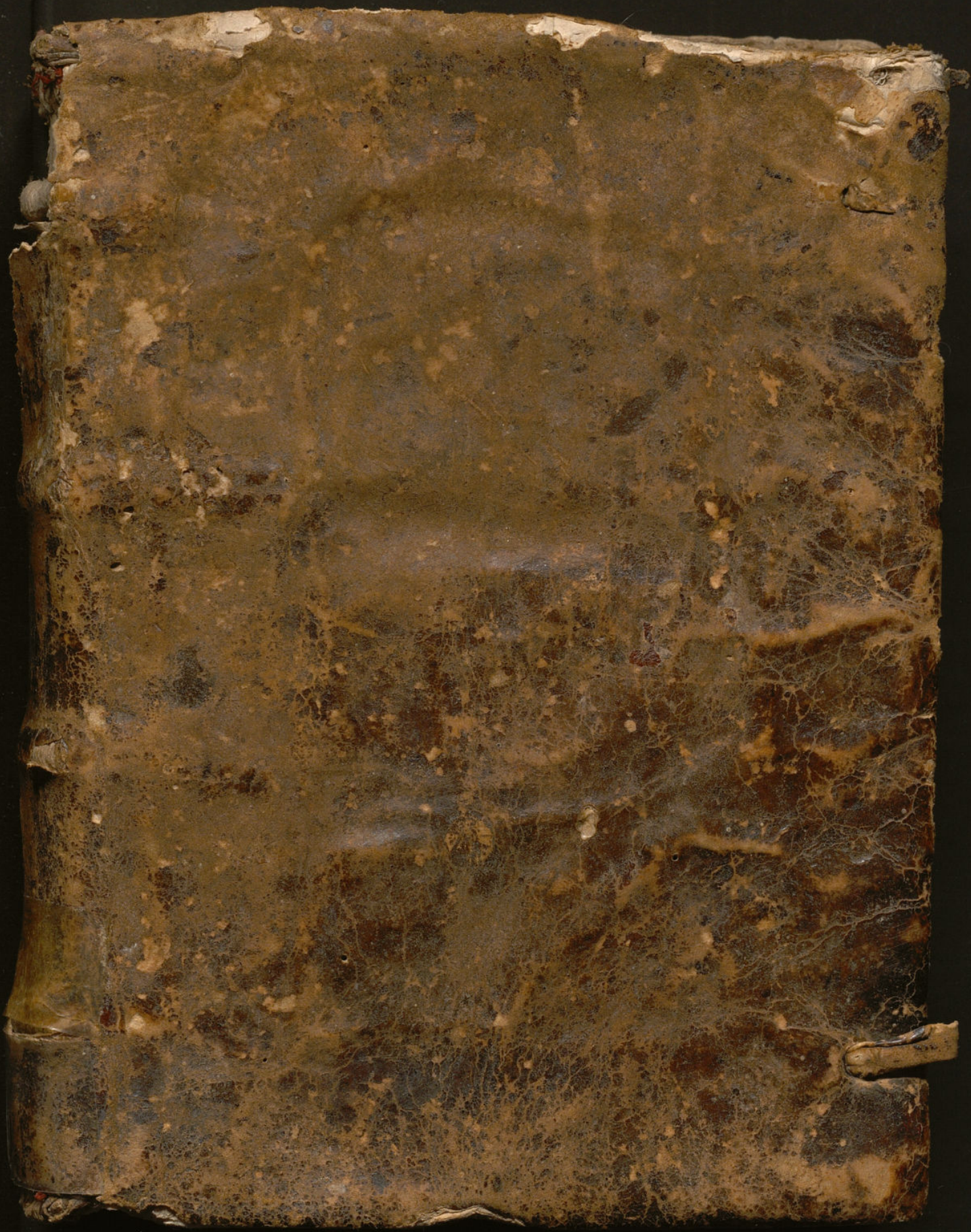

AVICENA. Canon medicinae. Lib. 1-5 (latine) a Gerardo Cremonensi translatus. De viribus co cordis (latine) ab Arnaldo de Villa Nova translatus. Venetiis. Petrus Maufer et socii. 10 junio 1486. 4º.
H.C.2205. GW.3120. Goff A-1422. Partes I-IV.

BB-SL-69 inc. BB-SL-11-28

Liber canonis primus quem princeps aboali abinsceni de medicina edidit: translatus a [illegible] Gerardo cremonensi in toleto ab arabico in latinum Verba aboali abinseni.

In primis deo gratias agamus sicut sui ordinis celsitudo ⁊ beneficij ipsi⁹ multitudo meretur: cuius misericordie super omnes prophetas existunt. Et p⁹ dicam ꝙ quidā de melioribus amicis quos habere videor cui in omnibus pro quibus me deprecatus fuerit satisfacere debeo: de re quam possum me rogauit ut ei librum de medicina faciam: eius regulas vniuersales ⁊ particulares taliter comprehendentem: ut explanatio cum breuitate in eo coniungatur: ⁊ ꝑm plurimū afferā quantum est afferendū de declaratione in verbis paucis quod equidem concessi. Et mihi placuit ut in primis loquerer de rebus cōmunibus ⁊ vniuersalib⁹ vtriusq; partis medicine theorice videlz ⁊ practice Postea vero loquar de vniuersalibus iudiciorum virtutum medicinarū simpliciū. ⁊ post hec de particularibus eorūdē. Deinde loquar de egritudinib⁹ que in vnoquoq; contingūt mēbro. Prius tamē incipiā ab anatomia illius mēbri ⁊ eius iuuamēto. de anatomia enim simplicium mēbrorum: ⁊ similiter iuuamentis in libro primo vniuersali iam tunc locutus ero. cum autem membri anatomia consumauero in quampluribus locis demonstrare incipiam quomodo conseruet sanitas: deinde sermone absoluto ostendaz eius egritudines vniuersales ⁊ causas ⁊ semitas cognoscendi eas: ⁊ vias eas medicandi in sermone etiam vniuersali. Postquaz autem has res vniuersales expleuero ad egritudines redibo particulares: ⁊ in quāpluribus earum etiam demonstrabo in primis iudicium vniuersale in eius diffinitione ⁊ ipsius causis ⁊ significatiōib⁹ deinde ad iudicia reuertar particularia. Post ostēdam regulam vniuersalē in medicando: deinde descendam ad medicandum particulariter cum vnaquaq; medicina simplici aut cōposita. Ad illud autem quod prius dicam de iuuamento medicinarum simplicium in egritudinibus in libro medicinarum simplicium in talibus pictis quas bonū est fieri sicut in discipline modo aspicies cū ad ipsum peruenies non reuertar ad dicendum nisi modicārem. De medicinarum quoq; compositarum q̄ mihi videbuntur in antidotario melius ponende in iuuamentis ⁊ quomodo misceantur. vsq; ibi loqui dimittam. Placet autez mihi ut postq̄ hūc librū consūmauero: aliū librū componā de rebus particularibus in quo sit proprietas nom[illegible] egritudines: que cum accidunt non sunt vni eidem membro proprie. in quo etiam de pulchritudine loquemur: ⁊ vt in hoc libro eo calle procedam quo in libro particlari qui est ante ipsum processi: qd si mihi deus auxiliatus fuerit ⁊ hunc cōsūmauero libr: addam postea in vno libro antidotarium. Non est autem bonum vt huius libri plurimum non sit apud vnūquēq; ⁊ in eius moueri qui huius doctrine nomine vocari ⁊ per eā lucrari desiderat: minus namq; quod medico necessarium est comprehendit: quod vero super ipsum additū est incomprehēsibile est. Qd si deus meū ꝓlōgauerit terminū ⁊ scda successerit fortuna. me ad alia prepabo. Nunc aūt hunc ꝯponā libr quēin qnq; sic diuidā libros.

Liber p̄m⁹ est de reb⁹ vl'ib⁹ scie medicine
Liber secūd⁹ est de medicinis simplicib⁹
Liber tertius est de egritudinibus particlarib⁹ q̄ fiunt in mēbris hois a capite vsq; ad pedes manifestis ⁊ occultis.
Liber quartus est de egritudinibus particularib⁹ q̄ cum accūt nō sunt vni et eidē membro proprie ⁊ de decoratōne.
Liber qntus est de componēdis medicinis ⁊ ipse est antidotariū
Ibri primi sunt quattuor fen:
Fen p̄ma est de diffinitōe medicine ⁊ subiectis eius ⁊ rebus naturalibus
Fen secūda est de diuisione egritudinū et causaꝝ ⁊ accidentiū vniuersalium
Fen tertia est de ꝯseruatōe sanitatis
Fen q̄rta est de diuisione modoꝝ medicationū ꝑm egritudines vniuersales
Fen prime sex sunt doctrine
Doctria p̄ma ē de subiectis medicie diffinitione.
Doctrina secunda est de elementis:
Doctrina tertia est de cōplexionibus.
Doctrina quarta est de humoribus.
Doctrina quinta est de membris.
Doctrina sexta est de operatiōibus: ⁊ spiritibus: ⁊ vi[illegible]tibus
Doctrine prime sunt duo capitula
Capi. p̄mū ē de diffinitōe medicie
Capitulū secundū est de subiectis medicie
Doctrine secunde est vnum capitulū.
Capitulum de elementis
Doctrine tertie sunt tria capitula
Capitulum primū est ad o⁹ēdendū quid sit complexio.
Capitulū secūdū ē de ꝯplexiōe mēbroꝝ.
Capitulū tertiū est de ꝯplexionib⁹ etatū.
Doctrine quarte sunt duo capitula.
Capitulū p̄mū est ad ingrendū qd sit humor ⁊ quot sunt eius partes
Capi. secundū ē de gnātōe humoꝝ
Doctrie qnte ē vnū caplz ⁊ v. sūme.

Capitulum est ad inquirendum quid sit membrum et sue partes.

Summa prima est de ossibus: cuius sunt. xxx. capitula.
Capitulus primus est locutio vniuersalis de ossibus et iuncturis.
Capitulū secūdus ē de anatomia cranei.
Capitulū tertius est de anatomia eius qđ de capite est sub cranco.
Capitulū quartū est de anatomia ossium mandibularum et narium.
Capitulūm quintū est de anatomia dētiū.
Capitulū sextū est de iuuamēto dorsi.
Caplm septimū ē de anatomia spōdiliū.
Capitulū octauū ē de iuuamēto colli et anatomia ossium ipsius.
Capitulum nonū ē de anatomia spondilium pectoris et earum iuuamentis.
Capitulum decimū est de anatomia spōdilium renum.
Capitulū vndecimū est de anatomia alhoniſi uel aloium.
Caplm. xij. est de anatomia alhoſos.
Capitulū. xiij. est sermo sicut sigillatio de iuuamento dorsi.
Caplm. xiiij. ē de anatomia costarū.
Capitulum. xv. est de anatomia cassi uel toracis.
Caplm. xvi. ē de anatomia furcule.
Caplm. xvij. ē de anatomia spatule.
Caplm. xviij. ē de anatomia adiutorij
Caplm. xviiij. est de anatomia scapit.
Capitulū. xx. est de anatomia cubiti.
Capitulū. xxi. ē de anatomia rascete.
Capitulum. xxij. est de anatomia pectinis manus.
Caplm. xxiij. ē de anatomia digitorū.
Caplm. xxiiij. ē de iuuamēto vnguis.
Capitulum. xxv. est de anatomia ossiuz femoris.
Capitulum. xxvi. est de locutione aggregata de iuuamento pedis.
Caplm. xxvij. ē de anatomia ossiū coxe.
Caplm. xxviij. ē de anatōia ossiū cruris.
Capitulum. xxviiij. est de anatomia ossium genu.
Caplm. xxx. ē de anatomia pedis.

Summa secunda est de musculis cuius sunt. xxx. capitula.
Capitulum primū est sermo vlis de musculis et cordis et ligamentis.
Capitulum secundum est de anatomia musculorum faciei.
Capitulum tertius est de anatomia musculorum frontis.
Capitulum quartū est de anatomia musculorum almuda.
Capitulum quintum est de anatomia musculorum palpebre.
Capitulum sextum est de anatomia musculorum maxille.
Capitulum septimum est de anatomia musculorum labij.
Capitulum octauum est de anatomia musculorum naris.
Capitulum nonum ē de anatomia musculorum mandibule superioris et inferioris.
Capitulum decimum est de anatomia musculorum capitis.
Capitulum vndecimus est de anatomia musculorum epiglotti.
Capitulus duodecimū est de anatomia musculorum trachee arterie.
Capitulum. xiij. est de anatomia musculorum ossis laude.
Capitulum. xiiij. est de anatomia musculorum lingue.
Capitulum. xv. est de anatomia musculorum colli.
Capitulum. xvi. est de anatomia musculorum pectoris.
Capitulum. xvij. est de anatomia musculorum motus adiutorij.
Capitulum. xviij. est de anatomia musculorum motus ascendit.
Capitulum. xix. est de anatomia musculorum motus rascte.
Capitulus. xx. est de anatomia musculorum motus digitorum.
Capitulum. xxi. est de anatomia musculorum motus dorsi.
Capitulum. xxij. est de anatomia musculorum ventris.
Capitulus. xxiij. est de anatomia musculorum testiculorum.
Capitulum. xxiiij. ē de anatomia musculorum vesice.
Capitulum. xxv. est de anatomia musculorum virge.
Capitulum. xxvi. est de anatomia musculorum ani.
Capitulus. xxvij. est de anatomia musculorum motus coxe.
Capitulum. xxviij. est de anatomia musculorum motus cruris.
Capitulum. xxix. est de anatomia musculorum iuncture pedis.
Capitulum. xxx. est de anatomia musculorum digitis pedis.

Summa tertia est de neruis et ipsius sunt sex capitula.
Caplm. i. ē pmo vlis de neruis ꝓpe.

Capitulum secundum est de anatomia neruorū cerebri et semitarū ipsoꝝ
Capitulū tertiū est de anatomia neruoꝝ nuche colli et eius semitaꝝ
La. iiij. ē de anatomia neruoꝝ nuche spōdiliū q̄ sunt in rectitudine pectoris.
La. v est de anatomia neruoꝝ alchatin
La. vi. est de anatomia neruoꝝ iūcture al haoniſi et alhosos vel aloum.

Summa q̄rta est de arteriis cuius sūt quinq; capitula
Capitulū pmū est de q̄litate arterie
Cap. ij. est de anatomia arterie alguendi i. venalis
Capitulum tertium est de anatomia arterie ascēdentis.
Capitulus. iiij. est de anatomia duaꝝ arteriarū subtenni.
La. v. ē de anatomia arterie descēdentis

Summa quinta est de venis cuius sunt quinq; capitula
Capitulū pmū est de q̄litate venaꝝ.
Capitulū secūdū est de anatomia vene q̄ vocat porta
Capitulū tertiū est de anatomia vene cōcaue et eius qđ de ea ascēdit.
Capitulū q̄rtū est de anatomia venarū q̄ sunt in manibus.
Capitulū quintū est de anatomia vene pectoris descendentis

Doctrine. vi. ē vna sūma. sūma ē de vtutib⁹ cui⁹ sex sunt capitula.
La. i. ē de gnē vtutū sermone vniuersali.
Capitulum secundū est de vtutib⁹ naturalibus quibus ministratur.
Capitulū tertiū est de vtutibus naturalibus ministrantibus.
Capitulum. iiij. est de vtutibus aialibus
Capitulū quintū est de vtutibus aialib⁹ cō prehendentibus
La. vi. est de vtutibus aialibus motiuis
Capitulū postremū est de operationib⁹.

Capla ergo sen pme sūt nonagintaduo.

Sen vo secūde sunt tres doctrine.
Doctrina pma est de egritudinibus,
Doctrina secunda est de causis.
Doctrina tertia est de significationibus,

Doctrine pme sunt octo capitula

La. i. est de demonstratione cause et egritudinis et accidentis
Capitulū. ij. est de diuisionib⁹ dispositionū corꝑis et generib⁹ egritudinū
La. iij. ē de egritudinibus cōpositionis.
La. iiij. ē de egritudib⁹ solutōis continuitat
La. v. est de egritudinibus cōpositis.
Capitulū sextū est de rebus q̄ cū egritudinibus numerantur
Capitulū septimū est de tpibus vl horis egritudinum.
Capitulū octauū est pꝛoplendo sermone in egritudinibus.

Doctrine secūde sunt due summe.
Sūma pma ē de reb⁹ q̄ accidūt ab aliq̄ re causaꝝ cōmunū.
Sūma secunda ē de numeratōe vniuscuiusq; cause cuiusq; dispositōis corꝑalis

Summe aute pme sunt. xix. capitula
Cap. i. est sermo vniuersal de causis
La. ij. est de aere corꝑa circūdante
Capitulū tertiū est de naturis tempoꝝ
Capitulū q̄rtū est de iudicijs tēpoꝝ et ipsoꝝ mutationibus
Capitulū quintū est de aere bono
La. vi. est de opatōib⁹ q̄litatū aeris et accidentium ex tpibus
Cap. vij. est de iudicijs cōpositōis anni
Capitulū octauū est de impssione mutationū aeraꝝ accidentaliū q̄ nō sunt ꝓtrarie curſui naturali.
Capitulum nonum est de impressionib⁹ mutationū aerarū malarū que sunt cōtra curſum naturalem
La. x. est in sermone de naturis ventoꝝ.
La. xi. ē de locatōe in eis q̄ accidūt ex locis habitabilibus.
La. xij. est de eis que accidunt ex motu et quiete
La. xiij. est de eis que accidunt ex somno et vigilijs
La. xiiij. est de eis que accidūt ex motib⁹ animalibus
La. xv. est de eis que accidunt ex eis que comeduntur et bibuntur
Capitulum. xvi. est de dispositionibus aquarum.
La. xvij. est de eis que accidunt ex retētione et ꝓhanitione
Capitulum. xviij. est sermo de causis que accidūt corꝑi et non sunt necessarie neq; nocīue.
La. xix. est de eis que accidunt ex balneo et statione in sole

Summe secūde sunt.xxix.capitula.
Capitulū primū est de calefaciētib⁹
Capitulum secundū est de infrigidātib⁹.
Capitulum tertium est de humectātibus
Capitulum quartum est de desiccantib⁹
Capitulū quintū est de corrūpētib⁹ figurā
Cap.vi.est de causis opilatōis ⁊ stricture foraminū
Cap.vij.est de causis dilatōis foraminū
Capituluz octauū est de causis aspritatis
Capitulum nonum ē de causis lenitatis
Capitulū.x.est de causis dislocationis
Capitulum vn decimū est de causis malitie vicinitatis cum propinquitate
Capitulum duodecimū est de causis malitie vicinitatis cum elongatione.
La.xiij.ē de causis motuū nō naturaliū
Capitulum.xiiij.est de causis augmenti quantitatis ⁊ numeri
Capitulū.xv.est de causis diminutionis
Capitulum.xvi.est de causis solutionis continuitatis.
La.xvij.est de causis ulceris
Capitulū.xviij.est de causis apostematū
La.xix.est de causis doloris absolute
La.xx.est de causis vniuscuiusq; doloꝝ.
La:xxi.est de causis sedandi dolorem
Capitulum.xxij.est de eis que pueniunt ex dolore.
Capitulum.xxiij.est de causis deliciarū.
La.xxiiij.est quō ex motu puenit dolor.
Capitulum.xxv.est quomodo prouenit dolor ex humoribus malis.
Capitulum.xxvi.est quomodo prouenit dolor ex ventositate.
Capitulum.xxvij.est de causis retentionis ⁊ inanitionis
La.xxviij.ē de causis fastidij ⁊ repletōis
Capitulum.xxix.est de causis debilitatis membroꝝ

Doctrine vero.iij.fen.ij.sunt.xl. capitula: ⁊ due sūme.
Cap.i.sermo vniuersalis est de accidentibus ⁊ significationibus.
La.ij.est de signis differētie int egritudines ,phas ⁊ que sunt in cōmunitate.
La.iij.est de signis complexionum
Capitulum quartum est de comprehensione signoꝝ equalis complexiōis.
Capitulum quintum est de signis eius q egreditur ab equalitate superflue
Capitulum sextum est de signis significātibus repletionem
Capitulū septimū est de signis qb⁹ significantur qñ quidet humoꝝ est superans
Capitulum octauū est de signis significatibus opilationes
Capitulum nonū est de signis significantibus ventositates
Capitulum.x.est de signis significātibus apostemata
Capitulum.xi.est de signis significantib⁹ solutionem continuitatis.

Summa pma doctrie tertie:fen secūde ē de pulsu cui⁹ sūt.xix.capitula
La.i.est locutio vniuersalis de pulsu
La.ij.est de pulsu equali ⁊ inequali
Cap.iij.est de specieb⁹ compositi pulsus
Capitulum quartū est q ex spēb⁹ pulsus sit naturalis.
La.v.est de causis specierum pulsus
La.vi.est de his q̄ ꝓueniūt ex causis cōtemptuis solū modo
Capitulū.vij.est de pulsu etatū masculorum ⁊ feminarum.
La.viij.est de pulsu complexionum
La.ix est de pulsu tēpoꝝ
La.x.est de pulsu regionū
Cap.xi.est quid operetur in pulsu qō comeditur ⁊ bibitur.
Capitulum.xij.quid agat somnus ⁊ vigilia in pulsu.
Capitulum.xiij.est de iudicijs pulsus exercitij.
Capitulū.xiiij.est de iudicijs pulsus coꝝ qui balneati sunt
Capitulum.xv.est de pulsu qui est mulierum ꝓpꝛius ⁊ est pulsus pregnantium.
La.xvi.est de pulsu doloꝝ
La.xvij.est de pulsu apostematum
Cap.xviij.est de iudicijs pulsus accidentium animalium
Capitulum.xix.est de mutationibus reꝝ que sunt cōtra naturam.⁊ forma pulsus cū sermone vniuersali

Summa.ij.est de vrina ⁊ egestione:cuius sunt.xiij.capitula.
Capitulum primum est sermo vniuersalis vrine.
La.ij.est de signis coloꝝ vrine.
La.iij.est de signis ſbe vrine ⁊ ḡlitate ei⁹
La.iij.est de signis odoris vrine
Capitulum quintū est de significatiōib⁹ que colliguntur ex spuma
Capitulum sextum est de significatiōib⁹ specierum hypostatis
La.vij.est de significatōib⁹ multitudinis vrine ⁊ ipsius paucitatis.
Capitulū.viij.est ſma sermonis de vrina digesta sanativa

Capitulum nonum est de vrina etatum.
Capitulum decimum est de vrina virorꝝ mulierum.
Capitulū vndecimū est de reb⁹ vrine alienum: ⁊ quomodo est diuersa ab vrina hominis quibus probantur medici.
Capitulum duodecimū est de rebus liquidis que vrine similes existunt ⁊ differentia inter eas ⁊ inter vrinam.
Capitulum decimūtertiū est de significatiōibus egestionis.
Capitula ergo sen secunde sunt nonagintā nouem.

Sen autem tertie est capitulum vnū ⁊ doctrine quinq;.
Capitulum singulare est de causis sanitatis ⁊ egritudinis ⁊ necessitate mortis.
Doctrina prima est de nutritione.
Doctrina.ij.est de regimine in communi albalegin.
Doctrina.iij.ē de regimine senū.
Doctrina.iiij.est de regimine cuiuslibet coꝛpis cui⁹ ꝓplexio nō est bona.
Doctrina.v.est de mutationibus.

Doctrine prime que ē de nutritiōe sunt.iij.capitula.
Capitulū pmū est de regimine insātis exquo nascit vsquequo incipit ambulare.
Capituluz.ij.est de regimine ablationis mamille ⁊ anite.
Capitulum.iij.est de egritudinibus que accidunt infantibus.
Capitulū.iij.est de regimine infātū cuz puenerint ad puericiam.

Doctrina.ij.ē de regimie qb ē cōe albaleghin cui⁹.xvij.sūt capla.
Caplm.i.ē ſuma ꝓmonis de exercitio.
Caplm.ij.ē de spēb⁹ exercitij.
Caplm.iij.ē de hoza incipiēdi exercitiuz ⁊ mensurandi ⁊ ordinandi ipsum.
Capitulum.iiij.est de frictione.
Capitulum.v.est de balneatione ⁊ nomi natione balneoꝝ.
Caplm.vi.ē de ablutiōe cū aq̄ frigida.
Caplm.vij.ē de regimine comestionis.
Capitulū.viij.ē de regimine aq̄ ⁊ vini.
Caplm.ix.ē de sōno ⁊ vigilia.
Capitulum.x.est de eo quod oportet ut postremetur ab hoc loco.
Capitulum.xi.est de confortandis membris debilibus.
Capitulum.xij.est de lassitudine que sequitur post exercitium.

Caplm.xiij.ē de alicēb⁹ ⁊ oscitatiōib⁹.
Capitulum.xiiij.est de medicatione lassitudinis exercitialis.
Capitulum.xv.est de alijs dispositionibus que exercitium sequūtur ⁊ alijs.
Capitulum.xvi.est de medicatione lassitudinis que per se accidit.
Capitulum.xvij.est de regimine coꝛporum quo cōplexiones non sunt bone.

Doctrina.iij.est de regimine senū cuius sunt.vi.capitula.
Capitulum.i.est sermo vniuersalis de regimine senum.
Capitulum.ij.est de comestione senum:
Capitulum.iij.est de potu senum.
Capitulum.iiij.est de operatione opilationis senum.
Capitulum.v.est de frictione senuz.
Capitulū.vi.est de exercitādo senes.

Doctrina.iiij.ē de regimine cuiuslibet coꝛpoꝛ quoꝛ ꝓplexio nō ē bona:cui⁹ sunt quinq; capitula.
Caplm.i.est de rectificatione cōplexionis:cuius caliditas est superflua.
Caplm.ij.est de rectificatiōe ꝓplexionis cuius frigiditas est superflua.
Caplm.iij.est de regimine coꝛpoꝝ que cito incurrunt egritudines.
Capitulū.iiij.ē de ingrossatiōe macri.
Capitulū.v.est de extenuatiōe crossi.

Doctrina.v.ē de mutatiōib⁹: cui⁹ est vnū caplm: ⁊ vna summa.
Capitulum est de regimine temporum cum rectificatione aeris.

Summa est de regimine iter agentium:cuius sunt octo capitula.
Capitulum.i.est ad succurrendum ei qb ꝓnosticat egritudines.
Capitulum.ij.est sermo vniuersalis de regimine iter agentium.
Capitulum.iij.est de cautela a caloꝛe in itineribus: ⁊ quomodo regendi sunt in hoza calozis.
Capitulum.iiij.est de regimine eius qui iter agit in frigoꝛe.
Capitulum.v.est de custodiendis extremitatibus a frigoꝛe.
Capitulum.vi.est de custodiendo caloꝛe in itineribus.
Capitulum.vij.est de custodiendo iter agentem ab impedimēto aquarū diuersarū.
Capitulum.viij.est de regimine iter agētis in mari.

¶ Capitula ergo sententie sunt quadraginta duo.

¶ Sen vero quarte sunt .xxxi. capitula t est de diuisione modoꝝ medicationis ſm egritudines vniuersales.

¶ Capitulum primū est sermo vniuersalis in medicando.

¶ Capitulum secundum est ad medicandum egritudines male complexionis.

¶ Capitulum tertium est de vbi t quomodo t quando oportet ut fiat euacuatio.

¶ Capitulum quartum est de regulis communibus vomituꝝ t inanitioni: t quomodo vomitus aut medicina solutiua attrahat superfluitatem.

¶ Capitulum quintum est de inanitione ventris t regulis eius.

¶ Capitulum sextum est de superfluitate medicine solutiue t eius constrictione.

¶ Capitulum septimum est ad succurrendum dispositioni illius in quo virtus superfluit catarticī.

¶ Capitulum octauum de eo qui bibit catarticum t non mouetur ab eo.

¶ Capitulum nonum est de dispositionibꝰ medicinarum solutiuarum.

¶ Capitulum decimum est de eo qđ est inquirendum alibi de hoc capitulo.

¶ Capitulū vndecimū est de vomitu.

¶ Capitulū duodecimū est de eo qđ oportet facere cum qui vomit.

¶ Capitulum decimumtertium est de iunamentis vomitus.

¶ Capitulum .xiiij. est de impedimento superflui vomitus.

¶ Capitulum .xv. est ad succurrendum dispositionibus que accidunt euomenti.

¶ Capitulum .xvi. est de eo in quo superfluit vomitus.

¶ Capitulum .xvij. est de clisteri.

¶ Capitulum .xviij. est de epithimatibus uł simpasimatibus.

¶ Capitulum .xix. est de embrocis siue yonleth.

¶ Capitulum .xx. est de minutione.

¶ Capitulum .xxi. est de ventosis.

¶ Capitulum .xxij. est de sanguisugis.

¶ Capitulum .xxiij. est de retentione euacuationum.

¶ Capitulum .xxiiij. est de medicationibus opilationum.

¶ Capitulum .xxv. est de medicationibus apostematum.

¶ Capitulum .xxvi. est ad aperiendum apostemata.

¶ Capitulum .xxvij. est ad medicandum putrefactiones membri.

¶ Capitulum .xxviij. est ad medicandum solutiones continuitatis.

¶ Capitulum .xxix. est ad cauterizandū.

¶ Capitulum .xxx. est ad sedandum dolores.

¶ Capitulum .xxxi. est a quibus medicationibus est nobis incipiendum.

¶ Omnia igitur capitula huius primi libri sunt ducenta sexaginta tria.

Nota est medicina per experientiam

¶ Capitulū primū. Fen prime doctrine prime libri primi de diffinitione medicine. Incipit felicit.

Dico q medicina est scia qua humani corpis dispōes noscūtur ex parte qua sanat uel ab ea remouet ut hita sanitas cōseruet t amissa recuperet.

¶ Pōt aūt aliquis dicē q medicia diuidit i theoricā t pticā: iz tu totā ipsaz posuisti theoricā cū dixisti qđ ē scia. Nos aūt respōdebim⁹ tūc t dicem⁹ qđ artiū quedā ē q est theorica t practica: t de philosophia q ē theorica t practica: t de medicina dr q est theorica t practica. Jn vnaquaqz aūt harū diuisionū aliud volum⁹ dicere cū dicim⁹ theorica: t aliud cū dicim⁹ practicā: nō tū nobis necē est declarare diuersitatē que int eas existit nisi i medicina. Cū ergo de medicia dixerim⁹ q eius ē theorica ex ea ē practica: nō est existimādū q velim⁹ dicer q vna diuisionū medicie ē scire: t altera opari quēadmodū multi hūc locū pscrutātes existimāt. Dz debes scire q illud qđ volum⁹ ē aliud t q nulla duarū diuisionū medicine ē nisi scia: iz vna earū ē ad sciendū principia: t altera ad sciēdū operādi qualitatē. Post vero primā earū noie scie aut theorice appropriauim⁹: t alterā appropriauim⁹ noie practice: p theoricā vo ipsi⁹ volum⁹ q qñ eā scinerim⁹ sciam tñ acquirem⁹ ita q in declaratōe qualitatis opationis nos nō amittemus. sicut dī in medicia q gnā febriū sūt tria: t opliones sūt nouē. t p practicā ipsi⁹ volumus nō opationē in effectu: nz labore motionū corporarū iz diuisionē opatiōis medicine: que cū eaz scinerimus auxiliabił nobis ad inquirendū sciam vel sniam t ipsa scia erit in qualitate opatōis. Sicut dicił i medicia q apatibus calidis adhibēda sūt in principio que repellāt t infrigidēt t inspissent. t postea repellētia cū resoluētib⁹ t pabim⁹ t post statū postea in declinatōe sufficiēter mollificātia resoluētia. preter in apatib⁹ que sūt de matijs q̄s mēbra expellūt principalia. Hec igił doctrina in scia tibi auxiliabił. t hec scia ē declaratio qualitatis opatōis. Cūqz duarū diuisionū qualitatē scineris iā sciam scialent. t sciaz operatiuā adeptus eris t si nūqz opatus fueris. Neqz etiā aliquis dicere pōt q dispositiones corporis hūani sūt tres egritudo: sanitas: t dispositio: que nō ē sanitas neqz egritudo cū tibi due sufficerit possibile nāqz est ut cū huius dictoꝝ dū cōsideraueris nō inuenias vnā duarū rerū affirmanté hanc trinitatē neqz negantē. ¶ Amplꝰ si hec trinitas necessaria fuerit qđ diximus tibi remoueri a sanitate colliget infirmitatē. t dispositōem tertiā quā non here sanitatis diffinitōem posuerūt que ē hitus aut dispositio ex qua operatiōes subiecti ipsius sane ꝓueniūt. Neqz huius diffinitōis oppositū nisi sanitatē diffinierit quēadmodū desideraueris t posuerint inesse cōditionē qua nō indiget. ¶ Preterea cū medicus in hoc nō litigem⁹. neqz. n. sū qui cū eis i hmōi disputare debeā: neqz litigū hoc eis neqz illis qui ꝫ eos sunt in medicia auxiliabił: huius. n. rei certitudo alteri⁹ doctrine principijs ptinet.

¶ Ca. secdm de subiectis medicine.

Quoniā medicina corpus humanū ex pte q vnde sanat t a sanitate remouet cōsiderat. t cuiusqz rei scia nō acquiritur neqz complet cū causas habuerit nisi p sui cās sciat: ergo debemus in medicia scire sanitatis t egritudinis cās. Et qz sanitas t egritudo t earū cause plerūqz sūt manifeste plerūqz occulte: que nō sensu neqz nisi p significationes accidētū cōprehēdūtur. debem⁹ etiā in medicina scire accidēcia que in sanitate accidūt t egritudine. Jā aūt declaratū fuit in sciētijs veridicis q rei scia nō acquirit nisi p sciam earum t principioꝝ ipsius si cās habuerit t principia: aut nō cōplet nisi ex pte sciendi eius: accidēti t cōcomitantia ēentialia. ¶ Cause vero quattuor sūt species materiales: efficiētes: formales: t finales. ¶ Cause vero māles posite in gbꝰ sanitas t egritudo mēsurētur: sunt subiectū quidez p prop nquū inēbū aut spūs t subiectū quidē longi quū hūores t eis cōgiquiora sūt elementa. t hec duo sunt subiecta ſm cōpositionē iz sint cū alteratione. Jn cuiusqz aūt rei cōpositōe t alteratōe que sic cōponit ad aliquā hmōi pucnit unitatē. t hec vnitas ad quā huiusmodi reuertitur multitudo: aut ē complexio aut forma. cōplexio vero est ſm alterationez t formā ſm cōpositionē. ¶ Efficiētes aūt cause sūt cāe permutātes t cōseruātes humani corporis dispositōes sicut sūt aeres t que eis ꝓtinuātur: t comestiones t aque t potus t que in eis cōtinuantur: t eūo: t retentio: t regiōes: t ciuitates: t loca habitabilia t que eis continuant t motus t quietes corporei t aiales: t ex eis sūt somnus t vigilie t alteratio in etatib⁹: t diuersitas i eis t i genenib⁹ t i artib⁹ t in moribus: t i reb⁹ que i hūano supueniūt corpe ipsū tangētibus: siue sint cōtra nām siue nō sint contra nām. Formales vo cause sūt ꝓpliones et vtutes que post eas euenūt t ꝓpositōes. Cause aūt finales sūt operatōes. t in sciēcia qdez opatōnuꝫ ē sciētia virtutuꝫ, ꝓcludubio: t scia spirituū qui sunt vtutum subiecta quēadmodū nos declarabim⁹. ¶ Hec ergo sunt subiecta doctrine medicinalis. vñ aliquis iquirit de corpe hūano quō sanat aut infirmat. ¶ Hutus aūt iquisitōis pfectoez. s. ut sanitas ꝓseruet t egritudo ſmoueat. oz ēt hīe ptes ſm istaꝝ duaꝝ dispōnū t suoꝝ istrumētoꝝ cās. Et huiusmodi qdez cā ē regimē cuꝫ comestione t potu: t electio aeris. t mēsura mot⁹ t gc.is t medicatō cū medicia t medicatio manualis. hoc aūt totuꝫ apud medicos est ꝫ tres spēs. sanoꝝ t egroꝝ t medioꝝ quos modo noiauim⁹. t dicem⁹ qđo inter duas diuisiones inter quas ꝓcludubio nō est mediuꝫ media vocētur Et post hāc diuisionem⁹ has demōstratiōes tunc iam collectū est nobis q medicia tractat de elemētis. t opleroni dus t humorib⁹ t mēbris simplicib⁹ t spōsitis et spiritib⁹ t vtutib⁹ coꝝ nālib⁹ t aialib⁹. t vitalib⁹ t

ꝛopatoꝝ ꝛ dispositoꝝ corpis. i. sanitate ꝛ egritudine ꝛ medio ꝛ causis earum. i. comestione ꝛ potu ꝛ aeribꝰ ꝛ aquis ꝛ regionibꝰ ꝛ motibꝰ ꝛ quietibus corporis ꝛ aialibꝰ ꝛ eratibꝰ generibꝰ ꝛ exrisecꝰ accidibꝰ q̄ corpi euenūt ex rebꝰ extraneis ꝛ regie cuꝝ comestionibꝰ ꝛ potibꝰ ꝛ medicinis ꝛ manuū opatoibꝰ ad sanitatē pseruadaꝝ ꝛ vnāquāqꝝ egritudinez medicadaꝝ. ¶ Hax vo rep q̄daꝝ sūt de quibꝰ medico nichil aliud est agendū nisi vt quid sint uñ essentiali formatōe ilomet: vtꝝ sint vel nō sint doctoꝛ sapientie physicalis credat. Et eapꝝ sūt de quibꝰ in sua arte ratiocinari debet q̄ ergo eapꝝ sūt sicut pncipia vtꝝ sint vl nō sint credē daꝝ. sciētiapꝝ vo pticulariꝝ pncipia credita recipiūt: ꝛ in alijs iciēijs q̄ fm ordiez sūt añ ratiocinātē ꝛ ita fit donec sciētiapꝝ omniū pncipia ad philosophiā primaꝝ q̄ methaphisica nūcupat deueniāt. cuꝝ aliquis medicoꝝ loqui inceperit ꝛ affirmare elemēta ꝛ complexiones ꝛ q̄ ista sequūt ꝛ eis q̄ scie nālis subiecta existūt egressus fuerit errabit ideo q̄ i scia medicine mittit qđ ei nō est. ꝛ errabit q: se aliquid declarasse existimabit cū nihil declauerit. ¶ Eius vo de quo medicꝰ formare debet quid sit ꝛ vtꝝ sit vl nō sit cuꝰ esse nō est manifestuꝝ credere hec e sūma. Elemēta an sint ꝛ quot sint ꝛ quō sint ꝛ q̄ sint: ꝛ complexiones q̄ sint ꝛ quot sint ꝛ humores an sint ꝛ quot sint ꝛ quō sint: ꝛ viutes vtꝝ sint ꝛ quot sint: ꝛ spūs vtruꝝ sint: ꝛ quot sint ꝛ vbi. ꝛ q̄cꝝ mutatio habet dispositionez: ꝛ eiꝰ nioꝛa habet cām ꝛ cāe quot sint: membra autez ꝛ coꝛ iuuāmēta sensu ꝛ anatomia discernē debet. Ea añ de quibus formādo rōcinari daꝝ. sunt egritudines: ꝛ eapꝝ cāe pticulares: ꝛ coꝛ signa ꝛ qualitē egritudo removeat ꝛ sanitas pseruet. ꝛ cuiuslibꝝ earuꝝ esse occultū fuerit ad illud declarāduꝝ ꝺmōstrationez afferre debet ipm diuidēdo numerādo ꝛ applēdo. Hal. nāqꝝ cū demōstratiuā argumētatōez supdiuisionē primaꝝ facē agressus est: nō debz aggredi inquantū est medicꝰ: sz iquātuꝝ est phūs. Jn scia. n. nāli deb et loqui sicut Ellfachi: qui cuꝝ affirmare aggressus fuerit qđ cōitatez sequi debēt: nō debet loqui de hoc iāctuꝝ é alfachi: sz inquātū ipe est mutacbelin. medicꝰ. n. inquātū é medicꝰ: ꝛ alfachi inquātuꝝ est alfachi: nō potest de: hoc rōcinari. q̄ si non q̄ neniemꝰ ad circuitionez.

¶ Doctrina scḋa est de elemētis cuiꝰ é vnū capl̄z

Elemēta sūt corpa ꝛ sūt ptes primi coꝛporis hūani ꝛ altoꝛ q̄ in corpa diuersaruꝝ formaꝝ diuidi minime possūt ex quoruꝝ pmixtione spēs diuerse gnātoꝝ fuit Medicꝰ ante philico credē debz q̄ sunt q̄tuoꝛ: ꝛ ipsa quoꝛ duo sūt leuia: ꝛ duo grauia ꝛ leuia sunt ignis ꝛ aer. grauia ꝛa ꝛ aqua. Terra est coꝛpꝰ simplex cuiꝰ locꝰ nālis in medio tonꝰ existit in quo naturaliꝫ manet geta ꝛ ad ipm cuꝝ ab eo sepata fuerit nāli motuꝫ. ꝛ hec quidem eius nālis grauitas existit: cuiꝰ quidez nā frigida est ꝛ sicca: Jpa. n. talis existit q̄ si dimissa fuerit nz alia res extrinseca eaz pcurrerit apparebit ex ea frigiditas sensibilis ꝛ siccitas. Eaꝰ vo esse i generatis inuamētuꝝ pstat ad retētōez faciendaz ꝛ fixionez ꝛ ad pseruādas figuras ꝛ formas.

Aqua, aūt é coꝛpꝰ simplex cuiꝰ nālis locꝰ é: ut sit circūdāl traz ꝛ circūdata ab aere: cui i suis situꝰ nālibꝰ pmālerit. ꝛ hec qdez est eius grauitas ꝓparatiua. frigida é ꝛ hūida. i. eiꝰ nā talꝫ existit: q̄ si dimissa fuerit sic é: neqꝝ vlla cā extrinseca ei ꝓraria fuerit apparebit ex ea frigiditas sensibilis: ꝛ dispō q̄ é hūiditas et ipsa quidem est eius generatio in creatione sua que reddit eam aptā ad spargendū ꝛ extendendū. p q̄libet re quāuis sit pauca. ꝛ recipit oēm figurā q̄ est iz nō retinet. Cuiꝰ eē in gnātis inuamentū pstat ad figurādas formas q̄o in suis diuisionibus alig figurare vo lunt: ꝛ ad figurandū ꝛ ad lineandū ꝛ temperandū. Humidū eni licet cito formas figurales amittat cito tñ eas recipit: sicut siccū iez eas duriter suscipiat: duriter tñ retinet eas. ſ Cuiꝝ humidū ꝛ siccū se adinuicē tēpauerint adipiscet siccū ab humido vt cito suscipiat tensionē ꝛ facile figurari possit. ꝛ acgret humidū a sicco vt retineat fu mit qđ in eo accidit ex rectificatōne ꝛ equatione. ꝛ ꝓpter humidum ꝓohibetur siccum a sua separatione. ꝛ ꝓpter siccum ꝓhibetur humidum a sua fluxibilitate ¶ Aer aūt est coꝛpus simplex cuius naturalis locus est vt sit supaquam ꝛ sub igne. hic eni est cuius leuitas é compatiua. Jpsiꝰ eni natura calida est ꝛ humida fm regulam quā diximꝰ. ſ Cuiꝰ quidē eē in gnātis iuuat vt rarificenꝫ ꝛ alleuienꝫ ꝛ subtilienꝫ ꝛ ad supioꝛa eleuetur ¶ Ignis vo est coꝛpus simplex cuiꝰ nālis locꝰ supomnes elemētarias existit ptes qui est ꝓcaua celi superficies. ipse nāqꝝ ad celū pervenit. Et hec quidez est eius leuitas absoluta. ſ Cuiꝰ natura é calida ꝛ sicca: ꝛ eiꝰ eē in gnātis ꝓstat in iuamētum ut maturet ꝛ subtilieꝛ ꝛ pmisceat ut ꝛ eiꝰ penetratiōe currat ꝓ ea substātia aerea ut ꝛ duoꝝ elemētoꝝ grauiū frigidorū purā frigiditatē frāgat: ꝛ ut de elemētaria ꝓpetate ad ꝓportionalitatē recleat. ¶ Duo aūt grauia plꝰ iuuant ad membroꝝ gnātionem ꝛ coꝛ quietez: ꝛ duo leuia plus iuuant ad gnātionē spirituū ꝛ motionē coꝛ: ꝛ ad mouenda mēbra: licz motoꝛ non sit nisi anima. hec sūt elementa.

ſ Caplm. i. doctrine terne é de ꝓportionibus.

Amplo é q̄litas q̄ ex actiōe adiuicem ꝛ passione ꝓuaꝝ q̄litatū i elemētis inētaꝝ quoꝝ ptes ad tātā puritatez redacte sunt ut cuiuslibꝝ eaꝝ plimū ꝓtigat: plimū alterꝰ ꝓueit. Cū n. adiuicē agūt ꝛ patiūt suis viribꝰ accidit ei eaꝝ sūma qualitas in toto earum silis que est ꝓportio. Et q̄n virtutes primē que sunt i elemētis predicti sunt quattuoꝛ: caliditas frigiditas hūiditas ꝛ siccitas. tē manifestū é q̄ cōpliones in coꝛporibꝰ gnātis ꝛ coꝛrupnis sūt per eas. Et illud quidē é fm q̄ oꝛ p diuisionē rōnalē cū consideratione absoluta absq̄ villa cōpatione ad rē aliquā. Et é duobus mōis. quoꝝ vnus é vt sit cōplio equalis ita vt q̄tātates qualitatū ꝓportionaliū i cōplionato sint equales nō superātes nz superate ꝛ sit cōplio qualitas i medio earū vere. Alter vero modus é vt nō sit cōplio qualitatū ꝓportionaliū media absolute. sed ad vnā magis declinet extremitatū aut in cōtrarietate que é inter caliditatē ꝛ frigiditatē aut in ꝓportionalitate que é inter hūiditatē ꝛ siccitatē aut inter vtrasq̄. ¶ Qđ aūt in doctrina medicie considerat equale aut extra equalitatē nō est hoc nz illud. sz medicus physico credere debz q̄ equale fm hāc intentionē quā diximus ipossibile é aliquo mō inueniri quāto magis vt sit hois cōplio aut mēbri hūani. ¶ Debes aūt scire q̄ equale de quo medici in suis inquisitiōibus tractāt nō est denoiatū ab equalitate in qua equalitas cū pondere equalitatis existit sz de noiata iustitia in diuisione: ꝛ hoc é q̄ i cōplexiōato in primis attendit siue sit coꝛpus totū siue mēbꝝ vnū vt sit in eo de elemētis cū suis q̄titatibꝰ ꝛ q̄litatibꝰ mensura quā hūana nā hēre debz fm meliozē ꝓportiōis ꝛ diuisionis equalitatē. ¶ Accidit aūt vt hec diuisio cū hō cā habuerit vere equalitati quam primā diximꝰ valde sit ꝓpinquꝰ. Huic vo equalitatique fm hūana attendit coꝛpoꝛa ꝛ que est in ꝓportione alioꝝ quoꝝ hec nō hñt equalitatē nz hñt ꝓpinquitatē equalitatis quā primus noiauimꝰ quā hz hō. octo cōsiderationū accidit mōi. Aut. n. erit fm spēm ꝓpria ei que ab ea diuersificat ꝛ é alia ab ea. Aut fz spēm uel aliꝫ fz vnā maieriē spēi ꝓpriā ei qđ é diuersū ab ea ex eo qđ est in ea. Aut erit fm aliquā partez spēi cōpatā ei qđ ab ea diuersū existit ꝛ é eiꝰ ipsā ꝛ in eius spē. Aut erit fm ptē spēi cōpaꝛaz ei qđ diuersū est ab ea ex eo qđ é in eius ptē siue spēi. Aut erit fm singulare cōpatū ei qđ ab eo diuersū existit ex eo qđ é extra ipm in coꝛpe suo. Aut erit fm singulare cōpatū suis dispositoibꝰ que in ipso sunt. Aut erit fm mēbꝝ cōpatū ei qđ ab eo diuersū est ab ea ex eo qđ é extra ipm in coꝛpe suo. Aut erit fm mēbꝝ cōpatū suis dispositoibꝰ in seipso.

Prim⁹ modꝰ é equalitas q̄ in hoie attendit cōpatione alioꝝ generatoꝝ ꝛ é res magnā hūs latitudinē q̄ue diffinitōe minime pōt cōprehēdi: nec ēt qualitēs q̄cꝝ cōtingat existit sz inter multitudinē ꝛ paucitatē duas obtinet extremitates ab vna quarū cū egressa fuerit nō poterit eē hūana cōplio. ¶ Secūs vo modus é medialis q̄ inter duas extremitates hꝰ latē cōplexionis existens inuenit in individuo qđ é i vltio equalitatis ex spē que é in fine equalitatis ꝛ in etate in qua augmentū ad suū puenit finē. ꝛ hec quidē equalitas ēt licet nō sit equalitas certa quaz in hꝰ capituli principio noiauimꝰ eo q̄ hanc inueniri nō é possibile est tñ ei ꝓpinqua. ꝛ hic etiaz hō equalitati nō qualitercūq̄ vicinus existit sz fm suoꝝ mēbroꝝ alteratōem uel coalternatiōem caloꝝ sicut coꝛ et frigidoꝝ sicut cerebrū: ꝛ hūidoꝝ velut epar ꝛ siccoꝝ sicut ossa. ¶ Cū ergo ponderabūtur ꝛ equabunt erit vicinus equalitati certe. Jn cōsideratōe vero cuiusq̄ mēbri nō nisi vnius qđ é cuius quēadmoduꝫ postea dicemꝰ. Jn cōpatōe aūt spirituū ꝛ mēbroꝝ principaliū ipossibile é ipsū huic certe equalitati eē ꝓpinquū. sed egredit ab ea tendēs ad caliditatem ꝛ hūiditatē, Cute ꝛ eni pncipū sūt coꝛ ꝛ spūs que quidē ambo vehemēter cal'a existūt ad superfluitatē declinantia: ꝛ vita quidē existit p caliditatē: ꝛ augmentū per hūiditatē: ꝛ etiā caliditas in hūiditate existit ꝛ ab ea nutrit. ¶ Mēbra vero principalia sunt tria sicut declarabimꝰ: ꝛ ex eis quidē é vnū frigidū qđ é cerebꝝ cuius frigiditas nō peruenit ad coꝛdis caliditatē q̄ndā. ꝛ ex eis vnū est siccū aut siccitati ꝓpiquū ꝛ ipsū est coꝛ sz eius siccitas nō puenit ad hūiditatē cerebri ꝛ epatis q̄ndā: neqꝝ ēt cerebꝝ tantuꝝ é frigidū nz coꝛ tñ é siccū: sz coꝛpatōe alioꝝ duoꝝ é siccū ꝛ cerebrū alioꝝ duoꝝ compatōe é frigidū.

¶ Modi vero tertij latitudo angustioꝛ é latitudie primi modi. i. equalitatis specialis: latitudinē nō habet magnā: ꝛ est cōplexio q̄ alicui gentiū cōgrua existit fm cōpationē alicuius cliatis ꝛ alicui⁹ aeris. Indi nāqꝝ ꝓpter hoc hñt insū qua sani exiūt: ꝛ sclaui aliam hñt cōplionē qua sani degūt: ꝛ vnaquaqꝝ earū per cōpatōem ad suā speciē siue speciei cōpationē é tēpata que cōpationē alterius nō é cōtpata. Coꝛpꝰ nāqꝝ indi cū fm cōplexionē sclaui quale fiet aut infirmabitur aut morietur: ꝛ similiꝫ cū sclaui cōplexione indi quale reddet erit coꝛpis dispō ꝺria ¶ Queqꝝ igitur species in terra habitabili cōmorantiū habebit cōplexionem eis ꝓpriam aeri sui climatis cōuenientē ꝛ habebit latitudinem: cuius quidem latitudo hz duas extremitates multitudinis ꝛ paucitatis.

¶ Quartꝰ aūt modꝰ est medius qđ est inter duas extremitates latitudis ꝓplexionis cliatis: ꝛ ipsuꝝ est cōplexio complexionis speciei tēperatiōr. ¶ Modus vero quintus est angustioꝛ primo ꝛ tertio ꝛ est complexio quam debet habere individuuz designatū q̄ viuum ꝛ sanum reperitur. Que enim latitudinem habet ad quā due terminantur multitudinis ꝛ paucitatis extremitates. ¶ Debes autem scire quod omne individuuz debet habere complexionez sibi solū modo ꝓpriam in qua aliud ei associari est impossibile. ¶ Sextus autem modus est medius quod est inter istos duos terminos quod est complexio: quā cum habuerit individuuz erit melioris complexionis cuius ipsum esse oportet. ¶ Modus etiā septimus é cōplexio quam vnaquaqꝝ mēbroꝝ species habere debet in qua aliud diuersificat. Eqlitas nanqꝝ ossis est vt siccitas in eo plus habundet. ꝛ cerebri ꝛ humiditas in eo plurimū habūdet. ꝛ coꝛdis vt in eo sit plus caliditatis. ꝛ neruoꝝ vt in eis plimū habundet frigiditas. ¶ Modus autem octauꝰ est complexio membri singularis quam cuz habuerit erit melioris dispositionis quam habere potest. Cum autez species considerauerimus inuenientes hominem certe equalitati ꝓpiquioꝛē. Cuiꝝ regiones attēderimus certificatū nobis erit: q̄ si fuerit locus qui inhabitabitur sub equatione diei nz aliqua de rebus terrenis obuiando impedierit videlz mōtes aut maria. oportebit ibi habitātes equalitati certe ꝓpinquiores existere quam alicuius regionū. Jſ aūt nobis affirmatū é q̄ opinio q̄ accipit q̄ excessꝰ ab eqlitate é cā ꝓpigratis solis é falsa. Rectitu

do. n. solis sup capita nūm⁹ ibi malū opaī ⁊ minus mutat aeré ꝯ rectitudinis ꝓpiquitas apud nos aut apud eos qui sūt in maiori latitudie ꝯ nos: iz rectitudiné nó héamus. Eimplius aūt oēs dispositiōes mozātū in linea equinoctiali sūt dispões nobiles similes: nz aer ibi pedik ipediméto sensibili iz eoz cōplonib⁹ sép é limilis. ⁊ ad hāc iniaz affirmāda z: iā fecim⁹ dictoz. ¶ Post illos aūt qui i ḡrto mozant climate magis tēpati exñt: ñ. n. adurūt ꝓp mozā retitudis solis sup eoz capita nz elongaī ab eis parū quēadmodū fit iclimate scdo⁹ tertio: nz ꝓgelāt sic cō tingit his q i extremitate gnti climatis hītant: ⁊ q fz latitudinez sūt remotiozes: ppea q sol ab eorū capitib⁹ é remot⁹. ¶ In mēbris vo iaz manifestū fuit q mēbra pncipalia nó sūt eālitati certe m: tū, ꝓpinqua imo oz vt scias q caro est mēbz· illi eālitati magis ꝓpinquū quā cetera mēbra: cuius tū carne ꝓpingoz est. q̄i. n. ñ patīt ab aq̄ eālit tēpata cui⁹ medietas sit nix ⁊ alia medietas sit aq̄ feruēs. ⁊ fortitan calitas vena z ⁊ sanguis neruorū frītati in ea cētur. silr quoq; ñ patīt a cozpe qđ bñ tēpatū existit ex siccioīb⁹ cozpoīb⁹ ⁊ hūidioīb⁹ cū in eis eālia fuerit. ¶ Et nos qdez scim⁹ q nó é cā ḡre ñ patiaī: nisi q nó sētit illō nz é tale cāle illud nisi q ꝓp ipm nó patīt nisi eniz tale esset q̄ le illud ꝓp illud patereīur. ¶ Res. n. que vni⁹ sūt oīgis ⁊ naturis opponūt vne ab alijs patiūtur iz ab eo qđ ei in eālitate cōicat res nó patīt. Qđ aūt ē in cute magis existit tēpatuz z cutis man⁹. Et qđ in cute man⁹ tēpati⁹ est. é cutis vole. ⁊ tēpati⁹ ei⁹ é qđ est sup digitos. ⁊ tēpatius ei⁹ est qđ est sup idices et tēpati⁹ ei⁹ est qđ est in pulpa extremitatis ei⁹: ⁊ pp illud est melioīs sensibilitatis. ⁊ qđ in cute magis existit tēpatū est qđ i digitoz extremitatib⁹ ineil: q̄pp extremitates digitoz alioz q̄si iudices existūt q̄tatuz nā tactualiuz. ¶ Debet. n. declīatō iudicis eālis existē ad vnāquāq; extremitatū: ideo vt egressuz ab eā litat ⁊ a medietate ꝓcipiat. ¶ Debes aūt scire vlīra hoc qđ scinisti. q. cuz dicim⁹ de medicia q est tēpata: nolum⁹ dicē q sit tēpata certe qñ illud é impossibile nz volum⁹ dicē q tēpamēto hūano in sua cōplone sit tēpata si ēni ita esset: tūc esset ex ipamet hūana sba. Oz volum⁹ q cū pp calozez nālez q in cozpe existit hūano patiet: q̄litate afficiet q̄ hois q̄litatē si sup egst dik in aliq̄ dua z extremitatuz eālitate excedētiuz nó ergo i ipo opabit effectū q̄litatez excedēté, pliderat nē igit sue opatōis i cozpe hūano est eālis. ¶ Et silr qñ dicim⁹ q est calida aut frigida nolum⁹ dicē q i sua sba sit m vltio qualitatis aut frigiditatis aut i sui suba sit calioz cozpe hūano aut frigidioz. si. n. ita foret cuius ꝓplexio esset sūē hois ꝓplo esset tēpatuz.

Oz volum⁹ dicē q pp ipam i cozpe hois ꝓueit calidtas aut frigiditas maioz: illa ḡ ex se habebat. Quapp vna medicia plerūq; est frigida hūani cozporis cōpatiōe: ⁊ ppatōe cozpis scozpiōis calida: ⁊ hūani cozpis ppatōe cālā ⁊ frigida cozpis serpentis ppatōe. ¶ Immo quādoq; ét vna medicina existit cāla ppatōe cōpis petri, magis ḡ ppatōe cozporis pauli. Idcoq; ꝓcipitur eis q medicāt vt qñ ꝓplone mutaī voluerit ⁊ vnaz adhibuerit medicinaz q̄ nō ꝓtulerit ab ea discēdāt. Postḡ igit de ꝓplone tāta q̄ dicēda erant ꝓpleuim⁹: ad loquēduz de ꝓplexionib⁹ distēpatis redeam⁹. ¶ Dicem⁹ itaq; q ꝓplexiones distēpatas eālie é sine ꝓp: thēderis ñm ꝓpationē spēi aut ptis: aut indiuidui: aut mēbz: q̄ sunt octo: ⁊ sūt oēs cōicātes in hoc q ꝓplexioni tempate sūt oppositē: ⁊ hec octo, pucnūāt quēa dmodū dicem⁹: ⁊ é q egressus ab eālitate: aut é simplex q eālitatē nó excessit nisi ñm vnā ⁊trarietatē: aut é ꝓpositus q eālitatem ñm duas ⁊trarietates excessit. ¶ Et simplicis qdē q ñm vnā excesserit ⁊trarietatē: aūt est excessus ñm ⁊trarietatē agentē: q̄ é aliquo duoz modoz: qñ aut est calioz quā deb z: sed nec ē humidioz nec siccioz: aut ñm ⁊trarietatē patientez q̄ est vno duoz modoz: qñ aut é siccioz ḡ dz: iz non est calidioz nec frigidioz: aut hūidioz: sed nó é frigidioz nec calidioz. ¶ Iste tū quatuor non diu p manēt. Caliditas nāḡ maior ḡ dz: reddit cozpus siccius ḡ oporet. Et frigiditas maioz ḡ dz facit cozpus humidius ḡ oporet humiditate extranea. Et siccitas maioz ḡ dz cito reddit ipm frigidū ḡ oz. Et humiditas maioz ḡ dz si valde fuerit superflua velocius reducit ipsuz ad frigiditatem quā siccitas maior. Que si plurima non fuerit conseruabit ipsū prolixioz tempoze. ad vltimū vero reddit ipsum frigidius quaz debet tu tamen ex hoc intellige q̄ equalitas ⁊ sanitas magis pertinent caliditati quā frigiditati: ⁊ hec quidem sunt simplices quattuor. ¶ Lōposite aūt sunt in quibus fit egressus ab equalitate ñm vtraslibet contrarietates velut si sit complexio calidioz ⁊ humidioz simul quā oz: aut calidioz ⁊ siccioz sil ḡ oz. aut frioz. ⁊ hūidioz sil ḡ oz. aut frigidioz et siccioz simul quā oportet. Non enim potest esse frigidoz ⁊ calidioz simul: neq; siccioz ⁊ humidioz simil. ¶ Unaquez aūt harum octo complexionū: aut est sine mā: quod quidez est quando cōplio cozp⁹ qualitate solummodo afficit ita quod cozpus hac qualitate non afficitur ꝓp humorem in ipsum penetrantem qui hanc habeat qualitatem ad quem inmutatur cozpus. neque fiat nisi sicut cum caliditate eius q calefit ad ignem: aut frigiditate ei⁹ qui ad niuem infrigidatus est. ¶ Aut est cum materia. Quod quidem est cum cozpus nó afficitur qualitate hui⁹ complexionis nisi ꝓpter vicinitatem humoris in ipsum penetrantis in quo hec qualitas superabundans existit: quemadmodū cozpus humanum cū vitrei, phlegmatis, frigidatur aut causa cholerici humoris p̄ssini calefit. Tu autē in libro tertio ⁊ quarto cuiuslez. xvi. complexionum exemplū inuenies.

¶ Et est tibi sciēdum q complexio cum materia duobus modis est: membrū ēni quandoq; exteri⁹ a materia madefactum est: ⁊ quandoq; materia penetrat ⁊ retinet in foraminib⁹ ⁊ ventriculis ipi⁹ ⁊ é cū receptio ⁊ penetratio est apostemans: ⁊ est cum nō hec est de complexione dictio. Medicus aūt physico credere dz ñm semitam positōis quod non é ei manifestū p se. ¶ Ca. ij. est de ꝓplexionib⁹ mēbroz.

Dico q̄ de⁹ cuiq; aīali ⁊ cuiḡ membro donauit ex ꝓplióe qđ magis mēḡ ⁊ qđ ei⁹ actionibus ⁊ dispositionib⁹ ñm possibilitatem melius existit: hoc aūt certificare phi é tnó medici.

Dōauit aūt hōi cōplexionē tpatoze quā in hoc mūdo eē ē possibile cū suaī virtutū cōueniētia quibus agit ⁊ patīt ⁊ vnicuiq; mēbro donauit de cōplexione qđ meret. Posuit ergo quedā ex mēbris calidioza ⁊ alia frigidioza: ⁊ alia siccioza ⁊ alia hūidioa Qđ aūt in cozpoze é calidius é spirt⁹ ⁊ cozpa quo ꝓcedit: deinde sanguis licet in epate generet: q̄ eni cū corde cōtinu⁹ existit ab eo plus acquirit caloris ḡ epar hēat: postea epar q̄ ē sicut sanguis cōgelatus post qđ é caro que minoris é caloris ḡ epar, ppterea q̄ neruoz villi in ea mixti sūt q̄ sunt frigidi. deiī sunt musculi qui mioris sūt caliditatis ḡ caro simplex pp illud qđ de neruis ⁊ ligamētis ei⁹ admiscet. postea est splen pp illud qđ ē in eo de fece sanguinis postea renes eo q̄ nó multus i eis existit sanguis: deinde arteriarū tunice nó pp ipsarū neruosa cozpaz ꝓpter illud qđ recipiūt de calefactōe sanguīs ⁊ spiritus q̄ sunt eis. postea sūt venarū nó pulsatiliū tunice pp sanguiné solū: postea cutis vole tēperate. Frigidius vero qđ ē in cozpoze ē phlegma. postea pili deinde os. postea cartilago: pⁿ ligamētū: deiī corda. post pānicul⁹: deinde ner u⁹: post mucha p⁹ cerebz: deinde adeps: postea pinguedo: postea cutis.

¶ Hūidi⁹ vero qđ ē in cozpe ē phlegma. p⁹ sāguis postea pinguedo. postea adeps. postea cerebz. p⁹ ea mucha. postea caro mānillarū ⁊ testiculoz. post pulmo. post epar: deinde renes. postea musculi. p⁹ cutis. Et hic qudē ē ordo quo Gal. disponit ea. ¶ Scire tū debes q̄ ipulmo i sui sba ⁊ nā nó ē hūidus vehemēti hūiditate. Dis. n. cōplexio mēbri nālis silis ē ei quo nutrit ⁊ ñm suā accidētalem cōplexiōem simulatur ei qđ ab ipso supfluit. ¶ Pulmo aūt nutrit calidissimo sanguine ⁊ multe admixto cholere. ⁊ hoc quidē ipsemet. G. nos docet. In ipso vo multa humiditatis supfluitas colligit, ꝓpter illud qđ ad ipsū ascendit de vapoze cozporis ⁊ ppt illud qđ ad ipm descēdit ex catarris. postquā igit sic est res: epar multo magis hūidū ē pulmōe hūiditate naturali: ⁊ pulmo magis é madefact⁹ iz hūiditatis mora ipm in sui ēt sba melioē fecerit ⁊ dispositōe phlegmatis ⁊ sanguis ita intelligende sūt. phlegmatis nāḡ hūctatio é ꝓz modū madefaciēdi. ⁊ sanguis hūectatio é ñm modū augmētū faciēdi i sba: iz phlegma nāle aqueū plerūq; sit maioris hūiditatis ḡ sanguis. ex sanguie. n. cū quātū digeri dz digerit: multū hūiditatis ex eo resolvit que erat phlegmatis nālis aquei qđ ad ipsū pueriū fit. In sequēnb⁹ āt scies q̄ phlegma nāle é sanguis q̄ aliqua ꝓuersus ē pueriōe.

Res aūt siccioz que ē in cozpe sunt pili: ungue. n. ex nupore fumoso q̄ eleuat. Resolutū nāḡ fuit qđ i eo ō vapoze mixtū erat ⁊ pura fumositas ꝓgelata. postea ē os ipm nāḡ oibus mēbris durius existit hūidū tū pilis ē. Ossis nāḡ generatio ex sanguie cui⁹ sit ē situs qui hūores nāles exsiccat locat⁹ in eis. quapropter os multa nutrit aīalia. Pili vero nullū eorū nutriunt: aut fortasse si nutriunt ex eis aliqđ nalē ērarū ⁊ extraneū sicut existimāt qđā q̄ superfluiones eos digerāt ⁊ in eis delectent. Nos aūt cū dual quātitates oss⁹ ⁊ pilo⁹ in pōdere equali assūpserimus ⁊ eas in cucurbita alēbico suppōsito distillauerim⁹ egredient ex osse plus aque ⁊ plus olei ⁊ remanebit minus fecis: os ergo pilo hūidius é. ¶ Post os aūt i siccitate é cartilago. ¶ Postea ligamēta. ¶ Post cozda ¶ Post pānicul⁹: ¶ Post arterie. ¶ Post vene. ¶ Post nerui motiui. ¶ Post cozp. ¶ Post nerui sensus. motionis. n. nerui frigidioz es simul existūt tēpato. Nerui aūt sensus frioes quidē iz nó multū sūt ⁊ paro siccioz res: ⁊ fortasse sūt ei ꝓpinqui: ⁊ neq; ét in fritate sunt ab eo valde remoti: postea é cutis.

Ca. iij. de cōplexiōibus etatū ⁊ generū.

Tates oēi sūt quattuō. Eta adolēdi q̄ vocāt etas adolescētie ⁊ é fere vsq; ad. xxx. annos. Postea é etas ꝓsistendi que vocat etas pulchitudinis ⁊ est fere vsq; ad. xxxv. aut. xl. ānos. Etates minuēdi cū virtus nó amittit: ⁊ hec é etas senectutis que est fere é vsq; ad ānos. lx. Et é etas minuēdi cū manifesta virtutis debilitate: ⁊ hec quidē é etas senīū ⁊ finis vite. ¶ Adolescētie vo etas diuiditi eta tē infantie: ⁊ hec quidē é cū mēbra pueri nondū ad motiones ⁊ abulādū sūt apta. ⁊ in etatē dentiū plāta tiuā que é post ābulatiōem ⁊ anteḡ sit fortis: ⁊ illud é cū nōdū gingiue sūt oib⁹ dētib⁹ replete. Postea é etas cōcussiōis qđ quidē est post vehemēnā ⁊ natiuitatē dentiū ⁊ anteḡ polūat. Deiī est etas algulemati vel alguadi: ⁊ rehac. i. cū, ab eo egredit spīa q̄ é quousq; barbescāt. Postea é etas fortitudis que est donec sinat crescere. ¶ Infantū vero solū ab infantia vsq; ad iuuentutē cōplo in caloze fere tpato ⁊ in hūiditate fere supflua existit. ¶ Medici aūt antiq in ter se diseptauerūt de duabus caliditatib⁹ pueritie ⁊ iuuentutis. Fuerūt ēni ex quidā qui dixerūt q̄ caliditas pueri est maioz ⁊ pp illam plus crescit. Jōḡ oēs eius opatiōes naturales desiderij ⁊ digōis sūt maiores ⁊ diutius durātes qñ caloz innat⁹ q̄ inest eis ex spermate mag⁹ s ē aggregatus ⁊ ē mioris tpis Et ex eis fuerūt qui dixerūt q̄ caloz innat⁹ in iuuenib⁹ est valde fortioz qñ ex sanguī é maioris quātitatis ⁊ magis spissus. Jōḡ accidit eis flux⁹ sanguinis ex narib⁹ plus ⁊ fort⁹: ⁊ q̄ ex cōplexio pl⁹ ad cholerā declinat ⁊ pueroz cōplo plus delinat ad phlegma: ⁊ q̄ iuuenes vehemētioz motionū existūt motuī vero nó ē nisi ꝓpter caloz. Et ipsi ēt vehemētioris ūstibre existūt ⁊ sūt melioris digestiōis. Et hoc ex caloze. Desideriū nāḡ nó est ex caloze iz ex frigiditate. Jōḡ caninus appetitus ex frigiditate sepi⁹ contingit. ¶ Signum aūt q̄ vehementioris ūstibre ūsti existant est: q̄ neq; nausea accidit eis neq; vomitus: neq; fastidiū: quēadmodū contingit pueris, ꝓpter digestione eorum malitā. Et signum q̄ eorum complexio magis cholere pertinet est q̄ omnes corū egritudines sunt calidi: sicut febris tertiana ⁊ eorum vomitus totus est cholericus. ¶ Egritudines

ñūt plūme q̄ pueris euenīūt fūt frigide ⁊ humide: ⁊ eoꝝ febres phlegmatice: ⁊ plurimū quod vomūt ē phlegma. Et augmentum quod est in pueris nō est propt̄ fortitudiné caliditatis eoꝝ: neq; est nisi propter multam ipoꝝ humiditatē. maximū etiam eoꝝ desiderū significat caloris eoꝝ diminutionē.

Me qdē sunt duæ sectæ ínie ⁊ ipsæ rōnes. Galien⁹ ambabus vō sectis ꝓtradicit. dicit eni q̄ eoꝝ caliditates in radice sunt eq̄les. ſz pueroꝝ caliditas ē maioris q̄ntitatis ⁊ minoris q̄litatis. ſ. acutatis: ⁊ iuuenū calidit̄as ē minoris q̄ntitatis. ⁊ maioris q̄litatis. ſ. acutat̄. Et hᵒ qdē declaratio sic ipse dicit est vt opinemur vnam solam caliditatē in mēsura aut corpus subtile calidū vn ū in q̄ntitate ⁊ q̄litate in substantiā humidā multā semel penetrasse. sicut aq̄: ⁊ alia vice penetrasse in substantiā siccam ⁊ paucam sicut lapis: ⁊ cū sic fuerit inueniemus caliditatē aqueam maioris q̄ntitatis ⁊ melioris q̄litatis: ⁊ caliditatē lapideam minoris q̄ntitatis ⁊ acutioris q̄litatis: ⁊ ita debes agnoscere caliditatē q̄ est in pueris ⁊ iuuenib⁹. Pueri eni nō fuerūt generati nisi ex spmate qō ē multū calidū. ⁊ huic caloꝝ nō dum accidit res q̄ ipm extinguat. puer nāq; augeri nō cessat. ſz crescendo gradit̄ nec adhuc stetit nedū q; iaz retrocedat. Iuuenib⁹ vō nihil accidit qō eoꝝ caloꝝ augmentet innatū neq; etiā aligd q̄ ipm extinguat. sed ille caloꝝ in eis ꝓseruat humiditate minoris q̄ntitatis ⁊ q̄litatis sīl donec ad declinationē puenīat: neq; tū huⁱ⁹ humiditatis diminutio est ad huc diminutio q̄ caliditatē retinere nō possit: neq; est nisi qe augmentū facere nō valet. q̄si humiditas tanta erat ꝑus q; duas res facere poterat: custodire neq; caloꝝ: ⁊ supesse etiā ad augmentū faciēdum. ad vltimū vō ad hoc deueniet, q; neutrā duaꝝ rez efficere valebit. oportet ergo vt in medio talˢ existat q; possit vnā rem efficere ⁊ nō alteram. Falsum aūt est vt dicam⁹ ipsam posse augmētare ⁊ nō posse retinere caloꝝ innatū. Quō aūt in re augmentū ꝑstare pōt q; radicē nō valet custodire. Restat ergo vt dicam⁹ q; caloꝝ custodire pōt ⁊ in corpe augmentū ꝑstare nō pōt ⁊ scitū est q; hec est etas iuuenilis.

Nō ät dixit secūda secta q; augmētū qō ē in pueris nō est nisi ꝓpt̄ hūiditatē ⁊ nō ꝓpt̄ caloꝝ: est dicto falsa. humiditas nāq; augmēti est matia. ⁊ mā nō patit̄ p se: neq; p se creat. Immo apud opatōes vtutis in eā agētis. vtus aūt hoc agens est aia: aut natura ꝑcepto dei: neq; agit nisi cū instro: ⁊ illud ē caloꝝ innatus. Nō aūt dixerūt etiā q; vehemēs desideriū qō est in pueris nō est nisi ꝓpt̄ frigiditatē cōplexionis eoꝝ ē dictio falsa. cū malo nāq; desiderio qō est, ꝓpt̄ frigiditatē cōplexionis nō ꝓuenit ist̄imbre neq; nutrimentū. pueroꝝ eni ist̄imbre melioꝝ q̄s ee pōt est in plib⁹ horis neq; in eoꝝ corpib⁹. nisi forte ꝓpt̄ hoc de pmutatōe ei⁹ q; d comedit plus ꝓuenit q̄s sit illud qō dissoluit: ꝓpt̄ qō crescūt. Aliqñ vero accidit eis malitia ist̄imbre ꝓpt̄ eoꝝ gulositatē. ⁊ qz eoꝝ comestiones male disponūtur ordinib⁹ ⁊ comedunt res malas ⁊ humidas ⁊ multas ⁊ delup mouent eni motib⁹. Quapropt̄ de supfluitatib⁹ plⁱ⁹ in eis adunant. vnde purgatōe indigēt ⁊ ꝑcipue eoꝝ pulmones. Ideoq; eoꝝ anhelit⁹ est spissio: ⁊ velocio: magnitudiné tñ nō habet eo q; eoꝝ vtus nondum ad cōplementū puenit. Hec est dictio de complexiōe puericie ⁊ iuuentutis quēadmodū Galien⁹ declarauit cui⁹ nos sumus interptes. Ꝑfecta scié dum est q; caliditas post tps ꝓsistēdi minui incipit propterea q; aer circūdans materiā ei⁹ q̄ est humiditas exsiccat. Caloꝝ quoq; innatus ⁊ q̄ est intus ⁊ ad hoc adiuuat ⁊ laboꝝ pueriles ex motionib⁹ corporeis ⁊ aialib⁹ q̄ necessarie sunt in vita: ⁊ defectus nature ad resistendū illi toti semp. Oēs eni vtutes corporee sunt finite. hoc aūt tam ratiocinati fuit in sciētia naturali. eius ergo opatio nō semp existit in materiis. Simpliciter hec vtus infinita foret ⁊ semper pmutationē in corpe faceret eius qō dissolvit eq̄liter et vno modo. dissolutō tñ vno modo non eēt imo sp quotidie augeret: ⁊ corpⁱ⁹ dissolvtōꝝ tollerare nō posset ⁊ dissolutio humiditatē finiret: q̄nto magis cū due res se iuuent ad minorationē faciendā ⁊ retrocedendū. ⁊ postq̄s sic est oꝑtet necessario vt materia destruat ⁊ caloꝝ extinguat: ⁊ ꝑcipue cū ad eius extinctionē adiuuet ꝑter. vel propt̄ materiei defectū. Alia cā. ⁊ illud est humor extrane⁹ q; accidit, assidue propterea q; cibus ꝑuat digestione: ⁊ aduinat ad extinguendū ipm duob⁹ modis. vno suffocādo ⁊ tegēdo. alio q̄litati obuiando. hic eni humor ē phlegmaticus frigid⁹. ⁊ hec est mors naturalˢ cuiq; indiuiduo destinata fm suam primam complexionem vsq; ad terminum quem in sua potentia habet ad suam humiditatem conseruandam vnumquodq; eni eorum terminum prefixum habz qui in individuis diuersificatur propter complexionū diuersitatem: ⁊ hi quidem sunt termini naturales. Sunt vero ⁊ alij termini abbreuiati. totum tamen diuino ꝓuenit ꝑcepto. Quod ergo ex hoc acquisiuimus est q; puerorum ⁊ iuuenum corpora quantum ad q̄litatem sunt calida. ⁊ corpora senum ⁊ decrepitoꝝ sunt frigida. Sz̄ puerorum corpora equalit̄ sūt humidiora propter augmentum: et hoc quidem nobis insinuat experimentum quod de mollicie ossiū est ⁊ neruorum vel membrorum ipsorum ⁊ consideratio. quoniam parum est ex quo fuerunt sperma et sanguis ⁊ spiritus vaporalis. Senes aūt ⁊ decrepiti, ꝓpter hoc q; sunt frigidiores adhuc sunt siccio: res. Et hoc qdē scitur experimento qō habetur de duritia ossium corꝝ ⁊ asperitate cutis eoꝝ ⁊ consideratione. Eo q; prolixum est tempus ex quo fuerunt sperma et sanguis ⁊ spiritus vaporalis: ⁊ in pueris quidem ⁊ iuuenibus est igneitas equalis: sed in pueris plus abundat aeritas ⁊ aqueitas. ⁊ in senibus ⁊ decrepitis plⁱ⁹ abundat terrestreitas q̄s in illis duobus: ⁊ ē in decrepitis plus. Iuuentus autem habet complexionem magis equalem complexione pueri. Comparatōne tamen pueri est eius complexio sicca: ⁊ senis ⁊ decrepiti ꝓparatiōe est humida. decrepit⁹ vō est siccior iuuene ⁊ sene in mēbris simplicibus ⁊ humoribus.

⁊ magis pniciosa. ⁊ dicit q; ē de substātia veneꝝ. Cholere aūt ē nigre: alia est nālis alia non naturalis supfluitas. Nālis est boni sanguinis fex ⁊ turbulēta ⁊ supfluitas in ꝓparatōe ad sāguinez quia omnes hūores dicūtur supfluitates ad ꝓparatiōez sanguinis cui⁹ sapor inter dulcedinez ⁊ pontica tē existit. Que cū i cpate generat in duas separat ptes quarū vna in sanguinez penetrat: ⁊ alia ad splenē trāsmittit. Pars aūt que cū sāguine penetrat vadit cū eo cā necessitatis ⁊ vtilitatis. Necessitas vō ē vt sāguini admisceatur eo mō quo debet i nutrimēto cuiusq; membroꝝ i quoꝝ ꝓplexionibus magnā melācholie ptez esse oꝝ sicut sūt ossa. Utilitas vō est vt sāguez ſtringat ⁊ cōfortet: ⁊ inspissetˢ ipm. Et ps eius q̄ ad splenē trāsmittit ē illud quo sāguis ñ idiguit q̄ ad ipz vadit cā necessitatis ⁊ vtilitatis. Necessitas vō aut ē fm corpⁱ⁹ totū. ſ. ut a supfluitate mūdetur aut fm vnum mēbz qō ē vt splenez nutriat. Utilitas vō ió accidit quia in os stomachi quasi mugēdo ꝓfluit. Et hec q̄dez vtilitas duob⁹ est modis vno q; os stōi stringat ⁊ ꝓfortat: ⁊ inspissat. Alia vt in ore stomachi ꝓmotiones faciat ꝓp acredies ⁊ excitet ad famē ⁊ faciat desiderium. Debes aūt scire q; chola rubea q̄ ad cōlum trāsmittit fellˢ ē illud quo sāguis nō indiget ⁊ illud qō a felle egredit ē illud quo fel non idiget: ⁊ sitis cholera nigra q̄ ad splenē trāsmittit ē illud quo sāguis nō indiget ⁊ illud q; a splene egredit est illud quo non indiget splen. ⁊ queadmodum illa cholera rubea postrema eruigilat vtutem expulsiuam inferius. sic cholera ista nigra postrema vtutem appetitiuaz eruigilat superi⁹. Unde sit de omnib⁹ melioꝝ factoꝝ laus. Melācolica vō non naturalis nō est ad modum hypostatis ⁊ fecis. immo est ad modum adustionis ⁊ cinereitatis. Res nāq; humide cuz rebus terrestribus admiscentur. ſeparatur ⁊ restrictas ab eis aliquo duoꝝ modoꝝ: aut ad modū hypostatis ⁊ tale q̄le illud de sanguine est melancolia naturalis: ⁊ ad modum adustionis quod est cum resolvitur subtile ⁊ spissuz remanet ⁊ tale q̄le illud est de humoribus est melācholia supfluens. ⁊ ista quidē vocatur cholera nigra ⁊ nz habuit hypostatis nisi sangui. Ex phlegmate. n. ꝓpter sui viscositatē nihil descendit sic. Et ex oleo ut ex cholera rubea propt̄ sui subtilitatē ⁊ sue terrestritatis paucitatez ⁊ sui motus assiduitatem et ꝓpterea illud quod de ea a sāguine separat i corpe est parū non descēdit res de qua sit curandū. neque etiā cū separat mozat nisi paꝝ ſz putrefit aut a corpe expellit. ⁊ cū putrescit ei⁹ subtile resolvit ⁊ spissuz remanet ⁊ fit cholera nigra adusta et non hypostatis ta. Melācholia autez que est supfluens. Alia est que ē cinis cholere ⁊ quod de ea aduritˢ q̄ est amara: iter quā tamē ⁊ cholerā rubeā quā adustā vocamus existit dfia q; illa est cholera rubea cui cinis fuit admixt⁹. Hec vero nō est nisi cinis p se cognitus cui⁹ subtile fuit resolutū. Alia q̄ est cinis phlatis et quod de eo adustū fuit: ⁊ si phlegma valde subtile et aquosū fuerit ei⁹ cinis erit salsus. ⁊ si non trahit ad cinerēitatē aut pōticitatem: Alia ē q̄ est cinis sāguinis ⁊ qō de eo est adustuz ⁊ hec quidem est salsa ad p.m cam trahens dulcedinem. Alia ē que ē cinis melācholie naturalis. q̄ si sūtilis fuerit erit ei⁹ cinis ⁊ qō de ea adustū est valde acre sicut acetū qō cum superire facie cadit cbulit: et e⁹ odoꝝ ē acris a quo muscet alia fugiūt. ⁊ si grossa fuerit minoris erit acredies cū pōticitate pauca. Male igit cholē nigr̄ spēs sūt tres cholera rubea cū aduritur ⁊ eius subtile resolvit et due alie diffones quas post eā dixim⁹. Melācolia vero phlatica ⁊ tardioris ipediméti ⁊ malitie. ⁊ melācolia cholerica ē que est fortioris malitie ⁊ velocioris corruptiōis. verūtamen ē susceptibilioꝝ curatiōis q̄s illa. De alijs, vero duabus diffonib⁹ que magis acris ē deterioꝝ existit. Si tñ ⁊n ei⁹ ꝓncipio auxiliū ꝑ sto fuerit cit⁹ medicatione recipit. Tertia vō q̄ minus sup terrā ebulit ⁊ mun⁹ i mēbra penetrat tardi⁹ perimit. sed ad resoluēdū ⁊ ad maturādū ⁊ medicatione recipiēduz ē magis effrenis. Hec ergo sūt species hūoꝝ nō naturaliū ⁊ supfluctiū. Ingt Galien. qui dixit q; hūoꝝ naturalˢ soliūmodo ē sāguis ⁊ alij humores sūt supfluitates qbus nō egetur nō dixit vez. Si enim sol⁹ sāguis eēt humoꝝ qui mēbra nutrit oīa i suis ꝓplexionib⁹ ⁊ essentijs simulia foret: eos aut ez carne duri nō existit nisi quia sāguis cui suba dura melācholica fuit admixta ipz nutrivit nz cerebz mollius est carne nisi qz sanguini qui ipm nutriuit substantia mollis phlegmatica fuit admixta. Ipm quoq; sanguinē alijs inuenimus admixtū humoribus qui ab eo separantur. Cum enim extrahitur ⁊ ordinatim ponitur in chatin visu discernitur qō separatur i partē que est sicut spuma: ⁊ est cholera rubea: ⁊ parte q̄ est sicut fex ⁊ res turbida etiā est melācholia: ⁊ parte que est sicut albumen ouoꝝ ē phlegma: ⁊ ptē aquosam que est aquositas cui⁹ supfluitas in vrina euacuatur. Aquositas nāq; non est ex humoribus solidis neq; est nisi ex eo quod bibit ⁊ non nutrit neq; est necessaria nisi in nutrimenti attenuatione ⁊ penetratiōe. humor namq; est qō ex eo qō bibitur ⁊ comedit est nutriens. Nō aūt dico nutriens volo intelligi qō est in potentia simile corpori. Nō aūt i potētia corpis. ſ. hūani sillitudiné hz ē corpus ꝓmixtū: nō simplex. Et aqua qdē est simplex.

Sūt aūt quidā horuz q; opinant corpis virtutem sanguinis sequi multitudinem ⁊ ipsius debilitatem sequi ei⁹ paucitatē: sed nō est ita. Nō vero attendit est dispositio ei⁹ quātitatis q̄ de eo corpus ingredit. Et sunt qdam qui opinant q; cū humores aucti fuerint aut diminuti. postq̄s corpa hūana fm ꝓportionē fuerint qua debent in quātitate vnius ad alterū sanitas erit ꝑseuata: sed non ē ita. hūoꝝ nāq; ꝓter illud mensuram in quantitate conseruatam habere debēt nō in comparatione alteri⁹ hūoris: immo in se cū custodia mēsuratiōis qua hūt in ꝓportione vni⁹ ad alterū. Adhuc qdē remāserūt de rebus humoꝝ questiōes q̄ nō medicis: sed tūc pūnēt philosophis. Ideoq; eas ꝓtermisi.

Explin. ij. de qualitate gnātionis humoꝝ.

Utriens masticatiõe aliquã hz digestionẽ. superficies eni oris supficiei stomachi ptigua existit: imo ẽ ac si vna eẽt supficies: estqꝫ in eo virtꝰ digestiua ex ipso. cuiꝰ masticatũ tetigerit aliqua ipz puersione pmutabit. Et in hoc qdez auxiliat saliua acquisita p digestionez i q̃ cadit calor inatus. Ideo qꝫ triticũ masticatũ i maturatõe furũculoz t extuzatiõ operat qd nõ operat triticũ cuz aã trituz nz illud qd cũ aqua coquit. Et direrũt quidaz qꝫ signũ ostẽdés nobis qꝫ masticatũ iã paz icepit digeri ẽ qꝫ nec prim⁹ odor: nec pm⁹ sapor in eo inuenitur. Deinde postqꝫ stomachũ ingredit integra digeritur digestione nõ, ppt stomachi caloꝛ ẽ tũ. hz, ppt caloꝛ ẽ membroꝛuz q̃ ipz circũdant t a dextra qdez epar t a sinistra splẽ: splẽ nãqꝫ calefacit nõ, ppt suu substãtiaz hz, ppt arterias t venas multas q̃ in eo sunt. t ab anteriori quidẽ est zirbũ adipinuz qꝫ cito suscipit caloꝛez cã adipis t ad stomachũ reducit t superi⁹ quidez coꝛ mediãte diaphragmate ab eo calefacto. Cũqꝫ nutriẽs i pmis digeritur fit sua essẽtia i mẽbis aialiũ auxilio ei⁹ qꝫ ei admiscẽt. o eo qꝫ bibit plerũqꝫ chyl⁹: t est iba ligda ptinẽs i spũ sinudie silis. deide ei⁹ subtile a stomacho t itestinis attrahit t p vias venarũ q̃ mesaraice vocant ipellit q̃ sunt vene subtiles dure oib⁹ itestinis ptinue. Cũqꝫ p eas ipellit ad venã pzemenit epatis q̃ porta vocat t penetrat i epar i dionib⁹ t ramis porte itrãb⁹ t se minozãb⁹ t subtiliãtib⁹ ad modũz capillor occurrentib⁹ oꝛificijs diuisionũ radicũ venẽ q̃ a gibbo epatis ascẽdit. Et nõ facit ipz penetrare in illas coanguistatões nisi meliozpmixtiõ aã bibite supza id qꝫ idiget coꝛp⁹. cã ergo i istaz venaz villis diuidit sit q̃li epar totaliẽ tãgat huius chyli totalitatez t, ppt illud tũc ei⁹ opatõ ẽ vehemẽtioꝛ t fozioꝛ t velocioꝛ. t tũc coquit. In omni autẽ decoctõe q̃ ẽ huj⁹ modi ẽ res q̃ est sicut spũa et res q̃ est sic hypostalis t res fozasse erit cũ eis aut q̃ ad adustionẽ ptinz si decoctio supflua fuerit aut res q̃ nõ est bũ cocta si decoctio fuerit miozꝫ debet.

Spũa autẽ ẽ cholera rubea. t hypostaß ẽ melãcholia q̃ ãbo sũt nãles. Eldusti vo ibileſe mala cholera rubea t ei⁹ grossiuz ẽ melãcholia mala ñ nãlis. t qꝫ nõ bene coctuz ẽ phlegma est. Ꝺ autez de hoc toto res colata ẽ que est bene cocta est sãguis qui tamen q̃diu ẽ in epate subtilioꝛ existit q̃ debet, ppter aquositaz supfluitatẽ pp rez quaz dixim⁹ ẽ necessaria.

Istud vo qꝫ ẽ sãguis cuz ab epate sepat ab aquositate supflua illico mũdat q̃ necessaria ñ est nisi, ppt eaz q̃daz q̃ iaz sublata est. Extrahit ergo aquositas a sãguine in venas q̃ ad renes descẽdit t fert secuz sanguiez q̃ ad renes nutriẽdos sua q̃ntitate t q̃litate bon⁹ existit. Nutritqꝫ renes vnctuositas hui⁹ aquositatis t sãguinositatis deinde aliud qꝫ remanet ad vesicaz tẽdit t post ad virgaz. Sãguis autez essentie bone p venã magnaz ad gibbositatez epatis ascendẽtez vadit t tẽdit p venas q̃ ab ea aut rami sepantur deide gedeguil venaz postea sẽnechi gedeguil p⁹ i fuggẽtib⁹ leguchi deinde i venis q̃ sũt sẽ villi capillarib⁹ siles postea sãguis ab eaz oꝛificijs sudãdo labil in mẽbra ex pte diuina. Sãguis ergo cã efficiens calor ẽt pat⁹. Et cã mãl ẽ qꝫ de nutriẽtib⁹ ẽ pat⁹ t de ponb⁹ bonis. t formal cã ipi⁹ ẽ decoctio nouata. t ei⁹ cã finalis ẽ ut nutriat coꝛp⁹. efficiẽs vo cholere rubee cã est igne⁹ calor supfluus t, pphe in epate: et ei⁹ cã mãlis ẽ qꝫ de nutriẽtib⁹ ẽ subtile calidũ dulce vnctuosuz t acutum. Et ei⁹ cã formal est decoctõnez ad supfluitatẽ, pcedẽ: t ei⁹ final cãusa est necessitas t vtilitas ꝗs noiauim⁹. Efficiẽs autẽ phlegmatis cã ẽ caliditas attenuata. t ei⁹ mãlis cã ẽ qꝫ de nutriẽtib⁹ ẽ grossiuz hũidũ viscosuz t frigidũ. t eius cã formal ẽ decoctõis attenuatõ. t ei⁹ cã final est necessitas ei⁹ t vtilitas ipi⁹ quas noiauim⁹. Melie autẽ hypostasiue qdẽ cã efficiẽs ẽ caloꝛ tpatus. Sz cã efficiẽs aduste ẽ caliditas q̃ ab eq̃litate ẽ egressa. t ei⁹ cã mãlis est qꝫ de nutriẽtib⁹ ẽ vehemẽtiter grossiuz pauce hũiditatis t coꝛ calidũ ẽ fom⁹ illo. t cã eius formal ẽ fer hypostasiua pm vnuz duoꝛ modoꝛ: vnde neqꝫ labit neqꝫ resoluit. t eius causa finalis est necessitas ei⁹ t vnuamẽtũ ipsi⁹ qꝫ nõ tauim⁹. Melia autẽ sit multa aut, ppt caliditatẽ epatis aut splenis debilitatẽ: aut, ppt frigoꝛis vehemẽtiã pgelatis: aut, ppter pstrictõis pseneratiã: aut, ppt egritudies q̃ multe t plure fuerũt: q̃re, ppt illud hũoꝛes facti sunt cinerei. Cũqꝫ melia multiplicat t int stomachũ t epar stat sãguis t bonoꝛ hũoꝛ gnatio cũ ea minoratiq⁹ sãguis minuet. Debes autẽ scire qꝫ gnatiõis hũoꝛũ cãe calitas t fritas cũ aliꝭ exist causis. hz calitas cãlis sãguinẽ gnat. t supfluẽs cholerã gignit rubeam. multiqꝫ supflua melãcoliã gnat, ppt supfluitatẽ adustiõis. t fritas qꝫ ẽ phlegma gnat. t multũ supflua gnat melliz, ppt supfluitatẽ pgelatiõis. Debes autẽ attẽdẽ vtutes passiuas cũ vtutũ actiuaz egdistãtia. Mõ oz ut sit credulitas qꝫ ois pplexio sibi gnat silẽ t nõ sui ꝺiũ p accũs: liez nõ sit p ẽntiã. Cõplexioni eni multotiens accidit ut ꝺiũ gnẽt. frigida nãqꝫ complexio t sicca plerunqꝫ generat humiditatem extraneam non, ppter conuenientiam: sed propter digestiue debilitatez. huiusmodi quidẽ pplexionẽ habẽs est hõ macer cui⁹ iuncture sunt late t ẽ leuis et ipse est timoꝛosus t frigidus tactu t suauis. t vene anguste t silat huic qꝫ generatur seniuz de phlegmate licet certe seni cõplexio frigida sit t sicca. Debes autẽ scire qꝫ sanguis t qꝫ cũ eo labitur tertiam habz in venis digestionẽ: t cũ p membra diuidit vt vnũquodqꝫ suũ recipit nutrimentũ habet digestionem quartã. Supfluitas igit digestionis ꝓme q̃ est in stomacho p intestinoꝛ egredit viã: t secũde digestionis q̃ fit in epate sup fluitas pmũ cũ vrina egreditur. Ꝺ autẽ de ea remanet ad splenẽ t fel rendit. Duaꝛ vo digestionũ remanẽtiũ supfluitates p resolutionẽ q̃ nõ sentit t p sudoꝛẽ t p sozdicie extrinsecã egrediuntur. Cuius pars est q̃ per fozamina egreditur sensibilia sicut p nares t instrm audit⁹: aut nõ sensibilia sicẽ p pozos aut eẽ nãz sicẽ p apata cũ apiũ aut qꝫ nascit ex ad. litoꝛibus in coꝛpib⁹ sicẽ pilli t vnges. Debes autẽ scire qꝫ si alicui⁹ hũoꝛes subtiles exist: coꝛ eũo eus debilitat cui multũ nocet i sui fortitudie suoꝛ poꝛoꝛ aplitudo pp qꝫ resolõez segt debilitas. t qꝫ hũoꝛes subtiles ad cũandũ t relouen-

ãũ: sẽ facile qꝫ aũt ad resolutẽdũ t cũandũ ẽ facile spiritui facile associari põt i sua resolutõe cũ eo igit resoluit. Et debes scire qꝫ quẽadmodũ hũoꝛes isti i suis generatiõib⁹ eis hñt sic t in suis motib⁹ eis habẽt. Mot⁹ nãqꝫ t res valde sanguinẽ mouẽt t cholerã rubeã t fortasse mouebũt melancoliã t fortẽ facient eã. Quies vo phlegma forte reddit t aliquas mlie t ẽt ipsemet estiatões mouẽt hũoꝛes. vbi gra. sanguinẽ eni monet res ituri rubeas: quapp phibemus illũ ex cui⁹ narib⁹ sanguis fluit res splẽdorẽ hñtes rubeũ aspicẽ. t hec quidẽ dicim⁹ de hũoꝛibus t coꝛ generatiõib⁹. Loqui vo cõtra pter nos t deuiantes debẽt sapiẽtiarũ opifices t nõ medici. La primũ doctrine quite ad sciẽdum quid sit mẽbꝛ t sine partes.

Membra aũt sunt corpa que ex pria hũoꝛũ generank cõmixtiõe quẽadmodũ hũoꝛes sunt, coꝛpoꝛa' que ex prima ciboꝛ generank cõmixtione. sicut cibi sũt ex prima cõmixtõe generati elementoꝛ. Mẽbꝛoꝛ aute alia sunt simplicia: alia st que sunt cõposita. t simplicia quidẽ sunt quoꝛ quãcũqꝫ sensibilẽ assũpseris ptem in noie t diffinitione erit toti cõicãs sicut caro i suis ptib⁹: t os i suis ptib⁹ t neruus i suis ptib⁹. Ꝺ his silia. iõqꝫ silia vocant ptiũ. Lõposita vo st illa quoꝛ quãcũqꝫ accepis ptẽ in noie t diffinitõe toti cõicãs nõ cresicunt manus t facies: ps. n. faciei nõ ẽ facies: nz ps man⁹ ẽ man⁹ t vocãt mẽbra instrãlia eo qꝫ st aie instrã ad cõplẽdũ mot⁹ t opatões. Ꝺ aliũ mẽbꝛoꝛ silũ ẽ os qꝫ duꝛ est, creatũ qñ ipm ẽ coꝛpis fũdamẽtũ t substẽtaculũ motũ. Ꝺ ipm vo ẽ cartilago q̃ osse existit mollioꝛ. iõqꝫ flecti põt hz ẽ oib⁹ aliꝭ mẽbris duꝛioꝛ ẽ in uantũ in creatõe fuit ut ossiũ cũ coꝛpib⁹, mollib⁹ p ipam meli oꝛ fieret, t, nuatio t ut durũ cũ molli ñ absqꝫ medio cõpoꝛetur duro. n. molle ledẽt t precipue hoꝛa pcussionis t pstrictõis si nõ eẽt ppõ oꝛdinata sicut ẽ in osse spatule t hypocõdrioꝛ t i ossib⁹ costarũ t sicut ẽ epigloratis cartilago t illõ qꝫ ẽ sub tracc. t ut p ipam ẽt fozet melioꝛ ũcturarũ se ad inuicẽ fricatiũ viciuitas: ne sua duricie rũperẽt. t ẽt ut cũ aliqꝫ muscul⁹ se extẽdẽdo ad aliqꝫ puenerit mẽbꝛo rũ in quo os nõ existat cui innat t a quo ꝓtrahet sicẽ palpebraꝛ musculi ut sit sibi substẽtaculũ cordis eorũ t defensioꝛ t plerũqꝫ ẽt in multis locis ẽ necẽ rem aliquã rei alicui innati q̃ nõ sit dura i vltio sicut epigloti. Ꝺ ostea sũt nerui q̃ sũt coꝛpa a cẽbꝛo oꝛta aut a nucha alba ab flectẽdũ mollia t ad sepandũ dura ad hoc creati ut p eos mẽbra sensũ hẽant t motum. Ꝺ nervos sũt corde q̃ quidẽ sũt coꝛpa q̃ ab extremitatib⁹ musculoꝛ oriũt t nervis silant t ad mẽbra tendẽtes mobilia plerũqꝫ sua retractiõe' retrahunt mẽbra pp musculũ ẽctiõem t pgregationẽ t pp retrozũ reductõem: t q̃ũ relaxãt laxamẽto sui ppter q̃ musculus dilatat cũ ad suũ redit situm aut supra mẽsurã quã eius hz longitudo t supra disp̃oez quã hz cũ in suo nãli existit situ addit sicut in quibusdaz videm⁹ musculis q̃ quidẽ fz plimũ st pp̃ositi ex nervuis qui ad musculũ tẽdũt t ab altera pte egrediunt: t ex coꝛpibus de quib⁹ p⁹ coꝛdarũ relatõem tractabim⁹. t hec quidẽ sunt q̃ ligamẽta vocant: que etiã fm visuz t tactũ neruosa existũt t ab ossib⁹ venientia ad musculũ vadũt t fiunt fila ipsa: t nerui in coꝛ. qꝺ. n. ẽ supza ptẽ musculi vocat caro: t qꝺ ab eo separat t ad iũcturã vadit t mẽbꝛ motũ colligit in se ipso t pmutat coꝛda. Ꝺ ost eas aũt sunt ligamẽta q̃ predixim⁹ que ettã sunt coꝛpa neruo similia quoꝛũ quedã sunt que absolute ligamẽta vocãtur t quedã sũt que noie alahacab vel alchaab appꝛopriãt. illõ vo qꝺ ad musculũ nõ extẽdit hz tñ qꝺ ligamẽtũ. et illud qꝺ ad musculũ nõ extẽdit hz tñ qꝺ est int duo extrema ossiũ iũcture ptinuat aut inter alia mẽbra: t vnaz rẽ alij firmiter annectit pp qꝺ ligamẽtũ nocaturi: t qñz noie alahacab vel alchaab appꝛpẽt. ligamẽtũ vo nullũ sensũ habuit ne ppter motũ multuz t fricatiõe doleret. Inuamẽtũ aute ligamẽti ex eo qꝺ pmissũ est ppendit. Et p⁹ ligamẽta sũt arterie q̃ sunt coꝛpa que a coꝛde nascunt ꝺcaua in lõgitudiez extẽsa neruosa t in sui ꝺba ligamẽtalia hñtia motõcl dilatãdo se t cõstringendo q̃ ex quiciib⁹ discernunt. Que quidẽ ad hoc fuerunt create vt coꝛ enenetur t fumosus vapoꝛ ab eo expellat t spũs mẽbris coꝛpil distribuat. Ꝺ ost sunt vene que arteriꝭ siles existũt hz sunt ab epate t sũt quiete. Que qꝺẽ fuerunt create ad hoc vt sanguis mẽbris q̃ sunt in coꝛpe ptiat.

Deinde sunt: pãniculi que sunt coꝛpa de filis neruosis nõ sensu pcepti: texta quoꝛ spissitudo tenuis existit dilatata aliquã coꝛpoꝛi sficies cooperiẽtia t cõtinẽtia ea pp inuamẽta: ex quib⁹ ẽ ut sũmã coꝛuz in sua figura t factura custodiãt: t ex eis ẽ vt ea ab aliꝭ coꝛporib⁹ suspẽdãt t eis annectãt mediãtib⁹ nervo t ligamẽto que sila facta fuerit ex quib⁹ texti fuerũt sicut rences doꝛso t ex eis ẽ ut mẽbra pm sui ꝺbaz sensum nõ habẽtia p ipsos hẽant supficiẽ sui essẽtiam sentientẽ que illud quod ei occurrit senũt: t accidentaliter sentit qꝺ in coꝛpe accidit qꝺ eis inuolutum est. Et hec quidẽ mẽbra sunt sicut pulmo epar splen t renes hec eni sua substantia nullo mõ sentũt hz nz sentit illud quod in eis percussionem facit: nisi quod de panniculis super ea existit. Cuncq in eis accidit ventus aut apostema sentitur. Sed ventum sentit panniculus accidentaliter, ppter extensionem que contingit ipso. apostema vero sentit principium pãniculi t eius appensione accidentaliter. Ideoqꝫ membrum apostematis grauitate laxat. Ꝺ ostea est caro q̃ est locoꝛ vacuoꝛ ipleto: q̃ in hoꝛ mẽbroruz situ i coꝛpe existũt. t ipoꝛ fortitudo q̃ sustẽtat.

In vnoquoqꝫ vero mẽbro est virtus naturalis q̃ ei res nutrimẽti ꝓpletur. et hoc qꝺez est nutrimẽtuz attrahere t retinere t assimilare t vnire t sui pfluitatem expellere. Et post hec quidez mẽbra diuersifi cantur. sunt ei coꝛ quedaz que preter hanc virtutem insuper aliaz virtutez habent q̃ ab eis ad aliud, pcedit: t quedam sũt coꝛ que hoc nõ habẽt: aliter quedam eoꝝ sunt que preter hanc virtutem insup virtutem habent que eis ab alio influit: et sunt eo-

rū quedaz q nō. Cū ergo cōpositio fiet sequet̄ q̄ est mēbrū suscipiēs t tribuens t mēbz tribuēs t nō suscipiēs t suscipiēs t nō tribuēs: t mēbrū nz suscipiens nz tribuēs. De mēbri aūt tribuētis t suscipiētis inuentione nō dubitam⁹. In cerebro nāq; t epate oēs cōuenerūt medici qō vnūquodq; coz virtutem vite suscipit t calorē naturalē t spūm a corde: t vnū quodq; coz pncipiū hz virtutis ēt alijs tribuit.

Sz cerebz quidē prebet sensū fm quosdā absolute t fm quosdā nō absolute. t epar é pric pū nutrimēti fm quosdā absolute t fm quosdā nō absolute.

De mēbri aūt suscipientis t nō tribuētis inuentiōe nō dubitam⁹ sicut caro est que sentiēdi virtutē t vite suscipit t nō est alicuius virtutis principiū quam alij vllo mō tribuat. De alijs vero duab⁹ diuisionis partibus in vna earum medici a magno philosopho⁹ diuersificati sūt. philopho⁹ nāq; magn⁹ dixit q̄ mēbz tribuēs t recipiēs est coz pncipiū. n. é oiuz virtutū pma radix t oibus alijs mēbris suas tribuit virtutes quib⁹ nutriūtur t viuūt t quib⁹ cōprehendūt t quibus mouēt. Medici aūt t quidā pmoxū philosophoz has virtutes in mēbris partis sūt t ñ dixerūt q̄ sit mēbrū tribuens t nō suscipiēs. Et philosophi quidē sermo cū subtilit certificaē veraciōr. Sz medicoz sermo in pmis cū attencōe est magis manifestus. postea in alia diuisionis parte diuersificati sunt medici inter se t philosophi inter se. Una eni secta dixit q̄ ossa t caro nō sentientia t coz silia nō p durant nisi per virtutes ppzias que sūt in eis q̄ nō ab alijs pncipijs eis influxerūt. Sz p illas virtutes cū nutrimētū eis trāsmittitur sibi sufficiunt t nz ipsa alīq rei virtutē tribuūt: nz etiā alīō mēbz eis alia tribuit virtutē. Ellia vō secta dixit q̄ virtutes iste nō sunt eis propie: sed ab epate t corde in generationis pncipio eis influxerūt t in eis quiete pmanēt. Dedico tū nō attinet ut in sequēdo demōstrāda, precedat argumētatiōe. vñ de his duab⁹ diuersitatibus ad veritatē exitus pueniat: nz pz ei tenuta ad hoc inquātū ē medic⁹ nz hoc ipsū in aliqua suarum pscrutationū t suarū actionū ipedit. Debet aūt scire t credere in diuersitate pma qs nō est ei curandū vtrū coz sit pncipiū sentiendi t motionis cerebro: t virtutis nutrientis epati aut nō sit. Cerebrum nāq; siue p se siue post coz hēat: pncipiū aialiū actionū existit cōpatione alioz mēbroz. t epar simulit actionū nāliū nutrientiū pncipiū existit alioz membroz cōpatione. t de alia quidē diuersitate oz scire t credere q̄ nō é ei curandū vtrū virt⁹ nālis in tali q̄ le é os in principio gnātiōis ab epe venerit: aut ex quamlet cōplione mētur aut nihil sit eoz. Sz debz credere q̄ hec virtus ad ipsū nō pfluit nisi ab epe: nā si inter ea via clauderet t os nutrimētū aptū haberet⁹ eius actio destruēt quēadmodū fit in sensu et motu. cū neru⁹ qui puenit a cerebro stringit, virtus vero illa ossi nālis facta é dū ei⁹ pmāserit cōplō. et tūc quidē explanabit ei dionisi hitudo: t videbit mēbra pncipalia que sūt: t mēbra pncipalibus deseruientia t mēbra nō pncipalia absq; seruitio. mēbra vero pncip alia sūt mēbra que primarū virtutū q̄ i corpore existūt que ad hoc sunt necessarie vt singulare aut spēs p durēt pncipia hñt: fm vero singularis durabilitatē sunt tria principia. Coz quidē est pncipiū virtutis vite: t cerebz quidē pncipiū virtutis sentiēdi t mouendi: t epar quidē pncipiū nutriēdi. Sz fm spēi durabilitatem sūt principalia hec tria: t etiā aliud quartū qō spēi exit, ppzij t sūt testiculi qui vni rei sūt necarij t ad rē aliā unatiui. Necessitas ergo é ad spma generādū qō genelogiā conseruat. Innamēti vero ad hoc vt cōplemētū forme detur t pplio masculina t feminia cōstruct: q̄ spēb⁹ alis accidētia sūt inseparabilia: t nec sunt ex reb⁹ inanimalitatis cētia ingredientibus, mēbroz vō deseruientiū alia sūt que seruitute deseruiūt preparatoria alia sunt q̄ seruiūt seruitute latoria. Et p̄paratoria quidē seruitus vocat̄ vtilitas. latoria vero seruitus absolute vocat̄. Seruit⁹ aūt preparatoria é anteq; pncipale operatur. Cordis vero seruiēs preparatoz é sicut pulmo t eius seruiēs latoz é sicut arteria. Cerebz vero seruiens preparatoz sicut epar. t alia nutrimēti mēbra t custodie spūs. t latoz é sicut nerui. Epatis vō pparatoz seruiens é sicut stomach⁹: t latoz é sicut vene. Et testiculoz quidē seruiēs preparator sunt sicut mēbra que anteq; ipsi generāt spma. Sz coz seruiēs latoz é virga in viris t vene que sūt inter eos t ipsā: t in mulier⁹ sūt vene q̄ sperma ad locū cōceptionis pellūt t mulieres insup hñt matricē q̄ quā spmatis cōpletur vtilitas. Bal. aūté dixit q̄ mēbroz alia sūt que operationē trū efficere hñt: alia que innamētū trū t alia sunt q̄ operatiōem t innamētū hñt. p̄mū est sicut coz. secōm é sicut pulmo. tertiū est sicut epar. Dico aūt q̄ p operatōem oz intelligi illud qō cū re solūmō operationū in vita singularis ingrediēdū cōplet. aut in speciei permanentia sicut cor in generatione spiritus. Et per innamētū oz intelligi illud qō preparat ad alterius mēbri operatiōem suscipiēdā t tūc erit operatio cōpleta ad dandā singulari vitam aut spēi pmanētiam quēadmodū pulmo aeres p̄parat ipsum vō epar fm suā pricā pmo digōem t digestiōi tertie: t ārte apparatū pstat ergo iūtū digestioné secdam adeo perfectā efficit quo ad sanguis ad ipz met nutriēdū sit bon⁹ actōm operatū est. Et in quātū operatōes efficit q̄ in alia expectata operatōe auxiliatur innamēti efficit. Et etiā denuo dicem⁹ q̄ mēbroz alia sūt q̄ generāt ex spmate q̄ sūt silia p tiz mēbra pter carnez t adipez: t alia sūt q̄ ex sanguine generātur sic adeps t caro: qō eniz est pter hec duo ex duobus generatur spermatib⁹ masculoruz spermate t spermate mulier. Sz fm sermonē ei⁹ qui de sapiētib⁹ verificant: de spmate masculi generat sicut gerat caseus de coagulo: t de spmate mlieris generat sic caseus generat de lacte: t sicut pncipiū coagulatōis est in coagulo ita pncipiū coagulatōis formeest in spmate viri. Et sicut pncipiuz coagulatōnis est in lacte ita p̄ncipium coagulatōis forme. s. virtutis pacientis est in spermate mulieris: t quēad

modū in vnumquodq; duorum cōaguli videliz t lactis est pars substantie caseī q̄ fit ex eis: ita, vnumquodq; duoz spmatū est ps substātie embrionis. hoc aūt vbū nō pauimo multū verbū Bal. est ptra riū. Sibi nāq; videt q̄ cuiq; duoz spermatū inest vtus coagulatiua t vtus coagulationē suscipiens et propt̄ hoc nō se, phibet qn dicat q̄ vtus coagulatiua in masculis est fortior t vtus coagulationē suscipiens est fortior in feminis. Qualr aūté sermo in hoc certificetur inuenit in nostris libris q̄ sunt de sapiētijs radicalib⁹. Postea vō sanguis q̄ in tpe menstruoz a muliere sepabat fit nutrimētū. Sed alia ps eius est q̄ in similitudinē puertitur substātie spermat⁹ mēbroz q̄ ex eo generātur t erit nutrimētū augmētans ipm. Alia ps eius est q̄ nō nutrimētū fit adhuc: sed ē pueniēs vt coagulet ad implenda loca mēbroz pmoz vacua t fit caro t adeps. t alia ps ei⁹ est superfluitas q̄ nulli hazz duaz rerū est bona et remanet vsq; ad horā prius quā vtpote natura superfluam expellit. Cuiz infans parturitur sanguis quē ipsi⁹ epar generat hui⁹ sanguinis vices supplet et generat ex eo qō ab illo sanguine generabat. Et caro qdē ex sanguine generat spiritso quē caliditas et siccitas coagulant. adeps vō ex ei⁹ aquositate t vnctuositate generat quaz frigiditas coagulat ideoq; ipsam caliditas resolvit. Mēbra aūt q̄ ex spmate sunt creata cū solutionē continuitatis patiunt certa pinuitate nō. restaurāt nisi pauca ex eis t in paucis habitudinib⁹ t in etate puericie sicut ossa t ranui venaruz pui. nō eni magni neq; arteriaz. Cū eni aliq; oz ps scinditur nihil loco eius nascit. t hec qdē sunt sicut ossa t nerui. Illa vero q̄ ex sanguine sunt creata renal scitur post partionē suam t innuant tali substantia qlis sunt ipsa sicut caro. Et illud qdē qō est creatū ex sanguine in quo adhuc vtus existit spermatis dū nondū inter ipm t sperma tps infert sit nisi paruū: illud mēbz qñ tollit iez nasci potest sicut dentes in etate puertie. Cuz aūt sanguis ad aliā puersus fuerit pplexionē nō iterz renascet. Et dicemus etiā q̄ mēbroz sentientiū mobiliū plerūq; motus t sensus sil pncipiū est vnus neru⁹ t plerūq; separantur: t erit pncipium cuiusque virtutis nervus. Et etiam dicem⁹ q̄ omniū interioriū q̄ panniculis sunt inuoluta: panniculus ex vno pānículorum pectus: aut ventré cooperientiū nascit. Sz eoz que in pectore sunt pāniculoz origo sicut diaphragmatis t venarū t arteriarū t pulmonis est ex panículo interioze qui costas tegit. t membroz quidez et venarū que sunt in ventre pānículi oriuntur ex stomacho q̄ interius ventris cooperit musculos. Diaquoq; mēbra carnosa sunt aut viscosa sicut caro q̄ é in musculis: aut villis carētia sicut epar: t null⁹ qdē motus fit nisi p villos. Voluntarius vero motus fit causa villoruz qui sunt in musculis. t natural sicut motus matricis t venarum. Et cōpositus sicut motus transgluticudi fit villis propijs per formaz ex situ longitudinis t latitudinis t transuersionis.

Extractioni vero sunt villi qui in longitudine p tenduntur. t expulsione villi qui in latitudinē tēdūt p stringentes. t retentorij villi q̄ ex trāsuerso vadunt.

Membroruz autem que vnam habēt tunicā sicut venaz t vesice tres villoz spēs adinuicem sunt texte. Et membroz que sunt duas habentia tunicas villi qui in latitudinem tendunt semp in extrinseca exit eoz tunica t alij duo in tunica coz extrinseca. Illi tñ qui in longitudine, prēduntur ad superficiē magis declinant extrinsecam. Qui taliter nō creati sue runt nisi ne attrahendi t expellēdi villi simul existāt. imo melius est vt villi attrahendi t retinendi sunt simul nisi i intestinis. nō eni multa idigēt retētiōe sed attractōne t expulsione. t dicemus etiam q̄ mēbroruz neruosoz coz poza a sui substātia aliena p̄mētium. alia sunt que vnā habent tunicā t alia q̄ duas.

Que aūté duabus consistunt tunicis nō talis creata fuerūt nisi p̄opt̄ iuuamenta multa. Quoz vnuz est multa necessitas multe custodie fortitudinis sue corporeitatis ne fundantur causa fortitudinis motus eius qō p̄tinetur i eis sicut arterie. Secundū est multa necessitas multe custodie in re corporis qō in eis est reconditum ne resoluatur t egrediatur. Resolutionis vero timoz prouenit causa sue raritatis si vnam haberet tunicam. Et exitus timoz est ideo q̄ propt̄ hoc etiam ad scindēdū essent apte t hoc quidem corpus qō in eis est reconditū est sicut spiritus et sanguis qui in arterijs sunt reconditi in quoz custodia valde est studendū t de quibus timetur ne, p nihilo recedant. Spiritus quidē propter resolutionem: t sanguis quidē propt̄ fissurā. ex hoc nāq; maximū timetur malum. Tertium est quonīā cum alicui membro fuerit necessariū vt sit ipsius attractio t expulsio motu vehemēti factū est vnicuiq; earū singularit̄ instm sine pmixtione t hoc est sicut stomachus t intestina. Quartū est qñ cū voluntas fuerit vt vnaquaq; mēbri tunica opationi que est ei, ppa sit p̄parata: t vnaquez duarū operationum accederit propter cōplexionē ab alterius opationis cōplexione diuersam fuit melius inter eas diuidere sicut stomachus in quo fuit voluntas sentiendi vtutem cē quod quidē nō fit nisi in membro neruoso: t digerēdi qō similiter nō fit nisi p memb̄ carnosum.

Vniciuiq; igitur harū duaz rerum tunicā posuerunt p se tunicā neruosam virtuti sentiendi t tunicā carnosam digestioni. Et natura quidem intrinsecā tunicā fecit neruosaz t extrinsecam carnosam. Quod est nāq; digerentis operatio ad id qō digestum est in potēiam sine occursu peruenire. Sentiēs vō id quod sentitur nō potest sentire nisi obuiando ei sensu videlicet tactus.

Et dicemus etiam q̄ sunt q̄dam membra quoruz complexio sanguini nō est propinqua: ergo indiget sanguis in eoz nutrimento multotiens conuerti sicut carnis: quapropter in eam: neq; foramina facta fuerunt: neq; ventriculi in quibus aliquanto tempore nutrimentum qō ei digeritur fmoz ctur: t deinde caro ex eo nutriatur: immo illico eū ei nutrimentū occurrit in ipam conuertitur. Et sūt ex membris quedam quoz complexio

a sanguinis ꝓlexione valdē est remota. Ideoqz cum necesse fuerit sanguinem ea nutrire oportebit vt in similitudinem substantie eorum multis cōuertiombus ordinati cōuertatur sicut os: quapꝛopt in creatiōe ante vnum positum fuit foramen quod eorum nutrimentū tanto contineat tempoꝛe quanto illud in cozū similitudinem conuertatur: sicut in osse cruris ꝛ adiutoꝛij: a ut foramina multa in ipsis diuisa: sicut in osse mandibule inferioꝛis. Et membris q dē que sic sunt necesse est vt nutrimēto ampliozēs eis nūc sit necesse repleank: vt paulatiz ꝛ paulati ꝓcedant illud in sui similitudinē ꝙuertēdo. Mēbra aūt foꝛtia superfluitates suas ad mēbra debilia sibi vicina expellūt sicut coꝛ ad ascellas: ꝛ cerebꝝ ad locā q̄ sūt post auriculas ꝛ epar ad inguina.

Capitulū ꝑmū sūme ꝑme doctrine qute: ꝛ est sermo vniuersal' de ossibus ꝛ iuncturis

Docemus q̄ ossiū que sūt in coꝛpoꝛe: alia sunt que sunt sicut fundamentū: qm̄ sup ea est coꝛpꝰ fabricatū sicut spōdiles doꝛsi. Spondiles nāqz ille coꝛpis sunt fūdamentū sup quas ipm fabricatū est quemadmodū nauis sup lignū fabricat q̄ in ea ꝑmū ponitur.

Et alia sunt q̄ sunt in coꝛpe sicut clipeꝰ ad tuendū sicut os cranei ꝛ alia q̄ sunt sicut arma quibus bellatoꝛes impedientes repelluntur sicut ossa que vocank sinemia: ꝛ sunt ossa q̄ sunt sup spondiles doꝛsi sic spine. ꝛ alia sunt quibꝰ uncturarū vacuitates replentur sicut ossa sisamina: que inter ossa digitoꝝ existunt: et sunt alia que sunt ad coꝛpa suspendenda que suspensione indigent: sicut os laude assillatū: q̄ē musculi gutturis lingue: ꝛ alioꝝ suspensoꝝ. Alia aūt ossa coꝛpis sustentaculū sunt ꝛ erectio. Et ossa q̄dē que ad sustentandū tantū sunt: aut defendendum ꝛ ad membra mouenda necessaria nō existūt solida facta fuerunt licet sint in eis vacuitates ꝛ foꝛamina ꝑua ꝛ poꝛi q̄ fuerūt necesse in eis esse: coꝝ vō q̄ ꝓpꝑ motū etiā necessaria fuerūt in q̄ntitate cōcauitatis augmentū factū fuit ꝛ ipsoꝝ cōcauitas in medio eorum posita fuit ꝛ vna: ne coꝛpus eiꝰ receptacul' nutrimēti puri ꝛ sepatis indigeret qm̄ lapsum inde fieret imo durū factū est eiꝰ coꝛpus ꝛ ipsius nutrimentum q̄ est medulla in eiꝰ interioꝛe est aggregatum iunamentū igitur additōis ꝓcauitatis intrinsece ē vt sit leue. ꝛ iunamentū vnitatis cōcauitatis intrinsece est vt sit coꝛpus ipsius duriꝰ ꝛ indurītiei sui coꝛpis iunamentū est ne in hoza foꝛtissimoꝝ motuū rūpatur: ꝛ iunamentū medulle que est in eo est vt nutriat ipm sicut ante declaraum⁹: ꝛ vt ipsum semp mollificet ne frangat: ideo q̄ motus ipm exsiccat ꝛ vt sit ventrē habens ꝛ foꝛte ꝛ solidū. Cōcauitas vō minoꝛ est: cū firmitudo magis est necessaria: ꝛ est maioꝛ cū plus necessaria est leuitas. Ossa aūt poꝛosa facta fuerunt sicci nutrimēti: q̄ notaum⁹ causa: ꝛ ꝓpter additionē necessitatis causa rei alicuius q̄ necesse est vt in ea peneꝛet sicut odoꝛ qui cū aere attrahitur in osse collatoꝛio simili ꝛ cerebꝝ superfluitates que ꝑ ipm expellunt. Ossa vero ossa vicina sunt ꝛ ꝙiuncta neqz inter aliq̄ os ꝛ os q̄ ipm seqtur magnū exist⁹ spaciū. Inter aliq̄ tñ eoꝝ inuenit spaciū ꝑuū q̄ cartilaginosa implent lagualꝫ aut cartilaginib⁹ illia q̄ ꝓpꝑ ē iunamentū creata fuerūt ꝛ ꝓpꝑ q̄ ꝛ cartilagines. Et vbi quidē de iunamēto illo nō est curandū ꝙcura inē ea sine labicata. i. vacuitate facta fuit sicut in mandibula inferioꝛi

Vicinitates vero que inter ossa existunt multis sunt modis. Sunt enī ossa quoꝝ vicinitas est vicinitas ꝙcture laxe: ꝛ sunt alia quoꝝ vicinitas ē ꝙcture nō laxe neqz nullū stricte: ꝛ sunt alia quoꝝ vicinitas iuncture multū stricte est vicinitas sive aut alondrus: aut nullaḥac. ꝛ iunctura q̄dem laxa est cuiꝰ vnū ossiū suoꝝ suis motib⁹ facile potest moueri ita q̄ os nō moueat sicut est iunctura rasete cū aseid. et iunctura dura non valde stricta est illa cuius vnius ossiū motus ꝑ se nō est facil' neqz est nisi quoddam modicū si ē ꝙctura q̄ est int raseta ꝛ pectiné aut iuncturā q̄ int duo ossa pectinis. Ꝙctura vō valde stricta ē illa cuiꝰ nullū ossiū vllo modo moueri potest sic ꝙctura thoꝛacis. ꝛ fixa q̄dē est cuiꝰ vnū ossiū hz additamentū ꝛ aliud hz foꝛamē in quo figit illō additamentū firmōe in q̄ nō mouet sic dētes in suis ozginibus. ꝛ almodrus q̄dē est cuiꝰ vnūquodqz ossiū hz vacuitates ꝛ dētes sic ferra: ꝛ dentes vni⁹ tali ē sūt ꝓpati q̄ alteri⁹ ossis vacuitates ingrediunt q̄ad modū errarij eris tabulas ꝓponūt: ꝛ hec q̄dē ꝙctura vocat sere seu adozē: sic sunt ꝙcture ossiū cranei.

Et mulsaḥac q̄dem alia est q̄ in lōgitudine est cōnexa sic ꝙctura q̄ est int duo ossa aseid. alia ē q̄ in latitudine ꝓnuatur sicut iuncture spondiliū inferioꝝ ex spondilibus doꝛsi: eaꝝ eni q̄ supius sunt ꝙcture non valde sunt stricte

Ca.ij. de anatomia cranei

Omniū quidē ossium cranei iunamentū est q̄ sunt vt clipeus cerebꝝi ipm cooperientia et ab oibus malis defendentia. iunamentū vero q̄ mlta creata fuerūt: ꝛ nō fuit vnū tm̄ os in duas partitur sūmas: quarū vna considerak in cooperatione eiꝰ q̄ ipm os colligit. Prima vero sūma in duo diuiditur iunamēta: vnū est q̄ si craneo impedimē tū in vna sui parte euenerit fracture aut putrefactionis nō erit toti craneo cōmunis quemadmodū cēt si vnum foꝛet os. secundū est ne in ꝓtibus vniꝰ ossis diuersitas in duritie ꝛ mollitie ꝛ raritate ꝛ spissitudine et subtilitate ꝛ grossitie habeatur. Et hec quidem diuersitas est necessaria ꝓpter intentōnem quam in ꝓximo dicturi sumus. Sūme vero secunde iunamenta sunt que per adozem complentur. Quoꝝ quedam sunt que sunt in comparatione ipsius cerebꝝi. vapoꝛes enim grossi qui ab eo resoluti egredi non valerent si esset vnum os: egrediendi autem habent viam in adozem que ab eo separantur vt cerebꝝum ꝓpter resolutionē mundificetur ꝛ aliud ē in ꝓparatione eiꝰ q̄ de villis neꝝoꝝ a cerebꝝo egre

dit qui ꝑ mēbra capitis uadūt ut uiā hēant. ꝛ sunt alia duo iunamēta cōia inter ossa ꝛ inter alias duas res vnū est in cōparatione venaꝝ ꝛ arteriaꝝ qui intrius ingrediuntur in capite vt uiā habeāt: ꝛ aliud ē in cōpatione dure matris spisse ꝛ grauis ut alique eius partes cū adozē teneank ꝛ cerebꝝ elevenk ne ei grauamen inferant. Et hꝰ quidē naturalis figura ossis est vt sit rotundū ꝓpter duas res ꝛ duo iunamēta vnū ꝓpter ꝓpanonē ad interꝰ: figura nāqz rotūda est maioꝛis dimēsiōis ea quā recte linee ꝓbēdūt figure cui eaꝝ cōprehensiones equales fuerint. ꝛ aliud ē in cōpatione ad exterius: qm̄ figura rotūda ꝑpter ipulsiōes nō patit quēadmodū angulos hñtes patunk: ꝛ ipsum quidē licet sit rotundū in longitudine tñ factū est qm̄ origines neruoꝝ a cerebꝝo in longitudinē sunt posite ꝛ sic oꝝ ut nō coangustentur: ꝛ duas hz eminētias ante ꝛ retro ut nerui descēdant qui ꝑ mēbra capitis uadūt ut uiā hēant. ꝛ sunt alia duo iunamēta cōia inter ossa ꝛ inter alias duas res vnū est in cōparatione venaꝝ ꝛ arteriaꝝ qui intrius ingrediuntur in capite vt uiā habeāt: ꝛ aliud ē in cōpatione dure matris spisse ꝛ grauis ut alique

triangula. sed triangulorū bases nō sūt apud dētū
origines: sed ante hoc fit i medio adoꝛez secās circa
basim narīū tres enīz adoꝛē hāc secātē i locis pdcis
trāseunt. ꝛ fuit sub duob⁹ triāgulis duo ossa quoꝝ
ambo hoꝛ triangulo⁹ ꝛ origines dentiuꝫ ptinēt ba
ses ꝛ duas ptes adoꝛem extremaꝫ: ꝛ vnuꝫ os sepat
ab alio illud qđ de media adoꝛem descendit. ¶ In
vnoquoꝝ ergo illoꝛ duoꝝ ossiuꝫ sunt duo anguli
recti apud hanc adoꝛē secantem ꝛ acutus ei⁹ apud
duos cānos ꝛ expansus eius apud nares. ¶ Et de
adoꝛem mandibule supioris est adoꝛez q̄dam que
descendit ab adoꝛem cōmuni supioꝛi ꝛ ad pteꝫ di
rigitur oculi: ꝛ cuꝫ punit ad ozbitaꝫ in tres sepatur
ramos: quoꝝ vnus, pgreditur sue adoꝛem que cuꝫ
fronte est cōis ꝛ super oculi ozbitaꝫ donec supcilio
ptinetur. ¶ Et alia adoꝛez est sub ea ꝛ silr cōtinuatur
preter q̄ ozbitaꝫ non ingredit. ¶ Et alia adoꝛez ter
tia silr ptinnatur postq̄ ozbitaꝫ ingreditur. ¶ Et quic
quid de illis iferius existit in cōpatōe adoꝛez que est
sub supcilijs longius est loco q̄ illud qđ superi⁹ tā
git. os vo qđ adoꝛem prima triuꝫ sepat est maius: ꝛ
post illud qđ sepat secunda. Mali aūt iuuamēta ma
nifesta sūt que sunt tria. vnuꝫ est qñ cum foramine
qđ est in eo in odoratōe iunat. donec pl⁹ aeris in eo
cōtineatur. ꝛ ētepel pu⁹ q̄ in cerebꝝ penetret. ꝛz eui
plim aeris q̄ attrahit ad pulmonē vadat magna ni
ei⁹ ps ad cerebꝝ esse tendit. Et cuꝫ aeris etiaꝫ attracti
one cuꝫ quis odorare vult mult⁹ in vno loco aer co
ram instrumēto odoratus adiūgit: ut sit apphensi
o: pl⁹ ꝛ copiosioꝛ. ¶ In vno igit iuuamēto sunt
hec tria iuuamēta. Secūduꝫ aute est qđ ad ifas iu
uat distinguēdas: ꝛ ut eaꝫ erū⁹ sit facilis i cūctione
q̄ne totus aer apud locum cui ifrā accidit incisio
p̄mat̄ur sed ꝑm mensuraꝫ. Et hec duo iuuamēta
in vno consistunt iuuamīto. Et tertiū est qđ facit nas⁹
un mēsurat̄ de aeris haꝫ ifaꝫ q̄tum illud qđ facit fo
ramen pforatuꝫ absolute post fistulam qđ nihil ob
turat. Certū vo est ut supfluitates a cerebro egritu
dines tegmētuꝫ ꝛ defensionē a visib⁹ habeant. ꝛ etiā
est instrumētuꝫ iuuatiuū ad ipsas excutiēdas cū ex
sufflatione. Et ossiū qdez nasi ꝓpositō ex duob⁹ est
ossib⁹ ad modū duoꝝ triāguloꝝ: quoꝝ duo anguli
supius ꝓcurrūt ꝛ bases apud vnū angulū se cōtigūt
ꝛ in duos sepant̄ āgulos: ꝛ vnūqđ ꝝ duoꝝ ossium
vnicuiꝝ duarū adoꝛem ꝛpponit extremaꝫ q̄s no
minauim⁹. ꝛ super duas eoꝝ iferioꝛes extremitates
sūt due cartilagines molles. ¶ Et inter eas ꝑm lōgi
tudiez adoꝛē medialis ē cartilago unius supioꝛ ps i
ferioꝛ est durioꝛ q̄ tota alijs duab⁹ cartilaginib⁹ du
rioꝛ existit. huiꝰ vo medie cartilaginis iuuamētuꝫ ē
vt nasus in duas ptiaꝫ nares: ió vt cuꝫ ad cerebrum
supfluitas descēdit ꝑm plim ad vnaꝫ earuꝫ dclinet ꝛ
ñ totam attrahendi aeremꝫ viaꝫ obturet: q̄ ad cerebꝝ
aerem deferq̄ qđ ibi de spiritu existit eūctat. Duaꝝ
vo cartilaginū extremaꝝ iuuamētū tres res existit:
vna ē iuuatiuū oib⁹ cartilaginib⁹ q̄ snp oēs ossiū ex
istūt extremitates cōe: qđ iā executi sum⁹. ¶ Et scōa ē
vt expādāt ꝛ dilatētur si necesse fuerit aerez supflue
attrahere aut expellere. Et tertia ē ut ad vapoꝛē exeu
tiēduꝫ cū suo motu ꝛ quatiōe ꝛ tremoꝛe uuet cum
exsufflauerit. Et duo qđē narīū ossa facta fuerūt mi
nuta ꝛ leuia: qñ leuitas magis ē hic necia q̄ firmi
tudo ꝛ ꝑcipue quia a mēbroꝝ cōtinuitate sūt sepata
que no cuméta sūt recipiēcia ꝛ sunt posita cū custo
dia sensus. ¶ Ossiū vero mādibule iferioris for
ma ꝛ iuuamētuꝫ scita sunt. ex duobus nāq̄ cōsistit
ossibus q̄ stricta sub mēto ꝓnectit ūcture. Et in sum
mitate cuiuslꝫ duoꝝ alioꝝ extremoꝝ eoꝝ secando
facta est serratura curua q̄ cū additamēto ei ingeni
ose ꝑparato cōponit: quod exosse nascit qđ ad eam
punit. q̄rū vnaquęꝫ ligamētis fuit ligata.

¶ La. gnū de anatomia dentiū.

Dentes qđē sunt. xxxij. ētamē cum contingit
quosdā hoies nō habere neguegidij qui sunt
quattuoꝛ extremi ꝛ tūc nō erunt nisi. xxviij.
Eoꝝ vero duo sūt duales ꝛ duo q̄drupli supius: ꝛ
totidē inferius ad icidendū: ꝛ duo canini superius ꝛ
duo iferius ad frāgendū ꝛ molares ad molēduꝫ ab
vtraq̄ supioꝛes ꝛ iferioꝛes quattuoꝛ aut. v. Et huiꝰ
to⁹ sūma est. xxxij. aut. xxviij. q̄ttuoꝛ duales: ꝛ q̄t
tuoꝛ quadruplꝫ ꝛ q̄ttuoꝛ caninꝫ ꝛ octo molares: ꝛ
quattuoꝛ neguegid. ꝛ neguegid. quidē ꝑm plim na
scūt i medio tpis augmēti ꝛ hoc qdez ē post spma
tis emissionē ꝛ añ cōsistentiā: qñ cōsistēcia ē circa. x
xx. annos. Idcoꝝ dentes isti sensus vocant. ¶ Et
dētes etiā hūt radices ꝛ capita acuta q̄ in foramib⁹
figuntur ossiū duaꝝ mādibularū in qbus cōsistūt.
Et super marginē cuiuslꝫ foraminis additamētū ma
gnū rotūdū ozit quod dentē circundat ꝛ stringit ut
ei⁹ foꝛtioꝛa sint ligamēta. ¶ Unuslꝫ vero dētium
ꝑter molares vnū habet caꝑ. Sed molariū in iferi
oꝛi mādibula fixoꝝ quilꝫ ad min⁹ tꝛa duo capita
ꝛ ē etiā cū habet plura ꝛ ꝑcipue neguegidij. q quat
uoꝛ habēt capita. Sed fixoꝝ i supioꝛi mādibula
quilꝫ ad min⁹ tria habet capita ꝛ fōtasse ꝑla ꝛ, ꝑpe
neguegidij q plura bñt capita. capita vo molariuꝫ
fca sūt: quoniā sūt magni ꝛ qñ eoꝝ opatio est maiō
Et supioꝛ⁹ qđē additamēta sūt eo q̄ sūt suspensa
ꝛ q̄ granitas facit eos ad oppositionē ptis suoꝝ
capitū declinare. Inferioꝝ vero pōdēositas ifixio
ni eoꝝ nō existit cōtraria. ¶ Nullū ꝑterea ossiū vl
loꝫmodo sentit ꝑter dentes. Gal. n. dixit q̄ exprimē
tū nobis demōstrauit, eos sensū habere de quo na
tura sollicita fuit: ꝛ fecit ipm cuꝫ virtute q̄ a cerebro
p̄oueuit. Decirco vt ipsi enam inter calidum ꝛ frigi
dum discernant.

¶ La. vi. de iuuamento dorsi.

Dorsū ꝑter quattuoꝛ iuuamēta fuit crea
tum. Unum est vt sit muche semita que
in pmanēcia a ialis est neccaria ꝑter illud qđ in suo
loco de nuche iuuamēto clare narrabim⁹. Huc aūt
sūmā aggregata de eo referemus. Et hoc est q̄ si
nerui oēs a cerebro nascerētur, esset necessarium ca
put multo maius esse quam sit: ꝛ sic grauaret supra
totum eoꝛpus. Nerue quoꝝ esset necessariuꝫ gran
de pertransire spaciū ꝛ longuꝫ: donec ad extremioꝛ

sunt̄ puenirent ꝛ eēt nocumēcis expositiuꝫ ꝛ ad inadē
dū: ꝛ eius quidē lōgitudo ipsi⁹ debilitaret foꝛtitudi
nē ad attrahendū mēbra grauia ad ipsoꝝ pricipia
Idcoꝝ deus cui⁹ nomē, sit bñdictum misericordi
egit faciēs ptē cerebri q̄ ē nucha ad inferioꝛa coꝛpis
incidere sicut canales a fonte quaten⁹ ex ea neruoꝝ
diuisiones a duob⁹ suis latcrib⁹ ꝛ eius extremo ꝑm
oppositiōem ꝛ vicinitatē cuꝫ mēbris egrediant: po
steaꝙ factuꝫ est doꝛsuꝫ semita eius ꝛ custodia. Et scōz
quidē est qñ doꝛsum est custodia ꝛ clipeus mēbro
ruꝫ nobiliuꝫ que sunt posita coram ipso: ideoꝝ in
creatione facte fuerunt ei spine ꝛ sinienia. Et tertia ō
eā q̄ doꝛsū creatū fuit ut sit alioꝛ ossiū ꝓncipiū. siē li
gnū qđ in eroꝛdio nauis ꝑmo ponit cui alia ligna i
figunt secundo ꝛ annectunt. ióꝝ doꝛsuꝫ durū crea
tū fuit. Et quartū ē ut possit hō stare ꝛ ad multas
se mouere ptes. ideoꝝ doꝛsū de spondilib⁹ ordina
tis factū est nō de osse vno: nꝫ de ossib⁹ magnis. iū
cture quoꝝ inter spondiles facte sūt nō laxe qñ stā
di potentiā debilitarēt: nꝫ valde stricte quoniā ꝓ
hiberent inclinare.

¶ La. vij. de anatomia spondilium.

Spondili ē os in cuius medio ē foramē
q̄ qđ nucha trāsit: ꝛ ē cū spondilis quat
tuoꝛ hꝫ additamēta a dextra ꝛ a sinistra ꝛ
a duob⁹ lateribus foraminis. ꝛ ea quidē que surſū
tendūt surſū aspicientia dicūtur. ꝛ q̄ sūt infer⁹ tēdē
tia inferius aspicientia ꝛ inuersa: ꝛ est ēt cū additam
ta sunt sex: quattuoꝛ ab vna ꝑte ꝛ duo ab alia. ꝛ ē cū
sunt octo. In his vero additamēnt̄ existit iuuamen
tū vt p̄ea cōtinuitas que ē inter spōdiles cōtinuita
te iuncturali oꝛdinetur cū cōcauitatibus in quibusdā
earū ꝛ capitibus bucellis similibus in quibusdā.
Sūt ꝓterea ex spondilib⁹ que alia hūt additamē
ta non ꝓpter hoc iuuamentū sed ꝑter defensiōem
ꝛ clipeum ꝛ repulsionem eius quod percurrit ꝛ sup
ea ternuntur horum additamentoꝝ ligamēta: ꝛ sūt
ossa ampla ꝛ dura ꝑm spondiliū longitudinē posi
ta: Que autem ex eis retro posita fuerūt spine vocā
tur ꝛ sinienia. Et que ex eis a dextris ꝛ sinistris sūt
posita vocantur ale. Ipsa vero sunt ad defendendū
illud quod in longitudine coꝛporis ꝛ neruis ꝛ mus
culis ꝓfundius q̄ ipsa ingreditur. Et quedaꝫ ex
alis que ad partē costarum tendūt. aliud ꝓpriū ha
bēt iuuamētū. Ad qđē est ut in eis crenē vacuita
tes quibus capita gibbosa mirabiliter ligentur.

¶ In vnaquaqꝫ eni ala ex eis sunt due vacuitates:
ꝛ in vnaquaqꝫ costa sunt duo additamenta gibbo
sa. ¶ Sunt ꝓterea ex alis que duo habent capita
ꝛ ale duplici similantur: ꝛ hoc quidem in spondili
bus existit colli: cuius iuuamentum nunc nomina
bimus. Spondiles quoꝝ ꝓter foramen mediuꝫ
alia habent foramina ꝑter illud quod ab coꝛ egre
ditur neruis ꝛ q̄ in eis egredit de venis. quedam
aūt illoꝝ foraminū sunt que complentur in vna
vnius spondilis eminenti a. ꝛ sunt quedaꝫ coꝛ que
complentur inter duas spondiles cōiter. Et locus
earum est cōis terminus qui inter eas existit. Et ple
runqꝫ est cum istud a duabus partibus. ſ. superius
ꝛ inferius existit. Et plerūqꝫ est in vna parte: ꝛ est eti
am cum in vnaquaqꝫ spondili est semicirculus. et
est cum in vna earum est maioꝛ: ꝛ in altera minoꝛ
et hec quidē foramina a duobus lateribus spondil
posita fuerūt ꝛ non retro ꝓpter defensionis defectū
illic eius q̄ egredit ꝛ ingredit ꝛ q̄ ꝓussionib⁹ essꝫ
expositū neq̄ fuerūt posita anterius q̄ in locis eēnt
atq̄ coꝛpus sua naturali pōderositate ꝛ suis etiā vo
luitatijs motibus declinat. ideoꝝ motus debilita
rentur. Et nō fuit possibile vt essent stricti ligamenti
vt anterius egrederentur ꝛ postea retro redirēt fuit
impossibile: qñ declinatio etiam esset sup neruoꝝ
egressiones q̄ eis faceret coangustatione ꝛ nocumē
tum. His aūt additamētis q̄ ꝓ defensiōe exist̄t
superposita fuerūt ligamēta: ꝛ nerui ꝛ leuia facta fu
erunt ꝛ lubrica ne tactu carni inferant nocumētum.
Additamentoꝝ quoꝝq̄ coniūcturaliū de natura ē ḥ
Sunt eni adinuicē fortiter ligata ligamēto vehemē
ti vndiqꝫ. verūtamen ligatura anterius est plus stri
cta ꝛ posterius plus laxa: qñ anterius curuari ꝛ cō
flecti est magis necessariū q̄ posterius flecti ꝛ curua
ri: ꝛ ꝓpterea q̄ ligamenta que sunt posteri⁹ facta
fuerunt laxa ipleta fuerūt spacia que ibi, q̄ildubio
fuit humoꝝ viscosis. Spondiliū aūt quedā sunt
que valde bene ligant̄ cū athachib: ac si cēnt vnum
os creatum ad fixionē ꝛ quietē: ꝛ quedā sunt que si
laxa ac si essent ossa multa creata ꝓpter motum.

¶ La. viij. de iuuamēto colli ꝛ anatomia ossiū ei⁹

Collū fuit creatū ꝓpter trachęā arteriam
ꝛ trachea quidē arteria fuit creata ꝓpter
illud qđ narrabim⁹ de creationi eius iu
uamentis in suo loco. ꝛ ꝓpterea q̄ spōdiles colli ad
sūmū superioꝛes sūt delate sup eas que cū sūt doꝛsi
ꝛ sunt sub eis oportuit vt fuisseut minoꝛes. Hō. n. de
fertur deferente leuius eē oꝛ cum placuerit vt motuꝫ
quidē sunt ꝑm sapiētie oꝛdinē. ꝛ qñ necesse fuit initi
um nuche grossiuꝫ eē ꝛ mai⁹ sicut ꝓcauitatū ꝓncipiū
eo q̄ illud qđ ex diuisione neruoꝝ supme parti ē, ꝓ
priū est plus eo qđ ē, ꝓpriū eo qđ est infer⁹ oportu
it in spondilibus colli foramia magna ꝛ pla foꝛe: et
q̄ paruitas ꝛ foramis ꝛplitudo earū attenuauerūt
coꝛpa oportuit firmitudinis intentionem ibi affuīſe
qua illud qđ due res q̄s narrabim⁹ debilitauerūt
emendet: oportuit igit eas oibus alijs spondilib⁹
durioꝛes creari: ꝛ q̄ cuiuslꝫ spōdilis earū coꝛp⁹ fu
it subtile creata fuerūt eoꝝ sinienia pua. Magna eni
si creata foꝛent spondiles eēnt expōsite rupture ꝛ no
cumentis eo q̄ earū sinienia res occurreꝛet foꝛtes. ꝛ
q̄ earū sinienia fuerunt pua facte fuerūt ale earum
magne duo duplicia habētes capita: ꝛ qñ mot⁹ ma
gis fuit necessarius quā fixio eo q̄ ipse nō multa fue
rūt ossa quēadmodū ille que sūt inferius: laxe facte
fuerūt spōdiliū earū ūcture cōpationē ūcturarum
earū que sunt infer⁹: ꝛ qñ quātū defuit eis ex firmi
tudine ꝓpter laxitatē tantūdē recuperatur aut pl⁹ eo
ex parte eius qđ eas circundat ꝛ sup eas gradit̄ ō
neruis ꝛ musculis ꝛ venis: ió nō fuit necessaria multi

firmitudo in iuncturis: et qz non fuit necessariuz mul-
tũ firmare iuncturas et sufficit eis mensura que ex ea
attributa eis fuit: ió earum additamẽta ꝓiunctionalia
sursũ aspiciẽtia et insuz in sũma nó fuerũt creata ma
gna et multe lantudis quẽadmoduz illa q̃ fiunt sub
collo. Verũtamẽ eaz bases posite sũt lógiores et eaz
ligamẽta laziora. Et neuoz egressiões i eis posite fu
erũt cões sic dixim⁹: qm̃ fuit possibile ut in vnaquaq;
illaz spódiluz eo q̃ sit subtilis et parua et fozam̃
per qd transit nucha amplus esset ꝓpzie nisi in illis
q̃s declarabimus: et quaz dmostrauim⁹ dispositiones.
¶ Hũc autem dicem⁹ q̃ spondiles colli septez
sunt numero. ¶ Hec nãqz mensura in longitudie et
numero fuit equalis. et quecq; eaz omnia. xi. pdicta
hẽt additamẽta ꝑter primaz. s. simenia et duas alas
et quattuoz additamẽta cõiunctionalia sursũ aspicien
tia: et quattuoz inferius aspitictia. ¶ Et vnaquaq; ala
duos habet ramos: et circulus egressionis nerui ĩcr
omnes duas spódiles diuidit in duo media. ¶ Pri
ma aũt spódilis et scda qualdam habent ꝓpzietates
quas non habent alie. ¶ In ꝑmis vo est tibi sciẽdũ
q̃ motus capitis et a dextris et a sinistris fit iuctura
q̃ ẽ inter caput et spondilez ꝑmaz. Et ipsi⁹ motus an
terius et posterius fit iuctura q̃ est inter illaz et spódi-
lez secũdam. Est igit nobis de iuctura primi in pri-
mis loquendũz. Dicem⁹ igit q̃ sup laboziosaz ptez
spódilis prime a duab⁹ ptibus q̃ fuit superi⁹ create
fuerũt due nacuitates in q̃s duo ossis capitis addita
mẽta ingrediũtur. Et cuz vnuz eoz eleuatur et alterũ
deprimit decliat sup caput ad deprellũz: et qd i hac
spondili alia sit iuctura ipossibile fuit. ¶ Ibi igit alia
facta fuit spondilis p se que ẽ secũda ex qua creat oz
a pte eius anterioze q̃ est ad interiora additamẽtum
longuz duruz oziri fecit qd ꝑtãsit et ingreditur fora
men ꝓpzie cozaz nucha foramine inter eas cõi. s. fo
ramine qd a posteribus ad anterioza est longius q̃z
a dextra et sinistra qm̃ int er posterius et anteri⁹ sunt
duo ingredientia que maiozem occupant locum q̃z
vnuz ex ingrediẽtibus occuparet. latitudo aũt mẽsu
rat ꝑm vnuz ingrediẽs qd est maius. et hoc qdem ad
ditamentum vocatur dens a quo qdez occupata fu
it nucha ligamẽtis fortibus quaten⁹ dentis extremi
tas a nuche extremitate separetur ne dens suo motu
nuchaz pentiat et ei coangustationez faciat: deinde
additamẽtuz hoc a spódili ꝑia eleuat et vacuitatem
q̃ est in capitis osse ingreditur qd uacuitas q̃ igno
sce existit capitis anteri⁹ et posteri⁹ circuidat. Et id q̃
dem dens nõ ad interius fuit factus nisi ꝓpter duo
iuuamẽta quoz vnũ est ut sit amplꝰ custoditũ et al-
terũ ut latus spódilis quod ẽ magis subtile sit inferi
us et nõ exterius. Et prime qdem spódilis ꝓpzietas
est ne simenia habeat: ideo ne ei inferat grauamẽ et
ne ꝓpter ipam nocumẽtis sit expositus: additamẽtuz
nãqz quod repellit in q̃ztũ est fozius ipsũ et fractura
et nocumẽtũ affert ei quod est debilius et etiã ne mu
sculos et neruos multos q̃ in circuitu ei⁹ sũt positile
dat. Et quia etiã paz indigemus hic spinis custodi
entib⁹. hec enĩ spondilis ẽ quasi sbmersa et sepulta
custodijs secũde q̃ ipsã a nocumẽtis custodiũt et ꝓ
pter has qdem intẽtiones nó ꝓpzie ei facte fuerunt
ale. Neuoz enĩ et musculoz plures in duob⁹ eius
positione spisso póiti sũt ꝓpterea q̃ principio sũt ꝓ
pinqua. Ideoq; ale locũ nó habuerũt ibi. Amplꝰ
ex ꝓpzietatib⁹ hꝰ existit spódilis q̃ nerui ab ea nõ
p duo ei⁹ egrediũtur latera sed p duo foramia q̃ in
ea posteri⁹ ad ptẽ tendũt supioze. Si enĩ ei⁹ neruoz
egressiones eẽnt vbi duo capitis additamenta ozifi-
cijs iũguntur suis et vbi motoz eozũ sũt vehemẽtes ve
hemẽti ipedimẽto caput impediret. Similit quoq;
si eẽnt vbi sco a deglutit ad deglutitionẽ fin sua ad-
ditamẽta q̃ ingrediũtur in ipa ex suis duob⁹ additã-
tamẽtis q̃ sup eã incedũt et vbi inter eam et ĩt scoaz
iuctura sit lata q̃ anterius mouet et posterius. neq;
fuit cõueniens ut anterius et posterius egrederentur
ꝓpter causas quas in declaratione cause aliarũ spó-
dilũ demonstrauim⁹. neq; a duobus lateribus, p
pter ossis ibi existentis subtilitatez causa dentis: qua
propter fuit necesse ut parũ sub iuctura capitis esset
posterius a duabus partibus. s. in medio eius qõ
est inter id quod est posterius et latus. Oportuit igi
tur ut duo foramia essent ꝑua: quapzopt necesse fuit
neruos fuisse puos. quia vero in spondili scda im
possibile fuit neruoũ egressionez supius fuisse sicut
fuit ipossibile i hac eo q̃ si in ea eẽnt neruoz suoz
egressiões sicut in ꝑmia timeret ne cõquassarentur et
rũperent motu spondilis prime super eã cuz caput
anterius ant posterius mouetur. ¶ Neq; etiam fuit
possibile ut anterius egrederẽtur et posterius ꝓpter
illud quod diximus. ¶ Nec fuit possibile vt a duo
bus egrederetur lateribus quoniam si esset ita esset
cum prima cõmunis sed quod inter eas oriretur es
set valde subtile: neq; primozum corrigerent paru
tatem: et quod comprehenderetur essent paria debi
lia simul iuncta. et si cum prima esset cõmunis iam
enim cognouimus causam prime et que esset corz
uptio si eam a duobus perforarent lateribus. ergo
oportuit foramina in secunda esse ante duo latera si
menij et duobus prime opposita lateribus. quoni-
am corpus prime cum eis associabitur non leder
eos. et dens quidem qui er secunda oritur bene pri
me est annexus ligamento forti. et iunctura capitis
cum prima ambe cum secunda sunt laziores q̃z ea
rum spondiluũ iuncture. ideo q̃ motus qui per eas
fiunt valde sunt necessarij et iunctura vt essent firme
et manifeste: et cum caput mouetur vnius spódilis
alia manet inseparabilis in alia sua iuctura. sicut op
posite facie ad faciem. et cum caput anterius mouẽ
tur et posterius stat cum prima spondili ac si ambo
essent vnum os et cum ad duo latera sine transuer-
sione mouetur fit spondilis prima cum secunda si-
cut vnum os. Hoc est quod de spondilibus colli et
earum proprietatibus narrare volumus

¶ Capitulum nonuz de anatomia spondilium pecto
ris et eoruz iunamentis.

Spondiles pectoris ille sunt cũ quib⁹ iun
guntur coste et attractionis aeris membra
comphẽdũt. et sũt spódiles. xi. simenia ha
bẽtes et alas. tyna que alas non habet. Sunt igit
xij. spondiles. Earum vo simenia non sunt equa
lia. Que enim er eis sunt coraz mẽbris que sunt no
bilioza maioza sunt et fortioza. Et spondiliũm qui-
dem pectoris ale alijs duriores existunt. ꝑter qõ
cum eis coste iungũtur. ¶ Septez autem supema
rum spondiliũm simenia sunt magna. Et ipsarum
ale grosse ut coz fortissime tueatur. Et ideo quia ea
rum corporeitas in hoc fuit diminuta facta sũt ipsa
rum additamenta coniũctionalia curta et lata. et il-
larum quidem supza decimam additamenta con-
iunctionalia que sursum tendũt sunt illa in quibus
est vacuitas bucelle. et illa que inferius tendunt sũt
illa in quibus egrediũtur gibbositates que vacuita
tes egrediuntur quarũ simenia ad inferioza curuan
tur. ¶ Decime aũt simenũ est rectum et non curuũ.
et eius additamenta coniũctionalia vtrinq; habent
vacuitates que coram bucellis existunt cũ superius
et inferius simul bucellarũ sit receptio. postea vero
illarum que sub decima existunt bucelle sunt ad su
perioza: et eorum vacuitates ad inferioza: et ipsaruz
simenia ad superioza curuant: et nunc huius totius
iuuamẽtuz nominabimus post. ¶ Duodecima ve
ro spondilis alas non habet: qm̃ necessitas multa
que costarum causa ierat iam est diminuta. sed fur
mitudo alio modo ẽ ingeniata i quo firmitudo cũ
alio iungitur iuuamento. ¶ Et huius qdẽ existit de
claratio q̃ spondiles alchatim nimia indigerunt
magnitudine et iuncturarũ multa firmitudine: quia
ferunt totũ qõ ẽ supza ipsas. ideoq; necesse fuit ut i
iuncturis vacuitates et bucelle plures numero fie-
rent: quarũ iuncturarũ earum additamẽta dupla-
ta fuerunt: et fuit necesse ut pars duodecime que est
versus partẽ illarum similis illis fieret: quapzopter
eius additamẽta ꝓiunctionalia duplata fuerũt. ¶ In
his igitur additamẽtis destructa fuit res ex qua di
gnũ erat ut ale fierẽt. post hoc amplissime fuit dila-
tata. et qõ ex ea ampliatum fuit fere ale isle existit.

¶ Duo igitur iuuamẽta simul in hac creatura con
iuncta fuerũt. et hec quidẽ duodecima ẽ illa cũ qua
diaphragmatis iũgitur extremitas. ¶ Ille aũt que
supza hãc existũt spondilẽ nó hac indigauerunt fir-
mitudine in multiplicatiõe additamẽtoz ꝓiuctio-
naliũ: imo qõ eis oritur de simenijs et alis magnifi
catũ fuit: quare earũ corpus ad hoc occupatũ fuit.
et ꝓpterea q̃ pectoris spondiles maiores existunt
spódilibus colli nó fuerũt posita foramina ini du-
as spódiles cõia eqliter diuisa. sed paulatim fuerũt
ordinata: qm̃ in illis que sũt superius fuit factũ au-
gmẽtuz: et in eis q̃ sunt inferius fuit facta diminutio
donec totũ foramẽ in vna remãsit. et huiꝰ quidez fi
nis in decima existit spondili. earũ vero q̃ ex spódili
bus pectoris remanẽt. et spódiliũ alchatim corpora
tollerare potuerũt a dextris et a sinistris ut in eis fiat
so ramẽ ꝓpletum, fuit ergo in spódilibus alchatim
foramẽ a dextris: et foramen a sinistris, ꝓpterea ꝙ
neruus egrederetur.

¶ Cap'lm. x. de anatomia spódiliũ alchatim.

Uper alchatim vo spódiles sũt simenia et
ale late. et ipoz quidã additamẽta ꝓiuctio-
nalia inferiora dilatant et assimilant alis de
fendẽtib⁹. ¶ Et spódiles ille sunt q̃z alchatz vo
cũ alhaim est sicut basis totius dorsi. et ipse quidem
sustinẽt et deferũt os femoris. et sunt a quibus neruj
pedis oriuntur.

¶ Capitulum. xi. de anatomia alhauis.

Osa alhauis sũt tria q̃ magis ingeniose sũt
ꝓiuncta q̃z oẽs spódiles: et eaz iuctura sunt
firmiores. et ipaz ale sũt magis aptẽ. et ner
uus qdẽ q̃ de foramine in eis exiũte egredit nõ exit a
certitudine duoz latez ne anche iuctura ipm̃ opri-
mat. sed ẽ magis remotus et multo plus spissus ad
anteriora et posteriora. et ossa qdẽ alhauis similia os
sibus existunt alchatim.

¶ Cap'lm. xij. de anatomia alhoseos.

Lhoseos ẽ compositus ex trib⁹ spódilibus
cartilaginosis q̃ nõ hũt additamẽta. et ner
uus quidẽ a foraminib⁹ illaz cõib⁹ oritur
sicut est in collo: ꝓpterea q̃ sũt pue. sed a foramine
tertie neruus egreditur impar.

¶ Capitulum. xiij. in quo est sermo qui est sicut fi
nis de iuuamẽto dorsi.

Am locuti sumus de ossib⁹ dorsi vba mo
derata. Hũc aũt de toto dorso vba loqua
mur ꝓtinẽtia sũmã. Dicem⁹ igit q̃ totum
dorsũ ẽ sicut res vna ꝓpziã hus figurã alijs figuris
meliorẽ q̃ est circularis. Hec nãqz figura remotioz
est a receptiõe nocumẽtoz ex ꝑcussione vel impulsi
one euenientũ q̃z oẽs alie figure: et ꝓpter hoc capi
ta eorum que superius ad inferioza fuerũt curuata
et eoz que sunt inferius ad superioza et coniunxerũt
se apud mediam q̃ est decima. Hec vero ad nul-
lam curuata fuit ꝑtem: ideo ut super eam due si-
mul conueniant curuitates. ¶ Et decima quidem
inter simenia non fin numerum: sed longitudinem
media existit. et quia q̃libz est necesse dorsum ad ali
quod duorum curuari alterum: et illud nõ fit nisi ut
declinet medũ ad ẽmũ ptis: et declinet illud quod ẽ
supza ipm̃: et sub ipso ad aliam ptẽ ac si duo extre
ma dorsi ad sibi obuiandũ declinaret: ꝓpterea in
medio nõ facte fuerũt bucelle: q̃z vacuitates tm̃: et fa
cte fuerũt bucelle superiores et inferiores ad ipsum
declinates. sed supiores deleẽdẽtes: et inferiores af
cẽdẽtes. Ideo ut earũ ablatio ad ẽmũ pris declina
tionis facilis sit et ut supiores curuẽtur ad inferiora
et inferiores ad supioza.

¶ Capitulũ. xiiij. de anatomia costarũ.

Este sunt tutamẽtũ eo⁹ qõ ex instrũis attra
ctionis aeris et ex suptorib⁹ instroz nutri-
mẽti circũdat: et ipe qdẽ nõ facte fuerũt vnũ
os ne grauarẽt: et ne si aliqd accideret nocumẽtum
foret cõmune: et ut facile esset dilatari cuz necessitas
addit fm illud quod ẽ in natura: et impleri interio-

ra nutrimenta ⁊ inflatiõe ⁊ indigerent loco magis amplo: ⁊ ꝓpter aerem q̃ attrahitur: aut ⁊ ini cas musculi pectoris qui in operationibus attrahendi aerem iuuant ⁊ eius qꝫ ꝓtinuat cũ ipso inciderent ⁊ ꝓpterea q̃ pectus circũdat pulmones ⁊ cor: qꝫ est cum eis necessaria fuit cautela vehemẽtissima in eorum defensione: qñ nocumẽtorum impressiões que eis accidunt sunt maiores: ⁊ cũ hoc eorũ minuno vndiqꝫ non ea angustat: neqꝫ eis nocet. ¶ Et ió septem coste ſuperiores create fuerunt continentes illud quod ẽ in eis sibi apud cassiũ obtuantes ⁊ mẽbrum circũdantes principale ab omnibus partib⁹ Ille vero que existit in parte instrumẽtorum nutrimenti create fuerũt sicut posterius minute: vbi sensus non pertenit ꝑius: sed anterius non fuerunt continuate: imo paulatim ordinate fuerunt cũ sectione: fuerũtqꝫ superiores propinquiꝰ habẽtes spacium inter duo extrema egredientia: ⁊ inferiores longinquius. ⁊ istud oĩno fuit ut cũ cautela mẽbrorum nutrimẽti. ſ. epatis ⁊ splenis ⁊ alioꝝ amplitudo loco stomachi ũgeretur ne eius impleretur nutrientibus ⁊ inflationibus compẽmeret. ¶ Septem vero coste superiores pectoris coste vocant: que ab vnaquaqꝫ parte sunt septem. sed due q̃ sunt in medio sunt maiores ⁊ longiores: ⁊ ille que sunt i extremitatibus sunt breuiores. hec eni figura ut cõprehensũ vndiqꝫ cõprehendat melior existit. ⁊ coste quidẽ iste in ꝑmis supra sui gibbositatẽ ad inferiora indicant: deinde redeũdo ad superiora incedũt ⁊ cõtinuant cu torace sicut noiabimus postea. Jõ ut sit earũ cõprehensio in locis amplior: duo ꝓtetrea cuiusqꝫ earũ additamẽta duas ꝓfundas ingrediunt vacuitates que sunt in vnaqꝫq; ala que ẽ supra sp ondiles: ⁊ ꝓuenit iunctura dupla: ⁊ similiter existunt ale septem cũ ossibus toracis. Quinqꝫ autem curuate q̃ remanserũt sũt ossa posteriora ⁊ coste false quarũ capita creata fuerũt cum cartilagĩb⁹ continuata ut sint secure a fractura cuꝫ percussiones affuerunt: ⁊ ne occurrant mẽbris lenibus ⁊ diaphragmati cum sua duricie. sed occurrat ei in corpore quod inter eas ⁊ mẽbra lenia existat medium: ⁊ ink duriciem ⁊ lenitatem mediocritatem habeat.

¶ Capliu. xv. de anatomia toracis.

Thorax ex septem ossib⁹ est ꝓpositꝰ. ex vno aũt osse nõ fuit creatus ꝓpter iuuamentuꝫ quod in alijs locis sciuisti: ⁊ ꝓpterea ut sit laxus ut ꝓueniens sit ei qꝫ colligitur ex mẽbris attrahendi aerẽ in dilatatione: Jdeoqꝫ creata fuerit nõ solida cum cartilagĩb⁹ ꝓtinua: ut in ipsorum interiori motu adiuuẽt: licꝫ sint iũcture eoꝝ firme.

¶ Que etiam septẽ creata fuerunt ſm numerũ costarum q̃ cum eis iungũtur. Cũ inferiori ꝓterea pte toracis os cartilaginosũ latum ꝓtinuat: cuiꝰ inferio: extremitas rotunditati attinẽs vocatur epiglotalis eo q̃ epigloti sit similis. ⁊ ipsũ quidem est tuta menũ orisstomachi: ⁊ mediũ int toracez ⁊ mẽbra lenia ꝺ ut ꝓtunitas duri cum leni sit melior quẽadmodum multoties diximus.

¶ Capitulũ. xvi. de anatomia furcule.

Furcula ẽ os positũ sup vnãquãqꝫ duarũ partiũ eius qꝺ in torace est supremũ cruratum coram anhar. i. loco qui ẽ in inferiori parte gule: ⁊ ꝓpter sui cõcauitatẽ accidit sozamẽ in quo penetrat vena ad cerebrũ subiens: ⁊ nerui ab eo descẽdentes: ⁊ declinat ad partẽ siluestrem ⁊ continuatur cũ capite spatule: ⁊ cũ ipso spatula ligat et cum eis ambobus adiutoriũm.

¶ Caplm. xvij. de anatomia spatule.

Spatula fuit creata ꝓpter duo iuuamẽta: Vnũ est ut adiutoriũm ⁊ manꝰ ab ea suspẽdatur: ne adiutoriũ cũ pectore sit ꝓtinuum qñ facilitas motꝰ vniuscuiusqꝫ duarũ ad alterã destrueret ⁊ coangustatio fieret. Jpsa vo creata fuit a costis separata ⁊ ptes motuũ ad illã fuerũt amplia te. ⁊ alterũ est ut sit defensio firma mẽbroꝝ que intra pectus existũt: ⁊ ut eleuet in loco simeniorꝝ sponditium ⁊ aliarũ ipsarũ vbi non sũt spondules que percussiones repellant: neqꝫ sensus q̃ eas percipiant. Spatula vo a parte siluestri subtiliat: ⁊ a pte domestica ingrossatur: ⁊ super extremitatẽ ipsius siluestrẽ sit vacuitas ꝓfunda quam rotunda adiutorij ingreditur extremitas: ⁊ ipsa quidem duo habet additamenta. vnum ẽ ad superiora ⁊ posterius ⁊ vocatur destructum: ⁊ rostrũ cor ⁊ per ipsum ligat spatula cum furcula ⁊ ipm est qꝺ, phibet ne adiutoriuꝫ ad superiora de suo moueatur loco. ⁊ aliud est interꝰ ad inferiora qꝺ etiam phibet ne caput adiutorij dislocetur. ¶ Postea sine intermissione dilatatur quantum plus ad ptem incedit domesticã: ideo ut sit eiꝰ cõprehensio plus defendens. ¶ Et ipsa quidem supra sui dorsum additamẽtum habet sicut triagulũ cuius basis ẽ ad partem siluestrem: ⁊ ipsius angulꝰ ad partem domesticã ne dorsi superficies fricetur: si enim foret basis ad ptem domesticam eleuaret eam: ⁊ cum percussiones adessent efficeret dolorem. Et hoc quidẽ additamentum est ei timenia ſpondilibus creatum ad defẽdẽdum: ⁊ vocatur ocuꝰ spatule. ¶ Ultima vero spatule dilatatio est vbi cartilago cum qua contanuatur cuius extremitas est rotunda que cum ea continuatur quam in aliꝭ diximus cartilaginibus.

¶ Capitulum. xvij. de anatomia adiutorij.

Adiutorij os rotundum fuit creatum ut a nocumẽtorum receptione magis foret remotum. ¶ Cuius quidẽ superior extremitas est gibbosa ⁊ spatule vacuitatez ingrediatur cũ iuncturа laxa non valde firma: ⁊ laxitatis causẽ iũcture huius accidit ei frequenter dislocatio. Juuamẽtum vero qꝺ in hac existit laxitate sunt due res: necessitas ⁊ securitas. Sed necessitas ẽ facilitas motionum ad omnes partes. Et securitas ẽ q̃ licꝫ adiutorio sit necessarium ut diuersis motionibus ad partes possit moueri diuersas. motiones tamẽ iste neqꝫ sunt multe neque perdurant vsquequo timeatur ne eius rumpantur ligamenta et dislocentur: immo adiutorium in pluribus dispositionibus est

quietum: ⁊ aliud qꝺ ex manu est mobile. ⁊ ꝓpt hoc alie iuncture firmiores facte sunt q̃ adiutorij ¶ Adiutorij vero iuncturam q̃ruor amplectunt ligamenta. Vnũ eoꝝ est dilatarũ pãniculare iunctura circũdans sicut oĩs alie circũdantur iuncture. ⁊ duo alia ligamẽta q̃ a rostro coꝛ descendunt: quoꝝ vnum est habens extremitatẽ dilatatã ⁊ circũdat adiutorij extremũ: ⁊ alterũ est maius ⁊ durius descendens cũ q̃rto qꝺ etiã descendit ab additamẽto rostrali tenuitatem cis ꝓpatã quoꝝ figura ad tantundinẽ trahit ⁊ ꝓpẽ cũ adiutorũ tangunt. ⁊ ipsa quidẽ solent occultari sub adiutorio ⁊ ꝓtinuari musculis q̃ in ei⁹ interioꝛe extensi sunt sequẽtes adiutorũ ¶ Adiutorij ꝑterea a pte domestica est concauũ; ⁊ a pte siluestri gibbosum: vt ꝓpꝛi hoc qꝺ super ipm ex musculis et venis ⁊ neruis disponi affirmeꝝ: ⁊ vt hõ bñ amplectatur qꝺ vult amplecti ⁊ q̃ vna manꝰ ad alterã puenitat ¶ Sup inferioꝛẽ aũt adiutorij extremitatẽ duo additamẽta ꝓtinuata cõposita fuerũt ex qbus illud qꝺ est ad interiora est lõgius ⁊ subtilis cũ nulla re habens iuncturã. qñ non est nisi neruoꝝ ⁊ venarũ defensor. Sed cũ eo qꝺ est ad exteriora cõplet iũctura cubiti p bucellam que in ipso existit ſm modũ quẽ noiabim⁹ ⁊ iterea, ꝑcludnbio subtiliuas existit ¶ Et in duab⁹ qdẽ hui⁹ subtilitati⁊ extremitatibus due sunt vacuitates supius ad anteriora ⁊ inferius ad posteriora ¶ Et eaꝝ sup ioꝛ domestica concauitas est lenificata ⁊ nõ existit sup eam sepatio ſz siluestris ꝓcauitas est maioꝛ eis: ⁊ qꝺ ad finẽ siluestris concauitas tendit nõ est lenificatũ neqꝫ est ipsi⁹ suꝑficio rotunda: sed est sicut paries pectus ita vt cũ additamento ascid in ipsa ad partẽ mouet siluestrẽ et cũ ad cã puenit stet: ⁊ nos qdẽ declarationẽ necessitatis earum cito afferemus. Mas vo cõcauitates duas vocat Hypo. duo limites.

¶ Ca. xix. de anatomia ascid

Ascid ex duobus ossibus in longitudine conuictis est cõpositũ ⁊ vocantur focilia Supius vero ex eis qꝺ ad pollicẽ tẽdit est subtilius et vocatur focile supi⁹ ⁊ inferius ex eis qꝺ vadit ad auriculare est grossius qñ est differẽs ⁊ vocatur focile inferius. Superioris vero focilis iuuamentum est qꝺ ꝑ ipm ẽ motus ascid ad se torquendũ ⁊ resumendũ. ⁊ inferioris focil iuuamentũ est vt ꝑ ipm sit motus ascid ad ꝓstringendũ ⁊ dilatandũ ¶ Cuiꝰ vero ipsoꝝ medium attenuatũ fuit qñ grossitudine nõ indigent ꝓpter illud qꝺ ex musculis grossis sup ipsa iacet. ⁊ ipoꝝ duo extrema ingrossata fuerunt ꝓpterea q̃ luꝝ ipsa multa ligamentoꝝ origo est eis necessaria quia frequẽter accidunt verbera et percussiones fortes cũ motus est iuncturarũ: ⁊ ꝓpterea q̃ carne denudantur ⁊ musculis. Supi⁹ vo focile est totũ quasi veniat a parte domestica ⁊ paululũ tortuose ad partẽ siluestrẽ gibbosum fiat. ⁊ iuuamentũ in hoc existit preparamẽti bonitas ad modum torqndi: sed inferius est facile rectum qñ hoc ad ꝓstringendũ ⁊ dilatandũ melꝰ existit

¶ Ca. xx. de anatomia iuncture cubiti

Cubiti vero iunctura ex iuncturа focil' superioris ⁊ inferioris focilis iũctura cũ adiutorio cõponitur ¶ Superi⁹ quidẽ focile in sui extremitate vacuitatẽ ingeniose factã habet in quã bucella siluestris extremitatis adiutorij ingreditur ⁊ ligatur cum ea: ⁊ ex ipsius circuitu in vacuitate illa ꝓuenit motus resupinus et torsionis. Inferius aũt focile duo habet additamenta inter que existit tenuitas que sime grece littere similatur ⁊ est ita. L. ¶ Et huius quidẽ tenuitatis contorquitur superficies illa que est in ipsius cõcauitate vt bene sit factus eius introitus in concauitatẽ que est in extremo adiutorij qꝺ concauũ existit: sed sue concauitatis figura gibbositati circuli similatur. ¶ Ex bona igitur ingressione subtilitatis que inter duo focilis inferioris additamẽta existit in illam inferiorem tenuitatẽ iunctura cõponit cubiti ¶ Lũqꝫ tenuitas vel pars sup tenuitatẽ vel partẽ ad posteriora mouetur: ⁊ inferius extẽditur manus ⁊ cũ parietal minuitas eam refrenat a vacuitate bucellam tenẽte tenet eam ⁊ phibet a dilatatione superflua. Stat igit adiutorij ascid ſm rectitudinẽ. Cũ vero vna duaꝝ tenuitatũ sup aliam ad anteriora ⁊ superius mouetur cõstringitur manus donec ascid tangat adiutorium ad partẽ domesticã ⁊ ab anterioribus. ⁊ duo quidẽ focilia superius simul iungũtur sicut res vna et accidit in eis vacuitas ampla cõmunis cuius plurimũ in focili existit inferiori ¶ Ob aũt supfluit ab hac vacuitate remanet gibbosum lenificatũ vt sit lõginquũ a nocumentoꝝ repletione ¶ Et posterius quidem ex vacuitate focilis inferioris oritur additamentum quod ad longitudinẽ quandam trahit.

¶ Et de huius totius iuuamẽto loquemur si deꝰ voluerit

¶ Capitulum. xxi. de anatomia rascte

Rascta ex milis est cõpositа ossibus ne nocumentũ si accideret ꝓmune fiat: ⁊ vt per ipsam planta cõcauari possit: cũ corpora rotũda cõtinendi volũtas affuerit ⁊ cũ liquida currentia retinere voluerimus. ⁊ hec quidẽ ossa iuncture sue firmiter ⁊ bene adinuicẽ sunt ligata ne separẽtur ⁊ planta debiliter illud teneat qꝺ colligit ⁊ qꝺ tenet: ita vt si cuius plante excoriaretur inueniẽnt hec oĩa ossa ꝓtinua quoꝝ sepatio a sensu sit lõginq̃: ⁊ cũ hoc ligamentũ firmiter strigit vnũ cũ vno: ſz in eis existit obediẽtia ad paruã constrictionẽ ex qua, puenit vt interius plante conuocaturꝰ Rascte vero ossa sunt septẽ ⁊ vnũ additũ sed septem radicalia in duabus consistunt aciebus: vna acies est ad partẽ ascid cuius ossa sunt tria quoniã ꝓpterea q̃ est ad partem ascid oportuit vt esset plus subtilis. ¶ Et alterius aciei ossa sunt quattuoꝝ que sunt ad partẽ pectinis ⁊ digitorũ: vnde ꝓpter hoc oportuit vt essent magis ampla: ⁊ tria quidẽ ossa ordinata fuerunt Eoꝝ eni capita q̃ sunt ad partẽ ascid subtiliora sũt et melius adinuicem collecta. ⁊ plus cõtinuata ⁊ earum quidẽ capita q̃ sunt ad ptem aciei alterius sunt latiora ⁊ unꝰ bene collecta ⁊ ꝓtinuata. ¶ Octauũ

vero os non consistit in duabus rasete aciebus: sed fuit creatū ad defendendū verum qui est in planta.

Et aciei secunde sit extremitas ex coniunctione capitum ossium eius & ingreditur vacuitatem quaz nominauimus: que est in extremitate duoz focliū. Fit ergo iuncturā dilationis & constrictionis. Addi tamētū vero p̄dictū quod est in focili inferiori vacuitatē ossiū rasete ingredit & fit inde tonionis et resupinationis iuncturā.

La.xxij.de anatomia pectinis manus

Os pectinis plane sunt quattuor: ppter ea cū quattuor continuantur digitis & sunt coniuncta a parte que est ad rasetam: ideo vt cū ossibus que sunt sicut cōnexa & coniuncta bene ptinuētur: que in parte digitoz parumper dilatātur: vt cū ossibus que sunt distincta & separata bene continuētur: & fuerūt ad interiora curuata: p̄opter illd quod iam scitisti. Rasete vero iunctura cū pectine cōponitur per cōcauitates que in extremitatibus ossium rasete consistunt: in quas bucelle ossiū pectinis que iam cartilaginibus inuestite fuerūt ingrediuntur

La.xxiij.de anatomia digitoz

Digiti sunt instrumēta que ad colligendū res iuuant. Et ipsi quidē non fuerūt creati carnei ab ossibus vacui: & si tamē hec diuersis modis possint moueri quemadmodū multi vermū et piscium potētia debili mouerentur & hoc ideo ne eoz operatōes fozent debiles & etiam debiliozes q̄ vermis: neq; etiā in vno creati fuerunt esse ne eorum operationes fozent difficiles quemadmodum accidit patiendib⁹ cuzez & ipsis quem tria suffecerūt ossa: quoniā si eozum numero adderetur in augmēto numeri motuū ipsozum iuuaret: sed debilitas p̄ culdubio intendendo illud quod ipos in superflua firmitudine oportet tenere p̄oueniret: q̄ si ex paucioribus q̄ tribus creati fuissent quemadmoduz si creati fuissent ex duobus ossibus: eēt firmitudo maioz: q̄ motus minuerentur ab eo q̄ sufficit: & nos q̄dem plus indigemus motibus diuersis q̄ augmēto firmitudinis terminū transeuntis q̄ p̄ vero creati fuerūt ex ossibus quoꝝ bases sunt latiozes & ipsozum capita sūt magis tenua & que eis sunt inferiora sunt maioza fm ordinem: ita vt que in eis sūt subtiliora sint extremitates anemul & hoc qdē est ppter decorationem comparatōnis que inter portantem existit & portatum. Ipsozum autem ossa creata fuerunt rotunda timoze nocumentoz. Et fcā fuerunt dura non habentia concauitatē neq; medullā vt essent fortioza: & ad constringendū & ad figendū in motibus & attrahen. Et fuerunt creata interius curua: & exterius gibbosa: propterea vt illud quod tenent melius retineant & melius fricent & melius p̄mant illud quod fricant & p̄emunt. Et inī vnū quodq; & aliud non fuit in medio concauitas neq; gibbositas vt bene tanq; res vna continuētur cum necessitas fuerit vt eis iuuamentū quasi vnius ossis habeatur. Eozum vero extremi sicut pollex et auricularis gibbositatem ad partem in qua nō est

digitus habent: vt sit eozum summa cum applicantur simul figure rotunde: quea nocumentis metuāt et intrinseca eozum pars fuit carnosa: vt sustētet eos vt cedant & sibi obuiantibus cum ea strinxerint. Alioꝝ vero non taliter facti fuerunt: ne grauarent et vt pugnum esset arma dolorem faciens. Verūtamē in anemul plus carnis positū fuit vt bene apud concursum quasi coniuncta applicentur: & mediū quidem ex longioribus factus fuit iuncturis & postea anularis. Deinde index: & postea auricularis Ideo vt eozum extremitates apud cōp̄ehensionē equentur: & non remaneat apertio: & cum hoc vt digiti et planta super rotundum concauentur: cum colligūtur. Pollex vero omniū quattuor digitoz iustitia exitit: qui si non in suo poneretur loco eius iuuamentum destrueretur Si enim intus in plāta poneretur plurimū operationum quas per plantam habemus destrueretur nobis. & si ad partez ponerētur auricularis vna manus ad aliam ad tenendum illud in quo unguntur non peruenirent: & hic quidem remotus existit quoniam si retro poneretur & pectini pollex nō alligaretur longitudo interipsum & alios digitos non coangustaretur.

Cum ergo alij quattuor digiti rem aliquam ab vna parte comp̄ehenderent & pollex ab alia parte adiuuaret: possibile esset vt planta rem magnam cōp̄ehenderet: & pollex ab alia parte esset: sicut applicans illud quod planta constringit & tenet & auricularis & anularis. sicut cooperto eum posteri. Omnia autem digitoz ossa continuata fuerunt cū tenuitatibus & cōcauitatibus intrantibus inter quas humor existit viscosus: quoz inecuras ligamenta cōp̄ehendunt fortia: que sibi obuiant cum pānicul cartilaginosis: & vacuitates qdē inplent q̄ in iuncturis existūt ppt augmentū firmitudinis ossa minuta q̄ sesamina vocant.

La.xxiij.de iuuamēto vnguis

Vnguis p̄opter quattuor fuit iuuamenta creatus. Unum est vt carnis extremitas digitoz podium existat ne cū sup aliquam p̄sserit rem debilitetur Et aliud vt digitus per eam res minutas possit capere Et tertium vt per eas valeat scalpere & mundare Et quartum vt quandoq; sit arma. Tria vero p̄dicta speciei humane dignius conueniunt. Et quartum ceteris animalibus Et vnguis quidem extremitas rotunda creata fuit p̄opter illud quod scis. Et ipsa ex ossibus creata fuit lenibus vt sub eis flecteretur que ipsum percutiunt ne scinderetur Et vngues quidem create sunt semper crescentes propterea q̄ sunt apte vt fricentur & radantur.

La.xxv.de anatomia ossū femoris

Oā alhaum sunt duo ossa a dextris & a sinistris q̄ in medio firma p̄tinuant iuncturā. & ipa qdē sūt sic oium supioz ossiū fundamentū et portantia & mutantia localiter inferioza: vnumquodq; aūt ipsoꝝ in quattuor diuiditur ptes illud qō est ad partem silestrē vocat alharafa & os ilij: & illud qō est ad anteriora os vo cak femoris. & illud qō est ad posteriora vocat os anche: & domesticuz qō est ad supioza vocat piscis coxe: q̄z in ipso est cōcauitas quā caput coxe gibbositi ingredit & sup hoc os mēbra posita fuit nobiliora: sicut vesica & matrix & spermatis receptacula in viris: & ficteris & intestinum rectum.

Cap.xxvi.é sermo aggregat⁹ de iuuamēto rigil.

Duū iuuamēta in duab⁹ cōsistant rebus. vna est figere & stare & hoc é p̄ pedē. & altera mutatio equalis aut ascēdēs aut descēdens: & hoc sit p coxam & per crus. Cunq; pedi nocumētū acciderit stare & figere difficile erit: iz mutari nō nisi tātū quātū necessaria fuerit mutatio multe fixionis q̄ é ad vnū pedē. cū autez musculus coxe aut cruris nocumentum acciderit figere erit facile. sed mouēri difficile.

Capitulū.xxvij.de anatomia ossium coxe.

Rūū ex ossib⁹ rigil est coxa: & ipsū qdē é os maⁱ qō in coxe existit: qi p̄m est deferens illud qō é supra ipm & mutās illd qō est sub ipso. Cui⁹ sup̄ioz extremitas fuit facta rotūda ut i pixidē anche bū ingrederet. Et ipm qdem est gibbosū ad ptē silueltrē: & curuatū ad ptē domesticā: & ad posteriora. Si enī ipsum foret positū p̄m rectitudinē & pixidis eq̄distantiā acciderēt inde aliq̄s claudicatiōis mot⁹ quēadmodū accidit ei cui⁹ talis é creatio: neq; bū defenderet & musculos magnos & neruos & venas: neq; ex hoc toto recta resgnāretur: neq; sedēdi forma eēt bona. Amplius si curuū ad ptem domesticā nō fuisset reductū proueniret inde alterius modi claudicatio: neq; statio illi media foret: & fieret ei cōis declinatio neq; eēt equalis: Et in ipsi⁹ extremitate inferioꝝ sūt additaméta duo ppter poplitis iuncturam. Hos tū p̄ius metiamur & maioris & maioris quātitatis é melius.

Cap.xxviij.de anatomia ossium cruris

Crus é quēadmodū aseid ex duob⁹ ossib⁹ cōpositū. Unum é maius & longi⁹ & ipsū est domesticū & vocatur cāna magna: & aliud est min⁹ & breui⁹: nō eni p̄uenit vi q̄z ad coxam imo ab ea breuiat. inferius tū peruenit ad locū ad quem p̄tendit maius & vocat cāna minor. Crus etiam hz gibbositatē ad ptem silueltrē: postea apud extremitatē inferioꝝ hz gibbositatē aliā ad ptem domesticā: ppterea ut p eam melioz sit statio: & cāna quidē maioz equat que p certo é crus: & minoz creata fuit q̄z coxa: & illud é ppterea q̄ adiūcte fuerūt res ppter quas ei in magnitudine fuit addēdū & hoc é figere & deferre qō est supra ipm & res ppter quaz fuit addendum ei in paruitate est facilitas ad motū & res secūda magis cōueniens fuit intētioni p̄ qua fuit factū crus minus: & res p̄ma intētioni p̄ qua fuit facta coxa maioz. Duo autē cruris ossa sunt quantitas temperata: adeo q̄ si vnum os adderetur accideret de debilitate & duritie motus illud qō accidit habenti elephātiam & varices. & si vnum minueretur accideret de debilitate & duritie mot⁹ & de impotētia deferendi illud quod est supra ipm illud qō accidit circa crura habentibus de natura subtilia. & ppter hoc totū sustentatū fuit & fortius factuz est cū canna minore. In cāna p̄terea minore alia existūt iuuamēta sicut neruos & venas: & q̄ sunt inē eas cooperire: & cōitas cāne minoris in iuctura pedis: ut velox & fortius fiat iūctura dilationis & tortionis.

Cap.xxix.de anatomia poplitis.

Iunctura poplitis p̄uenit ppt ingressum duoz additaméto oz q̄ sunt sup extremitatē core in duas vacuitates que sunt in capite ossis cruris: que firmata fuit ligamento cingente: & alio ligaméto in p̄fundū tendente & duob⁹ ligamēts fortib⁹ & duab⁹ partibus cui⁹ quidem pars anterioꝝ bū facta fuit cū rasgai. patela hoc é oculo poplitis & est os ad rotūditatez trahens. Cui⁹ iuuamentū est refrenare illud qō timet cū est necesse sup digitos pedū curuati stare & suspensuz sedere ex ruptura & dislocatione. & iunctura quidem laboriosa sustentata fuit: ppterea q̄ suo motu differt coxpus & posit⁹ fuit loc⁹ eius ad anteriora: qm̄ plurimū qō ei accidit de labore inclinatiōis est ad anteriora. nō eum hz ad posteriora inclinatiōē laboriosam. ad duas tamē ptes rem modicam declinatiōis habet Tota vo eius declinatio est ad anteriora & accidit ei ibi labor in hora incedendi & stādi super digitos pedis cū aliqs q̄s suspēsus curuus stat & hoz illum.

Cap'm.xxx.de anatomia pedis.

Es creatus fuit ut sit instm figendi: & fca fuit figura ei⁹ ad anteriora ut figura lōga: ut in stando & in apodiādo sup ipsū auxilium p̄beat cui in parte domestica tenuitas creata fuit ut sit pedis declinatio in hora standi: & p̄opter vacillanti ad partem contrariam parti pedis eleuati quatenus refrenet illud quod oportet constringi ex nixu super partem bene eleuandi pedem eleuatum & ut status sit temperata: & etiam ut sit facile calcare super res exeuntes & absq; magno dolore & ut pes bene circundet illud quod gradibus, & extremitatibus eozum per que fit ascensio similatur. Et pes quidem ex multis ossibus creatus fuit p̄opter iuuamenta ex quibus est ut bene retineat & circundet illud super quod incedit ex terra cum necesse fuerit. Pes nāq; plerūq; tenet illud super quod incedit quemadmoduz manus retinet illud quod recipit & cum tenens p̄eparatur ut moueatur suis ptibus ad aliquam formam ut per eum retentio fiat melioz erit melius q̄ ut totum sit vnum fructum: ne figura post figuram figuretur. Et ex eis est iuuamentum toti cōmune cuius ossa sunt multa. De dis vero ossa sunt viginti ser. Talab per quod iuctura pedis cum crure completur. & calcane⁹ quod est sustentamentuz fixionis. & nauiculare per quod est tenuitas: et quattuor ossa rasete cum quibus pecten continuatur: quoꝝm vnum est os grandinosum exagonū simile positum ad partem silue strem propter quod pars illa super terram bene

ligit ⁊ quinq; pectinis ossa. Talcahab vero humanum magis subtiliatum est ad exteriora: ⁊ magis ingrossatum ad interiora ꝙ alcahab omnium aliorum animalium. ⁊ ipsum est quasi nobilius ossibus pedis in motu iuuantibus sicut calcaneus est nobilius ossibus pedis in fignedo adiuuantibus. Et alcahab quidem inter duo extrema positum est a duobus cānis egredientia ipsum a filis partibus circundantia. ſ. a supremo ipsius ⁊ a suo loco ⁊ a duabus suis partib⁹ siluestri ⁊ domestica: ⁊ eius duo extrema in duas vacuitates que sunt in cānis fixe ingrediuntur. Talcahab preterea inter crus ⁊ calcaneum medium existit. per ipsum enim melius continuatur ⁊ iunctura inter ea firmatur ⁊ secura fit a dislocatione. ⁊ ipsum quidem pro certo in medio est positum: licz existimet quidam q; ad domestican sit declinans propter concauitatis tenuitatem. Ad alcahab vero os nauiculare ab anteriorib⁹ consunctionaliter ligatur. ⁊ hoc quidem naviculare cum calcaneo posterius continuatur ⁊ anterius cum tribus ossibus rasete a parte siluestri. Os vero grandinosum est illud quod si maius vocat ostolutarium. ⁊ si volueris pones quartum ossium rasete. Calcaneus autē sub alcahab positus est durus rotundus ad posteriora ut percussiōibus ⁊ nocumētis resistere valeat ⁊ inferius lenificatus ut melius calceat ⁊ pes melius cooperiat illud super quod quiescit cum stat: cuius quantitas magna facta fuit ut corpus portare queat ⁊ fuit factus triangulatus ad longitudinem ⁊ subtiliando paulatim protenditur donec finiatur ⁊ annichiletur coram tenuitate ad partem siluestrem. ideo ut subtilitatis concauitas sit ordinata superius ad suum medium. Rasета vero a palme rasета est diuersa: quoniam hec ē vna acies illa due acies: ⁊ quia eius ossa sunt numeri multum minoris ⁊ in hoc quidem inuamentum existit: quoniam in palma motus fit plus necessarius ⁊ comprehensio quaz in pede: ⁊ maius inuamētum quod in pede consistit est figere. Multiplicare autem diuisiones ⁊ iuncturas in retinendo nocet: ⁊ in cooperiendo illud super quod statur. preterea quod prouenit inde laxitas ⁊ aperio multa quemadmodum si nulla foret ibi laxitas noceret ꝓ preterea ꝙ dilatatio equalis que est conueniens deesset. Jam enim scitum fuit ꝙ circundare ⁊ retinere cum eo quod ē numeri maioris est melius ⁊ bene stare ⁊ bene posse deferre cuz eo quod est numeri minoris ⁊ maioris quantitatis est melius. Pedis vero pecten de quinq; ossibus fuit creatum ut cum vnoquoq; ipsorum quisq; digitorum qui sūt quinq; constituti in vna acie continuetur: quoniaz in eis fuit plus firmitudo necessaria ꝙ comprehensio ⁊ circūdatio qō in ossibus manus fuit necessarium. Quisq; autem digitus preter pollicem ex tribus consistit ossibus. Jam de ossibus locuti sumꝰ quantum sufficit. ⁊ hec quidem ossa cum computata fuerint erunt ducenta ⁊ quadraginta octo: preter sesamina ⁊ preter os quod laude littere grece simi-

latur.

Capitulum primū sēme secunde doctrine quinte: ⁊ est verbum vniuersale de neruis musculis cordis ⁊ ligamentis.

Quoniaz motus voluntarius membris non completur nisi vtute a cerebro eis mediantib⁹ neruis aduenientē. ⁊ necz erat conueniens ut neruꝰ ossibus continuarentur: que pro certo sunt membrorum nobilium radices in motu ꝓpter intentionem primā: q; ossa sunt dura ⁊ neruꝰ sunt subtiles ꝓpterea miseri corditer egit deus ⁊ ex ossibus rem neruo similem extraxit: que ꝓnexio ⁊ ligamētū vocatur: ⁊ iplā neruo adiunxit ⁊ ex eis rete faciendo quasi rem vnam efficit. Et ꝓpterea q; corpus qō ex neruo ⁊ ligamento ꝓponitur: prorsus fuit subtile: qm̄ corporis neruꝰ augmētū cū ad mēbrū puenit non ē tantum: q; ad ipsius corpoꝰ ⁊ grossitie cū est i sui ozīu remoueatur tanta longitudine de qua sit curādū: cū neruus nō ꝓsequat augmētū faciens adipisci corpus eius pueniēs ad mēbra ꝓsecutionez longinquā sup corpus suū motui suo in sua grossitie ꝓsecutionem de qua sit curandū: ⁊ ci⁹ corpus cū est eius ozīs est tantū quātū ipsū cerebri corpus ⁊ nucha ⁊ capitis cōcauitas ⁊ neruoꝝ egressiones tollerare possunt. tūc enī si neruus mēbroꝝ motus affirmaret ipsis in sua corporeitate possibili existentib⁹ ⁊ ꝓpter cū diuidunt ⁊ partiūtur ⁊ ramificant in mēbris ⁊ fit illud qō ex eis vni accidit mēbro multo subtilius ꝙ radix: ⁊ cum a suo ꝓncipio ⁊ ozīu elongat esset in hoc corruptio manifesta. Sua igit sapiēcia deus ipsum gubernauit grossitiem ei attribuēdo: q; puenit propter corporis ex eis ⁊ ligamēto ꝓpositi villoꝝ cōsumptionem: quoꝝ vacuitates carne implent ⁊ hoc ipm panniculo texit. ⁊ in ipsius medio perpendiculare sicut megar de substantia nerui ponit. Et hui⁹ sūma facta ē mēbroꝝ ex neruo ⁊ ligamento ⁊ eorum villis ⁊ carne implēte ⁊ panniculo cooperiente cōpositū ⁊ hoc quidē mēbroꝝ est musculus: ⁊ ipsuz est qui cū colligit trahit cordam que ex ligamento ⁊ neruo cōponitur illa. ſ. que ab eis ad mēbrū partē transit ⁊ colligitur ad mēbrū attrahendū: ⁊ cū dilatatur laxat cordā ⁊ elongat membrum.

Capitulum. ij. de anatomia musculoꝝ mouētium qui sunt in facie.

Ex eo qō scitur est ꝙ musculi faciei sunt ꝑm numerū mēbroꝝ mobiliū que sunt in facie. Mēbra aūt mobilia q̄ sūt in facie sunt frōs ⁊ oculi: ⁊ palpebre superiores: ⁊ maxilla i cōiunctē cū labijs ⁊ labia sola ⁊ due aurium extremitates ⁊ mādibula inferior.

La pitulū. iij. de anatomia musculoꝝ frontis.

Frons aūt ꝙ musculū tenuē dilatatum pānicularē mouetur q; sub cute frontis dilatat: ⁊ cū ipsa adeo miscet donec sit ꝙsi cēntie cutis pars ⁊ fiat ipossibile ipsū ab ea excoriari ⁊ mēbro quidē qd ꝙ ipsum mouet absq; corda obuiat: qñ illud qō ꝙ ipsum mouetur est cutis dilatata

tenuis ⁊ mouere tale q̄le ipsuz est ꝙ corda non est bonuz ⁊ hui⁹ gdem musculi motu eleuant supcilia. ⁊ ē eiā cuz ad claudendum oculum iuuat ꝓpter suauitatem ⁊ tutum diuisionez ⁊ sui laxitatem.

Cap lm. iij. de anatomia musculoꝝ oculi.

Musculi vero oculum mouētes sunt sex quoꝝ quattuor eius lateribus ꝓsistunt. sursuz ⁊ deorsum ⁊ duo almechemi vnusquisq; n. ipoꝝ ad suaz ptez mouet: ⁊ sunt duo musculi ex transuerso incedentes q fm rotunditatez mouent. Ab oculo vero posterius est musculus q nerauz ꝓcauū quē post nominabim⁹ sustētat: ppea q; cum eo miscet ⁊ ꝓtinuat ⁊ eleuat ipm: ⁊ ꝓhibet ipm a laxitate ex qua ꝓuenit alhodꝓpea q; retinet ipsum cū intente intuetur. ⁊ huius qdez musculi pānicule ligamētalib⁹ accidit ex diuisione vnde in eius esse ad dubietatem puenitur. Sunt nāqz ex anatomicis q tenēt q; ē vn⁹ musculꝰ ⁊ sūt ex eis q duo: ⁊ sunt ex eis q tres: quoēqz tū modo sit eius caput vnuz existit.

Cap lm. v. de anatomia musculoꝝ palpebre.

Verum vo inferior motu non idiget: ita ntio nāqz ꝓuenit ⁊ ꝓpletur motu supioris soluz ⁊ eo ꝓpletur oculi clausura ⁊ aspectus q fit intente. Voluntas. n. dei fuit vt iustrumenta quāto plꝰ possibile fuerit sint pauciora cuz nō ꝓuenerit impedimētuz: qm̄ multiplicatōe eoꝝ ꝓponenit ex nocumentis illud qō est sciti. Et possibile qdaz erat vt palpebra superior quieta manēt ⁊ inferior essz mobilis. Sz factoris voluntas ē ut opatōes suas appꝛoriment principijs ⁊ causis ad suos fines eleuet cōperatioꝛi via ⁊ rectioꝛi semita. Supior aūt palpebra nernoꝝ orgiū ꝓpinquoꝛ existit: vt neruꝰ cuz ad ipaz tendunt reflexione ⁊ reuolutōe non idigent: ⁊ q; palpebra supioꝛ duob⁹ indiget motibus eleuatōis cū aperitur oculus ⁊ depressionis cuz claudit ⁊ clausura indiget musculo trahēte ad inferiora pp q; fuit necessariuz vt musculus ei adueniret ad inferiora declinās ⁊ impellēs. Et si vn⁹ fuisset: tunc impossibile foret ut ꝓtinuaret nisi aut cuz extremitate palpebre: aut cū ipsius medio: ⁊ si cū palpebre medio ꝓtinuaret cooperiret pupillaz cuz ad ipsaz eleuaret: ⁊ si cuz extremitate palpebre ꝓtinuaret nō ꝓtinuaret nisi cū extremitate vna: ⁊ non ꝓueniret palpebre coopertura eā liter sed transuersaretur: q; clausura in parte vbi esset cordā ꝓstrigeretur ꝓmo ⁊ ab alia debilitaretur ꝓte ⁊ cooptura non esset eqlis sed sillis esset cooperture palpebre hominis torturaz patētis: ꝓpt hoc ei non vnus creatus fuit musculus: sed duo qui a ptib⁹ duoꝝ almechent nascentes palpebraz ad interiora simuli deponunt attractione. In apertione aūt palpebre vnus sufficiebat musculus qui ad mediuz peueniret palpebre ⁊ eius corde extremitas sup palpebre dilataretur extremitatē: ⁊ cū ꝓtraheret aperiret: ⁊ ꝓpterea ad hoc vn⁹ creat⁹ fuit qui fm rectitudiez int duos descendit pānículos ⁊ dilatat ⁊ ꝓtinuatur corpe cartilagini simili: ⁊ expanditur sub piloꝝ palpebre origine. Capitulū. vi. de anatomia musculoꝝ maxille.

Maxilla duos hz motꝰ: vn⁹ est sequēs motū mandibule inferioris: ⁊ alter est ei cum labio cōmunis. Motꝰ autez causa quem habet modū alteri⁹ mēbri sequētem sūt musculi illius mēbri. Et motus quē cum alio mēbro habet cōez cā ē musculus q est ipsius ⁊ illius alterius cōmuniter. Et iste qdez musculus in vnaquaq; maxillaꝝ gena vnus existit latus: q ⁊ hoc nomine scitur. Vnusqsq; autem eoꝝ ex quattuoꝛ ꝓpositis est ptibus quoniaz villus a quattuoꝛ ei aduenit locis. Vnius ozīgo est furcula cuius fines cū extremitate labioꝝ ad inferiora ꝓtinuantur ⁊ trahunt os inferius ex transuerso Et sc̄s ozīgo existit inter thoracem ⁊ furculaz a duobus ptibus ⁊ ipsoꝝ villi transuersi ꝓtenduntur: et ille q a dextris ozīt cū eo qō a sinistris nascit trāsuersando iūgit ⁊ penetrat ⁊ cōtinuat ille q nascitur a dextris cū inferioꝛi pte extremitatis sinistre labij ⁊ ille q a sinistris nascitur ecōtra. Cū villus iste colligitur angustat os ⁊ ipm ad anteriora, ⁊ trahit sicut i bursa efficit cōzigia ꝙ burlam claudit. Et tertius ozītur ab osse qō rostro cozui in spatula similatur ⁊ ꝓtinuatur inferius ꝓtinuitate illius musculi ⁊ trahit labium in duas partes attractione simili. Et quartus ozītur a simenijs colli ⁊ transit circa terminos auriū ⁊ continuatur cum fine maxille ⁊ mouet maxillam motu manifesto quem sequitur labiuz ⁊ forsasse valde approximatur loco vbi est auris ingressus in plerisq; hominibus ⁊ continuatur cum ea ⁊ mouet aurem.

Capitulum septimum de anatomia musculoꝝ labioꝝ.

Ex musculis vero labij sunt illi quos diximꝰ ei ⁊ maxille cōmunes esse: ⁊ ex musculꝰ eius sunt qui sunt ipsius ꝓprij. ⁊ sūt musculi q̄t tuoꝝ par vnum aduenit ei a superiori in rectitudine duarum genarum maxillarum ⁊ continuatur ꝓpe ipsius extremitatem: ⁊ duo ab inferiori. Et hi quidem quattuoꝛ ad hoc vt solum labium moueat sufficiunt. vnaquaq; enim pars eoꝝ cum mouetur ad partem illam mouet. Cuiz duo ad duas dilatātur partes. Addunt igitur ei fm complementum motus ad quattuoꝛ partes: neqz villū habet motuz nisi istos. In his igitur quattuoꝛ adest ei sufficientia. ⁊ isti quidē quattuoꝛ musculi: ⁊ suma musculoꝝ cōmuniū cozpoꝛe labij miscent taliter ꝙ sensus a, subtātia labij prima ipsos discernere nō valet: ꝓpterea ꝙ labiū est mēbrum molle carnеum os non habens.

Cap lm. viij. de anatomia musculoꝝ nasi.

Cum extremitate vero lepoꝛis duo pui ꝓtinuant musculi fortes. paruitas aūt existit ne super alios musculos plus necessarios coangustatio fiat: qm̄ mēbroꝝ maxille ⁊ labij motiones plures sunt numero: ⁊ frequētius fiūt: ⁊ perseverant plus: ⁊ plus sūt necessarie ꝙ motus extremitatis lepoꝛis. Fortes aūt creati fuerunt ut cozfortitudine illud quod ei defuit ꝓpter ossis defectum emēdetur: quoꝝ aduentus est a parte genе maxille: ⁊ nascetur ꝓius cum villis pomi maxille.

nō autē a parte gene maxille adducte fuerūt nisi ut ipm ad eam moueant.

Capitulū nonū de anatomia musculoz mādibularū superioris ⁊ inferioris.

Mandibule inferioꝛi absq; mādibula superioꝛi motus ꝓprie attribuꝰ fuit ꝓpt inuamēta ex qb⁹ est q leuioris motꝰ é melioꝛ. Et ex eis est q dimittere ad mouendū supioꝛem mēbra nobilia ꝓprehendētes: ideo q motꝰ in ipsis nocumētum efficit est dignꝰ ⁊ salubrius. ⁊ ex eis etiam est q si superioꝛ mandibula tali modo esset ut ipsius motus facilis foꝛet nō fieret iunctura que est inter ipsam ⁊ caput firma: ꝓterea in mandibula inferioꝛi motus plures q̄ tres non fuere necessarij.

Motus aperiendi os. s. ⁊ claudendi ipsum ⁊ motus masticandi ⁊ molendi. Aperiens autem mādibulam ad inferioꝛa descēdere facit. Et claudēs ipsam eleuat. Et molens ipsam circuire facit ⁊ ad duas partes declinare. Manifestum est igitur q oꝛtet ut modus claudēdi sit per musculos qui a supioꝛib⁹ descendūt ⁊ ad supioꝛa retrahunt ⁊ apiēdi ecōtrario ⁊ molēdi cuz transuersiōe. Quapꝛopt ad claudenduz duo creati fuerūt musculi q duo tempoꝛis musculi vocant. Ipsoꝛ vō quantitates in homine pue ꝓcte fuerūt: qñ membrū qđ p eos mouetur in homine pue existit quantitatis in medio v a cuitates habens ⁊ est in pondere leue. Hāc motꝰ q huic accidit mēbro p hos duos veniētes musculos magis sunt leues: in ceteris antē animalibus inferioꝛ mandibula est maioꝛ ⁊ grauioꝛ q̄ sit in homine Unde per eos moueri in motu mordendi ⁊ res comedendi duras ⁊ incidendi ⁊ eradicandi est difficilius. Et hi qdem musculi duo sunt molles ꝓp ea q̄ in ꝛta ꝓncipiuz existūt qđ est cerebꝛ qđ est coꝛpꝰ in vltimo molle ⁊ neq; est inter ipsos ⁊ cerebruz nisi vnuz os. vndētū ꝓp hoc tā ꝓp illud qđ timetur ex locietate cerebꝛi cum eis in nocumentis si accidēt ⁊ in doloꝛibus si euenirent adeo q̄ ille cui accidisset inde ad phrenesim ꝓueniret ⁊ ad eas q̄ sunt siles eis ex egritudinibus sepeliunt eos creatoꝛ apud ipsoꝛ originem ⁊ egressionem a cerebꝛo in osse paris: ⁊ ipsos penetrare fecit in cooptura q̄ silis est cānali: ⁊ est cōposita ex duobus ossibus paris: ⁊ tortuositas foꝛaminuz per que trāsiūt q̄ cum eis vadūt eoꝛ vestiētes extrema magno ꝛpacio donec ꝓp ⁊ranseāt: ut eoꝛ substantia paulatim indureꝛ ⁊ a loco vbi orti fuerūt paulatim elongentur. Uniuq; aūt duoꝛ horum musculoruz magna generat coꝛda q̄ sup mandibule inferioꝛis incedit extremitatez ⁊ ipaz cum ꝛtrahitur eleuat. Et hi qdez duo musculi ab alijs duob⁹ ad iuti fuerint musculis q̄ i inferioꝛb⁹ bucce incedentes ad mādibulaz descendūt inferioꝛē i foꝛnice: qñ in eleuando graue est necessaria ipm ingeniose regere ⁊ sollicitari. ꝓ ipso q̄liter pl⁹ habeam foꝛtitudinis. Et coꝛda etiā q̄ ex istis duob⁹ nascit musculis ex ipsoꝛ oꝛtur medietate ⁊ nō ex coꝛ extremitatib⁹: ꝓp firmitudinez. Et coꝛde due nascentes ex istis duobus musculis ꝓcedunt ex medio coꝛ: ⁊ non ex coꝛ extremitatibus ꝓp firmitudiez. Musculoꝛ vō aperiendi ⁊ mandibulā descendē facētium villi ex additamentis nascuntur adhubuenti q̄ retro post aures creata fuerunt ⁊ descendunt ⁊ vnūt ⁊ fiunt vn⁹ musculus post separant ⁊ fūt coꝛda vt firmitudiez auget: deide iteꝛ rarificat ⁊ carne repletur ⁊ fit musculus ne ꝓpter fui tensionez ad nocumēta recipienda sit ꝓparata: deinde mādibule reflexio mēto obuiat ⁊ cuz ꝛtrahitur trahit mandibulaz retro ⁊ descendit ꝓcul dubio: ⁊ ꝓpea q̄ nālis ḟuitas in descēdēdo ad iuuat duo suffecerūt ⁊ neq; adiutoꝛio eguerūt. Masticandi vero musculi sunt duo ab vnaq̄q; enim pte vni musculo triāgulato cuz eius caput posituz fuerit triāgulus q̄ ex suis angulis in facie ꝓsistit duo ꝓtenduntur latera: vnuz ad mādibulaz descēdit inferioꝛem ⁊ alteꝛ ad ptem paris ascēdit: ⁊ inter ea basis ꝓtinuat recta ⁊ miscet quisq; angulus ei qđ ante ipm existit: ꝓpea ut musculꝰ iste diuersas in cōtrahendo habeat ptes: ⁊ nō sit ei motus eq̄liter ſz diuersis posit inclinari inclinatoibus. ideo ut ꝓ eas molitio et masticatio compleatur.

Capm. x. de anatomia musculoz capitis.

Caput motꝰ habet ꝓpꝛios: ⁊ motꝰ cū quiq; colli spondilibus cōes: ꝓ quos est motꝰ cō positus ex declinatōe capitis ⁊ declinatōe colli simul. Unusq;q; vero duoruz motuuz. s., ꝓpꝛius ⁊ communis: aut erit curuans anterius: aut curuans posterius: aut inclinans ad dextram aut ad sinistrā Et inter ipsos qdem �means circundandi formaz motus genēat ꝓuisiois. musculi āt q̄ caput ad iterioꝛa, ꝓpe curuant sunt duo musculi qui a duab⁹ descendunt pubus: q̄ cū villis suis miscent retro post aures a superioꝛibus ⁊ ab osse thoꝛacis ab interioꝛibus ⁊ elevantur sicut ꝓtinui. Est etiā cū quidē existimāt q̄ sunt tres musculi duo q̄q; vnꝰ eoꝛ extrema ramificant ⁊ duo capita fiunt eis. Utq; vnus coꝛ movetur caput ad inferioꝛa curuat. ⁊ cū ambo mouentur caput ad anterioꝛa tēperate curuat. Musculi vero q̄ caput ⁊ collū simul anteꝛ curuant sunt par sub meri positū: qđ ad partē ſpodilis ꝓme ⁊ secūde vadit: ⁊ cū eis miscet. Utq; ps ipsius que est ad partem meri ꝛtrahit curuat caput soli: ⁊ ips cū duabus ſpodilib⁹ ꝓtinuata opatur curuat ad anterioꝛa etiā collū. Ex musculi q̄ solū caput ad posterioꝛa curuant ⁊ituoꝛ sunt paria parib⁹ q̄ noiantur⁹ posita Et hoꝛ quidē par ū origo supra iūcturā existit: ⁊ ex eis cuā sunt que ad ſimenia ꝓuenūt: ⁊ ipsoꝛ origo ē lōginquioꝛ medietate que est posteriꝰ ⁊ sunt ex eis q̄ ad alas ꝓueniunt quoꝛ origo est a medio. Ex istis sunt par qđ ad duas ꝓme ſpondilis alaſ ꝓuenit super par qđ ad secūduz peruenit ſimenū: par cuius villus ex ala ꝓiuia oꝛit ⁊ vadit ad ſimenū secūduz ⁊ eius quidē ꝓpietas ē vt caput is declinatōem cuz ipsū curuat ad naturalē eleuet dispōem sui transuersione. Et ex eis ꝓpter quartū qđ a supioꝛb⁹ inciens penetrat sub tertio cū trasuersione ad partem ſilnestrē ⁊ comitat ꝓme ſpondilis alā. Duo pꝛia paria caput posteriꝰ sūe declinatōe aut cū declinatione valde ꝓua curnāt. Et iteꝛū declinationis rectificat toꝛturā. Et quartū transuersione manifesta ad posterioꝛa curuat. ⁊ quicūq; tertij ⁊ quarti solꝰ declinauerit inclinabit caput ad suam ꝓtē. Et cum ambo retraheñt mouebit caput ad posterioꝛa ꝓuersum absq; declinatione. Musculi vero qui caput cum collo curuant sunt paria tria ꝓfunda: ⁊ par vnū cooperiens vnūquodq; par eoꝛ est triangulꝰ: cuius basis ē posterius os cerebꝛi. ⁊ qđ ex ea remanet ad collum descendit. sed triū pariū sub eo expāsoꝛ vnū sup duo latera ſpondiliū descēdit ⁊ aliud multū declinat ad alias: ⁊ aliud ꝓ mediū transit int duo ſpondiliū latera: ⁊ duo extrema alarū. Musculi autē qui caput ad duo inclinat latera sunt duo paria capitis iunctura concomitantia. Uniuſ pariſ eoꝛ locus ē anterius ⁊ ipsum est quod inter caput ⁊ ſpondilē continuat secūdam: cuius vnū ipar est, ad dextrā ⁊ alterū ad ſinistrā. ⁊ par sēm eoꝛ est cuꝰ locus ē posterius ⁊ cōiungunt ſpondilē ꝓmā. ⁊ caput cuius vnū ipar incedit a dextra ⁊ alterum a ſinistra: ⁊ quodcūq; vnū ex istis cōtrahet caput declinabit ad partē ipsius cū transuersiōe: ⁊ quicunq; duo ab vna parte ꝛhent declinabit ad eos caput absq; transuersione: q̄ si anteriores mouebūtur inuabit in curuando caput ad inferioꝛa si posteriores mouebūt reducent caput ad posterioꝛa. Et si oēs ut ſt tuoꝛ simul mouebūt stabit caput recte. Et hi quidē quattuoꝛ musculi alijs musculis sunt minoꝛes. Uerūtamen eis locoꝛ ipsoꝛ bonitate: ⁊ q̄: sub alijs descendūt musculis restauratū fuit quanū alij per magnitudinē habent. Jūcture ꝓterea capitis due res necessarie fuere quibus due intentiōes cōtrarie erant opoꝛtune. Una ē firmitudo ⁊ hec quidē pendet ex affirmanda iūctura: ⁊ vt parū motib⁹ obediat: ⁊ altera est multitudo nūeri motuū: ⁊ hec pendet ex facilitate iūcturarū ⁊ laxatione earū. Factū est igitur vt iūcturarū laritas ꝓtransiret cōplemētū firmitudinis que ꝓp musculos multos q̄ sunt cingentes ea ⁊ circūdātes acquiritur. Due igit intentiōes ei acq̄ site fuerūt. vñ deus oīb⁹ factoꝛib⁹ melioꝛ fuit bñdict⁹

Ca. xi. de anatomia musculoz epiglotis.

Epiglotis ē membꝛ cartilaginosū creatū vt vocis fit instrm: qđ quidē ex trib⁹ cōpositū est cartilaginib⁹. Una est cartilago quā sensus comphendit coꝛā gula: ⁊ sub mēto que vocat peltalis clipealis: qñ ei⁹ veni est ꝓcauꝰ ⁊ doꝛsū gibbosū peltē silis ⁊ clipeo paruū eius. Et secūda ē cartilago post illā posita ad partē colli cū ea ligata ⁊ vocat que nomē nō hz Et tertia ē superillas cooperiens que cū ea q̄ nomē nō hz cōtinuat ⁊ obuiat peltali absq; continuitate ⁊ inter ipsā ⁊ illā que nomē non hz est iunctura dupla ꝓpter duas vacuitates que sunt in ipsa in quas duo additamēta nō habēta nomē decent ingrediūtur cū eis ligamētis cōnexa ⁊ vocat coopꝛtualis ⁊ cymbalaris. Et ꝓpter ea q̄ peltalis quādoq; adūgit nō habenti nomen ⁊ q̄q; elongat ab ea ē epiglotis ꝓlitudo ⁊ eiꝰ coangustatio. Et ꝓpterea q̄ cimbalaris cooperit clipealē ⁊ ipsam comitat: ⁊ ꝓpterea q̄ ab ea sepatur est epiglotis apertio ⁊ clausio ipsiꝰ. Ubi aūt est epiglotis ⁊ coꝛā ipsa est os triangulatū lauda vocatū qđ laudā greca litera significat ⁊ est ita. In creando vero os hꝰ existit ornamentū vt sit oꝛigo ⁊ principiū ex quo villi musculoꝛ epiglotis oriuntur. Epiglotī ꝓtegrea musculi fuere necessarij qui clipealē nomē non hñi applicent ⁊ musculi qui cymbalarez, applicent ipsis ⁊ eas cū ea cooperiant: ⁊ musculi q̄ cymbalarē ab alijs duabus elongent vt epiglotis aperiat. Ex musculis vero epiglotī aperienteꝰ est par qđ ab oſ se laude nascitur ⁊ vadit ad anterioꝛa peltalis: ⁊ continuat ⁊ expanditur super ipsam ⁊ cū ꝛtrahit trahit cymbalarē ad interioꝛa ⁊ ad inferioꝛa ⁊ dilatat epiglotis ⁊ par: qđ numerat inter musculos gule ad inferioꝛa trahentes. ⁊ nobis quidē videt vt ipsū numeretur inter eos qui iter eas fūt cōmūes: cuꝰ oꝛigo est interius in thoꝛace ⁊ vadit ad peltalē. Et vō ⁊ multoꝛū aialiū motu alib associat par: ⁊ duo paria quoꝛum vnū ad cimbalarē ꝓcunit posterius ⁊ cōtinuat cū ea. Cunq; contrahunt ad cymbalarē eleuant et eā ad posterioꝛa trahunt ⁊ sepat ab applicatōne sui cū peltali ⁊ dilatatur epiglotis. Et alteriꝰ paris musculi ad duos cymbalaris margines veniūt qui cum contrahitur ipsam a peltali separant ⁊ in latitudinē extendūt ⁊ in dilatādo epiglotim adiuuant. Ex musculis autem qui epiglotiz coangustant est par quod a parte laude uenit ⁊ continuatur cuz peltali postea dilatatur ⁊ cingitur superillam que non habet nomen donec duo extrema duoꝛum imparū ipsiꝰ pꝰ illam que nomen non habet vniantur ⁊ cum contrahitur coangustat. Et ex eis sunt quattuoꝛ musculi ⁊ fortasse existimatur q̄ sint duo dupli, continuantes peltalis extremitates cū extremitatibus eius que nomen non habet qui cum contrahuntur inferioꝛa epiglotis coangustant. Et sunt qui existimant q̄ vnum par ipsoꝛum sit occultum ⁊ alterum manifestum. Ex istibus vero musculoruz qui claudunt melioꝛ fuit vt in inferioꝛibus epiglotis creati fuisset ita vt cum contrahuntur cymbalarem ad inferioꝛa traherent ⁊ eam claudendo cooperire facerent ⁊ ꝓpter hoc par creati fuerūt q̄ de radice peltal nascitur ⁊ eleuatur interius ad duo cymbalaris extrema ⁊ ad radicem eius q̄ nomen non habet a dextra et a ſinistra ⁊ cum contrahuntur iunctura stringunt et epiglotiz tali clausura claudunt que musculos pectoris ⁊ diaphragmatis refrenare valeat in ꝓhibendo aeris attractionem. Qui quidem parui creati fuerunt ne interioꝛibus epiglotis coangustationes facerent ⁊ foꝛtes fuerunt creati vt eoꝛum foꝛtitudinem cum impediti fuerint in claudendo epiglotiz ⁊ ꝓhibendo aeris attractionē defectus multus cōrigatur qui eis ex paruitate aduenit. ⁊ ipsoꝛuz via ē ſm rectitudinem ascendentium cuz declinatiōe pua ꝓpter quam fit continuatio conueniens inter peltalem ⁊ non habentem nomen. Et est etiā cum duo inueniuntur musculi sub cymbalari ꝓsiti qui hoc predictum par iuuant.

La.xij. de anatomia musculoꝝ gutturis.

Gutur in ſũma duo hꝫ par que ipſum ad inferiora trahunt. vnũ eoꝝ eſt par quod ſi in capitulo epiglotis noſtauimꝰ: ⁊ alterum eſt par etiã ex thorace naſcẽs qđ eleuaſ ⁊ cũ lauda cõtinuatur primo poſtea cũ gutture: ⁊ trahit ipm ad inferiora. gutturis vero muſculi ſunt duo muſculi gutturoſi qui ſunt duo muſculi apud gulã poſiti i tranſglutiendo adiuuantes.

La.xiij. de anatomia muſculoꝝ laude.

Linda vero muſculos habet qui ſibi ſunt ppij ⁊ muſculos in quibꝰ aliud mẽbrũ cũ ipſo cõicat. Sed qui laude ſunt ppij tria ſunt paria vnũ par venit a duobus mãdibule marginibus ⁊ cũ linea recta que ſup os exiſtit ꝓtinuatur. ⁊ ipm eſt qđ ipſũ ad mandibulã trahit: ⁊ par quod oꝛit ſub mento ⁊ icedit inferius ſub lingua ad ligua ⁊ ad extremitatẽ ſuperiorẽ hꝰ oſſis ⁊ iſtud ẽt trahit hoc os ad ptẽ mãdibule. ⁊ aliud par oꝛit ex additamẽtis ſiſaminis que ſunt apud aures. ⁊ continuat cũ extremitate inferiore linee recte ſup hoc os Illi vero quos hꝫ cũ alijs cões tã noiati ſunt ⁊ noia buntur.

La.xiij. de anatõia muſculoꝝ lingue.

Uſculi vero linguã mouẽtes ſunt nouem duo ſunt latitudinales ab additamentis ſiſaminis venientes ⁊ cũ duobus ipſius lateribus continuantur. Et duo longitudinales a ſupremo oſſis laude naſcentes que cũ medio linguẽ continuãtur. Et duo qui eam in tranſuerſo mouent ⁊ naſcuntur a latere quod eſt inferius ex quobꝰ oſſis laude lateribus ⁊ penetrant in linguã inter longitudinales ⁊ latitudinales. Et duo muſculi linguã reſupinantes ⁊ conuertentes eã quoꝝ loca ſub iſtoꝝ locis quos noſabimꝰ exiſtunt: ⁊ ipſoꝝ villi iã expãſi fuerunt ſub eis in latitudine ⁊ cũ toto oſſe mandibule continuati fuerũt. In ſũma preterea muſculoꝝ lingue nominauerunt quidã muſculum ſolitarium qui inter linguam ⁊ os laude continuat ⁊ vnum ad aliud trahit ⁊ nec eſt longe quin muſculus qui linguaꝫ ad exteriora in longitudinem mouet moueat eam ſic. Ineſt enim vt in extenſione in ſeipſa moueatur quẽadmodum ineſt ei vt in curatione in ſeipſa moueatur.

La.xv. de anatomia muſculoꝝ colli

Uſculi g colli mouẽtes ſũt duo paria vnũ par a dextra ⁊ alterum a ſiniſtra: ſed quicunqꝫ eorum ſolus contrahetur collum ad ſuam partem tranſuerſe trahẽtur ⁊ quicunqꝫ duorum eorum qui ſunt ab vna parte ſimul contrahentur inclinabitur collum rectũ in parte illa non cum tranſuerſione imo cũ rectitudine. Et cũ oium quatuor ſimul erit operatio ſtabit collũ abſqꝫ declinatione aliq̃.

La.xvi. đ anatõia muſculoꝝ pectõis

Uſculoꝝ qui pectus mouent quidã ſunt qui tñ dilatant ipſũ ⁊ non conſtringũt ex quibus ſunt muſculi diaphragmatis inmẽbra acerẽ attrahendi ⁊ mẽbra nutrimenti diſtinguentis quod poſtea nominabimus. Et par ſub furcula poſitum a parte naſcitur que ad caput protenditur ſpatule quod poſtea nominabimꝰ ⁊ cõtinuum cum coſta prima a dextra ⁊ a ſiniſtra: ⁊ cum ipſo vnitur par vnũ cuius vnũquodqꝫ impar ẽ duplans ipſum ⁊ faciens ipſum duas ptes quarũ ſuperior cum collo cõtinuat ⁊ ipꝫ mouet ⁊ inferior ea rũ mouet pectus ⁊ miſcetur cũ muſculo eius quem nũc noiabimus: ⁊ ipſe eſt ille qui eſt cõtinuus cũ coſta quinta ⁊ ſexta: ⁊ par quod eſt in loco ſpatule concauo infuſuꝫ ⁊ cũ quo par cõtinuat quod a ſpondilibus ad ſpatulã deſcẽdit ⁊ fiunt ſicut muſculꝰ vnus ⁊ cũ coſtis continuãtur poſterioribus. Et par tertiũ quod naſcitur a ſexta ſpondiliũ colli ⁊ a prima ⁊ ſecunda ſpondilium pectoris ⁊ continuatur cuꝫ coſtis thoracis iſti ſunt muſculi dilatãtes.

Muſculoꝝ vero pectus conſtringentium alij ſunt qui pectꝰ in latitudine conſtringunt ⁊ eſt diaphragma cũ quibus eſcit. Alij ſunt qui ſm eſſentiam: ⁊ ex iſtis eſt par qđ ſub radicibus coſtarum ſuperiorum eſt extenſuꝫ cuius operatio eſt ſtringere ⁊ aggregare. Et ex eis ẽ par apud extremitates iſtius cum thorace vel adhe rens thoraci inter epiglotale ⁊ furculam continuatum ⁊ cõtinuatur cum muſculis ventris qui ſunt recti. ⁊ alia duo paria que ipſũ cooperiunt.

Muſculi vero qui ſimul conſtringunt ⁊ dilatant ſunt muſculi qui ſunt inter coſtas. verũtamen perſcrutatione inconſiderando cognoſcitur q conſtringẽtes alij ſũt a dilatantibus. Inter omnes enim duas coſtas ſũt ex eis quattuor procerto muſculi: hꝫ quidem exiſtiment q ſit vnus muſculus. Et hic quidẽ qui vnum exiſtimant muſculuꝫ ex villis contextus eſt tranſuerſus: quoꝝ quidam ſunt intrinſeci quidam qui cooperiunt.

Eoꝝ qui cooperiunt quidam ſunt qui ſunt ad partes extremitatis cartilaginoſe coſte ⁊ quidã ſunt qui ſunt ad partẽ alterius extremitatis que eſt fortis. Qđ vero interius exiſtit totum in ſitu cooperiente eſt diuerſum: ⁊ illud quod eſt in extremitate coſte cartilaginoſe diuerſũ eſt in ſitu ab eo quod ẽ ſuper aliaꝫ extremitatẽ. Et quãdo quidẽ hic quatuor habentur villi numero oportet ut muſculi ſint numero quattuor: ⁊ qui ex eis ſint ſuperi poſiti ſũt dilatantes. Et qui ex eis ſunt inferius poſiti ſũt cõſtringentes. Propter hoc itaqꝫ ſit omniũ muſculoꝝ pectoris numerꝰ. lxxxvi. muſculi. Et eſt etiã cũ muſculos pectoris duo alij iuuant muſculi qui a furcula ad ſpatule caput venientes ad primuꝫ eius continuantur latus ⁊ ipſum ſurſum eleuant ⁊ in dilatando pectus adiuuant.

Capitulum. xvij. de anatomia muſculoꝝ motus adiutorij.

Ex muſculis motus adiutorij ſunt illi qui mouent ſpatule ũcturaꝫ: ⁊ ſunt tres muſculi qui ei a pectore aduenũt ⁊ ipſuꝫ mouent ad inferiora: ⁊ muſculus qui inferius ſub mammilla oritur ⁊ cũ parte adiutorij antecedente continuatur apud antecedentem partẽ marginis cartilaginis concauitatis: ⁊ ipſe eſt qui adiutoꝝ ad pectus applicat cũ cõmunitate qua ſpatula ipſum ſequitur. Et muſculus qui a ſupremo thoracis naſcitur. Et muſculus duplus magnꝰ q toto oꝛit thorace cõtinuatus cũ infimo antecceſſionis adiutorij qui cum opatur cũ villo q in ſuperioris partis eiꝰ eſt adiutoꝝ ad pectꝰ ducit ipm eleuando ⁊ cũ alia pte ducit illd ad ipm faciens ipm ad inferiora deſcendere ⁊ cũ eis ambobus ducit ipm ad pectꝰ ſm rectitudinẽ: ⁊ alij duo muſculi q a parte naſcunt illij magis interꝰ cõtinuati qꝫ ſit ꝓtinuitas magni muſculi qui a thorace aſcẽdit. Unꝰ eoꝝ eſt magnꝰ venies a loco q ẽ apud ilium et a coſtis poſterioribus ⁊ trahit adiutoꝝ ad coſtas poſteriores directe: ⁊ alter eſt ſubtil q naſcitur a cute illij ⁊ nõ ab eiꝰ oſſe ⁊ declinat magis ad medietatẽ qꝫ ille ⁊ ꝓtinuatur cũ corde illiꝰ q a parte mãmille aſcẽdit ⁊ ꝓfundat. Et hi qđẽ operationẽ ꝓmoꝝ efficiũt ſm modũ adiutorij ſz tñ, ad poſteriora parũper declinant. ⁊ qnqꝫ muſculi q ab oſſe ſpatule naſcũtur vnius muſculi coꝝ oꝛtus ẽ ab oſſe ſpatule cũ implet illud qđ eſt inſeparans ⁊ coſtã ſuperiorẽ villis ⁊ penetrat ad partẽ ſuperiorẽ capitis adiutorij ſilueſtrẽ declinãs parũper ad domeſticã: et ipſe etiã cũ declinatõe penetrat ad domeſticã: ⁊ duorũ muſculoꝝ ex iſtis qnqꝫ oꝛtus eſt a latere ſuperiore ſpatule: quoꝝ vnꝰ ẽ maior ⁊ villi ipſiꝰ vadunt ad inferiores partes ſeparãtis: ⁊ implet illud qđ eſt inſeparans ⁊ latus inferi ⁊ ꝓtinuant valde cum capite adiutorij a parte ſilueſtri ⁊ penetrãt cũ declinatione ad ſilueſtrem.

Et alter eſt cũ hoc ꝓmo continuus adeo q eſt ẽſi cius pars ⁊ penetrat cum eo et ipſius operationẽ efficit. Iſte vero nõ multũ pẽdet a ſũmo ſpatule ⁊ eius ꝓtinuitas eſt ſm trãſuerſionẽ in manifeſto adiutorij ⁊ declinat ad ſilueſtrẽ. Et ẽtiã eſt muſculus qui locũ ꝓcauũ oſſis ſpatule implet cuius corda cũ partibꝰ interioribus lateris domeſtici capitis adiutorij ꝓtinuat ⁊ eius operatio eſt efficere vt adiutoꝝ poſteriꝰ circũeat. Et alter muſculus eſt qui ab inferiori extremitate lateris ſpatule inferioris naſcit cuiꝰ corda ſuperius ꝓtinuat ſm ꝓtinuitatẽ magni ab illo aſcẽdentis. ⁊ cuiꝰ operatio eſt trahere ſupremũ capitis adiutorij ad ſuperiora.

Adiutoꝝ ꝓterea aliũ habet muſculũ duo habẽtem capita q duas efficit operatões ⁊ operationem cõmunem. Et ipſe qđẽ ſub furcula venit ⁊ a collo deglutiens capitis adiutorij bucellam ⁊ ꝓuenit vſqꝫ iuxta locũ ꝓtinuitatis corde muſculi magni a pectore aſcẽdentis. Quidam aũt dixerunt q vnũ capitũ ipſius interiꝰ eſt ſuper manifeſtũ ſpatule apud caꝰ infimũ ⁊ declinat ad exteriora cũ tranſuerſione pauca: ⁊ cũ operat cũ duabꝰ partibꝰ eleuatur ſm rectitudinẽ. Sunt ꝓterea hominũ quidam q duos addiderũt muſculos: muſculũ puũ q ad mãmillam venit et aliũ q in ſpatule ũctura eſt ſepultus: ⁊ fortaſſe ponunt cubiti muſculos cũ eis habere ꝓmunitatẽ.

La.xvij. de anatomia muſculoꝝ brachij.

Uſculoꝝ brachiũ mouentiũ alij ſũt qui ipſum ꝓtrahunt: alij ſunt q ipm dilatant: ⁊ iſti poſiti ſunt ſuper adiutoꝝ: alij ſunt q ipſuꝫ girãt: alij ſunt q ipm reſupinant ⁊ nõ exiſtunt ſuper adiutoꝝ. Dilatantes vero ſunt par vnũ cuiꝰ vnũ ex ſuis imparibꝰ cũ declinatõe ad interiora expãdit qꝫ eius oꝛtus eſt ſuperi ab antecceſſione adiutorij et a latere ſpatule inferioꝛe ꝓtinuat cũ cubito illic vbi ſunt partes eiꝰ interiores: ⁊ imꝑ ſecundũ expanditur ad interiora cũ declinatõe adiutorij qm̃ ab adiutorij collo ꝓuenit ⁊ cũ extrinſecis cubiti partibꝰ cõtinuatur. Lũqꝫ ambo operant ꝓculdubio ſm rectitudinẽ extẽdunt. Conſtringẽtes vero ſunt par aliud cuiꝰ vnũ impar qđ eſt maius trahit ad interiora cũ declinatõne: qm̃ eiꝰ oꝛigo eſt a margine carnilaginis ſpatule inferioꝛe ⁊ a roſtro vnicuiqꝫ quoꝝ ꝑpe ineſt caput ⁊ ꝓtinuat coꝛda ipſius que eſt neruoſa cũ pte ſocilis ſuperioꝛis inferioꝛe antecedente Et ſcõz impar trahit cũ declinatõe ad exteriora: qꝝ ciius oꝛtus eſt a manifeſto adiutorij poſteri ⁊ eſt muſculꝰ duo carnoſa habens capita quoꝝ vnũ eſt in poſterioribus adiutorij ⁊ alterũ in anterioribꝰ ⁊ occultant hi duo in ſuo inceſſu parũper donec ad antecedentem partẽ ſocilis vadant. Et cũ eo quidẽ iam ꝓtinuatũ fuit qđ ipm inclinat trahens inferius ad exteriora ⁊ cũ eo qđ inclinat trahens ſupiꝰ ad interiora vt ſit tractus melior. Et cũ iſti duo muſculi in ſitu ꝓiũgunt operatõibꝰ ſm rectitudinem ſtant ꝓculdubio. Et duos quidẽ muſculos dilatantes veſtit muſculus qui os adiutorij circũdat. Et ſimilius eſt vt ſit pars alteriꝰ muſculi ꝓſtringentis: Faciẽtes vero brachiũ iacere ſupinũ ſunt par cuiꝰ vnũ ex imparibus eſt poſitũ in exterioribꝰ duoꝝ ſociliuꝫ et obuiat ſocili ſuperiori abſqꝫ coꝛda: ⁊ alterꝫ ſubtile ꝓlongatum naſcit a ſuperiori parte adiutorij ab eo qđ eius manifeſtũ ſequit: ⁊ maioꝛ pars eius vadit in aſcid ⁊ penetrat donec ꝓpinquũ fiat iuncture raſete ⁊ venit ad partẽ occultã ſocilis ſuperioris ⁊ continuatur cũ eo coꝛda pẽnicularis. Girantes autez ſũt par poſitũ exteriꝰ cuius vnũ ex duobꝰ imparibꝰ a ſupremo domeſtico capitis adiutorij incipit ⁊ cõtinuatur cũ ſuperiori ſocili ſub iunctura raſete. ⁊ alterũ eſt magis curtũ ipſo ⁊ eiꝰ villus ad latitudinẽ eſt declinis. ſed eius extremitas eſt plus neruoſa ⁊ incipit ab ipſo nec ſuperiori ſocili ⁊ ꝓtinuat cũ caꝰ extremitate ſuperiori apud raſete ũcturam.

La.xij. de anatomia muſculoꝝ motus raſete.

Uſculoꝝ vero iunctura raſete mouentium quidam ſunt ſtringẽtes ⁊ qdã dilatantes et quidam girãtes ⁊ qdã reſupinantes ſup collum. Ex dilatãtibꝰ ẽ eſt vnus muſculus cũ alio cõtinuus ac ſt ambo vnus ecnt muſculus: ⁊ iſti quidem oꝛigo eſt a medio ſocilis inferioris cuiꝰ coꝛda cũ pollice ꝓtinuat per qđ pollex ab indice elongat Et alteriꝰ oꝛigo eſt a ſocili ſuperioꝛi cuiꝰ coꝛda cũ primo oſſium raſete ꝓtinuat. ſ. poſito coꝛam pollice.

Lũqꝫ iſti duo ſimul mouent dilatant raſetã cũ girãtõe pauca. Et cũ ſecũdus ſol mouet facit ipam iacere reſupinã. ⁊ cũ ꝓmus moueꝛ ſolus ꝓlongat inter pollicẽ ⁊ indicẽ.

Et muſculꝰ g iacit ſup ſocile ſupiꝰ a pte ſilueſtri cuiꝰ oꝛtus ẽ ab inferioꝛi pte

capitis aditorij a quo pcedit corda duo hñs capita quoz vnū cū medio pectinis corā indice z medio ptinuat z alteri⁹ capitis corda ē caput inferi⁹ sup focile sup⁹ apud raseta z dilatat raseta expādendo cū giratōe. Cōstringētes aūt musculi sunt: par sup latꝰ brachij siluestre quoz inferior incipit ab intiorī duorū capitū aditorij z puenit ad pectinē corā auriculari. Et superior vtroz incipit ali⁹ ex ille z puenit ibi. z est cū eis musculus q incipit ab inferiorib⁹ aditorij ptib⁹ loca pdictoz mediās qđ duo habet extrema que ad modū crucis trāuersantur z postea cū loco qui est inter pollicē z medīū ptinuant: cuiꝰ ambo mouent pstringūt. Et isti qđē pstringētes et ipsemet dilatantes gīrationem efficiunt et resupinationē cū duo oppositi ex eis pm transitionem mouent. Sz musculus cū pectine ptinuus corā auriculari cū sol⁹ mouet girat plantā. z cū musculꝰ pollicis quē nos latinus ipm aditurat plenarie plantaz resupinā facere facit. z cū ille q est cū raseta ptinuus corā pollice solus mouetur girat ipsam parūper et cū auriculari quē nominabimus efficit gīrationē completam.

Cap. xx. de anatomia musculoz motus digitoz.

Musculoz vo digitos mouentiū qdam sunt qui sūt in planta qđā sunt q sunt in brachio qz fi oēs in planta pūnger ētur propter carnē multaz grauarent: z propterea q illi qui sunt ex eis in raseta z digitis elōgati fuerunt corde ipsoz necessario fuerunt longe. Munite ergo fuerūt panniculus q eis ab oībus aduenīunt partibus z ipsoz quidē corde rotūde z fortes create fuerunt z nō dilatant nisi cū ad membrū perueniunt. Ibi igit dilatantur vt membrū motū bene cōprehendat. Oēs aūt musculi digitos dilatantes super brachiū sunt positi z sūr ipsos ad inferiora mouētes z ex dilatatib⁹ qdem ē musculꝰ q i medio manifestob brachiū ē posit⁹ nascit a pte supma capiti aditorij inferioris z ptinuoz digitis cordas q ipsos dilatāt mittit. Ex eis vero qui eos ad inferiora inclinant tres adinuicem in parte istius sunt continui. Quoz vnus a parte media capitis aditorij siluestris inter duo ipsius additamenta oritur z duas cordas auriculari z annulari trāsmittit. Et vnus a sūma duoz musculoz duplorum qui sunt duo ex his tribus oritur sub duob⁹ additamētis aditorij interius z a margine focilis inferius z duas transmittit cordas medio z indici. Et tertius corum z est ille q remanēs oritur a supremo focilis superioris z corda pollici mandat. z apud hanc iunctura est musculus q est vnus duorum musculorum inter musculos motus raselte nominatorum: z nascitur a loco medio focilis inferioris cuius corda pollicē ab indice pdōgat. Constringentiū aūtē quidam sunt qui super brachiū existunt z quidam qui super volam plante. Et illi quidē qui sunt sup brachiū sunt tres musculi quoz vnꝰ pm aciem in medio super alium est positus. Ex quib⁹ nobilior est inferius qui inferius est sepultus z cū osse focilis inferioris ptinuus: cuius operatio existit nobilior. Quapropt oportuit vt ei⁹ locus magis eēt custoditus. Cuius principiū est a medio capitis aditorij siluestris ad interiora: deinde penetrat z dilatatur eius corda z in quinq; partitur cordas quaruz quinq; ad interiora digiti pueniūt. Illarum vero que ad quattuor perueniunt quinq; iuncturam primam ipsius constringit z tertiam. Primam vero propterea q est ibi annexa ligamento quod super eam est cinctum: z tertiā propterea q eius caput peruenit ad eam z continuatur cum ea: que autem ad pollicem vadit eius secundā et tertiam constringit iuncturam quia non cōtinuatur nisi cum eis. Et secundus quidem musculus qui est supra istum est minor ipso z icipit a capite ingrediente quod est vnum ex caeitibus aditorij et cum focili inferiore parumper continuatur z trāsit per terminū ptinuē qui est inter latus siluestre z dō mesticū: z est superior superficies focilis supiōris: z cū ad partes peruenit pollicis declinat parumper ad interiora z cū iuncturis medijs quattuor digitorum cordas mandat vt eos constringāt. Ad pollicem vero non peruenit nisi ramus paruus qui non est ex corda eius imo ab alio loco. Et primi quidez origo est post principiū nominatū qđ est a capite focilis superioris z inferioris. Et secūdi origo est a capite focilis inferioris. Factū est aūt q pollex vno musculo in sui contrictione sit contentus. sed quattuor duobus constringūtur musculis quoniā nobilior ex operatōibus quattuor est cōstrictio z ex operationibus pollicis nobilior est vt dilatetur z ab indice elongetur. Tertius autē musculus non est ad constringendū sed eius corda interius in planta penetrat z dilatatur desuper ad hoc vt in eam adipisci faciat sensū z in sentēdo ornamentū prebeat z pilos in ea nasci, phibeat: z ad sustentandū illud qđ est in interioribꝰ plante vt fortis fiat ad suas actōes peragendas. hi quidem sunt illi qui super raseta existunt. Musculi vero qui sunt in plāta sunt. xvij. in duabus aciebus ordinati adinuicē sibi superpositi. vna acies est ad inferiora z interius. z altera acies est super cutem exteriorem. Qui aūtē in acie existunt inferiore numero sunt septem quoz quinq; digitos ad superiora inclinant z qui ex eis delegatus ē pollici a principio ossis raselte nascitur. Et sextus ē curtus z latus cui⁹ nullus est trāsuersus z ipsius caput pendet a pectine manus donec pueniat in rectitudine medīū cui⁹ corda cū pollice continuatur: z ipsuz ad inferiora inclinat. Et septimus est apud auricularem incipiens ab osse pectinis quod in eius rectitudine existit z ipsum ad inferiora inclinat. Multi⁹ vero horum septem est ad cōstringendum: sz quinq; sunt ad elevandum z duo ad flectendū inferius.

Illi vero qui sunt in acie superiore sub musculo super plantam expanso qui quidez est musculus qué solus cognouit Gal. sunt musculi vndecim ex quibus sunt octo: quoz duo cū prima iuncturarū quattuor digitorum continuantur sex vnus super alium vt hāc pstringāt iūcturā: sz q ex eis est inferior constringit cū dispositione z reflexiōe z ei⁹ qui ē ex eis supior est structura cū modico elevationis z ad superiora ascēsionis. Quinq; primi fuerunt directe z eoz tres pollici sūt pprij: quoz vnus pmā cōstringit iuncturam: z duo secūdam sicut scripsi. Dilatātes ergo quinq; sunt: z de reflectētib⁹ exceptis pollice z auriculari vnicuiq; assunt duo. Et de cōstringentib⁹ vnicuiq; digito assunt quattuor. Et de his qui ad superiora inclinare faciunt vnicuiq; digito adest vnus.

Capitulum. xxi. de anatomia musculoz nutus dorsi.

Musculoz dorsi alij sunt q ipm ad posteriora flectūt. alij qui curuant ad anteriora. Ex istis enī oīnes alij oriūtur motus. Ad posteriora vo flectentes sunt illi qui ptie dorsi vocātur musculi: z sunt musculi duo de quibus existimat q vnusquisq; eorum ex. xxx. cōpositus existat musculis: quoniā vnicuiq; ipsorum ab vnaquaq; spondili aduenit musculus. Ab vnaquaq; nāq; spondili aduenit ei villus transuersus nisi a prima. Et isti quidē musculi cum equaliter tenduntur stat dorsum: z cum superfluc attenduntur declinat ad posteriora. Et cum illi qui in vno existunt latere mouentur dorsum ad illud inclinatur. Musculi vero curuantes sunt par deluper positum qui sunt ex musculis caput z collum mouētibus: qui a duobus veniunt meri lateribus quorum inferiores extremitates cum quinq; spondilibus pectoris superioribus continuantur in aliquibus hominibus z in plurib⁹ hominibus cum quattuor. Et eorū superiores extremitates ad caput perueniunt z colli. Et par quidem sub isto est positum z vocatur renale que ambo a decima z vndecima pectoris incipiunt z ad inferiora descēdunt z plerunq; curuāt flectēres. z medio quidē in suis motibus horum musculoz sufficit inuentio: qñ in curuatione z inclinatione a dextra z a sinistra duarum extremitatum sequitur motus.

Caplm. xxij. de anatomia musculoz vētris.

Musculoz aūt vētris sunt octo qui in iuuamētis cōmunicāt. ex quibus ē iuuamētuz prebere in exprimendo illud quod est sterc z vrina in inferioribus contenet: z que in matricib⁹ nata existunt. Et ex eis est q diaphragma sustinent z ipsum cū adest exsufflatio que est in constrictione adiuuant. Et ex eis est q intestina cale faciūt z stomachum, propterea q ea cooperiūt. Ex his aūt octo est vnum par rectuz quod pm rectitudinem ab epigloali descendit cartilagine cuius villus in longitudine vsq; ad femur extēditur z ei⁹ extrema in eis que sunt corā ipsis expānduntur. Duo vero paris substātia a sui principio vsq; ad ipsius finem carnosa existit. Et duo musculi qui cū istis i latitudine secant: quoz locus ē sub panniculo qui super totū extēlus ē vētrem: z sub duob⁹ lōgitudinalib⁹. Sectio aūt q inter duoz z duoz pmoz isto rū vllos accidit ē pm angulos rectos: z duo paria q per trāsuersū vadūt: quoz vnūquodq; ē in latere a dextra z a sinistra. Et vnumquodq; eorum par ex duobus existit musculis se adinuicem ad modū crucis secantibus a cartilaginis costarum nō completarum extremitate vsq; ad femur: z ab alio vsq; ad epiglotale. Et duorum parium extremitates sibi a dextra z a sinistra apud femur obuiant. z alio rum duorum extremitates apud epiglotale que super carnosas partes ab vnaquaq; parte duorum musculorum latitudinalium sunt posite. z hec qui dem duo paria semper carnosa incedunt donec rectos musculos cum cordis latitudinalibus tāgant que panniculis simulantur. Et hec etiam duo paria sub duobus longitudinalibus sunt posita que sub duobus posita sunt latitudinalibus.

Capitulum. xxiij. de anatomia musculorum testiculorum.

Testiculoz aūt viroz musculi sūt quattuor: propterea ut testiculos custodiāt z eos eleuēt ne laxent. Quilz testiculus hz par sibi, pprium. Mulieribus vero vnuz par sufficit sz cuiq; testiculo impar: propterea q earum testiculi nō sunt in exterioribus: neq; suspensi, quemadmoduz viroz.

Cap. xxiiij. de anatomia musculoz vesice.

Super os vesice vnus existit musculus qui ipam circūdat: cuius villus sup ipsū os dilatatur. Et eius quidem inuamētum ē vinam vsq; ad horam voluntatis retinere. Et cū voluntas expellendi affuerit ei⁹ laxabit constrictio z vētri musculi vesicā vrgebunt: z vinam expulsua adiuuante expellent.

Cap. xxv. de anatomia musculoz virge.

Musculi q virgā mouēt duo sūt paria: duoꝝ⁹ paris musculi in duob⁹ virge lateribus sunt extensi qui cū extendūtur fortē dilatāt z ipm applicāt z penetratio rectificat: z sperma in ipa cū facilitate discurrit. Aliud vero par qđ a femoris osse orit z cū radice virge pm trauersionem ptinuat: z cū rectificatur tendit: z instrumētuz pm rectitudinē elevatur: z cū pstringit reducit ipm ad posteriora. Qđ si vni eoz acciderit tensio ad ipsius partem declinabit.

Cap. xxvi. de anatomia musculoz fcteris.

Fcteris musculi sūt qttuor. Unꝰ eoz ē musculꝰ q ipi⁹ comitat os: z cū ei⁹ cāne vehemēter miscet q pmixtōe musculoz labioz silat ripe qđē cohercet z pstringit anū z sua explīōe sterc oris reliquas q sūt i ipo excutit. Et musculꝰ q epolitus magis iteri⁹ q̄s iste: cui⁹ statio ē pm opatiōez capiti hois z existimat q sit. hñs duo extrema cui⁹ extremuz cū radice vge p certo ptinuat. z par qđ sup hos oēs trāsuersū existit cui⁹ iuuamētū ē lōgaonez sursū eleuare: z negz accidit lōgaonē egredi nisi, ppt ipi⁹ laxitatē.

Cap. xxvij. de anatōia musculoz core

Ex musculis corē maioz ē ille q cū extēdit: deinde ille qui ptrahit. Ex suis nāq; operationibus nobiliores sunt isti duo intus.

Verūtamen extensio contractione nobilior existit: quoniam statio non cōuenit nisi cum extensione.

Postea sunt musculi qui elongant: deinde illi qui approximant: post illi qui circuire faciūt. Ex multis autem coxe iuncturaz extēdentibus: est vnus qui est omnibus corpis musculis maior. et ipse est musculus q os femoris tancham cooperit: et super totam coxam voluitur ab interioribus: exterioribꝫ et posterioribus donec ad pollicem pueniat: cuius villi diuersa habent principia: quapropter ipsius operationes sm diuersas specificantur species. Ex ipsius nāqꝫ villis est q ab infimo ossis femoris nascitur et declinando ad domesticuz dilatatur. Et est alius ex villis eius: cuꝰ ortus est paruꝰ: alter ortus istius q coxam ad superiora eleuat.

Et est alius ex villis eiꝰ: cuius ortus est valde altior ortu istius qui coxam ad superiora ad domesticum declinantem eleuat. Et est ex eis alius cuius origo est ab' ore, anche qui satis coxam sm rectitudiné dilatat. Et est ex eis musculus qui totā ancheiun curam posterius cooperit tria habens capita et extrema duo. Et hec quidem capita ab ilio et ancha et alhoſos nascuntur: quorum duo sunt carnosa et vnum panniculare. Duo vero extrema cū posteriore capitis coxe parte continuātur et si cum vno traxerit extremo cum declinatione ad ipsum dilatabit. et si cum duobus traxerit extremis sm rectitudinem dilatabitur. Et ex eis é musculus qui ex tota ossis ilij superficie oritur: et cum supremo maioris additamenti continuatur et vocatur carthameira maior. et parum ad anteriora extenditur et cum declinatione ad domesticum dilatatur. Et est alius talis qualis iste qui in primis cum infimo additamenti minoris continuatur deinde: descendit et illiꝰ opationē operatur. Veruntamen eius est parua dilatatiõez et multā efficere declinationem cuius origo est ab infimo superficiei ossis ilij. Et est ex eis musculus qui ab infimo ossis anche oritur ad posteriora declinans et dilatat ipsā et eā ad posteriora paruꝫ declinare facit: et ad domesticū sufficiēter declinare fēit. Ex musculis vero coxe iuncturam constringentibꝰ est musculus vnus: qui cum declinatione ad domesticum parua constangit: et est musculus rectus qui a duabus descendit originibus: quarum vna cum sine lumbo: um et altera cum osse ilij continuatur.

Et ipse quidem sunt que cuz minore additamēto domestico continuantur: et musculus qui ab osse femoris nascitur et cum infimo additamenti minoris continuatur. Et musculus ad duo latera ipsius transuerse extensus qui é sicut par maioris. Et quartus qui a re ꝓparata stante post os ilij oritur et ipe etiam crus cōtrahit colligendo coxam. Ex musculis vero qui ad anteriora declinare faciunt iam quidem nominati fuerunt dilatationis et constrictionis mentionem fecimus: et hec quidem mouendi species habet musculum qui ab osse nascitur femoris et adeo fit longus vt ad pollicem perueniat. De clinare vero ad exteriora facientes sunt duo musculi vnus eorum ab osse venit lato. Sed circuire facientes sunt duo musculi quorum vnus a siluestri femoris et alter ab ipsius ortus domestico. et cum sibi obuiant transuersantur et fiunt carnosi apud locū profundum circa posteriora additamenti maioris. Et quicunqꝫ eorum solus traxerit coxaz ad sui partem cū pauca dilatatione torquebit.

Ca. xxviij. de anatomia musculoꝝ mouentium iuncturā cruris et poplitis.

Ex musculis autē ,iuncturam poplitis mouentibus sunt tres ii anteriorib⁹ coxe positi qui musculis in ipsamet coxa positis sunt maiores. et eoꝝ operatio est dilatare. vnus aūt hoꝝ trium est sicut duplus duo habens capita quorū vnū ab additamento incipit maiore et alterus ab interiore coxe: et duo hñt extrema quoꝝ vnū est carnosum et cum ralga anteqꝫ corda fiat continuat. et alterū est panniculare cū domestica duarū extremitatum coxe continuatū. Aliorum vero duorū vnꝰ est ille qui é iter coxam constringētes noiauimus. i. a se parante quod est in osse ilij nascēs. et alter ab additamēto siluestri qō est in coxa oritur. et isti quidē duo cōtinuantur et vniunt et generat ex eis corda vna q̄ dilatat et circūdat ralgam et ipsā cū eo quod ē sub ea cōuenienter affirmat: deinde cū capite cruris continuat et pollicē dilatat et crus extendit. Dilatatiō vō vnū habet musculum qui ab obliquatiōe ossis femoris nascitur et incedendo descendit in latus coxe domesticū sm transuersionē. deinde cū parte venosa supreme partis cruris continuat et crus declinans ad domesticū dilatat. et musculū aliū in quibusdā anatomie libris ei oppositū in parte siluestri qui incipit ab osse anche et sm transuersionē in latus siluestre tendit donec ad locum pueniat venosum. et neqꝫ est musculus maioris transuersionis isto et cū declinatione ad siluestrē dilatat: et cū ambo dilatāt ē dilatio recta.

Ex eis vero qui crus cōtrahunt est vnꝰ musculus angustus et longus qui ab osse ilij oritur et femoris circa originem dilatātis ingredies a separante quod est in medio ilij: deinde sm transuersionez penetrat ad interiora duaz extremitatū poplitis. postea egreditur exteriꝰ et vadit ad eminētiā q̄ ē in loco poplitis venoso: et cū ea vnit. Et ipe gdē ē quo crꝰ ad iferiora trahit declinans cū pede ad partē inguinis: et tres musculi domesticus: et siluestris et medius:

Sz domesticus et medius cuz declinatione ad siluestrem contrahunt. et siluestris ꝓtrahit cuz declinatione ad domesticum. Et domesticus gdem oritur ab ore ossis anche. deide transuerse incedit p posteriora coxe donec perueniat ad locuz cruris venosum in pte domestica et vnitur cuz eo cuius colorā vriditatez trahit. et alioꝝ duoꝝ ēt origo est ab ore ossis anche sed declinant vt cuz loco venosi lateris siluestris continuētur. In iunctura ꝓterea poplitis est musculus sicut in flectu ositate poplitis sepultus qui operationez efficit qualis hui⁹ medij existit operatio. Et quidaz existimant q̄ pars eminēs musculi dilatantis dupli a separante est cuz poplitem accidentaliter ꝓstringit. et est cū ab eiꝰ origine egreditur corda q̄ anche pitidem tenet: et cum ea et cuz ipo qō sequitur ipsam cōtinuatur.

Capitulum .xxix. de anatomia musculorum pedis iuncturam mouent iuz.

Ex musculis autem pedis iuncturaz mouentibus sunt quidam qui ipsuz ad supiora eleuant: et q̄dam q̄ ipsam descendere faciunt ex eis. Ex eis autem qui ipsum eleuant est vnus musculus magnus q̄ est positus in pte antecedente canne domestice cuius principiū est pars siluestris capitis canne domestice. Et ipse quidem cum ad exteriora egreditur inclinatur super crus ad partem pollicis vadens et ꝓtinuatur cum eo qō radici poplitis est propinquuz et pedem ad superiora eleuat. et alter oriꝰ a capite siluestris ex quo nascitur corda que cuz eo qō est iuxta radicem minimi cōtinuatur: et pedē ad superiora eleuat et ꝓprie quando cum eo ꝓuenit sm⁹ muscul⁹ et fuerit hoc ꝙ eē̄litatē et rectitudinē. Fatētūr vō descēdē ē vnū par: cꝰ origo ē a capite core q̄ postea descēdit et cruris vētrē cāne replet ex quibus corda nascit que ex maioriꝰ existit cordis et ipsa quidez est corda nerui que cum osse alcahab cōtinuat: et ipsū ad posteriora trāsuerse ad siluestrē trahit: et est hec cā frictionis pedis super terraz. Et ipm quidem adiuuat musculus qui a capite siluestris oritur cuius colorē melogian⁹ et descēdit donec ipsemet absqꝫ corda quā mā dat. sed carne⁹ renitentes continuat cum postrema alcahab pte sub ꝓminuitate quā ante diximus. Cunqꝫ musculi istis aut ipsoꝝ cordis nocumētuz accidit pes claudicat

Et musculus ex quo due nascūtur corde: quaruz vna pedem cōstringit: et altera pollicē dilatat: Illud vero est: qm̄ iste musculus a capite canne domestice oritur vbi ipsa siluestri obuiat: et descēdit inter eas: et in duas diuiditur cordas: quarū vna sub rasera in anterioꝝ pollicis pte cōtinuatur cum qua etiam corda pedis existit humilitas. Et altera corda que ex parte istius generata musculi pr̄me corde ptransit originē et primo pollicis ossi cordā mandat: et ipaz cū transuersione ad domesticū dilatat.

Et iam etiam a capite core siluestri oritur musculus et cū vno duoꝝ musculoꝝ achilaliū ꝓtinuat: deide ab eo separat cū occultū cruris pertrāsit: ex quo oritur corda que ad inferiora pedis puenit et sub eo totō dilatatur: quemadmodū facit musculꝰ qui superplante occultū dilatat ꝓpter inuamētum tale quale est eius.

Ca. xxx. de anatomia musculoꝝ digitoꝝ pedis.

Ex musculis vō pedis digitos mouentibus q̄ sunt ꝓstringentes musculi sunt multi. ex quibus est musculus q̄ a capite canne siluestris oritur et extensus super ipam descēdit: et cordā vnaz transmittit q̄ in duas diuidit partes que medū cōstringunt et medicū. Et alter istoꝝ minoꝝ cuius oritus et ā postremo cruris: cuꝰ corda cū ipm trāsmittit in duas diuidit cordas q̄ indicē ꝓstringūt et muntmū. et diuidit ab vna quaqꝫ duaz ptū corda q̄ cum eo qō ab alia diuidit ꝓtinuat et fiunt corda vna q̄ ad pollicem perueniunt et ipsum constringit. Et tertia corda quam iam noiauimus a siluestri duarum extremitatū que in canna existunt domestica orit et int duas descendit cannas: et ex se partez transmittit ad pedē constringendū et parte ad primū os pollicis.

Et hoꝝ quidem musculoꝝ digitos mouentiū quos noiauimus situs est super crus et posterius. Illoꝝ vō quorum situs est super plantā pedis .x. sunt musculi in hoc quidem anatomici deceptī fuerūt. Sz ꝑmus qui istud sciuit fuit Gal. Ipsi vero cū quinqꝫ continuantur digitis. i. cum vnoquoqꝫ duo lacerti a dextra et a sinistra et mouent vt constringant sm rectitudinem si simul mouerint: et ut declinent si vnus moverit. Et ex eis quidē sunt quattuoꝝ super rasetam: quoꝝ vnꝰ vnicuiqꝫ digito delegatus est: et duo qui ꝓprie sunt ad constringendū pollicem et minimū. Et isti quidem musculi adeo sunt permixti vt cum vni eoꝝ accidit nocumentū ꝓuenit inde vt reliquoꝝ operatio debilitetur in eo quod eoꝝ est ꝓprium vt vicem istius aliquo modo gerant in eo qō huic est ꝓprium: et hac de cā difficile est vnum digitorum pedis ꝓprie absqꝫ aliis constringere. Et ex musculis quidem pedis sunt quinqꝫ supra pedē positi qui ad siluestrē declinare solent et quinqꝫ subeis positi quoꝝ vnusquisqꝫ digitū ad illud quod ipsum sequitur trahit a parte domestica et ipsum cum motu ad partē eleuat domesticā. Et isti quinqꝫ sunt cū duobus qui pollici et minimo sunt ꝓprij sm similitudinem septem qui sunt in planta pedis et similiter decem primi. Omnes igitur corporis musculi sunt quingēti et viginti.

Ca. i. sūme. iij. doctrine. v. tē sm⁹ vniuersalis de neruis ꝓprie.

Unamentoꝝ neruoꝝ alia sunt que est sm essentiam: alia sunt que sunt p accidēs Quod vero sm essentiam est ē q̄ cerebrū eis mediāb⁹ omnib⁹ alijs mēbris iuuamētuz ꝓstat dādo eis sensū et motū. Sed qō ē p accidēs ē ad hoc ut caro corroboret et corpꝰ fortius fiat. Et ex eis etiā est ꝓpe id qō ex nocumētis mēbris accit sensu carēlibus sicut ep splen et pulmo. lz. n. membra ista sensū nō habeāt sup ea tū cinctoriū positū ē neruosū et pānículo tecta fuerit neruoso q̄ cuz apata fuerit aut vētositate rēsa, pueniet apostemosi grauedo aut vētositatis partio ad cinctoriū et ipiꝰ radicē: et accidit ei ex grauedie attractō: vētositate extēsio: et sentiat ipsaz. et neruoꝝ qdē ꝓncipiū sm modū scitū ē cēbruz et illō ad qō istoꝝ puenūt extrēa ē ffficies cutis. Cūcute. n. villi milcē minuti: et ipa neruī ptūk q̄ ei a mēbail q̄ ipi vicināt adueniūt. Qō vō cēbꝝ nāoꝝ ꝓncipiū exit duob⁹ ē mōif: qm̄ q⁹ rūdā eoꝝ ē ꝓcipiū fz sui ēntiā: et alioꝝ ē ꝓcipiū mediāte nucha q̄ currit ex eo. Ex neruis qdē q̄ a cēbro egrediūt nō iuuātur mēbra in sentiēdo et mouēdo nisi capitis et facici mēbra et viscerū interioꝝ. Aliqui vō mēbra dē iuuamē tā nō hñt nisi a neruis nuche. Et Gal. qdē tā oñdit nobis solicitudinē magnā q̄ neruis a cēbro ad vil-

fectra descendentibus est propria. Creator. n. de eorum munitione sollicitus aliter ipsos munivit quaz alios neruos: z illud est quoniam ꝓterea q̄ a principio elongati fuerunt oportuit vt sustētarentur sup flua affirmatōe a musculis fortibus qui eos tegant vt panniculi: z a corpore cuius essentia inter neruum z cartilaginem est media simili ei quod corpori nerui accidit cum torquetur. Et istud quidem est ex tribus locis: quorum vnus est apud epiglotiz. Et secūd cum ad costarum radices veniunt. Et tertius cuz pectoris locum trāseunt. Factuz est autē vt alij nerui a cerebro prodeuntes in quibus existit vtilitas in sentiendo iuuamentuz prestare penetrarent a sui principio fm rectitudinez ad mem ruz ad quod dirigunturꝙ quoniā rectitudo ad id ad quod dirigitur propinquioꝛe defertur via: z illic ex hoc est impressio q̄ manet ex principio fortioꝛ: z ꝓpea q̄ in neruis sensibilibus non queritur de duritie q̄ facit necessitatem elongandi a substāa a cerebri ei circuitione: ꝓpea vt ad sui similitudinez in leuitate ordinatim elongetur q̄tum in mēbris queritur motus: immo quātopl fuerunt leniores pl fuerunt vtentem sentiēdi dātes. Sz factum est ut motui ad id ad quod dirigunturcant post circuitiones in quib ipsi incedūt: ꝓpea vt a principio elongētur z in duritie ordinētur. In vnoquoq; ēt duoꝛ modoꝛ ad id quod ex duritie et mollitie in ipso est necessariuz adiuuerūt oꝛtuz ipsorum substātie: plurimi nāq; eoꝛ q sensuz tribuūt ab antecessione oꝛiuntur cerebri. Et ptis quidem q̄ est cerebri antecessio ē essentia mollioꝛ: z plinꝰ eoꝛ qui motuz ꝑbent a postremo oꝛiunt cerebri. Et ptis q̄ est cerebri postremuz essentia est magis spissa.

Capitulum. ij. de anatomia neruoꝛ egredientium a cerebro z eoꝛ visꝰ.

Cerebro septez neruoꝛ paris oꝛiūt: z primi paris principiū ē ex fundo duoꝛ vētriculoꝛ cerebri antecedētiū apud duoꝛ additamēto rum vicinitatē manillaꝛ extremitatibꝰ illiꝰ quibus fit adoramus. Et ipz qdez ē parū vētre hȳs. Et ille q a sinistra oꝛit dextrat. Et ille q a dextra oꝛitur sinistrat: deide ibi sup sectōez cruccā obuiāt: postea ille q a dextra oꝛit ad pupillā dextrā penetrat. z q nascit a sinistra ad sinistrā pupillā quoꝛ adeo dilatatuꝛ oꝛificia donec humoꝛez q vocat vitreus ꝓpehēdāt Quidā vo qui nō est Bali. dixit q̄ ad sectionē cruceam fine reflexione penetrant: z dixit q̄ in hac sectiōne tria existunt inuamenta. Unū est ꝓpterea ne spiritus qui ad vnā currit pupillam ad alteram ire prohibeatur cū acciderit nocumentū: z ꝓpter hoc vnaquez duarū pupillarum cū alter clauditur oculus in videndo fit fortioꝛ z clarioꝛ ꝙ ipsamet esset si altera intuente intueretur. Et ꝓpter hoc fozamis vuei dilatatio augmentatur cū alter claudit oculus z hoc quidē est ꝓpterea q̄ ipūs vehemēter vadit ad ipsū. Sēm vero est ꝓpterea vt duo oculi vnū habeant deferens qd visui simulacruz eis afferat et ibi vniatur z sit duobus videre oculis vnū videre ꝓpterea simulacrū in termino vnitur cōi. Ideoq; luscis accidit vt ex re vna videant duas cū vna pupilla superius elevatur aut inferius deprimitur: et destruitur rectitudo penetrationis fozaminis ad sectionem z ante cōmunē terminū accidit terminꝰ fortiuꝛe nerui. Et tertiū ē vt vnusquisq; duoꝛ neruoꝛū ab alio sustētetur z illi iuuētur z fiant ac si ad pupillā ex propinquo venirent. Sedm aūt parum neruoꝛ a cerebro procedētiū nascit post oꝛtū ꝑmi paris z ab eo ad siluestrē declinat z a fozamine qd est in orbita que totū cōprehendit oculū egredit z i musculis partitur oculi: z hoc quidē par valde est grossū. Ideo ut eius grossities siue pariticetur mollicie quā habere debuit: ꝓpterea q̄ est circa principium z conforzet in faciēdo motū: z precipue cū adiutoꝛe nō habeat cū tertiū par fit cōuersū ad monendū magnū membꝛ qd est mandibula inferior quare et nō remanet superfluitas imo adultoꝛe alio a se indiget sicut mō referemus. Tertiū vero paris oꝛgo est a termino cōi inter anteccessionē cerebri z ipsi postremū. l. ab infimo basis cerebri qd ꝑmo cum quarto pari paulꝰ p miscetur: deinde ab eo sepaꝛat z i quattuoꝛ ramis ramificat. Unus ramꝰ ab ingressu egreditur vene subetie quā postea noiabimus z descendēdo ꝙsuper ceruicē vadit donec diaphragma trāseat: z in visceribus que sunt sub diaphragmate partitur. Et secūde quidē partis egressio est a fozamie qd in osse existit ipis que cū egredit cū neruo cōtinuat qui a quito diuidit par: cuiꝰ mō noiabimus dispōem. Et ramus tertiꝰ in fozamie descendit a quo sedm egredit par qui ipsius directio ē ad mēbra in anterioꝛ faciei posita: z neq; fuit cōueniēs: ut in penetratione primi paris ventre habētis penetraret: qz nobilioꝛ neruoꝛū coangustatoꝛez faceret z ipsū cōprimeret z via cooperiret. Et hec q dē ps cū sepaꝛi in tres distribuit sectiones. Quarum vna ad partē lachrymalis declinat z vadit ad musculos tpoꝛ z masticatū z supcilij z frontis z palbebre: z ps secūda p fozamē uadit apud oculos creatū z inde ad nasi tendit interioꝛē supficie z in tunica spargitur que in interioꝛ nasi est expansa. Pars quoq; tertia est ps nō pua in cōcauitate descēdens brabachi q̄ in osse maxille ē facta z duobꝰ ramificatur ramis. Unus uadit ad interioꝛa cōcauitatis oꝛis z in dentibus spargitur: sed illud qd inde ptiet dentibus est manifestū: qd vero inde alijs ptinet ē visui sicut occultū z in gingiua etiā spgitur superioꝛ. Alter aūt ramus in mēbroꝛ spargit supficiebus q̄ sunt ibi sicut cutis maxille z extremitatis nasi z labij superioꝛis: he quidē sunt sectōes partis tertie paris tertij. Quartus aūt ramus tertij paris uadit penetrans a fozamine suo quod in mandibula existit supioꝛe z vadit ad liguaz z in eius manifesta diuidit tunica z tribuit ei sēsum, ꝑtiuz q̄ est gustꝰ z illud quod remanet in dentiuz retis inferioꝛ z in ipso oꝛgo gingiuis diuidit z in labij inferioꝛa: sed pars que peruenit ad liguam subtilioꝛ est quam nerus occipitis quoniam istius duricie z illius mollitiez temperāt grossitiei illiꝰ z ſbtilitaſ istiꝰ. quarti vo ptis oꝛigo ē

est post tertiū sz ad cerebri basim ē magis declinans z cū tertio quēadmodū diximus miscet. deinde ab eo separat z ad palatū vadit z dat ei sensum: qd quidē est paruū sed est plus durū q̄z tertiū q: palatuz et palati panniculus durioꝛ est lingue panniculo. Sz vnūquodq; paris quiti ipar cū duobꝰ nascit medietas sz dupli fozmā: imo multi eoꝛ tenēt q̄ vnūq̄q; ipsius ipar ē par cuius quidē oꝛigo a duobꝰ est cerebri lateribus. Et pars quidē prima cuiusq; partis ipsius ad pānicūlū vadit qui in interioꝛ instrī audit tis est dilatatus z in eo diuidit totus. z huius quidē diuisionis oꝛigo ꝑuldubio ē a parte cerebri posterioꝛe z per ipsam ē audiendi sensus sz secūa diuisio ē maioꝛ ꝓria. Ipsa nāq; egredit a fozamie qd in osse pforatū ē petroso: z ipse quidē ē qui nocat monoculus z cecus. ꝓpterea q̄ multū toꝛquet z ei pie in obliquatōibꝰ incedūt: ō q̄ volūtas assit, plongandi spaciū ut eius finis a principio moueret: ꝓpterea ut neruus añq; inde egrederet a principio eēt longinquus ō vt duricies ei inde acquireret. Cūq; egrēditur cū neruis tertij paris miscetur: quoꝛ primi ad maxillā z ad palati vadunt musculuz. z qd remanet ad musculos ꝓtendit tempoꝛ. Quīꝰ aūt in quarto creatus fuit neruo z anditus i quito qm instruīto audituꝰ fuit necessariū ut eēt discooptū ne aeris vla ad ipsum clausa foret. z instrumēto gustꝰ fuit necessariū ut eēt minutū: ꝓpterea oportuit ut neruꝰ anditus eēnt duriores. z ō oꝛigo cēbri eoꝛz posteremo fuit ꝓpinquioꝛ: z neq; oculis muscul vnꝰ sufficit neruus: z musculoꝛ tempoꝛ neruꝰ multiplicati fuerunt nisi quia foramini oculi multa necessaria fuit amplitudo ꝓpterea q̄ neruus virtute afferens visus multa indiguit grossitudine. Ideo quia et necessariū fuit ventre hēre non ergo os qd ad comprehēdendum oculum est perforatū multa foramina tollerare potuit. Tēporis vero neruꝰ multa fuit duricies necessaria: sed grossitudine multa nō indiguere imo grossitudo eēt faciens motus difficultatem z etiā egressio quā in osse duro petroso habēt potest foramina tollerare multa. Par vero sextuz a postremo oꝛitur cerebri cum quinto ptinuꝰ z cū eo panniculis z ligamentis ligatum ac si esset vnus neruus: deinde separat ab eo z egreditur a foramine qd est in extremitate adoꝛez qd laude silatur. Et ipm quidem anteq; egressum esset iam in tres ꝺuos sunt fuit partes que oēs simul ex hoc egrediūtur foramine. Una earū ad gule musculos suo ꝓtēdit itinere z ad lingue radicem: ꝓpea ut par septimum in ipsoꝛ adiuuet motu. Et pars scda ad musculos descendit spatule z eius qd est circa eam: z ipsi pluribus i musculo spargit lato q̄ est sup spatulam: et hec quidez pars est magne quantitatis z suspensa penetrat donec queniat ad quod dirigit. Pars vo tertia q̄ est maioꝛ ex tribus partibus ad viscera descendit in ascensione vene subteneī z est illi anexa z cū ea ligata ex q̄ cum rectitudine epiglotis sepaꝛi rami q ad musculos veiunt epiglotales quoꝛ capita sī ad superioꝛa q epiglotti z ipsi eleuāt cāulagies. cūq; epiglo ti ptrāseūt ex eis ascēdūt rami q ad musculos vadūs capita ad inferioꝛa habētes z ipsi sunt qui ad cibalē cōtinendā sunt necessarij cū ad inferioꝛa trahere necessariuz est: z ꝓpter hoc vocāt nerui retro redeūtes. Sic aūt neruus retro rediēs nō egressus fuit a cerebro z nō a mucha nisi, ꝓpterea q̄ si a mucha ascēderēt ab ipsoꝝ principio subirēt trāsuersi z nō recti z ad inferioꝛa attractio cū eis nō ꝓueniret fm actionē decentē. Et ipsi quidē non de sexto pari creati fuerūt nisi ꝓpterea q̄ illud qd ex neruis ē molle aut molli vicinū. l. illud qd fuit ex eis anteq; sextū iā in musculis faciei z capitis z i eo qd in eius fuit diuisū z septimuz etiam non fm rectitudinem descenderet qs ad modum sextum descendit immo ꝑuldubio trāsuersitaſ eos comitaret: z ꝓpterea q̄ illud qd ascendit z redit z q̄q; idiget re firma cui innitatur ad sustinendum girgilli: ut sup ipsam reuoluat ascēdens z ex ea adiuuetur ut sit situs ipi rectus z durus: z fortis z lenis z iuxta positus non fuit ibi ad hoc idoneum sicut arteria maioꝛ. Et illud qd ex istis ramis a sinistra ascendit hanc inuenit arteriam ipsa recta z grossa ergo sup eam reflectit nō multa indigens firmitudie. a dextra vo ascendenti hec non vicinat arteria ad modum ꝑmi. sz vicinatur ei postq; iā accidit ei pultas ꝓpter ramoꝛ diuisionem qui iam ex eo egressi fuerūt cui eniaz iam defuit rectitudo in situ qz transuersatus fuit ad assellam declinando. fuit ergo necessariuz ut ipsi re aliqua affirmarent cui innitēret cum ligamētis in quibus rami stringerent: ideo ut q ipsos illud quod defuit ex rectitudine grossitie i situ coꝛrigeretur. Et sapia qdem in hos redeuntes ramos elongando est ut talis qualis est hec suspensio ꝓmi fiant z ꝓpter elongationez a principio fortitudines habeant z duricie. Ex nervis aūt redeūtibꝰ fortioꝛ est ille qui in duabus musculoꝛ epiglotis sp gitur tunicis cum alijs neruoꝛ adiuuantiuz ramis postea illud quod ex hoc remanet neruo descēdit a quo rami sepantur q̄ in panniculis sperguntur diaphragmatis z pectoris: z in musculis ipiꝰ: z in corde z in pulmone: z in venis: z in arterijs que ibi sunt. Illud vo qd remanet penetrat in diaphragma: z affociatur ei qd ex pte tertia descēdit z in pānicul pānicul spargit viscerū z puenit ad os latū. Septimi aūt paris oꝛigo ē termino cōi q̄ ē int cerebꝝ z nucha cui plinꝰ incedit se in musculi spargēdo liguā motiuā ꝺuoꝝ: z in musculis int peltalē z os laudecōbus. z ē cū ipsi residuū in alijs spargit musculis q̄ huic musculo sunt viciani: nō tn sp ē illud: z ꝓpterea q̄ alij nerui ad alias reducti fuerunt necessitates: et neq; fuit bonū ut fozamina in anterioꝛibus: neq; i inferioꝛibꝰ multiplicarent: fuit melius ut ad linguē motū neruus ab hoc loco veniret. q: ipsius sensus iam ei ab alio venit loco.

Capitulū. iij. de anatomia neruoꝛ nuche z colli z vsꝰ eoꝛum.

Erui ex nucha nascētes q̄ p colli vadūt spōdiles octo sunt paria. Unius paris egressio a duobꝰ est spōdilis ꝑme fozaminibꝰ

qđ in capitis musculis solũ spargit ⁊ ẽ puũ minutũ qñ incl⁹ fuit ut locus a quo egredit sit angust⁹ qđ ad modũ in caplo de ossib⁹ dixim⁹. Et secũdi qđẽ paris egressio ẽ int spódilẽ pmã ⁊ secũdã. l. fozamẽ in loco uel caplo de ossib⁹ noiatũ cui⁹ plmũ capiti tãgenti sensũ defert. trãsuerse eni ad id qđ in spódilib⁹ ẽ sup xtnũ ascẽdit ⁊ ad anteriora reflectit. ⁊ sup tunicã extrinsecã auriũ spargit. Et q̃ par primũ minus facit ,ppt sui puitatẽ ⁊ abbreuiationẽ ob quaz expandi exp edite nõ poterat ⁊ dilatari i locis q̃ sequũt ipm pplete emẽdat. Nõ aũt ex h̃ remanet pari ad musculos qui sunt in posteriorabus colli ⁊ ad musculũ latũ venit ⁊ eis dat motum. Et paris tertij origo a tpli⁹ egressio est a fozamine qđ est inter secũdam ⁊ tertiã. Et vnusquisq; coz in duos partitur ramos. Eb vno ramo spargũtur rami in ,pfundo musculoz qui sunt ibi ⁊ ppte caput cũ collo mouẽtium: deinde ad spondilũ ascendũt spinas: ⁊ cũ in earũ rectitudie venũt ad radices tenent earũ: ⁊ post ad ipsarũ eleuant capita ⁊ cũ ligamẽtis miscent pãniculorib⁹ q̃ ab illis nascuntur simenijs postea ad ptem aurium reflectẽdo penetrãt: ⁊ in nõ omni die ad aures pueniũt ⁊ aurium musculos mouẽt. Et ramus secũdus ad anteriora vadit donec ad musculũ perueniat latum. Et cum hoc quidẽ primũ cũ nascitur miscent vene ⁊ musculi qui ipsũ cooperiũt ,pterea ut seipo sit fortior. ⁊ est etiã qñ cum musculis miscetur tempoz: ⁊ cũ musculis curũ in bestijs.

Plurimum tamẽ spansionis ipsius nõ est nisi in musculis maxillarum. Quarti vero paris egressio est a fozamine qđ inter .ii. ax existit ⁊ quartam: et partit sicut ille qui ẽ ante ipsũ parte antecedente: et parte posterius cõsequẽte. sed pars eius que antecedit ẽ parua: ⁊ ideo cũ quinto miscet. Et quidã iã dixerũt q̃ ab ea penetrãt rami sicut aranee tela exẽ si super venã subeti donec ad diaphragma perueniunt separãs sup duo latera diaphragmatis pectus in duo media parcentis incedẽtes. Sed eius pars maior ad posteriora reflectit: ⁊ in fundo musculoz ꝓfundatur donec ad simenia vadit ⁊ musculmandat ramos: qui int caput ⁊ collũ sunt coẽs: ⁊ deinde itinere suo ad anteriora reflectẽdo vadit: ⁊ cum musculis maxylle ⁊ auriũ in aialibus continuatur. Et dixerũt q̃ ab eo ad dorsum descẽdit ramus.

Quinti aũt paris egressio ẽ a fozamine qđ est int quartã ⁊ quintã qđ etiã in duos partit ramos. vn⁹ ramus. l. iste qui ẽ antecedens ⁊ ipse minor ad musculos peruenit maxillar. ⁊ ad musculos qui caput anterius curuant: ⁊ ad alios musculos qui capiti ⁊ collo sũt cões. Et ramus secũdus in duos diuidit ramos. Vn⁹ ramus int pmum ⁊ int ramũ secũdus est medius ⁊ puenit ad spatule supremũ ⁊ miscẽtur cũ eo quid ã sexti ⁊ septimi. Et ram⁹ secũdus cũ ramis qnti ⁊ sexti ⁊ septimi miscet: ⁊ ad mediũ penetrat diaphragmatis. Par vo sextum ⁊ septimus ⁊ octauũ ab alijs fm ordinẽ egredũtur fozaminib⁹. sed octaui egressio ẽ a fozamine cõi int finem spondilus colli ⁊ int pmam spódilũ dorsi: ⁊ eoũ rami vehementi cõmiscẽtur mixtura. Sed plurimũ sexti ad spatule peruenit superficiem: ⁊ pars eius maior parte que est ex quattuor: ⁊ minor parte que est ex quinto peruenit ad diaphragma. Et plurimum septimi peruenit ad adiutoziũ: licet sint quidam ex ipsius ramis qui ad musculos capitis ⁊ ad colli ⁊ ad dorsi cum ramis quinti associati vadunt ⁊ ad diaphragma perueniunt. Sed octaui post commixtionẽ ⁊ societatem omnes ad brachium ⁊ axilã perueniunt: ⁊ neq; est aliquis eoũ qui ad diaphragma pueniat: sed tamẽ ille q̃ ex qnto ad partes manus tendit nõ transit spatulam: ⁊ ex septimo nõ trãsit adiutoriũ. sed ille q̃ ad spatulam peruenit ad brachij est ex octauo mixto cuz pmo ramo qui nascit ex spondilibus ⁊ ad dorsum vadit. Nerui aũt istrin diaphragmate partiũ nõ fuerũt nisi nerui nuche. ,pterea ut ad ipm veniens ab alto fozet descẽdens loco: ideo ut ei⁹ partino in ipso esset melior: ⁊ precipue quia pma coz directio fuit ꝓncipium panniculi pectus per mediũ partiẽs. Et impossibile qui dem erat ut nerui ad ipm a nucha directe venirent absq; fractura cum angulo. Et si oẽs nerui q̃ ad diaphragma descẽdũt a cerebro ,ptendererentur ipo ꝓlongaretur incessus: ⁊ neq; coz neuroz continuitas cũ medio diaphragmatis posita fuit nisi ,pterea q̃ nõ fuit pueniẽs ut in ipo fm iusticiã ⁊ eqlitatẽ spargerent si cũ extremitate ⁊ nõ cum medio cõtinuarent. aut si cuz tota ꝓtinuarent circuitione: ⁊ eẽt hoc ꝓtrariũ vie q̃ est necessaria: qñ musculi nõ faciunt aligd mouere nisi extremitatib⁹ suis. ,pterea illud qđ ex diaphragmate mouet est illud qđ est circuens. oportuit ergo ut in ipo finirent nerui ⁊ non ut in ipo inciperẽt. Et qñ necessariũ fuit eos ad medium venire oportuit necessario ut pederẽt. oportuit ergo ut ipsi defederent ⁊ pãniculi⁹ cũ munitioe tegerẽtur. tecti ergo pãniculis fuerũt cũ munitioe defendẽte in q̃ eis associat pãniculus q̃ pect⁹ medium partit sup quẽ mixti ꝓtexerunt: ⁊ qz hui⁹ mẽbri opatio fuit nobil facta, fuerũt nerui ei⁹ ꝓncipia multa. ne ei⁹ opatio ,ppl aliqđ destrueret nocumentũ qđ vni accideret ꝓncipio.

Capim. iiij. de anatomia neruoz nuche ꝑ spódilium que sunt in rectitudine pectoris.

Primi ex paribus ꝑ spódiliũ ⁊ secũdaz pectoris quod in duas diuiditur partes que maior in oibus musculis spargitur costaruz ⁊ musculis dorsi. Et qđ remanet super pmas costas extensum ,pcedit: ⁊ octauo neruoz colli obuiat: ⁊ simul ad man⁹ ,ptendunt donec ad adiutoriũ ⁊ spatulã pueniant. Par vero secũdum a fozamine egredit quod ꝓdictũ est quinti fozamẽ. cui⁹ pars ad adiutoriũ tẽdit sufficiendans ei sẽsũ: ⁊ ipi⁹ residuũ cũ alijs ptib⁹ q̃ remãsert aggregant ⁊ ad musculos spatule q̃ sup eã sũt positi descẽdũt ipsi⁹ mouẽtes iũcturã ⁊ ad musculos puenit dorsi. Nisi igit ex neruis istis spódiliuz pectoris oriunt ⁊ ramis q̃ ad spatulaz nõ ꝓtendunt ad musculos dorsi vadũt ⁊ ad musculos q̃ sũt inter co

stes puras in posteriorib⁹ pectoris positas. Quinto ex spódilib⁹ fallax nascunt costax ad musculos veniũt q̃ sũt int costas ⁊ ad musculos vẽtri. Cuiloz neruoz ꝓterea ramis arterie ⁊ vene qete currũt ⁊ nucham ingrediunt q̃ loca inferiora vñ ipsi egrediunt

La.v. De anatomia neruoz nuche ẽ alchatin

Herui alchatin i hoc communicãt q̃ pars eorum ad dorsi musculos peruenit: ⁊ pars ad musculos ventris et ad musculos qui sunt in dorso expansi. Tria autem superiora cum neruis miscent q̃ a cerebro sunt descẽdentes ⁊ nõ alta. Et duo paria inferiora ad ptẽ cruriũ mittos trãsmittit ramos cũ qbus rami tertij paris ⁊ ram⁹ nerui pmi ex alhauim miscẽt ꝑ isti duo rami anche nõ trãseũt iũcturam. ꝑ in ipsi⁹ spargunt muscul⁹ illi eos ptrãseunt incedendo ad crura. Nerux aũt cruriũ et pedũ forma a neruis manuũ sepat in hoc q̃ nõ oẽs ꝑũgunt ⁊ declinãt submersi incedendo ad occultũ: non eni est forma ꝓtinuitatis admotorij cũ spatula sic forma ꝓtinuitatis coze cũ ancha: neq; ei⁹ ꝓtinuitas cũ ongine sno neruoz sicut ꝓtinuitas ipi⁹ cũ suoz neruoz origine: ⁊ isti quidẽ nerui ad partẽ cruris diuersis tendunt itinerib⁹. Sunt eni ex eis q̃ occultãtur: ⁊ sũt ex eis q̃ manifestant: ⁊ sunt ex eis qui submergunt sub musculis coopti. ⁊ qz musculi q̃ a pte ossis femoris oriũtur vias ad vtroscz pedes nõ habuerunt a posteriorabus corporis neq; ab occulto cor. rũ ꝓpterea q̃ sunt ibi musculi multi ⁊ venefactũ fuit vt ps neruoz q̃ sunt ꝓprij musculoz qui sunt in pedib⁹ curreret ⁊ penetraret in fozamine qđ ad testiculos descẽdit donec ad musculos vadat femoris ⁊ descendat ad musculos poplitis.

La.vi. de anatomia neruoz nuche alhauim ⁊ alhosos.

Rimũ par ex alhauim miscet cũ neruis alchatin sic dixim⁹. Alia vo paria ⁊ impar qđ ab extremo orit alhosos in musculi spgũtur sicteris ⁊ ipsi⁹ virge ⁊ in musculo velice ⁊ mficis ⁊ in pãniculis ventris: ⁊ in ptibus domesticis inticribus ossis femoris: ⁊ in musculis q̃ nascunt ab osse alhauim.

Capitulum primũ sũme quarte doctrine gnte. Et est sermo de forma arteriarũ

Vene pulsatiles sunt arterie q̃ create fuerũt ꝓter vnã eaz duas hrites tunicas. q̃z duriores ẽ occulta: qñ ipa ẽ illa q̃ pulsatõ obuiat: ⁊ forti motui subsãtie spũs q̃ celari voluit: ⁊ ipsi⁹ receptaculũ custodiendũ ⁊ corroborandũ fuit. Arteriax aũt origo ẽ a sinistro vẽtriculo duoz vẽtriculoz cordis qñ derẽ eoz cpati ẽ, ppingoz quapropt opoztuit vt ipse poneret occupat⁹ in attrahendo nutrimentũ exercendo ipm

La.ij. de anatomia arterie venal.

Quod in primis a sinistro orit ventriculo duc sunt arterie. vna ad pulmonẽ vadit ⁊ in ipo partit propterea vt aer attrahat ⁊ sanguis q̃ pulmonẽ nutrit a corde deferatur: a corde qz trãsitus nutrimenti pulmonis ẽ ad coz ⁊ a corde vadit ad pulmonem. Et hui⁹ quidem partis origo est ex partiũ cordis subtiliore ⁊ vbi vene ad ipm penetrãt que ẽ vnã habens tunicam ab omnib⁹ alijs arterijs diuersa ⁊ propter hoc vocant ipam arteriam venalem. Et vna aũt creata fuit tunica vt sit mollioz, ⁊ leuioz ⁊ ad dilatandum ⁊ ad pstrigendũ magis obediens: ⁊ ad resudationẽ ei⁹ faciendũ q̃ ab ea ad pulmonẽ resudat ex sanguine subtili vaporoso q̃ substãtie pulmonis magis est pueniens sit apta. l. q̃ cõpleniẽto digestionis i corde iã ,ppinqu⁹ fuit. Et neq; est ei necẽaria superfluitas digestioĩs sicut ea indiget sanguis qui in vena currit ventrẽ hũte quã mõ noiabimus. ꝓpte q̃s ei⁹ locus est iuxta coz ⁊ vadit ad ipm ei⁹ virtus calida facile digerẽs: ⁊ etiã qz membruz in quo pulsat est rarũ ⁊ nõ timet cũ pullauerit in illo raro ⁊ pcusserit q̃ ipsius durities ei noceat: ⁊ propi hoc in corpe ipi⁹ nõ tñ duritiei fuit necessariũ q̃nto alie indiguerũt arterie q̃ sũt mẽbris duris vicine. Vena aũt arterial' quã dicã licet pulmoni sit vicina: nõ tñ ei vicina k̃ nisi ipsius postremũ a pte dorsi ⁊ hec arteria venal in antecedẽte pulmonis pte spgit: ⁊ in ipso submergit q̃ iam qdẽ in ptes ⁊ ramos diuisa est.

Sz cũ int duas hui⁹ arterie necessitates ꝓpatũ fuerũt q̃ attẽdunt fm firmitudinẽ ⁊ lenitatẽ que facit ei dilationẽ facile ⁊ cõstrictionẽ: ⁊ resudationẽ ei⁹ qđ ab ea resudat inuenick q̃ lenitas magis ẽ ei necessaria q̃z spissitudo ⁊ firmitudo. Illia aũt arteria q̃ ẽ maior quã Aristoteles vocat orthi in primis cũ ex corde orit duos trãsmittit ramos: ex quib⁹ maio: in circuitu cordis reuoluit ⁊ in suis puerit ptib⁹ ⁊ minor reuoluit ⁊ in vẽtriculo spgit dextro. Nõ aũt post duos remanet ramos cũ sepat in duas diuidit ptes: vna ps ẽ maior ⁊ ad descẽdendũ apta ⁊ altera est minor ⁊ est apta ad descendendũ: ⁊ q̃ est apta ad descẽdendũ creata fuit in q̃ntitate sui sup aliã addẽs qñ ad mẽbra tẽdit q̃ nũero sũt pl'a ⁊ in q̃ntitate maiora: ⁊ hec qdem sunt mẽbra q̃ sub corde sũt posita.

Sup orthi aũt ẽntã vl' egressionẽ tres duri ꝓsiliunt ⁊ pãniculi ab anteriorabus, ad posteriora: ut eni vn⁹ aut duo fuissent nõ ꝑberẽt inuamentũ qđ in eis q̃rit neq; ipi⁹ q̃ntitatẽ: aut ipoz q̃ntitates magnificãdo ⁊ fieret mot⁹, ppt ipsos difficil. Nõ si ẽnt q̃ntior fierẽt valde pui ⁊ destrueret inuamentũ eoz: et si in suis q̃ntitatib⁹ magni fierẽt viã coangustarent.

Venal' arteria duos h̃z pãniculos ad inferiora declinãtes: ⁊ duo qdẽ sufficerẽt qz nõ est ibi tñ necessitatis diuersificẽti formã q̃nũ est h. in subtilitãdo vo est ibi pl⁹ necessitatis ideo vt famosũ, vapoze expellere sit facile: ⁊ sanguinẽ ad pulmonez eunte in ptes orthi q̃ ex duab⁹ ptib⁹ est ascẽdens.

La.iij. de anatomia arterie orthi ascẽdentis.

Ars aũt que a duabus orthi est ascendens in duas diuiditur ptes: quarum maior ad partem lebiam ascẽdendo tẽdit: deinde ad ptem trausuersatur dextrã donec ad carnem laxam mozo similem peruenit queest ibi. Et in tres diuiditur ptes: q̃rũ due sũt due arterie q̃ subeũt vocant

et ad dextrā ꝛ ad sinistrā cū duab⁹ ascēdit quidegis ꝓfūdis q̄ postea noiabim⁹: ꝛ in diuidendo cū eis a sociant sic postea referem⁹. ¶ Pars aūt tertia in thorace spgit ꝛ costis ꝑmis ꝛ in sex spōdilib⁹ colli supiozib⁹ ꝛ in ptib⁹ surcule donec ad caput puenit spatule: postea' exinde ad manuū ptransit membra.

¶ Pars vo minor ex pulbus oritur ascēdens ad ptē sicelle vadit ꝛ diuidit sic ps tertia maioris ptis.

¶ La.iiij. de anatomia duarū arteriaꝝ que subetenī vocant

Duaq̄ duaꝝ arteriaꝝ q̄ subetenī vocant cū ad collū puenīūt in duas separantur ptes: ptē anteriozē ꝛ posteriozē. ¶ Anteriozis vo in duas seḡstrat ptes: occultā q̄ ad liguā tēdit ꝛ ad musclos occultos: q̄ sūt musculi mandibule inferioris et ad ptē q̄ manifestat: ꝛ ascēdit ad illō qō ē cozā duabus auribus ꝛ ad musculos tēpoꝝ ꝛ ptransit eos posteḡ in eis relict ramos multos: ꝛ ad capitis cacumē tēdit ꝛ obuiant sibi dextre ear exītes cū extremitatib⁹ sinistre. ¶ Pars aūt secūda in duas diuidit ptes. posteriozis quaꝝ minoꝝ pl⁹ ad posteriozia eleuat ꝛ in musculis q̄ capitis sūt ꝛtinētes iūctura spgit. ¶ Et q̄ etiā est q̄ ad basim postremi cerebri tēdit in foramē igredi ens magnū qō ē apud adozē laudā. Maioꝝ ät cozā foramine in foramine petroso ad rethe ingreditur ipso rethe ex ea texit. s. ex venis in venis ꝛ tunicis super tunicas ꝛ rugis super rugas: ita vt nemo ex eis vnā solā apprehēdere possit: nisi cū alia ꝓtinuā ꝛ cū ea ligatā sicut rethe ꝛ spargit ad antioza ꝛ posteriozа ad dextrā ꝛ sinistrā: ꝛ vadit p totā rethe. deinde aggregat ex ea pte sic erat aū ꝛ formal ei panniculus ꝛ ascēdit ad cerebꝝ ꝛ spgit in ipso pāniculo subtili. posteā in it⁹ in cerebro in suis vētriculis ꝛ siphac vētriculoꝝ ipsius ꝛ ramoꝝ suoꝝ orificia sibi obuiant q̄ ibi ascēderūt quemadmodū ramoꝝ venaꝝ orificia nō pulsatiliū q̄ descēderūt. ¶ Nō aūt fcā fuerūt ista ascēdentia ꝛ illa descēdentia nisi ꝓpter q illa sunt rigātia ꝛ fundentia sanguinē: qm melioꝝ ex sub⁹ suoꝝ vasoꝝ rigantiū ē vt eoꝝ extremitates sint capita ad inferioza hūites: ꝛ ista inuamēta ꝓstat a dando spīm

¶ Et spūs qdē ē subtil ad supioza mobil. Et neḡ ē necesse suoꝝ vasoꝝ capita ad inferioza reducere do nec sūdant: imo si hoc fieret multa inde ꝓuenirz effusio san. qui ei associat ꝛ difficultas mot⁹ spūs in eis qm ipsi⁹ mot⁹ ad supioza ē facilioꝝ ꝛ ꝓpē illō qō in spū existit ex motu ꝛ subtilitate sufficit in eo qō ex ipso ad cerebꝝ vadit illō qō ē necesse vt calefaciat ipm

¶ Et sub cerebro qdē nō fuit expāsū rethe nisi vt redeundo incedat sanguis: q̄ ē in arteria. ꝛ spūs q̄ ei a existit cōplexioni cerebri post digestionē similetur. deinde fm ordinē ad cerebꝝ vadat. Et rethe qdem inter os ꝛ pāniculū durū est positū

¶ La.v. de anatomia ptis orithi descēdentis.

Ners aūt orithi descendēs ꝑmū fm rectitudinē incepit donec sup guttā mittit spōdilem: cui⁹ situs capitis cordis situi ē oppositꝰ ꝛ ibi qdē est pulmo sicut accubitatio ꝛ sustētamentū ipi⁹ ad hoc vt interipm ꝛ ossa doꝛsi separationē faciat.

Meri quoqz cū ad hunc peruenīt locū ab eo ad dextrā declinat: ꝛ nō fm rectitudinē transit: deinde cū pāniculis appēnsus incedit cū ad diaphragma peruenit ne ipsum coangustet. ¶ Et hec quidē arteria descēdens cū ad spondilem. v. peruenit ad inferiora ramus magnus ini pollicē ꝛ indicē ꝛ qō remanīt occultat. ¶ Et ipse quidē in plurimo ptium pedis penetrāt tēse sub ramis venarū non pulsatilium: quas postea nominabim⁹. ¶ Ex his aūt pulsatilib⁹ sunt que nō pulsatilib⁹ non associant: sicut due que ab epate ad sumē in coꝛpib⁹ non natoꝝ puenīūt ꝛ tra nus pulsatilis nō pulsatilis: ꝛ pulsatilis q̄ ad spondilē penetrat gutam ꝛ ascendēs ad laleblaz: ꝛ declinans ad asselā: ꝛ due subeteni que spargūtur in reti: ꝛ in secūdina ꝛ in illa que penetrat nel q̄ peruenit ad diaphragma: ꝛ illa q̄ ad epar cum suis penetrat ramis: ꝛ illa q̄ ad stomachū ꝛ epar ꝛ splenem ꝛ intestina venit: ꝛ ille q̄ de mirach vēris descēdunt: ꝛ vene que sūt in osse alhaui solūmodo. ¶ Cūq̄ arteria vene associatur nō pulsatili sup doꝛsum equitat arteria sup venā non pulsatilem: ꝓptereā ut ignobilis ambo⁹ sit deferens nobilius. ¶ In mēbris aūt manifestis arteria sub vena nō pullatili submergit: ideo ut sit magis coopta ꝛ magis tecta. ꝛ sit vena nō pulsatilis sicut clipeus ei. ¶ Arterie aūt nō fuerūt vene nis associate nisi ꝓpter duas res. Una ē ut vene pāniculis ligenī qui sūt coopientes arterias ꝛ quiesc̄ūt vene in villis mēbroꝝ inter q̄ vadūt. Et altera est ut vnaquēq̄ illarū alterā imbibat.

¶ Sūma. v. de venis q̄ qnq̄ ꝛtinet capitula.

La.i. sūme. v. qō ē de nō venaꝝ nō pulsatiliū.

Mouū aūt venaꝝ getarū ozigo ē ab epate. Et qō in ꝑmis ab epate oriūt sūt due vene. Una pte ipi⁹ ꝓcauа oriūt: cui⁹ maī⁹ ē iuamētū in attrahēdo ad epar nutrimētū ꝛ vocat porta. Et altera oriūt a pte ei⁹ gibbosa cui⁹ est iuamētū nutrimētū ab epate mēbris deferre ꝛ vocatur ventrem habens.

¶ La.vj. de anatomia vene q̄ vocat porta.

Accipiem⁹ vene q̄ porta vocat anatomiā. ¶ Et dicem⁹ q̄ porte extremitas q̄ in epatis submergit vētricul. In ꝑmis i q̄nq̄ diuidit partes: ꝛ ramos a se emittit donec ad gibbositas epatis puenit extremitates: ex qbus vna vena ad fel tendit. Et isti quidē rami sunt sicut arboris radices que ad fūdum oꝛiginis ipsarū vadunt. ¶ Extremitas vero q̄ ei⁹ ꝓcauitatē segtur cū ab epate egredit in viū. diuidit ptes: quaꝝ due sunt pue: ꝛ sex sūt maiores. ¶ Et vna qdē ex duabus minoꝝib⁹ cum parte intestini ꝓtinuat qō duodenuz vocat ad hoc ut ab eo nutrimētum attrahat: ꝛ ab eo etiā ilā diuisi fuerūt rami qui sepati fuerunt in coꝛpoꝛe qō vocat encharas. ¶ Et pars secūda in inferioꝝb⁹ diuidit stomachi apud portanariū qō est os stomachi inferius: ideo ut nutrimētū trahat. ¶ Una aūt sex remanētiū ad ptem stomachi latā tendit ad ipsi⁹ superficiē manifestā nutriendā. ¶ Decimū nāq̄ stomachi ꝑmum nutrimētū qō est in ipso tangit: ꝛ ex eo ꝑ tactū nutrit̄ur. ¶ Et ps secūda ad ptem puenit splenis ad splenē nutriendū a q̄ anteq̄ ad splenē nutriēdū ꝓuenīat sepant rami q coꝛp⁹ qō encharas vocat ex clariozi ei⁹ pte qō in ipso penetrat ad splenē nutriūt: deinde puenit ad splenē ꝛ ex ipsa cū eo ꝓtinue reuertit ramus magnus qui in latus stomachi sinistruz ad ipsum nutriendū partitur. Et cū illud quod exip sa penetrat in splenem in medio ponit⁹ ascēdit ex ea ps ꝛ descēdit ex ea pars. ¶ Et ex ascēdēte q̄dez spargit ramus in medietate stomachi superioze ad nutriendum ipam ꝛ altera pars in splene ad ipm nutriendum. ¶ Et pars altera egredit donec ad stomachi puenit gibbositatē. deinde in duas partitur partes. Una pars in manifesta sinistri stomachi spargit. et altera ad os stomachi submergit ad supfluitatē pōticā acetosā cholere nigre ibi ꝓiciendā q̄ cū superfluitatib⁹ egredit⁹ os stomachi tinillicat tinillicatione desideriū excitāte: ꝛ iā ipaz añ noiauim⁹. ¶ Pars vo ex ea descēdēs i duas etiā diuidit ptes: vn⁹ ꝝrū rami in inferioze splenī medietate diuidūtur ad ipz nutriēdū. ¶ Et altera ad reticulū vadit ꝛ in ipo ad ipm nutriēdū. ¶ Et ps tertia ex sex ꝑmis ad lat⁹ vadit sinistrū: ꝛ in oib⁹ vijs venaruz q̄ in circuitu reni ꝓsistūt intestini spargit ad suggēdū illud qō ex reliquijs nutrimēti ē in stercore: Et ps q̄rta ex sex ad modū capilloꝝ sepat: ex qb⁹ sūt q̄ in manifesto dextri gibbositatis stomachi oppositi pti q̄ in sinistro ad ptē splenis ad cū venit spargūtur: ꝛ ex eis sūt q̄ a dextra reticuli pte vadūt ꝛ i ipso spargunt oppositi pti q̄ ad ipm a pte sinistra venit ex ramis vene splenetice. ¶ Quinta vo ex sex in gedegusti spgit q̄ sūt i circuitu intestini colon ad nutrimētū ex eo sumēdum.

¶ Et sexta ē sic hec ꝛipi⁹ plinnū i circuitu intestini spargit ꝛ qō remanet in circuitu tunicaꝝ minutarū ꝛ cū monoculo ꝓtinuat ꝛ trahit nutrimēti.

¶ La plin. iij. de anatomia vene habētis vētrē ꝛ ei⁹ que ex ea ascendit.

Ed ventr ē hñtis radix in ꝑmis in ipomet epate spgit in ptes q̄ sunt sic capilli ad attrahēdū nutrimētū a pāb⁹ porte q̄ etiā sic capilli partiūtur. Partes vero vētrem hūtis a gibbositate epatis ad ipsi⁹ ventrē sūt venientes. ¶ Et rami quidem porte sūt venientes a cōcauitate epatis: ad cui⁹ vētrem postea eius stipes apud epatis eleuatur gibbositatē: ꝛ in duas diuiditur ptes. Una ascēdentem ꝛ altera descēdētem. Sed ascendēs ex ea rūpit diaphragma ꝛ penetrat in ipm: ꝛ duas in diaphragmate diminūit venas q̄ in ipso spargūtur ꝛ dant ei nutrimētū: deinde cassule cordis opponit cui multos trāsmittit ramos q̄ ad modū capilloꝝ diuidūt ꝛ eā nutriūt. ¶ Et postea in duas diuidit ptes: ꝝrū vna q̄ ē magna puenit ad cor: ꝛ i ipz penetrat apud dextrā cordis auré. Et hec qdez vena venis cordis maioꝝ existit: ꝛ nō est hec vena alijs venis maioꝝ nisi ꝓpterea q̄ alie vene sūt ad aerē attrahēduz: ꝛ hec est ad nutriēduz. sed nutrimētū grossi⁹ ē acre: oportuit ergo ut ei⁹ penetratio eēt ꝛplior: ꝛ illō i quo st ꝛ eēt maī⁹. ¶ Et huic qdē cū cor igredit tres creāntur pānículi quoꝝ fissure sūt ab exterioꝝb⁹ ad interiora

xis in duos diuidunt ramos magnos. s. siluestrē ꝛ domesticū: ꝛ in siluestri etiā est declinatio ad domesticū ꝛ ramos in musculis qui sunt ibi positi dimittit: postea descēdit ꝛ declinat ex eo ad inferiora ramus magnus qui in latus stomachi sinistruz ad ipsum nutriendū partitur. Et cū illud quod exip sa penetrat in splenem in medio ponit⁹ ascēdit ex ea ps ꝛ descēdit ex ea pars. ¶ Et ex ascēdēte q̄dez spargit ramus in medietate stomachi superioze ad nutriendum ipam ꝛ altera pars in splene ad ipm nutriendum. ¶ Et pars altera egredit donec ad stomachi puenit gibbositatē. deinde in duas partitur partes. Una pars in manifesta sinistri stomachi spargit. et altera ad os stomachi submergit ad supfluitatē pōticā acetosā cholere nigre ibi ꝓiciendā q̄ cū superfluitatib⁹ egredit⁹ os stomachi tinillicat tinillicatione desideriū excitāte: ꝛ iā ipaz añ noiauim⁹. ¶ Pars vo ex ea descēdēs i duas etiā diuidit ptes: vn⁹ ꝝrū rami in inferioze splenī medietate diuidūtur ad ipz nutriēdū. ¶ Et altera ad reticulū vadit ꝛ in ipo ad ipm nutriēdū. ¶ Et ps tertia ex sex ꝑmis ad lat⁹ vadit sinistrū: ꝛ in oib⁹ vijs venaruz q̄ in circuitu reni ꝓsistūt intestini spargit ad suggēdū illud qō ex reliquijs nutrimēti ē in stercore: Et ps q̄rta ex sex ad modū capilloꝝ sepat: ex qb⁹ sūt q̄ in manifesto dextri gibbositatis stomachi oppositi pti q̄ in sinistro ad ptē splenis ad cū venit spargūtur: ꝛ ex eis sūt q̄ a dextra reticuli pte vadūt ꝛ i ipso spargunt oppositi pti q̄ ad ipm a pte sinistra venit ex ramis vene splenetice. ¶ Quinta vo ex sex in gedegusti spgit q̄ sūt i circuitu intestini colon ad nutrimētū ex eo sumēdum.

¶ Et sexta ē sic hec ꝛipi⁹ plinnū i circuitu intestini spargit ꝛ qō remanet in circuitu tunicaꝝ minutarū ꝛ cū monoculo ꝓtinuat ꝛ trahit nutrimēti.

¶ La plin. iij. de anatomia vene habētis vētrē ꝛ ei⁹ que ex ea ascendit.

Ed ventr ē hñtis radix in ꝑmis in ipomet epate spgit in ptes q̄ sunt sic capilli ad attrahēdū nutrimētū a pāb⁹ porte q̄ etiā sic capilli partiūtur. Partes vero vētrem hūtis a gibbositate epatis ad ipsi⁹ ventrē sūt venientes. ¶ Et rami quidem porte sūt venientes a cōcauitate epatis: ad cui⁹ vētrem postea eius stipes apud epatis eleuatur gibbositatē: ꝛ in duas diuiditur ptes. Una ascēdentem ꝛ altera descēdētem. Sed ascendēs ex ea rūpit diaphragma ꝛ penetrat in ipm: ꝛ duas in diaphragmate diminūit venas q̄ in ipso spargūtur ꝛ dant ei nutrimētū: deinde cassule cordis opponit cui multos trāsmittit ramos q̄ ad modū capilloꝝ diuidūt ꝛ eā nutriūt. ¶ Et postea in duas diuidit ptes: ꝝrū vna q̄ ē magna puenit ad cor: ꝛ i ipz penetrat apud dextrā cordis auré. Et hec qdez vena venis cordis maioꝝ existit: ꝛ nō est hec vena alijs venis maioꝝ nisi ꝓpterea q̄ alie vene sūt ad aerē attrahēduz: ꝛ hec est ad nutriēduz. sed nutrimētū grossi⁹ ē acre: oportuit ergo ut ei⁹ penetratio eēt ꝛplior: ꝛ illō i quo st ꝛ eēt maī⁹. ¶ Et huic qdē cū cor igredit tres creāntur pānículi quoꝝ fissure sūt ab exterioꝝb⁹ ad interiora

ꝓpterea ut cor attrahat cum trahitur ab eis nutrimentū ⁊ postea nō reuertat cū dilatabitur. Et quidem panniculi omnibus aliis pānīculis duriores sunt. ¶ Hec aūt vena in opposito cordis apud extēsiones eius tres dimittit venas: quarū vna ab ea ad pulmonē vadit apud arteriarum originem nascēs iuxta sinistrā ⁊ in vētriculo dextro ad pulmonēre flectitur. ¶ Et ipsa quidē iam creata fuit duas sicut arteria hȳs tunicas: ⁊ ideo eam arterialem vocant venam. ¶ Primū aūt iuuamētuz in hoc existit ut si illud quod ab ea resudat sāguis in vltimo subtil pulmonis substātie sūmitis parū: qm̄ parū ē ex quo sanguis hic a corde exiuit: neqz in eo talis existit digestio ꝙlis est eiꝰ q ad arteriā effūdit venalē. ¶ Et secūdū existit iuuamētū ut i ea sāguis multū digerat. ¶ Secda vero ex hȳs tribꝰ ptibus in circuitu cordis reuoluit postea in interioꝝ ipsius ingreditur ad ipm nutriēdū. ¶ Et hoc quidē est cū fere vena vētre habens venit ut submergat apud auream dextram intrans ad cor. ¶ Secs pars tertia in oibus ꝓpprie ad ptem declinat sinistrā: deinde vadit ad gntā spōdilū pectoris ⁊ super eā acubitat ⁊ in octo costis in feriorib⁹ spergit: ⁊ in eo qō ipsas segtur ex musculꝰ ⁊ aliꝫ corporib⁹. ¶ Et ea vo q ex habente vētrem post tres penetrat ptes cū ptem ptransit cordis ascēdendo spergūtur in supremo pānīculi pectus p medium parciētis ⁊ in supmo cassule ⁊ in carne nexa que mox vocatur ptes capillares. postea apud furcule ꝓpinquitatē duo ab ea sepantur rami: quoruz ambo ad ptem furcule transuerse incedūt. ⁊ quantū cūqz plus vadunt adinuicē elonganturꝫ ⁊ fit vnusquisqz ramꝰ ex eis duo rami. l. vnus in vnoquoqz latere descendēs sup extremitatē thoracis a dextra ⁊ a sinistra donec ad epiglotim pueniūt ⁊ in suis interiorib⁹ ramos dimittūt q in musculis spargūtur qui inter costas existunt: quoꝝ officia venaruz obtinēt officijs q̄ in ipsis penetrāt ⁊ egreditur inde collectio ad musculū pectoris extrinsecū. Cūqz ad epiglotale peruenūt egreditur ab eis exterius collectō ad musculos cōcutcatos spatulā circuētes ⁊ spergitur in eis: ⁊ alia collectio sub musculꝰ rectis descēdit ⁊ ō in eis spergūtur ptes quarum extremitates cuz partibus ascendētibus cōtinuātur vene alhauizal quā non nosauim⁹. ¶ Secūdi aūt vnusquisqz eorum: ⁊ est par vnūquodqz duorum ꝓpium qnqz dimittit ramos. vn⁹ ex eis in pectore spergit: ⁊ quatuor supiores nutrit costas. ¶ Et alter ramꝰ ad musculos submersos vadit q sunt in collo ad nutriendum eos. Et alter ramꝰ penetrat in foramīnib⁹ sex spōdilium supiorū que sūt in collo: ⁊ inde ad caput trāsit. ¶ Et alter ramus magnus q in illis existit omnibus maior ad assellā ab vnoquoqz vadit latere: ⁊ in quattuor diuidit ramos. ¶ Primꝰ in musculis qui super thoracē spergit: ⁊ ipsi qdez sūt ex illis qui spatulā iuncture mouēt. ¶ Et secūdus in carne laxa ⁊ in panniculis qui sūt in assella. ¶ Et tertius cozus descēdit incedēs in supremo pectoris ad mirach.

¶ Et quartꝰ oibus illis est maior: ⁊ in tres diuidit ptes. Una pars spergit in musculo qui in ꝓcauitate existit spatule: ⁊ altera pars in musculo magno qui est in assella. Et terna ē maior ipsis oibus sup adiutoriū tendēs ad manū: ⁊ ipsa ē que assellata vocat. ⁊ illud quod ex ramis remanet primis: quoꝝ ⁊ vnuz ex imparib⁹ in multas ptūs fuerat ptes ad partem colli ascēdit: ⁊ anteqz multū ascēdat in duas diuidit ptes. vna est quidem manifesta. ⁊ altera quidez submersa. ¶ Et quidem quidē manifesta illico cum furcula ascendit in duas diuidit partes: quarū vna illico cū sepatur ad anteriora tēdit ⁊ ad latus. ⁊ altera vadit primo ad anteriora ⁊ descēdit ⁊ postea ascēdit ⁊ reuoluitur sup furculā: deinde eleuat ⁊ manifesta ascēdit sup collum donec ad ymā partē peruenerit ⁊ miscet cū ea ⁊ fit ex eis quidem manifesta que ē scita. ¶ Uerūtamē anteqz cū ea misceat separatur ab ea due ptes: quarū vna ad latitudinē tendit: deinde sibi apud furculā duarū obuiationū obuiat in loco ꝓfundo. ¶ Et scda in collo manifesta transuersatur: ⁊ duo ciꝰ imparia nō post hoc sibi obuiāt. ¶ Et ex istis quidē duobꝰ imparibꝰ rami sepantur araneales qui sensui nō subiacēt. ¶ Et suma autem ramoꝝ istius secūdi paris ꝓprie tres vene iaz separate fuerūt sensu percepte quātitatē habētes. sed alie sūt nō percepte sensu. vna vero haz venarū sup spatulaz extenditur: ⁊ ipsa ē que vocatur spatularis ex qua est cephalica. ¶ Et due ad duo istius spatularis latera ipsam psqz ad caput spatule simul comitantes. vna vero earū ibi torquetur ut serpens ⁊ nō pertransit eam: imo ibi spargit. sed secūda anteriorum eam ptransit ad caput adiutorij ⁊ ibi spargitur. spatularis quoqz eas ambas ptrāsit ad vltimū quod ē in manu ⁊ hec ē. ¶ Quidem autē manifesta postqz eius duo imparia miscent in duas diuiditur ptes: quarū vna occultat ⁊ sepantur ex ea rami primi mādibula spargūtur supiore. ¶ Et alij rami multum maiores istis in mādibula inferiore spargūtur. Ramoꝝ aūt duoꝝ modoꝝ partes in circuitu ligue spargūtur ⁊ in manifesto partuz musculoꝝ qui sūt ibi positi: ⁊ pars altera manifestat in locis q sequuntur caput: ⁊ aure spargit. ¶ Quidez vero submersa cōtatur meri ⁊ ascēdit meri ⁊ ascēdit cū eo directe ⁊ in suo itinere dimittit ramos qui miscentur cum ramis qui a quidem manifesta veniūt ⁊ oēs in meri ⁊ in epigloti ⁊ in oibus partib⁹ musculoꝝ ꝓfundoꝝ spargūtur ⁊ penetrat extremū eiꝰ ad finez adorē laudē: ⁊ spargūtur illic rami a dextra que i mēbris spargunt que sūt inter spōdilē primā ⁊ secūdā ⁊ inde vadit vena capillaris apud iuncturaz q̄ est inē caput ⁊ veniunt qui est cooperiens carneum: et veniunt ad collum a qua rami separantur qui ad panniculum locum vbi duo emigrantes sibi obuiant ⁊ submergunt ibi in cranco. ¶ Hō aūt post harū venaꝝ trāsmissionē remanet ad cranei vētrem penetrat in finu adorē laudē: ⁊ inde spgitur ramus i duobꝰ cerebri pānīculis ad nutriendū eos ⁊ ad ligandū panniculum durū cū eo quod ē in ipsi⁹ circuitu ⁊ circa ipm postea egredit ad exteriora ⁊ panniculū q cooperit

manū nutrit: deinde a pānīculo subtili ad cerebrū descendit ⁊ in ipo spargit: sicut arteric dispgunt q̄s oēs pānīculi grossi replicatio stringit: ⁊ eas ad locū amplū q platea vocat defert i quē sāguis fūdit ⁊ cōgregat: deinde ab eo sepat inē duas replicationes ⁊ vocat torcular. ¶ Istis quoqz ramis cū ventriculo medio ꝓpinq fuit ē necesse ut magne fiāt vene ⁊ ex torcular sugāt ⁊ ex suis vijs q̄ ab eo sepant: deinde a vētriculo medio ad duos anteriores vētriculos tēdūtur ⁊ arterijs ad locū illuz ascēdētib⁹ obuiant. ⁊ texitur pānicul⁹ q recte vocat secūdinū.

Capitulū. iiij. de anatomia venarū manuū.

Primū aūt qō ex spatulari diuidit vena q̄ ē cephalica cū in rectitudine sūt aditorij: ⁊ in cuti ⁊ ptes musculoꝝ spargit manifestas: postea iuxta cubiti iūcturā in tres diuidit ptes q̄rū vna ē brachij summis q̄ sup manifestuz supioris focilis extendit: deinde ad silueſtrē inclinat ⁊ ad focil inferioris gibbositatē declinās: ⁊ i eo qō in inferioꝝ pūb⁹ rasete silueſtris ē spargit. ¶ Secda aūt ad cubiti flexionē tēdit i manifesto ascid ⁊ ramo asellaris ꝓmiscet ⁊ fit inde vena nigra. ¶ Tertia aūt submergit ⁊ i pfundū etiā cū ramo etiā assellaris miscet. Et assellari ꝙ in ꝓmis cū ost, pcedūt rami q in ad iutoriū submergūnt: ⁊ i musculꝰ fūt ibi spargūtur ⁊ ibi finiūtur excepto vno cor qui pueniit ad ascid. ¶ Cūqz assellaris circa cubiti pueniit iūcturā: in duas diuidit ptes: q̄rū vna submergit ⁊ ramo cephalice ꝓinuat q, pfundat cū quo paruꝫ per incedit. ꝛz postea ab eo sepat ⁊ declinat vna earū ad domesticuz donec ad auricularē ⁊ annularē pueniat: ⁊ ad medū mediji: ⁊ ps eleuat ⁊ in pubꝰ manꝰ extrinsecis q̄ tangūt os diuidit. Scda aūt ptiū assellaris apud ascid in quattuor ptes ramos: quoꝝ vnus in inferioribus ascid diuidit ⁊ ad rasetā tēdit. ¶ Et scdus diuidit in ꝓza diuisiões ꝓmi: cui⁹ diuisiões sūt sicut illi⁹ diuisiones. Et certi⁹ silr diuidit in medio ascid. ¶ Quartꝰ vo ē maior eoꝝ i ipe ē ille q manifestatur ⁊ eleuat a quo ꝓcedit ramꝰ q ad vnū cephalice pueniit ramū ⁊ fit ex eis vena nigra: cui⁹ residuū ē basilica q̄ etiaz occultat ⁊ submergit alia vice. ¶ Uena aūt nigra a domestico incipit ⁊ supra supi⁹ focile eleuat: deinde ad silueſtrē pueniit ⁊ i duas ad laudē grece sūtudinē diuidit: qui ptes q̄rū supioꝝ ad extremū supioris focilis tēdit ⁊ vadit ad rasetā ⁊ i pollicis dorso spargit ⁊ int ipm ⁊ indicez. Pars aūt ei⁹ inferior ad extremū focilis inferioris vadit ⁊ in tres diuidit ramos: quoꝝ vn⁹ ramꝰ ad locū tēdit: q est inē medū ⁊ indicē ⁊ ramo q ad indicē a supiore ꝓficiscit pte cōtinuat ⁊ fit inde vena vna. Ramꝰ vo ipi⁹ scdus ⁊ ipe est scelē, pcedit ⁊ inē medū ⁊ annularez diuidit. Et ptēdit tertiꝰ ad annularē ⁊ minimuz. Et isti postea cōiungunt ⁊ in digitis spargunt.

Capi. v. de anatōia vene vētrē hūtis descēdētis.

Alm quidē ꝓpleuim⁹ ꝑmonēde pte vētrē hūtis ascendēte q̄ est duarū ptū ipsius minor. A parte vero descēdente primum qō diuidit illico cū ort ab epate anteqz supra doꝛsū apodick est rami capillares q ad fasciās dextri renis vadūt ⁊ spargūtur in eis ⁊ in eo qō circa eas existit de interioꝝ ad nutriēdum ea. ¶ Postea procedunt ab ea due magne vene q̄ emulgētes vocantur ⁊ ad renes vadūt ad sāguinis aquositatē colandā. ¶ Rē eni nō trahit nisi nutrimētū sui qō est sanguinis aquositas. ¶ Et sinistra aūt venarū emulgentiū due, pcedūt vene que ad sinistrū masculoꝝ ⁊ sciaru testiculū vadūt ꝑmodū quē in arterijs diximus. nō eni alterat in hoc neqz in hoc q̄ post diuidunt due vene q̄ ad duos incedūt testiculos. Et illa que ad sinistrū tendit semꝑ a sinistra harū duarum accipit ramū ⁊ forasse in aliqb⁹ tota ei⁹ origo erit inde. ¶ Illa vero que ad dextrū tendit raro a dextra istarū duarū emulgētiū accipit amū: imo sepe non ci ꝓmiscet: neqz in eo alterat qō a rene peruenit ad testiculos ⁊ in foramine in quo sperma digerit ⁊ albificat ci ꝓpius cēt rubeū, ꝓpter multitudinē toꝛuositatū suaꝝ venaꝝ ⁊ reuolutionū suaꝝ ⁊ qō ad eas etiaz puenit a corde. ¶ Et hmōi qdē vene plimū in vga ⁊ in collo matricis sūt: quēadmodū in arterijs declarauim⁹. ¶ Postqz vo due emulgētes ⁊ earum rami nascunt vētrē hūte vicino supra doꝛsū apponiat ⁊ descēdere incipit a q̄ coza oi spōdili sepat ramus ⁊ in ea egredit ⁊ spargūtur ⁊ in musculis qui apud eas sūt positi: ⁊ vene sepant q̄ ad duo tendūt ilia ⁊ ad vētris musculos vadūt. Postea vene que p foramina spōdilū ingrediūtur ad nuchā que cuz ad extremū pueniūt spōdilū in duas diuidūtur ptes: q̄rū vna ad dextrā ⁊ altera tēdit ad sinistram ⁊ vnaqueqz ipaz ad ynā tendit coraz. ¶ Et vna qz tñ eaz anteqz ad coxā pueniat decez sepant tunices: quarū vna ad duos tēdit renes. ¶ Secde vo earum ptes subtiles sūt ⁊ capillares q̄ ad inferioꝝ ptiuz siphac tendūt. ¶ Tertia aūt in musculis spargit qui sup coxe os existit. ¶ Quarta spargit in musculis q sunt in ano ⁊ in manifesto ex alhaui. ¶ Quinta vo ad collū matricis mulierū vadit ⁊ i ipo spargit ⁊ in eo qō ei ꝓinuat ⁊ ad vesicā tendit. ¶ Sed illa q̄ ad vesicam vadit in duas diuidit ptes: q̄rū vna in vesica spargit ⁊ altera ad ipi⁹ tēdit collū. ¶ Et hec quidē pars in viris ē valde magna ꝓpter virgā. sed i mulieribꝰ est pua. ¶ Sexta vo ad musculos sup os femoris positos vadit. ¶ Et septima ad musculos tēdit q in rectitudine corpis sup vētrē sūt positi. ¶ Et he qdez vene cū extremitatibꝰ venarū ꝓtinuant: qs in pectore diximꝰ ad mirach vētris descēdere. ¶ Et ex harū quidē venarū radice egrediūtur in mulieribus vene que ad matricez tendunt. ¶ Et a duobus quidem lateribus venarum que ad matricē tendūt diuidūtur vene q̄ ad mamillas ascendūt per quas mamille matrici associātur. ¶ Octaua vo ad virox ⁊ femināru receptaculū vadit. ¶ Et nona quidez puenit ad musculos eiꝰ qō in coxa ē occultū ⁊ spargitur in eis. ¶ Decima vo a parte emulgētis manifesta veniēs ad duo tendit ilia: ⁊ cū extremitatibus venarū descēdētiū ꝓtinuatur: ⁊ ꝓcipue eis que a pte mamillaruz descendūt: ⁊ fit ex eis pars magna que

ad narium,musculos vadit. Ob vo ex istis remanet ad coxa tendit vbi,puenit ramis:quoz vnus in musculis diuidit q supza antcecedétem coxe ptē constituit:z alius in musculis e.ª qb in coxa inferius ē z in ipis domestico ,pfūde z alij multi rami i coxe pfundo spargūtur. Ob aūt post totum remanet postq̄ poplitis iuctura parū cooperit:in tres diuidit ptes:quarū siluestris super cānam extenditur minoz ē vsq̄ ad calcanei iuncturam. Et harum media in flexione poplitis extendit descēdēs z in lacertis occulti cruris facit descēdere ramos:z i duas diuidit ptes q̄rū vna occultat in eo qb in ulteriore cruris parte existit. Altera vadit inē duas cānas extēsas ad añteriorē pedis z ramos siluestri miscet q̄ noiatim⁹. Tertia vo tpa ē domestica ad locū cruris venosum declinat z extēdit z ad chaab ad extremitatē cāne maioris gibbosā z ad pedis domesticū descendit tpa q̄dem ē saphena. Iste vo tres facte fuerūt quattuoz quaz due siluestres ad pedē veniunt a pte cāne minoris. Et duaz domesticarum vna supza pedē incedit z in supmo ei⁹ a parte minimi spargit. Secda vo cilla q̄ cū domestico ramo siluestris miscet ptis quā noiauim⁹. Et spargunt ambo in ptib⁹ inferioib⁹. Isti q̄dem sunt venaz numeri. Et iā q̄dem mēbroz similiū habētiū ptes anatomia cōpleuimus. Cōpositaz vo instrauz cuiusq̄ anatomiā noiabim⁹ in dictiōe que eoz dispositiōes z medicamēta pphendit. Huc de virtutib⁹ loqui incipiamus.

Doctrina.vi.cui⁹ ē suma vna:z vnū caplm.

Suma ē de vtutib⁹ cui⁹ ser sunt capla.

Caplm vnū sume q̄ ē doctrine serte q̄ ē dictiōis pme qb ē de generib⁹ vtutū fm sermonē vlem.

Virtutū z opationū adinuicē. alie ex aliis cognoscunt. Dis enī vtus opatōis existit initū:neqz aliqua opatio ,puenit nisi ex virtute. Ideoqz vtraq̄ in vno posuimus caplo. Virtutū aūt genera z opationū ex eis puenientiū apud medicos sunt tria. Que sunt genus virtutū vitaliū:z genus vtutum nāliū:z genus virtutū animalium. Et multis qdez pbaz z medicis omnib⁹:z pcipue Gal. videt q̄ vnaquaq̄ vtutum mēbrū pncipale habet qd ei⁹ existit minera z a quo eius ,pcedunt opationes. Et videt cis q̄ virtutis animalis sedes sit cerebrum z ipsius ab eo ,puenīt opationes. Et q̄ virtus naturalis duas habet spēs:z vna spēs est cuius finis ē custodire indiuiduum z cōseruare ipm:que ministrat in re nutrimenti quousq̄z ad finez crescentie eius nutriat corpus. Et huius quidem speciei sedes z opationū ipi⁹ ,pcessus est epar. Altera vo spēs ē cuius finis est spēm cōseruare q̄ est ministrās in re generationis z separat ex hiusmodi corporis spermatis substātiam: deinde ipm informat sui creatoris pcepto. Et hm⁹ quidem speciei habitatio z opationum ipius ,puent⁹ sunt testiculi. Vitalis vo virtus est illa que spūs esse conservat q̄ sensus z motus vehiculū existit z ipm reddit aptum ad eoz impressiones recipiendas cum ad cerebrum peruenit z sacut ipsum potentem dandi,vitam vbicunqz expanditur. z huiⁿ quidē virtutis sedes z operationis ipsius ,pcessus est coz. Horum aūt philosophis maioz.i. aristo:eli videtur q̄ omnium istarum operationum pncipium existit coz:sed primarum operationum earū manifestatio in his predictis existit pncipijs:quēadmodū apud medicos cerebrum ē sentiendi principium: z post hoc quisq̄z sensus habet mēbrum in quo eius apparet opatio. Preterea cum considerant sicut dicunt z certificāt inuenīt rem sicut videtur aristoteli:z nō quemadmodum ipsis videtur: z inuentum tractatus suos extractos ex ppositionibus sufficiētibus z non necessarijs:in quibus non consequuntur nisi quod ex rebus apparet. Medico aūt inquātum medicus nō attinet ut consideret que sit harum duarum sentētiarum veritas:sed illud considerare philosophus aut physicus debet. Medic⁹ autē cū conceditur ei mēbra hec pnominata istaruz virtutum pncipia existere nō curat in eo quod desse medicatiōis cōsiderat an ex alijs h abeant pncipijs que sūt ipsis pora uel non:neqz illud ex eis existit q̄ phus non ei lenia facit.

Caplm.ij.de vtutib⁹ nālib⁹ qbus ministrat.

Virtutū vo nāliū alie sunt q̄ sūt ministrātes alie sūt q̄ ministrate. Et ministrataz quidem duo sūt gnā. Unū genus ministrat in re nutrictis ad hoc ut indiuiduū remaneat:quod i duas ptiur spēs nutritiuam z crescitiua. Et alteruz genus ministrat in nutrīte ad hoc ut remaneat species qb etiā in duas diuidit spēs i gnātiuā z formatiuā. Virt⁹ vo nutritiua ē illa q̄ nutriēs in nutriti puertit silitudinē:ió ut per ipm restaurationē ei⁹ reuperet qb dissolutū fuit. Virt⁹ aūt crescitiua ē illa que in tot⁹ corpis diametris addit fm ,pportionalitatē nālem quatenus ipm ad finē augmēti perducat p illud qb ipe ex nutriēte ingredit. Nutritiua vo virtus crescitiue seruit eo q̄ nutritiua q̄nqz affert nutriēs ei qb dissolut equale q̄nqz min⁹ q̄nqz plus Sed crescitiua nō erit nisi cū qb ingredit plus fuerit eo qb dissolnitur. Nō tū totum qb taliter existit ē crescitiua. Impinguari enī post macredinē in etate ,pfectē ē hui⁹ secte nō tñ est crescitiua. nō ē enī augmētū nisi illud qb fm nālē ,pportionalitatē in oibus existit diametris q̄tenus ipm ad crescētie perducit cōplemētū. Deinceps vo post hoc nullo modo est ibi crescentia:z si sit ibi impinguatio quēadmodū añ pfectā nō existit etiā ariditas:z si sit ibi macredo licz illud lōgius existat z a necessario exiens magis. Et nutritiue qdē opatio tribus priculatibus cōplet opationibus. Una ē pmutationis substantie ,pphensio q̄ est tāquis aut humoz qui ē in potētia ,ppinq̄ in effectu silis membro. Ob quīqz fallit quēadmodū i egritudine ,tingit q̄ atrophia vocat q̄ est nutrimēti defect⁹. Et alia ē adherētia que ē ut hoc receptū nutrimētū ,pleto effectu efficiat. s. ut mēbri ps fiat. Ob plerūqz fallit quēadmodū in hydropisi ,tigit carnosa. Et tertia ē illimudo q̄ est ut hoc receptū qb iā fcm ē ps mēbri póat ei ab hoīb⁹ partib⁹ silē vsq̄z in ētia z colore. Ob quīqz fallit

quemadmodū ,tingit in baras z morphea. Cum bium enī z adherētia iam ibi sūt reperta:licz silimodo nō ibi inuenīt. Et hanc quidē opationē efficit vtus imutativa q̄ est vna de vtutib⁹ nutritiue z est in homine vna in genere z pncipio pmo licz in membris simillium partū diuersificat. In vnoquoqz enī membro existit vtus fm eius cōplexionem q̄ nutrimentū in eius puertit silitudinē diuersa a vtute que nutrimentū in silitudinē alteri⁹ pmutat. Immutativa vero q̄ est in epate operationē efficit toti corpori pmum nem. Benef. tiue vero vtutis due sunt spēs:vna est que in masculis z femininis spma gnāt. Altera est q̄ diuidit vtutes que sunt in spermate z pmiscet eas tēperādo fm q̄ vnicuiqz puenit membro dans neruo cōplexionē propriā:z ossi cōplexionē ,ppriam: hoc tñ totū ,puenit de spmate similiū ptiū z simul p mixtionis. Et hanc qdē vtutē vocant medici vtutē imutativa pmā. Virt⁹ vo informativa impmens ē illa ex q̄ pcepto sui creatoris pcedit mēbroz lineatio:z ipsoz figuratio z pcauitas z fozamia:z lenitas et aspitas z coz situs z ipsoz pmunitas z ad vltimū opatiōes q̄ ex fmb⁹ dimensionū coz pēdent. Et huic qdē vtuti ministrāt sunt q̄ rē nutrimēti ministrāt ad speciem custodiendam z sunt virtus nutritiua z crescitiua.

Caplm.iij.de virtutibus naturalibus ministrantibus.

Virtutes vero naturales que ministrant tñ virtuti nutritiue sunt ministrantes q̄ sunt q̄tuoz vtutes:attractiua retentiua:digestiua z expulsiua. Attractiua vero fuit creata ad attrahēdum nutrimentū que quidē operat hoc villis membris in quo est fm lōgitudinē ,tensis Et retentiua fuit creata vt iuuantiū retineat:dū virtutes ipm iuuātes in eo operant que ab ipso alimentū suscipiūt: qb equidē efficit villis:q̄ ex transuersio ,tendūtur. Et est etiā cū villi qui fm latitudinē incedūt auxiliū prebent. Digestiua vero est illa que qb attractiua attraxit z retinuit:retētiua in ētiam puertit aptam virtutū in ea pmutationē facientū operationi:z cōplexionē q̄ puersioni nutrientis in effectu est ,pportes Hec est enī ei⁹ opatio in iuuatiuo q̄ vocat digestio. Eius vero operatio est in supfluitatib⁹ vt si possibile fuerit eas in hanc mutet dispositionē q̄ etiā vocat digestio. Aut vt eaz egressio nē a mēbro in quo sū retente facilem efficiat cū expulsione eaz attenuādo ētiaz si qb ,phibet fuerit grossities:aut ingrossando si qb ,phibet fuerit viscositas Et hec quidē opatio vocatur maturatio Et tñ cū digestio z maturatio synonima dicūtur Expulsiue aūt est illa q̄ supfluitatē expellit ex nutrimento residuam q̄ ad nutriendū nō est ,pniens:aut que excedit mēsurā que sufficit ad nutriēdum:z que non est necessaria ut enacuat in receptaculo sibi apto sicut urinam in vesica Et hec qdē virtus has expellit supfluitates. aut p partes z fozamina que sunt eis ,prepata. vel si nō fuerint ibi fozamia ,paparata a nobili expellit ad ignobile z a duro ad laxum. Cūq̄ in parte expulsionis fuerit declinatio materiei supfluitatis nō ,puenit eam vtus expulsiua ab illa semita inquantū possibile fuerit. His aūt q̄tuoz vtutib⁹ nutritiuab⁹ q̄tuoz ,pme seruiūt q̄litates scz caliditas frigiditas siccitas z humiditas. Scz caliditaq̄ seruitiū oibus q̄tuoz pro certo est cōmune.

Frigiditas vero cū alicui eaz seruit accidentaliter et nō ēntialit. Ob enī frigiditati inest ēntialiter vt oibus vtutib⁹ sit ,traria:qm̄ omniū vtutū opatōes p motum existunt:z hoc quidē in attractōe z expulsione manifestū existit:licz in digestione etiā qm̄ digestio cōpletur p partes ei⁹ qb fuit ingrossatū z inspissatū ptiendo z adūgendo ei qb attenuatū fuit z subtiliatū. Et he quidē motiones sunt separātes z tēperantes. Retentiua vero operatur villos mouendo transuersos fm figurā cōprehensionis bene factam Et frigiditas quidē est paralitica faciens z mortificans:z ab oibus ,phibens opationibus. Ad retentionē tñ faciēdam accidentaliter ,sert:qm̄ villo fm bone comprehensionis figuram tenet. Nō ergo in operatōibus virtutū essentialiter ingreditur:sed tali ,preparat instrumentū dispositōne qua ipsum suā custodit operationē. Et expulsiua quidē a frigiditate iuuatur propterea q̄ ventositatis ,phibet fieri dissolutionē que ad expellendum iuuat:z quia in eius auxiliatur grossitie z propterea q̄ villum qui fm latitudinem protenditur exprimentē cōtrahit z inspissat ipsum. Et hoc est etiam instrumentum prepare z non est in ipsamet operatione auxilium ferre. Et frigus non intrat in seruitium haruz virtutū nisi per accidens. si enī in ipamet ingrederetur operationibus noceret z motiones debilitaret. Siccitas vero in trium virtutum operationib⁹ necessaria existit:que sunt due mutatiue localiter z retētiua. Duabus vero localiter mutantibus:que sunt attractiua et expulsiua prebet siccitas auxiliuz eo q̄ multam eis efficit sustentationem que in motu est necessaria:motu. videlicet spiritus qui has virtutes ad suas defert operationes impulsione vehementi quam z talem qualis est ipsa humoralis ,phibet fluxus cū in substantia fuerit spūs:aut instri:sed retentiue propē constrictionez. Digestiua aūt plus indiget humiditate Post hec aūt cū inter qualitates actiuas z passiuas cōparaueris inquantū iste virtutes eis indiget reperies vtutē retentiuam plus indigere siccitate q̄z caliditate:eo q̄ tempus in quo quiescere debz villus retentiue maius est tpe in quo moueri debet villus q̄ fm amplitudinē tendit ad ,stringendum. Nam tēpus qb est ad mouendū est illud qb caliditate indiget z est breue z totū reliquū tēpus ei⁹ opationis est ad tenēdū z ad gescendū. Et qz puerozz ,plexio pl⁹ declinat ad humiditatē:ideo vtus hec in eis pl⁹ est debil. Attractiua vo pl⁹ indiget caliditate q̄z siccitate. qm̄ caliditas adiuuat in attractione in eo q̄ maioz ps sue opatōis ē mouē:z plus necesse ē ei mouēpies sui instri q̄z getas facere z cū siccitate stringere Decem vtus nō tñ indiget multo motu:licz plerūqz etiam motu indiget vehemēti. Et attractio quidem

sit aut vtute attractiua quēadmoduz magnes attrahit ferrū: aut implendo vacuuz sicut aqua trahitur in azaracha: aut calore sicut in lampade attrahitur oleum: licet hec pars tertia reducatur necessario ad implendum vacuuz apud certificantes immo ē ipa met: Cum ergo virt⁹ attractiua caliditatis habuēit auxiliuz fortioz erit attractio. ¶Expulsiua vo min⁹ indiget siccitate ꝯ attractiua ⁊ retētiua. non. n. indiget ꝓstrictōe retētiua: neqz inseparabilitate attractiue et ꝓstrictōe eius ⁊ circūdatione attracti tenendo partes instrumēti donec ad illas alterius ptis attractio perueniat. ¶Erad vltimū nullo modo idigz ex pulsiua gre iz motu et ispissatiōe pauca q̄ ad exprīdū ⁊ ad expellēduz. tali aduuz mēsura ꝗten⁹ p ipaz remaneat instrumēruz figurā expsionis ⁊ pstrictōis ꝓpuans: quēadmodū i retētiua temp⁹ longū ⁊ i attractiua temp⁹ breue ē necessariū donec partiuz attractio vnā applicetali⁹: ideoqz siccitate parum idiget. ¶Nec aūt plus eis oibus indiget caliditate est digestiua q̄ siccitate non indiget: iz hūiditate ut nutriens efficiat ⁊ ad penetrandū ifoaia ⁊ ad figuras recipiendas aptū reddat. ¶Nez pōt aliqs dicere q̄ si hūiditas in digerēdo esset nuatiua pueri posset res duras digerere. Non. n. ꝓuenit pueris nō posse istud ⁊ inuenibus posse pp hoc: iz ꝓpter hōgeneaz ⁊ homogenee elongatōez. Nō enim ex reb⁹ duz⁹ crīstit ꝓplōni pueroz ñ est homogeneū. Virtutes igit digestiue cozam eo nō opātur: neqz ipm recipiūt retētiue: sed cito ipm expellūt expulsiue. Inuenū vo ꝓplexionibus ē id ꝓueniens. ⁊ ad eos nutriendos ꝓueniens. Et ex hoc qdem collectū est q̄ retentiua indiget constrictione ⁊ figuraz ꝓstrictionis fixione longo tpe et pauco motionis adiutorio. ¶Et attractiua ꝓstrictione indiget ⁊ fixione ⁊ ꝓstrictionis tpe breuissimo ⁊ in motu multo indiget auxilio. et expulsiue est necessarium stringere tñ sine fixione de qua non est curandum. ¶Et indiget adiutorio ad motū faciēdū. Et digestiue est necessariuz eligere ⁊ parare: ideoqz virtutes iste qualitates illas quat: uor inequaliter opari faciūt ⁊ eis inequaliter indigent.

¶Capl̄m. vij. de vtutibus animalibus.

¶Virtutes aūt aiales intelligi volunt p illas virtutes illam q̄ cum in membris recepta fuerit prepabit ad recipiēduz vtutē sēn⁹ ⁊ motus ⁊ opatōis vite gb⁹ ēt admiscenk timoris ⁊ ire motōnes propterea q̄ i eis reperiūt dilatatōes ⁊ ꝓstrictōnem q̄ accidū spūi q huic ꝓpat⁹ est vtuti. Nos aūt explanabim⁹ ꝑsūmā hanc ⁊ dicem⁹ q̄ quēadmodū ex humoz ꝑfectissimo fm aliquā ꝓplonez substātia generat spūsa q̄ est mēbz aut ps mēbri. Ita ex humoz vaporibus ⁊ eoz subtilitate fm aliquā ꝓplonez ibagnātur subtilis q̄ est spūs. ¶Et sicut apud medicos ep ꝓfie gnātōis ē ꝓncipiū: ita coz gnātōis sede ꝓncipiū existit. ¶Et hic spūs cū fm ꝓplonē ꝓuenit quaz debet habē ad hāc vtutem recipiēdaz ꝑparat: deiñ oia illa ꝑpat mēbra ad recipiendū oēs alias vtutes aiales ⁊ ēt reliqs. ¶Virtutes equidez aiales in spīritu qdem ⁊ in mēbris nō ꝓueniūt nisi ꝓpostqz hec virtalis ꝓueit vtus. ¶Nō q̄ cū vtutes aiales alicui⁹ membri destruāt viuuz tū mēbrum adhuc existit nisi hec virtus in eo fuerit destructa. Nōne vides q̄ mēbruz stupiduz aut palliticuz vnūqdqz fm habitudinez est nō habēs sēnuz nz motum aut ꝓpt ꝓplexionē q̄ ꝓhibet ipsū eos recipere aut ꝓpter opilationē q̄ accidit inter cerebz ⁊ ipsuz in neruis q̄ ad ipsū ꝓueniunt ⁊ tū ipm est viuū. ¶Et mēbz cui accidit ē nō habens sensum neqz motuz ⁊ accidit ei vt putrefiat ⁊ corrūpatur. In mēbro ergo palitico est vtus q̄ eā custodit vitam donec cuz remotum fuerit quod ꝓhibet ꝓfluat ad ipsum virtus sensus et motus.

¶Ipsum nāqz preparatuz erat ad suscipiēduz eam ꝓpter virtutē vitalis sanitatem in eo. ¶Prohibēs enim non prohibuit nisi ut non eaz in effectu recipere ret sed mēbrum non sic est mortuuz. ¶Et preparās nō est virtus nutriendi tñ ita ut dicamus q̄ ꝯdiu virtus nutriēdi affuerit viuuz erit: ⁊ cum destruetur erit mortuuz quoniam hoc ipsum vbum virtuti asseremus nutritiue. forte tñ enim plerūqz in aliquo eā operatio destueretur ⁊ mēbz viuuz remanebit ⁊ forte tñ plerūqz remanebit eā opatio ⁊ mēbz tēdit ad morē. Et si vtus nutritiua inānitū ē nutritiua ēt ipsa vtus q̄ prepat ad sentiēdū ⁊ mouēdū vegetabilia prepata fozēt ad sensū ⁊ motū recipiēdū. Restat ergo vt sit preparās alia res q̄ ꝓpriā seqtur ꝓplexionē q̄ vocat vtus vitalis. ¶Et ipsa qdē ē ꝓma vtus q̄ ispū ꝓueni cū spūs ex sub tilitate humoz ꝓcedit deiñ spūs fm ꝓhm Aristotelē ꝑ recipit ꝓncipiū ꝓmū ⁊ aiaz ꝓmā ex q̄ alie ꝓfluūt vtutes. Nāz vero vtutū opatiōes ab hoc ꝓueniūt spū in ꝓncipio reisicētiā sensus apud medicos nō ꝓuenit p spūz aialē q̄ ē cēbro nisi ad cristalloidē penetrat aut ad linguā ad alia. Cū ergo p spūs in ventriculū ꝓuenerit cerebri ꝓplexionē recipiet ⁊ erit ꝓueniēs vt ex eo ꝓueniāt vtutū opatōes q̄ in eo ꝓmo repte siūt. ⁊ silr in epate ⁊ silr in testicul. ¶Et apud medicos qdē nisi postqz spūs in cerebro ad aliā ꝓuenit ꝓplexionē nō ꝑpat ad recipiēdū aiaz q̄ ē ꝓncipiū mot⁹ ⁊ sensus: ⁊ silr i epate: iz ꝓma ꝓplexio tā inuenit ad recipiēdum vtutē ꝓmā vitalē. ⁊ silr in vnoquoqz mēbro. apud eos enī vnūqdqz opationū gen⁹ aliā hz aiam. ⁊ neqz ē aia vna ex qua vtutes iste ꝓfluūt: qm̄ h⁹ sūme aggregatio ē aia. ⁊ si quidē ꝓia ꝓplo tā adiunit ad virtutē ꝑmā recipiēdā: tūc tā dedit vitalē vbi ꝓuenit spūs et virt⁹ que sūt eius ꝑfectio. Hec aūt virt⁹ apud eos nō sola sufficit ut spīrit⁹ p plā oēs alias suscipiat virtutes nisi ꝓpria ꝓuenēit cōplo. ꝓterea dixerūt q̄ virtus hec ꝑter hoc q̄ ipsa ē ꝑpans uitā ē ēt mot⁹ ibe spūal⁹ subtilis ꝓncipiū ad mēbra ⁊ ꝓnciptū ꝓstrictōis ⁊ dilatatōis aeris attracti ⁊ pulſ⁹. Effert. n. adiutoriū in ꝓpatōe vite qd ē passio: ⁊i ꝓpatōe opationū aie ⁊ pulsus ꝑbet auxiliū qd ē actio. ⁊ hec qdē vtus vtutib⁹ nālib⁹ silat: tōqz nō uolūtate. ꝓuenūt vñ ꝓfluūt: ⁊ similat vtutib⁹ aialib⁹ pp opationū earū diuersitatē: ipa. n. dilatat ⁊ ꝓstrigit silr mouet ergo duobus motib⁹ ꝓprijs. ¶Phi aūt cū aiam dicūt aiam terrenā dicere uolūt ꝓplexionē corꝓis nālis instrālis. ⁊ volūt dicere ꝓncipiū ois vtutis ex q̄ metipsi motus ꝓueniūt ⁊ operatōes diuerse. Erit igit hec vtus fm ꝓhoz sententiā vtus aialis: sicut vtutes naturales ꝯ nominauimus apud eos virtutes vocant aiales. ¶Nō si voluerint dicere aiā fm hanc intentionē: sed volunt dicere virtutē que est ꝓncipium cōprehendendi ⁊ mouendi qō ex aliqua prouenit cōprehensione voluntarie. Et naturalem volunt dicere, p omni virtute ex qua operatio ꝓuenit in suo corpore fm hu⁹ formē diuersitatē nō erit virtus animal. sed erit natural ⁊ altioris ordinis q̄ sit virtus quam medici vocant naturalē. Et si naturalē vocauerint illam q̄ rem nutrimenti ministrat ⁊ cōuertit: siue ad hoc vt remaneat individuuz. siue vt remaneat spēs nō erit hic natural iz erit tertiū gen⁹. ¶Et q̄ ira timor et hūia eoz huⁿ virtutis sunt passiōes: tūc licet eoz ꝓncipia sint sensus ⁊ existimatio ⁊ vtutes apprehendentes huic tñ ꝓpate sunt vtuti. Hui⁹ aūt vtutis declarationis rōnez certificare ⁊ an sit vna an plēs ꝯ vna in sapia contineatur naturali que ꝑhie ps existit.

¶La. v. de vtutibus aialib⁹ apprehendentibus.

¶In virtute aūt aiali duę copulantur vtutes: quaꝝ ipsa est sicut gen⁹: vna est sicut virtus cōprehēsiua ⁊ altera vtus motiua. Et ꝓprehēsiua quidē est sicut duaꝝ virtutū gen⁹. Una vtus cōprehensiua est manifeste ⁊ altera vtus cōprehensiua occulte. ⁊ virtus quidē manifeste cōprehēsiua est sensibil⁹ q̄ est gen⁹ fm quosdā quoz vtutū ⁊ octo fm alios. Nō si dixerim⁹ q̄ sint quīq: erunt virtus videndi ⁊ virtus audiendi ⁊ vtus gustandi ⁊ virtus tangēdi ⁊ virtus odorandi. ⁊ si dixerim⁹ q̄ sint octo erit hui⁹ cā qō plib⁹ certificato ꝓvidet q̄ tact⁹ sit plēs vtutes. s. q̄ttuor ⁊ ponūt ꝓpe vnūquodqz q̄ttuor genez tact⁹ vtutē p se: licet in membro sensibili sint cōia sic gustus ⁊ tact⁹ in ligua: ⁊ visus ⁊ tact⁹ in oculo. hoc aūt certificare est phi. ⁊ vtus qō ꝓprehēsiua occulte ⁊ nō sentēs ē sic genus quinque virtutum. Una est vtus que vocatur sensus cōis ⁊ fantasia ⁊ apud medicos qdē sunt vna vtus: iz apud certificātes q̄ sunt ex phis: due sunt vtutes. ¶Sensus enim cōis est illa q̄ oia sensu ꝓcepta recipit: ⁊ ꝓpter eoz formas patk q̄ in ipsa copulant. Fantasia vo est illa q̄ eas custodit postqz ꝓiūgunk ⁊ retinet eas post sensus absentiam. Et q̄ harū duaꝝ ē recipies alia ē a custodiente. hoc aūt certificare est phi. Sz q̄ltercūqz fuerit ei⁹ sedes ⁊ opatōnis ei⁹ ꝓncipiū est anterior cerebri vētriculus. ¶Et secūda qdē est vtus quā medici vocāt cogitatiuā. Sz certificatores vocāt qnqz cogitatiuā qnqz maginatiuā. Si enī ipauīt ei⁹ existimatiua aial quā p⁹ea noiabim⁹ ⁊ ipamet ad suā p uenit opatōez vocant eā imaginatiuā. Et si vtus rōnal ei impauerit ⁊ reduxerit eam ad illud qō ꝓdest vocat vtus cogitatiua. ¶Quocūqz tū mō fuerit iam hāc vtutē ⁊ ꝓmā existit differētia q̄ ꝓma ē recipies et custodies id qō ad eā ꝓuenit de formis sensu ꝓceptis: ⁊ ista ē illa q̄ se exercet in eis q̄ in imaginatiōne recōdita sunt exercitio cōponendi ⁊ dividendi ⁊ singulas efficit formas quemadmodū ad eaz ꝓueniūt a sensu ⁊ alias formas ab eis diuersas sic̄ hominem qui in mōte volat ſmaragdino. ¶Sz fantasia non ponit coza se nisi q̄ntū recipit a sensu. ⁊ hui⁹ quidez virtutis sedes ē vēricul⁹ cerebri medi⁹. Et hec qdē vtus ē instfm vtutis q̄. ꝑculdubio in aiali ē occulta ꝓprehēsiua ⁊ est existimatiua: ⁊ ipsa qdē ē vtus qua aial iudicat q̄ lup⁹ ē inimic⁹ ⁊ filius ē dilectus ⁊ q̄ annonam ꝓbere ꝓueniet est amic⁹ a quo nō est fugiendū. Et hoc iudiciū fm modū existit nō rōnalē. amicitia enim ⁊ inimicitia nō sensu sunt ꝓcepte: neqz sensus eas cōprehendit neqz de eis iudicat nisi virtus alia. ⁊ licet nō sit cōprehensio rōnal. est tū ꝑculdubio aliq̄ apprehēsio nō rōnal. Nō etiā plerūqz vtitur hac virtute in multis suoꝝ iudicioꝝ ⁊ ꝓcedit in hoc quemadmodū aial nō rōnale. ⁊ hec quidē virtus diuidit a fantastica: qm̄ fantasia sensu ꝓcepta retinet: ⁊ h in ꝓceptis sensu intētōes discernit nō sensu ꝓceptas ⁊ separat ab ea quā imaginatiuā vocamus ⁊ cogitatiuā: qm̄ illi⁹ opatōes nullū sequūt iudiciū: iz istius opatōes nō solū iudiciū: iz etiā iudicia sequūt et illi⁹ opationes sūt in sensu ꝓceptis compositionē facere. ⁊ isti⁹ operatio in sensu ꝓceptis iudicare intētiones extra sensū ⁊ quemadmodū in aiali sensus ē iudicans de forma sensu ꝓceptis. silr existimatiua ē iudicans de intentoib⁹ illarū formaꝝ q̄ ad existimationē ꝓueniūt ⁊ nō ad sensū. Quidā aūt hominuz sunt q̄ ꝑsumūt ⁊ hanc vtutē imaginatiuā vocant iz nō curamus: qz de nomīb⁹ nō disputam⁹: sed intentōes ⁊ differētias ītelligere debem⁹. ⁊ medico qdē nō est curandū vt hanc vtutē sciat. Impedimēta nāqz operationū eius sūt impedimēta opationū aliaꝝ vtutū q̄ sunt anteq̄ ipsa seq̄ntia sunt sicut fantasia ⁊ imaginatiua ⁊ memorial⁹ quā p⁹a noiabim⁹ ⁊ medic⁹ qdē nō curat nisi de vtutib⁹ ex gb⁹ cum⁹ in suis impedimētis accidit lesio ꝓuenit egritudo.

¶Nō si lesio accidit opatiōi alicui⁹ vtutis cā impedimēti qō accidit ꝑtis operationi alteri⁹ virtutis ꝯ ei. fueritqz impedimentū illud secutū malitiam cōplexionis⁹ alicui⁹ membri aut corruptionē cōpositōnis sufficiē medico vt sciat impedimentū illud ꝓpt malitiam cōplexionis mēbri aut cōpositōis corruptionē accidisse ad hoc vt cū medicina ei subueniat aut ipm ab eo custodiat: ⁊ nō curat scire dispositionem vtutis cui qō accidit nō accidit nisi alio mediante postqz sciuerit dispositionē ei⁹ cui accidit illud qō accidit sine medio. ¶Tertia vo illaꝝ ꝯs noiant medici est gnta aut q̄rta cū certificauerim⁹ q̄ ē vtus cōseruatiua ⁊ memorial: ⁊ est thesaur⁹ eius qō ꝓuenit ad existimatiuā de intentōib⁹ in ꝓceptis sensu extra formas eoz sensu ꝓceptas: sic̄ fantastica ē thesaur⁹ eius qō ꝓuenit ad sensū ex formis sensu ꝓceptis. ⁊ qdē loc⁹ ē posterior cerebri vētricul⁹. Hic vo ē loc⁹ ꝓsideratōis ꝑhice vtrū vtus ꝓseruatiua ⁊ memorial⁹ et ꝓtus q̄ reducit illud qō est absens ad memoriaz ex his q̄ ab existimatiua sunt reposita sit vtus vna aut vtutes due. Medico tū nō est inde curandū: qm̄ no cumēta q̄ eis q̄ltercūqz sint accidunt sunt homogenea: sunt enī nocumenta q̄ in ventriculo cerebri po

sterioꝝ accidũt: vel de genere ꝓplexionis vel de gnẽ ꝯpositionis. Uirtꝰ vo cõprehensiua q̃ est vna de virtutib⁹ aie ꝓprehensiuis est humana rõnal. Et qz medici vtutẽ existimatiuã nõ ꝓsideraverũt ꝓpt̃ cãm quã dicem⁹ nideo hanc vtutẽ nõ ꝓsideraverũt. Mõ eñ sunt coꝝ ꝓsideratio nisi in opatiõib⁹ trium vtutũ tñ z nõ in alijs.

Ca.vi. de vtutibus aialibus motiuis.

Otiua vo vtus est illa q̃ cordas ꝓtrahit et laxat ꝑpter qõ mouent mẽbra z iũcture dilatatiõe sua z flexione. Et eius gdẽ penetratio ẽin neruis q̃ sunt cũ lacertis cõtinui. Et ẽ gen⁹ qõ ꝼm ꝓpria specificatiõnẽ ꝓncipiũ motuũ specificat. Ex vnoquoqꝫ igit musculo ẽ alia nã q̃ est sequẽs iudiciũ existimatiue a qua ꝓuenit cõmunis ꝓcessus

Capitulũ postremũ huꝰ doctrine de opatoib⁹.

Dicemus q̃ opationũ singularũ alie sunt q̃ ab vna ꝓplent vtute: vbi gra digestio. Alie q̃ a duab⁹ ꝓplent vtutib⁹ sic cibi deliciosiꝫ qõ ꝓplet a vtute naturali attractiua z a vtute sensibili q̃ ẽ in ore stomachi. Attractiua vo opat ex hoc qõ mouet villũ q ꝼm lõgitudinẽ ꝓtẽdit retinendo illud qõ attrahit z suggẽdo ex humoribꝰ qõ est sibi ꝓpriũ. Sensibil aũt opat in hoc qõ hanc sentit passionẽ: z qz sentit mordicationẽ cholere nigre q̃ ẽ excitans desideriũ cuꝰ eẽ noiauim⁹. Et hãc gdẽ opationẽ non dicem⁹ duab⁹ ꝓpleri vtutib⁹ nisi ideo q̃ cũ sensibili acciderit nocumentũ destruet intentio q̃ vocat fames z desideriũ negz desiderabit cib⁹ licet eo corpus indigeat. Et nisi trãsglutiẽdi opatio duabus ꝓplet vtutibus: vna est attractiua naturalis: z altera est attractiua voluntaria. z ꝓma gdẽ suã cõplet opationẽ ꝓvillũ q ꝼm lõgitudinẽ ꝓtẽdit q est in ore stomachi z ysophago. Et secũde ꝓplet opatio pervillũ lacerti trãsglutiendi. Cuꝫz vna duaꝝ vtutũ destruetur trãsglutiendi opatio duriter ꝓuenit: sed q̃n nõ fuerit destruct. Sed cũ illa non opata fuerit: erit trãsglutiendi opatio difficil. Mõne vides q̃ cũ deliciũ non recte ꝓcedit durit ꝓuenit opatio trãsglutiendi illud qõ non deliderat imo cũ abhorrem⁹ ali quã rem: nausea nob ꝓuocabit: z cũ eã postea trãsglutire volverim⁹ z territa fuerit ab ea vtus nr̃a attractiua desideratiua dura erit operatio voluntarie transglutiendi. Transit⁹ quoqꝫ nutrimẽti ꝓficit virtute mẽbra impellentis a quo ꝓcedit z attractiua membri ad qõ accedit. Et sili⁹ superfluitatũ egressio q̃ fit p duas vias. Et forsitan plerũqꝫ existit opatio nis ꝓncipiũ due vtutes. s. aiale z naturale z forte sic plerũqꝫ exit et eã vtus z q̃litas sicut infrigidatio q̃ ꝓhibet matias z unat expulsuam in paralitare superfluitatũ q̃ descendũt a mẽbro z vetat z in facie reuerberar. Et frigiditatis qõ est eq̃litas q̃ ꝓpt duas ꝓhibet res. s. cũ eẽntia substantiã eius qõ effũditur in grossando z coangustando poꝛos Et res tertia q̃ ẽ per accius q̃ est q̃ caliditas extinguit attractiua. z q̃ li tas caliditatis attrahit p illud qõ istis opponit motis quos ꝓdixim⁹ Et caliditatis qõ q̃litas z necessitas vacui nõ attrahit in ꝓmis nisi illud qõ ẽ subtile z postea qõ est spissũ. Uirtꝰ vo attractiua naturalis nõ attrahit nisi qõ est ei magis ꝓuenies z qõ nature eiꝰ ẽ ꝓpriũ attrahere z plerũqꝫ qõ ẽ magis spissũ est magis ꝓpriũ z magis ꝓuenies.

Fen.ij. libri primi canonis incipit: cuius sunt doctrine tres.

Doctrina ꝓma est de egritudinibus.
Doctrina secunda est de causis.
Doctrina tertia est de accidentibus.
Doctrine ꝓme sunt octo capitula.

Ca.i. de doctrina cause z egritudinis z accñtis.

Dicemus q̃ causa in libris medicoꝝ est id qõ ꝓmo est z ex quo ꝓuenit inuẽtio alicuius dispositiõis in corꝑe humano aut eius fictionis. Et egritudo est dispositiõ nõ naturalis in corꝑe humano ex q̃ in opatõe eius aliter ꝓuenit nocumentũ ꝓutu ꝓmo. z est aut cõplexio nõ naturalis. Et accidens est res q̃ hãc sequit dispositionẽ: que est nõ naturalis siue sit naturalis ꝓtraria sicut dolor ꝛ colica: siue nõ sit ꝓtraria sicut rubedo milta maxille in peripneumonia Cause exẽplũ est putredo. Egritudinis exẽplũ est febris Exẽplum accidentis est fletis z dolor capitis Cause quo exemplũ est repletio in receptacul que ad occultum descendunt. Exemplũ egritudinis opilatio in vuea q̃ est egritudo instrãlis vel ꝯpositional. Exẽplũ accidentis est destructio villus. Exẽplũ etiam cause est reumatismus acutus Exemplum egritudinis est apostema in pulmone. Exemplum accidentis est rubedo ambarũ maxillaꝝ z gibbositas vnguiũ. Accidens aũt vocat accius respectu sue eẽntie aut ꝓpationẽ ciꝰ cui accidit z vocat sigtio respectu cõsiderationis medici ad ipm z ꝓcessionis ciꝰ ab eo ad sciẽdũ egritudinis eẽntiam. Et ẽ tũ egritudo sit alteriꝰ egritudinis cã sic colica sincopis aut palisis aut epilepsie. Accidẽs quoqꝫ plimũ ẽ cã egritudinis sicut i colica dolor fortis q̃ fit cã vt accidat sincopis: z sic dolor vehemẽs q̃ fit cã apostematis ꝓpter q̃ materie ad locũ descẽdunt dolotis Et plerũqꝫ eni ipm accius fit egritudo quẽadmodũ dolor capitiꝫ q̃ ex febre accidit cũ quiqꝫ figit z tãdiu fit mãsiuꝰ donec fit egritudo. Et ẽ ẽt cũ vna res ꝓpatõe sui z rei q̃ est añ ipaz: z rei q̃ ẽ post ipaz ẽ egtudo z accñs z cã quẽadmodũ vbi gra febris ethica: q̃ ẽ accius apostematis pulmonis z est egritudo ꝼm se z ẽ cã debilitatis stomachi z sicut dolor capitis q̃ accidit ex febre qñ dolor ille figit qz ẽ accius febris z egritudo i se z plerũ qz ꝓuenit ex eo se. z fit ipsius causa.

Ca.ij. de diuisionib⁹ dispositionũ corꝑis humani z de generibus egritudinũ.

Corꝑis humani dispositiões ꝼm. G. sunt tres. Sanitas que est dispositio per quã corꝑus hominis in sui complexione z cõpositione tale existit vt ex eo operationes eius oẽs ꝓueniant incolumes. Et egritudo que est dispositio in corꝑe hois huic contraria. z dispositõ q̃ est apd eũ nz sanitas nz egritudo: aut ideo q̃ nõ ẽ sanitas i vtio aut egritudo in vtiõ quẽadmodũ corꝑa senũ z cõualescẽtiũ z puerorꝫ: aut iõ q̃ ambe res in vno tẽpe i duob⁹ sunt copulate mẽbris aut i vno mẽbro ꝛ in duob⁹ generib⁹ remotis sicut qui est in cõplexione sanus z in cõpõe eger exẽpli cã: aut in vno mẽbro duo generũ ꝓpinquoꝝ sicut qui ẽ sanus in figura z nõ sanus in quantitate z situ: aut qui ẽ sanus in duabus qualitatibus passiuis z nõ san⁹ i duab⁹ qualitatib⁹ actiuis: aut vicissitudie duarũ rerũ in duobus tpibus sicut qui sanat in hyeme z infirmat in vere. Egritudinũ vo alie sunt que sũt simplices alie sunt que sunt cõpõsite Simplices aũt sunt que sũt vna ex speciebus egritudinis cõplexionis aut vna ex speciebus egritudinis cõpositionis quã postea notabimus. Cõpõsite vero sũt in quib⁹ due spẽs aut plures contingunt ex quibus vna componit egritudo. Incipiem⁹ igit ꝓius loqui de egritudinib⁹ simplicibus. z dicem⁹ q̃ egritudinũ simplicũ gnã sũt tria Primũ est genus egritudinũ que mẽbris cõparant quoꝝ partes sunt similes z sũt male cõpliõis spẽs: z ipse quidẽ nõ sunt cõpate mẽbris quoꝝ ptes sũt siles: nisi iõ q̃ in primis z eẽntialiter ptibus accidũt silibus z p eas mẽbris accidũt cõpositis ita vt possibile sit imaginari eas cõprehensas z reptas esse in quocũqꝫ mẽbroꝝ voluerit quoꝝ ptes sũt siles z nõ in cõpositis. Et scõm gen⁹ ẽ egritudinis mẽbroꝝ officialiũ que sũt egritudines cõpositionis que membris cõpositis accidũt que ex mẽbris cõponũt quoꝝ partes silantur Mẽbra aũt officialia sũt operationũ instrã. Et tertiũ ẽ genus egritudinũ cõiuꝝ q̃ mẽbris accidũt quoꝝ partes silant z accidũt instrumẽtalib⁹ inquãtũ sũt instrãlia ita q̃ non sequat eas instrãlibus accidẽ ꝓpterea q̃ simplicib⁹ acciderũt. z he quidẽ sũt que cõtinuitatis solo uocãtur z ipartis dissolutio. Solo. n. ꝯtinuitatis plerũqꝫ accidit iũcture ita q̃ simplicib⁹ mẽbris ex quibus iũctura fuit ꝓpolita nullo mõ accidit. Et plerũqꝫ accit vo aut ossi aut venis solũmõ. Et ad vltimũ q̃dẽ egritudinũ tria sunt gnã. Egritudies q̃ cõplionis sequũt malitiam ꝓois. z egritudies que cõtinuitatis solonez sequũtur. z ois egritudo que vnã harũ sequit z p eaz existit et cõpat. Egritudies aũt cõplionũ scite sunt xvi. quas nominauimus.

Ca.iij. de egritudinibus cõpositiõis.

Compositõis egritudines quattuoꝝ ꝓprie hẽdũt generib⁹. egritudies creature. egritudines quãtitatis. z egritudies nũeri. et egritudines situs. Et creature quidẽ egritudies ẽt tuoꝝ ꝓprehẽdũtur generibus. Egritudies figure et ẽ ut figura a suo cursu nãli mutetur z ex eo motu ꝓueniat in opatõe nocumẽtũ sicut ẽ tortura reni z retentudo tozi quadrati z rotũdi z rotũditas quadrati. Cuius mõi ẽ capitis rotũditas cũ latitudie cũ ꝓuenerit ide ipedimẽtũ z multa stõi rotũditas z ut i crystalloide nõ sit ꝓua latitudo. Et scõm ẽ egritudies viarũ q̃rũ sũt tres spẽs. qz aut dilatãt sicut dilatatur oculꝰ z sicut sebel z varices aut ꝛstringũt sicut ꝛstrigit oculus z penetratio attrahẽdi acrẽ z meri. Aut claudũtur sicut opilatio fortamis vuee z venarũ epatis z alioꝝ. Et tertiũ ẽ egritudinel receptaculoꝝ z uẽtriculoꝝ quarũ sũt quattuoꝛ spẽs qz aut fiũt maiora z dilatãt sicut testiculoꝝ dilatat follicul⁹: aut minoratur z cõstringũtur sicut minoratio z cõstrictio stõi z cõstrictio vẽtriculoꝝ cerebri cũ ẽ epilepsia. aut opilãtur z iplentur sicut opilant vẽtriculi cerebri cũ est apoplexia. aut eũank z deserũt sicut eũ aut vẽtriculi cordis sanguie cũ multũ gaudiũ permittosũ adest: aut multus timoꝛ pnitiosus. Et gtũ ẽ egritudies superficierũ mẽbroꝝ z sũt qz aut fit lene qõ dz eẽ aspẽrũ sicut os stõi z intestina cũ leniũt: aut exaspat qõ dz eẽ lene sicut trachea arteria qñ exaspat. Egritudinũ aũt quãtitatis due sũt spẽs qz aut sũt ex genere augmẽti sicut ẽ elephãtia z magnitudo virge: z ẽ egritudo q̃ vocat therlin⁹: aut sicut accidit cuidam hõi qui vocabat Michomach⁹ cuꝰ oia mẽbra adeo creuerũt q̃ se mouere nõ potuit. aut sũt ex gnẽ diminutõis sicut siccitas lingue z pupille aut ptysis. Numeri quoqꝫ egritudes sut ex gnẽ augmẽti. z hoc quidẽ augmẽtũ aut ẽ nãle sicut dẽs addit⁹ aut digitus addit⁹: aut ẽ nõ nãle sicut glãdula aut lapis: aut ex genere diminutõis: z diminutio hec aut ẽ nãl hic cum alicui non creatur digitus a ut nõ naturalis sic cũ alicui abscindũt digitus. Egritudines vo situs. z sit⁹ qdẽ ꝼm Ba. dicẽ ꝓ loco z dicẽ ꝓ societate sit gtuoꝝ. Exitus mẽbri a iũctura sua aut ut a suo mouear sunt ita q̃ non egrediatur sicut scissura q̃ que compatur in testinis. aut mouear subito motu in eo nõ ꝼm cursũ nãle negz volũtariũ sicut tremoꝛ: aut in suo figat loco z nõ mouear ab ipso q̃dẽadmodũ accidit ei cum iũcture in egritudine podagre indurãt. Egritudies vero societatis oẽm collegũ dispositõez quã hz mẽbrũ cõpatione sua ad aliud qõ sibi vicinũ existit siue ei ꝓpinquet siue ab ab eo elõgetur nõ hz curẽ nãle. Et ẽ duarũ specierũ. vna ẽ ut accidat ei ꝓhibitio motus sui ad ipsũ aut ut durit sit postq̃ possibile erit sicut digitus cũ sibi tangere vicinũ ꝓhibeat aut cũ accidit ei ut ab eo moueri, ꝓhibeat: aut ut sepetur ab eo postq̃ erat possibile: aut fit difficile sic̃ palebre laxatio z iũcturarũ laxatio in paralysi z duricies aperiẽdi manũ z aperiẽdi oculũ.

Ca.iiij. de egritudinib⁹ solutõis cõtinuitatis.

Solutõis vo cõtinuitatis egritudo plerũqꝫ accit cuti z vocat excoriatio aut scarificatio. Et plerũqꝫ accit carni que ẽ ei ꝓpria in qua nõdũ factũ ẽ pus z vocat plaga. Sz cuꝫ pus fit ibi vocat vlc⁹. Fit aũt pus in ea ꝓpterea q̃ superfluitates in eã eũantur eo q̃ ẽ debilis z ꝓpterea q̃ sui nutrimẽtũ digerere nõ valet z superfluitas z ipsum ꝓuertitur. plerũqꝫ tũ dicit plaga z vlcus solo cõtinuitatis q̃ accit cuti z tũ carni. Quiꝫ ẽt accit ossi qõ ipz in duas frãgit ptes aut in ptes magnas aut puas aut est cadẽs ꝼm longitudinẽ scidẽs ipsum: aut contingit ut cadat in cartilaginibus ꝼm tres dimensiones: aut ut accidat neruis. Sz si latitudini accidẽt vocat incisio. z si acciderit ꝼm longitudinem z eius

numerus non fuerit multus vocatur scissura. ⁊ si ei⁹ numerus fuerit multus vocatur ptusio. ¶Plerūq; etiam fit in pubus musculi q̄ si in extremitate cecidерit musculi vocatur attricio siue cadat in numero. siue in corda. ⁊ si ꝑm latitudinē musculi ꝓueniat vocal separatio. ¶Et si acciderit ꝑm longitudinem ⁊ fuerit eius numerus parnus: ⁊ fuerit eius ꝓcauitas magna vocatur amplificatio. ¶Et si fuerint ptes eius multe ⁊ dilatetur ⁊ ꝓcauetur vocatur attricio ⁊ dissolutio. Et ēt cū dicitur dissolutio ⁊ attricio liquefactio omne quod ēt medio musculi accidit q̄uocūq; ꝓringat: ¶Ꝺ si in arterijs aut in venis acciderit vocatur apertio: ⁊ si ꝓringat ꝑm eius latitudinez vocatur incisio ⁊ separatio ⁊ ꝑ processerit ꝑm eius longitudinē vocal fissura: ⁊ est etiā cū hoc cōtingit ꝑm motū opationis orificioꝝ earū ⁊ vocal pforatio. Ꝺ si arterijs acciderit ⁊ nō clausa fuerit ⁊ ex ea sanguis ad receptaculū q̄ ipsam circūdat exierit donec receptaculū illud ipleat ⁊ cū ꝓmitur ad arteriā reuertat vocabil mſ sāguis: alij ī hoies oēz sanguinē egredi hoīe ab arterijs mſem sanguis nocāt. Debes autē scire q̄ nō oē mēbꝝ in partes dissolutōem tollerat. Cor.n. nō tollerat q̄ ꝓtus accidi mors. ¶Ꝺ si in pānículis cadit ⁊ in diaphragmatibus vocal ruptura. Et si inter duas partes membri cōpositi cadat ⁊ vnā ab alia separat ita ut mēbꝝ simplici nō accidat n̄ocumēnī eius separans cōcauitatē vocatur separatio ⁊ dislocatio: ⁊ si acciderit neruo qui se de vno loco remouit uocatur ruptura. Et q̄uocūq; etiā fit in forāminibus cōmunitatis solō ⁊ dilatātur: ⁊ plerūq; fit i locis vbi nō sūt foramia ⁊ facit ibi foramia que nō fuerūt. ¶Et solutio quidē continuitatis ⁊ vlceratio et his similia cū in membro fuerit bone cōplexionis cito sanant. Et cū fuerint in mēbro male ꝑplexiōis lōgo resistūt tpe. Quāto pl⁹ cū in corꝑib⁹ cōtingūt eoꝝ q̄ patiūtur hydropisiz aut ꝑstrictionis malitiā ⁊ lepzā. Et debes scire q̄ cū vulnera ista sunt stricta, ꝓuenit ex eis herpes estiomenus. ⁊ tu ꝓuenies in libris pricularib⁹ pcurationē rei resolutionis cōtinuitatis. dimittam⁹ ergo vsq; ibi.

Cap.m. v. de egritudinibus ꝓpositis.

¶Egritudinib⁹ aūt ꝓpositis dictiōez pfectem⁹ vsem. Dico ergo q̄ cū egritudines dicim⁹ ꝓpositas: nō q̄libet egritudies cōtinctas itelligi volum⁹: iz egritudies ex q̄b⁹ oib⁹ cū ꝓuēgent, ꝓuenit ex eis res q̄ ē vna egritudo. ⁊ hec q̄dē est sic apa: ⁊ eminētia ī cure ē ex gnē apati. ¶Eminētie. n. sūt apata pua sic apata sūt eminētia magna Et in apate q̄dē oia egritudinuz gnā repiunt. ¶In eo nāq; reperitur egritudo malicie complexionis. ¶Nullū nanq; accidit apa nisi ex ꝑplexiōis malitia cū mā. ⁊ in ipso etiā inu. mūt forme ⁊ ꝓpōis malitia ¶Nullū. n. fit apa quin cū eo ꝓueniat lesio in figura ⁊ in dimēsione. ⁊ plerūq; etiā adest cū eo egritudo situs. Et inuenitur in ipso egritudo cōis q̄ est cōtinuitatis solutio. Nullū. n. accidit apa nisi ꝓuenit bio cōmunitas solutā cū i mēbro apato materie eua quantur supfluētes ⁊ iter ptes penetrāt ipsi⁹ ⁊ separationē inī vnas faciūt ⁊ alias ⁊ sibi loca capiūt. Apa ꝓterea mēbris accidit mollib⁹ ⁊ est etiā cū ossibus accidit res que apatur silatur ꝑ quā eius angrossat eōcauitas ⁊ eius augmētat hūiditas. Neqz est mirum ut sit illud qō nutrīmēti recipit augmētū supfluitatē recipiēs cum in ipso penetrauerit aut i ipso accidēt Et omne qdē apostema qō cām nō hz manifestā ⁊ ei⁹ causa corꝑal mōstrat materiā de vno mēbro ad aliud qō ē ab eo fuisse mutatā vocat catarr⁹ ¶Et est cū cā materiali ex q̄ apostemata ⁊ eminētie generantur ē in alijs submersa humorib⁹ nō ꝑm suas impedientib⁹ q̄litates. Cūq; hūores illi boni aliquo euacuatōis mō postea se euacuauerit: aut nāli ſtē mlieribus accidit cū pariūt: aut nō nāli ſtē eis accidit qui vulnerant cū egredit sāguis bon⁹ ⁊ remanēt humores illi mali puri singulares ⁊ ipedit ꝑ eos natura ⁊ expellit eos. Et ē cū expulsionis mod⁹ ē ad cutē ⁊ fa ciunt apostemata aut bothoꝝ. Apostemata vero diuersis differūt differētijs: iz q̄ magis sunt ꝑsideāde sunt differētie q̄ ꝓpt eoꝝ exīstūt cās q̄ qdez sunt matie ex quib⁹ generant apostemata. Matie vo vſi fiūt apata sūt sex: hūores q̄ttuoꝝ aquositas ⁊ vēt⁹. ¶Et apostema qdē aut erit calidū aut nō calidū.

¶Neqz existimādū ē q̄ apostema calidū sit illō qō ex cholera aut sanguie generant trīs: iz ex q̄libz mā siue sit cala pp suā cētiā: siue accidat ei caliditas pp putrefactionē: iz etiā hec gnā ꝑm spēi diuisiōem cuiuslz materie diuidant. dign⁹ tñ est in apatib⁹ ut in eis ꝑspālis ꝑeat dcō. Et sanguineū quidē puz phlegmonē appellare cōsueuerūt: ⁊ qō ex cholēa rubea ⁊ pura herisipilā. Et eis ē cōpositū noie cōposito superātis ꝓponēdo nomē: qnz ei phlegmonē herisipiladē dicūt ⁊ qnz herisipilā phlegmonidē ⁊ cū congregat vocat exitura. Cūqz exitura in carnib⁹ fit laxis ⁊ sub ascellis ⁊ post auriculas ⁊ in inguinib⁹ et ex genere corrupto qō in suo ꝓpriculari loco noīabimus vocat taum. Et apata quidē calida hūt ꝓncipiū in quo humor ad exterioꝝ egredit ⁊ appet q̄ cōcauitas augetur. Deinde capacitas cū eo augeſ ⁊ distēdē postea stat cū egritudo ad maiorē ꝓuenit statū in quo esse debet: post incipit minuī ⁊ matural pus ⁊ decliat eius eē aut ad resolutionē aut ad puris collectionē aut ad cōuertendū in duritiem. Nō calida vo apata sūt aut de materia melica aut phlegmatica aut aquosa: aut ventosa ¶Et illoꝝ quidem que ex mā sunt melica tria sūt genera durities ⁊ cancer quoꝝ plūa sūt acuta ⁊ glādularū gen⁹ ex quib⁹ sūt scrofule ⁊ nodi. ¶Inter genus vero glādularū ⁊ inter alia duo gnā est dria eo q̄ genera glādularū sūt sepata ab eo in quo stant sicut glādule pure: aut superficiei eius sunt retēte mīi sicut scrofule: iz illa alia sūt mixta ⁊ infusa in ban mēbꝝ in quo stant. Et inī cancrū etiā ⁊ duritiē est dria: qūi durities ē apa quietuz sedatā destruēs sensū ⁊ permanēs in mēbro i eod ē statu cū quo nō est dolor. ⁊ cācer ē mobil addēs ledēs ⁊ habet radices innexas mēbro. Neqz oz ut q̄ ipsuz destruatur sensus nisi elongatū fuerit eius tēpus ⁊ mortificet eius mēbꝝ ⁊ destruatur eius sensus

nz multū distat qn dria inī cancꝝ ⁊ duriciē exīstat ꝑ accidentia inſepabilia ⁊ non ꝓpter differentias substantiales. Apata vero dura melica plerūq; a pricipio siue generatiōis incipiūt cū duricie ⁊ plerūq; i duriciē mutātur. ⁊ propie sanguinea ⁊ ē cū hoc qnz cōtingit in phlegmaticis. ¶Phlegmaticoꝝ vero apatū genus ī duas diuidit spēs. apa laxū glādule molles: ⁊ he quidē differūt qn glādule sunt separate ⁊ involute i cooptatio. ⁊ apa laxū est mixtum ⁊ non sepatū. apata ꝑterea hyemis plerūq; sunt phlegmatica ita ut illoꝝ que sunt calida sunt colorꝝ albi. ⁊ glādule qdez ⁊ his similia ⁊ anodoꝝ differūt nodositate: eo q̄ nodositas magis fit in suo loco mansiua et ei⁹ tactus sentit nodosus: ⁊ cū figendo tāgit spgitur ⁊ redit ad locum suum ⁊ cum forti medicamie spgit absqz apprehensione non redit. ⁊ plīmum ei⁹ accidit ꝓpt laborē ⁊ destruitur ꝓpter ꝑoderositatem sic plūbum ⁊ eius similia. Et tibi qdem sciendū est q̄ apata phlatica diuersificātur ꝑm diuersitatez grossicie phlegmatis ⁊ mollicie ipsius ⁊ eius subtilitatē ⁊ latitatē ipsius ⁊ duricie ita ut qnz melicis sint similia: ⁊ qnz videant⁹ ventosa. ¶Phlā ꝑterea subtile mul tolens descēdit in reumatismis in vacuitatē que est in villis neruoꝝ ita ut puen tat ad musculos q̄ sub epigloto ⁊ ad ea que sunt sub istis. Aquosa aūt apata sūt sicut hydropisis ⁊ hernia aquosa ⁊ sicut apa qō accidit in cranco de aquositate ⁊ hoꝝ sisia. Et vētosa quidē apata hz duas diuersificātur spēs vna ē cacelia altera ē inflatio. Inter cacelia vo ⁊ inflationem est dria duobus mōis. vna est cētia ⁊ altera ē cōmixtura. ⁊ declaratio istius ē qō vētus hmōi i cacelia in mēbꝝ sba ē admixt⁹: sed in inflatōe ē aggregatus ⁊ sepat⁹ ⁊ nō admixtus mēbꝝ: ⁊ cacelia quidē inuenit sensus mollē iz inflatio sensui resistit resistentia multa aut pauca. ¶Simpl⁹ both⁹ sūt: ꝑm numerū apatū. corꝑ. n. alie sūt sanguinee sicut variole: alie sunt ex cholera rubea pura sicut māe cholerice ⁊ desudatiōes. ⁊ alie sunt ex eis mixte sicut morbill⁹ ⁊ formica ⁊ clauꝝ ⁊ scabies ⁊ verruce ⁊ hoꝝ silia. ⁊ plerūq; sunt aquose sicut ampulle ⁊ qnz vētose sicut i flature. Tu aūt in libro quarto inuenies distinctiōez que tibi in dispositionibus sufficiet apatū ⁊ both⁹ de qua cōueniēs est ut in ipso sit li de⁹ voluerit.

Ca.vi. de rebus que cū egritudinibus numerāt ⁊ non exīstunt egritudines.

¶Quedā res sunt que extra egritudines exīstūt ⁊ cū eis nī numerātur. ⁊ res quidem iste sunt que in decoratione ingrediunt. Quaꝝ alie cōsistūt i pilis alicui coloꝝ: alicui odoꝝ: alicui figura p⁹ coloꝝ Et egritudinū qdē pilorꝝ gen⁹ cōsistit i alopitia ⁊ dtrūcatōe ⁊ paucitate ⁊ ut sint curti ⁊ ut scidāt ⁊ sint subtiles ⁊ grossi ⁊ mīta crispitudie ⁊ mīta lenitate ⁊ canitie ⁊ colorꝝ alterato quocūq; mō fuerit. Et nocumētū colorꝝ quattuor cōtinetur generibus. Unū est genus mutatiōis eius ꝓpter malitiā ꝑplexionis cū materia sicut icterina aut sine mā sicut gypseitas que fit in coloꝝ ꝓpter cōplexiōem valde ⁊ frigidā ⁊ citrinitas que accidit ꝓpter cōplexiōem valde calidā. ⁊ genus mutatōis eius ꝓpter causas manifestas: que ad modū sol ⁊ frigus ⁊ uentus mutāt colorē. Et genus erpāsionis corꝑoꝝ coloꝝ hūiuz erēneos super cutē que coloꝝ deserit sicut morphea nigra. aut que ibi nascūtur sicut lentigines ⁊ macule. ¶Et genus vestigiorum que ꝓueniunt ex cōsolidatione solutionis cōtinuitatis que accidit sicut variolarū uestigia ⁊ vlcerum forāmina. ⁊ nocumēta figure post coloꝝ eu sunt aut macies superflua aut grossities superflua.

Cap.m. viij. de horis egritudinū.

¶Scire debes q̄ egritudinū ꝑme quattuor: habent horas. horam pricipij ⁊ horā augmēti ⁊ horam status ⁊ horam declinationis.

Que vero extra istas sūt de horis sunt sanitas Cūqz dicimus horam pricipij ⁊ horam augmēti non volum⁹ intelligi duo extrema in qbus egritudinis nō manifestet dispositio: iz qō vnūqōqz eoꝝ habet tēp⁹ peceptum sensu qō ꝓpuz habet iudicium. ¶Et hora qdem pricipij est tempus in quo egritudo apperet ⁊ eius silantur dispositōes: ⁊ nz apparet in ea augmētum eius. ¶Et hora augmēti est tēpus in quo egritudinis manifestat ꝑfectō omnī hora post horam.

¶Et hora status est hora in q̄ egritudo in omnibus suis ptib⁹ ꝑm vnam manet dispositōem. ¶Et hora declinatōis est tps in quo eius apparet diminutio ⁊ cuius plus ꝓcedit eius minoratio est magis manifesta. ¶Et he qdem hore qnz attendūtur ꝑm egritudinem a pncipio eius vsqz ad finem eius in suis paroxismis et vocantur hore vles: ¶Qnz ꝑsiderant ꝑm vnūquemqz paroxismū ⁊ vocātur hore pticulares. Cap.m. viij. ad ꝓplemēti sermonū de dispositōib⁹ egritudinū.

¶Britudines mīis modis sortiunt noīa. aut a mēbris i q̄b⁹ sūt: sic illa q̄ ē lateris ⁊ illa q̄ ē pulmonis: aut a suis accītib⁹: sic epilepsia: aut a suis cās, sic dic⁹ egritudies melica: aut a sui subtudine: sic dicim⁹ egritudies leonina ⁊ egritudiné elephanticam: aut ꝓpate ei cui ꝓpo accidisse dicūtur sic dicim⁹ vlcera balchie: aut ꝓpate ei cuius fama fuit q̄ medicādo eas curabat: sic dicimus vlcera charonie: aut sui ſba ⁊ essentia: sicut dicimus febris ⁊ apa. Jngt. G. egritudies aut sūt manifeste que sensu cognoscūt: aut sunt occulte q̄s facile est cognoscē: sic dolores stōi ⁊ pulmōis: aut q̄s difficile ē cognoscē: sic egritudies epis ⁊ cānalis pulmōis: aut nō, ꝓhendē nisi cū estatōe: sic egritudies q̄ vijs accīt vrie. Egritudies quoqz ē cū sunt, phe ⁊ ē cū st ꝑm societatem. Et mēbꝝ qdez alij mēbro i egritudie suo associatur: aut q⁹ nā sunt ꝓtinua inī q̄ aliq̄ ꝓtinuātur mstra. sic cerebꝝ ⁊ stomach⁹ ꝓpt ꝓtinuitatē nernoꝝ inī ea: aut matrix ⁊ mamille ꝓpt ꝓtinuitatē venarū inī illa aut q⁹ vnū ē via alteri⁹: sic ī iguina epatis cruris. Aut q⁹ sunt vicina sic pulmo ⁊ cerebꝝ. Omne enī mēbꝝ q̄ alteri associat ⁊ ꝓpie cū vnū eoꝝ alteri vicinuz debile fuerit socij sui recipit supfluitates: sicut ascelle cōdis: aut qa vnū est ꝓncipiū ⁊ radix opationis alterius sicut diaphragma plinonis i attrahēdo aerē: aut q⁹

vnū fuit alteri: sicut nerui cerebri: aut q: alij ītio mē bro associāt: sicut cēbri associat reni, ptēa q vnum qōq; cor associat epari. Et est cū societas puenit ad calū quēadmodū cerebr cū egrotat t associat ei sto machus. debilitat enim nīc eius digō t mandat ipi stomach⁹ vapores malos t nutrimētū nō digestuz t augeri ipi⁹ cerebri egritudiez: t sic ex hac egritudie pueniūt panētes ad durabilitatē t circuitōez. Cō por vō ordines int sanitatē t egritudiez sunt ser. Corp⁹ qō ē in vltimo sanitatis. Et cōp⁹ qō ē sanuz ñ in vltimo. Et corp⁹ qō est nec sanum nec egruz quēadmodū dicūt. Et corp⁹ egrotatiuū qō egritu dinē cito recipit. t corp⁹ egri q puaz habet egritudi nem. Et corp⁹ egri q hz egritudinē in vltio. Dēs vō egritudines aut sunt sanatiue aut nō sanatiue. Et sanatiua qdez egritudo ē que nō habz qō phibe at qn medicet ut dz. nō sanatiā vō ē cū q̄ ē aliqō phi bēs: t nz pcedit medico ut medicet sic dz: sicut do lor capitis si fuerit cuz eo reumatismuz. Et est tibi sciēdū q egritudo ppozcional⁹ pplone etatis t tēpo ris est miozis tiozis ea q̄ eis nō ppozcionat. Nō. n. accidit hec nisi ppt causle eius magnitudi ez Debes autē scire q̄ qdaz egritudinū sūt q̄ ad alias mutant egritudines t destruūt ipse: t in hoc ysistit bonitas t ē vna egritudo alterius egritudis medicamētū sic ḡtana er qua mltoties sanat epilepsia t podogra t parices t articulor dolores. Et qdā etiam sanant a spasmo propt scabiē puritū t both⁹ vēter quoḡ silr sanat, ppt oculo⁹ egritudiez. Et lyenteria sanat apostema latie. Et silr ani venaz aptio oīb⁹ pfert me lancholicis egritudib⁹ t dolorib⁹ scie: t doloibus renū t matcis. Et ē cū egritudines in alias mutātur egritudines t, ppt hoc sit dispō maioris malitie sic cū mutat apa latis in apa pulmonis. t sicut cuz mu tatur phrenetis i lethargiā. Et est pētea ex egritu dinibus q̄daz q̄ de vno ad aliū trāsit sicut lepza t sca bies t variola t febris pestilētial⁹ t apata putrida: t pcipue cū dom⁹ stricta fuerit: t silr cū vicin⁹ fuerit sub vēto: t sicut opthalmia t pcipue ei q ocul⁹ eruz in tuetur: t sicut ꝓgelatio cum imaginat aligs q̄ aceto suz illud, opetur: t sicut ptisis t albaras. Et sūt egri tudinuz q̄daz q̄ in semie hereditāl: sicut albās alba t tinea nālis t podogra t ptisis t lepza. Et sūt egri tudinuz q̄daz q̄ sūt gnāles q̄ sūt alicui gēti, pp̄e: aut in aliq̄ regione morātibus: aut in eis multū abūdāt Debes ptērea, scire q̄ mēbroz debilitas pplonum sequit malitiā t solonē fabricatōis.

Doctrina secūda fen scde. Cui⁹ sunt due sūme. Sūma. i. ē de reb⁹ q̄ accūt ab vnaquaq; causaz cōmunium. Cui⁹ sunt. xix. capitula.

Caplm pmuz est verbum vniuersale de causis. Cause dispositōnuz corpis q̄z iā pmisi mus variatōez. i. sanitatis t egritudis t dispositionis q̄ inter eas media existit tres ascedēte t pmitiue t ꝓiuncte. Ascedētes vō t ꝓiūcte cōicant in hoc q̄ ambe sunt res corpee. i. hūorales aut pplonales aut ppōnales.

Pmitiue vō sunt que extra corpis existunt substantiam aut ex parte corpoz extrinsecoz: sicut q̄ ex verberatione accidit t ex caliditate aeris t ex cibo ca lido t frigido q̄ corpori aduenīunt: aut ex parte aie. anima enim aliud est a corpore sicut quod accidit propter iram t timorem t similia. Et cause quidem antecedentes t pmitiue cōicant in hoc q̄ inter eas t dispositiones quas nominauimus aliqō existit me dium. Et cause pmitiue t coniūcte q̄līz cōicant i hoc q̄ int ipsas t iter pdictas dispōel nō intuēit me dium. Antecedētes vero cause a coniunctis differ runt eo q̄ cum causis antecedentibus non aduenit dispositio: iz inter eas alie existunt cause: q̄ sunt dis positioni propingores antecedentibus. Et cause antecedentes differunt a pmitiuis in hoc q̄ ipse st corpales: t inter antecedētes t inter dispositionem proculdubio interuenit medū: iz in causis pmitiuis non est hoc necessariuz. Cause quoq; ꝓiuncte a pmitiuis differunt in hoc q̄ sunt corpales: t etiā q̄ inter cās ꝓiunctas t inter dispositionē non est me dium. In causis vero pmitiuis non est hoc neces sarium: immo due res in eis sunt possibiles. Cau se ergo antecedentes sunt cause corporales. i. hūores aut pplonales: aut ppōnales. Et ipse qdem i sunt ex quibus aduenit dispō non pmo aduentu: sed aduē nit ex eis aliquo mediante. Et cause ꝓiūcte sunt cau se corpales ex quib⁹ dispositiones, pueniūt pmo ad uentu. i. absq; medio. Et cause pmitiue sunt cause non corpales ex ḡbus, pueniūt dispositiones aduē tu pmo aut non pmo. Exemplum causarum ante cedentium est repso febris t repso receptaculorum oculi vt aqua in ipm descendat. Exemplū causaz ꝓiunctaz est putredo febris t humoz q̄ ad fozamen descendit opilationis t opilatio cecitati. Exēpluz cāz pmitiaz ē calitas solis aut fortitudo aut tristicia aut vigilia: aut comedē ré calefaciētē sic allea: t hoc tūs febri aut pcussio dilatatōi t descēsui aq̄ ad oculū Dēs aūt cāe aut sī cāe fm essētiā, sic ꝑp cū calefacit t opiū cū i ffrat. aut sūt cāe fm accūs sic aq̄ ffa cū cale fac ppea q̄ ispissat cuti t z caliditatē t aq̄ cala cū ifrat ppea q̄ rsoluit t sic scamōea cū ifrat: ió q̄ hūorē ex pellit calefacientem Non ois vō cā q̄ corpi aduenit in ipsum operatur: immo pter hoc ea sunt nēcria. fortitudo. i. vtutis agētis: t fortitudo vtutis cōpis ppatie t politas pmittēdi vnuz tāgere aliud tāto tēpe vt in tali q̄le illud possit ex vno pucnire: operatio i aliud. Est aut cū cārū dispositiōes diuersificant in eo qō, p uenit ex eis Est eni cū ex cā vna in corpib⁹ diuer sis diuerse pueniūt egritudines: t ē cui⁹ operatio di uersificat in debili t forti: t fortis sensus t debil⁹ sen sus. Causaz ptērea alie sunt que sūt vicarie, alie q̄ non. Et vicarie qdem sunt quaz cū sepatiē remanet affectio. Nō vicarie vō sunt ex q̄rū sepatiōe pueni sanitas. Dicem⁹ etiā q̄ cāe q̄ mutant dispositiōes corpis: t ille q̄ pseruāt aut sūt necessarie a qb⁹ ipossi bile ē hoiez egredi in toto tpe sue vite: aut nō neces sarie. Et necessariaz qdē ex sūt gnā Ben⁹ aeris cir cūdāt⁹: t gen⁹ ei⁹ qō comedit t bibit. t gen⁹ mot⁹ t quietus corpei. t gen⁹ motuuz aialiū: t gen⁹ sōni t vigilie: t gen⁹ euacuatiōis t rectitudinis De gnē er go aeris est nobis pus loquēdū.

Cap. ij. ē de affectiōe aeris q̄ circūdat corpa.

Er ē elemētū nr̄oz corpoz t spūuz: t pter hoc q̄ ē elemētū nr̄oz corpoz t spūuz: est etiā emanatio nr̄is aduenīēs spiritibus: t est causa melioratiōis eoz nō tm̄ sic elementū: sed etiā sic faci ens. s. tēpans. Jā aūt declarauimus in his q̄ pcesse rūt quid velim⁹ intelligi cū spūm dicimus. nō enim dicere volumus illud quod phi aiam vocant. Et hoc qdē tpamētū qō ex aere nr̄is aduenit spiritib⁹ ex duab⁹ pdēt opatiōib⁹ q̄ sūt mūdificatio t euē tatio. Euētatio vō ē tpamētū pplexiōis spūs cali di cū supfluit, ppt strictionē t fm plim t, ppt aliūd scz tpamētū qō sit tpamētuz relatiuū quod scuisti. Et hoc qdez tpamētum attribuit nobis aeris at tractio a pulmone t a pozis euētatione pulsus qui sunt cū arteriis ptinui. Aer aūt q̄ nos circūdat val de ē frigidus i pplexiōe spūs innati quāto plus pplexiōis q̄ accidit, ppt strictionē. Lūcz aer ad ipm puenit impellit ipm t miscet cū eo: t prohi bet ipm ad igneitatē puertat strictiuuz ex qua ipse ad malitiā puenit pplexionis p quā remouet a pre paratiōe ad effectiones recipiēdi animales in se q̄ est causa vite t ad resolutionē inemet substantie va pozalis hūide. Mūdificatio vō ē, ppter societa tem ipsi⁹ quādo reuerti facit anhelit⁹ illud qō ei at tribuit ors sepatiua ex vapore fumoso: cui⁹ cōpa ratio ad spūm est comparatio humoris superflui ad corpus cū aer expellit. Tempamentū ergo eius est, ppterea qō spiritui aduenit aer cū attrahitur et mundificatio est propter eius exitum cum expellit. Aer enim qui attrahitur in pulmis cum ingredi tur ad temperandum necesse est ut sit in effectu frigi dus. sed postq̄ conuertitur ad qualitatem spiritus propter calorem longitudine moze destruitur eius tuamentum t nō indiget eo t est aer nouus neces sarius qui ingrediat ut vilii alteri⁹ suppleat vices. Oportet igitur necessarios ut egrediat ad hoc ut suo vicario locū euacuet: t ut fumose superfluitates sbe spūs cum eo expellantur. Et aer quidem dum est temperatus t clarus: neq; substantia extranea com plexioni spiritus cōtraria ei admiscet est sanitatem efficiens t ipam conseruans. Et cū mutat sue op erationis cōtrariū operat. Aeri ꝓterea accidūt mu tationes naturales t mutatiōes nō naturales t mu tationes cursū egredientes naturalē ei cōtrarie. Na turales vō mutationes sūt mutatiōes temporales quoniam in vnoquoq; tempore ad aliam conuerti tur complexionem.

Cap. iij. de naturis tempoz.

Debes aūt scire q̄ tpa ista q̄ sūt fm medicos alia sunt ab eis q̄ sunt fm astronomicos. Quattuor nāq; tpa fm astronomicos sūt mutatiōes sol⁹ in vna q̄z ḡdra circuli signoz a pūcto incipiētes vernali. Secōm medicos vō ver in terris tpauuis ē tps in quo nō tm̄ sūt necessarie res caleficiētes, ppt frig⁹ ut inde sit multū curādū. neq; cuētatio, ppt calorē. Et in ipo qdē est ꝓncipiū fūdē di arboꝛes. Et el⁹ tps ē tps exūs int eqlitatē verna lem aut ipam pax donec sol sit in medio thauri. Et au tūnus ē huic oppositus in talib⁹ qles sūt nr̄e tre. In alijs vō terris ē possibile ut, pcedat ver t tardet autūnus. Et estas qdē est totū tps caliduz. Et hyēs totū tps frigidum. Unumquodq; igit duoz tem poz veris t autūni ē magis breue fm medicos q̄z vnūquodq; duoz tempoz estatis t hyemis. Et hyems quidem ē tēpus estati oppositū: aut minus eo: aut maius eo fm tras. Et vr̄ q̄ ver sit tēpus flo rum t initiū pomoz. Et autūnus tps mutatiōis co lozis foliox t ꝓcipiū casus eoz. t qō est ꝓter istud est hyems t estas. Et dicem⁹ q̄ veris cōplexio ē temperata neq; ē sicut qdā existimāt calida t humi da. certificare vō istud multa inuestigatiōe ē in pte nālis phīe. credere aūt debem⁹ q̄ ver ē tempatum. Et estas ē calida, ppterea q̄ sol oppositiōi capitū est, ppiquus t fortuitō existit radij q̄ ab eo, pfluit qui imaginat puerti retro in estate aut sup angulos valde acutos: aut sup seipm in lineis in quib⁹ pene trauit. t ppterea inspissat radius. hui⁹ vō cā, p certo existit eo q̄ casus radij solis ali⁹ ē qui est sic casus axis colūne t piramidis sic si a cētro corporis sol penetret ad illud qō ē ei oppositū. Alij⁹ ē q̄ est sic superficiei t circūferētie: aut q̄ ē, ppinqu⁹ circūferētie t ei⁹ qdē vr̄ existit i axe eo q̄ ip tensis aduenit ei ab oīb⁹ extremis. ille vō q̄ ē in pte extremoz ē magis debil. Nos aūt i estate sum⁹ cadētes in axe aut cir ca ipm: t pdurat hoc tps sup nos q̄ in istis miozank latitudinib⁹. Et i hyeme sum⁹ circa circūferētiam. Ideoq; i est ate lumē existit magis splēdidū iz spa ciū qō ē a nr̄o loco ad locū sol⁹ it lōgi⁹ cū sol circa suā existit augez. Isti⁹ vō lōgitatis t, ppiqtatis ꝓportio i pte astronomica ptis disciplinal⁹ phīe decla rat t certificatio fortitudinis caloris t fortitudinis luminis mōstrat in pte nālis phīe. Et estas ꝓter h q̄ ē cal⁹ ē etiā sicca, ppt rsolutionē hūoz q̄ fit i ea a multa calitate: t, ppt rsolutionē ībe aeris t ipius sūtudinē cū nā ignea: t, ppt paucitatē ei⁹ qō cadit i ea de roze t pluuia. Et hyēs qdē frā ē t hūida, ppt haz cāz ꝑua. In autūno vō iā caloz diminut⁹ fuit t frītas nōdū puenit ad ꝓplemētuz. Et sīc existit q̄ iā i medio stam⁹ lōgitudinis q̄ ē int axē quā noia num⁹: t int circūferētiā, ppiqu⁹: igit existit tpamēto qō int calitatē existit t frītatē. Int hūiditatez aūt t siccitatē nō existit tpat⁹. Quo. n. hoc eēt cū sol iā siccauerit aerē t nōdū acciderit exsiccās hūectātib⁹ qō sit exsiccatiōi cāe exsiccātis oppositū. Dispositio quoq; q̄ ē ad ifrigidādū nō ē quēadmodū ea q̄ est ad hūectādū: quī ꝑuersio q̄ ē ad ifrigidādū ē leuis: iz ꝑuersio q̄ ē ad hūectādū ñ ē tā facil: neq; ēt ꝑuersio q̄ sit ad hūiditatē, ppt frig⁹ sic ꝑuersio q̄ fit ad sic citatē, ppt caloꝛē. Cōuersio nāq; q̄ fit ad siccitatē p pter calitatē ē facil: quī q̄libz calitas exsiccat iz nō q̄ libet frītas hūectat: imo plerūq; q̄libet caliditas fō tior ex stit i hūectādo cū mām inuenit q̄ si q̄libet fri giditas i eodē. q̄libet. n. caliditas cuaporatiōez facē t nō resolvit. iz q̄libet frītas ñ ispissat t, pstrigit t ad iuuat. Jō q̄z ñ ē dispō q̄ faciat remanē ver i hūidita

te hyemis sic ē dispō q facit remanē autūnū ut sicci
tate estatis. Veris eni hūiditas tpa in tāto tpe pp
calitatē in quāto nō tpa siccitas autūni ppt frīdi
tatē: t rē q hūectatio ista t exsiccatio sistes sint opa
tionib⁹ habu⁹ t puatiōis t nō duoꝝ ȝioꝝ opatiōi
bus. Exsiccatio nāq in hoc loco nō ē nisi ibe hūi
de destructio. t hūectatio nō ē sicce ibe destructio.
sed ibe humide acgīsitio. cū eni in hoc loco dicim⁹
aerē humidū z aerem siccū nō intelligim⁹ ei⁹ for
mā: neq ei⁹ q̄litatem nālez: neq de hoc in hoc lo
co cogitam⁹: aut multū sollicitamur. Et cū aerez di
cim⁹ hūidū nō volum⁹ intelligē nisi aerē cui admix
ti fuerint vapores multi aquosi: aut aerē cui⁹ ipsissi
tudo ȝuersa fuit a sīlitudine vaporis aquosi: t aerē
dicim⁹ siccū aerē videlz ex quo resolutuz fuit qd de
vapoꝛib⁹ aquosis ei erat admixtū qm̄ se ȝuertit ad si
mīlitudinē ibe ignīi, ppt resolutionē t cū quo admix
ti fuerūt terrestres fūi g terre in sua siccitate simīlat.
Supfluitas igit hūiditatis hyemalis minuit ex ve
re, ppt qūlibet calitatē q̄ in ipo accidit, ppt qđ sol
oppositioni capitū, ppinqui⁹ existit. Autūni vo sub
stātia nō, ppt qūlibet frīdatē q̄ in ipso accidat hu
mectat: t cū hoc cognoscē voles ꝓsiderabis an res
sicce in aere frigido tā cito hūectānt q̄m cito res hu
mide i aere calido exsiccant postq̄ ponas frigidū i
frigiditate sua: sic calidū i caliditate sua fere. Cum
hoc. n. ꝓsideraueris ſuenies rē in ea diuersā: ilz h exi
stat res alia maioꝛ: sta: t ē q hūiditas in aere calido
t fo simul nō pmanēt: nisi, ppt emanationis pmā
nētiā ad eas vemētis: sed siccitas indiget nulla ema
natiōe. Hoc aūt q hūiditas nō pmanet i corpib⁹
aeri discooptis: t in ipo aere nisi, ppt emanationez
nō ē: nisi, pterea q aer nō d f cē fortis frīdatꝰ nisi p
ꝑpationē nꝛoꝝ corpuz: neq ei⁹ frīdatis puenit apud
nos i terris hitatis tāra q̄n aliquo mō resoluat: imo
in oīb⁹ resoluit dispositionib⁹, ppt illud qđ i eo exi
stut de vtute sol' t stellaꝝ. Cū ergo abscidit emanatō
t pdurat resolutio cito aduenit siccitas. In vere aūt
illud qđ resolutū ē pl⁹ eo qđ euaporat. Et hui⁹ qdez
cā ē eo q euapoꝛatione due res efficiūt. vna ē caliditas subtil pauca i eo qđ ex spacio manifestū existit: t
calitas fortis inī ea absc̄dita ex q̄ ad tre superficiē res
pfluit subtil. Qđ. n. de tra occultū ē in hyeme vehe
mēti, caloꝛe caliđ existit: qđ ē admodū i sapiētijs nā
lib⁹ pncipalib⁹ declaratū fuit t ē calitas aeris pau
ca. Hec igit res ad hūectādum ꝓsūgūt q̄ fūt subli
matio t ipissatio: t q̄to magis q̄ etiā frīdatis in sba
ip⁹ aeris opak spissitudinē t ꝓcussionē ad euapora
tionē. In vere aūt resolutio aeris ē magis fortis q̄
ei⁹ euapatio t caloꝛ absc̄dit⁹ occult⁹ valde minuit
t appet ex eo qđ supficiei tre aduenit subito res q̄ ē
fortioꝛ: q̄ vaporās: aut res q̄ subtil existit euapatio
nis, pterea q multū supat māz t subtiliat t iuenit
ei⁹ pauca euapatio caloꝛē multū i aere t ꝑplex resolutio, ppt hoc: hoc ē fm plim t fm eaꝝ cāz singu
laritatē absq alijs cāis ex qb⁹ he alie, puenūt cāe ꝑ
ter eas q̄s noiauim⁹. Simpl⁹ aūt nō ē ibi mā multa
q̄ illud qđ fuit sublimatuz t subtilitatū restauret. Et

pptera oz ut nā veris trahat ad eq̄litatē inē hūidi
tatē t siccitatē sīc ē tpatū int̄ caliditatē t frigiditatez:
lz nō, ph⁹ beam⁹ gn̄ pncipū veris trahat ad hūidi
tatē quādā: t tū nō ē lōgiquū ab eq̄litate itē ē sicci
tas autūni ab eq̄litate. Preterea ſ non iudicauerim⁹
q in autūno sit fortis equalitas inter caliditatem t frigiditatē non erit ab equalitate longinqui⁹,
eius enim partes dicī que sunt ante meridiez t post
sunt estiue. Aer nanq autūnalis est fortis siccitatis
t valde aptus ad recipiendum caliditatem t cōuer
tit ad simīlitudinē igneitatis: ꝓpterea q estas ipsuz
ad hoc ꝑpauit: t ei⁹ noctes t eius matutina sūt frī
grida, ppter solis longitudinem in autūno ab op
positione capitum: t, pterea q subtile resolutū fortiter recipit opationē ei⁹ quod infrigidat. Aer aūt
magis ē circa equalitatem in duab⁹ qualitatibus:
ideo q aer ipsi⁹ nihil recipit ex causa que cause que
est in autūno simīlis existit. s. illud quod recipit au
tūnus ex caliditate t frigiditate. Eius igit noꝛ nou
multū longe ē a die sui ipsius. Nō si aliquis dixe
rit q̄ rōne noꝛ autūni est frigidioꝛ: nocte veris cum
oporteret ut eius aer eēt calidioꝛ: eo q sit magis sub
tilis. Respōdem⁹ t dicem⁹ q aer q est fortis rarita
tis cit⁹ recipit caliditatē t frigiditatē: t simīliter aqua
fortis raritatis: tōq cū tu calefeceris aquā t volue
ris ip̄am cōgelare citius cōgelabit q̄ frigida: ꝓpte
rea q frigiditas in ip̄am penetrat, ppt ei⁹ raritatez.
Corpa aūt nō un̄ sentiūt ex frigiditate veris quā
tū sentiūt ex frigiditate autūni eo q corpa in vere
sūt exeūtia a ffitate ad caliditatē ꝓiecta in frigidita
te: z in autūno sūt ad hoc ȝia: lz autūn⁹ ad hyemē
tēdat: t ver ab eo recedat. Et ē ubi sciēdū q tēpo
rū diuersitas facit ꝓmoueri i vnoquoq climate ali
quē egritudinū modū. Et medic⁹ oz hoc in vno
quoq climate cognoscē ad hoc: ut i ipso sint ꝓstruc
te custodia t regimīs ꝓmisso. Et etiaz cū vn⁹ dies
alicui tēpoꝛi simī existit t nō alij. Est nāq ex die
b⁹ q evernal: t ē ex eis q̄ ē estiual: t ē ex eis qui ē au
tūnalis q in die vna calefacit t infrigidat.

Cap. iiij. de iudicijs tpoꝝ t eoꝝ mutationib⁹.

Omne tempus quod complexionez habet
sanam, ꝓportionale est t conueniens: sed
qđ malitiā complexionis habet, ꝓportionale diuersificatur ab eo: sed cum multa ab equalitate egressio acciderit ꝓportionale t non ꝓportionale ab eo diuersificabitur: ideo q virtus debilitabitur. Unūquodq etiā tēpus cōplexioni egrote
cōueniens ipsius cōtrariū est. Cunq duo tempora a sua egressa fuerint natura t fuerit eoꝝ exitus contrariūs: neq fuerit ibi superfluitas longa: quemadmodū si fuerit hyems meridiana t supervenerit, ei
ver septētrionale: erit aduentus secundi super ꝓmū
conferens coꝛpoꝛibus t ipiā temperans eo q septē
trionalitas veris est oppositā meridionalitati hyemis: t simīlit si hyems valde sicca fuerit t ver fuerit
valde humidū: tunc ver hyemis siccitatē tpabit: et
si humiditas non fuerit multa neq ꝓlongabitur
tpe multo non mutabit illud, eius tēperamentum in

humectatōe impediētē. Mutatio preterea tēpis
in quo tēpoꝛe ē minus afferēs mortalitatē q̄m eius
mutatio in multis tēporibus. s. mutatio adducens
mortalitatē: t non ē mutatio emendās illud quod
prima attulit mutatio sicut diximus, t ex complexionibus aeris digniꝛ ut cōuertat ad putrefactōez
est calidi t humidi aeris cōplexio. Plurimū vero
q accidūt aeris mutationes est in locis diuersoꝛuz
situū t in profunditatib⁹ vallīū: sed in collibus t al
tis pauce, ppe existūt: t est cōueniēs ut sicut tpa di
cunt, puenīant ut sit estas calida t hyems frigida t
similiter vnūquodq tēpus. Nō si plerūq non ita
fuerit erunt cause malarū egritudinū. Annus preterea in quo ofa eius tpa fm vnā eueniunt qualitatez
annus ē malus quēadmodū si totus ann⁹ fuerit humidus: aut siccus aut calidus: aut frigidus. Ann⁹
eni qui est sic est multarū egritudinū sue qualitati, p
portionalīū quarū tempoꝛa postea erūt, plīra. vnū
nāq temp⁹ multū cōmouet egritudinē sibi, ppoꝛtionalē quāto magis totus annus. Tēpus. n. frigidū cū coꝛpus inuenit phlegmaticū cōmouet epilepsiā t palsim t apoplexiā t tosturā t spasimū t silia.
Et tēpus calidū cū inuenit coꝛpus colericū cōmouet materiā t febres acutas t apata acuta quātomagis si totus annus fm vn⁹ tpis nām incedit. Cum
plius cū cito, puenit hyems cito hyemales aduenīunt egritudines. t cū cito ꝓuenit estas cito estiue
aduenūt egritudines: t mutātur egritudines q̄ erāt
ante fm iudiciū tpis. Cuq aliq̄d, plongat tēp⁹ mul
te eius fūt egritudines: t, pprie estas t autūnus.
Debes aūt scire q effectus mutationuz tēpoꝛ non
sūt, ppter cām tpis vnde est tempus: sed, pterea q
cū co mutata qualitas magnā efficit opatōem i mutationib⁹ dispositionū: similīt quoq si aer i vna die
mutat de caliditate in frigiditatē mutabūtur fz eas
cōpa. Et in tpib⁹ quidē sanius existit: ut sit autūnus pluuiosus t hyems tpata nz sit nō frigiditatez
hñs: nō tū sit p̄urima in cōparatione regiōis. Et
si ver pluuiosū fuerit t estas nō absq pluuia fuerit:
rit istud qđ sanius cē potest.

La. v. de aere bono.

Aer bone sbe ē aer cui nō admīceat ex vapoꝛib⁹: nz ex fumis res extranea: t qui ē
discooptus celo: neq ē inter parietes t tecta constrictus. Cum vero in aere acciderit putrefactio cōis
discooptus tunc erit ipsā magis recipiēs q̄m constrictus t occultatus: aliter aūt discooptus melioꝛ existit. Et hic quidē bonus aer pmanet clarus nisi cuz
eo vapoꝛes misceātur laqueū t stagnoꝛ t, pfundita
tū aquā cōtinētū t terraꝝ que sunt late: t locoꝝ vb i
nascuntur olera: t ꝓcipue ubi talia qualesī sunt cau
les t eruca oꝛiūtur t arboꝛes viscose t arboꝛes malarum cōplionū: sicut sohat t nuces t fic⁹ t odōes
putridi: t, pter hoc nō remouebātur ab eo vēti bōi
qui sufflant ex terra alta aut equali. Et aer hic nō ē
retētus i terra, pfunda que cito calesit cū sol oriī t ci
to ifrigidat cū occidit: nz ē strict⁹ int̄ pietes qu paꝛ
ē ex quo fuerūt cōstructi cū iehergi t hoꝛ sīlia: t nō

dū integre ad siccitatē ꝑfectā puenīūt: nz obstāt attractioni aeris sicut qui gutā stringit. Et tu quidē
iā sciuisti q mutationi aeris alie sūt nāles: alie sūt na
ture cōtrarie: alie sunt q nō sunt naturales neq extra
nām. Debes aūt scire q mutationes aeris que nō sē
fm nāz siue sint ei ȝrie siue nō ȝrie qñ euenūt fm
circuitū t qñ nō seruāt circuitū. Ex dispōib⁹ qdez
tpm sanioꝛē vt existāt tpa fm suā nām: qñ eoꝝ mutatōes afferūt egritudies:

La. vi. de mutatione qualitatū aerū t eis que ex tēpoꝛib⁹ pueniunt.

Aer calid⁹ dissoluit t laxat. Et si eius caliditas pauca fuerit tpata tū rubificabit coloꝛē eo q̄ sanguiez ad exteꝛioꝛa trahit: q si
multa fuerit coloꝛē efficiet citrinū, ppter q resoluit
illud qđ attraxit. Ipse quoq multū efficit sudoꝛem
t minuit vrinā t digōem debilitat t siti facit. Frigidus vo aer cōstringit t digōez fortioꝛē reddit t uri
nā efficit multā: nō q hūoꝛes ꝓstringit t ppter q i su
doꝛē paꝛ resoluūt t his silia: t minuit egestionē ꝓpterea q musculi ami se exprimūt t nō q rectuz intestinū parū obedit: vñ, pter destructionē obediētie
vie stercus nō descendit: quapp multū moꝛat t eius
aquositas in vrinā resoluit. Aer vero hūidus cutez
lenit t coꝛpus hūectat. Et siccus exsiccat cutē t demagrat coꝛpus. Et aer turbatus tristificat aiam t ꝓmouet hūoꝛes. Aer vo turbat⁹ alius ē ab aere grosso.
Aer. n. grossus ē ille qui in turbatōe sui ibe sue silat.
Sz turbat⁹ ē ille qui cū ptib⁹ miscet grossis. Duarū vo rerū significatio ē q stelle minute parū apparēt:
et q splēdoꝛ eius qđ ex stellis fixis sicut eius qđ sintillat parū resplēdet. t eius quidez cē exīt vapoꝛes
multi t fumi multi t vēti boni pauci. Hūc aūt illuz sermonē ad hanc reducem⁹ intentiōem: t cōplebimus ipm cū de mutatiōibus aeris qui est ꝑt naturam tractabim u. Et omne qdez tēpus qđ, puenit
fm q oz iudicia habet, ppria. Et finis quidem
cuiuscq tēpoꝛis ꝓncipio tēpoꝛis qđ ē post ipm i iudiciꝭ duoꝝ tēpoꝛuz cōiicat t in egritudinib⁹ ipoꝝ.
Aer aūt cum ē fm suā ꝓpriōnē est melius tēpus t
est proportionale ꝓplexioi spirit⁹ t sāguinis: tlz cū
sua existat eq̄litate quā nomināuim⁹: ad caliditatez
tamē subtilem declinat parūper sopitā t ad humiditatē naturalē t rubificat coloꝛē eo q sanguinē attrahit tēpate t nō puenit ad resoluēdum qūēadmodū estas puenit estiualis. In vere quoq cuz motūntur egritudines chroniće. facit eni humoꝛes qui
sunt quieti currere t eliquat eos. Ideoq melācoliam paciēt⁹ melācolia ꝓmouet. Et ille i quo multitudo exuberat hūoꝛ in hyeme, ppt ei⁹ gulositatez
t exercitū ei⁹ puitatē fit in vere egritudinib⁹ aptus
que ex illis ꝓmouent materijs, ppt qđ ver eas resoluit. Cuq ver, plongatur t tempaꝛ estiue egritudines pauce fūt. Veris aūt egritudies sūt sāguis ege
stio t fluxꝰ sāguis ex narib⁹ t mulie ebulitio: q de nā
existit colere t apata t carbunculi t finaces t sūt plerūq pniciose t alie exiture. Et in ipo nātū ptinent
venaꝝ scissure t sputū sāguinolētū t tussis: t, pp̄e in
eo qđ ex ipo est hyemale t hyemi silat fuit eoꝝ dis-

positões male q has hñt egritud ies t ppe pthisiz

Et ppea q ipz i phlegmaticis mãn phlegmatis monet accidit i eo apoplexia t palasis t ũcturaruz dolores Et eis vo q ducũt ad hoc est aligs fortis motus ex motib⁹ corpcis t aiaĺb⁹ t comestio etiaz rez calefacientiũ eo q aeris adiuuat naturã. Nulla aũt res est q ita tueat ab egritudinib⁹ veris quemad modũ phlebotomia t inanitio t diminutio comedendi t augmentũ bibẽdi t debilitatio pot⁹ inebriãtis t ipsius diminutio t tẽperamentũ. Ter pterea pueris ẽ pueniens t eis q sũt circa ipsos. Hyems vo ad digerẽdũ ẽ melioz ppter q frig⁹ calozis inati substantiã phendit. vñ fortioz efficit t nõ dissoluitur. t ideo qz fructꝰ sunt pauci t gens nõ comedit nisi leuia nutriẽtia t qz hoium mor⁹ post repletõez ẽ punꝰ t qz ad loca ingrediũt calefacientia. Ipsa quoqz cholerã pl⁹ dbilitat q̃z oia tpa sua frigiditate t sni dici brenitate r' sue noctꝫ plicitate. Et ipsa ẽ magis astringẽs matias. Et ipa ẽ pl⁹ necessariũ assumẽ ea q incidunt t subtiliant Egritudinũ vo hyemalium plime sunt phlegmatice t in ipsa fit phlegma multũ t plimũ qõ est in eo qõ vomitu expellitur est phlegma. Colores quoqz apostematũ in ea fm plurimũ ad albedinẽ trahũt t in ipa abũdat catarrꝰ: t incipit catarrꝰ cũ aer autũnal' mutat qué postea sequũtur apa t apa pulmonis t raucedo t dolor gutturis: deinde accidũt dolor lateris ipi⁹ t dorsi t neruoz nocumẽta t capitis dolor chronicus: immo apoplexia. Et noctoniz, pterea q materie astringunt phlegmatice. Et qz multiplicant. Semib⁹ vo nocet hyems t eis silr q eis silles existũt: sed medijs tpibus tẽpnãm stat. In hyeme pterea hypostasis i vna multitudo existit ppatiõe estas. t ei⁹ etiã quãtitas est maioz t minuit i ea sãguis t auget phlegma. In estate vo auget cholera rubea: sed postea in ei⁹ fine cholera nigra auget: ppea q subtile resoluit t grossũ retinet t astringit. Et inuenies senes t q eis silant i estate fortiores. Et estas qdẽ hũoz resoluit t vntes debilitat t opationes nãles cã multe resolutiõis t citriuat colorẽ. ppterea q resoluit illud qõ ex sanguine attrahit. Egritudinũ quoqz tpa in ea abbreuiant. si eni virꝰ fortis fuerit aerẽ inueniet ad resolutẽdũ adiumantẽ t ad egritudinis miam maturandũ t expellet eã extra. Qõ si debil fuerit calor aeris ei addet debilitatẽ ppterea q laxat t destruet t molliet eger. Amplius estas calida t sicca cito incidit egritudines: humida vero est mastricas: vnde suaz egritudinũ tpa prolongãtur: iõqz plim vlcerũ ad herpetẽ stionẽ pueniũ. Et accidit in ea hydropsis t lyenteria t lenitur natura t ad hoc totũ adiuuant humores multi qui a superioribus ad inferiora decẽdunt t propie a capite. Estiue vero egritudines sunt sicut febres tertiane t sinochus t causon t corporis extenuatio. Et ex dolorib⁹ dolores auriũ t opthalmia t in ea multiplicantur, ppie cuz nõ fuerit vẽtosa herisipila t bothoz que sunt ei⁹ nãe cuius ẽ ipsa. Cũ vero estas fuerit vnalis erũt febres bone dispositionis nõ hñtes asperitatẽ t acuitatez siccã t multiplicabitur in ea sudor t expectabili' crisibus ppterea q caliditas t humiditas huic proportionantur quoniam caliditas resoluit t humiditas laxat t poros dilatat. Cunqz estas fuerit meridionalis multiplicabuntur in ea mortalitates t egritudines variole t morbili. Septentrionalis vero estas est sana: ideoqz exprimendi egritudines in ea multiplicantur. Egritudines autez iste exprimendi sunt egritudies que proueniũt ex cursu materiei propter calorem occultũ aut manifestum cum percutit eum frigiditas manifesta t premit. Et hẽ quidem egritudines sunt sicut reumatismi t que ipsos sequuntur Cunqz estas fuerit septentrionalis siccã phlegmaticis confert t mulieribus t choleram habentibus rubeam accidet opthalmia sicca t febres acute longi temporis t proueniunt ex adustione cholere constrictio: t cholere nigre exuberatio.

Autũnus vero multarũ existit egritudinum: eo q in ipso homo sub sole calido multũ incedit. deinde in nocte peruenit ad frigus t propterea q fructuum est multitudo qua humores sunt mali t propt dissolutionem virtutis in crate. Humores preterea sunt in autumno mali ppter mala cibaria t propter subtilis resolutionem: t quia remanet spissum t propter eius adustiõem. Cunqz aliquis humor ebulierit propterea q natura ipsum vult expellere t resoluit reducit ipsum frigus ad stringendũ. Sanguis quoqz in autũno multum minuitur: imo sanguini in sua cõplexione cõtrarius existit. Non ergo ad ipsum generandũ iuuat. Et etiã resolutio iã precessit qua estas sanguinem resolnit t ex ipso minuit In ipso autẽ accescunt ex humoribus cholera rubea residua ab estate: t nigra ppterea q humores i estate fiunt cinis: t ideo in ipso cholera multiplicat nigra: quoniã estas adurit humores: t autũnus facit ex eis cinerẽ: t principiũ quidẽ autũni sendus aliquo modo conueniens existit t eius finis eos ipedit maximo impedimento. Autũni autem egritudines sunt scabies que ercoriat t ipetigines t cancri t ũcturarũ dolores t febres cõmixte t febres quartane, ppter cholere nigre multitudinẽ. t propter illud qõ de eius operatione declarauimus: ideoqz i grossatur splen in eo t accidit in ipso vt vrina guttatiz emittatur propter illud quod vesice accidit ex diuersitate complexionis inter caliditatẽ t frigiditatẽ. Difficultas quoqz accidit vrine qõ plus accidit q̃z q vrina guttatim emittat. t accidit in eo lyenteria. Et hoc quidẽ est propterea q frigiditas expellit illõ qõ ex humoribus ad interiora corporis est subtilet t fit in eo scia: t accidit i eo sinantia acuta cholerica t in vere phlatica: quoniam principiũ cuiuscunqz humoris carũ est ex humore quem efficit temp⁹ qõ ante ipsũ fuit: t in ipso etiã multiplicat iliaca siccа. Et est cum in eo accidit apoplexia t egritudies pulmonis t dolores dorsi t coxarũ propter motũ superfluitatum in estate primum t postea cito constrictionem. Et multiplicantur in ipso vermes i vẽtre, propter debilitatem virtutis in digerendo t expellẽdo.

In ipo ẽt t ppe in sicco multiplicant variole: t dicipue cũ ante ipz fuerit estas calida t i ipo etiz multiplicatur mania ppẽ hũoz cholericoz malitiã: t qz cholera nigra eis cõmiscet. Autũnus preterea est tps qõ i pulmõe hũnũb⁹ apa ẽ deterius q sũt habentes ptisiz t ipe detegit occultũ in dispõe. cũ ante ipz initiuz habuerit t nõ bñ manifestabat. Et hoc quoqz hũnũb⁹ singulares ẽ ipe deterius tẽpus causa fue exsiccationis. Amplius autũn⁹ ẽ sicut nutritoz reliq̃z egritudinũ estatis. Et autũnus q melioz est illud ẽ q est magis humidus t pluuiosus Et deteriorest ille qui est siccus.

Capl'm. vij. de iudicijs dispõnuz anni.

Cum hyemi meridionali ver supueñit septẽtrionale qõ postea elcas segtur valde vaporosa t multiplicare fuerint aq̃ t ver pserũauerit materias vsqz ad estatẽ multiplicabit i autũno mortalitas in pueris t multiplicabũt i eo dyẽteria t intestinorum vlcera t tertiana nota, plura Cunqz hyems mitarũ fuerit aq̃z aborties ille que se in vere perituras sperabãt absqz eã. Qõ si peperit erit qõ pariẽt debile aut mortuũ aut grãdez hñs malitiã. tm hominib⁹ multiplicabũtur ophtalmie t sãguis egõ. Et catarri tũc multiplicabũtur t, ppe in senib⁹ t descẽdet in mẽbra eoz occultata. t qñqz mortẽ mortẽ subita: iõ q vie spiritus subito ex multitudine opilantur. Et cũ ver pluuiosũ t meridionale fuerit ipsũqz hyemi supueñit septẽtrionali multiplicabũt in estate febres acute t ophtalmia t nãe solo t sãguis egestio t pliz horũ oim, pinget pp reumatismos: t ppea q phlã qõ in hyeme adunatũ fuit ad fozamia descẽdet occulta eo q ipm mouebit calor t, ppe in hũidas hñtib⁹ pplones sicut mulieribꝰ: t multiplicabitur putrefactio t ipsius febres. Qõ si in aliquo z estate euenerit pluuia tẽpoze quo canis eleuat t postea, peneuit vẽtus septentrionalis bom fiducia habebitur t resoluentur egritudines. Quibus autem plus nocet hoc tempus sunt mulieres t pueri. Et qui ex eis euaserit ad ẽrtanas deueniet propter humoruz adustionem: q fiunt cinis: t post quartanas proueniet ad hydropisim et ad dolores splenis. et ad epatis debilitatẽ, ppter hoc. In seminib⁹ autẽ t in corpe in quo est timoz frigoris est eius nocumentuz puñ. Cũ vero estati sicce septẽtrionali supueñerit autumnus pluuiosus meridionalis pparabũt corpa ad hoc vt veniant in hyeme dolor capitis t cutis t rancescẽt eoz guttura t fluent: qñ oriza multum accidet eis

Et similiter cũ estati sicce meridionali supueñerit, autũnus pluuiosus septẽtrionalis multiplicabitur ẽt in hyeme dolor capitis. t post reumatismus t tinnitus t raucedo. Et cum estati meridionali autũnus supueñerit septentrionalis multiplicabũtur in eo egritudines exprimendi t constringendi t iam scitis hoc. Et cum autumnus t estas in hoc conueniunt vt sint ambo meridionales humidi multiplicabuntur humores: et cum venerit hyems venient egritudines exprimendi quas nominauimus: neqz est longe quin ad constrictionem et materierum cõculeationem perueniatur: eo q sunt multe t q vapores non habent vnde egrediantur vt ad putridas pẽducant egritudines: nz fallet quin hyems sit infirma: propterea q inueniet mias materias constrictas t multas. Cum vero ambo fuerint sicci septẽtrionales tuabũt eum: cui nocet humiditas t mulieribus: t qui est talis quales ipse sunt accident opthalmia sicca t catarrus lõgi temporis t febris acute t melancholia. Hyems autem que est frigida t pluuiosa ardorem efficit vrine. Et cum estatis caliditas fortis fuerit t eius siccitas prouenient sinantie pernitiose: aut non pernitiose t que aperiuntur: aut que non aperiuntur: t ille q aperiuntur aut erũt interius aut exterius: t variola t mingendi difficultas: t morbillus: t ambo erunt salui: t opthalmia: et sanguis corruptio: t tristicia t menstruoz t sputi retentio: t cum post hyemem siccam fuerit ver eius siccum erit malum. Amplius mortalitas corrumpit arbores t vegetabilia: ideoqz corrũpuntur ex aialibus que ea comedunt: t ideo homines qui eis vescuntur corrumpuntur.

Capl'm. viij. de accidentibus aeris impressionibus q non valde cursui nature z rarie existunt.

Nunc aũt dictionem complere debemus de aliis mutationibus aeris non naturalibus neqz contrarijs nature quia fm res celestes t res terre, res eueniũt. Etiam quidem multas cauas inuenimus in narratione temporuz. Ille vero que res sequũtur celestes sunt sicut ea que stellaz causa accidunt. Est enim cũ multe ex stellis i vno ptinguntur loco t pungunt soli: t, puenit ex hoc calefactio multa eis quoz capita sunt ipsis opposita aut locis que sunt circa eas. Et est cum ab oppositione capitum multa remouentur longitudine t minuitur calefactio. Impressio enim rectitudinis capitis i calefaciendo non est sicut impressio durabilitatis rectitudinis t propinqtatis. Rez autem terre strium alie sunt que sunt propter causam latitudinũ terraz, alie sunt que sunt propi altitudinem ciuitatũ t propter eaz profunditatẽ: t alie sunt que fuit propter causam montium: t alie sunt que sunt propi marinz causam: t alie sunt' que ventoz causa existunt: t alie sunt que sunt propter causam terre. Ille autem que sunt, ppter causam latitudinum: sunt' q si terra fuerit que sit circa reuolutionem capitis cancri i septentrione: aut reuolutionem capitis capricorni i meridie: erit magis calida q̃z illa que elõgabitur ab ea ad partem linee equinoctialis: aut ad septẽtrionem

Credere vero debent ex eo sermonem q videtur q terra que est sub circulo equinoctialis dici est circa equalitatem: quoniam causa celestis calefaciens ibi est causa vna que est solis oppositio capiti: t hec quidem oppositio soli non magnam efficit impressionem. Quod autem magnam efficiet impressionẽ est durabilitas oppositiõis. Iõqz calor immediatoze octaue est maior calor q̃z i medio diei t ppea cũ sol ẽ in postrẽo cãcri t in pncipio leõis ẽ maio q̃z ẽ cũ ẽ i fine sue ocliatõis. Erio cũ sol a capite cancri pro

cedit ad aliud qđ est minoris declinatõis ꝙ ipsum est eius calor maior ꝙ sit cū est in tanta declinatõe: et nondū puenit ad caput cancri. In terra vero vbi est linea egnocrial nõ opponit sol capiti nisi paucis diebꝫ: ⁊ postea cito elõgat. Augmētū nāq; ptiū declinatõis apud duos modos multū existit maꝫ augmēto qđ existit apd tropicos: imo forsasse apd duos tropicos nõ operabuntur motus trium dierꝫ aut ꝑtuorꝫ aut plurū impressione sensu perceptaꝫ: deinde sol morat ibi in latitudine vnaꝫ aut circa longo tpore ⁊ incessanter calefacit: quapropt pro sententia tenendū est ꝙ terre quarū latitudines sunt ꝑ pinque declinationi toti omnibꝫ terris sunt calidiores ⁊ post ipsas ille que ab ea in duobus elongãtur lateribus ad ptes duorꝫ polorꝫ ꝙntitate. xp. graduū

In linea vero equinoctiali nõ est calor illius superfluitatis quā facit oppositio circa reuolutionē capitis cancri in locis habitatis. Frigiditas autez in terris que ad septẽtrionem longe sunt ab ista reuolutõne est maior. Et hoc quidē est illud qđ est ꝑsideranduꝫ fm latitudines terrarum: ita tū vt in omnibꝫ aliis dispositionibus similes existant. Illud vo qđ est fm terre situm ꝙnqz in alto ꝓsistit loco: qnqz in ꝓfundo. Et locus quidē ꝓfundus est calidior. Et locus altus sp frigidior

Illud vo qđ est circa terrā in hoc spacio in quo sume est calidꝫ ẽ ꝓpterea qꝫ solis radius circa terrā sit fortior: ⁊ qđ ab eo ad terram aliam elõgatur est magis frigidū. Et eius qdē causa in parte naturalis phie ꝓtinet. Lnqz ꝓfundū ꝓter hoc fuerit imū plus cõprehendit radiū: ⁊ est magis calidū. Illud vero cū causa montū existit si est illud in quo mons existit fm intentionē habitationis est ingrediẽs in diuisionē quā nominauimꝰ Et si est illud qđ est fm intentionē vicinitatis est id de quo loqui nūc volumus. Dicemꝰ ergo qꝫ mons in spacio duobus operat modis: ⁊ vnus est ex. ptevnde sup ciuitatē solis radios fducit: aut ipꝰ os ab ea te git. Et alter est ex parte vnde ventuꝫ ꝓhibet ⁊ eius exuberationē refrenat. Primus aut est sicut si a pte septẽtrionis alicuius regionū que sunt septẽtrionales fuerint montes: ⁊ eleuetur sup eam sol in sua reuolutione reflectet ipsius calefactio ad regionē ⁊ calefaciet eam licet regio sit septẽtrionalis: ⁊ similit cū mons est a pte occidentis ⁊ discooperitur ab oriente. Et cū mons existit a parte orientis minus est ꝙ illud in hac intentõne. Sol nāq; cū mouetur ꝫ sup montē illū elenat in oi hora ab eo elongat ⁊ radiū q̄litas se minorando ꝓcedit q ab ipso sole ad illā tendit. Cū vero mons est ab occidente nõ est sic. Sol enim quaqz hora ei appropinquādo incedit. Addus aute ventū ꝓhibendi est qꝫ mons aut claudit a ciuitate flatū vētri septẽtrionalis infrigidantis: aut multiplicatur flatus meridionalis calefaciẽtis: aut est ciuitas inter duo cacumina montiuꝫ sita detecta obuiationi alicuius venti: cuius exsufflatio ibi fortio: erit ꝙ sit in terra plana: solet eni aer cū ꝑ viam incedit angustam tractim ꝓcedere ⁊ non cessare et similiter aqua ⁊ alia. Et huiꝰ quidē causa in naturali bus est scita.

Ciuitates vero magis temperate ex parte montium siue sint cooperte siue discooperte sūt que ab oriente discooperte sūt ⁊ a septẽtrione ⁊ cooperte ab occidẽte ⁊ meridie. Et maribꝰ vero assidue ciuitatibus q̄ sūt eis vicine humiditatis augmentū ẽ Qđ si maria fuerint a parte septẽtrionis erit hoc adiuuans ad infrigidandū eas ꝓpt reuolutionē venti septentrionalis qui in natura sui frigidus existit: super aque faciem. Et si a parte fuerit meridiei proueniet ex eis grossitiei meridionalis augmenti: ⁊ propter si penetrandi locū non inuenerit, ꝓptea qꝫ mõs sibi in facie resistit: ⁊ cū a parte fuerit oriẽtis: erit humectatio aeris ab eis maior ꝙ si in parte fuerit occidentis. Sol cui sine cessatione resolutionē augebit quanto plus appropinquauerit: sed in occidentalibus non sic efficiet. Ad summū vero ex maris vicinitate prouenit aere humiditas: postea si fuerint vẽti nulli sibi succedentes quos nõ refrenauerint mõtes erit aer magis a putrefactione saluus. Qđ si venti exsufflare nequierint erunt putrefactioni ꝓparate: ⁊ vt humores putrescant. In hac autē intentione venti qui sunt meliores sunt septẽtrionales post orientales: post quos sunt occidẽtales ⁊ deteriores sunt meridionales. Sermo vero de eo qđ vẽtorū causa generat duobꝰ modis existit: sermo vero vniuersalis absolutus ⁊ sermo fm illud qđ vnicuiqꝫ ciuitati ꝓpriū existit. Vniuersal vero sermo ẽ qꝫ meridional fm plimas ciuitatū calidus est ⁊ humidꝰ Sed calidus preterea qꝫ a parte solis vicinitate calefacta venit: ⁊ humidus propterea qꝫ plimū mariuꝫ a nobis est meridionale: ⁊ preter hec que sunt meridionalia operat in eis sol fortiter ⁊ euaporant ex eis vapores qui ventis cõmiscentur, ⁊ ideo meridionales venti existunt laxantes. Septentrionales vero sunt frigidi: eo qꝫ sup montes transeunt ⁊ sup terras frigidas mliarū niuū: ⁊ sunt sicci propterea qꝫ eis nõ mlti associant vapores: qm̃ resolutio a pte septẽtrionis fit minus: neqz transeunt sup aq̄s marinas ꝫ trāseunt fm plimū super aquas congelatas aut sup deserta. ⁊ orientales quidē inter caliditatez ⁊ frigiditatē sunt temperati: sed sunt occidentalibus siccores.

Septẽtrionales nāq; orientis minꝰ hñt maria ꝙ septẽtrionales occidentis. Et nos, pculdubio septẽtrionales sumus. Occidentales vero parū plꝰ sunt humidi: qm̃ sup maria trāseunt: ⁊ qꝫ sol eos sup dissipat mot: vnusquisqz eni horꝫ duorꝫ. ſ. solis ⁊ ipsorꝫ alteri suo motu quasi cõtrariꝰ existit. Ideoqz nõ tm̃ resolut eos sol quantū orientales resolut vẽtos: ⁊ propte qꝫ maior orientaliū exsufflatiõ est in ꝓncipio diei ⁊ maior occidentaliū exsufflatio est in fine diei. Et ideo occidentales minoris existūt caliditatis ꝙ orientales: ⁊ magis ad frigiditatē declinãtes. Et orientales maioris caliditatis: licet ambo operatione ventorꝫ meridionaliū ⁊ septẽtrionaliū sint temperati. Nāqz vero in ciuitatibus ventorū iudicia fm alios res mutantur. Est eni qnqz in quibusdam ciuitatibus ꝓueniens vt venti meridionales frigidiores sunt, cū circa eas montes fuerint niuosi meridionales: ⁊ cū verterint se vẽti meridionales ad frigiditatem: ideo qꝫ sup ipsos trāseūt. Et ẽ cū septẽtrionales meridionalibꝰ caliditores existunt: cum circa eos deserta fuerit adusta. Si assamiayn aut sūt venti qꝫ deserta trāseūt valde calida: aut sunt venti de gnē fumorum qui in spacio signa efficiunt torrefactiõia simulia ignit: qm̃ cū sunt granes ibi accidit eis sicut antecessio ⁊ ꝓbustio ⁊ subtile separatur ⁊ qđ grave ẽ delecdit in quo existūt adustiõis ⁊ igneitatis reliquie: qꝫ oẽs vẽti fortes sicut videt sapiẽtibꝰ phorꝫ non incipiūt nisi a supiori: licz materierū eorꝫ principium sit ab inferiori. Principiū vo motuū ⁊ exsufflationum ⁊ turbinis eorꝫ est a supiori. Et hoc aut ẽ iudicium cõe: aut fm plimā: ⁊ hec certificatio i ptẽ nãlis phie ꝓtinet. Et nos qdem nūc nominauimus caplm istius modi in locis habitis. Lnitatum vo diuersitates sunt fm terrā: qm̃ earum alie sunt intose: alie sunt que sunt petrose: alie sunt que sūt arenose: alie sūt que sunt limose setetes: aut cenose: alie sūt super quarez terrā est virꝰ metallina supans ⁊ hoc totum in eꝰ aere ⁊ aqua ꝰpatur.

Caplm. ix. de impssiõibꝰ aerearū mutationū malarū cursui naturali ꝓtrariarum.

Mutatiões vo naturā egredietes sūt: aut ꝓpter ꝓuersionem in sba aeris factā: aut ꝓpter ꝓuersionē in q̄litatibꝰ ipius. Qđ vo in eius existit substātia ẽ ut eꝰ sba ad malitiā ꝓuertatur Non ideo qꝫ aliqua suarū qualitatū valde fortior: facta fuerit ⁊ fm augmētū: aut diminutionē ⁊ hec est pestilẽtia. Et ẽ putrefactio q̄ accidit aeri simil putrefactioni aque remoliẽtis fetide. Mos nāq; eius aerem dicimꝰ volumꝰ dicẽ aerem simplicẽ mundum qm̃ ipe non ẽ aer qui nos circūdat: ⁊ si inuẽtus fuerit purus fortasse erit alius. Ipe eni ⁊ vnūquodqz simpliciū nudorꝫ non putrescit: sed aut in sui qualitate: aut in sui substātia i aliud ꝓuertit simplex sicut aqua conuertitur in aerem. Cū aūt aerẽ dicimus nolumꝰ dicere nisi corpus in substātia sua ꝓmixtū. Et ẽ corꝰ cõmixtū ex aere certificato ⁊ ptibꝰ aqueis vaporosis: ⁊ partibꝰ terreis in fumo ⁊ nubibꝰ surgentibus: ⁊ partibꝰ igneis. ⁊ nos neqz dicimꝰ illuz aerem nisi quõ dicimꝰ aquā maris: aut lacuū aquā licz non sit aqua plura simplex: ꝫ mixta ex aere ⁊ terra ⁊ igne: ꝫ supans in ea est aqua. Hic ergo aer putrescit qm̃qz ꝓuertitꝫ ibꝫ ad malitiā sicãq; lacuna rum putrefit ⁊ ꝓuerat eꝰ substātia ad eā. Pestilẽtia aūt ⁊ aeris putrefactio fm plim euenit in postremo estatis ⁊ in autūno. Et nos qdẽ noiabimꝰ accidentia q̄ ex pestilẽtia i aliis locis ꝓueniūt. Qđ vo ipsiꝰ existit q̄litatibꝰ ẽ ut fm caliditatẽ aut frigitatẽ ad q̄litatẽ ꝓueniat intollerabilẽ inmm̃ ut ꝑ ipm messes ⁊ gnātio corrūpant. Et hec qdẽ ẽ aut ꝓuersio hõgenea sicẽ rabiositas estatis cū fortio: sit: aut ꝓuersio cõtraria sicẽ frigoris malitia i estate q̄ ꝓpter aliqđ euenit accidẽs. Ex acre vo cū mutat, ꝓueniūt in corꝓribus accidtia. Cū. n. putrescit putrefacit hũores ⁊ icipit hũorẽ putrefacere q a corde circūdat ris ẽ: qm̃ ad ipm, ꝓpinguus accidit ꝙ ad aliū: ⁊ si fortẽ calefit ũ curas larat: ⁊ hũores resoluit. ergo in siti augmentū sitat ⁊ resoluit spūz ⁊ deficit vtutes: ⁊, pbibet digestionẽ, ꝓpter qꝫ calorẽ innatū occultū resoluit q ẽ inst fm nāe. ⁊ colorẽ efficit citrinū: ꝓpterea qꝫ hũores resoluit sanguineos colorẽ rubificãtes: ⁊ qꝫ cholerā alios facit superare hũores ⁊ cor qz calefacit calorẽ nõ innatū ⁊ facẽ hũores fluere ⁊ ꝑpos putrefacit. ⁊ defert eos ad ꝓcalitates ⁊ mẽbra debilia ⁊ cor ꝑpbus sanis nõ ẽ bonꝰ. Et mẽ cuz hydropicis ꝓfert ⁊ paralyticis ad alcuzẽ ffo ⁊ spasmo hũido ⁊ torture hũide. Aer vo frigidꝰ calorẽ innatū ad ꝑiora ingrediat: h nāqz ẽ mortificans. Aer ꝓterea ffidus nõ multū, pbibet materierū fluxū ⁊ ꝓtinet eas: sed facit catarrū ⁊ debilitat nerꝫ ⁊ tracheā arteriā magno ledit ipedimẽto. Et cū nõ fuerit fortis digestionẽ efficiet fortiorẽ: ⁊ oẽs occultas opatiões efficiet fortiores ⁊ excitabit appetitū. Ad vltimū vo ẽ magis sanus ꝓuenies ẽ aer multe calitatis. Sz ciꝰ qdẽ nocumẽta sūt ex ꝑte opationū q̄ ex nervis pẽdẽt: ⁊ iõ qꝫ claudit poros: ⁊ qꝫ ꝓmit illud qđ int i ossibꝰ existit. Aer vo hũid pribꝰ ꝓplonū ẽ bonꝰ ⁊ colorẽ efficit bonū ⁊ cutẽ: ⁊ reddit cā mollẽ: ⁊ poros diminut aptos. sed ad putrefactionẽ ꝓparat. Et siccꝰ quidem huic existit contrarius:

Caplm. x. de naturis ventorum.

Lm vẽtorꝫ dispões narrauimꝰ i capto mutationū aeris notatiõe aliq. Nūc vo ei⁹ fmonẽ volumꝰ, pferre aggregatiuꝫ ꝑs alium ordinẽ ⁊ incipiemus a septẽtrionali.

De vento septentrionali.

Septẽtrional corroborat ⁊ indurat: ⁊ que manifeste fluunt, pbibet: ⁊ dimidit poros ⁊ digestiuam fortes efficit constringit ventrem ⁊ indurat ⁊ ꝓuocat vrinam: ⁊ aerem putridū pestilentialem sanat. Cū vero meridionalis septentrionalem ꝓcedit ⁊ segnr cū septẽtrionalis accidit a meridionali fluxus ⁊ a septẽtrionali exꝑssio iteriꝰ ⁊ qnqz ꝓuenit inde scissura ad exteriora. Jõqz multiplicẽt tũc fluxus materierꝫ capitis ⁊ pectoris egritudines. Et egritudines qdẽ septẽtrionales sūt dolores neruoꝝ de qbus sūt vesica ⁊ matrix ⁊ difficultas mingendi ⁊ tussis ⁊ costarū dolores ⁊ lateris et pectoris ⁊ horripilationes.

De vento meridionali.

Meridional laxat fortitudinẽ ⁊ apit poros ⁊ turbat hũores ⁊ mouet eos ad exteriora ab interioribꝰ ⁊ i sẽib⁹ efficit grauitatẽ. Et ꝙ ẽ ex eis q̄ exturas corrūpūt: ⁊ egritudinū efficit recidiuationẽ ⁊ debilitat ⁊ sup exturā ⁊ podagraz efficit puritū ⁊ ꝓmouet epilepsiā ⁊ affert sonū ⁊ facit febres putridas. ꝫ nõ exalperat guttur.

De orientalibus ventis.

Venti isti si i postremo noctis ⁊ in ꝓncipio diei flauerit veniẽt ab aere q iã ꝑtus est, ꝓpter solẽ: ⁊ subtiliat ꝰ eꝰ hũiditas ideꝫ fuit immutata: iõqz sunt ficcores ⁊ subtiliores. q si in fine diei ⁊ in ꝓncipio noctis flauerint: erit res cõtraria. Orientales tñ vniuersaliter occidentalibus semper

existunt meliores.

De occidentalibus ventis.

Ent. isti si flauerint i fine noctis i principio diei z noctis principio flauerint erit res ȝria.

Cap.xi. de his q̃ puenũt ex habitationũ locis.

IM caplo mutationũ aeris iã noiauim⁹ dispositiões q̃sdã locoꝝ habitabiliũ. Nũc vo etiã in eis sermonẽ volum⁹ pferre cõpendiosum fm aliũ ordinẽ. neqz ẽ nobis curaduz si aliqd ex his que dixim⁹ retteremus.

Locorum habitabilium iudicia.

Um sciuisti q̃ locoꝝ habitabiliũ dispositiones in corporib⁹ diuersificant cã altitudinũ z pfũditatũ in ipsis: z eã dispositionis eoꝝ q̃ eis vicinant cũ hoc ex mõtib⁹ z dispositionis terre ipi⁹ si sit lutosa aut hũ facta: aut cenosa. aut si est in ea vt⁹ minere. z dispositioil multitudinis aq̃ aut paucitaſ eaꝝ. z dispositiõis eoꝝ q̃ eis vicinãt sic arboꝝ z minerazꝝ aut foueazꝝ aut cadauerꝝ aut hoꝝ silũ. Et scituisti q̃n aeꝝ pplexiõis ex latitudinib⁹ ciuitatũ cognoscitur z ex fra ipaꝝ z ex mõtũ z mariũ vicinitate quã hñt cũ eis: z ex vẽtis eaꝝ. Et nũc qdẽ dicem⁹ sũmati q̃ ois aer q̃ cito infridat cuz sol occidit z cito calefit cuz ipe oriꝝ est subitl. Qui vero huic ẽ ptrar⁹ ẽ ecõtrario. deinde oib⁹ aerib⁹ deteriꝝ ẽ ille q̃ coꝝ pstringit z aeris at rationẽ angustat. Post hoc diuidemus nunc cuiuslibet loci habitabilis dispositionem.

De locis habitabilibus calidis.

Eca hitabilia calida nigrificãt capillos inñ z crispant q̃ eos cũ colligũt pipi similes efficiũt digestuã debilitates. z cũ in eis maxia fuerit resolutio z minuet hũiditas cito aduenient senũ sic in fra nigroꝝ. Ill' nãq̃z q̃ ibi morant aduenit senũ annis trigita z coꝝ corda sũt timida. pterea q̃ spũs multũ resoluũt. Coꝝpora pterea in hitabilib⁹ calidis morãtiũ sunt magis leuia.

De locis habitabilibus frigidis.

IM locis hitabilib⁹ frigidis morãtes sũt fortioꝝ z audacie maioris z melio⁹ digerẽtes sicut sciuisti. Que si fuerit hũida erũt ibi morãtes crassi z carnosi: z multa abundãtes adipe quoꝝ vene erunt pfunde z iuncture occulte z erunt ipsi teneri z albi.

De locis habitabilibus humidis.

IM locis hitabilib⁹ morãtes humidis pulchraꝝ sũt facieꝝ. Unoꝝ cutes sũt lenes: z cũ exercitantur cito aduenit eis laxitas. Et eoꝝ estas nõ nimiũ calefit: neqz hyẽs valde infrikat. Et eis aduenũt febres multe moze z vẽter z sãguis mult⁹ erit⁹ ex mẽstruis z hemoꝝroidib⁹. z multiplicant in eis hemoꝝroides. z vlcera putrida z putrefactio z multiplicant in eis epilepsia.

De locis habitabilibus siccis.

IM locis habitabilibus siccis morantium exsiccantur complexiones: z ipsoꝝ oli-

fuscantur cutes z exsiccantur. Et eoꝝ cerebris cito aduenit siccitas. Et eoꝝ estas est valde calida z hyems qdem multum frigida.

De locis habitabilibus altis.

IM locis habitabilibus altis morantes sũt sani: z fortes labores multum patientes: z viuunt diu.

De locis habitabilibus profundis.

IM locis habitabilibus profundis morantes in vaporositate existunt multa z patis debilitate: z aquis abundant non frigidis z propriis si fuerint stantes: aut aque lacuuz aut stagnoꝝ: z quemadmodum scitisti eoꝝ aeres sunt mali.

De locis habitabilibus petrosis z discooptis.

Eoꝝ aeres in estate sunt valde calidi z in hyeme multũ frigidi. Et eoꝝ corpora sunt dura z solida z multoꝝ capillor⁹ fortia z iuncture manifeste z vincti in eis siccitas z sunt multum vigilãtes: z sunt maloꝝ morum inobedientes: z in eis bellorum fortitudo z solleritia in artibus z acuitas.

De locis habitabilib⁹ montuosis z ninosis.

IM locis montuosis ninosis morãtiuz iudiciũ est sicut aliaꝝ terraꝝ frigidaꝝ. Et eoꝝ terre sunt vẽtose. Et dũ nix morãs generantur in eis boni vẽti. sed cũ resoluit si mõtes hñt q̃ vẽtos. phibeant sunt vaporosa.

De locis habitabilibus marinis.

Dũ tpantur caliditas z frigiditas. ppt sue hũiditatis ad passionẽ inobediẽtiã z ad recipiẽdũ illud qd in ipa penetrat. In humiditate vero z siccitate. pculdubio ad humiditatẽ declinant. Et si septẽtrionalia fuerint erũt maris vicinitas z habitationis. pfunditas magis temperate in eis. Et si meridionalia fuerint calida erit ecõtrario.

De locis habitabilibus septentrionalibus.

Eoꝝ habitabiliũ locoꝝ hominũ iudicium est sicut iudiciũ ciuitatũ z temporũ frigidoꝝ in quibus multiplicantur expimendi z constringendi egritudines z multiplicantur in eis humoꝛes in occulto corporis congregati. Et solet in eis esse digestiue bonitas z vite longitudo: z multiplicatur in eis exitus sanguinis exnaribus propter multam repletionem z resolutionis paucitatem. vene ergo aliquando scinduntur: Epilepsia vero non eis accidit propterea q̃ sint interius sani: z quia calor coꝝum innatus est multus que si acciderit erit fortis: quoniam non cueniet nisi propter fortem causam. In corporibus preterea eoꝝum vlcera cito sanantur propter eoꝝum fortitudinem z sanguinis eoꝝum bonitatem: z propterea q̃ exterius non est causa que ea laxet aut ea detegat. Sed propter multum caliditatis coꝛdium eoꝝ sunt eis moꝛes lupini. Mulierib⁹ pterea eoꝝ accidit ne a mẽstruis pfecte mũdẽt: q̃n eaꝝ mẽstrua nõ sufficiẽti fluũt cursu. ppt viarũ pstrictionẽ: q: nõ

est. abi q̃ ipã faciat currere z latet. Et propter hoc dixerũt qdã q̃ sunt steriles q: eaꝝ m ficcs non sunt mũde. hoc tñ diuersũ ẽ ab eo qõ i ptoꝝ tris videm⁹

Ego aũt dico q̃ caloris innati eaꝝ fortitudo pfi cak ei q̃ minuit ex causis q̃ fluere faciunt z laxant exteriorib⁹. Et dixerũt q̃ raro accidit eis vt aboꝛtũ patiant. Et hoc qdẽ demõstrat q̃ vtutes morantiũ in istis hitabilib⁹ locis sunt fortes. Et ptus aduenit eis dur⁹: q̃n membra caꝝ ptendi sũt stricta z solida. Qñ vo aboꝛtient fm plin fit. ppt frig⁹. Eaꝝ quoq̃z lac paucũ est z grossũ. ppt frigus nõ pmittens penetrare q̃ currere. Est etiã cũ in hac tra accidit z pcipue debilcs hũib⁹ vtutes vt mlierib⁹ cuzes z pthisis et eis. pphe q̃ pariũt accidit eis pthisis z cuzes frequenter ppterea q̃ vehement se. exp̃mũt ex durities ptus. Ue ne ergo q̃ sũt in pte pectoris scinduntur z ptes aliquot ex neruis z villis. Et pmo igit accidit pthisis z exsiccido cuzes. Miraclı quoq̃z vẽtris p̃parat⁹ est ad scindendũ apud vehemẽtẽ expssionẽ. Et pueris accidit ramex aquosa q̃ eb eis remouet cum crescũt z puell' accidit aq̃ vẽtriũ z mficiũ: q̃ cũ crescũt recedit. Opthalmia vo raro accidit eis: sz cũ accidit ẽ fort⁹

De locis habitabilib⁹ meridionalibus.

Dũ iudicia sunt iudicia trar z tẽpoꝝ caloꝛ. plin ait aq̃rũ q̃ sũt in eis ẽ salsũ z sulphureũ. Et capita morantiũ in illis sunt plena humidis marijs: q̃n meridies hoc operatur. Et eoꝝ vẽtres sunt soluti. ppt id qõ ex eoꝝ capitib⁹ ad stomachos descẽdit. Membra quoq̃z eoꝝ sũt lata z debilia: z sensus ipsoꝝ graues Et deliderta comedẽdi z bibẽdi debilia z quolibet vino grauant: ppt qõ eoꝝ capita z stomachos grauia existunt. vlcera quoq̃z eoꝝ durit sanant z mollificant. Mulieribus vo accidit multũ sãguis mẽstrui exit⁹: neqz pstrigit nisi cũ difficultate. Et frequẽt aboꝛtiunt. ppt multitudinẽ egritudinũ eaꝝ: z nõ ab alia cã. Viris quoq̃z accidit a vẽtre sãguis exit⁹ z hemoꝝroides z opthalmia humida q̃ cito sanant. Senib⁹ vo q̃ transeunt l. annos accidit palisis. ppt coꝝ catarros. Et accidit oibus eis. pphea q̃ sũt coꝝ capita plena asma z tensura z epilepsia. Et accidunt eis febres in quib⁹ caliditas z frigiditas pũgunt z febres lõge hyemales et nocturne. Accute vo febres parũ accidunt eis ppterea q̃ coꝝ vẽtres multũ resoluũtur z dissoluit subtile qõ est in coꝝ humoꝛibus.

De locis habitabilibus occidentalibus.

Unitas q̃ ab occidẽte ẽ apta z in oppositõne posita est sana z boni aeris. Sol enim in pncipio dici sup eã elenat z aerẽ ei⁹ clarificat. Postea recedit ab ea aere iam clarificato: z ex sufflant super ipsam venti subtiles quos p̃mittit ei sol: deinde ipsemet eo sequitur z conueniunt ipsorum motus.

De locis habitabilibus occidentalibus.

IM ciuitate q̃ ab occidẽte est dicopta z ab oriente coopta nõ venit ad eã sol nisi tarde. Et illico cũ venit ad ipsam incipit elongari ab ea: q: nõ ei appropinq̃ndo incedit. Nõ ergo eius subtiliat aerẽ neqz exsiccat sz dimittit ipm humidũ grossum: z si ventos ei mittit: mittit eos ab occidẽte z in nocte. Judicia ergo tẽpoꝝ sunt iudicia ciuitatũ hũmidarum z pplexionũ caliditatẽ hñtium tẽperatã grossam. Et nisi eẽt. ppt illud qõ ex spissitudine pueniet aeris coꝝ natura veris nature simul' existeret. Sanitas vero in eis min⁹ existit q̃z in terris orientalibus cũ diminutione mlia. Hecq̃z audienda sunt vba ei⁹ q̃ dicit absolute q̃ vtus hui⁹ terre est vtus veris ꝓpatione aliaꝝ terrarũ valde bonaꝝ. Qñ vo in ea vehement existit malũ est q̃ sol nõ aduenit eis nisi postq̃z inualuerit calefacindũ clima. Idco q: ẽ alt⁹ sup eã igit post frigus noctis ab hoc subito eleuatur. Sz ppt humiditatẽ pplexionis aeris ei⁹ sunt voces hominũ rauce: et. pphe in autũno. ppt reuma tismos ipsoꝝ.

De eligẽdis locis habitabilib⁹ z eis prepandis.

Ui loca eligit habitabilia: cognoscere debet terrã ciuitatis z quõ existit ei⁹ dispositõ fm altitudinẽ z pfũditatẽ z discooperturã aut cooperturã. Et ei⁹ aquã z substãtiã aq̃ ipsi⁹ z quõ existit fm ei⁹ ,plationẽ z ei⁹ discooperturã: aut fm⁹ sui occultationẽ z ipsi⁹ ,pfunditatẽ. Et si sit ventis exposita aut in terra ,pfunda. Et debet cognoscere ventos ibi flãtes si sint sani frigidi. Et q̃ ci sit vicinũ ex marib⁹ z pelagijs z mõtib⁹ z mineris Et debet scire q̃lis sit tra fm sanitatẽ z egritudines. z q̃ egritudines illic cõmoꝛãtib⁹ euenire solcant. Et debz cognoscere illic ꝓmoꝛãtiũ cõplexiones z coꝝ desideria z digestiuã: z nutimẽtoꝝ eoꝝ bonitatẽ. Et quõ cristat eius strictura: z si sit ampla spaciosa: aut sint ei⁹ introitꝰ angusti: z locꝰ ende vapoꝝ egredit sit ꝓstrictus.

Post hoc oportet vt scrutre z poste sint oĩa tales Sitq̃ illis vñ magis sollicitari debes vt vẽti oĩa les stricturas ingredi valeant: z vt sol ad vnũquẽq̃z locũ itrare queat q̃ ibi existit: q̃n ipse ẽ q̃ aerẽ rectificat. Uicinitas quoq̃z aq̃rũ dulciũ mobiliũ currẽtiũ mistaꝝ z mũdaꝝ: z q̃ hyeme infrigidant z estate calefiãt: z diuerse ab eis q̃ occultãt ẽ res pueniẽs z adiutoriũ ꝓbens. Et iã qdẽ locuti fuim⁹ de aere z locis hitabilib⁹ vbis expositorijs. Nũc aũt log debem⁹ de causis que ista sequuntur: qoe cum eis numerate sunt.

Ca.xij. de eis q̃ puenũt ex motu z quiete.

Motus operatio in coꝝpore humano diuersificatur: ideo q̃ est fortis aut debilis: aut paucus: aut multus: z propter illud quod ei ex quiete admiscetur. Et istud quidem apud sapientes ẽ diuisio per se. z propter illud quod in ipso exercent homines ex marijs. Et motus quidem fortis et multus: z paucus z cum quiete mixtus omnes cõmunicant in hoc vt calorem efficiant fortiorem: sz fortis nõ multus differt a multo non forti z a misto quieti. admixto: quoniam ipse. vehementer calefacit corpus: et si resoluit parum resoluit. Multus vero paulatim resolut plus q̃z calefaciat. Et cum quisq̃z coꝝ mlt⁹ existit infrigidat: pphea q̃ vehemẽs calorẽ resoluit nãlez z etiã exsiccat. Sz cũ ipse in aliqua

exercebit materia plenūqz materia illa efficit qđ eius actiuabit operationez: ⁊ plenūqz facit qđ ipsam adiuuabit operationez: ⁊ plenūqz facit qđ ipsam adiuuabit. ¶ Et si mot⁹ fuerit artis ferario⁹ accidit ex ea in caliditate ⁊ siccitate augmentum. ¶ Quies vero semp est infrigidans propter priuationem viuificationis caloris: ⁊ propter constrictionem que est suffocans et humectans propter defectum resolutionis superfluitatum.

¶ Capitulum. xiij. de his que proueniunt ex somno ⁊ vigilijs.

¶ Omnis quieti vehementer simil existit. Et vigilie valde sunt motui siles. Ambob⁹ tamen cor post hoc sunt ꝓpe rates q̄ sunt considerande. ¶ Dicemus ergo q̄ somnus oēs operationes naturales fortes efficit: propter a q̄ calorē ꝓtinet innatū ⁊ vtutē laxat a ialem: ideo q̄ cordis vias humectat ⁊ eas laxat: ⁊ q̄ spūs substantiā turbidaz efficit ⁊ phibet illud qđ resolui. ¶ Laxitudinis vero mot⁹ omnes remouet ⁊ fortes retinet euacuatiōnes Mot⁹ aūt nāqz omni qđ ad currendū aptū est currēdi adanger vtutē: misi sint materie que ad partē cui exist ant. Somn⁹ enī qūqz ad expellendū eas iuuat: propterea q̄ calorem interius ꝓtinet ⁊ nutrimentū in cor pore ꝓtinet ⁊ expellit illud qđ est inutile cutē: propterea qđ illico qđ est lōge ⁊stringit. ¶ Vigilie vero hoc plus efficiunt licet somnus plus efficiat sudorē q̄ vigilie. Sudor nāqz qué efficit somn⁹ est ꝑm modū exuberandi materiā: ⁊ nō ꝑm modū resolutōis subtilis ꝓtingit. q̄ aūt in somno multū sudat nullā habens cām nutrimēto plen⁹ existit qđ tollerare neq̄t. ¶ Cūqz somn⁹ materiā inuenit aptā ad digerēdū ⁊ maturādū ad sanguinis naturā eā puertit ⁊ calefacit ipsam ⁊ transit calor ꝓ corpus: ⁊ calefacit corpus calore naturali. ¶ Nō it hūiores iuenit calidos cholericos ⁊ pdurauerit ei⁹ ips calefacit eos vel⁹ corpus calore extraneo. Et si inuenerit vacuitatē infrigidabit: propt hoc qđ resoluit: aut humorē q̄ vnit digestiue sit inobediens infrigidabit propt illud qđ expanditur de eo. Vigilie vō hui⁹ mot⁹ ꝓtrariū efficiunt. Cū aūt sūt misce ꝓplexione corrūpunt cerebri aliquo siccitatis nō ⁊ debilitāt ipm ⁊ ꝓmiscent rōez ⁊ adurūt humores ⁊ egritudines faciūt acutas. Somnus aūt mli⁹ b⁹ efficit ꝛrū. Opat enī vtutū ialiūz obtusionē ⁊ captiuis ḡnedinē ⁊ egritudines frigidas et illud est propt illud qđ ipse in resolutione ꝓhibet Vigilie vō desiderū augent ⁊ famē efficiunt propt illud qđ de materia resoluit ⁊ de digestiua minuūt propt illud qđ de vtute resoluit. ¶ Et insomneitas quidem inter vigiliam ⁊ somnū in oibus dispositionibus est mala. Qđ aūt ex dispositōne somni est superans est qđ in ipso calor occultat ⁊ frigiditas manifestat: ⁊ ꝓpt hoc oīb⁹ mēbris tāta necessaria sūt operimenta quanta in vigilijs nō sunt necessaria. De iudicijs vō somni ⁊ de eo quod de ipso cōsiderat ⁊ de ipsi⁹ dispositōib⁹ vba multa inuenies in libris q̄ sequūtur si deus voluerit.

¶ Ca. xiiij. de his q̄ proueniūt ex motu ⁊ quiete.

Omnia aie accidentia sequūtur aut eis associant motiones spūs interi⁹ aut exteri⁹. Et istud aut erit subito aut paulati. Et eius motionē ad exteriora segtur frigiditas ei⁹ qđ interi⁹ existit. ⁊ forasse supfluit illud qđ resoluit Subito ergo infrigidat exteri⁹ ⁊ interi⁹ ⁊ segtur eam syncopis aut mors. Et motū qđē ei⁹ ad intiora segt frigiditas ei⁹ qđ ē exti⁹ ⁊ caliditas intiora. Et ē cū multa coangustatiōe ⁊stringit ⁊ infrigidat interi⁹ ⁊ exterius ⁊ syncopis magna aut mors segtur ipm. Et motus qđē ad exteriora aut fit subito: sicut fit cū ex ira: aut fit leuiter ⁊ paulatim: sicut ⁊tingūt cū adsunt delitie ⁊ gaudium tēperatū. ¶ Ad motus vero ad interiora aut est subito sicut cū timor adest: aut est leuiter ⁊ paulatim: sicut cū adest tristicia. Et suffocatio qđē ⁊ resolutio ꝓdicte nunqz sequūtur nisi illud qđ subito euenit. ¶ Diminutio vero ⁊ pthisis nature nunqz sequūtur nisi leuiter ⁊ paulatim euenit Cūqz diminutionē dico intelligo suffocationē que ordinatim ⁊ paulatim accidit ⁊ nō subito. ¶ Et cū dico pthisim naturē intelligo resolutionēqué fit leuiter ⁊ paulatim ⁊ nō subito: ⁊ ē cū accidit vt i hora vna ad duas moueat partes cū accidens duo ꝓcomitant accidentia sic elen.

¶ Est enī cū accidit cū ea ira ⁊ tristicia ⁊ diuersificantur duo motus: ⁊ sicut verecūdia q̄ fit ꝑ⁹ ⁊stricto ad interiora deinde redit ratio ⁊ ssiliū ⁊ dilatat illō qđ est ⁊stricti ⁊ egredit exteri⁹ ⁊ rubificat colorem.

¶ Et est etiam cū corpus pantur propter affectōes. iales alias ab istis q̄s noiabimus: sicut sunt imaginationes iales: plurimū enī imꝑmunt res naturales quemadmodū accidit vt puer ei sileatur: cui⁹ forma imaginata fuit cū fuit puentio ⁊ vt sit eius color ꝓpinqu⁹ colori eius quem viderūt cū sit casus. Et iste sunt res quas homines credere abhorrent qui difficilis dispositionis nō nouerunt habitudines. Illi vero qui sapientiā diligunt nō negant eas q̄ué admodum negant res que esse nō possunt. ¶ Et huius quidem generis est motus sanguinis ⁊ secutio eius qui ꝑparat ad eū cū multū intentus fuerit ad considerandū res rubeas. Et istius capituli est congelatio dentium propterea q̄ aliqs acredinē comedit. ¶ Et inuenire dolores membri propterea q̄ tale quale illud dolent aliq̄ cū de eo cogitauerit Et istius capituli est mutatio complexionis propica q̄ imaginat de re quā timet ne cadat in eam.

¶ Ca. xv. de his que proueniūt ex his q̄ comeduntur et bibuntur.

Quod comeditur ⁊ bibit in corpore humano tribus operatur modis. Aut eni in ipso sola sui q̄litate operatione efficit: aut sui materia: aut operatione facit tota sui substantia. Et forasse res que ex his tribus intelliguntur verbis ꝓpt que erūt ꝑm lingue ꝓsideratōez. Sed cū de his loquimur intētiones exprimere volum⁹ quas modo nominabim⁹. ¶ Sui vero qualitate agens est illud qđ calefieri solet: cū est in corpore hominis: aut infrigidari ⁊ calefacit caliditate sua: aut frigefacit sua frigiditate ita q̄ non ei assimilab. Et sui qđē opans materia ē illud qđ a sui puertit nā ⁊ recipit formā alicuius diuisiōis mēbroz humanoz: ⁊ ei⁹ materia ⁊ formā illā recipiat: est ni cū accidit vt aliq̄ sua ⁊ q̄litatuz q̄s habebat q̄ sito mō formā: existit q̄s humani corpis q̄litas in ipsa remanere eā faciat a principio reū: donec ꝓpleat coagulatio ⁊ assimilatio: sicut sanguis q̄ generat ex lactucis: q̄m in ipso ē pl⁹ frigiditatis q̄s ē in ꝓplexione hois: licet sit fact⁹ sanguis ⁊ sit bon⁹ ad hoc vt mēbra hois ꝑ⁹ fiat: ⁊ sanguis qui ex aliꝭ generat huic existit ⁊trar⁹. ¶ Sui vō substantia opans ē forma sui specifica agens ⁊ est illa q̄ ipm est id qđ est ⁊ nō q̄litate sui ꝑter qđ corpi isle fiat aut fiat ei isle corp⁹. Cūqz dico q̄litatē vnā q̄tuo: q̄litatū intelligo ¶ Qualitate igit sua opans mā in operatiōe ingressū nō hz Sua igit opans mā est illud cui⁹ materia cū de substantia quā habebat alteratur alteratione quā in ea fecit vtus q̄ est in corpe restaurat illud qđ ex eo fuit dissolutū ꝓpter accēdit calorē innatū. ꝓpter a q̄ in sanguine facit augmentū secūdo. Et est etiā cū opatur suis q̄litatib⁹ q̄ remanserūt in ipso tertio. Et sua qđē opans substantia est illud qđ formam fuit speciei operat quā acq̄siuit post ꝓplexionē qđ est ei⁹ simplicia se cōmiscuerunt ⁊ ex eis generata fuit res vna ꝓpauit se ad recipiendū spēm ⁊ formā additā sup illud qđ hūt simplicia Hec ergo forma nō est q̄litatis ꝑme q̄s habet matiaz: neqz est cōplexio q̄ generat ex eis: ⁊ ē plectio quā acq̄siuit materia ꝑm aptitudinē q̄ fuit ei acq̄sita ex ꝓplexione: sicut magnete vtus attractiua: ⁊ sicut natura cuiuscqz speciez vegetabiliū ⁊ ialiū. s. illā quam habēt post ꝓplexionem ꝓpter cōplexionis ꝓpatōz: ⁊ neqz est de simplicib⁹ ꝓplexionib⁹ neqz ipsamet cōplexio qz nō ē caliditas: neqz frigiditas: neqz siccitas: neqz hūiditas: neqz simplices: neqz ꝑmixte: ⁊ ē vbi gratia color aut odor: aut aia: aut alia forma de nō ꝓceptis sensu. ¶ Et ista⁹ forme q̄ generat ex matia q̄qz est ꝓfectio passio alicui⁹ cui hec forma est vtus passiua: ⁊ q̄qz ē eaz ꝓfectio facere ⁊ nō aliud: ⁊ est cū hec forma ē vtus agēdi ⁊ nō aliud: ⁊ q̄ est agēs ⁊ nō aliud q̄qz est ei⁹ actio in corpe hois: ⁊ q̄qz nō. Et eius quidē forme q̄ post ꝓplexionē puent aliq̄ accidit vt sit ꝓfectio passio ab alio cū fuerit hec forma vtus passiua ¶ Et q̄qz accidit vt sit hec forma vtus sup opationē in aliud. Et q̄qz euenit vt sit hec forma adiuuans sup opationem in aliud. ¶ Sed cū fuerit opatrix in alio: aliq̄n euenit vt sit cui⁹ opatio in corpe hois: aliq̄n nō. ¶ Et si ē vtus in corpe hois agēs: aliq̄n efficit opationē puenientē corpi: q̄qz opationē nō conuenientē. Tota aūt opatio hec nō puenit ex ei⁹ plexione: imo ex ei⁹ forma specifica aduenīte post cōplexionē. Vñ ꝓpter hoc vocam⁹ h⁹i opationem alterata substantia. s. forma specifica ⁊ nō q̄litate. s. nō aliq̄ q̄tuo: q̄litatū: neqz eo qđ ē eaz cōmixtio. Conueniens vō est sicut peonie opatio q̄ destruit epilepsiam. Nō ꝓueniens aūt sicut vtus napelli q̄ hois corrūpit substantiā. ¶ Rediem⁹ ergo nūc ⁊ dicem⁹ qz cū dicim⁹ q̄ res q̄ comedit: aut q̄ fit inunctio est calida aut frigida: volum⁹ dicere q̄ est sic in potētia ut nō in effectu: ⁊ volum⁹ dicere q̄ est in potētia pl⁹ calida q̄s corpora nra: aut plus frigida q̄s corpora nra. Et cū hanc potentiam dicim⁹: volum⁹ dicere vtutē ꝑsideratā ꝑ operatōez caloris quā in ra corpa in ea efficiūt: q̄n cū ei⁹ porro: a calore innato q̄ est in nob patietur accidet in ea tūc illud in effectu. Est etiā cū hanc potentiā dicim⁹ ⁊ volum⁹ rem aliaz dicere. ¶ Et est vt sit potētia cū intentōe domitans aptitudinis: sicut cū dicim⁹ q̄ sulfur est calidū in potentia. Et est cū dicim⁹ q̄ res calida aut frigida ⁊ attēdimus illud qđ in ei⁹ cōplexione ex q̄tuo: elementis ꝑmis est magis superans: ⁊ nō ꝑsideram⁹ operatōez quā in nīs efficit corpori b⁹. ¶ Est etiā cū de medicina dicim⁹ q̄ est in potentia sic cū fuerit eius potentia in intentione habitus: sicut potētia scribe q̄ iam dimisit scribendi operationē: ⁊ tū habet in scribēdo potētiam: quemadmodū dicim⁹ q̄ napell⁹ in potētia est cornipens. Inter hec vō ⁊ primā existit differentia: q̄ ꝑme misi post q̄s corpus cōuersione manifesta eas cōuerterit nō exeunt ad effectū. Illud aūt aut opatur ipsamet obuiatōne sicut venenū viparū aut p qūlibet puersionē in sui q̄litate sic napellus.

¶ Et inter potētias qdem ꝑmas et inter potētiaz primā quā noiam⁹ est aliā potētia media q̄ est sicut potentia medicinaz venenosaz. Ꝑterea dicemus q̄ medicinaz gradus iam q̄tuo: positi sunt. ¶ Et gradus qđē ꝑmus est illud qđ cū comedit ⁊ bibitur et quo fit inunctio efficit in corpore sua q̄litate opatione nō ꝓpta: sicut cū calefacit aut infrigidat: ⁊ non percipit neqz sentit calor aut frigiditas nisi post q̄s reiteratū fuerit ⁊ multū factū fuerit. ¶ Et gradus secūdus est vt sit opano fortio: ista: sed cū nō peruenit ad impediendū opationes manifestet neqz earum naturalem mutat nisi p accidens: aut cū multotiens aduenit ⁊ est multū. Et tertius quidē gradus est vt ex opatione eius essentialiter puentiat impedimentū manifestū: ⁊ nondū ꝑ⁹ puenit ad mortificādū ⁊ corrūpendū. Et q̄rtus ē grad⁹ vt illud ad mortificandū puenīat ⁊ corrūpendū. Et hec qđē est ꝓprietas medicinaz venenosaz: hoc est illud qđ existit per qualitatē. ¶ Cū tota vō sui substātia mortificans est venenū. Dicemus aūt denuo q̄ totū illud qđ corpori aduenit qđ est ex eis inte q̄ currit agere ⁊ pati. Aut mutat a corpore ⁊ nō mutat ipm: aut mutatur a corpore ⁊ mutat ipm: aut nō mutat a corpe et nutrit ipm. ¶ Qđ vero mutat a corpore ⁊ non mutat corpus mutatōe de qua sit curandū: aut puertit in silitudinē corporis: aut nō puertit. ¶ Illud aūt qđ in ei⁹ puertit silitudinē nutrimentū est absolute.

Et illud qđ nō in ei⁹ puertit silitudinē est medicina ꝓperata. Qđ vō a corpe mutat ⁊ ipm mutat nō est possibile q̄n aut si cū mutat a corpore mutat corpus: ⁊ post corpus mutet ipm ad vltimum ⁊ destruat eius mutatio: aut nō fit ita: sed ipm mutet corpus ad vltimū ⁊ destruat ipm. ¶ Et ꝓma quidem diuisio aut cōuertetur in silitudinē corpis: aut

nō ꝙuertet in ſiſtitudinē coꝛpis. ¶ Si in coꝛpis ꝙuertet ſiſtitudinē erit medicinale nutrimētū: z ſi i coꝛpis nō ꝙuertet ſiſtitudinē erit medicina abſolute. Sed a aūt dimſio erit medicia venenoſa. ¶ Illud ỽo qđ a coꝛpe nullo mō mutat z ipm mutat: ẽ venenū abſolute. Cū aūt nos dicim⁹ q coꝛpe nſo nō mutat nolim⁹ dicere q nō caleſiat in coꝛpe p operationē innati caloꝛis in ipo: imo plim venenoū nō opat in coꝛpoꝛe niſi caleſiat p operationē caloꝛis innati qui eſt in ipo. Sed volum⁹ dicē q nō mutat in ſui forma nāli: imo nec ceſſat ab eo opatiōe ei⁹ vtute z forma manēdo⁹ donec coꝛp⁹ coꝛrūpat. Et ē qđē cum eius nā eſt calida z ta diuinat tūc ſuā ꝓpꝛietatē nā ei⁹ ad reſoluendū ipſum ſicut venenū viperarū z napelli. ¶ Et ẽ cū natura ei⁹ ẽ frida z adūnat ſuā ꝓpꝛietatē nā ei⁹ ad ꝓgelandū ſpūm z debilitandū ſicut venenum ſcoꝛpionis z hyoſgami. Totū ỽo illud qđ ingrit in fine rei nāli mutatiōe coꝛpus mutat. ¶ Et eſt calefacere qñ cum in ſanguiné ꝙuertit ꝓcludubis in calefaciendo augmētū ꝓbebet: ita ut lactuce z cucurbite taliter calefaciant ꝙliter iſtud calefacere eſt. Cū ỽo calefacere dicim⁹ nolum⁹ calefacē iſtud ſed illud qđ ex ꝙlitate rei ꝙuenit, ei⁹ remanēte ſpē. Et medicina qdem nutriēs a coꝛpe p ſui mutat ſubſtantiā. Et mutat ab ipo p ſui ꝙlitatem: ſz ꝑma mutatur in ſui ꝙlitate: z alia qdem mutat ꝑmo in caliditate z calefacit ſicut allea. Et ẽ alia q̄ mutat ꝑmo in frigiditate z infrigidat ſicut lactuca. Cūq; ei⁹ ꝙerſio in ſanguiné ꝓpletur plim opationis ei⁹ eſt calefacere ꝓpterea q in ſanguine augmētum efficat. Quo enī nō calefacit cū iam facta ſit calida z ſua frigiditate ſe expoliauerit. Sed vnicuiq; earū etiaz aliquid innate qualitatis aſſociat poſt ꝙerſionem in ſubſtātia: qñ in ſanguine qui generat ex lactucis aliqua remanet infrigidatio: z i ſanguine q generat ex alleis aliq̄ calefactio: ſed ex hoc vſq; ad tps. ¶ Medicinaꝝ ꝓterea nutrimētum alia ẽ que medicationi magis exiſtit, ꝓpinqua alia ẽ que nutrimēto eſt vicinioꝛ. Quēadmodū ipoꝝ nutrientiū alia ſunt quoꝝ natura vicinioꝛ ẽ ſubſtātie ſanguinis ſicut vinum z ouoꝝ vitelli z aqua carnis. alia ſunt q̄ parump ſūt longinquioꝛa ſicut panis z caro. Et alia ſunt q̄ ſunt valde longinqua ſicut nutrictia medicinalia. ¶ Eſt plus dicem⁹ q nutriēs mutat coꝛpis diſpoſitionē qualitate ſui z quantitate. Qualiter vo qualitate ſui mutet iam ſciſti. ¶ Quātitate aūt qñ aut augmētabit z ꝓueniet ex eo ad faſtidium z opilationes z poſtea ad putrefactionē: aut minuet z ꝓuenet ex eo ad pthiſim. Sed augmētum in quantitate ad nutrientes ſemꝑ ẽ infrigidatis niſi ꝓueniat ex eo putredo z calefactio que calefacit. ſicut enī putredo nō accidit niſi ꝓpter caloꝛē extraneū ita ꝓpter ipam etiaz caloꝛ accidit extraneus: ¶ Dicem⁹ etiaz q nutriens aliud ẽ ſubtile: aliud eſt ſpiſſum: aliud eſt tēpatum. ¶ Et ſubtile quidē eſt illud ex quo ſanguis generat ſubtilis. z ſpiſſum ex quo ſanguis generat groſſus. vnuſcuiuſq; aūt haꝝ diuiſionū aut ẽ eius nutrimētū multū: aut ẽ paucū. ¶ Exēplū ſubtilis z multi nutrimētū ẽ aq̄ carnis z vinum z ouaꝝ ſorbilia calefacta aut trementia. Iſta enī multi exiſtunt nutrimēti: qñ ſplim ſbeiſoꝛ in nutrimētū ꝙertit. ¶ Exēplū ſpiſſi z pauci nutrimēti ẽ cale⁹ z caro ſalita z melongia z hyis ſilia. Res. n. q ex eis in ſāguiné ꝙertit ẽ pauca. ¶ Exēplū ſubtil⁹ z pauci nutrimēti ẽ iuleb z olera q̄ in ſba ſui ꝓpata exiſtūt z i ſui ꝙlitate. Et ex frigidis matiana z mala ḡnata z q̄ eis ſilant. ¶ Et exēplū ſpiſſi multi nutrimēti ẽ ouaꝝ lira z caro vaccina. Cuiuſcūq; enī haꝝ dictionū alie ſūt q̄ ſūt boni chimi alie ſūt q̄ ſūt mali chimi. ¶ Exēplū ſubtil⁹ multi nutrimēti boni chimi ouoꝝ vitelli z vinū z aq̄ carnis. ¶ Exēplū ſubtilis pauci nutrimēti z mali chimi pulmo z caro anaguaid. ¶ Exēplū ſpiſſi multi nutrimēti boni chimi ouaꝝ lira z caro annual agni. ¶ Exēplū ſpiſſi multi nutrimēti mali chimi caro vaccina z caro anatis z caro egna. Exēplū ſpiſſi pauci nutrimēti mali chimi caro ſaluta. Jn hac autez ſūma ꝙeniet temperamentum

¶ Caplm. xvi. de diſpoſitiōib⁹ aquaꝝ.

AQua vnā exiſtit elemētoꝝ q̄ ſola ink oīa elemēta hz ꝓpꝛiū ut in eo qđ comedit z bibit ingrediat: non ſō ut nutriat. ſed qz nutrimētū penetrare faċ z ei⁹ rectificat ſbaz. ¶ Nō aūt dicam⁹ q aq̄ nō nutriat: niſi qz nutriēs i potētia eſt ḡuis: z i alia potētia lōgioꝛe iſta ẽ ꝑs mēbꝝ hois. ¶ Coꝛp⁹ ỽo ſimplex nō ꝙertit ad formā ſāguinēā recipiēdā: neq; formā mēbꝝ hūani niſi ꝓponat. Sz aq̄ eſt ſba q̄ aduuat ad liq̄faciendū nutriēs z ſubtiliandū: ut cito currat z penetret in venas z i foramina: neq; eē pōt abſq; hoc auxilio ei⁹ ꝓplementū rei nutrimēti. ¶ Ampli⁹ aq̄ diuerſificant nō ſolū in ſba aqueitatis: verū etiā ſm illud qđ eis admiſcet z ſm ꝙlitatē q̄ in eis ẽ ſupans. Aque ỽo q̄ ſunt aliis melioꝛes ſūt aque fōtiū. ¶ Neq; tū oiuz fōtū niſi fontiū terre libere in cui⁹ territoꝛio nulla diſpoſitionuz ꝙlitatū extraneaꝝ ſupat: aut aque q̄ ſunt petroſe: qz ſunt dignioꝛes ne terrestri putrefactiōe putrefcant. ¶ Illa tū q̄ ẽ terre libere: melioꝛ eſt petroſa: neq; ex omni fonte terre libere: ſz illa tū q̄ ꝑter hoc ẽ currens. Neq; omnis currēs niſi currēs q̄ eſt ſoli z ventis diſcooperta. hoc nāq; eſt ex eo q currēs nobilitatem acquirit. Non currenti vo eſt cui acquirit ꝓpter diſcooperturam malitia talis qualis non acquiritur ꝓpt profunditatē z cooperturā. ¶ Neq; omnis currens diſcooperta niſi illa que ſup lutum incedit. Et debes ſcire q̄ que ſuper lutum vadit melioꝛ eſt ea que ſuper petras fluit. Lutum enim mūdat aquam: z auſert ab ea res extraneas ſibi admixtas que ſunt in ea z colat ipſam: ſed lapides non faciunt illud. ¶ Oꝑtet autem ut lutum ꝑ quod tranſit ſit liberum: z non ſit fetidum: neq; lacuno ſum: neq; aliud: Quod ſi hec aqua fuerit miſta z forte cucurrerit curſu que ꝓpter ſui multitudinez illud quod ei admiſcetur in ſuam conuertat naturam: z que ſuo curſu ad ſolem tendat ſcilicet ad oꝛientem: z ꝓpꝛie ad eius eſtiuum erit melioꝛ aquis. z qui a tomagis cū multū a ſuo elongabit ꝓncipio. ¶ Et poſt hāc q̄ ad ſeptētrionalē vadit. ¶ Illa nāq; q̄ ad occidētē tēdit z meridiē eſt mala: z ꝓpꝛie cuz meridionales exſuſſlauerint venti. Et illa qđē q̄ a locis deſcēdit altis cū aliis bonitatib⁹ ẽ melioꝛ. Et illa q̄ eſt ſic eſt q̄ dulcis q̄ dulcis eſſe imaginat: neq; vnum tollerat vt ex ea ſibi admiſceat niſi paꝝ: z eſt in pōdere leuis: z cito infrigidat z cito calefit: ꝓpterea q̄ eſt reſoluta frigida in hyeme z calida in eſtate: in q̄ nullo modo ſapoꝝ ſupat aliqs: neq; aliqs odoꝝ z cito deſcēdit ab hypocōdriſi z qđ i ea cogē cito cogitur z cito diſſoluit. Debes aūt ſcire q ꝓpō⁹ ex experimentis eſt adiuuātibus ad cognoſcendū aq̄ diſpoſitionē. ¶ Aq̄ nanq; q̄ eſt leuioꝛ in plimis diſpoſitionū eſt melioꝛ. Eſt aūt cū cognoſci pōdus ꝑ mēſurā: z cū cognoſci ſi in duab⁹ aqs diuerſis duo panni: aut duo cotta vm⁹ ponderis madefiant z poſtea vehemēt exſiccent: deinde ponderētur q: aq̄ cui⁹ cottū fuerit leuius erit melioꝛ. Sublimatio ꝓterea z diſtillatio aq̄s rectificat malas. Et ſi iſtud non fuerit decoctio rectificat. Aqua enī cocta ſiē ceſtificati fuerunt ſapiētes minoꝛis eſt inflatōis z velotioꝛis deſcenſionis. Et coꝛpidi qdē medicoꝝ exiſtimāt q̄ aq̄ cocte ſubtile reſoluat z ipſi⁹ remaneat ſpiſſū. vnde i coquendo ipſam nō exiſtut iuuamentū. qñ ſpiſſitudiné in aqua augmētat. Scire aūt debes q̄ aq̄ in ſue aq̄itatis diffinitiōe exiſtit ex ꝓtib⁹ ſubtilitare z ſpiſſitudie ſilibus: q̄ eſt ſimplex: ſed nō inſpiſſat niſi ꝓpter ea q̄ frigoris q̄litas ſup eam ꝓualuit. aut ꝓpt ſoꝛtē terrestrū partiū ꝓmixtionē q̄ ob hoc q̄ ſunt puiſſime ab ea nequeūt ſeꝑari: neq; deſcēdere in ea: quia nō ſunt tante q̄ntitatis vt ꝓtinuatim aq̄ ſcandere valeant z in ea deſcēdere ob multam puitatē. Oꝑtet ergo vt eis accidat cōmixtio cū ſubſtātia aq̄. Poſt hoc decoctio ſpiſſitudiné remouet q̄ ꝓpt frig⁹ accidit primo. deinde ptes aq̄ vehemēter rarificat donec fiat ſubtilioꝛis ſubſtantie vt poſſint ab ea ſeꝑari ptes graues terrestres in ei⁹ ſpiſſitudie retēte z ꝑtrigant eam deſcēdentes: z ꝓpt deſcenſū ab ea ſeꝑarētur z remaneat aqua pure z ſimplici ꝓpinq̄: z erit illud qđ ꝓpt calefactionē fuit ſeꝑatū homogeniū ei qđ remanſit: z nō lōginquū ab eo: qz cū aq̄ a commixto ſeꝑat ei⁹ ptes in ſubtilitate ſimulant: neq; multū interest inter illud qđ ſubit: z inter illud qđ remanet. Decoctio ergo nō ſubtiliat aquā niſi ꝓptereā qz aufert ſpiſſitudinez frigoris: z qz facit qđ ei cōmixtum eſt deſcēdere. ¶ Et huiꝰ qdē ſignificatio exiſtit qñ cū aq̄ groſſe dimittūtur lōgo tpe nō deſcēdit ex eis res de q̄ ſit curandū: ſz cū coquūtur illico deſcēdit: z ex eis res multa: z fit aq̄ q̄ remanet in pōdere leuis z clara. Et deſcenſionis quidem cauſa eſt ſubtilitas q̄ ex decoctione acgrit. nōne vides q: aq̄ magnoꝝ fluminū ſicut fluminis gion: z ꝑcipue ille q̄ in poſtremo ei⁹ ſumūtur illico cū ſumūtur vehemēter ſunt turbide: z poſtea in hyeme non infrigidant niſi ꝓpt nives: ideoꝝ generant phlegma: z calefiūt eſtate ꝓpter ſolem z ꝓpt putrefactionē: vnde generāt cholerā. ¶ Et ꝓpt ſpiſſitudinē qđē ipſaꝝ z mixtionē terrestriuz cum eis z ꝓpter reſolutionem ſubtilis eaꝝ generant in eis q̄ eas bibūt ſplēs: z eoꝝ mūrach ſubtiliatur: z interioꝝ ipſoꝝ ingroſſant z eoꝝ extrema macreſcūt z humeri z colla

lians illud qđ in ipſo currit ex ags. Jn multitudine vero ſui alie cōmunicant ei. Jn aquis autem aliis ſi quotidie eas de vno vaſe in aliud mutares: quotidie manifeſtā videres deſcenſionē ſicut in ꝑmis. Et ꝓter hoc nō deſcendit ex eis qđ deſcendere cōſuenit niſi paulatim z nō cito: z cū hoc nō perfecte clarificant. Et huiꝰ quidē cauſa eſt q ꝓmixtiones terrestres leuiter a ſubſtantia ſubtili deſcendunt in q̄ non eſt groſſitudo neq; viſcoſitas neq; vnctuoſitas: ſed a ſpiſſo nō tam facile deſcēdunt. ¶ Amplius deꝛecto ſubſtantie acquirit ſubtilitatē z poſt decoctionē concuſſus. Et aquis quoꝝ laudibilib⁹ ſunt aq̄ pluuie: z ꝑcipue ille q̄ in eſtate euenīt z ex nubibus cū quibus accidunt tonitrua. ¶ Turbidatio aūt vaporis vnde generant venti maxime cū nubibus venientes turbidant nubes ex quibus venit pluuia: ideoq; eius ſubſtātia eſt falſa z nō pura. Sed tū aq̄ pluuia li cito aduenit putredo. licet ſit aq̄ melioꝛ ꝓpterea q̄ eſt valde ſubtilis: z qz in ipſa coꝛrūpens terreus z aereus cito opat z fit ei⁹ putredo cauſa cōputrefcendi humoꝛes z impedit pectus z vocē. ¶ Quidā aūt dixerūt huiꝰ cām eē q̄ aq̄ pluuie generāt ex vapoꝛe q̄ fuit ex humiditatib⁹ diuerſis ſubtiliat⁹. Sz ſi hoc eēt cā aq̄ pluuie vmperabil eēt z nō laudabilis ſz nō eſt ita: imo ꝓpt multā ſue ſubſtātie ſubtilitatē: qñ ois ſubtil ſba plus recipit paſſionē. q̄ ſi aq̄ pluuie ebulierit, eius receptio putrefactōis minuetur.

¶ Acetoſa quoq; cū comedunt nūc cū neceſſe fuerit vti pluuiali aqua opponuntur putrefactiōi z ab impedimento ei⁹ ſecuritatē faciunt. ¶ Puteoꝝ ỽo aq̄ et aque ductuū ſunt male ꝓpationē aquarū fontiū ſunt enī aque conſtricte terreſtreitates longo recipiēte tēpoꝛe ideoq; eē nō poteſt, quin in eis aliqua ſit putrefactio: qñ extracte fuerūt z cōmote vtute cogente: z nō vtute q̄ ſit in eis declinate ad hoc vt māſeſtē tur z expellāt niſi ingenio z arte: qz via ꝓpinq̄ eis fuit adhibita ꝑ quā inceſſerūt. ¶ Et ex eis tū ille ſunt deterioꝛes quib⁹ ex plumbo vie facte fuerūt: qñ ex ei⁹ vtute aliqd aſſumunt vnde frequēter ad dyſenteriam ducūt. ¶ Aqua aūt paludis deterioꝛ aq̄ puteiexiſtit: qz manatio aque putei acuitur ꝓpter illud qđ de ipſa extrahit. vnde pdit z ei⁹ motꝰ z nō multū moꝛatur in ſtrictione: neq; manet in locis vnde manat longo tpe. ¶ Aq̄ vero paludis ꝓpterea q̄ lōgo tpe moꝛat in foꝛamin⁹ terre putrefaciēs z ei⁹ motus in manādo z ingrediendo eſt motus tardus q nō ꝓuenit ex foꝛtitudine ſue expulſionis ꝓpt largitatē materie ipſius: neq; eſt niſi in terra coꝛrupta z putrida. ¶ Minoſe vero aque z glatiales ſūt groſſe. Et aque ſtātes lacunales: ꝑcipue diſcooperte male ſunt z graues: quia in hyeme non infrigidant niſi ꝓpt nives: ideoq; generant phlegma: z calefiūt eſtate ꝓpter ſolem z ꝓpt putrefactionē: vnde generāt cholerā. ¶ Et ꝓpt ſpiſſitudinē qđē ipſaꝝ z mixtionē terrestriuz cum eis z ꝓpter reſolutionem ſubtilis eaꝝ generant in eis q̄ eas bibūt ſplēs: z eoꝝ mūrach ſubtiliatur: z interioꝝ ipſoꝝ ingroſſant z eoꝝ extrema macreſcūt z humeri z colla

t comedēdi desideriū supat in eis t litis t ostrigunt eoz ventres t difficile vomere possunt. ¶ Et est etiaz cum pueniunt ad hydropisiz ppea q aquositas in eis retinet. ¶ Et est cum puenūt ad apa pulmonis t splenis t ad dysenteriam t siccantur eoz pedes et manus ipoz apata debilitant t nutrimentum eoz minuitur ppter splenem: t generant in eis mania t hemoroides t varices t apata laxa t ppe i hyeme t mulieres duriter ipregnantur t cū difficultate pariunt: t pariūt pueros aposos: t frequēter fit in eis mola t ipregnatio mēdosa: t eoz pueri sepe patiūt ramicē: t magni varices t cruriū ulcera: nz eoz plage sanant. t accrescit eoz desiderium: t solūtur duriter. ¶ Et t nocumento t apatib⁹ in testinis t q̄rtanis abundant t in sensibus febres fiunt adurentes. ppter siccitatē nāz ipoz t vētriuz. ¶ Atque vo non currentes quocūq modo fuerint sto non pferunt t iudiciuz qdez eius que ex cīnalib⁹ haurit̄ t iudicium aq non currentis. Est tū melior aqua nō currēte ppea q non longo tpe in vno mozatur loco: t cū ñ currit, pculdubio aliq in ea existit grauitas t fortasse in multis eaz existit stipticitas t puerunt cito ad calefaciēn: ideoq nō sunt vtiles febres habētibus t ulis in qbus cholera supat. In egritudinib⁹ vero i qbus retentio t maturatio sunt necessarie sunt meliozes. ¶ Atque pterea quibus subst̄ntia admiscet metallia aut eius simile t aq lāguiū gales oēs male sūt. In qbusdaz tū eaz exit nutrimētum. Illa. n. in qua viri⁹ ferri supat ūuamentum pstat ad hoc vt in terioribus fortitudo tribuatur: t vt de reb⁹ phibeat t vt vtules desideratie omnes ,pcedāt. Et nos gdez eius dispōez nominabim⁹ t eius que est qualis ipa post. ¶ Mix vero t aqua glatial cum mūda fuerit t non ꝑmixta alīj rei vtutem habenti malam: siue solnatur t fiat ex ea aqua: siue cum ea de fortis infrcitur aqua: siue ipsa mutet in aqua erit bona. Et suaz gdē diuisionū dispositōes nō diuersificāt diuersitate mlt̄ extranea: iz est spissio: q̄ omnes aq: t nocet debilitatez hūtib⁹ nerioz. sed cū cogt ad bonitatē redit. ¶ Si aqua glatialis ex aqs malis fuerit: aut fuerit vix vtutem ꝓhēs malā t extraneā a locis i qbus eccidit erit melius vt cū ea infrigidet aq que ab ish⁹ ꝑmixtione sit occulta. ¶ Atqua pterea tēperate ffa sanis melior est aquis omnibus: licz neruos ipediat t apa in interiorib⁹ hūtes ledat. Ipsa enim appetituz excitat t stomachū fortez efficit. Aqua vero calā digestionē corrūpit t facit nataf cibuz: nz illico extinguit sitiz: t est cū ad hydropisim adducit t ethicam t psumit cor⁹ Aqua aūt calefacta cum fuerit tepida facit nauseā: t cū fuerit calidior q̄s hec t ieiunio bibita fuerit mlt̄ocies stomachuz lauabit t vētre solu. eaz tū frequēter bibere est maluz: q: stoi debilitat vtutē. Illa vo q̄ multū ē calida ē cū cholicā resoluit t splenis vēt̄ositates frāgit. ¶ Et illi gdez qb⁹ aqua calida arte iuamētuz pstat sunt epilepticiz. hūtes t mīam: t capitis dolorē frigidū t alma t opthalmiam t bothoz in gutture t siccitatez t apostema post aures hūtes t reumatismos t vlcera in diaphragmate t iparis lolonē i ptepectoral. Mestrua pteꝛe puocat t vrinaz t dolores sedat. ¶ Aqua vo salsa macrescere facit t exsiccat t primo facit ventrē pp viz radēdi q i ea existit. postea refrigit ventrē in fine pp siccitatē q ē in ei⁹ nā: t cōrūpit lāguez: ergo pruritū gnāt t scabiē. ¶ Aq vo turbida lapidem gnāt t opilatōes: tōq post ipaz res comedēda est ,puocatura: iz vētrē hūtī pleriq pferat ipa: t oēs relīq aq grosse t gues ppea q in ei⁹ vētre tenēt̄: nz cito descendit. est ei⁹ cuidā tyriacis existunt res victui ose t dulces. ¶ Aq aūt sal armoniaci vētrē resoluit si ea sederint. aut ex ea bibentiū aut ex ea fetū fuerit clistere.

Atque pterea aliminose mēstruoz supfluitatē curre re nō pmittit: nz spuē lāguez: t, phibent illō q̄ de hemoroidib⁹ egredit: iz cōpa que scribē⁹ sunt apta fōtiter ad eas pducāt. Et ferez g splenē resolūt et ñ coīre valētes adiuuant. erez vo cōrūptōi ꝓlonis utile existit. ¶ Ūaz aq diuerse t bone t male ꝓnt fcebūt fortioz supabit. Et nos gdez declāb⁹ innus regimez aq̄rum cor⁹ptaz in capitulo o regimine itergētium. ¶ Et q̄ de iudicijs aq t fluū ,ppetatibus t mōis suaz ,ppetarum remālit in caplo aq quod est in medicinis simplicib⁹ noīabim⁹ si deus voluerit. ¶ Caplm. xvij. de eis q ,pueniūt ex retētōe t eūat ōe.

Retentio eius q̄ naturalit euacuari debent aut ex debilitate vtutū expulsiuaz: aut ex fortitudie vtutis retentiue t retinet ab ea: aut pp debilitatē vtutū digestiuaz: vnde elongatur mozarci in receptaculum: ideo q retinent eaz ibi virtutes naturales donec digestio ꝑpleatur: aut pp viaz coangustatōem: aut ꝓpter opilatōes que sunt in eis: aut ꝓpter grossitudinem materiei: aut ,ppi ipsi⁹ viscositatem: aut ꝓpter ei⁹ multitudiem quā expulsiua negt superare: aut ꝓpter defectum sentiendi illud quod necesse est expelli quemadmodum accidit in colica icteritia: quoniā est cuz virt⁹ voluntaria adiuuat in expellēdo: aut quia vtutes naturales ad aliā ptem tendunt: sicut in crisib⁹ accidit retētio vrie: aut sterconis ppea q eū atio crētica ē i pte altera. Ūaz retētio ei⁹ q̄ eūari dz accideꝛit ,pueniēt egritudies. ¶ Que aūt sūt ex egritudib⁹ ꝓpositi sūt opilatō t laxitas t spasm⁹ humid⁹ t q̄ eis silia existūt. Sed er mō egritudinū ꝓpriōis st putredo t calōis i nati cōstrictio t ipi⁹ i igneitatem puersio t caloris innati extictō ex, plitudie ꝓstrictōis t ei⁹ fōtitudie qua propter eaz frigus sequī ex superantia ctia m humiditatis sup cor⁹pus. ¶ Cōmunes vo egritudines sūt receptaculoz fissura t eoruz disruptio. ¶ Fastidium quoq est vna ex causis deteriorib⁹ harū egritudinū t ,ppie eū ,euenerit postq̄ ꝑsecuit euenire vacuitas: sicut accidit in multa saturitate in annis fertilitatis p⁹ supfluā famē t in annis sterilitatis. Ex egritudinib⁹ vero cōpositis sūt apata t bothoz. ¶ Eū atio aūt ei⁹ q̄ dz retineri est aut ,ppter fortitudinē vtutis expulsiue: aut ,ppter debilitatē retētiue: aut ,pptera q mā nocet grauitate ,ppter sūt multitudinē: aut defectio nē ,ppter vētositatē: aut pp mozdicatōem sui acrionia t acuitate: aut pp materiei subtilitatē q̄ f. et sicut

q̄ eliquak p se. vnde ad expellēdū fiet facilis. Est et eū ipam viarū iuxtat aplitudo quēadmodū accidit eliquēdo ꝑma. aut ,ppterea q in longitudie scidit aut incidūt: aut in latitudine: aut q caruz aperiunt oficia sicut accīt in exitu sanguis ex narib⁹. Et e cū accidit hic largitas ,ppter cām q exterā accīt aut iterius. Ūaz eūatio ei⁹ q̄ retineri dz accideꝛit ,pueniet ,ppter ipsā ꝓpriōis frigiditas ,ppter eūationē materiei que erat apta ad accendēdū ex qua calor nutrit̄ innatus. t fortasse ,pueniet inde calor complexionis cū illud qd euacuabit ꝓplexiōis fuerit frigide sicut phlegma. aut fuerit circa equalitatē cōplexionis sicut sanguis: quia calidū calorē supabit superfluo sicut cholera t calefaciet. Et ex ipa quidē semper accidet siccitas eēntialiter. Et est cū ex ipsa ꝓuenit humiditas ꝑm ꝓsideratiōn quā noīauimus in accidētalitate caliditatis. Et e cum humor siccās euacuabit nō supfluet ,ppter calorē innati defectū quādo nutriēs ꝑfecte digerere nō valet vnde phlā accreset. hec cū humiditas ꝓplexiōi non cōfert in te: neq; ē innata sic calor ille nō est innat⁹. Nō si supfluā mēbroz t in eoz natura: licz aliqui ipoz calor accidat extrane⁹: t humiditas non bona. ¶ Egritudines qdem instales q euacuatiōnē sequūt supfluam lunt opilatio ,ppt supfluam eīā venarū siccitatem t ,ppter eaz coartatiōnē: t segtur eaz spasm⁹ t cuzez. Retētio vero t euacuatio q̄ sunt cōles. s. ille que in hora ,pueniūt qua ē necē cōcretes sūt t utilā cōseruātes sanā. t ia quidē locuti fuim⁹ de reb⁹ que cieri nō ē necāriū. nūc ergo ad alias cās ,pcedam⁹.

¶ Ca. xviij. é sermo vlis de cāis q̄ casualiē corpi accidūt t nō sunt necessarie neq; ipedītes.

Ponamur nūc de cāis nō necārijs t nō ipedītib⁹ t sūt q̄ sua gnālitate nō st nāles nz nāerie. Et iste qdē sūt cāe corpi obuiātes ꝓter Incipiem⁹ aūt t dicem⁹ q causē q̄ in corpe hois st agentes extern⁹, ꝑpter obuiatōem duob⁹ opant modis. Opant. n. in ipso aut penetratōe illi⁹ qd ex eis subtilitat in pozis p virtutē penetratiuā que ē in ipsis Aut qr mēbra si, bi attrahūt eaz p pozos suos: aut ꝛō la opentur cōmixtiō e iz qualitate pura ,pueritie corpus. t istō quidē ē aut ió q̄ hec q̄litas aut ē in effectu sicut epithia infrati in effectu qd infrigidat. aut ēm q̄ qualitas hic ē in potētia: iz calor innatus qui est in nobis cōmouet virtutē agētē in ea t adducit ipsam ad effectū: aut ,ppter ,ppietatē. Sūt aūt ex reb⁹ que obuiādo mutāt t cū ingrediūt corpus nō mutant: ille cepe cū exterius ad modū empli corpi supponunt vulnerant: iz ūtem recepte nō vulnerāt t sūt ex reb⁹ alie q̄ ad hoc cōtrarie huic exīt: sicut ceruſa que cuz bibit vehemēter mutat: sed cū ex ea fit epithia nihil ex hoc opatur. Et sūt ex eis que nullo hoz duoꝝ modoz operātur. Et hui⁹ quidē cā in diuisione ꝓxima

ser rerū existit. Una ē q cū tale aliquid quale cepe ingredit corpus vtus digestiua incipit constringere ipm t cito mutat eius ꝓplexionē t debilitat eā t nō dimittit eā incolumē tanto tēpe vt in tali quale illud possit efficere suā opationem t intern⁹ vulnerare. Et alia ē q ꝑm ꝑlim comedit mixta cū re alia. Et tertia est q cōmiscetur in receptaculis nutriēs alijs hūitatib⁹ que ipsā submergūt t eius frangūt fortitudinē. Et quarta ē q cū ē exter⁹ in vno ponit sim: iz interius nō quiescit se mouēdo. ¶ Et quinta ē q exterius multū stricte tenet sed interius tangit nō adherēdo. Et sexta est qñ cū est interius ꝓparationem eius ipsa virtus naturalis regit t cito eius expellit superfluitatē t bonū in sanguinē cōuertit. ¶ Eius vo qd ex ceruſe dispositione diuersificat cā est q ceruſa est grosse nature t grossarū partiū: quapropē cū est defozis nō penetrat in pozis: t si penetrat nō peruenit ad pozos spūs: neq; ad mēbra principalia. Iz cū comeditur est res huic cōtraria. t etiā natura venenosa que est in ea nō efficit ipressionē: nisi ipressione supfluā a calore innato qui est in nobis in ea. t hoc quidē nō acquirit ipsa obuiatione exterīeca. Et nos fortasse reiterabimus nūc ibi in libro de simplicib⁹ medicinis verba modi istius.

¶ Ca. xix. de eis que ,pueniūt ex balneatione t frictione ad solem.

Quida ornate loquētiū dixit. Ex balneis melius ē cui⁹ fabrica est antiqua t cui⁹ aer amabilis t cuius aqua ē dulcis. Et alius addidit ut balneator igné suū mensuret fm ꝓpriōem ei⁹ qui ipsū vult ingredi. ¶ Debes aūt scire q opatio nālis balnei ē calefacere suo aere t humectare sui aqua Et prima cā est infrigidans t humectās. ¶ Et secūda calefaciens t humectans. Et tertia calefaciens t exsiccans. Et neq; attendēda sunt verba illius qui dixit q aqua non humectat mēbra interiora cū bibitur: aut cū ei obuiatur. Iz plerūq; ex balneo post illud quod noiauimus de suis ꝓssionib⁹ t mutationibus alie accīt mutatiōes: quarū quedā sūt p accīs t quedam sunt p essentiaz. ¶ Est namq; cum accidit balneo ut suo infrigidet aere ,pterea q multū caloris resoluit innati t ut mēbroz eīā substantial exiccet ,pterea q vehementer humores resoluit naturales: licet extraneos augeat humores. ¶ Unq; eius aqua multe est caliditatis cutis ex ea horripilatur t inspissantur eius pozi. ¶ Quare eius humiditate nil vadit ad corpus neq; bene resoluit. Est tamē cū eius aqua calefacit t est cum infrigidat. Sed eius q dem calefacere est ideo q multū est calida t quoniā ipsius calor puus est nisi⁹ q̄s tepide infrigidat t humectat t ꝑpter constrictionē cū fuer it frigida q: calorem constringit que ex eius acre est habitus t contingit ipsum visceribus cū obuiauerit corpori ipa ex istente frigida. Eius vero infrigidare erit cū in ea aliquis se multum balneauerint. duob⁹ nāq; infrigidat modis: vnus est quoniā aque natura in vltimo rei frigida existit iz calore accidentali calefaciat qui nō ꝑmanet sed tollit operatio naturalis, ꝑpter illud q̄d

ex aqua penetrauit in corpus: t est infrigidatio t ēt quia aqua siue sit calida siue frigida ē humida. Jō cū multū humectauerit calorē constringit innatum ppter multā sui humiditatē t extinguet ipsū t infrigidabit. ¶ Est etiam cū balneū resolutione calefacit cū inuenit nutrimentū qđ non fuit digestum: aut inuenit humorē frigidū qui nō fuit maturatus. Illud eni digerit t hunc maturat. Est preterea cū ingredit balneū ipso sicco t exsiccat t cōfert hydropisim habentibus t laxitatē. Et est cum ingredīntur ipsum eo humido t humectat. Est etiā cūm ipso diu morantur t exsiccat ppter resolutionē t sudorē. ¶ Et est cū i ipso parū morant t humectat cuz corpus ab eo exsiccat anteq̄ egrediatur sudor. Et est cum balneū ingrediuntur iciunt t vacui t vehementer exsiccat t macrescere facit t debilitat. Et est cum ipsū ingrediuntur illico post saturitatē t impinguat ppterea q̄ materiam ad exteriora trahit corporis. ¶ Ecrūtanie opilationes efficit propter qđ sui cā a stomacho et ab eſe nutritiui ad membra trahit nō coctū. Et est cū in fine pme digestionis t anteq̄ adsit vacuitas ingrediunt t ofert t impinguat mediocriter. ¶ Qui aūt balneuz igrediunt, ppterea ut humectētur sicut ethicaz paciētes faciūt: debēt in aqua mergi nisi debilitent: t postea ex oleo mungi: ideo ut ih humectatōe fiat augmētū: t ut teneat aq̄itas que in poris penetrauit t ostringatur inter cutez t non lōga ibi moretur mora t locū eligant tēperatum t in balnei terrā. nō tam, pijciāt aquaz: ió ut vapor elargel t aer humecte ur. Et a balneo deferātur sine sollicitudie t labore q̄ eis accidat sup lectū t inūgant vel odorent ulli co cum egrediunt ex bū redolētib⁹ frigidis t dimittant in domo in qua homines denudātur hora vna: donec eis attractio aeris tpata ad eos redeat: t adporandū tribuat eis paz ex humectātib⁹ sicut aqua ordei t lac asine. ¶ Nō si quis eoz multaz in balneo facit moraz timet ne supueniat eis sincopis. ppea q̄ calefit eor t mouet sincopis. ¶ In balneo preterea cū multis eis inuamētis adsunt nocumēta. Fāc enim supfluitates ad mēbra in qbus ē debilitas leuiter descēdē t laxat corp⁹ t impedit nervos t resoluit calorē innatū t comedēdi desideriū deijcit t coctiōi debilitat vtutem. ¶ Balneū quoq; differentias habet a pte aquaz que in ipo fluūt. Si eni fuerit nitrose aut marine: aut sulfuree: aut c neritie aut salse nā aut ingenio. s. q̄ in eis aliqd horz apponat: aut in eis coquat: sicut staphisagria aut sicut bacce lauri aut sicut sulfur: aut his silia resoluēt t subtiliabūt t auferent laxitatem t phibebūt hūor descensionē ad apata: t venā hūorib⁹ ciules ofert. ¶ Eree vo aque t feree t salse ēt iunāt in egritudinib⁹ q̄ sunt ex frigiditate et hūiditate t in doloribus articuloz t podagre. t ofert laxitati t asmati t egritudinib⁹ renū t fracture restaurationem fortem efficūt t ofernnt carbunculis t vlceribus. ¶ Et necerce quidē on ofert t gule t oculo laxo t hūiditatibus auris. ¶ Feree vero stomachuz iuuant t splenez. ¶ Et nitrose quidem t salse capitibus t pectoris auxilium phent que materias recipere solent: t ofernnt stomacho hūido t habētibus hydropisim t inflationem. ¶ Liquis alumiosis t attramētalibus balneari ofert sputo sāguineo t egressioni saguinis ad ano t miēstruis t nausee et vomitui sine causa t cacesie t milso sudori. ¶ Sulfuree vero aque neruos mūdificant t dolores distēsionis t spasmi sedant t corpis superficiem a botho: et vlceribus malis antiquis t signis violaceis mūdificant t a panno t morphea t albaras: t resoluūt superfluitates ad iūcturas t splenem t epar descēdentes t vulue duricies pferūt: iz stomachuz laxāt t desiderium deijciunt. ¶ Marine aūt aque caput et q̄ in eis balneat replent. Jōq; q̄ in eis balneat caput in ipis ponere non debet: t in eis tpe post tēpus coz calefiunt phlones t ppie matrix t vesica t colon. t ideo omnes sunt male t graues. ¶ Qui autez in thermis voluerit balneari oportebit ut balneet in eis gete et suauiter t ordinatim t nō subito. Et nos forasse retinabimus in capō de pservatōe sanitatis sermoēz de eſe balnei t primuduz erit qđ ibi dicemus ei qđ hic añ dixim⁹, silr loquimur qñ de potu aq̄ frigide tractabim⁹.

¶ Caplm. xx. de his que puenūt ex vsu solis.

Marena sepeliri t voluptari in ipsa t in oculo balnearij t sup facie aq̄ rozari. t in sole calo fricari t precipue se mouendo: t q̄ topl⁹ se mouēdo motu fortiori sicut cito eūdo t saliendo est ex eo q̄ supfluitates vehemēter resoluit t diminuit t sudorē efficit t inflationē egredi fac t soluit apata laxa t hydropisiz: t ofert in almate t in aeris attractōe in qua est necesse alas tendere t resoluit doloreż ātiquū frigidū capitis: t cerebz qui⁹ est pplo frigida forn⁹ efficit. ¶ Cū autē qđ est sub eo nō fuerit lentum sed remanebit eius locus siccus ofert dolōribus scie t renum t doloubus lepre t suffocationibus matricis t mundificant matricem. ¶ Nō si aliquis in sole steterit inspissabit corpus t indurabit t exsiccabit ipsuz: quemadmodum cauteriuz supra pororum oficia t prohibebit resolutionem.

¶ In sole autem in vno loco morari est deterius in aduendo cutem quam in ipso ambulare t est plus prohibens resolutionem. ¶ Et arene quidem que in deiccando humores sunt fortiores in parte cutis sunt arene marine. ¶ Et est cum super eas calidita te existentes edent t est cum in eis sepeliuntur.

¶ Et est cum super corpus paulatim asperguntur t resoluuntur dolores t egritudines predictas in capitulo de sole. ¶ Ad vltimum vero vehementer exsiccant corpus. ¶ Semicupium vero ingredi plenum ex tali quale est oleum est cum confert laxitudinem habentibus t febres patientibus longas frigidas t eis qui cum febribus dolores habent nervoz t articuloz t habētib⁹ spasmū t cuzez t vrie retētōem. Et oz ut oleū extra balneū sit calefciū. ¶ Nō si in ipso vulpes cocta fuerit aut dalion t fasiā fuerit quemadmodū noiauim⁹: erit medicamē meli⁹ qđ ēē poterit dolorē hūib⁹ iūcturaz t podagrā. Facīē vo madefacē t sup ipsā aquā rozare vtutē vitificat q̄ē laxata a nocumēto exhalatōe febriū t cū adest sincopis: t ppe ex aq̄ rosacea t aceto t ēē etiā cū desiderio medicat t ipm erigit: t obest reumatismo i paciētibus t dolorē frigidū capitis hūibus.

¶ Sūma. ij. ad numerandū vnāquāq; cāz cuiusq; accidentiū corpalitū. q̄. xxix. pinet capitula.

¶ Ca. i. est de causis calefacientibus.

Calefacientiū multe sunt cause: ex quibus sunt nutrimentū in q̄titate temperatū et motus tēperati in quib⁹ ingredūtur exercitia tēperata t tēperata fricatio t tēperata cōplexio t ventosaz absq; scarificatione positio. Que eni cū scarificatōe est infrigidat, ppt euacuationē. ¶ Motus etiā qui paūlper tūnet fortitudini et multitudini t neq; est superfluus t nutrimentū caliditi t medicina calida: t balneū temperatū sicut sciūsti quod suo aere t aqua calefacit t artificiū calefaciens t nō superflue calefacientiū obuiatio sicut aerū t emplastroū t vigilie equales t somnus temperatus sm conditionē predictam. Et ira sm omnem dispositionē t tristitia cū non tanta fuerit infrigidet t gaudiū tpatum. Et est etiā putredo cuius propetatis est vt caliditatem extraneaz euenire faciat t nō amplius. Et eius quidē operatio ē aliud a calefactione absoluta t ab adustione. Calefacere nāq; min⁹ est, penitudio q̄z adurere: multotiens eni accidit et non efficit putrefactionē: t est cū ante putrefactioēz accidit. Putrefactio eni sepe accidit cū in corpe remanet postq̄z ab ea causa extranea calefaciens separatur t caliditas extrāea in materia humida accēdit: t ei⁹ humiditatē mutat ab eo qđ pplexioni substantie in qua est erat conueniēs ita q̄ eam ad aliaz cōplexionem specialiū naturaliū non conuertit.

Est nāq; cū caliditas t humiditas mutant ad hoc q̄ vni cōplexioni conueniunt t fiunt alij. cōplexionū naturaliū congrue: quod quidē nō est putrefacere sed digerē. Edurere vero est ut substantia humida t sicca separetur substantia ita q̄ illa sublimet et ista descendat. ¶ Calefaccre aūt simplr ē ut oēs humores sm suas spāles remanent naturas: iz pl⁹ fiat cali. Et de calefacientib⁹ quidē est spissitudo superficiei corpis, calefacit eni, ppterea q̄ vaporē retinet t raritas intus in corpe q: calefacit, ppterea q̄ vaporez dilatat. Cal. aūt has oēs causas in quiq; generibus comphēdere pslueit. s. motu nō supfluo t obuiatione eius qđ nō supflue calefacit t materia calida que corpi aduenit t spissitudine t putrefactione.

¶ Ca. ij. de infrigidantibus.

Infrigidantiū etiā multe sūt species. s. motus supfluus qui calorē innatū supflue resoluit t quies supflua: quoniā coadunat t claudit calorez t nutrimētū multū t supfluū comestū aut exhibituz. Et a⁹ supflua paucitas t nutrimētū sm t medicia frigida. Et obuiare ei qđ supflue calefacit ex aerib⁹ tempsis t aquis hermarū, hec. n. laxāt corpus t, resoluitur ab eo calor innatus. Et obuiare ei qđ tēperate calefacit longo tēpore sicut multa in balneo mora qñ calorē suffocat innatū. ¶ Et obuiare ei q̄ qđ fortitudinē infrigidat t in presenti hora calidū existat. Et retētiōis supfluitas qñ calorem suffocat innatū.

¶ Et i euatōe supfluitas qñ innati caloris materiam destruit propterea q̄ spūs eā t oplationes que sunt ex supfluitatibus sequūtur. t de illis ē vehemēter strigere mēbra t ut stricta pmaneāt: qñ infrigidat t, ppterea q̄ caloris viā claudit. Et tristitia superflua et timor nimius t gaudium nimiū t delitie supflue. Et artificiū infrigidans t cruditas que putrefactiōi est opposita: ¶ Balt. vero medicoz princeps eas inser solet cōprehendere causas. s. motu superfluo et quiete supflua t obuiatione eius qđ infrigidat aut quod i uehementer calefacit donec resoluat t materia infrigidans t vehemenna spissitudinis t nimia nutrimenti paucitas.

¶ Capitulū. iij. de humectantibus.

Humectantiuz multe sunt cause. Ex eis nāq; est sicut quies t somnus: t illud etiā retinere quod euacuari solebat t humorem siccātem euacuare t nutrimētū multū t humectans nutrimētum t medicina humectans t humectantib⁹ obuiare t precipue balneo t post comestiōnē proprie: t obuiare ei quod infrigidat quoniam humorem retinet: t obuiare ei quod calefactione tenuit calefacit: quoniam humorē currere facit t gaudium temperatum.

¶ Capitulum. iiij. de desiccantibus.

Deiccantia quoq; sunt multa velut motus t vigilie t uehementer euacuare: t ex eis est coitus. ¶ Et nutrimenti paucitas t ut sint sicca. Et medicine desiccantes t motuum animalium frequentia t desiccantibus obuiare. Et ex illis est in aquis balneari stipticis. t ex eis est frigus qđ congelat quoniam prohibet membrum sibi nutrimentum attrahere: t ppterea q̄ ipsum constringit quare opilationes in eo accidunt que nutrimentuz penetrare non permittunt: t ex eis est obuiare ei qđ est caloris uehementis qui superflue resoluit donec ex eis est multum balneari:

¶ Ca. v. de causis figurā corrūpentibus.

Ex causis figurā corrūpentib⁹ sunt cause q̄ in pncipio creature acciderūt ppter quas virtuti informatiue aut digestiue que sunt spermate siue operationis pplementū deficit. ¶ Et ex eis sūt cēe q̄ accidūt cū a matrice sepat. et ex eis sunt cause que accidūt cum infans ligat t cum tenetur: t alie cause primitiue que extrinsecus aduenīunt sicut casus aut percussio. t ex eis sunt cause que accidūt: propterea q̄ se vult mouere anteq̄z membra durescant t anteq̄z ambulare possit. t ex eis sunt cause egritudinales sicut lepra t pthisis t spasmus t extēsio t paralisis t est cum puenit ppter pinguedinē nimiam: t est cum accidit propter superfluam maciem t est cū ppter apostemata: t ē cum ppter infirmitates situs t ē cum accidit propter consolidationis vlceri maliciam.

Capitulum. vi. de causis opilationis ⁊ coangustationis cannalium.

Opilatio accidit aut ꝓpter cām extraneaz que in cānali cadit: ⁊ hoc aut erit extranei in suo genere sicut lapis: aut extraneaz in quātitate sui: sicut sex multa: aut extranei in sua ḡlitate: ⁊ hoc erit aut ꝓpter suā grossitiem: aut quia ē congelatum sicut sanguisuga illa que congelata est. De qdem sunt ptes eius qd opilat ꝓptercā q̄ in cānali cadit ex qbus sunt que i suo loco in cānali fixa manent: ⁊ est ex eis qd in suo loco ē mobile. Et est cū accidit opilatio: ꝓptercā q̄ clausū fuit foramen ꝓpter vlceris cōsolidationem qd in ipso factū fuit: aut ꝓpter nascentiā addite rei sicut carnis verrucose claudētis. Aut q̄ cannalis ꝓpter apostematis cō primentis vicinitatē cooperitur. aut ꝓpter constrictionem que fit ꝓpter forte frigus: aut ꝓpter vehemētem siccitatem que ꝓpter sticticā accidit: aut ꝓpter vtutis retentiue fortitudinem: aut ꝓpter ligaturam. in hyeme quoq; multe fiūt opilatiōes ꝓpterea q̄ superfluitates multuz retinentur ⁊ ꝓptercā q̄ frigus stringit.

Caplm. vij. de cāis amplitudinis cānalium.

Annalis ampliatur aut ꝓpt retētiue debilitatem: aut ꝓpter forte expulsiue motū. Et ex hoc quidem mō est anhelituz retinere: aut ꝓpter medicinas aperiētes: aut ꝓpter medicinas laxantes calidas ⁊ humidas. Et cannales q̄dem ex contrarijs harum causarum coangustātur ⁊ ꝓpter opilationes.

Caplm. viij. de causis asperitatis.

Asperitas accidit aut ꝓpt cām medicine q̄ vehemēter abstergit sua incisiōe sic̄ accetuz ⁊ acetose sup fluitates aut sua resolutiōe sic̄ spuma maris ⁊ sup fluitates acute: aut ꝓpter causā sticticam que exalperat ꝓpt quaz siccitatē sic̄res pōtice aut frigide que exalperāt ꝓpterea q̄ cōstringūt aut ꝓpter terrestres q̄ sup mēbra iacēt sic̄ pulvis.

Caplm. ix. de causis lenitatis.

Lenitatis causa aut ē gluminās ꝓpt sui viscositatem aut subtiliter resoluens que mām subtiliat ⁊ ipam currere facit ⁊ spissitudinē a membri superficie remouet.

Cap. x. de causis dislocatiōis ⁊ sepatiōis a situ.

Embri remotio ē aut ꝓpt cām extēdētē sic̄ cū aliq̄ trahit mēbrū ⁊ extenditur donec dislocatur: aut ex motu fortis super inixionem que mēbrum a loco suo remouet sicut cū alicuius pes flectit. aut cā laxans ⁊ humectās quēadmodū accidit in ramice. aut ꝓpt cām ligamenti substātiam corrumpētem ipm corrodendo aut putrefaciendo aut laxum reddendo quemadmodū in lepra accidit ⁊ sciatica.

Capitulum. xi. de causis malitie vicinitatis que sepationem prohibet.

Clusa ci⁹ ē aut grossities aut viscositas aut spasm⁹ aut laxitas aut hūoris siccitas i iūctura: q: ibi fit lapis: aut cū q̄ nat⁹ fuit.

Capitulum .xij. de causis malitie vicinitatis que dilationem prohibet.

Posi⁹ cā ē ut grossities aut vestigiū icarnatiōis vlceris aut spasm⁹ aut cū q̄ nascit.

Cap. xiij. de causis motuū nō nāliū.

Motū cā est aut siccitas debilitās sic̄ tremor sicc⁹: aut siccitas spasmificās sic̄ cā singli⁹ sicci ⁊ cā spasmi sicci: aut superficies calefaciētes aut superficies infrantes: aut cāe vtutis viā claudētes mēbro suā, phibētes penetrationē cū opilationc: aut superfluitates q̄ nocēt: aut ꝓpt suā fritatez sic̄ rigor: aut ꝓpt pūctionē sic̄ horripilatio: aut ꝓpt calloris innati submersionē: aut ꝓpt sui paucitatē: ⁊ ꝓpter illam accidit in musculorum superficieb⁹ frigiditas ⁊ puenit ventositas que vult reselui ⁊ exire sicut saltus. Et nunc quidem dicemus q̄ hic nocumētalis materia aut erit vaporalis pauca ⁊ accident ꝓpter eam alices aut erit plus ea ⁊ pringet ꝓpt ipam laxitudo penalis si fuerit quieta aut ꝓueniēt alie laxitudinis spēs ḡs noiabim⁹ si fuerit mobil'. Qd si fortior fuerit accidet inde horripilatio. Et si fuerit magis fortis prouenict inde tremor. Et materia quidem ventosa cum in musculo tenetur prouenit ꝓpter ipsam pulsatio.

Capitulū .xiij. de causis augmenti ⁊ magnitudinis ⁊ numeri.

Duū cāe sūt materiei multitudo ⁊ vtutū attractiuaz i seipis fortitudo aut vtutū attractiuaz fortitudo ꝓpt fricatiōis adiutoriū ⁊ calefactōis cū emplis sic̄ cū emplo de pice ⁊ qd ei assilat. Et h̄ qdē ē magnitudini ꝓpuz ⁊ nō nūero.

Caplm. xv. de causis diminutionis.

Equidē sūt q̄ aut in ꝓncipio ꝓuenerūt creature sic̄ materiei diminutio: aut vtutis latricis error: aut ei⁹ debilitas: aut nocumēta q̄ q̄q; extrinsec⁹ aduenūt sicut incisio aut pensio aut corrupto qua fecit frig⁹: ⁊ q̄q; intrinsec⁹ sicut herpes estiomen⁹ aut putrefactio.

Caplm. xvi. de causis solutiōis ꝯtinuitatis.

Ste qdē sūt aut intrinsec⁹ aut extrinsec⁹. Que vo sūt intrinsec⁹ sūt hūor: comedēs ⁊ cōburēs ⁊ huectas ⁊ laxās: aut siccās ⁊ findēs: aut sic̄ repletio vētosa pūgēs: aut hūor extēdēs: ꝓpterea q̄ se strigēdo mouet: aut penetrādo i corpe ꝓpterea q̄ fortis mot⁹ ip̄m sepat aut hūor pūges. Et he qdē oēs aut sūt ꝓpt mot⁹ fortitudinē: aut ꝓpter materiei multitudinē: aut sicut fortitudo mot⁹ expulsiue nō fm nāle cursū: ⁊ sicut mot⁹ sup repletiones. ⁊ de his q̄ eis sillant ē vox fortis ⁊ salt⁹: ⁊ sicut apatū aptio. cāe aūt q̄ extrinsec⁹ sūt sūt sic̄ corp⁹ extendēs ut fumis ⁊ pōdera: aut qd icidit ut ensis: aut qd adurit sic̄ ignis: aut qd ꝓtudit sic̄ lapis: qm̄ hmōi si vacuū inenerit ꝓtudz: aut sic̄ repleū receptacula findēs: aut sic̄ corp⁹ qd pforat ut sagitta: aut qd pūgit aut mordet sic̄ canis rabiosus: aut viga aut hō.

Caplm. xvij. de causis vlcerum.

Ulse vlcer sūt apa qd apit: aut plaga q̄ facit pus: aut botho: q se comedit.

Capitulū .xviij. de causis apostematū.

Eru causarū quedā sunt que sunt ex materia ⁊ quedā sunt ex dispōe mēbri. Que vo sūt ex pte materici sunt replenōes ex ser' reb⁹ prenolatis. Et que ex parte dispositionū mēbroruz sunt sicut virtus membri expellētis ⁊ debilitas membri recipiētis: ⁊ qd est pparatū ad supfluitates recipiendas: aut ꝓpter sue ꝑbe mām: qm̄ ipm sit creatū sicut cutis: aut ꝓpter sui laxitatē sicut caro laxa que ē in tribus reflexionib⁹. ſ. post aurē in collo ⁊ in ascella ⁊ in inguie: aut ꝓpter viarū que ad ipm ꝓueniūt dilatationē ⁊ earū que ipso vadūt coāgustatōz. aut ꝓpterea q̄ inferus positū est aut ꝓpter sui puritatē qm̄ illud qd ex cibo ad ipm venit colligere nō valet aut ꝓpter debilitatē sui: qm̄ illud qd ad ipm venit ex cibo digerē nō pōt ꝓpter nocumētū qd ē i ipso. aut ꝓpter pcussionē que mām in ipso retinet: aut ꝓpterea qd resolutio ei⁹ def cit ei qd ab eo resolui solebat ꝓpter exercitiū: aut ꝓpt calorē supfluū qui est in ipso vnde ꝓfit. Et ille quidē calor aut ē nālis sic̄ carnis: aut nō naturalis qđ doloz euenire facit: aut motus valde supflu⁹ aut aliud ex calefactib⁹. Ex fractura quoq; puenit apa ꝓpter vnā ex istis rebus quas predixim⁹: licut cōcussio ⁊ mēbri ꝓpulsio et extensio cū ipm os restaurat. In dēte quoq; ꝓmū fit apa: qm̄ nutrimenti recipit augmētū ⁊ infusionē ⁊ putrefactionē ergo recipit apostema.

Caplm. xix. de causis doloris absolute.

Et qm̄ dolor ē vna ex dispositiōib⁹ nō naturalibus q̄ corpori aīalis accidūt. In causis eius sermonē faciem⁹ vniuersalē. Dicemus igit q̄ dolor ē sensibilitas rei ꝑue. Cōs vo doloris cause in duob⁹ ꝓphendūtur generib⁹. ſ. gene mutatōis ꝓplexiōis cito facte: ⁊ ē malitia cōplexionis diuerse: ⁊ gnē solutiōis ꝯtinuitatis. Per mutatiam ꝓplexiōis diuerse intelligim⁹ ut mēbra sui ꝓplexionē habeant mālinā: deinde aduenit eis cōplexio extranea huic ꝯraria: ita ut sit pl⁹ calida aut plus frigida q̄ erit. ⁊ vtus sensibilis rei aduētū sentiat ꝯrarie ⁊ fiet dolor: quoniā doloz nō ē nisi contrarie rei ꝯrarietatē sentire. Malitia aūt ꝓplonis manifue nullo modo efficit dolorem neq; sentit veluti si ꝓplexio mala q̄ iam est in mēbroz substantia manifua corrūpit cōplexionem ꝓncipalē: ⁊ facta ē ac si ipsa esset ꝓncipalis. Ista eni dolorē non efficit: qm̄ ipa nō sentit. Oportet eni q̄ sentiēs ab illo qđ sentit patiant. Res nāq; nō patit, ꝓpter dispōz mā suam que ipsā nō mutat. imo nō patit nisi ꝓpter cōtrariū aduenies quod cā mutat ad illud qđ non erat. Jō q; ethicā habens nō tm̄ sentit inflāmatiōis quantū hīs ephimerā aut tertianā: licet ethice calō caloze tertiane sit maior. Calor. n. ethice est mansiu⁹ ⁊ in substātia mēbroz principalū mfix⁹. Et tertiane calor est vehemēs a vicinitate veniēs calidi humoris ad mēbra in quibus adhuc nālis ipsoz ꝓplexio ita conseruata est. Qđ si humor recesserit mēbrum in sua remanedit ꝓplonie neq; calor ille in eo figet nisi egritudo in ethicā mutata fuerit. Et cōplio quidēmala nō diuersa nō sit mālisua in mēbro nisi ordinatim. Est etiā cū in dispositione sanitatis inuenitur hoc intellectui ꝓximū: ⁊ hoc est qm̄ ei qui se in hyeme balneat si se cū aqua calida imo tepida lauat: accidit ei ex ipsa horripilatio qm̄ corporis eius qualitas ab eo est longinqua ⁊ ei cōtraria: post a vo utilea ⁊ delectat ex ea tota ordinat ad resolutiōem frigoris quod in ipso erat agens. Deinde aūt cū aliq̄ hoza in casa balnei interioze sederit fiet corp⁹ ei⁹ aq̄ illa calidi⁹. ⁊ cū illa cadē aqua ꝓma repēte eo luscio super eū, pisicetur horripilatiōem ab eo patiet ⁊ sentiet ex ea frigiditatē. Cū igit hoc sciuisti dicem⁹ q̄ ex vnū ex generibus cārū doloris sit malitia ꝓplōis diuerse: nō tm̄ ois malitia cōplexōis diuerse: imo ea lidū essentialiē ⁊ frigidū eēntialiter: ⁊ siccū accidentaliter ⁊ humidū nullo mō doloē facit. Caloz. n. ⁊ frigiditas sunt due qualitates agētes. ⁊ siccitas ⁊ humiditas sūt due qualitates patiētes: quarū virtutes nō sūt ut p eas corpus ipimat in corpus. ⁊ ut p eas cōpus a corpe ipmat. Siccitas vo p accidēs facit doloē qm̄ alterius generis eā sequit cā que est cōtinuitatis solutio. Est eni cū siccitas ꝓpter suc cōstrictionis fortitudinē fit cā solutiōis cōtinuitatis. Ba. vero cū verificatur intentio ad hoc cā reducit ut essentialis cā doloris nō sit nisi solutio cōtinuitatis et nō amplius: ⁊ qđ calidū doloē non facit nisi ꝓpea q̄ ꝓtinuitatē soluit: ⁊ nz ē fm doloē effic nisi ꝓpea q̄ continuitatis solutio ipm comitat: ⁊ ꝓpter multā nāq; spissitudinē ⁊ coadunatiōem ipm, peuldubio sequit vt partes ad locū trahātur ubi spissantur ⁊ ut a loco sepenta quo trahūtur. Et in quodā suoz libroz fm hanc sniam in tantū, peessit donec opinari fecit q̄ oia sensibilia nocumētū faciunt ꝓpter hoc videlicet facūt nocumētū ꝓpter eius sepatōem aut ꝓpter coadunationē quā sepatio sequit. Nigruz itaq; in visibilibus doloē efficit ꝓpter sue coadūationis fortitudinē: ⁊ albū ꝓpter sue dispersiōis vehemētiā: ⁊ amarū ⁊ salsū ⁊ acetosū in gustatis doloē efficiūt ꝓpterea q̄ fortiter dispergūt: ⁊ ponticum ideo q̄: vehemēter coadunat qđ ꝓculdubio sperso sequit ⁊ in odoratis similiter. Et ꝓpter hoc in fortibus sōnis fit doloz iō q̄ dispergunt ꝓpter motū aeris fortitudinē cū sibi obuiat. Certa aūt dictio i hoc mō ē ut cōplexionis mutatio ponat genus ex quo doloz eēntialiter prouenit: sz cū eo ꝯtinuitatis sepatio contingat. huius tm̄ declaratio verificata in medicina nō continetur: sz in pte sapiēnāli: iō q; adhuc sūmā parūp inuenimus. Dicem⁹ igit q̄ cū dolor est similiū ptū in mēbro dolente ⁊ continuitatis solutio nullo mō similiū erit partū: sz doloē i dispositionibus in quibus continuitatis non existit separatio non ptigit inuenīri, ꝓpter cōtinuitatis solonez; imo, ꝓpter ꝓplonis malitiā. Et etiā frigus facit doloē vbi constringit ⁊ coadunat ⁊ oio ibi infrigidat. ⁊ solutio quidē cōtinuitatis non est vbi infrigidat imo in extremitatib⁹ locoꝝ infrigidatoꝝ. Et m plius doloz: ꝓculdubio ē contrarii subito impressio ré sentire vnde ip̄se est ꝓtractus ⁊ doloē facie. Nō

tie vides q̄ si quis fr̄i gus ꝑplionē, corrūpēs sensū
vñ ꝑplionē corrūpit & fuerit sicut nō accīs ꝓpter ip
sum ꝓtinuitatis sepatio illud sentire an erit contra
riū an dolorē faciens. ¶ Ex hoc itaq; scies q̄ mu
tatio ꝑplonis subito cā erit dolōis quēadmodū so
lutio ꝓtinuitatis. Et dolor qdē ꝓtinuitatis. Et dolor
qdē caliditatē turbidat & fit fortior dolor. Est et cū p̄
dolōez ſmanet res q̄ sēsū dolōis hz, nec tñ ē dolor
cert⁹ Iz ē ex ſima rez q̄ p se resoluūt Et torpid⁹ qdē
imedicādo laborat & nocet ei.

Cap̄lm. xx. de causis cuuslibet doloris.

Dolor gnā q̄ noia hūt hec sunt: pruritiu⁹ as
pātiu⁹: pūgitiu⁹: ꝑpliu⁹: extēsiu⁹: pcus
siu⁹ frāgitiu⁹: laxatiu⁹: ꝓforatiu⁹: acualis:
stupefactiu⁹: pulsatiu⁹: grauatiu⁹: fatigatiu⁹: mor
dicatiuus: Istaq; dā sunt qndēq; gnā. ¶ Cā aūt pu
ritiui dolōis ē hūor acris acut⁹ aut sal⁹. Et dolōis
aspatiui cā ē hūor asp. Et cā doloꝝ pūgitiui ē hūor
q̄ pānīculō extēdit i latitudie: ſcē eis sepans ꝓtinuita
tem Et ē cū i sensu ñ est eālis: aut ꝑptea q̄ illius sup
qd extēdit pānicul⁹: aut illū⁹ ex eo qd inestinū ē ptes i
duritie & lenitate nō sunt sīles sicut furcula & pānicu
lo q̄ super costas ē inseſtit⁹ cū apa i pleuresi ad supi
orez ei⁹ trahit ptē: aut nō sunt ipi⁹ ptes i suo motu
sīles sic diaphragma illi pānīculo: aut ꝑptea q̄ ptes
corpis mēbri ñ simulāt: aut ꝑpt nāz: aut ꝑpt nocuīm
tū qd alicui acīt suaz ptiū & nō alīs. Extēsiu⁹ dolo
ris cā ē vētositas aut hūor q̄ nerui aut musculū ex
tēdit ac ſtipz ad suas trahat extremitates. Et dolo
ris quidē cōpressiui cā ē mā que mēbro suū coangu
stat locum: aut ventositas que ipsū coangustat & fit
quasi desup cōprimeret & ptōderet. Siz cā corrosiui
doloris ē materia que inter suū musculū & suū pāni
culū resoluit & panniculū extendit & cōtinuitatē sol
uit quē int̄ pānīculū existit & membz. Et cā dolōis
frangitiui est mā aut vētositas que interponitur me
dia inter os & pānīculū qui tegit ipm, aut frig⁹ qd il
lū pānīculū fortiter stringit. ¶ Cā vo doloris laxati
ui ē mā que carnē muscul⁹ extēdit & nō ipsius cozdā
Et hic qui dē nz nocatus ē laxatiuus nisi ꝓptera q̄
musculus nervo laxior existit & pānīculo. Et perfo
ratiui doloris cā est mā grossa aut vētositas que re
tinetur inter tunicas mēbri duri & grossi: sicut intes
tini colon. que incessanter ipsū rūpit & in ipsū pene
trat stimulādo ac si terebello ꝓforaret. Acualis autē
doloris cā est ipsa eadez mā in huiusmodi mēbroꝝ
sed est retētiua in hora qua rumpit. ¶ Et stupe
factiui doloris causa est aut fortis frigoris ꝑplexio
aut porozuz penetrationis spiritus sensibilis qui ad
membrum venit clausura cum ligatura aut recepta
culozum repletio. ¶ Causa vero doloris pulsati
ui est apostema calidum & non frigidum. Frigidū
enim quocunque modo fuerit siue sit durum siue sit
molle dolorē non efficit nisi ꝑ accidens conuertatur
¶ Negz etiaz dolor pulsatiuus ex apostemate ca
lido accidit nisi hoc modo .s. cuz apostema contige
rit & membrum in quod est ei vicinum fuerit sentiens
circa quod existunt arterie que semper pulsant.

¶ Cum enim membrum sanum fuerit arterie mo
tus non sentietur ꝓpter ipsius profunditatem: sz
cuz infirmatur & apostematur eius pulsatio dolorē
efficit. ¶ Et dolōis quidem grauatiui causa est
apa in mēbro non sensibili sicut pulmone rene & sple
ne. Illud enī apa sua grauitate trahit iferi⁹ & mēbz
iferi⁹ trahit ꝑ sēsibilem fasciā ipm circūdātez & suspē
sorū a quo orit fascia: & fascia qdē & suspēsorū senti
unt q̄ñ iferi⁹ trahit. Aut apa i mēbro sensibili cuius
sensuz ipa egritudo ia destruxit: sic cācer i ore stōi cu
ius pōderositas sentit. nec tñ dolorez efficit ppea q̄
ipe sensuz destruxit. ¶ Fatigatiui aūt dolōis cā ē aut
labor & vocat laborātē fatigatio laboriosa: aut hūor
extēdēs & vocat qd accit ex eo fatigatio extensiua aut
vētositas & vocat illō qd acūt ex ea fatigatio iflātiua
aut hūor mordicans: & vocat illd qd acūt ex eo fati
gato ulcerosa. Et ex eis qdē q̄uenīt ꝓpōes quēad
modū eas i locis suis declārauim⁹ q̄, sūt eis ꝓpriꝫ. Et
ex ſima ꝑpōnī ē fricatio q̄ apposa vocat ē ꝑpolita
ex extēsiua & ulcerosa. ¶ Et mordicatiu⁹ dolor ē ex
humore q̄ qualitatem habz acutam.

Cap̄lm. xxi. de cāis sedandi dolorem.

Causa getis dolōis ē aut qd cāe ex qua ꝓue
nit exit ꝓtrariū & ipam cūat sic anetū & lini
semē cū sup locuz dolētē ex eis fit emplim
ant cū quo mollificāt & fit sōn⁹ & sensibil' vt ad sua
redit opatōez: sic i ebriātia: aut cū quo iffrāt & stupi
duz effic sic oia narcotica. Sedāt tū certū ē ꝓpriuz.

Cap̄lm. xxij. de eo quod ꝓuenit ex dolore.

Dolor frūtē dissoluit & mēbra a suis ꝓpriis
opatōib⁹, ꝓhibet: adeo ut mēbra spūalia
ab aeris ꝓhibeat attractōe: aut ei⁹ distruat
oponē & facē eū imflectū aut frequētē: & oio si ſz nālē
cursū. Et ē cū i ꝑmis calefacit mēbra postea ifrigidat
ꝓp illud qd resoluit & vincit de spū & vita.

Cap̄lm. xxiij. de causis delitiaz.

Delitiaz quoq; cāe i duob⁹ sūt ꝓphense gene
rib⁹ Unū ipoz ē gen⁹ qd ꝑplonē nālē subi
to reducit ad hoc ut ipa leuat. Et alterz est
illud qd nālem cōtinuitatē subito reducit. Nulla. n.
res q̄ non subito veit sentit: nz delitie ex eo hūt. Est
nāq; delitia sentire ꝓuenīes. Et oē qdē sentire p vtu
tē est sensibilē & sentire ē ꝓp passiōez sui. Lūq; sentire
fuerit cū ꝓueniente aut ñ ꝓueniēte: erūt delitie aut do
lor ſm illud qd ꝓmit. Et ꝓpea q̄ tact⁹ oīb⁹ sensib⁹
est spissior & magis retinens illud qd recipit ex ipres
sione conueniēte aut non ꝓueniente: ideo eius sentire
illud qd ē ꝓueniēs cū nā ei obuiat ē maior delitiarū
& sentire qd ē ꝓueniēs est deterioris doloris q̄ illud
qd alīs ꝓutibus existit, ꝓpriuz.

La. xxiij. ad sciēdū quō mot⁹ dolorē efficit.

Motus dolorē efficit ꝓp illd qd cū eo accīt
extēsione aut ꝓcussione aut ruptura..

Cap̄lm. xxv. ad sciendū quomō mali hu
mores dolores efficiunt.

Mali humores dolorē efficiūt aut ꝓpter
horz calidit⁊atem: sicut cū mordicationez fa
ciunt: aut ſua multitudine sicut cū extēdūt

aut ꝓptera q̄ vtriq; ꝓiungūtur.

La. xxvi. ad sciēdū quō vētositates dolorē efficiūt

Ventositas dolorē efficit ꝓpt extensionem.
Et vētositas qdē extēdens aut erit in mem
broz ꝓcauitatib⁹ & ipsoz ventriculis: sicut in
flatio in stomacho: aut in tunicis mēbroz & coz vil
lis sicut in colica ventosa: aut in tunicis musculoz &
sub pānicul⁹ & sup ossa: aut in circuitu musculoz int
ipsos & carnē laxam & cutē: aut occultata in mēbro
sīm⁹ culi pectoris sūt occultati. Et ipsius qdē reso
lutio sine subita sit siue mlto mozet tpe ſm mlitudi
nē siue matie & ipsi⁹ paucitatē existit: aut grossitie, sue
māe & sōbilitatē ipi⁹ aut spissitudinē aut ipi⁹ raritatē

Cap̄. xxvij. de causis ei⁹ qd retinet aut euacuat.

Retentionis & euacuatōis causas scire erit ei
facile q̄ eis ꝓtrariaueris q̄ de retentione dixi
mus & euacuatōe. Illud igit ibi legat.

La. xxviij. de causis fastidij & repletionis.

Et quidē aut sunt extrinsece & sunt pamitti
que sicut cū aliquis reginie vnī vnde mul
ta ꝓuent humectatio & corpus nō indi
get humectatione cibi & potus. Et iō cū hic duo cō
iuncta fuerit simul multiplicabit in corpore materia
& corrūpetur operatio nature in ipsa sicut multotiēs
ingredi balneū & ꝓcipue post comestionē. & reso
lutionē, ꝓhibentia sicut quies & dimittere exercitiuz
& euacuationē. & in comedēdo & bibendo ipoztuni
tas & regiminis malitia. aut intrinsece & sunt sicut vī
tutis digestiue debilitas que nō digerit: aut debilitas
virtutis expulsiue aut retētiue virtutis fortitudo: q̄
ꝓpter remanebūt humores & exter⁹ nō exibunt.
aut cīnaliū coangustatio.

La. xxix. de causis debilitatis mēbroz.

Causa debilitatis aut erit veniēs sup corp⁹
mēbri: aut sup ipz qui erit virtutis latoz q̄
in mēbro ministrat aut sup ipam virtutez.
Illa vero cuius cā in mēbra, ꝓpria existit ē aut ma
teria cōplōis mālua & ꝓprie ē fra: Iz etiā sit cū calō
illud efficit: ió q̄ eius opatio frūtis opatiōi in stu
pore simul existit, ꝓpterea q̄ corrūpit ꝑplonē ſpūs:
quēadmodū accit ei qui multā in balneo mozā fac:
imo ei cui aduenit sincopis & siccitas, ꝓpterea q̄ vir
tutes penetrare, ꝓhibet ió q̄ inspissat. ¶ Et hūiduas
ꝓpterea q̄ laxat & opilat aut aliq̄ ex egritudinibus
cōpōis. Siz que ex illis maioꝝ ꝓpietatē hz ne in
hoie appareat nz nocumētū nz egritudo nz doloz:
est raritas texture illius mēbri in suis neruis. ¶ Des
nāq; opationes nāles & volūtarie p villos & ipoz
cōplōem cōplentur. Digōi quoq; bona & necessa
ria est retētio ſm cōgruā dispōem. & hec quidē per
villos existit. ¶ Illud vero in quo est cā spūi, ꝓpria
est aut, ꝓpter opilationis malitiā: aut, ꝓpter resolu
tionē euacuatiōe facta q̄ est ei, ꝓpria: aut ſm modū
sequēdi euacuatōes alterius. Et illud qd ē virtuti, p
priū ē operationū multitudo & ipsarū reiteratio qm̄
virtutē debilitat Iz spūs resolo cū eo associet quēad
modū associat cū vnaq; naq; cā. ¶ Lūq; cāe ſm ali

tim cōnumeraverimus modū & remotas cās cū eis
miscuerimus que ꝓiūctarum cāz exist causē inuenie
mus & causas ex malitia ꝑplōis: & cās ex corruptiōe
aeris & aque & comestiōis. ¶ Et ex eis sunt q̄ spirituz
euacuant q̄rū nulla fetoꝝ & silis & ꝓcipue fetoꝝ aq̄ &
venenosaz & putrum expansio in aere aut in corpore.
¶ Ex ſima causaz ꝓterea debilitatis sūt que ex eua
catiōe pēdent sic sanguinis exitus & vēter & ꝓprie
tas subtilib⁹ humorib⁹ & aqua hydropicoz incisiōe
pactensis extracta cū eius quātitas multa subito ex
trahit & ꝓforatio magni apostematis cū ab eo mul
tum post subito exierit sine ipm per se apiatur & fu
doz multus & exercitiū plimū. Dolores etiā spūuz
resoluit: licz etiā ꝑplexionē permutēt. ¶ Et ex ſum
ma istoꝝ quidē dolor sunt qui maioris existunt im
pressionis: & sic dolor oris stomachi sine sit extēsiu⁹
siue mordicatiuus. Et ois dolor q̄ est cū ꝓpingtate
parti cordis. ¶ Febres quoq; sunt ex eis q̄ debilita
tē faciūt, ꝓpt resolutionē & euacuationē sāguinis &
spūs & ꝑplexiōis mutatiōnē. Amplitudo quoq; po
roz est ex eo qd ad hoc adiuuat ut debilitas resol
uēs accidat. Et multa fames hūi⁹ existit modi. Et
etiā cuz tot⁹ corpis debilitas vnius mēbri aut ptis
mēbri: segtur debilitatē quēadmodū corpis debilit
tas, ꝓpter malitiā que ori stōi accidit que tanta ē ut
eius virtus resoluat: & cū alienius coz & cerebrum a
quolibet nocuitatiū vehemēter patiē crit hō hic ve
locis extuatōis & qui ex pauca resolutiē cā. Et ē cū cā
debilitatis existit multitudo tolleratie egritudinū. et
est cū aliqō mēbra in creatione ē debiliuꝝ quodā aut
alio debili⁹ existit sicut pulmo & cerebruz: nōq; crit recī
piens qd̄ fortius nā a seipso expellit: locus .n. cere
bri ꝓpius si altus nō esset ex tali mō res ꝓueniret
quā tollerare nō posset neq; eius virtus cū ipso re
maneret.

Doctria. iij. sen scōe⁹ sūt xi. capla & due sūme.
Capitulū. i. de accidentibus & significatōibus.

Accidentia & significationes ſm vnam
quāq; trū predicarū dispositionum
vnā trū declarant significationū: aut
rē presentē de quo dicit Gal. q̄ soli cō
uenit infirmo in eo qd facere debet: aut
rem preteritam de qua dixit Galie. q̄ soli prodest
medico quoniam declarat ipsum in sua arte excellē
tem & eius consilio magis creduntur: aut rem futuram
de qua dixit Gal. q̄ vtriq; confert medico vero q̄
demonstrat ipsum in sua scientia excellentem & infir
mo quia demonstrat qualiter ipse sit regendus.
Significationū suarū quedā sunt que ꝑplexiōis si
gnificant equalitatem quas in suo loco nominabi
mus. ¶ Et quedā sūt que significāt cōe qualitatē cō
positiōis: ex qb⁹ sūt ſbales q̄ ē ordīs fa sūt ut sic forma
& sit⁹ & quātitas & nūer⁹ ſm qd oz. & he qdē dispo
sitiones diuise fuerūt. & ex eis sunt accidentales sicut
decoratio & pulchritudo. & ex eis sunt finales & ipse
sunt ex cōplemento operationū & que incredēdo ſm

pfectionez pueniũt. Omne enim mẽbr cui⁹ opatio ppletu est ianum: modus aũt ex opatiõib⁹ cognoscendi est fm mẽbroũ principalium dispositiones: fm cerebrum qdem est p dispositões operationũ volitariaz p dispositões sens⁹ z p opatões existimationis. ¶ Et fm cor qdem est p pulsuz z p anhelitum. ¶ Et fm epar qdem est p egõnem z vrinam: ipsius nãqz debilitatem egestio z vrina loture recentis carnis simules sequũtur. ¶ Accidentiũ autez que egritudines significãt quedã sunt que ipsam demõstrant egritudinez sicut diuersitas pulsus in festinatione sui in febre. ¶ Ipse nãqz ipsam significat febrez. ¶ Et qdam sunt que egritudinis significãt loci sicut pulsus serinus cui in pte pectoris fuerit dolor: qñ significat q apa est in panniculo z in diaphragmate: z licet pulsus vndosus: qñ significat q apa est in corpe palmõis: z quedã significãt egritudis causaz sicut significationes repletionis p diuersitatẽ suaruz dispositionũ grum quilez modus aliquẽ repletiõis modum significat. ¶ Emplius accẽtiũ quedaz sunt ppeuntia q cum egritudine incipiũt z finiuntur. sic febris acuta z dolor pũgitiu⁹ z coangustatio anhelitus z tussis z pulsus serinus cum apate lateris. ¶ Et quedam sunt que notam horum non habẽt z egritudiné quãdoqz sequit z qñz nõ sicut dolor capitis cum febre. ¶ Et sunt quedam que in fine rei eueniũt de quibus sunt significationes crisis z maturitatis z significationes prohibitionis maturitatis z signa mozus. haz autem plume sunt in egritudinibus acutis. ¶ Significatõnuz ꝑterea alie sunt que ipsos quod de mẽbris apparet significãt que sunt ex eis sumpte que ppriesentiuntur: sicut dolor dis, ositiones z dispositões tactus in duritie z mollitie z in caliditate z frigiditate z in reliqs: aut ex his que cõmuniter sentiuntur: z sunt ea que sunt sumpta ex forma membroz z ipsoz situbus z motibus z quietibus.

¶ Et forasse illa significabunt ipsoz dispositões occultas: sicut labiũ saltus vomitũ. Ipsoz ꝑterea ẽnitates augmẽtate si fuerit aut diminute: z eoz numeri forasse occulto⁹ dispositões significabũt mẽbroruz quemadmodũ curtitas digitoz que epatis paritatẽ significat z contrariũ. ¶ Et cognitiones qui dẽ dispositionẽ eoz per egestionẽ si est nigra aut citrina z sup quod significat sũt res visibiles. Et ex rugitu sup inflationẽ z malitiam digerendi est audibile, huiusmodi quoqz sunt cognitões p odores z sapores oris z reliqua. Et conũctiones pthisis z ethice p vnguiũ gibbositatẽ sunt visibiles: sed sunt de capitulo eoz que sentiuntur cõmuniter. Est aũt cũ qd manifeste sentitur rem significat occultam: quemadmodũ rubor ponit maxille pulmonis portẽdit apostema z gibbositas vnguis vlcus pulmonis. ¶ Ex cognitionibus vo que habent ex motib⁹ et gestib⁹ trahitur res quã modo narrabim⁹. Significatões vo que sumũtur ex modo getis, sunt sicut apoplexia z epilepsia z syncopis z paralisis. ¶ Et que ex motu sumunt sunt sicut horizipilatio z tremor z singultus z sternutatio z oscitatio z alices z tussis z saltus z spasm⁹ cũ incipit spasmari. Et earũ sunt quedaz q̃ pueniunt ex opatione nãe principaliter: sicut singultus z quedã q̃ pueniunt ex opatione nature accidentaliter sicut spasm⁹ z tremor. ¶ Et eaz quedam sunt volitarie pure sicut estuatio z reuolutio de latere ad latus. Et qdam sunt cõposite ex naturali z voluntaria sicut tussis z nuctus z egestio. ¶ Ex istaruz quidez quedã sunt in qbus natura sepat volitatez sicut tussis: z quedã in qbus voluntas supat naturam sicut nuct⁹ z egestio cum volũtaria nõ cito vult efficere.

¶ Eccentiũ aũt e nã sine volũtate pueniẽtiuz qdaz sunt que demõstrant sensus sicut horripilatio z qdã que sensus non demõstrat qñ non sentiũtur sicẽ saltus. ¶ Mi aũt motus diuersificant aut ꝑpter diuersitatem suarum essẽtiaz qñ tussis in scapa fortior existit q̃ saltus. aut ꝑpter diuersitatẽ neruoz motoriz qñ sternutationis nerui motoz plures sunt q̃ motoz tussis. Tussis enim ꝑpletur motione mẽbroruz pectoris: sed sternutatio ꝑplet cõiunctõe motuũ mẽbroz pectoris z capitis simul. Sed quãtitas timoris in eis est qñ motus singultus sicci maioris est timoris q̃ motus tussis: licet sit tussis fortior: p qd aũt nã iuuat est cum qñz adiuuat p instrumẽtuz essentiale z principale: sicut cum iuuat i expellẽdo stercus a musculis ventris. Et est cũ p instrumẽtum iuuat extraneuz: sicut iuuat in tussiẽdo ab acre. ¶ Principioz vero eaz diuersitates aut sunt ex membris sicut tussis z nausea: aut ex diuersitate virtutũ agentium: qñ saltus principiuz est naturale tussis principium est animale. ¶ Sed z p materie diuersitatem qñ tussis est ab excretione z saltus a ventositate. Ex ergo significationes significant in eo quod de membris apparet z prima eoz demõstratio est fm dispositiones manifestas. Et rñ cũ occultas demõstrat dispositões sicẽ rubedo ponti maxille q̃ pulmonis apa declarat: et de signis etiã sunt q̃ egritudines demõstrãt occultas.

¶ Ad ꝓpoꝑ illũ q egritudines vult cognoscere occultas ut anatomie notitiã adeptus sit ad hoc ut per eã sciaz ibe cuiuscũqz mẽbri acquirat si est carnosum aut non carnosuz z cuiusmodi est eius formaideo ut sciat: verbigratia si apostema hoc qd habet hanc figuram est in eo aut non ex pte vnde sue figure est ꝑpatum aut nõ: z sciat si est pole qd in ipso aligd retineat vel non: sed id labere facit qd recipit scientie iuuium z si est post qd in ipo aliquid retineat aut qd aliquid ab eo labatur que res sit quaz in ipso retinere sit possibile aut ab eo labi donec eius locum sciat quatenus per ipsum iudicet de eo quod in ipso sentitur de dolore aut apostemate si est in ipso aut ab eo longinquũ. ¶ Et sciat eius societatem ita ut iudicet si habz dolorem per se aut ꝓpter societatem z si materia ab ipsomet ꝓcesserit aut a suo socio sibi influxit. ¶ Et si superfluũ qd ex eo scparat est de substantia ipsius an ipsũ est via per quã materia in ipsũ penetrat qd ab alio sepat donec sciat illud qd ꝑhẽdit ut noscat si est possibile illud qd eãt ab ipso euacuatũ fuisse. z ut membri operationẽ sciat donec ipsius cognoscat egritudinẽ ex nocumẽto qd in eius

ꝓsistit opatione. Totũ vo hoc ꝑ anatomiã scire potes. Scias ꝑterea q medico qui vult egritudines regere que in mẽbris existũt occultis necessaria est anatomia. cũjus anatomie scia ci acquisita fuerit oportebit q hoc totum ipsuz studere in cogitatione egritudinuz occultaz fm sex regulas. ¶ Quaz prima est de nocumento opatõũ cum suis qualitatibus z quãtitatibus iã scuisti eaz significatio est prima z pdurans. ¶ Secũda, vo est de eo qd eãt cui⁹ significatio pdurans quidẽ efficed non est prima. Et pduris quidẽ est ꝓpterea q in ipa semper confidũt ¶ Et prima qdem nõ est ió q significat maturationẽ aut maturatõis, phibitõez mediate. Tertia aũt ẽ dolor. Et qrta est de apate. z quinta est de situ, z sexta est de accidentibus manifestis z ꝑpatis. ¶ Et eoz significatio nõ est prima neqz pdurans z ynaquaqz earũ sermonem diuisum facia. ¶ Ex opatõnibus vero significatio habet qñ cũ opatio nõ fm naturalẽ processerit curium qui est cũ significatur q virtus accidit nocumẽtuz: z virtutis nocumẽtũ egritudinẽ sequit q est in mẽbro in quo est virtus. ¶ Opationũ vo nocumẽta sunt fm tres modos. ¶ Opationes enim aut minuũtur sicut oculi minuit visio z rẽ vidit, minoꝛe z appingoꝛe spacio, z sicut stomachus cũ durius digerit z tardius z minoꝛe quãtitatem. Aut mutatur sicut cũ oculus videt illud qd non est aut videt rem non sicut est: z sicut stomachus cũ cibũ dissipat z ipm male digerit. Aut destruũtur sicut oculus cũ non videt z stomachus cũ nullo mõ digerit. ¶ Et aute qd eãtur z qd retinet significatões multis sunt modis: aut enim significãt ex pte retẽtionis nõ naturalis sicut cũ retinet res q̃ solebat eãari; quẽadmodũ accidit illi cui⁹ vrina retinetur: aut egestio: aut significãt ex pte eãationis non nãlis. ¶ Et hoc qdem aut erit de substãtia mẽbroz aut non erit ita. ¶ Si qd ẽ de substãtia membroz trib⁹ significabit modis: aut enim per sui ipsius substãtiaz significabit: sicut anuli qui exprimũt herpetez testimoniũ in cannali pulmonis significãt aut significabit p quãtitatem sui sicẽ cortices cũ indisenteria egrediũt. nã si fuerit grossus significat q vle⁹ in grossis existit intestinis: aut significabit p colorez sui qualitatibus qualitatibus qualitatibus

rit reducit est cū opationū impedimētū ꝓsideratur. Cūq; opationū impedimētum inuenerit aīs iudicabit q egritudo illa est associata: iz quedaz mēbrorum sint talia q plim dispōnuz ipoz est ut sint eoz egritudines alioz mēbroz egritudines seqntes. Lapitis. n. fm plim suaz dispositiōnū sunt egritudines p̄ socitatē stomachi. Sz illud zuerisse est ppaz. Et nos qdem coraz tuis manibus ponemus signa cōplexionū principaliū t accidētaliū fm modum cōem. Que vero vnicuiq; mēbro sunt prope in suo dicet capitulo. Quecūq; aūt ex significationibus egritudinum ꝓlonis manifeste fuerint sensus dignoscet. Sz que occulte fuerint exceptis replone t opilatōe t apatibus t solutōe ptinuitatis in dictione vlī prehendere est difficile. Et similit illud quod ex replonib⁹ t apatibus t solutione ptinuitatis vnicuiq; mēbro ꝓpriū existit. Melius igit est ut hoc totū dictionib⁹ reseruet puclarib⁹.

Cap fm. iij. de signis ꝓplexionū.

Signoz genēa ghus cōplonū dignoscunt dispositiones sunt decem. vnuz eoz est tactus. Et nos⁹ qdem quo cognoscitur est vt cōsideret an tactui sani sit eqlis in terris tpatis t acre tēperato. nā si eqlis fuerit significabit eqlitatem. Nō si patiā ab eo tactoz ꝓplexionē hūis sanā t in frigidē aut calefiat aut ipm sentiat mītia molliorē aut durioreꝫ aut aspioꝛē q̄ natural: neq; fuerit ibi cā ex aere aut balneatōe cū aq frigida aut alia re q̄ molliriez addat aut aspitatē est tūc ex ꝓplexione nō tempata. Et ex dispositōe qdem vnguiū in mollitie et siccitate ipsaz possibile est cognoscere ꝓplexionis corporis dispositionē: licet molliriet t durities iudicū nō sit stabile nisi ꝓpus eqlitatis inter calididitatē t frigiditatē significatōes pcesserint: nam si non ita fuerit possibile. erit vt caliditas diuz tactū t asperuz mollificet nedū illū q est tēperatus. ppt resolutōez ipsius t faciet cristimari q̄ sit mollis t humid⁹ natura t vt frigiditas mollē tactū induret: nedū illū qui est tēperatus propter q̄ mistū congelat t inspissat t opinabil q̄ sit siccus sicut nix t nox. Et nix quidē propterea q̄ coagulat t congelat. et sol qdē, ppterea q̄ in grossat. Eoruz aūt plīni q frie sunt ꝓlonis cōpa molta sunt Iz sunt macra qñ cruditas mista fuerit t eis. Sez vō est gen⁹ signoz ex carne t adipe assūptoꝛ qñ caro rubea cū mīta fuerit humiditatē significabit t caliditatē t erit ibi solicitas. t si pauca fuerit t adeps nunq⁹ non ibi affuerit significabit siccitatē. Pinguedo aūt t adeps sp frigiditatē significat est t est cū eis laxitas. Et sicū hoc fuerit uenaz āgustatio t sāguinis paucitas t hoc hūi aduenerit debilitas ex fame: pp mīnoratōez sāguinis nālis quiē ꝓparat⁹ ad illū quo mēbra ernutrimēto idigēt si significabit q̄ ꝓplio hui⁹mōi tē fz nām. Et si hec alia signa n non affuerit significabit q̄ est ꝓplexio acquisita. Pinguedinis aūt t adipis diminutio semp caliditatē significat qñ pinguedis t adipis mā sāguinis est vnctuositas t eaz factoꝛ frigitas: t ppt hoc epata te mīnoratur t sunt i intestinis mlīe. Et iz sunt sup eoz multe plⁱ q̄ sup epar nisi ꝓpt mām: nō. n. ppt ꝓplionē t formā t ppt curaz nāe pēdētē a materia illi sibi. Pinguedis aūt t adipis, ꝓgelatio sup eoz pus minuit t angel fm mīnoratōez caloris t ipsius augmēti. Et cōp⁹ qdem carnosuz absq; multa adipe t pinguedine ē cop⁹ calidū t hūiduz. Quod si fuerit caro rubea multa cū pinguedine t adipe pauca: significabit hūiditatem supfluā: t si supflua fuerit: humiditas t frigiditatis significabūt supfluitatē et q̄ cop⁹ frigidū facū est t hūiduz. Et ex eoz dē qdem qō magis est macz est ffm t siccum t postea caliduz t siccuz deū siccum qō in caliditate t frigitate tēpatum existit: postea calidū qō est in hūiditate t siccitate tēpatū. Tertiū vō genus est signoz sūptoꝛ ex capillis. Et ipa sunt que sumēda sunt ex pte horū modoꝛ q̄ sunt velocitas ouginis t ipsius tarditas t multitudo eoz t paucitas ipoz subtilitas t grossitudo eoz planities t crispitudo. t eoz color est vna ex radicibus in hoc. Signa vero ex velocitate, natiuitatis eoz aut tarditate aut, phibitōe ouginis ipoz supta sunt q̄ illi qui tarde nascuntur aut non nascuntur cū nō affuerit significatōes que corpus penitus sāguinē nō habere demōstrent significant q̄ ꝓplio vehemēter est humida. Nō si festinauerit nō erit cop⁹ illi⁹ hūiditatis: imo ad siccitatez declinabit. Ipsius vō calicitas t ffitas ex aliis signis q̄ iam dictīm cōgnoscitur. Cū aūt caliditas t siccitas ꝓiūgent capilli multo citius nascentur et erūt multi t grossi qñ multitudo caliditatē significat t grossities multam nō solitatem. iōq; in iuuenibus ē ꝓpli⁹ q̄ in pueris: qñ pueroꝛ māe vaporose sunt t non hūole. Et hoꝛ ptraria ipsoꝛ sequūt frigis Significatio ater ptefigure est q̄ crispitudo significat caliditatē t siccitatem. Est ñ cum foraminū t poroꝛ inuenit⁹ totius ꝓsitatem sz istud nō resoluitur cū alterat⁹ ꝓplexio. Due vero ꝓmeres mutantur t planities hui⁹ significat ptrariū. Ex pte aūt coloris nigredo significat caliditatē t subalbedo significat frigiditatē t citrinitas t rubedo equalitatem significat t albedo significat aut ffitatē aut hūitatē vehemētē sic cālities: aut forte siccitatē sic accit vegetabilib⁹ cū siccant q̄ ex sua nigredie aut viriditate trāseunt ad albedinē: t hoc qdē nō accidit hoib⁹ nisi i fine egritudinū siccitatū. Et cāicis qdē cā apud aristotelē ē ꝓuersio ad calorē phlaū: t apud Ga. ē ata charugi q̄ nutrimētū comitat qō ad capillos venit cū ffm fuerit: t fuerit tps mot⁹ et⁹ t ipi⁹ penetratio i poris tardata. Nōq; duas dictōes ꝓsideraueris inuenies eas p certo, ppinqs qñ ci i albedine coloris phlatis: t cū i albedie atacharugi ē vna. t de hoc q̄ dē physic⁹ tractare oz. Post hoc aceres t regiōes inere piloꝛ opationē hui⁹ q̄ ē obstūda: nō. n. timet q̄ i nigro sic capill⁹ flau⁹ q eqlitatē ꝓplonis ipi⁹ significet cū ea hūeriet: neq; in capillis sclaui nigredo que plexionis ei⁹ significet caliditatē cū ipoz gen⁹ eaz habuerit. Etates etiam in re capillorum operantur: qñ iuuenes sunt sicut meridionales t pueri sic septētrionales t senex ē sicut medii. Pili ꝑtera in puero multi significat q̄ ipsius cōplexio cū crescit

ad melancoliā cōuertet: t ūn sene significat q̄ i pūti est melācolicus. Quartū vō genus est signoz sumptoz ex colore corpis. Albedo. n. signū ē ꝓuatio nis sanguinis aut paucitatis ipsius cuz frigiditate: qñ si cū caliditate esset t humor cholerica eēt citrinitas. Et rubeus quidē significat multū sanguinis Et ruffus t subruffus significāt caliditatē. Sz subruffus plus significat cholerā t ruffus significat sanguinē cholericū. Est tū cū subruffus signinis significat ꝓuationē tz ñ sit sibi cholera rubea quē ad modū accidit in conualescētibus. Fusc⁹ autem vehemētē significat frigiditatē ob qnā minuitur sanguis t congelat ille paucus t ad nigredinez conuertitur t cutis mutat colorē: t brunus significat caliditatē. Et melongianus frigiditatē significat t siccitatē quoniā calor ē qui purā cholerā nigrā sequitur. Sz gypseus frigiditatē significat t rē phlegmaticā. Et staneus frigiditatē, t humiditatē significat cum pauca re melancolica qñ ē albedo cum pauco viriditatis. Erit ergo albedo sequens colorē phlegmatis t ꝓplexionē humiditatis: t viriditas sequens sanguinē cōgelatū qui trahit ad nigredinē qui cōmixtus phlegmati factus fuit viridis. Et eburneus frigiditatē significat phlegmaticā cū pauca cholera rubea. Et fm plurimū quidez mutat color ꝑter epar ad subruffedinē t albedinem: t ꝓpter splenē ad subruffedinē t nigredinē. Et in egritudinibus hemoꝛroidarū ad subruffedinē t viriditatē hoc cū non est semp imo est cū mutat. Cognoscere vō ex colore lingue ꝓplexionē stomachi t intestinoꝛ est difficile. Et forasse est cū in una egritudine duoꝛ coloꝛ diuersitas in duobus contingit mēbris sicut cū albescit lingua t nigrescit facies i vna egritudine quēadmodum iciritia que ꝑpter uehemētiā acuitatis cholere rubee accidit. Quitū vero est genus signoz ex forma mēbroz sumptoz: quoniā cōplexionē cal dā sequūt pectoris āplitudo et extremitatū magnitudo t ipsarū cōpletū i quātitate coz absq; coangustatione t sine curuitate t pcipue manuū t pedū t venarū ampliudo t eaz aptio t pulsus magnitudo t fortitudo ipsius t magnitudo musculoꝛ t ꝓpinqtas eorum ex iuncturis qñ operationes augmentatiue t ꝓpositiue forme caliditate ꝓlēt. Et frigiditatē sequūt oium horum ptraria qñ, ꝑpter eā minoꝛatur virtutes nāles t nō ꝓplent opationes natiuas t creationē. Et ꝓpliōem siccā sequūtur aspitas t curuitas t uicturarū manifestatio t apertio cartilaginū in epigloti t naso t ē nasus equalis. Sextū vero est genus signoz sumptoz ex velocitate passiōis mēbroz. Membꝛ enim cū cito calefit absq; difficultate ē calide cōplexionis quoniā conuersio in genere, ꝓportionali ē facilioꝛ cōuersione ad cōtrariū t si cito infrigidat res erit cōtrario. Nō si aliquis dixerit q oz ut res sit huic cōtraria. Nos nāq; ꝓ certo scimus q̄ res nō patit nisi a suo contrario t nō a suo simili: sz ex hoc vbo q̄ tu ꝓmisisti, ꝓuenit ut passio a simili sit dignioꝛ. Respōsio erit q̄ simile a quo nō patit res est illud cuius qualitas t quantitas illius qō ei simile existit est vna spē t natura. Qd aūt calid⁹ ē alio nō est simile ei qō ē minus calidū: imo duo calida quoruz vnū ē calidius diuersificant: t illud quidē qō ē minus calidū cōparatione eius qō ē calidius ē frigidū. Patet ergo ex hoc vnde ē frigidū ꝓpatione illi⁹ et nō calidū. Patetur ēt ab eo qō ē ipso. frigidi⁹ t a frigido. vnū tamē eoꝛ ipsius qualitatē auget t ꝓpbet et augmētū qō est in ipso fortius t alteriꝛ qualitatē. Ipsius ergo alteratio ad id qō in sui qualitate ꝓstat augmētū t mutat illud qō in ipso est fortius erit facilioꝛ: iz sit hic alia cā que alicui eoꝛ que i qualitate cōicat ē ꝓpria t ꝓdicat sicut illud qō in sui natura calū existit ꝓplexiōis nō cito recipit i se calidi opatiōem nisi ꝑ terea q̄ caliditas destruit opatiōem cōtrarij qō est ffm eo qō refrenat illō qō ꝓpō calida vult efficē de augmēto in calefactione Cū ergo sibi occurrit t, phibēs destruit imuans se ambo in calefaciēdo t eoꝛ adiutoriū sequit duaz qualitatū fortitudo ꝓpleta. Cū vō extrileca caliditas equalitatē destruere voluerit calor innatus qui ē innus erit res fortioꝛ in resistendo adeo vt venena calida non refrenet neq; expellat: neq; ipsoꝛ corꝑa patibilitatē nisi calor innatus. Calor nāq; innat⁹ nature ē instfm qō caloris euenētius expellit nocumenti entiū, ppterea q̄ ipsum mouet ad ipm expellēdū t ad eius vaporem remouēdū t ad ipsū resoluēdū t ipsius materiā aduren. t ffi ēt aduenētis nocumentū p̄ virtū expellit. Hāc vō ꝓpietatē nō hz ffitas. nā eni ipugnat nz refrenat nisi aduenientē ffitatē. Et calor quidē innatus ē ille qui hūoꝛes nāles tuet ne eis caliditates eē nec dicnt. Calor nāq; innat⁹ cū est fortis potest nā ipso mediante i humoꝛibus ministrare fm modū maturādi t digerēdi t custodire eos fm sanitatē: t mouētur humoꝛes fm modū ministratōis ipsi⁹ t phibentur moueri fm modū ministrationis caloris extranei quare nō putrefuit. Sz cū calor iste est debilis fatigat natura t a regimine humoꝛ abstinet ꝑpter instrumētū debilitatē qō inter ipsam t humoꝛes ē medīū t stat: t calor extraneus inuenit humoꝛes nō impeditos ab administratione. Cōprehēdūtur ergo ab eo t facit eos obedientes t motū extraneo ipsos mouet t accidit putrefactio. Calor igitur innatus virtutū oium ē instrumētū sed frigiditas est ei inconueniēs t neq; p̄dest nisi accidentaliter. Ideoq; dicitur calor innatus t non dī frigiditas! innata neq; operat frigiditati ex colcodea corꝑis illō qō opat caliditati. Septimū aūt genus signoz ē qō fuit ex cogitatōib⁹ t rebus multū desideratis a nā hois ḡs plim apphendibilitas t opat sibi similitudinē qlitatū tē dicem⁹ i sōnis tō q̄ cop⁹ ē instfm aie. Octauū ēt gen⁹ ē qō fuitur a signis opationū. Cū eni opatiōes fm nālē cursū pceduūt plene t pfecte significāt ꝓplexiōis eqlitatē Nō si a pte sua ad mot⁹ mutent supfluos significāt ꝓplionis caliditatē t similit si ꝓperauerint qñ caliditatē significāt sic augmēti velocitas nutritatis ca

pillor ꝛ natiuitatis dentiū. Qđ ſi debilitetur ꝛ oc-
oſe fiant ꝛ tarde cūr ſignificat cōplexiōis frigiditatē
Eſt nāq; cōz debilitas ꝛ otioſitas ꝛ tarditas ſi ca-
dētes ꝓpter cōplexionē calidā ꝫ illud eē nō poſſit
abſq; mutatione a curſu naturali cū debilitate. Et
eſt etiā cū plures naturaliū operationū deficiūt ꝓ-
pter caliditatē ꝛ minuūtur ſicut ſonus: qñ fortaſſe
eſt cū deſtruitur ꝓpter caloꝛē ꝓplexionis calide aut
minuit. Et ſimiliē eſt cū augentur alique diſpoſitio
nēs naturaliū ꝓpter frigiditatē ſicut ſonus: ꝫ tam
non crūr ex ſūma cōpationū nō naturaliū abſolu-
te imo conditionaliter ꝛ per cām. Sōni nāq; ne
ceſſitas in uita ꝛ ſanitate nō eſt neceſſitas abſoluta:
imo ꝓpterea ut ſpūs ab ipedientib⁹ ſepetur ꝓpter
illud qđ ei accidit ex laxitudine: aut ꝓpterea q eſt
ei neceſſariū incūbere ꝓpter digeſtionē cibi ꝛ ꝓpea
q nōpōt duas res. Sōni igitur neceſſitas non ē
niſi ex parte alicuius impotētie ꝛ eſt exitus a neceſ-
ſitate naturali licet ſit exitus ille naturalis ab eo uñ
eſt neceſſarius: naturalis enī dicit de neceſſario cōi
tate nominis. Firmior vero ſignificatio quam hoc
nomē hz nō eſt niſi ut dicat ex cōplexiōe equali et
illud eſt ut opatione equēt cōpleant. Eius vero
ſignificatio ſup caliditatē ꝛ frigiditatē ꝛ ſiccitatē et
humiditatē eſt ſignificatio ꝓbabilis. Ex genere uāt
operationū fortiū que caloꝛē ſignificāt ē acuitas no
cis eius groſſitudo ꝛ loquēdi velocitas ꝛ ipſius cō
tinuitas ꝛ ira ꝛ feſtinatio motionū ꝛ palpebrarum
citatio licet ſit cū iſta aduenīāt nō ꝓpter cām cōem
imo ꝓpter cām mēbrio operationis ꝓpuam.

Nouū vo genus eſt expulſio ſupfluitatū a cozpoꝛ
ꝛ qualitates cozꝛ que expellūtur. Expulſio enī cum
non aufertur ꝛ illud quod ex ſtercoꝛe ꝛ vrina egre-
dit ꝛ ſudoꝛe ꝛ aliis eſt acutū hūs odoꝛē fortē ꝛ tictu
rā ex eis que tuncūrā hīe cōſueuerūt ꝛ aduſtionē ꝛ
decoctionē et illis q aſſationē ꝛ decoctionē ſolent
hēre eſt calidū. Qđ vero diuerſū eſt ab hoc eſt fri-
giditū. Et genus quidē decimuz eſt ſumptū ex diſ
poſitionibus vtutū aie in ſuis opationib⁹ ꝛ paſſio
nibus: ſicut ira fortis ꝛ eſtuatio ꝛ perceptio ꝛ intel
lectus ꝛ audacia ꝛ verecūdia ꝛ ſuſpitio bona ꝛ bōa
ſpes ꝛ ipietas ꝛ ipigritia ꝛ mozꝛ virilitas ꝛ pauca ocio
ſitas ꝛ parūꝑ pati ab vnaquaqz re ſignificat caliditā
tem. Eozꝛ aūt cōtraria frigiditatē ꝛ perſeuerantiā
ſeruozis ꝛ mālnetudis ꝛ imagiari ꝛ rememozari et
reliquoꝛ ſignificāt ſicitatē. Et paſſioīb⁹ vo cito re
mouēri ſignificat humiditatē. Ex hac quidē ſecta ē
inſomnietas ꝛ ſomniū qñ ille in cuius cōplexione
eſt dominū caliditatis videt ſe quaſi ad ignez cale
fieri aut ſicut ille qui ſedet ad ſolē. ꝛ ille in cuius cō
plexione eſt frigiditas dominās videt ſe ſicuti eſſet
in niue aut quaſi in aquā mitteret ſram. Ꝉ Simpli⁹
vnuſquiqz humoꝛē hūs diūantem videt illud qđ
ſuo ꝓpiet humori quēadmodū dicūt. Hoc autem
totū qđ noiauimus aut ꝑlm cius eſt: de mō ſignifi
cationū cōplexionū pncipaliū que ſunt ab initio
creature. Ꝉ Complexionū vero extranearūꝫ accidē
talium que eſt acuta ſignificat inflāmationē in cor-

poze nocibilem febres ꝓcedentes ꝛ fortitudinis
deſtructionē apud motus rebellionē caliditatis et
ſitim ſuperfluā ꝛ adūſtion ē in oze ſtomachi ꝛ ama
ritudinē in oze ꝛ pulſū qui laxitudini atti net ꝛ ve-
locitati vehemenn ꝛ frequentie ꝛ cui omnia caleſa-
cientia in regimine adhibita nocent ꝛ qui infrigidā
tia curāt ꝛ cuius diſpoſitio in eſtate mala exiſtit.

Cōplexionis aūt frigide non naturalis ſigna ſunt
parū digerere ꝛ ſitis pauca ꝛ tucturarū laxitas ꝛ ex
pplegmate febres multe ꝛ cui reumatiſmi non no-
cent ꝛ infrigidantia in regimine adhibita ꝛ vt pa
lefacientia curetur ꝛ ut i hyeme malā habeat diſpo
ſitionē. Ꝉ Signa vero humiditatis nō naturalis ſt
pinentia ſignis frigiditatis: ꝛ eſt cū eis laxitas ꝛ falu
ne fluxus ꝛ mucilaginis ꝛ ventris ſolutio ꝛ digerē
di malitia ꝛ impediměti qđ eſt a regimie qđ ē hu
midū ꝛ multus ſomnus ꝛ inflatio palpebrarū. Ꝝ
ſigna ſiccitatis nō naturalis ſunt aſperitas ꝛ vigilie
ꝛ macies accidentalis et leſio, a regimie in quo ē ſic
citas ꝛ malitia diſpoſitōis in autūmo ꝛ curari ꝑ id
quod humiditatē efficit ꝛ curano pñs per aquam
calidam ꝛ oleū ſubtile ꝛ fortis receptio eoꝝ.

La. iiij. de comprehenſione ſignoꝝ cōplexiōez
h abentis equalem.

Signa eius aggregata accepta de alijs que
diximus ſunt equalitas tactus in calidita-
te ꝛ frigiditate ꝛ ſiccitate ꝛ humiditate ꝛ mol
litie ꝛ durītie ꝛ equalitas coloꝛi in a bedine ꝛ rube
dine ſignificat mediocritas inter graſſitiē ꝛ matiem
que tū magis declinet ad graſſitiem: ꝛ ipſius vene
ſunt iter ſubmerſas ꝛ ſup carnē ꝓcedētes que ſūt ſe
parate ꝛ egredientes ꝛ capilli inter pilioſitatē ꝛ leni
tatē ꝛ criſpitudinē ꝛ planicie: ꝛ in tēpoze pueritie tra
hant aliquantulū ad rubedinē ꝛ in tēpoze iuuentu
tis ad nigredinē aliquantulū. Et equalitas diſpo
ſitionis ſomni ꝛ vigiliarū ꝛ mēbroꝝ in ſuis monb⁹
cōuenientia ꝛ ſanitas ꝛ ſoztitudo in imaginatione
ꝛ intellectu ꝛ memoria ꝛ in motibus mediocritas i
ter ſupfluitatē ꝛ diminutionē videlicet inter multaz
audatiā ꝛ timoꝛē ꝛ inter irā ꝛ pacientiā ꝛ pietatem ꝛ
miſericordiā ꝛ inter ſtabilitatē ꝛ perſeuerantiā ꝛ in
operationibus oibus cōplemētū ꝛ ſanitas ꝛ boni
tas augmēti ꝛ velocitas in ipſo ꝛ ꝑceꝑ ſtat⁹. Ꝉ Et
erūt ipſius ſōnia delectantia ꝛ ſpem bonā faciētia
ex odoꝛib⁹ bonis ꝛ ſōnis delectāb⁹ ꝛ palatīs no
uis. Et hāc quidē hūs ꝓplexionē facie hilarē ama
bilē ꝛ iocundā habebit. ꝛ erit tēpatus in deſiderio
comedendi ꝛ bibēdi ꝛ erit bone inſtimbre in ſtoma
cho et cēpe ꝛ venis ꝛ aſſimilatione in toto cozpe. Et
ēperatus in expellēdo ſupfluitates a ſe ex cānalib⁹
qui illud efficere cōſueuerūt.

La. v. de ſignis eius q egredit ab cōplitate ſupflue.

Iste eſt cui⁹ ꝓplonis mēbroꝝ non ſimi
lant: immo, fortaſſe membra ipi⁹ pncī
palia in exitu ab equalitate ſibi ꝛraria exi
ſtunt ꝛ vnū coꝝ ad vnam egredit ꝓplonē ꝛ aliud ad
eius ꝛrariam. Lūqz eius ꝓpoſitio diſſilis fuerit:
erit malus ꝛ ingenio ſui et intellectu ſicut ille q ma-

gnū habet ventrē ꝛ digitos curtos ꝛ faciez ꝛ caput
rotūdā ꝛ ſtaturā magnā: aut ille qui habz puuz ca
put ꝛ in facie ꝛ fronte carnis mlitudiez ꝛ et in collo
ꝛ pedibus ꝛ ē eius facies medie ſpere ſilis. Et ſi ipi
us mādibule magne fuerint: erit valde diuerſus: ꝛ ſi
milis ſi caput ꝛ frons rotūda fuerint: ꝫ facies valde
rotūda ꝛ collū vehemēter groſſuz ꝛ in oculis moꝛ
habuēt tarditatē: erit homib⁹ omnibus a bonitate
remotioꝝ.

Caplm. vi. de ſignis repletiōez ſignificātibus.

Eplo ſm duos exiſtit modos. Eſt enīz re
plo ſm fozamina: ꝛ eſt replo ſm vtutem.
Repletio vo ſm fozamia ē ut ſint humo
res ꝛ ſpūs ꝛ ſi in ſuis qualitatib⁹ boni exiſtant in qua
ntate ſui ſupfluī ab eo ꝙ fozamia ipleuerit ꝛ exēderit
hoc aūt habens ꝫ timoꝛē moꝛ exiſtit. Eſt nāqz cū
replo venas ſcindit ꝛ ad ſuffocātia fit fluxus ꝛ accīt
ſuffocatio aut epilepſia aut apoplexia. Cuius qdez
ſanatio eſt vt cito cū minutione ſuccurrat. Sed qa
ꝓp malitiā qlitatis humoꝝ ꝓngit ipſos nocumen
tum facē nñ ꝛ nō qlitate iō vincit vtutez. Sedm
vtutem vero replo eſt ut humores qualitate ſui no
cumēti non faciāt: ꝫ malitia q̄ litatis ipoꝝ nñ. qua
ꝓpter virtute malitiam ſue qlitatis vincit ꝛ fuit in
obediētes ad digerēn ꝛ maturañ. Et hoc qdez hūs
ex egritudinib⁹ timet putrefactioez. Ꝉ Replonis ve
ro ſigna vlr ſunt mēbroꝝ granitas ꝛ in motibus pi
gritia faciei rubedo ꝛ vena ꝝ inflatio ꝛ cutis extenſio
ꝛ plenitudo in pulſu ꝛ tinctura in vrina ꝛ ſpiſſitudo
ꝛ paucitas deſiderij ꝛ viſus debilitas ꝛ ſōnia q̄ gra
uitatez ꝓtendūt: ſicut cuīſ qui videt ſe quaſi moue
re non poſſe aut onus graue deferre aut loqui non
poſſe ſicut videre ſe volare. ꝛ motuū velocitas hūo
res ſignificat ſubtiles ꝛ in quātitate tēpata. Et replo
nis qdem ſm vtutem ſigna ſunt qdem granitas et
pigritia et deſiderij paucitas q̄ eſt ei ꝛ ꝓprie replōi
ſūt cōmunia. Sed cū repletio ſm vtutē eſt ſimplex
nō ſūt vene adeo iflate neqz cutis vehemētis exten-
ſiōis neqz pulſus adeo plen⁹ ꝛ magn⁹ neqz vria ml
tū groſſa neqz colō valde rubeus: cōcuſſio quoqz ꝛ
laxitudo nō ꝓueniūt in eo niſi poſt moni ꝛ inceſſuz
Et videt in ſōnis ꝓprijs et mōdicatiōez ꝛ inceſiōez
et odoꝛes fetidos. Humoꝝ etiā dñans ꝓgnoſcit ꝑ
ſignificatiōes ipi⁹ quas noiabim⁹. Et ſm plim re
pletio ſm vtutē generat egritudinē anteqz rus com
plet̄ur ſignificationes.

Caplm. vij. de ſignis dñij cuiuſlibet humorum.

Anguinis ſignificatiōes cū dominant ſigni
ficatiōib⁹ repletiōis ſm foramia vicine exi
ſtūt: ꝛpp hoc accidit ex dñio ei⁹ ꝗuitas i oz
gine oculoꝝ ꝓprie ꝛ in capite ꝛ tib⁹ ꝛ alices ꝛ oſci
tationes ꝛ nauſea ꝛ dormitio multa ꝛ i ſemb⁹ ꝓtur
batio ꝛ in tellectu tarditas ꝛ laxitudo abſqz ꝓcedē
te labore ꝛ dulcedo in oze ꝓter ſolitā ꝛ rubedo i lin
gua ꝛ fortaſſe in cozpe apparebūt ademenul ꝛ ioze
bothoꝝ ꝛ ſanguis fluxꝰ accidit a locis q̄ facile ſcidūt
ſicut narib⁹ ano ꝛ ginguis. Et eſt etiā cū illud dmō
ſtrāt complexio ꝛ regimē ꝓteritū ꝛ regio ꝛ etas ꝛ tē

pus ꝛ cōſuetudo ꝛ tēpus longū a minutiōe. Et ſōn
nia que illud ſignificāt ſicut cū homo in ſomnis vi
det res rubeas aut ſāguinez multū ex ſito cozpe ex
ire aut ſe in ſanguine natare ꝛ ſilia. Ꝉ Dominij vo
phlegmatis ſignificatiōes ſūt albedo in colore ſup
flua laxitas ꝛ mollicies ꝛ frigiditas ꝛ ſaliue multitu
do q̄ ſit viſcoſa ꝛ ſitis paucitas niſi ſaliuz fuerit ꝛ ꝑ
cipue in ſenectute ꝛ digerendi debilitas ꝛ oꝝrremia
ꝛ vrie albedo ꝛ ſomn⁹ multus ꝛ otioſitas ꝛ mem
broꝝ laxitas ꝛ pigritia ꝛ pulſus lenitas qui tarditā
ti ꝛ raritati attinet. Simpli⁹ etas ꝛ ꝓsuetudo et regi
men pteritū ꝛ aer ꝛ regio. Et ſomnia in qbus viden
tur aque ꝛ flumina ꝛ niues ꝛ pluuie ꝛ frigus demō
ſtrant illud. Ꝉ Significatōes aūt dñij cholere rubee
ſunt colozis ꝛ oculoꝝ citrinitas ꝛ oris amaritudo ꝛ
lingue aſpitas ꝛ ipius ſiccitas ꝛ nariū ariditas ꝛ vē
to ffo delectari ꝛ ſitis multa. Et pulſus feſtinatio et
deliderij comedendi debilitas ꝛ nauſea ꝛ vomitus
cholericus ꝛ viridis ꝛ venter mozdicatiuꝰ ꝛ hozri
pilatio ad modū pūcture acuū. Ꝉ Simpliꝰ ꝓcce-
dens regimē ꝛ etas ꝛ ꝓsuetudo ꝛ regio ꝛ hora ꝛ tēp⁹ ꝛ ars. Et ſomnia in qb⁹ videntur ignes
ꝛ vexilla citrina ꝛ videres q̄ nō ſunt citrine citrinas
ꝛ videre incēſionē aut caloꝝ balnei aut ſolis aut
his ſimilia ſignificāt illud. Ꝉ Dñij vo cholere nigre
ſignificatōes ſunt coꝝpis macies ꝛ vt ſit fuſcus ꝛ ſā
guis nigredo ꝛ eius groſſities ꝛ vigilie mlte ꝛ mlta
ſollicitudo ꝛ ardoꝝ oris ſtōi ꝛ deſideriū mendoſum
ꝛ vrina fuſca aut nigra ꝛ groſſa ꝛ ut cōpus ſit nigrū
ꝛ piloſum qñ cholera nigra raro gnātur in coꝝpo-
ribus albis ꝛ lenib⁹ ꝛ ut frequēter accidāt mozphea
nigra ꝛ vlcera mala ꝛ egritudines in ſplene. Et ꝑter
hoc etas ꝓpria ꝛ ꝓsuetudo ꝛ regio ꝛ aer ꝛ hora ꝛ tē
pus ꝛ regimē ꝓteritū. Ꝉ Et ſomnia terroꝝ facientia
ex tenebris ꝛ cruciatu ꝛ reb⁹ nigris ꝛ terroꝝib⁹.

La. viij. de ſignis q̄ opilationem demōſtrant.

Cum mē cōiungunt ꝛ ſignificatiōes eas de
monſtrant ꝛ ſentit exterio ꝛ nō ſentūtur ſi
gnificatiōes repletionis in toto cozpe opi
lationes ꝓcul dubio ibi adeſſe intelliguntur. Terū
tū granitas in opilationibus ſentit cum opilationes
in cānalibus exiſtunt ꝓ quas multas currere mās
eſt neēe ſicut in opilationibus que in epate fiunt qñ
cūſiſtud quod ex cibo ad epar puenit opilatione pe
netrare, phibuerit colligetur ex ea res multa et re
tinebitur ꝛ grauabit vehementius q̄ aba ꝛ diſcer
netur ab apoſtemate ꝓ multā grauitatē ꝛ febris pri
natōem. Cū aūt opilatōes in alijs fuerint cānali
bus non ſentiet grauitas: ꝫ ſentiet retētio penetrati
onis ſāguinis ꝛ exterio. Ꝉ Amplius plim opilatōis
in venis hūtū coloꝝ habent citrinū cui ſāguis p fo
ramina ſua ad cutis ſuperficiem non accedit.

Caplz. ix. de ſignis que vētoſitates ſignificāt.

Entoſitates cognoſcunt per id qđ ex dolo
ribus accidit membris ſēſibilibus. Et hoc
quidē ſequitur illud qđ ipſe ex ſolutiōe cō
tinuitatis efficūt. Et cognoſcuntur per motus qui
ris accidūt mēbris. Et cognoſcuntur etiā ꝑ ſo nos.

Et cognoscitur p tactuz. Dolores aũt extendentes ventositates significant t ꝓcipue si vehementes fuerint. Qd si illic ꝓmutatio ex doloze fuerit iam si gnificatio ꝓpleta erit. Et hoc quidem non erit nisi cum cõtinuitatis solo in mẽbris fuerit sensibilibus. In eis aũt que sunt sicut ossa aut sicut caro glandosa non apparet hoc per dolorem. Est tamen cuz in ossibus fiunt ventositates que ossa rũpendo frãgũt vbi non est doloz nisi sequẽs puncturaz que os fractum illud quod est cozam ipo frangit. Cognitiones autem vẽtositatuz ex morbis mẽbroz sunt siẽ cognitiões ex saltu accidente ex vẽtositatibus q̃ generãtur t mouentur ad hoc vt exeant t resoluant.

Ex sonis aũt cognoscunt quoniaz soni aut erunt in ipsis eidem sicut ventus rugitus t eis silliatet siẽ sonitus in splene cũ eius doloze ex ventositate fuerit aut sonus in eis fiat p percussionez quẽadmodum dignoscitur hydropisis inter ascitem t tympanitez.

Eaz autem cognitiones ex ꝓte tactus fiunt: verbigr̃a quia tactus discernit inter inflatiõem t timorem cũ humoribus ꝓpterea q̃ inflatio est ibi cum extensione t cedit pressioni t non in materia fluida t li quida aut humoze viscoso: sensus enim tactus inter ista discernit. Et diaquidem inter inflationẽ t vẽtositatem non est in substantia: sed in forma motus statõis t cõpressionis.

Capl'm.x. de signis apostemata declarãtibus.

Apparẽtia quidem apata declarant sensus t plentia. Occlioz vero cala demonstrant febris comitãs ea t grauitas cũ doloze pũgitiuo si mẽbruz apatum sensum habuerit. Et ex eis etiaz que ipa declarãt aut declarando iuuant est nocumẽtum in opationib⁹ illius mẽbri ingrediens. Et ex illis que ipa vehemẽter significãt ẽ sentire inflationez in ꝓte illius mẽbri si sensus ad ipsiuz semitã habuerit. Frigiduz aũt doloz pculdubio non comitat: cui⁹ vlia signa demõstrare est difficile. Que si facilia facta fuerit necessaria erũt tediosa. Melius ergo est ut fmo de eis posterius ad dictiones cuiuslꝫ mẽbri ꝓticulares referuntur. Qd aũt hic dicimus est q̃ cum sentiet grauitas tnõ doloz t fuerint cuz eo significatões diũj phlatis existimandũ erit q̃ sit phlaticum. Et si cum eo fuerint signa diũj melie erit mel'cum t ꝓpe cum tangetur t erit durum. Durities nãqz est de ꝓuenietioib⁹ significatõibus ad ipm declarañ. Cũ aũt apata cala in mẽbris fuerint erit doloz vehemẽs t febres fortes que cito ad extẽsionem t turbatões intellect⁹ perducent t in motibus dilatatõis t ꝓstrictõis faciet nocumẽtum. Ampli⁹ ota interioz apata in mirach tenuitatem t macredinem efficiũt. Lũqz collectõez faciem apata in visceribus t fm exitum sentitam ꝓcesserit infestabit doloz vehemẽter t febris t exasperabitur lingua valde t vigilie fortes fient t accũtia augmentabuntur t accrescet grauitas t forzasse sentietur grauitas t infrio. Et etiaz cũ in corpe subita apparet maties t in oculis repẽtina ꝓcuitas. Lũqz illud quod collectuz est sit maturuz febris fortitudo t doloris t pulsus sedat t loco doloris res aduenit que est sicut puritus: t si rubedo t durities ibi affuerint minorabit rubedo t mollificabitur durities vt compassiõi sedat t sedabuntur accẽtia omnia dolorem faciẽtia t grauitas ad suũm finem ꝓueniet. Lũqz opietur accidet ꝓmus tremor mordicatõez sanies sequens: deinde apparebit febris ꝓpter exitũ materiei t erit pulsus vacuitati t diuersitati aptus t incedit fm viam debilitatis t raritatis t puitatis t tarditatis t in desiderio apparebit casus t sepe caleficiunt ꝓ ipm extrema. Materia aũt expellit per cauam sue partis aut in itinere spuendi aut mingendi aut egrediendi. Et significatio quidem bona post apertionem est ut febris ex toto quiescat t anhelitus fiat facilis t virtus mundificet t materia cito in parte exua egrediatur. Est aũt cum in occultis apab⁹ materia de membro ad membz mutat. Et est cum hec quidem mutatio est bona t est cum est mala. Bona autem est cum de membro nobili ad ignobile mutat membz. sicut cum de apostematibus cerebri mutatur ad id quod est post aures: t de apostematibus epatis ad inguina. Et mala est cum de membro ignobili ad membrum eo nobilius mutatur aut quod minus posset tollerare illud quod ei accidit: sicut cum apostema lateris ad partem cordis aut pulmonis mutat. Mutatio ꝓterea occultoz apostematum t inclinationes magnoz apostematum ad superiora aut inferiora significationem habent. Nam si in morbis ipsoꝝ ad inferiora declinauerit in hypocondriis apparebunt extensio t grauitas. Et si in motione sui ad superiora declinauerint demonstrabit illud nobis dispositionis anhelitus malitia t eius coangustatio t ipsius difficultas t pectoris constrictio t tardo ab inferioribus incipiens t ad superiora tendens t grauitas in parte furcule t capitis doloz. Et est etiam cum signum appet in adiutorio t axeid. Et illud qdẽ qõ ad superiora declinat si cerebro fuerit ifirũ erit malũ t terrefaciẽs. Verũm si ad carnez laxaz q̃ est post aures declinauerit euasiõis fiducia tipo erit. Fluxus ꝓpter sanguis ex naribus in talib⁹ apatibus ẽ signuz bonũ t in oibus etiã interioz apostemat⁹. Tu aut ẽ ad hoc inquirẽs. expecta in eo qõ postea dicturi sumus vbi sermonẽ de apatibus inuestigabimus et dispositionem cuiuslꝫ occultoꝝ mẽbroz noiabimus.

Ca.xi. de signis solutionis continuitatis.

Solutionẽ cõtinuitatis si in membris acciderit apparẽtib⁹ sensus declarabit. Qd si membris acciderit occultis doloz eam demõstrabit ꝓsorationes aut pũgitiuus aut corrosiuus t ꝓcipue si non cum eo affuerit febris. Et ipsam quidẽ multotiens comitatur humoris spissi cum sanguine exitus ad aplitudinẽ descendẽs t purulente materie egressio si post significatiõem apatũ fuerit t cozmaturationẽ. Que aũt ẽ post apostemata ẽ cũ significat apostematis apertionẽ cũ maturatione t est cũ nõ. Si vero cũ maturatione fuerit sed alis cũ apertione quiesceret t euacuabit pus t quiesceet grauitat t alleuiabit. Qd si ita fuerit doloz fiet maioz t augmentabit. Est etiã cũ cõtinuitatis solutio ex mẽbri dislocatõe a suis locis t recessione mẽbri a suo loco t si nõ dislocet sicut ruptura dignoscit. Et est cũ ipsa cognoscit retentione eius quod euacuari cõsueuerat ex cãnalib⁹ q̃m forte ad cãnales aut amplitudinẽ quã cõtinuitatis solutio facit descendit t non fm naturalẽ separatur viam quẽadmodũ illi contingit cui intestina rũpuntur cũ egõ foras exire illi, phibeꝫ. t est cũ ptinuitatis solutio non apparet neqz per signa cognoscit vlia q̃ noiata sunt: vti in eius declaratione diuisiones pticulares sunt necessarie que sũt fm vnũquodqz mẽbrũ: t hoc quidẽ erit ut mẽbrz sensũ nõ hẽat t cõprehendit humorẽ t currit quod est in ipso, pculdubio t sepat a loco suo t nõ sustẽtat sup mẽbrz ne separet per dislocationẽ eius quã habuerit neqz humorẽ suscepit qui ab eo effluat neqz a suo loco moueri poterit t alij mẽbro nõ adheserit cui⁹ dislocationẽ moueat. Et tu quidẽ scire debes q̃ apata t ptinuitatis solutio que deteriora hãt accña sunt q̃ in mẽbris exsistũt neruosis q̃ sunt fortis sensus q̃m est cũ sunt phitiosa sed syncopis t spasmus ea semper comitant: syncopis quidẽ ꝓpter doloris fortitudinẽ t spasm⁹ ꝓpter mẽbri neruositatẽ: deinde illa q̃ sunt ꝓpter ũcturas q̃m tarde meliorationẽ recipiũt ꝓpter vehemẽtẽ ũcture motũ: t ꝓterea q̃ amplitudo que ẽ apud ũcturã ẽ apta ut mã ad ipsam descendat: t q̃m pulsus t vrina exsistũt t signi cationib⁹ dispositionũ vlib⁹, de eis igit loquemur

Suma prima dictionis secũde de pulsu cuius sunt. xix. capitula.

Ca. ꝓmum de pulsu t est sermo vniuersalis.

Pulsus est motus receptaculoz spũs ex diastole t sistole cõpositus ad regendũ spũm p aerẽ attractũ. Consideratio aũt que antedit in pulsu aut ẽ vniuersalis aut ꝓticularis fm vnamquãqz egritudinẽ. t nos quidẽ hic de vlibus regul' scie pulsus loquemur: t ꝓticulares ad loqueñ. de egritudinib⁹ ꝓticularib⁹ in posteriorib⁹ reseruabimus. Dicem⁹ ergo q̃ quilꝫ pulsus ẽ ꝓpositꝰ ex duob⁹ motib⁹ t duab⁹ quietibus. His nãqz pulsus ex diastole t sistole est compositus. Post hoc vero necesse est vt inter oẽs quoscunqz motoꝝ quies intueniat. Impossibile ẽ nãqz q̃ motꝰ vn⁹ alij motui ptinuet postẽqz spacio eoz applicat terminꝰ t extremitas in effectu: hoc tñ in scia nãli declarabitur. Postẽqz igit hoc ita ẽ impossibile est q̃ i vnoquoqz pulsu antẽqz alꝰ cõsequat quattuoz interueniant ptes. s. motus duo t quietes due. s. motꝰ elevatõis t quies int ipsam t depressionez t motus depressiõis t ges int ipaz t eleuationem. Depressionis vero motus apud plurios medicoz nullo modo sentitur: sed apud alios est cũ aut in forti pulsu sua fortitudine sentitur aut in pulsu magnio ꝓpter eleuationẽ sui: aut in duro ꝓpter multã sui refrenationẽ: aut in tardo ꝓpter longiquitatem temporis sui motus. Salie. quoqz dixit longo tempore nõ fui sollicitus ex depressione. Postea vero nõ quieui tangendo donec ex eo aliquid percepi t postea illud cõpleui. Mã postea porte pulꝰ mihi apte fuerũt. Qui vo ista studuẽrit vt ego ꝓcipiet illõ qõ consecutus sui. Et licet sit ita vt dicit: in plurimis tñ dispositionibus depressio nõ est sensu ꝓcepta.

Cã vero ob quã statutũ fuerit tangere venas brachij t facilitas prebẽdi ipsũ t q̃ homo non est sollicitus vt ipsũ discooperiat t rectitudo situs ipsius ꝓpter rectitudinẽ cordis t eius quod est iuxta ipm.

Et oz quidẽ vt sit tactus manu sup latus existente qñ si manus sup volã plante extendat in latitudie augmẽtũ prebet t ex eleuatione diminutiõem facit t etiã dimi nuit ex longitudine t ꝓprie in macilẽtis. t resupinata augmentat in eleuatione t longitudine. Oz preterea vt tactus fiat in hora qua ille cuius pulsus est sit ab ira remotus t gaudio t exercitio t ommbus passionib⁹ t saturitate que grauedinẽ facit t fame t dispositione relinquendi consuetudines t renouãdi vsus. Et oz etiã ut sit de pulsu experimẽtũ tẽpati nobilis ita vt alꝰ ei cõparetur.

Amplius dicem⁹ q̃ genera ex quib⁹ medici pulsus dispositionẽ cognoscũt fm q̃ ipsi referũt sunt. x q̃uis eis fuerit necessarium vt posuissent ea nouem.

Genus quidem quod est sumptũ ex q̃ntitate dialtoles. Et genus quod est sumptũ ex qualitate percussionis vene in digitos. Et genus quod est sũptũ ex tempore cuiuslꝫ motionis. Et genꝰ quod ẽ sũptũ ex essentia instrumenti. Et genus qd est sumptũ ex eius euacuatõe aut repletione. Et genꝰ quod est sumptũ ex caliditate tactus ipsius aut frigiditate. Et genꝰ qd ẽ sumptũ ex tpe gens. Et genꝰ qd est sũptũ ex pulsus cõlitate aut diuersitate. Et genꝰ qd est sũptũ ex eiꝰ ordinatõe in diuersitate sui aut inordinatione. Et genꝰ qd ẽ sũptũ ex pdere. Genꝰ vo q̃ntitatis pulsus significat ex q̃ntitatib⁹ noz trium dimetroz q̃ sũt ipius lõgitudo t latitudo t taꝰ, pfiditas. Sũt ergo in co nouẽ pulsus dispositiones simplices t ꝓpositꝰ. Et nouẽ qdẽ simplices sũt lõg⁹ curtus t mediocris t lat⁹ t strict⁹ t mediocris t, pfiditꝰ aptus t mediocris. Lõgus aũt ille ẽ cui⁹ ptes in lõgitudine plus sentiunt q̃ nãlis absolute q̃ ẽ, p certo eius q ꝓpõnẽ hz tpatã: aut nãlis q est ei⁹ q huic est ꝓpinquꝰ: t ẽ tpat⁹ cui ẽ, ꝓpuz. Et tu qdẽ ia ꝓpus scieꝫ dias inẽ eos. Curtꝰ vo ẽ ei⁹ aus. Et inẽ eos ẽ mediocris. Et tu qdẽ iudicabis fm hãc regulã ser q̃ remãserunt. Cõpositaz vo ex his simplicib⁹ q̃ dã sũt q̃ nomẽ hñt: t qda q̃ nõ ẽ caret. Ille. n. q in lõgitudie t altitudie t latitudie ẽ augmẽtat⁹ vocat magn⁹. t q in his oibus ẽ diminut⁹ vocat pu⁹: t q inẽ eos exsistit tpatus. Qui vo i latitudie t altitudine ẽ augmẽtat⁹ vocat grossus. Et q i eis ẽ minutus dicit subtilis. Et q ẽ inẽ eos ẽ eqlis. Generis aũt qõ ex q̃litate percussiõis vene i digitos sũptũ ẽ tres si

spēs: fortis ⁊ ipse ē q̄ui apud diastolē tacuit resistit ⁊ debilq̄ est ei opposit⁹. ⁊ eq̄lis qui est inter eos. Genꝰ quoq; qđ ex tpe cuinsq; mōis sūptū ē trel sūt spēs velox ⁊ est qui motū in breui tēpe pplet: et tardus ei cōtrarius: ⁊ equalis inter eos existens. Generis vō qđ ex eēntia instr̄i sumit tres sūt spēs mollis qui ē recipiēs reditū ad interiora ⁊ cōpressi one facile: ⁊ durus qui ē ei ꝓtrarius: ⁊ iter eos mediocris. Generis aūt qđ est sūptū ex eo qđ cōtinet tres sūt species. Plenus ⁊ ipse est qui sentū sicut si in eꝰ foramie esset humor: iplens de quo sollicitaū. ē ut pure enarretur: ⁊ vacuus ē ei cōtrarius: ⁊ inter eos mediocris. Et generis quidē qđ ex suo tactu sūptū est tres sunt spēs: calidus ⁊ frigidus ⁊ ptinus. Generis vero qđ est sumptū ex tēpore quietis ꝓcies sunt tres. Frequēs ⁊ iple est in quo tēpus sensatum quod existit inter duas pcussiones ē breue qui etiaz vocatur cōsequēs ⁊ spissus. Et ei ꝓtrius rarus qui etiā dicit laxus ⁊ resolutus: ⁊ inter eos mediocris. Et hoc quidē tēpus est sm qđ ex sisto le cognoscit. Si vō sisto le nullo mō cognita fuerit erit tēpus qđ inter oēs duas diastoles cōtinuat. Et si ipsa cognita fuerit erit sm duo tpa duoꝝ extremoꝝ. Genus vō qđ est sumptū ex equalitate ⁊ diuersitate est aut equale aut diuersū. s. inequale. Et hoc quidē ē pō cōparationē simlitudinis aut dissimlitudis pulsuuꝫ aut ptiū vnius pulsus aut vnius ptis pulsus i quinq; rebus magnitudine ⁊ puitate aut fortitudie ⁊ debilitate ⁊ uelocitate ⁊ tarditate ꝑ spissitudine aut raritate duritie ⁊ mollitie donec cōtingit q; vn⁹ pulꝰ ē postremus sue diastoles citius ꝓpter vehemētem caloꝝ ē aut debiliorꝝ ꝓpter debilitatē. Qđ si volue ris dilatabis sermonē ⁊ ꝑsiderabis in equalitate et diuersitate in tribus generib⁹ predictis alias ptes: sed ꝑsideratiōū fortitudo ad istas reducta ē. Pulsus vero equalis absolute ē ille qui i oibus est equalis qui si in aliquo eoꝝ solo fuerit equal in eo solo dicet equalis: sicut si dicerem⁹ equalē in virtute aut equalē in velocitate. ⁊ similr diuersus ē ille qui nō est equalis aut absolute aut i aliqua re. Genus aūt qđ ex ordiatōe ⁊ inordiatione sumptū est duas hz spēs diuerse ordinat⁹ ⁊ diuerse inordinat⁹. Ordinatus aūt ē ille cui⁹ diuersitas hz ordinē cōservatum super quē trāsit: ⁊ est sm duos mōs: aut ordinatus absolute: ⁊ ē cū totū illd qđ ex eoꝝ ꝓuenit nō hz ni si tm diuersitatē vnā. Aut ordinatus qui est ꝓprie et ipse ē qui hz duas diuersitates aut plures sicut si ibi esset circulus ⁊ alius circulus ab eo diuersus ꝑ am bo ad suū redirent ordinē sicut si eēt vnus circulus ⁊ inordinatus est qui ē ei cōtrarius. Lucꝝ cō si caueris inuenies q; hoc decimū genꝰ ē sicut eliz no ni generis spēs intrans sub inequali. Debes autez scire q; in pulsu reputur natura musice, qm̄ quēad modū ars musice cōpletur ꝑ adiūctionē sonoꝝ sm proportionē comitantē eos inter acutatē ⁊ gui tatē ꝑ circulos caluū ⁊ tēpoꝝ qui sūt inter eoꝝ per cussiones sic est dispositio pulsuū: q̄. ꝓportio suoꝝ tēpoꝝ in velocitate ⁊ spissitudine ⁊ debilitate ⁊ i q̄n titate ē licit ꝓportio adiūctionis eiꝰ. Et quēadmo dū tēpus ferienti ⁊ quātitas sonoꝝ ē cū sūt conue nientia ⁊ cū non sunt conuenientia. similiter ē cum ibi debilitas sunt ordinate ⁊ cū sunt inordinate.

Et ꝓportio ēt dispositionū pulsuū in fortitudine ⁊ debilitate ⁊ in quātitate est cū est cōuenies ⁊ ē cum nō imo diuersa est. Et hic quidē ē egrediēs a gene re cōsiderandi ordinē. Bal. aūt vł q; id qđ pōt sē tirī ⁊ ꝓportionalitatib⁹ ponderis ē sm vnā ꝓpor tionē musicarū noiatarū aut nō noiatarū. Noiata rū vō aut sm ꝓportionē totius ⁊ q̄nq; ē ꝓportiō tripli cū est ꝓportio dupli adiūcta cū ꝓportiōe ad dētis medietatē ⁊ ipsa ē que dicit ꝓportio p quinq; Et sm ꝓportiōem que ē p totū ⁊ ē dupla ⁊ sm pro portionē que ē per quinq; ⁊ ē addēs medietatē sm ꝓportionē que ē p quattuoꝝ ⁊ ē addēs tertiā ⁊ ꝑ ꝓportionē addētē quartā postea nō sentit. Et ego quidē miroꝝ quō ꝓportiōes iste p tactū discerni pūt dico tū q; ei est facile qui in gradu tangēdi ꝑueuit ⁊ proportionat sonos per artē postq̄ erit ei potentia cognoscendi musicaz acquisita ⁊ comparabit fa cium per notum. homo etiam iste cum suam intentionem ad pulsum reduxerit huiusmodi poterit dis cernere proportiones per sensum. Genus vero quod ex pondere est sumptum est per comparatio nem proportionis quantitatum ꝓportionum quat uor temporum que sunt in nobis motibus ⁊ duo bus quietibus. Et si sensus totuz hoc discernere nō potest: tamen est per comparationem ꝓportionis quantitatum ꝓportionum temporuz diastoles ad tempus quod est inter duas diastoles ⁊ ad vltimū temporis in quo est motus ad tempus in quo est quies. Qui aūt ponunt in hoc capitulo compa tionē tpis mot⁹ ad tps motus ⁊ tpis qtis ad tps qe tis mittūt caplm in caplo: licz hmōi missio sit tolle rabilis ⁊ nō sit incōueniēs: fz tamen non est bona. Et pondus quidem est illud in quo proportiones musice cadunt. Et dicemus q; pulsus aut est boni ponderis: aut mali ponderis. Et illius quidez qui est mali ponderis sunt tres spēs. Una est illi⁹ cuius pōd⁹ est mutatū ⁊ est iuxta pōdus: ⁊ iste est cui⁹ pō dus est pōdus etatis q̄ est iuxta etatē illius cuius est pulsus sicut cū inuenes hūt pond⁹ pulsuū pueroꝝ. Et altera est sepati pōderis sicut cū pueri hūt pōd⁹ pulsus sicut senū. Et tertia est egredies a pōdere et ille est cui⁹ ponderi pulsus hois nō silatur. Et mul ta egressio pulsus a pōdere magnā in dispositiōib⁹ significat mutationem.

¶ Ca.ij. de pulsu equali ⁊ diuerso.

Dicunt q; diuersi pulsus diuersitas aut ē in multis pcussionib⁹ aut in vno pulsu. Sz q; in vno pulsu diuersificat aut in multis diuersificat ptib⁹. s. in locis sepatis in quib⁹ cadunt digiti: aut in vna pte. s. in loco vni⁹ digit. Et illa qdē q; in multis diuersus exit pulsibus est diuersus gradatus equaliter currens. Et ipse quidem est qui ab vno in cipit pulsu ⁊ permutatur ad maiorem eo aut ad mi norem et procedit sic sm hanc regulam donec per uenit ad finem in diminutione aut in augmento per similē ordinem: deinde intersecat, ⁊ ad pma ma gnitudinē redit aut rediēs ex paruitate sua simili re ditu in ambabus dispositionib⁹ ad pmā regulam: aut diuersificas postq̄ venerit a ꝓncipio qđ ē hmōi ad finē q est hmōi. Et est cū ad finē puenit ⁊ ē cū in tersecat ante ipm: ⁊ cū addit supra ipm donec in tersecat in medio cessando: ⁊ est cuz agit ab hoc di uersum ⁊ illud ē aut in medio sui interueniat mot⁹.

Et pulsus qdem cessatione habens ē diuersus in quo expectatur mot⁹ ⁊ venit quies. Et ille qui in sui medio hz motū est diuersus in quo expectat quies ⁊ venit motus. Diuersitas vō pulsus in multis p tibus vni⁹ pulsus aut est in situ suarū ptiū: aut i mo tu suaꝝ partium. sed diuersitas q̄ est in situ suarum partiū cū diuersitas ꝓportionis partiū vene ad par tes. Et q̄n partes sunt sex erit illud qđ in eis cadit ex diuersitate similit. Diuersitas aūt que est in mo tu aut est i velocitate ⁊ tarditate aut in ꝓsecutione et ꝓcuentione. s. ut moueat pars eius ante horam sui motus: aut post hoꝝ aut in fortitudine ⁊ debilitate aut in magnitudine ⁊ paruitate. Et hoc totū aut cu rret sm ordinē equalē aut diuerso in augmento ⁊ di minutione. ⁊ illud quidē aut ert in duabus partibus aut in trib⁹ aut in quattuor. s. in casu digitoꝝ. Et tu quidē cōponere poteris ⁊ ordinare. Et di uersitate vō pulsus in vna pte est ille qui ē interfect⁹ ⁊ reditiuus ⁊ ptinuus. Interfect⁹ aūt ē ille qui in pte ē vnam cuz paruo motu sepatur: ⁊ ptis vni⁹ q̄ ex eo intersecat cum quiete ē cuz duo extrema diuer sificant in velocitate ⁊ tarditate ⁊ in simlitudine.

Reditiuus vō est ut pulsus magn⁹ redeūdo fiat paruus in vna pte: deinde in reditu subtili redit. Et hui⁹ quidē modi ē ille cui⁹ quedā species ū in alias i grediūtur: ⁊ hoc ē ut sit vnus pulsus sicut duo ꝓpt diuersitatē: aut duo sicut vn⁹ ꝓpterea q; alie i alias ingrediūtur. Et istud qdem ē sm sentētiam eoꝝ qui in hoc nō pueneruīt. Cōtinuus aūt est ille cu ius diuersitas est ordinata in cōtinuitate non sensu percepta separatione in eo ad qđ ipa mutat ex velo citate ad tarditatem aut ecōtra: aut ad equalitatem aut inequalitatē in eis: aut ex magnitudine aut par uitate aut equalitate in eis ad aliqđ eoꝝ ad qđ mu tatur. Et hoc quidē est cū sm similitudinem sui pro cedit. Et est cū accidit ut cū ꝓtinuatōe sua sit in aliq bus suaꝝ partium diuersitatis ⁊ in alijs min⁹.

¶ Capitulum .iij. de speciebus pulsuū diuersū que nomina habent ꝓpria.

Ex eis ē gazellans q̄ est diuersus in vna pte cū fuerit tardatus ⁊ deinde intersecat ⁊ fit velox. Et ex eis est vndosus: ⁊ ipse qdez est qui est diuersus in magnitudine partium venet earū paruitate ⁊ eleuatione ipaz ad supioza ⁊ in la titudine ⁊ in ꝓsecutione ⁊ ꝓcessiōe in ꝓncipio mot⁹ pulsus cū mollicie q̄ est in ipa: ⁊ ipe qdē nō est val de paruus ⁊ hz latitudinē quādaz tāsilat vndis q̄ e alias sequitur sm rectitudinē cuz diuersitate q̄ st ini eas in eleuatiōe eaz ad superioza ⁊ descēsiō ad iferioza ⁊ velocitate ⁊ tarditate. Et ex eis est ver miculosus q̄ est illis simil: sed ē paruꝰ multe spissitu dinis: cui⁹ ipissitudo exitum ab velocitas: sed non ē.

Et formicās qui ē valde minor ⁊ vehementioris spissitudinis. Et vermiculosi quidez ⁊ formicātis diuersitas in eleuatiōe ad supioza ⁊ ꝓcessione ⁊ ꝓse cutione in sensu ē manifestior. ipoꝝ diuersitate in la titudine: imo q̄si nō apparet id. Et ex eis serī nus qui vndoso in partiū diuersitate silatur ⁊ in ele uatione ad supioza ⁊ latitudine ⁊ ꝓcessione ⁊ conse cutione: sed ē diuersor ⁊ cū durit eius partes in du ritie diuerse existunt. Et serin⁹ qdem ē pulsus ve lox spissus ⁊ durus: cui⁹ partes in magnitudine di astole diuerse existūt i duritie ⁊ mollitie. Et ex eis est cauda sozicina: ⁊ est ille q̄ ordinat in diuersitate suarū partiū ex diminutione ad augmētum: aut ex augmēto ad diminutionez. ⁊ cauda qdem sozicine est cum ē in pulsibus multis ⁊ ē cū est in vno pulsu in partibus multis: aut in parte vna. Et eius diuer sitas ꝓpria ē illa que ex magnitudine pendet. Et ē cum est in ꝓpatione velocitatis ad tarditatē aut fo rtitudinis ad debilitatem. Et ex eis ē mesal⁹ ⁊ ipe est q̄ ex diminutiōe ꝓcedit ad aliquē terminū in au gmēto postea reclinat infer⁹ ad suuz ordinē donec ad pmū terminū diminutiōis pueniat. Et ca'go sic due caude sozicine q̄ ptinuant apud maiores eiꝰ extremitates. Et ex eis ē dispulsās: ⁊ ipso qdem discordati sunt medici. Sūt eni qdā q; ipm vnū pul sū ponūt diuersū in ꝓcessiōe ⁊ ꝓsecutione. Et sūt alij q ponūt ipm duos pulsus quoꝝ vnū alterū ꝓsequit ⁊ ad vltimū inē eos nō existit: ipe qđ dilatet ad colli gēdū sistolē deinde diastolē. nō eni oēs ex quo cōse quūtur due pcussiones oportet ut sint duo pulsus. Ellio q; ille cui⁹ intersecat diastoles ⁊ deinde redit esset duo pulsus. neq; etiā oz ut sint duo pulsus nisi cū incipit ⁊ fit diastoles ⁊ postea redit ad sūdū faciē do sistolē: deinde redit iterꝝ ⁊ diastolē facit. Ex eis sūt getē hūs ⁊ cadēs in medio quos ꝓdixim⁹. Sz ꝺ fia inter cadētem in medio ⁊ gazellantē ē q̄ gazel lantis scḍa ante venit q̄ ꝓpleat ꝓma. sed in cadente in medio ē pulsus q̄ venit in tempore getis cū ꝓple tur pcussio ꝓma. Et ex istis qdē caplis sūt pulsus spalmosus ⁊ tremulus ⁊ retoꝛtus q̄ filo qđ torque tur assimulatur ⁊ est ex caplo diuersitatis in ꝓcessi one ⁊ cōsecutiōe ⁊ in situ ⁊ in latitudine. ⁊ cordosus quidem est ex sūma retoꝛti ⁊ silatur tremulo. sed tñ in tremulo diastoles ē m agis occulta: ⁊ silit exitus ad equalitate sui ⁊ in eleuatiōe ad supioza ē in retoꝛ to occultior. sed tēlio in cordoso ē manifesta ⁊ ē cuz eius tortiōe ad vnam ptem tñ. Pulm vero tales accidūt quales illi. s. cordosus ⁊ retoꝛ⁹ ad vnū la declinās in egritudinibus siccis. Pulsuum vē ro compositorum species quasi infinite sunt: ⁊ neq; habentes nomina.

¶ Capitulū .iij. de illo q̄ ex speciēb⁹ pulsus ē nālis.

Unusq; generū ꝓpriaꝝ in quo ē sup fluitas augmēti uel diminutiōis nālis est eq̄lis nili fortis: qm̄ nālis i eo ē augmūtat⁹.

Et si aliquod aliorum generum non augmẽtuz pre
duerit nisi fortitudinis augmẽtum sequẽs ꝛ factum
fuerit mai⁹: vbi grauia ipse erit naturalis ꝓpter for
tẽ. Aliorum vo generum que neqz augmẽtuz neqz
diminutionem tollerant naturalis est mediocris ꝛ
ordinatus ꝛ qui ẽ boni ponderis.

¶ Lapitulum. v. de causis specierũ pulsus ꝑdictaꝝ.

Quasqz pulsus quedã sunt coẽs necessarie
ẽntiales in ꝓstitutione pulsus ingredien
tes: ꝛ vocãtur ꝓtentiue. ꝛ ꝙdam sũt n con
stitutione pulsus nõ ingrediẽtes: ꝛ haꝝ quidez alie
sunt inseꝑabiles quaꝝ ꝑmutatiõe ꝑmutat iudiciũm
pulsus: ꝛ vocant cause inseꝑabiles: ꝛ alie sũt seꝑabi
les que vocant mutãtes absolute. ¶ Lontẽtiue vero
cause sunt tres. Virtus vitalis que est in corde mo
uens pulsum. ꝛ tu qdem iam sciuisti eã in capitulo
de virtutibus. Et ꝙda est instrumẽtũ ꝛ ẽ vene pulsa
tiles q̃e iam sciuisti cũ numerauimus mẽbra. Et ter
tia ẽ necessitas extinguẽdi ꝛ est aduenies per quanti
tatẽ notam extinctionis que renouat in termino ca
loris opposita in suo incendio aut extinctiõe aut eq̃
litate sua. ꝛ harũ quidẽ causaꝝ cõtentiuaꝝ opatio
nes mutant fm id quod adiungitur eis ex causis in
seꝑabilib⁹ ꝛ mutabilib⁹ absolute.

¶ Capitulum. vi. de his que ꝓueniunt ex causis cõ
tentiuis solũmodo.

Cum instrm fuerit obediens sui lenitate. ꝛ
virtus fortis ꝛ necessitas ad extinguendũ.
vehemens erit pulsus magnus. ¶ Quod
si virtus fuerit debilis pulsus puitas eam ꝓcludi
bio sequet. Et sicũ hoc instrm fuerit durũ ꝛ necessi
tas pauca erit minor. ¶ Est etiã cum duricies efficit
paralitatem: sed cũ paruitas cui⁹cã est durities sepa
ratur a puitate cuius cã est debilitas ꝙ hoc ꝙ est du
rus ꝛ nõ debilis ꝛ brauitas eius ꝛ ꝓfunditas nõ est
mala sicut ẽ cuz est vtus debilis. ¶ Pauca quoqz
necessitas puitatẽ efficit: sed debilitas ibi non erit.

¶ Et neqz est aliqua harũ triũ que plus efficiat par
uitatem q̃z debilitas. Et puitas quidem duritiei cũ
virtute plus ẽ q̃z paruitas ꝙuationis necessitatis cũ
virtute. ¶ Virt⁹ naqz cum ꝓuatiõe necessitatis nõ
minuit multum ex equalitate q̃n a diastole ꝓhibentez
non habet. Et nõ declinat ad hoc ut nõ multũ sup
tpamentum addat nisi ió ꝙ nõ multam habet ne
cessitatẽ. ¶ Si vo necessitas multa fuerit ꝛ virt⁹ for
tis ꝛ instrm inobediens ꝓpter suam duritiem ma
gnitudini nõ poterit esse ꝙ fiat velox ꝛ velocitati re
stauret id qõ deest ex magnitudine. ꝙ si virt⁹ fuerit
debilis ꝛ pulsus non poterit magnificari ꝛ velocitas
in eo nõ optata fuerit non poterit ẽ ꝙ fiat spiſ
sus qua spissitudine restauret illud qõ ei defuerit ex
magnitudine ꝛ velocitate ꝛ multe vices tenebunt lo
cum vnius vicis sufficiẽtis ꝛ magne aut duaꝝ velo
ciũ. ¶ Et hoc quidem est sicut cũ hõi necesse ẽ fer
re rẽ ponderosam: quam si poterit vna vice totam
ferret. si vo nõ diuidet eaz in duas partes ꝛ festina
bit: ꝛ si nõ in multas partes ipam distribuet ꝛ ferret
quãqz partẽ quocũqz modo poterit cum spaciosita
te aut velocitate: deinde nõ cessabit ire quousq; deꝛ
as oneraturas eius licz sit in eis tardatus. ꝙ si mul
te fuerit debilitatis stabit tunc ꝛ ferret eam festine et
redibit cũ tarditate. Si aũt vir⁹ fuerit fortis ꝛ istru
mẽtum obediẽs: sed necessitas erit maior fortitudi
ne tpata virtus augmẽrabit velocitatẽ cũ magnitu
dine: ꝛ si necessitas fuerit fortior erit cũ magnitudie
ꝛ velocitate spissitudo. ¶ Longitudiné quoqz ma
gnitudinis cause ꝙ certo efficiũt cũ aliquid ꝓhibẽs
amplitudiné ꝓhibuerit ꝛ elevationem ad supiora
nõ ꝓmulerit fieri sicut durities instrumẽti: vbi gra
que amplitudiné ꝓhibet ꝛ dẽsitas carnis ꝛ cutis q̃
sursum elevari nõ permittũt. Sed ẽ etiam cũ in am
plitudine addit maties. ¶ Et amplitudine quidẽ ef
ficit aut venarũ vacuitas ut per ipam tunica superi
or sup interiorem declinet ꝛ dilatet: aut multa instru
menti lenitas. Spissitudinis aũt cã est debilitas aut
multa necessarias aut caliditas. ¶ Et raritatis qdẽ
cã est virtutis q̃ necessitatẽ i magnitudine supat aut
frigiditas multa diminuta a necessitate aut nimia in
tensio vtutis ꝛ aduentus ꝓditioni, ꝓxim⁹. ¶ Cause
vo debilitatis pulsus ex mutationib⁹ quidẽ sunt te
diũ ꝛ vigilie ꝛ euacuatio ꝛ maties ꝛ humor nocin⁹
ꝛ exercitiũ supfluum ꝛ humor mot⁹ ꝛ ipor obuia
tio mẽbris fortis sensus aut cordi vicinis ꝛ totũ il
lud qõ vehemẽter resoluit. ¶ Et duritiei pulsus cãe
sunt siccitas corpis vene aut ei⁹ fortis extensio: aut
vehemẽs frigus congelans. Et etiã est cum pulsus
in cribibus durescit ex fortitudine pugne propterea
ꝙ membra per ipam extendũtur ad partem impul
sionis nature. ¶ Lenitatis vero cause sunt cause na
turales mollificantes sicut nutriens ꝛ egritudina
les mollificantes sicut hydropisis ꝛ lethargia: aut
ea que neqz sunt naturalia neqz egritudinalia sicut
balneatio: ¶ Et diuersitatis quidem causa cum per
seuerantia virtutis est grauitas materiei cibi aut hu
moris. Et cum debilitate virtutis est pugna cause
ꝛ egritudinis. Ex causis quoqz diuersitatis ẽ reple
tio venarum ex sanguine: sed qõ huic est simile re
mouet minutio. ¶ Et plinũ quidẽ fit diuersitas cũ
sanguis ẽ viscosus suffocans spũm q mouetur in ar
terijs ꝛ ꝓpe cum densitas fuerit circa cor. ¶ Ex cau
sis ꝛterea ipius q̃ eam in breui efficiũt ꝛpe sunt sto
machi repletio ꝛ tristitia ꝛ cogitatio in aliquo. Sz
cũ in stomacho malus fuerit humor nõ cessabit di
uersitas ꝛ forsitan ex eo ꝓueniet tremor cordis ꝛ fiet
pulsus tremulus. ¶ Et serrini quidẽ pulsus cau
sa ẽ diuersitas eius qõ in corpe venẽ ẽ fusum in pu
trefactione sui aut ipius cruditate aut sui maturatio
ne aut diuersitas dispositionũ venarũ in duritie sua
ꝛ mollitie aut apostema in mẽbris nertosis. ¶ Bis
pulsatilis vo cã est virtutis fortitudo ꝛ plũma necessi
tas ꝛ durities instrũ q̃re nõ obedit ei ꝙ vtutes ipi ꝓ
cipiũt de diastole i vna vice sic̃ cũ quis vult vna per
cussiõe aligd icidere ꝛ nõ obedit ei adiuuat ab alia
ꝛ ꝓcipue cũ necessitas subito augmẽtat. ¶ Soucine
vero pulsus causa quãqz est virtus debilis q̃ de labo
re ad quietẽ ordinate ꝓcedit ꝛ de qete ad laborẽ. Iz
ille qui in vna ꝑmanet dispositõne plus est virtutis
debilitatẽ significans. ¶ Et canda quidẽ soucine ꝛ
q̃ eis silis existit est pl⁹ significãs fortitudinẽ aliquã
et ꝙ debilitas nõ est in fine: sed eis deterior est can
da finitiua deinde manstiua: postea cauda redditiua.
¶ Cadentis aũt in medio causa est vtutis lassitudo
ꝛ ei⁹ defectus aut acadens subito veniẽs ad qõ aia
natura subito redeunt. ¶ Et ispasmosi quidez pul
sus causa sunt motus nõ naturales in vtute aut ma
lnia in ẽntia instrũ. Pulsus aũt tremulus procedit
ex fortitudine ꝛ instrũ ꝛ ex debilitate fortis. Sine
istis enim nõ ꝓuenit tremor. ¶ Undosi aũt est cui⁹
causa existit vtutis debilitas fm plm ꝛ nõ potest fie
ri diastoles nisi paulatim ꝛ paulatim. Et est causz cũ
instrũ lenitas ei⁹cã existit licz vtus nõ sit valde debil
¶ Instrm nãqz molle ꝛ humidũ ꝑcussionẽ ꝛ motũ
nõ recipit q̃ in vnaquãqz penetrẽt partẽ quẽ admo
dũ siccũ qõ ẽ duz recipit q̃n siccitas ꝑcussioẽ apta ꝛ
tremori. ¶ Et durũ qdẽ sicci finis sui ꝓncipij motu
mouet: mollis vero humidi partẽ possibile est mo
ueri ꝛ aliam partẽ motu ipsi⁹ nõ pati ꝓpter ꝙ cito
recipit sepationẽ ꝛ flexionẽ ꝛ diuersitatẽ in figura.
¶ Et vermiculosi quidẽ pulsus ꝛ formicantis cã est
fortis debilitas ita vt tarditas ꝛ spissitudo ꝛ diuersi
tas in ptibus pulsus coniũgant q̃n vtus instrm in
vna hora dilatare nõ valet: iz paulatiz ꝛ paulatim.
¶ Causa aũt pulsus mali põderis si pulsus qdẽ fue
rit in dispositõib⁹ ꝓpis geris est augmentũ necessita
tis. Et si in dispositõib⁹ ꝓpis mot⁹ fuerit est augmen
tũ debilitatis aut necessitatis ꝙuatio. iz pulsus ꝓpis
motus ꝓpt velocitatẽ diastoles alius est ab hoc.
¶ Et cause quidẽ plenꝛ vacui ꝛ calidi ꝛ frigidi ele
uatiõ sursum ꝛ submersi inferius manifeste sunt.

¶ La. vij. de pulsib⁹ etatũ ꝛ masculoꝝ ꝛ seminaꝝ.

Arsculoꝝ pulsus maiores sunt ꝛ fortiores
ꝛ valde propt vehementiã vtutũ eoꝝ ꝛ necꝛ
sitatis ipsoꝝ ꝛ ꝓpter ꝙ eoꝝ necessitas ma
gnitudine cõplet ꝛ est eoꝝ pulsus tardior pulsu mu
lierũ ꝛ rarior fm plm. ¶ Et ois qdẽ pulsus in quo
pseuerat vtus ꝛ est spissus oportet ꝓcludubio ꝙ sit
velox: est enim cui ante est velocitas q̃ spissitudo: ꝓ
pter hoc igitur sicut pulsui masculorum est tardior
ita est rarior. ¶ Puerorꝝ vero pulsus levior: propt
humiditatẽ ꝛ est debilior ꝛ spissior q̃n calor est fo
tis sed virtus nõ est fortis eo ꝙ nondũ sunt ꝓpleti.
¶ Puerorꝝ vero pulsus ꝓparatõe q̃ntitatis corpis
eoꝝ est magnus q̃n eoꝝ instrumentũ est valde mol
le ꝛ ipsoꝝ necessitas est valde fortis ꝛ eoꝝ virtus cõ
parationẽ puitatis corporis ipsoꝝ nõ est ꝓpue quãti
tatis. Verũtn eoꝝ pulsus ꝓpationẽ pulsus ꝓpletoꝝ
est nõ magn⁹ iz est velocior ꝛ spissior propt necessita
tem. ¶ In pueris nanqz multiplicatur vaporis fu
mosi collectio propter multaz digestionẽ eorum et
frequentiam eius in eis. Et propt hoc valde est ne
cesse ipm extrahere ꝛ calorẽ ipsoꝝ innatũ euacuare
¶ Inuenũ vo pulsus ẽ multe magnitudinis ꝛ nõ mlte
velocitatis: imo in ipa ẽ valde diminut⁹ ꝛ in spis
situdie ꝛ ad raritatẽ tendens. Et illoꝝ qdẽ pulsus q
in ꝓncipio iuuẽtutis existũt est maior. Et eoꝝ q̃ sunt
in medio iuuẽtutis est fortior. ¶ Et nos quidẽ iam
declarauim⁹ q̃ calor in pueris ꝛ iuuenib⁹ fere ẽ silis
ergo necessitas in eis erit ꝓpinq̃: iz virtus in iuue
nibus est augmẽtata: habebit ergo ex magnitudine
q̃ in ipsis restaurat qõ defuerit ex velocitate ꝛ spissi
tudine. ¶ Et ꝓncipiũ qdẽ rei vnde ꝓuenit magnitu
do est vtus: iz necessitas est appetẽs ꝛ instrm quidẽ
est adiuuans. ¶ Senũ aũt pulsus est minor: propt
debilitatẽ ꝛ minoris velocitatis ꝓpt hoc etiã ꝛ ꝓpt
diminutionẽ necessitatis ꝛ ꝓpt hoc est rarior. Et
pulsus qdẽ senũ q̃ iam ꝓcesserunt in annos ẽ ꝓnus
ꝛ rarus ꝛ tardus ꝛ est cui ẽ mollis ꝓpt humores ex
trancos ꝛ nõ ꝓpter naturales.

¶ La. viij. de pulsu complexionum.

Pulsus calide ꝓplexionis vehemẽtis est ne
cessitatis. Nõ si vtus ꝓuenerit ꝛ instrm erit
pulsus magn⁹. ¶ Si ergo vnũ eoꝝ discrẽ
ficabitur erit quemadmodũ dictũ est in ꝑcedentib⁹
Et si caliditas qdẽ nõ male fuerit ꝓplexionis imo nã
turalis erit cõplexio fortis ꝛ sana ꝛ vtus multũ for
tis. Et neqz existimes ꝙ calor innatus si fuerit fortiq̃
ntumcũqz sit minuat ex. vtute imo ex eo ꝓuenit in
substantia spũs fortitudo ꝛ in aia audatia. ¶ Calor
vero cõplexionis malitiã sequẽs q̃nto plus augmẽ
tatus fuerit tanto in vtute plus debilitatẽ augmẽta
bit. ¶ Lõplexio vo frigida declinat pulsus ad ꝓcz
diminutõis sicut ꝓpe est puitas ꝛ ꝓpe tarditas ꝛ
raritas. Lũqz instrz fuerit molle latitudo ei⁹ augmẽ
tata erit ꝛ eius silr tarditas ꝛ raritas. Nõ si duz fue
rit erit min⁹ hoc. ¶ Et debilitas qdẽ quã mala cõ
plexio frigidia hẽditare saẽ maior: ẽ ea q̃ mala ꝓple
xio calida facit hereditare q̃n caliditas. l. calor in
to magis est ꝓueniẽs. ¶ Lõplexionẽ vo humidã se
quitur inundatio ꝛ dilatatio. Et siccam qdẽ sequit
coangustatio ꝛ durities. ¶ Simpl⁹ it virtus fuerit
fortis ꝛ necessitas ꝛmista accidet bispullians ꝛ spasmo
sus ꝛ tremulus. Tu vo deinceps cõpone ꝓcedẽdo
ꝓncipia ¶ Est ꝛterea cũ vni hõmini accidit vt duoꝝ
latez ipsius diuersificetur ꝓplexio. Erit ergo vnum
ipoꝝ frigidũ ꝛ alterz calidũ ꝛ accidet vt diuersitate q̃
ꝓuenit ex caliditate ꝛ frigiditate hoũ duoꝝ laterũ
pulsus diuersi fiant ¶ Eritqz pulsus calidi latis pul
sus calide ꝓplonis: ꝛ lateris frigidi pulsus ꝓplonis
ffe. Et ex hoc qdẽ scit q̃ pulsus in diastole sua et si
stole nõ ẽ fm modũ accessiõis ꝛ recessionis cordis:
imo fm modũ diastoles ꝛ sistoles ipi⁹ corpis artie.

¶ La. ix. de pulsu tempoꝝ

Iam vere quidem est cum pulsus est pu⁹ nõ
tamen in oi re ꝛ est in fortitudine augmen
tatus. In estate vero est velox ꝛ spissus ꝓpter ne
cessitatem ꝛ paruus ꝛ debilis ꝓpter virtutis reso
lutionem que est ꝓpter resolutionẽ spũs q̃ fit ꝓpt
calorem exhoc qdẽ dñante supfluũ. Et in hyeme ẽ ma
ioris raritatis ꝛ tardioris debilitatis ꝛ cũ hoc ẽ pu⁹
q̃n vtus debilitat ꝛ in gbusdã corpib⁹ accidit vt ca
lor in ꝓfundo teneat ꝛ adunet ꝛ virtus fortior fiat:
et hoc cũ ꝓplexio calida est dñans ꝛ refrenãs frigus

ꝛnō ꝑ ipm pacies neqꝫ frigiditas ad fundū vadit. In autūno aūt est pulsus diuersus ꝛ trahit ad debilitatē quandam. sed ipsius diuersitas est propt mul titudinē ꝙuersionis cōplexionis accidental' in autūno nunc ad caloꝛē nūc ad frigiditatē. Et ipsi⁹ quidē debilitas est etiā propt hoc. cōplexio eni diuersa sp deterius efficit nocumentū ꝫ̄ illis licꝫ sit ma la. Et qꝛ autūnus est ips nature vite ꝑtrariuꝫ: qñ caloꝛ in eodē debilitat ꝛ siccitas fit fortioꝛ. Tempoꝛ vero pulsus que sunt inter ꝙa ꝙib⁹ ꝓportionant q̄ sunt circa ipsa.

¶ La.x. de pulsu regionū.

Regionū q̄dam sunt ideperate vernales ꝛ q̄ dam sunt calide estiue: ꝛ q̄dā sunt frigide hyemales: ꝛ quedā sunt sicce autūnales. ¶ Iudicia igitur pulsuū erunt in eis ꝑm modum quem scuisti de pulsu tempoꝝ.

¶ La.xi. de pulsu qui ꝓuenit ex cibo ꝛ potu.

Exterius coꝛpi aduenientia ꝛ ipm ingredien tia pulsus dispositōez mutant q̄litate sui ꝛ q̄ntitate. ¶ Sed q̄litate qñ si ad calefacien dū declinauerit aut ad infrigidandū mutabit ipm ꝑm illud. Et q̄ntitate quidē qñ si eq̄lia fuerint fiet pulsus in magnitudine augmētat⁹ ꝛ velocitatis ma ioꝛis ꝛ spissitudinis ꝓpt augmentū vtutis ꝛ caloꝛis ꝛ ꝑmanebit hec mutatio alicꝫdiu. Et si ꝑ lōge magnitudis valde fuerit erit pulsus diuersus ab ꝗcꝫ ordine, ꝓꝑ q̄litatē nutrientis supza vtutē: qñ ex oi grauitate ꝓuenit in pulsu diuersitas. Et quidē exi stimauit Archigenes q̄ ei⁹ velocitas est tunc multo maioꝛ ꝫ̄ spissitudo. ¶ Et hec mutatio est ꝑseueras qñ causa ꝑseuerantie licet sit multitudinis minoris hec tñ ē diuersitas ordinata. Q̄d si pauce fuerit q̄n tratis erit pulsus minoris diuersitatis ꝛ magnitudi nis ꝛ velocitatis neqꝫ ei⁹ mutatio diu ꝑdurabit qñ matia pauca cito digerit. ¶ Simpli⁹ si, vtus deficiat ꝛ debilietex multitudine aut paucitate que cuiꝫꝫ fue rit silꝫ erit pulsus in ꝓtate ꝛ tarditate vsqꝫ in fine rei. ¶ Q̄d si natura fortis fuerit in digerēdo ꝛ cōuer tendo fiet pulsus tēperatus. Et vnū etiā ꝓpetatē hz ꝛ est qñ ex multitudine ipsius licet sit subtile ꝓuenit diuersitas. Ex ipso tñ nō ꝓuenit q̄ sit tñ q̄tū illud qđ ꝓuenit ex nutrientib⁹ que sibi silant: ꝛ hoc qđē ē ꝓpt raritatē substantie ipius ꝛ subtilitatē ei⁹ ꝛ leu tatē. Cū aūt vinū in actu est frigidū, ꝓuenit ex eo. ꝓuenit ex alijs frigis in minozando ꝛ rarificanqꝺ do ꝛ tardando velocitate sue penetratōnis. Deinde cū in coꝛpe calefit remouet velociter qđ ex eo ꝓue nit. ¶ Si vinū ꝑterea cū in coꝛpus penetrauerit ꝛ fue rit calidū nō elongabit multū a natura ꝛ accidet ve lox resolutio. Q̄d si cū est frigidus penetrauerit fiet ex nocumēto qđ nō sit ex alijs frigidis rebus: qñ ul le tardant donec caleliant neqꝫ eaꝛ penetratio ē ita velox vt isti⁹. Istud eni velociꝫ penetrat q̄ ꝓpleatur calefactio: ꝛ eius quidē impedimentū est magnum ꝛ ꝑcipue in coꝛpoꝛib⁹ que hoꝛnipulationi sūt apta Et neqꝫ est sicut impedimentū calefactōis ipsius cū ipm calidum penetrat qñ ei⁹ calefactio in ꝓncipo

obuiationis non peruenit ad hoc vt magnū faciat impedimētū: imo natura ei obuiat cū ꝑtitione ꝛ di stributione ꝛ resolutōne. Frigidū vero est cū natura deficere facit ꝛ eius virtutez extinguit anteqꝫ ad par titionem ꝛ distributionem ꝛ resolutionem ꝑueniat. Et hoc quidem ꝓuenit ex vino multitudine sue quantitatis ꝛ calefactione ipsius ꝛ frigiditate. ¶ Cū aūt ipsum considerātū fuerit vnde fortitudinē effi cit alia habebit iudicia cum ipsum sua essentia foꝛ tes efficit sanos ꝓpterea qꝺ velocit ꝑrebet augmē tum in substantia spiritus. Sed licet calefactio ꝛ in frigidatio q̄ ex eo fuerit plurima coꝛpoꝛi ipediant: est tñ cum vnaqueqꝫ eaꝛ cū aliqua conuenit cōple xione ꝛ est cū nō ꝓuenit. Est nāqꝫ cū ree frigide eos foꝛtes reddunt q ꝓplexionē calidam malam habēt sicut dixit. G. ꝙ succus granati calefactos semper foꝛtes efficit: ꝛ hydromel ifrigidatos semp reddit vigoꝛosos. Vinū ꝑterea vñ est calidū natura aut frī gidū natura est cū quosdam foꝛtes facit ꝛ quosdam debilitat. Nō tñ sermo noster est nūc de hoc: imo i ꝓtate eius q̄ velociꝺ ad spūs ꝓuertit qñ hoc semp hz ꝙ sui eēntiā. Nō si vnū hoꝛ duoꝝ ipm in aliquo coꝛpe inuerit augmētabit in faciendo foꝛtitudinē: ꝛ si ei ꝓtariū extitit min⁹ foꝛtitudinē facit. Sedz hoc igit ipm pulsum ꝓuertet ꝑm hoc qñ si foꝛtitudinem faciet in pulsu augmētabit foꝛtitudinē. ꝛ si calefaciet in necessitate efficiet augmentū: ꝛ si infrigidabit mi noꝛabit necessitatē. Et ꝑm ꝑm in foꝛtitudie facit au gmentū Munqꝫ ät in neḉtate efficit augmentū quin in velocitate addat. ¶ Aqua vero ꝓptereā q̄ nu triuentum penetrare facit vigoꝛat ꝛ similitudinem opatōis vini opat. Et qñ ñ calefacit imo infrigidat nō tñ auget in necessitate q̄ntū vinū.

¶ Capitulum. xij. de eis q̄ somnus ꝛ vigilie in pul su operantur.

Pulsus quidē in dicia in somno diuersificāt ꝑm hoꝛā somni ꝛ ꝑm dispositionē digestio nis. ¶ Pulsus igit in ꝓncipio somni est punus ꝛ debil' qñ motus caloꝛis natural' tunc est ad ꝙstringendū ꝛ submergendū ꝛ nō ad dilatandū et manifestandū: qñ ipse in hoꝛa illa totus tendit ad occultū, ꝓpter a q̄ ipm aia mouet ad nutriens dige rendū ꝛ maturandū supfluitates. ꝛ est sicut supat⁹ ꝛ obsessus, ꝓcludubio. ¶ Et pulsus etiā est maioris tarditatis ꝛ raritatis qñ hz in caloꝛe accidat augmē tum ꝑm cōstrictionē ꝛ coadunationē: ñ ꝙ atus est augmēto qđ habet in hoꝛa vigiliaꝝ ꝓpt motū ca lefacientem. Et motus quidē ꝑ plus est ad inflammā dū ꝛ inclinandū ad ꝑtē malitiei ꝙplexionis. Sed ꝙstrictio ꝛ coꝛcoadunatio temperate minoris sunt inflāmatōis ꝛ minus extrahunt caloꝛez ad estuatio nem. ¶ Et qui quidē hoc scies ex hoc ꝙ anhelit⁹ lati ꝛ ipsius estuatio multo maioꝛes sunt anhelitu ex estuatione eius cuius caloꝛ est constrictus ꝓpter causam que similis est somno: verbigꝛa submersi in aq̄ tēperate frigiditatis q̄ sit exꝙgefact⁹ licet caloꝛ cō strigat ꝛ fugiat ex hoc nō tñ augmñū ꝳhelit⁹ ei⁹ pue niet ad id ad qđ ꝓueniet labor ꝛ exercitiū q̄ sūt ei ꝓ

pinque. ¶ Q̄ꝫ bene ꝓsideraueris nō inuenies aliū qđ caloꝛē vehemēn⁹ incēdat ꝫ̄ labor ꝛ motus. Et vigilie qđē caloꝛē nō efficiunt motu coꝛporis ita vt cū coꝛpus quieuerit nō sit ipse necessari⁹ imo facūt caloꝛē ꝓpterea q̄ spūs ad exterioꝛa mouet ꝛ mo tus ei⁹ ad ea est ꝑm ꝓximitatē cū ista est eius genera tio. ¶ Cū aūt cibus digestus est in somno redit pul sus ꝛ fit foꝛtioꝛ ꝓpterea q̄ vtus augmentū recipit a nutriente ꝛ redit illud qđ ad ꝓfundū descēderat ad regendū nutriēs ad exterioꝛa ꝛ ad suū ꝓncipiū. Et ꝓpter hoc etiā magnificat tūc pulsus multum ꝛ ꝓpterea q̄ cōplexionis caliditas ꝓpt nutriēs augeꝫ quemadmodū dixim⁹ ꝛ instīti etiā augeꝫ leni tas ꝓ id qđ ad ꝑm ex nutrimēto penetrat. Verūtñ sua magnitudine nō auget velocitatē neqꝫ spissitudinē: qñ hoc nō est illud qđ in necessitate ꝓbet au gmentū. ꝛ hoc etiā nō est, ꝓhibens restaurari ex eo qđ necessariū est magnitudine sola. Deinde qñ cuꝫ dormiente somnus ꝑseuerauerit fiet pulsus debilis ꝓpt caloris inuiati ꝛstrictionē ꝛ vtutis ꝓssionem sub supfluitanb⁹ q̄ euacuande erāt ꝑm, euacuatōis modos q̄ sunt in vigilijs ex ꝙbus est exercitiuꝫ cua cuationis q̄ nō sennūtur. ¶ Cū aūt somnus in ꝓnci ꝓio euacuaꝝ iuenerit ꝛ nec iuenit aliqd ad qđ di gerendū tendat declinabit cōplexionē ad ꝑtē in frigidandi: ꝑseuerabit ergo ꝓnitas ꝛ tarditas ꝛ rari tas in pulsu ꝛ incessanter augmentabunt. ¶ Vigilie etiā diuersa hñt iudicia: cū eni dormiens euigilabit natura sui declinabit pulsus ad magnitudinē ꝛ ve locitatē ordinate: deinde ad suaz naturalem redibit dispositionē. Sed subita causa euigilato accidit, vt pulsus ei⁹ illico cū a somno renouet ꝙcat: qñ vir tus eoꝛum coꝛ qđ subito euenit victa ē. Et, deinde ꝓ hoc redibit ad eū pulsus magn⁹ velox spissus ꝛ di uersus ad tremoꝛē. Et qñ motus iste est silis violen ro ideo nō inflāmat etiam ipm. Et qñ vtus subito mouet ad repellendū naturaliē illud qđ accidit: er go motus accidūt diuersi ꝛ tremit pulsus: hz, tñ ꝑm hoc nō lōgo ꝑseuerat ꝑ: imo ad eq̄litatem cito re dit: qñ licet ei⁹ causa sit quasi foꝛtis eius tamen; dū rabilitas est pauca ꝛ cognito destructionis ipsius est velox.

¶ La. xiij. de iudicijs pulsus exercitij.

Principio quidē exercitij ꝛ dū est tempe ratus pulsus fit magn⁹ ꝛ foꝛtis: ꝛ hoc qđez ꝓpt augmentū caloris innati ꝛ foꝛtitudi nē ipsi⁹ ꝛ sit etiam velox ꝛ spissus valde ꝓpt super fluam necessitatē quā facit motus. Q̄d si ꝑseuera uerit ꝛ fuerit ꝓlixus: aut licet fuerit breue erit tñ foꝛtis simū ꝛ destruet qđ ex foꝛtitudine ꝓuenit ꝛ debilita bitur pulsus ꝛ fiet punus ꝓpt resolutōez caloris in nati. hz ipse f. et velox ꝛ spissus, ꝓpt duas res: quarū vna est augmentū foꝛtitudinis ꝛ necessitatis: ꝛ alia ē qñ vtus retrahit ne magnitudinē sufficiat postea ve locitas incessanter minuit ꝛ spissitudo augmētatur ꝑm q̄ntitatē ei⁹ qđ ex vtute debilitat: deide cū ad vlti mum in exercitū ꝑdurauerit ꝛ debilitauerit fier, pul sus formicans ꝓpt debilitatē ꝛ spissitudinē foꝛtē.

Postea si magis supfluū fuerit ꝛ ex ipo q̄ti ad moꝛ tē ꝓueniat efficiet qđ oia faciunt resolutiua ꝛ reducz pulsum ad hoc vt sit vermiculosus: deinde, faciet ip sum declinare ad raritatē ꝛ tarditatem cum debilita te ꝛ paruitate

¶ La. xiiij. de iudicijs pulsuū balneatoꝝ.

Balneatio aut erit cū aq̄ calida aut cū frigi da. Si autē fuerit cū aq̄ calida in ꝓncipio ꝓueniunt ex ea foꝛtitudinis ꝛ necessitatis iudicia. Cuiꝫ multum resoluerit debilitabit pulsū. Gal. quoꝫ dixit: erit tunc paruus tardus ꝛ rarus. Dicemus ergo q̄ debilitas quidē ꝛ ꝓnitas pulsus ꝓcul dubio erit: sed aq̄ calida cū in interioꝛibus coꝛpis calefactionē efficiet caloꝛe accidētali foꝛtasse non durabit: hz ad ius naturā q̄ est infrigidādi redi bit ꝛ foꝛtasse durabit ꝛ ꝑmanebit. qđ si accidentalis q̄litatis iudicū supauerit fiet pulsus velox ꝛ spissus Et si supauerit, qđ ex natura sui, ꝓuenit fiet tardus ꝛ rarus. Et si ei⁹ calefactio accidentalis ad tantā vtutis resolutionē ꝓuenerit vt sincopi sit ꝓpinq̄ fiet etiā pulsus tardus ꝛ rarus. ¶ Sed balneatōis cū aqua frigida fetē frigiditas si penetrauerit debilitabit pul sū ꝛ faciet punū ꝛ efficiet raritatē ꝛ tarditatē: ꝛ si non penetrauerit imo caloꝛē coadunauerit augmētabit foꝛtitudo ꝛ ereset paꝛ ꝛ minuet velocitas ꝛ spissitu do. Et aquis vo in thermis existētibus que sunt ex siccantes duritiem in pulsu augmentant ꝛ ex ei⁹ ma gnitudine minuūt: hz calefacientes velocitatē in pul su augmētant. si aūt vtutē resoluerit erit qđ tā dixi mus. ¶ La. xv. de pulsu q̄ mulieribꝫ ē, ꝓpꝛ⁹ ꝛ est pulsus ꝓgnātū

Necessitas quidē in eis est multa ꝓpt cōti tatem filij in attractōe aeris. Ipse enim q̄si duab⁹ attrahūt necessitatib⁹ ꝛ duab⁹ aeris attractionibus. Sz vtus, ꝓcul dubio nō augmētat: neqꝫ eni ī minuit nisi quantum oportet ꝓpter lassi tudinem paucaz que ꝓuenit ex ponderе ꝓgnanto nis: ꝓpter hoc igit iudiciū vtutis medie ꝛ necessi tatis foꝛtis vinc. t et augmentatur pulsus ꝛ fit velox ꝛ spissus.

¶ La. xvi. de pulsu doloꝝ.

Dolor mutat pulsum aut ꝓpter foꝛtitudi nē sui: aut qꝛ est in membꝛo principali aut ꝓpter longam moꝛam sui. Et dolor quidem cuꝫ in sui ꝓncipio fuerit faciet vtutē ebulire ꝛ mouebit ipsam ad resistendū ꝛ refrenandū ꝛ inflāmabit cali ditatē. Fiet ergo pulsus magnus ꝛ velox ꝛ maioris spissitudinis: qñ fixio magnitudinē faciet ꝛ veloci tatem. Cuiꝫ dolor ad finem sue foꝛtitudinis puene rit ꝓpt illud qđ dixim⁹ de modis ꝓcedet minoꝛā do ꝛ redibit ad inferioꝛa donec magnitudinē ꝑdet et velocitatē ꝛ vicē eaꝝ supplebit spissitudo foꝛtis ꝛ punctas ꝛ formiculatio ꝛ vermiculatio. Et si augmē tatus fuerit adducet ad raritatē ꝛ ꝑditionē.

¶ La. xvij. de pulsu apostematū

Apostematū qđē alia sunt q̄ febres efficiūt Et hoc aut, ꝓpt coꝛ magnitudinē: aut ꝓpt nobilitatē mēbꝛi in quo sunt. Et pulsus in toto coꝛpe

mutant fm mutationē febris propriam t nos ipaz dicemus in loco suo. Et alia sunt que febres nō faciunt t mutant pulsū membri in quo sūt ꝓpriam essentiam. Et est etiā cū relig corpis pulsū mutant accidens. l. nō propt q est apostema: sed ꝓpter hoc q dolorē efficit. Apostema aūt qđ pulsū mutat aut ipm mutat p spēm sui aut p sui tps aut p ītntatem suam aut p membrū in quo est aut p accūs qđ segt ipm t comitat. Qđ vo p sui spēm mutat est sicut apostema calidū erquo p suam spēm pueniet vt nutriet ur pulsus ad ferrinū t ad tremorē t horripilationē t velocitatē t ipssitudinē nili ei pratia sit eā bumectans que propietatē ferrini destruat t vice ꝑ vndositatem supplere faciat. verūtū tremor t velocitas t horripilatio t ipssitudo ipm semp comitatur Et quemadmodū cāz ḡdā sūt q ferrini ꝓpietatē p hibent. similiter sunt qđā q eaz q ferrini ꝓpietatē augmentāt t ipsam apparere facunt. Et m olle quidez apostema pulsū facit vndosū. Et si fuerit valde frigidū ipm efficiet tardū t rarū. Duz vo apostema propietatē ferrini augmētat. In cretura aūt cū sit collectio ipsa pulsū pueniet de ꝓpietate ferrini ad vndosi propetatē. ppt humiditatē t lenitatē q ipsam sequūtur t ꝑbet augmentū in diuersitate. ppt suam grauitatē. velocitas aūt t ipssitudo alleuiat. ppt calozis accidentalē quietē cā maturatōis. Mutatio vo ipi causa suo tēpoz est qñ dū calidū apostema existit in augmēto. ꝓpietas ferrini t quecūqz dixim sunt sicut in augmento t cū diuritics semp augmētat. ppt extenstoné que augeat t in tremore propter dolorez. Cūqz ad statū pueneri oia augmentant accidentia ꝓter illud qđ fortitudinē segtur: ipm nāqz debilitat in pulsu t ipssitudine t velocitate augmentū ꝑbet: deinde si plongabit velocitas destruet t redeundo fiet formicans. Cū aūt minuet aut resoluit t aperiet fiet pulsus fortis. ꝓpter q vtus exonerabit a póderę t cessabit ipsi tremor. ꝓpter q dolor extensiuus minuet. Secūz ītntatē vo sui qñ magnuz facit vt sint iste iste dispositōes maiores t magis augmenta te t puū vt sint rariores t pniores. Et fm membraz qñ ex mēdis neruosis pueniet augmentū in duritie pulsus t in ꝓpietate quā habet ferrinus ipius. t ex venenosis qdē pueniet augmētū in magnitudie sua t vehemētia t diuersitas multa t precipue si q in eis supatę fuerint arterie sicut in splene t pulmone t nō durabit huiusmōi magnitudo nisi quanū persecuerauerit fortitudo t mēbra humefacta t lenia ipsum faciunt vndosum sicut cerebrum t pulmo. Mutatio vero qua apostema mutat pulsum aliquo mediante sicut apostematis pulmonis quod facit pulsum tremulum t sicut apostematis epatis quod facit ipsum micmalem t apostematis renis quod facit ipsum strangurialem t apostema membri fortis sensus sicut stomachi t diaphragmatis facit ipsum spalmosū t syncopizantem.

Ca. xviij. de iudiciis pulsus accidentiū

Ra quidem propterea q virtutem feruere facit t spiritum subito dilatat pulsum facit magnum ad superiora se eleuantem velocem t ipssi sum in quo nō oportet diuersitatem cadere quoniā passio existit simul nīū timor ei admisceatur: quorum vice superet t hoc alia superet vicez t similiter si vere cundis ei admisceatur aut contrarietas ab intellectu qui tacere percipiat t ne ferueat ad malum inferendū illi cui irascitur. Et ex debilibus quidem propter q ad exteriora paulatim mouent non peruenit ad illud quod peruenit ex ira in velocitate t ipssitudine: timeno est cum eius magnitudo sufficit necessitati t est tardus t rarus. Et similiter pulsus leticie. quoniam ipse fit magnus fm plurimum cum letitate t attinet tarditati t raritati. In tristicia vero propterea q calor suffocatur t submergitur t fortitudo debilitatur. oportet vt sit pulsus paruus t debilis rarus t tardus. Timor vero q subito venit pulsū facit velocē t diuersū t inordinatū. Sz cōsuetus q ordinate pueniet mutat pulsū fm modū mutationis solliciturdinis

Ca. xix. de submutationis rerū ꝓtrariaz nature essentie pulsus.

Eis fit mutatio aut ppt hoc q̄ accidit de eis ex malitia ꝓplexionis. Et tu qđē ia scimsti pulsū cuiusqz cōplexionis: aut propterea q vtutē ꝓstringūt t pulsum faciunt diuersū t si ꝓstrictō valde fuerit fortis erit sine ordie t absqz pōdere: t ꝓstrictionē qđē facies est ois matial multitudo: siue sit apostema: siue nō sit apostema: aut ꝓpterea q vtutē dissolut t facit pulsū debilē. Et oia hec sunt sicut dolor fortis t egritudines aiales que sunt fortis resolutionis

Sūma. ij. doctrine. iij. fen. ij. de vrina t egestione t est ptinēs. xiij. capitula.

Ca. i. est sermo vniuersal de vrina.

Scignificatōis dispositionum vrine nō oportet credere nisi posqz ꝺditiones observate fuerint. Oportet enī vt vrina q conside ral sit ꝑma vrina q in mane colligit t nō pmaneat lōgo tpe t nō sit ex nocte reseruata. Necqz sitalle cui est q aquā nō bibit t cibū nō comedit. Et nō sit q in cibo aut potu rem tingentē accepit sicut crocū t cassiāfistulam: qñ vrinā tingēdo ad citrinitatē t rubedinē mutat t sicut olera q tingēdo mutāt ad viriditatē t alnuri qđ ad nigredinem t vinū qđ mutat vrinā fm suū colorē. necqz sit q exteriora sui re tingente infecerit sicut alcanna: qñ cum ex ea aliqs tingit fortasse ei vrina ex ea inficit. Necqz sit q rem que cum vrina aliqđ hmorez expellit al ssplet: sicut qđ cholerā aut phlegma expellit. Necqz se exercuit motibus corporis aut operationib aut dispositōib que sunt extra cursum nature q vrine colorē mutāt: sicut iciniū aut vigilie aut labor aut ira aut timor. Sia cui hec vrinā tingūt fm citrinitatē aut rubedinē. Et cotus vrinaz valde impingua t Et sicut vomitus t euacuatio qñ hec colorē mutat t substantiā q in vrina cē debet: silr cū ipsa multis p̄ māserit horis. Quapropt dixerūt qđā q p sex horas inspicieda non ē: qñ ipius significatio debilitatur t color mutat t hypostasis dissoluit aut mutat t fit spissior. Huius ego dicī q nec post horā vnam.

Urina ꝑterea toto integre colligēda ē in vinali magno ne ex ea aliquid effūdat. Et eius qdē dispositio ullico cuz mingit non ē considerāda necqz nisi postqz in vinali refidet. Et obseruandum est ne solez tangat neqz ventus ne perturbet t ne ꝺgeletur donec hypostasis sepetur t sepatio ꝓpeatur: non enī descēdit illico cum mingit: neqz in vltimo fine maturationis. Et non colligatur in vinali in quo alia fuerit vrina nisi bus fuerit ablutum. Amplī vrine pueroz significatio ē parua t precipue infantium: ꝓpterea q lacte nutriūtur: t q materia tingens in eis est quiescens t submersa. in eoz quoqz natura existit ex debilitate t multa dormitiōe quod maturitatis significationem ꝓnecat. Et instrumentū qđē colligendi vrinam est corpus paruū substātiam habens nitidā sicut vitrū clarum aut cristallus. Scias aūt q vrina quanto plus eā tibi approximas tanto spissitudo augmentat: t quāto plus elongas eā a te augmētat in ea claritas: ꝓpter hoc differt ab omnibus salsiratib que sūt in ea quib medici experiuntur cum eis ostenduntur. Cū vrina in vinali colligitur custodiēda est a mutatiōe frigoris t solis et venti. Et oportet ut in lumine aspiciat ur q super eam non cadat radius: iō ab ipo tegat t sic in ea iudicet de accidentib q in ipsa apparet. Scito enim q prima significatio quā vrina habet est de dispositione epatis t viaz aquositatis: t sup dispositiones venaz t eis mediantib alias demōstrat egritudines. Firmioz tū eius significatio ē illa q de epate existit t ꝑte de dispositiōe gibbositatis ipi. Amplius significatiōes q ex vrinis habētur ex septē sūt accepte generibus. genere coloris: t genere substantie: t genere claritatis t turbulentie: t genere hypostasis: t genere quātitatis in paucitate t multitudie t genere odoris: t genere spume. Sūt vo qdaz q inter hec genera ponūt genus tactus: t genus saporis: Quoz dicim genus coloris intelligim illud quod visus in ea sentit ex coloribus. l. albedinem aut nigredinē aut q inter eas existūt. Et cū substantie genus dicim intelligim dispositiōem ipius i grossitudine aut tenuitate. Et cū dicim genus claritatis t turbulētie intelligimus q penetratio visus i ea est facilis: aut nō est. Inī hoc aūt genus t genus substantie existit differēcia: qñ plerūqz est ibi a grossa et clara sicut albumen ouī t gluten pisciū liquatū t vitrū liquatū t oleū t plerūqz est res subtilis substantie turbida sicut aqua turbida q est magis tenuis qz albumen ouī. Turbulētie aūt causa est permixtio partiū colorez habentiū extraneos fuscos aut alijs coloribus infectos qui ab aspiciente sensu nō sunt percepti t, phibēt puitatez t nō p se recipiūtur. Inī cā vo t hypostasim existit dīa: qñ visus plerunqz cognoscit hypostasim. Et inter ipaz t colorē existit differēcia: quoniam color per totam humoris substantiā, pedit cū maioꝛ permixtione.

Cap.ij. de significationib coloris vrine.

Q Color ib vrine sūt gradus citrinitatis hē palearis. Deinde citrin post flau: deinde ruffus postea citrāgularis postea igne qui tincture croci assilat. t ipe quidē ē vehemēter citrin: postea croce q assimilatur capillis zahafarani: t ipse quidē est quē vocant rubeuz clarum. Oēs aūt que sunt post citrinū caliditatē significāt: sed nō fm suos diuersificant gradus. Et est quidez cū accidunt ꝓpter vehementiam motus t propter dolores t ꝓpter famem t ꝓpter aque abstinentiam.

Post istos vero gradus predictos existunt gradus rubedinis sicut roseus t rubeus obscurus t rubeus pulueulēnus. t oēs quidē sanguinis dominium significāt. Et in omnibus in qbus est color zahafarano attinēs ē significatio dominij cholere rubee. Et in omnibus qui pulueulento attinent est significatio dominij sanguinis. Et igne quidē magis significat calorem qz rubeus t pulueulēnus si ē cholera in se calidior ē qz sanguis: t calor quidem vtile in egritudinib acutis incēdentib trahit ad colorē zahafarani t igneitatē. Qđ si ibi fuerit tenuitas aliqua maturatiōis significat dispositionē: t q iam incepit t si nō appareat in ista. Si aūt citrinitas fortior: stat t vsqz ad igneitatē pueniat terminū t ad finem in ea significat q calor incessāter ꝓcessit t iste quidem est finis citrinitatis. Qđ si in ipso claritas augmentet calor iam fm diminutionē incedit. Et ē ꝑterea cum in egritudinib acutis sanguineis vtile sicut ipse sanguis mingitur apertiōe vene ibi existente t significat repletionem superfluā q si paulatim mingendo emittit t est cū odore malo est significatio timoris t timetur ex ea ne sanguis ad loca suffocantia fluxus deriuetur. Et peior: quidē ea est cuz est subtilis in colore sūt t dispositioe. Cū aūt ex ea multum mingitur est cum est significatio bona in febribus acutis t cōmixtis: quoniā est cum est significatio crisis t sanitatis nisi in ꝓncipio subito attendet anteqz sit hora crisis qñ tunc erit recidiuationis significatio: t similiter si tenuitas post crisim ordiata nō fuerit. In icteritia vo cū nr iam adeo fuerit maioris rubedinis donec ad nigredinē trahat t pānus talis tingat ne remoueri possit: t quāto plus fuerit crit sanius: qñ cuz vrina in ipa fuerit alba aut rubea pauce rubedinis icteritia in sua dispositione manente timet ex ea hydropisis. Flames quoqz est ex eis q vrinam vehementer tingūt t ipam valde acuunt.

Post vo sunt gradus viriditatis sicut vrina cuius color colori fistici ꝓximat: deinde cui color est silis colori heruginis eris: postea illa cui color est silis colori ireos. deinde cui color silat indico: postea q silis ē succo porri. Fistical vo significat frigiditatē: t silē oēs in qbus existit ffrigus ꝑter eā que herugini eris aut succo porri assilat. hec nāqz vehemēs significat in cēdū. Veruīn succo porri silis sanior est ea que herugini eris silat. Et illa quidē que herugini eris silatur post labore significat spasmū. Viridis vero in pueris spasmum significat. Que

vero colorez treos hz frigiditaté vehemiété fm'plurimū significat ꝛ ante ipam pcedit vrina'viridis. Et qdā dixerūt q̄ significat venenū in potu fuisse pauſtuz: ꝛ ſi fuerit in ea hypostasis spes erit vite ꝛ ſi nō timet ei. Nerugini vō erit filis'vehemētē significat pditionez. Braduū aūt colorus nigri ali⁹ē niger qui ad nigredinē tendit fm viā coloris croci sicut ē in icterícia ꝛ significat cholere rubee ipſſitudinez ꝛ eius adustionē ꝛ cholerā nigrā q̄ accidit ex cholera rubea ꝛ significat tetericiā. Et ali⁹ est qui ex fusco p̄ uenit ad nigredinē ꝛ significat cholerā nigrā. Et alius niger q̄ puenit ex viriditate ꝛ colore indico ſili ꝛ significat cholerā nigrā puram. Et ad ſūmum quidem vrina nigra significat aut vehemēs incendiuz aut forte frig⁹ aut mortē aut calorus nālis supatonem aut crisim ꝛ expulsionē nature q̄ ipſa cholere nigre expellit supſtitutates. Nō aūt ex incendio ēcognoscitur: qñ illic est fortis ardor ꝛ ante ipſam fuit vrina citrina uel rubea ꝛ hypostasis ē diuulſa ꝛ inequalis ꝛ ineōtinua ꝛ nō est vehemētis nigredinis: imo trahit ad colorē croci ꝛ citrinitaté aut ad fuscitaté: ꝛ ſi ad citrinitatem trahit ſignificat multā ꝛeteritiam. Eruūtamē qō ex frigiditate fit cognoscitur ut ante ipſam habeat vrina q̄ ad viriditatez trahat aut liuiditaté ꝛ est ſedimen pancū iuncū ac ſi cēt liceuz ꝛ nigredo in ipſa est puriꝛ. Et ē etiā cū inī duas ꝑplexiones dſta notakqñ q̄ cum vrina nigra fortis odoꝛ fuerit ſignificabit caliditaté: ꝛ cū fuerit cum ca odoris ꝓnatio aut fortitudinis ei⁹ debilitas ſignificabit frigiditaté. Cū eni natura valde fuerit ſepata odoꝛ non erit in vrina. Illud aūt quod ex casu caloris accidit innati cognoscitur ꝓpterea q̄ ipſuz ſegtur fortitudinis casus ꝛ ei⁹ diſſolutio. Et illud quidem qō accidit fm moduz purgationis ꝛ crisis cognoscitur ſicut qō accidit in fine quartane ꝛ cuz ſplenis egritudines resoluūt ꝛ dolores dorſi ꝛ matricis ꝛ febres melancolice ꝛ nocumēta q̄ ex mēſtruoū accidūt retentione ꝛ retentio ei⁹ qō ex ſanguine fluere ſolebat per anū ꝛ ꝑcipue cum natura ꝛ ars inꝓuocando iuuāt: ꝛ ſicut accidit mulierib⁹ quarum menſtrua retinent ꝛ nō retinet natura ſanguinis ſuperfluitaté, ꝓpterea q̄ ante ipam ꝑcesſit vrina indigeſta aquoſa: ꝛ ꝓpterea q̄ poſt ipam aduenit coꝛpoꝛi alleuiatio ꝛ erit ipſius quātitas maxima copioſa. Nō ſi nō ita vrina fuerit nigra ſignū erit malii ꝛ ꝑcipue in acutis egritudinibus: ꝛ quanto plus ſi ei⁹ quātitas fuerit pauca qñ ex ſua paucitate ē ſciendum q̄ humoꝛē iam deſtruxit adustio: ꝛ quanto magis fuerit groſſa erit deteri⁹: ꝛ quāto magis fuerit tenuis erit miuoꝛis malitie. Et est qui dē cū accidit ut vrina nigra aut rubea obſcuraꝛmingat, ꝓpt vini potionem qō hui⁹ hz coloꝛem cuz nullo modo natura aliqd in eo opata fuerit ꝛ exierit fm ſuaz diſpoſitionem: ſed in hoc nō est timoꝛ. Et est cū bone crisis ſignificatio existit: ꝛ in acutis egritudinibus ſicut ſi eger eam tenuem mixerit ꝛ fuerit in ea ſuſpenſio in pubus diuerſis, multotiens eni ſignificat ſoniuum capitis ꝛ vigilias ꝛ ſurditatem ꝛ deſipientiam ꝛ ꝑcipue ſi paulatim eam mixerit ꝛ in longo tēpoꝛe fuerit ſuſpenſa: ꝛ fuerit eius odoꝛ acutus: ꝛ fuerit cum ſedibus qñ tunc venenētem ſignificabit capitis ſonuum ꝛ deſipientiā. ſed quando affuerit ibi inſōnicitas ꝛ ſurditas ꝛ deſipientia ꝛ ſonitus capitis ſignificabit ſāguinis fluxū ex naribus. Et ē etiam cū existit causa lapidis in rene. Ruffus inquit vrina nigra bona est in egritudinib⁹ renū ꝛ egritudinib⁹ lapidis que ex humoꝛibus ꝓueniunt groſſis ꝛ ē ſignificatio mortalis in egritudinib⁹ acutis. dixit etiam q̄ vrina nigra est mala in egritudinib⁹ renum ꝛ velice cū vehemēs ardoꝛ ibi adest, ꝓsidera ergo alia ſigna. Urina nigra in ſenibus non ē bona ꝓpter illud qō ſcis: neq; venit in eis niſi ex coꝛruptiōe mala. Et ſimiliter in mulieribus vrina nigra poſt laboꝛem ſignificat ſpaſmū. Eld ſūmum vero vrina nigra in ꝓncipio febrium ē pernitioſa: ꝛ ſimilit in ea fine qñ non cū ea fuerit alleuiatio: neq; ſignificaneꝛit criſim. Urina aūt alba fm duas intentiones ē ſcienda. Una earum est cū ipa ē tenuis ꝛāſlucēs qñ vulgus qō trāſlucens ē albū vocat ſicut est vitrū qō est clarum ꝛ cryſtallū clarā vocat albam. Et altera ē que, ꝓcerto ē alba cui⁹ coloꝛ est diſgregatiu⁹ vſus ſicut lac ꝛ pergamenū: ꝛ iſta'qdem nō tranſlucet ut vius in ipa penetret. trāſlucentia eni, ꝓcerto nō est niſi oium coloꝛū ꝓnatio. Albū igit fm intentionem trāſlucētis ſignificat frigiditatem oīno ꝛ ē auferens digeſtiōis fiduciaz ꝛ ſi cum groſſitudine fuerit ſignificabit phl'a. Sed alba ꝓcerto nō erit niſi cum groſſitudine. Et eius quidem alia ē cui⁹ albedo ē mucilaginoſa ꝛ ſignificat multitudinē phl'atis ꝛ humoꝛis crudi. Et alia est cui⁹ albedo est vnctuoſa ꝛ ſignificat adipis liquefactionē. Et alia est cui⁹ albedo ē ſimilis albule ꝛ ſignificat phl'atis liq̄factionem que accidit aut accidet. Et alia ē cui⁹ albedo ē ſilis albedini que ē in fungo cū tenuitate ꝛ ſanie ꝛ ſignificat exituras vlceroſas in inſtſis vrine: ꝛ ſi ablōq; ſanie fuerit ei ſit, ꝓpt ſupatiōē materie miste crude nō'mature. Et est cum est cum lapide vesice. Et est alia q̄ ſpermati ſimilat que cū phl'aticoum apatuz adest criſis ꝛ laxitas interioꝛuz ꝛ egritudinū que ex phl'a te accidit vitreo. Cū vō vrina'ſpermatis ſimilis existit ꝛ nō est fm modum criſis est, ꝓpter apata phl'atica: imo cum in ꝑnis ꝓueneriꝛ ꝓnosticabit, apoꝓpleriam'aut paral'ſim. Et cuz in oibus hoꝛis febrib⁹ alba iupuenerit vrina cito in quartanā ꝓuertet. Et plūbina quidem ſine hypostaſi est valde 'mala. Et lactea etiam in acutis egritudinibus est ꝓnicioſa. Albedo ꝓterea vrine in febrib⁹ acutis quocūq; mō fuerit poſt tincturam q̄ ꝓcesſit ſignificat q̄ cholera rubea ad aliquod membrum declinauit qō apostematur: aut ad fluxuz vētris ꝛ q̄ magis ſignificat q̄ declinauit ad caput. Et ſimiliē cum vrina rubea est in febrib⁹ deinde ſubito fit alba ſignificat deſipientiam. Et cum vrina in ſanitate perſeueraueriꝛ in coloꝛe albo ſignificat priuationem digeſtionis. Et albule ſilis que lacti ſimulatur acetoſo in febrib⁹ acutis mortez ſignificabit aut ꝓthiſim. Scio autem q̄

poſſe ē ut vria ſit alba ꝛ ꝓpꝛio calida ꝛ cholerica ſiue vrina rubea ꝛ ꝓpꝛio fra phlatica. Cholera. n. rubea cum declinat a via vrine ꝛ non admiſcet vrine rematiet vrina alba. Debes ergo vrinam albam ꝑsiderare quo uiā ſi fuerit eius humoꝛ multus ꝛ luioſus ꝛ ipſius ſedimen inultū groſſuz ꝛ eius ſubſtantia ēnz hoc trahit ad groſſitudinez: debes ſcire q̄ albedo est ex frigiditate phlegmatis. Dz cum vrina non fuerit luminoſa clara nz eius ſedimē multū nz puta ꝛ albedo ad fuſcitatem traxerit ſcire debes q̄ cholera rubea est occultata: ꝛ ſi in egritudine acuta fuerit alba ꝛ fuerint in ea ſignificatōes ſaltus ex quib⁹ nō timet phreneſis ꝛ que ſunt ſicut ipſuz debes ſcire q̄ cholera rubea declinauit ad aliū cānalem ꝛ ad inteſtina ꝛ accidit ei conſtrictio. Cauſa vō ob quā vrina exiſtit rubea in egritudinibus frigidis est vna harum rez: aut fortitudo dolorus qui cholerā rubeam reſolut ſicut in colica accidit frigida: aut opilatio que facta fuit ex ſupatione phlegmatis in cānali q̄ eſt inter fel ꝛ inteſtina: qua ꝛ opter fel ad inteſtina naturaliter non deſcendit ſiue ſoleba: immo vrine ſocietas eſt ei neceſſaria cum qua egrediatur: quemadmoduz accidit in colica fra: aut ꝓpt debilitaté epatis ꝛ ſue vtutis defectum que inſ aquoſitates ꝛ ſāguines ſcapationez facere nou valet: ſicut accidit in hydropiſi frigida ꝛ in egritudinibus debilitatis epatis. Ex plurimuz: qñ, ꝓterea vrina est ſilis loture carnis recētis aut, ꝓpter cōſtrictiōem quaz opilatōes fecerunt ꝛ mutat coloꝛ phl'atis in ventis, ꝓpter aliquaz putrefactiōem que ei accidit: ꝛ eius gdem ſignuz est aquoſitas vrine: ꝛ eius ſedimē fm modū quez diximus: ꝛ eius tinctura est tinctura debilis nō luminoſa. Cholere. n. rubee tinctura est luminoſa. Urina quoq; multotiēs in ꝓncipio egritudinū erit alba: ſed poſtea fiet nigra ꝛ ſecebit ſicut accidit in icteritia.

Ampli⁹ vrina poſt comeſtionē albeſcit nz ſicceſſat donec digeſtio fieri incipiat: tūc. n. incipit vrina tingi. Et ꝓpter hoc vrine vigilātium ſunt albe: ꝛ aduuat ad hoc caloꝛ innati reſolutio: iz non luminoſe immo attinēt ſuſcitari, ꝓpt priuationem digōis.

Tinctura rubea i egritudinibus acutis meliꝛ: est q̄ aquoſa: iz rubea q̄ est ſag̃uinea matoris est ſecuritatis q̄ rubea cholerica. Rubea quoq; cholerica ñ tāti est timoris cū cholera geraꝛ manet. Dz ſi extat mobilis magni est timoris. Ampli⁹ vrina rubea in egritudinibus renū est mala: qñ fm plimuz calidum ſignificat apa: ꝛ in doloꝛibus capitis deſipietiam ꝓnūcdit. Lōq; vrina in egritudinib⁹ acutis rubere cepit ꝛ ſic pmanſerit ꝛ non inferius deſcēſuz fecerit pditōis egritimoꝛem afferꝛ ꝛ renuz apa ſignificabit. Nō ſi cū rubedine fuerit turbida ꝛ talis pmāſerit: apa in epate ꝛ caloꝛis innati ſignificabit debilitatem. Ampli⁹ coloꝛ vrine ſunt quidam ꝓpoſiti ex ḡbus est coloꝛ g carnis recētis loture aſſiſaꝛ: q etiaz ſāguini in aqua diſſoluto ſilis exiſtit: ꝛ est ex debilitate epatis. Et qñq; cuū est ex multitudine ſāguinis Verūtamen ſepius exiſtit ex debilitate epatis ex qua cūq; ꝓplexione ſupernenerit malitia vincente quam digerendi debilitas demonſtrabit ꝛ virtutis diſſolutio. Nō ſi vi⁹ fortis fuerit tūc nō erit niſi ex iā guinis multitudine ꝛ eius augmento vltra mēnſuram quam vtus diſgregatiua penitus ſepare nō ſufficit. et ex eis ē et coloꝛ oleagin⁹ ꝛ ē viſcitas cui adnixta est ſiclinitas: ꝛ coloꝛ olei ſilat, ꝓpter viſcoſitatez que est in ipſo ꝛ trāſlucētiam cū nitoꝛe adipino ꝛ cū ſplendoꝛe ſbe ad quandā ſpiſſitudinez trahit. Et in plibus diſpoſitōibus ſignificat malum aut non ſignificat bonuz nz maturatōem nz melioꝛatōez: ſed forſitaſſe raro materiez ꝓnctuoſaz cūoez fm modū criſis ſignificat ꝛ hoc qdez non est niſi cū poſt ipſaz aduenit requies. Que vō ex ea est gnitioſa est illa cuius vnctuoſitas est fetida: ꝛ poſt illaz ex q̄ parua mingit quātitas. Cum vō ei aliqd miſcet quod ē ſimile loture carnis recēus est deterioꝛ. Et hoc qdez plus cōtingit in hydropiſi ꝛ ꝓthiſi ꝛ colica mala. ꝛ est cum oleagina poſt nigrā ſequit vrinaz q̄ ꝑcelliꝛ ꝛ tūc qdem est ſignificatio bona. Manus aūt qō vrina ſignificat oleagina est q̄ in die quarta indicat egrum in die ſeptima moꝛturum in egritudinibus videlz acutis. Eld ſūmum vō oleagine vrine tres ſunt ſpecies. Alia est ex ea que tota ē adeps: ꝛ alia ē cuius inferius ē ñ adeps. ꝛ alia ē cuius ſupius est adeps. Ex ea etiam ē que in ſuo coloꝛe tñ ē oleagina ſicut ē in ꝓthiſi ꝛ ꝑpe in iul ꝓncipio aut i ſui ſubſtantia tñ: aut in eis vtriuſq; quēadmodū est i egritudinib⁹ renum ꝛ in perfectione ꝓthiſis ꝛ ei⁹ fine.

Et ex eis ē etiam carniniⁿ q̄ mal⁹ ē ꝛ pernitioſus qñ vtriuſq; cholere ſignificat adustionez. ꝛ qñq; ē coloꝛ rubeus in quo currit nigredo ꝛ ſignificat febres cōpoſitas ꝛ febres q̄ ex groſſis ſunt ſuſtitutaꝛ tibus. Qui ſi clarioꝛ fuerit ꝛ nigredo ad ipſius ſūmitaté declinauerit apa ſignificabit lateris.

Capſin. iij. de ſignificatiōib⁹ ſbe vrine in qñtitate ipſius ꝛ in claritate ſui aut turbulētia.

Subſtātia vrine ē aut tenuis aut groſſa aut mediocris. Valde vō tenuis ſ oib⁹ diſpoſitiōib⁹ maturatōis ſignificat ꝓtionem aut in venis opilationes aut epatis debilitaté ꝛ cannalium vrine qui non attrahūt niſi qō tenue est aut attrahunt ſed extra non ejciunt niſi qō natura ſubtile exiſtit aut multum aque potationē aut vehemētis frigiditatis complexionem cum ſiccitate. Et in acutis quidez egritudinibus ſignificat virtutis digeſtiue debilitatem ꝛ maturationis ꝓuationem.

Et est ei⁹ cū reliquarū virtutū tantam ſignificat debilitaté vt nullomō in aq̄ operꝛ: imo quemadmodū ſ gredit ita ſ abit. ꝛ vrina qdē tenuis valde ſz hunc modum deterioꝛ est in pueris q̄z in iuuenib⁹ qñ naturalis pueroꝛ vrina ſpiſſioꝛ erit vrina iuuenū ideo ſunt humidioꝛes ꝛ q̄ eoꝛ coꝛpoꝛa ꝓnus ad trahunt humiditates ꝓpterea q̄ matia ſuperfluēs est eis neceſſaria cauſa augmēti. Si ergo eoꝛ vrine in febrib⁹ acutis multū fiant tenues tā valde elongati erunt a ſua naturali diſpoſitione. Et ſi hec in eis ꝑſeueraueriꝛ nō ſignificabit niſi ꝓditionem: qñ cū ꝑdurat ſignificat ꝓditionē niſi bona ſint adūcta

signa ⁊ vtutis stabilitas: tūc eni exitura significat q̄ accidit ⁊ propē inferius sub pte epatis. ⁊ silr si hec in sanis pmanserit ⁊ se nō zucerit ab eis significabit apostema qđ accidet illic vbi dolor sentiunt: ⁊ fm plin accidet eis vt cū hoc in alchatin ⁊ in renib⁹ dolorem sentiant. ⁊ significat aptitudinē ad apostema Qđ si dolor ⁊ grauitas vni membro propo nō fuerint: imo sunt cōes significabit bothor ⁊ varioles ⁊ apostemata q̄ corpori erūt cōia. Tenuitas quoq; vrine in crisi sine ordine recidinationē ,pnosticatur

Urina autem multū spissa fm plurimuz significat maturatiōis ꝑuatōez ꝛ min⁹ hūor grosse sbe maturatōez. Erit ergo in statu hūoroz sanguinum ⁊ in aptōe apatū. ⁊ pliz qdē qđ i acutis significat egritudinibus est malū. Verūtū tenuitati durabilitas pl⁹ significat malum. Spissitudo nanq; quādaz signi ficat digōez que qdem substantie ,pfert in eo q̄ digōnem significat ⁊ q̄ virtus expellēdi habz potentiam est id in quo fiducia habet ⁊ incēsū materiei ſ gnificat corruptōez ⁊ cui⁹ mlitudiez ⁊ maturatōis phibitionem sepantis ad fundū descēdentis signi ficat malum. Quid aūt sit illud qđ inter duas res supanās est cognoscit ex eo qđ post eam adyenit ex requie aut succedit ex debilitatis augmēto. Et vriarum qdem spissar in febribus sanoz existit illa de q̄ multū subito eiat. Illa vō que paulatim euacuatur multoz humor est significatiua ⁊ debilitatis vtutis ⁊ post illam qdem que vtilitatez affert sequit medio cris vrina sil cum requie. Cū aūt tenuis vrina in acutis egritudinibus ad spissitudiez ꝑuertit postq̄ non aduenit reges significat liquefactōez. Lucz i sano vrina pseuerauerit spissa ⁊ in pte capitis dolorem senserit ⁊ pquassationē indicabit ei febrez Est tamen cum hoc est ex supflua expulsione aut aptōe aut vlceribus in ptibus viaz vrine: non aūt subtilitas ⁊ spissitudo vteraq; maturatōis significant ꝑuationem nisi quia maturatōez subtātie cōitat medio critas. Spisse ergo maturatio est ut digerēdo ad tenuitatem nutrel. Et tenuis maturatō est ut coquēdo mutetur ad spissitudiem. Amplius vrina spissa quēadmoduz hus dixim⁹ q̄tqz est clara trāslucens qnādoqz est rubicda. Verūtamē inter spissam trāslucens ⁊ tenuem existit differentia: qm̄ spissa trāslucens cū motu inundat non fiunt pres ipsi⁹ inundate multum pucimmo magne in ea accidūt vi ⁊ eius motus sunt tardi ⁊ cum spuma multaz āpullaz ⁊ ipsius ampulle non cito rūpunt. Et que qdez hmōi existit ex phlegmate generatur bene digestio aut cholera intellectiua si est in ea tinctura ad citrinitatem trahens. Et si tinctura non est in ea significat phlegmatis virei resolutōez: ⁊ hoc qdem in epilepticoz vrinis multū existit. In tenui aūt in qua nulla existit tinctura scit tinctura non esse ,pter digōez Illiogn digestio in pānis non magis opat ibam quā colonis pnuntiez: ppria nāq; digestōis opatō est ibam efficere. deūi ipam tingere. Et digō qdez in sba melior est q̄ in colore. Et ,ppt hoc cū vrina tenuis in acuta egritudie pseuerat significat malū ⁊ q̄ virt⁹ digestiua est sopita. Cuz aūt vrinam videris tenuē in cuius pdibus rubedinis ⁊ citrinitatis fuerit diuersitas laborem cognosces inflāmantez. Et si tenuis fuerit sueritq; in ea res que sunt sicut furfures egritudine in vesica non existente signū erit hoc esse ꝑpē phlegmatis adustionez. Spissa aūt vrina in febribus acutis ad sūmuz multos significat hūores ⁊ forsasse significat liquefactōez. Et ipa qdem est q̄ cum vna pmanet hora gelat ⁊ inspissat. Ad vltimuz vero turbulentia vrine ē ,ppter terreitatem cuz vētositate que aquositati admiscet: ex istis nāq; cuz admiscent, puenit turbulentia ⁊ ex ipoz ab inuicem sepatione ,puenit claritas. Amplū⁹ tres debes attendere dispōnes. Est nāq; cū tenuis mingit ⁊ deiū inspissat que significat q̄ natura laborat in maturādo: ꝛ nōdum materia ei vndiq; obediuit ⁊ est patiens: ⁊ forsasse est cum mēboz significat liq̄factōez

Aut mingit spissa ⁊ postea clarificat ⁊ separat ab ea grossum subt⁹ stans ⁊ significat q̄ natura iam se parauit materiam ⁊ ipam maturauit. Et quāto maioz fuerit claritas ⁊ maioz descensus inferius ⁊ citi⁹ significabit maturatōem. Aut est dispositio media inter hmam ⁊ alteram ex qua cū pdurauerit ⁊ natura fuerit fortis ⁊ vtus fixa sciet q̄ non ad maturatōnem puenit integram. Si vō virtus fixa nō fuerit timen. ne pditio ſueniat maturatōez. Cū aūt pdurauerit ⁊ tioz osa significatio nō affuerit significabit capitis dolorem: qm̄ significabit ebullitiōez ⁊ vētositates vapoz osas. Illa vero que ex tenuitate ad turbulentiam puenit ⁊ fic ,pcedit melioz est que in turbulētia pmanet fm plurias hoz as. Urina quoq; multotiens fit spissa ⁊ est hoc ꝑpter calum virtutis ⁊ nō ꝑpter nature expulsionem. Sz vrina q̄ aquosa migrit ⁊ aquosa remanet signū ē puatōis maturationis penitus. Et vrina spissa laudabilior est que ad exeundū est facilis ⁊ multe ſseparationis ſmul. Ex huiusmodi nāq; sanat paralysis ⁊ quod est ei simile. Cū vrina grossa mingit ⁊ deinde ,pcedēdo fm qdinē attenuat si multa est conuenies exitūs. Et cū ipsa post spissam ⁊ turbidā ⁊ paucā sequitur est signum bonū. Et hoc quidē est cū spissa que turbulēta est aperitur que mingitur paulati ⁊ subito iū multa facile mingitur vrina: cū hac enim multotiēs resolutur egritudo siue ipsa sit vna febriū acutarū siue sit vna aliarū egritudinū ex repletione ,puenientium: siue sit repletio ex qua nōdum manifesta accidit egritudo. Et iste quidē vrine modus est extraneus. Si cū vrina naturalis coloris supflua est spissitudo plerūq; significat bōtatē expulsiōis multaz niēz cui exeūdi associatur facilitas ⁊ plerūq; significat perditionez ꝓpterea q̄ humoruz significat multitudinē ⁊ virtutis debilitatem ⁊ hoc quidē demōstrat eg̃rdiēdi difficultas ⁊ paucitas ei⁹ qđ egredietur. Urina qdem spissa bona est que est crisis egritudinis splenis ⁊ febriū pnuntiaz in qua non expectat cōlitas qm̄ nā in expellēdo impedit. Urina ad vltimū turbulenta significat hūoz multitudinez ⁊ naturaz ab eis occupatā in maturādo eos. Urinā spissa in q̄ sedimē existit arenosuz significat lapidem. Urina spissa q̄ apatū significat aptionem cognoscitur ex eo qđ ei admiscet ⁊ ex eo qđ pcessit.

Ex eo enim qđ admiscet sicut pure qđ malus odor demōstrat: ⁊ exeūtibus q̄ cuz ea sepant sicut petala alba ⁊ rubea aut sicut furfur aut alia ab istis ex eis p q̄ cognoscitur. Ex eo qdem qđ pcessit qm̄ ibi ꝑius fuit significatō apatis aut vlceris in vesica aut rene aut epate aut in partibus pectoris ⁊ significat huius apostematis apertionem si ante ipsam vria fuit similis loture carnis recētis quod ē ex gibbositate epatis. Et si egestio talis fuit apostematis qđ ē m eius ꝛcauitate: ⁊ si anhelitus coangustatio pcessit ⁊ tussis sicca ⁊ dolor in mēbris pectoris pūgitiuus tūc apa qđ ē aptū ē lateris ⁊ exiuita a pte arterie malozis ⁊ si in pureillo ē maturatio ꝓuiēs ē. Et ē cū sanus cūctus qui exercitū reliquit mingit vrinam sicut pus ⁊ virus temne quo ipsius purgat corpus exeius aufert laxitas quā exercitij diuisione pcutus est. Et est etiā cū in epate aut in eo qđ est corā ipso fiūt opilationes ⁊ plerūq; ꝓtingit vt earuz aptione sit vrina spissa ,pter ea q̄ earū egredietur mā.

Et hec talis spissitudo nō ē pus. Sz in ipsa que est post apatis apertionē est pus. ⁊ cū hec vrina fuerit cū spissitudine ⁊ ad nigredinē trahxerit ⁊ cū ea fuerit in latere sinistro dolor erit tūc ex parte splenis. Et fm hāc cōsiderationē si supra femur fuerit aut i sūmitate ventris erit tunc ex parte stomachi. Hoc tū sepius est ex parte epatis ⁊ cānaliuz vrine. Urina turbulēta multotiēs significat calū virtutis. Lucz virtus ceciderit fritas supabit que erit sicut illa que exterius infrigidat. Urina turbulēta que malo vino silatur aut aque ciceris ē vrina pegnātū aut habentiū apostemata calida longi tpis in interioribus

Urina que vrinis asinoz aut ajalium assimilat et est quasi mulachlach ,pterea q̄ est multū turbida corruptionē humoz corporis significat: qđ tū magis significat est phlegma crudū in qua aliqua caliditas operata fuit ⁊ ipsū cū grossa vētositate ebullicit: ⁊ ,pter hoc plerūq; significat capitis dolorez vētu rū aut alabachal ⁊ cum perseuerat significat le thargiam. Urina que colorat alicuius mēbri similatur cū perdurat egritudinez in illo mēbro significat. Et quidā dixerūt q̄ cū inferiori pte vrine fuerit aliquid qđ pluerisit simile aut fumo ,plongabitur egritudo ⁊ si in tota perdurat egritudine ,pnostica tur mortē aut phīa crudū quod a puris discernitur setoze. Urina hūs partes diuersas significat q̄ ūto plus pres in ipsa fuerint maiores tanto plus nāe opatio est studiosior ⁊ nā plus potēs ⁊ poti⁹ apti. Urina in qua videtur quasi fila adinuicē mixta significat q̄ fuit micta postq̄ coitus fuit cōpletus.

La.xiij. de significationibus odoris vrine.

Dixerūt quidā se nunq; vidisse egrū cuius vrine odor sit sicut odor vrine sani. Et nos quidē dicem⁹ q̄ cū vrina nullo mō odorē hz cōplonis frigiditatē significat ⁊ supfluā cruditatē. Et plerūq; etiā significat in acutis egritudinibus mortē nature. Cū aūt odorē habuerit fetidū ⁊ maturatiōis significatōes in ea fuerint erit ipsius cause scabies aut vlcera i ſstrumētis vrine que suis cognoscūtur signis. Nō si maturatio nō affuerit possibile erit ut sit ex hoc ⁊ possibile ut sit ex purfactione. Cunq; hec in febrib⁹ fuerit acutis ⁊ nō fuerit cā membroz vrie erit signū malū. Et cū ad acredinē traxerit significabit putrefactionē que est i humoribus frigidā habentib⁹ substantiā quos calor superauit extranei⁹ ⁊ significabit mortē caloris nāl ⁊ dominiū frigiditatis i natura cū calore extraneo

Odor vero qui ad dulcedinē trahit sanguis significat dominiū. Et que multū est fetida est cholica Et fetida ad acredinē trahens est melica. Lucz vria fetidi odoris in sanis perseuerauerit significabit febres que ex putrefactione accūt: aut nunoratione putrefactionis que in ipsis est retenta: ⁊ hoc quidē demōstrabit si illico alleuationē habuerit. In acutis egritudinibus cū setoz vrinā comitabitur ⁊ postea ab ea remouebit fueritq; ablatio hec subito ⁊ post ipsaz nō cōsecuta fuerit reges significatō critical⁹ ⁊ tus. La.v. de sigñicatōib⁹ vrie ex ipūs ſsūptis.

Spuma accidit ex humiditate ⁊ uentositate ,plecta in vrinale cū ,plectione vrine. Vētositas vō cū vrina egrediēs auxiliū ,peul dubio ꝓbet in sba vrine: ⁊ precipue cum ventositas in corpe supauerit: quēadmodū in vrina accidit opilationes habentiū in qua multe sunt ampulle. Et spuma quidem quādoqz cum suo ſgnificat colore sicut ſgnificat ſuus nigredine ⁊ ruffedine in ictericia. Et est cū peritate ſui ⁊ magnitudie ſgnificat quoniā ipsius magnitudo ſgnificat viscositatem. Sui vero multitudine ⁊ paucitate quoniaz ipsius multitudo ſgnificat viscositatem ⁊ multā ventositatē. ⁊ ipsa quidē ſgnificat q̄ ruptura ſuarū ampullarū cito factā aut tarde q̄n ruptura āpullarū tarda ſgnificat viscositatē. Et puc qdē ampulle remanētes in egritudinib⁹ renū ſgnificāt vētositates et viscositatē. Ad vltimū vō humor viscosus in egritudinib⁹ renū est malus ⁊ ſgnificat humores malos ⁊ frigiditatē ⁊ illud ſgnificāt ūula q̄ noſauim⁹.

La.vi. de ſgnificatōib⁹ spērū hypostaſis.

In pmis dicem⁹ q̄ medicoz ꝓuenientia in vsu nois hypostaſis ⁊ sedimis iā recessit a via cognita. Dicūt. n. hypostaſim aut sedimē nō illo nīſ qđ iferi⁹ deicēd. ut: ꝛ oēz sba q̄ spissioris existit eēntie q̄z aquositas ⁊ ē ab ea diuisa sine sit suspēsa sine sit ſ. Dicem⁹ igit q̄ hypostaſis mlis cognoscit mōis. i. ex sba sui ⁊ quātitate ⁊ q̄litate ⁊ situ suaz ptiū ⁊ loco sui ⁊ tpe ⁊ q̄litate siue pmixtiōis. Significatio vō ei⁹ ex sba sui ē qm̄ hypostaſis aut erit nālis laudabil' demōstrās digōnē ⁊ maturationē nālē ⁊ hec erit alba ⁊ descendēs inferi⁹ ⁊ a⁹ pres ,tinue ⁊ siles ⁊ eālez: ⁊ oportebit ut sit rotūda hīs figurā eālis subtil' silis hypostaſi aq̄ rosate. Et ꝓportio sue ſgnificatiōis sup maturationē mās i toto corpe ē sic, pportio ſgnificatōis māe puris albi lenis silis eēntie sup maturatiōez apatis. Sz pus est

ſpiſſū ⁊ hoc eſt ſubtile. Et hypoſtaſis gdē ⁊ ſedimis ſignificatões ſunt bonc licet tinctura deficiat ⁊ equalitas. ¶ Verū equalitas apud antiquos mollior eſt tinctura: equal'nāçz que nō vñ eſt alba ſz rubea eſt melior alba q̄ eſt aſpera ¶ Amplius plime hypoſtaſes ſm color ẽ vrine exiſtunt: ſz ex eis q̄ diuerſificant alba eſt melior: poſt illam rubea: ⁊ poſt ipſam citrina: ⁊ poſt eā illa que eſt vt arſenicū: ⁊ malitia gdē a lentinoſa incipit. Tu aūt nō attēdas aliud qđ alij dicunt: nam albedo erit qñçz nō ꝓpt maturationem et equalitas nō eſt niſi ꝓpt maturationē. Et de alba dine eſt q̄ eſt ꝓpt vehementē vētoſitatis ꝫmixtionē ¶ Male aūt hypoſtaſis incōtinuitas melior ẽ q̄ ipa ꝫtinuitas. Et hypoſtaſis gdē mala eſt quā cuticina ſcitez ¶ Bona aūt hypoſtaſis de q̄ logmur puri aſſimilatur ⁊ phlegmati crudo cū tenuis fuerit. Verū tñ pus ab ea differt p ſetoꝛez. Et phlegma crudū ſe parat ab ea ꝓcutatõe ſuaꝛ ptiū. Et ipſa ab vtriçz differt ſubtilitate ⁊ lenitate. Et hec gdez hypoſtaſis nō q̄rit niſi in egritudinib⁹: qñ in ſanitate nō regritur: ⁊ illud eſt qñ nō dubitat gn in c ꝛpe egri male retente ſint matie in venis ipſi⁹ q̄ niſi maturēt ꝓtē dunt corꝛuptionē. In venis aūt ſan nō ſemp oportet eē humoꝛē q ſit excutiend⁹: ſz ſi eſt meli⁹ ẽ q̄ hoc ſignificent ex eis ſupfluitates q̄ in eis ſupfluāt ex cibo a digeſtione ꝑprie: deinde ſupfluit ſupfluitas q̄ in vrina ſit hypoſtaſis ſiue matura ſiue nō matura. Et in macilentis gdē eſt ſedimẽ paucū: qđ deſecēdit ſm paucitatis diſpoſitionē: ⁊ ꝑpe q exercitio vtunt ⁊ artib⁹ ſe exercent laboꝛioſis: ⁊ nō multiplicat h⁹i hypoſtaſis niſi in coꝛpoꝛib⁹ pinguiū ocioſe viuētiū ¶ Et ꝓpt hoc etiā in vrinis egroꝛ macroꝛ non eſt expectāda hypoſtaſis nīſ q̄ntū in vrinis egroꝛ pinguiū: qñ eoꝛ egritudo multotiens recedit ita q̄ nullū deſcēdit ⁊ multotiēs hypoſtaſis in coꝛ vrinis nō ꝓuenit ad hoc vt deſcendat: ſz tñ plerūçz eſt mod: cū ea⁹ in eis natans aut pendens. Et in multis qđē vrinis hypoſtaſis illico cū mingit deſcēdit niſi in eis q̄ valde mature ſunt: imo in eis paꝛ expectandū ẽ. Et ples ex hypoſtaſis colozib⁹ ſunt ſm plin ſm colozē vrine: ſz melioꝛ ex eis q̄ diuerſificant eſt alba poſtq̄ eſt rubea deinde citrina. Nō natural' vero hypoſtaſis alia eſt ſilis raſure inteſtinoꝛ corticalis q̄ eſt furfurea aut herbia aut ſimulaginea aut ſilis arſenico rubeo aut eo qđ eſt valde citrinū: alia ẽ carnoſa alia eſt adipina ⁊ alia ẽ ſanioſa ⁊ alia eſt mucilaginoſa: ⁊ alia eſt ſimilis fruſtulis fermẽti in aq̄ ſoluti: ⁊ alia ẽ ſanguinea ſanguiſugalis alia capillaris ⁊ alia eſt arenalis granoſa ⁊ alia eſt cinericia. ¶ Simil' vō raſure inteſtinoꝛ corticalis alia eſt petaloides magnarū ptiū rubeaꝛ aut albaꝛ q̄ ſignificat ſm plin q̄ ſepate fuerūt ex membris q̄ ſūt ꝓpinq̄ membꝛis a quibus diuidunturvrine. ⁊ albe ſignificant q̄ ſunt ex veſica ꝓpt ylcera que ſūt in ea aut ſcabiem aut coꝛroſionem. ¶ Rubee aūt carnoſe ſignificant q̄ ſunt ex rene. ¶ Et ex petaloidib⁹ qđē ſunt q̄ ſunt coloris ruſci ⁊ obſcuri aut ſquamis piſcui ſiles: ⁊ hec eſt vehementer mala ⁊ oībus ſpeciēb⁹ hypoſtaſis q̄s nominauimus deteriꝛ ſignificat petaloꝛ membꝛoꝝ radicaliū raſurā: vez duo ꝓma ipſi⁹ genera nullo mō impediūt: imo plerūçz veſicā mūdands ſanant. et dixerūt gdā cuidā hoi ſe in potu tribuiſſe caritides q̄ corꝛices albos q̄ſi venoſos minxit q̄ cū in aquoſitate ſtreabant reſoluebant ⁊ tingebant tinctura' rubea qui factus eſt ſan⁹ ⁊ vixit. ¶ Et ex ea quidē que eſt ſic raſura inteſtinoꝛ eſt q̄daz q̄ eſt minoꝛis latitudinis q̄ due ꝓdicte ⁊ ſpiſſioꝛis ſubſtantie q̄ ſi rubea fuerit vocat herbina: ⁊ ſi rubea nō fuerit vocatur furfurea ¶ Et herbine gdē ſi fuerint rubee ꝓtes plerūçz ſunt ꝓtes epatis aduſte ⁊ plerūçz eſt ſāguis in eo aduſt⁹ et plerūçz eſt etiā ex rene. Sz q̄ eſt ex rene eſt maioris ꝫtinuitatis carnoſa: alie vō due plus ſilant ei que nō eſt carnoſa ⁊ fracturas ẽ magis recipiēs. Et cuꝫ vehementer tratis ad'citrinitatē eſt ex rene, pculdubio: qñ illa q̄ eſt ex epate ad rubedinē trahit fuſcaz ⁊ qñçz aſſociat ei in hoc illa q̄ eſt ex rene. ¶ Furfurea vero hypoſtaſis qñçz eſt ex ſcabie veſice ⁊ qñçz ex liquefactiõe membꝛoꝝ. Et differẽtia inter eas eſt q̄ cū illic in radice membꝛi fuit puꝛulus ⁊ feto: erit ex veſica ⁊ ꝑpe cū pus ꝑus nucū fuerit: ⁊ ꝓcipue cum alie ſignificatões vrine demōſtrauerint maturatõez ⁊ fuerint vene ſupiozes ſane ꝓplexionis ⁊ nō fuerit in eis m culatꝰ imo in veſica. Sz ſi cū inflāmatione fuerit ⁊ vtutis debilitate ⁊ membꝛoꝝ mingẽdi incolumitate ⁊ color ſuſcitati attinuerit erit tunc ex liquefactõe humoꝛis. ¶ Et crinoides vō plin eſt ex aduſtione ſanguinis q̄ ad rubedinē trahit. Et inſtoriēs eſt ex liquefactõe membꝛoꝝ ⁊ eoꝛ raſura ſi albedini attinet. Et qñçz etiam ẽ ex veſica ſcabioſa ſm min⁹ Et ubi quidē poſſibile eſt vt modū differētie int eas intelligas ꝓ illud qđ az ſcinſti. Si aūt nigredini attinet eſt ex ſanguinis aduſtione ⁊ ꝑpe in ſplene.

Dēs preterea petaloides hypoſtaſes q̄ nō ſunt ex cauſa que ſit in veſica ⁊ rene ⁊ cānalib⁹ vrine in egritudinibus acutis malum ꝑtendunt pricioſum. Et tu qđ iā ſcinſti ex hac ſūma carnoſe diſpoſitionē qđ plim ei⁹ ẽ ex rene: ⁊ qñçz ipa nō ẽ ex rene. Nā ex rene nō ẽ niſi cū caro ẽ ſane carnoſitatis ⁊ ſi ẽ in coꝛpoꝛe liquefactio: ⁊ vrina quidem matura venarum ſignificat ſanitatē: quoniā renum egritudines maturationem nō ꝓhibent vrine: q̄ ipſa ſnpra ipſos exiſtit. ¶ Hypoſtaſis vero adipina adipis ⁊ pingue dinis ⁊ etiam carnis ſignificat liquefactionē: ⁊ earū pcior eſt que auris aque ſilatur. Duo aūtẽ ipſi⁹ ꝓprietatis cognoſcūtur ex paucitate ⁊ multitudine ⁊ commixtione ⁊ ſeparatõe: quoniā cum eſt multa ⁊ ſeparata exiſtimaꝰ q̄ ſit ex ꝑte renis ⁊ ꝓpt liquefactionē ſue adipis: ⁊ ſi eſt minus ⁊ maioris cōmixtionis eſt ex loco magis remoto Et eſt cū in vrina fruſtum albū granati grafno ſimile viſum fuerit ⁊ erit ex adipe renis. ¶ Sanioſa vō vlcus ſignificat qđ ap'ſum fuit ⁊ ꝓpe in membꝛo mingẽdi: ⁊ ꝑcipue ſi ibi fuerit ſedimen laudatum ad fundum deſcendens.

¶ Et mucilaginoſa qdem ſignificat humoꝛē ſpiſſū crudū aut q̄ ẽ in coꝛpoꝛe multus: aut ex inſtriis vrine egrediens aut cruꝝ apertionis vene ſciatice: aut

doloꝛis ſtictuꝛaꝛ. Et hoc quidē ꝓgnoſcit ex alleuiatione q̄ poſt ipſam ſegꝛ. Plenūçz eni ſubtiliat ⁊ attenuat ⁊ putat hypoſtaſis laudabil. Quapꝛopt in acutis egritudinib⁹ nō ẽ ꝓfidendū in eo qđ apparz ſm ſilitudinē laudabil' hypoſtaſis cū nondū fuerit maturatõis hoza nec pūres fuerunt ei⁹ ſignificatões ⁊ cruā eſt cū vehemente ꝓplexionis renis frigiditatē ſignificat. ¶ Int' ſanioſam vō ⁊ crudā exiſtit differẽtia: qñ ſanioſa exiſtit cū febre ⁊ ꝓcedit ipam ſignificatões apoſtematis ⁊ ei⁹ ꝓtes faciles ſūt ad ꝓiūgendum ⁊ ſepandū. ⁊ q̄dā ex ea eſt q̄ cū aquoſitate vehement miſcet: ⁊ q̄dā ex ea q̄ ſepatiz cruda ẽ ⁊ turbida ⁊ ſpiſſa ⁊ nō facile ꝓiūgit nec facile ſepat. ¶ Et vrina qdē in q̄ plima mucilaginoſa hypoſtaſis apparet qñ eſt cruditatis cū in fine podagre apparet ⁊ doloꝛē arteticoꝛ ſignificat pbonū. Capillaris aūt ẽ ꝓpter q̄ humoꝛ occult⁹ ꝓſolidat ex caloꝛe in ipm agẽte q̄ qñçz ẽ alba qñçz eſt rubea ⁊ ei⁹ ꝓſolidatio eſt in rene: ⁊ ſcrūt gdā q̄ in ca⁹ lógitudine plerunçz palmi menſura inuenit. ¶ Que aūt eramẽ ſuſi fruſtul' ſilis exiſtit debilitatē ſignificat ſtomachi ⁊ iteſtinoꝝ ⁊ digerendi malitiam in ipſis ⁊ eſt plerunçz cauſa eius comedere lac ⁊ caſeum. ¶ Arenoſa vero ſemp ſignificat lapidē qui ꝓſolidat aut ꝓſolidando ꝑcdit aut q̄ reſoluitur. ⁊ que quidē eſt ex eis rubea eſt ex rene: ⁊ qñ nō eſt rubea eſt ex veſica. Plim aūt que cinericia eſt phlegma ſignificat aut pus cui propter lōgam moꝛam accidit caloꝛis mutatio: ⁊ ſectio ptium: ⁊ eſt qñçz ꝓpter aduſtionē que accidit ei.

¶ Sanguiſugalis vero hypoſtaſis ſi vehemẽter eſt mixta epatis debilitatē ſignificat. ⁊ ſi min⁹ hac ſignificat vulnus in cānalibus vrine ⁊ ꝫtinuitatis ſolutionem in ipſis. ⁊ ſi fuerit ſepata plin eius erit in veſica ⁊ in virga. ⁊ nos qdem ꝑſcrutabimur hoc in particularibus egritudinib⁹ in capitulo ō emictu ſanguinis: ⁊ ſi in vrina fuerint ſicut ſanguiluge rubee infirmo ſplenē hñte reſoluet ſplen ipſius. Scito aūt q̄ in egritudinib⁹ veſice nō multus egreditur ſanguis qñ eius vene mixte ſunt in ipſius coꝛpoꝛe calcate et anguſte ⁊ pance. ¶ Hypoſtaſis vero ſignificatio ex q̄ntitate ipſius ſuapta multitudine quidē ſui ⁊ paucitate declarat cauſe ipſam efficientis multitudinem aut eius paucitatem: ⁊ ex quantitate quidem ſui in magnitudine aut paꝛuitate ſui eſt quemadmodum diximus in hypoſtaſi mucilaginoſa. Eius aūt ſignificatio ex qualitate ſui eſt ex coloꝛe quidem ipſi⁹: qñ q̄ ex ea nigra eſt ſignificat malum ſm diuiſiones q̄s nominauimꝰ. Que tamen ex ea ſanioꝛ: eſt illa ẽ cui⁹ hypoſtaſis eſt nigra et aquoſitas nō eſt nigra. ⁊ rubea quidem ſanguinis ſignificat propꝛietatē ⁊ faſtidium. ⁊ citrina quidē ſignificat caloꝛē fortem ⁊ egritudinem inſidioſam. ¶ Et ex ea quidez que alba eſt quedam eſt bona ſicut diximus ⁊ quedam eſt mala ſic mucilaginoſa aut ſanioſa aut ſpumoſa maturationi contraria ¶ Viridis quoq̄ ſemita eſt ad nigrā Ex odoꝛe vero eius eſt quemadmodū diximus in his que premiſſa ſunt. Et ipſius vero ſitu ⁊ ex lenitate quidem ſui ⁊ diuiſione: qñ lenitas ⁊ equalitas in hypoſtaſi laudata eſt melioꝛ: ⁊ in non laudata eſt deterioꝛ ¶ Sed diuulſio ſignificat ventoſitates ⁊ digerendi debilitatem. Eius aūt ſignificatio ex loco ſui eſt: quoniā aut eſt natās ⁊ vocatur nubes aut pēdens. ⁊ hec quidem eſt in medio ſtans que eſt malozis maturationis q̄ prima: ⁊ ex pendente illa melioꝛ eſt cuius ruge ⁊ fibre ad inferioꝛa declinant aut ad fundum deſcendens que ẽ melioꝛis maturatõis hoc quidē eſt de hypoſtaſi laudata ¶ Non laudata vero que lenioꝛ ẽ melioꝛ exiſtit ſicut nigra: ⁊ hoc ſe bribus acutis: ⁊ ſili ſi humoꝛ eſt phlegmaticus aut melancholicus qñ ea que eſt vt nubes melioꝛ ẽ ea que inferius deſcendit: ſignificat eni eius ſubtilitatē niſi cū cauſa natationis fuerit multa ventoſitas: ⁊ ſi non fuerit ita natans eſt melioꝛ q̄ pēdens ⁊ inferi⁹ deſcendens eſt deterioꝛ ¶ Et cauſa quidē natandi ſuperius eſt caliditas cum qua eſt acuitas ⁊ ventoſitas. ¶ Hypoſtaſis aūt diuulſa in groſſa ſuperi⁹ natat ⁊ ꝓpe eſt ſi leuis ⁊ in tenui deſcendit inferi⁹: ⁊ ꝓpe cū ſit grauis. Lūçz in ꝓncipio egritudinis apparet pendens ⁊ natans poſtea perſeuerat: ſignificat q̄ criſis cū exiturave niet. ¶ Macilentoꝝ vero egritudo plerūçz remouetur ſedimine bona natante aut pendente quemadmodū diximꝰ in ꝑcedentibus. ¶ Et cū inter nephilim ⁊ enoꝛmia ⁊ hypoſim fuerit aliqd ſimile tele aranee aut denſitas erit ſignū malū. ¶ Et multotiens quidem natans ſedimen nō bonū apparz ex quo ꝓuen ⁊ terroꝛ. Sed iſtud erit ꝓncipium maturationis ⁊ permutatio ad bonitatem poſtea pendebit: deinde deſcendet: ⁊ erit ſignū non malū. Quod ſi poſt ipſum male ꝓuenerint hypoſtaſes timoꝛ quem in ꝓmis habeamus fiet neceſſarius. Significatio vero hypoſtaſis ex ſuo tempoꝛe eſt: quoniā ſi velociter poſtq̄ mingitur deſcendit ẽ ſignificatio bō fz maturitatē: ⁊ cū tarde deſcendit eſt ſignificatio ꝑturbationis maturatõis ſm q̄n titatem ſue diſpoſitionis. ¶ Significatio aūt forme ꝫmixtionis ipſi⁹ ẽ ſic diximꝰ cū de mictu ſanguinis ⁊ adipis mentionem fecimus.

¶ Ca. vij. de ſignificationibus multitudinis vrine ⁊ paucitatis ipſius.

Vrina que pauce exiſtit' quantitatis virtutis ſignificat debilitatem: ⁊ illa que eſt minus eo q̄ bibitur reſolutionem ſignificat multam ⁊ ventrem habere ⁊ aptitudinez ad hydropiſim. Illa vō que eſt multe quantitatis quandoq̄z ſignificat liquefactionem ⁊ ſuperfluitatum liquefactarum in coꝛpoꝛe in vrina euacuationez: ⁊ nos quidem differentiam inter eas ꝓgnoſcere poſſum⁹ ſm virtutis diſpoſitionem. ¶ Vrina mali coloꝛis malū ſignificans quanto plurima fuerit tanto erit magis ſaluus nuncia. ⁊ cum interfecta fuerit plus malitiaz ſignificabit ſicut nigra ⁊ groſſa. ¶ Vriaſoluerſaz diſpoſitionum que quandoq̄z mingitur multa quandoq̄z pauca ⁊ quādoq̄z retinetur eſt ſignificatio pugne ⁊ laboꝛis nature ⁊ eſt ſignificatio mala. ¶ Vrine multitudo in acutis egritudinibus: cū non poſt ipſam aduenit requies eſt ſignificatio exhice ⁊ ſpa-

mi ex inflammatione ꝛ similiter sudor. Urina que in acutis egritudinib⁹ guttatim inuoluntarie mingitur significat in cerebro nocumentū qđ neruis accidit ꝛ musculis. ¶ Et si febris quieta fuerit ꝛ signa affuerint salutis ꝓnosticatur sanguinis exitū ex naribus. Sed ꝑma desipientiam ꝓnosticat ꝛ corruptionem. Cum aūt sani urina minuit ꝛ ꝑseverat hoc tuz ꝛ sentit grauitatē ꝛ dolorē in renib⁹ significat durū apostema in partibus renis: ꝛ cum in egritudine cholerica multiplicatur plerūqz portendit ꝓsperū euentū: ꝛ ꝓprie cum est alba ꝛ ad nigredinē facil.

¶ La. viij. ꝛ est sermo de urina sana optima.

Hec est mediocris substantie: subtis tinctu ꝓ re ad citrinum trahens ꝛ hypostasis subtilis fuerit bona ex albedine ꝛ lenitate ꝛ equalitate ꝛ figure rotunde ꝛ odoris temperati neqz fetida neqz extincta. quidam aūt dixerunt ꝙ cum hō urina subito in egritudie q̄ est in vltio acutatis visa fuerit sanitas die sequenti aderit.

¶ La. ix. de urinis etatum.

Infantium urine ad lactis ꝓprietatez trahunt ex parte nutrimēti cor ꝛ ꝓpter humiditatem complexionis ipsorum ꝛ tunc declinant magis ad albedinē. Pueroz aūt urine sunt spissiores ꝛ grossiores urinis inuenū ꝛ turbidiores: ꝛ nos iam nominauim⁹ hoc ante. Juuenū vero urine ad ignis formam trahunt ꝛ ad substantie mediocritatem. ꝛ urine senum ad albedinem ꝛ subtilitatem. est tamen cum sunt grosse ꝑm superfluitates in eis existentes quarum euacuatio multiplicatur. ¶ Decrepitorum vero urine maioris sunt albedinis ꝛ tenuitatis. est tñ cum ꝑdicta grossities eis accidit: ſz raro cum urina vehementer fuerit grossa apti erunt vt lapis eis accidat.

¶ La. x. de urinis viroz ꝛ mulier.

Mueruꝫ urine semp sunt maioris grossitiei ꝛ albedinis ꝛ minoris pulchritudinis q̄ viroz urine. Et hoc quidem est propter debilitatem digestiue eaz ꝛ ꝓpē supfluitatū ipsaz multitudinem. ꝛ propter amplitudinē canaliū vñ egrediuntur ea que ab eis exeunt: ꝛ ꝓpē illud qđ ex earū resolvit matricibus ꝛ ad urine instra tendit.

Masculoz vero urinas cū motus turbant ꝛ declinat earū turbatio ad supiora ꝛ est ꝙ ꝑm plim turbidentur. Sz mulieꝝ urine fere turbidant ex motione ꝓpē pauca sepationē sui: ꝛ hūt ꝑm plz supra sū mitatē suam spumā rotundam ꝛ si turbide fuerint earū turbidatio panca erit. In urinis viroz illico cuz mulieribus ꝓmiscent sunt fila ad inuicē terta. Urine pregnantiū sunt clare ꝛ supra earū superficiē est nebula ꝛ qñqz trahunt ad colorem aque cicerum aut aq̄ pedū citrinū in qua coquunt pedes aialium ꝛ in ipsa est irinus ꝛ supra sūmitatem eaz est nebula: sed quocūqz modo fuerit in medio videbit sicut cornuz carminati: ꝛ est cū in eis sunt velut grana que ascendunt ꝛ descendunt. Cuqz irin⁹ manifestior fuerit erit impregnatōis principiū: ꝛ cū loco ipsi⁹ fuerit rubedo erit in fine impregnationis: ꝛ ꝓpē ſ turbant cū mouent. Pariētū vrina ꝑm plim est nigra ꝛ in ipa est velut attramentū ꝛ sicut sordities.

¶ La. xi. de rebus urinaz aialium ꝛ diuersitate ipsaz ab vrinis hominum.

Perūqz confert medico cum animaliū vrinas cognoscit ꝓpterea ꝙ cum eis ipse experitur certitudinem facit: ꝛ hoc quidez difficile est. Quidam autem dixerunt ꝙ vrina asini est sicut butirū liquidum cum turbiditate ꝛ grossitie exteriore. Et subtugalium vrine ei similantur: ſz sūt citrine: ꝛ videbitur ꝙ superior ꝑ medietas vrinalis sit clara ꝛ inferior ꝑ medietas sit turbida. ¶ Ouium vero vrine sunt albe ad citrinitatem trahentes ꝓpinque vrinis hominū sed substantiam non habent: ꝛ earum sedimen est sicut oleum aut sicut amurca.

¶ Et cuiuscunqz nutrimentum fuerit melius erit clarior. Urina vero capreoli vrinis hominum ꝛ ouiū similatur sed neqz substantiam hz neqz sedimē ꝛ clarior vrinis ouium.

¶ La. xij. de rebus aliis q̄ vrinis silant: ꝛ differētia inter eas ꝛ vrinam.

Srupū acetosuz ꝛ omnes liquores q̄ sūt ex ag ꝛ melle ꝛ aq̄ ficub⁹ ꝛ fliquos q̄ sūt ex croco ꝛ eis similib⁹ quantopius ibi apropinquaueris erunt in claritate magis augmenta ti. ꝛ quantoplus elongaueris ea ꝓsidera an oporteat vt augmentetur grossitudo. ¶ Urina vero ab hoc ē diuersa hydromellis preterea spuma ē citrina ꝛ aq̄ ficuum sedimen a latere descendit ꝛ non in medio: neqz ordinate neqz habet motum. Sit ergo sufficiens in nominando dispositiones vrinaz. In libus vero particularibus prouenient ad te diuisiones dispositionum vrine.

¶ La. xiij. de significatoib⁹ egestionis

Gestio plerūqz declarat ex sui q̄ntitate qđ est vt cōsideret si est minor eo qđ comedit aut maior aut equal: ꝛ notū qđ est ꝙ ipsi⁹ augmentū ē ꝓpē humoz multitudinē: ꝛ paucitas ꝓpē ipoz paucitatē: aut qz ex ipsa in intestino mo noculo ꝛ in colon ꝛ in fascijs multuz fuit retentum qđ est signū colicā ꝑcedens: aut ꝓpē expulsiue debilitatē ꝛ cognoscit eiā essentia sui: qñ qđ ex ea humidū est eius significat opilatiōes: aut digestiue malitiaz: ꝛ plerūqz significat melancolie debilitatē q̄ humorē nō sigit: ꝛ qñqz est ꝓpē capitis reumatismū aut ꝓpē comestionē rei q̄ egestionē humectauit. Qđ aūt in humidoviscosū est plerūqz significat liq̄factionē ꝛ hoc est cū fetoz ꝛ plerūqz significat malozhumoz ꝛ viscoloz multitudinē: ꝛ hoc nō cum multa existit lenitate: ꝛ plerūqz significat nutrientia viscosa q̄ comesta fuerūt ꝛ nō panca cū calore fortiori ꝓplexionē ꝛ nō sunt inf ea digestio bona. Sz qđ ex ea est spumosū fortitudinis calorīs significat ebullitionē aut multarum ventositatū ꝓmixtionem. Qđ aūt ex egestiōe ē siccū aut laborē significat ꝛ resolutionē aut multā vrine ꝓuocationē aut igneum calorem aut nutrientū siccitatem aut multā mozā in intestinis: licē ſ suo dicem⁹ ca. Cuqz hūiditas sicco qđ est duriū admisceat significat ꝙ ei⁹ liccitas ē: ꝓpterea ꝙ multū fuit retēta in humiditatib⁹ ipā ex exire ꝓhibēb⁹ ꝛ ꝓpter ꝓuationē fellis ꝓgentis ꝛ festinatis. sed cū ibi non est longa retētio: nec hūiditatis in intestina adsunt significatiōes: cā in ipa ē supfluitatis sanioſe ꝛ pungētis effusio q̄ ab epate fluxit in eo qđ ē coza ipo ꝛ sua euacuatiōe nō quieuit donec cōmiscerēt. ¶ Et ē etiā cū colōe sui ꝙgnoscit egestio: ei⁹ ꝺo color: nālis ignei⁹ ē leuis existēs igneitatis ꝙ augmētat fellis significat multitudinē ꝛ ſt minuit significat cruditatē ꝛ maturationis ꝓuationē. ꝛ si albus fiat qñqz ē eius albedo ꝓpē opilationē in cānalib⁹ fellis ꝛ hoc significat ictericiam: ꝛ si cuz albedine est virus sanies hñs odorē magni apostematis significat aptionē. Sanus quoqz ꝙ non exercitat multotiens egerit vir⁹ ꝛ sanē que ē ei purgatio ꝛ euacuatio laudabilis: qñ, ꝓpter hoc remouet ab eo laxitatē ꝙ ei, ꝓpter ꝓuationē exercitij acciderat quēadmodum dixim⁹ in vrina. Ꝑterea scito ꝙ egestio colorē igneū vehemēter supfluū habēs multotiēs in hora fluxiū egritudinū significat maturationē ꝛ multotiēs significat dispositionis malitiā: ꝛ nigra q̄dez significat taliter qualiter sūt vrine nigre significationes. Significāt enī aut adustionē fortē aut egritudinis melācolie maturationē: aut nutries tingēs: aut positionez rei q̄ melācolia euacuat. sed ꝑma ē mala ꝛ illa q̄dem q̄ est, ꝓpter purā melancoliā nō sufficiēt cognoscit ex colore sui: iuso cognoscēda est ex acredine sui ꝛ pōticitate ꝛ bulitiōe terre ex ipa: Et ē mala sine sit egestio sine vomitus: ꝛ ex ipius ꝓpetatib⁹ est ꝙ in se luminositatē hz. ¶ Ad vltimū vo humor melācolie⁹ purus ꝓnecās ē ſm plimū cū egredit. s. est mortis significatio. ¶ Humi vo nigri exit⁹ multotiēs ꝓfert ꝛ illud ē q̄n melācolie radical' exit⁹ vltimā cozpis adustionē significat: ꝛ humiditatū ipi⁹ peremptionem. viridis aūt egestio caloris innati significat extinctionē ꝛ fuliter fusca. Egestio quoqz plerūqz ex sui cognoscit forma ex absentia inflationis sue aut ex inflatione: qñ inflata sic̄ sterc⁹ vacce significat vētositatez. ꝛ ē cū ex hora sui cognoscit: qñ cū egestionis exit⁹ festinat ꝛ horaz qua egredi solebat anticedit signū est, malū: qz fellis significat multitudinem: ꝛ virtutis retētiue debilitatez: ꝛ si ei⁹ tardat exitus digestiue significat debilitatē ꝛ intestinoz frigiditatē: ꝛ humiditatis ꝛ soni multitudo. vētositates significat inflatuas. ¶ Colores quoqz extranei ꝛ diuersi mali existūt ꝛ nos ipsi⁹ in libro noiabim⁹ particulari. Que vo ex egestiōe ē melior: ē victa q̄, est si multi partiū ꝛ in qua aquositas siccitati ē vehementer admixta: ꝛ cui⁹ spissitudo ē sic̄ mellis spissitudo ꝛ cui⁹ exitus ē facilis ꝛ non pungit: ꝛ cui⁹ color atti net citrinitatē ꝛ nō est multi fetoris neqz ē puata fetore ꝛ nō hz gurgulationē neqz rugitū ꝛ non hz spumā: ei⁹ exitus ē in hora in qua solet ꝛ ſm qñtitatē que ei qđ comedit est, ꝓpinqua in quantitate sui. Et scito ꝙ nō ois egestionis equalitas ē laudabil neqz ois eius lenitas: qz qñqz sunt, ꝓpē vehementem maturationē in oi ꝓtesilem: ꝛ qñqz sūt, ꝓpē adustionē ꝛ liquefactionē silēs ꝛ tūc gdem sūt ex deteriorib⁹ significationib⁹: ꝛ scito ꝙ egestio q̄ ē ꝓpter cēnue q̄ est ad tenuitatē nō est laudabilis nisi cū non sūt cuzea rugit⁹ neqz vētositates neqz i sui exitu paulatim intersecat: ꝛ si nō possibile ē ei⁹ exit⁹ sit, ꝓpē int⁹ molestans qđ ē ei admixtū ꝛ nō ꝑmittit ut ꝙgat. ē aūt cū pleriqz solliciti fuerint de significatiōib⁹ q̄ in sudore ꝛ alijs apparēt reb⁹. veritamē de ipis log. ꝓprius ē in sermone ꝑticulari. ¶ In sermone quoqz ꝑticulari sūt repies expositiōis augmētū in regestionis ꝛ vrine ꝛ reliquoz.

¶ Sen tertia cui⁹ ē caplm vnū: ꝛ doctrine qnqz.

Caplm singulare dictiōis tertie de caulis sanitatis ꝛ egritudinis ꝛ necessitatis mortis.

Medicina in ꝑma diuisiōe in duas diuiditur ꝑtes: in ꝑtē theoricā: ꝛ ꝑtē practicā: q̄ (m)tū oēs sūt scie speculādi. qđ aūt nomine theorice, ꝓpe designat est illud qđ in demōstrādo sniasꝫ tū ꝑfert ita ꝙ in demōstratiōe opatiōis nullo mō auxiliū ꝑbet siēps in q̄ res sciūtur ꝓplexionū ꝛ humoz ꝛ membrū ꝛ ſpes egritudinū ꝛ accidētiū ꝛ causaz. ꝛ illud cui nomē, ꝓprū practice attribuit est qđ in demōstrādo opatiōis et reginiinis ſlitatē auxiliabit siēpars q̄ nos iuuat ad demōstrandū qnō sanitatem cozpis qđ in illa ꝛ ex illa dispositiōe existit custodiam⁹: ꝛ quō cozp⁹ qđ talem hz egritudinez medicemur: ꝛ neqz existimes ꝙ pars que dicitur practica sit opatio ꝛ actio. sed ē ars q̄ docet nos quō sit opandū ꝛ agendū. ꝛ nos qdem tā declarauimus tibi hoc in his q̄ sunt ꝑmissa ꝛ posteq̄ tam explenim⁹ dictionē ꝑma ꝛ sedaz i his que sunt partis medicine que est theorica vniuersalis: ergo nr̄m studiū nunc reducam⁹ in duab⁹ que remāserūt ad qtem ipius practicā ſm modū vniuersalem. ¶ Pars aūt ipius practica in duas distribuitur partes quarū vna ē scia regēdi cozpora sana q̄liter in sui remanedt sanitate. ꝛ hec qđē custodiēdi sanitatē scientia vocatur. ¶ Et pars eius scōa est scientia regēdi cozp⁹ egrum qualiter ad sanitatis redeat dispositionē ꝛ vocat scienna medicandi: ꝛ nos quidem incipiem⁹ ꝛ scribemus in hac dictione sermonem compēdiosum de custodiēda sanitate. ꝛ dicemus ꝙ ꝓpterea ꝙ generationis nostrorum cozporum principium res diue fuerūt: quarum vna ē ipsema viri cuius essentie certius est quod locum tenet factoris. ꝛ altera ē sperma mulieris ꝛ sanguis menstruus cui⁹ rei certius ē quod locū tenet materiei: ꝛ he due substātie in hoc cōicant ꝙ vnaqueq̄ earuz est fluida ꝛ hūida: licz post diuersificent ꝛ aqueitas ꝛ terreitas in sāguine ꝛ spermate mulieb⁹ plus abūdāt: ꝛ aereitas ꝛ igneitas in spermate virili superāt: oportuit aūt ut coagulatiōis hoz duoz principium eēt coagulatio humida licz terreitas ꝛ igneitas sint iuncte in eo qđ ex eis fluit: ꝛ terreitas cū eo qđ in ea existit ex duritie: ꝛ igneitas cū eo ꝙ est ignea ex virtute maturandi iuuerint se ꝛ coagulatum durum fecerint ꝛ coagulationem quandam ei attribuerint ꝛ duritiem. veruntamē hoc ad terminū coagulatiōis

durꝝ corpoꝝ nꝝ puenit sicut lapides ⁊ vtꝝ ita q̄ ex eis nichil resoluat aut resoluat q̄d ñ sensꝫ percipit nec nāq̄ secura essent a nocumētis q̄, ppter assiduā accidunt resolutōem ⁊ longissimā: iꝝ res non est ita: q̄ ppter corpa nostra duabꝰ nocumētoꝝ spēbus sūt exposita q̄rum vnaquēq̄ cām habet intrinsecam et causam extrinsecā ⁊ vna q̄dem nocumenti species ē humiditas resolutio ex qua creati sumꝰ ⁊ hec q̄dē ordinate venit: ⁊ sedā ē hūoris putrefactio ⁊ eius corruptio ⁊ ipius alteratio vnde fomento vite puenies nō est. ⁊ hic quidē a primo modo est alius iꝝ sua ipius malitia ad siccitatem adducat, ppterea q̄ corpis humiditatē pus exsiccari facit ⁊ ex eo q̄d nostris puenies ē corpibus corrūpit: deū ad vltimū a putrefactōe resoluit q̄n putrefactio in pmis corrupit hūiditatē postea ipm resoluit ⁊ rem siccaꝝ dimittit cinerītiā. Hec igit duo nocumenta ab alijs nocumētis sunt aliena q̄, ppt alias accidit cās sicut frigiditas ꝑgelatiua ⁊ venena ⁊ spēs solonis ꝓinnitatis putiosa ⁊ reliq̄ egritudines. Sed due pdicte spēs huic nostre ꝓmeditigatōi, sunt, ppinquores ⁊ diuisiores q̄ ea q̄ mutato est in dispositōe sanitatis.

Et vnaquēq̄ ipaꝝ aduenit ex causis extrinsecis ⁊ causis intrinsecis ⁊ extrinsece q̄dem cause sunt sicut aer dissoluens ⁊ putrefaciēs. ⁊ intrinsece q̄dez cause sunt sicut calor innatus q̄ in nobis existit nr̄as resolutōnes hūiditates ⁊ calores extranei in nobis a nostris nutriēnt̄ gnāti ⁊ reliq̄ nr̄as putrefactiones hūiditates. Omnes vō cās iste se admiscent innāt i exsiccādo nos. verūm pfectio ⁊ integritas nostra et porētia pficiēdi opatōez non est nisi ꝑ mītam siccitatē que nob accūr. deinde siccitas incessanter ꝓcedit donec nos ꝓmat. hec igit siccitas q̄ nobis accīt res est nobis necessaria. Nos siquidē a principio rei i vltimā ꝓsūmꝰ hūiditate vti, paruldubio oꝝ ut calor eā super q̄n sit non in ipa suffocaret, ꝓcedit igitur, p̄uldubio in ipam assidue agēdo ⁊ ipaꝝ semp exsiccando incedit. Qd tamen ex eius exsiccatōe apparet in principio eq̄litas attinet: deinde cum nostra corpa ad temperate siccitatis puenīt terminuꝝ caloꝝ existēte vt erat non est siccitas ꝑm sue siccitatis pme q̄ntitatem immo fortioꝝ q̄n materia est minoꝝ ⁊ propter hoc est magis recipiens. Inde ꝓuldubio sequit vt siccitas supra siccitatem tēpatam augmentet et non cessabit, p̄uldubio quin assidue augmentuꝝ sumat donec humiditates ꝛsumat: calor igitur innatꝰ est causa extinguendi seipm accidentaliter ꝓptea q̄ sit causa, suiipius materiā ꝛsumēdi sicut lapides flāma que extinguit propterea q̄ sui cōsumit materiaꝝ ⁊ q̄ntopl̄ siccitas ꝑm augmentum ꝓcedit calor innatus ꝑm diminutōez incedit ergo accidit defectus nūq̄ cessās nisi q̄z ad vltimū q̄ ē defectus restaurandi humiditatē loco eius q̄d resolutū fuit. defecꝰ igit sēper auget. Siccitas ergo duobꝰ augmētal modis. vnus coꝝ est, ppi diminutōez potētie recipiēdi materiā: ⁊ alt mnoratio hūiditatis in se, ꝓpter calitatis resolutōez. Augmētat igit caloris debilitas: ꝓptea q̄ siccitas in mēbroꝝ ibā dñatur ⁊ ꝓpt nālis hūiditatis diminutōez q̄ est sicut ꝑmā ⁊ sicut oleū flāme lāpadis. Flāma nāq̄ duas hz hūiditates aquam ⁊ oleū vna q̄z ꝓsistit ⁊ altera extinguit. sīlr calor innatꝰ in hūiditate cōsistit nātī ⁊ ab augmēto extranēo extinguit q̄f, puenit ex debilitate digerendi ⁊ est sic aq̄ hūiditas flāme. ⁊ cū siccitas ad pplemētū accedit calor innatus extinguit ⁊ mors subsequitur nālis. Corpus aūt non pmanet ipe quo' pdurat nisi ꝓptea q̄ ipi' innata humiditas ꝑme resolutōi resistit caloris mūdani ⁊ caloris sui corpis in nā sui ⁊ eiꝰ q̄d ex motibus acīt suis hactenꝰ longa resistitōe q̄n ipe sunt ea i cēntia sua debiliores: imo ipsi' Rare nō fac̄ nisi illud q̄d restaurat illō q̄d ex ea resolvitur ⁊ est nutriens. Exmplꝰ nos iam declarabimꝰ q̄ vtus non operatur ⁊ vsq̄ eo nisi vsq̄z ad terminuꝝ. Et ars q̄dē sanitatez custodiēdi non ē ars que a morte securos nos faciat. neq̄z corpus ab extrinsecis nocumentis muniat. neq̄z vnq̄quēq̄ corpus ad vltimam vite longitudinē perducat q̄ est ꝑm hoīem absolute. iꝝ de duabus rebus securitatē prebet: putrefactionis penitus ꝓhibitione ⁊ defectione humiditas ne citō resoluat: ⁊ in ipsꝰ quidē fortitudine consistit ut ipm vsq̄z ad debitū tēpus ꝑm suam ꝑmam ꝓfectionez permāere faciat. ⁊ hoc quidē erit, ppter regimen rectum restaurationis que fit in corpore loco eius q̄d resoluitur ꝑm q̄ntitatē possibilem: ⁊, ppter regimē ꝓhibens dominū causaꝝ siccitatē accelerare faciētium exceptis causis q̄ faciūt siccitatē debitē cē ⁊ pp regimē custodiens a gnātione putrefactionis, ꝓpter tutelam corporis ⁊ custodiam aposteme caloris extranei extrinseci aut intrinseci: q̄n omnia corpora non sunt equalia in fortitudine humiditatis radicalis ⁊ caloris innati: imo corpora in his existūt diuersa. Unumquodq̄ ꝓterea corpus terminū habet in quo resistat siccitati necessarie complexione sua ⁊ caloꝛe suo innato. ⁊ q̄ntitate sue ītimate humiditatis a quo non remouetur: est tamen cum ante aduniant cause in siccitatem adiuuantes aut aliquo mō pernecantes. Et multi quidem hominum dicūt q̄ isti sunt termini naturales ⁊ ītimi accidentales sunt alij. Et quasi custodiendi sanitatem ars existit illa in qua corpus humanū ad naturalez pducat terminū sī puenīta ꝑseruat. Huiꝰ aūt custodie administrationi due attribuūt sunt vtutes quibꝰ deficit medicus: vna earꝝ ē naturalis ⁊ vocatur nutritiua que restaurat illud q̄d ex corpe resoluitur cuiꝰ substātia terreitati ⁊ aqueitati attinet. ⁊ altera est alialis ⁊ ipsa est vtus pulsatiua q̄ restaurat q̄d ex corpe resoluit cuius substantia est aerea ⁊ ignea: ⁊, ppterea q̄ nutriēs non fuit silē nutrito nisi in potentia: ideo creata fuit vtus ītmitativa quatenus nutrientia mutet in simillimū nutritoꝝ in effectu: ⁊ vt ꝑ certo sit nutries i effectu. Et ad hoc creata fuerūt instrumenta ⁊ cānales q̄ sunt ad attrahendū ⁊ expellēdū ⁊ retinendū ⁊ digerēdū. Dicemus ergo q̄ habēte rei in arte custodiēdi sanitatē ꝓsistunt in equalitate cārum ꝓcedentarū comitantiū. Ille tamē in quarū qualitate maioꝛ necessaria est sollicitudo sunt septem res. Equalitas complexionis ⁊ electio eorū que comedūtur ⁊ bibuntur. ⁊ purgatio superfluitatū ⁊ custodia compositionis: ⁊ rectificatio eius q̄ ꝑ nares attrahit ⁊ custodia tangentis ⁊ modamē motionū corporearū ⁊ animaliū inter q̄ ⁊ az somnꝰ ⁊ vigilie quo dammodo numerantur. Et tu quidē iam sciuisti ihis que sunt ꝓmissa q̄ neq̄z equalitas vnū hz ter minū neq̄z sanitas in aliqua ex ꝓplexionibꝰ in hoc ingreditur q̄ sit aliqua sanitas aut aliqua equalitas in aliquo tpe: sed est id q̄d inter duas res existit.

Incipiemus igitur in primis declarare regimen infantis q̄ in vltia ꝓplexiōis equalitate cōsistit.

Doctrina prima dictionis tertie q̄ est de nutricatione quattuoꝛ ptinēs capitula.

La. i. de regimine infantis ex quo nascitur vsquequo incedat.

Regnātiū aūt regimē ⁊ mulierum que partui sunt vicine in dictionibus scribemus particularibꝰ. Infāns vō tpate ꝓplionis cū nascit plerīq̄ sapientuꝝ dixerunt vmbilicuꝝ in primis debere incidi sup quattuoꝛ digitos: ⁊ cū lana ligari mundaꝝque bene ⁊ subtiliter sit retorta taliter ne doleat: ⁊ oleū cū panno sup ipsū est ponendū ⁊ ꝓp vmbilici incisionē ꝓceperit vi venarū citrinaruꝝ ⁊ sang. ora. ⁊ sarcocolle ⁊ cymini ⁊ yuce ⁊ myrrhe pres sumant equales ⁊ trite vmbilico supponāt. ⁊ fe stinari. ē ad corpus ipsius saliend. cū salamoꝛa temuis salis quatenus vmbilicꝰ eiꝰ indurescat ⁊ ipsiꝰ cutis dura fiat. Ex salubus vero ille melioꝛ existit cui admixta sunt sedenegi ⁊ costus ⁊ sumac ⁊ fenugreci ⁊ oꝛiganū: ⁊ ipsi' quidē nasus nō saliat neq̄z os. Li vō quare nobis necessariū ē corpus eius durū facere ē q̄n illico cū nascit oia que ipsū tangunt ei nociua sunt sive calꝫ sive frigida: sive aspera sentiat ea: ⁊ hoc quidē est ꝓpter cutis eius subtilitatē et ꝓpter caloꝛē eius: q̄n oē qd ipm tāgit sentit durū ⁊ frigidū ⁊ asperū: ⁊ sino ꝛis necārū fuerit iterum salire faciemus. ⁊ hoc quidē augemꝰ cū multe fuerit fortitiei ⁊ multarū humiditatū: deinde aqua tepida ipsū lauabimus ⁊ eius nares assidue purgabimus digitis quoꝛ vngues sint uncti ⁊ in eiꝰ oculos parū ꝓiciemus. Ami preterea orificiū minuto digito in circuitu eius est moueñ. ut aperiat obseruandū est ne ipsū frigus tangat. Quicq̄z ceciderit umbilicus qd est ꝑ tres aut quattuoꝛ dies erit melꝰ ut supra ipm ponat cinis coclearū aut cinis calcanei vituli aut plūbi adusti ⁊ triti cuiuscūq̄z fuerit cū vino. Cūq̄z volumꝰ ut fascie nutrix eiꝰ mēbra sua uter tangē dz ⁊ qd dilatañ, fuerit dilatare: ⁊ qd subtiliañ, subtiliare: ⁊ o mēbꝝ ꝑm ꝓuenientioꝛē figurā figurare ⁊ hoc totū subtili cōpressione cū extremitatibus digitoꝝ qd quidē multis facieñ, erit vicibus ⁊ oculi assidue erūt tangendi cū re que sit sicut seta Uesicā quoq̄z eius premere ꝓuenit: vt urine exitꝰ facilis fiat: deinde manus eius extendātur ⁊ ipsius brachia ad genua ducāt: ⁊ ipsiꝰ caput instita ligeī ⁊ pitens ei ponat qui super ipsius caput ꝛstringat. in domo ꝓtecta ꝑ aeris que nō sit fri. ad dormiēdū ponatur. Dz aūt vr domꝰ vmbre attineat ⁊ tenebꝛ ostati aliq̄tule q̄, a superāte radio nō illuminetur. Cūq̄z dormierit oportebit ut caput eius toto reliquo corpoꝛe sit altius ⁊ obseruādū erit ne cū dormierit aliquid colli ipsius aut extremoꝛ eiꝰ aut dorsi torqueat. Ipse quoq̄z in estate aq̄ suaui equali balneādus est: in hyeme vō aqua eius ad caliditatē trahat nō pungentē: hoza vō ad ipm lauādū melioꝛ est post eiꝰ longū sōnū ⁊ plerūq̄z quidem ē cōueniēs ut ipse bis in die lauet aut ter ordinate ad id q̄d sit magis tepidū mutet ⁊ tps fuerit estuū. In hyeme aūt nō sit frigidioꝛ aqua que i calidatate ipa ta existit: ipse quoq̄z nō lauet usquequo eius corpꝰ caleſiat ⁊ rubere incipiat. postea extrahat ⁊ eiꝰ aures custodiant ne aqua in eis ingrediat. ⁊ oz quidē ut cū in hoza ablutionis accipit sit ꝑm hūc modū. Accipiat manū dextra ⁊ sup brachiū sinistrū superpectus suū appodiet ⁊ nō sup ventrē. Amplius in hoza ablutionis ipsi' studēdū erit ut ipsi' plāte ad dorsū eius cleñtur ⁊ eius pedes ad caput eiꝰ subtiliter ⁊ suauiter pducant: deide mollib' pānis exficentur ⁊ suauiꝫ extergat. Deū fiat ut in primis super ventrē sui iaceat postea supra dorsū ⁊ pter hoc totū incessanter fricet ⁊ premat ⁊ figuret: deinde ad ipm cū panno fasciati'. ē redcūdū: ꝓ postea in ipsi' nares oleū dulce, piciat q̄n eiꝰ oculos lauabit ⁊ ipsoꝝ tunicas.

La. ij. de regie lactatiōis ⁊ retētiōis a lacte.

Qualitas vero lactatiōis eiꝰ ⁊ ipsius qbatiōis hoc mō obseruāt. Qibꝰ mōis qbꝰ est possibile lac mris infanti ad sugendū dandū est: ipm. n. ē nutriēs qō magis silē exit sbe nutrientiū preteritoꝛ quibꝰ alebat dū in vētre erat sez menstruoꝛ mris q̄n ipsa sunt q̄ cōuertūt ⁊ fiūt lac ⁊ ipse magis est recipiēs hoc ⁊ magis ēi ꝓueniens ita ut tā experimēto certificatū sit q̄ extremum māmille mris in os infantis ponere valde confert ad remouēdū quicquid ei nocet. Bis aūt aut ter in die sugere māmillas dz ei sufficere ⁊ in ꝑmis nō est nullū lactādus. Dz aūt ne sit eiꝰ mr̄ que ipm paꝰ lactat: donec mris ꝓplo ꝛpetur: ⁊ melꝰ quidē ut parū mellis eidē tribuat: deinde lactet. Ex lacte quoq̄z qō puer sugit in mane bis aut ter emulgeī ē deinde māmilla ei tribuēda ⁊ precipue cū i lacte fuerit macula. Lac aūt malū. i. acutū a nutrice infanti nō est dandū dum est ieiuna. Et ꝓter hoc etiā due res sūt faciēde una ⁊ mē ei cōferētes ad hoc ut eius cōplexio fortis fiat: quarū vna est lentius motus: ⁊ altera est cōsonantia musice ⁊ vox cantilene q̄ admodum mos est dū infantes in locis ponūtur in quibꝰ dormire debent. Et quātitate. n. recipiēdi hec discientur quantū sit aptus exercitio ⁊ musice ... vnū est corporis alterū aie. Qd si aliqua res ꝓhibetoꝛia matris lac dari nō ꝑmittat, sive ea debilitat ipsius sive corruptionis lactis eius sive q̄ ⁊ deluisse eligenda erit nutrix ꝑm ꝓditiones q̄s dicemus

Quaꝝ q̃dã attẽdũt in etate eiꝰ ⁊ q̃dã in ipsiꝰ figura ⁊ alie in eiꝰ moꝛibꝰ ⁊ alie in formis suaꝝ mãmillarũ ⁊ quedã in q̃litate lactis ipsiꝰ ⁊ alia in q̃ntitate tẽporis qꝺ est inter eam ⁊ partũ ipsiꝰ: ⁊ alie q̃ sunt ex generis infantis eius. Lũcꝝ fm has ꝑditões repta fuerit oportebit vt eiꝰ nutrienta renouando sint bona ex tritico ⁊ spelta ⁊ carne agnoꝝ ⁊ hedoꝝ ⁊ piscium quoꝝ caro nõ putrefit nec est dura. Lactuce quoq; sunt nutriens qꝺ laudat ⁊ amigdale ⁊ auellane. Et olerib⁹ vero deteri⁹ est eruca ⁊ sinapis ⁊ betaꝺoꝛum q̃ sanguinẽ corũpunt. Et in menta est eius vtus. ¶Nunc aũt dicem⁹ nutricis ꝑditões ⁊ a ꝑditõe etatis ipsius incipiem⁹. ¶Dicem⁹ ita q; melꝰ est, vt sit etatis q̃ est inter. xxv. ⁊. xxxv. annos: q̃n hec etas est iuuẽtutis ⁊ sanitatis ⁊ pplemẽti. Ꝺ̃itões vo figure ipsiꝰ q̃ attẽdunt in compositione eiꝰ sunt q; oportet ipsam boni colozis esse ⁊ collum hie forte ⁊ pectus habere f ne ⁊ amplũ ⁊ musculosam ⁊ durã hẽ carnẽ inter pinguedinem ⁊ matiẽ tpatam ⁊ carnosam non adipe abundantem. ¶Sc̃m moꝛes vero suos consideratur: quoniã ipam oportet bonoꝝ moꝛ ⁊ laudabilium eẽ que tarde a malis animẽ passionib⁹ patiat sicut ira tristitia ⁊ timoꝛ ⁊ reliqua ab istis. Hẽs. n. iste coꝛrũpunt cõplexionem ⁊ forsasse a lactatione abstinebit ⁊ ꝓpter hoc ꝓhibuerunt quidam ne stolida lactet. Et ꝓter hoc totũ malitia moꝛ ipsius eam perducet ad hoc ut infãtis parum habeat sollicitudinẽ ⁊ ei parum blãdiat. Ꝺ̃itiones vo que in forma mãmillaꝝ ipsius attendũtur sunt: quoniã oportet ipas eẽ solidas ⁊ magnas ⁊ sui magnitudine nõ sint laxe: neq; debẽt eẽ exẽle magnitudis: ⁊ oportet etiã ut inẽ duritiẽ ⁊ mollitiez sint mediocres. ¶Sc̃m qualitatẽ vero lactis ipius ꝑsideratur: qꝺ oportet ut ipius substãtia ⁊ qualitas sint tpate ⁊ eius color: attineat albedini q; neq; sit fuscus neq; viridis neq; citrin⁹ neq; rubeus. Eiusq; odoꝛ sit bon⁹ in quo nõ sit acredo: neq; põticitas ⁊ ipsius sapoꝛ dulcedini attineat in quo nõ sit amari tudo neq; falsedo neq; acredo: ⁊ oꝛ ut trahat ad multitudinez ⁊ ut eius pres sint siles: ⁊ ut non sint subtile fluidũ nec multũ grossũ caseatũ neq; diuersarũ partiũ neq; multe spume. ¶Et eius quidẽ substantia q̃q; experiẽ q; est ut de ipso sup vnguẽ mẽdo distilletur: qꝺ si fluit ẽ subtile. ¶Et si vnguis inclinet ⁊ nõ curꝛat est spissũ. Ipm etiã experiẽ cũ in ampulla ponit ⁊ parũ myrrhe sup ipm ꝑcit ⁊ digito misceat ꝓpter hoc enĩ scitur aqositatis ipsius ⁊ calciuatis ipsius quãtitas: lac. n. laudabile tpatũ est in quo aqositas ⁊ calcitas sunt eq̃les. ¶Ꝺ̃ si aliqua fuerit nobis necessitas lactale hoꝝ ipsũ ꝓparabimus ex parte lactationis ⁊ parte nutricis.

Ex parte quidẽ lactatiõis quoniã lac qꝺ grossiuꝝ fuerit ⁊ malꝝ odoꝛis melius est ut nõ det nisi postq; mulctũ fuerit ⁊ in aere moꝛã fecerit ⁊ qꝺ vehemẽtius fuerit calositas ꝓueniẽs erit ut nullo mõ ieiuno det. Et nutricis quidẽ regimen est q; si eius lac grossiuꝝ fuerit ꝺabitur ei oxymel dispumatũ quod cũ subtiliatiuo aꝓoziate sumatur sicut mentastruꝝ ⁊ iuspulegium ⁊ hasce ⁊ origanum montanũ ⁊ tribuetur ei ad comedendum atharet ⁊ que eis similantur. In cibo quoq; ipsius imponatur parum croci ⁊ preciatur ei vt cum oxymelle calido eu omat ⁊ temperato vtatur exercitio. Et si eius cõplexio fuerit calida ꝺabitur ei in potu oxymel cũ vino subtili simul siue separatim. Quod si eius lac subtile fuerit ꝓcipietur ut quiescat ⁊ ab exercitio removeat ⁊ cibis nutriatur qui sanguinem facit grossum. Et forsas se ꝺabitur ei ad potandũ si nõ fuerit ibi quod ꝓhibeat vinum ꝺulce aut multum coctũ ⁊ precipiat ei ut diu ꝺormiat. Si vero eius lac pauciꝰ fuerit cõsiderabitur que sit causa in hoc vtrũ sit malitia cõplexionis in toto coꝛpoze aut in mãmillis ipsius ⁊ hoc quidem cognoscetur per significationes predictas in capitulis que sunt premissa. Et post tangemus mãmillas ⁊ si significatũ fuerit q; sit ibi calor nutrictur tali quali est aqua ꝺordei ⁊ spinachia ⁊ q̃ eis similantur. Et si significatũ fuerit q; sit in eis friꝺitas cõplexionis ⁊ opilationis aut debilitas virtutis attractiue augmentabitur eius nutriens subtile ad caliditatẽ declinans ⁊ ventose sub mãmillis ponent absq; multa compressione. Ad hoc quoq; confert semen bauciaꝝ ⁊ ipsemet etiam baucie ad hoc multũ prosunt. Quod si causa eius fuerit nutrientis paucitas nutrietur iure sacto ex ꝺordeo ⁊ furfure ⁊ leguminibus: in auribus quoq; ipsius ⁊ in cibis ponende sunt radices feniculi ⁊ semen eius ⁊ anetum ⁊ nigella. ¶Quiꝺã aũt ꝺixerunt q; comedere vbera ꝓpzie ouium ⁊ capꝛaruꝝ cũ lacte qꝺ in eis continetur valde est vtile ad hoc ꝓpter illꝺ qꝺ i eis existit ex similitudine ant, ꝓpter ꝓpzietatẽ que est in eis. Quiꝺã etiã experti fuerũt ut. z. i. carici aut vermiũ terrenoꝝ siccoꝝ i aqua oꝺei multis diebus sumatur ⁊ reperierunt optimũ: ⁊ similit elixatura capitum salsoꝝ piscium in aqua anetis. ex eis quoq; que lac multiplicant est ut butyri vaccini. ℥. vna sumatur ⁊ in vas in quo purum exist vinum mittatur ⁊ bibatur. aut silamũ in molatritum accipiatur ⁊ cum vino misceatur ⁊ colatum ad bibendum ꝺetur. Amplius mãmille ex sterco re turꝺoꝛum cum lacte asine ⁊ oleo moze emplastri liniantur: aut ex eo quod est i interiore parte melongie elixate. ℥. i. sumatur ⁊ cum digitis in vino dissoluatur ⁊ ad potandũ ꝺetur. ¶Medicamẽ validũ. ℞. seminis anceti. ℥. iij. seminis andacoche seminis poꝛri ana. ℥. i. seminis sulle seminis fenugreci ana. ℥. ij. totum cum succo feniculi ⁊ melle et butyro misceatur ⁊ in potu sumatur. ¶Et cum lac nocumentum fecerit sui multitudine, ꝓpterea q; cõstrictione retinetur ⁊ ꝓpter suam spissitudinẽ minuatur per id quod pauci existit nutrimenti et commestione eius quod parum nutrit ⁊ emplastro pectoꝛi ⁊ mammillis superpolito ex cymino ⁊ aceto aut luto absoluto ⁊ aceto aut lentib⁹ coctis in aceto ⁊ post ipsum potu rei salse vtatur: ⁊ similiter commestione mente. ¶Et mãmillas quidẽ blandis manibus multũ fricare lactis efficit multitudiez. Lac vero malũ hns odoꝛẽ medicaꝝ. est ꝺãdo in potu vinũ boni odoꝛis: ⁊ ad comedendum ꝺando cibuꝝ boni odoꝛis. ¶Regimẽ aũt qꝺ est tractum ex ꝓte ꝓ nutricis est qn oꝛ vt ꝓtus sit, ꝓpinquus non tñ valde: immo sit a tpe quo pepit mensis vn⁹ ⁊ ꝺim idius ad minus aut meles ꝺuo: sitq; ille quẽ pepit masculus ⁊ sit partus eius fm tpa male ⁊ non sit ipsa q̃ abozũ fecit nuꝝ abozũ facere ꝺsueuerit. ¶Nutrici ꝓterea est ꝓcipiẽꝺũ ut tpato vtat exercitio ⁊ ut nutriẽtib⁹ boni chimi alatur: ⁊ ne vllo mõ aliqꝺ cũ ea coeat: hoc. n. sanguinẽ ꝓmiscz mẽstruuꝝ ⁊ lactis odoꝛẽ cõrũpit ⁊ ipsiꝰ minuit q̃ntitatẽ: imo fortasse impregnat: in quo nocumẽti ꝺuob⁹ atriuẽs filis existit. Et nutrici qꝺẽ ꝓpter a q; illud qꝺ in sanguie est subtile ad embꝛyoĩ nutrimẽtuꝝ redit: ⁊ embꝛyoni qꝺem ꝓpter a q; id qꝺ ad ipsũ venit ex nutrimento ẽ paꝛtiõ q; ali⁹ lacte indiget. ¶In tota ꝑtera ipius lactatione oꝛ ⁊ ꝓpe in eiꝰ lactatõe ꝓma ut aliqꝺ lactis mulgeat et vt fluat ⁊ ut ipm pressiõs iuuẽ ne ꝓtigat ut ex mlta fuctõe gule ledant instra ⁊ meri ⁊ faciãt ipm debilitari. Et si ante lactatõez q̃q; vice mellis ad labẽdũ ꝺet iuuamen erit ⁊ si cũ pauco vino fuẽit erit bonuꝝ. ¶Medꝝ mltũ lac ad sugendũ vna nice ꝺãdum est: immo melius est ut paꝛ ei ꝺetur ad sugeñ. ⁊ sepe paruis intpositis spaciis. Cũ. n. cum ad sugeñ. ei ꝺatur vice vna tñ ut satiet: cõingit extẽsio ⁊ inflatio ⁊ vẽtositatuꝝ multitudo ⁊ albedo vrine. Si ergo hoc acẽt oꝛ ne lactet ⁊ ut famelicus lõgo tpe teneat ⁊ ut studiũ ipendat ad hoc ꝺonec istud ꝺigerat. ¶Et fm plinĩ in primis ꝺiebus euꝝ lactãꝺus est: est ut in ꝓma ꝺie ter lacteat: ⁊ si que in prima ꝺie ipsz lactauerit alia fuerit q̃ mater ipsius erit melius. Silr si nutrici mala accidit ꝓplo aut egritudo ꝺolozosa melius erit ut alia ipsum lactet ꝺonec sanet. Et silr si necesse fuerit ꝺare ei medicinaz q̃ vntẽ ⁊ q̃litatẽ habeat ꝺictantez. Lũcꝝ post lactatõez ꝺormiturus est eius cuna vehementi motu nõ ẽmouẽꝺa: q̃n lac in ipius stõ ꝑcutit imo sinuiter mouẽꝺa est. ¶Flet⁹ quoq; paruꝰ aũ lacta tõez ei ꝓfert. Mãle aũt tps lactãꝺi est tps ꝺuoꝛ annorum. Ꝺ̃ si infans aliuꝺ a lacte ꝺesiderauẽit oꝛdinate nõ est ei tribuẽꝺũ: nõ tñ ẽ ei violẽter ꝓhibẽꝺuz. Postq; vo ꝺuales apparẽ ceperit ꝺẽtes ipe ad nutriẽs mouẽꝺ⁹ erit oꝛdiate qꝺ sit fortiꝰ. Res tñ ꝺura ad masticañ. ñ ẽ ei ꝺãꝺa imo ꝓmo ꝺet ei pãs quẽ ei masticauẽit nutrix: ꝺeiñ pãis cũ aq̃ mell' aut cũ vio aq̃to aut lacte. Et tũc qꝺẽ paꝛ aq̃ ei tribuat: ⁊ aligꝰ vicibꝰ q̃ cũ pauco vio sit mixta nec ꝓmittat ad replonẽ puenire. Ꝺ̃ si vomitꝰ sponte supueñt ei ⁊ ventris inflatio ⁊ albedo vrine ab oĩ re abstine eũ: ⁊ melius ẽ ut ipiꝰ nutriẽs ei tardet ꝺonec insungat in balneo. Ꝺeiñ cũ a lacte amouẽꝺus erit. Et oꝛ ẽt ut a lacte oꝛdiate amoueat ⁊ nõ subito ⁊ ut fiant ei gꝺes ex pane ⁊ zuccaro. Ꝺ̃ si pfide mãmillas ꝑsterit et eas sp sugẽ voluerit ⁊ fleuerit sumende sunt mirrhe ⁊ mentastri ana. ℥. iij. ⁊ terende ⁊ ex eis moze emplẽ mãmill epithimande. ¶Ad summuz autem dicemus q; infantis regimen, est humectatio, ꝓpterea q; eius ꝓplexio ad hoc est cõueniens ⁊ q; ea in sui iciget nutrimento ⁊ augmẽto ⁊ exercitium ꝓ atum ⁊ non multum. ⁊ hoc quidem est eis sicut nãle: q̃n natura quasi accipiẽꝺo euꝝ augmentat. ¶Cum autez ambulare ceperit ⁊ moueri ꝺuris motibus nõ erit ꝓmittendus nec ad ambulãꝺuz ⁊ sedenꝺuz ponendus anteq; fm materiam ei ꝺesideriuz fiat ne cruribus ipius ⁊ ꝺorso nocumẽtum accidat. ¶Et melꝰ quidez est ut in primis cũ sedet aut super terraz ambulet ponatur in corio leni ad sedendum ne terre asperitas scalpat ipz: ⁊ fustes aut cultelli ⁊ his similia ex eis que pungũt aut incidũt remoueant ne sint coram eo ⁊ custodiendum ne ab alto labatur loco.

Lũcꝝ caninus apparuerit ab omni re que ad masticãꝺum est ꝺura abstinendus erit ne materia vnde caninĩ creant resoluatur ꝓpꝫ masticatõem quã ꝺeiderat: ⁊ tunc quidem ipsius gingiue ex cerebꝛo lepoꝛis ⁊ adipe gallinaceo fricari debent: ob hoc enĩ origo fit facilis. ¶Lũcꝝ gingiue scinꝺũtur caput ⁊ collum ex oleo abluto cum aqua calida ꝓassato fricanda sunt, ⁊ ex oleo in aures ipsius paruꝝ gutta tim infundatur. ¶Cum autem iam possibile fuerit ut cum eis moꝛꝺeat tunc suũ masticare ꝺesiderat ꝺigitum: ꝓpter tunc ei ꝺandum erit fructum radicis ireos que nonduꝝ valde siccata fuerit: hocnãq; in tempoze isto ei confert ⁊ vlcera in gingiuis ⁊ ꝺolorem ꝓhibet. ¶Et silr os eius fricari debet ex sale ⁊ melle ne ꝺolores isti accidant: postea iam cum bene nati fuerint aliquid erit ꝺandum ⁊ ex succo liquiritie aut radicis ipsius que nonduꝝ vehementer exsiccata est ut in oze teneat. ⁊ preterea ꝓfert collum ipsius fricari' cãq; canini nascunt ex oleo ꝺulci aut alio ꝺulci oleo: ꝺeinꝺe post hoc cum loqui ceperit ꝺentes erunt fricandi ⁊ precipue eoꝛ radices.

¶Capitulũ. iij. de egritudinibus que infantibus accidunt.

Attentio premissa de medicandis infantibus est nutricem regere. ¶Et si affuerit suspitio q; in ipsa sit sanguinis repletio minuenda erit aut ventosanda. ¶Et si repletio ex humore fuerit ipse erit euacuandus. Quod si necesse fuerit naturam constringere aut soluere aut vapoꝛẽ a capite ꝓhibere aut membra anhelitus rectificare aut complexionis malitiam permutare medicãꝺum erit per ea que comeduntur ⁊ bibũtur que ad hoc sunt conuenientia. ¶Lũcꝝ medicabitur ventris solutione aut venter ei ꝺe natura euenerit ⁊ fuerit multus aut medicabitur vomitu aut venerit ei naturaliter aduentu forti melius erit ut ipm ea ꝺie alia lacteꝰ. ¶Hominemus ergo particulares egritudines que infantibus accidunt. ¶Et ex eis quidem sunt apostemata que eis fiunt in gingiuis cuꝝ ꝺentes nascuntur ⁊ apostemata que eis accidunt in coꝛdis que sunt in partibus mandibularum: ⁊ spasmus q; fit in eis. Lũcꝝ hoc acciꝺerit ipe ꝺigito sinuiter ꝓmẽꝺ⁹ erit ⁊ ex oleis i caplo oꝛigis ꝺẽtiũ noxatis fricãꝺ⁹ ẽ ⁊ ex melle cũ oleo camemillio cõgstato

ant melle cū therebinthina ⁊ sup caput aqua calida
ad alto ꝓjciat in q̄ cocta camemilla ⁊ anetū fuerit.
Et ex eis aūt q̄ infantib⁹ accidūt ẽ vētris soluto ⁊
ꝓpter eum dētes nascuntur de qua gdā sūt q dicūt
q̄ fit ꝓpterea q̄ sup effluitatem salitam saniosā sue
gingiue cū lacte sugit: posibile tamē est ne sit ita: im
mo ꝓpterea q̄ natura impedita non bene digerit: ⁊
ideo q̄ dolor accidit: ⁊ ipe quidē est q̄ digestionem
phibet in debilib⁹ corporibus. Et si hoc paucum
fuerit non de eo tibi curandū erit. Qđ si timor affu
erit q̄ ex eo aduenīat superfluitas succurrendū erit
ei embrocando vētrē eius ex anuera aut cymino aut
anisō aut semine apij aut vētri ipius emplastrū sup
ponēdo ex cymino ⁊ rosis in aceto infusis: aut spel
ta in aceto cocta. Et si nō iuuerit hoc hedi coagul
sexta pars. ʒ.i. ⁊ quod ẽ sup: a cum aqua frigida dā
da erit: ⁊ tunc quoq; cauēdum erit ne in ipius sto
macho lac caseus fiat dādo ea die aligd quod vicē
lactis obtineat sicut oui vitellū mollē aut micas pa
nis in aqua coctas aut triticū fractū in aqua coctū.
Et ẽ etiam cū eis accidit vētris ꝑstrictio q̄bus in po
tu tribuendū est stercus muris aut suppositorius ex
solo melle vehemēter coctū faciēdum: aut cū men
tastro aut cuz radicibus ireos sicut sūt aut cōbustis
aut ad comedendū detur eis paz mellis aut terebin
thine ꝑm quātitatem vnius ciceris ⁊ venter eius fri
candus subtiliter ẽ cum oleo: aut sup ipsius femur
vaccinū fel ponendū ⁊ bucomarie. Et q̄nq; etiam
in ipius gingiuis fit acutas q̄ sunt epithimande ex
oleo ⁊ cera. Caro quoq; putrida q̄ est saluta eis con
fert. Et ẽ etiam cū eis accidit ⁊ ꝑpe cum ẽ origo dē
tium spalm⁹ qui primum accidit ei ꝓpter digestiue
corruptionē ⁊ ex multa neruoz debilitate ⁊ ei ꝓpe
qui corp⁹ habet grossum ⁊ humidū. est ergo medi
cādus ex oleo irino aut oleo liliaceo aut oleo alkā
ne aut oleo keirino. Et ẽ etiaz cū eis accidit alcuzez
qui tunc medicādus ẽ cum aqua in qua coquat sici
dis aut ex oleo violaceo mixto cū oleo ficionio. Et
si tetistimel q̄ spalm⁹ qui accidit sit ex siccitate, ꝓpte
rea q̄ post febres accidit aut post febrē vehemētem
⁊ quis paulatim aduenit inungēde sunt iuncture ex
oleo violaceo solū aut cum pauco cere albe ꝙuas-
sato: ⁊ sup ipius cerebrū ꝓjciendum est oleum vio
laceum: ⁊ reliqua ab istis vehemēter: ⁊ similit faciē
dum ẽ si cuzez siccū eis accidat. Est etiā cum ei acci
dunt tussis ⁊ reumatismus. Et in his quidē tā pre
ceperūt qdā ut multa aq̄ calida sup ipi⁹ caput, ꝓjci
atur cui hoc accidit ⁊ ut ipius lingua ex melle mul
tum linat deinde lingue radix prematur ut multuz
phlegmatis euomat ⁊ sanetur: aut gūmi arabicum
⁊ dragaganti ⁊ semina cydoniorum ⁊ succus liquiri
tie ⁊ penithi sumat ⁊ quaq; die parum ex eis cuz la
cte ulico mulcto detur ⁊ est cū infanti anhelit⁹ ma
litia accidit. Oportet ergo ut radices aurū ei⁹ tra
dix lingue ex oleo inūgant ⁊ fiat ut ipe euomat: silit
eius lingua dilatet: qñ vehemēter confert: ⁊ aqua
calida guttatim in os ei⁹ distillet ur ⁊ paruz seminis
lini cū melle ad lambēdum tribuat. Et est cū accidit

alcula multū: quoniā panniculi lingue ipius ⁊ oris
vehemēter sunt molles ut nō patiatur ipa tangi ex
nimia ipsorum mollitie quāto plus rasura aquosita
tis lactis: qñ hoc ẽ quod multum ei nocet ⁊ ducat
ipm ad cola. Et deterior quidē alcola ẽ que non est
matura ⁊ nigra: ⁊ ẽ mortalis: ⁊ que sanior ẽ est alba
aut citrina: ⁊ qui eam patitur medicād⁹ ẽ ex aliquo
leui medicamine alcula notato in libris: particula-
ribus. Et ẽ cum viole trite sole eis sufficiūt: aut cum
rosis ⁊ xilocaratis mixte. Et est cum succus lactuce
⁊ solatri ⁊ portulace ei sufficit. ⁊ si forte ista fuerit
radix ligritie trite. Et ẽ cuz in bothor humidis ⁊ co
la conferūt myrrha ⁊ galle ⁊ cortices turis vehemē
ter triti ⁊ cū melle mixte. Et ẽ etiaz cū eis sufficit rob
de moris solū aceto sum ⁊ rob de zucco vue acerbe.
Et ẽ cum confert ei abluere eas cū vino aut cū aqua
mellis: postea ꝙsequēter adhibē de eis aliquod eoz
que diximus ex desiccatiuis. Qđ si medicamen for
tius hoc necessarium fuerit venarum meimeram ⁊
corticū granate balaustiarum ⁊ sumac ana ʒ. vi. su
mant: ⁊ gallaz. ʒ. iiij. aluminis iameni. ʒ. ij. ⁊ terant
⁊ cribellētur ⁊ pulueriz̄etur desup. Et ẽ etiam cum
aut bus ipsius fluxꝰ accidit humoris: quoniaz ipi⁹
corpus ⁊ precipue cerebrum vehemēter est humi-
dum. Lana igitur in melle ⁊ vino pontico mixtis
cum pauco aluminis aut croci aut pauco nitri in-
ungenda est ⁊ auribus immittenda. Et est cum suffi
cit ut lana in vino pontico: aut in quo parum croci
sit mixtum intingatur ⁊ in auribus mittatur. Et ple
rūq; etiam accidit ei dolor auris ex vētositate ⁊ hu
miditate qui medicandus est ex litio ⁊ origano ⁊ sa
le ⁊ zuccaro tabarzet ⁊ lentibus ⁊ myrrha ⁊ semini
bus colloquintide ⁊ cedi. Quodcunq; eorum fue-
rit coquatur in oleo ⁊ in ipsius guttatim ꝓjciatur.
Et est cum in cerebro infantis sit apostema calidus
⁊ vocatur sindundum. Et est cum multotiens eius
dolor ad oculum peruenit ⁊ guttur ⁊ sinde facies
citrina. Cerebrum igitur eius est infrigidandum et
humectandum ex coricibus cucurbite ⁊ citroli et
succo solatri ⁊ succo portulace ꝓpie cum oleo ro
saceo: quodcunq; tamen fuerit assidue mutetur. Et
est cum in cerebro infantis accidit aqua cuius cu-
ram iam nominauimus in cura capitis. Et est cum
oculi eius inflantur. Super ipos igitur lutum cum
lacte ẽ epithimandus: deinde in aqua cū qua cocta
fuerint camemilla ⁊ albedarūgi abluantur. Et ẽ cū
ei accidit ex multo fletu albe in suis pupillis qui me
dicandus ẽ cum succo solatri. Et q̄nq; accidit coo-
perture oculi infantis sulacum ex fletu. Et cura eius
est etiā succo solatri. Et accidūt ei febres: ⁊ tūc melꝰ
est ut nutrix regat ⁊ ei etiā det aliquid sicut succ⁹ gra
nate cū oxymelle ⁊ melle: ⁊ succ⁹ citroli cū pauco cā
phore ⁊ zuccaro: deinde fiat ut sudet qđ sit cum cā
ne recētes ꝓmuuntur ⁊ earum succus super verticē
⁊ super pedes ponitur ⁊ ipse cooperitur: qñ cum
hoc sudat. Et est cum accidit ei dolor vētris ⁊ torq̄-
tur ⁊ flet. vētri ergo superponēda sunt aqua calida
⁊ oleū multū calidū ⁊ parū cere. Et ẽ cū ei accidunt

sternutationes frequentes: ⁊ est cū hoc contingit ꝓ
pter aṕa in partibus cerebri. Et si ita fuerit medicā-
dum erit apostema infrigidando ⁊ epithimando ⁊
vngendo ex infrigidātibus siccis ⁊ oleis. Qđ si nō
fuerit ex apostemate qđ ei accidit: bedarūgi trium
naridus eius erit insufflandū. Et ẽ cum in corpore
accidit ei bothor: sed qđ ex eis vlcer osū est ⁊ nigrū
est mortale, ⁊ etiaz si nō fuerit nisi alcola nīs erit mor
tale quātomagis cum expandet. Qđ aūt est albuz
est sanius: ⁊ similiter rubeum. Et est cū in eius egrei
sione multa sequūt vtilitas. Et ipe quidem medican
de sunt ex subtilibus desiccatiuis in aqua solutis ex
qua ipe lauetur ⁊ ut ea coctis sicut rosa ⁊ myrtus ⁊
folia arboris masticis ⁊ tamarisci ⁊ olea etiā istarū
rerum. Bothor vero si sane sint: dimittende sūt do-
nec maturent: deinde curent. Et si vlcera te fuerint si
at eis vnguentū ex cerusa: ⁊ est etiam cū necesse ẽ la-
uare eas cū aqua mellis ⁊ pauco nitro: ⁊ similit al-
colā. Cum aūt spisse fuerint indigebūt eo qđ sit for
tius. Lauabūtur ergo tūc ex aqua baurac cuz lacte
mixte ideo ut tollerari possit. Qđ si fiat caruncu caro
vesice vaporabit ⁊ infundetur ex aqua in qua cocte
fuerint myrtus ⁊ rose squinanthum: ⁊ folia arboris
masticis. Sed anteq̄z hoc totum fiat nutricis nutri
ens meliorare cōuenit. Et est cum ꝓpter multum fle
tum fit in inguine tumor aut accidēt aliqua ex cau-
sis fissure. In quo quidem iam preceptuz ẽ ut ame
os teratur ⁊ cum albumine oui conspgat ⁊ desuper
ponat: ⁊ cum pāno subtili lineo super ipm stricture
fiat: aut lupini amari adusti infrigdant in vino ⁊ myr
rha ⁊ cocta desuper ponātur. Dis autē fortiora sūt
calida stiptica sicut myrrha ⁊ cortices cupressi ⁊ ei⁹
nuces ⁊ aloes ⁊ acacia: ⁊ illud in capīo de fissura di
cemus. Et est enam cū infanti accidit ⁊ ꝓpie cum
umbilic⁹ incidit ur apostema. Et tūc quidē accipiē
de sunt assakel q̄ est alutanis ⁊ terabinthina i oleo
lilaminosum solūēde ⁊ inf.iti adhibēde ⁊ ex eis sup
umbilici epithima faciēdū. Et ẽ etiā cū ifāti accidit
ne dormiat ⁊ incessanter ploret ⁊ ut os assidue vagi
endo moueat. Et tūc qdē necesse ẽ ut si possibile est
fiat quater⁹ dormiat cū comedb⁹ papaueris ⁊ ipi⁹
semine ⁊ oleo ⁊ lactucis ⁊ oleo de papauere: suppo
nendo ex eis tribus ⁊ vertici ⁊ erit ꝙuenies. Quod
si necessarium fuerit aliud istis fortius fiat hoc me-
dicame. Semen sule nux hendē papauer albū semē
lini grana chanfin portulace semen plantaginis se-
men lactucaz ⁊ semen fenticuli ⁊ anisū ⁊ cyminū su-
mant ⁊ ex vnoquoq; istoz aliquid paulatim terat:
deinde omnia terant ⁊ cū eis pars vna pilij tosti ⁊
nō puluerizati ponat: ⁊ omnia hec cū tanto zucca-
ro quātū ipa sunt misceant ⁊ ex eis infanti quātitas
duarū. ʒ. in potu tribuatur. Si autem voluntas fue
rit ut hoc sit fortius: cuz eo tamē opū ponatur quā
tum est tertia huius partis aut min⁹. Et est etiaz cū
infanti accidit singultus cui tunc danda est mix in-
dica cum ʒ uccaro. Et est cum infanti accidit vomi
tus fortis: cui forsan dabitur medicinas danic vn⁹
gariofilis. Verūtn quandoq; ei confert stomacho

supponere emplastrū ex aliquo constringentiū vo
mituum debilium. Et est cū infanti accidit stomachi de
bilitas. Cuius q̄dem stomachus tūc ex nimio cū
aqua rosa ẽ liniendus aut cū aqua myrti ⁊ ei in po
tu succus cydoniorum tribuat cum parua garioffilo ati
quātitate ⁊ suc. aur. iij. octaue. ʒ. vnⁱ⁹ galie muscha-
te cū pauca quantitate misse. Et est cum infanti acci
dunt sōnia terrefacientia in sōno que plurimū eueniūt
ꝓpter repletionem ipsius factam ex multa gulositā
te. Cuz ergo cibus corrumpet ⁊ stomachus hoc
senserit, ꝓcedet vocumēturis a vtute sensibili ad vir-
tutem formatiuam ⁊ imaginatiuam ⁊ apparebunt
ei sōnia terrefacientia. Oportet igit ne stomach⁹
ipsius valde plene cogatur dormire ⁊ ut ex melle ei
ad lambendū detur q̄ digerat id quod ẽ in stoma-
cho isto ⁊ deponat. Et ẽ cum infanti accidit aposte
ma gule inter os ⁊ meri qđ q̄nq; extendit vlq; ad
musculos ⁊ spondiles colli ⁊ tunc quidem ipsi⁹ ven
ter suppositorio soluendus ẽ: deinde ipe aſt medicā
dus cū aliquo quod sit sicut rob de moris ⁊ eis sibi
silibus. Et est etiam cū infanti dum dormit vehemē
ter accidit ozegmon cui semen lini tritū cū melle ad
lambēdum ẽ tribuendū: aut cyminuz tritum melle
conspersum. Et ẽ cum infanti accidit vētris inflatio
cuius medicationem iā notauimus in capitulo de
egritudinib⁹ capitis. Clerūtamē hic referemus rẽ ei
vehementer ꝓferentē. Et ẽ ut origoni ⁊ castorei ⁊ cy
mini ꝑtes sumant equales ⁊ trite cōmisceant ⁊ ei in
potu tribuātur quoz sit pondus trium granoz or-
dei. Et est cum infanti accidit ut eius intestinū egre
diatur. Et tunc quidē coticum granati ⁊ myrti re
centis ⁊ cuppulaz glandū ⁊ rosis siccaz ⁊ comu cō
busti ⁊ aluminis iameni ⁊ vngulaz caprina z ⁊ ba-
laustiarum ⁊ gallarum partes sumende sunt equa
les ⁊ in aqua adeo fortiter coquēde donec coz vir-
mes egrediatur: deinde in eoz apozimate sedere co
gatur ipo tepido. Et est cū infanti accidit tenasmon
ꝓpter frigus qđ ei ꝙuenit cui confert ut nasturt
cij ⁊ cymini ana. ʒ. iij. sumātur ⁊ trita cribellentur et
butyro veteri vaccino cōsperſa ad bibendum cum
aqua fr-gida dentur. Est cū in ventre infantis vnic⁹
minuti, pereant et nimis nocui ⁊ plimū circa anuz
in quo etiam longi gnāntur: sed iam raro ꝓpereant
in ipo. Longi aūt medicantur ex aqua ascelth de q̄
modicū in lacte in potu ẽ tribuendū ꝑm eius fortī-
tudinē. Et fortasse necessariuz erit ventri ipius em
plastrū supponere ex bozoū ⁊ caule ⁊ vaccino felle
⁊ colloquintidarū pulpa. Sed ad puos curādos q̄
sunt in ano elēm ⁊ venaz rubearū ana pars vna su
menda ẽ ⁊ zuccari ꝑm sūt magnitudinem: ⁊ deinde
cū aqua ad bibendum det. Et est qñ infant. in coxa
accidit exconiatio: ⁊ tūc quidem myrtus trita pulue
rizanda ẽ desup aut radix ireos pulueriz̄ata aut ro
se trite aut cipez aut oxdei farina aut lētuli.

La.iiij. de regie ifāti cū mutant ad etatē puertie

Oportet ut tota itētio sit in melioratio mo
res pueri ⁊ moderatio ipos: ⁊ hoc qdez ẽ
ut obsecuet ne fortis ira neq; timor vehe-

mens ei accidat neq; tristitia neq; vigilie: t illud sit ꝑsiderando semp ut ei adhibeat qd̄ desiderat t appeti it: t non permittat ee coraz eo aliquid qd̄ ipe abhorreat: t in hoc due consistunt vtilitates. Una in ipius anima ut crescat ipo a puericia sua existēte bonum mor t fiet ei habitus fixus. Et altera ei corpore ipius: qm̄ sicut mali humores malitie cōplexionis spēm sunt sequētes: ita cuz ex consuetudine acciderint segtur eos ꝓplonis malitia. Jra naq; vehemēt calefacit t tristitia multū exsiccat t pigritia strues laxat ialos t pplonem ad phlatis ꝓpetate inclinat. In tpa mēto ergo mozū custodia sanitatis ale t corpis simul ꝓsistit. Cū aūt puer a sōno excitatur balneādus ē: deinde dimittēdus ē ludere horazyna: postea aliquid ad comedēdū ei dandū: deide dimittendus ē ludere, plurus postea balneādus deinde cibandus t quāto plus possibile ē aquā supercibū bibere non est pmittēdus ne cibus crudus penetret antez digerat. Cū aūt ser habuerit ānos magistro tradēdus erit q cū doceat in quo etiā gradatim est ordinādus t neq; ē cogēdus assidue in scholis morari. Lūq; ad hāc puenerit etatē minus erit balneādus t ei⁹ labor ante comestionē erit augmētandus: neq; vinū erit ei dandū t ꝑpe cū aliquis calide cōplexionis fuerit t humide qm̄ no cumentuz qd̄ ex vino timet t ipm est cholere rubee in potatoribus gnātio ei cito aduenie:: t vtilitas que ex vini potatione gnātur est vane, puocatio t humectatio iunctura: quoz non indiget ipe. Non enī ei⁹ cholera rubea est multa q̄ in vrina sit, puocanda: neq; eius uncture humectatiōe indigent: sed pmittēdum est aquā dulcem limpidā fm̄ desideriuz in potu sumere. Et hic quidē erit cursus regēdi eos donec ad xiij. pueniant annos cū sollicitudine illi⁹ quotidiana quod in eis ē ex minoratiōe humiditatū ipoz ex pcessione exsiccationis t indurationis. Ordinandi ergo sūt minorādo exercitiū t sepando ab eo qd̄ nos laborare facit int̄ puericiā t adolescentiam t temperatū comitetur exercitiū. Post hanc ꝺo etatez sit eoz regimen: regimē sanoz t cōseruatio sanitatis. Nos igit ad ipaz mutemus t sermonē de reb⁹ premittam⁹ in quo cōtinent rei habene i regimine adolescentiū necessarie t ab exercitio incipiam⁹.

Doctrina scda dictiōis tertie de regimine qd̄ est sōe albaleghit cui⁹ sunt. xvij. capla.

Caplm̄. i. de regimine adolescētiū cōi t ꝓseruatiuo sūma de exercitio.

Propterea q̄ plūmū regiminis ꝓseruatio
p nis sanitatis est ut nos exercitemur postea comestio: deinde dormiendi regimē ideo sermonem ab exercitio incipere debem⁹. Dicem⁹ itaq; q̄ exercitiū ē motus voluntarius ꝓpter quez anhelit⁹ magnus t frequēs est necessari⁹. Et ad ipm quidē peragēdū cōuersus fm̄ moduz sue equalitatis t in hora sua nullo indiget coz medicamentoz que mālibus necessaria sunt egritudinibus: t egritudinib⁹ que ea sequūtur t ex eis accidūt: t hoc qdem ē cū reliquū ei⁹ regimen cōueniens ē t rectū: t huiꝰ quidem declaratio est qm̄ quemadmodum scis nutrimēto indigētes sum⁹ t nostre cōseruatio sanitatis ē ex nutrimēto nobis pueniēte quod equale existit in quantitate sui t qualitate. Nullū aūt ex nutriēnib⁹ que sunt in potēcia cū oi totalitate sui ad nutrimētum mutatur in effectu: imo in vnaquaq; digestione aliq̄ ex eo superest ꝺsuitas ad quā euacuādaz studet natura. Verūtamē nature euacuatio solūmodo nō est euacuatio completa: imo ꝓcludubio ex ꝺsuitate cuiuslibet digestiōis remanet absterso t ipressio. Lūq; hoc frequēter fiet t uerabitur t aggregabit ex eo aliquid mensurā habēs, puenient ex eī⁹ aggregatiōe ꝺsuitates male co⁹p⁹a multis ledētes partibus. Cum enī⁹ putrescient egritudines gnābūt putridas. Et si ip⁹ qualitas fortis fiat malinaz generabunt ꝓplexionis: t si earū quātitates multiplicent, pueni ent inde accidētia repletiōis predicta. Et si ad aligd mēbrum fluxerint apostemata gnābūt t ipaz fumi substātie spūs complexionē corumpēt. Nobis ergo necesse ē eas, pcludubio euacuare. Eaz aūt euacuatio fm̄ plumū nō complet neq; est cōueniēs nisi cū medicinis fiat venenosis que, pcludubio naturā frangūt que etiā si venenose non eēnt nō posset esse gn eas bibere nature laboriosū eēt: quēadmodum dicit Hyp. q̄ medicina purgat t inueterat. Et ꝑter hoc totū cum humoze ꝺsuo euacuant ex hūiditatib⁹ nālibus t spū qui ē vite substātia partē magnā: t hoc qdē totum ē ex eo qd̄ virtutē membroz ꝓncipaliū t eis seruiētium debilitat, hoc ergo t alia sūt impedimēta repletiōis cū in sui dispositione dimissa fuerit: aut cū euacuabit. Ampl⁹ exercitium est res que magis, phibet ne repletionis materia cōgregetur cum alia regimina conuenerint ei t est id quo calor innatus renouatur t corpus leuitatis cōfert vsum. Ipm nāq; subtilem amplificari facit et lozem t quod ex ꝺsuitatibus ꝓgregatur quaq; die dissoluit t motus eas in labēdo iuuat t ad loca vnde egredi solent perducet. Omnib⁹ ergo diebus ū ꝓgregat ꝺsuitas de qua sit curandū: t ꝑter hoc ē sicut dixim⁹ q̄ calor innatū accrescere facit t ūcturas t cordas duras efficit: quāobrē opationes efficere possūt t a passionib⁹ secure fūt t membra apta redit ad nutrimētum recipiendum: ꝑpter illud quod ab ipsis ex ꝺsuitand⁹ expellit. virt⁹ igit attractiua mouetur t membroz duritiem resoluit t membra facit leuia t humiditates subtiliat t poros dilatat. Exercitium autem relinquens in ethicam frequenter incurrit: quoniam membroz debilitantur ⁊ rutes, ꝑterea q̄ motum diminuunt qui innatum eis defert spūm qui vite cuiuslibet membra insit fm̄ existit.

Caplm̄. ij. de specieb⁹ exercitij.

Exercitiū aliud ē ad qd̄ pueniꝰ ex occupat
e one alic⁹ hūanaz opationū: aliud ē exercitiū puz qd̄ ē illd qd̄ itēdit. s. qd̄ ē exercitiū hm̄ ex quo exercitij ḡrūt inuamēta qd̄ hz ꝺfial. Et exercitiū aliud ē multū: aliud ē paucū: aliud ē forte t ve-

hemēs: aliud est debile t leue: t aliud ē velox t aliud est tardū: t aliud est arthicū. s. ꝓpositū ex fortitudine velocitate: t aliud est laxū: t inter oia duo extrema reperitur equale. Exercitij ꝺo spēs sunt luctari t manus manib⁹ ꝓtrahere et pcutere in mādibul⁹ t currere t incedendi velocitas t iacere cum areu t saliere sursū ad rem a q̄ fiat suspēcio t sup pedēnū. t cum ense aut cū lancea scrimire t egrare equos t caschumanib⁹ qd̄ est vt hō sup pedū extremitatē stet t manus suas ante retro veloci actēdat motu. Et he qd̄ sunt exercitij spēs notabil. Et subtilū ꝺo exercitiorū speciebus est exercitiū qd̄ fit in vndatoib⁹ t in curuis stando aut sedendo aut iacendo aut quam nauiculam piscatoz. Isthis aūt fort⁹ ē vectari in equis t camelis t lecticis t in plaustris vehi. Et ex fortiozib⁹ qd̄ exercitijs sunt ea q̄ fiunt campestrib⁹ armis t est vt hō cursum stringat suū in loco campestris ludi vsq; ad finē: deinde retro redeat t incessanter spaciū quaq; reuersione minuat donec in medio stet capite reuerso. Et ex eis est loca costarū q̄ sunt sub ascellis manib⁹ ad anteriora portectis bachijs verberare t manus ad inuicem ꝑcutere t in plano salire t in alto t ludere cū virgis alcheiseran retortis. Et cū pila magna t ꝑua t ludere cū reuolutōe ⁊ virgaz: t in adiutoriij musculis se ad inuicē capiendo t eleuare lapidē t equos currere t ipsos in circuitū retroducere. Lūbatale quoq; mīlitas habet spēs: ex quib⁹ est vt quisq; luctantium in medio sui cōparis man⁹ suas teneat t ipm ⁊trigat t quisq; ipsoz laboret vt a suo socio soluatur alteros ipm tenēte. t est tertiū vt manus suas supra sui⁹ comparem torqueat t dextram suam ad sui cōparis dextram portrigat t sinistram ad sinistrā t facie ipsius ad ill⁹ faciem ꝓuersa t ipse eleuet eū ad supiora: deinde reuoluat eū t q̄sq; incuruet t q̄sq; erigat. Et ex eis est impulsio q̄ duob⁹ sit pectoribus. t ex eis est vt quisq; eoz sui cōparis collū teneat t ipm ad terram trahat: t ex eis est pedes torquere t ipso pnere t calcaneos sui cōparis sui calcancis aperire et q̄ his silia existunt ex modis quos luctatores faciunt.

Et exercitijs ꝺo velocib⁹ est vt quisq; duoz comparium locū cū suo cōpare velociter permutet t saliendo ad posteriora retrorsū tendat: t altera ad anteriora fm̄ ordinē aut ablq; ordine: t ex eis est exercitiuz q̄ fit duab⁹ acubus sub sellioz frequēter ad posteriora saliendo: t est vt homo stet in aliquo loco: deinde a duob⁹ sui lateribus duas sub sellioruz acus in terrā figat int̄ quas sit vn⁹ passus postea incedat mutando que a dextra ad sinistram t quea sinistra ad dextram t sit hoc q̄ velotius possibile fuerit. Et exercitia quidem fortia t velocia sunt quietibus admixta aut exercitijs suauibus: ampl⁹ exercitia fieri debent fm̄ diuersos modos t nō fm̄ vnū est standū: vnūq̄q; ꝑterea membrū exercitij habz sibi ꝓpriū: t manuū qdem t pedū exercitium nō est res occulta. Pectus vero t membra anhelit⁹ q̄sq; exerceitant voce graui t magna t q̄sq; acuta t inter eas mixta. t hoc etiam exercitiū est oū t ꝓlue-

et ligue t collo t decorat colorē t mundat pectus t ipsum exercitat cū exsufflatione t retentione anhelitus: t hoc erit toti corpori aliquod exercitium t ipsius dilatat cannales: verūm magnam lōgo tēpore efficere vocem est timorosum: t si que fortis est pdurēt necessaria sit multa aeris attractio in qua ē timor t si sit longa erit necesse multū expellere aerē in quo magnus existit timor. Qd legendū ꝑterea suauiter est incipiendū: deinde vor ordinate ē exaltanda postea eū vor fortior facta fuerit t crescit t lōga fuerit tempus ipsius ponen. erit temperatuz: q̄sq; tunc magnā affert iuuamentū. Qd si ei⁹ tps plōgabitur erit in ipso tunor temperatus t sanus. Unusquisq; ꝑterea hō fm̄ se habet exercitiū. Exercitiū ꝺo qd̄ est debile sicut reuolutio in cuna illis est ꝓueniēs quos febres debilitauerit t ꝓualescēb⁹ q̄ se mouere nō pūt neq; sedere t quos hellebori potio debilitauit t q̄ sicut ip̄m sunt t egritudinē in diaphragmate habentis. Lūq; suauiter fiet dormire faciet: ventositates dissoluet t ꝓfert religs egritudinū capitis sic supori t oblitioni t cōmouebit desideria t naturam excitabit. Cū aūt sup lectū fiet motus erit ꝓuenientius ei q̄ habet sicut h̄ mitriteum t febres ꝓpositas t phlegmaticas t hūi h̄ydropisim t dolorē podagricū t egritudines renū qm̄ hec inundatio materiam efficit aptā euulsioni: t debile qdē ei q̄ est debilioz t forte ei q̄ est fortioz. In plaustris aūt vehi habes efficit opationes: sed humores magis q̄ huiusmodi ebulire facit. Et ē ēt cū qdā plaustris vehūt facie retrouersa qd̄ visus debilitati t ei⁹ obfuscationi magnū ꝓfert iuuamentū. In puis ꝺo nauib⁹ t magnis ferri ꝓfert lepre t h̄ydropisi t apoplexie t frigiditati stomachi t ei⁹ inflationi: qm̄ cū coram litoribus maris fuerit ꝓmouebit ei vomit⁹: t deinde gelcet t ꝓfert stomacho ꝙz nauib⁹ ferri in mare altū est fortius in remouēdo egritudines q̄s noiauim⁹, ꝑpter q̄ fm̄ alaz leticia t tristitia diuersificant t fm̄ membra nutriēdi eoz: ergo exercitiū corporis exercitium est sequēs. Ultimo ꝑterea exercitat res inspiciēdo minutas: t q̄sq; ordinando ip̄m vt res luminosas leuiter intueat. Auditⁱ⁹ etiā exercitat sonos auscultando: occultos t q̄sq; auscultando magnos. Unūquodq; etiā mēbz exercitiū habet sibi ꝓpriū: t hoc qdē in ꝓseruatōe sanitatis cuiuscūq; mēbri referem⁹ cū libz disponem⁹ ꝑticulare. Exercitio ꝑterea viens sibi cauere debet ne exercitij calefactio ad id qd̄ ex mēbris suis ē debile pueniat nisi fm̄ modū ꝓsequēdi: ōbi gra oportet vt cui varices accidūt pedes i exercitio quo vtik nō multū moueat: ꝙz ipz diminuat t suuz ꝑficiat exercitiū cū eis q̄ sūt corpis supioris sc̄z collo t capite t māib⁹ iō vt exercitij opatio ad ipsi⁹ pedes a supioib⁹ ꝓueniat. Corpis, ꝑterea debil exercitiū oportet vt sit debile t fortis vt sit forte. Et ē tibi sciēdū q̄ vnūquodq; mēbz ꝑ se hēat exercitiū qd̄ ē sibi, ꝑpriū: vt quēadmodū oculo est ꝑpriū intueri qd̄ ē subtile t gutturis vocē ingrossare vl augmētare postq; hoc ordiate fit t sūr dens t anteriora: t eodē mō omne in suo capitulo.

La.iij. de hora mesipiendi exercitiū ⁊ mensurā eē ⁊ ordinandi ipsum.

Hora qua inceptio exercitij ꝓparat hoz vt corpus sit mūdū ⁊ ne in partib⁹ intranco rū ⁊ venarū chimi siluestrel ⁊ mali existāt quos exercitiū in corpe diffundat: ⁊ vt cibus exteri us ꝛ sit digestus in stomacho ⁊ epate ⁊ venis ⁊ ut alterius cibi hora iam aduenerit. ⁊ hoc quidem declarat vrine ꝑm substantiam ⁊ colorē maturatio et erit hec prima hora digestionis. Cū enī iam longe fuerit ⁊ natura aliquo spe in nutrimēto ministrare defierit ⁊ igneitas in vria accēsa fuerit ⁊ citrinitatis naturalis terminus transierit exercitiū ipedīēs erit quoniā virtutem deijciet: ⁊ ꝓpter hoc dixerūt qđā q cū forte exercitiū necessariū est bonū est ne sit stomachus vehementer manitus: imo sit in eo paucū n itricis: ⁊ in hyeme quidem sit grossius ⁊ in estate subtile. Amplius qui exercitatur si est plenus melius est quā si exercitetur cū est vacuus. ⁊ melius est ut exercitetur cum est calidus ⁊ humidus quam ut exercitetur dū est frigi. ⁊ sic. Et ex horis quidē ipsi⁹ melioꝛ est equalitas. Est aūt cū exercitiū hoiem calide ⁊ sicce ꝓplexionis ad egritudines pducit: cum igitur discellerit ab eo sanabit. Oportet ꝓterea ut qui exercitat incipiat ⁊ superfluitates ab interioꝛb⁹ expellat. (intestinis ⁊ uelica. deinde exercitetur. verūtamen ꝓparationis fricatione ꝓius vsq; q̄ naz vnificet ⁊ poꝛos dilatet: ⁊ oportet vt fricatio cū re aspera fiat: deinde oleo inungat dulci: postea ꝛ oꝛ clinem inungat donec mēbrū ꝓpulsione nō vehemētis penetrationis ꝓparatur ⁊ fit hoc manib⁹ multis ⁊ diuersis obuiantibus sinb⁹: ⁊ vt hoc ad oēs musculoꝛ pueniat partes: deinde dimittatur fricatus ⁊ exercitari incipiat. In tempoꝛe aūte veris hoꝛarū ipsius melioꝛ est, que est iuxta meridiē i domo tpata: ⁊ in estate oportet ipsū ꝓcedeꝛ. In hyeme vero rationi cōueniens erat vt fere vsq; ad noctem tardaret: sed alia ꝓhibentia hoc vetant: in hyeme igitur locus repetieri debet ⁊ temperate calefieri: deinde exercitio vteū. in hoꝛa que melioꝛ existit ꝑm illud quod diximus in digestione nutrietis ⁊ expultione superfluitatū. In quantitate autez exercitij tres res sunt considerande. Una eaz est calō quoniā dū in ipso bonitas augetur adhuc est hōa. ⁊ secūda motꝰ: quoniā dū leues perseuerāt adhuc est hora. ⁊ tertia mēbroꝛ dispositio ꝑm ipsoꝛ inflāmationē quoniā duz ipsoꝛ augetur inflāmatio adhuc est hora. Cū aūte dispositiones iste minui ceperint ⁊ sudoꝛ vaporalis ⁊ resudatio liquida facta fuerit dimittēdū erit. Cū aūt dimissū fuerit redeundū est ad oleū quod sudare facit ꝓcipue si anhelitum sui exercitans tenuerit. Cuncz die primo terminuz exercij ipsius cognoueris ⁊ ipsū nutrueris ⁊ nutrimentis quantitatē quā tollerare valet cognoueris nū in secūda die mutes: sed nutriens ipsius ⁊ exercitium in die secūdo mensura ꝑm eius terminuz in die prima.

Capitulum. xiij. de fricatione.

Fricatio alia est dura que extēdit uel ispissat: alia ē mollis que laxat: ⁊ alia ē multa que macrescere facit: ⁊ alia ē tēperata que ngrossat. Cuncz hec ꝓponētur ꝓueniēt paria nouē: ⁊ est etiam fricatio que est aspera. i. cū pannis aspertis que sanguinē ad exteioꝛa velociter trahit: et alia est leuis cū palma aut cū pānis lenibus que sāguinē cōiungit ⁊ ipsum in mēbro cōtinet. Ad aūte ex fricatione querītur est coꝛpoꝛ raroꝛ inspissatio: ⁊ molliū induratio ⁊ spissoꝛ rarificatio ⁊ duroꝛz mollificatio. Est ꝓterea ꝓparationis fricatio q̄ est ante exercitiū ⁊ incipit fieri suauiter que cū voluptas surgendi adest stringit ⁊ indurat. Et est fricatio reductionis que est post exercitiū ⁊ vocat cūā. fricatio quiescere faciēs: ⁊ qđ in ea intendit est superfluitatū in musculis retentaruz resolutio ex eo quod ꝓ exercitiū non euacuat vt napoꝛtet ⁊ nō accidat fatigatio: ⁊ oporteꝛ quidē ut hec fatigatio mollit ⁊ sua uiter fiat. Doz que ex ea melioꝛē ē ipsa que est cū oleo que cū duritie ⁊ grossitie ⁊ aspeitate faciēda nō est quoniā mēbra inde exasperātur ⁊ pueri ab augmēto prohibent: ⁊ in adolescētib⁹ ē ci⁹ ipedimētū minus. Ad si in fricatione cōningat erroꝛ qui ad ꝓtem duricie declinet est sanio: erroꝛe qui ad mollitiē ꝓtē declinat: q̄n forte resolutionē facilius est coꝛrigē q̄ molli fricatione ad recipiēdū. coꝛruptioēm ꝓparare: ⁊ fricatio dura ⁊ aspera cū supflua fuerit ⁊ coꝛpoꝛe puerꝛ ipos crescere ꝓhibeat. Et tu quidem nūc inuenies post apud rememoratiōem hoꝛe fricationis ⁊ cōditionū ipsius: veritamē in hac hōa reductioni declarationē addemus. Dicem⁹ itaqz q̄ ipsa ꝓ certo est ac si esset altera ꝑs exercitij in q̄ cū oleo incipiēs. est ⁊ fortitudine: deinde cuz ea ad mediocritatē ē declinādū neqz dū in sua existit fortitudine est dimittēda: ⁊ melius quidē est vt duz sit multe super eā ꝓiungantur manus. Fricatus ꝓterea mēbra sua fricata post fricationez extendere oz ut ab eis superfluitates expellāt ⁊ fascīā sumat que ad partē mēbroꝛ oium ipsis extensis ꝓcedat ⁊ q̄n to plus poterit suū ꝓtineat anhelitū ⁊ ꝓ cipue cum musculi vētris lassi fuerit ⁊ pectoris musculi si facile fuerit extēdētur: postea etiā musculi ventris in fine rei parū extendantur vt intestina aliquam inde habeant reductionem ⁊ inter hoc ⁊ hoc cat ⁊ se supinum ꝓiciat ⁊ suoꝛ pedes pedib⁹ sui cōparis commisceat. Exercitiū vero excellentes aere inter suas tinet exercitia: sed tū reductio q̄qz in medio iter ponitur exercitio. Ipsum nāqz dimittitur ⁊ deinde ad ipsū redit ur si ꝓlongādi exercitiū voluntas affuerit. Non aūt multa indiget fricatione cum oleo qui vult reductoēz nisi in ipo dispositō fuerit q̄ sibi non placet ⁊ nisi non reductoēz ꝗrat. q̄ si fatigatoēz senserit oleo inungat sicut nomi: dim⁹. Et siccuatē si senserit fricatio augmētanda erit donec ad eq̄litatem ꝓueniat. Fricatio ꝓterea q̄qz iuuat ⁊ fortū ꝓcessio cū tēpus est dormiendi: q̄n corpus alleuiat ⁊ humiditates ad ūcturas fluere ꝓhibet.

Capl'm. v. de balneo ⁊ nominandis balneis.

Hic aūt hō in cui⁹ regimine noster ꝓsistit sermo balneatio resolutionē faciēs nō est necessaria: q̄n coꝛpoꝛ ipi⁹ est mūdū: ⁊ neqz balneo indiget eget ipo nisi ut ab ipo hēat caloꝛē subtilem ⁊ humiditatē ꝓtā. Quapꝛopter isti in ipso nō multa debent facere mora. Dō si in fontē descenderint in ipm ingrediātur quousqz iparū rubet ⁊ inflatur superficies ⁊ in ꝓncipio resolutionis ab eo remoueant. Et aer in circuitu eoꝛ aquā dulcem fūdēdo humectet: deinde velociter lauentur ⁊ egrediātur. Oportet ꝓterea ne exercitat⁹ ad balneū velociter pergat donec ꝑfecte quiescat. Balneoꝛ vo dispositiōes ⁊ coꝛ ꝓditiones iam declarauit: ⁊ in alio loco retuli. Verūtū qo hic dicē debem⁹ ē q̄ oēs balneādi ꝑm ordinē balnei calas ingredi debēt: ⁊ neqz in domo calida moꝛētur nisi ꝑm quātitatez que eis nocumētum non inferat ⁊ requiescere faciat ꝓpter su perfluitatis resolutionem: ⁊ coꝛpoꝛis ad nutriens ꝓparationē a debilitate ipm custodiendo tabaliqua forti causaꝛ sebuū putridarū. Qui vo impinguari desiderat balneū post comestionē ingredi atur si secur⁹ fuerit ne opilatiōes accidant. Et qui bñ se custodire voluerit si calide fuerit complexiōis oꝛ ymel bibat ꝓpter opilationū ꝓhibitionē. ⁊ si frigide fuerit ꝓplexionis diamētastrū sumat ⁊ diatriōnpipereon. Qui aūt vult resolutionē ⁊ macrescere balneādus ē dum ē famelicus: tibi multū moꝛetur. Sed q̄ sanitatē vult ꝑseruare balneū ingredi debet postq̄ digestū est qō ē in stomacho ⁊ in epate: ⁊ si timet ut cholera ebuliat rubea si hoc fecerit ⁊ se ieiunus balneauerit aū balneationērem sumēdo subtilē quam comedat. Et q vo calide, existit cōplexionis cholera abundās rubea hoc ē ei necessariuz ⁊ humus ab ingressu dom⁹ balnei caliditate ꝓhibēdus ē. Ex eis aūt quib⁹ isti cibant melī⁹ est panis in zucco fructuū infusus aut in aqua rosa. Et se custodire debēt ne ē frigidā actu bibant in egressiōe balnei aut in balneo: q̄n pori sunt aperti q̄re frigiditas nō tardat q̄n ad mēbroꝛ ꝓcipalium coꝛpoꝛa ꝓcedat ⁊ ipoꝛ coꝛrumpat ꝑtes ab oi quoqz re vehemētis caliditatis se custodire debēt ⁊ ꝓcipue ab aqua: q̄n si eam sumpserint timendū erit ne cito ad mēbra penetret ꝓcipalia ⁊ accidat pthis ⁊ ethica. Ꝓterea sibi caueāt ne cito balneū egrediantur ⁊ caput post ipm discooperiant: ⁊ coꝛpoꝛ ad recipiendū frigiditatē exponāt. Et balneo vo egredi debent si tēpus fuerit hyemis suis bñ cooperti pannis. Sed q̄ febrem hz a balneo se custodiri oportet in hora febris ⁊ q̄ solutionē habet continuitatis aut apostema. Et tu qđē iā sciuisti er eo quod ꝓcessit q balneum ē calefaciēs ⁊ infrigidās ⁊ hūectās ⁊ delicians ⁊ iuuās ⁊ ipediens. Et ci⁹ qđē iuuamēta sūt sōni facē ⁊ apire ⁊ abstrahē ⁊ resoluere ⁊ digerere et nutrimētū ad cutis supficiē attrahere: ⁊ ipi⁹ iuuamētū nō est nisi in resolutione ei⁹ qō resoluī volūt ⁊ in expulsiōe ei⁹ qō volūt expelli m ꝓte nāli ⁊ in retētione vētris ⁊ remotione fatigationis. Et⁹ aūt ipedimēta sunt debilitare coꝛ si multum moꝛati fuerint ⁊ facere syncopim ⁊ nauseā ⁊ hūoꝛes quietos mouere ⁊ eos ad putrefactionē ꝓparare ⁊ cū eis ad membroꝛ debilis receptacula declinare: ergo ab eis accident apostemata in occulto membroꝛ ⁊ in eoꝛum superficie.

Laplm. vi. de abluti⁹ē q̄ sit cū aqua frigida.

De qđē ꝓuenies nō ē nisi cui⁹ regimē vndiqz conseruat ⁊ cui⁹ etas ⁊ ꝛt⁹ ⁊ figura ⁊ ꝑs sunt ꝓuemētia: ⁊ neqz fastidū neqz vomitū neqz rētez neqz vigilias neqz reumatismos hz: neqz ē puer neqz senex ⁊ in hora in q̄ ipi⁹ coꝛpus est leue ⁊ motꝰ ꝓuenientes. Et ē cū hoc sit post abluti onē aq̄ calida factā ad hoc ut exteioꝛa fiāt foꝛtioꝛa ⁊ ut caloꝛ retineat nālis. Dō si voluntas affuerit ut ūstud sit oporteꝛ ne aq̄ multū sit frigida: imo sit tpata ⁊ est cū hoc sit post exercitiū: ⁊ tūc qđē oporteꝛ ut fricatio aū ipam fiat foꝛtioꝛ q̄ solebat. sed inunctio sit ex oleo qđēadmodū solebat ⁊ sit exercitium post fricationē ⁊ inunctionē tpatam aut sit parum velocius q̄ solebat. Deinde post exercitiū in aq̄ frigida subito natet ut ipius membra simul dura fiant postea ꝑseueret in ea ꝑm mēsurā sue leuitatis: ⁊ quāruz tollerare valet anteq̄ supueniat hoꝛripulatio: deinde cū egressus fuerit fricet sicut noiabim⁹ ⁊ ci⁹ ab⁹ augmentū suscipiat ⁊ potus diminutionē. Et ꝑsideret tpus reuersionis sui coloris ad ipm ⁊ caloris ci⁹ ex quo si velox fuerit sciet q̄ a⁹ mora fuit moderata: ⁊ si tarda fuerit sciet q̄ mora ꝓlixioꝛ fuit q̄ debuit.

Ipe igit alio die mensurabit ꝑm q̄ ex hoc scitū fuerit. Et ē cū post fricationē ⁊ coloris ⁊ caloris reuersionē reteruz aquā ingredi. sed q̄ hoc agē voluerit gradatim i ipo ꝓcedat ⁊ calidioꝛe die q est in estate hora seruoris ꝑus incipiat ⁊ sibi caueat ne vēnus sit ibi ⁊ ne illud post coitū pagat: neqz post cibū q non sit digest⁹: neqz faciat hoc post vomitū: neqz euacuationez: neqz post colicā passionē: neqz vigilias: neqz coꝛpis debilitatē: neqz stomachi: neqz post exercitium nisi q illud agit sit valde foꝛtis ꝑm modū quem diximus. Cū aqua aūte frigida lauari ꝑm modos quos diximus caloꝛē nālem subito ad interioꝛa pellit. Postea cōfoꝛtat ipm ut foꝛtioꝛ fiat ⁊ egrediatur extra multum.

La.vij. de regimine ei⁹ qō comedit ⁊ bibit.

Oportet ut sanitatis ꝑseruatoꝛ: studeat ne ci bi ipi⁹ sba sit aliqō nutrietū medicinaliuz sīe olera ⁊ fruct⁹ ⁊ relīq̄ ab ipsis: q̄n subtilitia sanguinē sūt adurēta: ⁊ grossa sūt ipm phlegmatici faciēta ⁊ coꝛp⁹ grauātia. Oporteꝛ aūt ut cib⁹ sit talis q̄les sūt carnes ⁊ ꝑe carnes hedoꝛ ⁊ vitulorū lactēū paruoꝛ ⁊ agnoꝛ annaliū. Et minicum ab eīneis reb⁹ purgatū qō ex messe sana fuerit collectū cui nullū accidit nocumentū ⁊ res dulcis que nūtis ꝓpōnis ⁊ vinū bonū odoꝛem bonū habēs. Ellia aūt ab ilis nō respiciat nisi ꝑm modū fuerint medicatiōis aut ꝑm ꝑseruationē. Fruct⁹ tū nutrienti magis silles sūt ficus ⁊ vue valde mature ⁊ dulcili in regionib⁹ ⁊ ciuitatib⁹ in qb⁹ ē ꝓsueuerunt. Verūtū cū aliqs hec comederit si supfluitas inde

ꝓuenerit ad ipam festinet euacuādam. ¶Oportet ꝓterea ne aliqs comedat nisi post desideriū: neqꝫ in hoc tardet cū desiderīū ebullerit nisi fuerit mendosum ut ebrioꝝ desideriū ꝛ habētiū fastidiuꝫ qñ tolerare famē stomachū putridis replet humoꝛibus. ¶In hyeme ꝓterea nutriēs actu calidū comedat: ꝛ in estate frigidū: aut qđ parue sit caliditatis: ꝛ neqꝫ caliditas neqꝫ frigiditas ad rē perueniat quā sustinē nō possit. ¶Scias aūt ꝙ nihil ē deteri⁹ saturitate i tpe fertilitatis quaꝫ fames ſ̄egtur in tpe sterilitatis ꝛ ecōuerso. sed nō ꝙuersio ē deterioꝛ. ¶Cū enim⁹ enim multos quib⁹ in tpe sterilitatis cibus deficit: postea cū in tpe fertilitatis abūdauit repletos fuisse ꝛ mortuos: licz vehemens repletio in q̄libet dispositione sit pernecabilis siue ex comestione sit: siue ex potu. Quot nāqꝫ hoies supflue se repleuerūt ꝛ suffocati interierūt. ¶Cū aūt erroꝛ cecideri⁹ i comedēdo aut bibendo aliqđ medicinalū nutrientiuꝫ regendum erit quō digerat ꝛ matureſcat ꝛ ipe custodiendus a malitia cōplexionis que ex eo timet accipiēdo post ipm qđ sit ei ꝓtrariuꝫ donec digeratur. Ad ergo frigidū fuerit sicut cucumer ꝛ cucurbita tpetur cum eo qđ ei existit ꝓtrariū sicut allea ꝛ porri. ¶Et si fuerit calidū tpetur cū eo etiā qđ ei fuerit ꝓtrariū sic cucumeres ꝛ portulaca. ¶Et si opilatiuū fuerit fumat qđ aptat ꝛ euacuet: deide famē diu tolleret. Et neqꝫ ipe neqꝫ oēs q̄ sāitatē custodire volūt aliqđ cōedāt nisi desideriū fuerit certū ꝛ stomachus ꝛ lupioꝛa interest nat⁹ a ꝓmo nutriēte euacuata fuerint. Ad eni in coꝛpe ē deteri⁹ ē nutriēs sup nutriēt qđ nō ē digestū mittere. ¶Et ꝓterea nihil est deteri⁹ q̄m fastidiū ꝛ ꝓpe cū fuerit fastidiū ex malis natrientib⁹: qñ cuꝫ fastidiū ꝓuenerit ex grossis nutrientib⁹ hereditare faciet iunctur⁹ dolores ꝛ renū ꝛ diuiam ꝛ podagram ꝛ splenis ꝛ epatis grossitiē ꝛ phlaticas egritudines ꝛ melācolicas. sed cū ex subtilib⁹ acciderit nutrientib⁹ ꝓueniēt ex ipo febres acute ꝛ erratice ꝛ maligne ꝛ apostemata mala acuta. ¶Verūtū qñqꝫ necesse ē aliqđ cibū aut rē cibo simile mittere sup altū cibū qua sit ei sicut medicina. vbi gra sicut illi q̄ nutriēta comedūt acuta aut salsa: deinde post tps in quo nondū cōpleta fuit digestio ꝓsequēter eis adiūgūt res humectātes ex nutriēt⁹ saporē nō habentibus. ¶Et istis qđē hoc sufficit regimē ꝛ exercitiuꝫ nō est eis necessariū. ¶Et hoꝛ ꝓtraria dispositioni est dispositio coꝛ q̄ grossis cibarijs post aliqđ tps ꝓsequent admiscēt qđ velociꝰ digerit ꝛ ē acutū. ¶Amplius paruus moꝛ⁹ post comestionē ipaꝫ in stomacho quiescē facit ꝛ ꝓpe cum dormiēdi post ipaꝫ volūtas affuerit. ¶Accidentia ꝓterea aīe horribilia et motus coꝛporei fortes digestionē fieri ꝓhibēt. ¶Et in hyeme qđē cibi pauci nutrimēti nō sūt edēdi sicut olera. sed nutriēs magis ē edendū qđ est ex grauis ꝛ fortis etiā soliditatis: ꝛ in estate ꝛ hyeme ꝓtraria. ¶Ex cibo etiam nullus ita est replendus ut nō sit ibi locus supfluus. sed ab eo ē remouēdus reliquijs desiderij adhuc in aia remanētibus. he eni famis reliquie post horā vnā destruūtur. Cum hoc ꝙsto ē cō

seruand⁹: qñ deterioꝛ comestio ē que stomachi faceit grauitatem: ꝛ deterioꝛ potus ē qui tpamentum egredit ꝛ in stomacho natat: ꝛ si aliquo die supfluerit sequenti die famelic⁹ maneat ꝛ lōno vtatur, pluꝛioꝛ in loco tpato in quo neqꝫ sit caloꝛ neqꝫ frigiditas. Nō si lōnus ei nō aduenerit multo vtat incessu sua uit ꝛ cōtinuo in quo nō sit quies neqꝫ requies ꝛ parū puri vini bibat. ¶Ruffus inquit: Incessus h̄ mihi placet ꝛ ꝓpue post prādiū: qñ bonitatē operationis cene ꝓparat. Oportet ꝓterea ut post comestionē ꝓmo sup dextrū latus dormiat pauco tpe: deinde sup sinistrū reuoluat: postea reuoluat se super dextrū. Et debes scire ꝙ multis coopiri pānis ꝛ cernical eleuare ex illis existit q̄ in digerendo iuuant. Et ad vltimū qđ ut membroꝝ situs ad inferioꝛa sint declinantes: ꝛ nō ad superioꝛa. Et cibi qdem mensuratio existit ꝑm vsū ꝛ vtutem: ꝛ ut mensura ei⁹ in eo q̄ sane est vtutis sit talis cū ipm recipit qui ei grauamen nō afferat ꝛ hypocondria nō tendant neqꝫ inflet ꝛ rugitū nō faciat neqꝫ natet. ¶Et nō accidat ei eo nausea neqꝫ caninū desideriū neqꝫ casus neqꝫ ingenij pigritia neqꝫ inlōnitas neqꝫ ipius saporis in ructibus post tps reperiatur: qñ cum post longuꝫ tps saporis in oꝛe reptus fuerit erit deterius. Declaratur aūt ꝙ cibus sit tpatus cū ex ipo nō ꝓuenit magnitudo in pulsu ꝛ anhelitu ꝓpitas. hoc nāqꝫ nō accidit nisi ꝓpterea ꝙ stomachus ꝓpamit diaphragma ꝛ ꝓpter hoc fit anhelitus paruꝰ ꝛ inspissatur ꝛ cordis necessitas ꝑbet augmētum. ¶Magnificat ergo pulsus quoniam in virtute non existit debilitas. ¶Ille ꝓterea cui post comestionem accidit celiditas ꝛ calefactio non vna totum comedat boraꝝ: sed paulatim per interualla ꝓpterea ne ei ex repletione dispositio accidat que sit sicut tremoꝛ quē postea sequatur caloꝛ sicut fortis febris cum calebi cibus. ¶Amplius qui quantum ei sufficit digerere non valet comedendi numerum multiplicet ꝛ quātitatem minuat. Melancolicus ꝓterea nutriente indiget vehemēter humectante ꝛ parum calefaciente. ¶Colericus vero eo quod humectat ꝛ infrigidat: ꝛ ille quidem in quo sanguis calidus generatur ꝛ bonus nutrientibus indiget frigidis ꝛ pauci nutrimenti. Et ille in quo sanguis generatur phlegmaticus nutrientibus pauci nutrimenti indiget in quibus caliditas sit ꝛ subtilitas. ¶Nutrientia ꝓterea oꝛdinem in sui receptione habent in quo sanitatis conseruatoꝛ solicitus esse debet ne illud quod subtile est ꝛ cito digeritur post forte nutriens quod sit eo durius in cibo sumat: quia paruus digeritur ꝙm ipsum ꝛ super illum natabit non habens viam qua penetret, putrefiet ergo ꝛ corrumpetur: ꝛ coꝛrumpet illud quod ei admiscebitur. ¶Iste etiam non primo comedere debet cibum labilem: ita ut post ipsum cibum fortem ꝛ durum in cibo sumat: quoniam cum ipso labetur cum ad intestina penetrabit eo nondum tam integre digesto quantum debebat. ¶Pisces quoqꝫ ꝛ que eis similant post laboriosū exercitiū comedēdi non sūt, coꝛrūpūt. n. ꝛ coꝛ

rumpent humores. ¶Hominum ꝓterea sunt quidam quibus conceditur comedere illud in quo virtus existit supnea anteqꝫ suum comedant cibum. Et isti quidem sunt stomachi laxitatez habentes ex quoꝝm stomachis cibi descensus fit velociꝰ ꝛ non in eis moꝛatur donec digeratur. Quapꝛopter stomachi dispositio ꝛ eius complexio semper est considerāda. ¶Et ē etiā aliqs hominū in cui⁹ stomacho cib⁹ coꝛrūpit subtil ꝛ q̄ cito digeri solet: ꝛ fortis q̄ tarde solet digeri in ipso digerit. Et h̄ qđē ē cui⁹ stomachus ē igne⁹. Et ex eis ē q̄ huic exiſtit ꝓtrar⁹ quoꝝ gstꝫ ꝑm suū vsū est regēdus. ¶Regiones quoqꝫ naturas h̄nt, ꝓpias ꝛ vsus sunt res ei⁹ rōnem: ꝛ hoc qđē obseruādū ē: ꝛ oportet vt experimentū in hoc rō nē vincat. Est nāqꝫ cib⁹ q̄ solet comedi in quo aliqꝫ existit nocumentū ꝛ est ꝓueniēti⁹ bono nō vsitato. ¶Quaqueqꝫ ꝓterea figura ꝛ complexio hois cibū hꝫ ꝓueniētē ꝛ similē ad quē mutandū si volūtas ei⁹ affuerit nocumentū ei faciet ꝛ impedimentū. ¶Exhominibus quoqꝫ ē cui aliqđ nutrientū bonoꝝ ꝛ laudabilū nocet: ipm ergo relinq̄re ē ei cōueniēs. Ille vo in quo mala digerunt nutriēta ob hoc nō decipiat: qñ post dies in ipso mali gnābunt humores egritudines faciētes ꝛ ꝓnecātes. Et sepe etiā ꝓcedit ei in cui⁹ coꝛpe mali habent humores vt rem bonā largit comedat ꝛ ꝓpe cū non patit ventrē sibi solui ꝓptea ꝙ est debil. ¶Cū vo alicui⁹ coꝛp⁹ raꝛ fuerit ꝛ ad resoluendū facile nutriend⁹ erit ex nutriēte humido qđ cito digerat: licet raraꝫ coꝛpa magis tolerare possint nutriēta grossa ꝛ diuersa ꝛ sint lōginquiora ab hoc vt cause intrinsece ea ledant ꝛ magis apta recipe extrinsecaꝫ cāꝫ impedimēta. ¶Amplꝰ q̄ mltā placuit comedere carnē si ociosus fuerit frēquenter sibi minuere debet. ¶Et ille cui⁹ ꝓplexio ad frigiditatē declinat lāgueris bibere debꝫ ꝛ triferas ꝛ ex eis q̄ stomachū ꝛ intestina ꝛ venas q̄ sūt iuxta ea munificere ꝓsueuerūt. ¶Et nihil qđē deteri⁹ ē ꝙm diuersa nutriēta sil' adiū gere ꝛ post in comedendo tps ꝓlōgare. Cū eni postremū nutriēs aduenit ꝑmū iam incepit digeri: nutriēns ergo ptes in digerēdo non silant. Oportet ꝓtereа te scire ꝙ nutriēs meli⁹ ē qđ meli⁹ sapit, ꝓptea ꝙ stomach⁹ ꝛ vtus retētiua vehement ipsi applicant ē cū bone fuerit substāne ꝛ fuerit oia ꝓncipalia membra ꝑm opationē sibi adiuuicē cōuenientia ꝛ sana: ꝛ ista qđē est cōditio ꝙ si ꝓplexiōes sane nō fuerint ꝛ membra in suis ꝓplexiōib⁹ diuersificentur: fueruntꝫ epar a stō diuersū ꝑm diuersitatem q̄ sit supra naturalē nō erit istud ꝓsiderandū. ¶Ex impedimētis vo nutriētis bene sapoꝛosi vehement grossi ē ꝙ possibile ē vt hō ex eo multū comedat. Ex viciꝭ ꝓterea saltantis comestionis meli⁹ ē vt hō vna die semel ꝛ altera bis mane ꝛ vespere comedat. verūtū in hoc vsus vehementi est ꝓsiderād⁹: qñ si ille q bis in die comederes ꝓsueuit semel comedit debilitabit ꝛ lababit ei⁹ vtus. Si q digerēdi debilitatez habet bis comedere debet ꝛ raro comedat semel in die. Et q semel in die comedere ꝓsueuit si ad bis comedendū redibit accidet ei debilitas ꝛ pigritia ꝛ la-

uat naturā cū eo quod ē lene ⁊ nō fastidiēs sicut pu
ma ⁊ parū xiraſcet. Liqz desideriū reuersū fuerit
comedant: liqz corpora humida cū humiditate na
turali habentes veloci resolutioni sint apti neqz tm
famis tollerēt quantū corpora sicca pauce humidi
tatis habētes nisi humiditatis plena fuerit alijs ab
eis que sunt in substantia membroz eoz cum bone
fuerint ⁊ conuenientes ⁊ recipiētes vt natura eas i
nutrimentū in effectu complectum conuertat. Elimi
quoqz post cibū est ex rebus magis impediētibus
quoniā digerit velocit ⁊ penetrat ⁊ facit penetrar ci
bū cū nondū sit digestus ⁊ facit hereditare opilati
ones ⁊ putrefactiōem. Res preterea dulces ad fa
ciēdas opilationes sunt veloces: qm̄ natura eas tra
hit anteqz digerantur. Et opilatiōes quidem ad
multas producūt egritudines tales qualis est hydro
pisis. Grossities preterea aeris ⁊ aque que maxi
ma ē in estate ē ex eis que eibū corrūpunt. Idcoqz
non est mahū vt super ipsum vinū tēperatum bibant
aut aquā calidā in qua cocta fuerint xiloaloes ⁊ ma
stix. Et preterea cuius intestina calida fuerit ⁊ for
tia cū grossū comederit cibū frequēter accidet ut
ipsius nutriēs vēotalitatē efficiet ad stomachū ⁊ par
tes eius tendētes ⁊ egritudo mirachia ide etiā pro
cedit. Qui aūt stomachū habet vacuū cū rē co
medit subtilem stomachus post ipsam stringit: ⁊ si
postea rem comedere voluerit grossam refugiet ab
ea stomachꝰ neqz eā digeret quare corrūpit nisi in
ea tēpus post tū fuerit. Et in hmōi quidē dispositio
ne melius est vt grossius cibus paulati ēmittat: qm̄
stomachus tūc a subtili nō terebit. Qm̄ aūt in ali
quo comedēte repletio superfluerit: aut qz in eꝰ sto
macho aliquis mūdaucrit motus aut aliquis ad
miscebitur, potius ad vomeū. erit, pperandū. Nō si
hoc ei de ecerit aut vomere nō potuerit aquā calī
dā paulati bibat: qm̄ repletionē deponet ⁊ sōnū af
ferei. Ad dormieū. ergo se ꝓsternat ⁊ quantum vo
luerit dormiat. Nō si hoc nō suffecerit aut ei nō ad
ueherit cōsidera si te natura excusabit expulsiōe do
nū erit ⁊ si non inua ipsū cū eo qō ventre suauiē sol
uit. Et calefactū quidē cū tali qualis est trifera ⁊ suc
carū rosis egestionē faciēs aut mixtū cū oxigāo mu
rabato ⁊ infrigidatū cū tali quale est cyminū mura
rabatum ⁊ seriez ē ⁊ rambi. Et potu quidem im
pleri melius est q̄ impleri cibo Et ex eo qō est pue
niēs sumere est aloes post tale quale est cibꝰ hic ad
magnitudiez triū ciceꝛ aut mediā. ʒ. aloes ⁊ mediā
ʒ. masticis ⁊ sertam. ʒ. baurac. Et ex eo qō est le
ue est sumeē ex terebinthina ℈ q̄titatez duoꝛ ciceꝛ
aut triū Et est cum eis admiscē quantum ipa ē: aut
minus ex baurac Et ex eo qō pueniēs ⁊ vehemēter
laudatū ē ēpar epithymi cū vio. Quod si nihil ho
rum suffecerit dormiat sōnuz longuz ⁊ die vna a co
mestione abstineat. Et si alleniatus fuerit balneet se
⁊ pannuz calidum ventri supponat ⁊ nutriens sub
tulier. Et si cum hoc toto nō digestus fuerit ⁊ gra
uitate ⁊ tēsionem ⁊ pigritiā fecerit scias q̄ iam vene
replete iuuat ex suis superfluitatibꝰ: qm̄ nutrienti mul
to ⁊ superfluo ℈z accidat ut in stō digerat: raro tm̄ dige
ritur in venis: immo in ipis remanet crudū ⁊ extēn
dit eas ⁊ q̄nqz scindūtur ⁊ generat pigritiam ⁊ labo
rem ⁊ alices ⁊ oscitatiōes. Ipe igit medicādus ē cuz
eo qō ex venis expellit. Quod si nz hoc senserit: im
mo fatigatoez tm̄ aliquo tpe gelcat: deū fatigatōis
spēm que accidit medicē cū eo qō modo nomia
bim⁹. Si vo aliqs in annis multū ꝓcesserit nz ipsiꝰ
corpꝰ ex nutrimēto tm̄ recepit q̄tuz suscipiebat duz
ē iuuenis ⁊ eꝰ nutrientia fiant superfluitatē, non tan
tum debet comedere q̄tum solebat immo minus
Et cum ille qui regimē ingrossare cōsueuerat regim̄
subtiliauerit ⁊ ingrediēt ex aere in corpora mina ⁊ hoc est
qō regimnis grossitudo impediebat: sed iam nulla
regimis grossitudo impedit ea. In subtiliāte vero
regie cū ad ipz ingrossando redit accidunt opilatio
nes Et calor nutriētū impediēta emēdēt cuz su
rupo acetoso ⁊ q̄z maxime de seibus: qm̄ ipe ē ma
gis iuuans q̄z omnes spēs surupi acetosi si fuerit de
zuccaro. Si fuerit de melle simplex sufficit. Et
frigidoz que ex eis sunt cum hydromelle ⁊ surupo
ipiꝰ ⁊ diacymino. Et que ex eis sun ⁊ grossa ꝓpo
nem his calz cum surupo acetoso de fenꝰ semi
bus: ⁊ ꝓponem his frigidā ea cōzigat cum pauco
diatrionpipeon aut diacalamēti. Nutrientia vero
subtilia magis sunt sanitatis ꝓseruatiua ⁊ frutez mi
nus iuuant ⁊ fortitudinem: ⁊ grossa sunt istis ꝛria.
ei igit qui ꝓfortatōe indiget nutriētia fortis ꝛch imi
sunt necessaria ⁊ vehemētis famis ꝛriuz. Verūtn ex
eis non multū comedāt ideo ut digerant. Exerci
tati preterea ⁊ multi laboris magis sunt tollerantes
nutriēta grossa quoꝝ fortitā i digerēdo iuuat fortis
sōnus: ⁊ qz in ipso fuit, pfundi. Sz accidit eis, pptēa
q̄ multū sudāt ⁊ ex eoz corporibus multa resolui
tur quantitas q̄ ipsoz epata ex nutriēte rapiūt illō
qō nōdū fuit digestū ⁊ preparat eos ad egritudies
pnitiosas in fine vite aut in eius pncipio ⁊ ꝓpter qz
sunt in sua cōsidētes digestiua q̄ ex sua habēt dor
mitione qō destruit cū eis frequēter accidit vigilie
ppie cū seuescūt. Fructus preterea recētes non
sunt boni nisi laboriosis exercitatis cholera rubea
a būda nubꝰ ⁊ in estate ⁊ eos ante comestionem co
medant. Et ipse quidē sunt sicut chrysomila ⁊ mo
ra ⁊ melones ⁊ persica ⁊ pruna. Nō si alijs regant
rebus ⁊ nō istis erit melius: qm̄ oīs res que sangui
nē aquositate iplet que in corpore ebulliēt sicut succꝰ
fructuū extra: ℈z ea hora iuuamēti ꝓstet tū ipsuz
ad putrefactionē parat: ⁊ similiter illud quod san
guinē humore iplet crudo licet q̄nqz cōferat sic cu
cumeres ⁊ alcheret. Et ꝓpter hoc qui his nutrieti
bus multum vtuntur febribus sunt apti licet paius
infrigident. Et tu quidē scire debes q̄ humoi
aquoso plerūqz accidit vt siat pus ⁊ hoc erit cum
non resoluetur ⁊ in venis remanserit. ⁊ cū istis ꝛch
tijs vti cepint anteqz huiusmodi aggregētur aquo
sitates ⁊ illico cū fructus comederint etiā exercitē
tur resolvēt aquositates iste ⁊ minuel, ipedimētū qō
q̄ eas habēt, Scire quoqz debes q̄ cū in, sanguine

phlegma existit crudū aut aquositas ꝓhibet ne ci
bi nutrimentū corpori adhereat. Oportet preterea
vt qui fructus comedit post ipsos incedat: deinde
post ipsos comedat aliquid ad hoc ut labātur.
Nutrientia vero que aquositatē generāt ⁊ humo
rē crudū ⁊ cholerā generant febres propterea q̄ ea
que ex ipsis sunt aquosa faciūt sanguinē putrefiem
⁊ que ex eis sunt viscosa ⁊ grossa ꝓpterea q̄ toranni
na claudūt: vnde ex eis cholera ideo q̄ corpus calefa
ciūt ⁊ ꝓpter sanguinis acuitatē qui ex ea generat.
Olera vero cholerica qnqz multū ꝓcurit in hyeme
quēadmodū que ex eis sunt insipida qnqz multū cō
ferūt estate. Nō si alicui necessariū fuerit nutriēta
comedē mala paucis vicibus ⁊ non frequētibꝰ eis
vtatur ⁊ eis misceat qō sit eis cōtrariuz. Et cui
quidē res dulcis nocumēti ꝓbet acetosa bibat sic
acetū ⁊ granata ⁊ surupū acetosū factū ex vino acri
⁊ cydonijs ⁊ his similia ⁊ vsū hēat euacuādi. Et cui
acetosū nocuerit post ipsū mel sumat aut vinū anti
quū: ⁊ hoc quidē faciat ante maturationem ⁊ digesti
onē: ⁊ similiter vncuosi nocumētū pontico emen
datur sicut sunt castanee ⁊ grana myrti ⁊ siliqua de
syria ⁊ alnabac ⁊ zarur: ⁊ amaro sic enula muraba
⁊ salso ⁊ auro sicut caugnamee ⁊ alleli ⁊ cepis ⁊ ecō
uerso. Cū vero alicuius corpus malis fuerit reple
tū humoribus cū subtilitate ipsū nutriētibus lauda
bilibus copiose refice. Et illuz cuius corpus ad re
soluēdū facile fuerit nutri humido quod velociter
digeratur. Bal. inquit: humidū nutriēs est quod
ab oībus qualitatibus ē separū: ⁊ est quali insipidū
quoniā neqz ē dulce neqz acetosū neqz amarū neqz
acutū neqz ponticū neqz salsū. Rarū preterea ē ma
gis tolleras nutriēs grossum q̄ solidū. Nutrien
tia quoqz sicca assidue comedere fortitudinē cadere
facit ⁊ coloꝛē corrūpit ⁊ naturā siccat. Et ex vncuo
so fit ociositas ⁊ aufert desiderium. Ex frigido fit
ociositas ⁊ subtilitas: ⁊ ex acetoso fit senīū: ⁊ similit
ex acuto ⁊ salso fit stomacho nocumentū ⁊ salsū eti
a m impedit oculū. Amplius cū vncuosū nutriēs
⁊ cōueniēs comedit post malū nutriēs corrūpet ip
sum. Nutriēs quoqz viscosū est tardius ad delcē
dēdū ⁊ similiter citroli cū suis corticibꝰ velociꝰ de
scēdūt q̄z exorticati: ⁊ sili pāis cū suo furfuꝛ velouꝰ
descēdit q̄z tribellatus. Laboriosi preterea regimē
cū subtiliat ⁊ post rē comedit grossā sicut rizū cū la
cte post famē acuit sanguinē ⁊ fit ut ipse ebulliat vñ
minutōis pueīt necēsitas: ℈z parū sit exquo fuit mīu
tus ⁊ simillit irā habens. Scire preterea debes q̄
dulce nutriēs rapit natura anteqz maturescat ⁊ di
gerat ⁊ corrumpit sanguinem. Nutrientiū quoqz
iudicia quādoqz fuit ex parte cōpositionis ipsoruz.
Experimētatoꝛes nqz indi ⁊ alij ia direxūt q̄ lac
cum rebus acetosis edendū non est: neqz pisces cū
lacte quoniā inde ad egritudines pueniē pmanētes
sicut lepra: neqz comedi debet mest cum raphanis
neqz carnibus volatiliū neqz sanguis post rizū cuz
lacte nz in pulsūtū ponat oleū aut rel vncuosa q̄ in
eneo stetit vase: neqz comedat, assatura que fuit assa

ta super ꝓpunas retim. Libaria quoqz diuersa a
duabus impediunt partibus. vna earuz est, ꝓpter
diuersitatem eoꝝ in digerēdo: ⁊ quoniā quod ex eis
est digestū ei admiscetur quod non est digestum. et
secunda quoniā aliquis plus pōt comedere ex vno
cibario. In tēpoꝛe quoqz antiquo qui exercita
bantur iā fugierūt ad hoc. Lōtēti enī erāt solꝰ car
nis comestiōe i mane ⁊ solꝰ pāis in cena. ⁊ i estate
gdē meliꝰ cōedēdi hōa exit q̄ ē frioꝛ. Famē quoqz
tollerare stomachū qnqz mal' replet humoribus.
Amplꝰ scire debes q̄ alcubeb cū digerit multi existit
nutrimēti: sed tarde descēdit ⁊ in mouēdo moā fa
cit: ⁊ surabē est nutriēs bonū: cūqz in ipsa fuerit ce
pe vēositates expellit: ⁊ cum cepe nō fuerit ꝓmone
bit ventositates. Exhomibꝰ ꝓtera sunt qui putant
vuas post capita assata vtiles existere: ℈z nō est quē
admodū existimant vehemēt sūt male ⁊ sūt nabit.
Sz ⁊ comedenda sunt talia q̄lia grana maligranati
adsqz suis ossibus Scire quoqz debes q̄ tani est
sicca ⁊ ventrez stringēs ℈z pullꝰ ē humidꝰ ⁊ ventrem
soluens Ex gallinis vero assatis melioꝛ est q̄ in vē
tre hedi aut agni assatur: qm̄ eius cōseruat humidi
tas. Et etiam scire debes q̄ ius pulli vehemēt rē
perat humores ⁊ plus q̄z ius gallinaz: ℈z nī ius gal
linarū est magis nutriēs. Medus ꝓterea cū fuerit
frigidꝰ erit melioꝛ, ꝓpter q̄ eiꝰ gelcit vapoꝛ Et agnꝰ
cū est calidus est melioꝛ, ꝓpter q̄ ipsius malus odoꝛ
resoluit, zebrabegi quoqz cum calefactus datur nō
oportet ut sit in eo crocus sed non calefactus in eo
esse debet crocus. Illues quoqz licet ex zuccaro
fiant sicut pheindem: male tamen sunt, ꝓpterea q̄
opilationes faciunt ⁊ stirin. Amplius scire de
bes q̄ impedimentū panis cū nō digeritur est mul
tū. Sed carnis nutrimētum cū non digeritur est
minus hoc.

La. viij. de regimie aque ⁊ vini.

Complexionibus tēperatis aqua cōueniē
tioꝛ est que in frigiditatis fortitudine tem
perata existit: ⁊ cuius infrigidatio cū nine
dekoris fit precipue si nix mala fuerit. Et in niue etiā
mala huiusmodi existit dispositio: quoniā qō ex ea
resoluitur neruis ⁊ mēbris anhelitus nocumētum
facit: ⁊ oibus interioribus: neqz tollerat eā nisi ve
hementer sanguineus: q̄ si non illico nocumentuz
alicui fecerit ꝑm longitudinē dieꝝ faciet ⁊ cū in an
nis ꝓcesserit. Empericoꝛ autē quidaz dixerunt
q̄ inter aquā putei ⁊ fluminis non est faciēda con
iunctio nisi cum vna earum descenderit. Et aque
quidē electionem iam demonstrauimus ⁊ similiter
emendationē eius que ex ea mala est: sed tamē si ace
to misceatur rectificat. Scias aūt q̄ bibere aquā
cū aliquis est ieiunus ⁊ post exercitiū ⁊ balneationes
⁊ ꝓprie ventre vacuo: ⁊ similiter suti mendose no
cturne obedire quemadmodū crapulatis accidit ⁊
ebrijs ⁊ cū natura in digerendo tardet sacietatē aq̄
tā sufficienter precedēte vehemēter est impediēs. et
si multa quidē fuerit necēsitas oportet ut aere fri
gido tēperetur ⁊ colliusione oris ex aqua frigida.

Deinde si hoc non sufficerit cū vase bibat stricti oris ficij: licet hoc q̄q; ebrio ꝓferat ⁊ non impediatur a potu aque ieiunus. Nō si quis ieiun⁹ abstinere non poterit qn aquā bibat ⁊ ꝓpter post exercitium bibat prius vinum aqua calida temp̄atum. Et siti quid mendosa impediti scire debent q̄ dormire ⁊ sitim tollerare ipam sedat. Natura enī tūc materiam sitis resoluet ⁊ ꝓpe cum inter tollerantiam ⁊ sōnum ꝓiunctio fit. Cunq; natura digestiua extinguetur ꝓpter potum ⁊ obedientiam eius redibit sitis mendosa ꝓpterea q̄ humor sitim faciens eleuat eam. Oportet ꝓterea ne sitim habens mendosa aquam in gurgitando sumat: immo sugendo.

Adultam quoq; aquā frigidā bibere est malum.

Quod si vehemēter necessarium fuerit sit post sufficientē comestionem. Amplius aqua tepida nauseam facit. Et que magis calefacta est q̄s ista cum frequenter bibitur infirmat stomachum: ⁊ cuz raro bibitur stomachum lauat ⁊ ventrem resoluit. Vinum vero album ⁊ subtile calefactis est melius non enim capitis effic dolorem: ⁊ fortasse humectabit ⁊ dolorem capitis alleuiabit qui ex stomachi ardore p̄uenit. Et loco quidez ipius ponitur illud qō tortell aut pan. clarificatur ⁊ ꝓpe cum factum fuerit duabus horis anteq̄s bibat. Vinuz vō grossuz qō est dulce est melius illi qui pinguis vult cīe fortis: ab opilatoribus nī eius sibi caueat. Et⁹ autē rubeū ē melⁱ⁹ opilati oi hūti ffrag ⁊ phlatiā. Et vinuz qdē post qdlibet oiuz cibariō⁹ bibere ē malū qđ admodum huius cauſaz iam integre declarauim⁹.

Non ergo bibatur nisi postq̄s fuerit digestum et descenderit. Sup cibum vero malt chimi bibere vinum dū comeditur aut ante aut postq̄s digeritur est malum. qm̄ facit maluz chimuz in extrema corporis penetrare: ⁊ silr super fructus ⁊ ꝓpe melones.

Et a quis qdem incipere meli⁹ est q̄s a magnis: sup cibum tñ duas vrialas aut tres bibere nō nocz ei qui consuevit ⁊ similiter sano post mīnutōem.

Vinum ꝓterea chola abundātib⁹ rubea ꝓfert: ꝓpterea q̄ choleram rubeaz vrinam ꝓuocando expellit: ⁊ humidis ꝓpterea q̄ hūtates maturant. Et ōntomagis eius odor fuerit bonus ⁊ ipz fuerit melius ⁊ saporis melioris ⁊ magis ꝓferens. Vinum quoq; est cibo bonus penetrator: in toto corpe ⁊ incidit phlegma ⁊ resoluit ipm ⁊ choleram rubeaz in vrina ⁊ alijs extrahit ⁊ choleraz nigrā habere facit ⁊ facile exire ⁊ eius flectit nocumētum ꝓpter ꝓtrarietatem ⁊ omnes reoluit nodos sine multa caliditate extranea ⁊ ipsius qdem species in suo loco notabimus. Ille aūt cuius cereb⁹ fuerit forte non cito inebriab: nz eius cereb⁹ malos vapores ascēdentes suscipit: nz ad ipm puenit ex vino nisi eius cōueniens calor ⁊ ipius tñ clarificat ingeniuz q̄tū ante alijs vicib⁹ñ clarificaret. Qui vō ab isto diuīcius fuerit erit ei diversum. Et ille quiō qui in pectore debilitatem habuit: qr eius anhelitus in hyeme coangustatur vinum multuz bibere non potest. Amplⁱ⁹ qui multum vinuz bibere voluerit comestione non repleatur ⁊ diuretica in suo ꝑpulo ponat. Quod si ex cibo aut vino replo acciderit ipm eu omat ⁊ hydromel bibat ⁊ postea ipm etiā eu omat: deinde os suum aceto ⁊ melle abluat ⁊ faciē aqua frigida. Et cui quidem vinum nocumētum fecerit q̄ calefactionem in corpe ⁊ ignitum fuerit epar sit eius nutriens verbigratia: illud qō sit cum succo vue acerbe ⁊ que eis similantur, ⁊ sint ea quibus post comestionez vtūdum bibit talia q̄lia sunt granata ⁊ citri acetositas.

Et ille quem ex pte sui capitis impedierit minuat ex ipo ⁊ qō est tēpatum ⁊ clarificatum bibat: ⁊ ca quib⁹ post comestionem vtitur bibita sint talia q̄lia sunt cydonia. Quod si in stomacho nocumentū fecerit ⁊ ipsuz calefecerit comedat semen myrti torrefacti ⁊ pax ex trociscis de camfora fugat ⁊ illud in quo est stupiditas ⁊ acredo. Et ille quidem qui in stomacho patit dolorem ex frigiditate: vtatur post comestionem dum bibit cipo ⁊ gariofil⁹ ⁊ cozticib⁹ citri. Et⁹ quidem scias q̄ vinū vetus est quasi medicina ⁊ pauci existit nutrimenti. Novuz vero vinum impedit epar ⁊ ad epaticam perducit dysenteriam ꝓpter inflāmationem suam ⁊ propterea q̄ facit ventrem. Et scias etiam q̄ ex vinis illud est melius quod inter vetustatem ⁊ nouitatem ē equale ⁊ est clarum qō ad rubedinem trahit bonum habens odorē equalis saporis: ⁊ qō neqz est acre neqz dulce. Et bonum quidē vinū quod ablutum vocant est quod ita fit: Tres musti sumantur partes ⁊ aque vna ⁊ cōmisceātur ⁊ coquatur quousq; quarta pars minuatur. Quod si alicui ex vini potatōne mordicatio acciderit mala granā post ipsum sugat ⁊ aquam frigidam ⁊ sirupū absinthinū i mane ⁊ balneum ingrediatur postq̄s aliquid parū comederit. Scias ꝓterea q̄ mixtū velocius inebriat: ꝓpterea q̄ aqueitas penetrat. amplius sapiens sibi ꝓhibere debet ne ieiunus vinū bibat: aut antequā membra in humectatis aqua reficiantur. aut post motum fortē quoniā hec duo magnū cerebrū faciunt nocumentum ⁊ nervis ⁊ ad spasmum pducūt ⁊ ad amentiam aut in egritudine aut in cēpore calido. Frequēs quoq; ebrietas ē mala que epatis ⁊ cerebri complexionē corrūpit ⁊ nervos debilitat ⁊ ad nervoz egritudinē pducit ⁊ apoplexiā ⁊ mortē ſbitanea. Vinū ꝓterea multū in quotidiā stois in mala cholerā rubeā cōvertit: ⁊ alioz stois i acetū puz ⁊ eoz āboz nocumētū est magnū. Subusta vō vinum est q̄ semel in mēse aut bis inebriari cōfert, ꝓterea q̄ virtutes alleuiat aiales ⁊ requiescere facit ⁊ vrinā ꝓuocat. ⁊ fudorē ⁊ superfluitatē resoluit. Et scias q̄ malus nocumētoz vini non est nisi in cerebro: ex ipso igit nemo debile cereb⁹ his bibat nisi parū ⁊ mixtū. Et ei quidē qui vino ipleⁱ⁹ meli⁹ est ut ad vomendū festinet si facile fuerit q̄ si nō aquā salam multā sup ipsū bibat aut cuz melle. Et post vomitum in tina balneet. deinde ex oleo multū inūgatur ⁊ dormiat. Et pueris quidē vinū ad bibendum dare est sicut ignē igni addere in lignis debilib⁹. ⁊ eni quantū tollerare pōt da ⁊ inuenib⁹ da ipsuz iē

perate. Regio ꝓterea frigida vinū tollerat sed calida minuit. Qui aūt vino repleri voluerit cibo non repleatur neqz rez tūc dulcē comedat: ⁊ bibat tale cum vncuosam ⁊ micas vncuosas comedat: et carnē pinguedine mixtā tinungatur ⁊ nō laboret: ⁊ post cibū cū bibere voluerit vtatur amigdalis et lenibus salitis ⁊ cauguamech de capparibus: ⁊ si comederit caules coctos cū carne ⁊ olinas de aqua ⁊ eis similia confert ei ⁊ inuabit in bibēdo vinū. ⁊ si militer omne qō vapozē alleviat sicut semē cauliuz de syria nabathi ⁊ cyminū ⁊ ruta sicca ⁊ calamitum ⁊ sal napticus ⁊ ameos. Nutrientia ꝓterea in quibus ē viscositas ⁊ conglutinatio vaporē ingrossāt Et he qdē sunt velut res vncuose dulces viscose: quoniā ebrietatē ꝓhibent: ⁊ nō multū recipiant vinū ꝓpterea q̄ tarde penetrant. Ebrietatis autem velocitas ē aut ꝓpter cēbri debilitatē aut ꝓpter multos humores qui sunt in eo: aut ꝓpter vini fortitudinē: aut ꝓpter cibi paucitatē aut ꝓpter regiminis malitiā in ipso: aut in eo qō cū ipso cōtinuat. Et eⁱ⁹ quidē qui ꝓpter cēbri debilitatez est: medicatio est rheumatizmi antiqui sedatio ⁊ epithimatibus i capzimo noiatis: ⁊ ne ex eo bibat nisi parcū. Sirup⁹ qui ebrietatē tardat succi albozcaulium pars vna: et succi granatoz acrium ps una: ⁊ aceti ps media sumat ⁊ ferueant ebullitoibus aliquibus ⁊ sumat ide cū qz vinū bibat. ℨ.i. Sumantur etiā grana salis ⁊ rute ⁊ cymini ⁊ siccētur ⁊ comedatur inde granum post granū. Sumātur ⁊ semē cauliū ō syria ⁊ cymnuz ⁊ amigdale amare excorticate ⁊ rānus ⁊ absinthij ⁊ sal napticus ⁊ ameos ⁊ ruta sicca ⁊ sumat inde in potu qui caliditatis nocumētū nō timet duarū. ℨ. pondus cū aqua frigida ieiunus. Ex eis preterea que ebrij removēt ebrietatē est ut ei ad bibendū detur aqua ⁊ acetū multus vicibus aut aquā almasal aut raib acetosū ⁊ fiet ut ipse odoret canforā ⁊ saudalū ⁊ super ipsius caput ponantur infrigidātia repcussiua sicut oleū ros. cū aceto de vino. Ebrietatis vō sanatiōem i particularib⁹ noiabimus.

Nō si quis cito sine aliquo ipedimēto inebriari voluerit in suo vino infundat vinee aut lignū aloes in dū: ⁊ qui fortē vult ebrietatē incurrere ió ut mēbra medicatōe dolorē faciēte sanetur in suo vino aquā lolij ponat aut sumat fumiterre ⁊ opij ⁊ hyusquiami aā. ℨ.ſ. ⁊ nucis ⁊ muſchate ⁊ galie muſchate ⁊ ligni aloes crudi aā. ℨ. ℔. sextā ⁊ inde ad bibendum detur in vino quantū est ei necessariū: aut hyusquiamū nigrū cū corticibus mandragore in aqua coqtur donec rubea fiat ⁊ eā vino admisceat.

Capitulum.ix. de sōno ⁊ vigilijs.

Est sermone cause somni naturalis ⁊ subet d' ⁊ ptrario ꝛ ipsoz ⁊ vigiliaz ⁊ infirmitatis ⁊ quid faciēdū sit in medicando vnūqdq; eoz ⁊ in remouēdo ipm cū fuerit ipediēs ⁊ qd vnū quodq; eoz significet ⁊ reliqua ab eis iā i suo loco parūper premisimus ⁊ in medicatione particulari adhuc dicemus. Sed quod in hoc loco dicemus est q̄ somnus tempatus virtutē naturalē potentem efficit ꝓficiēdi suas opationes ⁊ est aialē virtutē quiescere faciēs ⁊ in eius substantia augmētū prebens ita ut fortasse redeat ꝓpterea q̄ laxat ad ꝓhibēdaz spūum qualiscūq; fuerit resolutionez ⁊ ꝓpter hoc digerit cibū fm digestiones noiatas. ⁊ succurritur cū eo debilitati que accidit ex speciebus resolutōis que est ex fatigatione aut coitu aut ira aut reliquis ab illis. Somnus ꝓterea cēperatus cū humoruz inuenit equalitatē i quantitate ⁊ qualitate est humectans ⁊ calefaciēs ⁊ ē res magis ꝓficiēs senib⁹: qm̄ in eis humiditatē cōseruat ⁊ ipsā eis reducit. ⁊ propter hoc dixit. H. Comedo quaqz nocte olera ex lactucis facta cū aromatibus. Ex lactucis quidem ꝓpterea q̄ dormire facimt. Et cū aromatibus ad emēdandā coz frigiditatē. Et dixit qr ego sum nūc diligens sōnū nā ego sum nunc senex ⁊ cōfert mihi humiditas quā sōnus mihi facit ⁊ hoc quidem est regimen conveniens ei cui rebellat sōnus. Et si pre mittatur ut ipse balneetur postq̄s cibi quem sūpserit complebitur digestio ⁊ super ipsius caput multa aqua calida proijciatur erit hoc conveniens adiutorium. Regimen vero hoc fortius in medicationibus nominabimus. sani ergo dere somni cogitare debent ut ipsis temperate exhibeatur ⁊ in sua hora ⁊ non superflue ⁊ ab impedimento ubi caueant quod cerebris ipsoz̄m ⁊ omnibus virtutibus suis afferunt vigilie. Homo preterea multotiens vigilare cogitur ⁊ somnum a se repellere timore syncopis ⁊ casus virtutis: melioz quoqz somnus ē ille qui est profundus. Et melioz similiter somnus est ille qui proveniet postq̄s cibus a superiori ventre descendit ⁊ post quietem eius quod fortasse sequitur ipsum ex inflationibus ⁊ rugitibus: quoniam dormire super hoc multis impedit modis. animo non sapit neqz continuatur ab instabilitate ⁊ revolutione de latere in latus ⁊ est impediens ⁊ cum suo impedimento nocet dormienti. Quapropter si descēsus tardaverit parumper iccdere debet: postea dormiat. Amplⁱ⁹ sup vacuitatem dormire est malū ⁊ virtutez deijciens ⁊ sup repletionē anteq̄s a superiori vētre fiat descēsio est malū: qm̄ si nō erit ꝓfundus: imo erit cū revolutōne de latere in latus. Cū cui natura in ipso sollicitatur cū eo quo sollicitari solet in hora somni ex digestione deferēt expergefactō ⁊ disturbans eam retroducit ⁊ fit natura stupida ⁊ corrūpit digestio In die quoq; dormire est malū: generat enī egritudines humectantes ⁊ reumatizmos et corrūpit colorē ⁊ generat splenē ⁊ laxat nervos ⁊ efficit pigritiam ⁊ debilitat desideriū ⁊ generat apostemata ⁊ febres frequēter. Et ex causis suoz nocumētoz̄ ē vt cito interrūpat ⁊ natura ab eo in quo erat stupidaz reddat: ex somni aūt nocturni bonitatib⁹ est q̄ est ꝓtinuus ⁊ ꝓfundus. ℨ q̄ in die dormire ꝓsuevit ipm subito iterrūpe nō debet absq; ordine ſz g ex figuris sōni ē melioz ē vt sup dextrū incipiat lat⁹ ⁊ deiñ ad sinistz revoluat. Nō si eⁱ⁹ ceptio sup ventrē fiat auxiliū fert sanis magnū in digerēdo pp

ea q̄ calo⁹ retinet nām tem ipm ꝓhendit ḡre angek. Resupine aūt dormire é malu⁹ t ad malas ꝓparans egritudines sicut apoplexiā phrenesim t inubū: qñ supfluitates ad posterioꝛa declinare facit t retinet t p suos nó incedūt cānales nāles qui sint ab anteriorib⁹ sicut nares t palatum. Et sónu⁹ qui resupine fit solent incurrere infirmi debiles ꝓpter illud qd musculis eoꝝ accidit ex debilitate t eoꝝ membris: t quia vnū latus aliud ferre non potest: immo cito resupini voluūtur: qñ doꝛsum latere forte exsistit. ¶ Et ꝓpter hoc apto oꝛe dormiūt ꝓpter debilitatem musculoꝝ quibus mādibule stringuntur Et hoc quidē in libris particularib⁹ capitulum habet integrum.

¶ Capitulum .x. de eo quod ab hoc loco ad posterioꝛa reseruandum est.

Quod ab hoc loco ad posterioꝛa reseruare debem⁹ cr eo qd hic dici solet est cotus t ejus tpamentū t emēdatio impedimenti ei⁹. Et nos quidē ad posterioꝛa reseruabim⁹ loqui de eo in libris pticularib⁹. Er eo qd hic etiā dicitur est res medicinarū ventrē soluentiū t ablationis impedimēti carū. t nos qdem in quibusdā eoꝝ reseruabim⁹ sermonē ad nostras dictiones de medicationibus: t in quibusdā eoꝝ ad sermones nr̄os de medicinis vētrē soluētibus. Veruntamē dicem⁹ q̄ sanitat⁹ ꝓseruatoꝛ: vti oꝛ euacuatōe q̄ fit cū solutiuis t diureticis t sudoꝛē ꝓuocantib⁹ t sputū ꝓducētibus. Et mulieres quidē cum mēstrua ꝓuocātibus ex eo qd mō declarabim⁹ t te scire faciem⁹.

¶ Capitulum .xi. de confortatione membꝛoꝝ t coꝛpoꝛis debilium t impinguatione t magnificatione coꝛporis uel carnium ipsoꝝ.

Embra debilia t pua confortant t augmēt tant in eo qdem q adhuc in tpe exsistit augmēti t in tpe vltimo augmēti fricatiōe tēperata t exercitio assiduo qō sit in eis ꝓpuꝛ: deinde emplo exꝛice. ¶ Retento quoq; anhelit⁹ in hunc egredit modū t ꝓpe cū membꝛis pectoꝛis t pulmonis fuerit vicinū. vbi gra: precipiem⁹ illū parū currere qui crura hꝫ gracilia postea tpatā ei adhibebim⁹ fricationez: deinde ex ꝓxice emplīm apponem⁹: postea secūda die fricationē custodiem⁹ sicē erat: in tertia sillē ter t augmētabim⁹ exercitium nisi amplitudinis venaꝛ appuerit significatio t desccōis materieꝝ: qñ timoꝛ tūc erit in vnoquoq; membꝛo ne apostema accidat t nocumētū ex replcōe veniēs qō é ipi. ꝓpuꝛ quēadmodū h varices t elephātia. Cū ergo aliqd hui⁹ generis appuerit minuem⁹ ex exercitio qō prius inūctū fuit t ex fricatiōe: deiñ faciem⁹ ipm quiescē t resupinū iacere t eleuabim⁹ mēbꝛ illud. vbi gratia: ut in illo q hꝫ crus siccum p pedē suū t fricationē faciem⁹, ꝓxice conuersū. s. postremo ad radicē. Qō si voluerim⁹ hoc efficere in mēbꝛo qō sit iuxta mēbra anhelit⁹: sitq; vbi gra pectē ligabim⁹ qō est sub eo ligatura q̄ in stringendo sit media t in latitudine equalis: postea ꝓcipiemus ei ut vtak exercitio manuū t coxis anhelit⁹ emittēdo voces t clamoꝛē magnū ex fricatiōe leui. t libris ꝑterea ꝓpriis⁹ ꝓueniet ad te ḡliter hec sūma exgsite diuidat. Illud igit in li. de coꝛationis considerabis si de⁹ voluerit.

¶ Cap⁹m .xij. de lassitudine q̄ segtur exercitia.

Lassitudinis spēs sūt tres qbus addit quarta: t modi qb⁹ accidit sūt duo. Et⁹ vo ispēs sūt tres vlcerosa extēsiua t apostemosa. Et illa q dez que h̄ addit est lassitudo q̄ vocat desiccatiua t arefactiua. Ulcerosa igit est lassitudo ex q̄ qui eam incurrūt in supficie coꝛpis tactus vlceꝛ silitudinem sentiūt t in cutis ꝓfunditate t oriciis ꝓfunditatis ipsius: t ē cū hoc sētit qñ ipe tangit: t ē cuz habēs eam sentit illud in suo motu. Et ē cum sentit q̄si punctura spinarum t abhoꝛret motus ita ut extē siones alarum cuā extēdantur cum debilitate. cuiq; fortio: fit accidit e. hoꝛripilatio. Et cum augmētat accidit ei tremoꝛ t febris. Et ip⁹ quidē causa ē multitudo superfluitatū subtilium t acutaruz t liquefactio carnis t adipis ꝓpter motus fortitudiné. ¶ Et ad vltimum humoꝛes mali qui sūt p venas discurrerent bonus sanguis qui ē in venis coꝛrumpetur: t ꝓpterea q̄ ad ptem cutis declinauerūt minutū fuit nocumētuz. minus nāq; malum quod efficere possunt ē ut hoc lassitudinis genus accidat t si parum per motu fuerint accident hoꝛripilatio t si plus motu fuerint accident tremoꝛ. Et ē etiam cū humoꝛes acuti ab istis sepantur t crudi remanēt in venis. Et est etiam cum crudi in carne exsistunt. Extēsiuā vo habens sentit suum coꝛpus quasi fractum t sentit calorem t extensionē t abhoꝛret motum vsquequo abhoꝛreat resupinādo ad posteioꝛa flecti t ꝓpe si ex laboꝛe fuerit. t ipsa quidē est ex supfluitatib⁹ retentis in musculis que tamē bone exisūt substātie t non ē in eis mozdicatio aut ex ventositate. Int eas vo exist separatio cū dispositiōe lenitatis t grauitatis: t ipsa etiam multotiens accidit ex somno non completo. Cū eni post sōnum accidit completum alia est ibi diuersitas que spērum peioꝛ est: t que ex ea peioꝛ ē, cū musculoꝝ villi fm rectitudinem tendūtur.

¶ Apostemosa aūt lassitudo ē ut coꝛp⁹ sit solito calidius t sit inflato simile in magnitudine sui t colore t accidit ei nocumētū cū tāgit t mouet t sētit ei⁹ extēsionē. ¶ Lassitudo aūt desiccatiua t arefactiua ē dispositio p quā sētit hō in suo coꝛpe ac si fricaretur ariditate supflua. Et ipa qdē accidit aut ex mīro exercitio cū bono chimo: aut ex reditōe aspa. Et qñq; etiā accidit ex siccitate aeris t ex diminutōe nutrimēti t ex multo ieiunio. ¶ Modi aūt qb⁹ accidit lassitudo sūt duo. Et ip̄i qdē sūt q̄ lassitudo aut accidit ꝓpter exercitiū t hec magis secura: cuius sanatiōis via modū hꝫ q ei ē ꝓpus. Aut accidit ex se t hec q dem egritudinis ē añcessio cuⁿ sanatiōis via ꝓpuꝛ hꝫ modū q sibi ꝓpus ē. Et ē etiā cū vna alij ꝓiungitur fm suarū materieꝝ ꝓpositionē aut p scipas aut p exercitiū. ¶ Cuiq; simpliciū moueris regimē illud mouebis fm regulā quā tibi dicā. Et hoc ē q ipis oportet te maioꝛē hīe sollicitudinem de re que maioꝛem incurrit terroꝛem: regendo illud etiam

qd est sub ea. Et fortasse qd magis terrefacit magis est terrefaciens ꝓpt tres reas: aut ꝓpt fortitudinem aut ꝓpt nobilitatē aut ꝓpsubstantiam. Cuiq; in eo qd oportet ex istis ꝓdictis due aut tres ꝓiungent erit hoc magis terrefaciens nisi vna que remanserit duabus fortioꝛ: fuerit adeo vt ipsis resultat. vbi gratia: lassitudo nāq; apostemosa fortioꝛ est t nobilioꝛ vlcerosa: ꝑ si vlcerose substātia a tempamēto t cursu nāli valde fuerit remota duob⁹ apostemose modis ꝓpt nobilitatē t fortitudiné resistet t ꝓmittet sup ipsam. Si vero non valde remota fuerit apostemosa sup ipsam ꝓmittetur.

¶ Ca. xiij. de alicibus t oscitationibus

Alices sunt ꝓpt supfluitates q̄ in musculi congregant. Et ꝓpt hoc multū accidit p⁹ somnū. Cuiq; humoꝛes illi plus abūdauerint fiet hoꝛripilatio t tremoꝛ t cū plus exercuerit facient febrē. ¶ Oscitatio vo mot⁹ est ad alicē que accidit in mādibulaꝝ musculis t thoꝛacis. ¶ Cuiq; sanis in ꝓmis absq; causa accideꝛit t nó in hoꝛa cū multa fuerit erit malū. Et q̄ qdē est ex ea meliōꝛ est illa que est post finē digestionis qñ est ꝓpt supfluitatū expulsionē. Et est etiam cū alices t oscitatōnes efficiunt frigus t cutis spissitudo t pauca resolutio t expergefactio a somno anteq̄ cōpleatur t expulsio cōpumens. Unū vo ad medīū tēperatū alicib⁹ t oscitatōnibus est ꝓueniens cū non est ibi alia ꝓhibens causa.

¶ Cap⁹. xiij. de medicando lassitudinē ex exercitio ꝓuenientem.

Docemus q studiū impēdere in medicando lassitudinē est a multis securari egritudinib⁹ ex qb⁹ sunt febres. ¶ Oportet autez vt cū lassitudo vicerosa apparuerit ex exercitio minuatur si ipm fuerit causa: t si cū ea multitudo fuerit humoꝛ expellant. ¶ Qō si breuis tpis fastidia assuerit ipsoꝛ nocumento succurrendū erit cū fame t euacuatōne t resolutōe ei⁹ qd ꝓuenit ad partē cutis cū fricatione multa t leui cū oleo in quo nó sit pōtis citas. Et in die tūo reditōis fiat exercitiū. Et nutriat ipe in ꝓmis ex eo qō ꝓsueuerat in q̄litate ꝛz ex q̄ntate minuat: t in die tertio humectāb⁹ nutriat. t si venę fuerint munde t phlegma crudū in adipe fuerit intestinoꝛ fricatio ipm qñq; maturat t ꝓpe cū ea lefacientiū medicinaꝝ ad ipm penetrauerit virtus. ¶ Oleū ꝓterea de salicib⁹ in hoc multū ꝓfert t oleū de aneto t camemilla t hys silib⁹ et apozima radicū sicle t ca⁹ oleū in instō duplici t vnguentū ex radici malue t oleū de radicib⁹ cucūeris alimini t bdonie t oleū de vīnee t omne oleū in quo vīnee reciputur.

¶ In lassitudinis aūt extensiue medicatōis intentio est lassare illud qō induruit fricatione leui calefactē te in sole t aq̄ repida balneari t in ipsa longo moari tpe. Et si in soliū alia vice aut duabus descenderit in die erit ꝓueniēs t post vnāquāq; inūgank balneationē. Qō si necesse fuerit ꝓpi venaꝝ abstersionē t ꝓptea q oleū in eis siccat ad inungendū oleo redire fiat t nutriente humido nutriat etiam pauce q̄ntitatis: qñ plus indiget nutrimēti paucitate q̄ vlcerosa. Et hanc quidem lassitudiné resoluit exercitiuz t mundificat. Qō si ꝑ se accideꝛit ꝓpi grossas supfluitates necesse erit eas euacuare. Et si fuerit ꝓpter cām ventositatis extendentis resoluet eam tale quale est cyminū t carui t anisum. ¶ In ieiunio aūt apostemosam lassitudinem regendo est tres res lassare qō extensum fuit: t qō calefactū infrigidare t superfluitatē euacuare. Et hoc quidē cōpletur oleo multo tepido t fricatōe vehement leui t, plixa moa in aq̄ que parūper ad caliditatē declinat t quietē.

¶ In arefactiua vo nihil de regimine sanoꝛ mutet nisi q oꝛ vt aq̄ in q̄ balneat sit maioris caliditat: qñ in aq̄ vehement calida é qō inspissat cutē t nō est ei⁹ impedimentū sic impedimentū aq̄ frigidaꝛ: qñ cū eo qō ispissat est in eis ambiguitas mala t frigiditatis ipsoꝝ penetratio in coꝛpe qō iam siccatum fuit. t est cū sue materiei causa est cutis ipsi⁹ raritas: immo hoc est fm plimum. ¶ In die aūt secūdo reductōis exercitio leuiter t subtiliter vtak t balneo fm dispositionē dicī ꝓme: deinde ꝓcipiak ei vt aquā frigidam subito ingrediat: sicq; cutis ei⁹ inspissetur t sit eius resolutio pauca: t cū hoc ꝓseruet ipsius humiditas.

¶ Obuiabit nāq; aqua coꝛpoꝛi in quo est tūi caliditatis q̄ resistat ipsi iam inspissato. ¶ Et iste qdem due cause ad inuicē se iuuant in remouendo nocumentū frigoris ipsius: t ꝓpe cū submergat subito t egredit nō mozat: qñ cū moza nulla est securitas. Ipse ꝓterea nutriat mane in fine ꝓme hoꝛe cibo humectante paucoꝛ: ideo vt ipse alia vice iuxta noctem fricari possit t tūc cenam tardet. Studiū quoq; ad hibeat in expellēdo supfluitates ab eo fricatiōe oleū de salicib⁹ cū quo ventrē suū nō tangat nisi lassitudiné in musculis sui ventris senserit qñ tūc illos leniter yngere ꝓuenit. Et eius nutriēs sit largius t in eo ꝓcedat cauendo ne eius nutrimentū sit multe caliditatis. ¶ Amplius oēm lassitudinē cui⁹ causa est motus dimittere cū eius signū incepit, ꝓhibet ne accidat: postea reuersionis exercitio vtak vt motus tēperatus ad cutē matias expellat t eas fricatio resoluat q̄ fit inter illos motus in ipsoꝝ ꝓsistēta. ¶ Dispositio ꝓterea ipsi⁹ balneationē expiak nā si ex balneo accidat ei tremoꝛ tunc res terminū ptrāsiuit quanto magis si febrē generauerit qñ tunc nō est balneandus imo euacuandus t eius cōplexio rectificādo. Qō si nihil eoꝝ ex balneo accidit erit ꝓferens cū ea aqua fuerit tempata. Cū aūt in eius venis crudi fuerit humoꝛes in ꝓmis lassitudo erit regenda cum eo qō oportet: postea studēdū erit in eo q crudos maturat t lubiliat t expellit humoꝛes. ¶ Et si multi fuerint tunc quies erit inūgenda t exercitiū dimittendum qñ quies est magis digerēs t minutionem relinquat: qñ fm plimū nūdum expellit t crudū dimittit. ¶ Uenter quoq; eius ante maturationē nō est soluēdus qñ hoc nō ꝓfert: immo damnū infert: vrinam vero ꝓuocare nō nocet ei. Sz res multū calefaciens nō est ei danda qñ crudū humoꝛē in coꝛpe diffundi facit. Sitq; eius oꝑatio leuiter t cū q̄nti-

tate eẽli. ¶ In ei⁹ ꝓterea nutriẽnd⁹ ponẽda sunt pip ⁊ cappis ⁊ zinzibr ⁊ acetũ de cappid⁹ ⁊ acetũ de aliis ⁊ acetũ de alstranguati: ⁊ corpa etiã ipoz ⁊ iagueris scita ꝑm mensuram. ¶ Post maturationẽ autẽ ⁊ apertionẽ hypostasis in vrina ⁊ maturationẽ plurimũ da ei vinũ vt maturatio cõpleat ⁊ fiat vrine ꝓuocatio. Sitiẽs eius vinũ qđ subtile est ⁊ clarũ ⁊ vetustũ non faciat

¶ Ca. xv. de aliis dispositõib⁹ q̃ sequũtur exercitiũ ⁊ reliqua ab eo.

PRius loquemur de istis dispositionibus: postea mutabimus nos ad regendũ lassitudinẽ que venit per se. Et ex istis quidẽ ẽ raritas q̃ corpi accidit ⁊ accidit mltotiẽs ex fricatõe pauca ⁊ balneo. Ipsa vero est medicanda fricatione sicca ad duritiem parum declinante ⁊ cum oleo ltiptico. Et ex eis est spissitudo que ex frigiditate accidit aut ex re stiptica aut ex multitudine superfluitatũ aut ex earum grossitie aut ea⁹ vilcositate: vnde pronenit vt in poris cutis retineant: aut erit ipsitudo causa exercitij qđ ipsos ex pfundo extrahit non existentibus ibi causis antecedentib⁹: aut erit ei⁹ causa locus puluerulentus aut fricatio foztis ⁊ dura. Illius quidẽ que est ex frigiditate ⁊ stipticitate signũ est coloris albedo ⁊ calefactionis tarditas ⁊ sudoz corpozis reuersio ad rubedinem cum adest exercitium. Et hi quidem in balneis calidis sunt balneandi in quibus de latere, in latus ⁊ super ventrem ⁊ supini reuoluantur super pauimentum equalis caliditatis donec sudent ⁊ inungantur oleis subtilib⁹ calidis ⁊ resoluentibus. Illoz autem qui ad hoc deueniunt ex exercitio signum est q̃ non habent hoc signum ⁊ resudat cutis: ⁊ ipli quidem medicandi sũt expulsione si ibi fuerit superfluitas: postea regimen adhibeatur: quod resoluat ex balneo ⁊ inunctione.

¶ Qui vero in hoc incidunt ex puluere aut ex fozti fricatione magis est ei balneus necessarium q̃ inunctio ex oleis. ⁊ ipli quidem fricatiõe molli vti debẽt ante balneum ⁊ post ipsum. ¶ Est quoq; cum accidit eis post superfluũ exercitiũ ⁊ cum pauca fricatione debilitas cum raritate. ⁊ est cũ accidit etiam ex superfluo coitu ⁊ ex balneo frequenter. Ipsi medicandi sunt cum exercitio reuersionis ⁊ fricatione sicca. que ad duritiem trahit cum oleo stiptico. Et nutriẽtia comedant humectantia pauce quantitatis in caliditate ⁊ frigiditate temperata: aut que parum ꝑ ad caliditatem trahant. Et similiter fiet si debilitas accidit aut vigilie aut tristitia: aut accidit siccitas in neruis. Qđ si istis acciderit malitia digerendi cibũ nõ ꝓfert eis reuersionis exercitium neq; aliqđ exercitium vllo modo. Est ꝓterea cum accidit ex superfluitate balneandi ⁊ multitudine comedendi et bibendi ⁊ otiandi vt homo in suis membris humiditatis sentiat superfluitatẽ ⁊ propzie in lingua: ita vt operatiões membzoꝝ ledat. Quod si hoc ex causa fuerit antecedente in particulari medicatione continebitur. ⁊ si ex aliquo eoꝝ fuerit que nũc ex proximo nominauimus sicut vino aut multa otiositate aut multa balnei humiditate erit ei iniũgendũ vt forti vtatur exercitio ⁊ fricatione aspera ⁊ sicca sine oleo aut fricatione cum pauco oleo calefaciente Superflua autez siccitas quam qui habet sentit sua manu ⁊ ex genere lassitudinis arefactiue: ⁊ ipsius sanatio est eius medicatio

¶ Capitulum. xvi. de medicatione lassitudinis ꝑ se venientis.

VLcerose quidem dispositio cognoscenda est si humoz eã efficiens fuerit intus in venis aut extra venas. q̃ autem sit in venis ex fetoze declaratur vrine ⁊ ex dispositionibus nutrientium ꝓtertoꝝ: ⁊ ex hoc q̃ superfluitatum multitudo in venis generari solebat aut earũ paucitas etiam velocitas expellendi eas a se: aut cui necessitatem medicandi eas faciebat: ⁊ ex dispositione vini eius si erat clarum aut tubidum. ¶ Et si hec quidem significatiões apparuerint declarabitur q̃ in venis existunt: ⁊ si non extra. Qđ si lassitudo ex superfluitatibus est extrinsecis ⁊ sint vene interim mũde: sufficit ei exercitium reuersionis ⁊ augmentũ regiminis qđ in ca. vicerose diximus que accidit ꝓpter exercitium. Sed si alia diuisio fuerit nõ cogites exercitare eum: imo face eum ociari ⁊ dormire ⁊ esse famelicum ⁊ inunge ipsum semp circa ventrez ex oleo ⁊ balneetur cum aqua tẽperata si balneũ tollerare potuerit ꝑm ꝓditionez quã diximus: ⁊ nutriatur ex eo qđ diximus: cuius tñ chimus sit bonus qđ sit ex genere eoꝝ que sordẽtur: ⁊ sit illud in quo nõ est piscositas neq; multũ nutrimentũ. ⁊ hoc quidez est sicut ordeum ⁊ spelta ex carne volatilium ⁊ de turpis sit turpus acetosus cũ melle ⁊ hydromel ⁊ vinũ albũ ⁊ subtile ⁊ huiusmodi vinum ei nõ prohibeas: quia est maturans ⁊ prouocans. verũtamen ipsi in ꝑmis dare debes in quo sit parum acetositatis: postea ex eo mutetur ad albuz ⁊ subtile. Quod si hoc regimẽ ei non profuerit humoz ibi adest: superantem ergo euacua. Et si superãs fuerit sanguis aut cum eo fuerit sanguis minues eum: ⁊ si non ventrẽ solues: aut facies hoc ⁊ hoc ꝑz q̃ ubi videbitur de sanguie. Tibi tamen caue ne aliquid horum facias si cognoueris q̃ virtus sit debilis. ¶ Bonus autem humoris cognosces per vrinam ⁊ sudorem ⁊ dispositionem somni ⁊ vigiliarum. Cuiꝰ somn⁹ se remouerit tergente eum cum regimine bono erit significatio mala. Quod si cognoueris q̃ bonus sanguis in corpore sit paucus ⁊ q̃ humores crudi sunt superantes fac eum quiescere ⁊ da ei ad comedendum ⁊ bibendum rem que subtiliet: ⁊ non des ei ad bibendum rem que' multam habeat caliditatem: sed da ei ad bibendum aliquid in quo sit incisio sicut sirup⁹ acetosus de melle. Quod si tibi necesse fuerit in virtute subtiliantium augmentum ꝓbere pone in illud quod comedit ⁊ in aquam ordei quam bibit paruꝫ piperis. ⁊ si necessaria fuerint diacyminum diatrion piperẽ ꝓpter humoꝝ cruditatem da ei sicut tibi videbitur ante comestionez aut post ipsam aut in tpe domitõnis: ⁊ sit ei⁹ mensura cochliariũ pue

⁊ diacalamẽtũ quidẽ ñ est bonũ: quia ptranlit terminũ in calefaciẽdo. Si aũt ꝑ certo scieueris humores crudos in venis nõ esse: sed in radicalibus cõtineri mẽbris fricationẽ ad hibe ⁊ ꝓpe in matutinis cum oleis laxantibus. Et da ei ad bibendũ ex calefacietibus ut ipoꝝ calefactiõe ad cutẽ perueniat ⁊ initũge ei quietẽ longã postea face eum aqua tpate calida balneari: ⁊ da ei ex diacalamẽto absq; timoze. Iz tñ oportet ut sit anteq̃ comedat ⁊ exerceat. Qđ si post comestionẽ necessariũ fuerit ei qđ stomachuz iuuet nõ des ei qđ sit vehemẽter penetratiuũ sicut diacalamẽtum: sed sicut diacyminũ ⁊ diatrionpipereon sitq; qđ ex quolibet eoꝝ dabis res modica aut diacydoniten. Et possibile ẽ ut qđ ex diacydonitẽ dabis fit plus eo qđ dabis ex illis postq̃ ꝓsideraueris ne corp⁹ sit vehemẽtus caloris accidentalis te dãte ista Istis ꝓterea cõfert oleo inungi camemillino ⁊ anetino ⁊ amaracino ⁊ reliquis ab istis. aut cõfortetur cũ resina ⁊ duodecuplo ipius olei. Cuz aũt scieueris humoꝝ i venis ⁊ foꝝ simul ee esto de maiori solicitus: ⁊ tũ min⁹ nõ dimittas. Qđ si hec duo eq̃lia fuerint ꝑus intende ad digestionẽ cũ diatrionpipereon in quo si voluerus aduãge petroselinũ cũ foliis quasi ad hoc ut sit magis diureticum. Et si volueris admisce ei parũ diacalamẽti postq̃ mitteris ex eo qđ accepit de diacymino ⁊ diatrionpipereon ⁊ ꝑcesseris in hoc ꝑm ordinẽ donec ad vltimuz mittes postremũ ei⁹ cũ diacalamẽto ⁊ remẽcat istud dõec ad vltimũ purũ remaneat diacalamẽtũ. Cũ aũt illud qđ ẽ in venis digerit ⁊ egredit remaneat sollicitudo ei⁹ qđ ẽ eã venas diacalamẽtũ quẽadmoduz scis erit ad hoc ꝓfectus ⁊ ipediẽs ꝑmũ. ¶ Istos vo in quib⁹ res due pugnãt ab oi re vehemẽter trahẽte ad exteriora aut interiora custodire debes. Quia ꝓpꝫ nõ ato vomitũ eis dare debes: neq; q̃ vẽtẽ iferi⁹ deponat nisi añ ꝑniteris q̃ subtiliat ⁊ incidat ⁊ maturẽt: neq; etiã exercites eos. ¶ Cuiꝰ lassitudo quieuerit ⁊ colo: meliorabit ⁊ vrina maturabit fricabis eos multũ ⁊ pauco exercitabis exercitio ⁊ cõsiderabis si aliqd egritudinis reuersũ fuerit: qñ tñc dimittes: ⁊ si nil reuersum fuerit duces eos ad suos vsus ordinate donec ꝓueniãs ad illud qđ solebant vti ex balneatiõe ⁊ inunctiõe ⁊ fricatiõe ⁊ exercitio: ⁊ ad vltimũ tãdẽ vnguẽto⁹ qđ⁹ vtunt vtute cõfortata. q̃ si alicui istoꝝ lassitudo reuersa fuerit cuz sensu vlceroso redi ad tuũ regimẽ: ⁊ si absq; vlceroso sensu reuertit ipm cũ reuersiõe rege. Et si mixto tibi adueneriut significatiões ⁊ foꝝ is lassitudo sẽsu ꝓcepta nõ apparuerit ꝑmitte eũ quiescẽ. ¶ Lassitudinis autẽ extẽsiue cã hec ẽ: replo sine hũoris malitia. Et eius qdẽ medicatio i corpib⁹ male ꝓplexiõis ẽ minutio ⁊ reguminis subtiliatio. In corpe vo de quo loquimur ẽ subtiliatio ⁊ incisio tñ: postea adiunct cũ quibus dz. Apostemose aũt medicatio ẽ succurrere cũ minutiõe ex vena q̃ ptinet mẽbzo in quo ẽ plim, lassitudinis: ⁊ in quo lassitudinis apparuit ꝓncipiuz ⁊ ex matrice si nõ int mẽbra fuerit ineqlitas. Et forsan ee necesse erit ipm scđa die minuere: imo adhuc etiã

tii tertio. Ergo ipm in ꝓma die minue illico cũ apparet ⁊ nõ tardes illud ne in ipo infũdant. Et in scđa die ⁊ tertia minue eũ in solis occasu. ¶ Oportet ꝓterea ut sit ei⁹ nutriens in die ꝑmo aqua ordei aut succus spelte simplex nisi acciderit sedus. Sed si febris supueniet aq̃ ordei sola. Et die scđo sit istud cum oleo infrigidate aut tpato sic oleo amigdalino Et in die tertio sit sic caro cum lactucis aut cucurbitis aut maluis hortulanis: aut acetula ⁊ ex piscibus petrosis in tabea ⁊ in hac die quãtũ possibile fuerit a potu aque ꝓhibeat. ¶ Cũ aũt in die tertio iã nõ poterit tollerãe nez poterit cibũ bñ appetẽ ⁊ digerẽ da bibei hydromel aut vinũ albũ ibile aut tpatũ. Et caue ne post has euacuatiões ei tribuas quãtũ ẽ ne cessariũ ex cibo subito: quia cibus indigestus ad venas trahet tribus modis. Unus coꝝ erit cũ cib⁹ fuerit parcus stomachus erit quarus: ⁊ contraria erit eius virt⁹ retentiua ꝓuti epatis attractiue. sed cum multus fuerit nõ erit ex eo stomachus quarus: imo forsasse attractiua epatis iuuabit sua vtute expulsiua: ⁊ similiter omne receptaculũ qđ est ibi ꝓcedes cõpatione eius quod ẽ post ipm. Et scõs est: quoniaz multus nõ bñ digeritur in stomacho. Et tert⁹ quia multus multũ venis trãsmittit nutrimẽtuz qđ venetiam digerere nõ valent.

¶ Capl'm. xvij. de regimine coꝝ quoꝝ complexiones non sunt bone.

QUoꝝ ista aut sunt quib⁹ supuenit erroꝝ aut in creatiõe male fuerũt ip edita. Et illa quidẽ quib⁹ supuenit erroꝝ sũt quoꝝ complexiones nãles sũt ꝓueniẽtes. sed acquisierũt complexiones malas in hoza, ꝓpter longũ erroꝝ in regimine donec in eis quieuerit. Male vero impedita sunt quoꝝ complexiones a radice sũt ꝓueniẽtes. ¶ Eoꝝ aũt quibus supuenit erroꝝ erroꝝ pars in quãtite ⁊ qualitate scieda ẽ ⁊ cũ ꝓtrario medicãda: ⁊ hoc forsasse cognoscet ex dispositione figure coꝝpis. Impedita vero male sũt dispositionib⁹ quoꝝ accidit corruptio ex complexione eoꝝ propria aut ex eoꝝ compositione. ¶ Ab eis igitur incipiemus nominando senes.

¶ Capitulum. i. doctrine tertie dictionis tertie ⁊ est sermo vniuersalis in regendo senes. Et sunt. vi. capitula.

SUmma reginiinis eoꝝ est operari quod calefaciat ⁊ humectet sicut ex nutrientibus ⁊ balneis ⁊ potibus ⁊ somno prolixo ⁊ mora multa ꝓfectoꝝ maioꝝ q̃ iuuenum: ⁊ ex assidua vrine eoꝝ prouocatione ⁊ expulsione phlegmatis tẽ ex stomachis per viam intestinoꝝ ⁊ vetice ⁊ ut nature lenitas eis duret. Eis ꝓterea multũ ꝓfert fricatio tẽpata i ẽtate ⁊ quitate cũ oleo: deiñ egtatio aut ice lisio stabiles fuerit ab egtatõe. Ad illã aũt q̃ ex eis de

bilis fuerit fricañ. semel aut bis redeundi erit . Ex
aromatibus ꝑterea aliquid bene redolés odorare
debent ꝛ ꝓprie qđ calidum tempate existit. Et oz
ut post domitõem cum oleo inungantur: qñ hoc
virtutẽ excitat animales deinde equitẽt aut icedant .

¶Capitulum. ij. de nutriendis senibus.

QUetrens senuz paulatim est ꝓtendum bis
aut ter nutriendi sunt ꝑm digestionem eo
rum ꝛ fortitudinem ꝛ debilitatez: ꝛ come
dãt in hora scđa panem bene factum cum melle: ꝛ
in hora septima post balneationem deinde ventres
leniãt ex eis que post illud nominabim⁹. ꝛ iuxta no
ctem cibum laudabilis nutrimẽti. ꝛ si fuerint fortes
in cena sua augmentuz puuz faciant: ꝛ ab omni nu
triente sibi caueant ex quo melancholia generat aut
phlegma: ꝛ ab omni calo ꝛ acuto ꝛ diccatiuo sicut
caugnamich ꝛ tagguebil nisi ꝑm moduz medicato
nis adhibeatur. ¶Quod si ex hoc aliquid fecerit q
nõ debeant ꝛ ex his que sunt⁹ pume specici comede
rint sicut qđ salsum est ꝛ melongias ꝛ carnẽ siccam
salsam ꝛ siluestrium aialium ꝛ pisces dure carnis
tunc vtantur melonibus ꝛ arechijs ꝛ cucumeribus
¶Et si scõz ꝓmiserit errorem ꝛ comederint caugua
mich ꝛ sehene ꝛ bunca medicent ex ꝓtrarijs: ꝛ tamẽ
eis non sunt danda nisi subtiliatiua cum scruũ fuerit
q in eis sint supfluitates. ¶Cum aũt mundati fue
rint nutriant ex humectatibus deinde paucis ꝛ sub
tiliatis cum cibo vtant sicut in ipso dicemus. ¶Lac
vo eis q ex ipsis bene appetit ꝛ digerit ꝑfert ꝛ p⁹ ipz
extensionez in parte epatis ꝛ ventris non sentit neqz
ꝓuritiũ nz dolorez: qñ lac nutrit ꝛ hũectat. veruntã
qđ ex eo meli⁹ ẽ: est lac caprinũ ꝛ asininũ. ꝛ ex ꝑpe
tanibus gdez lactis asini est q non fit calcus ꝛ descẽ
dit cito ꝛ ꝓcipue si fuerit cum eo sal ꝛ mel. ¶Opor
tet tamen ut locus in quo pascuntur obscuetur ne
herbe que ibi nascũtur sint pontice neqz acute neqz
acetose neqz multum salse. ¶Olera aũt ꝛ fructus
quibus senes vesci debent sunt sicut sicla ꝛ apium ꝛ
paz porroz que comedere debent ꝑdita cuz almuri
ꝛ oleo ꝛ ꝓprie in ꝓncipio comestionis ipoz: ideo ut
in eoz naturam mollificando iuuent . ¶Eis quoq
ꝑfert si in horis quibus cõsueuerũt dormire dormi
ant . ¶zinciber ꝓterea muraba est ex medicinis que
eis ꝑferunt. Et similit plima eoz que sunt ex mura
ba calis. sintqz cum quantitate qua tñ calefaciant ꝛ
digerant ꝛ nõ qua corpus siccẽt: qñ oportet ut eoz
nutrietia cõpa sint hũectãtia que nõ patiant ab istis
nili ꝑm viam calefaciendi ꝛ digerendi ꝛ non ꝑm via
siccandi. ¶Ex his vero quibus vescunt ad suas le
niendum. naturas ꝛ ꝓueniunt corporib⁹ eoz est vo
lubil' cocta cum aqua ꝛ sale ut boni sit saporis cũ al
muri ꝛ oleo ꝑdita ꝛ radicis polypodij cũ in iure gal
line posita fuerit aut in iure sicle aut in iure caulinz.
Et ex eis qdem quib⁹ in cibo vtunt ad suas mol
lificandas naturas ꝛ ipoz corporibus ꝑferunt sunt
ex fructib⁹ fic⁹ ꝛ ꝓña in estate ꝛ fic⁹ sicce cocte in aq
ꝛ melle si tempus fuerit hyemis. veruntamez oportz
ut hoc totum sit ante comestionez: ꝓpterea ut eoũ
leniat vẽtres. ¶Nõ si eoz nãe tãliter se habere debu
erint ut vna die leniant alia non excusak solutiuz ꝛ
lubricatio tertiana. ¶Nõ si fuerit nature eoz lenite
die vno ꝛ pstringãtur duobus diebus sufficiet ei ali
quid tale sicut volubil' ꝛ aqua cauluz ꝛ illud qđ est
intra semen cartami cũ kast ordeo ꝛ terebinthina ad
magnitudinez vni⁹ auellane aut duaz ꝛ ut mliũ tri
tum: qñ ipsoz nã sua mollificat ꝓpietate ꝛ abstergit
steriora sine lesione . ¶Medicina quoq ꝓposita ex
medulla cartami ꝛ decupło ipsius ficuũ siccaz ꝑfert
eis. Sitqz illud qđ ex ea in potu sumit ut magnitu
do nucis. ¶Enema quoqz cũ oleo eis ꝑfert: qñ in
ipso cũ cõne est vtus mollificãdi intestina ꝛ ꝓprie
cũ ex oleo dulci fuerit. ¶Ib acuto aũt clisteri sibi ca
ueat: qñ ipoz siccabit intestina ¶Humiduz vo cli
stere ꝛ vnctuosiz est ex rebus magis eis cõferẽs cuz
ipsoz vẽtres aliquot dieb⁹ pstricti fuerint. Sunt ꝑte
res alie medicine vẽtrez soluẽtes qs in antidotario
nominabim⁹. Oz etiã ut in senibus ꝛ decrepitis fiãt
eũones absqz minutione ãntoplus possibile fuerit:
quoniam ipsoz ventrem tempate soluere est eis ma
ius pstans tumamentum .

¶Capitulum. iij. de vino senum.

VInuz eis melius est ꝛ et⁹ rubeũ ut vrinaz
ꝓuocet ꝛ calefaciat sil. Al nouo aũt ꝛ albo
vio sibi caueant nisi se post comestionem
balneuerint ꝛ sitim habuerint. ¶Tunc. n. ꝺabitur
eis vinum album ꝛ subtile pauci nutrimẽti: ideo ut
sit loco aque. ¶Ib illo vero qđ ex vinis est dulce ꝛ
opilatiuũ sibi caueant.

¶Capitulũ. iiij. de apprientis senũ opilatõib⁹ .

SI eis acciderint opilationes quaz facili
oz est ea q ex vini prouenit potatione erũt
aperiende cũ diacalamento ꝛ diarrion pi
pereon ꝛ pulueriz̃atione pipis sup⁹ vinũ . Et si allea
ꝛ cepas comedere ꝓsueuerit comedant . ¶Tyriaca
quoq eis mltũ ꝑfert: ꝛ ꝓpe cũ opilatões accidant
ꝛ similit athanasia ꝛ hõrulia. ¶Ipsi vero post eas
mollificandi sunt cũ balneo ꝛ oleo ꝛ nutrientibus sic
aqua carnis in spelta ꝛ ordeo. ꝛ si biberint hydro
mel confert eis ꝛ securos eos faciet ne eis accidant
opilatiões ꝛ dolores iũcturarum postq̃z in ipso ad
ditũ fuerit si opilationez in aliquo senserint mẽbro
ant ꝓparationẽ ad ipam illud qđ sit ei ꝓprium si
cut semen apij ꝛ eius radix membris vine. Quod
si opilatio petrosa fuerit aperiat ex eo qđ est fontius
sicut petroselinum. Et si opilatio fuerit in pulmone
aperiat cũ aliquo qđ sit sicut ilopus ꝛ capillus vene
ris ꝛ cassialignea ꝛ his similia.

¶Capitulum. v. de fricatione senum.

OPortet ut in qualitate ꝛ quantitate sit tem
perata: ꝛ ne vllo modo membra debilia
cũ ea tangantur neqz dolentia. Et si frica
tio vices habuerit interpositas in vicibus pannis
grossis aut manibus aspersis fricentur. hoc nanqz
eis confert ꝛ interpolationes egritudinum mẽbro
rum eorum prohibet.

¶Ca. vi. de exercitio senum

EXercitiũ senum diuersificat ꝑm dispositio
nem corporis eoz diuersitatẽ ꝛ ꝑm illũ qđ
eis ex egritudinibus accidere solet: ꝛ ꝑm
vsus ipsoz in exercitio. Nã si eoz corpa in vltia fue
rint eq̃litate posita ꝓueniẽtia ꝛ eis erũt exercitia tẽpe
rata. Et si fuerit in eis membrũ qđ nõ in suã meliore
exisbit dispositõem sit eius exercitiũ alia sequẽs exerci
tia: verbi gra alicui incepit in capite accidere ẽtigo
aut apoplexia ꝛ materie ad collũ descenderint ꝛ frẽ
quẽt ꝓueuerũt ascẽdere vapores ad caput ꝛ cere
brũ nõ confert ei exercitiũ in quo caput curuak aut
ꝺclinat: sed exercitio vti debẽdit qđ sit incedendo ꝛ
currendo ꝛ equitando ꝛ in omni exercitio qđ sit ad
subtiliandã interiora ¶Et si egritudo in ꝓtib⁹ pedũ
fuerit exercitijs vtẽ que fiunt ex superioribus sicut
man⁹ manibus ꝛtrahere ꝛ ꝓijcere lapides ꝛ eleua
re ¶Et si egritudo fuerit in medio sicut splene ꝛ epa
te ꝛ stomacho ꝛ intestinis erũt ei vtilia exercitia dua
rum extremitatũ: nisi sit aliqđ qđ ꝓhibeat. ¶Nõ
si egritudo in ꝓte pectoris fuerit exercitium inferior
erit ei necessariũ. Et si in rene aut vesica fuerit nõ cõ
fert ei nisi superior exercitiũ. Et hec membra in exer
citio penitus non ordinent ad hoc vt ex eo fortiora
fiant. ꝛ hoc quidẽ in sensibus diuersum est ab eo qđ
est in aliis etatibus ꝛ in ꝓmis sensibus quib⁹ confert
plimũ eius qđ ꝑfert sensibus ¶Isti nãqz membra de
bilia fortiora facere debent ordinate ꝑm modũ exer
citij qđ est eis ꝓueniens ꝛ in quo sunt: membra vero
infirma qñ exercitant. ꝛ est qñ hoc non ꝓcedit. l. cũ
fuerint calida aut sicca aut fuerit in eis materia que ad
putrefactionem declinauerit ꝛ non fuerit in eis ma
turatio.

¶Doctrina. iiij. de regimine corporis cui⁹ ꝓplexio ẽ
ꝓueniẽs. Et sunt quinqz capitula.

¶La. i. doctrine. iij. ꝺctõis. ij. de rectificatõe ꝓple
xionis supflue caliditatis.

DIcemus q malitia complexionis calide
aut est cũ equalitate ambaz passiuaz aut
cũ victoria siccitatis aut humiditatis Cũ
aũt ambe passiue fuerint equales sciem⁹
q caliditatis augmentũ erit ꝑm terminũ ꝛ non erit
superfluũ: quoniam si non siccaret. Cum autem ca
lidum existit cuz siccitate possibile est vt complexio
ista in sua dispositione longo remaneat tempore.

¶Calidi vero cum humiditate societas nõ durat:
quoniã humiditas qñqz supat caliditatẽ ꝛ extinguit
ipsam. Et qñqz caliditas supat humiditatez ꝛ siccat
eam. ¶Dispositio igitur habentis cõplexionem in
qua humiditas supat meliorabitur in cõplemento
iuuentutis ꝛ fiet equal' in eis. Cũ aũt descẽderit hu
miditas extranea augmẽtari incipiet ꝛ caliditas mi
nui. Ergo dicem⁹ q ultima regendi complexionem
habentes calidam in duabus est colligenda intẽ
tionibus. vna quaz est ꝑm q est voluntas reducẽdi
eos ad eq̃litatẽ: altera est ꝑm quã est voluntas ꝑ
uandi sanitatẽ sicut est ¶Damnam vero hic nõ ꝓsit
ocioli qui suas domuerũt alias ꝑm ꝓlixam tolleran
tiam in tpe quo ordinate ad eq̃litatẽ redeant: ipsos
nãqz absqz ordine regere ꝓducet eoz corpa ad egri
tudinẽ: sed ꝛ secundũ possibile est si sit eoz regimen
ex nutrietibus q ipsoz sunt ꝓueniẽtia ꝓplexionibus
ita vt ꝑsit sanitas q est in eis reperta. ¶Quicqz
aũt ꝓplexionẽ habentiũ calidam in duab⁹ passiuis
tẽperati fuerint sanitati in ꝓncipio rei ipsoz ꝓpin
quiores erunt ꝛ faciet illoz cõplexio dentes ꝛ pilos
velon⁹ nasci ꝛ erũt facundi ꝛ clari in vbis ꝛ veloces
in incessu ¶Cũ aũt i annis ꝓcesserint vincet in eis ca
liditas ꝛ augmẽtabit siccitas: ꝛ accidet eis cõplexio
mordicatiua: ꝛ in multis quidẽ eoz multa cholera
rubea generat. ¶Ipsoz vo regimẽ in ꝓma etate de
bet ẽ sicut tẽperato in quo regimen. Et cũ mutabũtur
suũ mutabunt regimen ad illi⁹ regimen in quo cla
borabatur vt ipsius. puocet vrina ꝛ cholera cuacue
tur rubea ꝑm vnam duaz partiũ ad quã declinant
supfluitates. l. ꝓtis fluxus ventris aut ꝓtis vomitus
Nõ si sola natura ad deponendum humorẽ ꝛ cua
cuandum nõ sufficerit: in vomitu quidẽ adiuuetur
ex rebus lenib⁹ sicut potu mlte aq calide solius aut
cũ nabit. Et in solutiõe q dẽ ventris sit cũ aliquo qđ
sit sicut violaceus muraba ꝛ tamarindi humidi ꝛ te
remabin ꝛ ziraleth ipsoz ꝓterea exercitiũ erit alleuiã
dum. Et oportebit vt clẽ⁹ detur eis qui sit boni chy
mi. Et fortasse necesse est vt balneationẽ in die seq̃nt
ꝛ oportebit etiam vt ab oi re calefaciente ꝓhibeant
q si ex balneatõne post comestionẽ nõ senserint ten
sionem ꝛ grauitatẽ in ꝓte epatis ꝛ ventris secure ea
vtantur: ꝛ si aliquid horum acciderit ap'ritiua eis
dentur sicut apozia absinthij ꝛ medicina ex aloe et
amso ꝛ amigdalamaris cum oximelle: ꝛ balneatio
nem post comestionem dimittant. Nec autem ape
ritiua eis danda sunt postq̃z ꝓmus cibus digest⁹
fuerit ꝛ anteq̃z secundum sumant. In hora tamẽ in
ter quam ꝛ comestionem secundi spacium interue
nat temporis: ꝛ hoc quidem est inter exercitationẽ
matutinalem ꝛ horam in qua balneantur. Ipsi ꝓ
terea sunt oleis superinungendi ꝛ vinum eis album
ꝛ subtile in potu tribuendum est ꝛ debilitat eos aq̃
frigida. Et illi quidem qui a ꝓncipio rei complexio
nem habent calidam ꝛ siccam hoc toto sunt digno
res. Qui vero complexiones habent calidam ꝛ hu
midam putrefactioni sunt apti vt materie ad mem
bra descendant exercitio vti debent quod multe sit
resolutois ꝛ leui ne calefaciat cauẽdo a motu qui in
humorib⁹ ebulitionẽ apparere faciat: q vo plim ab
exercitio sibi cauere debz est ille q nõ ꝓfluit. Et me
lius qđ est vt exerciteur p⁹ euacuatõez ꝛ vt balneẽ
tur anteq̃z comedant ꝛ vt studeãt in expellendo sup
fluitates oés ¶Cũq in vere inuenerint ꝓpter se ꝑse
uent minutione ꝛ euacuatione

¶La. ij. de rectificatõe ꝓplexionis in q̃ est frigiditas
cum augmento.

HUiusmodi quoqz spẽs tres sunt. In illa er
go q̃ ex eis in duab⁹ passiuis eq̃lis fuerit:
elaborandũ erit vt ei⁹ innatus calor ꝑm augmentũ

ꝓcedat cum nutrientib⁹ calidis inf humiditatem ⁊ siccitatez ꝑpatis ⁊ unguẽtis calidis ⁊ electuarijs magnus ⁊ euacuationib⁹ humorib⁹ ꝑpꝛijs: ⁊ balneationib⁹ sudorem faciẽtib⁹ ⁊ exercitijs iuuãnib⁹ eos: ⁊ si leni aliquo tpe in hũiditate sint ꝑati: accidet in eis ut hũiditates in ipis ꝑpꝛi frigiditatẽ gnẽtur. Illorum aũt in qbus cuꝛ hoc ẽ siccitas regimẽ oportet ut sit ipsũmet regimẽ lenum.

¶Capitulum .xij. de regimine corporum que velociter egritudines incurrunt.

IN aũt ad hoc iũt pati ꝑpẽ resolutionez sui. Et tũc qdẽ in ipis repanda ẽ humoꝛũ qũtitas: aut ꝑpi humoꝛes crudos qui in eis exist̃: ⁊ tũc qdẽ tpanda ẽ ipoꝛ humoꝛ qũtas ⁊ eligẽdũ est eis ex nutriẽtib⁹ illud qꝫ nutrimẽtum ꝓbet mediũ inf multũ ⁊ paucũ. Et humoꝛ qũtiras est cũ eq̃litate qũtitatis nutrimẽti ⁊ augmẽto exercitij ⁊ fricatiõis añꝫ balneent̃ si exercitij ⁊ fricationis vsũ habuerint: aut cũ leuioꝛe coꝛ si nõ cõsueuerũt ⁊ ut eis cib⁹ detur ꝓiatur: ⁊ nõ vna vice suã compleant satietatẽ: qꝫ in si ipoꝛ corporibus sudoꝛ fuerit facilis ⁊ cõsueuerit fiat ut usq; aliquibus sudent vicibus. ¶Et si tarditas comestionis ipsoꝛ non fecerit ut cholera rubea in coꝛum fundatur stomachis retardetur ꝑha usqꝫ post balneum qꝫ si fecerit premittatur anteꝫ balneentur. ¶Et hoꝛa quidem tempꝰ si ꝓhibitoꝛ ibi non affuerit est post quartaz horam dici equalium. ¶Si aũt ꝓpterea qꝫ cholera rubea in ipoꝛum funditur stomachis cibus fuerit sumendus ꝓius anteꝫ balneentur ⁊ opilationũ in epate significatões senserint cum apitus ꝓuocatis suis conuenientibus ꝓplexionibus medicentur. ¶Et si cum hoc in capite nocumentuꝫ senserint cuꝫ ambulatione succurratur. ¶Et si eius cibus in stomacho coꝛruptus fuerit ⁊ postea descendent per se erit hoc lucrum: qꝫ si non deponatur cum diacrimono aut ficubus cuꝫ semine cartami ꝑspersis. Cuius confectio est nominata.

¶Capitulũ .xiij. de impinguando macrum.

QUlsarũ matiei foꝛtioꝛ sicut dixim⁹ ẽ siccitas cõpsiõis et mesaraice ⁊ siccitas aeris mesaraice. n. cũ siccãtur nocumẽtũ nõ recipiũt ⁊ augmẽtat siccitas ⁊ maties. ¶Fricatio igit̃ adhibenda est anteꝫ balneetur que sit media inter asperam ⁊ lenem donec rubeat cutis deinde fricatõ foꝛtioꝛ fiat: postea emplin ex pice ſupponatur: deiñ tempate exerceãt̃ postea absq; tarditate balneetur deinde siccis mandibulis exsiccet postea pauco ꝛungatur oleo: deinde cibum sumat sibi ꝓuenientez. ¶Et si ipsius etas tempus ⁊ ꝓsuetudo aquaz tollerauerint frigidam ex ea super se fundat. ¶Finis aũt fricationis que ante picis emplin ꝓmittitur est ut in flatio non incipiat ꝓsumi. ¶Et hoc quidez est ꝓpter quũ ei qõ in augmẽtando membꝛa paruuꝫ dixim⁹.

¶Coꝛplementum vero locutionis de hoc inuenietur in libro de pulchritudine quarti libri.

¶Caplin .v. de macrefaciendo pinguem.

IPsius regimẽ est ut descensus cibi a stomacho eius ⁊ intestinis sit velocꝛ ne compleatur mesaraicaꝛ suctio in ipso: ⁊ ut cibum sumat qui sit mĩe quãtitatis ⁊ pauci nutrimẽti. Et frequenter balneet anteꝫ comedat ⁊ exercitium festinet ⁊ olea resoluentia. ¶Et de electuarijs trifera minoꝛ ⁊ electuarijs de lacca ⁊ tyriaca ⁊ ut ieiunus bibat acetum ⁊ almuri. ¶Et nos quidem nominabimus hoc in dictione decoꝛationis.

¶Doctrina quinta de mutationibus ⁊ est caplin .i. ⁊ summa.i.

¶Caplin doctrine qnte dictõis tertie de regimine tempoꝛum cum rectificatione aeris.

IN veris quidem principio succurreduz est ad minuendũ ⁊ ad bibendũ cathartica fm qꝫ necesse est ⁊ fm consuetudinez. In ipso quoqꝫ ꝓpter vomitus ꝓuocandus est. ¶Et omnes res multum calefaciens ⁊ humectans est dimittenda ex carnibus ⁊ ꝓcibus ⁊ nutriens subtilian. ¶Et exercitio vtendus est tempate qõ sit maius exercitio estatis. ¶Cibo quoqꝫ non repleat quis: immo ipꝫ ꝓtatur: ⁊ in potu sumat sirupos ⁊ rob extinguentes: ⁊ a rebus abstineat calidis ⁊ ab omnibus amaris aut salsis aut acutis. In estate vero minuatur ex cibis ⁊ ꝓcibus ⁊ exercitio ⁊ maneat quietus ⁊ extinguentia bibat. ¶Et si potuerit vomiat ⁊ semp in vmbꝛa moꝛetur ⁊ in loco coopto. ¶In autumno aũte ⁊ ꝓpꝛie in eo qui est diuersi aeris cõseruatio faciẽda est regie meliozꝛ: ⁊ oia siccantia sunt dimittẽda. Et cauendum est a coitu ⁊ a potu multe aque frigide ⁊ ipius fusione super caput. ¶Illeqꝫ in loco frigido dormiat in quo eius cutis hoꝛripilet neqꝫ repletus dormiat. ¶Et caueat sibi a calore estiuo ⁊ frigiditate matutinoꝛ: ⁊ suum custodiat caput ne frigidurati obuiet. ¶A fructibus quoqꝫ que sunt in tempe illo sibi caueat neque ex illis multum comedat neqꝫ balneetur nisi cum tepida. ¶Cuꝫ dies cum nocte fuerit equalis eueniꝛ ne superfluitates in hyeme ꝓstringantur: liꝫ in multis coꝛpib⁹ sit meli⁹ ne in autũno aliqd faciant vñ humoꝛes ferueant ⁊ moueantur: immo melius est eis vt ipsi quieti permaneant. Quidam etiam iam vetuerunt ne vomitus in autumno fiat: qm̃ ad febrem pducit. ¶Sinũ preterea vehemẽter debet esse aquatum ⁊ non sit superflue. ¶Scias quoqꝫ qꝫ in multis pluuijs in ipso consistit securatio ab ipi⁹ malitia. In hyeme vero multum laborare debent ⁊ copiosius comedere, nisi fuerit meridionalis: qm̃ si sic fuerit, exercitium erit augmentandum ⁊ cibus minuendus. ¶Oportet ꝓterea vt triticuꝫ panis hyemis sit fort⁹ ⁊ fortiozis solidatatis q̃ panis estatis. Et similiter ẽ illud qõ est in carnib⁹ et eis que sunt sicut ipse. Et vt sint olera qb⁹ vescuntur sicẽ caules ⁊ ficia ⁊ apiũ ⁊ ñ atriplices nz blitꝫ nz portulaca nz scariola. ¶Simpli⁹ coꝛporib⁹ sanis raro accit egritudines in hyeme: qb⁹ si acciderit medicã

do succurrẽdũ est ⁊ euacuãdo si opoꝛtuerit. Impoleni ẽ ut ipsa accidat egritudo nisi ꝓpter magnã cãz ⁊ ꝓpꝛie si calida fuerint. Caloꝛ. n. innatus qui est ẽgitiuus in hyeme vehemẽter fit fortis ꝓpterea qꝫ a resolutione saluat ⁊ cõstrictione cõiungit. Oẽs ꝓterea naturales vtutes suas melꝰ ꝓsequũt opatiões Hyp. quoqꝫ vsũ est qꝫ melius ẽ in ipso vẽtrez soluere quã minuiõem facere. Et abhoꝛret vomitum in ipso ⁊ videt ei qꝫ in estate sit bonus: qm̃ hyemones in estate sunt natãtes ⁊ in hyeme ad subsidendũ declinãtes: ipsum ergo imitetur. ¶Ver vero cũ coꝛrũpitur aut fit pestilẽtialis obuiaꝛi. est exsiccãdo coꝛpus ⁊ ꝓparãdo domũ cũ rebus que suis vtutib⁹ i frigidat ⁊ humectãt. ¶Et hoc quidẽ ẽ quod magis est faciẽ. in pestilentia: aut calefaciãt ⁊ faciant qõ sit contrariũ ei qõ ex aeris coꝛruptiõe, puenit. Odores preterea boni sunt res in hoc magis cõferẽtes ⁊ ꝓpꝛie cũ putauerit qꝫ sint cõplectioni aeris ꝓꝛij. In pestilẽtia quoqꝫ necessitas multũ aerẽ attrahendi est minuẽda: ⁊ hoc quidẽ fit cũ ocio ⁊ euacuatõe

¶Aterra preterea multotiẽs elenak aeris coꝛruptõ ⁊ tunc quidẽ cõuenit in lectis sedere ⁊ hospitia quere vehemẽter alta que a ventis rũpuntur. Multotiens quoqꝫ est principiũ coꝛruptõis aeris ab ipso aere, ꝓpter illud quod ei aduenit ex coꝛruptione vicinãtiũ aerũ. aut, ꝓpter rẽ celestẽz cuius qualitas nõ est hoibus cognita. In hmõi ergo ad domos subterraneas est fugiendũ: aut ad domus q̃ parietib⁹ vndiqꝫ sũt circudate ⁊ ad cauernas. Suffuigationes aũt que aerũ putrefactões sũt rectificates sicut ciperi ⁊ turis ⁊ myrri ⁊ rose ⁊ sandali. Electo ꝓterea in cibo ⁊ potu vtiin pestilentia ẽ nocumenti ipsius securatio. ¶Et nos quidẽ i libris particularibus noiabimus cõplementũ eius quod est dicendũ de hoc.

¶Sũma doctrine quinte sen tertie cuius sũt octo capitula.

¶Ca. i. sume doctrine qnte seu tertie ẽ ad succurrendũ accñubus que ꝓnosticãt egritudines.

ILle cui tremoꝛ coꝛdis assidue accidet de seipso sit sollicitus ne subita intercipiat moꝛte. Ille cui frequenẽ accideꝛit incub⁹ ⁊ scotõia de seipso sollicitus existat ⁊ humoꝛẽ euacuet groſſuz ne ad epilepsiã ꝓueniat ⁊ apoplexiã. Cũ multꝰ in toto coꝛpe fuit saltus regat phlegmatis euacuatione. ideo ne hoc habens spasmum incidat ⁊ apoplexiã. ⁊ similiter cũ perdurauerit ut sensus sint turbidi ⁊ motionũ adsit debilitas cũ repletiõe. Cum mẽbris multotiens acciderit ut sensũ amittant regatur cui hoc accidit cũ euacuatõe phlegmatis ne ad paralysim ꝓueniat. Cũ facies multũ salierit cui hoc acciderit regat purgatione cerebri anteꝫ ad totum deueniat. Cuꝫ facies vehemẽter rubuerit et oculus ⁊ lachryme fluxeri ⁊ lumẽ effugerit ⁊ capiti dolorẽ habuerit minutione ne regend⁹ erit ⁊ soluti õe ventris ⁊ his simũbus ne incidat in ꝑꝛenesim.

¶Cuꝫ multa ablq; causa fuerit tristitia ⁊ tumoꝛ regendus erit adusti humoꝛis euacuatione ne ad melancholiã deueniat. Facies quoqꝫ cũ rubet ⁊ tumet ⁊ fuscitati attinet ⁊ fit hoc duranꝫ põtẽdit lepram. Cũ coꝛpus fuerit graue ⁊ lassũ fit ⁊ vene apparuerit minuẽdũ erit anteꝫ vene scissura accidat aut apoplexia aut moꝛs subitanea. ¶Cũ in faciẽ parum tumoꝛis apparuerit ⁊ in palpebris ⁊ in extremitatib⁹ dispositioni ꝓsimum. ¶Cũ stercoꝛis fetoꝛ multus fuerit regimine vtendũ erit remouẽdo a ventis putrefactõem añꝫ ad febres ꝓueniat: vrine tamẽ significatio est in hoc deteriꝛ. ¶Cuꝫ lassitudine ⁊ fractura videris time qꝫ febris accidat. ¶Cũ comedendi appetitꝰ cadit aut augmentat significat egritudinẽ. ¶Et ad sũmũ oiꝛes res que de suo⁹ murat vñ. s. desideriuz aut egestio aut vrina aut coctũdi voluntas aut sõnꝰ aut sudoꝛ aut coꝛporis pruritus aut ingenij subtilitas aut saporꝛ gustus aut sõnioꝛ vsus cũ augmẽtantur aut diminuũtur aut suã mutãt qualitatẽ ꝓnosticãtur egritudinẽ. Et similiter vsus nõ naturales sicut hemoꝛroydarũ sanguinis fluxus aut mẽstruoꝛum aut vomitus aut exnarib⁹ sanguis fluxꝰ: aut ꝓsuetudo desiderandi rẽ aliquã siue mala sit siue non sit mala: quoniã vsus est sicut natura. ¶Et, ꝓpter hoc nõ dꝫ abstinere quis nisi a multũ malis: que tamẽ ex eis dimittere debet ordinate dimittat. ¶Et preterea cũ res particulares ꝑticulariũ rerũ sẽ demõstratiue: ꝓseuerantia nãqꝫ doloris capitis ⁊ emigranei dilationem, ꝓnosticatur pupille ⁊ descensũ aque in oculũ. ¶Imaginari coꝛam facie sicut cimices ⁊ reliqua cuꝛ manifestũ sit ⁊ stabile ⁊ vsus cuꝛ hoc assidue debilitatur ꝓtendit descensũ aque in oculuꝫ Cũ granitas ⁊ punctura in parte dextra perseuerauerit epatis significabit egritudinem. Grauitas et tensio in inferioꝛibus doꝛsi ⁊ illo cum mutatõe dispositionis vrine ab vsu nocumentũ in renibus ꝓnosticatur. ¶Stercus non habens tincturam sicut solebat significat ictericiã. Cum ardoꝛ vrine ꝓseuerat ulcera significat que in vesica accidunt ⁊ virga. ¶Egestio in ano adustionẽ faciens ꝓnosticat dysenteriam. ¶Desideriũ casꝰ cum vomitu ⁊ inflatione ⁊ extremitatum doloꝛ, ꝓtendunt colicam. ꝓuritus in ano cum qui vermes ibi non affuerit ꝓnosticatur hemoꝛroidas. ¶Multoꝛ carbunculoꝛ natiuitas ⁊ nodoꝛ magnum significat apostema. ¶Serpigo albaras ꝓnosticatur nigraz. ¶Et moꝛphea alba ꝓnosticatur albaras albam.

¶Capitulum .ij. Et est dictio vniuersalis de regimine agentium.

TEr agens a rebus abstineat quibus vti ꝓsueuerat cũ eẽt cũ suis familiaribꝰ: labores nãqꝫ ⁊ dolores et accẽtus: q̃ ꝓpter studium impẽdere debet ad hoc ut de se sit sollicitus ne ad magnas ꝓueniat egritudines. Et illud de quo pl⁹ sollicit⁹ esse dꝫ est nutriẽs ⁊ la situdo. Suuz vo nutriẽs melioꝛari dꝫ ⁊ facere ut sit boẽ sẽ ⁊ ꝓpinq̃ melioꝛ ⁊ ñ multe iõ ut ñ digeat ⁊ ſſfluitates i veis ipꝰ

non ꝓgregetur. Amplius egtãe non debet plen⁹ ne ei cibus coꝛãpat ⁊ necessitaté habeat bibẽdi aq̃ ⁊ angeatur sonitus ⁊ dilatatio sui: immo expectare cibum debet usq̃ ad horam hospitandi nisi fuerit ꝓpter causam quã postea dicemus. Q̃d si multuꝫ ei necessariuꝫ fuerit ré modicã comedat ꝑm modũ tẽperamẽti ⁊ tñ ne ipaꝫ bibendi aquaꝫ necessitaté habeat sine sit eius iter nocturnum sine diurnum. Lassitudo quoqꝫ eius regenda est ex eo qꝺ in capitulo de lassitudine dictũ est. Oportet ꝑterea ne cat in vias repler⁹ sanguine aut alto ꝺz corꝓ⁹ suũ mũdifi cet deũ incedat ⁊ si fastidiosus fuerit famelic⁹ fiat ⁊ dormiat ⁊ fastidiũ resoluat ꝓstea in viã pgat. Oꝫ ꝓterea ut q̃ iter aggredi vlt ordine ⁊ paꝫ pl⁹ soluto exerceteur. Et si in suo itinere necessarium fuerit vigilaꝫ assuescat vigilare paꝫ: ⁊ sili⁹ si timet ne fames ei accidat aut sitis aut aliqꝺ ab istis debet ea assuescere: ⁊ debet vti cibo quo in itinere vult nutriri: ⁊ debet ꝓstituere ut ei⁹ cibus sit in q̃titate pauc⁹ et multi nutrimẽti. Olera ꝑterea diuutat ⁊ fructus ⁊ quicqꝺ hũoꝛem generat crudũ nisi fuerit ꝓpter necessitatez ut ex eo medicet. Et fortasse iter agenti ne cessitas supueniet tollerãdi famẽ donec deliciũ ei minuat. Et eis autez que ipm iuuãt in hoc sunt ci di frigidi ex equitibus assatis ⁊ his silib⁹. Et est cuꝫ ei suũ pillule cuꝫ viscositatibus ⁊ adipibus hq̃facis fortibus ⁊ amigdalis ⁊ oleo amigdalino: sintq̃ adi pes sicut adeps vaccina q̃ vnã cum comederit fa mẽ lõgo tpe tollerabit. Quidaꝫ quoqꝫ retulerũt q vn⁹ homo lb.i. olei violacei in quo adeps resoluta fuit donec in empli silitudinez ꝑuersa fuerit decẽ die b⁹ postea comedẽ nõ desiderauit. Et silr ꝓtigit cuꝫ necesse est ei tollerare sitim. Secum ergo deferre debet ex medicinis sitim extiguentib⁹ q̃s in libro.z. in caplo de siti diximus. ⁊ ꝓprie ex semine portulace .iij.z. cũ aceto bibat. Et diminuat nutriẽtia sitim fa cietia sic utpticez ⁊ capperes ⁊ salsa, ⁊ minuat loque lã ⁊ mollit incedat. Lõgꝫ aquam cuꝫ aceto bibẽt paꝫ ex ea ei sufficiet in sedãdo sitim vbi non multa i uenit aqua.

Capm.iij. de regimine cauẽdi a calitate ⁊ ꝓpe iustumẽ ⁊ regimine iter agentium in ipsa.

Do etiaꝫ nisi seipos regant res in suo fine ad hoc pducet q̃ debilitabuntur ⁊ eoꝝ re soluẽtur vtutes ita q̃ se mouẽ non poterũt ⁊ impabit sibi: ⁊ fortasse sol eoꝝ impediet cerebra. q̃propt studeꝫ debẽt ut vehemẽs coopertura a sole sua tegant capita. Et silr debent iter agentes pectora sua custodire ⁊ epithimare ex talq̃ ale est muci lago ꝓlij ⁊ succ⁹ portulace. Iter ꝑterea agentes in calore q̃q̃ necesse est aliquid comedere anteq̃ exeant sicut ius ordei ⁊ sirupũ de fructib⁹ ⁊ reliqua ab eis: qrũ cum equitant tin eoꝝ interioribus nihil exi stat, multum debilitat eos resolo ⁊ non erit in eis re staurato. Sumere ergo ꝺz ex eo qꝺ diximus aliq̃n tulũ: ⁊ deinde moꝛetur donec de sto descẽdat et nõ vndet. In via ꝑterea deferre oꝫ oleũ ros. ⁊. viol. ex quo hora post horam in suis dosibus ungatur.

Multoꝝ ꝑterea qbus in via ex calore acciũt no cumẽtum redeũt dispositões ꝓpter natationem in aq̃ frigida: veritamen melius est ne hoc cito fiat sed paꝫ expectẽt deinde ordinate ad ipaꝫ accedãt. Qui ãt venẽa timuerit nares ⁊ os instita sibi ligare ꝺz et tollẽt labꝺz i hoc. ꝺz etiã pus cũ lacte absq̃ butyro cepas comedere ⁊ ꝓprie cum cepe in ipso fuerit mu raba aut nocte vna infuse comedat cepas ⁊ sorbeat lac. Et oꝫ ut sint cepe anteq̃ in adog mittãt fortis incisionis. Sit ꝑterea illud qꝺ odorat oleuꝫ ros. ⁊ oleum de semibus cucurbite: quã malitiaꝫ ve neno ꝝ remouet quã timet. Cum aũt venenuꝫ ei no cumẽtum fecerit supza extremitatel ipsius aq̃, pũciat frigida ⁊ facies ea lauetur. Sitq̃ eius cibarium ex oleribus frigidis ⁊ sup ipsius caput ex oleis fundat frigidis sicut oleo rosaceo ⁊ ex salicibus ⁊ succis fri gidis sicut ꝺmigularis succo: deinde lauet ⁊ a coitu sibi caueat. Salsi quoqꝫ pisces ei conferunt cum quieuerit qꝺ ꝺz: vinũ quoqꝫ tpatũ ciperi: lac ꝑter a est melior cibus si febrẽ non habuerit. Et si habu erit febrem q̃ non fuerit ex febribus putridis: immo ex diuturnis bibat hoc acetosuꝫ. i. lac absq̃ butyro. Lõgꝫ sitim habuerit posꝫ venena sucurrat ex collu sione oris cum aqua sed non bibat ex ea donec sati etur: quia tũc subito moꝛietur: sed temperanduꝫ ex collusione oris cum aqua. Q̃d s. multa ei necessitas bibendi ingruerit semel ex ea glutiat partẽ in ꝺo ⁊ tertio ⁊ deinceps. Cumq̃ quieuerit illud qꝺ ex situ ei admixtum fuerit bibat. Et si anteq̃ bibat incepit bi bere oleũ rosaceum ⁊ aqua mixtum ⁊ postea bibat aquam erit melius. Et ad summum ille quẽ calor i pedit in loco debet manere frigido ⁊ pedes ablue re ex aqua frigida. Et si fuerit sitiens aquam frigidã paulatim bibat. Et ex cibo qui cito digeꝛitur nutri atur.

Capitulum.iiij. de regendo iter agentem in fri gore ⁊ congelatoꝛum.

Deo q̃ iter agere in sorti frigoꝛe est res ma gni timoꝛis licz multum custodiat se ⁊ mu niat omnibus que sunt necessaria: ⁊ quãto magis cũ non totũ qꝺ necessariũ est ꝓpaucrit. q̃ ples nãq̃ iter agentes oibus que necessaria erant re rexerunt ⁊ postea frigoꝛe moꝛtui sunt quos frigus interfecit ⁊ pauna spasmo aut alcuzez aut ꝓgelatiõe aut apoplexia: ⁊ moꝛiunt quidẽ moꝛte coꝝ q̃ opiuꝫ biberint aut mãdragoꝛam. Qꝺ si eoꝝ dispositio ad moꝛtẽ nõ puenerit multotiẽs in famẽ incident q̃ vo catur bolismus in q̃ gd sit faciendũ ⁊ in aliꝫs egriũ dinibus iam in suo loco diximꝰ. Et res gdem eis melioꝛ ẽ vt poꝛos claudant ⁊ nares ⁊ os custodiant ne in eo aer frigid⁹ subito ingrediat: ⁊ vt extrema cu stodiant cũ eoꝝ qꝺ noꝛabimꝰ. Lõgꝫ iter agens in fri goꝛe hospitat nõ illico se calefacẽ debet: immo in hoc paulati ordinet in calore puo ⁊ ad fortẽ calorẽ non cito accedat: immo si ad ipm nõ accesserit erit melius Qꝺ si vehemẽt ei fuerit necessariũ fm ordinem ad ipꝫ accedat. Et ille quidẽ cui pueniẽt⁹ ẽ ab eo sepa ri est q̃ cito vult ire ⁊ ad frigus egredere: hoc est cũ fri

g⁹ ñ ad hoc puenẽrit ut sit agẽs debilitet ⁊ ei⁹ ꝺcijciat fortitudiez. Sz si ꝓgelatꝰ i ipso opet nec ẽ ut festinet ad se calefacieñ. ⁊ leniteñ. ex oleis calefaciẽtib⁹ ⁊ ꝓ ꝓprie illis i qb⁹ tyriace, ꝓpetas existit sicẽ oleũ de lilio Lõgꝫ ãt agẽs i frigõe, hospitat⁹ fuerit: ⁊ fuerit fameli cus ⁊ rẽ cõcẽdat cal⁹ accidet sibi calor sicẽ ex febre mi rabil. Iter agẽtes ꝑtea nutriẽtia hrit q̃ rẽ facilẽ frigo ris eis faciũt. Et hec qꝺ sẽ nutriẽtia i qb⁹ mlius po nũt allea ⁊ nuces ⁊ synapi ⁊ alsa. ⁊ ẽ cũ ceis mittunt cepe ⁊ bõi ut ꝓpozis ꝓdite cũ alleis ⁊ nucib⁹. Buty ruꝫ quoqꝫ ẽ eis bonũ ⁊ ꝓpe cũ p⁹ ipꝫ fortẽ hauserit vinũ. Oꝫ ꝓtea ut ñ agẽs i frigoꝛi nũ ãbulet dũ ẽ va cu⁹ imo ipleat nuñẽro, Et vinũ loco aq̃ bibat ⁊ mo rek donec istud i suo vẽtre gelcat ⁊ caleñat ⁊ p ostea egtet. Alsa quoqꝫ ẽ ex eis q̃ i frigoꝛi ꝓgelatũ calefaci unt ⁊ ꝓpe cũ ipa i vio ei ad potañ. ꝺat c⁹ iteg̃ ꝺoſ ẽ .z.i. asse ⁊ vini lb.i. Amplius ñ agẽtes i frigoꝛi ñ sũt vñ fiat epithia qꝺ eoꝝ muniat cõpa ne a frigoꝛi patiant ex qb⁹ ẽ pir ⁊ alia ab ea Allea quoqꝫ sũt ex reb⁹ eis vtilib⁹ q̃ ab aere venefi frigido. Capitulũ. v. de custoꝺiẽdis extremitatib⁹ a nocumẽto frigoꝛis.

Ier agẽs extrema i ꝑmis fricaꝺ ꝺz donec calefiant deũ ex oleo calꝺ ea liniat qꝺ sit ex oleis bñ redoleñtib⁹, sicẽ oleũ de lilio et oleũ de ben: misceos quoqꝫ ẽ epithia eis ꝓueniẽs: ⁊ si ipꝫ ñ hũerit oleũ ⁊ ꝓpe cuꝫ i ipso posuerit pig aut pireꝝ aut cuſobũ aut alsã fenũ aut castoreũ. ex epi thimatib⁹ ꝑtea extrẽitates custoꝺiẽnt⁹ est ut sipoat eis galbanũ ⁊ allea: q̃ ẽ fecurato aut sicẽ alkitrã. Et ñ oꝫ ut sonular aut calciamẽtuꝫ quo pes tegit sit stricꝰ ita ut pes i eo ꝑmouẽi ñ possit: q̃ñ moꝛ⁹ nibri ẽ vna ex fib⁹, phibẽnt⁹ ab eo frigus: nibꝫ quoqꝫ suffoca tũ durit incit frig⁹. Et cũ ipꝫ gdẽ pgameo cooplt ⁊ aligꝺ ei suppoit ⁊ nihil sꝛpoit ẽ magis ipꝫ custoꝺiẽs. Cũ aũt mã⁹ ⁊ pes frig⁹ ñ sẽcerit. ⁊ ex frigõe nihil ꝺi minuũ fuerit nec sollicitudo ista fuerit custoꝺiẽꝺi ipꝫ regie ꝓcienti: scias q̃ sꝛus iã ẽ i itinẽ destructõis: ⁊ q̃ frig⁹ iã effecẽ i ipo opõez suã. Nec igſ excogitaſ dẽm⁹ qꝺ i ipo sit faciẽꝺ. q̃ si frig⁹ i nbro ozabit ⁊ i natũ q̃ in ipo cratertixerit calõez ⁊ ostrixerit illꝺ qꝺ ſsoluebat ex eoꝝ ei⁹ iba ⁊ ipꝫ putrefactõi aptũ effece rit: erit q̃ñ necariũ facẽ totũ qꝺ in. c. ꝺe vlceib⁹ est ꝺcm. ⁊ ꝓprie ꝺ herpetib⁹ estionicis malis. Sz cũ fri gus ipꝫ ipediẽrit ⁊ nõꝺũ ꝓstruẽrit: sz i illoꝓsilit pro cessu nieli⁹ erit, ut extrẽitates ponãt aq̃ vapoꝝ ꝓpe aut i aq̃ i q̃ſic⁹ cocte fuẽrit ⁊ i aq̃ caulũ ⁊ i aq̃ mirti ⁊ i aq̃ aneti ⁊ i aq̃ cãemille totũ hoc ad ſponeñ. ẽ eis cõueniẽs ⁊ aq̃ scehe ⁊ aq̃ namẽ: Ex napil quoqꝫ ẽ plz apponẽ ẽ medicamẽ eis ꝓueniẽs: ab igne ꝑtea si bi camẽ ꝺz ne ad ipm accedat. Et oꝫ qꝺẽ ut velo ciẽ cedat ⁊ pedẽ moueat aut extrẽa aut exercitz ipm ⁊ fricz: postea mũgat ⁊ ſſr ipm aquaꝫ calam ab alto fũdat cũ eo qꝺ diximus. Et scito q̃ dimittẽ extrẽita tes susꝑsas ⁊ getas i frigõẽ ne moueant ⁊ ut nõ ex ercitenſ est ex maiõib⁹ cãis q̃ faciũt extrẽis ut ea su pet frig⁹. Sũt ꝑtẽa hoiuꝫ gdã q̃ ponũt in aq̃ ffa ⁊ faciũt vtilitatẽ ac si nocumẽtũ ab eis remouẽtur: quẽadmodũ fructib⁹ accit ꝓgelatis. Cũ.n.i aquã

ꝓjciunt ffaꝫ fiũt quẽadmodũ si ad eis exhẽatur cõ gelatõ ⁊ ab eis labik ⁊ liniũt ⁊ eãnt: ⁊ si ea igni appli cant cõꝛupẽtur. Sz qũo fit istꝺ nõ ẽ medico necriũ Cũ aũt vna extrẽitas obtuſcãi cepit scalpelláda etiã erit ⁊ sãguis ab ea exhẽdus mẽꝺo i aq̃ cala põito: ppea ne aligꝺ sãguis in oꝛificijs plagaꝝ ꝓgelet ⁊ nõ egrediat. Iz egredi ꝺimittaꝺ ꝺce ꝓ se. ffrigat: postea ipa epithicẽ ex bolo ãmeno ⁊ aceto tpatis: q̃ñ hoc ei⁹ remouz lesiõez. Alkitrã quoqꝫ i ꝓncipio ⁊ fie in tantũ ꝺbz. Lõgꝫ res ad nigrediez trãsiẽt aut viri ditatẽ ⁊ ꝓsequi ipaꝫ ipa fm putrefactiõez, pcedẽtemõ labõẽt nisi ut auferat illꝺ qꝺ cõputruit ne etiã sanuꝫ qꝺ in ei⁹ ꝓsistit vicitate putrefiat ⁊ putrefactõ paula ti ad infiõza, pcedat: sz fiat illꝺ qꝺ i suo diximꝰ ca.

La. vi. de ꝑsenãdo calore faciei in itinere.

Acies ẽ epithimãda ex reb⁹ viscosis i qbus erit ꝓglutiatõ sicẽ mucilagie phlij ⁊ mucilagi ne portulace ⁊ sicẽ dragagito i aq̃ resoluto ⁊ gũmi arabico i aq̃ resoluto ⁊ sicẽ albuie oui ⁊ sicẽ tor rell⁹ de sisa i aq̃ resolutis ⁊ trocisciis quos cheuiã no miauit. cũ aũt vẽt⁹ eã scindẽt aut frig⁹ aut sol: regi mẽ ei⁹. q̃ res i fmone de decõatõe. Capi. vij. de ꝑsenãdo il agẽtẽ a nocumẽtis aq̃ ꝺiuersaꝝ.

Quaꝝ ĩ agẽtẽ ad egritudies magis pduc ñ nutriẽtũ ꝺiuersitas. Et hoc sollicitudo ẽ hñda ⁊ res aq̃ cõtigẽda. De ei⁹ ãt cũcta tõe ẽ ut vehemẽter colek ⁊ fiat ut a resudãte cõpemlũ p resudatõez egſ ꝺial: ipaꝫ q̃ qꝺ coãre quẽadmo dũ taꝫ i hoc demſrauimꝰ cãz eã qñz colat: ⁊ iter puſ aq̃ ſbaꝫ ⁊ id qꝺ ei admiscek sepatõez facẽ. Et maius hoc totꝰ ẽ ipaꝫ ſblimãdo distillaſ. Et ẽ cũ ex lana retorta fit lychnũ cⁿ vna extremitas i vas plenum põit alta i val vacuũ ⁊ guttati aq̃ ad vacuũ ꝺilabi: ⁊ ẽ clarificãꝺi mod⁹ idõe⁹ ⁊ ꝓpe cũ mlrocies factũ fuẽrit: silr quoqꝫ cũ aq̃ amara ⁊ mala coq̃t ⁊ ꝓjciek i ea ꝺũ ipa bulit lutũ libeꝝ ⁊ guttati ꝺistillabi cũ la na ad modũ ꝑme. Et silr ẽt cuꝫ aq̃ pure admisceb⁹ lutũ libeꝝ i quo nõ exit mala q̃litas: ⁊ ꝓpe qꝺ i sole fuit adustũ ⁊ p⁹ea colabit erit ex eo qꝺ eius ꝓhibet malitiã. Aq̃ quoqꝫ cũ vio bibere ẽ ex eo qꝺ ei⁹ re mouet malitiã cũ ip⁹ malitia fuẽit ex gnẽ pauce pe netratõis. Aq̃ ẽt cũ paucafuẽit ⁊ ñ i ueniet ꝓpter a cuꝫ aceto erit bibẽda ⁊ ꝓpe in estate: q̃ñ hoc a multo excusat potu. Aqua ꝑterea salsa cum aceto est bi benda ⁊ sirupo acetoso ĩ qua silique et myrti gra na sunt, ꝓjciẽda ⁊ foꝛde. Et post aluiosã qꝺ aq̃ ⁊ põticã bibẽdũ est totũ illꝺ qꝺ naturã soluit. Vinũ quoqꝫ ẽ ex eo qꝺ p⁹ ipaꝫ potatũ ꝓfert. Sup amarã quoqꝫ aquã exhibẽda sũt dulcia ⁊ vnctuosa: ⁊ ipsa cũ imleb ẽ miscẽda ⁊ añ ipaꝫ aq̃ cicer ẽ bibẽda ⁊ an teq̃ voluitas adsit remouebit eius ipedimẽtũ: ⁊ silr comedere cicera Alũ vo aquã stantẽ ⁊ paludestrẽ in q̃ exisit putrefactio nõ sũt gustãda nutriẽtia calida sup: a quã stiptica sũt exhibẽda ex fructib⁹ ffis ⁊ mi ca sicẽ cydonia ⁊ matiana ⁊ acetula. Sup aq̃s quoqꝫ grossas ⁊ turbidas vrẽꝺũ ẽ alleis. Et ex eo etiã qꝺ eas clarificat ẽ alumẽ sameni. Ex eis quoqꝫ q̃ diuer sarũ aq̃ꝝ remouẽt m alitiã sũt cepe qꝺ sũt vt tyriaca

b⁹:t ꝓprie cepe cū aceto t allea etiā. Et ex reb⁹ frīs
sūt lactuce. Simplius ex regimīe viatoꝝ ꝓueniēte in
diuersitate aq̄ę ē vt ex aq̄ sue tre ferat t cū aq̄ misceat
tre in q̄ bus hospitabil. t fer. t ex aq̄ cuiuscq̄ hospi-
tij ad hospitiū qđ ē post ipm t admisceat cā cū sua
aq̄. t ita faciat donec ꝓueniat vbi ysr: t silr si ex luto
fue tre sūpserit t cū oi aq̄ ad quā ꝓuenerit admisce
rit t ipm in ea ꝓssauerit t eā dimiserit quousq̄s cla
rificet. ¶ Aq̄ pterea pāno inꝓpolito bibēda ē ne san
guīsuga cū errore egrediat: t ne qđ ex mal' ꝑmixtio
nib⁹ vehemēt ē minuū trāsiuiat. Et rob quoq̄ ace-
tos. iecū deferre vt ea cū vnaq̄q̄ diuersiaꝝ aq̄rū
misceat ē regimē ꝓuenies.

¶ La. viij. de regimine viatoris in mari.

Viatoꝝ in mari plerūq̄ accidit. vt igo⁹ t re
uolui cū ea t ꝑmouet in ea nausea t vomi
tus: t hoc qđē in ꝑmis diebus sed postea residet t
gesci. Et ꝰoꝛ ne fortē retineat nausea t vomit⁹: lz
diminuat donec ꝓ ipz mūdet: q si supfluus fuerit re
tinebit ūc: ꝓcipatio tñ ne vomitus accidat nō ē ma
la. Et hoc ē vt ex fructibus comedat sicut cydonia t
mattiana t q̄nata. Semen quoq̄ apij cū bibitū fue
rit, phibet nauseam ne cōmoueat t sedabit eā cū cō
mouebit t absinthiū silr. Ex eis etiā q̄ id, phibent ē
vt acetosis os stomachi ꝓfortātibus t vaporem ne
ad caput ascēdat, phibētib⁹ nutriat. Et h qđē sunt
sicut lentes in aceto t succo vue acerbe t parū cala
menti t alech t panis fractus in vino bene redolen
te aut in aq̄ ffa. Et ē q̄s ponit i ea alech. Mares quo
q̄z ei⁹ interi⁹ cuz cerusa sunt epithimande.

¶ Explicit sen tertia huius primi canonis t incipit
quarta.

¶ Sen quarta de diuisione modoꝝ medicationū fz
egritudies vlces. Et cōtinet capla. xxxi.

La. i. dctōnis quarte ē locutio vlis de medicatōe
Decemus q̄ res medicatōis ex vna triumꝛ
rerū cōplet. vna eaꝝ est regimen t nutri
entia: t alia medicinaꝝ est exhibitio: t ter
tia est opatio manual. ¶ Per regimen
autem intelligimus administrationem
q̄ fit in causis necessarijs numeratis q̄ fm vsum sūt
currētes: ex quibus est nutriens. ¶ Et in dicia quī-
dem regiminis ex pte qualitatū earū sunt ꝓpoꝛ-
tionalia iudicijs medicinaꝝ. Nutriens vero ex eis
oibus iudicia habet q̄ sunt ei, ꝑa ex modo q̄ntita-
tis. Nutriens enim q̄nq̄ ,phibetur q̄nq̄ minuitur
q̄nq̄ equat q̄nq̄ augetur. Sz nō ,phibetur nisi cū
medicus vult vt natura occupetur in maturatione
hūoꝛ. Et nō miuit nisi cū vlt vtutē cū hoc custodi
re ergo iq̄ntū nutrit custodit ptē vtut⁹ iq̄ntū minu
it custodit ptē materiei ne nā tūc occupet in digeren
do mlīū cibū. Ihe quoq̄ sp fit sollicit⁹ de eo qđ ma
gis suspectū ē t ē vt⁹ si fuerit valō ꝺbil: aut egritudo
si fuerit mlīū fortis. Nutriēs quoq̄ ex duab⁹ miuit
ptibus. vna eaꝝ ē ex pte q̄ntitatis: t alia ē ex pte q̄li-
tatis. t tibi qđē posse est ponē ꝓuictoꝛ duaꝝ ptū di
uisionē trīā. Diuidit int duas dōnes q̄ntitatis t q̄li
tatis ē q̄m nutriēs q̄z est nutrē q̄ntitatis t pauci tri-
tūiti sicē olera fructus: q̄m q̄ ex eis mltū comedit ex
q̄ntitate nutrictis mltū recipit absq̄z ea⁹ q̄litate. ¶ Et
q̄z ē nutiens pauce q̄ntitatis t multi nutrīti sicut
oua t galloꝝ testiculi. Mob quoq̄ q̄z ē necessariū
q̄litatē minuere t in q̄ntitate augmentuz facē t hoc
qđez ē cuz desideriū fuerit supans: t in vētis crudi fu
erint hūores t voluerim⁹ deliderū sopir ꝓ repleti
onē t a venis mliam ,phibere māz: ió ut pa⁹ matu
rēt illud qđ ē in veis: aut ꝓp itentōes alias ab istis.

Et q̄z est necessariū nob in q̄litate augmtū facē et
minuē q̄ntitatē: t hoc qđ ē cū voluerim⁹ vtutē ꝓ-
tare t stōi nā ré multā digerē nō valz. Plim aūt qđ
nos labozam⁹ in minendo cibū aut ,phibēdo ē cū
egritudies medicamur acutas. In egritudib⁹ quo
q̄ chrōicis minuim⁹: lz min⁹ q̄z i acutis. In egritu
dinib⁹ nāq̄z chronicis pl⁹ de vtute sollicit⁹ sumus:
q̄ scim⁹ q̄ eaꝝ crisis ē lōginq̄ ꝛip aꝝ stat⁹ ē remot⁹
Mna ꝓp nisi vtus custodiat usq̄z ad horaz crisis
stare nō potit: nz illud qđ in lōgo digerit tpe dige-
rere valebit. In acutis vo egritudibus crisis ē ꝓ
pīq̄ t ꝓdim⁹ q̄ vt⁹ an statū nō resolnet. q si hoc
timuerim⁹ nutriēs ū plime minuem⁹. Et q̄nto egritu
do plus ꝓncipio ,ppīq̄ fuerit t accūtia magis geta
nutem⁹ vtutē ꝓfortātes. Et q̄ntū egritudo fm aug-
mētū ,pcesserit t accūtia ibi ēt augmtata fuerit mi
nuem⁹ dietaz, ꝓp fidutiā ei⁹ qđ iā dedim⁹ t, ppter
ea vt ꝓ alleuiet i hōa luctamis. In tpe quoz stat⁹ re
gīū vehemēter subtiliāt. Et q̄ntomagis egritudo
fuerit acuta t crisis ꝓpīquoꝛ erit nra regimis sbtiliatio
maō nisi cāe acciderit q̄ nos ab eo ,phibeāt: quēad
modū i libris noiabim⁹ ꝓnculariḃ. Nutrīctia ꝓte
rea fm hoc qđ ex eo qđ sit numērum duas alias hz
opões q̄ sunt velocitas penetratōis sicut dispō vini
t tarditas penetratōis sicut assatoꝛ dispō t fritoꝛ
t ēt spissitudo subē ei⁹ qđ ex ipso gnāt i sāguie t ei⁹
retētio sicē dispō nutrimēti carnis porcie t vituline
ut ipi⁹ subtilitas t resolutionis ei⁹ necessitas: sicut est
dispō nutrimēti qđ fit ex vio t ex ticub⁹. ¶ Et nobis
qđ ē necessariū nucleus qđ cito penetret cū casui vtu
tis aia l' succurrē volum⁹ t eius resoluti t tñ pōt sto
mach⁹ t vtus tollerare ut nutriēs digerat qđ tarde
digerit. Et nos qđez a nutriēte fremur qđ cito dige
rit cū accīt ut nutriēs ꝑcedat, qđ tarde digerit t time
mus ne cū eo misceat t fiat fm mōm quē iā declara
uim⁹. Et terremur ēt a nutrimēto grosso cū ꝓ certo
scim⁹ q̄ accīt opilatōes. Sz eligim⁹ cibum fortis
nutrimēti t tarde digōis ,ppē eū quez ,pfortare volu
mus t exercitijs fortib⁹ ꝑpare. ¶ Raꝝ quoq̄ nutriēs
eligim⁹ ,ppē illū cui velocē accīt pozoꝛ spissitudo.
Medicatio aūt que fit cā medicinis tres habz regu
las: vna eaꝝ ē regla eligēdi ei⁹ q̄litatē. s. eligēdi ipaz
calaz aut frazaut hūidā aut siccā. tscda est regula
ipius eligēdi q̄ntitatem: t hec qđ regula diuiditur
in regulā mensurādi pōdus ei⁹: t in regulaz mensu
randi ipius q̄litatē. s. sue calitatis q̄duz aut siitatis
aut reliq̄z ab istis. t tertia est regula ordinādi suam
horā. ¶ In electōe aūt q̄litatis medicine absolute nō
habet cognitio nisi p cognitōez ꝛpeciei egritudinis

q̄m cū egritudis q̄litas scita fuerit erit medicia eligē-
da q̄ ei in sua q̄litate sit ꝓria: q̄m egritudo suo medi
cat ꝓrio t ꝑcurat sanitas suo sili. Quantitatis aūt
ipi⁹ mēsura t duab⁹ cognoscit ptib⁹ fm modum
mēsure artificial' ex nā mēbri t ex q̄ntitate egritudi-
nis ex reb⁹ q̄ sup illud sua significat ꝓuenīēta t apti
tudine ipsaz: q̄ sūt gen⁹ t etas t ꝓsuetudo t tps t re
gio t ars t vtus t forma. Nature vo mēbri cogni
tio q̄tuz rez ꝓnnet cognitionē. l. ꝓplexionis mēbri
t creatōis ei⁹: t ei⁹ situs: t ipsi⁹ vtutis. ¶ Et ꝓplexio
aūt qđē mēbri: q̄m cū ei⁹ nāl' ꝓplo scita fuerit: t ipsi⁹
ꝓplo in egris sciet ꝑ mēsurā existimatiuā q̄ntū eius
cōplexio naturā' elōgata fuerit: sciet ergo mensura
q̄ntatis q̄ ipsa reduci possit ad tēperiē: vbi gfa q̄m
si sanatiua cōplexio fuerit ffa t egritudinal' cala: tūc
tam mlia elōgatio erit a ꝓplone sui: t tūc mlia indi-
gebit inffatōne. q si ambe fuerint calide sufficiet ei
pua inffatio. Et creatōis qđē mēbri tam dixim⁹ q̄
creatura mēbri in. iiij. diuidit modos: t tu qđē eam
ibi ꝑsiderare debes. Post hoc scire debes q̄ mem
broꝛ quedā sūt q̄ in foraminibus suis sunt facilia t
sunt in eis inten⁹ aut exterius loca vacua p q̄ expelli
tur supfluitas medicia subtili t tēperata. Et coꝛ sūt
alia q̄ nō sunt ita sz medicina indiget fortioꝛe: t sili
coꝛ est qđ est raꝝ: t coꝛ ē qđ est spissū. Et raro qđez
medicina sufficit subtil t spisso ē medicina fortis ne
cessaria: qđ aūt fortī medicina magis indiget ē illud
qđ in nulla duaꝝ ptū vētriculi hz neq̄z receptacu-
li. Et post ipm est illud qđ habet in vna pte: t post
ipm est illud qđ a duab⁹ ptibus habet receptaculū:
lz ē solidū t spissū sicē rigno: postea est illd qđ ea hz
a duab⁹ ptibus t est raꝝ sicut pulmo. Et situs qđez
membri q̄m p situ cognoscit quemadmodū tu scis
aut locus aut societas. ¶ Utilitas vo q̄ ex societatis
puenit cognitōe est magis ꝓpa, ppter ea q̄ ptē magis
eligis ad quā medicina trahit t ad quā eam declina
re facit. vbi gfa: cū fuerit matia in gibbo epatis cua
cuabis eaz p vrinā t li in epatis ꝓcauitate fuerit eua
cuabis eaz p ventrē: q̄m epatis gibbositas mēbris
urine est associata: t ei⁹ ꝓcauitas est associata intesti
nis. Sz ei⁹ vtilitas q̄ ex pte sciēdi locū ,pnenit ē trīū
modoꝛ. vn⁹ coꝛ est ei⁹ lōgitudo t ipsi⁹, ppinquitas
q̄m si fuerit, ppinquū sicut stomach⁹ puenīet ad ipz
medicine tēperate t opabūtur in ipsoꝛ: si lōginquū
fuerit sicē pulmo, medicinaꝝ tēperataꝝ vtutes coꝛū
penf antecq̄z ad ipm pueniant. Quaꝛopī erit neces
sariū vt in eaꝝ vtutibus augmentū fiat. ¶ Oportet
itaq̄z vt cū mēbꝛ ē, ppinquū cui obuiat medicina sit
vtus ipsi⁹ medicine fm mensurā q̄ egritudini sit op
posita: t si nī ea fuerit lōgitudo t spaciū t est egritu
do cui est medicia necessaria quā vtus, pūdans pe
netrare faciat: tunc necessariū est in vtute medicine
pl⁹ addere q̄z ꝑ us erat ei necessariū sicut accētū in em
plastro fiatice t reliqs. Et secūd⁹ mod⁹ ē vt sciatur
qđ medicinis sit admiscendū vt ꝓ illud velociter ad
mēbꝛ pueniat: quēadmodū medicinis mēbꝛoꝛum
ne admiscenf diuretica t medicinis cordis crocus.
Et tertiꝰ qđē mod⁹ est vt sciam⁹ q̄ ꝑte medicinam
ad ipm transire faciam⁹. vbi gfa: si scluerim⁹ q̄ vl
cera in inferioꝛib⁹ exsit intestinis p clistera injiciem⁹
t si sciuerim⁹ q̄ sint i superioꝛib⁹ p illud qđ bibit affe
remus. ¶ Q̄nq̄z etiam ꝑfert loci t societatis sil' olli
citudinē hīe. t hoc qđē est in eo qđ facere debem⁹
cū fuerit mā tota iaz in mēbꝛo euacuata: t in eo qđ
facere dēm⁹ cū fuerit mā ad hoc ut eūat: q̄m cuz sci
uerimus q̄ mātia fuerit adhuc in descēsu a suo loco
materiā extrahemus postq̄z ātuoꝛ ꝺditionū curaz
habuerim⁹. ¶ Una est ptis diuersitas quēadmodū a
dextra ad sinistrā: t a supioꝛib⁹ ad inferioꝛa. Et secū
da est vt societatis curam habeam⁹: sicut menstrua
vētosis retinemus q̄s māmillis superponim⁹ socio
attrahētes. Et tertia rectitudinū curā hīe quēadmo
dū in egritudinib⁹ epatis in dextra minutionē faci-
mus basilica: t in egritudinib⁹ splenis in basilica si-
nistra. Et ārta qđē est cū sollicitudine elōgatōis ne
qđ extrahik valde, ppinquū sit ei a quo extrahitur.
Sz cū accidit vt tota matia iaz sit euacuata vtreq̄z
res ei ꝑerit ex pte: q̄m si voluerim⁹ accipiem⁹ ea ex
ipo membꝛo t si voluerim⁹ trahemus ipam ad mē
brū ꝓpinquū qđ associatū est t eaz ab eo extrahe
mus quēadmodū duas minuim⁹ saphenas in ma
tricū egritudinib⁹: t venā q̄ est sub ligua cū medica
ri volum⁹ apa duaꝝ amigdalaꝝ. Cūq̄ ad diuersiaz
trahē volueris mēbꝛa quo, ptrahis doloꝛe ꝓ ꝑcta
Et caue tibi ne trālitus sup ꝓncipale fiat. Et vti tas
qđē q̄ legī ex pte vtutis mēbri ē trīū semitaꝝ. vna
est dignitatis t ꝓncipaꝝ curā hīe: q̄m sup membra
ꝓncipalia nō faciem⁹ aligd cū fortib⁹ medicinis in
quo sit ambigendū q̄ntomagis potuerim⁹ ne nocu
mentū toti coꝛpi cōmune faciamus quapꝛopter ce
rebꝛo t epate nō euacuabimus illud qđ ab eis eua
cuare debem⁹ in vna hoꝛa: neq̄z vllo mō vehemēti
ffabim⁹ inffatōe: t cū epa ei emplastꝛ supponem⁹
ex medicinis resoluētibus nō relinq̄mus qn in eo
res retētiuas t boni odoꝛis ponam⁹, ppē vtutē cu
stodiēdā: t silr in eis q̄, ppē ea ad dibēdū dam⁹. Qđ
aūt tūc oia mēbra hac tota custodiēda digni⁹ existit
est coꝛ t postea cerebꝛ t p⁹ ipm epar. Et secūda qđ
semita ē curā hīe opatōis mēbꝛoꝛ associate: lz nō sit
ꝓncipale sicē stōus t pulmo. Quapꝛopē in febribus
cū stōi debilitate aquā fraz in potu q̄ sit vehemētis
ffatis nō damus. Et scies q̄ dare ea pura q̄ laxa
facitū ꝓncipalibus mēbris t eis q̄ sūt coꝛa ipsis est
valde timoroſū in re vite. Et semita tria ē hīe solli
citudinē acuitatis sensus t eius ebetudis. dz nāq̄z si
bi cauē ne mēbris actui sensus neruosis det medici
nas malarū q̄litatū t mozdicatiuas t nocitiuas sicē
sūt nitimali t reliq̄ ab eis. ¶ Medicinaꝝ vo a q̄z da
tione nob cauemus spēs sūt tres: resolutēs t vehe
ment inffantes: t ārias hītes q̄litates sicē flos eris
t cerusa t calcuceeh aumenō t ei⁹ silia. hoc qđ ē ele
ctionē medicie diuidē fm mēbri nāz. Secz vo egri
tudinis q̄ntitatē q̄ntū illi ꝓportionalis est. vbi gfa: si⁹ corpis calitas
egrotatiua ē fortis t necessariū est ipsam extiguē cū
medicia q̄ sit in inffando fortissima: t illi cuius acci
dental' ffitas ē fortis ē necessariū eā calefacē cū me-

dicina fortis calefactōis: si vo nō fuerint fortes medicine debiliores q̄litatis nob sufficiēt. Et tpe aūt egritudis ē vt faciamus in quo suor tpm sit egritudo. vbi gr̄a cū asp̄a in p̄ncipio fuerit sup ipm ponemus qđ solū repcutiat: t cū in statu fuerit ponem⁹ illō qđ solūmō resoluat: in medio aūt miscebimus vtraq; t si egritudo fuerit acuta ip̄a i p̄ncipio exīte tpate regimē subtiliabim⁹. Et si in statu fuerit i subtiliādo studebim⁹: t si fuerit, plixa nō tū in p̄ncipio subtiliabimus: ſz in statu tpata vtemur subtiliatōe ſz miras, plixaz egritudinū p̄ter febres subtiliatiuū resolutā regimē. Egritudo quoq; si mlie ebulitis materie fuerit in p̄ncipio eam euacuabimus non expectantes maturationē: t si mediocris fuerit maturabimus eam t postea euacuabim⁹. Cognito aūt rez̄ q̄ sua significāt p̄nemēcia ē ad sciēdū tibi facil: t aer qđē q ex eaz existit sūma ē dignior: t ré custodiri oz t an sit medicie iuamentū p̄stās an egritudi.

Et dicem⁹ q̄ in egritudib⁹ in qb⁹ ē timor: t nō sum⁹ securi ex defectū vtutis si qđ facē dem⁹ tardauerim⁹ aut ex eo aliqđ alteruauerim⁹ t minuerimus a fortitudine medicamine p̄mo incip̄e debem⁹. Alle vo in q̄ bus nō existit timor: p̄m ordinē ad fortiorē, p̄cedēt si nō suffecerit eis debit.

Caret hoc quoq; tibi care ne ne a rectitudine recedas: ſz videris q̄ ip̄az tardet iuamentū: neq; in erroze moueris t lividoris q̄ ei⁹ nō appeat ip̄edimentū. Et cū hoc nō ſm vnā medicationē cūcta nobis stabilē. ē medicia: imo in vna medicatōe medicias pmuta: quū ab ipso qđ p̄sentū ē ū sit passio: t vniuersq; qđē corp̄i imo oi mēbro imo vni corp̄i t vni mēbro i vna hora t nō in alta ineſt, p̄pe tas q̄b vna medicia pati t nō ab alia. Cum aūt ignoras q̄ sit egritudo relinq; eā nē t ñ, p̄pes: quū aut nā sup̄abit egritudinem aut ip̄az manifestabit.

Cūq; egritudo dolor p̄iuncta fuerit aut causę dolorōis aut a quo p̄uenit dolor sic ē p̄ncipio aut casus: incipies sedare dolorē. Et si tibi nocē fuerit sup̄oz ē ducē nō trāsecēdas tale q̄le ē papauer al. qđ cū suo sup̄ore ē ēt domesticū vl̄ p̄sueti. Cūq; vehemētia caloris mēbra tibi nocumē⁽ᵐ⁾ fecerit nutri ex eoq̄ sāguiné vehemēti ingrossat sic frumēti coctū. Et si ex hoc qđē regimine nō alleuiabit nutri cū infrantib⁹ sicut lactucis t ei⁹ similib⁹ Delas p̄terea q̄ ex p̄gruis medicatōib⁹ q̄ p̄sert ē iuamētū qđ sit ex eo qđ vtentes p̄sortat alias vtales sic leticia t obuiare ei qđ sibi placet: t assidue sedē cū eo cū quo gr̄ulat. q̄nq; eā p̄sert sedere cū eo a quo erecūdat t quē erubescit: qđ egrū, p̄hibet a reb⁹ q̄ ei nocēt. Ex eis p̄terea q̄ huic nō medicatōis sūt, p̄pinq̄ ē mutatio de tra ad trā: t de aere ad aerē t de fomis ad fomas: t p̄cipue cū fomas efficē t mot⁹ q̄ mēbr̄ dirigāt, aut p̄loné mutēt: quē admodū puero lusco p̄cipit vt scintillas timeat aut rē q̄ ei appetant sic p̄cipit tonsurā patienti vt speculū timeat calidis: q̄ſ hoc p̄ducit cū ad hoc vt laborz in rectificādo facie suā t frontē t oculū t fortasse inuitabit ad hoc vt melior ex.

Ex regul̄ p̄terea ḡs obseruare debes ē fortes dimittē medicatōes in tpib⁹ fortib⁹ q̄ntop⁹ potis: sic vēré vehemēti, soluē aut p̄uocare vomitū aut apire t adurē i estate t hyeme. Ex reb⁹ quoq; in q̄z medicatō ē subtile ē adhibēdū studiū ē cū i vna p̄sūgunt egritudie duo q̄ fieri ꝛria ſñt q: oportet v. g. vt egritudo infrect. t eius cā cale fiat aut ꝛcōuersio: quia oportz̄ vt' egritudo calefiat. et ei⁹ cā infrect: sic mā colice indiget, calefactōe t incisione t subtiliatiōe: t oz vt fortitudo doloris ei⁹ infrect t stupefiat t cōuersio. Amplī⁹ scire debes q̄ non ois repletio neq; ois cōplonis malitia suo medicā ꝛrio ex euacuatōe t oppositōe: imo multotiēs sufficit multa regimis bonitas in repletōne t malitia cōplexionis;

La.ij. de medicatōib⁹ egritudinū malitie p̄loné

Que ex eis qđē sine mā existit p̄lo tñ p̄mutatur. sed; si cum malia fuerit ip̄a euacuabit t plerūq; qđē ei sola sufficit cūatio si p̄lonis infuse q̄ p̄ita ē malitia nō ibi relinq̄rit: t q̄nq; nō sufficit nob istud si p̄lonis dimiserit malitiaz: imo erit nob nēce p̄loné p̄mutare cū in curando finē faciem⁹. Dicem⁹ ergo q̄ malitie p̄lonis medicatō multis fit modis. Cōplonis nanq; malitia aut erit ſfusa: t erit ip̄a medicatō ex ꝛrio absolute: t h ē, medicatio absolute: aut erit i ſmio vt ip̄a gnēt: erit ei⁹ sanatio sanatio' q̄ fit cū p̄missione, seruatōis quēad modū putrefactionē q̄ est cū febre ꝛtana medicamur cū tyriaca t aquā ffaz in tertiana dam⁹ vt extinguat. Et exēplū p̄missionis seruatōis ē cūatio in q̄rtana q̄ fit cū helleboro t i tertiana cū scamonea cuz p̄ncipiū interpolatōis q̄ accidit' phibēt̄ volumus.

Et exēplū p̄missionis seruatōis solūmō ē cūatio q̄rtane apte, p̄pē mēlie supatoez cū helleboro: t febri tertiane, p̄pē cholē p̄mixz cū scamonea. Cū aūt in aliq̄ egritudie dubitaueris aut sit ei⁹ cā calitas an frīas t expiri volueris nō expiaris cū supfluo: t cauе tibi ne decipiat te impssio q̄ erit accītal'. Et debes scire q̄ infratōis t calefactōis tps ēvnūſz in frīando ē pl'rioris: q̄ſ calitas ē annica nē: t in h̄ ue ctādo qđē t erliccādo ē t imo: t eq̄lis; p̄hendi tps ē lōgi⁹. Unaquaq; p̄terea hūiditas t siccitas p̄seruat p̄p̄ſuaz cāz p̄sortatōez: t p̄mutat, p̄p̄ cāz p̄ri ipius fortitudis augmentū. Et calitas qđē fit fortior causis q̄rū tam exple ninus sermonē: deiū p mūdificātia t est supfluitates expellē t repletionē t opilationē apire. deinde ex eo qđ ip̄am p̄seruat t hoc est hūiditas tēperata: frīas vo fortior ex eo q̄ ipsi cō fortat causas t q̄ caliditatē suffocat: t ex eo q̄ ip̄az supflue resoluit t est siccitas ſm centiam t caliditas ſm accidens. Qui aūt caliditatis supfluitatē cum opilatōibus medicat sibi caucre debet ab infrigidatione supflua ne in puerēdo opilationem in lapide augmentū faciat: t ne calide p̄plexionis malitiā augmentet: imo paulatim p̄mo medicari debet cū eo qđ absterget. t si qđ ifrigidat ei suffecerit sicut aqua ordei t lucē scariole erit q̄ueniens: t si nō suffecerit illud tūc cū illo qđ tēperatū existit: qđ si hoc nō sufficerit tunc cū eo in quo subtil' existit calor: neq; ex hoc sis sollicit⁹: q̄ſ iuuamētū ca diaphoretī i frīando plus p̄sert q̄z sit nocumentū qđ fac ei calor: q̄ad

extinguēdū ē facil' post aptionē. Et ē etiā cū acutoz̄ hūoz̄ digestio extinguēdi supfluitatē, phibet ſz qđaz hoiuz sint q̄ pteruiāt ad hāc dstruēdā sniaz t ignorēt q̄ fortis exīctio deijcit vtutē t quāto magis in corp̄ib⁹ q̄ ab egritudine debilitata fuerūt: ſz aliquo directōis mō māz rectificet qđ ē cū post ip̄az alie p uenit egritudies aut ex malitia p̄lonis simplicis aut ex materijs frīs p̄loni ꝛijs quam rectificauit.

Cōplonē vo frām calefacē q̄ſ difficile. ē cū iaz ē infusa: t multū facile in p̄ncipio: t ad vltimū calefacē frigidū i p̄ncipio rei ē facil⁹ q̄z calidū i p̄ncipio infrigidatz: ſz calidū i fine infrigidare ſz sit difficile ē tū facil⁹ q̄z frigidū i fine calefacē: q̄ſ supflua frīas ē ip̄a mozs inati caloris aut ei, ppinq̄. Et dēs scire q̄ ifratio q̄ſ siccitati p̄iūgit: t q̄ſ hūiditati: t q̄ſ ab vtroq; sep̄at: verūtū siccitas magis fit mālina cū frīate q̄ſ icūit: t hūiditas ē magis adducēs frīatez q̄ accidit. Et iā qđē oēs caloris cāe cū supfluit i exsiccādo iuuāt t q̄nq; ēt oēs frīatis cāe cū supflue fuerit i hūectando iuuāt. Et nulla qđē res ad h̄ tñ pueuit q̄z̄ ociositas t assidua balneatio q̄ ē facil' in una. Et nos qđē te faciem⁹ scire h̄ in eo qđ ē p̄mus sū. Timū p̄terea t pare bibitū i hūectando ē forte.

Amplī⁹ scire dēs q̄ cū senex infrīdatiōe indiget t hūectatiōe nō sufficit ad h̄ illud qđ ip̄m ad eq̄litatē reducit: imo qđ ip̄m trāsire facit ad p̄loné frām t hūidā q̄ ei debet: q̄ſ ip̄a ſz sit accītal': ē tū ei q̄ſi nāl'

Scire quoz dēs q̄ sepe ē nob nēariū i p̄mutādo p̄loné dare illud qđ h̄moi p̄ſortat p̄loné quēadmodū ē nob nēariū dare aceū cū medicinis calis alicui mēbro ió ut ip̄az penetrē t vtutes: et sic ē nob nēariū dare crocū cū medicinis ifrantib⁹ co: ppterea ut eas ad ip̄m ferat. Et multotiēs qđē ē medicina vehemētioris operatiōis i p̄mutādo p̄loné: ſz p̄p̄ſui subtilitatē nō p̄manet donec suā p̄ficiat operationē. Est ergo nob nēariuz ei aliqđ admiscē qđ ip̄am ispisset t retineat: ſz ex ea sue operatōis p̄ueniat ꝛriū: sic balsamo admiscem⁹ ceraz t reliq̄ ad h̄ ut ip̄m tanto tpe retineāt in quo suam p̄ficiat operationem.

Capitulū. iij. ad sciendū q̄lit t q̄ſ oz euacuāri.

Bes q̄ dem fant recitudinē iudicij i euacuādo sūt dēe replo t vt⁹ t p̄plō t accītia cōueniētia sic li ꝛtigēt q̄ nāz solinē vellem⁹: deiū accidēt vētris solo: q̄ſ vētē solue supp ventris solonē ē timor: t ostiū: t figura t etas t tps t aeris t regionis dispositio t p̄suetudo euacuādi t ars cūandi. h̄ nāq; cū fuerit ꝛia significatōi, p̄p̄ quā cūatio faciēda erit, phibebit cūatione. Vacuitas itaq; sine dubio cūatione ficri, phibet. Et silit cū debilitas cuiuscūq; triū vtutū fuerit. verūtū q̄nq; plus eligituus alic⁹ vtutis debilitatē q̄z ip̄edimētū relinquēdi cūationē: t h̄ qđē ē in vtutib⁹ sēsibilib⁹ t motis cū fiducia habuerim⁹ succurrēdi rei timorose si acciderit: t silit in oib⁹ vtutib⁹. Cōplexio q̄nq; calida t sicca ad h̄, phibet: t frīda t hūida calitatē nō p̄is ab ea etiaz, phibet. in calida aūt t hūida facile faciem⁹ illud t fortē. Figura autē. s. superfluitas materiei aut raritas ab ea, phibet, ppter timorez ne spūs resoluat: t similit oportet in regēdo debiles t macrū multā cholerā rubeā in sanguine hūtez ut ei blandiaris t nō ip̄m euacues: t ut eū nutrias ex eo qđ boni gnāt sanguinē ad frīatē t hūiditatem declinantē: q̄ſ ex hoc sui humoris p̄loné recūlicabitur: aut fortasse ip̄m fortē efficies t euacuatiōes tolerabit: t silit oportet ne illū euacuare sis. ausus qui ex p̄suetudine parū comedit q̄dū ab ei⁹ euacuatione abstinē poteris. Supflua quoq; piguedo ab eo, phibet, p̄p timorē ne frīas dominet: t ne caro venas cōp̄imat t eas extinguat cū vacuas inuenerit t calorem suffocet inatū: aut supfluitates exp̄mendo ad interiora expellat. Elecītia quoq; mala sic aptitudo colirice passioni t salmo ab ea, phibent. Eas p̄terea etiā q̄ nōdū ad augmētū pleme tū puenit aut ad p̄sumptōis terminū ē transīes ab ea, phibet. Moza quoq; multū calida aut multū frigida ab ea, phibet. Et regio qđē meridional' vehemēter calida ab ea, phibet: q̄ſ plima eoz q̄ vērē soluit sunt cala: t duaz acuratū p̄uictio tolerari non pōt: q̄ſ vtutes i eis debiles erūt t dissolute: t q̄z exteriora lozmāz ad exteriora trahit: t medicia ip̄am trahit ad sterioza: q̄re ip̄i, puenit in diuersas ptes, p̄tractio t ad resistēcias p̄ducit. Et septentrionalis multuz frigida ab ea, phibet. Parua quoq; euacuandi cōsuetudo ab ea, phibet. Aro etiā qua mlia fit euacuatio sicut seruādi in balneo: t onera dorso deferendū ab ea, phibēt: t ad vltimū ois ars laboriosa.

Scias p̄terea q̄ tētio i oi euacuatōe ē vna quoq; rerū. Aut euacuatio illi⁹ qđ ē euacuāduz t segi ip̄m p̄cul dubio tranq̄llitas nisi q̄ receptaculoz lassitudo ip̄m sequatur. aut calidit atis ebulitio aut febris ephimera aut alie egritudines que comitantur: sicut ex coctiatio quaz vētris solutio in intestinis facit aut vicera que vsne, p̄uocatio in pelica facit: t hoc quidē licez iuuam ētuz cōferat: eius tamē vtilitas nō sentit: imo q̄nq; p̄sentialit dolet donec acādēs remoueat. Et scda est cōsideratio p̄tis sue declinationis sicut nausea q̄ vomitu mūdat̄ur: t mordicatio in vētre que vētris solutiōe remouet. Et tertia est mēbrū egressiōis ei⁹ a p̄te declinatiōis ei⁹ sicut basilica dextra in egritudine epatis: t nō cephalica dextra: q̄ſ si error, puenerit in tali quale est illud q̄ſz sequet̄ inde timor. Et oz qdem ut sit mēbrū egressionis ignobil⁹ illo a quo fiet euacuatio ne mā ad ill⁹ declinet qđ ē nobil⁹. Oportet p̄terea ut sit ei⁹ exitus nālis: sicut mēbra vsne gibbositati epatis: t intestina p̄cauitati ipius. Est tñ cū mēbrū a quo expelit est ip̄m mēbrū per quod euacuatio facienda est: sed est in ipso egritudo vetus aut recens, p̄p quaz est timendū de curtu humoz sup ip̄m. Ip̄i ergo ad aliud quod sit melius transponendi sūt. Et ē etiam cum ex supatiōe humoz timet super ip̄m egritudo sicut cū tractus sit ab oculo ad gulā q̄ſ timetur ne illi q̄nq; superueniat suffocatio: ideo q̄le est hmōi suauiter t molliter fieri debet. Nam quoq; plerunq; taliter operatur t euacuat nō per partē qua p̄suevit ió ut mēbr̄ custodiat cū debile fuerit: t plerunq; ētiā est ut sit illud qđ nā cūat ptis longinque

ꝛoppoſite ꝛ remaneat cū ipo ⁊ bigunitas: ſicut cū a capite ad anū aut crus aut pedē ẽuat: ſ. n. ꝑ certo ſcit ſi ex toto ſit cerebro aut ex vno vētriculo. Et q̄rta q̄ ẽ hō a ẽuatōis ipius. nā dic̄ Hal. peit⁹ q̄ i chrōicis egritudib⁹ maturatō tñ ⁊ nihil pl⁹ expectāda ẽ. Et tu q̄ iā ſciuiſti qd ſit maturatō: ⁊ añ q̄ ẽues p⁹ maturatiōez ex ſubtiatis in potu tribuere debes ſicut aquā ſopi ⁊ halce ⁊ ſciuz. Dz ⁊ in acutis ẽt egritudinib⁹ maturatōez expectare melꝰ ẽ ⁊ ꝓcipue cū gete fuerit. Ad ſi mobiles fuerit tūc ad ẽuandū māz feſtinare erit melꝰ qñ ipeditū motꝰ aꝰ ẽ maꝰ q̄ ſue ẽuatōis añ q̄ ipa ſit matura ⁊ ꝓpe cū hūores fuerit ſbtiles: ⁊ ꝓcipue cū i ꝓcauitatib⁹ venaꝝ fuerit ⁊ non i mēbris igredientes. Cū aūt hūor i vno fuerit mēbro ꝓhēlius nullomō mouear donec maturet ⁊ cēntiam hēat tpatā ul' apatā q̄m tu ſciuiſti in tuo loco. Et ſilr cū ñ fuerim⁹ ſecuri q̄ vt⁹ ꝙz ad maturitatis horaz ꝑduret ẽuabim⁹ ei ꝑ q̄ nobis cauerim⁹ ut ei⁹ ſubtilitatē ⁊ groſſitē ſciam⁹: q̄ñ ſi ſpiſſa fuerit ⁊ groſſa ipaz mouerī dēm⁹ niſi poſt ſbtiliatōez. Et⁹ vero groſſitiē cognoſcem⁹ ꝓpēa q̄ faſtidiū ꝓtūq̄ iā ꝑceſſit: aut ſub hypocōdrijs dolor extēſiꝰ aut aduentus apatis in ſteriorib⁹. Quod aūt magis cuſtodiſ debem⁹ i h⁹ i diſpōe ẽ hūido cānaliū ne ipi ſit clauſi. ⁊ p⁹ hoc gdē totū tibi poſe erit ut ante maturatōnem vētrē ſoluas. Et ſcias q̄ materiei cūo ⁊ ipſi⁹ de ſuo loco eradicatio ẽ ꝑz vnū duoz modoꝝ. vn⁹ eorum ẽ ꝓpt artatōez que ſit ad longiq̄z diuerſitatez: ⁊ alter ꝓpt ea q̄ ad ꝓpiq̄z. Et ſuaꝝ q̄ horaꝝ digmor eſt cū i cōpe nullomō eſt alic⁹ matiei repletio. Ꝓ nam⁹ ita q̄z q̄ ab oze viri frī⁹ mli⁹ fluat ſāguis ⁊ ab hemoꝛroidib⁹ mlieris ſffluę fluat ſāguis. Vnū itaq̄z duoꝝ faciem⁹ aut trahem⁹ ꝑ decliatōez q̄ ſit ad ꝓpiq̄z diuerſitatem: ⁊ opoꝛtebit tūc ut māz ad nr̄as declem⁹ faciēdo ligaturez ex narib⁹ fluēt: ⁊ in alto ad mr̄icē ꝓuocādo inſtrua: aut ſi voluerim⁹ ad lōgiq̄z diuerſitatē attrahē eū abim⁹ i ꝓmo ſāguiez a veis et locis q̄ ſunt in ſteriore pte corꝓis: ⁊ in ſcō a venis et locis q̄ ſunt in ſupma pte corꝓis. Et nō oz gō ut in duas diametros ꝓlōgatōez faciās lz in vna tñ que ſit diametri magis lōginq̄: nā ſi mā fuerit in ſupmo dextre ptis nō erit attrahēda ad infimū ſiniſtre: imo ad ſimū ipi⁹ dextre. Et hoc gō eſt illd qō eſt magis necriū aut ad ſiniſtram a ſupmo ſi fuerit tñ lōginq̄ q̄ñ ẽ ab hūero ad hūer ⁊ nō facit diſpō ei⁹ ſic dil poſitō duoꝝ latez capitis. Mā nāq̄z ſi in dextra capitis fuerit cā ad ſteriora ⁊ nō ad ſiniſtrā trahēs capitus. Luq̄z mām ad lōgiq̄ trahē volueris loci doloꝛē ꝑus ſedab ⁊ ipi⁹ minuat ꝓſſio ꝑ attractionez: q̄ñ dolō ẽ trahēs. Luq̄z ad locū nō obedit ad quē ipſa trahis ñ violent agas: q̄ñ q̄z violēta illa ipaz mouebit ⁊ ſbiliabit ⁊ nō trahet ⁊ fiet velocꝰ declinās ad dolēte locum. Et ſcitā tibi ſufficiet ut trahas: lz ñ cūes: q̄ñ ipa attractō ei⁹ iter ad ñbz. ꝓhibet: lz nō cēhāt: ꝑ ipaz ergo attractionē ad itētionē pueniem⁹: lz cū ipa ñ eū aueris lz declinatōe ꝓtenꝰ fueris. q̄ fit ligādo ñbra oppoſita aut vētoſis ⁊ medicinis rubicitib⁹. Et ad ſūmū cū oi q̄ doloꝛē eſficiet. Ex mālijs āt q̄ ad eū andū ſunt faciliores ſūt ille q̄ ſunt in vētis: deiñ ille q̄ in ſibris ⁊ ūcturis: q̄ñ q̄z eſt difficile eas exhē ⁊ eūare: iōq̄z nēce ẽ ſt ut cū eū abūtur alie cū eis egrediātur. Eūato ꝓtea ẽ neceſſariū ne ꝓpter comeſt ẽ nutriēta mlta ⁊ mala q̄ nā i digeſta trahat. Ad ſi aliqd ex hoc fieri neē fuerit opoꝛtebit ut paulati ⁊ ſuauit fiat donec ſit ꝙz ordiné ⁊ ut ſit qō cōp⁹ igredi digeſtū ⁊ pueniēs. Minutio quoq̄z ẽ eū hūoꝛibus eqlit augmētatis ꝓpa. Eūo vo hūoꝛes q̄ in q̄ntate ſolū augmētant cōꝛ ſpiritꝰ ꝓpa ẽ alia a minutōe. Omnis ꝓtea eūo q̄ eſt ſffluꝰ ꝙz plm febres gnāt. Luq̄z vētris ſtrictō q̄ fluẽ ſole bat alicḡ egritudiné poſſidē fecerit illi⁹ eūonis renē ſio ꝙz plm ipz medicab: lic ab eo quem ſtrictō ſanier aurū aut mucoꝛ narū vtiginé poſſidē fecet ei⁹ reuerſio ipaz remouebit. Et ſcito q̄ reſiduū materiei dimittē qō neceſſe erat eūare min⁹ nocumētū ẽ q̄ exgſtiſſe eūaf ⁊ pueniꝛe in ipa ad hoc ut vt⁹ treat q̄ñ mltotiens nā hoc reſoluit reſiduū. Luq̄z humō illi⁹ fuerit generis cui⁹ ee oz ⁊ eger tollerāe pōt non terreri dēs ex ſtſſluitate. q̄ñz ei ꝓtingit cū te eūare oz vſq̄z ad liꝑotomiā. Luq̄z alicui⁹ viri⁹ ſōtis fuerit et ipoꝛ hūoꝛ mā mlta ⁊ mala ipaz paulati eūa. Et cū ſilr mā vehemēter fuerit penetrantia aut cuz ſāguine mlti mixta nō potēs ipaz vna vice eūaf: ſic ẽ in ſciatica ⁊ artetica lōgi tpis ⁊ cācro ⁊ ſcabie antiq̄ ⁊ cābū cul' rebus. Et dēs ſcire q̄ vētris ſolō a ſteriorib⁹ trahit ⁊ ab ſterioꝛib⁹ eradicat. Duab⁹ ergo attractionib⁹ eſt apta ꝙuenienti ⁊ diuerſe q̄ cēt poſt materiez gete ẽ ꝙueniens. Cū ergo materie fuerit a ſupioꝛib⁹ ad diuerſū trahz eas: ⁊ ipas ẽt eradicabit a locis vbi ſūt: vomitu vo ſit attractio ⁊ eradicatio ecōuerſo.

Minutōis ꝓtea diſpō diuerſificat ꝙz loca a qb⁹ ſāguis accipit ſic ſciuiſti: minꝰ itaq̄z cūctis hoib⁹ eūo ne dign⁹ ẽ ille cui⁹ cibus bonus fuerit ⁊ digō bona. In regionib⁹ quoq̄z calis moꝛātes eūone pax idiget

Cap. iij. de reglis cōib⁹ vomitui ⁊ ſolutōni vētris ⁊ ſūl trahit id qō vētrē ſoluit ⁊ vomitē facit.

Oꝑtet ut illi⁹ cib⁹ eꝰ ſoluēd⁹ ẽ vēt autvōi ꝓuocād⁹ ꝓtiat ut qō ei i vna die ſufficiebat multis cōedat vicibꝫ: ⁊ ut ſit cibi diuerſi ⁊ potꝰ ẽt diuerſi ex hac nāz diſpōe accēt ſtō ut ꝓpere et ꝛ ab ipſo tñ ſibi caueat cū eo nō indiget. verūtñ añ q̄ vētris fiat ſolutio aut vomitꝰ ꝓmittēda ẽ humoꝛis ſubtiliatio q̄ ẽ uand⁹ ⁊ plificatio cānaliuz ⁊ ipſoꝝ aptio: q̄ñ hoc ẽ ex eo qō coꝛpⁿ a pēa ſecuꝝ reddit. Et ſcito q̄ facere nāe ꝓſuetudinez lenitatis ⁊ obediēcie ei, qō vis ex ſolutōe vētris ⁊ vōitu facilē añ q̄ medicina dek aut vomitꝰ ẽ ex regibus aperiētibus. Simpli⁹ vētris ſolutio ⁊ vomitꝰ cū macredine vētris ẽ difficil' ⁊ laboꝛioſus ⁊ timoꝛoſ. Medicia quoq̄z vōitū faciēs q̄ñz fit vētris ſolutia cū ſtomach⁹ fuerit foꝛtis: aut bibita fuerit ſup foꝛtē famē aut q̄ biberit paſſionē colicā ei⁹ nāe lenitatē aut ſi vomē ñ ꝙueñit: aut ſi medicina in ſua ſba grauis fuerit ⁊ velocī deſcēſiōis. Et vētris ſolutia facit vōitū ꝓp debilitatē ſtōi: aut ꝓpter multā ſecis ſiccitatē: aut ꝓpterea q̄ medicia abhoꝛret: aut ꝓpēa q̄ viſcoſi ⁊ frigidi fuerit foꝛtaſſe minutio groſſitudiez ⁊ viſcoſitatē eis augmētabit. Incipiēs ergo erit a ſolutōe vētris. ⁊ ad ſūmū ſi hūoꝛes fuerit eqles p̄e mitte minutiōem ⁊ ſi poſtea ſupabūdauerit eūa. q̄ ſi eqles nō fuerint in p̄mis ſupabūdanē eūa hūoꝛem donec equat: poſtea minue. ⁊ ei q̄ añ minutionē p̄emiſit medicinā cū minutōem ꝓmittē debat poſt pōat minutionē dieb⁹ paucis: ⁊ cum puñ interceſſit ſpaciū ex quo minuꝰ fuit ⁊ cūone indiget medicinā ſumere ẽ ei cōuenien⁹. Multotiēs ꝓtea ex hauſtu medicie ille q̄ miui debebat ꝓuenit ad febrē ⁊ ad eſtuationē. Et ſi ex eis q̄ gelcere faciūt nō geuerit ſcias q̄ minutōem ꝓmittē debebat. Mō oēs p̄cēa e⁹ iones ſūt neceārie, ꝓpter ſupfluitatē replionis: imo qñz ſūt neceārie, ꝓpter egritudinū magnitudiez ⁊, ꝓpter replctōem ſm q̄ltatē ⁊ nō ſm q̄ntitatem. Et multotiēs q̄dē ẽ cūo neceāria ſz ſupuēit aliqd qō ꝓhibet ⁊ nō ẽ ibi ingenū niſi in ieunādo ⁊ dormiēdo ⁊ remēdādo ꝓpliōis malitiā q̄ ex repliōe ꝓuēit. Ampli⁹ eūatōis quedā ẽ q̄ ẽ ſm modū ꝓuatiōis ſicut indiget ille cui podagra euenire ſolet ⁊ epilepſia ⁊ reliq̄ ab his in hōa cognita ⁊, ꝓpe i vē. Et ergo neceſſariū ẽ ut p̄ceruatōe vtat ante ſuā horā ⁊ cūet ea que ꝓprie in ipſi⁹ egritudie ſt eūanda huc ſit minutio ſiue vētris ſolutio: ⁊ foꝛtaſſe deficcātia exūus appōere ⁊ medicinas abſtergētes ẽ eūare: quēadmodū hydropiſis pariētes facūt. Niq̄z ẽt nēce ẽ te dare medicinam que ſit ex genere eūandi hūoꝛis i qualitate ſicut cū ſcāoea ẽ tibi neccāria ad eūañ. cholerā rubeā: et ergo admiſcendū ẽ illud qō ipam i qualitate diuerſificet ⁊ i vētrē ſoluēdo cū ea cōueniat ⁊ ipſam ab eūone nō ꝓhibeat ſicut myrobol. Et emēdet ꝓpliōis malitia ſi ꝑ acciderit. Nūtū quoq̄z interioꝛib⁹ apaꝛ vētrē ſoluere ẽ difficile ⁊ facē ut uomāt. Nō ſi tibi neccārū fuerit da cis qō ſit ſicut nobilis ⁊ ſemē croci horēſis ⁊ apozima polypodij ⁊ caſtāfiſtulā ⁊ his ſimilia. Myr. quoq̄z ingt q̄ fuerit macer ⁊ fuerit nāe cui vomē ſit facile mch⁹ erit i mū dādo ipm ut ad nūtū adducat: ⁊ ut ſit hoc in eſtate aut vere aut autūno ⁊ nō i hyeme. Et vero q̄ medio eris fuerit figure ꝓueniēs ẽ vētris ſolo: q̄ ſi ſibi eūo que fit vomitu neceāria fuerit ꝙz ad eſtatē exp̄ et ꝛ ab ipſo tñ ſibi caueat cū eo nō indiget. verūtñ añ q̄ vētris fiat ſolutio aut vomitꝰ ꝓmittēda ẽ humoꝛis ſubtiliatio q̄ ẽ uand⁹ ⁊ plificatio cānaliuz ⁊ ipſoꝝ aptio: q̄ñ hoc ẽ ex eo qō coꝛpⁿ a pēa ſecuꝝ reddit. Et ſcito q̄ facere nāe ꝓſuetudinez lenitatis ⁊ obediēcie ei, qō vis ex ſolutōe vētris ⁊ vōitu facilē añ q̄ medicina dek aut vomitꝰ ẽ ex regibus aperiētibus. Simpli⁹ vētris ſolutio ⁊ vomitꝰ cū macredine vētris ẽ difficil' ⁊ laboꝛioſus ⁊ timoꝛoſ. Medicia quoq̄z vōitū faciēs q̄ñz fit vētris ſolutia cū ſtomach⁹ fuerit foꝛtis: aut bibita fuerit ſup foꝛtē famē aut q̄ biberit paſſionē colicā ei⁹ nāe lenitatē aut ſi vomē ñ ꝙueñit: aut ſi medicina in ſua ſba grauis fuerit ⁊ velocī deſcēſiōis. Et vētris ſolutia facit vōitū ꝓp debilitatē ſtōi: aut ꝓpter multā ſecis ſiccitatē: aut ꝓpterea q̄ medicia abhoꝛret: aut ꝓpēa q̄ bibitō faſtidiū hīe ſolet. Dis ꝓterea medicia q̄ ventris eſt ſolutiua cū nō ipm ſoluit: aut ſoluit ſz nō id qō ẽ maturū mouet hūoꝛē quem dz ſoluē ⁊ dilatat ipm in coꝛpe: ffat ergo coꝛpⁿ ⁊ cōuertūt ad ipz humoꝛes alij: quare hūoꝛ iſte in coꝛpe multiplicat. Ex hūoꝛib⁹ quoꝝ ẽ q̄ ẽ velociorꝝ obediēcie vōitui ꝓm plm ſicut cholera. ⁊ ex eis ẽ q̄ vōitui rebell' exiſtit ſicut melꝛa ⁊ ex eis ẽ q̄ iter hoc ⁊ h ẽ medi⁹ ſic phlegma. Et lebzē quidē hūtis vētrē ſoluē melꝰ ẽ q̄z facere ut ipſe vomat: ⁊ cⁿ hūoꝛ deſcēdēs fuerit ſicut literā hūtis facē vt vōat ẽ icōueniēs. Medicianū ꝓterea vētris ſolonē faciētiū deterioꝛ: ẽ q̄ ex medicis ẽ ꝓpoſita multe diuerſitatis i rpe i quo ſoluēd⁹ ẽ vē ter qñ vētris ſolutio ꝓturbat ⁊ ꝓma vētrē ſoluit an teq̄z fa: ⁊ q̄ñz ꝓma ipaz ꝙz expellit. Ampli⁹ q̄ biberit aliqd vētris ſolonē aut vōitū ſibi faciēs coꝛpe ipſi⁹ lipido neē erit ut ei ẽtigo accidat aut mozdicatio in vētre ⁊ anguſtia: ⁊ qō ab eo expellet egredietur cū difficultate: ⁊ ad vltimū gdē dū medicia ſup fluitates eūat nō erit i ea eſtuatio: cūq̄z q̄ medicina biberit eſtuatōem hīe ceperit tā eūat qō ſffluū nō eſt. Hūoꝛ ꝓtea q̄ vōitu aut vētris ſoluōe eūat cum ad alīū mutabil hūoꝛē ſignificabit qō iam coꝛpⁿ eſt mūdatū a ſffluo hūoꝛe quē eūare uolum⁹. Nō ſi mūdificatio vſq̄z ad inteſtinoꝛ raſurā puenerit ⁊ ad rē nigrā fetidū hīte odoꝛē erit malū. Sōn⁹ q⁹ qz eū p⁹ vētris ſolonē aut vōitu fuerit mult⁹ demfabit q̄ eūo iā ꝑfecte mūdauit coꝛpⁿ ⁊ ꝓtulit. Et ſcias q̄ cū ſitis ꝑ⁹ vētris ſolutōem aut vōitū fuerit ſūtl maximā ⁊ vltimā purgatiōis bonitatē ſigbit. Scito ẽt q̄ medicia vētris ſolutia expellit illd qō eūat cū nūrture attractiua que attrahit hūc eūdē hūoꝛē ⁊ foꝛtaſſe attrahit groſſū ⁊ relinquit ſubtile q̄eadmodum facit illa que meliam expellit. Illi⁹ ꝓterea verbuz qui dicit q̄ ipa generat illud qō attrahit: aut q̄ in ꝓmis attrahit qd eſt ſubtile nō eſt aliquid: ⁊ B. qz lz hoc ſentiat penit⁹ cū dicit q̄ medicia vētris ſolutiua in qua nō ẽ veneno ſitas cū vētrē non ſoluēt et digeret generabit hūoꝛē quē attrahere ſolebat: ſed hmōi dicta nō ſt cōueniēntia. ⁊ vſ quidē q̄ Ba. ex h q̄ certificat ſentiat q̄ inſ attrahētē medicinā ⁊ humoꝛē attractū ſit cōueniētia i ſba ⁊ ꝓp h attrahit ipſū lz hoc nō ẽ ỽm: q̄ñ ſi attractio fiēt cū ꝓuientia ferrū attraheret ferrū cū ipſū ſuperaret ⁊ aurum attraheret aurum cum ipſum ſuperaret q̄ntitate ſua hoc tū certificare nō ẽ medici. ⁊ dēs ſcire q̄ hūoꝛū attractio que fit potu medicinarū ſoluētiū vētrē aut vomitū faciētū nō eſt niſi in venis i q⁹ venerunt dōec ad inteſtia pueniat ⁊ ſtōm: ꝙ nā mouet ad h ut eos expellat ex. Et raro quidē accit ut cū vētris ſolutiuū bibit ad ſtōm aſcēdāt: ⁊ ſi aſcēderit ad vōitū decliabit: q̄ aūt ad ſtōm aſcēdere nō dimittit ñ eſt niſi ꝓp duas cās: quarū vna ẽ q̄ñ medicia' ventris ſolutiua velocit penetrat ad inteſtina. ⁊ altera ẽ q̄ñ medicia uentris ſolutiua bibit nā ꝓpter ad hoc ut ex venis meſaraicis ad inferiora expellat ⁊ nō ad ſuꝑiora. q̄ñ hoc ꝓpiquꝰ ẽ ⁊ faciliꝰ: ⁊ q̄ illd qō eſt poſt eas nō etiā ipſas comprimit. Et hoc q̄

qđ est ex eo qđ nām mouet ut ex ꝓpinquioꝝb⁹ expellat vijs. Qđ si medicia vtute hꝫ haberet attractiuaz q̄ hūoꝛez cōtaret cēt nā vtutis expulsiue magis digna ut in sano ꝛ fozti supareꝛ: lz medicia nō attrahat nisi ad viā sibi ꝓfatam. Medicine vo vomitū faciētis dispositio ē diuersa ad hoc: qm̄ cū in stomacho sue erit i eo mozabi ꝛ hūoꝛez ab intestinis ad seipsam attrahet ꝛ sua vtute supat ad resistēti. vtuti nāli. Et scias q̄ plus attractōis hūoꝛ quos medicie attrahū t nō ē nisi ex venis ꝛ ex eo qđ ē multe ꝓpingratis q̄m attractio fit in venis ꝛ in eis q̄ non sūt vene sic hūoꝛes q̄ si i pulmōe q ꝓpt vicinitatē ad stōz ꝛ intestina trahunt: lz in venis nō vadāt. ꝛ debes scire q attractio q̄ fit p nares ex medicis siccis est cā cuandi hūoꝛes a corpe sicut in hydropili.

Capitulū.v. in fmone purgationi ventris ꝛ regulis eius.

IAm in pcedēti fmōe ondim⁹ quō sit corpus ꝓpandū ad recipiendū id qđ vētrē solvit aūq̄ purget cū ꝗplificatōe pozoꝛ ꝛ lenificatōe nāe ꝛ ꝓpe i egritudib⁹ frigidis: ꝛ ad sūmum nāz mollificat aūq̄ vent solnat ē ꝓcedēs regula in q̄ existit securitas: nisi in eo q colice passioni valde est apt⁹: ex hoc nāq̄ nihil isti est faciēs. qm̄ cēt cā fluxi tanti q̄ ci accēt. Solutozio nāq̄ vētris alic⁹ tal' qual ē iste res; admiscēda est in q̄ sit vtus vōluntas ne ꝓpter defectē de stō aūq̄ sua ꝓficiat opōnez: imo eāntur in ipo duaꝛ medicinaꝝ vtutes ꝛ ꝓficiat vētris solutiua oponez suam ꝛ vōluntas sua ecōuerso illa⁹. Arau li quoq̄ sūt ex eis q colice passioni sūt apti: fortem igf nō tollerat medicinam ipoꝛ nī plumi colicam' in currit passionē ex rheumatismis suoꝛ capitū. Ex cāptera tiozosa est ut medicia vētris solutiua sūat lece in intestis exīte sicca: imo expellēda ē salē cum clisteri aut iure mollificatiuo. Balneū quoq̄ ingredi aūq̄ vētris solo fiat a tēntis diebus cer eis q̄ bn ꝓpant nisi aliqd ꝓhibuerit: ꝛ oz qđ ut int balneū ꝛ haustuz medicine puū intueniat ips: post medicinā quoq̄ non egrediat qs balneū: qm̄ trahit mām ad exterioza: ꝛ nz est bonū nisi ad vētrē ostrigen. Si in hyeme qz non ē timici, ꝓmā balnei cala ingredi tali mō ne calor sit vllomō impedīs ad attrahen: sed sit ad mollifican. et ad ultimū oz ut aer illi q̄ pharmacia bibit sit calitatis pauce ne sudoꝛē faciat neq̄ turbatōez: qm̄ hoc ē ex ꝓpatoꝛijs. Fricatō quoq̄ ꝛ ex olijs inungi ē silr ex ꝓpatoꝛijs. Cū aūt aligs medicine affluctus nō est nz eā bibit, melⁱ est medico ut sibi caueat ne vētris solutia violētas ꝛ tunes hūtia ei tribuat. Faltidū vo hūmb⁹ ꝛ hūoꝛes viscosos et in hypocōdrijs tēsiōē: aut q in suis interioꝛib⁹ hz in flām atōez aut opilatōe ñ ē dan. aligd donec ista rectificent nutriēnbus mollificātib⁹ ꝛ balneo ꝛ regre dimissiōe ei⁹ qđ moueat ꝛ eius qđ inflāmat. Illi vo q stantes bibunt aquas fz habēnb⁹ splenes fortes medicine sunt necessarie: cūq̄ aligs medicin nz ventris solutiua biberit melius erit ei sumedicina fuerit fōtis ut sup eam dozmi ꝛ aūq̄ operatur: qm̄ opabit melⁱ ꝛ si debilis fuerit melius erit ei ne sup eam dormiat qm̄ nā digēt medicina. Cū aūt medicina operi ceperit melius erit ei ne super eam dormiat quocūq̄ mō fuerit. Ampline cū aligs medicina bibit nō illi eo sup eam se mouere debet: fz debet sup eā gescere ut ipam natura circūdet ꝛ in ea opetur qm̄ iuli natura in ipa opata fuerit non opabit ipsa in naturam. Odores quoq̄ nauseam ꝓhibentes olfacere debz sicut est odor mente ꝛ rute ꝛ apij ꝛ cydoniorū ꝛ boli ꝛ coraleī aque rosacee ꝛ pauco aceto aspersi: ꝛ si ex odore medicine exterrit cuz medicinam bibit narez ꝓstringat: ꝛ q medicinaz abhoꝛret debet masticare paruz ex tarchon: ideo ut sui oris vl odoris vi⁹ stupida fiat: ꝛ si vomēs tumuerit extremitates ꝓstringat ꝛ cum ipsa biberit desuper rem stipticam bibat.

Medici ꝓterea pillulas quas ei dature sunt quīq̄ in melle volūt ꝛ quīq̄ sup eas ꝓjciunt mel coctū aūt zuccaꝝ coctuz donec eis inde faciunt tunicam. ex eo quoq̄ qđ est ingenuū utile est ut sup eas ponat cera cū pauco oleo mollificata: ꝛ ex eo qđ est magis conueniēs ingenū est, ut os aqua aut alia re impleatur deū pillule sicut sunt bibant sup ipām aut q̄ aliquo hoꝛ ingenioz aptate fuerit: transglutient. itaq̄ oēs ita q medicine opo non cognoscetur, ꝛ oportet ut a poza tepidū bibatur ꝛ pillule cum aqua repida sumant. Frigidi ꝓterea stomachus ꝛ pedes calefaciēdi sunt. cūq̄ ipi⁹ anima sedata fuerit ambulet ꝛ moueat paulatim: quoniam motus hic est iuuatiuus ꝛ interpositione hoꝛ atuz ex aqua calida tantuz bibat q medicina non liquefaciat ꝛ expellat ipaz ꝛ et⁹ debilitet vtute nisi fuerit hōa qñ nece ē ut vētris strigat solo. i potu q̄ q̄s aq̄ cale. maliemedicie existit debilitatio: q aūt medicinā bibē voluerit cale exīs ꝓlionis ꝛ debil stōi erit ei melⁱ ut eā bibat postq̄ ꝓius biberit aliqd qđ sit sicut aqua ordei aut succ⁹ ginati aut ut plr dicā cū stōus receꝑit nutrīēl subtile ꝛ leue fz q nō ita fuerit ē ei melⁱ ut eā tenuius bibat. plimi ꝓterea qb⁹ dat medicia vētris solutiua i estate ex ea puenīūt ad febrē. Oz ergo ne medicie potato: cōdat uel bibat dōec medicia sua ꝓfecerit opōem: nz ēt quādiu medicia opat dormiat nisi voluntas affuerit ut restringat. Qđ si ipi⁹ stōus nō tollerauēt ne cōedat, ꝓptēa q⁹ stōus ei⁹ ē cholic⁹ ꝛ cito descēdit ad ip̄m cholera. aut ꝓpterea q a cōestiōe vehemēter abstinuit ꝛ famē tollerauēt dēt ei parū pānis in susi pauco vino sup medicinā aūq̄ vent solnat qm̄ hoc ē ex eo qđ medicina forte adiuuat: oz ꝓtēca ne anus aqua ifa lanet fz cū cala. Quidā ēt dixēt q̄ pille q̄ sē cū apozīar b⁹ dāde sūt cū apozimatib⁹ q̄ sūt cū eis hōgenea. Pille nāq̄ q̄ cholerā expellūt rubeā cū apozīate dāde sūt alie⁹ qđ sit vbi gra sicut fum⁹ terre ꝛ q̄ melā cuant: cū apozīate glicir⁹ qđ sit sēpithimū aut polypodiū aut his silē: ꝛ q̄ phlā expellūt cū apozīate alie⁹ qđ sit sicut cētaurea. Cū āt edare voluerit coꝛ⁹ siccū carnē hūs duraz medicia fortī sicut helleboꝛo ꝛ his silib⁹, vehementā stude in huectādo ipz nutrīēb⁹ vnctuosis ꝛ ad ultimū cū fortes medicine multi sint tiozis tales vz q̄ lis ē helleboꝛis: qm̄ in corpe mūdo efficit spasmū;

ꝛ repleti coꝛpis cōmouet hūiditatē motu turbidoꝛ ꝛ ad intestia trahit illud qđ ei difficile ē expellere ꝛ tinali venenosi sicut meseriō ꝛ scabiā: ꝛ earū ipedīm tū cū ff. aut rēouet raib. Ampli⁹ medicia multotiens sūi odoꝛē in stōacho dimittit: ē ergo sic fi medicina ibi rēanet. cui⁹ medicamē ē aqua ordei q ipsum lauat q̄ quidē melioꝛ existit eoꝛ q̄ i potu sumūtur. Cūq̄ tēpus ꝓlongabit ꝛ medicia opari nō ceperit si alleuiatio fieri poēit ut nihil moueat fiat. q si quid affuerit tiozis meⁱ erit ut hydromel traijciat. aut eius siruꝑ aut aquā in q̄ nitrū resolutū fuerit aut subijciat ei collyriū aut fiat ei clistere. Et cāl vero ꝓpter quas medicia nō operatur ē cānalium coangustatio de natura aut ꝓpter complexionez aut ꝓpter egritudinis vicinitatem. in habentibus enim palysim aut apoplexiam medicarū vie ad suas mās coangustāt. Accit ergo vt difficile sit facere quatēn⁹ vēt eis currat. Duas ꝓterea medicias uētrē soluētes in vna die cōiungē ē tiozosū ꝛ ē eū rectitudinē. Dis quoq̄ medicia q̄ alicui hūoꝛ ē, ꝓpria cū ipm nō inuenit ꝑturbat ꝛ vētrē cū difficultate facit: ꝛ silr si ipm in suo ꝛrio influū iuenerit. Dis ꝓtea medicia hūoꝛē in ꝓnis exhibit qui ē ei, ꝓpa⁹: de inde illū qui ē p⁹ ipm in multitudine ꝛ subtilitate ꝛ reliquos fm hūoꝛdiez ꝓtē sanguinem: qm̄ nā vsq̄ ad postremū cā retinet ꝛ recōdit: hūoꝛē vo ex lōgi quo attrahere ē difficile. Ampli⁹ cū tiozaffuerit ne nausea aut sincopis alicui accidat postq̄ medicinā biberit oportebit fieri ut anteq̄ medicinā bibat tribus diebus aut duob⁹ cū aqua raphāi vōat ꝛ ut rafanū comedat. Oz ꝓterea ne multū salis sit in cibis ei⁹ q̄ medicinā vult bibere. Multotiēs quoq̄ ex haustu medicie puē ē ad nauseā ꝛ agustiāz ꝛ sincopi ꝛ tremoꝛē coꝛdis ꝛ ventris mozdicatōem ꝛ ꝓpe cū nō solutione fecerit aut sudoꝛē. Multotiēs ꝓtēa ē nobis necariū ut eū faciam⁹ vomē: ꝛ multotiēs excusat nos ab hoc dare ci retentiā ꝛ facere ut aquam ordei bibat quatenus venter solnat ꝛ medicine malitia remoueatur ꝛ q̄ i ileū retēū fuit lauetur. Ille vo cui⁹ cōplio fuerit frigida ꝛ sup alios hūoꝛes fuerit phlā supabūdans oz sumere post medicinaz ꝛ ipsius opationē nasturtiū aqua calida ablutū cuz oleo. Et qui calē fuerit ꝓplionis ꝑtīū bibat eum aqua frigida ꝛ oleo violaceo ꝛ zuccarū tabāzet aut inleb. Et ille quidē qui tēperate est cōplexionis semen lini. Et aūt qui exceꝛationē timuerit intellig⁹ rū: bolū armenū cū succo granati detur. Sumere etiā debet quicquid dixim⁹ post fluxum ventris ꝛ inde ipsum retinebit. Omni ꝓterea pharmaciā bibenti cui postea aduenit febris melioꝛ est aqua ordei. Siropus uero acetosus est exceꝛiatiuus ꝛ tardandus est usq̄ ad duos dies aut tres donec in intestinis virtus sibi redeat. Ille quoq̄ qui medicinā bibit secunda die est balneum intraturus ꝛ si ex humoꝛibus ipsius aliquid reliquū fuerit balneū ipsum mundare poterit. Mā si uideris q balneū sit ei sapidū ꝛ in ipso delectetur erit hoc signuz q̄ balneum ipsum ab eo quod reliquū est mundificat, ipsū quoq̄ in eo dimitte q si inueneris q̄ in ipso nō delectetur: nō in eo estuationē patiatur expelle eum: scias ꝓterea q̄ ei qui intestino q̄ patit debilitatē plerūq̄ ex medicinis ventrē solutibus aduenit vētris solutio fortis ꝛ ꝓlongabit ei res ꝛ multis indigebit medicinis donec retineatur. In senib⁹ etiā simili time tur ex vētris solutiōe ipi⁹ nocumentū. Et scito q̄ ex potu nabit post medicinas ventris solutiuas ad sedes puēit ꝛ ad estuationē. Post solutionē quoq̄ vētris ꝛ minutionē multotiēs in epate aduenit dolor qm̄ aque calide por⁹ remouet. Et scito q̄ tēpus quo maioꝛ caliditas ascendit ꝛ frigoꝛis fontis nō ē tps sumēdi medicinā. medicina enī in vere aut autūno est bibenda. Et ver qdem ē cū nues de montibus cadunt. ꝛ post ver qdem venit estas in q̄ nō est sumenda nisi res subtilis. Autūn⁹ vo est veri ꝑius. Ampli⁹ nature nō ē facienda ꝓsuetudo bibēdi medicinā cum qua necesse sit mollificare ventrem q̄ si et cōsuetudinaria ꝛ hoc habēs ad impedimēnū male finis puēit. vnūquēq̄ ēt q̄ fuerit sicce ꝓplois deijē fozi medicia. Oz ꝓtea uti⁹ debilē medicinā ex motu minuatur ne ei⁹ virtus solnat. ex medicinis quoq̄ debilibus, bene dictis sunt viole cum zuccaro. Et ille cui in hyeme necessariū fuerit medicinam bibere ventū obseruet meridionalem. ꝛ in estate direxunt quidam, eoū ecōuerso. ꝛ hoc quidem diuisionē hz. Eger cū debili indignerit solutōne ꝛ nō opabit nō magis mouebit fz diuritat. Egritudo quoq̄ nō toties ebulire facit vētris solutoꝛz ꝛ accidit febri, ꝛ est cū minutio sufficit. La. sextu de superfluita te medicine vētrē soluētis ꝛ de hoꝛa ꝑstrigēdi ei.

EX significatōib⁹ quibus cognoscit hoꝛa q̄ ē cathartici ꝑstrigendi est istis. Cū ergo ventris solo ꝓseuerauerit ꝛ sitis nō acciderit non erit ei medū q̄ superfluitas puenit. Verūtū sitis quīq̄ accidit ꝛ nō, ꝓpt multitudinē solutionis ventris: neq̄ ꝓpt ei⁹ superfluitatē: imo, ꝓpt cāz dispōis stōi: q̄si fuerit calid⁹ aut sicc⁹ aut vtriusq̄ facietsitis; sitim ait, ꝓpt cāz dispōis medicie cū fuerit cala pūgitiā aut ꝓpt cām māe i seipa q̄si cū fuerit cala sic cholā aut i calid⁹ q̄les sūt cāe hmōi nō erit lōge q̄n festia veniat sitis: ꝛ si cū h hoꝛ rep accidit ꝛiū nō erit lōge q̄n penit⁹ litis cū tarditate veniat. Cū ergo videris q̄ sitis iā superfluit: ꝛ q̄ vētris solo nō sit pauca ꝑstrige ꝛ ꝓcipue cū cāe festiatōis sitis ꝛ velocitatis ipi⁹ nō fuerit i vētrē q̄si i hmōi nō dēs tardare ꝑstrictoez cū sitis apparuerit. Q̄ñq̄ etiaz exit⁹ ei⁹ qđ egredīē demfatiu⁹ hoꝛe ꝑstrigēdi. g. n. cholerā expellit rubeā cū videris q̄ iā puenit ad phlā sciaꝛ q̄ iā medicia supfluebat opatur ꝛ quito magis si ad cholerā puenit nigrā. Sanguis vo maiorus ētiozis ꝛ dctiozis ꝓculi ꝛ si cui, ꝓpt medicinā mozdicatio supuenerit ꝓcedēdi erit illi qđ i. c. de mozdicatōe dixim⁹. La. vij. demō sue currēdi dispōi ei⁹ in quo supfluit vētris purgatio.

MAnifestū ē fluit aut, ꝓpt vē az debilitatē aut ꝓpt officiū oꝛ ipaz ꝗplicatiōnē aut, ꝓptea q̄ pharmacia eaz pūgit officia aut ꝓptea q̄

ex ea ꝓpōnis malitia cōrpi acgsita fuerit aut ex ea ḡ
ē stēcipa. Cū ergo vētris purgatio supfluit liga extrē
ma supi⁹ t ifer⁹ icipiēs ab alcell' t iguib⁹ delcēdēdo
ab eis t i potu paxtyriace aut filonij tribue t ispoie
tis facipm sudare i balneo aut vapore aḡ cale ib pā
nis suis capite exteri⁹ tracto. Cūq multū sudauerit
strictiua ad potādū da ei t fricel. Et fiāt ei epithia
ta ex reb⁹ bñ redolēt⁹ ex aḡ myrtor t sādal t cāfora
t succo fructuū. Mēbra ꝑterea ipi extrinseca fri
care debes t calefacē vētosis cū igne sub hypocon
driis pus politis t int spaculas ipi⁹. Nō si nōbi ne
cesse fuerit stō ipi⁹ t intestinus supponē empla ex or
deo fracto t ags stipticis fac silij ex oleis: oleo de ci
donijs oleo de mastice. Ihe ꝑterea ab aere ifo ē tep
and⁹ qm ꝓmit eū t ipi⁹ resoluit vētrē t ab aere calo
qm ipi⁹ lxat vmtē. Cōfortari quoq; dz ex reb⁹ bñ
redolēt⁹ t ex stipticis ad traijciēdū ei dādū t ex tor
tell' i vino suauit fdolēte. Dz tñ ut sint calē t ut pāis
cū succo ḡnati iā ꝓcesserit: t silit asaugticha t cortī
ces papaueris albi triti. Ex eo quoq; exptū est ut
ḡna nasturcij pōdē triū. z. sumāt t torrefiāt deīn in
adoch coquāt donec coagulēt ꝑad bibēdū tribuat
ē nāq; vltimū i bōitate. Dz ꝑterea ut ei⁹ nutriens sit
stipticū ilfatū cū niue ḡle ē qō fit ex succo vue acer
be t sibi silib⁹: ex eo cuī qō i retinēdo solutionē iu
uat ē ut vou⁹ puocet cū aḡ calfa t ei⁹ etiā extrēa i ea
mittāt t ū ilfres ea. Cū āt alicui cor licopis supue
nerit da ei vinū ad potādū: t si ḥ totū nō ꝓtulerit tri
bue ei i sine rei narcotica t medicamēta fortia nō q
sūt i ca⁹ de phibitōe flux⁹ vētris. Medico vo ē vti
li⁹ ut pulsor existat i ꝓpando trociscos t pulnēs pō
ticos aliq; sit hora t ut etiā sit pulsor t i enematib⁹
t ipsor instrumentis.

La. viij. de eo q bibit medicinā t nō solut⁹ fuerit.

Q Uz pharmacia solonez nō fecerit t fecerit
modicatōez vētris t angustiā i ipo t q sū
pfit ipaz estuauerit t scotomabit t dolebit
caput t patiet alices t oscitatōes: succurrē dēs cum
eneate t collirijs siccis. Et ipe q dē bibat mastices. z.
iij. i aq tepida. Medicia quoz qnz opaf, ppt stipti
cor bibitionē t cōestionē taliū q̄lia sūt cydōia t ma
tiana, ꝑterea q os stōi ꝓmūt t qō sub eo existit t
ꝓpt qō nauscā sedāt t medicinā a suo motu q ē ad
supiora violēt ad ꝓē mouēt ifer iorē t, ꝑplexa q nāe
vi ifert. q si enēa nō iuuerit t mala supuenerit acei
tia exteriōis corpis t oculi exterit eī t fuerit mot⁹ ad
supiora nōcaria erit minutio. Et cū medicia vētrē nō
solucrit t mala eā nō secuta fuerit accītia: meli⁹ etiā
erit ut ip̄ az ꝓcēt minutio salē post duos dies aut
tres: naz nisi ḥ tactū fuerit timēdū est in ipo ne hūo
res ad vnū ꝓncipaliū mēbror moueant.

La. ix. de disꝓsitiōib⁹ medicinaz vētrē soluētiū.

Edic naz vētrē solnētiū q̄dā sūt q̄rū mali
gnitas maḡ ē sic hellebor: niger: t turbit
cū nō fuerit bonū: imo fuerit ex gnē ipiis
qō ē citrinū: t agaricū cū nō fuerit albū t purū. imo
nigredini attinuerit t sic laureola. Et q: res iste ma
le sūt tūc si bibite fuerit t mala inde accītia ꝓuene-
rint melⁱ erit ut medicinā a corpe expellat quanto
plus possibile fuerit vomitu aut purgatiōe t medi
cek cū tyriaca. Multaz ꝑterea eaz remouet malitia
t turbatio quā faciūt aie dādo in potu aquā vehe
nieni ffam t sedēdo in ipa sicut turbit citrini putri
di. His quoq; res q̄ acuitate frāgut glutinatione
t lenificatiōe t vnctuositate in q̄ sit dulcedo ad ḥ cō
fert. Quedā etiā medicinaz q̄nz aliqb⁹ ꝓportio
nales existūt ꝓplexionib⁹ t alijs nō ꝓueniūt. Sca
monea nāq; i eos q i frīs morant regiōib⁹ nō ope
ral nisi debilit nisi maḡ inde dek quātitas sic ē mos
ei⁹ in terra turcoz: t q̄nz ē necessariū gbusdaz cor
poib⁹ in aliqb⁹ regiōib⁹ ne medicinaz corpa den
tur. sed vtutes eaz tñ. Et ē necesse etiā ut medicinis
soluētib⁹ vētrem bñ redolētes medicine misceāntur
ꝓpterea ut mēbroz virtutes eis ꝓseruent. Medi
cine quoq; cordis ad hoc iuuamētū ꝓferūt, ꝓptē
rea q ipūm alales i⁹ quoq; mēbro cōfortāt: plu
rime quoq; earum subtilitate sua t facilitate iuuant.
Due ꝑterea medicine q̄nz ꝓiūgunt: q̄rū vna suum
hūore cito expellit t altera tarde: vna ergo suā ope
rationē efficiet postq; ipa iā alteraz etiā i suo hūore
ꝓsistit t opabit in ipaz t ei⁹ debilitabit vtutē. Cūq;
sēda post opari cepit erit debil vtutis mouēs t nō
pficies q̄re erit aliqd admiscēdū qō ipam facilē red
dat t festinare faciat sic zinziber turbit: q̄n ipm stu
pefieri nō ꝓmittit. t silit fiet si eas bñ scueris ꝓmi
sce. Simpl⁹ ꝓsiderare dēs ꝓncipia q̄ i vtunb⁹ me
dicinaz vētris solutiuaz declarauim⁹ cuz locuti fui
mus de ꝓncipijs vūb⁹ medicinaz simpliciū. Me
dicina ꝑterea solonē faciēs plm opabit illud solnē
do, ꝑpetate sui nē turbit: t plerūq; efficit illud expti
mēdo sui, ꝑpetate sic myrobal. t q̄nz opat illud le
nificādo, ꝑpetate sui sicut siracost: t q̄nz opat id la
nificando sicut mucilago ꝓlij t ꝓpma. In pli
bus quoq; violēt az medicinaz existit aliq; vencno
sitas t solutionē vētris eff cūit fm modu; quo nāe
violētia infert. Ihe igit sūt aptāde medicinis i qb⁹
exūt bezariati. Clericq; cuaz adiuuant amaritu
do t acuitas t pōticitas t stipticitas t acetositas in
opatoib⁹ medicine cum ei⁹, ꝑpetas ei pūs affuerit.
amaritudo nanq; t acuitas in resoluēdo iuuant. t
pōticitas t stipticitas in ꝓmēdo: t acetositas i incisi
onē faciēdaz q̄ ad labēdū ꝑpat. ampli⁹ qō labē ta
cit nō ē q̄nz gēdū ei qō i ꝓmēdo unuat talit ut sint eo
rū eōles vtutes: imo melⁱ ei hmōi ut vnū p⁹ aliud
tardet ut sit ꝓbigfa vna duaz medicinaz q̄ lenificat
ꝓbus suam pficies opationē q̄z ea q̄ ꝓmit: deinde ad
ueniat exꝑsiua t expellat qō lenificatū fuit z in relī
quis fm hanc cōsideationem. La. x. de eo qō
ex hoc capitulo in alijs locis inquirēdum est.

Edicie vētris solutie t leificātes q̄ bibūt t
epithimant t relīq ab eis i nostro animo
tario sūt relinquende: t fm etates vnius
uiscz etiaz medicinaz simpliciū melioratio t q̄liter
sit ei succurrendū: t quō sit ei i potu tribuēda i me
dicinis regrat simplicib⁹. Dillule ꝑterea ad bibē
dū dāde ñ sit postq; deliccate sit t fcē fuerit ut lapidei

neq; etiam cū sūt molles ne penetrēt t retineant: iz
sit sic cū siccari cepint t a digitis cedāt si ꝓmanī.

Capitulum. xi. de vomitu.

Dies q sūt remonotes ab ḥ ut medic⁹ eos
vomē faciat leuit: aut ꝓpnāz sūt hoies q
pect⁹ hūt strictū t q male anhelāt t qui ad
sanguinē spūdū sūt apti: t hoies colla hītes gcilia
t apatib⁹ que i ipoz nascunt gul⁹ apti: t stomachos
hītes debiles t multū pingues: qn istis ꝓueniēs
ē ut veni solnat. Et macris melior ē vomit⁹ cholere
ipoz apt⁹. Aut ꝓpt vsū hoies qb⁹ difficile ē vomē
neq; vomēdi hñt assuetudinē: qn si istis ve mit⁹ ꝓ
uocat⁹ fuerit fortib⁹ vomitib⁹ nō remanebit qn ipo
rū vene i mēbris ahelit⁹ scidant t ꝓueniāt ad ptht
sim. Cū aūt alic⁹ res q̄lis sit ignorabit vomitib⁹ leui
bus ꝓuerit expiend⁹ q si ei fuerint faciles crim⁹ ei
fortes aut si dare sic illū q fit ex helleboro t sibi silēs:
t si nō oporuerit ut fiat q̄en⁹ vomitu: aut fuerit vn⁹
cui necessariū erit dare vomitū: ꝑpara ipm añ t fac
ei assuetudinē t mollifica ipi⁹ nutrientia t fac ea vn
ctuosa t soluta t fac ei gelcē ab exercitijs t postea
da ipm ei: t da ei in potu vnctuosa t olera cū vino:
t ad comedēdū da ei añcḥ vomat nutrictia bona: t
ꝑpe si vomit⁹ fuerit difficil: qn fortasse non vomet
ipm: imo nā cū retinebit: t meli⁹ ē ut bonū retineat
q̄z malū. Cūq; post cibū quē comedit cā vomendi
vomuerit tardet cōuersationē donec fames sit fortis
t seda siti ei⁹ cū aliquo qō sit sic⁹ sirup⁹ matian oz si
ne aq t nō cuz inleb neq; sirupo acetoso: qn si vomē
faciūt. Lib⁹ aūt q est ei val ē pulsus i cardabez t. iij.
phiale vini post ipm. Et ille qdē q acetosū vomue
rit t nō ꝓsueuit t i pulsu aliqō signū febris hūerit co
mestionē vsq; ad mediū die tardet t añ ipaz aquaz
calidā i rosaceā bibat. cui āt acciderit ut cholerā vōat
nigrā ipi⁹ stō spōgia aceto calo insula supponat: t
meli⁹ qdē est ut sit cib⁹ q ad vomēdū sūt diuersus:
qn cū ē vn⁹ q̄nz ipm ꝑplectis stōus t i dimittēdo
ipm sit auar⁹. Post vōitū āt ipi⁹ fit supfluū ꝓsertim
anes pue t pulli cuz ābulare icipiūt: ossa tū suaz ex
tremitatū nō cōedat: q: sūt ḡnia t stō tardant t fac
eū ingredi balneū. In hora āt vomēdi currat t exer
citet t fiat ut laboret post vomat: furgz ḥ i media die
In hora ꝑterea vomēdi oz ut oculi ligēt suppositis
pil⁹ duab⁹ deīn veni leui fascia tpare fasciet̄ur. Res
quoq; q̄ vomit⁹ sūt ꝓparoue sūt eruca t raphan⁹ t
carica t calamētū mōtanū t recēs t cepe t porri et
aḡ ordei cū fece sua t melle t pultes fabaz cū dulce
dine t vinū dulce t nuces cū melle t q̄ sūt eis silia: t
micla q̄ facta ē ex pane azymo t oleo t melōes t cu
cūeres t eaz semina aut aligd ex eoz radicib⁹ trita t i
aq infusis cū dulcedie t hermodactili t raphan⁹. q
aūt vinū biberit iebriās ad ḥ ut euomat nō icipiat
vomē donec adhuc paz bibat: iz bibat multū. Su
chaha quoq; cū bibita fuerit cū melle post balneū
faciet vomē t soluet vētrē. Amplius q vomē volue
rit nō sit mastic are oz, ppe ipm. Cū aūt aligs for
te vult vomitiuū sumere sicut q fit ex helleboro ipm
bibere oz nisi fuerit qō ꝓhibeat t post duas horas
diei t postq̄z sterc⁹ ab intestinis exierit. Et si cū pen
na vomuerit bene erit: t si nō moueat paruper: t si
nō in balneū mittat. Pēna quoq; q̄ fit vomit⁹ in
ungēda ē ex aliquo qō sit sicut oleū silaminū: q̄ si ci
cēlio acciderit t angustia stomachi dek in potu aq̄
calida ei aut oleū: qn aut vomitū faciet aut vētrem
soluet. Ex eo ꝑterea qō ad ḥ iuuat ē stomachi t ex
tremoz calefactio: qn hoc nauseā facit. Cūq; me
dicina vomere faciēs ꝓpauerit t suā incepit opatio
nē vomitoz gelcere dz t odores bonos olfacē: t e⁹
extrema ꝓhmendo sūt fricāda t paxaceti ē ei in po
tu tribuendū t comedat maciana t cydōla cū pau
co masticis, t scito q̄ mot⁹ facit magis vomē t ges
minus. Et estas ē tps in quo magis ē dign⁹ ut i
ipo fiat vomit⁹. q̄ si alicui necessari⁹ fuerit t nō fue
rit figure ipi⁹ ꝓueniēs estas erit dignior hora ut in
ea ꝓcedat. Et finiū vomit⁹ lōginquoz: fm modū pur
gatiōis pme ē stomachi soli⁹ t non intestinoz t ad
modū qdē purgatiōis sēde capit t totius corpis.
Ipi⁹ vo attractio t radicatio ē ab inferioib⁹. Et
tu qdē cognosces vomitū ꝓferē ab eo q non fecat
iuuamēū ex eo q̄ ipm segtur alleuiatiōis t delide
riū boni t anhelit t pulsus bonitas: t silit ex dispo
sitionib⁹ alijs. Et⁹ aūt inceptio est nausea. Et
deteri⁹ qdē malū qō efficit ē mordicatio fortis i sto
macho t adustio si medicina fuerit fortis sicut hel
leborus t qō ex eo fit: qn incipit a saliua q̄ fluit: de
inde segtur ipam vomit⁹ multi. phlatis multotiēs
post quē segtur vomit⁹ rei ligde tenacis. mordica
tio quoq; t dolor erūt mālui ita q̄ alia accidentia
nō mutent nisi in nausea t angustiā. Et q̄nz soluit
etiā vēter postea i hora ḡrta incipit gelcē t ad requi
em declinat. Malū āt ē ut vomit⁹ nō pueniat t ma
gnificet angustia t accidat tēsio t gressio oculoz ad
exteriora t fortis rubedo i eis vtriq; t sudor multus
t inflectio vocis. Si ergo alicui acciderit nisi ei
suꝑueniat ꝓueniet ad mortē inde. Illud aūt quo
ei succurrit ē enema t dosis mel cū aq̄ calida: t in
potu ei dare olea in quib⁹ tyriace vnus existit sicut
oleū de lilio. Et labora donec vōmat: q: si vomue
rit nō suffocabit, t adhibe etiā enema qō sit apud te
ꝑpati. Et egritudines qdē q̄ sūt digniores eo ut
in eis fiat vomit⁹ sunt chronice sicut hydropisis, et
epilepsia t melia t lepra t podagra t sciatica. Vo
mit⁹ ꝑterea cū suis umamētis plerūq; affert egritu
dines sicut quandoq; gnāt surditatem. Amplius
minutio nō est cum eo cōtinuanda: sed tardanda
tribus dieb⁹: t ꝓcipue si i ore stomachi fuerit hu
mor. Vomitus quoq; multotiens fit difficilis, ꝑ
pter humoris subtilitatem. Ipse igitur ē ingrossan
dus potu sauie t granis granati. Et scito q̄ exitus
male rei ꝓsperioza post vomitu; est signū q̄ illud
quod faciebat fastidium descendit inferius. Et vo
mitus post ascellationem est signum quod est ex ac
cidentibus ascellandi. Hora ꝑterea vomendi in
estate melio: causa dolor⁹ in meridie est. Et vomi
tus corpori confert: sed visui nocumentum facit.
Amplius faciendu; non est ut pregnans vomat

qñ supfluitates corpis ipi⁹ i ea nõ egrediẽt. Et võ tus z labor: eã ad estuationẽ pducẽt faciẽdũ ẽ igr ut gescat. Illij võ gb⁹ accidit vomit⁹ sunt iuuandi.

¶ Cap. xij. de eo qđ agẽ dz ille q vomit.

Quum ille q vomuerit a suo vomitu cuaserit os lnũ z faciẽ post vomitũ abluẽ dz ex aceto aq̃ tpato ut gustas q̃ q̃z capiti accidit remoueat: z paz mastica cũ aq̃ mariano z bibat: z caueat sibi a cõstiõe z potu aq̃ z diu gescat z pti⁹ fricãt hypocõdria z igrediat balneũ z abluat se velocit z egrediat. Et si necessarũ ei fuerit dare ad comedẽdũ sit res boni saporis z bõe sẽ z velocis digestiõis.

¶ Ca. xiij. de iuuamẽtis q̃ affert võitũ⁹.

Hypocrates præcepit võitũ fieri in vnoquoq; mẽse duob⁹ diẽb⁹ z minus ut i scõo emẽdetur id qđ in pmo die fuit difficile z ut expellat id qđ aduenit stomacho. Hyp. nãq; securitatez faẽ q cũ eo pseruat sanitas: h aũt pl⁹ malũ. Et vomur⁹ gdẽ q ẽ hmõi euacuat phlẽ z cholerã z mũdificat stomachũ. Jpe nãq; nõ hz qđ ipm mũdet siẽ intestina h sit cholerã rubeã q̃ ad ea descẽdit z mundat ea z remouet guitatẽ q̃ accidit capiti: z clarificat visũ z aufert fastidiũ z pfert ei ad cõ⁹tomachũ descẽdit cholera q̃ ipi⁹ corrũpit cibũ: qñ cũ pcesserit võitus ei⁹ cib⁹ sp mũd⁹ veniet z remouet abominatõez q̃ fit, ppt vnctuositatẽ z calũ desiderũ ipi⁹ meri z qđ faẽ desiderare acutũ z acetosũ z põticũ: z pfert lassitatẽ corpis z vlcerib⁹ q̃ sũt i renib⁹ z vesica z ẽ lepre forte medicamẽtum z malitie colozis, z epilepsie stomatice z icteritie z asmati z tremori z palysi: z ẽ excuratõib⁹ q̃ pferũt hñib⁹ vlcera nig̃ mag̃. Jpe quoq; fieri dz i mẽse seniel aut bis post repletionẽ ita q nõ odseruet reuolutio scita neq; numer⁹ dieruz mot⁹. Et ille quidẽ cui maius iuuamentũ affert vomitus est cuius cõplexio hmia ẽ cholerica z ẽ macer.

¶ Ca. xiiij. de malis ũs q̃ pueniũt ex supfluo võitu.

Supfluꝰ võit⁹ sto nocet z ipm debilitat z resolut ipm z facẽ eũ aptũ ita ut mãe ad cũ pueniãt z obest pectori z vitui z dẽtib⁹ z antigs capitis dolorib⁹ nisi eis q sũt, ppt sacietatẽ stõi z facit nocumẽtũ epilepsie capitis q̃ nõ ẽ cã sferioz mẽbroz. Supfluitas quoq; q̃ ẽ i ipo nocet epati z pulmoni z oculo z aliquã venaz q̃z scidit. Ex hõib⁹ pterea ẽ q vult cito ipleri: deiñ nõ tollerat imo ppat ad vomẽdũ. Et actio h⁹ ex eis ẽ q̃ pducit eũ ad malas egritudies mãimas. Jpe ergo a repletiõe, phibẽdus ẽ z tu ipi⁹ cibũ z potũ mẽsura.

¶ Ca. xv. ut succurrat dispositib⁹ q̃ accidit vomẽti.

Debet. Tẽtiõi võ z dolõi q sb hypocõdriũ sũt sferũt pãni aq̃ cala ifusi z suppositi z oleis lenificatib⁹ z vẽtose cũ igne. Fortẽ ãt mordicatoez i stõ remanẽte réouet bibẽ iura vnctuosa q̃ cito digerant z mũgẽt locũ ex aliquo qđ sit sic oleũ violaceũ mixtũ cũ oleo de keiri z pauca cera. Singulũ võ si cũ eo acciderit z pmãlerit retinebit sternutatio z dare ei ex aq̃ cala ad traijciendũ paulati. Et de sanguine qdẽ iaz dixim⁹ in capio de impedimẽtis vomit⁹.

Accuzez võ z egritudinib⁹ ffis z intellectõi vocis q̃ accidit post ipm sferre ligare extrema z stringere ea z supponẽ stomacho pãnũ ilnũ oleo i quo cocta fuerit ruta z sicticis z dare ei ad bibẽdũ mel cũ aq̃ cala. Et hñt qđ aliubet siat h z laurẽ ei⁹ mittat.

¶ Cap. lin. xvi. de eo in quo supfluit vomitus.

Fiat ut ipe dormiat z igenicl quãto pl⁹ põssibile fuerit quõ dormiat z ligenk ei⁹ extrema tali q̃lit ligãt cũ fluxũ vẽtris retinẽ volum⁹. Et ipi⁹ medicet stõm cũ emplis pticis sotiludinẽ faciẽdis⁹. Qđ si vomit⁹ supfluerit z cessant egredianꝫ hũozes donec siguis exeat da ei ad bibẽdũ lactis i vino mixti q̃tuoz cocilas: qñ medicine vomitiue malitiã rẽpmit z sãguinẽ, phibet z nãm lenit. Qđ si ptẽ pectoris z stõi a sãguie cũ h mũdificare volueris ne ex eo aligd coagulet da ei ad bibẽdñ sirupũ acetosũ siue sit ex melle siue ex zuccaro cũ niue infrañ paulati: cũ h quoq; q̃z pfert bibere succũ portulace cũ bolo armeno. Cũ ergo trefactus fueris, p aliquo i quo supfluit medicina fac ipm vomẽ. Et oz qđẽ tẽ medicias võitanuas fm suos gdos z quõ queqz eaz ad bibẽdũ sint dãde z pcipue hellebor in antidotario z medicinis simplicib⁹.

¶ Capitulum. xvij. de enemate.

Enema ẽ medicamẽ nobile i expellẽdo supfluitates q̃ sũt i ileñis z i sedãdo dolores renũ z vesice z apata upoz z egritudies colice z i attrahẽdo supfluitates a mẽbris pncipalib⁹ z supioꝛib⁹. Que võ ex eis sũt acuta debilitat spar z pducit ad febrẽ. Ex enematib⁹ pterea sit inuamẽtũ, i expellẽdo reliquas qs inanitia reliquit. Formã võ clisteris z quõ clisterizet iã retulim⁹ i caplo d colica. Scidet quoq; q clisterizati sũ⁹ melioꝛ sit ut supinus iaceat deiñ reuoluat se ad lat⁹ dolẽs. Et cli sterizãdi hoza melioꝛ ẽ cũ ẽ acris ffitas: qñ segẽt ñ ne augmẽtet grauitas z doloꝛ z estuatio z nausea. Balneũ pterea solet facẽ ut ebuliant hũozes z spargant. Clisteris quoq; pditio ẽ ut acrẽ z hũozes rẽtos attrahat. Et, ppt ph̃ fm plim nõ ẽ bonũ ut balneũ enemati pmittas. q si gs in intestinis pustulas hñs ipo idiguerit cã febris aut alie⁹ egritudinis z timuerit ne enema reseat supponẽ dz ano suo z femori z locis q̃ sũt i e renitu spelnã calefactã cũ panno.

¶ Capitulum. xviij. de epithimatib⁹.

Epithimata sũt ex medicinis bonis q̃ ad ipaz pueniũt egritudinẽ. Et medicina fortasse duas hz vtutes: vnã ibitiatiuã z alterã igrossatiuaz z erit maioꝛ necessitas ibtiatiue q̃z i spissatiue. Cuq; ei⁹ ispissatio fuerit tpans sbtiatio nẽ cũ ea fiet emplm penetrabit subtilitas z remanebit spissitudo: z illa gdẽ q̃ penetrat sfert sicut facit coriandrũ cũ ordeo fracto cũ ea eis fit emplm super scrofulas. Empla pterea sũt talia q̃lia epithimata sed emplastra sunt dura z epithimata currẽtia. Est quoq; cum epithimata fiunt cũ pannis: cuncq; mẽbris pncipalibus superponunt sicut epati z cordi z non fuerit ibi quod phibeat cõferunt pannũ suffumigati ex xilo aloe crudo z virtutib⁹ epithimatum

bonũ tribuunt odo: ẽ quẽ principalia diligunt.

¶ Ca. xix. de embrocis.

Embroce sunt medicamẽta pgrua ei qđ ex capite z alijs mẽbris oz resolut z illi cui cõplexionẽ nẽcariũ est pmutare. Jn mẽbris aũt q̃ embrocare oz er calido z frigido si nõ i eis fuerit ifflutates q̃ descẽdũt fiat pius embroca ex calefacto: deinde fiat ex aqua frigida vt cõstringank. q si res diuersa fuerit a frigida icipiat.

¶ Ca. xx. de phlomia

Phlomia ẽ cũ plis q̃ mlitudiez eũar. Multitudo aũt ẽ augmẽtũ hũoꝛ sup eqlitatẽ ipsoꝛi venis. Et nẽo gdẽ ẽ phlomand⁹ nisi vnus: quoꝛ vnus eoꝛ ẽ egritudinib⁹ ppat⁹ q̃ cum ipi⁹ sanguis mlt̃iplicat⁹ fuerit cadet in eas. z alẽ cadẽs in eas. Unusquisq; ãt eoꝛ aut phlomat, ppt sanguis multitudiez: aut ppt ipi⁹ malitiã: aut ppt virtuꝫ. Ex his qdẽ egritudib⁹ ppat⁹ ẽ hẽ q ẽ expositus sciatice z podagre fortib⁹ z arteticæ sanguicis aut ille cui accit sputũ sãguicũ ex fissura venẽ q̃ i pulmone ei⁹ exit tenuit psolidata: qñ cũ ipi⁹ mlt̃iplicabit sãguis fidet. z apti epilepsie z melãcholie cũ sanguis multitudie z ignãtie z apatib⁹ intioꝛ z opthalmie cale. z ex eis gb⁹ hemoꝛroidaz sãguis q fluẽs olebat ẽ retẽt z mulierib⁹ gb⁹ mestru⁹ sãguis ẽ restri et⁹: hoꝛũ colões ñ demõstrãt q phlomari dẽant ppt ipoꝛ obscuritatẽ aut albedinẽ aut viriditatẽ. z illi q i intioꝛib⁹ mẽbris cũ pplõe cala debilitatẽ patiũtur. Mã istis meli⁹ ẽ vti võ minuãl: iz habs ñdũ iciderit egritudies. z illi quib⁹ pcussio accit aut cãus qñ q̃z minuũt timẽdo ne eis accidat apa: z q hz apa minuẽd⁹ est: qñ timet ne apiat añq̃ maturet: iz nõ idiguerit z nõ fuerit ibi mltitudo. Et dẽs scire dũ iste egritudies timẽt z nõdũ i eas ceciderit pl⁹ secure eis pcedit minutio: z cũ i eis ceciderit i eaz pncipio pẽu⁹ phlomia dimittat q̃ hũozes sbtiliat et eos p coꝛp⁹ fluẽtẽ at⁹ eos sano sãguini admiscet. z ẽ et cũ nihil eũat ex eo qđ oz z tacẽ q̃ necãria sit medicamẽta alleuiãtia. Cuz maturatio appuerit z egritudo pncipiũ aut stati ptẽcierit: tẽ si opõtuerit ut minutõ fiat si ñ fuẽrit qđ, phibeat fiat phlomia. Phlomia quo qz nez eũatio ventris ẽ faciẽdaꝫ die motus egritudis: qz ẽ dies regelẽdi z igrẽdi sonũ et dies ebulitiõis egritudis. Et cũ egritudo ẽ hñs crisiz i cpte ẽ lõgitudo nullo mõ sanguis mlt⁹ ẽ minend⁹ iz si pole fuerit ges ẽ faciẽda. q si ñ fuerit pole ut fiat ex eo paz mĩuat: z i cõpe sãguis thesaur⁹ fcõdat ad phlomiã faciẽdã si appuerit z ẽt⁹ pfuek ad relisten. i crisib⁹: q si mlt̃ tpis pterierit ex q⁹ gs minut⁹ fuerit z i hyeme fuerit cõquek⁹ q se q̃si fractũ sentiat mĩuat z sanguis p thesauro recõdat. Amplꝰ qꝛ phlomia ppea q ad diuersũ trahit nãz fm plim retiet. Cuz ex multa mĩutiõe debilitabit vtus multi gnãbũt hũozes. Picopis pterea accit i pma minutiõe cũ subito euenerit ei q nõ pfuerit: iz vomitũ pmittere ẽ ex eo qđ eaz, phibet: z si lit vomẽ hoza qua accidit. Et scire debes q minutio ẽ perturbatio donec gescat.

¶ Phlobotomia quoq; z colica rato simul eueniũt. Pregnãs pterea z mẽstruata nõ minuank, nisi ppter magnaz necessitatẽ sicut ẽ necessitas retinẽdi forte sanguinis sputum cũ virtus fuerit pueniẽs. Et debes scire q nõ quotiens noi ata signa repletionis apparent oz ut minuas: ideo q qñq; ẽ repletio ex humoꝛib⁹ crudis z ẽ tunc phlomia multũ ipediẽs: qñ sẽ numeris nõ maturabis eos z tiebik ne eger pdat.

¶ Nõ aũt ẽ incõueniẽs ut ille in quo melia supabũdat minuat postea medicia solutiua cuacuet. Oz sollicit⁹ ẽ dẽs ex dispositione coloris fm pditionẽ quã nũc diceꝫ z psiderare tẽ stonẽ: qñ, ppt tẽsionẽ p totũ eoꝛ⁹ incedẽtẽ magis eris cõfidẽs q phlobotomare debes.

¶ Cuz vero sanguis alicui⁹ fuerit bon⁹ paucus z fuerit i ipi⁹ coꝛpoꝛe multi mali hũozes: phlomia bonum rapiet z malũ reliqt. Et cũ alic⁹ mal⁹ sãguis fuit pauc⁹ z decliauerit ad mẽbꝛ aliqđ qđ ei⁹ declinatiõez prehemẽt ipedit z fuerit nẽcariũ ut ipe miuat ex ei⁹ sãguie paz erit assumẽdũ: z cibo bono erit alendus: deiñ erit minuẽdus iterũ pdies, ppterea ut mal⁹ sãguis adeo exhak z bon⁹ restaurẽt. Qđ si mali hũozes chol erici in eo fuerit ingeniet gten⁹ subtili pharmacia eũent aut vomitu aut ut sedent z studet hoc ut egergescat z digerat z ociet. Et si grossi fuerint antig pcẽ perũt ut balneet z i suis misteriis moueat. z dabat ei ad bibẽdũ, añ phlomiã z pꝛipaz añq̃ alia fiez minutio sirupũ acetosũ subtiliatiuuz coctũ cũ isopo z hasce. Cũ aũt phlomia necãria fuerit cũ debilitate vtutis cã febꝛis aut aliꝛ hũoꝛ ptire phlomiã siẽ dixim⁹. Amplꝰ phlomia stricta magis ẽ pfuatia vtutis: iz tñ subtilẽ z clarũ iterdũ sanguiez fluẽ faẽ z spissũ z turbidũ tz. Amplaꝫ vo velociẽ ẽ ad syncopi z magis opatiua i mũdificãdo z tardioꝛ ad plolidãdũ: iz tñ ẽ dignioꝛ ei q fz pseruatõez phlomat, z in grossis. Et ãplã gdẽ efficẽ i hyeme ẽ dign⁹ ne cõgelet sãguis z ãgusta efficẽ i estate ẽ digni⁹ si neccariũ fuerit. Phlomãd⁹ ptẽa supin⁹ iaceat qñ phlomat: hoc ẽ cõueniẽtꝰ ad hoc ut ipi⁹ pfuek virtus z ne ei supueniat syncopis. In febꝛib⁹ aũt a minutiõe cauẽdũ ẽ. i. his q̃ vehemẽtis sũt calefactõis z iflãmationis: z i oib⁹ nõ acutis febꝛib⁹ in sui pncipio in diepiodica. In febꝛib⁹ pterea cũ gb⁹ aduẽrit spasm⁹ ẽ a minutiõe caueñ. Iz fuerit neccãria: qñ cũ spasm⁹ accidit vigilare facit z sudare multũ z deficit virtutez quapꝛopt sanguis thesaur⁹ ẽ dimittẽd⁹. Et sil⁹ oz ut ex minutiõe febricitatis cẽ febris nõ ẽ ex putrefactiõe minoꝛ atio fiat, ppterea ut ad resoluen. febrem thesaur⁹ relinquat. Et si fortis iflãmatiõis nõ fuerit z fuerit febris putrida attẽde decẽ regulas z postea intuere in vriali: z si vria fuerit grossa z rubedi attẽnẽs z pulꝰ etiã fuerit magn⁹ z facies tumida z febris i suo motu nõ, pperet phlomat hoza q̃ stõa cibo ẽ vacu⁹. Et si vrina fuerit subtil aut ignea aut facies a pncipio egritudis fuerit tornatil caue tibi a phlomia. Qđ si interpolatio i ea fuerit z quies febris in ipsa fiat minutio. Dispõem quoq; tremõis cõsidera qñ cũ tremoꝛ fuerit fortis a minutiõe ubi cauẽdũ erit. Amplꝰ sanguinis q egredit colorẽ attende z si fuerit subtilis albedinẽ attinẽs ipm illic o

retine. Et ūmopē tibi cane ne egrū ad vnā duarū p ducas rerū. s. hūor cholericor ebulitiōem t frōr cruditatē. Cūq; i febre te opōtebit phlomare nō at tēdas qō gdā dicūt. s. q nō ē bonū ut p ārtū diez fiat: qm bonū ē ut fiat ēt si fuerit post. lx. dies. t hoc fm suam Gali. lz ꝑmittere t ꝓpare sit melⁱ cuz significationes certe fuerint. Qd si nā hoc errauū fuerit quacūq; hora inueneris egrū t oportuerit phlomia ipm postq; decē rerū sollicitudiez hūeris. Mⁱ tonēs ꝓtēa phlomia i febrib⁹ lz neccāria nō sit effiē ut nā fortis fiat sup māz ꝓptea q ea effic paucā. t hoc quidē cū fuerit figura t etas t vtus t reliq talia q ꝑmittāt. In febre aūt sanguiea necē ē ut cūo fiat miutiōe nō supflua in ꝓncipio t supflua cū affuerit maturatio febris q multotiēs remouet i hōa phlomie. Tibi quoq; cauē debes a miutione i ꝓpione vehemētis frīatis t in regiōib⁹ fortis frīatis t in hora fortis doloris t p⁹ balneū resolutiuū t post coitū t in etate q ē minor. xij. ānis q̄nto pl⁹ potis t in erate senū quāto magis potis nili i figura ꝓsⁱ⁹ fueris t in soliditate musculor t venarū ꝓfitudie: t carū replione t colōr rubedie: hos nāq; ex adolescētib⁹ t senib⁹ phlomare audebis. Adolescētes tñ fm ordinē ad phlomādū paulati ꝓhibē debes cū pauca miutione. In corpib⁹ quoq; fortis materiē t fortⁱ grossitiei t raris t albis t lassis t citrinis sanguinē nō hūnb⁹ a miutiōe tibi quātū pl⁹ poteris cauere dēs. Amplⁱ i corpib⁹ q̄ plurās ꝓpelsūt egritudies caue tibi a phlomia nili sāguis affuerit corruptio que te ad hoc ꝓducat: qm tē phlomabis ea. Et ꝓsidera sanguiem t si ꝑm videris nigrū t spissū ex he eū: t si ꝑm videris albū t subtilē eū lico ꝓstringe: qm i ipso erit vehemēs timor. Et miutione ꝓterea tibi cauere dēs sup cibi replōem ne mām nō matura ad venas trahas loco eⁱ⁹ qō ab eis eūasti. Et oz ēt ut tibi caueas ab ea i replōe stomachi t intestinor scā ex fece iā ꝓsecuta t ꝓpinq: i mo in eā cūando stude. Et illō quidē qō ē i stō aut corā eo vomitu. Et qō in intestis iferioꝛib⁹ quo poteris t si nō alio saltē clisteri. Caue ꝓterea tibi ne fastiditū phlomes lz ꝓlōga ipm ab hoc vt eis fastidiū digerat. Et tibi ēt caue ne subtilitatē sensus ozis stōi hūtē aut ipsⁱ⁹ debilitatē phlomes t infelicē ex gnātiōe cholere rubee in ipo: hmōi nāq; sibi cauē dz a nimia quoq; audacia i minuēdo sibi cauē dz: t ꝓpie cū ieiun⁹. Helius vo subtilitatē ozis stōi habētē dignosces ꝓptera q mordicatiua traijcē ei no cet. Et hūtē ozis stōi debilitatē cognosces ex desiderij ipsⁱ⁹ debilitate: t doloꝛib⁹ ozis stōi t hūtē os stomachi aptū receptioni cholē rubee i quo ipa multū generat dignosces ex ꝓseuerātia nausee ipsⁱ⁹: et ꝓptea q choleraz q̄q hora vomit t ex ozis ipius amaritudie. Istis nāq; cū phlomati fuerit ozis stomachi ꝑseruatione non ꝓmissa accidet inde timō magnus t q̄q moꝛiunt inde. Subtilitatē vo sensus habēti t debilitatē bucelle mūdi pāis i rob acetoso vel bonū hūte odorē infuse sunt dande. Et si fuerit debilitas cōplexiōis frigide sint intincte in aliquo

qō sit sicut aqua cū zuccaro cū alchāgati aut l. sirupo mēte muschato aut in miua muschata postea miua tur. Ꝑptitudinē vo generatiōis cholē ipsis ē mūdandus dando i potu ei multitudinē aque cale cū sirupo acetoso: postea dandi ei bucelle panis ad mā ducādū. deinde fiat ut parūp quiescat postea minuat ꝓpe ꝑaraū. ꝓtēa ē ut qō ex bono sanguie resolutū fuerit restaureť si fuerit fortis cū assatura carnis que sit sup pāis: q̄m si digerit nutrit multū t bene verūtī oz ut sit pauca: q̄m stōus ꝓpē phlomiā ē debilis. Amplⁱ⁹ vene q̄q phlomāt ꝓptera ut fluxus sanguis ex narib⁹ t mfice t ano t pectore ꝓhibeat aut ex alijs exituris ió ut sanguiſ ad id qō a ꝑte illa ē diuersū ꝓtrahat: t hoc quidē medicamē est forte in iuuando. Oportet vo ut phlom⁹ sit vehemēter strictus t sint vices mīte que nō sint i vna die nili magne necēitatis cā fuerit lz in die post die et quacūq; vice miꝛatio fiat quātū posse fuerit: t ad sūmū melius est ut phlomie vices sint multe q̄n ut ipsⁱ⁹ q̄ntitas sit multa. Et phlomia quidē cū nō ē neccāria cholerā rubeā ebulire facit t postea aduit ligue siccitas t q ibi fūt simlia. Est igit ei succurrendū cū aq̄ ordei t zuccaro. Qui aūt secūdare uoluerit t nō acciderit ex ꝓma minutione malitia paralysis aut q̄ sit sibi sile venā man⁹ in lōgitudine phlomare debes: ꝓptea vt ūcture motio ipsⁱ⁹ ꝑbeat cōsolidatiōem t ut āplificet. Qd si cū hoc timor affuerit q cito cōsolidet supponat ipsū pānus oleo cū pauco sale infusus t delup liget. Et si phlomus ēnā oleo inunctus fuerit cū fiet phlomia, phibebit ꝓsolidatōnis velocitatē t minuet dolor. Et hoc quidē ē ut sup ipm olcū aut sibi sile inungatur aut ipse in oleo nutrat postea cū pāno exsiccet. Inf phlomiā quoq; t secūdatiōem domire phlomie ꝓsolidationē festinare facit. Recordare ꝓterea eⁱ⁹ qō dixim⁹, de enacuatione in hyeme cū medicina q dies eligenda est austrina q̄m simlit in phlomia Et scire debes q cū minuūtur melācolici t epilepti ci t illi quos minuere oz i nocte hora dormitādi oz ut sit angustus. s. phlobotom⁹ ne sanguis exit⁹ accidat. Et siliter in oib⁹ qui secūdatiōe nō indigent. Scire quoq; debes q secūdatio fm debilitatis mē suram ē tardāda. Et si debilitas quidē non affuerit sit vltima eⁱ⁹ tardatio vna hora. Qui voluerit eam facere ut sanguis ipsⁱ⁹ trahat sit dies vn⁹. Amplⁱ⁹ phlomia trāsuersa melioꛛ ē ei qui secūdationē vult in eadē. Et illa que ē fm latitudinē ci qui vult secūdationēi eadē hora. Et illa que ē fm lōgitudinez ci qui vult nō vna eē ptētus secūdatiōe: imo in corde tenet q eā per multos faciet dies quaq; die. Cūq; phlomie dolor maioꛛ fuerit tanto erit eⁱ⁹ cōsolidatio tardiō. Multis ꝓtēa in secūdatōe enacuatio sympcopim affert nisi fuerit postq̄ assature aquā sumpserit. Inf phlomiā quoq; t secūdationē domire ꝓhibet ne supfluitates que extrahūtur cū sanguine i cedant: ꝓpterea q supfluitates in sōno ad corpis pfundū trahūtur. Ex inuamētis vo secūdatiōis ē q phlomati virtutē cū pfectōne sue enacuationis

ppⁱ neruū q est sub ea: t q̄q etiā est inē duos ner uos: tibi igit cauere debes vt ipa z in lōgitudie phlobotomes z ad inferioꛛa. Et fortasse sup ea erit neruⁱ⁹ subtilⁱ tenuis sicut corda. Et tunc gdez oportebit vt hoc cognoscat: t caueat ne pcussio in eo cadat t ꝓueniet inde stupoꛛ pseueris. In eo aūt cuⁱ⁹ nerui sunt grossioꛛes ramⁱ⁹ iste ē magis manifestus. Et errorꛛ qdē in ipso ē deliotis nocumēti: ārē cū erroꛛ accidit t neruⁱ⁹ ille pcussus fuerit nō ꝓsolides phlobotomiā: imo sup eā pone qō ipsⁱ⁹ ꝓhibet ꝓsolidationē. Et eⁱ⁹ gdē medicamentū est sicut medicamen tū vulneris neruoꛛ. Et nos iam locuti sum⁹ de ipso in lib. iiij. Caue tibi ꝑterea ne res infrans ad ipm pueniat qō sit vbi gfa sic solatrū t sandaluz: lz ipm t totū corpus oleo calefacto frica. Sunis aūt hora chij melⁱ⁹ ē vt transfuerse minuat nisi vtriqz fuerit fluxa q̄n tūc in lōgitudine phlomat. Basilica quoq; magni est timoris, ꝓptea q arteria cadit sub ea: t q nerui t musculi etiam sub ea cadūt. in ipsam ergo phlomanda tibi caue: q̄n ipercussio fuerit in arteria sanguis nō restringet: aut restringet difficulē Hominū quoq; sunt qdam quoꛛ basilice due associant arterie: q̄rū vna cū signata fuerit existimabit q iam sit securitas t fortasse ꝓcidet altera: hoc eni scire debes. Cūq; ligaueris fm plimū rei accidet ibi inflatio q̄q ex arteria q̄q ex basilica: lz cū crūq; fuerit ligatura soluere debes t inflationē mollit iungere: deinde ad ligādū redi: t si inflatio reuersa fuerit reitera. q si nō iuuerit qd erit in hoc si basilica dimiseris t ad ramū q ascellaris vocat redibis: q̄ gdē est q sup domestieū aseid existit ad inferioꛛa: inflatō quoq; errorē mlitiēs efficit t ligatura sepe arterie pulsū gescē facit. ꝓpaz eleuat t ponit ipaz supmā t existimat q sit vena t phlomat. Cūq; quāt bet ligaueris venā t ex ligatura sup eā ꝓcidet qō sit sile lenti aut ciceri fac in ipsa qō in basilica dixim⁹. In basilica quoq; phlomanda q̄ntopl⁹ ad brachiū de scēderit erit sani⁹. Phlom⁹ ꝓterea in venā ꝓcedere oz ad diuersitatē ptis arteriē. In basilica quoq; nō solū ꝓtigit errorꛛ ex ꝑte arterie: lz etiā musculⁱ⁹ sub ea est t neruⁱ⁹, ppt quos etiā ꝓcidet errorꛛ: hoc qdē iam tibi dixim⁹. Signū vo errorꛛ in basilica t q arteria tā sit pcussa ē q sāguis egredit subtil ruffus q a salicēdo manat t lenificat cū eo tact⁹ t ipa fit iferioꛛ: tūc ergo succurre ei t in vulneris orificio paz de pilleporio: ꝓne cū pauco pulueris turis: t sanguinis draconis t aloes t myrrhe t pauco alcalcotar t allegi t sup ipaz ex aq̄ fra q̄ntū poteris roza t sup lo cū ipm phlomatū ligaturā appone tenacē. Qd si se tenuerit vsq; ad tres dies nō soluas t post etiam tres dies q̄ntopl⁹ potis tibi cauere debes t loco emplastrū ex stipticis superpone. Multi ꝓterea hominū arteriā illam incidūt penit⁹ vt ipsa ꝓtrahat et caro delup eā coopiat t teneat. Amplⁱ⁹ pleriqz hominū, ppt sanguis exitū moꛛiunt. Et qdā eoꛛ sunt q moꛛiunt ꝓpt fortitudinē doloris ligature quam voluerūt, ppt fortitudinē, phibitōis fluxⁿ⁹ sanguinis artie donec mēbz factū ē fm viā moꛛis. Et

scias q̄ cursus sanguinis q̄qz̄ pueriē etiā ex venis
Propter scire dēs q̄ sanguis q̄ plim̄ de cephalica
ēiāt est q̄ ex collo ꝛ eo q̄ est paꝛs ipm̄ ꝛ pauꝛ sub
ipso egredit terminū ptis epatis nō ptrāit et hypo
cōdrioꝝ ꝛ ifeꝛioꝛa nō talr̄ mūdificat ut iū sit cura.
Migre vō iudiciū inf cephalicā ꝛ basilicā est mediū
Et basilica gdē eūat q̄ō est a pte sumis ꝛ pētis infe-
rius. Sunis vō brachij silis est cephalice. De scelez
vō dicūt q̄ q̄ dextra est dolorib⁹ epatis sferr: ꝛ que
sinistra doloꝝb⁹ splenis ꝛ q̄ sāguis fluē diminuatur
donec p se strigat. Man⁹ quoqz illi q̄ phlomāt in
calāz aḡz est ponēda ne sāguis cito restrigāt ꝛ ut fa-
cile egrediat si eⁱ egressio debil fuerit sic ē i plib⁹ eoꝝ
q̄ ex scelez minuūt. Et scelez gdem phlomia meliō
ē ea q̄ fit in longitudine. Sicellaris aūt iudiciū est sic
iudiciū basilice. Arteria vō man⁹ q̄ phlomat ē arte-
ria q̄ inter pollicē existit ꝛ indicē: ꝛ eⁱ gd inuamēcuz
in antiqs doloīb⁹ epatis ꝛ diaphragmatis est mira
bile. Et Gal. gdez iaz vicit hoc in sōnio: pcipiebat
n. homi hāc facere phlomiā cā doloris que i epate
habebat q̄ eā fec ꝛ san⁹ effect⁹ est. Plerūqz etiam
phlomat alia arteria q̄ ad interioꝛē ptē palme decū
uioꝝ hac existit cui⁹ inuamētū ē ꝓpinquū inuamēto
istius. Qui aūt venā man⁹ phlomare voluerit ꝛ nō
potuerit nō erret in ligādo eā foꝛtil cū in volutione
ꝛ iteratōe faciēte fz vna die aut duob⁹ dimittat.
Terūtā si pcussionē iterare necessariū fuerit a prima
pcussiōe se remoueat ꝛ ñ ab ea desc̄dat. Ligata vō
ptera foꝛtis apa affert ꝛ ifiatio pāni ꝛ tpis hūecta
tio ex aḡ roſ. aut aḡ infrata ē bona ꝛ pueniēs Opz
ēt ne ligata cutē de suo loco aī phlomiā aut p⁹ eaz
remoueat. Et cōpoꝛib⁹ q̄dē macris ligate fōtitudo
ē cā eūandi venas ꝛ retinēdi sāguez ex eis. In craſ
sis aūt cōpoꝛib⁹ pp laxitudiez vene ñ apparent nisi
ꝓstringant. Minuoꝛ ptera est q̄dā q̄ ingeniāt q̄lr
dolor: regat stupefaciendo manū ꝓstrictōe brachij ꝛ
dimissiō e hōe vni⁹ ꝛ fit q̄dā q̄ phlomū olo inūgit
fz hoc totū sicut iam diximus doloꝛez lenit ꝛ psoli-
dādem retardat. Et si vene q̄dem q̄s in manu no
miauisius nō appuerint fz appuerint ipaz rami ꝑ-
mat man⁹ digito ꝓtrahēdo inferius. Et si sāguis
cito ad seipm reuersus fuerit cū digit⁹ remouet. ꝛ in
tumuerit phlomet ꝛ si nō mūat. Cuiqz laudi affu
erit voluitas cutis trahat: tiō ut pcussio cooplat ꝛ fi-
at abuno: deiñ ipa ad suū sitū reducat. Sannus
quoqz enumētiaz hīs rectificet q̄ est melioꝛ eā pilaz
habet ꝛ de sup liget. Cumaūt in oaſitio pcussionis
adeps egredit mollr interim reducēda erit ꝛ nō erit
incidēda. Et in hoꝛ qdem secūdatōe nō est fiducia
hīida sine pcussione: ꝛ hoc qdem in fine cap̄li vehe
menter pscrutabimur: nam ꝑmo iste accēnalr̄ hic in
gressus est. Simplus scire debes q̄ sāguis retētio ꝛ
pcussionis ligatio iminaā habent hoꝛā: lz sit diuer
sa: nā qdam sunt q̄ tollerare possūt: et si febricitan-
tes cēnt ut qnqz aut sex sāguinis libꝛe auferātur.
Sūt ta alij qui non possūt tollerare tpis et sanis ut
vna sāguis libꝛa auferat: verūtā tres in hoc ꝑsiderā
de sunt. dispoūes ārū vna est lenitas coꝛpis ꝛ tpius

laxitas: ꝛ alia ē color sanguinis: nā in hoc etiā mul-
toties accidit error: quoniaz in principio sui egre
ditur subtil ꝛ alb⁹: quare cū repletiōis ibi affuerit
significatio ꝛ oporuerit te phlomiā facere nō deci
piaris ꝓpter hoc. nā color sanguis in eis q̄ replio
nis signa hīt pniscet qnqz sed tñ inde nō ē curanā.
In eis quoqz qui apāta hīt color sanguis erroꝛez
facit: qm̄ apa sanguinē ad seipsū trahit. Et tertia est
pulsus a que recedē nō debs. Cū ergo ptrālerit pul
chitudo colōis aut mutabit color sāguis aut muta
bit pulsus ꝛ ꝓprie ad debilitatē retine. Et silr̄ si adue
nerit oscitatōis accūs aut alicui aut singul⁹ aut nau
see aut si cito mutabit color aut pulchritudo intere
pullui. Qui vō magis ꝓpati sūt ad hoc vt syncō
pis eis velociter accidat sūt illi qui calarū exiūt com
plexionum macri lara hīntes coꝛpa: ꝛ qui sūt prepa
rati ad hoc ut illud eis eueniat tarde sunt coꝛpa habē
tes tpata ꝛ carnes duras. Oz̄ preterea ut minuoꝛ
phlomos habeat multos quoꝛ qdam sint pili ha-
bētes ꝛ qdā pilo carentes. Et pili qdem hīntes sūt
puericiōres venis labēnb⁹ sic̄ guidem. Et habeat
glomoꝛē ex cuculo aut sērico. Et instrumētū voni-
tiuū ex ligno aut pēna ꝛ ut secū teneat pilos leporis
ꝛ medicamētū ex aloe ꝛ ture ꝛ folliculū muschi ꝛ di
amuscate ꝛ trocisos de muscho. Ideo ut si syncō
pis acciderit q̄ est vna ex rebus q̄ ex minutiōe timet
ꝛ forasse habens hoc nō vomuerit succurrat ꝛ glo
merez in os eius mūtat ꝛ ipm eū instrumēto vomē
faciat ꝛ folliculū ei ad olfaciēdū tribuat ꝛ faciat ipsū
traijcere aliqd ex clario diamuschato ꝛ ex trocisis
eius ꝓptereā ut eius virt⁹ vimlicet. Silr̄ accidat ut ex
arteria sanguis egrediat succurrat ꝛ repleat vulnus
pil leporis ꝛ cuz medicamine ex aloe ipos retineat:
syncopis vero accidit sanguine egredīēte: immo fz
plurimuz non accidit nisi post retentionem nisi sup
fluus fuerit sanguis exitus: licet in febrib⁹ synochis
nō curem⁹ si usqz ad lincopī pueiat ꝛ i ꝓncipio apo
plexie ꝛ in financijs ꝛ in magnis apostematibus ꝑ
mittoīs ꝛ foꝛtibus doloꝛibus: hoc tamē facere non
debemus nisi cum virtus fuerit fortis. Et iaz g̃
dez accidit nobis ut in venis man⁹ ꝑmonē āplifica
rem⁹ fz alioꝝ sniaī ꝛ oblitiscēmur vēis pedis ꝛ alijs
venis: nos ergo in eis sermonē nostrū continuare
oportet. Dicemus ergo q̄ ex venis pedis est sciati-
ca que phlomatur a parte silnestri alcabi aut sb eo
aut supza ipsum. Et ligabilud qō est supza ipm a sū
mitate coxe vsqz ad cabi ꝛ imolluntur fascia foꝛtiter
aut instita. Et melius quidē est ut ante balneetur in
aqua calida ꝛ ut ipsa in longitudine phlomet. Qō
si ipsa fuerit occulta aliquis suoꝝ ramoꝝ phlomet
qui inter mīnimū ꝛ ꝑmdigitū ab eo existit. Et is
namentū quidem in phlomia sciatice est magnum
in doloꝛe scie: ꝛ similiter in podagra ꝛ in varice et
i elephātia fz sciatice secūdatio ē difficil. ꝛ ex eis ē is
phēa q̄ ē sup ptē dōestice alcabi ꝛ ē mālestioꝛ scia
tica: ꝛ ipsa quidē phlomat ꝓpterea ut euacuet san
guis ex mēbris q̄ sūt sub epate ꝛ ut sāguis a ptib⁹ in
ꝓiōib⁹ ad ifeꝛioꝛes ꝺclief ārē mēstrua vehemēt puo

tāt ꝛ hemoꝛroidarū oꝛificia aperīt. Et rō quidē tāc
oportere ut sciatica ꝛ saphena silis existāt inuamēti
fz eximētū facit ut opatio sciatice pliz cōueniat do
loꝛi scie sicut. si hoc eēt debitū. Et saphene quidē
phlomia melioꝛ ē que sit translucr̄se latitudinī attī-
nens. Et er eis ē vena curuature que phlomat sub
genu poplitis q̄ tñ efficit quātū ꝛ saphena fz est fō
tioꝛ saphena i puocatōe mēstruoꝝ ꝛ in doloꝛibus
ani ꝛ hemoꝛroidib⁹. Et ex eis ē vena q̄ est p⁹ alaure-
chob q̄ est quasi ram⁹ saphene ꝛ opat quātū ipsa.
Et ad sūmū quidē venarū pedis phlomia ꝑt
egritudib⁹ que sūt ex mēbis ad caput declinātibus
ꝛ egritudib⁹ melie. Et ipsa quidē magis debilitat
vtutē q̄z phlomia venaꝝ man⁹. In vēis aūt que
phlomant ꝛ sunt in ꝑte capitis excepta guidē meli⁹
est ut trālaerse phlomēt: ꝛ earū quidē quedā sunt
q̄ sūt vene ꝛ quedā que sūt arterie. Vene ergo sunt si
cut vena frōtis que it duo exit supcilia. Et ipi⁹ gdē
phlomia ꝑt gutati capis ꝛ ꝑpe illi q̄ ē i posteioꝛe
ꝑte capitis ꝛ gutati oculoꝝ ꝛ stupoꝛ ꝛ doloꝛ capi
tis ꝓueriāti atiquo. Et vena q̄ sup caput phlomat
ꝑpt emigraneā ꝛ vlcera capitis: ꝛ due vene tpoꝝ q̄
flexuose incedūt: ꝛ due vene q̄ sūt i angulis oculoꝝ
lachrialib⁹ ꝛ fm plim̄ nō appent nisi ꝓstrictonez
suffocātez. ꝛ in ipsis quidē phlom⁹ nō est ꝓfidan
dus q: forasse fiet fistule ex pcussiōe ossis ꝛ ex eis ñ
egredit sanguis nisi pauc⁹. Inuamētū vō phlomie
ipsarū duarū exit in doloꝛe capitis ꝛ in doloꝛ emi
graneo ꝛ opthalmie antiq̄ lachrymis ꝛ pāno ꝛ sca
biei palpebrarū ꝛ earū bothoꝝ ꝛ micilopis. Et tres
vene q̄ ārū locꝰ ē post illū ubi est extrēitas auris
tangit cū puerit ad capillos. Et vna quidē harum
triū est magis manifesta q̄ phlomat i pricipio aḡ ꝛ
cū caput stōt recipit tumū. Et ꝓpter hoc ꝓferūt vl
cerib⁹ aurū ꝛ colli ꝛ posterioꝝ capitis. Et Ga. qō
negat qō quidā dicūt q̄ due vene q̄ sūt post aures
phlomant ut qui filtoꝝ gignūt ipsos nō gignāt. et
ex venis istis sunt guidē que sūt due ꝛ minuūtur in
pncipio lepze ꝛ foꝛtis squinātie ꝛ coangustatione
anhelit⁹ ꝛ alsmate acuto ꝛ traucedie nocis. Et in ha
bēte aḡa in pulmōe ꝛ diīnia q̄ ē ex multo sanguine
calido ꝛ egritudib⁹ splenis ꝛ lateꝝ. Et oz ut dixi
m⁹ anteur phlomo pili hīte minuūtur. Modus
vō ligandi cas ē q: oz trahere caput ad ārium ꝓtis
phlomie ut vēa extēdēdo fiat sicut corda: ꝛ cōside-
retur que ps sit magis declinās ꝛ fiat phlomia ex ārio
partis illius. Oz preterea ut ei⁹ phlomia fiat i
latitudie ꝛ nō i lōgitudie ꝛlic fit i sapha ꝛ sciatica. ꝛ
cū hoc toto oz ut ipsius phlomia cadat i n lōgitu-
dine. Et ex eis ē vena que ē in lepoꝛe cui⁹ phlomie
locꝰ est ipsius extremitas que digito ꝓessa i duo
partitur: vbi quidem fit phlomia: sed sanguis qui i
de egreditur est paucus. Et ipsius quidez phlobo-
thomia confert calibs ꝛ turbationi oculoꝝ ꝛ he-
moꝛroidibus ꝛ bothoꝝ que in naribus nascuntur ꝛ
paurtui⁹ que fit in eis. verūtamē plerūqz accidit ex
eo coloꝛis rubedo perseuerans que similat sahaf et
coꝛrūpu facit: ꝛ est ipsius impedimētum mai⁹ suo

iuuamento Et sūt vene gdē que sunt sub asele a par
te nocre quarū phlomia cōfert egritudini oculoꝝ
antique que est ex sanguine subtil ꝛ ātiquis capitis
doloꝛibus. Et ex eis sunt vene que sunt in labijs et
sūt quattuoꝛ ꝛ super vnūquodqz coꝛ existit par que
conferunt vlceribus oꝛis ꝛ alcola ꝛ doloꝛibus gin-
giuarū ꝛ earū apostematibus ꝛ ipsarū laxitati ꝛ ul
ceribus ꝛ fistulis ꝛ fixuris que sunt in eis. Et ex
eis est vena que est sub lingua que sunt in eis. Et
vena q̄ est p⁹ alaure-
chob q̄ est quasi ram⁹ saphene ꝛ opat quātū ipsa.
Et ad sūmū quidē venarū pedis phlomia ꝑt
egritudib⁹ que sūt ex mēbis ad caput declinātibus
ꝛ egritudib⁹ melie. Et ipsa quidē magis debilitat
vtutē q̄z phlomia venaꝝ man⁹. In vēis aūt que
phlomant ꝛ sunt in ꝑte capitis excepta guidē meli⁹
est ut trālaerse phlomēt: ꝛ earū quidē quedā sunt
q̄ sūt vene ꝛ quedā que sūt arterie. Vene ergo sunt si
cut vena frōtis que it duo exit supcilia. Et ipi⁹ gdē
phlomia ꝑt gutati capis ꝛ ꝑpe illi q̄ ē i posteioꝛe
ꝑte capitis ꝛ gutati oculoꝝ ꝛ stupoꝛ ꝛ doloꝛ capi
tis ꝓueriāti atiquo. Et vena q̄ sup caput phlomat
ꝑpt emigraneā ꝛ vlcera capitis: ꝛ due vene tpoꝝ q̄
flexuose incedūt: ꝛ due vene q̄ sūt i angulis oculoꝝ
lachrialib⁹ ꝛ fm plim̄ nō appent nisi ꝓstrictonez
suffocātez. ꝛ in ipsis quidē phlom⁹ nō est ꝓfidan
dus q: forasse fiet fistule ex pcussiōe ossis ꝛ ex eis ñ
egredit sanguis nisi pauc⁹. Inuamētū vō phlomie
ipsarū duarū exit in doloꝛe capitis ꝛ in doloꝛ emi
graneo ꝛ opthalmie antiq̄ lachrymis ꝛ pāno ꝛ sca
biei palpebrarū ꝛ earū bothoꝝ ꝛ micilopis. Et tres
vene q̄ ārū locꝰ ē post illū ubi est extrēitas auris
tangit cū puerit ad capillos. Et vna quidē harum
triū est magis manifesta q̄ phlomat i pricipio aḡ ꝛ
cū caput stōt recipit tumū. Et ꝓpter hoc ꝓferūt vl
cerib⁹ aurū ꝛ colli ꝛ posterioꝝ capitis. Et Ga. qō
negat qō quidā dicūt q̄ due vene q̄ sūt post aures
phlomant ut qui filtoꝝ gignūt ipsos nō gignāt. et
ex venis istis sunt guidē que sūt due ꝛ minuūtur in
pncipio lepze ꝛ foꝛtis squinātie ꝛ coangustatione
anhelit⁹ ꝛ alsmate acuto ꝛ traucedie nocis. Et in ha
bēte aḡa in pulmōe ꝛ diīnia q̄ ē ex multo sanguine
calido ꝛ egritudib⁹ splenis ꝛ lateꝝ. Et oz ut dixi
m⁹ anteur phlomo pili hīte minuūtur. Modus
vō ligandi cas ē q: oz trahere caput ad ārium ꝓtis
phlomie ut vēa extēdēdo fiat sicut corda: ꝛ cōside-
retur que ps sit magis declinās ꝛ fiat phlomia ex ārio
partis illius. Oz preterea ut ei⁹ phlomia fiat i
latitudie ꝛ nō i lōgitudie ꝛlic fit i sapha ꝛ sciatica. ꝛ
cū hoc toto oz ut ipsius phlomia cadat i n lōgitu-
dine. Et ex eis ē vena que ē in lepoꝛe cui⁹ phlomie
locꝰ est ipsius extremitas que digito ꝓessa i duo
partitur: vbi quidem fit phlomia: sed sanguis qui i
de egreditur est paucus. Et ipsius quidez phlobo-
thomia confert calibs ꝛ turbationi oculoꝝ ꝛ he-
moꝛroidibus ꝛ bothoꝝ que in naribus nascuntur ꝛ
paurtui⁹ que fit in eis. verūtamē plerūqz accidit ex
eo coloꝛis rubedo perseuerans que similat sahaf et
coꝛrūpu facit: ꝛ est ipsius impedimētum mai⁹ suo

lapsus ⁊ tremoꝛio minꝰ trūt. Cuiꝯ vena tibi rebel
lauerit vel occultauerit ⁊ ipſi⁹ repletio ſub ligatura
nō apparerit ſolue ipſā ⁊ multotiēs liga ⁊ inunge eā
t cōpimendo delcēde ⁊ aſcēde dōec eā manifeſtat
t appere facias. Et hoc quidē expieriſ cū duob⁹ di
gitis vnū quēq; locꝯ tāgēs in quib⁹ ſcis venā exte
di: ⁊ qñq; tangēs vtriſq; ⁊ qñq; vno tpoꝯ cū alte
ro facies ſanguiem incedē donec altero cadēte ipi⁹
ſentias ſanguis acceſſionē cū ad ipm pducit ſāguis
⁊ ei⁹ receſſionē cū diminuit. Et ſcio q caput phlomi
hz ſpaciū in quo penetrat qđ tñ nō ē lōgū ne ad ar
teriā aut nernū peneiret. Etipz quidē pliz ipelleſ de
bes cū vena fuit magis ſubtilis. Oz ātut phlomi
appꝛehēſio fiet pollice ⁊ impudico ⁊ diuittatur in
dex ad palpandum ⁊ ut in medio ferri fiat appꝛehē
ſio pollice ⁊ non appꝛehendatur ſuperius qñ non
bñ tenebiſ imo erit pacillās. Cuiꝯ dēa remouēdo
ſe ad pte vnā mutabit oppōes ei ligaturaz ⁊ ſtrictu
rā ecōtrario ptis illi⁹ ⁊ cū remouēdo ſe ad duas p
tes equalit mutabit nō debebis eā i lōgitudie phlo
mare. Et ſcito q oz ut ſtrictio ⁊ cōſſio ſint tm ſm tā
taē diſpoſitiōis cutis in duritie ſui ⁊ groſſitie ⁊ mīi
titudie carnis ⁊ abūdātia. Et oz vt ēt ligatura ſit p
pinqua. Cuiꝯ ligatura venā occultauerit fac ſignū
ſup eā ⁊ caue tibi ne a ſigno rectitudie remoueat cuz
ligatura facies ⁊ cū hoc toto ipelle phlomū. Cū au
tē venę declinatio ⁊ ipſius eleuatio tibi rebelles exti
terit finde locū q eſt ſup eā in oꝛpib⁹ macris ꝓpe
t cū vncino opare. Aut pōa ligatiōis ⁊ cōſtrictiōi
in ūctura phibet venarū ipletiōm. Cuiꝯ voluēris
lauare digito tuo tēde cutē ut a rectitudie remoueā
tur foꝛaminis: deiū laua ⁊ exſicca ⁊ pōe pānū emū
nctū hūtē ⁊ dimitte cutē ut ad locū ſuū redeat. Et
ſcito q multū iuuat cā repliōnis ē phlomia idigēs
Et multotiēs etiā hūi ſedz ⁊ hūi doloꝛē capitis q
ex ſilio phlomia eēt medicād⁹ ſuplēt flux⁹ vētri
nāliter qui phlomiā excuſat.

La.xxi. de ventoſis.

Ventoſe cutis ptē magis mūdificāt qꝫ phlo
mia ⁊ pl⁹ extrahūt ſanguiné ſtilēqꝫ groſ
ſum. Et ipſarū quidē iuamētū i coꝛpib⁹ cōpoſitis
groſſis ⁊ graſſis groſſū hūmōꝝ ſanguiem ē punc
qñ ex iſtis nō extrahūt ſanguiem nz extrahūt ſicut
oz: imo q ex eo vehemēt ē ſubtilis ⁊ cū difficultate
⁊ in mēbio vētoſo debilitaē efficiūt. Quidā aūt p
cipiūt vt uētoſi i pncipio mēſis non apponant: qñ
humoꝛes nōdū āmoti fuerūt neqꝫ ebullierūt: neqꝫ i
fine mēſis: qñ hūoꝛes tūc ſt minuti: ſz i medio mē
ſis cū hūoꝛes ſūt ebullētes ⁊ in ſui augmēto lunis
in coꝛpoꝛe lune augmētū ſequētes: ⁊ augmentatur
cerebꝝ in cranciis ⁊ aqua in fluminibus acceſſionē
t receſſionē habentibus. Er ſuis vero hoꝛis in
die melioꝛ eſt hoꝛa ſecunda ⁊ tertia: ⁊ oportet quī
dem vt a ventoſis ſibi quilibet caueat poſt balneuz
niſi cuius ſanguis fuerit groſſus quonīā ipſe ſe pa⁹
balneari debet ⁊ vna hoꝛa maioꝛi ⁊ poſtea vētoſas
apponere. Plurimi aūt hominū abhoꝛrēt vē
toſas in anterioꝛibus capitis apponere ⁊ reperunt
in hoc ſenſum ⁊ intellectuz impediri. Et ventoſe
quidē ſuper nocrā que eſt in collo poſite nigre vice
rie exiſtit ⁊ ꝓferūt ſupcilioꝝ grauitati ⁊ alleuiāt pal
pebras ⁊ cōſeruāt ſcabiei oculoꝝ ⁊ ſeꝛoꝛi oris. Et ſu
per alcheel vicē tenēt baſilice ⁊ cōferūt doloꝛibus
humeroꝝ ⁊ gule. Et ſuper alchada poſteri⁹ ſunt vi
carie cephalice ⁊ conſeruāt tremoꝛi capitis ⁊ mem
bris que ſunt in capite ſicut facies ⁊ dentes ⁊ mole
⁊ aures ⁊ oculi ⁊ gula ⁊ naſus. Ventoſe aūt que no
cre ſuppoūntur obliuioné hereditare faciunt vera
citer ſicut quidaz dixerūt quo ultā poſterioꝛ pars ca
pitis eſt locus cōſeruatiōis qué vētoſe debilitāt.
Alcheele vō debilitāt os ſtōi. Et ꝓpter alchadam
quidē qñq; accidit capitis tremoꝛ parūp ita q mu
temus nos a nocra ⁊ ab alcheel parūp aſcēdamus
niſi cū fuerit necarie ꝓpter fluxū ſanguinis ex tuſſi:
qñ tūc cū eis eſt deſcēdēdū ⁊ nō aſcēdēdum. Et he
quidē vētoſe que alcheel ſuppoūntur ⁊ inter duas
ſpatulas cōferūt egrit tcibus ſanguicis ⁊ ſpaſmo ſā
guineo ⁊ aſmati ſanguineo: iz ſtomachū debilitāt ⁊
coꝛdis tremoꝛē generāt. Et ventoſe quidē que cru
ribus ſuppoūntur ſūt minutioni ꝓpinq ⁊ mūdifi
cant ſanguiné ⁊ puocāt menſtrua. Et ei quidē que
ex umlieribus alba exiſtit ⁊ laxa ſanguiné hūs ſub
tilē ventoſe in cruribus poſite ſūt meliozes qꝫ phlo
mia que ſit in ſaphena. Quidā preterea dixerūt q
vētoſe ſuper occiput poſite ⁊ ſūmitatē capitis ꝓfert
amētie ⁊ ſcotomie ⁊ tardāt canos quēadmodū di
xerunt. In hoc conſideratio eſt habenda: nā iſtō
in his opant coꝛpib⁹ ⁊ nō in alijs: qñ plūmis coꝛ
poꝛ feſtinare facūt canos ⁊ impediūt intellectū ⁊ cō
ferūt egritudinib⁹ oculi: ⁊ hec quidē eſt maioꝛ caꝛū
vtilitas: qñ conferūt coꝛ ſcabiei ⁊ bothoꝛ ⁊ almu
ſeragi ⁊ egreſſioi vuee: iz intellectū impediūt ⁊ facūt
hereditare ſtupiditatē ⁊ oblutonē ⁊ malitiā cogita
tionum ⁊ egritudies pmanentes ⁊ nocēt aquam in
oculo habentibus: iz fortaſſe ſi hoꝛa ſe preſentauē
rit qua illud fieri debēt nō impediunt. Ventoſe autez
ſub mento poſite ꝓſunt denti⁹ repletis ⁊ faciei ⁊
gutturi ⁊ mundant caput ⁊ mādibulas. Et ventoſe
renibus ſuperpoſite conſeruāt apoſtemandis coꝛa
rum ⁊ caꝛū ſcabiei ⁊ bothoꝛ ⁊ podagre ⁊ hemoꝛroi
dibus ⁊ elephantie ⁊ ventoſitatibus veſice ⁊ matri
cis ⁊ puritui doꝛſi. Cuiꝯ vētoſe iſte fuerint cū
igne ſiue ſint cum ſcalpelatione ſine abſqꝫ ea iuua
bunt etiam in hoc: ſed ille quidē que ſunt, cū ſcalpe
latōne ſunt foꝛtioꝛes ꝓtercꝫ in vētoſitate. Mam
que ſine ſcalpelatione ſunt in remouēdo vētoſitatē
frigidas ⁊ ut radicitus euellāt hic ⁊ ubiqꝫ ſunt foꝛ
tioꝛes. Ventoſe ꝓterea in anterioꝛi pte coꝛaꝝ te
ſticuloꝝ apoſtematibus cōferunt ⁊ vulneribus
coꝛaꝝ ⁊ crurium. Et vētoſe poſterioꝛi parte coꝛaꝝ
ſuppoſite ꝓſunt apatib⁹ ⁊ erituris q̄ in natib⁹ fūt
Et ventoſe poſite ſub poplite cōferūt pulſatiōi po
plitis q̄ ex calis gnāt hūoꝛib⁹ ⁊ erituris mal⁹ ⁊ ulce
rib⁹ putridis i cruꝛe ⁊ pede. Et vētoſe ſup duas al
cabi ꝓferūt, phibitōi mēſtruoꝝ ⁊ ſciatice ⁊ podagre
Ventoſe aūt ſine ſcarificatōe qñq; ponunt, ꝓpter ea ut

māa pte ſui mol⁹ trahāt ſicut cū mānill' ſupponāt
ideo, ut curſus ſāguis mēſtrui retineāt. Et qñq; que
runt ut apa, pfūdaz ad exterioꝛa trahāt: iō ut medi
camēū ad ipm pueniat. Et qñq; regrūtur, ꝓpter ut
apa ad aliud mutet mēbꝝ qđ ignobil⁹ in vicinitate
exiſtit. Et qñq; regrūtur, ꝓpter ut mēbꝝ calefiat ⁊
ſāguis ad ipm trahat ⁊ ipi⁹ reſoluant vētoſitates.
Et qñq; regrūtur, ꝓpterea ut mēbꝝ ad ſuū nāles lo
cū reducat a quo remotū fuit ſiē fit in ruptura ingui
nis. ⁊ qñq; regrūtur iō vt dolō ſedet ſicut cū ſuppo
nunt vmbilico in doloꝛe colice vehemēter cogēte ⁊
in vētoſitatib⁹ vēteris ⁊ in doloꝛibus mēſicis q acēt
apud motū mēſtruoꝝ ⁊ ꝓpe in adoleſcētibus ⁊ ſup
laxitatē ptis exterioꝛis coxe ſicut ſit in ſciatica: ⁊ cuz
timet oſſis exu⁹ a ūctura: ⁊ inter duas anchas ꝓ
ſūt duab⁹ anchis ⁊ duab⁹ ptib⁹ iterioꝛib⁹ coxaꝝ ⁊
hemoꝛroidib⁹ ⁊ hūi ruptura inguis ⁊ podagricis
Ventoſe quoqz ſup nates poſite a toto coꝛpe trahūt
ut a capite ⁊ ꝓferūt inteſtinis ⁊ menſtruoꝝ ſanāt coꝛ
ruptōez ⁊ alleuiāt p eas coꝛp⁹. Et dicem⁹ quidem
q in vēto ſis cū ſcarificatōe tria exiſtūt iuuamēta.
Primū coꝛ eſt eōnis ex ipo mēbꝛo: ⁊ ſcdz ē repo
ſitionis ſbe ſpo ne eōné hūoꝛis q educit ſequendo
eūet: ⁊ itiuz eſt qñ nō curat ut ex pncipalib⁹ mēbꝛis
fiat eño. Scarificatio vō ē, pfūda ut ex, pfūdo tra
hatur. Locus preterea vbi vētoſa adhēt qñq; apat ⁊
fit difficile ad ipaz remouēdam. Panus ergo aut
ſpongia in aqua tepida infuſa q̄ calitati attineat ſuāt
t eū ea in circuitu fiat embroca. Et hoc qdez freque
ter ꝓtigit cū ſup mānillaz ptes vētoſas ponim⁹ ut
ſāguis mēſtruoꝝ ſtruxus ⁊ ex narib⁹ arceat: ꝙobꝛē
ſup ipas mānillas eas ponere nō debemus. Cuiꝯ
loc⁹ vētoſe iungeā, ꝓpe iam ſuſpēde ⁊ nō tardes iz
ad ſcarificañ: feſtina. Cuiꝯ pma poſitio leuis ⁊ cito
remoueat ipa: deiū ſm oꝛdinē tardet ipius remotio
⁊ tollerātia. Et oz qdez ut vētoſat⁹ poſt vnā hoꝛam
edet. Infans preterea in 3⁹ anno vētoſet ⁊ poſt trāſ
actis duobus annis: qñ ꝓzſus non debet vētoſari cū eſt vnius āni. In vētoſis quoqz ſit ſecuritas
ne mē ad iferioꝛa deſcēdāt. Et choleric⁹ qđē vētoſa
tus poſt vētoſas comedere debz grana maligñati
t ꝓpoꝛ ſuccū ⁊ ſuccū ſcariolaꝛ cum zuccaro: aut la
ctucas cum aceto.

Capitulum.xxij. de ſanguiſugis.

Fādi diximꝰ q in grundā ſāguiſugaꝝ na
tura exiſtit vētoſitas: ab eis igit caueñ. eſt
q̄ ſūt ex gnē magno habētiū capita ⁊ āguz
colōes ſūt antimōiales ⁊ nigre: aut q̄z coloꝛ eſt viri
dis: aut que ſunt ſanguiez habētes ⁊ illes mezaneiz
⁊ ſuper quas exiſtunt fila coloꝛis azuli: ⁊ q̄z coloꝛ ſi
milat magion. In omnib⁹. n. iſtis exiſtit vētoſitas
⁊ pueniū ex eis apata ⁊ ſincopis ⁊ ſanguis fluxus
⁊ febūs ⁊ laxitas ⁊ ulcera mala. Eas quoqz non ac
cipias ex agis malis in qbus limus aluei eſt niger ⁊
cenoſus ⁊ moꝛ ſtati turbat aqꝫ ⁊ fetet: iz illas eligē
que ab agis colligitūr cochalib⁹ tolubiatu ⁊ i gb⁹
mozātur rane. Hz attēdas illud qđ qdaz dicunt q
ſi ſint in agis vbi mozātur rane ſunt t malę. Sicqz ea
colo: ſilis rei ſup quā exiſtit viridītas ⁊ tēdāt ſup eas
fila duo coloꝛem arſenici hūtia. Et truffe rotūde
que ſunt coloꝛis epatis. Et ille que ſilant pue locu
ſte ⁊ que caude muris ſiles exiſtūt ⁊ minute q̄ ua ha
bentes capita: omnes iſte eligēde ſunt. Et nullas ma
gis eligas qꝫ hūtes vētres rubeos ⁊ doꝛſū viride ⁊
pcipue ſi ex aquis fuerint currētibus. Extractio ꝓte
rea ſāguiſ a ſanguiſugia facta, pfundit: eſt extractō
ne que fit cū vētoſis. Et ipe qdem anteqꝫ ponantur
qñ ꝙ vnuz diem colligēde ſunt. Et ꝓſtrictōne facien
dum eſt ut euomant donec qđ in eaꝝ exiſtit vētrib⁹
egrediat ſi hoc fieri poterit. Et ipz paz ſāguinis
agni aut alterius rei, pjciat ut inde miriant anteqꝫ
ponant: deinde ſumant ⁊ eaꝝ piſcoſitas ⁊ foꝛdities
cū aliquo qđ fit ut ſpongia mūdent. Locus ꝓterea
vbi ſunt apponēde cū baurac lauet ⁊ frication ⁊ ru
bificetur poſtea qꝫ voluntas apponēdi ſāguiſugas
affuerit in aquam, pjciant dulcem ⁊ emundēt deiū
apponāt. Et eo aūt qđ eas effiē voluntarias ad ſe
ſuſpendēdi. eſt ut locus iuto liniat aut ſanguine.
Cuiꝯ he fuerint plene ⁊ eas, pjcere voluerīs pulue
riza ſup eas parū ſalis aut cineris aut baurac aut ſe
te cōbuſte aut lini aut ſpongie cōbuſte aut lane cō
buſte ⁊ cadent. Et melꝰ qdez ēt poſtqꝫ cadunt lo
cus vētoſa ſuga ⁊ ex ſanguine loci parūper accipi
tur ut moꝛſure ipaꝝ malitia removeat. Hō ſi ſan
guis nō conſtringet galle combuſte aut calꝛ aut ci
nis aut regula cōbuſta ⁊ ſubtiliter pulueriza ſup
ponāt aut reliqua ab uſtis ex eis que ſāguiné ꝓſtrin
gunt. Et hec qdem oportet ut ſint apud eū ꝓpara
qui ſanguiſugas apponit cū ipſe ſe ſuſpendāt. Aly
poſitio preterea ſanguiſugarū confert egritudinib⁹
ſubcutaneis ſicut ſaꝛaf ⁊ alcuabe ⁊ eis ſilia.

Caplm. xxiij. de retētiōe coꝛ q̄ euacuant.

Aq̄ que euacuant retineūt aut, ꝓpe materie
inclinationē abſqꝫ alia euacuatiōe: aut, ꝓp
clinationē cū alia euacuatiōe: aut, ꝓpterea
q ipſamet euacuatio iuuatur: aut medicinis infrigi
dantib⁹: aut ſtipticis: aut viſcoſis: aut adurentib⁹:
aut ſtrictura. Et retentio quidem euacuatōis, ꝓpe
attractionem ſine alia euacuatione eſt ſicut appoſi
tio ventoſarum ſuper mānillas facta ad hoc vt ſan
guinis fluxus ex matrice prohibeatur. Sed melioꝛ
attractio eſt cum qua exiſtit ſedatio doloꝛis illius a
quo trahitur. Et ea quidem que ſit ꝓpter attractō
nem que eſt cuz euacuatione eſt ſicut phlobotomia
baſilice facta propt hoc: aut retētio vomitus fluxui
ventris: aut fluxus ventris vomitui: aut vtroꝝnqꝫ
retentio prouocatione ſudoris. Et euacuatōis
quidem iuuamentum eſt ſicut ſtomachi ⁊ intestino
rum mundificatio ab humoꝛibus viſcoſis mal⁹ la
bere faciēbus cum picra ⁊ ſicut ſtudium quod ad
hibetur ad os ſtomachi mundificandum vomitu
ꝓpter inciſionem materie vomitus manſiue. Et
medicine quidem infrigidantes liquide congelant
⁊ oꝛificia conſtringūt ⁊ coanguſtant. Et ſtiptice
quidez medicine materiam coartant ⁊ cannales cō
ſtringunt. Et viſcoſe quidem medicine opilatio-

nes in cānaliū oꝛificijs efficiunt q̄ si fuerint acute ex
ficcatiue plᵒ opabunt illud. Et adurētes gdez cor
ces efficiūt ut sup cānalis oꝛificiuꝫ mancāt ꝛ ipsum
claudāt ꝛ firmēt: sed nī earū impedimētū timetur.
Et hoc est qm̄ possibile est ut cortex rūpat ꝛ eradicet
ꝛ amplificatio foꝛaminis augmētet. ¶ Et ex adurenti
bus gdem sūt q̄dam in quibᵒ existit stipticitas sicut
atramētū: ꝛ q̄dam in qbus nō licut calx nō extincta.
Et adurētes gdez stiptice sūt necessarie vbi volūtas
est ut cortex sit fixus: ꝛ alie sūt necessarie vbi volūtas
est ut cortex cito cadat. Et eiᵒ gdez q̄ fit strictura alia
rū cuꝫ clausura foꝛaminis ꝛ coartatione ad hoc ut
ipius pres in vnū conducant sicut constringit illud
quod ē sup ꝛa cubitū cū phlomatoꝛ in balilica errāt
percutit arteriam. ꝛ alia ē que fit opilatione oꝛificij
vulneris ꝛ clausure vie euacuati sicut pilos lepoꝛis i
vulnus. ¶ Dicemᵘ ergo q̄ si sāguinis cursus ex ap
tione oꝛificioꝛ venaꝛ fuerit stipticis medicabitur ut
oꝛificia venarum ꝓstringant. Et si ex ruptura fuerit
stipticis glutinosis sicut terra sigillata. Et si ex corro
sione fuerit eo q̄ carnem nasci facit cum eo qđ coꝛ
rosionem abstergit.

¶ Caplm. xxiij. de sanationibᵒ opilationū.

Opilationes aūt sunt ex humoꝛibᵒ grossis
aut viscosis aut multis. ¶ Et multoꝛ gdē
humoꝛ qm̄ cum eis alia nō fuerit cā mali
tiā remouēdi extractione ipsoꝛ phlobotomia aut
pēris fluxu facta. ¶ Et si grossi fuerint indigebūt eis
que resoluāt. Et si fuerint viscosi ꝛ maxime si fuerint
subtiles erūt eis necessaria ea que incidāt. Et tu gdē
iam scimsti ꝛ fiam int grossū ꝛ viscosū ꝛ q̄ est sic dif
ferētia inē gluten ligdū ꝛ lutum: ꝛ grosso gdē resolu
tiuū est necessarū ideo ut ipm attenuet ꝛ eius expul
sio fiat facilis: ut viscoso incisiuū est necessarū: ideo
ut intꝛ ipm ꝛ id cui adhesit penetret ꝛ int ea sepatio
nem faciat ꝛ ut ipm in pua secet frusta: qm̄ viscosuꝫ
opilat ꝓpterea q: adhēt ꝛ ꝓpt partū suaꝝ ꝓtinu
tionē. Oportet aūt ut in resolutione grossi a duab
ꝛijs caueatur rebus: quarum vna est resolutio de
bilis que in raritate materici augmentū efficit ꝛ ipi
locum augmēt̄at ita q̄ ad resolutionem non perue
nict quare opilationem augmentat. Et altera est re
solutio foꝛtissima qua eius subtile fit vapoꝛ ꝛ spissū
ipsius fit lapis. Cum ergo resolutio foꝛtis est neces
saria iuuetur lenificante subtili cum materia in qua
non sit grossities: sed sit in ea calor temperatus qui
tuuet in resoluendo totum illud quod est opilatuꝫ
¶ Et ex opilationibus quidem peioꝛes sunt opilati
ones venarum: ꝛ deteioꝛes eis sunt ille que sunt in
arterijs: ꝛ adhuc peioꝛes sunt ille que in mēbris exi
stunt: principalibus. ergo cum in aperitiuis stiptici
tas ꝛ subtilitas coniūgentur erit inclūs: quoniam
stipticitas remouebit a mēbꝛo subtiliatiui ḡuamē.

¶ Ca. xxv. de medicationibᵒ apostematum.

Apostematum quedā sunt calida: quedaꝫ
sunt frigida fluxa: ꝛ quedam sunt frigida
dura ꝛ ea iam dixim⁹. ¶ Et ipsoꝝ quidem
cause aut sunt ꝓmitue aut antecedentes. Et antece
dentes quidem sunt sicut replecio. ꝛ ꝓmitiue sunt
sicut casus aut percussio aut motus. Quedam ve
ro que sunt ex causis ꝓmitiuis quandoq̄ cuꝫ cor
poꝛis repletione se repꝛesentant: ꝛ quādoq̄ eueni
unt cum equalitate humoꝝ. Et ea quidem que
sunt ꝓpter causas antecedētes aut ꝓmitiuas cū
repletione coꝛporis repꝛesentata: aut sunt in mem
bris que principalibus sunt vicina sicut euacuantia
aut non sunt: ꝛ si non sunt nullo modo aliquid ex
resoluentibus est eis applicandum in ꝓncipio. imo
membrum expellens est meliozandum si ibi fu
erit membrum expellens: aut totum corpus melio
retur si non fuerit ibi membrum singulare quate
nus adꝛa perueniat quicquid refrenat ꝛ ad diuer
sum trahit ꝛ stipticum efficit. Et tamen cum diuersi
tate illius membꝛi sit attractio ad illud quod in alio
latere diuerso est positum ꝓpter exercitium ipsᵘ
aut ꝓpter rem ponderosam super ipsum delataꝫ
nam multotiens a manu apostemosa trahitur ma
teria quando cuꝫ alia res defertur ponderosa ꝛ hoꝛ
ra vna tenetur. ¶ Oportet autem ut stiptica constri
ctiua repercussiua frigide complexionis pure exi
stant si apostemata fuerit acuta. Quod si apostema
ta fuerint frigida oportet q̄ alicui sint admixta in
quo virtus sit calida cum retentione sicut squinan
tum ꝛ blactebizantie. ¶ Cum autem maturare vo
lueris minues retentiuum ꝛ admiscebis ei quod sit
resolutiuum donec ad statum perueniat: tunc enim
ipsa admiscenda erunt equaliter. ¶ Cum autem de
clinario fuerit non sit ibi nisi quod resoluat ꝛ laxaꝫ
efficiat. Et oportet quidez ut illud quod frigida flu
xa resolvit sit abstergens ꝛ exsiccans: ꝛ hoc quidez
plurimum inuenit in calidis. ¶ Ea autem que ꝓ
pter causas accidunt ꝓmitiuas vbi non est humo
rum repletio medicari debent in ꝓncipio rei cum
eis que fluxa faciant ꝛ resoluant: ꝛ si non cuꝫ eo qđ
sit sicut illud quo ꝓximum medicatum fuit. Si ve
ro membrum apostemosum membꝛ principalis
euacuatoꝝ fuerit sicut loca glandosa in collo q̄
sunt in circuitu auriū cerebꝛi: aut ascelle cordis: ꝛ in
guina epatis nullo modo erit ei applicandum ali
quid quod refrenet: non ideo q̄ hoc non sit medi
camētum apostematum eoꝝ: quoniam hoc ipo
rum medicamentuꝫ ē. sed quia nolumus ipsoꝝ
medicari apostemata: immo studium ad hoc im
pedire ut ea augmentemus ꝛ materiam ad ipsa tra
himus ꝛ non curamus si malitia in mēbꝛo augmē
tata fuerit, non enim curamus nisi de eo quod mē
bꝛo principali est melius. ¶ Et timemus q̄, si materiā
refrenauerimus redibit ad membꝛum principale ꝛ
peruenientes inde ad illud quod emendare nō po
terimus. Quapꝛopter volumus ut malitia in mem
bꝛum cadat ignobile cum principali contulerit mē
bꝛo ita ut studiuꝫ impendamus in attrahendo ma
teriam ad mēbꝛuꝫ ignobile ꝛ facē ut ꝛpe apetur. Et

si non cū alijs saltē est vētosis ꝛ emplastris attracti
uis acutis. ¶ Cūq̄z ad collectionem pueneꝛit hmōi
apata aut relinq̄ ab eis q̄q̄z apiendꝫ p se aut matura
tionis adiutoꝛio. Et q̄q̄z indigent maturatōe ꝛ sec
tione sil. Maturatio vero cōpletur ex eo in quo cū
caloꝛe existit opilatio ꝛ glutinatio vt per ipsum ca
loꝛ retineatur. ¶ Qui aūt maturationē efficit cū ali
quo qđ sit sicut hmōi maturatiuū attendere debes
vt si videris caloꝛē innatū debilem ꝛ ꝓ membꝛum
iam declinet ad hoc vt coꝛrūpatur remoueat ab ea
glutinosa ꝛ opilatiua ꝛ ponat aptiua ꝛ scarificatio
nē faciat, pfundā: deinde adhibeas medicinas in q
bus existit resolutio ꝛ desiccatio: sicē de eis inuestiga
bimus in libris ꝓticlarib⁹. ¶ Oliotiēs ꝓterea erit apa
ꝓfundū ꝛ erit nob necariū trahē ipꝫ ad partē cutis ꝛ
si nō cū alio saltē cū ventosis ignitis. In apate aūt
duro qđ stat⁹ terminum ꝓtrāsiuit regula in eo est vt
mollificꝫ q̄q̄z cū eo in quo existit calitas ꝛ siccitas
pua. Ideo ne qđ ex eo ipsiusm est ꝓpi multā resolu
tionē fiat lapis: imo totū ad resolutionē ꝓperet: po
stea sup ipm resolutio foꝛtioꝛ fiat: deinde si timet ex
resolutōe eius qđ resolut ne qđ remanſit lapis fiat:
iterꝫ ad mollificandū ipm secūdo redeat ꝛ incessanꝫ
fiat hoc donec totū finiaſint mollificādi ꝛ resoluen
di vices alię vires. ¶ Inflata aūt apata curent ex eo
qđ calefacit subtilitate sue substantie, ꝓptea vt vētosi
tates resoluat ꝛ poꝛos amplificet: naꝫ cā in apatib⁹
inflatis est ventositatis grossities ꝛ poꝛoꝝ clausura:
¶ Studiū quoq̄z est adhibendū in ꝓhibendo ma
teriam ex q̄ ventosus ꝓuenit vapoꝛ. ¶ Ex apostema
tibus ꝓterea sunt q̄ sunt vlcerosa sicut formica q̄ sūt
infrigidata sicut phlegmonꝫ nō sunt mollificāda:
ꝛ si, ꝓptea q̄ sunt apata sunt mollificāda: imo sūt sic
cāda: qm̄ accidens hoc iam supauit cām: accidens
enī est vlcerositas de q̄ timet q̄ accidat aut q̄ iaꝫ ac
ciderit. Et vlcerositatis quidē medicamentū est de
siccatio: ꝛ res ei magis ꝛtraria ē mollificatio. ¶ Oc
culoꝝ aūt apostemaꝝ matia minoꝛanda est phlo
botomia ꝛ ventris solutōe. Et oportet vt ea habēs
a balneo ꝛ vino ꝛ motibus coꝛporis ꝛa alibᵒ sup
fluis sicut ira ꝛ ubi sit ibᵒ caucā: postea in ꝓncipio
rei adhibeat ei qđ absq̄z numia supfluitate repellit ꝛ
ꝓpe si i mēbꝛo fuerit qđ sit sicut stomachᵒ aut epar.
¶ Cūq̄z hoꝛa resoluendi affuerit nō debes dimittē
qn stipticas medicinas bonū hūtes odoꝛē admisce
as sic in ꝓcedēdᵘ tibi narrauim⁹. Et epar gdē ꝛ sto
machᵒ ꝓtius indigēt, hoc cē pulmo. Oportet ꝓterea
vt mollificāta subtilia q̄ ibis adhibent sint medicie
in quibᵒ existit maturatio ꝛ sint apatibᵒ ꝓferēs sic
solatiū ꝛ cassiafistula. Solatiū naq̄z ꝓpetatē habet
resoluēdi apata calida ꝛ q̄ sunt occulta. ¶ Et ea qdē
būti nō est dandᵘ cibᵒ nisi subtil⁹ ꝛ nō in hoꝛa poris
mi si ibi fuerit neq̄z in ꝓncipio sui nisi, ꝓpt multā de
bilitatē fiat. ¶ Cū aūt simtoma supueneꝛit, ꝓpt collec
tionē apatis in ꝓximis cū casu vtilis in it: nē mortis
existit: qm̄ vtus nō sustentat nisi nutrimēto ꝛ nutri
mentū est res magis timoꝛosa: ergo si resolutū fuerit
valdē bonū erit. q̄ si apta fuerint danda sunt eis que
ea lanent sic aq̄ mielꝛ ꝛ aq̄ zuccari: postea dent eis q̄
suauit maturēt cū siccitate: postea in fine rei non ad
hibeant nisi siccatiua. Et tu qdē scies hec ex libꝛo
q̄ ꝓticlares egritudies colligit ꝑm declaratioēz. Est
ꝓterea cū in apatibᵒ occultis q̄ sub vētre exiit ꝓtigit
erroꝛ: qm̄ qm̄ nō sūt apata: ꝛ rupture erit in ꝓximā
do ea timoꝛ. Et plerūq̄z apa occultū nō existit in pā
niculo ꝛ in ipo intestino ꝛ est in apiendo ipꝫ timoꝛ

¶ Capitulum. xxvi. de sectione.

Qui plagā secare voluerit oꝛtebit vt sectō
incedat ꝑm rugaꝝ collectioēz q̄ sūt inti⁹
illo mēbꝛo nisi fuerit tale q̄lis est frons: qm̄ si incisio
incedet sic, ꝓcedit rugaꝝ ipsiᵘ collectōes incidet mu
sculus frontis ꝛ cadet supcilijū. Et silr in mēbris ru
rum quarū incessus diuersificat ab incessu villoꝝ
suoꝝ musculoꝝ: oꝛ ergo vt sector ex anatomia sciat
anatomiā neruoꝝ ꝛ venaꝝ ꝛ artiaꝝ ne erroꝛe icidat
aliqd ex eis. Et oꝛtet etiā vt secū deferat multas ex
medicis sāguinē ꝓstrigentib⁹ ꝛ emplis doloꝛē sedā
tibus ꝛ instrīs q̄ ad hoc ꝓtineant: habeat ergo secū
qđ sit sicut medicina Galieni ꝛ pilus lepoꝛis ꝛ tela
alanee ꝛ albumē ouī ꝛ ferramēta quibᵒ aduriť. Dia
eni hec sanguis fluxū, phibēt siue ex erroꝛe ipᵒ, pue
nat sine necario ꝛ vt medicias deferat q̄ fluxa facūt
Cūq̄z exitura ꝓfoꝛauerit qđ in ea ꝓtinet extraxerit
non debet ei adhibē oleū neq̄z aquā neq̄z emplū i
quo sit oleū neq̄z sepū supabūdans sic basilicoꝝ: imo
aliqd sit sic emplastrū ex calcario qđ apponat cū eo
indigebit ꝛ desup imponat spōgia in vino stiptico
infusam.

¶ Ca. xxvij. de egritudinibus coꝛruptiōis membꝛ
ꝛ de incisione.

Quēm membꝛ ꝓpt malam ꝓplexionē cū mā
aut sine matia coꝛrūpitur ꝛ non ꝓfecerit ei
scarificatio neq̄z epithimari ex eo qđ ꝓfer
re ꝓsuerit de eis q̄ in libꝛis ꝓticlarib⁹ dicta sunt erit
necesse vt caro coꝛrupta que est sup ꝛa ipm remoueaꝫ
tur. Et melius quidem erit vt sit sine ferro si ꝓssibi
le fuerit: qm̄ ferrū plerūq̄z inuenit tunicas: musculo
rū ꝛ venaꝝ pulsantiū ꝓiculosc. Qđ si hoc nō ꝓtule
rit ꝛ coꝛruptio iam in carne ꝓcesserit necesse erit vt
ipsa incidatur ꝛ vt locus incisionis oleo feruēte adu
ratur. Et hoc eni ꝓuenit securitas ab acuitate ma
litie ipsius ꝛ restringit sanguinis exitus ꝛ nascuntur
sup incisionis locū caro ꝛ cutis extranea nō ꝓpoꝛ
tionalis, ꝛ res q̄ magis carni simil existit, ꝓpt sui duri
tiem. Cūq̄z incidendi voluntes affuerit tenta ꝓius
erit imunitēda in circuitu ossis volundo donec qđ
sane teneatur reperiat ꝛ vbi doloꝛ fit foꝛtioꝛ: cū ten
ta ibi imittitur: qm̄ ē terminus sanitatis: ꝛ vbicunq̄z
inueneris laritatē ꝛ debilitatis retētionē totū erit ex
collectōe eius qđ est incidendum. Cunq̄z aūt ꝓfoꝛa
tur illud quod circūdat os quod vis incidere ita q̄
foꝛamina circūdem ipsum: ergo rumpetur ꝛ ipsuꝫ
ꝛ incidetur ꝛ quandoq̄z serratur. Cūq̄z hoc facere
volueris separa int incidentē ꝛ ꝓfoꝛantē ꝛ int carnē
vtū redeat. Si q̄ ipꝫ os qđ ē necē icidēt fuerit frustū

entiuens quod nō possit aptari lita ut dz necz sit in eius rectificatiōe fiducia ꝛ timeat ne corūpat ꝛ corūpat illud qđ ē corā ipo subleuabim⁹ carnez ab eo aut scidēdo: deide ligādo ꝛ ad diuersitatē ptis illi⁹ extēdēdo aut alijs igenijs q̄ sēcius demphabi m⁹ int̄ ipm ꝛ mēbrū nobile si ibi affuerit cū pānis quinpm ab eo elōgabūt ꝛ postea incidem⁹. Et si os fuerit tale q̄le ē os coxe ꝛ fuerit magnū ꝛ neruis ꝛ arterijs ꝛ venis ꝓpinquū ꝛ fuerit ei⁹ corruptio multa dz medicus ab eo fugere.

Capitulum.xxviij. de medicationibus solutiōis continuitatis ipsoꝝ vlcerum.

Solutio ꝓtinuitatis i magnis mēbris medicāt equatiōe ꝛ ligatura ꝓuenīte q̄ i doctrina restaurationis dicta ē: ꝛ tibi in suo loco postea veniet cū quiete ꝛ cōsolatione abi cōglutinatiui in quo habeur fiducia q̄ ex ipso nutrimentū generat cartilagiōū qđ labia fracture claudat ꝛ i vnū cōducat sicut cib⁹ qđ de extremitatib⁹ aialium. Impossibile eni est ut os restaurēt ꝛ ꝓhein corporibus ꝓsistentiū nisi fm hūc modū: qm̄ nullo modo redibit ad ꝓtinuitatē. Et nos qdem de restauratiōe sermonē exquisitū loquemur i libris ꝑticularib⁹. In tēto aūt in medicādo solutionē ꝓtinuitatis q̄ in mēbris accidit mollib⁹ ē trū ꝓncipioꝝ curā habere.

Primū eoꝝ ē qm̄ si cā fuerit fixa min⁹ q̄z oz ē retinere illud qđ fluxt ꝛ strigēt⁹ māz si ipa fuerit current. Et sedm ē fissuram ꝓsolidare cū medicinis ꝛ cibis ꝓuenientibus. Et tertiū est putrefactionē ꝓhibere quāto plus fuerit possibile. Cūcz ab vno trū te excusaueris redi ad cogitandum de duob⁹ remanēb⁹. Cū vo iam scis quō illud qđ fluit retinetur: sed ꝓsolidatio fit adiūgendo labia si adiūgunt ꝛ exsiccādo ꝛ comedēdo glutinatiua. Et scito q̄ intentio i medicādo vlcera ē exsiccatio: qđ ergo ex eis mūdū fuerit trū exsiccet. Et in illud qđ ex eis putridū fuerit medicine acute corrosiue mittant sic̄ cal cantū ꝛ alzegi ꝛ arsenicū ꝛ calx. que si nō ꝓtulerit necessari⁹ est signis ꝛ medicina q̄ est ꝓposita ex flore heris ꝛ cera ꝛ oleo: quū ipa flor heris mūdificat ꝛ ꝓhibet mo⁹ois suppfluitatem oleo ꝛ cera: ipa ergo i hac re medicina exsistit pata. Et dicem⁹ q̄ omnia vlcera aut sūt simplicia aut ꝓposita. Et simplicia qui dē ea fuerint pua ꝛ nil ex eoꝝ humiditate corrodet nec ꝓsūgēda erūt ipoꝝ labia ꝛ ligāda custodiendo ne int̄ ipa aliqd olei aut pulueris cadat qm̄ ꝓsolidabunt. Et silit magnū de cui⁹ba nil pditū fuerit ꝛ c⁹ vna ps alij applicari pōt. Magni vo cui⁹ptes applicari nō possūt siue sit fissura siue ꝓcauitas uel ipa cū plena sanie: ꝛ iam aliqd ex ipa mēbri pditu est curatio ē exsiccatio. Si ergo illud qđ pditū est nūquit cutis ꝛ necesse erit ut cicatrice inducat. Et hz gdē p̄ēntia cū stipticis ꝛ p accūs gdē cū calidis cuz ex eis paꝝ qđ sit adustū supponet sic̄ alzegi ꝛ calcātuz qm̄ magis iuuat i exsiccādo ꝛ magis pducit crustā nā si multū fuerit corrodet ꝛ in vlcerib⁹ augmētū faciet. Si aūt illud qđ pditū fuit fuerit caro sicut ē in vlceribꝰ, pfundis non erit festinādū in cicatrizādo ea: imo ꝓnio erit studendū ut caro in eis nascat. Et caro gdē nō gnātur nisi ex eo cui⁹ siccitas nō multū gradū ꝓmū trāscēdit: verū trū hic ꝓditiones attēdūt de quib⁹ curus ē habēda. Et ex eis ē ꝓsideratio dispositionis ꝓplexionis mēbri ꝓncipalis ꝛ ꝓplexiōis vlceris: qm̄ si membrū in sui ꝓplexiōe fuerit multe humiditatis ꝛ vlcus nō fuerit multe humiditatis sufficiet siccitas pauca in ꝓmo gradu: qm̄ egritudo non multū fuit elōgata a nā mēbri. sed si mēbrū fuerit sicc̄ ꝛ vlc⁹ humiditatis multe erit necessariū illud qđ exsiccet in scdo gradu ꝛ tertio ut reducat ipm ad suam naturalē ꝓplexionē. Et in tpatis gdē dispositio erit equāda. Et ex eis ē cōsideratio ꝓplexionis ton⁹ corporis. nā cū corpus fuerit multe siccitatis ꝛ mēbrū augmētatū in hūiditate fuerit tpatū ꝑm corpus equale ex tpamento erit exsiccandū. Et silit si corpus fuerit in hūiditate augmētatū ꝛ mēbrū i siccitate ꝛ si ambo ad augmētū deuenīūt tūc si egressus fuerit ad humiditatē ampliorē exsiccabit siccitate: ꝛ si fuerit ad siccitatez minorē exsiccabit siccitate. Et ex eis ē ꝓsideratio ꝓutus siccātiū: qm̄ licz ex siccantibus carnē nāsci faciēt⁹ exsiccatio fortis nō quera tur: sed exsiccatio q̄ sit tal' qual' est illa q̄ ꝓhibet māz q̄ descēdit ad membrū qđ sit aptū ad hoc ut carnis gnātio sit ex ea. multū trū ea q̄rit in siccātib⁹ q̄ nō sūt ad hoc ut caro ꝓ ipam gnētur: sed ut cicatrizatio fiat ꝓ ea. Ex eis n. q̄rit ut sint plus abstergētia ꝛ magis lauātia pl⁹ q̄z siccātia ex qb⁹ nō q̄rit nisi cicatrizatio ꝛ ꝓsolidatio ꝛ ꝓtinuatio. Et ex eis gdē medicie q̄ sine mordicatiōe desiccāt sūt ingredientes i gen⁹ eaꝝ q̄ carnē nasci faciūt. Ex ꝑterea vle⁹ qđ in loco exist nō carnoso ē mobediēs ad h⁹ ut cito medicet et silit rotūdū. Medicinis aūt siccātib⁹ ꝛ stipticis q̄ in vlceribꝰ occultis adhibētur sūt medicine mūdū cātes sicut mel ꝛ medicine loco ꝓpe sicut diuretica medicinis vlcera instꝝ oꝝ vrine curantib⁹. Cunq̄z cicatrizare voluerim⁹ ponem⁹ medicinas cū stipti et ar ate sua vi coſas sic̄ ira sigillata. Et scito q̄ qđ ā sūt vlceris sanitatē ꝓhibentia ex quib⁹ est malitia cōplexionis mēbri: quare studere debes ut ipm rectifices Et malitia ꝓplōnis siguis q̄ ad ipm aduenerit ꝛre succurrere dēs cū enacuatiōe ꝛ subtiliatiōe cibi ꝛ faciēdo ut exeruiet si possibile fuerit ꝛ ossis corruptio qđ ē sub eo ꝛ qđ ei trāsmittit sanie. Et hmōi gdē curatio nō est nisi ossis illi⁹ melioratio ꝛ ipi⁹ ꝛ fricatio sit rotā ipi⁹ corruptionē remouere poterit ꝛ accipere ipm ꝛ incidē. Multotiēs ꝓterea ē inc̄arium mediendi vlcera ut scū deferat emplastra attracti ua ut eis frusta ossiū ꝛ res c̄nee carni infixe euellantur. ꝛ si nō, ꝓhibebūt vle⁹ meliorari. Ulcera quoz nutrimēto indiget, ꝓterea ut ꝓsoratio fiat: ꝛ minoratiōe nutrimēti, ꝓterea ut sanies mā refrēgat. Et inter hec duo ꝛna existit diuersitas: qm̄ sanies debilitat: ꝛre ꝓsortare necesse ē ꝛ multiplicat ꝛre necesse est nutrimētū, ꝓhibere. Medic⁹ ergo de hoc sollicitus eē dz. Cūcz vle⁹ in ꝓncipio fuerit nō dz eger dal

neum ingredi necz ipm aq̄ tāgere calida: qm̄ attrahet ad ipm qđ in apte augmentū faciet: hz cū vle⁹ generit ꝛ sanie fecerit fortasse tūc facile fiet ei. Ex ꝑterea vlcus qđ cito reuertit⁹ postq̄z carne repletū ē et ꝓsolidari dz ē in semita puenīdi ad fistulaz. debes ergo sp ituri colorē sanies ꝛ colorē labioꝝ vlceris: ꝛ si pus multiplicabit sine multiplicatiōe nutrimēti ē ibi alfasc. Loq̄mur ergo nūc de curatiōe alfasc. Et dicamus qm̄ ꝓptea q̄ alfasc ē cōtinuitatis solutio aut infra cutē, ꝓfūdam: ꝛ manifestū ē q̄ oz ei⁹ medicamina sint fortioꝝ q̄z ei⁹ qđ discooptū est. Et ꝓptea q̄ multū sanguis ad ipm fluit est necessariū illis qđ illū resoluit: verūtū oz vt ei⁹ resolutio sit cū mixta siccitate vt nō resoluat qđ ibi subtile ē ꝛ faciat lapidez qđ ibi spissū est. Cūcz ex resolutōe ꝓcepimus illud qđ nob necesse ē debem⁹ apponere ꝓsolidatiuū qđ sit desiccatiuū ne sit sanies in ꝓcauitate q̄ exire nō ꝓleat ꝛ fiat lapis ꝛ postea q̄libet cā putrefiat aut eradicetur ꝛ redeat ꝓtinuitatis solutio. Cūcz aūt alfasc fuerit ꝓfūdior: scarificabit locus vt medicamē magis penetret. In medicādo aūt alfasc ꝛ ꝓtusionē leuem fortasse sufficiet ꝓlobotomia. q̄ si alfasc fuerit in hypostasi cū ꝓcussione medicet ꝓ⁹ ꝓcussio medicaminib⁹ ꝓcussioni aptis donec sit possibile medicari alfasc. Et alfasc qđ ē magna fuerit medicabit cū siccātib⁹ ꝛ si fuerit pua vt punctura acus dimittat eē ei⁹ ipsi nature si nō fuerit venenosa vēdens: aut fuerit fortis dolorꝰ: aut si tetigit neruū ꝛ timeat inde aphatis gnātio ꝛ pulsatio. In ꝓtractione aūt sufficit mollis ligatura nō doloꝝosa vt sup ipsam ponant medicamina ꝓtractioni apta. In his aūt q̄ sunt sic casus ꝛ ꝓcussio necessaria ē ꝓlomia: ex pte diuersa subtiliandū est nutriēs ꝛ diminuēda ē caro q̄ sunt sic ipa. Et regēd⁹ ē ex apozimatib⁹ ꝛ potōnib⁹ scriptis ad hoc in libris ꝑticularib⁹. Sermonē aūt in solutōib⁹ ꝓtinuitatis scis in neruis ꝛ ossib⁹ reseruabim⁹ posterius ad libros ꝑticulares.

Ca.xxix. de cauterizatione.

Cauterizatio ē medicamē valde vtile iuuādo ad, ꝓhibēdū ne corruptō sparg̃at ꝛ ad consolandū mēbra cui⁹ cōplexionē volum⁹ rectificare ꝛ ad resoluiendū malias corruptas in mēbris retentas ꝛ ad restrigendū sanguis fluxū. Res vo ista cauteriū sit melius ē aurū: ꝛ locus qđ q̄ cauterizet aut ē manifestus ꝛ ponit cauteriū sup ipm sensibilit aut ē, ꝓfūdus intrius in membro sicut in naso aut in ore aut in ano Et hmōi qđ forma liligner sup quā ponat q̄ sit sic̄ tale aut magra in aq̄ decoctū infusa: postea ponant sup ipsam pānī aq̄ rosacee vehementer infrigidati aut succis aliq⁹ ꝛ mittat in canalē ita vt loc⁹ cauterizand⁹ eius bucella fiat: deinde imittat cauteriū ꝓptea vt ad locū puenīet ꝛ in circuitu nō impediat ꝛ ꝓpue cū cauteriū subtus⁹ fuerit ꝙ forme vacuitas ne lateribus forme obuiet. Cauterizato: ꝓterea si bi cauē dz ne fortitudo cauterizatōis ipsius ad neruos ꝓueniat neq̄z ad cordas neq̄z ad ligamēta. q̄ si ꝓpt sanguinē q̄ fluit cauterizauerit oportebit vt cauterizati[illegible]oꝝtionideo vt crusta grossitiē hēat ꝛ ꝓsi

situdinem ne cito cadat: qm̄ ex casu crustę cauterizationis fcē ꝓptea vt carnē corruptā, ꝓjcias ꝛ vt sanguinis fluxus ꝓhibeat puenīt ad malū det⁹ eo qđ erat. Cūcz cauterizaueris ꝓptea vt carnē corruptā, ꝓjcias ꝛ vt carnē corrupta, ꝓjcias ꝛ terminū sani scire volueris erit vbi dolet. Et fortasse necessariū erit tibi cū carne cauterizare os qđ ē sub ea ꝛ supra ipm mozari donec tota ipsius destruat corruptio Cū ergo fuerit qđ sit sicut craneū subtil: ꝛ ipam opare ita vt cerebꝝ nō ebuliat neq̄z ipsi⁹ pānicul⁹ corrigēt. ꝛ in alio osse ab ipso nō cures ꝓquirere.

Ca.xxx. de sedatōne doloris

Am sciuisti doloꝝ causas in duaꝝ ꝓpriē di diuisionib⁹. i. mutatōe ꝓplexionis subito: ꝛ solutōe ꝓtinuitatis. postea sciuisti q̄ postremū diuisionis eaꝝ puenit ad malitiā ꝓplexionis calide aut frigide aut hūide aut sicce absq̄z mā aut cū māchimosa aut ad vētositatē aut ap⁹. Doloris ergo sedatio ex ꝛrietate harū cāz erit. Et iam sciuisti q̄liter vnius cuiusq̄z eaꝝ ꝛriū sit. ꝛ sciuisti quō malitia ꝓplonis ꝛ ap⁹ ꝛ vētositas medicent. Et ois qđē doloꝝ q̄ sit fortioꝝ interficit: qm̄ ex eo in ꝓmis accidit frigiditas corꝑis ꝛ tremoꝝ postea sit pulsus puus deīn destruit ꝛ postea mouit. Et ad sūmū id qđ doloꝝes sedat ē aut id qđ ꝓpriōnē mutat: aut qđ ſoluit māz aut qđ stupefacit. Et stupefaciens qđē remouet doloꝝ qm̄ destruit sensū mēbri. Eius vo sensū non auſert nisi, ꝓpt vnā duaꝝ cāz: aut ꝓpt multā infrigidationē aut ꝓpt multaz venenositatē q̄ est in ipso ꝛriꝰ ꝓtuti illius mēbri. Ea quoq̄z q̄ fluxa faciūt sūt ex sūma eoꝝ q̄ mollit resoluit q̄lia sūt anetū semen lini ꝛ melilotū ꝛ camemilla ꝛ semia apij ꝛ amigdale amare ꝛ ois rei in ꝓmo ḡdu cala ꝛ ꝓpe q̄m fuerit cū ea glutinādi potētia sic̄ gūmi ꝓmoꝝ ꝛ amuli ꝛ cerasa ꝛ crocus ꝛ laudanum ꝛ alta ꝛ amomū ꝛ caules ꝛ napi ꝛ apozima eoꝝ ꝛ adipes ꝛ ilopi ceratū ꝛ olera sicut dicemus in antidotario ꝛ vēre solutēia ꝛ macuantia quocūq̄z mō fuerint sunt ꝛstius modi. Et fluxa qđē faciūt sūt ꝓ⁹ eucaunantia si necessariū fuerit cauterizare donec materia ꝛtrigetur ꝙ ad mēbꝝ delcēdit. Et etiā illud totū qđ apa mortificat aut qđ ea apiū. Dib⁹ aūt stupefacientib⁹ form̄ē opium Et ex eis sūt poma mādragoꝛ ꝛ cicuten ꝛ coticeꝝ radicis ipsi⁹ ꝛ papauer ꝛ bengi ꝛ hyusquiamꝰ ꝛ lactuca ꝛ stupefaciens ꝛ semē lactucaꝝ ꝛ ex eis sūmix ē aq̄ frigida. In doloꝛib⁹ ꝓterea mltotiēs accidit error: qm̄ eoꝝ cause erūt extrinsece sic̄ calor aut frigꝰ aut ceruical' eminētia aut loci corruptio: aut casus q̄ sit in ebrietate: aut alia ab his: ꝛ q̄runt eoꝝ cause i corꝑe ꝛ puenit error: q̄ ꝓpter scire debes hoc ꝛ cognoscere si est ibi repletio aut nō: ꝛ si sunt ibi cause repletionis note: quoq̄z etiam causa aduenit exterꝰ: deinde interius sit manifestior: sicut cum aliquis bibit aquā frigidā ꝛ accidit ei fortis doloꝛ i ꝑte stomachi ꝛ epatis Et mltotiēs qđē nō est multū necessaria cuacuatio ꝛ sibi sufficit: qm̄ sepe sufficit sibi balneū ꝛ fortis somn⁹ in eo. Et sicut q̄ comedit rē calidā ꝛ infert ei sonē capitis doloꝛē ꝛ sufficit ei aquā infrigidatā bibē

Et qñq; est res in q̃ fiducia est q̃ dolor ea remoueat aut tarde opans ita q̃ dolor ille vsq; ad horã ill.i tollerari non pot sic euacuatio matiei dolorefaciétis colice retẽte in villis intestinoz: aut cito opans est: iz ex ea timet finis vehemẽter malꝰ sicut stupefactio mẽbri dolẽtis in colica cũ medicis q̃ hoc opari solẽt & fit medicꝰ in hoc ambiguꝰ. Debet ergo bone mẽsuratois fortitudinẽ hic vt sciat q̃ duoꝝ tpm sit lõgꝰ aut tps fixiois virtus aut tps doloris: & etiã q̃ duaꝝ retrũ sit ei detior: an dolor an malꝰ finis q̃ ex stupidatõe timet vt eligat studiũ ei impendẽ qđ magis ẽ spediẽs: fortasse eni si dolor remãserit fortitudine sui & magnitudie inficiet. Et stupidatio fortitudinẽ nõ inficiet iz ex alia pte spediat cui ꝓpedimentũ fortasse corrigẽ poteris & redibit fortitudo tu redib medicina ꝓueniẽte. Et ꝑter hoc totũ stupefaciẽtis ꝓplexionẽ ꝓsiderare debes & ipsiꝰ q̃litatẽ & vt qđ ex eo ẽ faciliꝰ dones: & vt tribuas id qđ ẽ cũ suis tyriacis cõpositi nisi res fuerit maxia q̃ forti indigeat stupefactione. Sunt ꝑterea mẽbra de qbꝰ nõ curamꝰ: & si eis superponas narcotica: quĩ nõ inde ad vehemẽt malũ finẽ puenũt sic dentes cũ eis apponit stupefaciẽtũ. Et fortasse qdẽ etiã bibẽ erit meli ꝙ in hmõi sic bibẽ qđ stupefaciat, ꝓpter dolorẽ ocli: quĩ ex hoc minor malitia ꝓuenit oculo q̃z vt intius ponat. Et fortasse facile erit corrigere malitiã q̃ ex potu aliꝰ accidit mẽbris. in eo aũt qđ ẽ sicut colica magnificatur malꝰ finis: quĩ mãz augmẽtat frigus & ꝑgelatõez & clausurã. Amplꝰ stupefaciẽtia plerũq; sedant dolorẽ ꝓpea q̃ dormire faciũt: quĩ sonꝰ ẽ vna ex causis ipiꝰ sedatõis doloris & ꝓpe qĩ cũ eo scã fuerit fames & in dolore mãli. Et stupefaciẽtia qdẽ ꝓsita quoꝝ fortitudies alie debẽt sit medicie sic tyriaca sũt magis secura qñadmodũ filoniũ & trocisci qbꝰ nomẽ ponit ternarij: iz eo ꝙ stupefactio ẽ debilioꝝ. qđ aũt ex eis ẽ recẽs maioris ẽ stupefactõis. Et in antiquo fere nulla ẽ stupefactio & qđ ẽ mediũ. Et ex doloribus qdẽ g sũt mlie fortitudinis & sunt ad medicandũ facies in ꝓuida & dolores vẽtosi: quĩ q̃z/cedant & sufficit vt sup eos aq̃ calida euacuẽt. veritũ in hoc timor exitꝰ vi ab eo tibi caueẽdus: quĩ plerũq; cã erit alba & existimabit q̃ sit vẽtositas. Et si forasse factũ fuerit ei embroca ex aq̃ calida & ꝓcipue in sui ꝓncipio ei affert magnã mutã. & ꝑter hoc q̃z ipedimentũ vẽtose efficit cũ vẽtosita rẽ resolucre nõ potit & in q̃ntitate ipsiꝰ spacij augmẽtũ faciet. Et vaporatões etiã sũt ex medicatoibꝰ ventositatis. Ex eis qdẽ melior ẽ cũ q̃ ẽ id qđ exsiccat sic miliũ nisi in mẽbro fuerit qđ illũ tollerare nõ valet sic oculus. Fiat ergo tũc vaporatio cũ pãnis. Ex vaporatõibus etiã sũt cũ oleo calefcõ fiũt. Et ex vaporatõibus qdẽ fortibꝰ ẽ vt orobor farina cũ aceto coquat & postea liceat & fiat ex eo vaporatio. Et minor cã ea ẽ vt furfur coquat sic hoc. Sal at vapor ẽ pũgitiuꝰ iz miliꝰ ẽ melior & debilior. Et plerũq; etiã fit vaporatio ex aq̃ in vase polita q̃ ẽ incolumis & leuis: iz opationẽ efficiet quã noiauim. Si illud nõ fuerit obseruatũ. Calefose etiã cũ igne sũt isti modi & sũt fortes in sedãdo dolorẽ vẽtosũ. Et si eas itez adhibueris dolor penitꝰ destruet: veritũ plerunq; ex eis accidit illũ qđ ꝓuenit ex eo qđ diximꝰ. Ex sedãtibus ꝑterea dolorẽ est mollit lõgo tpe incedere pp illud qđ in ipso existit ex vtute faciẽdi fluxa. Et silr adipes subtiles noti & olea q̃ noiauim & dulcis cantilena & ꝓpe cũ ex ea, puocat sõnꝰ. Et occupari in eo qđ gaudiũ efficit & doloris vehementiã sedat.

La.xxxi. in quo ꝓcipit a qbꝰ curatoibꝰ incipiamꝰ

QUm multe ꝓiũgunt egritudies ab eo incipe debemꝰ in ã vna horaꝝ triũ, ꝑtas existit una eaꝝ ẽ q̃ alia sanari nõ pot anteq̃z ipa sanet sic apa & vlcꝰ cũ ꝓiũgunt: medicamur eni apa donec ꝓplexiois malitia q̃ cũ eo venit remouatur absq; cuius sanatõe vlcus sanari nõ pot: postea medicamur vlcus. Et secũda eaꝝ ẽ cũ vna egritudo cũ fuerit alterius sic cũ accidit opilatio & febris: medicamur eni opilatõez ꝑius deinde febrẽ. Et si nob necessariũ fuerit opilatõez apire cũ eo in quo aliq̃ exsit caliditas nõ curabimus de febre: & medicamur qdẽ pulmonis apa cũ desiccatiuis & nõ curabimus de febre: quĩ possibile ẽ vt febris remoueat cã ipsius remanẽte. Et cause qdẽ et sanatio ẽ exiccatio q̃ fe bri nocumentũ facit. Tertia vo cũ fuerit vna earũ de q̃ maio: sollicitudo sit hñda: sicut si ꝓiũgat lyncus & palysis: medicamur eni sinochũ extinguendo & phlobotomãdo: & de palysi nõ curabimus.

Cũ aũt egritudo & accius ꝓiũgunt a sanatõe egritudinis incipiemus Et si accius supauerit tũc accidẽtis curã habebimꝰ & egritudinẽ nõ ꝓsiderabimus, sicut in colica damus stupefacientia, ꝑtea vt doloris fortitudo remoueat: iz ipsi colice ipedimentũ faciat. Et cũ hoc q̃z tardam q̃ facere debeamus ꝓpter stomachi debilitatem aut ꝓpter ventris fluxum, qui ꝓcessit: aut ꝓpter ꝓsentem nauseam Et q̃z nõ tardam iz opamur & nõ totã remouemus cãm sicut in egritudine spasmi: nõ eni totũ expellimus humoreꝝ: imo ex eo aliqd dimittimus vt ipsum spasmosus remouet motus ne humoꝛ resoluat naturalem.

Opationis sigillatio & grãꝝ actio.

SIgnitas hui⁹ nr̃i sermonis cõpendioli de ꝓcipijs vniuersalibus doctrine medicine is sufficiens. Deinceps aũt laboremus vt de singulis medicinis libũ cõponam si deus voluerit. Et ꝑ quidem nos iuuabit: cui sint grates ꝑm sui innumerabiles misericordias.

Explectus est liber ꝑmus canonis quẽ ꝓnceps Abali Abinsceni de medicina edidit.

Incipit liber secundus Auicẽne verbo ꝓncipis Aboali.

IPhozũ quos de medicina specificauimus ꝓmꝰ est de iudicijs vlibus in medicina: & secũdus eorum est hic liber aggregatus de medicinis singularibꝰ. & nos quidẽ hũc librũ in duos diuisimus tractatꝰ. Quoꝝ ꝓmꝰ est de canoibꝰ vlibus quos scire oz in re medicinali: & est scia virtutũ medicinarũ in medicia. Et secũdus eoz est de cognitioe virtutũ medicinarũ particularũ.

PRimũ vo tractatũ i. vi. diuisimus capitula. Caꝑm ꝓmũ est de ꝓplionibus medicinaꝝ singularũ. La.ij. ẽ de cognitõe ꝓplionũ medicinaꝝ singularũ ꝑ exprimẽtũ. La.iij est de cognitioe cõplexionũ medicinaruꝝ singularũ ꝓrõem. La.iiij. est de cognitione opationũ virtutum medicinarũ singularũ. La.v. est de iudicijs accidentiũ medicinarum extrinsecus. La.vi. est de collectioe medicinarũ & cõseruatõe ipsarũ.

IN secũdo aũt tractatu posuimus medicinas singulares in areol. In ꝓma nãq; areola posuimus noia medicinarũ singularũ & cognitionẽ eẽntie ipsarũ. In.ij. areola electionẽ bonitatis ipsarũ. In.iij. areola rememoratione qualitatũ & naturã ipsarũ. In.iiij. areola ꝓpietates opationũ earũ & dispositiões ipsaruꝝ vles sicut resolutio & digestio & conglutinatio & stupefactio & quelibis sunt similia ex opatiõibus quas i tractatu ꝓmo diximꝰ: & ꝓpietates alias si insũt eis & secimꝰ earũ descriptionẽ cũ colore ut sit facile ipam colligere. In areola.v. opatõez eaꝝ q̃ pẽdẽt ex decoratioe aut i cute sic remotio lẽtigiũ & albaras & remotio poroꝝ & verrucarũ: aut in capillis sicut cõseruatio ipsoꝝ & plõgatio & coloratio que in decorationẽ ingrediũtur & signauimꝰ id totũ signis depictis ut ꝑ illud facilis eius inquisitio fiat in tabulis donec colligãt oẽs medicine singulares q̃ in eis cadũt velociter. In areola vi. opatões earũ in apostemandus & bothor.i. in puis eminẽtijs que sũt sicut ꝓstule & terminauimus etiã oẽm ipem dictã in eis cũ colore ꝓpio vnicuiq; earũ. In areola.vij similiter vlcera & vulnera & fracturas depictas coloribus suis. In areola. viij. egritudines ꝟsuraꝝ & nernoꝝ depictas similiter. In areola.ix. egritudines mẽbroꝝ capitis oẽs depictas suis coloribus In areola.x. egritudines mẽbroꝝ oculi depictas similiter suis coloribꝰ. In areola.xi. egritudines mẽbroꝝ ꝓcies depictas coloribꝰ suis. In areola.xij. egritudines mẽbroꝝ nutrimenti depictas suis coloribus. In areola.xiij. egritudines mẽbrorũ expulsionis depictas etiam. In areola.xiiij. febres & que eis conueniunt depictas similiter. In areola.xv. ꝓportionẽ medicinarũ ad venena. In areola.xvi. ꝓmutationẽ earũ cũq; cõsciant in medicinã vnã omnes areole: & aũq; non cõmunicant: & forsitan non reperiuntur quedã nisi in quibusdam areolis. Lũq; cõplendo ex tabulis recessero et signis virtutũ medicinarũ particularũ sigillabo tractatum secundũ: & illic sigillabo hunc librum, ꝓcedẽdo ab eo ad tertiũ librum.

Tractatus ꝓmus Capitulum ꝓmum de cõplexionibus medicinarum singularium.

IAm declarauimus in libro post intentioem sermonis nostri. i. hec medicina est calida & hec medicina est frigida & hec medicina est humida & hec medicina ẽ sicca. Et ostendimus illic q̃ illud est q̃ cõparationez ad cosꝓa nostra: & ꝓmisimus q̃ oium compositoꝝ mineraliũ & vegetabiliũ & viuentiũ elementa sunt materie. iiij. & q̃ ipse cõmiscentur adinuicẽ & agunt in se donec ꝑsistant fm qualitatez: aut fm diuiz i eo qđ inter eas est. Et cũ cõsistunt fm illud est cõplexio vera: & q̃ complexio cũ est contenta in cõposito ꝓparat ipsum receptioni virtutũ qualitatum quarũ ꝓpriũ est ut sint in ipso. Et ostendimus vniuersaliter fm ꝓditiones quot diuisiões habeat cõplexio & quid queritur ꝑ cõplexionẽ equalẽ in homibus: & quid ꝑ cõplexiones equalẽ in medicinis. Et ostendimus q̃ ꝑ hoc nõ intelligit nisi q̃ cozpus hois cũ obuiat ei & agit ipsam caloze innato nõ ꝓualet: ita ut in corpe hois ipsimat infrigidatione aut calefactione aut humectatione: aut desiccatione vlta eã que est in hoie. Hos tũ ꝑ illud nõ significauimꝰ q̃ cõplio eius sit silis cõplexioni hois. Cõplexio nãq; hois nõ est nisi in hoie. Et scias q̃ cõplexio est fm duos modos. i. cõplexio ꝓma & ꝓplio secũda. Cõplio itaq; ꝓma ẽ ꝓma cõplio ꝓuenies ab elemẽtis. Et cõplexio secda ẽ ꝓplio que ꝓuenit rebꝰ que in seipsis habẽt cõplexionem sicut verbi gra ꝓplio medicinarũ cõpositarũ ut cõplexio tyriace. vnaquez. n. medicinarũ singularũ tyriace cõplexionẽ hz sibi ꝓpriã: deinde cõmiscentur & ꝓponũt ita vt vniatur & aduenit eis cõmixtio & aduenit cõplexio secũda. Et hec quidẽ cõplexio secũda nõ ẽ ita q̃ nõ sit tota nisi ab arte: imo ẽ quãdoq; etiã a nã. lac eni cõmixtũ in vitate est ex aquelitate & calefitate & butyrositate. Et vnũquodq; horuꝝ trium est non simplex in natura: imo est cõmixtuz & habet cõplexionẽ sibi ꝓpriam. Et hec quidem cõplexio secũde est ex operatõe nature non ex opatione artis. Cõplexio aũt secũda ẽ fm duos modos: aut cõplexio fortis aut complexio debilis. Cõplexio vero fortis est: verbi gratia: ut vnũquodq; simpliciũ aliꝰ sit vnitꝰ tali vnitõe ut eius sepatõ caloꝛi nostro innato non solum sit difficilis: imo sit aliqua cuꝰ sepatio caloꝛi ignis sit difficilis sicut corpus olei. Cõmixtio inter humiditatẽ & siccitatez

ipsius ad hoc peruenit vt igneitas deficiat in ꝛsepando inter eas: imo cū igneitas aqueitatē soluit: vt eā sublenet tenentur eū omnib⁹ partibus eius partes terree: quare nō valet, efficere eaꝝ sublenationem vt terree subsistant: sicut potes ullius simile videre in ligno: imo in plumbo ꝛ stagno. Cū ergo est complexio cuius firmitudo est hec firmitudo: tūc nō é longe quin sit cōplexio a sepatiōe simpliciū cuius calō innatus qui é in nobis deficit: ꝛ quecūq; ita é: est cōplexio firma. Si ergo fuerit equalis remanebit in corpe equalis vsquequo resoluat eius formā ꝛ corrūpat. Et si fuerit deciuis ad dominiū remanebit i cōpe fm suū dñū usq; quo cōrūpat ei⁹ fōma. Et vniuersaliter quidē nō ꝓuenit ab ea nisi opatio vna.

Cū aūt cōplexio nō est firma: sed debilis facilis ad disgregationē tunc possibile é ut eius simplicia sepa rentur cū nostre nature operatio existit i ea ꝛ remoueatur vnū ab alio ꝛ sint diuersarū virtutū: ꝛ faciat vnū eoꝝ operationē vnā ꝛ aliud, contrariū ipsius.

Et cū medici dicūt q̄ medicine ullius virtus est cōposita ex virtutibus contrarijs nō oportet ut ipi intelligant a seipsis ꝛ ut ab eis: q̄ sit ꝓs vna ferēs frigiditatē ꝛ caliditatē simul cōparēs vnaquecq; earum singulariter sicut ille que sunt diuise: nā illud non é possibile: ſz sunt in duabus ptib⁹ eius diuersis ex q̄bus ipsa est cōposita cū sua singularitate. Et etiaz non oz ut existimes q̄ aliud genus medicinarum non sit compositū ex virtutibus contrarijs. quoniā omnes medicine sunt ꝓposite ex virtutib⁹ ꝛrijs: imo oportet ut intelligas ex hoc q̄ ipsi signāt p illō q̄ est actu habēs virtutes ꝛrarias aut potēa ꝓpi qua actui: qñ in ipsa sunt ptes diuerse quarum vna non efficit in aliā actū integrū faciente totū similiuz virtutū similitudine cōpleta ꝛ nō adherēt ꝛ vniunt ita ut cū earū vna in pte mēbri cōtinet consequatur altera cū ea ꝛtineri: quoniā si ipsa fuerit similis virtutis nō diuersificabit eius opatio in corpore peniterus. Et si ē adherentū ptiū ꝛ diuersarū virtutū possibile est etiā ut non diuersificetur eius ipressio i corpore: imo sit ut cū pars simplicis in mēbro cōtinet conueniat ei quod ei adheret ex simplici alio ꝛ puniat ex eis operatio ꝛ ipressio quā ad ipsum ducūt ambo operationes in oibus ptibus illius mēbri fm qualitatē cū sit cū vnaquaq; partiū eius ipedimentū a complemēto actionis eius fixuz in ea: nisi sit pars mēbri recipiēs ab vnoquoq; duoꝝ simpliciū absq; alio ꝛ natura vtatur vno eoꝝ ꝛ alterū remanat: ꝛ hoc quidē est multoties, noster cū sermo nō est in hoc: imo est in specie que é diuerse ipressionis ꝓpter rem in seipsa non ꝓpter rem in alia. Et illa q̄dē res est q̄ñ simpliciū eius ꝓmixio est debilis recipiēs discretionē ꝛ simplicia eius ipsaz cōmiscentia sunt debilia vbi recipiunt impressionem ab impressione nostri caloris. Iste autem medicine simplices quibus dicimus inesse virtutes contrarias sunt ill quibus non est illa cōmixtio vniuersalis. De eis ergo alie sūt que sunt fortioris cōmixtionis ꝛ non possunt decoctio ꝛ ablutio facere separationē inter virtutes earū sicut camemilla in qua est virtus resolutiua ꝛ virtus stiptica: ꝛ cū coquitur in emplastris non separantur ab ea vtreq; virtutes. ꝛ alie sunt in quibus decoctio separare potest inter eas sicut caules. substantia enī ipsoꝝ cōmixta est ex materia terrea stiptica ꝛ ex materia subtili abstersiua nitrosa. Cū ergo coquitur in aqua resoluitur substantia nitrosiua abstersiua ab ea in aqua: ꝛ substantia terrea stiptica remanet ꝛ fit aqua eius solutiua ꝛ corp⁹ ei⁹ stiptica ꝛ similiter lens ꝛ fructus mandragore: ꝛ similiter alleū. in ipso nāq; est virtus abstersiua ꝛ adustiua ꝛ humiditas grauis: sed decoctio separat inter eas: ꝛ similiter cepe ꝛ raphanus ꝛ reliqua. Et propter hoc dicit q̄ raphanus digerit ꝛ nō indigerit. digerit enī ꝛ nō cū omnibus partibus suis sed cum substantia subtili q̄ñ que est in ipso inobediēs virtuti digestiue vis cosa. sed illa substantia alia incidit vis cositatē. Et ex hoc capitulo sunt alia inter quoꝝ simplicia ablutio separare valet sicut enulla ꝛ plurima oleri. eius enī substantia est composita ex materia terrea frigida plurima ꝛ ex materia subtili pauca: quare fit eius infrigidatio cum materia ꝓnia ꝛ opilationū apertio ab ea ꝛ penetratio ipsius pluria cū materia altera: ꝛ plurimū huius materiei subtile est expansum super superficiem eius. Jam enim eleuata est ad ea ꝛ aspersa super ipsam: cuz ergo abluitur cum aqua resoluitur ꝛ non remanet ex ea aliquid vnde sit curandum: ergo ꝓpter hanc causam ꝓceceperūt ne abluatur fm legem ꝛ medicinā. Et hac de causa plurime medicinarū cū homo sumit eas infrigidant vehementer: ꝛ cū ex eis fit emplm resoluunt: verbi gratia sicut coriandrum: cum enim sumitur eius infrigidatio fortioz fit. Et cum ex eo fit emplastrū quādoq; resoluit: verbi gratia scrofulas ꝛ ꝓpzie per mixtum cum sauich ꝛ illinc ideo quoniam est compositum ex substātia terrea aquosa multe infrigidationis ꝛ ex substantia subtili resolutiua. Cum ergo sumitur aduenit calor innatus ꝛ resoluit ab eo substantiā subtilē ꝛ nō est plurime quantitatis: ita ut in complexione impressionē faciat imo deficit ꝛ remanet substantia eius singularis vltima infrigidatione. Cum autē ex eo fit emplastrum videtur q̄ substantia terrea nō penetret i poris neq; efficit in eis ipressionē oīno: sed substātia subtilis secunda penetrat in eis ꝛ digerit. sic ergo associatur aliquid ex substantia frigida iuuat ad repellendū ꝛ vincit colorē innatū: ꝛ hoc quidē ꝓpinquū est ei quod ostendim⁹ libro primo de adustione cepe. cū ex ea fit emplastrum, ꝛ de eius incolumitate cū comedit. ꝛ cū nos posuerim⁹ vnā cām in ea ꝓpinquā huic oportebit ut sit hec intentio nota certe. Et ex medicinis quidē sunt in quib⁹ videntur eē due substantie diuerse fm nāz absq; ꝓmixtione oīno. Et ex eis itaq; sunt que sūt sensui appētes sicut ptes citri. Et ex eis sūt que sunt magis occulte videt. ii. q̄ oriri ꝓpter q̄ q̄ é sup eius cortice sit fortis

infrigidatōis ꝛ farina medulle q̄ est in ipso sit fortis calefactionis ita ut fortitan sit medicina rubificans aut vlcerans ꝛ cortex eius sit sicut velamen distinguēs inter ea. Si ergo bibit nō tritū nō diminuit durities siue corticis ut penetret virt⁹ medulle eius ꝛ q̄ñ é intra ipm ad suū exterius: imo opaꝝ cum eo q̄ ex ipso apparet ex sua mucilagine. Nō fortitan tur fortitan illud q̄ dicit de ipso q̄ est venenum est ꝓpter q̄ptionē medulle eius ꝛ sui interioris. Et videtur q̄ illud q̄ ex eo est spiritū disrūpat exituras. Et illud q̄ est integruz ex eo faciat eas crudas trefrenet eas pp hanc causam. Sufficiat quantitas hec in dando hanc radicem.

Capitulū .ij. de cognitione vtutum cōplexionum medicinaꝝ singulariū per experimentuz.

Medicinaꝝ cognoscunt virtutes ex duabus vijs. vna eaꝝ est sensitā experimēti. Et altera é rōcinationis semita. Nos vo in experimēto fmonē pmutamus. Dicimus ergo q̄ experimētū ad cognitionē vtutis medicine cū fiducia non pducit nisi post obseruationē septem condionuz. Una eaꝝ est ut sit medicina vacua a q̄litate acquisita ex caliditate accidētali aut fridītate accidē tali aut qualitate que accidit ei cū alteratione in sua ſba aut vicinitate alterius. Alq̄ enīz q̄uis frigida sit nā tri cū calefit calefacit dū p manz calida. ꝛ tepfoz biū q̄uis sit nā calidū tri cū infrigidat infrigidat dū p manet fridū. ꝛ amigdala q̄uis sit eq̄lis subtilis tri cū sit raucida calefacit potēa. ꝛ caro piscū q̄uis sit frigida tri cū salitur calefacit potentia. Et ista est ut illud inquo experiētgritudinē habeat singlarem nam si egritudo est ꝓposita ꝛ in ea sūt due res signātes duras curatōes ꝛrias ꝛ experiat in ābabus medicina ꝛ ꝓferat nescimus cām in illo vere: vbi gratia cū homo habet febrē phlaticam ꝛ dat ei in potu agaricus ꝛ remouet febris eius non oz ut dicemus agaricū esse frigidū qñ cōfert egritudini calide q̄ est febris: immo fortitan non cōfert nisi ꝓpterea q̄ resoluit materiam phlaticam ꝛ euacuat eandē: ꝛ cum deficit materia remanet febris phlatica. ꝛ hoc q̄dē vere est iuuamētū p se pmixtū iuuameto p accīs. p se q̄dē cū ꝓpatōne ad materiā ſz p accidens cū cōpatione ad febrem. Et tertia est ut medicina sit expta iam in duobus ꝛrijs ita ut cum vtriq; eoꝝ simul cōferat non iudicet q̄ sit ꝛraria complōni alicui iuoꝝ. ꝛ fortasse cōfert vni eoꝝ p se ꝛ alteri p accidens sicut scamonea si experiamur ipsam in egritudine frigida non est longinquū quin conferat ꝛ calefaciat.

Et cum experimur ipsam in egritudine calida sicut est febris tertiana nō elōgat quin cōferat in cūando choleraz. cū ergo ita sit non acgrit nobis experimētū fiduciā calliatis aut fridītatis nisi post q̄s scimus q̄ vnam duarū rez efficit p se ꝛ efficit alterā p accīs

Et quarta est ut sit virtus que est in medicina opposita ei q̄ equatur ei de potēa egritudinis. Sūt eni medicine quedam quarū caliditas minoratur a frigiditate egritudinis alicuius: quare penitus in eā nō agit. ꝛ q̄nq; cū administrat in infrigidatōe aliq̄ leuioze illa facit calefactionē. oportet ergo vt expiat ꝓpius in debilioz. ꝛ fm gradus frat ꝓcessio paulati donec sciatur virtus medicine ꝛ non dubitetur.

Et quinta est vt obseruetur tēpus in quo apparz eius impressio ꝛ operatio: nam si in ꝓmis cū administratur apparet considere facit q̄ efficit illud p se. ꝛ si fuerit operatio que in ꝓmis apparet ex ea cōtraria ei que apparet in fine: aut in principio rei nō apparet ex ea operatō: deinde in fine rei apparet ex ea operatio. tunc erit locus ambiguitatis ꝛ dubietatis fortitan enī efficit illud q̄ opatur p accidens qñ efficit in ꝓmis operationē occultam quā sequit p accidens hec operatio alia apparēs. Et hec quidem dubietas é ꝛ ambiguitas ꝛ hesitatio in vtute medicine. Existimatio vo q̄ ei⁹ operatio nō sit nisi p accidens qñ vigorat cū ei⁹ opatio nō apparet nisi post sepationē obuiationis mēbri. naz si per se efficeret p se operaretur dum obuiaret. impossibile enī est ut destruat duz obuiat ꝛ operetur dū nō obuiat. Et hoc quidem é iudiciū plurimū sufficiēs. qūq; vo conueniens é ut in q̄busdam corpoꝝ efficiat suā opationem que é per se post opationem suā que est per accidens. Et illud é cū iam acquisierit vtutez extraneam vincētem vtutem naturalē sicut aqua calida: in presenti enī calefacit. in die vero scdo aut in hora in qua remouet ab ea cius impressio accidētalis fac peruenire in corpore frigius, ꝓcul dubio, ꝓpter conuersionem partiū paruarū ad dispositionem naturalem frigoris q̄ debet habere. Et sexta é ut obseruetur, ꝓcessus operationis eius fm assiduationē aut fm plurimum. nam si non fuerit ita tunc ꝓcessio operationis ab ea est per accidens: quoniam res naturales ꝓcedunt a principijs suis aut semper aut secundum plimuz. Et septima quidem est ut experimētum sit in corpe hominis: nam si experiatur in corpore non hominis possibile est ut fallat duobus modis. vnus eoꝝ est q̄ñ possibile est ut sit media cōparata ad corpus hominis calida ꝛ opata ad cōp⁹ leonis ꝛ equi frigida cum hec medicina est calidior homine ꝛ frigidior equo vel leone. ꝛ videtur fm q̄ existimo q̄ sit reubarbarum frigidum ꝓpatum ad equum et sit comparatum ad hominem calidum

Et secōm quoniam quandoq; compata ad vnum duoꝝ corpoꝝ habet ꝓprietatez quā non habet cōpata ad cōp⁹ sed ꝛ sicut napellus ꝓpat⁹ eni ad cō pus homis habet ꝓprietatem venenosam quā non habet compatus ad corpus turdi. istiꝰ ergo sunt canones quos obseruare oportet in cognitōne virtutū medicinarū ex via experimenti.

Ca. iij. de cognitione virtutum medicinarum singularium per ratiotinationem.

Cognitionis autem virtutum medicinarū singularium per ratiotinationem canōes

Alij sumunt ex velocitate cōuersionis earū ad ignem ꝛ calefactionē ꝛ ex tarditate cōuersionis ipsarum. Et ex velocitate congelationis earū ꝛ tarditate congelationis ipsarum. Et alij sumūt ex odoribus ꝛ alij ex saporibus. Et quādoq; su

munt ex coloribus. ⁊ qñz sumunt ex opatõib⁹ ⁊ vtutib⁹ notis ex gbus acgrũtur significatões sue manifeste sup vtutes ignotas. Via aũt pma ẽ qñ rez silestriũ in substitõe essentie. s. in raritate ⁊ spissitudine q̃cũqz recipit calefactõez velociꝰ est calidior. ⁊ q̃cũqz recipit infrigdatõné velociꝰ ẽ frior. Et ex vna rãz in hoc é: qñ res q̃cũqz calefit velociꝰ alia agente existente vno: qñ in-scipa est calidior alta ⁊ nz infrigdam nũi frigꝰ accns. Cũqz aduenit calitas exterior ⁊ cõsentit ipi vtus cal̃a innata q̃ est in ipa equat alij in cã exteriore ⁊ supfluit illi in vtute q̃ est in ipa ⁊ fit calidior: ⁊ ꝑm hoc cognoscꝰ dispositõné eiꝰ q̃ infrigdat velocius. Et post illud in dãda causa eiꝰ est ꝑmo plixus de quo intromittit se ille qui loquit in puncti pijs nãlibus ꝓter medicĩ. Cũ aũt vna earꝝ ẽ maioris raritatis: ⁊ altera maioris spissitudinis. tũc illa q̃ est maioris raritatis q̃nis sit similis alij in fũtate ⁊ caliraze ipsius: tñ patit velocꝰ pp debilitatez sui corpis

Res aũt q̃z ꝓpetas ẽt cõgelenꝫ ⁊ ille q̃z ꝓpietas est ut inflãmate igniatur pole est ut admicé. cõparenꝫ: ergo quecũqz est velotionis cõgelatõis: ⁊ eiꝰ essentia est sicut essentia alterius ẽ frior. ⁊ q̃cũqz ẽ velotionis iflãmatõis: ⁊ eius essentia ẽ sicut essentia alterius ẽ calidior. ꝓpt illud qđ diximus ꝑus. Hoc enim non dicimꝰ q̃ res sit calidior ⁊ frigidior nisi cũ ꝓpatõe ad impressionẽ caliditatis innate in ipa q̃ est in nobis. Et cũ ipa est longingor a gelatõe ⁊ velotior ad inflãmatõez. tũc iudicam⁹ q̃ ipa est in impressione a caliditate nfa innata illo modo. Ipa in cipia vo ista dem fatõne ostẽia sũt sicut oz in scientia nãli. Cũ aũt due res diuersificãtur in raritate ⁊ spissitudine. deiñ inuenit spissior ex eis inflãmatõis ve hemẽtioris ⁊ tardioris cõgelatõis. tũc iudica ꝑcul dubio q̃ est calidior is ꝑc. Et silr cũ inuenis raram tardioris inflãmatõis tũc scias q̃ est fortioris frigoris. Si aũt inuenis rarã ex eis velotioris inflãmationis non cõuenit tibi ut iudiciũ dem: ⁊ ponas ipam pp hanc cãm fortioris calitatis. Fortasse enim raritas est causa in velocitate inflãmatõis eiꝰ. sicut si tu inuenis rarã ex eis velotioris gelatiõis nõ cõuenit tibi oio ut des iudiciũ ⁊ ponas eã sup hanc cãm velotioris frigoris. Fortitan enim raritas est ea in velocitate gelatõis eius pp debilitatẽ corpis ipius ⁊ velocitatẽ passibilitatꝫ eiꝰ sicut vinũ. Cuius enim ipius sit calidioris ꝑportionis q̃ oleũ de cucurbita tñ velotius gelatꝫ illud oleũ. immo illud oleũ densatꝫ ⁊ tñ cõgelatꝫ sz vinum cõgelatꝫ. Rez enim q̃dam sunt q̃ gelant absq; cõdensatõe. Et sunt q̃dam earꝝ q̃ condensant absq; congelatõe. huiꝰ aũt cognitio in scientia existit nãli. Rez aũt recipiẽtium cõdẽlatõez cũ quantur in cõstitutõe ẽ que magis recipit cõdensatõem ex frigore est frigidior earꝝ. Et plime quidez res non cõgelant nisi in calore. Et res q̃z ꝑpũ est in calore gelari omnes resoluũt ꝑ frigus sicut res q̃ gelãtur ex frigore omnes resoluũt calore. Calor aũt congelat siccitate ⁊ frigus gelat spissitudine ꝑm sententiã. Balie. Verũ sẽtentia philosophi ꝑmi diuersa est ab ea in re modica: sz illius pscruta-

tio in alia continetur sciẽtia. Et cum sint quedam earꝝ medicinarum calidiores sed sunt grossiores possibile est ut ipe suscipiant cõgelationem sicut suscipiunt ille que sunt frigidiores eis ꝑp grossitudines suam. Et cũ sint quedam frigidiores. nz sunt subtiliores possibile est ut suscipiant inflãmationem. sicut recipiũt ille que sunt calidiores eis ꝑp subtilitatem suã. Condensatio aũt ⁊ congelatio non significant augmentũ in calitate neqz augmẽtum in frigiditate plimqz enim condensat terreitas que est ex eis. et res ꝑp multitudinem aqueitatis ⁊ aeritatis rarificatur. Et multotiẽs accidit aeritati ut fiideatur ⁊ cõuertatur in aqueitatẽ ⁊ rarificet ꝓpositum ⁊ fiat frigidũ

Et miltoriens in alio resoluit aqueitas frigida ꝑp igneitatem feruentẽ in eis ⁊ cõuertit eam in aeritatẽ ⁊ condensat ipam quẽadmodũ accidit spermati ex condensatõe cũ ergo sepat ab eo calor igneus subtiliat ⁊ non, phibet terreitas qn sit cũ ea igneitas supflua: quare pole est ut sit diuisio ꝓxima vehemẽtis caliditatis: ⁊ non, phibetur aqueitas qn eam ingrediatur aeritas nõ superans vtutem eiꝰ ⁊ sit diuisio sẽd a vehemẽtis frigiditatis aut igneitatis vincat et sit vehementis caliditatis valde. Ex alijs autem canonibus necesse est medicos rem vnam scire: qñ non est possibile ut sapores dulcis ⁊ amarus ⁊ acutus sint nisi in substãtia calida: neqz pontic⁹ stiptic⁹ ⁊ acetosus nisi in substãtia frigida. Et similiꝫ odores boni acuti nõ sunt nisi in substãtia calida ⁊ colores albi in corpib⁹ gelatis. in gbus ẽ humiditas. Et colores nigri nõ sunt nisi in substãtia frigida. Et colores albi in gbus ẽ siccitas. ⁊ pulverizatio nõ sũt nisi in substãtia calida: ⁊ nigri in vtriqz reb⁹ sũt ecõtrario. Frigꝰ enim albificat humidam substantiam ⁊ denigrat siccam: ⁊ calor denigrat humidã ⁊ albificat siccam. Et hoc quidem verum est ⁊ necessarium. veruntamen hic est causa alia ꝓpter quam significationes iste quandoqz diuersificantur: ⁊ ꝓprie in odore ⁊ colore: ⁊ ꝓprie in colore suo. Et illud est quod nos iaz ostendimus q̃ corpora medicinalia cõmiscenꝫ ex elementis ⁊ trarijs q̃ñz cõmixtione prima ⁊ q̃ñz cõmixtione nõ ꝑma. imo magis digna ut vocet complexio scda. ⁊ possibile ẽ ergo in hac cõplexione secũda ut vni duoꝝ elementoũ iam aduenerit complexio qua mereat colorem aut dolorem: aut saporẽ ⁊ aduenerit ei illud qđ iaz meretur: ⁊ ut alij elemẽto iam aduenerit complexio diuersa illi comploni: ⁊ sit possibile ut in ea mereatur colorem ⁊ trarium illi coloꝝ: aut odorem aut saporem ⁊ trarios ꝑmis. Et sit possibile ut ea non mereat ⁊ trarium ꝑmo. qđ si iam mereꝫ colorem ⁊ trarium illi deiñ sint eq̃lis q̃ntitatis puenit in ꝑmixto secundo color compositus ex duobus coloribus. ⁊ si sunt diuersa cõtinebꝫ in scõ commixto color magis declinis ad vnum duoꝝ coloꝝ si aũt ꝑm nõn mereꝫ colorem oio: ⁊ similiter odorem aut saporem: ⁊ sint equalia qui in eis reperitur color est ꝑmus ⁊ odor est ꝑmus. Et si sint iam fracta ꝑp cõmixtionem ꝑtium quarum minutarum alijs cõtrarijs ⁊ coloꝝ

scãdo nõ sit impssio penitus: qñ hoc etiam frãgit fractõe perũj pnurn colorato: ⁊ quasi illud corpꝰ videtur vẽbigfa albũ: ⁊ est possibile vt sit virtus ei⁹ nõ virtus albi ꝑ hoc qđ est albũ: sz est ei virtus alia opposita ꝑme. Nam cũ est corpus pmiscendũ puta tũ colore ita vt sicut est eq̃lis q̃ntitatis sit eq̃lis in potentia est virtus cõprehensa inter duas virtutes eq̃les. Si aũt est fortius plurimũ colorato est impssio virtuti ⁊ trarie virtuti corꝑis associati albedini ⁊ est albedo verbigfa faciẽs necessariũ vt sit frigidũ ⁊ ipm est calidũ subito hoc est qñ est eq̃lis q̃ntitatis Cũ aũt est verbigfa: hoc qđ nõ habz colorẽ aut hz colorẽ ⁊ trariũ pauce quãtitatis cũ cõparatione ad illd ꝑme qualitatis ⁊ virtutis nõ impedimit penitꝰ impressionẽ in colore illꝰ alterius ⁊ vincit illud virtute victoria vehementi ita vt sit color eius quasi non habeat virtutẽ innatã omnino. Cõsidera ambas dispositões in lb. lactis: cui si pmisceas duos aureos cufozbij ita pmiscẽdo: vt sint quasi res vna est pmixtum ex eis calefaciẽs in vltimo ⁊ sensus non discernit cufozbiũ ex eis vtriqz neqz colorẽ eius neqz pationẽ ipius a colore si est ꝑmatũ colore. ⁊ neqz videt nisi albedinẽ puraz: ⁊ nos quidẽ veraces crimꝰ q̃ hec albedo est substantie frigide: verbigfa si posuerimus q̃ lac est frigidũ ⁊ mentiemur si diximꝰ q̃ hec substantia confusa est frigida. Et illud, ideo quoniam hec albedo nõ est color huius corꝑis confusi pmixti ex parte vnde est ꝑfusũ ⁊ pmixtũ: sz ẽ color vnꝰ simplicius eius vincentis quantitate victi virtute q̃ sensata est ex eo: ⁊ ita oportet vt tu formes dispositionẽ in albo natura que est cõmixtioni que est in vltimo caliditatis: ⁊ videtur q̃ sit frigidũ sicut pip albũ. quemadmodũ enĩ hoc est permixtũ arte similiter quandoqz cõmiscet natura ⁊ est forma existens hec forma. Quarum quidem qualitatũ sensatarũ: quedam sunt digniores vt efficiat in eas impssionẽ manifestam illud qđ eis pmiscetur ex ꝓtrario ⁊ dum ꝑseuerant qualitates earũ vere sensate ⁊ non sentiũt in eis cõrarie earũ sunt vincentium virtutũ: ⁊ hoc quidem est in saporibus non ꝑm q̃ sit necessarium hz ꝑm q̃ est plurimũ ⁊ post sapores est in odoribus ⁊ post vtroqz est in coloribus ⁊ in coloribus quidem est sicut sine fiducia cum eo. Et ex caulis quidem in quibus sapores vincunt odores in hoc capitulo est aduentus eoũ ad sensum cuz obuiatione. Sunt ergo digniores vt perducant ex omnib⁹ partibus medicine virtutẽ sed odores ⁊ colores imꝓmunt sine obuiatione suoũ corꝑũ: quare possibile est vt perueniat ad sensum ex partibus habentibus odorem vapor ex subtili partiũ eiꝰ ⁊ inobediens fiat vapor spissus partium eius ⁊ nõ vapor ⁊ possibile est vt perueniat ad ipsum color manifesti ⁊ est vincens sine victo occulto. Et quoniam odores quando q̃z significant sapores sicẽ odor dulcis ⁊ acetosi ⁊ acuti ⁊ amari tunc sunt odores sequẽtes sapores. Sapores ergo in significatõne sũt plus veri de inde odores post colores Amplius si in saporib⁹ non caderet etiam hec cõpositio predicta non essz

opũ in amaritudine sua cũ frigiditate supflua. H aũt error qui accidit in saporib⁹ cadit in parte frigoris plusq̃z in latere calozis. s. vt in sit medicine sapor significans caliditatẽ cũ sit frigida: hec enĩ plus ẽ q̃z vt medicine insit sapor significãs frigus cũ sit calida ⁊ calor: qñ in pluribus dispositõnibus est fortioris impressionis ⁊ manifestioris operatõis ⁊ magis penetrans: si ergo frigido sit permixtũ in complexione naturali calidum ꝑma virtutis cuius sit ꝑma frangens frigus quod ei opponitur est dignꝰ vt appareat ei sapor frangens saporẽ ipsius cũ sit caliduz in omnibus dispositionibus magis penetrans ⁊ magis vincens ⁊ dignius vt ferat sapores ⁊ odores. Et ꝓpꝛ hanc causam nõ inuenis acetositatem: aut ponticũ in quo nõ est permixtio sensu q̃ sit calidum ꝑm plimũ siue cõplexionis sicut inuenis amarũ ⁊ mozdicatiuũ frigidũ ꝑm plurimũ siue cõplexionis. verũ tamen hoc est plurimũ ⁊ milio pluris plurimitatis q̃z aliud: sed nõ est necessariũ. Et postq̃z scis canonem istum oportet nunc vt narrem⁹ tibi illud qđ dicunt medici de saporibus ⁊ odoribus ⁊ coloribus. Ipsi enĩ ponũt sapores simplices nouẽ: ⁊ q̃nis sint penitus octo sapores ⁊ vnus ꝑmatus sapor: ⁊ ẽ insipidus vel almasch vel almase: vel ex quo cuius sapor penitus nõ comprehenditur sicut aqua: ipsi enĩ nominãt saporẽ omne quod gustu iudicatur tali iudicio quod est actu: aut iudicio quod est potẽtia nõ efficiens omnino ⁊ est illud quod nõ habet saporẽ ⁊ est ꝑm duos modos. s. aut insipidum ꝑmatũ sapore ꝑm vtutez. aut insipidũ ꝑmatũ eo apud sensũ Insipidũ aũt hz vtutẽ ẽ cui nõ inest sapor ꝑm vtutẽ Et insipidũ apd sensũ ẽ illd qđ in seipso hz saporẽ. Verum ꝓpꝛ vehementiam siue spissitudinis nõ resoluitur ex eo aliquid qđ lingue admisceatur ⁊ comprehendat ipsum. deinde cũ ingeniatur vt resoluantur partes eius ⁊ vt subtiliẽtur sentit saporẽ eiꝰ sicut es adustũ ⁊ ferrũ. lingua enĩ non consequitur ex eis saporem quoniã non resoluit ex substantia amboz aliquid perueniens ad humiditatẽ posita in lingua que est media in sensu gustus. Et si ingenietur vt in partes minutias cõuertatur apparebit eiꝰ sapor fortis. Sapores aũt sunt octo quos ipsi dicũt q̃ sũt vere sapores post insipidũ. Et sunt dulcedo amaritudo acuitas salsedo acetositas pticitas stipticitas ⁊ vnctuositas. Et dicunt q̃ substantia ferens saporẽ aut ẽ spissa terrea: aut est subtilis aut media ⁊ eiꝰ virtus est calida aut frigida aut equalis. Spissa igit terrea si est calida tunc est amara. ⁊ si est frigida ẽ ptica. ⁊ si est equalis: tunc est dulcis. Et subtilis si ẽ calida tunc est acuta. ⁊ si est frigida tunc est acetosa. ⁊ si est equalis tunc est vnctuosa. Et media in spissitudine ⁊ subtilitate. ⁊ si est calida tunc est salsa. si est frigida tunc est stiptica: ⁊ si est equalis tunc dicunt quidã q̃ est insipida ⁊ insipida sunt vba Acutũ aũt ẽ calidius: deinde amarũ: deinde salsum quoniã acutum est fortius ad resoluendũ ⁊ ad incidendũ ⁊ abstergendũ q̃z amarũ: deinde salsum est sicut amarũ contractũ cũ humiditate frigida qđ significat illud

qđ dirim⁹ in modo generatõnis eius: ꝛ sili cũ sali calefit a sole aut igne aut sepatione aquetatis frangẽtem virtuté caloris sit amarũ ꝛ similiter baurac et sal amarũ calidius est sale qđ comeditur. ¶Pontici vero est frigidius deinde stipticũ postea acetosũ ꝛ propt hoc in omnib⁹ fructibus q dulcescunt ꝑus est pticitas vehemẽtis infrigidationis. Cum ergo currũt in eis aqueitas ꝛ aereitas itaꝛt tẽperentur parumper cũ aereitate ꝛ calefactione solis digestiua declinant ad acetositatẽ sicut acresta: ꝛ inter illud trahunt ad stipticitatẽ parũper cũ pticitate: deinde ꝙ mutant ad dulcedinẽ cũ agit in eis caliditas digestiua sicut vna. Et quandoq; permutatur ex pticitate ad dulcedinẽ absq; acetositate sicut olive ¶Electosum vero ꝙuis sit minus frigidũ ꝙ stipticũ tñ in pluribus est pluris infrigidationis eo ꝓpter sui subtilitatẽ ꝛ penetrationẽ suam. ponticũ autẽ ꝛ stipticũ sunt in sapore ꝓpinq̃: sed stipticũ nõ ꝛtrahit nisi qđ de lingua manifestũ est. ponticũ vero ꝛtrahit et exalperat qđ manifestũ est ꝛ occultũ. Et ex eis quidem q̃ valent ad exalperationẽ. s. pontici eius est q ipm nõ diuiditur, ꝓpter sui spissitudinẽ in ptes minimas velociter neq; ꝛtinuanꝫ ad muscẽ velociter. Et ꝓpt has duas causas ipsaꝝ calus in lingua sepatur sensibiliter: ꝙre diuersificat, ꝓpt stipticitatẽ suam in partib⁹ eius ꝛ diuersificat situs eaꝝ ꝛ exalperãtur Et ad illam diuersitatẽ iuuat diuersitas partiũ mẽbri in quibus suis ꝛ suis continuatõib⁹. Et ꝓticũ qdẽ ẽ subtiliãs ꝛ magis nutrãs. Acutũ vero ꝛ amarũ sunt linguã radentia ratione: s̃z amarũ nõ radit nisi qđ de lingua apparet. Acuti aũt abrasio ꝛ ei⁹ le paratio ẽ, pfunda qñ ẽ subtilis substantie, pfundãs s̃z amarũ ẽ ḡuis substãtie sicce: ꝛ, ꝓt illud ipsi⁹ puꝝ nõ recipit putrefactionẽ ex q̃ animal generat: neq; purũ ipsi⁹ nutrit animal ꝛ, ꝓt siccitatẽ suã amarus qđ abradit: abradit cũ exalpatione aliqua ¶Ex eis autẽ que caliditatẽ acuti amari caliditate fortiorem efficiunt est ipsius penetratio: quare vehemẽter inciditꝛ vehemẽter resoluit ita vt corrodat ꝛ putrefaciat ꝛ perueniat ad hoc vt interficiat. ¶Dulce vero ꝛ vnctuosum ambo dilatant linguã ꝛ lenit eam faciendo currere illõ qđ frigꝰ lesit ꝛ ꝙgelauit absq; resolutione ꝛ remouent ipsi⁹ aspritatẽ. verum vnctuosum facit illud absq; calefactione manifesta ꝛ dulce facit illud cũ calefactione. Quapropter digerit dulce. pl⁹ dicunt medici. Dulce non factũ est suaue vel delectabile: nisi qꝛ taliter abstergit grossitudinẽ q̃ eã aptat ꝛ lenit eã ꝛ currere facit ipam ꝛ remouet impedimẽtum congelatõnis eius absq; incisione ꝛ separatione continuitatis ꝛ obuiatione laboriosa ꝛ neq; calefacit cum calefactione nociua: imo delectab. li sicut est delectatio aque temperate calide cum effunditur super corpus. ¶Sermo vero differentie distinguens in hoc apud illum est qui est altioris gradus q̃ medici. Et non oportet quidem vt sit illud quod ẽ dulcius nutribilius neq; illud qđ est suauꝰ nutribilius ḡuis sit impossibile gn in omni nutriente apud medicos sit dulcedo aliqua: verũtamen nutrimentum aliꝰ indiget conditionibus ꝑter dulcedinẽ hanc.

¶Et vnctuosũ comparatũ est dulci. Spissum vero qđ ad virũq; eoꝝ conuertitur cõparatione caliditatis proportionaliter conuertit. n. ad dulcedinẽ cũ est in initio sue subtilitatis cũ aqueitate ꝛ pauca aereitate ꝛ puertit ad vnctuositatẽ cũ est intensio sue subtilationis cũ aqueitate delectabili ꝛ permiscetur ei aereitas plima cuius introitus ad aqueitatẽ sit vehemẽs ¶Amarũ autẽ ꝛ salsum linguã abradunt: verũtamẽ salsum abradit leuiter ꝛ lauat ꝛ nõ exalperat ꝛ non iuuat ipm ad illud aduentus obturationis sue membro ad oẽs partes eius cũ equalitate ꝓpꝛ sui subtilitatẽ: sed ipm tñ ledit os stomachi. amarũ vero abradit ita vt exalperꝫ ꝛ iuuat ipm ad illud diuersitas locoꝝ suoꝝ ꝙm q̃ diximus. Acutũ vero ꝛ acetosuꝫ mordicant linguam: sed acutũ mordicat eam vehemẽter cũ calefactione. Et acetosum mordicat eã mediocriter absq; calefactione ¶Et salsum quidẽ, pue nit ex resolutiõe amari in insipido aquoso. cũ ergo ꝙgelat sicut aqua, cineris sit salsũ. Et acetosuꝫ, pucrit ex puerſione dulcedinis cũ diminutione caliditatis aut digestione pticitatis cũ augmẽto humiditatis ꝛ caliditatis: ꝛ eius substantia ꝙm summã rei est substantia humida. ꝛ sili dulcis substantia eni ei⁹ ad humiditatẽ ptinet. ꝛ substantia amari ꝛ pontici ad siccitatẽ. Opationes aũt dulcis sunt digestio ꝛ lenificatio ꝛ multiplicatio nutrimẽti ꝛ natura diligit ipm ꝛ virtus attractiua attrahit ipm. Et opatões amaritudinis sunt abstersiua ꝛ exalpatio. ꝛ opatio pticitatis est ꝛtractio ꝛ est debilis ꝛ expressio si sit fortis. Et opatiões stipticitatis sunt ꝛtractio ꝛ inspissatio ꝛ induratio ꝛ retẽtio. Et opationes vnctuositatis sũt lenificatio ꝛ lubrificatio ꝛ coctio parua. Et operationes acuitatis sũt resolutio ꝛ incisio ꝛ putrefactio. Et opationes salsedinis sunt abstersio: ablutio: ꝛ exsiccatio: ꝛ, phibet putrefactionẽ. Et operatões acetositatis sunt inspissatio ꝛ incisio. ¶Et q̃q; aggregãt duo sapores in substantia vna sicut est aggregatio amaritudinis ꝛ stipticitatis in licio: ꝛ noiatur horribilitas: ꝛ sicut aggregatio amaritudinis ꝛ salsedinis in lacubus: ꝛ noiatur turpitudo. ꝛ sicut aggregatio acuitatis ꝛ dulcedinis in melle cocto. ꝛ sicut aggregatio amaritudinis ꝛ acuitatis ꝛ stipticitatis in melongena. ꝛ sicut aggregatio amaritudinis ꝛ insipiditatis in endiuia. Et q̃q; adiuuant se ea que ꝓueniunt ex duobus saporibus ad confortanduꝫ illud quod ꝓuenire debebat ex vno sapore. Acuitas enim et mordicatio remanentes in aceto ex vino faciunt ipsum vehementioris infrigidationis quoniam acuitas ꝛ mordicatio aperiunt ꝛ transitus ꝛ adiuuant ad penetrandum ꝛ non perueniunt in aceto ad hoc vt ipsum calefaciant ita ꝙ inde sit curandum: ergo fit infrigidatio aceti magis profundans. ¶Et quandoq; iuuant se ea que ꝓueniunt ex duobus saporibus ad confringendum illud quod ꝓuenit ex vno sapore: sicut acetositas ꝛ ponticitas in acresta ponticitas enim acreste ꝓhibet eius acetositatem ab infrigidatione vltima. ¶Et quandoq; essentiat qualitatem ꝛ quãdoq; est ꝛtraria. iunãs quidem est sicut subtilitas q̃ associatur acetositati. ꝛ ponit infrigidationẽ eius magis ꝓfundantem. contraria vo est sicut spissitudo q̃ associatur lacti aceto so ꝛ ponit infrigidationem eius breuioꝛi spacio. Et quandoq; accidit ut sint qdam sapores nõ puri: ꝛ deinde purificent ꝑm tẽpus sicut aqua ꝙacreste. cum enim super ipsam ꝓlongat tẽpus purificatur eius acetositas ꝓpter multitudinem ei⁹ quod resident ex pontico ꝛ reliquis. ¶Et q̃ñq; accidit ut sint qdaꝫ sapores puri ꝛ permiscet eos tẽpus cum aliis sic mel tempus enim ꝑm amarus efficit ꝛ acuit augmentata acuitate ꝛ amaritudine. ꝛ sicut vigorat amaritudo tẽporis quã facit tẽpus ꝛ eius acutas expssionem vne. nã tempus inꝑmus dat amaritudinẽ permixta terra: deinde incipit in ipa puritatem ꝛ clarificationẽ facere. Cum ergo permiscẽtur ponticuꝫ ꝛ amarum fit abstersio cum stipticitate ꝛ est conueniens rõsolidationi exturaruꝫ in quibus est laxitas pauca: ꝛ puenit omni solutioni cui⁹ causa est opilatio ꝛ confert spleni vehemẽter si amaritudo nõ est in eo debilis: ꝛ oia quidem que sunt huiusmodi ꝓsunt stomacho ꝛ epati. ¶Amarũ enim absolutũ ꝛ acutum absolutũ nocent visceribus. Et si associatur eis stipticum conferunt. nam ipa sua amaritudine radunt ꝛ cum eo qđ ẽ eis de stipticitate seruat virtutẽ viscerũ. Et q̃q; est in stiptico amaro: imo in stipti co in quo nõ apparet multitudo amaritudinis virtus soluens cholerã citrinam ꝛ aquositatẽ cum expressione ꝛ nõ est in ipo virtus soluẽs phlegma viscosum: ꝛ ꝓpter si stipticitas ẽ fortior amaritudine ꝛ hoc est sicut absinthiũ. Omne aũt dulce cũ stipticitate visceribus est amicum qñ est suaue ꝛ confortans etiam. Et phibet exalperationẽ meri: qñ est simile empato. ¶Et omne exsiccatiuũ ꝓpter ponticitatẽ suam: aut stipticitatẽ cum est in eo vnctuositas aut insipiditas aut dulcedo: ꝛ vliter qđ ꝓhibet mordicationẽ est gnãtuũ carnis. Et aũt ẽ stipticũ cum acuitate ꝛ amaritudine: ꝛ ẽ cõpositum ex substãtia ignea ꝛ terrea est conueniẽs viscẽribus ꝛ exturis in quib⁹ est humiditas mala: ꝛ est ꝓueniens valde ad cõsolidandum. ¶Et quandoq; fit cõpositio ex virtutibus istis ꝑm cõpositionem materierũ earum: ꝛ saporẽ ꝑm ratiocinationẽ quã conditionauim⁹ ante. ¶Hec ergo sunt que dixim⁹ de saporibus ꝛ que sequũtur ꝑm ipoꝝ ꝓncipia. ¶Sermo, aũt verificans in his reb⁹ est sapienti naturali: sed medico quantitas hec sufficit assumpta ex eis. ¶Odores vo ꝓueniũt a caliditate: ꝛ ꝓueniunt a frigiditate: sed eorum olfactio ꝛ eoꝝ ster nutatio est caliditas ꝑm plurimũ: qñ causa plurima in ꝓpinquitate odoꝝ ad virtutẽ odorãdi ẽ sba subtil vaporosa quãtus sit tã concessiũ q̃ sit ꝑm lenitã puersiõis acris ꝓter resolutõez alie⁹ rei ex hñte odorẽ: verũtñ est ꝑmũ ꝑm plimuz. ¶Oẽs ergo odores ex qb⁹ sẽtiũt mordicatio aut declinãt ad lat⁹ dulcedinis sũt calidi. tũlli ex qb⁹ sentiũtur acetositaꝫ ꝛ charagiati rozalis oẽs sũt frigidi. Et bñ redolẽtia ꝑm plinũ sũt calida nisi illa qb⁹ associatur rozalitas ut muscꝰ ꝛ sedatio ꝙus ꝛ anhelit⁹ ut cãfora ꝛ nenufer. Corpa eni amboꝝ nõ euacuantur ex sba in frigiditate associata odori vsq; ad cerebꝝ. Oẽ ergo bñ redolẽs ẽ calidum: ꝛ similiter oẽ alefiati quare, ꝓpter illud sũt faciẽtia dolorẽ capitis.

¶De coloribus iaꝫ locuti sumꝰ ꝛ fecim⁹te scire qꝫ ipi diuersificant ꝑm plinuz: ꝛ nõ sunt sicut odores ꝑm plinũ: sed ipsi demõstrant in intẽtione vna demõstrationem plurimã. Et ẽ quidẽ cuꝫ speciei vni⁹ diuersificant modis: ꝛ qdam eoꝝ sũt declines ad albedinẽ. Et qdam eoꝝ sũt declines ad nigredinẽ: ꝛ quidam eoꝝ sũt declines ad tincturam rubeam aut nigram tũc ad albedinẽ declinãtes si sunt in specie frigidi nã sũt frigidiores: ꝛ declinãtes ad alia duo sũt minus frigidi. Et si nã trahit ad caliditatẽ tũc res ẽ ecõuerso. Et ḣ qdez q̃ñq; diuersificat in reb⁹. verũ tñ illud qđ ẽ ꝑm plimũ ẽ qđ dixi ante. ¶Loq̃mur ergo nũc de opatiõib⁹ medicinaꝝ singulariũ.

¶Capitulum. iiij. de operationibus medicinarum singularium.

¶Dicemus q̃ medicine simplices habẽt operatiões vlcs: ꝛ opatiões pticulares: ꝛ opatiões siles vlib⁹. ¶Opationes itaq; vles sũt sicut calefactio: ꝛ infrigidatio ꝛ expulsio ꝛ attractio ꝛ vlceratio ꝛ ꝙsolidatio. ꝛ q̃ sunt silia illis. ¶Et opatiões pticulares sũt sicut iuuamẽtũ in cancro ꝛ iuuamẽtũ in hemoꝛoidib⁹ ꝛ iuuamẽtũ in icteritia ꝛ silia hjs. ¶Et opatiões q̃ sũt siles vlibus sunt sicut ꝓuocatio ꝛ solutio: ꝛ q̃ sũt silia illis. he eni quãtis sunt pticulares: qꝛ sunt opatiões in mẽbris ꝓpriis ꝛ cum instrumẽtis ꝓpriis: tñ sunt siles vlib⁹ qñ sunt opatiões rerũ quare iuuamẽta ꝛ nocumẽta sũt cõia cũ hoc q̃ patẽ ab eis corpus totũ nõ ꝑ accidens. Mos vo non rememoꝛamur hic nisi opationũ earum vniuersalium: ꝛ silium vlibus. ¶Aliũm tragꝫ opationũ alie sũt que sũt ꝑme. Et alie sũt que sũt secũde. Et ꝑme quidẽ sũt opationes quattuoꝛ: q̃ sũt infrigidatio calefactio hũectatio ꝛ exsiccatio. Secõdaꝫ vo alie sũt q̃ sũt iste ceᵈe opatõeꝫ: s̃z sũt mẽsurate aut cõpate cũ limio additõis aut diminutõis sic adustio ꝛ putrefactio ꝛ sic ꝙgelatio. nã iste ceᵈe sũt calefactiẽtes ꝛ iffrantes: s̃z sũt mẽsurate ꝛ ꝙpate. Et alie sũt q̃ sũt opatões alie: s̃z sũt, pcedẽtes ab istis sic stupefactio ꝛ sigillatio ꝛ attractio ꝛ lubrificatio ꝛ aptio ꝛ gluttinatio ꝛ q̃ sũt silia illꝝ. vlib⁹ vo siles sũt sic vẽtris solo ꝛ, puocatio ꝛ sudoris eductio. Et añ qdez q̃ loq̃mur de opatõib⁹ eaꝝ loq̃mur de ꝓpertatib⁹ q̃s i seipis hñt. Diciuꝰ q⁹ q̃, ꝓperates q̃s medicie i seipis hñt alie sũt ipe q̃litates q̃uo: note: ꝛ alie sũt odores ꝛ colores: ꝛ alie sũt, pperates famose q̃ꝫ sũt iste ꝑtilitas ꝛ spissitudo ꝛ pluerizãdi, ꝓpetas ꝛ viscositas ꝛ ꝙgelatio ꝛ cursus ꝛ mucilagiositas ꝛ oleagiositas ꝛ spõgiositas ꝛ lenitas ꝛ gustai. ¶Medicia aũt ꝑtil ẽ c⁹, ꝓpetas ẽt cũ a cute patẽ nãli q̃ in nob ẽ. diuidaꝫ i corpib⁹ nris i ptes minias sic croc⁹ ꝛ cinãomũ. ꝛ ḣ qdẽ medicia magꝫ ꝑfert i oib⁹ suis ipstiõib⁹ q̃s oẽs me ita ut ls i ei⁹ oe siccatiõe nõ sit mordicatio: tñ ꝓsequtur deiccationẽ rei fortis mordicãtis. Et intelligo ꝙ spissaz cuꝰ non

est istud de suis ꝓprietatibus sicut cucurbita ⁊ gypsum. ¶Per viscosam vo significamus omnē medicinā cuius ꝓprietas est actu aut potētia que ē eius operatio cum caliditas innata in eaz impressionem efficit ut recipiat extensionē suspendendo ⁊ non abscindatur quādo extenditur. Et est illa cui⁹ duabus extremitatib⁹ cum duo adherent corpora ⁊ mouentur ad elongationē possibile ē ut cum eis moueatur ꝓter illud qđ est inter eas abscindat sicut mel. ¶Et pulverizabilis qdem est que in ptes diuidit paruas ꝓpter ꝓpassionem paruam cum siccitate aut cōgelatione sicut aloes bonum. ¶Et cōgelativa ē illa cuius ꝓprietas est ut pucniat taliter q̄ mouenī partes eius ad dilationem a quocūq; loco ponitur. verum tamen actu ē fixa ꝑm suam figuram ⁊ situm suū ꝓpter causam frigidam valde sicut cera: ⁊ vniuersaliter est cui⁹ ꝓprietas est ut fluat: non tamē actu fluit.

¶Et medicina quidem decurrens ē medicina que non firmat ꝑm suam figuram ⁊ situm suū cum sistitur super corpus durū sed mouenī ptes eius supiores ad inferiores in pribus ad quas eaz pcelsus est possibilis sicut fluxibilia oia. ¶Et medicina mucilaginosa est illa cui⁹ ꝓpietas est vt cum infundit in aqua aut in corpore aquoso separētur ex ea partes ꝑmixte illi humiditati ⁊ perueniat substantia aggregata ex eis ad lubricitatē sicut psiliū ⁊ alicā: ⁊ semia mucilaginosa solubt cū lubricitate nisi assenī ⁊ fiat eoz mucilaginositas cōglutinositas ⁊ retineat. ¶Et oleagina est medicia in cui⁹ substāa est aliquid vnctuositatis sicut grana. ¶Et spōgiosa est medicina que est sicca in actu terrea cuius ꝓpetas est: vt cum obuiat ei aqua aut humiditas liquida ꝓhibetur aqua in ipsa ⁊ penetret aqua in meatibus ei⁹ occultis ita vt nō videatur sicut calx nō extincta. In leui aūt ⁊ grauitres est manifesta. ¶Medicinaz aūt operatiōes famosas oportet nos numerare ꝑm cōditiones predictas: deinde ꝙsequenter ponam⁹ descriptiones ⁊ expositiones nominū eaz ꝑm ordinē ynū. ¶Dicitur ergo medicia calefactiua subtiliativa resolutiua abstersiua carminativa uel exiccatia exaperativa aptiua mollificativa maturativa digestiua incisiua dirumpens frangitiua ventositatis attractiua mordicativa rubificativa pruritū faciēs: vlcerativa corrosiua adustiua: frangēs dirūpens: putrefactiva cauterizativa excoriativa. Iste ergo sunt .xxij. opatiōes. ¶Et est ordo alius infrigidativa cōfortativa repercussiua ingrossativa: crudū faciēs stupefactiua. Et iste sunt sex opationes. ¶Et ē ordo alius humefactiua inflativa lavativa solidativa lubrificativa planativa. Iste itaq; sunt .sex operationes. Et ē ordo alius desiccativa expressiua contractiua opilativa glutinativa consolidativa generativa carnis sigillativa.

Iste ergo sunt octo opatiōes. ¶Et est aliud genꝰ ꝓprietatū ꝑm opationes earū pniciosa venenosa tyriaca hēs hēabar. ⁊ etiā ē solutiua ꝓuocatiua sudorifera etiua. ¶Dēs ergo iste sūt. xlix. opatiōes q̄s eligim⁹ de sūma opationū ꝓportionaratū vel ptinētum. ⁊ nos quidē narrabim⁹ vnāquāq; harū opationum sua descriptione. Calefactiua ē nota. Subtiliativa ergo est medicina cui⁹ ꝓprietas ē ut ponat cēntiam humoris subtilioze cū caliditate tpata sicut isop⁹ et alhasce ⁊ camemilla. Resolutiua vero ē medicina cuius ꝓprietas ē ut separet humorē faciēdo ipsum vaporē ⁊ extrahēdo ipm a loco in quo fuit detēt⁹ scz parte post ptē donec assidnatiōe illi⁹ opatiōis finiat illud qđ ex eo remanet fortitudine sue caliditatis sicut castoreū. ¶Et abstersiua quidē est medicina cuius ꝓprietas ē ut moueat humiditates viscosas ⁊ cōgelatas ab orificijs pozoz in superficie membri ita ut elonget eas a loco sicut aqua mellis. Dicit aūt medicia absterstua cēntialit lenit naturā ꝙ in ea nō sit virtus solutiua. Et oē amarū est absterstiuū.

¶Exasperativa vo est medicina q̄ ponit superficiē membri diuersarū partiū in latitudie ⁊ pfunditate: aut ꝓpter fortitudinē ⁊ tractiōis sue cū spissitudine substātie sue ꝑm q̄ ꝓmissū ē: aut ꝓpter vehemētiaz sue acuitatis cū subtiliatōe sue ⁊ secat ei ⁊ destruit eāli tas: aut ꝓpter sua ꝙ absterstionē a superficie aspera i principio uel i radice plana ꝓ accūs: quū cū abstergit a mēbro grosse cēntie cuius superficies ē aspera: ⁊ partium sirus diuersius hūiditatē viscosā currēte super eā ⁊ facientē puenire superficiē extranea planā egredi tur asperas plima ⁊ pcedit. Et hec medicina ē sicut cozona regia. Et magis manifesta opatio ipsi⁹ i ex asperādo nō ē nisi i oib⁹ ossib⁹ ⁊ cartilaginib⁹ ⁊ minus manifesta in cute. ¶Aperitiua aūt est medicia cuius ꝓpetas ē ut moueat mām exītem intra cōcauitatē meatuū ad exteriora: ut remādere faciat cōcauitatē meatuū aptā. ⁊ hec qdē est fortior absterstiua sicē petroselinū. ⁊ ipsa quidē nō efficit hoc nisi qz ē subtilis ⁊ resolutiua: aut qz ē subtilis ⁊ incisiua: ⁊ tu scies intētionē incisiue ia: aut qz ē subtil ⁊ lauatiua. et scies intētionē lauatiue post. Dē aūt acutū ē apitiuū ⁊ oē amarū subtile ē apitiuū ⁊ oē subtile liquidū est aperitiuum cum ad caliditatem aut ad equalitatem declinat: ⁊ oē subtile acetosū ē apitiuū. Mollificativa ē tua vo medicia ē cui⁹ ꝓprietas ē ut ponat cēntiā mēbroz habētiū spissos pozos leniorē caliditate ⁊ humiditate sua ⁊ accidit ex hoc ut pozi fiāt latiores et expulsio superfluitatū que in eis cōtinent facilior sicut emplin de aceto ⁊ scie lini. ¶Maturativa vo ē medicina cui⁹ ꝓprietas ē ut acgrat humoꝝ digestiōez qm calefacit cū equalitate ⁊ in ipsa ē virtus ꝓtractiua retinēs humorē vsquequo digerat ⁊ nō resoluatur laboriose ⁊ sepetur hūidū ipsius ab eius sicco ⁊ est adustio qz facit adustio ut separet. ¶Et digestiua ē cuius ꝓprietas ē ut acquirat cibo digestionez ⁊ tu tā scirusti illud in his que ꝓtercierūt. Frāgens aūt vē tositates ē illa cui⁹ ꝓprietas ē ut cēntia cōficiat nēto sitatis subtilē acreā ꝓpter caliditatē ⁊ desiccatōem suā: ꝙre resoluit ⁊ fugat ab eo i quo retēta erat sicut semē rute. Et incisiua ē medicina cui⁹ ꝓprietas ē ut penetret subtilitate sua in id qđ ē inī duas superficies scz hūoris viscosi ⁊ superficiē in qua ē inuiscat⁹ et removet ipsū ab ea: ⁊ ꝓpter hoc aduenīt ꝓtib⁹ eius superficies diuerse operatōis ꝓpter ea qđ ipa separatas q̄

re sit facil expulsio earū a loco i quo fixe erāt sicut sinapis ⁊ oxymel. Et cēlina qdē opposita ē viscose facieī adhere. sic resolutiua ē opposita i grossatiue. et subtiliativa opposita ē ispissatie. Et nūerāt vnāquāq; eaz ⁊ dissimiliter ex ea que cōparē cibi i rememoratione ⁊ non est quidem conditōnis ineisiue ut efficiat in essentiam humoris aliquid: scz in continuatione eius ⁊ fortasse separat ipsum in partes: ⁊ vnaquāq; ipsaz est secundum similitudinem essentie pāne.

Attractiua vero est illa cuius ꝓprietas ē ut moueat humiditates ad locum cui obuiat. ⁊ illud est ꝓpter subtilitatem sui ⁊ caliditatem suam sicut castoreum.

¶Et medicina vehementis attractionis est ea cuius ꝓprietas est ut moueat hūiditates ⁊ extrahat eas ex profundo ⁊ est cōferens valde sciatice passioni ⁊ doloribus iūcturaz profundarum emplāta post purgationez ⁊ p eam euelluntur spine ⁊ sagitte ex locis in quibus retinentur. ¶Mordicatiua vero medicina est in qua est qualitas penetratiua valde subtilis faciens ꝓpuenire in continuitate sepationez plurimi numeri inordinati situs parue quātitatis quare vna quaq; eaz non sentitur singulariter scz sentitur totum quali dolor vnus sicut emplastruz sinapis cū aceto ⁊ acetum ipm. ¶Sed rubificatiua est medicina cuius ꝓprietas est ut calefaciat membrū cui obuiat fortiter: ita ut ad ipm vehementi attractione sanguinem attrahat puenientem ad eius exteriora: ⁊ rubefaciat ipm: ⁊ hoc est sicut sinapis ⁊ napellus ⁊ calamentum. ⁊ medicine rubificātes efficiunt opatiōnē cauterizationi propinquam. ¶Pruritū autem faciens est medicina cuius ꝓprietas est ꝓpter acuitatez ⁊ calefactionem sui ut attrahat ad pozos humorem mordicativum paruum faciētem ⁊ non pueniente ad hoc ut exulceret. ⁊ quāq; adiuant ipm spine. pilose duroz corpoꝝ non sensate sicut kebikengi.

¶Et ulcerativa quidē medicina est cuius ꝓprietas est ut consumat ⁊ resoluat humiditates continuantes inter partes cutis ⁊ attrahat materiam malaz ad eam: ita ut puemat vicus sicut anacardus. ¶Sz adustiua est medicina cui⁹ ꝓprietas est ut resoluat subtile qđ est in humoribus ⁊ membris ⁊ faciat remanere cinereitatem eoz sicut euforbium. ¶Et corrosiua est medicina cuius ꝓprietas est ut resolvat et consequatur ex eius resolutione ⁊ ulceratōne quatenus de substantia carnis minuat sicut flos eris.

¶Rumpitiua autem medicina est cuius ꝓprietas ē ut cum humorem inuenit lapideum minoret ptes ei⁹ ⁊ conterat eas sicut saxifragia sicut lapis iudaicus ⁊ reliqua. ¶Putrefactiua vero est illa cuius ꝓprietas est ut corrūpat complexionem spūs pueniētis ad membruz ⁊ complexionez hūiditatis mēbri ei⁹ cum resolutione ita ꝙ non est conueniens ut fit ps illius membri ꝙ non pueniat ad hoc ut adurat ipsuz ⁊ corrodat ⁊ resoluat humiditatem eius. immo dimittit in ipo hūiditatez eius corruptam in qua agit nunc calor innatus ⁊ putrefit ⁊ huiusmōi quidē ex emplū est arsenicū ⁊ gūma ruthe agrestis. ¶Cauterizativa aūt est medicina q̄ carnem corrodit ⁊ cutim aduritita q̄ indurat ⁊ exsiccat eaz ⁊ ponit ibam ꝺli adustam: ⁊ fit substātia illius cutis obstaculū meatuū humoris currētis: aut electio i facie ipi⁹ ⁊ noiatur escara ⁊ administrat in retētione sāguinis ex arteriis capitis fluentis ⁊ his silibus: sicut draganti ⁊ colcatar. ¶Excoriativa aūt est medicina cui⁹ ꝓprietas ē ꝓpter nimietatē sue absterstionis: ut abstergat ptes cutis corruptas sicut costus ⁊ aristologia ⁊ oīne qđ cōfert morphee ⁊ panno ⁊ silibus. ¶Infrigidativa vero nota est. ¶Et cōfortativa est medicina cui⁹ ꝓprietas est ut tempet essentiā mēbri ⁊ cōplōem eius donec ꝓhibeatur accipe superfluitates ad ipm effusas ⁊ impedimēta aut ꝓpter ꝓprietatē que est in ea sicut terra sigillata ⁊ tyriaca: aut ꝓpter eqlitatē cōplonis sue ꝙre infrigidat illud qđ est calidius: ⁊ calefacit qđ est frigidius ꝑm qđ vtrum est gal. de oleo rosaceo.

¶Repercussiua vero medicina est cōtraria attractiue ⁊ ē medicina cuius ꝓpetas ē ꝓpī frigiditatē suā ut i mēbro faciat ꝓuenire frigus ⁊ inspisset ea et cōstringantur pori ipius: ⁊ frīgat caliditas eius attractiua ⁊ cōgelet illud qđ ad ipm currit ⁊ inspissat ipm ⁊ ꝓhibeat ipm ne ad mēbz currat ⁊ ꝓhibeat mēbrū a receptō ei⁹ sicut solatrū in apatibus. ¶Et ingrossatiua ē contraria subtiliative: ⁊ est medicina cuius ꝓprietas ē ut faciat essentiā hūiditatis grossioze: aut cōgelādo ipam: aut inspissando: aut pmiscendo.

Crudū vero faciēs cōtraria est digestiue ⁊ maturatiuo: ⁊ ē medicina cuius ꝓprietas est ut sua frigiditate destruat opatiōem caloris innati ⁊ ēt extranei in cibo ⁊ hūoꝝ ita ut remaneat indigestus ⁊ non coctus. ¶Et stupefactiua est medicina frigida ex infrigidatōe cuiuscūq; in mēbro facit. puenit ut ponat substātiam spūs deferētis ad ipm virtute motus ⁊ sensus frigidam in cōplone sua ⁊ grossaz in substantia sui: ꝙre nō vtūtur eoz virtutes aiales: ⁊ resoluit cōplexio mēbri. ꝓpī illud: ⁊ non recipit impressionem virtutū aialū sicut opiū ⁊ hyusqamū ⁊ lactuca ⁊ papauer nigz ⁊ mādragora ⁊ silia eis. ¶Humectativa aūt est nota. ¶Et inflativa est medicina in cuius substātia ē humiditas extranea grossa in q̄ cū calore innatus opat nō velocit resoluit scz cōvertit in vētositatez sicut sunt faseoli. ¶Et omnia in qb⁹ est inflatio sūt faciētia soda nocētia oculis. ¶Et medicinis vero ⁊ cibis sūt quoꝝ hūiditatē prima resolvit digestio ad vētositatē ꝙre fit inflatio eoz in stomacho ⁊ resolutio iflatōis eoz in ipo ⁊ in itestinis. ¶Et ex eis sunt quoꝝ hūiditas superflua q̄ est in eis. ⁊ ē mā inflationis nō patit in stomacho aliquid donec ad vēas vadat: aut nō patiunt in stomacho totalit scz ps eoz ⁊ remanet ex eis q̄ patit in venis. ⁊ ex eis sūt q̄ patiūt totalit in stomacho ⁊ cōvertunt in vētositatē: scz nō resoluitur p seipm sua vētositas in stō imo penetrat ad venas ⁊ vētositas ei⁹ remanet in stō. ¶Et vsr qdē cū omni medicina ā q̄ ē hūiditas superflua ēnea. ꝓpī illud qđ ei⁹ mīscet ēinflatio sīē zinzib ⁊ semē eruce.

Et ois medicina cuius est inflatōem facēn venis ē utrilis mēbri inflatiua. Lauatiua vo ē ois medicia cui⁹ ꝓpetas ē ut abstergat nō vtute agente in ipa: scz

ōtute patiēte quā innat mol⁹. Et significo p ōtute patiētes hūiditatē: p motū significo cūrū: currens enī sbile cū uadit sup orificia venarū lenit hūiditatē sua supfluitatē: ꝛ remouz eas suo cursu sicut aq̄ rigat ꝛ aq̄ cucurbite. Sozdicās vo vlcera ē medicina humectatiua q̄ pmittit humiditatē vlcerū ꝛ facit eas plures ꝛ phibet deliccatōem ꝛ solidatiōnē. Lubrificatiua aūt est cuius ꝓprietas est ut humectet ūpficiem corpis obuiātis meatui ꝛ retēti in ipo: ita ut rem oueat ipm ab ea ꝛ faciat ptes eius susceptibiliores cursus ꝓpter lenitatē earꝫ acgsitā p ad mixtionē eius. deiñ moueat a loco suo grauitate sua naturali ꝛ virtute expulsiua sicut ꝑma i solonē sua.

Planatia vero est medicina ꝓiscosa cui⁹ ꝓprietas ē ut dilatet sup supficiē mēbri asperi dilatatiōe plane supficiei ꝛ fiat manifestū illi⁹ corpis p eā planū rete alsperitatis: aut currat ad ipm humiditas dilatata hac extēsione. Et deliccatiua q̄dez medicia est q̄ sumit hūiditates sua resolutiōe ꝛ subtiliatione.

Lōtractiua vo medicina ē q̄ facit euenire in membri ptib⁹ supfluū motū currētē ad aggregatōes ut ispissentur in suo situ: ꝛ opilētur ꝛ meatus. Sed expressiua ē medicia ex q̄ puenit ꝓpterea q̄ contrahit ꝛ aggregat ptes ad hoc ut necessario faciat puenire hūiditates ſbiles ſtātes in vacuitatib⁹ earꝫ ad ꝓpelsionē ꝛ sepatōem.

Opilatiua aūt ē medicia sicca q̄ retinet ꝓpter sui spissitudiez ꝛ siccitatē: aut ꝓpē suaz gluttinationem in transitu. ꝛ facit euenire in ipo opilationē. Loglutinatiua ē medicina sicca in qua est humiditas pauca ꝓiscosa q̄ adheret super orificia ꝛ opilat ea: ꝛ tenet materiam currētē. Omne aūt cur rēs lubricū cū in ipo opat ignis fit conglutinatiuū opilatiuū retentiuū.

Consolidatiua ē medicina q̄ exiccat ꝛ ispissat hūiditatē stantē int duas superficies vulneris ꝓpiquas ita ut cōuertātur ad conglutinatōem ꝛ viscositatem ꝛ adhereat vna earꝫ alteri, sic̄ sāguis draconis ꝛ aloes.

Carnis vo generatiua ē medicina cuius ꝓprietas ē ut pmutet sāguinem supueniētē vulneri i carne ꝓptea q̄ equat cōplonē eius ꝛ coagulat ipz cū exsiccatione. Et sigillatia ē medicina exliccatia q̄ exliccat supficiē vlneris ita ut fiat cortex super ipam custodiēs ipam: ex nocumentis usq̄ quo generetur cutis naturalis.

Et ē omnis medicina equalis in dusb⁹ actiuis exsidēs ablq̄ mordicatione.

Medicina vero ꝓniciosa ē medicina que cōuertit cōplonē ad corruptōez supflui corrūpētē sicut cuforbiū ꝛ opiuz.

Et venenuz est medicina q̄ corrūpit cplonē ad corruptōez nō cū ꝓportate q̄ est in ipo sicut napellus.

Albezahar ūt ꝛ tyriaca sūt oēs medicie q̄z ꝓprietas ē ut cōseruēt sanitatē ꝛ virtutē in spū: ut ex eis expellat nocumētū vēeni a se ꝛ quasi nomē tyriace artificialib⁹ dignius cōuenit. ꝛ nomē albezahar singularib⁹ ca dentib⁹ ꝑm naturā dignū.

Et videt q̄ vegetabilia ꝛ mineralia ex artificialib⁹ dignius nomē tyriace sumāt. mineralia nomē albezahar. ꝛ videt etiā q̄ non sit int ea magna differētia.

Solutiua aūt ꝛ ꝓuocatiua ꝛ sudoris eductiua sūt note.

Omnis vero medicina in q̄ solo ꝓpriū cū cōtractiōe sicut hermodactulus ē cōfercēs meatū mate. in dolorib⁹ incurarū q̄m virtus solutiua incipit ꝛ attrahit māz ꝛ ⁹tius cōtractiua incipit ꝛ cōtrahit meatū materie ꝗre non redit ad ipsum materia neq̄z succedit ei alia.

Omis medicina resolutiua in qua est contractio est equalis ꝛ confert mollificationi ūicuraz ꝛ spasmo earꝫ apostematib⁹ phlaticis. ꝛ cōtractio ꝛ resolo in vnaq̄q̄z earꝫ conferit in exsiccando.

Luz ergo aggreganturcontractio ꝛ resolo sit fortior siccitas.

Medicine vero solutiue ꝛ prouocatiue ꝑm plurimuz sunt prohibentium opationuz, nam ꝓuocatiue ꝑm plurimum exsiccant feces.

Et medicine in quib⁹ aggregant virtus calefactiua: ꝛ virt⁹ infrigidatiua sūt inuatiue valde in apatib⁹ calis q̄ñ ad statū suū puenūt q̄ñ ipe ꝓpterea q̄ ꝓtrahūt repcutiūt: ꝛ ꝓpterea q̄ calefaciūt resoluūt.

Et medicine in q̄bus aggregatur virtus tyriace cum frigiditate sūt inuatiue ethice uehemēter.

Et ille in q̄bus aggregat virt⁹ tyriace cū calitate ꝑierunt frigiditati cordis pluſq̄z alie.

Virtus aūt q̄e diuidit ꝛ ponit vnāq̄q̄z cōplexionem ad partem quam meretur: ita vt nō ponat virtutem resolutiuam in partem materiei que effunditur ad membrū neqz infrigidatiuam in latere materiei effuse ab eo est natura docta obedire creatoi sublimi ꝛ glorioso.

Capitulū quintū de iudicijs ārundam' medicinaz extrinsecis.

Edicinis accidūt iudicia ꝑm dispositōes q̄ eis euenūt p artē. ꝛ ille qdem sūt sicut decoctio ꝛ constrictio ꝛ adustio cū igne ꝛ ablutio ꝛ gelatio in frigore: ꝛ positio in ꝓpinquitate aliarū medicinaz. Sūt enī medicine quaz iudicia alterantur p illud q̄d eis accidit ex ſtis dispositionibus: ꝛ q̄ñ alterant eaz iudicia ꝓpterea q̄ alijs permiscentur medicinis quāuis de hoc loqui sit conueniens in compositione medicinarum.

Dicimus ergo q̄ medicinarum sunt quedam ſpissa habētes corpora ꝗre suas virtutes in decoctōe nō amittūt: nisi numiuz in decoquēdo eas laboretur sicut radix capparis ꝛ aristol. ꝛ zedoaria: ꝛ q̄ sūt illis silia.

Et earum sunt quedam medicine equates quibus mediocris sufficit decoctio: ꝛ si in eis violenter laboretur resoluentur earum virtutes. ꝛ recedent sicut semina vinam pronocantia ut sticados ꝛ sibi simi lia.

Et ex eis sunt medicine in quarum decoctione non pertenitur ad decoctionem equalem: ímo modica eis sufficit decoctio: quare si addatur vltra seruoꝛem primo ebulitio vna resolūtur earum virtutes: ꝛ separentur cum decoctione ꝛ non remanet eis impressio sicut epithymum. nam cum eius decoctio sit multa destruitur eī⁹ virtus omo.

Et ex medicinis sunt quedam quarum virtus ꝓpter contritionem destruitur sicut scamonea: quare oportet vt vltima facilitate conteratur ne ex contritione calidicas eam consequatur corrumpens eius virtutem.

Prime ꝑterea gūmarum sūt huiusmodi. ꝛ ipaz quidē resolutio in humiditate conuenientioꝛ est ꝗ cōtritio. Et oium mediciarū quarū ⁹tritōe supfluebolozat opatōes destruūtur. ſi enī quotiēsciqz mi nozat corp⁹ virtutē suā ꝑm qualitatē suā ꝛ ꝑm proportionē minoratiōis ei⁹ seruat: imo possibile ē ut diminutis corpis pueniat usq̄z ad terminū. ne post ipsū corpus aliquid sue opationis que sibi ꝓpria ē agat q̄ñ nō ē neccāriū q̄ñ virtus alicuius corpis facit motū aliquē: ut medietas illius corpis moueat illud quod est motū ab eo oino: sicut decē homines mouēt onus aliq̄d in die vno p miliare vnū. Nō ergo ē neccāriū ut quiqz moueat illud aliquātulū: neqz q̄ ipm moueat p medietatē miliaris: neqz medietas ill⁹ oneris ita iā sūt singularis ut quinqz singulare eā assumāt ꝛ naleāt ipsi⁹ facer pmutatōez Immo possibile ē ut ſuscipiēs pmutatōem nō patiatur a medietate ōtutis penit⁹ eā ipsū est cū singularitate id quod ē cū totalitate ꝛ medietas ei⁹ nō est recipiēs a medtate illa⁹ qd recipit in singularitatis dispositōe q̄ñ ē cōtinua cū medietate altera nō ꝑparata ad hoc ut moueat ab ea singulariter pp hoc quonēscūqz minoraz corp⁹ medicie ꝛ minoraz ōtus inuenit paciēte in minore ſbi ſili. neqz etiā oz ut hoc cū quātitate ꝓportōis sue minoratiōis efficiat i paciēte a toto oio opationem ſz quidaſdā videat q̄ ꝓpter minoratiōem nō destruat forma ꝛ virt⁹. ſz eoꝛ ōba i ꝓpositis sūt vicinioꝛa ad hoc ut eoꝛ incrudelitas ures nō sumat. Et medicine quidē cū aliquā opationē hūt ſi in earū ⁹tritōe supflue elaboꝛet. possibile ēt ad spēm alterā opatōis pmutētur. nā verbi gzā si poterēs sunt in euacuādo humoꝛe aut feꝛe deficiunt ad hoc ꝛ fiūt euacuātes aquositatē ꝓpter calꝫ virtutis earū: ꝛ q̄ñ ipse ꝓpter puitatē suā fuit magis penetrātes. quare velociter puenūt ad mēbꝛ aliud a mēbꝛo in quo stāt cū sūt magne: ꝛ ꝓcdit opatio ab eis. ꝛ in ipso sicut narrat gal' sibi accidisse. Jngt enī supflue ⁹tiui cyminū ꝗre pmutatī ē ꝛ factū est vrine ꝓpuocatiuum cū ꝑius fuerit in natura sui solutiuū necessarie. Oz ergo ne ad ſmū pueniat i cōterēdo medicinas subtilis substātie. imo nō oportet ūt ad ſmū pueniat nisi i ꝓterēdo medicias spisse ꝛ ꝓprie cū est volūtas ut earū penetratio pueniat ad finē elongatiōis: ꝛ sūt spisse difficilis motꝰ sic medicie pulmōis cū sūt facte ex corallo ꝛ margaritis ꝛ lapide scedeniaz ꝛ que illis ūt lilia. Judicia vo adustiōi sunt ūta. na ex medicis sūt quedā que adurūtur ut virtus earū minoꝛetur: ꝛ quedā sūt q̄ nō adurūt ut virtus earū augmēteť. Et oēs quidē medicine acute subtil ſbe. aut cōlis cū aduruntur minuntur earū caliditas ꝛ ipsarū acuitas: ꝓpt illō q̄d ex ſba ignea resolui infixa i eis sicut attrimētū ꝛ colcotar. Medicinis vo quarū ſba ē ſpissa ꝛ ipsarum virtus ē nō acuta neqz calida adustio acquirit ōtutē calidā sicut calx. Jsta enī fuit lapis in quo nō fuit acuitas: cū ergo adurit cōuertit in acuitatē. Et edicina vo ꝓpter vnū quiqz accidētiū aduritur aut ut frangat de eius acuitate. aut ut aggrat acuitatem aut subtilietur ſba eius spissa: aut ut ꝓparet ad cōterendū: aut ut destruat malitia que ē i eius ſba. Exemplū ꝑimi est attrimētū ꝛ colcotar. exēplū secūdi ē calx: exēplū tertij est cācer ꝛ comu ceruinū q̄d aduritur. exemplū quarti est sericū. nā ipm administratur in cōfortādo coꝛ. ꝛ si administret incisū ē etiam cōuenietius ꝗ si administret adustū: sed q̄n incisū nō sequit minoratiōnē ptiū sufficiēte nisi cū laboꝛe adurit: exēplū quinti est adustio scorpiōis in intētione administrationis eius ad lapidē. Ablutōis aūt iudicia sunt q̄n remouet ab oi medicia illud q̄d ei pmixtū est de substantia acuta subtili. ꝛ sedat illud i ea ꝛ temperat ipam.

Et sūt ex eis quas infrigidat post caliditatē supfluā. Et ꝓpterea ablutio ab omni medicina terrea remouet igneitatē quam ab adustione acquisiuit sicut calx abluta: remanet enī temperata ꝛ auferet eius adustio.

Et sunt ex eis in quibus non est intentio eius in infrigidatione tñ immo intentio eius est possibilitas minoꝛādi ptes earꝫ ita ut ad ultimū finē pueniāt sicut ablutio cutis in aqua.

Et ex eis sūt que abluuntur ut remoueatur ab eis virtus que nō placet sicut ſmū studiū in abluēdo lapidē armenū ꝛ azuli: ita ut separet ab eis ōtus nauseatiua.

Lōgelatōis aūt iudicia sūt quoniā in omni medicina congelata virtus subtilis destruitur ꝛ aditur frigus sicut est frigide substantie.

Dicinatus vero iudicia sunt quoniam medicie aliquando acquirunt per vicinitatem qualitates extraneas ita ut resoluantur earum operationes. Nā multe medicinarum frigidarūz fiunt calide ímpelsionis ꝓpterea q̄ acquirunt ex vicinitate aſe fetide ꝛ euforbij ꝛ castoꝛei ꝛ minthi qualitatem calidā.

Et plurime medicinarum calidarū facte sunt frigide ꝑpressionis ꝓpterea q̄ adepte sūt ex vicinitate canfoꝛe ꝛ sandali qualitatem frigidam. oz ergo ut scias hoc de esse medicinaz ꝛ aliena genera diuersa quarundam a vicinitate aliarum.

Judicia vero permixtionis sunt quoniam medicinarū operationes q̄z fiunt fortes ꝓpter permixtiōem: ꝛ q̄z destruuntur ipsaz operationes ꝓpt admixtiones ꝛ quandoq̄z rectificantur ꝛ remouentur ipoxum malitia.

Exemplum ꝑimi est quoniā quedam medicine sunt in quibus est virtus solutiua: ſz tamen indigent virtute adiuuatiua: cum in ipsaz natura non sit adiutoꝛium forte.

Cum ergo eis adiutoꝛium associatur operantur foꝛtiter sicut turbit. inest enīz virtus solutiua: sed ipsa est debilis quare resoluere nō potest.

Euacuat ergo quod ꝓsens est ex subtilis ꝓhlegmate.

Cum ergo ei associatur zinziber solvit cum adiutoꝛio sue acuitatis humoꝛem viscosuz plurimum vitreum: ꝛ fit velotioꝛ eius simili.

Et simili epithymum tarde solutionis est cuz ergo associatur ei piper: ꝛ medicine subtiles ſcluit velociter q̄ñ ipe adiuuant ipsum in solvendo. silr in reubarbaro est virtus cōtractiōis fortis: sed tamē cum ea ē

virtus aperitiua minuens eius operationem. Si ergo permisceatur cum dolo armeno. aut cum acatia contrahit vehemẽtem. Et quandoq; permiscentur ut penetrare faciat & repellant sicut crocus permiscetur cum rosa & croco & corallo: ut faciat ea penetrare ad cor. Et quandoq; permiscent eas, ppt contrarium illius sicut semen raphani permiscetur cuz ſublutiuis & penetratiuis ut retineat ea in epate tanto spacio quo cõpleatur in ipo operatio que invenitur: qñ ipe cũ in epate ſubtilitate ſua penetrat pertransiit velociter ante pplemẽtum operationis: semen ergo raphani quenit ad vomitũ quare figitur ad illud qđ ad venas mouetur p̃ contrariũ. Ille autem q̃ destruitur, ppter cõmixtionem sunt sicut si sint due medicine vna efficacies operationẽ: ꝛ̃ duabus potẽcijs cõtrarijs: aut quasi contrarijs: tunc bene aggregatur si tingat q̃ vna eaz antecedat ad operationẽ ſuã efficiet opationẽ: & si non antecedit vna eaz ad aliã, phibent ſe sicut viola: etenim soluit leniẽdo myrabolani soluit exp̃mendo & inspissando. Cũ ergo supeniunt materiei ambox opatiões destruũtur: vel destruit ſe ſi myrobalani antecedũt deiũ cũ supenit viola nõ inest alicui ipox opatio. Et si antecedat viola & leniat deinde supueniãt myrobalani & exp̃mant erit opatio fortior. Tertij vero exẽplũ ſũt aloes & bdellũ & dragagantũ. Aloes enī soluit & mũdat intestina: ꝛ̃ ramẽ excoriat & aperit venaz orificia. Cũ ergo associat ei dragagantuz & bdellũ ꝛ̃glutinat dragagantũ quod abiecit aloe & cõfortat bdellũ venaz & est incolume. Isti vero sunt canones & exẽpla iuuantia ad cognoscendas naturas medicinarũ & eaz administrationẽ.

Capm. vi. de collectiõe medicinarũ & ipsaruz cõseruatione.

Medicinaz alie sunt de plãtis: alie de mineris: alie de animalib9. Earuz vo q̃ sunt de mineris meliores sũt q̃ sunt de mineris quibus cognoscitur sicut calcadis cubrulit: & attrimentũ carmenti: deinde sũt mũde a permixtione extranea: imo sit illud quod collectuz est in ipsa pura substantia de suo genere nõ fractuz in suo colore et gustu qui sunt ei, ppie. Eaz vero que sunt de plãtis: alie sunt folia: alie semina: alie radices: alie virge alie flores: alie fructus: alie gũmi: alie tota plãta sicẽ est. Folia aũt colligere oportet postq̃ integre incipiunt habere quantitatẽ quã debẽt & remanent fm formã anteq̃ ipsox color alteret & frangal nedum q̃ cadant & attrita sint. Sed semina sunt colligẽda postq̃ ipox terminus figitur & exsiccatur ab eis cruditas & aquositas. Et radices sumẽde sunt cũ casus folioꝝ tps ẽ. Flores vo colligere oportet post apertionem integrã & ante extenuationẽ & casũ. Sz virge sunt colligẽde cũ iam ad integritatẽ pervenerint & nõ inceperint extenuari & cõtrahi. Et fructꝰ quidem ſũt colligẽdi postq̃ finitur cõplementũ eoruz & anteq̃ sint p̃parati ad cadendum. Illud vo qđ sumitur totũ oportet ut sumatur fm vigorẽ ſuum. & que ipius semina terminum futuri ſũt cõsecuta. & quotiescũq; radices fuerint minus contracte & virgeminus extenuate. & semina pinguiora & plus plena: & fructus solidiores & ponderosiores erunt meliores: & non excusat magnitudo cum extenuatiõe & arefactione: sed si est cum pondere est valde melior. Ille preterea que in claro aere colliguntur sũt meliores collectis in dispositõe humiditatis aeris & vicinitatis temporis pluuie. Silueſtres quoq; omnes domesticis sunt fortiores & minoris quantitatis fm plurimum. & de silueſtribus montane sũt fortiores. Et ille quarum collectionis loco sunt vẽtoſa sublimia sunt fortiores alijs. & ille hore collectionis quarum pluuia non defuit sunt fortiores eis quibus defuit pluuia in tempore quo debuit. & totum hoc fm plurimum & quotienscũq; fuerit earum color magis tinctus & sapor magis apparens & odor fortior erunt fortiores in genere suo. Eliminus herbe debilitantur post duos aut tres annos nisi medicine numerate que excipiuntur sicut duo hellebor. ipsi enim ambo longiox tempore permanent. Summe vero colligende sunt post congelationem & post exsiccationẽ preparatam pulverizationi. & virtus plurimarũ earum non remanet post tres annos & propue euforbij. veruntamen fortiorum cuiuscunq; ordinis spacium durationis prolongatur fm ipsarum bonitatem. Cum autem recens desicit fortis proculdubio stat duplum veteris debilis loco eius in omnibus. Silas vero que sunt ex animalibus assumere oportet ex animalib9 viuentibus tempore veris & eligantur animalia sanioꝝ corpora habentia & integriora mẽbra: & oportet ut quicquid de eis tollitur tollatur cum decollata sunt. & caueatur ne illud quod assumitur sit ex aliis quam mortuis ab egritudinibus eis accidentibus.

Isti ergo sunt canones vniuersales quos apud medicum preparatos esse oportet in esse medicinarum singularium. Nunc vero in secundo tractatu incipere volo. Loquamur ergo de naturis medicinarum singularium, a nobis cognitarum. & earum quarum cognitio nobis possibilis erit consequamur earum impressiones: attendendo signa in eis vera. & dimittemus narrare medicinas de quibus nihil nouimus nisi nomina tm̃. & ordinabim9 areolas predictas cum suis coloribus. Et significabimus in primis numerum egritudinum cuiuscq; tabule & fm tincturam cuiuscũq; egritudinis cum voluntate dei excelsi & bonitate ipsi9 auxilij.

Tractatus secundus libri secũdi verba principis aboali.

Iam significaturus in tractatu primo ordinem areolarum quas ordinauimus. Et nos etiam volumus hic afferre illud qđ significant res cadẽtes in oareola & tincturas q̃ sunt eis ppe. Ereolaz aũt triũ pmaz res appentes sũt. In illis vo q̃ sunt post eas. s. que indigẽt distinctione capitulox

et tincturaz nõ existimes nos voluisse sudere in investigatõe numeri eox qđ numeranda9. nos enī nõ secim9 illud: sed attulimus qđ inuenimus in capitulis medicinaz singularium quas narrabimus de iuuamentis & de iudicijs sibi propijs Et areola pma ius sume quã ingrediunt tincture est areola opationum & propietatum.

Sarcolis: spissa: viscose, exsiccatiua: subtilia tiua: inspissatiua: ꝛglutinatiua: exasperatiua: inuisicatiua: & resolutiua: absterciua: applanatiua: apitiua: orificia venaz: laxa facies: inciliua: disrupens ventositates: attractiua: mordicatiua repcussiua: mũdificatia: sedatiua doloꝝ & ẽ, phibẽs effusionẽ materiez: rubificatiua puritũ facies: vlceratiua: corosiua: adustiua: recticatiua putredinis: putrefactia: cauterizatiua: roboratiua: digestiua cruditũ facies shipefactiua: opilatiua laxi & rari inflatiua lauatiua lubrificatiua: exp̃ssiua: ptractiua: exictiua: clarificatiua ſanguis ſudoris, prouocatiua: retẽtiua ſanguinis retentiua ſudoris: laudabil' chimi: vitupabil' chimi: expulsiua nocumẽti cibi mli nutrimẽti pauci nutrimẽti pfortãs mẽbra: pfortãs vlcera mali humoris puertãt ad malũ hũorẽ pfert egritudib9 melie generat melancholiam generat choleram citrinam generat phlã expellit nocumentũ phl'atis pfert semibus opationes extranee: opatio ei9 in aere facit penetrare solutiua.

Areola decorationis.

Undat: contur bat: remouet sahafat: pfert morphee & sordib9: & albaras facit, puenire albaras ipetigini pãno lẽtiginib9: facit euenire pannũ & lẽtigines vestigijs vlcez vestigijs variolaz fissuris labij fissur] faciei & capillox rubificat colorẽ pfert fissuris pedũ. Eradicat barulos verrucas odoꝝ ascellaz & corpis: lepraz facit possidẽ lepraz extrahit furculos & sagittas & spinas: abluit dentes: eradicat dentes & odoꝝ narium fetoꝝ facit possidẽ fetorẽ anhelit9: impiguatiua facit macrescẽ: pediculꝰ facit pediculos: pfert panaritio: dentib9 maturꝰ vnguis tortis vnguib9 corrosis punctis albis in eis custodit mãmillã & testiculũ facit bonũ colorẽ: anheliũ efficit bonũ: denigrat capillos: dealbat capillos: plõgat: magnificat: rubificat: pfortat: incrispat: applanat: findit: phibz fissurã: tyrie alopitie: pstratõi phibet caluitiũ facit cadere facit caluitiũ abradit facit nasci capillos.

Areola apostematũ & bothoꝝ.

Postematib9 calidis apostematib9 frigidis apostematib9 intrinsecis phlomi & apostematib9 fluxus inflationi: cãcro apostematib9 duris scrofulis assuch adubeleth: intioꝝb9 herisipile formice esse: dcludatoib9: vesicis: igni persico: pestilẽtie ambulative: apostematib9 vlcerosis: alaseph bothoꝝ: & lacteo: apatib9 neruoꝝ: apatib9 lacertoꝝ apatib9 q̃ sunt sub auris: apatib9 sub ascell' ramici aquose ramicie intestinis: ramici venenose: apostemanibus epatis apostematibus splenis: apostematibus stomachi: apatib9 veretri: apatib9 mficis: apatib9 vesice: apatib9 mãmillaz: apatib9 testiculoꝝ: apatib9 renũ: apatib9 sciteris: gnãt apata cala: gnãt apata flura: gnãt apata dura: gnãt cancrũ.

Areola vulnez & vlcerum.

Vlcerib9 ambulatiuis: vlcerib9 malignis vlceribus vetustis: vlcerib9 sordidis: sordidat vlcera fistul' pfert colubrele psolidat: generat carnem destruit carnem augmẽtatam sigillat confert scabei & puritui scabiei: vlcerose scabiei melancholice adustioni ignis: estiomeno: vlcerib9 lacteis: pustul'oris: putrefactioi mẽbroꝝ: igni plicosis9: lenit escaras infixas in mẽbris

Areole instrumentoꝝ iunctuzaz.

Dolori iũcturaz duritiei iuncturaz. Egritudini iũcturarũ frigide delicat neruos pfortat nervos apostemati neruorum corrosioni neruoꝝ vlceribus neruorum nocet neruis doloribus dorsi sciatice casui percussioni spasmo tetano alcuzez paralysi tremori dislocationi ramicibus rupturis doloꝝ dislocationis doloꝝ pedis podagre facit egre cozticesossium.

Areola membroꝝ capitis.

Odit calide soda frigide enigranee galee nocet cerebro debili facit soda confortat caput augmentũ facit in cerebro purgat cerebrũ resolvit ventositates in capite aperit opilationes cerebri tonure applie granat caput facit subet facit somnuz facit scotomiam tardat ebrietatẽ confert vertigini et scotomie confert subet confert melancholie & timori. confert manie confert epilepsie mouet epilepsiam timoꝝ puerorũ in somno & aliorũ. confert tremoꝝ: confert phrenesi calide subet alaharí: congelationi confortat coseruationẽ: facit possidere obliuiõem: confert ebrietati: pohibet ebrietatẽ: confert doloꝝ auris: confert sonitui & tinnitui: confert surditati fortí & debili: cõfert catarro & coryze confert fluxui sanguinis ex naribus facit fluere sanguinem ex narib9. facit sternutare remouet sternutationẽ pfert bothoꝝ & cula: confert egritudinibus oris: pfert fluxui salive: pfortat dentes: pfortat doloꝝ dentũ: facilem efficit eradicatõez dentũ: pfert natiuitati dentiũ infantiũ facit cadẽ dẽtes: pfert stupoꝝ is: pfert apatib9 ligue: pfert ranule: pfert vlcerib9 gingiuaz: pfert gingiuis sanguineis furfuribus.

Areola membroꝝ oculi.

Opthalmia calida opthalmia vetusta: febel vlcera lippitudini albe: albarfati: vestigia viridia varietati albugei. Exiture grossitudini cornee lachrimis attrahit lachrimas: pfortat visũ: phibet catarrũ apertioni: constrictioni aq̃ fistule: vngule: lippitudini: pservat sanitatẽ oculi scabiei & puritui: filac: pilis impedientib9: almusara: ulceribus oculi.

Areola mẽbroꝝ pectoris & anhelitus.

Onfortat mẽbra anhelitus: nocet mẽbris anhelit9 pfert apostemati9 vtrarũq; amu

gdalarum et vulue: sinautle: et squinantie: sanguisuge impedimētis anheluꝰ: asmati dilationi anheli tus aspertati pectoris: destructioni vocis: clarificat vocē facit bonā vocē tussi: tussi sicce: tussi antiq pleureli peripneumonie sanici sputo sanici: ethice: mūdificat vlcera velamis: sputo sanguis: dolori lateris: sāguini ꝓgelato in pulmōe: ꝓfortat coꝛ rectificat intellectū: malitie ꝓplexionis coꝛdis calide malitie cōplexionis coꝛdis frigide: sincopi tremori coꝛdis frigido tremori coꝛdis calido apientibꝰ māmille facit abūdare lac.

¶ Areola membroꝝ nutrimenti.

¶ Onfortat stomachū debilitat stōm. degerit malā efficit digestionē disrūpit desideriuꝫ deficit desideriū: desiderio coꝛrupto mala stō cōfert singultui: nausee facit nauseā facit angustiā eructuationi facit eructuare mollificat stomachū apu opilationes epatis ⁊ stomachi ſpat stomachū mordicat stōm lubricitati stomachi cōfert in stō facit sūi sedat sitī inflat stōm: sedat inflatiōem stōi: ꝓfert dolori stōi apati stōi: ꝓfortat epar nocet epati siccitati epatis: dolori epatis opilatōni epatis facit epar possidere opilationē apati epatis calido apati epatis frigido duritiei epatis indurat epar debilitat epar icteritie citrine icteritie nigre facit possidere ictericiam hydropisi: asciti hydropisi hispostarce hydropisi, tympaniti facit possidē hydropisim dolori splenis apati splenis inflationi splenis.

¶ Areola membroꝝ expultionis.

¶ Oluit choleras soluit humiditatē ⁊ humores grossos soluit melꝫ soluit aquositatē soluit vētositatē soluit sanguinē stringit cōfert solutioni fluxui sanguis cū egestione facit excoriationē cholirice passioni facit possidere cholericā passionē lubricitati viscerū tardat in intestinis dysenterie ⁊ vlcerib⁹ intestinoꝝ pūgitiuo dolori facit pūgitiuū dolorē tenasmon colice frigide colice cale coli ce vētose colice apostē apati intestinoꝝ ileos vmbꝰ doloꝛib⁹ viscerū feroꝛi stercoris facit fetere sterc⁹: ꝓuocat vrinā: ꝓuocat mēstruas: ꝓuocat vtrūꝫ retentioni vrine ardoꝛi vrine: distillationi vrine: lenitati vrine: nictui sanguis mictui puris: ꝓfortat renes nocet renib⁹ diabeti lapidi renū lapidi vesice apati vesice apati renū doloꝛi renū vlcerib⁹ renū vlcerib⁹ vesice scabiei vesice ꝓpuritui ei⁹ doloꝛi vesice mollificationi vesice confortat velicā nocet vesice doloꝛi matricis retinet fluxū matricis mūdificat matricē retinet menstrua. ꝓfert apatib⁹ matricis duritiei matricis: coartationi oris matricis: ꝓlocationi oꝛificij matricis calefacit matricē: ꝓstringit matricem: ꝓfert ventositatib⁹ matricis: vlceribus matricis eminētie matricis ꝓhibet impregnationē facit hereditare sterilitatē: ꝓfortat embꝛyonē: educit fetū: ⁊ deijcit ipm ⁊ interficit cū iunat ad impregnandū facit egredi secundinam: facilem efficit partū: mūdificat puꝛientem: ꝓuocat mēstrua: retinet menstrua: incitat appetitum coeundi multiplicat ſperma: minoꝛat ſperma: minoꝛat pollutionē: polutioni plurime mſtipli cat polutionem: erigit confert satyrias apostematibus veretri egressioni ani: confortat anum: confert apostematibus ani vlceribus ani: ragadijs ani fluxui sanguinis ani: mollificationi ani: hemoꝛroidibus ani.

¶ Areola febrium.

¶ Ebribus calidis: febribꝰ antiquis tempore cansonidi sinochoꝛ: ꝗrtane: quotidiane pestilentiali: ethice febribꝰ ephimeris: febri dici opi latiue febri dieī laboꝛiose febri dieī apostemose: febri antique: mediē tertiane permixte: tremoꝛi febri sincopali.

¶ Areoli venenorum.

¶ Yriaca bezahar interficit venenosa: expellit venenosa venenū medicina ꝓtiosa napello extremitati caude cerui: felli vipē hyusquiamo nigro opio. beriz: luthargyrio fugis cantaridibꝰ strāgulatoꝝ: leopardi: ⁊ ad hec: lepoꝛi marino interficit mures: moꝛsui serpentis: vipere scoꝛpioni rutele: aranee altarati infectoꝛi vulturis: moꝛsui canis: moꝛsui hois: cani rabioso draconi marino danule mugali: sagittis venificatis alpeleti: sagitte armene: felli leopardi.

¶ De Absinthio. Cap. i.

¶ Bsinthium quid est. Est semen feniculi romani et est minoꝛis acutatis ꝙ nabathi: et in ipso est dulcedo ⁊ est acutius ꝙ nabathi.

Electio. Romanum ponderosius est ¶ Natura. Inquit Galienus est calidū in secūdo sicci in tertio dixit Dia. est vtrūꝫ in tertio ¶ Opera. ⁊ ꝓꝛ.

Est aperitiuū cū stipticitate pauca ⁊ est sedatiuū doloꝝ ⁊ resolutiuū ventositatū. ⁊ ꝓpe si asseruꝛ ⁊ in ipso quidem est acuitas qua medicinis aduentibus fit vicinū. ¶ Vulnera ⁊ vlcera. ¶ Confert inflationi faciei ⁊ apostematibus extremitatū. ¶ Membra cap. ¶ Si ex eo fiat eu aporatio: ⁊ naribus ⁊ vapoꝛ eius attrahat sedat sodā ⁊ vertiginem. ⁊ si terat ⁊ misceatur cū oleo roꝝ. ⁊ distilletur in auꝛē sanat qđ accidit in interioꝛi pte eius. ⁊ sodā a cōpꝛessione aut percussione ⁊ doloꝛes etiam eius. ¶ Egritudines oculi ¶ Confert sebel antiq. ¶ Membra anhelitus ⁊ pectoꝛis. ¶ Prouocat lac. ¶ Mem. nu. ¶ Absindit situs factā ex humiditatibus dauracrijs: ⁊ ꝓfert opilatōi epatis ⁊ splenis gnāte ex hūditatib⁹. ¶ Mēber. ¶ Prouocat vrinā ⁊ mēstrua; ⁊ mūdat mſricē a fluxui hūditatū albaꝛ ⁊ est motuū coitus: ⁊ quīq; ꝓstrigit ventrē. ¶ Et adiuuat ipm ad illud cuius ꝓuocatio ⁊ apit opilatōes renū ⁊ vesice ⁊ matricis. ¶ Febres. ¶ Cōfert antiq. ¶ Venena ¶ Expellit nocumētū venenoꝝ ⁊ venenosoꝝ. ¶ Permutatō. ¶ Loco ei⁹ carui q̄nū est ipsum.

¶ De absinthio. Cap. ii

¶ Bsinthiū quid est. Est herba similis solijs aurigani. Et in ipso est amaritudo ⁊ stipticitas acuitas. Inquit hunain. Absinthiū est plimum specierum. Et ex eo eni est coꝛ alcenū. ⁊ ex eo est oꝛientale ⁊ allatum. de monte lukeni ⁊ sulin ⁊ nabithi

⁊ tarsense. ⁊ dixerūt alij antiquoꝝ ſpēs eius quīq; sunt: tarsense. ⁊ sulin. ⁊ nabathi. ⁊ coꝛalcenū. ⁊ romanum. Et in nabathi quidem est bonus odoꝛ. ⁊ ad vltimū in ipso est substantia terꝛea qua cōtrahit ⁊ substantia subtilis qua soluit ⁊ aperit. ⁊ ētiaꝫ exspectoꝛat sceha ⁊ ꝓpter hoc vocauerūt ipm quidam sapientes sceha romanum ⁊ ei⁹ succus est fortioꝛ solijs ipsius ⁊ ipsum est in cōparatione succi ꝓtalij. ¶ Electio. Quod ex eo est melius est sulin ⁊ tarsense. ⁊ est mirabilis coloꝛis ⁊ odoꝛis aloes cuꝫ conteritur. ⁊ qđ ex ipso est recens ⁊ silicstre. ¶ Rectificatio potiōis fit cū coꝛalcenij. ¶ Natura. ¶ Est calidum in primo. siccum in secūdo. ⁊ ei⁹ succus est calidioꝛ. ⁊ dicunt quidam ē siccum in tertio ⁊ est quasi veꝛsus. ¶ Operationes ⁊ ꝓprietates. ¶ Est aperitiuū ⁊ stipticum. ⁊ ei⁹ stipticitas est fortioꝛ ipsius amaritudine: sed nabathium est fortioꝛis stipticitatis ⁊ minoꝛis caliditatis quapꝛopter non soluit phlegma etiā ex stomacho neq; per ipsum fit iuuamentū in hoc: ⁊ eius operatio in phlegmate ⁊ melācolia: ⁊ in ipso etiam est resolutio. ⁊ ex ꝓpetatib⁹ eius est ut ꝓhibeat paunos. a timeis ⁊ corruptionē vermiū: ⁊ ꝓhibet enclaustrū ab alteratione ⁊ chartas a corꝛosione. ¶ Jn decoctione. ¶ Facit bonū coloꝛem. Confert tyne ⁊ alopitie: ⁊ tremouet vestigia sb oculo ⁊ in alijs locis. ⁊ cōfert grossitiei palpebraꝝ. ¶ Vulnera ⁊ vlcera. Cōfert duritieb⁹ intrinsecis i emplastro positū aut bibitum. ¶ Egritudines membroꝝ capitis. ¶ Exsiccat caput: ⁊ ipius succus facit sodā ⁊ existimo qđ illud est ꝓpē suū nocumētum quod in stomacho facit. ⁊ vapoꝛ decoctiōis ei⁹ confert doloꝛi aurīs. Et qñ bibit ante vinū confert ebrietati: ⁊ qñ ex eo fit emplin interius in palato cōfert ꝓlocationi intrinsece: ⁊ cōfert apostematib⁹ que sūt post ambas aures ⁊ confert doloꝛi aurīs ⁊ fluxui humiditatū: ⁊ confert apoplexie bibitum cum melle. ¶ Egritudines oculi.

¶ Confert ophthalmie antique ⁊ ꝓprie anabathicum cū ex eo fit emplastrū sub oculo ⁊ panno. Et si ex eo fiat emplin cū careno sedat pulsationem oculi ⁊ apostemata ei⁹ ⁊ ꝓfert pessiōi in eo. ¶ Egritudines membroꝝ anhelitus ⁊ pectoris. ¶ Sirupus eius ꝓfert tetano q est sub hypocōdrijs. ¶ Egritudines membroꝝ nutrimēti. ¶ Reducit appetitum est medicina mirabilis ad illud cuꝫ bibit decoctionis eius aut succi ipsius decez dieb⁹ scilicet quaq; die tres annulas. ⁊ sirupꝰ ei⁹ ꝓfortat stomachum: ⁊ efficit operationes altas. ⁊ cōfert icteritie ⁊ ꝓprie si bibant succi eius decem dieb⁹. s. quaq; die tres. ℨ. ⁊ ꝓfert hydropisi. ⁊ similiter emplastruꝫ factum ex eo cū ficubus ⁊ nitro ⁊ farina lolij. ⁊ est emplin splenis etiam: ⁊ q̄q; fit emplin ambabus ex eo cuꝫ ficub⁹ ⁊ farina lolij: ⁊ nitro: ⁊ interficit vermes ꝓprie cum decoquitur cū lentibus aut rizi ⁊ comedi. ¶ Succus eius ē malus stomacho: ⁊ semina eius etiā nocumentū faciūt oꝛi stomachi ꝓprie ꝓpter eius salsedinem ꝓeter nabathi. ⁊ qñ permiscet cum spica vnle ē doloꝛi stomachi. ⁊ si emplin fiat ex eo epati ⁊ stomacho ⁊ illis cōfert doloꝛib⁹ coꝛ. Epati quidem ⁊ illijs cum oleo de alcāna facto cerato: ⁊ stomacho q dem cum oleo rosaceo aut ꝓmixtū cuꝫ rosis: ⁊ confert duritiei ipsoꝝ. ¶ Egritudines membroꝝ expultionis. ¶ Est ꝓuocatiuū vrine ⁊ mēstruoꝝ fortiter: etiā suppositū cuꝫ hydromelle. ⁊ soluit choleram. ⁊ neq; ꝓ ipm fit iuuamen in phlate: nec etiaꝫ in illo qđ fit in stomacho i intestinis. Sit quoq; potio eius infusi aut decocti a q̄q; ℨ. vsq; ad sept̄m. ⁊ pulueris ei⁹ ab vna ℨ. vsq; ad. ij. ℨ. Et potus sirupicius etiā cōfert hemoꝛroidib⁹ ⁊ ragadijs in ano ⁊ qñ coquitur solū aut cum rizi ⁊ bibit cū melle interficit vermes cum solutiōe vētris leui. ⁊ similiter qñ coquitur cum lentibus. ⁊ eius quidem sirupus confert oibus illis ⁊ mundificat venas ab humoꝛe cholerico ⁊ aquoso: ⁊ ꝓuocat ipm. ¶ Febres. ¶ Confert antique ⁊ ꝓprie eius succus sicut succ⁹ eupatorij. ¶ Venena. ¶ Confert moꝛsui draconis marini ⁊ scoꝛpionis ⁊ moꝛsui mugali: ⁊ hyusquiamo cuꝫ vino ⁊ suffocationi fungoꝝ: ⁊ ꝓpe cū bibit cuꝫ aceto ⁊ eius oleū confert cimicib⁹. ⁊ cū infunditur ꝓprie in aqua enclaustri non coꝛrodunt mures libum.

¶ Permutatio. ¶ Loco eius ponit politū: aut sceha armenū. ⁊ in cōfortando stomachum ex assaro quantum ipsum est cum medio ponderе myrobalanoꝝ.

¶ De Acacia. Ca. iij.

¶ Catia quid est. Est succus alcharisti exsiccatus: deinde in trocisсos mutatus. ⁊ in ipsa est modificatio que ablutione remouetur: quoniam est composita ex substantia terꝛea sitptica: ⁊ ex substantia subtili ex qua est eius modificatio que destruitur ablutione ⁊ ꝓpter suam acuitatem moꝛdicat ⁊ infrigidat. ¶ Electio. ¶ Meliꝰ ex ea est que est melioris odoris viridis declinans ad nigredinem ponderosioꝝ durioꝝ. ¶ Natura. Que ex ea abluta est: frigida est ⁊ desiccata in secundo et non abluta frigida ē in primo: ⁊ eius siccitas est in termino secundi. ¶ Operationes ⁊ ꝓprietates. Est stiptica ꝓhibens cursum sanguinis. ¶ Jnducratio. ¶ Denigrat capillos ⁊ colorem efficit nigrum bonum: ⁊ confert fusuris accidentibus ex frigore. ¶ Apostemata ⁊ bothoꝛ. ¶ Confert omnibus que diximus in myrto. ⁊ confert panaritio et cum albumine qui confert adustioni ignis ⁊ apostematibus calidis. ¶ Instrumenta iunctararum.

¶ Prohibet mollificationē iunctararum. ¶ Egritudines capitis. ¶ Confert vlceribus oꝛis membroꝝ rum. ¶ Egritudines membroꝝ oculi. ¶ Confortat vuꝫ ⁊ subtiliat ipsum: ⁊ non est conueniens oculo ex ea nisi albasſari: ⁊ sedat ophthalmiam ⁊ rubedinem que accidunt in eis: ⁊ ingreditur in medicinis vngule. ¶ Egritudines membroꝝ expulsionis. Constringit naturam bibita ⁊ cliſterizata ꝓ emplastro posita. Et confert dysenterie ⁊ solutioni sanguinee. ⁊ abscindit fluxum matricis. ⁊ remouet eminentiam ani. ⁊ eminentiam matricis, ⁊ confert mollificationibus amboꝝ.

De asaro. Lapl̄z. iiij.

Asarum quid est. Est herba habens folia ⁊ semina plimarum radicum cui⁹ nodus est rotund⁹: ⁊ illaꝝ piperi boni odoris mordicantis linguā. ⁊ hz flozem inter folia apud radicem suam cui⁹ coloꝛ ē purpureus similis flozi hyusquiami. ⁊ radix quidē ipius est magis iuuans q̄ aliquid quod sit in ipo ⁊ eius virtus ē virtus acoti aut est eo fozti⁹. Electio. Ex eo melius est qđ ē subtilis fozti⁹ odoris. Natura. Caliđ est et siccum in tertio ⁊ dicit q⁹ eius siccitas ē maioꝛ ipius caliditate. Operationes ⁊ ꝓpietates. Aperit ⁊ ledat doloꝛes intrinsecos oēs: ⁊ ꝑpe eius infusio quā dicuri sumus in capło hydropilis: ⁊ subtiliat ⁊ resoluit ⁊ calefacit mēbra frigida ⁊ abstergit. Instrumenta iuncturarū. Cōfert sciatice ⁊ doloꝛi anchrū antiq⁹: ⁊ ꝓpie ei⁹ infusio ꝓdicta in capło hydropisis. Egritudines oculi. Confert grossitudini cornee. Et ꝑpe eius infusio ꝓdicta in capitulo hydropisis. Membra nutrimenti. Confert opilationi epatis ⁊ duritiei ipius ⁊ conferūt icteritie ⁊ hydropisi infusionis eius tres aurei in. xij. cotulis mulieꝛ que post duos mēses colētur. ⁊ iuuamentū in febribus ē maius: ⁊ confert duritiei splenis valde. Membra expulsionis. Prouocat vrinā ⁊ confoꝛtat vesicam ⁊ renes: ⁊ solui⁹ sicut helleboꝛus albus in purgatione vētris: ⁊ eius quidez potio sit septem aureoꝛ cū aqua mellis: ⁊ in spermate augmētum efficit. Permutatio. Loco ipius ponitur pondus ipius ⁊ mediuz acoti. ⁊ sexta ponderis ei⁹ amomi.

De Abel. La.v.

Abel quid ē. Est fructus iuniperi silis zarur sed tamē est vehementius niger: ⁊ est boni odoris ⁊ acuti. Arboꝛis vo ei⁹ due sūt species. Una spēs cui⁹ folia sicut folia cupressi multas habēt spinas. que dilatatur ⁊ nō elongat. Et alia ē cui⁹ folia sūt sicut tamarisci: ⁊ sapoꝛ ei⁹ est sicut cupsi: sed ē siccioꝛ ⁊ minus calida. ⁊ cum de ea assumāt duplum cinamomi ponit loco eius. Natura. Dixerunt qđā q⁹ ē calidus ⁊ siccus in tertio. Operationes ⁊ ꝓpietates. Vehemētis ē resolutionis ⁊ inest ei deliccatio cū mordicatione. ⁊ in ipo est stipticitas leuis. ⁊ ponitur i oleis calefactis: ⁊ in oleis aromaticis. Et plimū ponit in oleo qđ fit exp̄mēdo. In vulneribꝰ ⁊ vlceribus. Confert ei⁹ puluerizatio in herpete ethiomeno ⁊ vlceribꝰ putridis cum melle ⁊ phibet ambulationē ambulatiue ⁊ vlcera denigrata: ⁊ q̄z fit ex eo emplastrū quare nō cōsolidat ꝓpter sui mordicationē ⁊ ꝓpter vehemētiam caliditatis ⁊ siccitatis sue: imo exsiccat. Egritudines membroꝝ capitis. Cū bulitur nux abel in oleo sisamino in cochliari ferreo donec nux nigra fiat ⁊ distillat in aurem cōfert surditati valde. Mēbra expulsionis. Prouocat vrinā ⁊ mēstrua ⁊ eijcit fetum ⁊ educit sanguinē. Permutatio. Loco eius ponitur casia lignea: ⁊ dicitur q⁹ pōdus eius de nuce cupressi: ⁊ dicitur q⁹ pōdus eius de folijs cupressi.

De adruma. La.vi.

Adruma. Natura. Est calidum ⁊ siccū in tertio. Decoratio. Confert alopitie trinū cū aceto. Instrumēta iuncturarū. Limis eius cum aceto suppositus confert sciatice. Membra expulsiōis. Inquit Dia. Cū mulier tangit montanū ⁊ sibi supponit illico facit aboꝛtuz. Venena. Confert venenis omnibus: ⁊ propter moꝛsui.

De antimonio. La.vij.

Antimonium quid ē. Est substantia plumbi moꝛtui: ⁊ eꝰ ꝓtus ē similis ꝓtui plumbi adusti. Electio. Quod ex eo bonuz est: est laminosū fruſtis confractis cui ē splendoꝛ ⁊ cui nō admiscetur aliquid extraneū ⁊ neq; ē sordidum ⁊ valde velocit frangitur. Natura. Est frigidum in ꝑmo: siccū in scōo: ⁊ ē vehementionis desiccationis q̄ attrimēti rubeū ⁊ ē syrum. Operationes ⁊ ꝓpietates. Cōstringit exsiccat sine mordicatione ⁊ abscindit fluxum sanguinis. Vulnera ⁊ vlcera. Confert vlceribꝰ ⁊ destruit carnes additas ⁊ cōsolidat. ⁊ ponitur cū adipe recente sup adustionem q̄are nō vlceret: ⁊ si vlceret ꝓsolidat ipam cum permiscet cū adipe ⁊ cerusa. Membra capitis. Prohibet fluxum sāguinis ex naribꝰ qui est ex velamnibꝰ cerebri. Mēbra oculi. Conseruat sanitatē oculi ⁊ remouet sordes vlceriū suoruz. Mēbra expulsionis. Cū superponit cōfert fluxui sanguinis matricis. Permutatio. Loco eius ponitur stānum adustum.

De ammoniaco. La.viij.

Ammoniacū quid est. Est gūma arozibus ⁊ noiatur quīq; id quō aurū adheret: qm pergamena ⁊ mēbrana ⁊ libri eo deauruntur. Est calidū i fine tertij: ⁊ siccū in ꝑmo. Operationes ⁊ ꝓpietates. Eius resolutio ⁊ exsiccatio ē fortis. ⁊ nō est mordicatio ei⁹ fortis: ⁊ ex ipius gdē apertione peruenitur ad hoc ut faciat currere sāguinem ex oficijs venarū ⁊ ingredit in rectificatione solutiuoꝛ ⁊ in ipo est lenificatio ⁊ attractio. Apostemata ⁊ bothoꝛ. Vnitur ⁊ fit ex eo emplm ⁊ cōfert scrofulis: ⁊ duritieb⁹ ⁊ apostematibus in principio paruis: ⁊ postea magnis sine capite. Vulnera ⁊ vlcera. Confert vulneribus malis ⁊ corrodit carnem malam: ⁊ facit nasci carnem bonam. Instrumēta iuncturarum. Confert doloꝛi sciatice ⁊ iliozum: ⁊ iuncturarum bibitū cū melle aut aqua oꝛdei. Et cū ex eo fit emplastrum cū melle ⁊ oleo resolut duritiē iuncturarū. Et cum ꝑmiscet cuz aceto ⁊ bauracho ⁊ rosis: ⁊ oleo de alcanna cōfert lassitudini. Membra oculi. Lenit asperitatē palpebraruꝝ ⁊ scabiē ⁊ abstergit albuginē: ⁊ confert humiditatib⁹ oculi. Mēbra anhetiꝰ ⁊ pectoris. Cōfert disnie ⁊ difficultati anhelitus: ⁊ eius dilationi cū transglutit cum melle aut aqua oꝛdei: ⁊ nundat vlcera velaminis: ⁊ confert ꝓfocationi q̄ est exphlete ⁊ cholera nigra. Mēbra nutrimēti. Cū bibit ex eo aureus cōfert duritiei splenis: ⁊ duritiei epatis

et silr cū linitur cū aceto ⁊ pfert hydropisi. Membra expulsionis. Prouocat vrinā ⁊ sanguinē mingere faciat. ⁊ interficit ascarides ⁊ solutōne edu cit: ⁊ facit exire embryonē siue viuū sine moꝛtuum ⁊ puocat mēstrua. Et linit sup duritiē testiculoꝛ cum accto ⁊ lenit eos. Permutatio. Loco ei⁹ ponit sordities alnearij apum.

De aniudem. La.ix.

Aniudem quid est. Ex ea est alba ⁊ nigra q̄ est fortioꝛ ⁊ hec nigra nō egreditur in cibis. Et ipsius radix est ꝓpinqua sapoꝛi astragar ⁊ eius natura est acrea: ⁊ z astirgar est tarde digestionis ⁊ nō est hoc in oꝛdine eius q̄uis sit etiā digestionis valde tarde. Alie vero que est eius gūma capitulū singulare faciam aliud. ⁊ melius quidē est vt administretur eius decoctio: a ut ipsius acetū q̄ corpus eius. Natura. Calida est ⁊ sicca in tertio. Operatione ⁊ ꝓpietates. Est subtiliatiua valde. Et radix eius inflat ⁊ cū coꝛp⁹ ex ea fricatur ⁊ ꝓpzie cū lacte eius trahit materias ad exteriora virtuose. Decoratio. Illterat ventositatē coꝛporis. Et si ex ea fiat emplastrū cū oleo sanat aggregationes sanguis sub oculo. Apostemata ⁊ bothoꝛ. Confert dubellet intrinsecis. ⁊ cū permiscetur ipa ⁊ radix cū emplastris ꝓfert scrofulis. Instrā iūcturarū. Nū pmiscetur cū oleo urino: aut oleo de alcanna confert doloꝛibus iuncturaꝝ ꝓpze. Mēbra nutrimēti. Radix eius facit eructuare ⁊ stringit ventrē: ⁊ est tarde digestionis: ⁊ digerit ⁊ calefacit stomachū ⁊ pfortā eū ⁊ disrūpit appetitū. Mēbra expulsionis. Nū decoquit cū corticib⁹ ḡnatoꝛ in aceto sanat hemoꝛroidas ani ⁊ puocat: ⁊ facit fetere odoꝛez stercoris: ⁊ ventositatē exeuntem p anū et est nociua vesice. Venena. Est bezahar venenis.

De astirgar. La.x

Astirgar quid est. Rectius est vt eius accto administretur ⁊ est propinqua aniudem in natura sua sed est calidioꝛ ea. Natura. Calida est ⁊ sicca in fine tertij. Membra nutrimenti. Eius aceum est bonum stomacho: ⁊ purgat ipsum ⁊ confoꝛtat eū: ⁊ disrumpit appetitū. Sz coꝛpus ipius facit nauseam mordicatione sua: ⁊ tardat moꝛa ip̄ius in stomacho: ⁊ eius digestio in ipo Febres. Proprietas eius est iuuamentū febris quartane.

De amirberis. La.xi.

Amirberis quid est. Est azataraſch: ⁊ ex eo est rotundū rubeū campestre. ⁊ nigrū longū arenosum aut montanū ⁊ est fortius. Natura. Frigidū est ⁊ siccū in fine tertij. Operationes ⁊ ꝓpietates. Est vincens cholerā valde. Apostemata ⁊ bothoꝛ. Ex ꝓpietatib⁹ ei⁹ est suū iuuamentū q⁹ pfert apostematib⁹ calidis sic emplastrū superpositū. Mēbra nutrimēti. Cōfoꝛtat stomachū ⁊ epar ⁊ absēidit valde. Mēbra expulsionis Cōstringit ⁊ pfert rasure etiā fluxui sāguinis inferius.

De Alaunoch ⁊ alahabar. La.xij.

Alaunoch ⁊ alahabar quid est. Atrūq; est plumbū nigrū in quo est substātia aquosa multa quā ꝛgelauit frigus: ⁊ in ipso sūt aereitas ⁊ terreitas nō vehementis multitudinis. Signū aūt humiditatis eius sicut existimat Hal. est velocitas liquefactōis eius ⁊ aereitas ipsi⁹ est vehemētia raritatis eius: ⁊ q⁹ ipm crescit cū diuittitur in humoꝛositate terre ⁊ inflati: ⁊ est vehemēter infrigidās apostemata. Natura. Est frigidū ⁊ humidū in secundo. Apostemata ⁊ bothoꝛ. Fiant ex eo pistillū ⁊ tabula ⁊ fricetur vnū eoꝝ sup aliud cū aliquo ex oleis ⁊ tunc illud qō ex ipso resoluitur ꝓfert apostematibus calidis: ⁊ infrigidat ea: ⁊ sanatosa ex ipsis ita q⁹ curantur: ⁊ ligatur ex eo lamina sup scrofulas ⁊ glandulas ⁊ vlcera iuncturaꝝ: ⁊ ipsaꝝ glādulas ⁊ destruūtur. Vulnera ⁊ vlcera. Ipius fricatio predicta ⁊ eius adustū prope ablutū ꝓfert vulneribus malignis ⁊ vlceribus cancerosis ⁊ vlceribus iuncturaꝝ. Instrumenta iuncturarū. Conferūt ipsius fricatio ⁊ adustio predicte vlceribꝰ iuncturaꝝ ⁊ si stricte ligetur super toꝛsiones iuncturarū ⁊ suas glandulas liquefacit eas. Membra oculi. Ex ipso adustū est: est iuuamen ad vlceribꝰ ꝑpe cū ablui: ⁊ silr opthalmie sicce. Mēbra anhelitꝰ ⁊ pectoris. Ex eo adustū est: iuuatiuū est vlceribꝰ mammille ⁊ silr eius fricatio ⁊ adustio predicte. Membra expulsionis Confert hemoꝛroidibꝰ ⁊ ligatur lamina super locū renū: ⁊ prohibet pollutionē frequentē: ⁊ sedat desideriū coitus. ⁊ vtrunq; coꝛ ꝓfert vlceribus verētri ⁊ testiculoꝛ ⁊ apostematibus ipsoꝝ.

De Alumeli La.xiij.

Alumeli quid est. Est oleum dulce valde spissuz sicut mel: ⁊ spissius eo extrahitur ex cruce arboris que est in terra murzie dulcis: ⁊ fit ex eo oleū si cum eo admiscetur etiam oleuz de floꝛe eius: ⁊ nominatur aumel ⁊ oleum mellis Electio. Ex eo est melius quod est magis clarū: ⁊ spissius ⁊ antiquius. Natura. Calidum est ⁊ humidum ⁊ ipius caliditas plurima est humiditate eius Vulnera ⁊ vlcera. Confert vulneribus vlcerosis illinitum. Instrumenta iuncturarū. Confert doloꝛib⁹ iū curarū Membra capitis. In ipso est virtus faciendi sudet: ⁊ facit pigritiam. Membra oculi. Conueniens est tenebꝛositati oculoꝝ cū ex eo fit collyriū. Membra expulsionis. Tres. ʒ. ipsius cū. ix. ʒ. aque solutiōe educūt cholerā ⁊ humores crudos: ⁊ faciūt pigritiā ⁊ mollificāt. veruīt nō est sollicitudo habenda: neq; timendū est ex eo qō ipm soluit quoniā est iuuatiuuz cū eo qō ex ipso apparet incolume. oportet tamē ne sup ipm vomāt omnino. ⁊

De Agalugin. La.xiiij.

Agalugin. Lignū induz aut arabicū boni odoris habens cutē cooperiam intrans in numero speciez que venduntur. et in ipso est stipticitas cum amaritudine pauca.

Membra capitis. Collusio dris facta ex ipsi⁹ decoctione odorē oris efficit bonū. Membra anhelitus ⁊ pectoris: Confert dolori pectoris ⁊ latheris. Membra nutrimenti. Confert dolori epatis. ⁊ aureus vnus ex eo confert vicositati stomachi ⁊ debilitati ipsius. Membra expulsionis Cum bibitur aqua cōfert vlceri⁹ intestino⁹, ⁊ dolori pūgitiuo calido.

De Amgailem. La.xv.

Amgailem quid est. Est arbor locorum rusticor nota Natura. Est frigida ⁊ sicca Operatiōes ⁊ proprietates Est stiptica prohibens sanguinē ⁊ species fluxus. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Prohibet spūti sanguinis. Membra expulsionis. Prohibet fluxum matricis.

De Althararie. La.xvi.

Thararie quid est. Hec est medicina acuta que nō bibitur propter suam acutarē: sed in epithymatibus administratur post fractionē sue acuitatis. Natura. Est calida ⁊ sicca valde. Operationes ⁊ proprietates. Permutat complexionē malam frigidaz ad complexionem malam calidam. Et neque sit audax aliquis super ipsum nisi epithymando. In decoratione. Confert panno. In apostematibus ⁊ bothor. Confert bothor lenibus. In vulneribus ⁊ vlceribus Confert scabiei vlcerose ⁊ impetigini. In strumenta iuncturarū. Emplastrū factū ex ea cōfert sciatice.

De Alzedaraeth. La.xvij.

Zedaraeth qd est Arbor nota hīs fructū silez nabaeth: ⁊ nominat eā imrechi. myrobalanū: ⁊ in tabrastan zkien ⁊ tahich: ⁊ est arbor magna. ⁊ est ex magnis arboribus Natura. Quod est supra ipam est calidū in primo: sicū in fine primi. Operationes ⁊ proprietates Eius focha apit opilatōes. In decoratione: Alq̄ folior eius interficit pediculos ⁊ prolongat capillos ⁊ propie radices eius cū administrātur cū vino.

Membra capitis. Eius flos aperit opilatōes epatis ⁊ cerebri. Membra anhelitus ⁊ pectoris Eius fructus nocivus est pectori valde: ⁊ est pernitiosus. Membra nutrimenti. Eius fructus est malus stomacho ⁊ urbanis Febres. Dicit q̄ decoctio corticū ei⁹ cū fumo terre ⁊ myrobalanis desiccata ⁊ pter febrib⁹ phlancie Venena. Succus extrenuatū ei⁹ cū melle resistit venenis olib⁹: ⁊ ei⁹ fructus inficit fortasse Permutato Loco ei⁹ in clōgatō capillor ponūtur folia canabis.

De auricula muris La.xviij.

Auricula muris quid est. Est herba cui⁹ virtus sm Gal. est propinqua virtuti herbe q̄ vitrū abstergitur. ⁊ hoc nomen absolutū est duab⁹ herbis quarū vna est quā nominat Galien⁹ ⁊ odoratur ex ea odor malus: ⁊ nō habet duritiem: ⁊ altera quam nominant Dia. ⁊ existimauit q̄ sit similis solubi: nisi quia minora habet folia comparata ad ipsam: ⁊ est herba expansa super faciem terre. quos habēs stipites domestica bona sine odore: ⁊ nō habens saporē fortē azuli nō habens flores cui⁹ semē sennni coziandi silsatur ⁊ hirundines ex ipso comedunt ⁊ est calida ⁊ propie cuius origo non est iuxta aquā. Inquit mulsaihach iuuamenti eius est iuuamentū absinthij, ⁊ est res q̄ non est inuenta in duabus plantis simul. Natura. Que ex eis nota ē fz Galienū est frigida ⁊ humida in gradu primo ⁊ altera est ex sūma medicinarum calidarū. Operationes ⁊ proprietates. In prima nō est stipticitas ⁊ altera est desiccativa ⁊ rubificativa Vulnera ⁊ vlcera. Illa quam nominauit Dia. extrahit spinas ⁊ furculos: ⁊ facit adherere plagas. Membra capitis. Confert epilepsie bibita: ⁊ torture sternutatione facta ex ea vehementer: ⁊ eius sternutatio mūdificat cerebrum.

De abugilise. La.xix.

Bugilise quid est. Est lactuca asini ⁊ nominatur etiam simarē ⁊ sinecarē. ⁊ est pilosa: spinosa: aspera: nigra: plinia habens folia sup radicē annexa ei. ⁊ ei⁹ radix in grossitudie est digiti: coloris rubei valde q̄ tingit cū tingit in estate. ⁊ ex ea est species alia citrina folia habens coloris rubei ⁊ eius species sunt quattuor. Abugilise: intisam⁹ amelenius: ansubelin Electio. Fortiores omnibus sunt due p̄me species Natura. Dixit Gal. q̄ ex abugilise est que est calida ⁊ sicca. Operationes ⁊ proprietates. Que ex ea nominatur abugilise est subtiliativa cū stipticitate: ⁊ propter hoc est pōtica amara: sed ponticitas est in reliquis magis apparēs. Relique vero due species sunt acutiores primis: ⁊ fortioris caliditatis: ⁊ radix eius fortioris ē calidtatis q̄ folia. In decoratione Quando linitur cū aceto confert morpheę: ⁊ ipsa excoriat cutim et eius folia sūt debiliora radice eius. In apostemabus ⁊ bothor Prohibet radix abugilise que est ex eis cuz farina ordei fracti herisipilā: ⁊ similiter radix amelenius: ⁊ ipsa resolvit scrofulas cū superponitur eis cū adipe. In vulneribus ⁊ vlceribus Ponitur cū cera super vlcera oia ⁊ adustionem ignis propie. Membra nutrimenti. Radix abugilise aptat stomachū ⁊ ei⁹ decoctio cū aq̄ alkarari valet icterice ⁊ dolori splenis. Membra expulsionis Decoctio eius cū aqua alkarari: aut aq̄ chartanū sfert dolori renū ⁊ lapidi in renib⁹. Lūctz mulier sibi suppomit radicē eius aborsū facit: ⁊ eius folia frixa cū vino stringunt ventrē: sed abugilise resolvit humores cholericos: ⁊ radix habentis citrina folia ex ea cuz isopo ⁊ sinapi interficit vermes ⁊ educit eos. ⁊ similiter allimaren absolute que ex eā citrina est ⁊ reliqua sed citrina est fortio: in hoc. Febres. Decoctio radicum abugilise cum aqua alkarari confert febribus antiquis. Venena.

Quando masticatur ex citrina habente folia citrina rubei coloris ⁊, pisicitur sup venenosa interficit ea. ⁊ due alie spēs sfert morsure vipere bibite ⁊ linite ⁊ sputate.

De almēhuus. La.xx.

Almeh⁹ qd est. Dicit q̄ rectius erit ut de eo loq̄remur in capō de mumi: verūtū nos ad tuū⁹ narrationē ei⁹ in hoc capō: ut sit magis nota: ⁊ magis famosa. Natura. Dixerūt qdam q̄ est frigida ⁊ sicca: ⁊ dixerūt alij q̄ ē calida ⁊ sicca cū virtute. Operationes ⁊ pprietates. Est vehementis abstersionis: ⁊ apud Dia. ē adustiua ⁊ putrefactiua. In decoratione. Abstergit dētes fricando. Membra capitis. Dixerūt quidam q̄ qui tenet in ore frangit dētes: ⁊ dixerūt aut, ppter tate sua: aut ppter venenuz vipere quo multiplicat in locis in qb⁹ ipa est: ⁊ hec qdem ōba sūt eius qui multa fabulose narrat: ⁊ nō cognoscit de operatione veneni vipere cū positū est ad aliqd membrū nō efficit hanc opationem: ⁊ ppter cum tēpus supra ipm plongatum fuerit. Membra expulsionis. Dicunt q̄ cum ex ipa adheret granum vnum in extremitate firinge annexū glutini romano ⁊ intro mittitur in vesica frangit lapidem. Sed hoc ē ex eis que a me elongātur. Venena. Est venenuz mortale.

Armech qd ē. Est herba tamen boni odoris lilis cinamomo grosso. In decoratione efficit odorē ei⁹ bonū. Apostemata ⁊ bothor. Confert apostematibus calidis ppter sicut emplastrum suppositum. In vulneri⁹ ⁊ vlceribus. Prohibet dilationem vlceri: ⁊ cō solidat ea siccādo, ppter desiccationē que ē in ea sine mordicatione ⁊ phibet putrefactionē mēbroz. Membra capitis. Cōfortat cerebrum ⁊ stringit gingivas ⁊ puenit egritudinibus oris. Membra oculi. Ex ea comestum confert opthalmie. Mēbra anhelitus ⁊ pectoris. Confortat cor ⁊ oia viscera. Membra expulsionis. Stringit naturam.

De allabuch. La.xxij.

Allabuch qd est. Dicit q̄ ē alsadar. Dicoūt q̄ siue nō sit hoc allabuch aut sit de veritate ptinet ei ut dicem⁹ in capō de lē. Et ē ex magnis arboib⁹: ⁊ forsitan pmutat ad egyptū ⁊ alterat illic nā ei⁹. Operationes ⁊ ppietates. Confert fluxui sanguinis etiā si sup mēbrū ponat. ⁊ abstringit cursū. De athamaract. La.xxiij.

Thamaract qd est. Est medicina inda efficiens peonie ppationē. Mēbra capitis Ex folijs eius fiat epithima illi ad cui⁹ caput elevat vapor: ⁊ phibetur epilepsia.

De alblage. La.xxiij.

Alblage qd est. Est medicina marina silis alcot q̄ orit in vere. ⁊ ē silis etiā andacoche plimos hīs stipites. ⁊ ei⁹ semē est sicut semēbaucie. Mēbra nutrimēti. Confert splenі valde. Mēbra expulsiōis. Provocat vrinā.

De alesem. La.xxv.

Alesem quid est. Existimo q̄ ē pastura camelor. Mēbra expulsionis. Mūdificat renes. Venena. Plurimuz cōfert tuamentum morsure canis rabiosi.

De alguasen. La.xxvi.

Alguasen qd ē. Est herba silis lilio: ⁊ nominatur, ppter illud lilialis. Natura. Est calida ⁊ sicca in primo. Operationes ⁊ proprietates. Desiccat cum equalitate ⁊ abstergit. In decoratione. Confert panno ⁊ resolvit totuz illud cum equalitate. Venena. Gal. dixit q̄ est innatiua propie morsure canis rabiosi ⁊ iam sanati sunt multi ⁊ ppter illud nominatur grece alguasen.

De atratisus. La.xxvij.

Tratisus qd ē. Est medicina cognita cum chali. Natura. In ipsa ē parum infrigidationis ⁊ non est in ea stipticitas. Operationes ⁊ proprietates. Desiccat cum equalitate ⁊ eius virtus est resolutiua cum infrigidatione. Apostemata ⁊ bothor. Confert apostematibus emunctoriorum more emplastri superposita ⁊ suspensa.

De arditrigi. La.xxviij.

Arditrigi qd est. Est herba silis cappari gusti odoris valde ⁊ grauis hīs fructū in secis Natura. Dixit alkanzi ⁊ arahib q̄ est fortior in natura sua cū solatrum ⁊ alkekengi. Apostemata ⁊ bothor. Confert apostematibus intrinsecis sm verba arahib. ⁊ ponō ipsius sit vsq; ad. ij. z. ⁊ liniatur super apostemata calida extrinseca: ⁊ erit mirabilis valde vbicunq; apposita. Venena. Cum linitur super puncturam vespe sanat illico.

De abutilon. La.xxix.

Butilon qd ē. Est plāta similis cucurbite ⁊ dixit alkanzi q̄ hoc nomine est nota. Vulnera ⁊ vlcera. Dicit q̄ ē res magis innatiua vulneribus recentibus ⁊ conglutinat ⁊ consolidat ea statim. De asio. La.xxx.

Asius quid est. Est lapis super quem nascit salsuginis flos nosatur asius: ⁊ videtur q̄ sit eius generatio ex rore maris ⁊ imbre q̄ cadū sup eū. Operationes ⁊ pprietates. Virtus eius ⁊ virtus floris eius est aperitiua: carnis gnātiua: putrefactiua parū cū liqfactione carnis putrefacte absq; mordicatiōe. Apostemata ⁊ bothor. Resolvit exituras more emplī supposita cū terebinthina aut pice. In vulneri⁹ ⁊ vlceri⁹ Ex vlceri⁹ difficili⁹ ⁊ antiqs ⁊ magnis ⁊ pfūdis. Instruñ in ūcturaz. Cū farina ordei sup posita valet podagre: ⁊ qui ponit extrema ipi⁹ in decoctione ei⁹ imanē. Mēbra anhelitus ⁊ pectoris. Si trāsglutiat cū melle sfert vlceri⁹ pulmonis. Mēbra nutrimenti. Cū linit cū calce ⁊ aceto sup splenem cōfert.

De atuit. La.xxxi.

Atuit. Natura. Calidū ē in secdo. humidū in primo. Operationes ⁊ pprietates. Incrassat et abstersio vtime. In decoratione. Abstergit morpheam fortiter.

De abisio. La.xxxij.

Asius quid est. Est medicina carmeni ⁊ pticca. Natura. Calida subtilis.

De anagale. Ca.xxxiij.

Anagalis qd est. Est duob⁹ gñis dis: vnus eor est cui⁹ flos ē citrin⁹: t alt⁹ cuius flos ē celestis. Jn vulneribus t vl ceribus.

Cōueniūt ambo vulneri⁹ t phibēt ipsor apertionē: t extrahūt furculos t filia: t phibēt vlcerū ampliationem. Mēbra capitis. Si ex ags ambor fiat gargarismus: t fiat capurpurgiū cum eis puocant phlegma plimū a capite t sedant dolores mollem qui ē in parte illa. Mēbra expulsionis.

Añ bibitur cum vino cōfert dolori renū: t existimauerūt quidam q varia declinās ad colorē cineris reducit anū. pminentē exterius t rubeus habēs florē augmētat ei eminentiā. Venena. Añ bibit cū vino cōfert veneno vipere.

De abrich. Ca.xxxiij.

Brich quid est. Est medicina pernicea. Membra capitis. Est bona seruationi t rationi.

De ausid. Ca.xxxv.

Asid qd est. Est species nenufaris indi. Matura. Dixit filius mesirioh. Est calda t sicca.

De ardiud. Ca.xxxvi.

Rdiud qd ē. Est medicina sic̄ cepe scilli.

De aribut. Ca.xxxvij.

Ribut qd ē. Est medicina cabulsia q assūpta ē ex re q assimilat ostraco. Matura. Dixit Gal. Est frigidū in secō: siccū in primo: t ei⁹ fruct⁹ ē calidus t ptractiu⁹ in pncipio primi: exsiccatiu⁹ in secō. Operationes t pprietates. Cōseruat semur pueror ut nō oriāt pilli i ipo spacio lōgo. Mēbra nutrimēti. Fruct⁹ ei⁹ confert ictericie.

De adrumilon. Ca.xxxviij.

Drumilon quid ē. Est medicia q noiatur bipēnis. hz eni duas acies sicut bipēnis. Matura. Est calida: t in ipa sūt amaritudo t ponticitas. Operatiōes t pprietates. Aperit opilatiōes viscerū. Jnstrumēta iunctur arum. Confert doloib⁹ iunctur a t tali.

De atinat. Ca.xxxix.

Tinat qd ē. Est medicina in da i virtute testiculor vulpis. Et oz ut psideret: ita ut nō sit atut. Matura. Calida ē t humida. Mēbra expulsiōis. Augmētat coitū.

De atā. Ca.xl.

Ta qd est. Est arbor: algarab dicta i caplo de gam. De anacardo. Ca.xli.

Nacardus qd ē: Est fructꝰ silis ossi dactili t medulla ei⁹ ē silis medulle nucis dulcis in quo nō est nocumētū: t cor ipius est rarus frangibilis in cui⁹ raritate est mel viscosū habens odorē: t sūt hoies q ipm masticāt t nō nocet eis t pprē cū nuce. Matura. Calidus ē t siccus in quarto. Opationes t pprietates. Ei⁹ mel est vlceratiuū apostematū t adustiuū sanguis t hūorum. Decoratio. Eradicat verucas t aufert albaras t eradicat barulos: t sanat alopiā phlatica.

Apostemata t bothor. Cōmouet cala aspata i interioribꝰ. Jnstrumēta tūctur a: Cōfert frigori neruor t eor mollificationi t palysi t rature.

Mēbra capitis. Cōfert corruptiōi memorie cuz eius cōfectio nota anacardinū sumit. Sed tñ pmouet alienationē t melancoliā. Mēbra expulsiōis

Suffumigant cum eo hemorroides t exsiccant Venena. Et ex sūma venenor: t adurit hūores t interficit: t ei⁹ qdē cyriaca ē lac vaccinū butyro in de extracto: t oleū nucis eius frāgit virtutē. Permutatio. Loco eius ponit qntuplū ponderis ei⁹ de bondacha: t quarta pōderis ipi⁹ de oleo balsami: t tertia pōderis ipius de napta alba.

De anate. Ca.xlij.

Nas. Matura. Calidior ē oibus aubus domesticis: t dicit qdā q ipa calefacit ifrigidatū: t facit calefactū possidere sebē. Opatiōes t pprietates. Eius pinguedo est maxima i sedādo dolorē: t sedando mordicationē in pfundo corporis: t est melior pinguedinib⁹ auium t ei⁹ caro vētositatē dissolvit ipius stomachi: t ē plurimi nutrimēti. Jn decoratione. Ei⁹ pingedo clarificat colorē: t caro ipius impiguat. Mēbra anhelit⁹ t pectoris. Clarificat vocē. Mēbra nutrimēti. Ei⁹ caro tardat in stomacho t est gravis: t pprie caro anseris. Sed leuis⁹ qō ē in ipsa t melius sunt ale. Cū aūt digeritur caro haruz auium est nutribilior omnibus carnibus auiū. Mēbra expulsionis. Augmentum efficit in coitu: t multiplicat sperma.

De auellana. Ca.xliij.

Vellana qd ē. Est nota: t ei⁹ qdē terreitas maior ē terreitate nucis: t nutribilior nuce qñ est magis solida. t minus vnctuosa t tardioris digestionis. Matura. Decliuis est ad caliditatē quādā t siccitatez puam. Opationes t pprietates. Generatur ex ea cholera: t ipa ē stipticitas maior qz in nuce: t in ipa ē inflatio: t generat vētositates in vētre inferiori. Decoratio. Dō ex ea adustū ē tingit capillos. Mēbra capitis. Facit sodā t assatur t comeditur cū pauco piperet maturat corizam. Hyp. inquit: auellana in cerebro facit augmentum. Membra oculi. Existimauerunt quidā q ipsa limita sup verticē puerop varios habētiū oculos delet varietates. Mēbra anhelitus t pectoris. Comedit cū aqua meli t cōfert tussi antique t adiuuat ad spuendū. Mēbra nutrimenti. Est tarde digestionis t excitat vomitum: t ē tardioris digestiōis qz nux. Mēbra expulsionis. Ei⁹ cor ex ē stiptic⁹ t stringit ventrem.

Venena. Cōfert venenis t morsibus t pcipue cum ficub⁹ t ruta: t pūcture scorpionis.

De agno casto. Ca.xliij.

Gnus castꝰ qd est. Est plāta: t ē forte assē pter sui magnitudinē arbor: t nascit i locis ppingis aqs: t ei⁹ qdē rami sunt duri: t folis ipsi⁹ sunt sicut folia oliue: sed sūt leniora: t eius lignū nō ingredit in medicinā: sed flos eius t folia t fructus. t in fructu qdem ei⁹ t in reliquis que ex eo

administrant est subtilitas t acutas t ponticitas: et est infra rutaz siccā. Matura. Calidus in primo sicc⁹ in scdo. Operatōes t pprietates. Est resolutiuus t disgregatiuus ventositatū. t in ipo est aptio cum stipticitate. Decoratio. Est mundificatiuus coloris. Jnstrumenta iuncturarum. Fit ex eo emplastruz cū folijs suis rosinoi neruoruz tremoues lassitudinez. Membra capitis. Facit sodam t subet bibitus. t quādo fit ex eo emplastrum confert sode: t cū illud quod ex eo est fixū comedit minuo efficit sodā. Membra anhelitus t pectoris. Est ex eis que multiplicant lac minozādo (per ma: siqz eius potio. z.ij. vsqz ad.z.i. Membra nutrimenti. Aperit opilationes epatis t opilationes splenis: t valde iuuat duritiē t cū bibit ex eo cū oxymelle quātitas. z.ij. confert hydropisi. Mē bra expulsionis. Sedet in eius decoctione pp dolorez matricis t apostema eius. t bibitus cū menstruo t vapor at⁹ delicat sperma. t quādo aliquid ex stipitibus eius sternit sub dorso, phibet pollutionē t virge erectionē: t suffumigant mulieres cuz vehemens desiderū adest. t est puocatiuus: t confert pcipue semen eius fissuris ani. t fit ex eo emplastrum cū butyro duritiei testiculi pcipue cū semine eius.

Venena. Confert morsui serpentis cuz bibit ex eo. z.i. t silr morsui canis t lupi superposito emplastro t suffumigatione facta ex eo t eius folia fugant venenosa.

De alis. Capitulum. xlv.

Le. Electio. Meliores earuz sunt ale gallinaz: t ale anserū sūt bone digestionis t nutrimenti. t non sunt leues nisi pp multitudinē mot⁹ t exercitij sui. t eaz nutrimentuz non multiplicat nisi pp multitudiez carnis que est in eis.

Apostēata t bothor. Dicit q qñ penne alaruz alguaraicen misceāt cū equalitate sui de hyusgamo t adurunt t terunt t ponunt in pane sicut salresolutū scrofulal in collo absqz ferro: t silr quādo pulverizatur sup panem t comedit. Membra expulsionis Dē q panis factus cū eo qō dictū ē soluit valde.

De Acozo. Capitulum. xlvi.

Acorus quid est. Est radix plante que est sic papyrus t orīs plim eius in locis aquosis t in aquis. t sup hanc radicē sunt nodi ad albedinem declinantes in qua est odor horribilis: t paz boni odoris t est calidus acutus. Bal. autez dixit q non administrat nisi radix eius. t eius vtus est ppinqua virtuti aristologie t ireos. Electio. Melior ex eo est ille qui est spissior t magis solidus: t dulcior: t melioris odoris. Natura. Calidus est t siccus in pncipio scdi usqz ad medium.

Operationes t pprietates. Est apitiuus resolutiuus inflationis t ventositatū subtiliatiuus: t absēgit sine mōdicatōe apitiuus. t apud. Bal. eius odō non est nisi bonus: est fm q nos sentimus non bonus. Decoratio. Clarificat colorē t confert morphee t albaras. Jnstrumenta iuncturaz. Confert spasmo t cōtrusioni lacertor t decoctio ei⁹ eius embrocatū t bibitū. Membra capitis. Confert dolori dentis valde t grauitati lingue. Membra oculi. Extenuat grossitudinez corneē: t confert ad bugini: t pprie in vtriqz succus eius. Membra anhelitus t pectoris. Eius decoctio est bona dolori lateris t pectoris. Membra nutrimenti. Confert dolori epatis frigido t confortat ipm. t cōfert stomacho: confert duritiei splenis: immo extenuat splenem multū t mundificat stomachuz. Membra expulsionis. Confert dolori pungitiuo ventris t rupture. t eius decoctio valet ad dolorez matricis: t puocat vrinaz fortiter t menstrua t confert distillationi vrine fm q dixerūt qdaz t in coitu augmentū efficit: t excitat desiderū ipius. Et cōfert dolori intestinor t rasure cor frigidis. Venena. Confert punctur e vnius venenosor. Permutatio. Loco eius ponit in depellēdis vētositatibus t iuuamēto qō facit epar t spleni cēle pond⁹ de cimino cū z⁹ pōderis sui de aristologia.

De Argento viuo. Capitulū. xlvij.

Argentū viuū quid est. Argentū viuuz aliud ex purgatū ex minera sua: t aliud extrahitur ex lapidibus minere sue sicut cū igne fit aurū t argentū. Lapis vo minere ipius cuz est purus t non pmiscent ei terra t lapides habz colorem vzifur. immo vzifur habz colorē eius t nō consequit eū. Bali. quidē t alij existimauerūt q ipm sit arte factū sicut litharg yriū: qñ est extractū cuz igne oportet ergo ut auz sit arte factū sicut litharg yrium qñ est extractū cū igne: t qñ substantia eius est silis substantie vzifur. Existimauit itaqz q ipm non sit nisi vzifur i vase linito luto t accēdit ignis sup ipsū et sublimat. sed non est ita: immo vzifur fit ex eo cū sulfure deinde possibile est ut extrahat ex eo sicut extrahitur ex vzifur minerali qō est de substantia argēti viui. Natura. Est frigidū t humiduz in secūdo Operationes t propietates. Sublimatuz est stipticū. Decoratio. Quod ex eo extinctum est est medicame pediculor t lendinum cum oleo ros. Vulnera t vlcera. Extinctum valet scabiei: cuz oleo rosaceo aut cum medicinis scabiei t vlceribus malis. Jnstrumenta iuncturarum. Ei⁹ vapor facit accidere paralysim t tremorem t rectat membra Membra capitis. Fumus eius destruit auditū t fumus eius facit accidere fetorez oris cum transit per ipsum. Membra oculi. Fumus eius destruit visum. Mēbra expulsionis. Dixit Paulus ex hominibus fuerunt qui biberunt extinctum in sicon. Venena. Argentum viuum sublimatū est interficies ppt vehemētem incisionē. Et eius cura fortis ē bibere lac t vomere. t Galie. quidem dixit q non expertus ē illud in ipso t dicūt quidaz q extinctum interficit grauitate sua. ipluz enim corrodit quod sibi obviat grauitate sua. hoc autez verum non est cōprehensum. t ipsum interficit mures: t ex fumo eius fugiunt vermes venenoli t serpentes.

De atramento. Ca.xlviij.

Atramentum quid est. Differentia inter atramenta alba ⁊ rubea ⁊ citrina ⁊ viridia: ⁊ inter colcotar ⁊ calcadis ⁊ calcantum ⁊ alsurie: est q̄ atramenta sunt substantie recipientes solutionem permixte lapidibus nō suscipientibus solutionem: ⁊ iste sunt ipsemet substanie recipientes solutionē que iam fuerunt liquide ⁊ congelauerunt se alcolcotar: ⁊ ō est citrinū. ⁊ alcalcadis est albuz. ⁊ alcalcantū est viride. ⁊ alsurie est rubeus. Et omnia hec soluuntur in aqua ⁊ decoctione p̄ter alsurie. ipm enim est vehemēs corporitatis ⁊ congelationis: ⁊ viride ē vehementius congelatum q̄ citrinū ⁊ vehemēciores habet tunicas. ⁊ omne quidē atrimentum in natura est simile vni eoꝝ colori cui⁹ assimilatur. Balieni vō iam p̄missum est ad intellectum q̄ atrimentum rubeum gnātur ex colcotar: ⁊ vidit super colcotar vna vice coopertum atramento rubeo pulueriz̄ato: sed in hoc ē consideratio. Electio. Viride egyptiuz ē fortius q̄ alkabauli: iz in egritudinibus oculi alkabauli ē fortius. ⁊ non adustū est fortius ⁊ adustū est subtilius: ⁊ subtiliora eis sunt alcalcadis ⁊ viride. ⁊ equalius eoꝝ est alcolcotar. ⁊ grossius eoꝝ est alsurie ⁊ p̄ter hoc non resolui⁊ in aqua. ⁊ virtus quidē atramenti in quo sunt splēdores aurei ꝓpinqua est ⁊ubi alcolcotar. ⁊ in hiis alcolcotar ē illud quod velociter frangit et cruz mundū non antiquū. Ex atrimento vero q̄ in encaustro ponitur q̄ nominat sahira: melius ē durū habens quasi aureum splendorem: ⁊ virt⁹ eius ē sicut alcolcotar. ⁊ melius alsurie est quod affertur de egypto: ⁊ frangitur a nigredine: ⁊ est habens venas plimas rancidi gustus stipticū. ⁊ similit⁊ odoratus. Natura. Est calidū ⁊ siccū in tertio. Operationes ⁊ p̄prietates. Omnia sunt aduentia facientia p̄uenire crustam stipticam. Atrimentuz vero rubeum minus est mordicatiuum q̄ alcolcotar: ⁊ atrimentū ad coria stipticꝰ est omnū. ⁊ alcolcotar est equalis stipticitatis. Apostemata ⁊ bothoꝝ. Alcolcotar p̄hibet herisipilaz ⁊ apostēata ambulatiua. Ulnera ⁊ vlcera. Omnia conferūt scabiei humide ⁊ sabafat. ⁊ ex colcotar quidem ex alijs q̄ſq̄ fiunt licina ⁊ ponuntur in fistulis ⁊ extūpant ventositatem. Instrumēta iuncturarum. Alsurie clisterizatur cum vino ⁊ confert sciatice. Membra capitis. Sufflatur in naribus p̄opter fluxum sanguinis narium, p̄tie alcolcotar. ⁊ conferūt omnia herpetiestiomeno ⁊ epostemat⁹ malis in ginguis. ⁊ quando licinum cum melle ⁊uoluitur ipo ⁊ ponitur in aurem confert vlceribus auris ⁊ sanici in ipa: ⁊ similiter quando cum sufflatorio in ea insufflatur ⁊ p̄hibet corrosionem dentiuz rubeū vero cogniū alsurie confirmat dentes ⁊ molares motos. ⁊ atrimentum adustū quādo coniungitur cum hermodactilis: ⁊ ponitur sub lingua cōfert rannle. ⁊ ceratum factum ex eo ⁊ p̄prie ex rubeo confert herpeti estiomeno in ore ⁊ nare ⁊ vlceribus eoꝝ. Membra oculi. Alcolcotar p̄prie ⁊ reliqua communiter conferūt duricie palpebrarum ⁊ asperitati earum. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Deiccat pulmonem ita q̄ fortasse interficit. Uenena. In ipso est virtus venenosa desiccans pulmonem.

De arsenico Ca. xlix.

Rsenicū quid est. Aliud ē albū: ⁊ aliud citrinū: ⁊ aliud ē rubeū. Electio. Melius ex rubeo est rubeuz imbibitū rubedine habens albaras quod est aptum teri: ⁊ suo odore illat odoꝝ sulfuris. ⁊ melius ex citrino est quod est pulueriz̄abile armenum aureum luminosuz subtile q̄si ipm esset talk citrinū. Natura. Calidum ē in tertio: siccū in scō. Omnia sunt putrefactiua mordicatiua. ⁊ q̄ō ex eo rubeū est: melius est q̄ alcalcadicus. Decoratio. Elbradit pilos: ⁊ ē cum gumma pini cōueniens alopitie. Ulnera ⁊ vlcera. Fit ex eo emplastrū cum adipe sup vulnera. Apostemata ⁊ bothoꝝ. Cum adipe ⁊ oleo confert scabiei ⁊ saphati. humide ⁊ putredini ⁊ abstergit ⁊ adurit cutem: ⁊ p̄miscetur cum myrrha ad pediculos ⁊ vestigia sanguinis ⁊ cum pice vestigijs vnguis: ⁊ quandoq̄ administratur cum oleo ad pediculos. Membra capitis. Ceratum factum ex eo confert: ⁊ p̄prie ex rubeo: herpeti estiomeno in ore et aure ⁊ vlceribus eoꝝ. Membra anhelitus et pectoris. Datur ad potandum inflatis cum aumeli ⁊ hydromelle ⁊ assumitur cuz gummia pini ad tussim antiquam ⁊ sputuz sanies ⁊ sanguinis. ⁊ quādoq̄ ponitur in pillulis que sunt ad asma. Membra expulsionis. Commiscetur cum oleo rosaceo ad bothoꝝ ⁊ hemorroidas in ano. Uenena. Quod ex eo sublimatum est interficit: ⁊ album ex eo interficit.

De aristologia. Ca. l.

Aristologia quid est. Jnq̄t Dia. ex ea q̄dā est rotūda: ⁊ q̄dam longa: ⁊ quedā est silis palmiti vitis rotunda q̄ dicitur femina: ⁊ est etiā ex longa ⁊ rotūda: ⁊ est semina cui⁹ folia sūt simulia folijs plante que dicitur cussus que est manies volubilis: ⁊ est boni odoris cum acuitate ⁊ ad rotunditatem declinans tenera: ⁊ habens ramos plurimos ex vna radice longos. Et inter florē eius est quidam rubeus fetide odoris pileatam habens formam. longe vō ⁊ masculus folia sūt longiora: ⁊ vnusq̄q̄ thyrsus hz longitudinē vni⁹ palmi purpureū hūs florē fetidū sup quē apparet silē quidaz floti piri: ⁊ radix eius in lōgitudine ē vnius palmi: ⁊ grossitudinē digiti hūs: ⁊ eius q̄ vitis palmiti similis ē longe thyrsi sunt parui ⁊ folia sunt sicut folia sē pernine: ⁊ ei⁹ flos ē sicut flos rute ipsius radix ē superflue lōgitudinis: ⁊ grossū hūs corticē quo vēdūtores medicinaꝝ vtunt⁊ creatōe oleoꝝ. Natura. Dēs spēs ei⁹ sūt calide ad tertiū puenientes: siccē in scō. Operationes ⁊ p̄prietates. Est abstersiua aptiua subtiliatiua attenuatiua attractiua: extrahit spinas ⁊ furculos: ⁊ longa ē digniora in nascentijs ⁊ vlceribꝰ: q̄n est magis abstersiua ⁊ calidior: iz i reliquis operationibus rotunda: q̄n ē fortior ad optōis

e subtiliatōis. ⁊ virtus lōge simil⁊ est virtuti rotunde in calefactōe: imo fortitan sup fluit ei nisi in subtiliatione. Rotūda ehi est subtilior: ⁊ ꝓpt hoc sed ad dolores vētositatū fortꝰ. ⁊ tertia ē debilior ex eis. Decoratio. Cōfert morphee ⁊ abstergit dentes ⁊ cōfert fordib⁹ eoꝝ ⁊ pne rotūda: ⁊ clarificat colorē. Ulnera ⁊ vlcera. Est mūdificatiua vlceꝝ fordidoꝝ ⁊ malignoꝝ: ⁊ p̄fert excoriationi: ⁊ generat carnem ⁊ ꝓpne longa ⁊ p̄hibet fraudē vicerū putridoꝝ profundoꝝ: ⁊ q̄n est cum ireos replet ea carne. Instrumenta iuncturarū. Confert contritioni lacertoꝝ ⁊ ē cōueniēs epithyma super podagrā et ꝓpne rotunda. ⁊ ipsam quidem bibit habens podagrā ⁊ iunatur ab ea. Membra capitis. Mūdificat fordes auris ⁊ consolat auditū q̄n ponitur in ipsa cum melle ⁊ p̄hibet saniem si generā in ea ⁊ quando administratur cū pipere mundificat fluxitates cerebri: ⁊ ipsa cōfert epilepsie ⁊ constringit ginguam. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Est bona almari ⁊ ꝓpne rotunda ⁊ mūdificat pectus ⁊ pulmonē ⁊ confert doloꝝ lateri bibita cū aqua: ⁊ rotūda in omnibus illis est fortior. Membra nutrimenti. Bona est singultu: ⁊ similiter splenī cū oxymelle. ⁊ quādoq̄ linitur super splenē cū aceto ⁊ confert etiam valde. ⁊ rotūda in omnibus illis est fortior. Membra expulsionis. Quando sumitur ex eis aur. ⁊ teritur ⁊ bibitur soluendo educit humores phlegmaticos ⁊ cholericos ⁊ confert stomacho. ⁊ q̄n bibuntur longa rotūda cū myrrha et pipere purgant superfluitates matricis parturientiuz ⁊ p̄uocant menstrua ⁊ extrahūt fetū. Febres. Est bona rigori. Uenena. Confert puncture vermiū venenosoꝝ scorpionis ⁊ ꝓpne longa. Quidā aūt dixerunt q̄ q̄n ex longa bibūtur. 5. ij. cū vino: aut emplastrū fit ex ea ꝓfert pūcture vermiū venenosoꝝ ⁊ venenis. Permutatio. Loco rotunde ponitur pondus equale zurūbet ⁊ tertia pondēris de macis ⁊ medietas sui pōderis de costo: ⁊ loco lōge ponit pōdꝰ eq̄le zurūbet ⁊ medietas ponderis sui de pipere

De alcanna. Ca. li

Alcanna quid est: nota est. Natura. Frigida est in p̄mo sicca in secūdo. Operationes ⁊ p̄prietates. In ipsa est resolutio ⁊ stipticitas ⁊ exsiccatio sine nocumēto ⁊ est resolutiua ⁊ carminatiua ⁊ apitiua ⁊ aperitiuoꝝ venarū. ⁊ eius oleū habet vtutē calefactiuam ⁊ lenitiuam. Apostemata ⁊ bothoꝝ. Eius decoctio confert apostematibus calidis phlegmaticis ꝓpē suā exsiccatiōnē: ⁊ apostemandus inguinuz. Ulnera ⁊ vlcera. Eius decoctio confert adustioni ignis embrocata: ⁊ dicitur q̄ efficit in vulneribus operationē sanguinis draconis: ⁊ super fracturā ossium sola cū cerato. Instrumēta iuncturarū. Eius supzenū cōfert doloribus neruoꝝ ⁊ ingredit⁊ in emplastris paralysis ⁊ tetani: ⁊ ipsius oleū resolut lassitudinē ⁊ lenit neruos ⁊ confert fracture ossium. Membra capitis. Linit cū aceto supra frontē ad sodā: ⁊ silr etiā ꝓfert vlceribus oris. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Conueniēs est pleuresi ⁊ ingredit⁊ in emplastrū squinantie. Membra expulsionis. Cōueniēs ē doloribus matricis.

De Almomo. Ca. lij.

Almomū quid est. Est arbor siue botrus ligni sicut rete inuoluti: ⁊ habet florē similez hematiti in colore: ⁊ eius folia sunt sicut folia vitis albe quoꝝ color est sicut aurū: ⁊ color ligni ei⁹ est sicut hiacyncti boni odoris: ⁊ est eius species viridis ⁊ grossa nascens in locis humidis: ⁊ ei⁹ odor est sicut odor rute: ⁊ est species egyptiaca que nō est longa neq̄z lata: neq̄z debilis: neq̄z grauis ad frāgēdum imo pne eius: ⁊ eius odor exuberat super trāsitū vie. Electio. Melius est primū aureū recēs armenū amarū boni odoris: ⁊ fm q̄ habet viride ligni est malū debilis coloris nascēs in locis humefactis ⁊ petrosis. ⁊ illo melius est tertiū illud quod ē recens declinans ad albedinē ⁊ rubedinē: ⁊ spissum planum extensum absq̄z corrosolitate solidum mordicatiuum acutū, pulueriz̄abile vero alienetur ⁊ eligatur illud cuius virgulta sunt ex radice vna nec sit adulteratū. Jnquit Dia. ex eo melꝰ est albū: aut ad rubedinē declinans plenū semine sicut botrus grauis odoris absq̄z fetore vnius coloris nō diuersum mordicans linguam in quo nō est contractio. Natura. Calidū est ⁊ siccū in secundo. Operationes ⁊ p̄prietates. Subtiliat ⁊ maturat ⁊ in ipso est stipticitas: ⁊ virtus que est sicut virtus acoꝝ imo est vehementioris digestionis ⁊ maturatōnis. Et in ipso est stipticitas: sed acoꝝ est vehementius exsiccatus q̄ ipm. Apostemata ⁊ bothoꝝ. Maturat apostemata calida. Jnstrumēta iuncturarum. Eius decoctio bibitur ad podagrā ⁊ sedetur in ea etiaz ad illud. Membra capitis. Bauat caput ⁊ facit sodā ⁊ facit somnū. Et q̄dā dixerūt q̄ q̄n ex eo linitur frons removet sodā: ⁊ est ex inebriantib⁹ dormire faciēnb⁹. Membra oculi. Fit embroca ex decoctōe ei⁹ opthalmie calide. Membra anhelit⁹ ⁊ pectoris. Cōfert pleuresi frigide. Membra nutrimēti. Apit opilatōes epatis ⁊ bibit ei⁹ decoctō ad egritudines epatis ⁊ est plurime digestionis q̄ a cozus. Membra expulsionis. Facit eis p̄uocationē mēstruoꝝ ⁊ p̄fert doloribꝰ matricis ⁊ intrat in pessarijs matricis: ⁊ sedet in decoctōe ei⁹ ad dolorē renū ⁊ bibit ex eo ad dolorē renū ⁊ ad dolōes matricis oēs. Uenena. Emplastrū factū ex eo cū bedarōgi valet puncture scorpionis.

De assa. Ca. liij.

Assa q̄d est. Duarū est speciez: q̄rū vna ē fetida: ⁊ alta est odorifera nō fortē hūs odorē: iz calidio: est fetida: ⁊ est herba vehemētis ignetatis in se tota. ⁊ p̄lim quidē huiꝰ spēi ē carnēse. ⁊ ē gūma almaroth. Natura. Est calida i ꝓncipio q̄rti sicca in secūdo. Operatōes ⁊ p̄prietates. Frangit ventositates: ⁊ effugat eas ꝓpter suam resolutionē: ⁊ est cū hoc inflatiua incidit⁊ resolut sanguinē ꝓgelatū in ventre. Decoratio. Cōfert

klopitie illinas cū aceto ⁊ pipere: ⁊ qū̄ administratur in cibarijs facit bonū colorē: ⁊ abscidit verucas que sunt vt clauj. Apostemata ⁊ bothor. Qui inciduntur recte apostemata fraudulentia medicantia membrū ⁊ ponitur alla super ea conferūt: ⁊ bona in cura dubellet apparentiū ⁊ occultarū. Vulnera ⁊ vlcera. Confert impetiginj. Instrumēta iunciarū. Quando bibitur cū aqua granatorū confert contritioni lacertorū ⁊ confert dolorib⁹ neruor sicut tetano ⁊ paralysi: si accipiatur ex ea cumulus vnj q dicitur: ⁊ misceatur cū cera: ⁊ deglutiatur aut si bibatur cū vino ⁊ pipere ⁊ ruta. Membra capitis. Implentur ea mole mote: ⁊ p̄miscētur cū ture ⁊ ponitur super dentē ⁊ efficit operationē peonie in ēplis: ⁊ qū̄ ex ea fit gargarism⁹ eradicat ligui sugam gutturi annexam. Membra oculi. Est bona inūto aque alcofol facto ex ea cū melle. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Quando dissoluitur in aqua ⁊ fit ex ea gargarismus ⁊ sorbetur clarificat vocem statim. ⁊ confert aspritati gutturis antique ⁊ si sorbeatur cū ouis confert tussi antique ⁊ pleuresi frigide. ⁊ efficit operationem fenugreci in apostemate vulue. Membra nutrimenti. Si administratur cū sicub⁹ siccis p̄fert ictericie ⁊ ipsa quidem est ex eis que nocent stomacho ⁊ epati. Membra expulsionis. Confert hemorroidibus: ⁊ in coitu fortitudinē p̄bet: ⁊ puocat mēstrua ⁊ vrinā: ⁊ cōfert dolori ventris pungitiuo: ⁊ vlceribꝰ intestinoꝝ. ⁊ Bal. gō existimauit in ipsa eē virtutē solutiuam parūper cū stipticitate sua. ꝛ scitū est apud oēs q ipsa p̄fert solutioni antiq̄ frigide. Febres. Est bona febri ꝛ tane. Venena. Ponitur sup morsuraz canis rabiosi ⁊ vermiū venenosoꝝ: ⁊ p̄phe scorpionis ⁊ rutile ⁊ confert omnibus illis bibita ⁊ linita cum oleo et expellit nocumentum sagitte venenose. Permutatio. Loco fetide equale pondus ipsius de odorifera ponitur ⁊ pondus semis de serapino et tantūdem de maroth: ⁊ medietas ponderis eius de gūma rute.

De acetosa. La.liij.

Acetosa qd est. Alia est domestica. ⁊ alia est siluestris. ⁊ siluestris quidez dicitur sicla siluestris ⁊ nō est in siluestri etiam sicut dicūt acetositas: imo fortitan est in quadam ex ea acetositas: ⁊ siluestris ē fortior in omnē. Natura. Frigida est in p̄mo sicca in secūdo ⁊ eius semen est frigidū in p̄mo siccū in secundo. Operationes ⁊ p̄prietates In ipsa est stipticitas: ⁊ in insipida ex ea est resolutio parua: ⁊ acetosum est magis stipticū: ⁊ illa que nō est vehementis rubedinis plus nutrit: ⁊ hec qdē est silis enclusie ⁊ ois supat choleraꝝ: ⁊ eius humor est laudabil. Decoratio. Radix eiꝰ cū aceto p̄fert scabiei vlcerose ⁊ excoriatōi vnguis ⁊ cū cogē cū vino p̄fert emplastrū cū albaraz ⁊ impetigini. Apostemata ⁊ bothor. Ex ea fit emplastrū scrofulita q dicitur q si eius radix suspēdat in collo hūtis scrofulas iuuet ea. Vulnera ⁊ vlcera. Et radix cū aceto p̄fert scabiei vlcerose ⁊ impetigini ⁊ eiꝰ decoctio cum aq̄ calida p̄prituit: ⁊ sibi ipsa met in balneo est vltia. Mēbra capitis. Tollunitur cū succo eiꝰ ad dentē dolorosū: ⁊ sibi cū decoctione eiꝰ in vino: ⁊ p̄fert apostematib⁹ q̄ sūt sub auribus. Mēbra nutrimenti. Cōfert ictericie nigre cū vino ⁊ sedat nauseam: ⁊ comedit ppt̄ desideriū lutei. Membra expulsionis. Ipsa ⁊ semen eius stringunt ⁊ ppe eiꝰ q̄ ex ea magna est: dꝰ qdē q̄ in eiꝰ foliis est lenitas q̄dā ⁊ in semine ipsiꝰ est astrictio. Et dixerūt qdā q̄ in semie acetosē nō frixo est lubricitas ⁊ lenificatio ⁊ radix eiꝰ trita p̄fert fluxui mficis ⁊ frāgit lapidem in renibus qū̄ bibitur in vino: ⁊ viscositas q̄ est in ipa p̄fert rasure intestinoꝝ q̄ accidit ex licitate suppfluitatis. ipsa enī cū iuuamento qō confert rasure lubrificat. Venena. Confert puncture scorpionis ⁊ propriae siluestris: ⁊ si administretur semen eius ante punctūram scorpionis non nocebit eis punctura.

De asino La.lv.

Asinus. decoratio. Linis carnis asini ⁊ epatis eiꝰ cū oleo valet suppositꝰ fixuris frigoris. Apostemata ⁊ bothor. Linis epatis asinj cū oleo valet sup scrofulas. Vulnera ⁊ vlcera. Sanat lepram. Instra iucturaz. Contra cui ex siccitate: sedent in iure carnis ⁊ fit iuuamentū: ⁊ etiā caro eiꝰ ē iuuatiua. Mēbra capitis. Epar eiꝰ assatum ⁊ a ieiuno comesti p̄fert epilepsie ⁊ sibi eiꝰ vngula adusta ⁊ sit eiꝰ potio oi die duo cochlaria. Mēbra expulsiōis. Of q eiꝰ vrina p̄fert dolori renū: ⁊ vrina siluestris frāgit lapidē in vesica ꝛ q dicit Bal.

De apio. La.lvi.

Apiū. Aliud est montanū: ⁊ aliud siluestre aliud domesticū: ⁊ aliud est qd̄ ouk in aqua mal⁹ domestico: cuiꝰ virtꝰ est sicut virtꝰ domestici. ⁊ eiꝰ pēs ē alia q̄ noia sumurion minus domestico his⁹ crus ꝛ cauū ad albedinē declinē: diuersificatur etiā in regiōib⁹. ciꝰ enī aliud est romanū: ⁊ aliud ē aliud: ⁊ neq̄ ē oino mōtanū petroselinū imo est aliud petrosū. Electio. Fortius est romanū montanū. Natura. Est calidū in p̄mo ⁊ siccū in secundo. Ruffus vo dixit q domest cū ē humidū verūtī radix eiꝰ ē sicca cū conuenientia Operatōes ⁊ p̄perates Est resolutiuū inflatōis: apitiuū opilationis faciēs sudare sedatiuū doloꝝ: ⁊ siluestre ē impediēs vlcerationū. ⁊ qō ex eo nutritū est: ē magis cōueniens calefactis. Decoratio. Siluestre p̄fert hūi alopitiā ⁊ fissuris vnguis ⁊ verucis ⁊ fissuris ⁊ frigoris ⁊ domestici cum ois odorem efficit bonū valde. Apostemata ⁊ bothor. Resolut phlegmatica in p̄cipio ⁊ dura ⁊ calida p̄prie quod nominatur sumurion. Vulnera ⁊ vlcera. Siluestre vlcerat quando ex eo fit emplastruz: ⁊ sibi cōfert scabiei ⁊ impetigini ⁊ vulneribus vsq̄ ad sigillationē ⁊ p̄pe sumurion. Instra iuncturarū. Sumurion p̄uenientes sunt oēs p̄tes eiꝰ sciatice. Mēbra capitis. Est malū epilepsie excitās epilepsiam epilepticoꝝ. ⁊ dicit q si suspendit radix eius in collo confert dolori dentis: verūtamen frangit ipsum. Membra oculi. Opium domesticū ingreditur in emplastris doloꝝ oculi. Mēbra anhelitꝰ ⁊ pectoris. Confert tussi ⁊ p̄prie sumurion ⁊ asmati ⁊ stricture anhelitꝰ ⁊ difficultati eius. ⁊ capiū quidem est ex emplastris apostemati mānulle calidonum.

Mēbra nutrimēti. Confert epati: ⁊ splenj mouet eructuationem ppter resolutionē suam. ⁊ nō est velocis digestionis ⁊ descensionis: ⁊ in semine qdē apū est aliquid qō facit nauseā ⁊ vomitū nili assit. Quidam aūt direrunt q oēs spēs eius cōferūt stomacho. Et ruffus dixit: nō imo quandoq̄ trahit ad ipm humiditates malas acutas: ⁊ crudas de eo in stomacho ,plongatur ⁊ facit nauseā. verūtamen romanū stomacho melꝰ est. Et Bal. quidem dixit q ipm est ex eis que cōueniens est comedere cū lactuca. Ipm temperat frigiditatē lactuce. ⁊ conueniens est ut eius acceptio sit post cibū: ⁊ semen eius confert hydropisi ⁊ mūdificat epar ⁊ calefacit ipm.

Mēbra expulsionis. Prouocat vrinā ⁊ menstrua: ⁊ est malum pregnantibus: ⁊ purgat renes: ⁊ vesicā: ⁊ matricē: ⁊ oēs ispēs eius ⁊ partes ipsius cōferunt ⁊ semen eiꝰ ⁊ folia nō soluūt: sed in radice eiꝰ est solutio: ⁊ montanū frangit lapidem: ⁊ apiū quidem cōfert difficultati vrine: ⁊ eiꝰ ti secidinaz, ppe sumurion ⁊ replet humiditate acri matricē eum comestio eius ē in consuetudine. Quidam aūt dixerunt apiū excitat coitū ita donec dixerūt oz ut ablatans ,phibeatur ab acceptione eiꝰ: ut non corrumpatur lac eiꝰ ,ppter excitationē desiderij coitus. ⁊ romanū quidē est bonum colon ⁊ vesice ⁊ renibus. Venena. Eius decoctione cū lentib⁹ fit vomitus post potū venen: ⁊ sumurion ē ex eis magis connexiēs. ⁊ quando scorpio pungit comedentem ipsuz sozio: fit res ,ppter id.

De azulo La.lvij.

Azul qd est. Virtus eiꝰ ē sicut virtus eiꝰ quo adheret auriū debilioz parū ē. Natura Est calidū in scō: siccū in tertio. Operationes ⁊ p̄prietates. Inest ei virtus eradicatiua putrefactiua: ⁊ abstersio eius cū acuitate ⁊ stipticitate pauca: ⁊ in ipso est adustio ⁊ vlceratio. Decoratio. Deijcit verucas. Membra oculi. Bonos efficit pilos palpebraruī ⁊ plongat eos: ⁊ est vtilis sicut dicitur in illo ,ppter, p̄prietatem que est in ipso ⁊ dicitur p̄terea q ipm vacuat humores malos ,p̄hibentes oriri pilos bene. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Confert asmati. Membra expulsionis. Prouocat menstrua sufficienter bibitum ⁊ in matrice suppositum ⁊ solutione educit melancoliam: ⁊ quicquid sanguini ē cōmixtuz in quo ē grossitudo: ⁊ cōfert dolori renuz. ⁊ eius potio ē vsq̄ ad iij̄ kirnet. ⁊ vsq̄ ad .ʒ. ij. ⁊ mediam permixtuz medicinis. De amigdalis La.lvij.

Amigdale quid sunt. note sunt. earum vnctuositas minor ē vnctuositate nucis: cum tamen in eis sit vnctuositas plurima cuius causa raucidatur. Nux vero velocioris est digestio nis cū ipse: ⁊ velocioris cōuersionis ad choleram. ⁊ gūma quidem eiꝰ que dulcis est fni q quidā existimāt ē p̄ma dispositiomb⁹ gūmi arabici. Natura. Que dulcis ē equalis est ad humiditatē parum declinans: ⁊ amara ē sicca in secdo. Operationes ⁊ p̄prietates. Gūmi amigdale amare constringit ⁊ calefacit: ⁊ in omnib⁹ spēbus amigdale ē mundificatio ⁊ abstersio ⁊ apertio. ꝛ dulcis est plurimū debilioz cū amara in aptione sua: ⁊ qñ ē subtiliatiua abstersiua: ⁊ ē per accidens inflatiua. ⁊ dicit q in ipsa oino non est stipticitas: ⁊ eius nutrimēti est parui. sed ,ppter amare ē q ipsa non stringit oino: ⁊ q ipsa interficit vulpem. ⁊ amara est medicina absq̄ nutrimento. Dulcis vero bonuz p̄bet nutrimentum: licz parui. ⁊ oleum quidez amigdalarum teuius ē corpore ipsi⁹. Decoratio. Amara confert posita super pannū ⁊ lentigines ⁊ cicatrices ⁊ pcussiones: ⁊ applanat contractionem faciei. ⁊ cū radix amare coquit ⁊ tinitur super pannum est medicina fortis ⁊ comedere amigdalas dulces impinguat. Apostemata ⁊ bothor. Amara cū vino ē bona ad essere. Vulnera ⁊ vlcera. Liniuntur cū melle sup ambulatina ⁊ est formica ⁊ cuz aceto ⁊ vino super impetiginez: ⁊ amara est magis vltima in oibus illis. Membra capitis. Sūt bone valde doloꝝ auris ⁊ sontui in ea: ⁊ propriē oleū amare: ⁊ contrita cum sua dispositione. ⁊ cuz caput abluitur cum eis ⁊ cū vino purgat humiditatem ⁊ furfures: ⁊ facit sonum ⁊ cum amigdale amare biburur ante vinum ,phibet ebrietatem: ⁊ ppric. l. numero. ⁊ arbor quidem amigdalarū amararum qui optime teritur ⁊ permiscetur cum aceto ⁊ oleo ros. ⁊ fit inde emplm fronti confert so dz: ⁊ similiter oleum amigdalarum amararum confert ei. Membra oculi. Confert visui. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Amigdale amare cum anulo tritici sūt bone sputo sanguinis: ⁊ conferunt tussi antique ⁊ asmati ⁊ pleuresi: ⁊ propriē oleum amigdal. dulcium ⁊ sauich de amigdalis confert tussi ⁊ sputo sanguinis. Membra nutrimenti. Aperiunt opilationes epatis ⁊ splenis ⁊ propriē amare. Ipse nanqz aperiunt opilationes accidentes in extremitatibus venarum: ⁊ cum comedūtur recentes cum cozticibus mūdificat humiditates stomachi sunt difficilis digestionis ⁊ boni humoris ⁊ pauci nutrimenti: et quando comedūtur cum zuccaro delecdūt velocit ⁊ eaz sauich ē cōmodes choleraz sua dulcedine.

Membra expulsionis. Que amare sūt aperiūt opilationes renū: ⁊ oleū amararū mūdificat renes ⁊ vesicam: ⁊ frangit lapidē ⁊ p̄prie cum ireos bibitum ⁊ qñqz confert facto emplastro cuz co ⁊ oleo ros. ⁊ cōfert doloribus matricis ⁊ apanb⁹ eius calidis et duricieb⁹ eiꝰ: ⁊ p̄focationi ipsius ⁊ difficultati vrine ⁊ doloꝝ renū supponitur: ⁊ prouocat menstrua: et dulces conferunt colice ,ppter suam abstersionem: ⁊ amare sunt magis iuuatiue: ⁊ earum oleum est leuius corpore earum. Venena. Conferunt morsui canis rabiosi.

De aqua. Ca.lix.

AQua. Electio. Aquas bonas & laudabiles tā dixi in primo libro. Illic igit sciantur. male autē aque sunt stantes: & que sūt in lacunis & super ḡa domiak sapor extraneus: & cōturbate spisse grauis ponderis: & que cito in lapidē cōuertitur & super quas natat spuma alba mala: & in quarū supremo cōgelat res extranea mala. Et scias ꝙ nitrositatis nocumēto in aquis succurritur cū lacte & vino grosso & amilo. & melle cū vino subtili odorifero & antiquo crudo: & cucumeribꝰ imaturis & olerib⁹ solutiuis & cuꝫ puocatiuis. Aḡa ho grossas turbatas rectificāt subtiliatiua sicut alcū cepe porri & bibere vinū post eas removet malitiam earū & ppīe pmixtuꝫ eis. Et aqua quidem aspera nō est nisi aut grossa: aut acuta abstersiua: & dicit quādoqꝫ aqua aspera illa que vehemēter mūdificat illum qui ea abluit. Amarā autē rectificāt dulcia. Et aquā salsaꝫ rectificāt rubi caracte syre & genera myrti & pōma que dicūtur zaroz & lumi calidū & sauich. Et aqua malas vniuersaliter rectificat acetū. Natura. Aqua maris ē acris calida. aqua nitrosa ē calefactiua exsiccatiua: aqua enea. et ferrea conferūt visceribus. Operationes & ppietates. Aqua frigida nocet habētibus opilatiōes verū ipsa confert habentibus raritatē & cursū. quicunqꝫ cursus fuerit: & ex quocūqꝫ mēbro fuerit & eis qui habent egritudines cā eius: & confortat omnes virtutes in operationibus suis qñ sunt cū equalitate scilicet digestiuā: attractiuā: retentiuā & expulsiuā. Decoratio. Aqua marina confert fissuris accidentibus ex frigore anteqꝫ ulceretur & necat pediculos & resoluit sanguinē congelatum sub cute. et aque sulfuree sunt bone morphee & barae. Apostemata & bothor. Aque sulfuree conferunt apostematibus iuncturarū & duritijs & verucis pendētibus. Vulnera & ulcera. Aqua dulcis ad bibēdū est mala ulceribus ppterea ꝙ humectat & est diuersa ei quod conuenit regimini ulceri. Aque marine vsus cōfert pruritui & scabiei & impetigini. & aque sulfuree etiā sunt bōe ipetūini & scabiei si ex eis fiat balneatio: & similiter sabafati. Instrumenta iuncturarū. Aqua marina & similes cōferūt egritudinibus neruoz & propīe quādo balneatio fit cū eis sicut tremor & paralysis & stupor: & similes. & aque sulferee etiā similiter & cōferūt oibus doloribꝰ iuncturarū & neruoz frigiditat. Membra capitis. Epilepticī iuuant ab aqua tepida & leduntur ab aqua calida. Vapor āt marie ofert epilepsie & aqua aerea cōfert oti & auri. Membra oculi. Aqua aspalti ē mala oculo. Membra anhelitus & pectoris. Aḡa frigida valde ē mala pectori quāuis aqua ē nociua cāne pulmonis ppter humectationē que est in ipsa cū ipsa idigeat exsiccatiōe. aqua tepida ē bona apostematib⁹ gutturis & pectoris. ex aqua maria fit embroca apostematib⁹ māmille: aqua nitrosa qñ cōfert pulmoni: aqua ferri cōfert spleni & stomacho: & aqua

Amilum. Natura. Frigidum est & sicū in primo. Operationes & proprietates. In ipso sunt mundificatio & lenificatio & oportet quidē ut vna pars amili coquatur cū triplo sui de aqua. Decoratio. Cū croco superpositum panno delet ipsum. Vulnera & ulcera. Consolidat ulcera & sanat ea. Membra oculi. Prohibet cursū materieī ad oculū. Membra anhelitus & pectoris. Lenit pectus & sorbitione facta ex eo prohibet fluxū a pectore. Membra expulsionis. Amilū solū & cum lentibus stringit naturam & prohibet fluxū cholere.

De Alneos. Capitulum.lxi.

ALneos quid est. In ipo ē amaritudo parca & acuitas. Electio. Magis iuuatiuū qđ est in ipo est semen eius. Natura. Laliduz est & sicca in 3°. Operationes & ppietates. Aperit opilatōes. & in ipo est cum exsiccatione lenificatio. Decoratio. Eius potus & liniūtū cum eo factū conuertūt colorē ad citrinitatē & ponitur i medicinis que sūt ad morpheaz & albaras: & cōficit cū melle: & ponit ex eo emplastrū sup occultationez sāguinis vbi est. Membra anhelitus & pectoris. Confert saniei pectoris. Membra nutrimenti. Cōfert madefactōi stomachi & sedat nauseam stomachi & prouocat cū comedit & subuersionē aīe. & ē bonū cpati & stomacho frigidis. Mēbra expulsionis. Dat ad bibendū cū vino: & puocat & comeditur & removet difficultatez vrine: & extrahit

lapidem fractū & vlr mūdificat renes & vesicā: & confert ventositatibus & doloꝛi ventris pungitiuo: & suffumigatur cū eo matrix cū gūma pini & mundificat ram. Febres. Cōfert febrib⁹ antigs. Venena Decoctio ameos effundit sup morsicationē leonis & sedat. Et bibit ad pūctura vermiū venenosoꝛ

De artanita. Capitulum.lxij.

ARtanita quid est. Illud qđ de eo administrat est radix eius: & est buchoz marien. et nos quidem in ipo locuti fuim⁹ sm verba Dia. ꝙ habet capita sicut capita ciceris: & folia eius sunt sicut folia caulis. & eius radix est nigra sulis radicibus rape. sed hec species non est species que cognoscitur in nostro tpe nā que nunc artanita cognoscit est spine spisse bzeues que habēt radices ꝙ lana lauat. & ppietates quas narrauim⁹ sunt iste. & videt ꝙ sit error translatoris. Operationes & ppietates. Est incisiuū resolutiuuz. Instrumenta iuncturaz: Est bonū doloribus iuncturaz & virilibz anche. Membra capitis. Facit sternutationez & vehementer aperit constrictōem narium & opilationē colatorij. Membra nutrimenti. Confert lingultui Membra expulsionis. Ejicit fetuz. Venena. Eius decoctio valet pūcturis venenosis: & sūr sirupus eius. Permutatio. Loco eius ponitur iboꝛzu & in iunameto qđ efficit in venenis pondus ꝙle de aristologia longa & semine citri & metastro.

De Ambra. Capitulum.lxiij.

AMbra quid est. Ambra sm ꝙ existimo est manatio fōtis in mari. Illud vero qđ dicit ꝙ ē de spuma maris aut stercoꝛe animalis maris longinquū est. Electio. Melioꝛ ē grissia fortis & seleheti. deinde varia post cā citrina & deterioꝛ est nigra: mala multotiens assumit ex vētre pisces ꝙ eam comedit & mouit. Natura. Est calida & sicca & videt ꝙ sit caliditas eius in 2do. & siccitas ipsius in 3mo Operationes & ppietates. Confert decreptis subtilitate sue calefactōis. Decoratio De almendi est species que liturie denigrat coꝛp⁹ & pueniet ad consequendum pncipia delinitionis.

Membra capitis. Confert cerebro & sensibus. Membra anhelitus & pectoris. Confert cordi.

De aranea. Capitulum.lxiij.

ARanea. Apostemata & bothoz. Tela eius stringit fluxū sāguinis qñ ponit super vulnera. Vulnera & ulcera. Quando ponit tela eius sup vulnera: phibet ea apari & super vulnera Membra capitis. Quādo coquit aranea tele grosse albe cum oleo rosato & distillatur in aurem sedat doloꝛem eius. Febres. Dixerunt quidam ꝙ tela aranee cum miscet quibusdaz emplastris: & ponitur super frontez & tempora sanat febrē tertianā: & existimauerūt quidā ꝙ tela speciei cuius tela est spissa alba quando stringit in cute eius et suspēdit sup collū aut adiutoriū sanat febrē tertianā

De Argento. Capitulum.lxv.

ARgentuz. Natura. Est infrigidatiuuz exsiccatiuū. Operationes & ppietates. Scoꝛia eius est stiptica valde & in ipa est attractio & exsiccatio. & quando permiscetur cōfricatio eius medicinis alijs: confert humiditatib⁹ uiscosis. Vulnera & ulcera. Est bonus valde scabiei & pruritui. Membra capitis. Confricatio eius confert fetoꝛi oris cū pmiscet permixtionibus alijs. Membra anhelitus & pectoris. Confricatio eius cū commixtionibus confert tremoꝛi cordis.

De Aloe. Capitulū.lxvi.

ALoes quid est. Est succus ꝓgelatus inf rubedinez & citrinitatez existēs, & eius aliud ē succutrinū aliud arabicū: & aliud est semegenū: & dixerūt quidaz ꝙ plāta eius est sicut planta enule: iz non est ita. Electio. Illud quod melꝰ est: est succutrinū: cuius aqua ē sicut aq̄ croci & odoꝛ eius est sicut odoꝛ myrrhe. splendidum frangibilis mūdū a gypso: & arabicū est minus eo in citrinitate & ponderositate & in splendoꝛe. & viscolū eiꝰ est illud qđ durescit. & alisemegenū ē feudi odoris cooptum que citrinitatis cui nō inest splēdoꝛ. Cūcq aloes antiquat fit nigrioꝛ. Natura. Est calidum vsq ad tertiū siccū in ipo: & dī ꝙ ē calidū & siccū in tertio: iz nō est ita. Operationes & ppietates. Dirꝰ eiꝰ ē stiptica exsiccatiua corpis faciens somnum. & indū q̄dē plinii est iuuamenti. est enī exsiccatiuū sine mordicatōne: & in ipso est stipticitas pua & de paucitate eiꝰ ē ꝙ ipm nō mordicat ulcera mala. Decoratio. Cū melle sup vestigia pcussionis ofert & solidat panariciū ulceratū Et cū in vino ponit sup capillos cadētes phibet casū eoꝝ. Apata & bothoz. Lōfert apostematib⁹ ani & testiculoꝝ: & ppe apatib⁹ lacertoꝝ q̄ sunt ab vtroq latere lingue cū est cū melle aut cū vino. Vulnera & ulcera. Et est quenēs ulceribus difficil⁹ solidatōis: & ppe in anoꝛ & virga: & naloꝛ: & fistulis. Instrumenta iuncturarū. Confert doloꝛibus iuncturarū. Membra capitis.

Mundificat superfluitates cholericas que sūt in capite. & quando liniūtur super frontem cum oleo rosaceo confert sode & sanat eam: & confert ulceribus nasi & auris: & est ex medicinis conferentibus cōtusioni nasi & auris: & apostemanbus lacertoꝝ q̄ sunt in vtroq latere lingue limitꝰ cū vino & melle Et in medicina antiqua aloes solone educit cholera nigram: & confert melācolie. & aloes quidem persicum acuit rationem: & acuit os stomachi.

Membra oculi. Confert ulceribus oculi & apostematibus eius: & doloꝛibus eius: & cursui lachrymatis anguli: & exsiccat humiditatem eius. Membra nutrimenti. Mundificat superfluitates cholericas & phlegmaticas que sunt in stomacho: et quando bibuntur ex eo duo cochliaria cum aqua frigida & tepida infringit appetitum falsum & coꝛruptum. & est conueniens adustioni & inflationi factis in vua ex caliditate colere in stomacho: & quando assumūtur de eo in mane & sero pillule pmixte cū rectificantib⁹ ipm solutiuis vētrē & non coꝛrumpūt cibū: & qñq confert doloꝛib⁹ stomachi in die vna. & aperit opilationes epatis: sed ipse lēdit epar: et

sufert ictericiā soluēdo ipam. ¶ Mēbra expulsiōis
Aureus ⁊.5. de eo cum aqua calida soluūt ⁊ tres aurei mundificant complete ⁊ temperate duo aurei cū aqua mellis educūt phlegma ⁊ cholerā solutione: ⁊ cū ponit in medicimis solutiuis expellit nocumentū earū a stomacho ⁊ ipse est conuenientius solutiuis aliis stomacho. ⁊ ille qui est ablutus debilioris est solutionis. sed est magis conferēs stomacho ⁊ permixtio ipsius cū melle minuit virtutē ei⁹ adeo ut sollitan nō soluat attrahēdo. sed extrahat quod ei obuiat: cū cū virtus ei⁹ qō purū est non penetret ad illa que in corpe sunt longinqua imo nō ptranseat epar. ⁊ qñ arabicus in potu sumit ⁊turbat ⁊ facit dolorē ventris pūgitiuū ⁊ soluit ⁊ remanet virtꝰ eius in tunicis stomachi in die vno ⁊ duob⁹ diebꝰ ¶ Dare aūt aloem in potu in diebꝰ frigoris ē timorosus: qñq; eni educit sīguem solutōe qualiscūq; fit aloes: ⁊ quicūq; aloes: ⁊ qñq; ponit cū vino dulci sup. hemorroidas eminētes ⁊ fissuras ī ano ⁊ abscindit sanguinē currentē ex eis ⁊ sanat apata ani et virge linitus cū vino. ¶ Nō dat ad potādū in diebus frigoris timet ep faciat solutōe exire sanguinē.

Permutatio. ¶ Loco aꝰ pōit duplū ipi⁹ de litio.

De arundine. ¶ Caplm. lxviij.

Arundo. ¶ Natura: ¶ Est vehemētis in frigidationis ⁊ cinis eius est calid⁹ ¶ Operationes ⁊ ppietates. ¶ In radice eius ē absterstio pauca sine acuitate. ⁊ in foliis ipsius etiaz Decoratio. ¶ Cortices ipsius ⁊ radix eius conferūt alopitie: ⁊ cortices ipsius ⁊ radix abstergūt sordes: ⁊ radix eius cū cepa siluestri extrahit carni infixa.

Apostemata ⁊ bothor: ¶ Ponūtur folia eius super herisipilā ⁊ conferunt. ¶ Instrumēta iunctura rum. ¶ Sedat torsionē neruorū. ¶ Membra capitis. ¶ Lanugo que est flos eius quādo cadit in aurē facit euenire surditatē. qñ inuiscat ⁊ non egreditur. ¶ Membra expulsionis. ¶ Pronocat vriaz ⁊ menstrua. ¶ Venena. ¶ Cōfert mozdicatiōi scorpionis. ¶ De abrotano. ¶ Capitulū. lxix.

Brotanū. ¶ Natura. ¶ Est calidū in primo siccū in secūdo. ¶ Opatões ⁊ ppietates. ¶ Est subtile amarū. ⁊ in ipso ē terreitas ⁊ subtiliatio. ¶ Inquit Gal. flos eius est magis ad sinē deueniens cū absinthiū ⁊ in ipo est apertio. ¶ Decoratio. ¶ Illud quod est adustū confert alopitie propie: ⁊ cū allerua aut oleo de raphano ⁊ abrotanū quidem confert ad hoc vt nascatur barba que est tarde natiuitatis quando decoquitur cuz quibusdam oleis propē suam operationē ⁊ cōstringit sanguinē gingue. ¶ Apostemata ⁊ bothor.

¶ Resolvit apostemata phlegmatica ⁊ cū decoquitur cū cydonijs ofert apostematib⁹ difficil resolutōnis. ¶ Vulnēa ⁊ vlcēa. ¶ Nō est conuenies vlceribꝰ recēdꝰ: imo mozdicat ea. ¶ Instilla iūcturar. ¶ Et decoctio ofert ptulioni neruoz ⁊ sciatice antiq ⁊ difficili. ¶ Mēbra capitis. ¶ Qñ coquit cū oleo calefacit caput ⁊ remouet frigiditatē ei⁹. ¶ Membra anthelmus ⁊ pectoris. Eius decoctio confert difficultati anhelitus dilatōis. ⁊ qō de eo meli⁹ est: ē decoctio eius qō est in ipso superius. ¶ Membra nutrimenti. ¶ Quando decoquitur cū oleo calefacit stomachū ⁊ remouet frigiditatē eius. ¶ Membra expulsionis. ¶ Pronocat mēstrua ⁊ extrahit fetū ⁊ frangit lapidē vesice ⁊ renū ⁊ oleū eius cōfert coartatioi matricis ⁊ difficultati vrine. ¶ Febres. ¶ Cōfert frigori q; si compūmendo ex eo cū oleo fit vnctio.

Venena. ¶ Qñ bibitur cū vino cōfert venenis ⁊ qñ sternitur interficit vermes venenosos immo fugat eos. ¶ De arboze marie. ¶ La. lxx.

Rboz marie quid est. Est buchomarien: ⁊ iā dictū est de ea. ⁊ est mīū specierum. vna species eius sine fructu ⁊ due cū fructu.

Operatōes ⁊ ppietates. ¶ Confert cozize frigide ¶ Membra oculi. ¶ Confert delcēlui aque in oculum. ¶ De alumine Capitulū. lxxi.

Lumen quid est. Inquit Dia. spes alumnis sunt plime. sed ille que ex eis in curam medicine ingrediūtur sunt tres: scissū hūidū ⁊ rotūdū. Scissū vero ē aliamenti: ⁊ est albū ad citrinitatē declinās: ⁊ stipticū in quo est acetositas: ⁊ est quasi sit flos alumnis. ⁊ inuenitur spes petrosa in qua nō innenit stipticitas apud gustū: ⁊ ipsum quidē nō est de genere aluminis. ¶ Natura. ¶ Est calidū ⁊ siccū ad tertiū. ¶ Opatões ⁊ ppietates. In ipso est. phibitio ⁊ exsiccatio: ⁊ phibet fluxum ois sanguinis ⁊ phibet cursū suppfluitatū ⁊ effusiōnē earū ⁊ eius stipticitas maior est stipticitate bedeard ⁊ ppie coricis ⁊ radicis eius: ⁊ silr est fortiui oi re ¶ Decoratio. ¶ Cū aqua interficit alcarad et pediculos ⁊ fetorē oris. ¶ Vulnera ⁊ vlcera. ¶ Cū fece vini tantū de aluminis desiccat vulnera difficilia ⁊ herpetē estiomenū: ⁊ cū simili pondere sui de sale gēma corrosiuo: ⁊ adustioni ignis. ¶ Membra capitis. ¶ Eius decoctio cōfert qñ ex eo collinit⁹ dolori dentiū. ¶ De aneto. Capi. lxxij.

Netū. ¶ Natura. ¶ Eius calefactio ē iter secundū ⁊ tertiū: ⁊ eius exsiccatio inter p̄mū ⁊ secundū: ⁊ quādo aduritur fit ei⁹ exsiccatio in secūdo. ¶ Operationes ⁊ ppietates. Est maturatiuū frigidoz humoz: ⁊ sedatiuū dolorum ⁊ carminatiuū ventositatū: ⁊ similiter eius oleum ⁊ in ipso est lenificatio vltima: ⁊ eius cōplexio ē ppinqua maturatiuo aperitiuo ⁊ quod siccū est vebemtis est resolutionis. ¶ Apostemata ⁊ bothor Est maturatiuū apatū. ¶ Vulnera ⁊ vlcera. ¶ Eius cinis cōfert vlceribꝰ tremulis. ¶ Instrumēta iuncturarū. ¶ Oleū eius confert doloribus neruoz ⁊ similiū. ¶ Membra capitis. ¶ Facit somnum ppze ⁊ eius succus confert dolori auris melācolico ⁊ exsiccat humiditatem auris. ¶ Membra oculi.

Assiduatio comestionis eius debilitat visum. ¶ Membra anhelitus ⁊ pectoris. ¶ Enemm ⁊ semē eius lac abundare facit ⁊ propie in sozbitionibus lenibus: que mltiplicat lac. ¶ Membra. ¶ Inquit Galie. ⁊ nocet stomacho: ⁊ in semine eius ⁊ flore est vomitatio. ¶ Membra expulsiōis. ¶ Cōfert do

lori ventris pūgitiuo ⁊ interlecat sperma qñ fit clistere ex eo: aut sedet i ipo. ⁊ ei⁹ semē abscidit hemorroidas ozas. ⁊ ei⁹ cinis ē bon⁹ ano ⁊ virge ⁊ testicul⁹

De adipe. La. lxxiij.

Depo. ¶ Natura. ¶ Adeps anatis ē calidior ⁊ siccior: decide adeps castrati ⁊ adeps castrati decrepiti ē lenior. ¶ Operationes ⁊ ppietates. ¶ Adeps anatis est subtilis valde: ⁊ ē calidior adipe gallīe: ⁊ adeps galli ⁊ adeps cerui sunt vehemētis calefactionis: ⁊ adeps vacce est media int adipem leoninā ⁊ capīnā: ⁊ adeps adip est subtilis: ⁊ adeps masculi in omnib⁹ eis est fortior. ⁊ adeps decrepiti ē melior: ⁊ adeps capīna ē magis stiptica omnib⁹: ⁊ adeps hircina ē vehemētioris resolutionis. ¶ Decoratio. ¶ Adeps vitl ⁊ adeps anseris cōferunt alopitie: ⁊ adeps asīni valet ad vestigia cutis: ⁊ adeps anseris valet ad fissuras faciei: ⁊ labij. ¶ Apostemata ⁊ bothor. ¶ Adeps porci valet ad apostēata: ⁊ adeps leonis resoluit duricies apostematum. ¶ Vulnera ⁊ vlcera. ¶ Adeps pōcina valet ad adustionē ignis. ¶ Mēbra capitis. ¶ Adeps anseris sedat dolorem auris: ⁊ similiter adeps vulpis. ipa enim est innatiua ad illud valde: adeps galline confert apari lingue. ¶ Mēbra oculi. ¶ Adeps pīcis confert aque oculi: ⁊ acuit visum cum melle ⁊ adeps vipere recens confert panno ⁊ aque ⁊ ut nō nascant pili cuuli ⁊ palpebre: ¶ Instrumenta iuncturar. ¶ Adeps cerui confert spasmo ¶ Membra expulsionis. ¶ Adeps capīa confert mozdicatio intestinoz quando admīstrat ⁊ confert vlceribꝰ eorum. ⁊ adeps qdem capīna fortior est in cura vlcer intestinoz qz adeps porcina. ⁊ illud est, ppter velocitatem congelationis eius. qz adeps porcina vehemtius sedat mozdicatiōem: ⁊ adeps q̄ est in gibbo cameli suffunnigata confert hemorroidibus ⁊ oēi adipes leues sicut adipes galline ⁊ alioz pferūt doloribus matricis: ⁊ antique sunt eis male: ⁊ silr adeps anseris confert matrici. ¶ Venena. ¶ Adeps porcia pfert pūcture vmiū venenosoz: ⁊ adeps elephātis ⁊ cerui qñ fit ex eis linimentū fugāt venenosa: ⁊ adeps capīna confert cantaridib⁹. ¶ Et caro cerui confert psalmo.

De arboze cimicū. ¶ Capitulum. lxxiij.

Rbor cimicum. ¶ Natura. ¶ Est frigida in p̄mo ⁊ sicca in ipo. ¶ Decoratio. ¶ Linit sup excoriationē cum aceto. ¶ Vulnēa ⁊ vlcera. Consolidat vulnera recentia. ⁊ linit super excoriationē cū aceto ⁊ sanat eam ⁊ involuitur cortex eius super vulnera ⁊ consolidat ea.

De alleo. Capitulū. lxxv.

Aleum quid est. ¶ Allcū aliud est domesticuz ⁊ est notum: aliud est alleuz porinū ⁊ aliud siluestre: ⁊ in siluestri quidem sunt amaritudo ⁊ stipticitas: ⁊ est illud qō nomīat alleuz serpentis: porinū aūt est cōpositū virtutis ex alleo ⁊ porro. ¶ Natura. ¶ Est calefactiuū exsiccatiuū in tertio usqz ad quartū. ⁊ siluestre plus illo. ¶ Opatões ⁊ ppietates. ¶ Resoluit inflatioēz valde ⁊ est vlce rationū adustionū cutis ⁊ confert ad mutationē aqz

¶ Decoratio. ¶ Bibit decoctio montani ⁊ interficit lendes ⁊ pediculos ⁊ iungit sup eos: ⁊ ei⁹ cinis qñ linitur cum melle sup mo: phēa ⁊ occultationez oculi confert ⁊ confert alopitie facie ex materijs putridis ¶ Apostemata ⁊ bothor. ¶ Aperit dubellet intrinsecas ⁊ cinis eius est conueniēs sup bothor. ¶ Vulnera ⁊ vlcera. ¶ Exulcerat cutē ⁊ cinis eius cū melle sūper impetiginē ⁊ scabies vlcerosaz: ⁊ alleum qdez sil uestre facit coherere vulnera fraudulēta qñ ponitur sup ipa recens. ¶ Instrumēta iūcturar. ¶ Quando ex eo fit clistere confert sciatice qñ solutione educit sanguinem ⁊ humorē cholericuz. ¶ Membra capitis.

¶ Alleum facit sodaz: ⁊ decoquit alleuz ⁊ assat ⁊ sedat dolores dentiū ⁊ collusio oris ex decoctione ei⁹ cōfert etiā dolori dentiuz: ⁊ ppie quādo pmiscet ei olibanum. ¶ Membra oculi. ¶ Debilitat visuz ⁊ attrahit bothoz in oculum ¶ Membra anhelitus et pectoris. ¶ Clarificat vocē ⁊ guttur decoctuz ⁊ confert tussi antique ⁊ doloribus pectoris ex frigore ⁊ extrahit sāguisugas ex gutture. ¶ Membra nutrimenti. ¶ Confert tūnori ⁊ ppie decoctio q̄ cristiani vtūtur que fit cū oliuis ⁊ nuce. ¶ Membra expulsiōis.

¶ Quādo sedet in decoctione foliorꝫ allei ⁊ cruriuz eius prouocat vrinā ⁊ menstrua: ⁊ extrahit secundinam. ⁊ silr quādo supponit ⁊ bibit. ⁊ silr cibus cristianoz ꝑdictus factus ex eo cōfert valde. ⁊ qñ terit de eo quātitas aurei cum aqua mellis extrahit phlegma ⁊ ipz extrahit vermes ⁊ in ipo est solutio nature: ei⁹ aūt opatio in coitu est: qñ ipm pp vehementiā siue exsiccationis ⁊ resolonis qñq; nocet. q; si decoquat in aqua donec eius acuitas resolnat non elongatur qn̄ sit illud qō de eo remanet in clixatura eius pauce calitatis qō nō exsiccat: ⁊ generat ex eo materia spermatis: ita ut ponat materias phlegmaticas in ꝓplonibus phlegmaticis cinerē ⁊ non possit eas carminare. ⁊ quādo in venis conuertit in ventositates nō elongat qn aduuet ad desideriū coitus. ¶ Venena

Confert puncture vmiuz venenosoz ⁊ morsui serpentiū qñ bibit cum vino. ⁊ nos qdem iam expti sumus illud: ⁊ silr morsui cāis rabiosi: ⁊ qñ fit emplin ex alleo ⁊ folijs ficus ⁊ cimino super morsum mugali confert.

De altea. ¶ Capitulum. lxxvi.

Ltea quid est. Nomen eius in greco deriuatum est ex noie plim tunamentoz. ¶ Natura. ¶ Calm est cuz equalitate. ¶ Operationes ⁊ ppietates. ¶ In ipa sunt lenificatō: ⁊ maturatio ⁊ mollificatio ⁊ resolutio: semen ⁊ radix ipi⁹ sunt in virtute eius ⁊ fortiora plurimū ⁊ exsiccatiua subtiliatiua. ¶ Decoratio: ¶ Linitur super morphea cum aceto: ⁊ sedetur in sole ⁊ semen eius est fortius in illo. ¶ Apostemata ⁊ bothor. ¶ Mollificat apostemata ⁊, phibet ea ⁊ resoluit sanguinea ⁊ maturat vulnera ⁊ cōfert apatibus iflatis ⁊ scrofulis: ⁊ supponit cū gūma albotin ad duritiē matricis ⁊ ponit cū caulibus sup scrofulas. Instrumēta iūcturar.

¶ Sedat dolorē iuncturarū ⁊ ppie cum adipe an

seris. ⁊ confert sciatice ⁊ tremori ⁊ attritioni medij lacerto⁹: ⁊ extensioni neruo⁹. ¶ Mẽbra capitis. Quãdo fit ex ea emplastr⁹ confert apostemat⁹ que sunt in glandib⁹ aurium. ¶ Membra oculi. Resoluit timore ⁊ inflatione que fiũt in palpebris. Membra anhelitus ⁊ pectoris. ¶ Confert semen eius tusti calide antique ⁊ facile efficit sputũ: ⁊ prohibet sputũ sanguinis cũ virtute sue stipticitatis que est in ipso ⁊ conferunt folia eius apostemat⁹ mã mille ⁊ ponitur in emplastris pleuresis ⁊ peripneumonie. ¶ Mẽbra nutrimenti. ¶ Eius gũma sedat sitim. ¶ Membra expulsiõis. ¶ Decoctio radicis eius cõfert quãdo lubitur ardori vane ⁊ ardori in testinoꝝ ⁊ etiã apostemat⁹ ani: ⁊ similiter folia ei⁹ ⁊ similiter solutioni male. ⁊ supponũ semẽ eius cuz gumma albotin ad duritiẽ matricis ⁊ cõtrationem eius: ⁊ similiter decoctio eius solũmodo: ⁊ mũdificat superfluitates serarũ ⁊ decoctio radicis eius qñ datur in potu cũ vino pfert difficultatem urine ⁊ lapidi: ⁊ propriẽ semẽ eius ⁊ gũma eius retinet ventrez ¶ Venena ¶ Quãdo linit cum aceto ⁊ oleo, phibet nocumẽtũ venenoso⁹ vermiuz ⁊ confert decoctio eius cum aceto ꝓmixta aut vino puncture apis: ⁊ illud fit linitẽdo sicut existimo.

¶ De aphodillo. Capi. lxxvij.

Aphodulus gd est. Folia ei⁹ sunt sicut porrũ de scen: ⁊ habet crus planuz ⁊ super cuius caput est flos ⁊ habet radices longas rotundas sicut glãs ⁊ est acris. ¶ Mã. ¶ Est calid⁹ ⁊ siccus. Quidã vo dixerunt q ẽ frigidus ⁊ humidus ⁊ elongati sunt. ¶ Operatiões ⁊ ꝓpietates. Est abstersiuus resolutiuus: ⁊ proprie radix eius et qñ terit fit calefactiu⁹ ⁊ exiccatiu⁹: ⁊ pl⁹ eo radix ei⁹ ⁊ viri⁹ eius est sicut virtus dracontee crispe. ¶ Decoratio. ¶ Confert alopitie ⁊ serpigini ⁊ ꝓprie canis radicis eius: ⁊ quãdo linitur ad augmẽtũ morphee albe ⁊ fedet in sole confert. ¶ Apostemata ⁊ bothoz ¶ Radix eius cũ fece vini põit sup apostemata glãdiola oia: ⁊ sup carbunculos ⁊ qñ ex ea fit emplastrum cum farina ordei confert in inceptione apostum calidoz. ¶ Vulnera ⁊ ulcera. ¶ Luz ponit radix eius cũ fece vini super ulcera fraudulenta sordida confert eis. ¶ Instrumẽta iunctnrarũ. ¶ Confert contritioni lacertoz ⁊ cõtorsioni. ¶ Mẽbra capitis. ¶ Quãdo distillat succus eius solus: aut cuz ture ⁊ melle ⁊ myrrha ⁊ vino confert sanies in aure ⁊ quando distillatur in aurem diuersam doloꝝ molaris confert ¶ Membra oculi. ¶ Jn succo radicis⁹ eius est iuuatiuum ad oculũ. ¶ Membra anhelitus ⁊ pectoris. ¶ Cũ sumitur in potu de eo pondus auf. cũ vino confert doloꝝ vuiuscp lateris ⁊ tussi: ⁊ eius radix cuz fece vini est bona apostematibus mãmille. ¶ Membra nutrimenti ¶ Cõfert icteritie. ¶ Membra expulsiõis. ¶ Prouocat prinã ⁊ menstrua: ⁊ eius fructus ⁊ flos qñ in potu dantur cum vino solnũt: ⁊ ex radice eius cũ fece vini fit emplm apostemati testiculoꝝ. ¶ Venena. Dantur deso tres auf. ad morsuz vermiũ veneno

sozum: ⁊ quãdo dantur ad bibendũ fructus ⁊ flos eius in vino confert magnifice mozdicationi scorpionis: ⁊ habẽtis quadragita quattuoz pedes cũ hoc q̃ soluit.

¶ De aceto. Capi. lxxvij.

Acetũ. ¶ Natura. ¶ Est compositũ ex caliditate ⁊ frigiditate: ⁊ ambe substantie sunt subtiles: ⁊ frigida quidem est magis dominãs: ⁊ illud in quo est acredo est calidum. si vero nõ est frigidũ ⁊ humidũ: ⁊ decoctio minuit de eius frigiditate aliquid. ¶ Operatiões ⁊ proprietates. Est fortis exiccatiõis ⁊ phibet effusiones materie ad interiora: ⁊ subtiliat ⁊ incidit: ⁊ qñ bibit aut effũditur sup fluxũ sanguinis si est exterius, phibet ipz ⁊ phibet apostema. vbi est preparatio ut accidat et aduiuat ad digestiõe ⁊ diuertatur phlegmati: ⁊ ipsum est conferens cholerico ⁊ nocens melancolicis ¶ Decoratio. ¶ Linitur cũ melle super vestigia sanguinis ⁊ confert: verũ ipsius multitudo extirpat.

Apostemata ⁊ bothoz. ¶ Prohibet aduentum apostematum: ⁊ ambulationẽ cancrenarũ ⁊ sanat herisipilam comestũ ⁊ bibitũ: ⁊ linitum: ⁊ prohibet ambulationẽ apostematis omnis: ⁊ confert panaritio ⁊ formice theriaptie quando ex eo liniuntur ⁊ prohibet ut non eueniat apostema. ¶ Vulnera et ulcera. ¶ Quãdo ponit super vulnera lana infusa i aceto, phibet ea apostemari ⁊ confert ulceribꝰ ambulatuiis ⁊ scabiei ⁊ impetigini ⁊ confert adustioni ignis velocius omnibꝰ. ¶ Jnstrumẽta iunctnrarũ ¶ Est nocimum neruis ⁊ quãdo embrocat super podagra cũ sulfure confert. ¶ Membra capitis. Quãdo miscetur cum vncto oleo aut oleo rosaceo ⁊ conquassat: ⁊ effunditur i eo lana nõ abluta ⁊ ponitur super caput confert sode calide ⁊ sozatu dimittit eius ⁊ similiter embrocatio ex eo ⁊ oxos collutio et ꝓprie cum alumine cõfert motui dentium: ⁊ vaporatio acetꝰ calidi confert difficultati auditus ⁊ acutipsium: ⁊ aperit. opilationẽ colatoꝝ fortiter ⁊ resolutit somnũ. ¶ Membra oculi. ¶ Linitur cuz melle super occultationem sanguinis que est sub oculo sed eius assiduatio debilitat visum. ¶ Membra anhelitus ⁊ pectoris. ¶ Minorat vuã ⁊ abscidit gargarismus ex eo fluxũ humoris ad guttur: ⁊ sanat vuaz q̃ cecidit ⁊ sozdet⁹ ad sanguinigas ⁊ ad tussim antiquã aut difficultatẽ dilatatiõis calefactũ. ¶ Membra nutrimẽti. ¶ Est conueniẽs stomacho calido ⁊ humido disrumpens appetitũ: ⁊ adiuuans ad dirigẽdũ ⁊ totũ illud est qz preparat stomachuz ⁊ vaporatio aceti resolutit hydropisim sed eius assiduatio qñq̃ adducit ad hydropisim. ¶ Membra expulsionis: Jnfrigidat matricẽ ⁊ fit clistere ex eo calefacto ⁊ sale ad ulcera intestinoꝝ ambulatiua post clistere lenitiuum. ¶ Venena. ¶ Effunditur super morsus venenosoꝝ ⁊ confert ei qui in potu sumpsit opiũ ⁊ hyoscyamum: ⁊ aceũ assũptum de vua agresti cum sale cõfert morsui canis rabiosi ⁊ reliquis: ⁊ quãdoq̃ bibitur calefactum post medicinas mortales et confert. ¶ De auro. ¶ Capitulum. lxxx.

Aurum. ¶ Natura. ¶ Est equale subtile. Operationes et ꝓprietates. ¶ Limatura eius ingredit in medicinis melancholie et melius cauterium: ⁊ velocius sanabile est qd fit cuz cauterio auri. ¶ Decoratio. ¶ Retentio ipius i ore removet fetoze oris ⁊ ingreditur limatura eius i medicinis aloptie ⁊ serpiginis liniendis ⁊ in eis que bibuni. ¶ Membra oculi. ¶ Confortat oculũ in alocholi positũ. ¶ Membra anhelitus ⁊ pectoris. ¶ Cõfert doloribus cordis ⁊ tremori ipius ⁊ malitie aieti qui solus loquitur.

¶ De aromatico. ¶ Capitulum. lxxx.

Aromatici quid est. Dicem⁹ in capitulo calami aromatici. ¶ Membra nutrimẽti. Dicit q̃ non est res melioz eo ad adustionem ignis cũ oleo rosarũ ⁊ aceto. ⁊ confert apostemanibus stomachi ⁊ epatis ⁊ hydropisi.

¶ De agarico. ¶ Capitulũ. lxxxi.

Agarici quid est. Jngt filius ¶ Mesaugue est masculus ⁊ femina: ⁊ est agarici quod est simile radici aniuden: ꝫ exterior ps ei⁹ non est rara sicut exterior pars radicis aniuden: et dixerũt quidam q̃ generat in arboze corrosa semi tã putrefactionis ⁊ corruptionis ⁊ in sapore ei⁹ fiũt acredo ⁊ stipticitas ⁊ eius substantia est aerea terrea subtilis. ¶ Electio. ¶ Jllõ qõ ẽ melꝰ ẽ albũ velocit frãgibile pozosũ valde plenaz spũs extremitates incuius amaritudine inuenit dulcedo ⁊ fractũ habẽs frusta supposita ⁊ est femina ¶ Jllud vero qõ ẽ malus cuius non est bonuz: ⁊ duz ⁊ nigz ambo sunt mala valde. ¶ Natura. ¶ Calidum in pmo siccũ in secundo. ¶ Opatões ⁊ ꝓprietates ¶ Est resolutiuũ in cliuũ grosso⁹ apituũ oiuz opilatõnũ subtiliatiuũ. Et dixerũt qdaz in ipo est virtus stiptica ⁊ in principio gust⁹ sui ẽ q̃si dulcedo: deiñ amaritu⁹. ¶ Epata ⁊ bothoz. ¶ Cõfert ap atib⁹ oib⁹ Jnstra unctarum. ¶ Bitur in potu cũ sirupo acetoso ad sciaticã ⁊ est ex eis que mũdificant superfluitates neruoꝝ proprietate que est in ipso ⁊ confert egritudinib⁹ lacertoꝝ ⁊ casui: ⁊ potio⁹ ex illo sit tres ¾ kirates: ⁊ cũ adest febris tunc datur cum mellicrato aut iulcb. Membra capitis. ¶ Confert pacientib⁹ epilepsiaz ⁊ mundificat superfluitates cerebri, ꝓpitate que ẽ in ipso. ¶ Membra anhelitus ⁊ pectoris. ¶ Confert asmati ⁊ vleeri pulmonis qñ in potu datur cũ rob ⁊ sit potio eius vsq̃ ad auf. i. ⁊ qñ ex eo in potu dãtur tres annulus cuz aqua pfert sputo sanguinis ex pectore. ¶ Membra nutrimẽti. ¶ Cõfert icteritie ⁊ datur ad bibendũ cũ oxymelle ad apostema splenis: ⁊ qñ solum masticatur ⁊ deglutit cõfert doloꝝ stomachi: ⁊ eructuatiõi acetose: ⁊ dat in potu de eo ad doloꝝ epatis aureus. ¶ Membra expulsionis. Solutiõe educit humores grossos diuersos melancolie ⁊ phlegmatis ⁊ cholere rubee cũ sumitur ex eo ab auf. i. vsq̃ ad. ij. ꝓprie cũ mellicrato. ⁊ qñq̃ ignat medicinas solutiuas ⁊ facit eas puenire vsque ad extrema corpis: ⁊ puocat vrinaz ⁊ menstrua ⁊ sedat doloꝝ dentiũ cũ os ex ea colluitur. ¶ Membra nutrimen-

dat doloꝝ remi: ⁊ eius potio ad illud est aureus ⁊ confert prefocationi matricis. ¶ Febres. ¶ Cõfert tremori ⁊ febribus antiquis grossis cũ bibitur ex eo aure⁹ cũ vino: ⁊ vsq̃ ad drachmã. ¶ Venena. Quãdo ex eo in potu dat cũ vino usq̃ ad auf. ẽ magnũ iuuamẽ ad illud: ⁊ fit ex eo emplm ad pũcturã vermiũ venenosi frigidi. ¶ Capitulũ de littera. B.

¶ De blacte bizancie. ¶ Capitulum. lxxxij.

Blacte bizancie qd est. Sunt frusta salsia vnguib⁹ boni odoris aromatica que admiscent in suffumigatoriib⁹ Jngt Dia. est de genẽ ostracoz. Alii dixerũt ex iunila q̃ ẽ in mari, die i loco ei⁹ vbi ẽ spica ⁊ sunt ex eis que sunt ex mari rubro. ⁊ alie sunt babilonice nigriozes pue ⁊ ambe sũt boni odoris. ⁊ exultino q̃ ille que sunt de mari rubro sunt ille que nominantur curasie. ⁊ dicit q̃ ipse sunt adherentes carnis ⁊ cutis. ⁊ q̃q̃ cadit aliquid de albedine: ꝓprime eaz sunt mechie ⁊ extrahunt exgedde. ⁊ iste quidez medicant ⁊ purgatur ⁊ fiunt bone. ¶ Electio. ¶ Ex eis meliozes sunt ille que ad albedinem declinãt inuẽte in mari rubro ⁊ in alienẽ. ⁊ duobus maribus. sed babilonice sunt nigre parue valde: vẽditozes vero medicinaz dicunt q̃ bone ex eis sunt duoz mariuz deinde mechie. deinde algedin. ⁊ forsasse aliquid cadit ex eis ad albedinem. ¶ Natura. ¶ Calida sunt ⁊ sicca in secundo. ⁊ earuz siccitas forsasse vicina est tertio. ¶ Operationes ⁊ ꝓpietates ¶ Sunt subtiliatiue. ¶ Membra capitis. Earum suffumigatio confert epilepsie. ¶ Mẽbra expulsionis. ¶ Ipsaz suffumigatio exsiccat illã que habet prefocationẽ matricis. ⁊ cum bibunt cuz aceto mouent ventrẽ quodcũq̃ genus eaz fuerint.

¶ De ben. ¶ Capitulum. lxxxij.

Ben quid est. Est semen magnũ maꝰ cicere declinans ad albedinez quandoz. ⁊ habet medullã lenez vncuosã. ¶ Natura. ¶ Calidũ in tertio: siccũ in secdo. ¶ Operationes ⁊ ꝓpietates. Est mundificatiuuz ⁊ ꝓprie ipsius medulla ⁊ incisiuum humiditatũ grossaz. ⁊ aperit cuz aceto et aqua opilationes uiscez. ⁊ in arbore ipius est amaritudo plus ⁊ stipticitas: ⁊ propẽ illud est in ipso virtus cauterizatiua ⁊ ei⁹ cortex est stiptic⁹ plus ⁊ oleũ ipsius non enumeratur a stipticitate. ⁊ in ipso toto ẽ abstersio ⁊ incisio. ¶ Decoratio. Semen eius cõfert lentiginibus magnis ⁊ parvis: ⁊ panno ⁊ morphee ⁊ vestigijs vlcerum ⁊ similiter eius oleum. ¶ Apostemata ⁊ bothoz. ¶ Confert apostematibus duris omnibus cum ponitur in emplastris ⁊ verucis. ¶ Vulnera ⁊ vlcera. ¶ Confert cum aceto vlcerationi ⁊ scabiei vlcerate ⁊ exeoriationi. ⁊ confert bothoz lacteis ⁊ lahafati. ¶ Jnstrumenta iunctnrarum ¶ Calefacit neruos ⁊ lenificat spasmum ⁊ dirritiem neruoꝝ ⁊ ꝓprie oleum eius. ¶ Membra capitis. ¶ Abscindit fluxum sanguinis stipticitate sua ⁊ quenit oleũ ei⁹ doloꝝ auris ⁊ sonitu q ẽ in ipa, ꝓpe ci⁹ adipe anatis: ⁊ radicis ei⁹, sfert doloꝝ dentiũ cũ os ex ea colluitur. ¶ Membra nutrimen-

ti. Confert duritiei epatis ⁊ splenis qñ bibitur cū aceto mixtū ex eo pōdus duaruñ.z. ⁊ qñ coniūgitur frumento aut farina liij: ⁊ aqua alkaratim aut farina herbi: aut lupini: ⁊ fit ex eo emplastrum spleni: ⁊ ipm quidem est malum stomacho faciēs nauseam: ⁊ si bibitur ex eo aureus. i. cū melle facit vomere fortiter ⁊ soluendo educit: ⁊ silr eius fructus. Membra expulsionis. Aureus. 5. eius soluēdo educit phlegma crudū cū bibit cū melle: ⁊ silr eius oleuz ⁊ silr cū supponit licinū infusum in ipso. Permutatio. Loco eius ponitur quantū ipm est de rubea ⁊ medietas sui de cortice casie lignee ⁊ decima pondoris eius de nuce.

De Bedeoard. La.lxxxiij.

Edeoard quid est. Est spina alba: ⁊ ē similis albaspalketi. verūtñ est vehemētius alba et habet lōgiores spinas: ⁊ sillantur spine ei⁹ solijs amomi. verūtñ sunt subtiliores ⁊ vehementiꝰ albe. ⁊ eius quidem stipes qñqz peruenit ad duos cubitos: ⁊ eius flos est purpureus ⁊ semen ipsi⁹ est sicut semen cartami: verūtamen est vehementioris rotūditatis. Matura. In radice eius est infrigidatio ⁊ exsiccatio cū resolutiōe quadā. Semē vero eius est calidū ⁊ subtile. ⁊ dixerūt quidā ꝙ tota ē calida valde. Operationes ⁊ ꝓprietates: In ipsa est virtus resolutiua ⁊ aperitiua ⁊ ꝓpe in scie eius ⁊ in ipsa est retētio fluxus sanguinis. ⁊ eius retētio ē equalis. Apostemata ⁊ bothor. Confert apostematibus phlegmaticis ꝓpter illud quod est ipso de resolutione ⁊ cōractione: quare fiat ex eo emplastrū ⁊ ex radice eius ꝓprie. Instrumenta iūcturarū. Confert ipalmo ꝓpter illud quod est de contractione equali cū resolutione ⁊ semen eius cōfert infantibus quando bibūt ipm ꝓpter corruptiōnē in motibus lacertoꝝ. Mēbra capitis. Collusio oris facta ex succo eius sedat doloꝛē dentium. Membra pectoris. Confert sputo sanguinis ⁊ ꝓprie eius radix. Membra nutrimenti. Confert debilitati stomachi ⁊ aperit opilationes. Membra expulsionis. Confert solutioni antique ⁊ precipue stomatiche: ⁊ ꝓprie radix eius ⁊ est ꝓuocatiua. Febres. Valet febribus phlegmaticis lōgis ⁊ cuius cā est debilitas stomachi ⁊ oibus febribus antiquis. Venena. Confert si masticet ⁊ postea superponatur puncture scorpiōis. Attrahit eni venenū: ⁊ si bibitur semen eius confert morsure venenosoꝝ reptiliū. Permutatio. Loco eius in febribus ponitur fumus terre.

De Balsamo. C.lxxxv.

Alsamus quid est. Est arbor egypti nascēs in loco qui dicit oculus solis tñ: cuius folia ⁊ odor rute simulantur: sed tamen ipsa declinat ad albedinē ⁊ eius statura est statura arboris euisci: ⁊ eius quidē oleū est melius semie ipsius ⁊ semen fortius ligno ipsius in oibus modis eius. Eius vero oleū sumitur ita ut incidat cū ferro postorū ascrahet: ⁊ aggregat quod de eis resudat cum cotto: ⁊ necꝫ pertransit in anno qō est inter gnāgin

ta vsqz ad sexagita lib. Electō. Expientia olei ipsius est ꝓgelatio lactis stati cū sup ipsū distillatur: ⁊ pmixtio eius cū aqua: ⁊ insp̄issatio ipsius ⁊ conservatio sue soliditatis in aqua: ⁊ ablutio ipsi⁹ a cotto ⁊ subtilitas odoris eius. Adulterat aūt cū oleo de pino: ⁊ oleo de mastice: ⁊ cera dissolutis in oleo de alcāna. Et quando ex eo melius est ⁊ recēs: grossiū aūt ⁊ vetus nō habet virtutē. Matura. Eius lignū est calidū ⁊ siccū in secūdo ⁊ ipsius semē est calidius eo parū ⁊ oleū eius est calidus vtriqz: ⁊ est i pncipio tertij calidū: ⁊ nō est in ipso de calefactione quod existimat. Operationes ⁊ proprietates Aperit opilationes ⁊ confert viscerib⁹ grossis. Vulnera ⁊ ulcera. Mūdificat ulcera ꝓprie cū ireos ⁊ extrahit fracturas ossiū. Instrumenta iūcturarū. Cōfert sciatice bibitū ⁊ ꝓpter spasmū bibitur eius decoctio. Membra capitis. Cōfert ulceribus capitis ⁊ mūdificat ipsū ⁊ cōfert epilepsie virgini. Membra oculi. Abstergit pannū eius ipsum ⁊ eius oleū. Mēbra anhelitus ⁊ pectoris Ligniū eius ⁊ ipsius semen conferunt doloꝛi viroꝝ rūqz laterū ⁊ confert a matū grosso ⁊ stricture ⁊ anhelitus ⁊ doloꝛi pulmonis: ⁊ cōfert semē eius peripneumōie frigide ⁊ tussi: ⁊ similiter ipsi⁹ oleū. ⁊ ad sūmū est iuuatiuū viscerū que sunt super myrach. Mēbra nutrimēti. Confert debilitati digestionis ⁊ ipsius decoctio dissolutī malitiā digestionis ⁊ mūdificat stomachuz ⁊ confortat epar. Membra expulsionis. Prouocat vrinā ⁊ cōfert doloꝛi pūginio. ⁊ confert doloꝛib⁹ matricis: ⁊ exsiccat humiditates eius vaporatū ⁊ bibitū ⁊ cōfert frigori ipsi⁹ ⁊ extrahit embryonē ⁊ secundinā ⁊ cōfert cū eo fit suffumigatio omnibus doloꝛibus matricis ⁊ ipsi⁹ decoctio aperit os matricis: ⁊ ceratū ex ipso cū oleo rosaceo ⁊ cera confert frigori matricis. ⁊ est iuuatiuū difficultati vrine. Febres. Eius oleuz aufert rigores. Venena. Resistit venenis ⁊ cōfert morsure vipere: ⁊ eius oleū confert hyusquiamo cū bibitur cū lacte ⁊ venenosis ⁊ ꝓprie scorpionibus.

De Been. C.lxxxvi.

Een quid est. Frusta aspera que sunt radices ex siccitate cōtracte carnose ⁊ sunt duarū specierum quarū vna est alba: ⁊ altera est rubea. Matura. Calīe ⁊ siccū in secūdo. Decoratio. Est iyinguatiuū. Mēbra anhelitus ⁊ pectoris. Cōfortat coꝛ valde ⁊ cōfert tremori coꝛdis. Mēbra expulsionis. Manifeste augmētat sperma. Permutatio. Loco eius ponitur quātum est ipm cuderit ⁊ medietas pōderis ei⁹ lingue aūis.

De Berengesif. C.lxxxvij.

Erēgesif est abꝛotanū: ⁊ est planta similis absinthio cui est humiditas viscosa: ⁊ cui⁹ quidē est vna species: thyrsos habēs brauiozes ⁊ minoꝛa folia: etiam sunt ei folia minuta ꝓua subtilia alba citrina ⁊ apparet in estate. Inquit Gal. sunt due herbe vicini saporis noīate hoc nomine. Matura. Calida ⁊ humida est in primo.

Operatōes ⁊ ꝓprietates. Est subtiliatiua aperitiua valde cui⁹ emplm ꝓhibz attractionē materieruz ad mēbra. Membra capitis. Confert sode frigide loco empli suppolita ⁊ ēprocata. ⁊ in aqua cocta fit magis secura ⁊ confert opilationi narū ⁊ corrize. Membra expulsionis. Frangit lapidē in renib⁹ ⁊ puocat mēstrua sedēdo in eius decoctione: ⁊ confert vlceribꝰ eius ⁊ eijcit secūdinaz ⁊ fetuz: ⁊ confert coadunationi oris matricis ⁊ aperit ipm ⁊ durinet eius bibita: ⁊ mote emplastri suppolita ⁊ potest ea vsqz ad. z.v.

De Baurach. Capitulum. lxxxviij.

Aurach quid est. Est fortius sale: ⁊ ē ex genere virtutis eius: ꝙ stipticitas non inest ei ⁊ qñqz aduritur in ostraco super carbones inflāmatos donec assetur. Electio. Ex eo melioꝛ est armenū leue lamino sū frangibile spongiosuz album: aut purpureū. aut rosēū mondicatiuū. ⁊ cōpactio quidez aphricani ad reliqua baurach est compatio baurach ad salē. ꝙ baurach non comedit nisi ꝑp magnā causā. ⁊ spuma baurach est subtilioꝛ. ꝙ baurach: ⁊ in eius virtute. ⁊ ex ea melioꝛ est spuma marmorea facile frangibilis. Matura. Caliduz ⁊ siccum in fine secundi. ⁊ eius siccitas fortasse decimat ad tertiū. Operatōes ⁊ ꝓprietates Abstergit fortiter lauat ⁊ ꝓprie aphricanū. ⁊ mundificat ⁊ excoriat ⁊ incidit humores grossos. ⁊ in baurach qdez ē stipticitas pauca cuz abstersione bona ꝓpter sui salsedinē. nisi in aphricāo. In eo enim nō est stipticitas sed absersio pura multa. ⁊ in sale est stipticitas. ⁊ sī ē in ipo nisi resolutio ꝑua. Decoratio. Attenuat capillos pulueriz ati super eos. ⁊ qñ ex eo fit emplastrū attrahit sāguinē ad illud qō apparet de coꝛpōe ⁊ facit ut coloꝛ sit bonus ⁊ confert. sed fortasse denigrat eius plima comestio colorem. Vulnera ⁊ ulcera Confert pruritui ꝓpterea ꝙ resoluit virtꝰ ⁊ ꝓprie aphricanū cū aceto ⁊ fert etiā scabiei. Instrumenta iūcturaz. Fit ex eo ceratū palysi ꝓprie postreme: ⁊ ꝑcipue cū iam declinat ⁊ confert conuulsioni neruoꝝ. Membra capitis. Confert furfuribus ⁊ cū spuma eius cū melle distillat in aurem mundificat ⁊ aperit ⁊ confert surditati. ⁊ cū vino aut cū sirupo cū ipo confert sonitui. Membra nutrimenti. Est malū stomacho coꝛrūpens ipm ⁊ aphricanū cōmouet vomitū: ⁊ si nō faceret vomere eēt plꝰ incisiuū humoꝝ stomachi ꝙ reliqua baurach. Et ex eo quidē cū fucubus fit emplastrū hydropisi ⁊ extēnat eam Membra expulsionis Solui cū superponitur: ⁊ qñ comeditur cū ruta ⁊ cymio aut decoctione rute ⁊ anete sedat doloꝛē ventris pungitiuū: ⁊ cū hoc ⁊ similibus vincit faleni ⁊ bibitū cū quibusdaz medicinis interficientibus vermes educit eos ⁊ similiter cū linitur ex eo vomet ⁊ semē: ⁊ sedet qui linꝰ est iuxta ignem interfecit eos: ⁊ per hec similia distinguitur inter ipsum ⁊ falem. Venena. Confert omne baurach ⁊ precipue aphricanū ꝓfocationi fungoꝝ valde: siue sit adustū aut non adustū ⁊ similiter eius spuma ⁊ ponitur cum adipe asini aut suis super morsum canis: ⁊ bibitur cū aqua frigida ꝓpter potū cantaridaz. ⁊ qō ex eo nominatur baurachium nūtrum bibitur cuz aniudē ꝓpter nocumē tum sanguinis tauri.

De bulbo. Capitulum. lxxxix.

Ulbus quid est. Est cepe qō comedit paruuz silē cepe narcisci: ⁊ eius folia sunt silia foliis porri: ⁊ ipius rosa est similis viole: ⁊ est quedaz eius spēs que ꝓmouet vomitus. Quidam vero dixerūt ꝙ ipe est cepe azar: ⁊ dixerūt qdā alij non. ꝙ est de genere porri: ⁊ videt ꝙ sit anagalli: ꝓnuntemus ergo intentōes ab hoc. Matura. Propinquus est nature cepe: ⁊ fortasse est siccus in primo cū humiditate superflua. Opationes ⁊ ꝓprietates. Est inflatiuus ⁊ sedatiuꝰ ⁊ exasperat linguā Decoratio. Linit super pannuz ꝓprie in sole ⁊ confert: ⁊ similit confert vestigijs vlcez. ⁊ ē exasperans palatū ⁊ linguaz. ⁊ linit cum vitello oui sup verucas ⁊ cum oxymelle sup vlcera leuia. Vulnera ⁊ vlcera. Quādo assat cū capite piscis ⁊ aloe: ⁊ ponitur super vlcus mēti eradicat ipm. Instrumenta iuncturaz. Cuni ex eo fit emplastrū cum acero est ꝑueniens attritioni medij lacertoꝝ: ⁊ fit ex eo emplz podagre ⁊ doloꝛib⁹ iūcturaz. ⁊ fit ex ipso solo ēplastrum tortioni neruoꝝ: ⁊ est emplastrū vnguis tauris ⁊ silium ⁊ fit ex eo emplastrum cum sauich. Membra capitis. Est medicamen furfuriꝰ ⁊ vlceribus capitis: ⁊ linit sup plagas capitis que non sunt fracte. ⁊ puluerent cū vitello oui ⁊ linit. Mēbra oculi. Solus administret ⁊ cū vitello oui ⁊ cū adiungit ei acerum est medicamen bonuz ad garab ⁊ apostematibus lachrymaliuz. Membra nutrimenti. Qui ex eo est dulcis ⁊ rubeus est bonꝰ stomacho ⁊ fit ex eo ēplastrū cū melle doloꝛib⁹ stomachi: ⁊ amarus est melioꝛ ⁊ digerit cibum ⁊ multiplicat eius nutrimentū in ipo: licet non sit nutrimentū suū laudabile ⁊ ꝑcipue eius qō est cruduz ⁊ qñ non digerit pungit ⁊ inflat. Membra expulsionis. Excitat coitum.

De bugenis. Capitulum. xc.

Bgenis quid est. magis qō ex ea administrat est radix eius: ⁊ ipa quidem habet gūmam ⁊ succum: ⁊ eius gūma est fortioꝛ sit eo ipsius ⁊ qñqz ꝓmiscetur cū oleo ⁊ muri ⁊ pauco vino ⁊ concutit donec grossum fiat. ⁊ ꝑm quantitatem equalitatis quaz habet in grossitie est eius bonitas. Matura. Est calida in z° sicca in ipso. Operationes ⁊ ꝓprietates. Est resolutiua. Vulnera ⁊ vlcera. Abradit ossa corrupta ꝓp vehementiā desiccatōis ⁊ mūdificat vlcera. Instrumēta iuncturaz. Conueniens est neruis. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Confert suppfluitatib⁹ grossis in pectore: ⁊ cōuenit pulmoni ⁊ vlceribus eius bibita ⁊ suffumigata. Membra nutrimenti. Confert duritiei splenis.

De buturo. Capitulum. xci.

Bturuz ⁊ baluz quid sunt Mota sunt. Matura. Frigida sunt ⁊ sicca in scō ⁊

albuſurum magis eſt ſtipticus quaz caſſab. Operationes t proprietates. Inflant t propue cum poſt ipſa bibit aquaz: t cũ ſunt dulcia facimt cruere rugũ plurimũ. t faciũ euenire opilationes in viſceribus. t decoctio albuſuri ſedat inflationẽ cũ cõſeruatione caloris innati: t plurimis vſus ambox generat in corpe humores groſſos. Membra capitis. Albuſuz facit ſodã t inebriat plim t ambo ſũt bona carni q̃ eſt inter dẽtes t gingiuas Membra anhelitus t pectoris. Ambo ſunt mala pectoꝛi et pulmoni. Membra nutrimenti. Preparãt ſtomachuz t facũt pingere opilatões epatis t ploꝛ digeſtio eſt tarda: t frangibile eſt minoris digeſtiois t nutrimẽtũ ipſoꝛ eſt paruũ t algelaguerut ẽ minoris tarditatis. Membra expulſionis. Emũgdoꝛ coꝛ ſtringit ventrem, ppter cum miſcet cũ vino pontico aut cũ aceto: t albala facit abundare lac t q̃ñ bibit cũ aceto pontico, phibet fluxũ matricis. t, phibet fluxuz ſanguinis hemoꝛroidax. Febres. Uſus coꝛ plurimus facit cadere in tremoꝛem t hoꝛripilationem.

De buncho. Capitulum. xcij.

Unchum quid eſt. Eſt res delata de iamen Quidaz aũt dixerũt q̃ eſt ex radicib⁹ anigalez cũ mouet t cadit. Electio. Deliꝰ eſt citrinũ t leue boni odoꝛis. Albuz vero t ẽ ue eſt malũ. Natura. Eſt caliduz t ſiccũ in pmo ſm quoſdam eſt frigidũ in pmo. Operationes t pprietates. Conſoꝛtat membra. Decoꝛatio. Mundificat cutez t exſiccat humiditates que ſũt ſub ea: facit odoꝛem coꝛpis bonũ. t abſcindit odoꝛẽ pſilotri. Mẽbra nutrimẽti. Eſt bonũ ſtomacho.

De batecha. Capitulum. xciij.

Batecha quid eſt nouum eſt. Natura. Frigida eſt in pncipio ſecundi: t humida in fine eius t cũ eius ſemen deſiccat nõ eſt humectatiuũ imo deſiccat in primo. t eius radix eſt deſiccatiua. Operatões t pprietates. Que matura ẽ ſubtilis t imatura eſt ſpiſſa Batecha pterea ci nericia matura imatura exiſtit cucumeris: t in ipa ẽ aptio quocũq; modo ſit. Melo autẽ melioꝛis eſt humoꝛis q̃ reliqua: t eius caro ẽ digeſtiua abſterſiua: t ppie eius ſemẽ. matura vero t imatura abſunt abſterſiue t ſemen eius ẽ fortioꝛis abſterſionis t iba qdem zuerit ad quẽcũq; humoꝛez qué in ſtomacho inuenit: t eſt ad phlegma vehementꝰ declinis q̃ ſit ad choleraꝫ: q̃li ergo ad melancholiã, melo vero non cõuertit velociter. Decoꝛatio. Mũdificat cutem t ppie ſemen eius: t illud qõ eſt in interioꝛi pte ipſius etiã confert pãno t morphee t furfuribus: t ppe quãdo phibitur qõ eſt eius interius ſi cut eſt cũ oleo de frumento t exſiccat in ſole. Mẽbra oculi. Fiat ut coꝛtex eius fronti adhereat: t pphibet fluxũ ad oculũ fieri. Membra nutrimenti. Eſt vomitiua t ppe radix eius. Nam due. 3. eius cũ vino mouent vomitũ ſine laboꝛe cũ bibit ex eis obulus. Cũq; batecha non digerit bene gnãt cholericaz paſſionem, melo aũt eſt tarde digeſtionis niſi quãdo comedit cuzeo quod eſt interius eius. t ipſius gdem nutrimentũ eſt rectius t eius humoꝛẽ cõuenientioꝛ: oporteꝛ pterea ut cibũ ſequat aliũ. batecha enim ſi non ſegtur aliquid aliud facit nauſeaz t vomitũ. poſt aũt ipm calefactus bibat oxymel: et humectatus olibanũ aut zinziber nutritiũ t vinum.

Membra expulſionis. Prouocat vrinã quod ex eo manuz eſt t crudum ipius: t cõfert lapidi in renibus t veſica cũ eſt puus t pcipue; lapidi renum. t melo qdem eſt nutrioꝛis, puocatiõis t eſt magis abſterſiuus t velotioꝛis deſcẽſionis pcipue qui eſt melis. Venena. Cũ coꝛrũpitur in ſtomacho puertitur ad naturam venenoſam. oporteꝛ ergo ut cũ gratur extrahatur velociter.

De bule. Capitulũ. xciij.

Ule quid eſt. Dicit alkanzi ſq̃ eſt, cucumer indus. t eſt ſimilis cucumeri capparis t eſt amarus t ſimilis zinziberi. Natura. Calidũ eſt t ſiccuz in ſcõo. t apud quoſdã in tertio Operationes t ppietates. Eſt ſtipticus cõfoꝛtans viſcera. Inſtrumenta iunctuꝛaz. Conſert diuitici neruoꝛ t humiditati coꝛ t egritudinib⁹ ipſoꝛ frigidis ſicut paraliſi t rotture. Membra nutrimenti Accẽdit igne ſtomachi t pfert vomitu t intrat in algeguarſer. Mẽbra expulſionis. Cõſtringit ventrẽ t ſiccat t vẽtoſitatẽ.

De belliricis. La. xcv.

Illirici gd ſunt. Sũt pping nature emblicoꝛ: t coꝛ medulla ẽ dulci, ppinq̃ alabuch Natura. Frigidi ſunt in pmo ſicci in ſecundo. Operationes t ppietates. In ipſis ẽ virtus ſubtiliatiua: t virtus ptractiua. Mẽbra nutrimenti. Conſoꝛtant ſtomachũ aptatõe t aggregatione t prohibent mollificationem eius t humiditatem ipius: t nihil eſt qõ ita preparat ſtomachũ ſicut ipſi. Membra expulſionis. Fortaſſe ſtringunt ventrem. t apud quoſdam leniunt ventrem tãtum t eſt manifestum: t ipſi quidem conſeruntur mediocriter recto tano.

De Bederẽzego. La. xcvi.

Ederẽzegun gd eſt. Natura. Eſt calida t ſicca in ſecũdo Opatões t ppietates Conſert omnibus egritudinibus phlegmatics t melancolicis. Decoꝛatio. Efficit odoꝛez oris bonum. Vulnera t vlcera. Conſert ſcabiei melancolice. Membra capitis. Conſert opilationibus cerebri. t remouet ſetoꝛem oris. Membra anhelitus t pectoris. Lenificatiua eſt t conſoꝛtiua coꝛdis auſert tremoꝛem coꝛdis. Membra nutrimenti. Juuat digeſtionem t confert ſingultui. Permutatio. Loco eius ponitur in leniti candoꝰ pondus ipſius de ſeta t due tertie ponderis ipſius de coꝛtice citri.

De baurach kebuli La. xcvij.

Aurach kebuli gd eſt. Eſt ſemẽ ſendium aut indum: t habet duas ſpes q̃rũ vna eſt pua abiscz rugis: t alia magna cũ rugis et earum nucleoꝛ eſt pua. Inſtrumẽta iunctuꝛarum.

Eradicat phlegma ex iuncturis Membra expulſiois. Soluit phlã et inteſtinis vermes t alcari des: t eſt in hoc valde bona.

De beheremigi. Capitulum. xcvij.

Heremigi quid eſt. Eſt ex aromaticis. Operationes t ppietates. Reſolvit in flationẽ in omni loco eius embꝛocatio. Membra capitis. Eius flos ẽ bonus vẽtoſitatib⁹ groſſis in capite: t cũ eius folia odoꝛatur ſimiliter. Membra expulſionis. Soluit ventrẽ.

De buzeiden. Capitulum. xcix.

Uzeiden quid eſt. Eſt medicina lignea inda in qua eſt virtus ſimilis virtuti been. Electio. Illa que ex ea bona eſt: ẽ alba groſſa multarũ lineaꝛũ aſpa. lenis vo t tenuis ligni: t patẽte albedinis ẽ mala: t adulterãt eã cũ laubati barbarica. Natura. Calida ẽ in ſcõo ſicca in primo. Operationes t ppietates. Eſt ſubtiliatiua. Inſtrumẽta iuncturarũ. Conſert doloꝛi iuncturarũ t podagre. Membra expulſionis. Augmentat coitũ. Venena. Conſert venenis.

De bukida Capitulum. c.

Ukida. Natura. Frigida eſt. Operatiões t ppietates. Eſt abſterſiua et ẽ in ipſa ſtipticitas t i tecis t i fructib⁹ q̃ eſt hũiditas. Decoꝛatio. Abſtergit faciẽ. Vulnera t vlcera. Ponit trita ſup vlcera t ſcabiez t cõglutinat plagas, ppter ſtipticitatẽ t abſterſionez ſuã t ppie coꝛtex arboꝛis eius t aſpergit cũ aqua ſua: t fit embꝛoca cũ decoctione radicis eius t ſoliorum etiã ipſi⁹ ſuper oſſa fracta. Membra expulſionis. Coꝛtex eius groſſus ſoluit phlã q̃ñ bibit ex auſ. cũ aqua frigida t vino:

De bihar. Capitulum. ci.

Jhar quid ẽ. Eſt illa que vocat keuez. ſ. oculus vacce: roſa eius citrini coloꝛis: rubea i medio groſſioꝛ roſe camemille. Mã Laſa in ſecũdo ſicca in primo. Mẽbra capitis Eius odoꝛ confert ventoſitatib⁹ groſſis in capite

De buſiri Capitulum. cij.

Uſiri. Operationes t ppietates. Reſoluit ppie cuius flos ẽ bene apparẽs et abſtergit cũ equalitate. Decoꝛatio. Sũ uestris hñs floꝛẽ bũ apparentẽ rubificat capillos. Apoſtemata t bothoꝛ. Decoctio folioꝛ illi⁹ cõfert apoſtemanib⁹. Vulnera t vlcera. Cuz melle mixte emplaſtri ponit ſup vulnera t vlcera. Inſtrumenta iuncturarũ. Eius decoctio cõfert attritioni lacertoꝛ. Membra capitis. Colluit os cũ decoctione eius, ppter doloꝛẽ dentiũ. Membra oculi. Eius decoctio confert opthalmie calide. Mẽbra anhelitus t pectoris. Decoctio ipſius cõfert antique. Mẽbra expulſionis Hñs folia albaꝛ t hñs folia nigra pferũt ſolutioi vetuſte.

De baheche. Capitulum. ciij.

Bheche quid eſt. Similis eſt virtuti lentiũ t eſt difficilioꝛis digeſtionis. Natura. Eſt equalis declinãs ad ſiccitatez. Operatiões t ppietates. Eſt ſtiptica ſicut lens t generat melancoliã. Apoſtemata t bothoꝛ. Eſt dona vtriq; t fit ex ea emplaſtꝝ hernie t rupture infantium. Membra expulſionis. Stringit ventrem

De belegenalcẽ. Capi. ciij.

Elegenalcen quid eſt. Eſt coꝛiãdrũ puteꝛ t piſce eſt beſegenalcens t ſyriace ẽ capillus algul: t eſt herba parua cuꝰ oꝛtus ẽ in ſalnib⁹. t curſibus aquaꝝ t fluminũ: t intus in puteis t ẽ ſimilis coꝛiandro humidioꝛ ſed eius thyrſi ad rubedinem t nigredinẽ declinãt ſine ſtipſie exiſtẽtes negz habẽt floꝛẽ negz ſemẽ cuius virtus cito tollit. Natura Salie. eſt equalis. Ego aũt dico q̃ fortaſſe declinat ad caliditatẽ valde paruz t ſiccitatẽ. Operationes t ppietates. Eſt reſolutiuus ſubtiliatiuus aperituus: t in ipſo ẽ ſtipticitas, phibẽs curſum: t q̃ñ permiſcet cibo galloꝛ t coturnicũ facit eos fortes t ad dimicandũ t ad interficiẽdũ. Decoꝛatio Eius cinis cũ aceto t oleo cõfert alopitie t tyrie. t ipſe cũ oleo myrtino t vino plongat capillos: t pꝛohibet coꝛ caꝫum. Apoſtemata t bothoꝛ. Conſert aldubellet t delet ſcrofulas. Vulnera t vulcera. Cõfert fiſtulis t vlceribꝰ fraudulẽtis t humidis. Membra capitis. Eius cinis cõfert furfuribus. Membra oculi. Confert algarab. Membra anhelitus t pectoris. Confert pulmoni purgando ipſum valde. Membra nutrimẽti. Confert cũ vino fluxui ſuperfluitatũ ad ventrez t ſtomachũ t pfert doloꝛi ſplenis t pfert icteritie. Mẽbra expulſiois. Prouocat vrinã frãgit lapidẽ, puocat meſtrua: t exhyit ſecũdinam: t purgat mulierẽ ſeni: t abſcidit fluxũ ſanguinis: t apud plures ſtringit ventrẽ: t ſm filiũ Mẽ ſeguer ſoluit Venena. Ipſe cũ vino cõfert moꝛſib⁹ ſerpentũ t canis rabioſi t venenoſis aliis. Permutatio. Loco eius in almate ponit pondꝰ ipſius de floꝛe yiole cũ medicetur pẽdeꝛis ipius de ſucco ligritie

De bedarungi Capitulum. cv.

Edarungi quid eſt. Eſt oxymũ fluuiale et dicunt homines gdã q̃ eſt bedarambina t eſt aluch. t eſt noñ. t oleũ eius in potentia eſt oleũ alcheiri verũtamẽ eſt debilius eo: t in ipſo quidem ſunt virtutes cõtrarie. Natura. Calida ẽ in pmo declinãs ad ſcõm ſiccũ in pmo. t in ipſo ẽ hũiditas ſuperflua cui⁹ fortaſſis hũiditatis ſũtis ad ſcõm declinat non in ſba. Operationes t ppietates. In ipſo eſt ſtipticitas t ſolutio contrahit eni nili inueniat ſup fluitatẽ preparataz. Si autem inuenit humoꝛem ſoluit: t in ipſo ſunt reſolutio: t digeſtio: t inflatio. t velocitas ad putrefactionem: t generat humoꝛem malum melancholicuz t eius ſemen confert ei in quo generat melancholia. Apoſtemata t bothoꝛ. Cõfert q̃ñ cũ aceto t oleo roſ. linik ſup apoſtemata calida. Mẽbra capitis Eiꝰ ſuccus diſtillatus cõfert fluxui ſãguinis ex naribus pcipue cũ aceto vini t canfoꝛa t facto licinio t intincto in ipſo et remouet ſtupoꝛez dentiuz. t eſt ex eis q̃

lecdant sternutationé in pplexione vna ⁊ mouet eam in pplexione alia. ¶ Membra oculi. ¶ Confert pulsationi oculi moze emplastri suppositi: ⁊ facit pue nire tenebzositaté visus conestú: propterea quia cómouet humiditaté eius: ⁊ conturbat eam: ⁊ ei⁹ suceius confortat visum facto collyrio ex ea. ¶ Membza anhelitus ⁊ pectozis. ¶ Confortat cozvalde ⁊ desiccat pulmoné ⁊ pect⁹ ⁊ ascariaaru ex aqua ei⁹ cófert stricture anhelitus ⁊ eius aó est bona sputo sanguinis ⁊ facit abundare lac. ¶ Membza nutrimenti. ¶ Difficilis est digestionis ⁊ putrefactionis velocis ⁊ est malú stomacho propzie foliaeius. ¶ Membza expulsionis. ¶ Lóstringit q; si inuenerit humorem pzeparatú soluit ⁊ pzouocat ⁊ nocet ano. ⁊ q² lemen confert difficultati vrine. ¶ Venena ¶ Ponitur super puncturam vespe ⁊ scozpionum ⁊ draconis marini.

¶ De Bertanich. ¶ La. Lvi.

Ertanich quid est ¶ Dicitur q; est acoz ⁊ dicitur q; est foliú qó assimilatur foliis acetose silvestris, verútamen est vicinioz nigredini ⁊ est grossioz. ¶ Operatónes ⁊ proprietates.

Eius folia sunt stiptica ¶ Ulnera ⁊ vlcera. ¶ Lósolidat vulnera ⁊ vlcera. ¶ Membza capitis. ¶ Eius succus est melioz res vlceribus antiquis que sunt in oze ⁊ alcola: ⁊ oportet vt fiat ex eo rob ⁊ confert alcola.

¶ De Bilomon. ¶ La. Lvij.

Jlomon quid est. ¶ Est alsarfague silvestris ⁊ est ex vltimalis ⁊ eius semé est igneú sicut sunt vltimala. ¶ Membza expulsionis. ¶ Soluit.

¶ De Bebulisi. ¶ La. Lviij

Ebulisi qd est. ¶ Est illud qó dz papaner cozdolsum ⁊ spumolsum ⁊ ipm efficit opatóez ⁊ rimali in solutóne sua. ¶ Natura. ¶ Calidú est nullú. ¶ Membza expulsionis. ¶ Soluit sicut vltimali.

¶ De Benec guariden. ¶ La. Lix.

Enec guariden. ¶ Membza expulsionis. ¶ Lófert dolozibus matricú ⁊ renú postq; eius frangitur resolutio cú oleo ⁊ cera ⁊ vitello ouí q̃ re nó induratur ⁊ pzouocat vriná ⁊ menstrua ⁊ facit abomí ⁊ cú cozdumeno vz hemozroidibus. ¶ Febzes. ¶ Confert rigozi. ¶ Venena. ¶ Confert venenis q̃ sút ex venosis minoub⁹. ¶ Permutatio. ¶ Loco ei⁹ ponit chossoze.

¶ De Baralican. ¶ La. Lx.

Zralican qd é. ¶ Est bedelkeb ex cui⁹ semine nigri armillas faciút ⁊ est herba. Bal. calá in pncipio pmi: sicca in secundo.

¶ De bithar ¶ La. Lxi.

Jthar qd est. ¶ Est virga pastozis: ⁊ nos gó narrabim⁹ ppetates virge pastozis in capitulo de hain.

¶ De Beusderbendio. ¶ La. Lxij.

Eusderbendú qd est. ¶ Est collyriú albú allatú de armenia. ¶ Apostemata ⁊ bothoz

Aministraé in qbatib⁹ calidis ⁊ bothoz calidis. Instrumenta iuncturaz. ¶ Fit emplastrú ex eo sup podagrá calidam.

¶ De Balaustia ¶ La. Lxiij.

Alaustia quid é. ¶ Est flos granati silvestris persici aut egiptij: ⁊ ipsa quidem qúq; é rubea ⁊ qúq; é alba ⁊ qúq; rulea: ⁊ iucci ei⁹ natura est sicut succi barbe hyrcani. Jngt paul⁹. virtus eius est sicut virtus pulpe granati. ¶ Natura. ¶ Frigida é in fine pmi: sicca in secúdo. ¶ Opatões et ppetates. ¶ Blumatiua est ⁊ retinet fluxú omné sanguinis ⁊ generat melancholiam. ¶ Decoztio Bona est gingiue sanguinee ¶ Vulnera ⁊ vlcera. ¶ Lósolidat plagas ⁊ vlcera antiqua ⁊ alhocoz ꝓ cussioné puluerizata. ¶ Apostemata ⁊ bothoz.

Fit ex ea emplastrú qó adheret rupture. ¶ Membza capitis. ¶ Fortes efficit dentes motos. ¶ Membza anhelitus ⁊ pectozis. ¶ Prohibet fluxú sánguinis. ¶ Membza expulsionis ¶ Stringit ⁊ confert vlceribꝰ intestinoz ⁊ fluxui matricis: fluxui sánguinis eius. ¶ Permutatio. ¶ Loco ei⁹ ponit coztex glandes ⁊ caput granati.

¶ De butyro. ¶ La. Lxiij.

Eyrú ¶ Natura. ¶ Calidú est ⁊ humidú in pmo ei⁹ grad⁹ in humiditate é altioz. ¶ Operationes ⁊ proprietates ¶ Est maturatiuú resolutiuú mollificatiuú ⁊ ei⁹ resolutio est in cozpio⁹ medijs nó duris ⁊ in cozpib⁹ teneris est cú facilitate: ⁊ ei⁹ fumus exsiccatiu⁹ est ⁊ stringit facile ⁊ est sedatiu⁹ doloz in ioz: ⁊ materiez effusaz ad mébza. ¶ Decoztio. ¶ Unitur ex eo cozpus ⁊ venter ⁊ nutrit ⁊ impinguat ¶ Vulnera ⁊ vlcera. ¶ Lófert vlceribus neruoz ⁊ implet vlcera ⁊ purgat ea.

¶ Mébza capitis ¶ Bibuntur cú eo medicine que sunt ad exituras velaminú cerebri ⁊ ad apostemata rad. cú auriú ⁊ narú ⁊ oris: ⁊ ad apostemata gingine ⁊ ad colaz: ⁊ linitur ex eo caro gingiuarú infantú ⁊ fit facilis oztus dentiú ¶ Membza anhelitus ⁊ pectozis. ¶ Confert tussi siccę ⁊ frigide ⁊ pprie cú amigd alis ⁊ zuccaro: ⁊ similiter in pleuresi ⁊ peripneumonia ⁊ sputú facit facile ⁊ maturat: ⁊ similiter cum oleo amigdalino est eius maturatio plima. Soluz a uté cú est eius mundificatio est minoz maturatióe ei⁹ ⁊ cú zuccaro est ecóuerso: ⁊ phibet sputú sánguis ⁊ pfert vomitui sanguinis ⁊ saniei cú ex eo lambitur q̃ntitas. ℨ. i. ℨ. cú melle. ¶ Membza expulsionis.

Lenificatiuú est plim⁹ vsus eius soluit: ⁊ fit ex eo clistere ad apostemata calida ⁊ dura in intestinis: et matrice ⁊ restricti: ⁊ ponit in medicis vulnez ⁊ vlcez oztificú vesice. ¶ Venena. ¶ Resistit venenis pcipue cú ex eo linit morsus vipere.

¶ De Barba ⁊ hyrcina. ¶ La. Lxv.

Arba hyrcina qd est. Jn ipsa est parú caliditatis ⁊ frigiditatis: ⁊ ita q; tepefacit caliditaté ei⁹ ⁊ q̃si non sit vehemétis frigiditatis: imo frigitas ei⁹ est in fine pmi: ⁊ siccitas ei⁹ é vehemens puenies ad tertiú ¶ Operationes ⁊ ppetates ¶ Est stiptica ysq; ad terminum: ⁊ rádix eius est fo:

zis stipticitatis: ⁊ ponit in tyriaca ad cóstringenda membra ⁊ succus eius est in stipticitate seminis rosarum. ¶ Vulnera ⁊ vlcera. ¶ Folia eius cuz exsiccant consolidant ⁊ seruntur vlceribus antiquis: ei⁹ flos in omnib⁹ illis est fortioz. ¶ Membra capitis.

Radix eius é ex medicinis abstergéntib⁹ soziditez auris ⁊ exsiccantibus vlcera eius ⁊ pterentibus odoztui. ¶ Mébza anhelitus ⁊ pectozis. ¶ Flos ⁊ folia ⁊ radix eius qócúq; fuerit cú bibit cú aqua ozdei vlceribus pulmonis cófert ⁊ succus eius sputo sánguinis ¶ Membza nutrimenti. ¶ Confortat stomachuz ⁊ phibet effusiones materieruz ad ipm: ⁊ ppe succus ei⁹. ¶ Membza expulsionis. ¶ Est fortioz medicia ad vlcera intestinoz q̃si bibit flos eius ꝓprie aut succus ei⁹ cú vino ad fluxú sánguis ex matrice in medú emplastri suppositus aut bibitus.

¶ De bdellio. ¶ Capitulum. cxvi.

Bdellium indaicú ⁊ bdellium mechiuz qd est. Bdellú indaicú. aliud est siculú: ⁊ aliud arabicú qó é aliud a bdellio palmaz silvestrium ⁊ ambo sunt ex palmis silvestrib⁹. ¶ Mechiú aút é ex fructu arboris palmaz silvestrium.

Electio. ¶ Melioz duaz gúmaz é illa que est varia clara ⁊ amari saporis: ⁊ est munda a lignis: ⁊ est facilis resolonis boni odozis: cuius fumus habz odorem picis ⁊ cú antiquat bdellium indaicú egredit a lenificatione ad exsiccationé. ¶ Natura. ¶ Mechium é frigidum ⁊ siccú: ⁊ aliud é calidú in fine pmi tenuitiuú ⁊ ꝓprie siculuz ⁊ arabicum exsiccat romp⁹.

¶ Operationes ⁊ ppietates. ¶ Resolvit ita q; sanguinem ꝓgelatú ⁊ é lenificatiuú maturatiuú disrumpit ventositates. ¶ Et siculum est vehementis lenificationis ⁊ arabicú est siccius eo nili recens. ¶ Apostemata ⁊ bothoz. ¶ Resolvit apostemata dura: ⁊ ꝓprie dissolutú cú saliua iciunti: ⁊ alit resolvit reliq frigida. ⁊ mechium qó non est ex fructu palmaz silvestrú ⁊ est bdellii indaicú aufert scrofulas ⁊ bibit decoctum ad apostemata intrinseca ⁊ dura. ¶ Vulnera ⁊ vlcera. ¶ Linit cum aceto sup sahafat. ¶ Instrumenta iuncturaz ¶ Confert ꝓtusioni lacertoz: et spasmo ⁊ duritiei neruoz ⁊ coagulationi alias ꝓgelatum ipoz. ¶ Membza anhelitus ⁊ pectozis.

Confert doloribus cáne pulmonis: ⁊ apostematib⁹ eius ⁊ confert tussi antique ⁊ doloribus lateris: ⁊ arabici confert apostematib⁹ epiglotis ⁊ gutturi.

¶ Membza expulsionis. ¶ Confert hemozroidibus bibitú ⁊ suppositú ⁊ suffumigatuz ⁊ retinet sánguiné eaz ⁊ confert lapidi renú: ⁊ qú ponit in solutiuis ꝓhibet abrasioné intestinoz ⁊ ꝓuocat vrinaz ⁊ menstrua: ⁊ de mechio etiá existimat q; ipm ꝓuocet: sed non dubitat q; ipz stringat ⁊ frangat lapidé. Bdellii vero arabicú claruz rubeú qñ terit ex eo' quátitas duozuz aur. ⁊ bibit cum aqua mellis minuit phlegma: ⁊ bdellii vtrúq; resolvit ramicé aque ⁊ apit os matricis clausum ⁊ educit fetum: ⁊ múdificat matricem ⁊ resolvit apostemata ani ⁊ testiculoz. ¶ Venena. ¶ Confert morsibus venenosoz.

¶ De butyro. ¶ Capitulum. cxvij.

Eyrú nó recés q̃d est. ¶ Est faciés opatóes butyri crudi ⁊ form⁹ in maturatione ⁊ mollificatione lenificatóe, ⁊ calefactione. pmittemus ergo de ipo qó dicú est in capitulo de butyro crudo in littera ze: ⁊ adiungamus ad hoc. ¶ Natura. ¶ Calidú est in pmo húdum in ipo. ¶ Operationes ⁊ ppietates. ¶ Est maturatiuuz resolutiuú ⁊ ipm quidem non opatur nisi in cozpozibus teneris mediis non in duris. ¶ Apostemata ⁊ bothoz.

¶ Maturat apostemata ⁊ ꝓprie illa que sunt in radice auris: ⁊ ꝓprie infantú ⁊ mulier: ⁊ nec̃ potest tale aliquid in cozpozibus duris. ¶ Membza capitis ¶ Maturat apostemata que sút post aures in cóporibus teneris humidis. ¶ Membza anhelitus ⁊ pectozis. ¶ Lenit pectus ⁊ maturat supfluitates in ipo ꝓprie cum melle ⁊ zuccaro ⁊ amigdalis amaris.

¶ Membza expulsionis. ¶ Ipsum cum amigdalis qñq; stringit ventré pp stipticitatem que est in ipo ⁊ quádoq; soluit. ¶ Venena. ¶ Est tyriaca venenis in potu sumptuz.

¶ De bitumine indaico. ¶ Capitulú. cxvij.

Jtumen indaici qd est. Dixerunt q; bitumen aliud est qó manat de qbusdá montibus ⁊ aliud est q; natati qbusdá meatib⁹ aque: ⁊ nigr qdem é malú: sile pici: ⁊ est frustú nigr lene ex quo cú masticat egredit sapoz picis: ⁊ ipm é frangibile. ¶ Electio. ¶ Jllud qó melius é purpureum clar ⁊ cú splendoze sozte póderosú. ¶ Nigr vero sozdidum é malú. ¶ Natura. ¶ Calidú est in z° siccum ad ipm. ¶ Operatióes ⁊ ppietates. Virtus eius é, ꝓpinqua virtuti picis: ⁊ ipm cófortat nébza ⁊ liáfacit sanguinem ꝓgelatú in ventre quádo bibit.

¶ Decoztio. ¶ Confert albedini vnguis linitum. ¶ Apostémata ⁊ bothoz. ¶ Confert scrofulis. ¶ Vulnera ⁊ vlcera. ¶ Linitur sup impetiginez ⁊ sup apostemaóem vlcerum ⁊ non ꝓmittit ea apostemari.

Jnstrumenta iuncturaz. ¶ Est emplin podagre ⁊ bibit ⁊ linitur ad sciaticá. ¶ Membza anhelit⁹ ⁊ pectozis. ¶ Confert tussi ⁊ vlceribus pulmonis ⁊ iuuat ad spuendú ⁊ extrahit saniem ex pectore ⁊ confert apatibus ambaz amigdalaz ⁊ squinantie.

¶ Membza expulsionis. ¶ Confert duritiei matricis ⁊ qñ supponit fumus eius confert exitui matricis et doloribus eius: ⁊ quando fit clistere ex eo cuz aqua ozdei confert dysenterie.

¶ Capitulum de littera. L.

¶ De coagulo. Capitulum. cxix.

Agulú qd é. Coagula sút plurima ⁊ nos dicturi sumus vnúqóq; coaguluz in capitulo rememorationis animalis cuius est.

Electio. ¶ Ex eis melius é in specie coagulú leporis. ¶ Natura. ¶ Omnia sunt calida ⁊ siccaignea.

¶ Operationes ⁊ ppietates. ¶ Resolvit omne cógelatum sánguinis ⁊ lactis caseati: ⁊ humoris grossi ⁊ coagulat omne liq̃dum ⁊ omne incisiuú ⁊ phibz omné fluxú sánguinis: ⁊ cursú sanguis mulier: ⁊ omne est subtiliatiuú: ⁊ non é dubiuz qn cú hoc sit deliciatiuú. ¶ Jnquit Halic. non adminístretur quod

er coagulis acutum est in loco vbi necessaria est cō-
stricto. ℞ Mēbra capitis ℞ Confert omnia cuz bi-
bitur epilepsie ⁊ ppie camelinū. ℞ Mēbra anhe-
litus ⁊ pectoris. ℞ Resolui sanguiem cōgelatuz in
pulmone. ℞ Mēbra nutrimēti. ℞ Resolvit lac ca-
seatuz in stomacho cū bibit cum vino: ⁊ resolui sā-
guiem cōgelati in stomacho: ⁊ est malū stomacho
℞ Membra expulsiōis. ℞ Cū supponit p⁹ purga-
tiōem menstruo⁹ iuuat ad ipregnāduz: ⁊ si bibatur
post purgationē iuuat ad impregnādū ⁊ cōfert pre-
focationi matricis ⁊ ppie coagulum, camelinum
⁊ cōfert, ulceri intestino⁹ ⁊ ppie coagulū pulli eq-
ni. ℞ Venena. ℞ Dia sunt bezahar ⁊ conferunt hy-
usquiamo nigro ⁊ magis iuuatiua ad illud sunt co-
agula hedi ⁊ muli ⁊ ceruo⁹ ⁊ utuli ⁊ agni: sauant a
venenis: ⁊ morsibus oibus tres arculuser. ℞ Sicz
potio ipso⁹ ⁊ kirat cu linimēto: ⁊ coagulū hedi est
bezahar cuſo: bij. ℞ De citro Lapitulum. cxx.

Qitrū quid est. ℞ Est nouū. ⁊ oleū ipsius factū
ex eo ⁊ ex cortice eius ē fortez ⁊ factum ex
flore ipsius ē debilius in oi capitulo.
℞ Natura. ℞ Cortex citri ē calidus in primo siccus i
fine secundi: ⁊ eius caro ē calida in primo ⁊ humi-
da in ipso. ℞ Quidā autē dixerūt q ē frigida ⁊ hu
mida in primo ⁊ eius frigiditas magis: ⁊ ipsius ace
tositas frigida est ⁊ sicca in terno: ⁊ eius semen ē ca-
lidū in primo ⁊ siccū in secundo. ℞ Operationes ⁊ p
prietates. ℞ Caro eius inflat ⁊ folia ipsius sedāt infla
tionē ⁊ eius flos ē subtilioz eis: ⁊ eius acetositas est
stiptica frāgēs cholerā rubeā: ⁊ eius semen ⁊ cortex
ipsius sunt resolutiua ⁊ cū ponit eius cortex in pan
nis, phibet tineas: ⁊ eius odoz rectificat corruptio-
nē aeris ⁊ pestilētiā ℞ Decoratio. ℞ Eius aceto sitas
abstergit coloz ⁊ aufert pānū. ⁊ quod ex cortice ei⁹
adustuz est bonū ē albaras linitū: ⁊ decoctio ei⁹ bo-
nū efficit odorē oris: ⁊ ē ipingnatiua corporis: ⁊ cō
tex eius retentus odorē oris bonū efficit ⁊ eius de-
coctis etiam similiter cuz tenetur in ore. ℞ Apoſte
mata ⁊ bothor. ℞ Acetositas eius valet impetigi
ni illinita. ℞ Instrumēta iuncturarū. ℞ Eius oleū
valet mollificationi neruoꝝ ⁊ non fiat nisi ex cortī-
ce eius ⁊ confert paralysi ⁊ ipsius acetositas est ma-
la nernis. ℞ Mēbra capitis ℞ Confert tonture oris
℞ Membra oculi. ℞ Sit collyrium cuz acetositate
eius: ⁊ removetur icteritia oculi. ℞ Membra anhe
litus ⁊ pectoris. ℞ Eius acetositas sedat tremorē cō
dis calidū: ⁊ nutrimentū est bonū gutturi ⁊ pulmo
ni: ⁊ eius acetositas est mala pectori: ⁊ medulla citri
cū coquitur cuz aceto ⁊ ponitur ex ea medietas alfa
traiati interficit sanguisugas trāsglutitas ⁊ eas edu
cit. ℞ Membra nutrimēti. ℞ Caro ipsius est mala
stomacho inflatiua tarde digestionis quā oz ut co
medat cum almuri: ⁊ similiter mixta cuz melle ē la
tion: ⁊ magis recipiens digestionē nisi sit plurima
⁊ eius quidē folia confortant stomachū ⁊ viscera: ⁊
postea flos ipsius ⁊ cortex ipsius cuz ponit in cibā
riis sicut semina que pro condimento ponuntur
ad nat digestionē. ℞ Ipsa tamē cortex nō digerit
ppter duriciē sui: ⁊ ipsius decoctio cedat vomitum
⁊ rob eius est rob acetositatis preparat stomachuz
⁊ aqua acetositatis eius valet icteritie ⁊ cedat vomi
tuz choleriez ⁊ facit appetitū: ⁊ oportet quidez ut
citrū comedatur singulare ⁊ non cōmisceat cibo
ante se neqz post se. ℞ Mēbra expulsiōis. ℞ Eius
caro facit ventem se possidere colicā: ⁊ ipsius ace-
dositas retinet ventrem ⁊ confert solutioni cholerice
⁊ eius semen cōfert hemorroidibus: ⁊ in eius semi
ne est virtus solutiua: ⁊ succus acetositatis eius se-
dat infirmitatez mulieris. ℞ Venena. ℞ Sennitis
eius pondus. ʒ. ij. cuz vino melle ⁊ aqua calida illi
nitū resistit venenis omnib⁹: ⁊ proprie veneno sco
pionis bibitus aut linitū: ⁊ eius cortex ē vicinus illi
⁊ succus comicis cōfert morsioni vipere bibitus: et
cortex eius pro emplastro superpositus est vicinus
illi.

℞ De cerusa Lapitulum. cxxi.

Erusa quid est. ℞ Est cinis plūbi aut alau
noch ⁊ tamē ea que fit ex alaunoch mul
tū elaborat in adurendo. ℞ Fit afreng. ⁊ acquirit
superfluam subtiliationē. ℞ Quādoqz vero fiunt
omnes cerusē cū aceto: ⁊ quādoqz cuz salib⁹: ⁊ quā
doqz fiunt pluribus modis sm q̄ scitur in libris
huius artis. ℞ Natura. ℞ Frigida ⁊ sicca est in secū
do. ℞ Operationes ⁊ pprietates. ℞ Que fit cuz ace
to est vehementis subtiliationis ⁊ magis profūdās
⁊ in alia nō est vehemens subtiliatio ⁊ est glutinati
uā ⁊ ppie alafreng. ℞ Apostemata ⁊ bothor. ℞ Le
nificat apostemata dura ⁊ frigida. ℞ Vulnera ⁊ vlce
ra. ℞ Ponitur in emplastris ⁊ implet vlcera ⁊ ge
nerat in eis carnē ⁊ corrodit ⁊ ppie alafreng. carnē
malā ⁊ alafreng. etiā fortior est in generatōe carnis
℞ Membra oculi. ℞ Confert bothor oculi. ℞ Mē
bra expulsionis. ℞ Est ex medicinis que conferunt
fissuris ani. ℞ Venena. ℞ Est ex venenis ⁊ expositō
remenoz rationis eius est in capitulo de venenis.

℞ De camemilla Lap. cxxii.

Amemilla quid est. ℞ Ex ea est alia cuius
flos est citrinus: ⁊ alia cuius flos ē purpu
reus: ⁊ alia cuius flos est alb⁹ ⁊ nota est. ⁊ folia qui
dem ipsius ⁊ flos reseruantur si fiant ex eis trocisci
⁊ eius radix desiccat: ⁊ ipsa quidē est fm Gal. pro
pinqua virtuti roseꝝ in subtiliatione sua: sed est cali
dar: ⁊ eius caliditas est sicut caliditas olei scilicet cō
uenies. ℞ Natura. ℞ Calida ⁊ sicca in primo. ℞ Ope
rationes ⁊ pprietates. ℞ Est aperitiua subtiliatiua
spissitudinis mollificatiua resoluutiua cum pauca
attractione: imo absqz attractione ⁊ est hec eius p
prietas inter medicinas. ℞ Apostemata ⁊ bothor.
Sedat apostemata calida mollificādo ⁊ resoluēdo
ipa lenificat dura q̄ nō fuit stricta valde: ⁊ bibit pp
apata viscerū. ℞ Instrumēta iuncturarū. ℞ Mol
lificat tetanū ⁊ fortat mēbra neruosa oia: ⁊ ex me
dicinis plus cōferentibus laxitudini q̄z relique qui
caliditas eius ē simulis caliditati ialis. ℞ Mēbra
capitis. ℞ Est confortatiua cerebri cōferēs sode fri
gide ⁊ ad euacuādas materias capitis: qui resolui

abiqz attractiōe: ⁊ hec ē eius pprietas ⁊ fert pustu
lis oris. ℞ Mēbra oculi. ℞ Sanat algarab disruptū
more emplastri supposita. ℞ Membra anhelitus ⁊
pectoris. ℞ Ellicuat sputū. ℞ Membra nutrimenti.
℞ Auferit icteritiaz ℞ Membra expulsionis.
℞ Prouocat vrinaz ⁊ egredi facit lapidem ⁊ pprie q̄
ex ea est purpurei floris. ⁊ cuz camemilla quidez va
porat vesica, ppter dolores frigidos: ⁊ puocat mē
strua bibita ⁊ sedendo in aqua ipsius ⁊ educit em
bryonez ⁊ secūdinam ⁊ confert iliace. ℞ Febres.
℞ Fit inūctio ex oleo eius in febribus ptodicis ⁊ bibi
tur, ppter febres antiquas in fine earū ⁊ cōfert omni
sebri absqz sorti acuitate cū apostema caliduz non ē
in viscerib⁹ existēs in ea. ⁊ qūqz confert apostemose
cū nō est calidū. ⁊ ē eius maturatio erā cum iam fir
mata est digestio. ℞ Permutatio ℞ Loco ipi⁹ po
nit in confortatione cerebri ⁊ iuuamento q̄ confert
in soda berengelif ⁊ elt abrotanum.

℞ De cepe. ℞ Capitulum. cxxiij.

Epe quid ē. ℞ Motum est: imo in ipo ē acui
tas incisiua amaritudo stipticitas. Come
stum vero ex eo q̄ ē longius ē acutius. Et
rubeum ē acutius albo ⁊ siccū humido ⁊ crudū al
sardo. ℞ Natura. ℞ Est caliduz in tertio. ⁊ ē in ipo hu
miditas superflua. ℞ Operationes ⁊ pprietates.
℞ Est subtiliatiuū inciliuū, ppie q̄ comedit ⁊ in ipso
cū stipticitate quā habet ē abstersio ⁊ apit fortius. ⁊
in ipo ē inflatio ⁊ in ipso ē attractio sanguinis ad exte
riora. quare rubificatiuū cutis. ⁊ in non cocto q̄dem
non generat nutrimentū de quo sit curandū. ⁊ azia
rebeta cū cepe minus ē inflatiuū eo q̄ est sine cepe. ⁊
nutrimētū eius quod decoquit etiā est humoz, gros
sius. Cepe preterea q̄ comedit ppie confert nocum
to aquarum. ⁊ ex eis que delent serpiginē est ipm cū
proiiciturtis scopha. ℞ Decoratio. ℞ Rubificat fa
ciem ⁊ semen eius delet morpheam ⁊ cum fricat ex
eo in circuitu loci alopicie sfert valde: ⁊ ipm cū mel
le eradicat verucas. ℞ Vulnera ⁊ vlcera. ℞ Aqua ei⁹
valet vleeribus sordidis: et confert cum adipe gal
line excoriationi que fit ex calciamentis. ℞ Mēbra
capitis. ℞ Cuꝝz fit caput purgiū cū aqua ipius ⁊ cō
fert capiti ⁊ mundificat ipm. ⁊ distillat in aures ppt
grauedinem capitis ⁊ tinitū ⁊ putredinē in auribus
⁊ aquam. ⁊ est ex eis que facūt sodā. Et plurim⁹ ei⁹
vsus facit subet. ⁊ ē ex eisque nocēt intellectui, pptēa
q̄ generat hūoꝝ malū ⁊ ipm multiplicat salituā.
℞ Membra oculi. ℞ Succus eius q̄ comedit cōfert
aque descendenti in oculuz ⁊ abstergit visum: ⁊ ex se
mine eius fit alcofol cū melle ad albulam oculi.
℞ Membra anhelitus ⁊ pectoris. ℞ Aqua cepe cum
melle confert pfocationi. ℞ Membra nutrimenti.
℞ Silvestre est difficilis digestionis: ⁊ q̄das species
eius mouet vomitū: ⁊ q̄ ex eo comedit pp suaz cali
ditatē ⁊ fortat stomachū debilem ⁊ facit appetitū: ⁊
q̄ bis decoctū est: est multi nutrimēti facies sitim: ⁊
confert icteritie. ℞ Membra expulsionis. ℞ Aperit
ouficia hemorroidaz. ⁊ omnes species cepe exercāt
coitum, ⁊ aqua quidē cepe coctū puocat menstrua
⁊ lenit naturam. ℞ Venena. ℞ Confert morsui canis
rabiosi cum linit sup ipm aqua eius: aut emplat ex
eo cū sale ⁊ ruta: ⁊ cepe q̄ cōedit expellit nocumētū
ventositatis venenosoꝝ: ⁊ dixerūt q̄ ipm generat in
stomacho humoz humiduz plim frangenti nocu
mentum venenosoeum.

℞ De corallo. ℞ Capitulum. cxxiiij.

Orallus nascitur in marib⁹ q̄ sunt in aphri
ca: ⁊ dicitur q̄ si teratur ⁊ impleantur eo
concauitates dentiū infirmoꝝ eradicat eos
⁊ confortat gingiuas: ⁊ est sūmus in cōfortatione gi
ngiue. Et Bal. quidē existimauit q̄ cū ex corallo adu
sto ⁊ ablato sumit pondus. ʒ. i. cū qua teritur pon
dus danich gūme arabice et conficit cum albumine
ouī ⁊ bibitur cū aqua frigida confert sputo sanguis
⁊ eius elevationi ⁊ fluxui bene ⁊ ppie corallus
rubeus: ⁊ confert omnib⁹ egritudinibus stomachi
ta ut suspendat sup ipm directe. ⁊ dixit. Balic. Ego
exptus sum ⁊ suspendi in collo eius qui habebat do
lorem stomachi: ita ut cēt corallus sup os stomachi
⁊ remotus fuit dolor. ℞ Cum ergo accepi ipm redūt
sicut expertus sui liguiz crucis in habente epilepsiā
⁊ q̄ suspēderit i collo suo die⁹ sanitatis sue corallū
rubeū secur⁹ erit a dolore stomachi. ⁊ pptera pe
dunt in collis pueroꝝ. Quid ē. Mot⁹ē. Et corall⁹
qdē ali⁹ē alb⁹: ali⁹ rube⁹: ⁊ ali⁹ niger. ℞ Natura.
Frigidū est i primo: siccū in secdo. ℞ Operationes ⁊
proprietates. ℞ Stipticus ē ⁊ prohibet fluxum san
guinis: ⁊ eius exsiccatio maior est q̄z ipsius constric
tio. naz eius exsiccatio est vehemens ℞ Vulnera ⁊
vlcera. ℞ Abscindit carnem additam. ℞ Membra
oculi. ℞ Confortat oculum abstergendo ⁊ exsiccan
do humiditates infixas i eo ⁊ ppe q̄ ē adustū ex eo
q̄ ē ablutū: ⁊ abstergit vestigia vlcerum ⁊ est cōue
niens lachrymis. ℞ Membra anhelit⁹ ⁊ pectoris.
℞ Retinet fluxum sanguinis ⁊ adunat ad expuēdū
⁊ similiter niger p̄cipue quod ex eo adustū ē ⁊ ablu
tum: ⁊ est ex medicinis cōfortantib⁹ cor: ⁊ referēti⁹
tremori cordis. ℞ Membra nutrimēti. ℞ Bibitur
cū melle, ppt apostema splenis ⁊ ē iuuatiuū eius.
℞ Mēbra expulsiōis. ℞ Cōfert ap and⁹ itestinoꝝ:

℞ De cepe azir. La. cxxv.

Epe azir q̄d est. ℞ Est silis cepe muris in vir
tute ⁊ sapore suo: ⁊ administrat loco ei⁹
est debilioz eo. ℞ Mēbra expulsionis. Sedat dolo
res mficis frigidos. ℞ Venena. ℞ Confert venenis
⁊ punctura scorpionis ⁊ rutule bibitū ⁊ more empla
stri superpositū cū miscet cū ficubus. ℞ Permuta
tio. ℞ Quantū ipm est de zedoaria ⁊ due tertie ipsi⁹
de gariofilis.

℞ De Castoreo. La. cxxvi.

Astoreū quid est. ℞ Est testiculus ajalis ma
rinuq̄ submergit ⁊ invenit par suspētū ex
radice vna sicut duo sella vaccina exsicca
ta ⁊ habet corticem subtilem qui quolibz tactu fran
gitur. ℞ Electio ℞ Electū ex eo est q̄ duo testicli sunt
sil adherētes pares. illō enim nō adulteratum est. ⁊
eius quidem adulteratio fit ex oppoponaco gūmi

confectis cum oleo ꝛ pauco castoreo: ꝛ delicentur i vesica. Qui aũt laborat accipe hoc mẽbrũ huj⁹ aialis oportet ut cũ findit cutem que ẽ sup ꝛ ipm extrahat humiditatẽ cũ eo qđ in ipo ꝛtinet: ꝛ ẽ hũiditas sicut mel: ꝛ exsiccet eã simul. ¶ Natura. ¶ Est subtilius ꝛ fortj⁹ omni quod calefacit ꝛ exsiccat. ꝛ oz ut sit calidũ in fine tertij vsqꝫ ad q̃rtum: siccũ in secũdo. ¶ Operationes ꝛ ppietates. ¶ Resolvit inflatiõez ꝛ quãdo ex eo illumit calefacit corpus ꝛ res gũmosa q̃ est in medio ei⁹ mordicatiua ẽ vehementis calefactionis. Apostemata ꝛ bothor. ¶ Confert apostematib⁹ calidis. ¶ Vulnera ꝛ vlcera. ¶ Confert vlceribus pernitiosis. ¶ Instrumẽta iuncturarũ. ¶ Cõfert neruis ꝛ calefacit: ꝛ cõfert tremori ꝛ spasmo humido: ꝛ aleuez humido: ꝛ stupori ꝛ paralysi.

¶ Membra capitis. ¶ Confert oblivioni ꝛ lithargie cum aceto ꝛ oleo rosaceo ꝛ subet etiam. ꝛ si sit cum febre nunc si bibatur cuz melle ꝛ pipere confert ꝛ nõ nocet: ꝛ sit eius potio cochliarium ꝛ resolvit species sode frigide ꝛ ventose mioꝛ emplastri super posituz cum aporatum ꝛ confert surditati frigide. ꝛ neqꝫ ẽ aliquid magis iuuatiuũ ventositati in aure q̃ ipm cũ ex castoreo accipitur quantũ est lens vna. ꝛ dissolvitur in oleo nardino ꝛ distillatur in eaz. ¶ Membra anhelitus ꝛ pectoris. ¶ Attractio per nares ex suffumigatione eius confert apostemati⁹ pulmonis et infirmitatibus. ¶ Membra nutrimenti. ¶ Bibitur cum aceto propter singultum ꝛ facit sitim. ¶ Membra expulsionis. ¶ Delet dolores ventris pungitiuos bibitum cum aceto. ꝛ resolvit ventositatem et provocat menstrua ꝛ extrahit secundinam cum bibitur ex eo. ʒ. ij. cum mentastro ꝛ melle post philotoniam saphane. quoniã tunc provocat sine nocumento ꝛ extrahit fetum ꝛ remouet frigus matricis ꝛ eius ventositatem ꝛ frigus testiculi. ¶ Venena ¶ Confert morsui venenosorum pariorum: ꝛ ẽ tyriaca prefocationi hellebori ꝛ quod ex eo est varij declinans ad nigredinẽ est venenuz. ¶ Est quãdoqꝫ interficit in die vna: ꝛ cadit qui ab eo euadit in birsen. Eius vero bezahar est acetolitas citri ꝛ etiã acetum de vino ꝛ etiam lac asine. ¶ Permutatio. Ponitur loco eius quantum ipsiem est de acoro ꝛ quantum medietas ipsius de pipere.

¶ De caseo La.cxxvij.

Caseꝰ quid ẽ. Caseus q̃qꝫ fit ex lacte q̃qꝫ ex sero: ꝛ ẽ ille q noiat recocta. ¶ Natura. Recens ẽ frigidus ꝛ humidus i tertio ꝛ salsus antiquꝰ ẽ calidus ꝛ siccus in eo. ¶ In aqua vero casei, pterea q in ipsa sit nitrositas acquisita ex sanguine pamũ ꝛ pars cholerica ẽ caliditas qued̃. ¶ Electio. ¶ Melio: est qui medius est inter illum qui extenditur ut viscus ꝛ frangibilẽ. ambo eni sũt mali ꝛ q est ꝑnatus sapore: ꝛ declinis ad dulcedinẽ ꝛ suauitatem equalis in sale q nõ remanet in visceribus plurimũ ꝛ factus ex aceto melioꝛ est eis. Et subtilitina qdẽ augmẽtant malitiam eiꝰ: qm facũt ipz penetrare ꝛ ipellũt eũ ꝛ caseus capraz que vescunt subtiliatiuis melioꝛ est caseo caprarũ q̃ vescũtur nil ꝛ robelijs. ¶ Operationes ꝛ ppietates. ¶ In ipso est absterssio: ꝛ recens est nutritiuꝰ ꝛ impinguatiuus ꝛ comedit post ipm mel: ꝛ vetus ẽ caliꝺ⁹ absterssiuꝰ mundificatiuus: ꝛ comestus facit cholericũ humorẽ ꝛ salitꝰ nõ vet⁹ est inter vtrũqꝫ. Aqua vero casei impinguat canes ꝛ nutrit eos: ꝛ in recocta ex sũma eaz leozum est virtus resolutiua. ¶ Decoratio. ¶ Bibere aquam casei cũ medicinis mũdificatiuis melancolie ꝓfert pãno: ꝛ recẽs cocta cũ tanto vino quãtũ ipsa est in corticẽ granati donec consumatur, phibet spasmũ faciẽ. ꝛ tale⁹ qdẽ salitꝰ vetus extenuat.

Apostemata ꝛ bothor. ¶ Recens non salitꝰ phibz apari plagas. ¶ Vulnera ꝛ vlcera. ¶ Vetus bonꝰ ẽ vlceribus malis et vulneribꝰ: ꝛ recens vulnerib⁹ recentib⁹. Recẽs. n. fortioꝛ ẽ in hoc ꝙ phibet apationẽ eoꝝ ꝑcipue cũ foliju oulb: ꝛ acetose sit uestris. ꝛ bibit ei⁹ aq̃, ꝑ scabic. ¶ Instrumẽta iuncturarum. ¶ Teritur vetus cũ oleo aut cũ aqua pedum porcoꝝ salitoꝝ: ꝛ fit emplastrũ super duritiem iuncturarum. ꝛ extrahit ab eis sicut gypsum sine impedimento: ꝛ est valde magni iuuamenti. ¶ Membra oculi. ¶ Ex non salito ꝛ salito fit emplastrum ophtalmie ꝛ extremitati palpebre percusse. ¶ Mẽbra anhelitus ꝛ pectoris. ¶ Quando coquitur in aqua ꝛ datur in potu ablactantibus multiplicatur lac earum. ¶ Membra nutrimenti. ¶ Salitꝰ ẽ malus stomacho: ꝛ similiter non salitus. In salito vero est aliquantula expulsio. ꝛ Dia. quidem dixit ꝙ recens est bonus stomacho: ꝛ illud est ex eis in quibus est ambiguitas. Salitus autem non vetus est intra eos: ꝛ est velocioꝛ in digestione q̃ille: ꝛ velocius descendit: recocta vero est nimis nociua stomacho q̃ caseus nouus. ¶ Membra expulsionis

Generat lapidem in renibus ꝛ vesica: ꝛ propter humiditas ꝛ propter qui comeditur cum seminibus penetrare facientibus. Non salitus vero lenit naturam: ꝛ eius aqua soluendo educit choleram ꝛ adituat ipsam abterssio eius propter nitrositatem que ẽ in ipsa: ꝛ miscetur cum melle ꝛ fit magis iuuatiua. Et medicina quidem que ex eo administratur fit ex illo qui fit ex lacte caprarum ꝛ ouium ꝛ caseus qui dem confert vlceribus que sunt in intestinis ꝛ propter assatus ꝛ prohibet solutionem. Et quandoqꝫ teritur ille qui est assatus: ꝛ fit ex eo cistere cuz oleo rosaceo ꝛ oleo: ꝛ confert surgenti ad ascellandum cum sanguine. ¶ Venena. Dicitur ꝙ cum calamẽto montano epithimatur super venena.

¶ De cinnamomo La.cxxviij.

Cinnamomũ quid ẽ. Motũ est ter⁹ quidẽ est vna spẽs bona ad aliquantulam declinans nigredinẽ mõtana grossa breuis: et ex eo est album latum inflatum frangibilem habẽs radicem declinantem ad molliciez: ꝛ species nigra est plana paꝛ nodosa. ꝛ est ex eo spẽs odoꝛẽ hũs sic̃ casia lignea ad viriditatẽ declinãs eꝰ corꝛex ẽ tẽ corꝛex eiꝰ rube⁹. Et ẽ ex eis quoꝝ vtꝰ longo durat ipez ꝛ propter siteratur: ꝛ fiant ex eo trocisci cum vino

Cinamomi ꝓterea est species q̃ noiat cinamomũ mendosũ ꝛ habet odoꝛẽ quendã ẽ asperũ ꝛ ipi⁹ virtus est debilis ꝛ fit ex eo oleũ. ¶ Electio. ¶ Melius ẽ illud qđ ẽ boni odoris: ꝛ acutũ habet saporẽ sine mordicatiõe. ꝛ color eius purus nõ cõmixtus ¶ Inquit Dia. Melius ẽ nigrũ ad ignitatẽ ꝛ rubedinẽ declinãs planũ ramos habẽs, ꝑpinquos subtiles in quo sũt dulcedo ꝛ salsedo ꝛ mordicatio parua: ꝛ nõ ẽ valde frangibile. ¶ Et ex bonitate quidẽ ipsius ẽ ut vincat oẽm odoꝛẽ preter suũ ꝛ nõ sentiat cũ eo. Malũ vo ẽ m quo ẽ odoꝛ myrri aut turis, aut salsedo: aut aliquãtulũ mali odoris ꝛ albũ frangibile: ꝛ etiã cõtractũ: ꝛ planuz grosse radicis ẽ malũ. ¶ Eius aũt virtus cõseruat si ex ipso fiãt trocisci post cõtritionẽ: ꝛ tũ nõ debilitat post spaciũ. xv. annoꝝ ꝛ infra. Et oz vt ex illo assumat qđ sup vnam existit radicẽ: ꝛ fractũ eius ẽ falsificari aptũ. ¶ Natura. ¶ Calidũ est ꝛ siccũ in tertio. ¶ Operationes ꝛ ppietates. ¶ Ultimũ ẽ in subtiliatione attractuũ aperitiuũ: ꝛ rectificãs putrefactionẽ ꝛ oẽm virtutez cõruptã: ꝛ oẽm sanioſitatẽ humoꝝ corruptorum. Oleũ vero eius ẽ calidum valde resolutiuũ liquefactiuũ. ¶ Decoratio. ¶ Ponit sup pãnũ ꝛ maculas lenticinosas ꝛ cũ aceto est pueniẽs bothoꝝ leni.

Vulnera ꝛ vlcera. Est cõueniẽs ipetigini ꝛ vlceribus. ¶ Instrumẽta iuncturaꝝ. ¶ Oleũ cinamomi ẽ mirabile in tremore. ¶ Mẽbra capitis. ¶ Cõfert cozize ꝛ eius oleũ grauat caput ꝛ ipm mũdat caput attrahẽdo humiditates ex eo ꝛ est ex sũma eorũ que sedant doloꝛẽ auris ꝛ ponit in medicinil ei⁹ ¶ Mẽbra oculi. ¶ Cõfert pãno ꝛ tenebꝛositati cõmestiũ ꝛ collyrio ex eo facto: ꝛ liquefacit humiditatẽ grossã oculi. ¶ Membra anhelitus ꝛ pectoris. ¶ Est lenificatiuũ ꝛ confert tussi ꝛ mũdificat quod est in pectoꝛe. ¶ Mẽbra nutrimẽti. ¶ Aperit opilatiões epatis ꝛ pforat ipm: ꝛ pforat stomachũ ꝛ desiccat humiditatẽ eius ꝛ pfert hydropisi. ¶ Mẽbra expulsionis. ¶ Confert doloꝛib⁹ matricũ ꝛ renũ: ꝛ apostematib⁹ eoꝝ postq̃ frangit eius resolutio cũ panco oleo ꝛ cera ꝛ vitello oui ut non sup fluat ꝛ indureꝛ: ꝛ ipm prouocat vriną ꝛ mẽstrua: ꝛ facit aborẽ ꝛ cũ cõdumẽti cõfert hemoꝛroidib⁹. ¶ Eius vero oleũ cõfert doloꝛibus matricis q̃ frangit cũ oleo ꝛ cera: ꝛ si nõ indurat vehemẽtia sue resolutiõis vltra hoc ꝙ eo indigeatur. ¶ Febres. ¶ Confert rigori ꝓprie eius oleuz linitum. ¶ Venena. ¶ Confert morsui vermiũ venenosoꝝ: ꝛ fit ex eo emplastrũ cũ nitrrha pũctuꝫ scoꝛpiõis. ¶ Permutatio. ¶ Loco eiꝰ ponit coꝛtex calie lignee stipticus: aut duplũ ipsiꝰ de cubebe aut duplũ eius ex beabel.

¶ De cerebꝛo. La.cxxix.

Cerebꝛũ. ¶ Electio. ¶ Meliora eoꝝ sunt cerebꝛa volatiliũ ꝛ ꝓprie mõtanoꝝ: ꝛ ex cerebris quadrupedũ cerebꝛ arietis deinde vituli. ¶ Natura. ¶ Frigidũ ẽ ꝛ humidũ. ¶ Operationes ꝛ propꝛietates. ¶ Generat phlegma ꝛ hũores grossos. ¶ Mẽbra capitis. ¶ Cerebꝛ gallinaꝛ confert fluxui sanguinis narium ex reclamipe: ꝛ cerebrũ cameli cũ exsiccat ꝛ bibit cũ aceto vini confert epilepsie. ¶ Membra nutrimẽti. ¶ Ipsum fac nauseã apud digestionẽ suã ꝛ delet appetitũ: ꝛ oportet quisdẽ vt comedat cũ seminib⁹: qui aũt post cibum vomere vult sumat ipm sup cibũ suũ ꝛ est tarde digestionis inuoluũ facies stomachũ. ¶ Membra expulsionis. ¶ Lenit ventrẽ ꝛ cerebꝛ anatis est ex medicinis apostematis ani. ¶ Venena. ¶ Cerebella salubria sunt in hausu venenoꝝ ꝛ morsib⁹ animaliũ eũ comedũt.

¶ De croco. Capitulum. cxxx.

Crocus. ¶ Electio. ¶ Melioꝛ est recẽs boni coloris subtilis odoris sup cuꝰ pilos ẽ paululũ albedinis nõ plurimũ grossꝰ sanus non velociter tingens nõ inuilcans neqꝫ frangitur. ¶ Natura. ¶ Calidus est in secũdo: siccus in primo. ¶ Operationes et ꝓpietates. ¶ Est stipticꝰ resolutiuus ꝛ maturatiuus ꝓpter illud quod in eo est de stipticitate eius glutinatiuus ꝛ eius caliditas est ꝑta ꝛ est aperitiuus. ¶ Salie. vero dixit ꝙ eius caliditas est fortioꝛ stipticitate ipsius: ꝛ eius oleũ ẽ calefactiuũ. Alkanzi inquit ipse nunqꝫ alteratur humorẽ. Immo cõseruat eũ sm equalitatẽ ꝛ rectificat putrefactũ ꝛ cõseruat viscera. ¶ Decoratio. ¶ Potus ipsius colorem efficit bonũ. ¶ Apostẽata ꝛ bothor ¶ Resoluit apostemata ꝛ linitur ex eo herisipila.

Mẽbra capitis. ¶ Facit lodã ꝛ ipse nocet capiti ꝛ bibitur cũ rob ad ebrietatẽ ꝛ ẽ faciẽs somnũ ꝛ obtenebrãs sensus. ¶ Cũ eni bibit in vino inebriat ita vt ad roona perducat ꝛ cõfert apostẽmati calido i aure. ¶ Membra oculi. ¶ Abstergit visũ ꝛ prohibet fluxũ ad ipm ꝛ valet ad pannum: ꝛ fit ex eo olcofol ad varietatem acquisitã in egritudinibus. ¶ Membra anhelitus ꝛ pectoris. ¶ Conforat coꝛ ꝛ ẽ lenisscatiuus: ꝛ odoꝛat ipm hũs pleuretim ꝛ patiens birsen ut dormiat: ꝛ ꝓprie ipsius oleũ ꝛ facit anhelitũ facilẽ ꝛ confortat instrumẽta anhelitus. ¶ Mẽbra nutrimẽti. ¶ Ipse facit nauseã ꝛ deijcit appetitũ ꝓpterea ꝙ oppositul ẽ acetositati que ẽ in stomacho ex qua ẽ appetitus: ꝛ ipse cõforat stomachũ ꝓpter illud quod in ipso ẽ ex caliditate ꝛ prepatio ne ꝛ stipticitate. ꝛ dixerũt quidã ꝙ crocus ẽ bonus spleni.

¶ Membra expulsiõis. ¶ Excitat coitũ ꝛ prouocat vriną ꝛ confert duritiei matricis ꝛ eius constrictioni: ꝛ vlceribus fraudelẽtis ni ipsa cũ administratur cum fauo: aut cũ medulla cũ duplo ipsius de oleo ¶ Quidã autez dixerunt ꝙ ipm in potu dederunt ad prolixum partũ: ꝛ factus est partus statim.

¶ Venena. ¶ Dicitur ꝙ tres aurei de ipso interficiunt lenificando uel lenificando. ¶ Permutatio. ¶ Simile pondus ipsius de costo ꝛ quarta ponderis eius de spica: ꝛ pondus ipsius de corticibus casie lignee.

¶ De colloquintida. La.cxxxi.

Colloquintida quid est. ¶ Colloquintida alia est masculus ꝛ alia ẽ femia. Masculus vo ẽ villosus: ꝛ femia laxa alba facil. ¶ Electio. Que ex ea eligẽda ẽ. ẽ alba vehemẽs albedinis lenis que eniz ex ea ẽ nigra: est mala: ꝛ dura mala ẽ

Et oportet qđ̄ ut nō extrāhāt cum colligitur eius pulpa ex ventre ipsius: imo dimittatur in ipso sicut est. ipsa enim debilitatur si fiat illud: ⁊ neq; colligat dū nō incipit in citrinitatē mutari. ⁊ nō expoliat ab ea viriditas integre: ⁊ si nō nūc ipa est nocēs ⁊ mala Et dixerūt gdā oz ut alienent coꝛtex ⁊ semen ei⁹. Et cum nō est super arboꝛē nūi colloquintida vna est mala puciosa. ⁊ masculus qdē villosus fo:tio: est femina lara. ⁊ oz ut in eis cōtritione ad summū perueniatur: ⁊ neq; sit aliqs contētus q; ipsa sit valde trita. pa s enim minima eius in sensū cum inuenit humiditatez inflatur ⁊ adheret partibus stomachi ⁊ inuolutionib⁹ intestinoꝛum ⁊ epostemat: q̄re opoꝛtet ut cū terit hydromelle infundatur: deinde siccet ⁊ conteraꝛ. Et rectificatio quidem eius ⁊ expulsio sue malitie ē cum dragaganto melioꝛ q̄ cum gūmi qñ gūmi magis vincit fortitudinē medicine. Natura. Calida ē in tertio: sicca in ipso. Alchind⁹ veꝛo existimauit q; ipsa sit frigida ⁊ humida: ⁊ elongatus est a veritate vehemēt. Operationes ⁊ ppꝛietates. Est resolutiua incisiua attractiua ex lō gingquo. Et ei⁹ qdem folia virida abscindunt fluxuz sāguinis. Decoratio. Fricatur super lepꝛam ⁊ elephantiam. Epostemata ⁊ bothoꝛ. Eius folia virida resoluūt apostemata ⁊ maturant ea. Instrumenta iuncturarū. Conferūt doloꝛib⁹ neruoꝝ ⁊ iuncturarum ⁊ sciatice ⁊ podagre frigide. Membra capitis. Purgat cerebꝛum ⁊ decoquit radix eius cū aceto ⁊ colluit ex ea os ad doloꝛē dentium: aut apitur ⁊ pūcitur qđ est in ipsa ⁊ cogtur acetū in ipsa cū cinere calido. ⁊ cū cogtur in oleo ē illud oleum distillatū ꝑferēs sonitū in aure: ⁊ facit eradicari onem dētū facilē. ⁊ cū extrahit illud qđ est in collo quintida ⁊ implet aceto: ⁊ decogtur sup cinerē ⁊ colluitur ex eo os: cōfert doloꝛi dētū. Membra anhelitus ⁊ pectoꝛis. Cōfert euacuatio facta p eam dilationē anhelitus vehemēt. Membra nutrimenti. Radix ei⁹ ꝑfert hydropisi: ⁊ ē malastomacho. Membra expulsiōis. Solutione educit phlegma grossū ex iuncturis ⁊ neruis ꝑpe ⁊ soluit etiā choleraꝝ: ⁊ confert coctoe humide ⁊ ventose ⁊ valde: ⁊ fortasse soluit sanguinē: ⁊ supponit ⁊ interficit feruꝝ ⁊ velocitate sui exitus ex intestinis nō perunit in ipassiōib⁹ que timent ex amaritudie sua ⁊ cōfert egritudinib⁹ renū ⁊ vesice: ⁊ ipius qdem potio sit duo kermes. ſ. xij. kirat. ⁊ oportet ut ꝺterat ⁊ quādoq; extrahit qđ est in ei⁹ cauitate a supioꝛi ꝑte: et implet rob de vuis: aut vino veteri dulci ⁊ diminuit die ac nocte. ⁊ qñq; pōit sup cinerē ignis vsquequo calefiat satis ⁊ dat in potu. Venena. Que colligit viridis soluit supflue ⁊ facit vomere supflue ⁊ cōturbat ita ut fortasse interficiat ⁊ dat ad potandum cū equali pōdere sui de dragaganto: ⁊ ex singulari nascēte sup radicē suā solā fortasse inficiūt duo danic: ⁊ ex semine suo ⁊ coꝛtice ipi⁹ danic vn⁹. ⁊ radix ei⁹ confert moꝛsui vipere: ⁊ ē ex medicinis magnis inuantib⁹ ad punctura scoꝛpiōis. Et qdā iā narrauit q; vni arabū dedit ī potu quē scoꝛpiōes ī q̄ui-

oꝛ locis pupugerāt. z. ex ea ⁊ sanab⁹ ē statī. ⁊ silit eē fert epithima factū ex ea. Permutatio. Loco ei⁹ ēna alkerua. ⁊ dixerūt triplū ei⁹ de cucumere asinino. ⁊ di fenisculū siccū in melle.

De cicere La.cxxxij.

Cicer qđ ē. Aliud ē albū: aliud rubeū: aliū nigrū ut herbū. Et haꝛ spēcī aliud est domesticū: aliud siluestre. ⁊ siluestre qđē ē melioꝛ ⁊ digestibilioꝛ ⁊ vehemētioꝛis calefactiōis: ⁊ efficit opationē domestici i potētia. Verū nutrimentū domestici ē melioꝛ nutrimēto siluestris. Natura. Albū ē calidū ⁊ siccū i ꝓmo. ⁊ nigrū ē foꝛtioꝛ. Opatiões ⁊ ꝑpetates. Ambo sūt inflatiua ⁊ lenitiua ⁊ ipo ē incisio: ⁊ nutrimētū qđ ꝑbet ē foꝛtioꝛ nutrimēto fabaꝝ: ⁊ magis solidū ⁊ neq; ē aligd ī suis figuris qđ magis ipo nutriat pulmonē: ⁊ qđ ex ipso ē hūidā pl⁹ ē gnātiuū supfluitatū q̄ꝫ q; ex eo siccū ē. Decoratio. Abstergit lēgines ⁊ color: ē facit bonū liuitū ⁊ coīnestū. Epostemata ⁊ bothoꝛ. Cōfert apatib⁹ calidis ⁊ duris ⁊ religs apatib⁹ q̄ sūt ex eis in glādul'. Ulnera ⁊ vlcera. Et⁹ oleū ꝑfert ipetigini: ⁊ ipi⁹ farina vlceribus fraudulēt̄is ⁊ cācerosis ⁊ puꝛitui. Instrumenta iuncturarū. Cōfert dolꝛi doꝛsi. Membra capitis. Cōfert bothoꝛ hūido i capite. ⁊ ꝑfert ei⁹ ifusio doloꝛi molariū: ⁊ ꝑfert apatib⁹ gingiue calidis ⁊ duris: ⁊ apatib⁹ q̄ sūt sub auꝛib⁹. Membra anhelit⁹ ⁊ pectoꝛis. Clarificat vocē ⁊ nutrit pulmonē melioꝛ q̄ꝫ res aliq̄: ⁊ ꝓpt hoc fiūt ex eo foꝛbitiões. ſ. ex farina ciceris. Membra expulsiōis. Ei⁹ decoctio vtil est hydropisi ⁊ icteritie ⁊ apij: ⁊ ꝑpe qđ ē ut herbū: ⁊ nigrum opilatiões epatis ⁊ splenis: ⁊ oꝛ ut cicer comedat neq; in principio cibi neq; ī fine ipi⁹: imo i medio ei⁹. Membra expulsiōis. Decoctio nigri frāgit lapidē in vesica ⁊ renib⁹ cū oleo amigdalino ⁊ raphano ⁊ apio ⁊ toꝛtū qđ ex ipso ē ek̄hit fetū: ⁊ ē malū vlcerib⁹ vesice et vehemēter addit in coitu: ⁊ ꝓpt hoc nutrit masculina aialia ⁊ camelos ⁊ ei⁹ infusio facit erigere mēbꝝ foꝛtit qñ bibit cū vino a ieiuno: ⁊ totuz lenit nām ⁊ aperit opilatiões renū ⁊ ꝓpꝛie nigrū ⁊ qđ est ut herbū. Et dixerūt qdaz q; qñ infundit in aceto ⁊ aligs ex eo comedit ieiun⁹ ⁊ mozat sup. ipm p medū diē interficit vermes. Hip. dixit q; i cicere sūt due ꝑte q̄ sepant cū decoctiõe q̄rū vna ē salsa ⁊ lenit nām: ⁊ altera ē dulcis ⁊ puocat vnā ⁊ dulcedo i ipo ē inflatiua ⁊ exsiccat coīnū.

De colūbis La.cxxxiij.

Columbe qđ sūt. In pullis qui volare nō pūt ē caliditas ⁊ hūiditas supflua. sed ille que volant sunt leuioꝛes. ⁊ oua earū sūt calida valde. Opatiões ⁊ ꝑpetates. In pullis ē grossitudo ꝓpt hūiditatē supflua. Membra capitis. Sāguis colūbe abscidit fluxū sāguis narū q est ex velamine cerebꝛi. Membra nutrimēti. Oleū lates sūt leuioꝛis digestiōis ⁊ melioꝛis humoꝛis q̄ꝫ pulli: ⁊ oꝛ qđ ut calefacti comedāt eos cuꝝ acresta ⁊ coriandro ⁊ medulla citroli ⁊ eius oua sunt mali saporis.

De Lanfoꝛa. La.cxxxiij.

Lanfoꝛa qđ est. Lanfoꝛe spēs sunt alkansari ⁊ ariage deinde aelzei ⁊ alelecek varia: ⁊ ē illa que est ꝓmixta ex ligno suo ⁊ ex eo qđ sublimatū est ex ligno eius. Quidā aūt dixerunt ꝙ est arboꝛ magna faciens vmbꝝ hoib⁹ cui leopardi adherēt nō ergo puenit ad eam nisi in tpe noto āni ⁊ est spōgiosa marina: hoc est fm ꝙ existimauerūt gdā. Lignū vo ei⁹ iam multotiens vidim⁹: ⁊ est lignū albū frangibile leue: in cui⁹ ramis qūqz cōtinet aligd de vestigijs canfoꝛe. Natura. Est frigida ⁊ sicca in tertio. Decoratio. Accelerare facit canicies vsus ei⁹. Epata ⁊ bothoꝛ. Prohibet apostemata calida. Membra capitis. Prohibet cū aceto fluxū san. ex narib⁹: aut cū exp̄ssione daculoꝛ inmaturoꝛ: aut cū aq̄ myrti: aut cū aq̄ albedarūg i ⁊ ꝑfert sode calide. Febres. Facit vigilias ⁊ ꝑfortat sensus calefactoꝝ ⁊ confert alcola vehemēter. Membra oculi. Confert in medicinis opthalmie calide. Membra expulsionis. Abscidit coitū ⁊ generat lapidem renū ⁊ vesice: ⁊ pstringit fluxū ꝑtis choleric̄i.

De camepitheos. La.cxxxv.

Camepitheos qđ est. Stipites ⁊ flores rubei declines ad nigredinez: ⁊ virides subtiles ⁊ ei⁹ flos est amari saporis cū stipticitate pauca. ⁊ eius acrimonia est minoꝛ amaritudine ⁊ ei⁹ folia sunt herbalia subtilia incedentia sup terraz ⁊ sūt silia folijs asbehar. verūtū sūt subtiliora ⁊ mollioꝛa ⁊ maioꝛ floꝛ q̄ꝫ ipsa: ⁊ eius flores sunt citrini. Mā Calida est in ſcdo siccū in tertio. Opationes ⁊ ꝑpetates. Est apitiu⁹ abstersiu⁹: ⁊ ei⁹ abstersio in mēbris interioꝛib⁹ est maioꝛ calefactiõe ipsi⁹ ⁊ in ipo est virtus solutiua. Epata ⁊ bothoꝛ. Ponitur sup durities ⁊ ꝑpe duritiē māmillaꝝ ⁊ ꝓhibet inciſionē foꝛnice. Ulnera ⁊ vlcera. Solidat vulnera cū melle facto emplastro ex eo ⁊ vlcera putrida. Instrūa iūcturarū. Cōfert sciatice ⁊ ꝑpe qui bibitur cū aq̄ mellis. Et dixerūt qdā ꝙ qui bibit cū hydromelle. xl. diebꝫ sanat sciaticā ⁊ resoluit duritiē podagre. Membra nutrimenti. Apit opilatões epatis ⁊ ei⁹ egritudines ⁊ splenis ⁊ ꝑfert ictericie nigre cū bibitur. vij. diebꝫ ꝓtinuis. Membra expulsionis. Apit opilatões matricis ⁊ puocat vrinam ⁊ menstrua: ⁊ remouet difficultatē ei⁹ ⁊ ꝓhibet dolores renū ⁊ supponit cū melle: ⁊ mūdificat matricē: ⁊ qñ ex duob⁹ auſ. de eo cū ficubus aut melle fiūt collyria deponit phlegma sufficiens. Venena. Cōfert nocumēto veneni noiati ōsūmō. Permutatio. Loco ei⁹ ponit medietas pōderis desiccatos ⁊ q̄ꝫ pōderis ipsi⁹ de casea lignea.

Camedreos. La.cxxxvi.

Camedreos qđ est. Stipites ⁊ folia frangibilia in grossitudie myrti ⁊ maioꝛes ad viriditatē declines. Et herba ei⁹ nominatur ꝑ apud grecos querc⁹ terre: qñ habet folia pua silia foliꝭ quercus amara: ⁊ eius radix declinat ad purpureitatē. Electio. Oportet vt colligat dū habz semen. Natura. Inquit Gal. est calidus ⁊ siccꝰ in tertio eius nī calefactio foꝛtioꝛ est desiccatiō ipsi⁹ Operationes ⁊ ꝓpꝛietates. Est apitiu⁹ incisiuus subtiliatiu⁹: ⁊ in ipso est calefactio coꝛpoꝛ. Unuera ⁊ ulcera. Cōfert cū melle vlcerib⁹ antiquis. Instrūa iuncturarū. Nū qđ ex eo recens est bibit: aut ei⁹ decoctio ꝑfert ꝓtritioni lacertoꝝ ⁊ ei⁹ sirup⁹ ꝑfert spasmo: ⁊ q̄nto plus antiquat ē melioꝛ. Membra oculi. Fiunt ex eo pillule ⁊ exliccant ⁊ admini strātur in vlceribus oculi. ⁊ silr ei⁹ decoctio in oleo ant qđ ex eo tritū est ꝑfert fistul' lachrymalium. Membra anhelitus ⁊ pectoꝛis. Cōfert tussi antiq Membra nutrimenti. Detumescere facit grossitiem splenis: ⁊ ꝑfert ictericie nigre ⁊ habet sirupū q ꝑfert malitie digestionis valde. ⁊ quāto magis antiquatur est melioꝛ ⁊ ꝑfert principio hydropisis. Membra expulsionis. Prouocat vrinā ⁊ mēstrua ⁊ extrahit fetum. Venena. Fit ex eo emplastrū mozibus vermium venenosoꝝ. Permutatō. Loco eius ponuntur folia eupatoꝝ ⁊ scolopendrie.

De Lundes. La.cxxxvij.

Undes qđ est. De hoc qđē plinius admiratur radix ⁊ est notū. Natura. Est calidum ⁊ siccū in tertia perueniens ad quartum. Operationes ⁊ ꝓpꝛietates. Est abstersiuus mundificatiuus ulceratiuus acre mozdicatiuum excitans vomitum incidit phlegma ⁊ choleram nigrā. Decoratio. Abstergit albaras ⁊ mozphei. ⁊ ꝓpꝛie ⁊ maioꝛ floꝛ q̄ꝫ ipsa: ⁊ eius flores sunt citrini. Epostemata ⁊ bothoꝛ. Confert scabiei. Membra capitis. Facit sternutatoꝝ ⁊ est ex summa medicinarum mundificantiū aures ⁊ abstergentiū sordes que sunt in ea: ⁊ de ꝓpꝛietatibus eius est resolutio ventositatū ex naribus ⁊ cōfert alchalem aperiendo opilatōnes colatoꝝ ij fortiter. Membra nutrimenti. Facit vomere fortiter ⁊ soluit duritiem splenis. Membra expulsionis. Est solutiuū puocatiuū vrine: ⁊ supponitur ⁊ ꝓpuocat menstrua ⁊ extrahit fetum ⁊ frangit lapidem. Permutatio. Loco eius in vomitu ponitur nux vomica eiusdem ponderis cum tertia sui ponderis de pipere.

De Lubebis. La.cxxxviij.

Ubebe quid est. Eius virtus est similis rubee. Veritamen est subtilioꝛ. Natura. Dixerūt qdā in ipsa ē cū calitate vtus infrigidatiua ⁊ ē vere calida ⁊ ficca pueniēs vsq; ad secūdū. Opatões ⁊ ꝑpetates Est apitiua subtil ad acuitatē declinis: ⁊ neq; puenit ad hoc vt loco cinamomi ponatur. Ulnera ⁊ vlcera. Est bona vlceribus putridis in mēbris ⁊ gingiuis. Membra capitis. Est bona alcola putridis in oꝛe. Membra anhelitus ⁊ pectoꝛis. Nū teneāt in oꝛe clarificat vocē. Membra nutrimēti Est foꝛtis in aperiendo opilatões in epate Membra expulsionis Mūdificat vrine vias ⁊ ꝓpꝛiouocat arenosam: ⁊ extrahit lapidē renū ⁊ vesice: ⁊ ꝑ sputū masticatis cā delectat eam qua vtitur

De cuscute. La. cxxix.

Cuscute qd est. Res inuoluta sup spinas et arbores ẽ simil' villis: melius q̃ nõ habet folia sed habet flores paruũ albũ in quo sunt amaritudo ⁊ stipticitas sed qõ in ipso magis vicit ẽ substantia amara. Natura Est calidũ parũper in pncipio pnũ siccũ in fine secũdũ. Quis ipm sit habens virtutes ⁊ trarias. Operationes ⁊ ppetates Est mũdificatiuũ ⁊ extrahit' sup fluitates subtiles ex venis ⁊ grauat in stomacho ppt suã stipticitatẽ ⁊ mũdificat venas ⁊ extrahit sup fluitates q̃ sunt in eis cũ facilitate lubrificãs sup fluitates subtiles. Membra nutrimẽti. Confortat stomachũ. ppe qõ extoxifixũ est. ⁊ qũ bibitur cũ aceto sedat singultũ ⁊ aperit opilatões epatis ⁊ stomachi ⁊ pfortat ea ⁊ ei⁹ aqua est mirabil' ad ictericiam: ⁊ succ⁹ ei⁹ qõ de eo est silvestre cũ tenetur ⁊ pisitur super vinũ fortẽ efficit stomachũ debilem. Membra expulsionis Est ipm qõ mũdificat sordes ventris fetus ppterea q: mũdificat venas ⁊ pvocat vrinam ⁊ menstrua ⁊ pfert dolori pungitiuo ventris ⁊ supponit ⁊ retinet fluxũ sanguinis: ⁊ qõ ex eo frixũ est: ostrigit ⁊ retinet fluxũ menstruorum. Febres Cõfert valde febrib⁹ antigis semẽ eius ⁊ aq̃ ipsius.

De Cymino. La. cxl.

Cyminũ qd est. Eius aliud est karmeniũ et aliud persicũ ⁊ aliud emiũ ⁊ aliud nabatiũ. Karmeniũ, vo est nigri coloris ⁊ persicum est citrini coloris ⁊ persicũ est fort⁹ emino. nabatiũ vo est illud qõ iuenit in aliis locis. Et ex oib⁹ aliud est silvestre: ⁊ aliud domesticũ. Silvestris qdq; acrimonia fortior est. Et de silvestri qdẽ est spes quedã cui⁹ semẽ est sile femini lini. Electio. Karmeniũ est fort⁹ q̃s persicũ: ⁊ pisicũ fort⁹ alijs. Natura. Est calidũ in tertio: siccũ in secũdo. Operationes ⁊ ppetates Expellit ventositates ⁊ resolvit ⁊ in ipso est incisiuo ⁊ exsiccatio: in ipso est stipticitas Decoratio. Qñ lauatur facies ex aq̃ ipsi⁹ clarificat eam ⁊ silr eius vsus ⁊ acceptio eius cũ mensura Et⁹ nãq; nimi⁹ vsus facit citrinat. Apostemata ⁊ bothor. Admistrat cũ ceroto aut oleo ⁊ farina fabarũ sup apata in testiculi: imo cum oleo aut oleo ⁊ melle. Vulnera ⁊ vicera. Consolidat vulnera, ppie silvestre cui⁹ semen est simile semini lini cũ ex eo ipiet sup vulnera. Membra capitis Qñ teritur cyminũ cũ aceto: ⁊ fit odoramentũ ex eo abscindit fluxum sanguinis narii. Et silr cũ ex eo intromittitur licinij in nares. Membra oculi. Qñq; masticatur ⁊ miscetur cũ oleo ⁊ distillatur sup vngulam. ⁊ sup coagulatũ sanguinẽ sub oculo ⁊ pfert. Et qñq; masticatur cũ sale ⁊ distillat iputũ sup scabiem et iebel. ⁊ vngulam abscindam. pdibet adherentiã ⁊ fuccus silvestris abstergit vlum ⁊ extrahit lachrymas ⁊ notatur grece fumus. ⁊ ipm etiam ponit in cautericiis cuiuslibet pilozin oculo ⁊ nõ nascit. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Qñ bibitur cũ aceto mixto cũ aq̃ pfert difficultatẽ anhelitus ita dixit Gal. ⁊ anhelitum dilatõis ⁊ tremori cordis frigido. Membra expulsionis. Administratur cũ oleo sup apata testiculi. ⁊ qñq; administrat cũ cerato: ⁊ qñq; administratur cũ oleo ⁊ farina fabarũ ⁊ frangit lapidẽ ⁊ propie silvestre: ⁊ confert distillationi vrine ⁊ mictui sanguinil ⁊ dolori pungitiuo ventris ⁊ inflatõi ⁊ succus silvestris tritũ cũ aqua mellis solvit ventrẽ. Inquit Ruffus. Cyminũ nabatium solvit vẽtre ⁊ karmeniũ vero non solvit: imo stringit ⁊ herba silvestris provocat choleram in vrina. Venena Datur in potu cum vino ad morsum vermiz venenosorum. ⁊ propie silvestre cuius semen est simile semini lini.

De Carui. La. cxli.

Carui qd est. Est primũ dispositionib⁹ anisi. Natura. Calidũ ⁊ siccũ in secundo. Operatões ⁊ proprietates Expellit vẽtositates ⁊ exsiccat ⁊ nõ est i subtiliatõe cymini. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Confert tremori cordis Membra expulsionis. Est bonũ ẽmi bus: interficit eni eos.

De Lappare. La. cxlij.

Apparis qd est. Est fruct⁹ ⁊ habet radicẽ et hz fructũ aliũ q est sic cucumeris nõ capparis. ⁊ est acris calida q̃ ponit in musto ⁊ pseruat ipm ab ebulitione sicut synapis. ⁊ ei⁹ radix ẽ amara acris. ⁊ quedam species eius est cultzumia faciens in ore botoz vsq; ad cerninũ quo vesicetur et apat gingiuã. Electio. Iuuantius qõ in ipsa ẽ sunt cortices radicis ei⁹. Natura. Generata in terra calida est calidior. ⁊ calor tot⁹ ⁊ eius siccitas ẽ in secũdo. Operationes ⁊ ppetates. Est resolutiua ⁊ apitiua ⁊ abstersiua: ⁊ ipsi⁹ radix est incisiua subtiliativa mũdificativa apitiua in cui⁹ cortice sunt amaritudo ⁊ acrimonia ⁊ stipticitas ⁊ nutrimentum fructus ei⁹ est paruũ pcipue cũ salit ⁊ qõ ex ea ẽ humidũ est magis nutritiuũ q̃s qõ siccũ est. Apostemata ⁊ bothor. Ei⁹ radix resolvit scrofulas ⁊ durities ⁊ admisceat ei qõ frãgit virtutẽ eius ⁊ folia ei⁹ iam experta sunt ad illud. Vulnera ⁊ vicera. Cortices radicis eius ponũntur super fraudulẽtia ⁊ sordida. Instrumenta iuncturaz. Cortices radicis eius pferunt sciatice ⁊ dolorib⁹ anche: ⁊ qñq; fit clistere ex succo eius Et confert ei valde ⁊ confert paralysi ⁊ stupori: ⁊ stringit membra propter stipticitatem que est in ipsa: ⁊ similiter cõfert attritioni accidenti in capitibus lacertozum ⁊ in medio eorum. Membra capitis. Cortices radicis eius masticate extrahunt humiditatem a capite: ⁊ sedant dolorem frigidum in eo: ⁊ eius succus distillatur in aurem propẽ vermes ipsius. Et quandoq; stringit cortex radicis eius cum dente leso ⁊ confert ⁊ proprie cum est humida: aut folia eius: ⁊ similr collusio eoꝝ cum aceto in quo decoquit: aut vino aut quandoq; cum aceto: ⁊ qñq; cum vino. Membra anhelit⁹ pectoris Cõfert qõ ex eo salitũ est patiẽti⁹ asma Membra nutrimẽti. Ipa est res magis sperẽs spleni ⁊ duritiei ei⁹ bibita ⁊ more emplastri supposita cũ farina ordei ⁊ lisibus: ⁊ propie cortex radicis

eius ⁊ multotiens evacuat ex splene mãm grossam melancolicã ⁊ succedit ei sanitas. Membra expulsionis. Solutiõe educit hũoꝛe crudi grossũ ⁊ provocat mẽstrua: ⁊ inficit serpẽtes ⁊ vermes in itestinis ⁊ pfert hemoꝛroidib⁹: ⁊ augmentat comi. Et qõ ex ea salitũ ẽ ante cibũ sumptũ solvit. Venena. Est tyriaca.

De caule. La. cxliij.

Caulis. Natura Corpus humidius ẽ folijs ⁊ silvestris calidior ẽ ⁊ siccior. ⁊ ipse totus ẽ calidus i pmo: sicc⁹ in secõdo. Et caulis quidem ali⁹ ẽ domestic⁹: ⁊ ali⁹ silvestris: ⁊ alius marin⁹: ⁊ alius caulis aque. Silvestris vero ẽ amarior acutio: ⁊ remotior ab hoc ut sit cibus. Et decoctio quidem radicis caulis cum aqua granatoꝛum est bona. Canabit ꝓterea ẽ grossũ nutrimẽti i grossãs sanguinez cũ nõ dissolvitur: ⁊ inflat vsq; ad partes furcule ⁊ lateris: ⁊ facit dolorosũ corpus ⁊ nõ ẽ mutabilis sicut ventosus. Operatiões ⁊ proprietates. Est maturativ⁹ lenificativ⁹ desiccativ⁹, ppie qñ decoquit. effunditur ab eo aqua prima. Et cinis quidem stipitum eius est fortis exsiccationis habet proprietatem in sedatione doloꝛuz ⁊ eius nutrimẽtum est paruum ⁊ humidius nutrimẽto lentium et sanguis eius est malus. Cum ergo coquitur cũ carne pigui ⁊ gallinis fit bonus parum. Apostemata ⁊ bothor. Silvestris ⁊ marinus ⁊ domesticus maturãt phoboꝛomatões ⁊ duritias. Vulnera ⁊ vlcera. Consolidat ⁊ prohibet ambulationẽ frangulẽtis: ⁊ ponit cũ albumine oui sup adustionem. Instrumẽta iuncturarũ. Cõfert tremori ⁊ qñq; ponit cuz fenugreco super podagram: ⁊ embrocat decoctio ei⁹ sup doloꝛes iuncturarum. Membra capitis. Eius decoctio ⁊ ei⁹ semẽ retardãt ebrietatẽ: ⁊ pfert furfurib⁹. ⁊ qñ cũ succo ei⁹ fit caput purgium purgat caput: ⁊ ex, ppterea ei⁹ fit exsiccatio linguẽ ⁊ facit sonũ. Membra oculi. Obtenebrat vilũ cũ hoctũ q̃ ponit in alcofol. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Fit gargarism⁹ cũ succo ei⁹ aut decoctione ei⁹ cũ oleo silamino. ⁊ confert prefocationi ⁊ comestio ei⁹ clarificat vocẽ. Membra nutrimenti. Est malus stomacho: ⁊ ei⁹ succ⁹ cũ vino de passis pfert splenẽ ⁊ icteritie: ⁊ ei⁹ cãna ẽ tarde digestionis. Membra expulsiõis. Provocat vrinã ⁊ mẽstrua ⁊ ei⁹ semẽ cũ aqua lupinoꝛ inficit vmes ⁊ eius flos ꝓvocat menstrua etiã. Cũ ergo supponitur etiam ipe ⁊ succus ei⁹ cũ farina scilem interficiẽtem. ⁊ qñ supponit eius semen post coitũ corrumpit sperma: ⁊ cinis radicis ei⁹ frãgit lapidẽ. Et caulis q est marinus declinat ad salsedinem ⁊ amaritudinẽ, ppter illud ergo lenit nãm ⁊ solvit, ppe cũ carne pingui: ⁊ folia ei⁹ sunt sicut folia aristol. qui ex vna radice oꝛitur. Venena. Eius succus cuz vino pfert morsib⁹: ⁊ ẽ pferẽs morsui canis rabiosi.

De coriandro. La. cxliiij.

Coriandrũ quid ẽ. Aliud est humidum: ⁊ aliud siccum. Dixit Gal. q̃ virtus eius est ꝓpolita ⁊ qõ in eo dicitur ẽ terreitas qñq; ⁊ aqueitas ꝛepida. ⁊ in ipso ẽ pticitas parua a stu-

pticitate. Apud me vo aqueitas in ipo frigidã ẽ nõ tepida oino nisi sit ppẽsbam subtilẽ calidã pmixtã ei cui⁹ ꝛepatio ab eo sit velox. Et hunaim quidez dixit etiam q̃ Gal. removet frig⁹ a coriandro contradicendo Dio. Ego aũt dico q̃ testificati sunt iam frigus eius Russus ⁊ Archigenes ⁊ alij ab eis. Natura. Frigidum ẽ in fine primi vsq; ad secũdũ siccum in secõdo: ⁊ apud silvũ viregi in tertio. Apud me vero sicum ẽ declinans ad calidit atẽ paruaz. Sed Gal. in toto facit declinatiõẽ ad calidit atẽ: ⁊ fortitan illud ẽ, ppẽsbam in ipo subtilẽque resolvitur: ⁊ non remanet cũ bibit: ⁊ si nõ oz ut sit multitudo fucci eius interficiẽs cũ infrigidatione. Operationes ⁊ ppietates. In ipo est stipticitas ⁊ stupor ⁊ succus eius cum lacte sedat oẽm fontem pulsationem. Apostemata ⁊ bothor. Confert apostematib⁹ calidis cum aceto ⁊ ceruſa ⁊ oleo ros. ⁊ cũ melle et oleo scere ⁊ vestigijs ignis pfici. Et cũ farina fabarũ aut fauich: aut farina ciceris scrofulis: qñ pmiscet cũ eis succ⁹ eius. Inquit Gal. cũ resolvat scrofulas quõ ergo ẽ frigidũ. Et possibile qdẽ ẽ ut dicat ei, ꝓpter ipi⁹, ppietatem: ⁊ qñ in ipo ẽ ſba subtilis, pfundans penetrans ⁊ pfundatur: ⁊ nõ, pfundatur ſba frigida. sed quando bibitur resolvitur calidũ velociter ⁊ remanet agens frigidus ⁊ dixit non sanat erisipila nisi quod infrigidatum est: aut permixtũ humori melancolico aut phlegmatico. Membra capitis. Confert vertigini facte a vapore cholerico aut phlegmatico ⁊ epilepsie facte ex hoc: ⁊ eius ꝓprietas est prohibere vaporem a capite ⁊ propter hoc ponitur in cibo pacientis epilepsiam ex vapore stomachi. ⁊ multitudo eius humidi: ⁊ sicci pmiscet sensum. Et quod humidum est facit somnium ⁊ prohibet fluxum sanguinis: ⁊ pulverizatio sicci et collusio oꝛis ex succo humidi confert ad cola. Membra oculi. Generat tenebrositatem vilus ⁊ succ⁹ eius distillat⁹ sedat pulsationẽ in oculo ⁊, ppie cũ lacte mulieris. ⁊ qñ ex folijs ei⁹ fit emplim, prohibet fluxũ materierũ ad oculũ. Membra anhelit⁹ ⁊ pectoris. Confert tremori cordis calido ⁊ potatur ex eo. ʒ. ij. cũ aq̃ lingue arietis ⁊ retinet sputũ sanguinis. Membra nutrimẽti. Est tarde digestionis ⁊ pfortat stomachũ calefacit: ⁊ qõ de eo toꝛrefactũ ⁊ dict q̃ semen eius cũ rob solutiõe educit serpẽtes Et coadunat quidẽ humidum cũ melle ⁊ oleo, pfert apostemati⁹ calidis testiculoꝛ. Et qõ ex eo humidũ est: ⁊ qõ siccũ frangit ⁊ virtutem coitus ⁊ erectionẽ virge desiccando sperma. Venena. Cũ ex succo bibitur circiter. ʒ. iiij. interficit qñ facit hoiez posse dere tristiciã ⁊ syncopim: ⁊ nõ oz vsiter ut de eo multũ sumak.

De cane. La. cxlv.

Canis. Decoratio. Urina canis admistrat super verucas ⁊ qõ dicit de lacte ei⁹ q̃ ipm abradit pilũ: ⁊ prohibet oꝛtũ piloꝛũ

cuiusdā est vanum sm̄ q̄ existimauit Gal. in locis plurib⁹. t Gal. quidē scripsit canones in q̄b⁹ dixit q̄ sanguis canis p̄hibet ozum piloꝝ cuiusdā.

¶ Membra expulsionis. ¶ Inquit Gal. Destruct⁹ est sermo eius qui existimauit q̄ sanguis canis extra hāt fetum. ¶ Senena. ¶ Sanguis canis rabiosi cōuenit motui ipius. t veneno iagitte armene.

¶ De carne La. cxlvi.

Caro quid ē. Carnes bone sūt caro ouina que cū caliditate ē subtil. t iuuenū tauroꝝ t capazārū: t carnes illoꝝ qui de eis sūt qui sūt magis susceptibiles digestionis t subtiliozis nutrimēti. Et hedina q̄dem ē minoꝝ suppfluitatum q̄ arietina. Caro aūt lactētis a lacte laudabili ē bona. Al lacte vero nō laudabili ē mala. Et caro decrepiti quōd ē ex ouid⁹ ē mala. t siliter caro exteniati. t caro nigri est leuioꝝ t suauioꝝ: t simile caro masculi: t rubea diuisa ex alia⁹ pte me pigredinis: t alba sūt leuiozes t varia ē minozis nutrimēti: t natat in sto

¶ Electio. ¶ Melioꝝ caro t digestibiliozi ē illa q̄ est circa os. Et dextra q̄dē leuioꝝ ē: t melioꝝ ē sinistra t que ē in medio lacertoꝝ mundioꝝ ē carne neruoꝝ. Caro aūt lava sup quā nō est neru⁹ fortasse est suauis t ppte quē est ppt̄ generatiōē lactis sicut caro māmille: aut ppter generationē saliue sicut caro radicis lingue. Et ei⁹ quidē nutrimētū q̄n digerit ē bonū: t q̄busdā horis ē phlegmaticū. Multitudo vero nutrimēti ei⁹ nō est nisi multitudo nutrimēti reliquarū carniū. ¶ Et caro lacertoꝝ nūi caro māmille: t caro testiculoꝝ gallo⁹. ¶ Minus vero bona ē que creata ē ad hoc ut sit sustētaculū sicut que texit inter venas epatis t reliqua. t caro cordis t radicū ei⁹ silis motoꝝ. t māmille quidē nutrimētū est bonū. Quodsi in ea ē lac est grossum. Testiculoꝝ vero caro est melioꝝ aliꝝ. Et volucris vero caro melioꝝ nō est q̄ alduragi t gallinarū t subtilioꝝ earū. t nō sūt cum nutrimēto carnū alcubegi t atheim t aldcrarim. Omnis p̄terea aialis sicce complexiōis caro parui ē melioꝝ sicut caro hedi. Ipsa eni ē bona. ¶ Capina vo non ē bona multū: t ei⁹ humoꝝ fortasse ē malus valde. ¶ Hircina aūt caro ē mala absolute. t caro lupoꝝ est mala. ¶ Et oēs volucres magne aquatice t hūtes colla longa t pauo t milu⁹. t palumbes dure t alcata. t quoꝝ plurima generatio ē melācolia: t que eis sunt similia. t passeres oēs male sūt. Elie vo auiū grossarū magnarū exercitantiuꝝ sunt boni chimi. ¶ Caro aūt siluestris melioꝝ ē carne gazel cū sua declinatiōe ad melācoliaꝝ. ¶ Christiani vo dicunt q̄ qui eos imitant q̄ melioꝝ caro siluestris ē caro porci siluestris. Nā cum hoc q̄ ē leuioꝝ carnib⁹ domestici ē fortis nutrimenti t plurimi: t ē velocis digestiōis: t ē melioꝝ q̄ esse pōt in hyeme.

¶ Oportet p̄terea ut considereꝝ in dispositiōibus animaliū m etiam in etate t in loco sui pastus: t sui exercitij t reliquoꝝ q̄ dicta sūt in lacte. ¶ Natura.

¶ Caro auis oino siccioꝝ ē carne quadrupedis: t caro vaccina siccioꝝ ē carne capzina. ¶ Caro aūt capzina ē sicca t difficiliozis digestiōis carne ouina. ¶ Et caro vetuli ē grossi nutrimēti t vehemētis calefactiōnis. ¶ Lepozis vo caro ē calida t sicca: ¶ Carnes magnarū auiū t anseruū t milvoꝝ ē grossa. ¶ Anatis vo caro t aquaticarū ē vehemētis humiditatis t ē p̄pinqua in hoc carni ouine. ¶ Et existimauerūt quidam q̄ caro ericij est humectatiua: t caro pinguis: t natium caro ē calida t humida. ¶ Operationes t p̄prietates. ¶ Caro est cibus conformans corpus: t ē cibus magis p̄pinque conuersionis ad sanguinē t nutrimētū quidem ei⁹ q̄ in patella cocta est: t eius que assata ē est siccius: t nutrimētū eius q̄ elixata ē est humidi⁹. Et ei⁹ quidē que cocta est cuz seminibus t muri t similib⁹ virtus est virtus seminum eius. ¶ Pinguedo autem t adeps sunt mali nutrimenti t pauci t subleuant cibum t non ē conueniens ex eis nisi quantitas parua sm̄ mensuram que delectet. ¶ Salsa vero caro quāuis in p̄ncipio fuerit humida. tamen facta est desiccatiua vehementiozem habens desiccationem q̄ omnis caro. t eius nutrimentum est paruum. ¶ Et caro quidez pinguis lenit ventrem cum paucitate sui nutrimenti. t velocitate sue conuersionis ad sumositatem et choleram t digeritur velociter. ¶ Et caro illoꝝ animalium deterioꝝ est carne pinguis. t est mala in digestione t nutrimento t est calidioꝝ t grossioꝝ pinguedine. ¶ Caro vaccina plurimi est nutrimenti grossa melancolica generās egritudines melancolicas. t que melioꝝ est eius est caro vitulorum. Carnem p̄terea vaccinā dissoluūt cortices melonum. t melioꝝ quidem hoza in qua comeditur est ver t p̄ncipia estatis. Christiani aūt q̄ qui eos imitant dicūt q̄ nō habēt cū grossitudine sua viscositatē nutrimēti portci: neq; ei⁹ spissitudinē. ¶ Porcelloꝝ autem caro parui est nutrimēti p̄pt̄ fortitudinē sue resolutionis t vehemētiam sue humiditatis. ¶ Et caro quidem anatis ē plurimi nutrimēti: nō tamē exist̄it in bonitate nutrimenti gallinarum t silium. t vētres earuz sūt suaues: t p̄ata earū sunt bona suauia in cibo: t boni humoꝝis. Caro alcecrach ē frāginua ventositatū. ¶ Et de carnibus longinquioꝝ ab hoc ut putrefiat t q̄ parum est pinguis est cui⁹ ſba est siccioꝝ.

¶ Decoratio. ¶ Caro vaccina generat morpheam. Adeps asini siluestris ē bona panno linita: t silit adeps anatis impinguat: t illud q̄ est adustum de carne arietū linitus super morpheam est vtile: t q̄ adustū est de carne ranarū alopitie. ¶ Apostemata t bothoꝝ. ¶ Caro vaccina generat cancrum: t silit carnes grosse t resoluūtur apostemata dura eis. ¶ Vulnera t vlcera. ¶ Caro vaccina gnāt scabiē t impetigines malas: t silit carnes grosse: t caro arietis adusta linit sup impetiginē conuenient. ¶ Instrumenta iuncturarum. ¶ Caro vaccina generat lepraz t elephātiā t varices: t silit carnes grosse t pigues t alie liari moze empli suppositā est bona neruis inflatis ¶ In iurz carnis lepozis sedent podagrici t habentes dolozes iuncturarū: t eius opatio est p̄xima operationi iuris vulpis. ¶ Caro damule administretur moze emplastri sup dolozes iuncturarū positā. caro dorsi asini siluestris cū oleo costino t emplastratur ad dolozes iūcturarū. Adeps asini siluestris cū oleo costino mollificata moze emplastri ponitur super dolozes dorsi t ventositatibus grossis. Et caro vipere p̄fert lepze sm̄ q̄ dictū est in capitulo eius t caro ericij est bona lepze. ¶ Membra capitis. Caro vaccina t reliquē carnes grosse male faciunt euenire alienatōes, ppt̄ exsiccationē. Et caro dāmule miscetur cū vino t bibitur p̄pt̄ sodā. ¶ Membra oculi. ¶ Limis carnis arietū confert albugini oculi. carnes lupoꝝ t habentiū rostra t vngues conferūt oculo t confortant ipm. Membra anhelitus t pectoris. ¶ Cancer fluuialis confert erteniatis valde t carnes pulloꝝ excitant p̄focationē nisi acetose.

¶ Membra nutriment. ¶ Carnes grosse p̄dicte ingrossant splenē: verū acetosū vaccinū cū coriandro sicco t croco, p̄hibent cursum materierū ad stomachū: t caro alcata renemoꝝatur in suma cozū q̄ cōferunt corruptioni cōplexionis t hydropisi t opilationi iplenis t epatis: t melioꝝ est vt in hydropisi ꝛgelata sumat vt nō p̄nocet sitim. q̄dā aūt hominum sunt qui laudant carnes lupoꝝ ad frigus stomachi: t humiditatē t debilitatē ei⁹: t velocitas q̄dē digestionis t descēsionis t ambaꝝ tarditas nō sunt sm̄ grossitudinē cibi t sublimitatē eius. Caro cuī porci siluestris t domestici sm̄ q̄ d̄ē est velocis digestiōis t descensionis t est fortis nutrimēti viscosi t grossi. t carnes cerui sūt cū grossitudine sua sunt velocis descensionis. t caro quidem ericij cū oxymelle confert hydropisi. t caro alcata p̄fert oplationi epatis t debilitati ei⁹ t corruptioni cōplexionis t hydropisi t carnes lupoꝝ t habentiū rostra t vngues abhorret stomachus. ¶ Membra expulsionis. ¶ Carnes vaccine, p̄hibent attractionē cholere ad stomachuz Caro lepozis assata est bona vlceribus intestinoꝝ. Caro ericij exsiccata cū oxymelle est bona doloꝝ renū. ius galli decrepiti est bonū colice t egritudinibus melancholicis. t adeps asini siluestris cū oleo costino est bona doloꝝ renū t ventositatib⁹ grossis t caro lupoꝝ t habētiū rostra t vngues hemoꝛroidibus. Jus carnis vaccine acetosum est bonū solutioni cholerice, abscindit eni ipam t silr ꝛgelatā carnis eius cū coriandro t aceto t acetositatib⁹ ei⁹ silib⁹ t coriandro sicco t pauco croco: t silr carnes auiuz assate aut nō assate ꝛstringūt ventrē t p̄pe alcubegi t atelagi. t eis fortior: est alcata t alchanebiri: t p̄pe q̄ elixatur t auferrtur ab ea q̄ caro aūt cameli p̄vocat vrinam: t carnes pingues vehemētius lenūt naturā q̄ alie ¶ Febres. ¶ Caro vaccina t cerui t hyrcoꝝ siluestriū t magnarū auiū facit euenire febres quartanas. ¶ Senena. ¶ Caro dānule exsiccata cū vino in potu accepta ꝛfert venenis. Caro arietum adusta ꝛfert morsib⁹ serpentū t scorpionū t alligata: t cū vino canis rabiosi: t caro rane p̄cutre vermiū venenosoꝝ.

¶ De Chrysomilis. La. clvij.

Chrysomila. ¶ Electio. ¶ Melioꝝ sūt armenia, nō eni cito aduenit eis corruptio t acetositas: t cū sumūtur chrysomila oportet vt accipiatur masticis t anisi equalr p̄dus. ʒ.i. vsq; ad. ʒ. ij. in vino puro: aut vino de passis: aut parū mellis.

¶ Natura. ¶ Sunt frigida t humida in secundo t oleū nucleoꝝ est calidū t siccū in secundo. ¶ Operationes t p̄prietates. ¶ Eoꝝ humoꝛ est velocis putrefactionis. Membra nutrimenti. Eoꝝ infusio sedat sitim. Et chrysomila q̄dē p̄ueniēnoꝝ sūt stomacho q̄ ꝑsica: t armena nō corrūpunt in stomacho neq; acescunt velociter. Et eis vero q̄ eoꝝ expellunt nocumentū est vt postea sumantur anisuz t mastix in mixtura: aut vino de passis t infrigidati cū melle puro. Membra expulsionis. ¶ Oleū nucleoꝝ ipoꝝ cōfert hemoꝛroidib⁹ ¶ Febres. ¶ Generāt febres p̄pt̄ velocitatē sue putrefactōis. verū infusio siccoꝝ ꝑfert febribus acutis

¶ De Calce. La. clxviij.

Calx q̄d ē. Per calcē significam⁹ cinereitatem coporoꝝ lapidosoꝝ t ostracoꝝ. ¶ Mā. Illa q̄dē quā nō tetigit aq̄: t illa quā aq̄ tetigit cū remanet extincta duob⁹ diebus aut trib⁹ nūc nō aduxit Immo calefacit nū: t abluta q̄dē ē sicca. ¶ Operationes t p̄prietates ¶ Absc̄idit liguis fluxū t abluta est exsiccatiua sine mordicatōe. t calx q̄dē q̄n abluit cū oleis sit maturativa. ¶ Ulnera t vlcera.

¶ Corrodit carnē additā t abluta ꝛsolidat t cōfert adustioni ignis valde.

¶ De Cipero. La. clxix.

Iperū q̄d est. Est radix plante silis porro t segeti etiam nūi q̄ est subtilioꝝ t longioꝝ in plib⁹ regionib⁹. Veruūi melioꝝ est alcuti. Et d̄ē q̄ ciperum indū cū croco abradit pilos. ¶ Electio.

¶ Melioꝝ est illud q̄d est spissū graue difficile ad frāgendū aromaticū. cui⁹ herba est brevis: t cui⁹ acredo est vehemēs. ¶ Operationes t p̄prietates In ipso est stipticitas pua t exsiccat sine mordicatiōe: t apit orificia venaꝝ: t extenuat ventositates: t aduriti sanguinē t ponit in cruplis ¶ Decoratio ¶ Coloꝛē cutis boni: t facit bonū odoꝛē oris. t indū sic d̄ē abradit pilos. ¶ Apostemata t bothoꝝ. ¶ Cōsolidat ea q̄ sūt difficilis consolidationis t fistulā t putrida t corrosa cū oleo de grano alchadra: ¶ Instrumenta iuncturaꝝ: ¶ Valet ad doloꝛē in illis: t stringit dorsū t neruos: t ipsi⁹ multitudo acgrit lepram. ¶ Membra capitis. ¶ Confert putredini narium t oris t ozolacia, t mollificationi gingiue: t augmentū efficit in seruatione ¶ Membra nutrimenti. ¶ Calefacit stomachum t epar. ¶ Membra expulsionis. ¶ Extrahit lapidem, t frāgit ipm: t confert distillationi vrine t debilitati veſice valde: t frigori ei⁹ vehemēter, t silr opatur in renibus: t cōfert frigori matricis valde t ꝑfert hemoꝛroidibus. ¶ Febres. ¶ Confert febrib⁹ antiquis.

¶ De Cupresso. La. cl.

Cupressus quid est. Nominatur in syria arbor: alte; t romane cupressus: t in sapore eius sunt acredo t stipticitas pauca: t amaritudo plurima t pontcitas eius est plus q̄ amaritudo, t

caliditas eius ⁊ acuitas est ſm quātitatē qua eⁱ⁹ virtus in mēbris ꝓfundat. ⁊ facit ꝓcurre ſtipticitatez ſine mordicatione ⁊ diuerſificat a reliquis calefactiuis quoniam non trahit. ℭ Natura. ℭ Calida ē in primo ſicca in ſecunda. quidā tamen extimauerūt q̄ eſt frigida valde ⁊ iudicauerunt q̄ virtus eius eſt compoſita. ⁊ caliditas eius ē ſm quantitatem que facit penetrare ſtipticitatē: ⁊ qua ſtipticitas eius profundatur ⁊ ꝓuenit in mēbris. ℭ Operationes et ꝓprietates. ℭ Folia ⁊ nux eius ſunt ſtiptica: et in ipſa eſt reſolutio ⁊ reſoluit humiditates. ⁊ nux q̄dem eius fortior eſt omnire ⁊ folia ipſius: ⁊ in ipſa eſt vis faciendi adherere ⁊ abſcindit ſanguinem ita q̄ remouet putredinē. ℭ Decoratio. ℭ Quādo decoquit cuz aceto ⁊ lupinis: ⁊ liniur ſuper vnguē remouet eius veſtigia. ⁊ eius folia delēt pannum et morpheam. ℭ Vulnera ⁊ vlcera. ℭ Folia eius recētia ⁊ nux eius conſolidant vulnera que ſunt in mēbris duris cū fuerint recenter collecta. ⁊ cōſerūt formice: ⁊ herſipile ⁊ ꝓprie cū farina ordei. ℭ Inſtrumenta iuncturarū. ℭ Nux ⁊ folia ipſius bona ſunt collo cū ex eis ſunt ipſi emplaſtrum: ⁊ confert cum farina ordei ſuperpoſita herſipile ⁊ ſimilibus. ⁊ confortant neruos ⁊ extenuant ramicē morē emplaſtri ſuperpoſita: ⁊ roborant capillos ⁊ mollificationem ⁊ ſtringūt eam. ℭ Mēbra capitis. ℭ Q̄ terit nux cuz aceto multū cū ficubus ⁊ ponit liciniū de eis in narem ſanat carnē additā. ⁊ decoctio eius cū aceto ſedat dolorez dentiū. ℭ Membra anhelitus ⁊ pectoris. ℭ Datur ad bibendū cum vino nux eius ad ſputum ſanguinis: ⁊ ad difficultatem anhelitus et anhelitum dilatationis ⁊ ad tuſſim antiquā. ⁊ ſimiliter eius decoctio. ℭ Membra expulſionis. ℭ Bibuntur folia eius cum vino ⁊ conſerūt difficultati mingendi ⁊ curſui ſupfluitatū ad veſicā. ⁊ conſerūt etiā vlcerib⁹ que ſunt in inteſtinis. ℭ Permutatio ℭ Loco eius ponitur medictas ponderis ipſi⁹ de corice granati: ⁊ pōdus ipſius de ſarcocolla rubea.

ℭ De Lancro. ℭ Capitulum .cli.

Cancer fluuialis quid ē. Notus eſt. Operationes ⁊ ꝓprietates. ℭ Eſt difficilis digeſtionis ⁊ plurimi nutrimenti: ⁊ ipſuz q̄dem rectificat decoctio cuz mes: ⁊ extrahit res acutas infixas carni ⁊ ſpinas. ſed marinus eſt ſubtilior. ℭ Decoratio. ℭ Limis eius eſt bonus fixuris pedū ex frigore. ⁊ quod de eo aduſtuz ē ponitur in medicamentis morphee ⁊ panni ⁊ confert. ℭ Apoſtemata ⁊ bothor. ℭ Lancer fluuialis reſoluit apoſtemata magna quando ponitur ſuper ea. ℭ Mēbra anhelitus ⁊ pectoris. ℭ Caro eius confert ptiſi: ⁊ ꝓprie cū lacte aſine ⁊ tus ipſi⁹ etiaz. ℭ Mēbra expulſionis. ℭ Limis eius ē bonus fixuris ani. ℭ Venena. ℭ Confert morſui ſcorpionū ⁊ trutele more emplaſtri ſuppoſitus aut comeſtus: ⁊ limis eius cum melle confert ad morſū canis rabioſi bibit⁹: ⁊ q̄nqz ſumit ex eo cū truſito ad morſū cāis rabioſi ⁊ ē notū. Et ſcies modū cure i capitulo de venēis. Et exiſtimauerūt etiā q̄ quādo cū bedarungi approximat ſcorpioni morit ſcorpio.

ℭ De cancro. La.clij.

Cancer marinus quid eſt. Cū dicitur cancer marinus nolumus intelligere per hoc oēm cancrū maris. ℭ Immo ſpēm cancri qui ꝓprie hz oīa mēbra dura ut lapis. ℭ Operationes ⁊ ꝓprietates. ℭ Ob de eo aduſtū eſt ſubtilꝰ ⁊ religs adustis. ℭ Decōatio. ℭ Ob de eo aduſtū ē abſtergit dētes. ⁊ delet pānū ⁊ lēigines. ℭ Vulnēa ⁊ vlcera. ℭ Quod de eo aduſtū eſt deſiccat vlcera ⁊ ꝓfert ſcabiei. ℭ Mēbra oculi. ℭ Prohibet lachrymas ⁊ reſolvit cū ſale vngulā ⁊ fit ex eo collyriū: ⁊ fricatur cū eo ſcabies palpebrarū. ℭ Febres. ℭ Prohibet quartanā.

ℭ De Chrysolocāna. La.cliij.

Chrysolocāna quid eſt. ℭ Eſt triplex que plimū inuenit in ſcemi. ℭ Natura. ℭ Frigidus ⁊ hūidus eſt in ꝓio: ⁊ apud quoſdaz tpatus.

ℭ De coturnicibus. La.cliij.

Coturnices quid ſunt. ℭ Ex comeſtiōe carnis earū timet tetanus ⁊ ſpaſmus. nō ga comedant helleboz nīſi mo q̄ ſubſtantia earū ē hec vtus: ⁊ exiſtio q̄ nutrimentū earū ab helleboro ē ꝓp ſpiſſitudiem ꝓhibis.

ℭ De Laſia. La.clv.

Alia quid eſt. Dicit q̄ ē corter radicis mori alceni: ⁊ eſt ſpecierū plium: quarū vna ē rubea boni ſaporis ⁊ odoris. Et altera ſpecies eius ē cuius ſapor ē ſapor ſpicer: ⁊ eſt ſpēs nigra ad purpureitatez declinās cuius odor ē ſimilis ſandalo: ⁊ eſt ſpēs altera nigra horribilis odoris ſubtilis corticis ſiſſa: ⁊ ē ſpecies nigra ſubtilis cāne cortis cauā. Et dixerūt quidā q̄ inuenitur ſimile caſie qđ conuertitur ad cinamomū: ⁊ dixerūt alij q̄ inuenit ſup arborē cinamomi caſia hmōi: ⁊ q̄ſqz eſt cōiuncta ipſi cinamomo: ⁊ caſia erūpit i vtute cinamomi ſed eſt debilior: ⁊ bona eſt illa que cōſequit cinamomū. ℭ Electio. ℭ Melioz eſt illa que ē rubei coloris pura plana. longi ligni. groſſe cāne. ſubtilis foraminis. ſolida groſſa boni odoris que mōdicat linguā ⁊ ſtringit eā. ℭ Nigra vero eſt mala ⁊ qđ de ea adminiſtratur ē corter ipſius ⁊ in ligno eius nō ē bonitas. ℭ Natura. ℭ Calida ē ⁊ ſicca in ſecundo.

Operationes ⁊ ꝓprietates. ℭ Eſt reſolutiua ventoſitatum groſſarum. ⁊ in ipſa quidem ſunt ſtipticitas ⁊ reſolutio cū acredine plurima. ſubtiliatio multa. ⁊ inciſio. ꝓpter acredinez que ē in ipſa ⁊ aduuat ſtiptica: ⁊ ſua reſolutione adiuuat ſolutiua. ⁊ ipa cū eo qđ eſt i ipa de reſolutiōe ⁊ ſtipticitate ⁊ ſubtiliationē ꝓfert mēbra. ℭ Apoſtēata ⁊ bothor. ℭ Reſoluit apoſtemata calida ⁊ frigida in viſceribꝰ. ℭ Vulnera ⁊ vlcera. ℭ Limitur cū melle ſup latera. ℭ Mēbra oculi. ℭ Ponit in medicinis oculi ꝓpter illud quod in ea ē de ſtipticitate ⁊ reſolutiōe. ℭ Mēbra anhelitꝰ ⁊ pectoris. ℭ Cōfert pectori. ℭ Mēbra nutrimēti. ℭ Sirupꝰ eius cōfert epati ⁊ vinū in quo cāſia infūdit cōfert ſtomacho. ℭ Mēbra expulſiōis. ℭ Pronocat vtraqz propter in quocūqz eoz amboz fuerit cāſiōnis groſſi ⁊ confert doloribꝰ renū ⁊ veſice. ⁊ q̄ſ fit encatiſma in decoctione eius valet dilationi matricis: ⁊ eⁱ⁹ ſubtificatiōi. ⁊ ſilit fumꝰ eⁱ⁹ ⁊ ſirupus eius. ⁊ vinū in quo ipſa infūditur eſt bonum difficultati vrine. ⁊ exiſtimauerunt quidam q̄ ipſa facit abortum. Venena. ℭ Datur in potu ad venenum tyrie.

ℭ De pydonio L.clvi.

Pydonū quid ē. Q̄ abluitur cinis ramorū ⁊ foliorꝰ eⁱ⁹ ē ſicut rutia: ⁊ folia ipius remanent, ꝓpter puritatem ſtipticitatis ⁊ robꝰ pomorum acceſit ꝓpter illud quod in ipſo eſt de humiditate aquea frigida. ℭ Electio. ℭ Eligatum eſt melius ⁊ magis cōferens. ⁊ eius quidem aſſatio fit quoniam concauatur ⁊ deijciūtur grana eius: ⁊ ponitur in ipſo mel: ⁊ liniſtur luto coꝛpus eius ⁊ ponitur in cinere. ℭ Natura. ℭ Frigidum ē in ſine primi ſiccū in ꝓncipio ſecūi. ℭ Operationes ⁊ ꝓprietates. ℭ Eſt ſtipticum confortatiuū fortit ⁊ flos eⁱ⁹ etiam ſtipticus ē ⁊ ſimilit oleū eius. Et dulce eſt minus ſtipticū. ⁊ ſemen eius ē lenitiuū ſine ſtipticitate. ⁊ phibet ipm curſui ſupfluitatū ad viſcera. ℭ Decoratio. ℭ Retinet ſudorem ⁊ pfert oleū eⁱ⁹ fixure frigoris. ℭ Apoſtemata ⁊ bothoꝛ. ℭ Cōfert oleū eⁱ⁹ formice ℭ Vulnera ⁊ vlcera. ℭ Oleum eⁱ⁹ ē vtile vlceribus ſcabiolis. ℭ Inſtrumēta iuncturarum. ℭ Multum do comeſtiōis generat dolorē neruoꝛ. ℭ Membra oculi. ℭ Aſſatum ponitur ſup aſpata oculi calida. ℭ Mēbra anhelitus ⁊ pectoris. ℭ Eius ſuccꝰ cōfert dilatatiōi anhelit⁹ ⁊ aſmati. ⁊ phibet ſputū ſāguinis ⁊ ſemē eⁱ⁹ pfert aſpritati gutturis: ⁊ lenit cānā pulmonis ⁊ mucilago eⁱ⁹ etiā humectat ipaz cānā. ℭ Mēbra nutrimēti. ℭ Cōfert vomitui ⁊ eductati ⁊ ſedat litum. ⁊ pfortat ſtomachū recipiēte ſupfluitates ſirupus eⁱ⁹ ⁊ ipi⁹ infuſio. ⁊ qđ de ipo elixatū ē: ⁊ ipo vtūtur in ſcda mēſa ſup vinū ⁊ phibet eductatem. ⁊ fit ex eo ſirupus cōfortans appetitum delectum valde ⁊ mouētū ⁊ confortat ſtomachū. ⁊ prohibet vomitū phlaticā. ℭ Membra expulſionis. ℭ Eſt puocatiuū ⁊ ſā dictū eſt q̄ illud eſt per accūs conſequens conſtrictionem eius: ⁊ illud quod cum melle

aut decoquit ꝛ bibitur cū melle interficit fetum ꝛ puocat mēstrua: ꝛ qnqꝫ facit vomere phlegma. ꝛ dixerunt qdam montanū abscindit coitū ꝛ ppzie silueſtre. phibet pollutionem. Et siluestre qdem solut vērem sufficient: ꝛ cōfert matrici: ꝛ interficit vermes ꝓcipue siluestre. Et mōtanuz solutiōe educit cholerā nigrā: ꝛ sit qō de eo sumit in potu. xx. kirat cum inleb: ꝛ illud qnqꝫ operatur spēs calamenti siluestris: omnia illa confortantur quādo permiscentur cū aceto ꝛ rob pauco: ꝛ rectius quidē est ut terat ꝛ spargat super acetū ꝓmixtū cum aqua ꝛ sale ꝛ bibatur: ꝛ illud quod nominatur alhauiū extrahit superfluitates melancolicas ex via vine. ꝛ calamētuz siluestre qnqꝫ operat oia illa. Febres. Bibitur decoctio eius ꝛ confert rigori. ꝛ simulit inunctio ex oleo in quo ipm est decocti. Venena. Quādo bibitur aut ex eo fit emplm cōfert pūcture ꝑmīi venenosoꝝ. ꝛappzoxiat linīti ex eo i illo ꝑpe cauteriū ꝛ qū ꝑmittit ꝛ bibit cū vino expellit venena mortalia. Et suffumigatio ex folijs eius fugat ꝑmes venenosos. ꝛ qū sternut etiā siluestre est bonuz puncture scorpiois. Et mōtanū qū bibit succ⁹ ei⁹ cū decocto ꝓfert morsui lupoꝝ. De cardamomo La. clix.

Cardamomū qd est. Aliud ē magnū sicut ceicer nigrū. Qd cū frangitur intēri⁹ habet granū album mordicans linguā sicut cubebe in quo ē aromaticitas. Et aliud ē pārui sicut lens aromaticū etiā. Natura. Calidū ē ꝛ siccū i tertio. Opatiões ꝛ ppetates. In ipso cū calefactione ē stipticitas ꝛ ppzie in illo qđ habet caput ꝛ ppzie in capite ipso. Membra nutrimenti. Cōfert vōitui ꝛ nausee cū aq mastices ꝛ vtriusqꝫ gnati.

De cozdumeni La. clx.

Cozdumeni. Natura. Calidū ē ꝛ siccū in tertio. Operationes ꝛ ppzietates. Est ex rubificantib⁹. ꝛ in ipso est virtus liquefactiua. ꝛ ppetas eius est confortare membra intrinseca. Vulnera ꝛ vlcera. Confert scabiei et impetigini linitū cū aceto. Instrumenta iunctura rū. Cōfert egritudinibus neruoꝝ ꝛ doloꝛi anche ex phlegmate. ꝛ ꝓfert paralisi ꝛ ptusioni lacertoꝝ. Membra capitis. Cōfert epilie bibitū in aqua. Membra anhelitus ꝛ pectoris. Cozdumeni ē mūdificatiuū pectoris: sedatiuū tussis. Membra expulsiōis. Confert doloꝛi pūgitiuo vētris ꝛ vermib⁹ ꝛ ascaridib⁹. ꝛ cū vino doloꝛi renū ꝛ difficultati vine. ꝛ dat in potu de eo drakimet vnū cū cortice radicis lauri ad lapidē. ꝛ ei⁹ fumꝫ interficit fetuz Venena. Confert mordicationi scorpionis ꝛ reliquis puncturis. Permutatio. Loco ei⁹ ponitur harmel ꝛ squinanthum.

De calamo aromatico La. clxi.

Calamus aromaticus. Electio. Meliorē ille q est iacynthini coloris ꝑpinquos hꝫs nodos q in plurima frangit frusta. ꝛ cui⁹ canna ē plena resili tele arance. ꝛi administratione ei⁹ ē acuitas. ꝛ eius ꝓtitū ē boni odoris ꝛ est declinans ad citrinitatē ꝛ albedinem. Natura. Calidus est ꝛ siccus vsqꝫ ad secundum. Operationes ꝛ ppzietates. Est subtilitatiuus ꝛ in ipso est stipticitas pauca cum acredine ꝛ in substantia eius sunt terreitas ꝛ aereitas ꝛ ē bone comestionis ad eꝫ litatem pertinens. sed eius exsiccatio ē maioꝝ ī ipso est substātia subtilis sicut in religs spēbus que sunt ut pip ꝛ cinamomū. Decoratio. Confert occultationi sanguinis mortui. Apostemata ꝛ bothoꝝ. Resolvit apata. ꝛ Instrumēta iunctura rū. Cōfert contritioni lacertoꝝ. Membra oculi. Abstergit visum. Membra anhelitus ꝛ pectoris. Fit cū eo euaporatio in; traiectorio in gutture. ꝛ ꝓfert tussi solus, aut cū gūma solus albotin. Membra nutrimenti. Cōfert apatis epatis ꝛ stoi cū melle ꝛ semine apij ad apostemata matricis.

De centaurea La. clxij.

Centaurea quid ē. Duarū est specierū. i. maioꝝ ꝛ minoꝝ: q nascunt in fine veris: ꝛ folia sūt sicaletihil. Et grossa duas hꝫ spēs albā ꝛ citrinā in quoꝝ capitib⁹ ē viriditas. ꝛ plāta eius ē magna sicut almekenefati. ꝛ ipsius potio ad febricitantes est vsqꝫ ad. z. ij. herba⁹ vero eius est similis alhamulegi montano ꝛ est farecon. ꝛ eius folia sunt sicut folia rute. ꝛ assumitur quandoqꝫ succus ex eaque est viridis. ꝛ qnqꝫ ex ea que est sicca: decoquit enim in aqua donec aqua eius virtute assumat: deinde aqua illa rectificatur. Natura. Calida ē ꝛ licca in tertio. Operationes ꝛ ppzietates. In ipsa sunt abstersio ꝛ stipticitas ꝛ acredo paruz dulcedinis ꝛ exsiccatio: ꝛ est sine mordicatione. ꝛ dicit q si coquatur cum carne incisa conjungit eam. Vulnera ꝛ vlcera. Que recens est mundificat vulnera ꝛ ligillat vlcera antiqua. ꝛ que sicca est ponit in emplastris ꝛ consolidat fistulas ꝛ vlcera pfunda: ꝛ vulnera mala. ꝛ quando replentur fistule de cētaurea ꝛ ligat recūficat earuz dispositio. Instrumēta iunctura rū. Cōfert attritioi. in lacertis ꝛ sanei in eis ꝛ minoꝝ. phe. Et qnqꝫ ꝓfert, clistere factū ex ea sciatice ꝛ doloꝛib⁹ neruoꝝ ꝛ ptusioi eoꝝ. ſ; minor est magis innativa ad oia illa. Cū ergo illa soluit solutione educit aligd sāguinis subito. ꝛ qnqꝫ fit clistere ex cinere ei⁹ cū aq ad illud. Membra anhelit⁹ ꝛ pectoris. Prohibet sputū sāguis, ꝓpter sua stipticitatē ꝛ ꝓfert q grossa ē. ꝛ q minuta difficultati anheli tus. ꝛ dat in potu de ea pōd⁹. z. ij. cū vino i pleuretī frigide ꝛ sputo sāguis. Membra nutrimēti. Cōfert opilatioi epatis: ꝛ duritici splenis. Membra expulsionis. Pronocat mēstrua ꝛ exhit fetum ꝛ interficit vermes ꝛ, puocat vrinaz ꝛ dat in potu de ea pōdus. z. ij. ad doloꝛe vētris pūgitiuū. ꝛ doloꝛem ficis ꝛ ꝓfert colice. Et minoꝝ qdē decoctio qnqꝫ soluēdo educit cū phlate ꝛ crudo hūore colerā. Et potꝰ duaꝝ spēz ei⁹ qñ supfluit educit sanguinē solet ꝛ ꝓpe miuoris.

De carnamo La. clxiij.

Cartamus quid est. Alius est domestic⁹. ꝛ alius siluestris Natura. Qui siluestris est calid⁹ est in pmo: sicc⁹ in secūdo. sicc⁹ in tertio. ꝛ notus est calid⁹ in pmo: sicc⁹ in secūdo. Opa. ꝛ p. Oleū ei⁹ est ꝓpinquū oleo vrtice: verūtī est debilius q̄ faciunt carnē bonā ꝛ sepant ei⁹ aquositatē. Et existimauit mulsata q ipse resolvit lac coagulatū ꝛ desiccat lac solutū. et est ex eis q̄ calefacit lac currēs ꝛ nutrimētū ei⁹ est multe ꝓtinuitatis. Membra anheli. ꝛ pec. Mūdificat pect⁹ ꝛ clarificat vocē. Membra nutri. Est mal⁹ stomacho ꝛ ipse caseat lac in stomacho Membra expul. Cōfert colice ꝛ solutōe edu cit phlegma adustū qui miscet cū ficub⁹ aut melle. ꝛ ꝓfert coitui. Et oleū ei⁹ q domestic⁹ est soluit ventrē ꝛ qnqꝫ fit soluntio p ipm si ponat medulla granoꝝ ei⁹ ī iure: aut fiāt ex eo ꝛ ex amigdal ꝛ melle pille. ꝛ sit qō de eis sumit ī potu pōd⁹ auſ. iij. ꝛ qñ sumunt de medulla ei⁹ ꝛ costo ꝛ amigdal amaris tres anulsat: ꝛ alis ꝛ nitri cuiusqꝫ eoꝝ auſ. cū ficub⁹ siccis et melle ꝛ recipitur de eo nux: aut nuces due soluēdo educit aquositatē: ꝛ qnqꝫ fit ex eo natif ad illud ꝛ ei⁹ ꝓfectō est ꝛ sumat ꝛ ꝓmisceat cū amigdal ex cōmicatis ꝛ anisо ꝛ melle decocto nasse ꝛ sumat de eo spasim. ꝛ qnqꝫ bibitur de medulla ei⁹ recēte. z. xx. Infuse in lb. aq̄ cū. z. x. penidiarū albarū tritarū ꝛ solutione educit phlegma. Venena. Conferūt folia siluestris aut fruct⁹ ei⁹ aut ambo ꝓmixtio qñ in potu tribuūtur cū vino ad pūcturā scorpiōis. Quidā aūt hoies dixerūt q si morsus tenuerit in ore suo folia siluestris ꝛ fruct⁹ ei⁹ nō sentiet doloꝛē: ꝛ qñ ea a se piecerit redibit doloꝛ

De Chitran. La. clxiiij.

Chitran qd est. Est arboꝝ q̄ notat alscebin ꝛ virtus fumi ei⁹ est sicut virtus fumi picis ꝛ fit ex eo oleū cui⁹ spatio est cū lana sicut lepat ex pice. Natura. Est calida ꝛ sicca in ḡro Opa. ꝛ p. Cōfernat corp⁹ mortuū ꝛ rubificat ꝛ cauteriçat. Decoratio. Cōfert lendinib⁹ ꝛ pediculis: ꝛ interficit vtrūq; adeo q etiā in aialibus. Vulne. ꝛ vl. Forē efficit carnē laxam: ꝛ ꝓfert scabiei vsqꝫ ad scabiem aialiū. ꝛ ꝓpe ei⁹ oleū hīntibus q̄uoꝝ ꝛ canib⁹ ꝛ camel. Instra iūctu. Cōfert cōtusioni lacertoꝝ ꝛ aggregationi puris ꝛ sāguinis in eis. ꝛ est medicamen in elephantie ꝛ varicib⁹ deglutitū ꝛ linītū. Mē. cap. Est res maxima in sedando sodam frigidam linītum capiti. ꝛ distillat in aurē ꝛ interficit vmes auri: ꝛ distillat cū aq̄ ilopi i eā ad tynnitū ꝛ sonitū. ꝛ distillatur de ipso cum aqua ilopi in dentē doloꝛosū ꝛ sedat doloꝛē ei⁹. ꝛ confert dentib⁹ corrosis. Mē. oculi. Acuit visum ꝛ abstergit vestigia vlcer in oculo. Mē. anheli. ꝛ pec. Linit super guttur ad ambas amigdalas ꝛ doloꝛes earū ꝛ confert deglutire ex eo. ʒ. ʒ. vlcerib⁹ pulmonis ꝛ sanat ea ꝛ confert tussi antique. Membra nutrimenti. Fructus arboris ei⁹ est stomacho malus. Mē. expul. Interficit vmes in visceribus ꝛ ꝓpe clisteri facto cū eo ꝛ interficit vermes oēs ꝛ puocat menstrua ꝛ interficit fetū ꝛ cornūpit spermа ꝛ qñ linītur ex eo virga ante coitū, phibet impregnationem. ꝛ fructus eius que nōlat scerbin est malus stomacho ꝛ confert distillationi vrine. Venena Fit ex eo emplastrū lup morsū serpentis habētis comua. ꝛ datur cū vino ad potū leporis marini. et soluitur in ādipe cerui ꝛ liniunt ex eo membra ꝛ non approximāt eis venenosi vermes.

De costo. La. clxv.

Costus qd est. Eius spēs sunt trel. vna earꝫ est arabic⁹. ꝛ est alb⁹ lenis aromaticus. Et secūda est indus q est magis lenis. Et iste amar⁹ est spēs ḡuis odoris q̄ notat gariofilatus. et istarū ipērū minoꝝ est illa cui⁹ odoꝝ est odoꝝ pini. ꝛ est ad nigredinē tendens. Et g de istis speciebus est romanus est simil ascunir: ꝛ habz odoꝛē latū. bon⁹ aūt costus qnqꝫ falsificat cū radicibus enule duris ꝛ ppt illud nō mordicat linguam neqꝫ habz odoꝛē fortem. Electio. Melioꝝ est ille qui est albus recens plenus non corrosus: neqꝫ fetidi odoris mordicans ꝛ linguam ledens. deinde indus niger lenis ꝛ niger ascēnius. ꝛ melioꝝ est marinus subtiles hꝫs cortices Natura. Est calidus in tertio: siccus in secūdo. Opa. ꝛ ꝓp. In ipso ē qualitas amara ꝛ acris valde ꝛ caliditas ꝛ acredo adeo q ipse vlcerat ꝛ confert ōmni membro qđ indiget calefactōne ꝛ vt ex eo extrahatur humoꝝ ex profundo. Decoratio. Abstergit pannū cutis linitus cum aqua et melle Sulnera ꝛ vlcera. In ipso est vleratio. ꝛ ille qui est amarus exsiccat vlcera humida Instrumenta iunctura rū. Confert mollificationi neruorum ꝛ contritioni lacertoꝝ. ꝛ est bonus sciatice superpositus vt emplastrū. Membra capitis Cōfert lethargie. Membra anhelitus ꝛ pectoris. Confert doloꝛib⁹ pectoris. Membra expulsionis. Pronocat menstrua bibitus ꝛ suffumigat⁹ in traiectorio: ꝛ interficit fetū: ꝛ puocat vrinam: ꝛ extrahit ascarides ꝛ vermes ꝛ dat vires ad coitū. ꝛ ipe supponitur ad doloꝛes matricis ꝛ ꝓfert doloꝛi matricis frigido bibitus ꝛ sedendo in decoctione eius ꝛ mouet naturam quando bibitur cum vino ꝛ ipse non dat vires ad coitum nisi ꝓpter humiditatem superfluam inflatiuam que est in ipso. Febres. Confert rigoꝛi linītus cum oleo. Venena Confert morsibus omnibus scilicet morsui vipere ꝛ alijs quando bibitur cum vino aut absinthio. Permu. Loco ei⁹ ponit piretri medietas ponderis ipsius.

De Crocoma. La. clxvi.

Crocoma quid est. Dicitur q est fex olei ꝺ croco. Electio. Melioꝝ crocoma est illa que est boni odoris ponderosa nigra in qua nō sunt ligna: ꝛ qñ soluitur tingit aquā coloꝛe croci ꝛ quando masticatur tingit dentes tinctura vehemēti remanente Ope. ꝛ p. Est calefactiua maturatiua. Mē. ocu. Elirī ei⁹ ē abstersiua oculi ꝛ oleū ei⁹ ꝛ cert tenebroſitati ei⁹ Mē. expul. Pronocat vrinam.

De cambil. Capitulum.clxvij.

Cambil quid est. Semen est arenosum qđ cooperit rubedo que est minor rubedine lapidis in felle bouis reperti. Natura. Calidū ⁊ siccum est in tertio. Operationes ⁊ ppietates. Est exsiccatiuū induratiuū insp̃lativū corpoꝛ ⁊ in ipo sunt constrictio ⁊ adustio. Vulnera ⁊ vlcera. Confert fistulis nasi. Membra capitis. Prohibz fluxum sanguinis narium. ⁊ quādo de eo distillatur vna thilla dissoluto in aq̃ in nares mūdificat caput. ⁊ adit eius est de sūma medicinarum mūdificantiuz aurem cōferens doloꝛibus eius frigidis. ⁊ interficit vermes. Membra expulsionis. Datur in potu. z. de eo cum melle ad vermes et ascarides. Venena. Expellit nocumētum fūgoꝛ

De colcotar. Capitulum.clxxi.

Olcotar quid est. Inquit. Gal. alcacadis quandoq; cōuertit ⁊ fit colcotar. Natura. Est calidum ⁊ siccuz in tertio. Operationes ⁊ ppietates. In ipo sunt adustio vehemens ⁊ constrictio cursuus sāguineoꝛ ⁊ exsiccatio. ⁊ adustuz est p̃me exsiccationis ⁊ minoris mordicationis ⁊ in ipo est cū stipticitate p̃ma caliditas plurima. Apostemata ⁊ bothoꝛ. Confert formice ⁊ heresipile quādo linitur cū aqua coziandri. ⁊ pulueriz atur sup̃ fraudulentū ⁊ ambulatuū. ⁊ aduritcarnē additaz ⁊ facit cuchire escaram. Membra capitis Confert fluxui sanguinis narium ⁊ apostematibus gingiue. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Confert apostemati gauonis. Membra oculi. Ponitur in alcofol ad abstergendū ⁊ subtiliandū grossitudinem palpebraꝝ. Membra expulsionis. Prohibet fluxū matricis.

De canebiri. Capitulum.clxxij.

Canebiri. Natura. Est caliduz in ꝑmo Operationes ⁊ ppietates. Est subtile abstersiuuz incisiuū. Ingt. Paulus generat melancholiam ⁊ ppie illud quod coquit cum sale.

Decoratio. Abstergit pānum ⁊ mozpheam. et fm veritatē est res magis iuuatiua ad sordiciem: cō mestum enim ⁊ suppositū ut emplastrū remouet ipsum in diebus paucis ⁊ hoc sciunt arabes. Vulnera ⁊ vlcera. Quando ex foliis eius fit emplastruz confert vlceribus fraudulentis in māmilla. Membra capitis. Cum ex eius radice fit caputpurguz confert humiditatibus grossis in cerebro. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Aperit opilationes pulmonis ⁊ mundificat ipm. Membra nutrimenti. Aperit opilationes aposteꝫ tis ⁊ splenis. Membra expulsionis. Aqua eius soluit ventrem ⁊ est emplastrū ad hemoꝛroidas. ⁊ remouet doloꝛ ē ventris pungitiuū ⁊ resoluit duritiem matricis. ⁊ extrahit chimos grossos malos. ⁊ aperit opilatiōes epatis ⁊ splenis. Venena. Elichanebiri est emplastz conueniens vermibus venenosis omnibus.

De cuso. Capitulum.clxxiij.

Usus quid est. Eius species sunt tres. nigra. alba. ⁊ rubea ⁊ omnes sunt acres ⁊ frigide. ⁊ vna quidem speciez eius est qddaz quod nominat laudanuz. ⁊ cuius quidem in radice est laudanum aut aliud. ambo enim sunt ꝑpinqū dispositionum. Natura. Natura eius ad caliditatem declinat. et forte in quibusdam generibus eius est frigus. sz laudanū ipm est caliduz in fine tertij. Operationes ⁊ ꝑprietates. Est nocuius neruis ⁊ in ipo ē stipticitas. vi. ꝑpe. in foliis ei⁹ ⁊ in floribus ipi⁹ ē constrictio. Ille vo q̃ ex tota ei⁹ sūma nominat laudanū est calefactiuus apertiu⁹ orificioꝝ venaꝝ lenificatiu⁹. Decoratio. Lachryma ei⁹ ē inficies pediculos abstersiua. Laudanū aūt cū vino ⁊ oxymelle abstergit vestigia vlcerū ⁊ asperatem eoꝝ: ⁊ qui miscet cū vino ⁊ myrrha ⁊ oleo de myrto phibet casuz capilloꝝ: verūtū nō ꝓuenit ad hoc ut ꝓferat eis q̃ sūt sicut alopitia qm̃ ei⁹ resolutio ē pauca. Vulnera ⁊ vlcera. Decoctio ei⁹ cū vino ꝓfert plurimū vlceribꝰ. ⁊ fit ex eo emplm ⁊ ꝓfert ambulatiōi fraudulēti. ⁊ fit ex eo ceratū ad adustionē ignis Instrumēta iūcturarū. Mouet neruos. Membra capitis. Qñ admistrat succ⁹ ei⁹ cū oleo irino ⁊ melle ⁊ nitro soluit sodā antiquā. Et qñ accipitur succ⁹ ei⁹ q̃ niger ē ⁊ calefit in cozice granati ⁊ distillat in aurē diuersā ꝑt dentis doloꝛosi ꝓfert. Et caputpurgiū factū ex aqua ei⁹ ē bonū ad purgādum caput ⁊ sanat curiū ātiquū ad aurē. ⁊ exsiccat vlcera

ei⁹. Mē. nu. Qñ ex recēti fit emplastrū splenicū aceto ꝓfert Mē. expul. Qñ bibūt tres anulus fat de floꝛe albi cū vino confert dysenteric. ⁊ bibat in die bis. ⁊ qū fit ex eo qō recens est emplastrū. et ex capitib⁹ eius ꝑ. ocat menstrua. Et qñ fit ex eo suffumigatio p⁹ purgatoꝛ mēstruoꝝ. phibz impgnatoꝛ Et ille qui paru⁹ est cū supponit ex pte capitis ei⁹ ꝑ uocat menstrua ⁊ extrahit fetū. Et ex laudano quidem fit suffumigatio ad secundinam. ⁊ vt aboꝛtuz faciat. ⁊ flos eius stringit naturam. Venena. Qñ bibitur radix eius cū aceto ⁊ vino ꝓfert moꝛ sui rutele.

De Lanabe. La.clxxiij.

Anabes. Opa. ⁊ ꝑ. Semē ei⁹ fugat vē tositates ⁊ exsiccat. ⁊ est difficil digestiōis ⁊ mali humoris ⁊ foꝛtis calefactōis. ⁊ qō frixū est: ē minoris nocumenti ꝫ frixus aceto sus ⁊ de zuccaro expellit ei⁹ nocumentū. Apostemata ⁊ bothoꝛ Ex decoctōe radicis ei⁹ q est silnestris fit emplastrū apatib⁹ calidis ⁊ heresipile. Membra capitis.

Conferūt succus ei⁹ ⁊ oleū ipsi⁹ doloꝛi auris. ⁊ lauat cū succo foliorꝝ ei⁹ caput ⁊ confert surfuribꝰ. ⁊ semen eius facit sodā. ꝑp ē vehemētā calefactōis ⁊ vaporationē ipsi⁹. Membra nutrimenti. Brana ei⁹ sist difficil digestionis. ⁊ sunt mala stomacho.

Membra expulsionis. Ex corticib⁹ ei⁹ qñ plim sumit ipse inēcat sp̃ma. De chimolea. La.clxxv

Chimolea qd ē. Est laminosa sic marmoꝝ alba splēdida bō in sapoꝛe suo ē cāforeitas Et de ipsa ē qdā q̃ splēdoꝛē nō hꝫ: ois velocit est frigibil. Vulnera ⁊ vlcera. Cōfert aduſtioni ignis ꝑpē cū aq̃ ⁊ aceto. ⁊ qō est ex ea adustū ⁊ totū ꝓfert vlceribꝰ difficilibꝰ ad incarnandū

De Lulcalia. La.clxxvi.

Ulcalia qd est. Est plāta in q̃ est assimilatō de alunē. Mā. Calā est ⁊ ficca in ꝑmo Operationes ⁊ ꝑpietates. In ipsa est saledo cū stipticitate. ⁊ pres ei⁹ nō sunt sūes ⁊ est cū inflatione pauca. Membra anheli. Fit ex ea gargarism⁹ cū lacte ⁊ sale ipsi⁹. ⁊ in egipto decoquit cū ea caro. ⁊ frigit cū oleo ⁊ est cibus illic. Membra nutrimēti. Solutōe educit aquā citrinā: ⁊ ꝑpe semen eius ⁊ succus ipsi⁹ ⁊ minoꝛ ex ea vt nō debilitet. Membra expulsionis. Prouocat vrinā ⁊ generat sp̃ma: ⁊ expellit cholerā ⁊ aquositatē cū facilitate. ⁊ potꝰ ipius sit ab vna tertia libre vnius vsq; ad duas tertias libre.

De charta. La.clxxvij.

Harta. Natura Calida est in ꝑmo: sicca in secūdo. Operatōes ⁊ propietates Prohibet qō aduſtū est de ea fluxū sā. Apostēata ⁊ bothoꝛ. Qō de ea adustū est, phibet sahafat. Membra capitis. Qō de ea adustū ē phibet fluxū sanguinis narium. De rataf. La.clxxviij

Ataf qd ē. Est illud qō. dꝰ chrysolocāna. Natura. Est calida ad secundū humida in ipo. Operatōes ⁊ propietates. In semine ei⁹ est virtus lauatiua habentiū cholerā.

De Lucurbita. La.clxxix.

Ucurbita. Natura. Est frā ⁊ hūida in secūdo. Operatōes ⁊ ꝑprietates Illa q̃ est elixata nutrit aliq̃ntulū. ⁊ est velocis deiectōis si nō cozzūpit ante digestionē. ꝑpt cām aliquā. ⁊ nō gnātur ex ea humoꝛ malꝰ: aut si cozzūpit in stomacho ⁊ miscet ei hūoꝛ malꝰ: est tarde p̃sistētie sīe relig fructꝰ: ⁊ humoꝛ q ex ea gnātur est inflatiꝰ nisi dūct ei aliqd qō sibi sit cōmixtū. nam si cū cydoniis commisceatur humoꝛ ei⁹ est laudabil coleric⁹ ⁊ silr si aq̃ agreste ⁊ aq̃ granati. verū nocumentū q ipsa affert colon duplicat. de. ꝑpetate qdez ei⁹ est. q generatur ex ea nutrimētū homogeneū ei qō ei associat. Mazstr comedat cū sinapi generat ex ea humoꝛ malus stipticus acris aut cū sale generat ex ea humoꝛ salsus. aut cū stipticī generat ex ea humoꝛ stipticꝰ. ⁊ est ōni no nocuiua quibꝰ dñatur melancholia ⁊ phlegma ⁊ bona cholericis: ⁊ illa quidē que est romana non ingredit in medicinis neq; aligd imꝑmit infrigidationis neq; calefactōis. ꝫ qñq; admīstrat. ꝑpt delectationē. Membra capitis. Succus ei⁹ sedat doloꝛē auris calidū. ⁊ ꝑprie cū oleo ro. ⁊ ꝓfert apostematib⁹ cerebri ⁊ sirsen ⁊ est conferēs doloi gutturis. Membra anhelit⁹ ⁊ pectoris Sauich cucurbite confert tussi ⁊ doloi pectoris factis ex caliditate. Membra nutrimēti. Eius decoctio confert sup̃fluitatibus calidis in stomacho ⁊ remouet eas ⁊ silr vinū effusū in vacuitatē eius deinde administratū: ⁊ fit ex succo eius caputpurgiū ad doloꝛez dentiū valde: ⁊ abscindit sitim. ⁊ est ex eis q̃ generat egritudinē stomachi valde ita vt stomachis puerorū ⁊ adolescentiū, ⁊ nō est medicamen nocumēti stomachi nisi vomitus. ⁊ nocumentū qō affert colon maximū est. Membra expulsionis. Qñ ei⁹ aqua coqtur cū melle ⁊ ponit in ipsa nitrū lenit ventrē. et silr qñ sepelit in pruinis ⁊ decoqt sic est bibit eius aq̃ cū zuccaro ipsa vehemēter nocet intestinis ⁊ colon ꝑpe. Febres. Cōfert febribꝰ cholericis.

De Cucumere. La.clxxx.

Cucumer qd est. Semen ei⁹ est melꝰ semie citroli. ⁊ ille q est melioꝝ ⁊ subtilioꝝ est maturus. Natura. Frigidus est ⁊ humidꝰ ad secūdū Operationes ⁊ ꝑpe. Sedat caliditatē ⁊ choleꝝ. sed eius chimus est malus ꝓparatus ad putrefactionē. ⁊ excitans putrefactionez ⁊ febres ꝓauas batheca vero est velociꝰis coꝛruptiōis q̃ ꝑse. ⁊ in eo quidem qui maturus est est absterſio. ⁊ semē ei⁹ est melius semine citroli. Citrolus vero velociꝰis ē digestionis ⁊ discurrit in venis crudus ⁊ generat febres chronicas cuius quidem nocumentuz expellit ameos a vehementia inflationis stomachi. Apostemata ⁊ bothoꝛ. Ponūtur folia eius cū mel'e sup̃ scere phlegmaticū. Et ꝓfert ei. Mē. ca. Qñ habētes syncopin calidam ipm odorant remittit. Membra nutrimenti. Quando admistrat sedat sitim ⁊ est bonꝰ stomacho. verūtū ipse raro digerit bū ⁊ qñ bibūt de radice ei⁹ duo anaulsat cū hydromelle facit vomere humoꝛem subtilē. Membra

expul. ¶ In ipso sunt ꝓuocatiꝫ t lenificatiol: t confert doloꝛibꝫ testiculoꝝ t est cōueniēs vesice: sed est minoꝛ batheca in ꝓuocatione. ¶ Venena. ¶ Folia eius cōferūt morsui canis rabiosi.

¶ De cucumere asinino. C.clxxxi.

Cucumer asininus quid est: est arboꝛ cuius colligit succus hoc mō. Accipit eius fructus in fine estatis postq̄ est citrinus t suspēdit in pāno ut currat eius aqua t colet t exsiccat in scutella sup cinerē: t ponit super tabula in umbra. ¶ Electio. Bonus est ille qui est citrinus rectus sicut cucumer, ꝛ est amaritudinis. Et bonus succus est ille qui est albus planus lenis qui est similis cepe t sup quē iā ꝓteriit annus. ¶ Matura. ¶ Est calidus et siccus in tertio. ¶ Opera. t ꝓprie. ¶ Est subtilis resolutiuus t radix t folia eiꝰ t fructus ipsius abstergunt t resolunt t exsiccāt t conter eius magis: t ꝗ tus succi radicis t folioꝝ ipsiꝰ est vna. ¶ Decoratio Succus eius aut succus radicis t folioꝝ ipsius cōfert icteritie. Et puluerizatio eius quod de ipso sicū est delet vestigia in cōsolidatiōibus nigra t mūdificat foꝛditiē faciei. ¶ Apost. t bo. ¶ Cū sit extradicē ipsius emplm cū farina oꝛdei resolut oē apostema phlegmaticū antiquū: t ē difruptiuū exturaꝛ ꝓprie cū gūma albi t ꝓprie succus eius. ¶ Ulcera t vlcera. ¶ Qū puluerizatur qō de eo siccum est sup scābiē t ipetiginē confert eis. ¶ Instr. iunct. Confert doloꝛibus iuncturaruꝫ t eius decoctio clisterizata cōfert sciatice: t fit ex eo emplastrū cuꝫ aceto sup podagrā. ¶ Mēbra capitis. ¶ Succus eius resolut emigraneā grossā caputpurgio facto ex eo cū lacte. ¶ Et si liniant cū eo nares cuꝫ lacte euacuabit supfluitates plurimas. Et cōfert galeate passioni t soda antique: t succus quidē folioꝝ eius est debilioꝛ. Lungꝫ distillat succus in aurē sedat eius doloꝛē. ¶ Mēbra anhe. t pecto. ¶ Solutio cuꝫ succo eius facta vehemētis est inuamēti ei qui anhelitus malitiā hꝫ t linitur palatū ad prefocationeꝫ phlegmaticā ex succo eius cuꝫ melle t oleo. ¶ Membra nutri. ¶ Cōfert hydropisi extrahēdo aquositatem mirabiliter sine nocumēto qū in potu dat de radice eius anulusat vnus t semis. Et qū decoquit media lib. eius cū duobus kist vini t dātur in potu oi die tres anulusat vsqꝫ ad. v. qū assumil ō radice eiꝰ anulusat. ℈. aut de cortice eiꝰ quarta anetime in die facit vomeꝫ phla t cholerā rubeā: t bibit cuꝫ aqua mellis: ꝓfert vehemēter t manifeste: t ꝓuocat ābo facile sine lesione t nō ēstō nociuus. Et eis autē q̄ faciūt solutionē que eo fit bona est ut succo eius duplꝫ salis admisceat. deinde fiant inde pillule sicut herbus t bibātur cū aqua: in vomitu autē sumitur aliquid de eo dissolutuꝫ aqua t linitur ex eo radix lingue t q̄ sequit ipla. Et si vis ut velocius fiat t foꝛtius fiat illud ex eo cū oleo t oleo de lilio. Et si superfluit detur in potu ei qui bibit vinuꝫ cuꝫ oleo q̄n quiescere facit stati. Si autē nō confert detur sauich de ordeo cuꝫ aqua frigida t aceto. ¶ Mēbra expul. ¶ Sole educit phla t sanguinē t succus eiꝰ ꝓuocat vrinā t mēstrua t corrumpit fetuꝫ supposi tus.

¶ De comu. C.clxxxij.

Comu quid'ē. Mēbra cap. Comu cerui t capre adustū abstergit dentes fortiter stringit gingiuā t sedat doloꝛē gingiue in flate t oꝛz ut'adurat donec albescat. ¶ Mēbra oculi Comu cerui adustū albificatū sicut sal ablutū ꝓ hibet materias ab oculo. ¶ Mēbra anhe. t pect. Comu cerui adustū ablutū sputo sanguis ꝓfert. Mēbra nutri. ¶ Detumescere facit latus t nō nocet stō t ꝓfert icterice. ¶ Membra expul. ¶ Comu cerui adustū ablutū ꝓfert dysenterie.

¶ De curace. Capitulum. clxxxiij.

Uracis quid est. Est vrtica.

¶ De catatu Capitulum. clxxxiiij.

Catatu. Matura. ¶ Est debil' calidtatis t vehemētis siccitatis. ¶ Ope. t ꝓ. Generat mliam. Mēbra nutrim. Cōfert hydropili. Mēbra expul. ¶ Cōfert soli vētris.

¶ De cokio Capitulum. clxxxv.

Okiū quid est: est aial marinū cuius ē ppinqua virtuti aialis castorei. Membra ca. Caro eiꝰ ꝓfert epilepsie. ¶ Mēbra expul. Cōfert ꝓfocationi inf'ic. ¶ De cubugi. C. clxxxvi.

Ubugi qd est. Attuingi cōicat ei in formis suis. Mā. ¶ Caro eius ē de subtilioꝛibꝰ t carnibꝰ. ¶ Deco. ¶ Caro eius ipinguat. Mēbra anhe. t pec. ¶ Caro eius abstergit co.

Mēbra nutri. Confert caro alcubugi hydropisi t ꝓfert stō. ¶ Mēbra expul. ¶ Caro eius ē leuis t stringit t augmētū facit in coitu.

¶ De cābura Capitulum. clxxxvij.

Ambura. Mēbra nu. Qñ digerit nutrit plurimū sed ē tarde digōis.

¶ De cathymūkureis. Capitulū. clxxxviij.

Athymūkureis: Dictū est in ca. de nun.

Membra expul. ¶ Est bonū vlcerib⁹ renū t vesice. De calab Capitulū. clxxxix.

Allab quid ē: est almes indū t ē sile seminis lini t maiꝰ aliquātulū ad cinereitatē declinās. ¶ Mā. ¶ Est frigidū in secūdo hūidū in primo. ¶ Mēbra nutri. ¶ Delet singultū. Mēbra expul. Frāgit lapidē renū t vesice: t ē bonū solutiōi vētris. ¶ De calsur Capi. cxc.

Alsur qd ē: est alalsed: t iā dictū ē de eo in ca. spume maris. ¶ De cor Capitulū. cxci

Et qd ē: est alistiscat t noiat etiā alfas alat scz viridis t ē cibꝰ alaliū oium. ¶ Instrumētū. Olcū alcot est rel magis ꝓferēt tre moꝛ t remouet eū fim oēs. ¶ De cinere. C. cxcij.

Inis. Ope. t ꝓ. ¶ Dis ē abstersiuꝰ exsiccatiuꝰ cuius diuersificē t ablutio minuit eiꝰ abstersionē t acgrit ei gluttatiōes t exsiccatiōes sine mōdicatōe. Aq̄ vō cineis igredit i medicinis putrefactiōibꝰ. Et fortio: earū ē cinis fici t lacticinij: t abstersio reliq̄ aq̄rū cineris t siccitas st miores cū istaꝝ duaꝝ t cinis almezerió ē abstersiuꝰ t putrefaciuꝰ: t cinis ligноꝝ stipticoꝝ siē q̄reꝰ t reliquoꝝ

setinet lāguiez. Aposte. t bothoꝛ. ¶ Cinis alatthabagi sup scabiē t impetiginē linit t confert. Membra ocu. ¶ Cinis almezerió acuit visuꝫ ¶ Membra an. t pect. ¶ Cinis almezerió cōfert ignantie t ꝓprie eum dyahyrundis.

¶ De cera. Capitulum. cxcij.

Era quid est. Dicta est in capitulo de min. ¶ Membra expul. ¶ Addit in coitu t ꝓpuocat. ¶ De capillo algul. ¶ Capitu. cxcuij. Apillus alhul qd ē. Est plāta q̄ cū suis eradicat venis t colorē ipius ē int rubedinez t nigredinē t vene eius t suprema eius sunt plāta curuata. ¶ Matura. ¶ Est calidus t siccus. Membra an. t pec. ¶ Mūdificat pecꝰ t pulmonē

¶ De capillis. Capitulum. cxcv.

Apilli. ¶ Matura. ¶ Capilli adusti sūt calefactiui t exsiccatiui fortit. ¶ Decoratio. Adusti'abstergūt dentes: t aq̄ eoꝝ sac nasci capillos. ¶ Ulne. t vlcera. Exsiccāt capilli adusti vlcera humida t sordida t tremula fortiter. Mēbra capitis. ¶ Capilli adusti abstergūt dētes. ¶ Venena. Capilli homis cuꝫ aceto in moduꝫ emplastri ponuntur sup morsuꝫ canis rabiosi.

¶ De calurudar. Capitulum. cxcvi.

Ulurudar quid est. ¶ Mel angue ingt est galange. ¶ Matura. ¶ Est calidū t siccuꝫ Operationes t ꝓprietates. Est resolutiuū liquefactiuuꝫ. ¶ Membra expulsio'. Confert colice t doloꝛi renū. t augmentuꝫ efficit in coitu. et plurimum ꝓprietatis eius est in doloꝛe renum.

¶ De calsafistula. ¶ Capitulum. cxcvij'.

Alsafistula quid est. ¶ Alia est kebulia. alia egyptia. ¶ Electio. ¶ Melioꝛ est illa que iuniꝫ cana t que est splendidioꝛ t pinguioꝛ. Et melioꝛ cana ipius est illa que splendida est et plana. ¶ Matura. ¶ Est frigida in caliditate et siccitate t est hūida. ¶ Opera. t ꝓprie. ¶ Est resolutiua lenitiua. ¶ Apostemata t bothoꝛ. Confert apatibus calidis in visceribus, ꝓprie guttur qñ ex ea fit gargarismus cū aqua solatri. t linit sup apata dura. t cōfert eis. ¶ Instrumēta iuctuꝝ. ¶ Linit ex ea podagra t iuctura doloꝛose. ¶ Membra an. t pecto. Quādo dissolvit manibus i aqua coriandri humidi, cuꝫ spuma psilij. t deinde fit ex ea gargarismus confert ꝓfocationi. ¶ Membra nutri. ¶ Mundificat epar t confert icteritie t doloꝛi epatis. ¶ Membra expul. ¶ Est lenificatiā ventris t educit choleraꝫ adustā t phlegma. t solvit sine nocumento t absqꝫ sine mordicatione adeo ꝙ ipa est cōueniēs pregnātibus t soluit eas. ¶ Permutatio. ¶ Loco eiꝰ ponit pondus. ℈. ipius de terentabin. t triplū ponderis ipius de carne passe. t octaua pōderis ipius de turbit. t qñqꝫ ponit loco passe liquiritia.

¶ De carnub. ¶ Capitulū. cxcviij.

Arnub. ¶ Electio. ¶ Melioꝛ est illa que ē de semi alnabathia. ¶ Matura. ¶ Habathia est vehemētious siccitatis t frigiditatis. ¶ Operationes t ꝓprietates. ¶ Illa que est de semi ē exsiccatiua t stiptica t similit fructus eius. ꝛ rūtamē in ipa est dulcedo t cuꝫ hoc stringit. ¶ Et nabathia quidē est vehemētioꝛis siccitatis t exsiccationis t non mordicat. Et nabathia conferit humida. t humoꝛ eius est grauis malus. ¶ Decoratio. Quando fricant verucē carnub nabathia imaturā vehement delet eas omnio. ¶ Membra capitis. Colluto oris ex decoctione eius est bona doloꝛi dē tuꝫ. ¶ Membra nutrimēti. ¶ Illa que est de semi humida stomacho mala est: t non digerit. t sicca ē tardioꝛis digestionis, t desiccationis. Jngt Gal'. medulla huius fructus non defert ad regionez aliaz et aliembut ē bona icteritie. ¶ Membra expulsionis. Encatisma in decoctione eius factū cōfortat anū t in ipa ē pronocatio t, ꝓprie que nutrita ē cū cōgelato vue. t ila de semi que humida est solut t sicca stringit t ꝓfert solutioni vētris. Et nabathia confert fluxui mēstruoꝝ supfluo connesta t supposita. t aliembut est bona doloꝛi vētris pūgitiuo t solutiui.

¶ De cubeze. Capitulum. cxcix.

Ubeze quid est. Est spes malue, t dicūt gō ꝙ cubeze ē siluestris. t muluchia ē domestica. t cubeze qdez est species q̄daz q̄ dicit muluchia arboꝛea. t ipa ē altea t est olus iudaicuꝫ t non ē longū quin sit spes eius t est melioꝛ que fit in ipa. ¶ Electio. ¶ Siluestris ē subtilioꝛ t siccioꝛ et fortitudo aqueitatis domestice minoꝛ et vnte eiꝰ ¶ Matura. ¶ Est frigida t humida in ꝑmo dicit ꝙ domestica est calida t sicca. t huius qdez vbi dictoꝛ fuit. ¶ Paulus. t videt ꝙ fuit eiꝰ intētio ad olus iudaicū qñ ipm nominat almuluchia. ¶ Opera. t ꝓprie. ¶ In ipa ē lenificatio t ē subtilioꝛ q̄ triplex: t grossioꝛ sicla siluestri. t subtilioꝛ t siccioꝛ. t dicitur ꝙ domestica calefacti parūper t descendit velociꝰ ꝓp humiditatez t viscositatez suaz. t ꝓprie cum almuri t oleo. t est equalis digestionis. t eius humiditas ℈m ꝙ dicit est grossioꝛ humiditate lactuce. Inquit t paulus. t ipa constringit t carminat t resolvit sine mordicatione. t videt ꝙ ipe voluit ꝑ illud olus iudaicū Apa. t bo. ¶ Ipa ꝓfert formice t heri sipile folia siluestris cū olius ꝓferūt adustioi ignis: t sistēt decoctio embrocata. t domestica qdē ꝓfert inceptoi apatis calidi t additōi. ¶ Aul. t vl. Qñ mastica cū sale cruda t pōit sup fistulas ꝓfert eis t, ꝓpe puis t in oculo. ¶ Mē. ca. Fit ex ea emplastrum vlceribꝰ capitis cū vrina t ꝓfert eis valde t masticat ad cola. ¶ Mē. oculi. ¶ Qñ masticant folia eiꝰ t administrant ex eis cum pauco sale mūdificat fistulas oculi t facit nasci carnē. ¶ Mē. an. ¶ Folia t flos eiꝰ leniūt pecti. t facūt exuberare lac t sedāt mulsim euenientē a caliditate t siccitate t semen est illud qđ de ea ē melioꝛ in removēdo aspritatē pectoris. ¶ Mēnu. ¶ Domestica ē mala stō. t in ipa ē aptio epatis ¶ Mē. expul. ¶ Flos eius confert vlceribꝰ renū t vesice bibitū cū oleo t linitū. Et semē muluchie cōfert rasure t vlceribꝰ intestinoꝝ. t rami alcubeze domestice ꝓferūt intestinis t vesice leniendo naturaꝫ t doloꝛibus eoꝝ. t illud qū bibit ꝙ eoꝝ t fit ex

ea sirupus: ⁊ eius decoctio confert duriciebus mfi-
cis sedendo in ea. ⁊ faciēdo cū ea enema. ⁊ in ipa est
virtus ꝓuocās vrinaz. ⁊ de alcubeze qdem siluestri
q̄ cū sole reuertit ē que soluit humorem crudum et
choleraz ⁊ q̄ꝫ supfluit ⁊ solone educit sanguinem
¶Cenena. ¶Folia eius sedāt pcturam vespe. mo-
emplastri supposita ⁊ ꝓprie cum oleo: ⁊ similit bibit
semen eius ⁊ vomit semp ⁊ ꝓfert mo⁹ui rutele.

¶De chaucho. ¶Capitulum. cc.

¶Chuchum qd est. ¶Dixerūt qdaz q' est vene
Et ipa qdē dicit me mirē. ⁊ dixerūt alij que
est pua memirē. ⁊ que magna ē alguarda-
ione. ¶Opera. ⁊ ꝓprie. ¶Est quoddaz genus eius
puū calidū vlceratiuū. ¶Aposte. ⁊ botho. ¶Po
nit cū vino sup formicā ⁊ confert. ¶Vulnera ⁊ vlce
ra. ¶Que pua ē eradicat scabiem. ¶Membra capi
tis. ¶Masticat eꝰ radix ⁊ sedat dolorez dentis.
¶Membra oculi. ¶Cū bibit succus eius sup punas
donec ad medietatē deueniat acuit vīuz. ⁊ q̄ exce-
cat̄ pullus hirūdinis affert ei ma⁹ hanc plātam ⁊ re
dit ad ip̄m vsus ⁊ additū vīus eius: ⁊ ꝓpter hoc no-
minatur ꝓ hirundina.

¶De canderos. ¶Capitulum. cci.

¶Anderos quid ē. Est triticū romanum.
¶Natura. ¶Eius nutrimentū est frigidius
nutrimēto tritici ⁊ minoris nutrimēti ⁊ est
cū hoc bone digestōis pl'mi nutrimēti fortis grossi

¶De cameleon. ¶Capitulū. ccij.

¶Meleon. ¶Opera. ⁊ ꝓprie. ¶Non bibi
tur in aliquo: ꝫ admīstrat exterius. ⁊ ē in sū
ma abstergētiū exterius. ⁊ in emplis lenifi-
cantiū ⁊ resoluentiū. ¶Decoratio. ¶Linit sup mor
pheā. ¶Vulnera ⁊ vlcera. ¶Linit sup scabiē ⁊ ipe-
tigenē: ⁊ fit ex eo emplin vlceribus corrosiuis.
¶Membra nutrimēti. ¶Dat in potu deradicib⁹ albi ⁊
suthezin i vino: ⁊ iuuat cū hīs hydropisiz ¶Mem
bra expul. ¶Radices albi interficiūt vmes. ¶Ce-
cenena. ¶Quod nigꝝ est interficit.

¶De charathin. ¶Capitulum. cciij.

¶Aratin. ¶Natura. ¶Oportet fm q̄ exi
stimo' q' sit calidū. ¶Vul. ⁊ vlce. ¶Ex co
cōtritū ē fit emplin vulneribꝰ neruoz
⁊ nō dissoluit ab eis p tres dies ⁊ est iuuatiuū valde
¶Membra capitis. ¶Eius decoctio cuz adipe anse-
ris cōfert dolori auris: ⁊ q̄ꝫ distillat cuz oleo sup
latus diuersū a dente doloroso. ¶Membra nutri.
¶Sanat q̄ bibit cū vino ab icteritia. ¶Membra
expul. ¶Terūt mītū ⁊ dat ad bibendū cū vino ⁊ ꝓ-
uocat vrinaz ⁊ confert lapidi, illud etiam'.

¶De cobzdague. ¶Capitulum. cciij.

¶Obzdague qd est. ¶Est granū puū sīle car-
damomo qd affert de sclauonia. ¶Natu
ra. ¶Est calidū ⁊ siccū in tertio. ¶Opera
tiones ⁊ ꝓprietates. ¶Eius virtus ē virtus gariofil'
⁊ abstergit ⁊ subtiliat. ⁊ ē subtilius cardamomo.
¶Membra nutrimenti. ¶Est bonū stomacho ⁊ epa
ti frigidis ⁊ ē melius stomacho q̄ꝫ cardomomū ⁊
retinet vomitum.

¶De cauda equi. ¶Capitulum. ccv.

¶Auda equi qd ē. ¶Est plāta nascēs in locis
concauis. ⁊ in uallibus habens stipites
concauos ad rubedinē declinātes asperos
duros nodosos cū nodis intrādibus ⁊ apud nodos
sunt sicut folia sgnāti minuta spissa ⁊ adheret arbori
cui appropinq̄: deinde generant ex ea extremitates
ples sicut cauda equi ⁊ habet radicē durā. ¶Mā.
¶Est frigida in ꝑmo: sicca in secūdo. ¶Opa. ⁊ ꝓ.
¶Est stiptica ⁊ ꝓpe succꝰ eius ⁊ est vehemētis exsic
catōis sine mordicatōe: ⁊ est valde iuuatiua ad flu-
xum sanguinis. ¶Vul. ⁊ vlcera. ¶Cōsolidat vlcera
⁊ vulnera mirabiliter. ⁊ si in eis sunt nerui ꝓsolidat
etiam Instru. iunc. ¶Confouat q̄ linit: aut fit ex
ea emplastrū attrition' medij lacertoz: ⁊ fit ex ea em
plastrū intestinis ¶Mē. nutri. ¶Cōfert apatibꝰ sto
machi ⁊ epatis ⁊ hydropisi.

¶De cantaridibus. ¶La. ccvi.

¶Antaris. ¶Natura. ¶Dixerūt qdā q' est
supfluc caliditatis: ⁊ dixerūt alij q' est cali
da ⁊ sicca in tertio. sed ꝑmū est verius.
Opa. ⁊ ꝓ. ¶Est acris acuta putrefactiua adust iua.
¶Decoratio. ¶Eradicat verucas lita ⁊ fit ex ea
ceratū ⁊ linit ex eo albedo vnguis ⁊ ꝓfert ei: ⁊ eradi
cat vnguem mollificatā velociter q̄ꝫ fit ex ea empla
strū: ⁊ remouet morpheā ⁊ albaras linita cū aceto. ⁊
quādo ex ea trita cū sinapi fit linimentum facit nasci
capillos: ⁊ similit q̄ꝫ coquit cū oleo donec insp̄isset.
¶Aposte. ⁊ botho. ¶Linit sup apata cācerosa ⁊ re
soluit ea. ¶Vulne. ⁊ vl. ¶Linit sup scabiez ⁊ impeti
ginem. ¶Membra oculi. ¶Inquit filius. ¶De
sangue. Ipa incidit vngulam valde. ¶Membra
nutri. ¶Paz de ea ꝓuocat vrinā valde adeo q' va
let in hydropisi. ¶Membra expul. ¶Paruz de ea
ꝓuocat vrinā valde. ⁊ paz de ea ēt adiuuat medici-
nas ꝓuocatiuas ad ꝓuocādū absq̄ nocumēto ⁊ p
uocat menstrua ⁊ facit abortū. Dixerūt qdaz. Dat in
potu vna eaz ei q̄ querit de vesica sua ⁊ nō confert
in ea cura ⁊ ꝓfert ⁊ dant i potu tres talanagi de ea et
exulcerāt vesicā. Inqt Gal. q' ipa exulcerat vesicam
ꝓpterea qa facit mās acutas declinare ad eaz a qb⁹
corpus nō euacuat cū ꝓperate que est in ipsa.

¶De cola. ¶Capitulum. ccvij.

¶Ola. ¶Natura. ¶Cola cutiū. calida est et
sicca in ꝑmo. ⁊ cola piscū mioris est calita
tis. verz est sicca. ¶Opera. ⁊ ꝓprie. ¶Omi
ni cole inest virtꝰ glutinatiua exsiccatiua. ¶Decora.
Cola de piscibꝰ ponit in sispasmatibꝰ: ⁊ ponit in me
dicīs albaras ⁊ quando aduritꝝ cola de corijs ⁊ cola
corij vaccini ⁊ laurat stat loco intie i curatione lēdinū
¶Aposte. ⁊ botho. ¶Cola de corijs linit̄ super sa
hafat. ⁊ cōfert vesicis adustionis: ⁊ silr cola de pisci
bus. ⁊ cola de corijs vaccinis q̄ꝫ linit cū aceto super
impetiginē ⁊ scabiē exceriabilē cuz nō est vehemen
tis ꝓfunditatis ꝓfert. ⁊ q̄ linit cū melle ⁊ aceto super
vulnera ꝓfert eis ⁊ ponit cola de piscibꝰ i emplis sca
biei vlcerose. ⁊ confert. ¶Mem. capi. ¶Cola de pi
scibus ponit in emplis vlcerū capitis ⁊ confert.

Mēbra anhe. ⁊ pec. ¶Cola de piscibꝰ dat in pota
cū aceto ad sputū sanguinis ⁊ ingreditur in sorbitio
nibꝰ que fūt ad sputū sanguinis.

¶Capitulū de littera. D.

¶De digitis citrinis. La. ccviij.

¶Digiti citrini quid est. Eius figura ē sicut
vola manus cōmixta ex citrinitate ⁊ albe
dine ⁊ ē dura in q̄ ē parū dulcedinis: ⁊ ex ea ē citria
cū pua alteratiōe absq̄ albedine. ¶Mā. ¶Est cali
da ⁊ sicca i secūdo fere. ¶Ope. ⁊ ꝓpri. ¶Resoluit su
pfluitates grossas valde. ¶Decoratio. ¶Inest ꝓ
prietas mūdificādi cutē. ¶Instru. iunctura. ¶Con
fert mēbris neruosis i impedimētis suis. ¶Mēbra
capitis. ¶Cōfert manie ꝓprie. ¶Permutatio.
Loco eiꝰ i iuuamēto manie pōit quātī ipa ē ⁊ me
dietas eiꝰ ex hezerialcē. cū duabꝰ tertijs ipiꝰ ō sod.

¶De digitis hermetis. L. ccix.

¶Digiti hermetis qd ē: est flos hermodact̄
li: ⁊ eiꝰ virtus ē virtus hermodactili.

¶De durungi. L. ccx.

¶Urūgi quid ē. ¶Herba lignea radicalis cu
ius quātitas est nodus pollicis usq̄ ad ex
tremū vnguis ⁊ minus hīs qō est interiꝰ albū: et
qō est exterius cinericiū declinās ad duritiē ⁊ ḡuita
tē. ¶Mā. ¶Est calida ⁊ sicca in tertio. ¶Oper. ⁊ ꝓ
prie. Extenuat vētositates. ¶Mēbra anh. ⁊ pec.
Cōfortat cor: ⁊ ꝓfert tremorē eius valde. ¶Mēbra
expul. ¶Dissoluit ventositates que sūt in matrice.
¶Cenena. ¶Cōfert venenis ⁊ pcture vermiū vene
nosoz ⁊ scorpionū ⁊ rutele bibita: ⁊ emplo facto ex
ea cū ficubꝰ. ¶Permutatio. ¶Loco eius ponit
zurūbet equale pondus: aut due tertie ponderis ip
sius de gariofilis. ¶De darsciscahā. La. ccxi.

¶Arsciscahā qd ē. ¶Est arbor grossa hīs spi
nā gīndē qua vēditores medicinarū sua vn
gueta experiūtur ⁊ ē cōpōsita ex partibꝰ
dissimilibꝰ. Cortex nāq̄ est acutus ⁊ eius flos ē ca
lidus ⁊ lignū eius ē ponticū in quo ē frigiditas que
dā: in ipso etiā est virtus ꝓsolita ⁊ in ipso ē acuitas
⁊ stipticitas. Acuitate ergo sua calefacit ⁊ sua stipti-
citate infrigidat. Sunt aūt quidā qui dicūt q' ipsa
est radix spice indice ꝫ nō affirmat. ¶Electio. ¶Il
la que ē bona ē granis sub cuius cortice egreditur
rubeū ad purpureitatē tēdēs boni odoris ⁊ sapo
ris. sed alba ꝑuiata odore ē mala. ¶Natura. ¶La
lida est in ꝑmo sicca in fine secūdi usq̄ ad tertiū et
dicitur in ꝑmo sed ipsa est fortioris siccitatis q̄ il
lud. quidā vero dicūt q' est frigida. ¶Ope. ⁊ ꝓp.
In ipsa est resolutio ⁊ stipticitas resoluit eni ven to
sitates ⁊ retinet cursus ⁊ fluxus sanguinis ⁊ rectifi
cat putrefactionē. ¶Vulnera ⁊ vlcera. ¶Confert vl
ceribus ābulatiuis ⁊ putrefactis. ¶Instru. iunctu.
Confert ꝓprie mollificationi neruoz. ¶Membra
capitis. ¶Aldarsciscahā est bona fetoꝛi nariū ⁊ fit
ex ea licinīū: ⁊ ex decoctione eius colluit os ꝓpter
cola: ⁊ cōseruat dentes ⁊ cōfert valde. ¶Membra
anhelitus ⁊ pectoris. ¶Aqua decoctōis eius ꝓhi
bet sputū sanguinis ex pectore. ¶Mēbra nutri.
Cōfert inflationi stōi. ¶Membra expultionis.
Eius decoctio cōstringit ventrē ⁊ confert inflatio
ni ⁊ difficultati vrine ⁊ superponit ⁊ extrahit fetum
⁊ puluerizat super vlcera caude ⁊ testiculoz ⁊ ꝓfert
duricie ipsoz ⁊ ambulatiōi eoz. ¶Permutatio.
Loco eius ponunt fructus aliēbut due tertie pōde
ris ipsius ⁊ in iuuamēto neruoz pōdus eius de as-
saro ⁊ medietas eius pōderis de durūgi.

¶De dethiu. La. ccxij.

¶Ethiu qd est. Est gnū silē ordeo ⁊ lōgi⁹ ⁊
stricti⁹ ⁊ magis solidū amarū. ¶Mā.
Inquit filiꝰ Melāgue q' ē frigidū ⁊ sam⁹
est q' ip̄m declinet ad calitatē ⁊ ē siccū in tertio.
Ope. ⁊ ꝓ. ¶Est stipticū ꝓstrigēs vētre: ⁊ cū eo qō ē
in ipso ⁊ stipticitate cōsequit vinū de dactilis ab ace
tositate. ¶Apo. ⁊ bo. ¶In ipso ē lenificatio bona
duricieꝝ. ¶Mēbra capitis. Est faciēs scotomiē
Mēbra expul. ¶Cōstringit ⁊ valde ꝓfert doloꝝ
ani ⁊ mollificationi eius sedēdo in eiꝰ decoctione.
Et q̄ꝫ ex eo ꝓficit pondꝰ ʒ. ij. cū oleo ⁊ trāsglutit cō
fert hemorroidibꝰ. ¶Cenena. ¶Cōfert venenis.
Permutatio. ¶Loco eius ponūt in resolutiōe du
riciei due tertie pōderis sui de kur ⁊ medietas pō
deris ipsius de abel. ¶Cerūtī in impregnatiōe nō
admīstretur abel. ¶De duld. La. ccxiij.

¶Uld. ¶Natura. ¶Cortex ⁊ nux eius sunt
vehemētis siccitatis ⁊ est frigidus in ꝑmo
Opera. ⁊ ꝓprie. ¶Cortex ⁊ abrasio ip
sius sunt vehementis abstersionis ⁊ delicationis: ⁊
semibus est deliccatiuus: scarabei morīuntur ex fo
lijs eius ⁊ abrasione eius: ⁊ cortex eius est vehe
mentis exsiccationis. ¶Puluis vero foliorum
eius est semibus ⁊ reliquis delicatiuus valde ⁊ ma
lus eis. ¶Decoratio. In cortice ē virtus abstersio
nis ⁊ exsiccatiōis ⁊ q̄ꝫ ꝓfert albaras. ¶Apata et
botho. ¶Cōferūt folia eiꝰ apatibꝰ phlaticis ⁊ apo
stematibus ūcurarū ⁊ genuū. ¶Vulnera ⁊ vlcera
¶Linis ipsius ponit sup excoriationē ⁊ sup vulnera
putrida ⁊ sanant: ⁊ cortex eius coctꝰ cū aceto ꝓfert
adustioni ignis. ¶Instrumē. tūc. ¶Eius folia dolo
ribus ūcurarū sunt vtilia: ⁊ apatibꝰ calidis ⁊ eis ⁊
ꝓprie genicul oz. ¶Mēbra capitis. ¶Eius cortex
decoctꝰ cū aceto ē bonꝰ pol oz dentū ⁊ puluis eiꝰ
ē malus auditui ⁊ auri. ¶Mēbra oculi. ¶Puluis
folioꝝ eius nocet oculo. ¶Cerū ipsius folia hūida
cū lauātur ⁊ decoquūt ⁊ fit ex eis emplin retinēt flu
xū ab oculo ⁊ ꝓfert inflationi ⁊ opthalmie. ¶Mē
bra anhe. ⁊ pec. ¶Puluis eiꝰ nocuꝰ ē pulmoni ⁊
voci. ¶Cenena. ¶Fructꝰ eiꝰ recēs cū vino ꝓfert pū
ture vermiū venenosoz. ⁊ ex nuce eius cū adipe fit
emplin pūcture ⁊ morsū: ⁊ q̄ꝫ quidē dixiuꝰ q' ipse
ē venenū scarabeis ⁊ scarabei morīūt ex foliis eiꝰ et
ex corticibꝰ eiꝰ. ¶De demest. L. ccxiiij.

¶Emest quid ē. Est arbor lauri ⁊ eius gna
adminīstrātur ⁊ folia: ꝫ gna sūt meliora ⁊
fortiora eis que sūt in ipsa. Dicū cortex ra
dicis de cuius operibꝰ aliquid dicem⁹ hic: ꝫ ꝓple
mentū eoz erit in capitulo de gara vbi loquemur

de lauro ¶ Natura. ¶ Est calidain tertio: sicca in secūdo. ¶ Instru. iun. ¶ Est bō mollificatōi neruoꝝ ꝛ palysi ꝛ tonure. ¶ Membra ea. ¶ Nō ex ea tritū est bonū est sternutationi. ¶ Mē. nu. ¶ Lōfert apostemanibus epatis ꝛ splenis. ¶ Mēbra expultionis ¶ Confert colicis

De Deuser. La.ccxv

Deuser qd est. Est herba cuiꝰ folia sunt silia folijs tritici: sed sunt leuioꝛa: ꝛ fructus eiꝰ hñt velamina duo aut tria: ꝛ sup ipsa sunt qdā silia pilis. ꝛ sumit succꝰ eius ꝛ seruat ꝛ est melioꝛ herba. Mā. ¶ Lalā est in pmo: sicca in secūdo ¶ Opa. ꝛ p. In ea sunt exiccatio ꝛ resolutio ¶ Opa. ꝛ bo. ¶ Lenit asperata q̄ indurari incipiūt ꝛ phibet ipoꝛ duritiē ¶ Dco. ¶ De pptatib⁹ est vt delcat alopitiam. ¶ Mē. ocu. ¶ Lōfert algarab.

De Dirdar. La.ccxvi.

Dirdar quid est. Est arboꝛ cimicū et q̄ egrediunt capita inflata sicut granaꝛa in quib⁹ est humiditas q̄ fit cimices. Cū eni apiunt egrediūtur cimices. ꝛ eiꝰ folia comeduntur, virida sic olera. ¶ Opa. ꝛ p. ¶ In ipsa, sunt stipticitas ꝛ abstersio ꝛ coꝛtex est stipticus. ꝛ radix est ei ꝑpinq̄. ¶ Decoratio. ¶ Humiditas capitū ei⁹ abstergit ꝛ faciem ꝛ coꝛtex ei⁹ cū aceto cū adhuc est humidū abstergit albaras Vulne. ꝛ vl. ¶ Inuoluit coꝛtex eiꝰ sic ligamē tū sup vlceriōes ꝛ vulnera. ꝛ ꝓsolidat eā ꝛ silr folia eiꝰ ꝛ coꝛtex ꝛ flos ipsiꝰ quēadmodū, ꝛ silr illud qd cadit de coꝛtice eiꝰ ꝛ res q̄ ex ea cadit sic farina et phibet ambulationē fraudulētis: ꝛ, ꝑpe cū eā lo dere sui de anisꝰ ꝓfecta cū decocto. ¶ Instrā luctu.

Ex decoctōe radicis ꝛ foliorꝝ ipsiꝰ embrocantur ossa fracta. ¶ Mē. expul. ¶ Nū ex eius coꝛtice grosso bibit aureꝰ cū decocto: aut aqua frigida expellit phlegma.

Deindar. La.ccxvij.

Eindar qd est. Est ex genere abel q̄ dicit pinus inda. ꝛ eius lignū silat ligno zurūbz

Jn quo est acuitas pua ꝛ siru. Deindar est eius lac qd est calidū acutū faciēs sitim. ¶ Natura. Eiꝰ siccitas ē in tertio maioꝛ caliditati eiꝰ. ¶ Opa. ꝛ p. ¶ In eiꝰ lacte est aquitas adherēs ꝛ in substantia eiꝰ est stipticitas. ¶ Instrumenta iuncturarū. ¶ Bona est mollificatiōi neruoꝝ ꝛ palysi ꝛ tonure vltie: ꝛ neq; est aliqd meliꝰ ea ¶ Mē. cap. ¶ Lōfert apostematib⁹ frigidis in cerebꝛo ꝛ apoplexie ꝛ epilepsie ¶ Mēbra nutrimenti. ¶ Lac eius facit sitim ¶ Mē. expul. ¶ Frangit lapidem renū ꝛ vesice ꝛ retinet ventrem, ꝛ remouet mollificationē anu sedendo in eius decoctione.

De Danco. La.ccxviij.

Elucus qd est. Est semen baucie siluestris. distinctio vero esse eius dicet in capitulo baucie siluestris. ¶ Natura. ¶ Calidus in tertio: siccꝰ in pncipio eiꝰ. ¶ Opa. ꝛ p. ¶ Est aperitiuꝰ valde. Membra expultionis ¶ Prouocat prinā ꝛ menstrua.

De Dende. La.ccxix.

Ende qd est. Que est sceni ex ea est sic fissi ci ꝛ alscetrie est silis alkeruaꝝ rubea hadens pūcta nigra: ꝛ inda est minoꝛ alsceni ꝛ maioꝛ alsetric. eiꝰ medulla est cinerita declinās ad citrinitatē. ꝛ de ꝑpetate, eiꝰ ē q̄ ipsiꝰ medulla minoꝛ ad cūpe donec ꝓmat. In terra vō sua magis remanet Electio. ¶ Alsceni melioꝛ est ꝛ fortioꝛ inda ꝛ alsetrie est mala, tarde opatiōis faciēs turbationē ꝛ doloꝛē pūgitiuū: ꝛ oportet vt ex coꝛtice scenia cū ferro ꝛ nō tāgat, labia q̄n ipsa deleꝛ coꝛ coloꝛē ꝛ facit q̄si albaras. ꝛ cū excoꝛticat egredit ex coꝛtice eiꝰ lingua pūa pria medietati grani oportet ergo vt reliquat illa lingua ꝛ accipiat medulla. ¶ Mā. ¶ Est calida valde.

Decoratio. ¶ Euacuatio. ¶ Euacuatio facta cum dende mixta cū eo qd ipsi pūnet ꝓseruat nigredinē capilloꝝ. ¶ Membra expul. ¶ Soluit cū sup fluxatē ꝛ potio qdē eius est granū. i. ʒ. ꝛ ipsa soluēdo nō educit nisi hūiditates ꝛ meliam ꝛ phlegma q̄ sūt in iūcturis: neq; bibita nisi in regiōe frigida ꝛ neq; bibit sola. q̄nq; vo ꝓsumit aliquis dans ad bibendū de ea q̄ ꝓparata est duos danch. i. ʒ q̄ est fortis cōplexionis tolerās fluxu. Oportet ergo vt terat ꝛ misceat cuꝫ ſceleenegi ꝛ aliq̄nto croco. Et si misceat cū medicinis solutiuis nō oportet vt cū eis misceat opiū: neq; q̄libz medicia: imo oꝛ vt misceat cū tali q̄lis est turbit ꝛ lac fic⁹ ꝛ succꝰ absinthij ꝛ semē nil ꝛ kerisken gnis duabus.

De Dinalaguadi. La.ccxx.

Jnalaguadi qd est. Est plāta elhascē ꝛ zuleꝛ ꝛ dicem⁹ ipm in capitulo de ze.

De Duragi. La.ccxxi.

Uragi qd est. Nota est. caro eiꝰ est melioꝛ carne pulloꝝ ꝛ alfaguakit ꝛ magis tēperata ꝛ subtilioꝛ ꝛ siccioꝛ carne atadrogi ꝛ minoꝛis caliditatis q̄ ipsa ¶ Mē. ca. Caro duragi in cerebꝛo ꝛ intellectu augmentū efficit. ¶ Mē. ex. Caro al durāgi auget ispma ꝛ coitū.

De Dechichisa. La.ccxxij.

Echichisa qd est. Coꝛtex indus stipticiꝰ valde. ¶ Opa. ꝛ p. ¶ Est stipticus ¶ Membra anhelitus ꝛ pectoris. ¶ Bonꝰ est sputo sanguinis ex pectoꝛe ꝛ pleuresi ꝛ clarificat voces ¶ Membra expulsionis ¶ Confert vlceribus intestinoꝝ.

De Durusataris. La.ccxxiij.

Urusataris, quid est. Res que volvitur super arboꝛē antiquam que fert glandes: ꝛ si milis est asaracb minoꝛi ea est minus frustulosa ꝛ habet radicem interram vt rete in qua est dulcedo cū acuitate ꝛ amaritudo ꝛ stipticitas cū virtute purefactiua ¶ Natura ¶ Est calida fortem habens caliditatē ꝛ siccitatē. ¶ Decoratio ¶ Subtiliat capillos ꝛ abradit, eos: ꝛ delet eos propter suam putrefactiōnem ꝛ acuitatē. ¶ Instru. iun. ¶ Confert paralisi ꝛ tonure.

De Draganto La.ccxxiij.

Raganti qd est. Est gūma alcaled. Mā. Est frigidum ad siccitatem declinās. ¶ Operatiōes

ꝛ ꝓpietates. ¶ Eiꝰ virtꝰ ē sicut virtꝰ gūmi. ꝛ in ipso ē exiccatio pauca q̄ est sicut illa q̄ ē in gūmi. ¶ Mēbra oculi. ¶ Poīt i alcofol eo mō quo poīt gūmi.

De dracone marino La.ccxxv.

Draco marinus. ¶ Operationes ꝛ propietates. Jnquit Gal' scinditur ꝛ ponitur super morsum suū ꝛ confert.

De dhab La.ccxxvi.

Dhab qd ē. Dhab aliud ē a lacerto inuēto in regiōe nr̄a q̄uis sit ei silis: ꝛ hēat dispositiōes ꝛ virtutes ei, primas ꝛ aldhab qdē raro ē nisi in regiōib⁹ arabū. ¶ Decoratio. ¶ Linit sterc⁹ eiꝰ sup pānū ꝛ lēnginēs ꝛ ꝓfert. ¶ Mēbra oculi. ¶ Abstergit pānū oculi ꝛ albuginē: ꝛ ex ipsi⁹ fricatione fiunt collyria: ꝛ fit ex ea al cofol ad medicinas oculi ꝓpter vehementiā cōuenientie eiꝰ. ꝛ cum aduriē eius seratura super sartaginem deinde abluitur confert vlceribus antiquis: ꝛ opthalmie licce: ꝛ scabiei oculi. ¶ Membra expulsiōis. ¶ Dixit alcāzi q̄ ipa frāgit lapidē in renib⁹: ꝛ dicit q̄ ipsa ē resolutio inflationis vēris.

De dhobaha. Jā dixim⁹ i caplo de. k. sūmaz inuamēti ipsiꝰ quod facit i podagrā ꝛ doloꝛē iūcturarū. ¶ Lap. de littera. E.

De emblico La.ccxxviij.

Edblicꝰ qd ē. Est noꝰ: ꝛ ē debilioꝛ mirobal. nutritiꝰ: ꝛ ē i coꝛ semita. Lūq; i lacte infūdit noiab siteblē. ¶ Natura ¶ Apud tudeū ē calidꝰ ꝛ apud plures alioꝝ ē frigidꝰ i tertio. ꝛ apud scirek indū i ipo ē calefactio ꝛ fortitan vīras est q̄ ipe sicc⁹ ẽparū hūs frigiditatis. ¶ Opatiōes ꝛ ꝓpietates. ¶ Extinguit caliditatē ſanguis. ¶ Decoratio. ¶ Fortes efficit radices capilloꝝ ꝛ denigrat capillos. ¶ Instrumēta iuncturarū. ¶ Lōfert nervis valde. ¶ Mēbra oculi. ¶ Lōfortat oculū. ¶ Membra anhelitus ꝛ pectoris. ¶ Lōfortat coꝛ ꝛ subtiliat ipm ꝛ intellectui ꝑbet augmētū. ¶ Mēbra nutrimēti. ¶ Lōfortat stomachū ꝛ ꝑpat ipm: sedat siti ꝛ vomitū: ꝛ facit appetitū cibi. ¶ Mēbra expulsiōis. ¶ Lōfortat anū ꝛ excitat coitū: ꝛ apud quosdā strigit vētrē. Verū qd ex ipo nutritū ē lenit vētrē absq; labore ꝛ ꝓfert hemoꝛroidib⁹ ꝛ soluit phlā ꝛ mliaz.

De epythimo La.ccxxix.

Pithymū qd ē. Est semē ꝛ flos ꝛ stipites parui ꝓfracti. ꝛ ē acutū calidū pūgitiuū saporis scia hūs rubea cuiꝰ plāte vīꝰ ē sic⁹ virtus alhasce. verū alhasc. ¶ Electio. ¶ Nō ex eo bonū ē est cretēse ꝛ hyerosolymitanū ꝛ ē decliue ad rubedinē: ꝛ qd ē vehemēs⁹ rubeū ꝛ acutioꝝ odoris meliꝰ ē. Et meliꝰ ē illud qd affert de isula crete. ꝛ affert etiā ex hortis dom⁹ lācte: ꝛ ex alijs vicinis sibi: ʒ rubedo ē fortioꝝ ꝛ silat semi cuscute. ¶ Natura. Et calidū ꝛ siccū i tertio ꝑm Gal. Et dixit hunai q̄ est calidū tertio: siccū i fine ꝑmi. ¶ Opatiōes ꝛ ꝓpietates. ¶ Sedat inflationē ꝛ ꝓuenit ꝓstētib⁹ ꝛ semib⁹ ꝛremouet egritudines opilationū. ¶ Instrumēta iūcturarū. ¶ Lōfert spasmo. ¶ Mēbra capitis. ¶ Lōfert melie ꝛ epilepsie. ¶ Mēbra nutrimēti. ¶ Lōtur bat eos ſ quoꝝ ꝓkimb⁹ cholera rubea vicit ꝛ facit eis nauseā. ꝛ ē ex eis q̄ sitire faciūt. ¶ Mēbra expul. ¶ Potio epithimi ſit. iiij. aur. bibat cū melle ꝛ sale ꝛ soluēdo educit melācoliā fortit ꝛ educit etiā phlā Quidaz vo dixerūt qd ex eo bibit ſit plq; ad ʒ. ij. ꝛ soluēdo educit meliaz fortit ꝛ educit etiā plegma.

Quidā vo dixerūt qd ex eo bibit ſit vsq; ad ʒ. ij. et decoctio ſit vsq; ad. iiij. aur. ꝛ oꝛ ut voluak qd ex eo bibit cū oleo amigdalino. ꝛ nō oꝛ ut in decoquēdo ipm multū elaboꝛet. ¶ De ebeno La.ccxxx.

Ebenus qd ē. Est nota. ¶ Electio ¶ Que ex ea melioꝛ ē: est nigra eq̄lis in q̄ nō ſint lince. ꝛ silat i suo tactu cornu tornatili: ꝛ est valde cōpacta ꝛ solida i cuiꝰ sapoꝛe ē mordicatio: ꝛ cū ponit sup carbonē odoꝛat ex eo odoꝛ bonꝰ acutus. ¶ Natura. ¶ Calida ē ꝛ sicca in secō. Et exilimāt qdā q̄ ipa cū caliditate extinguit caliditatē sanguinis. ¶ Operationes ꝛ ꝓpietates. ¶ Frica in aqua sicut plures lapidū: ꝛ ē lubꝛicatiua ꝛ abstersiua. ¶ Mēbra oculi. ¶ Abstergit pānū oculi ꝛ albuginē: ꝛ ex ipsi⁹ fricatione fiunt collyria: ꝛ fit ex ea al cofol ad medicinas oculi ꝓpter vehementiā cōuenientie eiꝰ. ꝛ cum aduriē eius seratura super sartagi nem deinde abluitur confert vlceribus antiquis: ꝛ opthalmie licce: ꝛ scabiei oculi. ¶ Membra expulsiōis. ¶ Dixit alcāzi q̄ ipa frāgit lapidē in renib⁹: ꝛ dicit q̄ ipsa ē resolutio inflationis vēris.

De eruca La.ccxxxi.

Eruca quid ē. Er ea alia ē siluestris: ꝛ alia hortulana. Semē aūt eruce ē illud qd i decoctione ponit loco ſmapis. ¶ Natura. Calida est i secō: sicca in ꝑmo: ꝛ i hūida qdē ē hūiditas in ꝑmo. ¶ Operatiōes ꝛ ꝓpietates. ¶ Est aperitiua lenitiua. ¶ Decoratio. ¶ Aqua eruce cum felle vaccino vestigijs vlceꝝ ꝓfert: ꝛ semē eiꝰ aut aq̄ ipius cū melle lēnigīb⁹. ¶ Membra capitis. ¶ Facit sodā ꝛ ꝑpe ſi comedat sola. lactuca vo remouet nocumentū aboꝛ: ꝛ similiē endiuia ꝛ portulaca. Membra anhelitus ꝛ pectoris. ¶ Facit lac abūdare. ¶ Mēbra nutrimēti. ¶ Jn ipa ē digestio cibi. Mēbra expulsionis. Siluestris facit abūdare vrinā remouēs coitū: ꝛ faciēs ei erectionē: ꝛ ꝑpe semē eius. Venena. ¶ Qui comedit ꝛ bibit ꝓst eam vinū odoꝛiferū est tyriaca moꝛsui mustele.

De elbue La.ccxxxij.

Lbue qd ē. Est vizbue: ꝛ ē subtilioꝛ q̄ kacula ¶ Natura. ¶ Calida ē in ꝑmo: sicca i ſcdo. ¶ Opatiōes ꝛ ꝑpetates. ¶ Est ſbtil Membra nutrimēti. ¶ Lōfortat epar: ꝛ stomachū frigidat: ꝛ digerit cibū. ¶ De endiuia La.ccxxxiij.

Ndiua qd ē. Alia ē siluestris: ꝛ alia hortulana ꝛ ē duaꝝ ſpēꝝ: hūs lata folia: ꝛ hūs stricta folia: ꝛ ipa ꝓcedit cursu lactuce. verū siē dixerūt ē minoꝛ ea i suis opatiōib⁹: apud me vo ambe vicāt eā i opando q̄ i ꝓstādo iuuamēum opilationi epatis q̄uis minoꝛ ē ab ea in extinguēdo ꝛ ꝓstādo. ¶ Electio. ¶ Magis iuuatiua ex eis epatis est q̄ ē magis amara. ¶ Natura. ¶ Endiuia frigida ē in ꝑmo: ꝛ siccitas siccē ē in ꝑmo: ꝛ hūiditas humide ē in fine ꝑmi. ꝛ hortulana qdem ē frigidioꝛ: ꝛ hūidioꝛ. ꝛ ei⁹ qdē amaritudo i ceptate fit fortis ꝛ declinat ad qua caliditat ē q̄ nō efficit impssionē. Siluestris vo ē minoꝛis hūiditatis: ꝛ est tararacon.

¶ Operationes ꝛ propietates. ¶ Aperit opilatiōes

vlcerū ⁊ venarū. ⁊ in ipsa qdē est stipticitas aliquā tulatsed nō est vehemēs ⁊ cū aq cū cerusa ⁊ aceto ē mirabile epithima i infrigidādo illud cui infrigidatio q̄rit. ¶ Instrumēta tūcturarū. ¶ Fit ex ea emplastrū podagre. ¶ Mēbra oculi. ¶ Lōfert opthalmie calide. ⁊ lac qdē endiuie siluestris abstergit albuginem oculi. ¶ Mēbra anhelit⁹ ⁊ pectoris. ¶ Fit ex ea cuz farina ordei emplz trēoni cordis ⁊ pstat cor. ⁊ quādo dissoluitur casa fistula i aqua eius: ⁊ ex ea fit gargarismus confert apostematibus gutturis. ¶ Mēbra nutrimenti. ¶ Sedat nauseam ⁊ excitationem cholere ⁊ confortat stomachum ⁊ est de melioribus medicinis stomachi cui⁹ complexio est calida: ⁊ siluestris quidem ē melior stomacho q̄z hortulana. ⁊ dicit q̄ est pueniens emplastrum opilationi epatis qu ocūq; modo sit. Calide qdē ⁊ vehemēter cōueniens: ⁊ nō ē nocumētū ipsius frigide noeumentuz reliq̄rū spērū olerū frigidor. ¶ Membra expulsionis. Quādo comedit cū aceto stringit vētrem. p pue siluestris. ¶ Febres. ¶ Confert quartane ⁊ febribus frigidis. ¶ Venena. ¶ Nū ponit emplastrū cū radice sua sup puncturam scorpionis ⁊ vermiū par nor venenosor: ⁊ vespe ⁊ serpētis guasse vabras cōfert: ⁊ similiter cum sauich.

¶ De epate La. ccxxxiij.

Epar. Opationes ⁊ ppietates. Humor gnāt⁹ ab epatib⁹ ē grossius. Et sanꝰ ex eis ē epar anatis pigus ⁊ gallinaz pinguiū. ¶ Mēbra capitis. ¶ Epar caprar ⁊ ppe hircor detegit cē epilepticī: ⁊ qui epilepticꝰ ipm comedit icurrit epilepsiā. Epar stelliōis sup molares corrosos positū sedat dolores eor. ¶ Mēbra oculi. Aq epatis capni pfert pāno comesta ⁊ i alcofol posita: ⁊ iclinatio sup vaporē ei⁹. ¶ Mēbra nutrimēti Epar adib pfert doloib⁹ epatis oib⁹. Jngt Bal. Ego qdē posui ipm i medicamēto cupatoriū ⁊ non repert ipm augē iuuantū vltra illud qd ex eo solet pueire. Aniplꝰ epar ē tardi cessus i venis nisi epar anatis pinguis. ¶ Venena. ¶ Epar canis rabiosi si detin potu mor. ⁊ pfert. Et iā dictū est qd ipm p hibet metū aque. ⁊ iā dixerūt p illud qdā eor ⁊ fuerūt curati ex curationibus alijs.

¶ De ere La. ccxxxv.

Es quid ē. Es aliud ē rubeū ad citrinitatez declinās. ⁊ ē alch adustū qd ē melꝰ: ⁊ aliud ē rubeū clarū. ⁊ aliud rubeū ad nigredinē declinās. ⁊ ē genꝰ eris qd dr talacō. Et es qdē adustū ē acre in quo etiā ē stipticitas. Lūq; ablut ē medicamē bonū ad sigillādū i corpib⁹ lemb⁹: ⁊ sine ablutione ē melꝰ. ¶ Electio. ¶ Flos eris subtilius est ipso. ¶ Matura. ¶ Caliduꝫ ē: ⁊ siccus in tertio. Operationes ⁊ ppietates. ¶ In ere adusto ē stipticitas ⁊ acuitas ⁊ solidatio. ⁊ ex eis q de ipo dicunt ē q si cū fozicib⁹ de talacō fiat pillo rz cuulsio. phibet ozū eor. ¶ Decoratio. ¶ Denigrat capillos. ¶ Vulnera ⁊ vlcera. ¶ Jpm consolidat vlcera maligna abulatiua: ⁊ phibet ea ab abulatione. ⁊ corrodit carnē augmētā. ⁊ ablutū cōsolidat vulnera. ⁊ dicit q si linit cum melle cōueniēs ē vlceribꝰ duris adustis in corpib⁹ duris. ¶ Membra oculi. ¶ Acuit visū ⁊ cōfert duritiei palpebraz. ¶ Membra expulsionis. ¶ Soluit aquā citrinā qū bibit cū melle. ⁊ si ex eo liniatur palatū excitat vomitū. ⁊ potio quidez eius sit auf. l. 5. ⁊ phit aquositatem absq; nocumēto. ¶ Venena. ¶ Oportet quidem ut caueat vsus diu mitrēdi illud in quo est salsedo ⁊ amaritudo aut piguedo sicut sūt olea ⁊ carnes aut acetositas aut dulcedo in vasibus eris ⁊ bibendi ex eis. ipsa eni transmittūt ꝓuldubio ziniariā: ⁊ ziniar ē venenū.

¶ De eufozbio La. ccxxxvi.

Uforbiū qd ē. Est gūmi calidū cui⁹ vir⁹ alterat post tres aut q̄tuor annos: ⁊ qō antiquatur tēdit ad pallidutatē ⁊ citrinitatē ⁊ ꝛ dissolūt in oleo nisi cū difficultate: ⁊ recēs ē ecōtrario illi⁹. sed dixerūt q dam: seruat virtutē suā qū ponitur cū fabis excoriatis in vale. ¶ Electio. ¶ Nō de eo bonū est recens ē clarum citrinū ad pallorem declinās acuti odoris vehemētis acredinis. Aliud vo ab hoc ē aduleratum cū sarcocolla ⁊ gūmi. Operationes ⁊ ppietates. ¶ Est abstersiuum ⁊ hz virtutē subtilem adustiuā absterſiuam. ⁊ quod ē recens ē vehementioris calefactionis q̄z assa. cum nō sit gūma sicut assa in calefactiōe sua. ¶ Instrumēta tūcturarum. ¶ Miscet cū q̄busdā potiōibꝰ factis cū spēb⁹ q̄ sūt sicut piper ⁊ cinamomū ⁊ silis ⁊ cōfert sciatice ⁊ eijcit cortices ossiū in die vna. vez oportet ut minuatur caro que ē in circuitu ossiū cū cerato tepefacto in vnguento ⁊ ꝓmendo iungitur ex eo paralysis ⁊ stupor ⁊ cōfert valde. ¶ Membra oculi. ¶ Nū ex eo fit collyriū est abstersiuū sed perdurat eius mordicatio tota die ⁊ ꝓpter hoc miscetur cum melle ⁊ reliquis collyriis. ¶ Membra nutrimenti. ¶ Confert aque citrine ⁊ frigoris renū ⁊ cōfert habētib⁹ colicā: ⁊ potio de eo cū quibusdā semi nibus boni odoris: ⁊ aqua mellis trīū anulusat dixit alcanzi: q̄ coarctat os matricis vehementer adeo ut prohibeat medicinas abortum facientes eijcere fetum. ¶ Membra expulsiōis. ¶ Soluēdo educit phlegma viscosū retētū in vtriq; anchis ⁊ dorso ⁊ intestinis sm q̄ dixerunt. ¶ Venena. ¶ Dixerūt q dā q si illi⁹ qué aliqs vermiuz venenosoz pupugit cutis capitis scidat: ⁊ q̄ eā segtur vsquequo crameū appareat ⁊ ponatur in ea hoc gūmi tritum ⁊ suatur non aduenit ei nocumētum illi⁹. ⁊ etiam inficiunt tres. ʒ. eius in diebus tribus exulcerādo stomachū ⁊ intestina.

¶ De equo La. ccxxxvij.

Equus. Operations ⁊ ppietates. Ha cit stercus eius opatiōem stercoris asini. Apostemata ⁊ botho⁹. Lotū pulli si adurat ⁊ liniat ex eo cū aqua super botho⁹ infrigidat eas. ¶ Membra capitis ¶ Dicitur q̄ additione sille q̄ sūt in genu equi q̄ ferunt ⁊ bibūtur cum aceto sanāt sodā. ¶ Membra expulsionis. ¶ Loagulum equi proprie conueniens ē fluxui antiquo ⁊ vlceribus visceruꝫ ⁊ fluxui.

¶ De erugine ferri. Capitulum. ccxxxviij.

Rugo ferri. Operationes ⁊ ppietates Jn ipsa est infrigidatio ⁊ stipticitas.

¶ Mēbra expulsionis. ¶ Confert fluxui pruriētū.

¶ De ericio. Capitulū. ccxxxix.

Ricius quid ē. Siluestris est norus: ⁊ mītanus est aduldul hȳs spinas sagittales, pinquus nature siluestris vel terreni. ¶ Jlle vo qui ē marinus ē species hȳ⁹ ostraca. ¶ Operationes ⁊ ꝓpietates. Eius adeps ꝓhibet effusiones materierū ad ulcera ⁊ similiter eius epar ⁊ in cinere q̄ de terreni ⁊ marini sunt absterſio ⁊ resolutio ⁊ acutas ⁊ exsiccatio. ¶ Decoratio. ¶ Quod de ericio terreno salitū ē cōfert elephantie ⁊ caro eius qui terrenus est ꝓfert lepre ⁊ illud ꝓpter vehemētiā resolutionis ⁊ exsiccatōis ⁊ qō adustū est de cute ericij cōfert alopicie ⁊ nixtū cū pice. ¶ Apostēata ⁊ botho⁹. Cinis ericij marini pōit i medicinis scabiei: ⁊ caro ei⁹ pfert ualde scrofule. ¶ Vulnera ulcera. Cinis cutis eius cōfert vlceribꝰ sordidis: ⁊ mūdificat carnez additā ⁊ caro ei⁹ cōfert scrofulis ualde ⁊ nodis paruis duris. ¶ Instrumēta tūcturaz. ¶ Caro terreni salita cōfert paralysi ⁊ spasmo ⁊ egritudinib⁹ neruoz oibus ⁊ elephantie. ¶ Membra anhelitus et pectoris. ¶ Caro ericij cōfert extenuationi. ¶ Mēbra nutrimēti. ¶ Confert malitie ꝓplexionis: ⁊ qō de eo salitū ē cū oxymelle cōfert doloꝛi renū ⁊ ē bonū hydropisi. ⁊ similiꝫ eius epar exsiccatū in sole super pānū. ¶ Membra expulsionis. ¶ Ericꝰ terrenus ē bonus stomacho ⁊ lenit vētre ⁊ puocat. Et caro ericij terreni salitū cū oxymelle cōfert doloꝛi renū. Et caro ericij terreni cōfert ei qui migit in lecto de pueris adeo q̄ assiduatio comestiōis eius forsan faciet ut urina cū difficultate egrediat. ¶ Febres. Confert caro eius qui terrenus est febribꝰ antiquis ¶ Venena. ¶ Ericij caro cōfert morsui vermiū venenosoz. ¶ De emula. Capitulum. ccxl.

Mula quid est. Eius quidē ē hortulana: ⁊ est quedā species eius cui⁹ folia sūt ab vno palmo usq; ad cubitū vnū expāsa sup terrā sicut silimber ⁊ folia lenta. ⁊ qō in ipsa magis est manifestum est radix eius. ¶ Electio. ¶ Virtus siropi eius est fortis in operatiōibus suis: ⁊ melioꝛ nutritura eius ē cū aceto fracte caliditatis. ¶ Matura. Est calida ⁊ sicca in secūdo: ⁊ in ipsa est humiditas superflua: ⁊ ꝓpter illud nō calefacit corpus statim cum ei occurrit. ¶ Operatiōes et ppietates. ¶ Confert oibus lesionibus ⁊ doloꝛib⁹ frigidis ⁊ cōmotionibus vētositatū ⁊ inflatiōis. ¶ Et in ipsa ē virtus rubificatiua ⁊ est in ea absterſiua vltima. ¶ Instrumēta tūcturarū. ¶ Confert sciatice ⁊ doloꝛi iūcturaz ⁊ emplastruz factū ex radice eius ⁊ ex folijs ipsius cōfert doloribus frigidis ⁊ cōtusioni lacertoꝛ. ¶ Membra capitis. ¶ Facit sodā: verūtū soluit enīm neā phlegmaticā ⁊ ꝓpue ebrocata. ¶ Mēbra alue lus ⁊ pectoris. ¶ Aduuat ad expuēduz deglutita cū melle: ⁊ est bōe opatiōis qū admiscet cū electuarijs mūdificatiuis pect⁹. Et ē ex eis q̄ lenificāt ⁊ cō fortāt coꝛ ⁊ qñq; fit ex eis vinū hoc mō. Sumūt de ea auf. l. ⁊ ponūt i vt. annulsat musti ⁊ bibit p⁹ tres mēses: ⁊ mūdificat pect⁹ ⁊ plmōnē. ¶ Mēbra expulsionis. ¶ Decoctio radicis eius puocat vrūq; ⁊ ꝑ pue siropus eius. Et qui assuete vtit emula nō indiget ut migat oi hora. ¶ Venena. ¶ Lōfert morsui venenoꝛ vermiū ⁊ ꝓpue egyptia.

¶ De hematite. La. ccxli.

Ematites quid ē: qñq; inuenit in mineris ⁊ qñq; subtiliatur aliqui in aduredo magnetis: ⁊ qō puenit inde ē ematites i opatiōibus suis. ¶ Electio ¶ Melioꝛ alsecedenigi ⁊ ille qui ē velociter frāgibilis equalis durities cui nō admiscet sordes ⁊ in quo sunt vene. ¶ Matura. ¶ Mō ablut⁹ caliduꝫ est in primo siccus in secūdo ⁊ ablut⁹ est frigidus ad scōm ꝓpter ablutiōem siccus in tertio. Operationes ⁊ ꝓpietates. ¶ In ipso ē stipticitas vehemēs: ⁊ apparet qñ fricat i aqua donec in ipsa resoluat eius sordicies. ¶ Et eius virtus ē, phibens ⁊ in ipso ē calefactiō quedā ⁊ subtiliatio ⁊ exsiccatio ultima. ⁊ dixerūt quidā q̄ ipse ē i virtute marchasite sed est siccioꝛ ⁊ minoris caliditatis ꝓter in subtiliatione ⁊ absterſione. ¶ Vulnera ⁊ vlcera. ¶ Administrat sicut pulueriz sup carnē additā ⁊ extenuat eā ¶ Mēbra oculi. ¶ Abstergit vlcera oculi ⁊ cōsolidat ea qñ administrat cū albugine oui. ¶ Et qñq; ꝓfert solus aspitati palpebraruꝫ: ⁊ si fuerit illic apostema caliduꝫ administret ꝑius cū aqua: deinde inspiret gradati: aut spgat sicut pluis sup carnem additaz: ⁊ qñq; cōfert vlceribꝰ oculi solus. ¶ Mēbra expulsionis. ¶ Dat in potu cū vino ad difficultatē vrine ⁊ ad fluxū mēstruoꝛ. Et i ematite ē, ꝓpetas rectificā di gonoreā. ¶ De helleboro. L. ccxlij.

Elleborus quid ē. ¶ Jlle qui niger ē ē frusta incisus: ⁊ eius acuitas ē fortioꝛ acuitate albi: ⁊ illi qui ipz colligūt ꝑseruāt ab eꝰ nocumēto comedēdo allea ⁊ bibēdo vinū ⁊ folia quidē plāte eius sūt silia foliis aldulbi: sed sūt vehemētioris nigredinis q̄z ipsa: ⁊ habet crus breue ad purpureitatē declinās: ⁊ eius figura est sicut figura racemi. ⁊ in ipsa ē fructus ⁊ habet venas subtiles nigras ex cuiusq; quarū rabice sicut duo capita cepa rū egrediūtur ⁊ qō de ea administrat sūt vene isle ⁊ ozik in siccis. ¶ Electio. ¶ Melioꝛ est ille qui ē medius inter veteꝛ ⁊ nouū: ⁊ grossū ⁊ extenuatū habēs colorē cineritū velociter frangibilis nō ꝓderosus in cuius vacuitate est quidā simile tele aranee saporē habēs acutū ⁊ mordicās linguā: ⁊ boni qō ō eo administrat est ut assumat lignū paruū qō ē apud radicē eius ⁊ infundat parua aqua ⁊ excoꝛticet ⁊ assumātur cortices illi ⁊ exsiccentur in vmbra ⁊ administrētur triti ⁊ cribellati: ⁊ potio ei⁹ sit tres kermet ⁊ melꝰ ē ut in potu detur cū petroselino ⁊ dauco ⁊ qñq; dat ex eo usq; ad auf. ij. ¶ Matura. ¶ Calidꝰ ē ⁊ siccus usq; ad secūdū. ¶ Opationes ⁊ ppietates. ¶ Est resolutiuus subtiliatiuꝰ ⁊ ē fortis absterſionis adeo q̄ corrodit carnē mortuā ⁊ qñ nascitur apud radicē vitis sit virtus vini eius solutiua. Et

de ppriet̃ib⁹ quidē helleboꝛi ē q ipse ꝓmutat ¶ coꝛpus a sua ꝯplexione ¶ facit ipum ꝯplerioem bonā iuuenilē acquirere ¶ multi sūt qui helleboꝛ album sumūt ad vomēdū ¶ non facit vomere ¶ nō soluit sed facit illud qō facit vomitus ¶ solutio. ¶ conueniēntia eius ad viros ¶ viragines mulieres ¶ fortiōes ¶ adolescētes ¶ eos qui habēt carnes teneras in coꝛpore ¶ multitudinem sanguinis est plurima ¶ non est ꝯueniens castratis neq; mollibus ¶ ipse quidez est conueniēs in ꝓmartio: deinde in septēbꝛi: veruꝫta men oꝑtet ut ante ipm precedāt tres dies penit⁹ in quibus abstineat a comestione ¶ potatiōe grossa rū ¶ ut administrētur ea que gaudere faciāt ¶ delectari ¶ ut enomat: ¶ ut ejiciat post cenā duabus vicibus aut tribus deinde assumat. ¶ Decoꝛatio. ¶ Linitur super mozpheā cū aceto: ¶ similiter loca i quibus sunt sordes ¶ sūl sup albā mozpheā ¶ eradicat verrucas ¶ euacuatio q̄ fit cū eo ꝓfert albaras ¶ sūl albus. ¶ Vulnera ¶ vlcera. ¶ Linitur niger ¶ alb⁹ cū lacte super scabiē ¶ pteginē cū aceto ¶ ad excoꝛiatiōnē linitus valet ¶ fit cū eo euacuatio que fit cū aceto ad excoꝛiatiōnē ¶ ad fistulas duraꝫ ¶ ꝓfert duritiei coꝛ ¶ fiunt ex eo sicut licinia ¶ imittūtur fistulis ¶ diminuunt ꝑ diē ¶ q̄ extrahūtur ex eis eradicant coꝛpora carū. ¶ Instrumēta iuctu. ¶ Confert paralysi ¶ doloꝛi iuncturaꝝ ¶ euacuatio facta ꝑ ipꝫ est medicamē coꝛ oīum fortē. ¶ Mēbra capitis.

Q̄ decoquit cū aceto ¶ distillatur in aurē sedat sonitū: ¶ q̄ os colluit ex illo aceto sedat doloꝛē dentiū: ¶ q̄ distillatur decoctio eius in aurē debilis auditus ꝓfert ipꝫ ¶ ꝓfert melie que ē cū aliquis sol⁹ alicna loquit ¶ emigrance antique ¶ egritudinibus capitis. l. epilepsie ¶ melie. ¶ Mēbra oculi. ¶ Confert visum quando ponit̃ in alcofol. ¶ Membra expulsionis. ¶ Cōfert mīe ¶ diiio eius ¶ soluē do educit ex toto coꝛpore abscq; horribilitate ¶ exhit cholerā etiā ¶ phlā: ¶ extrahit oēm supfluitatez mixtaꝫ sanguie, ita q̄ ab extremitatib⁹ coꝛporis et a cute: ¶ oꝛ ut fiat velocis solutionis cū scamonea ¶ misceat ei petroselinū ¶ daucus: ¶ q̄sq; dati potu hoc mō infunditur in oxymelle aut vino dulci. et dimittūt in ipso aliquo spacio: deide coquit vinū illud cū lentibus aut cū oꝛdeo aut gallina ¶ ad sozbendū datur ius eius. ¶ q̄sq; adnisce⁹ duob⁹ aureis de eo quantitas trū annulat de scamonea et quādoq; decoquit cū lentibus. Et iā quidē dictuz est in tabulis ꝓpriet̃ de regimine eius qd oꝛ fieri in hoc loco etiā. Et ipse ualde confert apātibus i itestinis ¶ velica: ¶ puocat vrinā ¶ mēstrua. ¶ Permutatio. ¶ Loco nigri ponit mediū pōdus ipsius de mezerion ¶ due tertie pōderis eius de agarico. Filius autē. Melangue dixit q̄ loco eius ponit̃ condes. ¶ De helleboꝛo albo. Lccxliij.

Helleboꝛus albus quid est. Coꝛtex corticū ramoꝛ diuerse figure lilis rei veteri albe i quo nō ē ḡuitas: ¶ sil̃atur etiā radicib⁹ altee c⁹ amaritudo ē vehemētioꝛ amaritudie nigri. ¶ eius plāta ē sicut arnoglossa: aut sicla siluestris: ſz ē breuioꝛ ea rubei colozis: ¶ lōgitudo cꝛaris eius est vſq; ad. iij. digitos ꝓctos i latitudie ꝑcauū. ¶ hꝫ venas plimas a radice vna ꝓcedentes sicut cepe et nascit in locis mōtuosis: ¶ colligit in tēpoꝛe messis ¶ exsiccatur. ¶ Electio. ¶ Ille qui est electus: ē plaꝛ huis supficiē cū equalitate albus velocit frāgibilis plima huis ḡna minuta nō mozdicās linguam stati vehemēter, ¶ attrahit saliuā. Qui aūt vehemēti mozdicat stati ē pfocatiuus: ſz opationes regimi nū in ipo p̄dicte sunt in ca. ꝓpriet̃. ¶ Natura. Calis ē ¶ siccus i medio secūdi. ¶ Opati. ¶ ꝓpriet. Albus ē vehemētioris amaritudinis ¶ niger est vehemētioris caliditatis: ¶ cū mus comedit ipsū morit ex idustria, ꝑhac illud ¶ comedit de ipso mus in sanich ¶ melle: ¶ q̄ coquit cū carne dissoluit eā ¶ debilitat eā: de ipso vero icīso sumūt. v. auf. ¶ po nunt in nouē. ℥. aque pluuial ¶ diuittūt in ea trib⁹ diebus ¶ colat ¶ fit tepida ¶ bibit ¶ ḥ ē infusus: deide est ille qui est decoctus qui hoc mō ꝑparat libra vna de eo icīso in duob⁹ ℔ aque pluuial posita tribus diēb⁹ infūdat ¶ decoquit donec ei⁹ tertia ps remaneat: deinde extrahit ab ea helleboꝛus ¶ pūjicitur super aquā mellis boni colati quantitas duaꝝ ℔, ¶ inspissat ¶ sumit ex eo cochelariū magnū sicut est: aut cū aqua calida ¶ hoc est sanū ¶ tutū: deide ē coꝛtex incīsus post ꝓfract⁹ in eo positus q̄ sit sicut aqua oꝛdei ut nihil remaneat in gutture ¶ stō. deinde est ille qui est pulueriza⁹ ꝓpatus cū aqua mell ¶ iste ē ille qui plimū nocet, ꝓpterea q̄ remāct i membris: quare oꝛ bibēt ipm ꝓparare res quib⁹ me dicak ille qui fortitā incidit in spasmū sicut ius galline ¶ sirupū de isopo cū metastro ¶ ruta: ¶ lentes et olera boni odoꝛis sicut factū est de ciperis ¶ lilio et narciso: ¶ ut sint apud eū acetū acuti odoꝛis ¶ poma ¶ cydonia ¶ panis calidus ¶ vinū odoꝛiferū et medicamē sternutatoꝝ ¶ pēna ¶ cōdili ¶ aneū ¶ le etus stratus ¶ ventole diuerse ¶ q̄ ascellat cū facilitate sorbeat aquā frigidā ¶ odoꝛet odoꝛes bonos ¶ cibetur ex eis quoꝛ chimus bonus ē. Et si iā accidit ei ipasmus ¶ debilitas tūc detur ei panis fractus in vino aut aqua mellis: ¶ q̄sq; oꝛ ut reuereat ¶ cibetur pane ifuso in aqua frigida: ¶ si accidat ei singultus in medio opationis detur ei aqua mellis in qua decoctus sit raphanus: ¶ si medicina in ipso nō moueat post aliquantulū spaciū bibat aquaz mellis cuz aqua calida in qua decocta sit ruta: aut detur ei in potu aqua ¶ oleū ¶ vomat cuz penna intincta i ꝺ de ciperis ¶ de lilio ¶ eleueur in suspēsorio: q̄ si acciderit ei sicut ꝓfocatiua sumat in potu de decoctione⁹ helleboꝛi quantitatem trium. ℥. illud eni ad iuuat medicinā ¶ remouet accidens. Si vero non iuuerit faciat clistere acutū ¶ in potu dent tres annulsat de eo: nō ut euomē faciat ſz ut expellat pfocationē ¶ fiat ut sternutet cū sternutatoꝛijs q̄ si singultus vomitu nō remouet administ̃r⁹ tūc vētosas super spondules magnas q̄ sunt inter spatulas: ¶ ſſ

reliquas doꝛsi spondiles. Vento ſz enim equāt contoꝛsionem accidentez post sing.. lsi. ¶ inunge membra spasmata cum oleo vehemētis calefactionis et cum aqua balnei ¶ tina: o pe: ateniz in isto capitulo operationez nigri. ¶ Membra capitis. ¶ Quando odoꝛat ille q̄ pulueriza⁹ est exsiccat sternutationem ¶ Membra oculi. ¶ Acuit visum. ¶ Membra nutrimenti. ¶ Helleboꝛ albus ꝓfert fortiter: ſz i ipo est timoꝛ: q̄n̄, puocat q̄sq; vero ponit in pane ut uomere facit. ¶ oꝑtet ut illi in quo timet ur ꝓfocatio nō in potu tribuat stomacho existente vacuo hmōi eniz debilis est. ¶ Venena. ¶ Interficit q̄ de eo sumpſuū est homies: ¶ est venenū canibus ¶ porcis et sterc⁹ bibētis interficit gallinas.

De epatorio. Capitulu. ccxliij.

Epatorijū quid est. Est ex herbis aromaticis ¶ habet folia sicut folia canabis: ¶ flos eius sicut nenufar. ¶ est illud qō administrat ¶ succus eius. ¶ Natura. ¶ Est calidū in ꝑmo siccū in ſc̄do. Operationes ¶ ꝓpietates. ¶ Est subtiliatiuū incisiuū valde: ¶ abstersiuū sine attractione: ¶ sine caliditate manifesta. ¶ in ipo est stipticitas pauca ¶ pōticitas ¶ amaritudo fortis sic ē amaritudo aloes. ¶ Decoꝛatio. ¶ Est bonuz initio alopitie ¶ tyric. ¶ Vulnera ¶ vlcera: ¶ Linit cū adipe veteri sup vlcera difficil ꝓsolidatōis ¶ eius succus ꝓfert scabiei ¶ puritui q̄ bibit cū aq̄ fumi terre ¶ oxymelle: ¶ sūl flos eius ¶ succus ipius est fortior. ¶ Membra nutrimenti. ¶ Confert doloꝛibus epatis ¶ opilationibus eius: ¶ ꝓfortat ipm: ¶ ꝓfert duritiei splenis et apostematibus epatis: ¶ apatibus stomachi: ¶ eius herba ¶ succus ꝑfert malitiei fozme: ¶ accīsib⁹ hydropisi. ¶ Membra expulsionis. ¶ Datur in potu cū vino ¶ ꝓfert vlcerib⁹ intestinoꝝ. ¶ Febres. ¶ Cōfert febribus chronicis ¶ antigs ꝓpe iuc⁹ eius: ¶ ꝓpie cū succo absinthij. ¶ Permutatō. ¶ Loco ei⁹ ponit pondus dealsaro ¶ medietas ponderis ipsi⁹ de absinthio.

Capitulū de lſa. ℣. De sabis. Capi. ccxlv.

Albe quid sūt. Note sunt: ¶ alie sūt egyptiace. ¶ alie nabathie: ¶ nabathie qdem sunt vehemētius stipticе ¶ egyptiace sunt humiliores ¶ minoris nutrimēti. virides vero sunt plurime supfluitatis. ¶ si non esset tarditas sue digōnis: ¶ multitudo inflatōis eaꝝ nō essent minoꝛes in nutriendo bñ q̄ pultes oꝛdei: ſz sāguis eaꝝ est grossioꝛ ¶ fortioꝛ. ¶ Electio. ¶ Meliozes ex eis sunt grosse albe q̄ a gurgulionibus nō ꝑforant: ¶ deterioꝛes eaꝝ sunt recētes, ¶ eaꝝ gō rectificatio ē plongatio infusionis eaꝝ ¶ bonitas decoctōis ¶ comedere eas cū pipere sale ¶ alsce ¶ oꝛigano ¶ similibus cuz oleis. ¶ Natura. ¶ Proxime sunt eq̄litati sed sunt declines ad frigiditatē ¶ siccitatē plus ¶ in ipis est humiditas superflua ¶ ꝓprie in viridib⁹. ¶ De veritate vero viridi uz est ne iudicent frigide ¶ humide. Quidaz autem qui ponūt frigiditatē fabaꝝ in gradu ſc̄do. moduz excedunt. ¶ Operatões ¶ ꝓpietates. ¶ Abstergunt paſſuper ¶ ſſāt valde. ¶ si eaꝝ decoctio bñ fiat ¶ liant si cut pultes oꝛdei tūc decoctio vehemēter iterata cum aqua remouet eaꝝ inflatōez. vel cū sabe excoꝛticant ¶ molunt ¶ decoquūtur in vase sine motu minoꝛatur eaꝝ inflatio: ¶ q̄ ex eis frixe sunt palice sūt inflatōis: ſz sunt tardioris digestionis ¶ cocte cū suis coꝛticib⁹ sunt plus inflatiue fozasse eaꝝ farina est minoris inflationis: ſz eaꝝ q̄ sūt nabathie est virtus stiptica et eaꝝ coꝛtex est fortioris stipticitatis et non abstergit: ¶ egyptiaca est stipticioꝛ omnib⁹: ¶ in ipa est abstersio, ¶ generat ex ea caro molli: ¶ generāt hūoꝛes grossos. Hyp. quoq; testificat⁹ est bonitatez nutrimenti eaꝝ: ¶ ꝓseruationem sanitatis ab eis: ¶ q̄n̄ scindunt in duo media ¶ ponunt sup fluxuz sāguis incisionis valent. Et de ꝓpietatib⁹ qdem eaꝝ est q̄ abscidunt oua gallinaꝝ cū nutriunt ex eis ¶ q̄ faciunt videre somnia cū alienatione pturbata: ¶ q̄ faciunt accidere puritū ꝓprie recētes. ¶ Decoꝛatio. ¶ Quando ex coꝛticibus eaꝝ fit emplastruz capillis subtiliat eos: ¶ q̄n̄ fit ex eis emplastz sup femur infantis prohibet oꝛtum pillozi: ¶ sūl q̄n̄ sepe iterat sup locū rasum: ¶ abstergūt mozpheaz in facie ꝑcipue cū coꝛtice ¶ pānum ¶ lēnginēs ¶ faciūt colozez bonum. Apostemata ¶ bothoꝛ. ¶ Fit ex eis emplastz cuz vino sup apostemata testiculi. ¶ Vulnera ¶ vlcera. Confert vlceribus lacertoꝝ. ¶ Instrumēta uūcturaꝝ. ¶ Cōfert spasmo lacertoꝝ ¶ mozphee cū adipe porci. ¶ Mēbra capitis. ¶ Facūt soda ¶ nocēt omnib⁹ q̄bus accidit soda ¶ res viridis q̄ est in cōcauitate eaꝝ q̄ sunt egyptiace cuius sapoꝛ est amarus cum terit ¶ miscet cuz oleo roſ ¶ distillat in aurez confert doloꝛi eius. ¶ Membra oculi. ¶ Ipse cū melle ¶ senugreco more emplastri supposite, faciunt ¶ obfuscationi oculi et palpitationi: ¶ ex eis cū ture ¶ rosis ¶ albugine ouī fit emplastz eximi oculi, ꝓpe qui est pupille. ¶ Mēbra anhelitus ¶ pectoris. ¶ Bone sūt pectoꝛi ¶ spūto sāguinis cōferūt etiā tussi: ¶ si misceant cū melle ¶ farina fenugreci cōferūt apatibus gutturis calidis ¶ duaꝝ anuigdalaꝝ, ¶ eaꝝ emplin est bonū apatibus mānille ¶ caseitati lactis in ea. ¶ Membra nutrimē. ¶ Sunt difficil ꝺi gestionis. ¶ tarde descensionis: ¶ nō sunt generatiue opilationū. Et decoctū cū coꝛticibus suis in aceto, phibent vomitū. ¶ Mē. expul. Que ex eis decocte sunt cū aceto ¶ aq̄ ꝑferūt solutōi antiq̄: ¶ cū, ꝓpe fuerint cū coꝛticib⁹ suis: ¶ ꝑferūt dysenterie ¶ ꝓpe nabathie. ¶ eaꝝ sauich ꝓfert ad illud sic etiā eaꝝ sorbitio. Et eaꝝ sorbitio ꝓfert apatis testiculoꝝ, ꝓpe decoctarū cū vino.

De fece. La. ccxlvi.

Fex. Electō. Melior: fex ¶ sanioꝛ est fex vini veteri. deinde q̄ silis ē ei: ¶ fex q̄dē acēti est vehemētis ¶ tutis. Et oꝑtet vt adurat̃ post ipi⁹ exliccatiōnē bñ sic adurit spuma maris iuitreata linita ex luto aut olla. ¶ finis adustiōi ei⁹ ē vt albescat ¶ pulueriçet: ¶ sil̃ ois fex. Et oꝑtuz q̄dē vt ois fex administret bñ est recens ¶ fiat q̄n̄ necessariū est de adustione ei⁹ ¶ tūc administret, que eni ex ea vetus est ē debil virtutis. Et oꝑtuz q̄dē vt cooꝑiat

in vase ⁊ nō appareat aeri: ⁊ quicq; abluit sicut lauat. turia. Operationes ⁊ ppetates. Fex aceti fortior ē aliis fecib⁹: ⁊ vir⁹ abstersionis ei⁹ est stiptica: ⁊ adu stura ⁊ putrefactiua vt ute alia. Decoratio. Que adusta est administretur in vngue albificata cuz gū ma pini ⁊ rectificat ipsum. Apostēata ⁊ bothor.

Fex non adusta est bona inflationi sola: ⁊ cū myr to etiam: ⁊ exiccat bothor cum quo sunt vlcera.

Membra anhelit⁹ ⁊ pectoris. Fex non adusta extinguit inflationem capitis in quo constrictus est sanguis. Membra nutrimēti. Fex non adusta prohibet luxum materierum ad stomachum.

Membra expulsionis. Nō exter⁹ apponit ma trici emplastrū ex fece nō adusta ꝓfert fluxui sanguī nis menstrui.

De fumo. La. ccxlvij.

Vnus qd ē. Est terre⁹ subtil: ⁊ diuersificat eius substantia. ⁊ omnes eius spe. ies sunt exsiccantes. substātia sua terrea: ⁊ est in eis ignecitas pua. Electio. Fortior eoz est fum⁹ alchi tran. deiū fum⁹ picis humide. deinde fum⁹ storacis postea myrrhe. deinde turis. postea terebintine. et videtur q⁹ fum⁹ napte sit fortior omnib⁹. Operatiōes ⁊ ppietates. Fumus est substātia terrea sub tilis digestiu⁹ resolutiu⁹. Membra oculi. Fum⁹ turis ⁊ fum⁹ terebinthine etiā ponunt in medicamē tis vlcer oculi: ⁊ phībēt ortū pilor additor ⁊ cursū ⁊ corrosionē ⁊ hūiditates cū quib⁹ nō ē optī palmia ⁊ vlcera lachrymaliū.

De flore eris. La. ccxlvij

Los eris. Operatōes ⁊ ꝓpietates. Est stiptic⁹ corrosiu⁹ mordicatiu⁹. Quine ra vlcera. Corrodit carnē additā. Mē bra capitis. Ponit in desiccatiuis vlcer auris ⁊ qñ ullo qō ex eo albū ē terit ⁊ suffiat in aure delet sur ditatē antiquā ⁊ ex eo tāgit palatū cū melle ꝓpt apa ta gule ⁊ yue. Membra expulsionis. Quatuor anulusat ei⁹ solutiū humorē grossū ⁊ soluit aquā ci trinam ⁊ po nitur in exiccatiuis hemorroidarum ⁊ exturarum ani.

De fistula pastoris. La. ccxlix.

Fistula pastoris. Natura. Calida est ⁊ sicca ⁊ tollita in ꝓncipio secūdi: ⁊ dolōsi qñ re solūt augmentationē. Membra expul sionis. Exptus est Gal. q⁹ succ⁹ eius frāgit lapidē in renibus. ⁊ dixerunt q̄dā q⁹ ꝓfert vlceribus intesti norum ⁊ pungitiuo dolori ⁊ infirmitatib⁹ matricis ⁊ facit prouocationē vtriusq; ⁊ confert fixuris.

Scenena. Ei aureus an duo aurei in potu acce pti conferunt ei qui bibit lepozem marinū ⁊ opium ⁊ reliqua.

De frumento. La. ccl.

Rumentū Electio. Meli⁹ est illud qō est mediū inter durities ⁊ raritatē magnū pingue recens planū qō est inter rubedinē ⁊ albedinē. Frumentū vero nigrū est mali nutrimē ti. Natura. Est calidū ⁊ temperatū in hūiditate ⁊ siccitate ⁊ ꝓp⁹ sanich declinat ad siccitatē. Digerēdo nes ⁊ propietates Tritici p̄mi est nutrimēti. Et frumentū elixatū est tarde digestionis inflatiui. vez ei⁹ nutrimentū qū digerit est plurimū. Et adarma cha quidem est ꝓxima amilo sed est calidior ⁊ sarina viscosa p natura est nō viscosa arte. Et negz est vi scosum natura sicut viscosum arte. Sanich ꝓterea tritici est tarde descensionis ⁊ p̄mū inflatiuū. indi gens dulcedine faciente ipm descendere velociter ⁊ ablutōe cū aq̄ calida: ita vt remoueat inflatio eius ⁊ humor sanich est paru⁹. Amulū vero est frigidū ⁊ hu miduz viscosum: ⁊ frumentum est magis nutritiuū corpis oibus granis. Decoratio. Tritici mūdifi cat facit ⁊ ei⁹ farina ⁊ amilū cū croco est medicamē panni. Membra nutrimēti. Sanich tritici ⁊ ordei grauat. Membra expulsionis. Tritici crudi ⁊ etiā decoctū elixatū nō mollitū: negz fractū: negz cocti ta vt sit puls ⁊ fractū etiā sili⁹ qñ comedit gnāt ver mes. Venena Tritici tritū puluerizatū sup mor sum canis rabiosi ē uuamuū.

De fenugreco. La. ccli.

Enugrecū qd est. Notū est. Natura. Caliditū est in fine p̄mi siccū in p̄mo. Et nō euacuat ex humiditate extranea. Operationes ⁊ ꝓpietates. Eius virtus est digestiua lenitiua. Et illud ꝓpt illud qō in ipso aggregat de caliditate cū viscositate ⁊ ipsi⁹ viscositas phībet dominū nocimēti caliditatis ei⁹ ⁊ ei⁹ caliditas opatur cū facili tate. ⁊ ei⁹ humor est mal⁹ licet nō sit pauc⁹. Deco ratio. Et⁹ oleū qō fit cū myrto ꝓfert capill⁹ ⁊ vestī gijs vlcer ⁊ ꝓfert fissuris frigidis p mucilaginositatē suam. ꝓpe cū oleo rosaceo: ⁊ ingredit in medicinis panni: ⁊ facit colorē boni ⁊ alterat odorē oris ⁊ fa cit fetere odorē corporis ⁊ sudoris. Apostemata ⁊ bothor Resolut apostemata phlegmatica ⁊ du ra ⁊ eius farina ad apostemata calida apparentia ⁊ occulta cū nō sunt inflāmata. ꝛ sunt declinantia ad duritiem quandam ⁊ lenit dubellet ⁊ maturat ea.

Vulnera ⁊ vlcera. Cōfert cū oleo ro. adustioni ignis. Membra capitis. Mundat furfures ab lutōe capitis facta ex eo facit sodā capiti ⁊ ꝓpzie cum. comedit cum muri. Ḡuis si cuz almuri mū nocumentū stomacho. Membra oculi. Deco ctio fenugreci sanat ataraſa. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Clarificat vocem ⁊ pulmoni tribuit ali quod nutrimentū ⁊ lenit pectus ⁊ guttur ⁊ sedat tus sim ⁊ difficultatē ⁊ ꝓpzie quādo coquit cū melle aut da ctilis aut ficubus ⁊ melius est ut conjūgatur cuz da ctilis carnosis ⁊ sumat succus ambor ⁊ misceat cuz melle plurimo ⁊ sup panas tempate calefiat ⁊ assu matur ante cibum tempore longo. Membra nu trimenti. Cum nitro emplastrū factum ex eo confert spleni ⁊ eius decoctio cuz aceto debilitati stomachi. ⁊ ꝓpzie qō ex eo recens est ⁊ eius electuariuz fa cit nauseam. sed acetum ⁊ muri expellunt nocumen tū cōmestionis eius. Membra expulsionis. Fu migantes humorem grossum: sed synapis prohibet nocumentuz eoz: ⁊ similit acetuz cū sale ⁊ pipere et origano: ⁊ ut bibatur super eos vinū passum purū

recens cū aceto qñ comedit fractuz. Et decoctio ei⁹ cū aqua calida est bona tenasmoni ⁊ solutioni. ⁊ ei⁹ oleū est bonuz apostemati⁹ ani ⁊ clisterizat ea ad tenasmon ⁊ dolorez vētris pūgitiuū. ꝓpzie cū almu ri ante cibuz ⁊ non mouet ad expellendaz fecem nisi ꝓpter suā acrimoniaz. ⁊ ꝓpzie cū melle non plurimo ut non mordicet fortiter: ⁊ eius decoctio cuz melle facit descendere humiditates grossas ab intestinis. ⁊ ꝓuocat vrinā. Et menstrua. ⁊ supponit cū adipe ana tis ⁊ confert duritiei matricis ⁊ facit ḡnātōz matri cis facile cuius generatio ē difficilis ꝓpter delicati onē. ⁊ ē bonuz habētibus hemorroidas. facit sterē bonū odoris. ⁊ facit fetere vrinaz ⁊ sudorez ⁊ non est sicut lupini in difficultate sui exitus.

De ferro. Capitulum. cclij.

Errum quid est. Est tres spēs seneburucē: ⁊ lieremehē ⁊ scoria. Seneburucaz ꝑpinqua est scorie eris. Et ego qdez scorie singulare facia capitulū in capitulo de. S. Operationes ⁊ ꝓpzie. Eius ziniar stipticū est corrosiuū ⁊ scoria ipius est debilioz ziniar eius ⁊ ipa est fortioris exsiccationis omni scoria. Decoratio. Erugo eius supposita pannieulo cū vino est bona. Apoſte. ⁊ bothor Erugo ferri cuz vino sup herisipilā ⁊ bothor vtil est. Instrumenta ūicu. Erugo eius cū vino sup podograz ꝓfert ei. Membra capitis. Quando terit cū aceto fortī ⁊ cogtur in ipa ē illud accū medi camen sanici antiq̄ currēti ex aure. Membra ocu li Est bona aspirati palpebraz ⁊ vngule. Mem bra nutrimēti. Limū ⁊ aqua in qbus extinguit fer ruz confert apostemati splenis ⁊ mollificatōi stoma chi ⁊ debilitati eius. Membra expulsionis. In ci⁹ scoria est virtus solucē aliqua debilioz ea que ē in scoriaceris: ⁊ eius erugo est stiptica: ⁊ re supposita abscindit fluxū sāguinis ex matrice: ⁊ eius erugo sti ptica exsiccat hemorroidas: ⁊ vinū in quo extinguit ferruz retinet solonez antiquā ⁊ dysenteriaz ⁊ cōfert mollificationi ani ⁊ insensibilitati vrine ⁊ fluxui mē struorum et confortat coytuz.

De fascolis. Capitulū. ccliij.

Fscoli. Natura. Rubei calidiores sunt eoz. Filius. Mē sangue ⁊ Elsaianis dixe runt q⁹ sunt frigidi ⁊ sicci: ⁊ apud me suba eoz est sicca in qua ē hūiditas superflua ⁊ ipi ad cali ditatem declinant. ꝛ rubei sunt calidiores. Ope rati. ⁊ ꝓpietates. Sunt velocioris digestionis ⁊ egressionis q̄z nigri: ⁊ non sunt minus nutritui eis. Et dicerūt q⁹ sunt minoris inflationis: ⁊ est in eo cō siderato ⁊ verius ē q⁹ ipi sunt magis inflatiui q̄z est nigri: vez fabe sunt magis inflatiue eis: ⁊ humor fa scoloz ē hūid⁹ phlati ē⁹ ⁊ facit videre sōnia ma la. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Sunt boni pectori ⁊ pulmoni. Membra nutrimenti. Be nerant humorem grossum: sed synapis prohibet nocumentuz eoz: ⁊ similit acetuz cū sale ⁊ pipere et origano: ⁊ ut bibatur super eos vinū passum purū ⁊ qui cum aceto sunt nutriti pauce sunt humiditatis

Membra expulsionis. Prouocant menstrua ꝓpzie rubei ⁊ ꝓpe cū oleo de nereidez.

De fistula pastoris. Capitulū. cclxij.

Fistula pastoris. Operationes ⁊ ꝓpietates. Virtus eius est virtus abstersiua. Apostemata ⁊ bothor. Resolvit apoſte mata fluxa ⁊ grauia in visceribus. Membra ex pulsionis. Confert lapidi renuz ⁊ frangit ipm. de coctio eius ⁊ radix ipsius cōfert vlceri⁹ intestinoz.

De felle. Capitulum. cclv.

El. Electio. Fortiora fella ḡrupeduz sunt fel vaccinuz. deinde fel adubua ⁊ vrsi deinde capr̄inuz post ouinū: ⁊ magis ico lume felliuz auium est fel galli ⁊ diuragi ⁊ cubugi. Reliqua aūt fella auiū sunt fortiora fellib⁹ q̄drupe duz qñ ꝓpant rapaces eaz cuz pascentibus ⁊ venā tes cum feris siluestribus: ⁊ fel qdez forte valde vi scosuz est fel rapaciū ⁊ ꝓpzie magnoz. ⁊ debeis electū est illud cuius color est citrinis naturali. Illud vo quod est ut ziniar: ⁊ quod est ut azul sunt mala. ⁊ sili q̄ est pure rubei. Debilius aūt felliū est fel porcinū ⁊ fel qdez alabat ⁊ piscis qui nominat scorpio ⁊ te studinis est fortius fellibus q̄drupeduz Ingt. Dia stringat extremitas fellis ⁊ buliat in aqua ꝑm quātī tatem q̄ homo tres eius fernozes ꝓpter: deiū ex trahat ⁊ exsiccet in vmbra in qua nō sit ros ⁊ reseruetur. Natura. Omnia calida sunt ⁊ sicca in q̄rto.

Operationes ⁊ ꝓpietates. Fel omne est calidū abstersiuū ⁊ diuersificat ꝑm masculū ⁊ femineum: et ꝑm dispositionē litis ⁊ famis: ⁊ dispōem saturitat ⁊ dispositionē genis ⁊ exercitij. Decoratio. Fel asini siluestris eradicat mox ⁊ ꝓfert linituz sup vesti gia apostematum ⁊ ponit in emplastris herisipile et phībet ipam. Vulnera ⁊ vlcera. Quādo fel mi scet cuz nitro ⁊ gūma pini ⁊ chimolea cōfert scabiei vlcerose: ⁊ fel vaccinuz ponit in emplastris conferē tibus vulneribus que sunt ad herisipilā ⁊ doloribus vehementibus: ⁊ fel hyrcinuz eradicat carnez malā ⁊ necessitas quidez vlcer ut eis adhibeat fel forte et debile diuersificatur scōm duas horas ⁊ scōm mū dificationez ⁊ sordidationez cor: ⁊ fel qdez adib est bonuz vulneribus neruosis: ⁊ in tempe frigoris ꝓhibet spasmuz ⁊ alcuzez qui timetur in similibus eo ruz. Membra iunctura ruz. Fel hyrcinuz super elephantiam ⁊ varices confert ⁊ similit fel asini silue stris. ꝓpze ⁊ fel adib prohibz spasmuz ⁊ alcuzez q̄ sequūtur vulnera neruoꝝ. ꝓpze ex frigor. Membra capitis. Fel hyrcinuz ⁊ taurinuz conferunt vl ceribus recentibus in aure. Fel aracham cū oleo di stillatur in aurez grauez ⁊ cū qua est surditas ⁊ cum succo porri nabathi ad tinitū ⁊ ad grauitatez audit⁹

Et fel bouinuz cū nitro ⁊ chimolea ad furfures va let cū lauakro caput. Et dicit⁹ est iam q⁹ quādo fel adib labendo sumit, phībet epilepsiaz: ⁊ fel testudi nis confert alcola fraudulento in oculis pneroruz ꝑm q⁹ dicit. Et confert attractio odoris eius cum na ribus epileptico. Et omne qdez fel ꝓfert stricture na

rium apiendo valde opilationes que sunt in colatorio. ¶ Membra oculi. ¶ Omne fel confert obscuritati visus. Et fel qdez rapatiū ppie siccū confert intio aque t dilatatione pupille: t negz accidit ut admittet nisi post mundificationē corporis t capitis.
Et fel magis conferés oculo ex ādrupedib⁹ qdem ē fel gazel. t auiū quidē fel alcubugi. Et ex piscibus fel alabur. Et fel capitis cōfert cecitati t ppie mōtani. ¶ Membra anhelitus t pectoris ¶ Ex felle bouis linit palatū cū melle ad phocatōem t sūr ex felle testudinis. ¶ Membra expulsionis. ¶ Fel bouis tauri aperit orificia hemorroidaz. Et omne qdē fel ē solutiū ita etiā q⁹ fel porcinū: t quādo cū eo⁹ linit sumē t supponit: t fel tauri cum melle limit ad vlcera que sunt in ano: t fit ex eo iuimentū ad dolorē matricis t testiculoz t ponit super apostemata oscī.
Venena. ¶ Fel hyrci siluestris est tyriaca morsibus venenosis t similiū fel tauri.

¶ De fuligine. Capitulū. cclxi.

Uligo. Electio. ¶ Melior est illa que est leuioris ponderis t magis intense nigredinis. ¶ Natura. ¶ Omnis est calida exsiccativa ntiuinda quīndi t Paul⁹ numerāt eā int infrigidātia. ¶ Operatōes t ppietates. ¶ Omnis ē exsiccativa. ¶ Apostemata t bothor. ¶ Extimāt qdaz q⁹ inda ponit sup apostemata calida t confert eis. ¶ Vulnera t vlcera. ¶ Illaq assumit ex fumo ignipiu cuz gūma t bdellio ponit sup adustionem ignis t dimittit donec cadat.

¶ De fistula. ¶ Capitulum. cclxij.

Istula qd est. Spinites albi plorililes polio fz sunt plus piloli. imo sunt toti q⁹ pilli: t odorem eius sicut odor myrrhe. ¶ Natura. Est calida declinās ad aliāntulū aromaticitatē
De furfure. ¶ Capitulum. cclxij.

Urfur. ¶ Natura. ¶ Calidus est t siccus i primo. ¶ Operatōes t ppietates. In ipso ē abstersio t lenificatio t mūdificatio plīma: t herbus qdē ipius finezjnon conlegē t resolvit ventositates t phlegma. ¶ Apostemata t bothor. Est bonus cū aceto forti in initio apostematis calidi t madefit cū vino. t fit ex eo cmplm ad apostema qd ē i māmilla calm t rarificat a pata phlatis t ventositatis. ¶ Vulnera t vlce. ¶ Cū aceto forti ponit sup vlcerationē scabiei facto cmplo ex eo calido. ¶ Membra an. t pec. Lenit pectus sua abstersione t ppie sordibitio aḡitatis ei⁹ cuz zucearo t oleo amigdalino t ipsum dit cū vino t cōfert apostematibus māmille ¶ Mem. expul. ¶ Mouet intestina ad expellēduz qō i eis est: t eius sordibitio cū sordet lenit ventrez. ¶ Venena. ¶ Confert pūcture scorpionis t serpentis moꝛe emplastri suppositus.

¶ De folio. ¶ Capitulum. cclix.

Oliū quid est Est primū virtuti spice. ē tñ leuius t ei⁹ folia t rami sūt sicut sehebabaraz t habet flozē frangibilē qō nascit in terra indie t sūt ei aque infuse in terris lacunalibus et rigūt sup facīē aque sicut planta que nominat lenticula aque absq⁹ suspensione radicis. t qñq ligat in loco cum filo t exsiccat. t fortasse existimauerūt quidas q⁹ est folia nerciē unde. ppter simulitudiez quā cum ea habet in virtute sua. t oleuz vero eius virtutem hz olei alacuben t olei de ciro coriz ē foxius.
Electio. ¶ Melius est recēs ad albedinē declinans qō nō fragile minima: t ē eius odor manifestus ut nerciē odor t nō ē limosū neq⁹ salsū neq⁹ molliscatuz Natura. ¶ Calidū est t siccū in scdo. ¶ Operationes t ppie. Quādo i pānis spargit conservat eos a tineis. ¶ Deco. ¶ Odorē eius efficit bonū retentū sub ligua. ¶ Aposte. t bothor. ¶ Decoquit i aqua rosacea: t fit ex eo emplm sup apa caliduz p⁹ trītionē t est medicamē bonū apatibus oculi calidis. ¶ Membra nutri. ¶ Est magis ꝑferens stomacho t epatiq⁹ nerciē. ¶ Membra expulsionis. Ipsuz vehemētius puocat vrinā q⁹ nerciē. Permutatio. ¶ Loco eius ponit pondus ipius de macē aut etiam spica.

¶ De salamamiski. ¶ Capitulum. cclx.

Ālamamiski qd ē. Dr q⁹ salamamiski est ocymū gariofilatū: nā ipm ē odoris silis gariofilo t ē magis tpatū q⁹ maiorana t sūt simbuli t nun⁹ siccū. ¶ Mē. cap. ¶ Ejus opilatōes accūstes in cerebro t ambab⁹ narib⁹ comestū t odorati. ¶ Mē. an. t pec. ¶ Cōfert tremori cordis accidenti ex phātē t melīa in corde comestū. Mē. expul. ¶ Est bonū hemorroidib⁹

¶ De Fu. La. cclxi.

U qd est. Folia ei⁹ sūt sic folia apij magna hñtis folia t stipites: t ei⁹ crus est vni⁹ cubiti t pl⁹ planū teneꝛ cui⁹ sup nāū est grossū primuz grossitudini digiti purpurei hūj. q⁹ dos t hz florē sic narcisē aut maiorē narcisco. Et in albo ipi⁹ ē ēsi purpureū: t inseri⁹ in radice sua cuius ramos. Et i radice sua est aromatic⁹ odor t virt⁹ ei⁹ ē silis spicei reb⁹ plīmis. ¶ Mā. ¶ Virt⁹ radicis ei⁹ est aromatica t virtus ei⁹ est silis spice calefaciēs. ¶ Mē. an. t pec. Cōfert dolori lateris. ¶ Mēbr. expul. ¶ Provocat prinā si bibat sicca t ei⁹ decoctio puocat menstrua. Et ei⁹ puocatio maior ē puocatōe spice inde t rōne t est sic almētasina in illo.

¶ De Fusel. La. cclxij

Esel qd est. Elixt⁹ o⁹ est. ppiū q⁹ vtuti sādali Opa. t p. ¶ Est infrigidatiuū cū virtute stiptica. ¶ Opa. t bo. ¶ Et bonū apatib⁹ caldis grossis. ¶ Mē. ocu. ¶ Est pueniēs ei q hz instationē in oculo suo

¶ De Fagenkest. La. cclxiij.

Agenkest qd est. Dictū m est de eo in ca⁹ de be.

¶ De Fael. La. cclxiij.

Fel qd est. Est fructus sup qué est coiter silis in colore coriab⁹ anellanaz. Et figura ei⁹ est sicut fūticū: t intra ipm est granū pigne sile grano pini qō noīaf granū regū cui⁹ color est inter albū t nigz t citrinū. Et est illud qd admīstrat t asportat de terra inchet t albel t alsel oēs calidi sūt: t conferunt mollificationi neruoū t ventositatib⁹ hemorroidarū t sanat eas. Et est medicina indanota cuius virtus est sicut virtus mādragore t pomorū eius. ¶ Mēbra capitis. ¶ Si fiat emplz ex eo confert soda.

¶ De fal. Capitulū. cclxv.

Ēl. Natura. ¶ Calidus ē in secundo: t siccus. De fagara La. cclxvi.

Fagara quid ē. Granū silē ciceri hyis ḡnū sicut mahaleb: t in cōcauitate eius est granū nigruz sicut scchebenigi t asportatur de alsekelati. ¶ Natura. ¶ Caliditi est t siccī in tertio. Ope. t ppie. In eis est resolutio t stipticitas. ¶ Mem. nu. ¶ Ponitur in medicinis rectificantibus stom t epar frigidū: t expellit in eis malitiā de gōis frigidā. ¶ Mem. expul. ¶ Confert solutiom frigide t ostringit ventrē.

¶ De fulfulminue. La. cclxvij.

Ulfulminue quid est: Est radix piperis.
Ope. t p. ¶ Dicit q⁹ ppietas ei⁹ ē cōferre doloꝛib⁹ frigidis t spasmo valde. ¶ Instr. iuncu. Confert podagre. ¶ Mēbra expulsionis. ¶ Est ei ppietas vt iuuamē afferat colice t vētositatibus frigidis.

¶ De feturgo La. cclxviij.

Eturgū. ¶ Ope. t ppie. ¶ Est vehemētioris exsiccationis q⁹ alcoleotarīū hoc q⁹ est minoris mordicatiōis t est subtilis⁹ Vulne. t ulcera. ¶ Remouet scabiem.

¶ De Feiire La. cclxix.

Fire quid ē: Est albazarasen t ē vinis alba. ¶ Natura: ¶ Est calida t sicca in tertio. Ope. t pro. ¶ Est acris mordicatiua abstergit t exsiccat t subtiliat t calefacit tēperate. ¶ Decoctio. Radix eius cū herba t fenugreco abstergit pannū t vestigia nigra remanētia post vlcera: t silr quādo coquit cum oleo donec dissoluat t auferat occultationē sanguinis ab oculo. ¶ Apost. t both. Eius radix abscindit verucas t both⁹ leuia: t cuz vino sedat panaricium t resolvit apata dura si dirūpit aldubellet: t si vnaquaq⁹ triginta dierū bibatur ex ea trez annilsat cū aceto resolvit apostemata splenis t emplīn factū de ea cū ficubus etiā est pue nēs splenī t sedat panariciū qñ ex eo fit emplastrū cū vino. ¶ Vulnera t vlcera. ¶ Ex radice eius fit emplastrū cum sale super ulcera mala t ponitur i emplastris corrosiuis carnis t ex fructu eius delinitur scabies vlcerosa t nō ulcerosa. ¶ Instru. iuncturē. Emplastrū factū ex radice eius cum vino extrahit ossa t bibit de ea quaq⁹ die auf. i. ad paralysiz: t ad attritionem lacertoꝛ valet linita t bibita. ¶ Membra capi. ¶ Bibitur de ea omni die auf. t cōfert epilepsie t vertigini: t facit quādoq⁹ in ratōe accidere permixtōnē. ¶ Membra anhelitus t pectoris. Nq⁹ assumit de ea cū mielle deglutiēda ad prefocatos t ad corruptionē anhelitus t ad tussim t ad dolorē lateris. Et qū bibitur succus eius cum frumēto decocto facit exuberare lac. ¶ Membra nutrimenti. ¶ Inquit Halie. comestio extremitatum eius in pnūl cū eleuatur confert stomacho cum sua stipticitate: t gustus eius est inter paucam amaritudinem t acredinē. ¶ Membra expulsionis. ¶ Coꝛ huius plante in primis quādo eleuat comeditur et prouocat vrinā t solvit ventrē: t de radice eius auf interficit fetuz. Cuz ergo supponit extrahit fetuz t mūdificat matrice secendo in decoctiōe eius: t luc eius solutione educit phlegma t est ex medicis bonis splenī. ¶ Venena. ¶ De radice eius auf. i. cōfert morsui vipere t silr puncture oium vermiuz venenosoꝛum. ¶ Permutano. ¶ Loco cuius ponitur pondus ipius de durungi t duc tertie pōderis ipius de macis.

¶ De fesirelin La. cclxx.

Fesirelin quid est: Est de genere alfesire habens folia sicut volubil' maioꝛ: t radix ei⁹ est nigra exterius t curia interius. ¶ Operationes t ppietates. ¶ Est similis alfesire in operationibus suis: sed est debilioris resolutionis pa rump. ¶ Instrumenta uicturarū. ¶ Cōfert paralysi etiā. ¶ Mēbra capitis. ¶ Coꝛ eius in primis cuz eleuatur comeditur t confert epilepsie. ¶ Mēbra anhelitus t pectoris. ¶ Mūdificat pectus. ¶ Membra expulsionis. ¶ Coꝛ alfesirelin si comeditur cum eleuatur puc cat vrinā.

¶ De fagama. L. cclxxi.

Fagama dictū ē in capitulo ha.
De feluzeharagi L. cclxxij.

Eluzeharagi quid est: Est arboꝛ licij q hz fructū sicut pip. ¶ Et licū qñq sumit ex eo t qñq sumitur ex aderelceh: t arabicum est species altera: t virtus alfesuzeharagi ppinqua ē virtuti licij quod ex ea fit: ꝛ est debilioꝛ parū.
Decoctio. ¶ Cōfortat capillos linitū. ¶ Membra nutrimēti. ¶ Decoquūtur rami eius cuz aceto t bibitur ad splenē t cōfert yctime t similiter icteritie.
¶ Mem. expul. ¶ Decoctio ramoꝛ ei⁹ puocat menstrua t similiī ipsa: t si de fructu eius bibat pondus matule soluēdo educit humoꝛe phlaticū plm.

¶ De fath Lapi. cclxxij.

Ath quid ē: Est medicina turchia. ¶ Venena. Est bona ad potum hyusquiami: et punctura vermiū venenosoꝛum data in potu cum aqua frigida: t similiter nucinicibel confert omnibus venenis.

¶ De farfag Lapi. cclxxiij.

Arfag quid est: est portulaca.
De fungis Lapi. cclxxv.

Ungi. ¶ Electio. ¶ Melioꝛ species est nota que nominatur alchalahie nemineꝛ eni interficit. sed aduenit ex ea colirica pallioꝛ: t illi quidem qui sunt sicci minus sunt mali.
Natura. ¶ Frigidi sunt: in fine tertij: hūditu principio eius. ¶ Opera. t propriae. ¶ Generāt hūoreꝛ grossū malū. Eoꝛum aūt rectificatio est ut eligant et ponātur cū eis pira humida t sicca t ozimū montanum: t bibat superipsos vinū puruz. ¶ Mēbra capitis. ¶ Generant stupoꝛem t apoplexiā. ¶ Membra anhelitus t pectoris. ¶ Accidit ex illis q nō interficiūt phocatioꝛ t ppe ex inficiētibus. ¶ Mem.

nutri. Accidit ex illis qui non intersiciunt colicę passio qñ multiplicãt ꝛ sunt difficilis digõis ꝛ multi nutrimẽti: ꝛ accidũ ex mozsicaris syncopis ꝛ sudõ frigidus. Mẽbra expullio. Faciunt possidere difficultate vrine. Venena. De eis sunt qui sũt mozsiferi ꝛ sunt illa q̃ nascunt in vicinitate ferri. cruginosi ꝛ rerũ putridarũ aliarũ: aut in ꝓpinquitate mansionis reptilũ venenosoꝝ: aut apud aliquã arboꝝ quarũ ꝓpriũ est ut coꝝrumpant fungos qui apõ eas nascuntur sicut oliue. Et de signis quidẽ eoꝝum est q̃ sup eas humiditas ẽ viscosa putrefacta: ꝛ cito aduenit eis alteratio ꝛ putrefactio: ꝛ ꝓuenit ex ipis ꝑstrictio anheli⁹ ꝛ syncopis: ꝛ cura eoꝝ est cũ incisionis ꝛ oxymelle cũ calamẽto ꝛ qñq̃ interficiunt statim.

De fistico Capitulum. cclxxvi.

Isticũ: Natura. Dicit q̃ ẽ vehemẽtioꝛis caliditatis q̃ nux ꝛ amigdola: ꝛ ẽ calidũ in fine secundi: ꝛ ẽ in ipso hũiditas ꝛ cryssimauerũt quidã q̃ ẽ frigidũ: ꝛ errauerũt. Opera. ꝛ ꝓprie. Aperit opilationes epatis ꝓpter suã amaritudinẽ ꝛ aromaticã virtutẽ sui ꝛ in ipso ẽpoꝛticitas; ꝛ nutrimẽtuz eius ẽ parũ valde. Mẽbra nutri. Est bonũ stõ ꝓprie ascemiũ sile grano pini ꝓpter illud q̃d ẽ in ipso de amaritudie cũ ponticitate: ꝛ aperit opilatiões epis ꝓpt amaritudinẽ ꝛ aromaticitatẽ suã cuz ponticitate ꝛ mundificat ipm ꝓprie ꝛ aperit meatus nutrimẽti: ꝛ oleũ eius confert dolozi epis cuenienti ex hũiditate grossa. Inquit q dã. Mõ inuenit ipm facies in stõ nocumẽtũ multũ neqz iuuamẽtũ. Ego autẽ dico imo ꝓhibet nauseã ꝛ subuersionẽ stõi ꝛ cõsoꝛtat os eius. Mẽbra expul. Mõ lenit ventrẽ neqz cõstringit. Venena. Confert mozsui vermiũ venenosoꝝ ꝓprie decoctũ cũ vino forti. De feselisis Capitulũ. cclxxvij.

Eselisis qd ẽ. Est aial sicut alcoꝛat uotuz in scemi exijs in lectis: ꝛ videt q̃ sit illud qõ dicit apud nos igil. Mẽbra capitis Qñ bibit cũ aceto aut cũ vino erhit sanguisugã ex gutture. Mem. expul. Qñ odoꝛat valet ꝓfocatiõi matricis ꝛ facit parere: ꝛ cum teritur ꝛ ponit in foramie virge sanat difficultatẽ vrine. Febres Qñ de eis assumunt. vij. numero ꝛ ponũt in faba ꝛ deglutiunt anteqz inuadat febris quartana conferrũt. Venena. Qñ deglutiunt absqz faba valẽt ad punctura vermiũ venenosoꝝm.

De facilelo La. cclxxvij.

Acaileus gd ẽ. Dicit q̃ ẽ spẽs buchoꝛ marien: ꝛ ẽ genus bartanite. Ope. ꝛ ꝓprie. Virtus eius ẽ mũdificatiua cũ abstersione ꝛ incisione: ꝛ est calefactiuũ resolutiuũ: ꝛ est sudoꝛẽ faciẽs valde qñ bibitur eius radix facit vertiginem ꝛ vigoꝛat. Decoꝛatio. Si bibãtur de eo tres auq̃. nõ ꝓtranseuntes illud cũ vino aut mellicrato ꝑmixto aqua sanat icteritiã: ꝛ oz tũc ut faceat ꝛ coopiat pãnis pluribus ut sudet vehemẽter ꝛ sit sudoꝛ coloris cholere ꝛ eius radix mundificat cutẽ ꝛ delet pannũ ꝛ confert eius decoctio fissure accidẽti ex frigoꝛ ꝛ similiter eius oleũ qõ calefit in eius radice tepefactũ sup cinerẽ calin. Aposte. ꝛ bothoꝛ. Radix eius delet bothoꝛ ꝛ succus eius resoluit duricies epatis splenis ꝛ scrofulas ꝛ vulnera recẽtia aut sucꝛ eius ꝛ aufert sabafati cutã. Vulnera ꝛ vlcera. Qñ ꝑmiscet radix eius cũ accto aut melle aut sola ꝛ administrat sanat vulnera anteqz antiquẽt. Et qñ effũditur decoctio eius sup caput est. pueniẽs vlceribꝰ que sunt in ipso. Instr. nũc. Confert torsiõi nerꝝ ꝛ podagre: ꝛ totũ illud opatur suppositũ ut emplastrũ. Mẽbra capi. Qñ ꝑmiscet cũ vino inbiat magnifice. Et qñq̃ fit ex aqua eius caputpurgiũ ad caput ꝓfotandũ. Et qñ effũditur decoctio eius sup caput ẽ pueniẽs vlceribus que sunt in ipso ꝛ sedat sodã frigidã. Mẽbra oculi. Aqua eius cũ melle ẽ pueniẽs aque accũti in oculo ꝛ deꝛiluꝛti visus ꝛ similiter caputpurgiũ ex ea factũ. Mẽbra. anhe. ꝛ pec. Sũt quidã hoim qui in potu dant ꝛa dicẽ eius paciẽbus alma. Mẽbra nu. Fit emplastrũ ex eo splenẽ cũ aceto. Mẽm. expl. Qñ bibit cũ hydromelle soluẽdo educit phlã aquosuz ꝛ ꝓuocat menstrua bibitũ ꝛ suppositũ. Et existimauerũt quidã q̃ ambulatio ꝓ ipm facit abozsũ: ꝛ qñ ligat in collo aut in adiutozio ꝓhibet ipegnatiõez Et suppoſit cũ lana ut soluat vẽtrẽ ꝛ similr qñ liniꝛtur ex eo sumẽ ꝛ miracli ꝛ illa lenit ventrẽ: ꝛ ejcit semã ꝛ interficit fetũ fozter. Et eius succus ẽ fortioꝛi hoc. Et si misceat eius aqua cũ accto ꝛ liniatur sup anũ extra egredicẽ reducit ipm ad interioꝛa. Et succ eius aperit ozificia venarũ que sũt in ipso ano: ꝛ radix eius ꝓuocat mẽstrua bibita ꝛ suppositaꝛ si de radice eius bibantur. ʒ. v. cuz melle soluunt fozter. Sitiẽs potio eius vsqz ad. iij. auf. Venena. Bibit cũ vino ad medicinas mozsiferas ꝛ venena ꝓprie ad lepus marinum.

De fuca Capitulũ. cclxxix.

Uca. Electio. Cõueniẽ⁹ ẽ illud qõ sit õ ꝓpe adarmachis ꝛ nicta ꝛ apio: ñ. n. ẽ sicut illõ qõ sit õ malla ꝓpe cocto sic illõ qõ sit de azyma. Opera. ꝛ ꝓpri. Ellfuca generat humoꝛẽ malũ ꝛ est malũ nutrimẽti: ꝛ nocumẽtũ eius mẽbris aialiꝰ est ita q̃ si in ipso influndatur os elephantis lenit ipsuz ꝛ fit artificiale operari in ipo: ꝛ illud qõ sit ex pane adaramache ꝛ apio ꝛ menta ẽ boni chimi ꝛ est conueniẽs calefactis. Instrumenta iunctuarum Nocet uetuis valde. Membra capitis. Mo cer velamini cerebri. Mẽbra nutrimenti. Illõ quod facit est ex adarmacha est bonũ stomacho calido. Membra expullionis. Facit cũ ordeo ꝓuocat vrinaz ꝛ nocet renibus ꝛ vesice.

De saluricon La. cclxxx.

Aluricon quid est: Est medicamen ad scabiẽ factuz ex merdalegi ꝛ duplo ipsius de calcadis tritis cũ aceto vehemẽter fort ꝛ ponitur in vase nouo limito ex luto ꝛ sepelitur in fimo. xl. diebus in tempoꝛe estiuo.

De feniculo. La. cclxxxi.

Eniculũ ẽ est persice baraline quid est. Illius virtus cuius semen simulatur semini ẽ alba. Natura. Illa que ẽ humida est calida parũper: ꝛ que ẽ humida plurime ẽ aqueitatis ꝛ parium ẽ medicinalis. Que vo imatura est: ẽ abstersiua ad frigiditatẽ aliquantulã declinãs nisi lac eius ꝛ que est sicca ẽ calida in primo ꝛ in fine ipsius ẽ subtilis. Oper. ꝛ ꝓpri. Que ẽ sicca ꝛ ꝓprie acris fortis ẽ a bstersiõis maturatiua resolutiua: ꝛ carnosa ẽ plurime maturatiõis: ꝛ in ipsa sunt giuinatio ꝛ incisio ꝛ subtiliatio: ꝛ silueſtris ẽ acutioꝛ ꝛ fortioꝛ in hoc: ꝛ ficus quidẽ nutribilio: ẽ reliquis fructibꝰ ꝛ que vehemẽtis ẽ maturatiõis ꝓpinqua ẽ ad hoc ut nõ noceat ꝛ in ipsa ẽ inflatio: ꝛ qñq̃ egrecdit que acris ẽ ꝛ sicca de abstersiõe ad vlcerationes ꝛ adeo ut sicca ꝛ folia eius cũ decoqũt cuz radice almezeꝛion nigri sit cura scabiei aialiũ: ꝛ succus folioꝝ eius vehemẽtis ẽ calefactionis ꝛ abstersionis. Et in ipsa quidẽ ẽ lenificatio vltima ꝛ expellit supfluitates ad cutẽ ꝛ facit sudare: ꝛ in eius acceptõe ẽ sedatio caliditatis: ꝛ similiter fim q̃ ego existimo sicca etiaz expellit ad exterioꝛa ꝛ facit sudare. Et lac quidẽ ei⁹ coagulat liquefactõem sanguinis ꝛ lactis ꝛ liquefactꝛ cõgelatiũ. Et illa quidẽ que humida ẽ velocis ẽ nutrimẽti ꝛ penetratiõis in stomacho ꝛ coꝝpoꝛe toto. Nutrimẽtum vo ficus licet nõ existat in roboꝛe nutrimẽti carnis ꝛ granoꝝ: ẽ tamen vehemẽtioꝛis roboris q̃ nutrimẽti oium fructuũ. Et virtus succi ramoꝝ eius anteqz frondescãt ꝓpinqua ẽ virtuti ficꝰ eius. Et aqua quidẽ cineris ligni eius ꝛcrata in potu datur ad coagulatiõez lactis in ventre: ꝛ aqua cineris ligni quercus ꝓpinqua ẽ in intentiõe. Si nũ vero ficus ẽ subtile mali humoꝛis ꝛ ramis quidẽ sicꝰ inest tñ subtiliationis q̃ quãdo caro coquit cũ eis dissoluitur: ꝛ in iumeiz quidẽ ẽ virtus attractiua ex profundo coꝝporis ꝛ resolutiua eius quod attractũ ẽ. Decoꝛatio. Illa que ẽ imatura liniꝛ ẽ ex emplastrũ super hallem ꝛ verrucas ꝛ species ipsaruz ꝛ moꝝphea ꝛ similiter folia eius. Et acceptio eius rectificat coloꝛẽ coꝝruptũ cũ egritudinũ ꝛ apatuz calidoꝝ mollũ ꝛ maturat carbũculos ꝛ ꝓprie cũ ireos ꝛ nitro aut calce. Et cum cortice granati ponitur sup panaritiũ: ꝛ lacqnidẽ aliumeiz ꝓfert apostemas difficilis resolutiõis ꝛ scrofulis ꝛ lacertis: ꝛ similiter decoctio aliumeiz: ꝛ ꝓfert morꝰ ꝛ ꝓprie aliumeiz. Et succus foliꝰ eius abscindit vestigia alguassen. ꝛ cũ cerato põit super fissurã frigoris: ꝛ similiter lac eius in oibus illis: ꝛ ẽ impingua tiua. Eius tñ impinguatio facile resoluit ꝛ ẽ faciens pediculos: ꝛ illud quidẽ ꝓtingit ab ea ꝓpter coꝝruptionẽ humoꝛis eius: ꝛ dicit q̃ ipsa ẽ velocis expulsionis ad exterioꝛa ꝛ ẽ conueniẽtis hõiis aialibus

Aposte. ꝛ bothoꝛ. Fit ex ea emplm apostematibus duris ꝛ herisipile decocta cũ farina ordei. Et que imatura ẽ ponit sup moꝝphea: ꝛ ipsa maturat carbũculos ꝛ facit accidere que humida est alhalaf qñ administratur ꝛ ꝓfert eius decoctio apatibꝰ gutturis ꝛ apatibus radicũ auriũ gargarizata ad illud cũ cortice granati ꝛ panaritio cũ penitho. Et sicca quidẽ nocet apatibus epatis ꝛ splenis ꝓpter suam

dulcedinē: ꝛ quādo apostema ē durū ſi nocet necꝫ ꝓfert: verūtamē ſi ꝛūgatur cuꝫ subtiliatiuis ꝛ reſoluentibus ꝓfert valde. ꝛ aliumeiꝫ quidē vehemēter resoluit apata difficilia. ¶ Vulnera ꝛ vlcera. ¶ Succꝰ folioꝝ eius exulcerat ꝛ linitur decoctio eius cū ſpuma ſynapis ſuper ſcabiē ꝛ folia eius cōſerūt impetigini. ꝛ folia eiꝰ ponūtur ſup eſſere: ꝛ ſup vlcera groſſa ruī humiditatū: ꝛ aqua quidē in qua iterat cinis ligni eius ē corroſiua mūdificatiua vlcerū putridoꝝ antiquoꝝ. Et ſi adminiſtret cū cortice granati ſanat panaritiū: ꝛ calcātū valet ad ulcera cruriū fraudulēta. Et lac aliumeiꝫ facti adherere vulnera. ¶ Inſtrūctu. ¶ Ponūtur cuꝫ imaturo ex eis ꝛ folijs folia papaueris: ꝛ ponūtur ſup cortices oſſiū: ꝛ aqua cineris ligni eius iterata effunditur ſup neruos doloroſos: ꝛ quādoꝫ datur de ea in potu quātitas vnius. ʒ. ꝛ. ʒ. ¶ Mēbra capitis. ¶ Lōfert que humida ē: ꝛ que ſicca epilepſie: ꝛ diſtillatur eius decoctio cū ſpuma ſynapis in auré in qua eſt tinnitus: ꝛ conferūt lac eius ꝛ ſuccus ramoꝝ ipſius anteqꝫ fronde ſcant cū ponunt in dente corroſo ꝛ confert eius adminiſtratio ſup apata que ſunt ſub aure qñ ſit ex ea emplaſtrū: ꝛ illa que ē imatura ſanat vlcera capitis puluerizata. ¶ Mēbra oculi. ¶ Lac eius cū melle cōfert pāo humido ꝛ inceptionū aque deſcēdētis ꝛ groſſitudini palpebrarū ꝛ ſcabiei earū ꝛ cū folijs eius fricanti aſpitas palpebrarū ꝛ ſcabies earū. ¶ Mēbra anhe. ꝛ pec. ¶ Confert que humida ē et que ſicca aſperitati gutturis: ꝛ ē ꝓficuiens pectori ꝛ cāne pulmonis: ꝛ vinū ficus ꝓuocat mēſtrua ꝛ vnā: ꝛ ſimiliter vinū eius cōfert tuſſi antique ꝛ doloribus pectoris ꝛ ſpert apatibus cāc pulmonis. ¶ Mēbra nutrimēti. ¶ Aperit opilationes epatis ꝛ ſplenis. ¶ Inquit Gali. Que humida ē mala eſt ſtō que ſicca ē non ē mala. Et qñ comedit cū almuri mūdificat ſupfluitates ſtomachi: ꝛ eſt ex eis que interſecāt ſitim que ē ex phlegmate ſallo: ꝛ excitat ſitim que ē ex hydropiſi ꝓprie cū abſynthio: ꝛ ſimiliter bibere vinū eius ꝓfert ſtomacho ꝛ incidit appetitū cibi. Et ficus quidē ē velocis deſcēſionis ꝛ velocis penetrationis ꝓpter ſuā abſterſionē. Et ſicca nocet epati ꝛ ſplenī apatibꝰ ꝓpter ſuā dulcedinē: ſed ſi apoſtema ē durus non nocet necꝫ iuuat ꝛ adminiſtratio ipſius cū ieunio adeſt ē mirabilis inuamenti in aperiēdo vias cibi ꝛ ꝓprie cuꝫ nuce ꝛ amigdala cū tū eius nutrimentū cum nuce ſit pluſqꝫ amigdala. Si aūt comedatur cū ingroſſatiuis ſit tūc nocumentū eius maximū. Et aliumeiꝫ ē mala ſtomacho pui nutrimenti: ſed ē conferens duritiei in ſplene facto emplaſtro ex ea cū āmoniaco: ꝛ oēs quidē ſpecies ficus ſunt incōuenientes curſui materieruꝫ ad ſtomachū. ¶ Mēbra expul. ¶ Confert renibus ꝛ veſice qꝫ hūida ē ꝛ qꝫ ſicca. ꝛ iuuat ad tōlerāduꝫ retentionē vrine ꝛ nō ē ꝓficiēs curſui materieꝝ ad inteſtina: ꝛ ſuccus ſolioꝝ eius aptꝫ oꝛficia venarū ani ꝛ qꝫ hūida ē lenit ꝛ ſoluit parūp ꝛ ꝓpꝛe qñ aſſūit de ea cū amigdala ꝓtrita: ꝛ ſimiliter duritiei matricis. ¶ Similiter ſi miſceat cū nitro ꝛ cartamo ꝛ aſſumatur

ſit hominibus illā dabile: ſz fortaſſe eaꝫ nutrimētuꝫ porcis laudat. ¶ Apoſtemata ꝛ bothoꝝ. ¶ Ipa cuꝫ adipe hedi ꝛ porci ſalita ꝓfert duritieiꝰ ꝛ frucꝰ gō gladiis ꝓfert in ꝓncipio apatibus calidis. ¶ Vulnera ꝛ vlcera. ¶ Prohibz ambulatōem alcula ꝛ vlcera ābulatiua qñ adurit ꝛ adminiſtrat. Folio preterea glandis cohererē faciūt plagas cū terūt ꝛ pulueriza tur deſup. ¶ Mēbra capitis. ¶ Facit ſoda ꝓptea q̄ coartat vaporē ꝛſtringēdo nām. ¶ Membra anꝛ pecto. ¶ Lōfert ſputo ſāguinis. ¶ Membra nu. Lōfert pūditati ſtomachi. ¶ Mēbra expulſio. Lōſtrigit ꝛ ꝓfert dyſenterie ꝛ vlceribꝰ iteſtinoꝝ ꝛ fluxui ſāguinis ꝛ multiplicat vrinaꝫ. ¶ Venena. ¶ Confert venenis venenoſoꝝ. Et decoctio gō corticis eiꝰ cū lacte vaccino ꝓfert veneno ſagittaꝝ armeniaꝫ: et caro quidez caſtanee eſt bona venenis.

¶ De gelouꝫ. Capitulum. cclxxxvij.

Gloū gd eſt. Gloū eſt: ē granū pini maioris. Et ē melioris nutrimenti q̄ nuxiz ē tardioris digōnis. Et ē ꝓpoſitū ex ſba aqa ꝛ terrea: ꝛ acritas in ipo eſt pauca. ꝛ oportet qdez ut ꝓpiementū ſermonis in ipo regrat i caplo de pino. ¶ Natura. ¶ Eſt ꝓpatiz ꝛ in ipo tñ ē caliditas pua. Opera. ꝛ ꝓprie. ¶ Nutrimētuꝫ ꝑbet forte nō malū ꝛ rectificat hūditates cōpras in iteſtinis ꝛ ē tarde digeſtionis. Eius vero digeſtio rectificat in ſrigiditatis qō cū melle ꝛ in calefactis cū tabarzet ex ſuccāo ꝛ ꝓpꝛ hoc angel bonitas nutrimēti eius. Eius vo qō i aqua infuſū eſt delet acuitas ꝛ acrimonia ꝛ mōdicatio. ꝛ ſit in vltima virtute nutrūcti ita ut puiz in quo nō eſt nutrimentū ꝓmeniat ad nutrimentū a mediatoꝛie: hoc aūt puiz ē granū pini ꝓpe reperte in omni regione. ¶ Inſtrumē. ūctu. ¶ Sanat doloꝛes neruoꝝ ꝛ doꝛeſt ſciatice ꝛ valet mollificationi. ¶ Mēbra an. ꝛ pec. ¶ Magnū mundificat pulmonez valde ꝛ extrahit qō in ipo eſt de ſanie ꝛ humoꝛibꝰ groſſis. ¶ Membra expulſionis. ¶ Excitat coitū ꝛ ꝓpe qō ex eo nutrimū eſt ꝛ ꝓfert ſanieī ꝛ lapidi in veſica. ¶ Venena. ¶ Cum ficubus et dactilis confert punture ſcoꝛpionis.

¶ De gentina. ¶ Capitulum. cclxxxviij.

Entina quid eſt. Eius folia que ſunt iuxta radicez ipſius ſūt ſilia folijs nucis: ꝛ folijs arnoglosſe ꝛ nucis ꝛ ciꝰ color eſt rubeus, ꝛ ipſius medium ꝛ extrema ſunt imbibita. Et eius crus eſt cōcauuz planum in groſſitudie digiti ꝛ lōgitudine duoꝝ cubitoꝝ ꝛ ipſius folia adinuicē ſunt elongata: ꝛ fructus eius eſt in ſuis capitibꝰ: ꝛ radix ipſius ē longa ſilis radici arſtol. que ouk in montibus ꝛ in vmbra: ꝛ in locis hūidis eoꝝ: ꝛ dicit q̄ non nomiat gentiana niſi quia ꝑmus q̄ eaz agnouit fuit gentinꝰ rex: ꝛ ipa qdem creſcit in mōtibus altis. Et ea vero aſſumit ſuccus qñ ipa infunditur in aq̄ uſqꝫ ad qnꝫ dies: deinde coquit poſtea tranſmutando deſiccat: deinde congelatur poſtea inſpiſſat ſicut mel. Electio. Melioꝛ eſt romana: ꝛ ipa eſt vehementiꝰ rubea ꝛ duꝛioꝛ ꝛ eſt lignū ꝛ vene ſicut groſſitudo digi-

ti: et maius ꝛ minus ꝛ eius coloꝛ eſt citrinꝰ declinās ad nigredinē. ꝛ q̄ ex ea fracū eſt eſt vehementiꝰ citrinum ꝓpinquuz reubarbaro. ¶ Natura. ¶ Calidum eſt in ʒ° ſicca in ſcdo. ¶ Operationes ꝛ ꝓprietates. ¶ Eſt aptiua ꝛ in ipſa eſt ſtipticitas: ꝛ eius radix vltima eſt in aptione ꝛ ſubtiliatione ꝛ abſterſione. ¶ Decoratio. ¶ Radix eius abſtergit morphe am ꝓpter ſucꝰ eiꝰ ꝑdictꝰ. ¶ Vulnera ꝛ vlcera. etꝰ Sant plagas ꝛ vlcera corroſiua ꝛ ꝓpter ſuccus ꝑdictus. ¶ Inſtrumēta iunctuꝝ. ¶ Bibunt ex eo ʒ. ij. cum vino ꝓpꝛ torſionem neruoꝝ ꝛ eſt iuuatiua ei qui cadit ex loco alto. ¶ Membra oculi. Fit ex ea linimentuꝫ opthalmie. ¶ Membra anhelitus ꝛ pectoꝛis. ¶ Bue. ʒ. ſucci eius ſunt boni pleureſi. ¶ Membra nutrimenti. ¶ Epitima eſt opilatiuuz epatis ꝛ ſplenis ꝛ pondus. ʒ. ij. ex ea cum vino valet ad doloꝛi epatis ſplenis ꝛ frigiditati āboꝝ ꝛ apoſtematibus coꝝ ꝛ ſiruꝑus radicum eius cōueniens eſt ſtomacho infuſio ex frigoꝛe. ¶ Membra expulſionis. ¶ Prouocat vrinaꝫ ꝛ menſtrua ꝛ ſupponit radix eius ſicut collyriū ꝛ extrahit fetum ꝛ facit ipm aboꝛtiri. ¶ Venena. ¶ Eſt vltima medicina punctureſcoꝛpionis. Et pondus. ʒ. ij. ex ea cum vino cōfert punctureomniuz vermiū venenoſoꝝ: ꝛ moꝛſui canis rabioſi. ꝛ moꝛſui omniuz lupoꝝ. ¶ Dermutatio. ¶ Quantū ipm eſt medicinas eius ex allaro: et quantū medicinas eius de radice capparis.

¶ De gilbenec. Capitulū. cclxxxix.

Gilbenec quid eſt. Eius opatio eſt proxia opationi helleboꝛi: quidaz autez dixerunt eſt ſemen turbit nigri: ꝛ cortex radicis eius eſt turbit citrinum ꝛ oꝛit in ſaid: veriſtamen quod ex eo bonuz eſt: eſt indiz ꝛ eſt ſimile papyro. ¶ Inſtrumenta iuncturaꝝ. ¶ Quidā iam dixerunt ex eo ipo tu paralitico vſqꝫ ad pondꝰ. ʒ. ꝛ vomuit ꝛ ſanatꝰ ē. ¶ Membra nutrimenti. Eſt vomitum ꝛ quādoqz eſt moꝛdicatiuū ꝓpꝛ fortitudinem vomitꝰ. ¶ Mēbra expulſionis. ¶ Soluit ꝛ potio ex ipſo eſt mediocris. ʒ. iʒ. ʒ. eſt timoroſa. ¶ Venena. ¶ In ipo eſt virtus venenoſa.

De geferefrend. Capitulum. cclxc.

Gefrefrend quid eſt. Res pinealis figure in cuius capite ſunt ſicut due ſpine: ꝛ dicit etiā q̄ eſt ſimilis amigdale: ꝛ quādoqz ſindit ꝛ aperit. ¶ Membra expulſionis. ¶ Facit augmentum in coitu valde.

¶ De gepſin. Capitulum. cclxci.

Gepſin quid eſt. ¶ Eſt lapis gypſi lamino-ſus albus paruus cuius ſubtilitas augmētatur cum adurit. ¶ Natura. ¶ Frigidus eſt ꝛ ſiccus. ¶ Operationes ꝛ ꝓprietates. ¶ Eſt glutinatiuus ꝛ ponitur ſuper partes fluxuuz ſanguinis ꝛ ſtringit ſcdm q̄ in ſuo dicit capitulo: quoniam in ipo eſt ſtipticitas cum glutinatione et virtus faciēs adherere: ꝛ in ipſo eſt ſtipticitas cum viſcoſitate: et quādo adurit ſubtiliatur, ꝛ addicur eius exſiccatio.

Membra capitis. Linitur ex eo frons: aut eo perfricet eo caput ut pileo. ꝛ retinet fluxū sāguinis ex narib⁹: ꝛ qđ ex eo gypsatū. ꝛ etiā pcipue cū bolo armeno frixo ꝛ lenitū⁹ mixti: ꝛ ipm distillat cū aqua myrti ꝛ pauco aceto. Mēbra oculi. Miscet cū albugine ouī ut nō fiat lapis: ꝛ ponit sup ophthalmiam sanguineam. Venena. Est ex summa venenoꝝ pfocantium. De gyps La.cccxij.

Gyps quid est. Est sicut gypsum.

De gemmeſtimi. La.cccxij.

Gemmeſtum qđ ē. Eius virtus ē sīlis virtuti secha cū vna lupina. Spatiões ꝛ ppetates. Est mundificatiuū aperitiuū sedatiuum inflationis ꝛ vētositatuz ppie. Mēbra nutrimēti. Resoluit humiditates viscosas i stomacho ꝛ offert stomachis infantiū. Mēbra expulsionis. Confert ventositatibus matricum.

De gezar La.cccxiij.

Gezar qđ ē. Nota ē. Hoc⁹ semen eius ē semen siluestris. Jngt Dia. Est vna spēs ei⁹ cuius folia sunt minora foliis feniculi. ꝛ ē in eius forma: ꝛ eius crus pertingit vsq; ad quatuor vel quinq; palmi. Et qđ est superius eius ē citrina: ꝛ habet fumitatem sicut coriandrum ꝛ anetum: ꝛ habet fructum acutū albū boni odoris ꝛ masticationis ꝛ nascit in locis spatiosis solitariis lapidosis: ꝛ q̄ ex ea est hortulana simulat apio romano acuta adustiua boni odoris. Et. z. folia sunt sicut folia coriandri cuius superne ē album: ꝛ aneto silēs sunt sūtas ꝛ fructus eius: ꝛ habet sicut capita nucis plena semine: qđ est sicut cyminū in forma ꝛ acuitate sua. Natura. Calida ē in fine secūdi: humida in primo.

Vulnera ꝛ vlcera. Semē ꝛ folia ipsi⁹ cū terunt ꝛ ponūtur super vlcera corrosiua conferūt. Mēbra anhelit⁹ ꝛ pectoris. Confert pleuresi ꝛ tussi antique. Membra nutrimenti. Est difficilis digestionis ꝛ nutrita facilioris est digestionis ꝛ offert hydropisi. Mēbra expulsionis. Sedat dolorem vētris pungitiuū ꝛ ppie dauc⁹: ꝛ puocat vehemēter ꝛ ppie siluestris ꝛ ppie semen eius: ꝛ silter ei⁹ folia: ꝛ excitat coitū ꝛ ppie semē domestice. est eni vehementius inflatiōis: ꝛ semen siluestris nō est illi⁹ opatiōis. Si ātē calcatur ꝛ baucia siluestris numerētur in baucia tūc ipsa magis excitat coitum q̄z hortulana: ꝛ puocat menstrua ꝛ vrinaz ppe siluestris bibita ꝛ suppositā: ꝛ pferunt semen ei⁹ ꝛ radix eius difficultati impregnationis.

De geguers La.cccxv.

Geguers qđ ē. Tres hz spēs: ꝛ silat rizi i virtute sua. verūtū rizi nutribilius ē: ꝛ panicū melius ē in oib⁹ dispositionib⁹ sujazq; milium: sz tū est fortius ꝛstrictiuū. Electio. Logitur cū lacte aut aq̄ furfuris sīle: ꝛ oleo amigdalino: ꝛ ꝑber nutrimētum bonū. Natura. Frigidum ē ꝛ siccū in fine sc̄i. qdam aut dicūt ipm esse calidum in pmo: ꝛ pmū sanius est. Operationes ꝛ ppietates. In ipso est stipticitas ꝛ excitat sine mordicatione: ꝛ ek⁹ vaporatio ē sedans dolores. Cū vero nō digerū gnāt sanguinē malum ꝛ nutrit⁹ min⁹ ꝛ grana relinq̄ ex quib⁹ fit panis. Et eius nutrimentū est parūm viscosum: ꝛ in ipso ē subtilitas q̄daz sicut existimant q̄daz. Ceritū cū cogtur cū lacte aut furfure sīle ꝛ fit ei⁹ nutrimētū bonū ꝑcipue cum butyro aut oleo amigdalino. Mēbra nutrimēti. Est tarde digestionis in stomacho in sua sba ꝛ i suo pane. Mēbra expulsionis. Cū eo vaporat dolor vētris pungitiuus ꝛ ē puocatiuus.

De gallinis ꝛ gallo La.cccxvi.

Gallina ꝛ gallus. Jus gallo⁹ veterum antiquo⁹ ppietatem hz quā dicem⁹. Modus ēo qđ Gal. narrat in decoctiōe eoꝝ est ut decoquent postq̄ cibant ꝛ nutriūtur. fatigāturq; enim faciendo eos currere ꝛ cadāt ꝛ decoquent: deinde extrahat qđ in ventrib⁹ eoꝝ est: ꝛ impleant ventres eoꝝ sale ꝛ sumant ꝛ coquant cum. xx. rust aque vsquequo perueniant ad tres coplas ꝛ bibatur totū in loco vno: postea addatur iam additū ꝛ ē illud quod dicturi sumus in loco. Electio. Ruffus gallorum melior ē ille qui non cantat adhuc: ꝛ gallinarum melior que nondū parit ouā. antiqui vero sunt mali. Natura. Adeps pulloꝝ calidior est adipe gallinarum magnarum. Operationes ꝛ ppietates. Testiculi gallorum laudabiles: sunt ve locis digestionis. Instrumēta iūcturarū. Jus gallorum predictū q̄uenit tremoꝝ ꝛ doloꝝ iūcturarum: sed oportet ut coquatur cū polipodio ꝛ aneto ꝛ sale in. xx. cotilis donec remaneāt tres qut. iij. Mēbra capitis. Caro gallinarum que sunt pulle in intellectu augmentū efficit. cerebrū gallinaruz phibet fluxum sanguinis narīū accidentē ex velaminib⁹ cerebri. Mēbra anhelit⁹ ꝛ pectoris. Jus gallorum predictū cōfert asmati. Caro gallinarum clarificat vocem. Jus galli vetustissimi cū aneto et cariantio cōfert oibus illis ꝛ iisdebegi pullo⁹ sedat inflationez stomachi. Mēbra nutrimēti. Jus gallorum confert doloꝝ stomachi ex ventositate.

Membra expulsionis. Jus galli veteris cum polypodio ꝛ aneto confert colice valde. Caro gallinarum que pulle sunt augmentat sperma. Et ius predictum cum polypodio soluit melancoliam: ꝛ cum cartamo soluit phlegma. Quādoq; vō decoquitur cū medicinis stipticis ad dysenteriam ꝛ cum lacte ad vlcera velice. Venena. Galline scisse super coz suū aut gallus ponunt super locum lesum ꝛ vermibus venenosis ꝛ permutat quarū hoza ꝛ prohibet nocumētū venenoꝝ: ꝛ in venenis bibitis etiaz fordeur eoꝝ decoctio cum aneto ꝛ sale ꝛ cuomi.

De gualmen La.cccxvij.

Gualmen qđ ē. Est folium nil. Natura. Est in fine pmi calidū: ꝛ in secō siccum. Operationes ꝛ ppietates. Jn ipo sūt stipticitas ꝛ abstersio. Decoratio. Tigit capillos.

De guers La.cccxviij.

Gers qđ est. Res rubea declinās ad pallorē silis tincture croci ꝛ asportat de iamez ꝛ dk q̄ abradit de arbore sua. Natura.

Laliga est ꝛ sicca in secō. Operatio. ꝛ ppie. Est stiptica. Decoratio. Confert pāno ꝛ lentiginibus. Cū ergo bibit cōfert sordicei. Apostemata ꝛ bothoz. Confert bothoz. Vulnera ꝛ vlcera. Cōfert scabiei ꝛ pruritui ꝛ sabafati ꝛ impetigini.

De guarescen. Capitulum.cccxix.

Guarescen. Membra oculi. Sanguis alguarescen ē bon⁹ vlceribus oculi. Mēbra nutrimēti. Caro eius difficilē est digestionis. Mem. expulsi. Caro ei⁹ astrigit vētre.

De guari. Capitulum.ccc.

Guari quid est. Est maxima figura algalgon ꝛ lamābzas lōgā hīs caudaz: ꝛ puuz caput ꝛ non ē lacertus. lacert⁹ eni ñ est aut raro est nisi in ruribus ꝛ caput ꝛ corpus ipius diuersa sunt alguari sed forte ꝑximus est ei in naturis suis. Natura. Caro ei⁹ calida est mlturz: Decoratio. Cōfert sterc⁹ eius pāno ꝛ lēntigīnib⁹ ꝛ impinguant fortit adeps ꝛ caro eius ꝛ ppie quasdam mulieres. Opera. ꝛ ppietates. Jn ipo ē virtus extrahens surculos ꝛ spinas. Aposte. ꝛ bothoz. Tritū stercus eius cradicat verrucas. Membra oculi. Stercus eius simile est stercori lacerti. valet enim ad albuginem oculi.

De guadai. Capitulum.cccj.

Guadai quid est. Est oltracā. Operati. et ppie. Extrahit surculos ꝛ spinas. Decoratio. Ad ex eo trium est ablcidit verrucas fusas ꝛ pendentes contrituz.

De grano ben. Capitulum.cccij.

Granū ben. Jam diximus opones eius in ceplo bc. cum diximus ben.

De grano lauri. Capitulum.ccciij.

Granū lauri. Jpuz ē gnū ademet ꝛ est sicauellana pua ꝛ cortex eius ad nigredinez tendit subtilis qđ cū ꝑmutur in duas sepatpes duras declines ad citrinitatē in qbus est paruz boni odoris ꝛ nos dicem⁹ opões ei⁹ i capso ō gai.

De grano azelem. Capitulum.ccciij.

Granuz azelem qđ est. Di pip nigz ꝛ est granū boni odoris ꝛ saporis valde ꝛ ouī i pibus secberazura. Natura. Est calidū in secō hūdū i pmo. Decoratio. Est impinguatiuuz. Membra expulsionis. Augmentat sperma.

De grano anesce. Capitulū.cccv.

Granū anescen quid est. Est granū existens in āntitate pipis ꝛ in colore eius. verūm ē facilius frāgibile: scindit⁹ a medulla vehemētis albedinis cuius odor est bonus. Natura. Est calidus ꝛ siccuz in secō. Membra nutrimenti. Est bonum stomacho frigido valde.

De grano nil. Capitulum.cccvi.

Granū nil quid est. Est cartamum induz.

Electio. Melius ē eius ponderosū plenū recens. Natura. Dixerūt qdaz Est calidū ꝛ siccū quemens ad tertiū. Decoratio. Confert albaras ꝛ morphee albe. Membra nutrimenti. Est ꝑturbatiuū faciens nauseaz. Mēbra expulsionis. Solutione educit hūoꝛes grossos. l. meliaz ꝛ phlegma fortit ꝛ vermes ꝛ ascarides ꝑmuta. Locs ei⁹ in solone ꝛ inuaniento in mensa ponit medietas pōderis de pulpa collo gnīde cū sexta pōderis sui de lapide armeno.

De grano asūme. Capitulum.cccvij.

Granū asūme quid est. Est arboz siluestris fm q̄ntitatem brachij hīs alba folia nō tñ vehemētis albedinis cui⁹ fructus ētiē pip vnctuosus lacteus ꝛ dixerūt qđ. Est semen ameriona. Natura. Est calin pap hīs hūditat. Decoratio. Est impinguatiuū. Membra nutri. Tardat eius digestio in stomacho ꝛ qū digerit mltiplicat ei⁹ nutrimētū. Membra expulsio. Augmentat sperma ꝛ exsiccat coituz

De grano pini. Capitulum.cccviij.

Granū pini qđ ē. Granū pini ē minus fistico corticē hīs minuū frāgibilē rubeū findit⁹ a medulla alba vnctuosa suauis. et h̄ sunt magna q̄ sūt pini q̄ noiant bisus: puū ō est granuz triangulatū durioris corticis ꝛ acutioris medulle. ꝛ in ipo est acrimonia ꝛ ponticitas ꝛ puuz est melius ad medicinaz q̄z ad cibum. Natura. Magnū est sicut eḡle ad caliditatē declinans ꝛ augmentat hūditas ipius. Et puū est calidū ꝛ hūduz in tertio. Operationes ꝛ ppietates. Jn ipo est maturatio ꝛ lenificatio ꝛ resoluno ꝛ mordicatio ꝛ ppie in recente: sz eius mordicatio delet si infundant⁹ in aqua ꝛ splenuit iunc eius applanatio ꝛ glutinatio q̄bus sint ante illud ambo repta in ipo integre ꝛ eius substantia est terrea aquea in qua est puū aeritatis. Decoratio. Est impinguatiuuz. Instrumenta iuncturaz. Granū pini magnuz offert mollificationi ꝛ debilitati corporis comestiuu ꝛ exsiccat humiditatē corruptam que ē in eo. Membra anhelit⁹ ꝛ pec. Granū ꝛ magnū offert mollificatōi humiditatibus pulmonis putrefactis: ꝛ puri sāguinis fluxui ꝛ tussi: ꝛ ꝑpe cū rob recente ꝑpt amaritudinē paucā q̄ est in ipo. Et qñ coḡt cū vino dulci ē ad mundandū pus pulmonis bonuz valde: ꝛ sil⁹ eius cortex ꝛ lignuz qñ ponunt in electuarijs. Membra nutrimenti. Quādo ex eo fit emplin cū ablinthio sup stomachuz ꝛ fortat ipm. Et est difficil digestionis liniēs cibū: virt⁹ ei⁹ mordicat stōm nisi infundat in aq̄ calida. Comedāt ergo ipm calefacti cū tabarzet ꝛ frigidati cū melle: ꝛ tūc digerit ꝛ fit bonū. ꝛ est bonū stomacho. Jngt. Dia. ē malū stomacho sz videt q̄ nō fiat nisi q̄n aduruit aut rancidat ꝛ q̄ sit infusū bonuz q̄n rectificat eius corruptio. et frangit eius ventositas. Et q̄n bibit cū pozulaca sedat eius mordicatio oio: ita ut nō sit mordicās.

Membra expulsionis. Elugmentuz facit in coitu plum cū comedit cū sisamo ꝛ tabarzet ꝛ melle ꝛ pen i dijs: ꝛ saturati ex eo puū faciunt doloꝛ ventris pungitiuū: sz eius tyriaca est granū granati amaz qđ sugit post ipm: ꝛ ipm vehement abstergit hūditates renū ꝛ velice: ꝛ ꝑfortat eos ad retentionē vrine: ꝛ sanat distillationem ꝛ prohibet vlcera velice ꝛ frangit

lapidez: ꝛ prouocat ꝛ confert ex eo cum absynthio facto cuplastro.

De grano alkikil La.cccix.

GRanū alkikil qd est. Est sicut piper albū mai⁹ cartamo nō pure rotundū: ꝛ frangitur a medulla vuctuosa bōi saporis. Quidam aūt dixerunt est semē granati silvestris: ꝛ dixerunt ish eius radix est almuga. ℞ Instrumēta iunctura ꝛ. ℞ Consolidat corpora mollificata. ℞ Operationes ꝛ proprietates. ℞ Quod ex eo frixum est est siccius. ℞ Decoctio. Est impinguatiuū. ℞ Mēbra capitis. ℞ Facit sodam: ꝛ ppie quando in secūda mēsa comeditur super vinū: ℞ Membra nutrimenti. ℞ Plurimus vsus eius facit fastidium ꝛ colicam passionē: ꝛ cum comeditur cum taberzet et zuccaro ꝛ melle digeritur ꝛ quod ex eo frixum ē est melius ꝛ non est eius humor malus: ꝛ paruū vehementer mollificat stomachum.

De grano viridi La.cccx.

GRanū virīde qd ē. In fructu eius ē stipticitas: ꝛ ipsius iumentum simile est tunamēto masticis: ꝛ eius gūma est melior gūnus post mastice: ꝛ que ex ea magna est dicitur arbaro: ꝛ eius quidem arbor nōiatur albotin. Natura. Dixerunt quidā q; in eius oleo ē calefactio ꝛ stipticitas sicut ē in oleo rosaceo ꝛ veritas ē calefactio grani viridis ē calefactio nō minor eius vero exsiccatio dum perseuerat humida ē parua: ꝛ cum exsiccatur ē in tertio: ꝛ eius gūma ē calida in qua ē siccitas pāuca. ℞ Opationes ꝛ ꝓprietates. Est calefactiuū lenificatiuū ꝛ mundificatiuū: ꝛ in ipso ē stipticitas: ꝛ eius gūma ē plurime resolutionis ꝫ masticis: qm̄ est amarior: ꝛ in ipsa est parum stipticitatis: ꝛ ē fortis absterssionis: ꝛ in ipsa ē apertio bona ꝛ maturatio ꝛ lenificatio: ꝛ extrahit ex pfundo: ꝛ in pluribus horis ponitur loco masticis: ꝛ suffumigatio albotin elongat a nocumēto sicut suffumigatio turis: ꝛ eius oleum est cōpositum ex virtutib⁹ tribus cum virtute cōstrictiua ꝛ existimauerūt qdā q; in eo oleo ē lenificatio quedā. ℞ Decoratio. ℞ Abstergit pānū ꝛ facit: ꝛ vile⁹ albotin ꝑfert scissuris faciei. ℞ Aposteāta ꝛ bothor. ℞ Eius gūma maturat exituras duras. ℞ Vulnera ꝛ vlcera. ℞ Abstergit scabiez ꝛ impetiginem: ꝛ ingredit eius gūma in emplastris ad purganda vlcera ꝛ exsiccat saniem ꝛ sanat vlcera manifesta: ꝛ confert pruritui vlcerum ꝛ scabiei vlcerose ꝛ scabiei ꝛ bothor phlegmatice. ℞ Instrumēta iuncturaꝝ. ℞ Ponitur eius oleū in oleis q̄ sūt ad lassitudinem ꝛ emplastris ad paralysim ꝛ torturam.

Membra capitis. Eius gūma cū melle ꝛ oleo ē bona humiditati aurie. ℞ Mēbra oculi. Eius fumus egreditur in alcofol oculi ꝛ seruatiōe capillorū ꝛ medicamēto cōrosionis palpebrarum. ℞ Mēbra anhelit⁹ ꝛ pectoris. ℞ Confert doloribus pectoris more emplastri suppositū ꝛ inunctū: ꝛ ei⁹ gūma est bona vlceri⁹ pulmōis ꝛ tussi antique deglutita sola aut cū dulcibus. ℞ Mēbra nutrimēti. ℞ Inuatiua ē splenis ꝛ ppe ex albotin: ꝛ ipa delet appetitū cibi: ꝛ similiter mūdificat epar. ℞ Membra expulsionis. Prouocat ꝛ excitat coitū: ꝛ gūma ei⁹ etiā ꝓuocat ꝛ lenit vētrē cū accipit ex ea auellana vna aut nux in ieiuno absq; nocumēto: ꝛ mūdificat vlcera ꝛ abstergit renes. ℞ Venena. ℞ Bibitur gūma eius ꝛ fructꝰ ei⁹ cū vino ad mor̄sum rutele.

De gento La.cccxi.

GEntum qd ē. Est tenuis sc̄z gūma runte mōtane. ℞ De gembut La.cccxij.

Embut quid ē. Est rosa vinee liē qdā sapiētes dixerūt ꝛ ē alkarnub anabathij: ꝛ de ipso qdē iā dictū ē in caplo de cha. ℞ Natura. Eius frigꝰ ꝛ caliditas sūt pura: ꝛ ē siccū in secūdo. Operationes ꝛ ꝓprietates. Ei⁹ fructus vomitū facit sine mordicatione. ℞ Membra expulsionis. ℞ Prohibet fluxū vētris. ℞ Venena. De coctio algembut interficit pulices.

De gramine La.cccxij.

GRamē. Vulnera ꝛ vlcera. ℞ Facit cohere plagas sanguineas. ℞ Membra expulsiōis. Ei⁹ decoctio exhut lapidē: ꝛ semē ipi⁹ ꝓuocat ꝛ stringit. De glutine La.cccxiij.

GLutē qd est. Jā locuti sum⁹ de glutine aliū bar ꝛ relinq pini: ꝛ religo i suo loco. ℞ Mā. Glutē alibat ē calidū: deinde glutē cupressi deinde ē gūma pini. ℞ Opa. ꝛ ppe. Est resolutiuū ꝫ gūma pini ꝛ glutē cupressi nō sūt vehemētiores resolutionis ꝫ glutē alibat ꝫ sunt calidiora eo.

Ille. Electio. ℞ De gallis La.cccxv.

GMelliores sūt imature ꝛ ponderose dure, glauce vo molles sūt pue vtus ꝛ adurūt sup prunas. ℞ Mā. Sūt fres i primo: hūide i secō. Opa. ꝛ ppe. ℞ Constrictio eaꝝ ē vehemēs ꝛ phibet hū idates a cursu: ꝛ sba eaꝝ ē fra ꝛ sicca. ℞ Decoratio. ℞ Denigrat aq̄ eaꝝ capillos. ℞ Vulnera ꝛ vlcera. Linunt cū aceto sup ipetiginē ꝛ auferūt eā: ꝛ si pulvis eaꝝ sternat sup carnē additā remouet ei. ℞ Mēbra capitis. ℞ Prohibēt cursū hūiditatū corruptarū ad liguā ꝛ gingiuā ꝛ ꝓferūt cola: ꝛ ppe infātib⁹: ꝛ ppe cū aceto ꝛ ꝓferūt cū ponunt in corrosiōe dentiū. ℞ Mēbra expulsiōis. ℞ Spargit pulvis earū sup aquā ꝛ bibit ad vulnera intestinoꝝ ꝛ ad fluxum antiquū: ꝛ similiter quādo ponitur in medicinis cōueniens est ad hanc operationem.

De galia La.cccxvi.

GAlia qd ē. Galia vera ē sinia facta ex ebli cis. nūc aūt qm̄ illud ē difficile sūt pōd⁹ ipsoꝝ de gallis: ꝛ albella ꝛ fit fm̄ q; fit alrmek. Natura. Que pura ē: ē cala i pmo: licca i secō: ꝛ aromatica cala ē i secō. ℞ Opa. ꝛ pp. ℞ Stiptica ꝓ oris viscera: ꝛ i aromatizata sūt aptio et resolo. ℞ Instru. iūctu. ℞ Est bona doloꝝ neruoꝝ ℞ Mēbra expulsiōis. Existimauerūt qdā q; galia aromatica augmētū efficit i coitu ꝛ stringit vētrē ꝛ cōfert fluxui.

De gūmi La.cccxvij.

GUmmi. Electio. ℞ Mā. melꝰ ē ē arabicū purū parū hñs ligni. Natura. Spes gūmi oēp caliche sūt. ℞ Operatiōes ꝛ ppe.

Est stipticā ꝛ glutinatiuū cū exsiccatōne ꝛ glutinatione: ꝛ gūmi qdē acatie est fortꝰ valde: ꝛ ponit ꝓpt hoc in medicis tyriace. ℞ Mē. an. ꝛ pe. ℞ Lenit tussim calidā ꝛ expellit nocumentū vlceri pulmonis ꝛ clarificat vocē. ℞ Mē. nu. ℞ Cōfortat stomachū

De Bartholo. La.cccxviij.

GBartholus quid est. Est sicut sambuc⁹: ꝫ est nigrior: ꝛ qui masculus est: est sicut nucleꝰ olive ꝛ longior ꝛ vehementius niger: ꝛ est fructus arboris in insula indie: ꝛ glutē ipsius existit in virtute glutinis alboti. ℞ Electio. Ille qui emelior: est similis nucleo sicco suauis odoris ꝛ acuti. ℞ Natura. Calidus est ꝛ siccus in tertio. ℞ Decoratio. ℞ Corporis odorē bonū efficit. ℞ Mē. ocu. Abstergit visum ꝛ confert panno. ℞ Mē. nu. ℞ Cōfortat stomachū ꝛ epar ꝛ cōfert vomitū ꝛ nausee.

De Balbano. La.cccxx.

GAlbanū quid est. Est duaꝝ spēz: vna spēs eius est q; est spumosum lenis pōderis vehementioris albedinis ꝛ altera est eius qō est spissius ꝛ grauius. ℞ Electio. ℞ Melius amboꝝ est illud qō est spissius. ℞ Natura. Est calidū in secundo: ꝛ exsiccatiuū in tertio. ℞ Operationes ꝛ ꝓprietates. Virtus eius est lenitiua resolutiua carminatiua ventositatū: ꝛ est ex eis que corrūpunt carnem ꝛ in ipso sunt calefactio ꝛ inflāmatio ꝛ attractio ꝛ resolutio. ℞ Decoratio. ℞ Eradicat lentigines. ℞ Apostemata ꝛ bothor. ℞ Confert apostematibus bothor ꝛ scrofulis. ℞ Vulnera ꝛ vlcera. ℞ Linitur super vlcera lenia cū aceto. ℞ Instru. iun. ℞ Confert lassitudini ꝛ alcuzez ꝛ spasmo ꝛ lacertorū. ℞ Mēbra capitis. ℞ Confert sode ꝛ epilepsie: ꝛ qñ epilepticus ipm̄ odorat reuiuiscit: ꝛ ꝑfert cotomie: ꝛ confert doloꝝ moralis ꝛ denti corroso subito: ꝛ confert doloꝝ frigidis in aure ꝛ resolvit apostemata ei⁹ ꝛ dolores ipi⁹ sine impedimēto: ꝛ illud qñ soluitur in oleo de lilio ꝛ tepidū fit ꝛ distillatur in aurē. ℞ Membra anhelitus ꝛ pectoris. ℞ Confert asmati ꝛ tussi antique.

Mēbra expulsionis. ℞ Prouocat menstrua fortiter ꝛ extrahit fetus ꝛ facit eos abortiri suppositum ꝛ confert ꝓfocationi matricis bibitū cum vino: et remouet difficultatē vrine. ℞ Venena. Est tyriaca venenis que imbibunt sagittas qñ bibitur cū vino ꝛ venenis serpentū ꝛ scorpionū ꝛ fumus eius fugat venenosos vermes: ꝛ cū fit ex eo linimentū non approximant ei qui linitus est: ꝛ qñ ex eo fit linimentū cū sacculo ꝛ oleo interficitur ille qui de vermib⁹ venenosis ei qui linitus est appropinquat. Et ꝑsū q; dem omni veneno resistit minus tamen ꝫ sit resistētia serapini. ℞ Permuta. ℞ Loco eius serapinum ponitur.

De granato. La.cccxx.

GRanatū Natura. Illud quod est dulce est frigidū ad primū ꝛ humidū in ipso: ꝛ acetosum est frigidū ꝛ siccū in secundo

Oper. ꝛ ppie. Acetosum reprimit choleram ꝛ phibz cursum supfluitatū ad viscera: ꝛ prope vinū eius ꝛ in omnib⁹ speciebus ei⁹ vsqz ad acetositatē est absterssio cū stipticitate. ℞ Apo. ꝛ bo. ℞ Grana granati cū melle liniūtur ad panaritiū. ℞ Vulne. ꝛ vl. Grana granati cū melle liniūtur ad vlcera fraudulēta: ꝛ ei⁹ capita ad vulnera cū caliditate ꝛ ꝓpue adusta. ꝛ balaustie qdē cū caliditate sua facit ad cōcrescere vulnera. Et dulce qdē lenificat ꝛ totū ipsi⁹ est parum nutrimenti ꝛ est bonū. Muzū vero qūq; est magis innatiuū stomacho ꝫ poma ꝛ cydonia: ꝫ ei⁹ gnū ē malū ꝛ qō de ptib⁹ eius est magis stipticū sūt capita ꝛ grana ei⁹ stiptica sūt sive sint grana dulcia aut nō dulcia. ℞ Mē. ca. Grana granati cū melle ꝓferūt doloꝝ auris: ꝛ sūt linimentū inflationis narū ꝛ ꝓferūt grana granati cū melle ꝓtrita ꝛ cōmixta cola linita. Et si grana dulcia decoquūtur cū vino: deinde teruntur sicut sunt ꝛ fiat ex eis emplastrū auri ꝓfert apatiē bene. Et vinū granati ꝛ rob ei⁹ ꝓferunt ebrietatē rob acetosi ꝑpe ꝛ ꝓfert cholē. ℞ Mē. ocu. ℞ Succ⁹ acetosi ꝓfert vngule. ℞ Mē. an. ꝛ pe. Acetosū exasperat pect⁹ ꝛ dulce lenit ipm̄ ꝛ cōfortat pect⁹: ꝛ qñ dantur in potu grana granatoꝝ in aq̄ plurimali valent ad sputū san. ꝛ ipm̄ totū ꝓfert tremoꝝ cordis ꝛ abstergit os stomachi. ℞ Mēbra nutrimenti. ℞ Granatū muzū ꝓfert inflatōi stomachi: ꝛ dulce est ꝙuenies stomacho, ꝑpt illud qō est in ipso de stipticitate subtili: ꝛ acetosū nocet stomacho. ꝛ cum hoc mala granata sunt mala stomacho. Et ei⁹ sauich est ꝙuenies desiderio ꝓgnantiū ꝛ sūt rob ei⁹ ꝓpue acetosi. ꝛ vt sugat febricitantes de ipso post cibū sumū ꝛ phibeat elevationē vapoꝝ est melꝰ ꝫ vt dimittat ipm̄ ꝛ sub leuent matie ab inferioribꝰ. ℞ Mē. ex. Acetosū ē plume ꝓuocans vrinā ꝫ dulce ꝛ amb⁹ sūt ꝓuocatiua, ꝛ gnā gnatici melle ꝓferūt vlceribꝰ ani: ꝛ qō acetosum est nocet stomacho ꝛ intestinis: ꝛ ei⁹ sauich ꝓfert solutōi choleree ꝛ ꝓfortat stomachū: ꝛ corter radicis granati cū vino extrahit vmes ꝛ ascarides ꝛ assumūt cū sua dispositōe aut sumū ei⁹ decoctio Febres. Granatū muzū ꝓfert febribꝰ acutis ꝛ inflationi stomachi sed dulce mitiores nocet acutas hūbentibus febres

De Galanga. Capitulū. cccxxi.

GEllanga quid est: Frusta involuta rubea ꝛ nigra meliorē ꝛ est calsurudaru ipsius.

Natura Est calidum ꝛ siccum in secundo. Operationes ꝛ proprietates. Est subtile resolutiuū ventositatū. ℞ Decoratio. ℞ Odorem oris efficit bonum. ℞ Membra nutrimenti. ℞ Est bonum stomacho ꝛ est digestiuū cibi. ℞ Membra expul. ℞ Confert colice ꝛ doloꝝ renum ꝛ adiuuat ad coitum. ℞ Permutatio. ℞ Loco ei⁹ ponitur kerfat gerofilatum.

De Bubera. La. cccxxij

GUbera. Natura. Frigida est in primo licca in fine secūdi. ℞ Operationes ꝛ proprietates. Retinet omnem fluxum. ꝛ est minoris constrictionis ꝛ stipticitatis ꝫ zarur ꝛ repugnat cholere effuse ad viscera: ꝛ quādo ipa aduistrak in secunda mensa retardat ebrietatem. ℞ Mēbra anhelitꝰ ꝛ pectoris. ℞ Confert tussi calide.

Membra nutri. Retinet vomitū. Mem. expul.

Confert r sure cholerice r retinet ventrem r vomitū r sistit zarur r confert multitudinem vrine.

De Buasmeo. La. cccxxiij.

Uasmeū qd est. Est solū nil. Mā. Est calidū in fine pmi: siccū in secūdo. Operationes r pprietates. Flos ei⁹ r folia ipius r ambor succus sūt ex siccatiuis sine mordicatōe r in ipa est stipticitas: r eius cortex est in virtute ei⁹ sed est siccior. Et ex solijs qdē eius sumitur succus r reseruatur r exsiccat sine mordicatione. Decoctio. Limis arboris eius cū aceto exsiccat verrucas r incidit eas siue sint inuerse siue nō inuerse: r cortex radicis eius ingreditur ad linimentū capillorum. Vulnera r vlcera. Cortex r folia eius trita qī ponūt sup incisionē r vulnera recentia conserūt.

Instrumenta iunctura rū. Decoctio eius est emb̄oca bonū padagre. Membra ca. Qñ distillatur succus foliorum eius cū oleo ros. bulito in cornice granati in aurē confert dolori auris: r silencortex ei⁹ humidus qñ sit ex eo illud r eius decoctio est ablutio furfurū. Membra oculi. Abstergunt gumma r flos ei⁹ obscuritatē visus. Membra anhelit⁹ r pectoris. Fructus eius confert sputo sanguinis: r cortices eius etiaz. Mē. nu. Succ⁹ eius extra hit sanguinē gae.

De galia. La. cccxxviij.

Alia. Apostemata r bothor. Galia lēnit apostemata dura. Membra capitis. Dissoluitur in oleo de hen aut keiri r distillatur in aurē dolorosam r ei⁹ odoramentū confert epileptico r apoplexico r vnifical eos r sedat. sodā frigidā: r qñ datur de ea in vino inebriat. Membra anhe. r pect. Odor galie confortat cor. Membra expulsionis. Galgalia pfert dolorē matricis frigidis suppōita r apatib⁹ ei⁹ duris r phlaticis r provocat menstrua r facit matricē descendere ē focata r inclinata r mūdificat eā: r prepat ipaz ad impgnationem. Capitulū de lutera. H

De homine. La. cccxxix.

Homo Deco. Dī q̄ spūa hois abstergit morphea r sūl'tal vrinaz infantiū assūptus in ore abstergit pānū r fortitan ei⁹ sterc⁹ pfert sordities Ispa. r bo. Ex vrine hois sedat herisipilā fm q̄ dī r sili ei⁹ sterc⁹ calidū: r cinis capilloz ipius sanat bothor: r qñ pmiscet cū butiro, phibet aspata ambulatiua. Gul. r vl. Ei⁹ vrina abstergit scabiē vlcerosā r puritū r, phibet serpigīnē r pigi nē r, ppe spūa ei⁹ pfert ipetigini Instilla ure. Dī q̄ san. mēstru⁹ sedat dolorē podagre r sili spūa hois r lac ei⁹ cū opio r cū cera r oleo. Mē. ca. Eductio capilloz ei⁹ cū oleo ro. distillati i aurē: r denis dolens sedat fm q̄ dixerunt. Et saliua ieiuni extrahit vermes ex aure: r os hois adustū dat in potu epileptico: r sordines auri hois pfert emigrance. Mē. ocu. Urina ei⁹ qñ cogit cū melle i vase eneo abstergit albuginē oculi r pfert palpitatiōr: r adustio capillorū ei⁹ cū lutho margarito, phibet scabiē r puritū in oculo. Mē. an. r pe. Dī q̄ vrina infantiū cū bibit pfert difficultatē anhelit⁹ r distillatōi ei⁹ r est curatō mala r lac mulieris pfert valde i p uptōes r cura lepōs marini. Mē. im. Dicunt q̄ lac mulieris sedat mordicationē stomachi: r q̄ ascaratatu vrine ei⁹ cōfert ictericie ppue cū aq̄ mellis r aq̄ ciceris: r similit sterc⁹ ei⁹. Membra expulsi. Lac hois puocat vrinā r dī si supponat sīguis mēstru⁹ pur⁹, phibz impregnatōez. Lac mulieris pfert vlcerib⁹ matricis r pulmonib⁹ eius embrocatū r suppositū. Et vrina hois dī abscindē solonē r purgare nisicē fm q̄ntitatē duaz tertiaz libre decocta eū porro. Febres. Sterc⁹ siccū cū melle aut vino qñ bibit i febrib⁹ pudicis, phibz eaz plodes. Venena. Lac mlieris est tyriaca lepōs marini. Et dentes hominis triti r puluerizati sup morsuram vipere aut adusti r pulueriz ati. r sterc⁹ ei⁹ pulueriz at sup morsurā hois et ei⁹ sputū dū ē ieun⁹ interficit scorpiones r serpētes

De olere aliamen. Capitulum. cccxxx.

Lus aliamen qd est. Scom Dia. In ipso nō est vtus medicie olo. Ete aquosus sicut atriplex qd sapore nō habz. r in hoc plus abūdat oib⁹ olerib⁹. r ē vehemētioris humiditatis q̄z lactuca r cucurbita. r eius nutrimētū est paucus r eius penetratio nō est velox, pterea q̄ penū nitrositate puatū ē. Natura. Ingt. Hal. Frigidū r hūidū est in secō. Apo. r bothor. Fit ex eo ēplz ap atibus calidis Uuln. r vlce. Fit ex eo empla fit ex radice ei⁹ malluno vlceri, Mē. ca. Permiscet

eius succus cum oleo rosacēo: r confert sode accidenti ex adustione solis. Membra anhelitus r pectoris. Confert tussi r sedat eam r, ppric decoctuz cuz oleo amigdalino r aqua granati dulcis. r simi liter sedat tussim calidam.

De herba iudaica La. cccxxxi.

Erba iudaica. Natura. Calliditas ei⁹ est supra equalitatem r herbū. S. calidū in principio primi: siccum in scdo.

De hezerialsen La. cccxxxij.

Ezerialsen quid est. Fructus eius ē similis elhanakid: r vtuntur ipo prepatores cotriozum: r quandoqz sunt apud eos qui facīunt sirupū ex ipso frusta grossa similia fructis perlici siccis. Et est in pncipio sue mastications rancidum: deinde apparet ei amaritudo: r loquemur de eo exquisite in capitulo de felle.

De hareoman La. cccxxxiij.

Areomā quid est. Est granū cuius virtus est sicut virtus ordei: imo ipse est medium inter triticum r ordeum: r ipsius sanich et pultes eius magis sunt stiptice q̄z sanich ordei r ei⁹ pultes. Natura. Est equale declinās ad humiditatem. Operationes r, ppietates. Exsiccat fine mordicatione: r in ipso est resolutio r stipticitas simul.

De hensilides La. cccxxxiiij.

Ensilides quid ē. Succus plante que dicitur herba hircina. Et eius succus est frigidus r stiptic⁹: r dicit in caplo barbe hircine. Natura. Declinat ad siccitatem.

De hernue La. cccxxxv.

Ernue quid est. Est simile piperi nisi quis citrinati appropinquat boni odoris simile xiloaloes quod fertur de regione sclauoz. Natura. Est equale. Mēbra nutrimēti. Confortat stomachum r digestionē.

De hezerselo La. cccxxxvi.

Earselus quid est. Est lactuca asini q̄ dicit in caplo de cha. Natura. Est frigida r humida r in ipsa est exsiccatio r calefactio parua. Operationes r, ppietates. In ipsa est stipticitas.

De hestedeen La. cccxxxvij.

Estedeen quid est. Lignum indum noti Instrumenta iunctura rū. Eius ppietas est iunamentū fōte podagre.

De haalse La. cccxxxviij.

Ualse quid ē. Est herba hīs florē album declinante ad rubedinē r cānas subtiles plurimas tunsles cāne squinati aut calamo aromatici. r flos ei⁹ ē flos rotundus. Et folia ei⁹ pua subtilia plurima. Et sup ipi⁹ extremitatē sūt capita pua purpurea. Dia. dicit ē arbor cui⁹ spine sūt pue in qrū circuitu sūt folia pua subtilia q̄ pluri mū nascūt sup lapides. Natura. Calida ē r sicca pueniēs vsqz ad tertiū. Ruffus vo ingt. Est siccor calamēto. Operationes r ppetates. Est resolutiua scissiua ita ut etiā sāguinē pgelatū icidat r resolvat: r ē calefactiua ita ut ei⁹ sirup⁹ phibeat horripilatōez hyemis. Decoctio. Resoluit verucas. Apostemata r bothor. Fit ex ea emplīm cū aceto apatib⁹ phlaticis recēnb⁹. Instrumēta iunctura rū. Bibit ad debilitatē neruor. Et cū sanich r vino fit ex ea emplīm sup sciaticā: r sirup⁹ ei⁹ pfert doloib⁹ q̄ sūt ib hypocōdrijs. Mēbra oculi. Adi scet cū cib⁹ r fuat vtnē visus: r remouet ei⁹ debilitatē. Mēbra anhelit⁹ r pectoris. Mūdificat pectoris r pulmonē r adiuuat ad spuēdū: r sedat dolorē hypocōdrioz r pulmōis cocta r deglutita cū melle: r, ppt suā exsiccatōez, phibet sputū sāguis. Mēbra nutrimēti. Adiuuat digestionē r ei⁹ sirup⁹ remouet malitiā digestōis r paucitatē appetit⁹. Mēbra expulsionis. Provocat vrinā r mēstrua. r solutiōe educit vnes. Et cū bibit ex ea qb̄ est mit. z. ij. vsqz ad. iiij. solūdo educit phlā absqz ipedimento sufficiēt. Permutatio. Ponit loco ei⁹ origanū mōtanū: r dī epithymū r balse loco ei⁹.

De halsek La. cccxxxix.

Alsek qd ē. Qui sūnestris ē treitat ē plime Et domestic⁹ ē plime aqitatis: r vliter ē ibe hūide: r ei⁹ fras nō ē plima r sube siccē fras nō ē pauca. Natura. Halsek fm Dia. duas hz spēs q̄ sūt fre r sicce. Alij ait dixerūt q̄ ē calid⁹ i pncipio pmi: r siccē ipmo. Et ē magis sile halsek nīsi fre. Operationes r, ppetates. In ipo ē, phibēs effusiōis matieru ppt suā stipticitatē r maturatio et lenificatio. Apostemata r bothor. Prohibet accidē apata cala r effusionē materier r ē bon⁹ apatib⁹ gutturis. Vulnera r vlcera. Cōfert vlcerib⁹ antigs r putridis i carne cū melle. Mēbra capitis. Est bon⁹ vlcerib⁹ gigiue putridis. Mēbra oculi. Iutrat succ⁹ ei⁹ i alcofol. Mēbra anhelit⁹ r pectoris. Cōfert apatib⁹ circūdatib⁹ lactos gutturis. Membra expulsiōis. Augmēti efficiūt coitu r frāgit lapidē renū r vesice: r sūl ei⁹ succ⁹ cō fert difficultati vrine r colice. Venena. Succ⁹ fructus silvestris morsui vipere: r, ij. z. ei⁹ cū vino venenis pniciosis pferūt: r ex decoctiōe ei⁹ aspgit locus r inficit pulices. De harmel La. cccxl.

Armel qd ē. Notū ē. Operationes r, ppietates. Est icisiua r sbtiliatiua. Instrumēta iunctura r. Est bona dolori iūcturar r sciatice cū defup linit. Mēbra capitis. In ipa ē vt⁹ faciēs ebrietatē q̄ ē sic ebrietas vini vbi gra. Mēbra oculi. Dia. dixit q̄ ipa trita cū melle r vino r felle alcubuge r gallinar: r aq̄ feniculi ē pueniēs debilitati visus. Mēbra nutrimēti. Facit nauseā fortit. Membra expulsionis. Provocat vrinā r menstrua cū virtute bibita r linita: r confert etiā colice ventose bibita r linita.

De halsit La. cccxli.

Alsit qd ē. Est medicina inda silis hzemo dactilo albo. Natura. Calida ē r sicca in tūo. Instrumēta iuncturarū. Ponit pfert podagre r dolori iūcturar. Membra expul

hõis: Solue educit phla ⁊ hũorẽ crudũ ⁊ vmeo
ꝛalcariades ⁊ humores grossos.

De harsafo La.ccexliij.

Harsafũ gd ẽ. Est qdã ex spẽ alcũkar.
Natura. Est ptata ad caliditatẽ declinãs
hũida ad secũdũ puncẽ. Alcãzi ing⁊ est
kra ⁊ hũida. ing⁊ mulsata Est sic̃ a/pag⁹in opatoib⁹
sius calã ⁊ hũida i pmo. alij vo dixerũt q ẽ cala in
pmo: hũida i scdo. ⁊ tiã ppata fuit. B. q ipa ẽ apud
eũ calida in scdo. apud me vo ẽ q ei⁹ gnãplima sũt
diuersarũ nãrũ. Operatiões ⁊ ppetates. Mũ
dificat pãnũ ⁊ exsiccat ⁊ ipa ẽ subtilitas. Alcãzi di-
xit q ipe gnãt melãcoliã ⁊ clogat⁹ẽ. Decoratio.
Cõfert linita alopitie: ⁊ aqua eius necat pediculos
capite abluto ex ea: ⁊ remouet scorẽ alcellaz ⁊ p.p
uocatione suã vnã fetidã: ⁊ cũ sua ꝓpetate quã hz
i se. Apostemata ⁊ bothoꝛ. Resolvit apata du
ra. Vulnera ⁊ vlcera. Alq ei⁹ ꝓfert purrimi du-
ro sicco. Mẽbra capitis. Alq ei⁹ delet furfures
Mẽbra nutrimẽti. Facit nauscã ⁊ ppe monta
na ⁊ pcipue radix ei⁹ ⁊ ei⁹ gimia ẽ alcũkar: ⁊ de ipso
loquar postea i caplo de kef. Mẽbra expulsiõis
Addit in coitu ⁊ addit i ꝓuocatiõe vrine: ⁊ ekhit
vnã fetidã ⁊ leuit nãm ⁊ educit phla: ⁊ multotiẽs
pstringit ventrem qñ bibit cum vino.

De handacocha La.ccexliij.

Handacocha gd ẽ. Ex ea alia ẽ siluestrise ⁊
alia ẽ domestica: ⁊ alia ẽ egyptiaca: ⁊ fit ex
ei⁹ semine panis. Natura. Ingt filius
Juragi. Calida ẽ ⁊ sicca i fine scdi. Ingt fil⁹ Mesũ
gue calida ẽ in medio scdi. Et vidit q domestice ca
liditas sit ppinq in fine pmi. Operationes ⁊ pp.i
etates. Domestica ẽ eqlis abstersionis ⁊ exsiccati
onis: ⁊ siluestri ẽ stipticitas cũ calefactõe: ⁊ ei⁹ oleũ
valet ad vẽtositates grossas. Decoratio. Silue
stris ꝓfert pãnos ⁊ sũt domestica. Vulnera ⁊ vlce
ra. Succ⁹ domestice cũ melle mũdificat vlcera.
Justrumẽta iũcurarz. Ei⁹ oleũ ẽ bonũ dolorib⁹
iũcturarũ ex vẽtositate: ⁊ apud nimoꝛ ẽ ciõis: ⁊ iã
sanati sũt ro gdã. Mẽbra capitis. Facit sodã.
Et qñ fit caputpurgium ex succo ei⁹ ꝓfert ei q cadit
ex epilia. Mẽbra oculi. Succ⁹ domestice ꝓfert
albugini oculi: ⁊ pãno ipius ⁊ ppie cum melle.
Membra anhelitus ⁊ pectoris. Cõfert doloꝛi la
terũ ex phlate. ⁊ ppe siluestris. ⁊ facit accidere do
loꝛe guturis ⁊ ꝓuocatiões: ſz nocumẽto ei⁹ succur
ritur cũ coꝛiãdro ⁊ lactuca ⁊ endivia. Membra
nutrimẽti. Cõfert doloꝛi stõi frigidi ⁊ ventositati
⁊ ei⁹ oleũ ꝓfert ꝓncipio hydropisis. Mẽbra ex-
pulsionis. Prouocat vnã ⁊ mẽstrua ⁊ siluestris
cũ vino ⁊ semine molochie ẽ bona doloꝛi vesice. et
ei⁹ oleũ vnle ẽ doloꝛi intestinoꝛ ⁊ doloꝛi mficũ. ⁊ tũ
uestris ꝓfert colice passiõi ⁊ stringit ꝓtrẽ ⁊ ipa ⁊ se
men ei⁹ excitat coitũ. Febres. Dicit ut hñs terti
anã i potu sumat tria ex soliꝛ ei⁹ aut tria ex granis
ipius ⁊ alterabũtur circuit⁹ febris. ⁊ quartane ꝛũ
oꝛ ex qb⁹ illoꝛ duoꝛ volueꝛit. Venena. Qñ alp
gil aq ei⁹ sup pũcturã scorpionis sedat doloꝛe stati
q si aspgit sup mẽbrũ sanuz excitat mozdicationẽ ⁊
doloꝛẽ: ⁊ eius semen ẽ fortius in curatione punctu
re scorpionis.

De hauro romano La.ccexliij.

Haurũ romanũ gd est. Woiak aethiropia:
Natura. Calefacit vehemẽter in tertio.
⁊ exsiccat in pmo. ⁊ ei⁹ flos ẽ vehemẽtioris
calefactiõis: ⁊ ipi⁹ gũma ẽ vltia i calefactõe. Mẽ
bra capitis. Et⁹ fructi⁹ cũ aceto ꝓfert epilie.

De Walseech La.ccexlv.

Alseech gd est. Dixerũt qdã q ẽ balaustia
alhaure. Instrumẽta iũcturaꝛ. Mocci
nerutis ⁊ facit euenire spalmũ.

De herba vitri La.ccexlvi.

Herba vitri gd ẽ. Hec ẽ herba q vitrũ ablui
tur. Operatiões ⁊ ppetates. In ipsa est
stipticitas cũ hũiditate: ⁊ facies adherẽle
nificativa mũdificativa. Apostemata ⁊ bothoꝛ.
Sedativa ẽ apatũ ⁊ dãl in potu folia ei⁹ ad herisipi
lã ⁊ adustionẽ ignis ⁊ pcipue apata phlatica. ⁊ ei⁹
succ⁹ cũ cerusa de plũbo ponit sup herisipilã ⁊ foꝛ
nicẽ. ⁊ fit ex ea gargarism⁹ ad apata ãbaz amigda
larũ. Instrumẽta iuncturarũ. Cũ aceto sup po
dagrã ponit. Membra capitis Et⁹ succ⁹ cũ oleo
rosaceo ꝓfert doloꝛi auris: ⁊ ex succo ei⁹ cũ pollice
ponit i palato ad apata ãbarũ amigdalaz. Mem
bra anhelitus ⁊ pectoris. Sorbet succ⁹ ei⁹ ad rul
sim antiquũ. Membra expulsionis. Remouet
hemoꝛroidas.

De harbaro La.ccexlvij.

Harbatũ gd ẽ. Et dicit augustin⁹ semẽ ei⁹ tri
gnlatũ ẽ sicut lancea: ⁊ ei⁹ folia sũt triagu
lata silia foliꝛ scolopendrie. Natura.
Domestice caliditas ẽ pauca: ⁊ siluestris calitas est
in scdo. Vulnera ⁊ vlcera. Cõsolidat recẽs vul
nera. Mẽbra nutrimẽti. Et⁹ coꝛtex cũ aceto su
p splenẽ ꝓfert ⁊ ei⁹ folia sicca q̃ñ i potu sumũt sanat
splenẽ. Mẽbra expulsiõis. Prouocat ꝓpe fo
lia illi⁹ cui⁹ folia sũt simlia foliꝛ scolopendrie.

De halibio La.ccexlvij.

Halibiũ gd ẽ. Plãta q noiat albien: qm ẽt
inest ꝓprietas sanãdi apata emũctoꝛij mo
re emplastri suppolita ⁊ suspẽsa: ⁊ ꝓpter h
noiat albiẽ. Et ẽ positaꝛ vtutũ siẽ rosa. Natura.
In ipa ẽ vt⁹ infrigidativa cũ acrimonia q ẽ in ea
Operatiões ⁊ ꝓprietates. Est resolutiua ⁊ i ipsa
ẽ vtus ifrigidativa ꝓpatina. Apostẽata ⁊ bothoꝛ
Sanat apata accidẽtia i emũctoꝛio cũ suspẽdiũ
pipa nedũ li moꝛe emplastri supponat.

De haze La.ccexlix.

Haze gd ẽ. Est zufere. ⁊ ẽ aldinarugina. Et
tam dixim⁹ de ipa in his q̃ pretercurit.

De halasso La.cccl.

Halasũ gd est. Est medicina armena. ⁊ de
nũ persica: ⁊ dixerũt alchũ q est foꝛtioꝛ ex
foꝛbio: ⁊ cum eius ponio augmentatur fu
ꝓra. 5. interficit. Natura. Calida est: ⁊ sicca in
quarto. Operationes ⁊ ꝓprietates. Est adꝛ
stiua saporis mali. Membra nutrimenti.

Est aduręs stomachũ ⁊ facięs vomitũ

De Hauro. La.cccli.

Haurũ quid est. Dicitur q gũma eius q ex
hac arboꝛe ẽ romana: ẽ karabe. Et nos qõ
de karabe singulare faciem⁹ caplin. Mã.
Est eqlis ad siccitatẽ declinans pauca. Ope. ⁊ p.
Est subtil⁹ ⁊ eius semẽ subtili⁹ est: ⁊ nõ est vehemẽ
tis caliditatis. Instra iũctu. Eluf. ex fructu ipi⁹
arboꝛis cõfert sciatice ⁊ emplastrũ factũ ex foliꝛs ro
mane cũ aceto confert doloꝛi podagre. Mẽ. ca.
Tepefit succ⁹ folioꝛ eius ⁊ distillat in aurẽ ⁊ sedat
doloꝛẽ eius ⁊ fructus ei⁹ confert epilepsie. Mẽ.
oculi. Ex eius fructu cũ melle fit alcofol ⁊ est ꝓfortz
tiuũ oculi Membra expul. Eluf. ex fructu ei⁹ cõ
fert distillationi vrine: ⁊ auf. ex fructu eius cum
aceto post purgationẽ menstruoꝛ, phibet impgna
tionẽ ⁊ sũt folia eius.

De Warbe La.ccclij.

Harbe gd est. Mota est. Mẽ. ocu. Of
q eius sanguis, phibz pilos oculi eunllos
oꝛi. Venena. Dr. q ei⁹ ouũ est venenũ
pnitiosũ: ⁊ nos di. turi sum⁹ illud in li. iij.

De Werbo. La.cccliij.

Herbũ gd est. Dixerunt qdã q est granũ
min⁹ ẽ almelic in magnitudine lentis nõ
cũ cõpressione rotundũ ſz latera tũ. Et ei⁹
color est inter auericũ ⁊ citrinũ: ⁊ ipsi⁹ sapoꝛ est int
sapoꝛ ẽ almez ⁊ lentis qõ comedunt boues ⁊ nutriũ
tur ipo. Alcãzi vero existimauit q est granũ silẽ gra
no cidonij. apud me vero est almelic: ⁊ ꝓpe illud
qõ est siluestre Jhm ꝓterea qñq est albũ declive ad
citrinuz ꝛlic dr: ⁊ qñq est rubeũ. Jngt Dia. Herba
eius est pua minuta habens folia ⁊ semen eius est mi
nutius. Natura. Est calidũ in pmo vlq; ad se
cundũ ⁊ siccũ in tertio. Operationes ⁊ ꝓpetates.
Est absterliuũ apitiuũ ⁊ inest ei humoꝛ malus ⁊
ipius rectificatio est sicut rectificatio lupini uz. qõ
autẽ de ipso declinat ad albedinẽ minus est medici
nale q̃ rubeum. Cum ergo decoquitur bis destrui
tur eius absterlio ⁊ remanet terreitas ipsi⁹ quare nu
trimentũ ꝓbet siccum. Decoratio. Linitũ sup
morpheam pannum ⁊ lẽtigines ⁊ cicatrices est bo
mũ ⁊ colore effẽ bonũ: ⁊ fit ex eo sauich: ⁊ dat de
eo extenuatis sic̃ nuꝛ: ⁊ remouet extenuatio ⁊ ei⁹ de
coctio ponitur sup fixuras frigoris ⁊ pzuritũ ei⁹ ac
cidentes manib⁹ ⁊ confert lactee. Apostemata ⁊
bothoꝛ. Lenit duritiẽs ⁊ mãmillarum duritiem
propꝛie. Vulnera ⁊ vlcera. Mundificat vulne
ra cum melle. Et confert sahafat ⁊ lenit duritiẽs vl
cerum mozificantium carnem ⁊ membrũ: ⁊ cõfert
igni persico ⁊ mellino. Membra anhelitus ⁊ pe
toris. Consert durities mammillarum: ⁊ facile
efficit sputum saniei grosse. Membra expulsio
nis Plurimus vsus ipius facit mingere sangui
nem propter foꝛtitudinem siue ꝓuocationis ⁊ sol
uit naturam. Et quando cum aceto miscetur ⁊ bibi
tur confert difficultati vrine: ⁊ sedat tenasmon ⁊ do
loꝛem pungitiuũ ventris. Venena. Sit ex eo em
plastrũ cum vino super morsum vipere ⁊ morsũ ca
nis rabiosi ⁊ hois ieiuni.

De Wermodactilo. La.ccclliij.

Hermodactilus gd est. Est radix plante ha
bentis rosas albas ⁊ citrinas. Et aperit in
primis cũ aperiũtur flores ⁊ existit in pla
niciebus montiũ etiam in angulis coꝛ: ⁊ folia eius
expansa sunt sup terrã Electio. Melio: est alb⁹
in introitu: ⁊ interi⁹ durus ad frangendũ. Et niger
⁊ rubeus sunt mali ambo. Natura. Calid⁹ est ⁊
sicc⁹ puenies ad secundũ. Et in ipso est humiditas
superflua. Et existimauerunt qdã q in albo est calidi
tas subtilis ⁊ in aliꝛs vtus foꝛtis ⁊ si nõ solueret. Et
existimauerũt alij q si esset calidus mozdicaret ple
ra purus sed in ipso nõ est mozdicatio penitus. Et
existimauerũt alij q est calidus valde. Opa. ⁊ p.
Cũ ipso est virtus solutiua. Et si sit in ipso stipticj
tas. Vulne. ⁊ vl. Albus est bon⁹ vlceꝛib⁹ antigis
Instru. iun. Conſert podagre ⁊ sedat doloꝛẽ
statim more emplastri superpositus. Et cũ ex eo mi
stotiens fit emplastrũ indurat apostemata in lapideã
naturã conuertit: ⁊ est conferẽs tyriaca ofb⁹ doloꝛi-
bus iuncturarum: ⁊ ꝓpꝛie in hoꝛis fluxuum.

Membra nutrimenti. Est malus stomacho debi
litans eũ: ⁊ rube⁹ ⁊ niger retinent medicinas soluti
uas in stomacho: ⁊ attrahũt nocumentũ maximũ
Mẽ. ex. In ipso est virtus solutiua ⁊ efficit au
gmentũ in coitu, ꝓpꝛie cum zinzibere ⁊ mentastro ⁊
cymino. Venena Rubeus ⁊ niger sunt venenũ
ꝑcinu. Loco ei⁹ ponit in doloꝛib⁹ iũcturaz.
põdus eius de soliꝛs alcanne: medietas ponderis
ipsius de bdellio vario.

De heiren. Capitulum. cccly.

Heiren. Ope. ⁊ ppꝛie. Est resolutiuũ.
Membra capi. Cõfert egritudib⁹ fri
gidis in cerebꝛo ⁊ phibz coꝛizã frigidita
tis. Membra oculi Aqua eius acuit visum.

De hauslegi. Capitulum. ccclvi.

Hauslegi gd ẽ. Est rubus ⁊ i cõcauitatibus
fruct⁹ a qb⁹ ꝓcedit stipes quo tenet sunt
folia. Apo. ⁊ bot. Folia omnũ spẽz
ei⁹ ꝓferũt herisipile supposita ut emplm.

De hauturo. Capitulum. ccclvij.

Hauturũ gd est. Arboꝛ arabica armena: ⁊
est vnũ de latioꝛibus. Et gdaz dixerunt q
desuz est quedã spẽs interficiens sedentes
in vmbra eius. Natura. Est calida ⁊ sicca ad ter
tiuz ⁊ siccitas ipius est in quarto. Operatio. ⁊ p.
ꝓpietates. Et in ipa est stipticitas tempata. Apo
stemata ⁊ bothoꝛ. Conferunt sahafati linita ⁊ im
petigini. Vnl. ⁊ vlce. Linit cũ melle sup alcola i
oꝛe infãtiz ⁊ mouet Membra expul. Soluit
ventres ⁊ debilitat viscera. Venena. Quedã spe
cies eius est que nocet sedenti in vmbra eius ⁊ qñq
interficit cum: Lauetur ergo ab eo ⁊ lactis eius
tres. z. interficiunt in duobus diebus frangẽdo. ep
⁊ pulmonem.

De hirundine. La.ccclxiij.

Hirundo. Mebra capitis. Dixit Dia. q̄ q̄ pmus venter hirundinis scindit inueniunt in ipso duo lapides: quoz vn⁹ pz vnū colorē ⁊ alter hz colores plimos q̄ q̄ ponunt in pelle vituli anteq̄ ei accidat vt coire appetat ad coitū incitetur: ⁊ ponuntur sup aditum oīū epilepticū aut collū ei⁹ iuuat mde. Inquit iam expertus illud fuit: ⁊ sanatus est epilepticus. Membra oculi.

Comedere hirundinē acuit visum ⁊ q̄cq̄ exsiccatur ⁊ datur in potu de ea quaq̄ die. Et est potio ei⁹ auf. i. Et pp̄e adustū matris ⁊ filij in vitro q̄ ex eo fit alcofol cū melle confert. Et dicitur q̄ cerebrū ei⁹ cū melle confert p̄cipis aque. Et silr̄ cerebr̄ vesperilionis Membra anhelitus ⁊ pectoris. Tangit palatū ex cinere ei⁹ ad squinantiā ⁊ pfert: ⁊ silr̄ q̄ sūmitur ⁊ exsiccat ⁊ bibitur de ea pondus aur. confert squinantie.

Capitulū de littera. J.

De Ireos. La.ccclx.

Ireos quid est. Est radix lilij celestis: ⁊ est ex herbis habentibus stipitem ⁊ sup ipm sunt flores diuersi cōpositi ex albo ⁊ citrino ⁊ celesti ⁊ purpureo. ⁊ propter hoc noiat ireos q̄z arcus cuius. Et iste radices sunt nodose ⁊ folia ei⁹ sunt parua. Et q̄ veteracit a vermibus perforatur Electio. Quod ex ea bonū est: est durū spissum cōpactum sōreue declinans ad rubedinē aliquantulam boni odoris: nō odoratur ex ea odor lūni: ⁊ est mondificatiua linguē: ⁊ mouet sternutationē cū fortitudine. Natura. Est calida ⁊ sicca in fine tertij Operatōes ⁊ pprietates. Est digestiua aperitiua abstersiua mundificatiua: ⁊ ei⁹ succ⁹ resoluit cū aq̄ mellis ⁊ purgat phlegma grossum: ⁊ educit ipm Decoratio. Cū equali quantitate hellebori purgat pannū ⁊ lentigines: ⁊ efficit illud sola. Apostemata ⁊ bothor. Que ex ea elixata est lenificat duritiem ⁊ apostemata grossa ⁊ scrofulas: ⁊ bothor: ⁊ lenes. Vulnera ⁊ vlcera. Confert vlceribus sordidis ⁊ facit carnē nasci in fistulis etiaz si puluerizetur ⁊ vestit os carne. Instrumenta iuncturarū. Ei⁹ oleū resoluit laritudinē: ⁊ q̄ bibitur cū aceto aut vino confert spasmo ⁊ contritioni lacerioz. ⁊ clisteriza tio ei confert sciatice. Membra capitis. Facit dormire ⁊ remouet sodam antiquam. ⁊ q̄ pmiscet cū oleo ros. ⁊ aceto vini, phibz soda sola: ⁊ facit sternutationē ⁊ collusio oris ex decoctione ip̄ius sedat dolorē dentiū ⁊ sedat oleū ei⁹ cū aceto sonitū auris: ⁊ prohibet reumatismos antiquos. ⁊ aufert oleum eius fetorē narīū ⁊ ei⁹ decoctio etiam confert tremori. Membra oculi. Attrahit lachrymas Mēbra anhelit⁹ ⁊ pectoris. Sedat dolorē lateris ⁊ pleuresis: ⁊ cōfert tussi ⁊ precipue ab hūiditate grossa ⁊ peripneumonie ⁊ difficultati anhelit⁹ squinantie: ⁊ expellit superfluitates in pectore retentas quaz expulsio est difficilis cū subtiliatōne sua vltima cum aperitione ⁊ bibitur in egritudinibus pectoris cum rob. ⁊ collusio oris ex eo facta nocet vulne, Mébra nutrimēti. Sedat dolorē epatis ⁊ splenis frigidorum quando bibitur cū aceto ⁊ pp̄e splenis et confert hydropisi. Membra expulsionis. Aperit obstricia venarū hemorroidarū ⁊ remouet dolorem pungitiuū ⁊ aufert gonoream ⁊ plurimā pollutionē: ⁊ pronocat mēstrua cū vino ⁊ sit encatisma in decoctōne, eius propter duritiem matricis ⁊ dolores eius frigidos. ⁊ administratio suppositorij eius cū melle facit abortiri ⁊ eius oleū iuuatiuū est matricis ⁊ soluendo educit aquam citrinam ⁊ cholerā ⁊ phlegma cū bibitur ex veteri eius confecto. ⁊ ei⁹ quidem potio debet esse ab. ʒ.ʃ. vsq̄ ad auf. vij.

Febres. Eius oleū remouet frigus ⁊ tremorē

Uenena Quando bibitur cū aceto ꝓfert venenis omnibus

De Irysquiamo. La. ccclx.

Irysquiamū quid est. Et eo deteri⁹ ⁊ fraudulentius est nigrū: deinde rubeum. sed album est magis incolume: ⁊ est illud quod administratur. Et melius est vt non administretur. Et flos quidem nigri est armeni coloris: ⁊ flos rubei est citrinus: ⁊ flos albi est albus ⁊ declinat ad citrinitatē. In eo vero quo vtuntur est yricticosa humiditas. Electio. Et eo melius est albū. Si ergo nō reperitur administretur rubeū ⁊ alienetur nigrum semper. verūtamen succus thymbre ei⁹ quā doq̄ administratur loco opij Natura. Migrū frigidū est ⁊ siccū in fine tertij: ⁊ album in principio ipsius. Operatōes ⁊ pprietates Est stupefactiuum ⁊ abscindit fluxū sanguinis ⁊ sedat sua stupefactione dolores percussiuos. Decoratio. Ingreditur in impinguādo propterea q̄ coagulat sāguinem ⁊ congelat ipsū. Apostemata ⁊ bothor. Sedat dolores eoz ⁊ resoluit duritiem testiculoz ⁊ confert herisipile. Instrumenta iuncturarū.

Sedat iuncturam podagre epithimatū: ⁊ bibūtur tres kirat ex eo cū hydromelle ante: ⁊ si bibātur ex folijs eius tria aut quatuor cū vino sanant cozosionē ossium. Membra capitis. Succus cuiuslibet generis ipsius acceptus sedat dolorē auris: et cū aceto ⁊ oleo ros. dolorem dentiū. Et silr̄ eius semen ⁊ radix ipsius decocta in aceto ⁊ eius oleum in omnibus illis: ⁊ est faciens subet ⁊ facit dormire ⁊ si ex folijs ipsi⁹ comedatur aliquid quantitatē habēs conturbat rationē. Et similiter si fiat clistere ex decoctione folioz eius ⁊ ex oleo ipsius ⁊ distillet ur in aurem sedat dolorē eius. Membra. oculi. Linitur super oculū semen eius aut succus folioū ipsius ⁊ tunc sedabitur doloꝛes oculi prauī: ⁊ administretur rob ei⁹ aut succ⁹ folioū ipsius: aut semen ei⁹ linitū ⁊ prohibent fluxus ad ipsum. Mem. anhel. ⁊ pectoris. Cum bibuntur ex semine eius duo anulus conferunt sputo sanguinis supfluo: ⁊ sit ex folijs ei⁹ emplastrū apanb⁹ mānille: ⁊ q̄cq̄ ponit in medicis ꝗssūt ad sedandā tussim. ⁊ linit sup apata mānillaz post ꝓgnationem ⁊ phibet ⁊ delet ipsa.

Membra expulsionis. Eius succus valet dolori matricis ⁊ abscindit fluxū sanguinis eius ⁊ sit emplastz cuz folijs ipsius sup apostemata testiculi.

Uenena. Est venenū quo ratio pmiscet: ⁊ destruit memoriam ⁊ facit prouenire pfocationez ⁊ maniaz

De Jumar. Capitulum.cccl.

Iumar quid est. Motum est. Natura. Est frigidus in ſcō siccus in primo.

Operationes ⁊ pprietates. Est stipticū. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Confert asperitati gutturis. Membra expulsionis. Constringit solutionē ⁊ fluxum sanguinis. Uenena. Est bonū pūcture vespe more emplastri supponi.

De Jumeiz. Capitulum.cccl.xij.

Iumeiz quid est. Inuenit in egypto ⁊ syria similis ficui: ⁊ dicet de ipo i capo de ficu.

De Jar fluminis. Capitulum.cccl.xiij.

Iar fluminis quid est. Est planta floris silis nenufari ⁊ est submersa in aqua ex qua pars apparet ⁊ ipa quidez est ꝓpinqua virtuti albitbar. Natura. Frigida est ⁊ stiptica. Vulnera ⁊ vlcera. Conueniens est vlceribꝰ fraudulentis ⁊ puritui.

De Jesu. Capitulum.cccl.xiij.

Iesu. Pprietates. Est proxima nature ⁊ virtuti gilbercch. Et eius quidē potio est pondus. ʒ.ʃ.

De Jpericon. Capitulum.cccl.xv.

Pericon ⁊ nominat arabice alharid ⁊ nominat syriace vua demonis quid est. Thirsi ⁊ flos pulnerulentus: ⁊ eius granū est citrinum ad rubedinez declinans ⁊ est similis figure sumach. verūtamen non est in eius rubedine. Electio. Balsamita dixit. Detur in potu ex semine eius ⁊ non sit contentus aliqs floze eius solo: Natura. Calidus est in secūdo. siccus in fine eius. Operationes ⁊ pprietates. Est subtiliatiuz aperitiuz liāfactiuz ⁊ resolutiuū. Apostemata ⁊ bothor. Confert apostematibus frigidis ⁊ duris magnis. Vulnera ⁊ vlcera. Emplastz folioz ei⁹ confert adustioni ignis ⁊ consolidat plagas ⁊ vlcera mala: ⁊ quādo teriē et puluerizat super vlcera tremula ⁊ putrita confert. Instrumenta iuncturaz. Confert doloꝛi anche. ⁊ sciatice decoctuz cū vino, ppne cuz bibit. xl. diebus ptinuis Ipsiz enim sanat sciaticaz. Membra expulsionis. Prouocat vrinaz ⁊ puocare mēstrua est eius ꝓpietas: ⁊ eius succus soluendo educit cholaz. Permutatio. Loco eius ponit pondus ipius de ignanto ⁊ pōdus ipius de radice caparis.

De Jsopo humida. Capitu. cccl.xvi.

Isopus humida quid est. Est sordities aggregata sup lanaz illoz ouiū in armenia ⁊ sternit sup herbas vtimaloz: ⁊ accipit virtutes ⁊ lac eaz ⁊ fortasse est currens: ergo coquitur ⁊ pparat sibi. Natura. Calida est in ʒ⁰ humida in pmo. Operationes ⁊ pprietates. Est maturatiua resolutiua. Elhata ⁊ bothor. Resoluit apostemata dura cū ea fit emplastz. Membra oculi. Confert apostematibus oculi linita ⁊ bibita.

Membra nutrimenti. Confert frigiditati epatis linita ⁊ bibita. Membra expulsionis. Resoluit durities que sunt in ptibus vesice ⁊ matricis ⁊ cōfert frigiditati eaz ⁊ frigiditati renum.

De Isopo sicca. Capitulum.cccl.xvij.

Isopus sicca quid est. Alia est montana. et alia est hortua. Natura. Calida est ⁊ sicca in ʒ⁰. ⁊ est subtil sicut oziganuz De cozatio. Eius potus colorez efficit bonuz. ⁊ eius gumma abstergit vestigia in facie. Apostema ⁊ bothor. Resoluit apostemata dura bibita cuz vino Membra capitis. Eius decoctio cuz aceto ⁊ oxymelle sedat doloꝛez dentis ⁊ vapoꝛ decoctionis ei⁹ cuz ficubus ꝓfert sonitui in aure cum traiectorio sūptus. Membra oculi. Loquitur deinde fit ex ea emplastz carfari ⁊ sāguini mozuo sub palpebra. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Confert pectori ⁊ pulmoni patientibus asma ⁊ tussim antiquā ⁊ eius decoctio est ficubus ⁊ mille simil⁹ ⁊ apostematibus duris. ⁊ anhelitui dilatōnis ⁊ gargarismus ex ea cōfert ēt pfocationi intrinsece. Membra nutrimēti. Emplastz factuz ex ea cū ficubus ⁊ baurach confert splen. ⁊ infusio eius bibita ⁊ cōfert hydropisi. Membra expulsionis. Soluendo educit phlegma ⁊ ascarides ⁊ vermes ⁊ q̄ misceē cuz cordumi ⁊ yreos confortat eius solutio.

De Jabzol. Capitulum.cccl.xviij.

Abzol quid est. Radix mandragore silue stris ⁊ est radix ois mandragore ⁊ magna silis forme hominis ꝓpi hoc q̄ nominat mādragoza. est cuiz nomen imaginis naturalis scilicz sicut plāta existens in forma hominis. Equale est sine sit intētio huius nois mūcta: aut non inuentamisa enim nomina significāt sm intentiones non inuentas: forma aūt mādragore mūcta est ligni cineritiuz declinans ad contritionē magnaz sicut cost⁹ magnus. Natura. Est frigida in ʒ⁰ sicca i ipo. Et in ipo ē aliqntulum caliditatis sm q̄ existimauit quidaz. Radix vero est fortis desiccatiua ⁊ corter radicis ē debilis: folia aūt administrant exsiccata et humida ⁊ pferunt. ⁊ in mādragora ipsa ē hūiditas. Operationes ⁊ pprietates. Est narcotica et habz lachrymā. ⁊ habet succuz: ⁊ eius succus ē fōtiō lachryma ipius Qui aūt vult ut aliqd ex mēbris suis secet bibat tres anulus ex ea in vino ⁊ faciet subet. ⁊ dicit q̄ quādo cuz radice eius coquit dēs elephantis. vi. horis lenit ipm ⁊ fit facilis obedientia eius. Decoratio. Fricat cū folijs eius albaras p hebdomadaz ⁊ delet abscq̄ vlceratione ⁊, ppne si inueniunt hūida ⁊ lenia. ⁊ lac mandragore euellit lentigines ⁊ pannuz sine maledictione. Apostemata ⁊ bothor. Administratur super apostemata ⁊ bothor dura ⁊ dubellet ⁊ scrofulas ⁊ confert. Et quādo terit radix eius multuz: ⁊ ponit cum aceto super herisipilaz sanat eaz. Instrumenta iuncturaz. Ex radice eius cum sauich fit emplastz ad doloꝛem iuncturaz. Membra capitis. Facit subet ⁊ facit somnuz ⁊ quando ponit in vino inebriat vehementer: ⁊ quandoq̄ supponit in ano ⁊ fa ē subet ⁊ odo-

ratio eius facit subet vehement. t hec est habens so lia alba q crus ñ habz tot masculꝰ. t quicz sit ex ea ad expellédas vigilias. t ad attrahédū sonū sirupꝰ t remouet vigilias. t ē ut ponat ex corticibꝰ radicū eius tres emine in metrolijs vini dulcis t bibunt ex eo tres anulat. Et quicz decoquāt corices etiam i vino donec assumat vinū fortitudiez eiꝰ t administrat ex eo ad hoc ut faciat subet plꝰ t ad hoc ut dormire facit minꝰ. Et qdā medicoꝝ faciūt vtentē eo sedē in aq̄ vehementē fra donec sanet. Et existio q̄ itentō in hoc ē aggregatio calitatis. Membra oculi.

Eius lachryma i medicinis oculi sedat doloꝛē supfluū t fit ex folijs eiꝰ et emplin. Membra nutri.

Sumit ex lachryma ℥ eius..i. cū mellicrato. t vomitu educit chol̄ā t phlegma sicut helleborus. Mēbra expulsionis. Supponit medicas anulꝰ ex lachryma eius t puocat t extrahit fetū. Et semē mādragore mūdificat matricē q̄ bibit. t si nisceat cū furfure q̄ ignis non tetigit t supponat ipm mulier abscindet fluxū matricis. Lac mādragoꝛe solvendo educit phlegma t cholam. Cū eni puꝰ puer mādragoꝛā errando assumit accidūt ei vomitus t solutio ventris t forte asse mozit. Venena. Cum melle t oleo ponit sup pcturas. Et dixerūt q ppe species q̄ videt habere folia alba. verumtñ folia eius pua sūt bezahar vue lupine pnitiose: t illā q̄ ex ea p ustiosa est antecedūt accitia pfocationis matricis t rubedo facici t exitus oculoꝝ t tumoꝛ faciei ét ac si esset ebrius. Luius qdem cura sunt butiꝛ t mel t vomitus.

De eo quo aur adheret. Capitulū. cccl.xix.

Bquo aur adheret quid ē. Hoc nomē cōuenit ammoniaco de quo iā nos locuti sumus. Et q̄dz cōuenit cuidaz rei que fit ex vrina infitui mota in mortario creo cū aceto in sole donec coagulet. Et q̄dz est ex minera. generat enim in materia ex vapoꝛe t resolutꝝ in aq̄ calida. deiñ coagulat. Et hoc est illud de quo nūc logmur. Electio. Claꝛ mūdū t ppie tertiū: t artificiale est foꝛtius t subtilꝰ deiñ minerale adustum. Natura. Caliduz est valde. Opationes t ppetates. Est absterſiuū pstrictiuū calefactiuū putrefactiuū subtiliatiuū mozdicatiuū paꝛ resolutiuū cū foꝛtitudine t eius resolo ē vehementioꝛ mozdicatione eiꝰ: t similit eiꝰ deliccatio. Et ipm dissoluit absq̄ mozdicatoꝛe prima: t qd de eo ē artificiale ē vehemētis exiccationis t minoris mozdicationis pp subtilitatē cui ad ditam. Cū q̄z minerale adurit augmentat eiꝰ subtilitas: t est perueniens ad sūmū in his capitulis.

Vulnera t vlcera. Eliquat carnē: t est medicamē optimū vlceribus difficil cōsolidationis. Membra nutrimēti. Est deliccatiuū constrictiuuz.

De Iunipero. Capitulum. cccl.xx.

Iuniperus quid est. Est cuiꝰsius silueſtris t cius qdem: alia est pua: alia magna. Et arboꝛ multiplicat in terris romanoꝝ t in occidente t assumūt ex ea ligna ad fabricas magnal Natura. Est clinans ad calidītatē t siccitatez t semen eius est calidum in primo siccum in secō.

Operationes t propietates. Est calefactiua sūbtiliatiua carminatiua: t in fructu eiꝰ cū hoc ē iti pticitas t ñ ē stipticitas i reliqs partibꝰ arboris eiꝰ Instrumenta iunctuꝝ. Est bona attritioni lacertoꝝ. Membra anhelitus t pectoris. Est bona doloribus pectoris. t tussi. Membra nutrimenti. Mundificat t aperit opilationes in eis. t est bona stomacho bibita t ad inflationem in ipso. Membra expulsionis. Prouocat ambo t est bona pte locationi matricis t doloribus eius. Venena. Expellit nocumentum puncture vermium veneno soꝝ t fumigatio ex qualibet eaꝝ t ex qualibet parte arboris eius facta effugat vermes venenosos.

De Iuuibis. Capitulum. cccl.xxi.

Iuube. Electio. Meliozes sunt maiores eaꝝ. Natura. Frigide sunt in primo equales in siccitate t humiditate: t sūt declinātes paꝝ ad humiditatem. Operationes et ppietates. Confert acutati sanguinū calidū: t extimo q illud est ꝓpterea q ingrossant sanguinem t viscosum faciūt ipm. t illoꝝ existimatio quī putāt q ipse clarificent sanguinē t lauent eum ē existimatio corrupta ad quam ego non declino: t nutrimentum eaꝝ t digestio sunt difficilia. t fmo quidem i eis bonus est ille quem dixit Gal Non reperi inuibas in conseruanda sanitate t remouēda egritudine aliquid operantes. sed reperi eas difficilis digestionis t pauci nutrimenti. Membra anhelitus t pectoris. Confert pectoꝛi t pulmoni. Membra nutrimenti. Sunt male stomacho difficilis digestiōis. Membra expulsionis: Existimant quidam q conferunt doloꝛi renum t vesice.

De Interfectoꝛe adib. Capitulū. cccl.xxij.

Interfectoꝛ adib. Operationes t ppietates. Virtus eius est virtus strangulatoris leopardi nili quia eius propietas ē in abidem.

De Interfectoꝛe canis. Capitulū. cccl.xxij.

Interfectoꝛ canis. Membra capitis. Facit accidere fluxum sanguinis narium: Membra anhelitus et pectoris. Facit accidere sputum sanguinis. Venena. Interficit canes velocit t facit euenire in homibus fluxū sanguinis narium t sputum sanguinis.

Capitulum de littera .k.

De .k. arabe. Capitulū. cccl.xxiij.

Karabe quid est. Gūma sicut sandaraca tendens ad citrinitatem t albedinez t pter quietatem t quandoq̄ declinat ad rubedinem que attrahit paleas t fracturas plantaꝝ ad se: t ꝓpter hoc nominatur karabe. i. rapiens paleas persice. Et ipa quidē composita. est ex aqueitate tepida t terreitate iam subtiliata: t est gūma arboris que dicit nux romana que est composita ex terreita te subtili t aqueitate sicca. Natura. Est calida parumper sicca in scdo. Operationes t ppietates. Est restrictiua t ppie sanguinis cuiuscūq̄ loci

fuerit t eius virtus est similis virtuti flozis sue arboris scz flozis nucis: sed eo ē frigidioꝛ. Apostemata t bothoꝛ. Dixerunt quidam q̄ suspenditur in per apostemata calida t confert eis. Membra capitis. Retinet fluxum sanguinis narīū t descendentis a capite ad pulmonē. Membra anhelitus t pectoris. Karabe confert tremoꝛi cordis cum bibit ex eo medietas auꝝ. cum aqua frigida: t prohibet sputum sanguinis valde. Membra nutrimenti. Retinet vomitum t prohibit materias malas a stomacho: t cum mastice confortat stomachū. Membra expulsionis. Retinet fluxum sanguinis ex matrice t ano t fluxum ventris t confert tenasmoni.

De karmezik. La. cccl.xxv.

Karmezik q̄d ē. Est fructꝰ tamarisci de quo iam locuti fuimus in caplo de tamarisco Natura. Est frigidus in primo: siccus in secundo.

De kusele. La. cccl.xxvi.

Kusele quid ē. Est liguuz sicut rubea quod nigredo cooperit. Natura. Est calidum t humidū in terminis primi. Opationes t ppetates. Est glutinatiuum t frangit v. rtutem medicinarum acutarum sicut gūmi. Deconatio. Est impinguatiuum.

De kemelio. La. cccl.xxvij.

Kemeliuz quid ē. Est spes mezerion nigra mozifera: t ē etiā notum nomine hameleum. Et nos quidem iam diximus ipsum in capitulo de ha.

De kebikengi. La. cccl.xxviij.

Kebikengi quid ē. Eius spes sūt q̄tuoꝛ: dixit Dia. Una spes eius ē cuius folia sunt similia folijs coriandri: sed sunt latioꝛa: folijs eius ad albedinem declinantia. t flos eius ē citrinus: t q̄dz ē purpureus cuius lōgitudo pertinet vsq̄ ad duos cubitos: t eius radix ē non grossa: t ipsiꝰ radix ē alba: t habet virgulta similia virgultis helleboꝛi: t oꝛitur in ripis cursus aquarum: t est spes eius alia foꝛtius cinerītia q̄z illa: longioꝛ habēs radicem: folia habēs regulata que noīatur lupinꝰ siluestris: t ē alia parua valde aurei coloꝛis t quarta ē silis tertie: verūtamen flos eius ē albus lacteus. Natura. Est calida t sicca in tertio. Operatiōes t ppetates. Hēs sūt calide acute vl ceratiue absterſiue exfoliatiue mozdicatiue cutis faciētis pruritus. Decoꝛatio. Folia t stipites eiꝰ anteqū desiccent eradicāt albaras t albedinem vnguium. Apostemata t bothoꝛ. Eradicat scabiē t sanat verucas t que sūt ut clauī t glandulas pendentes quibꝰ nocet frigꝰ. Vulnera t vlcera. Decoquit t embrocatur safat cum aqua eius tepida t confert. Membra oculi. Eius radices sunt exsiccantes sternutationibꝰ fortibus: t q̄dz ex eis tritum ē confert percussionibus dentium.

De kekengi. La. cccl.xxix.

Kekengi quid ē. Virtus eius ē ꝓxima virtuti vue lupine: t ppe virtus foliorum eius.

Natura. Est frigida t sicca ad secūdū pueniens. Vulnera t vlcera. Suo succo cōseruat vlcera t delet duritiē fistularum t vlcera auris antiqua. Membra anhelitus t pectoris. Confert asmati t inflationi t difficultati anhelitus. Membra nutrimenti. Confert icteritie. Mēbra expulsiōis. Confert vlceribus viarum vrine.

De kekengi red. La. cccl.xxx.

Kekengi red quid ē. Est gūma alcoꝛsof. t iā dictum ē de eo q̄d est kurket. Natura. Est calidum t siccum in secundo.

De kustberkusti. La. cccl.xxxi.

Kustberkusti q̄d ē. Est fili folijs inuolutis adinuicē quoꝝ numerus fm plurimū est v. t inuoluūtur sup radicem vnā: t eiꝰ coloꝛ ad nigredinem declinat t citrinitatem: t nō habet plim saporem: t dixerūt quidaz q ē albarsekar Alij vero dixerunt q virtus eius est sicut virtus albarsekar t hoc est sanius. Natura. Est calidus t siccus in secundo. Operationes t propietates. Est subtilis.

De kildaru. La. cccl.xxxij.

Kildaru quid est. Est alaraxi. t nos quidē loquemur de ipso in sequentibus in capitulo de sin.

De kemelcir. La. cccl.xxxiij.

Kemelcir q̄d ē. Est i dispositiōibꝰ alieusir: sz ipm ē foꝛtius plurimuz: Natura. Est calidū t siccū in tertio ꝗuoꝛe. Operationes t propietates. Est liquefactiuū resolutiuum Membra expulsiōis. Prouocat vrinā t menstrua: t cūcit fetū virtuoſe: t virtꝰ eiꝰ ꝓpe hoc ꝓparē nō hz: t neq̄z hz ꝓparē solucdo aquositatē.

De kozmidene. La. cccl.xxxiij.

Kozmidenen quid ē. Est granum qō medici laudāt. Mēbra expulsiōis. Prouocat vrinā t menstrua t calefacit vulnam valde t soluit saniem t aquam.

De keuzauguen. La. cccl.xxxv.

Keuzauguen quid ē. Est nomē herbe t existimo q keuzauguen ē lingua bouis persice. Membra anhelitus t pectoris. Propetas eiꝰ ē leuificare t tristiciā remouere.

De karon. La. cccl.xxxvi.

Karon quid ē. Est liguū indum cuiꝰ allatio ad terrā nraz multiplicat. nō ergo elōgat q̄n sit almugat indū. Instrumēta iunctu rarū. Est magni iuuamenti in negotio fracture et torsionis t dissolationis.

De keisin. La. cccl.xxxvij.

Kesin. Natura. Semen t radix eiꝰ calefactiua sūt. Et semen ipsiꝰ est calefactiuū et exiccatiuū in scdo. Opationes t ppetates. Expellit vēositates t aperit. Membra nutrimenti. Est maturatiuū digestiuū resolutiuū vē tositatis ꝓcipue in stomacho t ꝓfortat ipm. Mēbra expulsionis. Podus. z. i. ex eo solone educit vmes t alcarides t puocat mēstrua ꝗuoꝛe. s. semē

eius. Uenena. Lōfert pūcture vermiū veneno-
sozū.

De kuzkenden La.cccl.xxxvij.

Kuzkenden qd ē. Est res leuis sicut alhus-
nati lutea: ⁊ in rakia noiat stere⁹ colūbarū
⁊ in baldach: ⁊ i egypto noiat kenden.

Electio. Quo ex ea melioz ē barbarica ē: sed rakia
est debil⁹. Natura. Est calida ⁊ hūida i pmo: et
dicit q⁹ ifrigidat parūper: ꝫ nō est firmatū. Ope
rationes ⁊ pprietates. Exsiccat ⁊ in ipa ē extricto
⁊ dixer ūt qdam q⁹ ipsa incidit sāguinē: ⁊ ex pheta
tibus qdem ei⁹ ē q⁹ assumūtur. x. lib. mellis: ⁊ .xx.
lib. aque ⁊ kileie ex ea ⁊ cōcutiūtur bene ⁊ coopitur
os vasis ⁊ fit vinū statim. Decoratio. Impin
guat. Membra expulsionis. Augmentum efficit
in coitu.

De kebenzkeselenz La.cccl.xxxix.

Kebenzkeselenz qd ē. Quiddā ē de gnētube
rū solidū adunatū in magnitudine testicu
li. verūtū ē verucātū hūs verucas pūdas
qō nascūt in arena sicut nascūtur tubera ⁊ fungi sua
ue valde quod in nostra terra multiplicat in locis
que sūt vltra flnuiū: ⁊ in coralceni etiā: ⁊ nos qdem
non audiuimus ab aliquo vnquā q⁹ tantuz inferat
nocumentum quātum fungi ⁊ tubera. Lunqz ipso
rum sapoz tuberū ſsapozi cor paratur est parūper
declinans ad dulcedinem. Natura. Habet fri
giditatem maiozē frigiditate reliquozum tuberum
⁊ fungozum: ⁊ neqz ē vacuum ab humiditate extra
nea cum siccitate substantie. Opatiōes ⁊ ppeta
tes. Est extinguens grossum.

De kerse aromaticū La.cccxc.

Kerse aromaticū quid ē. Est cortex grossius
colozē huius purpureū qō hz sapozē gario
fili absqz dulcedine cinamomi quāuis sit
dulcius ꝫ gariofilus: ⁊ ē debilius in operationib⁹
suis ꝫ gariofilus. Natura. Est calidum ⁊ siccū
in secūdo.

De kerse cinamomi La.cccxci.

Kerse cinamomi qd ē. Dicit q⁹ est de cina
momo. ⁊ dicit q⁹ est alterius generis. ⁊ ipz
qdem est durum sicut cnamomū: de ipso
ū est quoddā qō nō durescit: ⁊ de ipo qō ē linez tū.
⁊ aliud ē album frangibile velociter: ⁊ ipm quidem
cnamomum ē debilius: ⁊ dictum est de ipso in ca
pitulo cinamomi.

De keiken La.cccxcij.

Keiken quid ē. Est gūma horribilis sapo
ris ⁊ aspozatur de regiōe occidētis ⁊ exi
stimauerūt qdam q⁹ est fandaraca: ꝫ nō ē
firmū: ⁊ qūqz qdem suffumiga ex eo cū myrrha ⁊
sigta. Operationes ⁊ pprietates. In ipm ē nu
trimentū parui. Decoratio. Mūdificat vlcerū
vestigia velociter: ⁊ in ipsa ē exienuatiua virtus qī
quaqz die bibūtur de ea tres quarte .z. i. cū oxymel
le aut aqua. Membra capitis. Mihil equiparat
ei in remouēdo dolozē dentiū ⁊ ca'sum gingiue.
Membra oculi. Leuit visum. Membra anhelitus
⁊ pectoris. Lōfert almati cum melle ⁊ vtunt
ea lactātes. Membra nutrimēti. Qñ de eo bibit

tribus diebꝫ cū oxymelle extenuat splenem valde.
Membra expulsionis. Prouocat menstrua cuz
aqua mellis.

De kotto La.cccxciij.

Kottum. Natura. Senen ei⁹ ē calefa
ctiuū linitiuū. Membra anhelitus ⁊ pe
ctoris. Grana ei⁹ sūt bona pectoꝝ ⁊ tus
si. Membra expulsionis. Semina ei⁹ sūt lenitus
vētris: ⁊ succ⁹ folioꝝ ei⁹ ꝑfert solutioni pueroꝝ.

De keted La.cccxciiij.

Keted qd ē. De gūma eius dictū est i capło
de kef. cui⁹ qdem gūma ē dragagantum.
Natura. Est frigidum ⁊ siccum.

De kali La.cccxcv.

Kali. Opatiões ⁊ ppetates. Est calidū adustiuū absterſiuū corrosiuū fortiꝫ ꝫ
sal. Decoratio. Confert morphee.
Ulnera ⁊ vlcera. Confert scabici ⁊ corrodit car
nē additam.

De kilomea La.cccxcvi.

Kilomea quid ē. Lamiosa ē sūt marmoz
alba splēdida bona in sapoze suo ē canfo
reitas: ⁊ de ipsa ē quedā que splēdoꝛē non
habet: ois velociter ē frangibilis. Ulnera ⁊ vlce
ra. Confert adustioni ignis ppe cum aqua ⁊ ace
to. Et qō ex ea ē adustum ⁊ lanatum confert vlceri
bus difficilibus ad incarnandum.

Capitulum de littera L.

De lepoze siluestri La.cccxcvij.

Lepus siluestris quid ē. Coagulū hui⁹ le
poris facit oia que dicim⁹ in capło de coa
gulis subtili⁹ ⁊ meli⁹: ⁊ inest operationis
additio: Natura. Frigidus ē ⁊ siccus. rectifica
tio ē cum melle. Electio. De eo qui in domib⁹
nutrit: adusto sumit in potu medictas .ʒ. Deco
ratio. Eius sanguis mundificat pannum. Et ci
nis capitis ei⁹ etiā ē medicamen bonum habēti alo
pitiaz ⁊ ppe marini. Lunqz venter leporis sumitur
sicut est cum visceribꝫ ⁊ frigendo super sartaginem
aduritur. est medicamen originis pilorum super ea
put cum conteritur ⁊ admiuistrat cuz oleo rosaceo
Instrumēta iunctura. Ei⁹ cerebrū assatum cō
fert tremori accidenti ex successione egritudinis.
Membra capitis. Cum inungūtur gingiue infan
tis ex cerebro ipsius ꝑpietate que ē in ipso velocit
oriūtur dentes: ⁊ facile exeunt sine dolore. ⁊ similit
cum soluitur cum butyro veteri aut recenti aut mel
le. ⁊ cum bibitur eius coagulum cum aceto confert
epilepsie. Membra nutrimēti. Mundificat sto
machum. Membra expulsionis. Coagulū eius
cum bibitur tribus diebus cū aceto post purgatio
nem menstruoꝝ prohibet impregnationē: ⁊ mūdi
ficat hūiditatē currēte ex matrice. Et sanguis qui
dem leporis frixus confert dysenterie ⁊ apostema
ti intestinoruz ⁊ solutioni antique. Uenena. Co
agulum leporis cum aceto est tyriaca ⁊ bezahar ve
nenis: ⁊ sanguis leporis frixus aufert venenum sa-
gitte armene.

De locustis La.cccxcviij.

Locuste. Electio. Ex eis sunt meliozes
grosse que alas non habent. Decoratio
Pedes earꝫ radicāt veruecas fm q⁹ dicit.
Membra nutrimenti. Sumūt ex rotūdis earꝫ. xij.
grana. ⁊ abijciunt capita ⁊ extremitates earꝫ. ⁊ ponit
cū eis parū myrti sicce. ⁊ bibunt ꝑ hydropisim sūt
sunt. Membra expulsio. Conferunt guttatione
prine. ⁊ quādo cū eis fit suffumigatio ꝑ nares difficul
tati eius. ⁊ ꝓpiuem mulieri⁹ ⁊ fut cū eis cuapozatio
hemorroidib⁹. Uenena. Grosse que alas sī
habēt assānt ⁊ comedunt ꝑ pūctura scorpionis.

De lepoze marino. Capituluꝫ. cccxcix.

Lepus marinus qd est. Est animal ostracū
lutosū declinās ad rubedinē aliquātulam
in ptes cuius sunt quedā similia foliis al
uisnen. Decoratio. Eius sāguis est calidus mun
dificans morphēa ⁊ pannū. Et eius caput adustum
generat pilos in alopicia ꝑpe cum adipe vrsi ⁊ intyr
ria valde. Cum ergo ex eo fit emplm sicut est abra
dit pilos. Membra oculi. Abstergit vilū more
emplastri suppositū. ⁊ sicut collyriū. Uenena.
Numerat inf venenosas medicinas q̄ interficit cuz
vlceratione pulmonis.

De longo pipere. Capitulum. cccc.

Longū pip quid est. Res pue sicut digiti in
figura floris salicis qui cecidit. ꝫ ipm ē mi
nus ⁊ est duz solidum. ⁊ sapoz eius in acui
tate proximus est sapori piperis ⁊ est primus fruc⁹
piperis. qua propt est humidus ⁊ comedit ⁊ nō mō
dicat in primis gustum. Electio. Bonuz est illō
quod non est fractuz ⁊ non dissoluit in aqua tepida
etiam si in ipa remaneat tota die. ⁊ est simile piperi in
sapoze suo. Natura. Calidum est in tertio siccū
in secō. Operationes ⁊ pprietates. Est resoluti
uuz ⁊ remouet egritudies frigidas. Membra ocu
li. Cum aqua epatis caprini assati confert pan
no oculi. Membra nutrimenti. Digerit ⁊ facit
appetitum ⁊ confortat stomachum. Membra ex
pulsionis. In spermate facit augmentum ⁊ valet
ut ziziber.

De Licio. Capitulum. cccci.

Licium quid est. Magis vincens fm exi
stimationē ē q̄ indum est. ⁊ est succus al
pheluzabaragi ⁊ falificat ita q⁹ latet ꝓbos
medicos. ⁊ illud fit cū succo alzerese. coquit enim in
aqua donec coagulet ⁊ virtus eius est ꝑpinqua sub
stantie ignee subtili ⁊ terree frigide. Qō aūt de me
cha est. est res artificialis. Electio. Indū est for
tius ꝫ illud de mecha in re capillor ⁊ confortatiōe
coz ⁊ illud de mecha in apostematibus est fortius.
Natura. Est ytatum in caliditate ⁊ frigiditate ⁊
siccū in secō. Opationes ⁊ ppetates.
In indo est resolutio ⁊ stipticitas parua. ⁊ cōfert
omni fluxui sāguinis. ⁊ eius resolutio est plurima sti
pticitate ipius ⁊ est in secō in resolutione. ⁊ est stipti
citas eius minoz exsiccatione ipius ⁊ in ipo est vtus
subtilis. Decoratio. Rubificat capillos ⁊ con-
fortat os ⁊ ꝑprie indum ⁊ sanat pānū ⁊ confert om
ne licū panaritio. Apostemata ⁊ bothoz. Con
fert apostematibus fluxis ⁊ formice. Ulnera ⁊ vl
cera. Confert vtrūqz vlceribus fraudulentis.
Instrumenta iunctura. Constrigit hec membra
Membra capitis. Induz confert fluxui sanici
ab aure ⁊ vlceribus eius ⁊ cū eo tangit palatuz ꝑpe
alcola ⁊ sanat ⁊ vlcera gingiue. ⁊ egritudines ei⁹ cu
rāt. Membra oculi. Lōfert opthalmie ⁊ abster
git corneaz ⁊ remouet pannū eius ⁊ sanat scabiē ocu
li. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Induz in po
tu dat ad sputum sanguinis ⁊ ad tussim. Membra
nutrimenti. Bibit induz ⁊ ꝓhibet icteritiaz nigrā
⁊ splenem. ⁊ similit linitū. ⁊ ipius arboꝛ operat illud
⁊ confert fluxui stomatico. Membra expulsionis.
Confert fissure ani ⁊ bibit aut supponit solutione
antique. ⁊ ei que est ex debilitate stomachi ⁊ dyscn
terie. ⁊ puocat menstrua ⁊ eius fructus recens solue
do educit phlegma aquosum ⁊ cōfert vlceribꝫ ani.
⁊ prohibet sciaticam ⁊ confert hemorroidibus.
Uenena. Eius fructus confert pnitiosis. ⁊ indū
dat in potu ad morsū canis rabiosi. Permutatō
Loco eius feluzabaragi equale pondus. Et ag
gregatis saufel ⁊ sandalo equale pōdus ipius.

De Lacerto. Capitulum. ccccij.

Lacertus quid est. Est athab ⁊ eius natura
vicina est nature stellionis. ꝫ est meli⁹ stel
lione, ꝑ illud quo nutritur. Membra
oculi. Eius stercus albugini ⁊ ꝑmitui confert et
acuit visum.

De Limacia. Capitulum. ccccij.

Limacia quid est. est ex sūma ostracoꝛ:
Operationes ⁊ pprietates. Extinguit sā
guinem. Membra oculi. Eius ster
cus adustum confert vlceribus oculi.

De Lapide iudaico. Capitulum. ccccijj.

Lapis iudaicus quid est. Est lapis sicut
nux parua ad longitudinem pancam de
clinans proximus figure amigdale aut da
tile quem secant linee in suis extremitatibus. ⁊ linee
alie latitudinales et equidistantes quare se secant et
remanent ex eis sicut squame parue lucide. Mem
bra nutrimenti. Debilitat stomachum ⁊ non con
uenit ei ⁊ deijcit appetitum. Membra expulsōis.
Confert lapidi renum ⁊ extrahit ipm. ⁊ potio ei⁹
sit decem annulat cum aqua calida. ⁊ dixerunt qdā
q⁹ ipe confert lapidi vesice. ꝫ non est ita. ⁊ ipe est ex
eis que abscindunt sanguinem ani.

De Lapide vesice. Capitulum. ccccv.

Lapis vesice. Membra expulsionis.
Dicit q⁹ ipe frangit lapidem renum ⁊ vesi
ce. Bal. vero dixit q⁹ nihil hoꝛ est.

De Lapide spōgie. Capitulum. ccccvi.

Lapis spongie quid est. Est lapis inuentus
in cozpoze spongie. Membra expulsio
nis. Frangit lapidem renum.

De Lapide lacteo. Capitulum. ccccvij.

Lapis lacteus quid est. Cum iste lapis frica

tur cum aqua egreditur ex eo quoddam quod est si cut lac. hic quidem lapis est cinericij coloris dulcis saporis. t terit cum aqua t seruat quod resoluet ex eo in pyride plumbi. ℞atura. ℞ Est temperatus: ℞Apostemata t bothor. ℞Confert initio apostematum calidor. ꝛ non pertinent ad hoc ut tale iumentum conferat apud statum; ꝓpter quo consequatur sanitas. ℞Membra oculi. ℞Extricatione eius cum aqua fit alcofol. t ꝓhibet cursum suffusionis ad oculum. t vlcera accidentia in ipo.

℞De Lapide molari. ℞Capitulum. cccevij°.

Lapis molaris. ℞Apostemata t bothor. Vapor aceti ab eo ꝓhibet fluxum sanguis t apostemata calida.

℞De Lapide in quo acuit. ℞Capitulum. cccexi°.

Lapis in quo acuit. ℞Decoratio. Frica no eius super mamillam t testiculum ponitur ut non magnificent. ℞Apostemata t bothor. ℞Fricatio eius bona est apostematibus mamille calis.

℞De Lapide alagi. ℞Capitulum. cccex°.

Lapis alagi. ℞Operationes t ꝓpetates. Exsiccat t abstergit t retinet sanguiem. Vulnera t vlcera. ℞Prohibz fluxum sanguinis ex vulneribus t vlceribus.

℞De Lapide alkali. ℞Capitulū. cccexi.

Lapis alkali quid est. Est lapis q hz fricatō ne suffluę dulcedis. vez é sic lapis lacteus in oibus suis opationibus. ℞Natura. In ipo é calitas ḡdā et hz ȳmtem alkeedenegi.

℞De lapide lune. ℞Capitulū. cccexij°.

Lapis lune qd est. Jpe di splēdor lune t inuenit apud augmētū lune t inuenit in fra arabū lenis. ℞Opationes t ꝓpetates. Suspēdit scōm q dicit sup arborē t fructificat. ℞Membra capitis. Sanat epilepsia t suspendū super epilepticū qui ſm terminum assumit ab ea.

℞De lapide semeito. ℞Capitulum. cccexiij°.

Lapis semeitu s qd est. Iste lapis in opatio nibus suis ē sicut hematites: hz ē minor.

℞De lapide nigror. ℞Capitulu. cccexiij°.

Lapis nigror qd est. Lapis qui defertur ex nigris declinans ad citrinitatē fricat t egre dit ex eo fricatio mordicans linguam simil iter. ℞Membra oculi. ℞Mūdificat pānum oculi cū non est cur apatē t opthalmia: t ꝓfert vestigijs vl cer in eo t eradicat vngulam lenem.

℞De lapide afrogion. ℞Capitulum. cccexv.

Lapis afrogion. ℞Opationes t ꝓpie. Exsiccat cū stipticitate t mordicatōe t reso lutōe. ℞De lapide serpētis. ℞Ca. cccexvi.

Lapis serpētis. ℞Membra expul. ℞Dicit q ipe frāgit lapidem i pelica. hz Bal. negat illud. ℞Venena. ℞Dicit q ipe cōfert sua ſuppōne morsui serpētis. Jngt Bal. Retulit illud quidam homo verax.

℞De lapide q extinguitur in oleo.

℞Capitulum. cccexvij°.

Lapis q extinguitur in oleo. ℞Opationes t ꝓpietates. ℞Lapis iste extinguit oleo t tinat aqua. ℞Venena. ℞Ex lapide isto fugiunt vermes venenosi.

℞De lapide ancseh. ℞Capitulum. cccexviij°.

Lapis anseh. ℞Membr. nutrim. Est iumentiuus stomacho valde. Et Bal. qdē dixit q qñ fit ex eo suspensoriū equidistans stomacho t suspenditur ꝓfert meri t stomacho. ℞De lapide aleskika

℞Capitulum. cccexix.

Lapis aleskika. ℞Membra pectoris. Cōfert apatib⁹ t vlceri⁹ q fuit in pua valde.

℞De lapide armeno. ℞Capitulū. cccexx.

Lapis armenus qd ē. Jn ipo é aliqntulum azuli coloris. ñ tñ é in colore azuli t nō é in eius solidit̄ate. hz é in eo arenositas ḡdā t qñq; vtil eo tinctores t pictores loco azuli t eleis tacus. ℞Membra nutri. ℞Est malꝰ stomacho t ille q é ablatus nō facit nausea. t ꝺ dispōnꝰ é malus stomacho. ℞Mēbra expul. ℞Soluēdo educit me lācholiā fortius q̄ lapis azuli. t iaz ꝓtenti sunt eo et dimittit hellebor nigz ꝓpt illud qō inuenit in eo ad egritudines melancholicas.

℞De luto sigillato. ℞Capitulum. cccexxi.

Lutū sigillatū qd est. Hoc lutū affert determino rubeo q nomiat lacuna: t non noiat lacuna nisi qa ipa é terra plana. pfundain qua non é herba oio neq; lapis. Et iaz retulit mihi gdaz ꝓpho. ore qui vidit eū. hoc aūt lutuz dicit lutum diuinū. Et illud ideo. qm̄ ꝑmus qui ꝑm accepit fuit mulier diuina in diebꝰ. s. ꝓteritis. t ipm quidez dicit magra diuina. quoniā ipz vez est magra quā di uina que nolāḃat bartamise accipiebat t ad ciuitatē deferebat t ponebat in aqua t fiebat sicut pulz t dimittebat ipm post motionē fortem quiescere donec resideḃat t effundebat ab ea illam aquā t accipiebat rem grossam t pjiciebat eam; t vrebatur quod ex ea pingue erat t viscosum. t faciebat ex eo lutū sicut cera. Apud. Dia. vero est lutū spetinee illius loci confectum cum sanguine hyrcoꝝ. t ipm quidē quādoq; aduleraf ita ut penitus nō cognoscaf. ℞Electio. Melius est illud qd non habet odorem nisi odorē alūminis t retinet liguinē cum currit ex ore t tan necietur lingue t pender ex ea. ℞Operationes et ꝓprietates. ℞Inquit Paulus. Non est medicina magis ablcindens sanguinem q̄ ipm. t est fortius q̄ lutum: scemius ita q membra non tollerāt fortitudinem eius cum habent apostema calidum ꝓpter tenera: immo sentiunt ex eo asperitatem quādā t est infrigidatiuuz glutinosum. ℞Apostema. t bothor. Confert in principio apostematū calidoꝝ.

℞Vulnera t vlcera. ℞Consolidat vulnera recētia t vlcera difficilia t ꝓhibet vlcerationem adustionis t sanat vlcerationem eius. ℞Jnstrumenta tunctur̄arum. Conseruat membra apud casum t restaurat t ꝓhibet effusiones materiarum ad manus t pedes t ꝓhibet corosionem. ℞Membra capitis. ℞Prohibet catarruz t ꝓhibet cursū oris

t stringue. ℞Membra anhelitus t pectoris: Cō seruat viscera apud casū t ꝓfert extenuatiōi. t euaz sputo sanguinis, ꝓpterea q exsiccat vicus pulmonis. ℞Mēbra expulsiōis. ℞Confert rasure intestinorum maligne bibitum t clisteriz atum: t ꝓprie post clisteriz ationē cum hydromelle declini ad puritatem: deinde aqua salis. ℞Venena. ℞Resistit venenis t morsibus bibitum cū vino: t linitū cū aceto. Et quod ex eo purum é cum bibitur non cessat facere nauseam: t facit venenū vomitu exire. t ꝓprie cum ante ipsum bibitur. Jnquit Bal. medicamen gargarismatis facit ex eo expertus sum in leprosis marino t cantaridibus. t inueni ipsum vomitu e ducens ea statim. Et iam quidem expertus fui ipsum in morsu canis rabiosi cuz vino t linitu ipm super morsum vipere cum aceto: t posui super ipm post linimentum folia scordeon aut centauream.

℞De luto absolute La. cccexxij°.

Lutuz absolute. ℞Natura. Lutū omne infrigidatiuum est. ℞Operationes t ꝓprietates. Est desiccatiuū abstersiuum. t lutum quidem calidum terre solaris é desiccatiuuz corporum laxorum absq; mordicatione propē suā glutinositatem: t cum ei non admiscetur nisi adustum quod é sicut testa. t parietes adusti in sole tūc in ipso é virtus resolutiua: q; si vice alia lauetur fit desiccatiuum cum equalitate in caliditate t frigiditate subtile. ℞Decoratio. Constringit carnem laxam. ℞Apostemata t bothor. Jn cerato ponit pue r scrofulas t durities. ℞Mēbra nutrimēti. Ex luto terre solaris liniuntur hydropici t splenetici t iuuantur manifeste t sanat carnem multotiēs.

℞De luto armeno La. cccexxiij°.

Lutum armenum quid é. Est lutum rubeum declinans ad cinerituum notum t alenum é ei propinquū in operatione. ℞Natura. Frigidum é in primo; siccum in secundo.

Operatiōes t ꝓpetates. ℞Retinet sanguinē quoniam eius exsiccatio é in vltimo. ℞Apostemata t bothor. ℞Confert apostematibus pestilentialibus bibitum t linitum t ꝓhibet ambulationez putredinis membrorum. ℞Vulnera t vlcera. ℞Mirabile est in re vulnerum. ℞Mēbra capitis. ℞Prohibet catarrum t confert cola. ℞Membra anhelitus t pectoris. ℞Est bonuz sputo sanguinis t pthisim, ꝓhibet, ꝓterea quia exsiccat vlcus pulmonis t é cura stricture anhelitus ex catarris. ℞Mēbra expulsiōis. ℞Est bonum vlcerib⁹ intestinorum t solutioni t fluxui sanguinis matricis. ℞Febres Cōfert febrib⁹ ethicis t pestilētialibus, ꝓpie. t plures quidem iam sanati sunt ex pestilentia magna, ꝓpter consuetudinem bibendi ipm in vino subtili. Et sibibitur in febre pestilentie necessariū é ut vinum perducat ipsum ad cor: t misceatur vinum illud cum aqua rosacea.

℞De luto samio La. cccexxiiij°.

Lutum samium quid é. Jnquit Balie. nos vtimur eo ex hoc q nominat stella samia. Ego aūt dico q hōibus videtur q illud sit talk: verum de talk iam diximus veridici q ipsum inuenitur in terra grecorum in insula cypri. ℞Operationes t ꝓpietates. ℞Lutū samiuz dixit Bal. esse sicut sigillatum in retentione sanguinis t rebus aliis: t é pluris aeritatis q̄ sigillatum. Quapropt é est leuius: imo é vehemēs leuitatis: t é tenacius t viscosius q̄ sigillatum: sed sigillatum é fortius eo. ℞Natura. ℞Hoc é viscosum tenax glutinatiuum non indigens abintione t infrigidatio é parua. t le datio plurima. ℞Apostemata t bothor. ℞Prohibet apostemata calida in inceptione t bothor vehemētius q̄ reliqua luta t cōfert apostematibꝰ mammillarum. Et si infundatur nō sentitur in eo asperitas calefacientis sicut sentitur ex sigillato. ℞Vulnera t vlcera. Ex ꝓpter vehementiam sue tenacitatis non confert vlceribus adustionis ignis sicut sigillatum. ℞Instrumenta tunctur̄arū. ℞Confert in principio podagre linitum. ℞Mēbra capitis. Confert apatib⁹ q̄ sūt pⁿ aures. ℞Mēbra expul. Cōfert eruptioni sanguinis a matrice: t egressioni sanguinis cū egestione.

℞De luto quod comedit La. cccexxv.

Lutum quod comeditur. ℞Opatiōes t ꝓpietates. ℞Est opilatiuum corruptiuū cōplexionis. verū ipsum confortat os stomachi: t delet eleuationem cibi: t cum hoc ego non diligo ut administretur. Et habet ꝓpietatem in prohibendo vomitum. Quod autez in ipso dicitur de bonitate anhelitus est fm comparationem desiderantium ipsum t dilatantium in ipso ꝓpter illud quod accidit de gaudio per acquisitionem eius q̄ desiderat.

℞De luto terre masticis La. cccexxvi.

Lutum terre masticis. ℞Opatiōes t ꝓpietates. ℞Est abstersiuum lauatiuz generati ex eius cariis.

℞De luto cretico La. cccexxvij°.

Lutum creticū. ℞Operationes t ꝓprietates. ℞Est plurime aeritatis: t é sile reliquis lutis predictis, verum é debilꝰ reliquis t abstergit absq; mordicatione t debilitat lesus. ℞Mēbra oculi. ℞Confert vlceribus eoꝝ t inflatiōi eoꝝ. ℞Mēbra expulsiōis. ℞Alleuiat pruritionē fm q̄ dicit t ꝓfert ḡnates luspēsū sup eas.

℞De luto kimolea La. cccexxviij°.

Lutum kimolea. ℞Opationes t ꝓprietates. ℞Ad de eo purū é plurimi exiſtit tuamēti: t ipso é infrigidatio t resolo: sed cū lauaf destruitur eiꝰ resolutio. ℞Apostēata t bothor. Cū accto ponit sup apata q̄ sub stomacho sūt. Vulnera t vlcera. ℞Prohibet lutū adustionis ab vlceratiōe. ℞De luto vitis La. cccexxix°.

Lutum vitis. ℞Operationes t ꝓpetates. Exsiccat nō longe a mordicatiōe t in ipso est aliqūtulum resolutionis.

℞De luto magra La. cccexxx.

Lutum magra. ℞Electio. Melius é baldagdium purum non permixtum bzuna

declinãs ad rubedinez. Et illud ē quod dicitur persice cuisara. ¶Opationes ⁊ ꝓpetates. ¶Existimant paulus q ipm ē in operationibus stipticitatis ⁊ exsiccationis melius ↄ̃ sigillatum. ¶Vulnera ⁊ vlcera. ¶Consolidat vlcera. ¶Membra expulsiois. ¶Interficit vermes ⁊ sordel super oua sorbilia ⁊ relinet naturā ⁊ confert valde.

De lacticinio La. cccexxxi.

LActicinium quid est. Est omnis plāta q̃ hz lac acutum solutiuū inciliuuz adstriuū ex eo autem famosa sunt septem alhasir ⁊ alscebraz ⁊ alcibe ⁊ hartanite ⁊ almenethena ⁊ almezerion ⁊ pentaphili qō ē hūs folia gnz. oia vo sūt mortifera. ¶Plurima vo intentio in eis est in lacte ipoz: ⁊ inueniūtur quedam lacticinioz spēs que sūt preter hec famosa sicut quedaz species auricule muris. ⁊ quedam spēs volubilis ⁊ portulaca agrestis ⁊ reliqua. lac autem lacticinij absolute est lac alcibe ⁊ videtur q sit illud quod nominatur tyriaca alkarnem ⁊ albuseugi. Et dixerunt etiam q lacticinia sūt septem genera ad vltimum lacticinium quod dicitur masculus: ⁊ nomen ei⁹ est karakilus ⁊ post ipm omnes sunt femine: ⁊ eorum fortius est quod similatur myrto ⁊ noiatur buraskius: deinde est arboz eum generatum inter lapides: deinde illud quod assimilatur citroli: ⁊ nominatur caurapelcias. l. scirū deinde albas litoreum qō noiatur marinum: qui nascitur in ipso. Et dixerunt vice alia lacticiniozum fortius ē masculus predictus: ⁊ radix ei⁹ longior: ē cubito ad rubedinem declinans plena lacte. ⁊ eius rami sunt similes ramis olive: sed sunt longiores ⁊ strictiores ⁊ radix mōtana: ⁊ orit in altis locis asperis montanis. Femine aūt que etiā nominatur nucalis ¶Planta eius ē sicut planta herbe muris: sed est maioz ⁊ fortioz ⁊ capita foliozsūt spinosa ⁊ egrediuntur ex radice eius stipites longitudinem palmi habētes. ⁊ fructificat vno anno ⁊ nō fructificat alio ⁊ fructꝰ iste mordicatiuus ē lingue sillis nuci ⁊ ē interius primo in faciēdo vomitum: ⁊ origo ē origo masculi ¶Marinum aūt qō dicitur panarit ū habet stipites palmoū declinantes ad rubedinem preparatos sup quos sunt gnz aut sex folia subtilia parua longa parūper: ⁊ eius fructus ē sicut herbum et sunt eius folia similia solijs lini ⁊ eius capita sūt dupla rotunda ⁊ flores ipsius albi ⁊ dixerunt hoc ē lacticinij quod dicitur almelcensis quod ē porculaca, sed eius folia sunt plurima: sed sunt strictioza ⁊ vehementius rotunda ex cuꝰ radice egrediūtur stipites rubei pleni lacte quoū numerus ē. iiij. aut. v. et ipsi⁹ stipites habent comas sicut anetum: ⁊ in ipsis ē fructus eius: ⁊ eius origo sunt domus deserte circuitus ciuitatum ⁊m plurimū ¶Scirum autē habet stipitem in mensura vnius palmi ⁊ maiorem: ⁊ sunt folia eius similia solijs cupressi ⁊ pinis sed sunt subtilioza ⁊ humidioza ¶Petrosum autē quod noiatur arboreum habet folia sicut folia myrti parua: ⁊ sic folia lacticinij masculi ⁊ ipsū supernua habet humida ⁊ plurimas habet comas: ⁊ hoc ē species lacticinij alia silis citrolo ⁊ radix eius ⁊ folia ipsius solutiue omnem aquositatē. ¶Electio. Fortius quod ē in lacticinijs ē eorum lac: deinde semen: postea radix: deinde folia: quādo dicit lac lacticinij ē lac alcibe. ¶Matura. Eius lac ē calidum ⁊ siccum in quarto. Reliqua vero ipsius sunt in secundo vel̄ ad tertium. ¶Operationes ⁊ ꝓpietates. ¶Est vlceratiuum interfectiuum. Cuncz in lacunam ponitur pisces omnes eleuantur super aquam. ¶Decoratio. ¶Eradicat moza ⁊ verucas ⁊ alchaneliz. ⁊ carnes augmentatas in lateribus vnguis. Et eius lac abradit pilos cum liniūtur ex eo ꝓpue in sole: ⁊ qui nascuntur post illud sunt debiles. ⁊ cuz iteratur nō nascuntur omnino. ⁊ quandoqz permiscetur cum oleo ut frangatur eius malitia ⁊ administratur ad abradendum. ¶Vulnera ⁊ vlcera. Ex eius radice cum aceto liniūtur durities que ē in circuitu fistularum ⁊ resolut eam: ⁊ eradicat impetigi em ⁊ cōuenies vlceribus putridis ⁊ corrosis cuz ponitur in aceto ⁊ scabiei melancolice igni persico ⁊ herpeti estiomeno ⁊ cancrenis. ¶Membra capitis. Et⁹ lac distillatum super dentem corrosum frangit ipm ⁊ deficit ipsum. ⁊ quandoqz ponitur cum alkitran ut sit magis frangens virutem eius. sed melius est ut sanus locus nō unatur cera: deinde distilletur in ipsum post illud lac. ⁊ quando eius radix in aceto decoquitur ⁊ ex eo os colluitur sedatur dolor dentium. ¶Membra oculi. ¶Lac eius eradicat vngulam. ¶Membra expulsionis. ¶Eradicat hemoroidas: ⁊ soluit phlegma ⁊ aquositatem. ⁊ si distillētur ex lacte ei⁹ due gutte aut tres super ficum ⁊ desiccet ⁊ assumatur soluit sufficienter. Et similiter in sauich ⁊ pane: ⁊ quando bibitur ⁊ ē purum tunc est melꝰ ut assumatur in cerato aut in cera ⁊ fauo ut non vlceret os ⁊ guttur: qūqz autem assumūtur stipites lacticinij humidi ⁊ orefiunt super conebam ostracē paulatim ⁊ teruntur ⁊ datur ex eis quātitas duoū karmet cum sauich ⁊ effunditur desuper aqua ⁊ bibitur: eius nāqz stipites sicci debiles valde sunt. Et speciei qdem que noiatur carupcion stipites assumunt ⁊ in vmbra siccātur de quibus cortices assumūtur: ⁊ accipiuntur ex eis nouem karmet ⁊ infundūtur in vino veteri die ⁊ nocte: deinde colatur ⁊ fit tepiduz: postea bibitur ⁊ soluit abstqz impedimento. ¶Permutatio. Loco eius ponit in euacuando aquositatem ⁊ phlegma triplum ponderis eius de ireos ⁊ due terte ponderis sui.

De laudano La. ccccexxxij.

LAudanum quidē. Est humiditas pēdēs in pilis caprarum pascentiū ⁊ barbis earū cum pascunt plantam que nominatur cusus. Cadit enim super eam res ⁊ aggregaī in ea humiditas ⁊ misceatur ille ros resudationi folioꝝ illius plante: Cum ergo inficiuntur eo pili caprar ⁊ suspēditur in eis assumitur ab eis laudanum: et illud quidem quod purum est ē quod pēdet in barbis earum ūn pilis earum qui a terra eleuati sunt. ⁊ malum erit quod pendet in partibus inferioribus

earū qñ pculcāt ipm cū arena ⁊ terra. ¶Electio. Melius ē illud qō est pingue pondrosū ⁊ cabrosi boni odoris qō ad citrinitatē declinat: ⁊ in quo nō est arenositas ⁊ resolvitur totū in oleo: ⁊ exquo nō remanet fex. Nigrū vero piceū est nō bonum. ¶Matura. Est calidū in fine primi siccū in secūdo ⁊ dixit alkanzi q ē frigidū ⁊ stipticū ꝫ nō ē ita. Nō aūt ē in regionibꝰ meridionalibus ē calidi⁹. ¶Ope. ⁊ ꝓp. Est subtile valde ⁊ est in ipso pauca stipticitas: ē maturatiuū humiditatū grossarū viscosarū quas cū equalitate resolvit in quo est virtus attractiua ⁊ ē calefactiuū aperitiuū orificioz venaruz ⁊ ingreditur in sedatione dolorꝫ. ¶Decoratio. Facit nasci pilos ⁊ inspissat eos ꝓlongat eos: ⁊ cōseruat, ppriecā oleo myrtino ⁊ cū vino ⁊ non facit hoc nisi quātū ipsū ē subtile ⁊ pfundat resolutiuū ⁊ mūdificat corruptionē corrodētē carnē ⁊ attracti num: attrahit eni materiā bonā ad pilos: verū ipm nō valet conferre ad caluiciez cū incipit ⁊ casui pilorꝫ cū apparet cutis ⁊ fluxui capillorꝫ ⁊ ū peruenit ad hoc ut saluet alopitiā: quoniaz materia alopitie non resolvitur nisi virtute que ē supra virtutē resolutionis eius ⁊ virtute subtilioze magis vacua stipticitate eius. ¶Vulne. ⁊ vlce. ¶In cacagenis laudanū ꝓsolidat vlcera dura ꝓsolidatione. ¶Membra cap. Distillat cū oleo ro. in aure doloroſam ⁊ ingreditur in medicinis sodā ꝓpulsationis. ¶Membra anhelitus ⁊ pectoris. ¶Confert tussi. ¶Membra expul. Resolvit apostemata matricis suppositū in pessario ⁊ extrahit fetū mortuū ⁊ secūdinā suffumigatione facta ex eo in traiectorio ⁊ cū bibit cū vino antiquo cōstringit ventrē ⁊ puocat vrinā.

De lubue. L. cccc. xxxiij.

LAbue qd ē: Est arboz figie. Et hoz lubue ē magna cuius folia ⁊ lignū sūt similia arbori sydonioz ⁊ hz fructū albū similē galle: ⁊ in ipso ē granū pingue. Et illud qō ē in ipsa ē melius exquo exprimitur oleū ⁊ corter huius arboris ē storax sicca: ⁊ eius aqua accipit cū incidikita vt exeat ⁊ ē mel lubue. Et illud quod egredit ex granis eius dicitur sciregi storacis sicce: ⁊ gūma eius ē storax hermitarū ⁊ ē gūma alba. Quid ē lubue ē storax: ⁊ dicit illa que liquida ē mel allubue ⁊ storax: ⁊ ē lachryma arboris que ē sicut sydonioz. Et nos quidē iā dixim⁹ in ea. storacis illud qō dixim⁹ ⁊ nos reiteram⁹ illū sermonē quāuis in eo sit iteratio: Et iā dicit q ē oleum arboris alterius romane. ¶Electio. Melioz specierū storacis ē illa liquida per scipsā mellina gūmosa boni odoris puciēs ad citrinitatē ⁊ nō ē nigra furfurea. Et qūqz inueniē de ea liquida similis sanie: ⁊ qūqz adulterat cū oliuis ⁊ melle. pijcat eni in eis in sole deinde exprimitur. ¶Matura. Calida ē in primo sicca in secūdo. ¶Opera. ⁊ propieta. ¶Inest ei virtus maturatiua lenitiua valde calefactiua resolutiua ⁊ eius fumus ē similis fumo olibani. ⁊ in ipso ē stupefactio natura ⁊ eius oleum quod ex ea fit in scenuni lenificat fortiter: ⁊ eius fumus ē sicut fumus olibani. ¶Apostem. ⁊ bothoz Confert duritijs in carne ⁊ linitur super bothoz humidū ⁊ siccū cū oleis. ¶Vulnera ⁊ vlcera. Linitur super scabiē siccā ⁊ humidā ⁊ epithima bonū super eam. ¶Instrumenta iuncturarū. Confortat membra ⁊ prohibet spasmū ⁊ contractionem iuncturarū bibita ⁊ linita ⁊ ponitur in oleis laxitudinis. ¶Mem. capi. Retinet quod ex ea humidum est ⁊ quod ex ea siccū ē catarrū suffumigatum ad corrizaz ē vltima: ⁊ in ipsa ē virtus facies subet ⁊ precipue in⁹ oleo eius. ¶Membra anhe. ⁊ pectoris Confert tussi antique ⁊ phlegmati ⁊ dolori guttu ris ⁊ clarificat vocē arteriaci cū lenitate vehementi. Membra nutri. ¶Digerit. ¶Membra expulsionis Lenit subtiliter ⁊ prouocat vrinam: ⁊ puocat menstrua cōuenienter bibita ⁊ supposita ⁊ lenit durities matricis: ⁊ q ex ea siccum ē stringit ventrē ⁊ eius storace aut ex liquida bibitur aur. cū equali ponderē de gūma amigdalarū soluit phlā viscosū absqz impedimento. ¶Permutatio. Loco eius ponit equali pōdere castoreū ⁊ duplū eius de oleo iusquiamo.

De lacca. L. cccc. xxxiij.

LAcca quid ē. Dixerūt quidā de quibus est Paulus ē hec gūma herbe similis myrrhe boni odoris ⁊ oportet quidē ut administretur cū cautela. Alij vero errauerūt ⁊ dixerūt hoc ē karabe. Et dixerūt quidā q hec ē lacca. verū lacca in plerisqz ꝓpietatibus ē in virtute karabe. ¶Decoratio. Est extenuatiua virtute vehemēti. ¶Membra anhe. ⁊ pectoris. ¶Confert tremori cordis. ¶Membra nutrimēti. ¶Confert epati ⁊ cōfortat ipm. ⁊ cōfert icteritie ⁊ hydropisi ⁊ doloribus epatis.

De Lehibach L. cccc. xxxv.

LEhibach quid ē: Est arboz rara habens rosas boni odoris parū quas apes pascūt ⁊ videtur q sit arboz que nominat farrara quāuis illud non vere scio. Et eius quidem virtus ē ꝓportionalis passio: verūtamē ē debilioz ipso ⁊ ē lacticinium. ¶Matura. Est calida in secūdo. Et dicit q ē calida ⁊ licca usqz ad quartū. ¶Operationes ⁊ ꝓpietates. Cū projicitur ex lacte eius in gurgite piscū aliquid super aquā eleuat eos. ¶Membra nutrimenti. ¶Facit virtuose vomere. ¶Membra expulsionis. ¶Soluēdo educit aquam.

De Luhabal barbarica. La. cccc. xxxvi

LUhabat barbarica quid est. dicit quidam q ē sicut ē hermodactili ⁊ affertur de partibus aphrice ⁊ adulterantur cū eo hermodactili. ¶Matura. Calidū est ⁊ siccum in secundo. ¶Membra expulsionis. ¶Mouet coitum.

De lingua auis. L. cccc. xxxvij.

LIngua auis. ¶Matura. Est calida i tertio humida in primo. ¶Operationes et ꝓpietates. Est in solijs eius constrictio ⁊ mundificatio ⁊ vis consolidandi. ¶Vulnera ⁊ vlcera. Folia eius consolidant ⁊ vlcera humida carne replent. ¶Instrumenta iuncturarum. ¶Cozices

cius eſt aceto ſup cōſtrictionē lacertoꝝ poſiti conferunt. ¶Membra anhe.ꝛ pec. ¶Confert tremori cordis. ¶Mēbra expulſionis. ¶Addit in coitu ¶Permutatio. ¶Loco eius in monēdo coitum ponitur equale pondus de nuce excorticata ꝛ pondus eius de tuberi rubeo.

¶De lingua bouis. L.cccc.xxxviij.

LIngua bouis quid ē. ¶Herba lata habens folia ſicut almau ꝛ cāna cui ē plana ꝛ rami canne eius ſunt ſicut pedes locuſtarū ꝛ color eius ē ex viridi ꝛ citrino. ¶Electō. ¶Oportz ut adminiſtretur illa que ē corroſiui groſſa huius folia ſup quorū factem ſunt puncta que ſunt radices ſpinarum ꝛ piloꝝ exeuntiū ab ea. ¶Que autē in hac terra reperitur ꝛ qua vtuntur medici plurimū eius ē genꝰ almaru: ꝛ non ē in lingua bouis ꝛ negz confert ut iuuamen illius eſt. ¶Natura. ¶Proxima ē equalitati in calore ad caliditatē enim declinat paruū ꝛ ēi ſine puim in humiditate, ꝛ que ſicca ē ē maioris humiditatis: Et dixerūt aliqui q̄ eſt frigida ꝛ humida in fine ſecūdi. Sed illud ē longinquū. ¶Operationes ꝛ ꝓprietates. ¶Virtus eius que adūſta ē remouet alcala que ſunt in infantibus ꝛ ſedat inflationē oris: ꝛ ſimiliter ipſamet: ſed ipſa ē debilior. ¶Membra anhelitus ꝛ pectoris. ¶Eſt lenitiua cōfortatiua cordis bona meſie ex ſollicitudie ꝛ tremori cordis in vino ꝛ diſpoſitionibus melancolicis: ꝛ quidā in potu eī tribuunt ad tremorem cordis caliduū cū luti armeni pondere. ℔.ij. ʒ. ꝛ cōfert ſimi ꝛ aſperitati canne ꝛ ꝓprie cū coquitur cū hydromelle et zuccaro.

¶De lingua arietis. La.cccc.xxxix.

LIngua arietis quid eſt. Eſt duoꝝ generū ſcilicet parua ꝛ magna. Inquit Dia. ipa nominat plurium coſtarū. ꝛ habet ſeptē coſtas. Et folia quidē magne maiora ſunt foliis parue ꝛ eius ſubſtātia ē ꝓpoſita ex aquetate ꝛ terreitate: ꝛ aquei tate quidem infrigidat: ꝛ terreitate cōſtringit.

¶Elec. ¶Earū magnitunatia eſt maioꝝ ꝛ fructꝰ quidē ꝛ radix ſunt ꝓpinqui natura foliis. Verū ſunt magis ſicci ꝛ minus frigidi. ¶Natura. ¶Eſt radix ei⁹ ſiccior ꝛ minus humida: ꝛ frigus eius ē minus ſtupefactione ipſius: ꝛ ſiccitas eius ē infra ipſius moꝛdicationē: ꝛ ꝓpter illud eſt vtilma ad viscera ꝛ ē ſubtilis: ꝛ ꝓprie cum ſiccatur Inquit Galie. Eſt frigida ꝛ ſicca in tertio. ¶Operationes ꝛ ꝓprietates.

¶Folia ipſius ſunt conſtrictiua repercuſſiua cum aqueitate frigidat: ꝓpter illud ſunt vincentia curſū ſanguinis ꝛ ſiccitas eius non eſt moꝛdicatiua: ꝛ ꝓpter illud eſt ſunatiua ad conſolidanda viscera antiqua ꝛ recentia: ꝛ negz eſt aliqd melius ea ꝛ ea ē aptio ꝓpter abſterſionem que eſt in ea. Sed ꝛ radix eius ſuſpenditur ſuper collum habentis ſcrofulas ¶Apoſtemata ꝛ bothoꝝ. ¶Eſt bona apoſtematibus calidis ꝛ aduſtioni ignis: ꝛ formice ꝛ ſcere et herſipile ꝛ apoſtematibus radicum auris ꝛ ſcrofulis. ¶Vulnera ꝛ vlcera. ¶Eſt bōa vlceribus fraudulentis ꝛ igni perſico ambulatiuis ꝛ vlceribus ab iquis ꝛ vulneribus profundis ꝛ eſt ſubtilis vniuerſaliter in his capitulis ꝛ confert cum kimolea ꝛ ceruſa que ponitur ſuper herisipilam. ¶Inſtrumēta ūcturarum. ¶Fit ex ea emplaſtrum ad elephantiā ꝛ prohibet augmentum eius ꝛ ipſam detumeſcere facit. ¶Mēbra capitis. ¶Confert dolori auris ex caliditate ꝛ decoctio radicis eius ex ea colluto cōfert dolori dentis ꝛ pulmentū lentium in quo ponitur ipſa loco ſicle confert epileptie: ꝛ quando diſtillatur ſuccus foliorum eius in aurem illius qui dolorē patit auris ſedat dolorē: ꝛ qñ maſticat radix eius aut colluit os ex ſucco ipſius ſedat dolorē dentiū ꝛ ſuſit aqua foliorū eius ſanat alcala. ¶Membra oculi ¶Confert opthalmie ꝛ diſſoluuntur collyria opthalmie cum ſucco eius ꝛ conſeruntur. ¶Membra anhelitus ꝛ pectoris. ¶Semen eius confert ſputo ſanguineo ꝛ pulmentum lentium in quo ponitur ipſe loco ſicle confert aſmati. ¶Mēbr. nutrimēti. ¶Radix ꝛ ſemē ꝛ folia ipſius ſunt bona in cura opilationum epatis ꝛ renum ꝛ ex ea quidem decoquitur pulmentum lentium ꝛ ponitur ipſa loco ſicle ꝛ confert hydropiſi. ¶Membra expulſiōis ¶Confert vlceribus inteſtinoꝝ ꝛ ſolutioni aquoſe potus ſeminis eius ꝛ cliſterizatio cū ſucco ipſius ꝛ fluxum ſanguinis ꝛ hemoꝛroidaꝝ retinet: ꝛ bibuntur folia eius cum vino ad dolorem veſice ꝛ renum. ¶Febres. ¶Dicitur q̄ confert febi triangule ſcilicet tertiane: ꝛ q̄ oportet ut ad tertianam bibantur tres radices eius in. ʒ. iiij. ʒ. vint commixti: ꝛ ad quartanam quattuoꝛ radices eius ſimiliter.

¶Venena. ¶Ponitur cum ſale ſuper morſuz canis rabioſi.

¶De Lingua. L.cccxl.

LIngua quid eſt: Subſtantia compoſita ex carne laxa in qua penetrant vene ꝛ nerui ꝛ lacerti: ꝛ humoꝛ eius eſt humidus.

¶De luchāridis. L.cccc.xli.

LUchāridis quid eſt: ¶Eſt lapis egyptius quo fullones vtuntur in dealbatione pannoꝝ laxus qui in aqua velociter ſoluitur. ¶Operationes ꝛ ꝓprietates. ¶Eſt glutinatiuus exſiccatiuus abſqz moꝛdicatione ſtipticꝰ prohibēs fluxum materierum ad membrum.

¶Vulnera ꝛ vlcera. ¶Eſt ſunatiuum vulnerum ꝛ vlcerum ꝛ ꝓprie in membris lenibus. ¶Membra oculi. ¶Confert fiſtulis ꝛ ingreditur in medicinis vlcerum oculi. ¶Membra anhelitus ꝛ pectoris. ¶Eſt bonus ſputo ſanguinis. ¶Membra expulſionis. ¶Confert ſolutioni antiqz ꝛ doloꝛi veſice: ꝛ ſupponitur ꝛ ad abſcindendum fluxuz ſanguinis.

¶De Luſ. L.cccxlij.

LUſ quid eſt. Illa eſt plana: ꝛ alia eſt criſpa ſed criſpa eſt calidioꝛ ea que dicitur luſ ſerpentis ꝛ plana, ꝛ in plana quidem eſt veritas plurima: quapropter minoꝝatur eius abſterſio ab abſterſione criſpe ꝛ ſi ambe ſunt abſtergētes.

Inquit dia. Folia eius ſunt ſimilia foliis diacoꝛuz ꝛ humoꝛa ꝓpter diuerſitatē veſtigioꝝ i eis ꝛ radix eius eſt ſicut radix medicine predicte ſimilis piſtello montarij ꝛ fructus eius eſt citrinus. Criſpa autē eſt ſicut oliua. ¶Natura. ¶Plana eſt calida in fine ꝑmi ꝛ ſicca: ꝛ criſpa in fine ſecundi ꝛ in calefactione ꝛ fortius qō eſt in ipſa eſt ſemen eius ꝛ iuuamꝰ qō eſt in ipſa eſt radix eius. ¶Operationes ꝛ ꝓprietates ¶Eſt aperitiua opilationū ſcilicet humoꝝ groſſoꝝ viſcoꝝ cū equalitate ꝛ in ipſa eſt abſterſio. ꝛ criſpa quidem in oibus iſtis eſt fortioꝛ ꝛ alie ꝛ ꝓpe plana terrea. ¶Decoratio. ¶Radix criſpe abſtergit pannū ꝛ moꝛpheam ꝛ lentigines paruas ꝛ magnas ꝛ ꝓpe cū melle ꝛ linitur cū vino ſup fiſſuras frigoris. ¶Apoſtemata ꝛ bothoꝝ. ¶Confert apoſtemathibus indigentib⁹ abſterſione. ¶Vulnera ꝛ vlcera. ¶Permiſcetur radix ei⁹ ꝛ ꝓpe radix criſpe cū vite alba ꝛ ponit in emplaſtris fraudulētis Et illa in qua eſt humiditas eſt conueniētioꝝ vulneribꝰ ꝛ ſicca que eſt acutioꝝ illud quo indigetur in vulneribus Et qñqz contuſa ſumitur loco licinij emplaſtri ad omnia vlcera in fiſtulas conuerſa ꝛ fiunt ex radice eius glandes ad fiſtulas. Et folia ei⁹ ſunt bō vulneribus mal. ¶Inſtrumenta iuncturarū ¶Radix alluſ cum ſtercoꝛe vaccino valet ſuper podagram ꝛ contuſionē la ertoꝝ. ¶Membra capitis. ¶Succꝰ vue eius que eſt domeſtica confert doloꝛi auris. Et qñ ponitur in aures cū oleo roſacco ꝓhibet corroſiones ꝛ cancrū factū in eis. Et cū accipitur ſuccus vue luſ ſerpentis que eſt ſuper eius extremitatem ꝛ quando miſcetur ſuccus eius cum oleo ꝛ diſtillatur in aurem ſedat doloꝛem. ꝛ radix quidem eius eſt ex medicinis abſtergentibus ſordes eius exſiccantibꝰ vlcus eius conferentibus auditui. Et ſemen luſ ſanat hemoꝛroidas que ſunt in naribus ita q̄ cancerroſitatem earum immo cancrum ipſum ꝛ conſiliuz eſt vt ponatur in naribus cum lana. ¶Membra oculi. ¶Confert radix eius vlceribus oculi. ¶Mēbra anhelitus ꝛ pectoris. ¶Facit ſpuere ꝛ conuenit aſmati ꝛ dilationi anhelitus ꝛ coquitur in aqua aliquotiens donec remoueatur medicinalis vis eius. deinde comeditur in dilatatōe anhelitus ꝛ in aſmate antiquo. ꝛ radix eius facit illud. ſed in criſpa fortius. ¶Membra nutrimenti. ¶Ex eius cōmeſtione generatur humoꝝ groſſus. ¶Mēbra expulſionis. ¶Criſpa mouet coitum in vino ꝛ mūdificat renes ꝛ confert hemoꝛroidibus. ꝛ dicitur q̄ cū ex fructu criſpe ſumūtur triginta numero cū aceto mixti aut vino eiciūt teū. Et qñqz ſupponit glās ex ea feā ꝛ facit abortū ꝛ qñqz facit abortū odoramentū huius plante apud aſſectionem floris eius: ꝛ quandoqz prouocat vrinam ¶Venena. ¶Cūqz fricatur radix eius ſuper coꝛpus non moꝛdet ipſuz vipera.

¶De Liminio. La.cccxlij.

LIminium quid eſt. Fructus eius eſt ſtipticus. ¶Membra expulſionis. ¶Confert ſolutioni ventris ꝛ ſanguinis ꝛ datur ad hoc in vino: ꝛ ſimiliter fluxui ſanguinis ꝛ potio eius eſt hec ſuncti.

¶De lacte. La.cccexlviij

LActe quid eſt. Lac ex tribus compoſitū eſt ſubſtantijs: aqueitate ꝛ caleitate ꝛ butirooſitate, ꝛ in vaccino quidem multiplicatur butirooſitas. Lac vero camelarum partui vicinarū minus habet butirooſitatis ꝛ caleitatis: ꝛ eſt ſubtile valde, ꝛ lac aſinarum etiam minus exiſtens butirooſum eſt ſubtile. Caprarum vero lac eſt temperatum ꝛ lac ouium eſt groſſum valde. Et lac vaccinum eſt pinguius ꝛ groſſius. Equarum vero lac eſt ſicut lac camelarum partui vicinarum ſubtile aqueoſum.

¶Electio. ¶Lac quod melius eſt omnibus eſt lac mulieꝛe. ꝛ lac melius eſt quod ex vbere ſuggendo bibitur: aut ſicut mulgetur: ꝛ melius ipſius eſt quod eſt vehementis albedinis equalis eſſentie quod ſuper vnguem diſtillatum figitur: ꝛ nō currit. ꝛ eſt potus animalis ipſius planta bona, ꝛ non eſt in ipſo ſapoꝛ extraneus declinās ad acetoſitatem aut amaritudinem aut acredinem aut odoꝛ extraneus horribilis. Et oportet vt adminiſtretur ſtatim vt mulgetur anteqū conuertatur. Et lac quidē omnis animalis cuius pregnatio eſt prolixioꝛ pregnatione mulieꝛum eſt malum quapropter proportionale eſt illud quod eſt proximum ſicut vaccinum. ¶Natura.

¶Aqueitas eſt calida ꝛ butirooſitas ad equalitatem tendit. licet ad caliditatem declinet. Et lac acetoſum eſt frigidum ꝛ ſiccum. ¶Operationes ꝛ ꝓprietates. ¶Aqueitas eius eſt ſubtiliatiua lauatiua ſolutiua: Et in ipſa non eſt moꝛdicatio. Et lac quidem eſt nutrimentum ꝛ equat chimos ꝛ confortat coꝛpꝰ ꝛ abluit. Et quando bibitur cum melle mundat vlcera interiora ab humoꝛibus groſſis ꝛ maturat ea ꝛ lauat: ꝛ eſt boni chimi. ꝛ facit exuberare ſanguinē augmentum faciens in cereb.oꝛ: ꝛ ꝓprie lac mulieꝛe. ꝛ lac quidem eſt ꝓpinque digeſtionis ꝛ quomodo non cum ſit generatuz ex ſanguine quod eſt in ſummo digeſtionis cui ſuperuenit digeſtio quedam alia finis ſit ex membꝛo quod ad frigus declinat. non enī nutritur ab eo donec fiat in diſpoſitione cibi qui indiget diſpoſitione plurima ꝛ clarificatione poſt clarificationem. immo quando dominatur ei caliditas bona reducit ipſuz ad naturam ſāguinis equalem velociter. ¶Cūqz bonū eſt quod ruffus dixit de eo. ꝛ ſi non ei contradicat ꝛ ꝓpter declinationē ſuam ad frigus aliquod nocet phlegmaticis: quoniam caliditas eorum non conuertit ipm ad ſanguinē ſicut oportet. ꝛ coꝛpus vtitur ipſo ante puerſionē ei⁹, ꝓptea q̄ ē ei, ꝓpinquū ꝛ ꝓpt hoc ꝓfert habentibus cōplexiones calidam ꝛ ſiccam cum in ipſoꝝ ſtomachis nō eſt cholera. Amplius lac cum coꝛporibus ꝓportionalitates habet quarū cauſe non cōprehenduntur. ¶Illum autē qui bibit lac poſt ipſum quieſcere oportet vt non coꝛrumpatur

et nō accelcat. verū oportet vt nō sup ipm dormiat neq; suscipiat sup ipm cibū aluū donec descēdat: z magis ducnēs ylistēnb⁹ caludam habentib⁹ cōplexionē. Nam cōuertitur in ipsis ad choleram: z confert lenib⁹ etiam propterea q humectat z remouet pturitū qui eis est propus: sed oportet vt inuenit ad ipm digerendū cū melle z multotiēs quidē incipit lac solnere z extrahere sup fluitates que sunt in partibus intestinoz. deinde incipit nutrire z expanditur in corp⁹ z retinet naturā: z est inflatiuū quousq; fuerit incipiat z est compositū ex soluente qō est eius aqueitas z constringēte qō est caseitas ipsi⁹. Et colostra est tarde digestiōis z grossi humoris z tarde descensionis. Mel vero ipsam rectificat z acgrit ex ea corpus nutrimentū plimū z acetosū crudi humoris: z qō decoctū est z prope qō est grossiu est magis constrictiuū z omne quidē lac facit possidere opilationes z prope in epate nisi lac camelarū fetarū z similiū, ppt pauciratē caleitat⁹ ei⁹ z abstersionē aqueitatis ipsi⁹: z ifert materieb⁹ que offendunt ad mēbra interiora z ledunt ea sua acuitate z mozdicatōe debilitat eni eas qm lauat ipsas vltra debitōē aq ppt abstersionē que est in aqueitate sua: z non est in aq z equat equalitatē earū ita vt conuertant z fiant similis membroz: deinde glutinat eas sup ipm. z sint membrū z inter humoz malū: non ergo obuiat ei humor nudo. Et ipm nocet habētib⁹ fluxū sanguinis. Lac preterea nō est bonū viscerib⁹: z lac caprarū est min⁹ nocens viscerib⁹ qz aliud. Nam plimū eius quo pascitur est constrictiuū. Butirū vero lac acetosum est ecōtrario: z nō est laudabile z in ipo ē instanto. Et lac quidem in sua substantia est velocis conuersionis z prope ad caliditatē z neq; est aliqd nocibilius corpori qz lac malum. Et lac quidē asinarū est aquosum z lac scrofinum aquosum est nō maturum. et lac vernale est aquosum compatum adestiuū. z similiter lac animal⁹ cui⁹ pastus est ripa aut terra limosa qm plante veris sunt aquose cōparate ad plantas estatis. Et quanto magis ingredit vel accedit estas ad autūnū tanto lac fit magis grossum: z qō melius est: est illud quod est in medio estatis: verūtamen timet in ipso q calor ipsum cōuertat postq; potatuz fuerit. Illud vero nō timetur in vere. Caccinū preterea est plimi butirū z ominū plurime est caseitatis z butirositatis sed caseitas in lacte camelino est pauca postea in lacte equino: deinde asinino. z propt hoc raro caseatur in stomacho z superioz⁹ ventris plus qz aliud. Et in lacte quidē camelino est salsedo propterea quia diligunt acetosum z hoc melius lac z cū hoc dicitur q est vehementus tarditatis in stomacho z superioz⁹ vētris Et scias q lac diuersificat fm spēs aialiū z fm etatē si est paruū aut magnū aut mediocre z fm formā si est lenis carnis aut dure pingue aut extennatū albū aut aliū habens colorē: z debili⁹ quidem lac fm q dr̄ est lac albi coloris z est velotioris descensionis.

Decoratio. Plinius vsus lactis generat pediculos fm q quidam existimauerūt z nō elongatur verū ipm abstergit cicatrices fedas in cute linitus: et colorē efficit valde bonū bibitū. verū ipsum facit mltotiens accidere sordes nisi lac camelarū recenter fetarū. ex ipso eni raro timentur sordities: z qñ bibit cū zuccaro colorē efficit valde bonū z prope multe rū z impinguat et ita q aqua calci impinguat habentes cōplexiones calidas z siccas cū soluūtur potu eius, ppt suam caulam z nō impinguat eos nisi, p terea q humectat z extrahit humorē malū. ḡre rectificat nutrimentū. Et lac quidē alrab cū scona impinguat illos velociter. Aqua vero calci delet pānū z cicatrices linitū z qñq; confert eis bibitū. Apostemata z bothor. Multotiens sanant illi quibus accidunt apostemata mala z carbunculi z almelcere z scabies z pruritus bibitione lactis cū in complexionibus eoz̄ non fuit qō corrūpat ipsum z cōuertat ad choleram. Et lac quidem nociū est habentibus apostemata intrinseca. Vulnera z vlcera.

Lac rectificat vlcera intrinseca per hoc q lauat z q glutinat z q mundificat. z cū non est in cōplexione qō corrumpat ipsum z ad choleram puertat confert hēmb⁹ vlcera. z aqua qdē calci cū myrobolani z scabici est cōueniens. Instrumenta iunctura rū

Lac malū est nernis z hēmb⁹ egritudines neruū, ppe frigidas z phlaticas. Mēbra capitis

Lac caprinū confert catarris z retinet eos z ipoz acredinē melioz̄at Et confert vlcerib⁹ palati z lac est cura oblionis sicce z tristicie z alienatōis. Et lac qdem nocet dentib⁹ z corrodit eos z pcauat z plumit eos: z prope cū dens est frigide cōplexionis z laxaz efficit gingiuam. imo oportet vt post ipsum colluat os cuz melle z vino z oxymelle. Lac asininū fm q dr̄ cū colluitur ex eo os confirmat dentes z gingiuam z nō est conuenies hēmb⁹ sodā z vtigine z tyminū z prope dormire sup ipm z vniuersaliter nocet debilia habentia epata z capita. Mēd. ocu Lac facit euenire tenebrositatē visus z caliginē. verūtū cū mulgetur in oculo confert opthalmie z nocumēto materierū calidarū effusarū ad oculum z asperitati. Et silr̄ qñ pmiscet cum albumine ouī z oleo rosaceo crudo z ponit sup oculū z confert emulsio ei⁹ in ipso intarfacti. Membra anhelitus z pectoris.

Lac asininū z caprinū bona sunt tussi z extennationi z sputo san. fm q significat locus eius. Et lac ouinū tenuatinū est sputo san. Et itez lac est ex medicinis vlcerū pulmōis z extenuationis z confert ore colluto ex ipso z gargarizato prefocationi z squinātie z apostematibus vue z amigdalarū. verūtamen est nociuū habentibus tremorem cordis humidū quocunq; modo fit ex sanguine aut phlegmate. Et lac qō camelarū nouit fetaz pfert almati z frequētie spiritus. Et lac est conuenientius pectori qz capiti z stomacho. Mēbra nu. Lac facit possidere opilationes in meseraicis. z aqua casei confert ictericie. z lac caprinum z lac camelarum recenter fetarum ambulantium z lac asinarum confert hydropisi z cōferūt omnia illa duritiei splenis. Lac camelarū nouit fetarū cū oleo de alcāna est conueniens

burūtiebus intrinsecis z facit euenire inflationem in stomacho z doloz̄ prope colostra z ambo cōuenient singultū z eructuatiōē fumosam prope lac: z nocet splenetico z patico z indigētib⁹ regimie subtiliatiuo nisi lac camelaz fetaz: ipm eni confert egritudinib⁹ plimis splenis z epat z renouat epata. Et lac camelaz nouiter fetarū pfert hydropisi valde z prope qñ bibit cū vrina camelarū nouit fetarū arabicarū z exsiccat desiderīū cibi z facit tussim. Et lac quidē acetosum est tarde digestionis valde z est crudi humoris, vez stomach⁹ calidus naturalr aut accidentalit digerit ipm z inuak cū ipso z nō eructuat fumose, ppt ablutionē butirī ab ipso. Membra exq; calci soluēdo educit cholerā adustā. z cū epithimo soluit meliaz adustā. Et lac facit euenire lapidē z lac qdē decoctū donec ptumat ei⁹ aqueitas pstringit ventrē z retinet fluxū san. p inferiora. Et lac qdē camelarū nouiter fetarū, puocat menstrua. Et illud de quo extractū est butirū est bonū solutioni cholerice: z fit clistere ex lacte nouit mulcto ad vlcera intestinoz̄ z matricis. Lac caprinū valet vlcerib⁹ vesice z lac succurrit nocumēto coitus z vigorē fert ad coitū z facit, puenire inflāmationē in viscerib⁹. Dē pterea lac grossū excitat cholerā z generat lapidem z colostra prope: z lac qdē excitat coitū ita q etiam lac acetosum z melle in corpozib⁹ calide cōplexiōis hoc fact propterea q humectat z q inflat z sepe lenit vētrē z prop̄ie lac equinū camelinū z asininū deinde lac vaccinū postea lac caprinū z qnto plus minuitur aqueitas z qñq; soluit vētrē multitudo ipi⁹ qñ nō digerit. Et sal quidē iuuat ad solutionē ipi⁹ z ad solutionez aque lactis. Decoctū vero z in quo extincti sunt carbones z calefactū cū lapidib⁹ ignitis z laminis ferri, peculdubio vētrē pstringit. Et lac quidem confert rasure intestinoz̄. Et lac acetosū cōstringit fluxū cholericū z sanguineū: z lac quidē camelarū recenter fetarū confert hemorroidib⁹: z qñ lac ponitur sup apostemata ani vlcera ei⁹ z apostemata femoris z vlcera ipsius confert z sedat doloz̄ accidentē in his membris. Febres. Lac capinū z lac asininū sūt bona ethice fm q determinatur in loco suo. Et lac acetosum multotiēs expellit febres ethicas qñ aufert eius butirū z fuerit ita q bene digerat. Lac vero recenter mulctū grossū multotiens facit incurrere febres z nō oportet approximare ei patientē febrē penitus. Venena Lac confert potui medicinarū mortaliū z ei qui sumpsit in potu lepoz̄ marinum z gūmam rute agrestis z hyusquiamū z benz z prope q in potu sumpsit cantarides z lepoz̄ marinū z gūmam rute agrestis z helleboz z stragulatorem adip z leopardi z oēs medicinas putrefactiuas: z est cura ei⁹ q in potu sūpsit benz. reducit eni ipm ad rationē suam.

De lampade alcutrub. Ca. cccerlvi

Lampas alcutrub quid est. Est planta proxima isopo. Electio. Quod de ea administrat est semen ipsi⁹. Natura. Est calda in primo sicca in secundo z est in fine secundi Ope. z p. Est aperitiua z magis dominans in ea est stipticitas z abscindit fluxum quocunq; modo sit. Vulnera z vlcera. Consolidat. Membra capitis. Fit ex ea emplastrum z abscindit fluxū sanguinis. Membra anhelitus z pectoris. Prohibet fluxum sanguinis. Membra expulsionis. Confert vlceribus intestinorum clisteri facto ex ea.

De likio. Ca. cccexlvij.

Likiū quid est. De tres quidem iam dixi mus. Et in lilio quidem hortulano est terreitas subtilis acquirens amaritudinem z in ipso est aqueitas equalis cōplexionis. Natura. Albū hortulanū qō nominat likū azeth ē calidum z siccū in secundo: treos vero siluestris est vehemētioris exsiccationis. Operationes z pro.

Radix eius est abstersiua desiccatiua equalis: z radix eius est magis abstersiua. Et oleū eius est vehementioris resolutōis z lenificatōis sine sit aromatizatū: z treos quidē in oib⁹ illis est fortior z est stipticus cū hoc: z in ipso est virtus sanādi dolores z putrefactōes. Deco. Cōfert pāno z lentiginib⁹ z prope radix ei⁹ z mundat faciez abluendo z reddendo terſam z remouet practōez eius. Apostemata z bothor. Si terantur solia et semina multū z fiat ex eis emplastrū sup herisipilaz cū vino confert ei valde: z silr̄ sup apostemata phlegmatica immatura z scabiem vlcerosam z escaras z sabaf z prope cū permiscemus ea alijs medicinis.

Vulnera z vlcera. Radix eius confert adustioni aque calide qñ exsiccatiua est mollificatiua absterſiua cū equalitate z silr̄ folia eius decocta z psolidat. Et melius quidē est vt sit administratio ei⁹ cū oleo rosaceo. Succus vero ireos z reliquoz decoquitur in aceto z melle z in vase ereo z valet ad vlcera antiq; z vulnera. Et domesticū quidem est melius medicinarū que sunt adustioni aque calide. Instrumenta iunctura rū Est bonū incisionib⁹ neruorum.

Membra capitis. Ex decoctione radicis ei⁹ fit oris collusio ad doloz̄ dentiū z prope eius qō siluestre est. Et oleū quidem eius est conueniēs vlceribus capitis z furfuribus eius z qñ distillatur in aurem sedat doloz̄ eius z sonitū. Mēbra anhelitus z pectoris. Confert radix eius anhelitu dilatationis z prope ireos. Mēbra nutrimenti. Cōfert spleni z est malū stomacho propt̄ie oleum eius.

Membra expulsionis Oleū eius est resolutiuū aperituū lenitiuū duritiei matricis z bibitū z inunctum. Et silr̄ qñ decoquitur radix eius cū oleo ros. z nō est ei par in egritudinibus matricis z silr̄ oleū yrinū z extrahit fetū z confert doloriventris pūgitiuo. Et si decoquatur radix eius sola cuz aceto aut cum semine hyusquiami z farina tritici sedat apostemata calida accidētia testiculi. Et qñ bibitur ex oleo eius. ʒ.ʒ. solnit z est conueniēs habenti ulcos cholericū. Oleū vero irinum aperit orificia venaz hemorroidarū z silr̄ radix lilij quocūq; modo sit. Venena. Confert punctureverminū venenosoz̄ z ppe

scorpionis ihm: ꝛ succus eius ꝛ sirupus ꝛ semẽ ipi⁹ bibita ꝓferũt oib⁹ puncturis ꝛ oleũ ei⁹ est triaca cõtriandri ꝛ fungoꝝ

De Liquiritia. La. cccclxiij

Liquiritia. Natura. Radix eius tẽperata est ꝛ ũ declinat ad aligd declinat ad calliditatẽ ꝛ humiditatẽ. Elpo. ꝛ botho. Succus eius confert panariũ ꝛ sũr radix eius. Vulnera ꝛ ulcera. Eius succus valet ad vulnera Membra oculi. Radix eius confert vngule ꝛ succus eius est fortior. Mẽ. an. ꝛ pe. Tenit cannam pulmonis ꝛ mũdificat eã ꝛ confert pulmoni ꝛ gutturi ꝛ clarificat vocẽ. Membra nutrimenti.

Sedat sitim propter humiditatem suam ꝛ similiter confert instationi stomachi. Membra expulsionis. Confert ardori vrine ꝛ valet ad vlcera renuꝝ ꝛ velice ꝛ scabiei ipi⁹. Febres. Confert sebubus antiquis.

De Lente. La. cccclxix.

Lens quid est. Lentis est quoddã gen⁹ qõ comedit ꝛ est notũ. Et est aliud gen⁹ silue stre malũ ꝛ est lens amara ꝛ manifeste caliditatis inq̃ est siccitas ꝛ paruꝝ stipticitatis ꝛ est fm q̃ dixit Dia. herba longa pluriũ stipitũ subtiliũ ramoꝝ colorẽ habentiũ cidonij lõgioꝝ ꝛ strictioꝝ in quib⁹ est asperitas quedam ꝛ sunt declines ad albedinẽ. Electio. Melior est illa que est velon⁹ natura ꝛ est alba lata ꝛ q̃ cadit in aq̃ nõ denigrat eaꝝ ꝛ oportet vt bene maturet in decoctõe. Natura. Gal. vilum est q̃ ipsa est equal in caliditate ꝛ siccitate puta est declinis ad caliditatẽ ꝛ propt illud nõ in frigidat apud cõmestionẽ sui. neq; descendens

Operatões ꝛ ꝓprietates. Est inflatiua ꝛ composita ex virtute constrictiua ꝛ abstersiua ꝛ facit videre somnia mala. ꝛ stipticitas coticis ei⁹ est plima ꝛ in ipsa tota est inflatio plima ꝛ inspissat sanguinẽ ꝛ nõ currit in venis ꝛ ipsa minorat vrinã ꝛ mẽstrua propt illud ꝛ generant ex ea humoꝝ melancholic⁹ ꝛ egritudines melancholice: ꝛ fortasse kist ordei est ei ꝛtrariũ ꝛ q̃si aggregat ex cõmixtione eoꝝ nutrimẽtũ valde bonũ ꝛ fortasse erit ex sũma melioꝝ nutrimentoꝝ ꝛ oportet qdẽ vt sit kist ordei min⁹ q̃nitate lentis. ꝛ lentis etiam cũ sicla nutrimentũ est laudabile: q̃si sunt contrariarũ dispositionũ que ambe sunt tẽperate. ꝛ ponũtur in ipsa ordeũ ꝛ mentastrũ ꝛ deteriius qõ decoquit cũ lẽte nenkefar. Et oportet quidẽ vt pjciant sup vnã eminam lentis nouẽ emine aq̃ ꝛ decoquant valde. Elpa. ꝛ bo. Nũ decoquit cũ aceto ꝛ fit ex ea emplastrũ resolvit scrofulas ꝛ apostemata dura. Et ipsa quidem cũ repcussione est aggregatio sanies ꝛ iph⁹ multitudo generat cancrum ꝛ apostemata dura que noiant fluxid⁹. Vulne. ꝛ vl.

Nũ coquitur cũ aceto replet vlcera, pfunda ꝛ eradicat sordes vlcer ꝛ mioraꝝ sordities eoꝝ ꝛ si fuerit magna tunc apponãt cũ eis que sunt magis stiptica sicut sũt cortices granatoꝝ ꝛ reliq̃. Et cũ aq̃ marina ad herpetẽ estiomenũ ꝛ formicã ꝛ fissuras accidentes ex frigore. Instra iũctu. Est mala neruis sed si ea cũ saulch ponit emplastrũ sup podagrã cõfert ꝛ multitudo eius facit possidere lepram. Membra oculi. Illius q plimũ ca⁹ cõmestione vtitur vilus obtenebrat, ppt vehementiã exliccatõis ei⁹. Et q̃si ex ea fit emplastr q̃si corona regia ꝛ cydonio ꝛ oleo rosaceo sanat apostemata oculi calida. Mẽ. an. ꝛ pe.

Fit ex ea emplastrũ decocta in aqua maris super apostemata mamille facta exp̃strictione sanguinis ꝛ lactis. Membra nutri. Est difficil digestionis mala stomacho ꝛ generat inflationẽ ꝛ grauat. Et q̃si ex corticant de ea. xxx. gran. ꝛ deglutiuntur conferunt solutioni et fm q̃ dicit mollificationi stomachi. Et non oportet quidem vt lenti admisceatur dulcedo. Jpa eni tunc faciet possidere opilatões plurimas in epate. Et ex eis que sunt necessaria in ẽse lentis est q̃ ipsa est inunctiua hydropisis ꝛ videtur hoc ppt exiccatiõnẽ eius. Membra expulsionis. Nũ decoquitur absq; cortice suo strigit ventrẽ aut cũ cortice suo q̃si decoquitur cũ aqua ꝛ expellitur ab eo aqua prima: illa nãq; prima aqua soluit ventrẽ. Et decocta quidem cum cortice ꝓiecta aqua magis est stricti ua q̃ ex coctacata quonia in coctione ipius est vis⁹ stipticitatis valde vehemens. ꝛ fit fortio: strictiua q⁹ ventris quãdo decoquitur cũ endiuia ꝛ lingua arietis ꝛ pozulaca ꝛ cuꝝ sicla que nominatur nigra propter vehementiam sue virtutis aut, cum rosa aut cũ aliquo stipticoꝝ postq̃ bene sit elixata ante illud ꝛ sic nõ mouebit ventrem. Et ex ea fit emplastrum cũ melicrato ꝛ cydonio ꝛ oleo rosaceo ad ani apostema. Et si fuerit maximũ cum eo quod est magis stipticum Et lens qdẽ silustris ꝛ est lens amara soluit sanguinẽ. Et lens minorat vrinam ꝛ menstrua ꝓpterea quia ipsa inspissat sanguinẽ ꝛ nõ, puocat penitus. nõ ergo approximet ei habens lesionẽ in vna ex parte distillatõis sed amara facit ambo descẽdere ꝛ puocat vrinam.

De Lana. La. cccc.

Lana. Vulnera ꝛ vlcera. Vsta ꝓfert vlcerib⁹ ꝛ carni addite

De Lupino. La. cccclj.

Lupinus quid est. Est granum ꝓpresse figure amari saporis percussum in medio ꝛ est faba egyptiaca Electio. Siluestris est fortior in omnib⁹ que narrantur de operibus ei⁹ sed. est minor. Natura. Est calidus in primo: siccus in secundo. Operationes ꝛ ꝓprietates.

Est stipticus cum virtute. Et lupinus in quo est amaritudo abstergit ꝛ resoluit sine mordicatiõe de quo inquit Gal. Lupinus a quo ablata est amaritudo est grossius, ꝛ non est longum quin sit glutinatiuus ꝛ non, remanet in eo abstersio ei⁹. ꝛ ex toto quidem est malus difficilis digestionis generans humorem crudum in venis qñ nõ digerũt ipm bñ. Jle vo qui cum bonis cõditus est plurimi ẽ nutrimẽti. Et q̃si ei⁹ decoctio fit bona ꝛ digeritur est nõ mali humoris ꝛ in ipso sũt siccitas ꝛ viscositas. Et ipse quidem infundit vt ei⁹ amaritudo removeatur deinde decoquitur ꝛ penitus est medicie propinquioꝝ

q̃ cibo. Decoꝛa. Subtiliat capillos ꝛ abstergit panũ ꝛ morpheã ꝛ vestigia ꝛ occultationẽ ꝛ bothõ ꝛ abstergit faciem ꝛ ꝓprie quãdo decoquitur cum aqua pluuiali donec dissoluat ꝛ cõfert administratio libre decoctione eius ad albaras. Apost. ꝛ bot.

Cõfert bothoꝛ in facie ꝛ ulceribus ꝛ apostematibus caliditis ꝛ scrofulis ꝛ duriciebꝰ aut cum accto ꝛ melle aut sicut oꝝ in vnoquoq; corpoꝛe. ꝛ eius decoctio quãdo fundit super cancrenas cõfert corruptioni eoꝝ. Vulnera ꝛ ulcera. Confert scabiei ita q̃ ipse cũ radice almezerion nigri remouet scabiẽ bestiarũ ꝛ cõfert herpeti estiomeno ꝛ alpasat et vlceribus malis ꝛ fraudulẽtis ꝛ fedat farina ei⁹ cuꝝ farina ordei dolorẽ vulnerũ ꝛ cõfert igni ꝓsico.

Instru. iunctu. Fit ex eo emplastrũ super sciaticã ꝛ ꝓfert. Mẽb. ca. Farina eius ꝓfert vlceribꝰ capitis humidis. Membra nutri. Aperit opilationes epatis ꝛ splenis ꝛ ꝓprie q̃ decoquit cũ aceto ꝛ melle ꝛ ruta ꝛ pipere. Et ille qui amaritudinẽ non habet sedat nauseam ꝛ disrũpit appetitũ sed ille cuius amaritudo egredit ẽ difficilis penetratiõis.

Membra expul. Extrahit vermes ꝛ ascarides decoctus ꝛ linitus super fumẽ ꝛ deglutitus cũ melle aut potatus cũ aceto cõmixto. Et cõfert doloribus mulierũ ꝛ puocat mẽstrua ꝛ extrahit fetus cũ ruta ꝛ pipe suppositus ꝛ bibitus ꝛ q̃nq; suppõitur cũ ruta ꝛ melle ꝛ aceto. Et similiter puocat vrinam ꝛ in ipso est constrictio vẽtris. dulcoratus vero fm q̃ quidã dicit neq; soluit neq; stringit.

De lactuca. L. cccclij.

Lactuca quid ẽ: Illa que ẽ siluestris i virtute existit papaueris nigri. Natura. Salie. nõ est in frigiditate eius que hoꝛtulana ẽ applicatio ad vltimũ sed ẽ sicut frigus aque lacune. Et humiditas eius est grossioꝝ humiditate sicle ꝛ attriplicat ꝛ subtilioꝝ humiditate malue. Et dicit q̃ ipsa ẽ in humectatione ꝛ exliccatione iter caules ꝛ attriplices ꝛ blites: dico aũt q̃ ille qui dixit q̃ ẽ frigida, tertio iudicauit de ipsa q̃ ẽ mali nutrimenti ꝛ pauci ꝛ nõ ẽ ita ꝛ videt q̃ ipsa sit in secũdo. Operationes ꝛ ꝓpri. Nõ ẽ in ipsa absterso neq; stipticitas neq; solutio, ppter eu acuationẽ suã a salsedine ꝛ pontieitate ꝛ reliquis. Sanguis vo ex ea generatus ẽ melioꝝ sanguine generato ex oleribus: ꝛ nutri biliozꝝ ẽ illa que est elixata ꝛ ipsa ꝓfert diuersitati aũrũ: ꝛ illa quidẽ que nõ ẽ abluta est melioꝝ. Ablutio et additeni inflationẽ ꝛ silr oibus oleribus frigidis ꝛ ẽ velocis digestionis: ꝛ q̃si administrat in medio vini, ꝓhibet egritudines ebrietatis: ꝛ illa quidem que ẽ siluestris in virtute existit papaueris nigri.

Elpo. ꝛ bo. Cõfert apostematibꝰ calidis ꝛ herisipile linita qñ vtraq; nõ fuerit magna ꝛ vehemẽtia Vulne. ꝛ vlcera. Est emplastrũ ꝓuenies super cõtusionẽ. Membra ca. Facit somnũ ꝛ remouet vigilias elixata ꝛ cruda ꝓfert aliẽationi ꝛ adustioni solis in capite ꝛ ẽ medicamẽ opilationis in naribꝰ facte. Membra oculi. Lac eius que siluestris est abstergũ vlcera corneee, Et lac domestice, ꝓpinquũ ẽ ei ꝛ ex ea fit emplm opthalmie calide. Et lac siluestris cõfert fistulis lachrymaliũ ꝛ assiduatio comestionis eius obtenebrat oculũ. Membra anhe. ꝛ pec. Addidit lacte. Mẽb. nutrimẽti. Confert tussi ꝛ caliditati stoi ꝛ inflationi eius. Et hoꝛtulana quidẽ ẽ bona stõ ꝛ ẽ velocis digõis ꝛ acceptio eius cũ aceto facit appetitũ ꝛ cõfert eius comestio icteritie. Membra expul. Eius semẽ exsiccat sperma ꝛ sedat desideriũ coitus ꝛ cõfert multitudini pollutionis ꝛ olus eius minus ẽ in illo q̃ semẽ eius. ꝛ de lacte quidẽ lactuce cũ in potu datur medietas. ʒ. cum aqua ꝛ melle solutõne educit chimũ aquosũ. Et lac hoꝛtulane ꝓpinquũ ẽ lacti siluestris. Ipsa vo lactuca nõ stringit neq; soluit qñ nõ est salsa neq; pontica neq; abstersiua sed ẽ ꝓpo catiua. Et siluestris q̃dẽ lac puocat mẽstrua. Genena. Lac siluestris in potu datur morsui rutele ꝛ scorpiõis.

De Lactuca asini. L. cccclij.

Lactuca asini quid ẽ. Est sicut folia lactuce subtilia plis numeri ad nigredinẽ declinãt plus pilosa ꝛ folia eius radici adherẽt nata ab ea grauia ꝛ colorꝝ radicis eius ad rubedinẽ est decliuis ꝛ tingit terrã ꝛ manũ colorẽ rubeo ꝛ ouũ i terra rubea, bona ꝛ ẽ ex substãtia aquea ꝛ terrea ꝛ est asininar ꝛ iã dictũ ẽ de ea. Electio. Citrina ẽ fortioꝝ ꝛ alba ẽ aquea debilis. Natura. Calida est ꝛ sicca in ꝓncipio secũdi. Operationes ꝛ ꝓprietates. Est abstersiua aperitiua ꝛ qd de floꝛe eius est siccũ ẽ fortius in illo. Et natura quidẽ radicis eius ẽ ꝓxima nature seminis ei⁹: sed radix ẽ fortioꝝ ꝛ ꝓprie sicca Inquit paul⁹. ꝛ in ipsa ẽ virtus attractiua ex ꝓfundo adeo q̃ extrahit furculos. Elpo. ꝛ bothoꝝ. Confert apostatibus duris vbicũq; sint.

Vulnera ꝛ vlcera. Nũ ex eo fit ceratũ ꝓsolidat: et similiter aqua eius in cerato. Instr. iunctu. raruꝝ.

Est notũ emplastrũ sup podagrã ꝛ similiter cum aceto super sciaticã. Membra capitis. Succus eius est mũdificatiu⁹ capitis facto caputpurgio ex eoꝝ ꝛ administratur cũ melle in cola ꝛ confert linitũ Membra oculi. Nõ de ea siccũ est mũdificat vestigia remanẽtia in oculo ꝛ grossitudinẽ extremitatũ palpebrarũ. Membra nutrimẽti. Mũdificat epar ꝛ que cũ aceto cõdita ẽ valet ad splenem comesta ꝛ ut emplastrum superposita. Membra expulsionis. Prouocat menstrua fortiter ꝛ interficit embryonẽ viuuꝝ ꝛ extrahit fetũ mortuuꝝ ꝛ confert apostematibus duris in matrice suppolita ꝛ sedendo in aquã eius ꝛ ẽres magis puocans mẽstrua ꝛ magis conuenientes. Et qõ de ea in vltimo administrat est aureus bibitus ꝛ suppositus. Et administratur cũ cerato super ragadias ani.

De Lentisco. L. cccclliij.

Lentiscus quid est. Est nota. Et rob quidem lentisci ꝛ gũma eius defertur ad mecham ꝛ nominatur hoc nomine. Natura. Calida est in tertio humida in primo.

Ope. ꝛ ꝓpri. Est abstersiua resolutiua attractiua ex ꝓfundo corporis. Est gũma ꝛ gũma ei⁹ ẽ gñ

ma in arboꝛe alkenken ⁊ eſt ſicut laudanū in potẽ
tia ẽ boni odoꝛis ⁊ ingredit in odoꝛamentis mulie
rū in halep. ¶ Mẽ. cap. ¶ Rob lentilci ꝓfert valde
fluxu oꝛis ⁊ vlceribus eiꝰ. ¶ Mẽ. expul. ¶ In ipſa
ẽ virtus ꝑſtrigẽdi vẽtꝛe. ¶ De lauro. L. ccccly.

LAurus quid ẽ: Granū eius ẽ ſm figuraꝫ
auelliane pue ſup qꝫ ſunt coꝛtices nigri ſ
tiles qꝫ ꝓceſſione frägit in duas ptes q̄
ſunt grani nigri pui declines ad citrinitatẽ boni ſa
poꝛis ⁊ eius odoꝛ ẽ redolẽs: ⁊ eius folia ſũt ſicut fo
lia myrti ꝓter q̄ ſunt maioꝛa ⁊ eiꝰ fructus eſt ru
beus. Ipſa vero outur in locis montoſis ⁊ virtꝰ
eius ẽ in folijs ⁊ fructu. ¶ Natura. ¶ Grana eiꝰ ſi
calidioꝛa ⁊ coꝛtices eius ſũt minoꝛis caliditatis ⁊ eſt
oino calida ⁊ ſicca in ſecũdo. ¶ Opera. ⁊ ꝓpꝛiet.
¶ In granis eius ẽ mollificatio ⁊ in ipſa tota ẽ cale
factio. Et grana eius ſũt calidioꝛa foliꝭ ipſius ⁊ ca
lefactio partiũ ipſius ⁊ exſiccatio earũ ẽ foꝛtiſ ſ grā
na ſunt vltia ⁊ coꝛtex ẽ debilioꝛ ⁊ minoꝛis calidita
tis ⁊ eius oleũ ẽ calidius oleo nucis. ¶ Decoꝛatio.
¶ Liniturſup mozpheã cũ vino. ¶ Apo. ⁊ bothoꝛ
¶ Conſert cũ pane ⁊ ſauich apoſtematibꝰ calidis:
¶ Inſtru. uũctu. ¶ Conſert doloꝛibꝰ neruoꝛ oibꝰ
⁊ eius oleũ reſoluit laxitudinẽ. ¶ Mem. capi. Re
ſoluit ſoda ⁊ eius okũ etiã ⁊ ſimiliter ambo faciunt
ad doloꝛes auris frigidos elongationẽ auditus ⁊
ꝓfert tinnitu ⁊ catarro. ¶ Mẽbra an. ⁊ pec. ¶ Cõ
fert ſtricture anhelitus ⁊ difficultati dilatiõis deglu
tita cũ melle aut cũ rob ⁊ ſimili curſui ſupfluitatũ
ad pulmonẽ ⁊ fuũt ex ea loch cũ melle adꝰ vlcẽa pul
monis ⁊ anhelitũ dilatatiõis ⁊ ꝓpꝛie ex granis eiꝰ.
¶ Mẽbra nutri. ¶ Oleũ eius ꝓfert doloꝛi epatis qñ
bibit cũ vino odoꝛifero ⁊ ſimiliter coꝛtex eius: vex
ipſa grana ſũt mollificantia ſtõm ⁊ cõmouẽtia vo
mitũ. ¶ Mẽbra expul. ¶ Eius oleũ facit nauſeam
⁊ facit vomitũ ⁊ in ipſa ẽ ꝓuocatio mẽſtꝛuoꝛ ⁊ vri
ne: ⁊ decoctio folioꝛ eius ꝓfert egritudinibꝰ veſice
⁊ matricis adeo q̄ ſedẽdo in ca ⁊ potio eius ad ſo
lutionẽ ſit. ʒ. ij. cũ aqua mellis ⁊ oxymelle. ¶ Et quã
do de coꝛtice eius bibit auſ. frangit lapidẽ ⁊ inter
ficit ſetũ ꝓpter ſuã amaritudinẽ additam ſup ama
ritudinẽ additã alioꝛ ẽ ſit potio. ix. keratel. ⁊ grana
eius frangũt lapidẽ etiã. ¶ Febres. ¶ Oleũ eius cõ
fert hoꝛripilationi vinctuꝫ. ¶ Venena. ¶ Conſert
miꝛdicationi ſcoꝛpionis cũ vino ⁊ rob ⁊ eſt bona
veſpe ⁊ api qñ pungunt ⁊ oino eſt tyriaca venenis
bibitis oibus. ¶ Permu. ¶ Loco eius ponũt fo
lia ſiſimbꝛij. ¶ Capitulũ de littera. M.

¶ De meliloto. L. ccccly.

MEliloũ quid ẽ: Flos plante coloꝛis pa
lee in quo ẽ lunaris figura cum raritate
ſua quandã habẽs duritiẽ. ¶ Et ex eo q̄
de aliud ẽ albũ ⁊ aliud citrinũ. ¶ Electio
Ex eo melius ẽ quod ẽ durius ⁊ cuius coloꝛ de
clinat ad albedinẽ parũper ⁊ ſapoꝛ ipſius amaꝛioꝛ
ſentitur ⁊ cuius odoꝛ ẽ manifeſtioꝛ. ¶ Inquit Dia.
Melius ex eo ẽ illud in quo eſt croceus coloꝛ ⁊ eſt
acutioꝛis odoꝛis quãuis odoꝛ ſpẽi ipſius in pinci
pio ſit paruus ⁊ debilis ⁊ ſit in coloꝛe eius coloꝛ ſe
nugreci. ¶ Natura. ¶ Eſt calidũ in primo ſiccum ĩ
eodẽ. ¶ Et ad vltimũ ẽ ꝓportiõ ⁊ caliditas ipſius ẽ
dñantioꝛ frigiditate ipſi⁹. ¶ Inquit Dia. Et equa
le in frigiditate ⁊ caliditate. ¶ Ope. ⁊ ꝓ. ¶ In ipſo
eſt ſtipticitas pauca cũ reſolutione ⁊ ꝓpter illud di
gerit. Inquit Dia. Eſt liquefactiuũ ſupfluitatũ. Et
dixerũt alij eius ſuccus cũ careno ſedat doloꝛes ⁊
eſt reſolutiuũ ſubtiliatiuũ ⁊ cõfoꝛtatiuũ mẽbꝛoꝛuꝫ
¶ Apoſte. ⁊ bothoꝛ. ¶ Cõfert apoſtemati calidis ⁊ du
ris ꝓpꝛie cũ careno ⁊ etiã permixtũ cũ vitello ouꝭ
farina fenugreci ⁊ ſcie lini ⁊ papaueris ſm locũ.
¶ Vulnera ⁊ vlcera. ¶ Cõfert vlceribus humidis ⁊ p
ꝓpꝛie mellino linit um cũ aqua ⁊ cũ aliquo deſiccati
voꝛ apposito cũ eo quod ſit ſicut galle ⁊ lutũ lene ⁊
lentes. ¶ Mẽbra cap. ¶ Cõfert apostibus auriũ et
doloꝛi ambarũ ſuppoſito emplaſtro ex eo cũ caꝛẽo
⁊ reliquis que dicta ſunt. ⁊ diſtillatio facta in eis ex
ſucco eius: ⁊ eius ſuuamẽtũ in doloꝛibus ẽ veloꝛ
Ex ipſo quoq; fiunt embꝛoce ⁊ ſedant ſoda. ¶ Mẽ
bra oculi. ¶ Cõfert apostibus oculi facto emplaſtro
ex eo cũ careno ⁊ cuꝫ eis que dicta ſunt. ¶ Mẽbra
expul. ¶ Conſert apostibus ani ⁊ teſticulorũ facto
emplaſtro ex eo cũ careno ⁊ cum eis que dicta ſunt
de cocto cũ vino. ¶ De myro. L. ccccly.

MYrtus quid ẽ: Mota ẽ: Et ipſa ẽ amaritu
do cũ ſtipticitate ⁊ dulcedine ⁊ frigiditate
ꝓpter ponticitatẽ ſuã: ipſius bunchũ eſt
foꝛtius ⁊ ſunt ex eo trociſci cũ ſirupo ſtiptico. Et ius
ipſa quidẽ eſt ſubſtantia terrea ⁊ ſubſtantia ſubtilis
panea: ⁊ ipſius quidẽ bunchũ ẽ quiddã ſup virgul
tũ eius in coloꝛe virgulti eius huĩs formã plante uel
vole manus ⁊ figurã eius: Et in oleo ipſius ſũt oia
ſuuamẽta que dicuntur. ¶ Electio. ¶ Foꝛtioꝛ ⁊ que
ad nigredinẽ declinat ⁊ ꝓpꝛie rotunda huĩs folia ⁊
ꝓcipue mõtana ex ea tota. Et flos eius meliꝰ eſt
albus ⁊ ſuccus fructus eius ẽ melioꝛ: ⁊ eius quidez
ſuccus cũ veteraſcit debilitat ⁊ fit coꝛtex: nõq; os ut
ex eo trociſci fiant. ¶ Natura. ¶ In ipſa ẽ caliditas ſb
tilis: ⁊ magis diſtans in ipſa ẽ frigiditas ⁊ eius qui
dẽ ſtipticitas ẽ maioꝛ frigiditate eius. Et videtur q̄
eius frigiditas ſit in primo ⁊ ſiccitas ipſius in termi
no ſecũdi. ¶ Operatiões ⁊ ꝓpꝛie. ¶ Retinet ſolutio
nẽ ⁊ ſudoꝛẽ ⁊ oẽm fluxũ ſanguinis ⁊ oẽm curſum
ad mẽbꝛum ⁊ quãdo cũ eo fit fricatio in balneo con
foꝛtatur coꝛpus ⁊ deſiccantur hũiditates que ſunt
ſub cute: ⁊ embꝛoce quidẽ decoctionis eius cũ ſu
per oſſa effundũtur vele eius ſit ipſoꝛ reſtauratio:
⁊ quod ex ea aduſtũ ẽ loco tutie põit ad hoc ut bo
nus fiat odoꝛ coꝛporis ⁊ cõfert oi fluxui ſanguinis
linitũ ⁊ loco emplaſtri ſuperpoſitũ ⁊ bibitũ ⁊ ſimili
ter eius rob ⁊ rob fructus ⁊ eius ꝓtractio foꝛtioꝛ eſt
infrigidatiõe eius. Et ipſius quidẽ nutrimẽti ẽ par
uum: ⁊ in ſirupis quidẽ nõ ẽ qui cõſtringat ⁊ phi
beat doloꝛes pulmonis ⁊ tuſſi ꝓter ſirupũ eius.
¶ Decoꝛatio. ¶ Eius oleũ ⁊ ſuccus ⁊ decoctio ipſi⁹
confoꝛtant radices capilloꝝ ⁊ ꝓhibẽt caſum et

ꝓlongãt eos ⁊ denigrãt ⁊ ꝓpꝛie ipſius ſemina.
Et decoctio ſeminũ eius in butyro ꝓhibet ſudoꝛes
⁊ rectificat raſurã venarum ⁊ folia eius ſicca, phi
bent fetoꝛẽ aſcellarũ ipſius cinil loco tutie ponitur
⁊ confert panno. ¶ Apoſte. ⁊ bothoꝛ. ¶ Sedat apa
ta calida ⁊ herilipilã ⁊ formicã ⁊ bothoꝛ ⁊ vlcera et
qõ eſt ſuper ambas volas ⁊ aduſtiones ignis cum
oleo ⁊ ſimili eius ſirupus ⁊ emplaſtrũ factũ cũ oleo
⁊ cũ vino poſt ipſius cõtrition em cũ eis: ⁊ ſimilis
eius oleũ ⁊ vnguẽtũ facto ex ipſius oleo ⁊ cõfert ip
ſius ſuccus cũ ꝓijcatur ſup panaritiũ ⁊ ſimiliter ce
ratũ ex eo. Et cũ decoquitur etiã eius fructus cũ vi
no ⁊ fit ex eo emplaſtrũ ſanat vlcera que ſunt in am
babus volis manuũ ⁊ in vtriſq; pedibꝰ ⁊ aduſtio
nẽ ignis ⁊ ꝓhibet eos a veſicatione ⁊ ſilr eiꝰ cinis
cũ cerato. ¶ Inſtru. inuncturarũ. ¶ Emplaſtrũ factuꝫ
ex fructibus eius decoctis cũ vino ẽ quenẽs mol
lificationi inuncturarũ. ¶ Mẽbra capitis. ¶ Retinet
fluxũ ſanguinis ex naribꝰ ⁊ abſtergit furfures ⁊ ex
ſiccat vlcera capitis ⁊ vlcera auris ⁊ ipſius pus cum
ex ipſius aqua in ipam diſtillat: ⁊ cõfert ipſius ſiru
pus mollificationi gingiue ⁊ eius folia cuꝫ in vino
decoquũtur ⁊ fit inde emplaſtrum ſedãt ſoda vehe
mẽter. ¶ Mẽbra ocu. ¶ Sedat opthalmiã ⁊ exiuꝫ
oculi ⁊ cũ coquit cũ oꝛdeo ſanat coꝛ apata ⁊ ipſius
cinis ingreditur in medicinis vngule. ¶ Mẽ. anhe
li. ⁊ pec. ¶ Confoꝛtat coꝛ ⁊ aufert tremoꝛẽ coꝛdis ⁊
ꝓfert ipſius ipſius tuſſi, ꝓpter dulcedinẽ ſuã ⁊ reti
net ventrẽ ⁊ ventis eo, ſi ẽ ſolutus ſua ſtipticitate ⁊ cõ
fert fructus ipſius ſputo ſanguinis ⁊ etiã ipſi⁹ rob
ſimiliter. ¶ Mẽbra nutri. ¶ Confoꝛtat ſtõm ꝓpꝛie
rob eius ⁊ ſemina, phibent curſum ſupfluitatũ ad
ſtomachũ. ¶ Mẽbra expul. Succus fructũ eiꝰ
ẽ ꝓuocatiuus ⁊ ipſemet confert ardoꝛi vrine ⁊ veſi
ce ⁊ ẽ bonũ in ꝓhibẽdo ꝓuocationẽ menſtruoꝝ
Et eius aqua ſtringit naturã ⁊ retinet ſolutionẽ cho
lerice ⁊ meſenterice linita. Et ipſa cũ oleo ſiſamino ex
pumit phlegma ⁊ cũ ſolutione emittit ipm. Et de
coctio fructuũ eius cõfert fluxui humiditatũ matri
cis ⁊ cõfert emplaſtro inde, facto hemoꝛroidibꝰ et
confert apati teſticuli ⁊ eius decoctio confert exitui
ani ⁊ matricis. ¶ Venena. ¶ Confert moꝛſui rutele
⁊ ſimiliter fructus eius cũ potatur cũ vino ⁊ ſimilr
pũcture ſcoꝛpiõis. ¶ De melongena. L. ccccly
Elongena quid ẽ. ¶ Mota ẽ. ¶ Electio.

QUe ex ea ẽ antiqua ẽ mala. Et eius nã ẽ
ſicut frixi eius: recẽs vero ẽ ſanioꝛ. ¶ Ma
tura. Secũdũ filũ meſangue ẽ frigida: verũtañ
verũ eſt q̄ virtus ipſa dominans ẽ caliditas ⁊ ſiccitas in ſecũdo ꝓpter amaritudinẽ ⁊ acuitatem ipſi⁹
¶ Ope. ⁊ ꝓpꝛi. ¶ Generat melancholiaꝫ ⁊ gene
rat opilationes. ¶ Decoꝛatio. ¶ Corꝛũpit coloꝛem
⁊ denigrat ſuperficiẽ coꝛporis ⁊ citrinat coloꝛem:
que ex melongentis ſunt parue comeduntur excoꝛti
cate ⁊ ipſe quidem faciunt poſſidere pannũ. ¶ Apo
ſtemata ⁊ both. ¶ Generat ſoda ⁊ opilatiões ⁊ fa
cit multiplicare triſtitiam in eis. ¶ Mẽbra nutri
mẽti. ¶ Generat opilationes cancros ⁊ duritiez et
lepꝛã. ¶ Mẽbra capi. ¶ Generat opilationes epa
tis ⁊ ſplenis niſi illa que cocta ẽ in aceto ipa eni ape
rit opilationes epatis ſoꝛaſſe. ¶ Mẽbra nutri
mẽti. ¶ Generat hemoꝛroidas: verũtamẽ ſi ex capi
tibus eius in vmbra ſiccis ⁊ ꝓtritus fiat epithima cõ
fert hemoꝛroidibꝰ. ¶ Et melõgena quidẽ nõ hz ꝑ
portionẽ ad ſtringẽdũ aut ſoluẽdũ: verũtamẽ cum
coquitur in oleo ſoluit ⁊ in aceto ſtringit.

¶ De mace. L. ccccliꝛ.

MAcis quid ẽ: Eſt ſimilis foliꝭ compoſitis
venoſis ſiccis declinãs ad rubedinẽ ⁊ citri
nitatẽ ſicut coꝛtex ⁊ ligna ⁊ folia: moꝛdicãt
lingũa ſicut cubebe. Filius meſangue ẽ coꝛtex nucis
muſchate. ¶ De muſalatcha. L. ccccly.

MUſalatcha quid ẽ: Eſt ſimilis virtuti nere
miſk ſz ẽ ſubtilioꝛ eo. ¶ Natura ¶ Inquit
Paulus ẽ equalis: Et dixerũt alij eſt cali
da ⁊ ſicca in ſecũdo ⁊ nõ eſt dubitatio quidẽ in cali
ditate ⁊ ſiccitate ipſius. ¶ Operationes ⁊ ꝓpꝛietates.
¶ Reſoluit inflationẽ ⁊ in ipſa ẽ ſtipticitas. ¶ Apoſt.
⁊ bothoꝛ. ¶ Reſoluit durities groſſas cũ ponitur
in cerato. ¶ Decoꝛatio. ¶ Oꝛis odoꝛẽ bonũ efficit
¶ Membra capitis. ¶ Ex eo cũ oleo violaceo fit
capurpurgiũ ad ſoda factã ex ventoſitatibus groſſ
in capite ⁊ ad emigraneã. ¶ Mẽbra nutri. ¶ Cõfoꝛ
tat epar ⁊ ſtõm. ¶ Membra expul. ¶ Cõſtringit ili
cã ⁊ ꝓfert dyſenterie ⁊ bona matrici.

¶ De myrobalanis. L. ccccly.

MYrobalani qd ẽ. ¶ Eoꝝ alij ſunt citrini ĩma
turi: ⁊ alij ſunt nigri indi ⁊ ſunt illi qui viri
mi ſũt in maturitate ⁊ ſũt pinguioꝛes: ⁊ alij ſũt kebu
li qui ſunt maioꝛes oĩum: ⁊ alij ſunt ſiñj qui ſũt mi
nuti ⁊ leuioꝛes. ¶ Electio. ¶ Meliꝛes ſunt citrini
vehemẽtis citrinitatis ⁊ declines ad viriditatem q̄
nes groſſi duri: kebuli aũt ſunt meliꝛes qui ſunt q̄
uioꝛes ⁊ ſubmerguntur in aqua ⁊ ſunt declines ad
rubedinẽ: ⁊ ſiñj meliꝛes ſũt illi qui roſtrũ habent
¶ Natura. ¶ Dicit q̄ citrini caliditꝛes ſũt nigris ⁊
dicit q̄ indi ſunt minoꝛis frigiditatis q̄ kebuli. Et
oẽs quidẽ ſũt frigidi in primo ſicci i ſecũdo. ¶ Ope
rationes et ꝓpꝛietates. ¶ Oẽs extinguũt choleꝛã
⁊ conferũt ei. ¶ Decoꝛatio. ¶ Nigri clarificãt coloꝛ
rẽ. ¶ Apoſtemata ⁊ bothoꝛ. ¶ Myrobalani oẽs
ꝓferũt lepꝛe. ¶ Membra capitis. ¶ Kebuli ꝓferunt
ſenſibus ⁊ ſeruationi ⁊ rationi ⁊ conferũt etiã ſodæ
¶ Membra oculi. ¶ Citrini valent oculo mollifi
cato ⁊ conferunt materiebꝰ que currũt facto ex eis
alcofol. ¶ Membra anhelitus ⁊ pectoꝛis. ¶ Cõfe
rũt tremoꝛi coꝛdis ⁊ triſtitie et amoꝛe bibiti.
¶ Membra nutrimẽti. ¶ Cõferunt doloꝛi ſplenis
⁊ cõferũt nutrimẽti inſtrumẽtis omnibꝰ ꝓpꝛie am
bo nigri. Ambo enim mũdificant ſtomachum to
taliter ꝓparando ipſum mũdificãdo ⁊ exſiccãdo.
Et citrini quidem optime ꝓparant ſtomachum
⁊ ſimiliter nigri. Et ſiñj ſunt debiles in eo q̄ agunt
z kebuli. Et in kebulis quidẽ eſt vis faciẽdi nauſeaz
⁊ kebuli conferũt hydropili. ¶ Membra expulſio
nis. ¶ Kebuli ⁊ indi frixi cuꝫ oleo ſtringunt ⁊ citri

ni solunt choleꝝ ⁊ parū phlegmatis. Et nigri soluūt melancholiam ⁊ conferunt hemorroidibus et kebuli soluūt melancoliā ⁊ phlegma. ¶ Et dicitur ꝙ kebuli conferunt colice: kebulorum autem potio ad soluendum infusoū sit ℥.v.ℨ. vsqꝫ ad ℥.ix. ⁊ nō infusoꝝ vsqꝫ ad ℥.ij. ⁊ dico ꝙ sit vsqꝫ ad plus ¶ De citrinis vero quandoqꝫ sumitur in potu vsqꝫ ad ℨ.x. ⁊ plus tritis ifusis in aqua. ¶ Febres. ¶ Lō ferunt kebulī febribus antiquis.

De muscho. L. ccccl.xij.

Uschū quid ē. Fluuiale ē aqueū ⁊ terreuꝝ ⁊ marinū est vehementioris stipticitatis sed muschū petrosū ē fortior lapidum ⁊ nostā dixim⁹. ¶ Natura. ¶ Est frigidū. ¶ Operationes ⁊ ꝓprietates. Retinet sanguinē in oi loco liniti ⁊ marinū vehemētius. ℣postema. ⁊ bothor. ¶ Ponitur sup apostemata calida ⁊ herisipilā ⁊ fornicā ⁊ similiter quod ē utilentes muschū cū sanich ¶ Instrumenta iuncurarum. ¶ Sup podagraz calidā ⁊ dolores iuncturarū calidos valet ⁊ qui ferūz in oleo antiquo lenit neruos. ¶ Membra expulsionis. ¶ Fit ex eo emplastrū ramici intestinoruꝝ ⁊ detumescere facit eā ⁊ glutinat.

De mādragora. L. ccccl.xiij.

Andragora quid ē. Nota ē nos iā ꝑscripti fuiū⁹ eius narratiōem in capitulo de iabrol. Natura. ¶ Scōm me ē frigida vsqꝫ ad tertiū ⁊ humida.

De muscho. L. ccccl.xiiij.

Uschus quid ē: Muschus ē follicul⁹ animalis sicut gazel ipse nili quia habet duos dentes albos flexos ad interiora sicut duo cornua Electio. ¶ Melior ē fm suam minerā antebium ⁊ dī imo ascitic: deiū urgiū deiū ind⁹ marin⁹ ⁊ ex parte passiuꝝ ꝙ pascit virūqꝫ been ⁊ spicā deide al marin. Et melior ex parte coloris ⁊ odoris ē pomalis citrinus. ¶ Natura. ¶ Est calidus ⁊ siccus in secūdo: ⁊ qu od ex ea ficci est apud quosdā ē manus. ¶ Operationes ⁊ ꝓprietates. Est subtilis ꝑfortatiuus. ¶ Decoratio. ¶ Vapozat quando ponitur in ꝙbo. ¶ Mēbra capitis: ¶ Quando sit caput purgū ex musco cū croco ⁊ pauca cāfora confert soda frigide. ⁊ solus etiā ꝓpter illud quod in ipso ē de resolutione ⁊ virtute ⁊ ipse confortat cerebrum temperatū. ¶ Membra oculi. ¶ Confortat oculuz ⁊ exsiccat humiditatē eius ⁊ abstergit albuginē subtilē. ¶ Mēbra anhe. ⁊ pectoris. ¶ Cōfortat cor ⁊ sanat tremorem cordis ⁊ melancholiaz ex sollicitudine. ¶ Venena. ¶ Est tyriaca venenoꝝ ⁊ propenapelli.

De mastice. L. ccccl.xv.

Astix quid est: Alius est romanus albus ⁊ alius est nabathi ad nigredinē declinās ⁊ arbor quidē eius est composita ex aqueitate pauca ⁊ terreitate plurima ⁊ est subtilior ⁊ magis iuuans ℈ olibanum. ¶ Electio. ¶ Melior est ille qui est albus magnus mundus. Et eius rectificatio est resolutio ipsius ⁊ dimissio in aceto per aliquos dies deinde exsiccatur. ¶ Natura. ¶ Calidus est ⁊ siccus in secūdo ⁊ est mitoris ⁊ calefactionis ⁊ exsiccationis ℈ olibanum: ⁊ in arbore quidem eius non est ifrigidatio ⁊ calefactio⁹ vehemēs ⁊ ipso est calefactio maior quaz ea que est in arbore eius. ¶ Operationes ⁊ ꝓprietates. ¶ Est stipticus resolutiuus ⁊ omnes partes eius ⁊ arboris sue sunt stiptice. Et eius quidem compositio est ex substantia aquea tepida ⁊ substantia terrea. Et radices eius ⁊ cortices radicū eius ponuntur loco acatie ⁊ hedisisticles ⁊ loco eius ⁊ similiter succus foliorum eius. Et ex fructu quidem eius fit oleum vehementis stipticitatis. Balie autem videtur videre in omnibus partibus eius cū stipticitate lenificatiōez ⁊ similiter sūt olea eius. ¶ Nabathi vero qui trahit ad nigredinē stipticitas est minor ⁊ exsiccatio ē maior ⁊ ē magis cōueniēs in eo ꝙ necesse ē resolui fortiter. Et totum quod in ipso est de stipticitate ⁊ lenificatione ⁊ exsiccatione ē sine ipedimento ⁊ ē subtile valde ⁊ liquefactꝝ ꝓpter suā subtilitatiōnē ⁊ lenificationē ⁊ caliditatē suā subtilē phla ⁊ ē cū hoc mioris acuitatis ⁊ spissitudinis ℈ reliqe gūme. ¶ Decoratio. ¶ Ponit in dentifricijs ⁊ in gomaris ⁊ fac possidere pulchritudinē. ¶ Apostema. ⁊ bothor. Confert ꝓpter illud ꝙ in ipso ē de stipticitate ⁊ lenificatione apostematū⁹ viscerū. ¶ Et nigrū nabathi ē cōuenientius duricieb⁹ intrinsecis ⁊ nigrū cōfert apostematibus formicalib⁹. ¶ Vulnera ⁊ vlcera. ¶ Prohibet succus eius ⁊ decoctio folioꝝ ipsius ambulatiua ulcera ⁊ oleū arboris huius confert scabiei ita ꝙ scabiei pecudū ⁊ canū: Et effundit decoctio foliorū ⁊ succus super ulcera ⁊ generat carnem: ⁊ similiter super ossa fracta ⁊ restaurat. ¶ Mēbra capitis. ¶ Masticatio ipsi⁹ extrahit phlegma ex capite ⁊ mūdificat ipsum ⁊ similiter collutio oris ex eo facta cōfirmat dentes ⁊ gingivas. ¶ Membra oculi. ¶ Adherēt eo piti inuersati. ¶ Membra anhe. ⁊ pectoris. ¶ Confert tussi ⁊ sputo sanguinis ⁊ propie decoctio radicis eius ⁊ corticis eius.

¶ Mēbra nutrimēti. ¶ Cōfortat stomachū ⁊ epar et intestina ⁊ cōfert apostemati⁹ intestinoꝝ. Et decoctio radicis eius ⁊ corticis ipsius ꝑfert fluxui sanguinis stomachi ⁊ aperit appetitū ⁊ stōm efficit bonū ⁊ mouet eructuationē ⁊ liquefacit phlegma eius et ꝑfert apostematibus stomachi ⁊ epatis statim.

¶ Membra expulsionis. ¶ Cōfortat epar ⁊ intestina ⁊ ꝑfert apatibus eoꝝ ⁊ decoctio radicis eius ⁊ corticis ipsius confert fluxui sanguinis ꝑ inferiora ⁊ dysenterie ⁊ rasure. Et similiter ipa folia fluxui sanguinis matricis ⁊ oibus doloꝝ⁹ matricis ⁊ curiui humiditatis earū malo ⁊ augmēto matricis ⁊ ani: ⁊ similiter oleū arboris eius ⁊ seminis eius ꝓuocat mēstrua.

De mu. L. ccccl.xvi.

Uq̄ quid ē. Est frusta diuerse figure ⁊ coloris agarici ⁊ hz pulueren trahēs ad stipticitatem ⁊ amaritudinem ⁊ ē boni odoris pūges liguā ⁊ radix plātē: ⁊ nō ens admistrat de eo mili radix ei⁹ ⁊ multiplicat in ira megduna. Electio

¶ Melius ē illud qō ē albū magnū mūdū. Et ipsū ḡdem rectificatio ē resolutio ipius ⁊ dimissio ei⁹ in aceto ꝙ aliquot dies: deinde exsiccatio ipi⁹. ¶ Natura. ¶ Est calidum ⁊ siccū in tertio ⁊ in ipso ē humiditas extranea non matura inflatiua. ¶ Operationes ⁊ ꝓprietates. ¶ Est subtile absterssiuū apituū sīle spice in vtute: verū ip̄m ē fortioris calefactiōis ⁊ stipticitatis. ¶ Instrumēta iuncturarū. ¶ Cōfert bibitū ⁊ linitū dolorib⁹ iuncturarū. ¶ Membra capitis ¶ Facit soda plurim⁹ vsus ei⁹ ꝯ illud ꝓpt supfluitatē humiditatis ei⁹ ꝯgelate in ipso. ¶ Mēbra expul. ¶ Cōfert difficultati vrine bibitū ⁊ more emplū suppositū ⁊ silit doloꝝ⁹ veliee ⁊ strictioni supfluitatū in ea ⁊ ꝓuocat menstrua ⁊ cōfert doloꝝ⁹ matriciz ita ꝙ encatilma in aqua eius. ⁊ ꝑfert doloꝝ pūgitiuo ventris ⁊ rugitui ⁊ inflationi.

De mezerion. L. ccccl.xvij.

Ezerion quid ē. Est lacticinij magnuz qō ē duoꝝ modoꝝ vnū eoꝝ est magna habens folia subtilia: ⁊ alterum est parua habens folia spissa ⁊ hoc ē deterius amborum. Et qō nigrū ē pernitiosum. Electio. ¶ Melius mezerion ē in quo sūt folia plurima ⁊ similia foliis olive ⁊ subtiliora. Qō vero folia parua habet que sūt crispa ē malum: sed quandoqꝫ malitia almezerion frangitur cum resolutione. ¶ Natura. ¶ Est calidū ⁊ siccum in quarto. ¶ Operationes ⁊ ꝓprietates. Est acutum mundificatiuum excoriatiuum: ⁊ eius acrimonia est vehemens. ¶ Decoratio. ¶ Omnes species administrātur ad mozpheam ⁊ ad albaras ⁊ ad lentigines limite exterius: ⁊ q̄qz admiscetur ei sulfur in ipso. ¶ Vulnera ⁊ vlcera. ¶ Omnes spēs eius administrantur ad impetiginem ⁊ vlcera sordida cum melle ⁊ eradicant cortices ꝓpter illud qō ē in eis de substanna resolutiua corrosiua: ⁊ similit exsiccant scabiem. ¶ Mēbra capitis. ¶ Colluit os cū decoctione ei⁹: ⁊ ꝓpe decoctiōe nigri: ⁊ sedatur dolor dentis. Et q̄qz aliquid eis adheret cum pipere ⁊ frusto saui super dentem corrosiuz ꝓpter doloꝝ. ¶ Mēbra nutrimenti. ¶ Nocet epati valde.

¶ Mēbra expulsionis. ¶ Soluēdo educit aquā et ꝓpe qō accipit hūidū hoza sui flozis. ¶ Et⁹ aūt acutas frangit si infūdat in aceto deinde exsiccet. Et ex eo quidez infuso in potu sumūt ℈ xx auf. decocto in lib. et. ℈. aque donec de ea remaneat medietas ⁊ q̄r ta ⁊ bibit: ⁊ solunōe educit lumbricos ⁊ alcaridēs ⁊ ꝓpric acfuncli ⁊ in decoctione calamēti mōrani. Et q̄qz sumūtur. ℨ. xxij. de eo ꝙ posite in duobus vrceis vini diminūtur sic duob⁹ mēib⁹: deinde colatur ⁊ post diminūtur duobus mēib⁹ deinde dātur in potu ad hydropisim ⁊ ad purgationē mulieruz q̄ peperūt ⁊ cōferūt: Et ei⁹ decoctio cōfert difficultati vrine vehemēti. Et direrūt qō ip̄m etiā solunōe educit melācoliam ⁊ hūores phlegmaticos ⁊ ꝓpe qū misceē cū duplo absinthij: ⁊ qdā quātī ipsum ē Et qdaz eoꝝ sunt qui assūmūt de eo auf. cū duplo ipsius de absinthio cōfecto cū melle decocto ⁊ faciunt ex eo colliria. ⁊ oz qdem ut si sit ad soluēdum aquam citrinā admisceātur et alia solutiua q̄ ipsam soluūt. Et si q̄rit ut eo soluat melācolia fiat ex eo silit ⁊ misceat ei qō soluat melācoliā. ¶ Venena.

Mezerion bibit cum vino ad morsū vermiū venenoso ⁊ ꝓpter nigrū venenū mozisferū. Et q̄ misceatur cū sanich ⁊ cōiungitur cū aqua ⁊ oleo interficit mures ⁊ canes ⁊ porcos. ⁊ qō de eo interficit homines ē pondus. ℨ. ij. interficit enim cum turbatiōe ⁊ vomitu ⁊ solutione.

De maru La. ccccl.xviij.

Aru quid ē. Dicunt indi ꝙ est species plures. Est enim quedam species eius que est boni odoris ⁊ est marmacoz ⁊ calidior et siccior. Est species alia que ē minoris odoris: ⁊ dicitur summse ⁊ est calida ⁊ lenis. Et tertia species nominatur almaru album que ē temperata ⁊ in ipsa ē virtus lenificatiua. Et ex istimo ꝙ illa in qua est virtus lenificatiua est lingua bouis. Et est alia species que nominatur marumeus ⁊ est calida ⁊ sicca subtiliatiua. Et est species que nominatur merscebar ⁊ ē frigida fm ꝙ dicit narrator eius. ¶ Natura. ¶ Est calidum ⁊ siccum in secundo. deinde diuersificatur ¶ Operationes ⁊ ꝓprietates. ¶ Omnes species sunt rarificatiue subtiles resolutiue inflationum et phlegmatis aperitiue quibus vbi sunt.

¶ Membra capitis. ¶ Distillatur cum aqua lactis in aurem doloꝛosam. Et merscebar quidem confert soda calide: ⁊ reliqe species almaru conferunt soda frigide: sed quod de eo odoriferum ē facit sodam ꝓpzie quando odoratur super vinum.

¶ Membra nutrimenti. ¶ Resoluit phlegma ex stomacho ⁊ confert doloꝛi stomachi ⁊ confortat ipm

¶ Membra expulsionis. ¶ Confortat intestina: ⁊ semen eius cum frigitur confert rasure intestinoruz ⁊ dysenterie ⁊ si non frigatur solutione educit phlegma.

De marmacora La. ccccl.xix.

Armacora quid est. Nota est. Et flos quidem ei⁹ ē cinerinus ad duritiem declinās ⁊ est boni odoris qui de eo est aromaticus. Natura. ¶ Inquit Diasc. Almarmacora est calidioꝛ maiorana ⁊ fortioꝛ: ⁊ est calida in tertio sica in secundo. ¶ Operationes ⁊ ꝓprietates. ¶ Est subtilis resolutiua sedatiua ventositatum aperitiua opilationū phlegmaticarū vbi sūt. ¶ Mēbra capitis. ¶ Inebriat velociter cū ponitur in vino ⁊ facit sodā odoraⁿ ei⁹ vltime: verū resoluit odoraⁿ⁹ eius ⁊ multitudo ipsius ⁊ declinatio sup embzocā ipsius oēs vapozes ⁊ soda frigidos ⁊ ē silis secha in illo.

¶ Mēbra nutrimenti. ¶ Cōfortat stomachū ⁊ aperit opilatiōes viscerū ⁊ exsiccat hūiditatē stomachi

¶ Mēbra expulsiōis. ¶ Confortat intestina.

De mugath La. ccccl.xx.

Ugath qd ē. Direrūt qdā ꝙ ē vene granati silueſtris: iz nō ē ꝓueniēs hoc ꝙ direrūt quoniam semen eius ē conueniens coitui ⁊ mouet ip̄m fortiter. ¶ Natura. ¶ Est calidū permenes ad tertiū ⁊ hūidū in secūdo. ¶ Operationes ⁊ ꝓpe.

Est ꝓfortatiuus membroꝝ. Decoratio. Est inpinguatiuꝰ: Instrumenta iuncturaꝝ. Confert cum ex eo fit emplin tõsioni ꝛ fracture ꝛ attritioni la certoꝝ ꝛ dislocationi ꝛ cõfert podagre ꝛ spalmo ꝛ ẽ bonum tesabuch ꝛ duritiei iuncturaꝝ. Membra anhelitus ꝛ pectoris. Lenificatiuꝰ ẽ duritiey que sũt i gutture ꝛ pulmone. Membra expul. Mouet cotũ ꝛ ꝓprie semen eius.

De merdesen. Capitulũ. ccccl.xxi.

Erdesen qd est. Merdesé est plũbũ adustũ ꝛ q̃dq̃ fit absq; plũbo ꝛ puenit ad summuꝫ recrificationis ipius aut ga decogi in aceto aut vino puro ꝛ deiũ adurit vice vna aut duabus: aut adurit sup pznas ꝛ auferꝫ ab eo qd sup ipsum elcuak ꝛ decogtur cũ aqua ꝛ frumẽto ꝛ cum ordeo donec findat ꝛ remouet ab eo frumentũ: ꝛ illa aqua deinde decogtur cũ aqua recenti donec puri ficet deinde submergit ab illa aqua. Fit hoc de eo multociens deinde mũdificat cum sale multotiens sicut scis ꝛ quãdoq; fit aliud. Matura. Ingt Gal' Decliue est ad exiccationem ꝛ est debilis exiccationis ꝛ infrationis. Apud alios vero est decliue ad aliquantulũ frigoris ꝛ i est abstẽuus. Et illud quod est ablutũ ẽ ꝛ cludubio frigidũ. Opationes ꝛ ꝓprietates. Est ꝓstrictiuꝰ ꝛ exiccatiuꝰ ꝛ abstergit paruper cũ stipticitate ꝛ glutinatõe ꝛ subtiliat grossum ꝛ stipticitas ꝛ absterſio ipius sũt pue. Et ipm quidẽ est matꝛia emploꝝ. Aggregat eni medicinas ꝛ frangit sup̃fluitatez resolonis ꝛ cozolionis ꝛ stipticitatẽ etiã. Decoratio. Efficit odorẽ cozpis bonũ ꝛ ascellaꝝ ꝛ phibet rasurã coraꝝ ꝛ abstergit pannũ ꝛ cicatrices vnguis nigras ꝛ sãguinez mortuũ ꝛ ꝓpe illõ qõ est ablutũ ꝛ delet vestigia variolaꝝ ꝛ phibz sudoreꝫ. Vulnera ꝛ vlcera. Creat carnẽ in vlceribꝰ p accidẽs. sed Gal'. Est ex eis qui dicũt q ipm non mũdificat ꝛ nõ sordidat ꝛ nõ generat ꝛ non contrahit ſz est materia emploꝝ ꝓfert rasure ite stinozuꝫ ꝛ casuꝫ almagabi ꝛ coraꝝ. Membra oculi. Illud qõ de eo est albũ ablutũ ponit in alcofol ꝛ abstergit oculum. Méb̃a expulsionis. Si bibat, phibz vrinã. Et multiõẽs gõ in regionẽia dant ipz in potu ꝓpe fluxũ ventris ꝛ vlcera intestinoꝝ ꝛ q̃dq̃ pũciũt ipm in vasis aque ꝛ minuit eius nocumentum. Venena. Est ꝓtiosũ remedi vrinã ꝛ inflat ventrem ꝛ dno enũctoria ꝛ ꝓstringit linguã ꝛ ꝓfocat et stringit anhelitum.

De mescatramescir. Capitulum. ccccl.xxij.

Escatramescir qd est. Stipites siles alcehesebrã sicco eo ex quo non assumitur in ꝓncipio cibi sapoꝝ plinius necꝫ odoꝝ deiũ succedit amaritudo ꝛ acuitas. Et q̃ pascunt ipm pecudes facit emulgere sãguinẽ ꝛ excusat a calamẽto: iino est eo fortius plinũ. Et est duaꝝ spẽꝝ quarũ vna est mescatramesar vez et altera est mendosũ fallum ꝛ est ei simile. vez habet dispositões debiliores dispositionis illius. Matura. Est calẽ ꝛ siccum ad tertiũ puenies. Membra anhelitus ꝛ pectoris, Ipsũ extrahit humiditates viscosas ex pectore ꝛ pulmone. Membra nutrimenti. Sirupus eiꝰ confert cõturbationi ꝛ nausee. Méb̃a expulsionis. Prouocat mẽstrua fortit ꝛ vrinã ita q̃ facit migere sãguinẽ ꝛ extrahit fetum bibitũ ꝛ suffumigatum ꝛ suppositũ ꝛ eius sirupꝰ ꝓuocat sanguiez partus. De mum. Capitulũ. ccccl.xxij.

Um qd est. Mũ puꝫ est pictes domozum apũ in quibꝰ facũt oua ꝛ pullos ꝛ adducũt eos mel. Et mũ quidẽ nigꝫ ẽ sordes fenestraꝝ urinsecaꝝ ꝛ forinsecaꝝ. Matura. Est ẽq̃le. Operationes ꝛ ꝓprie. Est linitiuꝰ ꝛ replet vlcera sordite ꝛ humectat p accũs q̃n conglutinat ꝛ opilat pozos: ꝛ ẽ materia emploꝝ infrigidatiũ ꝛ calefactiẽnũ omniũ ꝛ nõ est dubitatio qui in eo fit maturatio pua ꝛ aliquantulũ resolonis ex multitudine resolutionis nellis. Et in mũ gõ nigro qõ est sordes fenestraꝝ forinsecus est attractio vehemens ex pfundo. Attrahit enim a fellas que carni infixe sũt ꝛ spinas. ꝛ in ipo sunt subtilitas ꝛ mũdificatio pauca ꝛ lenitas vltima. Apostemata ꝛ bothoꝝ. Lenit duritiẽ apostematũ. Vulnera ꝛ vlcera. Lenit escaras ꝛ implet vlcera sordite ꝛ nigruꝫ extrahit furculos ꝛ spinas. Instrumẽta iuncturaꝝ. Lenit nexus. Méb̃a capitis. Mum nigꝫ sui odoris fortitudine facit sternutatiõẽ. Méb̃a anhelitus ꝛ pectoris. Cõfert aspitati pectoris linituꝫ et deglutituꝫ ꝓprie ꝛ q̃dq̃ cõcutitur cũ oleo violaceo ꝛ phibet lac coagulari in mãmillis ablactantium.

Membra expulsionis. Bibunt de eo. x. roseti in quibusdã sorbiti ombus de milio ꝛ trizi ad vlcera intestinoꝝ. Venena. Dicit q ipm extrahit venena ꝛ ponit sup vulnera sagittaꝝ venenosaꝝ linita ꝛ non nocet.

De magnete. Capitulũ. ccccl.xxiij.

Agnetes quid est. Est lapis qui attrahit ferrum cũ ergo adurit fit hematites ꝛ virtus eius sicut ẽus illius. Electo. Melior ẽ niger i bibitus rubedine purus in quo nõ est ꝑmixtio. Opationes ꝛ ꝓprietates. Est abstersiuus mũdificatiuus. Membra expulsionis. Dat in potu ad bibitionẽ limature ferri cũ retinet in ventre scoria ferri. Ipa enim extrahit ipam ꝛ associat ei apud exitum. Et dicit q quãdo in potu sumunt ex eo tres anulusat cũ mellicrato educit solutione humorem grossum malum.

De marchasita. Capitulum. ccccl.xxv.

Archasita qd est. Est plimũ ꝑcez alia enim est aurea ꝛ alia argentea ꝛ alia erea ꝛ glia ferrea. Et omnis spẽs similat ibẽ cui cõparat in colore suo. ꝛ p se gdam noiant eam lapidem adestẽi. s. lapidem lumis pp tuamẽtũ qõ vi sui affert. Matura. Calida est in scõ siccа in tertio. Opera. ꝛ ꝓpetates. In ipa ẽ cõstrictio ꝛ calefactio ꝛ maturatio ꝛ resolutio ꝛ absterſio ꝛ est virtus eius fortis: veritamẽ dum eius cõtritio nõ bene fit non appet eius iuuamentũ. Decoratio. Conſert quando linitur cum aceto sup̃ morpheam ꝛ albaras ꝛ lentigines ꝛ resoluit humiditatẽ cõtenuo sub cute ꝛ subtiliat capillos ꝛ crispat eos.

Apostemata ꝛ bothoꝝ. Cũ pmiscet cũ gũma pini cõfert apostematibꝰ duris ꝛ resoluit ea ꝛ ponit in emplis resolutis ꝓpter illud q in ipa est de resolutione ꝛ maturatione. Vulnera ꝛ vlcera. Cũ gũma pini ꝛ solidat vlcera ꝛ eradicat carnem augmentatã. Instrumenta iuncturaꝝ. Resoluit qd aggregat in pibus lacerti de materia sili sanies. Méb̃a capitis. Dicit q i suspendat sup collũ infantis non timebit. Membra oculi. Ebsergit oculũ ꝛ confortat ipm adusta. ꝛ non adusta.

De magnesia. Capitulum. ccccl.xxvi.

Agnesia qd est ẽ in dispõnibꝰ marchasite ꝛ est melioꝛ ea.

De maiorana. Capitulum. ccccl.xxvij.

Maiorana. Matura. Est cala ꝛ ficca in 3° Opationes ꝛ ꝓpetates. Est subtil resolutiua apitiua cũ fortitudine ꝛ vtus olei eius est calefactiua subtiliatiua acuta. Decoratio. Aq̃ eius ponit in ventosis ꝛ ponit sup membꝝ post expletiones ventositatis: phibz. n. albedinẽ q accidit a caralationibus post vẽtositatez. Et qõ ex ea siccũ est linit cũ melle sup nigredinez sãguis ꝛ viriditatẽ eiꝰ ꝓprie sub oculo. Apostemata ꝛ bothoꝝ. Est epithima sup apara phlatica. Instrumẽta iuncturaꝝ. Ponit in ceratis ꝛ linit sup tosioue nervoꝝ ꝛ confert dolori inguinuꝫ ꝛ sili cũ melle ad laxitudinez. Et oleũ eiꝰ ẽ ex his medicamẽ palysis declinatis collũ ad posteriora ꝛ reliquę palysi. Membra capitis. Spit opilatões cerebri ꝛ ꝓfert emigranee ꝛ sodas ꝛ hũtati ꝛ soda melice ꝛ ventositatibus grossis ꝛ doloꝝ auris embrocata ꝛ distillata: ꝛ ponit in ipa cotuꝫ infusũ in oleo maiorane ꝛ confert opilationi eius. Membra nutrimenti. Cõfert decocto eiꝰ iuitio hydropisis. Membra expulsio. Cõfert decoctio eiꝰ difficultati vrine ꝛ doloꝝ vetris pũgitiuo ꝛ oleũ eius calefacit ꝛ subtiliat ꝛ ꝓfert coartatõi matricis deducẽti ad ꝓfocationem ipius. Venena. Et ea cũ aceto fit emplin ad pũcturam scorpionis.

De mumia. Capitulum. ccccl.xxvij.

Umma qd est. Ipa ẽ in virtute picis ꝛ asphalti cõmixtoꝝ ꝛ naturis vtroꝝq;. verũi est vltima ꝛ amplũ est eius iuuamentũ. Matura. Est calida in scõ. Opatio. ꝛ ꝓpetates. Est subtil ꝛ resolutiua. Apostemata ꝛ bothoꝝ. Cõfert apostibus phlaticis. Instrumenta iuncturarũ. Est bona doloꝝ desiccatõis ꝛ fracture ꝛ casus ꝛ pcussionis ꝛ palysi ꝛ torture bibita ꝛ cuꝫ compressione iuncta. Méb̃a capitis. Cõfert emigranee ꝛ soda frigide ꝛ epilepsie ꝛ vtigini ꝛ fit caput purgiũ ex ea scom q̃ntitate vniꝰ grani cũ aqua maiorane ꝛ i aurẽ ponit doloꝛosã vnũ granũ cũ sãbaco ꝛ ad fluxũ sanies ꝛ er auri ponit de ea q̃nũ ẽ vnũ granum ordei cũ oleo rosaceo ꝛ aqua acreste cũ licinio. ꝛ ad grauitatez lingue kirat vnũ cũ decoctione origini plici. ꝛ ad galearam passionez ꝛ ad sodã antiquaz granũ vnũ cũ grano vno castorei cũ oleo de ben facto caput purgio. Membra anhelitus et pectoris. Prohibz sputũ sãguinis ex pulmone. Sitiꝫ qõ de eo in potu sumit quatuoꝛ sunt tria grana ordei i vino ꝑmuni. Et iam gdem experta est kirat ad ꝓfocationes cũ oximelle. Et ad doloꝛẽ guttiris kirat cuꝫ rob de moꝛis aut decoctõe lenticule ꝛ ad tussim talugi cũ aq̃ iuiubaꝝ et aqua ordei ꝛ sebestẽ tribus diebus ꝓtinuis cũ est ieiunus. Et ad tremoꝛez cozdis kirat cũ aqua cymini ꝛ ameos ꝛ carui. Membra nutrimenti. Et ad debilitatẽ stomachi kerates cũ aqua cymini ꝛ ameos ꝛ carui. ꝛ similiter gd nauseaz ꝓlatics ꝛ ad casũ sup pectus ꝛ stomachuꝫ ꝛ epar kirat cũ duobus danich de luto armeno ꝛ danich vno croci in aqua solatri aut calefistule ꝛ ad singulũ granũ vnuꝫ cũ decoctõe seminis apij Et ad doloꝛem splenis kirat cũ aqua zuccari.

Membra expulsionis. Est bona ad vlcera q̃ sũt in fozamine virge ꝛ velica ꝛ bibit de ea quãtitas kirat cũ lacte ꝛ si aliqd de ea misceat cũ farina ꝛ suppoſit ꝓfert paucitatẽ tollerã ꝛe ad retentionem vrine. Venena. Et ad venena duo grana cũ decoctione hale ꝛ alãmudẽ ꝛ ad scorpiones kirat cũ vino puro et ad puncturã eius kirat cũ butyro vaccino.

De myrrha. Capitulum. ccccl.xxix.

Yrrha qd est. Est gũma currens sup arborem in iameni que di mũtik donec congelet̃ deinde colligit ꝛ ẽ galbanuꝫ ꝛ opponacũ in terra nostra. Et eius quidez alia est pura ꝛ alia est adulterata. Electio. Melioꝛ est illa que ad albedinem declinat ꝛ rubedinẽ non cõtuꝫ raligno ꝛ cuius arboꝛ est boni odoris. Quandoq; veroꝫ adulteratur cum quodã laceticinio pnitioso ꝛ fit ipa pnitiosa ꝛ hoc qdẽ laceticinũ nominat alserisius ꝛ est est arboꝛ pnitiosa. Matura. Est calida ꝛ siccа in scõ. Opationes ꝛ ꝓpietates. Est aptiua resolutiua ventositatũ ꝛ in ipa sunt stipticitas ꝛ adherentia ꝛ lenificatio ꝛ eius fumus est cõueniens ei cui ipsa cõtenit ſz est vehementioris exiccationis ꝛ est subtilis absq; moꝛditatione ꝛ est homogeneoitate fumi olibani ꝛ ponit in medicinis magnis ꝓpꝫ multitudinem sui iuuamenti. ꝛ phibet putrefactionẽ ita q ipa retinet moꝛtuum ꝛ cõseruat ipm ab alteratõne ꝛ fetoꝛe ꝛ extrahit sup̃fluitates crudas. Illa vero que asporatur de cita est vehementioris calefactionis ꝛ maturationis ꝛ lenificationis. Decoratio. Quando miscet cũ oleo myrtino ꝛ laudano iuuat ad ꝓfortã capillos ꝛ ad inspissañ eos ꝛ abstẽgit vestigia vlcerum ꝛ ozis odoꝛem bonũ efficit q̃ in ipo retinetur ꝛ remouet fetoꝛez oris ꝛ illinitur ꝑmixta cum vino ꝛ alumine sup ascellas ꝛ remouet fetoꝛem earuꝫ. ꝑmixta cũ melle ꝛ casia lig. illinitur super verrucas. Apostemata ꝛ bothoꝝ. Cõfert apostematibus phlegmaticis. Vulnera ꝛ vlcera. Cõsolidat ꝛ coopit ossa nuda ꝛ administ rat cum aceto sup impetiginem ꝛ sanat vulnera putrefacta. Membra iuncturaꝝ. Ipsa ꝓnixta cum carne ostracorũ illinit sup cartilagines lesas sicut est auris ꝛ reliqua. Membra capitis. Inquit Gal'. odoꝛ myrrhe sanis facit sodã nedum patiẽtibꝰ sodaꝛ ip-

sa est ex medicis propijs cum memithe ⁊ opio ⁊ ca
storeo q̄ cōferunt cōtusioni auris ⁊ facit scotomiam
⁊ sōni: ⁊ oluitur ex ea os cū vino ⁊ oleo ⁊ firmat
dentes valde ⁊ cōfortat eos ⁊ ꝓhibet corrosionē eo
rū ⁊ stringit eos ⁊ remouet humiditatē eorū ⁊ spā
git super vlcera capitis ⁊ exsiccat ea: ⁊ administratur
cū castoreo ⁊ memithe ⁊ opio ad vlcera auris dolo
rosa ⁊ ad saniem. Et liniunt ex ea nares ambe ad flu
xus antiquos ⁊ constringit eos ⁊ q̄q̄z fit caputpur
giū cum pōdere danich de ea ⁊ mūdificat cerebrū.

Membra oculi. Abstergit albuginē ipius ⁊ cō
fert aspirati palpebraz ⁊ resoluit saniem in oculo ab
sq̄z mordicatione: ⁊ q̄q̄z resoluit aquā in principio
sui descēsus cū est subtilis. q̄ aūt fortior est in alcofol
est illa que est adulterata cū lacticinio. Membra
anhelitus ⁊ pectoris. Est bona tussi antique húi
de ⁊ asmati ⁊ anhelitui dilatationis ⁊ doloribus la
teris ⁊ clarificat vocē ⁊ tonū illud ꝓpt suā abstersio
nem subtilem absq̄z asperitate ⁊ ponit sub lingua ⁊
trāsglutit aqua eius ad aspitatē gutturis. Mem
bra nutrimēti. Cōfert myrrha pura mollificatōi
stomachi ⁊ aq̄ citrine ⁊ inflatione in stomacho.
Membra expulsionis. Prouocat mēstrua ⁊ p
pue clisterizata cū aq̄ rute ⁊ aq̄ absinthij aut aq̄ lupi
noz ⁊ extrahit fetū ⁊ vmes ⁊ ascaridel ꝓpt suā amā
ritudinem ⁊ lent coartatione oris matricis ⁊ sumit
in potu q̄ntitas fabe de ea ad vlcera intestinoz ⁊ ra
suraz ⁊ solonē. Febres. Faba de ea accepta cum
pipere ⁊ aqua ad initiū rigoris ꝓhibet ipm. Vene
na. Bal ad bibēū. ad pūcturas scorpionū cum vi
no. Permutatio. Loco ei⁹ ponit medietas pō
deris sui de pipē nigro ſm q̄ dī ꝫ nihil est.

De muram. Capitulum. ccccl xxx.

Mirā q̄ dī est. Est fructus arboris q comedit
cum tū sit vehemens pōticitas in ipo ⁊ sup
flua. Opationes ⁊ ꝓpietates. In ipa
est stipticitas ⁊ exsiccatio. Vulnera ⁊ vlcera. Q̄
de cortice eius adustū est cuz aq̄ sup scabiem vlcero
sam ponit. Et ipa penitus stipticitatis vehementia
cū secura est q̄ fructus ei⁹ ꝓsolidat vulnera grossa.
Venena. Si succus almurā cuz vino bibat aut
ex eo fit emplim ꝓsert morsus vipere. Et dicit q̄ ser
vatura ligni eius inficit quando bibitur.

De menithe. Capitulū. ccccl xxxi.

Menithe q̄d ē. Est sile glādib⁹ citri colorib
ad nigredinez declinās facilr frangibilez ⁊ in
ipo ē amaritudo ⁊ ſba aq̄a ul trea ⁊ ffital
aq̄a ñ ē vehemēs ꝫ sic lacteaz ⁊ ei⁹ principiū est herba
que est in mebige ⁊ in litoribus sceni ⁊ est manifesti
odoris ⁊ amari saporis ⁊ crocei succi. Matura.
Est frigida ⁊ sicca in ꝑmo. Operationes ⁊ ꝓpieta.
Stipticitatē habet multam. Apostemata ⁊ bo
thor. Cōfert apibus calidis grossis ⁊ sanat hert
sipilam non forte magnā in corporibus duris non
paruam in corporibus teneris quoniaz in eis ē sup
flue exsiccationis. Membra oculi. Confert in
medicinis opthalmie in principio.

De mahaleb. Capitulum. ccccl xxxij.

Mahaleb. Electio. Melior est que ē al
bi coloris purus. Matura. Est calid⁹
in primo ⁊ non est vehementis siccitatis.
Operationes ⁊ proprietates. Est abstersiuus sub
tilis resolutiuus sedatiuus doloꝝ. Instrumen
ta iuncturaz. Est bonus doloribus qui sunt i alijs
⁊ dorso. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Con
fert sincopi bibitus cū aqua mellis. Membra ex
pulsionis. Confert colice ⁊ lapidi in renibus ⁊ ve
sica. De magra. Capitulū. ccccl xxxiij.

Agra. Electio. Melior est muda ⁊ q̄
crescit ⁊ augmentat in aqua. Matura. Est frigi
da in primo sicca in secdo. Operationes ⁊ ꝓpietates.
In ipa est glutinatio ⁊ stipticitas. Mem
bra nutrimenti. Cōfert doloribus epatis. Mē
bra expulsionis. Est fortior in constrictione ven
tris q̄ lutum sigillatum ⁊ inficit vmes.

De mehenbethene. Capitulū. ccccl xxxiiij.

Ehenbethene quid est. Est illud quod di
cit granum reguz ⁊ arbor eius nominat in
terra nostra asubet ⁊ folia eius sunt similia
pisci in longitudine vnius digiti. fructus est simlis
auellane maiori ⁊ quandoq̄z est minor et habet in
flore cuiusq̄ fructus tria grana. Matura. Est ca
lida ⁊ sicca in tertio. Instrumenta iuncturarum.
Sualione confert doloribus iuncturaz ⁊ podagre ⁊
sciatice. Membra nutrimenti. Confert hydro
pisi ⁊ facit vomere fortiꝫ ⁊ neq̄z conuenit stomacho
Membra expulsionis. Soluit sicut lacticinia ⁊
decoquūt folia eius in iure galli decrepiti ⁊ confert
colice ⁊ puocat. ⁊ quādo ex granis eius sumunt. vij
grana aut. vi. ⁊ fiunt pillule aut bibuntur ita q̄ inde
non fiunt pillule, deinde postea potatur aqua frigi
da solutione educit cholam ⁊ phlegma. Et sepe q̄
sumūtur in potu de eis. x. grana ex suis granis ma
gnis ⁊. xx. grana ex suis granis paruis. Cuiꝰ vo
luntas adest vt ⁊ eius solutio magis ad sūmū perue
niens fit bona eius masticatio. Et quando est vo
luntas ut fit eius solutio leuior: deglutiatur cum sua
dispositione.

De maroth. Capitulum. ccccl xxxv.

Maroth quid est. Est radix aniunden ⁊ est mi
nus assa in virtute ⁊ iuuamento. Et iam
quidem dictum est in capitulo aniuden il
lud quod oportet permutari ad maroth. Opera
tiones ⁊ proprietates. Est lenificatiua maturatia.
Membra nutrimenti. In ipa est difficultas di
gestionis ⁊ nocet stomacho nisi fit frigida quoniaz
tunc confortatur ipa.

De melciz. Capitulum. ccccl xxxvi.

Melcim quid est. Est silis in omni re albotin
triāgulate forme ad citrinitatem declinans
boni odoris. Arboris eius alia est domes
tica tria, his folia ⁊ alia ē siluestris ⁊ egyptia ⁊ ex ea
fit panis ⁊ videt q̄ sit ipa alharba. Matura. Do
mestica est ꝑpata ⁊ siluestris est in secdo in caliditate ⁊
siccitate. Opera. ⁊ ꝓpieta. Domestica q̄ hz ꝫ folia
ē fortis exsiccatiua parūper ⁊ siluestris est fortior.

De Melgu ab. Ca. ccccl xxxvij.

Melguab quid est. Est medicina de sceni ꝫ co
gnoscitur illic hoc nomine ⁊ est lignū sicut no
di punctati ⁊ est declinc ad nigredinem pa
rūper. Instru. ium. Suf. i. de eo cū mellicrato
acceptus ꝓfert attritiones lacertoꝝ.

De Muredalcon. Ca. ccccl xxxvij.

Uredalcon qd est. Est flos ⁊ stipites subti
les frangibiles ad cineritatē ⁊ citrinitatem
declinans. ⁊ eius virtus est sicut bedeoard
apud quosdam: ⁊ est de eo qui est vehementi⁹ decli
nis ad albedinem: ⁊ est de eo qui magis est declinis
ad citrinitatē. Inquit filius mesue ge: est sicut bedeo
ard ⁊ dixit q̄ est myrthus siluestris. ⁊ dixerūt alij q̄
est spēs romana. Et dixit alcanzi est in virtute absin
thij romani: ⁊ vehemēti⁹ ſthuc⁹. Matura. Est
calid⁹ ⁊ sicc⁹ in secūdo. Mē. ca. Cōfert ad sodā
⁊ humiditates in cerebro. Mē. nu. Confortat
stomachū ⁊ epar ⁊ ꝓfert casui iup viscera. Mē.
ex. Supponit ad vermes am.

De melha. Ca. ccccl xxxix.

Alha quid est. Est sicut rānus: ⁊ folia eius
sunt sicut folia olive ⁊ latiora ⁊ comeditur
sicut olera. Opa. ⁊ ꝓ. In ipso sunt sal
sedo ⁊ stipticitas ⁊ humiditas cruda qua inflat.
Mē. an. ⁊ pe. Suf. i. cū mellicrato exubere facit
lac. Membra nutrimenti. Suf. cū mellicrato le
dat doloꝛ ventris pungitiui.

De memire. Ca. ccccc.

Emiré quid est. Est lignū sicut nodi decli
nans ad nigredinē in quo est reflexio pus
⁊ est calidus q̄ vene tinctoꝝ. Matura
Est calidū ⁊ siccū in fine secundi. Opa. ⁊ p. Est
abstersiuum mundificatiui. Decoratio Abster
git albedinem vnguiū. Membra capitis. Eius
succus extrahit humiditatē grossam ex capite ⁊ mū
dificat superfluitates cerebri: ⁊ radix eius cōfert do
lori dentium. Mēbra oculi Mundificat albu
ginem in oculo ⁊ acuit visum cum ex eo fit alcofol
⁊ abstergit humiditatem grossam: ⁊ ꝓprie succus
eius. Membra nutrimenti. Radix eius cōfert
ictericie. Membra expulsionis. Confert dolo
ri ventris pungitiuo: ⁊ in ipsa est ꝓuocatio.

De mehezeregi. Ca. ccccc i.

Mehezeregi quid est. Est arbor sicut arbor
scebran. verumtamen est longior in cuius
colore est cinereitas ad citrinitatez declinās.
Quidam vero homines numeranerunt ipsam in
ter lacticinia. Matura. Calida est in tertio: sicca
in eodem. Operationes ⁊ ꝓpietates. Quan
do de ea aliquid ꝓsicitur in gurgiten inebriat pi
scea ⁊ eleuat eos. Instrumenta iuncturarum.
Confert podagre ⁊ doloꝛ scie ⁊ iuncture az ⁊ doꝛ
si ⁊ anche: ⁊ destruit ventositates quando ponitur
in medicinis solutiuis. Membra expulsio
nis. Solutione educit humores grossos ⁊ phle
gma.

De meisce. Ca. ccccc ij.

Mesce quid est. Est proximus substātie faba
rum. Et melioz horuz vsus eius est ⁊ stas
Matura. Est temperatus in humiditate
⁊ siccitate: ille qui est excorticatus est temperat⁹ ⁊ nō
excorticatus ad siccitatem declinat quoniam in cor
tice eius est pontticitas. Operationes ⁊ propietā
tes. Non inest ei inflatio fabarum cuius sit in ipso
inflammato quedam immo est in ipso nutnoz q̄ in
eis ⁊ non est abstersio fabarum in ipso. et neq̄z est
in ipso frigus lenticule. Et quando cum eo ponitur
parum cartami rectificatur eo. Instrumenta iun
cturarū. Est emplastrum iuuatiuum ad doloꝛem
membroz. Juncturarū, ꝑpe cū vino vue ⁊ vino de
cocto cū croco ⁊ sup contusionē ⁊ intrinsecā carnis
ruptura. Membra nutrimenti. Chimus eius
est laudabilis ⁊ proprie excorticati ⁊ non est in ipso
tarditas descensionis fabarum. Et quando deco
quitur cuz oleo amigdalino dulci est laudabilioris
humoris. Membra expulsionis. Nā decoquit
in aqua post aquā in q̄ decoctus est expulsaz ab eo
stringit naturi, ꝑpe cū fit acetosa cū granis granati
⁊ sumach ⁊ in ipso est nocumentū colicus ſm q̄ di
xerunt quidam De manna. Ca. ccccc iij.

Manna quid est. Est omnis ros cadens sup
lapidem aut arboꝛe ⁊ fit dulcis ⁊ coagula
tur sicut mel: ⁊ exsiccatur sicut gumma quem
admodū terebabin ⁊ alii eracost. ⁊ mel aspoꝛatum
de terra cusuram siluestri. Et nos quidem iam dixi
mus vnūquodq̄z in suo ca⁹. Et ipm assumit de natu
ra ei⁹ sup qō cadit virtutē ⁊ adūgit illa ad id qō exi
git lenitas ⁊ dulcedo sui.

De muluchia. Ca. ccccc iij.

Uluchia quid est. Est malua. ⁊ nos quidē
perscrutabimur eius rememorationem in
capitulis de. k. Matura Frigida est in ꝑmo hu
mida in secdo. Mēbra nutrimenti. Spit opi
lationem epatis.

De musa. Ca. ccccc iiij.

Musa quid est: nota est. Opera. ⁊ p. Mu
trit velociter ⁊ est lenificatiua: ⁊ multitudo
eius generat opilatōes ⁊ addit in cholera
⁊ phlegmate ſm cōplexionem. Mēbra anhelit⁹
⁊ pectoris. Confert adustioni gutturis ⁊ pectoris
Mē. nu. Stomacho ꝓueniēs ē ⁊ multitudo ei⁹
stomacho est grauis valde. Et oportz qdē vt sumat
post ipaz calefact⁹ oxymel cū semib⁹ ⁊ infrigidatus
mel. Membra ex. Augmenti efficit in spmate ⁊
ꝓcreat renib⁹ ⁊ puocat urinam.

De medulla. Ca. ccccc v.

Medulla. Electio. Conuenientioꝛ ē me
dulla vitulorum ⁊ cerui: deinde tauri ⁊ po
sta capraruū: deinde ouiū. Et medulla q̄
hircoz cū testicul ⁊ tauroz, ꝑpe nō castratoz ē ma
gis sicca. Et medulla extremitatū est magis pinguis
Opa. ⁊ ꝓ. Est calefactiua lenitiua abstersiua
multi nutrimenti si digeratur. Apostemata ⁊ bo
thor. Est bona duritiebus ⁊ lapidositati que est si
cut medulla vitulorum ⁊ cerui non sicut medulla

hircorum ⁊ illustrium hircorum. Horum enim sicca ẽ ⁊ necꝫ ẽ bonum in ea. ¶Membra nutrimenti.
¶Conturbat stomachum ⁊ delet appetitꝫ ⁊ oportet ut comedatur cuꝫ piperib⁹ ⁊ seminibus. ¶Mẽbra expulsiõis. ¶Supponitur ex medullis laudabilibus pessarium in matrice ⁊ confert duritiei ei⁹.
¶Venena. ¶Dicitur qꝫ linimẽtum ex ea ⁊ ppie ex medulla cerni fugat vermes venenosos.

De muri La. cccexcvij.

Uri. ¶Matura. ¶Est calidũ ⁊ siccum perueniens ad tertium. Filius mesangue inquit: ex piscibus factum ẽ minoris caliditatis ⁊ siccitatis q̃ꝫ ex ordeo: sz ego illud non credo. ¶Opatiões ⁊ ppetates. ¶Abstergit humores grossos ⁊ lenit ⁊ exsiccat: ⁊ in ipso ẽ stipticitas ⁊ mũdificatio phlegmatis. ¶Decoratio. ¶Uis odorez bonum efficit. ¶Vulnera ⁊ vlcera. ¶Est boni vlceribus putridis: ⁊ factum ex piscibus ⁊ carnibus salitis ꝓhibet ambulationem fraudulentis. ¶Instrumenta iuncturarũ. ¶Confert dolori auriche ⁊ sciatice. ¶Mẽbra oculi. ¶Fit ex eo alcofol in principio variolarum ⁊ prohibet bothor ab oculo. ¶Membra nutrimenti. ¶Confert ad humiditatem stomachi ⁊ abstergit humiditates a visceribus. ¶Membra expulsiõis. ¶Ponitur in enemate colice ⁊ enemate mundificationis vlcerum abrasionis propꝫie
¶Venena. ¶Confert morsui canis rabiosi.

De masal La. cccexcvij.

Mal. ¶Operationes ⁊ ppietates. Est malum habentibus melancoliam valde. Et cum decoquitur cũ carne pingui rectificatur parumper. ¶Membra nutrimenti. ¶Est nocitiuum stomacho. ¶Membra expultionis. Nocitiuum est anõ.

De menta La. cccexcix.

Enta. ¶Natura. ¶Est calida ⁊ sicca in secundo ⁊ in ipsa ẽ humiditas superflua.
¶Operationes ⁊ proprietates. ¶In ipsa ẽ virtus calefactiua stiptica prohibens ⁊ est subtilioris substantie olerum que comeduntur. Lũgz frusta ipsius in lacte dimittuntur non caseatur. Et cum bibitur ex ea eius succus cum aceto abscindit cursum sanguinis ab interioribus. ¶Apostemata ⁊ bothor. ¶Fit ex ea cum sauich emplastrum ad dubelet: ⁊ ipsa quidem non ẽ similis mentastro quoniaz in mentastro non ẽ ponticitas: ⁊ fuat in ipso resolutio ⁊ calefactio ⁊ exsiccatio superflua p̃ ẽdentes.
¶Membra capitis. ¶Et ea fit emplastruz fronti ad sodam ⁊ proprie cum sauich de ordeo ⁊ fricatur cũ illo asperitas linguе ⁊ removetur ⁊ succꝰ eius misceatur cum mellicrato ⁊ distillatur in aurem doloris sam. ¶Membra anhelitus ⁊ pectoris. ¶Prohibet fluxum sanguinis ⁊ sputum eius ⁊ coagulationem lactis in mãnullis more emplastri superpositꝫ ⁊ sed ꝛ eorum apostemata. ¶Membra nutramenti. ¶Confortat stomachum ⁊ calefacit ipsum ⁊ sedat singultum ⁊ digerit ⁊ prohibet vomitum phlegmaticũ ⁊ sanguineum ⁊ confert icteritie ⁊ propter sirupus eius. ¶Membra expulsionis. ¶Adiuuat ad coitum propter inflationem que est in ipsa ⁊ humiditatem horizalanam que non est in mentastro ⁊ opilat vasa spermatis ⁊ interficit vermes: et quando supponitur ante horam coitus prohibet impregnationem. Et quando bibuntur de ea frusta cum granis granati sedat colliricam passionem.
¶Venena. ¶Confert morsui canis rabiosi ⁊ ẽpotio ꝓria ad illud.

De melle La. d.

Et quid ẽ. Mel ẽ ros occultus cadẽs sup flores ⁊ sup relictꝫ qꝫ colligũt apes ⁊ ẽ vapor q̃ eleuat ⁊ puerik ⁊ maturati aere ⁊ cõuertit ⁊ ingrossati nocte ⁊ mel factũ cadit: ⁊ qũqz cadit mel sic ẽ circa casurã. diuersificat aũt ꝑm ea supq̃ cadit que sũt arbor⁹ ⁊ lapis ⁊ manifestũ ipsi⁹ colligũt hoies. Qꝺ nõ occultũ ẽ colligũt apes ⁊ existimo qꝺ apũ labor in ipo aliquã hz implissionẽ q̃ qdẽ ipm nõ colligũt nisi ut eo nutriant ⁊ ipm reponãt. Et mellis ẽ genus acre venenosũ. ¶Electio. ¶Mellius mel ẽ illud qꝺ ẽ vere dulcedinis boni odoris, declinãs ad acredinẽ ⁊ ad rubedinẽ. ⁊ qꝺ ẽ ut palea in colore quod nõ ẽ subtile ⁊ viscosum qꝺ non abscindit. ⁊ melius ẽ vernale: deinde estuum. hyemale aũt ẽ malũ. ¶Matura. ¶Mel apiũ ẽ calidũ ⁊ siccũ in secũdo. Et põt esse tarbarzen: ⁊ mel rabarzet ⁊ de cãnis ẽ calidũ in ꝓmo: sed nõ ẽ siccum: ⁊ põt esse ut sit humidũ in ꝓmo. ¶Operatiões ⁊ ppietates. Virt⁹ eius ẽ abstersiua aperitiua ouificoz venarum resolutiua humiditatũ ⁊ expellit humiditates ex ꝓfundo corporis ⁊ ꝓhibet putrefactionem ⁊ corruptionem carnis. ¶Decoratio. ¶Linimentuz factũ ex eo ꝓhibet pediculos ⁊ lẽdines ⁊ interficit ãbos. Et cũ costo ẽ linimẽtum panno ꝓprie antiquum ⁊ mel cũ sale ẽ cõuenies vestigijs percussionis meloꝫ genicis. ¶Vulnera ⁊ vlcera. ¶Mundificat vulnera sordida ꝓfunda ⁊ qꝫ coctuz ẽ donec ingrosseur facit adherere vlcera recẽtia: ⁊ qñ coqtur cum aceto sanat imperiginẽ. ¶Membra capitis. ¶Admiscet ei salgẽma ⁊ distillat tepidũ in aurẽ ⁊ mũdificat eaz ⁊ exsiccat eã ⁊ ꝓfortat audiũ: ⁊ olfact⁹ ei⁹ qꝺ ẽ acre ⁊ venenosũ aufert rationẽ. quomodo ergo eius comestio. ¶Mẽbra oculi. ¶Mel abstergit teuebrositatem visus. ¶Mẽbra anhelitus ⁊ pectoris. Lãgere cũ ipso palatũ ⁊ gargarismuz facere sanat ꝓlocutionẽ ⁊ ambas amigdalas. ¶Membra nutrimẽti. ¶Aqua mellis cõfortat stomachũ ⁊ facit appetere cibũ. ¶Mẽbra expulsionis. ¶Mel cãnarum leuit vẽtrẽ ⁊ mel tabarzet. Et mel cui⁹ spuma nõ ẽ eiecta inflat ⁊ soluit vẽtrẽ ⁊ si auferat spuma ipius niuorat illud. Et decoctũ nõ mouet ventrẽ: imo qñq̃ stringit phlegmaticos ⁊ nutrit plurimũ: ⁊ decoctũ cum aqua ꝓuocat vrinã plurimũ. Et dico qꝫ mel ⁊ ei⁹ aq̃ si inuenerint ꝓparationẽ cibi ut penetret struunt ⁊ si viderint motũ ⁊ paucitatẽ ꝓparatiõis cibi ad penetrãdũ soluũt. ¶Venena. ¶Si bibat mel calefactũ cũ oleo rosaceo ꝓfert morsui vermiũ venenosoz ⁊ ei q̃ bibit opiũ: ⁊ deglutitio ipsi⁹ ẽ cura morsui canis rabiosi. Et radix fungi pernecantis: illud

qꝺ est decoctuz confert venenis ⁊ qui p ip sum vomit sanatur. Et mel acre cuius odor facit sitire ⁊ ipi⁹ comestio facit possidere abla iõem rõnis subito et sudorẽ frigidũ. Et eius cura ẽ comestio piscis salsi ⁊ bibere aquã mellis ⁊ vomere cũ eo.

De mure. L.di.

Us. ¶Decoratio. ¶Cinis eius eradicat verrucas: ⁊ sterc⁹ muris sup alopiniã cõfert ⁊ ppie liniũ cũ cepe ⁊ proprie illud quod est adustum. ¶Mẽbra capitis. ¶Qñ assat ⁊ siccatur ⁊ datur ad comedẽdũ infanti abscindit fluxum sal ine ab ore eius. ¶Mẽbra expulsionis. ¶Si bibat sterc⁹ muris cũ ture ⁊ aqua mellis frangit lapidẽ. Et si supponat collyriũ eius soluit ventrẽ pueri ⁊ quãdo decoquitur cũ aqua ⁊ sedet in ea qui difficultatẽ patit vrine cõfert ei. ¶Venena. ¶Cõuenerit homini in hoc qꝫ qñ finditur ⁊ ponitur sup punctura scorpionis sanat eã.

De mous. L.dij.

Mũ quid ẽ. Mori sunt due species vnarũ est albi sed ꝛ quod ẽ dulce ⁊ currit ꝑm semitã ficus in maturatione sz ẽ deterioris nutrimẽti ⁊ minoris ⁊ siccioris ⁊ magis destruens sanguinẽ ⁊ deterius stomacho. Reliquas vero sic⁹ dispositiones hz: ẽ tamẽ inferius ea: Amari autem quod notatur morũ de scemi sit nũc illud ꝺ quo plurimũ loquit. Quod igit imaturũ ẽ cũ exsiccat stat loco sumach. ¶Matura. ¶Dulce ẽ calidum ⁊ humidũ ⁊ acetosum alscemi ẽ ad frigiditatẽ ⁊ humiditatẽ declue. ¶Operationes ⁊ proprietates. ¶In ipso ẽ stipticitas ⁊ infrigidatio. ⁊ succus mori ẽ stipticus ⁊ ppie quãdo decoquitur in vase ereo ⁊ phibz fluxum materierũ ad mẽbra: ⁊ quod imaturũ est ꝓprie ⁊ imaturum est sicut sumach. ¶Decoratio. Qñ coquũtur folia eius ⁊ folia vitis ⁊ folia vitis nigre ⁊ folia ficus nigre cũ aqua pluuie denigrant capillos. ¶Apoſemata ⁊ bothor. ¶Electosũ retinet apa oris ⁊ gutturis ⁊ folia eius sunt vltima ad squinantiã ⁊ prefocationez. ¶Vulnera ⁊ vlcera. ¶Qꝺ acetosũ est confert vlceribus fraudulentis. ſ. siccuz ipsius ⁊ succus eius. ¶Membra capitis. ¶Rob eius acetosum ẽ conferẽs bothoribus. Et decocto radicie eius mollificationi dentiũ. Et colluto oris ex succo foliorum acetosi. ⁊ decoctio radicis eius est bona denti doloroso. ¶Mẽbra nutrimenti. ¶Moz est malũ stomacho corũpitur eius in eo ꝓprie alfirsedu. Et qñ non corumpit in stomacho alfirsedu velociter nõ nocet. Et oz quidẽ ut comedantur omnes species eius ante cibũ ⁊ recipiantur in stomacho in quo nõ fit corruptio. Illud vero de sceni non nocet stomacho, cholerico ⁊ nõ est in ipso de mala conuenientia stomacho quod ẽ in sirsedu quãuis sit in ipso malitia: ⁊ nõ ẽ nausea ⁊ ipso ⁊ nutrimentũ eius ẽ parvũ ⁊ facit appetitus cibi ⁊ facit ipsum lubricũ ⁊ extrahit ipsũ velociter ⁊ omnino descensus eius a stomacho sit velociter sz ei⁹ descensus ex intestinis ẽ tardus. ¶Mẽbra expul.
¶Morũ quod salinũ est ⁊ exsiccatũ retinet vẽtrẽ vehementer ⁊ cõfert dysenterie. Et lachryma quidẽ morꝫ soluit ⁊ in cortice eius sunt mundificatio ⁊ solutio. Et solutio eius ẽ plurima: ⁊ in moro quidem dulci ẽ velocitas descẽsionis aut ꝓpter suaz humiditatẽ aut ꝓpter acredinẽ ei admixtã. Inquit Archigenes ẽ tarde egressionis ⁊ ẽpronocatuuz. Ecstimo aũt acetosũ esse ⁊ cũ hoc qꝫ est ipso de natura solutiua prohibet quãdoqꝫ solutionẽ antiquaz ⁊ vlcera intestinoz ⁊ proprie quod exsiccatũ ẽ. ⁊ in oibus quidem speciebus morꝫ ẽ provocatio vrine Et moz de sceni quãuis velociter a stomacho egrediatur ipm tamẽ ẽ intestinis tardum. ¶Venena. Cortex arboris morꝫ ẽ tyriaca hyusquiami. ⁊ quando bibitur de succo foliorꝫ eius. z. 5. confert morsui rutele ⁊ lenit naturã lubricitate sua ⁊ inflamone.

Capitulũ de littera. M.

De napello. L.diij.

Apellus quid ẽ. Venenũ ꝓtinosum.
¶Matura. ¶Est in sumo caliditatis ⁊ siccitatis. ¶Decoratio. ¶Delet albaras liniũ ⁊ bibitũ etiã cũ ex eius segueriscet in potu sumit ⁊ similiter cõfert lep. ¶Ope. ⁊ ppietates. ¶Est venenũ destruẽs bibẽtem se: malo: vero potio ipsius ẽ medicinas. z. i. ꝑm me minus hoc interficit. Tyriaca vero eius ẽ mus napelli ⁊ ipse quidẽ ẽ mus q̃ co nutritur. Coturnices vero ex eo cibantur ⁊ nõ moriuntur. Et ex omnibus confectionib⁹ dyamuschũ ei resistit. De napello moysi L. diij.

Apellus moysi quid ẽ. Inquit Ioannes est herba nascẽs cũ napello ⁊ quecũqz ei appropinquat non crescit arbor: eius: ⁊ ẽ maior tyriaca napello: ⁊ in ipso sunt oia ꝛua amẽta que sunt in napello ⁊ albaras ⁊ lepra. ¶Napellus vero moysi ẽ animal ⁊ ũmilatur illi ⁊ morat in radice napelli sicut mus. ¶Decoratio. ¶Confert albaras. ¶Instrumenta iunctur arum. ¶Confert lepre. ¶Venena. ¶Est tyriaca omni veneno ⁊ vipere

De nuce. L.dv.

Ux quid ẽ nota ẽ: ⁊ ẽ calida cuius tyriaca ẽ cum datur calefactis oxymel ⁊ habentibus debilem stomachũ mira cũ accto.
¶Matura. ¶Calida ẽ in tertio sicca in ꝓncipio secũdi Et eius siccitas ẽ minor caliditate ipsius: Et in ipsa ẽ humiditas grossa que deletur cũ annquatur.
¶Operationes ⁊ ppietates. ¶In ipsa est stipticitas plurima ⁊ folia ⁊ cortex ipsius oia sunt stringentia fluxuz sanguinis. Et cortex eius adustus ẽ desiccatiuus sine mordicatiõe. ¶Oleũ vero venuste ẽ sicut oleũ vetus ⁊ absterſio antique ẽ fortis. ¶Decoratio Ex recẽtibus fit emplastrũ sup vestigia pcussionis.
¶Apostemata ⁊ bothor. ¶Masticata medulla ei⁹ ponitur sup apa melancholicum vlcerosuz ⁊ ꝑfert
¶Vulnera ⁊ vlcera. ¶Eius gũma confert vlceribꝰ calidis: sparsa super ea in emplastris. ¶Instr. iunc.
¶Cum melle ⁊ ruta ꝑfert torsioni nervorum.
¶Mẽbra capitis. ¶Facit soda ⁊ distillat succus foliorꝫ in aurẽ ⁊ confert tamei ſauſ. ⁊ dixit alcanzi qꝫ ipsa granat linguã ⁊ ẽ faciens bothor in aure.
¶Membra oculi ¶Eius oleũ confert herpeti oculo

mento ⁊ hortisipile ⁊ fistulis in partibus' oculi.
Membra anhelitus ⁊ pectoris. Succus corticũ eius ⁊ rob ipsius prohibet pfocatiõé ⁊ nocẽt nisi. Et oleũ antiquarũ facit euenire doloré gutturis: ⁊ ex oibus quidẽ ispeciebus nucis dixit alcanzi fieri emplastrum nãmille apostemose ⁊ ppue ex regali magna. Membra nutrimẽti. Est difficilis digestionis ⁊ mala stomacho sed nutrita ⁊ recẽs ẽ melior stomacho ⁊ minoris nocumẽti ⁊ illud qñ frãgit a duobus corticibus suis. Et nux quidẽ nutrita cũ melle pfert stomacho frigido. Dico aũt q nux nõ ẽ non cõueniens nisi stomacho calido tantũ.
Membra expultiõis. Facit bothor ⁊ sedat doloré ventris pungitiui ⁊ retinet precipue frixa. Et eius corex retinet fluxũ sanguinis menstrui ⁊ que nutrita ẽ confert renibus frigidis valde ⁊ cinis corticis eius prohibet menstrua cũ vino ⁊ suppositus. Et quãdo comedit cuz muri solutis multus vero vinus educit vermes partuos ⁊ alcarides. Et ẽ ex eis que cõferit obo. Venena. Est cũ sicubus ⁊ ruta medicina oibus venenis: ⁊ ex ea cũ cepe ⁊ sale fit emplastrũ super morsũ canis rabiosi ⁊ reliquorum.

De nuce muschata. L.dvi.

Nux muschata quid ẽ. Est nux quantitatis galle facie frangibilis subtilis corticis bonũ habens odorẽ acutum. Natura.
Dixit musa. ẽ calida ⁊ sicca in fine secundi.
Operationes ⁊ ppietates. In ipsa ẽ stipticitas.
Decoratio. Confert lentiginibus ⁊ odorẽ oris bonũ efficit. Membra oculi. Confert allebet ⁊ confortat visum. Membra nutrimenti. Cõfortat epar ⁊ splenẽ ⁊ stomachum ⁊ ppue os eius.
Membra expultionis. Constringit ⁊ prouocat ⁊ confert difficultati vrine. Et cum in oleis ponitur confert doloribus ⁊ similiũ in pessariis ⁊ prohibet vomitũ. Permutatio. Loco eius ponit spice equale pondus. De nuce hendẽ. L.dvij.

Nux hendẽ quid ẽ. Est terra granosa sicut cicer alba declinãs ad citrinitatem que exportatur de barcha ⁊ ex cozaseeni ex qua cũ melle fit vinũ. Natura. Inquit Paulus hȝ virtutẽ infrigidatiuã extinctiuã ⁊ exsiccatiuã parũp
Operationes ⁊ ppietates. Abscindit fluxuz sanguinis. Decoratio. Impinguat. Vulne. ⁊ vlce. Sanat impetigines. Mẽbra expultionis Excitat coitũ. De nuce cupressi. L.dvij.

Nux cupressi. Vulnera ⁊ vlcera. Est cum plastrũ rupture.
De nuce indica. L.dix.

Nux indica quid ẽ: Est neregil. Electro.
Que ex ea bõa ẽ: ẽ recẽs vehemẽtis albedinis ⁊ aqua que ẽ in ipsa ẽ suauis: ⁊ cũ ea ipsa nõ inueniatur aqua significat q ẽ antiqua: et ozquidẽ ut ab eo tollat corex medulle eius. Natura
Calida ẽ in pancipio secũdi sicca i prio: ⁊ ipsa quidẽ ẽ hũiditas superflua de qua curat. imo que ex ea viridis ẽ: ẽ hũida i primo. Ope. ⁊ p. Est generatiua nõ mali nutrimẽti. Instrumẽta iuncturarum
Oleũ veterũ neregil pfert dolorib⁹ dorsi ⁊ genicoloruꝫ. Mẽbra nu. Brauis ẽ stomacho ȝ cũ pauco nocumẽto suo ẽ boni nutrimẽti ⁊ corex medulle eius nõ digeritur ergo nõ auferat. ⁊ oz ut post ipsum non sumatur cibus nisi post horã. eius aũt oleum recẽs melioze chimi ẽ q butyrũ: nõ eni lubrificat stõm. neq; mollificat ipm. Membra expulsionis. Augmẽtat in coitu: ⁊ ei⁹ oleũ ẽ bonũ hemorroidib⁹ ⁊ ppue oleũ antique pcipue cũ oleo de chrysomil cũ in potu sumit ex vnoquoq; coz auf. Et cũ antiquat interficit alcarides ⁊ vmes ⁊ soluticne educit' eos cõsta. De nuce romana. L.dx.

Nux romana quid ẽ noiat acrufex. Natura. Calefacit vehemẽter in tertio ⁊ deiccat in primo. Et eius gũma ẽ vltia in calefaciẽdo. Membra capitis. Et⁹ fructꝰ cũ aceto pfert epilepsie. De nuce tamarisci. L.d.xi.

Nux tamarisci qd ẽ: ẽ alcharmezith. Natura. In calditate ẽ quasi equal aut in pncipio primi: ⁊ eius exsiccatio ẽ in fine primi aut vltra ipsum: ⁊ apud quosdã eoz ẽ frigida i primo.
Operationes ⁊ ppietates. Est bõa ad abscindẽdũ fluxũ sanguis. Mẽbra capi. Colluit cuz ea os cũ aceto ad doloré dẽtiũ. Mẽbra nutrimẽti. Decoctio ei⁹ cũ aqua ⁊ aceto valet duritici splenis. De nuce methel. L.dxij.

Nux methel qd ẽ: ẽ venenũ ⁊ ẽ stupefactiuꝫ sillis nuci vomice ⁊ ei⁹ semẽ ẽ sile semini cinc. Opera. ⁊ p. Est stupefactiua. Membra ca. Facit subbet ⁊ ẽ mala cerebri: ⁊ pdus daniel. i⁹. ex ea inebriat. Venena. Est inimica cordi: ⁊ ȝ. i. ex ea sũpta ẽ venenũ dicit sue. De nasturtio. L.dxiij.

Asturtiũ quid ẽ notum ẽ: ⁊ virtus ei⁹ sillis ẽ virtus sinapis ⁊ semini raphani coniũctoz. Et dicitur q sinapis ⁊ semen eruce coniuncta ⁊ folia eius minorãtur in opationibus suis ab eo ꝓpter sui humiditatẽ ⁊ cũ deiccantur sũt propinqua simulitudini eius ⁊ forasse consequitur ipsum. Natura. Calidũ ẽ ⁊ siccũ ad tertiũ perueniens. Operationes ⁊ ppietates. Est relotiuũ maturatiuũ cuz lenitate ⁊ exsiccat putredinẽ vacuitatis ventris. Decoratio. Retinet capillos cadentes bibitũ ⁊ linitũ. Apostema. ⁊ bothor.
Est bonum apostemantibus phlegmaticis ⁊ carbũculis emplastro facto ex eo cũ aqua ⁊ sale. Vulnera ⁊ vlcera. Confert scabiei vlcerose ⁊ impetigini ⁊ cũ melle mellino ⁊ radicat ignẽ perficũ. Instrumenta iuncturarum. Cõfert sciance bibitũ ⁊ emplastro facto ex eo cũ aceto ⁊ suuich de ordeo: ⁊ qñ qȝ fit clistere ex eo sciatice. ⁊ pfert ppue cũ soluẽdo educit aligd cui admixtus sit sanguis ⁊ pfert omni mollificatõi neruoꝝ. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Mũdificat pulmonẽ ⁊ cõfert almati ⁊ potui i medicinis almatis ⁊ i sozbitiõib⁹ q̃ fiunt almati ꝓpter illud qõ ẽ in ipso de incalitõe ⁊ subtiliatione Mẽbra nu. Calefacit stõm ⁊ cpar ⁊ confert grossitici splenis ⁊ ppue quando ex eo fit emplastrũ

cum melle ⁊ ẽ malus stomacho: ⁊ videt q̃ sit ꝓpter vehemẽtiam mordicatiõis sue ⁊ ipsum facit cadere ꝓpter pentum. Et qñ bibitur ex eo hecsuneli facit vomere choleram rubeã ⁊ educit eã solutione ⁊ facit illud tres ãrte. ȝ. i. Membra expulsionis. Augmẽtũ efficit in coitu ⁊ soluẽdo educit vermes ⁊ prouocat menstrua ⁊ eiicit fetum ⁊ quod ex eo frixũ ẽ retinet ⁊ ppue cum non teritur. destruitur enim eius viscositas contritione ⁊ confert colice. Et cum bibuntur ex eo trito. ȝ. iiij. uel. v. cum aqua calida soluit maturã ⁊ resoluit ventositates intestinorum. ⁊ dicunt gdam q̃ babylonicum cum ex eo bibit hecsuneli soluendo educit coleram ⁊ facit vomitu eam exire ⁊ facit illud vsq; ad tres quartas. ȝ. Venena.
Cõfert punctureveneno soz vermiũ bibitum ⁊ more emplastri superpositum cum melle ⁊ cum ex eo suffumigatur effugat eos.

De narciso La. dxiij.

Narcisus quid ẽ. Est notus. Opatiões ⁊ ꝓpietates. Eius radix extrahit ex profundo ⁊ abstergit elevat ⁊ exsiccat ⁊ ei⁹ oleum est in dispositionibus olei sambacini sed est debilius. Decoratio. Radix eius extrahit spinas ⁊ stipites ⁊ propie cum farina lolij ⁊ melle. Et narcisus quod abstergit pannum ⁊ morpheam ⁊ propie radix ei⁹ cũ aceto ⁊ cõfert radix eius alopicie.
Apostemata ⁊ bothor. Radix eius conficitur cũ melle ⁊ herbo ⁊ rumpit aldubellet difficilis maturationis ⁊ ex radice eius fit emplastrum apostematibus neruoꝝ. Vulnera ⁊ vlcera. Deiccat vulnera ⁊ facit ea cohærere vehementer ita q̃ sectionez corde ⁊ trita cuz melle cõsonet adustioni ignis ⁊ vlneribus neruoꝝ ⁊ vlceribus profundis: ⁊ si misceatur cum herbo ⁊ melle mundificat sordes vlcerum. Instrumẽta iuncturarum. Confert oleum eius neruis ⁊ ex radice eius fit emplastrum apostematibus neruoꝝ ⁊ duritici sine cõtractioni ⁊ nodationi ipsorum ⁊ doloribus iuncturarum. Mẽbra capitis: Aperit opilationem cerebri etiam cõfert sode humide ⁊ melancolice ⁊ similiter eius oleum: ⁊ ẽ magis conueniens ⁊ facit sodã capitibus calidis. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Eius oleum resolvit apostemata dura ⁊ frigida in velamine quãdo comprimendo ungitur super pect⁹. Mẽbra nutrimẽti. Radix ei⁹ qñ comedit sicut ẽ excitat vomitũ ⁊ similiẽ succus eius. Mẽbra expul. Cõfert doloribus matricis ⁊ vlce ⁊ qñ bibuntur ex eo. iij. ȝ. cum aqua mellis eiicit fetus viuos ⁊ mortuos: ⁊ oleũ ei⁹ apit coartationez oris mficis ⁊ confert doloribus ei⁹.

De nereiden La. dxv.

Nereiden dicek in capitulo de spica: ⁊ ipsa ẽ spica romana. De nil La. dxvi.

Nil quid ẽ. Eius aliud ẽ domesticũ: ⁊ aliud silueste cui⁹ operatio ẽ operatio domestici. Natura. Calidũ ẽ in primo siccum in secũdo. Operationes ⁊ ppietates. Est stipticum ⁊ ,phibet fluxum sanguinis: ⁊ qõ ẽ domesticum exsiccat fortit sine mordicatione: ⁊ in siluestri ẽ acuitas ⁊ ẽ vehemẽtio⁹ exsiccatiõis ⁊ ex hoc mãnex ,phido. Decoratio. Abstergit pannũ ⁊ morpheã ⁊ pfert apostemata ⁊ bothor.
Mũ detumescẽ facit apa ⁊ pfert exituris mal' in mẽbris duris ⁊ vlsi ꝓuenit oi apati in pncipio ⁊ formice ⁊ herisipile ⁊ administrat cũ farina ordei sup ea.
Vulnera ⁊ vlcera. Cõsolidat vulnera calida in corporib⁹ duris ,ppt fortitudinez sine exsiccationis, hoc qdẽ fruct⁹ domestici efficit. Et siluestri qdẽ est acuitas ⁊ ẽ bonũ vlcerib⁹ putridis ⁊ ẽ mirabil' operationis in eis: ȝ domesticũ ẽ melꝰ in cura vlcerũ ꝓpter paucitatẽ sue acuitatis ⁊ pfert vlcerib⁹ putridis ⁊ est mirabilis operationis cuz melle triũ sup adustionẽ ignis ⁊ vlcera neruoꝝ ⁊ extrahit spinas ⁊ furculos ,ppue cum farina lolij. Membra anhelitꝰ ⁊ pectoris. Confert tussi pueroꝝ vehemẽti q̃ facit eos vomẽ: ⁊ succꝰ ei⁹ eiiã vlcerib⁹ pulmonis ⁊ cõfert succꝰ ei⁹ eiiã pleuresi melancholice. Mẽbra nutrimenti. Confert splenẽ ⁊ ppue siluestre.

De nefrin La. dxvij.

Nefrin quid ẽ. Est sicut sambachus in vtute sed ẽ debilior: eo ⁊ sicut narcisꝰ ⁊ oleum eius est ,primũ virtuti olei sambaci sed est debilꝰ. Natura. Calidus ẽ ⁊ siccꝰ in tertio.
Operationes ⁊ ꝓpietates. Dis spés ei⁹ ẽ mũdificatiua subtiliatiua ⁊ Ros ei⁹ ẽ magis appropriatus i hoc. Instrumẽta iuncturarũ. Cõfert frigoris neruoꝝ. Mẽbra capitis. Interficit ũmes in aure ⁊ pfert tinnitui ⁊ sonitui ⁊ cõfert doloꝛi dentium. Et ex siluestri qdẽ linit frons ⁊ sedat sode. ⁊ species ipsius aperiũt opilationes narium. Membra anhelitꝰ ⁊ pectoris. Cõfert apatibus gutturis ⁊ amigdalarũ. Membra nutrimenti. Qñ decoquit ũ tur. iij. auf. sedat vomitũ ⁊ sedat singultũ ⁊ ppe lienẽtre.

De nemen La. dxvij.

Nemen quid ẽ. Est sisimbrium. Natura. Calidũ ẽ in secũdo siccuz in primo resistens putrefactionibus. Opationes ⁊ propietates. Interficit pediculos. Apata ⁊ bothor.
Cõfert apatib⁹ frigidis ⁊ phlegmatibus vehemẽtis duritici. Mẽbra capitis. Decoquitur cũ aceto ⁊ miscet cũ oleo rosaceo ⁊ confert obliuioni qñ linit ex eo capiti ⁊ similiter cõmissiõi sensus ⁊ lethargie ⁊ karabito ⁊ decoquitur cum aceto ⁊ ponitur cum oleo rosaceo super temporꝛa ⁊ confert ⁊ fit emplin ex folijs silnestris super caput ⁊ frontẽ ad sodã ⁊ confert.
Membra nutrimenti. Cõfert singultui cũ ex eo bibit cũ vino: ⁊ semen ei⁹ ẽ fortius ⁊ pfert apatib⁹ epatis frigidis. Membra expulsionis. Cõfert vermibus ⁊ alcaridib⁹ ⁊ extrahit fetum mortuũ ⁊ prouocat virtiq; ⁊ ppue petrosum: ⁊ illud qõ est silnestre quando bibitur cum vino prohibet diffillationem vrine ⁊ extrahit lapidem ⁊ confert doloꝛi ventris pungitiuo cum vino etiam. Venena. Confert puncturis ⁊ ex eo fit emplastrum puncture vel pe ⁊ bibitur ad puncturam eius pondus. ȝ. ij. de eo cum oxymelle.

De Nenufare. La. dxix.

Nenufar quid est. Quōq vocauit ihm Gal. caulem aque ⁊ nominat granū cui granū sponsi sm q dicitur: sed in ipso est contrarietas. Et radix quidem nenufaris indi exstit in iudicio mandragore. Electio. Fortius est illud qđ habet albam radicem. est enī fortius eo quod habz radices nigram ⁊ eius semen est fortius semine ipi⁹. Natura. Flos eius est frigidus ⁊ humidus in secūdo. ⁊ sirupus eius est vehementis extinctionis. ⁊ natura indi est natura mandragore. Operationes ⁊ proprietates. Eius sirupus est subtiliatiuus valde. Decoratio. Radix ei⁹ superposita mozphee cū aqua cōfert ⁊ propie nigra ⁊ radix eius cū pice super alopitiam utilis est propie nigrū radicis eius. Apostemata ⁊ bothor. Radix eius, confert bothoz ⁊ apostematibus calidis ⁊ apostemati splenis. Vulnera ⁊ vlcera. Semen ⁊ radix ipsi⁹ confrunt vl crit⁹. Membra capitis. Facit somnuz ⁊ sedat sodam calidam cholericam: sed tamen debilitat. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Sirupus eius est bonus tussi ⁊ pleuresi. Membra nutrimenti. Confert radix eius apostematib⁹ iplcu bibita ⁊ vt emplastrum superposita. Mẽbra expulsionis. Minuit pollutionē ⁊ frangit desiderīū coitus cū de eo bibitur. z. i. cū sirupo de papauere ⁊ gelat sperma cū propetate que est in ipso ⁊ propie radix eius ⁊ confert radix eius solutōni antique vlceribus intestinoz̄ ⁊ confert radix eius doloribus vesice in modū emplastri superposita. Semen vero eius est fortius in omni re ita q̄ prohibet dolorem vesice ⁊ fluxū menstruoz̄, ⁊ radix eius qđ citrinū est ⁊ semen eius qū bibūtur cū lacte multoticus pferūt cursui humiditatis antique ex matrice: ⁊ sirupus eius lenit ventrem. Febres. Sirupus eius confert febribus acutis ⁊ est vehementis extinctionis.

De Meremisch. La. dxx:

Eremisch quid ē. Est flos ⁊ coztex ⁊ capita simulatur in acie: sed est minus rubeus ad citrinitatē declinās: ⁊ est aromaticus ⁊ habet partī pōticatiē: ⁊ appropinquat neridez in virtute. Natura. Est calidus ⁊ siccus in tertio. Operationes ⁊ proprietates. Est subtilis resolutiu⁹ Membra nu. Est bonus stomacho ⁊ epati frigidis: ⁊ confert sicut est innamentū spec. Permutatio. Loco eius ponitur ḡrta pōderis ipsi⁹ de zinzibere: ⁊ incidetas pōderis ei⁹ de fisticis: ⁊ sexta pōderis ipsi⁹ de spica.

De Marikas. La. dxxi.

Marikas quid ē. Est medicina acuta ⁊ in vētre est pulpa viridis et stiptica ⁊ cū oleo p tiocat sudorē. Operationes ⁊ pprates. Insufflatur in nares ⁊ abscindit fluxū sanguinū. Mẽ. an. ⁊ pc. Medulla eius prohibet fluxum antiquū. Venena. Q̄ linitur cū vino pfert mozti vipere.

De nitro. La. dxxij.

Itrū qd est. Est baurach armenū: ⁊ de ho qđē iam dictū est.

De Merscelcendaru. La. dxxiij.

Erscelcendaru quid est. Existimo q̄ in ipo est pmutatio in arabico: ⁊ est berscelcendaru p b nō p niz: ⁊ est virga pastoris.

De Mabach. La. dxxiij.

Bach. Natura: In ea que est humida ⁊ que sicca exsiccatio est ⁊ subtiliatiō. Et illud est in omnibus parub⁹ siue arboris ⁊ suffumigatio quidē aliadar est vehementis stipticitatis. Operatiões ⁊ pprietates. Est stiptica ⁊ ppe eius sauich. Decoratio. Prohibet calum capilloz̄ ⁊ plongat eos ⁊ confortat ⁊ lc. ipsos. Et gūma quidē sadar delet furfures ⁊ superfluitates minutas que sunt cū eis ⁊ bonificat capillos. Apostemata ⁊ bothor. Folia aliadar lenuit apostema calidū ⁊ resoluit ipsum. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Gūma aliadar delet furfures ablatiōe facta cum ea. Mẽbra anhelit⁹ ⁊ pectoris. Folia ei⁹ conferunt almati ⁊ egritudinib⁹ pulmonis. Mẽ. nu. Confortat stomachū. Membra expulsiōis. Stringit naturā ⁊ fert fluxū sanguis ⁊ mēstrui ⁊ nō menstrui ⁊ vlcerib⁹ intestinoz̄: ⁊ ppe ei⁹ sauich ⁊ fert solutōi facte, ppē debilitarē stomachi ⁊ tu clistere ex decoctōe aliadar: ⁊ bibit ad has egritudines ⁊ fluxū mīcis. ⁊ indicū ei⁹ q̄ recens est, est indicium ei⁹ quod est homogeneū cū ea de cydonijs ⁊ zarur ⁊ pomis ⁊ piris. nā qđ de ea est eḡie stringit: ⁊ q̄ nō est matura, ppter q̄ nō digerit ⁊ q̄ expellit eā materia excitat colurici passionē.

De nucleis. La. dxxv.

Ucleus. Operationes ⁊ pro. In ipso est stipticitas ⁊ gūmnatio. Vulnera ⁊ vlcera Mō ex eo adustū est pfert vlceri⁹ fraudulētis. Mẽ. ocu. Eduit ⁊ extinguit ⁊ abluit ⁊ stat in alcofol loco mile: ⁊ retinet pilos palpebraz ⁊ facit eos nasci cū neriden: ⁊ est bonū vlceri⁹ oculi ⁊ oīui pilor.

De Naham. La. dxxvi.

Ham qd est. Quidā medicoz̄ magnifice laudauerūt carnē ei⁹ Natura. Dixerūt qdā medicoz̄ q̄ caro ei⁹ est calida piguis facit deliderare cibū ⁊ fortiat cor⁹ ⁊ effici puenes qū digerit. verūm ipsa est debil ⁊ vacua grossa ⁊ nō digeritur. Membra expulsionis. Augmentū efficit in coitu. De Nigella. La. dxxvij.

Igella. Natura Est calā ⁊ sicca in 3°. Ope. ⁊ ppie. Est acris icisiua phlans absterstua ⁊ resoluit ventositates ⁊ inflatiōē ⁊ eius mundificatio est vltima. Decoratio. Abscindit verrucas inueteras ⁊ colorē pallidū ⁊ morpheam ⁊ baras prope. Apostemata ⁊ bothor. Pomū cū aceto sup bothoz lenes ⁊ resoluit apostas phlatica et dura. Vulnera ⁊ vlcera. Pomū cū aceto supvl cera phlegmatica ⁊ scabiē vlcerata. Mẽ. capitis.

Confert coitze propie tozrefacta ⁊ posita in pāno lineo ⁊ ligata ⁊ linitur super frontem illius qui habet sodam frigidam. Et qū infunditur in aceto per noctem deinde teritur in mane ⁊ fit ex ea caputpurgium ⁊ ante infirmū adeo fit proxima vt ipsam naribus attrahēdo odorez confert dolozibus antigs in capite ⁊ tozture: ⁊ est ex medicinis aperientib⁹ valde opilationē que est in colatorio. ⁊ decoctio ei⁹ cū aceto confert doloꝛi dentiū oze ex eo colluto: ⁊ propie cum ligno pini. Mẽbra oculi Q̄ ex ea trita fit caputpurgiū cū oleo irino, phibet inūtiū aque. Mẽbra anhelit⁹ ⁊ pectoris. Confert etiam dilatationi anhelitus qū bibitur cū nitro. Membra expulsionis. Interficit vermes ⁊ alscharides etiam si lineatur super sumez ⁊ prouocat menstrua Et quando administratur aliquantis diebus ⁊ datur in potu cū melle ⁊ aqua calida a d lapidē in vesica ⁊ in renib⁹ confert. Febres. Resoluit febres phlegmaticas ⁊ melancholicas propie ⁊ remouet eas. Venena. Eius suffumigatio fugat vermes venenosos. ⁊ exist. maserūt quidam q̄ de ea multitudo interficit ⁊ est ex eis que conferūt ad morsū rutele qū de ea bibitur auf.

De nūe. La. dxxviij.

Jr. Operatiões ⁊ pprietates. Est mala sensibus ⁊ eis in quib⁹ generant humores frigidi Membra capitis. Aqua nimis sedat doloꝛe dentiū calidū. Instilla iuctu. Mix est nocīua neruis, ppter q̄ coartat vapores calidos currentes in eis ⁊ retinet eos ne soluantur.

Mẽ. nu. Est nocitiua stomacho, ppe illi in quo gnant hūores frigidi. Et aq̄ nimis q̄q facit siti propterea qz coadiuuat, calidtatē.

Capitulū de littera. O

De opio. La. dxxix.

Opiū quid est. Est succus papaueris nigri ⁊ egiptij ipm seminant. Et eius quidez potio nō additur super duos danich Q̄q vero sit opiū etiā ex semine lactuce agrestis: ⁊ est stupefactiuū debile subtile opiū Preſea assat sup lamiam ferream ignitam: ⁊ fit rubeū. Electio. Mō ex eo electū est: est grauius acuti doloris frangibile ⁊ facile resolutur in aqua ⁊ nō congelatur in liquefactione ⁊ resolnitur in sole ⁊ nō extinguit candelā cū ex eo inflatur. Citrinū autē tingens aquam aspe rū debilis odoris clari colozis. hoctale est falsificatū cū memithe: ⁊ q̄q adulteratur cū lacte lactuce siluestris: ⁊ est debilis odoris ⁊ adulteratur cū gummi ⁊ est splendidū clarū valde. Natura. Frigidum est ⁊ siccū in quarto. Operationes ⁊ pro. Est narcoticū sedatiuū ois doloris siue sit bibitū siue linitū Et potio ipsius sit quantitas lenticle magne. Apostemata ⁊ bothoz. Confert apostematibus ⁊ pcipue calidis. Vulnera ⁊ vlcera In ipo est exsiccatio vlceri. Instrumenta iunctuarū. Permisceatur cū vitello oui assati ⁊ liniatur ex eo podagra: ⁊ tunc sedatur dolor ⁊ prope cū lacte.

Mẽbra capitis Facit dormire etiam si suppo-

natur cū licinio aut ablq̄ licinio: ⁊ sedat etiam cuz distillatur contritū in oleo rosaceo in auré infirmā cū myrrha ⁊ croco: ⁊ sedat sodam antiquā ⁊ sanat ex ea. Et ipm est ex eis q̄ destruūt intellectū ⁊ sensuz Mẽ. ocu Sedat doloꝛes opthalmie ⁊ apostemata ei⁹ cū lacte mulieris. Oles aūt antiquoz fuerunt q̄ nō fuerūt eo vsi in opthalmia, ppē nocumētū qđ visui infert. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Sedat tussim ztinuam ⁊ plinū sedatur eo illa q̄ ex ea clamosa est. Mẽbra nutrimenti. Stomachus q̄q̄ innat eo ⁊ aggregat ⁊ illud cū est laxus ex caloꝛe ⁊ humiditate. Et in plib⁹ dispositōibus cū bibitur solus ablq̄ castoreo destruit digestionē aut diminuit eaz valde. Membra expulsi. Retinet solutionē ⁊ confert dysenterie ⁊ vlceribus intestinoꝛū. Venena Interficit congelando virtutes ⁊ extinguendo caloꝛē innatū, ⁊ eius quidem tyriaca est castoreū. Permutatio. Loco ipius ponitur tripulum seminis hyrsquiami ⁊ duplum ei⁹ de semine mandragore.

De ouis. La. dxxx.

Ova nota sunt. Electio Meliora ex eis sunt oua galline recentia. Et melius qđ in eis est vitellus: ⁊ melius eoz artificū est vt nō cū alio congelentur. Post aūt oua galline sunt oua auiū que cursu ei⁹, pecdunt sicut arenderam et adozam ⁊ alcubegi ⁊ atenugi. oua vero gnatis ⁊ sirulū sunt mali humoris. Natura: Sunt ad eq̄litatē tendentia sed eoz albumen ad frigiditatē ⁊ vitellus ad caliditatē: ⁊ ambo sunt humida pcipue albumen. ⁊ ex eis siccioza sunt oua anseris ⁊ strucij.

Oper. ⁊ ppie. In ipsis est stipticitas ⁊ propie in vitello eoz assato. eoz aūt albumē sedat doloꝛes modicatiuos propter sui glutinationē: ⁊ quoniam ipsum tenetur ⁊ remanet quare nō mouetur velociter sicut lac magis congelata vero sunt cardiozis digestionis ⁊ plimi nutrimenti. ⁊ meliora eoz sunt sozbilia cocta in aqua ⁊ sūt meliozis penetratōis. Decoratio. Fiat epithima ex albumine eoz ⁊ tunc, phibebit corruptionē colozis a sole ⁊ remouet eam ⁊ cū vitellus assatur ⁊ teritur est epithima vile panno ⁊ nigredi Oua aūt auis tarde sunt tinctura bona sm q̄ dicitur. experiur hoza qua preparata sunt ad illud cū filo lane penetrante in eis ⁊ dimittit donec cōsideretur an nigrescat. ⁊ similiter oua alocloc sm q̄ dicitur. Apostemata ⁊ bothoz. Ponūntur in emplastris apostematū ⁊ in clisteribus propter vlcera ⁊ apostemata ⁊ liniūtur super herisipilam cū oleo. Vulnera ⁊ vlcera. Conferunt exituris ani ⁊ pectinis ⁊ adustioni ignis. vtere eis cū lana ⁊ confrunt ad vlcera: ⁊ similiter in adustione aque etiam Instru. iun. Ambo leniūt neruos ⁊ conferūt omnibus doloꝛibus iunctuarū. Membra ca.

Ponūtur in medicamentis abscindentibus fluxum sanguinis panniculi cerebri ⁊ conferūt coztez ⁊ vitellus oui galline confert apostematibus calidis in aure. Et dicitur q̄ ous testudinis siluestris confrunt epilepsie. Mẽ. ocu. Ipoz albumen sedat

dolorē oculi ⁊ vitellus cū croco ⁊ oleo rosaceo confert pcussioni oculi valde. Et cū eo fit emplastrus cū farina ordei phibet fluxū ab oculo. ⁊ silr linit cū ture sup frontē ppi fluxū oculi. Mēbra anhelitꝰ ⁊ pectoris. Conferūt asperitati pectoris ⁊ gutturi fordulia ex eis ⁊ tussi ⁊ pleuresi ⁊ ethysi ⁊ raucedi vocis ex caliditate ⁊ stricture anhelitus ⁊ sputo sanguinis prope cū fordetur vitellus eoꝝ tepidus. Et oua quidem iesudinis silvestris experta sunt tussi infantium. Mēbra nutrimenti. Cocta sicut sunt in aceto phibent effusionē materierū ad stomachū et intestina ⁊ phibēt asperitatē meri ⁊ stomachi: ⁊ q̄ ex eis sunt assata pmutant ad humositatē. Membra expultionis. Cocta sicut sunt in aceto phibent fluxum ventris ⁊ dysenteriam ⁊ ipsoꝝ vitellus confert vlceri renū ⁊ vesice ⁊ pectine si fordeat crudus. Et q̄ ex eis sunt assata sup cinerē sine fumo pferūt solutoni ventris ⁊ dysenterie q̄si comedūtur cū aliquibus stipticis ⁊ aqua agreste ⁊ conferūt asperati intestinoꝝ ⁊ vesice. Et ex albumine quidē ipsoꝝ fit clistere cum mielloto propter vlcera intestinoꝝ ⁊ putrefactionem eorum ⁊ conferunt exitūris ani ⁊ pectinis. Et supponitur liciniū infusum in eis ⁊ in oleo rosaceo propter apostemata ani ⁊ percussionem eius, ex albumine pterea ouorum fit pessariū cum oleo de alcanna ⁊ cōfert viceribus matricū ⁊ lenit matricem. ⁊ q̄ fordet sicut est crudū confert fluxui sanguinis ⁊ micui eiꝰ. Ampliꝰ oia oua pcipue ous passerū augmentū faciunt in coitu. Et dr q̄ cū oua anseris miscent cum oleo ⁊ distillant tepida in matricē puocāt mēstrua post q̄tuor dies.

De oppoponaco. Ca. dxxxi.

Oppoponaci quid est. Arbor est que nō elevatur a terra ⁊ silantur ipsiꝰ folia foliis ficus vehemētis viriditatis rubea incisas habentia ptes rotūdas. Et eiꝰ crus est sicut cucumeris sup qō sunt pili puluerulenti ⁊ eius folia sūt parua valde super cuius extremitatem est corona simil corone anet ⁊ eius flos est citrinus ⁊ folia floris sūt boni odoris ⁊ vene ipius sunt plime que ramificantur a radice vna grossam habente corticem. ⁊ in eiꝰ odore est gravitas. eius autē grana extrahitur cum incisione sue radicis in pumis cū apparet: ⁊ quādo fricatur est eius incisio fm colorem croceum. Que autem huic speciei silatur numeratur de speciebꝰ oppoponaci. Sed crus est minus quod eleuatur vno cubito deinde ramificatur sicut folia feniculi. sed est debilius ⁊ etiam nuchail. chubur cuius folia sunt sicut folia camemille albe: ⁊ quod est supra ipsum ē aureum. Electio. Quod in radice eius melius est illud quod est album mordicans linguam in quo non est contractō boni odoris: ⁊ ex fructu eius melius est illud quod est super crus ⁊ terminum medium. ⁊ quod ex gumma eius est meliꝰ est illud qō est valde amarum intrinsecus album ⁊ extrinsecus croceum frangibile quod dissoluitur in aqua. Nigrum vero lenis est adulteratum cum ammoniaco.

Natura. Calidum est ⁊ siccum in tertio. Oppationes ⁊ proprietates. Est resolutiuum ventositatum lenificatiuum absersiuum. Apostemata ⁊ bothoꝝ. Lenificat durities ⁊ quod super ipm est lenificat valde bothoꝝ. Vulnera ⁊ vicera.

Eius radix est ad medicandum ossa fracta ⁊ cum melle est conueniens viceribus antiquis ⁊ igni persico ⁊ quod super ipsum est etiam vulneribus ⁊ bothoꝝ. Et ad summum omnes partes eius confert viceribus fraudulentis. Instrumenta iunctura rum. Bibitur cū aqua alkaratin ⁊ cum vino propter attritionem lacertoꝝ ex pcussione. Quida vero dixerunt q̄ est malum neruis. ⁊ videtur q̄ sit malū neruis sanis sine humectatis: ⁊ est conferens sciatice: ⁊ bibitur ad ipsum succus eius etiam ⁊ removet lassitudinem ⁊ confert doloribus iuncturarum omnium ⁊ podagre more emplastri superpositum Membra capitis. Confert corrosioni denium cum ex eo implentur ⁊ sedat dolores eorum ⁊ confert sode ⁊ epilepsie ⁊ matri infantium. Membra oculi. Acuit visum quando ex eo fit collirium. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Ex eius pte fit emplastr super dolores lateris. Oppoponacum quoq; confert dolori utroruq; laterum ⁊ tussi cum sunt frigidi. Membra nutrimenti.

Eius succus confert duritiei splenis more emplastri superpositus ⁊ bibitus cum aceto. ponuntur eni ex eo. x. aure. in duobus vrceolis nuisti ⁊ clarificatur post duos menses: ⁊ cōfert spleni valde. Et mustum hoc confert hydropili. Membra expulsionis. Lenit duritiem matricum ⁊ confert guttationi vrine ⁊ quellana vna ex eo bibitur cum aqua calida ⁊ ad prouocandū vrinam ⁊ mēstrua ad matricem frigidam: ⁊ eius etiam fructus abundare facit mēstrua: ⁊ propie cum absinthio ⁊ interficit fetum: ⁊ propie radix eius. Ipsa nanq; aborsum facit suppolita ⁊ bibita. Et confert prefocationi matricis ⁊ extenuat ventositatem ⁊ duritiem eius. Et confert colice ⁊ soluēdo educit humorem crudum ⁊ cōfert pturitui vesice. Febres. Bibitur cum aqua karatin ad rigores ⁊ febres periodicas. Venena.

Ex eo cum pice fit emplastrum ⁊ adherementum bonum morsui canis rabiosi ⁊ cum aristologa. ad puncturas bibitum est tyriaca: ⁊ similiter eiꝰ succus. Permutatio. Loco eius ponitur ficus. ⁊ existimo q̄ ammoniacum est ei propinquum.

De Oleandro. Ca. dxxxij.

Oleander quid est. Eius alia est silvestris ⁊ alia fluvialis. Silvestris vero folia sunt sicut folia portulace. sed sunt strictiora: ⁊ ei thyrsi sunt longi expansi sunt super terram ⁊ apud folia sunt spine: ⁊ nascitur in domibus desertis. Fluvialis autem oritur in ripis fluuiorum cuius thyrsi a terra eleuantur ⁊ spine eius sant occulte, ⁊ ipsi folia sunt sicut folia salicis ⁊ folia amigdali lata ⁊ est potus valde amari: ⁊ superiora cruris eiꝰ sunt grossi

flora inferioribus ipius ⁊ eius flos est sicut rosa rubea bonus valde ⁊ sup ipm egreditur quidam simile pilis ⁊ eius fructus est durus apertus plenus re que est sicut lana. Natura. Calida est in tertio sicca in secundo. Operationes ⁊ proprietates.

Est resolutia valde ⁊ ex eius decoctione sternuntur domus ⁊ interficit pulices ⁊ omnes terraneos.

Apostemata ⁊ bothoꝝ. Ponunt folia eius super apostemata dura ⁊ sunt in eis iuuamenti valdemagni. Vulnera ⁊ vicera. Bona est pturitui ⁊ scabiei ⁊ excoriationi ⁊ pphe succus foliorum eius. Instrumēta iuncturaꝝ. Dolori duri antiquoꝝ geniculi valet more emplastri suppolita. Membra capitis. Flos eius facit sternutationem. Venena.

Est venenū ⁊ quandoq; miscet cum vino ⁊ ruta potatur ⁊ liberat a venenis vermiū venenosoꝝ.

Ego tamen dico q̄ est in hoc timorosū ⁊ ipa ⁊ eius flos sunt venenum hominibus ⁊ bestijs ⁊ canibus. verūtamen confert cū bibit cū vino decocta cū ruta sicut q̄ dicitur.

De oleo. Capitulum. d. xxxiij.

Oleum. Oleum de balsamo ⁊ dictum est.

Oleū vero de kerua ⁊ oleuz de raphano ⁊ similis virtutis. Sunt eniz ambo resolutiua ⁊ horum fortius est oleū de kerua ⁊ oleū de raphano est calidum ⁊ est simile oleo antiquo. Natura. Calidū est ⁊ siccum in tertio. Oleuz de lilio ⁊ oleum sambacinū calida sunt in tertio. Oleū de vrtica ⁊ oleum de cartamo calida sunt in pmo hūida in scō. Oleuz aūt de narcisco calidū in scō humidū in pmo. Oleū de keiri est calidum ⁊ humiduz in scō. ⁊ silr oleum de ben. ⁊ silr oleuz amigdalinū amarum. Oleum de extremitatibus vitū ⁊ almahum et mandragoraꝝ proxima sūt in frigidatione ⁊ stipticitate ⁊ oleum de cidoniis etiam: ⁊ oleū camemillinum calidum est cum equalitate ⁊ oleū anetinum simile est ei ⁊ est eo calidius ⁊ oleum narcisinū primū est in virtute ⁊ operatione olo anetinio ⁊ est acuti odoris ⁊ non est conueniens hominibꝰ eo modo quo oleū anetinum. In oleo vo violaceo nō est stipticitas ⁊ est m ipso infrigidatio quedā. Oleuz vero rutaceū est resolutiuuz. Nos aūt non dicemus hic artificiū oleoꝝ. imo dicemꝰ ea in antidotario. Et nos etiā non dicemus olea composita ex medicinis pluribus sicut oleū costinuz ⁊ oleū de darfalhā eorū compositionem ⁊ eoꝝ iuuamenta nisi in antidotario. Operationes ⁊ proprietates. Oleuz amigdalinum ⁊ ppie amaꝝ ē aperituū. Et in oleo ō pomis ⁊ cidoniis ppie est stipticitas ⁊ infrigidatō. Oleum vero camemillinum sedatiuuz est doloꝝ ablatiuuz spissitudinum resolutiuuz vaporuꝝ. Et oleum de lilio est linitiuuz consonā membra ⁊ cōfortat ea ⁊ infrigidat ea pluesq; illud de cidoniis et prohibet materias aduenientes. Et oleum de ruta est resolutiuuz inflationis valde ⁊ est sicut oleuz laurinum ⁊ est calidius eo ⁊ ambo sunt sedatiua doloꝝ antiquoꝝ ⁊ resolutiua ventositatum. Oleum de costo iuuat in diuersitatibus dispositionū pestilē tie ⁊ efficit dolorem vasis ⁊ aeris bonum. Decoratio. Oleum laurinum alopitie est vile. Oleum myrtinum constrngit oūgines capillorum ⁊ cōfortat eos denigrat: oleum costinum conseruant iuuentutem in capillis. Oleum amigdalinum cum melle propie amarum ⁊ radix lilij ⁊ cera liquefacta cōferunt aragdani in facie ⁊ panno ⁊ vestigijs ⁊ similibus ⁊ confert quando linitur cuz decocto sup squamas ⁊ furfures. Oleum de kerua est bonū de lentiginibus ⁊ panno. Et oleum de fenugreco est bonum colorat corrupto proprie est in albis oculoꝝ.

Apostemata ⁊ bothoꝝ. Oleum amigdalinum confert apostemati mammille. Oleuz de lilio diuritiem antiquam resoluit. Vulnera ⁊ vicera. Oleum de kerua valet bothoꝝ grosso ⁊ scabiei. Et de fenugreco lahafati. Oleum myrtinum confert viceribus oleū de costo removet scabiem ⁊ pturitum velociter. Instrumenta iuncturarum. Oleuz amigdalinum confert linguedi. Oleum camemillinuz confert laxitudini ⁊ oleum de lilio et oleum de ancto ⁊ etiam ei quem frigus leuit.

Membra capitis. Oleum amigdalinum cōfert soda ⁊ pulsationi auris ⁊ tinnitui ⁊ sibilationi in aure oleum amigdalinum amarum plurimi est iuuamenti subtile ⁊ plurimi iuuamenti ipius est in aure ⁊ opillationibus eius ⁊ tinnitui ipsius ⁊ vermibus factis in ea. ⁊ oleum rosaceum est valde bonum inflammationi cerebri ⁊ principio appitionis apostematū ⁊ augmentum efficit in virtutibus cerebri ⁊ in intellectu ⁊ est decline ad equalitatem. Et propter hoc dixit. Bal. q̄ ipm calefacit corpus vehementis frigiditatis ⁊ infrigidat caliduni. Et magis vincens ex iudicio eius apud me est q̄ corpora calida que ipm temperat plura corporibus frigidis que ipm calefacit. oleum laurinum ⁊ oleum rutaceuz sunt bona doloribus capitis anti quis ⁊ oleū de fenugreco cōfert furfuribus oleū de kerua confert alopitie ⁊ vlceribꝰ in capite ⁊ apostematibus factis in eo ⁊ doloꝝ auris ⁊ odoris ⁊ non est conueniens hominibꝰ eo modo quo oleū anetinum. Et in oleo vo violaceo nō est stipticitas ⁊ est m ipso infrigidatio quedā. Oleuz vero rutaceū est resolutiuuz. Nos aūt non dicemus hic artificiū oleoꝝ. imo dicemꝰ ea in antidotario. Et nos etiā non dicemus olea composita ex medicinis pluribus sicut oleū costinuz ⁊ oleū de darfalhā eorū compositionem ⁊ eoꝝ iuuamenta nisi in antidotario. Operationes ⁊ proprietates. Oleuz amigdalinum ⁊ ppie amaꝝ ē aperituū. Et in oleo ō pomis ⁊ cidoniis ppie est stipticitas ⁊ infrigidatō. Oleum vero camemillinum sedatiuuz est doloꝝ ablatiuuz spissitudinum resolutiuuz vaporuꝝ. Et oleum de lilio est linitiuuz consonā membra ⁊ cōfortat ea ⁊ infrigidat ea pluesq; illud de cidoniis et prohibet materias aduenientes. Et oleum de ruta est resolutiuuz inflationis valde ⁊ est sicut oleuz laurinum ⁊ est calidius eo ⁊ ambo sunt sedatiua doloꝝ antiquoꝝ ⁊ resolutiua ventositatum. Oleum de costo iuuat in diuersitatibus dispositionū pestilē

Membra nutrimenti. Oleum amigdalinuz ē bonum splen sed grauat stomachuz. Membra expulsionis. Oleum de vrtica ⁊ oleum de semine croci horrensis soluit ventrem ⁊ oleum rosaceuz quandoq; soluit. l. cum inuenit materiam que liget lubrificatione. ⁊ quandoq; retinet solutionem cholericam. oleū de kerua soluit ⁊ educit ascarides oleum amigdalinum est bonum doloribus renum ⁊ difficultati vrine ⁊ lapidi ⁊ doloribus vesice ⁊ matricis ⁊ prefocationi matricis. Et oleuz de lilio partum efficit facilem ⁊ sedat dolores matricis bibituz ⁊ pessarizatum. Et in omnibus illis oleis oleuz de fenugreco iuuatiuum est ⁊ etiam duritiei matricis et dubellet eius ⁊ difficultati partus. Oleum de kerua confert apostematibus ani ⁊ pungitiuo dolori matricis ⁊ eius conuersioni. Febres. Oleuz camemillinum in febribus prolixis melius est oleo rosaceo. oleū anetinū bonū ē frigori. Permutatio. Ponit loco olei de balsamo myrrha ligda aut cēle pōdꝰ oli adedhij cū medio pōdē sui de olo alneregū ⁊ q̄

ta pōderis sui de oleo antiquo ꝛ pmutatio olei laurini ē pix humida ꝛ permutatio olei de ytica ē oleū de cartamo: sed ē debilius eo. ꝛ loco olei de alcāna ponitur oleum sanlucinum. ꝛ loco olei rosacei oleum nenufarinuz ꝛ oleum violaceum. ꝛ loco olei de kerua oleum raphaninuz ꝛ oleum lini preter conuersionem in oleo de lino.

¶ De oliuis. Ca. dxxxiij.

Oliue quid ē. ¶ Oleū q̄cuz exp̄mitur ex olivis imaturis. ꝛ q̄cuz exp̄mitur ex oliuis vltime maturis. Et oleū omphacinū ē illud quod expressum ē ex imaturis. Et q̄cuz exp̄mit ex oliuis rubeis medijs int imaturas ꝛ vltime maturas cuius opatio est int illas duas res: oleū preterea q̄cuz sit ex oliuis domesticis: ꝛ q̄cuz ex oliuis silvestribus. Oleum vero vetus i emplastris in virtute ē olei de kerua ꝛ olei de raphano ꝛ de lilio: sed ē calidius ꝛ ē ppinquus opationi ipsorum. Cuz aligs vult adurere ranos oliuarū ꝛ folia earum oportet ut liniatur cū melle. ¶ Electio. ¶ Oleuz sanis melius est omphacinū ꝛ melior gūma ipsius ē gūma silvestris q̄ mordicat linguā. si eni non mordicat liguaz nūc non ē. pficuū in ipsa. ¶ Matura. ¶ Omphacinū frigidū est ꝛ liceū in ꝑmo. Ruffus vo in ipso dicit ee humiditatē ꝛ oleū de oliuis vltime maturis ē calidū cōsentiurate ꝛ declinat ad hūiditatē. Vō si lauet est tēperatū in humiditate ꝛ siccitate ꝛ minus calidū: ꝛ vlit oliue mature sunt calide ꝛ earū oleuz ad humiditatē declinat tpaā ꝛ imature sūt frigide ꝛ ligna ꝛ folia earū sūt frigida. Cū aūt antiquat oleuz omphacinū valde fit in nā olei de oliuis dulcibus ¶ Operatiōes ꝛ ꝓpietates. ¶ Dēs olei spēs corpora ꝑfortant: motū alleuiāt ꝛ sūt extinctiue. Et oleū qdē de oliuis silvestrib⁹ decoctar in vase ere o donec coagulet ꝛ fit ꝓmū virtuti licū. Et aqua de oliuis salitis fortioꝛ ē aqua oliuarū in mūdificatiōe. Et oleum quidē sanis melius ē oleū omphacinū. olei vero antiqui acuitas nō cōsequitur mordicatione. Et oliue quidē sunt ex eis que nutriūt pariter. ¶ Decoratio. ¶ Folia oliuarū silvestrium bona sūt panariciis ꝛ, phibēt sudoꝛē iuncta. oleū de oliuis silvestribus ē sicut oleū rosaceū in plurimis intētionib⁹ ꝛ conseruat capillos ꝛ ꝓhibet velocitatem canicici cum administrat omni die. Et folia qdez olive decoquūtur in aqua acreste donec fiāt sicut mel ꝛ liniatur super dentes corrosos ꝛ euellit eos. ¶ Apostemata ꝛ bothoꝛ. ¶ Et silvestres herisipilā formicam ꝛ scere ꝛ ap̄ata calida soluūt ꝛ hūiditas currens a ligvis eaz cum inflāmatur ꝓuenit scabiei ꝛ ipetigini. Et fer olei ē medicamē ap̄auū calidoꝛ in glādulis ꝛ ꝓpue cū solijs suis. ¶ Vulnera ꝛ vlcera. ¶ Oleum de oliuis silvestrib⁹ exp̄ssum de imaturis: cōfert vlcerib⁹ humidis ꝛ siccis ꝛ scabiei. Et folia oliuarum silvestriū herisipile vlcerib⁹ ambulatiuis ꝛ frandulētis ꝛ sordidis ꝛ formice ꝛ scere. ꝛ cū pmisceꝛ fer olei cū camelcūna sanat scabiē ita q̄ etiaz bestiarum scabiei conueniat, ꝓpue in infusione lupinoꝛum. Cum ex oliuis de aqua cōditis cum aqua ꝛ sale fit emplastrum ad adustionem ignis nō vesicatur. ꝛ purgat vlcera sordida. Et gūma oliuarum silvestrium confert scabiei ꝛ vlceribus ꝛ impetigini: ꝛ ponitur i emplastris vulnerum. ¶ Instrumēta uncturarū. ¶ Aq̄ oliuarum salitarum clusterizatur ad sciaticaz. Et oleum ablutum ē conueniens doloribus neruoꝝ: ꝛ sciatice. Et oleum vetus confert podagricis cum linūtur ex eo. ¶ Membra capitis. ¶ Oleū oliuaz silvestriū ē sicut oleū rosaceum in inuamēto suo sode. ꝛ assumpt succus silvestrium ꝛ exsiccat ꝛ fiunt ex eo trocisci ꝛ reseruant ad curandum fluxum auris. Et oleū de oliuis silvestribus confert gingiue sanguinee colluēdo os ex eo ꝛ cōfirmat dentes moti ꝛ gūma silvestrium confert doloꝛi dentiū corrosorum q̄ implentur ea. Et oleum de scorpionibus ē ex sublimiozib⁹ medicinis doloꝛi auriū distillatuz ꝛ oliuarum silvestriū folia bona sunt cula masticata. ¶ Membra oculi. ¶ Fit collyriū ex āniquo tenebrositati oculi: ꝛ fer eius ponitur in medicinis oculi: et folia earum adusta ponūtur loco tutie oculo. Et gūma earuz antiqua confert panno ꝛ albugini ꝛ grossitudini eius ꝛ grossitudini cornee: ꝛ succus solutū earū egrediont oculorum ꝛ vlceribus cornee ꝛ fluxibus. sed domestica sunt conuenientioza oculo q̄ silvestria. ꝛ gūma earum etiā abstergit oculum ꝛ foedes vlceri ei ꝛ abstergit aquā ꝛ albuginē. ¶ Membra anhelit⁹ ꝛ pectoris. ¶ Oliue nigre cū flore ius sūt ex sūma vapoꝛ q̄ fūt asmati ꝛ egritudinib⁹ pulmonis. ¶ Membra nutrimenti. ¶ Fer olei vti lis ē sup vētre hydropisi: ꝛ olive qdē cū dispositiōe sua sunt difficil digestiōis. Et grosse earū salite subleuāt appetitū ꝛ fortant stomachū ꝛ gnānt hūoꝛē sticum. Et acetose magis receptibiles sūt digestionis q̄ oēs ꝛ velocius: ꝛ etiā oleū omphacinū bonum ē stomacho. ¶ Membra expulsionis. ¶ Comeditur cū muri ante cibū ꝛ lenit: ꝛ assumūtur. ℥. 9. cū aq̄ calida aut aqua ordei ꝛ soluit: ꝛ coquūtur cū ruta ad doloꝛē vētris pūgitiuū ꝛ vermes: ꝛ cōferūt colice apostemose: ꝛ fit ex eo clistere vlcerib⁹ anseris colice facte ex fece ꝛ supponit succ⁹ earū fluxui matricis ꝛ fluxui sanguinis ei⁹: ꝛ fit ex eis emplā cū farina ordei ad cursū antiquū. Et oleū vetus ꝓparatum cū aqua acreste cōfert cū ex eo fit clistere vlceribus ani intrinsecis ꝛ similiū matricis. Et earum gūma, ꝓuocat vtriq̄z ꝛ extrahit setū. ¶ Venena. ¶ Cū oleo ꝛ aqua calida fiat nausea ꝛ rumpit virtutez venenorum. Sūma oliuarum silvestrium numeratur inter medicinas mortiferas.

¶ De olibano. La. dxxxv.

Olibanū quid ē. Notuz est. Et ipm gdem alterat cū gūmi ꝛ gūma ꝓmi: ꝛ olibanū i flāmat. gūma vo pini fumat ꝛ nō iflāmat ꝛ silr omne aduleratū nō iflāmat. Et olibanū qdē quoddā ē roūdū qō colligitur quadratū: deinde concutitur in vase donec rotūdū fiat ꝛ volubile: ꝛ hoc qū inueneraf fit rubeū: ꝛ de eo ē albū leue humidum sicut mastix. quandoq̄z vero ex olibano admistra-

in medicijs miutū ꝛ conter ꝛ fiunt ꝓtes arboris ei⁹ oēs ꝛ ꝓpie folia. ¶ Electio. ¶ Melius ē masculū albū rotundū interius tenax ꝛ aureū cū frangit. ¶ Matura. ¶ Cortices eius sūt exsiccatiui in secundo ꝛ sūt parū frigidiozes olibano. Et olibanum calidū ē in secūdo exsiccatiuū in ꝓmo ꝛ conter eius exsiccatiuus est in termio secundi. ¶ Operationes ꝛ ꝓpietates. ¶ Nō inest ei exsiccatio fortis neq̄z stipticitas nisi debilis ꝛ exsiccatio corticibus eius inest: ꝛ in ipso quidē ē maturatio ꝛ nō ē in cortice ei⁹ acuitas ꝛ neq̄z corrodit carnē ꝛ retinet sanguinē, pūs minus vero vius eius adurit sanguinē ꝛ minus eius ē vehemētioris exsiccationis ꝛ stipticitatis. Quidā aūt direrūt rubeū ē magis abstersiuū albo: ꝛ virt⁹ minuti ē debiliozi virtute olibani. ¶ Decoratio. Pontic cū melle super panaritiū ꝛ delet ipsū ꝛ eius cortices sunt boni pestigijs vlcerū ꝛ cōfert cū aceto ꝛ oleo limti doloꝛi qui nōsatur cōpositꝰ ꝛ ē doloꝛ ex quo ꝓueniūt i corpoze sicut veruce cū quadam re que ē ambulatio sicut formice. ¶ Vposte. ꝛ bo. Cū chimolea ꝛ oleo rosaceo pontic super apostemata calida in māmillis ꝛ ingredit in emplastris remouentibus apostemata vlcerū. ¶ Vulnera ꝛ ulcera. Cōsolidat valde ꝛ ꝓpie vulnera recētia ꝛ ꝓhibet frauduleta dilatari ꝛ super ipetiginē pōitur cū adipe anatis: ꝛ cū adipe porci sup vulnera ostracata: ꝛ super fissuras frigoris ꝛ est cōueniēs ylcerib⁹ factis ex adustione. ¶ Membra capitis. ¶ Confert sēini ꝛ cōfortat ipsū ꝛ quidā horum sunt quibus precipitur ut ex infusione eius teiuni assucte in potu sumāt ℥z eius plurimus vius facit soda ꝛ lauat ex eo caput ꝛ quādoq̄z miscet cū nitro ꝛ mūdificat furfures ꝛ exsiccat vlcera eius ꝛ distillat in aurē doloroſa cū vino, ꝛ qñ pmiscet cū oleo aut pice aut vino ō vnis pallis cōfert ptritioni circuitus auris liniuz ꝛ abscidit fluxū sanguinis narū ꝛ cū quē ē ex velāe ꝛ ē ex medicinis ꝓfer⁹ ptritioni auris. ¶ Membra oculi. ¶ Consolidat vlcera oculi ꝛ replet ea et maturat ap̄ata antiqua in eo. ꝛ iterū sumus ei⁹ confert ap̄ati calido ꝛ abscindit cursū humiditatū que sunt in oculo ꝛ ꝑsolidat vlcera mala ꝛ ꝓhibet cā cruz in oculo ¶ Membra anhe. ꝛ pec. ¶ Quādo pmiscetur cū chimolea ꝛ oleo rasaceo ꝓhibet apostemata calida que accidūt in māmillis mulieruz ꝛ ingreditur in medicamētis canne pulmonis. Membra nutri. ¶ Retinet vomitū. Et cortices eius ꝑfortant stomachū ꝛ strigūt eū ꝛ ē magis calefaciēt stōm ꝛ in digestione magis nuūs ꝛ cortices magis colligūt stōm mollificatū. ¶ Membra expulsionis. Retinet fluxū vēntris cū sanguie ꝛ fluxū sanguinis ex matrice ꝛ ano. Et cōfert dysenterie ꝛ ꝓhibet expansionē vlcerū malignoꝝ in ano cū ex eo fit liciniū. ¶ Febres. Confert febribus antiquis phlegmaticis si eius vsus cū vino plurimus sit interficit ꝛ similiter cum aceto.

¶ De origano. C. dxxxvi.

Riganū quid est. ē in potentia sicut hasce ꝛ sirupus eius ē sicut sirupus alhasce.

¶ Electio. ¶ Nō fortius existit silvestre ē. ¶ Matura ¶ Est calidum ꝛ siccū in secūdo. ¶ Ope. ꝛ ꝓprietates. ¶ Est reloluūuū carminatiuū subtiliatiuū ꝛ est vehementis absterſionis ꝛ in ipso ē acuitas ꝛ illud ꝓpter illud quod ē in ipso de virtute adurēte. ¶ Decoratio. ¶ Est bonū concauationi dentiū. Instrumenta uncturarum. ¶ Confert doloribus vtriusq̄z anche. ¶ Membra ca. ¶ Masticatur ꝛ sedat doloꝛem dentis ꝛ sanat ingiuā fluxam ꝓpt virtutē suā adurentē. ¶ Membra anhelitus ꝛ pec. ¶ Oleū eius confert pectoꝛi ꝛ pulmoni. ¶ Membra nutrimēti. ¶ Confert epati ꝛ stomacho. ¶ Membra expulsionis. ¶ Prouocat vtriq̄z ꝛ extrahit vermes ꝛ ascarides.

¶ De ossibus. C. dxxxvij.

Ossa. ¶ Operationes ꝛ ꝓprietates. ¶ Ossa adusta sunt exsiccatiua reiolutiua. ¶ Decoratio. ¶ Dicit q̄ calcaneus porci quando ex eo fit linimētū super albaras confert. ¶ Instru. iunc. Dicit q̄ ossa hois cōferunt i potu data doloꝛi iuncturarū. ¶ Membra ca. ¶ Dicit q̄ hois ossa in potu dantur ad epilepsiā. Inquit Galie. Fuit hō qui secrete dabat hoc in potu ꝛ auferebat eo⁹ epilepsia ꝛ est extimatio illius hominis. ¶ Membra nutri. ¶ Dicitur q̄ calcaneus hirci cū oxymelle aufert splenē. ¶ Membra expul. ¶ Dicitur q̄ calcaneꝰ hircinus excitat coitum ꝛ crura vaccina adusta abscindunt fluxum sanguinis ꝛ solutiōem ventris.

¶ De ostraco. C. dxxxvij.

Ostracū. ¶ Operationes ꝛ ꝓprietates. Caro ostraci siluestris cū terit ꝛ linit ex ea corpꝰ desiccat fortiter ꝛ q̄ de ostraco purpureo adustū ē virtutē habet carminatiuā absterſiuam ꝛ virtus eius ē virtus ardēs cito ꝛ in toto ipsius est attractio eoꝝ que carni infixa sunt ꝛ ossiū qñ administrat cū dispositione sua. ¶ Decoratio. Omnes tunice ostraci ꝛ cortices ipsi⁹ cū adurunt abstergunt mozpheā ꝛ similiter ostracū cū dispositione sua extrahit ascellas magnas carni infixas. Et ostracū purpureū cū decoquit cū oleo ꝛ inungūtur capilli ex eo retinet casum eoꝝ. ¶ Apostema. ꝛ bothoꝛ. Asscositas limaciarū que nōsatur virus earū cū olibano ꝛ aloe ꝛ myrrha cōquassata donec fiat in spissitudine mellis exsiccat ap̄ata accidentia in radice auris: ꝛ si inuenit humiditatē ꝓfundā in ea extrahit cū ꝛ sanatur ab ea. ¶ Vulnera ꝛ vlcera. Quod de ostraco purpureo adustū est abstergit vlcera ꝛ cōsolidat ea ꝛ mūdificat ea ꝛ qō de eo adustū est cū sale cōfert adustioni ignis puluerizatū desup ꝛ diuisū donec exsiccetur ꝛ totū qō adustum ē de ostraco confert scabiei. Et ostracū quidē cuz carne sua confert vulneribus ꝛ ꝓprie illis que sunt super nernos contrini cū ture ꝛ myrrha ꝛ posita super ea ꝛ similiter cū puluere molēdini. Et Galienus qdez expertus ē limacias sicut sunt. ¶ Instrumē. uncti. Sedat doloꝛē colice podagre ꝛ apostematū eius ꝛ fit emplastrū ex eo sicut ē super oia apostemata iuncturarum. ¶ Membra capitis. ¶ Quod adustum

ē de ostraco purpureo abstergit dentes ⁊ precipue qđ aduritur cū sale: q̄ si ostracū teras sicut ē cū aceto abscindit fluxū sanguinis narīū. Membra oculi. Quādo abluit quod adustū ē de omni ostraco cū carne sua ⁊ ponit in alcofol delet grossitudiez palpebrarū ⁊ albuginē in oculo ⁊ pānū. ⁊ quando aduritur caro eius qđ noīat lataliū antiqui ⁊ miscetur cū alkitrā ⁊ teritur ⁊ distillat super palpebram nō pmittit pilos nasci, ⁊ viscositas que ē super illud quod siluestre ē facit cohērere pilos pmutatos sup palpebras. Et viscositas limaciarū quę. ꝺ. cta ē aīl cū ea linitur frons pꝛohibet materias ad oculū effusas ⁊ facit pilos etiā adhērere super palpebrā. Membra nutri. Caro ostraci qđ noīatur carulis ē bona stō ⁊ carnes ostracoꝝ nō decocte aqua neq; assate sedant dolorē stomachi. Ostracū purpureū qđ bibitur cū aceto extenuat splenē ⁊ quādo sit emplastrū ad hydropisim ex ostraco nō sepctur dōec minuoꝛet cā: ⁊ oꝛ ut dimittaꝫ donec cadat p se ⁊ ostracū siluestre ē fortius in illo ꝓpter vehemētiā exsiccationis. Membra expulsionis. Caro purpurei nō lenit' naturā ⁊ caro ostraci noīati sentalis cū est recēs lenit ventrē ⁊ propie ius eius ⁊ similiter ius p uoꝛ ostracoꝝ. ⁊ quando matricis pꝛefocationē habētes ex ostraco suffumigantur purpureo iuuātur ⁊ hoc suffumigaū extrahit secūdinā. Et suffumigatio eius quod ē aromatici odoris ⁊ albeli ⁊ persici qđ est sup litoꝛa etiā cōfert in pꝛefocatione matricis ⁊ excitat epilepticos etiā ⁊ ipso ē castoꝛeitas ꝯ odore. Et ostracū ꝓducat menstrua suppositū. Inquit ⁊ illud qđ nominat caugilel ē abstersiuū cū aduritur sicut ē. ⁊ permixtū cū cinere gallarū viridium ⁊ pipere albo confert vlceribus accidēb⁹ in intestinis dū recētia remanent ⁊ nō putrefiunt magnifice. Et pondus quidē cineri ostracī sit quattuoꝛ ptes ⁊ gallaruꝫ due ⁊ pipere ps. i. puluerizetur super cibum ⁊ in vino detur ad potandū. Venena. Confert caro eius moꝛsui canis rabiosi.

De ordeo. C. xxxix.

Ordeū quid ē. Est noīū. ⁊ tiligo ē species sine coꝛtice: ⁊ eius operatio ē ꝓpinqua operationi ipsius. Natura. Est frigidū ⁊ siccū in ꝑmo. Operationes ⁊ ꝓprietates. In ipso est' abstersio ⁊ eius nutrimētū minus ē nutrimēto tritici. Et aqua ordei ē nutribilioꝛ iuxta ipsius. Et ꝺbo frangūt acuitatē humoꝝ ⁊ aqua ordei alsplech ē humectioꝛ. Et ois aqua ordei inflatiua. Decoratio. Super pānū administrat de eo ꝙdlibet calidum. Apostē. ⁊ bothoꝛ. Fit ex eo decocto cū aqua sicut sorbitiōes cū pice ⁊ colophonia emplastrū sup apostemata dura ⁊ solo ⁊ cū furfure suo sup apata calida. Vulnera ⁊ vlcera. Nū fit liniméum ex eo cū aceto forti ⁊ ponit moꝛe emplastri super scabiem vlceratā sanat eā. Instrumēta iūcturarū. Fit ex eo ēplastrū cū eydoniis ⁊ aceto sup podagrā et ꝓhibet fluxū humiditatū ad iūcturas. Membra anhelitus ⁊ pec. Aqua ei⁹ ꝓfert egritudibus pectoꝛis ⁊ q̄ bibit cū scie feniculi, facit abundare lac ⁊ fit emplastꝰ ex faria eius ⁊ melliloto ⁊ croce ꝑ pagueris ad doloꝛē lateris ⁊ aqua ei⁹ ē mala stō. Mēb. expul. Eius sanich retinet' pētē ⁊ similiter decoctio sanich eius ⁊ furfur eius ꝓducit vrinam sed aqua furfuris tritici quādo bibit est vehemēteris ꝓuocationis. Febres. Aqua eius ē infrigidatiua humectatiua febriū: in calis quidē pura ⁊ i frigidis cū apio ⁊ feniculo. Et dat in potu etiā illōs qđ cocti ē cū ficub⁹ pmixtū cū mellicrato ad febres phlegmaticas. De ohalmarā. C. xl.

Ohalmarā qđ ē. Est sceeḥelabrā alhūie: Mā. Inquit filius meisaugue i ipo ē calliditas ⁊ siccū i scdo. Et ꝑtes hoīum dicit q̄ ex fruct⁹ ei⁹ caliditate calefact⁹ ⁊ ledat sz iudicū frigoris ei⁹ ē i primo: sz qđ veritas ē ē q̄ virtus eius ē ꝓposita ex caliditate cū frigiditate ⁊ pole ē ut sit frigiditas in ipso vincēs. Opera. ⁊ pp. Lōfert ꝛelactis ⁊ propie qñ moꝛat sup ipm aqua roſ. Vulnera ⁊ vlcera. Fit ex eo emplastꝝ adustioni. Membra ca. Confert valde ad cola albumeini ⁊ aperit opilationes cerebri. Membra expul. Albumeini datur in potu semē frixum ad fluxū ventris antiquū cū oleo roſaceo ⁊ aqua frigida.

Capitulū de littera. P.

De punis. C. xli.

Punа quid sunt. Nota sūt. Electio Illa que habent colorē ꝑfectū sūt fortiora nigris. Et citrina fortiora rubeis ⁊ alba sunt magis grauia parue solutionis: Et carmena sunt meliora oibus ⁊ vehemēs⁹ soluentia ⁊ meliora sūt magna pinguia. Natura. Frigida sunt in pncipio secūdi humida in fine tertij. Opera. ⁊ propꝛi. Eius gūma ē subtiliatiua inciliua ⁊ glutinatiua ⁊ in damascēis ē astricto ⁊ stipticitas apō Dia. nō apud Gal. ⁊ in crudis que nō sūt matura ⁊ stipticitas coꝛ nutrimētū ē paucū. Comedant aūt ante cibū ⁊ bibat qui humectat⁹ ē postea aquā mellis ⁊ vinū de passis. Vulner. ⁊ vlcera. Eius gūma consolidat vlcera ⁊ cū aceto abscindit ympetigīnē ⁊ propie si fuerit cū ea mel aut zuccarum et ꝑcipue in pueris. Membra capitis. Cū exfolijs punoꝝ colluitur os, ꝓhibet fluxum fieri ad vtraq; amigdalam ⁊ vnā. Membra oculi. Ei⁹ gūma confortat visum cum sit ex eo collyrium. Membra anhelitus ⁊ pectoꝛis. Musa ex eis sedant inflāmationē cordis. Membra nutrimenti Que dulcia sunt ex eis mollificāt stomachū humiditate ⁊ infrigidant eū ⁊ penitus nō sunt ei cōueniētia: musa vero ex eis fortius resistunt cholere ḡ illa. Membra expulsionis. Que ex eis sunt dulcia vehementius soluendo educūt cholerā ⁊ humida etiam sunt vehemētioris solutiōis ḡ sicca ⁊ coꝛ solutio fit ꝓpter viscositatem eoꝝ. Damascena autē stringunt ventrem sm quosdam: ⁊ siluestribus cuꝛ nōdum sunt' decocta valde est stipticitas ab omnibus cōcessa. Inquit Halie. Errauit Dia. in verbis suis cum dixit damascena constringunt imo soluūt ⁊ gūma coꝛ frangit lapidem felice ⁊ coꝛ aqua pꝛo

uocat menstrua ⁊ quāto plus sūt minoꝛa tanto plꝰ est coꝛ soluto minoꝛ. De pilio Capit. d. xlij.

Piliū quid est. ē duoꝝ coloꝝ hyemale ⁊ estiuuꝫ ⁊ potio cuiꝰlibet illoꝝ sit pondus .ʒ. ij. Electio. Melius est illud quod ē magis grossum quod submergitur in aqua. Natura. Est frigidū ⁊ humidum in secūdo. Operationes ⁊ ꝓprietates. Quod ex eo frixum ē inuolutum in oleo roſaceo stipticum est ⁊ sedat doloꝛes moꝛe emplastri suppositum cum aceto. Apostemata ⁊ bothoꝝ. Administrat conquassatū cū aceto sup apostemata calida ⁊ formicā ⁊ herisipilam ⁊ ꝓprie que sunt sub aure ⁊ sunt phlatica. Instrumenta iuncturaꝝ. Fit ex eo emplastꝝ tortioni neruoꝝ ⁊ ipoꝝ spasmo ⁊ podagre ⁊ doloꝛibus iuncturaꝝ calidis cum aceto ⁊ oleo roſ. Membra capitis. Qui ex eo supponit suo capiti emplastꝝ confert soda eius calide. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Lenit pectus. Membra nutrimenti. Ei⁹ mucilago cum oleo roſaceo confert luti vehementi cholerice. Membra expulsionis. Eius qđ frixū est pondus .ʒ. ij. involutum in oleo roſaceo strigit ⁊ cōfert dyenterie ⁊ ꝓprie infantū ⁊ quod ex eo mucilaginosum est ⁊ ipa mucilago eius cum oleo violaceo solūt. Febres. Bibatur ⁊ tunc sedabit in flāmationem febrium acutaꝝ

De portulaca. Capitulum. d. xliij.

Portulaca quid est. Nota est. Electio. Succus eius est illud quod in ea ē magis vltime operationis. Natura. Frigida est in tertio humida in fine secōi. Opationes ⁊ ꝓprietates. In ea est stipticitas ⁊ prohibet fluxum sāguinis ⁊ fluxus antiquos ⁊ ipius nutrimentuꝫ est paruuꝫ illaudabile ⁊ est resistēs cholē valde. Decoratio. Ex ea fricant verruce ⁊ eradicat eas ꝓprie tate sua non qualitate. Apostemata ⁊ ⁊ bothoꝝ. Fit ex ea ēplꝫ ab atib⁹ calis in qb⁹ timet putrefactio ⁊ herisipila. Membra capitis. Cōfert bothoꝝ in capite abluto ex ea capite cōmixta cuꝫ vino ⁊ delet stupoꝛem denuꝫ ꝓpterea q̄ lenit asperitatē ⁊ sedat soda calidā pulsatiuaꝫ. Membra oculi. Confert opthalmie ⁊ ingredit in alcofol ⁊ nimius vsus eius facit accidere dauinū in oculo. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Eius succus ꝓhibz fluxū sāguinis ꝓpter virtutem suam pontica. Membra nutrimenti. Cōfert iflāmationi stomachi bibita ⁊ moꝛe emplastri supposita ⁊ confert epati inflāmato ⁊ ꝓhibet vomitū cholicū ⁊ debilitat appetitū. Membra expulsio. Fit ex ea clutē dyſēterie intestinoꝝ ⁊ soloni colice ⁊ cōfert doloꝛib⁹ renū ⁊ vesice ⁊ vlcerib⁹ eoꝝ ⁊ abscidit sm plm desideriū coit⁹. ⁊ exiſtimauit filiꝰ mesigue q̄ augmētū sacī comu. ⁊ vi q̄ sit illi ꝛ ipsone calida ⁊ sicca i ipa ret. sz fluxū mēstruoꝝ ⁊ cōfert vlceribꝰ matricis ⁊ ꝓfert aq̄ eius hemoꝛoidib⁹ sāguinis ⁊ eius succus extrahit alscarides. Et si asset portulaca ⁊ comedat abscidit solonem. Febres. Confert febribus acutis.

De polypodio. Capitulum. d. xliij.

Polipodiū qđ ē. Est lignū cinericū nodosū declinās ad rubedinē ⁊ nigredinē pariū per minutos hīis ramos sic ōmis plumoꝝ pedū. Et i sapore ipius ē dulcedo cū stipticitate. Dixerūt qdā q̄ nascit sup arboꝛē i nemoꝛe ⁊ direct q̄ nascit sup lapidē. Electio. Melius ex eo ē q̄ ē sūticū interius grossū sicut ānularis ⁊ declinās ad rubedinē ⁊ citrinitatē solidā recēs in quo ē amarum do occulta ⁊ bonus sapoꝛ cū pōticitate ⁊ in eius sapoꝛe ē sapoꝛ garioſil. Natura. Calin ē in scdo sicū iꝫ⁰ ꝑmū i exsiccatōe. Opatões ⁊ ꝓpe. Est resolutiuū vētositatū ⁊ hūiditatū. Instru. iuncturaꝝ. Emplꝫ factū ex eo ꝓfert tortioni neruoꝝ. Membra expulsio. Soluēdo educit miliam sine pūctione ⁊ soluit flegma ⁊ chimū aquosū ⁊ decoqt in iure galloꝝ ⁊ iure pisciū ꝓpe colicā aut in iure olexꝝ. Ergo ispgit radix eius sup aquā alkaratin ⁊ bibit' solut choleram ⁊ phlā. Et potio qdez eius sit. vi. kermet kermet eni est. vi. kcrates imo sit viqz ad. ij. ʒ. Et oꝝ ut bibat cū sirupo de melle mixto cū aqua ⁊ ante ipsū aliquid de tharachis in decoctione vsqz ad iij. ℈ Permutatio. Loco eius ponit epithymum ⁊ medium ponderis ipsius de sale indo.

De papyro. Capitulū. d. xlv.

Papyrus qđ ē. Et ex ipa quidē sūt charte ⁊ ipa qđ i potētia ē charta ⁊ qđ ex ea adustū ē vehemēteris ē exsiccationis. Natura. Est frigida ⁊ sicca. Opationes ⁊ ꝓpetates. Lōfert fluxui sāguinis ⁊ ꝓhibet eū ipsius cinis. Vulnera ⁊ vlcera. Pulueriząt sup vlcera recētia ⁊ consolidat ea: q̄sq; vero infundit in aceto ⁊ exsiccat ⁊ intromittit fistulis oibus ⁊ vlceribꝰ abulatis ⁊ vulneribꝰ Membra capitis. Eius cinis confert coꝛrosioni oris. Membra an. ⁊ pecto. Ei⁹ cinis retinet sputū sanguinis. Membra expulsionis. Sumat ⁊ involuat lino ⁊ dimittat donec exsiccet. deīn ponat sup hemoꝛroidas ⁊ confert eis.

De polio. Capitulum. d. xlvi.

Poliū qđ est. Est speciel de sceha in qua ē caliditas ⁊ acuitas pauca. ⁊ qđ ex eo minꝰ est ℈ acun⁹ ⁊ amariꝰ ⁊ sūt in eo thyrsi ⁊ flores ⁊ ipz ē pilosū albū declīe ad citrinitatē vsqz ad mē surā palmi plenū seie: ⁊ ei⁹ caput ē sic spera, quo sūt sic pili albi grauis odoris cū q̄dā aromaticitate. maius ā ē debili⁹ qđ ē ē amaꝝ ⁊ in ipo ē acuitas q̄daz ⁊ mōtanū ē min⁹. Natura. Minus est calm in ʒ⁰ siccū i secdo: et maius est caliduꝫ et siccum in scdo. Opationes ⁊ ꝓprietates. Est aperitiuū subtiliatiuū ⁊ ꝓprie min⁹ ē ad aperiēd. opilatões intrinsecas. Vulnera ⁊ vlcera. Consolidat quod ex eo viride est plagas recentes ⁊ propie maius: ⁊ quod ex eo est siccum vlcera fraudulenta precipue minus siccum. Membra capitis. Facit soda capitis. Membra nutrimenti. Ipsum cum acero est epithima conueniens apostematibus splenis ⁊ duritiei ipius ⁊ nocet stomacho ⁊ confert ictericie nigre ⁊ ꝑpe decoctio eius q̄ ex ipso maius est ⁊ confert hydropisi ⁊ vlr malū stō. Membra capitis. Pro

uocat vrinam ⁊ menstrua ⁊ soluit vētrē ⁊ sert ascaridib⁹. ℞ Febres. ℞ Confert sebribus antiquis.
Ugnena. ℞ Cōfert pūcture scorpionis ⁊ decoctō malos morsui vmiū venenosoꝝ omnuū et eo suffumigat ⁊ sternit ⁊ fugat venenosa minora. ℞ Permutatio. ℞ Loco eius ponūt in extractione vnuū ⁊ puocatione vrine ⁊ mēstruoꝝ pondus eq̄le ò lignis granati viridib⁹ ⁊ tertie due pōderis ipius de cozticib⁹ lignozum calie lignee:

℞ De pellibus. ℞ Capitulum. dxlvij.

Elles. ℞ Electio. ℞ Meliores ex eis sunt pelles lactētiū ꝓpter hunuiditatem ipoꝝ.
Nutrimētuꝫ eaꝝ est puū viscosum ⁊ ꝓpinquū est in viscositate ex dispositionibus iuis nutriūto pedū: ⁊ rasera qdē pellis caphe cū ponit sup curiū sāguis retinet eū. ℞ Decoza. ℞ Pell vipē adusta ⁊ linita sup alopitiaꝫ cōfert. ℞ Epata ⁊ bo. ℞ Dicit q̄ pellis equi q̄ est in aqua cū ponit sup bothoꝝ infrigidat ipm. ℞ Vulnera ⁊ vlcera. ℞ Ponit cinis pelis mulaꝝ ⁊ iliū sup adustionē ignis ⁊ vlcera calida cū non sūt cū apostemate ⁊ est medicamē excoriationi pedū ex calciamento ⁊ coraꝝ ⁊ fistulis. ⁊ pell recens ouis sup pcussionem ponit in hora ⁊ phibz nocumentū ex ea ⁊ est quenies vlcerib⁹ fraudulentis ⁊ scabiei ⁊ pruritui. ℞ Membza nutrimenti.

℞ Pellis intrinseca que est in stomachis auiū ⁊ in gutture eaꝝ ꝑcipue galloꝝ q̄ siccat ⁊ terit ⁊ bibitur cū vino confert dolori stomachi. ℞ Venena. ℞ Dicit qō recens pellis calida capre quando ponitur sup morsum vipere attrahit venenum.

℞ De pice. ℞ Capitulum. dxlvij.

Jr qd est. Est duaꝝ speciez: vna ē marina nigra liquida q̄ ponit in cmplis ⁊ est de genere picis: ⁊ alia est montana siluestris: ⁊ silestris alia ē liquida ⁊ est ex arbore alienubut ⁊ modis alijs pini: in ꝓma vero est species humida deū desiccat cū decoctione. ⁊ plūs q̄dez ipius est ex iembut ⁊ est arboꝝ cadim kozose. ℞ Oleuꝫ vero picis proximū est alchymīā. Et eius oleū fit ut distilletur ius humidū vbi decoquit vt desiccet aut suspēdat sup ipm lana ⁊ madefiat ex vapore eius ⁊ cū madefacta fuerit exprimat in vase alio. Cum aūt sit possibile ut distillet in cucurbita ⁊ alembico melius ℈ illo modo ⁊ magis seruatur illud qō sublimat. ℞ Operatōnes ⁊ ꝓprietates. ℞ Est maturatiua humoꝝ grossoꝝ absersiua calefactiua: ⁊ humida est vehementius maturatiua ⁊ sicca fortius est deiccatiua ⁊ ponitur i emplastris. ℞ Decoratio. ℞ Exstirpat albedinē ūguis ⁊ extrahit sanguinem ad membza ⁊ impinguat ea ꝓpie cum iteratur eius adherentia ⁊ emulsio subito cū violentia ⁊ linit sup fixuras pedū ⁊ reliquoꝝ membroꝝ ut sanat eas. Et emplastꝝ factum ex ea fit nasci pilos in alopitia. ℞ Apostemata ⁊ bothoꝝ. ℞ Lent apata dura ⁊ ꝓpie hūda ⁊ admistrat cū farina ordei sup scrofulas: ⁊ phibet cū pmiscet sulfuri aut coztici arboris aliembut ambulationem formice ⁊ phibet exituras glandulaꝝ omnuū. ℞ Vulnera et vlcera. ℞ Delet impenginez ⁊ gener. ⁊ carnez in vulneribus ꝓfundis' ꝓpie cū puluere turis ⁊ cū mele ⁊ mūdificat vlcera corrupta ꝫ hūiditatū ⁊ sicca in hoc ⁊ in vulneribus ē vehemētioris exsiccationis.

℞ Instrumenta ūcturaꝝ. ℞ Cōfert apanbus in lacertis. ℞ Membza capitis. ℞ Sicca ⁊ humida bona est vlcerib⁹ capitis. ℞ Membza oculi. ℞ Fumus picis bonū efficit marginē ⁊ facit oīri pilos palpebraruꝫ ⁊ phibet lachrymas eius ⁊ implet vlcera in oculo ⁊ confortat pisuꝫ. ℞ Membza anhelitus ⁊ pectoris. ℞ Cōfert tussi frigide ⁊ sicce ⁊ ꝓprie cum amigdalis ⁊ zuccaro ⁊ pleuri ⁊ peripneumonia ⁊ facit sputum facilē ⁊ maturat ⁊ similit cū oleo amigdalino ē eius maturatio plurima. ℞ Sola vero cum est tunc eius mundificatio est minoꝝ maturatione eius ⁊ cū zuccaro est econtra. Et phibet sputum sanguinis ⁊ phibet sputū saniei cū lambit ex ea quātitas. ʒ. et ℈. cū melle. Et pice aūt humida qñ linit palatum ē vtilis ꝑfocationi. ℞ Membza expulsionis. ℞ Tenificatiua est ⁊ plimus vsus eius soluit ⁊ fit ex ea enema ad apostemata calida ⁊ durīs in intestinis ⁊ matrice ⁊ testicul'. Et ponit in medicinis vulnez orificij vesice. Et qñ linit pix super fixuras aut sanat eas.

℞ Venena. ℞ Resistit venenis ⁊ confert cum linitur super morsum vipere.

℞ De ponzo. ℞ Capitulum. d. xlix.

Onum quid est. Ponzi aliud est scemiū et aliud est nabathiū. ⁊ aliud est qō dicit ponū siluestre. Et est illud qō est int ponz ⁊ alenz qō est melius in medicina quā in cibo ʒ nabathiū magis ingreditur in curationib⁹ quā scemiuz.
Natura. ℞ Nabathiū est calidum in tertio siccuz in scō. Et siluestre est calidius ⁊ siccius ⁊ ꝓt illud est deteri⁹. ℞ Decoratio. ℞ Scemiū cū sumach confert verrucis. ℞ Apostemata ⁊ bothoꝝ. ℞ Scemiuz cū sumach delet ulcere. ℞ Vulnera ⁊ vlcera. Scemiū cum sale cōfert vlceribus fraudulētis. Et qō ex eo est siluestre vlcerat corpus. ℞ Membza capitis. ℞ Albicindit fluxum sanguinis ex naribus et suffumigatur ex semine eius cum alchitran denis in quo est vermis ⁊ interficit vermē ⁊ ejcit illū ⁊ ipius comestio facit soda ⁊ facē imaginari ⁊ vidēfonia mala ⁊ ipius cin is cum oleo rosaceo ⁊ aceto vini ē conueniēs auri dolorose. Et ē ex eis que corumpūt gigiuam ⁊ dentes ⁊ fundit eos ⁊ proprie semium. ℞ Membza oculi. ℞ Nocet visui. ℞ Membza anhelitus ⁊ pectoris. ℞ Cum aqua ordei con fert almati facto ex materia grossa ⁊ ꝓprie nabathium ⁊ ꝓpe cuz melle ⁊ confert ad apostemata pulmonis ⁊ maturat ea ⁊ datur ex semine eius ʒ. cum equali pōdere sui de granis myrti ad sputum sanguinis.
℞ Membza nutrimenti. ℞ Est malum stomacho ⁊ silestre est deterius domestico quoniam est amarius ⁊ acutius ⁊ magis mordicatiuuz ipoꝝ potum qō totum est inflatiuū. oportet ergo ut eligatur in duabus aquis quia alleuiatur inflatio ⁊ nocumentum ipius. ℞ Ruffus vō dixit quod ipsum abscindit cruciationem acetosam ⁊ est vniuersaliter tarde digestionis. ℞ Membza expulsionis. ℞ Prouocat

vrinam ⁊ menstrua ꝓprie nabathium ⁊ siluestre. ⁊ nocent ambo vesice ⁊ renibus ⁊ vlcerati: ⁊ cōfert hemorroidibus quod ex eo eluxum est comestuz ⁊ more emplastri superpositum ⁊ cōmouet cotium ⁊ lac mulier eius semē tozrefactū cuz granis myrthi ad tenasmō ⁊ sanguinē ani: ⁊ sedet in decoctōe foliozꝝ eius cū aqua ⁊ cōfert coartatōi matricis ⁊ duritiei que ē in ipa. decoctio radicis eius cū ilsidebeget cum oleo de cartamo aut oleo amigdalino aut iasamino confert colice ⁊ eius succus siccus est ex suma eoꝝ q̄ soluūt sanguinē. ℞ Venena. ℞ Succ⁹ eius cū mellicrato est conueniēs morsibus.

℞ De piris. ℞ Capitulum. dl.

Jra quid sūt. In ꝑpis sunt terreitas ⁊ aqitas: ⁊ in nostra qdez terra est spes que dicit scenabzud ⁊ habet magnaz capacitatē ⁊ est vehementis rotunditatis ⁊ subtil' coticis boni coloris q̄si puū ⁊ q̄si ipz sit aq̄ zuc art' coagulata cōgelata plūs: sed non ꝓpter spissitudinem sub e boni odoris valde. quod cum ab arboꝝ sua cadit sup terram destruit ⁊ ista sunt in quibus non est nocumentum de spēbus pirozꝝ. ℞ Natura. ℞ Pira quenomiant semina sunt frigida in ꝓmo siccain secundo senabzud vero ꝑte hūida. ℞ Operationes ⁊ ꝓpietates. ℞ Omnes spēs eius sunt stiptice intrantes i emplastris retentionis materiez. ℞ Et quādoqs abstergunt parūper ⁊ eoꝝ humoz est plurim⁹ ⁊ laudabili oꝝ humore pomoꝝ sedm quod dixit ruffus. ℞ Ea aūt que dicta sunt senabzud in terra cozalcent absqs alijs sunt leuitina nature ⁊ boni chimi valde:
Vulnera ⁊ vlcera. ℞ Cōsolidāt vulnera ꝓpie siluestria exsiccata. ℞ Membza nutrimēti. ℞ Sunt ꝓparātia stomachū ⁊ abscidūt tussim ⁊ sedant colicam.
℞ Membza expulsionis. ℞ Constringūt ventrem ꝓpe que sunt exsiccata ⁊ in piris qdem est ꝓprietas faciendi euenire colicam quia oportet ut bibat post ipa hydromel cū spēbus que sūt ut pip ⁊ cinnamomuz ⁊ his similia. ⁊ eoꝝ rob confert fluxui ventris cholerico. ℞ Venena. ℞ Limis spēi eoꝝ vehementis stipticitatis ⁊ tarde maturationis est cura fungoruz mortificantiū. Et quādo coquūtur sūti fungi cū piris minoꝝ nocumentum ipoꝝ.

℞ De pedibus. ℞ Capitulum. d. li.

Edes. ℞ Opationes ⁊ ꝓprietates. ℞ Benerat hūoꝝ viscosū non grossuz ꝫ ipe ē laudabil' ⁊ paucaꝝ superfluitatū. ℞ Membza anhelitus ⁊ pectoris. ℞ Cōfert tussi calide ꝓprie cum pulpibus ordei. ℞ Membza nutrimenti. ℞ Boni st digestionis boni chimi viscosi non grossi. Et signi catio bonitatis digestionis eoꝝ ē velocitas inflationis ipoꝝ et dissolutōis in decoctōe. vez eoꝝ nutrimentum non est multū. ℞ Membza expulsionis.
℞ Soluūt cum viscositate que est in eis.

℞ De palma.

℞ Capitulum. d. lij.

Alma quid est. Est arbor dactiloꝝ nota et omnes ꝑtes ei⁹ sūt stiptice ⁊ fimo dactiloꝝ tum ꝑterijt. ℞ De petroleo. Capitū. d. liij.

Etroleum quid est. Albū note spetici est et nigꝝ est colamentū picis babylonice ⁊ reliquaꝝ. Natura. ℞ Calidū est ⁊ siccuz vsque ad quartum. ℞ Operationes ⁊ ꝓprietates. ℞ Est ibitile ⁊ ꝓprie albū resolutiuuz liquefactiuuz aperituū opilationum. ℞ Instrumenta ūcturaꝝ. ℞ Confert doloribus anchaꝝ ambaꝝ ⁊ doloribus ūcturaruū ⁊ ꝓprie albi. ℞ Membza capitis. ℞ Petroleū variū cōfert doloribus auris frigidis. ℞ Membza oculi. Confert albugini oculi ⁊ aque delcēdenu ⁊ nigꝝ ex eo etiam. ℞ Membza anhelitus ⁊ pectoris. ℞ Confert asmati ⁊ tussi antiq. bibū eniz paꝝ ex eo cū aqua calida. ℞ Membza expulsionis. ℞ Sedat dolorez ventris pūgitiuuz ⁊ vētositates. ℞ Et qū sit ex eo linimentum inficit ōmes ⁊ ꝓprie nigꝝ. ⁊ comedere pōdus. ʒ. l. de eo frāgit vētositatē vesice ⁊ frigus matricis. ℞ Venena. ℞ Cōfert pūcture epithymatuz.

℞ De penthaphilone. ℞ Capi. d. liij.

Enthaphilon quid est. Est nominat⁹ gnaꝝ folia. ℞ Opationes ⁊ ꝓprietates. ℞ Est fōtis exsiccationis sine acuitate ⁊ adustione ⁊ mordicatione. ⁊ fit ex eo emplm ad fluxuz ⁊ sedat ipm. ℞ Apostemata ⁊ bothoꝝ. ℞ Fit ex eo emplꝫ ad dubellet ⁊ scrofulas ⁊ durities phlanicas ⁊ panariticios. ℞ Venena ⁊ vlcera. ℞ Decoratio radicis ei⁹ valet ad vlcera ambulatiua ⁊ qō de eo decoctū est cum aceto ad formicā. ⁊ confert in herisipila ⁊ panariciji ⁊ scabie. ℞ Instrumenta ūcturaꝝ. ℞ Cōfert doloribus ūcturaꝝ ⁊ sciatice ⁊ cōfert ramici bibitus ⁊ more empli suppositus. ℞ Membza capitis. ℞ Decoctio radicis eius valet ad linguā dolorosam cum fit ex ea emplastꝝ ad cola. Et folia eius cū vino ad epilepsiam valēt bibita. xxx. diebus. ℞ Membza anhelitus ⁊ pectoris. ℞ Fit gargarisma cum decoctione eius ad aspritatem gutturis. ⁊ succus radicis ei⁹ ad dolorem pulmonis. ℞ Membza nutrimenti.
Succus radicis eius valet ad dolorem epatis ⁊ icteritiā cum bibit ꝑ aliquot dies cum sale ⁊ melle et potio eius sit tres anulat. ℞ Membza expulsio. Confert radix eius soloni ⁊ vlceribus intestinoruz ⁊ hemorroidibus ⁊ sili decoctio radicis ei⁹. ℞ Febres Folia eius cū aumeli aut cum vino ꝑcrūt quarta ne ⁊ quotidiane. ℞ Venena. Succus radicis ei⁹ est medicina pernitiosa.

℞ De piscibus. ℞ Capitulū. d. liij.

Jcis. ℞ Electio. ℞ Meliores pisces sunt illi qui non sunt magni valde neqz habent carnem durā neqz siccam ⁊ in quibus non est piguedo ita q̄ quasi frangatur neqz mucilago et in quib⁹ si est malus sapoꝝ vel odoꝝ ⁊ quoꝝ sapoꝝ ē suauis sapores sunt conuenientes. ⁊ q̄ sunt pingues non supfluam pinguedinē habentes neqz grossam neqz ut sepum neqz acre. ⁊ illi quibus non cito adnuit fetoꝝ cū ab aqua separantur. ⁊ eligi quidez ex piscibus duram carnē hūb⁹ ille q̄ est minoꝝ. Et ex habentibus mollem carnez ille qui est maioꝝ ad terminum aliquem. Et ille qui habet duram carnem salsus melioꝝ est eo qui est recens ℞ In generi

Larabica hō dicit. sicut & hoc idem ait rasis cap. de piris aq. accepit hoc.

bus autem alaboth sunt meliores deiñ elabani postea almerenuse ⁊ alsceba. marini nō sūt mali iz molles ⁊ pingues ambo sūt grossi: alchanahab autē almerenuse ⁊ alcursur sunt boni valde. In locis autē in qbus morank est electio. qñ illi q morank in locis petrosis sūt meliores deinde m arenosis ⁊ ags dulcibus currentib⁹ in qbus non sūt sordes ⁊ non sūt limose neq; lacunales neq; cāpestres ⁊ nō sūt de lacunis paruis que flumina non inbibūt ⁊ in qbus ñ sunt fontes. ⁊ pisces quidē marini sūt laudabiles ībiles. Et melior spēs eoz ē illoz q ñ sūt insi in mari ⁊ pelago ⁊ illi qui morank in aquis discoopertis flatui ventoz super se sunt meliores cis qui sūt econtrario ⁊ illi qui morantur in aquis mliaz agitationū ⁊ undaz sunt meliores ⁊ vehementioꝛ indigent exercitio cū illi qui habitant in aquis stantibus. Et pisces gō marini sunt optimi subtilis carnis ꝑcipue cum ipoꝝ habitatio est in littoribus petrosis aut arenosis: ⁊ pelagi quidē qui sunt de mari plimi sunt exercitij. Et illi qui vadūt de mari ad flumina dulcia quoꝝ cursui cōtraria existit aqua natura eoꝝ sūt subtiles ⁊ plimi exercitij. Sedm cibū aut illi qui cibant herbis bonis ⁊ radicibus plātaz sunt meliores his qui comedunt sordes q̄ ꝑiciunt in ciuitatibus ad loca infusionuz ⁊ radices plātaz malaz quamuis sit in vltimo boni saporis. Modus vō melioꝝ in quo pisces comedunt est. alisida degi: deiñ illoz qui sunt assati sup testam. Frixi vero sūt cōuenientes habētibus fōrē stomachū ⁊ cū semib⁹. ⁊ assati qd sūt nutribiliores ⁊ tardioris descēsionis ⁊ elirati sūt econtrario.

Et melioꝛ ip oꝛ decoctio ē ut coquat aqua donec ferueat deinde ꝑiciant in eā. Saliti aūt sūt meliores qui sunt recentes deinde illi qui sūt ꝑpinqui termino quo sūt saliti: ⁊ meliores istoꝝ sūt illi qui sunt conditi cum aceto ⁊ cū rebus cōdientib⁹ cibaria: ⁊ aq̄ qdem in q̄ elixant pisces saliti ⁊ ꝑpue alierni sūt vehementis mitigationis ⁊ ponit in clisteribus exsiccatiuis.

Natura. Omnis piscis frus ē ⁊ humid⁹. verq; qd pisces sunt calidiores ſm cōpatōem ad ꝓplonem piscium sic̄ alcuseigir ⁊ alierni ⁊ almerēnegi. Et saliti qd scalī ⁊ sicci ⁊ q̄nto plꝰ ātiq̄nt tāto plꝰ i ābob⁹ augmentātur. Et aqua qdē pisciū salitoꝝ silis est almuri dispositionib⁹ suis. Operatōes ⁊ ꝑpetates. Quidā recentes generant phlā aquosū ⁊ mollificāt neruos ⁊ non sūt conuenientes nisi stomacho calido valde ⁊ liquis eoꝝ ad subtilitatē declinat. ⁊ cutis piscis qui nominat sakiakon ⁊ est in ptib⁹ domus oratoris cū cinis puluerizat in oculis alaliū delet eoꝝ albuginē ⁊ spēs quidē pisciū salitoꝝ extrahūt ea que infixa sūt in carne ex locis in quibus tenent ⁊ ꝑpue aliaric.

Vulnera ⁊ vlcera. Capita semeros adusta eradicant carnem additam in vlceribus ⁊ phibent earuz ambulationez ⁊ eradicant verrucas ⁊ mōti. ⁊ aqua pisciuz salitoꝝ confert vlceribus putridis ⁊ abluit ea sanie. ⁊ pisciculi sunt boni in curis vlcerum putridorum. Instrumenta iunctuaꝝ. Quando clisterizatur cū succo salitoꝝ multoties confert valde doloꝛ anche. Et qui recentes sunt mollificant neruos.

Membra capitis. Pisces paruꝰ quos illi desēmi nominant afir cum colluūt os habentes alcola fraudu lentes ex almuri qō fit ex eis conferunt ⁊ cū alredradu vinus approximat capiti patientis soda stupefacit ipsum ne sentiat soda. Membra oculi. Cum cuti sua confricantur palpebre scabiose cōfert. Et cutis eius adusta etiam ingreditur in medicinis oculi ⁊ alcofol facto ex eo cum sale delet vnguiam ⁊ comestio tursule cum est recens acquirit cectatem oculo ſm omnes pisces. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Aliarie recens mundificat cannam pulmonis. ⁊ clarificat vocem ⁊ similiter salit⁹.

Et capita pisciū salitoruz exsiccatoꝝ conferunt vne apostemose. ⁊ gluten quidē pisciuz ponitur in sōditionibus ⁊ phibet fluxum sanguinis. Membra expulsionis. Venter sacaicon lenit ventrem cuz difficultate sue digestionis. Et caro aliarie lenit ventrem ⁊ omnia iura pisciū leniunt ventrez: ⁊ capita pisciculoꝝ salitorum reconditoꝝ sūt medicamē bonū fixure ani ⁊ cauligi ꝑpue ⁊ tehcul ⁊ alimerenmgi ⁊ alcaufigi ⁊ aliarie omnes augmentant coitū.

Et omnis piscis recens comestus dum est calidus auget in coitu. Venena. Capita sumeros salitorū adusta ponunt sup morsū canis rabiosi ⁊ pūcturam scorpionis ⁊ cōferunt ⁊ similit omnes pisces ⁊ iura eoꝝ ⁊ ius omnis piscis confert in venenis bibitis ⁊ puncturis. ⁊ piscis qui nominat cutaras ius bibitum ⁊ vomitus post ipm multotiens prouocat⁹ ſm continuatōem confert morsui serpentis comuni ⁊ canis rabiosi.

De piretro. Capitulum. d. lvi.

Piretrum quid est. Plurimū quoꝺ de hac plāta admīstrat est radix eius. Electio. Melius est illud qd acutū est ⁊ mordicatiuū lingue ⁊ magnitudo eius est ſm quantitatē digiti. Natura. Exist imault qdam coꝝ in quib⁹ non est vsus q̄ est frigidū subtile: iz ipm non est nisi calidum ⁊ siccū in tertio. Operationes ⁊ ꝑpeta. Extrahit phlegma masticatuz ⁊ virtus eius est adustiua ⁊ prouocat sudorem cum ex eo cū oleo abstergendo inungit corpus. Decoratio. Si misceat cum oleo abstergendo iungit ex eo ⁊ prouocat sudorez. Instrumenta iuncturaꝝ. Fricatio facta ex eo ⁊ decoctione ipius ⁊ oleo eius cōfert mollificationi neruoꝝ antique ⁊ stupori coꝝ ⁊ phibet generatōez alcuzez ab eo a quo generat alcuzez. Membra capitis. Vehementer aperit opilationes colatoꝝ et constrictionem narīū. ⁊ eius decoctio confert dolori dentium ⁊ propue frigido ⁊ eius acetum confirmat dentes motos si decoquatur cum aceto ⁊ teneatur in ore. Febres. Quando fricatur cum eo corpus ante peroxismuz rigozis cum oleo cōfert rigori facto cum febre ⁊ abscq; febre.

De penidijs. Capitulum. d. lvij.

Enidij. Natura. Calidi sunt ⁊ humidi in ꝑmo: ⁊ ꝑpe albi ⁊ sūt hūidiores aliis. Operation. ⁊ pro. Sunt grossiores zuecaro. Membra anhelit⁹ ⁊ pectoris. Sunt boni

tussi. Membra expulsionis. Sunt lenitiui ventris.

De pipere. La. dlviij.

Piper quid est. Inquit Hal. ꝑmus cū elevatur fructus est longi piper: deinde separat in grana piperis: ⁊ ꝑpter hoc est longū piper humidus: ⁊ ideo corrodit ⁊ mordicat parū p⁹ principiū sui gustus. Et radix ei⁹ est similis costo nigro sed est vehemētius acris. Et albū est debilioris caliditatis ⁊ humiditatis. Quidam vero dicerūt q̄ nigrū iam exsiccatū est ⁊ cecidit vtus acuitatis ei⁹ et remansit in albo quod nō puenit ad vehementiam exsiccatōis. Natura. Est calidū ⁊ siccū tendens ad quartū. Operationes ⁊ ꝑpetat. In ipso est attractio ⁊ resolutio ⁊ abstersio ⁊ masticatur cū vua passa ⁊ eradicat phlegma visosum. Et est ex sedatuis doloꝝ ⁊ calefacit neruos ⁊ est conueniēs sanis.

Decoratio Ipsum cū nitro abstergit morphēa ⁊ extenuat cū nitro. Eposte. ⁊ bothoꝛ. Ipsum cū pice resoluit scrofulas. Instrumenta iunctura rum. Calefacit nervos ⁊ laxertos adeo q̄ in hoc aliud nō est ei par. Membra capitis. Lū aceto confert dentibus. Membra oculi. Cōfert albugini positū in alcofol ⁊ abstergit. Membra anhelitus ⁊ pecto. Dñ admīstrat in electuarijs est ꝓuenies tussi ⁊ doloꝛib⁹ pectoris: ⁊ est ꝓuenies cū melle positū in palato ad squinantiam ⁊ mūdificat pulmonē. Membra nutrimenti. Est digestiuū facies appetitū ⁊ bibit cū foliis lauri recētib⁹ ⁊ ꝑfert doloꝛi vētris pungitiuo ⁊ inflatōi: ⁊ cū aceto bibitū ⁊ liniti bonū apatib⁹ splenis. Et albū magis ꝓuenies ē stomacho ⁊ vehemētius ꝑfortat ipm. Et lōgū pip facit cibū descēdere facile. Membra expulsionis Prouocat vrinā ⁊ eijcit fetū: ⁊ post coitū cozūpit semen cū fortitudine: ⁊ paucū ei⁹ ꝓuocat vrinā ⁊ multū ei⁹ lotum ventrē ſm ptrariū scamonee ⁊ est exsiccatiuū ⁊ consumit sperma. Longū vō pip ⁊ albū augmentū efficit in coitu, ꝑpt humiditatē suā supfluam. Et qñ bibitur cum melle ⁊ solūs lauri recentibus ꝑfert doloꝛi vētris pūgitiuo. Febres. Fricādo fit mixtio ex ipso cū vnguēto ⁊ ꝑfert rigoꝛi Venena. Ponit illud qd ē albū in tyriacis: ⁊ fili longū piper. ⁊ confert morsui venenosoꝝ vermiū liuium cum oleo.

De pipere aque. La. dlix.

Piper quid est. Est herba que est vt olus nascens in aqua: ⁊ approximatur ei in gustu suo saporꝛ piperis sed non est ei acuitas piperis. Operatōes ⁊ proprietates. Calefacit sufficienter sed minus q̄ piper.

De Petroselino. La. dlx.

Petroselinū. Dictū ē in ca⁹. de apio

De Prassio La. dlxi.

Rasiuz quid est. Est herba amari saporis

Natura. Ingt Dioscorides. Nō sunt calefactio eius ⁊ exsiccatio ipius fortes. Illi sūt direxūt q̄ est calidū in tertio: siccū in secūdo.

Opa. ⁊ ꝑ. Est apitiuū abstergit ⁊ liquefacit ⁊ resolu

uit ⁊ incidit. Membra capi. Eius succ⁹ cōfert doloꝛi auris antiquo ⁊ mūdificat ⁊ apit meatus auditus: ⁊ remouet antiquū doloꝛē eius. Mē. ocu. Succus eius cū melle est conueniēs ad acuendū visum. Membra anhelit⁹ ⁊ pectoris. Mundificat pectus ⁊ pulmonē productōne sputi. Membra nutrimenti Est apitiuū oppilationū ⁊ iperare ⁊ splene ⁊ renibus. Membra expul. Prouocat menstrua ⁊ mundificat matricē. Venena. Fit ex eo emplastrū cū sale ad morsum canis rabiosi.

De Peonio La. dlxij

Peonia qd ē. Hꝰ alia est masculꝰ ⁊ alia ē femina Masculus quidem radices habet albas grossas vt digitus stipticū habentes gustum: ⁊ femina habet radicem in plurimas partes diuisam ⁊ ramos. Natura Est calida ⁊ sicca vehementer. Opa. ⁊ ꝑ. In ipsa sunt exsiccatio ⁊ stipticitas cū resolutione ⁊ apertione ⁊ subtiliatione ⁊ incisione ⁊ abstersione. ⁊ quando masticat vna hora apparet post eam in ipsa acuitas ad stipticitatem declinans. Decoratio. Abstergit vestigia nigra in cute. Instrumenta iuncturaꝝ. Confert podagre. Membra capitis Confert epilepsie adeo q̄ etiam suspensa. ⁊ iam quidem experta ē ei⁹ appentio ⁊ inuenta est prohibere epilepsiam Hēdera remanet ⁊ cū eius ablatione compertū est redire epilepsiam. Et iudeus quidez inquit. Suffumigatio facta cū semine eius confert demoniacis ⁊ epilepticis ⁊ sanat eos: ⁊ similiter si sumatur fructus eius ⁊ bibatur cum melle roſ. confert vehementer Ego autē dico q̄ forsitan hec est species peonie romane. nam illa que ex india fertur ad nos non habet magnum effectum in hoc capitulo. Et bibuntur ex semine ei⁹ xv. grana cum mellicrato aūt vino ⁊ conservant incubo valde. Mē. nu. Retinet nāz q̄ decoquit cū sirupis ponticis ⁊ prohibz materias effusas ad stomachū ⁊ semē ei⁹ fortat stōz ⁊ sedat dolores eius ⁊ mordicationem eius. Et confortat radix eius ictericiā ⁊ aperit opilationem que est in epate. Membra expulsionis. Prouocat vrinam ⁊ quando bibitur cum vino ⁊ prouocatiuus mouet menstrua ⁊ potus eius prouocat vrinam etiaz. Et quando sumuntur de semine. xv. grana cum mellicrato conferunt ꝓfocationi matricis: ⁊ si bibantur. xij. grana eius cum vino abscindunt fluxum sanguinis Et quando in potu datur fetis de radice eius quantitas amigdale mūdificat eas a superfluitatibus partus prouocatiōe educente supfluitates. ⁊ confert de radice eius quantitas auellane doloꝛi renum et vesice: ⁊ decoctio eius cuz vino stringit ventrem ⁊ prouocat.

De Pino La. dlxij

Pinus quid est. De grano autem pini iam diximus in capitulo de ꝑa. ⁊ nos nolumꝰ nisi vt loquamur de reliquis partibus arboris pini. Electio. Virtus corticis maioris fortior est ⁊ cortex eius que nominatur fusi est debilioꝛ. Operationes ⁊ proprietates.

cortice ei⁹ é stipticitas plima ⁊ vmis q ẽ in ipa existit in vtute cátaridis. Vul. ⁊ vl. Cortex ei⁹ pfert vlcerib⁹ corticalib⁹. Et in ipso é virt⁹ pfolidatiua ⁊ in cortice ipsi⁹ é de stipticitate q̃ puenit ad hoc vt sanat abrasionẽ qñ sup cã ponit vt empiastrũ. ⁊ pulueris atio corticis pfert adustiõi aq̃ cale ⁊ folia ei⁹ facũt cohere vulnera pulueriçata: ⁊ cortex ei⁹ é pueniés loc pcussiõis ⁊ pfolidat: iz folia ei⁹ sũt pueniẽtiora ad illud qñ sũt hũiditora. Membra capitis. Sarga rism⁹ fact⁹ ex decoctõe radici ei⁹ attrahit phlẽ plim. Decoctio cortic ei⁹ cũ aceto é pueniés qñ colluit ex ea os ad dolorẽ dentiũ: ⁊ qñ ponit in eo acetum ⁊ ex eo fit gargarism⁹ attrahit phlẽ plim. Membra. Fumus ei⁹ pfert casui palpebrarũ ⁊ corrosiõi anguli lachrimal. Mẽ. an. ⁊ pe. Branũ ei⁹ pfert tussi antiq̃. Mẽ. nu. Cortices folioꝝ eius qñ bibunt pferũt doloꝛ epatis. Membra expulsionis. Branũ ei⁹ retinet mẽstrua ⁊ fructꝰ cũ semine cucumeris in vino, puocat ⁊ pfert vlcerib⁹ in renibus ⁊ vesica: ⁊ cortex ei⁹ retinet ventrẽ etiã. Venena. Vermis viridis gest in pino est in natura cantaridis.

De pupilla oculi. La. dlxiiij.

Pupilla oculi gd est. Est eruca aq̃: ⁊ dr etiã apiũ aque ⁊ ẽ boni odoris: ⁊ omis ei⁹ ẽ in ags stãtib⁹. Operationes ⁊ pprietates. Est calefactiua ⁊ resolutiua. Membra expulsionis. Prouocat mẽstrua, ⁊ vrinã, ⁊ frãgit lapidẽ in renib⁹ ⁊ vesica si cõmedat cruda aut elixata ⁊ cõfert vlceribꝰ intestinoꝝ.

De pasto colũbarũ ⁊ camelorũ. La. dlxv.

Pastus colũbarũ ⁊ camelorũ gd ẽ. Est herba hñs granũ sic granũ myrthi ⁊ ẽ ei pximũ. verũtñ est minoris calitatis vehementioris cinereitatis ipsoꝝ sili in medulla eis in colore ⁊ gustu lenti ex corticate in q̃ ẽ aliqñtulũ dulcedinis Natura. Est cala in pmo: hũida in secũdo. Operatiões ⁊ pprietates. Est subtil ⁊ nõ nocet camel g pascũt ipsã. Vene. Est venenũ vmib⁹ venenosis

Decoratio. Eius decoratio denigrat capillos.

De pede locuste. La. dlxvi

Pes locuste quid est. Currit cursu oleris ia meni. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Dak cib⁹ ex eo ⁊ pfert extenuatõi Febres Junamentũ decoctõis ei⁹ est sicut iuuamentũ chry solocãne ⁊ reliquoꝝ in febribus quartana sinocho ⁊ hemitriteo.

De pede comino. La. dlxvij.

Pes comin⁹. Membra expul. Radix huj⁹ herbe cũ decoct pfert solutioni antiq̃ Et dixerunt Paulus ⁊ alij q̃ confert colice etiam ⁊ efficit operationes hermodactiloꝝ abiq̃ nocumento.

De pulmone. La. dlxviij.

Pulmo. Operationes ⁊ proprietates.

Ei⁹ nutrimentũ est puũ declinãs ad phlẽticũ: ⁊ in hoc est ẽsideratio Vulnera ⁊ vlcera. Pulmo arietis sanat excoriatiõnẽ calcanei ex calciamẽto qñ sup ipaz ponit cal⁹. Membra nutrimenti. Ei⁹ digestio é facil. Membra expulsionis. In ipso é strictio vẽtris.

De pomis. La. dlxix.

Poma. Lec. Magis tẽperata sũt alcemia ⁊ illa q̃ sũt insipida sũt mala ⁊ pui nameti ⁊ nõ agunt aligd ⁊ silr imatura.

Natura. Illa q̃ sũt ptracta sũt frigidiora humidiora, ppt illud qd est in eis de aqueitate. ⁊ potica et stiptica ⁊ acetosa sũt frigida grossa: ⁊ dulcia sunt aquea ⁊ sũt decliniora ad calitatẽ quã alia ẽ huius magis dñans in eis sit frigus ⁊ sunt diuersa: ⁊ silr folia eoꝝ ⁊ arbores sunt diuersa. Et oino illud qd in substantia dñak est hũiditas supflua frigida ⁊ fortasse illa q̃ sũt vehemẽtis dulcedinis in calitate tñ sunt tẽperata aut declinant ad eã. Operatiões ⁊ pprietates. In ipsis é phibitio supfluitatũ ⁊ ppe in folijs eoꝝ, ⁊ in pomis qde est inflatio ⁊ ppe in eis que nõ sũt dulcia ⁊ illa q̃ sũt potica ⁊ stiptica sũt aq̃ ⁊ trea Et dulcia sũt aquea ⁊ ispida sũt aquea valde ad pẽ hũiditatis supflue declinia: ⁊ ppt hoc seruet eoꝝ iucus velocit ⁊ mel ꝑseruat succũ coꝝ: ⁊ generat qd ex pticis ⁊ ex eis q̃ sũt stiptica humoꝛ terre⁹, acetosa et imnatura gnãnt phlegma ⁊ putredines ⁊ febres ꝑpetate sui humoris ⁊ sue cruditatis: ⁊ qz recipiunt putrefactionẽ. humoꝛ vero acetoloꝝ é sub. alios humoꝛes stipticoꝝ. ⁊ vinũ qde pomoꝝ ⁊ reliquoꝝ anti quũ meli⁹ ẽ q̃z recens, ppt resolutionẽ vapoꝛ malorũ ab eo. Apostemata ⁊ bothoꝛ. Conferũt folia eoꝝ ⁊ succ⁹ eoꝝ inceptioni apatũ caloꝝ. Vulnera ⁊ vlcera. Folia ⁊ cortices eoꝝ consolidant ⁊ silr succ⁹ eoꝝ q̃ sũt stiptica Justka uctu. Assiduatõ cõnestionis pomoꝝ facit euenire doloꝛẽ neruoꝝ ⁊ ꝑpe vernalia. Membra anhelitus ⁊ pectoris.

Confortãt coꝛ pprie odoriferaꝛ scemi ⁊ odorifera dulcia ⁊ acetosa. Et si sit illic angustia ex calita te sũt magni iuuameti ⁊ eoꝝ sauich etiã. Mẽ. nu. Cõfortãt debilitatẽ stomachi ⁊ q̃ stiptica sũt pferũt stomacho si ẽ cũ calitate aut hũiditate ⁊ silr pontica ⁊ acetosa pferũt debilitati stõi si ẽ in ea humoꝛ grossus frigid⁹ valde, ppt suã grossitudinẽ, ⁊ assank gdẽ i pasta ⁊ pferũt paucitati appetẽ⁹. ⁊ sauich pomoꝝ pfortat stomachũ ⁊, phibet vomitũ. Membra ex. Dulcia ⁊ acetosa qñ in stomacho inueniũt humoꝛẽ grossũ qñq̃ deponũt ipm in egestione ⁊ si est vacu⁹ retinẽt: ⁊ ea q̃ in massa assata sũt pferũt ad vermes ⁊ dysenteriã. Et q̃ex eis sũt pueniẽtiora dysenterie sũt põtica ⁊ coꝝ sauich nisi puertat ipsa lenitas zuccari. Febres. Oñq̃z generantur ab illis que sunt immatura febres plime, ꝑpetate sui humoris. Venena Conferũt venenis ⁊ similiter succ⁹ ⁊ folia ipsoꝝ.

De Papauere. La. dlxx.

Papauer gd ẽ. Papaueris sũt spẽs hortulana ⁊ cãpestris: ⁊ silr ẽ nigrũ ⁊ spẽs communi qd ẽ marinũ ⁊ fruct⁹ ei⁹ ẽ curu⁹ ⁊ spẽs spumosi hẽ raclihensis. Electio. Quod melius ⁊ sanius est est albũ. Et oportet qdẽ vt teranꝰ capita papaueris

eui⁹ qz spẽ recẽtia ⁊ fiãt ex eis trociſci ⁊ reseruẽt ⁊ administrẽtur. Natura. Hortulanũ é frigidũ et siccũ in secũdo ⁊ nigrũ i tertio ⁊ dicũt q̃ vsqz ad ẽr tũ. Operatiões ⁊ pprietates. Species papaueris sunt in frigidatiue ⁊ non é in ipso glutinatio de qua sit curandũ. Et illud quidẽ quod ẽ nigrum est in grossatiuuz infrigidatiuũ exsiccatiuũ. papauer marinũ cognitũ cuius fructus ẽ curuatus sicut cornua tauri ẽ abstersiuũ incisiuũ ⁊ ẽ vehemẽtis abstersionis. Et flos quidẽ cãpestris mundificat vestigia vlcerũ in oculis aliis. Apostema. ⁊ bothoꝛ.

Linitur species eius preter marinũ sup herisipilas Vulnera ⁊ vlcera. Folia comuni valẽt ad vlcera sordida ⁊ corrodũt carnẽ addita, ppter suã abstersionez ⁊ eradicant escaras ⁊ similiter flos eius ⁊ non ẽ conueniẽs vlceribus manifestis, ppter supfluitatẽ siue abstersionis. Et ex campestri quidẽ fit emplm cũ oleo super vlcera ⁊ eradicat ea. Instru. tuncturarũ. Linitur cũ sale sup podagrã ⁊ cõfert ei ⁊ qñ decoquit radix papaueris cãpestris in aqua donec cõsumatur medietas ⁊ datur in potu pfert sciatice.

Membra capitis. Facit somnũ ⁊ propter illud qd nigrũ est ⁊ ẽ stupefactiuũ ⁊ in licinio supponit ⁊ facit dormire ⁊ phibet catarrũ ⁊ cũ habẽti vigilias frõti ex eo emplm supponit tuuatur valde ⁊ similr qñ embrocat decoctio eius. ⁊ cũ ex spumoso fit vomitus bibito ẽm quantitatẽ exinde in mellicrato in uantur ipso epileptici. Et oleũ eius cũ oleo ro. ẽ cõueniẽs soda qñ ex eo inungitur caput: cũ tamen abeo abstinere quantũ plus possibile ẽ sit similius: et q̃z distillat eius decoctio in auré fortis doloꝛi et sedat doloꝛẽ eius. Membra oculi. Administrat illud quod frigidũ ẽ in doloꝛib⁹ oculi vehemẽb⁹ apud necessitatẽ sed in ipso ẽ cautela obseruãda sic diximus in opio. Membra anhelitus ⁊ pectoris Cõfert tussi calide ⁊ fluxib⁹ ad pectus ad sputũ sanguinis. Et sumit ex eo loch cõferens tussi calide valde ⁊, ppie qñ miscet cũ acacia ⁊ succo barbe hircie. Filius vero melangue inquit. Semẽ nigri mũdificat pectus: coꝛticis aũt manifestioꝛ dispolitionũ é sit q̃ aduuat ad spuendũ ⁊ in toto semine ẽ mũdificatio. Mẽbra nu. Confert humiditatib⁹ stõi. et qñ radix eius q̃ marinũ ẽ. s. comutũ decoquitur in aqua donec medietas aqua confert egritudinib⁹ epatis ⁊ illi, in cuius ventre ẽ humoꝛ grossus. Et semen spumosi facit vomere. ⁊ dicit simile etiaz huic in cãpestri. Mẽbra expulsionis. Albũ ⁊ nigrũ qñ terunt multũ ⁊ dant in potu cũ vino nigro ⁊ pontico ledant fluxũ ventris antiquũ: ⁊ natura quidẽ eius nõ ẽ pacua a virtute solutiua ⁊ cũ hoc resolutiua resolũtur ex decoctione eius vehementi qñ fit clistere pfert dysenterie ⁊ quãdo bibitur semẽ eius cũ sirupo cartami léit vẽtrẽ ⁊ qñ i potu dat de spũoso quãtitas exuthe vnius in mellicrato facit vomere ⁊ solvit semen spumosi phlegma ⁊ humoꝛẽ crudũ ⁊ silr semẽ spẽi egyptij datur ad bibẽdũ i natif ⁊ tri. semẽ eius qñ domestici ẽ cũ melle augmẽtat sperma.

De persicis. La. dlxxi.

Persica. Natura. Sũt frigida i fine secũdi humida in primo infra tamẽ finem eius. Operationes ⁊ pprietates. Que sunt humida velocis sunt putrefactionis lenitiua ⁊ in ipsis ẽ stipticitas aliquantula iz eis stipticioꝛa sũt ea que sunt icisa exiccata ⁊ in ipsis ẽ prohibitio cursus ⁊ imatura sunt stiptica etiam. Decoratio. Abscindunt folia eius quonia ẽ eis fit linimẽtum odorẽ psilotri. Membra capitis. Distillat succus foliorũ eius in aurẽ ⁊ interficit vermes ⁊ cõfert oleꝝ eoꝝ emigrance ⁊ doloꝛibus auris calidis ⁊ frigidis. Mẽbra nutri. Matura sunt bona stõ ⁊ in eis ẽ virtus faciẽdi appetitũ cibi. Et os quidẽ vt nõ comedantur post aliũ cibũ qñ corrũpuntur p⁹ cũ ⁊ corrũpunt ipm sed precedãt ante cibũ. ⁊ que sic ca sunt sl tarde digõil ⁊ nõ sunt boni nutrimẽti quãtuis sunt plurimi nutrimẽti. Mẽbra expul. Fit ex eis ⁊ folijs ipsoꝝ emplm sumimi ⁊ interficit vermes vẽtris ⁊ simillr si bibat succus eoꝝ ⁊ que sũt eorũ superiora ⁊ folioꝝ ipsoꝝ. Et illa que matura sunt leniũt ventrẽ ⁊ imatura stringũt: ⁊ dixerũt quidam q̃ ipsa addunt in coitu ⁊ videt q̃ illud fit in corpoꝛibus siccis ⁊ calidis. De pane. La. dlxxij.

Panis quid ẽ. Oz ut sit panis mũdus salit⁹ massã his cõfecti fermẽtatus coctus bene in tanoꝛ vltime vna nocte pmanẽs. Et nõ comedat calidus sicut est. Panis. n. calidus nõ est apud naturã recepnbilis: ⁊ acceptio eius qui ẽ de furno ⁊ reliquoꝝ sibi similiũ ẽ mala. ⁊ panis de simila ẽ melioꝛ eo qui ẽ de farina ⁊ quãto plus fuerit mundioꝛ oz ut fermẽtetur ⁊ dimittat donec ꝑsequat plurimũ. Et cõficiat massa ipsius plurimũ ⁊ panis qui dẽ furni non ẽ sicut panis altanoꝛ si suscipiet decoctionẽ ab vtroqz latere: ⁊ panis de patella ẽ crud⁹ iterius: ⁊ ablutus quidẽ est infrigidatiuus ⁊ ẽ pauci nutrimenti ⁊ natat in stomacho ⁊ ẽ cõuenies calefactis ⁊ nõ generat opilatiões ⁊ nõ calefacit. Modꝰ vero ablutiõis eius ẽ ut sumat medulla panis q̃ iacuit vna nocte ⁊ infundat in aqua calida: deinde effundatur ab eo aqua que sup ipsũ natat ⁊ renouetur sup ipm aqua donec ab eo remoueat virtus fermẽti ⁊ reliquoꝝ ⁊ consequat finẽ siue inflationis.

Electio. Panis de simila nutribilioꝛ ẽ q̃z alius ⁊ eius nutrimẽti ẽ melius iz ẽ tardioris penetratiõis ⁊ aldarmach sequit ipm in pluribus dispositionibus. Spirus vero qui est plurimi furfuris velocis ẽ penetrationis sed ẽ minoris nutrimẽti ⁊ deterioris. Et ille qui nõ decoquit bene ẽ plurimi nutrimẽti ⁊ similr parũ hñs fermẽti sed eius nutrimẽtũ opilat nisi illos qui sunt plurimi exercitij ⁊ panis ꝺ patella est huj⁹ generis. eius nãqz pars interioꝛ raro decoquit bene. Et panis quidẽ ablutus pni est nutrimenti elongatus a simlãginco leuis digestionis ⁊ ponderis. Et panis frumẽti raro in iudicio existit optri. Et panis alcatail generat humoꝛẽ grossiz ⁊ alfatit ẽ inflatiuus tarde digestiõis ⁊ qui melioꝛ deeo est ẽ ille qui ẽ mixt⁹ cũ oleo amigdalino: ⁊ oportet quidem ut eius exsiccatio sit in vmbra: ⁊ panis

factus cū lacte plurimi ē nutrimenti ⁊ tarde descē/
dit. ⁊ est opilatiuus. ¶ Et emplastrū quidē factum
ex pane calidius est emplastro facto ex frumēto.

¶ Decoratio. ¶ Panis qui ē de frumēto nouo im
pinguat velociter. ¶ Apostema. ⁊ bothor. ¶ Pāis
de frumēto cum mellicrato ⁊ succis conueniētibus
bonus ē apostematibus calidis lenit⁹ cruz ea ⁊ infri
gidat. ¶ Vulnera ⁊ ulcera. ¶ Q̄ panis decoquit
cū aqua ⁊ sale ⁊ infundit ex eo impetigo consert.

¶ Mēbra nutrimenti. ¶ Panis calidus sacu⁹ sitim
sua caliditate ⁊ natat propter suam humiditatem
vaporosā ⁊ saciat velociter ꝓpter hō: ⁊ calidꝰ qdē
ē velocis digestionis ⁊ tarde delcētionis. ¶ Mēbra
expul. ¶ Pāis optꝰ ē lenitiuꝰ nature ⁊ aldarmach
stringit ⁊ fermētatꝰ lenit ⁊ azimus stringit ventrē et
ille qui ē in patella coctus ē ex eis que stringit ⁊ pa
nis antiquus siccat stringit ⁊ nō admiscet ei aliud ⁊
panis alcatraf ventrem stringit ⁊ panis subtilis plus
q̄ ille qui est de simila.

Capit. de littera. Q.

De quinq; folio. L. dlxxiij.

Uinq; folia quid ē. ¶ Est pentaphalon
⁊ iam dictū est de ipso.

Capitulū. de littera. R.

De rizō. L. dlxxiij.

Izon quid ē. ¶ Natura. ¶ Est calidū
⁊ siccū ⁊ siccitat ipsius ē manifestio: ca
liditate sua: verūtamē quidā dicūt qꝫ ē
calidius frumento. ¶ Operationes ⁊
ꝓprietates. ¶ Nutrimētum ꝓbet multū ad quan
dā siccitatē declinās. ⁊ cum decoquit cū lacte ⁊ olo
amigdalino maius dat nutrimētū ⁊ melius: ⁊ remo
uetur ab eo exsiccatio ⁊ cōstrictio quaz facit ⁊ ꝓpe
cū infunditur nocte vna in aqua furfuris. Et ipsuz
ē ex eis que tarde infrigidātur ⁊ in ipso ē cōstrictio
¶ Membra expulsionis. ¶ Decoctū cū aqua strin
git vsq; ad terminū ⁊ decoctū cū aqua ⁊ spermate ei⁹
sicut augmētū ⁊ neq; stringit nisi ꝓpararet frixione i
cortice suo: ⁊ studeat in destructo aquositatē eius ⁊
ꝓprie ei⁹ qd infusū est in aqua furfuris ꝓpter quaz
destruitur eius siccitas.

De rosis Capitulum. dlxxv.

Osa quid ē. Est virtutis cōpositē ex substā
tia aquea ⁊ terrea ⁊ in ipsa sunt acutas ⁊ sti
pticitas ⁊ amaritudo cū stipticitate ⁊ pauca dulcedi
ne ⁊ in aqueitate parū caliditatis cā rei ꝓpter quaz
ē dulcis ⁊ amara. ⁊ in ipsa ē subtilitas faciens ipsius
stipticitatē penetrare quare accidere facit couzā. Et
virtus quidē amara in ipsa remanet dū ē recēs: cū
aūt siccat minoratur eius amaritudo ⁊ ꝓpter hoc
que recēs est soluit cū pondus. z. x. ex ea in potu su
mitur: illa vero que noiatur rosa fetida: ē calida ⁊ est
radix eius sicut piretrum adustiua. ¶ Natura.

¶ Dixit Galic. qꝫ rosa nouest vehemētis frigiditā
tis comparatione sui facta ad nos ⁊ dixit oportz ut
sit frigida in primo. Ego aūt dico qꝫ eius siccitas ē
in principio secūdi precipue in deliccata. ¶ Opera
cōes ⁊ ꝓprietates. ¶ Eius exsiccatio est fortio: sua
stipticitate sui saporis ⁊ ē aperitiua valē ⁊ sedat mo
tum cholere ⁊ est semen eius fortius stipticū quod
ē in ipsa ⁊ similiter pili qui sūt in medio eius. ⁊ un to
ipsꝰ ē confortatio mēbroꝝ interioꝝ ⁊ eius stipti
citas non pertransit cū resolutione. Et sicca quidem
ē magis stiptica ⁊ frigidior. Et iā dictū qꝫ in ea ē vir
tus extrahens furculos ⁊ spinas ⁊ reliqua carni in
fixa. Et eius succus bonus ē exunguatē. s. albi ab
scisi ungibus ⁊ exsiccat in umbra. ¶ Decoratio.
Rectificat fetorē iudoris quādo in balneo admini
stratur. Ex ea quoq; fuit ablutōe [illegible] hunc modū
Sumut rosa cui ros nō aduenit ⁊ dimittit donec ex
tenetur: deide sumunt ex ea. xl. aure. ⁊ ex spica bo
ni odoris. l. aure. ⁊ ex myrrha. vi. aure. ⁊ fiūnd tro
sci parui quādoq; vero addūt i eis costi ⁊ lilij am
boꝝ ana. z. ij. ⁊ quīq; ponūt eos mulieres in mālī
⁊ abluunt malū odorē iudoris. ¶ Apost. ⁊ bothor.

Dixerūt quidā qꝫ ipsa abscindit verrucas omnes
quādo admistratur trita ⁊ quādo rosa coquitur ⁊ teri
tur ⁊ nō expumitur ⁊ fit ex ea emplm apostemati
bus calidis solut ea ⁊ similiter confert herisipile.
¶ Vulnera ⁊ ulcera. ¶ Confert vlceribus precipue ab
rationibus in coxis ⁊ in ancha ⁊ generat carnem in
profundis. Et dixerūt quidā qꝫ ipsa extrahit ea q̄ i
fixa sunt in carne ⁊ spinas trita. ¶ Membra capitis
Sedat soda qd ex ea humidū ē: Et decoctio aque
eius ⁊ oleū eius faciūt sternutationē cū odoratur.
Et dixerūt qui dā sternutatio ex ipsa fit ꝓpteres qz
retinet ua poze: ⁊ forte asse illud etiā est ꝓpter virtutē
suam abstersiuā ⁊ per phibitiōem in cerebris habē
tibus subtiles superfluitates: ⁊ ipsa met facit sternu
tare illū cuius cerebrū ē calidū ⁊ eius semen stringit
gingiuas ⁊ similiter succus eius cū decocto ⁊ pfert
etiam doloꝝ aurū. ¶ Mēbra oculi. ¶ Sedat dolo
rē in oculo ex caliditate ⁊ similiter decoctio ⁊ sicca ē
conueniens grossitiei palpebrarū cū ea fit alcofol
⁊ similiter eius olcum ⁊ succus ipsius. ⁊ ipsa quidez
non confert opthalmie nisi cum ex ea abscindūtur
additamenta ipsius alba. ¶ Membra anhelitus ⁊
pec. ¶ Cum aqua rosacea bibitur confert syncopi
⁊ eius succus. sed eius virgula est bona sputo san
guinis ⁊ similiter capita ipsius. ¶ Mēbra nutrimē
ti. ¶ Aqua ros est bona capiti ⁊ stomacho ⁊ confor
tat que ex ea nutritia ē cum melle stomachū ⁊ est ge
lemabin ⁊ iuuat ad digerendū. Et rosa quidē ⁊ eius
succus conseruntur humoz solitati stomachi. Oleū ue
ro rosaceum extinguit inflationem stomachi. Et si
militer epithima factū stomacho ex rosa ipsa ⁊ eius
sirupus confert ei qui in stomacho mollificationez
habet. ¶ Mēbra expulsionis. ¶ Sedat dolorem
aut linita super eū cum penna ⁊ dolorem matricis
ex caliditate ⁊ similiter decoctio que fit ex sicca ⁊ cō
fert doloribus recti intestini. ¶ Et fit clistere ex deco
ctione eius vlceribus intestinoruz ⁊ similiter sirup⁹
eius bibitur ad illud. dormire vero sup locuz ex ea
stratum abscindit desiderium. ¶ Et si recēs est forta
se soluit si sumat pondus. x. z. ex ea decies. ¶ Sicca
vero non soluit ⁊ oleum ros. soluit ventrem.

De renibus La. dlxxvi.

Renes quid sūt. ¶ Mot⁹ sūt laudabiliozes ex
eis sūt renes hedi lactentis. ¶ Natura.
Sūt eqles ad siccitatē declinātes. ¶ Opera
tiones ⁊ ꝓprietates. ¶ Parui sunt nutrimēti ⁊ hu
moz: eoꝝ ē malus: ⁊ laudabiliozes eoz sūt renes he
di. ¶ Mēbra nutrimenti. ¶ Sunt difficil⁹ digestio
nis ⁊ ꝓducūt saporis.

De rob La. dlxxvij.

Rob. ¶ Membra anhelitus ⁊ pectoris.
Iunat ad spuendū ē ꝓnit in sirupo de pa
nauere noto. ¶ Mēbra expultionis. Cō
fert doloꝝ renū ⁊ vesice.

De ruta La. dlxxviij.

Ruta quid ē. Siluestris vehemētioris ē ni
gredinis q̄ alharmel. ¶ Electō. ¶ Cō
uenientio: ruta ē domestica q̄ nascit apud
arboꝝ ficī. ¶ Natura. ¶ Humida' calida'ē ⁊ sicca' i
fecūdo. Et sicca ē calida ⁊ sicca in tertio. sicca vō si
luestris' ē calida ⁊ sicca in quarto. ¶ Operationes ⁊
ꝓpetates. ¶ Est incisiua ⁊ resolutiua carminatiua val
de mūdificatiua venarum vlceratiua stiptica. ¶ De
coratio. ¶ Cū nitro ponit sup q̄nozpheam albam et
sup verrucas ⁊ moz. ⁊ remouet odoꝝ alleoꝝ ⁊ ce
parum: ⁊ cōfert alopitie. ¶ Apostemata ⁊ bothor.
¶ Siluestris quādo tenꝝ ⁊ fit ex ea emplm mēbro
super quod ē apostema calidū cōfert. ⁊ q̄ ponit su
per scrofulas gutturis ⁊ aselle resolnit eas: ⁊ gumi
eius ē fortior in omnibus illis: ¶ Vulnera ⁊ vlcera.
¶ Ponit cū butyro ⁊ melle sup ꝓpiginē ⁊ cū aceto
⁊ cerusa sup formicā ⁊ herisipilā ⁊ sanat antiquam.
Instrumenta, iuncturarū. ¶ Cōfert paralysi ⁊ sciati
ce ⁊ doloꝝ iūcturarū bibita ⁊ moze emplastri su
ppposita cū melle. ¶ Mēbra capitis. ¶ Aufert odo
rem alleoꝝ ⁊ ceparuz ⁊ fit ex ea emplastrū cū sauich
ad sodā antiquā. Et q̄nq; fit ex ea emplm cuz aceto
in naso ad fluxū sanguinis narīū ⁊ retinet ipm. Et
succus eius calefactus i cotice granati distillatur in
aurē ⁊ mūdificat eā ⁊ sedat doloꝝē ⁊ tinnitū ⁊ soni
tum ⁊ interficit vmes ⁊ imittur cū ea vlcera capitis
¶ Membra oculi ¶ Ipsa acut visū ⁊ ꝓprie succus
ei⁹ cuz succo feniculi, ⁊ melle collirio facto ex ea aut
cōsta: Et q̄nq; fit ex ea emplm sup pulsationē ocu
li. ¶ Membra anhelit⁹ ⁊ pectoris. ¶ Decoctio ei⁹
que hūida ē cū aneto sicco cōfert doloꝝ pectoris et
difficultati anhelit⁹ ꝑm testimoniū ruffi. ¶ Mēbra
nutri. ¶ Fit ex ea ep̄lz cū ficub⁹ ad hydropisiz hypo
sarchā ⁊ dat in potu vinū in quo decoqtur ruta etiā
Et q̄ ex semine eius bibit ab vna. z. vsq; ad. z. ij. ad
singultū phlegmaticū sedat ip̄m. Et ipa qdē digerit
⁊ facit, appetitū cibi ⁊ ꝓfortat stomachū ⁊ splenē.
Mēbra expulsionis. ¶ Exsiccat sperma ⁊ abscindit
ipm ⁊ deiicit desiderū coitus ⁊ pcubit⁹ ⁊ tragq; spe
cies ei⁹ stringit ⁊ sedat doloꝝ pūgitiuū. Et fit ex ea
clistere cū oleo ad doloꝝ colice ⁊ ponit cuz melle
sup vlcera ani ⁊ bibit cū oleo ⁊ bibit, ꝓpter vermes
⁊ ambe species expellunt supfluitates coꝝporis, cuz
ꝓuocatione ⁊ siliter retinēt, egestionē, ⁊ fit ex ea em
plastrū cū folijs lauri super testiculos ad apostemꝫ
ipsorum. ¶ Febres. ¶ Et siliter cōfert rigori come
stio ipius ⁊ inunctio ex oleo eius. ¶ Venena. ¶ Re
sistit venenis ⁊ bibat q̄ sibi tūnet ne i potu sumat ve
nenum ⁊ pūgia venenosis de semine eius pondus
z. i. cū folijs suis cū vino ⁊ ꝓprie si bibitur cū nuce
⁊ bolo omnibus contrius ⁊ comestis. ⁊ plūmum
ipsius sumere de siluestri ē pernitiosum.

De rubo La. dlxxix.

Rubus qd ē. Dixerūt qdā qꝫ ē alhausegi ⁊
est q̄dā spēs eius que nominat rubus car
nis: ⁊ habet fructū qui ē sicut oliua haben
tem interius lanā. ¶ Electio. ¶ Succus ei⁹ coagula
tus cū exsiccatione in sole fortī. ¶ Natura. ¶ Est fri
gidus ⁊ siccus ⁊ i fructu eius maturo ē caliditas q̄
dam. ¶ Operationes ⁊ ꝓprietates. ¶ Est stiptic⁹
desiccatiuus cū omnibus partib⁹ suis: ⁊ folia ei⁹ sūt
minora in hoc ꝓpter sua aqueitatem. ¶ Decoratio.
¶ Decoctio stipticz ⁊ foliozeius tingit capillos.
Apostemata ⁊ bothor. ¶ Prohibet ex folijs eius
emplastrū ambulationem fraudulētis ⁊ formice et
est bonū sup herisipilam etiā ⁊ eius humor est gros
sus. Illud enī, quod de eo exsiccatū ē stringit mani
feste ⁊ siliter flos eius. ⁊ i radice quid ē rubi ē subtili
tas cum stipticitate ⁊ ꝓpter hoc frangit lapidem.
¶ Vulnera ⁊ vlcera. ¶ Confert vlceribꝫ que sunt sup
caput ⁊ ꝓsolidat vulnera. ¶ Mēbra capitis. ¶ Q̄
masticatur folia eius stringūt gingiuā: ⁊ sanāt, alco
la ⁊ similit fructꝰ eius maturus ⁊ succꝰ fructꝰ ea⁹ ⁊ fo
liozū ipsius sanat doloꝝes gingiue ⁊ succꝰ foliozē ei⁹
sanat os caliditatē ⁊ folia eius sanant vlcera capitis: ⁊
multitudo fructꝰ alhausegi facit sodā. ¶ Mēbra
oculi. ¶ Cōfert exiture oculi. ¶ Mēbra anhelit⁹
⁊ pectoris. ¶ Cōfert partes eius sputo sāguinis.
¶ Mēbra nutrimenti. ¶ Ex foliis ei⁹ fit emplm sto
macho debili recipiēti humās ⁊ ꝓfortat cū. ¶ Mēbra
expulsiōis. ¶ Stringit vētrē ⁊ rubꝰ q̄dē carnis cuz
accipit a fructu ei⁹ lana q̄ ein eo ⁊ decoqtur stringit
eius decoctio vētrē ⁊ abscidit cursū hūiditatis anti
que ex matrice ⁊ cōfert hemoroidib⁹ natis in ano
ex qbus currit sanguis facto ex eo emplo. Et ipse ⁊
flos eius cōferit vlceribꝫ intestinoꝝ ⁊ solutiōi ⁊ frā
git lapidē subtilē in eis. ¶ Venena. ¶ Est pueniens
moz: sui ad alia quod noiatur kerites.

De rubea tinctoꝝ La. dlxxx.

Rubea tinctoꝝ qd ē. ¶ Est pomici saporis.
Operatōes ⁊ ꝓpetates. ¶ Abstergit cū eq̄
litate ⁊ pōit sup ꝓpiginē cū aceto ⁊ sanat
eā. Et linit etiā cū aceto sup moz: pheā albaz ⁊ sanat
eā: ⁊ mūdificat cuti ab oi vestigio. ¶ Instrumēta iū
cturarum. ¶ Dat i potu cū mellicrato ⁊ ꝓfert sciati
ce ⁊ paralysi q̄ cū iocumēto i vtriq; laterib⁹ ⁊ i lēsu
⁊ dat i potu de ea. z. i. cū duab⁹. z. ranedlceni ad p
cussionē ⁊ casū cū vase vno terreo de vino passulaꝝ
¶ Mēbra nutrimenti. ¶ Dat i potu fructꝰ ea⁹ cū oxy
melle ad apata splenis ⁊ mūdificat epar ⁊ splenē et
apit opilatiōes eoꝝ ⁊ ē ei propietas in hoc. ¶ Mē
bra expulsionis. ¶ Prouocat vrinā adeo vehemē

ter q̄ q̄nq̄ facit mingere sanguinē. Et oportet ut q̄ eam b. but quaq̄ die balneet. Et q̄n supponit pro uocat mēstrua ⁊ extrahit fetum. Venena. Stipites eius cū folijs luis ꝓferūt morsui venenoso ꝓmiū.

De raphano La.dlxxxi.

Raphanus qd ē. Fortius q̄ est in ipo ē semen ipius: deinde corter ei⁹: postea folia ipius: deinde caro ei⁹. Et oleū qdem eius existit in virtute olei de kerua nisi q; ē vehemētioris caliditatis ipso ⁊ silueſtre in oib⁹ narrationib⁹ cōcar ei: sed ē fortius eo. Electio. Fortius q̄ ē in ipso ē semen eius: ⁊ ille qui ē magis ipatus est ille q̄ est elixatus. Natura. Lignū eius ē calidum in ꝓmo ⁊ hūidū: ⁊ semē eius ē calidū in tertio. Opationes ⁊ ꝓpietates. Gnāt ventositates: sed semēcā pas resolvit ⁊ i ipso ē subtiliatio fortis ⁊ ꝓpē i semine eius ⁊ qui ē silueſtris ē inflatiuus. Et ille qui ē elixatus ē nutribilior ꝓpt separationem illā ab eo q̄ est medicinale. Et nutrumētum qdē eius ē phlegmaticum ⁊ paucū cum hoc. Et in ipo ē substantia que velox ē ad putrefiendum ⁊ illud ꝓpter illud q̄ in ipso ē de nocumētis: ⁊ folia aūt vernalia q̄n elixātur ⁊ comeduntur cū oleo ⁊ a⁹muri nutriunt plus q̄n radix. Decoratio. Si metus cum oleo farina lolij facit nasci pilos in alopicia. Et q̄n sit ex eo emplastrum cū melle eradicat vestigia accidētia sub oculo que sūt cū occultatione: ⁊ ꝓfert semē eius lentiginibus factis in mēbris ⁊ reliquis coloribus extraneis ⁊ vestigijs ⁊ pcussionibus ⁊ pānos ⁊ ipsū cum condisi linitū remouet morpheā nigraz ꝓpter in balneo. Et ipse multiplicat pediculos in corporib⁹. Apostemata ⁊ bothor. Cū farina lolij adhibitus bothor lenibus abstergit eas. Vulnera ⁊ vlcera.

Q̄n ex eo fit ēplastrū cū melle eradicat vlcera fraudulenta ⁊ vlcera lenia: ⁊ semē eius cū aceto eradicat vlcus cācrenarū integre ⁊ similiter operatur sup ipetiginem. Instrumēta ūcturarū. Semē ei⁹ expellit pulationē que ē in ūcturis ⁊ ē bonū dolori iuncturarum valde. Mēbra capitis. Mocet capiti ⁊ dentib⁹ ⁊ palato: ⁊ succ⁹ ei⁹ ⁊ oleū ipius cōferunt ventositatibus i aure valde. Mēbra oculi. Hoc cū ē oculo verūtū abstergit ipm q̄n in eo distillat aqua eius ⁊ delet vestigia q̄ sūt in oculo sub lachrymali. Inquit filij mesaugue folia eius acuit visum. Membra anhelit⁹ ⁊ pectoris. Qui ē elixatus ē cōueniens tussi antique vetuste ⁊ chymo grosso generato in pectore ⁊ ipse cōfert ꝓfocationi accidenti ex fungis morbiferis. Et si decoquat cum oxymelle deinde siat ex eo gargarismus confert ꝓfocationi accidēti ex fungis morbiferis. Et in ipo cum hoc est nocumentū gutturis ⁊ ē addens in lacte. Mēbra nutrimenti. Est malus stomacho faciēs eructuare. Et post cibū lenit ventrē ⁊ facit cibū penetrare et ante cibū facit natare cibum ⁊ nō quiescit ⁊ propter hoc facilem efficit vomitū ⁊ ꝓpie cortex eius cum oxymelle ⁊ cōueniens lateri ⁊ spleni superpositus ut emplastruz. Et semen eius cū aceto facit nausea valde ⁊ resoluit apata splenis. Filius vero mesaugue dixit. Si comedatur post cibuz digerit ⁊ ꝓpie folia eius. Et aqua folioꝝ eius aperit opilationes epatis ⁊ remouet icteritiā. Et dixerūt qdam folia eius digerunt ⁊ corpus facit ei nauseā: ⁊ semen ipsius resolvit inflationē in ventre ⁊ facit facie ⁊ grossitiez cibi ⁊ facit appetitū ⁊ aufert dolorē epatis ⁊ aqua ei⁹ est bona hydropisi. Venena. Confert morsui vipe ⁊ cū vino morsui comuteq̄tiā. Et semen eius cōfert venenis ⁊ vermib⁹ venenosis. Et si ponat frustū ei⁹ super scorpionē mortur ⁊ aqua ei⁹ expta ē in hoc ē fortioꝝ. Et si momorderit aliquē scorpio qui raphanū comedit non nocebit ei.

De rchan capitulū d.lxxxij.

Rhan. Membra expulsionis. Cōfert hemoꝛroidib⁹.

De rchan salamōica La.dlxxxiij.

Rhan salamonica qd ē. Inuenit in montibus spahan ⁊ ē silis arcto hūido. Et dicit q̄ folia ei⁹ sūt sicut malua: ⁊ poma ei⁹ sūt parua ⁊ inuoluit sup arboꝛē sicut volubil. Et vſ q̄ sit in ipso diuersitas ⁊ vſ q̄ sermo scōs sit innuens ad hoc q̄ ipa ē plāta q̄ noiatur hasaruz. Vulg⁹ eni existimat q̄ ē rchan salamonica. Operationes ⁊ ꝓpietates. Est subtilis exsiccatiua resolutiua. Apostemata ⁊ bothoꝛ. Cōfert posita cū aceto super herispilā ⁊ linit sup apata phlegmatica. Vulnera ⁊ vlcera. Linit cū aceto sup vlcera ambulatiua. Instrumēta ūcturarū. Linit sup podagrā ⁊ confert ei ⁊ ē eius ꝓpietas. Membra capitis. Cōfert torture. Membra expulsionis. Suppon it cū oleo rosaceo ad dolorē matricis. Venena. Linit super morsicationē scorpionis.

De roba La.dlxxxiij.

Roba qd ē. Est auellana indica ⁊ ē fructus magnus i magnitudine auellane silis pauero ⁊ separat a grano sicut neregil.

Natura. Est calida ⁊ sicca. Elpata ⁊ bothoꝛ. Est epitima sup scrofulas cum aceto cōueniēs. Vulnera ⁊ vlcera. Cōfert scabiei ⁊ pruritui. Instrumēta ūcturarum. Disrūpit vētositates ipedientes i dorso. Mēbra capitis. Fit ex ea caputpurgiū ad torturā ⁊ plurimū ꝓfert ei. silic cōfert emigranee ⁊ sode. Et ē caputpurgiū ꝓferens epilepsie ⁊ scotomie ⁊ manie melācolice. Et iā qdē exptū est ea putpurgiū ei⁹ in torura trib⁹ diebꝫ ⁊ fecit curē hūiditatē ex narib⁹ ⁊ fecit fluere phlegma plimi: ⁊ remouit egritudinē i trib⁹ diebꝫ. Et oz ut patiens torturā moꝛet in domo tenebꝛosa: ⁊ ꝓfert vētositatibus crudis. Mēbra oculi. Cōfert aq̄ in oculo alcofol facto ex ea ⁊ ꝓpe succus minoris ei⁹ vētositati albedel ⁊ pāno ⁊ caputpurgio facto ex ea cuz aq̄ amaraci ⁊ fit ex ea alcofol cū antimonio tōtos hūib⁹ oculos. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Dat i potu de radice ei⁹ pōd⁹. z.ij. cū vino ad pleureli fraz ⁊ alma ⁊ tussim antiquā ⁊ sputū sāguis ex pectoꝛe ꝓpt illud q̄ ipa ē de stipticitate. Mēbra expulsiōis Cōfert colice passioi ⁊ dat de eo in potu pōdus. z. ij. ad anū ⁊ doloꝛē mficis. ⁊ pellariuz suppositū de eo q̄ ex ipsa fricatōe dissolutū est, puocat menstrua ⁊ extrahit fetū: ⁊ sili succus ei⁹ ⁊ solutōe educit choleram nigrā ⁊ phlegma ⁊ aquositatē etiā ⁊ choleraī ex corpe toto absq̄ difficultate ita q̄ sanat albaraī ⁊ remouet eā ⁊ ictericiā ⁊ pānū ⁊ silia ⁊ floluit colicā ⁊ ei⁹ potio ē ꝓbā kermes ⁊ kermes ē ser kerates Et bibē cū vino dulci aut oxymelle ⁊ datur cū petrosselino ⁊ dauco ⁊ scamonea mouet ei⁹ solutionez q̄ ipsa ad miscet ⁊ ꝓfoꝛtat ipsam ⁊ q̄ntitas ei⁹ est cū vnoquoq̄ aur. ipi⁹ ponant tres anulusat de scamonea ⁊ q̄nq̄ assumitur de ea pondus. z.ij. ⁊ teruit ⁊ ponitur cū vino dulci aut in oxymelle ⁊ dimittit aliquanto spacio deinde coquitur vinū illud cū lentib⁹ aut oꝛdeo cū carne gallinē ⁊ dat ad sozbendum ius ei⁹ ⁊ miscet ei de scamonea. Febres. Cōfert febrib⁹ q̄rtanis Venena. Est tyriaca morsui scorpionis ⁊ rutele Et qdā studēt ad hoc vt fumāt de corice ei⁹ supioꝛ sicut lens ⁊ pūciant in fussiuram puncture.

De Reubarbaro La.dlxxxv.

Eubarbar. Electio. Nisiq̄ adulterat hoc mō. decoq̄t ⁊ assūit ei⁹ aquositatē: desiccatiuce ei⁹: deinde exsiccat substātia ei⁹ p̄ allud ⁊ vēdit sic est verū ipm est tunc spissi ⁊ vehementius stipticum ⁊ purū: est vehemēs ⁊ rarum ⁊ minus stipticū: ⁊ est crocee cinctureOpe. ⁊ p. Substantia arboris eius est cōmixta ex aquenta te ⁊ aereitate: ⁊ in ipso est terreitas amara ꝓpt actionē agreitatis in ipm: ⁊ sili eius mollities ⁊ stipticitas sunt ex terreitate ei⁹: ⁊ segt ipm in stipticitate ei⁹ terreitas: imo est inuamentū in ea ⁊ cōplenr ei⁹ opatio cū qualitate sue terreitatis: ⁊ q̄b de ipso purū est est minus stipticū. Decoratio. Confert panno ⁊ vestigijs remanentib⁹ sup cutes q̄n linitur cū aceto ⁊ euacuatio cū eo. Apostemata ⁊ bothoꝛ. Fit ex eo emplastrum cū quibusdam humiditatibus ad apostemata calida. Vulnera ⁊ vlcera: Confert petigini epithimati cū aceto. Instra ūctu. Cōferi valde calui ⁊ percussioi. Et inquit alcanzi potio ei⁹ sit. z.ij. in vino permixto ⁊ pulioib⁹ q̄n datur in potu cū vino odoꝛifero: ⁊ sili q̄n inūgitur ex oleo eius adꝫtusionē lacertoꝝ ⁊ doloꝛē eoꝝ extensionē ⁊ confert rupture. Mēbra anhelit⁹ ⁊ pectoris. Confert almati ⁊ sputo sanguinis. Membra nutrimenti Est ꝓferēs epati ⁊ stomacho ⁊ debili; sti amboꝛ ⁊ doloib⁹ eoꝝ ⁊ doloib⁹ intrisecis ⁊ singultui ⁊ rupture ⁊ extenuat splenē. Membra expulsionis. Confert a derebꝛ doloꝛi pungitiuo ventris ⁊ dysenterie ⁊ doloꝛi renū ⁊ velice ⁊ doloꝛibus matricis ⁊ fluxui sanguinis. Febres. Confert febrib⁹ antiqs ⁊ hūtib⁹ piodos Venena. Confert morsui vmiū venenosoꝝ ⁊ serpētis, ⁊ q̄ntitas pot⁹ ei⁹ est sicut q̄ntitas potus agarici.

De Rameh. La.dlxxxvi

Rmeh. Natura. Est frigida ⁊ sicca: Operationes ⁊ pio. Est stiptica exsiccatiua subtiliatiua ostrictiua, phibēs effusiōes materierū ⁊ sedat caliditatē Mē. nu. Cōfortat stomachū q̄n in potu dat cū aq̄ myrthi. Membra expulsioꝝ. Stringit ventrē.

De Rutinigi. La.dlxxxvij

Rtinigi qd est Moiak colofonia ⁊ ē gūma pini. ⁊ noiak aboꝛ ei⁹ i semi aliqrē. Natura Est calida ad tertiū: ⁊ sicca in ꝓmo. Operatiōes ⁊ ꝓpietates Generat carnē corpoꝝ tenerorū ⁊ cōmouet doloꝛes in corpib⁹ teneris: ⁊ q̄nq̄ sanat ea vlcera cū balaustijs ⁊ venis ⁊ silibus.

De Ribea La.dlxxxviij.

Rbes qd est. Inest ei virtus aceto sitatis citri agreste. Natura Est frigida ⁊ sicca in z°. Operationes ⁊ ꝓpietates Est extinctiua ⁊ abscindit sanguinē sed atina caliditatē et ꝓfert apatib⁹ pestilentie q̄ subito interficiūt. Mē. ocu. Acuit visū, q̄n fit alcofol ex succo ei⁹. Mē. ex. Confert solutōi cholice. Alpa. ⁊ bo. Confert variolis ⁊ morbillo ⁊ apostematib⁹ pestilentialibus ⁊ pestilentie.

De Rachamat. La.dlxxxix.

Rchamat. Mē. ca. Distillat fel ei⁹ cū oleo violaceo i latē diuso ad emigraneā ⁊ diuerso ad doloꝛes aur. ⁊ fit ex eo caputpurgiū inflatibus aut distillat i aurib⁹ ipoꝛ ꝓpt illud qd in eis ē de vētositatib⁹ pueroꝝ. Mē. ocu Fit alcofol ex felle ei⁹ ad albedinē oculi cū aq̄ frigida. Mē. ex. Df q̄ sterc⁹ ei⁹ ejicit fetū vapoꝛatū. Venena. Jngt filij alpatrich. Et fel exsiccat in vase vitri i vnbra: ⁊ fit ex ea alcofol in latē morsus vipe. ⁊ non credo illud: ⁊ q̄dā dixerūt q̄ exptū fuit ad venenū scorpionis ⁊ serpētis ⁊ vipe maioris ⁊ iuuat: ⁊ videt mihi q̄ linigendo factū est.

De Rasas. La.dxc.

Rasas qd est. Jam dictū, est in ca°. de plumbo: ⁊ hoc est stannū. ei⁹ aūt cerusa ⁊ spēs faciendi eā dicem⁹ in antidotario. Elec. Qd in eo subtile est q̄d est adustū est ⁊ cerusa: ⁊ oz vt tincat odoꝛ ei⁹ cū aduriť Natura: Est frigidū ⁊ hūidū. Operatiōes ⁊ ꝓpietates In eo q̄d est adustū est lenificatio, subtiliatio ⁊ resolutio ⁊ interfectio san. Et eius cerusa est glutinatiua infrigidatiua cui⁹ virtus est virtus tutie aduste. ⁊ scoria quidē rasas est in silitudine virtutis rasas adusti. Apostemata ⁊ bothoꝛ Q̄n fricat cū vino aut oleo aut aliquo succoꝝ frigidoꝝ ꝓfert apatib⁹. Vulnera ⁊ vlcera. Cōfert vlceri⁹ fraudulētis ⁊ ambulatiuis ⁊ cerusa replet vlcera ⁊ glutinat ea Venena Q̄n fricatur ei⁹ cerusa sup punctura scorpionis marini ⁊ draconis marini ꝓfert. ⁊ oportet vt timeat ei⁹ odor apud adustionem.

De Rahadar. La.dxcj.

Rhadar. Mēbra capitis Df q̄ rahadar posit⁹ sup caput patiētis sodā removet sodā. Bal. vero ingt. Existimo q̄ ipa facit illud dū est viua. mortua eni iam expertus fui ⁊ nihil inueni.

De Reieben. La.dxcij.

Rieben qd ē. Est lapis, q̄ est sic cācer. Mā. Est frigid⁹ ⁊ hūid⁹ in secūdo. Opa. ⁊ p.

Exste at ꝛ abstergit: ei° vir° ꝓria est virtuti cancri
Membra oculi. Acuit vlum.

De Rubien. La. dxciij.

Rubien. Operatiõnes ꝛ ꝓpietat. Est cõ
ueniens cib° iz salit° antiqu° gnãt meliam.
Membra expultionis. Augmentũ efficit in coitu.

De Rebithe. La. dxciiij

Ebithe. Natura. Fili° melaugue ingt
Est calidior ꝯ rubien. Membia xx. ex
citat coitum.

De Ratuba: La. dxcv

Atuba gd est. Est alcot. ꝛ iam diximus de
ea.

De ranis La. dxcvi.

Rua. Opa. ꝛ ꝓ. Limis rane qñ ponit
sup locũ sanguis retinet cũ. Decoratio
Ut ipa qñ decogt cũ sale ꝛ oleo ẽ fm q; dꝭ
bez ad hr lepre ꝛ venenoloꝝ vnũ cõmelta Instfa
tiue. Et° ius ꝓfert apostematib° cozdarũ qñ sup ea
effundit. Mẽ. ca. Dꝭ q; ex succo rane fluuialis
colluit os ad dolorẽ dentiũ ꝛ sedat siẽ in ea gd ẽ in
ea. ꝛ cozp° rane ꝛ ꝓpe pinguedo ei° ẽ ex eis q; facilez
dentiũ eradicatoz faciũt. Et existimo q; hec ẽ petro
sa nõ domestica. hec enĩ spẽs ẽ ex eis q; testant medi
ci ꝛ experimẽtatores cõitatis eligere dẽtes. aialium qñ
ipam sumũt in cibo tm pastu. Venena. Si gs
comedit sãguiẽ ei° aut cozp° ipi° apostemat cozp°
ei° ꝛ fit ipi° color plũbe° ꝛ expellit spma donec mo
riatur: ꝛ dꝭ q; qñ cogt cũ sale ꝛ oleo ꝛ comedit ẽ bz
zahar lepre ꝛ vnib° venenotis.

Capitulum de littera. s.

De squilla. La. dxcvij.

Squilla gd est. Est cepe muris q; sic noiat
ꝓpꝛea q; ipa inficit murẽ: ꝛ ẽ pugitiua a
cuta fortis. iz decoctio ꝛ assatio frãgit ei°
fortitudinẽ. Et forma ipsi° cũ assata ẽ est
forma pisci delicati ꝛ color ei° ẽ citrin° declinãs ad
albedinẽ ꝛ ex ea ẽ gen° venenosũ mortale. Et existi
mauerũt gdã q; ipa sit napell° ꝓpter quoddã signũ
qđ in ea repti sed errauerũt. Electio. Que ex ea
bõ est ẽ fortis coloris splendida in cui° sapore ẽ dul
cedo cũ acuitate ꝛ amaritudine Natura. Tala ẽ
in 3°. sicca in termiis secũdi. Opa. ꝛ ꝓ. Est reso
lutiua attractiua sanguis ad exteriora ꝛ supfluitatũ
adustiua vlceratiua subduliatiua valde chimoz grossoz
incisiua cũ vrute vltra vtute sue calefactõis. Et
ipi° aceti ꝓfert cozp° debile ꝛ acgrit ei sanitatẽ.
Decoratio. Eradicat vrucas illinita cũ oleo ꝛ
gũma pini: ꝛ facit pilos nasci in alopitia ꝛ tyria illi
nita ꝛ fricata ꝛ fixuris calcanei. ꝓpe. Et sirup° eius et
ipi° aceti bonũ efficuit color. Eulne. ꝛ vl. De
siccat vlcera exteriora ꝛ nocet vlceribus viscez come
sta ꝛ exulcerat fricata. Instrumenta iuncturarum
Nocet neruis sanis parũper conferẽdo doloꝝb°
neruoꝝ ꝛ iũcturarũ ꝛ paralysi ꝛ sciatice ꝓpter ꝛ sili
tius aceti ꝛ sirupus ipsius. Membra capitis.
Confert sode ꝛ melancholie ꝛ cõstringit ei° aceti

gingiuas ꝛ firmat dẽtes motos ꝛ ꝓfert sectoꝝ oies.
Membra oculi Ei° cõmestio acuit visũ. Mẽbra anhelitus ꝛ pectoris. Cõfert asmati valde ꝛ tussi
antiq ꝛ aspitatiui vocis ꝛ potanꝫ ex ea tres anulus cũ
melle ꝛ ꝓfert guttur ei° acetũ ꝛ cepe ipsi° Mẽ.
nu. Cõfert duritiei splenis ꝛ ꝓfert stomachũ et
digestionẽ ꝛ ꝓfert subleuatõi cibi. Et silr acetũ eius ꝛ
succus ipsius bibitũ ꝓpt splenẽ diebꝰ. xl. Et dꝭ q; si
suspẽdat sup illũ q; hz splenẽ diebꝰ. xli. ligãt facit ipsi°
splenẽ ꝛ ꝓfert hydropisi ꝛ ictericie. Membra ex
pulsionis. Prouocat vrinã fortiꝫ ꝛ silr ei° acetũ. ꝛ
sirupus ipi° ꝓfert difficultati vrine ꝛ puocãt men
strua donec eiã faciant abortũ. ꝛ silr acetũ ꝛ sirupus
ei° ꝓfert ꝓlocat õi mficis ꝛ soluit grossos hũores
ꝑcipue qđ ex eo assatũ est aggregata cũ sextuplo sal
ꝛ ei° potio sit duoꝝ muh araheni cũ ẽ ieiun° ꝛ silr qđ
ex eo est elixatũ. ꝛ ei° semẽ bene tritũ ꝛ positũ in vale
sicco ꝛ pmixtũ cũ melle ꝛ cõmestũ lenit naturã tẽ
fert doloꝝ ani ꝛ mficꝫ ꝛ stomachi ꝛ ꝓfert doloꝝ pũ
gitiuo. Febres. Acetũ ei° ꝓfert tremoꝝ antiquo
Uene. Cũ suspẽdit ei° totũ sup potus fm q; dꝭ
phibet venenosa ab eis: ꝛ ẽ tyriaca venenosis: ꝛ inl
ficit mures. Permutatio. Tantũ ãtũ ipa ẽ de
cozdumẽi. Et tñ ãtũ ipia est in tertia ipsi° acoꝛ ꝛ
tertia ipius amomi.

De squinanto ꝛ flore ei°. La. dxcviij.

Squinantum ꝛ flos eius quid est. Et eo
rum est arabicum ꝛ boni odoris: ꝛ aliud
est qđ ẽ minimũ agrinũ ꝛ ẽ duri° ꝛ ẽ gros
sũ ꝛ ẽ terreũ ꝛ nõ hz odorẽ. Jngt Dia. Squinamũ
est duaꝝ spẽz: vna eaꝝ est q; nõ hz fructũ: ꝛ altera q;
hz fructũ nigrũ. Electio. Meli° ex eo ẽ arabicũ
rubeũ fortioris odoris: iz illud qđ est supra ipm ad
aliãntulã declinat rubedinẽ: ꝛ cũ fũdit sit purpureũ
mozdicans linguam ꝛ adurens eam sua acuitate.
Mã. In agrinio ẽ virtus infrigidatiua: ꝛ apud
filiũ virez gtoñ ẽ frigidũ: ꝛ ei° radix ẽ vehemẽtioris
stipticitatis: ꝛ eius flos calefacit parũper: ꝛ ei° stipti
citas ẽ minoꝛ calefactõe eius: ꝛ fortasse ẽ arabicũ: iz
in sua natura est calidũ ꝛ siccũ in secũdo. Opera
tiones ꝛ ꝓpietates. In ipso est stipticitas: qua
ꝓpter confert ei° flos fluxui sanguinis vndecũq;
ꝛ in eius oleo sunt resolutio ꝛ contractio: sed ipius
radix est fortioꝛ in hoc ꝛ constringit naturam: ꝛ in
ipso sunt digestio ꝛ lenificatio. Et orificia venaꝝ ape
rit ꝛ sedat intrinsecos dolores ꝛ ꝓpꝛie in matrice
ꝛ resoluit ventositates. Eulnera ꝛ vlcera. Eius
oleum confert ꝓ uritui ita vt illud etiam agat in ani
malibus. Apostemata ꝛ bothoꝛ. Confert apo
stematibus calidis eius decoctio ꝛ duritiebus intri
secis bibitũ ꝛ superpositũ ꝓ o emplastro ꝛ decoctũ
in apostematibus frigidis in visceribus. Instru
menta iuncturarũ. Confert lacertis ꝛ spasmo cuz
ex eo bibibit ãrta auꝛ. cũ pipe. Et ipm remouet lassi
tudinẽ. Membra ca. Grauat caput. ꝓpe illud qđ
ex eo ẽ agrinũ: iz minutũ ei° facit sodã ꝛ grossioris
semen facit dormire ꝛ stupefacit ꝛ totum ipius ꝓfor
tat carnẽ rubeam q; est int gingiual ꝛ deliccat humi
ditatẽ carũ. Et eius flos purgat caput. Membra
anhelitus ꝛ pectoꝛis. Cõfert doloꝝ pulmonis: ꝛ
ei° flos sedat doloꝛes: purgat caput: ꝓfert sputo san
guinis. Membra nutrimenti. Ei° radix ꝓfortat
stomachũ ꝛ facit appetitũ ꝛ sedat nauseam acceꝓto
aureo ex ea ꝛ ꝓpe cũ pondere sui ex pipe: ꝛ ipi° flos
sedat doloꝛẽ stomachi ꝛ ꝓfert apatib° ei° ꝛ apatib°
epatis. Membra expulsionis. Cõfert doloꝛibus
mficis ꝓpe ꝛ encatisma in decoctiõe eius apatib°
mficis calidis Et silit cũ distillat in eã aut vaporat
aq; ei° ꝛ frãgit lapidẽ ꝛ stringit nãm ꝓpe qđ ex eo ẽ
agrinũ. Et abscindut fluxuz sãguis nariũ mficis: ꝛ
ꝓpe ei° flos ꝛ cõfert doloꝛi renuz ꝛ fluxui sãguinis
ipsoꝛ: ꝛ cũ bibit ex radice eius auf. cũ pipere ꝓfert
hydropisi. ꝛ ipius flos cõfert apostematibus ani.
Senena. Spes eius grossa cum ex folijs eius
recentibus que sut iuxta radicem fit emplastrũ ẽ iu
uatiua morsure venenosoꝝ.

De sarcocolla La. dxcix.

Arcocolla qd ẽ. Est gũma arboris spino
se ꝛ i ipsa ẽ amaritudo. Electio. Que
ex ea bona ẽ ẽ illa q; ad citrinitatẽ declinat
ẽ sillis olibano. Natura. Dicũt qdã q; ẽ calida
in 2do: sicca i 3mo. Jngt filo° ureg. ẽ calida val
de. Operatiões ꝛ ꝓpietates. Est glutinatiua et
ꝓpt hoc solidat ꝛ creat carnẽ ꝛ administrat in em
plastris. ꝛ i ipa qdem ẽ virt° adhcrere faciẽs opila
tiua ꝛ alia amara ꝛ ꝓpt hoc in ipa ẽ digestio ꝛ reso
lutio. Decoratio. Caluicũ facit potus eius fre
quẽs ꝛ ꝓpe senũ°. Apostemata ꝛ bothoꝛ. Se
dat apostemata oia moꝛe emplastri superposita.
Eulnera ꝛ vlcera. Corrodit carnẽ mortuã ꝛ cõso
lidat plagas recẽtes ꝛ restaurat ꝓtinẽ: ꝛ admi
nistrat resolutio ei° ꝛ resolutio radicis ei° deficcata
ꝓfert ad illud silit. Membra capitis. Si licinũ
sumat ꝛ melle illinitũ volnat in sarcocolla pulueri
zata ꝛ mittat in aurẽ ex q; egredit vtus sanat hoc fa
cto p aliquot dies. Membra oculi Cõfert op
thalmie ꝛ lippitudi. ꝓpe ꝛ fluxui oculi ꝛ ꝓpe nutri
ta cũ lacte asine ꝛ deducit lippitudinẽ ex oleo. Mẽ
bra expulsiõis. Soluit hũorẽ crudũ ꝛ phlegma
grossum ꝛ ꝓpe ex ancha ꝛ iuncturis.

De storace La. dc.

Torax qd ẽ. Dixit Dia. q; ipa ẽ spẽs storaca
cis: ꝛ apud quosdã ẽ gũma oliue: ꝛ ipi° q;
dẽ suffumigatio ponit loco suffumigatio
nis turis i oi re. Electio. Melioꝛ ex ea ẽ q; ẽ acu
tioris odoris. Natura. Est calida i tertio: sicca i
2mo. Operationes ꝛ ꝓpietates. Lenificati
ua ẽ valde. Instrumẽta iũcturarũ. Permiscet
cum medicinis laxitudinis. Membra capitis.
In ipa ẽ vtus faciendi subet ꝛ grauat caput ꝛ facit
sodã ꝛ cõfert tozpe ꝛ catarro. Mẽbra anhelitus
ꝛ pectoris. Cõfert tussi ꝛ graueedini vocis. Mẽ
bra expulsionis. Eius oleum confert duritiei ma
tricis ꝛ prouocat menstrua: ꝛ aperit matricem ꝛ cũ
transglutitur cum aliquanta terebinthina lenit na
turam.

De siccados La. dcj.

Siccados gd ẽ. Est plãta habẽs spicam si
cut spica grani ordei: sed ei° folia sunt lon
giora: ꝛ in ipso sunt stipites cineritij sicut
in epithymo ꝛ ẽ sine semine acutus cuz amaritudi
ne pauca compositus ex substantia terrea frigida et
ignea subtili. Natura. Est calidus in ꝑmo: sicc°
in secũdo. Opationes ꝛ ꝓpietates. Resoluit et
subtiliat amaritudine sua: ꝛ silit eius sirupus ꝛ aper
it opilatiões ꝛ abstergit: ꝛ in ipso quidem est stipti
citas pauca ꝛ confortat cozpus ꝛ vlcera ꝛ prohibet
putrefactionem. Instrumẽta iũcturarum. Eius
decoctio sedat doloꝛes neruoꝝ iunctuarum ꝛ la
terum: ꝛ ipsius sirupus ẽ res magis iuuatiua egri
tudinũ frigidarũ i neruis: ãre oportet ut assidue viat
eo q; debiles hz neruos ꝛ q; ex frigiditate in ipis pa
titur. Membra capitis. Confert melancholie ꝛ epi
lepsie. Membra nutrimẽti. Cõturbat illuz i cui°
ꝓplexione cholera dñatur ꝛ facit cũ vomere ꝛ ẽ ex
eis q; faciũt sitim. Membia expulsionis. Con
fortat ist fa vrine ꝛ soluẽdo educit phlegma ꝛ melã
coliã. Gal. vo nõ dixit hoc cẽ eius: ꝛ vltima qdem
potio ipsi° ẽ. xij. kelumẽ cuz vino puro ꝛ oxymelle
ꝛ modico sale.

De spongia maris La. dcij.

Spongia maris qd ẽ. Corpus marinũ la
xum rarũ sicut filtrũ. ꝛ dicit q; hz animal
motũ in eo cui adheret ꝛ nõ sepat ab eo.
Electio. Illa q; ẽ recẽs ẽ fortioꝛ ꝛ vehemẽtioris ex
siccatiõis ꝓpt fortitudinẽ nature maris. Natura.
Est calida in ꝑmo: sicca in secũdo: ꝛ ipi° lapis est
ei ꝓpinquus ꝛ min° calidus. Operationes ꝛ ꝓ
prietates. Fortis ẽ exsiccatiõis ꝓpe q; ex ea ẽ recẽs
qñ adurit cũ oleo. Et silit ei° cinis cõfert dilruptiõi
sanguinis ꝓpt incisionẽ aut aptionẽ. inflãmat enim
ex ea ignis sup locũ ꝛ cauterizat cũ hoc q; ipa ẽ sibi
retinẽs sãguinẽ: ꝛ etiaz fuit ex ea licinia ꝛ in ouificijs
venarũ ponũtur ꝛ retinẽt sãguinẽ ꝛ fluxũ sanguinis
ꝛ ei° lapis subtiliat absq; calefactiõe ꝛ exsiccat ꝛ ab
stergit. Apostemata ꝛ bothoꝛ. Exsiccat aposte
mata phlegmatica. Eulnera ꝛ vlcera. Infundi
tur in aceto ꝛ ponitur sup plagas ꝛ solidat ꝛ deco
quitur cũ melle ꝛ consolidat vlcera ꝓfunda ꝛ simili
ter ponitur sicca super ipsa aut infusa in aq; aut in vi
no ꝛ exsiccat humida antiqua. Membra anhcli
ti° ꝛ pectoris. Cum spõgia aduriẽ cũ oleo ẽ cõue
niens curationi sputi sãguinis. Membra expulsio
nis. Lapis i ea iuent° frãgit lapidem in vesice apud
alios a Ga. Bal. enim ab hoc elongat ut virt° eius
ad vesicam penetret: sed ad lapidẽ renum.

De stinco La. dciij.

Stincus quid est. Est guarii aquatiens qui
in ripis nili egypti capit. ꝛ dicitur q; est de
natura altinsa: quoniam cum parit extra
aquam ꝛ creatur extra est ẽm formam altinsa.
Electio. Qui ex eo est melioꝛ est ille qui in vere ca
pitur ꝛ in hoꝛa q; ferunt ad coitũ ꝛ q; ex eo ẽ maioꝛ ẽ
melioꝛ: ꝛ magis pinguis est melioꝛ: ꝛ ex membri

eius meli⁹ ẽ sume. Instrumẽta iuncturarũ. Lõ fert egritudinib⁹ frigidis nerais. Mẽbra expulsiõis. Eius sal excitat coitũ quãto plus caro eius t ppie caro seminis t que sequitur renes t propatie adeps eozum.

De spinachijs La. dciij.

Spinachia. Natura. Frigida sũt t hũida in fine ꝑmi. Operationes t ꝓpietates. Sunt lenificatiua t ipsius nutrimẽtũ meli⁹ ẽ nutrimento chrysolocãc: t dico q ijpis est virt⁹ abstersiua lauatiua t vincunt choleram. Et fortasse refugit stomachus a iure eoz ergo auferantur a iure suo t comedant. Membra anhelitus t pectoris. Cõfert anhelitui t pectori t pulmoni calido. Instrumenta iuncturarũ. Cõferũt doloribꝰ duri sanguinei. Membra expulsionis. Lenificatiua sũt ventris.

De scolopẽdria La. dcv.

Colopendria dicetur in capitulo de sũ, si deus voluerit.

De semine lini La. dcvi.

Semen lini qd ẽ. Virt⁹ eius ẽ prima virtutis frigi. Matura. Calidũ ẽ i ꝑmo ꝑmeliuratũ i hũiditate t siccitate: t dr qđ decoctio lini ẽ decoctio recentis eius: in ipso eni ẽ hũiditas supflua. Operationes t ꝓpietates. Est maturatiuũ abstergit t inflat ꝓpt hũiditatẽ sua supflua ita q illud qđ ex eo frixũ ẽ etiã hoc agit cuz stipticitate in frixo manifesta ꝑmeliurata zi nõ frixo manifesta puncta cũ lenificatione t ẽ sedatiuũ doloꝝ min⁹ ꝯ camomilla. Decoratio. Ex ipo fit emplm cũ nitro t bolo pãno t bothoꝝ leni t cõfert ꝓtritioni vnguiũ t fixuris t fracturis earũ cũ ꝑmiscet cũ eẽli mẽsura nasturtij t ꝓficit cũ melle. Apostemata t bothoꝝ. Lenit apostemata calida exteriora t interiora: t apa qđ ẽ post aures cum aq̃ cineris t apata dura. Instrumẽta iuncturarũ. Ꝓdo hibet spasmũ t ꝓpe ꝓtractionẽ vnguiuz cũ ꝑmiscet cũ cera t melle. Membra capitis. Eꝰ suffumigatio cõfert conze t siliter suffumigatio ipi⁹ lini. Membra anhelitus t pectoris. Cõfert tussi phlegmatice t ꝓpe qđ ex eo assatũ ẽ. Membra nutrimenti. Malũ ẽ stomacho t difficilis digestionis t pauci nutrimẽti. Mẽbra expultionis. Qđ ex eo frixũ ẽ ꝓstringit vẽtrẽ t nõ frixũ ẽ ꝑmeliuratum t eꝰ ꝓuocatio ẽ debilis ꝛ cõfortat cũ assatiõe: t qũ sumit cũ melle t pipere mouet coitũ: t ex decoctione ipsi⁹ fit pessariuz matrici t sedatur in ea t iuuat ea'a mordicatione q̃ est in ipa t apand⁹: t silit in intestinis: t ab ea fit iuuamẽtũ ad vlcera vesice t renũ: t ex decoctiõe qđ ẽ seminis lini cũ sit clistere cõ oleo rosaceo magnificat iuuamẽtũ ei⁹ in vlceribꝰ intestinoꝝ.

De saliua La. dcvij.

Saliua. Electio. Fortis operatiõis ẽ illa q̃ est famelici t eiuni t ꝓpie ei⁹ ꝓplexio ẽ calida. Decoratio. Valet ad ipetiginẽ Mẽbra oculi. Confert palpitationi palpebre abugini. Venena. Interficit venenosa omnia t serpentem t scorpiones.

De stercore aialiũ La. dcvij.

Terc⁹ aialiũ. Decoratio. Sterc⁹ acib ꝓfert lẽtiginib⁹ magnis t pano, ppt suam abstersionẽ. t sterc⁹ cameli t ẽmundificat t destruit verrucas etiã q̃ magne fuũt. Membra capitis. Sterc⁹ acib ꝓfert furorib⁹, ppt suã abstersionẽ: t sterc⁹ cameli abscindit fluxũ sanguis ex narib⁹ t qũ bibit cũ medicinis epilepsie ꝓfert. Membra oculi. Sterc⁹ acib abstergit albuginem oculi. Vulnera t vlcera. Sterc⁹ cameli resoluit bothoꝝ t vlcera: t silit sterc⁹ pecudis sup mellinũ. Apostemata t bothoꝝ. Sterc⁹ capzarũ resoluit scrofulas fortit: t silit sterc⁹ cameli t sterc⁹ pecudis herisipile. Instrumẽta iuncturarũ. Sterc⁹ cameli sedat dolores iuncturarũ t apata earũ. Membra expulsionis. Sterc⁹ capzarũ siccũ cũ lana ꝓhibet fluxuz matricis. Venena. Rectificat sterc⁹ capzaz decõquẽdo. ℨ. ex eo cũ v. alacraiati vini nigri t recẽs ex eo ẽt t sit ex eo ẽplz morsui vipe faciẽtis siti: t stercus pecudis adustũ ꝓpue ꝓfectũ cũ aceto linit sup morsũ canis rabiosi.

De sanguine draconis La. dcix.

Anguis draconis t ẽ scem qd ẽ. Est sucꝰ rubeꝰ not⁹. Matura. Mõ ẽ eꝰ caliditas multa. t dicit qdã q̃ ẽ frigid⁹. ei⁹ vo siccitas ẽ in secõo. Opatiões t ꝓpetates. Est stipticus t ꝓhibet fluxũ sanguis. Vulnera t vlcera. Glutinat vlcera t plagas recẽtes. Mẽbra nutrimenti. Cõfortat stomachũ. Membra expulsionis. Cõstringit t ꝓfert dysenteric t fluxuris ani. Permutatio. Loco eius fm q̃ existimãt qdã ponitur lactuca in oibus opibus eius.

De sanguine La. dcx.

Anguis qd ẽ. Sanguis hois t sanguis porci sũt siles i oi re: t carnes ambox sũt prie in oi re ita q̃ qdã fuerũt q̃ vẽdebãt carnes hois ac si ẽẽt caro porci t occultatũ fuit illud vsque quo iuẽti fuerũt digiti hois i ea. t dixerũt qdã q̃ q expiri volũt aliqd i sanguine hois exptat illud i sanguine porci. nã iz sit debilioris vtutis sanguis hois tñ ẽ ei silis. t nos qdẽ ita scribem⁹ nisi q̃ dicta sũt de sanguine: iz prima cox sũt de qb⁹ nõ curat: t sũt qdã de qb⁹ curat. Electio. Oportet ut sanguis q̃ime dicinis admistrat sit assũpt⁹ ex aialib⁹ sanis in cui⁹ colore nõ ducit humoz nec ꝙ putredo. Operationes t ꝓpietates. Sanguis eq ẽ adustiu⁹ t putrefactiu⁹: t tor⁹ ẽ debil digestiõis ꝓpter q grossus ẽ. Decoratio. Sanguis leporis calid⁹ supponit morphee t pano t ꝓfert eis: sanguis vespertiliõis fm q̃ dr ꝓhibet ozũ piloz t nõ ẽ ei veritas. sanguis vo ranarũ viridiũ t sanguis alhcle ẽ magis ꝓhibẽs. Et sanguis vespertilionis fm q̃ dr ꝑcruat mãmillã fm dispositionẽ sua ꝛ nõ verificatur. Apostemata t bothoꝝ. Sanguis leporis maturat apata calida citoꝝ t silit sanguis hirci admistrat post ꝓgelationẽ: t sanguis mẽstru⁹ fm q̃ dr linit sup herisipilã. Et sanguis tauri calid⁹ sup apata dura: t sanguis leporis calid⁹

super apostemata calida lenia. Instrumẽta iuncturarũ. Dicitur q̃ sanguis menstruus distillatur sup podagrã calidus t confert ei: sanguis colũbe t guarascem t turturis distillatur calidus super excoriationẽ ꝓtritã t dolorosam t, ꝓhibet generari apostema quod ꝓuenit a casu cum cõmiscetur cũ oleo rosaceo tepido. Dixit Gal. illud ẽ ꝓpter tepotem qualitatis sue non ꝓpter rem aliam: t si diuittatur t administretur loco eius oleum rosaceũ efficit operationem eius: t similiter dicitur in sanguine colũbarum t gallinarum: sanguis vero asini ꝓhibet fluxum sanguinis narium ex velamine cerebri: t sanguis testudinis siluestris sanat epilepsiam cum vino. t similiter sanguis agni: t dicitur q̃ sanguis cameli cõfert epilepsie. illud vero non ẽ verum dixit Gal. quoniam ipse non est cum incisione forti. ego autem dico fortitan si illud verificatur cum experimento non cõparatur ad virtutem apparentẽ: imo ad ꝓpriatatem que ẽ in ipso. Membra oculi Sanguis guarii t lacerti cõfortat vilum: sanguis alharbe, ꝓhibet oziri pilos in palpebris: t similiter sanguis ranarum viridiũ fm q̃ dicit: sed experimentum nõ verificant illud. sanguis colũbe t alguaracen t turturum t, ꝓpe sanguis venarum ale distillatur super tarfati: t similiter sanguis alfalbakit t similiter si distillẽtur radices pẽnarum sanguinee harũ ꝛ super eam: t dixit Gal. sine illo ẽ excusatio. Membra anhelitus t pectoris. Sanguis bubonis valde cõfert asmati t similiter ius ei⁹ t caro ipi⁹ t dixerũt quidam q̃ sanguis vespertilionis conservat mãmillã ita ut remaneat stans t non ẽ ei radix. Et sanguine anteꝫ hedi recenti auteꝫ congelatur suscipiat. ℨ. t commisceat cũ aceto t bibat in trib⁹ diebus calefacti qdem testificati sunt q̃ cõfert ad hoc. Membra expulsionis. Sanguis mẽstru⁹ suppositus, ꝓhibet impregnationẽ fm q̃ qdam existimauerunt: sanguis hirci t capre t cameli exiccatus t frixus rennet fluxum sanguinis t sanguis caprẽ quãdo bibit cum melle cõfert dysenterie: t sanguis hirci exiccatus frangit lapidem renũ. Venena. Sanguis hirci t cameli t leporis frixus confert nocumẽto sagitte armene q̃ bibitur cũ vino: t silit sanguis canis t etiã sanguis canis rabiosi fm q̃ dicitur vulgariter cõfert morsui canis rabiosi t ꝓpie diascordes.

De sperago La. dcxj.

Speragus qd est. Matura. Est equalis apud Gal. Dixit enim q̃ in ipo nõ ẽ calefactio nec ꝙ infrigidatio apparens nisi in petrosõ. Ego aũt dico nõ elõgat a caliditate t quãto plꝰ inclinat indurari roborat caliditas t appet sup ipm vestigiũ titimaloz mordicãs valde. Opationes t ꝓpietates. Viri⁹ eꝰ abstersiua apit opilatiões oiuz viscerũ, ꝓpe epis t renũ t ipso ẽ resolutio, ꝓpei petrosõ. Instrumẽta iuncturarũ. Bibit eius decoctio, ppt dolorẽ dorsi t sciatice. Mẽbra capitis. Decoctio ei⁹ t, ꝓpe radicis ei⁹ qñ cogtur cũ aceto t silit ipsa radix t semẽ ei⁹ bona sũt oia dolori dẽtium. Mẽbra nutrimenti. Eꝰ erit opilatiões epatis t cõfert icteritie: t in ipsa ẽ virt⁹ faciẽdi nauseaz. Mẽbra expultiõis. Existimauit ruffus q̃ ipse stringit t fortitũ illud ẽ ꝓpt ei⁹ ꝓuocationẽ. Illi vero dixerũt q̃ elixus lenit. plures vo dixerũt q̃ ipse ꝓfert colice phlegmatice t vẽtose: t decoctio radicis eius ꝓuocat vrinã t ꝓfert difficultati vrine t augmẽtat in ispermate t coitu: t ꝓfert difficultati ipregnationis: siliter semẽ eius qñ supponit, ꝓuocat mẽstrua t apit opilationes splenis. Venena. Qñ coquitur cũ vino cõfert punctureꝝ rutele. Et eius decoctio fm q̃ dicit interficit canes.

De sordicie La. dcxij.

Sordicie. Matura. Sordicies alucaria calefactiua ẽ in fine scõi: t melioꝝ ex ea ẽ viridis t sordicies balnei q̃ ẽ in parietib⁹ ei⁹ ẽ calefactiua cũ eẽlitate t sordicies luctãtiũ etiã prima ẽ sordicies balnei. Luctantiũ vo sordicies duas hz spẽs. Una earũ ẽ que aggregat in corporib⁹ eorũ. qñq̃z eni inungit oleo t permiscet puluerj. Et secũda ẽ illa q̃ ꝙgregatur sup parietes ex vaporib⁹ et sudoribꝰ eoꝝ t q̃ ꝙgregat sup terrã ludi. Operationes t ꝓpietates. Ambe sũt resolutiue maturatiue cũ eẽlitate. Sordicies vo alucaria abstergit cũ equalitate t attrahit valde. Et oẽs extrabũt furculos t spinas. Decoratio. Sordicies anris cõfert panaritio t linit sup fluxum labij. Apostemata t bothoꝝ. Resoluit exitures. sordicies luctatiũ ẽ bona apatib⁹ mãmille t sordicies balnei vesicie. Vulnera t vlcera. Sordicies parietũ luctatiũ ẽ vtilis vlceribꝰ senũ t raturis. Sordicies alucaria abstergit ipetiginẽ valde. Instrumẽta iuncturarũ. Sordicies corporꝝ luctatiũ vtilẽ sciatice cũ ponit super ea spissa sicẽ emplm t ꝓfert duritiebꝰ inficis.

De spuma maris La. dcxiij.

Spuma maris qd ẽ. Spẽs ei⁹ sũt quinqꝫ. Spõgiosa in figura sua: rancida in odore suo silis odori piscũ grauj t ẽ spissa litterosa maris t spongiosa lenis longa lenis teololiz odoris: t rosea t purpurea silis lane sordide lenis: t gnra habet formã fungi exterꝰ plana: interꝰ aspera q̃ nõ habet odorem. Matura. Calida ẽ t sicca in tertio. Opatiões t ꝓpietates. Mũdificatiua ẽ sordicies abstersiua adustiua: t tertia ẽ subtilioris alijs. Decoratio. Adusta t ꝓpe tertia facit alopitie. Et fungal administrat in abrasione piloꝝ t cõfert morphee. Et due qdem spongiose ingrediũtur in ablutionibus t in medicinis bothoꝝ lactei t panni t vestigioꝝ in facie t reliq̃ in abrasione piloꝝ. Membra capitis. Et plana ẽ magis cõueniens absterlioni dentiũ: t ẽ vltior vehemẽtis absterlioꝝ dentiũ. Apata t bothoꝝ. Plana ẽ conueniens apostematibus q̃ sũt ut clauj supposita t rosea scrofulis. Vulnera t vlcera. Conferunt scabiei vlcerose t impetigini t ꝓpie spongiosa. Instrumẽta iuncturaꝝ. Rosea valet podagre cũ cera t oleo rosaceo. Membra nutrimenti. Rosea confert difficultati vane t ad purgandum arenam que est in

vesica ⁊ doloꝛi renum.

De stercoꝛe La.dcxiij.

Stercus. Stercoꝛa diuersificantur ſm diuersitates ſpēꝝ animaliū: imo q̄ꝫ diuersificātur ſm diuersitatem indiuiduoꝝ ſpēi vnius ⁊ ꝑprie hoiuꝫ. Stercus anatis non administrat ꝓpter superfluitatez caliditatis sue. Et stercus accipitris ⁊ cristatele ⁊ basich ⁊ reliquoꝝ rapaciū raro administrātur: qꝛ superflua sūt valde.

Natura. Nullū ex stercoꝛib⁹ ē infrigidatiuum neq; humectatiuum. Et sterc⁹ colūbaruꝫ ē calidiſſimū stercoꝛ que administrant ⁊ eoꝝ que in domibus nutriūtur nutꝛiatur a stercoꝛe earum que pascunt. Operationes ⁊ ꝑprietates. Sterc⁹ capꝛarum ⁊ ꝑprie montanarū administrat in cursu sanguinis: sterc⁹ asini adustū ⁊ non adustuꝫ in oi cursu sanguinis. Stercus colūbarū ē ex rubificantib⁹: ⁊ cū farina oꝛdei ē resolutiuū. sterc⁹ capꝛarū adustuꝫ fit subtiliꝰ ⁊ nō calidius. Decoratio. Sterc⁹ ouiū cū aceto ē conueniēs verrucis formicalibus ⁊ que sūt ut claui ⁊ ut moꝛa. Et stercus locustarū cōfert pāno ⁊ mozphee: ⁊ similiꝫ stercus turdoꝝ comedentiū rizi: ⁊ siliter sterc⁹ lacerti ⁊ stelliōis ⁊ facit colorem bonū. Stercus capꝛarū ⁊ ꝑprie mōtanaruꝫ adustū ꝙueniēs ē alopitie: ⁊ siliter sterc⁹ talpe ē magni iuuamēti. Stercus colūbarū ē ex medicinis bonū faciētib⁹ coloꝛem: sterc⁹ lacerti abstergit pānū ⁊ exptum ē. Apostemata ⁊ both oꝛ. Sterc⁹ vacinū cū aceto sūp exturas calidas positum sedat eas: stercus capꝛarū ⁊ stercus ouiuꝫ cum aceto sup adustionem ignis cū cera ⁊ oleo rosaceo ꝙueniens est. stercus colūbarū cū melle ⁊ semine lini vtile est elcare ignis ꝓsici ⁊ adustioni ignis. sterc⁹ capꝛarum valet excoꝛiatiōi: sterc⁹ colūbarū ⁊ sterc⁹ anis turdi valet impetigini: ⁊ siliter turdoꝝ comedentiū rizi. Ulnera ⁊ vlcera. Sterc⁹ canis ab oſſib⁹ nutꝝ⁹ cū melle ꝓfert vlceribꝰ antiquis. Instrumēta uūcturarum. Ex stercoꝛe vaccarū fit emplīn sup sciaticā stercus capꝛarū ꝑprie mōtanarū cum adipe porci podagre ſuppositum ꝙueniens ē ⁊ sup sciaticā: stercus porci siccū cū aceto bibitur ad infirmitatem lacertoꝝ ⁊ cum cerato ponit sup torsionem in neruis ⁊ sup duritiꝰ omnes: stercus colūbaruꝫ sup dolores uūcturarū ꝙueniens ē: stercus capꝛaruꝫ est ex eis q̄ sunt experta duritieꝫ uūcturarū ⁊ apatib⁹ earum ꝑprie cū aceto ꝓmixtum ⁊ ē ex experimētis Hal. et simlit cū farina oꝛdei: ⁊ est ei cuius caro ē durioꝛ et spissioꝛ magis ꝙueniens. Membra capitis. Stercus asini odoꝛat ad fluxum sāguinis nariuꝫ foꝛtem aut exprimitur hūtas eius i narem ⁊ retinet: ⁊ sterc⁹ solūbarum cōfert sanabilib⁹ fricatū. Ingt Hal. Cū administratur sterc⁹ colūbarū nutritarū in domo cū semine eruce in soda aque noiat galea ē vtile. Stercus vaccinū apostematibus q̄ sunt post aures conuenit.

Membra oculi. Stercus stellionis ⁊ lacerti ⁊ crocodilli valet albugini oculi: stercus hirundinū mirabile ē in hoc tā expertus sū ipm. Membra anhelitus ⁊ pectoꝛis. Sterc⁹ porcinū cū aqua ⁊ vino eius magna quā apulit ⁊ exiuit caro eiꝰ tota puersa in pediculos: ⁊ caro quidē eius cū in vuluā plongat vitā cōfoꝛtat virtutē ⁊ ꝓseruat sensus et nutritē. Decoꝛa. Comestio eius facit pediculos ⁊ cōꝛūpit, ꝓterea q; expellit supfluitatē ad cutē ⁊ ꝓfert lepꝛe magnifice: ⁊ cū administratur in alopitia magnū affert iuuamētū. Apo. ⁊ both. Laꝛo ⁊ ius eius post ꝓpiscē extremitatū suarū ꝓhibēt augmētationē scrofularū ⁊ similit eius cutis. Instrumēta uūcturarū. Eius ius posteꝙ ex capite ⁊ cauda ipsius, ꝑpe mēsurā q̄tuoꝛ digitoꝝ abscissuꝫ fuerit ⁊ decoquit ſm q̄ diximus cū hoꝛdeo ⁊ silꝛ eiꝰ caro cū comedit ꝓfert dolōib⁹ uūcturaꝝ neruoꝝ ⁊ silꝛ eiꝰ cutis. Mē.ca. Cū cutis eius cogtur i vio ⁊ distillat in aurē sedat doloꝛē eius ⁊ cc liuitur os ex aceto in quo cutis eius decoquit ad doloꝛē dētiū cutis aūr eius melioꝛ ē cutis masculi. Et Hal. qdē existimauit q̄ q̄ accipiūtur fila plurima ⁊ ꝑprie tincta ex sanguine muricis ⁊ strangulat eis vipa ⁊ inuoluitur vnū eoꝝ i circuitu colli hūis apata vue ⁊ gutturis appet ex eo iuuamētū maximū ⁊ mirabile.

Membra oculi. Jus serpētis ⁊ caro eius ꝑdicta cōfoꝛtat vīū. Et puenerūt qdā q; adeps vipeꝝ ꝓhibz deiectū aque in oculū ſz hō nō audet facere illud. Aul. ⁊ vlce. Findit ⁊ ponit sup moꝛsū vipere ipsiꝰ ⁊ sedat doloꝛē.

De spodio. L.dcxvij.

Spodiū quid ē. Radices cānarū adustē: dr eni q; ipse adurūtur ꝓpter fricatiōem suarū extremitatū cū vētus eas pflat.

Natura. Fm ē in secūdo ⁊ siccū i tertio. Ope. ⁊ ꝑ. Jn ipso ē stipticitas pauca ⁊ ꝓpatio ⁊ paruꝫ resolutōis ⁊ eiꝰ infratio ē plima ⁊ eius resolutio est ꝓpter amaritudinē paucā in ipso. Ex resolutōe igitur eius ⁊ stipticitate fit exsiccatio fortis ⁊ ē ꝓpositaꝫ virtutū sicut rosa. Mē.ca. Cōfert alcola ⁊ melācolie, puēēti ex sollicitudie. Mē.ocu. Spodium ꝓfert aḃ oculi caliditas. Membra anhel. ⁊ ꝑpec. Cōfoꝛtat coꝛ ⁊ ꝓfert tremoꝛi eiꝰ calo ⁊ syncopi facte ex effusiōe cholē ad stōm bibitū ⁊ linitus ⁊ ꝓfert melie ex sollicitudine ⁊ terroꝛ de pectis ⁊ timoꝛi de futuris. Membra nutrimenti. Cōfert tussi ⁊ inflāmationi stōi ⁊ debilitati eiꝰ ⁊, ꝓhibet effusiōez cholere ad ipm ⁊ ꝓfert ꝙturbatōi. Membra expu. Prohibet solutōem cholicā. Febres. Cōfert febribus acutis. De splene. L.dcxviij.

Splē. Elec. Melioꝛ splenū ē splē poꝛci cū hoctū ē mali chimi. Ope. ⁊ ꝑpe. Jn ipso ē stipticitas q̄dā ⁊ gnāt sanguiem melicū Mē.nu. Est tarde digōis, ꝓpter; suā stipticitatē. De sābuco. L.cxix.

Ambuc⁹. Ma. Alba ē calidioꝛ citria ⁊ citria purpures ⁊ ē vlr calida ⁊ siccā i tertio. Operatōes ⁊, ꝑprietates. Est subaliattua humiditatū ⁊ ꝓfert sembꝰ eius oleuꝫ.

Decoratio. Delet pānū q̄ ex ea hūcdū ē ⁊ q̄ sicū ⁊ facit possidere rubedinē multitudo odoraméti eius. Instr. iunc. Eius oleū ꝓfert egritudiꝰ frigidis in neruis ⁊ senib⁹. Membra la. Eiꝰ oc̄ fac̄ soda: verūtū cū hoc resolutiua soda factā a phlate q̄ odoꝛat: ⁊ purū oleū eius facit fluere sanguineꝫ ex naribꝰ calefacti cū ipm odoꝛat.

De sulfure. L.dcxx.

Sulfur quid ē: motū ē. Mam. Lalm est ⁊ siccū ad q̄rtū ꝙueniēs. Ope. ⁊ ꝓprie. Est subtiliatiuū attractiuū. Deco. Est ex medicinis albaras ꝓprie dū nō tangit ipm ignis. ⁊ q̄ miscet cū gūma alboli eradicat vestigia q̄ sūt in vngubus: ⁊ cū aceto pōit sup moꝛpheā. Apo. ⁊ both oꝛ. Ponit sup adustionē ⁊ vlcerationē ⁊ abstergit ipenginē ⁊ ꝑprie cū visco alibat: ⁊ ꝑprie etiā cū aceto ⁊ cū nitro ꝓpter ꝓuritū lauatur ex eo corpus. Instrumē. iunctura. Ipm ē cū nitro ⁊ aḡ sup podagrā liniméū ꝙueniēs. Mē.ca. Restringit coꝛiā suffumigatū ⁊ administrat cū aceto ⁊ melle sup ꝓritionē auris.

De saliua. L.dcxxi.

Saliua quid ē: Diuersificat ſm spēs ⁊ ſm cōplexiones singulariū ⁊ virtus eiꝰ oīno ē maturatiua resolutiua. Deco. Abstergit panū ⁊ lentigines ⁊ sanguinē moꝛuū. Vulnera ⁊ vlcera. Fricatur ipetigo cū saliua hois ieiuni ⁊ cā phoꝛa. Membra capitis. Saliua ieiuni cū distillat in aurē lesā a ỽmbus interficit eos ⁊ deducit eos stati. Venena. Saliua resistit venenis. Et cū ietatus exputsup scoꝛpionē multoties mouit.

De staphisagria. L.dcxxij.

Staphisagria quid ē: est vua palla montana ⁊ ē granū capitis ⁊ in mōte libano inuenitur de ea plurimū ⁊ ē granū nigrū sicut cicer nigrū. Natura. Mē calida ⁊ sicca in tertio. Operationes ⁊ ꝓprietates. Est adustiua corrosiua acuta ⁊ acris. Decoratio. Interficit pediculos ⁊, ꝑprie cū arsenico ⁊ confert alopitie antique linita. Vulnera ⁊ ulcera. Staphisagria cū arsenico aut sola ponitur sup scabiē ⁊ excoꝛiatiōnē. Mem. ca. Mastica ⁊ ad extrahēdū phelgma et humiditatē ex cerebro ⁊ coquitur in aceto ⁊ collitur ex ea os ad doloꝛē dentiū ⁊ humiditatē gingine ⁊ sanat cum melle alcula malū. Membra nutrimenti. Bibunt de ea. xi. grana cū mellicrato ⁊ facit vomere chimū viscosum. Membra expul.

Jn bibitōne ipsius est timoꝛ ipla enim vlcerat vesicaꝫ sed quando fuerit cū rectificantibus ⁊ cum quantitate temperata mundificat eam.

De storace. L.dcxxiij.

Storax quid ē. Dixerūt: storax humida alia est que extrahitur per seipsā gūma: et alia est que extrahitur cū decoctione: per se aūt extracta ē citrina ⁊ quādo antiquatur declinat ad aureum colorem ⁊ est abundans: sed que extrahitur ex coꝛtice ē nigra: ⁊ illō ideo qm extrahit cum decoctione coꝛticis illius arboꝛis: ⁊ quod extrahitur est storax humida ⁊ quod remanet sicut fex ⁊ vinacia est sicca. Operationes ⁊ proprie. Jaꝫ diximus de virtute humide ⁊ sicce q; in eis sit

pticitas ꝛ exsiccatio ꝛ dixerũt quidã q̃ est calida et sicca ꝛ remouet humiditatẽ ex cerebro ꝛ mũdificat ipm sed hoc ẽ contrarium ei quod creditur in ipsa quoniã ipsa facit sodã. ¶ Membra nutri. ¶ Sicca confert humorositatibus stoi. ¶ Mẽbra ex pul. ¶ Stomacho ꝛ sicca retinet ventrẽ.

De Sale Capitulũ. dcxxiij.

SAl quid ẽ: In sale sunt amaritudo ꝛ stipticitas ꝛ sal quidẽ est proximus baurach: ꝛ alius est raro frangibilis ꝛ alius ẽ cauatus: ꝛ alius ẽ salgẽma qui est sicut crystallus: ꝛ alius ẽ napticus niger cuius nigredo est ex parte napticitatis que ẽ in ipso qui cum tam diu suffumigatur donec ab eo napticitas remoueatur remouet sicut salgẽma: ꝛ alius ẽ indus qui est niger nõ nigredine napticitatis ꝙ sit in ipso sed ꝓpter lbaz ipius: ꝛ marin⁹ quidẽ cui aque obuiat: illico liquefit ꝛ nõ ẽ ita terrenus. ¶ Hã Est calidus ꝛ siccus in ſcdo ꝛ quãto plus ẽ amarior tãto plus ẽ calidior. ¶ Operatiões ꝛ ꝓpietates. Est abstersiuus resolutiuus ꝓstrictiuus exsiccatiuus⁹ cni⁹ fortitudo opationũ ẽ ꝓpter resolutiões ꝛ stipticitatẽ sua ꝛ ẽ dirruptiuus vẽtositatũ ꝛ ille qui ẽ adustus vehemẽtioris ẽ desiccatiõis ꝛ resolutiõis ꝛ ipse ꝓfert putrefactioni ꝛ ꝓfert humoꝝ grossitiei: ipi⁹ ãt flos eo ẽ subtilior: ꝛ illo qui ẽ adustus ꝛ puluis eius ẽ ipi ꝙpiquus ꝛ ãbo resoluunt plusq̃ sal ꝛ sũt ꝓstringentes minus: ꝛ cauat⁹ est miorũ resolutiõis ꝛ minus subtilis nisi sit pauci saporis sicut aliũ solutiõis: ipse ẽni ẽ stipticus resolutiuus ꝛ cauatus qñ lauatur multotiẽs exsiccat sine mordicatione: ꝛ fragibilis ẽ magis abstersiuus ꝛ qñ admiscet cibis frigidis dissoluit eos. Salgẽma vo effugat vẽtositates ꝛ niger ẽ fortior⁹ resolutiõis ꝛ oẽs isti liquefaciũt hũores cõgelatos ꝛ amarus ẽ vehemẽtioris resolutiõis ꝛ calefactionis. ¶ Decoratio. ¶ Sal adustus mundificat dentes a lapidibus ꝛ remouet nigredinem sanguinis vbicũq̃ ẽ liuidus ꝛ eius vsus cũ melle bonũ efficit odorẽ. ¶ Apostema. ꝛ both⁹. ¶ Ex ipso cuz melle ꝛ passis ẽ emplastrũ ꝙcmẽs carbũculis ꝛ cũ mentastro ꝛ melle apatibus phlaticis ꝛ phibz formicã a dilatatõe. ¶ Vulnera ꝛ vlcera Lozodit carnẽ addita tiorosã ꝛ ꝓfert scabiei vlcerose ꝛ ipetigini ꝛ ex ipso cũ accto ꝛ oleo fit delinitio urta iguẽ vt sudare faciat ꝛ sedat ꝓuritũ ꝛ ꝓpue phlaticã ꝛ cũ olo sup adustionẽ ignis ꝛ ꝓhibet vesicatiõem ꝛ ꝓpue ille qui ẽ baurach⁹ ꝛ aphricanus. Baurach⁹ vero nõ cõsequitur aliquẽ salẽ in adiuuãdo ꝛ exsiccãdo sal eni vehemẽti⁹ resoluit ꝛ exsiccat fluid qõ ẽ ex humiditate: deiñ fortius adunat ꝛ fortiꝰ ꝓstringit illõ qõ remanet ẽ pti⁹ mẽbri. ¶ Instrumenta iunctu.

Cũ farina ꝛ melle ponit sup torsionem neruoꝝ ꝛ fit emplm ex eo podagre ꝛ miscet cũ oleo ꝛ fit ex ipso iunctio cõprimendo ad laxitudinẽ. ¶ Membra capitis. ¶ Linit ex eo cũ pulpa colloquintide bothoꝝ capitis. ꝛ salgẽma quidẽ acuit sensũ ꝛ sal cõstringit gingiuã mollificatã ꝛ ꝓpue salgẽma ꝛ cũ accto confert dolori auris moꝝ emplꝰ suppositus. ¶ Membra oculi. Lozodit carnẽ addita in palpebris et vngulã ꝛ flos eius ꝓpue ꝓfert pãno ꝛ albugini oculi: ex sale quidẽ cũ oleo ꝛ melle sit emplm sup oculũ ꝛ resolut offuscationẽ sanguis cõgelati ipo.

Membra anhelitus ꝛ pectoris. Ex eo q̃ napti: cus linit palatũ cũ melle ꝛ accto ꝛ ꝓfert ꝙgnãtie ꝛ apãtibus vue ꝛ gauoni. ꝛ salgẽma quidẽ ꝛ napticus ꝛ relique ꝙpes salus incidũt phlegma vitreũ ꝛ viscosũ in pectore. ¶ Mẽbra nu. ¶ Sal iunct ad vomitũ ꝛ ꝓpue napticus ꝛ salgẽma eius ꝓpue ꝛ ꝓfert doloꝝ stoi frigidis. ¶ Mẽbra expulsionis. ¶ Sal ois facile efficit sup fluxitatis egressiõem ꝛ delectiõem cibi ꝛ napticus expellit phlã putridũ ꝛ aquã ꝛ choleram melicã cũ põik i enematibus. ꝛ niger qui ẽ vehemẽtis nigredinis qui nõ ẽ ꝓpie napticus solutione educit phlegma ꝛ meliaz: ꝛ sal amarus etiã soluõe educit melliaz fortẽ. Et salgẽma educit phlã crudũ fortit ꝛ solutiue meliam: ꝛ sal quidẽ ipe vltiꝰ ẽ ad dysenteriã ꝛ adiumat medicias soluunt⁹ ad eradicãdũ melliam ꝛ hũiditates viscosas de partib⁹ mẽbr: ꝛ cũ mentastro mõtano ꝛ butyro ꝛ fermẽto ꝓfert apãtibus testiculoꝝ phlaucis ꝛ ulr cũ mentastro ꝛ melle ꝛ cõfert vlceri⁹ virge. ¶ Venena. ¶ Fit ex eo emplin cũ semine iusq̃ ad ꝓcurã scoꝝpiõũ: ꝛ cũ mẽrastro mõtano ꝛ opo ꝛ melle ad morsũ comute: ꝛ cũ accto ꝛ melle ad morsum hyñs .xiiij. ꝛ velꝑ. ꝛ cũ oxymelle nocumẽto opũ ꝛ fungoꝝ monsfero.

De serratura. L. dcxxv.

Erratura. ¶ Matura. ¶ Mã ei⁹ ẽ sicut arboris ipi⁹. ¶ Operationes ꝛ ꝓpietates. Serratura cozosiõis ẽ mũdificatia. Et iest ei resolutio ꝛ exsiccatio si fuerit i arbore ipi⁹. ¶ Vulnera ꝛ vlcera. ¶ Serratura ligni cozosi cõsolidat ꝛ ꝓpẽ q̃ est accepta ex arboꝝ⁹ stipticis sicut quedã genera spinarũ. ꝛ deinde aggregat cũ tanto amso quãto ipsa ẽ cũ vino ꝛ aduris deiñ terit: nã cũ spargit sup vlcera formicalia confert eis.

De sale ãmoniaco. L. dcxxvi.

SAl ãmoniacus. ¶ Electo. ¶ Ille ẽ melior qui ẽ ut borax clarus crystallin⁹. ¶ Mã. Calid⁹ est ꝛ siccus in fine tertij. ¶ Ope. ꝛ ꝓpie. Est subtiliatiuus liquefactiuus. ¶ Membra oculi. Cõfert albugini oculi. ¶ Mẽbra capitis. Cõfrigit vuã que casũ patit ꝛ cõfert squinantie.

De sandaraca. L. dcxxvij.

Sandaraca. ¶ Matura. ¶ Calida ẽ ꝛ sicca i secũdo. ¶ Ope. ꝛ ꝓpo. ¶ In ipsa ẽ stipticitas ꝛ ꝓpietas retinẽdi sanguinẽ ꝛ luctatores ipa ytuntur ut leues ꝛ fortes fiant ꝛ nõ incurrant difficultatẽ anhelitus. ¶ Decorano. ¶ In ipsa ẽ virtus macredinẽ faciendi valde quãdo bibũtur de ea q̃ctz die tres quarte. ʒ. i. in aqua ꝛ oxymelle. ¶ Vulnera ꝛ vlcera. ¶ Deiccat fistulas quãdo cũ ea suffumigatur. ¶ Membra capitis. ¶ Eius fumus ꝓhibet catarros ꝛ ipsius inuamẽtũ in sedando doloꝝ dentium vehemens est ꝛ magnũ valde negz aliquid iuenitur compar ei in hoc ꝛ rectificat gingiuã. ¶ Mẽbra anhelitus ꝛ pectoris. ¶ Prohibet tremoꝝ cordis sicut karabe ꝛ ꝓhibet fluxuz sanguinis ꝛ ꝓpter

bet asma humidũ sua exsiccatione: ꝛ similiꝰ vinum ra luctatores vt difficultatẽ anhelitus nõ incurrãt. ¶ Mẽ. nu. ¶ Datur de ea in potu splenetici ꝛ ꝓfert ¶ Mẽ expul. Est bona solutiõi antique ꝛ fum⁹ ei⁹ ꝓfert hemoꝛoidib⁹. ¶ De saracc. L. dcxxviij.

SArax qd ẽ: est illud qd persice noiatur chil daru ꝛ frusta radicis eius sunt cõpositi ex partib⁹ sup quas sũt cortices que velocius ad eis tolluntur: ꝛ eius quidẽ alius ẽ masculus ꝛ alius femina ꝛ masculus ẽ fortior. ¶ Matu. ¶ Calid⁹ ẽ ꝛ siccus in secũdo. ¶ Opera. ꝛ p. Exsiccat sine mordicatione ꝛ in ipso ẽ amaritudo ꝛ stipticitas. ¶ Vulnera ꝛ ulcera. ¶ Consolidat vulnera. ¶ Membra ex pulsionis. ¶ Interficit vermes ꝛ ascarides ꝛ ꝓpie cũ sirupo mellis: sitcz potio ipius põdus auri .ij. ꝛ ꝓpie cũ scamonea aut helleboro: ꝛ oz quidã ut comedant ante ipius potionẽ allea. ꝛ silr interfit feni. ¶ De sulen. L. dcxxix.

SUlen quid ẽ: ẽ medicina romana. ¶ Mã. Lasa ẽ ꝛ sicca apud quartũ. ¶ Ope. ꝛ. p. Adurit cute. ¶ Mẽbra ca. ¶ Cõfert toxice cũ sit capupurgũ ex vno grano ipius cũ aqua sicle. ¶ Membra oculi. ¶ Rarificat apata palpebrarũ ꝛ inflat ea ꝛ apata accidẽa sub oculo.

De scordeon. La. dcxxx.

Scordeon qd ẽ allcũ agreste min⁹ plm cꝫ hortulanuz: ꝛ hz folia ꝛ crus longũ sup qd ẽ flos albus: ꝛ ꝓpi⁹ quidẽ rememoratio iã ancel sit in ca. num. ¶ Matura. ¶ Calidũ ẽ ꝛ siccũ ad ꝛtuz pucniens. ¶ Operatiões ꝛ ꝓpietates. Est subtile aperitiuũ abstersiuũ. ¶ Vulnera vlcera Cõsolidat vulnera magna ꝛ frauduleta. ¶ Instr. iunct. Est bona attritioni neruoꝝ.

De sadar Capitulũ. dcxxxi.

Sadar quid ẽ: dixim⁹ dispositões eius vbi diximus nabach.

De spolio serpentis Capitulũ. dcxxxij.

Spoliũ ꝓpẽtis: dictũ ẽ de eo in ca. ꝺ ꝓpẽte

De sedeguaran. L. dcxxxiij.

Sedeguarã. ¶ Ma. ¶ Frigidũ ẽ in secundo siccũ in tertio. ¶ Ope. ꝛ ꝓpie. Retiet sanguinẽ. ¶ Decoratio. ¶ Prohibet casũ capillorꝝ. ¶ Permutatio. ¶ Loco ei⁹ ponit põdus eius de feluzaharã: ꝛ tertia põderis ipi⁹ de radice cãne.

De sileos Capitulũ dcxxxiij.

SIseleos quid ẽ: est alaniudẽ romanũ ꝛ est simile alaniudẽ: verũm est lõgius eo parũ per ꝛ ẽ vehemẽtius albũ. ¶ Matura. ¶ Lasidũ est ꝛ siccũ in secũdo. ¶ Operationes ꝛ ꝓpietates. Est subtiliatiuũ resolutiuũ mũdificatiuũ carminatiuũ ꝛ similiter radix eius ꝛ semẽ ipius sũt ledatiua doloꝝ interioꝝ. ꝛ liquefacit phlegma ꝙgelatũ. ꝛ de ipso quidẽ datur in potu aialibus ꝛ multiplicat partus ipsoꝝ ꝛ bibit in vino ꝛ ꝓhibet frigus ꝛ nocumentũ ipsius in itinere ꝛ ꝓpie cũ pipere. ¶ Instrumẽta iuncturarũ. ¶ Cõfert doloꝝb⁹ dorsi. ¶ Mẽbra capitis. ¶ Confert valde soda. Membra anhelitus ꝛ pectoris. ¶ Confert almatit ꝛ difficultati anhelitus ꝛ anhelitui dilatationis et tussi antique ꝓpie ꝛ radix ipius ꝛ semẽ eius simul ꝛ quãdo cõficitur radix eius cũ melle ꝛ deglutitur mũdat pectus ab humiditatib⁹ viscosis. ¶ Membra nutrimẽti. ¶ Resoluit inflationẽ ꝛ sedat dolores viscerũ ꝛ digerit radix eius ꝓpie cibũ. ꝛ ẽ bonũ stomacho. ¶ Mẽbra expultionis. ¶ Resoluit doloꝛẽ p unginiũ ventosum ꝛ facilẽ efficit parũ in oibus aialibus ꝛ remouet difficultatẽ vrine ꝛ resoluit doloꝛes matricis ꝛ ꝓfocatoꝛem eius ꝛ cõfert doloribus viscerũ. ꝛ succus cruris hui⁹ plãte ꝛ semẽ ipius cũ sunt recẽta ꝛ bibũtur ex eis tres annulus cũ aroꝺ. x. diebus sanant doloꝛẽ renũ ꝛ ẽ iuuatiuum penitus renum.

De sirengi Capitulũ. dcxxxv.

SIrengi quid ẽ: est ꝓximus virtuti alsede nigi imo ẽ fortior. ¶ Matura. ¶ Frigidus ẽ ꝛ siccus. ¶ Operatiões ꝛ ꝓpietates. Est stipticꝰ ꝛ in ipsoꝝ ex cerusa frigus: verũ subtilior ꝓlim existens ꝓhibet fluxus. ¶ Vulnera ꝛ ulcera. ¶ Ponitur in cerato sup adustionẽ ignis. ¶ Mẽ. expulsionis. ¶ Prohibet fluxũ sanguinis.

De scamonea Capitulũ. dcxxxvi.

SCamonea quid ẽ: Succus volubilis cuiusdã cuius virtus usq̃ ad .xxx. perdurat annos. ¶ Elec. ¶ Melioris ꝓpietatis ẽ illa q̃ est varia ad albedinẽ declinãs ꝛ ẽ q̃si sit fragmẽtũ ostracꝛ ẽ puluerilabilis velociter solubilis varia que cum resoluitur in aqua facit ipam sicut lac: ꝛ melioꝛ que dẽ qua ẽ vtendũ ẽque assatur i pomo: ꝛ cũ qua adꝺ miscetur aqua apꝫ qñ remouet eius malitia: ꝛ aliaꝝ malam quidẽ ẽ mala: qñq̃ vero rectificat scamonea cũ assatur in pomo ꝓparato in massa ꝛ pmiscetur cũ anisoꝝ ꝛ dauco ꝛ soluit cuz oleo amigdalino. ¶ Matura. ¶ Calida ẽ ꝛ sicca in tertio: ꝛ eius caliꝛas maioꝝ ẽ liccitate ipius. ¶ Operatões ꝛ ꝓ. ¶ In ipsa sunt resolutio ꝛ abstersio ꝛ ẽ inimica stomacho ꝛ epati. ¶ Decorato. ¶ Mũdificat morphẽa ꝛ albaras ꝛ pannũ. ¶ Vulnera ꝛ ulce. ¶ Mũ decoquit cuz melle ꝛ passis ꝛ fit ex ea emplin sup vulnera resolui ea ¶ Apostema. ꝛ both⁹ ¶ Ponitur cũ accto super scabiẽ vlcerata. ¶ Instrumenta iuncturaruz. Cum accto ꝛ sauich ponitur super doloꝛes iuncturaꝝ ꝛ anche moꝝ emplastri. ¶ Membra capitis. Radix eius ꝛ succus radicis ipsius ponitur super sodam antiquã cũ accto ꝛ oleo rosacco: ꝛ quando ipsa scamonea admiscetur eis ambobus ꝛ ponitur super caput eius qui habet soda anteq̃ sanat eum ¶ Membra anhe. ꝛ pec. ¶ Est ex eis que nocent cordi. ¶ Membra nutrimenti. ¶ Nocet stomacho et epati valde sed eius malitia frãgitur cũ assatione; ꝛ semine apij: ꝛ ipsa quidẽ est cõturbatiua ꝛ facit nauseam ꝛ destruit appetitũ cibi ꝛ facit sitim. ¶ Membra expultionis. ¶ Solutione educit cꝫ olerã fortẽ ipsa vero in regionibus diuersificatur adeo q̃ ego vidi in quibusdã libris medicoꝝ dosim eius pluriꝫ ponderis. Et etiã ipsa nocet intestinis ꝛ supponitur ad abortũ ꝛ quãdo ex radice arboris eius bibit

pondus aurei solui cholerā citrinā ⁊ phlegma. Et dixerūt quidā quando ex scamonea bibit plurima quantitas ⁊ superflua ⁊ est medietas. ℥. retinet ꝑmū deinde ꝑturbat ⁊ facit nauseā ⁊ ꝓuocat ludozē frigidū: deinde quādoqz aduenit eius solutio cū superfluitate ⁊ ē interficies: ⁊ dixerūt quidā q̄ quādo ex antiqua ꝓsumitur quantitas ꝓua ꝓuocat ⁊ nō soluit ⁊ ꝓcuss ipsius cū aloe ē minoz ad ista ⁊ simili cum lupinis salitis ⁊ seminib⁹ redolēt⁹ ⁊ q̄ supponi tur in lana interficit fetū: ⁊ cū eius timem⁹ malitiaz rectificamus eā quoniā conficim⁹ ipaz cū aqua cydoniozum acetoso℥ ⁊ pomo℥ aut aqua ros: ⁊ quādoqz ponit in ipsa sumac ꝑm quantitatē qua possit cōfici ⁊ fiunt inde trocisci subtiles ⁊ exsiccantur in ymbra ⁊ administrant ꝑm quantitatē necessariā.

Venena. ¶ Confert pūcture scozpionū ⁊ bibita ⁊ linita.

De serapio. L. decxxxvij.

Serapinū quid ē. Serapinum ē gūma arboris in qua non ē iuuamētū sed in gūma eius: ⁊ dicitur q̄ ē quedā species galbani que resoluitur ⁊ fit serapinū. ¶ Electio. ¶ Melioz duarū ſpecierū ei⁹ ē illa que ē ſpiſſioz ⁊ clara cuius ps interioz ad rubedinem declinat ⁊ exterioz ad albedinē ⁊ resoluitur velociter in aqua non sicut adulteratū cū galbano quāuis galbano albo sit ſile: et qō melius ē de eo ē illud de ſabano. ¶ Mat. ¶ Calidū ē in tertio siccū in ſecūdo. ¶ Opera. ꝓpo. ¶ Est resolutiuū ſubtiliatiuū carminatiuū calefactiuū abſterſiuū. ¶ Inſtru. iunctur. ¶ Cōfert paralyſi ⁊ ruptu re lacerto℥ ⁊ coxdarū eoꝝ ⁊ ſoluit materias q̄ ſunt in vtriſqz anchis cliſterizatū ⁊ bibitū ⁊ ſimiliū dolo ribus iuncturarū malis. ¶ Mēbra capitis. ¶ Resoluit ad ſoda frigidā ⁊ ventoſā ⁊ cōfert epilepſie.

¶ Membra oculi. ¶ Confert obſcuritati oculi in alcofol ⁊ groſſitudini pulpebraruz ⁊ veſtigijs in oculo ⁊ est de melioribus medicinis que ſunt ad aquā deſcendē: ē in oculū ⁊ ſi teratur cū aceto ⁊ ponat ſuper ozdeolū delet ipz. ¶ Membra anhelitus ⁊ pectoris. ¶ Cōfert doloꝝ pectoris ⁊ lateris ⁊ tuſſi antique ⁊ bibuntur cū aqua rute expreſſe tres quarte ℥. i. ad malitiā anhelitus ⁊ ipz mundificat pecto℥ foꝛtiter ⁊ extrahit hūores crudos. ¶ Mēbra nutri. ¶ Confert hydropiſi ⁊ extrahit aquā citrinā. ¶ Mem. expul. ¶ Confert colice bibitū ⁊ cliſterizatū ⁊ doloꝝ vētris pūgitiuo ⁊ extrahit lapidē ex ambobus ⁊ augmētū efficit in coitu ⁊ confert doloꝝb⁹ matricum ⁊ quādo bibit cū oxymelle ꝓuocat menſtrua ⁊ inſti cit ſetū: ⁊ ipm quidē lenit ventrē cū facilitate ⁊ extrahit humoꝛem viſcoſū ⁊ aquā citrinā. ¶ Febres. ¶ Confert febribus pernitioſis. ¶ Venena. ¶ In vio datur ad bibēdum ad pūcturam vermiū veneno ſoꝝ ⁊ ad oīa venena mouſtera: ⁊ eius opatio ē foꝛtiō operatione galbani: ⁊ quādoqz cōfert delinitū i oꝛ bus locis. ¶ Permutano. ¶ Loco eius ponit gūma cedri: ⁊ dixerunt gumma pini maſculi ⁊ dixe runt pondus ipſius ⁊ medij de oppoponaco.

De ſcolopendria. L. decxxxvij.

Colopendria quid ē. Dicit q̄ est planta petroſa que naſcitur in loco plurimoꝝ fontium: et dixerūt quidā q̄ est ſpecies ſiliquę ⁊ dicitur aliud. Matura. ¶ Calida ē in primo ſicca in ſecundo. Operationes ⁊ ꝓpꝛie. ¶ Est ſubtilis reſolutiua ⁊ in ipſa nō est plurima calliditas. ¶ Membra natri. Cōfert ſplen magnificetiq̄ eni ſumit cuz oxymelle facto ex aceto in quo decocta ſunt folia eius. xl. die bus delet ſplenē: ⁊ confert ſingultui ⁊ cicetitie.

Mēbra expul. Frangit lapidē in renib⁹ ⁊ veſica et dicit q̄ ſuſpēſa ad collū ꝓhibet ipregnationē.

De ſuhal. L. decxxxix.

Suhal quid ē: ē ex ſubſtātia cala acri. Matest cala ⁊ acris cū equalitate. Ꝓpoſt. ⁊ bothoz. Folia eius rūpūt aldubellet ⁊ reſoluūt ea in diſpoſitione ꝓncipij eoꝝ: ⁊ que recens est maturat apoſtemata inobedientia maturationi. ¶ Vulnera ⁊ vlcera. ¶ Que recēs ē eradicat ſcabiē vlceratam. Mēbra oculi. ¶ Ponit in medicinis acuēb⁹ viſum. ¶ Membra anhel. ⁊ pec. ¶ Dicit q̄ ē optima medicina tuſſi ⁊ anhelitu dilatatiōis adeo q̄ ex ea fit ſuffumigatio ⁊ ꝓfert. ¶ De ſeliſaro. L. decxl.

Siſaron quid ē: est lignū viſus ⁊ est in ipo amaritudo ⁊ ſtiptitas. ¶ Matura. ¶ Calīs est ⁊ ſiccū in ſecūdo. ¶ Oper. ⁊ ꝓpe. ¶ In ipſo est reſolutio ⁊ ſtipticitas pauca. ¶ Mēbra nutrimēti. ¶ Decoctio radicis eius confert doloꝛi ſtomachi. ¶ Mēbra expul. ¶ Decoctio radicis ei⁹ ꝓuocat.

De ſumnio. L. decxli.

Sumium quid est. ¶ Est curati albani in aquis ſtantibus ⁊ in ipſo ē bonus odoꝛ: ⁊ dicetur in ca. caſ. ¶ Mēbra expulſionis. Medulla eius decocta ⁊ non decocta cōfert lapidi ⁊ ꝓuocat ⁊ confer dyſenterie.

De ſecuento. L. decxlij.

Secuū quid ē: dicitur q̄ est ſemperuiua: ⁊ dicitur q̄ est ſpecies ſeminis mādragore ⁊ dicitur aliud: ⁊ est duarū ſpecierū quarū vna est petroſa: ⁊ alia non est petroſa. ¶ Matura. ¶ Ad ea magis dominatur ē frigus ⁊ ſiccitas ⁊ in ipſa est humiditas calida ⁊ ꝑperata ⁊ ſubtilitas ⁊ inciſio ⁊ viſcoſitas ⁊ neq̄ habet odoꝛē ⁊ habet dulcedinē quā dā: ⁊ aqua eius attrahit ſputū ⁊ aggregando partes carnis in vaſe facit rē vnam. ¶ Operationes ⁊ ꝓpꝛietates. ¶ Est equalis ⁊ ſubtilis ⁊ incidit ⁊ viſcoſitatē ē parti reſoluit ⁊ aliquid ē in ipſo ꝑ quod aggregat ⁊ cōſtringit. ¶ Inſtrumē. iuncturarū. ¶ Decoctio eius confert attritioni neruoꝝ ⁊ lacertoꝝ in medio eoꝝ ⁊ in extremitatib⁹ ipſorū ⁊ recens conſolidat. ¶ Membra anhelitus ⁊ pectoris. ¶ Sanat aſperitatem pectoris ⁊ gut turis: ⁊ ꝓhibet ſputum ſanguinis ⁊ in aqua mellis mūdificat pulmonē. ¶ Membra expulſionis. ¶ Cōfert vlceribus i teſtinoꝝ ⁊ abraſiōi ⁊ rupture inguinis aquoſe ⁊ doloꝛibus renū ⁊ retinet fluxū ſanguinis menſ⁹rui. ¶ Permutat. ¶ Loco ei⁹ ponit ſucc⁹ foliꝛ lactuce. aut aqua ſolatri.

De ſumach. L. decxliij.

Sumach qd ē: aliꝰ ē coraſcēs: ⁊ aliud ē ſemi min⁹ coraſcēs ruben ſēnis ſilitudiez hīs ⁊ ē

ꝓueniēs ei cui ꝓueniūt acatia ⁊ rosa: ⁊ q̄n decoglcā aq̄ deinde ei⁹ decoctio inſpiſſat ſic mel ꝓuenit ei cui ꝓuenit liniū. ¶ Matura. ¶ Est frigidū in ſecūdo: ſiccū in 3°. ¶ Operationes ⁊ ꝓpꝛietates. ¶ Est ſtipticz ſtrictiuū ꝓſortatiuū ⁊ accēs ē ſubtil⁹ eo ⁊ ꝓhibz fluxum ſta q̄ gdā dicūt q̄ appenſū retinet illud ⁊ ꝓhibet attractionē cholere ad viſcera. ¶ Deco. ¶ Decoctio ſumach quo tinctoꝛes vtūtur ⁊ coꝛioꝝ ꝓparatores denigrat ea pillos. ¶ Ipa. ⁊ bo. ¶ Fit ex eo emplaſtrū ſup ꝓcuſſionē ⁊, ꝓhibet apata ⁊ viriditatē et ꝓfert panaritio: ⁊ ꝓhibet additionē apatū. ¶ Vul. ⁊ vlce. ¶ Prohibet ambulationē fraudulentis. ¶ Inſtrumenta iuncturarū. ¶ Embꝛocatur ex decoctōe ei⁹ roſis ⁊ nō apat. ¶ Mē. ca. ¶ Prohibet ſanem turis. ⁊ gūma ei⁹ q̄ ponit in coꝛoſionē dentiū ſedat doloꝛē eoꝝ. ¶ Membra nutrimenti. ¶ Prepaꝛat ſtomachū ꝓfortans ipm ⁊ ſedat ſitim ⁊ facit apꝑitū acetoſitate ſua ⁊ ſedat nauſeam cholericam.

¶ Mēbra expulſionis. ¶ Conſtringit ⁊ retinet mēſtrua ⁊ fluxū ⁊, ꝓhibet raſurā ⁊ cluſteriza ad dyſenteriā ⁊, curāti mīricis ⁊ hemoꝛroidas.

De ſicla. La. decxlvij.

Sicla qd ē. Est duarū ſpēz: vna ē nigra ꝓpvehementiū viriditatis: ⁊ altera ē illa que ē nota. ¶ Matura. ¶ Apud quoſdā est cala ⁊ ſicca in ꝑmo: ⁊ ꝑm vtatē est cōpoſitaꝝ vtutū: ⁊ apud quoſdaz est frigida: ⁊ nō est dubiū gn in ei⁹ radice ſit humiditas. ¶ Operationes ⁊ ꝓpꝛietates. ¶ In ſicla est virtus baurach ſubtiliatiua: ⁊ in ipſa ē reſolutio ⁊ aptio foꝛtioꝛ reſolutōe attriplicū ⁊ lenificatō: ⁊ in ea q̄ est nigra est ſtipticitas ⁊, ꝓpe cū lēnib⁹ ⁊ bauracitas que est i ipſa ē reſolutiua ⁊ territas ē ꝓtractiua ⁊ toti eluratū ē mali: chimi ⁊ totū ei⁹ ē pui nutrimēti ſicut reliq̄ olera. ¶ Decoꝛa. ¶ Prohibet ſuccus eius ⁊ decoctio folioꝛ ei⁹ fixuras frigoꝛis ⁊ ꝓfert alopitie ⁊ ꝓfert panno cū ex folijs ei⁹ admiſtrat emplaſtrū poſt ablutionē loci cum nitro ⁊ q̄nqz abſcindit verrucas ſuccus ei⁹ ⁊ interficit pediculos. ¶ Apoſte. ⁊ bothoꝛ. ¶ Ex ea elixata fit emplaſtrū apatib⁹ ⁊ reſoluit ⁊ maturat ea. Et ꝓfert mozo emplaſtro ſecō ex ea reſolutōe ſua. ¶ Vulnera ⁊ vlcera. ¶ Folia ei⁹ bona ſunt decocta aduſtioni ignis ⁊ ꝓferūt impetigini linita cū melle. ¶ Mē. capitis. ¶ Ex aq̄ ei⁹ cū felle gruis fit caput purgiū ⁊ delet totturā ⁊ valet ad vlcera nariū. ⁊ ei⁹ aq̄ tepida diſtillat in aurē ⁊ ſedat doloꝛē ⁊ lauat caput cū aq̄ ei⁹ ⁊ auſert furfures. ¶ Mēbra nutrimenti. ¶ Radix ei⁹ est mala ſtomacho faciens nauſeam ⁊ plīmū illi⁹ ē, ꝓp̄ bauracitatē eius mordicatiuam ⁊ est mali chimi ⁊ lauat bauracitate ſua adeoꝛ mozdicat ſtomachū foꝛtis ſenſus: ⁊ eius nutrimētū est paucū ⁊ apto ei⁹ ē pua ⁊ ad opilatōes epatis foꝛtioꝛ ē aptiōe malue, ꝓpe cū ſynapi ⁊ aceto ⁊ ſilr etiā ſpleni: ⁊ oꝛtet vt comedat cū muri ⁊ cū ſpeciēb⁹ q̄ ſūt ad cōdienda cibaria. ¶ Membra expulſionis. Dſ q̄ ipa q̄ est nigra ſtrigit ⁊, ꝓpe cū lēti buſ. ſz nō est dubiū gn elixata, ꝓecta ei⁹ aq̄ cū patella in furno ponit ꝓſtringat ⁊ fit cū ea clistere ad extrahendū fecē ⁊ totū ei⁹ generat inflationē ⁊ rugitū ⁊ doloꝛē vētris pūgitiuū: ⁊ ē bona colice cū aſſumīt cū ſpecieb⁹ ꝙdietib⁹ ⁊ murri.

De ſtinco. La: decxlvi

Stincus qd ē. Est guanl de nilo q̄ capit in egipto, ⁊ exiſtimauerūt q̄dā q̄ ſit de partu crocodili in capo. ¶ Electio. ¶ Meli⁹ q̄ ē in ipo ē illud q̄ est in ꝑte renū. ¶ Membra expulſionis. ¶ Mīqz auget coitū adeo vt nō ſedeatur niſi ſoꝛbitōe iuris lactucarū ⁊ lenitū.

De ſeneſten. La. decxlvij

Sueſten ⁊ nominatur muſcita. ¶ Matura ¶ Sunt quaſi temperate. ¶ Operatiōes ⁊ ꝓpꝛietates. ¶ Sunt lenitiue. ¶ Membra anhelitus ⁊ pectoris. ¶ Leniunt pectus ⁊ guttur. ¶ Membra nutrimenti. ¶ Sedant ſitim: ⁊ ꝓpꝛie ſemen eius cum ſagzenea. ¶ Mēbra expulſionis Leniunt ventrē.

De Semabras La. decxlviij.

Smabras. ¶ Decoꝛatio. ¶ Fit ex eo empla ſtrū ſup ſpinas ⁊ ea q̄ carni ſūt ifixa ⁊ ſup vrucas ꝓtrito: ⁊ extrahit eas ⁊ ſup ea q̄ ſūt vt clauī ⁊ euellit. ⁊ dſ q̄ illud q̄ de eo ſiccū est cum cōmiſcetur cū oleo facit naſci capillos ſuper tineam ¶ Membra capitis. ¶ Dſ q̄ epar ipi⁹ ledat doloꝛē molaris dētis. ¶ Mēbra expulſ. ¶ Urina ei⁹ ⁊ ſanguis ipi⁹ mirabil iuuamēti ſunt in ruptura infantū cū ſedent in decoctōe ei⁹. ⁊ q̄nqz ponit in vrina ei⁹ ⁊ in ſanguine ipi⁹ aligd de muſco ⁊ ponit in vgā infātis ⁊ fit vtilis iuuamēti in ruptura. ¶ Venena. ¶ Sindit ⁊ ponit ſup pūctura ſcoꝛpionis.

De Spica. La. decxlix.

Spica qd ē. Spica ē due ſpēs: qua℞ vna ē ſpica aromatica ⁊ ē ſpica auiū: ⁊ altera est nereidē ⁊ ē ſpica rōna. ⁊ alithitia ꝺbilioꝛ ē inda ⁊ ſyria in omnibus ꝓpꝛietatibus ſuis niſi in ꝓuocatione ⁊ alithitia est in virtute ꝓxima ſyrie: ⁊ ei⁹ qdem arboꝛ parua ē ⁊ euellit cum luto ſuo ⁊ egrediſ q̄ q̄nqz adulterat cū planta q̄ est ſibi ſimil. Inter eas vero diſcernitur q̄n planta illa est hoꝛribilis odoris. ⁊ nereidē ꝓterea, quedam est montana cuius folia ſunt ſicut folia croci hoꝛtulani: ⁊ ſilr ſtipites ei⁹ ℥ ſūt citrini plani nō in modū retis inuoluti plures habet radices. ſ. duas aut plures ⁊ non habet crus neq̄ fructū neq̄ floꝛē. ¶ Electio. ¶ Inquit Dia. melioꝛ est cuius pili ſunt ples ⁊ declinat ad ruſedinē ⁊ est boni odoris ſicut cipi ⁊ pua ſpica mordicans linguam. ⁊ hec est ſira. indavero est debilioꝛ ⁊ lōgioꝛ ⁊ plus omni ſpica inuoluta hoꝛribilis odoris ⁊ rumpitur velociter cum ſumma ſuoꝝ villoꝝ ⁊ cadit ex ea pulueꝛ niger magnus ⁊ adulteratur quia decoquitur poſt infuſionem cum aqua calida: deinde fit grauis cum antimonio poſtea venditur. ipſum vero ſignant eius albedo ⁊ coloꝛ antimonij ⁊ debilitas virtuſ eius ⁊ debilitas ſaporis ipſius ⁊ odoriſ. nigraveꝛo incida melioꝛ est rubea. ⁊ nereidē quidez melioꝛ est illa que est recens boni odoris ples ℎz radices groſſa que nō frāgit. illa vo que habet crus declinās ad albedinem: ⁊ ꝓpe in medio

smi nō ē aliquid ꝑpe q̄ ē horribil odoris. Natura. Calida ē in pmo: sicca in scdo. Operationes t ꝓpietates. Est aptiua resolutiua: t in inde gdem ē stiptica tas plima t caliditas eius mino: est sed ē lenis t ī pmis q̄ gustatur ē rancida: deinde, p cedūt ex ea caliditas t acuitas: t ex spica aromatica fit puluis ꝓhibēs sudorem plimū. t lutū gdem spice ē abluens cop⁹ t ē bonū ad bonū odorem faciendū. Apostemata t bothor. Resolut apostemata t bothor. Membra capitis. Prohibet rheumatilmos t cōfortat cerebrū. Mēbra oculi. Facit nasci pilos in palpebris q̄n ponitur in alcofol t trahitur radi⁹ inuolutus in puluere sup palpebras: t neridē ē fortior in hoc fm q̄ existimo. Membra anhelit⁹ t pectoris. Confert tota tremori cordis t mūdificat pect⁹ t pulmonē t ꝓhibet effusionē materierū ad ea t fluxus. Mēbra nutrimenti. Aperit opilationes epatis t stomachi t cōfortat ea t pferūt oēs icteritie t ꝓhibet effusiones materierū ad stomachū t sedant mordicationē eius t q̄n bibit q̄cūq; spes ipius fuerit cū vino cōfert splenī. Mēbra expulsionis. Oēs ꝓuocāt t alithia ē fortior q̄n ē calidior t minoris stipticitatis t ꝓhibēt apata matricis oia sedēdo in ea t confert doloib⁹ renū t ꝓhibet cursū materierū ad intestina t habet ꝓpietatem in retinēdo fluxū sanguinis a matrice.

De sauich. La. dcxlix.

Auich quid est. Jam dictum est in capitulo tritici t ordei. Membra anhelitus t pectoris. Confert pectori t pulmoni.

De silamo. La. dcl.

Silamum gd ē. Est semē pluris vnctuositatis q̄ reliq̄ semina: t ꝓpter hoc rancidius t ocissimū quidem ē gen⁹ quoddā silami abhominabil saporis. Electio. Melior ei⁹ ē fortior oleo ipius. Natura. Calidū ē in medio pmi: humidū in fine ei⁹. Operationes t ꝓpietates. Est glutinatiuū lenificatiuū eq̄lis calefactionis: t sicut oleū ei⁹ t decoctio ipius: t ē mollificatiuū: t oleo ei⁹ ē grossitudo t q̄ fortefactū ē minoris ē nocumēti. Decoratio Resolut viriditatē pectis t sanguinē cōgelatū t cōfert fissure t aspitati melācolicor⁹ bibitū t liniti: t ē ipinguatiuū t ꝓpe exoticatū t plōg at capillos t ꝓpe succ⁹ arboris ei⁹ t folior ipi⁹ t lenit eos t remouet furfures: t oleū eius quo decognitur myrtus cōseruat capillos t facit eos fortes t duros.

Apostemata t bothor. Resolut apata calida.

Vulnera t vlcera. Ponit sup adustionē ignis: t oleū ei⁹ bibitū aufert puritū phlaticā t sanguinez ꝓpe cū infusione aloes t aq̄ vue passe. Instrumēta iunctura. Ex eo fit emplim ad grossitudinem neruor. Membra capitis. Cōfert oleū eius cū ē tute rose lode adustine: t succ⁹ arboris eius sanat furfures. Membra oculi. Cōfert suppositū pulsationi oculi t apati ei⁹ Mēbra anhelit⁹ t pectoris. Est bonū ꝓstrictiōi anhelit⁹ t asmati. Mēbra nutrimēti. Est malū stomacho faciēs nauseā ꝓsternēs desideriū sanās velocit: z q̄n comedit cū melle remouet ei⁹ malitia t iādat ei⁹ digestio t mollificat viscera: t q̄ fortefactū ē ē minoris nocumēti t ei⁹ nutrimētū ē vnctuosū valde: t ī ipo ē vtus faciendi sitim: t fit velox eius descēsio cū cortice suo. cū aūt excoriticat tardat ei⁹ descēsus. Mēbra expulsiōis. Cōfert intestino colō: t iulio q̄dē ysami ē vehemēs i, puocatiō mēstruor adeo q̄ ipa eijcit fetū t q̄n frāgit t comedit cū semine papaueris t semine lini cū eq̄litate augmētat spma t coitū. Venena. Cōfert morsui canis rabiosi t serpētis lēticularis.

De sacundulion. La. dcli.

Sacūdulion. Apata t bothor. Ponit cū ruta sup formicā t ad fistulas. Mēbra capitis. Suffumigat cuz eo patiens subet t ꝓmēdo inūgit ex ipo cū acetosa hīs karabitū t lethargiā t distillat succ⁹ hūdi i auré sanioſā t pfert valde sode. Membra anhelitus t pectoris. Cōfert difficultati anhelit⁹ t asmati. Membra nutrimenti. Cōfert radix ei⁹ doloib⁹ epatis t pfert icteritie. Membra expulsionis. Soloet educit phlegma t pfert ꝓcatiōi mficis.

De safich. La. dcliij.

Alud. Natura. Calidū ē t siccū i tertio Opationes t ꝓpietates. Est mordicatiuū acre. Venena. Cōfert venenis oib⁹

De semurion. La. dcliij.

Emurion gd ē. Est apiū silueſtre t iā dēm ē deco. De squilla. La. dcliiij.

Squilla gd ē. Est cepe muris: t ei⁹ folia sūt sic folia lilij: t hz oleū ad nigredinē declinās. Natura. Est calidū t siccū i scdo. Opationes t ꝓpietates. Est icisiuū t ī ipo ē viscositas adustiua. Decoratio. Ponit ꝓfectū cū melle sup alopitiā t serpiginē. Membra anhelitus t pectoris. Et aceū exalpat guttur t indurat carnē ipius t ē bonum asmati t oregmoni t tussi antique.

De solatro. La. dclv.

Solatrū. Electio. Melior q̄ de ipo administrat ē hūs folia virida t citriuū semē: t ē q̄nq; spērū. Natura. Frm ē in pmo siccū i scdo: t stupefactiuū ē fm t siccū i tio. Opatões t ꝓp. Mortalitatū ē infratiuū ꝓstrictiuus: t ē q̄ dā gen⁹ ipius stupefactiuū saciēs sōnū sile opio in, pietatib⁹ finis nili q; ē debil⁹ eo: t ē q̄ dā genus ei⁹ q; ē mortale. Apata t bothor. Est emplim bonū ap ati⁹ calidis oib⁹ itrisecis t extrisecis: t bibit aq̄ ei⁹ ad apata cal⁹ itrisecta t ponit aq̄ ei⁹ cū ceruſa t oleo ros. sup herisipilā t formicā more ep̄li t cortex radicis ei⁹ ē vehemētis exsiccatiōis. Mem. ca. Si bibat ex eo q̄ ē stupefactiuū vltra. xij. ḡna facit euēire māiā: t q̄n ex aq̄ ei⁹ fit gāgarisma ꝓfert apati b⁹ligue: t si bibat ex cōtice radicis pōd⁹ auf. cū vino attrahit sōnū. t cū solatrū optie teri: t fit ex eo emplim capiti sanat sodā: t resoluit apata radicis auris t apata velamiū cerebri: t pfert distillatiū doloꝝ auri.

Mē. ocu. Sanat fistulas oculi lachrimal⁹ fructus t succ⁹ spērū ei⁹ q̄q; ad illam q̄ facit somnū: cū fit ex ea alcofol ꝓfortat visū. Mē. ex. Semen stupefactiuum est ꝓnouctiuum vrine renum t velice omnes spēs cū supponit ur, abscinduit abscindit fluxum mēstruor t ē ex eis q̄ infrigidat t ꝓhibēt pollutionē t ē spes solatri ꝓter alikekēgi t ꝓter homulam t ꝓter stupefactiuū ꝓdictū q̄n comeduntur ex eo ouij. aut. iniiciūt, t aq̄ foliorum ei⁹ facit possidē maniā t nō ē in eo humamentū solatri nisi ad emplastrū faciendū.

De scorpiomb⁹. La. dclvi.

Scorpiones. Mē. ca. Oleū scorpionū pfert doloib⁹ auris valde.

De iudoe. La. dclvij.

Udor: q̄d ē. Est aqueitas sanguis cui plus cholericū ē admixtū: t oportuit admistrē dū nodū ē exsiccat⁹: imo dū in eo ē hūditas: t ipe q̄dē magis ē digest⁹ q̄z vrina t ei⁹ superfluitas vnctuositat⁹ t hūiditatis post digestionē vltimā t ē vrina secūde digestiōis superfluitas. Opa. t p. Est magis digest⁹ q̄z vrina t diuersificat fm alia t in ipso ē resolutio nō pauca. Apostemata t bothor. Sudor athletarū pfert ap ati⁹ inguinis imo resoluit ea. Mē. an. t pe. Sudor lucē luctantiū cū oleo de alcāna ponit sup apata māmille t resolut ea: t cū oleo ros. ad pgelatōz lactis i māmilla. alteratio ꝺo magne t alteratio que fiunt cū centaurea maiore t minore.

De Sandalo. La. dclvij.

Andalus. Elec. Diximus. H. t filij me sangue rube ē fortior: t dixerūt alij alb⁹ ē fortior. Natura Est frigid⁹ in fine secūdi vsq; ad tertiū puenies siccus in secūdo. Opa. t p. Prohibet attractionē t ꝓpe rube⁹ Apo. t bot. Resoluit apostemata acuta t ꝓpe rube⁹ t limit ex eo herisipila. Mē. ca. Cōfert sode. Mē. an. t pe. Cōfert tremori cordis accidenti in febre limit⁹ t bibit⁹. Mē. nu. Cōfert debilitati stōi cali bibit⁹ t linit⁹ Febres. Cōfert sebub⁹ calis t ꝓpe alb⁹

De Sapone. La. dclxx.

Apo. Opa. t p. Est vlceratiu⁹ putrefactiu⁹ Mē. ex. Resoluit colicā t soluit humorē crudum.

De Sahane. La. dclxi.

Sahane. Opa. t p. Est abstersiuū ersicatiuū mali hūoris Aul. t vl. Facē possidē scabiē t puritū. Instrumenta iunctura. Cōfert dolori anche phlatico Membra capitis Remouet fetorē oris facit ex ho t corruptōz n⁹ t abstergit hūiditatē stōi t exsiccat eā.

De Safaruhū. La. dclxi.

Safaruhū gd ē. Est anis c⁹ nomē eboc nomē in frantia. De Sarsar. La. dclxij

Arsar gd ē. Est ferz Mē. ca. Ad cogit cū oleo aut ilūdit ipo deū cogit z distillati auré fmouet dolorē ei⁹ t pulsatōz ipi⁹ De salaf. La. dclxiij

Alaf gd ē. Est salix.

De Sakalk. La. dclxiiij.

Sakaik gd ē. Moiakfakaik anchamē t erosa rubea vehement. Natura: Est calida in secūdo hūida in ipo. Opatiões t ꝓpietates. Est abstersiua resolutiua. Jngit Hal. ē abstersiua lauatiua attractiua aptiua resolutiua. Decoratio Denigrat capillos mixta cū cortic⁹ nuci t q̄n admistrant folia ei⁹ t stipites ipi⁹ sicut sūt aut decocta cū sorbitōe ordei t decoquūtur, puocāt lac

Apostemata t bothor. Linitur ex decoctōe ei⁹ sup apata q̄ nō sūt dura t fit euacuatio p ea sup carbūculos t bothor calas. Vulne. cvl. Illud qō sicenum est pfert vlcerib⁹ sordidis t incarnat ea ex, ercoriatōe t in ipa mūdificat vlcera pferēs excoriatōibus t scabiei vlcerose. Mē. ca. De ei⁹ succo fit caput purgium ad purgādū caput t cerebr: t ei⁹ radix masticat ad extrahēdas hūiditates a capite.

Mē. ocu. Succ⁹ eius pfert tenebrositatē oculi t visus t albuginē ei⁹ t vestigijs vlceruz. t q̄n decoq̄t cū vino t sit inde emplastz sanat apata dura in apatibus oculi. Membra anhelitus t pectoris. Sed coq̄nt folia ei⁹ cū suis stipitib⁹ t cū succis ordei sorbilib⁹ t comedat: facit abūdare lac. Membra expulsionis. Prouocat menstrua.

De Sehedenigi. La. dclxv.

Sehedenigi gd ē. Est semen arboris canabis. t nos quidem iam locuti fuim⁹ de canabe: oportet ergo vt cōiungam⁹ inter cōsiderationē que est in vtriuq; capitulis simul. t de sehedenigi quidem aliud est hortulanū notū: t aliud est campestre. Humatz vero dixit q̄ arbor cāpestris egredit in desertis fm q̄ntitatē cubitū: t sup folia ei⁹ dūntur albedo: t ei⁹ fruct⁹ ē sicut pip t sūt in⁹ granū grano assūmati q̄s est granū de quo exprimitur oleū. t nos iam locuti fuim⁹ de grano assūmati.

Natura. Est calidū t siccū in tertio. Opa. t p.

Canabis campestris resoluit vemositates t exsiccat fortiter t humorē eius est paucus malus. Apostemata t bothor. Canabis campestris q̄n ei⁹ radix decoquitur t fit ex ea emplastrū apostematibus calidis in locis duris in quibus sūt chimi viscosi sedat caliditatē t resoluit duritiem. Mēbra ea.

Facit sodā sua caliditate t eius succus distillat ad doloꝝ auris opilatiuū t ad humiditatē auris t similiter oscunt eius: t folia eius eradicāt furfures in capite. Membra oculi. Obtenebrat visum. Membra nutrimenti. Nocet stomacho. Mēbra expulsionis. Exsiccat sperma: t lac quidem alsehedenigi campestris solut cum facilitate: t mediat libi. de succo eius resoluit duritiem constrictionem t solutione educit phlegmata t choleram t procedit fm semitam seminis croci hortulani in constrictione.

De Seiteragi. La. dclvi.

Sitaragi gd est Est ille q̄ ē ind⁹ ē frusta ligni pua subtilia t cortices sic gariofili. t illeg est fruct⁹ decliat ad rubedinē t nigredinē. t alseitaragi gdē onk ī ptib⁹ antigs t vbi nō mingit t hz folia sic sūt folia nasturtij. t ī estate sūt folia plima t numoris

t augmentat minoratio adeo ut forsitan nō appeat t non sit in eo odor: t est sicut nasturtiū cuius sapor t odor: silant cordumenī t folia eius sūt ipi similia. ¶ Natura. ¶ Est calidus t siccus in fine 2di. ¶ Operatōes t ppietates. ¶ Est acut⁹ apitiuus: silat enī ius por: t odor: cordumenī t illi⁹ virtus eius. ¶ Decoratio. ¶ Lōfert linitus cū aceto sup morphēa albā t albaras. ¶ Vulnera t vlcera. ¶ Linit sup excoriatōem t scabiem cū aceto t eradicat eā. ¶ Instrumēta iūcturar. ¶ Bibit ad dolorē iūcturar t pleri. ¶ Mēbra nutri. ¶ Linit sup splenē t extenuat ipm. ¶ Membra expti. ¶ Suspēdit, eius radix sup aurē eius qui habet dolorē vesice t sedat ipm sm q dicit. ¶ Permutatio. ¶ Loco eius ponitur rubea.

¶ De sceilem. ¶ Capitulum. d. clxvij.

¶ Ceilem. ¶ Natura. ¶ Bal'. ponit q' est in 3 principio calefactōis. ¶ Spatio. t ppeta. ¶ Est subtile abstersiuū resolutiuū. ¶ Decoratio. ¶ Linit sup morpheam cū sulfure t pfert. ¶ Apostemata t bothor. ¶ Resoluit apata t scrofulas cū semie lini t dilrūpit ea cū stercore colūbino t senuine lini. ¶ Vulnera t vlcera. ¶ Linit illud qō oīt cū tritico sup vlcera t puluerizat sup ea t cōfert t linit sup inupetigīnē. t qūq; ponit sup vlcera cū cottib⁹ raphani ut emplm t pfert. ¶ Instrumēta iūcturar.

¶ Decoct cū mellicrato t fit inde emplm sciance. ¶ Membra capi. ¶ Sedat scotomiā. ¶ Mēbra ex.

¶ Quādo fit ex eo euaporatio adiunat ad ipegnādum t ppie cum ordeo.

¶ De sceha. ¶ Capitulum. d. clxvij.

¶ Ceha qd est. ¶ Sceha sūt due spēs: vna earū est spinosa habens folia secreta pcauuz lignū t nō admīstrat nisi in suffumigatione t alia habet folia ut tamariscus: t repit ei spēs tertia que nō iaf fbū armena citrina t nō iaf absynthiū marinū. ¶ Electio. ¶ Melior est armena. ¶ Natura.

¶ Est calida in 2do sicca in 3⁰. ¶ Opatio. t ppe.

¶ Omnes spēs eī⁹ sūt incisiue resolutiue vēositatī et in ipa est stipticitas minor stipticitate absynthij: t eī⁹ calefactio minor ē calitate ipius t amarimdo ē maior t in ipa est salsedo. ¶ Deco. ¶ Eī⁹ cinis cū oleo aut oleo amigdalino linit⁹ pfert alopitie: t eī⁹ cinis cū olco facit nāsci barbā q tardat. ¶ Elpata t bo. ¶ Sedat apata t carbūculos. ¶ Vulnera t vl. ¶ Prohibet herpetē ēstiomenū. ¶ Membra capi. ¶ Facit soda. ¶ Membra ocu. ¶ Fit vapo3atio ex aq eī⁹ in clinādo caput ad opthalmiā t resoluit eā. ¶ Membra an. t pectoris. ¶ Lōfert difficultati anhelitus.

¶ Mēbra nutrimēti. ¶ Mocet stō t ppe tertia. ¶ Membra ex. ¶ Extrahit vmes t alcarides t interficit eos t puocat mēstrua t vrinaz t est fortior absynthio i vno. ¶ Febres. ¶ Et eius oleū pfert frigor ū rigoris.

¶ Venena. ¶ Lōfert pūcture scorpionum t rutele t venenis. ¶ De scimiar. Capitulū. d. clxix.

¶ Limiar qd est. ¶ Est lactuca asini hūs folia que sūt sic folia lactuce acuta: t est spinosa ad migredinē declinās: t in estate rubefit eī⁹ lignūsicut sāguis ita q' tingit manū. ¶ Electio. ¶ Folia eius sūt debiliora que sunt in ipa. ¶ Natura. ¶ Frāē t sicca in pmo vsq; ad scōm. ¶ Opatio. t ppie. ¶ Illa q̄ noiaf acuthia ē stiptica t in ipa ē amaritudo. t illa q̄ noiaf fulustia est vehemētior: ⁊ stipticitatis: t illa que noiaf anulus vehementior: ⁊ est ēē ābe t est acrior: t illa q̄ nomē non habet, ppinq ēē i in omnib⁹ eis est stipticitas t exsiccato t q̄ñ miscetur cū oleo t fit iunctio ex ipa pmēdo facit sudare. ¶ Deco. ¶ Linita pfert morphee t icteritie. ¶ Elpata t bothor. ¶ Fit ex ea emplm scrofulis cū adipe et linit sup excoriatōem t cū farina ordei sup herisipilam t ppie species que nominatur anulus. ¶ Vulnera t vlcera. ¶ Incarnat vlcera quando in cerato administratur. ¶ Membra capitis. ¶ Est res que magis confert dolori auris. ¶ Membra nutrimenti. ¶ Confert icteritie bibita propie acuthia t propie doloribus splenis t cortices eius preparant stomachum. ¶ Membra expultionis.

¶ Quando in potu datur de ea que nomen nō habet aureus. i. ⁊. cum cordumeni aut ilopo t nasturtio extrahit vermes t ascarides: t illa que nominat acuthia confert dolori renuz. ¶ Venena. ¶ Illa que nominat anulus confert morsui vipere valde quando administrat ut emplastz t bibita: t illa que nomen non habet est illi propinqua.

¶ De scel. ¶ Capitulū. d. clxx.

¶ Cel quid est. ¶ Est medicina inda, similis. 33. ¶ Natura. ¶ Calida ē. t licca in 3⁰. ¶ Opatōes t ppetates. ¶ Est amara stiptica acuta dilrumpit ventositates t est in virtute melliis t ei est resolutio mirabil' t subtiliatio. ¶ Instrumēta iūcturar. ¶ Confert venenis t pritōibus.

¶ De sucaram. ¶ Capitulū. d. clxxi.

¶ Ucará qd ē. ¶ Jngt Dia. Crus, huī⁹, plante ē sic⁹ crus ferule t folia eī⁹ sūt sic folia cucumēcis t hz florē albū t semī sic⁹ anisū. ruffus ⁊o dixit folia eī⁹ sūt sic folia mādragore t minora t vehemētiora citrinitatis t radix eī⁹ ē minuta fructū hūs: t semē eī⁹ exsiti i coloze ameos: ⁊ ē mai⁹ eo sine sapore t sine odore t habet mucilaginem. ¶ Jngt melaia. ē ādam spēs albes t nō bū dixit: ego aūt dico q̄ i libris ⁊ināū fuit q̄ ē cuforbū in greco t trāslatū fuit zuccará t trāslatū fuit albes: t q̄ñq; n. proportionāt ad cuforbū accīpia abiles t hoies diuersificāt in eis. ¶ Natu. ¶ Frm ē t siccā in 3⁰ usq; ad ēgrū. ¶ Operatio. t ppeta. ¶ Prohibet flurū t cōgelat sāguinē t stupefacit. ¶ Deco. ¶ Qñ linit ex eo sup locū cuulsionis pilor, phibz frītate sua nasci plos t fit ex eo emplm mamille t non magnificat. Apostemata t bothor. ¶ Succus eius sedat herisipilaz t formicaz. ¶ Instrumenta iūcturaz. ¶ Linit sup podagras calidam. ¶ Membra oculi. Succus eius administratur in doloribus oculi. ¶ Mēbra capitis. ¶ Succ⁹ eī⁹ ē bonus hūiditatibus q̄ accīt in aure. ¶ Membra anhelitus t pecto. ¶ Fit ex eo emplm mamille t nō magnificat t phibet exuberati onē. ¶ Mēbra ex. ¶ Reginet mēstrua t cōfert dolori matricū: t fit ex eo emplm testiculo t nō magnificat.

cal: t inungūtur ex eo mēbra spermatis: t phibet pollutionē. ¶ Venena. ¶ Est venenū mortale. t eī⁹ cura ē vinū purū. ¶ De secacul La. delxxij.

¶ Ecacul. ¶ Natura. ¶ Est calidū in 2do ad hūiditatē quādā tēdēs. ¶ Operationes t ppietates. ¶ In ipso ē lenitas t vī⁹ eī⁹ q̄ nutrimi ē ē sicut vīus baucie. ¶ Mēbra expultionis. ¶ Excitat appetitū coitus. ¶ Permutatio. Loco eius ponitur buzeiden.

¶ De scelemenigi La. delxxiij.

¶ Celemenigi qd ē. ¶ Est iuraſabrā cāpestre. ¶ Natura. ¶ Calidū ē t siccū i tertio. ¶ Operationes t ppietates. ¶ Est resolutiuuz t subtiliatiuū valde: t qñ ponit sub cerucali infātū pfert fluxū oris eoz. ¶ Instrumēta iūcturaz. ¶ Lōfert palysi linitū t capitpurgio ex eo facto cū vino. ¶ Mēbra capitis. ¶ Qñ fit capitpurgiū ex aq eī⁹ mūdificat cerebz t pfert etiā tonare t epilepsie bibitū cū vino. ¶ Mēbra nutrimēti. ¶ Lōfert hūiditatibus stomachi t fluxū oris infātū qñ ponit sup capita eoz sm q existimarunt gdam. ¶ Membra expulsionis. ¶ Lōfert ventositatibus.

¶ De suchaha La. delxxiiij.

¶ Uchaha. ¶ Mēbra capit. ¶ Lōferūt ipa t radix eius t fructus ipius dolori vue. ¶ Membra nutrimenti. ¶ Lōfert stomacho t epati. ¶ Mēbra expulsionis. ¶ Decoctio radicis eius, phibet fluxū mulierū t ipa supposita t incatis matefacto in ea pfert apanibus ani. ¶ Febres. ¶ Lōfert febribus antiquis t ppie infantiū.

¶ De scebrā La. delxxv.

¶ Cebra quidē. ¶ Est in hortis hūs cānā silē cōsimilē eēlē: t hz pilos: t folia sūt sic tarcō sm q existimo t hz lac. ¶ Electio. ¶ Illud q̄ melī⁹ ē est leue ad rubedinē declinās sic cunis iuolutā subtilē hūs cortice: t illud qō ē cū duab⁹ cānis t ē lenis carnis t grossū pue rubedinis t duruz: t qō ē ut filū ē malū q pscū ē malū: t non oz ut aligd de eo admīstret. ¶ Natura. ¶ Jngt humai: ē calidum in pncipio 2dī: siccū in fine tertij. lac vo eī⁹ ē vltimū in ambob⁹ sil: imo i ārto ādu. ¶ Operationes t ppietates. ¶ In ipo sūt stipticitas t acuitas t dilrupto orificio⁹ venaz t illud ē vnū, ppt qō repellit: et qñ rectificat nō ē inuamētū i eo i loco, ppt illud qō dixim⁹ t ē ex eo toto nocuū t ppe pplonib⁹ calidis. ¶ Mēbra capitis. ¶ Lac eī⁹ admīnat in cradicando dēres. ¶ Mēbra nutrimenti. ¶ Mocet stō et epati t dat ad bibēdū in cura tioē hydropisis. t oz gdē ut pus infūdat i succo endiuie t senīculi t solatri trib⁹ dieb⁹: deide exsiccet t fiat inde trocisci cum modico sal indi t turbit t myrrobala. aut aloes t erit fortis inuamēn. ¶ Mēbra expulsionis. ¶ Solutiōe educit melācoliā t phlā t aquā. t antiqt⁹ q̄dem fuit eī⁹ administratio pfecta in solutiuis: deinde fuit dimissū, ppterea q: nocet coitui t spermati: t q: dilrūpit venas ani. t qñ rectificat nō ē inuamētū in ipo: t illud iō qñ eius rectificatio fit hoc mō: infūdit nō purū in lacte recēter mulcto die t nocte t re

nouat illud multotiēs t illud ē ex eis q̄ debilitāt ipz t destruūt operationē ei⁹ i hūoib⁹ mal. ¶ Qui vo excusatōnē nō fuerint qn ipo vtat pmitteat ipsi a mūs t senīculū t cyminuz: t qō deco in potu sumit sit ab vno danich vsq; ad ātmo: t hz qdē de herba eius: in lacte vo ipsi⁹ nō ē bonitas: t nō vt mihi q̄ sit in potu dādū: t cū ei⁹ solutio supfluit ex eis q̄ pz ab scindūt ē sedere i aq fra: t qñ in potu dat colice bibitur cū āmoniaco t bdellio t serapino t modico ster coris adib narrato in cap'o colice. ¶ Febres. ¶ Repellit, ppterea q: gnāt febres. ¶ Venena. ¶ Pōd⁹ 3. ij. de ea interficit.

¶ De sceigen La. delxxvi.

¶ Ceigen qd ē. ¶ Est nap⁹ q iā dict⁹ ē aīi i cap. de lem. ¶ De scerbin La. delxxvij.

¶ Cerbin qd ē. ¶ Est arbor: alkitran: t nos q̄dā locuti fuim⁹ de alkitrā. Hūc vo narremus opatiōes q̄ sūt, ppe arbor ipius: t hec qdē arbor ē de gnē arboris pini t hz fructū similē fructui cupressi: sed ē minor eo t hz spinas: t ē duarum spērū: quarū vna ē longa: t altera curta. ¶ Operatiōes t ppetates. ¶ In cortice hui⁹ arboris ē stipticitas. ¶ Mēbra capitis ¶ Si gs de fructu h⁹ arboris plimū assumit facit sodā, ppt calefactionez t ppterea q: cōicat stomacho i mordicatiōe quā ei facit: t qñ colluit os ex aceto in q̄ decoquuntur folia eī⁹ ledat dolorē dētuz. ¶ Membra anhelitus t pectoris. ¶ Fruct⁹ eius pfert tussi. ¶ Membra nutrimenti. ¶ Fruct⁹ eī⁹ ē malus stomacho mordicans ipm. sed ipe pfert epati. ¶ Membra expulsionis. Eī⁹ fruct⁹ pfert distillatiōi vrine: t si bibat cū vipe, puocat vrinā: t qñ ex cortice eī⁹ fit suffumigatio exhibet fetū t secūdinā: t qñ bibit stringit vētrē: t qñq; stringit vrinā. ¶ Venena. ¶ Datur in potu fruct⁹ eius cū vino ad potū leporis marini. t si misceat cū adipe cerui t in ungatur ex eo corpus nō approximant ei vermes venenosi.

¶ De sceruelschic La. delxxviij.

¶ Ceruelschic qd ē. ¶ Est silis abrotano i vtute ¶ Natura. ¶ Est calidū t siccum in 2do. ¶ Mēbra capitis. ¶ Lōfert epilepsie: t abscidit fluxū saliue currētis t ppe ex oribus pueroū. ¶ Permutatio. ¶ Loco eī⁹ in iuuamēto qō sit epilepsie t alijs ponit sālucus.

¶ De sceudo La. delxxix:

¶ Ceudus. ¶ Natura. ¶ Virtus eius ē calida. ¶ Opationes t ppietates. ¶ Bibit eī⁹ succ⁹ ad dolores. ¶ Decoratio. ¶ Recēs cū vino linit sup morphēa. ¶ Vulnera t vlcera. Facit cohērere vlcera antiq̄ t pulueriz at sup carnē additā. ¶ Instrumēta iūcturaz. ¶ Linit cū aceto super podagram: t fit ex eo ceratum ad dolorē doris. ¶ Mēbra anhelitus t pectoris. ¶ Fiant ex eo eum dulcibus bucelle ad tussim. ¶ Membra nutrimenti. ¶ Bibūtur ex eo ʒ. ij. cū hydromelle ad mordicationē stomachi. ¶ Mēbra expul- ¶ Duc. ʒ. cuz hydromelle valēt ad dysēteriā t difficultati vrine: t cū mulier subijcit sibi ipsū, puocat mēstrua.

De spina alba. Capitulum.d.clxxx.

Spina alba gd est. Bedeoard. Natura. Frigida ẽ t sicca in primo. Instrumenta iũcturaꝝ. Eius decoctio ꝑfert instrumentis iũcturaꝝ t podagre. Membra nutri. Confert mollificationi stomachi.

De spina indica. Capitulum.d.clxxxi.

Spina indica'. Natura. Est cala. Opatiõ.t ꝓpeta. Est subtiliatia resolutiua. Instru. iũcturaꝝ. Cõfert alcuzez Membra capi. Colluit os ex decoctiõe eius ad dolorez molarũ. Membra anheli.t pectoris. Confert sputo sanguinis.

De spina egyptia. Capitulũ.d.clxxxij.

Spina egyptia: Natura. Est ffa in primo sicca in scõdo. Opationes t ꝓpricta. Est abstersiua abscindẽs catarros. Vulnera t vlcera. Radix eius t ꝓpe semẽ vehementis sũt ꝓsolidatõis. Membra an. t pecto. Confert apostemati gutturis. Membra nutrimenti. Confert apostemati stomachi.

De lynapi. Capitulum.d.clxxxiij.

Synapis. Natura. Cala est t sicca vsq; ad ẽ tij. Opatiões t ꝓprieta. Incidit phlã t oleũ ei⁹ est calidũ oleo raphani.t fugunt ex fumo eius ỳnies venenosi.t illa q̃ ẽ silnestris generat hũoꝛẽ vsq; ad ẽ in ipa sũt abstersio t resolutio.t qñ hoies cõcedũt folia ei⁹ t radicẽ ipi⁹ t elixata Decoratio. Mũdificat facie t auffert occultatões t vestigia sanguis mozui. t silnestris est emplin bonũ sozditici t exsiccat linguã t ꝓfert alopitie. Apostemata t bothoz. Resoluit apata calida t oẽ apa antiquũ t ponit cũ caulib⁹ sup scrofulas. Vulnera t vlcera. Cõfert scabiei t ipetigini. Instru. iũctu. Cõfert dolori iũcturaꝝ t sciatice. Membra capi. Mũdificat hũiditates que sũt in capite t fit ex eo emplin capiti ei⁹ q pauꝛ lethargia: t aq̃ eius distillat ad oẽm dolorẽ auris t molaris t sũr ei⁹ oleũ t ꝓpe qñ decoquit in ea assa: t ẽ de medicis apientib⁹ colatorij opilationẽ: t dixerunt qđ q; si bibat a ieiunio itellectũ efficit bonũ. Membra ocu. Admistrat in alcofol oculi ad pannũ t aspritatẽ. Membra anhelitus t pectoris. Si terat t bibat cũ aq̃ melius auferi aspritatẽ antiquã in cãna pulmonis. Membra nutrimẽti. Extenuat splenẽ t facẽ litim. Membra expulsio. Cõfert ꝓfocatõi matricis t facẽ desidertũ coitus. Febres. Confert febribus periodicis antiquis De strãgulatore adib.

Capitulũ.d.clxxxiiij.

Strangulator adib qđ est. Prefocat adib t porcos t canes t ẽ ꝓfocatiuus t non administratur interius neq; exterius.

De strangulatore leopdi. Capitulũ.d.clxxxv.

Strangulator leopdi quid ẽ. Suffocat leopardos t linces t reliqua: t nõ admistrat intus neq; extra: t dicit q; quando appropinquat scorpiom ꝓgelat cam. Venena. Ipse interficit adib: t jam dictũ ẽ de eo.

De salice. Capitulum.d.clxxxvi.

Salix qđ ẽ. Q̃dq; egredit ex foliis ei⁹ q̃dq; findunt gũma fortis. Operationes t ꝓprietates. Fructus t folia eius sũt stipticis sine mordicatõe: t ẽ in eis exsiccatio suffitiẽs. Et cinis eius ẽ vehemẽtis exsiccatõis: t qñ ex eo fit emplastꝛ retinet fluxũ sanguinis: t q̃dq; findunt folia ei⁹ t egredit gũma ab ea vehemẽtis abstẽtionis ẽ biliatia. Decoratio. Eius cinis eradicat verrucas linitus cũ aceto. Vulnera t vlcera. Fit ex eo emplastꝛ ad vulnera magna t ꝓpe ex fructu eius t folijs ei⁹ t cinis ei⁹ remouet formici q̃ linit cũ ea cũ aceto. Membra capitis. Qđ ẽ eius supius t aq̃ eius sũt sedatiua sodat: t nõ ẽ aliqd magis vltimũ q̃ succus folioꝛ eius in cura sanici q̃ currit ex aure. Membra oculi. Ponunt fructus t aqua ei⁹ sup ꝑcussionẽ pupille: t eius gũma ꝓfert valde visui debili. Membra nutrimenti. Aq̃ ei⁹ ꝓfert opilationi epatis t victericie. Mẽbra expulsionis. Fructus eius cum confert hẽmorroidibus fluxum sanguinis.

De scarabeo.

Capitulũ.d.clxxxvij.

Scarabeus. Membra capitis. Oleũ in quo frigit valet ad doloꝛẽ auris q̃ in eaz effundit: t similiter corpus eius quod opinie contrium est. De scoria. Capi.d.clxxxviij. Scoria. Electio. Scoria foztioris exsiccatõis est scoria ferri. Natura. Scoria ferri est sicca in ꝫ°: t scoria eris ẽ ei ꝓpinq̃ relique vero scorie sunt minus calide. Operationes t ꝓprietates. Omnes sũt exsiccatiue: t que fortioris est exsiccatõis eis oibus est scoria ferri: t omnes exsiccant hũitates. Apostemata t bothoz. Scoria ferri resoluit apostemata calida. Vulnera t vlcera. Scoria argẽti cõfert scabiei t lahafati et consolidat vlcera t ꝓhibet fluxũ hemoꝛroidaꝝ t fistulaꝝ. Membra oculi. Scoria ferri confert aperitati palpebraꝝ: t scoria stãni cõfert vlceribꝰ oculi t in hoc loco merdasengi. Membra nutrimenti. Scoria ferri ꝓfortat stomachũ t exsiccat superfluitates eius t remouet mollificatõez eius qñ in potu dat in vino antiquo aut bibit cũ vino. Membra expulsionis. Scoria ferri ꝓhibet fluxũ hemoꝛroidaꝝ t ꝓpe qñ sedet in vino antiquo ei admixto: et ꝓhibet impgnatiõnẽ t abscindit fluxũ sãguinis mẽstrui t est in eo vltima t sũr in vrina: t coartat anũ lunita. Venena. Scoria ferri cũ oxymelle confert nocumẽto medicine q̃ nominatur conium.

Capitulũ de lka. L. De tri. Capi.d.clxxxix.

Tri qđ est. Est siẽ corrigie facũ ex azymo qđ coqt in aq̃ cũ carne t sine carne t noiat in terra nostra rustice. Natura. Est caliditũ hũiditas eius ẽ superflua. Opationes t ꝓprietates. Mõ est dubiũ qn sit tarde digestionis t desẽsionis a stomacho: qñ est azymũ nõ fermentatũ t coctũ sine carne est leuius apud quosdaz ꝫ fortasse res nõ est sm q̃ dixit: t qñ cũ eo pmiscet pipis paꝛ t oleũ antigd.alimũ recuficatur ei⁹ dispositio paꝛ t ẽ

digeritur multiplicatur eius nutrimentũ valde. Membra anhelitus t pectoris. Confert pulmoni remouendo tussim t sputum sanguinis t ꝓprie quando decoquitur cum portulaca. Membra expulsionis. Est lenificatiuus ventris.

De Therebinthina. La.dcxc.

Terebinthina. Dicitur in capitulo de grano viridi.

De Tarcon. La.dcxcj.

Tarcon qđ est. Est notũ. Et dixerũt q; pire trũ est radix altarcon montani. Natura. Manifestũ est q; ẽ calidũ t siccũ in secũdo Cuis sit in ipso virtus stupefactiua: qđ ꝙ dixerũt de quibꝰ nõ est curandũ q; ipm ẽ frigidũ t siccũ. Operationes t ꝓprietates Est desiccatiua humiditatum t ersiccanuum earum: t in ipo ẽ mẽfrigidatio qđ. Mẽbra ca. Cõfert cola cũ masticat t tenet in oze. Mẽ. an. t pc. Facit accidere dolorẽ gutturis. Mẽbra nu. Est difficil' digestionis Mẽ. ex. Abscidit desiderũ coeundi.

De Taraxacon. La.dcxcij.

Taraxacon qđ ẽ. Notũ ẽ. est spes eu dinie. Natura. Frigus ei⁹ ẽ pl⁹ hũiditate ipi⁹ cũ hoc q; in ipsa ẽ hũiditas. Opa. t ꝓ. Est infrigidatiua apitiua. Mẽ. ocu. Et⁹ lacab stergit albuginẽ. Mẽbra nutrimenti. Et⁹ succ⁹ ꝓfert hydropisi valde t apit opilatões epatis. Tene. Resistit venenis: t ex ea fit emplastꝛũ ad puncturas t ꝓpe ad pũcturã scorpionis.

De Tamarisco La.dcxciij

Tamarisc⁹. Opatiões t ꝓpetates. In ipso ẽ stipticitas t abstersio t mũdificatio absq; exsiccatõe vehemẽti: t ei⁹ aq̃ ẽ abstersiua t siccatiua c⁹ abstersio ẽ pl⁹ exsiccatõe ei⁹: t ipi⁹ exsiccatõ ẽ cũ stipticitate: ꝫ ẽ fructꝰ e⁹ vehemẽtior stipticitatis: t in tamarisco qđ ẽ est subtilitas pauca t reliqs reb⁹ alijs administrat loco galle viridis. Decoratio Et⁹ decoctio admistrat in embroca ad dolos t mificit eos Apostemata t bothoz Ex ei⁹ folijs fit emplastꝛũ sup apata flura. Vulne. t vl. Et⁹ sum⁹ exsiccat vlcera humida t variolas t ſ pgit qđ ex ea trita ẽ t cinis ei⁹ sup adustionẽ ignis t vlcera humida t fructus ei⁹ t cinis ipi⁹ exsiccant vlcera difficilia t corrodunt carnẽ additã. Mẽ. ca. Decoctio folioꝛ ei⁹ cũ vino ꝓfert doloꝛi dentiũ colluto oze ex ea t, ꝓhibz corrosionẽ coꝛ, ꝓpe fructus ei⁹ Mẽ. ocu. Et⁹ fruct⁹ stat loco licij t galle t in egritudib⁹ oculi Mẽ. au. t. e. Cõfert sputo antiquo t, ꝓpe fructꝰ ei⁹. Membra nutrimenti. Eius rami dissoluti in aceto ꝓferũt splenẽ emplo ex eis fcõ: t ad splenẽ bibit vinũ in quo decocta sũt folia ei⁹ t ipi⁹ virgulta: t faciũt splenetici ex ligno eius vasa Mẽ. ex. Cõfert soluti antiq; t sedet in decoctõe ei⁹ ad cursũ mificis t supp oit gnũ ei⁹ t bibit fructus ei⁹ etiã. Tene. Cõfert fructꝰ ei⁹ morsui vipere

De Tarathit. La.dcxciij

Tarathit qđ ẽ. Frusta ligni nodosi grossitudinẽ digiti hꝫ ñas t ei⁹ lõgitudo ẽ minoꝛ t plinũ eius est stipticitatis saporis t ẽ cinericij coloris. Et virtus eius est sicut virtus balaustie: t dꝰ q; ipse affertur ex rumb⁹. Operatões t ꝓprietates. Est stipticius t phidẽs motũ sanguis in membris oib⁹ Instrã iũctu. Confortat iũcturas mollificatas Membra nutrimenti. Confert mollificationi stomachi t epatis Membra expulsionis. Stringit t retinet fluxũ san. t descensionem sanguinis ingestione t dysenterie bibitũ in lacte caprarũ decocto. Permutatio. Medietas pderis eius de cortice oui adusto abluto t sexta pderis ei⁹ de galle t decima pderis de gũmi arabico.

De Talk. La.dcxcv.

Talk qđ ẽ. Dixerũt qđ q; in bibitõe eius ẽ timoꝛ: ꝓpt illud qđ in ipso est ex retẽtione sui cũ ptib⁹ stõi t villositate eius t cũ gutture t meri: t qñ necessariũ ẽ vt solnat solnat in panno in quo ponãtur frusta glacici aut lapides t pectiat donec resolnat: t si fuer int lapides necessariũ est vt sub mergantur in aqua t si voluerit hõ dimittat ipꝫ in panno: deinde excutiat ipm in vase t accipiat qđ excussũ est vt vtatur eo cũ aqua gũme t erit bonum sue intentioni. Electio. Mõ ex eo calcinatũ est: ẽ fortius t subtilius. Natura. Frigidũ est in ꝑmo siccũ in secũdo. Operationes t ꝓprietates Stipticũ est t retinẽs sanguinẽ: t administratur in pl⁹ lotro sicut existimauit Paulus t alij vt fit ei⁹ desiccatio maioꝛ ipsiꝫ cui nõ adurit ignis nisi cũ arte. Apostemata t bothoz. Prohibet apostemata mãmillarũ t testiculoꝛ t que post aures sunt t reliquarũ carniũ laxarũ in principio. Membra anhelitus t pectoris. Retinet sputũ sanguinis cũ aqua plantaginis. Membra expulsionis. Retinet sanguinẽ mificis t ani bibitũ: t qđ ex eo adustũ ẽ t linitũ ꝓfert dysenterie.

De Talisafar. La.dcxcvi.

Talisafar qđ ẽ. Est cortices indi in quib⁹ est stipticitas t acuitas t odoris boni parũ et in ipsis ẽ substantia terrea pꝛima t subtilitas pauca. Natura. Apud Bal. nõ est ostensiuꝫ ipos hꝫ caliditatẽ neq; frigiditatẽ de q̃ sit curandũ Quidã aũt dixerũt q; sunt calidi t sicci in secũdo: Operatões t propꝛietates In ipsis sunt stipticitas t exsiccatio fortes t resolutio: t sunt cõpositi ex substantijs plib⁹: t terreitas in eis ẽ plus. Membra expulsionis. Confert dysenterie t vlceribꝰ intestinoꝛ t fluxui sanguinis matricis t ani: t ꝓferunt hemoꝛroidibus.

De Tarifilon. La.dcxcvij.

Tarifilon qđ ẽ. Plãta nascẽs in vere t flos ei⁹ ẽ silis croco hortulano. Tene. Decoctio ei⁹ cũ effundit sup morsũ vipe sedat doloꝛem eius. Et si effunditur sup mẽbꝛ sanũ facit in ipso ꝛngere sile illi qđ contingit ex morsu vipere de doloꝛe.

De Tuberibus. La.dcxcviij.

Tubera qđ sũt. Sũt ex substãtia trea plus t aquea mul⁹: t in ipsis ẽ acreitas t subtili-

tas panes ⁊ sūt ꝑuata lapore. Elec. Melior eoꝝ arenosa alba in quib⁹ nó ē odor mal⁹ ⁊ q̄ ex eis sūt ficca dctiora sūt hūida .⁊ illa qdē q̄ elixaī post ex coctionē ⁊ scissionē cū cultello cū aq̄ ⁊ sale: deinde coquūt cū oleo ⁊ almuri ⁊ ꝑdēb⁹ ꝓdictis⁹ aut altit sunt meliora: ⁊ dctiora coꝝ gnā sūt fūgi ⁊ ꝑpe cū na scūt sub arboīb⁹ ⁊ in ira mala. Ope. ⁊ p. Sūt grossa valde ⁊ ꝑbent nutrimentū grossum melācī ⁊ nó appropinq̄t eis in hoc aligd: ⁊ coꝝ qdē cyriaca sūt vinū purū ⁊ ꝑdictes spēs: ⁊ ū elixent: deinde coq̄nt cū eis generat nutrimentū grossū nó malū: verūtī lapore nó hñt. Inskfa ūic. Timet ex eis palysis. Membra capitis. Timet ex eis appoplexia. Membra oculi. Loꝝ aq̄ sicut ē abstergit oculū: ⁊ hoc qdā laudauerūt ⁊ ꝑcessit illud Musaia medic⁹ ⁊ alij. Mē. nu. Sūt tarde digestiois ꝑdictis ꝓpter guātia stomachū grossi chimi Bal. ꝙ i quodā loco ait nó sūt mali chimi. Mēbra expul. Faciūt incurrere colicā ⁊ difficultatē vrine.

De tincura. La. dcxcix.

Tinctura qd ē. Electio Melior: ē illa q̄ē leuiozis ꝑderis ⁊ magis intēse nigredinis Natura Dis ē cala ⁊ exiccatiua nisi in da q̄ñ indi ⁊ paul⁹ numerāt eā inter frigidā ⁊ cā.

Opera. ⁊ p. Dis ē exiccatiua. Aspa. ⁊ bo. Existimauit qdā ꝙ inda ponit sup apostemata cali da ⁊ ꝑfert eis. Vulnera ⁊ vlcera. Illa q̄ assumit ex fundo ligni pini cū gūma ⁊ bdellio ponit sup adu stionē ignis donec cadat.

De testudine. La. dcc.

Testudo. Mē. capitis. Sāguis ei⁹ q̄ sil uestris ē iam dictū ē ꝙ ꝑfert epilepsie adhe rens: ⁊ fel testudis valet ad cola ⁊ distillat in nares epilepticoꝝ Membra anhelitus ⁊ pectoris. Ouū ei⁹ valet ad tussim infantū ⁊ fel ipsi⁹ illi nitū ad scrofulas. Venena. Illa q̄ ē marina cū coagulo est bona morsui vermiū venenosoꝝ ⁊ ei q̄ bibut lacticinium.

De Tamarindis. La. dcci.

Tamarindi. Electio. Meliores sunt te neri recētes q nodulenelcūt ⁊ nō exsiccant ⁊ quoꝝ acerositas ē va Mā. Frigidi sūt ⁊ sicci in secūdo Opa. ⁊ p. Sūt solutiui ⁊ sūt me liores prunis ⁊ minoris hūiditatis. Mē. nu. Lō ferūt mlitudini vomit⁹ ⁊ sitī i febrib⁹ ⁊ stringūt stōm mollificanū ex mlitudine vomit⁹ Mēbra expul. Solutōe educūt choleram: ⁊ potuo ex decoctōe eoꝝ sit propinq̄ medie ubre. Febres. Confert febrib⁹ hītiū syncopi ⁊ ꝑturbatōes ⁊ ꝑpe cū necesse ē nāz limre.

De Tuderi. La. dccij.

Tuderi qd ē. Jngt Dia. ē herba hīs folia silia foliis ꝓsilij ⁊ radicē q̄drātā ⁊ eius ra dix mēsurā hz medij cubiti: ⁊ hz capita in quib⁹ sūt semina lōga nigra ⁊ est hec vsitata tuderi. Siluestris ꝙo semē ē rotundū. Natura. Cala ē in secūdo: humida in ꝑmo Operatōes ⁊ propne tates. Jnest ei acredo nasturtij: ⁊ in ipa ē vlceratō

Apostemata ⁊ bothor. Cōfert cāeris q̄ nō sunt vlcerati linita cū aqua mellis: ⁊ ꝑfert oib⁹ apostematibus duris ⁊ fit ex ea emplastrū sup tumorē. Instrumēta. Jun. Fit ex ea emplastrū sup durit ē podagre.

Membra capitis. Confert apatib⁹ radicū auriū Mē. ocu. Cū ea fit collyrū cū melle mūdifi cat vlcera oculi. Membra anhelitus ⁊ pect. Ad iuuat q̄n ponit in electuarijs in expūdo humoꝝ postq̄ infundit ⁊ bulit in aq̄: deinde ponit in vale ⁊ assat. Membra expulsionis. Adiuuat in cotus ⁊ ꝑpe in decocto qd ē ex vino.

De Tenub. La. dcciij.

Tenub qd ē. Arbor: nota ⁊ causi ē spēs eiꝰ ⁊ casmecoras ē semē arboris ei⁹ ⁊ pix silue stris ex ea assumit. Operationes ⁊ ꝑpe tat. Semen ait ei⁹ casmecoras: ⁊ virt⁹ ipsi⁹ ē stipti ca ⁊ subtil calefa tōis Apostē. ⁊ bothor. Ex fo lijs hui⁹ arboris fit emplastrū apostematib⁹ calidis Vulnera ⁊ vlcera. Folia ⁊ semen ei⁹ q̄n miscet cuꝝ adipe anseris ⁊ merdalengi ⁊ cū farina turis cōferūt vlcerib⁹ manifestis: ⁊ cū ꝑmiscet cū cera ⁊ oleo myr thito ꝑfert vlcerib⁹ teneroꝝ corpoꝝ ⁊ oib⁹ vlcerib⁹ recēdb⁹ calis: ⁊ coꝝ ei⁹ ē ꝙuenies vlcerib⁹ puluerizatus: ⁊ q̄n admistrant folia ei⁹ sup vlcera recēcia ꝓ hibēt corruptōes coꝝ. Membra capi. Tollit os ex ea ⁊ decoctiōe ei⁹ ⁊ ꝑpe cū aceto ad dolorē dē tū: ⁊ q̄n scindit lignū ei⁹ ⁊ cogit in aceto ad illud

Membra oculi. Fum⁹ eius in alcofol confert oculo. Mēbra anhelit⁹ ⁊ pectoris. Semen ei⁹ qd ē casmecoras adiuuat ad spuendū ex pectore: et gūma qdē tenub maxime ē iuuamēti ad tussim anti quam valde: ⁊ ē spēs picis. Membra nutrimen ti. Confert ad ea pondus aur. cum aqua melī ad epar lesum. Membra expulsionis. Si bibatur strungit ⁊ retinet ventrem.

De Terentabin. La. dcciiij

Terentabin quid ē. Mic ē ros q̄ plm cadit in cozalceni ⁊ in locis qui sunt vltra fluuiū ꝓplmū casus eius in regione nostra ē sup lapidē. Electio. Melio: ē recens albū. Natura. Est equale ad caliditatē ꝓueniens. Ope rationes ⁊ proprietates. Est lenitiuū ꝓueniēs ad abstergendū Mē. an. ⁊ pe. Confert tussi ⁊ lenit pectus. Mēbra nutrimenti Sedat sitim Mē bra expulsionis Solutōe educit cholerā facile: ⁊ ei⁹ solo cū ꝑpetate q̄ ē in ipo: ⁊ ei⁹ qdē potio ē aut. x. vsq; ad. xx. aut.

De Tutia. La. dccv.

Tutia qd ē. Origo Tutie est fumus qui ele uatur vbi purificatur es a lapidibus qui ei admiscentur: a stagno qui ei admiscetur ⁊ q̄n sublimatur climia: ⁊ illud qd̄ sublimatur est tutia bona ⁊ quod residet inferius est climia que nomina tur succudus. tutia vero alia est alba: ⁊ alia est citri na: ⁊ alia ad rubedinem declinans. ⁊ inda quidē est illud quod in ablutione tutie aggregatur sicut fex sub aqua qua ipsa abluitur ⁊ illud est succudus: dif ferentia vero inter succudū ⁊ tutiam est q̄ tutia sub

limat ⁊ illud nō sublimat ꝫ remanet inferius in cā natibus ꝙ qō currit es ⁊ hoc ē sicut climia eris ⁊ q̄ñ hoc sublimat sublimat ex eo tutia. Electio. Me lior est alba volatilis: deinde citrina: deinde que habz co lorē fūsicoꝝ alcarmeni: ⁊ illa que est minus vetusta omnib⁹ est melior. Natura. Frigida est in ꝑmo sicca in secō. Operationes ⁊ ꝑpietates. Est deſic catiua sine mordicatione: ⁊ illa q̄ ē ablutā est melior deſiccātiū. Decoratio. Cōfert lēdinibus. Vul nera ⁊ vlcera. Illa q̄ est ablutā ꝑfert vlcerib⁹ ita q̄ vlceribus cancerosis. Mēbra oculi. Cōfert do lori oculi ⁊ ꝓhibet supfluitates fraudulētas coarta tas in venis oculi penetrare in tunicas ꝓpe illa que ē ablutā. Mēbra expulsio. Cōfert vlcerib⁹ ani ⁊ testiculoꝝ ⁊ apostematibus coꝝ.

De tincar. Capitulū. d. ccvi.

Jncar quid ē. Illud ē mīnerale ⁊ aliud ē artificiale ⁊ dicit capis ⁊ auri. Mēbra ca pitis. Cōfert doloꝝ molaris ⁊ corrosōi dentium sua ꝓpietate.

De talsmarach. Capitulum. d. ccvij.

Talsmarach. Matura. Calm ē ⁊ siccuz. Operationes ⁊ ꝑpeta. Est stipticū fortū.

De tinsa. Capitulum. d. ccviij.

Jnsa. Membra oculi. Stercus eius confert albugini oculi. Venena. Fit em plastz ex adipe eius sup morsū ipius ⁊ sedat dolor eius statim.

De tembul. Capitulum. d. ccix.

Tembul. Matura. Frigidus ē in ꝑmo sicc⁹ in secō. Operationes ⁊ ꝑpetates. Est stipticū exsiccatiū. Membra capis Cōfortat sarnē que ē inter dentes ⁊ masticat ipm indi ad illud semp. Membra nutrimenti. Con fortat stomachū ⁊ ꝓpt illud masticat semp indi.

De telsie. Capitulum. d. ccx.

Telsie qd est. Est gūma rute agrestis ⁊ iam dictū est in the. Electio. Non ꝑfert ni si que ē recēs ⁊ cū sup ipaz; ptransit annus de bilitat. ⁊ ū ē in ipa inuamētū ꝓpt resolōnē hūdita tuz que sūt in ipsa supfluaz. Natura. Est calida valde adustiua fortis calefactionis ⁊ exsiccationis ⁊ in ipa est hūiditas supflua extranea causa cuius ñ mordicat flatz. Operatōes ⁊ ꝑpetates. Est mun dificatia solutia maturatia disruptia ⁊ ꝓpt hūiditatē suā supfluā nō adurit nisi post horā ⁊ ē ex eis q̄ at trahit vehemēt ⁊ violēter ex ꝑfūdo corpis: ꝫ p⁹ spasmū ꝓpt hūiditatē suā supfluā: ⁊ nō est ei par in alterādo ꝓplonē ⁊ calitatē. Decoratio. Facit na sci pilos ⁊ ꝑfert alopitie valde ⁊ raro fuenit pari in illo: ⁊ iam dixim⁹ admistratōem ei⁹ in cap. ipius. ⁊ ꝑfert occultationi sāguinis: ꝫ nō dimittit sup ipam ꝑter horā: ⁊ simlit ꝑfert vestigijs ⁊ pāno ⁊ albaras Instrumēta iūctu. Jnūgit cū ꝓssione sup mol lificationē neruoꝝ ⁊ sup podagrā ⁊ sup ūcturas frigidas ⁊ clisterizat cū ea ad arteticā. Mēbra au. ⁊ pecto. Cōfert sputo sanies ⁊ difficultati anhelitus ⁊ ꝑfert doloꝝ amboꝝ latezꝝ ꝓpe doloꝝ ipoꝝ anti

quo linita ⁊ ut emplin supposita ⁊ cū ea euacuādo ⁊ adiuuat ad expuēdas supfluitates linita ⁊ subtilita te repta in administrādo eaz in clarijs. Membra ex pullio. Jn radice eius ⁊ cortic⁹ ipius et lachryma eius est solutio. Febres. Sumank de cortici bus eius tres aur. ⁊ de succis tres anulusat ⁊ de lachryma eius aur. ij. ⁊ cū multiplicat eius vsus no cet. Permutatio. Loco eius ponunt due tertie pōderis eius de draganto ⁊ tria eius de euforbio.

De turbit. Capitulū. d. ccxi.

Turbit. Electio. Melius est albuz visi bilit ⁊ contrīū habens foramina que sunt sicut cāna subtilis fozamiā ⁊ plauū velocit frangibile ⁊ nō est grossuz ⁊ ipm corrodit ⁊ debilita tur: ⁊ leue valde ⁊ ꝑforatū est debile: ꝫ eius rectifica tio est ut fricet cortex eius cinericius donec remane at albus ⁊ coniūgat quod de eo contritum est cum oleo amigdalino. Operationes ⁊ ꝑpietates. Acquirit vsus eius siccitatem ⁊ exsiccatiōem in coꝝ pore: quoniā extrahit humiditates subtiles ⁊ ꝓpter hoc administrat cum oleo amigdalino. Instrumenta funcurarū. Confert egritudinibus neruo rum. Membra expulsionis. Solutione educit phlegma plim: ⁊ solut aliquid ex humoribus adu stis parūper ⁊ hoc quādo assumit tritus decoctum vero econtrario. inquit. Melangue. solutiōe educit humores viscosos grossos: ⁊ dirērit quidam, solu tione educit humorem crudū ex anchis. ⁊ quod ve rius ē: ē ꝙ solutione educit phlegma subtile ⁊ li con fortat cuz zinzibere ⁊ eo quod habet acuitatē virtu tis educat grossum ⁊ crudū humorem. Soli vero non solui grossum nisi inueniat in stomacho fixuz ⁊ in intestinis: liteꝫ potio eius vsq; ad. z. ij. ⁊ in decoctionibus vsq; ad. iij.

De turtle. Capitulum. d. ccxij.

Turtle quid est. Est ámoniacū ⁊ iā dictū est de eo i capīo alij. De tubel. La. d. ccxiij.

Tubel qd est. Fortius tubel ē tubel ferri: de inde ceris ⁊ ē illud qō cadit ex ꝑcussione sup ea: ⁊ om ne quidē ē exsiccatiuū: ⁊ iā qō dictum est de eo.

De thymo. Capitulum. d. ccxiij.

Thymū. Natura. Semen eius est fo tis calliditatis. Membra expulsionis.

Prouocat ⁊ extrahit embryonem mo rtuum ⁊ solutione educit sanguinez ⁊ humoꝝ cholicū Et potio eius sit medicetas. z ⁊ extrahit vermes.

De theil. Capitulum. d. ccxv.

Theil qd ē. Dicit ꝙ ē theildeken. Natura. Frigida ē ⁊ sicca in ꝑmo: ⁊ ꝓpe radix ei⁹ recēs. Operatōes ⁊ ꝑpeta. Turt⁹ ei⁹ ē stiptica: ⁊ in ipa ē mordicatio ⁊ ꝓhibet eius succ⁹ attractōez materiez ad vlcera. Vulnera ⁊ vlcera. Confert pulneribus recentibus q̄n ponit sup ea ⁊ ꝓpue radix eius ⁊ in ipa est ꝓsolidatio. Membra capitis. Prohibz catarros oēs. Membra oculi.

De succo eius ⁊ ipa decocta in vino ⁊ melle i pon dere eāli sūptū ponit in medicamine quod ad oculū est bonū ⁊ illius gō medicamis ꝓpositio ē hꝫ. Su

mitur suecus ⁊ quãuꝫ est medicitas eius de myrrha ⁊ tertia eius de pipere ⁊ tertia ipius de olibano ⁊ p̃miscent ⁊ fiãt medicamen bonũ ⁊ oportet ꝙ̃ ut reponat in vase ereo. ¶ Membra nutrimenti. ¶ Ebscindit semen ⁊ radix eius vomitum. ⁊ phibet attractionem fieri ad stomachũ ⁊ semẽ eius oio ẽ ꝓueniens stomacho. ¶ Membra expulsionis. ¶ Semẽ eius deglutitũ est ꝓuocatiuuꝫ ⁊ disrupciuũ lapidis ꝓpter illud quod in ipo est de siccitate aut amaritudine: et similit radix eius ⁊ decoctio eius confert vlceribus vesice. ¶ De thesie. ¶ Capitulum. d. ccxvi.

¶ Thesie quid est. Jam dictũ ẽ in the. ⁊ iam diximus eam.

¶ De testiculo vulpis ¶ Capitulũ. d. ccxvij.

Esticulus vulpis gd est. Est qdaꝫ bonus dulce. ¶ Natura. ¶ Est calidꝰ in ꝑmo hũidus in ipo ⁊ m̃ ipo est hũiditas supflua. Instrumenta iucturaꝝ. ¶ Confert spasmo ⁊ tetano qui sunt in posteriorib⁹ ⁊ palysi. ¶ Membra expulsionis. ¶ Facit appetitũ coitus ⁊ adiuuat ad ipm et ꝓprie cum vino: ⁊ stat loco sperme.

¶ De testiculo canis. ¶ Capitulũ. d. ccxvij.

Esticulus canis quid est. ¶ Est siẽ testiculus vulpis ⁊ est duaꝝ spẽ: vna eaꝝ est mino: ⁊ ẽ ꝙ̃s mollitie ⁊ est duoꝝ parũ quoꝝ vnũ par est inferius ⁊ aliud par est sursum ⁊ vnũ eoꝝ est molle ⁊ alteruꝫ est plenũ ⁊ est spes maioꝝ: ⁊ in spetie maioꝝ est hũiditas supflua. ¶ Apata ⁊ bothor. Resolut apata phlegmatica. ¶ Vulnera ⁊ vlcera. ¶ Mundificat vlcera ⁊ phibet formicã dilatari ⁊ aperit fistulas ⁊ incarnat vlcera fraudulẽta corrosiua. ¶ Membra capitis. ¶ Cõfert alcola. ¶ Membra expli. ¶ Sũ vir maioꝝ aboꝝ sũt sit masculꝰ fotior. ⁊ si mulꝛ sumat debilioꝝ ẽ sit magis scia: ⁊ dicit ꝙ ille ꝙ est hũidꝰ facẽ augmẽtũ in coitu ⁊ siccus abscindit ipsũ ⁊ vnusquisqꝫ aboꝝ destruit alterius opõnez ⁊ iaz dictum est totum illud in maioꝝ ⁊ minoꝝ.

¶ De testiculo. ¶ Capitulũ. d. ccxix.

Esticulꝰ gd ẽ. ¶ Est de genere carnis molli Electio. ¶ Melioꝝ testiculꝰ ẽ illius cuiꝰ bonus ẽ testiculus: ⁊ ꝙ est adolescens: ⁊ testiculꝰ qui ẽ magnorũ hircoꝝ ⁊ quẽ eis silant de arietibus ⁊ tauris non digerit: ⁊ ũ ẽ sicut testiculus galloꝝ ꝑcipue impinguatoꝝ: nã ipe ẽ bonus valde. ¶ Opatio. ⁊ ꝓpria. ¶ Mõ habet bonitatẽ nutrimenti mãsullaꝝ nũ testiculus galloꝝ impinguatoꝝ: ipse nãqꝫ est boni nutrimenti plũ: ⁊ omnes spes testiculi qñ digerunt ꝓprie que non sunt difficilis digestõnis plũ nutrit. ¶ Membra nutrimenti. ¶ Plimi ipoꝝ sunt difficilis digestionis plurimũ nutrimẽti ⁊ ꝑhẽ qui sunt de aialibꝰ magnis grosse carnis.

¶ De testa. ¶ Capitulũ. d. ccxx.

Esta. ¶ Opatões ⁊ ꝓpietates. ¶ Est exsiccatiua abstersiua ⁊ ꝓprie testa olibani: ⁊ subtilioꝝ: quidez testa est testa cancri marini ⁊ tegula qdem est in virtute solij. ¶ Decoratio. ¶ Testa cancri marini est exsiccatiua ⁊ abstergit pãnuꝫ et enagines. ¶ Apata ⁊ bothor. ¶ Fit ex testa ceratuꝫ sup scrofulas. ¶ Vulnerã ⁊ vlcera. ¶ Emplin sacñ ex testa ẽ fortis ꝑsolidationis: ⁊ ꝑfert vlceribus ⁊ ipa abstergit scabiẽ ⁊ ꝓprie testa cancri marini. Instrumenta iucturaꝝ. ¶ Testa olibani. Lingit sup podagram. ¶ Membra oculi. ¶ Confert cum sale metallino vngule.

¶ De thalio. ¶ Capitulum. d. ccxxi.

Thalio quid est. Dictũ est de eo in capitulo destructõe. ¶ De littera. El. ¶ De vsnee. ¶ Capitulum. d. ccxxij.

Usnee quid est. ¶ Cortices tenues subtiles circũuoluti sup arboꝛẽ ferentẽ glãdes ꝙdam nium ⁊ nucem. ⁊ habet odoꝛ cui bonum Electio. ¶ Nue ex ea bona est: ẽ alba ⁊ nigra mala ẽ ¶ Natura. ¶ In ipa est ffitas pauca ⁊ ad debilitatẽ declinano ⁊ stipticitas equalis: existimauerũt gõ ꝙ est calida in ꝑmo ⁊ sicca in secõ. Jngit Elcanzi. Est frigida vehemẽtis siccitatis. ¶ Opationes ⁊ ꝓpietates. ¶ Jnest ei virtus stiptica ⁊ resolo similis: ⁊ lenificatio: ⁊ ꝑcipue que ẽ de pino ⁊ eius stipticitas est equalis. ⁊ aromaticꝰ eius apit opilatões ⁊ stringit carnes mollificatas. ¶ Apata ⁊ bothor. ¶ Linit sup apata calida ⁊ sedat ea ⁊ resolut duritiez ⁊ sedat apata carnosa flura. ¶ Instrumẽta iucturaꝝ. ¶ Leuit inũctõib⁹ laxitudinis ⁊ resoluit duritiẽ iucturaꝝ ⁊ similiẽ eius decoctio. ¶ Membra capitis. ¶ Cũ in fũdit in vino facit dormire porãtẽ ipm. ¶ Membra oculi. ¶ Abstergit visuꝫ. ¶ Membra an. ⁊ ꝑecto. Cõfert tremori cordis. ¶ Membra nutrimenti. Retinet vomitũ ⁊ ꝓfortat stomachũ ⁊ remouet illationẽ eius ꝑcipue eiꝰ infusio in vino stiptico. ⁊ ꝑfert dolori epatis debil. ¶ Membra expulsio. ¶ Apit opilatões epatis ⁊ matrices ⁊ qñ sedet in aqua eius ꝑfert dolori matricis: ⁊ ꝓuocat mẽstrua. ¶ Permutatio. ¶ Põdus ipius de cozdumen.

¶ De yehuẽ. ¶ Capitulum. d. ccxxij.

Thuen qd est. Ex ea alia ẽ alba ⁊ alia citrina ꝫ alba ẽ fortior: ⁊ est virge minute super quas sũt flores minuti alba habẽtes folia sicles floribus maro acuti odoris ⁊ sapoꝛis. ¶ Natura. ¶ Est calida in ꝫ̃ licca in secõ. ¶ Opationes et ꝓpietates. ¶ Est digestiuus ⁊ apitiua opilationũ: ⁊ ea que est rubea est stipticitas ⁊ ꝓhibitio ꝑz solutionis cũ eo qđ in ipa est de resolutõe ꝛ: ⁊ eius stipticitas ẽ ꝓpt̃ ipius exsiccationẽ ⁊ est ꝓuocatiua sudoris: ⁊ sisꝛ eius oleũ inũctuꝫ ⁊ apit oritinã venaꝝ resolutiuũ subtiliatiuũ. ¶ Electio. ¶ Recens viridis. Apata ⁊ bothor. ¶ Resolut apata calida in stomacho ⁊ sãguinẽ ꝓgelatũ in ipo ⁊ ꝑfert apatibus frigidis. ¶ Vulnera ⁊ vlcera. ¶ Cõfert fistulis ⁊ excoriat cortices ⁊ vlcera ⁊ confert vulneribꝰ neruoꝝ. Jnstrumenta iucturaꝝ. ¶ Cõfert torsioni nerorũ cũ in decoctione ipius infũdit ispongia ⁊ ponit supeos. ¶ Membra capitis. ¶ Facit subet ⁊ cuꝫ odorat hũidũ eius facit dormire ⁊ eius oleũ confert doloribus auris. ¶ Membra anhelitus ⁊ pecto. ¶ Cõfert almati cum bibit sicca sicut bibit epithymũ. ¶ Membra nutrimenti. ¶ Mala est ori stomachi verũtamẽ re-

solut ⁊ exsiccat qđ ad ipm attrahit: ⁊ resoluit sãguinẽ cõgelatũ in eo. ¶ Membra expulsionis. ¶ Prouocat fortit ⁊ resoluit sãguinem congelatũ in vesica cũ aqua mellis ⁊ frãgit lapidem. ⁊ qñ bibit cũ floꝛe suo: ⁊ cũ eo qđ est sup ipm in vino ꝓuocat mẽstrua ⁊ sũt suppositoꝛiũ oleꝛ eius: ꝑz enim fortit ꝓuocat ⁊ suppositoꝛiũ oleꝛ eiꝰ etiã resoluit duritiez matricis ⁊ apit opilatõem matricis. ⁊ ipa qdem bibit licca in oxymelle sicut epithymuꝫ ⁊ soluit meliam ⁊ phlã et cõfert apatibus ani calidis: ⁊ apit hemoꝛoidas ipa ⁊ eius oleũ cõfert ramici ex aqua ꝓstqꝫ scindit: ⁊ ꝑfert colice ⁊ doloꝛi vesice ⁊ duritiei splenis.

¶ De vsne. ¶ Capitulũ. d. ccxxiij.

Usne quid est. Est plũ spẽ ꝛ subtilioꝛ earũ est alba ⁊ nolat stercus passeꝛ ⁊ calidioꝛ earũ est viridis. ¶ Opationes ⁊ ꝓpietates. Est abstersiua mũdificatia apitiua. ¶ Membra expulsio. ¶ Põdus. ʒ. 5. ipius resoluit difficultatẽ vrine. ⁊ põdus. ʒ. v. deiicit ꝓtus viuũ ⁊ mozuũ ⁊. ʒ. 5. ꝑ sice usqꝫ ad. ʒ. i., ꝓuocat mẽstrua: ⁊ põdꝰ. ʒ. iij. soluẽdo educit aquolitatẽ hydropisis. ¶ Venena. ¶ Põdus. ʒ. x. ciꝰ est venenuz ꝓtinoũ ⁊ ex suffumigatiõe eiꝰ q̃ ex ipa est viridis effugiunt venenosa parua.

¶ De yrtica. ¶ Capitulũ. d. ccxxv.

Rtica qd est. Color scis eius ẽ ſilis doloꝛi pozti ꝫ tñ est minus ⁊ subtilius ⁊ nõ ẽ ieꝰ lõgitudie ⁊ mordicat qđ ei obuiat ita ꝙ ẽt intestina. ¶ Natura. ¶ Yrtica ⁊ semẽ eius sũt calꝛa i ꝓncipio tertij: ⁊ sicca in secõ: ꝫ semẽ est minoꝛis siccitatis q̃z ipa. ¶ Opatio. ⁊ ꝓprie. ¶ Est attractiua vl ceratiua resolutiua ⁊ in virtute adustiua. ⁊ sũt qdã q di cũt calefactoꝛez eius nõ esse fortẽ: ꝫ in ipa qdez ẽ vt⁹ apitiua: ⁊ in ipa est absterſio fortis. ⁊ in ipa non est mozdicatio vlcez: ⁊ qñ cũ carne coquit caro soluit li yrticã ⁊ opõnem eius. ¶ Apata ⁊ bothor. ¶ Emplz eius cũ raphano disrũpit dubellet ⁊ ꝑfert eis ⁊ confert duricieꝰ ⁊ cõfert semẽ eius cancro in emplo: ⁊ similit eius cinis. ¶ Vulnera ⁊ vlcera. ¶ Eius cinis cũ sale cõfert vlceribus q̃ accit a morsura canũ ⁊ vlceribus malignis ⁊ cancro. ¶ Jnstru. iucu. ¶ Emplaſtz ex ea cũ sala confert torsioni neruoꝛ. ¶ Membra capitis. ¶ Eius folia cõtrita abscidũt fluxuz sanguinis ex narib⁹ ⁊ semẽ eius ꝑfert stricture nariuz ⁊ apit opilatões colatoꝛij fortit ⁊ ex semẽ eius factuz emplin facẽ eradicatoꝛez dentiũ facilẽ: ⁊ emplin ex ea ꝑfert apatibus que sũt post aurẽ ⁊ est absterſiuuz. ¶ Membra anhelitus ⁊ pecto. ¶ Qñ bibit cũ aqua oꝛdei mũdificat pectus ⁊ cũ decoquũt folia eius in aq̃ oꝛdei educit hũores grossos q sũt in pectoꝛe: ꝫ eiꝰ semẽ est fortius ⁊ ipm remouet asma ⁊ ipam dilatationẽ ⁊ ffam plesim. ¶ Membra expulsi. ¶ Excitat coitũ, ꝓprie semen eius cũ vino ⁊ apit oꝛificiũ matricis: quia matrix recipit ipma. ¶ Et similit si comedat cũ cepis ⁊ ouis ⁊ qñ supponit cuz myrrha, ꝓuocat mẽstrua ⁊ apit matricẽ ⁊ sũl si bibit ciꝰ decoctõ cuz myrrha: ⁊ folia eiꝰ recẽtia educũt mꝛicẽ exeũtẽ loco empli posita ⁊ soluẽdo educ phla ⁊ hũoꝛẽ crudum sua absterſione ñ cũ ỽtute solutiua q̃ sit in ipa: ⁊ oleũ eiꝰ plꝰ soluit phla q̃z oleũ cartami ⁊ decoctio foliorũ cũ ostracis lenit vẽtrẽ ⁊ si vis ut ipa facilꝰ soluat accipe medullã semis eius ⁊ ꝑtere ipam cũ sauich ⁊ ꝑjce eã in vio ⁊ bibe cã: ⁊ oz ut post eiꝰ haustũ bibatur aligd de oleo ros. ne aduraf guttur bibentis: ⁊ q̃z fuit ex ipa collyria cũ melle ⁊ supponũt ⁊ solũt.

¶ De viola. ¶ Capitulũ. d. ccxxvi.

Jola quid ẽ. ¶ Nota ẽ eius essẽa: ⁊ opõ radicis eius ẽ vicina opõni ipius. ¶ Natura. ¶ Frida est ⁊ hũida in ꝑmo: ⁊ dicit qdaz ꝙ ẽ calida in ꝑmo: ꝫ in ffitate foliorꝛ eius nõ est dubitatio. ¶ Opatio. ⁊ ꝓprie. ¶ Dicit ꝙ ipa gnãt sangunẽ equalem. ¶ Apata ⁊ bothor. ¶ Sedat apata calida mozꝛ emplastri supposita cũ sauich de ordeo et similit eius folia. ¶ Vulnera ⁊ vlcera. ¶ Viola epithymata bona est scabiei. ¶ Membra capitis. ¶ Sedat soda sanguinẽ odorata ⁊ illita. ¶ Membra oculi. ¶ Cõfert opthalmie calide. ¶ Membra anhelitus ⁊ pectoris. ¶ Cõfert tussi calide ⁊ lenit pectꝰ ⁊ ꝓprie que ex ea ꝛtrita est cũ zuccaro ⁊ ipius siruꝑpus cõferi pleti et pulmoni ⁊ est melioꝛ: ꝫ iuleb in hoccap. ¶ Membra nutrimẽti. ¶ Valet inflatiõi stoi. ¶ Membra expulsio. ¶ Sirupus eius cõfert doloꝛi renũ ⁊ ꝓuocat urinã: ⁊ q̃ ex ea sicca est soluẽdo edũc choleꝛã. ⁊ ipius etiã siruꝑpus lenit naturam cũ facilitate ⁊ confert eminentie ani.

¶ De vrina. ¶ Capitulum. d. ccxxvij.

Rina quid est. ¶ Nota ẽ. ¶ Electio. ¶ Ex vrinis iuuatiuis magis ẽ vria cameli arabici qui est anheglib. Et vrina hois ẽ debilioꝛ vrinis tria sunt debilioꝛes vrine porcoꝛ domestico⁹ castratoꝝ. ⁊ eis fortioꝛes sunt anticꝙ: ⁊ vrina quidem castrati omnis generis est debilioꝛ: ⁊ ex vrinis magis absterſiua est vrina hois. ¶ Natura. ¶ Est calida ⁊ sicca. ¶ Operatões ⁊ ꝓpietates. ¶ Omnes abstergunt: ⁊ vrina quidez hois ꝓtur cũ cinere vitis ꝑ locũ fluxꝰ sanguinis ⁊ sistitur. vrina vero cameli ꝑfert furfuribus ablutõe facta ex ea. ⁊ similit vrina tauri. ¶ Decoratio. ¶ Abstergit mozpheam. ¶ Vulnera ⁊ vlcera. ¶ Vrina asini confert vlceribꝰ ambulatiuis ⁊ humidis. ⁊ vrina hois etiam prope antiqua ⁊ ꝑfert excoriationi ⁊ puritui ⁊ albaras: ⁊ ꝑcipue cũ nitro ⁊ aqua acetose: ⁊ fex vrine ponitur super herisipilam ⁊ confert: ⁊ confert linita scabiei ⁊ salꝛafat ⁊ vlceribus verminosis ⁊ vlceribus pedũ super mingitur ⁊ dimittitur donec sanentur. ¶ Instã. ¶ Confert doloribus neruosis: ⁊ ꝑcipue vrina caprarum domesticarum ⁊ montanarum: ⁊ prꝓprie spasmo ⁊ extensioni: ⁊ similiter fit caputpurgium extensioni. ¶ Membra capitis. ¶ In vrina tauri cum dissoluitur myrrha ⁊ distillatur in aure subtiliter sedat doloꝛes eius: ⁊ similiter vrina caprarum sola ⁊ cũ myrrha: ⁊ vrina hominis antiqua, ꝓhibet fluxum putredinis ab aure: ⁊ vrina cameli cõfert fetori narium ⁊ aperit opilationes colatoꝛij cuz vehementi virtute ¶ Membra oculi. ¶ Coagulatur in vase ereo ⁊ confert albugini ⁊ scabiei: ⁊ prope vrina pueroꝝ ⁊ similiter cocta cum porris.

Membra anhe. ⁊ pecto. Urina ifantũ lactẽtiũ ꝓfert dilatatõi anhelu⁹. Mẽbra nutri. Quidã homo spleneticus sõniauit q̃ ꝓcipiebat ei⁹ sõnio ut vrinam suam biberet omni die ter ⁊ sanaret: q̃ ex ptus est illud ⁊ inuenit mirabile. ⁊ urina gõ hois ⁊ vrina cameli ꝓfert hydropisi ⁊ ea linit splen ꝓcipue cũ lacte cameli: ⁊ urina capraz valet hypotarche caz ꝓcipue cũ fuit montane ⁊ ꝓcipue cũ spica bõi odoris ⁊ sitr urina antiq̃ porcoz in huiusmõi est bona cum vino fortι. Mẽbra expulsio. Urina porci frangit lapidẽ in renib⁹ ⁊ vesica ⁊ puocido educ̃ ex ambobus: ⁊ urina asini ꝓfert doloꝛi renũ: ⁊ vruna hois decocta cũ porris ꝓfert dolorib⁹ matricũ q̃ sedent in canleres vnaq̃z q̃z diez semel. Venena. Urina hois ꝓfert morsui vipe bibita ⁊ effudit super eũ ⁊ ꝓpue vipe petrose ⁊ cuz nitro sup morsũ canis rabiosi ⁊ omni morsui ⁊ puncture valet ⁊ que ex ea antiqua est confert venenis oibus ⁊ lepori marino.

De visco. Capitulũ. d. ccxxvij.

Iscus quid ẽ. Est notus: ⁊ ea⁹ gõ fructus est silis ciceri nigro nõ iuncẽ rotũditatis virgulatus frãgibilis ex quo manus iuiscant. eius aũt mineꝛa ẽ arbor: ferẽs glãdes ⁊ malus ⁊ pirus in quo sũt vtus aerea ⁊ aquea mistiplicate valδ Electio. Qui ex eo bonus ẽ. est recẽs plan⁹ coloris puri interius viridis exterius terꝛ ⁊ lanuτ deinde cogl. Natura. Mõ calefac̃ nisi post morsũ lõgũ sicut gũma rute agrestis ⁊ est debiliꝛ ea in hoc ⁊ iũpo q̃dez ẽ hũitas supfluens nõ digesta ⁊ ẽ calid⁹ ⁊ siccus in 3⁹. Opatio. ⁊ ꝓpatες. Est resolutiuus resoluit enim hũitates grossas ex ꝓfundo ꝓter fortitudiez vtutis attractiue ⁊ lenit. ⁊ dixerũt qdã: si melt ci opõ in hũitatib⁹ tenuibus. Decoratio. Eradicat vngues malos cũ sup eos ponit cũ arieni co. Elpata ⁊ bothoꝛ. Resoluit apata ffa ⁊ ꝓpe ꝓfortatus cũ calce ⁊ confert syrie ⁊ filiabus noctis.

Vulnera ⁊ vlcera. Lenit vlcera antiqua ⁊ vlcera mala. Instru. ũcturaꝛ. Lenit ũcturas cũ rata cera q̃z⁹ ipe ẽ ⁊ suo cõsi ponder de resina pini.

Membra capitis. Cõfert apatibus ffis post aurea mixtus cũ gũma pini ⁊ cera. Membra nutri. Extennat splenẽ cũ ponit sup ipm cuz aliquibus rebus ipm confortantibus sicut est calꝛ.

De verme. Capitulũ. d. ccxxix.

Ermis quid est. Est ỹmis grane ⁊ est ỹmis tinctoꝛ cuius virtus est sicut virtus ceruse. verũtamẽ est subtilioꝛ ⁊ magis vadens in pfunduz: qdam aũt dixerũt q̃ colligit hic vermiculus ex rebus plibus ita q̃ colligit ex arboribus glãdes ferentib⁹. Natura. Vermiculus grane recẽs infrantnus ẽ: ⁊ in ipo siccitas ẽ q̃nitatẽ hñs. Opatio. ⁊ ꝓpatiε. Vermenil⁹ grane q est vermiꝛ tinctoꝛ ẽ purpureus ⁊ exsiccat sine mozdicatione. ⁊ Gal. qdem dicit q̃ in ipo est siccitas tpata. Vulnera ⁊ vlcera. Vermiculus grane ꝓfert vulnerib⁹ nerꝛoꝛ tritus cũ vino aut aceto cũ melle. Dicit aũt q̃ ỹmis pluriũ pedũ q morat sub lagenis fm q̃ dicũ bibit ex eo aũt. removet ꝓpasmũ ⁊ alcuzez nocentes. Membra capitis. Vermis pluriũ pedũ q̃ ẽ sub amphoris qũ terit cũ cortice granati ⁊ cuz oleo roſ. ⁊ distillat in aurẽ sedat doloꝛe. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Vermis rubeus q̃ ẽ sub vreeis aque qui habet pedes plimos ⁊ cuz tãgit rotundat q̃ cũ eo tãgit palanι cũ melle valet ꝓcatõibus ⁊ sitr cũ comedit ꝓfert asmati ⁊ dilatatiõi anhelit⁹ fzz q̃ dicit. Mẽbra nutri. Predictus his plures pedes ꝓfert icteritie bibitus cũ vino. Membra expulsio. Vermis pluriũ peduz q̃ est sub cisternis ⁊ vreeis bibitus cũ vino est bonus difficultati vrine.

Venena. Vermis oleꝛ ⁊ trit⁹ linit sup pũctura vermium venenosoꝛ ⁊ confert ei.

De vsnir. Capitulum. d. ccxxx.

Zzur quid ẽ. Dixerũt quidã q̃ eius virtus est virtus ceruse: ⁊ dixerũt alij virtus eius ẽ virtus alscedenegi. Natura. Ucrius ẽ ut sit caliduz ⁊ siccuz ⁊ ut quasi sint ambo in fine fit quod aũt dicit ꝓter hoc est dictũ ꝓ ignorantiam. Operationes ⁊ ꝓpietates. Apud quosdã ei⁹ stipticitas ẽ fortioꝛ q̃z ipi⁹ acuitas ⁊ apd alios ei⁹ acuitas est fortioꝛ stipticitate ipius. Vulnera ⁊ vicera. Consolidat vulnera generat carnẽ in vlceribus ⁊ ꝓhibet adustionem ignis ⁊ ostracositatem. Mẽbra capitis. Prohibet corosionez dentium.

De vitro. Capitulum. d. ccxxxi.

Itrũ quid est. Uitruz inter lapides est sicut stultus inter homines: declinat enĩ ad omnem tincturam ⁊ tingit ea ⁊ frãgitur ⁊ abscinditur cum eo. Natura. Caliditi est in primo siccum in secõ. Decoratio. Ebstergit dentes ⁊ facit eoꝛi pilos ⁊ quãdo cum oleo sambacino inũgit.

Operationes ⁊ ꝓpietates. In ipo est stipticitas ⁊ subtilitas. Membra capitis. Mũdat furfures quãdo cũ eo fit ablutio ⁊ abstergit dentes. Membra oculi. Ebstergit oculũ ⁊ delet eius albuginez ⁊ adustum est fortius. Membra expulsionis. Quod ex eo tritũ est ⁊ adustũ confert valde lapidi vesice ⁊ renum cuz bibit cum vino.

De vua passa. Capitulum. d. ccxxxij.

Ua passa dicek in capitulo de vua: De ventre. Capitulum. d. ccxxxiij.

Enter. Operationes ⁊ ꝓpietas. Parni est nutrimenti mali chimi ⁊ similit quod similat ei ex visceribus q̃ius eius bona fiat digestio. verũtamen pluris est nutrimenti q̃ pulmo: ventres aurẽ auũ quãdo digerunt sunt melioꝛis nutrimẽti ⁊ plurimi ⁊ ꝓcipue ⁊ gallinaz ⁊ anserum. Membra nutrimenti. Est tarde digestionis.

De vite. Capitulum. d. ccxxxiij.

Itis quid ẽ. Jngt Dia. vitis siluꝛis ⁊ mõtana habet ramos lõgos sises illis quos facit vitis: ⁊ eaꝛ folia sunt sicut folia vue lupine domestice: ⁊ sunt latioꝛa ⁊ flos eius pilosus ẽ. ⁊ fructus eius est siẽ vua qui fit rubeus apud maturationem ⁊ granum eius est rotundum ⁊ comedunt folia eiꝰ stati cũ nascũt. Opera. ⁊ ꝓpe. Linis ramoꝛ eius ponit in medicinis cauterizantibus et oleũ vitis est sicut oleũ ros: verũtamẽ nõ ẽi eos illa⁹ subtilitas: ⁊ oleũ qdẽ musti ẽ sedatiuũ ⁊ calefactiuũ ⁊ flos siluestris est vehemẽtis stipticitatis. Decoratio. Lachryma eius valet super verrucas formicales: ⁊ vitis quidẽ siluestris abstergit pãnũ ⁊ lentigines sed domestica ẽ debilis: ⁊ lachryma siluestris fortiꝛ ⁊ radicat pilos cũ oleo ⁊ ꝓpue que assumuntur ex ramis eius recentib⁹ cũ inflãmat ⁊ oleũ eius est fortiꝛ oibus oleis. Vulnera ⁊ ulcera. Lachryma vitis ẽ bona scabiei ⁊ impetigini ⁊ fructus vitis siluestris ꝓhibet apostemari vulnera. Instr. iunct. Linis vinacie eius qd remanet cũ aceto ꝓfert tozsioni nerꝛoꝛ ⁊ linis ramoꝛ eius cũ oleo ponit sup cõtusionẽ lacertoꝛ ⁊ mollificationẽ ũcturarũ ⁊ cuz bibitur canis eius ꝓpter casũ ⁊ oleũ musti ẽ bonuz doloꝛibus lacertoꝛ ⁊ nerꝛoꝛ ⁊ laxitudini. Mẽbra ca. Folia eius ponũtur in emplastro ad soda calidã: ⁊ radix vitis nigre ⁊ albe ⁊ siluestris ẽ ex summa medicinarũ abstergẽtiũ fordes auris ⁊ ẽ ex medicinis cõferẽtibus surditati: ⁊ coꝛter eius que siluestris ẽ cũ melle sanat gingiuã sanguinei. Membra oculi. Folia vitis cũ sauich oꝛdei more emplastri supposita oculo ꝓhibent fluxus ad ipm.

Mẽ. anhe. ⁊ pec. Succus folioꝛ domestice confert sputo sanguinis ⁊ similiter fructus siluestris bibitus. Membra nutrimẽti. Emplz factũ ex foliz ⁊ filis eius cũ sauich oꝛdei valet sup apata stõi ⁊ inflationẽ eius ⁊ succus folioꝛ eius cõfert doloꝛi stomachi ex caliditate ⁊ qũ bibitur radix eius cum aqua siluestri aut vino ꝓfert hydropisi ⁊ solutione educit aquã: ⁊ fructus vitis siluestris ẽ bonus stoꝛ et nausee ⁊ cõturbationi ⁊ accesitati cibi. Mẽ. expul. Succus folioꝛ eius ẽ cõuenies dysenterie ⁊ doloꝛi ani ex caliditate ⁊ eius lachryma q̃ ẽ sicut gũma bibit cũ vino ⁊ frangit lapidẽ ⁊ cinis eius qõ remanet post expressionẽ cũ aceto ponit sup hemoꝛroidas ⁊ moꝛa: ⁊ fructus eius bon⁹ ẽ ano ꝓducenι ⁊ stringit. Venena. Linis eius qõ remanet ẽ tyriaca morsui vipe.

De volubili. L. dccxxxv

Olubilis. Natura. Est equalis ad caliditatẽ quãdã dechnãs ⁊ siccitatẽ plimã: ⁊ ẽ lenificatiua ⁊ apud alkãzi ẽ frigida.

Ope. ⁊ ꝓpue Est resolutiua aperitiua: ⁊ nota q̃ noiat sunis papauerũ ꝓstat ex terreitate ꝓstrictiua ⁊ aqueitate lentitia ⁊ acredine igneaz ꝓ exsiccatio de strnit aqueitatẽ eius ⁊ in ipsa ẽ mũdificatio. Decoratio. Lac volubilis magne abradit pilos ⁊ interficit pediculos. Ung. ⁊ vl. Folia sunis pauparez recentia ꝓueniẽtia sunt ulceribus magnis ⁊ cõsolidant ea decocta in vino ⁊ ex eis emplin factum suppositũ adustioni ignis ⁊ ꝓpue cum cerato ⁊ ad hoc nõ est ei par. Mẽ. ca. Distillat succus eius i aurẽ doloꝛosam cũ cotto ꝓpue cũ oleo roſ. ⁊ ꝓpue cũ ẽ apa caliditi ⁊ cõfert soda antique: ⁊ succus eius cõfert materiei attracte ad aurẽ si ẽ antiqua et ulceribus antiquis in ea. Membra anhelitus ⁊ pectoris. Est bona pectoꝛi ⁊ pulmoni ⁊ mundificatissima. Membra nu. Ꝓperti opilatiões epatis et folia eius cum aceto sunt bona spleni. Membra expul. Aqua eius soluẽdo educit choleram adustam ⁊ quãdo nõ decoquitur ẽ fortioꝛ: ⁊ ẽ que dã species volubilis mala solutione educẽs sanguinẽ.

De virga pastoris Capitulũ. d. ccxxxvi

Irga pastoris quid ẽ: Est albatbat ⁊ ẽ masculus ⁊ femina: iz masculus ẽ fortioꝛ. Opera. ⁊ ꝓ. In ipsa ẽ stipticitas: iz ps aquea in ipsa ẽ plurima: ⁊ ꝓpter multitudinẽ repulsionis materierũ effularũ existimãt q̃ ẽ exsiccatiua ⁊ simiꝛ liter ꝓhibet fluxũ. Elpostem. ⁊ bothoꝛ. Fit ex ea emplastrũ phloni ⁊ herisipile ⁊ formice ⁊ ẽ valde conferẽs apostematibus vlceratis. Vulnera ⁊ vlcera. Consolidat vulnera recẽtia. Mẽbra ca. Succ⁹ ei⁹ interficit vermes auris ⁊ exsiccat vulnera eius. Mẽbra anhe. ⁊ pectoris. Aqua eius cõfert sputo sanguinis. Mẽ. nutri. Fit ex ea ẽplastrũ ad inflationẽ stõi infrigidata. Mẽbra expulsiõis. ꝓhibz fluxũ sanguinis ex matrice ⁊ sanat vlcera intestinoꝛ. ⁊ Dia. quidẽ existimant q̃ ipsa ꝓpter acrimoniã ⁊ sanat illũ qui retinet eam ⁊ nõ pot migere.

De vua. L. dccxxxvij.

Ua. Electio. Alba laudabilioꝛ ẽ q̃z nigra cũ equantur in reliquis ꝓpietatib⁹ suis. i. spissitudinis subtilitatis ⁊ dulcedinis ⁊ reliquoꝛ ⁊ dimissa post collectionẽ duobus diebus aut tribus melioꝛ ẽ collecta in eadẽ hoꝛa. Natura. Coꝛter vue frigidus est ⁊ siccus. Operatiões ⁊ ꝓpietates. Collecta in eadem hoꝛa ẽ inflatiua: ⁊ suspensa donec de⁹ umescat coꝛter est boni nutrimenti ⁊ est confortans corpus ⁊ eius nutrimenũ est simile nutrimento ficuũ ꝓ paucitate malitie ⁊ ẽ plurimi nutrimenti, quãuis sit minus nutrimento ficuũ ⁊ matura mioꝛis est nocumẽti q̃z non matura: ⁊ quãdo nõ digeritur vua eius nutrimẽtũ ẽ crudum: ⁊ nutrimẽtũ quidẽ vue cum sua dispositione plus est nutrimento succi eius: sed succus ei⁹ ẽ velocioris penetrationis ⁊ descensionis: ⁊ vuã stipticã speratur q̃ resoluat appensio. Acetosa vero non est ita. Mẽbra nutrimẽ. Vua passa ẽ amica epati ⁊ stomacho. Mẽbra expulsionis. Uua ⁊ vua passa cũ suis interioribus bone sũt doloꝛibus intestinoꝛ: ⁊ vua passa cõfert renibus ⁊ vesice: ⁊ vua quidẽ in eadẽ hoꝛa collecta mouet vẽtẽ ⁊ inflat: ⁊ ois vua nocet vesice.

De venis tinctoꝛ. L. dccxxxviij.

Ene tinctoꝛ. Natura. Sunt calide et sicce declinantes ad frigidum. Opera. ⁊ propietates. In ipsis ẽ absterssio fortis. Mẽbra capitis. Confert earum masticatio doloꝛi dẽtium. Membra oculi. Succus earũ est bonus in acuẽdo visũ ⁊ abstergẽdo qõ est coꝛd pupilla de aqua ⁊ albugine. Mẽbra nu. Cõfert icteritie, facie ex opilationib⁹ ⁊ ꝓpue cũ anisso ⁊ vino albo.

De venerib⁹. L. dccxxxix.

Entres. Ope. ⁊ propietates. Uẽtres auiũ pluris ẽ nutrimẽti q̃z q̃dã gallinaz

non digerũtur velociter. ¶ Mẽbra nutrimenti.
¶ Existimauerũt q̃ tunica interior ventrũ exsiccata confert ori stomachi ꝛ dolori eius. ¶ Filius melangue. ꝛ prope ventrũ galli.

De vulpibus. L. decxl.

¶ Vlpes. ¶ Operationes ꝛ proprietates.
In ipsa ẽ resolutio ꝛ eius pellis. ẽ calidiõ pelliũ: ꝛ eius quidẽ pelle inungũntur humectati propter ipsius resolutionẽ ¶ Instr. iunc. ¶ Ms vulpes coquũtur in aqua ꝛ embrocãtur ũcture dolorose ex ea confert vehemẽter: ꝛ similit oleum q̃ viua de coquitur in ipso: imo hoc ẽ valde fort⁹: ꝛ oꝫ quidẽ ut plongetur ei⁹ sessio in ipso: ꝛ melius ẽ ut sit post enacuationẽ ꝛ purgationẽ ut nõ attrahat cũ fortitudine sue acuitatis ꝛ resolutiõis hũores ad ũcturas ꝛ quãdo euacuatur corpus post illud nõ attrahit ad ũcturas aliqd: q̃ si resideat erit leue: ꝛ sit⁹ adeps vulpis quãdoq̃ attrahit aliquid plus eo qđ resolutit: ꝛ quãdoq̃ decoquit in ipso decollara: ꝛ quecũq̃ ambarũ administretur resolvit illud qđ ẽ in iunctiris. ¶ Mẽbra capitis. ¶ Eius adeps sedat dolorẽ auris quãdo in ea distillat. ¶ Mẽbra anhelitus ꝛ pec. ¶ Eius pulmo sicc⁹ cõfert alimaticis valde: ei⁹ potio est pondus. ʒ. i.

De vespertilione Lapi. decxli.

¶ Espertilio qđ ẽ. Dicit q̃ sceirazirac est lac ei⁹ ꝛ dicit q̃ est vrina eius. ¶ Natura. In sceirazirac ẽ abstersio ꝛ vehemẽs calefactio.
¶ Operatiões ꝛ pprietates. ¶ Ungũctuꝫ vespertilionis. phibet mãmillas puellarũ a magnificatiõe: ꝛ phibet ortũ pilor⁹ fm q̃ dicitur ʒ nõ ẽ verum.
Mẽbra oculi. ¶ Cerebrũ eius cũ melle ofert prãcipio aque descendentis in oculum ꝛ eius cutis acuit visum ꝛ sceirazirac confert vngule.

De vbere La. decxlij.

Ber. ¶ Natura. ¶ Est frigidũ ꝛ siccuꝫ p pter neruos plures qui sunt in ipso. Ele cto. ¶ Nutrimentũ vberis pleni lacte nõ digeritur. ppinquũ est nutrimento carnis: ꝛ illud ẽ melius in quo ẽ lac ꝛ quod ẽ alafegueati qm̃ ipse velociter faciũt descẽdere ipꝫ: ꝛ ẽ de animali bone carnis boni humoris grossi fortis.

De vngula Lapitulũ decxliij.

Ngula quid est. ¶ Decoratio. ¶ Lũ ex cinere vngule caprine cũ aceto limit alopitia cõfert valde. ¶ De littera. X.

De xiloaloe. L. decxliij.

Xloaloes. ¶ Electio. ¶ Melior spẽs xiloaloes est almundiliuꝫ: ꝛ asportat de medio regionis indie fm quosdaꝫ deinde est illud quod dicitur indũ ꝛ ẽ montanũ ꝛ superfluit super almũdiliũ qm̃ nõ generat pediculos ꝛ est magis dans odorẽ pãnis. quidã tamen homines sunt qui non discernunt inter mũdiliũ ꝛ indum bonũ. ꝛ de meliori xiloaloe ẽ alsendri quod ẽ de abstersione indi: deinde alcumari qđ est de abstersiõe indi: postea alsenaliũ: ꝛ est spẽs tertia: ꝛ post illud est alhetiliũ alsebriũ ꝛ alkadiuꝫ ꝛ alsiniũ ꝛ nominatur alcasumuro ꝛ est bonũ dulce: et inferius illo est algeliu ꝛ alimentali ꝛ alguali ꝛ alraꝫtac sed almũdiliũ totũ est bonũ: deinde meli⁹ de al semẽduri ẽ variũm põderosiuꝫ ꝛ durũ plurimeaq̃ grossiũ in quo nõ ẽ albedo ꝛ remanẽs sup ignẽ: quidã vero extollũt nigrũ super varũ: ꝛ melius alcumari ẽ nigrũ mundũ ab albo ponderosiũ remanẽs super ignẽ grossũ plurime aque: ꝛ vnuersaliter meli⁹ xiloaloes ẽ illud quod magis submergit in aqua: natãs vero ẽ pauarũ vita ꝛ spũ ꝛ malũ: ꝛ xiloes quidẽ ẽ vene arboris que eradicãtur ꝛ sepeliuntur in terra donec earũ lignũ ꝛ cortex putrefiãt ꝛ remanet xiloaloes purũ. ¶ Natura. ¶ Calidũ ẽ ꝛ siccũ in secundo sicut exiſtimo. ¶ Operatiões ꝛ proprietates.
Est subtile aperitiuũ opilationũ frangitiuũ venositatũ remouẽs superfluitates humiditatũ ꝛ confortat viscera ꝛ prohibet iram. ¶ Decoratio. ¶ Masticatio eius facit oris odorẽ bonum. ¶ Instrumẽta ũcturarũ. ¶ Confortat neruos ꝛ acquirit eis vnctuositatẽ ꝛ viscositatẽ subtilem. ¶ Membra capitis.
Xiloaloes confert cerebro valde ꝛ cõfortat sensus.
¶ Membra anhelitus ꝛ pectoris. ¶ Confortat cor ꝛ letificat ipsum. ¶ Membra nutrimenti. ¶ Sibibat de xiloaloe pondus. ʒ. i. ʒ. remouet humiditatẽ putrefactam stomachi ꝛ confortat ipꝫ ꝛ repar. ¶ Membra expulsionis. ¶ In ipso est virtus constrũgens naturã ꝛ confert dysenterie melice.

De littera. Z.

Dezedoaria La. decxlv.

Edoaria quid est ¶ Portiones similes aristologie. minores tamen ea ꝛ est in sua virtute. ꝛ melior quidem est illa que cum napello crescit: ꝛ eius vicinitas debilitat plãtam napelli. Filius melangue dixit q̃ ipsa in operatione sua ẽ sicut durũ gi. verumtamen est debilior ea. dico aũt q̃ si ipse voluit p hoc q̃ zedoaria est debilior ea tũc iam errauit fm q̃ existimauit. ꝛ si voluit per hoc q̃ durung: est durior tunc non elõgatur illud. Apud me vero constat q̃ filius melangue ꝛ huiusmodi discretionem expertus est habuit in hac consideratione electionem pertinentem pectori firmo propter sermonem eius. ꝛ iam sciuerunt q̃ zedoaria resistit napello: quomodo ergo est debilior durung. ¶ Venena ¶ Est tyriaca venenosor omniũ vipe napelli ꝛ aliorũ. ¶ Permutatio. ¶ Triplũ põderis zurũbet p vno tyriace.

De zinzibere. La. decxlvi.

Inziber qđ ẽ. Notum est: ꝛ simile est pipẽri in naturis suis: sed non inest ei in naturis suis ipsius subtilitas: ꝛ accidit ei vt corrodatur propter humiditatem suam superfluam ꝛ propter illud calefacto eius durabilior est calefactõ ne piperis ꝛ illud est propter spissitudinem suam etiã sicut in nasturtio ꝛ synapi ꝛ gũma rute agrestis.
¶ Natura ¶ Calidum est in fine tertij siccum in secundo: ꝛ in ipso est humiditas superflua ꝛ nutrimẽtum calidum est ꝛ siccuꝫ ꝛ non est in ipso multitudo humiditatis superflue. ¶ Operationes ꝛ pprietates.

Eius calitas est fortis ſz non calefacit nisi post tps ppter illud quod in ipo est de hũitate superflua ſz ei⁹ calefactio est fortis. ẽ lenitiuũ resolutiuũ inflationis cũ ergo nutrit cum melle accipit qddã humiditatis eius superflue ꝛ exsiccat plim eius. ¶ Membra capitis. ¶ Augmentũ efficit in seruatõe ꝛ abstergit hũiditatem oris ꝛ confert apostematibus gutturis ꝛ capitis. ¶ Membra oculi. ¶ Abstergit tenebrositatez oculi ppter hũiditatem suam facto ex eo alcofol et bibitum. ¶ Membra nutrimenti. ¶ Digerit ꝛ cõuenit frigiditate epatis ꝛ stomachi ꝛ exsiccat humorositatem stomachi: ꝛ qđ accidit in eo ex hũiditatibus ꝛ cõmestione fructũ. ¶ Membra expulsionis.
Excitat coitũ nutritum ꝛ non nutriũ ꝛ lenit vẽtrem leuiter. Dicit alcanzi imo retinet. ẽ goaũt dico cum fuerit a malitia digestionis ꝛ lubricitate hũoris viscosi. ¶ Venena. ¶ Confert venenis vermium venenosorum.

De zurumbet. ¶ Capitulum. d. cexlvij.

Urumbet quid est: Est herba sillis cipẽo sed est maior ꝛ minus odorifera. ¶ Natura. Est calida ꝛ sicca in ʒ°. ¶ Operatiões ꝛ ppe. Resolvit vẽositates. ¶ Decoratio. ¶ Est impingua tiua ꝛ abscindit odorẽ vini ꝛ alienor ꝛ ceparum.
¶ Membra anhelitus ꝛ pectoris. ¶ Lenificatiua est cordis. ¶ Membra nutrimenti. ¶ Recipit vomitũ
Membra expulsionis. ¶ Stringit naturã ꝛ confert ventositatibus matricũ. ¶ Venena. ¶ Confert mordicationi venenosor ymiũ valde ita ut ppinq̃ sit zedoarie. ¶ Permutatio. ¶ Donikloco eius in venenosis quãtuꝫ ipa et medietas eius de durungi ꝛ due tertie ponderis ei⁹ de tararacõ illustri ꝛ medietas ponderis eius de granis citri.

De zinzibere camino. ¶ Capitulũ. d. ccclxvij.

Inziber caminũ qđ est. Est olus notũ ꝛ est sicut pip aque ꝛ eius folia sunt sicut folia salicis nisi quia sunt magis citrina ꝛ eius virgulta sunt rubea habentia saporẽ zinziberis ꝛ ipsuꝫ interficit canes. ¶ Natura. ¶ Calidũ est in secõ sicũ in primo. ¶ Decoratio. ¶ Recẽs contritũ cuꝫ semine suo abstergit vestigia que sunt in facie ꝛ pannuꝫ ꝛ lentigines antiquas. ¶ Apostemata ꝛ boihor.
Recens resoluit apostemata dura quando terit ꝛ semen eius cũ fit ex eo emplastꝛ simuliter.

De zarnabo. ¶ Capitulũ. d. ccclxx.

Arnabũ quid ẽ. Arbor magna ꝛ ñ fructificans existens in monte libano de semi cuius folia admistrant: ꝛ eius virgulta sũt virgulta pua rotunde figure inter grossitiez magne acus qua subsellia suũtur ꝛ gro sstitiez calãi cuꝫ quo scribitur nigra ad citrinitatem declinantia que non habet multum saporem nec̃ odorez: ꝛ paꝫ odoris quem habent est bonũ ꝛ est odor citri ꝛ virtus eius est virtus nucis mus ſz est subtilior ea parũp: ꝛ quãdoq̃ stat loco cinamomi. ¶ Natura. ¶ Calida est ꝛ sicca in secõ. ¶ Opationes ꝛ pprietates. ¶ In ipa est stipticitas ꝛ resolutio venositatũ. ¶ Membra capitis. ¶ Fu ex ea caput purgũ cũ aqua ꝛ oleo ros, ad soda frigidam. ¶ Membra nutrimẽti. ¶ Cõfert epati ꝛ stomacho infrigiditatis. ¶ Membra expulsionis. ¶ Stringit ventrem.

De zinziar. ¶ Capitulum. d. ccl.

Inziar quid est. ¶ Spẽs faciendi ziniar sunt cũ exaspatiõe eris in fece aceti ꝛ rozatõe liture ei⁹ cũ aceto ꝛ sepultura ipius in loco hũozoso. ꝛ inclinat vas ereũ sup vas in quo est acetũ ꝛ dimittat quouscq̃ in ipo fiat ziniar: deinde fricat ziniar ex ea ꝛ pmisceat cũ sale ãmoniaco: ꝛ sepultura ei⁹ in loco hũozoso est nota. ¶ fit ex ea ziniar spẽs subtil⁹ valde. ¶ Assumit enim acetũ sublimatũ ꝛ ponitur in mortareo ereo cũ pistello ex ere ꝛ sine intermissione terit in sole calido estuo donec exalpet deinde ponũk in ipo alumen ꝛ sal cũ mensura ꝛ sine intermissione terit: cuiꝫ pficit illud qđ terit ꝛ exsiccat aspgunk super ipm acetũ ꝛ vrina infantiũ ꝛ terit ꝛ dimittit in loco humozoso. deinde aggregat ꝛ exsiccat ꝛ quicq̃ inuenit ziniar quod generat sup lapidem in mineris eris. ꝛ q̃cq̃ inuenit aliqd ex eo in mineris. ¶ Electio.
Illud quod est melius ẽ minerale ꝛ fortius quod ẽ assũptuꝫ ex corijs ꝛ ere adusto ꝛ acetosũ est leuius eo qđ factũ est cũ sale ãmoniaco. ¶ Natura. ¶ Calidũ est ꝛ siccũ ad quartũ pueniens. ¶ Operationes ꝛ pprietates. ¶ Est abstersiuũ corrosiuũ carnis dure ꝛ lenis simul acrum: ſz ceratũ ipat ipm ꝛ facit ipm desiccatiuũ sine mordicatõe. ¶ Vulnera ꝛ vlcera.
¶ Prohibet vlcera ambulatiua ꝛ pfolidat cũ cerato. ꝛ mũdat vlcera sordida: ꝛ ipꝫ cũ aelh alibati ꝛ aceto est medicamẽ scabiei vlcerose ꝛ albaras ꝛ morphee.
¶ Membra capitis. ¶ Alziniar assũptũ cũ sale ãmoniaco ꝛ alumine ꝛ aceto cũ terit ꝛ sufflatur i narib⁹ ꝛ implet os aqua ut non pueniat ad guttur. phibz fetorẽ narium ꝛ vlcera mala in ipis. ꝛ ziniar ferrũ cuꝫ aceto stringit gingiuas ꝛ fit ex ipo ceratũ ad apostemata gingiuaꝝ. ꝛ sili⁹ ziniar ereũ. ¶ Membra oculi
Prohibet grossitudinẽ palpebraꝝ ꝛ earꝫ inflatiõez ꝛ abstergit oculũ ꝛ ponit in medicinis vlcez oculi ꝛ puocat lachrymas valde. cũq̃ ziniar admistratur n alcofol rectius est ut oculus vaporẽ spongia ifusa in aqua calida. ¶ Membra expulsionis. ¶ Ponit in medicinis hemorroidaꝝ ꝛ fit ex ipo ãmoniaco liciniũ ꝛ adiplent eo hemorroides.

De zufere. ¶ Capitulum. d. celi.

Ufere quid ẽ. Arbor cuius granũ simile ẽ alaniuden que dicitur albaze ꝛ ẽ similiꝫ rute ꝛ dicitur diarugina. ¶ Natura. ¶ Calida est ꝛ sicca. ¶ Operationes ꝛ proprietates.
Resoluit inflationem. ¶ Membra expulsionis.
Radix eius ꝛ semẽ in exsiccatione spermatis sũt similis virtutis cuꝫ ruta. ¶ Venena. ¶ Confert puncture scorpionis bibita ꝛ linita.

De zeriderare. La. decliij.

Eriderare. ¶ Instrumenta iunct. ¶ Cõfert sciatice. ¶ Membra expulsionis. ¶ Eq̃ foliorũ cuiꝰ cuꝫ rob confert difficultati vrine ꝛ menstruor ꝛ extrahit sanguinem congelatũ in vesica. ¶ Venena. ¶ Confert morsui veneno

lor vermitus.

De zarur. L. decliij.

Zarur quid ē: Alzarur alia ē nota ꝛ noiatur triangulus latino: ꝛ zarur ē species quā noiant greci teselimō ꝛ sentabinuz: ꝛ qñcz noiant eā malū siluestrē. Arbor eni eius silis est arbori malorū ita ꝙ etiā in foliis sui nisi q: ē minor ꝛ est saporis pontici. Ope. ꝛ pro. Est stiptica que est magis stiptica ēt algobera vincēs cholerā ꝛ retinet cursus plus oi fructu. Membra capitis Teselimon est species soda. Membra nutrimenti. Teselimon est mala stō. Membra expultionis. Stringit ꝛ retinet vrinam.

De zeduar L. decliij.

Zeduar quid ē. Inquit Dia. est algeduar ſm ꝙ exīstimo. De zaharat. L. decly.

Zharat quid ē. Est planta cui⁹ vna spēs folia hz ut lenticula ꝛ tyrlos erectos ꝛ leuia folia puas radices ꝛ nascitur in terra salita exposita soli ꝛ in ipsius sapore ē salsedo: ꝛ altera est simil caimepitheos ꝛ ē melioris coloris ꝛ purpureitatis. Aul. ꝛ ulce. Est cōsolidatiua eorum Membra capitis. Subtiliat supfluitates ita ꝙ secāda confert epilepsie bibita cū oxymelle.

De zinzania. L. declvi.

Zinzania quid ē: Dico ꝙ zinzania ab omnibus dicitur ſm duas res: vna carū ē gñ simile frumēto ex quo hoies faciūt panem: ꝛ dicūt ꝙ zinzania ē plurima: ꝛ quidā alij noiant rem quandā inebriantē malā que in granis puenit: sed loqui de hoc ē ꝓter illud in quo sumus. Electō Melior est illa que ē leuis ponderis nō vetus necz frangibilis sed ē viscosa cū masticat declinās ad rubedinē ꝛ in ipsa ē pōticitas parua.

De zuccaro. L. decliij.

Zuccarū quid ē. Arūdo zuccari in natura existit ꝛ ē vehemētioris exsiccatōis ꝗ ipz. Natura. Frigidius ē tabarzed ꝛ ē subtilius: ꝛ vniuersaliter ē calidū in fine primi: ꝛ antiquū declinat ad siccitatē in primo ꝛ ē humidū in ipso: ꝛ quāto magis antiquatur tāto plus exsiccat. Opera. ꝛ proprietates. Est lenificatiuū abstersiuuz lauatiuum ꝛ sulimenū ē magis lenitiuuz ꝛ ꝓprie alfenid imo mel arundinis ꝛ zuccarū non sunt inferiora melle in abstergendo ꝛ mūdificando: ꝛ quāto plus antiquatur zuccarū tanto fit subtilius: Membra oculi. Assumptū sicut gūma ab arundine abstergit oculū. Membra anhelitus ꝛ pectoris. Lenit pectus ꝛ remouet ipsius asperitatē. Membra nutrimenti. Est bonū stomacho in quo non generatur cholera: ipsū eni lenit ꝓpterea q: ad cholerā conuertitur ꝛ ē aperitiuū: opilationū: ꝛ in ipso ē virtus faciens siti minorē tamē siti quā facit mel ꝓprie antiquū: ꝛ etiā antiquū generat sanguinez secundū ꝛ abstergit phlegma stomachi: ꝛ in arundine quidē zuccari ē innatū ad vomitū Membra expulsionis. Solvit ꝛ ꝓprie illud quod sup arūdinez inuenitur sicut sal. ꝛ sulimenū quidē ꝛ rubeū vehemētioris sunt lenificatiōis: ꝛ qñcz inflat ꝛ qñ doz sedat inflationē ꝛ ipm quidē cū oleo amigdalino confert colice.

De zuccaro alhusar. L. decliij.

Zuccarū alhusar quid ē. Māna cadens super alhusar ꝛ est sicut frusta salis: ꝛ in ipso quidez ē cū abstersione ꝛ resolutione ponticitas et amaritudo: ꝛ de ipso aliud ē iamenū albū ꝛ aliud ē agizium ad nigredinē declinās. Operatiōes ꝛ proprietates. Est abstersiuū cū ponticitate in ipso. Membra oculi. Zuccarū alhusar acuit visuz Membra anhelitus ꝛ pectoris. Confert pulmoni. Membra nutrimenti. Confert hydropisi cū lacte camele nouiter fete: ꝛ non facit sicut relique species zuccari quoniā eius dulcedo ē parua ꝛ ē bonum stomacho ꝛ epati. Membra expultionis. Confert renibus ꝛ vesice.

Expletus ē liber secundus de medicinis simplicibus.

A
Alsum .j.
Absinthium ij.
Acatia iij.
Assarum iiij.
Abel v.
Adrimia vi.
Antimonium vij.
Ammoniacum viij.
Aniuden ix.
Astirgar x.
Anurberis xi.
Alaunoch ꝛ alahabar xij.
Alumeli xiij.
Agalugin xiiij.
Angarien xv.
Atharachic xvij.
Azedaracth xvij.
Auricula muris xviij.
Abugilile xix.
Almesu xx.
Armech xxi.
Allabuch xxij.
Athamarac xxiij.
Albiage xxiiij.
Alsefeni xxv.
Alguasen xxvi.
Atratifus xxvij.
Ardrifrigi xxviij.
Abutilon xxix.
Alis xxx.
Acuit xxxi.
Absius xxxij.
Anagalis xxxiij.
Abuch xxxiij.
Alusid xxxv.
Ardiud xxxvi.
Aribut xxxvij.
Adrumilon xxxviij.
Atimar xxxix.
Alta xl.
Anacardus xli.
Anas xlij.
Auellana xliij.
Agnus castus xliiij.
Alle xliv.
Acros xlvi.
Argentum viuum xlvij.
Atrimentum xlviij.
Arsenicum xlix.
Aristologia l.
Alcanna li.
Amomum lij.
Alfa liij.
Acetosa liiij.
Alinus lv.
Apium lvi.
Azul lvij.
Amigdale lviij.
Aqua lix.
Amilum lx.
Amcos lxi.
Anula lxij.
Ambra lxiij.
Aranea lxiij.
Argentum lxvi.
Aloe lxvij.
Arundo lxviij.
Abrotanum lxix.
Arbor marie lxx.
Alumen lxxi.
Anetum lxxij.
Acleps lxxiij.
Arbor cinicum lxxiiij.
Alleum lxxv.
Altea lxxvi.
Aphodilus lxxvij.
Acetum lxxviij.
Aurum lxxix.
Aromaticum lxxx.
Agraricum lxxxi.
Asparagus lxxxi.
B
Lacte bizantie lxxxij.
Ben lxxxiij.
Bedoart lxxxiiij.
Ballamus lxxxv.
Been lxxxvi.
Berengesil lxxxvij.
Baurach lxxxviij.
Bulbus lxxxix.
Bugenis xc.
Bussurum xci.
Buncum xcij.
Batheca xciij.
Bile xciiij.
Bellirici xcv.
Bederenzegum xcvi.
Baurackebuli xcvij.
Beherenugi xcviij.
Buzenide xcix.
Bukida c.
Bihar ci.
Bustri cij.
Baheke ciij.
Belegnascen ciiij.
Bedarungi cv.
Berthanuki cvi.
Bilomon cvij.
Bebisili cviij.
Beuecguariden cix.
Barafican cx.
Bithar cxi.
Benscherbendium cxij.
Balaustia cxiij.
Butyrum cxiiij.
Barbahircina cxv.
Bdellium cxvi.
Butyrum recens cxvij.
Bitumen iudaicum cxviij.
C
Agulum cxix.
Litrum cxx.
Cerusa cxxi.
Camemilla cxxij.
Cepe cxxiij.
Coralius cxxiiij.
Cepe azir cxxv.
Castoreum cxxvi.
Caseus cxxvij.
Cinamomum cxxviij.
Cerebum cxxix.
Crocus cxxx.
Colloquintida cxxxi.
Cicer cxxxij.
Columbe cxxxiij.
Canfora cxxxiiij.
Camepitheos cxxxv.
Camedreos cxxxvi.
Cundes cxxxvij.
Cubebe cxxxviij.
Cuscute cxxxix.
Cyminum cxl.
Capparis cxlij.
Caulis cxlij.
Coriandrum cxliij.
Canis cxlv.
Caro cxlvi.
Chrysomilla cxlvij.
Calx cxlviij.
Liperum cxlix.
Cupressus cl.
Cancer fluuialis cli.
Cancer marinus clij.
Crysolocanna cliij.
Coturnices cliiij.
Casia clv.
Cydonium clvi.
Crocus hortulanus clvij.
Calamentum clviij.
Cardamomum clix.
Cordumenti clx.
Calamus aromaticus clxi.
Centaurea clxij.
Cartamus clxiij.
Chitran clxiiij.
Costus clxv.
Crocoma clxvi.
Cambil clxvij.
Climia auri clxviij.
Climia argenti clxix.
Calcantum clxx.

Lolcotar clxxi
Lanebiri clxxij.
Lusus clxxij.
Lanabs clxxij.
Lhimolea clxxv.
Luscalia clxxvi.
Lharta clxxvij.
Lataf clxxvij.
Lucurbita clxxix.
Lucumer clxxx.
Lucumer alimi clxxxi.
Lomu clxxxij.
Luracis clxxxij.
Latam clxxxij.
Lokium clxxxv.
Lubugi clxxxvi.
Lambura clxxxvij.
Lathimükurcis clxxxviij.
Lalab clxxxix.
Lauisar cxc.
Lot cxci.
Linis cxcij.
Lera cxciij.
Lapillus algul cxciiij.
Lapillus cxcv.
Lafurudar cxcvi.
Lassia fistula cxcvij.
Larnub cxcviij.
Lubeze cxcix.
Laucum cc.
Landeros cci.
Lameleon ccij.
Lharatin cciij.
Lobzbague cciiij.
Laycla equi ccv.
Lantaris ccvi.
Lola ccvij.

Dgiti citrini ccviij.
Digiti hermetis ccix.
Durungi ccx.
Darsciscahan ccxi.
Dethin ccxij.
Dulb ccxiij.
Demest ccxiiij.
Denser ccv.
Dirdar ccxvi.
Deindar ccxvij.
Daucus ccxviij.
Dende ccxix.
Dimaraguadi ccxx.
Duram ccxxi.
Dedikisa ccxxij.
Durusataras ccxxiij.
Dragantum ccxxiiij.
Draco marinus ccxxv.

Dhab ccxxvi.
Dhadoha ccxxvij.

Emblicus ccxxviij.
Epithymū ccxxix
Eruca ccxxx.
Elbue ccxxxi.
Eudinia ccxxxij.
Epar ccxxxiij.
Es ccxxxiiij.
Eufo:bium ccxxxv.
Equ ccxxxvi.
Erugo ferri ccxxxvij.
Erinus ccxxxviij.
Enula ccxxxix.
Eupatoriū ccxl.

Elgaras. ccxli
Fabe ccxlij.
Fex ccxliij.
Fumus ccxliiij.
Flos eris ccxlv.
Fistula pastoris ccxlvi.
Frumentū ccxlvij.
Fenugrecū ccxlviij.
Ferrum ccxlix.
Faseoli ccl.
Fistula pastoris ccli.
Fel cclij.
Fuligo cclij.
Fistula cclüij.
Furfur cclv.
Folium cclvi.
Falmamiski cclvij.
Fu cclviij.
Fusel cclix.
Fungenkeck cclx.
Fael cclxi.
Fal cclxij.
Fagara cclxiij.
Fulfulminue cclxiij.
Feturigum cclxv.
Fetire cclxvi.
Fetiresim cclxvij.
Fagama cclxviij.
Feluzeparagi cclxviij.
Fath cclxix.
Farsach cclxx.
Fungi cclxxi.
Fisticū cclxxij.
Felcfilis cclxxiij.
Facailesus cclxxiiij.
Fuca cclxxv.
Fasuricon cclxxvi.
Feniculum cclxxvij.
Fumus terre cclxxviij.
Ficus cclxxix.

Fer cclxxx.
Fermentum cclxxxi.

Glans cclxxxij
Gloum cclxxxiij
Gentiana cclxxxiiij.
Gilbenec cclxxxv.
Geferefrend cclxxxvi.
Gepsin cclxxxvij.
Gyps cclxxxviij.
Genistefimi cclxxxix.
Gezar ccxc
Geguers ccxci
Galline ꝛ gallus ccxcij.
Gausmeim ccxcij.
Gucrs ccxciiij.
Guarescene ccxcv.
Guarin ccxcvi
Guadai ccxcvij.
Granum ben ccxcviij.
Granū lauri ccxcix.
Granū azele ccc.
Granū anescen cccj.
Granū nil cccij
Granū asune ccciij
Granū pini cccüij
Granū alkikil cccv.
Granū viride cccvi.
Gentum cccvij
Gembut cccviij
Gramen ccclx.
Gluten cccx.
Galles cccxi
Galia cccxij
Gūmi cccxiij
Gariosilus cccxiiij
Galbanū cccxv.
Granatum cccxvi
Galanga cccxvij
Gubera cccxviij
Gualmeton cccxix.
Gagates cccxx.
Gailim cccxxi.
Garab cccxxij
Galia cccxxiij

Artanita cccxxiiij.
Gebemus cccxxv.
Hematites cccxxvi
Helleborus cccxxvij
Helleborꝰniger cccxxviij
Homo cccxxix.
Halit cccxxx.
Herba iudaica cccxxxi.
Hezeriaſcen cccxxxij
Hareoman cccxxxiij.
Heuſtides cccxxxiiij

Hernue cccxxxv.
Hearfelus cccxxxvi.
Heſcen cccxxxvij.
Haaſce cccxxxviij.
Haſek cccxxxix.
Harmel cccxl.
Haltit cccxli.
Harſafam cccxlij.
Handacocha cccxliij.
Haurum romanū cccxliiij.
Haſceeh cccxlv.
Herba viri cccxlvi.
Harbatum cccxlvij.
Halibium cccxlviij.
Haze cccxlix.
Haſalum cccl.
Haurum cccli.
Harbe ccclij.
Herbum ccclij.
Hermodactilus ccclüij.
Heiren ccclv.
Hauſegi ccclvi.
Hauſurum ccclvij.
Hirundum ccclviij.
Hyuſquiamum ccclix.

Ieos ccclx.
Jumar ccclxi.
Jumeiz ccclxij.
Jar fluminis ccclxiij.
Jeſus ccclxiiij.
Ipericon ccclxv
Iſopus humida ccclxvi.
Iſopus ſicca ccclxvij.
Jabrol ccclxviij.
Id quo aurū adheret ccclxix.
Juniperus ccclxx.
Juinbe ccclxxi.
Interfector: acib ccclxxij.
Interfector: canis ccclxxiij.

Arui ccclxxiij.
Karabe ccclxxiiij.
Kamezik ccclxxv.
Kuſele ccclxxvi.
Kemulium ccclxxvij.
Kebikengi ccclxxviij.
Kekengi ccclxxix.
Kenkezred ccclxxx.
Kuſtberkuſti ccclxxxi.
Kildaru ccclxxxij.
Kemeſcir ccclxxxiij.
Komidenen ccclxxxiiij.
Keuzeuguen ccclxxxv.
Karon ccclxxxvi.
Keſin ccclxxxvij.
Kuzkenden ccclxxxviij.

Lac ccccxliiij.
Lampas alcutrub ccccxlvi.
Lilium ccccxlvij.
Liquiritia ccccxlviij.
Lens ccccxlix.
Lana cccci.
Lupinus ccccli.
Lactuca alini ccccliij.
Lactuca ccccliij.
Tenticus ccccliiij.
Laurus ccccly.

Illotum ccccly.
Myrtus ccccly.
Melongena ccccly.
Macis ccccly.
Malaiaha ccccly.
Myrobalani ccccly.
Muſchum ccccly.
Mandragora ccccly.
Muſchus ccccly.
Maſtix ccccly.
Mu ccccly.
Mezerion ccccly.
Maru ccccly.
Marmacora ccccly.
Mugath ccccly.
Merdelen ccccly.
Meſcatramelir ccccly.
Mum ccccly.
Magnes ccccly.
Marchaſita ccccly.
Magneſia ccccly.
Maiorana ccccly.
Humia ccccly.
Myrrha ccccly.
Muran ccccly.
Memithec ccccly.
Mahaleb ccccly.
Magra ccccly.
Mehēbethene ccccly.
Maroth ccccly.
Meleim ccccly.
Melguah ccccly.
Muredaſcō ccccly.
Melha ccccly.
Memiré ccccly.
Megezeheregi ccccly.
Meiſce ccccly.
Manna ccccly.
Mulchia ccccly.
Muſa ccccly.
Medulla ccccly.
Muri ccccly.
Maſak ccccly.
Menta ccccly.
Mel 9.

Mus	dj.
Morum	dij.
Napellus	diij.
Napellus moysi	diiij.
Nux	dv.
Nux muschata	dvi.
Nux henden	dvij.
Nux cupressi	dviij.
Nux indica	dix.
Nux romana	dx.
Nux tamarisci	dxi.
Nux methel	dxij.
Nasturtium	dxiij.
Narciscus	dxiiij.
Neriden	dxv.
Nil	dxvi.
Nefrin	dxvij.
Nemen	dxviij.
Nenufar	dxix.
Neremisch	dxx.
Narikas	dxxi.
Nitrum	dxxij.
Nerseciendaru	dxxiij.
Nabac	dxxiiij.
Nucleus	dxxv.
Naan	dxxvi.
Nigella	dxxvij.
Nix	dxxviij.
Olus iameni	dxxix.
Opium	dxxx.
Ova	dxxxi.
Oppoponacum	dxxxij.
Oleander	dxxxiij.
Oleum	dxxxiiij.
Oliue	dxxxv.
Olibanum	dxxxvi.
Origanum	dxxxvij.
Ossa	dxxxviij.
Ostracum	dxxxix.
Ordeum	dxl.
Obalmaran	dxli.
Pruna	dxlij.
Psilium	dxliij.
Portulaca	dxliiij.
Polipodium	dxlv.
apyrus	dxlvi.
Polium	dxlvij.
Pelles	dxlviij.
Pix	dxlix.
Porrum	dl.
Pira	dli.
Pedes	dlij.
Palma	dliij.
Petroleum	dliiij.
Pentaphilum	dlv.
Pisces	dlvi.
Piretrum	dlvij.
Penidij	dlviij.
Piper	dlix.
Piperaque	dlx.
Petroselinum	dlxi.
Passius	dlxij.
Peonia	dlxiij.
Pinus	dlxiiij.
Pupilla oculi	dlxv.
Pastus camelorum et columbarum	dlxvi.
Pes locuste	dlxvij.
Pes coruinus	dlxviij.
Pulmo	dlxix.
Poma	dlxx.
Papauer	dlxxi.
Persica	dlxxij.
Quinque folium	dlxxiij.
Rizum	dlxxiiij.
Rosa	dlxxv.
Renes	dlxxvi.
Rob	dlxxvii.
Ruta	dlxxviij.
Rubus	dlxxix.
Rubea tinctorum	dlxxx.
Raphanus	dlxxxi.
Rehan	dlxxxij.
Rehan salamonica	dlxxxiij.
Roba	dlxxxiiij.
Reubarbarum	dlxxxv.
Ramech	dlxxxvi.
Ratienigi	dlxxxvij.
Ribes	dlxxxviij.
Rachamat	dlxxxix.
Resas	dxc.
Rhadat	dxci.
Reieben	dxcij.
Rubien	dxciij.
Rebithe	dxciiij.
Ratuba	dxcv.
Rana	dxcvi.
Squilla	dxcvij.
Squinantum	dxcviij.
Sarcocolla	dxcix.
Storax	dc.
Sticados	dci.
Spongia maris	dcij.
Stincus	dciij.
Spinachia	dciiij.
Scolopendria	dcv.
Semen lini	dcvi.
Saluia	dcvij.
Stercus animalium	dcviij.
Sanguis draconis	dcix.
Sanguis	dcx.
Speragus	dcx.
Sordities	dcxi.
Spuma maris	dcxij.
Stercus	dcxiij.
Semperuiua	dcxiiij.
Serpens	dcxv.
Spodium	dcxvi.
Splen	dcxvij.
Sabuchus	dcxviij.
Sulphur	dcxix.
Saliua	dcxx.
Staphisagria	dcxxi.
Storax	dcxxij.
Sal	dcxxiij.
Serratura	dcxxiiij.
Sal ammoniacus	dcxxv.
Sandaraca	dcxxvi.
Sarax	dcxxvij.
Sulen	dcxxviij.
Scordeon	dcxxix.
Sadar	dcxxx.
Spolium serpentis	dcxxxi.
Sedeguaran	dcxxxij.
Siseleos	dcxxxiij.
Sirengi	dcxxxiiij.
Scamonea	dcxxxv.
Serapinum	dcxxxvi.
Scolopendria	dcxxxvij.
Suhal	dcxxxviij.
Seisaron	dcxxxix.
Sumium	dcxl.
Sucutum	dcxli.
Sumach	dcxlij.
Sicla	dcxliii.
Stincus	dcxliiii.
Seuesten	dcxlv.
Semabras	dcxlvi.
Spica	dcxlvii.
Sauich	dcxlviii.
Sisamum	dcxlix.
Sacundulion	dcl.
Sasid	dcli.
Semurion	dclij.
Squilla	dcliii.
Solatrum	dcliiii.
Scorpiones	dclv.
Sudor	dclvi.
Sandalus	dclvii.
Sapo	dclviii.
Sahane	dclix.
Safurruhum	dclx.
Sarsar	dclxi.
Sasaf	dclxii.

Sakik	dclxiij.
Sehedenigi	dcliiij.
Seitaragi	dclxv.
Seelem	dclxvi.
Seeha	dclxvij.
Seiniar	dclxviij.
Seel	dclxix.
Sucaram	dclxx.
Secacul	dclxxi.
Scehemenigi	dclxxij.
Suchaha	dclxxiij.
Scebran	dclxxiiij.
Selgen	dclxxv.
Scerbin	dclxxvi.
Seneschic	dclxxvij.
Sucudus	dclxxviij.
Spina alba	dclxxix
Spina indica	dclxxx.
Spina egyptiaca	dclxxxi.
Sinapis	dclxxxij.
Strangulator adip	dclxxxiij.
Strãgulator leopardi	dclxxxiiij
Salix	dclxxxv.
Scarabeus	dclxxxvi.
Scoria	dclxxxvij.
Ori	dclxxxviij.
Terebinthina	dclxxxix.
Tarcon	dcxc.
Taraxacon	dcxci.
Tamariscus	dcxcij.
Tarathit	dcxciij.
Talck	dcxciiij.
Talisasar	dcxcv.
Tarifum	dcxcvi.
Tubera	dcxcvij.
Tinctura	dcxcviij.
Testudo	dcxcix.
Tamarindi	dcc.
Tuderi	dcci.
Tenub	dccij.
Tereniabi	dcciij.
Tutia	dcciiij.
Tincar	dccv.
Tasmarasch	dccvi.
Tinsa	dccvij.
Tembut	dccviij.
Tefisie	dccix.
Turbit	dccx.
Turlie	dccxi.
Tuhel	dccxij.
Thymũ	dccxiij.
Teil	dccxiiij.
Thefise	dccxv.
Testiculꝰ vulpis	dccxvi.
Testiculus canis	dccxij.
Testiculus	dccxviij.
Testa	dccxix.
Thaliũ	dccxx.
Vsnee	dccxxi.
Vcuhẽ	dccxxij.
Vinen	dccxxiij.
Vrtica	dccxxiiij.
Viola	dccxxv.
Vruna	dccxxvi.
Viscus	dccxxvij.
Vermis	dccxxviij.
Vzifur	dccxxix.
Vitrum	dccxxx.
Vua passa	dccxxxi.
Venter	dccxxxij.
Vitis	dccxxxiij.
Volubilis	dccxxxiiij.
Virga pastoris	dccxxxv.
Vua	dccxxxvi.
Vene tinctoꝝ	dccxxxvij.
Ventres	dccxxxviij.
Vulpes	dccxxxix.
Vespertilio	dccxl.
Vber	dccxli.
Vngula	dccxlij.
Xiloaloes	dccxliij.
Xedoaria	dccxliiij.
Zinziber	dccxlv.
Zurumbet	dccxlvi.
Zinziber caninũ	dccxlvij.
Zarnabum	dccxlviij.
Ziniar	dccxlix.
Zufere	dccl.
Zerideract	dccli.
Zarur	dcclij.
Zeduar	dccliij.
Zaharar	dccliiij.
Zinzania	dcclv.
Zuccarum	dcclvi.
Zuccarũ ahusar	dcclvij.

Dicio prima de vniuersis egritudinibus capitis tertij libri canonis in medicina. Tractatus primus de anatomia cerebri & dispositionibus eius. De vtilitate capitis & partibus eius. Ca.i.

Inquit Galienus. Intentio in creado caput nō est cerebrum, neq; auditus neq; odoratus: neq; gustus neq; tactus. Hec eni mēbra & virtutes i aialibus reperiūtur capite carētibus. Sed intentio in ipso est bōitas dispositionis oculi in ipsi⁹ cōuersione quē ei creata est: ut oculus hēat eleuatōez & sublevationē sup oia mēbra corpis i oibus ptib⁹ Cōpatio nāq; oculi ad corp⁹ ē ppinqua ppatiōi speculatoris ad exercitū. Et loco⁹ quidē q speculatoribus est melior & pueniētior loc⁹ est alt⁹. Et iterū oi oculo nō est necessariū creare caput absolute: sz aiali lenē habēti oculū: cui⁹ oculus idiget multa cautela & loci affirmatōe. nā plurib⁹ aialib⁹ capitibus priuatis duo sūt creata additamēta a corpore sublimata sup que oculi corp decēter cōstituti sūt: vt ipotū vnusq; speculationē & sublimationē suo hēat visui. Amplius in pversionib⁹ oculi ipsor nō ē caput creare necessariū, ppter duritiē nuche ipsi⁹. Et neq; caput ē necessarū creare nisi aialib⁹ quor oculi capacitate indigēt: & quibus nervos aduēire necesse ē ppter diuersitatē motū nuche & palpebrarū: nā huiusmodi nō ē pueniēs mēbr vnū elongatū gracile: & nos quidez pscrutabimur illud in .c. de oculo.

Partes vero capitis essentiales & q̄ eas sequūt sūt capilli: deinde cutis postea caro deinde pānicul⁹: postea cranei: deinde pānicul⁹ durus: postea pānicul⁹ subtilis noiatus secūdia deide cerebr. s. sba ei⁹ & vētres ipsi⁹ & illud qō in eis exīstit: postea duo pānicli sub eo: deide rete postea os qd ē cerebri basis.

De anatomia cerebri. Ca.ij.

Cerebri aūt hois anatomia ē hec. Cerebr eni diuidit i sbaz velatinā & sbaz medullarē & vētres in ipso spū plēos. Nervi vero sūt sicut vergulta ab eo pdeūtia non tñ fm q ptes sbe ipius ppie. Et totū quidē cerebr in sui longitudine mediationē hēt penetrāte in ipi⁹ siphac & medullā eius & eius vētres, ppt illud qō i partilitate anteriore solū sensui magis apparēs. Cerebri vo sba creata ē frigida & humida: frigida quidē ne ipm inflammaret multitudo q̄ ei aduenit ex fortitudinib⁹ motū nervor & possessionib⁹ sensuū & motib⁹ spiritus in alteratiōnib⁹ imaginatiuis & cogitatiuis & memorialibus: & ut eo tpetur spūs a corde egredi ens & ad ipm penetrās in duab⁹ venis ascēdēnib⁹ ab eo ad ipsū. Et hūidū quidē creatū ē vt ipm motus nō exiccent: & ut eius figura sit bona. Et creatū est pingue & molle eius quidē piguedo ē ut sit qō ex nervis oīt viscosū. & leuitatis quidē cām dixit. H. i ipso existere vt ei⁹ figura bona fiat & ipsi⁹ alteratio cū imaginationib⁹: lene eiz alterationes facilē suscipit. hoc ergo est qō ipse dixit. Dico aūt creatū ē lene ut sit pingue & vt nutrimētū qō nervis gdati tribuit duris sit bonū. nervi etiā ex cerebro nutriūtur & nucha. Amplius ista dura nō augmētat durū in tū ipm augmentat lene. Et ut in eo qō ab ipso oīt sit flexibilitas cū quedā ab eo oriēnia indurari apō suas extremitates sit necesse, ppter illō qō rememoraturi sum⁹ de nervor inuamētis: & ppterea q̄ istis nalcētib⁹ indurari neccariū est fm gradus. & q̄ ipoz durities ē durities flexuosa oz ut sba originis eius sit sba flexuosa & pinguis, pingue. n. & viscosū lene ē, pculdubio z̄ēt vt spūs qui ipm circūdat & q motus velocitate indiget sit humiditate sustentat⁹ & rursū ut ipsius raritate alleuiet. qō. n. in membris durū ē grauius ē leni humido raro. Veritamē cerebri sba etiam in lenitate & duritie inequalis existit nā ps eius anterior ē lenior & ipius ps posterior est durior & inter duas ptes gradib⁹ velamis duri cuius rememorabimur in ipso in sequētib⁹ distinctum est. Anteri⁹ aūt cerebrū nō ē factū lene nisi qñ plurimū nervor sensus, ppter q sūt vil⁹ & andu⁹ oīt ex eo. Sēsus eni speculator ē & speculatori ipsi inclinatio ad ptē anteriorē ē dignior. & plurimū nervorum motus oīt ex postrēo ipsius. Et ex ipso oīt nucha que ē eius nūcius & vicari⁹ in cursu dorsi & vbi necessariū ē ex ipsa ouri nervos fortes. Nervi aūt motus indigent duritie supflua q̄ nō indigent nervi sēsus: sz lenitas ē eis pueniētior ei⁹. i. nuche. igit origo facta ē durior. Velamē aūt in ipso. i. cerebro nō gradati exīstit: nisi ut sit dria & dicit ut sit lene separū a cōtactu duri: & mānifestū quidē ē q̄ in ipso accidit multū. Pret hāc vo reflexionē stēt inuamīna alia nā vene ad cerebrum descēdētes & in ipso diuise aliquo egent cui innitant & eas fortes faciat. Posita ē ergo reflexio hec substēt aculū carū. Et sub postremo quidē huius reflexiōis & in posteriorib⁹ eius ē torcular qō ē sanguinis effusio in amplitudie quadā que ē sicut lacuna & ex ipsa quidē in ea ramificātur vene in quib⁹ sepat sanguis & cerebri sbe assimilatur: deinde vene suis orificijs sugēdo eā exsiccāt: et ad duas venas ipam cōiūgūt: sicut rememoraturi sum⁹ i illi⁹ anatomia. Et ex hac qdē reflexiōe pueniūt inuamētū ad hoc vt ligamētor velamis adhēntis cerebro sit ordo i equidistātia] ꝓmissure crāci q̄ ē cōa ipso. In anteriore pretēa cerebro oriūt duo additamēta mānillaria quib⁹ fit odorat⁹ q̄ quidē a lenitate cerebri parūp differūt sz postea pcreatea neruor durities. Amplius totū cerebr duob⁹ cooperik pānīculis: quor vnus subtilis sequit ipm & alter spissus sequit os: qui quidē duo creati sunt vt sint duo distinguentia inter cerebr & os & ut cerebrū substantiā ossis nō ptingat & ne ad ipm ex osse nocumēta pueniat. hic aūt tactus non accidit nisi i dispositionibus additiōis cerebri in substantia sua aut in dilatatione que ei accidit successione ꝓstrictionis. Cerebrū pretēa quādoq; eleuatur ad craneū cum quedaz adsunt dispositiones: sicut voces

imo oriunt

fortes. ergo ꝓpter hmõi iunamẽta inter cerebꝝ ꝛ os crãnei duo ponũt distinguẽtia media inter ea in l emitate ꝛ in duritie ꝛ duo quidẽ ponũtur ne sit illꝰ cuiꝰ obutatio ossi nõ est bõa absq; medio illud idẽ cuiꝰ obutatio cerebro ẽ bõa absq; medio ꝫ distin ctũ est int ca. est ergo cẽbꝝ ꝓpinqus subtilis ꝛ ossi ꝓpinquꝰ est spissus ꝛ cũ hoc sunt sicut tutamẽ vnũ hic aũt pãniculꝰ ꝓter qõ est crebri tutamẽ est liga mẽtũ venarũ que sũt in cerebro quietarũ ꝛ pullatili um. ꝛ est sicut secũdina seruãs situꝫ venarũ in ipso textarũ. Quapꝛopter ingredit etiã cerebꝝ ſbaꝫ i lo cis multis cõmissurarũ eius ꝛ tẽdit ad vẽtres ipiꝰ ꝛ perueniũt apud postremũ sectũ ꝓterea q nõ eget eo ꝓpter sui. ſ. postremi duritiẽ. pãiculus vo spil sus cerebꝛo nõ hꝫret negꝫ subtili ita vt in oi loco sit decẽ situ super ipm. sed ẽ ab eo elenat ꝛ int ipos quidẽ nõ ꝓtinuant nisi vene penetrãtes in spisso ꝛ p ueniẽtes ad subtilẽ spissus aũt vadit ad craneũ cuꝫ ligamẽtis pãniculariꝫ ortis a spisso stringẽtibꝰ ipsũ ad cõmissuras ne sup cerebꝝ vehemẽt grauet ꝛ hec quidẽ ligamẽta ex cõmissuris eleuãtur vsq; ad exteriora cranei ꝛ oriũtur illic uta ut ex eis texat pan iculus craneũ cooperiẽs ꝛ p illud affirmat ligamẽ tum panniculi spissi etiã cũ craneo. Cerebꝝ preterea in longitudie sua tres hꝫ vẽtres ꝛ sic vnusq; q; ventũ sui latitudie duas hꝫ ptes. Et anterior quidẽ ps sensibilis est separatiõis in duas ptes dextrã ꝛ sinistrã ꝛ hec ps iuuat ad odoratũ ꝛ ad expulsionẽ su pfluitatũ cũ sternutatiõe ꝛ ad ptiendũ pluriuũ spi ritus sensibilis ꝛ ad operatiões virtutũ formatiuarũ que sũt de virtutibus appꝛehensionis interioris

Venit aũt posterꝰ est etiã magnꝰ quoniam ip se iplet magni mẽbri vacuitatẽ ꝛ q̃ñ est pancipium magne rei. ſ. nuche ꝛ ex eo partit pluꝫ spũs motiui ꝛ illic quidẽ sũt virtutis seruatiue operatões ꝫ tam est minor anterioꝛe. imo cuiusq; duoꝝ vẽtriũ anꝛe riorꝰ ꝛ cũ hoc minoꝛat gradati vsq; ad nuchã ꝛ i spissat vsq; ad duritiẽ. Medꝰ aũt vent est sicut trã situs a pte anterioꝛe ad ptẽ posterioꝛẽ ꝛ est sicut dei lix suus inter eos ꝛ ipse quidẽ ꝓpter illud magnifi ficat ꝛ elõgat q̃ñ est reddẽs de magno ad magnũ ꝛ p ipm cõtinuat spũs anterioꝛ cũ spũ posterioꝛe ꝛ puenit ad aupliudinẽ curuitatũ memoratiũ pdi ctarũ ꝛ pncipiũ huius vẽtris primũ coopit: ita q vi illud qõ est interius sicut sperũ ꝛ p id quidem eleuat ut sit transitus: ꝛ cũ hoc elongat rotunditate sua a nocumẽtis ꝛ fit fortis ad tollerãdũ qõ sup eũ sustentat de velamie qõ est ſm gradus ꝛ illic cõiun guntur duo vẽtres cerebꝛi anterioꝛis ita q̃ separãt a posterioꝛe in hoc trãitu ꝛ ille quidẽ locꝰ noiatur coniũctio duoꝝ ventriũ: ꝛ hic idẽ transitus est vent Et q̃ñ transitus deferẽs a formatiõe ad seruationẽ est melioꝛ locus cogitationi ꝛ imaginatiõi ſm q̃ sci uisti. Qõ aũt vẽtres isti sint loca earũ opationũ sig nificat ex nocumẽtis que accidũt eis. destruit. n. cũ nocumẽto cꝰ qꝫ ptis eiꝰ opõ aut igredit ipaletio. et pãiculi ſbtilis ps coopit ꝛ coopit vẽtres cẽbꝛi vsq; ad cãp haduti vel occiput sili q̃ ẽ tunica durities vo

ei qõ ẽ pꝰ illud sufficit ipi loco coopture velamis. Cõmissuratio aũt q̃ ꝓsistit in vẽtrib cẽbꝛi ẽ ut ipũs ialis in ſba cẽbꝛi trãsitũ hẽat sicut in vẽtres ei cũ nõ oi hoꝛa sit vent dilatatus ꝛ aptus ꝛ ipũs ialis sit pauc vbi vel inquãtũ vẽtres unmõ apũt. ꝛ etiã qꝫ ipũs alteratio parũ cõplet a cõplexiõe q̃ ẽ cozdis vsq; ad cõplexiõez q̃ est cẽbꝛi nisi in ipso fiat ei de coctio assũpta ex eius cõplexiõe ꝛ ẽ qꝫ in primis cũ ad cerebꝛ puenit vadit ad vacuitatẽ ei primã vt in ipsa cogat: deinde penetrat ad vẽtrẽ mediũ ꝛ aug mẽtat in ipso decoctio postea ꝓplet eius decoctio in vẽtre posterioꝛe. Decoctio vo optima fieri non posset nisi p ꝓiunctionẽ ꝛ cõmixtionẽ ꝛ penetratio nẽ in ptibus cocti sicut est dispõ cibi in epate ſm q narraturi sum in his que expectam. Cõmissura aũt anterioꝛis plura hꝫ singularia q̃ꝫ ꝓmissura po steriorꝰ qñ. ꝓportio ꝓmissure ad cõmissurã ẽ sicut ꝓportio mẽbri ad mẽbꝛ scre ꝛ cã gdẽ mioraꝛ. po steriorꝰ ab añrioꝛe inuenit i ꝓmissura. Et int hũc vẽtrẽ ꝛ vẽtrẽ ꝓxẽ sub eis ẽ locꝰ q̃ ẽ ptitio duaꝝ pe narũ magnarũ ad cẽbꝛ ascẽdẽtiũ quarũ remeoꝛa turi sumꝰ in ramis iparũ ex qbꝰ texit secũdia ꝑ cẽ bro ꝛ illi quidẽ rami imixti sũt coꝑi de genere glã dularũ ꝛpleti qõ ẽ inter eos ꝛ sustinet eos, sicut ẽ di spositio in reliqs ptib venosis. vacuitas. n. q̃ int eas cadit eadẽ ꝓpietas ẽ ut etiã ipleat carne glãdo sa ꝛ iste qdẽ glãdule figure ramoꝝ pdictoꝝ figurãt ꝫ formã ptitiõis narrate quẽadmõꝛ eius rami aut ptitio rememoꝛata a stricto incipiũt ꝛ i apũ, finiũt facicẽ dilatatiõez. silr caput hꝰ glãdule scñ ẽ pnci alis forme cuiꝰ caput ẽ sequẽs initiũ ptitiõis delꝛp ꝛ incedit cũ eo tẽdẽs ꝑ sus finẽ eiꝰ vsq; ad ꝓplemen tũ sulpsuũs ramoꝝ ꝛ ẽ illic ꝓxtũ ꝫ silitudiez tex ture secũdie ꝛ regelcit in ipso ꝛ ps cẽbꝛi ꝓhendẽtis sup hũc vẽtrẽ mediũ est ꝓcauitas eiꝰ. Et ipiꝰ ptes q̃ sũt delꝛp sũt ꝓnicularis forme ꝓmissure ex cõmil furis positis i lõgitudie sui ligate ad inuicez vt pof sit extẽdi ꝛ ꝑhi sicut vmis reuoluꝰ ꝛ supiꝰ eiꝰ iteri us cooptũ ẽ pãniculũ q cooperit cẽbꝛ vsq; ad po steriorẽ ꝛ ẽ positũ cũ duobꝰ additamẽtis cerebri rotũdis ꝓxẽbẽtis longitudie sicut due cote vicine ad cõtactũ elõgate ad sepandũ ligamẽtis q̃ noiant coꝛde vt qb eis nõ remoueãtur vt cũ vermis extẽdi tur ꝛ eius latitudo ꝛstringit ꝓpinat hec duo addi tamẽta vsq; ad cõiũctionez ꝛ opilet meatꝰ ꝛ cũ cõ trahit ad exꝑmẽdũ ꝛ augmẽtat latitudo elongetur ad sepandũ ꝛ apiat meatꝰ qõ aũt de eo sequi po steriꝰ cerebꝛ ẽ minꝰ ꝛ puenit ad aliquãtã vacuitatẽ vel ꝓcauitatẽ ꝛ ꝛstit in posterioꝛe cerebꝛo sicut ex co intrãs in introitu: ꝛ eius quidẽ anteriꝰ est lat ipi us posterioꝛe ſm formã qua cẽbꝛ tollerat duo vo predicta additamẽta noiantur vualia: ꝛ i ipsis gdẽ nunc ꝓmissure fiũt ꝫ sũt lenia vt ipsoꝝ ꝛstrictio et coopimẽtũ sint fortioꝛa: ꝛ ut ipoꝝ obediẽtia ad mo tionẽ ꝓp motũ aliꝰ rei sit magis silis obediẽtie rei ipsi vniꝰ. Expulsio preterea supfluitatũ cerebꝛi duoꝝ hꝫ meatꝰ quoꝝ vnꝰ ẽ i vẽtre añrioꝛe ꝛ apd terminũ cõem qui ẽ int ipm ꝛ illũ q̃ ẽ post eũ ꝛ alte in vẽtr

medio posterioꝛ vo vẽter meatũ singulare nõ hꝫ ꝛ illis eideo qñ i postremo posit ẽ ꝛ ẽt ẽ puꝰ ꝓpa ratõe sui ad iteriorẽ nõ tolerãs fortamia ꝛ inuersatõ nẽ. medi vo meatũ hꝫ cõiez iter ipsꝫ ꝛ se ꝛ hoc ꝓpe Multe quoqꝫ duo facti sũt exitus ꝓ quos qdam et supfluitates resoluũt ꝛ expellũt. ꝛ ũti duo meatꝰ cũ icipiũt ex duobꝰ vẽtrib ꝛ penetrãt ẽt i ipm cere bꝛ ꝛ trãsuersãt ꝓsus obuiatoꝫ apud trãsitũ vnũ ꝓ fũdũ cuiꝰ ꝓncipiũ ẽ velamẽ subule ꝛ eiꝰ posterior ẽ eiꝰ iferi ꝛ ẽ apud velamẽ duꝝ ꝛ est strictũ sic caput rose icipiẽs ab ãplo rotũdo vsq; ad spũs ꝓuenies qua ꝓp noiaꝫ caput rose: ꝛ noiaꝫ et ifusoriũ. Cũ er go penetrati pãniculũ duꝝ obuiat illic meatui i glã dula q̃ñ sperã ꝓssa a duabꝰ lateribꝰ oppositis su periꝰ ꝛ iferiꝰ: ꝛ fũt iter pãniculũ duꝝ ꝛ meatũ palati deide repit illic trãsitꝰ q ẽ i ꝓcauitatibꝰ colatoriũ i fu ꝓmo palati. De sermõe vniuersali de egritudi nibꝰ capitis ꝛ faciẽbꝰ egritudies in ipso. Ca. iij.

Oportet te scire q egritudies numerate oẽs accidũt capiti. Verũtamẽ nostra ũtentio hic cũ dicimꝰ: caput ẽ cerebꝝ ꝛ ipius velamina: ad capilloꝝ vero egritudines hic non declinamus in hac hoꝛa. Dicemus ergo q cerebꝛo accidunt spẽs maline cõplexionis octo. ſ. singulares ꝛ cõpo site facte cũ mã aut vaporosa: aut habẽti substãtiaꝫ ꝛ multiplicanꝫ i ipso egritudines humiditatis in oi genere cerebꝛo in ꝓncipio creationis humiditates sup flue existũt: aut ex eo qõ acgluut a matrice: aut postea quas mundare necesse est. Mã si purgate nõ sũt magnificatur ide res. Et ex tota aut in corꝑe cerebꝛi: aut in venis eiꝰ aut in velaminibꝰ ipsi ꝛ ac cidunt ei egritudines ꝓpõite aut i quantitate sicut si sit minꝰ q̃ oꝫ. aut i figura: sicut si sit eiꝰ figura mu tata a curſu naturali ꝛ accidat ide lelio i opatiõibꝰ suis aut causales siue meatꝰ ipsi: ꝛ vasa sint oppila ta: ꝛ oppilatio sit aut i vẽtre anterioꝛe aut vẽtre po steriorꝰ: aut i vtrisq; vẽtribꝰ simul diminuta: aut in tegra: aut i venis: aut i arterijs: aut i oꝛginibꝰ ner uoꝝ: aut dissocen ligamẽta velaminũ eiꝰ aut cadat separatio inter velamina ipsius. Et accidunt egri tudines ei continuitatis propter resolutionẽ singu laris in ipso aut in arterijs: aut in venis ipsius aut i velaminibus eius: aut in craneo. Et accidũt ei apo stemata: aut in ſba ipsi cerebꝛi: aut in pãniculo eꝰ subtili ꝛ spisso: aut i rete vniꝰ: aut i pãniculo extrise co: ꝛ totũ hoc a materia humoꝝ calidi aut frigidi: ꝛ ex frigidis quidem putrefactis ꝓsequũt apostema ta calida frigidi ꝛ quieti faciũt apata que nominari oꝫ frigida. Et tu quidẽ nõ repies aliquã egritudi nẽ cerebꝛi: nisi rcdcũtẽ ad istas aut ꝓtigẽtẽ ex istis.

Egritudines preterea cerebꝛi alie sũt ꝑ ipsius: aut fiũt pp cõtatẽ: ꝛ quãdoqꝫ magnificat res i egri tudinib cõitatis i ipso adeo vt fiat egritudies ꝑpe pnitiose: multotiẽs enꝫ expellunt ad ipsuꝫ i egritu dinib pleurelis ꝛ sgnãtie mẽ ꝑ focãtes ꝛ pnecantes: ꝛ sepe peruenit ipm ad apoplexiaꝫ pniciosaꝫ pp no cumentum aliud immembꝛo communicante.

De significationibꝰ ex quibus oportet cognosce re dispositiones cerebri. Cap. iiij.

Principia ex qbus puenis ad cognitionez di spositionũ cerebꝛi sũt ex opationibꝰ sensibili bus ꝛ moralibus. ſ. memoria ꝛ cogitatione: ꝛ formatione ꝛ vtute mentis ꝛ perscrutatiõe. Et ope rationibꝰ mobilibꝰ: ꝛ sunt opatiões vtutis mouẽ tis mẽbra mediatibꝰ lacertis. Et ex q̃litate supflui tatũ euacuatiꝫ ab eo i substãtia sui ꝛ colore ꝛ gustu .ſ. acuitate sua ꝛ falsedine ꝛ amaritudie ꝛ ſspiditate.

Et ex q̃tãtate ꝓpꝛie ꝓ mutatione ꝛ multitudie ꝛ flu xibilitate sua ꝛ ex ipsaꝫ retẽtõe oino. Et ex hoc q̃ aceres ꝛ cibi ei cõuenit ꝛ dissimilitudẽ ei ꝛ nocẽt ipsi.

Et ex magnitudine capitis: ꝛ ex parũtate eius ꝛ ex bonitate figure ei predicte i.c. de ossibus ꝛ malitia ipsius: ꝛ ex grauitate capitis ꝛ leuitate eius. Et ex dispositione tactus capitis ꝛ ex dispositione coloris eius: ꝛ coloris venarum ipsius. Et ex vlceribus ꝛ ex apostematibus que in cute eius accidunt. Et ex dispositione coloris oculorum ꝛ venarum ipsoꝝ ꝛ sanitatis ꝛ egritudinis eoꝝ ꝛ tactus ipsoꝝ ꝓ prie. Et ex dispositione somni ꝛ vigiliarum. ꝛ ex dispositione capilloꝝ vero egritudines hic non declinamus in hac hoꝛa. Dicemus ergo q cerebꝛo accidunt spẽs maline cõplexionis octo. ſ. singulares ꝛ cõpo site facte cũ mã aut vaporosa: aut habẽti substãtiaꝫ ꝛ multiplicanꝫ i ipso egritudines humiditatis in oi genere cerebꝛo in ꝓncipio creationis humiditates sup flue existũt: aut ex eo qõ acgluut a matrice: aut postea quas mundare necesse est. Mã si purgate nõ sũt magnificatur ide res. Et ex tota aut in corꝑe cerebꝛi: aut in venis eiꝰ aut in velaminibꝰ ipsi ꝛ ac cidunt ei egritudines ꝓpõite aut i quantitate sicut si sit minꝰ q̃ oꝫ. aut i figura: sicut si sit eiꝰ figura mu tata a curſu naturali ꝛ accidat ide lelio i opatiõibꝰ suis aut causales siue meatꝰ ipsi: ꝛ vasa sint oppila ta: ꝛ oppilatio sit aut i vẽtre anterioꝛe aut vẽtre po steriorꝰ: aut i vtrisq; vẽtribꝰ simul diminuta: aut in tegra: aut i venis: aut i arterijs: aut i oꝛginibꝰ ner uoꝝ: aut dissocen ligamẽta velaminũ eiꝰ aut cadat separatio inter velamina ipsius. Et accidunt egri tudines ei continuitatis propter resolutionẽ singu laris in ipso aut in arterijs: aut in venis ipsius aut i velaminibus eius: aut in craneo. Et accidũt ei apo stemata: aut in ſba ipsi cerebꝛi: aut in pãniculo eꝰ subtili ꝛ spisso: aut i rete vniꝰ: aut i pãniculo extrise co: ꝛ totũ hoc a materia humoꝝ calidi aut frigidi: ꝛ ex frigidis quidem putrefactis ꝓsequũt apostema ta calida frigidi ꝛ quieti faciũt apata que nominari oꝫ frigida. Et tu quidẽ nõ repies aliquã egritudi nẽ cerebꝛi: nisi rcdcũtẽ ad istas aut ꝓtigẽtẽ ex istis.

Egritudines preterea cerebꝛi alie sũt ꝑ ipsius: aut fiũt pp cõtatẽ: ꝛ quãdoqꝫ magnificat res i egri tudinib cõitatis i ipso adeo vt fiat egritudies ꝑpe pnitiose: multotiẽs enꝫ expellunt ad ipsuꝫ i egritu dinib pleurelis ꝛ sgnãtie mẽ ꝑ focãtes ꝛ pnecantes: ꝛ sepe peruenit ipm ad apoplexiaꝫ pniciosaꝫ pp no cumentum aliud immembꝛo communicante.

De significationibꝰ ex quibus oportet cognosce

Significatio aũt ſm cõitatẽ ẽ ſm duos mõs vnus eoꝝ ẽ ex dispõne mẽbꝛi cõicatis cerebꝛo i eo qõ ac cidit cerebꝛo: ꝛ scdus ẽ ex dispõne mẽbꝛi cui cõica tiõe cerebꝛ ifirmat ꝛ igrit q̃ mẽbꝛ sit ꝛ qd sit i ipso ꝛ quõ puenit ad cerebꝛ. Et ex istis gdẽ significati onibus significãt dispõnes q̃ sunt ꝑsentes ꝛ ille q̃ ẽ future ꝛ nõdũ sunt ꝑsentes sicut ex lõgitudine trist i tie ꝛ ozdibilitatis significantur mlia ꝛ almutil ꝛ alcu tub euenientes ex proximo: ꝛ ex ira que intentionẽ non hꝫ epilepsia: aut mlia aut mania: ꝛ ex risu absq; causa congelatio aut amentia.

De significationibus vniuersalibus operationũ cerebri. Cap. v.

Significatio quidẽ assumpta ex genere ope rationum cũ sunt sane adiuuat ad significan duꝫ cerebri salutez. Et si sunt lese significant lesionẽ i ipso. Lesiones aũt opationũ quẽadmodũ expositum sũt res q̃ sunt obilitas: mutatio: ꝛ pmu tatio: deide destructio. Et ſmo qdẽ vniuersalis in significatiõib opationũ ẽ q ipsaꝝ diminutio ꝛ de structio fiũt pp frigus ꝛ grossitiem spũs ex humidi tate ꝛ nõ sũt ex caliditate nisi magnificet ꝛ pueniat ad hoc vt deijciat vntẽ: pmutatio aũt ꝛ q̃ motiui cõ parant fiunt ex caliditate ꝛ fiunt ex siccitate.

De significationibus sumptis ex operationibus animalibus ⁊ motalibus ⁊ motis. Cap. vi.

Ex operationes ingreditur lesio ſm q̄ cognoscitur destructionis: aut debilitatis: aut pmutationis. verbigratia: in sensibus quidē ⁊ incipiam⁹ a visu qñ visum ingreditur lesio aut vt destruat: aut debilitet: aut vt in ipso pmutatio fiat ⁊ mutet a cursu nāli ⁊ imaginet q̄ nō iuenit exteri⁹ (sicut phātasie ⁊ cimices ⁊ pili ⁊ fum⁹ ⁊ reliq̄). Et his ēni nocumētis cū nō fuit, pp̄a oculo significat lesio i cerebro ⁊ phātasie ēt quādoq̄ suo colore significāt. Od si aliqs dixerit qūo phātasia alba sīḡt phā domiari qđ ē frigidū cū vos cōpaueritis pmutatiōez ad calorē. Dicem⁹ q̄ illud ē pp cōplexionē nō pp accidētia materiez q̄ accidat vl accidāt vtuti sāe itegre cum caliditate innata. Et in auditu qdez sicut ſi debilitet ⁊ nō auditat nisi qđ ꝓpinquū est ⁊ forte: aut permutetur ⁊ auditat qđ nō reperitur exterius sicut sonum silem pcussioni aḡ: aut pcussioni malleoruz aut voci tympanoz: aut sono foliorum arboz: aut sufflatiōi ventoz: aut religs: ⁊ significēt p illud: aut cōplexio sicca pſens i parte medīa cerebri: aut signifi cent p illud vētositates ⁊ vapores i ipso retenti: aut ad ipsuz ascēdētes ⁊ reliqua de quibus significatio habet: aut destruat omnino. Debilitas vō ⁊ ōstructio fiunt pp multitudiné frigoris: ⁊ quod aliquis audiat q̄ſi audiat ex longi⁹quo fit pp humiditatem.

Dō aūt fit i odoratu ēt q̄ p̄uat: aut qz debilitat aut permutat ⁊ lentit odores qui nō reperiunt exterius fetidos aut non fetidos ⁊ significat ſm plimum humorem retentum in cerebro facientem ipsos ſi nihil ꝓpriū fuerit cū strictura nariū. Gustus aūt ⁊ tact⁹ hoc cursu ꝓcedūt: nisi qa ipsoz mutatio a cursu nāli ſm plim significat corruptionē ꝓpriaz in instrumētis ipsoz propinqs ⁊ ſm nimiā cōtionē cerebri: ⁊ ꝓpē sicut quādo ē cōe sicut stupor toti corpori. Et sensus qdē cōicāt i spē debilitatis ⁊ fortitudis significāt̄es dispōnē i cerebro pcurrātē q̄ ē perturbatio ⁊ claritas. nō ē eni ois debilitas cū pturbatione: qñ quādoq̄ ē debilitas cū claritate sicut hō ſi videat aliqd ꝓpiquū ⁊ puiratiū bene ⁊ clare ⁊ videat res paruas: deide i cū elōgat: aut mīltiplicāt ipsaz ratiū deficiat: nā perturbatio ⁊ claritas quādoq̄ fūt sīl i debilitate: ⁊ claritas quādoq̄ ē ꝓculdubio cū vtute. Verū perturbatio semp significat māz ⁊ claritas significat siccitatē: hec qdē pturbatio fortasse subito figitur ⁊ ē ex ea oppilatio ⁊ significat māz vaporosā in venis cerebri ⁊ rete ei⁹. Judiciū aūt de significationibus haz lesionū est qñ q̄ ꝓcedit cursū pmutationis ſm plurimū ſequtur cōplexionē calidaz ⁊ siccaz. Et q̄ currit cursū diminutiōis ⁊ debilitatis ꝛz plurimū ſequtur frigus. Et debilitas ⁊ ōstructio sequūt frigus: nisi sint cū vehemēti apparitione corruptionis ⁊ casus virtutis: tunc enim fortasse illō plimerit ex caliditate. Uez caliditas cōueniēs ē ꝓuid⁹ cōparata frigori dū nocumentū cōplexionibus aerea nō magnificat. Et ei⁹ corruptio vtutis diminutionem possidere facit. Oportet ergo vt nō cōfidas tūc i istis significationib⁹ imo caueas significatiōes als ꝓdictas cuiuslq̄ duaz significationū complexionū. Et destructio qdē quādoq̄ significat festinationē cāz diminutionis si fuerit pp cām cerebri ⁊ n̄ fuerit pp nocumētū i istrumētis corruptionis ⁊ incisionis ⁊ oppilationis: ⁊ vniuersaliter remotiōis a bonitate sua pp nocumentū: aut pp cām i ipso mēbro sensibili: Ex mēbris aūt sensibilibus qđ ēvalde cerebro propinquū nocumentum ab ipso recipit nisi nocumētū sit in ipso cōmune sicut auditus ⁊ odoratus. ſm eni nocumēti ipsi⁹ qđ purgatione ⁊ cōplexionis cōmēturatione nō remouet ē ex cerebro: qua pp relīq̄ sensus cū suis ledunt sensatis nō significāt nocumētū i ipsis calid: tatis aut siccitatis nō pueniētiū ad hoc vt virtutē ꝓstemā t. Auditus aūt ⁊ gustus ſm plurimū significāt q̄ illa cōplexio ē i cerebro. De operationib⁹ vō motalib⁹ sciēdū ē: qñ fortitudo meditationis ⁊ plecrutatiōis significat fortitudiné cerebri oīno ⁊ earuz debilitas significat lesionez fortitudinis i ipso: ūre oz vt demonstrēt q̄ operationū sit lesa: ex ipsis eni ē corruptiōis virtutis imaginationis ⁊ formationis ⁊ei⁹ vel eaz nocumentū.

Hec nāq̄ virtus cū est fortis iuuat ad significandaz anteriorīs cerebri sanitatē. hec aūt vtus nō est fortis misi qū hō bene pōt seruare forma sensatoruz vt pote figuraz ⁊ sculpturaz ⁊ motz ⁊ gustuū ⁊ vocū ⁊ modulationū ⁊ reliquoz. Est eni aliqs hoiuz cui iest vtus integra ſm hoc caplin⁹ adeo vt q̄ ex geometris optimus ē: consideret simul figuram lineatam ⁊ signet i ipsi⁹ aia simile illi ⁊ ei⁹ litteī: ⁊ nāret cōne vlq̄ ad finē ipsi⁹ nō idigens iterata cōsideratione in figura. Et similiter ē dispositio quorūdā ſm rō parationē ad modulationes ⁊ dispō quorūdā cum cōparatiōe ad gustus ⁊ reliquoz: ⁊ ex hoc capitulo pēdet bonitas cognitōis pulsus. ipsa eni idigetima ginatiōe forti figurata in aia ex tactis. Huic aūt vtuti cū accidit nocumētū: aut destruitur opatio ⁊ nō remanet in ipsa forma imaginationis sensate p⁹ remotionē eius a proportione q̄ est inter ipsaz ⁊ sensū cū cā sentit aut debilitat ⁊ minuit aut mutatur a cursu naturali: aut imaginetur qđ non est significat ei⁹ debilitatem. Minutio vero eius ⁊ destructio operationis ipsius ſm plurimum significāt superfluitatem frigoris aut siccitatis in anteriore cerebro: aut humiditatis. sed frigus est causa essentialis ⁊ due reliq̄ sunt cause per accidens quoniam afferunt causa. ⁊ mutatio operationis eius ⁊ permutatio ipsius significant superfluitatē caliditatis: ⁊ hec quidem oia sunt ſcōm plurimum rei ⁊ ſcōm q̄ dictum est in virtutibus sensibilibus. Et hec egritudo quandoq̄ accidit sana intelligentia vel ratione: ita vt perfecte ⁊ cōplete cognoscant pulchrum ⁊ fetidum: ⁊ sint eorum verba cuz hominibus sana. sed imaginantur quoddam p̄sentes q̄ exterius non reperiuntur ⁊ imaginantur voces tympanistaruz ⁊ reliqua sicut narrat Bali. accidisse Abrucali medico. Et ex ipsis est corruptio in virtute cogitationis ⁊ imaginitionis. ſi aut destructio: ⁊ noiatur hec dilectio rōis aut debilitas ⁊ noiat amētia. ⁊ eaz ꝓnciplū ē frig⁹ anteriorīs cerebri: aut siccitas: aut hūiditas e⁹: ⁊ illō plurimū ſz q̄ dictū ē aut ē mutatio ⁊ pmutatio: ita vt sit i ei⁹ cognitiōe regimētū ⁊ rectū faciat: dicēdo q̄ n̄ rectū: ⁊ noiat cōmixtio rōis ⁊ significat aut apata: aut māz cholericā calidā ⁊ siccā: ⁊ ē demoniū lupinum: aut est pmixtio eius cum mlia aut mā melācholica ⁊ est eius pmixtio cuz malitia existimationis ⁊ cum cogitatiōe absq̄ cōphēsiōe. Qui āt ex illis mot⁹ ad timorē declinat ē: ē magis significatiu⁹ frigoris ⁊ ex eis declinat ad audaciā ⁊ iraz ē magis significatiu⁹ caloris ⁊ ſm dias que sūt iter eos ⁊ nos postes afferem⁹ eas. Et fortitā erit illud pp cōicationē mēbri alteri⁹: ⁊ illud qdē cognoscet significationib⁹ ꝓticularib⁹ q̄s postea narrabim⁹. Et vlr cū cogitationes plurimū mouēt motib⁹ mlis ⁊ pmutāt ⁊ variāt tūc illic ē caliditas. Et quādoq̄ ēt accit pmutatō cogitationis i egritudib⁹ frē māe cuz a caliditate non euacuant sicut cōmixtio rōis i lethargia: ⁊ ex ipsis ē lesio i vtute memorie. ſ. aut vt obliuisci aut vt ōstruat sicut narrat. G. q̄ pestilētia puenit i pte ethiopie q̄ eis accit pp cadauera multa relicta p⁹ fame plinz: ⁊ puenit pestilētia illa vlq̄ ad terrā grecoz: accit ergo eis vt cā illa tātū caderet oblīuions donec eis adueniret dispō ſm quā hō nois sui ipsi⁹ obliuisceret ⁊ filij sui. Et plin qdē accit debilitas i memoria pp corruptionē i postremo cerebro ex frīgitate: aut humiditate aut siccitate: aut pp euz q̄ pmutat ⁊ accit ei vt remenorē ei⁹ qđ nūq̄ fecit ei adest. ⁊ significat cōplexionē calidā absq̄ mā: aut cū mā: ⁊ mā sicca ad illud ē magis pueniēs: ⁊ illud ē totū cū ꝓlo nō supfluit ⁊ virt⁹ nō cadit. Dicam⁹ aūt nūc ſm onē cōiūctū q̄ destructio haz opationū qñz fit pp dominiū frigoris: aut i corpore cerebri: ⁊ ex eo qđ dominat ſuper cerebz: aut ſup vētres ei⁹: ⁊ quādoq̄ fit pp frig⁹ aī humiditate: ⁊ quādoq̄ affert ipsaz siccitas ⁊ similit eaz debilitas. ipsaz aūt mutatio fit pp apostemata aut cōplexionē cholericā: aut mlicā: aut corp⁹ aduens. Et significatio dispositionū somniorū ē ex eo qđ ozasiūgi hoc loco. plin. n. visionis rex citrinaz calidaz significat dominuz cholere: ⁊ simili plnvisionis rex cuiuslq̄ cōplexioni ꝓportionaliū ēs nnme rare nō ē necesse: ⁊ somnia qdē pmutata significant caliditatē ⁊ siccitatē: ⁊ similū apparet i egritudibus acutis cerebri. Et similiter sunt somnia tribilia ⁊ illa quorum non recordatur significant frigiditatem ⁊ humiditatem ſm plurimum.

De significatione opationū motuaz ⁊ quod eis similatur ex somno ⁊ vigilia. Cap. viij.

Significationū aūt assumptaz ex genere operationū motuaz destructio ⁊ debilitas significant humiditatē supfluā i istrumētis ipsarū subtilē plurimā ⁊ significāt i quocūq̄ mēbro fuerit lesionē i cerebro. Veritaſn eis magis ꝓpriū ē q̄ito corpore fiēt siē apoplexia aut i pte vna siē paralysis ⁊ tortura lara. Et qñz cōtigit ambe ad significandā destructionē: ⁊ debilitatē caliditatis cerebri aut siccitatis in ipso: aut in aliquo membrorum longinquoz ab eo: vel illō erit post egritudines plurimas paulati ⁊ paulati ſm dies: qđ aūt i vno nō fit sic mollities ⁊ silia ei⁹: qñz ē pp egritudines ꝓprias illi⁹ mēbri: ⁊ quādoq̄ ē ab expultione superfluitatis cerebri ad ipm. Eaz vero mutatio si ē subito. significat hūiditatē: ⁊ si ē paulati significat siccitatē. ſ. i istrumētis. q̄ aūt cerebro ꝓpa ē sicut mutatio motuū epilepticiquādo adest epilepsia q̄ ē spasmus cōis: ⁊ ipsa qdē nō fit nisi ab hūiditate qñ ipsa fit subito. aut cōcatione mēbri alterius ſm q̄ declaratū ē: ⁊ significat opilationē nō pfectā: sicut tremor capitis. oia eni hec significāt māz grossaz i illo latere cerebri: aut debilitatē: aut siccitatē si fuerit p⁹ egritudines antecedētes ⁊ si fuerit eoz aduēt⁹ paulati ⁊ paulati. De eis aūt q̄ sūt i mēbris a cerebro lōgin⁹ ſmo ē illis qđ dicimus multotiens. Et oēs isti mot⁹ egrediūt a cursu nāli: ⁊ diximus ētiaz q̄ si homo ſpiger ē ad mot⁹ cōplexio cerebri ei⁹ in ꝓncipio est calida ⁊ sicca. q̄ si ē declinans pigritie ⁊ laxitati: tūc eius ꝓplo ē frigida ⁊ hūida: ⁊ cū habet egritudinē ⁊ mot⁹ ipsi⁹ ptinēs ē ad igetudinē tunc ē calidus: ⁊ si geti attinet ⁊ vtus nō ē vehemētis casus: tūc declinat ad frigus. Et ex eis q̄ huic capitulo ꝓportionāt ē significatio dispōnū soni ⁊ vigiliaruz. Scias ergo q̄ somn⁹ sēp̄ segit malitiā ꝓplonis humide laxe: aut frigide ꝛgelatis motū vtutū sensibiliū: aut vehemētem spūs aialis resolutionē ꝓpter supfluitatē mot⁹: aut pp ipullionē vtutū ad iteriora vt mā digerat ⁊ ipellat cū eis spūs aial⁹ pp cōsecutionez quēadmodū fit p⁹ cibū. Dōni aūt causa q nō ſm cursū naturalē ꝓcedit neq̄z ſequit laborez ⁊ motū ē humiditas ⁊ congelatio. q̄ si non cadunt cause congelationis ⁊ significationes nō significant supfluitatē frigoris de q̄bus rememorabimur tunc causa ei⁹ ē hūiditas. Ampli⁹ non ois hūiditas facit somnū: senū eni cū hūiditate ꝓplerionū ipsoruz ꝓlōgant vigilie. Et. G. qdē vr q̄ illud ē ex qualitatib⁹ hūiditatū ipsaz nitrosaz. Ipse cui vigilare faciunt pp nocumētū qđ cerebro iferūt: Veritamē sicitas ſm oēm dispōnē vigilare ꝓculdubio facit.

De significatiōibus sumptis ex diminutiōe operationum naturalium ex eo qđ expellitur ⁊ ex apostematibus ⁊ vlceribus ⁊ ex capillis. Cap. viij.

Significationes aūt accepte ex genere operatiōnū naturaliū apparēt vipote ex supfluitatibus ꝓ ipsaz diminutionē i quantitate ⁊ qualitate eaz: ⁊ ꝓ ipsaz ꝓhibitionē. Eaz vero expulsio fit ex palato ex naſo ⁊ aure: ⁊ ex eo q̄ apparet ſuper capite de vlcerib⁹ ⁊ botho: ⁊ apostematib⁹: ⁊ ex eo qđ oriē de capillis. Capilli ei oriūt ex supfluitatib⁹ cerebri. Et ex capillis qdē ſumil significatio ex velocitate oriē⁹ ipsoz: aut tarditate ⁊ religs dispositionibus ḡs iā nūerauim⁹. Rememorem⁹ ergo vie significationū expulsionū supfluitatuz a semitis ꝓdictis. Iste qdē supfluitates cū mltiplicant significāt māz ꝓdictas: ⁊ significāt cām quare supfluitates in mēbro mltiplicant quēadmodū sciuisti ⁊ q̄ ex pulsiua, nō ē debilis. Cū aūt ꝓhibent aut minorantur

r̄nenitur cum hoc aut grauitas: aut punctio: aut mordicatio: aut extētio: aut pulsatio: aut renolutio r̄tinnit⁹ sigt oppilatōz r debilitatē vtutis expulsiue r repletionē. ¶Ben⁹ vo ei⁹.i. supfluitatis significat qm̄ mordicatiua aut pungitiua aduētiua parue grauitatis citrinas colorē faciei r oculi significat q mā ē cholerica. ¶Expulsatiua grauis rubificās colorez faciei r oculi istas venas significat q ipla ē sanguinea r laxatiua faciens pigritiā cū q̄ mutat color ad plūbeitatē: r ducēs ad somnū r domitationē ligni ficat qm̄ ipsa ē phlatica. ¶Qd si color obfuscatur in dispōe illa r cozrūpit cogitatio r caput ē minoris grauitatis: r somnus cū hoc nō ē d̄nans r nō sunt reliq̄ signa significat q ipsa ē melācholica. ¶Qd si aliqd ipsoz ē cū tinnit ut renolutiōe r permutatione loct significat q mā generat vētositatē r inflationē r ypozōē: r q habet caliditatē i ipsa agentem. ¶Qd si adest supfluitatum retētio cum leuitate capitis significat siccitatē absolute: r hoc qdē cap. qd attulimus ē p̄opriū quātitati: vel qualitati expultionis r p̄hibitionis. ¶Qualitas aut eius est sicut si tēdit ad citrinitatē r subtilitatē r caliditatē r exuberationez venarum significat q ipsa est sanguinea. ¶Et sal la r dulcis cū p̄nuatione reliquoz signorum: Aut nitrosa frigidi tactus significant phlā in quod agit clicas. ¶Et si pida, grossa frigidi tact⁹ significat q ē phla crudū: r iste qdē si significatōes q̄litatis expul siue in colore suo r gustu r tactu r substantia.

¶Odoris vo ei⁹ ē qm̄ putredo odoris r acuitas e⁹ significant caliditatē. Et p̄nuatio odoris forsitasse frigiditatē nō tamē sicut p̄ma significat caliditatem: q̄ aut̄ pendēt ex eis q̄ apparent in cute capitis. ¶Et q scḡt eā ex vlceribꝰ r bothoz r apostematib⁹ signifi cant fm plm māz q̄ fuerūt r expellunt: r nō signifi cant disponē cerebri i illa hora manifeste nisi forsitā sint in augmēto. ¶Tu aut̄ scimisti cās apostematuz calidoz r frigidoz r duroz r cās cozrosionū vlce ruz p̄abulantiū r getoz r reliquoz ex his q̄ dicta sunt. nō sunt ergo tibi difficiles cognitiones eoz fz dispositiōes capitis etiā. Et iā etiā sciusti i li. primo cās eucꝰ capilloz: r sciusti cām crispitudis ipsoz r planitiei r multitudis r velocitatis canitiei r tarditatis eius. Et nos quidez docebim⁹ r cām scissionis ipsoz r cāsas eoz in capitulis p̄opriis. ¶Cognoscēs ergo ex eis qualitatē significationū capilloz: r nos qdez deferemus illud vsq; ad illum locum futurum inul iplicationem r elongationem.

De significatiōib⁹ sumptis ex pueritia r differentia qualitatē r velocitate passionuz r tarditate. ¶Cap.ix.

¶Igna aūt assūpta ex genere pueritie r diuersificatiōis r velocitatis passionuz r tarditate ei⁹ sunt hec. ¶Loueritia aūt r diuersificatia ipossibile ē gn aut mutem in dispōne in qua positus nihil de sanitate negat q ipm tenet: aut i dispositione in q̄ est ei⁹ extra a sanitate r mutat ei⁹ complexio a nā. Loueritia ergo ei⁹ in dispōne sanitatis q̄ ipm tenet ē assimilatō p̄plexiōis ei⁹ p̄plexio igitur ipsi⁹ cognoscit ex illo: qd aūt diuersificat ab eo in dispōne illa est ꝛriū p̄plexiōis ipsi⁹. In dispositiōe aūt i q̄ fit eius exit⁹ a sanitate r mutat eius cōplexio ab ipso iudiciū ē ecōtrario. Hos gdē dixim⁹ i eo qd ē pteritus de dictis vniuersalib⁹ q̄ sanitas i cozporibus oib⁹ nō ē fm p̄plexionē vnā: r q possibile est vt sit sanitas corporis a p̄plexiōe cui⁹ similis est ex eo qd affert egritudinē corpori alteri si habēt illā cōplexionē. Verūtamē oz vt p̄sideret qd sit e⁹ diuersuz in extremitate alia etiaz sicut diuersificat ei hoc hac extremitate. ista vt existimatiōe sciat quātitas cōplexiōis quā hz. due ei extremitates simul sūt diuerse ipediētes, p̄cludubio: r nō ē p̄uenies sanitas aliq̄ ex eq̄litate: nisi dū ñ vehemēs supfluat. ¶Et cerebz q dē qd p̄plexiōis calide malitiā hēt inuat aere fro r cibis r odoꝛib⁹ frīs: siue sint bōi sicut cāfarati sāda lini r nenufarini r eis simules siue fetidi ñ bōi: sicut lunioli r alubian: r inuat trāqlitate p̄ gete. r q habz malitiā p̄plonis frē inuat eo qd ē illi⁹ ꝛriū. inuat ergo aere calido r odoꝛib⁹ calis r lenificātib⁹ r calefaciētib⁹ r exercitijs r motib⁹. Et q hz malitiā p̄plonis siccē lenificāt eo qd ex ipso enacuat. r qd hz malitiā p̄plōis hūide inuat eo qd ex ipo enacuat. r minuit ab eo. Significatiōes vo velocitatis passionū ei⁹ sic ē velocit calefiat. aut velocit iffrī sūt iste. Qd. n. calefit velocit significat caliditatē p̄plonis fm p̄ditiones p̄dictas i libro vniuersali: r silr q̄ velocit ifrigidat. r silr quod velocit exsiccat. illud ei q̄z fit p̄ puritatē hūiditatis ipsi⁹. r q̄z fit p̄ subtilitatē hūiditatis ipsi⁹: aut p̄ caliditatē sue cōplonis. Verūtamē dōia iter ea ē qm̄ ei primo repiunt reliq̄ signa caliditatis cerebri sicut vigilie r reliq̄ de qb⁹ rememorabimur i cap. signoz p̄plexionū cerebri: r hoc fm est qm̄ siccitas nō accidit ei nisi i horis q̄ sūt apud motū laboriosuz aut caliditatē fortē: aut qd̄ p̄cedit cursu ei⁹ et causis siccitatis p̄dictis. amplꝰ si nō affuerit ei i religa horis significatio siccitatis Luz eo. vo qd̄ fit p̄ caliditatē p̄plonis ei⁹ sunt reliq̄ signa caliditatis i p̄plone. ¶Qd aūt velocit hūectat q̄z fit p̄ caliditatē substātie ei⁹: r q̄z fit p̄ frigꝰ substantie ipsius r q̄z fit qm̄ p̄plexio substantie ipsius radicalis fuit humida: r q̄z fit quoniā p̄plexio substantie ei⁹ radicalis fuit sicca. q si fuerit ex caliditate erunt illic signa caliditatis. amplius erit illa humectatio nō ex eo qd semp est: sed ipsa erit successiua caliditatis superfluē cadētis i cerebro r attrahētis humiditates ad ipsuz que ipsuz iplebunt: deide ei remanlentecōplo calida, vincens succedet siccitas r cū diminutione: r si humiditates vicerit fiet cerebz frigidū r humidū r si eq̄bunt, puenit fm plm putredo r egritudines putride r apate: qm̄ hec hūiditas nō ē innata, puer tit ergo in ea calidtas innata. Verūtamē nō puertitur i ipsa nisi cōuersione extranea q̄ ē putredo: ¶Qd si fuerit putredo pp cōplexiōis frigiditatē nō erit euē t⁹ hūiditatis subito: iz fm dies deide enenit hūectatio r fiet cū velocitate. r erunt signa frigiditatis cerebri repta. Quod si illud fuerit pp humiditatem cerebri ipsius erit velocitas in illo, pter vnaz duarū rerum: aut quia humiditas facit frigus: r frigus coz rūpit virtutē digestiuā mutatē illo qd̄ puenit ad cerebz de nutrimēto r ꝑperat hūectatio. Cū ergo p uenit frigus illud subito hūectatio p̄ipm segl subitoz: r cū illo accidit opilatōes i meatib⁹ accidit vt supfluitates remeant: deiō erit h sp r inseparabile et nō erit ex eis que sūt raro. ¶Eius aūt qd sit pp ceḡ hz siccitatē cā est deiectatio aduenies subito cū siccitas accit vno momēto r ē cū signis siccitatis p̄dictis: r est silis ei q̄ puēit a calitate nisi i eo i quo amboo diuersificāt ex signis caliditatis r ex signis siccitatis. iste ergo sūt significatiōes allūpte ex velocitate passionū. r nō oz vt velocitas passionū mutet p pter debilitatē vtutū nāluū p̄cipue i hūectatōe quādo vel qm̄ debilitas vtutū naturaliū segl harū vnā cārū. Dia aūt p̄uenētia r diuersificātia nō sumūt ex q̄litatib⁹ imo sumūt ex formis r motib⁹ quēad modū videm⁹ hūez egritudinē q̄ noiat ouū eligere resupinatiōez de religa tib⁹ domitatōis sue.

De significatōib⁹ sūptis ex pte mēsure capi. c. x.

¶Ognito vo facta fm puitatē capis r magni tudinē ei⁹ ē q̄ oz te scire qm̄ cā puitatis capitē creatura ē paucitas matie sicut cā magnitudis ei⁹ ē mē multitudo. s. matiei spmatis ptie i ptitōe q̄ capiti ē nālis. Simpliꝰ si fuerit materiei paucitas cum fortitudie virtutis formatiue p̄me erit bone forme: r erit minꝰ malū eo qd̄ puitati capitis adūgat figure malitiā in creatura. Qd̄ significat debilitatē vtutis fm q̄ ipm nō est expo malitie in forma cēbri et debilitate virtutis r p̄strictōe meatꝰ vtutis mozalis r nālis vel aial: q̄pp phylionomici dicūt q̄ hic hō ē p̄fidus timidꝰ velocis ire hesitās in rebꝰ. Et. B. qdē dicit q caput puū oino nō vacat a significatōe malitie formie cēbri. Et q magnū caput nō hz assi duā significatōez bōitatis dispōis cēbri duz ñ sunt et cōpares bonitas figure r grossitudo colli r āpli tudo pectoris: ipe eni p̄sequūt magnitudinē dorsi r costarū sequētiū magnitudinē nuche r ei⁹ fortitudinē q̄ p̄sequūt fortitudinē cerebri. Luz. n. multitudi materiei cōpar existit fortitudo vtutis formatiue caput est fm hāc formā. Ex eis aūt q illō significāt ē vt illic sit ꝑpotiōalitas reliquoz mēbroz: q si cuz eis ꝑpar fuerit ipoz debilitas erit male figure debilis colli put dorsi: aut erūt lesa r que eo ꝓtinēt r ab eo oriūtur fz q̄ q̄nq̄ accit ex augmēto capitis i magnitudie q̄ nō ē fz mām pueris gb⁹ accit aptio capitis r magnitudo ei⁹ q nō sūt i nā imo fz semitam egritudis: r cā in ipso ē multitudo materiei ascēdētis r silr accit adultis ex doloꝛib⁹ capitis p̄cauis: et q̄nq̄ accit vt incipiat mio⁹ et tp̄s planū fiat cū ele uat herisipila sup cerebz. Iā ergo scis significatōes puitatis capitis r magnitudies ei⁹. Et ex signis bonitatis quidē cēbri ē ut nō patiat ex vaporib⁹ vini r q̄ ei eis narrabim⁹ r q̄ patil ex subtilitate r caliditate eius etiā vt addat mens eius.

De figura capitis. ¶Ca.xi.

¶Ignificatōes vo figure ei⁹ sūt ille. iā enim docui te in capitulo ossis capitis q̄ sit nālis figura capitis r q̄ sit mala r q̄ figure malitia cū accēdit alicui ptiū capitis leduāt, penduāt, ꝑpleteat operationū illi⁹ ptis cēbri de q̄ dixi. B. q almuzalaca r quadrata sūt vitupabiles sp: r eminētia extrēmitatū est vitupabil nisi cā sit in ipso fortitudo vtutis formatiue. s. si sit supabūdans in opatōib⁹ suis r signific at etiā fortitudinē h⁹ vtutis formia colli r ipsius quātitas r pectus.

De significatōib⁹ sūptis a grauitate r leuitate capitis caliditate r frīitate r ex doloꝛib⁹. C. xij

¶Ignificatōes aūt sūpte ex grauitate capitis r leuitate ei⁹ st qm̄ grauitas capitis sp̄ significat mām i ipso sz mā cholerica facit grauitatē mioꝛē r adustiōem vehemētioꝛē r melācholica faē grauitatē maioꝛē illa r siccitatē magnā. Et sāguinea facit grauitatē fortioꝛē q̄s ille r pulsationē r doloꝛē i radicib⁹ oculi, ꝑpt penetratōem chimi cali r rubedicm r inflāmatōem i venis vehementioꝛē. Et phlegmatica facit grauitatē maioꝛz q̄s oēs alie r doloꝛē mioꝛē q̄s sanguinea r cholerica r somnuz maioꝛē q̄s melācholica r tarditatē ad cognitionem r pigritiā r paucitatē agilitatis. Significatōes vero assūpte ex caliditate r frīitate. s. q ex eis tangūt caput i sciplo et q tangit aliud exterius non occultantur tibi calidū qdē significat caliditatē si pseuerauerit cōplexionalē r si accidit r nocet accidētalē r silr est in ducinz frigidi p̄m eius p̄sideratiōnē. r simīliter est in dicīū aridi et sicci fm suā p̄sideratōem si non venerit exterius exasperans r arefacies. Et simīlr ē humidū si non fuerit calor iterius separās. Et doloꝛes qdem cozrosiui q imagiari facūt i capite hois icelsus. s. alicuius rei cum cozrosiōe r mordicatōne significāt materiā calidam r pulsatiui significāt apa calidū et simīlit subitat significatio eoz p̄comitantiaz febris r grauati r ꝑpessiui significāt materiaz frigidā r extensiui materiā vētolā r pmutatio subitat illud: et doloꝛ q est sicut p̄cussio cū malleo signat siccouuz et emigranez tēporalē. Et doloꝛes etiā significāt p̄e sua sicut doloꝛ q ē ꝑpt cōtatē epis sit fm formā aliam quēadmodū narrabius et cū hoc q̄nq̄ significant fm suā pseuerātiā. doloꝛ. n. cū pseuerat i anteriore capitis parte et posterioꝛe ei⁹ significat cū parte sua carabitum. ¶De significatonibus mēbroz que sunt in cerebzo sicut propagines vt oculus et lingua vua colli et nerui. ¶Ca. xiij

¶Ignificatio aūt oculi q ē de sūma illoz est ex dispōe venarū ei⁹ et ex dispōe grauitatis et leuitatis ipius et ex dispōe coloris eius i citrinitate sua aut i obfuscatōe sua aut plumbeitate aut rubedie ei⁹ et dispōe taci⁹ ei⁹ et oia alla valde vtilia sūt i significatōe ei⁹ qb ē i ipso cerebzo. Et q̄nq̄z significatur per illud qd̄ fluit ab eo de lachrimis r lippitudine: et qd̄ accidit ipsi ex clausura et palpitatione et ex dispōibus oculi que p̄sideratur fm profunditatē et exitū eius ad exteriora et magnitudinē et paruitatem et infirmitates et doloꝛes. Nam si oculus siccatur, significat siccitatem cerebri: et fluxus lippitudinis et lachrimarum cum non sit, ꝑpt

egritudinē in ipso oculo significāt hūiditatē aūrio
ris cerebri t magnitudo pēarū oculi significat cale-
factionē cerebri in sba t flux⁹ lachrimarū absq; māi-
festa significat in egritudib⁹ calidis inflāmationez
cerebri t apata eius t ppter cuz currūt ex vno ocu
lo2 t cū lippido pupillā tegere incipit sicut tela ara
nee: deinde adunal tūc ē mozti ppipu⁹. Et ocul⁹ q
remāet aptus t nō mouet sicut fit i carabito t qnq;
in lethargia t q claudit t fit aptio difficil sicut fit fz
plurimas vices i lethargia t fit etiā in carabito apō
resolutionē virtutis significat lesionē magnā in ce-
rebro: plurimū aūt mobilis significat inflāmatōez
t caliditatē t demonstracū: t adherēs suo intuitu vni
loco q ē alcubelematī t terrefactō alienatiōez t me
lancholiā. Et qnq; significat ex motib⁹ eius errōnez
rebri ex crudelitatib⁹ ire t angustie t tioisi t pcupi
cētie. t ad exteriora exies sigrāparā t replationē va
sor cerebri. t, pfundus significat resolutiōez plimā
sbe cerebri sicut accidit in vigilijs t acutudut t pcu
piscētiā quāmis oz forma diuersificet i hoc quēad
modū distinguem⁹ in locis suis t silr qnq; significat
pgelationē cerebri t eius motē. Significatiōes aūt
aūpte ex dispōnib⁹ ligue sūt sicut q ligue multo
tiēs color significat cerebri dispōnē quēadmodū z
sua albedie significat lethargiā. t citrinitate sua pio
t nigredie sua fo carabitū t sicut significat dñio ci
trinitatis sup se aut viriditate pēarū q sūt ſ ea cadu
catiōes, ppter t nō ē quidā significatio ex colore lin
gue sicut significatio ex colore oculi. nam illud ve
hementiorem habz cum, cerebro proprietatem co
lore aūt lingue qnq; significāt ſtōi dispōes. Verūtā
eū scit q lētio ē i cerebro ñ elōgat significatio ab eo.
Aūpte aūt ex colore faciei sūt ples. t tu qdē scis si
gnificatiōes colorz pplonū. ex eis aūt piguedie t ma
tie sūt q: ei⁹ piguedo significat dñium cholere t ei⁹
maties cū tenuitate significat dñiuz siccitatis me
lancholie t inflāmatio modica ligāt dñiuz aquositā
tis in sanguine vcto postq; ñ fuerit ille dispōes dñij
pricipales: t postq; fcineris q egritudo nō ē i cor
pore mutās formā nisi in latere cerebri. Aūpte vō
ex dispōe colli sūt qñ si ē fortez grossū sigt fortitu
dinē virtutis cerebri t eius abūdantiā t si ē curtuz
t subtile ecōtra. t si ē ppatū ad recipiēdū scrofulas
t apata nūc cā in hoc nō est debilitas in ipo t nūc et
qñ vacuū ē ab illo nō est cā in hoc fortitudo ei⁹ ve
rtutū cā in hocē debilitas virtutis digestiue que est
in cerebro. ppt aliquā spērū pliōis q̄ narrabim⁹
t fortitudo virtutis expulsiue ptes eni colli recipiūt
qd cerebz expellit t carnes molles glādose q̄ sūt in
ipso. Et silr ē et dispositio significationū assūpratū
a dispōe vne t tu narū amigdalarū et iā dētū. Aūs
pte vō ex dispōe mēbroz neruoz intrīsecoz sūt t se
mita meliozz cōtatis. Necessariū. n. ē vt cerebro t
nuchę cōiceā sicut cū lesiōes sup ea pseuerāt afferūt
cerebro spēm egritudiū q̄ ē in eis. t qnq; aduēit eis
illud ex cēbro t neruis qdē cū fontes sūt t ingrossāt
t vicinparū sūt fontes q̄ eis create sūt pncipales sig
nificāt fortitudinē t ſtrīū illo⁹ sigt ſtrarū eius.

De sigñiōe cōi mēbroz qb⁹ cōicat cerebz. C. xiiij

QUm mēbra cerebro cōsentia fortia existūt
tūc cerebz ē forte. t si plimas hz lesiōes pp
cās mānifestas eis adūcientes: tūc cerebz de
bilitat aut ledit. Et fortasse sūt opatiōes ille i mēbris
alijs ppter cōitatē virtutū cerebri sicut ptigit vt nō
vadat eger ad⁹ vrinā t egestionē idigēs eis pp puati
onē sensus sicut accidit in lethargia t clausura ocu
lorz vigilatiua. Aūt ppter grauitatē mot⁹ sup ipm
sicut in eis t in carabito. Et sicut defect⁹ trāsglutiēdi
t ſorbēdi in serac. i. qñ aqua ingrediet trachęā arte
riā in istis egritudinibus t sicut significatiōes anheli
tus. Anhelit⁹. n. qnq; abscidit t destruit p cām lesi
onis q̄ est in cerebro pueniētis ad velamē t mēbra
anhelit⁹ t eius multitudo t magnificētia lūt magis
significātia sibare t strictura t puitas ei⁹ sūt magis
significātia dormitationē vigilatiuā t lethargiam.

De sigñiōe mēbri ei⁹ cōitate cēbz patit. C. xv.

QUonīa stōus ē ex mēbris plin cōicatōe sua
ledētib⁹ cerebz. tūc oz ut significet illud ex
dispōe desiderij, t digestiōis t eructuatiōis
t rugit⁹ t dispōe singultus t nausee t dispōe trēoal
ſtoalis. In qualitate vero hoz fz ſtom psideāt vbi
loquemur de stō. Et sigtur ēt ex dispōe vacuitatis
t repletiōis. Cōitas. n. cēbri cuz stō cū ē repleti⁹ aut
hz inflāmatōez appet in dispōe repletiōis ei⁹ fz ei⁹
cōitas cū ipso pp caliditatē t cholerā rubeā t dolo
res ipsoz qui fiunt inde: t ex fortitudine calozis ap
paret in dispōe vacuitatis. t plerūq; fit ex repletiōis
eā ad equalitā pplexionē t opilandū iter vaporē ca
lidū t cerebz t, pptius significat illō fm locū dolo
ris i pncipio sui t ipius nausione. Egritudines. n. cē
bri cōicatiōe stōi fcās tā sigt dolorez cū incipit a synci
pite. deinde effūdit ad illud qd ē inter vtraq; spatu
les t fit fortioz apud caput. t qnq; egrotat caput in
cōicatione epatis t est tūc declinatio dolorus ad de
xtrā sicut qñ fit cōicatio splentis t declinatio dolorus
ad sinistrā. Et qnq; multiplicat cōicatio cerebri cuz
miracz t cū eo qd est corā se raliſ. ē ergo dolor decli
nans ad anteriora valde. Et qnq; cōicat matrici et
fit cū egritudinibus matricis t ei⁹ significationes
dicte sūt i. c. ipius t silitur dolor i vertice syncipitū
Pluriē aūt pmunitates cerebri cū mēbris euenūt
ppter vapores ad ipm ascendentes: t via quidem
ascensionis ipsoz aut ē illud qd ē corā anteriorez ale
raliſ t sētit i partis extēsoz ei⁹ ad supiora: t exte
sio vt corda t pulsatio i venis iuxta ipaz t sentit pn
cipiū doloris anterius. aut illud qd sequit partem
colli t sentit principiū doloris posteri⁹ t tendūtur
vt corda vene t arterie posite posite posterius t sen
tit illic pulsationē. Lūqz consideraūsti accidens
mēbri cōicantis op oztet ne accidēs sit illi mēbro in
seipso sed propter cōitatem suam q̄ hz cerebro et
nō propter cōitatem cerebri cū ipso. Cum enim si
gnificetur ex nausea q egritudo cerebri sit propter
stomachi communitatem tunc non elongatur qui
erretur t sit egritudo hec in cerebro prius t sit oc
culta t nec apparet nausea in stō nisi ppter cōitatē
suā cum cerebro in egritudie occulta cum qua est.

Oportet ergo vt rediens ad pncipia q̄ tibi dedi in
libris primis quibus cognoscas egritudines pnci
pales ab egritudinib⁹ cōicatōis.

De signis cerebri i sua pplexiōe equali. Ca. xvi.

Cerebz in sua cōplexiōe eſſē id qd ē forte
in opatiōib⁹ sensibilib⁹ t motalib⁹ et mobi
lib⁹ t cōmēsuratū i expulsiōe ei⁹ qd ab eo
expellit: t in ipsi⁹ retentiōe t forte ad resistendū acci
dētib⁹ impediētibz afferētib⁹. Capillos hūs in pue
ritia glaucos: t i adolescētia igneos t rubeos t ad
ingrediné declinātes: circa cōplemētū creatiōis. et
augmēti medios inter crispitudinē t planitiē t ipo
rū oztus t tēpus nascēdi toti est in sua hora t ipo
rū canities nō est festina neqz tarda ab hora nāli: t
calutiū nō cito ei aduenit. De signis pplionū
malorz euenientiū ex cōceptione. Ca. xvij.

Alii ē. B. q caliditas gnāt rōis pmixtiōez
t alienatiōez. i. stoliditatē. t nos in istis adiun
gam⁹ subitationē t velocitatē casus initioz t pmu
tatiōis volūtatū. Et q frigiditas gnāt stoliditatem
t quietē mot⁹ t nos adiūgam⁹ istis tarditatē intel
lectus t excusatōez cogitatiōis t pigritiā. t q sicci
tas facit vigilias t ipsā significat vigilie. t nos qdez
in hoc pditionem⁹ vel statuam⁹ q nō sit ab hūidi
tatib⁹ nitrosis t nō ē cū guitate in cēbro t assidua
tiōe eūonis supfluitatū t religs significatiōib⁹ hūi
ditatis. Hūiditas. n. salsa t nitrosa teste ipso. B. fa
cit ſsōncitatē sicut in sēb⁹. Hūiditas vō facit ſsōnū
pfundū: t tu statue cū aīa tua pditionē predictā. t
B. qdē visū ē q significatio ad ondēdū q pplio ē
dñans sine mā ē priuatio flux⁹ supfluitatū cū signi
ficatōe malitie pplōis. Significatio vō q ipa dñe
tur cū mā ē flux⁹ supfluitatū. t nos qd plerumque
t dicam⁹ q si nō sint opilatiōes t debilitas vtutis
expulsiue t illa⁹ significatio ē q pdixim⁹ pfecimus
Significatiōes vō cerebri cāle pplexiōis sūt veloci
tas ortus capillorz in pncipio natiuitatis aut i vētre
matris: t cū eo qd est corā se raliſ. ē ergo dolor decli
nans ad anteriora valde. Et qnq; cōicat matrici et
fit cū egritudinibus matricis t ei⁹ significationes
dicte sūt i. c. ipius t silitur dolor i vertice syncipitū
Pluriē aūt pmunitates cerebri cū mēbris euenūt
ppter vapores ad ipm ascendentes: t via quidem
ascensionis ipsoz aut ē illud qd ē corā anteriorez ale
raliſ t sētit i partis extēsoz ei⁹ ad supiora: t exte
sio vt corda t pulsatio i venis iuxta ipaz t sentit pn
cipiū doloris anterius. aut illud qd sequit partem
colli t sentit principiū doloris posteri⁹ t tendūtur
vt corda vene t arterie posite posite posterius t sen
tit illic pulsationē. Lūqz consideraūsti accidens
mēbri cōicantis op oztet ne accidēs sit illi mēbro in
seipso sed propter cōitatem suam q̄ hz cerebro et
nō propter cōitatem cerebri cū ipso. Cum enim si
gnificetur ex nausea q egritudo cerebri sit propter
stomachi communitatem tunc non elongatur qui
erretur t sit egritudo hec in cerebro prius t sit oc
culta t nec apparet nausea in stō nisi ppter cōitatē
suā cum cerebro in egritudie occulta cum qua est.

pleriōis in etate pma t velocitas calutiei t crispitu
do capillorz. Sz hūide pplexiōis significatiōes sūt
planities capillorz t tarditas natiuitatis ipsorz t tar
ditas calutiei t turbatio sensuuz t multitudo sup
fluitatū untus t rheumatism⁹ t, pūcitas sōni subet
Calide t sicce pplexionis significatiōes sūt puatio
supfluitatū t claritas lēiū t potētia vigilādi t pau
citas sōni t velocitas ortus capillorz i pncipio t for
titudo ipsorz t nigredo t crispitudo eorz t mlta cal
utiei velocitas t caliditas tact⁹ capitis t ipsi⁹ ficci
tas cū rubedie manifesta in ipso t in oculo. Et per
mutatio in volūtatibus t velocitas in eis t fortitu
do intellectus t memorie t velocitas in eis operatio
nū animalū. Significatiōes vero cōplexionis calī
de t hūide sūt illic. nā si cōplexio illa nō est valō re
mota ab equalitate colorz est bonus: t vene sūt ma
nifeste t tactus est calidus t lenis t supfluitates sūt
plures t magis cocte t capilli plani declinātes ad
glaucedinez absqz velocitate calutiei t calefactio t
pūectatio sūt ei veloces. Nō si ab ea fūt elōgata
erit egrotatiū recipiēs casus calidi t fit t egritudi
nes putridas in sba sua velocit t erit sensus illa⁹ cu
ius est cēbz granati t perturbati t oculi ei⁹ debiles t
neqz absticbit a sōno t videbit sōnia pmutabilia.
Significatiōes aūt cōplexiōis frigide t sicce sūt ille
nā caput est frigidi tact⁹ abiecti colorz vene sūt i ip
so occulte t in oculis tardus capillorz ortus t sūt cr
stanei t subtiles tarditas calutiei ppter sicut nō c..
magis dominās eius siccitas q̄s frigiditas t nocet
frigidis fm pditiōes predictas t sensus sūt clari in
infantia sua t cū, pcedit in etate debilitat velocit t se
nescit t apparet spalm⁹ t ptractio in partib⁹ capi
tis eius t fit sanitas instabilis. Qnq;. n. est lentas
capitis t viarū aptio t qnq; est cōtrario. In cō
plexiōe aūt frigida t hūida est hō multi sōni t pro
fundus i ipso malorz sensuū piger tard⁹ multe eua
cuatiōis supfluitatū ex capite t significat ipam tar
ditas calutiei t velocitas eūt⁹ rheumatismorz.
Alpatū vō significatiōes t reliquoz dicem⁹ i distin
ctiōib⁹.

De signis cōiqz egritudis capit. C. xviij

De caplm t qd ē aīa ipm sūt hic pclo pnci
pioz que dedim⁹ de dispositionib⁹ signifi
cationū capitis t oz quidē ut has significa
tiōes seruem⁹ i memoria t nō sit necessariū reīcare
in vnoquoqz capitulorz i quo loquemur de egritu
dinib⁹ parūū capitis. Nō si iterabim⁹ eas i aliquo
a. iterabim⁹ eas vt sit admūas ad qualitatē redeū
di ad hos canones. in. c. alijs in quib⁹ tā ptēti crim⁹
fm q erit de eisqb⁹ attulim⁹ in illo. c. vno. Et silr
oz ut aiam tuā supillud quiescere facias de reditōe
ad canones vses in curis pticularib⁹ capitis nisi in
quo in vniuersalibus non est dicū t est necessariuz
ipm dicere in particularibus.

De signis magne cōplexiōis calide sine mate
ria. Ca. xix.

Ipsam significat inflāmatio t pūatio gra
uitatis t vigilie t inquietudo in mentib⁹ t p
mutatio in imaginationibus t agitatio tus

locitas in tra' rubedo oculoꝝ ⁊ inuamẽtū ab ifrigidátib⁹ ⁊ nocumẽtū a calefaciẽtib⁹.

¶ De signis male cõpliõis frigide sine mã. L.xx

Enũt frig⁹ cũ pallidine guttans ⁊ pigritia ⁊ tepiditas ⁊ albedo colõis facies ⁊ oculi ⁊ diminutio i imaginatõib⁹ ⁊ decliatio ad ñoꝛe ⁊ inuamẽtū a calefaciẽtib⁹ ⁊ nocumẽtū ab ifrigidátib⁹. De signis male pliõis sicce sine mã. La.xxi

Enitas ⁊ antecessio euationuꝝ ⁊ deliccatio strictuꝛe ⁊ diuiuꝝ vigiliarum.

De signis male pliõis huide sine mã. La.xxij.

Igritia ⁊ tepiditas cũ paucitate grauedis ⁊ paucitas fluxꝰ ei⁹ qõ effluit aut ipi⁹ eqlitas ⁊ lupfluitas obliuiõis ⁊ diuiuꝝ sõni.

De signis pliõũ positarũ absq; mã. La.xxiij

Ommixtio signoꝝ duarũ pliõũ. ⁊ signi ficat diuiuꝝ calidit atis cũ siccitate p vigilias ⁊ pmixtionẽ rõis. ⁊ lup. diuiuꝝ frigiditatis cũ ea p dispõem similẽ egritudi q̃ noiãt gelatio et lozitã aduenit ei diuiuꝝ gdẽ hũiditatis cũ calitate ⁊ significat ex diuio sõni q nõ ẽ pp fortes subz. i. foꝛtes pũdatiões sõni. Et diuiuꝝ fixtatis cũ hũiditate p sõnũ a subtei ⁊ adũge ad illõ qõ attulim⁹ de reli quis signis cõpositis ⁊ significatõib⁹ singularũ.

De signis d ñij materierũ calidarũ. L.xxiij.

Volerice gdẽ grauitas nõ lupfluꝰ ⁊ mõdi catio ⁊ inflãmatio ⁊ adustio vehemẽs ⁊ lic citas ⁊ strictura narũ ⁊ titis ⁊ vigilie ⁊ citri nitas colozis faciei ⁊ oculi ⁊ rubedo colozis. In sã guiea q uidẽ sigt ipm augmẽti grauitatis ⁊ fortasse assocĩa expulsatione ⁊ ẽ cũ eo inflatio faciei ⁊ ocu loꝝ ⁊ exuberatio venarũ ⁊ foꝛtis sõn⁹ subtei.

De signis d ñij materierũ frigidarũ. La.xxv.

Frig⁹ sensatũ ⁊ lõgitudo lesionis ⁊ ei⁹ assi duitato ⁊ paucitas rubedis colõis ⁊ facies ⁊ oculi si cũ pigritia ⁊ tepiditate ⁊ albedo co lozis faciei ⁊ oculoꝝ ⁊ pulsus citrinitatẽ coꝛ cũ gra uitate sensata. Verũ illa grauitas cũ mã phlatica ẽ maioꝛ ⁊ cũ pigritia ⁊ tarditate ⁊ nimietate subz sõ ni ⁊ obliuiõe ⁊ plũbeitate colõis i facie ⁊ ocul. i me lãcholica vo ẽ grauitas mioꝛ ⁊ fũt vigilie plẽe ⁊ ali enatõ ⁊ cogitatio cõupta ⁊ tenebꝛositas colõis sa tiet ⁊ oculoꝝ. ¶ De signis apatũ calidoꝝ. L.xxvi.

Ebus isepabil ⁊ grauitas ⁊ pulsatio ⁊ dolõ puenies ad radices oculoꝝ ⁊ foꝛtitã ad ex teꝛioꝛa exbũt cũ eo oculi ⁊ pmixtio rõis et velocitas pul⁹ ⁊ calitas. Nõ si fuerit i ipo cerebꝛo erit pulsus declinis ad vndosũ. ⁊ si fuerit i velamiñib⁹ erit dolor foꝛtioꝛ ⁊ pulsus erit declinis ad serri nũ. ¶ De signis apatũ phlaticoꝝ. L.xxvij

Bilitio ⁊ sõn⁹ nimi⁹ ⁊ multitudo grauita tis ⁊ pulsus vndosꝰ ⁊ laxꝰ ⁊ excitat⁹.

De signis apatũ melãcholicoꝝ. La.xxviij.

Vgilie ⁊ alienatio ⁊ grauitas sẽsata ⁊ duriti es pul⁹. ⁊ nos gdẽ dixim⁹ illõ cꝰ nos opõ tuit remẽoꝛari hõ significatõib⁹ debilitatis cẽbꝛi ⁊ fõtitudis ei⁹ ⁊ ligis hũoris i ipo dñanꝫ ⁊ si gnificatõib⁹ egritudinũ ei⁹ pparũ. ⁊ q̃ stpp cõitatẽ phẽes i eo qõ allaturi sum⁹ de h̃ in. c. de soda. il-

lic ergo regrak: qm̃ i loco illo asserk ⁊ ex eo pmittẽ m⁹ nos ad reliq̃ ca. De cãonib⁹ vlib⁹ curat⁹ c. xxix

Uz mãz cũare voluẽim⁹ pceplamur tũc si lig nificatio oñdit sãguinẽ cũ ipa abũdãẽ eẽ ⁊ i sãguie ñ ẽ diminutio q̃cũq; sit mã incipiem⁹ a phlo mia cephalice ⁊ vẽarũ capis pdcarũ i.c. phlomie sicut vẽarũ frõtis ⁊ nali ⁊ vẽarũ ptis auris ⁊ oz ut sit at earũ phlomia i ẽria pte dolõis q si res ẽ magna ⁊ sang. dñat mim⁹ gdẽ ⁊ nõ decliam⁹ nisi ad dñil nutiõez ⁊ si alij ẽt dñet hũoꝛes tũ ab ea icipim⁹ q̃ phlomia ẽ cõis hũoꝛ eũ. ¶ Nõ si mã fuerit sãguis tñ sufficiet phlomia ꝑpleta. i. sola. ⁊ si fuerit hũo res alij ꝓsiderabim⁹ tũc si ẽ cũ cõitate cozpis tot⁹ eũabim⁹ cozpus totũ deiũ intẽdem⁹ ad caput solũ mõ. ⁊ admistrabim⁹ eũantia q̃ fũt ei, pha ad hoctũ nõ penũ⁹ crim⁹ aut nisi p⁹ cozpis tot⁹ eñatiõez si fuerit i cozpe hũoꝛ ⁊ totũ illõ faciem⁹ si sciuerimus mãz i ipo eẽ decoctã. ⁊ illud qõ cognoscik testio eꝰ q̃ ex ipo educik si nõ fuerit subtile valde aut valde grossũ. Et si egritudo iã puenerit ad statũ ⁊ nos iã ꝑcessim⁹ cũ digõe q̃ fit i vnctõib⁹ ⁊ ẽbrocis ⁊ ẽplis digestiuis eũabim⁹ ex capite, ꝑpzie p gargarismũ si nõ timuerim⁹ nocumẽtũ in pulmõe ⁊ fluxꝰ eñati p gargarismũ si nõ fuerit de gnẽ hũoꝛis acuti ⁊ mõdica ttui ⁊ tho si nõ fuerit susceptibil egritudinũ plmõis ⁊ fu erit ei potẽtia cauẽdi a fluxu rei male ad pulmõem aut fuerit dispõ capis l maioꝛis sollicitudis ei de dis põe pulmõis. Et admistrabim⁹ ẽt odozifera apitia sternutationũ facictia ⁊ cappurgia. i. pulnẽs vl liq⁹ res q p nares mittũt ⁊ ẽbrocas q̃ mãs ꝺ capite ꝺpo nãt. ⁊ q̃uq; fiẽt ẽt ẽpla capiti p⁹ abrasiõez capitis ex medicis soluẽtib⁹ gen⁹ hũoris q ẽ i ipo cũ nõ ti muerim⁹ ex illis ẽplis corruptõez pliõis ⁊ pliũ fu erim⁹ q̃ mã effusa facil fuerit ad cũandũ. ⁊ cũ hoc cauebim⁹ ne cũantia addẽtia vel adherẽtia ex ea sol uãt q̃ subtile ẽ ⁊ retineat grossũ. Ita aũt q̃ ad hãc itẽ tionẽ pueniam⁹ ẽ vt eũem⁹ p⁹ lenificationẽ factaz cũ lenificãtib⁹ digestis. ¶ Quãtũcũq; ergo cũationẽ admistrauerim⁹ ipam leg faciem⁹ lenificatiõez. Et cauebim⁹ i cũomib⁹ hũoꝛ acutoꝛ i qb⁹ ꝑculdubio necessarie si medicie cle i gbusdã hoꝛis sicut si hiere ⁊ scãonea ⁊ turbit cũ sticados ne p⁹ ꝓtigat malitia pliõis cale. Verũ elaboꝛabim⁹ ad hoc vt ñ reãne at post eas illõ ⁊ illõ ẽ vt succurrãt soloni sẽe p cal ẽtiõni pueniẽti p gargarismata ⁊ reliq̃ cũ ẽplis in fiatis ⁊ vt caueam⁹ eoꝝ admistratiõez ni si p⁹ siduit am sũptã ex cõsuetudie egri q̃ illẽ nõ ipe bibit ꝺ h̃ soluit ipm ⁊ cũat ua ne lit potio nr̃a ei cã ad pnities aut coꝛruptionẽ q̃ si hũoꝛes fuerit nõ digesti digest mus pus vtrasq; ptes coꝝ sicut rememoꝛabimur. ⁊ si humoꝛes fuerit ascẽdẽtes a latẽ aut coꝛpe toto trã hem⁹ ad ꝓtarũ sic si fuerit ex iferioꝛib⁹ coꝛpis toti us admistrabim⁹ clistere ⁊ suppõitoꝛia ⁊ ligabim⁹ extrẽa ⁊ ꝓpzie pedes vel empla suppõem⁹ extremis ⁊ cũabim⁹ mẽbza, vtputa si fuerit stõus cũ bi rapicra aut splẽ cũ eo qꝺ ei ẽ ꝑpziũ ⁊ silr vnũqꝺq; mẽbꝝ regem⁹ totũ fm regimẽ suũ qꝺ ẽ ei ꝑpziuz Isti ergo sũt canones vlẽs de esse materierũ ⁊ que cũq; mã cũata sit: tũc si causa ipsius ꝓuenit malitia

pplonis medicabimur ꝓ hiũ. Ex eo aũt i quo mãe hũoꝛũ diuersꝰ q̃ sũt i capite cõicãt fm itẽtionẽ cautẽ rizantiũ ẽ vt fiat cauteriũ vbi pueniũt inder ⁊ anula ris mensurando ab extremitate nasi: aut vbi puenit medietas sili cui⁹ lõgitudo ẽ ab aure ad aures capi te hus raso. ¶ Nunc ad distinguendus redeamus. Si sanguis qdẽ in toto ẽ coꝛpoꝛe ⁊ i capite mã exu berans ꝓinek phlebotomek cephalica. Sz si nõdũ ꝓinek sz ẽ in hoc vt contineat minat nigra. i. media que matrix dicik: ⁊ si timet cõꝓhẽsio antecẽz icipiat puenire ad hoc vt ꝓineat sicut si contingat p cãm at trahentẽ humoꝛes i circuitu capitis ex caliditate ex trinseca aut ꝓcussione: aut reliqs phlometur basilica: ⁊ si vis vt extrahak plus illo phlebotoma saphe nas. Et cruris⁹ vẽtosas appone supza calcaneũ pax ⁊ phlebotoma venã pedis. Et si fuerit pp cõtatem membꝝ phloma venã vtriusq; cõem. si vis cũare ex ambob⁹ simul ⁊ materia est geta. ⁊ si vis trahere ad partẽ cum cũone mẽbꝝ cõicãtis phlebotoma venã cõicantem mẽbꝛo acciditi cũ egritudine ⁊ cadat in ẽrio ptis capitis. Amplius cuz pueniẽs ad caput so lũ: aut sanguis a principio rei solũmõ ẽ i ipso. tunc si qꝺ fuerit cadẽs in velaminib⁹ extrisecis cranei sz q̃ rememoꝛabimur i egritudinib⁹ ꝓticularib⁹: aut egritudo sentit ꝓpinqua ꝓmissuris ⁊ vis curã facilẽ appone vẽtosaz nuche. q si ẽ profunda aut non se parat eius attractio ad exterioza cranei phlẽma ve nã frontis ꝓpzie si ꝺoloꝛ ẽ posteri⁹. ac p⁹ acceptati onẽ quidẽ sanguinis sumãtur, cũantia q̃ fũt ex my robalãs ⁊ succis fructuũ ⁊ si remanet necessitas a d ministretur clistere. Et si egritudo fuerit ꝓtracta, sicut ꝓbigratia apoplexia sanguinea phlebotoma ex gui dẽ. i. vena q̃ ẽ in vno latere colli. ¶ Digestiua vero si mã fuerit phlatica, aut melia sunt matres medicina ruz q̃ in eius digõne admistrantur in quibus ẽ sub tiliatio ⁊ incisio ⁊ resolutio vtputa amaracũ ⁊ folia laur⁹ ⁊ secca. i. sticados arabicũ ⁊ abzotanũ ⁊ signan tuz ⁊ camemilla ⁊ melilotũ ⁊ anetũ ⁊ polypodiũm ⁊ epytimũ q̃ magis propzie melancholie ⁊ alasce ⁊ hyssopus ⁊ saudenegi, ⁊ ruta ⁊ alberẽgeniũ ⁊ oẽ in quo est virtus resoluendi. Et nos quidem iam scripsim⁹ ea in tabulis resolutõis ⁊ digestionis medicina ⁊ ca lidaz licet sit ꝓhensio regiminis i phlegmatica ⁊ melancolica diuersa ꝓ illud qõ dicem⁹: ⁊ oz vt ad gradus haz medicinaz puemiaꝰ quãtitatẽ materi ei. nã si fuerit multe quãtitatis ⁊ vehemẽtis q̃ntitatis ponem⁹ medicinas calidas foꝛtes ita vt sint i q̃rto gradu sicut piret ⁊ euforbiũ ⁊ reliq̃ nisi timeat ebullitio materiez ⁊ illud qdẽ ẽ si fuerit mlta valde ⁊ time m⁹ q̃ cũ ipa calefiet augmẽtabit ei⁹ totalitas ⁊ facil et extẽsionẽ dolozosã ⁊ apa. Illic. n. oz vt incipiam⁹ ⁊ eiem⁹ ex ea aligd deide resoluũ de coq incipiat. Recti⁹ aũt qõ ẽi digõne hũoꝛ mãsceste cruditatis ẽ vt sit cura ex ẽplis de medicis eqlis calefactiõis. Et admistra getẽ ⁊ ligationez vt digeraꝛ mã facile. q si fuerit pauce quãtitatis ⁊ fuerit debilis q̃ntatis cõtẽ ti erim⁹ eis i qb⁹ nõ multa existat calefactio fm sub tiliationẽ q̃ sunt i gradu ꝓmo ⁊ si fuerit media nie

dijs. Nõ si materie melãcholice fuerit nõ crim⁹ cõ tenti istis medicinis ita vt in desiccatione addam⁹ ⁊ hcipue si fuerit melãcholica ꝓpter naturã imo si sit adusta. Sz idigebim⁹ i maturatõe materiei melan cholice lenificatione ⁊ hũectatiõe ꝓculdubio de ẽde succedam⁹ cũ maturatis resolutis subtilis reso lutionis q̃ sunt i gradu secũdo ⁊ tertio. ⁊ melius ẽ vt conũgas lenificãtia ⁊ hũectantia cũ calidis icisiuis resoluẽtib⁹. ¶ Materie vero case digõnẽ facit medicine cũ aggregatiõe sue substãtie ⁊ aptõe cũ hoc ⁊ icisiõe. Et ista qdẽ sunt ifrigidãtia ⁊ hũectãtia i gb⁹ est abstersio ⁊ ablutio sicut aqua ordei ⁊ lac capꝛaꝛ recẽter mulctũ lac tam viteꝛ q virtutis debilitatẽ cuz soda habuerit ⁊ digestiua q̃ sit cũ istis ꝺditionibus Et vtak aqs i gb⁹ decocta sunt folia salicũ ⁊ viole ⁊ nenufar ⁊ virga pastoꝛis ⁊ herbe ffe oẽs descripte i tabul⁹ suis q̃ sũt medicinaꝛ lingulariuz mittẽ cũ ali quãto aceti vt eas ꝓfundet ⁊ ꝓmtes eaꝛ penetrare faciat quod i eis fuerit paꝛ grossicies addank came milla ⁊ malua. Et si tũc egro vigilie affuerit ⁊ volun tas fuerit ne vigilet ponank cornices i eis papaueris Dico ãt q̃ acetuz ẽ cõe oibus materijs. Eius. n. ifrigidatõ pole est vt leui cã frangatur. Amplius rema neat ꝓfudatõ eius cuz medicis ⁊ ipsius icisio hoc qdẽ ẽ cuz aministrali materijs frijs. In maturatõe au tez materieuz calidaz nõ eligaꝛ supza ipm. Et olea calida ola dicta i antidotario q̃ sũt ex oleis odozi feris ⁊ floꝛib⁹ ⁊ plantis igreditnk i digõne ffraru q̃ si materia fuerit vehemẽtis frãtis aut multe quãtita tis aut difficil resolutõis tũc olea adhibẽda sunt q̃ sut facta cũ gũmis calis ⁊ spẽs⁹ foꝛtib⁹ odozi feris ⁊ oleũ de behẽ ⁊ sambacinũ ⁊ de narcisco ⁊ lilio ⁊ za farano ⁊ lauro ⁊ amaraco ⁊ de duabus spicis: aut oleũ olive i quo decocta sũt ruta hũida aut calamẽ tũ: aut anetũ hũidũ aut camemilla hũida, ⁊ his silia de gb⁹ rememoꝛabimur i antidotario ⁊ illic colligẽ illud. Oleũ aũt balsami ꝓpzie suã subtilitatẽ velociter re solukt ⁊ nõ mirũ ꝓbet inuamẽtũ i epithiando ⁊ iun gẽdo ꝓuenies sue foꝛtitudi. Et nos qdẽ matiei op ponim⁹ cũando ⁊ trahẽdo, fm ẽrũ ⁊ faciẽdo vtrũ q̃ sit. Attractio vo ad ẽrũ ẽ attractio q̃ fit ad man⁹ ⁊ ad pedes. ⁊ illõ ũmat ipoꝛ fricatõ cuz sale ⁊ oleo vio. aut oleo camenillio ꝑ ꝓpõnẽ ⁊ ex eo qꝺ ipa egritudie admistrauim⁹ nos ẽ exercitium i quo ser natur caput ita vt nõ moueat cũ coꝛpe ⁊ nõ mouen tur nisi ferioꝛa tñ ⁊ ẽ exercitiũ i quo hõ suspẽdit in fune aut pẽdet ex pede ⁊ retinẽt supioꝛa coꝛpis eius ⁊ nõ cessat mouẽdo pedes ⁊ segtur ipm ⁊ hoc post eũonẽ. Fricatõ vo extrẽitatũ ⁊ eaꝛ ꝓstrictõ a supioꝛi b⁹ ad iferioꝛa ⁊ h⁹ i, ꝓpe cũ cibari debet. Et q̃uz pur gatur caput soluz leui exercitio sicut fricatõe ⁊ com prehenꝺione donec ad pectinanduz pueniꝰ ⁊ admi straẽ odoꝛ ex lentis ꝓpe sicut sit i fine lethargie. Res autez aggregans duo regia sunt sũt clistere ⁊ suppositoꝛia ⁊ diuretica ⁊ sudoꝛem, puocãtia secun dum materiam et virtutem et omnia que numerata sunt i antidotario. Solutiua aũt q̃ cũant caput cũ cõitate coꝛpoꝛis sl pille de hieris et pille cochiee

pille de sticados: ⁊ iste gdē pueniētiores ill hūorib⁹ adustis i gb⁹ dñat cholera ⁊ i gb⁹ cū hoc ē grossiti es imo si sic cōcātes cholericis ⁊ phlaticis: ⁊ oib⁹ ill⁹ simul ē iulio aloes q̄ sit cū aq̄ endiuie: ⁊ phē ei⁹ qd ē fort⁹ ex eo: ⁊ ē illa q̄ scripta ē i ātidotario: aut iulio ō hiera: ⁊ vomit⁹ ex oxymelle cū se. atriplicis

Decoctio vō myrobalanoꝝ ⁊ pruneꝝ ⁊ fumit. ⁊ si rup⁹ de fructib⁹ ⁊ sirup⁹ vio. ⁊ decoctio cassie fi. ⁊ q̄ sunt istis silia facta fortia cū scamōea ⁊ reliqs fm di spōnē eoꝝ potis: ⁊ vacuitatē ipsi⁹ a febre ei⁹ aut essentiā ei⁹ i ea fm dispōnē etatis ⁊ vtutis ⁊ hoꝝ simiuū sūt pueniētia hūorib⁹ cholicis subtilib⁹. Hec hiera Gz. ⁊ pille fce cū lapide lazuli: ⁊ hellebozo fm q̄ memozabimur pueniūt hūorib⁹ grossis ⁊ melancholicis. Et silr oē i quo recipiū sticados. Et vtilq; ēt pueniēs ē vomit⁹ fact⁹ ex potu oxymell⁹ ⁊ semine raphani ⁊ pulpa coloquintide cū reliqs medicinis vomitib⁹ hūores viscosos ex eis q̄s termiauim⁹ ⁊ dixim⁹ ⁊ reliq̄ pposita distincta i ātidotario fm q̄ ipse ozdies hūt. Pānis ē q est cū hiera ⁊ turbit ⁊ epithymo ⁊ agarico ⁊ castoreo ⁊ q̄ illis sūt silia ⁊ pille magne: deide hiere: deide duo helli: niger melancholi cis ⁊ alb⁹ phlaticis cū cautela ⁊ tiore ⁊ lapis lazuli ⁊ lapis armen⁹ ablq; cautela ⁊ tiore. Et ozdo vt incipiam⁹ a debiliore ⁊ gradati procedam⁹ donec sciam⁹ ex dispōne egritudis q̄ ipa ia ē absciſſa. Solutia vō facilis ad purgādū caput vl alleciaret si ex gb⁹ sumt sūt pillula magna vt quū pōt operationem efficiat sufficiēt̄ cū mora ⁊ n̄ nocet pp puritatē suā iteratō ⁊ dormiat sup ipsā ne dīstruāt mot⁹ ⁊ vigilie e⁹ opationē. Et cauēdū gd̄ i eis ē aloes ⁊ hiera deide cadit i eis mastix ad ꝑfortādū stoꝝ ⁊ recipiūt i eis myrobal vt phīdeāt vapozē acutū calīn si i stō gnāt a capite. q̄ si volūtas adest vt hūores cholici educāt sit i eis iuuamētū cū scamōea ⁊ silib⁹ ei. Et fortasse vīus scāpnee cū aloeticis admistratis pp purgatōez ipi⁹ cerebri aut stōi si egritudo cerebri ē cū e⁹ cōitate. phibz ⁊ ar calefactiōez supfluā pp supfluitates moꝝ ipaz: ⁊ excitat eas abbreuiatas a pplemēto purgatōis eo q̄ iuuat ad purgādū. Qd si volūtas adest vt iuuamētū fiat i extractōe hūoꝝ phlaticoꝝ iuuet cū pspa collo quintide ⁊ cū. zz. ⁊ turbit ⁊ sticados. Et si adest volūtas vt fiat h i hūorib⁹ melice iuuēt cū pauco hello ⁊ epithimo ⁊ polypodio ⁊ eis silib⁹. Et sūr pille magne diuersaꝝ descriptionū q̄s reꝑies i ātidotario ⁊ scies ipsaꝝ iuuamētū ⁊ ipsaꝝ decoctionē ide. Ex mūdificatiuis āt q̄ capiti sit ꝑpa st gargarismata i gb⁹ oibus alnuri sit admistrati. Qd si hūores fuerint cholerici puri ⁊ rari ⁊ ipaz nūdatōe gargarismate timēdo delecēū ipsoꝝ ad pect⁹ cū ia adeptus sūt supfluā acuitatē ex medicis purgātib⁹ acutis. Mā subtilātia cholericos cū facilitate ⁊ ībilitate ⁊ q̄ si eq̄lis ꝑplonis n̄ multū agūt i gargarismate. Qd si aliqd hoz ē iuuās nūc oxymel de semib⁹ cū ēditia solūmō. Et oxymel sqllaticū ⁊ oxymel recipiēs scāpneā ⁊ aq̄ lupuli ⁊ aq̄ pnnoꝝ: ⁊ sūr viol. ⁊ tamaridi cum pauco scāpnee ⁊ q huⁱ⁹ curāu pceduṫ. Qd si hūores cholerici fuerit cū grossitie tūc gargarisma fiet cū almuri ⁊ aloe ⁊ hiera: ⁊ oxymel ō semib⁹: ⁊ sqllitico cū hiera ⁊ vt ꝑsonet illō cū scāpnea ⁊ pauco turbit: ⁊ supza illud nihil addat. Qd si hūores fuerit grossi phlatici t̄ addat supza illō pulpa colloq. ⁊ zz. sticados ⁊ turbit ⁊ hiera archigēs ⁊ busur⁹. ⁊ fortasse idigebis vt cū eis admistres lynapi ⁊ pireꝝ ⁊ pip cuꝝ mastice ⁊ vis pp illō fortitudinē opatiōis mediciē cū fuerint hūores vehemētis fortitudis: ⁊ simili fortasse facis masticaſ pirꝝ ⁊ pip. ⁊ zz. acoꝝ ita vt pueiat adyltimū ad staphilagriā: ⁊ q̄ eis sit simulia. ⁊ illis q̄ñz ad miscēt ībulātia sic isop⁹ ⁊ cinamomū ⁊ cassialignea origanū ⁊ cortices radicū capparis mītaltz ⁊ q̄ eoꝝ cursu. pceduṫ. Sternutatoria aūt q̄ pueniūt hūoribus cholericis sūt sic vapozacēti quo paz castoreo dissolutū ē odoꝝ focaugi acuti acetosi. Et phlegmaticis ꝑdūt ⁊ pip ⁊ cepe ⁊ alleū ⁊ synapis ⁊ nasturtiū ⁊ baurac ⁊ q̄ cursu coꝝ. pceduṫ. Ex illis medicis cū q̄s assumim⁹ eplastra ⁊ accipim⁹ ex eis epithiata super tpa. Caputpurgioꝝ āt alia fuit vt pea pueiat infrato ⁊ hūectatio ⁊ alia vt reſolō ⁊ alia vt ꝑfortatio Lūqz caputpurgia admistras resoluētia ꝑfortantia gradⁱ⁹ ipoꝝ admistratōe obsua. admistra itaq; ea ꝓma vice cū oleo ro. ⁊ lacte ⁊ q̄ tali cursu curſt: vice scda cū exꝑssiōe sicle ⁊ silib⁹ ⁊ tertia ēt vice cū aq̄ amaraci ⁊ silib⁹. Qd si ꝓncipiū mēi ⁊ vapoꝝ n̄ est nisi a stō attēde sbaz hūoris i stō ꝓzhebēti q̄s ꝑhibēdes pea q̄ scies i. c. egritudinū stōi ⁊ eūonis e⁹. Lū āt mā discēdes ē vapozes aut vētositates retēti ozt eos resoluas cū aq̄ i q̄ decoctaſt sceha ⁊ epithymū ⁊ alhasce ⁊ medicie pdēi. c. suis ⁊ distillet ēt oleū sābacinū ⁊ laurinū ⁊ amaracinū i aure. Lū āt corpus cerebri vis ꝑfortare ⁊ ꝑhibē hūores cholicos ne a stō ad ipz accēdāt ⁊ ab eis q̄ sequūt ipz oz vipm cibes fructib⁹ acetoſ ⁊ ppe granatis acetosis ⁊ pōis ⁊ piris ⁊ acresta ⁊ ꝑpe⁹ cibū. Curato ēt tua i oppilatiōib⁹ sit cū ebrocis apitis sp. ⁊ oz vt sit effusio ois ebroce admistrata i oi accidēte a loco alto vt e⁹ ꝓt⁹ plm. pfudet ⁊ cap ꝑparet vt cadat sf syncp supza posteriozē capis ptē ⁊ mbza dura ⁊ sint ēt masticatōes ⁊ pille ō seiar ⁊ ola rsolutia. Et si egritudo fuerit vētositas i stō purga: deide affer oleū ro. dulce cū aq̄ ꝑcoctōs radicū: ⁊ fenugreci ⁊ cozdumēi ⁊ his silib⁹; aut affer oleū cū iulioe gloes: aut cū cozdumēi ⁊ his silib⁹. Cū aūt curas apata cala oz vt i eis icipias pus cū eo qd repellit qō sit ex ill fantib⁹ pdās mixtū cū aceto ⁊ aq̄ ro. nili illic fuerit dolor: vehemēs: nūc eni alia accētū: ⁊ cadat i eis admistrato olei ro. ifrigidan sufficiēter nō tū supflue q̄slati cū aceto mſto: aut panco i frōte ⁊ capite: ⁊ aq̄ vue lupine ⁊ faufel ⁊ croco ⁊ liefmēthe ⁊ bolo armēo ⁊ lēti b⁹ excoticatis ⁊ silib⁹: ⁊ aq̄s i gb⁹ cocta sūt suptica fra: ⁊ ex calis stipticis ꝑfortatis i gb⁹ ēt fit ꝑpō i cōmixtiōe coꝝ frigoꝝ is sic aluithuli. Eliciatō vō a medicis vehemēt ffris cāis ex eis q̄ sit sic papauer ⁊ opiū ⁊ reliq̄ sī ē tibi nēria si apō vehemēt necessitatē ⁊ sonē dolorē. Et cāemilla gd̄ srāgit aliqd ex acuitate narcotico ꝛ epithiatib⁹. Gomū vō est ex eis i gb⁹ si sua iuuamētū i curl egritudinz capitis nili fiat ꝓp cōitatē materici in stō ⁊ melio: mōz expulsionis eius ē vōitus. Jngt. G. nō ē dispō soda i vehementi necitate narcotico ꝓ sic dispō colice. Colice eni dolor: qnq; puenit ad hoc vt pmat. ſz soda non ē hic i vehemēti necitate narcotico ꝓ sm plm. ꝙ si mā non fuerit vehemētis acuitatis admistrabis aq̄ fructuū stipticoꝝ ꝑdictoꝝ: deinde vteris maturatis remēdiatis i materijs acutis: postea admistrabis i quo sit parū resolonis: sic aq̄ i gbus decocta sunt ozdeū fructū ⁊ radices myrti. Et ex oleis oleū camemilinū recens solū: aut mixtū cū oleo ro. ſz acuitatē egritudinis ⁊ subdātā materie ⁊ ꝓpiquitatē tpis stat⁹. ⁊ p⁹ ipm ex ags i gbus cocta sunt radices apij ⁊ feniculi ⁊ fusur cū semib⁹ suis ⁊ fenugrecū ⁊ malua ⁊ corona regia ⁊ alcē alba. Et ex oleis oleum anetinū ⁊ silia ēt dū pueniat ad statū ⁊ resoluat tē. ⁊ ēt ēpla que si unt ex istis. Quātia āt nēcaria antecedat i eis scōm mām. Et admistrēt i cibando habētes apata cholerica ꝓpie medicie leues hūides. In apatib⁹ vō fis icipiat ꝓ uio sicī a alijs cū cūone ⁊ admistrem⁹ in eis illud i quo recipiſ oleū ō kerua ⁊ oleū amigdalarum amaraz ⁊ picra: ⁊ alijs silia: ⁊ reliqs potiōib⁹ notis cū ags radicū. Et ꝓtēti sum⁹ ex apocrusticis oleo ro. i pn. rei ⁊ misce cū eo subtiliāna sic alhasce ⁊ calamēti ⁊ castoreū. ꝑpe: deide admistra sgllam ꝑpe ⁊ acetī ei⁹ faciēdo ēplm aut gargarismū si fuerit illud possibile. Et fortasse sumēt in potu castorei duas tertias aui. ⁊ ꝑpe patiēres lethargū. deide admistra maturantia i gb⁹ sit mollificatio ⁊ paz resolutōis vel reluptōis: de gbus pdēm ē. deide post illud ⁊ ap statū admistra apud vtraſq; res sil. l. fias ⁊ calas mollificātia. Et sit admistratio stoꝝ mollificantū ītegre ⁊ resoluētiū cōfortatioꝝ ex ēplis ags ⁊ oleis. Et scias ꝙ ois q̄ ꝓtiō egritudie fia in capite nocet a vio: ⁊ mora i balneo. ⁊ ois q̄ hēt egritudinem in velaminib⁹ cerebri leuiter ab aqua frigida vehemēter. Durationes aūt malitie complois calide solū fuit cū eo i quo ē ifrigidatio ex herbis ⁊ oleis ffris iffatis: sic oleū ro. ⁊ nenufarinū ⁊ viol. ⁊ elegatius illis ē oleū ro. ⁊ oleū de se. cucurbite ⁊ citroli: ⁊ de se. lactuce ⁊ oleū de se. papaueris: ⁊ fortasse vtunt oleo de se. hyusgami cum vehemens est dolor. Et melius ex istis oleis est cui⁹ radix expressa est ex oliuis que cruditati attinent non salitis ⁊ folia eius in quo creata sunt multiplicant ⁊ ē recēs herbas vero ⁊ q̄ herbaz cursu ꝓcedunt nosti oia. ⁊ ipse qdē sunt sicut lactuca ⁊ portulaca ⁊ raſura cucurbite ⁊ que sūt illis silia: ⁊ ēt folia nenufaris: ⁊ virga pastoris ⁊ sempuina ⁊ aqua citroli ⁊ cucurbite ⁊ sauci ordei cum aceto ⁊ aq̄ ro. ⁊ cāfora. ⁊ sandalo ⁊ acatia ⁊ linimentum cum oleo ro. ⁊ aceto. Et nō ptranseat illud vsq; ad ea i gb⁹ est vis narcoticandi ⁊ congelādi spūz nili pp vehemētez necessitatē. Jngunt: ⁊ nō oz qdē vt aceū sit vehemētis acuitatis ⁊ vinositatis: nā i ipso existit nocumētū. Et ex illis qdē sūt mucilago psilij cū aceto ⁊ aq̄ coziandri ⁊ folia ei⁹. Et oz vt alienes hec empla ⁊ epithiata a posteriore cerebro qd ē neruoꝝ origo. hec eni nō iuuant cerebri mi

si ex ꝓta cōmissure q̄ ē i sincipite ⁊ rissure coronalis ex ꝓta aūt posteriozis cauendū est ne pueniat ad ipsum cerebz ⁊ cozticat ozti neruoꝝ. Ex eis autem gb⁹ fit curatio ē vt olfaciant odoꝝes ffos ⁊ fiat eis caputpurgiū cū istis oleis ⁊ exꝑssionib⁹. Et sint ex di ex lēnib⁹ elixatis ⁊ ex faseolis ⁊ ordeo fracto ⁊ spīa nachijs ⁊ chrysolocāna ⁊ ciceribus fractis ⁊ q̄ illis sunt silia. Et sternant iste herbe ⁊ folia i mālioē ei⁹: ita vt sint i domo i q̄ strati sūt ramiffantes. ⁊ qnq; ꝓcipiſ vt in ea sint sceseleb⁹ ⁊ folia alcanne. ⁊ existimo q̄ rectius ē vt sit ꝓpiquū i eo ex sceseleb⁹ qd ē aspsū aq̄ ffa. Et silr iuuant cū fructus ffi ⁊ glatices ⁊ aq̄ copiose. Qd si cū iueneris cū calitate siccitatē: ſz humiditatē ablq; mā: ⁊ hoc valde paz ē in egritudinib⁹ cerebri: tūc facies epithiata ex ags fructuū i gb⁹ ē stipticitas quēadmodū dixim⁹: ⁊ ꝓcipue in ꝓncipio apatū calidoꝝ. Et oz qd vt oēs isti ꝓhibeātur a motib⁹ aialib⁹ ⁊ itrisecis ⁊ agitatiōe pupille in suis aspectib⁹: ⁊ alienentur ab aspiciendo colores. diuersos ⁊ picturas: ⁊ similiter eozum auditus regantur. Qd si est malitia complexionis frigide administra emplastra ⁊ aquas sumptas ex medicinis calidis predictis: ⁊ olea predicta ꝓpie olcum rutaceum calefactum: ⁊ si necessarium fuerit vt in ipso addaſ ꝑfortatio admiscat ei eu forbiū. Et silr oleuz laurinū ⁊ amaracinū: ⁊ his similia. ⁊ si cuz hoc melācholia: ⁊ mlia ē nālis: aut phlatica calefac ipz cū hūectatōe ſz si fuerit adusta aliena qd deiccat aut calefacit: ⁊ sis ptēt⁹ hūectatōe ex lachib⁹ ⁊ oleo vio. ⁊ ebrocis ⁊ ēplis ⁊ cibis. Qd si cū frigiditate ē sicc tas aggrega ēt iter hūectationē ⁊ calefactionē. Et si cuz frigiditate ē humiditas admistra euacuātia ꝑdicta ⁊ medicias i gb⁹ ē deiccatio cū calitate ō illis q̄s tibi dixim⁹ in tabulis. Et oz vt tu scis q̄ liquida admistrāt sup caput distillādo sic dixim⁹: ⁊ administrank retēta i retētōe fca ex pasta aut lana ifusa q̄ caput cozonat: ⁊ fit ipsoꝝ effusio ab eo qd ē cozā anterioꝝ pte syncipitis. Et qd ex eis ē lene n̄ oz vt liniāt cū ei⁹ sup ipm dimittat ſz lauet: ſz nō dimittat ipz i retentione cozonali tpe multo: ſz remouet q̄n ipm velociter putrescit. Et melius hoc ē vt admistret p⁹ abrasiōz: ⁊ silr oia emplastra ⁊ vnctōes. Lūqz ciba patiētes, egritudines capitis materiales frica extrema ⁊ extecca lar⁹ capitis ⁊ ꝓsorta cū apocrusticis.

Tractat⁹ 2⁹ de dolorib⁹ capitis q̄ sunt spēs sode.

Caplm primū sermonis vniuersalis de soda.

Soda ē lesio i mēbris capitis. Dis autem lesionis cā ē mutatō cōplonis: aut eius diuersitas: aut est solutio ⁊ tinuitatis: aut aggregatio amboꝝ sil. Mutatio aūt cōplonis est vna de sexdecī notis q̄ruꝫ hūida non faciat dolorē nisi sit cū mā mota ad solutionē ⁊ tinuitatis Et ⁊ tinuitatis solutō nota ē: ⁊ et⁹ spēs scōm cās ipius sūt note. Dnaz vō cāz dolorīs ꝓtio sunt ē i apatib⁹. Et apata sicut nosti nuātas habent spēs: ⁊ eoꝝ spēs sūt q̄tuoꝝ. ēt oia illa q̄ dicta sūt i ībacerebri ipsi⁹. Et q̄ dicta sūt i velamīe circūdante ipsuz. Et q̄ dicta sūt i duob⁹ velamib⁹ circundāb⁹ ipz.

Et quãdoq; fuit i venis. Et quãdoq; i pãniculo exteriseco a craneo pp illõ qõ ẽ iter ea de suspẽsõnijs pcdcis i anatomia narrata. Et quãdoq; fit cã ledens qõcũq; horũ mẽbrorũ fuerit cã mãsiua i mẽbro ipo Et quãdoq; fit pp cõitatẽ nõ i tegrã: aut mẽbri interqõ z mẽbra capitis ꝓtinuat mediatõe neruorũ sicut ſtõi z matricis z velamis z aliorũ mẽbrorũ si fuerint aut nõbi iné qõ z cerebꝝ ꝓtinuat iuolutõe venarũ fcã ex vẽis z arterijs: siẽ corãdis z ẽpis: z splẽis aut nõbi vicinãtis ei aliã vicinitatẽ: siẽ pulmo posit⁹ sub eo z adducit ei nocumẽtũ: aut mẽbri cõcãtis nõbꝰ vno mõ z cerebro alio mõ: sicut cõitas ei⁹ cuꝝ renib⁹ in dolorib⁹ iplorũ aut pp cõitatẽ corporis sicut fit pp febres. ſ Que ãt ẽ cũ cõitate quãdoq; fit cũ piodis z paroxismis ẽm piodos z poxismos cãe q̃ fuit i mẽbro cõicãte: siẽ q̃ fit pp cõitatẽ ſtõ: cũ ẽ pp effusionẽ materiꝝ cholericaꝝ z aliaꝝ ad ipm cũ piodis sicut q̃ fit cũ piodis angũẽti ipẽrũ febriũ: z soda gdẽ dicit alio mõ. Mã ex ipsa ẽ⁹ cã ẽaliꝫ ipẽrũ ꝑmitinaꝝ: sicut soda ebrietatis: nã dũ pcuerat soda ebrietatis: z nõ sit fira pp fixionẽ cãe augmẽtatiõis illa generat ex ea: z sicut soda pp cõstionẽ rei calide sicut alleorũ z reliquorũ. Et ex ipa ẽ⁹ cã ẽ antecedẽs iam collectꝝ: z ẽ mãsiua z manet ipsa pp cã. ſ Et quãdoq; ẽ accidẽs: delde fit egritudo. z cũ remanet egritudo post febres acutas nũciat egritudies cerebrũ z ſignificat dẽfectũ nãe ab expulsiõe materiei pcã fluxu sanguis p nares z religo. ſ Et egritudib⁹ sunt gb⁹ nũciat subet aut apoplexia: aut demoniũ aut mollities: aut surditas ẽm substãtiã materiei z ẽm motuꝫ ei⁹. ſ Soda quoq; diuidit ꝑz loca sua: quãdoq; enim ẽ i vno latere capitis: z q̃ ex ea ẽ ꝓsuetudiaria nomiat emigranea: z quãdoq; ẽ i anteriore capite z quãdoq; ẽ i posteriore capite: z quãdoq; totũ caput ꝓtinꝫ Et q̃ ex ea ẽ ꝓsuetudiaria ꝓparabilis nomiat ouũ z nux cui⁹ assimulatõ ẽ ouo armorũ sup totũ caput cõphẽdit. Et soda ẽt diuersificat ẽm fortitudinez z meditationẽ z debilitatẽ. Soda. n. alia est valde fortis ita vt cũ obuiat ſynciputi infantis lenia habentis ossa separat ipm z frãgit ꝓnullius ei⁹: z alia ẽ q̃ ẽ debilis sicut ẽm fit i lethargia. Et ꝺbil gb alia ẽ q̃ ẽi sẽpabilis: z alia ẽ q̃ ẽ nõ ꝓsepabil. Et quãdoq; soda ei⁹ cã ẽ ꝺbil accit ꝺbuidã z nõ alijs: accit ergo ei⁹ cerebrũ sẽsus ẽ fortis: z nõ accit ei cui⁹ cerebꝝ sẽsus ẽ debil: z vlr gdẽ ⁹ cerebꝝ sẽsus ẽ fortis ipe ẽ apt⁹ vt recipiat soda ex oi cã faciẽtẽ sodaꝫ z ſi debilitẽ. Et oino tũc cerebꝝ velociter recipit faciẽtia sodã ant ꝓpter debilitatẽ iuꝫ: z tu gdẽ iaꝫ sciuisti i vlib⁹ q̃ debilitas segl malitiã ꝓpõnis: aut ꝓp fortitudiné sui sẽsus z ledit ab oi cã z ſi sit leuis. Et tex soda alia ẽ cui nõ sũt accidẽtia: z alia ẽ q̃ ad accidẽtia pducit ꝓpter⁹ capitis ꝓpria: sicut ſi pueniat ex fortitudine dolozis apostema i ꝓpib⁹ capitis. z alia q̃ pducit ad accidẽtia puenientia ad mẽbra: sicut ei⁹ letio z nocumẽtuꝫ z apatio ei⁹ pueniat ad radices neruorũ z pueniat spalm⁹: aut pueniat ide aligd ad stõm: z ꝓtingat casus desiderij z ſtinguli⁹ z nausea z debilitas digõ ꝓniꝫ z ſilia. Et scias q̃ soda tẽporalis aut sit ꝓpter phlã: aut pp mliaꝫ aut ꝰbulitatẽ capitis: aut ex apa te icipiẽte idurari: aut tã idurato: z illud qõ plimũ ẽ. Et soda gdẽ z oẽs egritudies diuersificant. quãdoq; enim egritudo ẽ salua: z salua gdẽ ẽ in q̃ nõ, phibet de regimie eius qõ ei sit necessarium in seipsa z alias ẽ q̃ñ ẽ salua. imo ẽ habẽs socũ z totalle phibẽt ex regimie suo necessario sicut ſi sit soda z rheumatism⁹ tũc sit ꝛ rheumatism⁹ soda i necessitate regimis quã hz. ſ Soda quoq; diuidit quãdoq; ꝑz alia ꝓsideratiões. Soda. n. alia ẽ q̃ accit ꝺbitã sanonõ habẽti egritudinẽ. Et alia ẽ q̃ accit habẽti apostemata z labores. Et ex corporib⁹ gdez sunt q̃dã q̃ sunt ꝓparata sode vt sunt corpora que habent caput debile z mẽbra digestiua debilia q̃re in eis plurim⁹ generat vapor effundens ad stõs corporis humores cholericos facientes sodaz. Et itez i receptis sunt quedã que faciũt sodã iaz ꝺdicta i tabulis medicinarum singulariꝫ. Et oia alesteniati sunt facientia sodam. z ꝓpe cassia lignea. z costus z zafaran z cinamomũ z amomũ Et oia eromata sunt facientia sodam siue sit calida siue frigida. Verũtamẽ cuꝫ succedunt expellunt. s. cum ꝓcedit illud qõ nocet cũ caliditate vaporis sui. z succedit ei q̃ vapor facit factã aut ecõuerso. Cũ ãt lesio sit nõ q̃litatẽ solũ sz q̃ntitatẽ. tũc nõ ꝓsert ipse ꝓportionẽ succesio imo nocet. Et soda frequãdoq; mliplicat ꝰstricta i hyeme. Et q̃ndo estas fuerit septẽtrional⁹ pax pluuiosa. Et q̃ndo autũnus ẽ meridional⁹ pluuios⁹ mliplicat soda i hyeme. Soda vo plimũ sit ꝓpes q̃ arterie auffert capiti vapores fraudulẽtos. De soda fcã ex malitia pplois. L. ij.

Aferam⁹ itaq; sermonẽ exponẽtes vnãquãq; harũ sũmaꝝ. Et h ẽ distinctio ꝓma. Dicam⁹ g⁹ cõplonis gdẽ sũma ẽ. qñ a pplone cala. z a pplone frã. z a pplone sicca quãdoq; cõtigit dolor ꝑz q̃ sciuisti i ꝓncipijs vniuersalib⁹, ẽjus sit dispõ i pplone sicca ꝑz q̃ sciuisti pax faciẽs dolorẽ. Et cõplo gdẽ hũida ẽm q̃ ẽ pplo hũida. nõ efficit dolorẽ nisi illic sit mã hũida faciẽs dolorẽ ex pte cuapostatiõis aut cuẽt⁹ vẽtositatis faciẽtis solutionẽ ꝺtinuitatis Et cala gdẽ z sicca z frã z sicca dolorẽ faciunt vtrũq; q̃litatib⁹, z faciũt ẽt dolorẽ motu soluẽte cõtinuitatẽ. Calida vo z hũida. z frã z hũida nõ faciunt dolorẽ nisi vñ sũt calide z frigide. z nõ vnde sũt hũide nisi ẽm modũ ꝓdictũ. ſ Et ꝓplexiõis gdẽ calide cã. aut ẽ mã cali da sãguiea. aut ẽ cholerica aut ẽ ꝓpsita acuẽs iflãmãs faciẽs q̃litatẽ sua ipressionẽ aut ẽ cã ei⁹ vẽtositas. aut vapor calid⁹. aut ẽ cã eius mot⁹ calefaciẽs corpor⁹ aut animalis ẽm q̃ sciuisti ex diuisione ei⁹ i reb⁹ vniuersalib⁹. aut ei⁹ ẽ cã sicut obuiatio ignis. aut adustio solis. aut acceptio cibi calefaciẽtis aut medicine calefacientis. aut vicinitas mẽbrorũ quorũ cõitate iã calefactũ ẽ. ſ Et cãe gdẽ cõplexionis frigide faciẽtes soda sunt oppositę. istiq; numerus ẽ apud te. ſ Et cãe sicce. aut sunt exsiccãtia exterꝰ resolutiõe z adustiõe sicut dies caniculares. z emplastra calida. aut rube diné faciẽtia nãter. aut accidẽtaliter z nõ subito ꝓhibentia cibũ penetrare ad caput, z siccant mẽbra ipsius ꝓmo aut

pp absciõnẽ pot⁹ z resolutionẽ hũiditatũ ꝓncipaliũ: aut desiccãtia iteri⁹ resolutõe aut cũone eorũ aut q; eorũ vt ẽ desiccatia z q; nutrimẽtũ ex eis fcm ẽ siccũ aut pauce hũiditatis: aut vicinitas mẽbrorũ tã siccorũ ipsorũ cõitas z mot⁹ aiales z corporei ipsi fluxi desiccãtes z p semitã eũonis z resolutiõis. Et ille coitus exuberatio z flux⁹ sanguinis. z exercitiũ fortẽ. Et enacuãtia quidẽ alia sũt cuacuãtia in mẽbris q̃ sũt alia a mẽbris capitis quib⁹ caput cõicat sicẽ cuacuãtia vlia ex toto corpore aut cuãntia ꝑticularia cuacuantia ex vno mẽbro z alia sũt cuãntia i mẽbris capitis sicut rheumatism⁹ z catarrus z fluxus sanguinis ex naribus z spẽs cductõis acquisite ꝑ caput purgia z sternutatoria z gargarismata z ex caulis siccitatis ẽ absciso materiꝝ hũiditatis quãuis nõ siat eũone sicut ieiunũ z diminutio cibi aut eius ꝓuisio.

De spẽb⁹ sode facte ꝓpẽ sol̃one ꝓuitat. La. iij

Ontinuitatis solutio q̃dẽ accit in velaminib⁹ cẽbri q̃dẽ accit in suba tpis z q̃dẽ accidit in vẽis z scidũtur. Et q̃ñ fit sicẽ scil ex morsib⁹ vapor z vẽtositatũ incipiẽdo aut ꝓpter opilatiões z q̃dẽ fit ꝓpter hũorẽ corrumpẽtũ z q̃dẽ fit ex pcussiõe aut casu aut interius incisiõe. Que ãt fit interi⁹ fortasse nõ replet carne hz remanet vlcerosa ledẽs caput z pcuerat faciẽs sodã. percussio aũt casus q̃dẽ sũt leuis aditoriꝫ z curant z q̃dẽ pueniũt ad hoc ut cerebꝝ ꝓterea ꝓmutet z peat. Qui dã vo medici indicauerũt q; q̃dẽ est cã in soda vmeo gnãtur i ꝓpib⁹ capitis motu suo ledẽtes. Et q dã remouerũt hoc hz nõ est necessariũ vt remoueat nã vermes multotiẽs nascũt in anteriore capite sup locũ qui ẽ in strictura nariũ z possibile ẽ vt nascant apud velamina z ſi raro ꝓtingat.

Distinctiõi sperũ sode facte ab apãte. La. iiij.

Apostema a quo ꝓcũt soda q̃dẽ ẽ in velaminib⁹ cerebri z q̃dẽ est calm z vocatur sirsen z q̃dẽ est ſim z noiat lethargia. s. oblitio z q̃dẽ est ꝓpositũ z noiatur dispõ habentis dormitiones vigilatiuã: z quãdoq; est durum. Et q̃dẽ fit in ipso cerebro vba eius. z est aut caliduꝫ phlegmõ aut herisipila aut frigidũ. z huius distinctio est ex rẽtis que ibi aduenient vicinitus. z hoc mliõtiẽs resoluit si contigat vt egrediatur in aure z retinquis pus aut sanies aut materia aquosa.

De qualitate accidẽte sode ex materijs La. v.

Icim⁹ q̃ materie sũt cãe soda aut ꝑ se aut ꝑ accñs. que ãt sũt ꝑ se sũt q̃ñ mutat ꝓplexio per se aut solum ꝓtinitas p se. Cõplo ãt nõ mutat p se nisi ẽm duos mõs aut p vicinitatez aut p ꝓmutatiõez. p vicinitatẽ qdẽ q̃ñ sit hũor cõmixtus frigid⁹ aut calid⁹. z calefacit aut infrigidat z cũ sepat hũor ab eo qõ ei cõmixtũ est finit z cuẽsel cui z nõ facit mozã de q̃ curet. Que aũt ẽ ꝑ trãsitionẽ fit q̃ñ hũor iã fixit ipressionũ z affirmauit cã et quãuis sepet eũone z resolutiõe tñ remanet q̃litas ipa. Sz ipara ẽntia fit cã sode p se ẽm semitã solutiõis ꝓtinuitatis q̃ñ illd mouet eas z sepat mordicationẽ z cozniõe sua. z plim quidẽ fit soda p motio

né si vẽtositates excitẽt z illõ gdẽ plim faciũt malitie sue q̃s pcussit calinat q̃ nouit fcẽ sit cale aut cibi pmixti calitati Mordicatie ãt z cozsiue sũt hũores calẽ Soda ãt fcã ab eis p accñs ẽ cũ accit opilatio ꝓpe apa aut nõ pp apa z opilatões segl mutatio ꝓpriõnis sicut sciuisti z ipaz segl solo ꝓtinuitatis. z illud iõ q̃ñ male q̃ñ nã mouet i corpe aut mouz ꝑz semitaz expulsiõis aut ꝑz semitã sepatõis z diuisiõis nutrimẽti. z hoc qdẽ ñ fit nisi ex rẽtib⁹ nãlib⁹; q̃ cũ opilant. phibẽt z cũ dilatãt resistũt z resistẽtia. qdẽ facit extẽtiões. Extẽsio fcit solez ꝓtinuitatis. Et opilatio qdẽ q̃ñ accit i substãtia cerebri z q̃ñ ꝓtingit i vẽis q̃ sũt i ipo z q̃ñ fit i artijs ei⁹ z q̃ñ ꝓtingit i vtrisq; q̃ sũt in velamib⁹ ipi⁹. z opilatio q̃ñ accit ab hũoribus aut ꝓpter viscositatẽ aut eoꝝ grossitudinẽ aut ꝓpter eoꝝ multitudinẽ: viscositas vo nõ repit nisi i phlãte z grossitudo ẽt i phlãte z melia. z phlã qdẽ opilat viscositate grossitie z multitudie z mlia opilat grossitie z multitudie. Et cholera opilat multitudinẽ z sil⁹ sanguis. Soda quoq; cretica ẽ de gnẽ sode ce⁹ causa ẽ motus nãlis ẽm semitã sepationis z soda q̃ fit p successiõez digõis cibi ẽ de gnẽ soda cui⁹ causa est mot⁹ nãl ẽm semitã expulsiõis. Cõprehẽsiõit ãt malie ipedictis i mẽbro oz nos rememorati. s. ꝑ cipioꝝ vliuz posteꝝ sciuerim⁹ q; ipsa aut ẽ antique ꝓprehẽsiõis z retẽtiõis aut ẽ gbal. s. gnãta i illa hora a cibo gnãtio cibi mali i sb̃a sua z q̃litate sua cuzcorruptioe in ipo cibo z ordie suo aut gnãtate sua aut digõe sua aut religo mõis corruptiõis sue ꝺdictis i. s. suo. z ex hoc gnẽ ẽ soda corruptiõis alleorũ z cepe z sꝛuapis: z soda ebrietatis z soda ab acceptõe ffoꝝ z oz qdẽ vt rememorẽmur motuũ materiꝝ i mẽbris ex ꝓncipijs vlib⁹. Et vẽtositas qdẽ ex sũma ẽ materiꝝ faciẽtũ sodã z facit sodã extẽlione. z illud ẽ cũ trãsit⁹ nãl ei ꝓstrigil creat⁹ stricto⁹ q̃ oz ei in hora sua: aut ingrit vt faciat puentire trãsitũ nãle. Et vapor etiã ex tota illa sũma agit aut q̃litate sua aut ꝓpẽtiõe hũorũ locis suis z mouet eos z vẽtositates quidẽ z vapões q̃ñ gnãnt i corpe z in cẽbro ipo: z q̃ñ odorãdo attrahũt ad extionibus aut aduenũt ex ptib⁹ porozꝝ deiñ retinent in cerebro z faciũt sodã: z ex hoc gnẽ ẽ soda fetõis z soda boni odoris. Et scias q; vẽtositates phlice et vapores phlatici sũt ꝗuatui z tardi m or⁹ retẽt. Et melici sũt faciẽtes tristiciã fixi miozis q̃ntitatis z deteriozis q̃litatis. Acuti vo hũores nõ excitãt vẽtositates hz vapores. Et vapores qdẽ sãguinei sũt dulces miozis nocumẽti sua q̃litate hz vapores alij hz sua quãtitate magis nocẽt z choleric sũt acuti iflãmãtes. ſ De spẽb⁹ sode facte ꝑ cõitatẽ. La. vi.

Soda facta ꝑ cõitatẽ: alia est q̃ ẽ cũ cõitate absoluta z alia q̃ ẽ cũ cõitate nõ absoluta. Cõitas vo absoluta est ut ad ptẽ cerebri ex mẽbro cõicãte nihil pueniat corporeũ penit⁹ nisi ipsũ nocumẽtũ. z cõitas nõ absoluta est vt ad ibam cerebri ex ipso mẽbro pueniat materia humorosa aut vapor. Prime aut partis sũt spes sode facte in tetano z spasmo: z extentione: z ventositatibus

gibbositis.ꝛdoloꝝ iũcturarũ ꝛ sicut q̃ sit i podagꝝ ꝛsciatica forꝫ. Et forꝫ accidit ex q̃litatibꝫ cõibus: qualitas simplex q̃ ē ex q̃litatibꝫ nãlibꝫ: aut q̃litas extranea nõ ꝓportionata calido neq; frõ sicut q̃litates venẽose ꝛ forꝫ sse i aliquibꝫ mẽbris erit humor venenosus male sbe cuꝰ qualitas aduenit. et forꝫ sse ex materiebꝫ aduenięt materie extrãee in naturis suis. ꝛ forꝫ sitã nocebũt forꝫ tudie suarũ q̃litatũ aut augmẽto suarũ q̃titatũ. ꝛ forꝫ sse erit ipediẽs mã extranea generata in quibusdã mẽbris generatione extranea corꝝpta sicut sit in ꝓfocatiõe matricis: aut sit ei cui tps corꝰ elõgatũ ē aut euenit i mirac eius humor malꝰ aut in aliqua extremitatũ suarũ. ꝛ q̃nq; sit q̃litas ipediẽs aduenięs ad ꝓprehendẽdũ mãm ledẽtẽ etiã ꝛ illõ ẽ fz duos mõs quoꝝ vnꝰ ẽ vt corꝝpat illa q̃litas qõ ꝗuenit i ptib9 cẽbri de materiebꝫ bõis aut qõ ad illas pucit de cibo bono. ꝛ secũdꝰ ẽ ut ponat cerebꝝ receptibilẽ materięꝝ malarũ. ꝛ hec receptio ẽ fm duos mõs. vnꝰ eoꝝ est receptio ab attractiõe eius sicut si caleſiat cerebꝝ ꝛ attrahat ei a quo cerebꝝ caleſiat. ꝛ scõus ẽ receptio a debilitate resistentie. ꝛ iã scuſsti in pricipijs q cũ membꝝ debilitat recipit qõ ei aduenit ex materijs. Et cõitas quidẽ q̃ est cũ toto corꝑe aut ẽ ꝑpter qualitatẽ expansã in toto corꝑe aut pp mãz expansam in toto corꝑe sicut fit i febribꝰ ꝛ soda cretica est ꝑpter illã. Cũ aũt febribꝰ acutis soda fit fortioꝝ eiꝰ fortitudo ẽ ignũ malũ imo pnitiosũ: cũ reliqua mala signa ei cõparia sũt: q si singularis fiat significat crisim vẽturã ꝛ fluxus sanguis ꝛ narib9 ꝛ q̃nq; signiſicat crisim vomitu. Ad ẽbroꝝ aũt cõicantiũ ꝑmũ ꝛ digni9 eoꝝ est stõus: q̃nq; eni in stõ sup fluũt humores: aut generãtur in ipso: aut ad ipm effunduntur materie colerice fm ꝓpodos aut absq; ꝓpodis aut ẽ creatio cholere ita ut effundat cholera ex vase suo spisso siue subtili ad stõm fm q̃ exposuim9 i. c. suo aut retinẽtur in ipso vẽtositate: aut eleuãt ex ipo vapores ꝛ sit soda. ꝛ ebrietas facit sodã cũ enaporatione ꝛ velociter aduenit ei frig9 ꝑpter resolutionẽ ꝓtũ eius. Et matrix ẽ ex eis quibꝰ cõicat cerebꝝ fortiter: ꝛ mirac etiã ꝛ epar. ꝛ splen ꝛ velamẽ ꝛ renes ꝛ extremitates oẽs ꝛ ptes dorsi. ꝓmũ ergo qõ cerebꝝ cõicat est illud qõ ipm circuit de pãniculo cooperiente craneũ. Et plurimũ gdẽ fit soda cõitatis apud ꝓmitatẽs materiei apatũ mẽbroꝝ interioꝝ cõicantiũ cũ mouẽtur ad supiora.

De sermone vniuersali de signis ostendẽtibus speciẽs sode ꝛ modos eius. Ca. vij.

Soda quidẽ facta a cãis extrinsecis factis sicut penussiõe aut casu aut cõcursu rerũ calidarũ aut frigidarũ aut diebꝰ cãicularibꝰ delectãbilibus: aut vẽtis bñ redolẽtibꝰ aut fetidis aut retentione vẽtoꝝ in naribꝰ ꝛ aure: significat ex inuentiõe earũ ꝙ si earũ obliuiscẽs redeat ad ipoꝝ vestigia ꝛ elaboretur in earũ significatõe: fm ꝙ nos iã declarauim9. Illa aũt que fit a debilitate significat eiꝰ exercitatio cũ pua uel q̃libz cã: ꝛ cũ ꝑturbatõe sensuũ q̃ ꝓuẽnõe ipedimẽti i opatiõibꝰ cẽbri, ꝛ illaz q̃ fit a fortitudie sensus cẽbri significat velocitas patiendi a pua cã i cerebꝝ sensata. s. ex vocibꝰ ꝛ odoribꝰ ꝛ reliquis sz sensus ẽ bon9 cerebri ꝛ meatꝰ sũt mundi ꝛ opatiões cerebri sfit nõ lese. Oẽs aũt q̃ fiũt a cãis mãlibꝰ cõicãt in fece inuẽte in hũiditate naris Et cũ fuerit ex mã acuta ꝛ fuerit cũ fece rubedo ꝛ caliditas ꝛ ꝓpue in ea q̃ ẽ ex materijs grossioribꝰ: fortasse associabit ei pulsatio. sed hũiditas naris q̃nq; minorat cũ fuerit materie grosse. Et siccitas quidẽ stricture narij in hmõi soda nõ significat ꝓpatiõez materierũ cũ granitas ei associat. Cholerica ẽt ꝓpue ẽ cũ mordicatõe ꝛ adustiõe vehemẽti ꝛ pũctõe q̃nq; fit illõ i ea fortꝫ in alijs cũ siccitate stricturę narij ꝛ siti ꝛ vigilijs ꝛ citrinitate colorꝭ ꝛ q̃litas i ea ẽ mior. Frias aũt significat frig9 ꝛ tpa ꝛ color. et si illic fuerit repletio a facietate nauseatiua significat eas destructio desiderij ꝛ pigritia. Et mãs hũidas si fie sint aut cale significat subet. Phlegmatice ãt ꝛ melãcolice nõ vehemẽter dolorẽ facũt. Et cũ materijs quidẽ siccis mior ał granitas ꝛ multiplicatur vigilie: sfie aũt vacue sũt ab inflãmatõe. ꝛ multiplicatur cũ eis cogitatio corꝝpta ꝛ obtenebrał color.

Alĩq̃n vo significat ois hũoꝝ colorẽ faciei ꝛ oculoꝝ ꝛ forꝫ sse fit diuersitas in paucitate. Cã aũt in hoc aut ẽ expulsio hũoris inflãmati ad oculos: aut cõstrictio i ipso aut attractio materiez calarũ ablq; materiebꝰ dolorẽ faciẽtibꝰ fiis vsq; ad ptẽ oculoꝝ ꝛ faciei ꝑ dolorẽ. nã cũ dolor ingredit mẽbrũ attrahit ad ipm ꝛ ad illud qõ ẽ ei vicinũ: plurimũ aũt attrahit ad mẽbꝝ in hac dispõe illud qõ est sanguis ꝛ q̃nq; attrahit aliud. Cũ ea vo que facta ẽ a vẽtositatibꝰ minorał granitas ꝛ multiplicał exercitio. Et forꝫ sse est cũ pũctõe ꝛ forꝫ sse cũ corꝝsiõe. In vẽtosa quidẽ nõ ẽ granitas. Vẽtosa aũt vaporosa significat q̃nq; sonit9 ꝛ tinitus ꝛ forꝫ sse exuberãt cuz ea quidẽ multũ. ꝛ q̃nq; multiplicał cũ ea ꝑmutatioez dolorꝭ de loco ad locũ: ꝛ q̃ multiplicał vapor ꝛ pulsano fortioꝝ capitis ꝛ imaginał imaginatões corꝝptas ꝛ associat ei scotomia ꝛ vertigo. Signa aũt facta a cõplexiõibꝰ puris sũt retentio illarũ cõplexionũ cũ ꝓuatione granitatis: ꝛ siccitas in stricturę nariuz: siccitas eni stricture narij est significatio, ꝓportionalis isti. In calidis quidẽ sentit eger ipse ꝛ sentit tangens caput ei9 caliditatẽ ꝛ inflãmationẽ: ꝛ est illic rubedo oculi ꝛ iuuał ab infrantibꝰ ꝛ frigore. In frigidis vero est res ecõtrario ꝛ nõ est i facieb9 eoꝝ extenuatio maciei neq; rubedo colorꝭ ꝛ neq; fit dolor sup fluꝫ ꝛ si sit tpalis. Siccitas vero significat ꝓcessio cũ onuz aut exercitioꝝ aut vigiliarũ plurimarũ: aut coitus aut angustia ꝛ ꝓpietas ipsarũ est vt augmẽtẽtur cũ iteratiõe alicꝰ hoꝝ. Scã aũt ꝑpter cõitatẽ ꝓtingit ꝛ destruit ꝛ fit fortis ꝛ debilitał fz q̃ accit in mẽbro cõi ex dolore aut destructiõe aut fortitudie aut debilitate q̃ sinõ fuerit pp cõitatẽ erit in religs opatiõibꝰ cerebri nocumẽtũ licut tenebroſitas in oculo ꝛ grauis sõnul ꝛ ẽitas q̃ seuerãs cũ hõitate dispõis reliquoꝝ mẽbroꝝ. Cũ q̃z nocumẽtũ ẽ i ipis velamibꝰ cẽbri ꝛ ẽ forte signi

ficat illud aduẽ dolorẽ vsq; ad radices oculoꝝ Et si nocumẽtũ ẽ i pãniculo exiriseco: aut i loco alio nõ pueniet dolor ad oculos: sed cutis capitis tacta dolet Facta vo cum cõitate stõi i significat inuẽtõ angustie ꝛ nausea ꝛ paucitas desiderij: aut eius destructio: aut malitia digõis. aut paucitas eius: aut ipsius destructio pꝰ inuentionẽ significatiõuz dicte dẽtũ. Et q̃ ẽ ꝑ effusionẽ materiez ad ipz fit fortioꝝ: q̃ vacuitas adest ꝛ sup sõnũ ꝛ saliuã. Et forꝫ sse soda fit pp cãz i cerebꝝ: ꝛ facit in oꝝ stõi istas dispõnes: ꝛ ipcdunta fm semitã cõitatis stõi cũ cerebꝝ: nõ fm semitã ꝓncipũ ex stõ ꝛ cõiactione cerebri. Oz ergo vt ꝑscuer es i cogitatione huius mõi: ꝛ cognoscas dispões vnuscuiusq; duoꝝ mẽbroꝝ in seipso: ꝛ rõcinando distingnas ãteceđes ab eo q̃ est ãtecessũ. Ex eis vo q̃ illud significat de stõ ꝓprie sunt diuersitas dispõis in digõe ꝛ absq; digõne: ꝛ diuersitas dispõis in vacuitate ꝛ repletione. Fam dolor stõi si ẽ ex chola exeitat quãdo ẽ vacuitas. Et si ẽ ex hũore fso ẽ minor i vacuitate: ꝛ sedat ipsum fames. Et q̃nq; fames excitat ex ipo vaporẽ ꝛ ipedit. Et ptũ cũ hoc comestio nõ integre sedat ipz multotiens ꝛ forꝫ sse sedat cũ fz raro. Inter inflãmationẽ vo adustionẽ distingnit eructuatio. Et tu quidem cognosces significatiõẽ eructuatiõis in suo loco: ꝛ sibi destigni iter eas reliq signa quoꝝ rememorabimur in ca. stõi. Et ꝯdoꝝ significat illd qõ vomitu expellit: vel egredit. Et significat illud diuersitas dispõis in soda fz diuersitatẽ dispõis reliquoꝝ q̃ stõ supueniũt. Et nisi gdẽ homines sf ad quoꝝ stõs chola effũdit. Et cũ soda excitat ꝛ comedit aliqd gescit. Illud igi ẽ significatio q̃ ipa est pp cõitatez stõi: ꝛ pp hoc gescit si cholaz euomit: ꝛ significationes significat illud: fz illud ꝯdoꝝ significat ex pte doloꝝ: qo ei fit cũ cõitate stõi plexaz icipit i iteriori pte syncipitis: ꝛ forꝫ sse declinat ad mediũ syncipitis: deide remouet. Et illa q̃ fit ex epate declinat ad laꝰ dextrũ. Et q̃ fit ex splene declinat ad latus sinistrũ. Et q̃ fit ex matricis existit i margine syncipitis: ꝛ fit plurimũ eius pꝰ partũ: aut abortum: aut menstruoꝝ retentioez: aut ipsoꝝ paucitatẽ. Signa aũt q̃ dicta sũt de soda a vermibꝰ generata sũt ea que Judeus dixit. Inquit ei signa sode facte ex vermibꝰ sunt vt corꝝsio stõi fortis: ꝛ fetẽ odoris: ꝛ fit soda fortioꝝ cuz motu: ꝛ eius sedatio ẽ cũ quiete Que aũt fit ex rembꝰ ꝛ mẽbris dorsi est deciuis ad posteriora valde. Que ãt est pp cõitatẽ doloꝝ eueniẽtũ i mẽbris alijs fit cũ excitatione eoꝝ: ꝛ q̃ ipsi sunt fortiores. Que vo ẽ cũ febribus ꝛ crisibus sit cũ eis: ꝛ gescit cũ eis: ꝛ debilitatur ea ꝑ gete ꝛ debilitate. Et quãdoq; etiã significat ipsã albedo vrine cũ fortitudine febris pp declinatiõez humoꝝ cholericoꝝ ad superiora. Et multotiẽs fiũt res ꝺ stiliantes cã soda: ꝑpea q̃ apũt viã vapoꝝ ad cerebꝝ: ꝛ si sint nõ calide sic oximel: ꝛ similiter ẽ dispõ emigrance. Et regimẽ quidem subtiliatiũ: nocitiuũ ẽ ei quibz sodaz cũ cibi grossi, ꝑpt cholerã. Et fortasse augmẽtał soda i seipsa, ꝑpter vehemẽtiã doloris sui attrahit vehemẽtia doloris eius augmẽtuz in ipso:

De signis nũciatiuis sode i egritudinibus. c. viij.

Vrina simul vrinis animoꝝ significat q̃ soda fuit: aut fit aut ẽ existẽs: aut erit. Et sibi albedo vrine ꝛ subtilitas eius i sedibꝰ ꝛ horis critis significat permutationẽ materierum ad caput: ꝛ illud quidẽ ẽ ex eis q̃ ꝓculdubio facũt sodã.

De regimine vniuersali in soda. c. ix.

Et scis q̃ soda ẽ exemplũ reliquis egritudinibus in necessitate absciſſionis ine cãe ꝛ oppositione ei cũ cõtrario. Et ꝑ hoc scis q̃ ex rebꝰ in rememoratione sode mutantibꝰ ẽ paucitas comestionis ꝛ potus ꝛ ꝑpe vini ꝛ multitudo somni. Et iam ẽ nimia parsitas comestionis i soda calida nocumẽtũ affert augmẽtũ in ipsa faciens

De soda tẽporali. ca. x.

Ibil ẽ adeo pueniẽs sode ꝓprialiter trãq; litas: ꝛ dimissio totius qõ mouet sic cogitatiõis ꝛ reliquoꝝ. Et oz vt solicitẽs i curatione cholericaz ex ea i attractione materiez ad inferioza salẽ cũ clisteribꝰ calis. Et oz qđ vt ꝓfortes ꝛ donec sit pole eas cũare a ptib9 ẽpis ꝛ stõi. Ex rebꝰ sonibus vo in attractiõe mãe soda ad inferioza i vigilãte ex soda ẽ fricatio pedũ. multotiẽs ei dõmit sup ipaz patiẽs sodã: ꝛ quãdoq; fit eius assiduatio i pedibꝰ donec resoluat soda. Siãt visitationibus ꝛ emplis: ꝛ egritudo ẽ fortis ꝓprialiter calida siue fria: oz vt caput radał. Illud ci ẽ magis tuatiuũ ad hoc vt medicine vtus in ipo penetret. Et ex eis q̃ ad hoc iuuãt ẽ coronatio syncipitis: aut cũ massa: aut cuz lana vt res subtiles q̃ sit ipz effũdũt retineãt a cursu: ꝛ cerebꝝ eaz ꝑpleat exiccatoꝝ ꝛ earum virtutem non expoliet aer velociter. Silagoꝝ dixit q̃ phlomia vene frontis: ꝛ ventosas apponere capiti: ꝛ in inferioribus extremitatibus: ꝛ positio earum in aqua calida ꝛ deambulatio pua ꝛ dimissio ciboꝝ inflatiuoꝝ ꝛ vaporosoꝝ tarde digõis iuuãt valde ei q̃ vnilt vt ei9 soda recedat ꝛ nõ reuertał ad eũ. Ego ãt dico q̃ ꝯdoq; effũdimus aquã calidã sup extremitates ꝑacies sodã ꝛ assiduam9 illud ꝛ sciat q̃ soda er capite ad ei9 extrema descẽdit cũ qua descẽtione resoluit. Et scias qđ cibi acetosi nõ pueniũt patiẽtibꝰ sodã nisi soda q̃ ẽ ꝑpt cõitatẽ stõi q: cibus ille est de genere coꝝque ꝓparãtos stõi ꝛ forꝫ sse ipm ꝛ ꝓhibẽt effusionẽ mãez ad ipm. Cũ aũt sode tẽporali associat ex lesione accidẽs ipediẽs deliat, i tuo regie ad illud qñ forꝫ sse erit illud accidẽs cã augmẽti i ipo cui illud accidẽs accit sic vigilie qũ accidũt deꝰ pp sodã: deide fiunt sortes sũt ex cãis augmẽtandi sodã. Oz ergo vt ipm embroces cũ aliquibus q̃ sũt sic oleũ de cucurbita ꝛ oleũ de salicibꝰ ꝛ oleũ nenufarinũ ꝛ sicut lac odorificati cum cãfora ꝛ religs. Et ꝯdoq; est tibi necessariũ vt parũper stupefacias: ꝛ dormire facias. Iu oi ãt soda cui associat rheumatismus nõ

hoc nõ ẽ caput arabicum

declies ad frigidādū caꝑ ⁊ hūectādū cū oleis ⁊ sūl-
bus. Sz fuge ad eūandū ⁊ stringendū extrēitates
⁊ fricandū eas ⁊ ponendū i aq̄ calida. Q̄ū aūt vis
sup caput ponere aliquid cui⁹ virtus penetret ad in
teriora capitis nō ētibi necessariū nisi anteri⁹ cerebꝝ
sicut scimus: ⁊ tibi ē missura coronalis ⁊ aput synci
pit: aput vtrasq; cuī⁹ sticidis de penetratiōe ei⁹ q̄ pe
netrat. In posteriore vō cerebro q̄n os q̄ ipm̄ pri
mei ē duri⁹ illo nō penetrat illud q̄ ad cerebꝝ pene
trare ē necesse. q̄ si hoc elaborak nō ꝓuenit ide⁹ ūn
ameūtū q̄ addat sup illud quo vnuariūtū fit. sis aūt
ꝓtēꝑ pte anteriore ⁊ trōsione syncipitis. Et q̄ū hoc ē
q̄n si medicīa fuerit ifirmans affert a ꝓncipio nerui
ad originē nuche nocumēū quo nō idigem⁹. So
da aūt ꝑcussiua aparib⁹ calis associat ⁊ his ⁊ ē q̄si sic
pulsās. q̄ si cā ē cala admissa i frigiditāte i q̄b⁹ ē le-
nitas. Et vle ēt vētosis nocet ⁊ appositiōe sanguisu-
garū sup vtrūq; tps. ⁊ ligatiōe extremitatū. Si aūt
sīa ē declina ad illud q̄ carniat ⁊ pmisce cū eo ēt in
quo sit vis ꝑsorādi ⁊ frigus aliq̄ sic si misceak cuz
oleo ros. ruta aut mēta. Q̄ū ergo h⁹i soda adeo fit
fortis vt i pueris adhoc deueīat q̄ ipoz pmissuras
dirūpat laudāt i curis ipoz pene ꝓtite vehemēter
⁊ pmixte cū oleo ros. ⁊ aceto linite: postq̄ admistra
tur capitis ablutio ꝯcū aq̄ ⁊ sale. Q̄ū aūt vteris ea
purpurgijs resolutiuis ꝑsortatiuis q̄dati. vtaris eis
fm̄ q̄ dictū ē i canone. Et tibi q̄dē ꝓuenit ne declies
ad narcotica q̄ꝯtū potes. Verūtamen nos ipoꝝm
mōs dicemus in ca. sedātiū soda cū stupefactiōe.

Et scias q̄ vomitus non est de curis sode cū stu-
pefactiōe. Sed vehementer noceres patienti cā nisi
sit causa stōi: ⁊ communitate ipsius q̄n vomitu iu-
uatur. Et soda quidem q̄ fit in posteriore capite si
nō fuerit sebzis cura ē cūo cū de coctionibus p̄ius
fm̄ quantitatem virtutis deinde phlomia. Qui
aūt mouent sodā in capite iuo pmutari quā frig⁹ se-
dat fortitā phlomie ⁊ ventose sūt ei necessarie vt do
loris assiduatio in capite superfluitates cueuire nou
faciat.

De cura sode cale absq; materia: aut adusti
one solis ⁊ reliquis ex materia calida: aut sanguī
nea. Capitulo. xi.

Tertio in curatione h⁹i sode ē in fiatio Et in
ea quidem q̄ est incipiens nihil magis iuuati
um ē q̄ꝯ oleo ros. purum infrictū sup caput
effusuz. Et melius hoc est vt syncipit circūdet parie
te prędicto ⁊ neq; oporteat sicut sciuisti vt i posterio
re capite fatigeris. Q̄ū si ōleū ros. solū non confert
ꝓmisceank ei exꝑssiones herbaꝝ ⁊ spērū plātaꝝ fixaꝝ
Et q̄ꝯdoq; fortitā nil magis iuuat ipaz q̄ꝯ facere egro
caput purgium cuz lacte aut oleo ros. aut violatio
infrictio sup mīuē ⁊ mensēs ē vt oleo ros. cuz aceto
misceat: acetū ei iuuat ad penetrandū ꝑz additiones
prędcas i canone. Et q̄ꝯdoq; iuuat potatio aceti cū
multa aq̄ mixti vehemēter. Eius aūt q̄ fit adusti oē
solis q̄ ē o hac sūma curatio ē hec ēt addita cautela
in mēsuratione aeris: ⁊ infrictionē ipius ⁊ reditiōe
ad loca sua ⁊ administratione ēplorū ⁊ ebriocarū ⁊ vn
ctionū ex oleis q̄ olea, sūt fra ⁊ nā ⁊ infrictatanūe ⁊ ille
attractionū p nares ⁊ ebriocaꝝ ⁊ odoramētoꝝ ⁊ tā
scimus illud. Et tibi quidē necessariū ē vt hoc ⁊ i
alijs alienes totū q̄d monet impertinose ex vocibus
⁊ multitudine cogitationis: ⁊ cottus ⁊ famis.

Et illa q̄dē q̄ ē ex adustiōe solis q̄n in sui principio
considerak facile mutak. Q̄ū aūt negligitur ⁊ tardak
nō est longum quin ei⁹ cura excuscurr: aut difficilis
fiat aut aduēiat ei sup fluitas ꝓpetas. Et mliōtes q̄
dē accīt ex sole soda nō ex h⁹ q̄d calefacit tm̄: iz ex h⁹
q̄d eleuat vapores ⁊ mouet hūores getos. Cū h⁹i
taq; nō ē excusatio ab eūonib⁹ fm̄ modos ꝓdictos
Et q̄doq; ē in ea i q̄ vapores nō eleuāt nz hūores
mouēt ē necessitas eūonis ⁊ illud q̄dē q̄n sēnt reple
tio ⁊ timet in ipsa māei attractio ad locū doloris uz
fm̄ q̄d sciuisti ex ꝓncipijs. Illic. n. si oblitio adhit
eūonis hūoris dominātis nō erit securitas q̄n ipe
dimēti sit agilitas. Q̄ū aūt caput vehemēt inflāmat
i spēb⁹ sode cale ⁊ calefit valde ⁊ trāsgredit ⁊ minuz
sumāt sauic ordei ⁊ psilū ⁊ misceāt cū aq̄ vge pasto
ris ⁊ fiat ex eis capitis emplin. In ea vō q̄
fēa ē a mā cala sāguinea oz vt icipiat a phlotomia
vēaz aleid. q̄ si ei illa q̄ vsl nō sequit ⁊ remāet mod⁹
e⁹ cū dispone sua ⁊ vene exuberāt vlr ⁊ vides i capi
te ⁊ i facie ⁊ ocul repletiōez mānifestā oz vt phlomē
tur vene: q̄z minutiōe cerebꝝ euēt: sic phlomia ve
naz q̄ sūt i nare cuiusq; lateris. Et minutio vene q̄
sit i frōte. ipa nāq; ē vēa: e⁹ phlomia plimū egritu
dies capitis extirpat. Et oz q̄dē vt hoc dolorosis ps
attēdat. Nā si fuerit lateris posteriozis vena q̄ elate
ris ꝯterioris minuet. Et si fuerit lateris ꝯterioris vēa
q̄ i pte ei⁹ opponit minuet. Q̄ū aūt i pte opposita de
sunt vene vētosas loco phlomie pone. Et Arte-
sagar⁹ tā dixit q̄ sī illud nō sufficit oz vt vētose sup
alcheel ponāt: ⁊ sāguis mli⁹ ide extrahak ⁊ loc⁹ vē-
tosaz salerito aspgak: ⁊ loco lana suppoāt ei medicamē vlneratiz. Et
illud q̄d nō ē i hoc codē imo i oib⁹ spēb⁹ sode tpak
ex mā fraudulēta q̄liter cūq; sit mā. Et q̄dōq; ēt
cōfert plimū i hac spē sode ⁊ q̄ h⁹ nō currit phlo
mia saphene ⁊ cruriū vētosatio. Et hoc q̄dē ē ipoz
regimē ex pte phlebotomie. Q̄uq; illic aliq̄d māei
cholerice sēnk ⁊ nō ē malū ipaz cūare cū eo q̄ nām
leniat: inducē mām cū eo q̄d i. c. soda cholerice di-
cem⁹. Et oz vt lenificatio nāe vlr pseueret sic cū iure
almesegueiati ⁊ de pruis ⁊ iure de lēnb⁹ ⁊ almelea. s.
almes absq; corpe ipoz: ⁊ vt eger nutriak cibis i fa
tuis gnātuis sāguis fit trahētis ad siccitatē ⁊ gros
sitiē aliq̄ām̄tū: declinēt ad stipticitatē sic q̄ sit cum
sumac ⁊ gnatis ⁊ lētib⁹ cū aceto ⁊ cicere fracto nisi
teak siccitas nāe. Et tu q̄d ad curandas capitis egri
tudies lenificatione mliū nāe idiges sīc i hac dispō
ne. Superest ergo tibi vt hec stiptica tēpes cū māna
⁊ si racost ⁊ oib⁹ q̄ resolunt cū lētitate. Et oz vt cibi
sti sint bōi chimi. Et tu minora ꝺ q̄ntitate coꝝ ⁊ nō
fiat ex ipis repletio. Et q̄ū ad mīstras embrocas
⁊ vnctiōes admistra ex eis eas i q̄b⁹ sit ifrictio ⁊ q̄
bus nō sit hūectatio foris: iz sīt i eis repcussio aliq̄

stipticitas aliqua sicut ē aqua Fnatoꝝ ⁊ exꝑssiones
sic stiptice fructuū ⁊ foliorꝝ ⁊ radicū ⁊ mucilago psi
lij cū aceto ⁊ aqua virge pastoris. Cura aūt facte
ex mā cholica ē hec: Nā si cū ea vides aliqua ī tuluz
motū sāguis cura ē vt sāguis p arūp eūet: ⁊ si non
icipiak ab eūatiōe sic cū myrabolānis si nō fuerit se
bzis: ⁊ si nō cū lubricitānbus ⁊ cū eis i quib⁹ nō fit
exꝑssio ⁊ aspitas fortis: sic cū scīra cost ⁊ sīr. de fruc
tibus ⁊ agis lupuli. Et q̄dōq; ēt cū ał cū fumoterre
⁊ cīsterib⁹ lenib⁹. Et si mā cholica ice fuerint grosse
⁊ fuerit ibibite i tūicis stōi: ita vt nz vōitu expellātur
nz lubrice fiāt solutiuis lubricatis nēcarū erit cūare
cū hieracpic. cū scamonea fm̄ descriptiones dictas
aut augmētare eā ⁊ afferre ei sup lubricātia: aut eūa
re ⁊ afferre ei cū decoctione myrobal. fz q̄ videb i
dūdotario. deiō pmuta pplonē cū eo i q̄no sit i frātō
⁊ hūectano corpis q̄dē cū cib⁹ ⁊ sirupis vl̄ pōdus
⁊ capitis q̄ō i ipso solū ea fuerit cū curis ꝓdictis in
canone ⁊ cū oi quo malitia pplonis cale ⁊ sicce cu
rat: ⁊ fm̄ cās cōes calo ⁊ cōes sicco. Et ex epithi
tibus q̄ō ꝓferēt⁹ soda st troc. de croco ⁊ vigilijs
et ꝓferūt. Quoz descriptio icipit: ℞. croci aure. vij.
myrrhe aure. ij. ex pessionis acreste calcadis gūmi
ouiz triū aure. i. ⁊ medū. alumīs iameni aure. viij.
colcotar aure. v. medicine iste bene puluerizate cuz
vio pōtico tēperēt ⁊ ex eis troc. i fo mēt. Q̄uq; ne
cessariū fuit vn⁹ eoz solui q̄ aceto mixto cū aq̄ ros.
⁊ liniat sup vtrūq; tps. Et soda q̄ō calaz i sebub⁹
multiplicat vsus epithimatū vapores exire nō ꝑmit
tēnū ⁊ sanat ea attractio aceti ⁊ aqua ros. per nares
De cura sode frigide absq; mā aut cū mā phleg
matica aut melācholica. Caplm. xij.

Q Nfert illi vaporatio cū eo q̄d calefacit ac
tu ex pānis calefactis ⁊ ex mulīs calefactis
⁊ sale calefcō. ⁊ miluū q̄d ē sbtil⁹ ⁊ magis
egle: quz vō oēs eos iuuat ⁊ ꝑhe q̄ ex eis sī ꝓgelati
q̄ eoz corpa sit mūda ⁊ nō sēnt i alt quo coz mo
t⁹ hūoz si ipoz capita i sole demdēt positoz i oūē
te e⁹ vsz quo sanēt ⁊ eoz soda resoluat. ⁊ ꝓgelato q̄d
n cīū ē vt ei⁹ cib⁹ mioēk: ⁊ ipsi⁹ nā soluatur: ⁊ ii
cū alto salīē cū clisteri: ⁊ sepe ki nē ipz ⁊ int mot⁹ cor
poreos ⁊ aniales ⁊ cogitabiles ⁊ phlebaꝑot⁹ fis
⁊ intideak ei exire extra pp frigꝝs. Et oēs q̄d q̄ ha
bēt soda ex frigoi p⁹ purgationē si ea idigēt iuuat
vnctiones ⁊ capitpurgia ⁊ fuctiones narib⁹ ⁊ odo
rāmta ⁊ ebriocē ⁊ ēpla calefaciētia remēmorata. Et
ex illis q̄d q̄ eos iuuat ē bibere vinū odorifez sbtile
forte cū semib⁹. s. cū eis q̄ sit vt semē apij ⁊ semē feni
culi ⁊ se. bautie ⁊ anisū ⁊ reyninū ⁊ daucū ⁊ petrose
linū ⁊ q̄ talr currūt. nā hec nos securos faciūt hūo
res sīō ꝓhēdi ad seruozē faciēdū paratos. Et q̄n
firm⁹ febzē nō hz ⁊ timet vt fortis fiat. Et iuuat eos
ēplin ō synapi: ⁊ oīa ēpla rubificātia ⁊ ꝓhe q̄dō i
tis recipūt synapis ⁊ gūmi rute silnestris ⁊ euphbia
fēni ex cinere ⁊ aceto iā exptū ē. Et sīl vene cū oleo
amigdalio amaro iuuāt ⁊ tonū illōs fit p⁹ abrasiōez
⁊ comestio alleoz ēt ē ex eis q̄ ꝓferūt soda fic. Cu
stio autem sode fic cū mā phlatica ē vt cūet coz p⁹
si hūoz i eo fuerit cōicāt: deide admistret ei hūoza
tio ⁊ ei⁹ subtiliatio ⁊ admistrēt i cura q̄ nō facūt soda
⁊ administrēt subtiliatiua vel maturatiua ⁊ cū atiua
determiata icipiendo a minimo: deide fiāt cure alie
narrate i canōe: ⁊ admistrēt ēt q̄ coz dolorez secēt
⁊ omnia q̄b⁹ necessariū ē vti i cura fiet ⁊ hūidē. Et
administrēt tyriace ꝑfecte i septiana sel. In cura
autem sode fre cum mā mlica oz i ea ēt sīci fz q̄ dez
ē i canone de phlomia si necessaria ē ppea q̄ sāguis
ē vicēs ⁊ corrupt⁹. Et cū antia fz suos gd⁹ p⁹ digesti
ua ⁊ tinua deide pmuta pplonē vis⁹ dictis: ⁊ admi
stra q̄d generet sāguinē subtilē laudabilē hūidū te
nuē Et fmo q̄dā pplet⁹ ēi ipo. Ex eis aūt q̄ ipsi
mliū ꝓferūt si ḡna gariofilozū. Et nos remēoremur
ēt h⁹ q̄d dixit Archigenes i. c. phlebotomie alche-
eli ⁊ nos i attulim⁹ illud.

De modis epithimi ꝓferētiuz sode fie. Ca. xiij.

Incipiak a rasiōe capitis p⁹: deinde sumāt
aure. eufor. bij ⁊ aure. bauraz ⁊ aure. de se.
armel. ⁊ duo aure. siliqz rute ⁊ duo aure.
synapis ⁊ terāt ⁊ tēpēt cū aq̄ amaraci ⁊ liniat caꝑ ex
eis. Et ex bōis epithimib⁹ ē hoc ℞. pipis aure. i.
fecis olei de croco aure. ⁊ itiā. eufor. bij recētis aure
i. stercoris columbini aure. ij. coniungantur om-
nia post contritionem cum aceto fort: deinde liniā
tur ex eo locus rubificandus. Et item epithia ex eu-
forbio ⁊ sale ⁊ baurac. Et etiam eufor. bij ⁊ aloe
⁊ myrrha ⁊ gūmi arabico ⁊ castoreo ⁊ croco ⁊ ani
so ⁊ sarcocolla ⁊ costo ⁊ ture ⁊ fiat ex eis epithia cū
aqua rute. Ex epithimib⁹ bonis omni egritudi-
ni nuche ⁊ emigranee frigide est vt liniat locus cum
lapide egyptiaco quoniā est vehemētis⁹ inuamenti
Et ēt pipis al. croci ā boz. z. ij. eufor. bij. z. i. sterco
ris colūbini silnestris pōd⁹. z. ß. misceāt cū aceto ⁊
liniat ide frigidos. Et item aloes myrrha eufor. bij
costar. epithimū costus piretrū piper liniantur
cum vio antiquo. Et etiā medicamē aliud stere⁹
colūbaz ⁊ é valde forte. Et item pipis ꝓmixtiōis
croci. ß. troc. ꝺ croco ꝑdā ambor aure. ij. eufor. bij
aure. ß. stercoris colūbaz aure. i. ⁊ ß. ꝑpēt cū aceto
fz ēgritate necessitatis. Et vle q̄dō medicīe q̄dōq;
admistrāt ꝯsatē cū sābaco ⁊ ꝓmixtiōe lacris: aut
albedīe oui q̄dōq; pure ⁊ gradus illoz sī diuersi.

De modis capitpurgioz iuuātiū sode fie. C. xiij

Et eis ē capitpurgiū ō nigella ꝑdez i singu
larib⁹. Et er eis ē q̄d fit ex mumia cū ca-
storeo ⁊ muscho. Et ex fumauerūt cū qdā
q̄ qū fit capitpurgiū ex septē folijs origāi ⁊. vij. ḡnis
synapis trītis cū oleo viol. ē iuuās. Et cū vō q̄ fi
erpta ē vt ex muscho ⁊ sigia ⁊ ābra ꝓmixtis q̄ntitas
letī vni⁹ sumak ex ide capitpurgiū fiat oī hora.
Et ex eis quibus ad illud fit capitpurgiū ⁊ calefaci
unt ⁊ eiant est oleum de pulpa coloquintide: aut
oleū in quo soluta ē exꝑssio cucūeris asinini. Et
ex eis q̄ō q̄ quedam existiant est vehementis iuua-
minis ad illud ē vt sumatur exꝑssio foliorꝝ enule
exꝑssoꝝ sine aqua ⁊ fiat capitpurgium cum
eo distillādo i die tres guttas i nare quin ē ipsius

deide p̄ hoꝛā p̄ster adhibeat oleū viol. ⁊ sorbea tis ⁊ sedia mlc evnctuosi ⁊ atis. ¶ Et ex eis gō q̄ cōueniūt huic mō é vt suat fell' tauri citrini pōd'. ʒ.iij. ⁊ mūe pōd'. ʒ.ij. muschi. ʒ.i. ⁊ cāfore mediocrité. ʒ. ⁊ fiat ca putpurgiū cū eo. ¶ Et itez sumāt gūmi rute agrest[i] auī. i. radicis lilij mell' collan' ana aure. i. ⁊ ʒ. quīgāt oia cū expressione cicle ⁊ distēlét i nares. ¶ Et ét ca putpurgiū inuās buchomariez sicci aure. iij. b aurac sumac ābor aure. iiij. terāt bene ⁊ in nares cū cā na ifluēt ⁊ eger caput suū eleuet ⁊ fortiē narib' attra hat. ¶ Et itez nigelle aure. iij. expressionis cucumeri asinini aure. ij. salis āmoniac' aure. ij. misceāt cum oleo de alcāna ⁊ oleo cucurbite asinini ⁊ linat ex eis loc' intus i narib' ⁊ eger narib' fortit suggēdo an helitū trahat. ¶ Hūcq; p̄ hoꝛā ex capite res multa descēderit tē lauet caput cū aq̄ cala. ¶ De mōis oleor gb' iungāt cap' et' q̄ pant' sodā frigidā. L. xv.

¶ Onfert ei oia olea cala i q̄b' cocta sūt ea q̄ fūt sic̄ aneū ⁊ calamētū ⁊ amaracū ⁊ cecha ⁊ sisi bet ⁊ ruta ⁊ folia laurei ⁊ ea q̄ iā dixim' i cā one. Dispō vo olei balsamu é quā iā sciuīsti illic ⁊ h̄ ét ꝙueniés é caputpurgijs ⁊ distillationib' in aure.

¶ Insufflatio pferés illi q̄ hz sodā tpale. ℞. expssio nē cucurbis asinini. huc bomarien nitrum teranť ⁊ i nares inflātur. ¶ Aut nigella ⁊ expssio cucurbis asinini. Aut nigella ⁊ paz gūmi rute agrestis.

De cura sode sicce sine materia. La. xvi.

¶ Hsicca q̄ō q̄ fit cū mā cholica aut siguis ser mo iam, pterūt ⁊ negz restat p̄mo nisi i soda sicca sine mā. ¶ Pncipiū ergo cure eī ⁊ re gere eger cū cibis hūectatiuis bōi chimi ⁊ p̄pe mīsi untrūti sic̄ vitellus oui ⁊ sic̄ ius gallor vel pullor pinguiū ⁊ cubugi ⁊ tabetz ⁊ sorbitões pigues cuz oleis hūidis deide declinet apte cali ⁊ ſti ad illō q̄ō é ꝙuenientius. ¶ Et cis' q̄ō q̄ pferūt é administratio caputpurgior hūidor cū oleis laudatis sic̄ oleum amigdalinū amar ⁊ oleū de cucurbita ⁊ reliq̄. Q̄ō si aliq̄d ex hoc necessariū é ad p̄plone eq̄ndā cū in fratione ⁊ calefactiōe misceat cuz eo aliq̄d ex olle is equās ip̄m. ¶ Et forasse siccitas facit enenire i ſbaz cerebri diminutionū manifestā ⁊ p̄parabit ip̄m do lorib' opōtebit ergo illic vt admistrēt caputpurgia ex medullis i potu datis q̄ ſtextracte ex crurib' oui um ⁊ vitulor ⁊ pigmedib' gallinar ⁊ thacim ⁊ cata rā ⁊ tertercore vaccar ⁊ capraz. ¶ Et ex eis q̄ eos iu uanť é capiti apponere ēplin cyphelidé subtili sco ex sila tritici ⁊ sila ordei ſz necessitaté ⁊ zuccaro albo ⁊ oleo amigdalino aut de cucurbita aut effusio sub tilis ex eo sup̄ synciput. Et q̄ndoq; fit margo, cū co ronatione ex massa pp id q̄ effūdit sup̄ caput.

De cura sode ab apostemate. La. xvij.

¶ Hustq; autē speciēs sode facte ab apatibus curā in capitulo singulari dicemus.

De cura sode oppilatiois La. xviij.

¶ Ura sode oppilationis é cū maturatione per ea q̄ scis: deinde cū one postea cū vīu alsahara rei: deinde cū resolutione p ebrocas ⁊ ēpla ⁊ ol. dramēta ⁊ gargarismata. postea cuz maturatio ne deinde fiat administratio: deinde resolutio do nec remoueat: ⁊ i sic̄ q̄litas illa' in loco suo. Q̄ō si in capite é pplo cala: aut pp oppilationē grossam curatio tibi fit difficilis: oz vt admistres, aptionē fa cientia deide, q̄ excitat soda aut nocumētum capitis ppea q̄ curatio fit cū calo succurre illi cū ifrīantib' cū gb' é mollificatio i gb' nō é stipticitas: p̄ea cā gesci, reuertera, tnō cesses faciēdo dōec oppilatio aptatur. Et hoc totū tā dixim'.

De cura sode ⁊ venis ⁊ vapoꝛib' detēris i capite p̄ causam extrinsecā. La. xix.

¶ Ue aūt facta é a vēris grossis medicāda é cuz hieris p̄mū deide cū alienatione tot' q̄ō va porat ⁊ flat sicut nux ⁊ dactili ⁊ ſynapis siue fit calm siue frm ⁊ admistrēt ebroce ⁊ ēpla predicta ⁊ caputpurgia narrata i canone: ⁊ odo ret castoreū ⁊ muschū. p̄pe. Et si cū é ieiun' ingredia tur balneū ꝓfert ih'i cap. ¶ Q̄ō si ip̄o p̄ncipiū a stō fuit in ip̄o cura admistrēt eiānia p̄dicta. Et p p̄te ea quoꝛ descriptiones recipiūt oleū de kerua ⁊ eaꝝ loco recepiūt oleū antiqū ⁊ vtāť dyacimio ⁊ que taliter currūt de gb' remēdoꝛabimur i cura egritudi nū stōi ⁊ ꝓfert caput p̄ cura eī cū oleo myrtio ⁊ lau danino ⁊ oleo de lilio ⁊ expssione cup: si ⁊ alchek heh ⁊ cipi: ⁊ i quo é calefactio ⁊ stipticitas ⁊ adhi beat ei scarificatio i extrēitatib' vt trahat ad ſzum ei'. ¶ Ntiū vo ei q̄ fit a vapoꝛib' si fūit ei' gnātio i ip̄o capite ⁊ eger nō iuenerit i stō suo iflatione ⁊ tu gitū negz i h̄ augmētat ⁊ minuit pp repletōes ⁊ cibo nez ⁊ pp cibos vaporosos ⁊ pauci vaporis: cura est ebroce carminātes note ⁊ p̄sortatio capitis cū ēplis resolutiuis ⁊ i qb' sit stipticitas pua ⁊ odoramenta subtiliatiua ⁊ i eis é sufficiēcia. ¶ Si aūt fuerit istō ic ex eis q̄ ipi pferūt é illud q̄ō stom̄ p̄fortat sic̄ mastix gelentabi. deinde dyaceminū ⁊ q̄ fūt illis silia. Q̄ꝛ q̄b' recipit i stō ⁊ incipit vaporare ⁊ faciat soda re cipiat p̄ ip̄m musilago p̄silij. ⁊ coriandrū siccū cuz zuccaro. ⁊ si timet frig' stōi ex mucilagine p̄silij ad mistrēt mucilago scis limi cū eo aldro sicco ⁊ p̄forta caput cuz eo q̄ō scis postq̄ ip̄am curaueris ⁊ fedas ueris cū eo q̄ō oz vt ip̄a sedet ex ebrocis ⁊ odoramē tis narratis. ⁊ p̄pe cū amaraco ⁊ fortasse eni ip̄m so lū erit cā liberationis integre ⁊ vtere attractōe ad ſzū um. ¶ Q̄ū ergo sēseris q̄ i mā vaporosa sit calitas supfluitas p id q̄ō iuenit de signis calitatis alienab subtiliāta mīte calefactionis, vehemēter sicut eisor būi ⁊ reliq̄ imo icipies p̄io attrahere ad ſzū ⁊ pur gare cū gargarismis ⁊ admistrab ebrocas ēpatas i balneo.

De cura sode venētis ex vēto quipe netrauit ad interiora capitis. La. xx.

¶ Uz aūt soda capitis sit ex vētositate itrāte extri sec' ꝓsidere ⁊ h̄ an sit vēt' calidus ēstiualis aut frigus hyemale. deinde ꝓsidere loc' itroit' ih'. Nā si é calidus ⁊ ei' itroit' é auris distillet i ea oleū cāe nullinū ⁊ tepidū: aut oleū alkeirinū: aut oleū anectinū ⁊ qualsatū cū paxco oleo ros. Et si ſ ri ei' itroit' nasus distillet illō i nares. Et admistra ebrocas cū eis q̄ facile resoluūt ex eis q̄ diximus.

Nō si malitia p̄plonis ei fuerit accidēs cā de eī eo q̄ō sa cile é medicet ⁊ incipiat ab eo q̄ō é paz ſz. Si aūt nō iuuat augmentet: q̄ si frigida fuerit p̄ces oleū ad q̄nq; hazduaz extremitatū necrūi fuerit ip̄z ad mistrare caludi: ⁊ i ipso sit castoreū ⁊ muschus. Et si oza ⁊ multiplica ſz q̄ntatē necessitatis: ⁊ admi stra ebrocas ⁊ ēplastra p̄dca ſz illd resolutiua calida: ⁊ aliena totū q̄ō isiat ⁊ ſtrigit nām.

De cura sode cōtingēs ex vaporib' malis aduenientib' capiti exterius. L. xxi.

¶ Tsi ſt cure vapoꝛ malor extri' ecus, adue niēti: ⁊ q̄doq; sit frigidi raro tamē sicut vapores locoꝛ almutakaregi limosoꝛ: ſz plurimū vo sit calidi: quos gō resolue cū ebrocis té pat' si ex eis plimū retineat ⁊ imaginet scotomiam ⁊ vngine: ⁊ narib' attrahāt odores tepati bōi sicut roſe ⁊ olei e' ⁊ nenufaris ⁊ viol. q̄ si vehemēs sēnt calidas cāfore ⁊ sādali ⁊ admistret abluto capitis i balneo cū aq̄ calida ⁊ malua. Ejus vo pferūt odo res muschi ⁊ castorei ⁊ illd sufficit. Si aūt vapores sint fumo i nēcaria é hūectatio fortis cū oleis p̄dic tis cū ifrīantib' dcminatis: ⁊ igeniet vt nares abluāt cū h'i oleis ⁊ narib' ex eis fortit ſugat trahēdo ad ſtioza: ⁊ fumido illd i ipsis deinde efflue dimittatur postea removet op' illud assidue. Et ſilr cū aq̄ ro. ⁊ aq̄ de salicib' ⁊ aq̄ cucurbite ⁊ ſ: vapores hazaq̄rū plima fiat inclinatio. q̄ si ex eis ingredientū maligne cō plonis generet: sic fit ex fumo sulfuris ⁊ fumo arse nici ⁊ similiū admistrēt cāfora i oleo cucurbite: vt hūecter vnū ip̄o ⁊ ifrigidet alter. Et ſilr admistret cāfora i oleo lactuce ⁊ oleo viol. Et sterne locū totuz ex folijs salicis ⁊ odoriferis humectatib'.

De cura sode p̄tingēs ex odoribus bōis. La. xxij.

¶ Al qn q̄ fit ab odoribus bōis sic̄ caludi ⁊ no cēt calitate sua ñ siccitate nīs: curet odoribus bōis fitis: sic̄ si mocumīū p̄is sit ex odore muschi ⁊ croci curet cū cāfora ⁊ sandalo. Et p̄ſ ex cāfora curet cū muscho ⁊ croco: ⁊ si fuerit ét nocen tes cū h̄ cū desiccatiōe ⁊ siccitate nīc cura erit vt nō sis nēt' i cura nocumēti muschi vbigratia: ſz si est pole succurre cū caputpurgio ex oleis hūectātibus ifrigidatis q̄ntā sufficiet ⁊ si nō saltē cū cāfora i eis dissoluta ⁊ ſilr ecōuerso.

De cura sode p̄tingēs ex odoribus fetidis. L. xxiij.

¶ Acte vo ex odoribus fetidis cura é cū bōis oppositis e' i p̄plone: ⁊ si illis odoribus fueri ꝺsiccatio igēiet vt sit odores illis op positi humectātes sic̄ odores nenufaris ⁊ violis. ⁊ salicis ⁊ ad h̄ é oleū. s. oleū salicū bonū habēs p̄pe tatē ꝺ oēs odores oppositos odoribus bōis ⁊ fetidis caliditate nocētib' tēperādi ⁊ humectādi.

De cura sode ex ebrietate. La. xxiij.

¶ M soda aūt p̄tingēs ex ebrietate i p̄mis oz vt admistret stōi purgatō: aut vōitu fco cū oxymelle ⁊ se. raphani: aut oxymelle cum aq̄ tepida: aut cū vōitibus leuibus ⁊ mediis ꝺ illis quos i ātidotario faciem'. q̄ si vōit' nō fuerit obe diēs ⁊ timet' e' administratio solues cū hiera ꝓfora ta cū scamōea ne e' moza, plōget. q̄ si tibi fuerit ali qd, p̄hibēs ab administratione e' q̄ō é calz pp egri tudinē calam: solues cū decoctiōe myrobalano ziū aut sirupo ꝺ fructib' solutiuo. Et si oia abhoꝛruerit h' ⁊ soluūa solues cū aq̄ vtroūq; gnatoꝛ cū pul pa fz q̄ dicem' i antidotario vigoꝛata cū scamonea parūp: ⁊ nō timeas, ppt ipsi' calitatē. Et si é aliquid qd̄ super ab eīantib' cutusq; mōi fuerit fac eos doꝛ mire quousq; digerat q̄ō i coꝛ stōis ⁊ inet ꝺ vino. Et stō q̄ō appet ex colore vrie ⁊ e' tictura. ¶ Et fri ca pedes eoꝝ cū sale ⁊ oleo viol. ⁊ si ipsoꝝ extrēitates effundat oleū camemillinū. Deide fac eos igre di balneū: ⁊ vt capita ipsoꝝ inūgāt oleo ros, ifrīato nō tamē vehemēt. ¶ Et cibēt lēnib' ⁊ acresta ⁊ silib' Et i caulib' q̄ō é ꝓpetas qua vapores a capite, phi bēt. Et igt si cibas illos pull' colūbaz nō erras. Et vſ q̄ cā sit subtilitas sāguis ex eis gnāti ⁊ fortitudo e' ad resoluēdū vapores. Et oz vt eī tribuas fructa stipticos: ⁊ vt sit por' aq̄ ⁊ nō alid nisi stōus fuerit debilis ⁊ timet ipsi' p̄l. acritas: tē ei, p̄hibe eos a multi tudine por' aque frigide: ⁊ pota eos aq̄ gnati aceto si ⁊ ribes, p̄pe: ⁊ rob e' ⁊ acetositate citri, p̄pe ⁊ rob ipi' ⁊ cydonioꝝ ⁊ maloꝝ ⁊ trāsglutire coūadrū sic̄ cū cū zuccaro ſz pōd'. ⁊ pōd' ꝓfert ei: ⁊ dide face eos dormire ⁊ gesce q̄n é radix i cura ip̄i'. q̄ si pp hoc nō gescit reitera illō ead die ⁊ i mane. Et p̄e cibū ip̄oꝝ hz ifrigidationē ⁊ hūectationē ⁊ subtiliatio né ic̄ é vitell' oui: ⁊ sup eos fūde aq̄z calaz ⁊ milte resoluēs. Et administra eis sōnū iquātū potes. deid q̄ remouet nausea si fuerit ⁊ remanet soda absside oleū ros. ab eis: q̄n nociuū c̄ eis p' illō q̄ p' fue rit necariū ad ſfortādū cap ⁊ p̄hibēdū vapoꝛ. Et q̄ndoq; remouet fistari ⁊ oz vt stat' admistres oleū camemillinū loco ei' fricādo ad resoluēdū. q̄ si pp illd nō remoueat adhibeat oleū de lilio q̄n ipz est vltimū ⁊ expti. ¶ Ampli' q̄ ebrietas icipit alleui ari ⁊ desc̄dē face eos ābulare paulati ⁊ paulati. Et ciba eos tē carnib' pisciū pe rosoꝝ ⁊ testicul' gallor ⁊ pullis cū herb frigidis. ¶ Et oz q̄dē ne sup cibum ābulēt: ſz p' tres horas. Et vſuer melius é vt p̄sidēs digōné eoꝝ cū sōno aut gete lōga dōec stōus parū p alleuiet. Deide admistret oxymel zuccarinū si fue rit calefacti: aut mellinū si fuerit hūectati ⁊ ifrigidati ⁊ redi sup̄ fricatiōné pedū sui oꝝ: deide ābulēt nō la boꝛose: aut moueāt alio motu nō laboꝛioso: ⁊ sm q̄ oz eos a puro aero ⁊ almun fieri alienos. q̄ si ab stinē nō potuerit vrāt eo q̄ō nō é acutū. Q̄ūq; paz feceris eos ābulare admistra eis tinā ⁊ balneū: dei de ad vltimū oz vt eos ifūdas cū ebrocis eq̄lis re solutiōis ⁊ cibes eos carnib' leuib'. ¶ Dedicamē optimū ebrietati ℞. seris ēdmic seris caulis berberis mūdati ex scie suo ⁊ sumac ⁊ lētiū ⁊ excoctata ro saz sodiū oīuz equaliter p̄misceāt oīa ⁊ bibat ex eis pondus triū. ʒ. cū tyriaca vel chirata cāfore ⁊ ʒ. aq̄ granati: aut aque ribes: aut acetositatis citri ⁊ ro b eius.

b De cura sode eueniētis ex cosmo. L. xxv. Ec soda accit q̄ō pp siccitatē quā tipe fecit

alias ad supa zioza 1

ipsū possidere. Et ei⁹ cura ē quā dixim⁹ i.c. curōis sode ficce. Postq̄ ōcies cū hūectātib⁹ repletio nē i co:pe cui supuēit mot⁹ cōu⁹ ꝓpositꝰ ex co:poreo t aiali t eleuat vapores fraudulētos. Oz. n. vt cui ill⁹ accit successiōe coit⁹: aut q repletioné hz icipiat pmū a minutiōe: aut cū solutiōe si vna q̄q̄ fuerit necaria: aut vna ca:: deide pfert cerebꝝ cū oleis pfortatiuis: sic oleo ro. aut oleo myrtio t nucliat⁹ q̄ si velocis digōnis t bōi chimi t remouēt coitus. q si nō iuēit ei⁹ excusatione nō cocat: ōd ē icūn⁹.

De cura sode fēe ex percussiōe: aut casu t reginme ei⁹ cui accidit ꝓmotio cerebꝝ t vulnus. Cap. xxvj.

Oportet vt sit tua voluntas t finis rei tue t tua itētio i eo q hz sodā euenīēte a casu aut percussiōe ad hoc vt doloré sedes q̄tū pōtel telōges māz q̄tū potes a loco leso: aut cū cūone: aut attractiōe ad ꝓriū vt nō apostemet. Et medica plagā si acciderit vt carne repleat: iz nō ē polē vt cā ne repleat malitia ꝓplonis manēte: qi oz vt i ipsū in carnatiōe ꝓplonē ptis et⁹ tēpes. Et scias q̄si i illo q hz hoc ipedimētū apperebuis t cocat: turbat intellect⁹: tūc iā icipit apari. Pdimū ergo q̄ te oz facere i ei⁹ cura ē phlomia cephalice: aut nigre vt apano. phlebeat. Si aūt illic ē repletio oz vt vtaris clisterib⁹ acutis saltē cū pulpa colloquntide. Uerūtamē si hūcrit se bre: tūc clisteria cōbis. q si clistere it pueīt vt cesset cū aliquo q̄ sit sic pilule chochie si febre nō hūerit. q si hūerit calorē q febre sit mior: nō pmittas ipsorum potionē: necessaria ē eni eiatio vt securet apa. Dei de oz vt ꝓsideres. Mā si illic fuerit vuln⁹ oz vt medicet pus. Et necessariū ē tēperare locū i cōplone sua donec recipiat curā. Q̄d si nō fuerit ēplastret loc⁹ ex eo q̄ locū ꝓfortet: sic sūt ēpla quoz aq̄ sūt sic aq̄ myrti t salicis: t quoz olea sūt oleū myrtinū t lilia ceū t ro. Et coz pmixtiōes sūt i q⁹ ē stipticitas subtilitas t resolutio pauca: sic rosa t melilotū t calam⁹ aromatic⁹ t camemilla t bolū armenū t alumē iameū cū vio odorifero. Et fortasse cōfet⁹ eris oleis ex eis t recte agit q eis vtit tepidis. Et fortasse dolō t tio: apasis facne: cessariū vt pariꝑ ifrenk: t oz vt caueāt balneū t vinū t ira t cibi vapoross t calefacientes. Q̄d si loc⁹ icipit apari tūc necesse ē adminstrare stiptica fortis stipticitas t ifrationis sic cōnices gīna ti t balaustias t lēces t rosas ebrocādo cap ex ags coz t faciēdo emplm ex fece ipsoz: deide p⁹ illō fiat pmutatō ad illd i quo cū hoc sit subtilatio: sic cupressus t mirica t cydōia t olibanū. Et cū pcussio fuerit ꝑmouēs cap oz tūc vt icipias dare ad potāduz sticados cū aq̄ aut sir⁹ mellio: ipi. n. cū eo liberant.

Et scias q̄n q̄ lesio puenit ad velamē cerebri é in ipsa tim oz. Et q̄ egredit pp pcussionē sāguis ex cerebꝝ oz vt patiēt⁹ potes cerebell gallinar q̄tum pole ē: deide potet sup illō aq̄ granati acetosi: t q̄ soluit apostema multiplica ponī cerebello⁹ vsq̄ ad tres dies t post phlebotomiam.

De cura sode fēe a debilitate capitis. Cap. xxvij.

Jus cura ē pmutatio malitie ꝓplonis quā hz ipse⁹ ꝓfortatio cū cib⁹ odoriferis ꝓfortāb⁹ cap⁹ i q⁹ ē subtiliatio t stipticitas cū aggregatione causaz motuaz. Et multoties q̄ cā agēs ꝑ ciē passiue dbli ē aggregaró hūoz malox caloza i stō. Oz ergo vt cuacuet p id q̄ ē eis nuēies: t vt afferat cib⁹ adiuges ad imunū et⁹ q̄ ab eo resolut⁹ t resolutiua t suscipiēs digōné. Et si nō reperiūt vtreq̄ ꝓpetares postreme eligat melio: caz. Et melio: q dē hora i q̄ cibā⁹ ē: ē post itroitū balnei. Et oz vt fuces coz cenaz: t vt ipsox cibi int sic capparis t olive cū caseo vt ꝓfortet⁹ stōi coz. Myp. āt pcessit eis i potu vinū absolute. Et Bal. elegit vt sit murtū: aut subtile: t vt aggregent vtraq̄ t sumat cū pane.

De cura sode fēe a fortitudie cerebri. Lxxviij

Jus cura ē vt sēsus pariꝑ fiat piger cū cib q nutrimētū cerebri ingrossēt sic cap assumptio cū frumēto t ordeo t carnes bouie si digō ē fortis aut cib fēs cū lactuca t porcilaca t caro piscū. Et q̄n admistras fliq̄ narcotica: sic sirupū d papauer t sic sem lactuce: t q̄n sit ide epithia.

De cura sode que facta est accidens in febribus t egritudinibus acutis. Lap. xxix.

Ul⁹ alia ē q̄ accidit cū fortitudie egritudis t ei⁹ porxīmo deide removeat. Et aliq̄ ē q̄ rēanet post remotionē egritudis: aut gradatione ei⁹ porximi: t alia q̄ ō exea accit i febribus q̄dog̃ igetat egz adeo donec i ca ei⁹ q̄ ē febris augmētū faciat. Et ipam q̄dog̃ significat albificatio vrine subito: t ei⁹ alteratio i simultudiné vrine asinox q̄dog̃ significat ēntiā sui i dispone: t q̄dog̃ significat resolutionē: oz ergo vt redeat ad religī significatiões. Cura āt ei⁹ puenies ē alraiz i oleo omphacio cui⁹ acceptio sit cū oleo ro. aut oleū ro. cū sale ꝓssati cū aceto t epidū i hyeme t i lenitate febris ifrigidati i estate t i fortitudie febris Et ad ipsaz iuuat ebroca ex decoctione ordei t papaueris t rosaz t violaz si vapores nocent sua acuitate. q si sua nocēt multitudie: tūc nihil hoz facias imo eia t admistra q̄ cū facilitate resoluat: sic olea i quo cocte sūt balsamita t vīga pastoris t maiorana cū virga pastoris si vis resoluere: ita q̄ bulsdā āt quoz visū ē vt camemilla epithim. Q̄d si narcotica vel sōni fera tibi necessaria sūt pp dolorēs vehemētia vtere eis cū cautela t ordine. Et q̄dog̃ phibet eleuatio materiei i ipsa cū sanie t pstilio i ꝓncipio: t dēt i potu ēt: t q̄dog̃ phibet coz ad t oleū ro. Et q̄dog̃ vētosat i ipaz. In ligatiōe āt extrēitatū t ipsaz fricatiōe t administratiōe regimis ebrij ē rectitudo ꝓuēces valde.

Quīq̄ extrēitatū ligatiōe vteris oz vt ꝓmas eas q̄n fit fricatio i aq̄ cala. Et si nō sedat pp oia illa radat caput t ēplet cū camēilla t malua t viola t alathasech pmixtis t illud qdē post rasionē capitis: t q̄dog̃ idigem⁹ vētosis t sāguisugis. Et q̄dog̃ remanet soda post febrē t post egritudies acutas. Et ipsius qdē cura. ē frigidatio cibox t coz hūectatio Et ꝓfortatio capitis ex oleo ro. cū camemillino t vt effūdat sup vtraq̄ manus t vtroq̄ pedes aq̄ calida bis i die mane t sero t inūgat cū oleo viol: deinde iuuet cū extigīēnd⁹ q̄dō apper declinatio mālesta

De cura sode cretice. Lap. xxx.

Si oda qdē cretica ꝓsiderēt an ifirm⁹ sue infat nausea t subuersionē aie t tremoré in laheo t vrigies. Et vlīter signa declinatiōis nāe cū mā ad suprioza: t tūc iuuet cū vomitu sēo ex oxymelle calefacto cū teniuuis frigidis. Et an iueni at rugas t iflationē i vnīq̄s laterib⁹ t vlr signa declinatiōis nāe cū mā ad iferioza. Et tūc iuuet solutione t sup lenificationē nāe cū lubdificatiuis lenib⁹ .i. cū sir⁹ de pruuis t pruuis ifusis i iuleb post incisionez vt mitumescat t bibat violas t sirupuz de tamarindis t xiraliet non pondus magnum: sed q̄titas eius sit. z. v. t que cursu illoz currūt: aut vtruz iuenīat granularē i partibus renū t sub costis dorsi ad posteriora tēdēte. Et vlr signa declinatiōis materie ad vias vrine t medicet cū diureticis: sicut cū oxymelle cui supinitiat pondus duaz. z. se. melonū t citroli se. mediādo: t addet cidonijs quoniā phibent vapores exuberationē facūt. Aiut vtrū iueniat radios t rubedinē i oculis t imagines citrinas t elōgetur hoc: t non fluat sanguis ex narib⁹ tūc cū; aceto fiat sternutatio t cū eius vapore: t i naribus insufflet ur t pmouet nasus ei⁹ cū aliquibus aspīs: aut ponat oculos suos radio solis si possibile est subito t intueat ipsū: deide dimitte ipsū. Et si inuenerit pulsuz vndosuz t iuenerit lenitatē i cute administrētur unctiones fricando t bibēdo t sup caput: t oz vt sint tēperate. q si iuenerit simultudinē mozdicationis t doloris lassitudinis sub aure sua: aut ascella sua: aut inguine suo fiat super ea emplastra calida attractiua sicut menta t apium cum butyro ātiquo. Et forasse indiget vt ventose absque sacrificatione apponantur vt materia ex cerebro expellatur ad illud ad qd̄ declinat t apostemetur.

De cura sode q̄ dī fieri ei vmiū. Lap. xxxi.

Oportet vt purgatio fiat cū purgatiōe coz t pous t cerebri t deiū fiat caput purgiū cū hierapigra pauca. Et fiat illō i ebdomada aliquotiēs: t admistrēt oēs medicie q̄ dicēti. c. ōse tore narū. Et oia q̄ vmes i vētre necāt sic expīssio folioz pīci t expīssio radicis mori t aloes. Et iuuat sternutatoriis t caput purgiis purgāt⁹ cerebrū.

De cura sode q̄ exercitat successiōe sōni t dormitionis. La. xxxij.

Oportet vt eū ea purgēt coz⁹ t caput p ea q̄ scripsi. Et adiuuat ad ipaz vt pīb⁹ t frō ti fiat emplz ex cinere t aceto: t cuz eo meli ē cinis de lignis fici.

De regie spēz sode fēe p cōitatē. La. xxxiij

Oportet vt soliciteris i oib⁹ spēb⁹ sode fēe ꝓpter cōitatē mēbroz d illi mēbris. Et vt ea cūes cū eis q̄ sūt eis ꝓpria: t vt ipsoz pmixtes ꝓplonē. t cū hoc cōfortes cap cū ꝓfortatiuis vt nō recipiat si fuerit i ꝓncipiis cū frigidis sic olo ros. t aceto p illō āt si mā fuerit cala t q̄litas cala facias illd idē op⁹ isp. Et si fuerit frigida pmuta te ad oleū camēillinū cū olo myrtio: aut olim i quo dissolua t gūmi cupressi: aut sit fez cū foliis cupressi t expīssione e⁹ t tamarici. Quīq̄ op⁹ mēbri expleueris ꝓsidera an accidens puersione fiat egritudo ipa. Et an fiat cā soda fixa i capite. Et tu q̄d cognosces māz t q̄litate: ergo fac q̄d scis. Et i illa q̄d q̄ pp cōitatē cruris t habens eam sentit quasi aliquid eleuetur ex crure suo oz vt si illic sit repletio manifesta phlomes saphēa: aut vēotēt crura t purget⁹ coz⁹ cū stōatico. t si nō fuerit ibi repletio manifesta strigant duo crura vsq̄ ad iguina t fiat fricatio in pedibus eius cum sale t oleo de keiri. Et si scīur locus ex quo incipit cauterizet t admistret sup ipsū medicamē vlceramuz vt vlceret t apiat: Cura vero spetiei sode fēe cā vapo rū ascēdētiū ex mēbris coxpis ad cap: si cā fuerit vapores ascēdētes ē vt sum⁊ āte piodū fructū. q si nō fuerit ꝓfectes aq̄ fixa q̄tus sit ieiun⁹. Et d fructib⁹ cōueniētiora sūt cydonia. Et corticiz ē ex eis q̄ in ipsa iuuat t ex eis q̄ phibet eleuatiōné vapoz. Et simili ē dispositio ei⁹ q̄ fit pp cōitatē epatis. Et iuuat ad illud ꝓpe diuretica vel exuberātia t emplatio epatis t emplis q̄ materiā retinēt. Cura aūt ipsi sode fēe pp cōitatē stōi: cui⁹ causa ē debilitas stōi: t ꝓpe debilitas oris eius vt suscipiant materias: t corrumpantur in ipso chimi. Et illud secundū plurimum non excitatur nisi secundum vacuitatem est vt degiuniat bucellas infulas in aqua acreste t aqua vtriusq̄ granati t que illis sūt similia: aut in rob fructū stipticorum boni odoris. Et vt sorbeat sorbitiones panis: aut farine tritici torrefacte cū aliquo q̄d sit sicut granū granati t similia. Q̄ū ei hoc mīplicāt ꝓfortat os stōi ad hoc vt faciat illud. Quīq̄ nausea iuēit eger euomat cholaz effusā t gelcet. Et si stōmacū hoc fuerit frus administrēt hec seiata cū alefeniati boni odoris acutis aut fiat ei iuleb cū alefeniati t sti gat bucellas i eo q̄d inde fez ē epati. Et si accet ositas t mozdicatio nō pueniūt ei t exercitat ipsi⁹ nocumētū sit cōtēt⁹ bucellis i iuleb aut puro: aut cū alefeniati fz q̄ eius est necessitas t h̄ hō multū iuuat. Si aūt sorda icipiat t deglutiat bucellas: aut sorbeat sorbitionē t q̄n sēsit defectionē sui chimi t digōné eius sumat aliquid de illis in quibus est stipticitas sic sunt bucelle panis in rob fructuū: aut ipos fructus: aut panem cum capparibus: aut oliuis. In ea aūt q̄ fit causa hūoz ipso primū q̄d oz ē vt incipiat cū purgatione t post illud t cū ea vt nutriat cibis subtilib⁹ facilis digestiōis laudabilib⁹ boni chimi: deide deliuet eū q̄litate sua ad illud q̄d ē necessariū t sint cib⁹ i eis resolutio t digō t solutio. t si nō iueniūt la⁹ t gnātio sāguis bōi ꝓpes generi alteri: eligat laudē t gnātionē bōi sāguinis pot⁹ illis vel sup eas. Et melli⁹ illo ē vt sit post itroitū balnei. Et istis q̄dē necessariū ē vt deliceāt eoz hūiditates t ipsoz vapores.

Et si hūores sūt cholici: cura cū eo q̄d te docui i canone cū curis ꝓfortādo cerebꝝ cū oleo ro. aut cū oleo myrtino. Si aūt hūores sūt phlatici: si i q̄bus excitāt vēto sitates fortes: tūc administra vomit⁹ q̄ sūt fortiores t subtiliātia: t si non remouet hieras magnas cū decoctiōe epithymi. Et ad illud q̄dē iuuat ciclio duaz arteriaz tēporis: aut duo cauteria

lenia sup tpa: ita vt nō adurat caput ⁊ sit strictio sup duas arterias. Et arterie qdē multotiēs extrahūtur aut incidūt ⁊ cauterizāt. Et quēmēs cauterizando ē vt arteria discoopiat ⁊ cauterizet ipa arteria ita vt vestigiū ei⁹ non cadat sup cutē. Et cauteria qdē sint sic ac⁹ ignite: verūtamē cītū possibile ē vitet ⁊ maxie i estate vitet. Et oz vt ei⁹ cib⁹ sit sorbitōes ⁊ nō masticet aliqd vsq; ad decē dies. Et sit hora comestōnis ei⁹ i esta frigida. Et oz vt nō multiplicet ſmōes. Et sūr vt sticica sup arterias adhereāt cū gb⁹ miscēt sarcocolla ⁊ croc⁹. Et nos narrabim⁹ illud in antidotario. Et q̄ docq; pōit sup eas plūbū ⁊ strigiles cū vitta vt nō pulsēt ⁊ facīat dolorē ⁊ sūr lignū.

Cauterizatio āt fortis q̄ i istis dēa ē: vt tria ponāt sup meduī capitis ⁊ duo sup duo tpa ⁊ vnū sup nucha apd posteriorē ptē capitis. Et oz vt alienetur vinū fz ocz dispōne. Si āt cā ē vapores accedentes ex stō: tūc ē cura fz oia q̄ dcipim⁹ i cura sode facte ex vapoub⁹ ascēdēb⁹ ad cerebr⁹ ex mēbris aliis. Et h⁹ qdē generaī ē cura sode q̄ excitat potu aq̄ Doc. n. ēt sit pp obliuitatē stōi. Et melior cura ei⁹ est vt hēns eā poteat pauc vini odorifera ⁊ misceat cum eo aq̄ suā quā bibit: ⁊ vt nō ipediat os stōi. In regimine vō ei⁹ q̄ sit cōitate renū ⁊ mirac ⁊ mīicis ⁊ reliquo ⁊ sufficiēt ⁊ p̄missim⁹ i p̄cipio vlūi ⁊ de sode sebaū iā dixim⁹.

De cura guttaꝝ capit: La. xxxiij

Ipaz iuuant eāntia ⁊ vsus alsebari. Et si sāguiea fuerit ei⁹ cura erit cū phlomia: deinde minuat vena frontis ⁊ ppe si fuerit ḡnitas posteri⁹. Et ēt minuāt vene colli ⁊ due arterie q̄ sūt p⁹ aures ⁊ ppe si fuerit ḡnitas in anteriozib⁹.

De soda q̄ noiat ouū ⁊ cauthati. La. xxxv.

Ec spēs sc. a noiat ouū ⁊ cauthati pp suaz ꝓhensionē sup totū caput ē soda ꝓhendēs māsiua fixa cronica. Cui⁹ p̄cautas excitat oi hora ēt a pua cā mot⁹ ⁊ potationis vini et receptōis vaporosi. Et excitat ipam vox fortis. Et quādoq; excitat ipsā vox media ita vt cā hēns odio hēat vocē ⁊ lumē ⁊ p̄mixtōem cū hōib⁹: ⁊ diligat solitudinē ⁊ tenebras ⁊ getē ⁊ resupinatōem. Et ipi qdem diuersificāt i eo qd eos ledit ex cāis p̄dictis. Quidā. n. eoz ledūt ab aliqua ipaz: ⁊ quidem ab alia re ledūtur: ⁊ sentit oi hora q̄si caput ei⁹ malleo p̄cutiat: aut attrahat tractōe aliq̄: aut scidāt scissiōe aliq̄: ⁊ puenit dolor eius vsq; ad radices oculorum.

Et. S. qdē pōit allatorē h⁹ egritudinis debilitatē cerebri aut fortitudiem sēsus ei⁹. Et cā ei⁹ gnātina ē hūor malus: aut apa caliditi aut frīa fz q̄ plurimū fit ab eḡate mēlācolico aut duro. Et plimū qdē fit i medio ꝓ velaminis: aut extrīseci a cranco: aut ītrīseci. Et tu iā sciuisti q̄ dō cāe sūt apa aut aliud ⁊ nō ē nisi in velamie ītrīseco i craneo sētit dolor extēsus vsq; ad oculū. Et q̄n panniculus ille ꝓhendit sup nerui motiuū, pcauū extēdit ps ei⁹ vsq; ad pupillaz. Et quā cī velamine extrīseco sentit dolor tactu man⁹. Et patiēs odit calū tract⁹ laboriosi sup eaz. Et multotiēs ꝓgrab egritudinib⁹ auēcedēb⁹ q̄ debilitauerūt fūbam cerebri ⁊ velamina ipi⁹ in ſeca ⁊ exrīseca ita vt sedāt motib⁹ puis q̄ sit ex motib⁹ corporis cibalib⁹ ⁊ vaporalib⁹ et moribus extrīsecis ⁊ recipiat sup fluitates ledētes.

Medicor vō q̄dam nō obstāt in ono has ꝓdictōes: imo dicūt ouū oēm doloꝛ ꝓphēdetem super totū caput ēe crancii ⁊ tira. Et fit ei⁹ cā ex vaporibus stōi aut vaporib⁹ capitis: aut mācē aut phlegmone in ipo cerebro aut velamib⁹ ei⁹ ⁊ fit cū ḡuedine ⁊ pulsatōe aut herisipila ⁊ fit cū iflamatōe ⁊ mordicatōe absq; multa ḡuedine. aut ab hūoꝛib⁹ aliis si nō fuerit herisipila. Et sint illic signa hūoꝛ frigidoꝛ ⁊ medicāt totū fz modū sui: verūtamē nomē ouī i vna tm̄ te alueū apud ꝓdictes medicos ē fm q̄ ēp̄dictiones p̄dcas.

De cura. La. xxxvi.

Si sciuerim⁹ q̄ illic ē sanguis plim⁹: ⁊ q̄ est cā pīa: aut cā motiua ei⁹ ē sāguis phlōma.

Nō si signa existēt q̄ hūoꝛes sūt frigidi ⁊ tpe fm egritudinē ē elōgatū: ⁊ tu iā administrasti i ꝓncipio ēt q̄ repellit: tūc vtere ebrocis ex aqs i gbus resolutēria modice sint calefactiōis ita cū repercussiōe modica ⁊ stipticitate: sic flos sgnāti ⁊ camemilla ⁊ mēta ⁊ reliq̄ q̄ sciuisti in canone. Et ḡdati, pcede ad fortiora ⁊ cūa cū eis q̄ euenūt ⁊ administrato pill. de aloe ⁊ mastice ē de eis q̄ multū ꝓferūt i ea: ⁊ fiat illō i oi tertia nocte: vtaf chochijs i eūonib⁹ suis si necessitas ē vt dēt eis fortiores. Et sūat eger i potu de coctōem cassiefistule cū .iij. aure. olei ō kerua. Et scias q̄ cū purgasti sup est tibi vt ꝓfortes cerebrum ⁊ velaiaꝛ cū aliqb⁹ q̄ ipm cōfortant ex eis q̄ sciuisti. Et ex ipis qdē sūt odoꝛamita mu schi ⁊ ambre ⁊ cāfore ēt illis ꝓmixte. Et q̄docq; ꝓmiscent cum eis aloē vt ꝓiūgant cōfortatōne resolutiōem. Et adhibe ei ēplā cala ⁊ stupoꝛē iserentia q̄ sciuisti. Qū ergo declinat admistra balneū temperatū ꝓfortantia.

Dū āt ī ꝓncipio pseuerat ⁊ scis q̄ mā ē cala tunc fortitam declarati ē tibi ⁊ sciuisti illud in canone regimmis cerebri. Et frequēter pota euz medulla cassiefistule cum oleo amigdalino diebus frequēnb⁹. Et quandoq; iunat eos caputpurgiū cū mumia in oleo viola. Et scias q̄ ouū antiqū tpale non eradicat nisi qd ē fortis resolutionis ⁊ calefactionis. Et quandoq; iunat eos si fiat eis caputpurgiū ex troc. stelle ⁊ scellite ⁊ diamuscho ⁊ que procedunt cursu eorum dissoluto quodcunq; eorum fuerit in lacte lactantis puellam: ⁊ propzie quia doloꝛ fit fortis ⁊ vincant vigilie.

Ploma vero ⁊ cauterizatō arteriarum ⁊ earum incisio in cauthari sunt sēm q̄ fuerunt in soda antiqua. Libus autem sit quod non vaporat de eis que sciuisti ita vt perueniat ad lētes cū oleo amigdalino dulci ⁊ similiter ius fabarū: ⁊ nō é malū vt cibēt q̄ ex eis sunt ifrigidati cum h⁹ ꝓpter quitatē vaporis eoz. Epithimata āt oz vt declinēt q̄docq; ad illud qd̄ parūp stupefacit. sed sit maioz intēto resoluto. Et ex istis quidez epithimatib⁹ est opiū ⁊ sanguis draconis ⁊ crocus ⁊ terebinthia: fiat ex eis epithima ⁊ liniatur ex eis tempus vsq; ad tps apud necessitatē idigē ⁊ stupefactionē. Et ex eis est crocus ⁊ galle ⁊ troc. stelle. Ham

q̄ ex illo liniēt tota frōs eritinuās. Et tu qdē reddi ad āidotariū ⁊ ad tabulas medicinaꝛ singularū.

De emigranea. Cap. xxxvj.

Emigranea ē doloꝛ i vna medietate capitis excitat⁹. Et. S. diffinit ei⁹ dicēs q̄ ipa est ābulatoꝛ medi⁹. Cui⁹ qdē cā q̄nq; ē ītra cranēū ⁊ q̄docq; ē i pāniculo coopiēte craneū. Et plimū qdē fit i lacertis tpis. qd āt ē exterī⁹ q̄docq; puenit ad hoc vt nō toleret tacnū. Et mācē puenientes ad locū ei⁹ ex venis: aut arterijs extrīsecis: aut ex cerebro ipo ⁊ velamib⁹ ei⁹: ⁊ celerāt plim illi⁹ ex via communitatis. Et q̄docq; fit ex vaporib⁹ expullis a toto corpe aut mēbro illi⁹ ꝓpis. Et emigānea qdē fz plz ē habēs ꝓodos. Et ipa qdē nō fit nisi fz domiationē hūoꝛ: ⁊ nō fit emigānea q̄ntaē habēs ēr malitia ꝓplonis singularis. Et illa qdē q̄ fit ex hūoꝛibus fit q̄docq; ex hūoꝛib⁹ calis: ⁊ q̄docq; ex hūoꝛib⁹ malfris: ⁊ q̄docq; ex vētositatib⁹: ⁊ q̄docq; ex vapoꝛib⁹. Et tu iā sciuisti sīg. Et erūtamē iudicis cū fia getē cū calefcōne ⁊ extēsioz ꝓpiq̄. Et cū cala calefactioz tacto ⁊ pllantōs i tpib⁹ ⁊ getē cū ifrānib⁹: ⁊ ēt q̄ cū fia sētit frig⁹: ⁊ cū cala sētit calor: ⁊ illō ap vehemētia doloris.

De cura. Cap. xxxvij.

Ajus cura ē phlomia fz q̄ sciuisti i ouo ligas ⁊ phe vene frōtis ⁊ tpis ⁊ solutio ⁊ clisteria ⁊ attractio ⁊ totū cū eo qd̄ sueūt ipi fm q̄ tibi ꝓceptū ei i canōe. Et ex eis qdē q̄ ꝓfert calide ē ifusio aloes i aq̄ cdme dcā i āidotario ce potō sit. iter. ℥. i. ℈. vi: ʒ. Et i ipa ꝓfert phlomia frōtis ⁊ vene nasi valde. Qū piodo ad ē oz vt purgef cōpus ūte ipz ⁊ p̄mulcet ꝓplerio p⁹ purgatiōné. q̄ si mā fuerit calida pōes narcotica sup tpa sic opiū ⁊ cōtices mādragore ⁊ anetū ⁊ hyusq̄amū ⁊ cāphoꝛa ⁊ frigidabis locū fm q̄ sciuisti de gb⁹ dcīs ē i canone. Et q̄docq; iunāt ex icaustro scriptoꝛ linito sup ptē i q̄ ē emigranea. Et epithimatib⁹ frōnū habētiū emigrancā ē croc⁹. Et iunāt ex ēplastro facto ex ruta ⁊ nita cū vino ⁊ oleo ros. Et simulet epithiate ex troc. pauli dictus i āidotario. Et simulet admistratōe emplastroꝛ de gb⁹ ē hoc baccaꝛ lauri: folioꝛ rute ābotrū ptes eḡles: synapis ptē mediā pūgāt cū aq̄ ⁊ admistrēt. Et q̄d magis ꝓfert ei ē ceratū fcīm ex cātaridib⁹ ⁊ positū ⁊ dimissū dōec locū vesicet: aut ex gūmi rute agrestis: qm̄ ipz ē vlceratiuū ⁊ emūciat inunctū cauterizatōis. Qd si mā fia fuerit vehemētis fortitatis nimis facies ēplastrationē ex eufoꝛbio ⁊ synapi ⁊ piretro ⁊ similib⁹. Egritudo āt c⁹ tps, plōgatū ē: ē fia fz dispōne ⁊ digz resolutōe ⁊ q̄d calefaciat cū fortitudie. Et epithiata qd̄ ⁊ ebroce cōia ⁊ ppria emignee dca i āidotario illa ergo admistrēt. Qū q̄s epithiata admistras q̄ tu iā cūaueris ex cōpe ⁊ purgaueris: tūc ꝓcede mūgēdo lacertos tpis i pte doloris digitis tuis ⁊ cū mādibulaspso caput horizontaliter deide lim. Et q̄n necessitarū ēstupefacē q̄n doloꝛ pulsatu⁹ fit fortioꝛ: tē ꝓfert linire si arterijs i tpe q̄d ē cōa loco opiū cum sarcocolla ⁊ stipticū ⁊ strigat plūbū: aut ligniū si ipz decēt posituꝫ ⁊ vt, phibeat pulsatōez fortē faciētē doloꝛē pulsatiuū: quēadmodū ostēdim⁹ i his q̄ ꝓcesserūt canōe d cauterizatione. Quidā ꝓtea medica narrauerūt medicamē emignee tpalis exceptū iunatiuū acceptū a mulier. Et illō gō ēt decoquāt radices cucūeris asininī ⁊ absinthiū in oleo ⁊ aq̄ donec dissoluāt ⁊ ebriocet ps doloꝛosa ex aq̄ ⁊ oleo calidis ⁊ fiat ēplastz ex fecc. Et mulier gō illa quonēs admistrabat hoc sanabat emignēā sue eisz cū febre siue sine febre. Et ex ēplastris gō nō est sic ēplastz synapis. Qūz egritudo, plōgata ē fac ēplastra ex gūmi rute agrestis ⁊ coriciū radicis capparis: ⁊ sgilla ⁊ euforbio tritis ⁊ p̄mixtis cū vio odorifero: ē ei medicamē magnū ꝓferēs ei. Et ex eis gb⁹ iunāt ēt ℥ cipiāt ⁊ igrediāt balneū ⁊ multiplicēt inclinatiōes sup aq̄s calidā: deide fiat eis caputpurgium ex oleo sūficio. Illō. n. sopit doloꝛē illico. Et plī colligāt descriptiones scripte i āidotario ⁊ singularia declarata i tabulis medicinaꝛ singularū.

Tractatus. iij. de apostematibus capitis ⁊ solutione continuitatis eius. Et continet. xiij. capitulo

Sermo plis d karabito q̄ ē apa capitis sīsē. ca. i.

Jcit karabi⁹ apa calidū i velamie cerebri subtili ⁊ grosso absq; corpe q̄nis corpi ipi⁹ q̄docq; accidat apa. nō .n. q̄eadmoz qdā existimant medicoꝛ q̄ cerebr⁹ ipz nō apat: vez hoc ē qd dicit. Illa qō ē lene sic cerebr⁹ ⁊ durū sic ossa nō ⁊ crēdit ⁊ qō nō crēdit nō apat. Nichil ꝓmo ē errone⁹: ⁊ illō tō qm̄ lene viscosū crēdi ⁊ ossa ēt apant. Et. S. illō ꝓfectius est. Et nos mōstrabim⁹ ꝓmonez ō eo i ca. dentiū: imo dicemus q̄ oē qd nutrit extēdi ⁊ augmētat cū nutrimēto. Et pp hoc ꝓcedere. ē q̄ extēdi ⁊ augmētat cū substātia: ⁊ illd ē apa. Et illd ē qm̄ si cerebr⁹ q̄docq; apat tē karabi⁹ ⁊ sīsē est nomē ꝓpū apatis velamib⁹ cerebri qū est calidū: iz i gbus daz locis q̄dō q̄ cōcedat ēt dici de apate sbe cerebri: ⁊ est vsus ꝓpius huiusmodi vertāsūptiū est ex noīe accidentis qd ipz comitat: ⁊ est alienatio intellect⁹ p̄mixtio cū caliditate adherente ⁊ nomen accidentale cadit sup hoc accidens: ⁊ artificiale sup hoc apa. Et actio qd̄ hec similis est p̄mutatiōi noīs accidentis qd̄ est subet ad egritudinez facientes ipz ⁊ significanté ipz q̄ est sīsen cerebri ⁊ est illd. Quidaz aūt hoies sūt q̄ ꝓnoīa ignorantes existimant q̄ sīsē sit nomē apatis h⁹. Et q̄ sīsē sit nomē ipo. iz nō ēita. Haz sīsē ē dictio ꝓsica: sīr. n. ē pect⁹ ⁊ sen ē apa. Et sīsē ēt ē ꝓpici: sīr. n. ē caput ⁊ sē ē apa ⁊ egritudo. Et sīsē qd̄ sēm i sed⁹; aut sēm pp hūores i oze stōi adustos: ⁊ ē illud qd ē pp apata i pūb⁹ capitis extrīsecis aut ei⁹ panniculo extrīseco. Et sīsē sēm cū birsē tē illud qd̄ fit pp cōitatez velamis. s. diaphragmatis ⁊ apa ei⁹ ⁊ reliquoꝛ lacertoꝛ pectoris: ⁊ fiz i apatꝫ pelice ⁊ mūcis ⁊ stōi ⁊ pp similitudinē cadētē i hoc noīe narrātiū narratōes diuersificant sic diuersificant narratiōe narrantium lethargiaz q̄ ē sīsē fim q̄ noiat obliuio. Sīsē aūt vez fm vsū artificialē ē illud qd̄ dixim⁹. Et q̄docq; apat cū ipo sba cerebri fm q̄ dixim⁹ i cōiatiōe ⁊ p̄mutatiōe: ⁊ illud ē veheīt malū pīs i ḡrto: q

nota de ꝛivacione sīsē

1 alīs. preparatiū

sisz ptrāsit euadet. Et plimi gō g mozūt ex buisen mozūt pp ipeduūtū in spu. ¶ Et apa h hz loca diuersa sz ptes cerebꝝ diuersas. Et ḡdoz cōcāt in tpo duc ptes t cōcāt loca oia: plim qū fit nō stat ei⁹ aduēt⁹ nisi i eo qd segt vacuitatē anteriozē t eo qd mediat. ¶ Et ei⁹ qd pncipiū ē lāguis aut cutrina cholā pura aut rubea pura aut adusta trahēs ad nigredinē t ē vehemēs malū. Et q̄si fit sz pliz nisi a lāguie cholico pt apa phlematicū aut a citrio. Et q̄si nō finit nisi sudoze aut fluxu lāguis ex naribus. Et multotiēs apat velamia t vene q̄ st exteriōa capiti ita vt forte asse apiāt ꝓmussure. Et illō qd ex quo fit pnūtiotis rōnis ꝓpolita ex fletu tristi hoza p⁹ alīa ē malū tqū ē pmutatio ē pipneumónia qm̄ ligit forte calozē hūozis. Et silr si p mutet ad nō vez. Et qū accit vt p seueret ḡuitas i ptib⁹ capitis t pulmónis deide sup uenit spasm⁹ t vomit⁹ t erugo eris viridis mozt i firm⁹ i hoza sua. Et plixioz moza ei⁹ ē vn⁹ dies aut duo dies si vt⁹ fuit fortis. Et spēs⁹ vo karabit⁹ in qua maioz ē fiducia ē illa i qua eger recozdat⁹ ei⁹ eā quo aliēauit p⁹ alleuiatiōnē sue febris. Et ḡdo accidit ci res risus aróati ē egritudo i q̄ hó sēp ridet ē si gnificatio laudabil. ¶ Qū ergo labozat hūs sirē t euomit cholaz rubeā t ē dbil mouēa die aut fortis t plógat duob⁹ dieb⁹. Et nullus gd visus ē habēs apa i ptib⁹ cerebꝝ cui⁹ vrina fuerit aquosa q euasce rit. ¶ Et karabit⁹ gō multotiēs resoluit p emoztoidas. qū fluūt. Et ḡdoz ifirmat t mutat i lethargiā: t ḡdoz liberat ab eo t cadit i ethicā: aut fit demoniacus t multotiēs pmutat nō vez i vez. ¶ Et senes gō raro euadūt ab egritudie karabit⁹. Quidā vo me dicoz crisimāt q ḡdoz accit egritudo sills karabitui ablōz febre signs vacuitatē apatis dicūt. n. qū fit fortis igeudo t oscitatio t habēs eā nō tolerat q et ē t fortasse saliēdo alcēdit parietes t ei⁹ rixa sit fortis t strigere ipi⁹ anhelit⁹ t sitis ei⁹. Et qū bibit aḡ strāgulat ea t expellit ipaz. Et dicūt qō ē pnecās ea die sz plim. Et ḡdoz extendit vsqz ad qūoz dies t ab ea nullus euadit p⁹ illō sz accit vt ipoz facies nigrescāt t ligue t sint ipoz oculi ꝓgelati: t disponēs eoz sint sicut disponēs timētiū: deide ipoz lenūtur mot⁹ t cadūt eoz vtures t pulsus t moziūtur. ¶ Et ꝑles mozes ipoz si cū strāgulatiōe t vides eos curētes deide vides p⁹ illud cosstati cadere t mozi

Et dico ego nō ē lógegn cā i hoc sit pp cōtatē cerebri cū aliquo mēbio nobili sic mēbro anhelitus qū accit eis ispasm⁹ magn⁹: aut corruptio alia sic strāgulatio t pucnia: ad cerebꝝ t pmutet t corzūpat ipm t pnūsceat itellectū t faciat sitis pp delicationē ptiū capitis t gutturis.

De signis ei⁹ cōib⁹. Ca.ij.

Signa aūt cōia spēb⁹ ipi⁹ veris sūt ista. Alienatio supfluit ḡdoz absc̄idit alia vice t abhominatio loḡle t pigritia ab ea t pmutio intellect⁹ t plim hoz circa q̄rū diē t ligitio extremitatū t extremoz frig⁹ t agitatio t sps agitat⁹ nō ordinatus sed ē magn⁹ t tentio ossiū pectoris ad supioza multa t tremoz mēbroz cū ipo t ante ipz nūciat ipsū. Et ḡdoz ē cū eo sōn⁹ inqt⁹ t exeūt ab ipo t clamāt t ḡdoz dormūt t ḡdoz vigilāt: t est eoz son⁹ fm plim agitat⁹ ꝓmot⁹ cū phātasiis t somnys corruptis terribilib⁹ t ei⁹ excitatio ē pmixta cū vocib⁹. Et fuit illic inuerecūdia t audacia t ira vltra q suetudinē t abhoꝛent radios t auertūt se ab ipsis t agitāt ligue eoz vehemēti: t strigūt eas: t q̄nq̄ apantur. Et multotiēs abscidit eoz vocē t desiderāt aḡ t bibūt ex ea paz nō multiplicāt t nz ipsā ēt desiderāt plm. ¶ Et plm ifrigidāt eoz extremitates absq̄ frigoze extrinseco faciēte hoc. ¶ Ipsoz āt vrine sunt declinātes ad tenuitatē t subtilitatē. Et ipoz pulsus st duri pp essētia apatis i mēbro neruoso duro Et pp duritiē vene t debilitatē virtutis ad ꝓmēdā mām sētus i pulsib⁹ eoz vtutē aliquā vsque quo ap propinquēt tremoti: qm̄ siccitas aggregat t strigit t st ptes ꝑstrictionis t dilatationis velociozes: t cū sua fuiture nō cūat ab vndositate q̄dā: qm̄ cerebꝝ ē sba hūida. Et ḡdoz accit pulsib⁹ eoz vt dilatēt aliquociēs t magnificēt pp necessitatē t vt frequēties fiant t diuersificēt i ptib⁹ loci t tremāt: t illō qdem ē exeis q̄ nūciāt syncopi nisi sit genus tremoris t diuersitatē t tremoze faciāt durities t venaz t fortitudo virtutis: qm̄ tūc nō nūciāt illō t ḡdoz accidit pulsui ipsoz vt fit spasm⁹ t nūciat spasmū. ¶ Qūz vides sīḡ egritudinū acutaz t febres ꝓpaūas t strigit nā: nūc illd nūciat sirē. Et ē q̄si ex nūciis fortib⁹ t ꝓcedut karabit⁹ obliuio rei ꝓpinq̄ t tristitia sine cā t sōnia mala t sōda a multa: t ḡuitas t repletio t asi cedūt ipsū sz plm citritas facici t vigilie ꝓlixe t sōn⁹ iqet⁹ Et accidēcia h̄ st fortiora dū māe pseuerāt i itue puenīēdi ad caput t reuoluūt i venis suis t subtiliāt. Et q̄ ꝓpinquāt ei⁹ diberit cerebꝝ māz iueniūt pncipiū doloris i posteriozē pte capitis apud locum in quo est coniunctio colli t capitis t ꝓpzie in colerico. ¶ Et quīn incidunt in ipsum t apostemata: cerebꝝ desiccāt pmū oculi eorū veheūt: deide accidunt lachrime t ꝓpe ex vno oculoz. Et multotiēs accit vt vene ipsoꝝ fortiaficiāt rubedie: t quādo succedūt ei dishillatiōes sanguis ex naribus t plerūq̄ fricāt oculos suos t declināt ad q̄dē t regē i maioꝛi pte corpis nisi i manib⁹ qm̄ cū eis fortasse igrūt t colligūt villos t fit illud plz cū clausiōe oculoz. Et ḡdoz fit cū pupillatiōe t ḡrela: t ḡdoz pigri fiūt i loquēdo manifeste nō addētes sī motū ligue: t ḡdoz accit eis dishillatis vrine cū cognitione ipoz: aut abz cognitiōe t ēin febrib⁹ de significationib⁹ fortib⁹ q̄ sirē ē ꝑfēt. Et obliuiscāt dolozis si ē i mēbris ipsoz: imo si aligd de mēbris ipoz doloꝛosis ipeuose tāḡt nō ꝓpi ūt ipsū. ¶ Nos vo addim⁹ t dicim⁹ q ḡdo apa fit i pteanteriozē cozūpit imaginē. Nū ergo ē illud icipiūt colligere villos ex vestib⁹ t paleas t q̄ sunt silia illis ex parietib⁹ t imagīā aliqs phātasias q̄ nō iueniūtur. q si sit i medio cozūpit cogitatiōes turbati eo qd agit t logt eū alienatiōe plim: t qñ cadit in eo quod ē eozā posteriozē obliuiscitur eius quod videt t agit in dispositione ita vt quandoq̄ petat aligd t ꝓcēcteat ei t nō recozdet se q̄ simsse illō

tpz petat peluiz vt mīgat i ipa t ponat coza ipo t obliuiscat ei⁹. ¶ Si aūt apa cōprehendat sup ptes oēs apparēt hec oia signa. ¶ Et si cū eo apēt cerebū rubea fit ipi⁹ facies t oculi t rerēsit oculi exteri⁹ vehemēs t fuit rubei si mā facies apa sit langnis aut citrini fuit si mā facies apa sit cholā pura. ¶ Facū vero ex humoꝛib⁹ pp cōuratē sīḡt euētus ei⁹ subito t sequēcia malitie dispōnis mēbri alteri⁹ t porisimus g ē i exacerbatiōe fortitudinis ei⁹ t minuūt cū diminutiōe i dispōe alteri⁹ t augmētat ipi⁹ augmētatione. Et fm ē a sirsen cerebri accit paulati paulati t segt vl adherent: t signa sirsē vī ilepabilia antecedūt deide accit egritudo. Nō vez āt ꝑcedūt egritudines alioꝛ ihoꝛ deide apparēt signa ei⁹. Facū aūt ex pnb⁹ velamis distīguētis: t lacerioz pectoris antecedūt signa birsē t pleuresis q̄ sūt doloz pūgitiū i latere apd anhelitū t strictura anhelit⁹ t pulsus serin⁹ t tussis plm sicca. deide hūectat fm plim t exuit t fit cū sedoze omnia cui⁹ plm calozis tendit ad ptes pectoris. Et i vo ad ptes capitī cū quo mīltiplicat extēsio ossiū pectoris ad supioza t ꝓpa⁹ fit eis sensus doloris sup vnice nō ꝓpiehēdēs. Et nō sunt signa p dāca ei⁹ i eo q ꝑterūt fortia t multa tei⁹ spūs fit diuersus debilitat. n. ḡdoz t fit frequēs t magnificat t alia vice t fit ci sitis t pu⁹ t debil⁹ plus Et fit ḡdoz sīḡcius. Sz i karabito vo fit sp⁹ns maioꝛ imo fit magnus. Et duo qdez sirsen cōcāt i fortitudine hūoꝛ. Verūtam sirsē sequēs differt a sirsen vo i hoc qō sequit i fortitudie sua fortitudinez se. t alleuiari cū alleuiatione se. ¶ Cū eo āt qō fit ꝓp hūmozē in oze stōi sentit mordicationē i oze stōi t nausea t sit i t amaritudinē oris. ¶ Et fēm ꝓp apa membroꝝ t aliozū scīt ꝓp illud qō apparet de dispōnibus ei⁹ ¶ Qñ cū nō sūt apparētes t manifeste non ducit ad pmittionē intellect⁹ t sirsen manifestū.

Et nūc quidē remouerēt signoꝛ spēi vī sirsē. Dicemus ergo q ꝓmū signoꝛ facti a sanguie ē q cōicās accidentium ei⁹ ꝓdictoꝛ cōium accidit cū risu t accidūt ei dishillatiōes sāguinis ex naribus t magnificat ei⁹ sp⁹us t dishillāt oculi ei⁹ t lippitudinē patiūtur t nō fūt vigilie q̄ accidūt ei cū hoc supfluē t est aspitas ligue in ipo rēdens ad rubedinē declīnē ad nigredinē deinde nigrescit t fit lingua in ipo granis Et ḡdoz pigrescit a locutione pp grauitatē ligue Et fūt phātasie ei⁹ ḡs videt rubeā t vene frontis t oculoz ei⁹ st plene. t accit eis frequētia sedēdi t stādi absq̄ necessitate quā ide hz. ¶ Nō aūt fit ex cholera rubea pura vigilare plm facit t alienāt cū eo oculi valde t ex aspatur lingua fortiter t citrinat p⁹ deinde nigrescit t febris fit fortis. Et multiplicant desideriū t amoꝛ tergēdi oculos t imaginātur q̄dam tēdentia ad citrinitatē t igrediūt i mozes eoz rapacitas t melīe, pheras t audacia i disceptādo t ē q̄si i forma ei⁹ q vult litigare: t attennātur nares eoz t ꝓprie ipsoz extremitates. Et accit eis i frōtib⁹ suis attractio frōtis ad supioza. ¶ Eius āt qō fit ex cholera adusta t ē illud qō ꝓmit signa sī q cōitas accidentaū accit cū demonio t rixa t sp⁹us magnificat t magnificat ingsitio. Et sūt oculi eoz turbati tei⁹ cā ē cibare t ē quasi ipsa. ¶ Signa vo pmutationis ei⁹ sūt ista. Mā si pnutati lethargia t illō ēgō i eis expectat: vides oculos, pūdari t clausiōe cū lachrimus t saliua currit t pulsus tardat t leuis fit. ¶ Signa vo pmutatiōis e⁹ i sacaulos ē apa cerebri sūt q apparēt sacaculos sīḡ t occultat nigredo oculoz t apparet albedo ḡdoz t nō diligit ꝺormire nisi resupin⁹ t inflat vētr eius. Et extēdunt ossa pectoris e⁹. t multiplicatur tremor mēbroz eius. Et signa pmutationis eius in ethicā sī pfunditas oculoz t sedatio febris t nigredo corporis t parnitas pulsus et durities eius. Signa vo pmutationis e⁹ i ipasmū nol afferem⁹ i ca. spasmi.

De cura spēz e⁹. Ca. iij.

Ommunis qdē spēz ei⁹ vaz ē phlomia ex cephalica t egressio lāguis ali⁹tula: imo multa valde. Et icipiat i hoc loco sic̄ icipiūt hūores si nihil forte fuerit qō ꝓhibeat. Et oz vt fiat e⁹ phlla ci⁹ caurela i cognoscēdo dispōnē ipsi⁹ ex syncopi si accit i ipsā: aut fit ei vicin⁹ t retineat sanguis cū syncopis adest ꝓpingtas t ingenict in cognitione illi⁹. Mā i eis nō apparet dispō i columnitis a dispōne lipotimie multū manifeste: sed p⁹ us ḡdoz significat ipsā Mā qū tremit t delicēdit t diuersificat absq̄ ordīe ita vt iuēial vnā magnā t aliā puā sīḡt, ꝓpīgtatē syncopis. Et oportet vt sit cauta in ligatione vite super ipsaz ita vt sit firmata quā motus ipsius t agitatio irrationabiles non soluat Quandoq̄ cni soluit eam t eijcit per seipm ꝓpter imaginationē corruptam ducentē eū ad illud. De ide p⁹ hoc phloma venas frōtis si virtus fuerit fortis t fecerit oportere illud dispō t fortitudo egritudinis q si vt⁹ t dispones nō ꝓsentiunt vt fiat phlomia ei⁹ vīs t ex manib⁹ eius ant nō ē tibi pole habere manus eius t qō addit ei ex hoc ducit ipm ad iquietudinē t rixā fortē tūc phloma eū in fronte.

Et pone sup caput ei⁹ i pncipio oleū ros. cū aceto i fiatū nisi t reliq̄ q numerauī tibi ex expssionib⁹ in fiantib⁹. Et cholic⁹ quidē iuuat si fiat capiti ei⁹ em plz ex foliis sūticis valde. Et face eū gescere i domo tēpata i aere puro i quo nō sunt picture neq̄ forme Mā ipse diligit itueri imagīationes eaz t illud ē ex eis q̄ ledūt cerebū ei⁹ t velamia ipi⁹ cerebri. Et oz vt in domo ei⁹ t in xta ipz sit multitudo redoleti um frigidoꝛ sicut neufar viola t rosa t cāfora q̄ numerauim⁹ ībi i canone. ¶ Et associa ei amicos suos pudētes sibi caros t misericordes ei⁹ t ex quo verecūdet t cesset pp ipz a sua pnūtione t agitatione q̄ ei nocēt. ¶ Et studē vt ipm facias dormire t vt fiat hoc aligd ōpiū duob⁹ comb⁹ frontis eius apꝓpinq̄ t naso ipsius si virtus ē fortis t si nō caue qm̄ illō est pimens imo sine opio si ꝓtēt⁹. Sz admistra qō sit sic si⁹ de papauere. Et fac ēplz capiti ei⁹ ex lactuca t. Et potes eū se. papaueris t aq̄ oꝛōi. Ele rūtī recu⁹ ē vt expellas p phlomiā si tolerare eā hoza t nō fuerit i postrēo ei⁹ rūmoꝛ: facilīs i ꝓncipio duobus dieb⁹ aut trib⁹ dieb⁹. Ampli⁹ cū phloma t si est

pole nō puēiat: dōec nō remāeat i co:pe'sāguis q° p̄ fortē nā ad resistēdū vapoīb° ⁊ dfectū nutrimē ti i fecerit hoza illd oportet. ¶ Et postq̄ phloma ueris cū: tē oz vt tp̄z clisterizes clisteri valō leni sicut oleū ros. cū aq̄ ordei ⁊ aq̄ ⁊ oleū q̄ si eges co ⁊ q̄ fit forti° hoc postq̄z sit i ḡdu lenitat. fac ⁊ trahe māz ad ulteriora oino fricatiōe pedū ⁊ religs ⁊ fūde sup eos aq̄z calaz imo ligādo ⁊ strigēdo ⁊ ponēdo vētosas sup cos ⁊ p̄pe i dip̄one descēsiōis. ⁊ guitas fomitu dinis febris si adest ei illo ḡdoq̄z facit opōtere p̄ncipio egritudis dispōnis vt ponāt vētose i loco q̄ dz cheelē. ¶ Et p̄mo icipe nutrire ip̄z ībtili nutrimēto ita vt sis ꝑt° oxymelle deide post hoc die vno aut duob° p̄muta ip̄z ad aq̄ hordei subtilē cū oximel le deide ad grossā ⁊ p̄sidera i hoc ōnē ⁊ egritudinē ⁊ quotēs videris accēa egritudis fo mōdā icipe i p̄n cipio a subtiliatiōe cibi multa ni'si ōutis casus ueak. Tūc. n. nutriāt. Et aliēa eos ab aq̄ veheētius frigoris ꝑpe si fuit i velamīe distigue ⁊ apa aut in viscerib°. Et sic videb egritudiné decliare ḡdati i nutrimē to ꝑcede aut ex ipo adde ⁊ pōe vt tp̄z sit ex cucurbi ta ⁊ cibis ⁊ is ⁊ almes ⁊ ḡnis ⁊ is aut effitiati: aut acetosū cū fructib° ⁊ is ⁊ i hac hora iuuāt pane sicci fuso i aq̄ fia ⁊ tūleb ifrigidato cū nue veheētī. Et oz gd vt i p̄ncipio admistres repcussiua pura ni'si sit de genere magno ex quo apiaī vene q̄ sit ē caput cuz cōtrare velamis. Illic. n. oz te icipe ab eo in quo sit paz mollificatōis ⁊ sedatiōis dolorus deide sup tici tate. Et si tibi securitas multa i clisterib° deinde ad mistra ꝑm plurimū ebdocas i frantes nō cū stipticitas. Et misce in eis parum papaueris vt dormire faci as paz camemille ēt vt resiliat papaueri ⁊ resoluat resolutione modica. ¶ Q̄uq̄z egritudo fuerit finita his medicamib° ⁊ remāserit alienatio: tē mulge sup caꝑ lac ex vbere ⁊ mamilla. Si vō° qd i ipo ē fortis lac capraz. ¶ Et si debil' qd fuerit lac mulie ⁊ oi mul sioni morāti sup ip̄z vna hora fac succedere ablutio nē cū ebdocis eq̄lib°i qb° ponāt viole ⁊ radicis lilij ⁊ camemilla cū religs ifiant sic videb i antidotario.

¶ Dō si egritudo ꝓlōgat ⁊ nō remouet medicalibus istis aut ḡuis ē faciēs subeth ⁊ ptrāsierit i minū p̄ncipij ⁊ qes i. ea fuerit maioz motu. tūc aliena'ei: ea q̄ vehemēcia ifiant ⁊ p̄pe papauer ⁊ adde ei i em brocis tūc post septimā balsamitā ⁊ mētastrū ⁊ rutaz ⁊ expressionē mēte ⁊ mellitoni ⁊ pōe sup caput mu cillagines se. lini cū oleo ⁊ aq̄ ⁊ unge co:p° cū oleo calefacto assidue. ¶ Q̄uq̄z videris q̄ virt° p̄seruat p° lōgitudinē egritudis ⁊ postq̄z ptrāsierit septima nā ⁊ q̄ ē supra ip̄z tibi inest vt potes ip̄z paz vini p̄ murti. Et multotiēs accit ei vomit° ⁊ iuuat eo. Et q̄z doq̄z porā quidā ip̄z aqua p̄mixta cū oleo. Et fit ip̄z vomit° facilis ⁊ hūecrat eos. ¶ Et cū nō'min guit pp defectū intellectus ⁊ debilitatē sen'us inūge eorum uesicas cū oleo tepido. Et melius est oleum de oliuis aut embrocha ipsos cū aqua calida. ⁊ aqua in qua cocta sit camemilla: deinde sup eas cōp̄me donec urina p̄uocetur. Et sis sollicitus cum hoc ex eis oi hora ⁊ pp̄me vesiccas eorum in omni ho

ra ꝑsperans in ipso urinam p̄uocari. Si aut illud non respondet administra embrocas ſm q̄ dictuz est. Et oportet vt stringas eos ligando si inueneris eos multiplicare permutationem ⁊ agitationē ⁊ le duntur ab eis vehementer ⁊ propue cū phlomas eos ⁊ cissura nondum est consolidata. Amplius quum procedunt in declinatione ⁊ exitu a fortitudie egritudinis plm reges eos regie conualescentium ⁊ adhibe eis restaurantia lenia ⁊ aliena ipsos ab acri bus ⁊ ventis malis ⁊ calidis ⁊ canicularibus diēb° ⁊ sole vtnō icurrāt recidiuā. Q̄ū vis aūt eos balnea re balnea ipsos in aquis sapidis balneationibus le nibus vt facias eos dormire. Nā in dormitione eo rum consistit iuuamentum plm. Et caba eos carnis°lenib°. ¶ Et h̄ gdē sermo vniuersalis i cura ip̄s rū. Eius vero qd diuersificat aliud ē cholicū aliud ē sanguineum. Cholericum enim indiget in sua cura eductione cholecuz solone plurima ⁊ phlomia mi noze: ⁊ sit qd soluendo educit cholam ex eo' potus ex lubricantibus subtilibus predictis exp̄gānb° sanguinem ⁊ubi inest vt ponas. m. eis fumum terre si scieris q̄ natura obediens sit secūdum omnē dis positionem. Et ḡdoq̄z ponunt in eis scamoneam qū confidunt de obedientia nature ſm consuetudi nem egri ⁊ cholicus qū phlomat nō sequat, ꝓpter tatez syncopis. Sed phlometur phlomia bona cū cauella idne habita. deinde solutione eñetur. Et ēt conuenies est vt ponas gibos eius frigidos ⁊ humi dos. Libi aut sanguinei sint frigidi ⁊ ptrāsit vt sint stiptici ḡdo factaest eīo ex solone ⁊ clisterib° ꝛeibi sint sicut qui fuit cū agresta ⁊ ribes ⁊ granatie ⁊ cy donijs ⁊ pomis. Cholico aūt non conueniunt ist. Sed q̄ sunt sicut q̄ fiunt ex cucurbita ⁊ alchekeki. i. facto ex hordeo excoriato ⁊ q̄ fiunt ex spinachijs ⁊ artiplicib° ⁊ almuiati. Et ē q̄ sit ex almes ⁊ similib° illis. Et cozū aceto sitas fit ex aceto ⁊ zuccaro aut ex p̄nis ⁊ que sunt eis similia. ¶ Et scias q̄ cholicus indiget extinctiōe plus ⁊ sanguine° re'olutōe plus. Et in cholico non timet ois cautela infusionis q̄ timet i sāguineo ⁊ nō alienat aq̄ frigida oino. Et oz vt plm sis sollicitus i sōno ip̄z. Et illud erit si em broce hūectantes ⁊ cū administratione olei: sicut olei lactuce ⁊ cucurbite ⁊ q̄ ipsis simulātur faciendo ca put purgiū. Et in cholā q̄ ē adusta multiplicē studi um cū hūectātib°, ⁊ cū administratione enematū ifrigidātū ⁊ humectantiū in eis ḡnū pole est.

De phlegmōe accidēte ipsi sbe cerebri. Lxiij.

Purimū gd accit ex sangue putrido apante cereb̄. Et ḡdoq̄z sepat ꝓmulsuras ⁊ rarisi cat ⁊ fortitā caꝑ'cū ea distrūpit ⁊ scidit ⁊ dolor cū ipsa fit fortis ⁊ oculi fuūt rubei exeūtes valde ⁊ maxille valō rubescāt. Et q̄nz accit cū ea spasm° ⁊ ḡdoq̄z accidūt vōit° ⁊ nausea pp cōitatē ſtōi ⁊ deli nat ad resupinatiōez valō fz ꝛ iū ꝓsuete resupinatiōis ⁊ ſm diuersitatē oz̄dis. Li ē ſm plm pnecās ittio. Si aūt ip̄z ptrāsierit fiducia hī. Et scias q̄ egri tudo nō ē veheētī pua: aliogn mēb̄z nō tolerat ip sā cū hac essentia, ⁊ cuz hac sublimitate. Et ipsius

gō cura ē cura sirsē ⁊ fortior. Et ꝓsert ei phlomia ve neq̄ ē sub lingua veheētior. ⁊ illud post phlomia ve nec cōis ⁊ venaz aliaz.

De hersipila ⁊ pe tigie accidēnb° i cerebro ⁊ sacro. Ca. v.

Q Uādoq̄z ēt accidit i ipo cerebro herisipila ⁊ sacro ⁊ fit dolor fort ⁊ iflatio veheētis. In facie vō ḡdoq̄z accit frig° pp occultatōz calita tis ⁊ citri atis pp illo ⁊ p̄pe i oculis deide calefit su bito ⁊ rubificat. Verūtamē ſm plinſit tēdēs ad citri nitatē ⁊ frig°, ⁊ ē siccitas veheētis i ore. Et cū eis nō ē tūc ex subz ḡtū accit i phlone. verūtamē acciden tia i eis sūt tribuiora ⁊ fe. ē fortior ⁊ eap cura ē cura si bāi. Et plm ei° p̄necat z°. Si aūt nō iterficit i tertio euadit. Et pueris gō ḡdoq̄z accidit herisipila ⁊ cere bro ⁊ p̄ūdat cū ipa ⁊ syncopit ⁊ oculi ⁊ mioza t oculo° ⁊ siccat toti cōp°. Medicēt ergo ex vitello oui ⁊ olo ro. ifrato ⁊ p̄mutato oi hora ⁊ cū exp̄ssioib° ⁊ herbis hūidis ⁊ fris sup caꝑ, p̄pe eā cucurbita ⁊ cōtidiē melōis ⁊ cucumeris.

De sibare. Ca. vi.

D Icit sibar a demōiū supfluū accidēs cū sirsē cal'o cholico ita vt nō cū hoc q̄ hz sirsē, alie net pp demōiū agitatiuū. Et cuz karabito gō puro fit alienatio ⁊ rōis p̄mittio ⁊ nō ē cū ipo ō mōiū: si ēt demōiū ē sibare. ⁊ ē t q̄si mālia ꝓposita cū karabito sic karabit° ē q̄si melia ꝓposita cū apa te calio ⁊ fe. Et multotiēs gō āteceditī ipa demōiū: ō ide succedit ei apa ⁊ fe. Et nō fit sibare nisi qū kara bit° ē a chola ru. pura ⁊ adusta. Nā cū ipa ad cere bz ipellit cū p̄ncipio ꝛne applicatōis fac̄, puenire de mōiū: ⁊ cū ipo aut p° ip̄z, p̄cit apa: ⁊ ē ci sibāi. Jn karabito āt ē demōiū accidēs ab apate ⁊ i sibāi apa ⁊ demōiū, puenūt sil'a mā: neq̄z vni eoꝝ ē cā alteri° ex quo aliud inēliaki: fz li gō doq̄z fiat vniq̄q̄z ipsoꝝ cā additōis alteri°. Q̄uq̄z sibāi icipit apparere ꝓvigi lie sit, plūre ⁊ sōn° iget° ⁊ timō ē i sōno ⁊ oscitatio ⁊ spūs magn° ⁊ frequēs ⁊ oblīuio ⁊ resp̄sio nō sil's iterrogatiōi ⁊ oculi rubescūt ⁊ ip̄z agitatio adest ⁊ grauitas ē i eis ⁊ sūt q̄si lupi. Et ḡdoq̄z ē i eis ſm q̄ dixim° citrinitas ⁊ fit illic sēibilitas extēsiōis apud sp̄ōdiles ⁊ dolor ꝓp eleuatiōez vaporis ⁊ fiat ēt in eis curius lachrymaz in oculis tarie ex vno oclo.

De ide qū sistit egritudo idurat fe. ⁊ exaspat lingua ⁊ sic cat: deide i postrēo ipsi° gelscit mor° palpebraz ꝓp dbilitatē ⁊ grauitas mor° pueīt vſz ad motū palpe braz ⁊ remanz er dmōio aliēatio itercisa cū defectu ſmōis ⁊ paucitate ipsi° ⁊ ſm hoc, p̄cit colligē plm villos ⁊ paleā. Et i pulsu fit augmētū dbilitatis ⁊ mi noratiōis ⁊ duricies ꝓp siccitatē. Et ḡdoq̄z fit sibare q̄ nō ē simplex pura. Et ipsoꝝ dispōnes diuersi ficāt ſm̄ōe ⁊ memoria ⁊ motiū°: plerūq̄z .n. fuūt ozdiati ⁊ plerūq̄z idozdiati. Et ipsi° gō cura ē cura sirsē cholici cū addiōe i hūectādo mlsia. ⁊ oz vt extēoꝝ ligato assidue.

De lethargia q̄ ē sirsē, frigidum ⁊ iterp̄tatio ē oblīuio. Cap. vij.

Lethargia di aꝑa phla cū factū itr a craneū ⁊ ē sirsē phlaticū. Et plm gō ei° fit i meati b° sde cerebri aūt velamib° ⁊ ventriculī sbe cerebri q̄n ꝓpla ratio agregat ⁊ penetrat i pānicios cerebri ꝓp ipsoꝝ duriciēz i sba cerebri ꝓp ipsi° vi scositatē sicut ēt pleuresis ſm plm est cholica ⁊ raro sit phlatica pp quitatē penetratiōis phlatis i sbaz li facht̄ā. i. sifac neruosa dura. Iz sit pole vt fiat illud in paucis ambaz pole ē ei vt cadat hoc apa i sba cere bri ⁊ ei° velamib°. Et hec gō egritudo nō'ak noie sui accidēt. Verūtamē lethargia vl'ē oblīuio: ⁊ hāc egritudinē cōitat oblīuio: ꝓp nosci ei° eranti i ipis ⁊ plures medicoꝝ ignorātes q̄ itētio i ipsa ē egritudo sēa ex apate fūdo: imo existimāt q̄ egritudo i seipsa sit oblīuio. Et q̄ qdā medici sūt q̄ nō'ant lethargiaz oē apa fiz i cerebro ſone sit melācholicū sine sit phla ticū. Verūtamē plures ātiquoꝝ phlaticuz hoc noie appropauerūt ⁊ tuū ē vt i ipso no'es vtriusq̄z: ⁊ huiº gō egritudis ꝑmā, ppinq̄ ē mācsadur. sz ē veheētiº ꝑfirmata. Et hec egritudo generāt ab oi quo generāt hūoꝝ phlatic°: ⁊ i quo sūt vaporatio ⁊ putrefactō Quappiū generāt a cōsūtiōe cepaꝝ. ⁊ generāt ex replectiōe i mia stōi: ⁊ multitudie pot° ⁊ multitudine cōsūtiōis fructuū.

De signis ei°. Cap. viij.

V Unt soda lenis ⁊ febris léta: ⁊ carīa. n. ē fe brīs i oi apate fcō ab hūore putrefco. ⁊ pp hoc sepat a subeth. Verūtamen ipsa ē lēta q̄ſ mā ē phlatica. Et h̄ gō se. ḡdoq̄z ſ sētit cū ea ⁊ fit cū ea subeth ḡuis. Sic. n. habēs eā apūt oculū sic clāndit ⁊ fit cū ea oblīuio. Et spūs ē rar° ⁊ tard° ⁊ val de, dbil'. Et fit q̄ſ cū stricura spūs paꝝ p ⁊ cū spuro ⁊ multa oscitatiōe ⁊ aptiōe oris ⁊ ipsi° clausiōe: ⁊ ḡ doq̄z remanz ei° os p° oscitatione aperti pp oblīui onē q̄ opoꝛtet ei ipsū claudere: ⁊ pp pigritiaz ab ea ⁊ li velit ipsū claudere. Et adest ei lingul° pp cōi tatē ſtōi. Et albedo i ligua ⁊ pigritia i resp̄siōe ⁊ in motu palpebraz ꝓmixtio itellect°. Et ego fz plm ē hūida ⁊ siccat leuit ⁊ tēperate. Et vrina ē sic vrina asinoz. Et ḡdoq̄z accit ei tremor ⁊ sudor: ⁊ tremita tū. Et si cū diuersitate habētiū karabitū. ipsi cui i lectis suis ꝓcipitati tacēt: karabitū vō habētes eleuā tur. Et pulsus ip̄z sūt magni multū rari tardi tremu li vndosi similes pulsib° pipneumonicoꝝ. Verūta mē sūt mioris latitudis ⁊ lōgitudis ⁊ tardioꝛes ⁊ fort° rari: ⁊ mioris diuersitatis: q̄ſ nocumētū cordis ab ea ſm̄ ē min°. Et cadit i pulsu ei° cadēs i medio pl°: q̄ſ vr° vitalis i ipsa ē ſanio: ⁊ febris cū ea ē mi nor pp lōgitudinē ipsi° a corde. Sz ei° oblīuio est maior: q̄ſ mā hec ē i ipso cerebro ⁊ i pipneumonia eleuat er apē pulmōis. ¶ Q̄d si melicū dicat lethar gia sic ei° signa q̄ dolor: fit fortior ⁊ fūt cuz ea rira ⁊ alienatio ⁊ oculi sūt apti ītuētes i vno loco. Et quz lethargia ē i sba cerebri subet ē fortior ⁊ difficultas motuū ē maiō: ⁊ albedo ligue ē i ipa valde veheētis ⁊ oculi ad exitū ⁊ tēdūt ⁊ difficultas motus ⁊ dolor ad laxitatē tēdūt. Si āt ē i velamib° dolor ē fortior ⁊ mor° sūt leniores. Et accit i eis mlsiōes retētio vri ne pp oblīuionē ⁊ pp dbilitatē lacerti vrinal. ¶ Er signis āt icēsūs hois ad lethargiaz ē mlsitudo tre morīs capitis cū pigritia ⁊ gutate. ¶ Q̄uq̄z fortiora fūt accidētia lethargie ⁊ inplicēt fudor: valde ē tūc ꝑnōs ꝓpea q̄ sudor: deiicit vtutē. Et q̄ ipse di

ñtaꝫ ꝫ fit dono ꝫ dclinat accidẽtia tũc iẽdit ad salutẽ ꝫ ppũe si apparẽt apata p aurẽ: plin. n. crisis ẽ fut per eam. De cura. Cap. ix.

SI nõ fuerit qđ, phibeat phlomeꝫ hus: deide administra eis clisteria acuta ꝫ attrahat mã ad iferiora. Et fac eũ vomere cũ penna synapi ꝫ melle illinta. Et fac eũ gelcere i domo lubricosa: ꝫ, phibe ipm ne i subet, pſudet assid ue exciẽdo ipz. Et i pncipio rei repelle mãz cũ oleo rosaceo. Deinde p duos dies a pncipio sui misceat eis castoreũ ꝫ sit acetũ sgluticũ. Et nõ potes aq̃ fia ipm nisi paruꝫ ꝫ i pncipio, ppe. Et apud statũ ei ꝫ ppe i fine sui ꝫ, phibe illd. deide iunge cõp ei oleo ꝫ nitro ꝫ se. vertice ꝫ laureole ꝫ pipe ꝫ pirethro ꝫ similib. Et administra ebriocas foꝛtis resolutiõis ꝫ odoramenta ꝫ sternutamenta ꝫ gargarismata subtilissima i gb sit hasce ꝫ isop ꝫ calamẽti ꝫ origanũ. Et gargarisma ta cũ melle ꝫ sgllã ꝫ religo q̃ sciuisti i canone. Et quz sgllã sup caput ei administraſ, ppe hũidã valde ea iuuat. Et administra ẽt religq̃ rubificãtia sup caput ꝫ liniméũ fac ex synapi. Et frica extremitates ei ꝫ ppa me cas donec rubescãt ꝫ doleãt qñ ẽ magni iuuamenti ꝫ fiat illud assidue. Qñ ãt i subet, pſudi flũt extẽde capillos ipoꝛ ꝫ euelle quosdã eoꝛ: ꝫ pone ẽt apostocrã vẽtosas multas cũ igne absq̃ icisiõe. Et forte icisio tibi necessaria ẽ qñ ẽ necessitas eũonis sanguis. Et qñ nutris nutri eos cũ aligb q̃ sint sic aq̃ lupini ꝫ aq̃ ciceris cũ oꝛdeo fracto. Qñq̃ eos cibaueris ppume extrea ipoꝛ aligb horis vt vapoꝛ ad supioza nõ trahat. Qñ si tibi nẽrũ fuerit pp egritudinis lõgitudine vt potes ipz solutiuo ꝫ, phe q̃docũ ipo appetremo: pota ipm diab terijs aur. ex castoreo cũ pauca scamõea q̃ sit mun põdere vnc. Et si timeꝫ suppflnitas febris aliena scamoneã ꝫ sis pter calꝺreo ꝫ pmutatiõe completiõis absq̃ eũone. Et melioꝛ eũonũ illa ẽ q̃ sit cũ clisteri. Si aũt alia fuerit tibi nẽria da ei ad potãdũ. hiere picre põ d. ʒ. i. q̃rtã. ʒ. i. ẽ pulpa colloquintide ꝫ trib. ʒ. myrobalanoꝛ ꝫ danic uno maſticia: ꝫ si febris nõ ẽ ve hemitis calozis ꝫ sidis q̃ soluat. q̃ si nõ ꝑsidis pp illud fac ei suppositoꝛia aut collyria vt due cie ad illud faciẽdũ se mueãt: deide excita ipz ꝫ pcipe ei vt pmuntet ad egerẽdũ. Et quz ei accũ oblinio vrine ꝫ stercoꝛis ebꝛoca vtraq̃ cmũ cꝛocia ꝫ vẽtre cũ aqs in gb cocta sint camemilla ꝫ melilotũ ꝫ viola ꝫ radices liij ꝫ pme vesicã vt vriną emittat. Deide quz sunt egritudo administra restaurantia ꝫ fac eũ tolerare miñ exercitij pu ꝫ adhibe ei regiñ quale cetiũ.

De aqua intra craneum. Cap. x.

QUoniã q̃doq̃ aggregãt hũiditates aquose intra craneũ ꝫ extra ipsũ. nũc sifuerit extra craneũ significabit eas qđ ppicq̃ dicem. Et si sit intra craneũ ꝫ loc eaz supra pãniculũ durũ ꝫ sentit eger grauitatem interius: ꝫ fit cum ea difficilis clausio oculu immo non est possibilis ꝫ humectantur oculi valde ꝫ lachrymantur assidue ꝫ stant aperti intuentes in vnum locum, Cura Et in huiusmodi non est ingenium.

De apostematibus que sunt extra craneum ꝫ aq̃ extra caput ꝫ etas. i. infantium. Cap. xi.

QUandoque accidunt in velaminibus que sunt extra caput apostemata calida ꝫ frigida. Et quandoque accidit ꝫ propter inflatibus egritudo que est congregatio aque in capite. Et quandoque etiam accidit in maioꝛibus. Et hec quidem egritudo est humiditates retente inter craneum ꝫ cutem ꝫ inter duos panniculos extrinsecos ꝫ accident inflatio in loco capitis ꝫ flemus ꝫ vigilie.

Infantibus quidem accidit illud secundum plurimum cum obstetrix errat ꝫ cõp mit caput ꝫ separat ipsum ꝫ aperiuntur oꝛifficia venarum. Et currit ad illud qđ est sub cute sanguis aquo sus. Et quandoque sunt humoꝛes alij ab humiditatibus aquosis. Qñ si coloꝛ cutis est cum dispositione sua ꝫ cutis est alenta cõpessa expulsa tunc est aqua in capite.

Et si coloꝛ est mutatus ꝫ tactus diuersus ꝫ est ibi fortitudo ꝫ phibitio ad expellẽdũ ꝫ sẽtit, mõdicatõ ꝫ doloꝛ: tũc ibi ẽ aꝑa extra cranei. Infãtib aũt ꝫ aliis qñ ẽ apa i capitib eoꝛ ꝫ hoc plurimũ, nõ fit nisi in fãtib. tũc oꝛ vt cognoscas an fit multa an sit ꝑpulsa ab exterioꝛib ad interioꝛa vioſet. Mã si taliter fuerit nõ medicat. Si ãt fuerit pauca ꝫ retẽta iter cutẽ ꝫ craneũ: tũc fac aut scissurã vnaꝫ i latitudie aut si fuerit multa tũc fac scissuras duas sc̃se secantes: aut tres scissuras secãtes se si fuerit plurima ꝫ cũcta q̃ ẽ ipoꝛ: deide strige ꝫ liga ꝫ suppõe ei vinũ ꝫ oleũ vsq̃ ad tres dies: postea solue ligaturã ꝫ medica cuꝫ vnguẽtis ꝫ licinijs si eis idigueris ꝫ filo ꝫ pulueriza tode si illd sufficit: ꝫ nõ idiges vnguẽtis. Et si carnis generatio tardet ꝑcipi ꝫ os lenit radat vt caro nascat.

Si ãt aq̃ fuerit valde pauca sufficit tibi vt resolmãt hũoꝛ aquosꝰ cũ ẽplis. Que ãt ex ap atib extrisecis sit calida ꝫ q̃ sia cognoscẽs tactu ꝫ coloꝛ ꝫ quietia ei qđ ad ipaz pucit. Et i osib qđ sẽtit doloꝛẽ pmiñẽ craneũ ꝫ qñ tãgis inẽis doloꝛẽ. Et cura ipm medicamie leuioꝛ ex cura sirsẽ: ita tamẽ q̃ tu sis securꝰ i administratiõe foꝛtioris i ipo. Et vẽtoſe qđ ẽ ipo ꝑferit plꝰ minutiõe. In natas ãt fãtũ oz vt lactas aq̃ potet oꝛdei aut aq̃ fiunt ei si ifãs solutionẽ habuerit ꝫ fãti dek ad potãdũ tũc aliq̃ nãtulũ spodij tõ refacti ꝫ se. pomulace toꝛefacti. Soluto ei i hac egritudie ẽ mala ꝫ lactãti sterdicat balneũ ꝫ ponatur sup syncipit ei viola i frigidata. De subet asahari quã gdã medicoꝛ nominant suchos: ꝫ nõ ẽ ipa imo succhos ẽ spẽs ꝛgelatiõis. Cap. xii.

EGritudo ẽ egritudo sirsẽmitati ꝓposita ex sirsẽ calo ꝫ floꝛ: qñ apa ẽ sem ex duob huõꝛ sil. s. phlate ꝫ cholerica. Et ei qđ cã ẽ repletio q̃ generat gulositas ꝫ multitudo cõsidis poꝛ ꝫ debilitat. Et vtriq̃ qđ huõres q̃doq̃ equãt ꝫ q̃doq̃ vn ipsoꝛ vincit ꝫ vincunt tũc eius signa. Si ergo phlaticus victꝰ noiat subet vsara. Et si vincit choleric noiat sahara subtia: ꝫ qñ ꝫ euenit in egritudie vna cũ nũerõ vt vnus sq̃q̃ eoꝛ ipugẽt alterũ ꝫ q̃doq̃ vicet phla ꝫ q̃doq̃ cholera. Et facit quidẽ phla i ipsa subet q̃doq̃ ꝫ grauitatẽ ꝫ pigri-

tiã ꝫ clausionẽ oculoꝛ. Et difficile fit eis respõdere ad illud qđ q̃rit ab eo. Et ẽ ipius respõsio respõdeo tardãt ꝫ cogitãt. Et cholera qñ ẽ ipa efficit igestudiez ꝫ alienatiõem ꝓtinuã ꝫ palpitatiõem. Et ñq̃ pmittit ipm, pſudari i subet: imo eius fubet si subet q̃ excitat quũ excitat. Et qñ phlima vicit gnãt subet ꝫ claudit palpebra qñ apit. Et qñ vincit cholera excitat ꝫ alienat ꝫ pucit ad motum ꝫ apit oculi absq̃ palpitatõe ꝫ nõ claudit: imo ipꝰ fupioꝛ extremitas attrahit sic accũ patiẽ sirsem. ꝫ diderat resupinari ꝫ ei ꝛesupinato ẽ nõ nãlis: ꝫ ifiãmat ipꝰ facies ꝫ declinat ad viriditatẽ ꝫ rubedinẽ fm q̃ i dominatõe dispõnum ei ꝫ trahit palpebra ei ad supioza ꝫ clamat. Et qñ apit oculũ suũ ẽ ipius apto sic apto habẽti subet ꝫ gelatiões absq̃ palpitatione. Qñ ãt log ei fmo nõ ẽ oꝛdiat ꝫ strangulat ab aq̃ ita vt plin redeat aq̃ ex narib ei: ꝫ tũc strangulat a foꝛtitudiõ. Et h̃ qđ ẽ signa sit mala. Et multoties accidit ipa retẽtio vrie ꝫ egõis ꝫ pauctas vtriusq̃. ꝫ accit eis stricta ips. Et q̃doq̃ silat i pluribus dispõnib pdicatõi mũcis. Et nrũ amẽ facies i pdicatõe nũcis ẽ cũ dispõne sua ꝫ ad sunt reliqua signa pdicatõis ꝺca i. c. suo: h̃ ãt possibile ẽ vt in ea aliqd loq̃ndo eger ãnũciet ꝫ si pcipit vt itelligat. In ea ãt cõ matrix pdicata ẽ nõ ẽ pole aliõ dũ i pfacatõe pleuerat. Et h̃ qđ ẽ egritudo sitis ẽ letargie: ꝫ nõ differt ab ea. qñ facies nõ ẽ cũ dispõe sua sic ẽ i patiẽte lethargiã. Et ꝫ ez eis ad sit vigilie ꝫ aptio oculoꝛũ absq̃ palpitatõe ꝫ febris ẽ i ipa foꝛtioꝛ. Et silat karabito: ꝫ tamẽ differt ab eo: qñ subet i ipa ẽ maioꝛ ꝫ aliq̃no minoꝛ. Et pulsus qđ ẽ eius ẽ velox ꝫ frequẽs pp apa ꝫ pmixtiõez ꝛgelatinã q̃ diuersificat a pulsu lethargie. Et ẽ lat ꝫ dꝛeuis pp phla ꝫ apa ꝫ unz: q̃ diuersificat a karrabito ꝫ ipꝰ qđ ẽ breuitas est pp latitudiez sui. apli ẽ foꝛtioꝛ pulsu lethargie ꝫ debilioꝛ pulsu karrabiti. Et sit pulsus nõ extensus rarus valde ꝫ palmosus sic ẽ fit i pfocatõe mũcis. Ozꝫ vt i ipa nõ remanz nz egredit ab oꝛdie oi illo eger si tu sic fit i pfocatõe mũcis: imo vt cadit ꝫ pulsus fit freq̃ns. De cura. Cap. xiij.

CUra ãt cõis ẽ phlomia sic ẽ cis: deide clisteria i quoꝛ attractiõe ꝫ lentate addis ozꝫ q̃tate i qua inẽis nãz ozꝫ signa ꝓdca, ita vt cognoscas an vicat cholera vel phla. Et cibꝰ ẽt, phibeat fm q̃ fit i karrabito ꝫ, phe si ei cã fuit istitudo cibi. Quapp qñ cã fuerit multitudo cibi facegz vomere et purgatiõm ipi. Si ãt cã ei fuit ebrietas nõ cura bit oio dõec abscidat ebrietas: deide sit pter hucc tãb cap ipi. deide ad vltimũ cureꝫ eo quo curatur finis ebrietat. Et ipi gdẽ spẽs cõicant i ebriocis ꝫ plastris ꝫ sternutatoꝛijs ꝓdicti ꝫ eũonib sb tilib eũ eo qđ bibit ꝫ clisterizat sicuti scis. Et iste gđ medicie i ipa nõ sint i termio fixitat q̃ ꝑcipit i karrabito nz i termio calefactõis q̃ ꝑcipit i lethargia sed sint ꝓpositi ex eis ꝫ vicat i eis illd qđ oz fz q̃ appet q̃ aligs duoꝛ hũoꝛ sit magis abũdãs. Et tibi gdẽ tãp missũ ẽ i canõe totũ qđ oz facẽ i hꝰ. Et opz vt põas i ebriocis ei si fuerit cholẽa supabũd s folia salicis ꝫ violas ꝫ radices liij ꝫ oꝛdeũ cũ cãemilla ꝫ coꝛõa regia ꝫ aneto. Et q̃dogz das i potu sirupũ papauẽ ii nõ timeꝫ q̃ supueniat ei dñũ phlatis. Et i tẽpo qđ qñ ei i potu tribuit ẽ vt dormiat. Quod si vtreq̃ mẽ sint eq̃les ad de i his hasce ꝫ amaracum. Et si phla est supabũdans addei eis folia lauri ꝫ rutã ꝫ mẽtastr ꝫ isopũ ꝫ castoreũ ꝫ origanũ. Et similit ẽ dispõ i ẽplis ꝫ enemanꝰ fz hũc canonẽ. Et tibi q̃ dẽ ẽ pole colligẽ ea ex ãtidotario. In fine ãt egritudis ꝫ posq̃ delinauerit if irmitas tũc alica ab eo ẽb ocas frigidas ꝫ sis pter subtiliatiues q̃ scis: deinde balnea ipm ꝫ rege cũ regimine conuenientiuz.

De plaga ꝫ icisiõe cuti capiti ꝫ curatõe. Cap. xiiij.

SEpatio enemẽs i capite, aut ẽ in cute ꝫ carne aut i osse: aut mãsesta: aut i sinacti: aut ita q̃ ossa idc exẽbẽda sit aut sinacter ꝫ sic ẽ alfutura ꝫ vt exhuberet velamẽ ad exteriora ꝫ apet ꝫ pinguet ꝫ fiat sicut futura ꝫ. Et ex eis est q̃ sit in dura mate ꝫ fuatina: ꝫ eis ẽ timoꝛ ꝫ vulnerib q̃dẽ puncti ad pãniculũ cerebri accit laxiras i latere vulnez ꝫ spasm i opposito ei. Et qñ icisio nõ pueniat ad vẽtres ꝫ ad sinuũ velamis subtil ẽ magis icolumis. Qñ vo icisio pueniat ad cerebrũ appet febris ꝫ vomit chole ꝫ nõ ẽ ex eis q̃ sanat: nisi raro. Et ppingoꝛ ad icolumitatẽ q̃dẽ icisio ẽ q̃ cadit ad futurati duoꝛ vẽtriũ anterioꝛ. Qñ. n. cito succurris ei ptinuat. Ille vo q̃ i duob vẽtrib posterioꝛibus fuerit sũt prauiões. Et eq̃ fit i medio prauioꝛ ẽ eq̃ fit i posterioꝛ ꝫ remotioꝛ: vt redeat ad dispositionẽ nãle ꝫ nisi sit valde pua. Et pncipiũ quidẽ ꝓsistit i emplis ꝫ erit ei i rectificatio velociter. In cura vo ꝓsistit pncipiũ ad, phibẽdũ apa cũ eo qđ tolerat dispositio. Distinctionẽ vo medicaminis vulneris plagariũ qđ ẽ in cute ꝫ carne dicem vbi vlceriũ remoꝛabimur i lib. iiij. ꝫ dicem cura fracture q̃ est ex eis i. c. fracture ꝫ restauratiõis. Et medici i fractura crãei q̃ cẽbẽda sũt ossa: habẽt duas itẽtiões Intẽtio. n. quoꝛũdã ẽ vt declinẽt ad medias ꝫ datiuas q̃ doloꝛẽ vehemẽt gelcere, faciũt ꝫ itẽtio ẽ alioꝛ gbꝰ vi q̃ administrãde sit medicie vehemẽtiũ diccatiõis ꝫ administrãt post icisionẽ fracti ꝫ radicatõnem secti ꝫ cretionẽ facture eꝰ medicinal attractiuas i vnguentis ꝫ alijs supra locum supra ipz exterius existentes epithimate ex aceto ꝫ melle. Et h̃ nõ p man hoꝛ posteriozꝫ puenit maioꝛ icolumitas q̃ p man poꝛ ꝫ illud qđ nõ ẽ mitꝛ. B. enim dixit q̃ pplo ossis ꝫ panniculi ẽ sicca.

Tractat grꝰ de egritudib capitis ꝫ plurio nocumento ipi i oratoꝛib selius ꝫ mondꝰ. Et continet cap. De subet ꝫ sono. C. i.

Dcit subet sonus supflu ꝫ guis. Nõ tamẽ ois supflu ꝫ guis fz illicꝰ gustasi ẽ i mã ꝫ litate silitra vt ipi sp atiũ sit, plixi ꝫ cleuatio foꝛtioꝛ ꝫ debilitet excitatio ipius ab eo. Si ãt excitat tũc sonus ẽ nãlis i q̃titate ꝫ litate sua. Et ei qđ ali ẽ guis ali ẽ subet, pſud. Sõn ãt vlr ẽ redit ips aiaꝰ ab istijs sẽsuũ ꝫ motuum ad pncipiũ cum quo patur ipsoꝛum istia ab exitu operatiõis i ipi nisi que necessaria sũt ad hoc vt vita permaneat ꝫ illa sunt sicut iudicia ips

Et sonus quidē nālis absolute ē cuius reddit⁹ ē cū ꝓfundatōe ſpūs vitalis ad interiora ⁊ vt digerā tib⁹ quē in ipso sequit ſpūs aialis sicut fit i monb⁹ corpoz subtiliū ꝑmixtoz ꝓpter necessitatē vacuitatis: ⁊ qđ ē ꝑ pp quietem eius ⁊ vt ſps a diūgat sibi ptem eius quo nutriat ⁊ substentetur ⁊ agmēteur ⁊ substantia illius: ⁊ recipiat restauratōem eius quod ex ipo i vigiliis soluit. Et hunc quidē ꝓpinquus ē q accit ci q sanitati vicinis ē ab egritudie sua. Elecidit.n.ci sōnus ꝓfundus ⁊ significat sedatiōez egritudis eius: ipe tamē in sanis nō significat bonitatē

Et quādoqz ēt accit sonus h⁹i generis ei qui est ēuatus m edicia plīa ⁊ sonus ille ofert ei reddās ipsum vtuliue. Et plīa accit sónus non absolute naturalis ⁊ ille quidē ē reddit⁹ q fit ad ꝓncipiū ꝓpt superfluitatē resolutionis ſps ⁊ nō tolerat ei⁹ sba dilatōem ꝓpter defectum sui augmenti sup illud qđ sufficit applicationi cā resolutiōis facte ex motu. ꝓfundatur ergo sicut fit in dispōe laberis ⁊ exercitij fortis. Et illud fit pp ciationem supfluā accidentē ſpūs aiali. Hā igī fit ꝓmpta ad recipiendum quod ē in sba ei⁹ nisi ꝓsequatur ipsa ex nutrimento sustentaculū. Dita vo iter ipm ⁊ illū q ē ante ipsum ē sicut differēia int̄ petitōem cibi a corpe sano vt sit locus resolutionis nālis exeo ⁊ petitōem cibi a corpe debilitato a solutione ⁊ fluxu sanguis. Ꝑa mus.n. duoz sónoz petit restauratōem resolutionum vigiliaz ⁊ ē res nālis. Et scōs petit restaurationem resolutōis laboziz ⁊ nō ē nālis. Et quādoqz accit sónus nō nālis absolute ⁊ ē vt fit redditus ſpūs aialis ab instrumentis pp cām instantem substātie ſps ꝺrīā aut extrinsecus aut ex medicinis infrigidātib⁹ ⁊ instrumēta adipiscūtur frig⁹ incōuenies penetratōi ſps vitalis in eis seōm modum suū renouantē infusionē ſps i eis adunati corpum pennis ꝓpionem qua recipit vtutē aialem. ſ. ſpus a ꝓncipio quare relidui redit ꝓfundū pectoris ⁊ fit piger ad dilatōem pp frigus ꝓplexionis ⁊ hoc est stupoz. Et quādoqz ēt accit pp cām humectantē instrumenta ⁊ perturbatōem ſbam ſps ⁊ oppilantem viā eius ⁊ laxatiē ſbam neruoz ⁊ lacertoz et mollificatio quā ſegtur oppilatio ⁊ coopimentum que ꝓhiberet ſpm penetrare: qm̄ ſps ipius ſba iaz est ē ingrossata ⁊ ꝑturbata. Et qm̄ instrumēta ei⁹ iā sunt corrupta ꝑ hūiditatē ⁊ laxitatē eoz simul. Et iste ē sonus ebrietatis: ⁊ accit qđ est hmōi accidētī ꝓximū pp nimiā ſtōi repletionem ⁊ plīritatem timoze cibi i ſtō: hoz aūt subet remouet vomitu. Et hc dne cīe qū firmātur fūt cā qua plīa accit subet. Quādoqz ēt adunatur frigus ⁊ iuuat ipm humiditas simul in causis sōni: verūtamen cā aīs nūc ē ex frigoze ⁊ iuuat ipm humiditas. Sicut aggreganti vigiliis caliditas ⁊ siccitas ⁊ ē cā ꝺa ipsa caliditas quā iuuat siccitas. Subet ꝓterea fūr cāe alie ex q bus est vehemētia proximoz febris ⁊ euentus nature cum ēntia sup suā egritudinē ⁊ ipius ꝓssio subtilis ⁊ segtur ipam ſps aialis sicut dictū est ⁊ ꝓpter ā mā febris ē frigida phlatica ⁊ pha quidē nō calefacit nisi cū putredie. Et quādoqz fit ꝓp multiam humoz ⁊ vapoz ascendentiū ad interiora cerebra a ſtō aut pulmone in egritudinibus suis ⁊ reliquis mēbris. Et quandoqz fit ex multitudie vermium ⁊ ascaridū. Et quādoqz fit ex coartatione cerebri ipius sub osse cranei: aut lāina ei⁹: aut corrtice ipius qū cerebro aduenit pcussio ⁊ vehementioz ventriū ad faciendū subet apud incisionem ē vehemētioz eoz um ad faciēdū subet apud cōpssionē. Et quādoqz fit pp vehementē debilitatē ſps ⁊ resolutōez ipsius quare fit difficilis eius dilatatio. Et quoniam ꝓmi sensuuz qui puantur in sónoꝛ ⁊ subet sūt visus ⁊ auditus: oz tūc vt sit ipedimentū in subet i anteriore cerebro. Et pp cōtatē cōruptiōis imaginatiui Hā si nō cēt cōtas anteriozis cerebri ⁊ non accideret nocumētū nisi posteriozi ꝓti nō oporēt vt visui ⁊ auditui ꝓueniret huatio. Neqz cēt sōn⁹ imo cēt destructio motus ⁊ tact⁹ solūmodo ⁊ cēnt seūs reliqui cū dispōnibus suis sicut ꝓtingit i egritudinib⁹ gelationis ⁊ sochos. Et nō cēt nocumētū qđ subet affert sensui vltra nocumētū qđ iferi motui. Hā ipe destruit seusum omnino ⁊ non penitus destruit motum: remanet enim in columinis in anhelitu. Et opz quidē ne oppilatio ꝓueniens in subet sit ꝓplexiuz cū mīta spūs studie ⁊ si nō fiet nocumētū i anhelitu. Dis aūt subet ex ꝓplone pendēs ē pp frig⁹ ꝓmo et pp hūiditatē so. Almph⁹ quādoqz fit ꝓmutatio ad subet sicē ex pipneumonia ⁊ pleure si ⁊ silib⁹. Et q daz hoiuz sī quoz būoꝛes dū sedent sī fracti nō nocentes qz coopit eos domitatio. Quōqz se ꝓsternit ꝓfūdat calo: inat⁹ ⁊ feruent ⁊ exciūt vapores cerebri qi sōn⁹ nō ipm coopit ⁊ ꝓcipue i eo q nō est sicce ꝓplonis. Qū ergo multiplicant coopiure sōni idicat egritudies. Et sic aq̄ granatoꝛ tardante in ſtō retinet vapores ⁊ liberat a vigiliis. Et nos qđ iā dixim⁹ qualiꝛ oz esse forma iacentes sup cibū. Hic dicem⁹ q⁹ visus resupinationis multotiens ledit doxsū ⁊ laxat ipm. Cui⁹ qdez cura est visus surgendi plurim⁹. Ex sōno ꝓterea i sole timet capiti. Et q fit i luna faco possidere screatū. sāguis q fit cū rasca tiōe: ꝓpea q lūa mouz hūores. Et cā qđ sonu⁹ gnt turis est cooptura oris cāne qi ſps nō egredit nisi i voce hūiditatis. De signis ꝓcter subet. C.ij.

Si aūt subz fit ex frigoze puro extrīsec⁹ eius signa ſt vt fiat ꝓp successionez frigoris vehemētis aduenientī capiti exteri⁹ aut ꝓp frigꝰ ītra coꝛ⁹ ⁊ cerebꝛ ⁊ nō ūeniki i facie iflāmatio neqꝫ i palpebris ēt est color viridis ⁊ pulsus est extensius tendens ad durtiez cū raritate vehemēti. Et si subet fit ex frigoze pot⁹ alicui⁹ medicinaꝛ narcoticaꝛ q̄ ſt opiū ⁊ hyusq̄m⁹ ⁊ radix mandragore ⁊ se. mādragoze ⁊ nux mirtel ⁊ frig⁹ ⁊ laci ſtō acetosū ⁊ coriandꝛ hūidū ⁊ se psilij multū significat signis q̄ dicemus de vna q̄ eaz i. c. de vēnis. Et vt subet fiat cū aliis accidēb⁹ ꝓfocatiōis ⁊ viriditatis extrēitatū ⁊ fitate eaz ⁊ apatie ligue ⁊ ꝓmutatiōe odōis ⁊ fit pulsus cū casu formicās debilis nō cū raruate imo frequēs habēs freqntiā vermiculosi fōmicās. Et si fuit rar⁹ non ei ordo nz fortitudo: imo redit ex raritate ad ſpissitudiez ⁊ exꝑ ſsitudie ad raritatē. Scias ergo q si aligd hoꝛ i potu ei datū ē aut ipe ꝓ se bibit ⁊ me dicet totū illd cū eo qđ dicem⁹ i. c. de venenis. Sūt aūt qđ q dicūt q⁹ subet frigoris puri est lenior subet materiei hūide. Sz sermo ille nō ē vehemēter sanꝰ imo quādoqz ē fortis valde. Et oēs qdē spēs subet ſce ex frigoze cerebri i ſba sua aut pp medicinā cubiti segtur coꝛruptio i cogitatiōe ⁊ memoria. Qđ si subet sit ex hūiditate pura ſt ei⁹ sig⁹ vt nō videat sig⁹ sanguis nz guttas phlatis. Si aūt fiaret phlate scit illd ex ꝑcedēti repletiōe ⁊ inimia stōi sacietate ⁊ multitudie pot⁹ ⁊ lentate pull⁹ ipi⁹ ⁊ fluctuatiōe cū latitudine ⁊ scit ex ꝓfundatione subet ⁊ grauitate ipi⁹ ⁊ albedine coloris i facie ⁊ oculis ⁊ lingua ⁊ capitis ⁊ inflatiōe i palpebꝛis ⁊ fiate tact⁹ ⁊ regimie ꝑcedēti ⁊ etate ⁊ regiōe ⁊ religs. Ex sanguīe vo fact⁹ scit guttate i flatione venaꝛ q̄ dicūtur guttē ⁊ rubedine oculoꝛ ⁊ maxillaꝛ ⁊ rubedie lingue ⁊ seū calloritatis i capite ⁊ silib⁹ illis q̄ scimlti. Et si cū hoc sanguis ⁊ phlegmatis aggregatōe apatū videbis signa karabi ⁊ lethargie ⁊ subet ut sahara. Qđ si cā in ipo fuerit vapoꝛes expulsiꝛ coꝛpe i febrib⁹ ⁊ ꝓpie apō dolorē pulmonis ⁊ apa i ipo noiatū pipneumōia aut vapoꝛes ſtōi scias totū suis signis. Hā si est ex ſtō ꝑcedit ipm vtigo ⁊ scoromia ⁊ tinnit⁹ ⁊ vomitus ⁊ phlatie ⁊ leuis apō famē ⁊ augmētat apud repletionē. Si vo ē ex pte pulmōis ⁊ pectoris ꝑcedit ipz dolor grauis ⁊ dolor ꝓpri⁹ pectoris ⁊ strictura spūs ⁊ tussis ⁊ accidentia pleuresis ⁊ pipneumonie. Et sīl si fuerit ex epate precedit ipm signi cationes egritudinis in epate. Et si est ex matrice ꝑcedit ipz egritudines matricis ⁊ eius replectio.

Qui aūt fit ex pcussiōe fa sup halbenia aut sup tēpus scit suis sigtionib⁹. Et dita qdē inter subet ⁊ apoplias ē qđ habēte subet pole ē intelligere ⁊ excitari ⁊ sūt mot⁹ ci⁹ leuiores sensib⁹ suis. Apopleticus aūt priuat sensu ⁊ motu oi. Et oino dita inter habēte subet ⁊ illū in quo ē mīa facto pp debilitatez coꝛdis ē q̄ pulsus habētis subet est fortior ⁊ silior pulsibus sanoꝛ. Et pulsus habētis syncopi est debilior ⁊ durior ⁊ syncopis, ꝓcuit paulati cū mutatione coloris iendēns ad citrinitatē ⁊ ad sililitudinez coloris mortuoꝛ ifantur extrema. In subet aūt non alterat color faciei nisi ad illud qđ ē domī ⁊ nō exit catur frustū faciei ⁊ nasi nz nutrix a forma dominicū nisi puo timoꝛe iflatōe. Et dita qdē iter hūte subet ⁊ illā cui⁹ matrix ē ꝓfocata: ē q̄ pole ēp si hūs subet ⁊ elligat ⁊ logī si ꝓcipit. Illa vero cuius matrix ē ꝓfocata intelligat cū difficultate ⁊ nō loquik penit⁹ ⁊ ē mot⁹ ⁊ ꝓpie mot⁹ colli ⁊ capitis ⁊ pedū facilioꝛi eo q hz subet ⁊ sēsus ⁊ aptio palpebraꝝ facilioꝛi habēti⁹ matricē ꝓfocatā ⁊ ē ꝓfoca in matri

cis cā euenies subito ⁊ iducat potestate sui ⁊ finit, aut minoꝛat ⁊ subet extēdit ⁊ fit itroꝛ⁹ i ipo in. ꝓfūdati one q̄dati ⁊ incipit a sōno q̄ui nisi cā eis sit frig⁹ subito euenies aut medicina ebibita. Scias ergo illud.

De cura subet ⁊ sōni grauis sēi i febrib⁹ C.iij.

Subet aūt q̄ accit ab egritudie existēte i aligb⁹ mēbris. Sewita cura ē puenire ad mēbꝝ illud cū regimie vt purget ⁊ remoueat qđ i ipso ē ⁊ ꝓfocatio cerebri ua vt māz nō recipiat. Et illud qdē ꝺbigratia fit cū oleo ros. ⁊ aceto plurio ne oleū dormire faciat ⁊ ꝓpue qū ipz ē solū cū exꝑsionib⁹ fructuū ꝓfortātiū ⁊ p⁹ illud adhibeant embroce i ſtatiue. Deinde fiat ꝓmutatio ad resolutiua si fuerit i cerebro retētū aligd ⁊ tu qdē ā scīusti oia illa i canone. In eo aūt q fit ī febribus ēi ꝓcipio ꝓdoꝛ oz vt icipiatur a ligatiōe extrēitatū ⁊ a motu sternutationū assidue ⁊ odoramēto accti ⁊ vaporis ei⁹ ⁊ vnctione capitis cū oleo ros. ⁊ aceto plurimo aut aq̄ acreste aut aq̄ granati ⁊ stupticoꝛ. Ille aūt q fit ꝓpter potū narconcoꝛ curetur fm illud narcoticū ⁊ det ergo ad potan. tyriaca ipius qđ dicturi sum⁹ i libro. iij. Subet aūt facti ex frigoze extrinsecus aduenīte cura ē pot⁹ tyriace ⁊ mitridati ⁊ diamuschi ⁊ ebroceī caput cū aqs i quib⁹ cocta sūt ruta ⁊ castoreū ⁊ piretri ⁊ vngat caput cū oleo de bē ⁊ oleo ve duab⁹ ꝑicis cuz castoreo ⁊ sgilla ⁊ oleo muscellino ⁊ oleo costino cuz castoreo. Et sīr adhibeant ēpla facta ex castoreo ⁊ sgilla ⁊ muscho ⁊ sint castorei ꝑtes. ij. ⁊ sgille ꝑs. i. ⁊ muschi ḡntat q̄ua to doꝛet muschū assidue ⁊ vtak eis q̄ dicta sūt in calefactione ꝓplonis cerebri. Sz ē labor: absqꝫ falsitate in illo aūt q̄ faci⁹ ē ꝓp dominiū sanguis oz vt incipiat a phlomia cephalice ⁊ vētosis cruriuz aut phlia saphene ⁊ vtak clisteri tpato ⁊ sbtilīatōe cibi ⁊ vtak eo qđ tonefactiui ē. Illū aūt q faci⁹ ē ꝓp dominiū hūiditatis pure q̄ nō ē cū mā oz vt curees cū ēplis factis ex castoreo ⁊ rose ꝛgnati ⁊ costo ⁊ vnce cupressi ⁊ sauina ⁊ euforbio ⁊ piretro ⁊ desiccet cibus ⁊ alienēt olea ⁊ ebroce nisi cū cautela: humectratio.n. q̄ ē i oleis ḡdoqz vincit vtutē medicinaꝝ nisi sit valde fortis. Et oz vt admīstratio fiat victionis capitis ⁊ rubificationis ei⁹ ⁊ ordinationis muschi. Et si fuerit humiditas cū mā phlatis oz vt eūes cū clisteri fortis ꝓpius ⁊ tigemet vt euōat ⁊ plz ei⁹ qđ ex phlate ē in ſtō oz vt euōat cū eo qđ phla incidit ex eis q̄ dicemus i loco suo ⁊ admīstra ebroca ⁊ digestiua ⁊ fotes ⁊ caput purgia ⁊ sternutatoria gargarismata ⁊ ea q̄ scīusti i canone sic tibi ꝓcerit. Et ex cura ē vt eger audiat res q̄ ꝓstant ipm: nam stia. n. in h⁹i egritudinib⁹ i qbus debilitat cogitatio ⁊ extinguik ē ex eis q̄ ꝓmouēt aiam ⁊ reducūt eā ad recitudinē. Et ex medicis qdē vigilare faciēdo⁹ ē epithia fcz cū calcaño ⁊ abstertio facici cuz aceto ⁊ ꝓstrictio extremitatū inferioꝛ ⁊ admīstratio sternutatoriꝛ. De vigiliis ⁊ sahara. C.iiij.

Vigilia qdē ē dispō aialis qū effudit spūs aialis ad instia sensus ⁊ motꝰ vt eis vtak. Sahara vo ē supfluitas i vigilia ⁊ egressus a re na

turali. tei⁹ gō cā ꝓlonal⁹ calitat⁹ tsiccitat⁹ pp igneitatē ips tmouz sp ad exūōa tcalitas vehemīt⁹ fa
cies sahara tauri⁹ faciēs. Et sahara gō quōz fit er
nitrositate hūidital⁹ occul atc i cerebꝛ aut pp dolo
rē tcogitatiōes cōes. Et ē sahara cu⁹ cā ēlumē tlo
ci illūinatio qū pueit i h⁹ aligs pparat⁹ sahaī tē sa
hara q̄ ēpp malīa digōis tmiritudinē ceploni⁹. t
ē sahara q̄ fit cā⁹ gō istat tmouet hūores tsonia tiozei sōno sic sabe tsilia. Et ē sahara q̄ fit i fe
bzib⁹ pp eleuatōz vapoꝛ siccoꝛ mordicatoꝛ ad ce
reb⁹. Et dolor gō q̄ decrepit accit ex sahara ē pp ni
trositatē hūoꝛ coꝛ tfalsedieꝛ ipoꝛ tsiccitatē sbē ce
rebri eaꝛ tē sahara q̄ fit cā apatis melici aut cācero
sis⁹ pub⁹ cerebri. Et di⁹ q̄ ille i quo sahara fit fortis:
deide accit ei tussis mozk. Et nos gdē id dirim⁹ i. c.
sōni qd oporuit nos dicere. De signis. L.v.

Signa igi ei⁹ q̄ fit a siccitate pura sine mā tnō
locia calitati sit leuitas capitis tsēsuū tsiccitas
oculoꝛ tligue tnariū tq̄ nō sēti i capite ca
lozꝛ frig⁹. Et⁹ vō q̄ fit ex calitate tsiccitate signa
sit iuētio signoꝛ siccitatis cū iflāmatiōe adustiōe. Et
qīz ē cū sit tadustiōei ozigie oculoꝛ Et ei⁹ gō q̄ fit
ex nitrositate hūoꝛ sīg sit hūectatiōis iuētio i nari
b⁹ tlippitudo ocloꝛ tfēibilitas guttatis pne tve
locitas excitationis apō sōnū cū saltu. Et istud gō
significat ex regimīe ptrito teate. Et ei⁹ gō q̄ fit
ex illumiatione loci aut ex cibo. Signa ēt sūt cāe ei⁹

Et⁹ vō q̄ ex apate melico signa sit pdicta mīoritis. Sz ei⁹ q̄ ex dolōe aut cogtatiōib⁹ cōib⁹
tfebrib⁹ acutis sīg sūt ei⁹ cāe. De cura. L.vi.

Oportet gō vt habēs illā cui⁹ cā ē siccitas vta
tur cibo hūido tbanceis tpatis, ppe q̄ si ipz
balneū nō facit dōmire tē nō ē tpati coꝛpis t
nō bōe ꝓplonis tnz ē ipaucitate siccitatis aut ptāe
hūoꝛ maloꝛ quos balneū eleuat toz vt delerat co
gitatiōnē tcoitū tlaboꝛē tvtaī geie tträqllitate t
assidūitate iunctōis capitī cū oleis hūectatiuis p
dictis temulsiōe lactis sup caput tēbrocis hūectā
tib⁹ pdictis tattractiōe i narib⁹ oleoꝛ tcaputpurgū sipoꝛ tdistillatiōe coꝛ taure, pti olei nēusarini
tpcipue faciēdo caputpurgū ti fricatōe iferioꝛ pe
dū. Et⁹ vō q̄ ex calitate qū hoc regimē ē cū ad
ditō ex cā i regimīe haz medicinaꝛ tadministratio. v
bi gīa rasure cucurbite tpotulace tmuelagis psi
li tvirge pastoris tsempuiue tsiliū. Et ex mnocticis ē sōn⁹ suauis subtil cū quo nō ē bezeze fit ei⁹
cāus brevis aut si sit cū bezeze fit eāsa tpp illud lo
nit⁹ arboꝛ tāq̄ faciūt dormire. Et⁹ vō q̄ ex ea ē er do
loꝛe regimē ē sedatio dolozis. Et ipi⁹ cura ē cū eo
qd ꝓdū ē vniuq̄ dolōi i. c. suo. Facta vō i febrib⁹
mīoriēs hūi dati potu adeiacur puꝛ tfac dormire. Et oz vt habēs eā vtaī abluti ofaciei tēbroci t
vnctiōe tpis tfrōis cū oleo de papauere tlactuca
t vt póatur i ꝯoꝛtiōib⁹ ipi⁹ semē papaueris albi.
Et q̄doq̄ stupefacit ex narcoticis quoꝛ descriptiones sūt i antidotario ttroc. de ciro ꝓdicti i. c. de so
da casa qū dissoluūt i expōne papaueris aut aq̄
roſ. u. q̄ coctū ē papauer: aut aq̄ lactuce t linū eo
frōs ꝓserūt. Et ex eis gdē q̄ ad illō expta sit ē vt sūat
cassia lignea topiū troceus tdissoluāt i oleo roſ.
tabstgāt ex eis nares. Et sūt eptima fcis ex cocti
b⁹ papauer⁹ tradicib⁹ mādragore si vtraqꝫ tpa t
ēt odoraīta ex eis: Et g sumit ex illis q̄titate vnius
grani orobi dormit sōnū tpatī. Od si hūor ad
ipm ascendēs fuerit grossus fiat emplin frontis ei⁹
ex melliloto cū camemilla trobub. Et ex eis gō
q̄ dormire facūt febricītes taliosē vt extrēitates ha
bētū sahara ligēt cū liganie faciēte dolorē tcorā
ipis ponat lāpas tpcipitat psentib⁹ vt mīltiplicēt cō
fabulatiōes tfmones. Deide solmāt ligature repē
te trcōueat lāpas tpcipitat abi exīnibus, vt taceāt re
pēte tē dormiēt. Jn ea āt q̄ fca ē ex hūiditate nitro
sa sal⁹ a pp nitro⁹ itatē tsalsedinē oz vt acceptio ois
acuti tsal⁹ alienet tcibet cā habēs piscib⁹ perosis
tcarnib⁹ subtilib⁹ surabege: cū cum pauco sale tcūet
cū pilulis ex seheba tassidue fiat iunctio capit, cuz
oleis suauib⁹ repidis. Quīqꝫ h ispēs sahare accit in
etate cuiꝰ cui⁹ cura ē pana. Et crūtanī oz vt eā habēs vtaī cebꝛoca ex aq̄ i qua cocta sit ordeuz tcame
milla talbacuē tnō aliud oi nocte faē. n. bene dormire. Et sūt odozēt narib⁹ fca ex oleo albacuē aut
oleo irrino aut oleo d cocco. Et q̄doq̄ oz vt in
potu tribuam⁹ habēti sahara supflua vtuī cui⁹ nick
re solo cerataria tsilia ex opio vt faciat ipz dormire
ci vō q̄ hz sahara cū h⁹ tsupfluitate suffiē vt labo
ret exēcitet talnceat. deiū ai cibū bibat aliq̄tulū vi
ni tpedat cibū qm̄ dozieī hōa. De lesiōe sēi⁹. c. vij

Passiōes nocumīti sensus, ptigētis i opationib⁹
cerebꝛi sūt pp duas cās tcognoscit trib⁹ modis. Mū. n. lesius hois ē i colūis timaginatio
formaꝝ repi sōno tvigilijs ē sana deide si res tdis
positiōes q̄s videt i vigilijs suis: aut i sonno suo ex
eis de qbus pole ēzpm, pponere tremoneāb eo t
qui audit cas ttestificat nō remanēt apd eū tē lesio il
la ē i mēoria ti posteriōe cerebꝛo. Od si hoc nō ē
ipeduīnuz sz loq̄t ea q̄ nō st dicēda ttiet ab eis a q̄
b⁹ timēnō oz tputat eē bonū qd nō dz putari bo
nū: tspat qd non ēspandū tigrit qd igrēdū nō ē
tfacit qd faciēdū nō ē tē potēs fuare ea quoꝛ vult
recordari tēlesio ei⁹ cogitatiōe ti pte media cerebri

Si vō ipi⁹ mēoria tipi⁹ loquella sūt sic ē debēt
tnō otigit in is q̄ agit tloq̄t Jnū rectitudini tima
gināt res sensibiles tcolligit villos tvider signalaria
mendosa tignes tāq̄s aut reliqua mendosa aut
debīt imaginā formal rezi sōno tvigilijs tēlesio
ē i imagiatiōe ti vētre anteriōe cerebri. Et si aggre
gāt duo er illis aut tria tūc lesio ē i duob⁹ vētribus
aut trib⁹. Et si cogitatio ilurmet taccidat i eo abbre
niatio pp cōitatē lesiōi i mēoria pcedēs pmū tacti
li⁹ ē q̄s tiſur met cogitatio tsēqī ea egritudo mēoīe

Et qd cūqꝫ hoꝛ ē declinās ad diminutionē tē egritudo ē er frigore. Et qcūqꝫ ē declīe ad pmutatiōnē tagitatiōnē ē ex calitate. Et qd existimat erūt q⁹ declinatio ad diminutionē ē pp diminutionē ibē cerebri. Et hoc qd nō ēl gīqui apud me. Lā vō ei⁹
aut sēit i pmis i ipo cerebro aut ē ex ꝓbro alio. Et

quādoq̄ ē ab extrīsicis sīc pcussiōe aut casu. Jn curis āt oz te cē solicitū fm pncipia q̄ dixi i canone Et colligē i tabul⁹ egritudinū ꝛbroꝛ capitis in libro
ij. medicinas ad oia illa tuuatinas gb⁹ in eis vteris t
ꝓsiderabis q̄ ex eis tq̄ ex cibis ledūt eos qī alienabeos i eis tide cas ꝓsiderab eos a cib q̄ eos ledūt in
ipis. De pmutiōe sensus talienatiōe. La. vij.

Ermutiōis vō sensus taliēatiōis dclaratio
q̄m q̄ fit pp cerebꝛ ipz ē aut ex cholera nigā
aut ex sangnie calo iflamato: aut ex cholera
citrina aut ex cholera rubea aut ex caloꝛe puro aut
ex vapoꝛe calo. Et illa gō sūt ex illis q̄ dcīcāt qi ce
rebꝛi mā ꝑpus innati puat p cui⁹ sile possibile ē rōi
ni vtā sua fuare. Et fca pp mēbꝛi aliud: aut coꝛp⁹
ē q̄ fit pp stōm aut os ei⁹ aut mirac aut pp matricē
aut pp totū coꝛp⁹ sici febrib⁹. Et totū illō ē pp qua
litatē pura veniēte ad ipz sīc eleuat a digitis pduz
tmanuū q̄dō apant tamēbris corupte ꝓplexionis apatis aut pp vapoꝛē calz cholere tphlatis taz
putridi tacui. Et pmixtio rōis magis icolūis ē
q̄ ē cū risu tq̄ ē fz getē tdeterioꝛ q̄ ē cū agitatiōe t
rixa taudacia. De signis. L.ix.

Lias q̄ ois dolor vehemīs ꝺ quo patiēs nō
pōt rē i quo nō sēnt pmirtionem tvrina ole
agina sīgnt in febribus permixtionē rōnis.
Que vō sit ex melācolia ē cū tristitia talicatōe ma
la aut cū signis melie quoꝛm. c. ipi⁹ remembrabimur. Et si media ē cōlica ē cū lupiositate taudacia. Et si ē melācolia sāguinea ē illic letitia trisus
cū exvberatōe veaꝛ. Fca āt a cholera citrina ē cū
iflamatiōe talitate trira tmalitia moꝛ tagitatio
tagitatiōe vehemēti timaginatiōe ignis tsentilla
rū tadustiōe oculoꝛ ti crioꝛ tcitrinitate coloris ti
flāmatiōe capitis texrētiōe cutis frōtis tpsidatione oculoꝛ tsaltu ad oppositū. Et i illa gdē q̄ fit ex
magis rubea fiacia ista vehemītioꝛa tpuersa. Et⁹ i
gdē generis ē pmixtio q̄ fit i febrib⁹ tplurimū fit in
pestilētalib⁹. Cū ea aūt q̄ fca ē ex calidūtate tsiccitate puris nō st gūtas nz sīg materiez pdēaz i cā
ne ti capitulis pcedētib⁹. Facta āt ex phlāte iā putrefacto tacuto hūib⁹ accit vt eis adsit cū pmixtiōe
seueritas vt eleuāt supcilia sua manib⁹ suis oi hoza
t vt ipoꝛ caꝑ guenk tpatiāt subet pp sbaz frigoris
sic pmiscēt coꝛ rōnes pp accidētia calitatis. Et isti
gō nō sep it ab eo qō tenent tplurimū qō accit eis
vt existimēt seipos bestias tanes. Et vlī qō pmixtio rōnis cū accit a calitate sicca tūc ipz sīgnt vigilie
aut a calitate hūida sanguis aut a phlāte putrefacto
tūc sīgt ipaz subet. Illa vō cui⁹ cā ē vapoꝛ ascendēs ex mēbꝛo cognoscit ex dilpō eius mēbꝛi dolo
rosi si fuit mēbꝛi: aut toti⁹ coꝛpis si fuerit. ꝓhēdēs
sicut i febrib⁹ cōicātib⁹ tcognoscit an ē pura aut ē
mā aut vapoꝛ. Et signa qd oīuz illoꝛ ꝓdēa sunt i. c.
de soda. De cura. L.x.

Etra āt q̄ melie adhibet dicem⁹ i. c. melie. Jn
cura aūt pmixtiōis facte ex sanguīe oz icipere a phlōmia tad oib⁹ q̄ tēpant sanguinez t
ipz iriant tei⁹ ecūniā reteificāt. Et⁹ vō q̄ facta ē ex
citrina aut rubea cura ē vt incipiat tcēset tpmittet
ꝓplexio aut coꝛpis toti⁹ aut capitis, ppe tadmīstrē
tur fictiones thumectationes pdicte i canōe tad
mīstrēt emplastra p⁹ rasionē capilloꝛ tsit coartat t
fomoꝛ fiat regatur a regīmine. Et ex eis gō q̄ pueniunt pmixtioni sensus cholere ē cerati inflatum ex
oleo roſ. tacetosy ncipiti supposītū toleum vio. t
lac sūnō fuerit febris aut oleū roſ. tpapauer tū cantella repressionis vapoꝛ. Quīqꝫ vigilie adsūt tē ois
epitimata nō sūt mutatia tquādoq̄ faciūt eū possi
dere ꝓstrictioné caliditans qz n on facias caputpurgū t facias augmentū i attractione. imo ꝓsequent
adhibe clistere lenitiuū. Jn ea aūt q̄ fit pp membꝛi communitatē vtere capitis ꝓfotatione tei⁹ in
fiatione tattractione ad ꝛrium thoc totū quidēz
iam scīt ex canonib⁹ ꝓceritis vniuersalibus tpticularib⁹. Quīqꝫ cā caliditate trōnis pmixtione nō
sūt debilitas tsigna apatis oz vt patiēs alapis cedatur vehemēter tquandoq̄ necessaria est pcussio vt
ad ipm ipsius redeat ratio tquandoq̄ oporet vt
caput, eius fm crucē cauterizetur si nichil aliud ꝓfert
Et ex rebus ipsi⁹ ferēnibus ē vt fundatur sup capita ipoꝛ decoctio pedū tcapitū tmulsoriens sanat
eos alsetur qū ex eo bibūt tcomedūt ipsum dieb⁹
aliquibus sient est aut i aliquo alio fructuū ex dulcibus inter ea q̄ coopmīt tfacūt nō apparere.

Desolidūtate tamētia. L.xi.

Jfferētia inter pmixtionē rōnis tsoliditatē
tamētiā q̄nil sint duo ispedimēta rōnis tsit
causa faciens ptingere vtāliqꝫ simul cadēs in
ventre medio cerebꝛi ex pmixtio sensus est lesio in
opationib⁹ cogitationis ex pmixtio sensus est lesio in
opationib⁹ cogitationis ex mutationē. Stolidūtas
vō tamētia sūt lesio fm diminutionē aut destructionē tdispō similis fatuitati tphātasie. Et tu qdez
iā scīsti q⁹ spēs opationū sūt tres. Hūismodi
aūt egritudinis cie aut sēt frītas pura aut cū siccitate ꝓprehēdēs sup vētre medū cerebꝛi i lōgitudine
diez tspatij aut fātas cū aliquo phlātico i vacuitatibus vasoꝛ cerebꝛi. Et cā in hoc nō est nocumētū
ex frītate tnō ex calidūtate nisi qn̄ hoc nocumētuz
ē destructio tdiminutio qn̄ caliditas ē facies cogitationē q̄ ē vn⁹ eximoꝝ⁹ sus quo monet ab anterioꝛe ptē cerebꝛi vsqz ad ei⁹ postremā tcontrario
Et calitat ē qdē eleuat mioꝛ tiuuat ipaz. Et ygelatio, phibet ipaz. Quapp posita est ꝓplexio h⁹ ptis
cerebꝛi decliuis ad calitatē ꝓposita ē in medio vt sit
ei redū⁹ ab imaginatione ad memoriā. Et tu qdē iā
scīsti imaginationē tmemoriā i loco suo. Hec
āt egritudo curat calefactiōe cerebꝛi thūectatione
ipi⁹ si fuerit cū siccitate aut resolutiōe ei⁹ qd ē ipso teūonib⁹ cū medicinis magnis tvomitū facto
cuz oximelle si fuīt aut se. rhaphani q̄ fuerit a mā
toz vt ex illo perueniat ad excitādū coꝛ cū medicinis sibi ꝓpiis sicut tdiamuschū tmuhadanū elmu
fara this silia tnō oz vt ꝓlōgem⁹ smonē i hoc. c.
Jā enī scīsti modū simile h⁹ regimīs i canonib⁹
in eo qd ꝓcesserit. Et oz qdez vt holpitiū ca⁹ dom⁹
lunmosa sit. Et vniuersaliter qdē vigilie tsaltare t

subtilatio cibi ⁊ paucitas ipsi⁹ ⁊ declinatio ad pplonē ficcio:ē ⁊ sbtiliationē sanguis ad tpandū ipaz ⁊ paucitas ipi⁹ ⁊ calefactio ei⁹ ita qđ nō sit vehemēs ebullitio ⁊ calefactio. iuno sit calas sbtilis nō feruēs llDec. n. ex eis ē q̄ retificāt sensū ⁊ mūdāt ipm. Et nihil ē magis inimicū sēsui q̄s replo ex cibis ⁊ hūidi tatib⁹. Et siccitas nocet sēsui nō vnde ē diminutio ſz vnde ē sup fluitas i velocitate mot⁹ aut vnō ē pau citas spus vehemēter aut ei⁹ resolo cū alīq̄to mo tu.

De corruptione memorie. L.xij.

Pla ē ppar stoliditati nisi qz ē i posteriori ce bro qm̄ ē diminutio ⁊ aliq̄ opationū posteri oz⁹ cerebri aut destructio i oib⁹. Et ei⁹ q̄ dē cā ꝑma apd. B. é fitas aut pura aut cū siccitate ⁊ nō ipmit ⁊ illa sile aut cū hūiditate ⁊ nō fuat qđ i ꝑsīi ē i ea. Sz si ē cū siccitate, sīgnt ipaz vigilie ⁊ in sōnietates. Mā fuat res ꝑeritas ⁊ nō ē potēs fuare res mom̄tancas ill⁹ hoc. Et si ē cum hūiditate si gnificat eā subet ⁊ qđ ꝑterea penit⁹ nō fuat. Et fo sitā seruat ea q̄ sūt ill⁹ hore ⁊ mom̄tānea spatio ma ioze q̄s ꝑterita. Et si fuerit illic fitas pura erit stu por ⁊ vigo. Et fortasse erit ex siccitate cū calitate ⁊ erit cū eo pmixtio sensus. Et illud qđē ē aut i illa pte cerebri ipi⁹ aut i vētre ipi⁹ aut i vase ei⁹. Et q̄s doq̄ fit pp hūores ⁊ malitiā pplonis ipoz pueniē tē ad cerebrū. Et qđā ātiquoz iā direrūt hoc ⁊ ē er eis q̄ testificata sūt ⁊ ex pta. Et obliuio qđē ⁊ cōrup tio m̄moꝛie ſz plīn nō accidēt nisi ex fitate ⁊ hūi ditate. Quādoq̄ fit tam̄ ab ap̄atib⁹ cerebri ⁊ ꝑpe sīis. Et scias qđ obliuio q̄do accit cū sanitate nū ciat egritudies cerebri ꝑpinq̄s sic̄ aplopleriā epile psiā ⁊ lerhargiā.

De signis. L.xiij.

Oportet vt cognoscas illud ex cantonibus ꝑ dictis ⁊ non iterea eos i oi hora.

De cura. L.xiiij.

Pla aut̄ q̄ sep̄ata ē a calitate ⁊ sic ē facilioris cure. Et h⁹ i qđē cura ē cū eo qđ dēz ē mlioti ens. In ea vo q̄ fca ē a siccitate nuda oz egrū nu triri ex cibis hūectatib⁹ tpatis ⁊ vt admistres exer citiū ptiū capitis cū fricatione ⁊ ꝑsīoe fca cū pan nis aspis ⁊ motionē manuū ⁊ pedū ⁊ vlr exercitiū qđ nō sit forte: ſz sit fm q̄titatē q̄ fiat fames ⁊ pue niat augmētū cibi ⁊ quietem ⁊ somnum ⁊ balneum ⁊ calefactionē cū ēplis calcfaciētib⁹ notis quoz re memōationē nō iterani⁹ ⁊ cū vētosis sup cap̄ absq̄ scarificatioe ⁊ cū medicīs rubificātib⁹ ⁊ fortasse ne cesse erit vt plin sit posteri⁹ vbi collā iungit cranco ⁊ admistrēt aq̄ i qb⁹ cocta sūt camemilla ⁊ melilotū ⁊ pedes cap̄az ⁊ ex olcis oleū de lilio ⁊ narciso ⁊ kieri. Qđ si fuit a mā habēte fitatē ⁊ hūiditatem cīa ipz p⁹ digōnē cū eo qđ scis. Et habitet i domo multi lumis. Et incipiat ꝑnū ab eūantib⁹ q̄ sit facilio ra sic̄ hiera ⁊ pulpa collogntide ⁊ castoreū. Deide gradati ꝑcedas ad hieras magnas postea admini strēt si cōfidis qđ nō ē malitia pplonis calē ꝑfectio nē anacardinā qm̄ ē fortio: i ꝑfortatioe sēlus sufficiencr faciēte acgrere seruationē inuatilimū scrua tionis ⁊ admistrāt reliqua digestiua ex rubificitib⁹ ⁊ gargarismis ⁊ odoramētis et q̄ scis ⁊ nō festies in desiccatione ei⁹ ſz gradati ꝑcedc. Et caue ne desic catio tua ꝑsequat nimē hūiditatē ꝓncipaliū ⁊ segt ea fitas pplonis. Illō. n. é ex eis q̄ i obliuioe augmtū ꝑbēt. Et oz vt alienēt a se debitatē ⁊ sufflatione vē toꝛ ⁊ replone ⁊ alienēt ab absolutioe; cū aqua pemi tus calā qđē ꝑp illud qđ ē in ea de mollificatioe ⁊ fia qđē ꝑpea qđ stupefacit ⁊ nocet spiritui sensus, q̄ si eis accit replectio sbtiliēt regimē p⁹ ipam. Oz ergo vt alienēt a cib retētiuis ⁊ guatis ⁊ vaporosis Replo vo ex vino fca nocet valde sed paz dilatat ai. ſz ⁊ pfortat ipm ⁊ facit ipz bonū ⁊ excusat a mul tiplicatioe aq̄. Et⁹. n: multiplicatio é res magis no cēs eis ⁊ do:mutio nulla i meridie. Et vsr ſon⁹ mul tus nocet multū ⁊ ꝑpe sup replonē pliaz. Sup flui tas quoq̄ vigiliaꝛ resolut ipz ⁊ debilitat eū. Et cū hoc replet cerebrū vaporib⁹. Et ex eis qđ expta sūt acoꝛ⁹ nutrit⁹ ⁊ pip lógū nutritū ⁊ iuēta sit mālesse addētia infuatioe. Et medicaīs h exptū ⁊ ei⁹ qđ cō fectio. R. olib. ii cipi pipit croci mirrhe ptes eqles ꝛ emisceat, Suāt oi die pondus .ʒ. i. thocēt iaz exp tū est: piperis ptes. ii. cymini tm̄dē ⁊ zucheri albi p tes. iii. ⁊ exptū ēt oīsi die i ieiūo potare i ipa olibā. iii. quartas auī. ⁊ pipis quartā ⁊ tiez cymini ptes v. piperis. i. acoꝛ. ii. ciperi. ii. myrobal. ni. ii. mellis a nacardi. i. mellis duplū oiuz. Et oz vt redeas ad medicinas sigulares scriptas i li. ii. ⁊ eaz loc⁹ ē in tabulis egritudinū capitis. Et oz vt sit hoꝛ pimz huius domus i qua sit lumē plīn. Fca vo ab ap̄a b⁹ cerebri curat cū eo qđ dictū ē in karabito, ⁊ in le thargia. ⁊ subet asathari.

De corruptione imaginationis. L.xv.

Pla cidē cognosci ⁊ signis naratis i aliis capitulis: verūm ē i anterioꝛe pte cerebri ⁊ eius corruptio aut ē vt imaginet qđ nō est ⁊ videat res gb⁹ non est iuentio: ⁊ illud est ꝑp dīuū cholerē i aīriore pte cerebri aut ꝑp dīmm malitie ꝓlonis calē absq̄ mā: aut vt minuat imaginatio ⁊ debilitet ab imaginando res imaginabiles ⁊ nz vi det visiones ⁊ sōnia nisi paz ⁊ obliuiscat eoꝛ ⁊ obli uiscat formaꝛ sensataꝛ qualit sūt ⁊ nz imaginetur eas. Et eius gdem cā est cadē cā q̄ est diminutionis meōie. Verūtamē plurimū corruptōis meōie non fit nisi a fitate ⁊ hūiditate. Et paucitas ipi⁹, fit a sic citate: ⁊ res h ē ecūnerso. Verūtamē h istfm lene ere anī ē vt velociter fiat ipsīo ei⁹ qđ imaginat ⁊ illud duꝛ vt solutio ipi⁹ difficilis fiat ab eo qđ i ipo ē im ꝑsīū ꝑp res cadētes i ipo ēuo. Et corruptio qđez meōie cadit i duab⁹ dictionib⁹ sēlatoꝛ ⁊ i corrup tione ꝓpositōis eoꝛ ⁊ corruptio imaginatiōis cadit sic̄ i sēlatis ⁊ formis ipoꝛ. Et hoc qđ scit ex arte alia

Qđ āt magī sīgtiuū ē q̄ egritudo ē ex hūiditate aut siccitate ē dispō sōni ⁊ vigiliaꝛ ⁊ dispō siccitatis oculoꝛ ⁊ narīū ⁊ hūiditatis eoꝛ. Et dispō coloris ligue ⁊ hūiditat⁹ ei⁹ aut siccitatis ipi⁹. Et q̄do ē egri tudo corruptōis imaginatiōis ū ipi⁹, diminutio tu es suffitiēs ad cognoscēdū eā ēt qñ ē a melācholia aut cholā aut ꝓpline cala singulari ꝑp illud qđ dām

ē ⁊ scit. Cure āt ill⁹ sūt fm curas q̄rūt i egritudini b⁹ ꝑteritis: verūtamē oz vt mā sit i ptib⁹ ꝓncipioꝛ sēlus ⁊ si necessaria ē fricatio aut vētosaꝛ appositio fiat in anterioꝛe parte cerebri.

De mania camina. Cap. xvi.

Appositio manie ē demoniū lupinū. Cania vo ē spēs ei⁹ existēs cū ira pmixta tripudio ⁊ gsūtioe coꝛ:rupta pmixta pentōi quēad modū ē ex natur⁹ canū. Et scias q̄ materia faciēs demoniū lupinū ē i sbamāe facientis meliam: qm̄ vereq̄ st melice: verūtamē cā faciēs demoniū ē me lia adusta fca aut a chola aut melia q̄ ē deterioꝛ ⁊ fa ciēs melia ē melia nālis multa aut adusta. Sz ē fca a phlate: aut sāguie dulci: tamē paz fit a sāguie adu sto. Si āt fiat ab ipa melia tūc plīn qū fit melia nō ē nisi mania cū sua applicatioe i ānterioꝛe pte cerebri ⁊ sba ei⁹ qm̄ ipi⁹ applicatio ad cerebꝛ ē sic̄ applicatō materiei karabiti. Et melia qđē ē cō malitia existia tōis ⁊ cogitatioe cōrupta ⁊ tioꝛ ⁊ gete ⁊ nō est i ipa agitatio vehemēs. Mania vo tota ē agitatio ⁊ salꝰ ⁊ gsūtio ⁊ lupositas ⁊ aspect⁹ cui assīlat aspect⁹ hoīs imo res cui magis silis ē aspect⁹ lupoꝛ. Et differt ab yna spē karabiti cui ei habēs i dnoīo assīlat.

Qm̄ cū hac egritudie nō ē febris fm plīn. Sz karabit⁹ nō cūat ab ipa. Canina āt ē spēs manie i q̄ est associatio vehemēs ⁊ amicitia cū obedīētia ⁊ puenē tia sil. Et i ipa qđē nō ē credulitas ⁊ tuōis q̄ ē i ma nia ⁊ ē q̄si ad sīguinē, ꝓpioꝛ. Dec. aūt egritudo plīn accit i autūno ꝑp malitiā hūoꝛ. Et q̄do mꝛ tiplicat i vere ⁊ i estate ⁊ ē ei excitatio aꝑ flatū septen triōis ꝑp deliccatioēz septētriōis. Et hāc qđē egri tudinē plīn nō resoluūt nisi hemoꝛroides ⁊ varicel. Et q̄ accit ꝓcessioe ei⁹ hydropisis solut eā cū hu miditate sua ꝓprie q̄ ei⁹ cā ē calitas epatis ⁊ ipsius siccitas ⁊ multoriens accidit hec egritudo ꝓpter communitatem stomachi quam vomitus sanat.

De signis manie vniuersalib⁹ ⁊ spēz ei⁹. La. xvij.

Signa itaq̄ vlia ei⁹ sit q̄ mutatio opationiꝛ moꝛalīū ⁊ mobiliū ē mutatō ꝑdca. Signa vo idicātia ipaz sit sic̄ icub⁹ cū calitate cere bri ⁊ sic̄ si repleāt pedes sāguie ⁊ fiāt rubei aut coagu lef sāguis i māmilla mulieris ⁊ significat mot⁹ coꝛ ruptōis sāguis. Et ꝓmū q̄do q̄s significat q̄ fca ē cū cōruptōis sāgis i ventꝛo i quo calo: inat⁹ nō ē fortis regēs sāguinē bene imo corūpit i ipo sanguis alīq̄ coꝛruptōis specie. Et qum accit signū ꝓmū i fine manie fortitā significat ipi⁹ resolutionē significatōe varicū. Et multotiēs accit mania i egritudib⁹ acuti significās crisiz: ergo si reliq̄ signa ei⁹ inētioēz atte stēt ⁊ gificat q̄ crisis erit bōa. Et q̄do q̄ ē vehemētia manie significās crisiz ipi⁹ manie. Et signū qđ sa cie ex melia adusta a melia ē q̄ ei⁹ dmoniū ⁊ lupino sitas ei⁹ fuit cū cogitatioe ⁊ gete ꝑ spatio aliquo. Dū de qñ mo nef ⁊ logt icipit rario cinari cogitans: po stea qñ iterat sup eū nō ē pole euadē ex ea nz facē sīle ipm. Et ē extennatio corpis i ꝑsona vehemētioꝛ ⁊ colō ad nigredinē ⁊ cliuioꝛ ⁊ sōnia tioꝛa: ⁊ q̄do q̄ vo mit aliq̄d aceto:li ex quo ebullit tra. In ea vo q̄ ē ex melia cholica fiūt ꝓmutatiōis ad ꝓceptioēz velo ei⁹ ⁊ ges ab ea velociꝛ⁹ ⁊ nō recōdat ꝓceptōis ⁊ odij sic̄ icōdat ei⁹ ꝑm⁹ aut mioꝛat ei⁹ ges ⁊ multiplicaī mot⁹ ipi⁹ ⁊ rixa ⁊ agitatio ei⁹. De cura. Cap. xvij.

Si repsone vides hūoꝛ phloma. Et si videl dominium cholere i cōpe q̄ vrinā ⁊ iliq̄ sī gna eūa cū dcoctioe epithimi: aut dcoctoe myrobalis. si est cholera melicholica. Et si ē melin cholia pura fōtasse nece erit tibi vt eues cū epithimi puri pōdē triū. ʒ. cū oxymelle ⁊ pilulis ō azulo: De ide vēi ad cap̄ ⁊ eūa si ē ibi replectio sāguiea: aut me licholia sāguiea ex vēis q̄ sit ⁊ lingua. Et assidua ipi⁹ eūatio em cū his pilulis. Quaꝛ ꝑfectio: ℞. hierepi cre epithimi sticados oiuz triū āna ptē. i. scamonee myrobalis. āboꝛ āna ptē. ʒ. fiāt ex ea pilule magne. Et p⁹ vniuersalē eūonē i nocūbus sepatis sumat ex eis q̄s nocte pōd⁹. ʒ. ij. Et ex eis q̄ ꝑfeit ad illō sit pi lule istius mōr: epithimi polypodij āboꝛ āna. ʒ. v. la pidis armēi myrobalis. kebu. āna. ʒ. i. sticados. ʒ. x sal⁹ idi pulpe collogntis āboꝛ āna. ʒ. iiij. belliri. em bli. asce. helle. ni. oiuz āna. ʒ. iij. fbit. ʒ. xx. ꝓficiant cū oxymelle mellio ⁊ admistrēt. Et fiant gargarismata cū oxymelle scamōeato ⁊ nō supflue vtaris ꝺ pilu lis ō sceibar. Sz vīē eis tāto tpe quo assidue iuenit i eis lentas. Qū āt malitiā ꝓplexiōis calide sētis ab scide eas. Et p⁹ purgatoēz puēi ad ifīatōez ⁊ hiec tatōes cū ebrocis ⁊ alijs. Et fōtasse necū erit vt i die gnqes ebꝛocēt ⁊ lim. ik capita ipoꝛ ex dcoctoe pedū ⁊ capitū ⁊ mulgeat sup ipa lac ⁊ ponat sup ea butyꝛ crudū. Sitq̄ itētio tua i hūectādo maiō itētōe tua i ifiando verūtamē si nō iuēis medicis vehemētius hu mectatōis nisi fitas pōe cū eis camamillā. Et fōtas se nēariū erit tibi vt eos dōmīt facias medicame tri bue eis i potu. Dabis ergo ei ad bibēdū. cū aq̄ ḡna toꝛ dulcū vt hūectz: aut cū sirupo ꝺ prunis vt limi at: aut cuz aq̄ ordei ⁊ tembroca eos cum aqua ordei ⁊ cum aqua i q̄ coctū sit papauer vt dormāt: vexe ei⁹ ⁊ vt pōas i eo paz camēlle ⁊ mulge sup cap̄ lac ⁊ olea iuuātia ad illō sit bōa. Et qū admistraueꝛ eis brocas ⁊ caput purgia ⁊ olea hūectātia: igenia vt dō miāt p⁹ ea fm dispōem q̄ fit sō⁹ ex ebꝛocis ⁊ oleis faciēnt⁹ subz ⁊ ꝑp eo olco ex lactucis. Et i potu tri bue eis qđ hūectat sic̄ aq̄ ordei. Et nō des eis ad po tādū aliq̄d q̄d currat curlū oxymillis ⁊ i quo sit ꝑbi liatio ⁊ dīccatio ⁊ cisio. Et quotiēs videris nāz du rā clusteriza ifirmū vt nō cleneāt cap̄ vapoꝛes ipe dictes ex fece. Et oz vt i ages ipoꝛ des eis i pōu ra dices feni. silꝛis ⁊ se. ei⁹ ⁊ radicē vitis albe ⁊ ē alieſ re qm̄ sit iuuatiua. Sitq̄ ip oꝛ ex eis potio q̄s die aui. i⁹. Si āt ea nō biberit abscōde illa i cibis cōū. Et coꝛ ē ilirmo sedeat ꝺ quo ꝑcūdet: ⁊ qđ timeat ⁊ strīgāt coꝛe ⁊ crurā ei⁹ sp vt assidue vapoꝛ ad iferio ra trahat. Qđ si tim⁹ qđ seipos ledāt ligēt fōtē ⁊ in tromittāt i cabūs ⁊ sīspēdāt i suspē ouo elenato qđ ē sic̄ argeatū. Et oz vt sint cibi coꝛ hūidi fm oēz hūi ditatē. verūtamē oz ne cū sua hūiditate sint ex eis q̄ oppilatiōes venire facūt sic̄ amilū ⁊ q̄ similia sūt ei. Illō. ii. valde nocet eis ⁊ nō dcī ipis qđ plīn ꝑpus

cut vrinā. Illō.n.i ipis nocet. Et relīq̄ cure ipōz in gb⁹ oz vt sibi timeāt ⁊ sibi cauceāt sunt cura melie ⁊ nos reniemoz abimur e⁹ i suo e⁹. Nūq̄z dclināt nō é malum ad potādū dcf eis vinū plm cōmixtū. Mā illō hūectat eos ⁊ dormiī fac. De malia. C.xix.

Dicit melia mutatio existimationum cogitationū a cursu nāli ad cōuptiōez ⁊ ad tiorē ⁊ ad malitiā pp ꝓlonē melicā faciēt̄ sluestrē ispi cerebri iteri⁹ ⁊ faciēt̄ ipm timidū pp tenebras ipi⁹ sic tenebre extrisece sollicitāt ⁊ timere faciūt ꝑm q⁹ ꝓlo fuitatis ⁊ siccitatis ℑria é spū dbilitās ipz sic complo calitatis ⁊ hūiditatis vt ꝓplo vini é ꝓueniēs ⁊ fortis. Nūq̄z melia ꝓponit cū rixa ⁊ saltu ⁊ scin tillis pmittat ⁊ noiat mania. Et nz dī melia nisi c⁹ cuēt̄ é a chola ni. nō adusta. Et melācholie q dez cā aut cī ipo cerebro: aut ex cerebro. Illa q̄ cī ipso cebro: aut ex malitia ꝓloniſie ⁊ sicce sine mā pmu tāte sbaz cerebri ⁊ ꝓlonē ips lūinosi ad tenebras: aut é cū mā. Et illa q̄ é cū mā aut é cū mā q̄ cī vēis vēiés ad eas ⁊ ex loco alio ⁊ puertit cī eis ad cholaz ni. pp adustionē ei⁹ q̄ i eis é ⁊ fit fer ⁊ hé plz: aut é mā ibdita i corpe cerebri ⁊ é pediés cerebz ꝯlitate ⁊ sba sna ⁊ effūdit i vētres. Et multotiés fit pmu tatiō ex epilepsia. Illa vo e⁹ cā é ex cerebro cōicat rex aliq̄ ex q̄ ad cerebz hūoz elenal: aut vapoz: tenebrosus. Et ergo res illa: aut i toto corpe qū ei dominat ꝓlo melica. Aut splē qū i ipo retinet melia ⁊ nō pōt ipaz purgare aut dfect⁹ ⁊ nō pōt trahē ni grā ex sāguie: aut q: i ipo ꝓuēit apa: aut nō ꝓuēit: ſz nocumtū aliud. Aut pp vehemtia calitatis epatis. Aut é res illa ipsū nutrac qū i ipo adunant̄ sup fluitates nutrimti ⁊ vapores itestinoz ⁊ adurūt hūo res ipsi⁹ ⁊ puertūt i gen⁹ melie ⁊ faciūt euenire apa: aut si nō faciūt euenire eleual ex eis vapor tenebro sus ad caꝑ ⁊ noiat hec i flatio mirachia ⁊ melia mi rachia. Et ipa qdē multoriēs eleuat ab apate po tenariozepatis ⁊ adurit sanguis mirac: ⁊ é illō qō Bal. posuit cām i melia mirachia. Et teophilo qō vī q⁹ ei cā é vehemtia calitatis epatis ⁊ itestinoz.

Et qdā alij ponūt cāz i ea oppilatiōes q̄ fūt i mesaraicis. Et si nō fit apa. Significat ergo q ponit cām i illo oppilatiōez i mesaraicis ⁊ si nō sit apa q⁹ nutri mtū ipoz nō penetrat ad venas ⁊ accit ei cōruptio. Et significat q dicē illud cē pp apa lōgitudiné retētō nis cibi i eis cradit cū dispōne sua. Et h⁹ apa ſz plin nō fit calm. Sz nz é illic sc. ⁊ sitis ⁊ vomit⁹ cholerz. Et q̄dā q̄ é cā gnātiōis ei⁹ ad cer exteriozē. Et pncipium qdē gnātiōis cī i cerebro qū i stō est apa calm ⁊ adurit vapoz ei⁹ i hūiditatib⁹ cerebri. Aut é i mice aut i religs mbris capiti cōicantib⁹. Et vo q̄ fit a fitate ⁊ siccitate sine mā cā é malitia ꝓlonis melie ⁊ cozde cū mā aut sine mā cui cōicat i ipa cerebz: q̄m ips nialis ꝓtinu⁹ é spū vitali ⁊ ex sba ipsi⁹ q̄ ꝓplo e⁹ cōrupta melica cōrupit ꝓplerione cerebri ⁊ puertit ad melācholiā. Et q̄nqz fit pp cās alias ifiantes ⁊ exiccātes ſi ex cōde solā: qū tñ nō sit posibile vt fiat ab q̄ cōitate cōdis: imo sōtasse magnitudo eāc i ipo erit ex cōde. Et pp hoc tñ vt cōlegāt cura cōdis cū cura cerebri i hac egritudie. Et scias q⁹ san guis cōdis qū é el⁹ ſbilis clai lectificās resistit cōm ptōi cerebri ⁊ ictificat ipz: imo nō é mirz si sit fz plu rimū ꝓncipiū illo⁹ ex cōde: ſz nō ꝓfirmet h⁹ egritudo nisi i cerebro: nō ei é nouū ⁊ lōgiquū mirz si cōdis ꝓ plexio plm cōrūpat ⁊ seq̄t ea cerebz ⁊ corrūpat cere bri cōplexio ⁊ sequatur eam cor⁹ ⁊ cōrūpat ꝓplo ips i cōde ⁊ fiat siluitis ⁊ corrūpat q̄d ex eo penetrat ad cerebz ⁊ iuuat cerebz ad se cōrūpēdū. Et q̄do accit i fine egritudinū mālū ⁊ ppe acutaz mlīa ⁊ é signū mōs ⁊ tūc accit hōi illi vt rec cōdet niōtis ⁊ mōtuoz plm. Et vlr qdē cholera ni. multiplicat ⁊ gnāt q̄do q̄ cā mbra opātis nutrimtū q̄d é par q̄ adurit san guis: aut ꝺbilitat ab expulsiōe supfluitatis melice ⁊ é mīa. Et q̄do q̄ mbra q̄d é cuatoriū cholei nigre ⁊ é splē q̄ dbilitat i duab⁹ reb⁹ q̄z vna é attractio fecis sāguis ⁊ cineritatis e⁹ ab epate. Et altera é ex pulsio supfluitatis q̄ ex eo ad ipz trahit ad locū q é ꝑparat⁹. Et q̄do q̄ gnāt cholera nigra i mbro alio aut pp vehemtiā adustiōis nutrimti e⁹: aut cī ōfect⁹ ipi⁹ ab expulsiōe supfluitatis nutrimti sui q̄: ſsol uit e⁹ ſbile ⁊ fit fer spūū ipi⁹ melicholicū: aut pp: vehemtiā ifiatiōis ⁊ dsiccatōis e⁹ qō ad ipz pucit. Et q̄do q̄ tūt cā i gnātōe e⁹ vbi gnātiui cholere nigre. Et gbus q̄dā medicoz vīū é q⁹ melicholia ptin gat a dmōto. Sz nos nō curam⁹ qū physica docem⁹: ſſ illō ptigat a dmōio aut nō ptigat postq̄z dicim⁹ qm̄ ſ ptigat a dmōio ſuffic nob vt puertat ꝓplexionē ad cholerā ni. ⁊ fit cā e⁹ ꝓpi q̄ cholera ni. dī de fit causa illius cholere nigre demoniū: n aut nō demonium. Et causis vero fortibus in generatiōe melancholie est supfluitas tristitie ⁊ timoris. Et oz vt scias q⁹ cholera ni. faciēs melicholiā q̄do q̄ é cholera ni. nālis: aut phlegma qū puertit i choleră ni. pp spissitudinē: aut pp aliquā adustionē q̄ui h̄ fit paz ⁊ razz: aut sāguis qū pp decoctionē puertit abscz adustiōe vehemti. Huoz āt choleric⁹ qūz ipo cadit: adustio vltia facmamiā ⁊ nō é tēt⁹ sup melin cholia. Et vnaquecz spēz cholē ni. qū i cerebro est ex casu mō dicto facmelācholiā. Verūtam q̄dam eaz cū melicholica effic mamiā. Illa vo q̄ é magis i columis é illa q̄ fit ex fece sāguis ⁊ cū q̄ fit gaudiū.

Et melischolia qdē plurimū ꝑsoluit q hemorroidal ⁊ varices. Et q̄do q̄ mioraf gnātio h⁹ egritudis in albis ⁊ pigmib⁹ ⁊ multiplicat i bannis ⁊ pilosis extē nuatis ⁊ dura carnē habēt⁹. Et multiplicat gnāo ipsius ꝑ eo cui⁹ cor est vehementer calidū ⁊ cerebz ipi⁹ é hūidū: q̄ fit calidtas cōdis e⁹ gnātiua cho lera ni. i ipo ⁊ hūiditas cerebri ipi⁹ susceptiua ipssi onis e⁹ qō gnāt i cōde ipi⁹. Et eis vo q̄ ad ipm sūt pparati ſt trauli ⁊ syllabā multotiēs ipetētes ātēq̄z dictōes ꝓsert līguas habētes lenes ⁊ oculos mo biles q̄z facies ſt vehemtis rubedis ⁊ bruni ⁊ pilosi ⁊ ꝓpe i quoz pectoribus ſt pili nigri ⁊ grossi quoz ve ne ſt aple ⁊ labia grossa. Ohis q̄dā ipoz ſt significati ones calidtatis cōdis ⁊ q̄dā significatiōes hūidita tis cerebri: ⁊ plurimū ſt q⁹ appet phlogmatice. Et hec qdē egritudo pl⁹ accit i viris: ſz i mulieribus é ō

terio: ⁊ multiplicat i iuuenib⁹ ⁊ senib⁹ ⁊ minorat in hyeme ⁊ multiplicat i estate ⁊ autūno: ⁊ q̄do q̄z exit at in ꝺ plurimū qñ ver eleuat hūores ⁊ pmittet eos sāguini. Et qūq̄z é⁹ excitatio cū piodiſ⁹ gb⁹ ex citat chola ni. ⁊ feruet ét. Et ad illū ét q ꝓpat é melā cholie cito puēit ipa qū assūt ei tio: aut āgustia aut i sōnietas aut retinet in ipo ꝓtendo curſ⁹ sāguinis aut vōit⁹ melic⁹ aut reliq̄. De signis spēz ei⁹. C.xx.

Ipna pncipij melie ſt existiatō mala ⁊ tio: sine cā ⁊ velocitas ire ⁊ dilectio solitudis ⁊ tremō ⁊ vigio ⁊ lōit⁹ ⁊ tinit⁹ ⁊ ppe i mirac. qū ait ꝓfirmata é tio: ⁊ malitia existiatōis ⁊ āgustia ⁊ sollicitudo: ⁊ aliēatio ꝑmonis ⁊ fastidiū pp multitudi né vētositatis ⁊ spēs tioris ex eis q̄ nō ſt: aut ſt ⁊ pla rimū tioris e⁹ é ex eis q̄ nō timēt fz ꝓpter audiné. Et spēs qdē iste ſt idefinite. Quidā ei coz timēt casū ce li ſſ se: ⁊ qdā coz tūſt q⁹ fra absorbeat eos: ⁊ qdā ti mūt latrōes. ⁊ alij tūſt ne lup⁹ ad eos igrediat. Et q̄ do q̄ res ꝓpe habēt i h⁹ ipssionē. Et qñ h⁹ q̄do q̄z imaginā tres corā oculis suis q̄ nō ſt sane. Et q̄do q̄z imagiat seipos fēos reges aut lupos aut dmōes aut aues aut istia artificia. Amplꝰ qdā coz ſt q ridēt ⁊ ppe quoz melicholia é sāguinea qm̄ imagi nāt q̄ plaz ⁊ delectat eos. Et qdā ſt q plorāt ⁊ ppe quoz melicholia é melācholia pura. Et qdā coz ſt q diligūt mōtē. Et qdā q eā ab hō ét. Sig̃ vo e⁹ q̄ i cerebro é ſt, ppe supfluitas cogitatōis ⁊ assiduatō sollicitudis melācholice ⁊ assidu⁹ aspect⁹ ad rē vnā ⁊ ad terrā ⁊ significāt ipaz colō capitis ⁊ faciei ⁊ ocu loz ⁊ nigredo pilor ⁊ capitis ⁊ grossitudo coz ⁊ an tecessio ilōnictatis ⁊ cogitationū ⁊ moza i sole ⁊ q̄ si milia ſt istis ⁊ egritudies cerebri ātecedētes ⁊ vt assit signa q̄ dicem⁹ mbris cerebro cōicātib⁹ puēta ⁊ vt nō appeat iuuamtū q̄ mbz illō medicat: ſz remāe at ⁊ vt sint accidētia valde magna. Et⁹ āt q̄ fca est cōitate tot⁹ corpis é nigredo corpis: ⁊ et⁹ arefactō ⁊ retētio ei⁹ q̄ cūat ex splene ⁊ stō ⁊ q̄ cūat cū pio dis ex ano ⁊ mstruis ⁊ multitudo pilor corpis ⁊ ve hemēs nigredo ipoz ⁊ ārecessio choz maloz ⁊ melā cholicoz ⁊ quos te docuim⁹ i lib. ij. Et egritudies q̄dē q⁹ succedit melācholia ſt ſic febres tpales ⁊ p mixte. Ex signa e⁹ q̄ fca é ex splene ſt multitudo ōsideriꝰ pp ebullionē cholē ni. ad stōz ⁊ cū paucitate digōis pp fitatē ꝓplexiōis ⁊ multitudo rugit⁹ late ris sinistri ⁊ flatio splēis: ⁊ illō qō ēq̄ nō ab eis se pat. ſ. replectio vehemtis pp flatiōez: ⁊ q̄do q̄ cuz ea se. ⁊ tana ⁊ nā é ictis ⁊ q̄do q̄ mōdicatio cholē ni. facnisi sit mania. Signa āt e⁹ q̄ é ex stō ſ siuctio signoz apatis stōi remēoratoz i cap. de egritudib⁹ stōi ⁊ augmto egritudis cā saietate nauseatiua ⁊ re plexiō ⁊ i horā digōis. Et multotiés excitank cū ea apō cōctionē; vsqquo digerāt dolores: deide ge scūt apō digōné. Si āt é calidū sigificat ipz iflāma tio i mirac ⁊ fit: ⁊ plurimū melicholiā habēs é splē netic⁹. Signa vo mirachie ſt guitas i mirac ⁊ attra ctio ad supiora ⁊ nausea isepabilis ⁊ malitia aie ⁊ cō ruptio digōnis ⁊ eructuatio acetosa ⁊ spūū hūidū

vacat

ꝛ calamẽtũ cũ hũectatiõe: ꝛ nõ cures et admistra cibos gnãtiuos ſãguinis laudabilis ſicut piſces petroſos ꝛ carnes laudabiles ꝓdictas. Et i qbuſdam horis vinũ albũ pnixũ ꝓter antiquũ ꝛ forte. Et tertia ẽ vt admiſtres ꝓfortationẽ cordis ſi ſẽtit ꝓlonez frigidã cũ letificãtib⁹ calis. Et ſi ſẽtit ꝓlexionẽ ꝺ cliñãtẽ ad calitatẽ cũ letificãtib⁹ tpatis ꝛ ſi calitas eſt valde fortis tũc admiſtra letificãtia ſ̃a multe frigiditatis ꝛ illud gdẽ ſcias ex pulſu. Incipiam⁹ aũt diſtinguere regimia iſta et dicam⁹. Lũo gdẽ ita facieda ẽ nã ſi vides venas plenas qualitercũq; ſit tũc cholani. eſt ſãguinea. phlõma igit ex migra imo oz ꝼz oẽz diſpõnem vt phlõmia incipias niſi tioꝛ vehemẽtis debilitatiſ affuit. Et ſcias q; mẽ ſũt pauce ꝛ ſũt i cerebro ꝛñ q; tũc iccitãt ꝺñatur ſup ꝓlexionẽ. Amplius ſi phlõmas ꝛ inuenis ſãgnẽ ſ̃bile nõ rectcas ſãguinẽ pp �herr qñ multoties i ipa ꝓcedit ſubtilis. Et ſiſtr oz vt ãplifices phlomiã vt nõ effluat qõ ſ̃bile ẽ vt augeat maliria ꝛ reticaꝛ groſſũ. Et ꝓſidera qõ duoꝛ latex capitiſ ſit ãui⁹ phloma cephalicã ꝙ ſegr ipz Et ꝙdoq; necriũ erit tibi vt phlomes baſilicã ꝛ anphlomiã venaꝛ ſtõtis monc plus qũ i vẽis ligãcõia

Deide ſi inuenis hũoꝛ melãcholicũ ꝛ declinẽ ad frig⁹ eĩa cũ pilulis facis ex epithimo ꝛ aloe ꝛ helleboro ni. ꝛ cipe a digõne. Amplꝰ eũa i ꝓncipio rei cũ medicinis lenibus i qb⁹ recipiũt epithimũ ꝛ pulſa collogntiõ ꝛ ſcãonee paz deiñ cũ de coctiõe i ꝙ ſit epithimũ ꝛ agaricũ. Ip⁹ ea ſi nõ ꝓferũt admiſtra hieras magnas deide ſup⁹ illõ idigeas eũone admiſtra helleboꝛ cũ tioꝛe ꝛ cautella ꝛ lapide lazuli ꝛ lapide armenũ ꝛ pillulas fcãs ex eis ſine timoꝛe ꝛ cautella. Et multoties gdẽ iuuat eos admiſtratio harũ medicinaꝛ ꝓdictaꝛ i aq; caſei ſm aſſiduationẽ ẽ ꝛ minoratione phlatis ex medicia ſi ergo nõ ꝓferunt reitera iteꝛ ꝛ i oi hebdomada eũa vice vna cũ pilul' ſubtilib⁹ medꝰ ꝛ iter ſpatiũ illud admiſtra triferaꝛ epithimu. Exptũ nãq; ẽ potare eos triferã epithimi ſm hũc mõꝺ. ſumãꝑtrifere. ʒ. iij. epithimi. ʒ. i. hiere ʒ. ſ. ꝛ i oi menſe cũa cũ aliq; foꝛti ex hieris magnis ꝛ pilulis magnis ꝺõcc ſuentas egritudinẽ cã rẽotã.

Et admiſtra ẽt vomitũ ꝓpe ſi placet ſtõ aliqd qõ i egritudie faciat augmẽtũ ꝛ ſi nõ ẽ egritudo vehemẽtis debilitatis ꝛ oz vt fiat vomit⁹ cũ aq; i q; cocta ſunt calamẽtũ ꝛ raphañ ſemen ꝛ recipiat exꝑſſionẽ rhapõñ i quo ifixus ẽ helleboꝛ⁹ ꝛ dimiſſus aliqꝺ die⁹ donec curat i ipo vt⁹ et⁹ cũ oximelle ꝛ ſiat hũc cũ. ℓ raphani ſuſũ i oximelle ſitq; ẽꝑtas oximelis tnũ ſextarioꝛ ꝛ ẽꝑtas exꝑſſionis et⁹ ſextarij i⁹ ꝛ augeat illud ꝛ minuat fz ẽꝑtaꝛẽ vtutis ſi aũt vtutis times ꝺ debilitatez alicna hellebor. Quiq; purgaueris ſtende ad coꝛ cũ eis q; multoties dixim⁹. Et hec gdẽ trifera epithimi er pta ẽ in hoc ca. qũ ergo ãtiq; tur egritudo adminiſtra vomitum cum helleboro ꝛ adminiſtra maſticationes gargariſmata nota: ꝛ adminiſtra ꝺcoctiones bona ꝛ mulchum ꝛ ãbra ꝛ alefemati ꝛ xilo aloẽ.

Et ſi mã fuerit declinis ad holam curinã eĩa cũ decoctione epithimi ꝛ pilulis ſtõ antcis. ſpatis ꝛ ex eis gdẽ q; eĩant cholaz aduſtã ſunt ea q; dicũt i capitulo ſuo. Et tu quidez adde in hũectãdo ꝛ minoꝛa ex calefactiõe cq; huis nõ ſit tibi excuſatio ꝛ camemilla ꝛ q; ſũt i ei⁹ virtute qũz adminiſtras ebꝛocas nõ ẽ vis adminiſtrandũ iſſantia pura ſup caput. Quidã aũt antiquoꝛ medicoꝛ laudauerũt i h⁹ loco vt ſumat ex aloe oĩ die i ieiuno aliquãtulũ aut deglutiat i die aq; i qua cocta ſũt aſpinth hẏ. ʒ. iij. ℈. x. kerates exꝑſſionis aſpinthij diſſolutĩ aq; ꝛ laudauerũt vt ſoꝛbeat oi nocte acetũ foꝛte ꝛ p recipue acetũ ſquillitic̃. Mos aũt timentes in cholerica ſgllẽ ꝛ acetũ i hac egritudine nili aſſit fiducia q; mã ſit gnãta ex chola aduſta qñ ẽ cala nã tũc actũ ẽ magis iuuatiuũ ei aliꝭ reb⁹ ꝛ ꝓcipue ſgllitic̃ ꝛ ormelle factũ cũ oximelle ſgllitico ꝛ ſilr acetum i quo ponit polũ mõtanũ aut ariſtol. Et ꝙdoq; ẽt iuuat acetũ qũ egritudo ſit cũ cõitate ſplenis ꝛ mã ẽ i ipſo.

Et oz vt fiat bon⁹ odoꝛ ei⁹ cã ꝓpoſitis eꝙlib⁹ i quibus recipiuntur cãfoꝛa ꝛ muſchus ꝛ oleuz vio. ꝛ ſit multũ vinceꝭ cũ odoꝛe ſuo ſiccitatẽ cãfoꝛe muſchi ꝛ ꝺoꝛamẽta frigida reliq; bene redolentia hũida ꝛ ꝓpe nenufar. Qõ ſi cã i melia fũt apa in ſtõ ꝛ viſceribꝰ aut ꝓpo cala in eis aduſta ſuccurres illi cũ eis q; iſtant caput ꝛ hũectant ipſu ʒ cõfortãt vt nõ recipiat qõ puenit ad ipſum ab aliꝭ. Et ſi fuerit cã in murac ꝛ ineuntur vẽtoſitates ꝛ rugũ ꝛ his ſimulia qñ illꝺ eſt apa in murac calin cura ipz ꝛ reſolue cũ eis q; ſũt neceſſaria ꝺ gbus dictũ ẽ in. c. de apatib⁹ ꝛ cõfoꝛta caput ꝛ inunge ipſum in oleis confortatiuis ꝛ humectatiuis ꝛ adminiſtra ventoſas cũ ſcarificatione eũando ſanguiñ ꝛ nõ calefaciaꝭ h⁹ i diſpõne epar imo tibi attinet vt ipm infrigides qũ inenis ipſũ calin aduretẽ ſan. ſua calitate ꝛ conforta ſplenẽ ꝛ pone ſup mirac vẽtoſas ꝛ medicamẽ de ſynapi ꝛ ſilia vt nõ mittat ſplen ad cerebrũ mãm Et ſi fuit mirac ẽ ꝓplonis iflatis ipſum ꝛ non fuit ibi apa neq; iflatio ꝺabis ei ad potan. aq; decoctionis apſinthij ꝛ ſuccũ eius ſm qõ dictũ ẽ ꝛ embrocaſtõm ipius cũ embrocis calis predictis ℈ac ei empl̃z cũ emplis ꝛ admiſtra in eis ſemẽ agnicaſti ꝛ ſemẽ rute ꝛ radicẽ lilij ꝛ etiam herbã marie. ꝛ retine emplm ſup ipm tẽpoꝛe longo. deinde qũ ipſũ retinuerit põas vẽtoſas ſup locũ ꝛ ſup cũ ſit cotuz in fuſũ aqua cala ꝛ oleis aut lana carminata aut ſpongia ꝛ confert vſus empli ꝛ ſynapi ſup ipm ꝛ ſup illud qõ eſt inter duas ſpatulas ꝛ empla dicta in antidotario

Et cõfert vt ponat⁹ ſup ipſum vẽtoſe abſq; ſcalpellatione niſi illic ſit apa aut doloꝛ, phibẽs illud. Et multoties gdẽ neceſſariũ ẽ vt ad potandũ deñ me lãcholia iflatua ſemẽ apij ꝛ cymini ꝛ anũ ꝛ ſirrupi i quid⁹ ſemina iſta decoquãtur ꝛ ruta ꝛ annetum imo ꝙdoq; neceſſariũ ẽ vt admiſtres ſemen rute ꝛ agnicaſti ꝛ multoties idiget mirachia ãtiqua vomitu cũ helleboro albo. Et oz plurimũ i melia mirachia vt rectificet ep ar ne ex eo gñetur chola ni ꝛ multoties iuuat hũes melaz mirachia ẽt vt admiſtres iffantes vñ ſũt hũectãtel ꝛ oppoſite pp cholaz ni. ꝛ qz ipe ſũt, phibitionẽ faciẽtes i gnãtiõe vẽtoſitatis ꝛ vaporis q; vtraq; ipeduũt ſua eleuatiõe ad ca

put. Si tañ ẽ iuuamẽtũ cũ ſto nõ ẽ ide iuuamentũ vez abſcindẽs egritudiné. Sz ex ſto qũ ẽ hũidũ nõ gnãtur chola ni. ꝛ abſcidit mã ei⁹. Vaz ẽt vaporat mã ꝓphẽla ꝛ fiducia ẽ q; mã ꝺoiabit ei ꝛ fortificabit ei. Et ſcias q; regiñ groſ. gnãtuum phlatis fortaſſe leniſtit cholẽ ni. ꝛ regiñ ſubtiliatiuũ pp illd qõ efficit ex adultiõe facile nocet ꝛ fortaſſe iuuat ipm. Mõ ergo ſeducat⁹ inuamñ quoꝛũdaz pp phlã qõ ipi eũant vomẽdo aut egerẽdo nãlld ñ ẽ pp eũon ẽ phlatis iuuãtẽ ipos imo qñ multitudo ꝛ ꝓchẽlio hũoꝛ ad iuicẽ rẽouet ab eis vez inuamñ ẽntialiter eſt eũo cholẽ ni. Et canon gdẽ curatiõis melie ẽ vt puenias vſq; ad vltimũ i hũectatiõe ꝛ cũ hoc nõ minuas i cẽone cholẽ nigre. Et quotiẽſcũq; coꝛũ pit cib⁹ i vẽtrib⁹ hũtũ meliaz duc eos h⁹ vi ꝺz eua cuãt ꝛ ꝓpe qñ ſentiũt acetoſitatẽ i oꝛe. Ꝺz. n. vt tũc pauldubio eos vomere facias ꝛ phibe eis ne cõẽdãt p⁹ cibũ illuz aliũ ꝛ admiſtra electuaria ꝓfortantia os ſtõi ꝛ cauẽãt ab igreſſu balnei ꝛ ab itromiſſione cibi ſup cibũ iã cozuptũ. Et oz vt melíaz hũtes i aliquo ſint occupati quocũq; nõ ſint ꝛ vt eis ſit ꝓpites de gb⁹ vereaũdẽt ꝛ cũ gb⁹ gñulẽt ꝛ vinũ albũ eãle poterẽ pmixtũ pariſp. Et occupẽt ẽt cũ cãtilenis ꝛ letificãtib⁹ mhil. n. ẽ is nocibilius ẽꝙ tioꝛ ꝛ ſollicitudo. Et multoties qõ iuuat eos accidẽtia euenieñ ipſi ꝛ vt timeãt aliqd ꝛ occupẽt ea cogitatiõe ꝛ facere vt ipi a cogitatiõe remittãt ẽ cura ei⁹ optia. Qõ ſi cã fuerit, puocatio reẽta mẽſtruoꝛ aut ei⁹ qõ ꝑ anũ egrediãt aut reliq; puocabis illud. Et aũt accit calus deſideriũ tũc egritudo ẽ mala ꝛ ſiccitas ẽ ꝛ tenſa

Et qñ accidit i coꝛpoꝛ⁹ coꝛ vlcera ſignificãt qmoꝛs ẽ ꝓpiq. Et i emulſcũq; coꝛpe ſũt chola nigra nobilis erit magis ſuſceptibilis cure cũ ille cui⁹ cholera nigra nõ ẽ mobilis. Et qñ eius chola nigra apparet i egeſtiõe ꝛ vomitu ꝛ via. ꝛ i colore cutis et lẽtigin⁹ ꝛ ꝑano ꝛ vlcerib⁹ ꝛ ſcabie ꝛ varicib⁹ ꝛ elefãtia ꝛ curſu ei⁹ qõ ex ano, pſuit rẽ illud ſignificat ipa recipit diſcretionẽ a ſanguine. Qũq; aliqd coꝛ i eis apparet ẽ ſignũ bonitatis. Et qñ aliqb⁹ ipoꝛ accit ſpaſm⁹ p⁹ ſolutionẽ ꝛ cõnẽ tẽipt ſũt digniores illa cũ aliq; pp ſiccitatẽ ipoꝛ. Oz ergo vt i aq; tepida ſedeãt vt cibẽt panez fuſo i iuleb ꝛ pauco vino ꝛ ꝺek eis i potu aq; mixta. Deide ꝺormiãt ꝛ⁹ ipm balneẽt deiñ cibẽt qñ egrediũt. De cubitu. c. xxij.

Species ẽ melie plurimũ euenies i febzario q; facit vt hõ ꝺiligat fugere ab oib⁹ vinis ꝛ cupiat a, ppiqre mõtuis ꝛ ſepulchris cũ malitia formati ois repẽte eĩeueniẽtis. Et ẽ, pcelio habẽtis cã nocturna ꝛ ip⁹ oculatio ꝛ egreſſio diurna. Et to tũ illõ facit diligẽdo ſolitudiné ꝛ elõgationẽ ab hoibus ꝛ cũ hoc nõ quieſcat i loco vno plus vna hoꝛa imo nõ ceſſat ꝺiſcurere ꝛ ambulare iceſſiõe diuerſa i gnoꝛãs quo vã ꝺar cauẽdo ſibi ab hoib⁹ imo quãdoq; nõ cauet ſibi ab eis negligẽs pẽt⁹ illue ꝛ paz diſcernẽs illõ qõ videt ꝛ ei ſit pſes ꝛ cũ hoc ipe ẽ in vltimo gẽtis ꝛ ſollitudinis ꝛ grimonie ꝛ cautelle. Et color ẽ citr in⁹ faciei ligna ſicca ſitiẽs ꝛ ſup crura ipſius ſũt vlcera q; nõ ꝓſolidant. Et ei⁹ qdẽ cã eſt coꝛruptio mãe melice ꝛ multitudo motus pedũ eius qi mãe ad ipos ꝺiſcẽdit ꝛ ꝓcipue qz ẽ hoza offẽdes ꝛ occurrit pedib⁹ illi⁹ aliqꝺ aut ipm moꝺer carnis ꝛ ſit illud cã vt effũdat milti ꝛ ꝺo mãez ad crura ei⁹ qi ſũt i eis vlcera ꝛ ꝺo ꝛeanet fz diſpõne ita ꝛ ꝺi ſpoſitioné cãz ſuaz nõ ꝓſolidãt. Et ſuſpicꝰ vilus ei⁹ nz lachrimãt oculi ipi⁹ ꝛ ei⁹ oculi ſũt debiles ꝛ ſubmerſi ꝛ totũ illud ẽ pp ſiccitatẽ oculoꝛ ꝓplexionis ipi⁹. Et h nz noiat cucubut niſi ꝓpea qꝺ eã habens fugit abſcq; oꝺie ꝛ qñ ei⁹ iceſſio ẽ ꝺimerſa. Ignoꝛat ergo q; pte icedit ꝛ ẽ q; fugiẽs ab idiuiduo appente ei. Mã ipe pp paucitatẽ ſue ſeruationis ꝛ ꝺefectũ rectificatiõis ꝓſilẽ ſui recipit i pte ſua mouer i obmãs alij i ꝺiuiduo qz ineꝛ fugit ad ptẽ alia ꝛ cutubut qdẽ ẽ beſtiola exiſtẽt i ſupficie aq; q; ſup eã mouet diuerſis motib⁹ ſine oꝺie. Et q̃cũq; hõa aliqd accit ei fugit ex eo qõ ipi accit ꝺeiꝺe appet. Et ꝺi beſtiola alia nõ geſcẽt ꝛ ꝺi eẽ maſculus ex ſaal ꝛ ꝺi eẽ vulpis hamacu: verũtañ magis ſilia noſtro loco ſũt duo prius dicta. Et cã gõ h⁹ egritudis ẽ cola adusta ꝛ melancolia

De cura. Ca. xxiij.

Cura h⁹ egritudis ẽ cura ipius melie dum ẽ ex cola aut melia adusta. Et oz vt eius phlomia ad h⁹ puentiaz vt ſanguis plinus ex eo egrediat ꝛ malefactiõi, ꝓnqu⁹ fiat. Et regal cibis laudabilibus ꝛ balneis bonis. Et ꝺek ei ad potãdũ aq; calẽ tribꝰ ꝺieb⁹: ꝛ p⁹ illud cuci hũoꝛ cũ hera Archigis: deiñ igeniel vt ꝺormiat: ꝺeide coꝛe⁹ ꝓcedet p⁹ eũone cũ tiriaca ꝛ q; curſu ei⁹, pcedit ꝛ cũ hoc valde hũectet ꝛ ebꝛocet cũ iſtãt⁹ vt nõ aggr ege calefactõ illaz medicinaz q; nẽrie ſũt motib⁹ ex ercitatiuis: verũtñ neẽe ẽ vt caleſiat coꝛ ei⁹ cũ eo qõ ipm ꝓfortat ꝛ hũectet coꝛ⁹ ipius ꝛ fiat vt ꝺormiat ꝛ ẽpet ei⁹ ꝓplexio. Loꝑleñtũ vo cure ei⁹ ẽ ꝺoitatio plurima ꝛ vt ꝺek ei i potu epithymũ quãdoq; vt gescat ei⁹ nã ꝛ abſcidat ei⁹ cogitatio. Et qñ i ipa nõ cõferũt medicamñ ꝛ cura flagelet: ꝛ fiat vt ꝺoloꝛ ſẽtiat ꝛ pcutiat caput ei⁹ ꝛ faciem ipius ꝛ cauteriſet ei⁹ ſyn ciput qñ ſanat: q; ſi redeat redeat. De in. c. xxiij.

Ec egritudo ẽ ſolicitudo meliconica ſimil melancolie i q; hõ libi ia ꝺuxit icuratõe cogitatiõis ſiue ſup pulchritudie q̃ũdã foꝛmaz figuraz q; i ſũt ei. Deũ adiuuat ip̃z ad illꝺ ꝺeſideriuz ei⁹ ꝛ nõ ꝓcgt. Et ſigna gõ itus ſũt, pũditas oculoꝛ ꝛ ſiccitas ipoꝛ ꝛ puatio lachrymaz niſi qñ fletus adeſt ꝛ motꝰ ꝓpinꝰ palpebraz riſibilis q̃ſi aſpiciat aliqd pulcꝝ ꝺelectabile aut audiat rumorem iocũ ꝺanté: aut leniſcet. Et eſt ſpes eius plurime interfectiõis ꝛ renerſionis ꝛ ſit multe eleuatiõis ꝛ alterat diſpõ ipi⁹ ad riſũ ꝛ letitiã ꝛ triſtitiaz ꝛ fletũ cũ amoꝛis canulenas audit ꝛ ꝓcipue qũ ſit remẽoratio repudij ꝛ elõgatiõis. Et ſũt oĩa mẽbra ei⁹ arefcãt ꝛ oculos qſi ipi ſt cũ ſua, pũditate ḡues magne palpebre ſũt groſſe pp vigilias ipi⁹ ꝛ ploꝛatũ eius q; ſit cũ ſingultu ꝛ euapoꝛãt ex capite ei⁹ ꝛ ei⁹ ſguris nõ ẽ oꝺo. Et pulſus ipſi⁹ ẽ pulſus diuerſus abſq; oꝛdine oio ſic ẽ pulſus habẽtiũ rediũ. Et ei⁹ qdẽ pulſus ẽ diſpõ ip⁹ alcrãt qũ ſit remẽoratio ei⁹ qꝺ dili

Siliſci

gūt ꝓpe ꝛ qñ obniat ei subito. Et possibile ē er ꝟſi gnificare qs ſit ille q diligit qñ nō ꝓſitet ipſ. Cognoſcit aūt ca qđ diligit vna via cure ipi ꝟigenūi i hꝫ et noia plura noiem̄ iterādo mltoties ꝛ ſit man⁹ ſup pulſū ipi⁹. Quāq ꝓpllđ diuerſificat diuerſitate magna ꝛ ſit ſilis iterfco deū ſtatur ꝛ experit illđ mltoties ſcit q illđ ē nomē ei⁹ qđ diligit deide ſilr remēo renſ figura ꝛ mālio illđ i quo valet ꝛ artes ꝛ gen⁹ ꝛ regiones ꝛ cōpet ad nom̄ ei⁹ qđ diligit vnūqđq eoꝝ ꝛ fuet pulſus ita vt qđ alteral apđ remēoratiō nē vn⁹ rei mltoties aggregēt ide ꝓperates ei⁹ qđ di ligit ex noie ꝛ ex eo in quo ꝟualet ꝛ cognoſcit illud Hos. n. expti fuim⁹ illđ ꝛ inenim⁹ inuanītū i ſaciē do mozā in illo. Empli⁹ qñ nō iuenit cura niſi re gimē ꝟictionis iter eos ꝟ modū pmiſſiōis fidei ꝛ legis fiat ꝛ nos gđ iā vidim⁹ cui reddita ē ſal⁹ ꝛ vt ꝛ redūt ad carnē ſuā qñ iā puenīſſet ad arefactionez ꝛ ptrāſiſſet ipaz. Et toleraſſet egritudinē ꝓ anas antiās ꝛ ſe. lōgas pp debilitatē pp vntis fēaz nūmietaté ilſci. Hā qñ ſētit applicatione ei⁹ qđ diligebat eu anuit qđ hēbat i breuitpe ꝛ exiſtimauim⁹ mirabi le cē ꝛ ſignificauim⁹ obediētiā nāe meditationib⁹.

Le cura. Cap. xxv.

Onſidera an ei⁹ diſpō puenerit ad adultionē hūoꝝ ꝓ ſligā q noſti ꝛ eiā decide admiſtra eis ſomnū ꝛ hūectatione ꝛ nutrimētū ipoꝝ cū laudabilib⁹ ꝛ facipos balneari ꝑm ꝺitionē hu mectationis notā Et ſit calſus eoꝝ i diſceptationib⁹ ipoꝝ ꝛ occupatiōib⁹ ꝛ trouerſijs ꝛ vlr i reb⁹ negociolis illđ. n. facit eos fortaſſe obliuiſci dilectationiſ eoꝝ aut igeniet vt ipi diligāt aliud ab eo qđ diligūt qđ ſit ex eis q lex pmittit. Deinde cogitatio ipoꝝ a fo abſcidat anteꝯ ꝛfirmet ꝛ p⁹ꝯ obliti fuerit ꝑmi Si aūt ille q diligit ſūt ex ꝛōnalib⁹ tūc adhortatio ꝛ correctio ꝛ vituperatio illi⁹ ꝛ coartatio illi⁹ ꝛ trāſformatio ad ipſz qđ illđ qđ hz nō ē niſi ſollicitudo melācholica ꝛ pculſio demōis erūt ex eis q mltū inualūt ꝛ ba. n. ꝺ hoc. c. ꝓcerūt. Et ꝛpetule ad eū icitenk vt vituperēt illđ qđ diligūt ipi ꝛ remēoret ei⁹ diſpōnes ꝛ narret ei res aliꝝ ꝺe ipo ex gb⁹ hoꝛozē l'curat ꝛ narret ei ꝺe ipo vituperatiōes multas Nec. n. ſint ex eis q ſedāt plz ḡuis ſit ex ꝛ ex eis q alios ꝓlocet. Et ex eis q ad illos inuāt ē vt narret iſte vetule fomas ei⁹ qđ diligit i ſilitudinib⁹ ferid is ꝛ aſſimilāt ꝛbra facici ei⁹ cū narratiōib⁹ hoꝛribilib⁹ ꝛ aſſiduēt illđ ꝛ pſeuerāt i ipo. Nec. n. ſūt ipaz opa ꝛ ſūt pudētiōel i hoc viridis niſi mollib⁹. Ipis nāq; eſt ars nō bre uioꝝ arte vetulaꝝ ꝛ ꝓpea poſſe ē eis vt inueniāt ſſlr p mutēt amoꝛ diligētis ad illđ qđ nō diligit ḡdatiz. Deide abſcid āt op⁹ ſuū anteꝯ ꝛfirmet amoꝛ ſecdūſ Et ex occupatiōib⁹ ꝓdictis ꝛ corruptio puellaꝝ ꝛ plrimus ꝺcubit⁹ ipaz ꝛ renouatio ipaz ꝛ delectatio cū ipis. Et gō hoies ſūt quos ſanat letitia ꝛ audit⁹ cāti ſene ꝛ qđ ſt quos illđ augm̄tat i illſci. Et poſſ ē vt ſit illud venatio aut ſpēs ludi ꝛ dignitates aſſūpte ex regib⁹ ꝛ ſilr ſpēs triſtitie magne oīa ſt ſanātia. Et fortaſſe nc̄riū erit vt iſti regnāt regimie hñtiū meliam ꝛ maniā ꝛ alcuabut ꝛ vt cēent hūoꝝ eoꝝ ꝓdēi cū hi

eris magnis ꝛ hūectēt cſi eo qđ ꝺz̄ ē ex hūectātib⁹ illud ē cū pmutāt cū mozib⁹ ſuis ꝛ ſanitate coꝛpo rū ſuoꝝ ad ſilitudinē ipoꝝ. Tractat⁹ gnt⁹ de egritudinib⁹ cerebri i opatiōib⁹ mot⁹.

De vtigie. c. i.

Ertigio ē vt habēti ipaz imagiēk q res ſup ipſz volūāt ꝛ q ea⁹ cerebū ꝛ coꝛp⁹ ipi⁹ re uoluāt qi nō regit ſe ita vt firmetur imo cadit ꝛ mltoties qđ abhoꝛret voces ꝛ accit ei ex obuiatiōne ſui ipi⁹ ſic illud qđ accit ei q reſoluit ſupleipz mltoties cū velocitate. Mō. n. fugit ſedēs aut ſtans aut apit oculos. Et illud ē ppea q accit ſpiritui vē trib⁹ cerebri ei⁹ ꝛ i venis ꝛ arterijs ei⁹ ex obuiatiōe ſuipi⁹ illđ q accit ei qñ reuoluit reuolutiōe ꝓtinua

Et ꝺāa gdē iter vtiginé ꝛ epilepſiā ē q vtigo ḡdoꝝ manet tpe aliquo. Epilepſia vō ſit repēte ꝛ cadit cā habēs ſiles ꝛ ſanat. Vertigo aūt eſt vt qñ hō ſtat vel ſurgit obtenebrenk ei⁹ oculi ꝛ excicat ad hoc vt cadat. Et q ex ea fortis ē filis epilepſie verūtamez nō ſit cū ſpaſmo ſic ſit epilepſia. Et hec gđ vtigo ḡdoꝝ accit hōi ꝓpea q reuoluit ſeipz a reuoluūt vapores ꝛ ſps i ſeipō ſic reuoluit vas ꝓtinēs ſuper aḡ tpe aliquo ꝛ qñ reuoluit ſps imagiat hō q res ſtoluat. Hā egle ē ſiue diuerſificet, ppoꝛtio ptū ſps ad pres mūdi ꝓtinētis ipz ex pte ipſ ſiue diuerſifice tur illđ ex pte mūdi qñ fuit ſēſibilitas p eas ꝛ ſit reuolutiōes q ſūt pp oppoſitionē. Hā qñ ſēſtēs mouēt pmutāt oppoſita ſic qñ mouet ſēſatū. Et gđ vtigo ḡdoꝝ fit pp ꝛſideratoné ēt ad res q volūit ita vt inſiagt forma illa ſēſata i aia. Et pp hoc ꝺ q oēs operationes ſēſibiles pedēt ex iſtis coꝛpeis patiētib⁹ Quoꝝ ꝑm⁹ ꝛ digni⁹ ē ſps ſenſibil ꝛ rēanet i ipo ab oi ſēſato forma ipi⁹ p⁹ ei⁹ ſeparationē qñ ſēſatū ē fōte Dē. n. ſēſatū nō ſufficī iſtio ſēſibili niſi formā q ē ſi bi ſilis. Deide firmat forma illa ꝛ euaneſcit cū ḡtitate receptiōis iſtiſ ꝛ fortiudie ſenſati ei⁹ vō expō i ſcētia ꝓtinet nāli. Et ḡtūcī ḡ fuit coꝛp⁹ debil⁹ erit paſſiōes iſte fortiores ſic ē egris. Egritudo. n. plz i hſegl elōgationē ita vt appeat eis ſp q reuoluāt cū puo motu ipoꝝ. Mō. n. idigēt i motu ꝛ ingaſ cū ḡtin⁹ i motu vehemēter pſeuerēt pp debilitatē ipoꝝ. Hā ſpūs eoꝝ accidūt nocumēta ꝛ paſſio ꝛ motio. Et ḡ doꝝ gđ vtigo ex cāis coꝛpeis aut pſenb⁹ i vacuitate cerebri ꝓtēis i eo ex vapoꝛib⁹ puēcētibus i vēis q ſſt ipo ꝛ i neruis aut ex hūoꝛib⁹ ꝓtēis in ipo ois ne nerīſ q i ipo euapoꝛāt cū puo motu aut calitate. Nū ergo mouēt vapores illi mouēt motu ſuo ſpz aialeꝝ g nō digerit ꝛ rectificat niſi i vēis illis. Deide regeſcit i ſba cerebri poſtea diſpgīti neruis ad cōp⁹ aut pp debilitatē vapoꝛi ſetēoꝛi ipo aſcēdētū ad ipſū ex locis aliꝝ deide ꝛſequētū i ipo remanētiuz in ipo ab egritudie acuta aūcedēte. aut egritudie frigida. Et erūt vētoſitates iflatie q̄s mouebit vt ꝺigeſtiua ꝛ reſolutiua ꝛ q̄ſz fit ñ pp motū vapoꝛi cerebꝛo ſz pp malitiā pploi ꝺiuerſi i ipo ex q ꝓſegl excitatio mot⁹ agitabilis i ſpū nō cū motore coꝛporeo pmi ſcēte ipz ex vapoꝛe aut alio ſic accit illđ ex motu diuerſo puenīēte ex aq ꝛigne qñ aggregāt Et ḡdoꝝ fit ex motoꝛe ſpūs exteri⁹ iſē pculſiōe capit ꝛ fractio

ne cranei ita vt ꝑmāt cerebū ꝛ ſpm genū ꝛ ſequāt ſpm mot⁹ diuerſi circulares, ꝑndoli ſic accit i aq ex pculſiōe gni ſup eā aut caſus vberatiōis fortis ſup ꝺorſū ipi⁹. Reuoluūt. n. vnde ei⁹ ꝛ cal⁹ vbigia i aere Sz coꝛp⁹ aereū ē digni⁹: iz tamē nō ſēnt. Et ḡdoꝝ fit ex ꝓpoꝛib⁹ aſcēdētiū ad cerebꝝ i diſpōne ſuaꝝ aſcēſionū ꝛ ſi nō ſit gnāi i ſba cerebri nz reiēti i ipo antigē. Hā qñ ad ipſz aſcēdūt mouēt ipſz ꝛ q̄ſq; fit a ſenſus ipoꝝ ad ipſz aut i trāſitib⁹ nueroꝝ ꝛ ex ſtō ꝛ citifellis aut mediāte ſtō ꝛ velica ꝛ mūice ꝛ velami ne qñ eis aduenīūt egritudies aut mouēt hūoꝛes q ſūt i eis: Illud. n. pſm fit ex ſtō ꝛ p⁹ ipm ex matrice recipiēte ſup fluitates aut i venis ꝛ arterijs aut oculis aut mālfostis. Elapoꝛis āt mā ḡdoꝝ ē ch̄ola ꝛ ḡdoꝝ ē phla ꝛ vtigo qđ ē phla ſiſlis ē epilepſie. Et multoties fit ꝓtinuitas ſcotomie ꝛ vtiginez ſic accit qñ ē vacuitas ꝛ fames qbuſdā hoib⁹ ꝛ ꝓpe eis q fa mē nō tolerant ei ꝓpea q os ſtōi coꝛ lecdk cui cerebū coicat ꝛ ḡdoꝝ ſit vtigo ꝛ ſcotomia ꝛz ſemitaz crīſ. Et vtigo qđ frequās ꝛ ꝓpe i decrepitis nūci at apoplexiā ꝛ ſilr vtigo euenies ſucceſſiōe ſtopōis cōit at ñbū. Et ḡdoꝝ ſoluit vtiginē ſoda acciñs

Acta at ex reuolutiōe) De ſignis ei⁹. L. ij. hois ſup ſcipaz aut ꝛſideratiōe ipi⁹ ad res reuolutas ꝛ luniōlas qñ nō ſedet nota ē p ſeipaz ꝛ ſimlit ꝛ fit a pculſiōe aut caſu. In ea aūt q fit a retētiōe māez vapoꝛoſaz pcedētū i cerebꝛo aut gnātaz i ipo cerebꝛo ē egritudo aſſidua ꝛ nō ſequēſ egritudinēi aligb⁹ ñbus ꝛ nō ē excitata nō replone ꝛ ſedata cū vacuitate ꝛ ḡdoꝝ antecedunt ipam dolores capitis ꝛ ſonit⁹ ꝛ tinnit⁹ ꝛ gutas ē i capite ꝛ iuent tenebꝛoſitatē i viſu ſuo fixā ꝛ iuenit i ſēſib⁹ abbꝛeuiatione ita vt ſit i guſtu ꝛ odoratu ꝛ ſcit i arrijs anteriob⁹ pulſatione vehemēter ꝛ iuenit gutaté i odoratu ꝛ ſi fuit hūoꝛ q ē i cerebꝛo aut i aliꝝ mēbris hūoꝝ ex quo excrāt vapoꝛes phlatici erit gutas ꝛ tioꝛ vel tumoꝛ ꝛ multitudo ſōni ꝛ ſig⁹ phlematis ꝓdēa in canone ꝛ ſi fuit cholera erit vigilie ꝛ inflāmatio ſine multidie gutatis ꝛ imagiationes cirine auree. Et ſi fuit ſanguis erūt vene iflate ꝛ facies ꝛ caput ꝛ oculi rubei ꝛ calide ꝛ erūt gutas ꝛ ſōn⁹ ꝛ laſſitudo ꝛ pulſatio. Et ſi fuit a melia erit gnitas cū ḡtitate ꝛ erūt vigilie ꝛ imaginatiões lamiaꝝ ꝛ capi li nigri ꝛ cogitatio coꝛrupta ꝛ reliq ſig⁹ pdēa. Od ſi ei⁹ cā fuit a ſtō erit cū deſtructiōe ꝺeſiderij aut ſpedi mēti i ipo aut coꝛruptiōe i digōe ꝛ tremoꝛe coꝛdis ꝛ laſſitudie ſps ꝛ erit pmutatio i ſtō ꝛ ꝺecliatio nocumēti ad anteriorē ꝑte cerebri ꝛ medū ipi⁹ ꝛ nō elongat gn puēiat ipi⁹ ad poſteriorē ꝛ diuerſitas diſpōnis ſcitis ḡdoꝝ. n. ſedak ꝛ ḡdoꝝ augm̄tat ſm replexionē ꝛ vacuitatē. Et fit ſucceſſiōe faciet atis nauſeatiue a cibo ꝓterite ꝛ iuēit ēt ꝺolores i ſtō ꝛ iflāmationē i gbuſdā hoꝛis ꝛ fit i via cōtrat⁹ neruoꝝ ꝛ iuenit ante ipaz ꝛ apud ca⁹ rcuerſionē i poſtrēo ipi⁹ ꝺolorē p⁹ ſyncipit apō ozigiez pis ſexti i ptib⁹ colli.

Et ſi ē ex miſcēpcedūt ipaz pfocatio matricis ꝛ retētio ſpmatis ꝛ mēſtruoꝝ ꝛ apa i ipa. Et ſimlit ſi ē ex veſica. Et ſi ē ex pncipio mēbroꝝ oīuz aut ex oꝛi-

rio nālis. Et si cā ẽ pcussio aut casus curet ꝑ⁹ cā cis q̄ dicẽt i capitulis suis. Si ergo sanat ⁊ remanet vngo curet vngo cū eis q̄ st ostẽa. Et oz q̄dē vt habēs vtiginẽ alienet a se ꝓsideratiōez ad oēm rẽ cito reuolubilẽ ⁊ alienet ab aspectu ꝓfidtati foueaz ⁊ vtiaꝫ mōtuū ⁊ collū ⁊ lupficiez supmaz. Scotomi am vo ⁊ vtiginẽ factas pp vacuitatẽ stōi sedat accepto bucellarum infusarum in rob fructuum stipti corum ⁊ aquis ipsoꝝ ꝓpozie acreste.

De alue ⁊ est palpitatio. Cap.iiij.

Oppoꝛi q̄dē accit exꝑte multiplicatiōis replectōis ⁊ simuliū i lacertis ⁊ venis dispō q̄ ẽ fiẽ lassitudo pp quā extēdūt vene ⁊ multiplicat ostatio ⁊ alaz extēsio pp multitudinẽ venoꝝ tatis ⁊ vapoꝛis ⁊ cuz ea rubificant facies ⁊ oculi ⁊ puocat inolutiones ⁊ extēsionē: ⁊ cū illud i hoie multiplicat significat repletiōez. Oz ergo vt cuius humoꝛ sanguine⁹ ⁊ choleric⁹ ⁊ administret ag̃ fia. Illud eni q̄z doq̄z sedat eaz i dispōne ppea q̄ tēpat ebullitionē. acoꝛi quoq̄z i ẽ ꝓperas remouēdi ipam qū masticat aut pulueriza⁹ sumit ⁊ bibit. Et fortitā qū eo qd resolui vētositatel dominantes. Et similit zuccaz cū eo rādro. Et balneatoꝛel sanāt habētē cā cōstrigēdo manū sup venas ⁊ sup duas appopletieas donec hōi cuenīat quasi syncopis ⁊ fortasse cā eo qd exꝑmit de spū ascẽdente ad cerebꝛ omnimoda fortitudie dominante materie⁹ cū resolutiōe. Et cū ipso qdē ẽ cautela adhibẽda. Et oz ne manꝰ sup venas teneant ea q̄ntitate quaz homo non tolerat vt in ipso eius spiritus retineatur.

De incubo ⁊ nominatur strangulatoꝛ: arabice vero aibodilem ⁊ alcharon. Cap.v.

Incub⁹ aūt ẽ egritudo i qua hō sētit qū i sōnū igredit ꝓhātasma grauesup se cadẽs ⁊ ꝓmẽs ipz ⁊ angustiat ei⁹ ips ⁊ itersecat vocē ipi⁹ ⁊ mot⁹ ei⁹ ⁊ fortasse ꝓocat pp oppilatiōes pozoꝝ ⁊ qū ab ipo sepat excitat eū subito. Et est antecessoꝛ vni⁹ trium egritudinū aut apoplexie aut epilepsie aut manie: ⁊ illud q̄dē qū fuerit ex materie d⁹ ꝑmētib⁹ ⁊ nō fuerit ex causis alijs nō materiatis. Et vo cā fm plin ẽ vapoꝛ materiez grossarū sanguineaz aut phlaticaz aut melicaz eleuatus a cerebꝛo subito ꝺ dispōne getis mot⁹ vigiliaz resoluentis vapoꝛ ⁊ cū resolutiōe ois hūoꝛis cōcātis ipz.

De signis. Cap.vi.

Ignaūt ois hūoꝛis mālesta sūt ꝓcanōes antecedētes. Et q̄ndoq̄z fit ex frigoꝛe vehemīti iuenīēti caput subito ap sōnū qī ꝓmit ipm rigrossat ⁊ ꝓtrahit ⁊ efficit i ipso phātasias illas subito. Et illud q̄dē nō fit nisi ꝓp debilitatē cerebri sua calidītate: aut malitia ꝓpīquas quaz hz.

De cura. Cap.vij.

Ura ei⁹ ẽ phlomia ⁊ solo vētris cuz eo qō toni hūoꝛez educit: ⁊ hūoꝛes sint multi ⁊ grossi ꝓfert hō solutiuū. Cui⁹ ꝓfectio. R. enulaꝛbij q̄ntatē. z. i. cū ītia pte. z. ꝺ scamōea ⁊ q̄rta. z. ꝺ pulpa colloquintide ⁊ duob⁹ danich amīsi vt⁹ fiāt fort: ⁊ si nō cū pilulis ꝺ azulo aut pilulis stōati cis ⁊ epithimo ⁊ hieris magnis. s. hiera cucumeris asmini ⁊ hiere ruffe. ꝓpe. Deide ꝓforta caꝑ cuz eo q̄ sciuistī ex cāone. Et ex cis ꝙ iuuāt ad hoc ẽ vt grana peoniē potu ſm ꝓtinuitatē sumāt. Si āt cā i ipo ẽ frig⁹ iueniēs caꝑ ⁊ facī ipo hāc phātasiā oz vt olea cala admīstres calefaciētia stiptica ⁊ ꝓla rubificantia ⁊ reliq̄. Et nō oz vt ꝓlogem⁹ ſmonez i ipo qm iā ꝓcīsit qō excusat.

De epilepsia. Cap.viij.

Pilepsia ẽ egritudo ꝓhibẽs iūcta aiata ab opatoꝛib⁹ sēsus ⁊ motꝰ ⁊ erectōis nō integre Et illō ẽ pp oppilatiōez ꝓtigētē. Plz vo ei⁹ ẽ spasm⁹ vlis accūs ex no cūcto aduenīēte vētriculo aūtioꝛi cerebri qī facẽ ꝓuenire oppilatiōem nō ꝓpleta. Et ꝓhibz trāsitū vtutū sēsꝰ ⁊ motꝰ i eo ⁊ in ꝑtibus integre fieri absq̄ iterfectōe vir ⁊ ꝓhibz a ꝓsibilitate erigēdi: ⁊ nz pole ẽ hōi vt cuz eo remaneat erectio cōpotis. Et q̄n ois spasm⁹ q̄ēadmoduz ondi fit aut a repletōe aut a siccitate aut a ꝓtractōe pp cām ipedientē nūc silr epilepsia. Verūtaꝫ nō fit a siccitate q̄n epilepsia fit subito: ꝺz spasm⁹ sicc⁹ nō fit subito: ⁊ q̄n cerebꝛ ex siccitate sua nō ꝓcegī vel spasmet mlti q̄n moriaī coꝛp⁹ pus. Tūc restat vt ei⁹ q̄dē cā sit aut ꝓtractio cerebri ad expellēdā rē ipedientē q̄ ẽ aut vapoꝛ aut q̄litas mozdicatiua aut hūecratiua male ꝺe: aut humoꝛ facies euenire oppilationē ⁊ spa mū nō integꝛ i vētriculis cerebri ⁊ ꝑcipijs organis neruoꝝ. Et q̄ndoq̄z fit illud ex humoꝛe pp motū vndosū ꝓtigētē i hūoꝛe aut pp ebullitionē calidītaꝫ supfluē i eo qō accit ex oppilatiōe q̄ vt⁹ sensus ⁊ motꝰ nō ptāsit suo nāli trāsitu. Et fortasse ei⁹ anteceſſiōe nō ꝓpleſ aliq̄d cū q̄ntate aliq̄ qī nō ꝓsuanī hūbra sēsu ⁊ vtute motꝰ integre. Aut pp venuz grossū retēnū i trāsitū⁹ sps ꝑz q̄ vīū ẽ pho magno Azꝛ. Et vidit ipaz ee vnā cārū epilepsie: ⁊ qū ibi fuerit hūoꝛ oppilās tūc cerebꝛ cā h̄ ẽ ꝓtrahet vt expellat illud qō ipedit sīc accit stō ex singultu ⁊ nausea ⁊ sīc accit ex tremoꝛe qū ẽ ꝓtractio ⁊ ꝓssio ꝑncipū in expulsiōe mḃroꝝ q̄ qō ipsa expellūt. Et qū cerebꝛ ꝓtrahit motꝰ ei⁹ ꝺuersificāt ⁊ segī ipm ꝓtractio neruoꝝ i facie ⁊ alijs ⁊ ꝺuersificāt motꝰ ipsoꝝ. Et sanitas q̄dē aut ꝓtigit pp expulsionē hūoꝛis ꝓp resolutiōez vētositatis aut pp expulsionē ipedictis.

Spasmi āt delcẽdētis ad mḃra qb⁹ associat epilepsia cā ẽ q̄n mā q̄ puenit ad cerebꝛ aut nocumētū qō ipm comitat: comitat neruos ẽt qī ẽ ipsoꝝ dispō: dispō ei⁹. Et illud ẽ pp tres cās. s. q: nerui sequūt sbaz cerebri ⁊ ledunt ab eo quo ipsū ledit: ⁊ eoꝝ repletio ex hūoꝛe expulso ad ipos i ꝑncipio ipsoꝝ facẽ vt angūstet eoꝝ latitudo ⁊ abbreuiet eoꝝ lōgitudo. Et epilepsia q̄dē nō ꝓcedit cursu spasmi nec cursu lassitat ⁊ efficit ꝓtractionē cerebri ⁊ abbreuiationē ⁊ nō facē mollificatiōez ⁊ dilatatiōez mīi q: cerebꝛ admīstrat i hoc expulsionē alicui⁹ rei a sepso expulsio vo nō ꝓplet ⁊ ꝑficit mīi ꝓtractiō ⁊ expīsiō. Oi āt spasmo mālī cōfert febris. Oz epilepsia est spasmus materialis. Et apata qn̄ apparēt i ipsa fortasse resolutī cā ⁊ minuūt mām ei⁹: ⁊ multotiēs q̄dē ꝓmutat melia ad epilepsiaz. Et multotiēs quidez mutatur epilepsia ad meliaz. Quidā āt hoies existimāt q̄ q̄ndoq̄z ẽ epilepsia q̄ nō ẽ a mā. Si ergo sigificāt q̄ hoc q̄ ci eo ẽ vapoꝛ aut q̄litas nocēs cerebꝛo ⁊ facī ipo ꝺ ctiōez ꝓdictā tūc ſmo ipoꝛ itētiōez hz. Si aūt sigificāt q̄ cā illā ẽ ꝺa ꝓplo pūra qū ẽ i cerebꝛo ⁊ efficẽ epilepsiā tūc illō ẽ qō modū nō hz qn̄ qū q̄litate illa affectū fuerit cerebꝛ oportebit vt sit epilepsia inseparabilis ei ⁊ nō sit ex eis q̄ sepank i dispōne. Et ex cauſa epilepsie ẽ ex eis q̄ subita fuīt ⁊ sepank i dispōne: aut vīcit ⁊ iterfic. Et silr nō ẽ q̄litas pura in ipo cerebꝛo sine mā: aut q̄litas aduenīēs ei ⁊ rescidit ⁊ fit illō ex mḃro alio ꝓcludubio. Spuma vo accidēs in epilepsia ẽ pp agitatiōez moꝛ⁹ ips pp ꝓfocatiōem. ei⁹. Et illa agitatio ẽ pp agitatiōez spasmi: ⁊ in apoplexia q̄dē accit ꝓfocatio pp violētiā anhelitus. Et epilepsia q̄dē ẽ q̄n spasm⁹ ꝓpe ꝓmū cerebꝛo. Et spasm⁹ epilepsia ꝓpa ꝓmū mḃro alicui. Et motus sternutatiōis ẽ q̄si mot⁹ epilepsie lenis. Et epilepsia q̄n sternutatio mlta ⁊ fōtis. Verūtaꝫ plin expulsionis sternutatiōis ẽ ad ptē ꝺterioꝛ: ẽ pp fortitudinē vtutis ⁊ debilitatē materiei. Et expulsio epilepsie ad q̄ēūq̄z ptē fuerit ẽ facilioꝛ ⁊ possibilioꝛ. Et oz q̄dē vt ꝓbēdat q̄d ꝺ cē. Q̄n qū epilepsia ẽ i ipo cerebꝛo tūc cā i ipo ẽ mā, pculdubio facies vētositatē recētā i meatib⁹ sēsus ⁊ mot⁹ aut replet vrosaꝫ vētriculos ꝺterioꝛes cerebri ipletiōe aliq̄. Et h̄ q̄dē mā aut ẽ sāguis dūans ⁊ plrim⁹ aut phla aut melīa aut cholā ⁊ ꝑua valde, ꝙ ipā i puncturā matricis ⁊ elit q̄ q̄ndo mulieri accitiv et ei⁹ mēstrua retineant i non sua hoꝛa: aut ꝙstrigāt qū retinēt ab ea pp dimissiōez balnei puertī illō i matrice sua ad q̄ntatē venenosaz ⁊ accit ei sile ipi⁹. Et sīr aduenit mulieri ꝑgnāti epilepsia i ipegnatiōe Q̄ūcz ꝺponit ⁊ eūat mām illā mēstrualē remouēt illud. Et nob q̄dē narrata, sunt epilepsia icipiēs a spō dilib⁹ ⁊ epilepsia icipiens a spatula ⁊ reliqs. Illa aūt q̄ fit ex mirac ⁊ ex stō pp nausea tiuā sanitatē facẽ possidere oppilatiōes i venis qī ipe nutrimētū laudabile nō suscipiunt ⁊ coꝛrūpiki eis humoꝛ: aut remanet i ipis nutrimētū laudabile coartatū pp oppilatiōes q̄z coꝛrūpit ⁊ multo ī ens redit ad stōm coꝛruptū ⁊ coꝛrūpit cibū bonum laudabilẽ. Et multotiēs accit pp reuersionẽ illi⁹ coꝛrupti ad stōm vomitū cibi ꝺigesti. Et ex ſm q̄ndoq̄z dispōne sit epilepsia cū cōitate aut absq̄ cōitate ꝑncipiū epilepsie, ppiquū ex cerebꝛo ẽ. i. aut ex vētriculo ei⁹ anterioꝛe aūt ex vētriculis aliſ cū eo qm̄ ꝑmū nocumētū quo ipedit ꝓtigit i sēsu vilus ⁊ auditꝰ ⁊ in motꝰ lacertoꝝ faciei ⁊ palpebraꝝ q̄ntis reliq sēsꝰ ⁊ mḃra mobilia i nocumēto cōicāt. Mālī nō coīcarēt i nocumēto reliq vētriculi nō ꝺstruere ⁊ intellectꝰ nz ledereꝰ eleuatiōe anhelitꝰ. Et epilepsia vo ſm plin antecedit spasm⁹. Deide ꝙ ipm fit epilepsia. Et illō ẽ q̄n si ꝑmak spasm⁹ ẽ epilepsia. Et qū expellit cā

ipediēs: aut resolui vētositas redeūt opatões sensibiles: motiue. Et q̄doq; gdē apper hūor expulsus visibilit i vtriq; naribꝰ ⁊ i gutture. Et multotiēs fit epilepsia sine spasmo sēlato. Et illō iō quī mā faciens ipaz ē subtilis ⁊ opat cū repletiōe nō cū malitia vehemēti. Epilepsia vō plm accit ifātibꝰ pp hūiditates ipoz: ⁊ plerūq; apperi eis pmū cū nascit. Et q̄doq; fit pⁿ pubertatē Si ergo i regimine ipoz fit rectitudo rēouet ⁊ si nō rēanz. Et oz gd vt studiū i pēdāt ad ħ vt illd removeat ab eis ante pubertatē. Pueri vō ab ħ remotiores qbꝰ i ptibꝰ capit ac cidūt vlcera tap ata ⁊ ad ē flux⁹ narū. Et equū gd ē vt illeī cuꝰ cerebro ē hūiditas i pncipio creatiōis purgēt: ⁊ plerūq; purgat i matrice: ⁊ q̄liz purgat pⁿ natiuitatē. Si. n. ñ purgat nō erit excusatio qui currat epilepsiā, plurie ät epilepsie q̄ pueris ꝓingūt cura q̄doq; alleuiat ⁊ remouet cū pubertate qū ipsā nō adiuuat malitia regimis ⁊ dūmissio cnī. Epilepsia ät q̄doq; accit adolescētibꝰ. Si ergo fuit pⁿ. xxv. ānos pp egritudinē i cerebro ⁊ pp ei ſba ipius erit cōitas: ⁊ nz sepabit ⁊ erit finis actiōis cure i eis alleuiatio a pr̄anitate ipi⁹ ⁊ tarditas porisni ē⁹. Et ſbyp. gd dixit q epilepsia remanet cū eis vsq; quo morīt. Scndꝰ ät paz aduēit epilepsia oppilatiua. Et eis mouētes epilepsiā plerūq; adiuuāt cāe extrīsece sīc imoderātia cibi ⁊ pot⁹ ⁊ tatietas nausea tiua. Et sic mora plima ⁊ sole pp qd capiti attrahit ex materijs: ⁊ illo gd ē ppea q̄ ꝓhibz dilatari mās i ptibꝰ corpous qz mouet eas ad supioza. Et cōꝰ plurimꝰ ē ex causis eiꝰ. Et ex causis ipi⁹ ſt dīne ⁊ q es ⁊ paucitas exercitij. Et ex causis eiꝰ ē exercitiū sup repletionē ppea q̄ hūores pp ipm mouēt q resoluūt nō itegre ⁊ iplēt vacuitates. Ex causis ipius ē illd qđ ꝺbilitat cor ex timore aut euētu tumultꝰ ⁊ vocis subito. Et ex causis eiꝰ si icuniū habētis stomacū ꝺbilē: ⁊ potatio vini puri ēt ppea q̄ ipedit stomacū: ⁊ cāe gdē iste remote faciūt eās, ꝓpq̄s. Mō vō ponem⁹ his causis caplm singulare. Et dē q̄ epilepsie⁹ iduit cōiū capnū sīc exoriētati ē recentē ⁊ dimittat i aq̄ icurrit epilepsiā. Et silr q̄ suffumigat cū cōmu capno ⁊ myrrha ⁊ alhalce. Epilepsia aūt multotiēs resoluit pp febres q̄s tolerat habēs eā ⁊ pbē q̄ sūt lōge. Et q̄rtana, pbē pp vehemēti anū lōgitudis sue ppea q̄ digerit mām melicā dōec resoluat ⁊ tremor: fortis q fit i febrib⁹. Tremor enīz erenit vehemēti qđ ſcerebro ꝓhēsū ē ꝺ supfluitatibꝰ. Sudor ät unat tremorē sua cepulsiōe: ⁊ quēad modū ap oplexia puertit ad paralysīz silr plm epilepsie puertit ad paralysīz. Quidā aūt existimant q phlatice associāt tremor ⁊ agitatio q̄m phlā nō ꝺsegrī spūsitu die sua vt oppilet meatus itegre. Melia vō itegr oppilat qf i ipa accit parua agitatō. Et alīj existimāt q̄ ei⁹ cā q̄ multiplicat agitatio fortitā cā ē humor: pue ẽxtatis aut pauce penetratiōis i meatib⁹ q̄: ponūt rē ecōuerso. Illyll⁹ vō vtriq; ſmo i ep ē ꝺterminat⁹. Ingr. Ruff⁹ qū appet albaras in ptibꝰ capitis ep leptica significat resoluiōez cozruptiōis epilepsie ⁊ sanitatē. Et niotiēs qđ resoluit epilepsia ad paralysim ⁊ ad meliā. Epilepsie ꝓparatis accit epilepsia, ꝓpe hūdis pp etates suas sīc ifāntꝰ ⁊ pueris ⁊ hūectatis pp regiñ suū: sīc q̄ nauseamus sanetatē ꝓsecūt ⁊ illis q ihitāt terrā venti meridionalis quoniam ipleī caput humidtate. Epilepsia ät multez ⁊ ifātū ⁊ oiuz quoz sāguis ē pauc⁹ ē pua pp strictionē venaz. De signis speciezei⁹. Lxx.

Dicim⁹ q̄ ex signis cōꝰ plribꝰ ipēz epilepticoz ſt citrinitas ligue ipsoz ⁊ viriditas venaz q̄ ſt sub ea: ⁊ plm qđē antecedit eam mutatio corpous a pplone sua ⁊ gūtas i capite ⁊ p pe qū ir ascīt aut accit iflatio i vētre ⁊ antecedit eā cortatio i motu ligue ⁊ fōmia coz mala ⁊ oblinio aut pauor ⁊ tior: ⁊ formido ⁊ acciri ei vt loq̄t secū ꝑstrictō pectoris ⁊ ira ⁊ acuitas. Mō ois vō ei⁹ spēs ꝺcipit cūr ⁊ q̄ ex ea magis ẽ lęcdēs: ẽ illa ex. q̄, puenūt vtigoꝝ ⁊ agitatio plm foris. Deide sequūt eā ges foris addita vehemēti additōe nocumētū i spū q̄ significat multitudinē materiei ⁊ ꝺbilitatē vtutis. Qū autez voluerīs scire si egritudo ē i cerebro aut i mēbris alīs itēde an semp iuenias gūitatē i capite ⁊ vigiliz ⁊ tenebrosi. are i oculis ⁊ gūtatē i ligua ⁊ ſtib⁹ ⁊ agitationē i motib⁹ ⁊ curuitatē i facie. Quēq; illd inueneris cū pmixtiōe i itellectu ⁊ oblimōe assidua ⁊ amētia aut stoliditate tnō ẽ gūtas ⁊ minuit fm fluxum vētris cū eo qđ ꝓigit ex lenitate nature ⁊ cibis tūc ingesta q illd ē ex cerebro trimō. Simpli⁹ si nō iuenis i mēbris neruosis ⁊ i splene ⁊ cpate neq; i alīq extremitatū ⁊ iudicaueris nocumētū nz eger sēit aliqd eleuari ad caput ex loco certificat apud te qđ ipedimētū ē ex cerebro. Signa aūt epilepsie leuioris sūt vt sint accidētia magis sana ⁊ vt habēti ipaz cito recedat ratio ⁊ verecūdet qū sanat: ⁊ pr velocit aducīat ei icolumitas sua ⁊, pbe eī sternutatoriis ⁊ attracti onib⁹ odoꝝ p nares ⁊ ex eis q̄ mouēt nocumētū ⁊ ex eis q̄ igrediūt i gutt aut q̄ vomere faciūt. Signa vero ei⁹ q̄ pauoꝝ ẽ sūt difficultates ſps ⁊, plurimas agitatiōis: deide lōgitudo ꝓgelatiōis p ipaz ⁊ pa neitas cualiōis p attractionē odoꝝ narib⁹ ⁊ sternutatoriis. Et nimoz istaz ẽ aut i q̄ elōgat agitatio ⁊ nō elōgat ꝓgelatio: aut i q̄ plō gat ꝓgelatio: ⁊ minoz at agitatio. Et signū ei⁹ cui⁹ cā ẽ ex ventositate grossa i ipa gnāta ẽ vt nō iueniāt cū ea nz, pter eaz gravitas: imo iueniāt somni⁹ ⁊ ertēlionz sit spasmus ei⁹ fortis. Et signa ei⁹ cⁿ cā ẽ phla sunt vt sit salina ei⁹ cala spumosa grossa multa ⁊ fit i vrina ei⁹ aliqd sīle vitro liq̄facto. Et multiplicenī i ipo pauoꝝ ⁊ tior ⁊ pigritia ⁊ gūtas ⁊ oblimio. Et q̄doq; cognoscit ex re vomit⁹ ⁊ colore ipurme ⁊ ex colore ét liguis. Et q̄doq; cognoscit ex etate ⁊ regiōe ⁊ ex causis ꝑterius de cibis ⁊ regimie. Et ex eis qđē q̄ eā significāt sī ges ⁊ trāglitas ⁊ color faciei ⁊ oculoꝝ ⁊ reliq̄ q̄ scripsi i canone. q̄ si phla eā ꝺ erit crudū fim erit oblimio ⁊ stolidit as ⁊ gūtas capiti ⁊ cōporis ⁊, pfiditas sōni pl⁹ ⁊ erit epilepsia magis laxā ⁊ ꝺbilitāt ⁊ h spēs ẽ mala valde. In ea vō q̄ fea ẽ a phlate salso ẽ sōni, pfiditas mioz ⁊ fit ig⁹ cerebri lem⁹ ⁊ morsanioꝝ Signa aūt ei⁹ cⁿ cā ẽ cholā nigra ⁊ q̄ssē

melia aut sīlis sanguini nigro: aut acuta: aut adusta aut acetosa ex q̄ ebullit terra. Et si nature habētium ei ꝺeliues ad pmixtionē i sn o sēn ⁊ ad dispōnē q̄ est sīc melia nz ꝺlicta⁹ eoz mūdāt qū sepat ⁊ significat ēt melia ex colore faciei ⁊ oculoꝝ ⁊ ex siccitate nariū ⁊ lingue ⁊ regimie gnātino melie. Si ergo fuit mēla fer sāguis nālis erit epilepsia cū laxitate ⁊ paucitate fmōis ⁊ cū gene: ⁊ erit habēs eā habēs cogitatiōes getas. Et si fuerit melia de genē cholē aduste ⁊ acuta tūc ei⁹ pmixtio erit demoniū ⁊ cū multitudie fmonū ⁊ vocū ⁊ ei⁹ epilepsia erit agitabilis ⁊ letuis remotiōis: ⁊ q̄doq; erit cū febre ⁊ pcipue, cum fuerit melia ei⁹ subtilis. Si aūt fuerit ex melia sāguinea crūs ei⁹ ꝺsponēs cū risu. Et tu gdē cognoscere pores ꝺ melie ex vomitu. Mā si ē sīlis feci sāguis tūc ẽ melia nālis. Et si ē sīlis feci vini ẽ melia adusta: aut si ē aspa tūc ẽ stiptica ⁊ significat fmẽ ſtitatis ⁊ siccitatis ei⁹: aut ē acetosa subtilis cū spuma ⁊ tunc ebullit sup terrā: aut si nō ē acetosa ē spūsa nō habēs spumā. Signa ät ei⁹ cⁿ cā ē sāguis sūt ista. Mā dico q̄ si sāguis fac epilepsiā cū ebullitiōe ⁊ motu absq; ẽtitate nō apperi ei magna opatio i colore ⁊ eruberatōe alīquidē: nz ē ꝺspō ꝑocatōis i horis i q̄b⁹ ē epilepsia nz apperi ex ea gūtas ⁊ soliditas ⁊ laxitas ⁊ multitudo sputi ⁊ mucilaginis sīc apparēt cum phlate ⁊ ē sī calitate ⁊ rubedie i oculis ⁊ vapore sup caput sāguineo. Si vō cū ẽtitate faciat cū signis sānguinis ē eruberatio i q̄dē ⁊ antecedit ꝺspō q̄ ē sīc pfocatio. Signa aūt epilepsie q̄ ē pp māz cholicā ⁊ illud qđ ē fm mīn⁹ sūt vt sint nocumētū ⁊ tribulatio ab ipa vehemētiora: ⁊ spasm⁹ i ea fit mioz ⁊ spatu ē⁹ bcum⁹. Mor⁹ vō si i ea fortiozis agitatiōis ⁊ ipam qđē significāt mor⁹ vomit⁹ ⁊ iflāmatio ⁊ vehemētia pmixtiōis rōis ⁊ citrinitas colōris ⁊ oculoꝝ. Et vō cui⁹ cā ē erstō signa sūt tremor i oze stōi ⁊ pcipue qū tardat eib⁹ ⁊ cussio ⁊ tremor ⁊ motio qū ē epilepsia ⁊ voces ⁊ rugit⁹ ⁊ pcipue i pncipio euasiōis. Et sūt cā ea soluto stercoris ⁊ ruberatio vrie ⁊ spmatis qđ emittit pp ā plerū mulieris ⁊ viri sine coitu ⁊ spmatis cuiz coitu ⁊ tremor cordis ⁊ soda fortis ⁊ lenitas epilepsie aut ipsi⁹ remotio cū admīstratione vomit⁹ ⁊ dispōnes significātes corruptionez stōi ⁊ augmētū epilepsie ⁊ sūt pp linimēta stōi ⁊ purgatiōez ipi⁹ ⁊ q̄doq; interficit h pp frequētia piodoz. Et eo itaq; ē vt humor q̄ est in ea agat multitudie sua ⁊ multitudie vaporis sui. Et hic hūor ē phlaticus fm plm ⁊ q̄doq; admīcet ei ali⁹. Et signa ei⁹ qđē sī vt accidat epilepsia i horis repletiōis ⁊ satietatis nausatine ⁊ alleuiet q̄ vacuitas ad ē ⁊ q̄ veneī soluti ei⁹ bū ⁊ fit fm iteratiōez frequētē nauseatine satietatis. Si ergo fuerit pmixtio cū illo materie cholerice inuenti sūt iflāmatiōez ⁊ mordicationez ⁊ adustionē. Et si fuerit cū illo melicolia multiplicabit ei⁹ deside riū i plurib⁹ dispōnib⁹ ⁊ sentiet gustū acetosū ⁊ generat ab eo cogitatio ⁊ vt solus loq̄t secū q̄ꝫus fm q̄ significatiōes phlogmatice sīt domiatiozes. Et ex eo ē vt hūor q̄ i ipa ē agat malitia sui nō multitudie sua. Et signa ei⁹ sī vt epilepsia fiat i horis vacuitatis

Et q̄ū mā inēnit os stōi vacuū ⁊ abscindat epilepsia cū cibo pueniēte laudabili. Si vō hūor fuerit calidus de genere cholere cognoscēs ipm p significationes q̄s ꝺximꝰ. Si ē ex mirace ei⁹ signa sī ructꝰ acidꝰ ⁊ iflatio ⁊ rugit⁹ faciēs dolorē tarde genis ⁊ iflāmatio i mirac. Et q̄doq; excitat cuz ea dolor in ē vtraq; spatulas pⁿ assūptiōez cibi pauci nō gelcēs nisi apud eꝰ digōnē: deide redit pⁿ assūptiōez cibi pauci nō gelcēs nisi apud eꝰ digōnē. Qū vō accit fm vacuitatē nō accidit nisi cuz duritie nature ⁊ destrukt lenitate nature. Et, pbe si m inenis extēsiōez i mirac ad supioza ⁊ tremorē. Et illis gdē accit vomit⁹ cibi idigesti pp illud q̄ ꝺximꝰ de reuersiōe cibi ipsoz corrupti ⁊ oppilatiōib⁹ viaz eī⁹. Et illa itaq; ē qū est vapor mirac faciēs epilepsiā cholericus ⁊ cognoscit illud pp iflāmatiōez ꝓigētē ex corpore ⁊ pmixtionē ratiōis declinātē ad rūrā ⁊ ad i quisitiōez.

Et ex illa ē cui⁹ vapor ē melicolie ⁊ puenūt cū eo rami melicolie ⁊ timor ⁊ vt sol⁹ secū loq̄t ⁊ vt panor tenebrosus pp tenebrositatē materiei: ⁊ accit ex ea ꝺlectatio mortis ⁊ odiū ipi⁹ ⁊ tior ⁊ reliqua q̄ i melancholia dēa st. Illa vō cui⁹ cā ⁊ pncipiū sūt ex epe aut ex toto corpore significāt color ⁊ capilli ⁊ siccuat cutis ⁊ arefactio eī⁹ cū nigredie: aut ipsius laxitas ⁊ pigredo: aut eī⁹ maties ⁊ roris multitudo vaporis sanguis. ⁊ significat ipm pulsus ⁊ vrina ⁊ ꝺspō eiꝰ boz precedētū ⁊ regimis ꝑteri ⁊ ⁊ significat ipiaz retētio eī⁹ q̄d eūaf er stō ⁊ matrice ⁊ venis ⁊ reliqs. Si aūt ē sanguinea tēdēs ad adustionē vides rubedinē colōris ⁊ inundationē venē ⁊ risum apud eū sīm.

Si aūt fuerit cholerica aut phlagmatica aut melancholica cognoscēs p signa eī⁹ ꝺdicta. Illa vō cui⁹ causa ē matrix, pculdubio ē cū retētione mēstruoꝝ aut spmatis aut hūiditatū effusaz ad matricē quā q̄ dē pcedūt dolorī pectine ⁊ i vtriq; iguinib⁹ ⁊ ptib⁹ dorsi ⁊ granitas i matrice. Illa vero cuius causa est splen cognoscit quoniaz egrinudo ē melicolica ⁊ sē titur dolor i latere splenis ⁊ ē cū ea iflato splenis ⁊ duritie eī⁹: aut cū rugitu i latere ipsius ⁊ cū cōitate corporis ad ipsū secūdū plurimū. Et aūt q̄ ē ex materia venenosa eleuata ab aliquo mēbroꝝ medijs tib⁹ nervis ꝓncipium autē ē extrisecū ⁊ signa illi⁹ it manifesta sīc punctura scorpionis aut rutele aut vespe quim aliquid hoz accit nervis. Aut intrisecū ⁊ lentit qđ eleuatur vapor ex eo ad caput quo obtenebrantur visus et cadit. Et membrum illud aut est pes aut manus aut dorsum aut pectē aut aliquid ex viscēribus sicut stomachus ⁊ matrix. Signa vero eius que fit ex vermibus sunt cursus salue ⁊ calus vermium ⁊ ascaridum.

De causis monētibus epilepsiaz. Ca.r.

Permutatio ad aerē ē inuās ad epilepsiā sīc q̄dā cāe remouētes pmutationez ad aerem ꝺsērūt ei. Et ois calor supflu⁹ solaris aut igneus ⁊ oē frigus ⁊ coit⁹ plurim⁹. Et epilepsiaz qdē pmionz multitudo plumiaz ⁊ vēt septentrionales ⁊ meridionales simul. Septētrionales qdē q: ꝓmit mās ⁊ ꝓhibet eas resoluī: ⁊ meridionalis gdē ⁊ regiones

meridiõales ppea qr mouẽt hũores ⁊ iplẽt cerebr ⁊ subtilia: eos ⁊ eleuãt eos ad ipz ⁊ excitat i hyeme inu trotiẽs: sic excitat i septẽtrione ⁊ autino pp corruptões hũoz ⁊ minorat i regionib⁹ septẽtrionali b⁹: imo paz fit qñ nisi cã fiũt foztis nó accident. Et odoꝛis boni qñqz mouẽt cã aliquo motu ⁊ specula tõ motuũ velociũ ⁊ circulariũ ⁊ speculato ab altoꝛ longitudõ moꝛe i balneo ꝙbalneũ ãi digestionẽ et effusio aq̃ cale sup caput.

Et assũptio eꝝ qõ gnãt sanguiẽ vapoꝛosũ feculentũ aut tenebꝛosum sic vinũ feculentũ ⁊ antiquũ et pp nocumẽtũ iuũ ⁊ nouuz qõ nõ ẽ clarificatũ mõ ẽ ⁊ transmutatũ ⁊ puꝛ nocuũ tũ faciens i cerebꝛo: ⁊ apiũ ꝓpe sual, ꝓperate quã hz ea ⁊ lentes ppea qz generãt sanguiẽ melicũ nisi cõmisceãt ordeo ꝓfracto et fabe ⁊ allea qz iplẽt caput vapoꝛe et cepe silr qñ eaz ꝙbaꝛ pueꝛtit ad hũiditatẽ malã et lac ẽ et dulcia et plũ pinguedines i cibo et oẽ grosum et iflatiuũ et stipticũ et fim et oẽ calin et acutũ: et nausea sẽ ex eis q̃ mouẽt epilepsiã ppea qa eleuãt hemoꝛres et mouẽt eos ad ipaz et repletõ stõi gcibo et malaria digónis.

Et vigilie et passiones aiales fortes ex tristitia ira et timoꝛe et ꝑmutatões sensibiles fortes ex auditu vocum magnaꝝ sic toni tru i et ꝑcussionis tympani et rugiũ leonis et vocũ duraꝝ sic vocis nolaꝝ ⁊ stridoꝛ et sic stridoꝛis poꝛte acute: ⁊ silr ex visu splẽdoꝛis lumiosoꝝ sic fulguris rapidus visũ ⁊ splẽdoꝛis oculi solis ⁊ extractu motuum vehemꝛ fortiũ sic motuũ vehemꝛ turbiniũ. Et q̃do qz excitat epilepsia ex certitio sup repletionẽ siue fiat ad resolutẽ faciẽdã siue nõ ⁊ coitu ⁊ medicis epilepsiã faciẽtib⁹.

Medicias ãt epilepsiã faciẽtes iaz dixim⁹ ⁊ illas q̃ dtegũt epilepsiã i tabulis egritudinũ capitis cũ signis sic suffumigatio cũ galbão ⁊ myrrha ⁊ comu capno ⁊ comestio epat hirci ⁊ olfatus odoꝛis ipi⁹ ⁊ silr qũ ponit myrrha i nare eius.

De cura. Cap. xi.

Oportet qdẽ vt epilepsia q̃ ẽi ifantib⁹ curet ra vt nutrimẽtũ lacteũ rectificet ⁊ fiat puerens ad calitatẽ subtilẽ cũ bonitate chimi ⁊ lactis aliꝛ et a se oẽ qõ gnãr lac aquosũ aut corruptũ aut grossũ ⁊ ꝓhibeat sibi coitũ ⁊ ipgnationẽ. Et oz vt hic ifãs alienet ab oi rei q̃ cito ꝛis subitatio ⁊ coartatio sic sũt voces magni sensus vt vox tympani ⁊ tonitrui ⁊ fulguris ⁊ nolaꝝ ⁊ vox vociferantiũ. Et vt alienet a vigiliis ⁊ ilõnietate ⁊ ira ⁊ tioꝛe ⁊ frigoꝛe vehemꝛ ⁊ caloꝛe foꝛti ⁊ malia digónis. Et ⁊ inũgat ei exercitiũ ante cibũ leue ⁊ iterdicat ei mot⁹ ꝑ cibũ. Et si tolerauerit eũ ones q̃ fiũt medicis euacuãtibus ꝓhia subtile fiat illud. Et eos qdez iuuat vt q̃dooꝛs cu omãt cũ aq̃ mellis: vt potẽt zuccaꝝ ro. ⁊ mel ro. ⁊ olfaciãt rutã ⁊ reliq̃ subtiliatia. Vlã olfacẽ odoꝛamẽta q̃ dixim⁹ fortasse excusãt laboꝛẽ i eis.

Simplius cõe ẽ oib⁹ epilepticis vt vtãt cibis laudabilibus qb⁹ ẽ hũectatio laudabilis nõ supflua ⁊ vt caueãt sibi a replenõe ⁊ vt se custodiãt a malia digõnis. Et illud ẽ si fiũt ꝓẽti ⁊ nõ sequũt ꝓpleñtũ refectiõis. Et ille cui⁹ ꝓsuetudo non tolerat vt semel reficiat diuidat cibũ suũ q ẽ nioꝛ refectiõe sua i tres ptes ⁊ sũat duas tertias i prãdio ⁊ tertiã ei⁹ i cena p⁹ exercitiuz subtile. Et nz multũ vtat vio qñ ipm vehemꝛ replet cerebꝛ. Deide si excusari nõ pũt gn ipo vtant: vtant vino pauco antiquo clarificato declinãte ad pũticitatẽ. Et ex reb⁹ qdẽ eis nobiliozib⁹ ẽ potus successiõne balnei ⁊ frig⁹ repetitũ. imo oz vt caput muniat ab oi colore ꝙfluo: aut a frigoꝛ ꝙfluo ⁊ i balneo nõ faciat mozi.

Et epileptico qdẽ necessariuz ẽ vt alienet a se carnes grossas oẽs ⁊ foꝛti nutrimẽtũ ⁊ pisces oẽs: imo carnes oiuz q̃drupedũ magnoꝝ ⁊ sitici⁹ pullis ⁊ duragi ⁊ atabiz ⁊ puis aub⁹ domestiõ ⁊ silvestrib⁹ ⁊ canabit ⁊ turturib⁹ ⁊ hedis ⁊ capõlis ⁊ lepoꝛib⁹. ⁊ iã dixi q̃ caro porci silvestris valde inmanua ẽ ei ⁊ laudant carnes caprine pp illud q̃d ẽ eis ẽ de siccitate ⁊ paucitate hũectatõis sic vitupantur eis dulcia ⁊ pigua ⁊ silia.

Et alienẽt a se oia olera vsq̃ ad attriplices ⁊ blites nedũ allea ⁊ ꝓpe apiũ; ⁊ ẽ ei, ꝓperas ꝓmouẽdi epilepsiã. Si ãt exculari nõ pt admittre ei fumusterre ⁊ endiuia ⁊ eis q̃d ꝓcedit lactuca. Ego vo nõ plm eã laudo ⁊ ꝓcedit ur eis conãdz ppea qz, phibet vapoꝛẽ a cerebꝛo. Ego vo vitupo eis ipm ⁊ ei⁹ multiplicationẽ nisi i sigulnea ⁊ cholica ⁊ aq̃ q̃d sicle elixate i aq̃ odite cũ oleo ⁊ almuri ⁊ q̃ currit curlu ei⁹. Si ei⁹ acceptio ãtecedit cibũ ꝑ lenificationẽ nature ꝓcedit. ⁊ ruta ex sima herbaꝝ q̃ ꝓferũt suo odoꝛe olfacta. Et quz anetũ ⁊ ruta i cibis ipoꝛ ponũt ꝓferũt. Et oz vt alienet a se fructꝰ oẽs hũidoꝝ ⁊ oẽs fructꝰ grossos nisi quosdã stipticos sup cibũ q̃ntitate alleuiatiõis pauce vt roboꝛet os stõi ⁊ deponãt cibũ ⁊ lenificet nã ⁊ phibeant vapoꝛẽ. Et oz vt vitẽt oẽs cibos q̃ues g sũt sicut napi ⁊ raphan⁹ ⁊ caules ⁊ bauție.

Et oz vt alienet a se oẽ acre vapoꝛosũ: ⁊ synapi qdẽ ẽ ex sima coꝛ q̃ ipedũt sua vapoꝛatiõe ⁊ trãsmissiõe supfluitatũ ad ipm ⁊ reductiõe eaꝝ vsus illud: ⁊ ga purgat cerebꝛum ꝛ sua acuitate. Et alienẽt a se ebrietatẽ ⁊ eruflationem vẽtoꝛ ⁊ repletionẽ. Et deuitẽt ablutionẽ cũ aq̃ peni⁹: cũ calã qdẽ pp illud q̃d i ea ẽ de laxitate: ⁊ cũ frappea q⁹ stupefacit ⁊ nocet spũ sensibili. Ad si epileptico accident repleto cibi eu omat ⁊ subtiliet regiũ p⁹ ipm. Et oz vt alienẽt a se cibos desiccatiuos g̃ua tiuos stupefactiuos vapoꝛatiuos. Repletio vo vini valde nocet: ꝛ paz ex ipo sũpti dilatat aiaz ⁊ cõfortat spũ ⁊ acuit ipm ⁊ excusat a multitudie aq̃.

Multiplicatio. n. ei⁹ ẽ nocibilio: res. Et multũ dormire post meridiẽ nocet: ⁊ vsr sõn⁹ mult⁹ nocet ⁊ ꝓpe sup replonẽ multã: ⁊ supfluitas ẽt vigiliaꝝ debilitat spũ ⁊ resoluit ipm: ⁊ cũ hoc iplet cerebꝛ vapore.

Primũ aũt epilepsie regimẽ ẽ alienatio causa tũ vomitũ epilepsiã q̃s dixim⁹ ⁊ ges ⁊ trãsgluttas sũt magis eis puenies. q. si exercituũ necessariũ fuerit p⁹ cũ onẽ ⁊ mũdificatiõez coꝛpoꝛ q̃rũ ꝑcessit rememoratio opõtebit vt admittret sup repletionẽ exercitiũ nõ ꝑsequẽs larxitudinẽ: deide gescat post exercitiuz ⁊ studeat vt caput suũ sit elevatũ ⁊ caueat ne ipm pẽdere faciat inq̃tũ pole ẽ nz mouẽat ipm plm: ⁊ quia multitudo materiẽ ꝛ ad ipm trahat: ⁊ oz vt mouẽat iferiora qũ ipe mouet supiora. Et eis vo q̃ mãm ad

inferiora trahũt ẽ tricatio coꝛpis g̃dati fca a supioꝛib⁹ ad iferiora icipiẽdo a pectoꝛe ⁊ qõ segt ipm cũ pannis asperis fricando dõcere rubescant. Deinde gradatim delecẽdat vsq̃ ad cura: sitq̃z ois fa fortioꝛ ꝓpria ⁊ sit caput i dispoſitõib⁹ eleuatiõ ⁊ p⁹ illud illũgat ei deabulano. Sz oz vt eũ gescere faciaꝝ i loco exercitij sui vt redeat ad ipm ei⁹ ipis ⁊ gescat eius agitatio: ꝛ ipe qdẽ ñ sepat a loco suo nisi post illud.

Qũ ergo attracte st materie oẽs ad iferiora ꝓcedũtur tũc ei mũdificatio ⁊ solutio ventris ⁊ vt fricet caput ⁊ ut pecteãt ipm qũ caleãt cũ ipo ⁊ ꝑmutet a⁹ cõplexio. Et ex eis qdẽ q̃ ipm iuuãt lẽ vẽtose sup capite ponite ⁊ cauteriũ sup ipis calefaciẽdo cerebꝛ: p⁹ mũdificatõez vo ⁊ solonẽ vẽtris ⁊ getẽ aligb⁹ dieb⁹ ñ ẽ malũ si igrediãt balneũ: ⁊ si vẽtose ponãt sup illũ qd ẽ sub hypocõdrijs ⁊ ossib⁹ pectoris ei⁹ ⁊ caleſiat caput ei⁹ cũ eo qd sciuisti. Et qñz ponit p⁹ porriñ pila cadẽs iter dẽtes ei⁹: ⁊, ꝓpe ex pillis vtre mãeat os ei⁹ aptũ ⁊ oz vt capias cũare ꝑm eã: deinde ũtẽde i purgãdo caput cũ gargarismis attractiuis: Si ãt illũ accit cũ piodis ⁊ multiplicat cũ multitudie humoꝝ cũet cũ appẽte ⁊ educat hũor q̃ ipo dñat ꝛ q⁹ dicturi sum⁹. Et si ñ fiũt qd phibeat ipm amittrẽ phlẽmet: ipi⁹. n. phẽma i vẽ ⁊ ꝓpe in pedib⁹ ẽ per eis q̃ ipi ꝓferũt si p ipaz nõ segt ifiano cerebri ei⁹ ꝑm q⁹ dicturi sum⁹.

Qũz hora porriñi pertrãsit ⁊ tu potes facẽ vt ipe eu omat pena cũ oleo de lilio inucta i orc ipius missa ⁊, ꝓpe si stõ fiũt i hoc introit⁹ vt vomat hũiditatẽ inmabilẽ eo q̃cil⁹ multitudo vomit⁹ noceat epilepsie cerebri. Et ex deglutiẽtib⁹ i dispõne epilepsie ꝛ i aliis st ossa ⁊ castoꝛ: eũ i oriuelle de melle. Et ifusiõib⁹ ãt i epilepsia st pulpa colloquintide cucumer asinin⁹ ⁊ ei⁹ succ⁹ ⁊ salum ⁊ móiac⁹ ⁊ nigella ⁊ sisilia ⁊ hellebor⁹ al. ⁊ ꝓdili ⁊ pip ⁊ zinziber ⁊ myrrha ⁊ euforbiũ ⁊ castoreũ ⁊ sticados sepati ⁊ pũcti ⁊ ossa fetida ⁊ pix sicca ⁊ alkitraz. Et vapoꝛatiuis ẽ peonia ⁊ exodoramẽtis ẽ ruta i hoꝛa epilepsie ꝛ i hoꝛa get. Et eis vo q̃ iohãnit⁹ elugit ẽ gũiu rute acresti ꝑmixta cũ faria oꝛdei ⁊ aceto d vio ex quo fiãt formelle maloꝝ ⁊ assiduet odoꝛẽ eaz. Et ex sirupis ẽ oxymel sglliticuz, ꝓpe qõ singulis diebus i potu sumat. ⁊ silr sir⁹ de absinthio ⁊ apozima isopi cũ origano ⁊ oximelle sglitico sũpti i potu hyeme cũ aq̃ cala ⁊ i estate cũ aq̃ frigida. Et ex vnctiõib⁹ q̃ eis sũt bone sũt cũ eis q̃ dicta sũt medulla cruriũ cameli cũ oleo roſ. iup spa ⁊ ꝓnissuras ⁊ pect⁹. Suffitionis vo peonie iuuamẽtũ iã erpti sũt antiq i epilepsia. Et vi qd illud sit magis ꝓpriũ illi q̃ ẽ de romania hũide.

Et ex medicinis qdẽ q̃s sẽp i potu sumere oz sũt agaric⁹ ⁊ siseleos tradit aristol. ro. Et ex peonia oi hõa i potu tribuat cũ aq̃ ⁊ iã puenerũt q⁹ potare oi die bõdacaẽ mithridati duab⁹ vicib⁹ mane ⁊ qũ vadit dormitũ ẽ q̃si ex eis qb⁹ iã plures sanãt. Et qõ volũt vt eis i potu tribuat ex spũa maris oi die bis ⁊ ex polio mõtano cũ ꝓperate sua ⁊ ea ⁊ alhasce ⁊ ex eis q̃ ipos iuuãt ẽ medicamẽ de sgla h⁹i sũaf sglla ⁊ ponat i vas vitreatũ ò terra i quo mel fuit ⁊ cap⁹ ei⁹ ⁊ strigat ligamẽto forti, deide cũ cozo grosso coopiat ⁊ dimittat. xl. dieb⁹ quoꝛ ꝑm⁹ hi aiũ oriũ aschere. xx. dieb⁹ ⁊ ponat vas expositũ meridiei ⁊ ꝑmutet oi hoꝛa ꝓpinq̃ vt sit illud qõ ex caloꝛe pub⁹ ei⁹ aduenit eẽlis applicationis. Deide aspgat os vasis ⁊ iuctes sglla tã decocta ⁊ dissoluta. ipaz igit exꝓme ⁊ iunge succũ ei⁹ ⁊ ꝑmisce ipz cũ melle ⁊ iũat i potu oi die ẽntas cochliari vni⁹. Si ãt hoꝛa festinat coẽt sglla i aq̃ ⁊ aceto ⁊ fiat ide oximel mellinũ.

Et ex medicinis qõ bõis ẽ vtsumãt sisilcos anĩ. iij. baccaꝝ laureũ ñdẽ aristol. ro. radic. peonie ãbozũ anĩ. ij. castoꝛei. troscoꝛ sglitico ꝛ ãboꝛ anĩ. i. misceat cũ melle dilpumato ⁊ admittrek oi die cũ oximelle.

Et eis ẽt q̃ eos iuuãt ẽ ꝑmutatio i regiõib⁹, permutatio. n. i regionib⁹ dõec aer inueniat ducnies desiccas subtiliãs ẽ sicut ꝑmutatio i etatib⁹ ex infantia i adolescẽtiã i iuuamẽto epilepticoꝝ. Qũ ergo accit epilepsias toztu ossibus mẽbra aut spasmꝰ ei⁹ cõtur fricatiõe cũ oleo ⁊ aq̃ tepida ⁊ ꝓssione foꝛti.

Et qũ fuerit epilepsia cã cerebꝛu tũc melã⁹ ẽ vt cũet cũ helleboꝛo ⁊ eis q̃ sũt talia ⁊ pulpa colloquintide ⁊ scamonea ⁊ hiera ⁊ decoctione agarici faciẽdo solutionẽ p⁹ solutionẽ i ano. Qũz necessariũ ẽ vt phlomia immo fiat ex duab⁹ cephalicis sil ⁊ secẽt phlomia venę q̃ ẽ sub lingua ⁊ qñz vẽtosat sup collũ vt mã i ebdomada trahat a cerebꝛo si ille nõ fuit ex ꝓplone cerebꝛi ⁊ debilitate ipi⁹ q̃ ea, phibeat ⁊ qñz tibi necessariũ ẽ vt phlomiã multiplices. Qũ ergo illud feceris oportebit vt gescere facias p hebdomadã. Deinde solue cũ potõib⁹ ⁊ clisterib⁹ fomb⁹ q̃ sit cẽtaurea ⁊ pulpa colloquintide ⁊ kerua ⁊ reliqs. Deinde fac gescere p⁹ pone vẽtosas apud elkeel ⁊ caput ⁊ nocrati colli ⁊ sup crus. Deide fac eũ gescere postea solue ⁊ nõ cesses, ꝓcedere ꝛ getẽ ⁊ iterationem vsq̃ quo purgei ⁊ admittrenk p⁹ illud gargarismata ⁊ caput purgia ⁊ q̃ purgãt caput solũmo cũ eis q̃ sciuisti qñ qz sit eis caput purgiũ cũ siseleos pestica cũ cebebie ⁊ cũ aq̃ amaraci ẽ inuamẽtũ.

Et oz qdẽ vt occurrat poxiñ⁹ cũ mũdificatione stõi ⁊ si pole fiũt ei vt eũ omat ante cibũ ⁊, ꝓpe ab eis q̃ sũt vt pisces saliti ⁊ alia erit inuatiuũ. Et p⁹ illud totũ ꝑmuta ꝓplonẽ cerebꝛu eũ ꝓfortatiuis calefaciẽtib⁹ ex emplis ex synapi ⁊ q̃ taliter, ꝓcedũt ex eis q̃ docuit ⁊ noiauit tibi ⁊ face eũ odoꝛare rutã. ⁊ oz ne laboꝛes i ipo cũ calefaciẽtib⁹ ⁊ ꝑmutãtib⁹ ꝓplonẽ subito imo g̃dati in hoc icede si aũt ide nocumẽtũ acciderit i opationib⁹ suis tũc gesce. Meli⁹ aũt quo purgat illa cum cã ẽ phla ẽ hiera ⁊ pulpa colloquintide ⁊ hiera hermetis ẽt. Mã si vtat hiera hermetis oi die põdere. ʒ. ʒ. mane ⁊ põdere. ʒ. ʒ. in sero magnificat ea iuuamẽtũ ipi Qõ si cũ phlãte ẽ replo vlis tũc phlomia ꝛ q̃ narrauim⁹ ẽ ei inuatiua ⁊ silr eũo cũ turbit ⁊ agarico ⁊ sticados ⁊ hiera ruffi, ꝓpe. Medla vo solutꝛ cũ eis q̃ sũt sic decoctio epithimi ⁊ helleboꝛus ⁊ lapis azuli ⁊ lapis armen⁹ ⁊ sticados ⁊ polypodiũ ⁊ myrobal Et vnctiomb⁹ medulla cruris cameli cũ oleo roſ. sup collũ ⁊ tpa ⁊ pect⁹. In epilepsia vo cholica oz vt sit sollicitudo cũ ifiatione ⁊ humectatiõe ⁊ ꝓpue

cū clisteriḃ. Si āt ē adusta nūc est in iudicio melie aut ītēr choleraṫ melīa ṫ ea q̄ nolata ē mī infānum fortitā ē de genere cholerice apud quosdā: ṫ ꝑpter illd ꝓcipiūt i cura ipi⁹ vt administrēt tisana ṫ caput purgatia ṫ thu. ṫ effusio lactis sup cap ṫ vtat hūectatóe corporis. Et si ē infis ꝓcipiūt vt det i potu lac ṫ tu ipz q̄ lac ipi⁹ ifert ṫ ꝓcipiūt vt in domo ipa fiat subfranca i hitēt: ṫ vi q̄ sit hoc apd eos epilepsia ſi barta aut mania. verūm h⁹ nois vsus ſi ē famosus apd ẏdicos medicos. Et qū aligbus mēbris epilepsi accidit tortuositas aut spasm⁹ inuat ea fricatio cū oleo ṫ aq̄ tepida ṫ vti eis tolerēt ꝓpresstio. Qū vo ē epilepsia ex ſtō tūc ꝓuenientora qb⁹ fit cuo sūt pulsa collognitide ṫ sticados ṫ fiat i āno illd multoties. Et oz qd p⁹ mūdificatōz ſtōi: vt assiduetā tur ꝓfortatiuis ṫ ū tribuat eis nisi cibi velocis digōnis bōi chimi ṫ reducāt fz q̄ narrauim⁹ i loco suo Impēdat ergo studiū i ꝓhēdēdo bōtate ḋigestionis: ṫ oz vt dimittat stom vacuū tpe lógo. Illi vo q̄ ex ea excitat fm famē succurat cū eo qd dictū ē in ca. epilepsie ṫ reliquo⁹ In hac vo q̄ fit cū eleuatione alic⁹ rei ex mēbro oz vt liget ſ illd mēbr⁹: qū possim⁹ adesse: ſ fortasse ꝓhibet ꝓximi⁹: ṫ cūct hūor q̄ ē i mḃro aut p cūantia scita si tā pucīt ad ipm vt⁹ cūonis: aut cū vlceratōe ṫ eductōe purus i hora getis cū medicis q̄ vlcerāt ṫ plus faciūt currere ṫ cum adustiōe māe sicē epithymia de gūmi rute illuris ṫ eufo:bio ṫ religs. Et has qd medicinas cognouisti ex tabulis libri ſi. Et fortā oportebit vt eis eueniat gradus admistrādi cātarides ṫ alkekerez ṫ sterc⁹ accipiris ṫ anacardos ṫ religā. In illa āt q̄ a toto corpore eleuat dicūt qdā q̄ si nō esz timor inphlomia duar arteriar apoplicar nō ieo q̄ non possibilis sit reditio sanguis fz pp frig⁹ qō accit cerebro ṫ absessionē sps ṫ segt cā apoplia cēt i ea sanitas integra illi⁹ q̄ patit epilepsiā cū cōitate corporis ṫ pp illd qō ad cerebr⁹ ascēdit ex eo. ṫ nos qō diximus si hoc nō ē posse i cuiuscq̄ arteriar ascēdētiū ictione hic timor nō existit uō ē longe gn magnificet multitudo iuuamenti.

De apoplexia. Ca.xij.

Apoplexia ē ociositas mḃrorum a sēsu ṫ motu pp oppilatiouē ꝓtigentē i vētriculis cerebri ṫ i cursib⁹ spūs sēsibilis ṫ motiui. Maz si eiā infer eo ista mot⁹ ṫ anhelit⁹ ṫ debilitāt nō sit facilis anhelit⁹ imo illic ē spuma ṫ ē hūs vicissitudines sicut strāgulatio aut sicut vox strāgulati. hec ergo ē ptaua significās defectū virtutis mouētis mḃra anhelit⁹. Et ea qō ptauio: ē vt nō appareat anhelit⁹ ṫ spuma nz vox strāgulati. Si āt nocumētū nō magnificat i anhelitu ṫ ptransit i anhelitu ṫ ptāsit i gutture ipi⁹ qō imittit neqz egredit p nares tūc cūis ipa sit q̄ maior fiducia hz cū alia ū nō cūat a timore magno Et Hy. qō dixit q̄ qū apoplia ē fortis habēs cā, nō sanat: si ē debilis ei⁹ sanatio nō est facilis hec vo oppilatio fit aut pp clausionem aut pp replonē. Clausio aūt ē vt ad cerebr⁹ motus puniat qō ipsū dolore faciat aut ipediat ṫ moueat motū ſtū Ꝺctōis ab eo aut sit q̄litas puentēs ad ipz: stipti cū faciēs ígrossa in suis nāturis ī frig⁹ forte: Repletio vo aut ē replo apans aut ē nō apans. Replo vo apans ē vt illic ꝓiciat mā ṫ oppiler expte ex tēstōis ṫ ex spēb⁹ apoplexie puerse ṫ eqle esse nue sit mā cala: aut sit fīa. Que vo ē abscz apate ṫ ea q̄ ē fz plz aut ē i ipo cerebro ṫ cū ꝓpigitate sua in meatib⁹ ipūs ad cerebr. Et illa q̄ ē i meanb⁹ ſpūs i cerebro aut ē hūor sanguineus effusus ad vētriculos cerebri subito aut ē hūor phlatic⁹ ṫ ē inpabūdans ṫ multꝰ. Illa aūt q̄ ē i meanb⁹ spūs ad cerebū ē qñ opilāt arterie ṫ vene ṫ vehemētia replonis ṫ multitudie sanguis ṫ spūs nō hz trāsitū qz nō mouat vtiqquo ꝓfocet. Et accit ex illo eiqd accit qū strigunt due vene apoplexie ex casu senius ṫ mior⁹. Illa qū illi ssle accit ex cā pmitia efficit qd ē ssle illi actionꝰ.

Hecergo sūt spēs apoplexie ṫ cāe ipi⁹. Sz fortasse q̄dōqz dicūt apoplexiā ṫ significat p eā palysiz cōmunē ādoz latez ṫ li sit mēbra corpis sana. Et quādoqz dicūt mollificatōz pris apoplexiā illi⁹ pt. Et illud qō i ꝓmonib⁹ Hyp. tā puenit: Aliquādo aūt accit vt hō apoplexiā icurrat ṫ nō sit dūa iter ipm ṫ mōtuū ṫ nō appeat i ipo aligd anhelit⁹: deide reuiuiscit ṫ sanat. Et nos plurios eoz vidim⁹ quoz dispō hec erat: ṫ istis qdē anhelit⁹ nō apparet: sz ipsoz pulsus nō integre cadit. Et vi q̄ calor inatus i eis nō vehemēter: idiget cūone ṫ expultione vaporis famosi a se anhelitu magno pp illud qō accidit ei ex frigore: Et pp h volūt vt tardet sepultura ābigui ex mortuis: dōec ppēdat dispō: ṫ neqz sit mutꝰ septuagita duab⁹ horis. Apoplexia vo resoluit fz plz ad palysiz: ṫ illud ió qñ qū nā deficit ab expulsione māei ex vtriq̄ laterib⁹ isi expellit ei ad vnuz duoz latez qd magi ē susceptibile egritudi ṫ qd eorū ē debilꝰ ṫ facit ipaz penetrare i vacuitatib⁹ meatuū elōgādo eā a cerebro ṫ vētriculis ipsius. Significat vo q̄ oppilatio i apoplexia ꝓhēdit sup vētriculos qñ si esset i vētriculo posteriore solūmō nō opōteret vt ociositas sēsus ēet i anteriore pte capitis. Hy. vo igt cui accit dū ē iam⁹ dolor repete in capite suo deide icurrit apoplexiaz tūc ipe mouet ante septimū diē nisi accidat ei febris ṫ sit spes vt cū care soluat supfluitas. Et scias qd plz accidit apoplexia habētib⁹ etates ṫ corpa ṫ regimia hūida, ꝓpe cū ē ibi cū hūiditate frig⁹. Si āt accidit eū calitate ꝓplonis ṫ siccitate ipi⁹ tūc res ē ptaua. Egritudo. n. ꝓtia ꝓplonis si accit nisi ꝓ magnā cām. Et ꝓplo qō abhlógata ē vt eā tolerēt. Apoplexia vero raro accit a caliditate. Qū āt dilatat mā palysi i vtriq̄ laterib⁹ puenit apoplexia sic qñ ostrigitur mā apoplie ad latus vnū accit palysiz. plūm vo cāe apoplie existit in ambob⁹ vētriculis posteriorib⁹. Quīq̄ cū apoplia fūt febris, tūc illud erit apa fm plurimum. Illi vero qui plurimum vruntur phlomia ꝓpter melicum sanguinē isti ēt multitudie qō phlomic inuāt iz in fine deficiūt qñ icidit apoplia ṫ similia ei. Ꝓpatio vo apoplie pio dice cū acceptatiōe medicia: calaz ē festiatio faciēs hūores tardos velocit mouēti

piodos aut apoplie iudiciū iaz diximꝰ: inde ergo legatur.

De signis. Ca.xiij.

Differētia iter apoplia ṫ iubet ē q̄ apoplecticꝰ clamat ṫ ei⁹ anhelitū nocumētū igredit: iz uber panes nocumētū nō ē ua ṫ habēs iubet gradari, pcedit de ióno grauiad iubet apoplico vo accit illud iubito. Applia pterea aūcedit soda ṫ ventiflatio guidē vngo ṫ scoromia ṫ tenebrositas visus ṫ tremor i toto corpe ṫ stridor dētiū i sono ṫ guttas ṫ pigritia. Et multones qdē ē eaꝰ vrina vaporosa ṫ nigra ṫ in ipo ē sedimēl serruū ṫ furfureū Illā vo q̄ ē a qlubet pcussiōe aut casu aut cōitate mēbri cognoscēs ex pncipijs q̄ tibi ueraia sūt. Que āt ē ex epate nō eūaka fe. pcedēte signa q̄ diximꝰ epatib⁹. Et illā qō q̄ ē ex sanguie significāt signa sanguis pdicta multis vicib⁹ ṫ ē facies rubea ṫ oculi rubei valde ṫ guidē ṫ vene cernicis sī extēse ṫ plene ṫ spaciū phlomie ē elōgati ṫ fuit antecedēs receptio eiꝰ qō genera sāguinē. Illā vo q̄ ex phlate ē significat color ṫ forma oculi ṫ hūorositas nariū ṫ reliq̄ dēa sūt. Qū ergo sem accideriṫ vngo ꝓcumitās ueratа: nūc illud nūciat apoplias

De cura. Ca.xiiij.

Cura qd ei⁹ q̄ sca ē ex lesiōe extrīseca ē regimē illius causeꝑmine. Et illi⁹ q̄ fit ex cōtate ē regimē mēbri cui cōicat cū eo qō ꝓteritubi in canone ṫ ꝓteritubi i capīs alijs. Regimē vo illius q̄ fit ex sanguine ē phlomia i hora illa ṫ emissio multi sanguis. Sanat. n. i dispōne ṫ p⁹ phlomiā nūc clisteriza cū eo qō sanifti de clisteriḃ⁹ vt depōat mā a capite. ṫ sub illa regimē ipsius: ṫ sis ptēr⁹ ea inlebṫ aq̄ ordei subtilṫ aq̄ casei ṫ fac ipsuz olefacere qō ꝓfortat cerebr ṫ nō calefacit cū eo qō docuīte. Si cū ea vo q̄ sca ē ex phlate iuenīt signa sāguis phlomiē ēt deinde clisterizet cū clisteriḃ⁹ fortib⁹ ṫ supponat collyria forma i qb⁹ ponūt gūme ṫ fel bouinuz postea bibat qō soluit si i ipo ptāli ex pilluli q̄z ponit hz fiduria sīe pillule de eufo:bio. Et siāt p⁹ illud sup caput ipi⁹ ṫ mēbra vaporatiōes calefacientes ṫ embroce facte ex aqs i qb⁹ cocte sūt herbe calefaciētes sicē anetū ṫ fecha ṫ amaracū ṫ folia citri ṫ calamīntū ṫ alhasce ṫ isop⁹ ṫ mellilotū ṫ origanū ṫ abrotanū Et cū oleis i qb⁹ sit vt calefaciēs sicē oleū ḋ ruta ṫ sit iā dissoluū i ipo piretz ṫ castoreū ṫ opopōacum ṫ galbanum ṫ inunge totum corpus ipsius ex oleo in quo sit sulfur. Si autem vaporationes fuerint ex gariofilis ṫ alhel ṫ mace ṫ nuce muschata ṫ a cozo erit rectum Et fricentur pedes eius cum olo calo calefacto ṫ aq̄ ca. ṫ iungāt spōdiles ex sigla ṫ eufo:bio. ṫ pōe sup ꝓncipiū nuche ſ synapi ṫ bapinū ṫ castoreū ṫ eufo:biū. Et ex oleis qō q̄ sī eis bōa sit oleū cucumeris alī. ṫ oleū rute ṫ oleū ſg liticī factū ex oleo ātiquo: aut i quo sit ifusa pa fm plurimum. Illi vero qui plurimum vruntur phlomia ꝓpter melicum sanguinē isti ēt multitudie qō phlomic inuāt iz in fine deficiūt qñ icidit apoplia ṫ similia ei. Ꝓpatio vo apoplie pio dice cū acceptatiōe medicia: calaz ē festiatio faciēs hūores tardos velocit mouēti nec sīet vt adhereat. ṫ oz qō vt ēciplas a ꝺbilioze vacuationū si ꝓsert: ṫ si nō adde ṫ pmutate ad illd qō est fom⁹. Et nō ē malū p⁹ eūonē ipi⁹ cū clisteriḃ⁹ ṫ sī milib⁹ vt nariḃ⁹ ipi⁹ aligd appropriet ṫ ꝓpe ꝺdū ṫ caput purgatia fortia ṫ olea ꝓfortatiua: ṫ gnitū ferrū ṫ oppōe ipz capitī ipi⁹: ṫ vt capitī ipi⁹ ēplz apponat ex ēplis resolutiē q̄ scripsi. Et si ē polo facē vomere cū pēna imissa gutturi ipi⁹ illinitata olo ḋ lilio aut oleo ſplici. Et, ꝓpe qū cristiak q̄ i stō aut i oze ipsi⁹ sit replo ṫ tā ꝓcessit eā faciēs nauseatiua a cibo ꝓcit. n. h⁹ ci pehenē. Et i vōitu qō aliud exiīt iuua mētū. Illā nausea ṫ volūtas vomīdi calefaciūt caꝑ ei⁹ q̄ hz apoplia fiaz ṫ hūidā. Et oz qd vt ipi⁹ vētositates resoluas cū eo qō eas educit: qñ cū h⁹ imūēt alleuatiōz ṫ q̄dōqz scipit ad h⁹ vt pula i oze ei⁹ pōatur cui⁹ aīcessit remēdo: ratio vt si destruāt dētes ipi⁹ adiuīcē. Et oz qū paꝛ cuomerit i potu siāt olei de kerna decocti cū ruta oi die. z. ij. cū aq̄ ḋ radicib⁹ ṫ gdani, pcedat dōec bibat

bonum origanū cū lēnīb⁹ ⁊ vue passe ⁊ amigdale ⁊ ficus q̄ sūt ex fructib⁹ cōueniētibus eis. ¶ Vinū ät nouū nō est cōueniēs eis propter illud qō in eo ē ō superfluitatib⁹ ⁊ antiguū propter illud q̄ in eo ē de velocitate penetrationis ad cerebrū ⁊ declinationis eius. Sed magis cōueniēs vinū ē eis illud qō ē iter vtrūq; Nū apoplet⁹ febricitat facmoꝛa in re ipi⁹ dōec discoopiat forasse. n. ē cuꝫ. Sitꝫ moꝛa vsq; ad septuagita duas horas. Si aūt ita nō ē sed febul ē propter aſa ⁊ putredinē tūc ē moꝛiferū. ¶ Et scies q̄ apoplia ⁊ palysis ꝓstrigūt meat⁹ cibi q̄ nō sūt medicine faciētes aūonē cuantes ex mā faciēte ipas ꝓpe. ¶ Dictio scda de egritudib⁹ neruoꝝ q̄ ē tracta tus vn⁹ ¶ La. i. de egritudinib⁹ neruoꝝ.

Neruoꝝ quidē ipsoꝝ regimē ⁊ diuisionē ⁊ figurā ⁊ anatomiā ⁊ naturā iā sciusti. De egritudinib⁹ vo ipoꝝ scias q̄ sūt tres egritudinū spēs. s. ꝓplonalis ılstrunſtalis ⁊ solutio singularitatis. Et apparet gō le sio oponib⁹ suis nālib⁹ ⁊ sensibilib⁹ ⁊ motis. Motus vo labotiosi i faciēdo egritudines neruoꝝ itō magnū habēt supra illud qō i alijs ē. Ipsi nāq; sunt instrumenta motus. labotiosi vero motus sūt sicut extensio cum sune ⁊ leuatio rei grauis. Et oē in quo est extensio ⁊ leuatio ⁊ contractio: Significationes autem i dispōnib⁹ coꝝ sumes i opatiōib⁹ sensus ⁊ mot⁹ ⁊ ex tactu ⁊ lenitate ⁊ duritie ⁊ ex coi tate cerebri ⁊ spōdiliū cū eis ⁊ ex dolorib⁹ ⁊ materi is q̄ sūt ꝓprie neruis. Et plīma gō signa qbus pue nit ad cognitionē dispōnū cerebri sūt ex nocumen to opationū ⁊ ex tactu. Cū aūt dubitat ō aliq̄ egritu dinū neruoꝝ an sit hūida an sicca ꝑsideret q̄lit ipsa accidit. Mā si subito accidit nō ē dubitatio qn ipsa sit hūida. Et ēt ex hoc q̄ mēbrū vnctionem desiccat Mā si ipsa velociter excitat nō ē dubitatio qn ipa sit sicca qū mēbrū sit calefactū calefactiōe extranea:

Exercitiū vo p⁹ purgationē meli⁹ ē illud qō pmu tat ꝓplonē. Et vnicuiq; mēbro ſm se ipm. Et oꝛ gō vt a faciliꝰ icipias ⁊ gradati pueias ad illud i quo sit vtus equalis. Modus vo curē i purgatione ner uoꝝ ⁊ pmutatiōe ꝓplonis eoꝝ ē q̄n plus ei⁹ qō est necessariū eū acuare ab eis vlr ex materijs nō ē nisi ex frīū. ¶ Et cū anna gō eos sūt mās fortes sic pulpa colloquinde ⁊ helleboꝛ ⁊ ꝓpe al. qū vōit⁹ sit co ⁊ euforbiū ⁊ allasatꝛ ⁊ fapiqū ⁊ reliqe gūme fortes ⁊ hiere magne ⁊ fortes. ¶ Et ex subtilib⁹ q̄ eos cū ant si balneū siccū ⁊ exercitiū tēpatū. Ypoꝛ vo ꝓplonē p mutātia sūt ea q̄ dicta sūt in ca. de cerebro ⁊ ꝓpe ea i quib⁹ ē vnctuositas ⁊ ē oleū vnctuosū ⁊ cū adipes admistras sint adipes lupoꝝ. Feces quoꝝ oleoꝝ ca lidoꝝ sicut fex olei olinaꝝ ⁊ fex olei ō lino sūt ꝓueni entes egritudinib⁹ neruoꝝ fūs ⁊ ꝓgruētes duritiei ipsoꝝ ⁊ oleū de costo ⁊ oleū de andacoca sūt vehe mētis ꝓpetatis cū neruis deide ēbroce ⁊ expressiones ſm ꝓplones eoꝝ. Verūtamē oꝛ vt ipa sint i rec tificatione ꝓplonis neruoꝝ fortiora valde ⁊ vt ad penetrādū taliter ꝓparent quis ꝓsequāt resolonem

corporis ⁊ poroꝝ apartionē fortiter. Et scias q̄ in tētio i curandis pluribus neruoꝝ egritudinib⁹ ē in tētio posteriꝰ ptis capitis nisi q̄ i facie sūt. Deide p⁹ illud extēdat neru⁹ q̄ monet illud mēbrū cui⁹ in firm⁹ est neru⁹. Et neruis qdē nocēt res qō ⁊ inuan tur a reb⁹ quibusdā quaꝝ multotiēs rememorati sū m⁹. Quarū qdā sūt i tabulis mediciaꝝ singularū. Et illō qō nō attēdit nisi i dispōnib⁹ ⁊ egritudinib⁹ suis q̄ sunt i eis magis ꝓprie. ¶ Res itaq; neruos ꝓfortātes ex eis q̄ i potu sumūtur sūt acorus nutri tus ⁊ castoreū ⁊ ḡna pini magna ⁊ cerebrū lepoꝛis assatū ⁊ ficados propē. Lui⁹ quidē potio sit omni die pōdus. z. i. pilulis redactū aut cū siruꝑo me lino ⁊ unāt eos exercitiū tempatū ⁊ olea cala. Res vero neruis nocētes sūt coit⁹ plurim⁹ supflu⁹ ⁊ sōnus sup repletionez ⁊ potus aq̄ frigeꝛ ⁊ multa ebrietas ⁊ vinū plm ꝓpter vehemētiā mordicatio nis vini ⁊ resolutionē ⁊ acetositatē istantē cū hoc ledit eos omne acetosū ⁊ stipticū ⁊ ifiatiuū i potētia ꝓphlomia pluria eis nocet. Et nos qdē in hoc tra ctatu remēoꝛari volum⁹ egritudines neruoꝝ ꝓplo nales ⁊ oppilatiuas Ipsoꝝ vo aſa ⁊ vlcera tarda bim⁹ vsq; ad libꝝ q̄ legī libꝝ hūc. Et scias qō aqua fīa nocet neruis ꝓpea q̄ facit eos deficere a digōne hūiditatū q̄ sūt i eis quare i hūoꝛē i digestū pmutāt Et scias q̄ agaric⁹ sonat neruos calefaciēdo ⁊ pur gando.

¶ La. ij. de paralysi ⁊ mollificatiōe.

Paralysis qūq; dicit sermōe absoluto ⁊ qñ qō dicit ſmone, ꝓprio dictio vo palysis fꝛ itionē absolutā significat illud qō signifi cat mollificatio i quocūq; mēbro sit. Pa ralysis vo, ꝓpa ē illō q̄ de mollificatiōe est cōe vni duaꝝ ptiū corporis i lōgitudie. Alia. n. ē i pte icipi enda a cernice ⁊ sūt facies ⁊ caput sil sana. Alia ē q̄ i tota pte currit a pede. lingua vo arabica palyſ signi ficat hāc itētionē. palyſ. n. qūq; puenit i lingua ipo rū ad ptē ⁊ medietatē. Quūq; palysis accipit cū intē tione mollificationis absolute tūc cū ea ē illud qō cōicat vtrīsq; lateribus sīl exceptis mēbris capitis q̄ b⁹ si cōicaret esset apoplia sicut ex ea qō vni digitis ꝓpū ē. Et sīlī ē q̄ destructio sēlus ⁊ motus sit qñ spūs sēibilis aut motiu⁹ aut retinek a penetratione ad mēbra aut penetret: fꝛ mēbra nō suscipiūt ei⁹ ſ lionē ꝓplonis corruptionē. Cōplo aūt corrupta aut ē cala aut est frīa aut hūida aut sicca. Et vi qō q̄ calz nō, phibet ipressionē sensus i eis dū nō ꝓsegī si né quēadmoꝛ vides in hūīb⁹ extenuationū ⁊ ethi cis. In ipis. n. cū caliditate coꝝ nō destruit motus ipoꝝ Et siccū ēt ꝓpinquū ē indicio ipius. Cōplo vo q̄ phibet a sēlu ⁊ motu ſm plīm ē frīa ⁊ hūida ⁊ illud qō nō ē lōginquū. Frigidū: n. ⁊ hū ē spūs ⁊ no cet ei ⁊ nō ē lōginquū qū hūiditas faciat mēbrū ꝓ paratū ſtupefactiōi. Et ex cāis. n. destructionis mo t⁹ sūt frīdas ⁊ hūiditas absq; mā verūtamē illud ē ex eis qb⁹ succurrere ē facile cū calefactiōe. Et ē sic illō qō si cōicat plīme ptī corpis aut vim lateri ipi⁹ abiz latere alio imo si necessariū sūt accidet vni mēbro cū illi⁹ fꝛ ꝓportionē vt sit palysis ⁊ mollificatio pli

mā q̄ fit ꝓp retētionē spūs. Cā vo retētiōis ē op pilatio aut separatio poroꝝ ⁊ trāsitui⁹ pducētium ad mēbra cū sectōe. Oppilatio ät aut ē fꝛ semitā rei ag gregatis ābas res ⁊ ē aſa: ⁊ tūc ē cā mollificatiōis ⁊ palyſ facēs abscissiōem spūs a mēbris ꝛctio po roꝝ aut repletio aut aſa: aut solutio singularitatis Poroꝝ ät ꝛctio quādoq; accit ꝓp ligaturā ligan tis exterī q̄ ē ex eis q̄. pole ē remouēt ⁊ mollifica tio illa ⁊ destructio sensus ⁊ mot⁹ rea. accidētalis q̄ remouet quādo resolutk liatura. ¶ Et quādoq; fit ex ꝓssiōe vehemēti sic accidit apō pcussionē aut ca suz. Et sic accit qū declinat spōdilcs ⁊ rūpūt ad vnū duoꝝ latez dextꝛ aut sinistꝛ. pumūt neruos exeun tes a se i ptē illa: aut ad interiōa aut ad posteriōa. Sz ad interiōa ⁊ posteriōa accit ex eis tēlio nō coartatio qñ occursus spōdiliū duob⁹ laterib⁹ ⁊ retro nō sūt sup exitū neruoꝝ fꝛ qō sciusti nisi ex duab⁹ pti b⁹ ät eriore ⁊ posteriore. Et qñq; ꝛhūt pp grossitu dinē sbie mēbri. Replo vo oppilatia ē ex materijs hūidis currēib⁹ qb⁹ mēbꝛ humectat. Et currūt in vacuitates oiuz mēbroꝝ aut stāt i ꝓncipijs mēbroꝝ aut ramis neruoꝝ. Et qūq; sit i via spūs currēs ex eis. Elpa vo quādoq; accit i oꝛginib⁹ neruoꝝ ⁊ ra mus ipoꝝ ⁊ oppilat trānsitū. ¶ Incisio ät q̄ nerus ac cidit q̄ sit longitudie ē nō nocet sēlui ⁊ motui ⁊ q̄ est in latitudine, phibet sēlū ⁊ motū a mēbris q̄ ibibūt ex meatib⁹ q̄ sunt ꝓnnui int ipsam ⁊ villū tūc incisū Et scias q̄ nucha silis ē cerebro i dispositiōib⁹ suis ad duas diuisiōes: iz sensus cal nō discernat. Quō n. nō crit ita illud qō, pcedat ēt a duab⁹ diuisionib⁹ cerebri: nō ergo elongat qn fuet nām vnus duoꝝ latez purgādo ⁊ expellat mām ad lat⁹ qō ē debil⁹ ⁊ qō ē magis susceptibile materiei ꝓmū. Et cui accit passio ⁊ cus. ⁊ ad qō expellit sup fluitas lateris ce rebri qō ipz segī. Et nō ē nur ādū si egritudo sit, ꝓpa vni lateri absq; alio latere. Mā. n. ꝓcepto sui creato ris tā discernit qō ē subtil⁹ hic. ⁊ tu qdē recordare h⁹ ex ꝓncipijs q̄ tibi dedim⁹ i lib. i. Et scias q̄ mul to tiens expellit mā hūida ad extremitates ꝓp dīnū calīatis i corpe: aut motu subito ex timoꝛe: aut pa uoꝛe: aut ira aut delitījt: aut angustia. Et scias q̄ qñ lesio ⁊ materie q̄ faciūt palysim sūt i vno latē ventri culoꝝ cerebri cōicat lateri corpis toti ⁊ lateri facici cū eo. Et silr si sunt i meatib⁹ latis vni⁹ q̄eadmōm si cēnt i duob⁹ laterib⁹ vētriculoꝝ cerebri: aut i mea tib⁹ cēt apoplexia. si aūt sūt apud oꝛiginē nuche coꝛ pus totū cē: palyticū ꝓt mēbra faciei. Et qñq; accidit cū hoc stupoꝛ i cute capitis si, phibet transit⁹ sensus qñ cuti capitis aduēnit nerui sensibiles ex cernice: quēadmodū ostēdim⁹. Si ät sūt i latere oꝛigis nu che cōicat lateri tot i excepta facie. q̄ si sūt descendē tes ab oꝛigie submergēdo aut i latē vno mollificat ⁊ palyticū fit q̄ scq̄t illud ex mēbris quoꝝ nerui sūt ex vno qō si nō fuerit ex nucha imo ex neruis mollifi cat qō ē, ꝓnū illi neruo ⁊ ine sit i toto neruo aut i me dietate ei⁹: aut i ꝓte ei⁹ mollificat: qō mouet illō qō scq̄t ipm pp illud qō vēit ad ipz de illo lesio pp māz ⁊ resolutionē singlaris: aut aſa. Paralyſ vo qdā

ē q̄ est crisi colice. Et multotiēs remanet cū ea sēlus qñ mā ē cū ea i neruis mot⁹ ⁊ nō sensus. Mā qdaz ātiquoꝝ dixerūt q̄ qō colica aligb⁹ ānis cōicat inē ficit plīmos. Et q̄ euadit: euadit cū palysi euenienti ei. quasi eiz nā expellit illam mām que est aduenīs neruis ⁊ reducit eā ad exteriora ⁊ eēt maximū vt cū sudoꝛe denūciaret. Retinet ergo i neruis: ⁊ facit pa lysiz. Et multocīes qō accit vt i hac sit affirmatio sē sus cū diſpōne sua. Et ē palyſ q̄ ē crisi i egritudib⁹ acutis q̄ pmutat mā ad neruos. Et illud qdē ē qū nā nō pōt ꝓpterē aut debilitat integre eūare: qī re manet reliduū māeꝛ i ptib⁹ cerebri ⁊ remanet post stanū soda ⁊ ḡnitas capitis. Deide expellit ipsā nām erpulsiōe grauitatis nō expulsiōe eius ones integre: qī accidit palyſ ⁊ silia. Et palyſ q̄ plīm accidit i fontibꝰ dine frigōis hyemis. Et qūq; accidit i regiōib⁹ meri dionalib⁹ eis q̄ iā puenerūt ad ānos. l. ⁊ vltra ſm semitā fluxuū expulsoꝛ ex capitib⁹ coꝝ, ꝓpterea q̄ meridionalis vēt⁹ plīm replet caput. Paralytici ät pulsus ē debilis tard⁹ ⁊ rar⁹. Mā qū egruudo fran git vtutē debilitat pulsus ⁊ fit frequēs ⁊ euēiunt vi cissitudines sine ordine. Et vrina ſm plm fit i eis al ba. Et qūq; fit i eis valde rubea ꝓp debilitatē renū in discernēdo, sāguiné ab aquositate aut debilitate vēa nī ab attractiōe sāguis aut ꝓp doloꝛē q̄ sōtasse ē cū eis: aut ꝓp egritudiné aliā eis, ꝓpiquā. Et qūq; accit vt sit lat⁹ ⁊ sanū palyſ iflāmatū ach; cēt i igne. Et alez palyticū frīū acti cēt i nine. Et sūt pulsus duoꝝ late rū diuersi. Est. n. pulsus lateris frī deiect⁹ ad hoc q̄ indicia ei⁹ fīa cogūt ipm: ⁊ qūq; puēit ad hoc vt ocu lus minoꝛet. Et qō caꝛ mēbroꝝ mollificatoꝝ ⁊ pa lyticoꝝ ſm colorē relīq corpis cristēs non minoꝛat nz extēuat ē de quo maioꝛ hūida ē fiducia q̄ illud qō ē diuersū ab hoc. Ad palysim ꝓtere a fit mutatō ex epilia ⁊ apoplia ⁊ colica. Et ex ꝓfocatiōe ⁊ uīcis ⁊ febrib⁹ ⁊ palib⁹ ſm semitā crisē. Et palyſ cuēiens a remotiōe spōdiliū moꝛtifera ē ſm plm. ⁊ illa q̄ ē ab ictu nō ꝛhēte neruos vehemēt qūq; sanat. Si ät sup fluat ū ē spes vt sanet. In illa ät i q̄ ē spes oꝛ icipe a phlomia. Et iā qdē dixim⁹ qliter dilatet mā palyſ ad apoplīam ⁊ cōuerso.

¶ La. iij. de signis.

Mā ät q̄ ē a toꝛtuositate: aut casu: aut pcus sione: aut sectiōe eā significat: qūq; tū occul tat cā i sectōe qū n erinus ē ꝓfund⁹. Ypaz vo significat q: ſbito accit ⁊ ñ ꝓfert ei regimē. Que ät curā recipit ē ea q̄ nō ē a sectiōe: iz ē cū apate ⁊ sīlī b⁹. Et si ē cū apate calo tūc exterio ⁊ doloꝛ ⁊ febris significāt cā. Et si ē ab apate duro significat ipsā ta ctus ⁊ ꝛsideratio sensibilis i neruis ⁊ dolor: ⁊ ante cedēt Mā ſm plm accidit ꝓ ipsā toꝛtuositas aut apa calin Si ät ē ab apate fluxo tūc significatio ē difficilis.

Verūtamē ſm q̄sdā dispōes nō cūat a doloꝛe pauco ⁊ calitate ⁊ a febꝛe leni ⁊ ab augmēto doloris ⁊ eius diminutōe ſm mot⁹ ⁊ cibos ⁊ ei⁹ cuēti⁹ nō sit subito imo ſm dies. Et ex oīb⁹ istis eger sentit apud volū tatē mot⁹ q̄si sit aligd, phibēs i illo codē loco. Pa ralysim ät hūs scām ab hūiditate expansa i toto mē bro palytico. Factā vo a grossitudine nerno⁹ signi

ficat difficultat reuersiõis mẽbri a ꝓtõe qũ laborat
in ipso eger sicut é ei polerant faciat illud ali⁹ ad di
latatiõz t mollificatiõz t nz sit mẽbra leuiasse i pa
lysi absoluta. Et si mã é cũ sanguie significat cã gui
dé t vene t ocul⁹ t repleto pulsus t significatões p
dicte multoties. Si vo é ex hũiditate nuda significa
cant cã albedo t mollities multa. Et si fit successiõe
colice t sed⁹ iũ acutaz significãt eaz colica t febres
acute. Et si é ex cã malitia ꝓpionis singularis fiet aut
hũide nõ accidit subito nz sunt illic signa alia t iudi
cat de ipso p tactũ t pres agẽtes i mẽbrũ. Et dicq
qũ vrina ifantis é viridis nũciat palysiz aut spasmũ

Cap.iiij. de cura.

Oportet vt sit itẽtio nra i egritudinib⁹ neruo
rũ. v. s. stupoze t spasmo t trenoze t palysi t
saltu itẽtio posteriozis cerebri. Et nõ ꝓperes
i vsu medicinaz fortiũ i ꝓncipio rei imo tarda vsqz
ad q̃rtũ t septimũ. q si egritudo fuẽrit fortis vsqz ad
q̃rtũ decimũ. Et in hac qdẽ hora sic ꝓtẽus reb⁹ sub
tilib⁹ ex his q̃ lenũt t digerũt t solvunt t cũ clysteri
bus nõ é malũ in hac hora. Deide post illud cũa cũ
cũationib⁹ fortib⁹. Jn regie ãt cibãdi eos oz vt pa
lytico in ꝑmis cũ appetisꝑtent⁹ aq̃ hordei t aqua
mellis duob⁹ dieb⁹ aut trib⁹ si tolerauerit virt⁹ vsqz
ad q̃rtũ decimum. Et si nõ tolerauerit virt⁹ ciba
cũ carnib⁹ antium leuib⁹. Et stude vt facias cũ pati
famem t ciba cũ siccis cibis. deinde fac eũ longã to
lerare stium. Jn mensib⁹ vo sequẽtis iuuat eaz vti me
dulla nucleoz pini magne ꝓpzic. Et scias q aqua
melioz é ei q̃z vinũ. Vinũ. n. mãs in neruis penetra
re facit t plm qd ipsius q̃nz accessit i corpozib⁹ co
rũ t fit ace. Acetũ vo est ex reb⁹ que neruis sunt no
billiozes. Jlla ãt q̃ est a tozuositate t coartatiõe cu
rak cũ eo qd determinauim⁹ in. c. tozuositatis t cõ
plsionis postea. Si ãt est a pcussione aut cãu tũc ei⁹
cura é praua. Eius tñ cura ꝑm oẽm dispónem é vt
ꝓsideret an illa tozuositas euẽire faciat apa qũ attra
hat mãz: t curet totũ cũ eo qd ꝓuenit ei. Et oz vt po
nant medicine in cura illi⁹ i quocũq; loco acciderit
sup loca pcussionis t sup ꝓncipiũ ex quo egrediunt
nerui monẽtes mẽbrũ palyticũ. potio ãt medicina
sup mẽbr palyticũ é ex eis q̃ nõ afferũt iuuamẽ
tũ de quo sit curãdum. Et tibi qdez mest cognoscẽ
originẽ neruoz t eãle est siue itentio i medicina sit
phibitio apatis aut sit itentio in ea mollificatio: aut
sit itẽtio i ipsa calefactio t pmutatio ꝓpionis. Et fo
tasse necariũ erit ponẽ in rta mẽbrũ pcussum t apo
sum incipiẽs resolui vẽtosas eꝛhentes sanguiné ab
eo ad ptẽ aut ad illud qd appet de corpore. Si aũt
fuerit egritudo ipsa palysis occulta facta pp mollifi
catiõz neruoz: Tũc illud qd é necessariũ post regi
men cõe é cũtas mãi cũ eo qd discripsim⁹ t diffini
uim⁹ i cũ one ipsaz mãez subtiliũ sine additiõe t di
minutione. Et meliora quidem quibus euacuan
tur sunt pillule d cynoglosso t pillule de albicunestre
t pill. de sectara m t pille fetide t hiera hermetis t
vomitus cũ helleboro albo cũ dispõne sua aut cuz
expectatiõe raphani i quo sit virt⁹ ei⁹. Et sili⁹ relig vo
mit⁹ ꝓferũt eis. Et q̃nz fit sup fluitas i hoc t i potu
det tyriaca pond⁹. i. danich. deide addak paulatiz
paulari nz augeat ꝙ. z. i. Et q̃nz admistret ei sinapi
decoctiõi. q̃nz vo dãtur oxymel cũ sua dispõne
t oppoponacũ cũ sua dispõne cũ sirupo de melle.
Et ei⁹ gdẽ potio sit ẽtitas bakilleon t ꝓfert eis. Et
oz qdẽ vt clisterizent enematib⁹ fortib⁹ t collyra fo
tia sup nasi t iciũcẽt coz mãe ad iferiõa t ꝓpozis
diles iungant ex oleis fortib⁹. Et ꝓferũt eis vncões
calide ex oleis t emplastra rubificantia quoz rememo
ratio é iterata multis vicib⁹ t, ꝓpe cũ deterunt ysopus
t radix qd illi é ex medicis bone rubificatõis fricã
do cũ ipsa ꝑm mõm iungẽdi eis. Preterea ꝓfert positõ
vẽtosaz sup capita lacertoz absq; incisiõe. Siz post
eũonem ppea q̃ calefacit lacertos t fortasse necessa
ria erit incisio aliq̃. Et oz vt vẽtose stricta hẽant capi
ta t sulspẽdãtur cũ igne multo t succiõe fortẽ t labo
riosa t remoueãtur velocit. Qũ ergo vẽtose adhibẽ
tur oz vt sepatim ponãtur sup loca plima si mollifi
catio é plm sepata: t si nõ é plima ponãt ꝓximum t
vtere sup ea ꝓ illo pice t gũma pini. Et admistra
sup ea ẽplã cala rubificãtia sicut ẽplm de farina git
t lilio cũ melle. Emplm quoq; de synapi é ex eis q̃
ipi ꝓferũt. Et tu qd ꝓmuta oẽ qd é debile ad hoc vt
rubificet t vt vesicet: t ẽplm de scelerata maxie ꝓfert
palysi inuamẽt é apud plmos eoz excusans a gũ
ma rute agrestis t synapi. Emplm quoq; de gũma
rute silueslr] é iuuãs t, ꝓpe cũ nitro t sulfure t fric
tio cũ oleo t nitro t sulfuro t aq̃ sulfurea t aq̃ mari
na t embrocẽ subtiliatiue ꝓferũt. Qũq; sensus é de
bilis fortasse emplm forte nocet t non sentit illud t
educit illud ad lesiõnẽ t vlceratõz fortẽ. oz ergo vt
oi custodia ab illo caueat t vt ꝓsideret dispõ ipsi
onis ẽplĩ. Nã si rubificat t̃ sistat t cute nõ ptranseat t
sepat ꝓssiõe digitoz subtili t albificat locꝫ ei⁹: tũc
impssio nõ ptrãsiuit cutẽ. t si rubificatio é magis fi
xa t calitas magis appens tũc remoue. Modo vo
cognoscẽdi hoc é vt auferas ẽplm oi hora t ꝓsidẽs
dispónẽ. Si ergo necessaria é ablatio ꝫmouẽ. t si ne
cessaria é terapeutica utera. Et scias q̃ insufflatio ex ꝙdiũ
i nardo⁹ coz valde ꝓfert. Et sili⁹ q̃ sũt ei silia q̃ pur
gãt cerebz t quertũt mãs faciẽtes egritudinez apte
egritudis: t vinũ ãtiquũ paz valde ꝓfert egritudinib⁹
neruoz oib⁹. Plm vo ex eo lũpti é res nocibilioz
nerus. Et administratio acoz nutriti é ex eis q̃ eos iu
uant. Et sili⁹ q̃ dati ordinei i potãdo hieras t sunt per
mixte cũ aliquo qd sit fricẽ castoreũ donec puenĩat ad
hoc vt exide i potu sumãt pond⁹. z. vi. p⁹. z. i. Et sili⁹
pot⁹ alei d keruacũ aq̃ de radicib⁹ iuuat valde. Qui
dã vo hoiuz sũt q palysiz curãt dãdo i potu oi die
aui. i. de hiera cũ aui. pipis t sanak. Et oz vt qũ ali
qd ista oz sumũt i potu ũ potẽt acq̃ vt, plogẽt eaz uo
ra i stoi: t fortasse mozat tota die deide opat. Qũq;
vo sumũt i potu pipis aui. i. cũ aui. i. castorei. Et si
lis qd nõ é aliqd ita ꝓfers vt tyriaca t mitridatum
t scelute t almẽtbẽ. assa quoq; fetida vehemẽtis mu
namẽti é bibita vel lunita t, ꝓpe qũ bis i die sumũt t
ẽt bõ daca uida. Qũq; mẽbr redut ad fe oz vt ipz ex
ercites p⁹ illd t ostrigas t dilates ipz vt ad integrã re
deat: anita ez: t ipi qd qnq; iuuãt a se. t iuuãt voci

bus t locutiõib⁹ alijs t p⁹eũones t iuuantia ab eis
qb⁹ vtiũt iuuãt balneo lõgo sicco aut balneis. t si fi
nerei t p⁹eũones t vbi necessariũ é soluere oz vt nõ
sint resolutẽtia cũ lenificatiõe pura: t nz cũ aliq̃ amula
stipticitate. Qua pp oz vt resolo fiat cũ aligb⁹ q̃ sint
vt amilũ t sigia t casto: eũ t spuinãtũ t q̃ sũt similia
his ex causis stipticis. Habẽtes vo illã q̃ facta é p⁹
colicã iuuat medicamẽ facẽ ex nuce romana scriptũ
i annidotario: t iuuãt eos olea q̃ nõ sint violẽte vtu
tis t multe ꝓpõnis: t si sit sic oleũ de lilio t oleum de
diab⁹ spicis t oleũ de narciso t oleũ de olivis t ex
pũ é oleũ de nuce iudica t oleũ de narciso t cẽm cũ
gũma alboni vtriq; sil acceptũ iuuantiũ é sua ꝓpera
te. Quãdoq; vo iuuãt ples eoz cũ eis q̃ ifrigidãt t
ꝓfortãt t, phibẽt mãz. Et qũ medicãt cal⁹ augmẽtat
egritudo. Et illo ió qñ mã sbtil⁹ dilatat p ea plz Qũ
vo mẽbr ifrat ꝓfortat nũbz a frigoze t miozat ẽgri
tas mãi t puẽnit ad hoc vt euanescat t nõ oz vt in
eoz calefactiõe pueniat. Siz é necessariũ vt sint me
dicie ꝓfortate cũ aligb⁹ q̃ sint sic canemilla t melilo
tũ t amaraci t rosa t calamẽtũ t ꝓnus ceãt eis allea t
ẽt illo qd aliqd ifrigidat ẽt heãt sic succ⁹ ligustic t scãn en
dinie t reliq. Hec. n. qũ administrãt iuuãt valde. Que
vo a sectõe sca é curã nõ hz. Jlla vo q̃ sca é a pplo
xia cũ calefaciẽtib⁹ notis curat. Et illa cui⁹ cã ꝓpionis
é pot⁹ aq̃ mlte sic vtat balneo multo sicco. Et sci
as q̃ qdo aggregant palys t febris in aliquo tunc
oxymel cum zuccaro rosa. est commeniens medicamẽ
in illa hora.

Cap.v. de spasmo.

Spasm⁹ é egritudo neruosa q̃ mouẽt lacer
ti ad ꝓncipia sua t iobediẽtes sti dilatatõe
Loz ita q; alij remanẽt ẽm suaz dispõnẽ t
nõ dilatãt: t alij cozfacile redeũt ad dilatatiõz suaz
sic fit i oscitatõe t singultu. Causa vo i ipo aut ẽ mã
aut cã ab q̃z materia sic caliditas t siccitas. Et mã q
dẽ spasmi fz plm ẽ phlagmatica t q̃doq; ẽ melica
t q̃doq; sanguinea: t alib ẽ i apanb⁹ lacertoz quz
resoluit mã faciẽs apa cũ vlcẽ villi nerui t augmẽtat
i latitudie sua t mioza ta sua lõgitudie. Et mã qdez
ois spasmi malus effectia aut ẽ ꝓphẽdes sup lacertũ
totũ: t illd ẽ qñ spasm⁹ é sine apate: aut ẽ ꝓphẽsa in
loco vno qnẽ relinq ptes sequnt sic fit a spasmo facto
pp apa a mã effusa pp pcussiõez aut absassiõez: aut
pp cãm alia ex cãis apatis. Et nõ est qd longinquz
qn spasm⁹ sit eueniẽs a vẽtositate i flatiua ipsa. Jpse
n. ẽ ex eis q̃ plm accidũt: t remouẽt in hora. spasm⁹
vo malus multociẽs accidit ꝑm semitã pmutatiõis
materiei sic accit i successiõe sinatie t successiõe pleu
retis: t successiõe sirẽ. Et spasmo ãt q fit pp putaiõz
mãei t hũiditatis t dsiũ siccitatis accit vt ꝓhantur
longitudo t latitudo eq̃liter. Colligit ergo ad seipz
sicut é dispó coꝛi positi in igne: t tu qdẽ scis dispó
nes coꝛdaz eẽ q̃ ipse elóganẽ in hyeme pp hũecta
tiõez t abbreuiant i estate pp dsiccatõz t sili⁹ nerui t
qnz fit spasm⁹ q ad mãm nõ ꝓpiaẽ euẽiens cã
rei ipeditis a q̃ nerui fugiũt t congregãtur ad expellẽ
dum ipsã: t cã illa aut ẽ dolor ex cã dolorẽ faciẽte.
Et multoties ẽ ex hũoze calo mordicatiuo. Aut q̃li
tate venenosa pueniẽte ad cerebz t ad neruos sicut
accit ei quẽ pupugit scoꝛpio sup nervos: aut pp q̃li
tatẽ nõ venenosã sicut qũ spasm⁹ accit ab ifrigidatõe
vehemẽti i congregãte nerui t lacerti t ispansante ipm
t ꝓhibitur ad caput suũ. Sicut. n. mollificatio qũ di
uersificat i mẽbris fz pncipia mẽbroz t silir spasm⁹
trõ i abdo⁹ é vna i eo qd sit s certicẽ. t i aliꝛioz pte
t posteriozi. t pte q̃ ẽs certicẽ. spasmꝰ ãt ex replone
hũidi cã cõtinal⁹ aut ẽ fritas aut hũiditas t fritas ad
iuuat ꝑm ꝓgelatõz ipsi⁹ t ei⁹ grossitiẽ qñ nõ sit dilata
tio aut siccitas t calitas iuuatz ꝓsecutiõz p ꝓsolutõz
hũiditatis. Adã vo facies spasmũ nõ efficit spasmũ
t mollificat nisi pp suã grossitudiné. t q̃n ẽ igressa
sba vili puo itroitu quo iuuet. fz ẽ coãtata i foramĩ
b⁹. t sic qd spasm⁹ é epilia mẽbri sic epilia é coꝛpis
tori⁹. Dica vo int vtriq; t cõitas t, ꝓpetas. epilia
n. plz resoluit uel ocit t fit cũ piodis. reliq; ãt ditas
scies ex spasmo hũido p illd qd accit lactẽtib⁹ pp vi
citatẽ mãnulle t hũectatõz lactosita⁹ i cõdis t, gela
tõez lactis i eis. t qũ vẽtres ipoz ꝓstrigũt t i vigilijs
ipoz t multitudie flet⁹ ipoz: t spasmãt ẽt nt febrib⁹
suis q̃nis sit leues. Et vir ifirmꝰ facilis é casus i spas
mũ pp debilitatẽ ẽntis cerebroꝛ eoꝛ t nũbroꝛ ipo
rũ t lacertoꝛ eoꝛ. t fit facilis eoꝛ exit⁹ ab ipo pp fo
titudiné vtritꝫ epatũ ipoꝛ t coꝛdũ coꝛ. t q̃n hũo
res coꝛ nõ sit iobediẽtes vehemẽtis grossitudis. Et
pp hꝫ liberãt a spasmo sicco, velociter pp hũiditatez
ꝓpionũ suaz t hũiditatẽ cibi eoꝛ. Jn pubib⁹ vo
nõ é facil aliq̃ duaz rez qũ tam quãdoq; accit ifirmꝰ
spasm⁹ malus successiõe febrũ acutaz t qũ eo sit
signa q̃ dicem⁹ ex quo raro euadũt. Jlle vo q septẽ
trãsit ãnos nõ spasmat nisi pp febrẽ valẽ prauã. Est
ꝓterea spasm⁹ q accit pp tioꝛẽ t cãs dilatatias sum
mer sas ſb itoꝛ t faciũt seq lacertos motos ad ꝓncipia
sua ꝓ suas formas. t ẽ spasm⁹ q ꝓgit pp sustẽtatõz
factã sup aliꝰ iñboꝛ qd ẽ ꝛctũ ad qd fit effusio t re
tinet in ipo aliquãtulũ t sup formã ꝓtrictiõis sue.
Et q̃doq; é cũ eo accidẽs faciẽs illd aut fit vt vt ipz
fecerat pod⁹ gue: aut fit vt obdormiscat si lectũ duz
t hꝫ qd ẽ ex eis q̃ p seroũẽt qñz ẽ hꝫ stupoꝛ aduciẽs
iñboꝛ pp replonẽ ex mã effusa coartãte spiz moti
uũ t, phibẽte penetratõez ei⁹ qi ñ é polẽ vt mouear
ad dilatatõz faciẽdã: t qũ reddit vt⁹ t ꝓfortat mã
fit dilatatio: t qnz fit ex tertiõne illa⁹ sile. Et hꝫ qdẽ
plz fit p⁹ sõnũ apd excitatõz qũ rẽanẽt mẽbra ꝯcta
nec extẽdũt ẽt qñ spũs i sõno fit gnioꝛ pigrioꝛ t nõ
fit assidu⁹ i faciẽdo dilatatõz pp deliatõz suã ad itio
rẽ ptẽ. spasm⁹ ãt sicc⁹ alt⁹ ẽ q fit successiõe febrũ adu
rẽtiũ t, ꝓpe i febrib⁹ sirẽ: t successiõe motuũ labo
riosoꝛ corporaliũ t aialiũ et⁹ sic sẽ vigilie t ãgustia t
tioꝛ t ille ẽ ex eis qb⁹ fit eualio. Et ẽ alt⁹ spasmus q
accit i febrib⁹ cã, hoc t nõ é vehemẽter malus: t est
ille q fit ppea q ipse faciũt currere aliqñ mãs in ner
uis t lacertis t, ꝓpzicqñ coꝛp⁹ é plenũ: t quãdoq;
accit illd i eis pp cõtratẽ oris stoi t remouet ipz vo
mit⁹: t talis q̃lis ẽ iste spasm⁹ ex febrib⁹ nõ est illa⁹
prauitas ẽ malitie ei⁹ q̃lle q ẽ i febrib⁹ t palib⁹ i qb⁹
desiccãt nerui t lacerti: imo cerebz t sũ mũtur hu-

misciditates inate ꝛ fit spalm⁹. Et plerūq; ē ex hoc. c. g fit ꝛ destrūt velociꝰ. Et cā in ipso ē siccitas cerebri pp debilitatē quā sequit lacertoꝝ siccitas. Hā qū mi nima cā desiccatiua cerebꝛi aduēit reducit ad se humiditates a neruū. Deide qū nā sollicitat vt cerebꝛo hūiditat ē acgrat sufficiēte redeūt mēbra ꝛ fiūt mo dediēa dilatanōi cui pceptioē. Et ḡdoq; accidit ex vehemētia frigoris. Multotiēs. n. accit spalmus pp frigꝰ cerebꝛi ꝛ cōicāt ei lacerti. Et spalmus gdē imi pedies ē hꝰ i fact⁹ a siccitate: ꝛ ē spalm⁹ cū siccitate fact⁹: q ē cū spē ogelatiōis hūiditatis: ꝛ mioꝛat ei⁹ ḡnitas ꝛ ilpissat vehemēt qi mēbꝛ spalmat: sic accit ex vehemētia frigoris ꝛ sic accit ei q bibit medicinas narcoticas vt opiū. Spalm⁹ vo fact⁹ pp medicinas ē sic spalmatio por⁹ vini. Fit. n. spalm⁹ p⁹ solutionē pp siccitatē. Et fit ē spalm⁹ ante ipsaz pp ītemperatē ꝛ vētositatē eꝰ qi neruū vehemēt incurrūte ipsoz cū q̄ ihūt. Et hiꝰ⁹ gdē generis sūt spalm⁹ q⁹ qui cū omitihūore q ē vt herugo eris nocenē oꝛi stōi: ꝛ spalm⁹ fact⁹ pp fortitudinē sēi⁹ oꝛis stōi qū ad ipz expellit cholā. Et spalm⁹ fact⁹ pp egritudinē cerebꝛi ꝛ mūcis pegritudib⁹ suis ꝛ velice ꝛ reliquoꝝ. Et spalm⁹ fact⁹ a pūctura scorpioīs ꝛ trutele ꝛ serpētis spū neruū: aut sectōe cuētēte neruis aut cornoſiōe.

Et fact⁹ ab egritudīe ioꝛ stōi ꝛ mūcib⁹ ꝛ membris neruosis ꝛ vicis isthis ē spalm⁹ añcedes pp ūmes.

Preterea ē spalm⁹ q ē i labio ꝓpius ꝛ palpebra ꝛ lingua: ꝛ scit q⁹ eꝰ cā ē ex ipō cerebꝛo. Et qū coꝛp⁹ in spalmo declinat ad anteriora tūc spalm⁹ ē i lacertis añoꝛ ab⁹. Et qū ad posteriora tūc spalm⁹ ē i lacertis posteriob⁹. Et qū ad vtraq; sil tūc egritudo ē i vtrisq; sil sic i paly si qūq; fit spalmus adeo fortis vt ceruix toꝛqat ꝛ dētes stridēat. Qū āt aliqs mouit ex spalmo coꝛpe ipi⁹ calo tē illud ē ex eis q̄ pfocādo i terficiūt tuz suffocādo iterfic nisi q: lacertꝰ anhelit⁹ spalmat ꝛ destruit motꝰ eiꝰ. Et ois q̄dē spalmus sequēs vuln⁹ ē mortalis.

Cap. vi. de signis.

Ulius spalmatoꝝ ē exterius ꝛ diuersus ilitu ascēdēs ꝛ dimittēs sic sagitte euadentes ex arcu sagittarij: ꝛ diūsificat motꝰ pcussionū eꝰ i velocitate ꝛ tarditate. Et vena q̄ ē calā ꝛ magis calefacta religs ībdis. Et ē coꝛp⁹ vene collectū non sic ē collectio venaꝝ i rigoꝛe: ꝛ tuz sic illō qd coarctatū ē sic fit ap duritiē vene pp lōgitudinez egritudis aut qd fern ei dolo: ꝛ visceꝝ: tuz sic ē aggregatio partium itestini exēsi ab extremitatib⁹ suis. ꝛ ego dicā signa dolo: is i spalmo pap⁹. Spalmi vo facti a repleone signa sūt ꝓ. pueit subito ꝛ nō b:bit velocit. qō sup ipm ponit ex oleo nisi ia aduenerit ei calitas. ꝓ ping tpis. A siccitate vo facti signa sūt ꝙ fit paulati ꝛ paulati succesiōe egritudinū cuacuantiū qō cuiꝫgen⁹ fuerit ꝛ eiꝰonis medicinaꝝ: aut colirice passionis aut eiꝰonis p se. Factū vo a nocumento cognoscet ꝓ causas extrinsecas: ꝛ ea q̄ bibūt sic euforbium. ꝛ helleboꝝ ꝛ reliq̄. ꝛ sic q̄ nocumētū ē ex stō: ꝛ cōicat ei cerebꝝ: deiū nerui sēnt añ illd sollicitudinez ꝛ anguſtiā ꝛ obsidionē stōi: ꝛ q̄uz repit illud tpe spalmi ꝛ q̄uz ē ille spalm⁹ succesiōe vomit⁹ q ē sic succeꝰ pori aut erugo eris. Et sil: ille q fit pp' fortitudinez oris stōi. Quotiēs. n. effūdit ad ipm mā spalmatur hīs ipm. Deꝫ pceditipm nocumētū i oꝛe stōi ꝛ mordicatio: ꝛ q̄uz accit sile illi i egritudib⁹ manicis ꝛ vesice ꝛ reliquoꝝ q̄ fortes sūt. Et fit cū dolore vehemēti ꝛ pp nocumētū mālestū. i ille mbro antecessio spalmi. In religs vo spalmis aut fit dolor: cum eo aut fit dolor: ptigés a spalmo nō spalm⁹: ptinges a dolore. Fact⁹ aūt ab apate cognoscit ꝓ ea q̄ dixim⁹. Et ex significatiōib⁹ q̄dē, significatiōb⁹ adueūt spalmi ē puritas pulsus ꝛ ipsi⁹ raritas ꝑmi: deinde ei⁹ mutatio ad illud qd dictū ē. Et multotiēs rubificat facies ꝛ appareti oculis ꝓtonio ꝛ eclinatio ꝛ i anhelitu ītersectio ꝛ disnia. Et q̄uz accit risus nō fm radicē ꝛ strigit nā ꝛ desiccat ꝛ vria ē multotiēs remet ꝛ multotiēs nō retict ꝛ egredit sic aquositas saliuis ꝛ hz ap pullas: ꝛ accit ei singul⁹ ꝛ vigilie ꝛ soda ꝛ tremor ꝛ dolor sub ūcturis ꝛ pcipue sub ūctura cruciatus ꝛ iter spatulas ꝛ ap ūcturā alcha ꝛ alholos sub illa. Spalmi vo ptigēte cā febris significat tūc ait ipz ifebab⁹ ꝓ tuſio i oculo ꝛ rubificatio i extremitatē oculi ꝛ i circuitu ꝛ strido: dētiū ꝛ nigredo lingue ꝛ strictio cutis capitis. Et rubedo vrine pmi: deide eiꝰ albedo pp elcuatiōz maei a ꝛ cap ꝛ pulsatio tpoꝝ ꝛ venaꝝ capitis. Et ḡdoq; desiccantiū eo vent aut spalmat. Hyp. qdē dixit ꝙ si accidat se. ꝓ spalmū meli⁹ ē cū si accidat spalm⁹ p⁹ febrē. Cui⁹ i tētio ē ꝙ qū se. supuenit spalmo hūido soluit cum. Spalm⁹ vo ꝙ ꝓuenit ex febre ē sicc⁹ q raro recipit curā ꝛ accit ei ante ipz tinnitꝰ i sono ꝛ pueito colorū ad rubedinē ꝛ viriditatē ꝛ plūbositatē ꝛ strictio nature. Et vria qdē cruda i febre ꝛ rigoꝛ cū eis associatur sudoꝛ i capite ꝛ tenebꝛositas i oculis significant spalmū cui⁹ cā ē dubellati i visceribus. Si aūt spalm⁹ ē cū se. ꝛ nō ē de fortitudie illi⁹ se. ꝛ lōgitudie tēporis ei⁹ vt adurat hūiditates ꝛ finiat eas tūc ille ē de genere ei⁹ cū quo nō ē illa siccitas tota. Et sigis vo malis i spalmo ēvt multiplicel vērositas i rubris ꝛ ꝑpe ḡdo cū eo istat veni ꝛ pcipue ḡdo ē in pncipio sui. Et vria acuta i spalmo ꝛ tetano ē mala significās ꝙ cā ē calitas pura. ꝛ ḡdo cū spalmo st pulsatio ꝛ salt⁹ nūc illd ē signū malū. Pulsatio nāq; vnā duaꝝ rez significat aut apa i viscerib⁹ magnificans pulsatiōz aut extensatiōz i eis q̄ appet pulsꝰ magn⁹ q ē pp pcussionē magnā. Qū āt in ātie māe delinat ad nerios vt ad ipos pmutate faciāt euenū spalmū significat illud aptio spalmi i pulsu. Et qū pleuresis declinat cū mā sua ad illud significat illud fortitudo ꝛ strictiōis anhelit⁹: ꝛ tuz se. ē valde fortis. Et qū pmutat mā sīsē ad aliud icipit cū timoꝛe ꝛ mlitudie palpitatiōis ꝛ strido: e dētiū: deide toꝛquet oculꝰ: deinde apparet spalm⁹.

Cap. vij. de cura.

Ima eo qdē q factꝰ ē a pcussiōe oꝛ vt admīstrēt ebrioze q̄ laxāt facte ex hordeo fracto ꝛ came mulla ꝛ malua ꝛ farina fenugreci ꝛ q̄ illis sit similia. Et nos qdē tā ostēdim⁹ i canōe locū admīistratōis eaꝝ. Factꝰ vo a nocumēto si fuit pp potū alicui⁹ rei tūc curet cū eo qd cognoscet i ca. de venēis.

Et si fuerit cū se. curet cū hūectatiōe vehemēti cerebꝛi ꝛ neruoꝝ ꝛ lacertoꝝ cū mollificatib⁹ vehemētis hūectatiōis q̄ docuit ꝛ hitet in domo sua. Et si fuerit pp dolore postq̄ scueris qs sit: ꝛ abscide ca ipi⁹. Et si ē ꝓpter pūcurā curet qd ipam facit ei eo qd dicet i ca. de pūcturis. Et si ē ab apate curet eiꝰ eo qd dicem⁹ i cura apatū neruoꝝ. Si aūt ē siccitate ei⁹ cura ē prana. Deꝫ pueniēto ei⁹ cura ēuna ꝛ inūcto ex oleo hūido pꝰ ipaz ꝛ ei⁹ ueratio pꝰ ipaz nullotiēs ꝛ illud qū nō ē cū se. vbi nō itermittit oio ꝛ assidue facilliud m oib⁹ ūcturis. Si aūt pole ē vt tina fiat ex lacte fiat. Et si nō ex ags i qb⁹ decocta sint folia salicis ꝛ hordeū fractū ꝛ viola ꝛ nenufar ꝛ cucurbita ꝛ carroti aut fiat una tota ex succo cucurbite aut succo cucumeris: aut sit totū illud ex aq̄ ros. i q̄ decocta ē aliq̄d hoꝛ: aut aqua melois idi: aut aqua salicis ꝛ q̄ si silia illis. Et qū feceris eis clisteria cum exīssionib⁹ ꝛ oleis ꝛ aligb⁹ diso lutis hūectāb⁹ i piguātib⁹ erit vehemētis iuuamis. Et admittrēt sup ūcturas ꝛ sup ouginē lacertoꝝ olea faciēdo vnctionē pꝰ vnctionē cū studio cerebꝛi: ꝛ firmo dei ꝓtu lac recētur mulctū ꝑz mēsurā cōueniēte si nō fuerit febris ꝛ aqua hordei ꝛ aq̄ cucurbite ꝛ aqua melonis idi: cum leb. sine fuerit febris sine nō fuerit. Si ergo miscear cū aliquo hoꝛ paꝛ vini albi vt penetret ꝛ faciat erit pauenes. Et sil⁹ sint aq̄ ipi⁹ mixte cū aliq̄ pte vini. Et oꝛ vt assidue fiat ei cura hecpter q̄ moueat aut exercitio adhereat. Et si ē possibile vt totū coꝛp⁹ ei⁹ submergat i oleo repidō fiat. Et fiat eica: put purgiū cū hūectāb⁹ q̄ sūt ex olcis ꝛ succis ꝛ humectet caput eiꝰ cū eis q̄ scripsi. Et oꝛ vt sit firma statio i pcilio ꝛ oleo roſ. Et ex eis q̄dā ipos inūat ē vt i potu sumāt, teremabi ꝛ ppe ifates. Qd si nō fuerit lactetes. Et si ipis spalmū humidū debil fuerit vtilis nō abscidat ab eo carnes sicce sic carnes miutarus anū ꝛ cubugi ꝛ kerubiti ꝛ alceiz. Et si nō fuerit eius vtus debil sint tibi ei⁹ pais cū melle ꝛ aq̄ ciceris cū aneto ꝛ synapis ēt nutrita cū oleo ꝛ poat i eo qd ipe recipit pip. Lib⁹ aūt hūiū spalmū siccū sit totū qd hūectat ꝛ lenit. ꝛ oēs sordities pingues lenes secte ex aqua hordei ꝛ oleo, amigdaliozꝛ zuccaro bono ꝛ aqua carnis alsūpta, ex carnib⁹ agnoꝝ ꝛ hedoꝝ ꝛ q̄uz ponāt ex olerib⁹ hūectatis qd frāgit nocumētū carnis si fuerit illiccalital. ꝙ si cū illo paꝛ vini miscat vt ipz penetrare faciat nō erit lōginqū a rectitudine ꝛ ꝑpe qū non fuerit calitas superflua: ꝛ silr si mi scat vinū cū aqua qua bibit. Cura vo fiat ita. Si n. ē hūidus oꝛ vt curet cū cucumeribꝰ: ꝛ purgātib⁹ foꝛib⁹ ꝑdāis qū dixim⁹ eiꝰonem hūoꝛis grossi ex neruis cū solutis ꝛ clisteribꝰ acutis. Et si tu videris signa sāguis dominātia māifesta valde phlomaꝑmo ꝛ ꝑpe si cā eꝰ ē replo ꝛ potatio vini plimi. Et nō ības totū qd necessariū est ex sāguie cui⁹ extractio ē pp spalmū aut egritudiné aliā significanté eius extractionē: imo retine ex eo aligd vt resistat spalmo ꝛ resoluat resolutiōe motuū spalmi. Et ex eis cura fl submerso i ags thermaꝝ ꝛ cessio i pellib⁹ vulpiū ꝛ lupoꝝ q̄ dicēt i capitulo dolorꝝ ūctura aꝝ: qñ iuuāt. Et sil⁹ inūctio cū adipib⁹ lupoꝝ ꝛ oleo ō lilio si nō sint febres ꝛ silr ō cocto catuloꝝ canū ꝛ cellio in ags i qb⁹ decocte sūt medicie sibiles sic abrotanū ꝛ folia radicis ūcis: ꝛ calam⁹ aromaticus ꝛ folia lauri ꝛ linimētū factū ex radice spice iudaice ꝛ semie spine albe ꝛ semie spie egyptiace ꝛ succo cētauree miozis sigillati ꝛ ꝓpositē. Et scias ꝙ lōgitudo spatij motꝰ i tina siue sit aqua siue aliud ē ex eis q̄ nocēt pp mollificationē vtilis. Tu āt pōe multitudiné numeri loco lōgitudis spatij ꝛ fac ipz sedere bis i die. Et his āt q̄ iunāt habēti spalmū cōez g noiat tereis ꝛ tetanū factū a mā ē vt subito i aqua demergat fiāꝛ ꝙ dixit Hyp. Hā coꝛpis exteriora ꝑ pillāt ꝛ intraꝰ calor i iteriorib⁹ claudit qi ꝓsanat ꝛ resoluit mā. nō ē tamē oēcoꝝ tolerās hoc a tioꝛe tumiꝛ coꝝ fortes fiunt carnosū qō vlcera nō hz ꝛ i estate. Oēs. n. ꝓ hoc li euaserit. Ille qō q vult vētosis sup locū ad qué ptes coꝛ de extēdūt oꝛ vt vtat sine scarificatione si res ē lenis ꝛ si nō ē ita oꝛ vt fiat scarificatio: ē. n. mortalis si nō scarificet nūc ꝛ nocēt quādoq; attrahēdo mām: vētosa ꝛ aūt loca sūt i collo ꝛ spōdilib⁹ dorsi aut ab vtroq; late. ē ꝓptes lacerti pectoꝛis: ante vesicā vo iup renes nō facim⁹ illud nisi qū iem⁹ ꝛ miserēdo volum⁹ vt sanguis egrediat. Et oꝛ vt vētosas multotiēs nō admittres nz subito sil: ꝛ loca vētosaꝝ custodiant ꝛ seruet vi coꝛp⁹ nō iflēt ꝛ ex curis eiꝰ ēvt applanet qō spalmatū ē lenit. Et ex cura eiꝰ ptigente fm nāz ē cuēt⁹ febris acute ꝛ ꝓptera dixit Hyp. vt si accit se. p⁹ spalmū meli⁹ ē ḡ vt accidat spalm⁹ p⁹ se. quartana quoq; ꝓfert ad illud ꝑ ꝓcussionē tremoris eiꝰ ꝛ ꝑ multitudiné sudoris eꝰ. Et cui accit quartana raro accit ei spalm⁹. nā securꝰ ē ab eo. Et ex curis qō mirabilib⁹ exptis spalmo ē vt pōat sup mēbꝝ spalmosū rēpstrict⁹ cū piguedine sua ꝛ cū dimittat sup ipz dōec sicc⁹ ꝛ mutet cū alio. In spalmo ꝓterca toti cōi coꝛpi ꝓfert et iteriō cerebꝛi ēt cū purgatiōe facta sternutatoꝛijs magnifice. Et i eis ē exptū est vt ex lana plin mollificēt eis suspēsoria: q̄ a collo ad vtrūq; brachiū, prēdat sup q̄ oi hora oleū calīn aspgat. Balneū quoq; siccū magnifice iuuat eos ꝛ vt iclinet, sup lapidel ignitos sup quos aspgat vinū ꝛ vt sudēt cū eo coopimēto. Et ex ēplis qō bonis ē ēplin factū ex storaceligda ꝛ euforbio ꝛ castoreo ꝛ cera citrina ꝛ oleo de lilio ꝛ ēpla dicta i antidotario ꝛ adipes ꝛ reliqua. Et iunctio ex fece olei fl' almi ꝛ olei se. lini ꝛ spūa fenugreci: ꝛ ex vaporib⁹ bonis ē sal calefactꝰ ꝓsit⁹ sup extū nerꝰ uoꝝ. Et ex eis qō q̄ i potu sūpta afferūt se. sūt castoreū ꝛ assa fetida ꝑmixta cū melle accepta ꝑz ḡtitate nucis: afferūt. n. febrē ꝛ resoluit spalm⁹ illico. Et silr oleū dekerna ꝛ aqua mellis cū assa fetida ꝛ decoctio carpobalsami. Et eis q̄ valde ꝓferūt ipis ei⁹ potu sumere tyriacaz ꝛ ofectiōes magnas. Et q̄uq; ꝓfert sumere diuretica. Hec ꝓterca melia expta ē. In potu sumāt ex radicib⁹ cotti. z. xx. decoctas i duabus lib. aq̄ doec tertia remaneat ex qua potent fortiter ℥. iiij. cepidas cū ℥. ij. oleo amigdalini. Illuc. n. cōfert ꝛ ꝓprie in spalmo q ē in posteriorib⁹: ꝛ quan

doq; decoquñt loco radicis ẽotti carpobalsami. ʒ. x. ℞ ei⁹ pond. ʒ. ij. ℞ silr calamẽtũ agreste. Et ex eis q̃ vehemẽtius sũt ministrare ẽ sumere in potu castoreũ ℞ oppoponacũ ex qb⁹q; fortis ẽ bibat aut. i. ℞. ʒ. i. ℞ cnikodi tũc stom̃o qñ ipe p illud tũc debilitat vehemẽter. Et assa ẽt fenida sũpta fm q̃titatẽ se. ozobi in q̃titate. iij. ʒ. ℞ medie mellis ℞ amoniaci: silr bibat coctiõ; ℞ decoctio ilopi ℞ aniudẽ ℞ aq̃ castorei. Sunt .n. plimi imanñti ℞ minimi nocumẽti. Sitq; potus ex eo q̃titas duoz cochliarioz vsq; ad tria det ad potañ. plib⁹ vicib⁹: ℞ sit q̃titas i eo qd bibiti q̃titas ꝓdicta: ℞ min⁹ qdẽ nocumẽtũ fit i ipso si sit p⁹ cibus quocũq; mõ sit. Mõ ẽ eni i ipso timoz: ℞ ex cura gõ ei⁹ ẽ vt inũgat ex oleis fortis resolonis ꝓdictis sicut oleo cucumeris asi. ℞ oleo de kerua ℞ oleo rutino ℞ oleo de costo cũ castoreo ℞ piretroꝝ ẽ. n. valde iuuatiuũ ℞ ren dissolut⁹ ℞ oleũ narcisciniũ ℞ oleuz qd̃ est h⁹i. ℞. olei vtriusq; spice kist. i. cere. ʒ. ij. olei de berberis kist. i. polij amõi storacis mastichis oiuz ante. ʒ. i. gartofil. cufo: bij aboz ante. aur. iij. spice. ʒ. i. olei balsami. ʒ. i. ꝑmisceant. ℞ ex illis q̃ ꝑferit eis ẽ vt admistrẽt emplim de cufobio ℞ ẽ inuatiuũ valde. Ju eo aũt qd̃ lactatib⁹ ex spalmo accit sint ꝑẽte vt ipsaz ũcturis apponat emplim ex melle cũ quo ꝑfecta sint crocus ℞ radix ilij ℞ aniſũ ita vt sit plim coz radix ilij p⁹ aniſũ ℞ sit ex croco res pua. ℞ pluescãt ponere in bria sua i ags i qb⁹ decocta sint camemilla fenugre cũ ℞ melilotũ. Et q̃ꝫ ꝑfert olcũ camemilinũ solũ. Elinũ aũt paucũ ꝑfert h̃ũtib⁹ spalmũ h̃ũdũ: resoluit. n. ipz sic̃ febris. Plz ergo ẽ vna ex cãis ei⁹. ℞ oz vt eger ex veteri bibat ℞ sic̃ibũ parump. Et scias q̃ qũ spalm⁹ ẽ cois cozpi exceptis in̅bus faciei: tũc medici itẽdũt cũ emplis ℞ vnctiõib⁹ spodiliũ colli. ℞ qñ ẽ i in̅bus faciei tũc medici itẽdũt cerebzo Et cũ hui⁹ si spalm⁹ ẽ ex cõitate stõi ℞ vides signa ꝓdicta: tũc icipe ℞ fac hom̃e illũ mouere. Fortasse eni mouet cholerã acutaz aut humoꝝ ẽ putridũ ℞ liberabili hora.

Cap. viij. de tetano.

Tetan⁹ ẽ egritudo officiat' ꝓhibẽs vtutem motiuã a ꝛctiõe in̅broꝝ ꝺ quoz aptitudie ẽ vt ꝛbãt pp nocumẽtũ i lacertis ℞ neruis. Dictiõe vo alcuze vtũ i ſsignificatiõib⁹ duũsis: aliqñ .n. dicũt cuzẽ ℞ signiſicãt p ipz illũ q incipit a lacertis furcule ℞ extẽdit eos ad anteriora ℞ posteriora: aut in vtraq; ptes sil: ℞ qñz dicũt cuzez omnem tetanuz. Et quandoque dicunt cuzem spalmum oculi, pp ie ℞ qñz signiſicat p ipz tetanũ q ẽ duo spalmi aut duo tetani posteri⁹ ℞ anteri⁹. Et ꝯ doq; appꝛopriãt noie alcuzez illꝺ qꝺ ẽ ex frigore pp frig⁹ ꝓgelatiũ. tetan⁹ aũt fz vitatẽ ẽ ꝛri⁹ spalmo ℞ igredii i gen⁹ spalmi itroitu ꝛrioz i genere vno ℞ coz ꝓpatio ad cãz vnã ẽ euenies casu ꝛrioz. Verũtam spalm⁹ fit ad ptem vnã. Qũ ergo duo spalmi i duab⁹ ptib⁹ ꝛrijs aggregãt fit tetan⁹ quẽadmodũ accit ei q hz spalmũ ante ℞ retro sil. Accit. n. ci ex duob⁹ motib⁹ ꝛrijs i in̅bus vt ẽtẽdãt. Qũz tetan⁹ iste fit duo spalmi dupli oz vt acutior sit spalmo simplici: ℞ erit eius crisis velocioꝝ. Et hic qdẽ dupl⁹ nõ ẽ ex duob⁹ spalmis: imo ex duob⁹ tetanis. Et nz euacuat spalm⁹ in primo duaz rez a dolore vehemẽti. Cãe aũt cuzez silesi cãis spalmi fm modũ vnũ ℞ diuerse ſt ab eis fm modũ aliũ. Eaz aũt similitudo cũ eis ẽ qñ cuzez quãdoq; fit ex repleõe ℞ ꝯ doq; fit ex siccitate: ℞ ꝯ doq; fit pp nocumẽtũ ꝓsequẽs in̅bra neruosa: ℞ iterdũ fit ex apatib⁹. Diuersitas vo cu⁹ ab eo ẽ qñ spalmus nisi raro fit a vẽtositate: alcuzez aũt plz fit a vẽtositate extẽsiua: imo alcuzez q ẽ pposit⁹ ex duob⁹ spalmis qũq; fit plim ex vẽtositate qũ dominat i corpe. Et ẽ ℏ egritudo puersa. Qũ ãt spalm⁹ singularis accit i in̅bro vno ex vẽtositate nõ ẽpziam⁹: ℞ illo iõ qñ ist⁹ fit pp dominiũ vẽtositatis i toto corpe. Et quãdo cũ spalmo singulari domiãt vẽtositas ẽ illic tumoꝝ ℞ signũ moꝛtis. Qualr ergo erit dupl⁹. Et diuersificat aliomodo: ℞ qñ cãi spalmo mãli ẽ vt cadat i loco nerui fz formã ꝓhibitiõis dilatatiõis: qñ extendit villũ i latitudie: aut ꝛstrigit eũ ad radicẽ suaz ℞ spalmat. Cã vo i cuzez mãli ẽ qñ casus ei⁹ ẽ eꝛrio: aut. n. h̃ũditas facies cuzez currit fz latitudiné i ramis villi. Deide ꝓgelat ℞ remanet fz duritiẽ ℞ fit difficil ei⁹ redit⁹ ad ꝛctiõé. Aut cadit subito ℞ ipletur villuz ꝓter q̃ diuersificet ei⁹ cã ex cã villi: imo cadit fm extẽsiõé villi ℞ dilatat ꝓter q̃ i ſlõgitudie minuat: sed ipa fuat lõgitudiné iplẽs foramia. Materia aũt faciẽs spalmũ i nẽus ẽ diuersitas i ramis neruoz nõ penetrãs i eis penetratiõe sili nz penetratiõe plima. Et vi q̃ fit trãsit⁹ materiei alcuzez q̃ ẽ fz hũc modũ silis trãsitui mẽ mollificatiõis. Verũtam illa mãsibilis ẽ laxũ facies: ℞ ℏ qdẽ ꝓgelata ẽ dura non pmittẽs ñ bz reflecti ℞ ꝛbi. Aut erit mã i cuzez: deide cadit i medio lacerti ℞ corde aut neruis verũtam i ꝓncipio sui trahit neruũ aut cordã i lõgitudie ℞ nõ pot ꝛbi nz penetratiõe plimi: ℞ vi q̃ sit trans⁹it⁹ mẽ: aut erit illic apa aut mã cadit i ramis villi: ita q̃ qñ in̅broꝝ ẽ necessariũ erit vt pp ipaz ℏbat vill⁹ ℞ ledat cozpus. Causa aũt doloꝝ ẽ faciẽs ledẽs ẽ mã aut nõ mã cadẽs i ꝓncipijs lacertoz aut cordaz ℞ fugiũt ab ea ſlõgitudie sic̃ accit species cuzez successiõe vomitus laboꝛiosi ℞ eiõnis pp lesionẽ existẽté i cordis ℞ i neruis lesis a stõ. Hoc qdẽ ℞ sic̃ i cuzez sit siccitas: fit qñ lacerti ꝛbum ℞ i latitudie nisi pp resolutiõez hũiditatũ augmẽtãté lõgitudiné ℞ ꝛbũ ex ea transit⁹ i q b⁹ penetrat ꝛr⁹ mozbua ℞ debilitat a pmutatiõe mẽbroꝝ ad ꝛctiõz ℞ ꝓpe qũ adiuuat duritiez ꝛtigẽs a siccitate ad inobediẽdũ. Spalm⁹ vero sic⁹ similis illi quãdoq; ꝛtrahit i lõgitudine ℞ latitudine simul fm semitaz equalitatis. Qua pp sic⁹ spalm⁹ deteriozẽ alcuzez iteꝛo. Et siẽ mollificatio accit pp sectiõz simulit tetan⁹: ℞ quãdoq; fit vt qũ plaga accit elõgẽt lacert⁹ fm ꝛtractionẽ. Et ex alcuzez quãdoq; accit aligd magnũ forte pp cãm fortẽ ℞ mãm fortẽ pluriũ. Et ꝯ doq; ꝛtigit seoz mõz euẽt spalmus ſtupoꝛ repleꝛ⁹ oppilãs vias spiritus: ℞ remanent mẽbra extẽsa ℞ nõ dilatantur ad hoc sicut remanẽt in̅bra cõtracta ℞ non extendunt ur ad hoc vt inueniant spiritus viam ℞ transitum. Et hoc quidem plurimuz fit post somnum: quoniam spiritus in ipso intentus

est ad iteriora sicut dixim⁹ i spalmo. Et quãdoq; accidit pp formã nõ naturalẽ icõuenientẽ ℏbitã accidentẽ lacertoz ℞ neruoz ꝛctis cũ cõtate extensionis lacertoz ficteris ℞ nõ pot retinere qd̃ ẽ in iteſtino recto ℞ nz pot deponere qd̃ ẽ in iteſtinis gracilib⁹. Et ꝺbo quidẽ cõicant i pfocatiõe aut ſocietate ℞ vigilijs ℞ dolore ℞ aquositate vrine ℞ multitudine iflammationũ vẽtositatis i ea ℞ casu i lectis. Signa ãt humidi ℞ sicci ℞ apositi ℞ facti a lesione sũt fm regulaz q̃ dicta ei i spalmo. Et mliotiẽs qdẽ accit eis colica pp frig⁹ si egritudo fuerit frigida.

Capi. x. de cura.

Actẽ ẽ cura quẽ ẽ spalmi. Verũtam vẽtositatũ vsus sup mẽbra hic plus fiat q̃ in spalmo. Et illud ideo vt reducat calorẽ. Sitq; cum scarificatiõe ꝓpue sup neruos colli i spodiliũ ℞ sceresiſ. Ex eis vo q̃ obseruãda sũt i patẽte cuzez ẽ vt quãdo ei⁹ corp⁹ sudat pp doloꝝ vehemẽtiaz aut ex medicina nõ dimittat vt iffatio ei supueniat qñ ipsũ ledit. Sz oz vt desiccet cũ lana ipsa: ℞ qñz fit vt sedeat i oleo calefacto qñ ẽ fortis resolutiõis. ex opp opõaco quoz i potu det vsq; ad. ʒ. i. fm virtutẽ ℞ ex assa fenida etiam. Alcuzez ꝓterea dignior est vt in curãdo ipm incipiat q̃ spalm⁹ qñ alcuzez est ledẽs ꝓfocãs itrinsecus. Ex eis vo q̃ dicuntur valde ẽ inuatia i cura alcuzez ℞ spasmi ẽ vt feruear succẽdaci ℞ mittat i ipo catul⁹ tabõi aut catul⁹ cãi aut tulus vulpis ℞ coquat donec dissoluatur deinde infundat in ipo eger bis. ℞ similiter cõfert eis inunctio ex pinguedine asini silueſtris ℞ adipe leonis ℞ adipe vrsi ℞ cerui ℞ alchitibo a singulariter aut cũ medicis. Et confert eis enema ex oleo rutino cum castoreo ℞ centaurea: ℞ similiter suppositoria mordicatiua calida in quibus sunt baurac ℞ pulpa colloquintide ℞ que sunt similia illis. q̃ si inimicate sua adurunt fiat clistere postea cum lacte asine ℞ vnctio renum singulariter cuz aliqua predictarum pinguedinum: ℞ ex rebus magis conferentibus tetano frigido humido ẽ castoreum quare oportet vt assiduetur.

Nunq; habentes cuzez curantur nõ oportet vt trãglutiant ex cibis nisi buccellaz valde parua: ℞ vt sorbeant pultes subtiles valde quoniã transglutire est eis periculosum ℞ fit inde spuma in narib⁹ eoꝝ: ℞ cõmouentur quare illud augmẽtat coz egritudiné. Nos ãt dicem⁹ medicinas q̃s i potu sumẽt ℞ ex quibus coz mẽbra abstergant ℞ ipsoz nares in antidotario. Et silr vnctiones cõferẽtes eis sicut olei de alcãna ℞ reliq̃ q̃ dicta sũt: ℞ similiꝫ capu purgia ℞ sternutatoria: ℞ sternutatoriũ ei⁹ meli⁹ ẽ storax almusceme cũ quibusdã oleis. Febris vo q̃ naturaliter accit ẽ melioꝛ cura ei qui ex eo est humidus.

Ca. xi. de tremore ℞ signis spẽ eius.

Tremoꝛ est morbus officialis euenies pp defectũ vtutis motiue a motu lacertoz fz cõtinuitatẽ cop granutati cõpi itromittẽti sua motõe motoz volũtariã q̃ pmiscẽt⁹ mot⁹ volũtarij cũ motib⁹ nõ volũtarijs ℞ ẽ nocumẽti i virtute motiua sic̃ stupoꝛ ẽ lesio in sensibili. Qui⁹ autez cã aut ẽ in vtute: aut i ist̃ioꝛ: aut i vtriusq; sil. In vtute vero qũ debilitat ppea q̃ accit tioꝛ vel pp applicatiõz rei

abscise terribilis sic aspectus ex loco alto: aut ambulatio si pietē: aut potatio cōtra eo ex quo aliqs vecū dat tg timet: aut reliq ex qbus ẏhūt vtutes aiales: aut ãgustia aut tribulatio aut gaudiū aut desideriū.

Propter ordies motuū vtutis accit tremor in nervis: ꝛ fit illud qñ fac ptigere diuersitatē i motu ipsius. Et ex causis ga eius fm semitā debilitatis vtutis ē mltitudo cibus post refectiōz ꝛ repletiōz. Qui aūt factus ē ab istio ē q̄doq; vt mollificatiōz aliq̄ incurrat nervi pp quā nō pcēt palysis: qz nō retinēt apud motionē sic ē apud potū multū ꝛ obviatē frequētē ꝛ multitudinē potus aq̄ fit: aut potu eius nō i sua hora: aut vt i ībus ẏtigat oppilatio pp repletionē plimā. ꝙuenientē a cāis notis sic ē satietas nauseatia ꝛ dimissio exercitij: qz pp eas vtutes pfecte nō penetrāt. Et mā gdē fit: aut ē patiēs i membris q̄ b ipa moueri ꝛ q̄doq; cū via penetratōis ꝛ q̄doq; cū via ꝓhibitōis: aut nō ē patiēs oio: ꝛ aliud gdez fit vt ūltim ipz aliq̄ incurrat ōsiccatiōz ꝛ nō obediat reflectōi obediētia facili. Cōtas vo ē vt i istio accidat no cumtū pueniēs ad h vt noceat vtuti quēadmodū aduenit ei frigꝰ vehemēs extrinsecꝰ: aut ē pūctura aialis: aut ex hūore: aut ex calore vehemēti sic ap adustiōz ꝛ alia. Et aduenit cū eis vtuti ipedimētū aut aduenit virtuti fm suā singularitatē ipedimētū suū qđ ē ībi ꝓpriū. Et mbro fm suaz singularitatez aduenit ipedimentū ībi ꝓpriuz ꝛ ptinuant duo nocumēta sil. Tremor aūt q̄doq; ē i oibus mbris Et q̄doq; i corpore. Et q̄doq; ē i capite solū fz applicatiōz necumti ad lacertū vnū sine lacerto ꝛ alio. Et q̄doq; fit tremor i vtriusq; manib ꝛ nō ꝓpdib aut qñ cā nō ē i origine nuche: fz i ramis penetrantibus ad manus nervor. aut qñ cā ē i origine nuche: fz expellit cā ad ꝓpiquiora loca ꝛ ꝓpinquius lat ꝛ mā fuat nuchā ne penetret cā illa i ipsa ꝛ pseq̄t finem suū: aut qñ spūs motiuus i iferiorib corporis ē fortior ꝛ magis vigens fz necessitatem illoꝝ mbroꝝ q̄z habēt de suo sili qi nō parūit vehemēter a cāis q̄ nō si valō vtuose. q̄ si patit ūltim ꝓfortat ei supatio. Adan ait nō ē ita: ꝛ cā qđ dominās i cuētu tremoris fixi ē frigꝰ debilitās nervos ꝛ spūs sil: aut hūidi tatis facētis palysiz. Et Hyp. qđē ia dixit. Cuꝰ accit i se. causōide tremor: nūc ḣsus ꝓnixio resoluit eaz ab ipo. H. qđ ꝓcedit ꝑhūc apphorismi. verūtamē nō ē ex eis q̄ mōz nō habent. Et scias q̄ trēor magis pueritus ē a sinistro icipit Et trēor qđē i semb medicamine nō rēouck Signa vo sūt cause predicte ꝛ sūt ēt manifeste.

La. xij. de cura.

Dic qđ i alijs fecisti ca. ex aptiōe oppilationū ꝛ destructiōe mollificatiōis cerebri ꝛ cōtortiōe nervoꝝ ꝛ hūectatiōe si ncitas ei ēi trēor ei ē pp debilitatē ab egritudie ꝛ calefactiōe ē si ē cū fiate repētina aut ibidita ꝙpssiōe ꝛ fricatione ꝛ expulsiōe si ē necaria ꝛ fz qđ ostēdim i cāone Et balneū i agsmaris ꝛ balnea sic q̄ sūt ex aq̄ nitri ꝛ arsenici. ꝛ alpolti ꝛ sulfuris ꝛ aqua maris sūt iuuatiua ēt. Et si ē cā ei frigꝰ vaporatiōes ex nitro ꝛ synapi ꝛ iunctio cū oleo costino. Et si ē causa ei potus multi vini cūa ꝛ administra oleū cucumeris asinini ꝛ q̄ talē ꝓcedūt ꝛ assidua iunctionē cū oleo canabino Oleū ꝓterea de andacoca ꝓpietatē hz i h mirabilē. Et silr si ēplm fiat ex hūida solūmō. Si aūt ē ex humoꝝ ibidinis aut grossis aut ẏfirmat egritudo admistrēt positio vētoloz sup spōdilē ꝑmā ꝛ sedeat in na olei calefci ꝛ ijurib aialū ꝓdictis i ca. de palsi. ꝛ spasmo ꝛ alcuzez: ꝛ iune rei deī potu castoreū in sirupo mellio aut cū hieris magnis ꝛ dēt i potu pilule facte ex ruta ꝛ scolopēdria. Et iuuāt qđē ex cerebro leporis valde qz ex ipo comedāt assato. Et ex eis quidez cū tremulo ꝑsert ē vt bibant sirupū mellinū cū aqua ꝛ qua decocta sint seis malue ꝛ foliorū dunuchū. ʒ. ʒ. ꝛ silr sumāt i potu succū eupatorij cū aqua ꝛ velociter vtant cū ipa mollificatis. Et si tremor ē i capite, ꝑpe ia exptū ē eis sticados ponq̄ ʒ. i. aut. ij. solū cū hiera piera: vel ex q̄ facte sūt pilule: aut i sirupo mellino. Et ex eis qđē iaz exptū est in potu sumē pillulas cochias. ij. ʒ. ꝛ. ʒ. oib, ꝛ. dicht sel: Et oz vt vt cab sit velocis digōnis: ꝛ vinū qdez eis nocet ꝛ silr aq̄ fia: ꝛ q̄ ex aquis est ei melior ꝛ minoris nocumēti ē aq̄ pluuialis ꝛ silr oi egritudi nerusle ꝛ leduntur multidie phlomie.

Cap. xiij. de stupore.

Sus hꝰ distictōis stupor ili. ē diuersus: plimi ei ꝑit dictio stupōi synonyma dictōi palysi Mos vo ꝛ plimi hoium vtūt ea fm hūcmodū. Et qđē stupor ē morb officialis faciēs eūere i sensu tactuali nocumētū. s. aut destructiōz aut diminutōz cū tremore si ē debilis: aut mollificatōz si ē cōfirmat qñ vtus sensibilis nō solū ꝓhibet a penetratiōe: fz ēr motiua, ꝓhibet silr exposui multoties ēq̄ uis i qbusdā hōis ineniat stupor ab q̄ difficultate mot pp diuersitatē neruoꝝ mot ꝛ sensus. Cā. n. stuporis: aut ē ex pte vtutis qñ debilitat sic i febribus fortib ꝛ acutis ducēt ad stupore. Et sic i illo qui passus est syncopim dati ꝛ apō ꝓpiqtatē motus: aut ex pte instti qñ corrūpit ei oplexio pp frigre hemēs ex potu medicine aut ex pūctura aial sic ecorptōis aq̄tici: aut tactu piscis q noiat berille ꝛ facē contingere illo grossitudiné i spū q̄ ē instim vtutis aut debilitatē: aut corrūpit ei oplexionē pp calorē vehemētē sic q̄ monior dit ꝑpēs: aut imāsit ibalneo vehemētis caliditat: aut i febrib incēsionis: aut pp grossitiē sūbe nervoꝝ: qi spūs in ipa nō penetrāt bñ. Et pp hoc ptingit in tactu pedis cū ꝓatē ad tactū manus sic stupor: aut fit pp oppilatōz ex hūoꝛib grossis. s. aut a sanguine aut a phlate aut melia. ꝛ qñz possibile ē vt sit ex cholera: aut pp oppilatōz ꝛ ex coātatōe apatis ꝛ exitur: aut coartatiōe vehemēti ꝛ ligatura ꝛ coartatiōe situs vo lnēre nervoꝝ: aut p accidēs forte aut pp dolorē cū quo effūdit ad mēbr sāguis aut hūor nō plimū oppilās trāsit ꝛ ḣ plimū ē a sanguine. Et pp hoc cū ꝓnutat situs ei ꝛ remouck ꝛ recedit ab eo qđ ad i ꝑm ē effusū redit sensus. Et qñz accit illud ex siccitate ꝛ exiccatōe ꝛ oppilat meatus pp collectiōem villi ꝛ ei cooptura ꝛ hoc ē malum Et qñz accit oppilatio pp unoliificatiōz scaz ab hūi

ditate ꝓplexiōali absq; mā ꝛ segl illā mollificatiōez clausio meatuū. Cāe vo stupōis qñq; sit i ipo cerebro ꝛ tūc si ē vlis cōis cōpositōn ē mōtalis Et q̄ doq; sit nucha: ꝛ qñz ē ei ꝓncipiū ex ꝓdili ꝛ qñz ē i ramis neruoꝝ. Nū ergo pseuerat stupor ꝛ, plogak pducit ad molificationē. Stupor ꝑterea nūciāt apoplexiā ꝛ epilepsiā ꝛ spasmū aut alcuzez aut palyſiz cōez. Et ois qđē stupor ois mbri qñ pseuerat ꝛ fit fortis nūciat palysiz aut spasmū aduenientē ei. Et stupor faciei nūciat tozurā. Et plim qđē succedit pneumonie ꝛ ꝑsi ꝛ ūrsē fio stupor. Et scias q̄ quz stupor pseuerat ꝛ nō remouet ipm cūo decidet succedit vtigo nunciat apoplexiā. Et scias q̄ semē crocī portēlis positū i enemate calefacit neruos.

Cap. xiiij. De signis ꝛ cura.

Ipsa eadē cāe sit siē dcm ei i tremore: significat ergo illō ex eis augmtū stuporis cū additōe eaz ꝛ ei diminutionē. Et cura qđē ē fm q̄ dcm ei i tremore eadē. Verūtamē si fuerit a sāguie ꝛ extāt significatōes repletōis venaz ꝛ iflatio quidē ꝛ granitas cōporis ꝛ fōn ꝛ rubedo faciei ꝛ oculoꝝ ꝛ reliq̄ tūc phlebotomādo ꝓsequē. Mā multotiens remouet stupor ē sola ꝛ cū rectificatōe regis ꝛ alleuatiōe cibi. Nū ergo appet stupor i aliquo mbroꝝ pp cāz ancedētē aut pmtinā sic frigꝰ: aut alid euenies i ꝓncipio neruoꝝ oz vt sis ꝓtēs curatōe loci fz sit ois cura i ꝓncipio vie ad ipz. Et ex cur qđ ꝑsentib stupōi ē exercitū illoꝝ mbri ꝛ assiduatō motꝰ.

Cap. xv. De tozura faciei.

Ipsa ē morb officialis i facie pp quā trahit ps faciei ad ptē nō nālē ꝛ alterat fōia eiꝰ nālis: ꝛ remouet bōitas obuiatiōis vtroꝝq; labioꝝ ꝛ ābaz palpebraz ex pte. Et eiꝰ qđē cā ē aut mollificatio aut spasmꝰ lacertoꝝ palpebraz ꝛ faciei Et ātiā sciuisti eos ꝛ sciuisti ipoꝝ originé. Et molificatiōe vo sca ē qñ qđ declinat ad ptē trahit cū ea ps ꝛ a ꝛ mollificat cā ꝛ mutat ea a forma sua si fuerit fortis: ꝛ si debilis mollificat sola. Et apud quosdā sic ē i latere mollificatio ē attractio tortis; nō est ꝛ ceꝺēdū. Et ex eis qđē ē pulsus. Hec aūt fca a mollificatiōe ē ꝓp cās mollificatiōis nūeratas. Fca aūt a spasmo ē ca q̄ ꝛ it fm plim ē qñ qñ ꝑs spasmat ſtu ꝓfit ps fa q̄ segl ipaz. Et cā qđē i ipa ē cā q̄ ē in spasmo qđ āt dcm ei ca. spasmi sicci sic fci i sebribus acutis ꝛ eōnib ꝛ ex fluxu vētris ꝛ pōitu ꝛ ex fluxu sāguis ex narib ꝛ alijs ē pnitiosū. Quidā vero dixerūt q̄ lat egz ei tozura lat qđ sanū vſ q̄nis cā sit i ipoꝛ lat sanū mōstrat attractionē ipis ꝛ cēt. Hoc ait nō ē vez fm plim. Anatomia enī ꝛ qđ scīui sti de disponē lacertoꝝ faciei facte cognoscē corruptiōez ei ꝛ ca sus hꝰ cōis: ꝛ qñ sēus i ipa eoꝝ destruitur a latere tozure. Et pluriꝰ qđē hoiuz accit apa i lacertis colli ꝛ ex sūma suffocationū ꝛ aduēit eis ide tozura ꝛ aduēit eis palysis ēt extendēs vsq; ad manꝰ qñ lacerti ex quo hauriūt lacerti colli vtuz motiuā ozigo ēt ē ex spōdilib colli. Dis aūt tozure extēlevsq; ad. vi. mſles fortasse nō spak rectificatio Et scias q̄ tozura colli plim nūciat palysiz: imo mk

totiēs portēdi apoplexiā. Cōsidera ergo an associētur ei accidētia epile ꝛ appoplexie q̄ icape ab eōne forti. Quidā ait existimauerūt q̄ ipatiētib tozurā timet mōs subitanea vsq; ad. iiij. dies coz. Si ātē ptrāseūt eos ea dūt: ꝛ vī q̄ sit illō cā epileptice fortis quā tozura nūciat.

Cap. xvi. de signis.

Stent vt accidāt ista matio ꝛ sputi emissio ex latere ꝛ nō retinet saliua ptis: ꝛ multotiēs pseqtur cū ipa soda ꝛ ꝓpe ea q̄ ē spasmosa. Cognitio aūt q̄ dua ꝓtū fit lesa, ē q̄ qñ ipa extendit ꝛ rectificat manū: redit alterꝰ fz nāz ad figurā suā ē facilē. Signa aūt i tozura mollificatiua si qñ motꝰ ē debilis ꝛ sēus si turbati ꝛ sētī i cute lenitatē ꝛ in lacertis. Et nz sētit extēsionē ꝛ ē palpebra iferior de mersa ꝛ vī mediet as pāniculi q̄ ē sup palatū qđ ē ex pte illoꝝ oculi mollificata ꝛ humida laxa ꝛ appet q̄ mediet hō ꝛ haspiciat ad iferiora. Et cā i hoc ēt cōitas hꝰ pāniculi cū pāniculo extrinseco vie lingue secāte palanī i lōgitudie ꝛ ē cōicās ei ꝛ ē cutis declinās a ptib colli ꝛ elōgat i eis ꝛ difficilis sit reditus ipi ad eas. Signa ātē psalmose ſt qñ sēus si turbati fm plim ꝛ cutis extēsioez hz cū q̄ destruūt ruge ꝛ lacerti faciei ſt duri ꝛ mioꝛ saliua ꝛ sputū fm plim: ꝛ ē dclinatio cutis ad ptes colli plꝰ: ꝛ reditio eiꝰ ab eis sit difficilioꝛ. Signa aūt eiꝰ q̄ ē ex spasmo hūido ꝛ sicco sūt ea ꝑ q̄ cognoscit: ꝛ ex signis qđē cuēt tozture ē q̄ hō iuenit doloꝛē i ossib faciei sue ꝛ suporem in cute sua ꝛ multitudinem saltus eius.

Cap. xvij. De cura.

Sollicitudo ē ꝛ iētio vt nō moueat tozaꝰ vſz ad. iiij. ꝛ. vij. Et cibet ēt cū eo qđ ſbuliat sicut aq̄ ciceris cū oleo: ꝛ nō diccet cū ōsiccatiōe mellis ꝛ pullis columbaz. Ad si natura fuerit sicca moueat i die bo cū clisteri vehemētis lēitatis qñ ē cōueniēs. Intēdē ēt ad gargarismata i ꝓncipio ē nocēs: ꝛ qñz attrahit qđ ē, ꝓpiqū ꝛ nō resoluit cruduz ꝛ spasmꝰ i ꝑmis fit fortis. Et nz faciēs eōnē cū debilib nō sufficiēnt dōec digō aliq̄ vice fiat. Fectiatio aūt ad medicinā acutā exiccat mām ꝛ mioꝛat cā ꝛ dsiccat neruos ꝛ debilitat opō medicie i ca: imo abstie. Et oz qđē vt cures palyſiz aut spasmū sic scis fz q̄ ptinet. Iā aūt exptū ē q̄ si toꝛ oi die pōd. ʒ. ij. ex hiera hēmetis bibat p ūltē ꝓtinuū ꝛ tē efficiet ipsi fiōez. Nō aūt exptū ēt bibat oi die ē vt ex. ʒ. ꝛ accoꝛ ꝑfectis cū melle sūat mane ꝛ vespe q̄tātē nucis. Et oz ne abscidak ab eo aq̄ mellis. Quidā aūt medici idi dixerūt q̄ ex pfectiob qb tozura medicat ē vt appropiet ūbz lesū ꝛ cap cū carne siluestri elixata: ꝛ vī q̄ melioꝛ siluestris ad h sit lep ꝛ alibi boa ꝛ vulpis ꝛ hirci siluestris ꝛ cerui ꝛ asini siluestrei ꝛ q̄ si mioꝛes ataba absq; gazellis ꝛ q̄ sic, ꝓcedūt ex his q̄ carne sua nō calefaciunt. Et oz si sic egritudo hūida vt ligat ps i q̄ ē morbi ꝓncipiū fm fōiaz nālē Si ātē ē psm icipe ꝓmū ab ei lenificatiōe: deide ab ipi resolue. Nō si iuēis sig sanguinis phlomia venā q̄ ēlb ligna ꝛ iupp ce vētosas spōdilib ꝓmis absq; scalpelatiōe. Et nō ē dubiū gn mā tozurā faciēs vēiat ex ꝓncipijs neruoꝝ ꝛ lacertoꝝ faciei: ꝛ ꝓp

hoc diligit vt medicie rubilicãtes supponant ſpõ dilib⁹ cernicis ⁊ ſup mandibulã ei qũ.p.lurimi villi ſint vemẽtes ex eis ad lacertos q ſũt i facie. Lacerti vo facies nõ ſũt ex alla ſũma. Et coꝛ regiũ ẽ purgatio anteriozis ptis cerebꝛi ⁊ ſilr vaporatio ſicca ſup ſpõdiles ⁊ mãdibulã iferiozẽ ⁊ fricatio capitis ẽi p ſe ſup famẽ vehemẽtẽ. Et ex eis ẽt q iuuãt tonituꝛas ẽ aſſiduatio ablutionis facici cũ aceto: ⁊ dimire locã p dcã cũ aceto: ⁊ ꝓpe qũ i ipo coquunt ſubtiliatiua: ⁊ ſi ẽ acetũ i quo dcocta ẽ ſynapis ẽ mirabile. Et vt i clunct ſup dcoctiõs ſceba ⁊ abrotãi ⁊ alhaꝛmel ⁊ laurus ⁊ illa: ⁊ aſſumãt ſb eo q ſint ſicẽ tamariſci ⁊ albel til. Qũ ergo medicie nõ ꝓferunt: fiat cauteriũ ſup venaz q ẽp⁹ aurẽ ea⁹. Et oz vt iũgat ei vti gargariſmo pluſqz aliis ⁊ admiſtrẽt maſticabilia ⁊ ꝓpe acoꝛ⁹ ⁊ nuꝛ muſchata ⁊ piretꝝ. Et ex eis gb⁹ imaſticatiõe vtil ſt myrabalãi nigri: ⁊ oz vt remoueat maſticabile i ꝓte leſa ⁊ ſit i domo tenebꝛoſa. Et fiat ei aut cũ zeboti: aut expliõe canapis ⁊ camaraci ⁊ ficle aut aq oppoponaci cũ oleo ð lilio aut eu ſoꝛbio ẽtitaq lẽtis cũ lacte mulieris. Et curet cap cũ eis q ipz purgãt ð gb⁹ dixim⁹ i canõe egritudinũ capitil cuiuſqz. Et ex caput purgtis exptis ei eſt anelliana indica ⁊ ꝓpe cõtex ei⁹ ſupio: ⁊ auricula muris ⁊ expliõ cucumeris aſſinini ⁊ ciclamis: ⁊ qũ miſceat illa cũ eis q cũ ſternutatiõe calefaciũt ſicẽ caſtoꝛei ⁊ nigella ⁊ reliq. Digni⁹ vo quo ſit caput purgiuz ẽ auricula muris ⁊ qũ caput purgũ fit põdẽ. z.ij. ex aq eius cũ damich oppoponaci. z.ſ. olei ꝓfert: imo ſanat. i. v. diebus. Et ẽ docz ꝓcipiũt ituri ſpecula vt ſit ſp coꝛ itẽtio i rectificatiõe facici. Et ſpecula nuenitio ꝛa eis q ſunt ꝓpa i videẽda facie ⁊ ſũt illa q ð calibe ſũt facta. In fãlib⁹ ãt qũ aduẽrit toꝛta i fine vis dec i potu trifeꝛa mioꝛe aligb⁹ dieb⁹ vſqz ad. vij. dies ⁊ cib⁹ ſit aq ci certis.

Cap. xviij. de ſaltu ⁊ ſignis ei⁹.

Salt⁹ ẽ mot⁹ lacertoſ⁹: ⁊ qũz mouet cũ eis cutis q eis adheret: ⁊ ipe qð ẽ ex vẽtoſitate groſſa iſtatia. Significatiões ãt q ipſe ſit ex vẽtoſitate ſt velocitas reſolutiõis: ⁊ q nõ ẽ niſi in cõpoꝛib⁹ fiis ⁊ cãſſ fiis ⁊ potib⁹ ꝛeꝛ fiaz ⁊ ſecãt cũ calefactiẽtia: z ſignificatiões q ipe ſit lacertoſus carnoſus neruoſus ſũt qdẽ qñ i pte q ẽ lenis ſicẽ cereb⁹ nõ retinet vẽtoſitas. Et ſilr i ea q ẽ dura ſicẽ os. Sed accit ſm plin ei qð ẽ nieciũ i duritie ⁊ lẽtate. Et cãe qdẽ ſalt⁹ ex accñib⁹ aialib⁹ plin ⁊ ꝓpe i gaudio: ⁊ multotiẽs accit ex triſtitia ⁊ ira ⁊ reliqs qñ motus ſpũs qũz reſoluit mãs i vẽtoſitates. Et ſcias q ſalt⁹ qũ cõis ẽ cõpoſi nũciat appoplexiã ⁊ cũ ẽ: ⁊ qũ p ſeuerat i mirac nũciat meliã ⁊ epilẽpſiã. Et qũ ꝑſeuerat i facie nũciat toxurã. Et ſalt⁹ q ẽlbiſceraliſ qũz ſignificat rapha i vlamib⁹ qñ ẽ ð cõtinẽb⁹ ipz. C. xix. ð cu.

Vapoꝛes cũ vapoꝛatiõib⁹ calefaciẽtib⁹. Illud eni remouet ipm. Et ſi nõ vtẽ oleis reſolutiuis icipiẽdo a ðbiliozib⁹: ⁊ puenit ad illud qð ẽ foꝛt⁹ nam remouet: ⁊ ſi nõ ſolutiuũ i potu da: ⁊ aſſidua p⁹ illud medicias calefaciẽtes. Caſtoꝛeo quoqz cũ ſãbaco ie. ꝓperas i ḥ ca. Et nz deꝛ aq ꝓgelata ⁊ vinũ multũ ⁊ qð iflatoz hz ⁊ iffatoez: ⁊ ipi⁹ qdẽ cura ẽ ꝓpiq cure ipi⁹ ſillũ. Lõpleamus ergo ſmonẽ ð egritudib⁹ neruoꝝ hic ⁊ ſim⁹ ꝓcenti his q ſũt ſẽſuales ⁊ motiue ⁊ ſituales. De apand⁹ vo ⁊ ſolutiõib⁹ ꝓtinuantis ⁊ reliqs tardabim⁹ ſermonẽ vſqz ad ẽrtũ libꝛi de⁹ voluerit.

Cen tertia de diſpoſitionibus oculoꝝm. Capitulum. i. de anatomia oculi.

Jnt⁹ vi⁹ unum ⁊ mã ſpũs viſibilis ꝓcedit ⁊ penetrat ad oculũ p via duoꝝ neruoꝝ cõcanoꝝ quos nouiſti p anatomiã. Quoꝝ neruoꝝ ⁊ pãniculi q eis aſſociant ad ozbitã deſcẽdit dilatat extremitas cuiuſqz coꝛ ⁊ repleẽ ⁊ dplat ita q ꝓpe hẽdit hũoꝛes q ſũt i pupilla quoꝝ medi⁹ ẽ glatialis ⁊ ipe qdẽ ẽ hũoꝛ clar⁹ ſicẽ grãdo. Glatialis vo ẽ roniđ⁹ cui⁹ minuit rotũditatẽ ꝓſtio ipi⁹ ab ãteriozi pte ei⁹. Et ipe qdẽ ꝓmiſ vt i eo ifoꝛatio ꝑcẽtiouſ ſit ẽtitatiſ ⁊ habeãt pua q vim ſectoꝛẽ magnã i q fõ met. Et pp hoc ei⁹ poſth emũ pariꝑ ꝓſtrictũ ẽt ipi us cooptura i coꝛporiđ⁹ fiat bõa q ipm ðglutiit ⁊ ſit. pfũda ⁊ dilatata a ꝓſtricto: vt ꝛipa bene cooperiant eũ. Et hic qdẽ hũoꝛ poſit⁹ ẽ i medio: qñ eſt di gnio: locis q ſũt cũ cuſtodia. Soz ⁊ p⁹ ipe ẽ hũoꝛ ali⁹ aduenies ei ex cerebꝛo vtn utriat ipm. Jnt ipm eni ⁊ ſãguiné puꝛ ẽ gradatio. Nic aũt hũoꝛ ſuis eſt vitro liq̃facto ⁊ coloꝛ vitri liq̃facti ẽ clar⁹ ⁊ declinat ad puꝛ rubedinẽ: clar⁹ vo ẽ qñ nutrit clazꝛ: puꝛ ãt ẽ rubedis qñ ẽ ex ſba ſãguis. Et ipe nõ puenit ad ſi militudinẽ ei⁹ qð nutrit integꝛ: ⁊ qdẽ hũoꝛ: nõ puenit ab eo niſi qz mittit ei ſãguiné a cerebꝛo mediãte reti: qz oz vt ſeq̃t pte ei⁹. Et hic hũoꝛ elenat ad medietatẽ poſteꝛioꝛis ptis glatialis vſqz ad maioꝛẽ circuitũ q ẽi ea. Jn anteꝛioꝛi pte ẽ ali⁹ hũoꝛ: ſilis albugini out ⁊ noiat albugine⁹ ⁊ ẽ ſicẽ ſupfluitas ad ſubã glatiali ꝓueniẽs: ſz ſupfluitas clari clara ẽ: ſz poſit⁹ eſt anteri⁹ ꝓpter cãm anteccdentez ⁊ ꝓpter cauſam q ẽ ſicut ꝓpletiua. Cã aũt antecedẽs eſt quoniã ps ſupfluitatis oppoſita ẽ pti nutrimẽti: ⁊ ꝓpleſia ẽ vt gdeſ ðlatio lumis ſuꝑ glatialez ⁊ ſit ei ſicẽ clype⁹. Ampli⁹ extremitas nerui ꝓhẽdit vitreũ ⁊ glatialẽ vſqz ad iminũ q ẽ int glatialẽ ⁊ albugineũ ⁊ imin⁹ ab quẽ puenit vitre⁹ ẽ ab cozonã ſicẽ rete ꝓhẽdit venationẽ: q̃pp noiat retia. Et naſcit ex ipi⁹ extremitate tela aranea ex q̃ generaſ tunica ſbtilis cũ q̃ penetrãt future ptis ſecũdie qua noiabim⁹: ⁊ illa qð tunica diſtinguit iter ſecũdinã ⁊ iter albugineũ vt inter ſbtile ⁊ ſpiſſũ ſit ſeparatoꝛũ aliqd ⁊ vt aduẽiat ei nutrimẽtũ ab anteꝛioꝛe pte ipi⁹ penetrãs ad ipz a retia. ⁊ ſecũdia ſbtilis nõ fuit ſicẽ tela aranee niſi qz ſi eẽt ſpũ ſa erecta i facie glatialis nõ elõgaret gn accideret ex ea pp ſuã ſpũſitudinẽ vel alteratiõez ei⁹ qð velaret lumẽ a glatiali ex via albuginei. Extrẽitas ãt pãniculi ſbtilis ipi⁹ lei ⁊ texit ex vẽtis ſicẽ ſecũdia: qñ ipa faẽ penetrare nutrimẽtũ ſm vtatẽ. Sic z non ẽ necẽ vt ſint oẽs ptes ei⁹ ſpate actiuam nutribilis. ſz ps poſtrẽa q̃ noiat ſecũdia. Jllð ãt qð ꝓtrãſit illũ tunicã ad ãteriozẽ i ꝑſilat ⁊ ſit tũica vſqz ad groſſitudinẽ aliquã habẽs coloꝛẽ celeſtẽ. ſiue albedinẽ ⁊ nigredinẽ vel ꝓportionaliẽ. ſ. rubeꝛ⁹ ⁊ citrin⁹ ⁊ plũbeꝛ⁹ ⁊ fuſc⁹. Soz cognitio illi⁹ ex figã ipi⁹ ẽ qñ bõitas ſue ſigẽ ſignificat fortitudinẽ ei⁹ i cãtoꝛe ⁊ malitia ſue figuꝛ ſignificat ſrietatẽ illi⁹. Diſpoſ ãt magnitudis ei⁹ ⁊ puritatis ipi⁹ ẽ ex qꝫ dictũ ẽi capite. Illi⁹ vo cognitio ex opatiõib⁹ ei⁹ ꝓpis ẽ qñ ſi ipe videt ocliũ, alõge ⁊ ex ꝓpiquo ſil. ⁊ nõ ledit ab eo qð ad ipz redit a viſibilib⁹ fom⁹ ẽ foꝛtis ꝓpoſis ⁊ equalis ⁊ ſi ẽ debilis vi⁹ ex ſrio illi⁹ tũc i ꝓpoſe ei⁹ ⁊ i cãtoꝛe ẽ coꝛruptio. ⁊ ſi ipe nõ ẽ ipotẽs i ꝓhẽdẽdo. ꝓpinquum quãuis ſit paruũ ⁊ ẽ ipotẽs i ꝓhẽdẽdo lõgiqũ tũc ſpũs ei⁹ ẽ clar⁹ ſan⁹ pu⁹. Et dſit medici qñ nõ ẽ ſufficies dilatatõi egredieti pp ſbtilitatẽ ſui. Et ſignificat illd radiũ qđ ẽ credit eẽ ð ſũma ſpũ ⁊ qđ egredit ⁊ obuiat viſibili. Et ſi nõ ẽ ipotẽs i ꝓhẽdẽdo lõgiqũ: ⁊ ſi appꝛopiquat ei illd qđ ẽ puũ nõ videt ipz: ⁊ ſi recedit ab eo ſm ẽtitatẽ lõgitudis videt ipm tũc ſpũs ei⁹ ẽ mlt⁹ ⁊ turbat⁹ nõ clar⁹ nz ſbtilis imo hũid⁹ ⁊ ꝓpllo ẽ hũida. Et dicit medici qñ nõ ſbtiliaz clarificaꝛ niſi motu lõgo. Et qñ ꝓcedit radi⁹ i motu ſbtiliaꝛ ⁊ attẽuaꝛ: ⁊ ſi ſbtilitaꝛ i vtriſqz diſpoſi b⁹ tũc ei⁹ ſpũs ẽ pu⁹ ⁊ fbid⁹. Cognitio ãt illi⁹ ẽt ex di ſpoſitẽ qđ ab eo currit ẽ qñ ſi ipe ẽ ſicc⁹ ⁊ nõ facile pitudiez oio tũc ipe ẽ iccus: ⁊ ſi facit lippitudinem ſuperfluetunc ipie eſt hũid⁹ valde. Et diſpoſe aũt paſſionẽ ei⁹ qñ ſi ipe ledit a caloꝛ ⁊ fau at frigoꝛe: tũc ipe hz malitiã ꝓpoſis calie. Et ſi ledit a frio tũc ipe frũ hz. Et ſcias q medi⁹ i oi diſpõne haz ſpẽz ẽ equalis niſi ſiſtu⁹ i diſpõe vi⁹: ipe ei ẽ equalis.

Octo ꝓtera accidũt oẽs ſpẽs egritudinũ. ſ. mãles ⁊ puꝛ ⁊ ꝓpoſite ⁊ iſtiales ⁊ cões. Et octo qđ i diſpõi b⁹ ſuis q ei accidũt i foꝛa palpitatõis ⁊ clauſiõis ⁊ aptiõis ⁊ coloꝛ ⁊ lachꝛymis adſt indicia pẽdẽtia ex egritudib⁹ acutis: ⁊ oz vt igraſ ab eis. Ampli⁹ egritudies ocli qñz ſt ꝓpe: qñz ſt cũ cõitate. ꝓpiq⁹ vo qđ ei cõicat ẽ cẽbꝛ ⁊ cap ⁊ velamia exticiõa: ⁊ intiõa deiũ ſtõul. Et oiſ egritudo ocli q̃ ſt p cõitatẽ vlãmi exteꝛ ẽ magis ſalua.

Cap. ij. ð ſigis diſpoſitiõ ocli.

Jgna generatiõis egritudis oculi cũ cõitate cerebꝛi ſũt vt ſint i cerebꝛo q̃dã ſignificatiões nocuſitoꝛ ſuoꝛ ꝓdicte. Mã ſi media toꝛ fuerit velamia ſtriſeca videbit leſionẽ ⁊ doloꝛẽ i cipere a ꝓfundo oculi. Et ſi fuerit mã cala inueniet ſternutationẽ ⁊ pruritũ i naſo. Et ſi fuerit frigida ſẽties curſũ frigidũ. Et raro qdẽ erit hec cõitas cũ mitilita ꝓpoſionis ſingularis. Qđ ſi fuerit cõitas cũ velamnib⁹ extrſecis: ⁊ ſi fuerit in materia eueniẽs ab eis ſentiet extẽſionẽ icipiẽtẽ i ſfrõte ⁊ vẽis extrifecis ⁊ appebit nocuſitũ i eo qđ ſeq̃t palpebꝛaꝝ magnã. Et ſi fuerit cũ cõitate ſtõi erit ſiq̃ ꝓdicta i ca. ð cõitate cerebꝛi cũ ſtõ. Et ſi fuerit illic ꝓphatalie cã ſtõi minoꝛa buſ vacuitate ⁊ multiplicabunt i ſaturitate. Signa ꝓ egritudis materialis iq̃ñi ẽ i ipſo oculo ſũt qñ ſanguinea ſignificat grauiaſ ⁊ rubedo ⁊ lachꝛyma ⁊ iſtatio ⁊ exuberatio venaꝝ ⁊ pulſatio tẽpoꝛ ⁊ glutinatio ⁊ lippitudo ⁊ caliditas tactus: ⁊ ꝓprie quãdo cum eis aſſociantur ſigna ſanguinea capitis.

tio vo illi⁹ ex coloꝛe ipi⁹ ẽ qñ color ſignificat hũoꝛẽ diſantẽ ꝓportionaliẽ. ſ. rubeꝛ⁹ ⁊ citrin⁹ ⁊ plũbeꝛ⁹ ⁊ fuſc⁹. Soz cognitio illi⁹ ex figã ipi⁹ ẽ qñ bõitas ſue ſigẽ ſignificat fortitudinẽ ei⁹ i cãtoꝛe ⁊ malitia ſue figuꝛ ſignificat ſrietatẽ illi⁹. Diſpoſ ãt magnitudis ei⁹ ⁊ puritatis ipi⁹ ẽ ex qꝫ dictũ ẽi capite. Illi⁹ vo cognitio ex opatiõib⁹ ei⁹ ꝓpis ẽ qñ ſi ipe videt ocliũ, alõge ⁊ ex ꝓpiquo ſil. ⁊ nõ ledit ab eo qð ad ipz redit a viſibilib⁹ fom⁹ ẽ foꝛtis ꝓpoſis ⁊ equalis ⁊ ſi ẽ debilis vi⁹ ex ſrio illi⁹ tũc i ꝓpoſe ei⁹ ⁊ i cãtoꝛe ẽ coꝛruptio. ⁊ ſi ipe nõ ẽ ipotẽs i ꝓhẽdẽdo. ꝓpinquum quãuis ſit paruũ ⁊ ẽ ipotẽs i ꝓhẽdẽdo lõgiqũ tũc ſpũs ei⁹ ẽ clar⁹ ſan⁹ pu⁹. Et dſit medici qñ nõ ẽ ſufficies dilatatõi egredieti pp ſbtilitatẽ ſui. Et ſignificat illd radiũ qđ ẽ credit eẽ ð ſũma ſpũ ⁊ qđ egredit ⁊ obuiat viſibili. Et ſi nõ ẽ ipotẽs i ꝓhẽdẽdo lõgiqũ: ⁊ ſi appꝛopiquat ei illd qđ ẽ puũ nõ videt ipz: ⁊ ſi recedit ab eo ſm ẽtitatẽ lõgitudis videt ipm tũc ſpũs ei⁹ ẽ mlt⁹ ⁊ turbat⁹ nõ clar⁹ nz ſbtilis imo hũid⁹ ⁊ ꝓpllo ẽ hũida. Et dicit medici qñ nõ ſbtiliaz clarificaꝛ niſi motu lõgo. Et qñ ꝓcedit radi⁹ i motu ſbtiliaꝛ ⁊ attẽuaꝛ: ⁊ ſi ſbtilitaꝛ i vtriſqz diſpoſi b⁹ tũc ei⁹ ſpũs ẽ pu⁹ ⁊ fbid⁹. Cognitio ãt illi⁹ ẽt ex di ſpoſitẽ qđ ab eo currit ẽ qñ ſi ipe ẽ ſicc⁹ ⁊ nõ facile pitudiez oio tũc ipe ẽ iccus: ⁊ ſi facit lippitudinem ſuperfluetunc ipie eſt hũid⁹ valde. Et diſpoſe aũt paſſionẽ ei⁹ qñ ſi ipe ledit a caloꝛ ⁊ fau at frigoꝛe: tũc ipe hz malitiã ꝓpoſis calie. Et ſi ledit a frio tũc ipe frũ hz. Et ſcias q medi⁹ i oi diſpõne haz ſpẽz ẽ equalis niſi ſiſtu⁹ i diſpõe vi⁹: ipe ei ẽ equalis.

Octo ꝓtera accidũt oẽs ſpẽs egritudinũ. ſ. mãles ⁊ puꝛ ⁊ ꝓpoſite ⁊ iſtiales ⁊ cões. Et octo qđ i diſpõi b⁹ ſuis q̃ ei accidũt i foꝛa palpitatõis ⁊ clauſiõis ⁊ aptiõis ⁊ coloꝛ ⁊ lachꝛymis adſt indicia pẽdẽtia ex egritudib⁹ acutis: ⁊ oz vt igraſ ab eis. Ampli⁹ egritudies ocli qñz ſt ꝓpe: qñz ſt cũ cõitate. ꝓpiq⁹ vo qđ ei cõicat ẽ cẽbꝛ ⁊ cap ⁊ velamia exticiõa: ⁊ intiõa deiũ ſtõul. Et oiſ egritudo ocli q̃ ſt p cõitatẽ vlãmi exteꝛ ẽ magis ſalua.

Cap. ij. ð ſigis diſpoſitiõ ocli.

Jgna generatiõis egritudis oculi cũ cõitate cerebꝛi ſũt vt ſint i cerebꝛo q̃dã ſignificatiões nocuſitoꝛ ſuoꝛ ꝓdicte. Mã ſi media toꝛ fuerit velamia ſtriſeca videbit leſionẽ ⁊ doloꝛẽ i cipere a ꝓfundo oculi. Et ſi fuerit mã cala inueniet ſternutationẽ ⁊ pruritũ i naſo. Et ſi fuerit frigida ſẽties curſũ frigidũ. Et raro qdẽ erit hec cõitas cũ mitilita ꝓpoſionis ſingularis. Qđ ſi fuerit cõitas cũ velamnib⁹ extrſecis: ⁊ ſi fuerit in materia eueniẽs ab eis ſentiet extẽſionẽ icipiẽtẽ i ſfrõte ⁊ vẽis extrifecis ⁊ appebit nocuſitũ i eo qđ ſeq̃t palpebꝛaꝝ magnã. Et ſi fuerit cũ cõitate ſtõi erit ſiq̃ ꝓdicta i ca. ð cõitate cerebꝛi cũ ſtõ. Et ſi fuerit illic ꝓphatalie cã ſtõi minoꝛa buſ vacuitate ⁊ multiplicabunt i ſaturitate. Signa ꝓ egritudis materialis iq̃ñi ẽ i ipſo oculo ſũt qñ ſanguinea ſignificat grauiaſ ⁊ rubedo ⁊ lachꝛyma ⁊ iſtatio ⁊ exuberatio venaꝝ ⁊ pulſatio tẽpoꝛ ⁊ glutinatio ⁊ lippitudo ⁊ caliditas tactus: ⁊ ꝓprie quãdo cum eis aſſociantur ſigna ſanguinea capitis.

Phlegmatica vo significat ḡuitas vehemẽs ⁊ rubedo occulta cũ plũbositate q̃dã ⁊ glutinatio ⁊ lippitudo ⁊ tumor ⁊ paucitas lachrymaꝝ. Cholerica aũt significat pũctura ⁊ iflãmatio cũ rubedine ad citrinitatẽ tẽdẽte q̃ nõ ẽ fic rubedo ſãguinea ſubtilitas ſanguis acuti ⁊ puitas ꝛglutinatõis ⁊ caliditas tact⁹.

Sz melãcholica ſignificãt ḡuitas ⁊ obfuſcatio ⁊ puitas ꝛglutinatiõis. ¶ Cõpleriões vo puras ſignificãt pũano grauitatis cũ exiccatiõe ⁊ iuẽtiõe ſignificationũ ḡs pdictarũ⁹ i ca. cognitiõis. ¶ Cuiuſcuq; aũt egritudinũ iſtarũ ⁊ cõtum aduenit capitulum.

Cap.iiij. ð curatiõib⁹ vniuerſalib⁹ egritudinũ oculi.

CUre oculi ſt oppoſite egritudib⁹ oculi. Et q̃m egritudies ſt aut mãles: aut pure aut ꝛpoſite aut ſolutio ꝛtinuitatis. Tũc cura oculi aut eſt eũo ⁊ egredi ⁊ ipaz regũ ap aũ aut regimẽ ꝛpleis aut rectificatio foie ſic ẽ i egreſſiõe aut ſolidatio ⁊ carnatio. Ẽb oculo vo eũant mẽ: aut ſm ſenitã reſolutiõis ab eo. Cõuerſio aũt er eo ẽ phma ex corpore ſi ẽ ꝛpletũ: deide ex cerebro q̃ eo q̃ ſciuſti ð mũdificatiõis cerebri: deide pmutatio ab eo ꝛ viã n aſi ⁊ p venas ꝛpleis oculo ſic ſt due vene lachrymarũ extractio aũt er eo fit p medicias educentes lachrymas. Complexionis aũt pmutatio inuat medicil⁹ ꝛpleis ẽt. Sz ſolo ꝛtinitatis i ipo aduenies curat per medicias q̃ habẽt exiccatione nõ plurimã. Et q̃ ſt cũ elõgatõe a mordicatiõe: tu ſcies has medicias ex ſmone noſtro ð ophtalmia ⁊ religs egritudinibus mãlib⁹ i oculo. Et oz vt ſcias q̃ i egritudib⁹ mãli b⁹ i oculo ẽ nec̃iuz vt admiſtret mioratio nutriñti ⁊ acceptio ei⁹ q̃ gnãt hũoꝛ laudabilẽ ⁊ alienatio ois vaporoſi ⁊ ois cui⁹ mala ẽ digõ. ¶ Et q̃ mã pcedit ex mẽbro itẽde i phlomãdo illud mẽbz: ⁊ quãmã aduenerit ex velaie extriſeco aduſtrabis vẽtoſas ⁊ admiſtrabis apocruſtica ſup frõtẽ. Et quoꝛuz ſũma ẽ coꝛ ex batheke ad calidã ⁊ calcadis ad fiaz. Vene aũt q̃ phlomãt pp oculũ ſt ſic cephalica: deinde vene q̃ ſt i ptib⁹ capitis. Que ergo i ãteriozib⁹ ſt magis inmatiue i pmutatiõe faciẽda ex loco: ⁊ q̃ ſũt poſteri⁹ ſũt magis inmatiue i attractiõe. ¶ Et ſcias q̃ illd qd accit i oculo ex mẽijs ⁊ idiget pmutatiõe eꝰ ab eo ad mẽbz aliud tũc illd ad qd recu⁹ pmutat eſt naris. Et illd cũ nõ fuerit i via effuſiõis ad oculũ. ⁊ ꝟ q̃ pmutatio nõ fit niſi pp caputpurgia ⁊ odoramẽta ꝺdẽa i locis alijs vbi dixim⁹ dolozis capitis regimẽ. ¶ Medicia aũt oculi alie ſũt pmutatiues ꝛpleñ: ⁊ ſũt aut i fricatões ſic ſucci ſolatri ⁊ vge paſtoris ⁊ aq̃ enduie ⁊ aq̃ lactuce ⁊ aq̃ ro. ⁊ ſuce⁹ ẽt ⁊ mucilago pſilij: ⁊ alie ſunt calefactiẽtes ſic muſch⁹ ⁊ pip ⁊ accor⁹ ⁊ memũt ⁊ ſilia. ⁊ alie ſũt exiccatiue ſic turia ⁊ antimonũ ⁊ cimia ⁊ de ſũma eaꝝ ſũt ꝺſtrictiue ſic ſiccmenũthe ⁊ aloes ⁊ alſeluz abaragi ⁊ croc⁹ ⁊ roſa. Et alie ſũt leniẽtes ſic lac ⁊ dfricatio lazuli ⁊ albugo oui ⁊ mucilago. Et alie ſũt maturatiue ſic vene ⁊ aq̃ fenu greci ⁊ croci ⁊ alrob ⁊ ꝓpe illd i quo ifũdat panis. Et alie ſunt reſolutiue ſic ſarcocolla ⁊ aq̃ feni. ⁊ alie ſũt ſtupefactiue ſic ſucc⁹ pomoꝛ mandragoꝛe ⁊ papaueris ⁊ opiũ. Et ſcias q̃ q̃ cũ egritudie oculi ſuerit ſoda tũc oz vt ſcipias ſi cura ſode ⁊ non cures anteq̃ ipam remoueas. ¶ Et q̃ cõ ⁊ mũdificatio ⁊ regimẽ ꝓueniẽs nõ iuuãt ſcias q̃ tũc i oculo ẽ cõplo mala: aut mã mala iuiſcata i tunicis coꝛũpens nutrimẽtũ peneträs ad ipm aut illic ẽ ꝺbilitas i cere bro: aut loco i quo expellit fluxꝰ ad oculum:

Cap.v. ¶ De rememoratione conſeruationis ſanitatis oculi ⁊ eoꝝ que nocent ipſius.

POꝛtet i pmis vt ille q̃ laboraꝛi ſeruãdo ſanitatẽ oculi meat cũ a puluere ⁊ fumo ⁊ aeri b⁹ egrediẽtib⁹ ab eq̃litate i calitate ⁊ fitate ⁊ a vẽtis crudis ⁊ a venenoſ. Et nõ aſſiduet itueri rez vnaz a q̃ nõ auertat ⁊ ex eis a qb⁹ oz vt vere cuſtodiat ẽ multitudo ſtet⁹. Et oz vt miorẽt aſpect⁹ i liis vel lineis ſu brilib⁹ niſi iterdũ ſm ſenitaz exercitũ: ⁊ nõ ꝓlõget ſomn⁹ eius ſup collũ. Et ſcias q̃ multiplicatio coit ẽ nocibilioꝛ res oculo: ⁊ ſilr multiplicatio ebrietatis ⁊ repletiõis cibi ⁊ crizaz ſonus ſup repletionẽ. Et oẽs cibi ⁊ potus groſſi ⁊ oia vapoꝛem emittẽtia ad caꝑ. Et ð ſilma coꝛ ẽ oẽ q̃ hz acuitatẽ ſic poꝛũ ⁊ andacoca. ⁊ oia q̃ criccãt ſupflue ð quoꝛ ſũma ẽ ſal mult⁹. Et oia q̃b⁹ gnãt vapoꝛ mult⁹ ſicut caulis ⁊ lẽs. Et oia q̃ diximus i arcolis medicinaꝝ ſingulariũ q̃ ſũt ꝓpoꝛionata ad h̃ ſũt nocitiua oculo. ¶ Et ſcias q̃ multitudo vnuſcuiuſq; duoꝝ. ſõni ⁊ vigiliaꝝ eẽ hemẽter nociua oculo ⁊ magis cõueniẽs ei ẽ tẽperamẽtũ vniuſcuiuſq; coꝛ. ¶ Res aũt ẽrũ vitus ꝓfert oculo ⁊ ꝓſeruat vtutẽ ei⁹ ſũt ea q̃ſi unt ex antimonio ⁊ tutia ſic ſpes tutie nutrite cũ aq̃ ſanſuci ⁊ aq̃ feni. ⁊ facere collyrũ oi hoꝛa ex aq̃ feni ẽ mirabile ⁊ magni inuamẽti ⁊ ifiatio ḡnati dulcis ẽ mirabilis ẽt. ⁊ puluis fact⁹ ex ḡnatis vtriſq; cũ pulpis ſuis decoctis ſterioꝛib⁹ cũ melle ⁊ ſicut ſcies illd i loco ſuo. ⁊ ex eis aũt q̃ abſtergũt oculũ ⁊ acuũt ipz ẽ ſubmergi i aq̃ clara ⁊ apire oculũ i ipa. ¶ Rez aũt viſui nocibiliũ alie ſũt opatiões ⁊ motꝰ ⁊ alie ſũt cibi ⁊ alie ſũt diſpões ꝓuerſiõis i cibis. ¶ Opatiões aũt ⁊ motꝰ ſũt ſicut oia q̃ exiccant ſicut coitꝰ plimus. ⁊ lõgitudo a'pectꝰ ad luminoſa: ⁊ legere ſubtilia ſupflue: Medicũ eni i eo ꝓfert: ⁊ ſilr opatio puoꝛ. Et õnius ſup repletionẽ ⁊ cenaz: imo oz illũ q̃ i viſu hz ꝺbilitatẽ expectare ꝺ donec digõ fiat: deide dormire. ⁊ ois repletio nocet ei. ⁊ oẽ q̃ ð exiccat nãz nocet. ⁊ oẽ q̃ ð ſanguinẽ turbidat ſiue ſit de rebꝰ ſalſis ſiue acutis ſiue alijs nocet ei. Et ebrietas nocet ei. Vomitus aũt confert ei inq̃tuz mundificat ſtomachum ⁊ nocet ei inquantum mouet mãs cerebꝝ ⁊ exp ellit eas ad ipm: ⁊ ſi non fuerit excuſatio q̃n fiat: tũc oz vt fiat pꝰ cibũ ei cũ facilitate. Et balnatio nocet ei ⁊ ſomnus ſupfluus nocet ei ⁊ fletus plurimus ⁊ multitudo phlomie ⁊ ꝓpe cũ vẽtoſis ꝓtinuis nocẽt. Libi vero ſalſi ⁊ acres ⁊ vapoꝛoſi qui ledunt os ſtõi ſũt cepe ⁊ poꝛri ⁊ allea ⁊ bedarungi ꝓmiſta ⁊ oliue mature ⁊ anetũ ⁊ caulis ⁊ lens. Cõuerſio aũt i cibis ẽ vt ita comedatur ne eoꝝ digeſtio coꝛrumpatur ⁊ multiplicetur ipſoꝝ vapoꝛatio ſecundum q̃ in loco ſuo demonſtrabitur. ⁊ ego iam perueniam illuc ⁊ tu ſcies illud in tractatibus huius tertij li.

Cap.vi. de ophthalmia ⁊ cõturbatione.

OPhthalmia alia ẽ ꝺa ⁊ alia ẽ ei ſilis q̃ noiaꝛ turbatio ⁊ vacillatio ⁊ ipa calefact ⁊ hũeꝛat qũ accit oculs ex cãis extriſecis faciẽtib⁹ i ipo both oꝛ ⁊ rubificatiõ⁹ eũ ſic ſol ⁊ ſoda aduſtia ⁊ ephimera aduſta ⁊ pulueꝛe ⁊ fumo ⁊ frigoꝛi ⁊ qb⁹ dã hoꝛis pp ſtrictoꝛ ipi⁹ ⁊ pcuſſionẽ pp motõm ab ipa ⁊ vẽto ꝓcelloſo pp ſuã ꝓuitatẽ. Illꝰ vo oꝛo tiõ ipſius lenis ẽ aſſociata cãe q̃ nõ ita rẽanet pꝰ ipaz vt de ea ſit curãdũ: ⁊ ſi nõ medicat rẽouet cũ rẽotõe cãe multotiẽs: ⁊ noiaꝛ grece taraxis. Qñ ſi cã corpoꝛea aut extriſeca inuerit mãlẽ ꝑmã pole erit tũc vt velociter ꝓmuteat i ipa mãifeſtũ ⁊ vex. Sicut mutãt febres ephimẽ i alias febres. Qñ ãt ꝓmutat ⁊ ẽi ꝓncipio ꝓmutationis noiaꝛ grece aphuhẽ. Et de ſpecieb⁹ qdẽ ophthalmie ẽ q̃ ſegt ſcabiẽi oculo cui⁹ cã ẽ ſcalptura oculi q̃ i ꝓncipio rei ꝓcedit curſus ꝺturbatiõis: ⁊ nz aduenit ei⁹ cura niſi ꝓ ſcabiei fricatõm. Ophthalmio vo oio ẽ ap a i ꝓiunctiua: ⁊ alia gõ ẽ q̃ ẽ ap a ſiplex nõ ptraſiẽs i minuũ: ⁊ plerũq; ẽ i co vena rũ exuberatio ⁊ curſus ⁊ dolor. Et alia ẽ q̃ ẽ magna ptraſiẽs i minuũ i magnitudiei q̃ ſupabũdat albugo ſup pupillã ⁊ regit eã ⁊ ꝓhibet clauſionẽ ⁊ noiaꝛ chimolis ⁊ apõ nos dr alguardaneli q̃ plin accit infãti b⁹ pp mlitudinẽ mãz coꝛ ⁊ debilitatẽ oculoꝝ ipoꝛũ: ⁊ ipa q̃dẽ nõ fit a mã cala tm̃ imo ⁊ a phlatica ⁊ melica. Et q̃n ophthalmia vã eſt apa in pupilla ſequẽs ꝓiunctiuã ⁊ oẽ apa aut ẽ a ſanguine aut cholera aut phlẽte aut melia aut vẽtoſitate tũc ſilr ophthalmie ſi cũ ak cã ab vna iſtaꝝ cãz. Et q̃n hũoꝛ apparens gnãt i ipo. ⁊ q̃n ẽ aduenies ei a cerebꝝ ẽ ſemitã ⁊ tarri p via velamis extrileci coopiẽtis caꝑ aut p via velamis irrinſeci ⁊ oio a cerebꝝ ⁊ ptib⁹ ipi⁹. Mam cũ i cerebꝝ aggregãt mẽ plurime ⁊ repletio tũc vir eua dit oculus qui ophthalmia ſcurrat niſi fortis fuerit valde. Et q̃z ſũt arteric q̃ effũdũt ad ipz ſupflutates ſuas: q̃ ſũt ſupflutates i ipis multiplicate: ſi ue ſint arterie irrinſece ſiue extrinſece. ⁊ q̃z mã nõ ẽ eueniẽs ei a pte alioꝝ cerebri ⁊ capitis. Iz aduenit ei a pte alioꝝ mẽbroꝝ: ⁊ ꝓpe q̃ oculũ iã ꝓcurata ẽ malicia ꝓplonis ⁊ ꝺbilitauit eũ ⁊ fecit ipz ſuſceptibilẽ nocuſtioꝝ ⁊ ẽ ad q̃dẽ effũdũt ſiſtulitates. ãpl⁹ ð ſpẽb⁹ ⁊ reſoluit velocit ẽ laudabilis: ⁊ illa cui⁹ gnãt ẽ puꝝ raro ẽ ſignificatiua oculi bõtatis. Pdauitas ãt gnãt maturatõis ſignificat tarditatẽ. Qñz palpebre ꝛgluti nãi incipiũt tũc iã maturationis adeſt ꝓpiquitas: ſic dũ ꝓcuerat curſus aquoſus ẽ ittiũ adhuc. Pꝰ h ãt dicam⁹ q̃ cõturbatio cognoſcit leuitate ſui ⁊ cã ſui ⁊ ḡtitate apatis ꝓmitiui. Et ophthalmiã q̃ ð q̃ cũ cõitate capitis ſignificat ſoda ⁊ ḡuitaſ capiti. Mã ſi via fluxus a cerebꝝ ad ocl̃z nõ ẽ niſi pp velaũ extriſecũ coopiens caꝑ frõs ẽ exterã ⁊ vene exteriores ſũt plene: ⁊ ſilr iflatio icipit venire ad palpebꝝ ⁊ in frõte ſt rubedo ⁊ pullatio. Et ſi ẽ pp velaũ itrinſecũ nõ appet illud ⁊ appet ſternutatio ⁊ puritꝰ i naſo ⁊ palato. Et ſi ẽ cũ cõitate ſtõi aſſociat ei nauſea ꝺturbatio ⁊ ſignũ illꝰ ẽ hũoꝛi ſtõ. Sãguinea vo ophthalmiã ſignificant' color: oꝛis ⁊ rubatio vẽaꝝ ⁊ pullatiotẽpoꝛ ⁊ reliq̃ ſigna ſãguis i ptib⁹ cerebri: ⁊

elongatione.

ide ⁊ iflaz

q̄ nō lachrymat plz ſz lippitudinē patīt: t glutiat apd ſōnū. Cholerica ät ſignificat pūcta vehemēs t dolor adusti⁹ vehemēter t rubedo pua t lachryme ſbtiles acute. t q̄ſz exulcerat: t q̄ſz eūät lachrymis ſic ē cūo ſanguīei t nō gglutinät ap̄ ſōnū. Et h⁹ gd gnēris ē q̄dā rubedo aduenīēs oculo t ē de ſūma y plonū peſſima: t q̄ſz cauterizat oculuz t exulcerat ipz facies exulceratōz motinam t abulatiuā. Ophthalmie p̄ea ꝓſile ē gen⁹ puriuinū t exiccatiuū cuz puitate rubedis t puitate lippitudil: t ū appet apati ip⁹ q̄ſtitas ꝺ q̄ ſit curādū nz curſus t ē ex mā pua acuta. Sz phlatica ſignificat ḡuitatis vehemēs t calitas pua t rubedo debil: imo i ea vicēs ē albedo t ſt lippitu. t gglutiatio apd ſōnū t ē cū iflatōe t cōicat ei facies t color. Nō ſic⁹ p̄ncipiū ē ſtōus aſſociat ei nauſea. t platica gd q̄ſz ꝓlegt hoc vt i ipa excreſcat puctia ſup nigz pp magnitudinē apatis vertū nō ē mäifeſte rubedis nz vehemētis: nz ſūt cū ea lachryme ſz lippitudo. Medicā ꝺo ſignificāt ḡuitas cū offuſcatōe t exiccatio t pſeuerātia t puitas t gglutiatōis. Li.ix. ꝺ cura cōi ſpēr ophthalie t effuſiōe fluxuū ad oculū.

Ano cōi i regie ophthalmie mäl t illq̄z egritudinū oculi mälū ēmio: atio cibi t ipi⁹ exicatio t electio ei⁹ gd gnät hūoz ē laudabilē: t alienatio ois enapozoſi t aliēatio ois rei que ē male digōis t alienatio cou⁹ t mot⁹: t applaudatiōis q̄ ē a vino t alienatio comeſtiōis acetoſi t ſalſi t aceti. Et aſſiduatio lentatis nāe t phlomia ex cephalica ē zueniēs oſt⁹ ſpēb⁹ ei⁹. Et oz gd vt viſus patiētis ophthalmiā ſi cadat ſi albedinē t ſup radicos imo fit q̄ ſubſternit ei t quo ipe circūdat nigz t viride. t ſup facie ei⁹ inſurgēdat pān⁹ penit⁹ niger appes oculo ei⁹. Et niger gd ſit in diſpōne egritudis: t celeſtis in diſpōe ſanitatis. t oz vt ſit dom⁹ in q̄ hitat ad tenebroſitatē declinās. Et oz vt ad ipm attrahat ſon⁹ Eſt enī medicamē bonū t exp̄dit ne pūl p mittant plōgari q̄ſn valde ſūt nociui ophthalmie niſi fuerit pili i radice ſolui. illud enī ꝓfert in q̄tū exiccāt humiditates attrahēdo ad nutritiūtū eoz. Et q̄ cozp⁹ eſt mūdū t hūoz facies ophthalmiā ē effuſus i venis. t ex gnē ſanguis groſſi t p̄pe i fine ophthalmie: nūc balneatōis ip̄reſſio i ſubtiliādo mām: t pot⁹ vtui puri ad repellēdū ipſā t eā andū ſūt iuuātel. Et balneū gd poſt eūoné ē meli⁹ medicam ad ophthalmiā: t p̄pe ſi fuerit vapatio ſendās dolorē. Et ex eis ḡbus nz regiū cē i ophthalmia t relīgs egritudīb⁹ oculi mälib⁹ ē elevatō puluinaris t cantela deſcēſiōis ei⁹.

Et oz vt ex toto elōget oleū a capite patiēt ophthalmiā q̄n ipm ēmagis vehemētis nocumēti t diſtillatio olei t ſit oleū roſ. i aure ē valde magni nocumēti. t q̄ſz magnificat ophthalmiā adeo vt ſtrigat tunicas. Nō ſi fuerit mā, p̄cedēs ex ihūzo nūc optedit vt eūet mēbz illud t trahat ad ꝺrūꝺ ptis cū q̄lz re.ſ. p cluſtere aut phlomia t alia. Et fortaſſe nō ſufficit phleubotomia ex cephallica t ex neceſſaria phlobotomia artēie tpis t auris ad abſcidēdū viā p quā aduēit mā: t illō q̄ mā aduēit oculo p arterias extriſecas. Q̄uāz volūtas adeſt icidēdi arterias capitiſ oz vt trad at caput t conſideret q̄ illaz pua z arteriaz ſit magis pulſans t maioz t calidioz t cidat t puēia tur ad finē i ei⁹ attractōe ſi ē ex eis q̄ icidūt. t ſūt pue nó magne. t q̄ſ icidūt illa q̄ ē ſup tp̄s oz vt ligef i primis: deide abſcidat poſtq̄z eligat illud cui⁹ p̄teriit remotio. ratio. ſ. vt ſit poſt eūoné t abſcidat maioz minoz t calidioz: ea: t oz an inciſiōez vt ſtrigat q̄ ē i ea iferi⁹ cū filo firmo i lōgitudie t dimittat ligatura in ipa. deide icidat q̄ ē poſt ipſam: q̄ putrefit lz auferat ſtrictura: t ipa q̄ ē neceſſaria i ea q̄ é maxia Jn pua ꝺo ſufficit vt p̄ſude ſcarificet q̄ten⁹ currat q̄ i eo eſt de ſanguie. Illud. n. q̄ſz primū ē inuamēto vētoſaz in nocra t ponī ꝺſanguiſſugarū ſup frontē. Et q̄ nō ſufficit illud q̄ fit fiat phlomia ex lachrymali ā gulo t ex vēa frontis q̄ tū vētoſe nocre ſunt vtrūq̄ tuna méti. Q̄uāz plongat egritudo adminiſtrētur ſicſ in q̄b⁹ ponūtur es vſtū attrimentū vſtū: t q̄ſz ſufficit facere alcohol ex aloe ſolo. Et q̄ prolōgat ophthalmia t ū iuuat ab aliquo tūcſcias q̄ in tunicis oculi ē mā mala coꝛrūpens nutrimentū ſupueniēs ei: q̄ recedēs ꝓfuge ad. aglūd q̄ ſit ſic abluta tutia p̄parata lētinis ſicut ceruſa t climia aurea abluta t amillo t pauco gūmi. t q̄ſz cauterizat ſup vticē neceſſariū vt retineat catarr⁹. Q̄uāz. n. ei⁹ pſeuerātia t pp pſeuerātiam catarri. Q̄ū ait tinitiuz eſt ex velamiūb⁹ intriſecis tūc cura eſt difficilis niſi fit ei⁹ reſolutio t̄n eſiantia fortia cū adminiſtratōe emplaſtr fortantiū caput cognitoꝛ ad hāc rem. Sicut é ep̄lz fēn de ſpica t roſa t acatia cū aq̄ coādri hūidi t ipo coādzo nūido t ſicco cū pauco croco dimiſſum ſi locū vna hora aut duab⁹: deiñ remoueat Et q̄ſz adminiſtrāt ea glutinatiua t p̄meſuratia mēſtrui acutaz. t gnā lacris ſūt ex ſūma eoz t nō eſt p̄ueniēs vt dimittat diſtillatio ei⁹ i oculo ope lōgo: imo oportet vt remoueatur t remouetur omni hora. Et de eis eſt albugo oui: t non eſt neceſſariuz in ipſa

vt remoueat: imo ſi dimittat hoꝛis aliqb⁹ non nocz t eſt laudabilioꝛ i hoc lacte t ſi ſit lac magis abſterſiuū: t albumē q̄ oni aggregat cū lenificatōe t applanatōe ſua ſi nō adhefit t nō ſtrixerit poꝛos. Et ꝺcoctiōe fenugreci aggregat cū lenificatōe ſua t maturatōe ſua vt faciat planū t ſedet ꝺoloꝛē t olciꝛo. é hui⁹ generis. Et p̄ēt⁹ oz vt nō ſit i medicia adminſtrata i oculo t p̄pe i ophthalmia aſpitas nz q̄litas ſaporis acctoſi aut acuti. Et oz gd vt ẜhak valde ſtet n⁹ ip̄i⁹ réoueat aſpitas: t q̄ſto ubi plus é poſe vt lis ꝓtēt⁹ ſlipidis odoꝛe puat: mā illō é bonū: iterdū ꝺo adminſtrant caput purgia mūdificatia t q̄ eoꝛ curſu pcedūt exiñia eis q̄ p nares mēi pte extrahūt t de q b⁹ nūc nō tiet q̄ ad ocl aliā trahāt mäz gargariſmata quoz adminſträt i ea. Et de medicamñtis gd iuuatis é vapoꝛatio ex agꝛs tepidis cū ſpōgia t lana. Et q̄ſz adminſtratio ſel ſēa aut bis ſatis ſufficit. t q̄ſz eſt necrūi vt plin iteret fz fortitudinē ophthalmie t ei⁹ debilitatē. q̄ſz i aq̄ q̄ fit vapoꝛatio melliloti t fenugreci fuerit ꝺcoctio erit vtilia i ꝓferēdo. Jnidū pterea ſi ſroté liniūt app ocruſtica t p̄pe qū via effuſiōis mēi é velam extriſecū. Et h gd appocruſtica ſūt ſic coꝛtices batheke, p̄pe t ſic ſiet mcmithe t ſic felnz abaragi t aloes t ſemé roſ. t croc⁹ t ſarcocolla t q̄ ſūt ſic aq̄ ſolatri t aq̄ vge paſtoris t ſilr rān⁹ t ſanic ordei t ſolatrū t cydonū. Nō ſi ſupfluitas fuit vehemētis calatis t tenuatis adminſtrēt epithiata vehemētis ſtipticitatis ſic de gallis t ballauſtijs t tribul. Et empl z ex eis curſib⁹ fluxuū adhibitis hz mariaz efficaciaz t h gd cū mä fuerit cala. Sz ſi fuerit ſta tunc ſūt ex eis q̄ excicćāt t ſtrigūt t ꝓfoꝛtāt ñbū cū calefactōe ſic epithimata ex ſäbaco t ſulfure t baurac. Et oz q dē vt oclus aſſidue mūdificet t lippitudine ex lacte diſtillatio i ipm t lana ip̄z albumie oui. Nō ſi tact⁹ fuerit neūri⁹ opoꝛtebit vt ſit cū falcitate. Et oz ſi fuit ophthalmia vehemēs vt fiat phlomia vſq̄z quo tiet tur lippotoſia. Sāguiſ nāq̄z emiſſia plimi ſanat i hora. Et oz ic̄ztū poſe é vt retardet i ophthalmia collyrioꝛ adminſtratio vſq̄z ad tres dies t ſufficiat regime p̄dcīs ex cūātiōib⁹ t attrtōe materieꝛ ad extrēa t i hoza quā ditim⁹ locoꝛ t diſpōni. Deide ſi poſt illud adminſtret collyriū ñ erit malū: plerūq̄z ei ſanatur. ab ophthalmia his reb⁹ abſq̄z cura alia. Nature ꝺo lēitas é res q̄ ei é necria: imo ét é necriū vt ſolutiōe educat hūoz dñans ſanguini p⁹ phlomiā.

Et i vapoꝛatiōe q̄dē nō exiſtit bōitas ante mūdificationē nz i balneo. Et q̄ſz fit illud cā attrahēdi mām plimā coopiēte tunicas oculi. Et oz vt i p̄ncipio nō adminſtrētur iſpiſſatiua fortia t q̄ ſūt vehemēt ſtiptica: qñ iſpiſſāt tunicas t, phibāt reſolōné t magnifi cāt doloꝛē: t p̄pe qū doloꝛ fuerit fortis. Et ea ét q̄ debilit ꝓſtrigit i p̄ncipio nō ſufficiūt ad, phibēdaz mäz t nocēt pp iſpiſſatiōez tunicaz t ſtrigūt mäz i eis q̄ ſi aligd hoꝛ ꝓtigeret ſuccurrere cū vapoꝛatōe ex aq̄ cala ſep t ſolū collyriū albū diſſolutū i aq̄ melliloti é ꝺuciens fort⁹ nāq̄z illo cū repletione capitis qñz ē ci nocū. Reſolutiua ꝺo in p̄ncipio ophthalmie vehemēter deuita: t plz é necria p⁹ iſta ſtiptica

Rx Egime cōe ophthalmie c⁹ cā é mā cholica aut ſāguiea é phlomia t eño. Mā ſi cā fuerit ſāguis calefact⁹ cholic⁹ aut colā ſola ꝓfert cū phlomia eño exꝺcoctōil myrobal. t q̄ſz pōt i ipa turbit. Nō ſi cū ea fuēit aliquātulū groſſitiei et ſcineris q̄ mā ſit i hibita i velamib⁹ cerebri ꝓfortabis eā cū hierapicra. Et fortaſſe ſufficit i h⁹ i ſiulio aloes et ſi illic fuēit calitas erit aq̄ i q̄ ipe iſūdet aqua endiuie

aut aq̃ pluuialis ant ille ãbe. Et oz gdẽ vt i initio fiat in ipo ẽplin oculo ex infratis q̃ sunt exphliões sic ex phlio ligue arietis ⁊ exphlio folioꝝ salicis ⁊ mucilagines ⁊ distillatio eaꝝ i ipso: deiũ albuñ oui cuꝰ lacte asine: aut solũ: deide collyriũ albũ ⁊ reliq̃ collyria q̃ remóz: abimur i apocrusticis. ⁊ nz in eis finẽ ⁊ pfeq̃ris pp quẽ tunice inspissant ⁊ mãe pstringant ⁊ dolor fortior fiat. Nũq̃ repueris mãm p eũonẽ ⁊ attractionẽ ⁊ apocrustica tũc gradatiz tẽdas ⁊ ad maturatia: ⁊ sint in pmis mixta cũ apocrusticis. Et ergo i pmis pueniés coꝝ pmixtio cũ aliquo qõ sit ꝺ̃ aq̃ ros. Et i generibꝰ gdẽ lactis é ỽ maturatiois ⁊ i mucilagine psilj ẽ cũ repcussiõe maturatio q̃dam ⁊ mucilago seis cydonij ẽ vehemẽtiozis matatiois q̃ ipsa. Et aq̃ fenugreci bona maturatói ẽ sedatiua doloꝝ: ⁊ ẽ maturatiuoꝝ dignioꝝ: vt ab ea icipiat. ⁊ nõ ẽ in ipsa attractio. Et si est nocariũ igrossare aliqd ex illo fiat cũ ciraginibꝰ aut ifrigidare fiat cũ succis. Et tũ exptꝰ é succus arboris q̃ grece noiat achatan ⁊ syriace asel i pncipio ophtalmie calide ⁊ istamatõis et⁹: ⁊ fuit pueniés cũ ꝓpetate footi. Et succi qdẽ isti q̃q̃ coagulant ⁊ reseruant. Postea transi ab hỽi ad decoctiõz meliloti in q̃ sit dissoluta sarcocolla alba, ꝓpe nutrita cũ lacte mulieris ⁊ asine. Nũq̃ descẽdere incipit adde i admistratõe resolutiuũ qõ sit fortꝰ sic sarcocolla i aq̃ fenugreci ⁊ feniculi. ⁊ rapozatio ex aq̃ i q̃ decocta sit croc⁹ ⁊ myrrha: ⁊ admistra balneũ si scineris q⁹ cerebꝝ sit mũdũ. ⁊ da in potu pꝰcibũ p aliq̃s horas aligd vini atiq̃ puri i pua q̃ntitate. mã balneũ pꝰ ipz i aq̃ calida ⁊ vapatio si fiat erit illo inuarij: ⁊ admistratio eũantia collyriõ narratoꝝ i ãtidotãio ad descẽsiõz ophtalmie ⁊ finẽ ei⁹. q⁹ si mã fuerit sanguinea adhibebis vẽtosas post phlomiã ⁊ assiduabis fricatoꝝ extremitatũ ꝓstrictoꝝ eaꝝ plꝰq̃ i aliꝭ ⁊ admistrabis i pncipio rei succos ꝓdictos. Deide admisceb ei medullã panis postea infunde panẽ illũ i alrob ⁊ pmisc ebis i ipo ⁊ forasse optebit vt pmisceas cũ illo parũp opij si fortis fiat dolor. Qđ si mã fuerit colerica cũab pꝰ phlomiã cũ eo qõ educit choleram. Et admistrab balneũ ex aq̃ dulci. Et q̃ũq̃ pueniés erit effund ẽ aquã frigidã ei sup caput ⁊ occipiũ: ⁊ q̃z lauak facies ex aq̃ frigida cui admisceb paꝝ aceti ⁊ pfert. Et oz vt choleri ca sit maioꝝ audacia in admistratione ẽ stipticoꝝ i ꝓncipio sine lup fluitate ⁊ i admistratiõe collyrioꝝ stipticoꝝ dissolutoꝝ i suecis. Jn crispila ãt q̃ ẽ ex sũma illiꝰ oz vt admistrẽt post cũ atiõem cõsolutiuis ⁊ clysteri ⁊ empla facta ex scoriab⁹ granatoꝝ de coctis sup prunas ⁊ tritis cũ alrob aut mel ⁊ assidue fiat ei evapozatio cũ spũgea calida ⁊ facere ẽ ẽ sin ex farina orebi ⁊ fumẽti decocta cũ sirupo mellis aut cũ radice lilij trita ꝓ lorẽt pfert ei. Et oz vt assidue ablu at oculꝰ ⁊ assidue ifrigidẽt ⁊ hũectet. Oz sufficiẽtia ifrigidatiuꝝ ẽ ex eis q̃ tarditꝝ thebetãt. Et q̃n resolui egritudo ⁊ remãt caliditas fac ẽplin ex vitello oui assati ⁊ tritti cũ croco ⁊ melle ⁊ reliqs ⁊ scripta sunt ad hẽriũ ãtidotario.

La. xi. de cura ophthalmie frigide.

IN ophthalmia fia a mãjs fitis oz vt eũemur hỽoꝛ fius: et q̃nz ẽ nocriũ iteraꝛ sine sit potio sine iectio sine gargarismatio. et vt sit iuuij cu rea a repcussiuis q̃ nõ sit ifiantia valde. Oz sint illa i qbꝰ ẽ stulatio sic myrra ⁊ sarcocolla. Et si administraueris collyriũ de spica cũ agꝰ pmẽsuratis erit pueniés ⁊ si i tũcis pupille nõ fuerit nocumẽtũ facies at cohol ex aq̃ i q̃ bulita sint croc⁹ ⁊ calcadis ⁊ mel. Et oz vt liniat i pncipio frõs ⁊ calcadil: ⁊ ppe cãvia mãei ẽ y velamẽ extrinsecũ. ⁊ silr ñ ẽ malũ si abluat sacie ex aq̃ i q̃ dissoluit calcadis ⁊ ppe qñ via mãe ẽ ex velamie extrinseco. Et si liniãt palpebre i ꝑn. ex tyriaca ⁊ ulsure, ⁊ arsenico ẽ bonũ. ⁊ potꝰ tyriace ẽt pfert. Et iã qꝺ expta sti i hoc folia alkerue ꝓtrita ⁊ ꝓmixta cũ anetho ⁊ folia malue ꝺcocta i vio. nos ỽo dicemꝰ i antidotario troc. pueniẽtes ad liniẽdas palpebras q̃ gẽ fenugreci ⁊ mucilago se. limi ẽ ex eis quoꝝ distillatio i oculũ patiẽt ophtalmiã ffaz pfert ⁊ pꝰ illꝺ collyriũ lẽitiuũ ⁊ collyriũ rubeũ mai⁹ ⁊ collyriũ alraigene ⁊ sarcocolla dissoluta i succo folioꝝ capparis. Et ẽplin ex foliꝭ cappis solũ. Et pfert oibus istis regimẽ subtile ⁊ admistratio balnei ⁊ vmi puri albi.

La. xij. de cura algarde negi.

OPhthalmie ỽo q̃ fcã ẽ guardenegi: cura est eũo p phlomiã ⁊ vẽtosas: ⁊ nz ẽtibi ncariũ i cide arteriã. Qđ si fuerit ophthalmia cala ⁊ cũaueris ex toto coꝝpe ⁊ ex vẽis capitis ⁊ vẽtosaueri oportebit vt admistres sic collyriũ albũ de repcussiuis ⁊ sic succ⁹ lẽtiuꝰ fil. Empla ỽo exteriozia sic croc⁹ ⁊ solla cozãdri ⁊ melilotũ cũ vitello oui ⁊ pãe ifuso in rob vue. Et q̃nz ẽ necariũ vt eis admisceat de narceticis aligd. ⁊ linimẽta ẽt sint ex hỽi ⁊ ex memithe ⁊ litio ⁊ aloe. Et ex eis qꝺ expta sit ad eã ẽ vitell⁹ oui cũ adipe vsit de qb⁹ fiat sic ẽplz ⁊ supponãt sup oculi: ⁊ q̃n dolor sit fortis ifundat i ꝓp utijs vue. Deinꝺ ꝑterat cũ vitello oui ⁊ suppõat oculo. Qñ ãt dolor sit fortior ifundat eroẽ cõrit⁹ cũ lacte ⁊ succo coriandri ⁊ distillet i oclin. Quidã ỽo diligũt i guardenegi vt admistrẽt cure extrinsece ⁊ sufficiat distillatio lacteis trib⁹ diebꝰ i oclin si dispõ illꝺ toleraverit. Et illi qꝺ q alcohol admistrãt ita expti sit in guardenegi ad doloꝛẽ vlceratiuꝝ vt fiat alcohol ex sacrocolla ⁊ croco ⁊ sief memithe ⁊ opio. Qđ si fuerit guardenegi pꝰ ophthalmiã gziaz grossã purgab cũ hieri neacrio ⁊ admistrab mutilagies lẽificãtes fcãs ex succo caulũant aq̃ decoctiõis ei⁹. Et q̃nz erit tibi necariũ vt pmisceas eas cũ aq̃ solarij. ⁊ q̃nz erit tibi necariũ vt pmisceas eas cũ myrrha ⁊ sarcocolla.

Capi. xiij. de cura ophthalmie ventose.

OPhthalmia ãt vẽtosa curab cũ ebꝺocis ⁊ vapozatoꝛib⁹ ⁊ balneis: ⁊ vapozatõ qꝺ ex mulsi ẽ inuatioꝛ vapozatõuz q̃ fuit ei. Quidã ỽo pstuo si q̃nz audẽt admistrare narcotica aq̃ doloris vehemẽti⁹ ⁊ fide vt sedẽt i hoꝛa. ꝛz ipse excitab pꝰ hoꝛa ve hemẽtiꝰ q̃ pꝰ fuit ppea q⁹ phibz resolui vẽtositatẽ. L. xiij. ꝺ fmõe vli ꝺ medicis ophthalmie vsitatis.

Ollyriũ qꝺ albũ: nã ipm ẽ gliutinatiuũ infrigidatiuuj: sedatiuũ doloris rectificatiuũ hũoris ⁊

mordicatiuũ. Nũz admisceb ei opiũ ⁊ sit vehemẽtꝰ sedatiuũ doloris ꝛz forasse noczs vsui ⁊ plógat egritudinẽ pp stupefactoz ⁊ cruditatẽ quã facẽt ex eis q̃ pcedũt suo cursu. Et troc. ros. ẽ maxi iuuañti i inflãmatõe ⁊ doloꝛe ⁊ ẽ maioꝛ ⁊ mioꝛ. Et tu gõ iueries i ãtidotario trocisc os ⁊ collyria hꝰ gmẽis. Et iueries i tabul' oculi medicinaz singlariũ repcussiua sic mer dasẽgi ⁊ dragagãtũ ⁊ litiũ ⁊ rosa ⁊ antionũ safansi ⁊ acatia ⁊ mẽthe ⁊ sandaliũ ⁊ galle ⁊ lutũ sigillatũ ⁊ reliq̃ succi ⁊ gũmi ⁊ reliq̃. Et ꝺe singlaribꝰ gꝺ q̃ maturãt mãs grossas si sic myrrha ⁊ croc⁹ ⁊ olibanũ ⁊ spica ⁊ casto: reũ ⁊ paz eris rubei ⁊ aloes ꝑpe ⁊ amomũ ⁊ coznu cerui adustũ. Ꝺelũrare ãt hũoꝛe cũ eo qꝺ ẽ frigidi⁹ ⁊ cũ eo qꝺ ẽ calidi⁹ ẽ illꝺ qꝺ ptiet ad industriã artificialẽ i ptiularib⁹. Reliq̃ ỽo p ista exposita dicã i ãtidotario. Et ex repcussiuis exptis ad vehemẽtia doloris ⁊ mãz grossã ẽ encaustz ⁊ alcohẽse sti cũ melle puro ⁊ aq̃ fenugreci: póak i ãgul' lachrymalib⁹ cũ stilo. Oz ꝺ ꝓpositis sit sic collyriũ ãstrictiuũ ⁊ rubeũ lenitiuũ ⁊ collyriũ de secẽdigi mai⁹ ⁊ troc. ꝺ semib⁹ ex sũma coꝝ si bõi vltie.

Tractat⁹ scõus ꝺ residuis egritudib⁹ ci⁹ qꝺ de oclo appet ⁊ plin ci⁹ ẽ ꝺ egritudib⁹ ꝓpõnis ⁊ ꝓmittatis.

La. i. de vlcis.

Omtigãt i oclo vesice aquose i q̃bꝰ dã cõticib⁹ cõnce q̃ si q̃nꝺ tũce. Et hꝰ gꝺ aquositas coartat ẽt duos cõtices hoꝛ. iij. ⁊ ẽ gꝺ loc⁹, pclũdio diuisificat ⁊ q̃ ẽ phidiõ eoꝝ ẽ ꝺterioꝛ. ⁊ diuisificat fz augmẽtũ ⁊ dimutiõ ex q̃ntitate. Et diuersificat pp suũ colorẽ ⁊ tẽntiã suã. ⁊ q̃nz diuisificat pp suauitatẽ suã ⁊ acuitatẽ suã ⁊ coꝛo siozs suã. Et q̃ndo eaꝝ ẽ ad corticẽ pmũ ẽ mala nigredo q̃n illa phibz visũ a pphẽtiõe vue ⁊ pfuida, phibz a pphẽtiõe ipa: q̃n radi⁹ ẽ remotioꝛ ad hoc vt ipsã faciat puiã q̃ vt alba. Et plima aquositas acuta est mala: q̃n ledit cũ extẽtiõe ⁊ coꝛoiõe sil' ⁊ ois qꝺ q̃ ẽ copiosioꝛ ẽ pl⁹ extẽsiua ⁊ pl⁹ dilatãs ⁊ coꝛoꝺes. Que aũt ex ea oppõit fozami nocz visui, ppe q̃n ẽ coꝛoiua ⁊ vlceratiua.

La. ij. de cura.

Cura ipsius dũ ẽ pua ẽ cũ medicis exiccatis ⁊ cũ eis q̃ sit ñdicatiuuj ꝺ luto ꝑpatũ ad samiosẽ vt sumãt luti samij ꝛz facti. ℨ. iij. ⁊ tutie ℨ. i. ⁊ climie lauate ⁊ âtionũ abluti âboꝛ añ. ℨ. ij. ⁊ scoꝛie eris ablute. ℨ. iij. opij. ℨ. iij. gũmi. ℨ. iiij. terãt cũ aq̃ plumiali ⁊ fiat ex eis collyria ⁊ admistrẽtur cũ aq̃ fenugreci. Et q̃ multiplicat curet cũ ferro.

La. iij. de exturis oculi ⁊ coznee.

Xiture ocli gnãnt fm plin ab hũoꝛib⁹ acutis adustis ⁊ sit septẽ spẽs. q̃ttuoꝛ a sficie coꝛnee hs B. noiant vlcera: ⁊ accit pp eas aspitas. Pria eaꝝ ẽ vleꝰ illis fumo exis sup nigꝛz ocli expãsa occupãs locũ magnuz ⁊ noiat alhasſue: ⁊ forasse noiat ebetemõ. Deide ẽ spẽs alba ⁊ ẽ pfidioꝛ ⁊ ẽ vehemẽti⁹ alba ⁊ mioꝛis, pfiditatis vel q̃ntitatis ⁊ noiat nubes: ⁊ forasse noiat ẽt ebetemõ. Et deide ẽ spẽs ttia coꝛõalis ⁊ si coꝛona nigredis q̃ q̃nz occupat ꝺ albo ꝛzcinue aligd: ⁊ vi q⁹ ẽ sup pupillã albũ ⁊ q⁹ ẽ si pũ ctiuã rubea. Et q̃rta noiat adustiua ⁊ noiat ẽt lanosa ⁊ exsistit i eo qꝺ apparet ꝺ pupilla acũ lana pauca

sup ipz. Et tres si, pfide q̃z vna noiat ãnulũ ſ mersam hñs, pfiditatẽ: ⁊ ẽ vleꝰ strictũ, pfidũ mũdũ. Et fa noiat lilimie, s. vngula ⁊ ẽ mioꝛis, pfiditatis ⁊ latioꝛis occupatoꝛis. Et tia ẽ vleꝰ qꝺ noiat alficumie. s. ⁊ adustiuũ ⁊ ẽt vleꝰ soꝛdidũ hñs crustas i cui⁹ mũdificatõe ẽ tioꝛ. hũiditas. n. currit ꝙ coꝛosioꝛz pãni cloꝛ ⁊ cõ rũpit cũ ca ocul⁹. Ultera ỽo i oclo sũt aut successiõe ophthalmie: aut successiõe bothoꝛ pp percussiõem. Et multotiẽs gꝺ ẽ pncipiũ vlceris iteri ⁊ disrũpit ad exterioꝛa ⁊ cõuerso.

La. iiij. de signis.

Signa vlceris i eo qꝺ ꝺ oclo appet, si qꝺ ẽ pũctũ albũ si ẽ sup pupillã ⁊ rubeũ si ẽ i ꝛzjunctiua ⁊ tẽ cũ eo doloꝛ vehemẽs ⁊ pulsatioꝛ. ⁊ q̃nz ẽ sanies q̃ inenik i eo qꝺ suppõit alba significat doloꝛẽ debilẽ ⁊ pulsatoꝛz fortẽ. Si ỽo sũt citrina ⁊ fusca aut subtil' erit illo leuioꝛ: ⁊ si fuerit rubea tẽ doloꝛ erit leuioꝛ valde.

La. v. de cura vlceris.

Cum fuerit vleꝰ i oclo dextro ꝺormiat sup sinistrũ: ⁊ q̃nz sucũt i sinistro ꝺormiat sꝑ dextꝛ. Et oz vt sbtiliet ẽgiñ ad extremitates ⁊ ad pullos ⁊ ñ ꝺbi luet ⁊ nõ ꝓsolidet vleꝰ ⁊ mlꝰ pliceẽt sfluitates coꝛpis ci⁹. ⁊ oz vt ñ repleat ⁊ ñ clãet nec ſternutet q̃tũ pole ẽ nz igrediat balneũ nisi pꝰ maturatoz egritudis. si ãt igrediat neciũ ẽ ei vt ri, plõget moꝛã: ⁊ tẽdat i mũdificado cap ⁊ stoz cũ balneo ãtidotãb⁹ ad iteroꝛa. ⁊ silr ꝓfert i eis vẽtosatõ si cr⁹ plin ⁊ phlomia ⁊ aphene ⁊ assiduatio solonis vẽtris oib⁹. liij. ꝺieb⁹ cũ eo qꝺ educẽ ſfluitatẽ acutã ſbtilẽ ex ꝺ coctiõib⁹ ⁊ ifusiõib⁹ ⁊ si fuerit hꝰ ophthalia curet pꝰ cũ cũone ꝑdẽa i. c. suo ⁊ cũ medicis ⁊ ꝺigãt ita sedatoz ꝺ doloꝛis ⁊ ꝓsolidatoz vlcez cũ eis q̃ ſt sic collyriũ anesthesigi ⁊ alcusi ⁊ cerussa ⁊ distillatio lactis mlieris i oclo. ⁊ si fuerit hꝰ curſ⁹ pmisceak ei illꝺ qꝺ hz ꝺrutẽ, phitiuã. ⁊ ad sũmũ caſ. elcõis ñdiciaz i ipo ẽ: q̃n oz vt eligak oẽ qꝺ ericcat abscz mordicatõe. Et si calor fortis fiat tẽ admistra collyriũ alsedenigi lenitiuũ ⁊ collyriũ olibãnũ ẽ valde inuatiuũ ⁊ de collyriis qꝺ inuatis ẽ collyriũ setalicũ ⁊ conis ⁊ si fuerit curſ⁹ collyriũ darnu⁹ ⁊ emeluidion. ⁊ si fuerit curſ⁹ cũ acuitate collyriũ i quo põit myrrha ⁊ spica celtica. Qđ si i vlceribꝰ fuerit soꝛdes tũ cũ sirupo ꝺ melle: aut cũ aq̃ fenugreci cũ aliquo rũ collyrioꝝ ꝺcõꝝ: aut cũ mucilagie se. limi: aut cũ lacte mlieris, ⁊ si fuerit coꝛosio vehemẽs nec ũ erit administrare ꝺ arcamentiõ. Et q̃n mũdificat vleꝰ tẽde ad siccatia abz mordicatõe ſẽ collyriũ ꝺ olibão ⁊ ſẽ olibanũ ipz neseſtegi ⁊ cerusa ⁊ plũbũ adustũ ablutũ ⁊ collyriũ albũ ⁊ collyriũ albedar: ⁊ simulſ cinis ostract ablutꝰ cũ albumie oui: aut cinis ostraci magni ablutꝰ cũ eq̃li mẽsura sui de secẽdigi. Descriptio collyrij luberis ⁊ ẽ fonte. ℞. climie. x. ⁊. vij. aur. cerusse ablute. ℨ. i. amili ⁊ opij ⁊ dragagãti oium ana auꝛ. ij. terãt ⁊ fricẽt cũ aq̃ plumiali ⁊ ꝓficiãt cũ albũine oui. Aliꝺ eiusꝺẽ nois ⁊ ẽ fonte. ℞. climie aduste ⁊ cerusse ablute. ℨ. vij. myrrhe auꝛ. vi. plumbi adusti abluti aur. i. aili auꝛ. vi. plũbi adusti abluti ⁊ talkam boꝛ ana. ℨ. iij. ꝺ dragagãti. ℨ. viij. terãt cũ aq̃ ꝓficiãt cũ albũine oui.

La. vi. de rupturis cornee.

Quādoq̄ fit a ruptura p̄cedēte t quīz fit a cā extrisecā ut̄ pcussiōe aut casu disrūpēte: t tē apparet vuca. q̄ si illō q̄ de ea appetēres modica noiat formical' t almusaragi t gnatil': t illō é ẽm magnitudiné t quitatē. Si āt é augmentatio illa vt appeat i ea gnū vue noiat vue. Et q̄ é maioꝛ noiat vesical. si āt egrediat vuea valde ita vt sepat ip̄ palpebras t cooptura noiat claual'. t q̄si albificat vuea nō é ei sānitas. Et scias q̄ q̄ cornea rūpit i lōgitudie ñ vi al bedoꝛ: iz vi scilꝫa t é q̄si speculatoꝛ: iā sic elōgat⁹. Et pole q̄ é vt hoc declarē mō mālestioꝛe. t dicat q̄ ruptura q̄z sit i oib⁹ ptib⁹ cōnec t cōtic. et t é emi nētia d sua vuce: t q̄z sit i gbusdā ptib⁹ connec: t é eminētia ex ea spissa: t ēap cōtinuōz quousq̄ dā cōticis ei⁹ t assilat vesicis: iz differt a vesicis mollib⁹ t duris q̄n pp vesices molles t duras fiūt i albedine oculi rubedo t lacrymę t pulsatio t frāgit sb radioz nō é ita h. Eminētia vo q̄ fit pp fractura cornee i omnib⁹ suis cōticib⁹: aut é cū aptioē totꝰ vue: aut cū q̄dā pte ei⁹. Et⁹ at spēs st q̄tuoꝛ pua gnatil' t formicalis q̄ q̄n mioꝛ at lilat vesice molliꝰ cesse duꝝ. Et sepat ab eoꝛ: q̄n é ẽm color ē vuce i nigredie t vidita te t coloꝛ ē medio it eas. q̄ si differat colōr ei⁹ a colorē tūice vue et vesica é: t q̄z vificat p̄ sideratōz i re⁹. Si vi circūdās i radice ei⁹ res alba sicūb⁹: t illd q̄ ñ é nisi extrēitas rupture cornee t albificat ꝫ sp̄olidatōz. Et ꝑa é illa q̄ p̄dixim⁹ t noiauim⁹ vuea. Et tūa é maioꝛ illa t, phibz cooptura. t dr vesical. t claual' t q̄rta é q̄si ipa sit ex gnē vesical, vūi é chꝛoica p̄iuncta cū eo q̄ egredit ex cōnea, p̄cedēs ab ipo t dr obiclāri: t é sibi ānule fuli p̄iuncte cū fulo. L. vij. ō cu.

Quīz pseuerat i via gnātōis ei⁹. Cura é cura vl cer t both oꝛ ẽm q̄ dixim⁹ q̄ idigēt mūdifi catiōe coꝛpis q̄liscūq̄z sit egritudo cūando p phlonia t solone: t p⁹ cūatōz admistret balneū ex aq̄ d'ci: t, p̄he q̄si é i pplone acutas p̄t q̄ mōet i aere balnei nisi paꝛ. Et nz ét m̄ laplicet sb̄mersiōz capitis sui i aq̄ fōris: siue sit cala siue sit frā t nz admistrētur olea si cap̄. Quidā. n. illoꝛ mittit māz ad oculū pp resolonē māci iucte i cerebꝛo t attrahūt q̄ nō é i ipoꝛ: t exp̄mūt ip̄z pp ip̄issatōz̄ poꝛoꝛ resolonis. Qū ergo ñ in cit⁹ vacuū currit ad exterēitates cerebri toz q̄ vt cibi sunt bōi chymi tēpati fit hūidi t reliq̄ cōp⁹ isti. Et dū pseuerat i p̄nci. oz vt maturet t curet cura vlcer. Qū āt vlcerat t é admistrēt i p̄mis fi ipaz empla stiptica cū abstersiuis sic̄ cyd̄oia t lētes decocta cū nic. le t sic̄ aq̄ frāti t oliue. t vitell⁹ ou t crocus t gnatū muzū decoctū cū p̄ uno aceto t aqua aerste t dilcocū: deide fiat ēplz: aut si tolerat distillet i aculū cū anilo t sib⁹. Qū āt sit roꝑta curetur cū cura ruptura. Formicalis vo curet cū, p̄pibitis stiptic̄is t cū vapatoꝛib⁹ cū aceto t aq̄ t vi● pōtico aut cū aq̄ i q̄ bullūt rosa t fiat alcohol. Et ex collyriis stipticis: t ex medicis gō unatiuis i ipa sūt succus foliꝛ oline t succ⁹ virge pastoris. Et ex m̄dicis singularib⁹ stipticis si spica t rosa t plūbū adustū t chimolea t ira t sigillata t cerusa t alcohol t gallaꝛ ptes duc: deinde āuōnij ptes. x. t ex collyriis collyriū hamir t hādūmur t bedūn de iisdes t collyriuꝫ arabicū. Et ex eis q̄ sūt fortia ē collyriū berdene t risdes t q̄n ex eo distillat aligd ligeſ frōs t dormiat resupin⁹. Collyriū forte ad illud: cinis fusoꝛij i quo purgatur es t croc⁹ t amilū t dragagāti p̄iciat cū albūine oui gallie nati ea die: t q̄z p̄sit i ea lapis iameī. collyriū oonū t é collyriū bdem̄ p̄ferēs spēb⁹ both̄ p̄. ationū adusti abluti. iiij. aur. ceruse plūbi adustę ablute. vij. aur. litij idi. xvi. aur. spice. viij. aur. polij ij. aur. cliestre adustę ablute aur. viij. acatie ctie, xx. aur. castōei aur. vij. tñ dē aloes gūmi arabici. xx. aure. terāt cū aq̄ plumiali t fiāt collyria. Et scias q̄ nēriuꝫ t ubi q̄n icipit vlc⁹ i eminētia vt faciat adhereē oculo ligatura q̄ sustēteť t resupiatio: illi vo q̄ é claualis ñ é cura. t q̄dā pp pulchritudiné ōliq̄t t abscidūt eminētia ex vuea cū musarage: iz recu⁹ é vt nō moueat: t fortasse ei effūdet mā t p̄mutabit ad oculuꝫ alterum.

¶ La. viij. de both oꝛ oculo.

Quod é āt sup cornea tēdit ad albedinē. t q̄d é sup p̄iūctiua ē tendens ad rubedinem.

¶ La. ix. de cura:

Plōmia t distillatio sāguis i oculū ẽm q̄d dicem⁹ i. c. altarfari: t vapatio oculi cū lana iūta i albūme oui p̄siati cū accto t oleo roſ. t distillatio lactis in quo ponit semē almaru t collyriū aluber t collyrium diacon.

¶ La. x. de sanie in siphac.

Hec sanies p̄ciet sb cornea: aut i p̄fundo: aut i, pinquo t silat locꝰ cornee vngule: t q̄n cornū dit cū ea ps noiat calcatarem.

¶ La. xi. de cura.

Jrit paul⁹: curat cū eis q̄ sūt sic̄ sir⁹ō melle t succ⁹ fenugreci t collyriū ō olybāo: aut apiatur cū melliloto t mucilagie se. limi t raphāo hūido decocto si nō, phibebat op̄ thalmia. Et mūdificet cū eis sūt sic̄ collyriū d myrrha t fumuſterre. Et si nō fuerit vlc⁹ admistra hoc collyriuꝫ calcadis croci ādoꝛ añ. ʒ. i. myrrhe. ʒ. i. ʒ. t mellis. lb. i. Et ét medicamen magnetis factum ad vngulam. Et etiaꝫ medicamē de luto samio p̄dicto i. c. de vesicis.

¶ La. xij. de cācro in oculo.

Lurinū accit i cornea dolor vehemēs t certissio i vēis oculi t p̄cura fortis q̄ ledit ṫps t, p pe cū mouet hūs ip̄m t rubedo i tunicis oculi t sōda t casus appetit⁹ cibi t ledit ab oi i quo é caliditat t ex eis i quoꝫ salute nō é spes q̄uis sit spes i sedatione ei⁹. Et nō facit dolorē cācer i aliquo mēbroꝛ q̄ sunt sic̄ dolor ei⁹ qū accit i oculo. Et admistratio q̄d medicinaꝝ calaꝫ é ex eis q̄ ledūt patiēte ip̄m t augēt dolorē in tolerabilem.

¶ La. xiij. de cura.

Jn nō fuerit excussatio cure ei⁹ tc̄ si iterius sed ab dolōris t mūdificet coꝛp⁹ t ps capitis ab hūoꝛ p̄turbatio t nutriat cū bōi chymi tritic̄is i gb⁹ nō é calefactio t pot⁹ lactis p̄fert ei. t oꝛ q̄ vt ad mistrēt i ipo albumē oui cū melliloto t aligd ō croco t collyriū albū t oē collyriū fañ ex eis q̄ sit sic̄ albū t cerusa t gūmi t opiū t rosa i gb⁹ ponūt reliq̄ leniendo t stupefaciētia t collyriū samurdū t collyrium neburuū t ceratū factū ex vitello oui t oleo roſ.

¶ La. xiiij. de garab t apatib⁹ lachrymaliū.

Quādoq̄ egredit i lachrymalib⁹ angul' oculi extura. Et q̄z é dura q̄ tactu mouet t nō rūpit t é de gnē glādula: t p̄limū malle ei⁹ q̄ vi eminētia i lachrymalib⁹ t iuenit cū, exp̄ssiōe t dolet ei⁹ exp̄ssio t mltiplicat cū ea ophthalmia. t q̄z é extura both oꝛ al facies collectiōez t disrūpit t q̄n rūpit facit fistulā ẽm plin. Et ābe cōicāt i hoc q̄ vnaq̄s eaꝝ mouet sub tactu t submergit cū exp̄ssiōe t augmētat q̄n diminuit t q̄z ex ṫba ei⁹ both oꝛ é ei⁹ augmētū i fūdo: q̄ ei⁹ eminētia extra⁹ nō appet: vex ipsā significat p̄urit⁹ t q̄z man⁹ inēit eē ap̄ p̄ssiōz vltimā. Et garab q̄ó é fistula aduenies i āgulis oculi do mesticis. t p̄z q̄ ei⁹ succedit extura t both oꝛ appetib⁹ i loco. Deide rūpit t fit fistula: t extura illa ad q̄s rūpat noiat hakil⁹. Et q̄n illud nōz é ibutilis sbvi ab interioꝛi ei⁹ vsq̄z ad ipsū exteri⁹ sic̄ pānꝰ q̄ué iuenis a latꝫ ossis nasi t a latꝫ ei⁹ q̄ appet de oculo. Qū ergo rūpit remanet sanies a difficilis p̄iudicijs: q̄n nōz é hūidi t cū hūiditate sua mouet sp t pp hoc fit fistula. Et ei⁹ q̄ ruptura q̄z é ad exteꝛioꝛa: t q̄z ad interioꝛa: t q̄z é ruptura ei⁹ ad ābo latera sic̄ t multotiēs fit ei⁹ ruptura ad nasū t currit ad ip̄z. Et q̄z p̄segt malia sanici ei⁹ ad os t cōrūpit ip̄z t denigrat t cōrūpit cartilagines palpebꝛe t iplet oculū sanie q̄ egredit ad p̄sionem.

¶ La. xv. de cura.

Egarab é egritudo chꝛoica t q̄ é ex ea leuioꝛ illa q̄ é recēs. Mā q̄ recēs é curat cū medicis facilib⁹ q̄s dicem⁹. chꝛoice vo cura é i ea cauterijs q̄ narrabim⁹: aut q̄ stat loco ei⁹ sic̄ die bardich. Jncipiat ergo t fricet fistula pāno: deide fiat licinium cū diebardich t ipleat. Quidā āt exāllaueūt q̄ q̄n mūdificat ab eo caro mortua: deide sb̄mergatur cottū cū aq̄ silig̃z nabati t iromittat i ipa cōfert vehemēt. Et sigs vult admistrare medicinā abſz cauterio tē melꝰ t vt exp̄mat dōec egrediat q̄d ei ipa ō ide ablnat cū vio stiptico distillato i ipsa: t si fuerit pauꝝ t ū egredit dittat vſz ad duos dies aut tres ligata dōec aggregēt aligd ex̄titatē hūs: dūi exp̄mat p⁹ lauet dūi distilleť i eā collyriū algarab q̄d Mahōet filꝰ zacharie sibi ꝓpat t, p̄he q̄d ex eo dissolutū é in aq̄ gallaꝝ t ñlio q̄d distillato: é distillatō q̄ sit p⁹ di stillatioꝛz iteruēiēte hoꝛa int oēs duas distillatiōes. Et ō ifilioꝛ q̄d igie⁹ é vt ñ sure⁹, pfūditas p̄cta. Deinde inoluat radi⁹ cotto sb̄merso i ñdicis t p̄oat ipa: siue sit ñdicia currēs siue puluis. Et oz q̄n administrat ñdicañ vt stringat cū pāno t adhibeat ges. Et ō collyriis q̄d exp̄si é vt sumāt arsēici rubei t atramēti t cātaridaꝝ t calcis t sal āmoniaci t alumis ptes equales aggregent t terāt cū vria p̄ueri t siccēt t admistrēt sicca. Qūz vo ꝓfert i p̄ncipio sui t ań eruptionē vt suppōat ei attrūūti t p̄oat sup ipaz armoniaci t rubegi t silis nitꝝ rāzida t oē q̄d é fortis resolutōnis. Et q̄z terāt folia rute dō festice cū aqua cineris. t ponūt sup bakil⁹ aiq̄z p̄sequat os t p⁹ p̄secutōz ei⁹ solidat ip̄m t rectificat carnē. Sz mordicāt i p̄ncipio q̄n ponūt: deinde ñ mōdicāt. Et q̄n fit garab scias q̄ canō é i ipo vt mūdificet i p̄mis deinde curet. Et ex eis q̄ mūdificāt ipsaz é vt sumak lanugo arnicis iuē tāl iterioꝛe pte ei⁹: t p̄he, ppiqua radici ei⁹ q̄ ēp̄dā hūt grossitudinē t sb̄mergat i melle t adhibeat algarab t mūdificabit ip̄z. Deide lauet loc⁹ cū spōgia ifusa i aqua mellis: t q̄z segt illd sp. l. lanugo arūdis sicca solo sine ñdicia alia exiccāte t sufficit. Et ex exptis q̄ó é het memithe t croc⁹ cū aqua altaraxacō t line cessatoe p̄unteť. Et ex eis é vt terāt limacie cū ostracis suis t p̄misceāt eis myrrha t aloes t admiſtrēt. t é ex eis q̄ p̄ferūt i egritudie t é ad hoc pauca t nō é aggregata: t quandoq̄ p̄fert i ea q̄ é vlc⁹. t ex eis é guadat adustū t croc⁹ t taraxacō siccā cum aqua fumac sola. Et ex mirabilib⁹ i ipa sē folia rute cū aqua gnatoꝛ supposita ei. Et ō, p̄petate ei⁹ é q̄, p hibet remanē vestigiū sedū. Et oz vt nō cures ō mōdicatōe ei⁹. Et ex eis q̄ó q̄ rūpit exitura é cōplz ex pane cū semie maru t olibāo cū lacte mulieb⁹: aut cro c⁹ cū aqua cruce: aut myrrha cū tūa sua ō gūmi arabico p̄fecta cū selle vaccino t ānectat sup ipaz t non moueat donec sanet eā. Et ex medicis algarab é vt fiat licinū ex flore eris ꝓgelato cū bdellio t āmōniaco t existimaueūt idi q̄ mes masticatū sanat eā: t existimaueūt gdā coꝛ q̄ myrrha sola sanat eā q̄ si ipaz p̄sit: t ex plūb⁹ exptis i ipa é vt sūat venaꝝ ps ūa et ameos dne ttie ptis vni⁹ t terāt pulneriz ādo t pulneriz̄et i ipa t ét medicañ ꝓpositū ex liāa est t alumē t sale āmōiaco t p̄fert ei sanās: t ex medicis vltimis é vt sumāt antimōnij t aloes t sarcocolle t cornices radicis turis p̄triti t memithe ptes cōles terant t cribellēt t ponēt i lachrymali t aloes solūmō cū corticib⁹ turis ét. t p̄sidera religs medicias dcās i ūtid otario t, p̄he medicamē acutū viride: t considera medicias rabulaꝝ medicinaꝝ singulariū. qū āt p̄segt os t nō iuuat medicis: tē nec ēp̄am scidere t detegē a suo initioꝛe t assumē carnē mortuā si fuerit donec pueniat ad os: t ei⁹ q̄ regimēp⁹ illd est ẽm tres mōs. Si os é sanū fricet nigredo si appet i ipa t solueť aligd ex medicis ꝓsolidatis t suppoāt t ligeť t dimittat diu. t si res fuerit maioꝛ ista: tunc neciariū é cauteriū t q̄n necariū é ut i osse corrupto sit fortasse. Et ītēdat cū hoc vt fiet cauteriū q̄s, p̄si di⁹ pōt i ifuno ꝓcauitatis nō declinādo ad nasū nz ad oculū nz t elevet p̄uctiua ad latꝰ nasi i, p̄ndo itaveť q̄ p̄oat locꝰ vio fortasse aut fortasse mib⁹ puis trib⁹ t penetrat t currit sāguis ad ptē oris t nasi: fiat tūc cauteriū vltimū cū fiducia vt nō pueāt ad ptē oculi imo oz vt tēeat oculs vltie bīs cautizet t pulneriz̄et i ipo medicie t ligeť cū pāno. t q̄z excusat cauteriū a fortasse t sit sufficiētia i ipo q̄n pole é: t medicamē q̄ alreſiū é ex medicis bonis i illo. c. Et oz q̄ fit cauteriū vt pulneriz̄et i ipo medicañ t p̄oat sup ipm oculū spōgia ifusa aq̄ ifrata aut massa subtili i frata nūe t quotiēscūq̄z vult calefieri roꝛetur ea.

¶ L. xvi. ō addit̄oe cānū lachrymaliū t diminut ōe⁹ ei⁹.

Quandoq̄ magnificat caro hec adeo vt phibeat visū. t q̄z minuit valde t occultat ad o vt, phibeat lachrymas: t plurimū ei⁹ p̄git ab errore medici in icidēdo vngulā. additio vo ex

rāt medicis icitiōis tnō fiat radicit⁹ ẽpuēiāt lachrymę. Diminuto āt puenies ex icisiōe curā nō hz. Qđ si fuit ex pte alia q̄ndoq; pole ecrit vt curet medicis ignatis carnis i qb⁹ fuit stipticitas texiccatio. Sic medicine fce ex aloe tmemithe tcroco tvino tvesigi cū vio: taloes solū q̄ndoq; puluerizat sup lachrymalia tpfert tvinū ipm pfert, pphe quando ocogł i ipo illō qđ hz vtutē pflictiuā. L.xvij. d albugie oculi

Lias q⁹ albugo i oculo alia ẽ subtilis, puenies i supficie apparente tnoiat nebula talia ẽ grossa tnoiat albugo absolute.

Capitulum.xviij. de cura.

Q Ji⁹ qđ q̄ sbtilẽ ex ea, i corpib⁹ eueniés teneris oz vt assiduet vaporatio cū aqs calis tbalne is i aq̄ cala. Deinde admistret fricatio sp. Et q̄ndoq; pfert ei succ⁹ flozpapauis ruffi tsucc⁹ centaur eemiozis. Et itez vēaz ps vna tameos due tue ptis vni⁹ fiat ex eis pulueris: tfotꝰ eo ẽ vt sumāt sarcocolla zuccaz tabarzet spūa maī aristol. tbaurac. t fiāt cū eis alcohol. Et ex eis q̄ pfert st alcohol astumetó talcohol alubar forte tastaticó trargamati cā. Jn'chrónica vo grossa tfiā i corpib⁹ grossis oz vt admistret lenificatio albugis cū vaporatióib⁹ tlenificatóib⁹ tbalneatóib⁹ pdčis. Et sint collyria pdēa qb⁹ fit alcohol dissoluta i aq̄ aczoz: aut i aq̄ salūgēme fricati tfiāt cis alcohol i balneo: tsi nō, pfecerit balnea admistret alcohol cū alkitrā cū crevsto ex qb⁹ fiat collyriū tēt collyriū ō cōib⁹ cerui tēt alcohol ex sterco:e lacerti solo: aut cū masacūa aut ere adusto aut cū sale gēma torefacto. Et fotꝰ usto ẽ sterc⁹ hirūdinū cū sisamis tmelle tsterc⁹ seme de stras: fiat alcohol ex eis mane tsero. Et ex eis qđ q̄ fit cēpata ẽ sceha adustū cū cācro mario tclinia auri. Et si albugo ẽ, pfūda admistra mēithē talsegi tmyrrhā tsterc⁹ lacerti cōlr tmedicamī magnetis ō idei. ca. ō ūgula. Et q̄ndoq; admistrēt victure tigētes albuginē ō qb⁹ ẽ vt sumat caducaz rose ḡnatoz puoz tacatie tcalcadis tgūmi oiuz ana. ʒ. i. ātimonij gallaz āboz añ. ʒ. iij. dissoluāt cū aq̄. tsi nō inūt rosa ḡnati siāt cōter ei⁹: aut cap ei⁹: aut pāicul⁹ sb aldib⁹ q ẽ iter ḡnacl⁹: titez gallaz tacatie āboz. ʒ. ij. calcadis. ʒ. i. fiat ex eis tictura tex victuris ẽ alcohol hꝫ i plūbi adusti abluti croci gūmi oiuz añ. aui. ij. cineris furni fuliōis erui abluti cū aq̄ pluuiali aui. ij. sco:ie eris ablute aui. ʒ. fiat ex eis alcohol. Eliud bonū i vltio: colcotā gallaz viridiū āboz ana. i. aui. iiij. resoluat cū aq̄ tadmistret miēs vicib⁹. Eliō gallaz acatie amboz ana. ptē. i. calcanti ptē. ʒ. erantur cū aqua sachai cahenemē. Cap.xix. de sebel.

Sebel ẽ pāicul⁹ accidēs oclo ex istatōe vēaz e⁹ appentiū i supficie pūctie tcōnee texiit q dā i eo qđ ẽ it eas sīe fum⁹. Et e⁹ qđ cā ẽ repletio illaz vēaz: aut a materijs currēnb⁹ ad cū p viaz pāicli ex flio:is. vl⁹ p viā pāicli trileci pp repletōz capitis tobilitatē oculi. Quādoq; vo accidit ex sebel purit⁹ tlachryme tpāicul⁹ tnocumtū ex lumie solis tlumie cādele tobilitat vil⁹ ex ea: qū ipedit tifert ei estuatiōz: tnocet ei oē qđ ei suppōit: plz vo accit oclo patiēti sebel vt fiat nūoz tmlo rel cōp⁹ pupille ei⁹. Et sebel qđ ẽ ex egritudib⁹ q̄ hereditant tpmutant de vno ad alium. Cap.xx. de ignis.

Jgna sebel c⁹ pncipiū ẽ velaīs exti⁹ ste q̄ ml totiēs dixim⁹ ō exuberatiō ē vēaz exterioz trubedie faciei tpulsatōe vehemtī i tpib⁹ tinuenis cognee. tsigna alteri⁹ sūt q̄ st ōria illis i eo qđ declarabitur tibi in canone. Cap.xxi. de cura.

Oportet vt abhōreat cū ea oia q̄ abhōrent hīs fluxū ad oclm q̄ fūt ea q̄ dixim⁹ i pmis tnō iterabim⁹ ea nūc. Et vt vtat ō eātis tmūdificatis ea q̄ dixim⁹. Et vt vitet olea tēpla sup cap tca putpurgia: tā ei dixim⁹ i ea ēt. abhōrēt ei qđ ipa in ea ēt Sz ego nō video malū i visū eoz qū cap ēmūdū. Et. B. qđ pcessit vt i potu vinū dare tfiāt vt p⁹ ipz dōmiret qū eēt nūd⁹: tsi eēt mā i corpe tcapite e⁹: tvt q̄ h fit pueniés i sebel leui. Jn ea vo q̄ fortis ēnō ēxceptio a collectōe. Et melioz qđ collectō ē vt penetrēt fila mlta ſb vēis: tqū adunata fūt trahāt ad supioza vt eleuet sebel. Deide colligat cū muchradhi acuti capitis ad icidēdū ne remaneat aliqđ Deiū admistret reguli, phidēs adherētiā dēaz i ca. de ūgla. Et q̄ndo dolet oculꝰ ex ppatiōe collectiōis nō abscidat ab eo vitell⁹ oui. Jllō. n. sanat ipz. tp⁹ illō admistret collyriū rubeū tviride vt reſoluat resi duū sebel tmūdificet oculꝰ. Et nūlioz qđ horaz ad collectōz e⁹ st ver tautūn⁹: vez si p⁹ mūdificatiōz tēonē: qui qū ē añ cū one dolēdo cliare fac supfluitates ad oclm. Al⁹ decidie vo pferētes ad sebel nō pferūt nisi receti hz plz. Et ex eis vo q̄ expta st ē vt siāt cortex oui recētis sic cadit a gallia tferueat aceto. r. die b⁹. Deide colet texiccet i ūbra terāt tfiat cū eo alcohol. Et ex eis qđ q̄ st expta ẽ alcohol ocli cū cinē cui adūcta ẽ marchasita. tex eis q̄ expta sūt ẽ alcohol ocli cū vria i q̄ dimittit liatura eris cip⁹ a die vna Et ex ppositis collyriū astaticó trubeū acutū tviride tarchimitico tcollyriū rusatigi tmedicamī magnetis pdēm: oia illa st i antidotario tcollyriuz de alumie tbalaustijs. Et qđo pp ẽ sebel scabiel exptū ẽ collyriū sumac solū: tquādo póit i ipo paz gūmi arabici tsarcocolle tfit ex eo alcohol absciditei sebel tremouet scabiē. Cap.xxij. de vngula.

Et additó pūctie tvelamis pnētis ocli icipiēs fz plz lachrymali tcurrēs sp si pūctual Et quādo tegit cōneā tintadit eā ita q̄ coopit fozam. Et ei⁹ qđ q̄dā ẽ q̄ ẽ duriozꝰ tq̄dā ẽ q̄ ẽ léior. Et quādoq; ẽ citri colo:is. tquādoq; ẽ rubei colōis tquādoq; ẽ fusci colo:is. tẽ ēt ūgula c⁹ vicitas cū ꝯ iūctiua ẽ vicitas adherētie q̄ velocit denudat qualz suspēliōe. tẽ alia c⁹ vicitas ẽ vicinitas vnitiōis tidi gest exco:iatione. Cap.xxij. de cura.

Elio: cura e⁹ ẽ ō nudató cū ferro tpp e⁹ q̄ ẽ lēsi. Duo vo ōnudató qū ñ ẽ facil pduc ad no cumtū. Et oz vt eleuet cū ūcinis: sulspēlio ei e⁹ i cisiōne facile effic. q⁹ si, phibeat exco:iet cuz capillo: aut fico penetrāte ſb ea cū acu: aut radice pēne ſbtil tilló qđ ñ ẽ necriū nisi ñ loco aut duob⁹ q⁹ si si suffic necaria ẽ exco:iatio ſbtil cū ferro nō acuto. Et oz vt eradicet q̄stū pole ẽ pt qđ accidat carni lachrymal. Et accidat lachrymis curl⁹ tcolor: qđ dicti guttinī ābas. tqū abscideris ūglaz distillab⁹ i oclz cyminū masticati cū sale. Deiū sbuēies mōdicatói ei⁹ cū vitello oui tolo ro. tvio. tqū ñ admistras distillatóz cymi masticati cū sale adhēt pūctia palpebr. tpp h⁹oz vt moueat eger oclz ēt oi hora diū p⁹. iij. dicl admistrēt collyria acuta vt reſiduū extirpet. Admistratio vo mediciaz i ipa ẽ res q̄ ñ mlti vz i vngula q̄ ẽ grossa: tcū hoc ipa nō euacuāt a nocumto pupille acutare sua. Necessariū ei ẽ vt ipe sit vehemtis absterſiōis pmixte cū putrefactiuis. Et ex collyrijs qđ dē expns ẽ collyriū anturicó tcollyriū cesaris tbalsilicó acutū trusceminū tdiuaricó, t oia ista scripta st i āidotario. Et ad cā q̄ dn̄ū ēvt sumāt eris vsti tcalcadis tfel hirci ptes eglēs tfiat ex eis collyriū Et vt siāt calcadis talū gēme aboz añ. ps. t. gūmi medietas ptis. fiat collyriū cū vio aut ex vstū tcalcadis coticesradices capparis tsal āmōiac⁹ tfel hirci aut vacce cū melle: aut mel solū cū felle capīo aut magnetis tflozis eris tmagre tāmoniaci oiuz añ ptes. ij. tcroci ps. i. tvnicuiqz. ʒ. illō admisceat cotyla. i. mellis: tēt ex calcāto tsale āmoniaco fiat alcohol: ē ei myrabile. tex eis q̄ ad ūgulā sūt expta tē, ppiqū ipſlioi ōnudatiōis ē vt siāt testa catinoz tfricet ab ea limūtū ptet rāt mlti. tp⁹ illō pmisceat cū oleo ō scib⁹ cucurbite tpterāt sil. Deiū mittat radi⁹ i cute taccipiat cū eo ifidicaī tfricet cū ipo vngula assidue oi die mltotiēs: sbtiliat ei eā trecedz cū ea. Et oz qđ vt icliet añ medicias ad mistratóz sup vapoz e⁹ aq̄ cale tanditu donec caleſiat oculꝰ trubifi cet facies aut igrediat balneū. Qñz vo pfert i vngula leui vt terā tus tifūdat i aq̄ cala tanditu dōec sup ipsum vna hora pertranseat tcoletur tfiat cum ipso alcohol. Cap.xxiij. de altarsan.

Stpūctū sāguis recēs rubei aut ātq mōtui aut sbrubei: aut nigri currētis a qbusdā venis ruptis i oclo pp pcussiōz vbigia: aut cā alia pp quaz rūpunt vene exrepletōe tapanb⁹: ita vt rūpāt in ipsa: texsūma eaz sūt clamo:e tmor⁹ la bonosus. Et qñz ēex feruoze sanguis i vēis: tquāq puenit a casu pcussino fracta subtil in pupilla trūptura q̄ ẽ in pūctiua ẽ salubrior. Ca.xxv. d cura

Jstillet sup ipm sanguis colūbe aut turturis aut azfagachit aut alguarazé tpp ō sō pēna Qđ si fuerit i pncipio pniceat ei aliqđ de repcussiuis sic ẽ lutū dēm chimolea tlutū dictū armenū. in fine vo ei⁹ misceat cū resolutis vsqz ad arsenicū cū cū luto sigillato: Et qñq; cūrat cū lacte mlhebri cūture taq̄ sal tpp ei aq̄ dissoluta sūt sal gēma et sal armoniacū: tpp qū pōit i ipa alb⁹ cū nuce t distilat ex eo i oculū. tcollyriū diuaricó ꝑfert ei valde. t medicamē suū ex lapide lazuli tpipis tsarcocolle pnb⁹ eglib⁹ tarsenici ḡstū oia: tqñz admisceī ei salgēma tfit ex eis collyriū: tqñz fit ei ēplz ō fozis cū sali vsto cū vio aut aceto: tsūt ex sterco:e colūbino cū aceto aut vio: aut fit ēplm ex pallis enucleatis solū cū aceto, treliq̄ q̄ dcā st adhibeāt tpp cū

fuerit apa. Et silr case⁹ recēs tpapp salu⁹ tcorticel rhaphā tmelilotū cū sāguie draconis tradice lilij tcroco tlēnb⁹ cū olco ros. tvitello ou: trecipia tio fiat sup aquā i qua bocta st ilopū tcoriandū: tvaporet ex eo sola: aut cū aceto i quo bcoqūt canis aut mēta: aut infusiōe oliba. i cū aloe: aut cū aqua croci silueſtris: aut infusiōe croci: aut bcoctiōe camemile tmelilotū: aut succo eoz aut bcoctōe folioz caulꝰ tfiat emplin ex folijs caulis bcoctis tpritis: Fotū vo tantiquo aut fiat emplā ex synapi pristo pmixto cū duplo sui de carne fic⁹: aut arsenico frigato cū lacte: aut fiat ei emplin ex cinere bcocto in vino: aut ameos tisopo cū lacte vaccino: Qđ si cū tarfa ti acciderit rupta i pūnctiua masticet cyminū tsalt distillet salina i ipo: tfolia salicis ꝑfert ei valb qū

Ex eis fit emplin. Ca.xxvi. d lachrymis:

Ec egritudo ẽ vt sit ocli sp hūdi hūiditate aquosa: tquāq currūt lachryme. Et eaz qđ ē alie st nature: alie accītales: tde accīnbus si q̄ st ilepabiles i sāitate: tst alie seq̄ntes egritudinē q̄ ōmouēt si ōmoueat egritudo sic fit i febrib⁹. Cā āt i accītalib⁹ ẽ debilitas retētie aut digestiue decoq̄ntis: aut diminutio lachrymal i nā: aut pp administratóz medicie acute: aut succesſiōe icisiōis vngle. Et pncipiū qđ illius hūiditatis ẽ cerebz tcursus ei⁹ ad oculū i vna duarū viaz pdictaz mlrociés. Quc āt natie st aut pp radicatóz icisiōis lachrymal nō sanāt. Et cursus qđ lachrymaz q̄ fit i febrib⁹ ti egritudib⁹ acui tē sine cā ē pp nocumtū cerebri tapa cerebri. tqñz accidit i febrib⁹ vigilatis q̄ st ex febrib⁹ ephimeris: aut febrib⁹ putridis, q̄ñz mltiplicat curl⁹ lachrymaz i frigoze: Et ste oēs q̄ st de gnēeaz q̄ accidūt velociter remouēt seq̄ntes egritudinē si remouent: remouent cum ea. Ca.xxvij. de cura.

Jnō i cura eaz ẽ administratio mdiciaz ẽ glis stipticitatis. Eaz vo q̄ fce st succesſiōe icisiōis vngle aut corrosiōe ei⁹ p medicinā cura ẽ pluis curi n⁹ t troc. de croco tcollyriū ō aloe tcollyriū ō croco cū dēgi: tvt fiat alcohol sup lachrymale ipm cū turā: aut fumo ei⁹, pphe tcū aloe tmēithe tcroco q̄ si iā finita fuerit tad finē puenerit ñ nascet vngz. Jlla āt q̄ fca ẽ nō ab icisiōe vngle cū tutia tcū alcohol de tutijs. Et pphe sic cū alcohol de tutia pdčo i. c. de albugie toib⁹ collyrijs viscos sic ẽ collyriū albū de sacrocolla tcollyriū de astaticó treliq̄ q̄ dcā st i antidotario. Et ex eis q̄ expta st i eis ẽ medicamī fcz ex aq̄ gnatoz acetoso: cū medicis. Et illꝰ qđ pfectio ẽ vt decoq̄t li. i. ex eo vsqz ad mdietatē. Deide ponāt i ipo aloes chontrēlis tlicij tfelle haragi tcroci tsi sememite oiuz añ. aur. ij. tmuschi. ij. danie: tmiscat sub sole, xl. die⁹ vase vitreo clauso. Et ex eis q̄ expra st i ipſ ẽ igredi balneū i icisio tmōarī i ipo tdistilare aceti taq̄ i oculū mltociés. Jlle vo q̄ st natie recipiūt curā difficilr. L.xxviij. de strabositate.

Qđdoq; fit strabositas pp mollificatóz quorūdā lacertoz mouētiū illō qđ appet de ocio tdecliat ab aspectu illo⁹ pst ad ptē ei oppositi tq̄ñz fit a spasmo alie⁹ coz: tdcliat oc⁹ us ad ptē ei⁹

Et ḡfricaḡ fit qñq; fit ab hñditate: t qñq; fit a sicci
tate sic accit i febrib⁹ acutis. Et illa gō i q̄ spasm⁹ lacer
ti ē cā fit mīs a spasmo lacēti motiui. spasm⁹ ei ei⁹ ē
q̄ fac enēre i ocio strabositatē t nocumīū. Spasm⁹
sit lacerti itumēt i radice ei⁹ i radicē ei⁹ fac appe: nocumīū imo p
fert valde. Et mltoties gō accit strabositas p⁹ q̄sdā
egritudiel cerebri sic epilepsiā t carabitū t vtiginē t
silēs istis t accit p⁹ adustionē t siccitatē aut repletōs
Et scias q; rēotio ocli ad sioza aut ad iferioza ē illō
qō sa ē videt rē vnā duas res: s ad duo latera ñ isert
visui nocumīū ō quo sit curādū. La.xxix.ō cura.

Mās vō ñ sanat nīsi i dispōne ei⁹ itie valō hñi
de: qñq; ei spak vt saluet t ppe qñ ē recēt. i hoc
ci oz vt equet cūa t pōat cādela i pte oppositā
strabositati vt labor et sp aspect ad eā. Et silr oz
vt liget filū rubeū cū re rubea oppositū pti strabositā
tati. aut in spēdat aliqd rubeū ap tps oppositū: aut
aure t totū illō fiat ita vt ei⁹ aspect ipōs ꝺsecāt t vide
at illō cū puo labore. Qñq ei ꝺfert ille labor i equan
do oclm t emisso sāguis ē ex eis q̄ faciūt aspēs rām
Illi ūt gb⁹ accit illō postḡ magni ūt t sences t ē cā e⁹
mollificatō aut spasm⁹ hūid⁹ oz vt vtāt mūdificatōe
cerebri cū eūātib⁹ q̄ dixim⁹ cū hieris magis t silib⁹
eis t brillacōe regis t administratōe balnei t rēoloe.
t ō medicis gō iuātib⁹ istrabositate ē vt fiat eis ca
put purgiū cū succo folioꝝ olīue. Qō si fuit e⁹ cuēt⁹
a spasmo ex siccitate tē oportebit vti ebriocis hūecta
tis. t qñ ñ affuit febris sūat i potu lac asīnīū cū ole
is valde hūectatis: t pēt⁹ oz vt hūectet eo⁹ regiñ.
Et oz vt distillet i oclꝫ sāguis iurturis t vt fiat ēplm
ex albūe oui t oleo ros. t pauco vīo t liget. fiat il' ō
diebus pluribus. Cap.xxx.de eritu oculi.

Materdū accit egressio aut pp vehemētiā istatō
nis oculi pp ḡuitatē t repletiōz sua aut pp ve
hemētiā coartatiōis ei⁹ ad exteriora: aut pp
vehemētē mollificatōz suspēsiōis sue t laceroz hu
tiū suspēsionē ei⁹ ꝺdictā. Et illa gō q̄ accit pp vehe
mētiā istatōis oculi t repletōz ei⁹: aut ē a mā plīma ip
so oculo istatūta aut hūoz osa hūida: t qñq; ē repletō
ꝑpa i ipo. Et qñq; ē cū cōita: t cerebri corpis sic q̄ do
accit apō retrōz mēstruoz. et illa gō q̄ ē pp vehemē
tē coartatiōm ei⁹ ad exteriora ñ ē nisi apō ꝑfocatio
nēt t sicēt qñ soda ē vehemēs. t sic fit apō tonitrū t
clamoꝛ t mulierib⁹ p⁹ ptū vehemēt t tenasmō. Et
qñq; ē cū ḥ ex mā declināte ad oclꝫ et qñ ñ ē mūd⁹ p⁹
t⁹. Et qñq; ē ex corruptōe pmixtōis fel⁹ aut mōte e⁹:
aut putrefactōe e⁹. fcā āt pp mollificatōz laceti: qñ
lacert⁹ ptinēs neruū ꝺcauū qñ mollificat ñ substiet
oclꝫ: s ꝺclīat ad exteriora. Et egressio q̄sq; ē ex mol
lificatōe lacerti tūi: t ū ꝺstruit vīs⁹: t q̄sq; ē cū actōe
e⁹ t ꝺstruit vīs⁹. Et qñq; egreditūr ābo oculi ei⁹ q̄ sūt
sic ꝑfocatōes t apata velāinū cerebri i pinneūonia
t ē cā i illo coartatō. Et q̄sq; ē cā i illo ipletō ē: t ml
toties fit illud cū sāguinitate ipediēte t faciente apo
stema i conca. Capitulum.xxxi. de signis.

Ungs ē ex mā plīma aggregata i pupilla: tē il
lic ē cū egressiōe magnitudo. Et qñ ē ex coar
tatōe qñq; ē illic magnitudo si adiuuat cā mā
Et qñq; ñ ē magnitudo. Et i ambab⁹ dispōib⁹ sēsi
extētio expulsa retro a posteriozib⁹ t cognoscit ei⁹
cā. Cū illa āt q̄ ē pp mollificationē laceti nō magni
ficat pupilla neq; sentit tēlio vehemēs ab iteriozibus
t ē pupilla cū hoc estuans. Cap.xxxij. de cura.

Egressiōi vō icui suffic vita repellēs ad iteriora t sōn⁹ fz relupinatiōz t exiccare cibū t pōtus mot⁹ t assiduatō clausiōis. Qō si nīdi
ciaz idiceat adiutoꝛio adhibeat collyriū ō sumac.
Que vō foꝛtis ē t ex ea tēli illic ē mā idiget mūdifi
catiōe ei⁹ a coꝛpe t capit e cū eo qō scis ex solutiuis t
phlomia t vētositas sup ambo tpa t collyriis acutis
Et pēt⁹ qō solutō vētris ē ex reb⁹ magis imūdib⁹
spēs ei⁹. t silr positio vētosaz sup collū. Et oz vt assi
duet vapoꝛatō i ꝓncipio cū lana ifusa i aceto t ēbrio
cet facies cū fīa aqua. t ppe i qua ḃcocta sit stiptica
sic cōtices ḡnatoꝛ t sticces t tic papaū t cēdima t ỹ
gapastoris. q̄ si fuit repletōe ꝑfert ḥ regimē i oi
hoza. Et si fuit illic repletō oportebit vt resoluati ꝑn
cipio mā cū reb⁹ cognitis. Et si fuit a mollificatōe
tē oportebit vt administres hieras magnas t garga
rismata t odoꝛamta t suffūigatiōes cognitas: t p⁹
illa administra stiptica sonitudinē faciētia. Illa vō q̄
ē apō ptū si ē a paucitate curi⁹ sanguis pariētiū aut
coꝛruptiōe fet⁹ puoca mēstrua t extrahe fetū. Et si ē
a coartatōe tūn tē adhibe stiptica. Et ex medicis gō
ꝺscrētib⁹ i egressiōe t eminētia ē vt fiat ēplz ex farīa
fabaz cū rosis t rute t albumīne oui t ēt nuclei dactiloz adusti cū spica sē bōi eminētie t egressioni.

Cap.xxxiij. de profunditate oculi t eius puitate.

Illud fit i febrib⁹ t ꝑpe i vigilatiuis t successi
one cuōnū t ilomnietatis t āgustie t tristitie
Et i illa gō q̄ vigilatiua ē oculi⁹ sōnifer⁹ guis
difficilis mot⁹ i palpebris t nō i pupilla. Et i angu
stia ē geta pupilla. Quidā aūt dixerūt q̄ accit qbus
dā hoib⁹ ꝺuersitas duoꝛ latez facici i frigoꝛe vehe
menti t caloꝛe vehementi. Accidit ergo oculo qui ē
in parte frigida profundatio t paruitas.

Cap.xxxiij. de varietate oculi.

Viditas aūt accit aut pp cām q̄ ē i tūicis aut
pp cāz q̄ ē i hūoꝛib⁹. Et cā qdē i hūiditatib⁹
ē: qñ si fuit glatialis i hoꝛ pluries ḡnitatis t al
bugine⁹ clar⁹ t sit ei⁹ pupilla ad exteriora t equalis
ḡnitatis t pauc⁹ erit oculi⁹ varꝰ viridis. ꝑpe si non
fuit ex tūica. phibitio. Et si i hūiditatib⁹ fuit ꝑturba
tio t glatialis fuit pu⁹ t albugine⁹ plurim⁹ obtene
bratio fiet sicē obtenebratio aq̄ pfuide. Et si fuit gla
tialis. pfuid⁹ erit oculi⁹ niger. Cā aūt i tūicis ē vuea.
Mā si ipsa vuea fuit nigra erit oculi⁹ ei⁹ cā ei⁹ niger.
Et si fuit viridis fiet oculi⁹ viridis. Et vuea gō sit vi
ridis: aut per uatione digōnis sic plāta. Mā i ꝓncipio
cū nascat nō ē apparēs tictura: imo ꝺclarat albe
dinē. Deide ipa ei digōne sit viridis. Et pp hāc cau
saz fuit oculi ifātū viridis t varij. Et hui⁹ gdē varie
tas sit ꝑm hūiditatē vltimā: Aut pp resolutionē hu
miditatis quā segt tictura qñ ē digesta valde sic plan
ta qñ resoluit ei⁹ hūiditas icipit albificari. Et hec q̄
dē viriditas ē a siccitate domināte. Et silr moꝛ qdē

oculi t senū varij fuit pp hāc cām: qñ i senib⁹ mlt
plicat hūiditas extranea t resolui: t inata. aut erit il
lic color euenies i creatiōe nō ppea q̄ ipse aduēiat
vuce qñ nō ꝑus fuerit: t sit qñq; pp claritatē hūidi
tatis ex q̄ creata ē: t qñq; sit pp vnā duoꝛ: qñq; ac
cidit in ꝓncipio create. Et scias illud bonitate vīus t
malitia ei⁹. Et viriditas qdē alia ē nālis t alia ē ac
cidētal. Clarietas aūt. puenit ex aggregatōe cāz ni
gredis t cāz viditatis: t ꝓpōnit ex eis res int nigre
dinē t viditatē q̄ ē varietas. Et si cēt varietas ꝑmixti
na ꝑm qō exīstiaunt Empedocles cēt oculs viridis le
sus pp sūū defectū ab aḡitate q̄ ē instim vīus. qdā
aūt nigri minoꝛāt a viriditb⁹ i ꝑsu cū viditas nō est
pp nocumēnt i ipis. Et cā in hoc ē qñ nigredo q̄ ē
cā albuginei. phibet penetrationē formaz colouz
cū declaratōe: ppea q̄ ḃria ē quietati. Et illud est
sicut illud qō ē pp ꝓurbationē hūiditatis: t silr si
fuerit cā pp multitudinē hūiditatis: nā si ē multitu
do ēt nō rūdet motui palpitatōis t egressiōi adante
rioza ita q̄ inde sit curandū. Et si oculus fuerit viri
dis pp ꝑuitatē hūoris albuginei erit magis videns
in nocte t in tenebris q̄z in die pp illud qō accidit ō
motu lumis māe puc: t ipedit a declaratōe. hꝰ eni
motus deficit a declaratōe rez sicut deficit a decla
ratōe eius qō ē in tenebris post lumē. Niger vero
cā hūiditatis vīus in nocte ē mino: ppea q̄ illud i
diget palpitatiōe t motiōe materiei ad exteriora. Et
mā plima ē guioꝛ q̄z pauca. niger āt pp tūici aggre
gat vīū vehementer. La.xxxv. de cura.

Alm exptū ē alcohol ex bēgi siccū deco q̄t in
aq̄ dōec fiat sūc mel t fiat ide alcohol: aut sūat
antimoniū saphani pōdus. iij. z. margaritaz
muscī cāfoꝛ oiuz ana pōdus ḋamich: fumi lapadis
oleī aut olīnaz croci aboz ana. z. i. aggregēt olate
rēdo t administrent: t croc⁹ ipse t oleū ei⁹ ē ex eis q̄
denigrāt pupillā. silr succus solatri aut sumak succi
tribuloꝛ pōd. z. ij. t gallaz adustaz pōdus. z. i. oleī
de nucleis oliuaz denigrataz sup arboꝛē t oleī sisa
mini nō exoꝛticati aboz ana pondus. z. i. deco q̄n
tur lento igne donec nigrescāt t fiat inde alcohol.
ex eis que sūt expta ē vt adurat auellana t pmiscēt
cū oleo t vngat ỹter infantis viridis: t etiā ut imit
tat radius in colloqntida hūida t fiat inde alcohol
ista q̄ illud denigrat pupillā catti. Et silr cortices a
uellane ptri: aut sumak acanie pars. i. gallaz secta
partis: aggregetillud cū aqua floꝛ papaueris rufli
t succus ipsius t fiat ex eo distillatio. t silr succus
bengi t succus coticis granatoꝛ.

Tractatus tertius de dispositionibus palpe
brarum t que comitantur eas.

Capitulū. i. de pediculis in palpebris.

Alteria pediculoū est humiditas plīma
quam expulit natura ad partem cutis.
Et virtus ꝓparatiua generationis eo
rum est caliditas non naturalis. Et ille
cui plurimū accidit illud ē ille qui ē plu
rime varietatis in cibis suis t pui exercitij t imūd⁹
t negḡ vtitur balneo. La.ij. de cura.

Incipe a mūdificatiōe coꝛpis t capitis t pīs
oculi cū eo quod sciuisti t ꝑpe cū gargarisma
te facto ex aceto t synapi t admistrek ablutio
oculi t embrocatio ipsius ex aqua maris t ag⁹ sal
sis t sulphureis: t liniantur pili palpebre ex medi
camine facto ex alumine t medietate ipsius de mē
buzegi. t quādoq; addit eis aloes t baurac āboū
ana ꝑs. 5. Et meli⁹ qdē est vt sit illud quo ꝑficit ace
tū squilliticū: sed almēbuzegi cū bauracē medicaīs
boni. La.iij. de silac t est grece anuseme.

Illac quidem est grossities ut palpebris pue
niens a materia grossa male dispositionis ut
rosa. ꝓpter quam rubee sūt palpebre. Et ca
dūt pili t adducit vlcerationē partium in quibus fi
xi sūt pili t sequit eā coꝛruptio oculi. t plurimū acci
dit successiōne ophthalmie. Et de ipsa quidē alia ē
recens: t alia est antiqua mala.

Capitulum quartum de cura.

Al recētī qdē ꝑfert facē ēplm ex lētib⁹ deco
ctis cū aq̄ ro. t facē emplm ō pomilaca t en
diuia cū oleo ro. t albumie oui t admistrek
totū illud nocte t ingrediat balneū p⁹ ipam aut su
mant lentes exoꝛticate t sumac t pulpa granatoꝛ
t rose: t conficiat illud totū cū alrobin nocte t bal
neatur nrane. t assiduatio balnei est ex rebus magis
ꝑferentibus ei. In antiqua vō t chronica opoꝛtz
ut crura vētoseñt t phlebotoment vene frōtis t ad
ministrek assiduatio balnei. Ex medicamētis aūt q̄
ponēda sūt in ea ut sūat eris vsti medietas. z. i. dra
gāti. iij. pipis croci ana. z. i. terant cū vino pontico
donec fiāt sicut mel subtile t admistrent i exteriōib⁹
palpebre. Jn ea aūt quefit successiōe ophthalmie:
est exptū collyriū ꝑm hūc modū dragāti attrimenti
t croci t spice oiuz ana ꝑs. i. Sumant de sedenigi
x. partes: fiant collyria t fricent ex eis palpebre.

Capitulū quintū de gelse palpebraz

Et ut accidat palpebris difficultas motus
ad claudēdū qñ sūt apte t ad apiendū quz
sūt clause cā doloꝛe t rubedine sine hūidi
tate ꝑm plm t ꝑsegt eas plurimū vt nō obediāt ad
apiendū cū exsiccatōe apud somnū t plurimū gō
ipsius nō ē nisi frustis lippitudinis sepatis dure sic
cenecḡ ē cū ea cursus nisi p accidēs: qñ ē ex siccita
te aut hūoꝛe viscoso declināte ad siccitatē valde sed
qñq; ē doloꝛ t rubedo. Illa vō q̄ fit a fricatōe sunt
materia fluēte ad ipsam nō ait siccitas oculi t multo
tiēs ēt illic cōplexio calida t materia plurima groꝛ
sa indigens euacuatione. La.vi. de cura

Oportet vt assiduet vapoꝛatiōnē oculi cū spō
gia infusa in aqua tepida t assidue vtatur bal
neo cū aqua dulci equali t ponat super ocu
lum apud somnū albumen oui conquassatū cum
oleoro. t assidue faciat sudare caput cū hūectatibus
t oleis embrocis t caput purgēs hūectātibus cum
oleo vio. t nenufarino t reliquis. Et si significauc
rint dispōnes q̄ cū siccitate sit mā cholerica solues
cū volubili qñ in ipsa ē. ꝑpetuas. Et si exīstiat q̄ il
licit mJgroꝛ ita exiccata i digēs solutōe resoluat cū

mucilagine senugreci ⁊ mucilagie seis lini acceptis cū lacte. Iste.n. ābe qñ ponūtur sup oculū auferūt algesse ⁊ cūant hūorē. Et ex eis que ad eā expta sūt: sūt adeps galline ⁊ mucilago se. lini ⁊ cera ⁊ oleum ros. ponāt illud desup semp: ⁊ in palpebris administrēt qō attrahit lachrymas sic collyriū arsastras Plinū.n. ꝓfert in māli chronica administratio alcohol puocātiū lachrymas. ipam.n. resolvūt māz grossam ⁊ faciūt eā currere ⁊ attrahūt ex hūoribus subtilib⁹ illud qō lenit eā ⁊ resolvūt ipm sua resolutione.

La. septimū de grossitudine palpebraꝝ

alias. scabiem

Britudo est seçns scheſ ⁊ qñq; faciūt ipaz possidere linimēta scā sup collū eius. Et cura est alcohol factum ex lapide lazuli ⁊ lapide armeno: ⁊ ex nucleis dactiloꝝ adustis ⁊ spicil duabus ⁊ administratio balnei assidua ⁊ alienatio vini. qñq; vo fricatur plin cū radio ⁊ collyrio rubeo leni: sed fricatio cū zuccaro qñq; excitat ⁊ attrahit.

La. octauū de inflatione palpebre.

Cidit, ꝑpter materias subtiles ⁊ vapozeꝝ ⁊, ꝑpter debilitatē digestionis ⁊ malitiaz eius sicut fit in febribus vigilatiuis ⁊ in vigilijs. Et quandoq; fit in ꝓncipio hydropis ⁊ cā calis ⁊, ꝑpter apta hūida sicut peripneumonia et lethargia. Et qñ accidit ꝓualescentibus idicat multotiens ꝓuersionē: ⁊, ꝑpie qñ in eis ē reliquoꝝ mēbroꝝ inflationis ꝓuatio ⁊ remanēt ipse excitate ⁊ inflate. Et cura eius est absciſſio cause ⁊ vaporatio.

De grauitate in palpebris. Capitulū nonum.

Uandoq; fit, ꝑpter inflationē ⁊ cās eius ⁊ quādoq; fit, ꝑpter debilitatē virtutis et casū eius in ethica: ⁊ qñq; fit, ꝑpt grossitudinē ⁊ allarnac ⁊ similia: ⁊ quandoq; accit grauitas ⁊ mollificatio in ꝓncipio paroxismoꝝ febriuz.

Capitulum decimū de iuisicatione palpebraꝝ apud lachrymalem ⁊ alibi.

Uandoq; accidit palpebre vt ꝙglutinetur aut cū concauitate aut cū conuexitate aut cū cornea aut cū vtriſq; ⁊ quandoq; fit i vno duoꝝ laterum lachrymalis: ⁊ quandoq; fit puncticdo ad mediū: ⁊ quandoq; fit cōis. Et cā gdē in ea aut est vlcera accidentia aut ruptura faciēs alcohol qū colligit ex oculo sebel ⁊ detegit vngulam ⁊ fricat ex palpebra scabiē vltime sicut diximus: et nō ꝓsiderat oi hora illud qō oz ꝓsiderare i ipo donec accidit ut ꝙglutinetur.

La. xi. de moro.

St caro pustulosa addita in oculo: Nō si fuerit apud lachrymalē tūc rectius erit vt incidat: deinde cura algarab adhibeat aut curet cū alcohol basilicon ⁊ medicamie viol. ⁊ medicamentis vngule: ⁊, ꝑpie cū collyrio de arsenico. ⁊ si fuerit cū albedie ⁊ nigredie: tūc cura eius erit cura vngule.

La. xij. d iuersatōe palpebre ⁊ ē ascera

Jus ꝙes sūt tres. Una eaꝝ ē vt ꝙhabeat palpebra ⁊ nō cooptat albū: ⁊ illud aut est a creatiōe aut ēpp incisionē veniētē palpebre: ⁊ nolatur oculus hoc oculus lepozinū. Et ista ꝙes ē media ⁊ ē vt nō cooptat ptē albi ⁊ noiat abbreuiatio palpebre. Et cā eius ē ꝓma: vez ē minor illa. ⁊ tertia ē vt nō cooptat palpebra supiorē: Et illud fit aut ex glandula: aut ex nascentia carnis additeque ia ē aut incipit aut spasmo accidēte palpebre ex vlcere ꝙsolidato sup ipm nō ꝓmittente vt palpebra supioꝝ cooptat inferioꝝ: ⁊ qñq; fit illud totū ex spasmo lacertoꝝ circūdantiū palpebram:

La. xiij. de grandine.

St humiditas ingrossata ⁊ in lapidē uersa in interiore parte palpebre. ⁊ qñq; fit in albedine sile grādini.

La. xiij. d cura

Dministret sup eo linimentū cum aceto ꝛ sordibus vlcez ⁊ reliquoꝝ, ⁊ quādoq; addunt eis oleū ros. ⁊ gūmi albotin ⁊ sarcocolla: aut limā cū āmoniaco ꝛito cū aceto ⁊ cinere ⁊ assa fetida, ⁊ lini mētū aureū⁹ dcīs i. c. ordeoli.

La. xv. d ordeolo:

Rdeolū ē apa longū apparens sup extremitatē palpebre sile ordeo in figura sua. et eius mā fm plin est sanguis dominans.

Capitulum. xvi. de cura.

Uret cū minutiōe ⁊ cūone p picrā ℈ 3 q sci uisti: deinde sumat aligd de oppoponaco ⁊ resolvat in aq̄ ⁊liniat ex eo locō qñ ē bonū valde: ⁊ ꝑferūt ei vapozationes ex adipe dissoluto: aut farina ordei cū galbano: aut fermentū: aut panis calefactꝰ iteratus sup ipm ⁊ cū vapozationes cū cauda muscaz habētū capita abscissa: aut cum aq̄ in qua ordei buluit: aut sāguis columbe: aut sanguis alguere scē ⁊ turturis: aut sumāt baurac ⁊ galbani multū ⁊ misceāt ābo ⁊ ponāt sup ordeoli: ⁊ epithima aureiclus. ℞. olibani myrrhe ābozaꝝ ana ꝑte. i. landani ☉rtā prēcere alumis bauracarmeni oiuz ana medietatē ptis aggregent cū fece olei de lilio ⁊ liniat sup ipm.

La. xvij. de alsarnac.

Alsarnac ē additio māe pinguis ꝓtingens in palpebra supioꝝ ⁊ granat palpebrā ab aptione ⁊ facit ipam quasi mollificatā ⁊ est ꝓiuncta nō mota sicut nodus. Et plin qdem accidit infantibus ⁊ humectatis in ḡbus multiplicant lachryme ⁊ ophthalmie:

La. xviij. de signis.

T ex signis eius ē qm qū tu tangis inflationē digitis duobus deinde sepas eos eminētia in medio eius existit.

La. xix. d cura.

Ura manus ē cura eiꝰ ⁊ ꝓlius modꝰ ē vt sedeat eger ⁊ teneat caput eius tractum ad superiora: ⁊ tendat in ipso cutis frōtis ad oculum ⁊ eleuatur palpebra ⁊ accipiat eā medicus inter duos indices ⁊ medium suum ⁊ cōꝓmat parū ⁊ aggregabitur mā ꝓpressa ad illud qō est inter duos digitos ⁊ ille q caput tenet trahat cutē ex medio ꝛpercilij. Qñq; apparuerit eminētia icidat cutē ab ea sufficienti sectione ⁊ subtili nō ꝓfunda. Cautela nāq; in hoc ē necessaria ⁊ vt incisionē faciat pcisionē cutiꝰ ē ḡs vt vnā subito audēdo faciat incisionē. Qñq; apparet per incisionē primam bonum est: ⁊ si non in anatomia additio fiat donec appareat: tūc si ꝛenerit eam separatū sup manum suam in uoluat paynum lineum ⁊ accipiat alsarnac separā

do ipsā a dxtra ⁊ a sinistra. Et si remāserit residuum nō obedies ei puluerizet aliquantulū salis sup ipsū vt corrodat ipsuz. Et si fuerit in tunica ⁊ vehemētis adherentie accipiat illud quod de ea separatum est ⁊ dimittat aliud ⁊ non tangat ipsuz: sed cōmittat rē sua ꝛsolutioni salis qui puluerizat sup ipsū. Deide ponat sup ipsū pannū ihulūz aceto. Qñq; mutatuz affuerit secūde diei ⁊ securitas fuerit sanguinis curet ipsū cuz medicinis ꝙglutinatiuis ⁊ sint i eis litium ⁊ sief menithe ⁊ crocus. Quādoq; ât in adit parte eiꝰ que non separat detegēdo ⁊ excoriādo cū incisione ⁊ penetrat cuz hamis super ipsa: ⁊ monet a dextra ⁊ a sinistra donec separat, aut facit illū cū limo pēne. Et oz vt cautela adhibeat i perforando ab eo ita vtn ō tēdat in ꝓfundū. foramē ât si tēdit palpebrā cū vehemētia vel fit ꝓcessus i foramine tandiu donec incidat cutis panniculi que est sub ea nocet: ⁊ icipit apparere adeps loci icīs quādo comꝓmitur digitis qui ipsaz circūdant i circuitu cutis exteſe: ⁊ ꝓuenit dolor vehemēs: aut apa calidū: ⁊ remanēt reliqe dure, ꝓfunde q̄ sūt deteriores q̄s sarnac. Et forte alle icidit de lacerto retinēte oculum aliquid ꝙueniēs ⁊ debilitat palpebra ab apertiōe. Recēres vero q̄ debilis ē plurimū sanāt medicine resolutiue absq; operatiōe manus.

Cap. xx. de sulati.

St caro mollis cuenies i interiore pte palpebre a q̄ nō cessat fluere sāguis rubeꝰ et niger ⁊ viridis. Cui⁹ qdē cura ē mūdificatio cū exiccatiuis corrosiuis ⁊ collyrijs acut. Qñq; sulati corrosiua fuerit admīstrabis tūc pulueres ⁊ collyria q̄ carnis sūt generatiua: sintq; ex eis q̄ i vlceribus palpebraꝝ dūr. Et ad vltimū cura ꝓpuritꝰ ⁊ scabiei fortiū curet.

Cap. xxi. de lapidositate.

Lapidositas ē apa pui sāguinei ⁊ vtūt i lapidositatem a quo quādoq; liberat manꝰ opatio: deiā adhibeāt medicie vlceꝝ oculi

La. xxij. d vlceribꝰ palpebraꝝ ⁊ rupturis eaꝝ cura.

Dministret sup ea emplim ex lētib⁹ ⁊ fusticis ⁊ coxticib⁹ granatoꝝ decoctis cū aceto. Qñz tecciderit coxtices: ⁊ corrosio destructa fuerit admīstrabis sup ea vitellū ouicū croco: qñ ipe ꝙsolidat. Et si volueris admīstrabis desup collyriū de olibāo ⁊ collyriū aluber cū collyrio astaticō ⁊ rubeo lēi. Rupture ât palpebre recipiūt ꝙsolidationē ⁊ curant cura rupturaz cutiū dicta i capitulo suo.

La. xxiij. de scabie ⁊ puritu.

Jus cā ē mā salsa nāsea ex sāguīe calido aut hūido: aut hūore alio acuto faciēs ꝓuenire ꝑuritū ꝑ: deide scabiē. Cui⁹ qdez plim succedit vlcerib⁹ oculi ⁊ icipit egritudo ꝑuritu puꝛ: deide fit aspitas ⁊ rubificāt palpebra: deide fit vt granuz fici ⁊ vlcerosa postea, aduenīunt grana dura qū vehemētia scissionis adest i ꝑuritu ⁊ apatione.

Capitulū. xxiij. de cura eius.

Um scabiei associat ophthalmia cura ꝓ ophthalmia: deide, pcede ad scabiē postq̄ nō dimiseris rē ophthalmie: ⁊ sīr si dispōtūdicū si ē grauis do alia. Illi oz vt tu vehemētioꝛa eaꝝ ō ligēter attēdas. Qñq; videris vlcerationē ⁊ apa caue ne admīstres medicia acutas ⁊ silia eis nisi pⁿ cōsecutionē cū salcitate ad possibilitatē. Mā tu trahes cū medicinis aquā vehemēte.

La. In secunda vero ⁊ tertia spez predictaz necessaria ē fricatio: aut cū ferro: aut cū medicinis fiat fricatio ex eis q̄ sūt sicut spuma maris ⁊ ꝑpe generis eiꝰ quod nominatur casuri: aut cū folijs fici: aut cū fricatōe, ex sedenigi ⁊ croco ⁊ marchasita fiat ex eis collyriū ⁊ fricet cū eo. Illius ât q̄ cura recipit cū medicinis ⁊ ē illa q̄ nō cōlegt gradū scōm et tertiuz speciez predictaz. Initiū cure ē assiduatio eiōnis ⁊ plomie ⁊ sit nō plus saltē bis in mēse ⁊ phlomia lachrymalis post phlebotomiā ꝑlem ⁊ assiduatio balnei ⁊ alienatio puleris ⁊ fumi ⁊ vo ciferationis ⁊ cautela vehemēte strictureꝝ colli ⁊ coartationis capitis ⁊ furoꝛis ⁊ ire ⁊ multitudinis loquele ⁊ applanationis pulmonaris ⁊ plongationis iacēdi sup facie ⁊ oium q̄ accēdere facium materias ad supioꝛa ⁊ trahūt eas ad facie. Et ꝑfert in ꝓncipio sui gdē collyriū rubeū lene ⁊ pⁿ ipsum collyriū viride lene. Quod si fuerit fortioꝛ illa tunc acutis vnoquoq; eoꝝ ē ēt ꝓtharnaticō ⁊ collyriō aristratis ⁊ collyriū de croco. Et qñz curat cuz felle hirci ⁊ felle porci cū sale armoniaco ⁊ tucia ⁊ ere adusto ⁊ calcadis ꝓiectiz ⁊ sepati ⁊ basilicon ⁊ collyriū granatoꝝ sil bōa: ⁊ medicamē arsinatis ē valde bonū. Et ex medicis ꝑferēdiꝰ ē medicamēꝰ: ℞. carabe ꝑte. i. coticis granatoꝝ ꝑtes. ij. ꝓficiāt cum melle: aut aloes ꝑte. i. salis armoniaci ꝑte. ℈. ꝓficiāt cū melle ⁊ admīstrēt. Et ipz summā cris vsti. xvi. aur. ꝓpis. viij. aur. climie. iij. aur. myrrhe croci ābozaū an. aur. ij. floris eris. v. uur. gūmi. xx. aur. terant ⁊ misceāt luc̄ scis cū aq̄ plumbali.

La. xxv. d tremore.

Limfac ē apa cū ꝑuritu. Et qñz ē illd qō in ipo dūat vētositas. Et qñz ē supfluitas subtil phlamia. ⁊ qñz est supfluitas aquosa. Et qñz ē supfluitas melanconica.

La. xxvi. de signis.

Uod vētositas ē qñz accit subito ⁊ declinat ad ꝑtē lachrymalē ⁊ sic q̄ē pungit nuscha in illo loco ⁊ accit i estate ⁊ senib⁹ ⁊ nō ē grauitas Phlaticum. n. est frigidiꝰ ⁊ grauius ⁊ fuat vestigium ꝓpressionis vna hora. Sed in aquosa nō remanet vestigiū impressiōis ꝓ hora neq; dolor ē cū eo. Et melaconicū fm plinū cōicat palpebre ⁊ oculo ⁊ ē cū duricie ⁊ extēsione cōsequentibus supcilia ⁊ maxillarū sūmitatē ⁊ nō ē cū eo dolor: de quo sit curandum ⁊ ē color eiꝰ fuscus: ⁊ plin eiꝰ accit pⁿ ophthalmiam ⁊ post variolam.

Capi. xxvij. de cura.

Oportet vt incipias ꝓnum ⁊ extractes corꝓ ⁊ mundifices caput. Eteni q̄ fuerit ad phlā declinātis administra emplastrum ex foliis malue. Et fortioꝛa eius sunt olea alkerua contrita ⁊ permixta cum aceto ⁊ vaporationem ex sponꝛgia infusa aceto ⁊ aqua calida: ⁊ etiam fiat liniuentum ex aloe ⁊ seliz albaragi ⁊ sief menithe ⁊ fenkel ⁊ croco cum aqua solatri.

La. xxviij. de multitudine palpitationis.

Multitudo palpitatiõis sit ex re cadẽte i oculo leui: ꝛ quãdo fit ex siccitate. Et quãdoꝙ multiplicat i habẽdꝰ tetanũ ꝛ in ꝓparatis ad ipsum. Et indicat in egritudinibus acutis tetanũ ꝛ spasmum.

Cap.xxix. de casu pilorum.

Cadit pili oculi ex cã materiei: aut cã loci.

Et ẽ cã qdẽ materiei aut qñ replẽt pediculus sic̃ sit i fine egritudinũ acutaꝝ paruarũ: aut qñ cozrũpũt pp illud qd̃ admiscet eis qũ nascũtur sic̃ accit i alopitia: ꝛ ẽ vt sit i iteriore pte palpebre hũiditas acuta aut materia nitrosa salsa nõ apparẽte i palpebra nocunto sensibili: sed ipsa nocet pilis. Qui aũt ẽ cã loci ẽ qñ illic ẽ nocumẽtũ manifestũ. s. aut durities ꝛ grossitudo: ꝛ nõ fuerit vapor a quo ḡnerat̃ pil⁹ transitũ: aut apa ꝛ corrosio ꝛ significat ipsaꝝ rubedo ꝛ mordicatio vehemens ꝛ dolor.

Capitulum.xxx. de cura.

Ill illo qui est causa loci cura nocumentuꝝ quod est in loco fm q̃ dicitur in cura cuiuslꝝ capituli eius in loco suo. Et in illo cuius causa est priuatio materiei curetur pꝛius corpus per ea regimine largo ꝛ cibatiõe: ꝛ administra medicinas trahentes materiam pilorum ad palpebras per ea que dicturi sumus: ꝛ que sũt dicte in antidotario: ꝛ in arcolis medicinarum singularium.

Et in eo qui est causa materiei corrupte administrapurgationem capitis ꝛ mundificationem membri: deinde cura medicamento pilorum. Alcohol autẽ iuuatiua ad illud sunt lapis armenus ꝛ lazuli. Et ex compositis alcohol de nucleis dactiloruꝝ ex laudano dictum in antidotario: aut sumatur de dactilis maturis adustis. iij. ʒ. ꝛ duarum spicarum ʒ. ij. fiat ex eis alcohol: ꝛ ex eis que experta sunt est vt terat spica nigra ꝛ antimonium ꝛ administrentur cum radio. Et etiam fiat alcohol ex stercore muris adusto ꝛ non adusto cũ melle: ꝛ ꝓprie aslulalij: aut sumat terra in qua nascitur vitis cum croco romano ꝛ ex alsaluli partes equales ꝛ administretur ex eis alcohol. Et ex eis que reperta sunt ad illud ex eis cũ quo sunt pauritus ꝛ rubedo: ꝛ cõtorsio est vt decoquatur granatum cum sua totalitate ꝛ partibus suis in aceto vsquequo dissoluatur ꝛ annectetur super locum. Et omnia quidem viscosa conferunt ꝛ ad illud etiã climie colcotar atramenti partes equales sumantur ꝛ terantur ꝛ administrentur.

Capitulum.xxxi. de pilis inuersis ꝛ additis.

Ex eis que experta sũt est vt sumat stercoris leporini adusti põd⁹. viij. ʒ. ꝛ stercoris hircini pondus. iij. conterantur: ꝛ administret ex eis alcohol. Aut fiat alcohol ex nuscis habẽtibꝰ capita abscissa exiccatis. Aut aduratur auellana ꝛ teratur ꝛ conficiatur cum adipe capr̃ino: aut adipe vrsi ꝛ liniatur ex ea locus: nasci enim cruris facit pilos: ꝛ cũ hoc denigrat eos. Et etiam sumatur antimonij adusti pars. i. ꝛ piperis pars vna ꝛ plumbi adusti abluti. iiij. croci partes. iij. ꝛ duarum spicarum. iij. partes ꝛ nucleorum dactiloꝝ adustorum partes. ij. conterantur ꝛ fiat ex eis alcohol. Et ad vltimũ cura horum pilorum est vnus modorum. v. adherentia ꝛ cauterium ꝛ ordo cum acu ꝛ abbreuiatio palpebre cũ sectiõe ꝛ emulsio prohibitiua. Inuisicatio autem ẽ vt eleuentur ꝛ equentur cum mastice ꝛ gũmi puni ꝛ gũmi ꝛ viseo ꝛ ãmoniaco ꝛ glutino qd̃ egredit de vẽtrib⁹ ostracoꝝ ꝛ aloe ꝛ sarcocolla ꝛ dragagãto ꝛ ture dissolutio cũ albugine oui. Et ex inuisciatiuis bonis ẽ vt inuiscet cũ oleo de scenis ꝛ melioꝛ ea cũ cola cal'ci quã nos diximꝰ i antidotario. Cura vero q̃ fit acu ẽ vt ac⁹pẽe ret ab iteriore pict palpebre ad exterioꝛẽ vbi ẽ pilus: deide ponat pilus i foramine eiꝰ ꝛ egrediat ad lat⁹ aliud ꝛ stringat pilus: ꝛ si sit diffidilis introitus pili in foramine acus ponatur in foramine acus extremitas capilli mulieris ꝛ trahat ac⁹ ex illo latere. Deinde ponatur capillus in foramine eiꝰ ꝛ egrediat ex alio latere. Et stringat capillus donec remãcat silis anse a latere intrinseco: ꝛ ponat i ipso pilus ꝛ extrahat. Et si necessaria fuerit iteratio acus ḡrat loc⁹ ali⁹. Secũdatio nãꝝ pforationis acus dilatat foramẽ ꝛ nõ retinet pilõ. Sectio aũt ẽ vt abscidatur origo eiꝰ ex palpebra. Quidã vo pcipiũt vt si datur locꝰ cognominat⁹ egena ꝛ ẽ apd extremitatẽ oculi: deide psolidet ꝛ nascet sup ipsũ caro addita ꝛ cõgt pilũ ꝛ nõ pmittit ipsuꝝ iueniari. Canterũ aũt qd̃ melioꝰ ẽ: ẽ vt fiat cũ acu habẽte caput curuati: cuꝰ capigniat ꝛ extẽdat palpebra ꝛ cauterizet cũ eo locꝰ pili ꝛ nõ redibit. Et quãdoꝙ necessarie sũt iterationes bis aut ter ꝛ nõ redibit post illud penitꝰ. Euulsio aũt phibitiua ẽ vt euellat. deide ponat sup locũ medicine phibitiue natiuitatis pilorꝝ ꝛ ꝓprie super palpebrã q̃ sũt d eis q̃ dicte sũt i arcolis medicinaꝝ singularium ꝛ dicemus eas in capitulo pilorum additorum.

Capitulum.xxxij. de pilis additis.

Alcũt ex multitudie hũiditatis putride aggregate i palpebris ocli. C. xxxiij. ꝺ cura. Cura eiꝰ ẽ mũdificatio capitis ꝛ corporis ꝛ oculi cũ eis q̃ scis: deinde admistra alcohol acuta mũdificãtia palpebrã sicut abisalicõ ꝛ ruscenũ ꝛ collyriũ rubeũ acutũ: ꝛ viride acutum ꝛ collyrii de myrobal. ꝛ ꝓprie si fuerit illic lachrymeaut aliqd accidẽtiũ hũoꝝ acciderit. Qd̃ si nõ sufficerint curã adhibe eunuchis cuellanꝝ ꝛ liniant super originẽ coꝝ sanguis critꝝ ꝛ fel damaꝝ ꝛ arietũ ꝛ fel vulturis ꝛ fel caprinum. Et quãdoꝙ pmiscent fella ista ꝛ sanguines cũ castoreo: ꝛ fuit ex eis collyria sic̃ squame piscis ꝛ administrãt qũ necessitas icubit dissoluta saliua homis. Qui vo eo vtit media hora expectet sup ipsũ. Et ex curis qdẽ bonis est vt sumat fel critꝝ ꝛ fel vulturis ꝛ castoreũ ana equalitatẽ aggregẽtur cũ sanguine colũbe ꝛ fiant inde troc. Et ex eis que narrãt fuit sanguis tincoe ꝛ ꝓpe sanguis tincoe canis ꝛ sanguis ranaꝝ. Scriptum experimẽtũ nõ verificauit illud. Et recipꝰ qdẽ fm q̃ existimãt ẽ vt misceat cuꝝ alkitrã. Et ex eis ẽt q̃ narrãt ẽ vt admistret fel vulturis cũ cinere ꝛ sale ãmoniaco ꝛ succo porri: ꝛ ꝓpe quãdo ponit i sartagine sup ignẽ donec ꝛmiscẽtur ꝛ equent. Et si fuerit cinis ostracoꝝ erit melioꝛ ꝛ rubigo ferri heruginosi cũ saliua hois ẽ vltia q̃uis do-

lorẽ faciat. Et ex eis qdẽ q̃ sũt experta ẽ tinea cũ sale ãmoniaco: ꝛ ꝓpe cũ vngula asini adusta cuꝝ aceto forti. Et silr spuma maris cũ aqua pslij. Qũ. n. stupe sit ꝛ frigidaꝝ locꝰ eo nõ nascunt ibi pili.

Cap.xxxiij. de inuisicatione palpebrarum.

Fit illud fm plurimũ post ophthalmiam. Dꝛ ergo vt admistrẽt sarcocolle ꝛ zuccari taberzet ptes equales: spume maris quarta pars: terantur ꝛ puluerizentur super locum.

Tractatus quartus de dispositionibus virtutis visibilis ꝛ operationibus eius.

Cap.i. de debilitate visus ꝛ nocumento eius.

Debilitatẽ visus ꝛ eius nocumẽtũ effic̃: aut ꝓplexio cõis i corpore siccitatis dominãtis humorose: aut ꝓplexiõalis sine mã: aut vapoꝛ eleuatꝰ ex corpore: aut stõ, ꝓpe: aut frigꝰ habẽs mãz: aut nõ habẽs mãz: aut ꝓp õsiũ calitatis mãlis aut non mãlis: aut ẽ sequẽs cãm i cerebro ipo egritudinũ cerebri notaꝝ q̃ ẽ i sba cerebri: aut in pte tota anteriõe sic̃ ꝓssio aut pcussio accidẽs ei: quare nõ videt oculꝰ aut i pte anteriore ei⁹. Et plin qdẽ ei⁹ ẽ hũiditas dominãs aut siccitas accidẽs successiõe egritudinũ ꝛ motuũ supfluoꝝ corporeoꝝ ꝛ aialiũ ꝛ eiusdem supfluaꝝ ꝓp quas cadit virꝰ ꝛ resolutiõ mã. Aut ẽ ꝓp rẽ appropriatã ipsi spiritui visibili ꝛ mbris q̃ ipsũ segkt̃ neruo ꝓcauo ꝛ tic̃ hũoꝛib⁹ ꝛ tunicis. Et spiritui qdẽ visibili quãdoꝙ accit vt multiplicet ꝛ accit ei vt subtiliet. Et quãdoꝙ accit ei vt ingrossẽt. Et accit ei vt innoxet. Multiplicatio aũt ẽ melioꝛ res ꝛ magis iuuatiua. Et subtilitas qdẽ plin accit ex siccitate. Et quandoꝙ fit ex vehemẽtia sepatiõis accidẽtis qũ sol aspicit ꝛ resplẽdẽtis ꝛ silia. Et quãdoꝙ pducit aggregatio valde sup fluaꝝ ad coartatiõꝝ resolutẽ: ꝛ ispissat ea pmũ: deide subtiliat valde secũdo: ꝛ istud ẽ sic̃ accidit apud lõgã morãi tenebris. Et grossitudo fit ꝓpter hũiditatẽ ꝛ fit pp aggregationẽ vehementẽ nõ ita vt ꝺducat ad vtẽdũ ꝓplexiõe subtiliante. Et quãdoꝙ ẽ cã i eis cadẽs i initio creatiõis. Et quãdoꝙ ẽ pp vehemẽtiã siccitatis ꝛ multitudinẽ pp eã oniõ: aut debilitatẽ añrio⁹ cerebri validã. aut ꝓximitatẽ egritudinũ ꝛ ppigtatẽ motus quãdo resoluit̃ spũs. Debilitas aũt ẽ nocunitũ q̃ st pp tũicas. Et plꝛ coꝛ ẽ pp tũicas extrinsecas sine, pfũdis: aut sũt cã ꝟstãtie tũice aut fit cã trãsitꝰ q̃ ẽi eq. Et q̃ sũt pp tunicã ipsã sunt pp ꝓplerionẽ malã. Et plin ei⁹ ẽ retẽtio vaporis i ea aut superfluitas humiditatis permixte ei aut exiccatio ꝛ siccitas ꝛ nigrificatio ꝛ corrugatio accidentes ei ꝛ ꝓprie vnee ꝛ connec: aut corruptio superficiei eius pp ipressionẽ vlcꝛ apparentiuꝝ aut oculoruꝝ aut tolerantia ophthalmie plurime: aut ferentis pnicitate eius: aut colo: extranꝰ intrans eam sicut accidit comee ictericia ex citrinitate: aut in tarsati ex rubedine: aut denudatio cõis nãlis sic̃ illud qd̃ accidit comee ꝛ addit puritatẽ ꝛ firmitudinẽ ad hoc vt lumen vincat ipsum ꝛ seperispũm visibilẽ. Et quãdoꝙ accit exiccatio ꝛ calefactio pp cohertiã firmã aeris ꝛ luminis cũ humoꝛib⁹: aut seperatio eaꝝ pp cõrosionẽ accidentẽ: quare nõ gradatim lumẽ i penetrãdo in eis: imo subito penetrat i glatialẽ integre: aut pp ortũ pãniculũ sup eas sic̃ in vngula: aut inflatiõe ꝛ grossitie venaꝝ eaꝝ sic̃ in sebel. Accidens autẽ forma mm ꝛ trãsitus: aut ẽ qꝛ stringitur supra nãlem pp cãs quas dicturi sumus i capitulo suo: aut dilatatur aut oppilat integre aut non integre. Sic̃ qũ ẽ descensus aque. ꝛ nos qdẽ dicemꝰ ista capitula oia sigillatim.

Facta autẽ ꝓpter humores: quoniã glatialis q̃dez q̃ ẽ vnus coꝝ mutat ab essentia sua equali ꝛ ingrossat. aut eiꝰ subtilitas ẽ fortis ꝛ fit ipedit⁹ a delatione luminis ꝛ colorus luminosi sup se. Et ex albugineo qdẽ quoniã multiplicat valde: aut ingrossat ꝛ fit illud cã ad minoraꝝ quietatẽ suã aut pp hũiditatẽ ꝛ vaporeꝝ q̃ pmiscent ei: aut mutant alterantes eius quietatẽ. Et vapores. n. ꝛ fumi i extrãei extrinseci nocent ei equaliter ergo intrinseci. Et oia grana vaporosa inflatiua sunt granatina visus. Nocumẽti. n. qd̃ visui aduenit ex vitreo nõ ẽ pmixtiuum: imo non nocet visui nisi inquãtum nocet glatiali ꝛ conuertit eius essentiã ab equalitate pp cibũ nõ equalẽ quẽ ei defert. Nocumẽtũ aũt qd̃ fit pp neruũ est qñ accidit ei oppilatio: aut accidit ei apa aut ruptura.

Cap.ij. de signis.

Ideo qd̃ qd̃ ẽ cõitate corpis signũ ẽ illud qd̃ dedimꝰ qd̃ significat ꝓpriet⁹ corporis.

Et illd̃ qd̃ fit cõitate cerebri ẽ qñ illic ẽ aliqd̃ signoꝛ significantiũ nocumẽtũ i cerebro cũ hoc vt sint relig sensus leti cũ illo. Illud. n. fiducia facit cõitatis cerebri. Et qñꝙ appropriat visui plumũ, ꝑpetatũ eiꝰ ꝛ cũ odoratu sine auditu: sicut pcussio coartatiua qñ cadit i pte anteriore cerebri. Et qñꝙ ẽ auditꝰ cũ sua dispõe ꝛ remanet oculꝰ aptꝰ ꝛ nõ pot claudi palpebra sup ipm: verũ non videt. Et signũ qd̃ ipsi spũ appropriat̃ ẽ: qñ si spũs est subtilis ꝛ ẽ paucus videt rẽ ex, primo sine pscrutatiõe ꝛ nõ videt qd̃ elõgatũ ẽ sine pscrutatiõe. Verũ eius subtilitas qũ est sup fluaꝝ nõ figit rẽ luminosã valde imo fugat eã lumẽ clarũ ꝛ separ eam. Et si est grossus ꝛ pluriumꝰ nõ deficit ei pscrutatio intuẽdo lõginquũ ꝛ nõ pscrutat visionẽ ꝓpig. Et cã in hoc apd̃ loqntes de radio ẽ q̃ visus non fit nisi egressiõe radij ꝛ q̃ obviat ei qd̃ videt: ꝛ qd̃ motꝰ vadens ad locũ lõginquũ subtiliat grossitiẽ eius ꝛ equat ẽntiam ipsius quẽadmoduꝝ hꝰ i motus resoluit spiritũ subtilem: qi fortitã non opat aliqd. Et apud illos q̃ dicũt puriũ vehẽformal videndi ꝛ reliq̃ ẽ qd̃ glatialis morꝰ fit fortis qñ videt illud qd̃ elõgat. Et illud ẽ ex eis q̃ subtiliat spũ grossũ hitantem i ipso: ꝛ resoluit spũm subtilẽ ꝛ ꝓpter paucũ. Verificatio aũt certioraꝝ i his duobꝰ sermonibꝰ ptinet ad sapientes nõ medicis. Cognitio vo illꝰ ex dispõnet unicaꝝ hũoꝛ, pfundoꝛ ẽ ex eis q̃ sunt prava qũ nõ ẽ res alia nisi ipsa. Qñz aũt recurrit ad dispõnẽ coloris tunicaꝝ hũoꝛ, pfundoꝛ: ꝛ ad dispõem inflatiõis eaꝝ ꝛ extẽsionis ꝛ corrugatiõis ꝛ extenuatiõis ipsaꝝ ꝛ dispõnis puritatis oculi ꝓpter puritatẽ ipsius ꝛ dispõnẽ cuiꝰ qd̃ spgit sup ipꝫ ꝺ hũiditate. Et imaginat de silr modmeiris aut vti ipo

visum.

de ficcitate ⁊ turbatõe q̄ manifesta ẽ exteri⁹. ⁊ si fuerit az nõ appareat cũ eo hõculi vel hõniculi: ⁊ ẽ forma alpicietis i ipz: ⁊ q̄ndoq; sigificat fz dispõnẽ cõnce. Et q̄ndoq; sigificat fz dispõnẽ albuginei. Et ille ei⁹ ẽ videt sp int oculos suos siẽ nebulas. Si aũt videt turbatioz corã foramie dñi ⁊ non si reliq̄ ptes cornee turbate sigificat q̄ turbatio siti albugineo: ⁊ q̄ nõ ẽ clar⁹. Et si turbatio ẽ cõis ptib⁹ cornee nõ ẽ dubiũ q̄n ipa sit i cornea. Sed remanet dubitatio an ipa sit silr i albugineo an nõ. Et accit q̄ndoq; albugineo siccitas. Et accit q̄ndoq; ex illa siccitate vt aggregẽt i ea q̄dã ptes ei⁹ ⁊ nõ fiat pruie q̄ vi coram eis fenestra aut fenestre. Et q̄ndoq; ẽ illud pp vestigia vlcer exastẽtia i cornea occulta faciẽtiũ imaginari imaginatiões q̄ errat i eis: ⁊ existiat q̄ sũt imagi natões aq̄ ⁊ nõ sũt. De strictõe aũt ⁊ dilatatiõe ⁊ aq̄ ⁊ dispõne nerui posteri⁹ loquemur. Et scias q̄ ois corruptio existẽs a siccitate fit fortis qũ vacuitas ad ẽ apẽ exercitiũ resolutiuũ ⁊ apẽ eũones i hora meridiei ⁊ ex hũiditate ecõtrario. ¶ Cap.iij.ẽ cura.

Si fuerit cã ẽbilitatis siccitas iuuat hũectan tib⁹ aq̄ calei ⁊ emulsiõe lactis sup caput ⁊ potũ ei⁹ ⁊ ponãt olea hũectãtia sup caput ⁊ ppe qũ fuerit illẽ i; ⁊ualescẽtib⁹: ⁊ pferũt ei sõn⁹ ⁊ re ges ⁊ caput purgia hũectãtia: ⁊ ppe oleũ de nenufa re: ⁊ ei⁹ q̄ i tunica existit cura est p̃xima. Nõ si fuerit ab hũiditate admistrabis tũc illud resolutiũ p⁹ eũones. Tomiũ aũt q mim⁹ ẽ ex eis ẽ q̄ pferũt ⁊ ppe semib⁹: sed laboriosius nocet valde. ⁊ gargarismata ⁊ sternutatiões ⁊ sternutamẽta pferũt. Et ex eũonib⁹ iuuatiuis i hoc ẽ oleũ ẽ kerua cũ iſulide aloes. Et admistratio ei⁹ qñ ꝓhibet vapoꝛẽ a capite sic trifere: ⁊ ppe apẽ sõnũ pfert ẽt ⁊ iuuat exercitijs extremitatũ ⁊ ppe extrẽtatũ iferioꝛ. Et silr oz vt admistret fricatio cap⁹. Si aũt cã fuerit i ea grossities ei⁹ curet cũ me dicinis abstersiuis ꝓdictis arcis oculi. Et oz quãdo admistras medicias acutas vt vtaris cũ eis medicis stipticis Et ex reb⁹ qdẽ iuuatis i hoc ẽ tutia abluta nutrita cũ aq̄ sanſuci aut cũ aq̄ feniculi: aut aq̄ albe darũgi ⁊ succo praſſij ⁊ asſiduatio alchol cũ litio cõ fert oculo valde ⁊ pseruat ẽ tutẽ ei⁹ vsq; ad tps lõgũ ⁊ facere alcohol ex fricatiõe myroual. cũ aq̄ roſ. cõ fert valde quãdo ẽ hũiditas cũ calitate ⁊ puritu. ⁊ ex alcohol pfer ẽnb⁹ i huiusmodi ca. ẽ ex felib⁹ qũ sũt singlaria sic fel alcabugi ⁊ fel tauri saboth ⁊ auis frãgẽtis os ⁊ tauri ⁊ vrsi ⁊ lepoꝛis ⁊ vulturis ⁊ gruis ⁊ hirundis ⁊ passeris ⁊ vulpis ⁊ adib ⁊ catti ⁊ canis lepoꝛarij ⁊ arietis siluestris. Et felli auis turde i; ẽ ꝓ petas valde mirabil. Et ꝓposita ẽ ex oleis qdẽ iuua tiuis sũt sic oleũ ẽ kerua ⁊ oleũ ẽ narcisco ⁊ de ẽnis lauri ⁊ oleũ raphaninũ ⁊ oleũ ẽ senugreco ⁊ oleo ẽ lilio ⁊ oleũ sanſucinũ ⁊ oleũ camemillinũ ⁊ oleũ ala coen. ⁊ facere alcohol cũ aq̄ albedarũgi pfert. Et ex medicamẽtis bonis ifirmaris ẽ vt aduraſ due nces ⁊. xxx. ex nucleis myroual. citrinoꝛ ⁊ terãſ ⁊ pũcial sup eos pipis adusti aui. i. ⁊ fiat ex eo collyriũ. Et ex medicis iuuatiuis ẽ vt sumaſ succ⁹ ẽnati muzi ⁊ de coquaſ vsq; ad medietatẽ ⁊ remoueaſ ab igne ⁊ mi sceaſ cũ eo medietas ipsi⁹ ẽ melle ⁊ ponaſ sub sole ⁊ admistret. Et silr si sumaſ aq̄ duoꝛ ẽnatoꝛ ⁊ ponaſ sub sole duob⁹ mẽũb⁹ ⁊ estate ⁊ colet ⁊ ponaſ i ea aloes ⁊ lõgi piperis ⁊ salis ãmoniaci. ⁊ quãdoq; fit siue sale ãmoniaco ptes cõles terãſ oĩa valde ⁊ pũ ciãſ sup lib. ei⁹. z. iij. ex eis ⁊ reseruet. ⁊ ẽto pl⁹ anti quaſ tãto ẽ meli⁹. Et ex iuuatis cũ hoc ẽ chelidonia ⁊ acoꝛ cũ chelidõia quãdo terãſ fiẽ alcohol. Et face re alcohol ex aq̄ cepe cũ melle iuuatiuũ ẽ Et collyri um qd ẽ felliũ ẽ fortẽ: ⁊ fella q̄dẽ siluestria sũt siẽ sel accipitris ⁊ vulturis: aut sumaſ tabula ⁊ pistillũ quo ruz ãbo sint ex ere rubeo ⁊ distillẽt sup eã stilla aceti ⁊ stilla lactis ⁊ stilla mellis: deide terãſ donec nigre scat illd ⁊ fiat ex eo alcohol. Et scias q̄ assumere car nẽ assidue siue sit assa: siue elixa ẽ ex eis q̄ pferũt ⁊ p fortãt visũ valde: ita q̄ remouet ẽbilitatẽ anteceden tẽ. Et sigs põt sumere carnẽ vipaz ẽ octaſ fz modũ quo ẽ cogit i tyriaca: ⁊ ẽm modũ quo distinguit ca plo ẽ lepa ꝑseruat sanitatẽ oculi vltie. Et ex medici nis q̄ senib⁹ bõe sũt ⁊ ei cui⁹ visus ẽbilitat ex coitu ⁊ alijs ẽ tutie nõ ablute. vi. partes ⁊ vini q̄tuz ſufficẽt olei ẽ balsamo pl⁹ tutie fz q̄titatẽ qua ꝓuenit terã tutia ⁊ pũciaſ sup ipaz oleũ balsamũ: deinde vinũ ⁊ terãſ sic oz ⁊ reponaſ medicamẽ ẽ quo dz q̄ tãt exi ſtit iuuamis q̄ oleũ tale effiẽ ne ei nocea i coꝛ⁹ so lis aspicere. ℞. lapidis sẽticis ⁊ lapidis magnetis ⁊ lapidis hatis ⁊ ẽ alumẽ bonũ ⁊ fedinebris ⁊ calamĩ ⁊ succi ⁊ pũlli oũz ante. ptẽ. i. fellis vulturis ⁊ fellis vipere'ambozũ ante partẽ. i fiat ex eo alcohol. Et admistratio pectiatõis sup caput iuuatiua ẽ: ⁊ ppe ꝓfert senib⁹: qi oz vt admistret oi die multotiẽs: qñ attrahit vapoꝛes ad fiioza ⁊ mouet eos a pte oculi. Et igredi aquã claraz viridẽ ⁊ submergi i ea ⁊ apire ãbos oculos i ea fm quãtitatẽ qua pose ẽ ex eis q̄ fi uãſ sanitate oculi ⁊ pfortãt ipsũ: ⁊ ppe i imẽtute. Et oz ppe cũ q ꝓrit ꝺ vapoꝛib⁹ stõi ⁊ cui nocet hũidi tas vt vtaſ aũ cibũ ꝺ octõe absith̃ ⁊ oxymelle sgli tico ⁊ oi qꝺ lẽit ⁊ icidit supfluitates q̄ sũt i stõacho.

Cap.iiij.de rememoratiõe rez visui nocentium.

Ex aũt visui nocẽtiũ alie sũt opões ⁊ mot⁹ ⁊ alie sũt cibi: ⁊ alie sũt ois pũ ꝺuersiõis i cibis.

Opatiões aũt ⁊ mot⁹ sũt ola q̄ exiccãt sicut coũ⁹ mult⁹ ⁊ plixitas aspiciẽdi anitẽtia ⁊ legere mi nuta supflue ⁊ mediũ i eis ẽ iuuanſ ⁊ silr actiões mi nute ⁊ fõn⁹ p⁹ replonẽ: imo oz illũ q̄ suo i visu ꝺ bi litatẽ hz expectare donec digerat cib⁹ ei⁹. Et ois re pletio nocet ei ⁊ oẽ qꝺ exiccat nãz ⁊ oẽ qꝺ turbat sã guinẽ ex reb⁹ salsis ⁊ acutis ⁊ alijs nocet ei ⁊ ebrie tas nocet ei. vomit⁹ ꝺ o pfert ei iq̄tũ purgat stõm ⁊ nocet ei iq̄tũ mouet mãs cerebꝝ expellẽdo eas ad ipm. Et si fuerit necessari⁹ oz tũc vt fiat p⁹ cibũ ⁊ cũ facilitate ⁊ balneũ nocz. ⁊ fõn⁹ supstu⁹ nocet ⁊ flet vehemẽs ⁊ multitudo phl'omie: ⁊ ppe cũ vẽtosis ꝓ nuis. Cibi ꝺ o q̄ nocẽt. sũt salsi ⁊ acuti ⁊ vapoꝛosi ⁊ ois q̄ nocz oz stõi. Et vinũ grossũ turbatũ ⁊ poꝛ ⁊ cepa ⁊ bedarũgi cõstũ ⁊ oliue matur ⁊ anetũ ⁊ cau les ⁊ lentes. ¶ Cap.v.de nictilopa.

St vt euanescat visus i nocte ⁊ videat i die

⁊ debilitati sine ei⁹. Et cã gdem ei⁹ ẽ hũoꝛes oculi ⁊ grossities coꝛ aut hũiditas ips ⁊ grossities eius. Et plin qꝺ accit hũib⁹ oculos nigros nõ virides ⁊ pũitati pupille ⁊ cui multiplicat colores ⁊ anfractuo sa i oculis suis. Doc.n. significat paucitatẽ ips visi bilis i creatiõe sua. Et q̄z hec ẽ cã pp egritudinẽ in ipo oclo. ⁊ q̄z fit pp cõitatẽ stõi ⁊ cerebꝝ ⁊ co guo feik illud ꝓ signa q̄ seniſti. ¶ Ca.vi.de cura.

Si illic fuerit multitudo phlꝺoma cephalicã ⁊ an gulos lachrymales ⁊ admistrent reliq̄ eiãntia nota ⁊ iterent: ⁊ q̄z eiãk cũ scamonea ⁊ castoreo ⁊ pfert. Et i potu daſ añ cibũ vinũ paucuz ver⁹ ⁊ daſ in potu post digõnem itegrã. Et ex medi cinis digestiuis vel erpticis ẽ illud qꝺ currit ex epate capno diuiſo cũ cultello: ⁊ posito sup pannas. Maz qũ currit accipiãſ de eo qꝺ currit ⁊ puluerizaſ fr ipz sal idus ⁊ lõgũ pip ⁊ fit ex eo alcohol. ⁊ q̄z pluerizanſ sup ipz medicie qũ supponiſ pannis: ⁊ fit decli natio sup vapoꝛẽ ei⁹ ⁊ cõedit ꝺ carne ei⁹ assata: ⁊ illꝺ ẽ iuuatiuũ ⁊ q̄z icidit faciẽdo lectoz latitudinale ⁊ ponit ex eo strat⁹ vn⁹: ⁊ ex pipe lõgo strat⁹ vn⁹ ⁊ po nũtur strat⁹ inferioꝛ ⁊ siõe ex epe ⁊ assaſ in tamoꝛ ⁊ nõ puẽit ad vltim: deide sumiſ ⁊ colaſ ex eo aquosi tas ⁊ fit cũ ea alcohol. Et silr lepoꝛis ⁊ silr collyriuz scñ ex longo pipe: ⁊ illud qꝺ ẽ fm hãc descriptiõez longi pipis. zz. spice ptes cõles fiat ex eis alcohol. Et fella ẽ iuuatiua ſt ⁊, ꝑe fella hircoꝛ aricũ mon tanoꝛ: ⁊ silr alcohol cũ oleo balsami ꝓsilata cũ opio: ⁊ ex pipib⁹ trib⁹ ꝓmixtis sic pluis iuuatiuus ẽ valde. ⁊ silr alumẽ egyptiaci ⁊ alcohol cũ melle ⁊ aq̄ fenniculi oleo submerso sup ipo spatio longo est valde iuuatiuũ. Et fozu⁹ eo ẽ mel qũ in eo ẽ viri⁹ alu minis ⁊ sal armoniaci ⁊ alcohol scñ ex saguib⁹ aia lũ calaꝛ pplonũ pfert. Et pfert alcohol ex succo cu cumẽis asi. ꝓsiato cũ sc. poꝛtulace ⁊ collyriũ alcali ⁊ collyrum floris eris pfert ei ⁊ stercus lacerti ⁊ stin ci ⁊ sumaſ fell' pedi ps. i. pipis ptes. ij. armõiaci ptes iij. conficiãſ cũ melle ⁊ admistrẽt ei. Et pfert ei phlo mia vene lachrymalium.

¶ Ca.vij. de alihar ⁊ ẽ vt non videat in die.

Causa alihar ẽ subtilitas spũs ⁊ paucitas eius multa q̄ resolutiõ cũ luce solis ⁊ adunati tene bris. Et q̄z ẽ cã alihar pua: qñ videt i tenebris ⁊ vmbra die ⁊ nocte ⁊ debilitat in lumine.

¶ Capi. viij. de cura.

Si a ꝺditio i hũectatiõe ⁊ igrossatiõe sangui nis. ¶ La.ix. de imaginatõibus.

Int colores q̄ seniũt coram visu acti ipli sint mixti i aere: ⁊ ei i eis ẽ latio rei nõ pure inter glarialẽ ⁊ tnt ea q̄ videt. Et illa res aut ẽ ex eis quoꝝ silẽ nõ ꝓhenditi ꝓsuetudiꝭ oio: ⁊ uz ꝓhendit ipm nisi q̄ ẽ fortis visus egrediẽtis a ꝑsuetudine i ꝑ hẽdẽdo aut ẽ ex eis q̄ ꝓhẽdit visus qñ medius fit nõ ẽ i fine acutatis: ⁊ ẽ fz semita ꝓsuetudis. Et mẽ tio ꝑnu est: qñ qñ visus ẽ fortis ꝓhẽdit debile ⁊ occultũ ex reb⁹ q̄ volãt i aere, ppe visũ q̄ ẽ ex formis a qꝺ⁹ aer nõ cũ ak ⁊ reliq̄ qi ap pent ei: ⁊ pp suã ppi qtatẽ qua hũt cũ aere nõ vẽtricat eas: ⁊ silr cũ sũt in i terioꝛ ⁊ pte pp vestigia vapoꝛ puoꝛ nõ eũant ex eis ꝓpio ⁊ nã oio. Et erũti hec duo occultãt a visibus q̄ nõ sunt i vltio acutatis, ⁊ nõ imaginant nisi ei q̄ est vehemẽtis acutatis i visu: ⁊ ista sũt ex eis q̄ nõ ꝓpa rant ad nocumẽtũ. Diuisio aũt alia aut existit i tuni cis: aut existit i hũoꝛib⁹: ⁊ illa q̄ existit i tũicis ẽ vt sit sup tunicã corneã vestigiũ occultũ valde qꝺ remanſ sit a variol. aut ophthalmia ⁊ botho: aut alijs: ⁊ ũ apꝑet oculus exteri⁹ ⁊ apꝑet oculo iterius ꝑ pea q̄ sit pul⁹ loc⁹ i quo ẽ. Occultant ergo pp ipz ex eo qꝺ sentit ⁊ aere puro ptes visẽ magne fm q̄titatẽ q̄ si fz ẽbilitatẽ exteri⁹ repta fozet: esset ps illa pua magna ps formaz eius q̄ sunt i foramie vuee. Illa aũt q̄ existit ex hũoꝛib⁹ ẽ fm duas ptes: qñ aut iaz ꝺuersa ẽ sba ei⁹ in hũiditatẽ ex eo qꝺ ẽ exĩ⁹ ad ipa ad qꝺ iã ꝺuersa ẽ sba hũiditatis ipsius: aut accidit pti ei⁹ malitia cõ plonis alterãs colorẽ ei⁹ ⁊ remouens quietatẽ eius: q̄ nõ pua sit illa q̄titas ei⁹ pp frig⁹ aut hũiditatẽ aut caliditatẽ. fm illã igit q̄titatẽ apparet i ipso aeri tas. Et ex ꝑpetate aeritatis ẽ vt qñ pmixcet hũiditas ti subtili quie faciat ipsã lactei coloꝛis: ⁊ faciat ipsum videri nõ puã aut pp siccitatẽ ispissãtẽ ⁊ aggregãtẽ ꝺ valde: ⁊ ex it illud qꝺ puenit ei ex ea i alio. Ergo nõ cũ aꝺ q̄ aut sit accidẽs nõ fixũ ⁊ ẽ ex gnẽ vapoꝛ q̄ ele uant ex coꝛpe toto: aut ex stõ. aut ex cerebꝝ: ⁊ quz sũt subtiles puenũt ⁊ resoluũt. ⁊ sic fit crisib⁹ ⁊ post vomitũ ⁊ post irã: aut sit fixũ i eo ⁊ poꝛẽdit aq̄. Et iste qꝺ imaginatões qñz diuersificatur in q̄titatib⁹ suis ⁊ sunt pue ⁊ magne. Et q̄z diuersificanſ i eẽ tigis suis ⁊ sũt grosse ⁊ subtiles occulte ⁊ q̄z diuersifi canſ in sitib⁹ suis ⁊ sũt rare ⁊ q̄z spisse nebulose. Et q̄z diuersificanſ in figuris suis ⁊ sũt granose ⁊ sunt cimicales ⁊ sũt muscose ⁊ sũt filose ⁊ capillares cum longitudine. ¶ Ca.x. de singulis.

Signa caz q̄ sunt ex acutate sensus sũt vt sint leues nõ fz mõm vnũ ⁊ figurã vnã ⁊ associat hõi aliquo tpe sanitas sui visus ꝑter q̄ illa imagina tio segit ipm. ⁊ illã q̄ fit pp coꝛneã significat cã eius ꝺ dicta: ⁊ vt figat aliquo tpe nõ addens ⁊ nõ ꝓduces nocumẽtũ in oculo ꝑter se. Et illa q̄ fit ex cã in albu gineo ẽ vt sit tpe lõgo ⁊ nõ ꝓducet ad nocumẽtum magnũ ⁊ fit aut successiõe ophthalmie ãcute aut suc cessiõe cãe infrigidãtis aut calefacientis: ⁊ ẽ ex eis q̄ sensu sciunt ⁊ ꝑpe qñ innenit cornea tersa clara in q̄ nõ est asperitas aliquo mõ. ampli⁹ ẽ res fixa ⁊ non addit neqz ꝓducit ad nocumẽtũ magnũ. Illa aũt q̄ fit pp vapoꝛes stõatiches ⁊ cõpoꝛeos cognoscitur ꝑpea q̄ ipsa ꝓmouet cũ vapoꝛosis: ⁊ apud repliõẽ ⁊ digõnẽ ⁊ apẽ moꝛ⁹ ⁊ vtiginẽ ⁊ scotomiã ⁊ nõ mo raſ fm dispõnem: vnaz augmẽtaſ ⁊ minuit ⁊ non apꝓpiaſ oculo vnt: imo fit ambob⁹ oculis. Qñz cũ ea est nausea verificaſ eius significatio: ⁊ q̄ ẽ vo mit⁹ ⁊ cão cũ piscra: ⁊ subtiliatio nutrimẽti ⁊ studiũ in digõne remouẽt ⁊ mioranſ eã. Et tu qꝺ ẽ iam sci uisti in. c. debilitatis visus signa ei⁹ cui⁹ ẽ cã siccitas albuginei aut aliud. Et q̄ ꝓtinuaſ sanitas oculi ⁊ in columitas ei⁹ q̄ hz imaginatiões ser mensib⁹ ẽ fm plz i securitate. Et imaginatões q̄ sũt añcedentes aq̄s

nō cessant gradatim in ꝓturbatōe visus vsq; quo de
scēdit cū eis aq̄ subito ⁊ raro ptrālit. vi. mēses. Nū
āt vides imaginatōes remouere ⁊ redire ⁊ addi ⁊ di
minui scias q̄ st nō aquose. Nūq; aquosa ꝛ tps, plō
gat ⁊ nō ꝓtinuat in debilitate visus scias q̄ ipse non
sūt aquose.

La. de cura ſmōis ima
ginationū ⁊ initio aque.

PRimū imaginatōis ē vt̄u vēias ad curā eaꝝ
q̄ aquā portēdūt. Reliqs āt eaꝝ q̄ sūt ex sicci
tate ꝓferūt quīq; hūectātia nō: ſz si sint ab hūiditate. ⁊
alie q̄ st a siccitate ꝓferūt eis oīa alcofol q̄ abstergūt
Jn portēdēt᷒ vo aquā oꝫ vt icipias ⁊ mūdifices
corp᷒ ⁊ ꝓpestōcū. Deinde vēias ad mōdificandū
caput cū gargarismis ⁊ capurgijs ⁊ masticatōib᷒
Et sternutatōib᷒ vo in q̄tū purgat spāt inuamētū.
Et ex pte laborioſi motus eaꝝ timet ex eis mot᷒ aq̄
⁊ ꝓpe si ē cadēs sub neruo ⁊ ꝓpe ipm. Et scias q̄
hierapicra ē mirabilis in uamēti in eis: ⁊ silr pillule
aureę ⁊ medicamēta in qbus ponunt cētaurea ⁊ cu
cumer amar᷒. Et tu qdem iā scuisti i capitulis cure
capitis ⁊ mūdificatōis ei᷒ illud qđ te oꝫ attendere.
Et oꝫ vt sit mūdificatio p hierā picram: aut pillulas
aureas ſm semitā mūdificatiōuꝫ freq̄ntiū valde. Et
nꝫ vtaris medicis solutiuis ⁊ abstersiuis faciēdo al
cohol nisi post mūdificatiōes. Et ꝓfert in ꝓncipio
aque phlomia arteriaꝝ post aurem. ⁊ oꝫ qdem vt i
cipias ꝑmo a medicis lenitis sicut feniculū cū melle
⁊ olo. Et sicut dī q̄ odoramētū sālucī ꝓfert ei quo ti
met desc̄ēuz aque in oculis suis: ⁊ silr olfatio oculi
ipsi᷒ ⁊ dī q̄ appositio sanguisugaꝝ sup tpa ꝓfert in
initio sui. Et q̄nz ꝓfert alcohol cū scie alkateni: ⁊ dī
q̄ ipm remouet aquā ⁊ resoluit aquā ⁊ q̄ ipm ē vt
tinnū. Deide pueniāt gradati ad medicias ꝓpositas
ex serapio ⁊ silb᷒ sibi. Et ex illis ē medicamē qđ reci
pit serapio; tres ptes assę fetide ⁊ helleboꝛi albi am
boꝝ añ. x. mellis. viij. cotilas. Et ex eis q̄ valde exp
ta sunt ē vt ex capite hirūdinis adusto cū melle fiat
alcohol ⁊ collyriū alkitica: ⁊ oīa sella ꝑdicta i. c. de
bilitatis visus. Et foꝛt᷒ ipsis ē collyriū de scelib᷒ al
marastani ⁊ ēt alcohol annid᷒ ⁊ alcohol dictū in an
tidotario cū felle testudis ⁊ medicamē oībus cum
aq̄ fenuculi: aut collyriū sālucī ⁊ alser᷒ ⁊ almerumi:
⁊ oleū balsami ꝓfert i eis. Et ex eis q̄ ꝓferūt in initio
aq̄ ē vt sumak fel guarsen ⁊ fel sabot sani corpis ⁊ po
nanfi vase ereo ⁊ dimittāt, ppe. x. dies vsq; ad. ij. se
ptimanas. Deide sumātur myrrhe ⁊ croci tritoꝝ ⁊
fel testudis siluestris ⁊ oleī balsami oīum añ pond᷒
z. i. pmisceāt oīa ⁊ aggregent oīa vltie vt fiat cuz eis
alcohol. ⁊ ēt accipiat helleboī ps. i. ⁊ asse fetide ps
i. ⁊ serapini qnta ⁊. x. ptis tē. z. tres decime ptis: fiat
ex eis collyriū ⁊ fiat alcohol cū eo. ⁊ iterū helleboꝛi
al. ⁊ pipis ps. i. ⁊ armóiaci. iij. ptis fiat ex eis colly
riū cū succo raphāi ⁊ admistrent. ⁊ oꝫ vt viteticibos
⁊ pisces in grossātes ⁊ vapoꝛatiuos ⁊ potū plurime
aq̄ ēt ⁊ vini freq̄ntiā phlomie ⁊ vētosaꝝ: imo postpo
natillud q̄tū pose ē: ⁊ nisi tact᷒ necessitati cogat ad
illud: ⁊ sit credulitas q̄ sanguie sit plūs calidus.

La. xij. de alintisar.

Alintisar ē vt fiat foꝛamē vuee lati᷒ q̄ ē i nā. ⁊
qnz fit illud successiōe sod᷒ pp cām ꝓmitiuam
expulsiōe aut casu. ⁊ qnz fit pp cās exītes i
ipa pupilla: ⁊ illd ē i albugineo: aut i vuea. Albugi
ne᷒ nā qñ hūecrat ⁊ mltiplicat ꝓmit vuea ⁊ mouet
cā ad dilatatōz. albuginei vo siccitas nō facit dila
tiōez p se: sz p accidēs. s. inq̄tū seq̄tur siccitas vuee,
⁊ vuea ipsa si desiccat aut extēdit ad extrēitates suas
sic extēdūt coꝛia pforata qū exiccāt: accit ei vt dilatet
sic dilatant foꝛamia illoꝝ coꝛioꝝ: ⁊ ꝓpe qñ cōpimi
tur ab hūiditatib᷒. Et qnz accit ei illud ex hūiditate
intrāte ſbam ei᷒ ⁊ addēte i spissitudinē ipsi᷒ ⁊ extēdē
te ea ad grossitiē: q̄ accit foꝛamē vt dilatet. Et q̄nq̄
accit illud pp apa extēsiuū, pueniens i ea. ⁊ qnz est
amplitudo oculi nālis ⁊ nocz visui. Dicit. n. res mi
noꝛes q̄s oꝫ vt videank. Et qnz ē accidētalis: ⁊ qnz ē
ita: ⁊ qnq̄z ꝓfert ad hoc vt nō videat aliqd. Alb᷒ tiens. n. dilatatur oculus adeo vt dilatatio ꝓsequat
cornea ⁊ nō remaneat visui aliqd de quo sit curādū
Et illa q̄ est ex pcussiōe aut casu nō hz curam.

La. xiij. de signis.

Alm dixim᷒ ea in caplo debilitatis oculi.

La. xiiij. de cura.

Lla q̄ nālis ē curā nō hz. Et illi q̄ ē ex siccita
te ꝓfert hūectatio oculi cū hūectatis ꝑdicta
Et illi q̄ ē ex hūiditate ꝓfert phlomia sli corpe ē ml
titudo ⁊ ēt phlomia lachrymalis venaꝝ cūat ex loco
⁊ confert ei. Et silr phlomia venaꝝ tpoꝝ ⁊ incisio
eaꝝ ⁊ eōnes q̄s sciu isti ⁊ effusio aq̄ salse ⁊ salite sup
caput, ppe mixte cū aceto. Et nō oꝫ vt multiplicent
cū ones cū solutis ⁊ debilitet virt᷒ ⁊ nō cūct q̄ q̄rī
imo q̄nz sufficit ei eīo oīb᷒. x. diēb᷒ cū. z. ⁊. s. de pil
lulis cochijs: ⁊ cib᷒ sit aq̄ ciceris cū oleo silamio ⁊
fiat alcohol oculo alteri cū tutia: ⁊ nō dilatet sic pu
nus. ⁊ oꝫ vt admistres alcofol ꝑdicta i. c. imagina
tiōum ⁊ aq̄ ⁊ ꝓferūt ei vētose sup collū: pp illud qđ
in eis ē de attractiōe ad posteriora. Illd āt quo vtē
dū est i cura ei᷒ q̄ facta ē successiōe pcussiōis ē vt fiat
pylomia: deinde vētosef caput postea admistra frigi
dātia. Et fiat ēplz ex farina fabaꝝ sine coꝛticib᷒ suis
⁊ farina oꝛdei cuz aq̄ folioꝝ salicis: aut aq̄ endiuie:
aut lana ſusa i vitello oui cū oleo ro. aut pauco vi
⁊ distillet in oculū sāguis turturū ⁊ pullo᷒: ⁊ in die
tio distillet i ipm lac ⁊ alcofol q̄ sunt fortiora: qne
nit᷒ plz cure ei᷒ ex gnē cure ēpatiz caloꝝ. Et p᷒ad
ministret collyriū frūm ex turis ⁊ croci ⁊ myrrhe
oīuz añ. pte. i. ⁊ arsenici pte. ſ. Medicamē iuuatiuū
omoꝛonēt ⁊ ē dilatatio sellis hedi ⁊ fell gruis āboꝝ
añ. aur. ij. croci. z. i. pipis. clxx. grana: succi ligricie
v. aur. ⁊ tria armoniaci. ij. aur. mellis ſm q̄tātē ne
cessitatis: ⁊ fiat ex eis alcohol ⁊ trank cū aq̄ feniculi
⁊ ꝓficiat cū melle ⁊ ad illā q̄ facta ē ex pcussiōe medi
us aur. ferat cū succo raphani vsq; quo ſiccet ⁊ ad
ministret cū eo sicco alcohol: ⁊ ēt felli hirci aur. i. ſter
cus lacerti ⁊ stellionis sicci aur. i. ⁊. ſ. nitri. ſ. aur. pi
pis sellis gruis āboꝝ añ. aur. ij. croci aur. i. armóia
ci aur. ſ. helleboꝛi albi aur. i. terāt ēt cū aq̄ feni. ⁊ mi
sceant cum melle.

La. xv. de ſstrictiōe pupille.

Onstrictio ē vt sit foꝛamē stricti᷒ q̄ ꝓsuetum
fuit. ⁊ si ē nālis ē laudabilis: ⁊ si ē accidalis ē
deliꝛ q̄z dilatano: ⁊ q̄nq̄z ꝓducit ad opilatiō
nē: ⁊ ei᷒ cā ē aut siccitas vuee coꝛrugatia aggregis
cā ⁊ ſhik foꝛamīs: ⁊ accidit ſstrictio aut opilatio aut
hūiditas extēdēs vuea a laterib᷒ ad medū ⁊ ſstrin
git foꝛamē: ⁊ accit sic illd qđ accit coꝛibus qñ made
unt ⁊ mollificāt ⁊ extēdūt i ptes: aut siccitas vehemēs
albuginei: q̄ mioꝛat ⁊ seq̄tur tunica ad detumescē
dū ⁊ aggregatiōne diuersā disponi exit᷒: ⁊ plm ac
cidit hoc accidēs a siccitate.

La. xvi. de signis.

Alm dicimus ea in ea. debilitatis oculi.

Capi. xvij. de cura.

Ejus qđ q̄sicca ē cura sūt hūectātia' q̄ sunt ex
distillatōib᷒ ⁊ caput purgijs ⁊ ebꝛocis factis
ex succis hūidis ⁊ religs sicut scis ⁊ cibi leniet
⁊ pingues in hoꝛis suis. ⁊ si nō in venis necitate vē
di aliquo i alio sit calitas aliq̄ pp attractōz meri hu
mide ad oculū. ⁊ oꝫ vt admistret fricatio capitis ⁊ fa
ciei ⁊ oculi ꝓtinua breui tpe ⁊ totū id vt attrahat: nā
admistratio hūectātiū pure q̄nq̄ nocet ēt. Et q̄i ad
mistras alcofol attractiua iterā tūc hūectatiua: ei᷒ o
q̄ hūida ē ꝓferūt alcofol ꝑdicta cognita in. c. debili
tatis visus ⁊ aq̄ ⁊ imagina tōnū ⁊ ex eis ē collyrium
h᷒ descriptōis flozis eris armoniaci āboꝝ añ. ps. i
croci ps ⁊ tertia: aloes. v. ptes: musci medietas ptis
fiat ex eis collyriū. ⁊ ite armoniaci au. ij. flozis eris
aur. iiij. stercoꝛis lacerti aur. iij. croci aur. ij. gummi
aur. i. ꝓficiāt cū melle ⁊ admistrent ⁊ terā pipis ⁊ ar
moniaci āboꝝ añ. ptes. ij. olei ballami nona pusi᷒
croci ps. i. resoluat armoniaci in aq̄ feniculi ⁊ ꝓsci
antur sup ipm oleū ballami ⁊ ꝓficiant cū melle: hoc
nāqz ē valde bonū.

Capi. xviij. de aqua.

Ecēlus aq̄ ē grūdo opilatiua ⁊ ēt hūiditas
extranea stās in foꝛamie vuee inter humoꝛes
albugineū ⁊ isphaee corneā qđ ꝓhibet penetrā foꝛ
mas ad visū: ⁊ ipsa gō qnz diuersificat in q̄ntitate ⁊
diuersificat i q̄litate. Et᷒ āt diuersitas i qualitate est
qñ qnz ē plūma ſm ppatōz ad foꝛamē: q̄ opilat to
tū foꝛamē ⁊ nō videt oculs aliqd: ⁊ qnz ē pauca ſm
ppatōz ad ipm: q̄ opilat ptē ei᷒ ⁊ dimittet ptē ei᷒ ꝺ
tectā. Illd ergo qđ ex visibilib᷒ coꝛā pte opilata ex
istit nō ꝓhēdit visus: sed ꝓhēdit illd ē coꝛā parte
discoopta: ⁊ q̄ ꝓhēdit visus alic᷒ rei medietatem
aut ptē ei᷒ ⁊ nō ꝓhēdit reliq̄ nisi ꝑmutatōe pupil
le: ⁊ fortasse ꝓhēdit ipam integre vice vne ⁊ nō cō
ꝓhēdit ipam integre vice alia ⁊ illd pp situ ei᷒: nam
cū puenit cū integritate sua coꝛā opilato nō ꝓhen
dit ex ea aliqd. ⁊ q̄ puenit cū itegritate sua coꝛā dis
coopto ꝓhēdit ipam totā: ⁊ hec qđ opilatio dimi
nuta q̄nz cadit ad lachrymalē supi᷒ ⁊ ad lachryma
lē infer᷒: ⁊ q̄nz puenit vt sit aliqd i anulo medij fo
ramis ⁊ q̄ ipm circūdat discooptū. ⁊ tūc qdē nō vi
det de oi remisi latera ⁊ nō videt medū ei᷒: imo vi
det i medio ei᷒ sic fenestrā aut apturā: ⁊ itētio illi᷒ est
q̄ nō videt iz imagiat tenebras. Diuersitas ꝺ illi᷒
i q̄litate q̄nz ē i cētia q̄m alia ē subtilis clara q̄ nō te
tigit lumē ⁊ solē: ⁊ alia ei᷒ ē grossa valde ⁊ q̄nz ē i colo
re q̄m alia ē aerei coloris ⁊ alia ei᷒ alba ē gipsei colo
ris: ⁊ alia ei᷒ alba ē margarital: ⁊ alia ei᷒ alba ē decli
nat ad viditatē ⁊ viditatē intēliam ⁊ aureitatē: ⁊ qdā
ē citrina: ⁊ qdā ē nigra ⁊ qdā ē cinerita. Et illa gō q̄
ē magis receptibilis cure ex pte coloris ē aerea ⁊ al
ba margaritalis q̄ ad viditatē declinat paꝛ ⁊ ad ci
nereitatē viridē cū intēliōe. Ben᷒ aūt gypseī ⁊ vide
⁊ nigꝛ plūbeū vehemētis nigredis ⁊ citrinū nō reci
pūt curā q̄ fit cū acu. Et ex spēbus qdē ei᷒ q̄. ē grosſa
ē qdā spēs que q̄nq̄z fit dura valde ita vt egrediat
ad hoc vt sit aqua ⁊ neq; ē ei cura. ⁊ illa qdem q̄ nia
gis susceptibilis ē cure ex pte essentie ē subtilis q̄ qū
tu cā ꝓlseris ⁊ sup ipam digitis tuis ꝓssionē fece
ris separabit velocit: deinde redibit ⁊ aggregabit. h᷒
nāqz ablatio cū instio auferēdi aquā sepat ⁊ extraſi
h᷒ expiente assiduatio ē ex eis q̄ ꝓturbāt aquā ⁊ fa
cit curā cū instio difficilē. ⁊ q̄nq̄z experti illud alio
mō: ⁊ vt ponat sup oculū cottū ⁊ sufflet in ipsuz ve
hemēter: deinde auferat ⁊ ꝓsideret velocit᷒ an videat
in aqua mot᷒. nā si vi nūc iā apta ē vt cū instio cure
tur: ⁊ silr si clausio oculi facit dilatatiōnē vehemēt
alteri᷒. Et illa q̄ post casū aut egritudinē cerebꝛi ac
cidit fit difficilis sanitas eius.

La. xix. de signis.

Jgna portēdētia aquā sūt imaginatōes ꝑdē
q̄ nō sūt a cāis alijs: ⁊ nos qdē iā exp osuim᷒
ē eaꝝ in. c. imaginationū ⁊ q̄ accidit cū eis ꝓturba
tio sensibil᷒ ⁊ ppe qñ ē in vno oculoꝝ ⁊ q̄ imaginat
ei res luiose sicut cādele duplices. Jnt aquā ⁊ ꝺ cop
pilationē intrinsecā distat: qñ qñ vn᷒ duoꝝ oculoꝝ
ꝓnuit dilatat alter in aqua: sed nō dilatat alt in opi
latōe: ⁊ illud qñ ēt in illa dilatatōe ē exꝑssio spūs q
ē in oculo ꝓsso ad alteꝝ cū fortitudine. sed qñ inue
nit opilationē posteri᷒ non penetrat ⁊ hoc ſm plm
rei ⁊ in fine dilatat in alto nisi aqua sit vehementis
grossitudis. ⁊ si nō fuerit opilato: sed in alintisar est
aliquid de hoc.

La. xx. de cura eius.

Bo qđ iā vidi hoiez de his q̄ ad ꝓhēlionē
redeūt ⁊ intellnū cui aq̄ iā acciderat q̄ cura-
uit seipm cū eūonib᷒ ⁊ abstinētia cibi ⁊ miozatōe ci
bi ⁊ alienatōe iuriū hūectātiū ⁊ fuit ꝓtētus assatis ⁊
frictis ⁊ admistratōe alcofol, resoluētiū, subtiliātiū ⁊
redijt ad ipz visus ēbū ⁊ ſm vtātē qñ succurrit a q̄
i pn. sui ꝓfert i ea regimē. Illi āt q̄ ꝓfirmata ē nō est
pueniēs nisi cura cū illō. Oꝫ ergo vt repellat habēt
eā replōz ⁊ vinū ⁊ coitū ⁊ sit ptēt᷒ comedere semel i
meridie: ⁊ fugiat pisces ⁊ fructus ⁊ carnes grossas
ppe. Elōit᷒ aūt q̄nz ꝓferat ex pte mūdificatōis stōti
cū ē nocitiu᷒ in ꝓpetate aq̄. Et nos gō iā docuimus
canones cirātōis ei᷒ cū medicis i. c. imaginationū
Et nūc dicam᷒ res exptas: ⁊ ex eis ē vt sumant gra
noꝝ lauri excoꝛticaꝝ. x. ptes ⁊ gūmi pars. i. terāt cū
vrina pueri nō pollui ad aquā ⁊ ad debilitatē visus
cū aqua pura ⁊ admistrent ad eū qui nō videt: cōfi
ciant cū felle vipere ⁊ melle ⁊ fiat cū eo alcohol: est
eni valde bonū. Dico aūt q̄ experti sūt hoies vera
ces fel vipere ⁊ nō egit operationē vēni oio: ⁊ hoc
experimentū ex eis ē a qbus cauēdi minuit necitas

Illud expimentū bonū succi granator relator ab
sulula moadis ⁊ camedrei coralli oinz ana aur.i.cō
ficiant cū melle feniculi. Jn regie aūt cure q fit cū in
stio oz vt ante ipz ꝓcedat mūdificatio corpis ⁊ ca
puis, ppe ⁊ fiat phlomia si necaria fuerit: ꝺ cū ob
uck ne illi q cū instio ē curādus hēat i ocło rupturā
⁊ ricat ne accidat i tūicaḍa: aut sit asiuet⁹ pati tussiz
aut sit vehemūtus rixe ⁊ velocis ire: nā rixa ⁊ ira ois
sūt ex eis q̄ mouēt ad, phūdū vel redditū: oz vt fu
giāt vinū ⁊ coitū: ⁊ cū hoc nō oz vt admīstret cura
cū instrumēto nisi p⁹ q̄z aq̄ stetit ⁊ defcēderit qꝺ def
cēdē vult ex ea ⁊ ingrossata fuerit cōtia ei⁹ parūp:
⁊ hoc ē illud qꝺ vocat ꝓpleūtū: ⁊ ꝓssio gꝺ subito
fcā ⁊ phlomia nocet: ⁊ cū⁹ vt opilet san⁹ ēt vt nō mo
ueat ⁊ sequat cū ifirm⁹: ⁊ face cū ꝺormire, sup colluz
tribus diebus in tenebris. Et qñq̄z necarie sūt itera
tiones plume h⁹ cmplatois: ⁊ ꝓfuatões h⁹ ꝓpamēti
v resupinatões p vnā hebdoadā: ⁊ illꝺ gꝺ qñ illic
fuerit apa aut soda aut aliꝺ vez apa facit cē necariū
solonē ligatiois fortis ⁊ mollificatoz ei⁹. Et penit⁹
meli⁹ ē vt ꝓsequat eger ꝓpatoz suā, vsq̄z quo remo
ueat ꝺolor: ⁊ nō soluat ligatura nisi i oib⁹ trib⁹ ꝺie
bus. ⁊ oz gꝺ vt fiat vaporatio i tpe solonis cū aqua
ros. ⁊ aqua salicis aut cū aqua cucurbite aut aqua
ꝺge pastoris ⁊ sibi silꝺ'. Et hoies gꝺ hūt vias ꝺi
uersas i exercēꝺo curā aq̄ q̄ fit cū instio ita ut gꝺaz
sint q ꝺisrūpūt ifcrionē ptē comee ⁊ extrahūt aquā
p eā: ⁊ hoc ē i quo ē timor: qñ cū aqua qñ est gros
egredit albugineus. La.xxi.ꝺ destructõe visus

Estructio vīus qūq̄z accidit ex cāis debilita
d tis vīus qū supstunt: qī ꝓsideretkillic. Nos
vo ilez dicam⁹ ⁊ ꝺimittam⁹ qꝺ est cā cōitate
cerebri ⁊ alioz: qñ illud illic itellectū ē. destructio vi
sus aut fit ꝓp⁹ o culi manifestis i suis subijs icolu
mibus: aut fit illud qū iā acciderit eis nocumūti sen
sibile aut nō sensibile ⁊ q̄ itinē coz, ꝓcedūt. Moster
vo ꝺm o ē ꝺe ꝺmo: nā si parietes oculi appentes fu
erint incolumes in substātijs suis: sed iā accidit eis
nocumūtū ex pte alia nō mānifesta hoīb⁹ ⁊ vulgo: tē
aut erit fortasse ꝺm ꝺisponē sanitatis sue: aut erit il
lic opilatio aquosa: aut erit opilatio nō illic: immo
in, neruo ꝓcauo: aut pp rē cadentē in fortasse eius:
aut pp coopinūtū accūs ex siccitate aut mollificati
one: aut apatib⁹ i lacertis suis ꝓpīis in seipis: aut
seq̄l ꝓplonē accūte āteriozi cerebri: o ꝺm q̄ expositū
m⁹ in his q̄ pteriērūt: aut accit ei attritio: aut glacia
li accider remoto ab oppōne fortasse: aut erit cor
ruptio ꝓplonis ei⁹ ⁊ nō erit ꝓcuriēs vt sic instīm vi
sus: ⁊ plin qꝺ accit pp hūiditatē ꝺūantē sup eā val
de: aut pp siccitatē vincētē sup ipm: qī colligit in se
ipm ⁊ cozrugat ⁊ noīat hec egritudo glauconia ⁊ū
ē ei medicamē ⁊ fit ocul⁹ pp eā vari⁹ multoz gnez
aut nō erit fortasse icolume: sed aut erit tam ꝓsecuta
ex eo ꝺilatatio i vltio fine: aut erit ꝓsecuta ipm strī
ctio coopture. La. xxij. ꝺe signis.

Jgnū aūt aq̄ ⁊ ꝺilatatiōis ⁊ strictiōis ⁊ reli
s quoz ē illꝺ qꝺ ꝺixim⁹ i. c. suo. Lā vo ica q̄
fit in neruo ꝓcauo ē illꝺ cui⁹ ꝓssio fit difficil
p signa ꝓdcā i. c. aq̄. Sz ꝺistinctio rei i ipo ē difficil
⁊ fortasse ꝓphēdit sapia. Et qū illic fuerit pulsatio ⁊
rubedo tūc existīa q⁹ illic sit apa frigidū. Et si fuerit
guitas vehemēs ⁊ oculus hūiḍ⁹ valde: tūc mā erit
hū ida valde. Et si fuerit oculus siccus tūc nīā erit
melica. Et qū accidit sup caput pcussio aut casus fa
ciēs exire oculū pus: ꝺeinde seq̄l illud, pfūdatio ei⁹
⁊ ꝺestructio vīus: tūc existīa q⁹ neru⁹ oculi iā attri
tus ē. La. xxiij. ꝺe ꝺiminutiõe radij.

i Ulud ē ex eis q̄ sign̄t calefactōz spūs ⁊ eius
inflamatione ⁊ ei⁹ corrosione ⁊ iꝺicat plm ka
rabit⁹ nisi sit pp scabiē palpebraz: ⁊ ei⁹ cura est qꝺ
nosti. La. xxiij. ꝺe alth umar ⁊ albedine vincēte.

q Uandoq̄z accidit ex luie vincēte aut albedine
qū aspectus assiduat in niue vt nō videat ni
si paz ⁊ videat illud ex primo ⁊ nō videat illud ex
lōgin quo pp debilitatē spūs: qūq̄z aspicit colores
imag inat q⁹ sup eos sit albedo. La. xxv. ꝺe cura

p Recipiat vt assiduc ispiciat colores virides
⁊ celestes ⁊ suspēdat colores nigros corā vi
su. qꝺ si iā aggregatū fuerit cū nocumēto nīuis pp
suā albedinē nocumūtū ei⁹ pp frig⁹ ipsi⁹ ꝺisillecturi
oclo aq̄ in q̄ decocta ē palea trit ici tepida vt nō no
ceat. ⁊ qūq̄z fit alcohol cū melle ⁊ succo allei ⁊ etiaz
qūq̄z apit ocul⁹ sup vapoz ē vini ꝺistillatisup mola
rē: aut vapoz aq̄ in q̄ decocta sūt papauer ⁊ resoluētia ib
tilia cognita sicut isopus ⁊ melilotū ⁊ camemilla ⁊
similia.

Fen.iiij. ꝺe ꝺisp̄onib⁹ auris. ⁊ est tractatus vnus.
La.i. ꝺe anatomia auris.

Uris ē membū creatū auditui ⁊ fcīi est ei
a ostractū anfractuosū vt sentiat oēs vocel
⁊ faciat tinitū eaz nēcariā ⁊ fortasse ꝺicipi
ens in osse petrosō inolutū āfractuosum
vt sit anfractuosas ei⁹ longās spatiū aeris ad inte
rioza cū abbreuiatiō sub eo ad qꝺ si fcīs eēt fortasse
penetrās ꝺirecte abbreuiaret spaciū ad ipm vt non
subito puenat ad iterioza ei⁹ calor ⁊ frig⁹ fluxa ī
mo eueniāt sup ipz gꝺata ad ipm. Et fortasse gꝺ au
ris puenit ad ꝓcauitatē in q̄ ē aer stās ⁊ superficies ei⁹
ꝺūstica ē strata vilis neruī audit⁹ puenētis a pari
gnto qꝺ ē ex pīb⁹ neruoz cerebri: ⁊ fluxa ꝺuriciē
fruct⁹ ē ꝺur⁹ vt nō sit debilis passibil' a pcussione ae
ris ⁊ q̄litate ei⁹. Qū ergo puenit vnda vocalis ad il
lud qꝺ ē illic ꝓphēdit eā audit⁹. Et hic gꝺ neru⁹ i ꝺi
spōnib⁹ audit⁹ ē sicut glatialis i ꝺisponib⁹ vīus ⁊ re
liqua mēbra aureis sūt sic reliq̄ q̄ circunꝺāt glatialē
ex tunicis ⁊ hūoribꝰ q̄ sunt create pp glatialē vt ser
uiant ei ⁊ custoꝺiāt ipm ⁊ aꝺiuuent ei. Et alsamae
ē sic fortasis vuee. Et creata ē auris cartilaginosa: qñ
si foret creata cornea aut pānicularis nō fuaret figu
rā formicis ⁊ antracfuositatis q̄ est ica. ⁊ si crearetur
ossa lederet in oi casu. Sz creata ē cartilaginosa hūs
cū ꝺservatõe figure lanitatē ⁊ reflexionē. Et create
aures sūt laterib⁹: qñ anteri⁹ fuit ꝓuenīēs vilui pp
illud qꝺ sciuilli i oculo: ergo obsernatio hīta fuit ⁊
creata ē sub tonsura capilloz i hoie vt nō sit sub teg
mento capilloz ⁊ tegmēto iuncturaz. Et huic qꝺez
mēbro accit spēs egritudinū: ⁊ qūz sūt dolores ei⁹
pnitiosi ⁊ multotiēs accidūt ei spēs egritudinum.

La.ij. ꝺe ꝓservatiõe sanitatis auris.

o Ponz vt in aure intēdat ⁊ caueat vt nō ledāt
eā calor ⁊ frig⁹ ⁊ res extrance nz eā ingrediat
aliq̄ꝺ aq̄z ⁊ aialiū ⁊ mūdificenk sordes ei⁹: ꝺicū oz
vt assiduek ꝺistillatio olei de amigdal'amaris i ea oi
hebdomoda sel'ē. n. mirabile. Et oz vt custoꝺiatur
ne generētur i ea apa ⁊ bothoz ⁊ vlcera: qñ sunt
corrūpētia aurē. Et si timek q⁹ ei accidat bothoz ad
mistrek i ea ꝺistillatio sicf memithe i aceto. Et ꝺistil
latiõe mentithe i oi hebdomoda semel ē securitas a
fluxu qꝺ descēdit ad ipm. Et ex eis gꝺ q̄ nocēt auri
⁊ relig⁹ sēlib⁹ sūt faltidiū ⁊ repletio: ⁊ pphe sōn⁹ sup
replonē. La.ij. ꝺe nocumētis auditus.

n Ocumēta audit⁹ sūt sicut reliquaz opōnum
⁊ illud ē qñ nocumūti ois opōnis ē vt ꝺestrua
tur opō ⁊ sit loco ei⁹ hec ꝺestructio audit⁹ aut miua
tur ⁊ sic vice ei⁹ hec vt⁹ minuat audit⁹: qī nz subtili⁹ p
scrutek nz audiat nisi ex lōginquo: aut alterek: ⁊ sit vi
ce ei⁹ vt audiat qꝺ non audit: sic ē illud qꝺ accit i au
re ex sonitu ⁊ tinitu ⁊ sibilo. Et scias q⁹ nocumēnz
audit⁹ aut ē ab origie ⁊ ē surditas aut tarare aut gua
ré natiua: aut ē accitale. Et intentio gꝺ surditatis est
pter ītentiõem tararē. Surditas nam ē vt ps itrīse
ca sanac creata sit surꝺa in q̄ nō exīstit ꝓcauitas itri
seca quā p ꝺixim⁹ q̄ ē sicut vuea cōphendēs aeren
q̄ q̄ audit voces sua vnd ocitate. Tarax vo ⁊ gua
cre sunt vt nō pp eas nocumūtū ꝓseqūt puatoz sēlus
⁊ nō elōgat q̄ guacre sit sicut ꝺestructio cōicans so
liditati ⁊ nō sit illi ꝓcauitas: sz neruo nō affert virtutē
sensus: ⁊ tarax ē sicut ꝺiminuto absq̄ ꝺestructõe: aut
ꝓuēiant ꝺm ꝺuersiōz i significatõe. Et tarax gꝺ ml
totiens accit successiõe vomit⁹ ⁊ ē facilis remotōis
Et ꝺestructio gꝺ audit⁹ alia ē natia nāl' ⁊ cui nō ē cu
ratio: ⁊ silr spēs alguacre ⁊ altarax. Et alie sūt nati
nāles q̄ curatoz nō hūt ⁊ alia ē accidentalis sz eius
spaciū ē elongatū ⁊ ē cronica: ⁊ illa ē le, ppinq̄ ꝺespa
tioni ⁊ difficilis cure. Recēs āt, ppinq̄ tpis q̄ ē ex ta
rax ē recipiēs curā. Eerū cāe illi⁹ q̄z sī cuz cōitate
membrii: sicut que sūt ex cōitate cerebri. aut quoz
ꝺā membroz ei vicinoz sicut accit qū pmū nascunk
dentes: ⁊ sic accit apud ꝺolores dentū. Et qñq̄z sūt
pp nocumētū, ppum in auditu aut i neruo aut i fo
ramine. Et nocumēta qꝺ audit⁹ aut sunt ꝓplonalia
aut iliastia aut resolutiua singularitatis. Nocumen
tum vo i neruo audit⁹ qīz accit pp oēs cās egritu
dinū ꝓsiliū ptium in ipso instialiū ⁊ solutiōis ꝓtinui
tatis. Et egritudines gꝺ silium ptiū in ipso sunt vna
queq̄z spēz malitie ꝓplonis singularis ⁊ cōpolite: ⁊
plm eius ē ex frigoi: ⁊ qñq̄z fit vnaqueq̄z eaz absq̄
mā. ⁊ qñq̄z fit cū mā melica aut cholerica aut phla
tica ex phlate crudo aut ventosa. ⁊ multotiēs qꝺem
retinetur fluxus vētris choleric⁹ ⁊ succedit ei surdi
tas ⁊ nō elongat q̄ n silr in alijs curslb⁹ ꝓtingat ꝺm
nām: ⁊ retinētur ⁊ phibētur nō in hora sua. Instīa
les vo i neruo sunt sic oppilatio quā fecit hūoz: aut
sanies: aut apa qꝺ est ꝺubellati aut apa calm aut du
rū aūt cooptiōnem fortasis: aut tremulū: aut ista
tio. Et ꝺissolutio singularitatis i ipso qūz fit ex vlce
re: aut ex corrosiõe. Plin vo ei⁹ q̄ fit pp trāsitū ē pp
cām intrinsecā: aut ꝓpter cām extrinsecam: ⁊ in ⁊
intrinseca qꝺem est sicut verruca aut apa: aut caro
addita: aut ūnis ⁊ plin ei⁹ est fortasis: aut hūoz gros
sus viscosus: aut ꝺgelatio sātei ex apate rupto. extri
seca vo ē sic arena: aut lapis aut nucle⁹ ingrediēs eaz
aut ꝺgelatio sāguis e⁹ qꝺā ps fluxit ab aure ⁊ ps ei⁹
remānit. Et illꝺ gꝺ qīz accit subito, ⁊ qūz accit panla
tim. Mocumētū ꝓterea audit⁹ qīz accit ꝺm semitaz
crisiū ⁊ ꝺm semitā pmutatois: māe i fine egritudinū
acutaz. Et qūz remanet post recessionē fe. grauitas
capitis: ⁊ qūz fit nocumētū qꝺ ē h⁹ capli: aut ꝺm se
mitā accidētis sepabilis sic recedit apud mot⁹ crīs:
aut ꝺm semitā accidētis fixi vt ipm sit ipsamet expul
sio crīs. l. vt crib⁹ ē cpulerit mām ad ptē aureis ⁊ fir
manerit cā in ipsa nō ppeatū q⁹ inuenerit eā ꝺm semi
tā vltimit atis. Et multotiēs gꝺ portēdit hoc accidēs
vomitū aut fluxū sāguis nariū: ⁊ multotiēs ꝺestruit
ipum fluxū vētris. La.iiij. ꝺe signis eoz.

f Ecū gꝺ cōitate cerebri significat ꝺisponē i re
ligs existēs sensib⁹ ⁊ cōitas audit⁹ cū eis i ea
⁊ cōitat⁹ motiue cēt. Et significatio magis signi
ficatiu⁹ eius ē cōitas lingue ⁊, ppe cā ē successione
sirsen: ⁊ successiõe cōmixtōis intellect⁹ ⁊ post nocu
mentū cerebri ꝓplone ⁊ reliq̄ eoz q̄ dicta sūt i. c. egri

tudinū cerebri: t famis t sanitas trāsit⁹ audit⁹ t ps
pinqū pseuerātie sanitatis audit⁹ añ. Et si cā ē du
bellati: aut apa calm in ipso neruo significāt ipaz fe
bres cū ḡbus sūt horripilatio t tremor t cōmittant
ipm febres t pmixtio itellect⁹ t alienatio t i ipso ē ti
mor: nisi apiat q si nō fuerit pp apa in ipo neruo nō
oportebit vt sit febrīs nisi sit ꝛ iudiciū febris dici: t erit
extētio t dolor t grauitas t pulsus. i dolor ꝙ t gra
uitate cōicāt oia q sūt ex apate t mā vbicūq; sint. Nō
si cā fuerit vētositas significabit ipam somn⁹ t tinit⁹
t q̄ erit nō ꝑpar grauitati t si ē vle⁹ t botor significā
cat ipsam pruritū cū dolore. Oppilatio ꝙ miltoriēs
sit sine grauitate: t q̄z sit cū grauitate. Et q̄ non ē
grauitas t ē nocumentū t nō ē illic malitia ꝓplonis
vicentis tūc ē ex oppilatione. Et regimen añcedens
q̄cq; significat ipsaz. t si oppilatio ē ex carbūculo t
silb⁹ significat ipsam pulsatio: t si ē ex sanguie signi
ficat eam cursus sanguis antecedēs. Et illam q̄ ē ex
malitia ꝓplonis singularis significat dolor in, pfūdo
sine grauitate t nō est extētio. Et si ē frā ledit a fris t
sit fortio: in frigidioribꝫ ptib⁹ dici. Et si ē cala ē ecō
trario t sentit inflātōz t mordicatiōem. Et si illic ē
mā sentit cū hoc grauitas: t ꝑpe cū ꝓsternit in olo
uem. Et ci⁹ q̄ ē a siccitate signū ē vt sit post vigilias
t iciunū t cū detumescētia faciei t oculi. Et illd cui⁹
cā est vmis significat assiduatio ꝓmotiōis cū exitu
vmis in ghusdam horis. La. v. de cura.

Icam⁹ pmū q̄ oz vt sint oia q̄ distillāt i aurē
d tepida nō frā nz cala. Et hoc dictū est vle dei
de distinguam⁹ rē in ipso. Ju eo q̄ q̄ cholī
cū est oz vt eucet chola cum solituo vētris. Plm. n.
accit i ipso solutio nāe t rem ouet cū ea surditas sicut
multotiēs accit fluxus cholerie⁹ t retinet. t accit in
de surditas. Nō si illic ē calitas tm̄ tūc infrāntib⁹ cu
retur ex olcis t aliis: aut cū succo granati cui⁹ succ⁹
reducat in cozticē suo cū aliquantulo aceto t ture t
oleo ros. occoḡt donec stet t distillet in eā t distillet
i ipsā aq̄ lactuce aut aq̄ solatri. Illi ät q̄ scīs ē frigo
re t mā frā ꝓsernunt oia olea cala in ḡbus dissolutuz
ē castoreū t ꝑpe oleū balsami t costi t oleū anigda
laz amaraz t succus absinthij t oleū camēllinū cū
adipe vaccino t felle taurino: aut oleū sisaminum i
quo decocta sint pulpa collogntide aut radices ei⁹
Et q̄z ꝓsert in ipso vrina tauroz q̄ in ea dissoluit
myrrha t ponitur distillatio t succ⁹ cucumeris asi.
Et totū illud fiat post eū oné māei frē si fuerint coar
tata cū eātiuis q̄ sciuisti cōib⁹ corpi t ꝑpe ptibus
capitis: t post admīstratiōz embrocaz q̄s sciuisti ei
t ꝑpe illa in qua ponunt folia lauri t grana ei⁹ t ex
ercitū ē vehemētis iuuamis in illo t silr vociferatio
vehemēs in aure t clāgores buccinaz t silia. Et q̄z
ponitur in aure caput ēbube vt ad ipam pueire sa
ciat vaporē decoctionū resoluētiū. Et ꝓsert oibus il
lis succ⁹ rute cum melle t castoreo t oleo anctino t
vrina capruna t felle ei⁹ t ꝑpe cum galbano. Et ex
eis q̄ expta sunt in hoc ē vt sumak castor: ci pond⁹ ʒ.
iij. t nitri pondus. ʒ. i. t. ʒ. t fiant ex eis q̄si troc. t ad
mistrent distillando t in alia descriptiōe hellebori

tres ārte, ʒ. i. t nitri ʒ. iij. Et ēt sumāt ꝑdilli t croci
castoreī oium ptes ptes eḡles: bauraq; ptes ḡtuor.
dissoluant cū vino t admīstrēt: aut aloes t castoreū
t pīpa collogntide t cuso rubiū t fel vaccinū. Et iam
expta sunt oleū raphānū t oleuz de staphisagria t
fuerūt vehemētis iuuamis aut succ⁹ absinthij aut de
coctio ipsius: aut succ⁹ raphāi cū sale t ꝑpe q̄n ēm
fusio t oppilatio. t iā exptum ē in hoc vt fiat licinū
ex synapi ꝓtrito cū ficub⁹. t q̄ricz addit i ipso nitrū.
Et distillare aquā marinā i eam ē iuuatiuū. Et helle
borus niger t fella sunt iuuatiua t ꝑpe sel capruū
cū oleo ro. Quidā ät existimauerūt q̄ q̄ bulit iumi
perus i oleo sisamino in cochliario ferreo tādiu do
nec denigret iuniper⁹ ē distillatio ꝓferens surditati.
Et ex eis q̄ d aq illud ꝓferūt ē oleū aneuinū t lauri
nū t de lilio t nardinū cū castoreo aut spuma absin
thij: aut succo rute. Et facti cā siccitatis cura ē adhe
rere balneo t cibo t vino hūectatiuo t effusio olei
cōlis t aque tepide sup caput t caput purgū cū eis
q̄ sunt sic oleū nenuarinū t de salicib⁹ t de seie cu
curbite t alijs. Factū cā oppilatōnis cureī cū eis q̄
dicunt in. c. de oppilatōe t ꝓferūt ei succ⁹ granoz
canabis: t succ⁹ collogntide hūidus ē iuuamētuz
valde bonū. Et q̄n accit tarax subito ꝓsert in ipsa aq̄
in q̄ decoḡt absinthiū aut succ⁹ absinthij t misceat
cū eo sel tauri: aut sel sabot aut sel testudi: aut sel tau
ri cū oleo ros. aut hellebori⁹ cū aceto aut spolū spē
tis. Et in facto successione sode ꝓferūt aq̄ raphani t
oleū ros. t castoreū cū granis lauri cū oleo ros. Et
i eo q̄ d ferī ē successio ē sirsen oz vt incipiat ab eūone
cū hirapic: deinde distillet in aurez castoreū cū oleo
costino solo: aut raphaninum. aut oleū amigdali
num dulce: t oleum ro. t laurinū aut castoreū cum
oleo ro. Et ex pillulis exptis ei q̄ sit ex oppilatione
t hūore t ventositate ē vt sumant turbit. ʒ. xx. t coll
logntide. ʒ. x. sarcocolle. ʒ. ij. t. ʒ. t aloes. ʒ. vij. myr
robal. ʒ. x. fiant ex eis pillule t deglutiant. Siq; po
tus eaz pondus. ʒ. i. Et dicam⁹ sicut a capite iterātei
t hūi: q̄ ex medicis cōibus oib⁹ illis q̄ facta sī ex gra
uitate audit⁹ t dolore ei⁹ t vētositate ipi⁹ soniti⁹ t si
nitu ei⁹ cā māe frē t frigoris post purgatōes capitis
sūt vt distillet in aurem baurac cū aceto t melle t sol
outū cū oleo de oliuis t vino: aut cū oleo amigdali
no amaro t aq̄ porri aut cū aq̄ cepe cū melle aut lac
mulieb re t medicie cōes dicte in. c. dolor t due gutte
distillate t kitrano mane t vesp: aut hellebori⁹ al
bus t niger cū ḡbusdā oleis: t ꝑpe cū oleo de lilio
aut aq̄ anisi: aut aq̄ absinthij t aqua coticis raphāi
t silr oleū decoctōis spolij spētis: aut granoz lauri
aut eusorbiū t castoreū cū vnguēto aut oleū balsāi
aut napiha aut sumak glutis alimbat. ʒ. i. oleī alkei
ni. ʒ. ij. t olei āigdalaz amaraz. ʒ. ʒ. i. bulliant oia
sil t admīstrēt ex eis tres stille mane t sero. t silr mel
storacis cū oleo alkeini: t silr aq̄ folioz colloḡntide
recentiū t succas dragotee t albezoar hasen sūt valō
vehemētis vtutis t medicine cōes dicte in. c. dolor
Nō si infantib⁹ hec accidāt currant cū oleo de dedi
in quo decocta sunt ruta t maiorana t etiam salua

masticationis oreī cū sale gēma solū: t ex vapora
tionibus iumentiuis ē aqua cala cū decoctōe camo
mille t aneti t folioz lauri, t sansuci t alfabaca sicca
t piretri vapoꝛet ea collū t inferiora auris: t similit
embrocꝛe ꝓdicte i ca. capitis t ponant velamia t op
ponāt cū descensiōe sua auri t egrediat vapor ei⁹ p
ipsam: t in eūone q̄ ḥūtū tarax ꝓuenientius est vt
multiplicet nūer⁹ ei⁹ t minoret quātitas ei⁹ oi vice
ḡten⁹ ꝓsernet vt⁹ t, pueniat maturatio. Factū aut
pp apa cura cū eo q̄ ē ex calo t q̄ ex frigido cū eo
q̄ scis. La. vi. de dolore auris.

Dolor auris aut fit a malitia ꝓplonis: aut fit
d cā apatis: aut bothor: aut fit cā solonis con
tinuitatis: t malitia cōplexionis aut cala sine mā sic
illa q̄ ē cī aeris calidi aut vēti calidi t, ꝑpe qū fit p
mutatio ad ipm a frigore subito: aut fit ablutio cu z
aq̄ cala t ingrediet ex ea i aurē: aut cū aliq̄ aq̄z in q
bus dñat vt⁹ cala: aut ē cala cū mā sāguiea aut cho
lerica fia sine mā: imo pp aliquā cāz ʒiaz cāis pdi
cis aeris aut vēti fiorz. Et, ꝑpe qñ ad ābos eorꝛ per
mutatio fit a calore subito aut aq̄ fit aut aq̄ i q̄ dñat
aliqd fim aut fia cū mā: aut vētosa fia aut hūorosa
viscosa. Fact⁹ aūt cā apatis t bothor aut ē pp apa
calidā t fim. Factus vo cā solutiōis ꝓtinuitatis ē si
cut q fit a vētositate extētiua aut vlcerib⁹ aut exitu
ris aut catarris. Et ex sūma qō cāz dolor auris q
fiūt a solutōe ꝓtinuitatis ē ventositas gnāta in ipsa:
aut aqua q̄ ingredit eā: aut aīal vadēs ad sumiac ip
si⁹ aut vmis gnāt⁹ in ea. t q̄ricz fit successiōe casus
aut pcussionis. t puersio: dolor auris est ille qui ē
ex apate calo, pfūdo t illō ē cū fedꝛe i sepabili t, ꝑpe
qū pducit ad ꝓmixtionē intellectus. Nū aūt ē dolor
i carūdagīnib⁹ extrinsecis nō ē ille vehemēs dolor
nz vehemīs timor. ḥz ille q in pmis dict⁹ ē q̄z subito
t hūore t ventositate ē vt sumant turbit. ʒ. xx. t col
logntide. ʒ. x. sarcocolle. ʒ. ij. t. ʒ. t aloes. ʒ. vij. my
robal. ʒ. x. fiant ex eis pillule t deglutiant. Siq; po
tus eaz pondus. ʒ. i. Et dicam⁹ sicut a capite iterātei
t hūi: q̄ ex medicis cōibus oib⁹ illis q̄ facta sī ex gra
uitate audit⁹ t dolore ei⁹ t vētositate ipi⁹ soniti⁹ t si
nitu ei⁹ cā māe frē t frigoris post purgatōes capitis
sūt vt distillet in aurem baurac cū aceto t melle t sol
outū cū oleo de oliuis t vino: aut cū oleo amigdali
no amaro t aq̄ porri aut cū aq̄ cepe cū melle aut lac
mulieb re t medicie cōes dicte in. c. dolor t due gutte
distillate t kitrano mane t vesp: aut hellebori⁹ al
bus t niger cū ḡbusdā oleis: t ꝑpe cū oleo de lilio
aut aq̄ anisi: aut aq̄ absinthij t aqua coticis raphāi
t silr oleū decoctōis spolij spētis: aut granoz lauri
aut eusorbiū t castoreū cū vnguēto aut oleū balsāi
aut napiha aut sumak glutis alimbat. ʒ. i. oleī alkei
ni. ʒ. ij. t olei āigdalaz amaraz. ʒ. ʒ. i. bulliant oia
sil t admīstrēt ex eis tres stille mane t sero. t silr mel
storacis cū oleo alkeini: t silr aq̄ folioz colloḡntide
recentiū t succas dragotee t albezoar hasen sūt valō
vehemētis vtutis t medicine cōes dicte in. c. dolor
Nō si infantib⁹ hec accidāt currant cū oleo de dedi
in quo decocta sunt ruta t maiorana t etiam salua
vio. cū cāfora magis sedatiuū doloris cū oleū ros.
pp mollificatōz q̄ ēm ipo: t ēt distillēt in aurē col
lyria sedatiua doloꝛ o culi cū albumie oui t silibus
albūini nāq; oui soli iné, ꝑpetas mirabilis. t lac cū
aq̄ solatri t aqua coriādri t meli⁹ q̄ lac q̄ mulgeat
t ē calidū ex vbere ē iuuatiuū t bulli vmes trestres
in oleo ro. t distilla i aurē: aut coquātur limacie in
oleo amigdalino t distilleī eā: aut decoquat oleū
ro. i aceto vini q̄ sit triplū ipsi⁹ donec aceū, ꝑsitat
t remāeat oleū: t admīstret illō distillādo. ē. n. iuua
tiuū valō pulsatōi. t simil it oleū se. cucurbite t oleū
nenufarinū t oleū ō salicib⁹ t similia. t simili succ⁹
q̄ assilat succo cucurbite q̄ fit ex corꝛe ei⁹ t foliꝛ ip
si⁹: t silr ēpla ifrāntia exteri⁹. q̄dā ät dixerūt q̄ aq̄ vo
lubilis valō bona ē ih⁹ dispōe t succ⁹ se. canab hu
midi: t quz fortiores fiūt pulsus t dolor t timeat ex
eis spasm⁹ nō ē excusati o a mollificatiuis: t si ē ali
q̄d sic̄ burꝛ vaccinū ātiquū calefactū: t q̄z in ipso
excusat labor ē itromisso ēbube i aurē igeniose fabri
cate sup cucumā i qua ē aqua calida vt pueniat va
por ad aurē. qz. n. sedat t excusat ab alijs t excu
sat a narcoticis t, ꝑpe q̄n ē aqua i qua decocta sit ea
q̄ mollificāt cū facilitate t ē t pmixta cū aliquo ho
rū q̄ stupefaciūt: q̄z neḡariū ē aliq̄ narcoticū ma
gis icolūe ē siet mēitḥe cū aliquāto opio: terat t mi
sceat cū lacte mulieris t distillet i aurē. Et si fuerit cā
itroit⁹ aq̄ in ipm cureī cū eo q̄ dicet i. c. sno. t si fue
rit cā ſitatis fixa in, pfūdo vel exteri⁹: oportebit vt
fiat distillatōes ex olis calidis sic̄ oleū rutaceū t oleū
ane. t oleū de spica rōana t oleū laurinū t oleū al
haciué t oleū balsāi t oleū ō alkerua t q̄ sit illis simi
lia: aut sic̄ oleū i quo ḥcoḡt alleū t colat: aut oleū i
quo ḥcoḡt pīp t eusorbiū t tasto: reū: aut galie ḡti
tas danic. i. i aureo ō bē aut oleū aliō ex oleis calis
aromaticis: t q̄z potat hīs doloꝛē vinū puꝛ forte t
dormit t q̄ excitat nō ḥz lesionē aliquā: t si ē cā in
ipo ex vēto fio: ꝓsert ei illd q̄ dicem⁹ i. c. sonit⁹ t si
nit⁹ t q̄ dicem⁹ i. c. ei⁹: c⁹ cā ē hūor tenax t c⁹ cā ē
frig⁹ t cā eis q̄ ꝓcūrāt ad illō ē vt ipleāt vētose aq̄ ca
lida t applicēt i circuitu nuris t vt distillēt i eā ruta
t amonū cū melle aut abrotanū t sālue⁹ i oleo ō li
lio aut castoreū cū eis p⁹ḡs ḥcoqūt i eo t colat aut
nitꝛ t acetū t oleū ro. aut succ⁹ amigdolaꝛ. t si ne
cessariū fuerit illō q̄ ē fortis⁹ tūc q̄ sit sic eusorbiuz
t castoreū cū oleo costio aut costū marinū t aristo
logia t q̄z ꝓsert i eo vapatio cū mūjs t filtro cale
fcō. t si cā fuerit i eo botho: tē cū eo dicem⁹ i. c. de
both t auris. Et si cā fuerit i ipo ōmis i ipa gnāt⁹ tūc
cū eo q̄ dicem⁹ i. c. ōmis gnāti i aure: t si fuerit cā
i ipo itroit⁹ aq̄ t lapidis tē cū eo q̄ dicem⁹ illic: t si
cā fuerit apa calz, pfūdū q̄ ē tio: osū pp, ppigtatē
sui ad cerebꝛ vsz quo ad collectōz pueiat t suppura
tōz: tē p⁹ phlomia t eūoné oz vt admīstres leītia i ḥ
mis t ifrantia t, ꝑpe lac mulieris vice p⁹ vicē vsz ad
die. iij. t silr oleū ro. decoctū i aceto ꝑdcīs i pmis:
diū mucilagine fēugreci p⁹ mucilagīne se. li. t mucī
lagine se. almarii i aq̄ lac. t aq̄ volubil ē ex eis q̄ ꝓ
rūt i h⁹ hora. t i ipo q̄ iā exptū ē sisamū ꝓtū: deū

adminístrenk ſp vaporationes cũ oleo declínãte ad
caliditatẽ aliquantũlã: ꝛ oꝛ vt ſit oleũ dulce ꝛ ſit cuꝫ
hoc tepidũ in quo infũdak cottũ involutũ in extremi
tate radij ſubtilis ꝛ ponak in aurem vice ꝛ fiat cplin
exterius cũ lenitiuis maturalis. Si aũt vtus nõ fue
rit vehemẽs qũ tranſiuerit ꝓcipiũ oꝑtebit vt diſ
ſtillet in aurẽ adeps vulpis vel lacertꝰ aut baſilicum
cũ oleo ro. vel oleo de alcãna: aut adeps anatis aut
adeps rachamati: aut emplin exãdipibus gallineꝝ
anatis. ꝛ qũ nõ ẽ apa vehementis caliditatis admi
niſtra in ipſo medicamen factũ ex adipe caꝑno liq̃
facto ꝛ pmixto cũ ꝓtibus equalibus mellis ꝛ alrob
ꝛ ſiopi quoꝝ vnũqꝺq; ſit equale illi adipi ꝛ pone in
aurẽ. ꝛ ex eis que ſũt fortiora illo ꝛ maturãt cũ vtu
te ẽ iſtud: ℞. lith argirij ceruſe ãboꝝ ana. ℥. i. turis ꝛ
pulueris molendini ꝛ gũme pini oĩum ana. ℥. iiij.
olei. lb. i. adipis poꝛcini aut caꝑni recẽtis ib. ij. ſucci
ſe. limi quantũ ſufficit fiat ex eis emplin ꝛ fortaliẽ in
digebis narcoticis: adminiſtrabis ergo ſm modũ
quẽ dicemus. Et qũ ꝑuertit ad ſaniẽ adminiſtra ſpu
mã ſe. limi cũ oleo ro. aut oleo camemillino ꝛ reliq̃
que dicemꝰ in ca. ſuo. Si aũt apa ẽ extra aurẽ ẽ pau
ci tim oꝛis ꝛ medicak cũ farina oꝛdei ꝛ emplaſtꝛ ſcin
ex farina fabaꝝ ẽ bonũ valde: ꝛ faria fabaꝝ ꝛ came
milla ꝛ viola ꝛ farina hoꝛdei ꝛ malua ꝛ mellilotum
terank ꝛ cribellenk ꝛ infũdank aqua tepida ꝛ oleo vi
ol. ꝛ qũq; ſufficiũt ſolaꝝ ꝛ farina tritici ꝛ oleũ ſiſa
minũ. In boꝛho ꝛaũt que fiũt in aure qũq; ſuffic la
boꝛ ꝛ decoctio ficuũ cũ tritico qũ diſtillat in aurem
aut ponit licinũ in ipſam ex ea: ꝛ qũq; ſedat doloꝛẽ
adminſtratio ẽbybe ſm modũ quẽ ꝓdixim⁹: ꝛ qũq;
ſufficit in ſtupefactiõe ꝛ ſedatiõe doloꝛis illꝺ qꝺ di
xim⁹ poſt dictũ embubẽ in hoc. c. Et ex medicinis q
dẽ cõib⁹ ad doloꝛes auris ꝛ ꝑpe illũ q declinat ad
frig⁹ ẽ oleũ ỏphacinũ i quo bulit ſcarabe⁹: aut lum
brici terreſtres: aut vꝺmil q ẽ ſub vꝛceo aq̃: aut fel piſ
cis cũ rachamati aut gruis aut oleũ ſcoꝛpionũ: naz
ẽ iuuatiuũ valde aut aq̃ ſaſuci recentis aut decoctio
ſolioꝝ algarab ꝛ coꝛticis ei⁹ aut decoctio lnbzicoꝝ
terreſtriũ iñ cocta colata in q̃ diſſoluak adeps anatis
ꝛ ſi fuerit frig⁹ vehemẽs deco q̃ñſi ipa fel tauri i olo
alkeiri vſq; quo exiſtiet q̃ fel iã reſolutũ fuerit ꝛ finiꝫ
tũ. Deiũ reponak illꝺ ꝛ admiſtret diſtillãdo, ẽ. n. mi
rabile. Et qũz neceſſariũ ẽ i curatõib⁹ doloꝛ vehe
mentiũ i aure admiſtrare narcotica. Et ſit illꝺ aliqꝺ
ex filõio cũ lacte: ꝛ ſiſr troc. croci ꝛ troc. ſtellę ꝛ opiũ
ꝛ caſtoꝛeũ ꝛ croc⁹ cũ lacte mulieris. Et oꝝ vt poſtpo
nak illꝺ vſq; quo timeak ſyncopis: ꝛ ꝑpe qũ fuerint
humoꝛes frigidi. Illud eni nocet eis valde. Quod
ſi accidat nocumentũ ex eſu narticoꝝ adminiſtra ca
ſtoꝛeũ poſt illud ſolũ. Et qũq; fiunt troc. ex caſto
reo ꝛ trito vltime. Deinde ꝓpicik ſup ipm opiũ ꝛ tri
tũ: deinde ſũt ex eo troc cũ vino puro. Et ſi fuerit il
lic vlcus valde doloꝛoſũ: tũc adminiſtra licinium ꝛ
opium cũ lacte: aut ſumantur. xx. amigdale excoꝛ
ticate ꝛ opij ꝛ baurac ꝛ turis oĩuz ana. ʒ. i. ℈. terãtur
ꝛ pulnerizank cũ aceto ꝛ exſiccenk. ꝛ qũ neceſſe fue
rit infundank oleo ro. ꝛ diſtillentur. ꝛ ſi fuerit illic ſa

nies loco aceti ſit vinũ aut mel aut oxymel.

Ca. ix. de ſonitu ꝛ tinnitu ꝛ ſibilo.

Et diſpoſitio eſt vox quã hõ inceſſanter au
h dit exterius: ꝛ eius opatio ad auditũ eſt com
paratio imaginationũ ꝛ tenebraꝝ quas vidꝫ
hõ abſq; cauſa exterius ad oculũ. Et qñ vocis cã
eſt inũdatio accidens in aere que ꝓcenit ad ſenſum
tũc oꝝ vt ſit in hoc accidẽte in quo it ſermo ſonitu ꝛ
tinnitu motus aeris: ꝛ qũ nõ ſit ille aer exterius tũc
eſt aer interioꝝ. ꝛ aer quidẽ interioꝝ ẽ vapoꝝ effuſus i
ꝓcauitatibus. Et hec inũdatio aut ẽ occulta a q̃ foꝛ
taſſe nõ ꝓcenit vapoꝝ effuſus in ventribus: aut eſt
maioꝝ illa: Qꝺ ſi fuerit occulta ex genere illꝰ cuius
enacuatio fit difficilis ꝛ accidat in quibuſcã horis
vt audiatur a rali qualis ꝑſa ẽ ſonitus ꝛ tinnitꝰ ꝛ nõ
accidat in quibuſdã alijs: tũc illud aut eſt ꝑꝑ acui
tatem ſenſus in quibuſcã coꝝ ꝛ non in alijs: aut ſm
cõparationẽ quã diximus in imaginando. Imagi
nationes aũt ꝑter debilitatẽ eiꝰ qꝺ patitur a quali
bet inũ datione ſicut accidit debili frigidus a quolibꝫ
frigoꝛe aut caloꝛ a quolibet caloꝛe. Et ſpes quidem
debilitatis ſũt que ſciuiſti, ex ſpẽbus male cõplexio
nis. Et ſi ẽ ſupꝛa occultã ꝛ ſupꝛa illã in qua diuerſifi
cank foꝛtis ꝛ debilis: tũc cã eius ẽ inuctio eius g re
mouet vapoꝛẽ inũdantẽ ci ſupꝛa motionẽ ciũndã
tionẽ ꝓſuctã: ꝛ inũdans vapoꝛe aut ẽ vẽoſitas gene
rata in ꝑte capitis mota in ipſo: aut ẽ ſonitus ſaniei
qui foꝛtaſſe general in ipſa ꝛ feruoꝛ puris in ꝓtibus
eius: aut motꝰ ventoſitatis accidẽtis multotiens in
meatibus eiꝰ ſicut fit in febribus: aut repletio ſuper
flua in coꝛpoꝛe ꝛ ꝑpe in capite ſicut fit poſt. ebrieta
tẽ plimã: aut agitatio tendẽs vſus cerebꝝ ꝑpe ſicut
fit poſt motũ laboꝛioſũ: aut caſus aut ꝓcuſſio ꝛ quiꝫ
fit illud nõ ꝓpter agitationẽ motus imo ꝓpter ma
teriã viſcoſam reſolutã in vẽtoſitatẽ pauca ꝛ aſſidua
tur illud. Et qũq; fit ꝓpter vehementiã kamis ꝛ illꝺ
ẽ ꝓpter agitationẽ cadentẽ i humoꝛib⁹ ꝑparſis i cor
poꝛe geſcentibus in ipo. Et qũ nõ ỉuenit nã cibũ aliq
ꝗuertit ad eos ꝛ reſoluit ipſos ꝛ mouet eos. Et
qũq; accidit ſonitus poſt medicinas quaꝝ ꝑtas
ẽ vt reſicẽt hũoꝛes ꝛ vẽtoſitates i ꝓtibꝰ cerebꝛi. ꝛ cã
hꝰ ſonitus qũq; ẽ ex aure ipſa: ꝛ qũz ẽ cũ coitatẽ mẽ
bꝛoꝝ alioꝝ mutẽtiũ has vẽtoſitates ad ipſam.

Capi. x. de ſignis.

i Millo qꝺẽ q ẽ ꝓtinuꝰ ꝛ aſſiduꝰ cã ẽ aliqꝺ ſtans
in ipo cerebꝛo. Si aũt geſcit: deiũ exſiccak pꝰ
repletoꝛ aut vacuitatẽ aut motũ aut qũ caloꝛ fit foꝛ
tis aut frigꝰ ꝛ ẽ p cõtatẽ. Amplꝰ forma vocis ſigꝫ
ipam: é. n. qñz q̃ſi ſit vox rei aſcẽdẽtis ad ſuꝑioꝛa ꝛ
plñ ciꝰ ẽ cũ cõitate coꝛpis aut ſtõi aut q̃ſi vox q̃ re
ſoluit ſup ſeipam: aut ſic fragoꝛ arboꝝ ꝛ ſigꝫ illꝺ ab
ſcõlionẽ vẽtoſitatis: ꝛ ſi illic ẽ febris aut doloꝛ: ꝑdu
cẽs ad timoꝛẽ tũc ſigꝫ collectoꝛ purulẽtã: ꝛ qũ eius
ſtrictio ẽ ſm ſenſũ gnãtoꝛis pꝰ gnãtoꝛ occultã ꝛ il
nuã tũc ẽ ꝑp hũoꝛẽ viſcoſũ. Illũ aũt q ẽ ꝑp acuitatẽ
ſenſus ſigꝫ defectꝰ cãꝝ vẽtoſitatis replonis ꝛ mũdi
ficatio audiꝰ ꝛ ei⁹ excitatio aꝑ ieunũ ꝛ vacuitatẽ.
Fcũs aũt a ſiccitate ẽ pꝰ eũones ꝛ febres: ꝛ ſciñ a de

bilitate ſcies p ſupfluita: res: ꝛ qñz ẽ cũ ꝓpone cala ꝛ
ſit ſubito cũ iſtãmatoꝛe: ſia ẽ ẽzio.

Ca. xi. d cura.

Poꝛet vt oẽs ĩſti vitent ſolẽ ꝛ balneum labo
o rioſum ꝛ vomitũ ꝛ clamoꝛẽ ꝛ reploñẽ ꝛ vt lẽi
ãt nãs ſuas. In eo vo q ſit pp cõtatẽ oꝝ vt ſit intẽto
mẽbꝝ faciẽtis ipm ꝛ ꝑpe ſtõi: qꝫ mũdificẽ ꝛ imẽ
dak cerebꝝ ꝛ auris qꝫ ſoꝛdẽ: cerebꝝ qdez cũ aliquo
qꝺ ſit ſicut oleuꝫ myrthinum ꝛ aur. cum eo quod ſit
vt oleum amigdalinum ꝛ ſilia. ꝛ conſideretur i hoc
ad ꝓploné ꝑma: ꝛ tũ dak illꝺ qꝺ adiuuat illũ ſm ca
nones cognitos. ꝛ ſiſr ſciñ a repletiõe ꝛ oꝝ vt mũdi
ficek coꝛpꝰ ꝛ caput cũ eo qꝺ ſcis ꝛ ſubtiliek regimẽ.
Lretie⁹ aũt nõ oꝝ vt remouеak qñ remouẽtur cũ re
motione febris. In eo aũt g fact⁹ ẽ ꝑp velocitatẽ ſen
ſus ſunt qꝺã hoſes g ꝓcipiunt vtẽdũ ẽ ſtupefaciẽti
bus ſicut oleo roſ. decocto cũ aceto cui⁹ cẽ ꝓdictuꝫ
eſt cũ pauco opio: aut mixto cũ oleo de bẽgi ꝛ hyuſ
gami ꝛ trito cũ caſtoꝛeo. Et ꝓuniciũ⁹ qꝺ ꝓceperunt
ẽ vt ſumatur gna pini ꝛ caſtoꝛeũ cum olo ꝛ ꝓteranꝁ
in aceto ꝛ diſtillenk. factus aũt a pure curet curatiõe
aꝑatis ꝛ puris. Factꝰ aũt ꝗualeſcentibꝰ quoꝝ ꝑplo
ẽ ſicca ſi cã eius fuerit ſiccitas curet cũ curatiõe ꝛ hu
mectatiõe cũ oleis ꝛpatis declinãtibꝰ ad frigus: aut
caloꝛẽ ſm neceſſitatẽ. Si aũt cã fuerit debilitas: tũc
adminſtra illud qꝺ tempet ꝑploné accitalẽ ex diſtil
lationibꝰ ꝓdictis. In eo vo q factus ẽ ꝑp mãm ex
pulſam ad ipam i diſponeſurſen: aut hũoꝛẽ groſſuꝫ
viſcoſũ adminſtra oĩa ꝓdcaꝛ. c. doloꝛis ꝛ tarax. Et ex
eis q̃ ꝑꝑa ſunt illi q ſuccedit ſurſen ꝛ febꝛi, ꝑpe ẽ ſuc
cus ablinthij cũ oleo ro. aut cũ aceto ꝛ oleo de lilio
q̃ñ eſt medicamẽ bonũ. Et aũt q ſit ab hũoꝛe viſco
ſo ffo appꝛopꝛiak troc. exptus. ꝛ ẽ vt ſumãt hellebo
ri al. ptes. iij. ꝛ croci. v. ꝛ mirri. x. ꝛ fiant troc. ꝛ admi
ſtrenk. Et ex medicis cõibꝰ aggregatis ad illum exp
tis, q ẽ a debilitate: ꝛ ad illum q ẽ ab oppilatiõe aut
humoꝛe ẽ vt ſumank garioſiloꝝ ꝛ ſe. poꝛri ãboꝝ añ.
ʒ. ſ. muſchi damc. i. ꝛ diſtillẽtur cũ aq̃ ſanſuci ꝛ rute
aut cũ vino. Et ſiſr cũ decoctõe foliꝝ pini ꝛ decocti
one foliꝝ alzizar ꝛ decoctõe foliꝝ lauri. ꝛ oꝝ vt alie
nek in oĩb⁹ eius cena. Quidã aũt antiquoꝝ ſapienti
um dixerũt nõ ẽ aliqꝺ magis ꝑferẽs ſibilo q̃ medi
camẽ alfaudenigi dcũ ad memoriã. Mã ipm ẽ ma
gis innatiuũ qꝺ creauit deus ad illud. Et ꝓfert ei di
ſtillatio ſcã ex iſopo cũ foliis pini ꝛ granis lauri: et
attẽde qꝺ dictũ ẽ in. c. tarax ꝛ doloꝛis ꝛ curis cõib⁹
ꝑpe frigidis. L. x ij. d cure ſaĩei ꝛ puꝛ vlcꝝ i aui.

q Uod in ꝑmis oꝝ ꝑmitꝛẽ ẽ ſubtiliatio eibi ꝛ ad
miſtratio carnũ ꝛ olꝝ ex qbus gnãt humoꝛ
bonus dulcis laudabilis ꝛ inclinati o regis ad illꝺ
qꝺ oꝝ ex ꝛpata q̃litate. Qꝺ ſi ꝓplo facit neceſſariũ vt
ſumak aqua hoꝛdei ꝛ ſibi ſiſa fiat ꝛ lenitas exercitij
ꝛ inclina mãm ad naſũ ꝛ os cũ ſternutatoꝛibꝰ ꝛ gar
gariſmis. Amplꝰ nõ pũt ẽ vlcera gn ſint appenꝛia
ſenſui: aut ſint, pſũda ad q nõ ꝓcenit or ſenſu. Que
igit ex eis mãifeſta ſũt cũ aceto abluũt ꝛ aq̃ aut oꝝ y
melle ꝛ aq̃ aut vino aut decoctiõe mellis cũ roſis ꝛ
myrto. ꝛ poſt illud ſuffiek in aures illud qꝺ exſiccat
ſic ꝺragãtũ. aduſtũ ꝛ ſilia: ꝛ qñz qꝺ ꝓfert ſanioſe ꝛ

puruleẽte oleũ ỏ ſe. canab: ꝛ nicibꝰ ẽ vt ſi repẽtiatur
nz, phibeak dũ nõ ſupfluit imo oꝝ nr abluak ꝛ regak
aliquo qꝺ ſit ſic aq̃ ro. ꝛ oleo ro. ꝛ ẽt ex ſucco folioꝝ
oliuaꝝ cũ melle admiſtrẽt diſtillatões. pſũda vero
alia ſũt, ꝓpinq tpis ꝛ alia ſũt cróica. Iz ea q̃ ſt, ꝓpiq
tpis curẽt cũ eis q̃ ſũt ſic ſicẽ mẽithe cũ accto aut col
lyriũ ro. ꝛ myrrha ꝛ aloes i melle aut vio ponãt in
aurẽ. ꝛ qñz ꝺfert diſtillatio aq̃ vuee acerbe i ipa, ꝛ ꝑ
ꝑe qñ ꝓik mel cũ ea: ꝛ ſiſr ſucc⁹ foliꝝ ſalicis aut ỏ
coctio eoꝝ: aut, aluis iameĩ aduſtꝰ ꝛ myrrhe ãboꝝ. ʒ
i. terãt cũ melle ꝛ ponãt i lana aut ſãguis ꝺracõis et
ſpũe maris ꝛ ſarcocolle ꝛ baurac armẽi ꝛ myrrhe ꝛ
turis ꝛ ſicẽ mẽithe ꝑtes eq̃les pulnerizẽt ſup licinũ
iuolutũ ſiſr radiũ iſuſũ melle ꝛ ponãt i aurẽ: qꝺ ſi do
loꝛẽ hũerit curet cũ ſcoꝛia ferri ꝛ rubigo ferri ꝛ
miſceat cũ eo qꝺ exiccat ꝛ ſedat doloꝛẽ illꝺ ẽſic ad
miſtratio olei amigdali cũ myrrha ꝛ aloe ꝛ croco.
ꝛ qñz neccĩz ẽ vt miſceat cũ eo pauꝝ opij admiſtra
tio medicamis capitalẽ iuuatiua ẽt. Expũ nãz ẽ cũ
eo qꝺ ỉ ipo ẽ ex exiccatõe cui aſſociat vt⁹ ſedatia do
loris. Et ꝺferũt ẽt i hꝰ ꝓpoſita q̃ dixim⁹ i ãtidotario
Et ꝺferũt ei troc. andaꝛó. Et ꝺfert vt ſumak ex nucle
is myrobal. ꝛ gall adultis ꝓũctis cũ oleo alkerua ꝛ
fece. ꝛ ꝺfert ei ẽplin ỏ ceruſa ꝛ ẽplin baſilicõ ꝓmixta
ꝛ diſtillata. Ea vo q chꝛonica ſt, pſũda antiq; ſbmer
ſa ſt valde mala. Et qũq; pducit ad ꝺtegẽdũ os: ꝛ
ſignificant ipa diſtillatio meatuũ ꝛ multitudo ſanici
ſetide: q̃ ỉdigẽt eis q̃ ſt ſic alkitran pmixtũ cuꝫ melle
ꝛ ſic ſel coꝛni ꝛ teſtudis ꝛ eaꝝ admiſtratio cum lacte
mulieris: aut coꝛdumeni ꝛ nitꝝ mixta cũ ſiculꝰ mũ
datis a gnis ꝛ fiat ex eis licinũ ꝛ admiſtrẽt pꝰ mũdi
ficatiõe ſoꝛdis ꝛ ſiſr i medicis. Et ex medicis foꝛti
bꝰ i hꝰ caplo ẽ ſcoꝛia eris cũ arſenico ꝛ melle ꝛ ace
to: aut rubigo ferri aut ſcoꝛia ferri ipi⁹ frixa ꝓtrita ſic
puluis pꝰ frequẽtẽ frixionẽ multotiẽs fcãz cũ aceto
vini ỏ ꝺec fiat ſic mel ꝛ diſtillek i aurẽ. et qũz ẽ neccĩũ
ẽplin ỏ floꝛe eris: ꝛ illꝺ ẽ qñ antiquak ꝛ ſoꝛdidak. Et
ex eis q̃ſt media i hoc caplo ẽ aluiñ aduſtũ cũ eq̃li
tate ſui ỏ melle. Et qñ addik i ipo ꝺacuĩ: ꝛ foꝛtioꝛ il
lo ẽ ꝓpoſito hꝰ i floꝛis eris coꝛticũ eris ãboꝝ añ. ʒ.
iiij. ſucci poꝛri. ℥. i. mellis puri. ℥. i. admiſtrẽt. Quz
aũt multiplicat pꝰ valde: tũc neccĩa ẽ admiſtratio li
cinij in ſelle taurino ſbmerſi: aut diſtillatões ex vria
ifantũ. Et ſoꝛn⁹ eo ẽ ſcoꝛia ferri abluta ꝛ frixa i ſarta
gine multotiẽs qñ ỏcogi i aceto ꝛ admiſtrat. Et qñ
cũ pure antiquo fũt doloꝛ fũde i aurẽ vinũ puꝛ cõ
quaſſatũ cũ oleo roſ. aut cĩ aq̃ poꝛri: aut cuꝫ aqua
piſcis ſaliti. Et qñz doloꝛ fac neccĩa eẽ aloe ꝛ opiũ ꝛ
croci: miſceank cũ melle ꝛ ponank i eaꝫ. Et qũ vide
ris hũiditatẽ retineri ꝑp medicĩas, phibitiuas exic
catiuas: tũc fũdei aurẽ oleũ roſ. vt cadat cruſta: diũ
pone i eaꝫ qꝺ gnãt carnẽ: ꝛ oꝝ penit⁹ ne vt⁹ retineak
ỉmo, phibeak natiuitas ei⁹ ꝛ exiccet vlc⁹ ipi⁹. Et plu
res qꝺ calidoꝛ medicoꝝ iplẽt aurẽ puruleẽtaꝫ pan
no, phibẽdo curſũ ſanici ab ea: ꝛ phibent ifirmum
doꝛmire i illo latere vt non inueniat ſanies meatuꝫ:
quare egredik ad hoc vt declinet verſus carnẽ mollẽ
q̃ eſt i radice auris: ꝛ fac euenire apoſtema ꝛ ꝑforant

ꝑm post maturationē ⁊ curant ipm ⁊ sanabcursu sanguis ab aure. La.xiij. de cruptõe sanguis i aure

Uandoq; ē spēs ei⁹ aliqua q̄ ꝓcedit cursu fluxus sanguis narīū in hoc qd ē cretic⁹: ⁊ qūz ē repletione ꝓducente ad abscisionem venean abscisionē eius aut apcionē ipsius: ⁊ qūq; est a casu aut pcussione. La.xiij. de cura.

Reticus gdē nō ē ꝓueniēs vt restrigat si nō p
c duc at ad debilitatē ⁊ syncopi. Alii⁹ vo restringat aut cū stipticis aut cū cauterizantib⁹ aut cum inflantib⁹. Stiptica vo sūt sicut decoctio galle cū aqua aut aceto ⁊ decoctio sēticis: ⁊ qūz misceat cū ea ex vino ātiquo aut aceto. ⁊ sīr sief menithe ⁊ licinīū ⁊ decoctio folioꝝ arboris masticis aut gīna decocta cū aceto ⁊ erāsa. Inflantia vo sī sīē succ⁹ virge pastoris ⁊ arnoglosse cū vino aut sief menithe ⁊ opiū. Cauterizātia vo sī sīē succus albedarūgi: ⁊ ex eis q̄ sūt mirabilia valde ē coagulū lepozinū cū aceto: aut succ⁹ porri cū aceto: ⁊ ex eis q̄ sūt expta ad illud ē vt sumāt duo renes tauri ⁊ aliq̄d adipis saluti Deide assēt media assatõe ⁊ exprimāt eoꝝ in aurē

La. xv. de cura sordis ⁊ oppilatōis facte in aure.

Ura qdē ei⁹ ē eius vt distillet i eā oleū amig
c dalinū de oliuis amaris mōtanis ꝑpe in nocte: ⁊ patiēs ingrediat balneū ⁊ pōat aurē sup trā calaz vt liq̄fiat sordes: ⁊ qūq; ꝓfert ei ifusīlatio strinīti i ea: ⁊ ēt cordiēni aur. i. baurac armēi. ʒ. auī. i. ficuū albaꝝ q̄tū sufficit ad pficiēdū ea. fiat ide liciniū: aut fūdat i ea. ʒ. ℥. fellis capīi cū oleo ⁊ prassio ꝑritū aut aqua prassij aut soluat baurac cū aceto ⁊ dimittat dōec gelcat ablusio ei⁹. ⁊ misceat cū oleo ro. ⁊ distillet: aut misceat baūrac cū ficub⁹ ex gbus eiecta sūt gīna ⁊ fiāt gīna pua ⁊ ponāt i aurē ⁊ dicter tio eīq̄t, associabit. n. ei sordes plūa ⁊ succedit ei leuitas mātfesta: ⁊ qūz ponūtur ei cordiēni ⁊ ytrica. Et ex eis q̄ sūt fortiora illis ē succ⁹ folioꝝ collogn tide tritoꝝ distillat⁹: ⁊ sumāt baurac ⁊ asenicū equalit ⁊ ficiāt cū melle ⁊ liq̄fiat cū aceto ⁊ distillēt i aurē ⁊ expectet ꝑ vna hora. deide abluāt aurī cū aq̄ mellis aut cū aqua calā. ⁊ licinijs q̄dem fortib⁹ non vtaris nisi ꝑ cūonē. Et ex eis ē licinīū ifusū i pice ⁊ oleo cam emillino ⁊ oleo nardino. Quidā ātexistia nerūt q̄ cāfora veheīter ꝓfert altarax ⁊ vi sit tarax cholice. ⁊ ex eis qdē q̄ expta sūt ē oleū ō scopiōib⁹ ipm. n. sanat surditatē. Et ex eis q̄ ꝓferūt ad oppilatōz vētosam sordis ē licinīū sem ex nasturtio ⁊ baurac: ⁊ adhereat auri tribꝰ diēb⁹. Deinde extrahat ⁊ egrediet sordes plūa: ⁊ sīr sunt licinia cuz melle.

Lapi. xvi. de oppilatõe accidente in aure.

q Uandoq; fit hec oppilatio sicut q̄ ē ꝑp pānī culum creatū sup foramē. Et qūq; fit ꝑp sordē: ⁊ qūz fit ꝑp carnē cōgelatam. Et qūz fit ꝑp carnē addītā ⁊ vtricē. Et qūz fit ꝑp lapidē aut nucleuz cadentē in eam: aut aīal intrans in eam ⁊ mouē. Et qñ est ex hūore grosso viscoso oppilante foramen: aut meatuz nerui ⁊ sētit hō acsi auris ei⁹ sit semp oppilata. Et qūq; accit illud post ventum vehemētez.

La. xvij. de cura.

Lla gdez q̄ ē ex pānículo aut carne oppilāte
i meatū in initio creatōis; ē difficilis q̄ qū est ꝑ funda: ⁊ mānifesta ē facilis. Ad ifrinsecā vo in genīū inēnē cū instio mīanto secāte ipam: deinde ꝓhibet ꝓtinuitas ꝑm q̄ i ꝓxio dicturi sum⁹. Et si ē mā festa oz vt scindat cū cutello ſp inoso quo icidūt ꝑpe morroides nasi: deide tenta vt bucella ponat sit quā puluerizatū sit colcotar: aut q̄ ꝓcedūt cursu ei⁹ q̄ sūt ex eis q̄ phibēt natiuitatē carnis. q̄ si oppilatio fuerit ex re fixa i ea oz vt distillet i aurē qd sī sīē oleū rosa ⁊ de lilio aut de alibaichi: Et si qd fixū ē: ⁊ sicut aīal mortuū i ea: tē effūdat i eā ex olis aliq̄d; qd eā apiat deide extrahat cū mūdatario auris facile. In fcā ūt ab oppilatõe pp carnē addītā aut vrueulā oz vt abluat cū aq̄ cala ꝺ nitro. ⁊ distillēt i eā es vstū ⁊ arsēticū rubeū trita cū aceto valde ita vt adurat carnē: deide cura vlc⁹. Et ībi dictū ē q̄ assiduatio effusiōis fellis porci valde ꝓfert ei. Et ad illud qdem qd imaginatur hō q̄ auris eius sit oppilata ꝓfert distillatio olei de lilio aut fellis tauri i succo sicle ⁊ succo se. canabis. Et succo colloquntide iē, ꝓprietas iunādi ad oppilatiōz auris. Si aūt oppilatio ē sordities curet cū eo qd dixim⁹ i. c. oppilationis ex sordītie: ⁊ ex eis q̄ ꝓferūt oppilatiōi ex sordicie. q̄ medicīa ꝑstare tribꝰ diēb⁹ i aure ⁊ religs ētēta fcā ex nasturtio ⁊ baurac q̄ trib⁹ diēb⁹ auri adhereat: deinde extrahat. Et ex eis q̄ sūt fortiora illo ⁊ mūdificāt nerūī ēt sūt troc. ō helleboro quoꝝ descriptio. ℞. helleb ori al. auī. ij. nitri aur. xvi. croci aur. ij. ꝑstrigāt ⁊ terant cū aceto ⁊ fiāt ide troc. Deide qū ē necrīū soluant i aceto ⁊ distillēt i aurē: sūt enī mirabiles valde. In oppilatiõe vo q̄ fit i creatura: ⁊ ē vt creet auris nō ꝓfozata: aut i creatiõe iteri⁹ ē oppilata iā expīt opatiõe man⁹: ita vt queniat ad discooperiēdū ⁊ pforandū vsq; ad sanac iteriorē: ⁊ qūq; ꝓferūt: ⁊ qūq; nō ꝓferunt.

Cap. xvij. de attritiõe accidēte auri ꝑ pcussione.

Epocra i qdē visū ē vt nō curet cū aliquo ſz ilis q̄ fuerūt post ipsū visū vt illud curet. Et ex
h eis q̄b⁹ ipsi curauerunt est vt sumantur acatia ⁊ myrrha ⁊ tus ⁊ fiat ex eis linimentum cum aceto ⁊ albumine ouī aut medulla panis cum melle.

Capitulum. xix. de ꝓpurītu auris.

Umaf aq̄ absinthij ⁊ fūdat i eā cū aliq̄b⁹ oleis: aut buliaf absinthiū cū oleo ⁊ distillet i eā
f Cap. xx. de introitu aq̄ in aurem.

Egredit aqua in aurē qūq; nō effundit, eā
i ille qui balneat aut abluit ⁊ ledit ⁊ quādoq; apostemat radix aurium ⁊ vehementē icurrit dolorem. Capitulum. xxi. de cura.

Ex eis q̄ ꝓferūt ad illō ē cū embuba ita suga
tur ⁊ exhaf ībito: deide fūdat i eā oleū amigdalinū dulce. Et qūz exhīt ē tussis ⁊ sternutatio: aut lignū de aneto: aut scissio papyri ꝑm ḡnitate palmi ē. Jnuoluat itaq; sup vnā extremitatuz ei⁹ ḡnū ē tertia sui de cotto ⁊ sūmergat i oleo ⁊ igniose extremitas alta i aurē mittat cū eo cū quo igemiata ē i ea ⁊ iaceat ille cui⁹ ē auris: ⁊ altera extremitas i qua cottū iflāmet igne ⁊ dimittat iflāmari vsq; quo pueniat calitas ad ꝺterioza auris: ⁊ tūc exhaf egrediat subito: qi egredict ea qd i aure ē ex aqua Et ex eis q̄ iunāt ad illud: ⁊ ꝑpe i ꝓncipio ē ut sumat sclizatoꝝ aliq̄d ⁊ ipleat cū eo auriz: deinde ꝓcertat sup eā ille cui⁹ ē: ⁊ sit saliēs dōec egrediat totuz: ⁊ qūz ēt exhīt cū sclizatorio. Intromittit enī caput eius ⁊ exhīt ipī⁹ ppēdicularis: qi exhīt cū ea aq̄. Et qūz ex cusat i ea q̄ pauca effusio oleoꝝ ⁊ effusio lactīū tepidoꝝ ꝓtinue ⁊ ꝑpe qñ remanet dolor: ⁊ remouet eā. Et si dolet illud vehemēter vapozet auris cū coticib⁹ papaueris ⁊ meliloto ⁊ camemilla ⁊ viol. ⁊ malua ⁊ semie lini ⁊ faria ordei cū lacte mulieris.

La. xxij. ō itroitu alīū i aure ⁊ gnātõe vmīū i ea.

Uandoq; accit ꝑp itroitū puoꝝ aīalīū i aurē
q vehementia doloris cum anxietate ⁊ motus ꝑm ḡnitatem animalis. Cum verme vero sentitur agitatio. Capitulum. xxiij. de cura.

Ex eis q̄ oib⁹ illis cōicat ē distillatio alkitrā
e i aurē. Jpm. n. stati sedat motū aīalis i ea ⁊ interficit ipm i. ꝓximo ⁊ ꝑpe paruū. Et sīr distillatio succi cucumeris asinini solī⁹: aut cū scamonea ⁊ sīr sūt sulfur ⁊ aristol. lōga ⁊ calcadis. Et ex bōis ē vt distillet i eam qō fluit a carne vaccina assata. Et qūz ꝓfert illi vt accipiat ē oleū ⁊ sumat i aurē ⁊ dedat i sole patiēs. Et succoꝝ melioꝝ ⁊ ꝑpe ad vmē ē succ⁹ radicis cappar| ⁊ succ⁹ radicis alsarsadab ⁊ succ⁹ folioꝝ alcob ⁊ succ⁹ radicis ꝓnoꝝ ⁊ succ⁹ psici ⁊ succ⁹ absinthij: aut cētauree: aut ꝓassij. ⁊ succ⁹ folioꝝ alboti viridiū ⁊ similar ⁊ folioꝝ aloes ⁊ ꝑpe qñ decoqt cū aceto ⁊ succ⁹ cucumeris asinini ⁊ succus hellebori al. ⁊ decoctio ei⁹ ⁊ epithymi aut succ⁹ mētastri cū scamonea: aut succ⁹ alscea: aut succ⁹ almaraco: aut aq̄ mellis cū aliquo istoꝝ. Et sīr succ⁹ raphani ⁊ succ⁹ cepe: ⁊ ꝑpe alazir ⁊ sem ei⁹ aut semen cepe cū aq̄ mellis: aut aliq̄d fellū: ⁊ ꝑpe qū calefit i ꝓcauitate ḡnati cū pulpa sua. Et sīr decoctio ḡnoꝝ capparis recētij: aut succ⁹ ei⁹ ⁊ succus lupinoꝝ aut aloes cū aq̄ tepida: aut costū tritū multū aut pireꝝ Et oia h i vme si magis inuatiua ⁊ fōtioza. Et ex eis q̄ expta sī ad vmē ē vt sumāt vini. ʒ. ij. ⁊ mell. ʒ. iij. ⁊ oleī ro. ʒ. i. misceāt cū albumie duoꝝ ouoꝝ ⁊ fiāt tepida ⁊ ponāt i aurē i lana ifusa ex aq̄ ipicat auris ⁊ cubitet se sup eā q̄ relos⁹ ⁊ ū dormiat: deiñ subito rapiat qi vmis mīctiēs egredit subito. Et qūq; ꝓfert nocuīto vmis effusio succi oleādri aut rubi: aut ab sinthij: aut decoctio coꝝ: aut tritura coticis radicis capparis: aut almarmaco: cū aq̄ fasuci: aut vria ātiq̄.

Capitulū. xxiiij. ō apatib⁹ q̄ accidūt i radice auz.

Et apata sī ex genē apatū accītū in carnib⁹
h mollib⁹: ⁊ ꝑpe i carnib⁹ glandulosis ⁊ noiat vedit⁹ ⁊ noiat nascētia auris. Et fortasse ꝓcēt qūq; ex vehemētia doloris ei⁹ vt interficiat Et h⁹ qdē mīctiēs ꝓcedit ꝓmixto itellect⁹ ⁊ ipm apa ꝺcm i sanac pl⁹ interfit adolescētes ḡ iuuenes qm ēi semb⁹ leui⁹. Sz adolescētes sī calidioꝝ ꝓplonis ⁊ mā apatū coꝝ doloroſoꝝ ē acute q̄litatis ⁊ vehemēti⁹ dolorosa ⁊ min⁹ tolerāl vsq; quo collectoꝝ faciat. Et apatū q̄ fuit ſb origie auris magis icolume ē illō qō est ꝑm senitā crisis bōe. Cap. xxv. de signis.

Lud gdē qō ē a crisi cū qua nō ē signū matu
i ratōis: aut ꝓcedit hora crisis malū. Et h⁹ apata oio qūq; fuit a mā sanguinea: aut cholica: ⁊ qūz fuit a melā: aut a phlate. Et significāt illō qō sanguineū ē rubedo ⁊ gūitas ⁊ expulsio ei⁹ ad ꝓpsionē ⁊ ꝓstrictio i meatib⁹. Et significat cholicū: ⁊ fcm a satitate subtili dolor mordicatiu⁹ fistulos⁹ sine gūitate ⁊ ñ strigit meat⁹. Sz ē cū iflāmatõe vehemēti. Et phlaticū ē cū tremulitate ⁊ lenitate ⁊ paucitate rubedis. Et melicū ē cū duritie ⁊ paucitate doloris.

Capitulum. xxvi. de cura.

Ex eis i qb⁹ ꝑm oz vt ītēdat i ifrigida
e tiõe ⁊ attractiõe ei⁹ nō i repletiõe ipī⁹ cum sit mā effusa ad ipm supfluitas mūdi ꝓncipal: ⁊ ꝑpe i crisib⁹ grītudinū ei⁹ sic illō qō accit crisi lethargie mltoties: ⁊ nos qdē iā inuim⁹ ad cognoscē dū hoc i libro vsū. Oz ergo ne ītēdas ad curā ei⁹ i q̄tū exigit curā apostā adhibēdo stiptica ⁊ apocrustica i ꝓncipio: deiñ ꝓpōē regis: deiñ resolutiones pura: imo oz vt icipias ⁊ ꝑpe qū accit i febrib⁹ cum dolore capitis. ⁊ adiuues ad exhēdū mām ad apata oī ingenio ēt cū vētos⁹ si ñ fuit velocis attractōis oz vt miores mām cū minutiõe si ipa fuit necria. Si aūt veheētius fuit aduēt ⁊ attractiōis dimitte eā ꝛz mās sua vt ñ faciat cuenire dolorē vehemēt̄ē quo febris duplicet: imo oz vt sis ꝛtēt⁹ si fuit illic dolor vehemēs eo qō mollificat ⁊ sedat dolorē qō sit ex eis q̄ sī cala ⁊ hūida. Et si fuit initiū ei⁹ cū dolore vehemēti sis ꝛtēt⁹ vapozatione cū aqua fīa pura: ⁊ si fuit leuis sis ꝛtēt⁹ vapozatiõe camemille: aut medicamine alhacue: aut diaglox ⁊ emplo memuthe: ⁊ si non fuit veheētis leuitatis ⁊ apparuerit ei caput tūc administra illud qō ē int gluminationē ⁊ carminationē ⁊ qō ē magis ꝓferēs ⁊ magis maturās. Et huiusmōi ē sīē faria tritici ⁊ lini cū sirupo melī: aut aq̄ fenugre. ⁊ malue ⁊ camemille. q̄ si existimat q̄ ñ resoluat: imo suppuratiõe faciat tūc necrīū ē in ipo vt exhaf p⁹ aut cū resolutiõe subtili si ē pol⁹ aut laboriosa: ⁊ ēt cū icisiõe ⁊ succisiõe. et ex eis q̄ exhūt pēit⁹ ab ipo p⁹ sectionē aut aptionē ē medicam. Et ex eis q̄ sunt ꝓueniētia i hac egritudie cū sua attractiõe ⁊ resoluti one sua ⁊ ꝑpe sua ē stere⁹ cap. inū ⁊ adeps anseris ⁊ gallic: ⁊ ē ex eis ē nora ⁊ kach ⁊ adeps vaccin⁹ nō salit⁹. In egritudie ēt ātiqua uecria sī cinis ostra coꝝ ⁊ alguadachi cū melle ⁊ adipe ātiquo aut sumātur fic⁹ ⁊ coquāt cū aqua maria aut admīstret ām moniacū solū: aut cū allio: ⁊ sīr pix liqda ⁊ bdellū cuz sordibus aluearioꝝ ⁊ stoꝝ: ligda ⁊ medulla cerui. Si aūt fiāt scrofule ⁊ figant tūc accipe emplm cui⁹ ele ñta sūt huiusmodi visc⁹ alboti ⁊ pix ⁊ gīna lauri ⁊ staphisagria ⁊ gūmi ⁊ cyminū ⁊ pip ⁊ radices serpētaria ⁊ galbanū ⁊ coziādr ⁊ cozdumeni ⁊ cinis cōticis radicis capparis ⁊ piretri ⁊ stere⁹ ouū ⁊ stere⁹ capīnū ⁊ adeps ⁊ ꝑpe adeps porcin⁹ ⁊ capraruz ⁊ hircoꝝ montanoꝝ ⁊ ꝓprie melicholicoꝝ: ⁊ similiter cerebella gallinarum ⁊ alcubugi ⁊ vaccaruz cerebella: ⁊ ꝓprie silueſtrium. Et olea ad illud

gdē qō ē calidioris materiej cū oleo ros. ⁊ viol. Et ad illud qō ē frigidioris materiej cuz oleo de lilio ⁊ anetino ⁊ camemillino ⁊ de kerua. Et pfert his apostematibus qui difficilia sūt emplastz de resina.

Cap.xxvij. de tremore auris ex vocib⁹ magnis.

c Elusa i ipo existit debilitas vtutis aialis q̄ ē circo aut aduenientis ad auditū: qđ est necria cura cerebri cū eo qō pfoatat ipz fz q̄ sciuisti Hen quinta de dispositionibus nasi.

Tractatus primus de olfatu ⁊ nocumentis ipsius ⁊ currentibus sicut fluxus.

Capitulum primum de anatomia nasi.

Omp:hēdit anatomia ossiū ⁊ cartilaginū ⁊ lacerti mouentz extremitate ei⁹. Et illa sit ex eis a'gb⁹ iā expediti sum⁹. Et ei⁹ qdē meat⁹ ambo penetrant vsq; ad colatoriū positū sb duob⁹ coporib⁹ cerebri sub⁹ duob⁹ capitib⁹ māmille ⁊ velamē cerebri illic pforatū ē coaz fozamie colatozij vt i ipm penetret odor: dcīi est vua q̄ penetrat ad gutt. Et anatomia istii quo fit odorat⁹. Et illi qđ est duo additamēta māmillaria q̄ sūt i anterioꝛe cerebro ⁊ extēdūt a duob⁹ vētrib⁹ anterioꝛib⁹ cerebri ⁊ pp illud colant superfluitates i illo fozamie ⁊ ex duab⁹ extremitatib⁹ ei⁹ recipiūt cerebꝛ ⁊ duo additamēta nata ex eo odorē cū attractiōe aeris attractio vt⁹ seruet aer calorē inatū i ipo sic pulsus. Q̄nqz vo augmētat apud clamorē ⁊ apud pfocationē aer ⁊ exionē ad supioza. Et i duab⁹ qđē extremitatib⁹ nasi sūt duo trāsit⁹ ad duos lachrymales: ⁊ pp hoc gustat sapor alcoholi ligua: q̄litas vo odorat⁹ iā dicta ei capls vtutū: fz q̄ odorat⁹ sit i aere cū passiōe ipius aut delatiōe ipi⁹: aut pp vaporē q̄ resoluit: illud est qō ptinet phis: ⁊ recipiet medic⁹ q̄ odor est in radice per conuersionem aliquaz in aere fm viaz delationis Deinde adiuuant ipsuz acuitas vaporis ex eo qō habet odorem. Cap.ij. de naso.

i Alm dixim⁹ anatomiaz nasi ⁊ iuuamētū ipsi⁹ ⁊ lacertū mouētē ambas nares ei⁹ i eis q̄ preteriere. Et nūc qđē nobis necessariū ē vt dicam⁹ egritudies ei⁹ ⁊ cās eaz ⁊ signa ⁊ curatōes ipaz.

La.iij. ō q̄litate viaz admistratōis medicinaz nasi

f Lias q̄ curatiōes nasi alie sit qb⁹ nō ē pp iuz vt fiāt p viā nasi sic gargarismata ⁊ linimēta super caput. Et alie sit q̄ appꝛopant ei sic sit vapores ⁊ odoramēta. Et sic caput purgia ⁊ sit corpora humida q̄ distillant i nasū. Et alie sit fuctiones narib⁹ q̄ attrahūt ad nasuz cū attractiōe aeris. Et alie sit insufflatiōes ⁊ sit res sicce pulnerizate sbtilissime vt insufflētur i nasū: ꝛoz vt insufflēti ē bubā. Et oīs cui aliq̄d caput purgiū fit: rect⁹ qdez ē vt os aq̄ ipleat ⁊ pcipiat ei vt resuplinet ⁊ puertat caput suū ad posteriora: deide distilleti nasū ei⁹ caput purgiū. Et oz vt narib⁹ sugat oē qđ ponit i nasū ad supiora oi mō ita vt faciat operationē suā. Et multotiēs qdē succedit medicinis acutis distillatis i naso ⁊ sufflatis i ipo mo dicatio vehemis i capite. Et q̄nz sedat p seipsa: ⁊ q̄nz idget medicamie quo sedet. Et rect⁹ ē vt sit sup caput qū fit caput purgiū ex aq̄ acuta mo: dicatina pann⁹ insulsus i aq̄ calā. Et q̄nz fricat añ ipm: cū lacte multo sup ipm: aut oleo qō sup ipm effūdit sic oleo de granis cucurbite ⁊ oleo ros. ⁊ oleo de salicibus. Q̄nqz caput purgiū suaz pfecerit operatiōz tūc sequet ipz distillando i nasuz lac cū aliquo oleoꝛū frigidoꝛ.

Cap. iiij. de nocumento odoratus.

n Ocumtū ingredit odoratū sic ingredit reliqs opatiōes: ipossibile: nāqz ē gn odorat⁹ aut destruat aut debilitet: aut minuet aut corꝛumpat. Et destructio qđē ei⁹ ⁊ ipi⁹ debilitas si fz duos mōs: aut. n. destruit ⁊ nō sentit odores: aut debilitatur ⁊ sentit aromaticū ⁊ fetidū sensu debili. Et corꝛuptio ⁊ mutatio ei⁹ ē sit fm duos mōs: vn⁹ eoꝛ ē vt odoret odorē fraudulētū ⁊ vt nō sit inet⁹. Et secūd⁹ ē vt sētiat odores q boni nō sūt bonos sic ille q sentit odorē stercoris boū ⁊ abhoꝛret aromaticum: Et cā; qđē hoꝛ nocumētoꝛ aut ē malitia pplexionis singularis: aut ē hūoꝛ mal⁹ existēs i anterioꝛe pte capitis ⁊ i duob⁹ vētrib⁹ q sit ipa: aut i ipsis duab⁹ reb⁹ similib⁹ duob⁹ capitib⁹ māmille: aut oppilatio in osse pforato ab hūoꝛe. aut a vētositate: aut ab apate aut a cācro: aut a natiuitate carnis addite: aut oppilatio i velamie qō ē supza ipm. Et multotiēs qđē ē fcā ex malitia pplexiōis singularis. pueriēs ex medicinis administratis ⁊ distillatiōib⁹ distillatis: quare calefit pplō aut stupefit ⁊ if:at: aut faciūt accidē illo aeres supflue qualitatis. Et q̄nz fit ex peussiōe aut casu faciēte ingredi sup os nocumtū. La.v. de signis.

Uando accidit hōi vt non pꝛehēdat odores: ⁊ accidit illic cursus superfluitatū secundum pſuetudinē tunc non ē oppilatio i colatorio. Si aūt iuenit, phibitio penetratiōis respirationis in naso ⁊ nasitas i loquela tunc illic est oppilatio in ipsis alchaeiim: ⁊ quando retinet cursus non fit pꝛopter malitiā pplexionis cerebri: aut paucitate supfluitatis eius: ⁊ ē illud qō est super colatorio ap tuz tunc illic est oppilatio profunda. Et si cursus est aduenies secundum pſuetudinem ⁊ non est oppilatio sub alchaeiim ⁊ eis que sequuntur ea tunc nocumētuz est i cerebro. Cognosce ergo pplexiōes ei⁹ ⁊ opatiōes ipsius ⁊ dispositiōes eius p ea que tedocuimus. Et similiter si ē debilitas i odoratu ⁊ diminutio tunc si inuenit odoꝛ putridus ⁊ narib⁹ sugit fetoꝛ tunc causa in ipso est humoꝛ hoꝛ locoꝛū putridus. Et significat cū simili eius qō sciuisti. Et quādo odorat infirmus in egritudinibus acutis odores non pꝛsentes neqz vitatos neqz ab aliquo habēte odoꝛz pꝛesentē: ⁊ cū hoc sentit odorē qui est sic odoꝛ piscium aut luti infusi: aut butyri: aut alterius: ⁊ sunt illic signa mala: tunc moꝛs pꝛouenit. Cap. vi. de cura.

J causa eius ē malitia pplexiōis tunc oz vt curet cū pꝛarso ⁊ iūdat anterioꝛ: pars cerebri cum embꝛocis ⁊ odoramentis ⁊ suctionibus que sunt naribus ⁊ epithymatibus ⁊ emplastris pꝛeductis in capitulo curationum capitis.

Et plm qdē accit ex malitia pplonis ⁊ est vt sit pplofia: aut ē i abob⁹ vētrib⁹ anteriozib⁹ tolis: aut i ipsis māmillaribꝰ addita sntis: ⁊ medicine magis inuate ad illō st caput purgia fca ex oleis calis i qb⁹ dissoluta st cuforbiū ⁊ castoreū ⁊ muscb⁹. Si aūt causa i ipso ē humoꝛ exis i vētrib⁹ cerebri significat illō p illō qō dcīi ē i caplo egritudinū cerebꝛi ⁊ eūa coꝛp⁹ totū. Si ē humoꝛ dominās i toto coꝛpoꝛe: aut cerebꝛo cū eo qō eduē illū hūoꝛē ab eo ex sibare ⁊ gargarismis ⁊ caputpurgijs ⁊ suctōib⁹ q̄ fiūt narib⁹ ⁊ odoramētis subtilibus ⁊ silib⁹ illis q̄ iaz sciuisti: ⁊ si phlomia necria ē fiat: ⁊ redi i oib⁹ illis ad pncipia data i cura cerebri. Et sicā ē oppilatio i osse pforato qō noiat colatoriū admistra embꝛocas apitiuas pdictas i caplo curationuz capitis: embꝛocet ergo ex eis ⁊ iclinet sup vapoꝛē eaz ⁊ narib⁹ sugat ex eis i gb⁹ dissoluta sūt qdiu ⁊ pip ⁊ oppoponacū. Et oz vt vētose capiti adhibeāt pꝛ illud ⁊ fiat gargarisma ex reb⁹ apitiuis calis. Et ex eis qdē q̄ expta sit ē nigella infusa i aceto aliq⁹ diebꝰ: deīi ⁊ terat cū eo bū ⁊ misceat cū oleo. Deīi distilleti nasuz ⁊ narib⁹ sugat ex to pl⁹ polē ē ad supioza ⁊ q̄nz terit sic puluis: deīi terit cū oleo antiquo pꝛ terit vice alia dōec fiat pulnis subtilissim⁹. Et ex eis q̄ expta sūt ē vt sumak arsenicū rubeū ⁊ mentastꝛ ⁊ terat sil valde ⁊ sumergant i vrina cameli arabici ⁊ i sole ponat totū illō ⁊ resoluat oi die bis. Q̄nqz medicauī exiccauerit vrinam itereꝛ sup ipaz vrina noua: deide vaporet nalus cuz pōdere. z. i. ex eo: deīi fricet ex oleo ro. Et q̄nqz laudat ad oppilationē vētosam caputpurgiū ex oleo amigdalino amaro mōtano: aut sufflet ur alpharm' ⁊ piper albū mixta cū ipo. Quidā aūt dixerūt q cōtex pulmonis qū exiccat ⁊ terit ⁊ insufflat pulnis ei⁹ i nasuz ē inuatin⁹. Si aūt causa i ipso ē hemoꝛroides curet cura hemoꝛroidaꝛ. Ille aūt q sentit odorifera ⁊ nō sētit fetida nō cesses sibi facere caputpurgiū cū castoreo multotiēs vsq; quo rectificet ei⁹ dispō.

Cap. vij. de fluxu sanguinis ex naribus.

Luxus sanguis ex narib⁹ q̄nz fit distillādo.

f Et q̄nqz fit fluendo cū velocitate vehementi aut cū dūi sanguis feruētis cū vtute: ⁊ q̄nqz fit, pter eruptionē retis venaꝛ cerebꝛi ⁊ arteriaruz ei⁹ ⁊ ē fm plin nō recipiēs curā: ⁊ plm ipi⁹ fit successiōe cuēt⁹ soda ⁊ inflatōis ⁊ egritudis acute aut successiōe casus aut peussione. Et sequūt ipm accidentia coꝛruptōis opationū cerebri, pculdubio: ⁊ q̄nz ē, ppē vapores calos eleuatos: ⁊ ille qđē q fit ex arteriis discernit ab eo q fit a venis subtiliāte sua ⁊ rubedine ⁊ calitate sua: ⁊ q̄nqz fit rediēs cū pio do: ⁊ q̄nz sit cadens subito. Et cursus qdem sanguis ex naribus ē ex dispōib⁹ q̄ pcerit ⁊ nocēt: nā q inuenit successiōe ei⁹ lenitatē capitis pꝛ repletōz ⁊ eq̄litatē colouis post rubedinē vehemtē ⁊ eq̄litatē foꝛ pꝛistatōz inuat eo pcipue i egritudib⁹ acutis ⁊ i apatib⁹ intrinsecis ⁊, ppe sanguinis ⁊ cholerici i cerebꝛo: deū i epat' postea i velamie postea i pulmōe. Inuam tū. n. fluxꝰ sanguis ex narib⁹ i pleureti pl⁹ ē q̄s fit pneumonia. Et fluxꝰ qdē sanguis nariū crip magna ē in egritudib⁹ acutis multotiēs ⁊ ppe i eis q̄ sūt sic variole ⁊ morbilli. Q̄n aūt mlt⁹ fit succedit ei trinitas nō pfecta aut plūbositas aut obfuscatio extrinsec ⁊ nigredie ⁊ extenuatio ptrāsiens ⁊ minuta ⁊ infrāns extrema, q̄nis fm retineat. ei⁹ tū finis est nocin⁹: ⁊ i illo cui⁹ color puertit i citrinitatē dūatur cholera citrina ⁊ ledit cū extractōe sāguis minuta: ⁊ in illo cui⁹ color puertit ad obfuscatōz dūat tā cholera nigra. Et isti duo vehemēt ledūt p id qō minuit ex sanguie. Et vtr qdē ille i quo supfluit fluxꝰ sāguis ex narib⁹ ē fm timoꝛē debilitatis epis ⁊ hydropis ⁊ reli quoꝝ: ⁊ coꝛpa vehemētius pata sūt fluxui sanguinis nariū sūt cholerica ⁊ citrina sanguis subtil⁹ ⁊ innat er eo q̄ patus ē. Et fluxꝰ sanguis narū signatoꝛes hz sic splendoꝛ apparēs in vtrisq; oculis ⁊ lince albe ⁊ rubedō ⁊ citrinitas ⁊, ppe p'lodā ⁊ relīq̄ distinxim⁹ vbi locun fuim⁹ d egritudinib⁹ acutis ⁊ crisibus eaꝝ. Et q̄nqz significat fluxū sanguis narū ⁊ dispō nes ei⁹ fm dispōnes egritudinū acutaꝝ ⁊ eaꝝ crises ⁊ iā dixim⁹ illud in loco ppo sibi.

La. viij. de curatiōibus.

c Retici qō ⁊ silis ei q̄ accit ex seipo via ē vt nō curret do nec strīgaz aut sentiat casus virtutis q̄nz sequit. iij. li. ex eo: ꝛoz vt nō retineat donec vehemēt supfluat. Relīq vo curēt cū medicis retinētib⁹ fluxū sanguis narū. Jn eo q fact⁹ ē pp pparatōz coꝛpis ⁊ caliditatē ei⁹ oz vt assiduet eūo colere ex eo ⁊ pmēsurario sāguis ei⁹ cū cibis ⁊ potib⁹ Et phlomia qō ē melioꝛ res q̄ retinet fluxꝰ sanguis narū qū sit pphlomia subtilis ex latere eq̄distāte cōt ⁊, ppe qū pungit syncopis. Medicie vo pstrigētes fluxū sāguis narū aut sūt vehemētis stipticitatis: aut sūt vehemētis ifiatiōis: aut sūt vehemētis glutinatōis ⁊ igrossatōis ⁊ coagulatōis: aut sūt acute cauterizatiue: aut sūt medicie hsītes, pꝛcipue ei⁹: aut sūt medicine aggregātes duas itentiones aut tres. Medicine vo stiptice st sic succꝰ barbe hirci ⁊ sic acacia ⁊ sic balaustie ⁊ lētes ⁊ galle: ⁊ sic succꝰ folioꝝ lēticis ⁊ folioꝝ rii piroꝝ ⁊ folioꝝ cydoioꝝ ⁊ virge pastoris. Jnfiantes vo sūt sic opiū ⁊ cāfora ⁊ semē hyusquami albi ⁊ semē lactuce ⁊ succꝰ lactuce ⁊ salicis ⁊ aq̄ folioꝝ palme ⁊ alkakile ⁊ arnoglosse: oia nō decocta. Glutiatiue vo sūt sic puluis molēdini ⁊ farina turis cauterizātes ⁊ sūt sic attrimētū ⁊ colcotar: ⁊ qū iste cauterizatiue administrāt oz vt administrēt cū cautela. Jpse nāqz qū faciūt cuēire crustā q̄ cū cadit attrahit deū q̄ pus. Ille aūt qb⁹ inest, pcetas sunt sic stercꝰ asini ⁊ aq̄ albedarūgi ⁊ aqua mente.

La. ix. de cura leuis fluxꝰ sanguinis.

c Aputpurgia qō sic fiāt: sumak aq̄ floꝝ palme ⁊ acatie ābozaū. ʒ. ʒ. cāfore. g. i. ⁊ iceli sant distillēt i nasū. ⁊ ex eis ē ē aq̄ floꝝ palme cū barba hirci ⁊ cāfora. Et ēt aq̄ floꝝ cū succo porri. Et ēt aq̄ salicis amari distillet in nasum ⁊ aq̄ coriandri. Et ēt succus camemille cū sua dispōne nō decoctet ēt aqua cucumeris ⁊ cāfore: ⁊ ēt succꝰ albedarūgi cum cāfora ⁊ succꝰ arnoglosse cū sigillata ⁊ cāfora: aut succꝰ virge pastoris cū eis. Et ex eis q̄ sūt vltia i hoc capo

ẽ fuce⁹ ſtercoris aſini recẽtis. ⁊ bꝛ ſit ſanguis mlitudiné ſcleris tũc flos eris i aceto iſti⁹ diſtillet paulatz ⁊ ét admiſtra caput purgiũ ex trifera baluſtie cõtrite optie cũ aq̃ plãtagis ⁊ ét aq̃ i q̃ diſſolutũ ẽ opiũ. Et ñ oꝛ vt ſit ſupfluitas i effuẽdẽdo aquã vehemẽtis iſtaꝛ tõi: fortaſſe. n. coagulabit ſanguiné ⁊ pgelabit ipm. i pãniculis cerebꝛi. Et h̃ ſi caput purgia ſcripta i antidotario unatiuã valde. Tẽte aũt ita fint: fiat tenta ⁊ ſubmergat i encauſtro ⁊ pulueriz̃et ſup ipꝛ dragãtũ dõec oia ꝓmiſceãt: deiñ mittat i naſũ: ⁊ ét ſũat ſucc⁹ folioꝛ vꝛtice ⁊ colcotar ⁊ pulis lepoꝛis ⁊ ſterc⁹ aſini ſic cũ aut hũidũ ⁊ ſucc⁹ porꝛi ⁊ olibani ⁊ fac ex eis tẽtã. Et ex eis q ſit expta ẽ tẽta ſcã ex litio ido adurto ⁊ aq̃ bedarũgi. Et ét tẽta ex puluẽ molẽdini ⁊ karia turꝛ ⁊ aloe cũ aceto ⁊ albumie oui: ⁊ ét tẽta ſcã ex dragãto ⁊ charta ꝓbusta ⁊ cõtice turis cũ aq̃ albedarũgi ⁊ ét tẽta ifusa aq̃ roſ. ⁊ ſbmerſa i colcotar ⁊ aloe: aut tẽta ifusa aq̃ pꝛꝛi ſup quã ẽ pulueriz̃ata ñta ⁊trita: aut tẽta ex ſpõgia ⁊ pice liq̃ta ſbmerſa i aceto ⁊ fac tẽtaꝛ ex cãdela alcoꝛ rob: aut tela aranee cũ colcotar ⁊ dragãto ⁊ floꝛe eris: aut ſit tẽta ſcã ex pilis lepoꝛ: carminatis ſbmerſis i ture ⁊ aloe ꝙfectis cũ albumie oui.

Et ét tẽta ex dragãto adurto duab⁹ ptib⁹ opiũ pte i. aggregẽt oia ⁊ teranť cũ aceto. Et tẽta ex corticib⁹ oui adurtis g̃miſceãt cũ ẽcaustro ⁊ gallis. Ex iſuffiatiõib⁹ vo ẽ licinio idũ adurtũ. Et ét ranc adurte iſuflate i naſũ: ⁊ ét pulnis molẽdi aut tra teſte albe: aut noꝛa: ⁊ ét cõices turis ⁊ charte ⁊ dragãti ꝓtes equales ſuffleti naſũ. Et ét cortices fructꝰ aldulb exiccati ⁊ triti oꝛ vt accipiat illꝺ cũ ſbmerſiõib⁹ ſup lanã. Et accipiat lanugo ipſi⁹ ⁊ pẽaki vꝛceis nouis cũ tra ſua. ⁊ ſi ẽ cũ eis ⁊ rafiguli ẽ meli⁹ ⁊ ſtrigat caput eius dõec ſiccet i ũbra ⁊ terat qũ neçitas fuit ſic atẽi q apparẽt i radio ſol ⁊ ſufficiẽt naſũ ⁊ ſtrigẽt ſanguis ſtatiaut cortices oui ⁊ trin ⁊ ét calãi aromatici ⁊ ſe. liij ⁊ roſe ⁊ gariofil oiu⁹ aũ. ʒ. ſ. myrrhe ⁊ gallaꝛ ambꝺ aũ. ʒ. ſ. paꝛ muſchi ⁊ cãfoꝛe ⁊ ſufflẽt i naſũ dieb⁹ ꝓtinuis ⁊ qũ iſufflat iſufflatio i ipꝛ tũc ꝓſtrigat uaſus vna hoꝛa ⁊ exꝑnat illud qꝺ diſcẽdit ad os. Et oꝛ vt ſit iſufflatio i ẽbuba vt, phibeat exuberatiõem fluxꝰ ſanguis narũ. Et linimẽtis vo ⁊ effuſiõib⁹ ẽ liniméũ ſup frõtẽ h⁹i. ℞. ſucci folioꝛ ſalicis ⁊ folioꝛ vitis ⁊ folioꝛ myrti ⁊ aq̃ roſ. ifient oia ⁊ apponãt fròti cũ pãno lini: ⁊ ſilr fiant ex oib⁹ medicis ſuis ſtipticis ⁊ ſtupefactis notis diſſolutis cũ ſuccis ſtrãtis ſtipticis ſic ẽ ſuce⁹ extremitatũ ſalicis ⁊ ſẽticis ⁊ ramoꝛ vitis ⁊ foliotꝛ piri ⁊ cydõij ⁊ vꝺge paſtoris linũtur ⁊ ẽpla. Ꝺoranta vo ſint ſic ſterc⁹ aſini recẽs. Sꝛ ipleteſi ita ſt: iplet. n. cũ capite cãe. aut cũ capitib⁹ palmaꝛ ſilueſtriũ ⁊ diſtillat cũ cotto papyri: aut cũ cotto ⁊ lignoꝛ q̃ egreditur ex plãta. In eo ãt q ꝓtulit: ẽ illo ⁊ fact⁹ pp feruoꝛẽ ⁊ calitatẽ vehemẽtẽ: aut eruptionẽ arteriaꝛ nequa ⁊ phlomia cephalice q̃ ſegt illã narẽ mima valde ⁊ nequa ſit vẽtoſe ſup poſterioꝛẽ ptẽ capitis cũ ſcarificatõe leui ⁊ ſup uãmillã q̃ ſegt eã fiat ſuſpẽſio ei⁹ ſine ſcarificatõe. Et q̃z oꝛ vt exhaũ ſanguis ꝑ phlomia vſq̃ ad ſyncopi ⁊ ex cephalica ⁊ ex vena ſpatule q̃ ẽ poſteri⁹: q̃n ẽ magis vtile q̃ phlebotomia ſiue cauſtica. Et ſi ſanguis nimis fluat: ſtringat ſanguis ⁊ ſtupefaciat. Et ſi ſanguis nimis ſtringat: ſolua. Et ſi ſanguis ſit nimis ſpiſſus: ſubtilia. Et ſi ſanguis ſit nimis ſubtilis: ſpiſſa. Et ſi ſanguis ſit nimis ſalſus: dulcora. Et ſi ſanguis ſit nimis dulcis: ſalſa. Et ſi ſanguis ſit nimis acutus: hebeta. Et ſi ſanguis ſit nimis hebes: acuta. Et ſi ſanguis ſit nimis calidus: refrigera. Et ſi ſanguis ſit nimis frigidus: calefac. Et ſi ſanguis ſit nimis ſiccus: humecta. Et ſi ſanguis ſit nimis humidus: exſicca. Et ſi ſanguis ſit nimis ſpiſſus: attenua. Et ſi ſanguis ſit nimis attenuatus: ſpiſſa

pp attractoz materiez ad iferiora. Deiñ administra
qo narrat ex vaporatoib⁹ t iuffumigatoib⁹ cū obs
uatóe ne admittret iup repletioz. Et ille q ꝓuet⁹ eſt
pati catarrū qz phibet aduentū catarri ſuo ſubito i
troitu ad iudādū i balneo añ aduentū catarri. Et oz
ſm diſpoez vt regat cū eleuatoe capitis t eleuet pu l
uinar t ſi reſupinatio fiat i ſono. Materiei ät dimi
nutio é cū adminiſtratoe mūdificatois capitis. In ca
la qd cū phlomia t ſolone vētris educ̃ete humores
calos t cliſterib⁹ trahēdo⁹ māz ad iferiora. Et iffra
qd cū medicis ſoluēdo⁹ phla ex capite q ſt ex eis q
bibūt t qb⁹ fiūt cliſteria. Et ad ſūmū oz vt minoz ét
comeſtionē t potū aq t repellat euz oi die t nocte t
remouebit. Oppoſitio ät cāe efficiēt̃is calē qde é vt
ſu ſolliciū i ifrigidando caput cū eo qd é ifrigidans
frigidū potēta ſic it roit⁹ balnei dulcis oi mane qñ
é ieiun⁹ t effuſio aq ſup extremitates t inūctio capi
tis t extremitatū t lumis t ani t teſticuloz t q ſūt in
circuitu eoz cuz oleo viol. Et embroce adminſtratio
ex oꝛdeo t papauere t violis t camemille: t effuſio
fortiter ifrigidātiū actu ſup caput t declinatio cū ci
bis ad illd qd alleuiat t ſiſtat t hūectat t adminſtratō
mellis roſ. oi die. Oz fie é ſollicitudo qū icipit com
motio t ſternutatio i calefaciēdo caput t vaporādo
ips cū pāno calefacto vſq; quo ſentiat calo: é iā pue
niſſe ad cerebꝝ t ꝓſeruādo caput fz illā ſūmā t qz
neceſſariū é vt fiat vaporatio cum ſale t milijs. t
qñq; fit vaporatio cū aqs calis i fine quo poſſe é eas
tolerare. Et adminſtrēt i eis ebroce maturatiue reſo
lutiue t inūctio extremitatū cū oleis calis ſic é oleū
anetinū t oleū camemillinū t ſanſucinū. Et fortiꝰ il
lꝰ é oleū rutaceū t oleū ỗ ben t oleū ỗ lilio t oleū
laurinū. Inūgāt eis teſticuli t q ſequūt eos t an t
ſumé t extremitates t auel caput cū ſapone ꝓſāti
nopolis. Oleū vo igtū potes fac ne tāgat caput ni
ſi li nó iueneris exculatiōné ita vt idigeas ifrigida
tioé fixa: aut calefactioꝰ: t ſit pꝰ euacuatioé t vt ad
miſtret ſup caput t fróté linita ex ſynapi t coſto t
ſilib⁹ t ablue ipm cū aq ſaponis t ſilib⁹ t vt declinz
cū cibis ad illd qd alleuiat t ſubtiliat t calefac t exic
cat cū hoc vt ex eo liniat pect⁹. Et qñq; neceſſa é ad
miſtratio medicinaꝝ rubificatiū ita vt i eis eccipiant
ſter⁹ colūbinū cū ſynapi t fic⁹ t mentaſtꝝ t gūma
rute a greſtis: imo adminſtratio cauterij t ad vltimū
calefactio capitis t ipſi⁹ exiccatio ꝓferūt t expellūt
id qd aceit. Et oz i hoc catarro vt nó igrediat balne
um ante maturationē: imo adminſtrēt vaporatiões
ſiccę. Et ex eis q ꝓferūt i eo ỗ odoꝛamētū muſchi t ſi
milia ipletio auris ex lana ifuſa i oleo calo calefacto
vſq; ad terminū. Abſciſſio añ curſus ſit cum garga
riſmis laudabilib⁹ frigidis ꝓgelatꝫ ſic̃ gargariſmare
ex aq fīa t aq roſ. t aq létis t aq coꝛiādꝝ t aq i q ỗ
cocti ſūt coꝛtices papaueris t aq ḡnatoꝝ et: fīa gde
ad calm t cala ad fim. Et ſic̃ liniméto gutturis cum
vino i quo é ꝑtrita myrrha: t ꝓpric in frigido t ſiſt
retētio anellana z i oꝛe facta z ex opio t ſtoꝛace t tu
re t troco ꝓter q deglutiat aqueitate ea z t ſint ſtru
pi q habēt ꝓpetaté i hoc ſic⁹ ſir⁹ de papauere purus
ad calidū t ſir⁹ de papauere fact⁹ cū decoctioé in q
poſita ſunt ſic̃ myrrha t croc⁹ t alia ex eis q dicturi
ſum⁹ i antidotario ad frigidū: t nó oz vt i potu det
ſirup⁹ ỗ papauere niſi i ꝓncipio vt phibeat a pecto
re: qñq; retinet t neciū é ipuū ſi é ꝓueniés iſte ſir⁹:
t ſic̃ vapores retinētes adminſtrati ſta q ītrēt i chaia
ſim retinētes vapoꝛē. Et ſi qd vapores fūr ſic̃ vnir
ad calidū t ſim ſimul: t ſic̃ nigella ad ſim vapoꝛata
aut odoꝛata. Et coſt⁹ ét t nigella frixa qñ odoꝛāt li
gata i pāno lineo ſt iunatina valde. Et ſimilit ſuffu
migatio oꝛis noiata cochia. Et ſimilit vaporatio vi
ni aut mellis ſup lapides molare ignitū. Et ex eis q
iunāt ad illud é ſuffumigatio cū ture t xiloaloe cru
do t vnice t coſta t ſtoꝛace. Tamariſc⁹ ät t roſa ad
calz. t ſilr tabarzet t fabe t oꝛdeū ifuſū i lacte aceto
ſo vaccino de quo butyꝝ é extractū, ꝓpe z ſuccaz t
cāfoꝛa t furfur ifuſū i aceto ex eis fiat ſuffumigatio
ad calin: t ſilr vaporatio aceti a lapide molari igni
to alburo mūdificatio. Equatio ät cēntie é ſic̃ admi
ſtratio elarioꝝ t receptio dragagāti: aut ḡnoꝛcydo
nij i oꝛe vt p miſceat groſſitudo coꝛ ſubtili ſup quā pulue
rizet ſubtilis pluis fact⁹ ex gariofil⁹ t cipi t ramice t
laudani pnb⁹ eq̃lib⁹: t ét myrti calami aromatici ni
ſri roſ. naſ. oium añ. z.i. myrrhe gallo⁹ ỗboꝛ añ. z.
ſ. muſchi canfoꝛe ỗboꝛ añ. g. iij. climie t ſaliſgéme
ỗboꝛ añ. kirat. iiij. admittret ex eis renta: t ex caput
purgiꝫ caputpurgij cū ſucco mentaſtri: t melioꝛa
caputpurgia t magis iuuatia t ex eis ſt vrine aſino
rū. Ille. n. nūq̃ fallunt. Et ex expimētis bonis é vt
reſoluāt troc. ādaracaro recepti i tyriaca i vino t di
ſtillēt i naſū qñ ſanat t decoctio aldarūſahā cū vio
do oſifero é bona valde. Adminſtrēt ergo aligb⁹ die
bus t narib⁹ attrahat. Et ex linimētis é vt liniat illd
qd é inter⁹ ei⁹ cū colcotar t ét folia ſanſucieraſt cū
aq t liniat ex eis naſus: t hoc medicamen karitim t
é myrrhe. iiij. z. t due terric: caſie lignee. z. i. t. vi. ar
moniaci trīs dē officiant cū melle. Et ex iſuſtratoibus
é vt iuſuſtlet eo mēaſtrū ipm aut helleboꝛus alb⁹ t
oſtracū aduſtū. Et ex medicamie ꝓdicto in fine cēta
rū é ſuſtlet xilobalſam⁹ in naſo. Et ex attractoib⁹ cū
narib⁹ ex eis q ſunt expte é decoctio aldarūſahan
cū aq aut vino t adminſtret die⁹ aligb⁹. Et ex eis q
expta ſūt i cura ei⁹: t, ꝓpe qñ é i cerebꝛo: aut añoꝛe
pte ei⁹ putredo ſt duo cauteria a ỗ extra pte caluę t ſi
niſtra a⁹ coꝛā aurib⁹ q ſequūt: ad ỗ o tpa: aut caute
rū vnū ſup mediū capt. L. iij. de vlceribꝰ i naſo.

Uādoq; gnānt i naſo vlcera: t ex vaporibus
q acutis aut malis: aut catarris acutis: t ſūt aut
feūdi putridi: aut cruſte: aut vlcera t boſhoꝛ
aut vlcera pura: t ſunt aut appentia aut intrinſeca.

Lapi. iiij. de cura.

n Alſus é mēbꝝ pñdi⁹ aure t ſica⁹ oclō. Qua
re oꝛ vt ſit cura vlceris ei⁹ ꝓxia cure vlcer au
ris oculi: oꝛ ergo vt ſint medicie exiccātes vlcera na
ſi mioꝛis exiccatōis q̃ medicine exiccātes vlcera au
ris t vehemētioris exiccatōis q̃ medicine exiccan
tes vlcera oculi. Ulcera. n. naſi indigent re que ſit in
initio cuētus exiccatōis. Amplius ſi cā fuerit mā
currentes: aut vapoꝛes aſcendentes tūc cura cū eūo

ſacerēt cuenire, vlcera: fz ipſe é putridus fetidi odo
ris. Et qñq; ꝓuenit odoꝛ ei⁹ ad ſuꝑioꝛa t ſentit odoꝛa
mēto ſui: aut hūoꝛes putrefacti i vētre: aut i cerebꝛo
toto: aut i añoꝛe ꝓte ei⁹: aut i ea ꝓte ſui quā ſegun
naſus: aut putrefactio t coꝛruptio accītes illis oſſi
bus oib⁹ q̃ꝫ curatio é difficilis: aut hemoꝛroidas in
naſo putrefactas. Ca. ij. de cura.

Poꝛet vt ꝓcedat mūdificatio ei⁹ qd é aggre
o gati ab hūoꝛe malo ſi é i alio loco q̃ꝫ i chaia
ſim t pfundo ei⁹: imo é in ſtō t cerebꝛo. Dei
de adminſtrent medicie narrate q̃ fiūt ex tētis t caput
purgiꝫ t iſufflatoib⁹ t religs: t tēte expte i hoc. Et
recti⁹ qde é vt ablnat añ eas cū vino. Deiñ ex illis té
tis adminſtrēt tenta ex myrrha t āmomo: t acatia
ſcā cū melle: aut myrrha t āmomo aut myrrha cuz
oleo de neriđ: t tente pline diuerſitatis ſcē ex iſtis
medicis fz diuerſitatē ponderis: t ſi ceperi t ſpica t
roſa t aneſrin t calam⁹ aromatic⁹ t āmomū t gari
ofil. t myrt⁹ t aleos t roſa. t aliqd ex ſale pūcte aut
ſepate. Et téra ifuſa i triplicato ſubtili ſup quā pulue
rizet ſubtilis pluis fact⁹ ex gariofil⁹ t cipi t ramice t
laudani pnb⁹ eq̃lib⁹: t ét myrti calami aromatici ni
ſri roſ. naſ. oium añ. z.i. myrrhe gallo⁹ ỗboꝛ añ. z.
ſ. muſchi canfoꝛe ỗboꝛ añ. g. iij. climie t ſaliſgéme
ỗboꝛ añ. kirat. iiij. admittret ex eis renta: t ex caput
purgiꝫ caputpurgij cū ſucco mentaſtri: t melioꝛa
caputpurgia t magis iuuatia t ex eis ſt vrine aſino
rū. Ille. n. nūq̃ fallunt. Et ex expimētis bonis é vt
reſoluāt troc. ādaracaro recepti i tyriaca i vino t di
ſtillēt i naſū qñ ſanat t decoctio aldarūſahā cū vio
do oſifero é bona valde. Adminſtrēt ergo aligb⁹ die
bus t narib⁹ attrahat. Et ex linimētis é vt liniat illd
qd é inter⁹ ei⁹ cū colcotar t ét folia ſanſucieraſt cū
aq t liniat ex eis naſus: t hoc medicamen karitim t
é myrrhe. iiij. z. t due terric: caſie lignee. z. i. t. vi. ar
moniaci trīs dē officiant cū melle. Et ex iſuſtratoibus
é vt iuſuſtlet eo mēaſtrū ipm aut helleboꝛus alb⁹ t
oſtracū aduſtū. Et ex medicamie ꝓdicto in fine cēta
rū é ſuſtlet xilobalſam⁹ in naſo. Et ex attractoib⁹ cū
narib⁹ ex eis q ſunt expte é decoctio aldarūſahan
cū aq aut vino t adminſtret die⁹ aligb⁹. Et ex eis q
expta ſūt i cura ei⁹: t, ꝓpe qñ é i cerebꝛo: aut añoꝛe
pte ei⁹ putredo ſt duo cauteria a ỗ extra pte caluę t ſi
niſtra a⁹ coꝛā aurib⁹ q ſequūt: ad ỗ o tpa: aut caute
rū vnū ſup mediū capt. L. iij. de vlceribꝰ i naſo.

Uādoq; gnānt i naſo vlcera: t ex vaporibus
q acutis aut malis: aut catarris acutis: t ſūt aut
feūdi putridi: aut cruſte: aut vlcera t boſhoꝛ
aut vlcera pura: t ſunt aut appentia aut intrinſeca.

Lapi. iiij. de cura.

n Alſus é mēbꝝ pñdi⁹ aure t ſica⁹ oclō. Qua
re oꝛ vt ſit cura vlceris ei⁹ ꝓxia cure vlcer au
ris oculi: oꝛ ergo vt ſint medicie exiccātes vlcera na
ſi mioꝛis exiccatōis q̃ medicine exiccātes vlcera au
ris t vehemētioris exiccatōis q̃ medicine exiccan
tes vlcera oculi. Ulcera. n. naſi indigent re que ſit in
initio cuētus exiccatōis. Amplius ſi cā fuerit mā
currentes: aut vapoꝛes aſcendentes tūc cura cū eūo
ne coꝛ t attractioé ipſoꝛ ad ꝓtem aliam ſm q̃ ſcis
Et ad ſūmū necīū é vt exiccet caput t ꝓfortet cū eo
qd ſcluiſti. Deinde intende i nares: t ſcias q̃ oēs me
dicine iuuātes i hemoꝛroidib⁹ t alarnabet ex eis q̃ꝫ
dicturi ſum⁹ ſunt iunatiue ét i vlceribꝰ qū ſunt foꝛtia
t qū feruent cum mucilaginib⁹: t ex eis q̃ ſillant illis
ỗ nec leuiūtur ꝓueniūt oib⁹ vlceribꝰ leuib⁹ ét. Sic
ca vo vlcera curent cū vlcera curr̃etur cum vnctioé
ſcā ex cera cui admixtū eſt quantū é medietas ei⁹ de
medulla cruris vacci diſſoluta cuz aliquo qd fit ſic̃
oleum nenufarinū t ſiracinū. Et ꝓuenientius apud
me é oleū ro. t ꝑpe ſcñ ex oleo ąphacino t ctiā cu
retur cum vnctioé ſcā ex oleo vio. cū dragagāto: aut
pauca ſpuma pſilij t malue: t ét ptenta infuſa in iſo
po. Et qñq; ꝓfert phlomia vene in extremitate naſi
poſt cephalicā t vētoſa nocrati t ſoluitio vētris. Ul
cerum ät ad q̃ currit mā acuta aut mala fetida cura
fit difficilis t nec̃ria é eūo. Et qñq; idiget ſoluroe vē
tris ex hieris q̃ ſūt magne. Et oz vt aſſiduet ablutio
coꝛ cū nitro t ſapone t, ꝑpe q ꝓpat⁹ eſt aſclidi t ſa
pone ꝓpatio ad ſtātium. Deiñ adminſtrēt medici
ne vehemēt̃ exiccatōis ex qb⁹ é hoc. Ꝛ. coꝛticis cris
t calcadis t arſenici rubei t citrini oium añ ꝑt. i. cō
terant t infundant i felle tauri aligb⁹ die⁹ ỗ oēc ru
beſcant i eo t adminſtrent. Et qñq; addet i eis āmo
mi t myrrha t mēteſtꝝ t praſſium t croc⁹ t alumē
oium ps. i. Et medicamē Ruffi exptū é vt ſumant
cipeꝝ t alumen t galle t myrrha t croc⁹ t arſenicū
t adminſtrent. Ulcera ſt vehemētis doloꝛis curant
cū plūbo vſto abluto t ceruſa t merdaſengi: fiat ex
eis empl̃m cum oleo ro. t cera. Ulcerum autem bo
toꝛ ſoꝛium cura fit cum oleo myrtino, t merdaſen
gi t aqua ro. t pauco aceto ꝑlo ſcō ex eis. Ulcera
ỗ maiſeſta cū hoc ꝑlo cura ceruſe li. i. merdaſéngi
ſcoꝛie plūbi vſti ãboꝛ añ. ʒ. iij. miſceant cū vino t
oleo myrtio. Et ex iudicis qdē cōib⁹ é vt ſumat gra
natū aceto ſum t decoq̃t in vaſe ereo donec ꝓueniat
ad medicatarē t liniatur ex eo tenta: deide adminſtret
t ex eis gb⁹ curant ſunt troc andaron qñq; iſuſi i vi
no t qñq; infuſi i aceto t aq fz qd vi. t ex emplis q
dē bonis é vt ſumāt ſcoꝛia plūbi t vinū vet⁹ t oleū
myrtinū t aggregét oia terédo ſup igné leuit accēſi
t moueāt dōec igroſſét t fuēt i vaſe ereo Et plūbū
uſtū é in iudicio ſcoꝛie plūbi: t oꝛ vt adminſtret ſucc⁹
ſicle ſolus aut cū medicinis qñ eſt valde iunatiu⁹.

La. v. de cura vlcerū que nolūtur vlcera duleia.

Ꝑl principio q dē ſufficit oleū ro. ſolū aut ce
i ra t adeps gallinace⁹. Et fortius illo é ẽplin
de ceruſa t ꝓcipue ẽplin mixtū cū mucilagie
gnoꝛ cydonij: t ſi exiccatiōis additio querit ponat
i ipſo ſcoꝛia argēti: t qñq; ꝓfert ſola cū olo leuiſcimo
qū ät egritudo pariꝑ ſit fortio: adminſtra hoc ẽplin
℞. ceruſe li. i. merdaſengi. ʒ. iij. plūbi adulti ablu t
ptriti cū vino. ʒ. iiij. fiat ex eis vnguēt̃ cū oleo myr
tino t aceto. Qū ät egritudo ſit ciꝛonica t foꝛt ſal
de fiat vnguēt̃ h⁹: ℞. merdaſēgi. ʒ. iij. rute hūide
ʒ. iij. alumīs. ʒ. ij. fiat ex eis vnguēt̃um cū oleo lenti
ſcino t aceto. Et foꝛti⁹ eo eſt iſtud: ℞. dragagāti t cal

canti ⁊ myrrhe oīum aſi. ptes. vij. calcadis. vi. ptes alumis iameí gallaꝝ ſcorie eris oiuꝫ aſi. ptes .iij. turie ptē. i. ⁊. ſ. acti li. i. ⁊. viij. ℥. coq; ſi vaſe feneo donec fiant i ſba mellis ⁊ fiat ide liniméntum.

La. vi. de oppilatiõe in chaiaſim.

o Ppilatio i chaiaſim ẽres retẽra i aſſrioꝛe pte ei⁹ ita vt phibeat trálitū exgutture ad naſum ⁊ exnaſo ad gurſ: ⁊ qñꝫ ẽ hũo: vilcol⁹ ⁊ tenax ⁊ qñꝫ ẽ caro nata: ⁊ qñꝫ ẽ cruſta. La. vij. de ſignis.

Hc oppilatio facit naſitatem ita q⁹ phibet ſu
h perfluitatez effuſionis ad hoc vt ibibaſ i chaiaſim: qi facit tinitum factum ex eo.

La. viij. de cura.

Elmanſ létis amare. ℥. i. caſtoꝛei. ℥. ſ. opij croſ ci áboꝛ añ. kirat. i. myrrhe. ℥. ſ. fiát ex eis pilule ⁊ fiat ex eis caput purgiũ cũ aq ſáluci hũi di. ⁊ mltotiẽs qñ idiget diſpõ opatõe man⁹ ⁊ raſiõe naſi cũ radio, phe naſi quo polis ẽ raſio. Raſio tñ non ceſſet donec mũdificet: ⁊ qñꝫ egrediet cũ raſione res plima de e⁹ ſũma mirabilt põ. Hortaſle. n. cõ ſeq̃tur medietaté libre: ſi ãt nõ adiuuat illud fiat qđ dicem⁹ in. c. hemoꝛroidarum.

La. ix. de cura mozbi qui ẽ ſicut in equis.

Ẋ curis ei⁹ évt fiat caput purgiũ ⁊ gargariſm⁹
e cũ medicamie h⁹ i decoquáť galle ꝛrite cum aq granati dulcis ſubmerſi donec bibáť ipm deinde exiccẽtur ⁊ cũ eo miſceat. li. ſ. turis aut ſacro colle ⁊ pficiat vice alia cũ aq ẽnati in q̃ cocte ſiť galle ⁊ admiſtret faciẽdo caput purgiũ ⁊ guargariſmuꝫ dieb⁹ aligb⁹. Et ex eis gb⁹ curak ẽ vt póat i naſo tin car cũ cera ⁊ olo ⁊ fiat hoc ſine intermiſſióe donec ſanetur. La. x. de ꝛſtrictõe naſi.

Elius ⁊ laudabili⁹ ẽ vt ipleat iteriꝰ e: deiꝰ eꝯ
m exteri⁹ ⁊ extrahat ex eo quo plen⁹ ẽ paulatiz donec reuel. Linimẽta vo iuuatiua i hoc q̃ oz ponere ſup fractura ſunt parũ aloes ⁊ croci ⁊ mellis ⁊ myrrhe ⁊ ramrace ahogilia muſchata ⁊ lutũ armenũ: ⁊ lunũ armenũ romanũ ⁊ malua ⁊ laudanuꝫ ⁊ liniant cũ aqua alatel ⁊ aqua tamariſci. Verum nos forafſe reiterabimus relatõem huius capli in hꝛo fracture ⁊ reſtaurationis. La. xi. de hemoꝛroidib⁹ ⁊ alarnabet i naſo.

b Hemoꝛroides qđ ſunt carnes addite naſcẽtes ⁊ qñꝫ ſũt carnes molles al. ⁊ nõ ẽ i eis doloꝛ ⁊ iſte ſũt facilis cure. Et qñꝫ ſũt rubee aut fuſce vehemẽtis doloꝛis: ⁊ iſte ſũt difficilis cure: ꝓcipue qñ ex eis currit ſanies fetida. Et qñꝫ ẽ ex eis illud qđ ẽ cancer coꝛrũpens figurá naſi ⁊ doloꝛẽ faciẽs cũ extẽſióe ſua vehementi: ⁊ ille eſt q̃ eſt fuſci coloꝛis male gnãtõis valde i, pfunditate plima cui⁹ via ẽ blandimẽtũ ſine inciſione ⁊ raſione. Hex inter cancꝛ ⁊ hemoꝛroides malas diſtat: qñ caro nata ſi ẽ p⁹ egritudines i capite ⁊ catarros ẽ hemoꝛroides. Et ſi nõ ẽ fm illũ ſimo accit poſt claritaté naſi ⁊ puatiõẽs curſus ẽ cancer: ⁊ pheſi fuerit añ aduenũ eius i cerebꝛo egritudines melice ⁊ fuerit pncipiũ el⁹ ſicut cicer: aut auel lana ⁊ icepit augmẽtari ⁊ accit in palato duricies. Et cãcer qđ vt in plib⁹ ẽ nõ hũs ſaniés ⁊ curſũ ad palatiz: imo ẽ ſiccus durus. Et hemoꝛroides qñꝫ elõgant ⁊ fiunt hemoꝛroides pendẽtes. ⁊ qñꝫ elõgantur adeo q⁹ ex naſo egrediũt ⁊ palato: tocꝰ medicine q̃ pferũt alarnabet pferũt hẽoꝛroidib⁹. ⁊ qñꝫ neceſſariũ ẽ vt frangaſ eoꝛ vtus. La. xij. de cura.

Hecigꝫ illoꝛ ſũt ex diuiſióe pma icidunt cuꝛ
q cutello puo: deiꝰ radiunt cũ raſoꝛio multiꝫ

Et q ſunt ex diuiſióe ſcda melꝰ ẽ vt coquátur aut cũ medicis ãs dicturi ſum⁹: aut cũ igne: aut cuꝛ cauterio puo ſubtili ⁊ icidaſ cũ raſoꝛio ẽhẽdo qđ i naſo ẽ ex additíb⁹ ⁊ ſuꝑfluitatib⁹. Et melꝰ qđ raſoꝛiũ ẽ illud qđ eſt vt cẽbula: deinde effundant nagues poſt illđ acetũ ⁊ aq̃. Qđ ſi melioꝛẽ p⁹ ipꝫ anhelit⁹ ⁊ remoueaſ oppilatio bonũ ẽ: ⁊ ſi nõ tũc iã remanẽt ex eis in pfũdo religet: tunc ergo necriũ eſt vt admiſtret ſerra ſiloſa. Et ei⁹ ẽt modus ẽ vt ſumank fila ex capillis: aut ſetta ⁊ ligẽt ita vt ligatura illa fiat ſicut ſera hñs dentes ⁊ imittaſ i acum de plũbo in curuata it romittẽdo p naſum dõec egrediaſ ad palati: deiꝰ ſerret cũ ea reſiduũ carnis extrahẽdo eam ex duob⁹ lateríb⁹ ſic ẽ ſit cum ſerra. deide accipe ẽbulam ex phũbo aut ex pẽna ⁊ volue ſup eam pannũ ⁊ puluerıza ſup eũ medicinas hemoꝛroidaꝝ: ſic medicamẽ de chartis ⁊ medicamẽ andaron ⁊ reliq̃ dicem⁹ p⁹ ⁊ it romittum⁹ ipam in naſum vt remaneat loc⁹ anhelit⁹ aptus. Et qñꝫ ſit raſoꝛiũ ſicut luna: ſz ẽvt ẽbula poſe ẽ vt pſequanť eo volũtaſ ex mũdificatiõe. Et qñ admiſtranť in hemoꝛroidib⁹ iſtim icilonis ⁊ abraſiõis ⁊ medicie coꝛoſiue oꝛ vt ſternutemu p⁹ illud dõec deſtruaſ oĩs putredo ⁊ fatura. Hẽdicine vo qb⁹ curaniť ille q̃ ex eis leues ſunt ſic tenta fcã ex cõtice gñi ꝛtrito cũ aq̃ dõec ꝓficiáť ⁊ admiſtretur illud ſine ceſſatiõe. Eſt. n. exptũ ſz ex lardi iuuaméti aut tẽta ex víne viridi pura: aut ex pulpa colloquntide: aut ex nuce cuꝑſſi cũ aliq̃nto ficuũ admiſtretur aligb⁹ dieb⁹: aut tẽta ſubmerſa i ſucco oximi ſolũ: aut ſbmerſa i aq̃ ei⁹ deiꝰ puluerizeť ſup ipaz ſuccũ: aut in vino ⁊ puluerizeť ſup eã tritũ oximiꝫ: aut ex gelato aq̃ vtriuſq̃ gnatoꝛ ⁊ tritoꝛ cuꝛ cortice ⁊ pulpa aut tẽta cũ melle ⁊ oleo roſato ⁊ iterata i die aligb⁹ vicib⁹ aut iſufflatio ex arſenico ⁊ calcito ꝛtritis cum aceto ⁊ exiccatis. Hdicie vo gb⁹ ille curáť q̃ chꝛonice fiunt ſũt tẽte ⁊ pulueres ⁊ vnguẽta fcã ex eis q̃ ſi ſic alumẽ ⁊ myrrha ⁊ tes vſtũ ⁊ cortices eris ⁊ radix lilij albi ⁊ calcãtũ ⁊ colcotar ⁊ attrimẽtũ ⁊ nitrũ fiant ex eis cũ vino: aut aq̃ oximi: aut aq̃ áboꝛ gnatoꝛ cũ pulpis ⁊ coꝛticib⁹ tente: aut iſufflatões admiſtrétur Si ãt nõ ꝓfert fiat tẽta ex h⁹i aqs ſup quã puluerizeť res plima ex calcadis ⁊ colcotar ⁊ alcali ⁊ floꝛe eris ⁊ attrimẽto ⁊ alumine fm eq̃litaté. Et recti⁹ qđ eſt vt admiſtrenť poſt inciſióez. Si vo illđ nõ adiuuat tũc admiſtret alch alidicon. Et iá deiꝰ ẽ q⁹ ſemẽ ſpẽtarie ſanat hemoꝛroidas naſi: ⁊ ſi fuerit cancer o ſe tunc exprimat vua q̃ ſup extremitaté luſ ſpentis: ⁊ bibaſ ide lana ⁊ intromiſſa in ãbas nares deſtruet carnẽ addità ⁊ cancꝛ. Hlarnabet vo ẽ rectius vt cu reur cura man⁹. Et illud qđ poſt diminutõz repletiõis a coꝛpe ⁊ capite. Si ãt fuerit leuis adminiſtrabis

ex medicinis vlcꝛ medicinas fortes ſic ẽ inſufflatõz facta ex alumis ⁊ myrrhe ambꝛ ana pte. i. colcotar gallaꝝ ambꝛ ana pte. ſ. ſufflent in ipſo, aut fiat ex eis tenta ⁊ medicamẽ qđ. B. eligit ẽ vt ſumak aqua duoꝛ gnatoꝛ expſſioꝛ cũ coꝛticib⁹ ⁊ pulpis ſuis ⁊ đ coctoꝛ decoctõe pauca: deiꝰ ponãt in vaſe plumbi deinde ſumãt ſcope ⁊ terãk tãdiu donec fiãt ſic maſſa ⁊ imbibaſ ex tãta quãtitate ſucci ábo gnatoꝛ q̃tũ fiãt lente. Deinde fiãt ex eis collyria lõga ⁊ it romittanť i naſũ iſirmũ ⁊ dimittãť i ipſo p⁹ gelcat in gbus dãs hoꝛis ⁊ extrahank a naſo ⁊ liniatur naſus tunc ⁊ palatũ cũ ſuꝛco amboꝛ ⁊ pſeueret ſm hoc regimẽ. Eſt eni iuuamẽtũ vlcꝛ ⁊ hemoꝛroidaꝝ: ⁊ ex eis gõ iuuamẽtis é q⁹ ipm nõ efficit doloꝛẽ de quo ſit curamẽ. Et qñꝫ aggregak illđ ex trib⁹ gnatis pontico et acetoſo ⁊ dulci. Si ergo hemoꝛrois fuerit fort dura addaſ ex acetoſo. ⁊ ſi fuerit plime hũiditaꝫ addaſ ex põtico. Quidã vo coꝛ q p⁹. B. fuerũt addiderũt qñꝫ i ipo paꝛ ⁊ colcatã ⁊ ſalis armõiaci ⁊ floꝛũ eriſ Lati: deiꝰ ſerret cũ ea reſiduũ carnis extrahẽdo eam ex duob⁹ lateríb⁹ ſic ẽ ſit cum ſerra. deide accipe ẽbulam ex phũbo aut ex pẽna ⁊ volue ſup eam pannũ ⁊ puluerıza ſup eũ medicinas hemoꝛroidaꝝ: ſic medicamẽ de chartis ⁊ medicamẽ andaron ⁊ reliq̃ dicem⁹ p⁹ ⁊ it romittum⁹ ipam in naſum vt remaneat loc⁹ anhelit⁹ aptus. Et qñꝫ ſit raſoꝛiũ ſicut luna: ſz ẽvt ẽbula poſe ẽ vt pſequanť eo volũtaſ ex mũdificatiõe. Et qñ admiſtranť in hemoꝛroidib⁹ iſtim icilonis ⁊ abraſiõis ⁊ medicie coꝛoſiue oꝛ vt ſternutemu p⁹ illud dõec deſtruaſ oĩs putredo ⁊ fatura. Hdicine vo gb⁹ curaniť ille q̃ ex eis leues ſunt ſic tenta fcã ex cõtice gñi ꝛtrito cũ aq̃ dõec ꝓficiáť ⁊ admiſtretur illud ſine ceſſatiõe. Eſt. n. exptũ ſz ex lardi iuuaméti aut tẽta ex víne viridi pura: aut ex pulpa colloquntide: aut ex nuce cuꝑſſi cũ aliq̃nto ficuũ admiſtretur aligb⁹ dieb⁹: aut tẽta ſubmerſa i ſucco oximi ſolũ: aut ſbmerſa i aq̃ ei⁹ deiꝰ puluerizeť ſup ipaz ſuccũ: aut in vino ⁊ puluerizeť ſup eã tritũ oximiꝫ: aut ex gelato aq̃ vtriuſq̃ gnatoꝛ ⁊ tritoꝛ cuꝛ cortice ⁊ pulpa aut tẽta cũ melle ⁊ oleo roſato ⁊ iterata i die aligb⁹ vicib⁹ aut iſufflatio ex arſenico ⁊ calcito ꝛtritis cum aceto ⁊ exiccatis. Hdicie vo gb⁹ ille curáť q̃ chꝛonice fiunt ſũt tẽte ⁊ pulueres ⁊ vnguẽta fcã ex eis q̃ ſi ſic alumẽ ⁊ myrrha ⁊ tes vſtũ ⁊ cortices eris ⁊ radix lilij albi ⁊ calcãtũ ⁊ colcotar ⁊ attrimẽtũ ⁊ nitrũ fiant ex eis cũ vino: aut aq̃ oximi: aut aq̃ áboꝛ gnatoꝛ cũ pulpis ⁊ coꝛticib⁹ tente: aut iſufflatões admiſtrétur Si ãt nõ ꝓfert fiat tẽta ex h⁹i aqs ſup quã puluerizeť res plima ex calcadis ⁊ colcotar ⁊ alcali ⁊ floꝛe eris ⁊ attrimẽto ⁊ alumine fm eq̃litaté. Et recti⁹ qđ eſt vt admiſtrenť poſt inciſióez. Si vo illđ nõ adiuuat tũc admiſtret alch alidicon. Et iá deiꝰ ẽ q⁹ ſemẽ ſpẽtarie ſanat hemoꝛroidas naſi: ⁊ ſi fuerit cancer o ſe tunc exprimat vua q̃ ſup extremitaté luſ ſpentis: ⁊ bibaſ ide lana ⁊ intromiſſa in ãbas nares deſtruet carnẽ addità ⁊ cancꝛ. Hlarnabet vo ẽ rectius vt cu reur cura man⁹. Et illud qđ poſt diminutõz repletiõis a coꝛpe ⁊ capite. Si ãt fuerit leuis adminiſtrabis magis iuuatiuis ad exiccandũ caput qñ mã aut eſt pauca q̃ expelli poteſt q̃uis non ſit matura: aut eſt ventoſa q̃uis ſit plurima: aut ẽ vaporoſa: nam ſternutatio ẽ ex reb⁹ magis valẽtib⁹ ad repletionẽ vaporoſam in capite aut ẽ groſſa q̃ nõ ẽ digeſta. Si ãt ẽ plus hoc tũc ſigñ fortitudinẽ cerebꝛi: ⁊ ppꝫ hoc ille cui⁹ moꝛs ẽ, pxia nõ põt ſternutare: ⁊ ille cui ex eis adhibent ea q̃ ſternutare faciũt ⁊ nõ ſternutat non ſpak vt ſanet vnq̃: ⁊ ipſa ẽ ex eis q̃ adiuuãt ad expelẽdas ſuꝑfluitates retẽtas ⁊ faciũt ptũ facilẽ ⁊ egreſſionẽ ſecũdine ⁊ ſedãt q̃uitatẽ capitis. Hꝛ ipſa nocet ei in cui⁹ capite ẽ mã que indiget gete ad hoc vt mutaret ⁊ vt nõ caleſiat illud qđ ſegk cã ⁊ vt nõ moueak timẽdo q⁹ attrahak ad ipſam aliud ab ipa ⁊ ipa ẽ nociua ẽt ei in cui⁹ pectoꝛe ẽ mã plurima aut cruda. La. xiij. de medicis, phibẽtib⁹ ſternutatoꝛz

Ex eis q̃, phibẽt ſternutationẽ ſũt oleũ ro. et
e oleũ de ſalicib⁹ q̃ veheñt ſedãt eã: ⁊ qñꝫ p hibef ſi fordítio cala ſoꝛbeak aut balneek caput aqua ⁊ effundak oleũ calidũ in ambab⁹ auribꝰ ⁊ refuſpinatio ſup puluinar calm poſitũ ſub collo. ⁊ odoramentũ pomoꝛ ⁊ nefri ⁊ ſilꝛ odoramẽtũ ſpõgie marine ẽ ex eis que abſcidũt eã: ⁊ cogitatio ⁊ ſollicitudo coꝛ p que remotio ſit ab ea ⁊ p q̃ ipa reſcindit: Infantes vo iuuãt eo qđ fluit ex renibus ſanis poſitis ſup ignẽ ⁊ aſſatis ⁊ ſumãt ãteq̃ coquaſ ⁊ accipiak illud qđ currit ex eis ⁊ narib⁹ ſugak aut fiat ex eo caput purgiũ: Et ex eis q̃ ipſam, phibẽt eſt vehemẽtia tolerãtie i ipa ⁊ vt retineak ⁊ ẽ medicamẽ ſufficiẽs eis q̃ ẽ debilis: ⁊ ex eis q̃, phibẽt ipſam eſt fricatio oculi ⁊ auris ⁊ extremitatũ ⁊ palati ⁊ fortitudo oculi ⁊ veheñtia ei⁹ ⁊ eructuatio ⁊ palpitatio aſpectus ad ſupioꝛa ⁊ ſuolutio ⁊ pmutatio ⁊ iũctio lacertoꝛ cũ oleis huectantib⁹ ⁊, phe lacertoꝛ mãdibulaꝝ ⁊ ꝓcipue, pfũdatio ſõni ⁊ timoꝛ excitationis pcedentis ⁊ cautela a puluere ⁊ ſomno.

Capitulum. xv. de facientibus ſternutationẽ.

Unt helleboꝛus al. ⁊ caſtoꝛ cũ ⁊ condiſi ⁊ pip
ſ ⁊ ſynapis: aggrega ea aut ſingulariter accipe ⁊ cũ pẽna appone ea in naſo: aut accipiãtur piret ⁊ gallia ꝛtrita ⁊ ruta ſilueſtris ⁊ aloes ⁊ ex eis fiat limentũ. leuia vo ſternutationẽ facẽtia ſũt opiũ qũ odoraſ ⁊ ſtupites albedarũ gi ⁊ ariſto. ⁊ roſa cuꝛ ſuis pilis: ⁊ ipa ẽ ex eis q̃ faciũt ſternutare calefcõs ⁊ linimentũ interioꝛis ptis naſi ex medicamine ſternutationis, puocatiuo recti⁹ ẽ q̃ iſufflatio eius in ipſum. Capi. xvi. de rebus que cadunt in naſo:

Ternutet habẽs id cũ aligb⁹ medicis ⁊ intro
ſ mittanť in os eius ⁊ narẽ ſana: qñꝫ ſternutuerit egrediet ex ea res: ⁊ iſta ſũt q̃ſi ex eis q̃ relatio ſterijt. Capitulũ. xvij. de deſiccatiõe naſi.

q Uandoq; ſit pp caliditaté: ⁊ qñꝫ ſit pp ſiccitaté vehemẽtẽ: ⁊ qñꝫ ſit, ppter humoꝛem viſcoſum quo exiccatur: ⁊ curatio vniuſcuiuſq; eoꝝ eſt manifeſta. Et res magis iuuatiue in ipa ſũt olea ⁊ iuſcei frigidi ⁊ humidi ⁊ extractio humoꝛis ſi fuerit poſt lenificatiõe eius cũ aliquo oleo aut ſuco ita vt nõ egrediaſ illud cui⁹ non querit egreſſio.

La.xvij.de puritu nasi.

Uando oz fit pp vaporē calin aūt pp catarz
q caliditi si ē aut pp catarrū fortis cursus ḡuis
fit ffus.t qnz fit pp both̄or. Et qnz fit pp
motū fluxꝰ sanguis narū t ē ex signis crisis t ex si
gnis variolaꝝ t morbilloꝝ m g scies in loco suo. Et
cura vniuscuiusq; eoꝝ ē cū eo qđ icīt ex pncipijs fa
cile. Fen sexta de dispōibꝰ lingue t oris t est
tractat⁹ vn⁹.

La.i. de anatomia oris t ligue

Est membꝝ necessariū ad hoc vt
pueniat cibus ad pcauitatē iferio
rē t cōicat i hoc vt pueniat ad pca
uitatē supiorē t pfert in expulsiōe
sup fluitatū aggregataꝝ in oze stōi
qū clōgat t fit difficilis eaꝝ expul
sio ad iferiora.t ē yas vle mēbꝝ oꝝ locutionis in ho
mine t ocferatōis in religs aialibus vocifcātibꝰ
ex flatione. Et lingua q ē mēbꝝ cⁱ ex istis puer
sionis cibi masticati t cibo vocis t extractio trārū
vad ipsam ptinet discretio gustꝰ. Et cutis supficiei
cⁱ inferioris ē ptinua cū cute meri t iteriore pte stōi
Et cutis strata ē diuisa in duo media cōa pmixtura
nerali: t inf ista duo ē cōitas i ligamētis t ptinuati
one: tu iā sciuisti lacertos cⁱ motiuū t sensibilē. Et
melioꝝ linguaꝝ fm portiā bñ loḡndi ē illa q̄ mēbru
rata ē in lōgitudie t latitudine sua q ē subtilis apud
extremitatē suā exteriorē. Et qnī lingua ē magna t la
ta valde: aut pua sic spalmata hūf cā nō ē potēs log
Et suba gđ lingue ē caro mollis alba quā coopuerit
vene pue intrātes sanguice rubē ex caloꝛe cⁱ quare
alie sūt vene t alie sūt arterie. Et i ipa sūt nerui plus
ꝓcedētes ex neruis .iiij. veniēt⁹ ad ipam quos iā
dixim⁹ i anatōia neruoꝝ: t in ipa ē ex neruis t vēis
vltra ḡ̄ ēdat eē i suo sili: t sb ea sī duo ossicula q̄ abo
ingredit stilus t sūt fontes saliue que ad carnē pue
nūt glondosaꝝ que ē in radice cⁱ t noiant gnātiue
saliue. t isti duo fontes noiant duo hauritoria sali
ue ꝑseruātes roꝛē lingue: t pāniculus gđ ē in cir
cuitu eius ē pūct⁹ cū pāniculo tori⁹ oris t plus ad
meri t stōm. Et sub lingua sūt duo vene magne vi
rides ex qbus ꝓcedūt vene plures t nominēt duo
ranine.

La.ij. de egritudinibus lingue.

Uando oz accidū lingue egritudines facien
q tes nocumentū in motu eius: aut ita vt destru
atur aut debilitet aut mutet: t qnz accidunt
ei accidentia facientia nocumētū ei in sensutactus t
gustus ita vt destruat aut debilitet t mutet. Et qnz
destruit vnus duoꝝ sensuū eⁱ sine alio sic gustꝰ sine
tractu ppea ga egritudo potētiā hz eūandi nocumē
tū cū debilioꝛe duaꝝ virtutū. Et egritudo gđ qnz
ē malitia pplonis: t qnz ē officialis: aut ex magni
tudine aut puitate aut corrupcōe figure aut corrup
tiōe sit⁹ qī nō dilatat pus nz ꝭstringit: aut ex resolu
tiōe singularis ppositi. Et qnz ē egritudo ppositi si
cut vnū apaū: t qnz ē nocumētū in ipso ramo ner
ui q ē ppu⁹: t qnz ledit et cū cōitate stōi: t qnz per
cōitatē pulmonis t pectoris. Et lingue gđ cōplo
qnz significat ex pte saporis vincētis i ea ex eo qđ
sēt̄ sile acetositati: aut dulcedis: aut insipiditati aut
amaritudini: aut abomiatōi gnāte a putredine aut
pōricitate aut stipticitati. Cō significatio nī ex cⁱ co
loꝛe t ex eo qđ intenit i sapoꝛe qnz pterasit ipaz vsq;
ad egritudines ples alioꝝ mēbroꝝ. Rubedo nāq;
cⁱ t ꝓpe cū aspitate sigt apa i sanguinea i pūb⁹ capi
tis t stōi t epis: t albedo ipius qnz sigt frig⁹ stōi t
cpis: t dūitz phlatis in capite. Et qnz sigt ictericiaz
si color t corpis est diuersus: t sapoꝛ eius sigt hūoꝛē
dominantē in coꝛpe toto aut stō t capite: Et qnz si
gnificatio cⁱ hi ex pte humiditatis t siccitatis sue.
t siccitas quidē sentil fm duos mōs: quoꝛ vn⁹ ē cū
clarꝛtate supficiei lingue: t hec ē siccitas leuis. t sc̄da
ē cū curꝛu hūoris ꝓfūdi vlcosi q ē in ipa quā calor
iā exiccauit. t hoc non sigt siccitatē in suba: imo hu
miditatē vlcosam aggregatā in ea: aut ex catarro:
aut ex vaporibus grossis spissis. Et hoc ē ex eis que
facūt errare medicos q qū cognoscunt ex infirmo
dispōnē exsiccatōis oris nō discernūt inī modū q ē
ante ipam t inf ea: t aspitas gđ sequt siccitatem t
planitiez sequit hūiditatē Et qnz sigt lingue dispō
ex dispōne motus eius apud loḡlā t ex dispōne di
m inutiōis cⁱ t leuitatis ipsius t dispōne grossitiei
ipi⁹ ita vt minuat oi hoꝛa t ḡuet mot⁹ cⁱ: t sigt re
plcionē sanguis aut hūiditatis: t qnz sigt eius
dispō ex apatib⁹ t both̄oꝛ q accidūt i ea: Et idi gđ
pole erit exponere mōs significationū ex hac acce
ptōe p⁹ q̄s ꝓhenderis pncipia vtia iā ꝓterita t pti
cularia q ostēdi.

La.iij. de curatiōib⁹ lingue

Uando oz ē curatio eius cū cōitate quā ha
q bet cū capite aut stō paū qđ rectificat aboꝛ: t ē
ex eis quoꝝ vnūqđq; scīuisti in suo caplo. Et
qnz ē curatio ipsius cura ꝓpa cū potiōib⁹ cūanti
bus fluxū vētris q̄ fūt magis itūatiue q̄ illa q̄ vo
mitū facūt t pmutāt ꝓpōnē aut stipticis aut resolu
tis icisiuis subtilitatis q̄z qū bibūt t utes ad ipaz p
ueniūt: t opportunius gđ bibūt h⁹ i p⁹ abū. t qnz
curat collutōibus oris t frictionibus t gargaris
mis t oleis t pillulis retētis in oze factis ex spēb⁹ q
hūt vtutes ꝓdictas fm necītatē: t melius gđ est vt
sumāt ꝓpīe. t oz vt caueat i admīstratōe medicinaꝝ
oris t lingue qū fuerit ex gnē eaꝝ q̄ nocēt gutturi t
pulmoni dt nō attrahat aligd ex cursu eaꝝ ad ipsa.

Capitulū .iiij. de corꝛuptione gustus.

Ocumentū ingredit in gustu ex trib⁹ modis
n t toti illud est qū cū cōitate t qnz ꝓpter
egritudinem ꝓpriam ex malitia pplonis aut egritu
dine officiali: aut cōi: t significatur per illud qđ iue
nimus.

La.v. de cura.

Ura ei⁹ si ē cū cōitate ē vt cognoscas dispō
c nē cerebū t rectifices eā cū eis q̄ ie docuimus
in ca. egritudinū cerebri: aut dispōne stōi: et
tūc si cā fuerit replō t hū oꝛ malꝰ opoꝛtebit vt cūct.
Uā si fuerit acut⁹ cūct cū eo qđ fit sit vt hierapeire:
aut pillulis ꝛochijs t pillulis factis ex scamonea et
pulpa colloqntide t sale naptico: t si fuerit grossius
tūc opoꝛtebit vt cūct cū hieris: t admīstrent garga
rismata dicta i. c. molificatōis lingue t cibet patēs
cibis acutis sicut cepis t alleis t synapi t aceto.

La.vi. de mollificatiōe lingue t granitate eiusdez
t destructiōe introiꝰ in sermonem.

Ingue mollificatio ē ex sūma spē nocumē
l tōꝝ lingue ꝓdictoꝝ i eis q̄ pterierūt. Et cā gđ
nota qnz ē ex humiditate sanguica aut aquosa. Et
qnz est pp cām ꝓmā i cerebꝛo. Et qnz ē pp cām in la
certo monēte eā: aut ramo veniēte ab ipso ad cī. Et
tu scies q̄ fit cū cōitate cerebri t q̄ sit absq; cōitate ex
eis i qb⁹ inenit dispō in religs mēbris acgrētib⁹ ex
cerebꝛo sensum t motū. Et qnz significat ꝙ mā sit
sanguinea rubedo lingue t calitas cⁱ. Et qnz signi
ficat ꝙ mā sit subtilis aquosa multitudo cursus sali
ue subtilis t paucitas immanitis ex resolutiuis t iuua
mentū ab eo i quo ē stipticitas. Et qnz pueniat mol
lificatio lingue ad hoc vt puer loḡlam: aut fiat diffi
cilis vt alteret: t ex eis qđ est alsefe t altere. Et ex pue
ris sunt quoꝝ qđā spatiū defect⁹ a locutōe plōgant
Et ex eis qđ ꝙ runt tāta in locutōe sua est aliqs cui
qū accit egritudo casa soluit lingua ci⁹ pp liāfactoz
hūiditatis ānexe cū lingue radice neruī ci⁹ t
pp hoc fit puer altata: t qū fit adolescēs t tēpat hūi
ditas ci⁹ sit loḡns expedite.

La.vij. de cura.

Ꝑoꝛtet vt mūdificet coꝛp⁹ cū hiera mioꝛe: de
o inde cū hieris maioꝝ: deīn ītēdat ps capi
tis cū medicīs sibi ꝓpīs. Et si existimat ꝙ cū
hūiditate dūct sanguis phlomes i vene lingue t vēto
sef mēti. Deīn curet cū gargarismis t fricatōe ligue
t assiduatōe mot⁹ cⁱ post cūoné. Et tu gđ tā sciuisti
duo ꝑnia capta in regie egritudinū capitis. Medi
cine vo, ꝓpe loco q̄ sunt fm plm cē stille q̄ sunt cuz
resolutiuis icisiuis t subtilatiuis t gargarizatio cuz
ags eaꝝ t ꝑpta fcā cū eis q̄ sit sic oxigarū t halasce t
synapis t piretꝝ t coꝛnices radicis capparis: imo sic
dūit t totū illō eī eo qđ sit sic almarū t accetū sgli
ticū. Et qnz inuat ex fricatōe lingue fcā cum sale ar
moniaco t cā. 33. t cepe ita vt ex ea currat saliua pli
ma t oxymel sgllitici q̄n admīstrat ad gargarizādū
aut ad collucēdū os ꝑfect valde t accoꝛ⁹ē bon⁹ mol
lificatōi lingue t ḡuitati ei⁹. Et qū mollificatio fit ve
hemēs t ꝓhibet loquitōez tūc sumat aligd cuso: bij
t dūit t assiduet fricatio lingue t radicis ei⁹ cū ipis
Et oz vt ponāt iste medicie t eaꝝ siles sup colluz ēt.
Et qnz fiunt ex istis medicis t silib⁹ eis pille cōfecte
cū eis q̄, ꝓhibeāt eas a velocitate resolōnis sicut est
laudanū t dragagānū t gūma pini t gūme viscose.
Descriptio pillaꝝ q̄ tenāt in oze sub lingua mollifi
catōi t casui ei⁹: glutinis alibat. z. ij. asse fetide, z. i.
fiant ex eis pille sicut ciceꝛ t tenent sub lingua. Et ex
eis q̄ expta sunt i hoc. c. ē gargarism⁹ ex sale armo
niaco t pipere t piretro t synapi t baurac t. 33. sta
phisagria t origano t sansuco t sale naptico terant
t tribellent t fiat cū eis gargarism⁹ in aḡ cala dieb⁹
ꝑnnis. Et ex electuarijs q̄ indi direxīt ad hanc rez
vtilia ē electuariū cui⁹ descriptio ē hec: cymini nigri
cymini kermeni cinapi grossi salis idi oīuz aā. aur.
ʒ. pip. lon. g. c. pipis. g. cc. ʒ. succari sextaria. viij. sex
tarij ē. z. vi. z. sumāt ex eo oi die. Et qū ī solutiua nō
valuerīt t existimaueris q̄ hūiditas sit subtilis t cur
rens adiuua te cū resolutiuis stipticis sicut aldarsisa
ham pmixtū cū rosꝰ t sicut ē flos sgnāticuz sp odio.
Et multotiēs gđ ꝑfert ei ꝓfricatio lingue cū accto⁹
stipticis. Ipse. n. vehemēter faciūt cū resolutiōe sali
ue t cursu ei⁹ fm accetositatē sicut lac acetosū t ticē sue
cus fructuū q nō sī maturi. Et qn̄ puer tardat ad
loḡndū oz vt assiduet motꝰ lingue ci⁹ t fricatio ipi⁹
t currat saliua ex ea. Et ꝑfert in hoc ꝙ ē q̄n admini
strank i fricatōe ei⁹ mel t salgēma t oia q̄ dcā sī i ca
pitulo cure hūiditatis ligue. Et ex eis que monēt li
guas coꝛ t solūt eas est violenter facere eos loqui.

La.viij. de spasmo lingue.

Spasm⁹ lingue qnz sit ex hūiditate vlcosa
l tendēte lacertos ci⁹ in latitudine. Et qnz fit
ex melica ꝓstrigente t qnz i egritudib⁹ acutis accit
spasm⁹ in lacerto lingue fm viā exiccatōis siccitatis
Et spasmus ē qnz facit appe nocumentum in ser
mone.

La.x. de cura.

Un elongat cura spasmi lingue i canōe a cu
n ra spasmi vlis ꝓdicta in sen ꝙma h⁹ libri: ꝛ fz
viā, ꝑaz cura ci⁹ ē fz qđ accit. Et sūma illꝰ ſt
vaporatōes radicis colli cū eis q̄ ſt sicut camemilla
t corona regia t sarsafa t sansuc⁹ t aneū sigillatim
t piunctī: t silr gargarismi ei oleis eaꝝ t ipletio oris
ex aqs eaꝝ t sint tepide. Deīn retētio eaꝝ i eo spatio
aliquo t admīstratio lotōis oris lacte ex oleis calis
t dulcib⁹ resolutiuis t semib⁹ sic fenugregū t q̄ sūt
eis silia. t cū tuerit in febꝛib⁹ sint olea administrata
sic oleū vio. t oluz de cucurbita t alkerua t salicib⁹
tepidis. Et oz vt embꝛocē loca ꝓdicta cū aq̄ tepida
t succis hūidis tepidis.

La.x. de magnitudie ligue.

Uādoqz fit magnitudo ligue a sanguie dsan
q te. et qnz fit ab hūiditate plima ꝓhlatica mol
lificatiua exiccatiua. Et qnz magnificat plin
ita vt egrediat ex oze t nō capiat eam. Et hꝰ gđ ma
gnitudinis relatōem singulare facim⁹ in ca. ap atis
ꝓ illud qđ ci⁹ ꝓpium est ex dsia.

Capitulum. xi. de cura.

Unguinea qđ t facta ex mā cala curak si assi
l duak eius fricatio cum icisiuis aceto ꝛ stipti
cis sicut ribes t acetositas citri. Et fcā ex hūi
ditatib⁹ si assiduek eius fricatio cū sale armoniaco t
sale cū cepis t aceto post cūones: aut accipiant. zz. t
pip t lōgū pip t salgēma: terant bñ t fricet cū eis li
gu a qī reuertet ad mēsurā suam t egrediet qđ de ea
eriuit t mollificatio qđez lingue qū accit pueris suf
ficit in ea sollicitudo custodie t cibatio ex passeribꝰ
t volatilib⁹ abulatiuis. Quidaz hō iā vētosat⁹ fuit
t pcussus est cū scalpello villus neruī in spondilib⁹
pāniculi ziūcti cum lingua qī mollificata ē lingua.

La.xij. de abbreuiatiōe lingue.

q Uandoqz accit ptinuatōi ligamēti qđ est sub
capite lingue t extremitati ei⁹ abbreuiatio t
nō pmittit linguam dilatari. Et qnz accit fm sem i
tam spasmi.

La.xiij. de cura.

Ea gdem q̄ fcā ē cā spasmi iā deīn est. Eius
d vo q fcā ē cā abbreuiatiōis ligamenti cura ē

incisio illius ligamti ex latere extremitatis ei⁹ parūp
t succurre loco cū dragāto adusto vt abscindat san
guiné. t sūma q nēcria ē exincisioē ei⁹ in solutōe lin
gue ē vt sletat ad supiora palati t vt egrediat ex ore
t si non auder icidere ipz ci ferro pauēdo t timen
do effusiōem sanguis plurimi trāseat ad hoc vt iro
mittat sub ligamto acū cū filo t dilūpat absq; icisi
one t ponat sup mēbz q. phibeāt pglutinatōs. Et sī
medicie cauterizātes attractiue t si fūbiliat i icisione
ei⁹ cū cautela venaz q sūt sub lingua ne aducāt eis
ficilio t nō adueniat cursus sanguis plurimi.

La.xiiij. de apatibus lingue.

q Uādoq; accīt ligue apata cala t apata mol
lia phlatica t apata dura t cancer. Et signa
oium illoz mānifesta erūt qñ redierit ad illud qđ di
ctū ē in signis apatū. Et qñz apat lingua pp potuz
venenoz sīē fungoz t opij. La.xv. de cura.

Postemata qdem cala curant in pnis cum
a phlomia t solutōe ventris: t illud melius est
in apatibus lingue cz vomitus. Et qñq; non
excusant a phlomia venaz que sūt sub ligua. Dein
de teneant sub lingua sua qū est pncipiū coz succz
endiuie t succum lactuce. ppe succz solatri propie
t lac acetosum t aqua ros. t aquā i qua decocte sūt
rose t succus virge pastoris t fricet cum pīcis hui
dis qñ sunt vehemētis iuuāntī ad illud. Si āt nō
resolunant t nō apiant indigent ad vltimū maturati
uis resolutiuis gbus fiat gargarism⁹ sicut cum mel
le t lacte sicut decoctio radicū iūz t sicut decoctio ci
cuum t fenugreci t decoctio passularum t feniculi
t poꝛ. hierepicre vt soluat mā ab oze stōi: t sint cibi
ex gnē coz q maturant t resolunt sicut illi q sunt ex
caulibus t atriplicib⁹ cum oleo sisamino. Et si ape
riant admistrent stiptica in oze sicut decoctio sumac
t myrri t lentū t folioz olue t vinū ponticum. Et
qñq; valet ad illud vnguentū fcīs ex succo solatri t
olo ro. t lentib⁹ excoriatis t ros. Si āt apa ē mol
le phlaticum tūc pfert ei vt apati calido in quo ē vl
tim⁹ stat⁹ eius pburat radix feni. t annectat. Et qñz
in ⁹ si sunt caput purgia i gbusdam apatib⁹ calis i
gb⁹ ē grossitudo cū hoc medicamie. ℥. croci t hie
repicre āboz añ. ptē. i. cāsoze t muschi ēboz añ. iij.
ptē. ℨ. ius succari tabarzet ptez. i. t. ℨ. resoluat ex eo
toto pōdus danic. ius in lacte puelle t fiat ex eo ca
putpurgiū. Jngt B. apata fuit lingua cuiusdā hois
apate magno q erat seragenari⁹ t nō fuerat pfuet⁹
phlomari: qđ nō phlomauit cū: ℨ feci cū potare pil
las cochias: t vt lingua ei⁹ innolueret emplis fris
volui. Sed ipse erat stult⁹ in obediēs medico suo: vi
dit itaq; in visiōe illa nocte vt tenere t oze suo succū
lactuce qđ t fecit t sanat⁹ ē integre t fuerit cōueniēs
illud t mirabile. Qđ si apa fuerit duz tunc optebit
vt subtiliet regimē t cib⁹ fiat don⁹ t cūcet huīo: cum
hieris magnis pdictis i caplis pdictis. Et admistre
tur gargarismata subtiliatiua t teneāt in oze ius lo fe
nu greci t decoctio ei⁹ cū ficub⁹ t granoz lauri cuz
passis mundificatis t teneatur in oze lac mulieb re t
aluminum t caparinum t etiā decoctio dactilozū t li
cuum cū vīo dulci t vino de vuis t cū melle calfe
fi. t assiduet lenificationem nature cum eis que sunt
vt hicre parue t calia fistula.

La.xvi. de alchael in locutione.

Am dixim⁹ qdaz q optuit dici de ea i. c. mol
i lificatiōis lingue. Nunc aut dicam⁹ qp caral
t relīq nocumēta locutiōis qñq; fiunt ex no
cumēto i cerebro t i ptib⁹ nerui: vemētis ad liguam
t mouētis eā. Et qñq; fiunt i ipso ramo: t qñq; fūt
in lacerto ipso. Et illud iō qñ alchael: aut ē spasm⁹
aut tetan⁹ aut durities: aut mollificatio t abbrevia
tio ligamēti aut nodatio a plaga ꝓ solidata: aut apa
dux. Et qñq; fit illud sicut scis ex hūiditate fim; plim
Et qñq; fit ex siccitate. Et qñq; fit, nocumētū in locu
tione ex pte apatū: aut apa vlcer accītū i lingua t
ptib⁹ ei⁹. Et qñq; accit pp sirsen pp expulsionē sup
fluitatis ex cerebro ad neruos: t febrib⁹ acutis pp
exiccatiōs eaz. Et qñz ē lingua i hoc vt detumescat
spasmata t ē rarissimū: t hoc ē ex nocumētis accīti
bus ab origine. Et qñq; fit nocumentū i pmone pp
cās lacerto z epiglotis qū sūt ectēū t mollificati. Et
hoi gd qñz ē difficilis vociferatio i pncipio rei qñ
laborat i mouēdo lacertos pectoris sui t epiglotis
suc: ita q nō tolerat laborē ipz illi lacerti: qđ fiat ino
bedictes: qū ergo respirat i initio dictōis sui: ꝓpter
nis currit post illud. Et oz qdem vt h⁹ i hō prepetse
ad loq̄ndū cū respiratione magna t motu pectoris
magno: imo fortiter in ipa velociter: nā qū ille assue
scit illud facilis fit ei locutio t pfuescit facilitatē i ipa
Reliquoz vo mōz curatōes iam dicte sunt i caplis
suis. Et facto gd post sirsen ꝓfert qñz phlomia duā
rum venarum que sunt sub lingua valde.

La.xvij. de ranula.

St silis glādule dure exīs sub lingua cuius
e color ē silis colori apposito ex colore supficiei
lingue t venaz que sunt in ea t ē similis rane
t cū eius est hūiditas viscosa.

Capitulo.xviij. de cura.

Xpianl in ipsa medicine coꝛ ossue incīsue re
e solutiue in gb⁹ ē supflua exiccatio sicut sal ar
moniac⁹ t acetū t sal t fricatio cū flore eris
t dracāto. Qđ si non ꝓferant admistrent medicine
acute sicut medicamen andaron, t medicamen alca
rion medicamē oui hūidi deīn in antidotario t ad
ministratio phlomie sub lingua t medicie fortes vt al
cola admistrēt. Si aūt nō valuerit nō erit excusatio
ab opone man⁹. Et ex medicinis laudatis in ea est
vt sumant origanum persiccuz t cozices granatoz
t sal t fricetur cum eis lingua infantis panētis ranu
lam qñ sanat eis. Et ex eis que expta sunt in ea sunt
dragantū adustū hermodactili cōmixta cum albu
mine oui t posita sunt sub lingua.

La.xix. de adustione lingue.

q Uandoq; accīt illud cā caliditatis in oze stōi
aut cerebro q nō pucit ad hoc vt fit febris: aut
cā receptōis rerum acutarū aut salsarum: aut amaꝛ
rarū aut dulcīū aut pp situm vehementem. Et qñq;
fit pp causas maioꝛes illis sicut febres acutas t apa

teriora. Et cura illi⁹ i sūma ē qñ oz vt phibeat q
d hoc ꝓquerit t, ppe q ē ex egris ne dormiat sup col
lū. t assidue vtat oscitatiōe. Et ꝓfluescat i admīstra
tione pillaz factaz ex seminib⁹ bateke t candi t ci
trolo t cucurbite t cucumeris t tereniabi: t silibus
illis. Et teneat i oze nucleos pruꝛoz t tamarindi t
zuccaz albaizez t mucilagines noras t zuccos in
frāntes t humectātes. Et quenit vt sup ipaz fiat ab
stersio sīē illic hūoꝛ viscosus. Deide iungat t collu
atur os cū oleis t mucilaginib⁹ t succis t adipe vo
latiliū. Et qđ hoies sūt q curāt illud fricādo cū mē
ta.

Cap.xx. de cura fissuraz in lingua.

m Ucilago psilij teneat in oze t trāsglutiat eā
t sumat crura t pedes, t ona mollia cocta i
aqua. Et ex eis q experta sūt i eis ē butyz re
cens: t ex eis frustū cucumeris t sebestē.

Cap.xxi. de delectione lingue.

q Uādoq; fit, ꝓpter apata ei⁹ magna: t qñq;
fit a perfocationib⁹. Deiicit. n. nā aut vo
lūtas linguā vt aperiat meat⁹ anhelit⁹.

Cap.xxij. de bothoꝛ in oze t cura ei⁹.

Lurimū qđē patit os bothoꝛ pp stationē
p caliditatis i ptib⁹ stōi t capitis t vaporum
Et qñz fit i febrib⁹. t iā dictuz est q qñ ap
paret i febrib⁹ acutis bothoꝛ niger in lingua monꝛ
infirm⁹ in die fo. Singularia vo iuuatiua i bothoꝛ
in pncipio rei qñ ē necessitas in frigidatiōis t exic
cationis sūt sicut myrobal. t galle t sebestē rose t tami
lū t fruct⁹ tamarasci t sicl. memithe t dragagantuz
t balaustie t duo sandali t rose t spodii t sumac t
lētes t lutū armenū t capita granatoꝛ t cōtices glā
diū t climia t fausel. Et succi frī tūc succ⁹ lactuce t
solatri t succ⁹ ꝓgepastoris t portulace t extremita
tes vitis. Et ꝓlimoꝛ qđ insātū sanat bothoꝛ cū zuc
caro tabarzet t cāsoza. Lala vo q sūt necessaria i fi
ne rei sūt sicut chelidonia t darsisahā, pptie t coꝛti
cis nucis muschate t cipez t crocus t nux cupressi t
buglossa t pirctrū t gariofil. t mētastrū t gallia. Ex
medicinis fortibus t stercus canis. Et qñz necessari
um ē i eis q sūt vlcerate arsenicū. t ad eas quidē q st
grossa tā expta sūt decoctōis darsisahan. ℨ. i. t ve
naz. ℨ. ℨ. celidonie. gnta ps. ℨ. aloes pondus. ℨ. ij.
croci aur. i. t silr aq i qua decoquitur gariofil. t nu
cis muscate t darsisahā ptes eqles aut ꝓpinque: t
si incipiūt bothoꝛ suppurari tūc fortasse ē necessariū
vt appropiquēt eis mucilagines facte ex eis q sūt sicut
semē lini cū ficub⁹ vt butyro t farina frumēti t semē
maru t fum⁹ terre t semē malue: t ista fcia cadē t fa
rina ordei t lac asininuz solū: aut cū aliquo istoꝛ. t
qñz idigēt decoctōe scis lini cū ficub⁹ t butyro t fari
na frumēti t mēta t fenugreco. Quidā vo sublimi
um medicoꝛ dixerūt: nō ē aliqd magis vltimū quā
oleū de sgnanto i curādo bothoꝛ oris tepidū i oze.

La.xxiij. de alcola t vlceribus malignis.

Ucola est vlcus exīs i cute oris t ligue cuz
a expānsione t dilatatione: t qñz accīt ifātib⁹
plim: immo qū plim accit nō accīt nisi eis
pp malitiā lactis t malitiā digōnis ei⁹ i stōis ꝓpꝛ t
qñz accīt ex oī hūoꝛe t cognoscit ex colore suo. Al
bū. n. ē phlaticū t generat ex phlate salso i plibus.
Et citrinū ē cholicū t ē vehemētioris iflāmationis
quā alia. Et nigrū ē melicū. Et rubeū clazē sāguine
um: t malignis⁹ oīb⁹ ē melicū. t qñz fit cū apate t
qñz fit singulare. Et oē vlcus euenies i supficie oris
ē velox ad dilatandū, ppterea q nō deficit ei caliditas
ifeparabilis t cutis hūida lenis. Et de cōsuetu
dine qdē. B. ē vt noīet eā colahā dū i supficie pcue
rāt: qñz putrefiūt t submergūt nō noiat ea colahā
immo vlcera maligna: t sūt illa q idigent medicinis
cauterizatiuis. Et qñz multiplicat alcola qñ multi
plicantur pluuie t multiplicātur i febrib⁹ pestilētia
libus. La.xxiij. de cura.

Portet vt intēdat ꝓmo hūoꝛ dñans faci
o ens alcola t eūet, ex coꝛpoꝛe toto t ē dñans
deide ex vēis q sūt sub meto: t ex eis q sūt i
iaharic. Phlomia nāq; ꝓfert oib⁹ egritudib⁹ oris
cal⁹. Deide admistrent medicie bothoꝛ alef ꝓdicte
ita vt curēt fortia t plume humiditatis t acuta t sani
osa cū fortib⁹ t debilia cū debilib⁹. Et qñz vlcera q
uenūt vsq; ad os tūc necia sūt valde fortia sīc aldi
dicō cū acatia plima. Et oz vt aliener olea oia vsq;
ad oleū de oliuis. Medicine vo colligāt ex medici
nis bothoꝛ fris t calis q̄s dixim⁹ i ca. ꝓ: i; qđ⁹ sunt
stipticitas panca t ifrato: deide ille q resoluūt vsq;
ad os tūc necie sūt. Et i illis q declināt ad rubedinē
t citrinitatē oz vt addāt i infrationē medicie. Relīq
vo idigēt i primis eis q exiccāt t abstergūt cū glita
te sua eqli in initio rei: deide eis q exiccāt t resoluūt
cū fortitudine t obstruct etas in oib⁹ illis. In pueris
enī oz vt sint medicine coꝛ debiliores t vt lac coꝛre
cificet. In magnis vo oz vt sint medicine coꝛ fortio
res. Et pueris qñz ꝓferūt cibi solū. Si āt nō sūt co
medētes oz vt q eos lactāt cibēt eis. Medicine vo
pueniētes alcola q sūt acuta sūt sīē masticatōes folio
rū rubi t sicut lētes cū aceto t oēs medulle qū pmi
secētur cū cydonijs sūt iuuatiue t, ppie medulla cer
ui t vituli t poma stiptica t zarur t cydonia t iuiu
be t extremitates vitis t citroli oꝛtulāi siccati t fari
na lētiū t farina rizi. t fortiora illis puluis fact⁹ ex
gall t spodio t ros t acatia t silib⁹ illis. t celidonie
cū stipticis iest vt⁹ mirabil i cola t cāsoza ē vehemē
tis iuuamēti i cola. In vtrisq; vo fris adiuuate cuz
abstersiuis exiccatiuis t, ppe i phlaticis t cū resolu
tiuis fortis resolutionis t exiccationis: t, ppie i me
lācolicis sicut ē farina herbi t mel cū gallis. t rasura
pgamenī ē vehemētis iuuamēti i hoc, ppe i pueris
qū miscet cū aceto t malignis dragantū cum aceto.
Et qñ sūt coꝛ osiua mala tē necessaria ē admistratio
floris eis cū colcotar, t gallis t rob: aut gallaruz t
aluminis t balaustie ptes equales admistrato troci
scoꝛ buxus aut alcohol tarcamaticō cū succo stipti
co sicut succus acreste. Et sicut medicine cōcs aut ex
alumie t gallis ꝓtritis aut puluerizato t puluis fri
cetur cū eis os multū. Et galle quidē ꝓferūt oi cola
maligno t, ppe qñ coquunt cū aceto t sale. Et sit cū
eis collusio oris i cola pueroꝛ. Et cinis almezerio

hz ꝑpetaꝫ mirabilẽ i cola magno. Et ẽ ex medicis cõib⁹ specib⁹ alcola. Et silr alumẽ pulnerizatũ ex aq̃ crea ⁊ fer adusta. Alcola vo melico nigro, cõfert vt limak cũ melle cui admixte st passe nucleate ⁊ anisiz. Si ar illie fuit apa ẽt tũc admistret ħ vnguẽtum aq̃ albcrũgi sacraiati vinũ olei ro. sacraiati medietas croci podus duoꝝ aui. fiat ex eis vnguentum.

L.xxv. de multitudine sputi ⁊ sus ei⁹ in sono.

m Ultroties accit ex multitudine caliditatis ⁊ hũiditatis ⁊ ꝑpei isto. Et q̃z fit, ꝑpter victoriã, calitatis solu⁹ sic accit ieiuno aut ꝑpter guitatẽ cibi: aut co:ruptionẽ ei⁹ ex sputo assiduo vl ꝙquo comedat ⁊ qescat illud ab eo. Et quãdoqz accidit ex frigiditate ⁊ phlate. L.xxvi. de cura.

f J fuit ex calitate tũc opoꝛtebit vt phlomek basilica p⁹ ⁊ administrẽtur al robub aceto sa ⁊ stiptici fruct⁹ ex vino veteri cũ cõmixtione plurima. Et sit cib⁹ ex pisc ib⁹ ⁊ carnib⁹ leuib⁹ sic carnib⁹ hedi ⁊ volatiliũ. Et assiduet collutiones otis cũ decoctionib⁹ stipticis factis ex lẽnib⁹ ⁊ siiac ⁊ silr⁹. Et si fuit ex frigoꝛe ꝛ ꝑpl̃ate administra vomitũ cũ eo qd sciusti i oi hebdomada duab⁹ vicib⁹ aut trib⁹ ⁊ det ei ad potũ oi hebdomada sel ħ medicamẽ. ℞. hierepi. podus. 3. ij. salis idi podus duorũ danic. anisi ⁊ ameos ãboꝝ aã. i. danic. det i potu cũ cirupo acetoso de melle ⁊ de scib⁹: ⁊ administrẽtur p⁹ illud tyriaca ⁊ electuaria calida. Libi, at ei⁹ si pulli colũbaꝝ coctui cazblacũ spẽb⁹ q̃ fuit vt pip ⁊ isyngis ⁊ allea ⁊ sumat i senis tornellas cũ almuri: nabati: deinde trãsglutiat aquã calidã ⁊ fricet gingiuas sic osdi. Et ex medicis ⁊ curis cõib⁹ ⁊ bois ẽ vt sumat oi die podus. 3. i. salis triti nõ subtiliter cũ enduia humida: deide admistret trifera, q̃ assiduet admistratione fricatiois gingiuaꝝ. Et iã exptus ẽ mus astatus ⁊ iuentũ ẽjuuamẽtũ ei⁹ ⁊ ꝑpej pueris. L.xxvij. de abscissione odoꝛum horꝛibiliũ ex comestis.

c Onfert ad illud mastic atio rute ⁊ mastica tio folioꝝ rubi ⁊ collutio oris p⁹ eas cũ aceto sglitico ⁊ administratio cipi ⁊ zedoarie in oꝛe. L.xxviij. de sputo sanguinis ex oꝛe.

f J ẽ exitus ei⁹ ex ib⁹ oris ⁊ cute ipius tũc cura ipꝫ cũ troc. ꝑdictis i ca. albothoꝛ ⁊ aliis i decoctione ramoꝝ vitis ⁊ ꝓpuncioꝝ ei⁹ est tuu. amẽtũ maximũ. Si ãt alijs fuerit locis nos iazi singulare fecim⁹ capitulũ: immo capitula.

Cap. xxix. de fetoꝛe oris.

a Ut ei⁹ pncipiũ ẽ gingiuaꝝ ꝓp putredinẽ q̃ ẽjn ea: aut ꝓp mollificatione q̃ accidit ei ut putrefactionẽ i radice dẽtiũ: aut i ipo dẽte aut ẽ pncipiũ ei⁹ cutis oris pp ꝓplonez malã i ea q̃ alterat humiditatẽ. Et plin hui⁹ ꝓplonis ẽ caliduz: aut fit vt sit ei⁹ pncipiũ stoꝰ pp hũoꝛẽ putridũ in oꝛe stoi aut cholicũ aut phlaticũ. Et q̃z sit ex ptib⁹ pulmonis sicut accidit in habentibus pthisim.

Capitulũ. xxx. de cura.

i Allio q ẽ ex gingiua ⁊ carne q̃ ẽ inter dẽtes rubea oꝛ vt intẽdat, i mũdificatioẽ dẽtiũ sp ⁊ abluti oẽ, eoꝛ cũ aceto ⁊ aq̃. ũ ergo valeꝛit illud hũ erit. si ãt nõ valuerit imo fuit illic supfluitas putrefactionis tũc opoꝛtebit vt mastice ꝓ illo fructũ tamarisci ⁊ piretꝝ ⁊ rutã ⁊ folũ ⁊ xiloaloes ⁊ mastice ⁊ corticis citri ⁊ gariofili ⁊ ponat sup gingiuã, aloe ⁊ myrrhã ⁊ ãboꝝ silia ⁊ vt colluat os cum aceto, sglitico ⁊ vt fricet cũ anisio ⁊ vino ⁊ passo dulci. q̃ si fuit foꝛtio illo admistret mastica stapfisagrie ⁊ exp̃ullio saliue. Si ãt nõ cõfert ⁊ appet putrefactio manifesta sumat dragãt adusti ps. i. ⁊ radicis lilij ⁊ croci ãboꝝ aã. ps. ß. ꝓficiat cũ melle ⁊ fiãt troc admistrẽt ⁊ collinãt os ꝓ ipos cũ aceto puro ⁊ mirto cũ aq̃ roꝝ. Et ut sumat medicamẽ foꝛtꝰ isto ⁊ est ꝑgamenti adusti 3. iij. feniculi. 3. ij. ⁊. 3. galie sumac. 33. pipis adusti trociscoꝝ alcadidico oiuz aã. 3. ij. ħ at ex eis fricatio ⁊ linimẽtũ ⁊ poatur sup ipꝫ pãnus line⁹ ⁊ alcali soliũ q̃ ponit sup putrefactionẽ eradicat, ꝛ deiicit ipaz ⁊ faẽ nasci carnẽ bonã. Et ex eis q̃ expta fuit ad istud ẽ acatia arsenicũ citrinũ arsenicuz rubeũ calx aluminis: fiant ex eis troꝛ. cũ aceto: deide terãtur cũ aqua mellis aut decoctiõe seis iuniperi: sed si fuerit putrefactio in ipo dẽte tũc medicamĩ ipi⁹ crit fricatio ei⁹. Si fuerit i extremitate: aut lima natura ei⁹ aũ lima aut eradicatio dẽtis si fuit putrefactio sequẽs radicẽ dẽtis. Si ãt fuerit illic i gingiua mollificatio ⁊ fuerit cã i eudẽ putrefactionis tũc cura ipꝫ strũgẽdo ipaz cũ eis q̃ fuit i ca. mollificationis gingiue.

Si ãt sit hui⁹oꝛ cholic⁹ putrefactus i sto aut i toto oꝛe tũc nõ ẽ aliqd magis cõferẽs ei quã chrysomila hũida i ieiunio ⁊ silr albateka aut citroli aut pica si ãt chrysomilla pstia nõ fuerit ⁊ pstica hũida administret ifusio eoꝝ q̃ ex ipis incisa fuit ⁊ exiccata i ieiunio ⁊ ꝑpe exiccata chrysomila. Et ex eis q̃ nuãt ad illud ẽ administratio sanie cũ zuccaro ⁊ aq̃ nimis ⁊ ad ministratio pillaꝝ aloeticaꝝ q̃s dicem⁹ i ãtidotario ⁊ sit cib⁹ ei⁹ oẽ lauis ifians nõ ꝙertibile i cholerã. Si ãt ẽ hũoꝛ phlatic⁹ admistret hiere mũdificates os stoi dicte i ca. oris stoi: ⁊ admistret trifera minoꝛ ⁊. 33. nutritũ ⁊ subtilis puluis aloes, ꝑpe ⁊ sit cibus ei⁹ ꝓpatelle ⁊ minoꝛet potũ aq̃ ⁊ abbꝛeuet fructꝰ ⁊ olera hũida ⁊ assumat fricatiões suos ex arboꝛib⁹ amaris sic alcheric ⁊ oliue. Et ex medicinis q̃ nuãt eos ẽ vt sumãt oi mane ex foliis myrti cũ eãli mensura sua de passis cnucleatis ad magnitudinẽ nucis: aut silr ipi⁹ ex nuce cupressi ⁊ iuniperi cũ passis: ꝓserũt eis grana pini ⁊ pille de gariof. ⁊ ẽ descriptio earum ß. gariof. galange amboꝝ ana. 3. 5. muschi cantore amboꝝ aã. i. danic. i. piretri. 3. i. aloes. 3. iij. ynapis. 3. i. fiant pillule cum vino. Et medicine q̃ dez simplices exp̃arte sunt sicut tus ⁊ xiloaloes idũ ⁊ cinnamum grossum ⁊ corꝛices citri ⁊ rosa ⁊ cansora ⁊ sandal ⁊ gaz. ⁊ cubebe ⁊ mastix ⁊ macis ⁊ nux muschata ⁊ radix aladkir ⁊ alarmec ⁊ alusen ⁊ blacie bizantie ⁊ cardomomum ⁊ agnus castus ⁊ folia citri ⁊ spica ⁊ alnerem isck. ⁊ 33. ⁊ reliqua que inueniuntur in arcolis singulariũ. Et ea quibus medicine conficiuntur sunt mina ⁊ serum ⁊ succus citri.

Capitulo. xxxi. quando os remanet aptũ.

S remanet apertũ aut ꝓp vehemẽtẽ necessitatez spirit⁹ maxim⁹ istatiois: aut ꝓp strictionẽ ⁊ ꝑfocationẽ: aut ꝓp debilitatẽ laceroꝝ oris quare nõ efficiũt operationẽ suaz i sono ⁊ illud ẽ ingritudinibus acutis malum: melioꝛa autem loca ad distinguendum coloꝛes dentium sunt loca alia: ⁊ quum dicentur egritudines acute.

Sen. vij. de dispositionib⁹ dentiũ ⁊ tractat⁹ vn⁹. Capitulum primum de sermone dentium.

Alm scimisti quod locuti sumus de dẽtib⁹ ⁊ anatomia eoꝝ ⁊ vtilitatẽ

i to ipsoꝝ nm. Oꝛ ergo vt tu atrẽdas qd dicit illic ⁊ scias q̃ dẽtes sũt ex suma ossiũ qb⁹ ẽ iest sensus ꝓp illo qd̃ vẽit ad eos ex neruis ⁊ cerebꝛo ꝓcedẽtib⁹ lenib⁹. Et qũ dolẽt sentiũt illud qd̃ accidit ex eis ⁊ pcussioi ⁊ saltu: ⁊ q̃z sentiũt fricationẽ sua ⁊ motionẽ suaz. Et q̃z accidũt i eis egritudies mollificatois ⁊ fissure ⁊ radicatois ⁊ augmẽti ⁊ alteratio coloꝛis i ib⁹ sua ⁊ i epithimatib⁹ ꝓpositis sup eos. Et accidunt eis coꝛrosio ⁊ putrefactio ⁊ fractura. Et accidũt ei doloꝛes vehemẽtes ⁊ fricatões. Et accidũt eis stupoꝛ ⁊ ẽ spes doloꝛ ei⁹. Et accidũt eis defectus a masticatioe dulcis ⁊ acetosi ⁊ noceri a caloꝛe ⁊ frigoꝛe ⁊ puitas tolerãtie ad obuiãdũ vni amboꝝ aut vtriq̃. Et q̃z ei accidũt spes ab alio: ⁊ illud qd̃ nõ ẽ muz. Omne eni q̃ recipit extẽsionẽ cũ augmẽto nutrimenti nõ elõgat q̃ recipiat extẽsionẽ cũ supfluitate ná si nõ reciperẽt mãs penetrates i eis augmẽtantes eos nõ fierẽ virides ⁊ denigrarẽt. Illud eni est ꝓp penetrationẽ supfluitatũ i eis. Et dẽtes quidẽ creati sunt recipiẽtes augmẽtũ ⁊ additiões sp vt sit eis illo loco ei⁹ qd̃ ꝑiit: ita q̃ dẽs oppositꝰ loco eius q̃ eccidit ⁊ eradicat⁹ ẽ augmẽtat i lõgitudiẽ quz sit additio quemẽs ei: ⁊ nõ opponãt ei ꝓritio. ⁊ scias q̃ dẽtiuz ꝓlerioes quz significãt ex gingiua. Et coloꝛ ei⁹ si ẽ citrina ẽ cholica ⁊ alba ẽ phlatica ⁊ rubea ẽ sanguinea: ⁊ si est ad suscitatem ⁊ nigredinem est melancholica.

La. ij. de conseruatione dentium.

q Ui vult vt incolumes sint sui dẽtes oꝛ vt obꝛnet. vij. res. Et qb⁹ est vt sibi caueat a frequti coꝛruptioẽ cibi ⁊ poꝰ istõ ꝓ rẽ i sibam cibi i: ⁊ est vt sit recipiens coꝛruptioez velocit sic lac ⁊ pisces salitij ⁊ pisces pui aut ꝓp malitiã regis sue accepratoꝛis ex eis q̃ iam dicta fuit in locis suis. Et ex eis ẽ vt nõ nitatur multis vicib⁹ vomere ⁊ ꝑpe q̃ est illud qd̃ cum mit acetosum. Et ex eis ẽ vt vitet masticatoez oꝛis pisci: ⁊ ꝑpe q̃ est dulce sicut ꝓfectio de melle ⁊ sic⁹ viscose. Et ex eis est dentatio ⁊ frigẽdi duz ⁊ ex eis est dentatio ꝓgelantiũ. Et ex eis ẽ dentatio ois rei q̃ ẽ vehemẽtis frigoris ⁊ ꝑpe post caliduz ⁊ ois vehemẽtis calꝛis ⁊, ꝑpe frig⁹. ⁊ ex eis ẽ vt assiduet mũdificatoꝛ ei⁹ qd̃ ingredit dentes ablaz pscrutatioe multa ⁊ cõ suetudine vsq̃ ad hoc vt nocet carni rubee ⁊ carni q̃ est iter dentes ⁊ mouet ea aut mouet dẽtes. Et ex eis est dentatio rez nocentiũ dentib⁹, ꝑtate sui sicut porri. Ipli eni vehemẽter nocent dentib⁹ ⁊ gingiue ⁊ reliqua q̃ dicta fuit in singularib⁹. Fricatiões aũt eoꝛ oꝛ vt admistrent cũ equalitate ⁊ nõ fiat i eis pscrutatio tanta vt destruat hũiditas coꝛ ⁊ aquositas ⁊ ꝑparet eos ad recipiendũ fluꝛ⁹ ⁊ vapoꝛes alcẽdentes a stoꝰ: ⁊ fiat cã ad tumoꝛẽ: ⁊ q̃ administrat fricatio cũ equalitate abstergit dentes ⁊ ꝑfortat eos ⁊ cõfortat carnem rubeã ⁊, pbibet lapides ⁊ facit bonũ osis odoꝛẽ: ⁊ melius q̃dẽ lignũ ad fricatiõem faciendam ẽ illud in quo fuit stipticitas ⁊ amaritudo. ⁊ oꝛ vt consuescat fricatiõem dentiũ q̃ vadit domitum cũ oleo. Sitqz illud oleũ aut sicut roꝝ. si ẽ necaria in frididatio: aut sicut oleũ de benet neridẽ si necaria ẽ calefactio. ⁊ q̃q̃z necria est ꝓpositio. ⁊ melius q̃dez est vt fricet ꝑpus cũ melle si ẽ illic frigus: aut cum zuccaro si ẽ declinatio ad frigꝰ: aut paruz caloꝛis. vnũquodqz aũt aboꝛ congregat, ꝓpetates laudabiles abstersiois ⁊ cibatiois ⁊ impinguatiois ⁊ mũdificationis. sed zuccaz in hoc toto est inferius melle: ⁊ si terũ ⁊ tabarzet ⁊ cum melle misceat abstergit: ⁊ mũdificat ⁊ stringit gingiuã: deinde oꝛ vt sequatur ipm oleũ. Et ex eis q̃ cõseruãt sanitatẽ dentiũ ⁊ vt colluatur os in mẽse bis cũ vino i quo decocta est radix tarani: est enim puenicus ad vtilitatẽ i faciẽdo bonum odoꝛem: ⁊ nõ aduenit facienti illud doloꝛ dentiũ: ⁊ silr caput lepoꝛis adusti qui fit cũ eo fricatio. Et silr sal cõfectus cũ melle quando adurit aut nõ adurit sed adustus ẽ melioꝛ. Et oꝛ vt ex eo fiat auellana ⁊ ponat in panno ⁊ fricẽtur cũ ea dẽtes. Et silr fricatio cũ lupinis ⁊ silr alumẽ iameni cum aliquantula myrrha ⁊ ꝓpoꝛtione alumẽ adusti cũ aceto. Et quando iuuanẽ dẽtes istis medicinis oꝛ vt admistret ꝓ eas mel ⁊ fricatio cũ eo fiat aut zuccarũ: deinde administretur fricatio cũ oleis ꝭm q̃ narrauimus. Et quando deus ꝓparatus ẽ fluxibus oꝛ vt teneatur iꝛe, decoctio rerum stipticaꝝ diu ⁊ assiduetur medicamẽ de alumine ⁊ sale adustis sup ipsum.

L. iij de sermone vniuersali ⁊ cura dentium

m Edicine dẽtium alic sũt conseruatiue ⁊ alie sũt curatiue. Et q̃sb⁹ dẽtiũ ẽ sicca: tũc medicine conuenientes q̃ cõseruãt sanitatẽ ⁊ reducũt eos ad illud qd̃ oꝛ ꝭm plin sũt medicie exiccatiue. Caliditas aũtẽ ⁊ frigiditas idigẽt qũ accit vnã duarũ qualitatũ a naturali ꝓpone iã plim recessisse. Ue hemẽtioꝛes igitur mediciarũ ꝓuenientiũ ad sanitatẽ dẽtiuz sũt exiccatiue ꝓmẽsurate i duab⁹ q̃litatib⁹. Et ois medicina dẽtis ẽ exiccatiua nisi illa q̃ nõ ẽ dẽtis: qm̃ est denus: immo pp accũs qd̃ ei accit. ⁊ ex exiccatiuis quedã sũt frigide. ⁊ medicinaꝝ dẽtiũ melioꝛ ẽ illa q̃ aggregat ad arefactionẽ ⁊ exiccationez ⁊ abstertionẽ ⁊ resolutionẽ supfluitatis si ad dẽtẽ est expulsa cũ eq̃litate ⁊ prohibitionẽ mẽ q̃ ad ipm attrahitur ei exiccatiuis frigidis. Et illa q̃ ad aliquantulũ frigoris declĩat q̃ nõ obstupescere faẽ dentes sua acetositate aut poticitate sua sic ẽ obstupefactio acresite ⁊ acetositatis citri ⁊ sũt galia ⁊ cansora ⁊ scandali ⁊ rosa ⁊ semẽ eius ⁊ balaustie ⁊ sanguis draconis ⁊ fructus tamarici ⁊ galle ⁊ karabe ⁊ margarite ⁊ fausel ⁊ farina ordei ⁊ coꝛtex arboris moꝛi ⁊ folia tamarisci ⁊ radix acetose. Et calide q̃ sũt vsq̃ ad termi

num. Alie sūt quarū calor ē i ſba ſua. Et alie sūt q̄z calor ē acgſitus. Et ille q̄ sūt ad terminū in ſba ſua ſt sicut ſal adustuz ⁊ ſecha adustū ⁊ cinamomū ⁊ ſiopus ⁊ flos ſgnāri ⁊ fructus capparis ⁊ ſom⁹ eo est cortex radicis ei⁹ ⁊ xiloaloes ⁊ muſchus ⁊ capillus veneris crudus ⁊ adustus ⁊ folia cuſſi ⁊ iuniperi ⁊ folū ⁊ comma cerui adusta ⁊ nō adusta ⁊ mentaſtr ⁊ cinis eius ⁊ maſtix ⁊ dragagantū adustuz ⁊ cinis baurac ⁊ ariſto. ro. ⁊ cinis corticis vitis ⁊ cinis capitis leporis ⁊ dactili adusti. Et calide cū virtute acquisita sūt sicut cinis gallaz: nā q̄ extinguitur cum aceto ē ad equalitatē ꝓpinqu⁹ ⁊ cinis ramoz vitis ⁊ cinis cāne ⁊ que sūt eis ſilia. Equales vo sūt sicut cornua cerui adusta q̄ lauātur ⁊ sicut nuxz adulb ⁊ sicut cortices arboris pini: ⁊ ex eis sunt medicine veniētes ex via cōpoſitōis: ⁊ sunt sicut farina ordei q̄ pmiſcentur cum ſale ⁊ ſero: deinde adurit ⁊ dacilli ꝓfecti cū alkitran ⁊ adurūtur donec fiant carbones ⁊ dei de effūdunt ſup eos ſex. Et ex fricatiōib⁹ exptis est dentifriciū exptū q̄ recipit cornu cerui ⁊ folioz cuſſi iabroz aſi. ʒ. x. nucis dulb cū diſpōne ſua. ʒ. v. radices pentaphilon. ʒ. x. capilli ve. adusti ʒ. v. roſarum mundataz a capitibus ſuis. ʒ. viij. ſpice. ʒ. ij. pteranſ bū ⁊ fiat ex eis dētifriciū. Dentifriciuz bonū. R. cornu cerui adusti cāczi cyſſi roſaz ſpice ariſto. oūz ana. ʒ. i. ſalis gēme. ʒ. ſſrtā ptē: fiat ex eis dētifriciū: ⁊ dicem⁹ etiā dētificia i. c. q̄ ſequūt ⁊ dēfricia alia in āūdotario. Incipiam⁹ itaq; ⁊ dicam⁹ q̄ curatio cū exiccatiuis ē curatio sicut ſcis q̄uenies ⁊ cū calefactiuis ⁊ ifrigidatiuis ē curatio q̄ ē neceſſaria q̄ ſit vehemēs recceſſio ab equalitate ꝓpa: ⁊ medicine quide dētales alie sūt dentificia ⁊ alie sūt maſticatōes: ⁊ alie sūt linimenta: ⁊ alie sunt que vt pilli ponūt ſup dētes aut ſup mādibulā: Et alie sūt ſuccī ⁊ alie sunt fricatōes: ⁊ alie sūt ꝛes implentes ⁊ alie sūt vaporatōes: ⁊ alie sunt cauterizātes ⁊ alie sūt eradicatiue: ⁊ alie sūt ſuffumigationes: ⁊ alie sūt, ca putpurgia: ⁊ alie sunt diſſillatiōes in aurē: ⁊ alie sūt cū ſantea mām cū phlomia aut ventoſis ex ꝓpingoribus locis. Et ex medicinis dentiū q̄dā sūt que sūt reſolutiue. ⁊ quedā q̄ sunt inſtatiue: ⁊ quedā q̄ sunt narcotice: ⁊ narcotice quidē q̄ admiſtrant in dentibus sunt res longinquioꝛes a timoꝛe. Uepeaz nūltiplicatio quandoq; coꝛrumpit ſubſtantiā dentiū: ⁊ ſimiliter medicine vehemētis reſolutionis ⁊ calefactionis oz vt nō adminiſtrent niſi q̄ ē neceſſariū ⁊ sunt sicut pulpa collocynthide ⁊ helleboꝛus al. ⁊ cucumer aſininus ⁊ reliqua. ⁊ oz vt caueat cuētus alicuius eaz ⁊ narticoꝛ ad ventrē. Et ſimiliter multotiens est neceſſariū ꝓfoꝛare dentē cū ꝓfoꝛatoꝛio minuto vt ꝓ ipm ericcet mā nocitiua ⁊ vt innueniāt medicine tranſitum ad ꝓfundū eius. Et acetū q̄dē quānis ſua ꝛēnia nocēat dentib⁹ tū q̄nq; ponit i medicinis dentiū inſtantib⁹ ⁊ calefacientibus ſil. Inſtantib⁹ q̄dē q̄ñ ifrigidat ſua ſba ⁊ nō penetrat. In calefacientib⁹ vo q̄ñ penetrat. ⁊ q̄ñ admiſcat cū ſcilicē ad reſolucōū. Eius vo nocumētū ē tūc fractū cū medicis dētū q̄ eis admiſcet. Ca. iiij. ō dolōe dētui.

Cias q̄ dētes q̄ñz dolēt ꝓp cām doloꝛoſam ſ exiſtem i ſba ipſoꝛ ſm qd ꝓpoſuim⁹ in eis q̄ pterierūt. Et q̄ñq; est ꝓp eaz dolooꝛoſa exiſtē in neruo q ē in radice coꝛ. Et q̄ñq; est ꝓp cām doloꝛoſaz exiſtem i gingiua ⁊ apa ⁊ additiōem carnis nate i ea recipiēte mām: aut ꝓp mollificatōez eius q̄ recipit mālo malas ⁊ putrefiunti ipa ⁊ nocent dētibus ⁊ cet ponūt ſup dentes ꝓmotos. Et q̄nz fit difficile plib⁹ ꝓoib⁹ ꝓſideraīb⁹ in dentib⁹ ſuis doloꝛoſis diſcere int eos ⁊ ſpes eure ipoꝛ sunt diuerſe. Doloꝛ vo dētiū cāe: aut sūt malitia ꝓplxiōis pure ex frigoꝛe: aut calooꝛe ⁊ exiccatio ꝓp pualiōz nutrimēti ſic in ſemib⁹ est infra hūectatiōem ſm q̄ ſcies in loco ſuo: aut ē eum mā aut ventoſitas. Et mā q̄dē aut facit doloꝛem cum multitudine aut groſſitie: aut acumtate. Et q̄ñq; ē mā apans dentem ipm: ⁊ q̄ñz ē coꝛrodēs: ⁊ q̄ñz facit naſci vermē. Et māci ꝓncipū aut ē ex ſtō aut ē ex capite: aut ē ex vtriuſq; locis ſimil: ⁊ si fuerit totū coꝛp⁹ plenū illa mā tē curl⁹ ex coꝛpe ad dētes, erit ex hys duab⁹ vijs. Et q̄nz dolēt dētes ifebrib⁹ acutis ſm semitā cōtatis i malitia ꝓplxiōis. Et q̄ñ accidunt ſub aliquo dentiuz corroſiōe doloꝛ ⁊ pulſatio tūc i radicel⁹ ē ſupfluitas ñ matura: curēt ergo apata doloꝛ ⁊ radicel.

Cap. de ſignis.

Ꝑdoꝛet vt attēdas ⁊ ꝓſideres an cuz doloꝛe o dētis ſit apoſtema i gigiua aut in partib⁹ ei⁹.

Si ergo iuenies apoſtema i gigiua exiſtimabis ⁊ iudicabis q̄ foꝛtaſſe cā nō erit i ipſo dēte. Et ſimiliter ſi fuerit ꝓſſio ſup ipſā gigiuā. ſi aūt nō, iueneris apoſtema i gigiua tūc cā alia ē i ipſo dēte: aut ē i neruo q ē in radice eius. Haz ſi ſcieueris apoſtemā dēte aut coꝛroſionē: tūc cā certi ſubſtātia ei⁹. Et ſilr cā ſentices leſionē q̄ extendit ſm longitudinē dēte. Si aūt nō ſentit leſio niſi i ꝓfundo tūc causa ē i neruo q est in radice eius: ⁊ ꝓpe quz iuenit doloꝛ expanſus in carnibus rubeis: aut in mandibula ⁊ ſentit ſic ſtupefactio in dente. Et tu quidē ſignificabis ꝓplxiones calidas frigidas ꝓ ea q̄ ſcimuſti: ⁊ ſiccas ꝓ diuminōes dentis ⁊ ꝓmotionē ei⁹. Et ſignificabis vētoſitatē cū ꝓmptatiōe doloꝛis extēſi ⁊ humoꝛe groſſuz cū ſubmerſiōe ⁊ moꝛa doloꝛis abſq; caliditate ⁊ frigiditate apparentibus valde. Et humoꝛ acutū ſanguineū aut cholericū cū velocitate nocuīti q̄ icurrerit ab eo q̄ ſac doloꝛē ⁊ ptrāſitionē exiſtēte i dolore ⁊ alteratiōe coloꝛis ad ſimilitudinē humoris ⁊ caliditate acuta quz tāgit. Et ſcias q̄ initiū humoris ē ex cerebꝛo aut ſtomacho ex repletiōe quā inuenies ex vno eoꝛ aut ab ob⁹. Cū aūt cā doloris ei gigiua nō ſuffic eradicatio: ⁊ nō ē neceſſaria penit⁹: ſi ei dē te remouet doloꝛ cū eradicatiōe. ⁊ q̄ñ ei neruo q̄nz remouet cū eradicatiōe ⁊ q̄nz nō remouet. Et nō remouet q̄dē niſi ꝓpterea q̄ materia quā nā ⁊ medicina reſoluere querūt iuenit locū amplū i quo expelliq̄ñ ꝓus fuerit ꝓfocata retēta cū dēte. L. vi. ō. cura.

Ꝺ dolō q̄dē fuerit cōiratē iſtā tūc icipe a mū ſ dificatiōe iſtā cōcitis cū phlomia ⁊ vētris ſolutiōe cuz eo q̄ ſit ſic hiera ⁊ pulpa colo-

gntide: aut ſcamōea: aut ſic infuſi ottes aut eum gargariſmis mundificantibus caput: aut cauſa ē i capite. Cū aūt illic fuerit apa ſēſibile i gigiua ⁊ carnib⁹ rubeis: tunc oportebit vt icipias cuz phlobotomia ⁊ ſcarificatiōe ſm vt dit ē ꝓditōes: ⁊ vt teneat in oze in pricipio i oib⁹ eis ifrigidantia q̄ sūt ex ſuccis ⁊ cōcoctiōibus ⁊ ſimilib⁹ factis ſoꝛtib⁹ ex cantoꝛa abſq; ſupfluitate in ſtipticitate. Et multotiens quidez ſufficit vt sis cōtētus ex oleo roſ. ⁊ maſtice ⁊ oleo omphacino aut ex oleo q̄ dit ſic oleum myrtinū: ⁊ confert ad illū vt ſumant vinū paſſulaz vel⁹ ⁊ oleū roſ. crudū decoquat cuz vino i quo ſint paſſule decocte decoctione bona ⁊ teneat in oze. Deinde poſt illud gradati oꝛdinēt ad reſolucēia ⁊ maturātia ⁊ caueat vt nō currat ex aliquo ſoꝛti coꝛp aliq̄d ad ventrē. Et oꝛdiet ēt gradati ad enacuationē ex ipſo ībꝛo ita vt mittant ad radices dētū ſanguiſſuge: aut phlomet vena que ē ſub lingua: aut vētoſet ſub mēto cū ſcificatione. Ꝺ si doloꝛ vehemētior: fuerit tūc oz vt adhereat ſup radicē dentis piretꝛ cū caſoꝛa ⁊ reiterent ambo quotiēs reſoluīt. Etſi addit vehemētia doloꝛ: neceſſariū est multotiēs admiſtrare opū cū oleo roſ. Sz quotiēscūq; inueni excuſatio ab illo dimittere ipm est melius: imo oz vt admiſtret maturatio. Cū aūt cā ē ipſo dente aut in neruo ⁊ non est materia: imo malitia ꝓplxiōis curet cū medicis dentiū que ei ꝓponunt notis. Si aūt cā est i malitia ꝓplxiōis eius ⁊ debilitatis eius ꝓplxiōis ſup caliduī collnat os ex oleo ffe ꝓplonis tepido: deide fiat frigiduī actu. Et si cā malitie ꝓplonis ei⁹ ē ꝓplo ſup ffm admiſtret loco illi⁹ ex oleis calidis ſic ē oleū de neriden ⁊ oleum de ben ꝓpinat ſup vitellū oui aſſati calin: aut ſup panē calin: ⁊ q̄nz ꝓerit ābo regimia i ynāq̄ſpecie malitia ꝓplonis ꝓdicta. Si aūt cā est pura siccitas tūc ꝓfert ei vt fricet cū eis q̄ ſūt ſic butyr ⁊ adepſ anatis. Si vo ē cū materia quecūq; sit materia acuta aut groſſa aut multa oz vt euacuet ſm q̄ i ipa ē. ⁊ oz vt ꝓus icipiat in ꝓncipio cū eis q̄ infrigidāt ⁊ repellāt i oibus illis: q̄ui s sit illōi materia calida pl⁹ neceſſariū ⁊ in groſſa minus. Et ex reb⁹ q̄dē foꝛtib⁹ ad repellēdū ⁊ ꝓpe i materieijs frigidis ē aluīn adustū ⁊ tertiatū cū aceto cū eēli menſura sui ſalis q̄ ābo sint trita valde. deinde adminiſtrent: deinde colluat os poſtea cū vino. Et ex eis que cōueniūt ad repellēdū sunt galle. Ꝺ si materia fuerit calida curet cū ſuccis frigidatiuis ⁊ fiat ꝓparatio i equatiōe ei⁹. Si aūt illud nō valet ꝓparatio ſit aut i reſolutiōe ei⁹: aut i ipſi⁹ ſtupefactiōe. Et si materia fuerit groſſa aut plurima: ꝓparatio ſit p⁹ illō q̄ dixim⁹ excuſatiōe initij cū reſolutiuis etiā: ⁊ melī⁹ ē vt ſit collutio oꝛis cum aceto ⁊ oleo ro. Ipa ei q̄nz attrahit, hūiditates radicales p⁹ ſupfluitates. Et q̄nz est neceſſariū vt aggregent ad reſolutiuas medicie ſtiptice q̄ñ ñdz ē ficeū Ꝺ si causa ē vētoſitas tunc curatio fiat cum reſolutuis que dicemus: ⁊ ꝓpzie ſerapino ⁊ galbano ⁊ granis alharmel.

Cap. vij. de medicis reſolutis.

Edicine adminiſtrate in doloꝛib⁹ dentiū indi-

gentibus reſolutione: alie sūt colluſiones oꝛis in quibus omnibus opoꝛtet vt teneanki oꝛe ſpatio longo ſicut acetū in quo coctum est ſpolium ſerpentis: aut acetū in quo decocta ē collocynthida: ⁊ est ſoꝛtis iuramenti valde. ⁊ q̄ frigius est manifeſtū: tunc sit cū vino aut ariſtol. aut piretro aut aſſa fetida cū ſynapi: aut corticeꝛ capparis aut corticeꝛ pini aut mētaſtr aut folia dulb ⁊ poliū ⁊ corticeꝛ raphani cuz aceto aut aq̄. Et ſilr folia lauri ⁊ git: ⁊ ſilr fuſtes allei cū piretro: aut acetū i quo ponit ꝺidit teneat i oꝛe: aut piretꝛ ⁊ fructꝰ tamariſci i aceto: ⁊ ad doloꝛē ſambucus aut radix cucumeris aſi. ⁊ eius ſuccꝰ i aceto: aut cuz harmel q̄ ſint decocte in aceto aut ſerapinuz. Et ad doloꝛē pulſatiuū decoctio gallaz crudaz cū aceto ⁊ ſolatrum cū aceto ⁊ bengi cū aceto ⁊ comma cerui adusta decocta in aceto ſqllitico trita ⁊ ꝓfecta ⁊ oximelle. Et alie sunt gargariſmata cū ſimilib⁹ coꝛp q̄ ꝺixim⁹ ꝺ colluliōib⁹ oꝛis. ⁊ ex eis ē vt ꝺcoquāt paſſe mōtane ⁊ allea in aqua ⁊ fiat ex eis gargariſma ⁊ dimittat os apertū ⁊ curat ſaluia pluria. Et alie sūt maſticationes accepte ex medicis ꝓdictis ⁊ ſimilib⁹ eis. ex illis ē vt ſumāt mētaſtr mōtanū ⁊ piretꝛ ⁊ piper al. ⁊ myrrha ⁊ ꝓficiant cū carne paſſulaz ⁊ fiāt ex eis auellane ⁊ maſticet ex eis oi die auellana vna. Et alie sunt liniīēta ⁊ epithimata ⁊ rozatōes ⁊ emplaſtra facta ex medicinis reſolutiuis notis: ⁊ ponūt i eo qd̄ hz eſſentiā tenacē. Et empla facta ex medicis reſolutiuis notis ſic ē mel aut kitrā: aut aliq̄d diſſolutū i aqua qua reſolunt aut ꝓficiunt cū aqua ſola: aut accipiat furfur recēs ⁊ liniat: aut ſumat pulſatiuo ſynapi tritū ſolū: aut cuz aſſa fetida: aut accipiat ſulfur recēs ⁊ cū aſſa vel ſagzenea ⁊ ponat ſup radicē dētis. Et ex eis q̄ ſūt erpta ē vt ſumat medulla nucleoꝛ pſici ⁊ q̄ñtū est medietas eius ꝺ piper ⁊ ꝓficiaz cū kitrā ⁊ fricet cū eis denis aut nigella trita ⁊ ꝓfecta cū oleo applicet ⁊ liniat cū ea: ⁊ ex eis q̄ ſūt erpta est vt ſumat pipis ⁊ piretri ⁊ ſtaphiſagrie ⁊ zz. oim. añ. ꝑs. i. baurac armeni ꝑs. i. ⁊. ʒ. terant bene ⁊ fricēt ur cuz eis dentes ⁊ gingiua: q̄ñ ſūt vehemētis iuuamenti. ⁊ q̄nz barbe ſit emplm cū eis q̄ ſūt ſic malua ⁊ camemilla ⁊ anetum ⁊ ſemē lini ⁊ decoctio aneti ⁊ oleū ei⁹ ⁊ admiſtrant. ⁊ q̄dē H. exiſtimauit q̄ ep ar ſtelliōnis q̄ñ ponit ſup dentē doloꝛoſū coꝛoſuz ſedat doloꝛ eius. Et alie sūt vaporatiōes exteri⁹ adhibite: ⁊ oz vt admiſtrēt aut añ cibū ꝺuab⁹ hoꝛis: aut poſt ipm. iiij. hoꝛis: ⁊ hoꝛ est neceſſitas pp vehemētia doloꝛ: ſic ſi fiat vaporatio cū ſale ⁊ milio: aut cū oleo calefacto: aut cū cera ligda. ⁊ q̄nz vaporaſ barba faciēdo vaporationē p⁹ vaporationē vt ad ipaz trahat mā. Cū ei apat barba ſedat doloꝛ ⁊ ꝓpe q̄ coquit dēs cū oleo feruēte i illa hoꝛa. Et alie sūt cauterizantes: ⁊ regimē quidē cauterij est sicut vt ꝺcoḡt oleū cū aliquib⁹ medicis reſolutiuis aut ꝓdictis ſolū ⁊ q̄ñ sumit ac⁹ ⁊ ignit ⁊ ſubmergit illo oleo ⁊ fit vt penetret i vacuitatē embule ingeniole ſup dētem doloꝛoſū donec pueniat ad dētē ⁊ cauterizet ipm: ⁊ q̄nz ponitur i circuitu ei⁹ cera: aut maſſa: aut aliq̄d aliꝺ diſtigués iter dētez ⁊ iter dētes qui sūt i circuitu

et⁹ ꝛ carnes rubeas. Et iuuabũtũ gõ h⁹ ad illũ i quo mã ẽt ipso dẽtẽ plin. Et qũz distillat i cmbuba etiã oleũ feruẽs post igeniũ ꝑdictũ .ꝛ oleũ qdẽ olive est ꝓuenięt⁹ oleis reliqs.ꝛ qũz necessariũ ẽ i cauterizãtib⁹ vt ꝑforet dẽs ꝑforatoꝛio minuto vt penetret in ipso vr⁹ cauterizatiua.ꝛ qñ nõ valẽt curatões cauterizẽt dẽs cũ acu ignita totiẽs donec ꝓueniat ad vltimuz i cauterizatiõe et⁹.ꝛ fortasse sedabit dolo:ꝛ frãget dẽs. Et alie sũt fricatiões accepte ex eis quoꝛ ꝑterũt narratio.ꝛ.zz. qdẽ cũ melleẽ fricatio inuãs ꝛ ẽt acetũ ꝛ sal ꝛ ẽt acetũ ꝛ pulpa collognide ꝛ piretꝛ ꝛ alie sũt sum⁹ ꝛ suffumigatiões. Et i eis melius ẽ vt fiãt i tractoꝛio.ꝛ qũz suffumigat ex resolutiuis sic venis collognide aut granis eius: aut granis syna pis: aut vngula alĩ: aut semĩe cepe:ꝛ ꝑpe ad vmẽ aut folijs myrti cũ polio: aut folijs rute: aut piretro. Et alie sũt caput purgia resolutiua sic aq̃ cucumeris asi.ꝛ succ⁹ radicis sicle ꝛ falfala ꝛ aq̃ fanfuci: Et alie sũt distillatiões i aurẽ q̃ sequũ dolorẽ sic sĩ admistrẽt ista caput purgia distillata i aure: aut succ⁹ capparis hũidi. Et alie sũt ipletiões corosiõis si fuerit cã dolozis ex corosiõe:ꝛ oz vrubtilet ꝛ ñ ipleat cũ labore ꝛ vehemẽtia addẽte i do dolorẽ sic galia cuz cipis aut cũ mastice:ꝛ fortioꝛ illo ẽ aslafetida cũ serapino: aut nigella trita cũ oleo aut pip: aut fex aduſta: aut eusõ buĩ: aut piretꝛ: aut ipleat ex medicamie medulle psi coꝛ ꝑdẽo:imo ipleat calid⁹ cũ fũs ꝛ fius cũ calidis.

Cap.viij. de medicinis stupefactiuis.

Vandoqꝫ admistrant ꝼm ꝛões ꝑdictos i resolutiõe: vez melꝰ ẽ vt sint delinite: aut annexe aut ipletes qum tũ qñz admistrant vt sint mastiatiões ꝛ suffumigatiões. Et ex eis itaq; ẽ vt sumat seminis hyusgami al.ꝛ opij aſtoꝛacis ꝛ galbãi oiuz añ.pod⁹.z.ij.pipis ꝛ assefetide de sceni aboꝛ. z.i. fiat ex eis collyriũ cũ coagulato vue ꝛ ponat sup dẽtẽ doloroſũ: aut sumant opij ꝛ castoꝛi ptes eqles Et distillet ex eis.g.i. aut.g.ij.i oleo roſ.i aurẽ vbi ẽ doloꝛ aut sumat qđ adhereat ex radice mãdragoꝛe: qũz eni sedat ipm: aut sumat ꝼm q̃ ostẽſuz ẽ ex mõ suffumigatõis cũ semine hyusgami al. aut ꝺcoquat radix mãdragoꝛe solũ: aut cũ hyusgamo al. cũ vio ꝛ teneat i oꝛe. Et qñz dant i potu ẽi narcotica sic filonũ: potat eni ipm q̃ de dẽte suo ꝓquerit ꝛ accipit ex ipso i oꝛe suo ꝛ doꝺmit ꝛ manu rak egritudo et⁹ ꝛ gesẽ dolorẽ⁹. Et ex coꝛ sumalq̃ stupefactiũ ablq; nocumẽto ẽ aq̃ ifrigidata cũ nine i vltimo ꝓponki oꝛe acceptio p⁹ acceptionẽ donec stupefiat dẽs: quare gescit doloꝛ oio: q̃uis qũz sit addens in ꝓncipio.

Cap.ix. de dente commoto.

Vandoqꝫ ꝛmouet dẽs ꝑp cãm ꝑmitiuã ex ca
q su aut ꝓcussione. Et qñz ꝛmouet ex hũiditate mollificãte neruũ ꝛstrigẽtẽ. Et qñz ẽ dẽs cum hoc pignis:deide extenuat. Et qñz ꝛmouet ꝑp corosionẽ accidẽtẽ origini dẽtiũ ꝛ amplificat cam: aut subtiliat dẽtẽ ꝑ illud qđ minuit ex eo ꝛ nõ facẽ dolere aduręt. Et qñz ꝛmouet ꝑp detumitionẽ accidẽtium dẽtiũ⁹ ꝑp siccitatẽ dominãtẽ: sic accidit dẽtiũ⁹ ꝓualescentium ꝛ senum ꝛ eis qui famen tolerant veheñ

tem ꝓtinue ꝛ abbreuiatur ab eis nutrimẽtũ. Et quãdo que cõmouetur ꝓpter abbreuiationem carnis alhamur. Cap.x. de cura.

Oꝛtet vt deuitet mastiationẽ cũ illo dente
o ꝛ minoꝛet locutionẽ. ꝛ nõ tãgat ipz manuz ꝛ lingua ꝛ penitus dimittat mastiationẽ ꝛ inter dat ad sozbitionẽ q̃tũ põt. Qđ si cã fuerit corozio curet corozio ꝛ reliqua. Et si cã fuerit detumitio fue currat cũ cibarijs:qum tũ hoc sit ex eis quoꝛ obuiatio est difficilis. Deide cũ hũectãtib⁹ curet faciẽdo vt adhereãt ꝛ fricando ꝛ distillando in aurem sic est oleũ roſ.ꝛ de salicib⁹ ꝛ succus folioꝛ solatri ismo cũ stipticis. naz si ẽ ꝑp detumitionẽ dentis nõ valẽt cibaria: qñ ipsa fortitũ nõ ipignãt ipm velociter:imo oz vt curet cũ stipticis frigis. Et sili⁹ si accidat a pcussione. Si aũt ꝓuenit ab hũiditate noclificante oz vt curet cũ stipticis calefaciẽtib⁹ ꝛ admistrent stiptica ꝛ opilatiua ex medicinis dentiũ colluendo os ꝛ fricando calefactis:sic colluțio oꝛis ex aqua i qua ꝺcocta sunt asedar paꝛ ꝛ folia cupressi aut palliuz i quo ꝺcoctuz est alumẽ cũ medicamine sui de sale: aut cuz aqua i qua ꝺcoctuz ẽ serapinuz. Et ex adherẽtib⁹ ẽ vt sumant alumis.z.ij.salis.z.i.ãnectant sup radicẽ dentis aut coꝛnces eris cũ oleo ꝛ radicis lilij ꝛ coꝛticis cupẽſii oim añ.z.iij.ꝛ alumis ps.i.ꝛ sumant cineris tamarisci ꝛ salis equalit:aut coꝛnu cerui aduſti ꝛ salis ꝑfectoꝛ cũ melle aduſtoꝛ ꝛ myrrhe aduste oiz añ.z.ꝛ.aut myrrhe ꝛ croci ꝛ spice ꝛ masticis oiz añ. ptes.ij.rute siccẽ ꝛ sumac ꝛ balaustie oiz ptes.iij.fiat ex eis dẽtifriciuz ꝛ qđ adhereat:ꝛ ẽ stiptica ꝓmixta cũ alde ꝛ coloraꝛ ꝛ climiac. Dẽtifriciũ ꝓueniens ad hoc cap.ꝛ ad alia ciperi ꝛ rosaꝛ ꝛ spice armoniace ꝛ salis gemme ꝛ carmezit ꝛ coꝛnu cerui aduſti ptes equales. Et ad aliud qđ est causa diminutionis carnis ginginarum sumantur alumen iamenum ꝛ xiloaloes aduſtum ꝛ ciperi ꝛ sumac ꝛ balaustie.

Cap.xi. de perforatione ꝛ corozione dentium.

Cidit illud ex hũiditate putrefacta i eis. Intẽtio i cura corozioꝛis ẽ ꝓhibere additionem
a ei⁹ qđ corozit: ꝛ illud fit cum mũdificatiõe sbe coꝛrupte ꝛ resolutiõe materiei ledẽtis illõ ꝛ ꝓhibitiõe dẽtis ne recipiat illaz mãs ꝛ ꝓuersiõe illaz materiez ab eo cũ eiõnib⁹ si eis idiget. Et medicie ꝓhibẽtiue corozioꝛis sũt exiccatiue. si aũt ẽ fortis indiget fortib⁹ vehemẽtis exiccatiõis ꝛ calefactiõis. si ẽ debilis sufficiũt i eo exiccatio ꝛ stipticitas sic linũ ꝛ myrtus ꝛ spica celtica: ꝛ ipsaz admistratio sit ex modis quos ꝑdixim⁹.ꝛ emplim ei⁹ ex cap. ipletiõis. Ex illis eni ẽ vt ipleat cũ galia ꝛ cipis: aut galia sola: ꝓbibet eni corozionẽ ꝛ sedat doloreẽ: aut ipleat mastice ꝛ cipil ꝛ myrrha aut ſtoꝛace au galꝫ vidib⁹ ꝛ litio: aut ſtõace ꝛ opio aut galbão aut sulfuꝛ citrio ꝛ litio aut viſco albotĩ ꝛ pipe aut cũ galia aut albotĩ ꝛ nastastro aut cum nigella contrita ꝛ confecta cum aceto ꝛ mel le: aut cum sulfur replendo aut liniendo: aut cum. zz. decocto cum melle: aut cum aceto: quoniaz ipz est vltimũ ad hoc aut assa fetida: aut cum alkitram aut cũ assa fetida ꝛ armõiaco: aut assa fetida sola ꝛ

bulliat cũ cera vt nõ resoluat: Est enĩ vehemẽs ad sedãdũ doloꝛẽ aut cera sola: aut cũ medicis aut cũ litio ꝛ dragagato. ꝛ iã expta ẽ cãfoꝛa i ipsõ ꝛ ẽ una tinga i ipsa vltime cũ ꝓhibitiõe additõis corozionis ꝛ sedat doloꝛẽ. Et oz vt adiuues te cũ eis q̃ ꝓtereſt i cap. doloꝛis dẽtiũ. Et qñz admistrenk i hoc epithimata ex castoꝛi ꝛ piretꝛ ꝛ opij ꝛ galbani ꝓtib⁹ eqlt b⁹ ꝛ pipere ꝛ cardomonio cum melle: aut piretro ꝛ myrre cũ melle ꝛ granis alcadra viridib⁹ cũ melle aut vinũ bonũ cui supfũdit acetũ feruẽs: aut epẽ lacerte: aut sulfure cũ equali mensura lilij aut pipere ꝛ lacte tithimali aut baurac ꝛ piretro aut galbão ꝛ seie hyusgami al. aut ſtoꝛace ꝛ opio. Medicamẽ bonuz. Ꝛ. baurac ꝛ albẽgi aboꝛ añ. ptes.ij. piretꝛi piperis aboꝛ ptẽ.i. epithimi ptes.iij. ponant sup locum. Et itez. Ꝛ. capitũ granatoꝛ ꝛ piperis ꝛ seminis iunipeꝛi oim añ. ptẽ.ꝛ. qñz admistrak iplẽdo ex eo ꝛ epithimãdo. Et qñz ponit sup locũ calidi ꝑforte aut fu ristico:aut calcis ptes.ij.ꝛ salis armoniaci ꝛ aluminis ꝛ myrrhe ꝛ gallaꝛ ꝛ acatie ꝛ ireos oiuz añ.ps.i. ꝛ oꝛdeũ aduſtũ ꝛ spuma maris. Et qñz addit in cogalbanũ. ꝛ qñz iunak collutionib⁹ oꝛis retẽtis i oꝛe magnifice si ꝺcoquat radix capparis cũ aceto ꝺcc ꝓsumak medietas aceti ꝛ teneaki oꝛe. Et admistrẽt distillatões i ipsa corozioẽ sic ẽ arsenicũ dissolutũ i oleo feruẽat ꝛ distillet i corozioẽ. Et ex eis que iunãt ẽ vt distillet in latere dentis corozioni oleum roſ.

Cap.xij. de ruptura dentium ꝛ coꝛ corozione.

Tcã i hoc ꝓpz ꝓ ẽ ꝓuersio ꝓpõnis ei⁹ ad hu
c miditatẽ. ꝛ qñz est cã i ipso vt exiccet siccitate vehemẽti: iz dãa ẽ manifesta ꝺtumitio ꝛ ꝓtariuz ei⁹. Et si est illic significatio alteratiõis coloris signat ꝓpꝛoz hũidã habẽtẽ mãm.

Cap.xiij. de cura.

Ꝭ curatio ꝓma ẽ ꝓhibitio materiei ꝛ mũdifi
c catio dẽtis cuz stipticis foꝛtib⁹ ꝑdictis. ꝛ alumen qđ ẽ fortis ipestiõis i hoc ꝛ si sunt calefaciẽtes cũ hoc nõ ẽ eaꝛ labor vanus sic est helleborus niger mixtus cum melle. Si vero est a siccitate cura eius est cura siccitatis.

La.xiiij. de alteratione coloris dentium.

q Vãdoqꝫ fit illud ꝓp alteratiõez ei⁹ qđ coopit eos ꝛ linimento. ꝛ facit accidere pãnũ. Et qñz fit lapis in dentiũ radicib⁹ cui⁹ eradicatio ẽ difficil. ꝛ qñ fit ꝓp mãm malã penetrãtẽ in ſba dentis. ꝛ alteratã ea q̃ coꝛrupit coloꝛẽ eius ꝓuertendo ad coloꝛez inclogie ꝛ silium ꝓter q̃ sit ipm pannus.

Lapi.xv. de cura.

Rimo qđ curek cũ eo qđ abstergit ꝛ mũdifi
p cat sicut spuma maris ꝛ sal ꝛ nasturtium tritũ cinis ostraceũ ꝛ cinis radicis cane ꝛ aristol. ro. ꝛ oꝛdeũ aduſtũ ꝛ salgẽma q̃ oia sint ꝼm cẽles ꝓtes:ꝛ si vis addei eo ostraciũ limaciaꝫ aduſtuz: aut sumak aboꝛtani aduſti ꝛ pipis aboꝛ añ. ꝓs.i. armoniaci ptes.iij.ꝛ folij.ij.ꝛ gypsi aduſti.x. ptes teranꝫ admistrent:ꝛ si fuerit supflua tũc flos cris cũ melle ꝛ ex eis q̃ albificant in dispoe est tritura catini de sceni: aut tritura vitri: aut masaciũe ꝛ alũbedig ꝛ lapidis adamas. Sedo ꝺo curek eũ eo qđ resoluit mãz ꝛ extrahit eã aut abstergit eã sicut pip ꝛ métastr ꝛ coſtus ꝛ aristol. ro. ꝛ assa fetida ꝓmixta cũ abstersiuis ꝑdictis: ꝛ sic ẽ dentifriciũ qđ dixim⁹ añ: aut hoc dẽtifriciũ bonũ: Ꝛ. radicis aristol. ptẽ.i. coꝛnu cer. vini aduſti ptes.ij. masticis ptes.iij. olci ro. ptes.v. terãt ꝛ admistrent. Eliud. Ꝛ. aboꝛtani ꝛ salis toꝛe facti ꝛ lilij oium añ. ptes.iiij. cipi ptes.v. spice ptez.i. pipis ptes.vi. Eliud re. salis q tãdiu aduſtus fuerit ꝺcc fuerit vt carbo ptes.iij. folij ptes.ij. ꝛ spice ptẽ.i. Et itez cineris ostraceꝫ ptes.iij.ro. siccaꝫ ptes. v. cipi ptes.iij. floris hyusgami ptem.i.

La.xvi. de facilitate originis dentium.

Vãdoqꝫ accit infantib⁹ vt dentiũ coꝛ natitas
q sit difficilis. Et qñqꝫ cõcat ei solo ventris. qz necessariũ ẽ vt ꝛmẽluret cũ epithimatib⁹ sup vẽtrẽ ꝛ succis ꝓparatis ꝛ retẽtiõe coꝛ. Et ẽ necriũ vt liniant cũ collyriis ꝑdictis in libꝛo vij. Et ex eis quibus oꝛ tus dentium fit facilis ẽ fricatio cum adipib⁹ ꝛ cere bellis ꝛ ꝓpe cerebꝛo sepoꝛis extracto ex capite eius post decoctionẽ: aut cũ alcanna ꝛ butyro ꝛ oleo de lilio. Et iam dictum est ꝙ lac caninũ confert in hoc vehement cũ ꝓpꝛietate sua. Et si doloꝛ vehemẽtioꝛ fiat: liniak cũ succo solatri cũ oleo roſ. calefacto : Et oz vt ꝓhibeatur mastiatio sup rem que hz essentiã tenacẽ: imo oz vt nutrix ꝛromittat digitũ suũ in oꝛe eius: tũc qñ incipit ꝺolere ꝓpter ortũ dẽtiũ ꝛ fricet gingiuã ei⁹ vehemẽter vt curet ab ea hũiditas ervia gingiue: deinde fricet cũ medicis ꝑdictis. Qñqꝫ dentes parũp apparẽt: oꝛ vt ꝛmplm capiti ꝛ collo ꝛ mandibulis cũ lana submersa in oleo ꝛ distillet etiã in aure eius oleũ. Et nos iam ꝓnũsimus tale quale est capitulũ in hoc libꝛo primo.

La.xvij. de regimine eradicationis dentiũ.

Vonia qñqꝫ aduenit ex dente doloꝛoso vt
q nõ recipiat curã oio:ꝛ fit vt quotiẽſcũqꝫ seda tur nocumentũ quo ledit in ꝓximo redeat. Amplius fit vicinitas ei⁹ reliqs dẽtibus nocumẽtũ ꝓp illud qđ ex ipso ꝓtrãlit ad eos ꝛ nõ iuenit ad ei⁹ rectificatoꝛs semita:tũc cura ei⁹ ẽ eradicatio. Et ipe qđ qñz eradicak cũ tenalijs post detectoꝛ ab eo qđ tenet cũ radice ei⁹:ꝛ oꝛ vt attẽdas ante eradicatioẽz ꝛ ꝓsidera an egritudo sit in ipso dente. Mã si nõ fuerit nõ oportebit vt eradicek ꝛ nõ eradicek qũ cã fuerit gingiua: aut fuerit i neruo q ẽ sub dẽte. Illud. nqz uis doloꝛẽ parũp alleuiet: nõ tñ ipm destruit immo redit. Et nõ qđ alleuiat ipm nisi ꝓp illõ qđ resoluit ex mã nie ꝛ cũ eo qđ ꝓuenit ad ipm ex medicinis. Et in eradicatõe illoꝛ dentiũ q nõ ꝛmouenk est timoꝛ ex qbusdã nocumẽtoꝛ ꝓlimoꝛ. qũqz. n. detegit a mãdibula ꝛ putrefit ps subẽ ei⁹ ꝛ excitat doloꝛẽ vehemẽtẽ: ꝛ qñz excitat doloꝛẽ ocũli ꝛ sebꝛẽ. qũqz ergo scueris q̃ eradicatio ẽ difficilis: aut non tolerat eã ifirm⁹ ꝛ nõ erit rectũ vt moueak cũ vehemẽtia illud nãz ẽ ex eis q̃ i doloꝛe augmẽtũ faciũt qũ tamẽ ꝓueniẽs ẽ qñz si fuerit egrimdo ꝓp cãm in dẽte:naz si ꝛmouak resoluit mã sub ipso ꝛ sedak doloꝛ. Qñz ꝺo eradicak cũ medicis ꝛ recis⁹ qđ ẽ est vt incidatur

i circuitu dẽtis cũ phlomo ⁊ admistrẽt sup ipꝫ medicamẽ. Et ex illis,é vt siantur cozices radicis mozorũ ⁊ piretri ⁊ terãt i sole cũ aceto fozti donec fiat totũ sicut mel: deinde liniãt cũ eo radix dẽtiũ i die tribus vicib⁹: aut terãt piretrũ ⁊ i aceto sub sole dimittãt. lx. dieb⁹: deide distillet sup illud qđ icisum é ⁊ dimittãt vna hora: aut horis duab⁹: ⁊ qñz iueniãt sanꝰ cera bene: deide extrahãt qđ eradicat: aut ponãt loco piretri radix cucumeris asi. aut linãt cũ arsenico trito cũ aceto qñ mollificat eã: aut sumãt seminis vtricę ⁊ galbani ptes eq̃les: aut vtica ⁊ de ture duplum ei⁹ ⁊ ponãt sup radicẽ dẽtis ei⁹ ⁊ quãdoqꝫ fernet cũ foliꝭ ficꝰ qñ ipm frãgit eã ⁊ radicat ipꝫ cũ facilitate: ⁊ fex acceti ipi⁹ ẽ mirabilis. Et quandoqꝫ sumant cozices mozi ⁊ cozices capparis ⁊ arsenicũ citrinũ ⁊ piretrũ ⁊ vene ⁊ radices colloquintide ⁊ sisamũ ⁊ cõficiãtur cũ aq̃ anceti aut cũ aceto fozti ⁊ dimittant tribus dieb⁹: deiũ liniãtur: aut sumãtur vena ⁊ citrinã, ⁊ cozices mozi abozan ps.i. vt arsenica. citrini ptes. ij. ⁊ pficiãt cũ melle ⁊ ponãt i circuitu dentis toti⁹: qñ eradicat eũ: deide sumãtur radicis abrotani ⁊ lactis titimalli ptes. ij. pficiãtur cũ melle ⁊ ponãtur sup ipm: ⁊ si dẽs é ẽbilis ligẽtur cera cũ melle in sole ⁊ distillet sup ipa oleũ ⁊ pcipiat vt masticet eã.

Cap. xvij. de fricatione dẽtis cozosi ⁊ ẽ sic eradicatio sine dolore.

c Dnficiatur farina cuꝫ lacte titimalli ⁊ põatur sup ipꝫ aligb⁹ horis. qñ frãget ⁊ ozt vt ponãt i ipo folia volubilis maioris acute ⁊ adepsrane arboree ẽ icisiu⁹ fractiu⁹: ⁊ ẽ rana viridis q̃ hospitali plãtis ⁊ arboꝛib⁹ ⁊ ascẽdit ex arbore ad arborem.

Cap. xix. de vermibus dẽtium.

Umãt ẽis hyusq. al. ẽis pozri ãboꝛ añ ptes. iiij. se. cepe ptel. ij. ʒ. pficiant cũ adipe capino ⁊ trito: ⁊ fiãt ide pille quaꝛ vnãqꝫ sit ʒ. i. ⁊ fiat suffumigatio ex vna pillaꝛ cũ cooptura capitis ⁊ cũ traiectorio. Cap. xx. de cã stridoris dẽtiũ.

Tridoꝛ dẽtiũ i sono fit pp debilitatẽ lacertoꝛ mãdibulaꝛ ⁊ ex eis sic ispasm⁹ ⁊ accidit ifãtib⁹ multotiẽs ⁊ reouert qñ fuit puberes. Et quãdo multiplicat stridoꝛ dẽtiũ ⁊ sonꝰ eoꝛ in sono idicat epilepsiã: aut apoplexiã aut ispasmũ: aut significat vermes i vẽtre. Et ille q̃ ẽ ex vermib⁹ ẽ habens vicissitudines. Cap. xxi. de cura.

Toꝛ vt cureẽ patiẽs illud cũ mũdificatiõe capitis ⁊ iunctiõe colli ex oleis calis ẽ odoriferis in quibus est virtus stiptica

Cap. xxij. de dente qui elongatur.

Pdoꝛet vt sũaẽ digitis aut illio pstrictino deide limeẽ cũ lima. postea sumãtur grana lauri ⁊ alumẽ ⁊ aristol. lon. ⁊ fricetur cum eis. Cap. xxiij. de cõgelatione dentium.

Angelatio est stupoꝛ quidã accidens dentn. Et illud ẽ ꝓpter cauraz retentam ⁊ est aut stiptica aut põtica ⁊ quandoqꝫ est ꝓpter illud qđ occurrit dẽti aduenienꝫ extrinsec⁹ aut trans ⁊ quãdoqꝫ fit, ꝓpter illud qđ eleuatur ad cos ex stõ qñ fuerit illic humoꝛ acetosus. ⁊ quandoqꝫ segtur imaginatio existimatiua qñ ꝓsẽs est ille qui masticat acetosũ masticando cũ transmũtione.

Capitulũ. xxiij. de cura.

Dnfert ei masticatio poꝛtulace valde aut semis poꝛtulace ꝓriti ⁊ ifusi cũ aq̃ aut gintinis alibat aut amigdalis: aut nucis regalis ⁊ alneregil, ꝓpe: aut auellana aut oleũ ophacinũ fricãdo: aut fex olei ingrossati i vase ereo cũ melle in sole aut sup ignez: ⁊ collutio ozis cũ lacte asinino ⁊ oleo tepido: aut cozdumẽi cũ vino ⁊ grana lauri ⁊ aristol. lõ. aut assa fetida: aut lac tinliali ⁊ sglla ⁊ sal ꝓpterea q̃ oppositus ẽ acetositati ꝓfert valde stupefactioni. Capi. xxv. de hebet dẽtiũ ⁊ cura eius.

Et vt dens nõ toleret aligd fim neqꝫ calz
e nz duꝛ. Et plin ei⁹ ẽ ex frigoi ⁊ ẽ pcedens doloꝛe dẽtiũ. Et qñ cã i hoc ẽ frig⁹ administra grana lauri ⁊ alumẽ ⁊ aristol. lon. ⁊ vaporati oné assiduã cũ vitello ouiꝭ qꝫ si cã illa nõ sedeẽ fricet cũ hiera pi. Si ãt nõ valet tũc tyriaca ⁊ oleũ ſmapinũ ẽ inuatiuũ valde. Ellkitrã ꝓfectũ calefactũ qñ eo multotiẽs inungit fricando ẽ inuatiuũ valde. Si ãt cã fuerit ꝓpter cala ⁊ est raro significabit ipsaz colozgingiue ⁊ tact⁹ ei⁹ ⁊ tact⁹ dẽtiũ: qñ oportebit vt assi duet fricatio dentiũ cum oleo roſ. tepefacto in quo sint canfoza ⁊ fandali ⁊ administrent mucilago psilij ⁊ masticatio poꝛtulace: aut seminis prapie.

Cap. xxvi. de cura debilitatis dentium.

Dnferũt ei stiptica ꝓdicta ⁊ galle adustę ex tinc te i aceto ⁊ grana myrti albe ⁊ sal toꝛe fcñ ⁊ extictũ i aceto ⁊ alramich ⁊ vinũ stipticũ ⁊ dẽtifrica stiptica. Dẽtrificũ bonũ: ℞. cipi. ʒ. iij. myrobalanoꝛ citrinoꝛ ennucleatoꝛ. ʒ. v. cinami grossi. ʒ. xv. cinnamomi. ʒ. iij. alumis. ʒ. ij. piretri. ʒ. vij. salis ãmõiaci pipis lõ. galie croci oium añ. ʒ. i. salis. ʒ. v. sumac ꝓparatoꝛ cozij. ʒ. ij. fructꝰ tamarisci. ʒ. iij. cardomomi. iiij. aristol. ʒ. xvi. balaustie. ʒ. iiij. terãt oia ⁊ aggregẽt. Dẽtificũ bonũ. ℞. sãdali rubei cucube fausel oiuz añ. ʒ. xv. cinami grossi. ʒ. v. cinamõi. ʒ. ij balaũ. ʒ. iiij. pficiãt cũ amilo tritici. Detificũ ad hãc rẽ bonũ sũat kist. ozdei terãt ⁊ iuolnat melle aut kitrã pauco samio ⁊ fiãt troc. ide ⁊ ibmergat chaeta ẽ pãno ⁊ põat sẽ lacertulũ positũ i radice furni. Q̃ñz ei⁹ color ẽ nigraf eẽhaf ⁊ accipiat ex eo ps. i. ⁊ ex rubtura tri aloes ⁊ balaustijs ⁊ capis ⁊ cozice ĝnati ⁊ sale ex oib⁹ añ. p. s. i. terãt ⁊ fiat ex eis dentificũ. Et quandoqꝫ sumuntur ozdei adusti: narrati partes. xx. ⁊ ciperi ⁊ fausel ⁊ alkarmezi. omnium. añ. partes iiij: ⁊. 33. pars. i. fiat ex eis dentifricium.

Gen. vij. ẽ disp̃oib⁹ gigiuaꝛ. ⁊ ẽ tractat⁹ primus.

Capitulum primũ de egritudinibus gingiuaruꝫ.

Jngiue accidũt apostemata vel cũ materiei dscẽdẽtis ad ipaz ℈ plz
g ex capite. Et qñz ẽ pp cõtatẽ stõi. ⁊ qñz accidũt ei apata i initio hydropisis ⁊ accitũ malitie fomepp illd qđ ad eã elevat ex vapoub⁹ coꝛruptis. Et significat genus

mãci p colozẽ ⁊ tacũ. Et qñz sit ex eis manifesta recẽtia velocia ad suscipiẽdã curã ⁊ pohida ad suscipiẽdaz curaz tarda. ⁊ qñz sunt cũ se.

Capitulum. ij. de cura.

Jmateria ẽ supfluitas calida tẽ admistra eiã
f tionẽ ⁊ phlogia malieheric. ⁊ cura in pncipio cũ collutiõib⁹ ozis ifrigidãtib⁹ ⁊ fit i eis stipticitas sic ẽ aq̃ roſ. ⁊ lac acetosũ ⁊ aq̃ myrti ⁊ aq̃ folioruz stipticoꝛ ℈ ioꝛ ⁊ decoctio balaustiaꝛ ⁊ aquarno glosse ⁊ ifusio gladiũ ⁊ fuccꝰ poꝛtulace. deide pill⁹ fiat ozis collutio cũ oleo omphacio ⁊ oleo arboꝛis mastichis ⁊ oleo myrtio i vnãqꝫ vncia põak mastix aut oleo i quo bulierit mastix ⁊ sicce roſ. aut oleum roſ. i. quo bulita sint spica ⁊ rose sicce ⁊ mastix: ⁊ olenm gdẽ arboꝛis mastichis hz ꝓtẽ vehemẽtẽ i sedando doloꝛes gigiue ⁊ ꝓpe recẽs. resistit eni ⁊ nõ exaspat ⁊ magis ꝓpuz inuamẽtũ ei⁹ ẽ i dispõne doloꝛis. Deide p⁹ illõ admistrẽt q̃ sint sic⁹ succ⁹ ireos hũide. facẽ eni currere sãguinẽ ⁊ facẽ gelcere: aut succ⁹ foliozolive: aut fex vini: aut succ⁹ rute: aut oleũ alabatri alcadra bullitũ cũ aq̃ i q̃ sint folia ei⁹ aut ꝺcoctiõe aristol. Si aũt apa ẽ calm ⁊ pstũdũ ⁊ no iak berules nõ resoluit cũ medicis: imo fit purulẽti. Et qñz idiget cura man⁹. ⁊ qñz isba ei⁹ puenit ad crẽdñ carnez nouã. Nũ ergo purulẽtũ fit admistra sup ipm flozẽ ris ⁊ gallas: aut coꝛticẽ eris ꝓtritũ cũ aceto diebus aligb⁹ ⁊ furie adustũ aut gallas cũ aceto: Nũ aũt gingiua nõ cessat suppurari ⁊ apaf ⁊ nõ sanaf idigz cauterio. Et meli⁹ ẽ vt sumaf oleũ feruẽs cũ lana inoluta sup extremitatẽ tẽte ⁊ totiẽs fiat dõec detumescat gingiua ⁊ pstrigat. Si aũt ap ostema fuerit ex hũidita te supflua opoꝛtebit i pncipio vt collnaf os cũ oleis calidis ⁊ cũ melle ⁊ oleo ⁊ rob. deinde administrent resolutiua fortia predicta multotiens.

Cap. iij: de gingiua sanguinea ⁊ cura eius.

Dnfert ei alumẽ extictũ cũ aceto cũ duplo ipi
c us ex sale ⁊ cũ furie tãto ẽtũ ipꝫ ẽ ⁊ medietas ei⁹ spũ sup eaz: ⁊ ẽt adurant tarac salita vsq̃ quo fiãt sic carbo ⁊ sumaf ex cinere eoꝛ pars. i. ⁊ ex rosis siccis ptes. ij. ⁊ ite ⁊ sumaf myrti ⁊ letiũ adusta ruz amboꝛ añ. ps. i. sumac ⁊ furie ãboꝛ añ. ptes. ij. floꝛ squinanti ptes. iij. ⁊ pmiscant ⁊ administrent.

Capi. iij. de fissuris gingiuarum.

c Urritur i cura eoꝛ cursu fissuraꝛ labij.

Capitulum. v. de vlceribus gingiue corrosione eius ⁊ fistulis eius.

Vcera gingiue alia sunt pura ⁊ alia sunt inci
u pientia putrefieri: ⁊ alia sunt incipientia corrodi. Capitulum. vi. de cura.

Uroꝛ q̃ cura: cura ẽ alcola. Ea vo q̃ putre
p fieri icipiũt oz vt cureẽ cũ eis q̃ sic olea calfa ⁊ semẽ iunipi ⁊ mbuli. si ergo iuuãt erit bonũ ⁊ si nõ sumaf gallaꝛ ps. i. ⁊ myrrhe ps. ß. aggregẽt cũ oleo roſ. ⁊ admistrẽt. Et ex spẽb⁹ qđ collutionũ ozis iuuatis ẽ collutio ozis cũ aceto sglitico ⁊ collutio ozis cũ lacte asinino ⁊ collutio ozis cũ ꝺcoctiõe foliozolive ⁊ ꝺcoctiõe roſaꝛ ⁊ lẽtiũ ⁊ gallaꝛ ⁊ capitũ roſaꝛ ⁊ granatoꝛ. Corrosiua aũt si sũt, pũda in ipa

oz vt cureẽ cũ alcadicõ, pho eis dicto i. antidotario ⁊ sili fistule: deide spargãt sup ea medicine stiptice. Et ex eis q̃ sũt expta ẽ hoc. ℞. tribuloꝛ fructꝰ tamarisci piretri oiuz. ʒ. iij. chelidonie. ʒ. i. myrobal. citrinoꝛ rosaꝛ siccaꝛ ãboꝛ añ. ʒ. ij. sabaꝛ ⁊ salis ãmõiaci ⁊ cucube ⁊ spume maris oium añ. ʒ. ß. balaustiaꝛ ⁊ croci ãboꝛ añ. ʒ. iiij. cãfoꝛe. ʒ. iij. fiat ex eis dẽtifricium: ⁊ ẽt dẽtificia i q̃b⁹ recipiũt aristol. ⁊ colcotar ⁊ scorie ⁊ arsenica. In medijs aũt sumãt piretri ⁊ radicis lilij ãboꝛ añ. ps. i. sumac ⁊ gallaꝛ nõ ꝓoratoꝛ ⁊ balaustiaꝛ ⁊ alumis oiuz añ. ʒ. ij. terant ⁊ fiat ex eis dẽtificium ⁊ administrẽt i medicis inter corrosa ⁊ fistulas. Et illꝫ ex balaustijs ⁊ squãma ferri puluerizet gingiua ⁊ retineãt i ea. Deide colnaf os cũ aceto sglitico aut aceto i quo ꝺcocta sũt folia olive ⁊ ẽt administrẽt filonium i loco corrosi qñ ẽ bonũ: aut diacalamẽtũ ⁊ pfectiões, phibẽtes purrefactionẽ ⁊ resoluẽtes illd quod puẽit ex ea. Et ex eis ẽ pfectio ỏ armel. Si aũt nõ valet tũc necessariũ ẽ alcadico. Et ex eis q̃ apꝓximãt ei ẽt ẽ vt sumãt alumis ⁊ calcis ⁊ gallaꝛ ⁊ duoꝛ arsenicoꝛ ptes eq̃les accipiaf ex eo dãc. i. pꝓtionẽ vehemẽtẽ ⁊ fiat cũ eo fricatio fricãdo bene. Deide expectet sup eã vna hora. Postea colluaf os cũ oleo roſ. qñz põit i ipso acatia: ⁊ ẽ puenies vt fiant ex eo troc. ⁊ deliccẽt ⁊ reserueẽt ad necessitatez. ⁊ qñz sufficiũt duo arsenica ⁊ calx ⁊ acatia ⁊ fiunt ide troc. Et qñz pfert cauteriũ ꝓdictũ: ⁊ ex eis q̃ deficiũt corrosionẽ ⁊ faciũt nasci carnẽ sanã: deiũ administrẽt dẽtificiũ ex gallis cũ tria pte myrrhe. Creat. n. carnẽ ⁊ pstrigit gigiuã. Et phlomia alieheric pfert i eis.

Cap. vij. de augmento gingiue ⁊ cura eius.

c Ura ei⁹ predicta ẽ in capitulo de fetoꝛe oris.

Capitulum. viij. de diminutione carnis gingiue ⁊ cura.

Umãt turis masculi ⁊ aristol. ro. ⁊ sãguis dra
f cõis ⁊ farie herbi ⁊ radicis lilij ptel eq̃les pficiant ꝓpter itionẽ cũ melle ⁊ aceto sglitico ⁊ administrẽt fricãdo. ⁊ farie herbi. ʒ. ß. pficiãt cũ melle ⁊ fiãt ide troc. ⁊ ponãt sup lacertulũ: aut testã positũ i ferioꝛi pte furni dõec puẽiat ad hoc vt ꝺterãt ⁊ fozsitã adurãt: ⁊ sup id quod adurit ꝓterit, pficiãt sanguinis draconis. ʒ. iiij. ⁊ turis masculi q̃tũ ipꝫ ⁊ aristol. ro. ⁊ ireos ãboꝛ añ. ʒ. ij. ⁊ fiat ex modũ pdcm.

Cap. ix. de cura mollificationis gingiue.

Jquidem fuerit parua tunc sufficiet in ea
f collutio ozis cum aqua in qua decocta sũt stiptica calida vel frigida sm complexionem. Et ex eis que sunt vehementis iuuamenti in hoc est alumen decoctum cum aceto. Si autem fuerit plurima tunc rectius erit in ea vt incidatur ⁊ dimittatur sanguis currere ⁊ exp̃imatur qđ egreditur ex eo. deinde colluatur os post ipsam cum decoctione stipticoꝛum sm modum predictum in eis que ꝓterita sunt. Et ex eis que sunt conuenientia ad illud ex decoctionibus est vt sumantur fructus tamarisci. ʒ. iij. ⁊ foliozum alcanne. ʒ. ij. tepefiant ⁊ administrẽtur aut sumãtur baulastiaꝛ ⁊ corticis ĝnatoꝛ añ. vi. ptes ⁊ tereniabi ⁊ alumis iamẽi añ. ij. ptes ⁊

rosaꝝ ⁊ liliac albegdedi añ. viij. ptes ⁊ spice aromatice ⁊ floꝝ squinati añ. partes. x. fiat ex eis linimẽtũ ⁊ q̃ adhereat. ⁊ phlebotomia alicherich ꝓfert ei. ꝓfectio liniẽti ꝙueniẽtis ad illud q̃d admistrat ꝑ colluti one ozis. ℞. rosaꝝ cũ capitib⁹ suis pipis añ. ptes. viij. cozticis glãdũ balaustiaꝝ granoꝝ myrti viridũ añ. iiij. ptes siliq̃ ⁊ nabati sumach mũdati alramich v. ptes: aut loco alramich myrti. viij. ptes. Et q̃s ꝓfert tãgere palatũ cũ hiera minori ⁊ collnere os ea cũ aceto sgllitico ⁊ admistratio alsuffuf foꝛtium.

Cap. x. de cura carnis addite gengiue.

p Mnati ea calcãtũ ⁊ myrrha q̃ñ purgãt eaz:
Cap. xi. de labijs ⁊ egritudinibus eoꝝ.

Vo labia creata sunt ad cooperiẽdũ os ⁊ dẽ
d tes ⁊ ad ꝺcoꝛẽ ⁊ ad retinẽdũ saliuã: ⁊ i homi nib⁹ ad loquẽdũ. Et creata sũt ex carne ⁊ ner uis que sunt partes lacertoꝝ qui continent ea.

Cap. xij. de fissuris labioꝝ.

Edicine quidem quibus indigetur in curatio
m ne fissuraꝝ sunt ille que ad e iccatiodem ⁊ sti pticitatem aggregant lenificationem.

Capitulum. xiij. de cura.

Edicie ꝓferẽtes ad illud ⁊ ex illis ẽ dragagãtũ
m qui tenet i oze ⁊ ꝓmouet ligua. Et ex reginime iuuãte i ipa ẽ inuncto semis ⁊ ani: ⁊ vt liniat sup eas buiyꝝ recẽs. Et ex eis ẽ fructũ cucumeris su p aliud aut liniat sup eas aq̃ seueste aut aq̃ oꝛdei aut mucilago psilij. Et ex pigueclid⁹ sũt butyꝝ ⁊ medul la ⁊ adipes vituloꝝ ⁊ anseꝝ cũ melle aut oleoꝝ alba hac alkadra: aut oleũ roſ. ⁊ i quo sũt albumẽ oui ⁊ farina ⁊ ꝓpe farina herbi ⁊ ceratũ: q̃s põli ⁊ ipo mer dalegi. Et ex medicis exptis ẽ illud q̃d recipit gallas ꝛtritas cũ ceruſa plũbi anulũ ⁊ dragagãtũ cũ adipe gallie. Et ẽt galle ꝛtrite cũ ſalamio ⁊ ẽt mastix ⁊ vise⁹ alboti ⁊ isop⁹ ⁊ mel ⁊ fiat ex eis vnguẽtũ. Et ite mer dalegi ⁊ sedie ⁊ venaꝝ vitis oinz ps. ʒ. ꝺhenigi ps. ʒ vngule capzine aduste croci ambꝛoꝝ añ. ptes. iij. can foꝛe. vi. ptes gũmi ptes. vi. cere. xvi. ptes oleũ roſ. ⁊ ẽt ãbra soluta cũ oleo balsamio: aut oleo de ben: aut oleo de citro. iiij. ptis sumak ⁊ administret in ipsis ce ramm ⁊ fint ẽibi ci⁹ pedes ⁊ extrema ⁊ oua sozbilia.

Cap. xiiij. de apostemate labioꝝ ⁊ cura.

Poꝛtet vt incipiat i eis cũ eõne hũozis domi
o nãtis: deiũ admistrẽt medicine locales. Apa ta ꝙ ſt. prime positiõis ex indicio apatũ gin gine ⁊ cura foꝛtioꝝ parũp ẽ magis necꝛia. medicine ꝙ locales ad vlcera sumũt ex stipticis sic̃ myrobal' ẽ litio ⁊ sc̃ie roſe ⁊ nuce cupꝛi ⁊ radicib⁹ vit⁹. Et q̃s ponũt i eis ẽh enigi ⁊ vngule capzie aduste ⁊ capilli adusti ⁊ sum⁹ aggregat⁹ ⁊ vsuec. Olea ãt q̃ admistrã tur i eis ſt sic̃ oleũ ẽ chrysomil ⁊ oleũ ẽ nuce indica.

Capitulum. xv. de hemoꝛroidibus labioꝝ.

Jãt i eis ſt hemoꝛroides tẽ ex eis q̃ ꝓferũt eis
j ſt squame ferri ⁊ m erdalegi ⁊ ceruſa ⁊ croc⁹ ⁊ alumẽ ẽm ptes equales sũpta ex gb⁹ fiat vn guẽtũ cũ cera ⁊ oleo nucis idice ⁊ oleo ro.

Capitulum. xvi. de tremoꝛe labioꝝ.

p Lurimũ accit cũ cõtate oꝛis ſtõi ⁊ ꝓpe q̃ñ in ea ẽ nausea: aut mouet q̃ſ ad expellẽdũ aliq̃d cũ vo mitu ⁊ ꝓpe i egritudib⁹ acutis ⁊ hoꝛis crisis: ⁊ q̃s ẽ cũ cõitate neruoꝝ aduenietũ ad ea a cerebꝛo ⁊ mu cha cũ cõitate quã cerebꝛ hz cũ eis.

Fen. ix. de dispositiõib⁹ gutturis ⁊ ẽ tractat⁹ vn⁹.

Capitulum. i. de anatomia gutturis.

Er guttur itelligim⁹ ſpatiũ in quo
p sũt meat⁹ anheliꝝ ⁊ cibi. Et de eo sũt additio q̃ sũt vua ⁊ amigdale ⁊ galsamac. Et tu. qd iã sciuisti ana tomiã meri ⁊ anatomia epiglotis.

Ua ꝙ ẽ ſba carnosa pẽdes sup ſupmã pte epiglotis sic̃ velam. Et ei⁹ qdẽ iuuamẽtũ ẽ ꝺdatio aeris, vt nõ pcutiat suo fri goꝛe pulmonẽ subito ⁊ vt, phibeat pulueꝛe ⁊ fumũ: ⁊ vt sit pcutiẽs vocẽ q̃ ꝓfoꝛtet ⁊ magnificet q̃ũ ipa sit poꝛta custodiẽs sup exitum vocis ẽtitate sua ⁊ pp hoc noceret ei⁹ icisio vocꝛ ⁊ ꝓparat pulmonẽ ad recꝛ piẽdũ frigꝝ ⁊ nocumẽtũ ei⁹ ⁊ tussiz ad eo. Due vero amigdale ſt due carnes nate i radice ligue tẽdẽtes ad supioꝛa ac ſt ipe sunt. ij. auricule pue ⁊ ſt carnose ner uose ſic̃ due glãdule vt sint foꝛtioꝛes ⁊ ãbe sũt ex mõ suo ſic̃ due radices duaꝝ aurũ ⁊ ſic̃ itineris ad meri q̃ru ãbaꝝ iuuamẽtũ ẽ vt adiuuẽt aeꝛẽ apꝛ caput cãne ſic̃ arca ⁊ vt nõ expellat aer penit⁹ qui ſit attractio cõ dis ⁊ deficiat aial. Algalsamac ẽ caꝛo pãniculo sa ãnexa palato sub vua pẽdes coopiẽs caput cãne ⁊ supꝛa galsamac ẽ alsaic ⁊ ẽ os habẽs quattuoꝛ late ra duo superius ⁊ duo inferius. Lanue vero meri anatomiam diecmus posterius.

Cap. ij. de egritudinibus membꝛoꝝ gutturis.

q Uãdoq̃ accidũt i vnoquoq̃ istoꝝ egritudi nes ꝓpionis ⁊ apostẽata ⁊ resolutio ſiglaris,

L. iij. ꝺ cibo quo fit ſtrãglatio ⁊ ſilis, q̃ curſt curlu e⁹.

Uãdoq̃ aligd figit magnitudinẽ phis oꝛ vt
q icipiat ⁊ ꝓmak collũ ⁊ q̃ ẽ iter vtraq̃ spatu las adhibẽdo pcussionẽ p⁹ pcussionẽ. Si ãt nõ suffic̃ adiuuet vomitu. Et q̃s̃ est in hoc timoꝛ.

Cap. iij. de spinis ⁊ que cursu eius procedunt.

M spinis q̃dẽ ⁊ frustis ligni ⁊ ossis ⁊ q̃ ſt illis
i ſilia oꝛ vt ꝑsideret tẽ ſi sẽ ꝓphẽderit ea aut pẽ na aut curuitas caizarã: aut coꝛda areꝝ pupla tẽ expellat cũ ea aut eũpat ⁊ ſi ẽ istim ꝓphẽdẽs spinã recipiẽs eã tẽ rectioꝛ ẽ ei⁹ attractio ẽm q̃ narrabo. Si ãt sẽ ꝑsidẽ tẽ oꝛ vt p⁹ ipa foꝛbeat sorditiẽs visco se. Si ãt nõ valẽt excitẽt sin gul⁹ ⁊ vomit⁹ cũ digiti ⁊ cũ pẽna ⁊ indicamic. Et ex eis q̃ expta ſt ẽ vt bibat oi die. ʒ. i. nasturtij ꝑtriti cũ aqua cala ⁊ eũãt: Ipꝛ eni expellit q̃d retiẽt. Et mel⁹ qdẽ ẽ vt eũãt p⁹ cibũ suũ cũ aqua: ⁊ quãdoq̃ ligat cũ filo fõtiẽ ⁊ egrediẽt ⁊ ꝺglutiẽ deide eẽ bit ⁊ egredit q̃ retẽtũ ẽ. Et ſilis ſicus sicce ligate cũ filo q̃ꝺo paulati masticãt ⁊ deide de glutiũt. Et quãdo fit gargarism⁹ cũ rob vue in quo decocte sũt ſic⁹ siccẽtẽ q̃d ifixũ ẽ mouet a loco suo. Et quãdoq̃ exteri⁹ appõit emplim gutturi i quo sũt maturatio ⁊ apti⁹ ſbtilis vt apiat loe⁹ ⁊ egrediat spi na ⁊ que cursu eius ꝓcedunt per se. Et simile huic

est ẽplim fasi ex farina oꝛdei cuꝝ oleo ⁊ aqua tepida.

La. v. de sanguisugis in gutture.

q Uãdoq̃ ꝓtigit vt sint q̃dã aq̃ hũtes sanguisu gas puas occultas q̃ꝝ occultatio difficile fac cauere ab eis q̃ ꝺeglutiũt. Et q̃s pẽdet i manifesto gutturi: ⁊ q̃s̃ suspẽdit i iterioꝛi pte meri: ⁊ q̃s̃ pue nit ad stõm: ⁊ q̃s̃ ẽ pua ⁊ aspiciẽs nõ videt suspẽdẽ tiẽ ei⁹. Cũ ãt pꝛãsit sup illud hoꝛa ꝺ q̃ curat ⁊ sugit ex sanguine q̃ꝺitate magnaꝝ crescit coꝛp⁹ ei⁹ ⁊ appa ret q̃ntas.

La. vi. de signis.

s' Cidit ei i quo suspẽdit sanguisuga tristitia ⁊ an gustia ⁊ sputũ sanguis. Cũ ergo videl sanũ spu entẽ sanguinẽ subtilẽ: aut spuentẽ ipm q̃s̃: nũc psi dera dispõnẽ gutturis eius foꝛtasse eni in ipso ẽ san guisuga.

La. vij. de cura.

q' Uãdoq̃ curat illa q̃ vsiu ꝓhẽdit curatõe ac ceptois ⁊ ablatois hz qd narrabim⁹. Et q̃s̃ curat cũ medicis gargarismatũ si fuerit ꝑpe guttur ⁊ apoꝛ. Et ex eis sũt q̃dã cũ caput purgiẽs ſt fuerit declinis ad nasuz: ⁊ cũ eis q̃ vomitu ⁊ vẽtris solone educit vmes ⁊ q̃ eis ſt silia si fuerit ſtãs i, phãdo ⁊ in. stõ. Et q̃s̃ ẽgeniat alid igenũ ei. ide ẽ vt submergat se hõ i aq̃ cala: aut moꝛet i balneo calo ⁊ ꝓpe p⁹ al lea q̃ assũpsit. Deinũ nõ sit deses ideliñet aquã fraz i fraꝛã i oꝛe suo assumere hoꝛa post hoꝛã dõec desce dat sanguisuga q̃ i ipso suspẽsa ẽ fugiẽs a calo ꝛe decli nãs ad ptẽ frigoꝛis. Si ãt nec̃riũ fuerit vt ipse expec tet ſr illo: ẽ eni regimẽ valde bonũ i ẽrhẽdo ipam. Et milioties q̃ ꝺfert i ea vt sit ꝛtẽt⁹ comestiõ ẽ alleoꝛũ ⁊ moꝛa i sole tenẽdo os aptũ coꝛã aq̃ frigida ihꝛi gidata. Et q̃dã hoies sũt q̃ in potu tribuũt hũti san guisugã alfelefis: ⁊ existiõ q̃ sint spẽs cimicũ rubeo rũ sanguineoꝝ sililiũ rechis debiles histũ cutes quos foꝛtitan destruit tact⁹. Et si fuerit facil denꝛi potu cũ aceto ⁊ vino: aut suffumigẽt ex eis gutt cuꝝ traiecto rio: ⁊ fortasse ipsi sũt q̃ noiant in terra nfa alchabe bil. ⁊ acetũ solũ cũ sorbet q̃s̃ extrahit eã ex guttu re ⁊ ꝓpe cum sale. Ex gargarismis vo ẽ gargarisma q̃ꝺ sit cũ aceto ⁊ gargarisma de synapi cum duplo sui de baurac: aut synapi cũ equalitate sui de nigella aut cum aceto vini in quo decocta sunt allea ⁊ feha ⁊ lupini ⁊ colloquintida ⁊ siraces: aut aceto vini ẽm q̃ntitatẽ duaꝝ. ʒ. i quo ponũtur bauraс. ʒ. iij. ⁊ salis armoniaci ⁊ alleoꝝ duo dentes: ⁊ gargarismati gꝺ cũ succo foliꝝ salicis ineſt ꝓpetas in eiusdẽ ipam ⁊ ſilr gargarismati ex aceto ⁊ assa fetida aut kitran ⁊ aq̃. Cum aũt iam puenerit in stõ optebit vt in ponsumat de hoc medicamine. ℞. fecha abrotani aplin thij nigelle lupꝛinoꝝ costi nasturtij mentastri alkebu li siraes oium añ. pond⁹. ʒ. ij. cuz aceto cõmixto ⁊ et cibet his cã alleis ⁊ cepis ⁊ porris ⁊ calamẽto flu uiali hũido aut synapi odio ⁊ oi calido acuto de inde eu omat postea si facilis fuerit ei vomit⁹: si aut fuerit non facilis tunc res, salite acute. Et cũ ca⁹ suspẽ sio fuerit i naso ⁊ diligẽt eius calus fiat caput purgiũ cum aceto ⁊ nigella ⁊ succo cucumeris asinini ⁊ thel lebozo. Lisꝝ acciderit vt abscindat: tũc sibi caueat ille in quo fuit a clamoꝛe ⁊ loquela. Si ãt currat san guis aut eũomat ipm vel solutõe educat eum cure tot⁹ cũ eo q̃ꝺ scies i. c. suo. Et hermodactili q̃ꝺ hũt ꝓpetatẽ expellẽdi illo. Ad do⁹ ãt quo icipit cũ ſtõ chirurgico ẽ vt ſtet ille q̃ ꝺeglutiuit sanguisugã in so le ⁊ aperiat os suũ ⁊ ꝓmat lingua ei⁹ ad inferioꝛa cũ extremitate instr̃i chirurgici qꝺ est sicut cochliariũ. Cuꝝ videtur sanguisuga ponatur instr̃m chirurgi cum in radice colli ei⁹ vt non incidat: ⁊ hoc q̃dem i strumentũ ẽ instr̃m quo remouẽtur hemoꝛroides.

La. viij. de suffocationibus albaba.

p Refocatio ⁊ phibitio penetratois anheliꝝ.

ad pulmonẽ ⁊ coꝛ: est res acciis ex cãis pluri mis sicut potu medicinaꝝ ꝑfocatiuaꝝ ⁊ medicinaꝝ venenosaꝝ ⁊ sic̃ ꝛgelatione sanguis i ꝙbusdã visceri bus. Illa ãt de q̃ nõ loquemur ẽ illa q̃ ẽpp cãm ac cidentẽ in ipso instr̃o anheliꝝ ex, ppinquo epiglotis ⁊ apate aut cooptura: aut pigritia vnutis a motione instr̃i attractionis aeris. Et tu quidẽ scis q̃ apa opi lat meat⁹ vicini sui. ⁊ q̃ coarratio mẽbꝝ vicini opi lat meat⁹ vicini. Et scias q̃ lacert⁹ mouens mẽbꝛa motus attrahendi aerem ad ea est lacert⁹ epiglotis quẽadmodũ dicturi sum⁹ i. c. anhelitus cum deficit a motione sua ⁊ opatione sua pp siccitatẽ ꝛgregatã sup hũc lacertuz q̃ est in anterioꝛe parte epiglotis ⁊ q̃ sequitur ipam: aut pp mollificatõez: aut pp spas ma aut pp nocumẽtũ aliud nõ est pose aiali vt anhe let q̃nis meatus non sit opilat⁹. Cooptura, aũt pp coarrationẽ vicini q̃s̃ accit pp remotionẽ ſpõ dilũ que sunt in initio colli ad iteriora cã pussionis aut casus: ⁊ nõ hz curatiõem: aut pp apa i lacerto spon dilũ ⁊ ligamẽtis eaꝝ: aut i certo meri ⁊ ligamẽtis ei⁹ cũ cõitate. Et pp aliquã cãz q̃ trahit eas ad iteriora aut pp spasma q̃ accit i eis ẽt attrahẽdo eas: ⁊ deteꝛioꝛ eis est sicca: aut pp aliud nocumẽtũ neruoꝝ pp qꝺ fit. Et illud qꝺ plim accit infantib⁹ pp lenitatem ligamẽtoꝝ eoꝝ. Que aũt est maioris timoris est illa que est in ſpõ dili sed a ⁊ que sunt sup ipam ⁊ q̃ ẽ sub illa est magis salua. Et foꝛtioꝛ ea ẽ illa q̃ est in spon dili prima. Ipsa eni est foꝛtioꝛ ⁊ acutioꝛ eaꝝ q̃ sunt i c. vicinitas. Illam aũt q̃ fit cã vermiũ dicemus in. c. difficultatis trãsglutiẽdi. Diuisio aũt apatis ẽm mẽ bꝛa apostemosa est q̃dripartita. Et ut eni erit apa in lacertis extrinsecis epigloti decliuib⁹ ad interioꝛa ⁊ iferioꝛa: ita vt sit apa apparens ⁊ appeat ei⁹ rubedo in anterioꝛe pte colli aut pectoꝛis aut thoꝛacis. Aut erit i lacertis extrinsecis ab ea. Sed in illis que sunt ad posterioꝛa ⁊ lacertis meri ita vt sint apa ⁊ rubedo eius ⁊ colioꝛ ipsius apparentia ũt⁹ i oꝛe: ⁊ q̃s̃ puelit ad spondules ⁊ mucham cũ cõitate. Aut erit i lacertis intrinsecis meri ⁊ que sequũtur ipm ⁊ stringit anhe litum pp vicinitatẽ ⁊ non apparent sensui. Aut erit in lacertis intrinsecis in epigloti ⁊ i pãniculo vestiẽ te eã: ⁊ ẽ deteri⁹ q̃ntioꝛ ⁊ ipm nõ apparet sensui ẽt. ⁊ aliq̃ aggregat ex illis apatibus numer⁹ duoꝝ aut triũ. Lã vo hoꝛ apatũ q̃s̃ ẽ cã alioꝛ apatũ. Et q̃s̃ est pp quosdã cibos q̃ sunt ꝓpii faciẽdo ꝓstringere ista apata sic̃ est andach oca ⁊ dõ q̃ ei⁹ tyriaca. est la ctuca ⁊ endiuia, ⁊ q̃s̃ nõ ẽ cã repletois i toto coꝛpe

imo ē cop⁹ mūdū ⁊ neq; supabūdat supfluitas nisi ⁊ mbus vicis mēbris gutturis ⁊ facit cuēre apa. Et ił dimidit hoc apa. ⁊ dī q aliud ē appens sēsui erti⁹ cū aspicit iterior⁹ ps gutturis iteri⁹: ⁊ aliud ē qđ nō ē appens sensui: ⁊ aliud ē in meri. Et aliud ē im⁹ i epiglott ⁊ nō aspicit illud nisi cū casu lingue post aptiones oziscō fortitudie cū pressione ligue ad iferiora. Et hec gdem apata qnq; accidūt ex sanguine. ⁊ qnq; ex chola rubea: ⁊ qnq; accūt ex phlate. ⁊ plim p focatōis ei⁹ est cū cooptura lacerti gutturis. Exrt p focatiōib⁹ gdē phlatica ē magis incolumis ⁊ ei⁹ natio ē velocior ⁊ facilior: ⁊ qnq; plongat. xl. dieb⁹ Et phlatica gđ alia ē cui⁹ gnatio ē ex phlate viscoso grosso fro. ⁊ alia ē cui⁹ gnatio est ex plate subtili calido ⁊ cū h⁹i descēdit phla a capite: ⁊ plm gdē non descēdit nisi ex capite fm plim rei tūc pole ēyt descēdat ad lacertos supiozis ptis epiglotis pp granitatem suā aut puitatē penetratiōis sue: ⁊ raro gdē accidit ex melia. Et dicūt qđā q ñ accit oio qnq melie mīno zak effusio ab aliquo mēbro ad aliud mēbrum subito: vez nō clongak cū raritate illi⁹ qn accidat subito aut paulatiz: deinde pfocet. ⁊ qnq; pmutak ex apate calido ⁊ fm oēm dispōnem ⁊ est mala. Et oē apa ē pfocatiuū aut iterficit aut pmutat mā eius: aut collectiōem facit: ⁊ suppurak. ⁊ qnq; apank interius cāne: ⁊ nō puenit ad hoc vt pfocet. Et pfocatiuum malū faciēs necrium vt sit assiduatio aptionis oris ⁊ plectiōis lingue noiak caninū. qnq; eni dī illud de sectio i lacerto itrīseco i epigloti ⁊ qnq; de eo qđ accidit i duab⁹ spēb⁹ lacerti simi. Et qnq; de illo qđ accidit ex remotione spondilii. Et qnq; pmutak simātia ad pipneumoniā qñ expellit mā ad pulmonē: ⁊ qnq; pmutak ad ptē cordii ⁊ iterficit. Et qnq; ad stōz effundit. Et ois sināticus q mouit spasmak ī pmis. Et pfocatio gdem canina qnq; interficit ināt pmum diē ⁊ ītrum. Et qnq; multiplicant sinances ⁊ caruz silia i vere hyemali: cum ergo pfocatio fortior fit anhelit⁹ ponit attracūn⁹ in quo fit inuarnītū motione pulmonis. Et fit necessariū multotiens mouere pectus cū plmone velociter ⁊ frequnter. si adinuerit virtus ⁊ nō fuerit anhelit⁹ eoz inflatio. Et qnq; accidit pfocatio in febrib⁹ acutis ⁊ constrictis ⁊ qnq; porrendit i eis variolas. ⁊ silr dolor gutturis i eis q̄uis non fit pfocatum. ⁊ accidentia prefocatiōis i acutis febrib⁹ sunt mala valde: qñ in eis est necessitas anhelitus vehemēs: ⁊ qñ accit i die crisis ē timorosiz ⁊ pniciosū. Mā crisis cū apatib⁹ pfocatiuis ē pnicio sa ⁊ culdubio. La.ix. de signis.

Mētio cōis oibus spēbus pfocationū ē cō
i stricto anhelitus ⁊ q⁹ os remanet apertum ⁊ difficultas deglutiendi vt qnq; pueniat patiēs ad hoc vt bibat aquā ⁊ egrediat ex naribus ei⁹ ⁊ crū⁹ amboz oculoz ⁊ egressio lingue i ea q̄ vehemēs ē cū debilitate mot⁹ eius. ⁊ qnq; pernenit illud plim ad hoc vt sit loquela eius spēs que dī q⁹ ille logitur cum narib⁹ ⁊ ē vere ecōtrario ei⁹. Ille vo q ad hāc⁹patur i pluetudine hoim nō est nisi hīs nares opilatas. Ipse ergo vere non logt ex naribus. Dolor ār nō sit fortis i phlatica ⁊ dura ⁊ sit fortis in calida. Cū ergo vehemētior fit dolor: tunc qnq; ista tur collū totū ⁊ facies ⁊ pēdet lingua. Et magis incolumis decollatio ē illa cum qua anhelit⁹ nō fit difficilis. Et pulsus qdem hītiū pfocatōz in principio sui ē freq̄ns diuersus. deinde fit puus rarus ⁊ cōicatione apostemosū in hoc q⁹ sennk aut cū visu aut cū tactu: ita vt sentiank membra meri ⁊ epiglotis dura ⁊ extensiua: ⁊ sic hīs eā quasi deliderat vomere. Et cū remotione quidez ē attractio colli ad interiora ⁊ absciso vbi remouētur spondiles ⁊ qñ tāgit dolet Et si iacet sup collū suum non delectat aligd q⁹ ipse deglutiat oio. Et differentia quidem inter cōtrictiōné anhelitus factaz cā decollationis ⁊ factaz cā peripneumonie ē: quoniā ille qui ē in peripneumōia non pfocat subito: sed hec subito qnq; pfocat. Et dīa inē apa i epigloti ⁊ apa meri ē: qm cū deglutire ē posse ⁊ anhelit⁹ ē, pohibit⁹ tūc apa ē i epigloti: aut si ē ecōuerso tūc apa ē in meri. Et qnq; magnificat epiglotale adeo donec, phibeat deglutitionē. Et qnq; magnificat meriale adeo q⁹ phibeat anhelituz ⁊ nō stringit anhelitū aliqđ apatū meri nisi qđ ē i supremo eius: qđ vo ē sub hoc non, phibet anhelitū q̄uis difficilis fiat ⁊ stringat: qm nō puenit ad hoc vt pximat cānam ⁊ extremitatē eius: ⁊ vt non ingrediatur in eā aer oio cuq; apa ē i meri ⁊ in lacertis intrinsecis nō manifestak sensui q̄uis ligua palato adhereat vehemēter. Et dīa iter apa malū qđ nō sanak ⁊ apa qđ nō est cū illa malitia: imo est in postremo lacerti meri. ē qm vł q⁹ nō cū eo stringat anhelit⁹ nisi cū est deglutio. Et illud ē malū qđ est intus i epigloti ⁊ nō apparet sensui exteri⁹ ex eo aliqđ nisi iteri us cū ispicit ei⁹ guttur: iz est, pfūdū. deiñ illō qđ nō vi iteri⁹ ⁊ vi exteri⁹. Pfocatio āt mala festinat ad phibēdū anhelitū. Et qñ relupinat patiēs ⁊ phibetur anhelit⁹ oio. Et qñ nō relupinat ahelit⁹ fit difficilis. Et ipe ēt assidue extēdit collū igemēdo ad ahelitū ⁊ reuolnit cū incliatōe ⁊ diligit expānsionē ⁊ non pōt iacē. Et qñz puēit stricto anhelit⁹ ⁊ necessitas extrahēdi vaporē fumosū ad hoc vt educat dī q̄ ei ficit ahelitū hūiditates ad exteriora i anhelitu ⁊ apparet spūa tūc nō ē spes i ipso ⁊ nō oz vt curet. Luz tū qñz accidat vt pfocat⁹ spuēt aliqñ: deiñ sanet. Et illud ē cū illic fuerit fortitudo ⁊ appetit⁹ ⁊ nutrimentū. Cū āt facies ei⁹ fit viridis ⁊ denigrāt sm⁹ oculorū ipsi⁹ tūc ipe mozit. Et silr qñ nunozat pulsus ⁊ infrank extrēa ⁊ grossitudo gō ligue ⁊ ipi⁹ denigrāt ex signis malis. et qñ ē cū pfocatōib⁹ mal⁹ febris vehemēs tūc mozs festinat qñ fe. facit egrū idigere ahelitu magnoz: tā dictū ē i signis mortis velocis. q⁹ si gs pfocatōez patit ⁊ alterat color postremi ei⁹ a rubedine sua pulneta ad albedinē aut ad viriditatē ⁊ iudant ascelle ⁊ gumina ei⁹ iudoze ffo nunc ipse mouit i vno die. Signa vero spei sūt si pmutatur rubedo ad extiora: multotiēs eni aperiūt tunc oculos suos ⁊ sanant. Et silr qñ alterank eoz anhelit⁹ ⁊ incipit anhelare anhelitu breui. Et illō iō qñ ipi i dispōne veh emētic icipiit ad anhelitū lōgū vt ipm paulatim mē ⁊ galle ⁊ balaustie ⁊ abo gnata decocta vsq; ad solutionē ⁊ fiat ex eis qđ deglutiak. Et ex eis q̄ manāt ad illud ē vt radat lynciput ⁊ liniak cū succo acatie ⁊ doci principio. Deinde gradatio fiat ad maturatiua: deinde fiat gradatio ad aperitiua fortia vsque ad gradum salis amoniaci ⁊ pireri ad ea que dicturi sum⁹. Et ex eis q̄ pferūt ad hoc ē sternutare cū eis q̄ sūt sicut ꝓdīi ⁊ costus ⁊ folia oleandri ⁊ sanguce⁹. ⁊ ex reb⁹ exptis q̄ faciūt sua, pbetate i apatib⁹ pfocationū ⁊ vue ⁊ abaz amigdalaz ⁊ oio oiuz mēbroz gutturis inuamētū maximū est vt sumāk fila ⁊ ppie tincta cū murice marino ⁊ pfocek cū ea vipa deide circūdek eis collū ei⁹ q hz aliqd hoz apatū. Illud enī pferi ei inuamēti mirabile bonū ptrāliēs q̄titatē ei⁹ qđ timek. Et lac quidē ē ex medicinis sublimibus i pncipio ⁊ statu ppea q⁹ repellit ⁊ lenit ⁊ sedat dolorē. Et oz vt ꝓspiank i administrādo ea q̄ stringit ⁊ resoluit, aut maturant ⁊ ꝓsidere ad dispōnez corpis i lenitate ⁊ duritie sua ⁊ ꝓsortek illud q⁹ ē fortē i duritie ⁊ leniak i lenitate: ⁊ silr obseruek etas ⁊ cōplo ⁊ tps ⁊ cōsuetudo. Et qñz appropriāt apa vue ⁊ ambaz amigdalaz ⁊ mollificatio eaz cū icisione. Et ego qđ ambab⁹ singlare facia caplm. Et ex mio dis curationis ē pressio sup locū. Et ei⁹ loca sūt tria vnus corē cū remouēt spodiles. Et a⁹ est ex apatibue⁹ vue ⁊ ambaz amigdalaz icigētiū sublenatiōe sua: aut calu ambarū ad supioza. Et z⁹ ē i apatib⁹ phlaticis cū cōstringuntur ambo meat⁹ ⁊ iunank cū pressione ꝓz mūdificationē ipoz ⁊ sūbliatiōz ipoz

La.xi. de cura decollationū ⁊ pfocationum ⁊ omnis suffocationis ex oi causa.

Mcala qđ oz vt icipiat cū phlomia ⁊ ñ ex
i trahat sanguis plurimus subito: ⁊ ꝓpe cū iam inceperit virt⁹ debilitari: immo sumatur i oi hora. ⁊. x. ⁊. x. vsq; ad diē tertiū cū sepatione i b⁹ptimis. Si aūt debilitari nō icipit tūc oz vt sine cessatione extrahat sanguis vsquequo appeat syncopis i forti. Et oz vt declinet cū sepatiōe vīus ꝓuationē vtutis ⁊ expulsionē syncopis. Syncopis. n. cū accit cadit vt⁹ ei⁹. qđ aggregank ei difficultas anhelit⁹ ⁊ calus vtutis. Et ꝓpe idicit eis vt mioret cibus necrio aut voluntarie ⁊ pcipue si fuit febris. Et qñz oz vt attēdak i re phlomie res aliq̄ q̄ ē magis integra qm qñz ē cā dīuz sanguinis i pfocatione retēti ⁊ pcipue ꝓsueti sic sanguinis mēstrui ⁊ sanguis hemoroidaz. Et in h⁹i quidē oz vt sit phlomia, i latere trahēte māz ad ptē a q̄ cadit retētio sic necria ē h⁹ phlomia saphene ⁊ vētose cruriū. Cū. n. egredik sanguis plurim⁹ tūc qñz sedāk accītia statiz ⁊ qñz necria est iteratio i mane. Et fm vtatē dispōnis cū dispolitio tolerat expulsionē phlomie vsq; ad maturationez tūc illud ē melⁱ ad h vt remaneat vtus in corpore ⁊ cadat cīo ipi⁹ materici egritudis ⁊ sufficiat emissio frequēs i dieb⁹ cū. x. pōderib⁹ sanguinis. aut. v pōderib⁹ ⁊ fit facilis anhelit⁹. Et silr ēt gargarismata postpōank si ē illic repletio ⁊ fuerit gargarismata dolorosa timēdo attractionez imo admistrēt gargarismata p⁹ mūdificationē. Et ocollatōis gō ē spēs q̄

itrare faciat. Cū aūt abbreniatur tūc iaz remouek cā p parās ad lōgitudinē ⁊ redeūt mēbra ad dispōnez nālē. Et silr qñ accit apa i latere opposito sperak cuz eo resolutio aliq̄. Sig̃ āt pmutationis simātie sūt vt videank i apate detumatio ⁊ resolutio absq; aptione ad exteriora cū mollificatiōe sua. Deide oz vt ꝓsideret pulsus. Maz si sit vndosus magn⁹ ⁊ accidat cuz eo tussis tē ipa pmutat ad pipneumoniā. si vo pulsus ē ꝓsalmosus tē ipsa pmutat ad spasmū. Et si ōbi litatur pulsus valde ⁊ mioratur ⁊ fit rar⁹ ⁊ pmouet tremoiē cozdis ⁊ resoluit ināt⁹ calō ⁊ accit syncopis tē mā est effusa ad partē cozdis. Si aūt accidit dolor i stō ⁊ nausea: tūc iaz effūdit ad stōz. Collectionis aūt signū ē qñ iuenit lenitas pauca cū pūritatē ēgri dici. Et qñz accidit finantie q̄ facit apparere rubedinē in collo ⁊ pte pectoris vt generet herisipila. Et illud ē fm duos modos: aut pp reditionez mēi ad interiora corporis: aut pp eū onē materiei Si aūt est pp eūonē tūc ei q̄ ē spes ⁊ alleuiak cū ea anhelitus ⁊ aliud est malū. Et signa quidē eius q̄ sanguinea ē ⁊ signa sanguinis nota ⁊ rubedo ligue ⁊ faciei ⁊ oculorum ⁊ imētio saporis sanguinis. ſ. aut dulcedinis: aut silis saporis vini ⁊ dolor vehemēs extēsiū ⁊ ꝓstrictio ahelit⁹ vehemēs. Et sig̃ cholice st iflatio ⁊ calitas ⁊ tristitia vehemēs ⁊ sitis vehemēs ⁊ dolō vehemēs mordicatiu⁹ ⁊ amaritudo ⁊ siccitas ⁊ vigilie: ⁊ cū cō strigēdo anhelitū ꝓsecutionē euenīētē ex sanguine Et qñz significāt ipam color lingue ⁊ adustio loci ⁊ acuitas ipi⁹ ⁊ ē qñ sit i loco aliqđ acutū mordicatiuū. Et dolor cholice mior ē dolor sanguiee. Et sig̃ qđ phlatice st salsedo aut sapō bauracū caliditate ⁊ viscositate qm̄ h phlegma ē cōruptū ⁊ putrefactū Et qñz significant ipaz albedo colorīs ligue ⁊ faciei ⁊ paucitas sitis ⁊ iflāmationis: ⁊ qñz ꝓsternit lingua cū mollificatione ⁊ raro accidit cū ea apa i glādulis ⁊ qñz ē dolor cū ea paru⁹ aut ꝓnatus: ⁊ nō sūt cū ea febres ⁊, plōgak spaciū ei⁹ vsq; ad. xl. dies ⁊ qñ nitit hīs ea polis ē ei deglutitio: qm̄ penetrat deglutitū i mollitiē ⁊ sig̃ melācholie st durities ⁊ sapō acctosa tis ⁊ pōcitatis ⁊ q⁹ accit paulati: ⁊ qñz ē pmutata ex apate calido ⁊ signa facte a siccitate mēbroz spūaliuz q̄uq; fuerit sūt paucitas hūiditatis i oze ⁊ iuuari ex aq̄ calida stati cū eo qđ hūectat ⁊ mollificat. Et scias q⁹ qñz accit ligue dolor ꝓseueras ano vno aut duob⁹ i gutture ei⁹ ⁊ significat petrolaz supstitatē i ptib⁹ gutturis. La.x. de ſmōe vł de curis apatū accītiū i ptib⁹ gutturis ⁊ epiglotis ⁊ glādulis circūdātib⁹ ea ⁊ vue ⁊ galiamati ⁊ duaz amigdalaz.

Pōnet vt cūek i pncipio vnīuscuiusq; illoz
o mā faciēs illud cū phlomia ⁊ solone vētris. ⁊ vt trahat materia ad ptē diuersaz saltē cū vētosis positis super loca longinqua opposita ei ⁊ ligatione extremitatū dolorosa. Et vt icipiak i ea cuz medicis sliptricis ꝓmixtis cū eis q̄ habēt paz abstersionis sic mel. ⁊ meliores eo sūt cotticef nucis: deide rob mori. Et scias q⁹ iceptio gargarizandi cū aceto qū icipit passio vue aut sināna ē ex eis q̄ repellit ⁊ p hibēt attractionē hūiditatis plurime ⁊ ē cū eo phibitio ei⁹ q⁹ cucmer. Et de istis qđē medicinis sūt ī ē

dā existens i fine algalsamati. Cū ergo fit phlomia ante declinationē egritudinis delcēdit ad locū pfocatū. Et multotiēs qdē scit cū eo hora pfocationis ex pncipio t augmēto t statu t decliatione t dispositione t deglutitionis t augmāt difficultas: aut causeus ei⁹ t declinatio ipsi⁹ t dū pseuerat i augmēto t nō ē necriū vt fiat phlomia vltima: imo sufficiat illud qd dixim⁹. Et cū sitia ē nō cū cōitate repletionis i corpore toto: imo ē supfluitas i pte gutturis tm t nō sentit extēlio pt̄asit vt nō fiat phlomia: immo elōgatio fiat ab additōe cāe resolōnis faciētiū cē necessariā cādītionē plimā. Et phibeat nutrimētū vt sit cor⁹ ei⁹ vtēs sanguis ei⁹ nutrimēto t puertēs ipsa pte apatis q̄si fiat ei lobediēs sāguis: deide vadat ex resolutionē t maturationē. Mā ū phlomia fiat tunc fortasse nō tolerabit illud t nō erit excusatio cibationis t cibatiōe ē labor: t, pp̄e cū nō deglutit. Et non postpoāt phlomia venē q̄ ē sub ligua: imo ors vt ici piat illud saltē i cadē dic: imo saltē i disp̄one sepationis p̄dicte, t, pp̄e cū fuerit venē q̄ sūt sub ligua extense. Et q̄ns necria ē phlomia alguidegi t q̄ns necria ē scalpellatio ligue ipi⁹. Et necrie sī vētose cruris: q̄n sūt pcrētes valde. Et illū qdē q̄ assuet⁹ ē icurrere sināces ors vt phlomeā aūq̄ accidāt cū vr repletio t cū ē ver. t ex eis qō q̄ sī vehemētis iuuamis ē ceptio administrationis clisteriorz fortiuz valde nisi scb̄is phibeat: tūc. n. ors vt sit pcetus clisteri⁹ lenib⁹. Clisteria nāq̄z fortia t collyria sūt i hoc maxime iuuamti. Et ors vt ebriocēt extrēa t circūdet collū lana t pp̄e lana l'opi q̄ sit ifusa siue i oleo oliue: aut i oleo camemillio. Ipsa. n. est lenificatia t sedatiua doloris. Deide i postrēo ipsi⁹ admisceāt ei attractiua cū non pcerūt ista: t sūt sic baurac t synapis t costus t castoreū t sulfur t vnguētū forte rubificās t ēt mel ānacardi t oē qd̄ vesicat. Et ors vt sit ptēti i cibis suis vsq̄z ad die tertiū oximelle: aut sirupo d melle: deide gradatio fiat ad aquā ordei cū qbusdā medicis delectabilib⁹: deide ad vitellū ouī: postea cū facilis fit deglutio admistrenē sorbitōes ex cādaros. Et i fine ei⁹ fiant sorbitiones ex maturatiuis: deide resolutis. Et cū deglutio fit difficilis ponāt vētose sup collū apd spōdilē fecidā cū suctione aut igne vt dilatet⁹ meat⁹ paulati t deglutiat illud qō sorbet ex cibis. Cūq̄z illō pcleuerit remoueāt vētose ignite: aut cadūt pleripas Et nō ē malū si scalpellet ēt et egrediat sanguis illic t ex halacdā: deide ventosēt vētosa vna sup caput t ponāt ēt sup mētū vētose sb gutture t illō fiat postq̄z abscidit mā. Dia. n. hec trahūt materiā ad diuersaz ptē t mundāt eā t sūr illud ē meli⁹. similit ponātur sub māmillis t sup alcheel t nō ē malū it̄o mittere aliqd qō mūdificet ex alkeizarā t eis silib⁹ sup qō cocū sit in olutū: mūdificatio nāq̄z dilatat. t q̄nz it̄o mittit i gutture cānula facta de auro aut argēto aut silib⁹ ābob⁹ adiuuādo ad ispirādū. t sūr qñ fortio sit strict⁹ o ñ ē excusatio qn vētose pōant, sr collū Et q̄nz pfert in dilatatiōe deglutionis t anhelit⁹ cō pressio spatulaz cū fortitudie. Medicie āt i pncipio sūt stiptice t, pp̄e i sāguinea: t melioza qō stiptica sī habēt cū stipticitate sua sbaz subtilē q̄ submergūt Et ex reb⁹ qō quas extrahit exp̄imēti ēq̄ stiptica p̄mixta ꝓposita magis sūt iunatiua q̄z singlāria sūt plicia: t q̄nz dolor sit fortior i pncipio rei: q̄re necessariū ē vt stipticis admi ccaf aligd qō ceedet dolorē t leniat sic ē sirup⁹ viol. t penidiū t lac calin t mucilago se. lini t alrob. t q̄nz multiplicat effusio quare nō ē excusatio qn resoluta eis admisceant. Et q̄nz nō ē mā plurima i effusione t apa nō ē forte. Incipiēt ergo t admistrēt galle t sal āmoniac⁹ q̄n phibēt cū fortitudine t resoluūt cū fortitudine. In cholerica vero ors vt sit pluris nū ūctionis cōuersū ad ifrigidādum cū eo qō facit stipticū. Et quādoq̄z admistrāt linimēta t quādoq̄z admistrāt i ea t i oi calida gargarismata t iusflant isufflationes cuz sufflatorio t pulueriz̄ationes. Et ex eis ē gargarism⁹ fac⁹ cū oximelle t aq̄ t aceto. Ipse. n. ē maxime iuuans in initio cale t fre t cū rob. morozz, pp̄e siluestrū: deide cū eo i quo ñ ē succaz vl'mel. t admistrēt i pncipio puz t fortasset cū stipticis q̄ sūt de genere succi siue t acreste siccaz t sic sūt balaustie: t hi q̄ nō ponit mel nisi vt mūdificet nō vt fortet: t sīr decoctio alkehe cū melle aut decoctio sumac cū coagulato pue Et fortⁿ illo ē succus nucis recēs. q̄n ipe ē ex melioreb⁹ medicis horz apatū t fuce⁹ rose recentis. Et rob papaueris q̄n pmiscet cū stipticis ē vehemētis iuuamti i initio. Et fortⁿ illo ē decoctio myrthi t glādiū t aqua corādri t sumac t aq̄ coriū nucis t aq̄ myrti t aqua lēniū decoctaz valde t rydonia valde stiptica t sorbe, pp̄e. Et alumē iameni hz ꝓpetatē i hoc. Et ēt isufflet i gutture isufflatio ex semine rose t sumac t balaustijs sm ptes equales t cāfora remedica. Et cholice adhibeat succ⁹ oleoz fioz pmixt⁹ cū eo qō hz stipticitatē aliq̄z sic succ⁹ vge pastoris t succ⁹ solatri t succ⁹ ramoz vitis. Et ex cōibus intereas in pncipio sūt semē rose t semē portulace t mucilago psil ij t amilū t spodiū t sumac t dragagāti t cansora ex qb⁹ fiat pille ꝓpesse t teneant sub ligua Cū ergo abscidit attractio ors vt misceāt cū rob morozz myrrha t croc⁹. myrrha. n. p̄sidat cuz virtute suc stipticitatis t sue resolutionis t facit crocū, puenire ad, pfundū t aggreganf ad maturationē faciendaz. Si aut videris ipaz decliare ad duriciē pmisce cū morisaligd ex baurac. Cū aut appropiquat status: aut pucit i ipa ors vt admistrēt ea i qb⁹ ē sedatio t lenificatio: sic lac mulcūi quo dissoluit squame cassicī. t olcū i rob morozz aut decoctio sicuī t fēugreci: aut rob myrthi cū rob aut succ⁹ vitis cum melle aut rob. aut bdellium arabicum dissolutū: aut rob vue q̄n ē iunatiuū valde t aq̄ radicis i qua decocta sūt passe t fenugreceū t dactili t fic⁹ t myrrha t crocus t cinamomū gargarizata cuz oximelle t aqua mellis. Et admistrēt empla ēt ad maturādū sic ēplz alfei t distillatio olei ros. i aur. ē iunatiua i hac hōa Et q̄n videt q⁹ non maturat t vides duriciē ors vt ad ministres i medicis ei⁹ caules. Cū aūt maturatio iā adest tūc stude i aptione apatis cū gargarismate qō p̄iūgit iter aptionē t lenificationē: sicut q̄das medicine acute in lacte qbus fit gargarismus: t fi ē apparens: t elongat ips t nō disrūpit nō ē mala: administratio serri. Et ex medicinis tpatis cū inceptiōe ad disrūptionē ē decoctio ficuū cū fenugreco t dactil t decoctio lentiū cū ros. t rob ligritie t seie almaru t post illud fiat gradatio ad illud qō ē fortius: q̄re misceantur cū rob morozz baurac t myrrha t dragagantū t cetā semē almaru, dissolutā i lacte capno t olea dissolutiua t, pp̄e cū melle t galia t fiat ex eis gargarismus: t ex eis q̄ sūt sic aq̄ mellis in q̄ decocta sūt ficus t galamentū t sansuc⁹ t alumē t menta t sisimbz t radix illij p̄ictum t sepati. Et costo t, pp̄e marino inest iuuamtū maximū in h⁹ i hora. Et in ꝓtate stati p⁹ absterſionē integrā t p⁹ maturatioz ꝓpleta t aptionē cū eis q̄ sūt sic baurac t mirr t assa fetida t myrrha t pip t castoreū t sterc⁹ hirūdinū t sterc⁹ aduh t fiat ex eis gargarism⁹ cū rob morozz: imo cū sale āmoniaco t piretro t scie alharmel t syrapis: aut scie raphāi cū aq̄ t oximelle. Et admini strenf ex eis isufflatiōes: t insufflatio salis armōiaci Et faciēs gelcere. Cū ergo declinat egritudo admistra vinū t balneū t embrocas. Cōfectio pillularū iuuātū in statu. R. radicis illij. iij. pres: asse fetide medietatē partis: colligant cū succo caulis aut cogulato pue. Et curatōe vo phlatice ēt int⁹ in gut ture it̄o mittat ꝓga mollificata torta sup quā inoluatus sit pānus quo liniat apa t quo unū dificet pilidi tas. Et ei quidē q̄ ē antiq̄ assa ferida t cinamomū t solnak venē cū cochijs t hiera t silibus. Et clisterizet cū clisterib⁹ valde fortib⁹. In cura aūt melācholice ex medicis magis ꝓcentib⁹ ei ē medicamen alharmel gargarizatū t linitū exteri⁹ t interi⁹. Ex medicinis vo q̄ hūt ꝓpetatē t puenientes sūt in oi hora ē stercus canis albū t adib albū: t hoc mō colligit. Custodiat canis ne aliqd comedat nisi ossa tātū donec stercus ejciat albū: qō parui ex stat fetoris. t sīr stere⁹ hois, pp̄e infātis: t ors vt sollicitudo sit ita vt illud quo cibat sit cū quātitate q̄ digerat: t qō ex eo melius ē est panis lupino rz sm quātitatē puā t in potu tribuat post ipm vinū vet⁹: deinde sumat sterc⁹ ei⁹ t exsiccet: ē. n. pauci fetoris t li cū pāe desiderat: aliqd aliud: tūc denf ei cibi bone digōnis bōi chimi: cale pplonis cū eātitate sic carnes gallie t pdicis t extremitates capaz. Dec. n. cū bōitate digestiōis educūt sicē pui fetoris: t ex medicis qō sua ꝓpetate faciēnt⁹ sūt hirūdines adust. decollāt. n. pus t currit sāguis sup alas ipsaz: deiū pulueriz̄at sup eas sal t ponūt i vicecolo lutato t li tgacaſ ie⁹ t ponūt i furno t vt ponāt i vitreato vase linito luto sapientie ē reen⁹ aſ me: t sīr sterc⁹ hirūdinū adustum cū fortitudie. t q̄nz linit ēt palatū ex felle tauruno cū melle t felle testitudis t flos eris t capitib⁹ piscium lorz soli t, pp̄e vuar linit ēt paulatiz hūtis sinātia sale cū melle t aceto t oleo. t sīr apa vue t sīr admi nistrenf gargarismata cū oximelle in quo decocta ē senū raphani. Et colcotar qdē t calcadis ābo sūt bona apati da uonis: t ex ꝓpositis sūt medicamen mori cū myrrha t croco: t medicamē hirūdinuz t medicamē alharmel t medicamē coriacis nucis recentis t trocisci adaroſiz t medicamē h⁹ i. R. sterc⁹ canis al. adusti in testa t ꝓter telā. Z. i. pipis. z. ij. galla z adusta z coriacis ḡnator carnis simꝫ z iuis t adhoba oium aā. z. i. myrrhe cost ābor aā. Z 5. insufflet aut liniat cū melle t ēt in fine ei⁹ t hora vehemētie admistreni sterc⁹ pueri ex pane lupino z sterc⁹ canis t hirūdinū adustū t sal armoniacus sterci hoc in die multotiēs. Qñz vo apat lingua pfocati etiā t indiget fortasse curatōe ipsi⁹. Sz nos iā locutisum⁹ de apatib⁹ lingue: t illō qō qō huic loco, ppriū ē necariū ex eo redire ad illō qō illic dcm ē. s. vt ingeniet p⁹ phlomiā in attrahēdo materias ad inferiora: t qnz fit illud i loco hoc cum hierapi. hz. n., ꝓpetate in deponēdo hūores q̄ sūt cora supmo ors stōi t meri t gutturis: deiū admistrēt sup ipm infrāntia t repcussiua sic succ⁹ lactuce: t ē medicina hūs ꝓpetate quā sigt vsio iuuamēti ei⁹: deinde si necaria ē resolutio subtilis fiat. Ex eis aūt q̄ pferūt in regie ei⁹ q̄ ē epp spōdiles ē vt ingenief in cōpssione loci cū facilitate ad posteriora: fortasse eni reuerteſ spōdilis: t illa qō ppssio qnz fit ei⁹ inscio t cū digitis t inuenit qnz p illud reges. instrm vo eres sili freno qō i gutture intromittit t expellit qō ē int⁹ in gutture ad exteriora. Lōpressio ait valde ē nociua in apatib⁹. Cuz sinaces vehemētiores, sūt t nō valēt medicine t credit q̄ additio futura sit illō p qō spat euatio ē scissio cānc: t illud ē cū scissiōe ligamēto z q̄ sūt int duos ānulos cāne: ꝓter qō recipiat aligd ō cartilagine: ita vt p illud anhelet: deiū siat qñ expletū fuerit regimē apatis t medicet, sla habit. Et modus qdē curatōis ei⁹ ē vt tēdat caput ad posteriora t tenеat t siat cutis t abscindat. t qō ō eo recu⁹ ē: est vt siat cutis cū vicino t elōget: deiū discoopiat a cāna t findat qō ē int duos ānulos cāne cora fissura cutis: deiū suat t ponat super ipsam puluis citrin⁹: t ors qdē vt duplicent duo labia fissure cutis solū ꝓter q̄ tingat cartilago t panniculi in aliquo: t hoc ē iudicii h⁹ fissure q̄nz nō cadat ad hāc intētionē: nā si existimat q̄ in illius cisō ligamētis sit apa t nocumētū nō ors vt admistrēt scissio. Cū aūt syncopis supuenerit egro t timet q̄ cōplcatur ꝓfocatio incipiat a clisteribus fortibus. Et phlomeā vena q̄ est sub lingua: t phlomeā vena frōtis t appendant ventose sup collū t sub mēto cum tuciliōe aut absz incisiōe. t si fuerit cā ꝓfocationis eius t syncopis ei⁹ submersio: tūc puertat vt currat aq̄: deinde suffumigēt cū eo qō hz fortitudinez et odorē bonū donec reuiuiscat. Oportet aūt vt ille q̄ eu aferit a suffocatiōe veneni phlomeā t clisterizetur t fortasse aliquibus diebus fortiones ex farina ciceris t lac: aut aquā carnis in q̄ dissoluti sunt panis t vitellus ouī. Et scias q⁹ ois qui hz dolorez gutturis meli⁹, ē fugere sermonē ex quocūq̄z dolore

La. xij. de vna t ambabus anuigdalis.

Stis q̄nz accidit catarri⁹ apostemat⁹ eas: ita vt phibeat anhelitū. Et q̄nz mollificat vua ꝓter apa t, diget eo qō strigit eā t erscet ex mā ipsam: t q̄nz t, diget incisiōe, Et appropinq̄t

curatiõi ꝓfocationi. Et cures in ꝓncipio cũ linimẽtis in gb⁹ sit facilitatis obfuatio ⁊ admistrẽt cũ pẽna digiti nãq; in nõ sua hora qñq; labore afferunt. Et i illa q̃ magẽ ē ꝓpue inflãmatõis admistrẽt põtica Inflãmate vo quedes illo qõ ē vehemius iffratõis sicaq; solatri ⁊ ficẽ sem rose ⁊ folia ei⁹: vtriusq;.n. iesti opatio fortis. ⁊ ex eis q̃ sũt fortiora i hoc. c. sit gũmi arabicũ ⁊ dragagantũ ⁊ sarcocolla ⁊ melestẽgu linita ⁊ ẽt balaustie ptel. ij. alumis ps. i. ꝑterãt ⁊ cribellẽt cũ ozali ⁊ admistrẽt cũ spatula hũte caput icisũ i latinu dicẽ: ⁊ q̃ns addũ i eis croc⁹ ⁊ cãfora ⁊ admistrãt limẽdo ⁊ ẽt galle trite cũ aceto ⁊ linũt cũ pẽna: ⁊ tex aq̃ gnati acetosi cũ stipticis ⁊ ẽt lapis sedẽgi ⁊ ẽt lapis corrosus adust⁹: ⁊ ille q noiat achates ⁊ lapis alasurugie ⁊ spodiũ ⁊ lutũ sigillatũ ⁊ armenũ ⁊ rob acreste ⁊ fruct⁹ spine egyptiace ⁊ alumẽ i aimẽt ⁊ semẽ rose. Sumãt ex eis sicẽ illud. Et suffumigatio cũ ramis arcti ẽ ex eis q̃ ꝓstringũt vuã valde: ⁊ ẽt succ⁹ granati dulcis ꝓtriti cũ cortice suo cũ sexta sui de melle fact⁹ viscosus ispissat⁹ est liniẽdũ bonũ: ⁊ oz vt q̃ gargarisma fit ci stipticis assiduet gargarisma cum aq̃ cala: illud. n. ꝓpat ipam vt i eo stiptica operẽt: ⁊ leniri ipam ⁊ ꝓhibet stiptica idurare ipam: qo si stiptica eã acgrẽ facĩt duritiẽ ⁊ co artatiõe dolorosa⁊ admistra i ea mucilagies ⁊ gũmi arabici ⁊ dragagantũ ⁊ amilũ ⁊ sarcocollã ⁊ semẽ malue ⁊ aquã furfuris ⁊ ordei: ⁊ fiat vt stet succ⁹ extrẽtatũ rãnici gnata sit de melle ⁊ aq̃ mixtũ qñ ē liniẽtũ bonũ: ⁊ oz vt cũ gargarisma fit ex stipticis assidue fiat añ illud gargarisma cũ aq̃ cala aut decoctõe rosa⁊ ⁊ sumac cui⁹ sexta ps sit mell: decoq̃t ⁊ ispissẽt ⁊ liniat extern⁹ cũ eo qo hz exsiccatõz ⁊ stipticitatẽ forte sic q̃ fit cũ gallis ⁊ alumie tameni. ⁊ tal qo ē illud qo ē ꝑtermittẽdũ añ oia illa. Medice vo gallaz imaturaz nucis atriusti ru. sumac oiuz añ. ptes. iij. ⁊ itia salis torrefacti. xx. ptes sumãt ⁊ admistrent. Medicamẽ bonũ in dispõnib⁹ ⁊ horis: ℞. alumis tameñ ptes. iij ros. ptes. ij. coqti ptẽ. i. admistrẽt ꝑlm cũ pẽna vt puemat ad vnã. Medicamẽ bonũ ad hora suã: ℞. succi granati cũ cortice suo ⁊ ispissẽt cũ gnata sui⁹ de melle ⁊ limãt cũ co ⁊ ẽt alumis ptẽ. i. salis armoniaci ptẽ ⁊. ȝ. gallaz imaturaz ltiã ptis dragãti. iij. ptes. ⁊ qñ puenit stat⁹ aut appropinq̃t admistra myrrham ⁊ crocũ ⁊ cipez ⁊ q̃ sũt eis silia ⁊ darsisahã, ꝓpe ⁊ flores ignãti ⁊ ramos balsami ⁊ alusãt admistrẽt limẽdo ⁊ aq̃ eoz gargarizent ⁊ ꝓpe qñ admistrat in eis gargarisma decoctiõis radicis lilij ⁊ se. ro. cũ melle. Et distillet oleũ amigdalinũ i aures i oi hora qñ ẽ imatinũ. Si ãt collectio fiat i vtriq; amigdalis ⁊ eis q̃ sequñt ea admistra decoctõi ꝑdicas i ca. sinatie qõ si dolor ꝑseuerat ⁊ nõ cedat rex ertẽdũ ē ad soluti onẽ vẽtris. Si vo ꝓ hoc ñ ꝓsit ea admistra ea q̃ sũt fortis resolutõis sicẽ ē succ⁹ cucumeris asinini ⁊ cẽtaurea ⁊ nitr⁹ rubeũ cũ melle aut solũ. ⁊ si dureserit apa ⁊, plogat nõ ē aliqd ei ita puenies sicẽ assa fetida: cũ ergo icip subtiliari i loco vno ⁊ grossat in loco alio tũc incidat ⁊ q̃ñ posse ē vt expellas illud ⁊ facias illi ꝑlm cũ sale ãmoniaco ⁊ mittas ipm ei cũ cochliario qõ ē sic frenũ ⁊ ẽ melio: ⁊ ñ oz vt incidat nisi cũ radici⁹ aducẽt extenuatio: qñ i ea ẽ tumor magn⁹. Gargarisma exsiccãs vlcera aparũ gauonũ ⁊ purgãs ea ℞. lẽtil balaustiã ⁊ ãbor añ. ptes. v. sief mẽthe croci costi oiuz añ. ptẽ. i. coqnt i aq̃ ⁊ sũat ex decoctõe eoꝝ ꝑs. i. ⁊ misceat cũ medietate sui ꝺ rob mõi ⁊ ġra sui ꝺ melle ⁊ fiat cũ ea gargarisma. L. xiij. ꝺ cãu vue

Ãdocꝝ cadit vua i febre ⁊ q̃ñs cadit sine fe-
q bre: ⁊ ci⁹ cal⁹ ē vt tẽdat ad iferiora ita vt ũ redeat ad locũ suũ: ⁊ q̃ñs neẽarũ fit ꝺ glutienti ꝑmẽ digitis suis donec trãsglutiat. L. xiij. ꝺ curs

Si sũt illic calcitas ⁊ rubedo phlomatis diũ ad-
f mistra gargarismata ꝑdicta in capllis ꝑdictis sic gargarismata cũ aceto ⁊ aq̃ ro. ꝺ cũ fricet cũ ros ⁊ sandalis ⁊ balaustijs ⁊ cãfora ⁊ rob ꝺ moris, ꝑpe i instio silẽ freno: ⁊ oz vt fiat cũ facilitate q̃n to magis ẽ posse: ⁊ si ñ sũt calcitas illic ⁊ rubedo admistra gargarisma cũ oxymelle ⁊ synapi ⁊ almuri ⁊ almabati ⁊ fricet cũ instro ꝑdcõ: ⁊ medicamẽ quo fricat ẽ illud qõ sit ex gallis ⁊ motis stiptis. Et fortior curatio ẽ vt subleuet cũ istio ad supiora extẽdendo ad extiora cũ medicis stipticis ⁊ pmixtis cũ resolutiuis ꝑm q̃ oz. Et q̃ñs ꝑmittit cũ digitis liuitis ex eis q̃ sicẽ rob mozoꝝ ⁊ nuci ⁊ alle oꝝ. Et ex medicinis bonis ad eleuadnm sũt balaustie ⁊ alumen ⁊ canfora ⁊ exbomis in eleuatione vue est gallia cum sale armoniaco sed gallia est subtilio: ꝑ postquam non fuerit illic nocumẽtũ ex epe ⁊ repletõe. Cũ ergo stat fac gargarismũ cũ aq̃ salsa vtendo gargarismate p⁹ gargarisma: ⁊ ex eis q̃ expta st ad illꝺ ẽ vt sũat seis ro. medictas libre: succi barbe hircine. iij. ℥. ꝺco q̃ñ i mel le aut vino q̃ñ ẽ fortis⁹: ⁊ ifãtiũ qꝺ vuas q̃ñs eleuãt galle adiste cũ aceto ⁊ ꝓpe q̃ñ liniũt ex eis eoꝝ syncipita. L. xv. ꝺ ꝺmõe vñ ⁊ icilioe vue ⁊ vtriq; aigdale

Ꝑotest vt i vua ꝓsidere ei⁹ subtiliatio ⁊ dumo mitio ⁊ ꝓpe in iferiore ꝑte ei⁹: ⁊ si ingrossat ex tremitas ei⁹ ⁊ resudat ex ea sic pus tũc ẽ meliꝝ hora tũc incidat cũ ferro ⁊ cũ medicis cauterizantib⁹. Et fiat ꝑseruatio cũ solone vẽtris subtili ꝑ cedẽte ipam ⁊ excussiõe corpis a repletõe si fuerit in ipso ex sanguie aut alijs. Incisio nãq; cũ repletõe ẽ timorosa: illu⁹ aũt incisio q̃ subtilis ẽ ⁊ lõga sicẽ cauda muris egtis sup liguã sine repletõe aut rubedine aut nigredine ẽ pu timoris. Et mod⁹ gdẽ incisionis ei⁹ ẽ vt ꝑmak lingua ad iferiora ⁊ sit posse accipe vnã cũ instro ⁊ premak ad inferiora ⁊ ñ radicit⁹ incidat imo dimittat ex ea aligd: nã si tu abscideris ei ex palato sanguis forsitã nõ abscindet oio cũ tĩ ũ oz vt incidat res pua ⁊ sit nocumẽtũ ⁊ remaneat cũ dispõne sua: imo oz vt incidat ẽtias quam addit sup nãm. Cũ ãut ẽ rubea aposa nũc ei⁹ icisio ẽ timorosa. ⁊ q̃ñs manat sanguis ⁊ ũ abscidit ꝓp aliquam medicinaz Ex medicis ãut icidẽt⁹ eam sũt assafetida ⁊ alumẽ iamẽti q̃ sine ĩtermissiõe ponant sup radicẽ ei⁹. qñ icidit eam ⁊ faciunt ipam cadere. Et ex medicinis facientibus ipsam cadere cum cauteriis est sal armoniac⁹ cũ assafetida ⁊ atrũitis: ⁊ oz vt medicie iste sup vuam annere teneant cum instio narrato ⁊ teneant hora vna ita qꝺ nõ deglutiat donec agant in caz: de inde ũcrank vsq; quo nigrescat in nam ꝺ denigratur

ẽdet p⁹ tres dies ꝑm plum. Et oz vt sit ille q̃ curat decliuis ad iferiora hꝰ os apũ ira vt currat saliua ei⁹ ⁊ nõ retineatur i ore ipi⁹. Due vo amigdale ꝺ suspẽdant cũ vncino ⁊ trahant ad exteriõa q̃to plus pole ẽ ꝑter qꝺ cũ eis attrahũt tunice ⁊ abscindant cũ rotunditate delup radicẽ apud quartaz lõgitudinis cũ istio icisionis ꝑter qꝺ permittet instrm ⁊ incidat vna p⁹ alteraz p⁹ obseruationẽ ꝓdictorum ꝑdictarũ i colore ⁊ q̃ntate eaz. Cũ q̃z ceciderit ex eis qꝺ abscindit diminuat sanguis currere ꝑm q̃ntate ꝑmedicrẽ. Et sit patiẽs declinis sup faciẽ suaz ne sanguis ingrediatur guttur ei⁹. Deide colluat os ex aceto ⁊ aqua ilfatis vt cibꝰ mat ⁊ tusciat vt mũchificet iterius: deide ponak sup eaz qꝺ abscindit sanguinẽ sicẽ colcotar ⁊ alumẽ ⁊ dragantũ ⁊ gargarizet cũ decoctione santicis ⁊ foliorꝝ myrthi ⁊ sit tepida.

L. xvi. de rememoratione nocumẽtorꝝ icisionis.

Ꝑ eis ẽ nocumẽtũ vocis. ⁊ ex illis ẽ detectio
e pulmonis frigoꝝ ⁊ calorꝝ ⁊ facẽ accidere pulmi ab oi frigore ⁊ calore ⁊ nõ tolerat sitiz. Et ex illis ẽ detegere stoz malitie ꝓlonis ⁊ cã ꝓmi tua ex vẽtositate ⁊ puluere ⁊ eis silibus. Et plurimi eoꝝ ifrigidant aerẽ tẽperatũ ⁊ pectorꝺ⁹ plurimoꝝ eorum figitur frigus i pulmone ipsoꝝ donec mori ⁊ntur. Et q̃ñs accit ex ea spuñ sanguinis ⁊ nõ retiet

La. xvij. de cura sputi sanguinis ex icisione vue, ⁊ vtriusq; amigdale.

Ꝑotest vt ponãtur ventose super collum ⁊
o manillas ⁊ fiat phlomis: et vt fiat regimen cũ phlobotomia venarum inferiorum communicantiũ sicut ascellaz ⁊ eis similiũ itendẽdo ad attrahendũ. Singularia ãut sanguinẽ retinẽtia ⁊ liniẽta admistrata ad illud sunt sicut attrimentum quo fiat linimentũ aut pulueriz attrimẽtum super ꝑm ⁊ ifrigidantia actu sicut nix ⁊ succi frigidi stiptici non: sicut succus acreste ⁊ pampini vitis ⁊ ribes ⁊ solatrũ ⁊ aq̃ cydoniorꝝ acetosoꝝ. Et ex rebus expertis q̃ habẽt ꝓpetatez in hoc capitulo. Et oz vt admistret in dispõne medicamẽ q̃ꝺ restatus ẽ sapiẽs noiatus. Diogenes ⁊ ẽ alcuezric. Et etiaz succus arnoglosse cũ admistrat ꝑpe cũ troc. ⁊ karabe ⁊ lutto ligillato. Et oz vt admistret cũ eis caludũ aligd: imo ifz actu Caludũ. n. cũ eo qꝺ attrahit destruit opatoez medicine. Sen. x. de dispõnibus pulmonis ⁊ pectoris ⁊ ẽ tractat⁹ qnt⁹. Tractat⁹. i. de ꝓncipijs ⁊ anhelitu.

Ca. i. de anatomia epiglotis ⁊ carne pulmonis

Anna quidẽ pulmonis ẽ mẽbruz
ꝓpositũ ex cartilaginibus plurib⁹
c q̃ sunt circuli ⁊ partes circuloꝝ q̃z alie aliꝰ ꝺtinguntur. Que ergo ex eis obuiant meatui cibi q̃ ẽ posteriꝰ ⁊ ẽ meri fce sint diminute ⁊ ꝓpiq; fciacirculo ⁊ posita ẽ abscisio eaz ad meri ⁊ ꝺtinguit meri ꝺ ea corꝑ pãniculosũ ñ cartilaginosũ: imo ibi a ci⁹ cartilagiosa ad añoria posita ẽ. Et ꝓponũt he cartilagines ex ligamẽtis q̃ pãniculus tegit, ⁊ ꝓpẽdit oia illa intrisec⁹ pãniculus leis ad siccitatẽ ⁊ duritiẽ dictas aligꝝ tulã: silr ẽ exteri⁹ ⁊ cap ei⁹ supi⁹ qꝺ sequñt os ⁊ epiglotiz. Et extrẽitas ei⁹ iferioꝝ diuidit i duas sectões. Deide dilicidit i sectões currẽtes i pulmone vicinãtes ramis vẽaz pulsatiliũ ⁊ getaz. ⁊ puncta eaz ptio ad orificia valdꝰ strictoa qꝝ orificia eoꝝ q̃ sulant eis ⁊ currũt cũ ipis. Et igit creatio facta cũ ex cartilagine vt ineniat i ea aptio ꝑdicta ⁊ ne lenitas faceret eã idigere cooptura ⁊ vt sit durities ei⁹ tutiꝰ ipi cũ sit ei⁹ sit⁹ ad anuoza: ⁊ vt sit durities ei⁹ cã ad hoc vt pueniat vox: aut adiuuet eã. Et facta ẽ ei⁹ cõpositio ex cartilaginib⁹ plib⁹ ligatis cũ pãniculꝰ vt sit ei polis extẽsio ⁊ plũctio apꝺ attractoez aeris ⁊ respiratione ⁊ ñ doleat ex pcussionib⁹ q̃ accit ei delubꝰ ⁊ supra. Et ex attractionib⁹ q̃ accit ei ad extrẽitatez ei⁹ ⁊ vt cũ nocumẽtũ accit ñ dilatet nz coagustet. Et fca est rotunda vt sit securioꝝ ⁊ magis icolumis ⁊ nõ nuunk ab ea qꝺ de ipo tãgit meri nisi vt cõpriat bucellã trãseũte ipz: imo ptranseat a facie ei⁹ cũ extẽdit meri ad aplitudinẽ ⁊ fit ꝓcauitas ei⁹ tẽ q̃si adiuuãs meri cũ icipit meri extẽdi ad ipaz ⁊ penetrat i ipz ⁊ ꝓpe i deglutõe ne ꝓsiliat anhelitus: qñ deglutitio nocriũ facit vt coopiat cana pulmois supi⁹ vt ñ ingrediat ei cib⁹ trãsiẽs sup eam ⁊ fit cooptura ei⁹ cũ sup positõe cartilaginũ stantiũ sup meatũ. Et silr eius q̃ noiat nõ hꝰ nomẽ. ⁊ cũ sit deglutito ⁊ vomit⁹ ci⁹ digẽtes cooptura i hoc meatu ñ ẽ pole vt sint cũ sit anhelit⁹. Et creata ẽ ꝓp vocisterationẽ res q̃ noiat ligua fistule ꝓstricta apud extrẽitatẽ caue: deide dilatat apud epiglotiꝺ: q̃ incipit ex amplitudie puenies ad ꝓstrictionẽ. deide ad spaciũ aplũ sicẽ i fistula qñ necessariũ ẽ voci ꝓstrictio vt retiet. ⁊ hꝰ i qꝺ cozpis silis liguefistule, ꝓptas ẽ vt ꝓsiliat ⁊ dilatet vt fiat ꝓ illꝺ pcussio vocis. Durities vo pãniculi q tegit ei⁹ intern⁹ sint vt relũstat solus catarris ⁊ sputis malis ⁊ vaporꝺ fuligo redeũti ex corde: ⁊ vt non mollificet pcussione vocis. Ei⁹ aũt diuisio i ꝑmis i duas ptes sunt: q̃ñ pulmo hz duas ptes. ȝ ei⁹ ramificatio cuz venis getis fuit vt ex eis accipiat nutrimẽtũ. Cõstrictio aũt orificioꝝ eoꝝ fuit vt ñ sũret i eis respiratio arteriarũ veniẽtiũ ad coꝝ vt ñ penetret i eis ad ipz. Nã si penetraret sacret pueire spuñ sãguis hec ẽ ergo forma carne pl'monis. Epiglotis aũt ẽ istꝰ ad cõplẽdas vocẽ vt teneat anhelit⁹. Et i interioꝝ pte ipi⁹ ẽ coꝝ sile liguefistule: ⁊ iaz dixim⁹ ipm ⁊ cũ eo qꝺ apponit ipsi ex palato: ⁊ ẽ sile additioni q̃ clauditca put fistule ꝓpiet vor. Et epiglotis qꝺ ẽ coartata cuz canna ꝓstricta cũ meri. Cũ ergo meri appetit deglutire ⁊ declinat ad iferiora ꝓpter attractionẽ bucelle coopitur epiglotis ⁊ eleuatur sursũ ⁊ coartat cooptura q̃ꝺ suaz cartilagnũ cũ alijs q̃ extẽdunt pãniculi ⁊ lacerti. Cũq; cib⁹ ꝑtrãsit meatũ meri sũt oficiũ epiglotis ⁊ cãne adherẽtes palato supi⁹ q̃ nõ est possibile vt igrediat ipsiuz et eo qꝺ cõprehẽsiuz ẽ apud meri aligd: quare ptranseũt ipm cib⁹ ⁊ potꝰ ita qꝺ nõ cadit ad cãnaz aliquid nisi q̃uis qꝺ boris in quibus festinat deglutitio anteq̃z compleatur motus iste: aut accidat cibo motus ꝓpter meri cõturbatũ: q̃ nõ cessat nã labor arcin expulsione eius cũ tussi. Et nos qꝺ iaz dixim⁹ anatomiaz cartilagiñ epiglotis ⁊ lacerto⁹ ei⁹ i ꝑmo libro. Pulmo at

est compositus ex ptibus q̄z vna ē cāna: t ꝺcꝺa: est rami arterie venate: t tertia ē rami ꝓculdubio quos cōiungit caro mollis rara aerea ꝺcreata ex tenuiore sanguine t subtiliore: t illud ē cētā nutritiū ei⁹. t ē plⁱz micaruꝫ mollis t rar⁹ ad albedinē declinās. ꝓpter in pulmoib⁹ aialiū quoz itegra ē creatio: t creatus ē rar⁹ vt in ipso accipiat aer t digerat in eo t expellat supfluitas ei⁹ ab eo sicut creatū ē ex par cū cōparatōe ad cibū: t ē hⁱs duas dionē: quaz vna tē dit ad ꝺexterā t altera ad sinistrā. t sectio qdē sinistra duos hz ramos: t sectio ꝺextra tres hz ramos t inuaniti pulmōis oio ē attractio aeris: t inuaniū attractōis aeris ē ꝓpatio aeris' cordis pluris q̄z ipse quo idiget in pulsu suo: t inuaniū hⁱ ipatōis ē vt sit aiali cū submergit in aq̄: t qñ emittit vocē longā ꝓtinuā ipedientē ipm ab accēptione aeris: aut cū ab horrore ei⁹ attractoz ꝓp dispones t cās ducētes ipz ad illo ex feroꝛ aut alio aer ꝓpatus qué assumit coꝛ Et inuaniū hⁱ aeris ꝓpati ē vt cēperet sua euētatōe caliditatē cordis t vt restaureꝛ spm cū suba q̄ ē magis vincēs in pplone ei⁹ ꝓter q̄z sol⁹ aer sic existimāt qdā ꝙuertat t fiat spūs sicut nō sola aq̄ nutrit mēbꝛ Ex vnūquodq; eoꝛ aut ē ps nutrimēti aut ē faciens penetrare lubricare. Sed aqua ē ad nutrimē tū coꝛporis t aer ē ad nutrimenū spūs: t vnūqdq; duoz. s. nutrimēti coꝛpis t spūs ē coꝛpus ꝓpositū nō simpler. Sed inuanienū extractōis supfluitatis aduste spūs t ē eius fuliositas t pulmōis est ad introitū aeris ffi. Iste nāq; attract⁹ iā ꝓculdubio cōuersus ē ad calefactionē qi nō ꝑfert in tpando spm Ramificatio aūt venaz t cāne in pulmone fuit qm cāna t arteria venalis cōicant in nutriēdo pulmonē ex sanguine digesto claro veniēte ex corde. Carnis aūt inuaniū ē vt opilet rimas t pūgat ramos sed ei⁹ raritas ē vt rectificet attractionē aeris. Non eni ē vt nō penetret aer nisi in cāna tm: imo qñz extra dit ad coꝛpus pulmōis ex eoꝛ: t in hoc ē apertio in multiplicatiōe t vt aduniret etiā in ꝙstrictione ad expulsionē. Est ergo ꝓparatus duob⁹ motibus t ꝓp hoc apif pulmo cū sufficatōe. Eius aūt albedo ē ꝓp dūz aeris sup illud quo nutrit t ꝓp plmā ei⁹ frigiditatē. Eius partitio in duas ptes ē vt non cesset anhelitus pp nocumentū aduenies vni duaz ptiū t ois ramus ē ramificat⁹ pp illud in duos ramos Quintus aūt q ē in latere ꝺextro est lect⁹ substrat⁹ vene q̄ no iaz ꝑcava t nō est ei⁹ inuamentū in anhelitu pliz Et qñ coꝛ magis fuit ꝺeclive parūp ad sinistrā addit in pte sinistra q occuper spaciū pectoris. Et nō ē bonū vt pulmōi sit in latere ꝺextro additio extis venis substrata: qñ iā cecidit necessitas ei⁹. t pulmonē qdē coopit pānic⁹ nerosus vt sit fm qd scⁱuistⁱ sensus aliqs aliquo mō: t si ē intrās tū ē coopiens quāuis ipse pulmo sit substrat⁹ coꝛdi leniens t ei⁹ inuamentū. Pectus quoq; diuisum est in duas ꝑcauitates int q̄s distinguit pānic⁹ ou⁹ ex oppone mediatōis thoracis: t nō ē transitus ab vna duaz ꝑcauitatū ad alteraꝫ: t iste pānic⁹ ē in veritate duo pāniculi t est punct⁹ in posterioꝛe pte sui cū spō diuib⁹ t supius vt defēdat ābas furculas t intētio in creādo eos fuit vt sit pect⁹ habēs duos vētriculos ꝺtenꝺ si eueniat vni coꝛ nocumēnū sufficiat alter ad faciēdū anhelitū ei⁹ intētoz: t ex iuamēto ei⁹ ligatio meri t pulmōis t membroꝛ pectoris adiuicē. Elamis aūt tā dixim⁹ formā t inuamentū ei⁹ in anatomia lacertoz. ifm. n. in vītate ē vn⁹ lacertoz t ē ex trib⁹ tunicis q̄z media ē corꝺa q̄ ꝑfolet ei⁹ opatio: t tūica q̄ ē supia ē sic ꝺistendū t balis pānicul⁹ pectoris q̄ iteri⁹ coopiūt ipm: t tūica iterioꝛ ē sic illa siphac: t i velamie gꝺ duo sūt formamia quorum maioꝛ ē transitus meri t arterie magne: t per min⁹ ē transitus vene q̄ noiat alhabari t ē yeheneticis suspēsionis cū ea t incarnationis.

Ca. ij. de pplonib⁹ pulmōis t signis dispōni ei⁹

Jcaut itaq; q̄ pplonē calaz sign̄t aplitudo pectoris t magnitudo anhelit⁹: t q̄z duplat ersufflatio t vox t opatio ei⁹ t q̄ paz nocet ab aere ffoꝛ t q̄ pliz a calor: t q̄ accⁱstia sitiⁱ cedat aer ffus ablz potⁿ multoties t accit et pliz iñatio t tussis Siaz vo pplonē sign̄t puitas pectoris t puitas anhelit⁹ t vox t acutas aboꝛ: t q̄ nocet ab oi ffoꝛ t multitudo gnātōis phlatis i ipoꝛ: t multoties qꝺ duplat eo anhelit⁹ t aduenit ei alma t tussis. Cōponē aūt hūida signⁱficat multitudo supfluitatū t raucedo vocis t stertitio t ꝓpe cū fuerit cū mā t fuerit ꝺeclinis ad supiora t defect⁹ ab eleuatōe vocis nō pp obilitatē coꝛpis. Siccā vo pplonē sign̄t paucitas supfluitatū t aspitas vocis t sillitudo ei⁹ cū voce grunⁱ: t q̄z ē silitⁱ ꝺisuia pp yeheneticā spⁱsⁱtudis. Elua q̄z aūt hay pplonū q̄z ē pulmōi nāl t q̄z ē ei accⁱstali: t coicāt i aliquo t ꝺifferit i aliquo. Illa āt i qb⁹ coicat sūt sig. pdcā nisi illa q̄ excipiem⁹ p⁹. hz ea i qb⁹ ꝺifferūt sūt duo. vnū coꝛ ē qñ cū pplo ē nālis signū sed ē stās fm nāz: t si ē accⁱstal ē ei signū accⁱstale: t iam aduenit ei nisi sit signū ō gnē coꝛ q̄ non accidit nisi nā tm. qñ t signū ē nāle cui⁹ sile ē magnitudo pectoris aut puitas ei⁹. Et scias q magis ꝓpe significationes ei⁹ fm dispones pectoris t pulmōis ē anhelit⁹ i sitate sua t calsitate sua t magnitudie ei⁹ t puitate ipⁱ⁹: t facilitate ipⁱ⁹ t ei⁹ ꝺifficultate: t fetoꝛe t bōitate odoris ei⁹ t religa dispōib⁹ ei⁹. Et sili⁹ voꝛ ē in h⁹ ꝺe sicut ꝺ qꝺ sign̄t illa q̄ stragulata ē cū nocumēnū sit i lacertis ꝺilatatib⁹ t rauca cū nocumēnū sit i lacertis ꝙstrictis cū nocumēnū ē i lacertis. t silⁱ⁹ tussis t sputū t pulsus. Et tā ꝺclarata ē tibi q̄litas sigōnū anhelit⁹ t q̄litas sigōnū vocis t q̄litas significationū tussis t q̄litas significationū sputi. Pulsus āt t qꝺ ipe sign̄t hz pplones t egritudines ia scⁱmⁱsti. Et pulmo qdē vicinat coꝛdi t significatōes dispōnū ei⁹ sunt sup ipm fortioꝛes: t pulsus ē magis significatiuus ei⁹ qꝺ segt ramos nerooꝛ pulmōis: t tussis ē magis significatiua illi⁹ qꝺ segt cānā t carnē pulmōis t sensibilitas grauitatis ē significatio. ꝓpa q̄ materia ē i pāniculis t lacertis: t cū nō spuit nisi cū tussi leui tūc mā ē. ꝓpinqua sup me canne t ei qꝺ segtur ipm. Et tūnō spuit nisi cū tussi plima tūc mā ē. ꝓfunda t ē longinq̄. Et q̄z assoⁱciāt nocumēntis membroꝛ pectoris signa membroꝛ lōginquoꝛ: sic vtigo i sapatibus velamis t sic rubedo facici i sapatib⁹ pulmōis

Cap. iij. de apostematib⁹ accidentib⁹ pulmoni.

Elmōi qñz accⁱr sapata appꝛopata mbris p tuū, silliz t egritudies officiales t, ꝓpe opilatōi i venis suis t partib⁹ cāne ipⁱsⁱ: t, ꝓpe i venis grossionib⁹ t i raritate coꝛpis ei⁹. t qñz fuit pp cās opilatiuas itra ipm vsquequo ꝙueniat ad cooptaz t egritudies cōes. Et qñz multiplicāt egritudies pulmōis i hyeme t autūno pp multitudinē catarri t ꝓpe i autūno pluuioso p⁹ estate siccā septētrionalez, t aer frigid⁹ nociu⁹ ē pulmōi nisi sit a caloze les⁹ yeheneti. Et multotiēs qdē p ducūt egritudies pulmōi t accidentes cōpsi sic ꝓducūt yeheneticā fricditatis ei⁹ t yeheneticā caliditatis ei⁹ ad hy dropisiz t similiter velaminis. Cap. iiij. de cura pulmōis.

Tēde qꝺ dicⁱ i ca. almatis t anhelit⁹ t pneumonē ad illud ex eo qꝺ coicat ei in cās egritudinū. t qñz excitat pulmo cū eo qꝺ ē sic elevatō vocis t sic anhelit⁹ ersufflatōis t sbtiliet p illo supfluitates ei⁹. Et administratōi qdē medicia q̄ pectoris jest ppa forma: oz ci vt administrent sic pille t clia plib⁹ retinēdo ea i oꝛe t deglutiēdo qꝺ resolunt ex eis panlati, vt plōget spatū i oꝛe eaz i ptraseūdo cānā t reitēret t ꝙueniat ad cānā t plmonē: t, ꝓpe cū domus resp̄inⁱ⁹ t hūectet lacertos oēs q̄ sequūt plmonē t cānaz ei⁹. t ꝓpopiquioꝛ modus ꝺeclinationis superfluitatum pulmonis, est latus qꝺ meri segtur q̄ ꝓp hoc yominu pliz cū nō est ibi qꝺ ꝓhibeat.

Cap. iiij. de medicinis siccis i plmōe t iudicijs eaz i curatōe.

Aterie q̄ ꝓtinēt i plmōe qñz sit ex gnē sanguis: t m qñz ster gnē hūiditatis: t qñz sit ex gnē sanguis et sit mēcale t sbtiles. Et mās qdē siccas i plmōe qñz ē difficile spuⁱ: q̄ si adheret ei vētositas expelles eas cū tussi: imo ripⁱ hūiditas sup vētositatē: q̄ aducit ei vētositas ⁊ eradicās: hz ad yeheneticaz multitudis ei⁹ cū sit hūiores pectoris grossi ⁊ pucias ad vlamū i cesicādo: imo sis occupat⁹ cū leificatione t cisiōe cū resolutiōe mā. Et sit tētio maioꝛ duaꝝ rez tibi icisio aut sit studiū cū icisiōe pl⁹ q̄ sit cuz resolutiōe. Et admistra i oib⁹ illis medicis aq̄ mell ē eni faciēs eas penetrare t lenificat t abstergit.

Cap. vi. de medicinis pectoris singularibus: t eoꝝ compositis t de forma administrationis earum.

Edicie pectoris sūt medicie q̄ mūdificāt pect⁹ m t sūt fm ordines. Ordo pm⁹ ē sic faria fabarū t q̄ mell. t se. uini assū t amigdale t vinuz dulce. nā ipm yeheneticā apit opilatiōez pulmōis sic ipm yeheneticā gnāt opilatiōem epis quēadmodū scies in ca. epis. Et ex frīs se. cucumeris t bateke t cucurbite. butyri ꝺ oꝛ cū solū administrat maturatio ei⁹ ep⁹ q̄ ei⁹ mūdificatio. si aūt ꝺeglutiat cū melle t amigdal amaris ē ei⁹ maturatio minoꝛ t mūdificatio ei⁹ maioꝛ. Et fortⁱ illo ē gluttū albotⁱ t amigdalea maꝛoꝛ mel sgllitiⁱ. t fenug. t olibanū t ꝺ actili hierō hūt fortitudinē i hac itētiōe. Et fortioꝛa illis sūt cyminū t pip t herb⁹ t radix lilij t radix oppopōaci t castoreū cū melle t sgilla assata ꝓtrita t ꝓfecta cum melle t cētaurea maiōꝛ t arist. ro. t nigella t ōmⁱl q̄ ē sb vreeis cū desiccat sup testam sup pānas: aut i furno ꝺocc albescat t ꝓmisceat cū melle. t silⁱ⁹ ennula cuz pōtⁱ i medicis t aq̄ ei⁹ est vehemētis iuuamēntⁱ t alreumed ē ex sūma eoꝛ q̄ faciūt facile sputū t fisileos est valde iuuatiuū t, ꝓpe crudū: t p⁹ ipm illd qꝺ nō est elixatū nisi elixatura. i. t croc⁹ ꝓfoꝛtat illa anhelit⁹ t facile effⁱ sputi valde: t medicie qꝺ iste sⁱ ꝓmiētes ebibūt t, si pūctes vt ē plⁱz suppolite. Ex medicis āt ꝓpositis sⁱ pille platōis t, si pille ꝺ stoꝛace t sir⁹ ꝺ ilo po cū ꝺscriptōibus diuersis t medicam andrōachi t medicam asclepiadis t medicam B. t sirupi ꝺ papauer cū ꝺscriptiōib⁹: t medicam māmⁱ⁹ t medicamen anacardi cū myroba. t ex eis q̄ faciūt spuē humoꝛes grossos t sanie ē medicamen qꝺ Pt. papini t myrrhe ā ꝺoꝛ añ. aur. i. coꝛdieni aur. ij. opij t castoreī ā ꝺoꝛ añ. aur. i. ꝑficiāt cū vio dulci: cui⁹ potio ē. S aur. t ex eis q̄ expta sⁱ ē medicam qꝺ Pt. olibā. iiij. myrrhe. ij. cū. iij. ℥. rob: coq̄t cū melle t ꝺglutiant aut succ⁹ cauⁱ t cū cāpⁱ pōdē mell: aut ꝺcoctio ei⁹: de coq̄t ā ꝺo ꝺec coaguleꝫ t sit ignis carbonū: t etiaz myrrha t pip t se. vrtice t papuū t synapis: sumāt t fiāt ex eis pille: t ꝺcⁱ i potu ex eis mane t vesp ē aq̄ sonū: t ēt synapis. ℥. i. baurac. ix. kirat succi cucumeris asⁱ. kirat. i. t. ℥. t sⁱ potio vna educēs supfluitates plimas t mūdificat sine lesiōe. Et ex medicis fortib⁹ ē vt sūat nasturtū t synapis t se. vrtice t succ⁹ cucumasⁱ. t anisū. ꝺ iuuat totū illd cū melle t ꝑficiat cū eo. t ex pmixtis ꝺclinānt⁹ ad cas t atē ē vt sūant senng. ℥ i. se. lini. ℥. i. ℥. herbi. ℥. i. ci⁹ qꝺ ē ini gua cotti. ℥. ℥. succi ligritie. ℥. ij. in oleū aut oia oleo aigdalio t pūgātur cū melle. t ex eue sⁱ ē fic⁹ al. t passe enutlexate t radix lilij t ca. ve. ꝺ coq̄t i aq̄ yeheneticā t ꝺcⁱ ex aq̄ potandū. t si i hac aq̄ ꝺcoq̄t polypodiū t turbit erit iuuatiuū valde. Et scias q̄ multotiēs retinet aliquid sputi ex pectoꝛe t ē recipiēs vt expuat nisi vt⁹ ei⁹ ab eo debilitet: t tūc qꝺ oz vt aduniet cuz sternutatione.

Cap. vij. de sermone vniuersali de anhelitu.

Anhelit⁹ ꝓplent⁹ duob⁹ motib⁹ int quos sūt a due moꝛe fm q̄ res se hz i pulsu: nisi q̄ mot⁹ anhelit⁹ ē volūtar⁹ q̄ pōt alterari cū volūtate a cursu naturali t pulsⁱ⁹ ē naturalis pur⁹. Et ītētio qꝺ ē anhelitu ē vt iplcat pulmonē aere ffo ꝺec ꝓpet ꝓpatio coꝛdis t, nō cesset coꝛsumere ex eo aerez frigidū t reꝺdat ipsi vapoꝛē fumosū ad hoc vt accidāt illi attractiōi due res: q̄z vna ē ꝙuritio ipsⁱ⁹ a frīditate cū calefactiōe ei⁹ qꝺ ei vicinat t ei⁹ qꝺ ei ꝓmiscet. t altera ē ꝙuritio ipsⁱ⁹ claritate sua ꝓpea q̄ admiscet ei vapoꝛ fumosⁱ⁹. tūc eni remouet ab eo itētio ñ sit ꝙnies ad hoc vt extēdat pulⁱ⁹ ab eo: q̄z necessaria sit ei⁹ eductio t ꝓmutatio ipsⁱ⁹. Et iter duas fⁱ sⁱ due moꝛe: t ei⁹ qꝺ ē itroⁱ⁹ t attractio aeris: fit cū ꝺilatatiōe pulⁱ⁹ pulmōis sequēs motū coꝛpoꝛ qꝺ⁹ circūdat. Et anhelit⁹ qꝺ ap cōitatē ē illd qꝺ educat t ap medicos t ipōne q̄ ē iter eos qñz ē illd qꝺ educit sic ē ap cōitatē: t qñz ē hoc totū sic pulⁱ⁹ ap cōitatē ē mot⁹ ꝺilatatiⁿ⁹: t ap medicos i ipo ē positio ꝓpa fm spēz notā. Et mot⁹ anhelit⁹ eqlis naturalⁱ vacui a nocumēto ꝙplet motu velamis. si aūt ꝺficiet additiōe fortitudis pp illud qꝺ nō igredit nisi cum labore: aut vt ꝓfotat anhelitus ad extrahendaz inflationē: cōicat yclami i hoc aditoꝛiū lacertoꝛ pe-

trozis oiuz:ita q; supnoz cius aut salteni quozūdā
iferioz ei⁹ nñi. Si āt é necriū vt secet fas: aut generet
ex eo locutio nó é exaustio qn admistratio sit lacer
toz lingue. t qñz é necessariū i eis admistrare lacer
tos labioz. Et quēadmōuz i pulsu é magn⁹ t pu⁹
t lóg⁹ t breuis t velox t tard⁹ t altus t ffus t fre
quens t rarus t fortis t debilis t iterci⁹ t zinu⁹ t
ipalmos⁹ t tremul⁹ t pue repletionis vena. t mul
te. t. rez illaudabiliuz: t omniū illis sūt causes t
omniū illis sunt significationes fz res suas. t é eis
diuersitas fz pleriones etates t genera t accidētia
corpoza t aialia. similiter anhelitus sūt iste res nle
rate t q sūt eis silia. t vnaqq; res eaz hz cāz: t ois
res ex eis hz significatoz. Anhelit⁹ igf aliq⁹ é magn⁹
t aliq⁹ est pu⁹: t alius é lóg⁹: t aliq⁹ é breuis: t aliq⁹ é
velox: t aliq⁹ é tard⁹: t aliq⁹ é rarus: t aliq⁹ é frequés
t aliq⁹ é strict⁹: t aliq⁹ é lat⁹: t aliq⁹ é facilis: t aliq⁹ difficilis: t aliq⁹ é fortis: t aliq⁹ é debilis: t aliq⁹ é calid⁹: t
aliq⁹ é ffus: t aliq⁹ é eq̄lis: t aliq⁹ é diuersus. Et ex
spēb⁹ q̄daz anhelit⁹ sūt q hūt nōia ꝓpa sicut anhe
lit⁹ iterciosus t ꝓpat⁹ t anhelit⁹ duplus t anhelitus
suffocatus t anhelitus vio lēt⁹ t hūs feciat vel feto
rez sicut ē i apoplia t silib⁹. Et nocumēta q̄ accit
sūt i mēbris anhelit⁹ t ipcipiis coz t i eis q̄ cōicāt
eis cū vicinitate. Et mbra q̄dē anhelit⁹ sūt epigloticis t pulmo t cāna t vene nō pullatiles t arteric t
velamē t lacerti pectoris t pectus ipz. Mlaz nocumēta q̄z sit ipō pectore q̄ē debile t puū t aduenit
ei pp illud i anhelitu nocumēta. Eoz anteꝑncipia sūt
scrēdz ipz t nuccha cuiaz: quāipe é origo velamis.
nasale ei plz ei⁹ ex pari quarto neruoz nuche t pu
nuantur ei rami qnti a sexti t nerui ad ipz veniētes.

Membra aute cōicantia cū vicinitate sūt sicstōul
t epar t matrix t uteria t reliqua vlcera. Et illa no
cumēta aut sunt malitia ꝓpōis succedēs calida aut
ffa: aut humida: aut sicca. q̄cūq; eaz sit pura: aut cū
mā hūoris retēti vel effusi ad ipz plmis: aut viscosi
aut grossi t sanies t pus sūt ex sūma ei⁹: aut vētositacē: aut vapoze: aut egritudo officialis ex paralisi t
spasmo aut resolutō singlaris ex scissione: aut putrefactiōe: aut vlceratiōe: aut corrosiōe: aut ex apate ffo: aut calo: aut duro: aut doloris. Et tu gdeiuti
sup illd qd vidrani tibi q anhelit⁹ é fortis significatio
t currit pulsus postq̄ tu obseruasi eo ꝑsuendinē: sic
necesse é tibi vt obscrues ré naturalē ꝑsuetā i pulsu ét.

C. viii. d anhelitu ma. t puo t cais t significatōib⁹ e⁹

Anhelit⁹ magn⁹ é anhelit⁹ q recipit aerē
valde plz supra equalē: t é ille cū quo dilatant hūdra anhelit⁹ i ptib⁹ oib⁹ t frabū
dant pp magnitudinē ei⁹ qd attrahit. parui āt t cōstricti duplō é i hoc ez uo pp pnitatē ei⁹ qd attrahit t
silr i pte extractiōis. Cse vo anhelit⁹ magni sunt
tāc pulsus magni. s. tres p dicte. Et existiāt a gbusdā
q pu⁹ é ille q ꝑplet motu velamis nñ. t ille nō é verū absolute: nā q̄uis q̄ñz sit ille q ꝑplet motui solū
velatis pu⁹ q̄ñz nñ é ille eq̄lis. Eq̄lis ei nñ eget motu
nisi velatis qñ velamē é fortis vtutis. Et q̄ñz é anhelit⁹
pu⁹ q̄uis hūdra pectoris oia moueātur qñ sūt oia
debilia. Nō ei sufficit velamē solū ad anhelitū q é necessarius nz si necārius é equalis: imo é necrīū vt ois
ei associēt. Amplⁱ⁹ nō é oib⁹ sufficiēcia i attractione
aeris t ei⁹ eductōe accōis oib⁹ qd sit simile ei qd é a
velamie solo si é icolūe t sanū t fortē: qm nō est nz
vnū ex illis hūdris sufficiēs ad dilatatiōz integraz nz
illius q̄titatis: vt qñ illi aggreganī adiutoriū iterⁿ
ꝓueniat ex oib⁹ dilatatio pulmōis equalis sufficiēs
t illd ē pp debilitatē vtutis: aut ꝑstrictiōz meatuū sic
accit i pipneumōia. vez oz vt sit magnitudo anhelitus
ꝓpata cū qualitate ei⁹ qd d aere ipo exercet recepto
t eo q redut t ū pplet illud mā motu. oim lacertoꝝ
pectoris t oz q lequūt eos deū nō ꝓuenit dōec sit
mot⁹ oim illoz q ipō mouētur motus oim lacertoz. Ipse ei é anhelit⁹ magn⁹: imo nō nisi qñ ad ihz
mouēt oēs motu q é vltius i dilatatiōe ꝑstrictiōe
opando in aere plmo. t paru⁹ é fm opponēte⁹. Et
qñz plegit ex vehemētia motus nō oz anhelitus ad
attrahēdū aerē vt fiat motus dilatando i anīa oib⁹
vsq; ad furchulas: t posterius vsq; ad os diaꝑhragmatis: t i lateribus vsq; ad maxias ꝓtē carnis spanule
q̄ñz iuuanī naribus: imo iuuanī eis vtrulq; i plurib⁹ dispōib⁹. q̄ñz vo diuersificat dispō i ꝑstrictōe
t dilatatiōe ex pte magnitudinis t puitatis. q̄ñz ei é
dilatatio maioz: t q̄ñz ꝑstrictio t minoz: t q̄ñz fz
quācūqz qualitatē q maioz é hz necessitatē equationis cū introitu t dilatatiōne é addit⁹. t qualitas q i
diget equatiōe cū introitu t dilatatiōe ex pte magnitudinis t puitatis: t fortasse dilatatio q̄cūqz ea: est
magis necria est motus qui tenet eam magis additus. nam si est necessitas expulsionis vaporis fumi
si plurima ꝓpter multitudinem quantitatis eius
aut acuitatē qualitatis ipi⁹ é ꝑstrictio exsufflatia. Et
si necitas exsufflatiōis: t si é necessitas extinguendi ignē
inflāmatū é dilatatio magn. Et q̄ñ ꝓtingit i hoie vt ñ
sit magne attractiōis aeris: imo puc: deū sit magne
extractiōis spūs vel anhelit⁹ est illud significatio q
caliditas innata é diminuta t extranea intrās é addita.

Et cē in hoc q hec oia membra laboriosa motu
afflīguīt sūt q̄tuor: Ipa ei aūt sūt ita pp cāz magne
necitatis q̄ é pp inflatiōz caliditatis i pubus cordis
t pulmōis: aut pp cāz debilitatis i ipō lacertis mot⁹
aut pp cōtatē pncipiozū sicē i fine ethice t pthi⁹ ti
collectōe māi qñ ipa debilitat vtutē: aut pp egritudi
nē ifri ei ꝓpā: aut pp cōtatē ei⁹ pdeziz i eo qd ꝓtrāt
ex spasmo accūte ei: aut malitia ꝓpōis aut apate aut
dolore aut alia re: aut pp phibitōez i lacerto accīte
t a dilatatōe sicē repletio i stō a cib⁹: aut vētositaz cū
ptrāsit tunicū qñ sepat int velamē t dilatatōz aſ ñ dilatat ipz solū: aut ꝑstrictōz meatuū q sī epiglostra
nī cāne t artie t q ꝓtrahāt eis ex meatib⁹ anhelit⁹
sicē raritas q̄ē i pulmōe: qñ ipe ipleē hūoub⁹ aut mltiplicāt i ipo opilatōes: aut accīt i ipo apa: t isti qdē
sicē pacientes alma t hūtes famē t pneumōiā: aut
pp negligētiā cū necitate aut paucitate necitatis ita
vt ꝓgat spacū int duos anhelit⁹ t sit necitas anhelit⁹ magni restans rāt illd qd accit ex negligētia sicut
pulſ⁹ hūtis p mixtiōz rōnū cū hz vehemētē coz
sitatē qñ ipedit ab eo. dñ vtiaf in ipo: t ex sūmat
b⁹ i necitatis é magnitudo anhelit⁹ qñ multiplicat

i ipso vapozes fu oli, p cludubio t negligit anhelitū
a volitate e ētōis anhelit⁹ vsq; quo mltiplicat ei ipo
necitas: qf egredit, p cludubio magn⁹. Et silr é pul
sus pplo cordis e⁹ nō é ei illo colore recipiētis ahe
rium: qf expellit ad hoc ā necitatis t restaurat cum
magnitudine qd deficit cuz expulsione.

La. ix. de signis anhelitus.

I Igna qb⁹ discernit int cās mot⁹ st: qñ si illd
fuerit cā necitatis t vt⁹ fuerit fortis erit ahelitus plim⁹ i introitu ipi⁹: t ex isufflatiōe ei⁹ erit tact⁹
anhelitus calidus inflat⁹ et magnus significās caliditatē t erit signa iflatōis repta i pectore t facie t oculis t ligua i colore suo t aspitate sua t religs. Si āt
nō fuerit ita t vt⁹ fuerit nō detecta t q̄si fuerit possibilis ei dilatatio integra tūc cā ꝑstrictōis erit i re t re
oz q mieraiuī. Si āt nō ita oia laboz auerint: aut
mouēt p⁹ ea nō fuerit mota motu de quo sit curā
diū nz exrēdūt dilatatōe integraliē cū conat aligs qb⁹
ñ é t imitit oi nisu sup ābas nares t nō fuerit illic ap
redditū exsufflatio: tūc vt⁹ motus q ei lacertis erit
lesa. Et q̄ñz ꝑstrictio é ex hūiditate i cāna t q̄ sequūt
ipm é cū signis i ahelitu son⁹ ei⁹ q stertit t é necitas
excretōis t é additio signi sup signū ꝑstrictōis t tota
le. q si illud nō fuit erit cā magis imobediēt hac. Cū
ergo aduēit ꝑstrictio sterilis subito: tūc iā currit ad
pulmonē mā, et catarro: aut currit ad pulmonē ꝑ
deide ad cānaz: fo sanies t pus ex aliquo membro
subito. La. x. de anhelitu vehementi.

Si ille ex cui⁹ magnitudie vt⁹ laborat illic ef
flua coartatōe ad introitū t ad exsufflandū cū
extitu: qi est cū magnitudine fortitudo.

La. xi. de anhelitu alto t subtili.

Si spēs ahelit⁹ magni i quo necrius é mot⁹
c supioz lacertoz pectoris. t nō ꝓcūit necitas i
ipso ad mouēdū velamē t iferiores lacertos
pectoris. Et ille qdē ahelit⁹ sepius accit i febrib⁹ pestilentialib⁹. La. xij. de ahelitu puo.

Ognitio cāz ei⁹ ē pp cognitiōz cāz magnifz
c semitā oppositōis: qñ sepat dolor int mbra
anhelit⁹ t int mot⁹ coz: t q̄ñz minorat anhelitus cā doloris: t q̄ñz minorat anhelit⁹ pp ꝑstrictiōz
t q̄ñ associat ei raritas sigat mortificatōez nāe: t q̄ñ
associat ei frēqntia significat dolorē i mbris ahelit⁹
t q̄ sequūt ea ex stō t eis silib⁹ sicē vlcera coz t apata
ipoz. Signa cāz ahelit⁹ pti oppositoz cāis anheli
tus magni nō sūt fz oppositōz. Ipm āt cui⁹ puitas
é pp doloz: nō pp ꝑstrictiōz sigāt intētio doloris: t
q hūs doloz: t tolēat doloz: t expectat sr ipz pole
ē ei vt magnificet anhelitū suū: t cū hoc q̄ñz accit i
ter sepatōes anhelit⁹ eius anhelitus magn⁹ ad quē
necitas adduc ad tolerādū doloz: aut adducit necitas i ipso negligētiaz doloris. t fact⁹ a ꝑstrictōe ē ez
rio ton⁹ illius. La. xiij. de anhelitu longo.

E Si ille in quo, plongat spacū mot⁹ aeris i at
tractiōe ipius t ei⁹ reditu vt possit vt⁹ opari
in aere plimo. Et q̄ñz, phibet magnū t veloce do
loz aut strictio. t ponit logus i aplemēto ei⁹ vt q̄ñz
tur qd attractū est fm q̄ntitatem magni t velocis.

La. xiiij. de anhelitu breui.

Anhelit⁹ breuis diuersus ē a longo t q̄ñ alsciat ei frēqntia é ei ei⁹ doloz in instrō anhelitus t q̄ sequūt ipz. t q̄ñ associat ei raritas sigt
mortificatōz in ati colorīs. C. xv. de ahelitu veloci.

Anhelit⁹ velox é ille i quo é mot⁹ i spatio bre
a ui cū ꝓsecutiōe necitatis nō sic breuis t puus
t cā in ipso é vehemētia necitatis ei nō cōsequi ipo sufficiēcia magnitudis: aut q̄ñ necitas é sup
illd qd magnitudo ad ipsā ꝑphēdit: aut q̄ñ magnitudo sepat sicut dictū é in pulsu in illa sepatiōe aut i
instrō: aut i vtute: t q̄ñz é velocitas i vno duoz mo
tuū pulsqz i alio pp silitudinē cāe predicte in anhelitu magno. La. xvi. de anhelitu tardo.

St ꝑu⁹ veloci t cāe ei⁹ sūt ꝑuc cāis ipsius. Et
c q̄ñz tardat pp doloz e q̄ñ necē é vt nlēb⁹ anhelit⁹ moueat cū facilitate t spaciositate.

La. xvij. de anhelitu frequenti.

St anhelit⁹ int q̄ē t int illū q ē sui ipz abbre
viatōs. Et ex cāis ei⁹ é vehementia necitatis
quando nō sufficit magnitudo t velocitas quoniā
ipa é maioz q̄ñ sit illud qd ꝑphensum é ad ipam cū
eis: q̄ñ mioz ea é, phibitio ex doloze aut apate: aut
ꝑstrictiōe pp mās plimas: aut coartatōz: aut effusi
onē puris in spacio pectoris aut aliquā cāz ꝑstrictōnis. Et nī qdē discernes int illū q accit cā necitatis t
illū q accit cā doloris t alioz ex eis q̄ pterita sūt nōi
i. e. magnitudis. Et anhelitus frēqns fz qd testat ō
eo hyp. facit seq̄ nocumēti pp exsiccatiōz pulmōis
t destructōez instrī t anhelit⁹ in eis q ipm sequūtur

La. xviij. de anhelitu frigido.

Ignificat mortificatōz vtutis t extinctiōz calī
f tatis innate t puersiōz ꝑpōnis cordis ad frī
tatē. t é deteri⁹ signū i egritudib⁹ acutis: t ꝑ
pē q̄ñ cū eo é paritas i silba: nā tūc ꝑplet significatio
ei⁹ fr resolutōz innati caloris. C. xx. d ahelitu fetido.

St itrās i fetoze oris: fz sepat a religs spēbus
c fetoris oris: q̄ñ i illis spēb⁹ q̄ñz cuētat fetoz
in dispōne q nō est anhelit⁹: t sigt hūoz es putrefactos i mēbris anhelitus. s. aut cāna: aut pulmone cū in eis putrefit humoz aut materia.

La. xx. d pnutatōib⁹ q currūt int anhelitū magnū
t anhelitū velocē frēqntē t anhelitū t ꝑtios eoruz.

Alm sciusti q̄ q̄ñ necitas addit magnificatur
i ahelit⁹: fz si addit plus ofit velocio: q si addit
tur plus fit frēqns. si āt redeat necitas minuit
pus frēqntia: deinde velocitas. postea magnitudo. Et
silr q̄ñ minuūt desiderū t phibitio t q̄ñ deficit redi
tio i interioib⁹ pnis trib⁹ iuenit raritas prius deinde tarditas postea magnitudo: q̄ē egritudo a nāli
ad puū min⁹ q̄ ad tardū t ad ābo min⁹ q̄ ad rarē.
Et si tu expieris ista in dilatatōe t ꝑstrictōne silr fin
diuersitatē duaz necitatū q̄dictaz declarabit tibi di
uersitas in additione t diminutiōe. Cū eni cā é magis diuersa in dilatatōe ad additiōz ē tps q̄ē ante
dilatatōz breue. t q̄ñ est silis illi cāe i ꝑstrictōe ē tps
geris q̄ é añ ꝑstrictōz breue t ahelit⁹ frēqns: vel seq̄
apa calidum aut constrictionem ab opilatione.

C.xxi.ō āhelitu mouēte plmōes vl' motio plmōil.

Ste anhelit⁹ significat debilitatē vtutis: aut
i ꝓstrictiōz vehemētē ꝓfocatiuā i decollatiōe:
aut collectiōz matricī aut effusiōz humoris.
Lap.xxij de fmōe vniersali malitie anhelit⁹.

Ellitia āhelit⁹ cōicat dispōib⁹ egredictib⁹ a'ja nā
m i anhelitu quā ñ ꝓsequūt accidētia sana: imo
accidētia egra ipedietia : illa st sic difficultas
anhelit⁹ ⁊ ꝓstrictio āhelit⁹ duplatio āhelit⁹ ⁊ itercī
sio āhelit⁹ ⁊ anhelit⁹ ꝑ par⁹. Et qñ ꝙ accidit pp spēs
malitie ꝙplonis repletiōis: aut pp ꝓpositiōem ⁊ vi
cinitatē coartatōis aſatī ⁊ doloꝛes a mom phibē
tes ⁊ pp vlcera in velaie ⁊ pībus pectoꝛis: ⁊ pp casū
vtutis ex egritudīb⁹ atritū faciētib⁹ ⁊ febrib⁹ acutis
ꝓcessiuētialib⁹ ⁊ venēis ebibitis. Et ois qdē malitia
āhelit⁹ aut ipsi⁹ ꝓstrictio: aut difficultas ei⁹ pp māz
addīt apud resupinatōz ⁊ē media apud doꝛmitiōz
sup lat⁹: ⁊ alleniat cū sup vētrē iacet aligs: ⁊i ꝓfoca
tiuo itrīseco ꝓhibz apud resupinationem omnino.

La.xxiij.de constrictione anhelitus.

Onstrictio āhelit⁹ ē vt nō iueniat aer in quo
exercitatio sit cū āhelitu meatū i ꝑte sui mot⁹
nisi strictū in quo nō penetret nisi paulatim.
Et ei⁹ cāe aut st aſatā i illis meatib⁹ q̄ st epiglotis ⁊
cāna ⁊ rami eius ⁊ arterie i ipa rari tate pulmonis ⁊
coꝛpe ipi⁹. Et de aſatib⁹ ei⁹ q̄ vehemēti⁹ opilat āhe
litū ē illud qō ē duꝝ. Et hūoꝛes plimi i ipo aut gros
si aut viscosi: aut aquosi aggregati i pulmōe: aut co
optura accūs ei ex coartatiōe vicina ex aſatē in cpe
aut stō aut splene: aut humoꝛes effusi i spatio pp hy
doꝛopisim: aut alia sicut fit ex aptiōib⁹: aſatū i vētre
ſterio: ne nō ꝑmittēdb⁹ fieri dilatatōez: aut ipissitudo
ex siccitate aut stipticitate: aut frigoꝛ aduēiēte plmōi
⁊ velamine: aut a siccitate i neruis ⁊ velamine ⁊ ē me
li⁹ vt noīet difficultas āhelit⁹: aut a vapōib⁹ fūoſ cō
strigēt⁹ intrīsec⁹ āhelitū i locis strict⁹. Et qñ ꝙ ē ei⁹
ꝓstrictio pectōis: ⁊ vt nō iueniat ñbra dilatātia āhe
litū vbi exp̄dēt. Et qñ ꝙ fit cā crīs ⁊ signū ei⁹ qū dcli
nāt mē ad ſrioꝛa. Et qñ ꝙ fit difficultas āhelit⁹ ⁊ ꝓstri
ctio ei⁹ pp cursū mēꝛ ab aſatib⁹ intrīsecī ꝑmutat⁹ ad
ptes capitis ⁊ dicat aſata p⁹ aures si res fuit magis
scolūis: aut i cerebꝛo si fuerit ꝓfundior.

Capitulum.xxiiij.de signis.

Posteāti ꝓfocatioꝛ remēoꝛatio iā ꝑterīt ti
a bi. Signū ꝙ aſatis qō fit i plmōe ipso est de
loꝛ: granis ⁊ī lacertis: ⁊ in velamib⁹ pectoꝛis
est dolor: pūgitiu⁹ intrīsec⁹ ⁊ ē fortior ⁊ vehemētior
⁊ exter⁹ ē debilior: i cartilaginib⁹ pulmōis ē doloꝛ
i quo ē ꝓstrictio: ⁊ qñ ꝙ duc ad tussiz. ⁊ si fuerit aſa
calidū febrīs. ⁊ signa ꝓfocatiui nō fit ꝙ vehemēs aſa
resupinatōz. Signa āt hūoꝛ si sit in cāna sūt sputuz
⁊ desideriū tussiēdi ⁊ iuuare ea cū manatōe rei cum
aliqua ītula tussi ⁊ cū sternitōe. ⁊ si sit in plmōe ē illa di
spō silr: nisi q; tussis icipit loco magis ꝓfūdo ⁊ nō ē
sternitio nisi fz cōstatē ei⁹ q̄ manat ex eo qō spuit. et
si st i spatio tūc ia ꝑmutat ex latere ad lat⁹ cū alcatōe
iacēdi: deiñ egrediūt cū sputo. ⁊ñ ē i ipo cū ꝓstrictōe
āhelit⁹ tussis d q̄ sit curādū. C.xxv.ō dūsitate āheli.

Āhelit⁹ diuersus sit cū cāis q̄ st sic cāe diuer
a sitatis pulsus ⁊ ē ei⁹ diuersitas ordiata ⁊ moꝛ
dinata. La.xxvi.de āhelitu duplo.

e Et ex spēb⁹ dūsis ⁊ ē anhelit⁹ i quo ꝓplet. di
latatio aut ꝓstrictio duob⁹ motib⁹ iter quos
ābos ē moꝛa sic ē āhelit⁹ pueri cū ploꝛat. nā fit i eo
ꝓssio qñ dilatat ⁊ mutatio qñ ꝓstrigit. Et ei⁹ cā aut
ē calitas multa q̄ nō iuuat eo qō attrahit. imo ei⁹ ex
tēsio facīnecītatē ſ addītōe: aut ē debilitas i instō an
helit⁹ nōto faciēs necītatē geñ si āhelitu: aut ē mali
tia ꝙplonis deijcāes vtutē aut exsiccās: aut i durās i
stīm: ⁊ ē plūs: aut ē doloꝛ i ipo aut i vicinis ei⁹ aſa:
⁊ vicini ſ sic velamē ⁊ ep ⁊ splē: ⁊s ep ē vehemētior is
cōcatiōis cōtinuatiōis q̄ splē: aut est egritudo officialis ex eis q̄
ia mūerate st mltis vicib⁹: aut ē multitudo ſpalmi ꝑte
riti aut futuri. Et iste āhelit⁹ ē signū malū i egritudi
b⁹ acutis ⁊ febrib⁹. Cūq; āt accit ex frigoꝛe sūcipe ē
ex eis q̄ sanat febrīs. La.xxvij.de āhelitu pauco.

Et vt sit nocumētū i medietate pulmōis ⁊ sit
e ñdictas alkaſcolūis: qī ē āhelit⁹ ñdictas an
helit⁹ icolūis. La.xxviij de āhelitu difficili.

e Et vt sit exercitatio i aere labor: siue sit stric tu
ra: siue nō sit strictura. Et cū in ipso ēnocumē
tū ñbroꝛ āhelit⁹ ꝑm qō dcīñ ē i alijs. ⁊ qñ ꝙ ꝑ ista
matōz igneā dīantē coꝛdi. ⁊ fit pp frig⁹ mozificitē
vtutē motiuā aut ipediēs eā sic accit cū ē frig⁹ velaī
sic frig⁹ ex aſ aut frig⁹ ꝙplo posito ſ ipz pp caz i ipo
met aut pp cām i stō ⁊ cpe ⁊ cadit ipz i vicitate illi⁹
ēpli ⁊ infrāt: qī nō fit bona ei⁹ dilatatio: ⁊ qñ sit pp
oppilatōz aſ quā retiet plmo attrahēs aerē ⁊ idiget
labōe nōec inflet: ⁊ iste ē diuersi⁹ pp ꝓstrictōz. ⁊ qñ ꝙ
ē opilatio aſa. ⁊ qñ sit pp medicinaz solutiuā mo
uentē ⁊ nō soluētem: aut pp cisitere acutī nō solues
Et silr qñ phlomia i plureſi nō ꝓsegī neātatē. Et oꝛ
qdē vt legat illud qō scripsim⁹ i fine ſmonis nſi in
ſtricti ōe anhelit⁹ hic etiam.

La.xxix. de ꝓparatiōe anhelitus.

p Reparatio anhelit⁹ ē āhelit⁹ q nō aduēit ha
bēti ipm nisi ꝑpet ⁊q̄ḳ ⁊ extēdat collū suum
extensiōe tendente ad supiōra: qī apit pp illud mea
t⁹ ⁊ nō pōt decliare collū suū: qm̄ ꝓstringit ſ ipz au
helit⁹ sic ꝓstrigit ſ trahentē collū suū ad posteriora
⁊ silr nō pōt decliare pect⁹ ⁊ dorsū ad posteriora. ⁊
qñ z remouet hec ꝑpatio: ⁊, pōt cū resupinat accit ei
vt cooperiant ex ipa ꝑte pulmōis. ſ. q̄dā eaz cū gbul
dā qī opilant meatū: qm̄ ipse i initio i b⁹ ē opilatus
in plib⁹ ⁊ in ipso nō: ē aptio nisi pua quā destruit de
cliatio ptūs ꝓrūdā ſ fr alis: qī opilāt meat⁹. Et qñ z fit
illa opilatio accūs i febrib⁹ ⁊ silibus ꝙ vaporꝛes de
climātes ⁊ hūiditates resolutas. Et qñ ꝙ fit in vtate
pp hūoꝛes iplentes ⁊ opilantes ⁊ aſatā: aut qm̄ la
certi ſūt mollificati. Cū ergo ñ descēdūt ad ptē pedū
imo descēdūt ad ptem doꝛsi ⁊ pectoꝛis coartantur.

Sermo vniuersalis de dispōnibus anhelitus.

La.xxx. de anhelitu eratum.

Ueri qdem licīgēt eductiōe supfluitatī fūosa
p rū necītate vehemēti: qm̄ digō i eis ē plima ⁊
magis assidua ⁊ñ ē vehemēs valde: quoniā

ipi ñ sūt ꝓpleti i suis coꝛpoꝛib⁹ ⁊ suis vtutib⁹: qī ne
cessariū ē vt cadāt i āhelitib⁹ ipoꝛ frequētia ⁊ velo
citas vehemīs cū magnitudie aliā nō ente cū illa ve
hemētia. Iuuenū āt āhelit⁹ sūt maioꝛes: ſz mioꝛes ve
locitatis ⁊ frequētie ⁊ necītas ꝙlegī i eis cū magnitu
die. Senū vo āhelit⁹ sūt mioꝛes i itēsiōib⁹ additōis
q̄ā āhelit⁹ iuuenū ⁊ nō sī i puitate āhelu⁹ ꝺcreputoꝛ.
Sz ꝺcreputoꝛ āhelu⁹ sūt mioꝛes ⁊ tardioꝛes ⁊ vehe
mēu⁹ rari ꝓpter id qō tibi non occultatur.

Cap.xxxi. de anhelitu repleti ex cibis: aut ex ꝓg
matione: aut hydropisi ⁊ similibus.

Oꝛ āhelit⁹ ꝺclināt ad puitatē: qñ velamī est
e coartatū a motu dilatatiuo: ⁊ ꝓpterea q̄ mi
noꝛ a eoꝛ āhelit⁹ nō ē excusatio a velocitate
⁊ frequētia si ē sufficiēs ꝺt⁹: aut frequētia sola si ē ꝺ
tus debilitata. Cap.xxxij. de anhelitu balnei.

Uhelit⁹ qō balneati aq̄ cal'a magnificat ꝓp
a necītatē ꝓp lēitatē isti ⁊ fit velocꝛ ⁊ frequēs
pp necītatē. balnei ꝺo frigida res ē ecōuerso.

Cap.xxxiij. de anhelitu doꝛmientis.

Um vt ī ipso ē sortis nūc ei⁹ anhelit⁹ magni
c ficat ⁊ fit rar⁹ pp cām ꝓdictā i ca. pulsus: ⁊ ē
ei⁹ ꝓstrictio maioꝛ ⁊ velocioꝛ q̄ ipsi⁹ dilata
tio: quoniam digestio in ipso est plurima.

Cap.xxxiij. ō anhelitu dolētis i ñbris pectoꝛis.

Et sic sciuisti i eis q̄ ꝓterierunt tibi ex me. ipsi
e ꝺclinat ad puitatē ⁊ ꝺcuitatē: ⁊ qñ z ꝺbili
tat: ⁊ qñ z ē difficilis: ⁊ qñ z tardat qñ ñ ē inflā
matio ⁊ fit frequēs sic sciuisti: ⁊ sūt puitas ei⁹ ⁊ ꝺcc
uitas ipsi⁹ pl⁹ q̄ ei⁹ tarditas: qm̄ ducēs ipm ad re
tētionē ⁊ puitatē dilatatiōis ē pl⁹ q̄ ducēs ipm ad re
tētionē ⁊ puitatē dilatatiōis ē pl⁹ q̄ ducēs ipm ad sa
cilitatē ⁊ vt noceat cū magnitudie dilatatiōis vehe
mētis q̄ vt no ceat cū velocitate. nā inflāmatio coꝛdis
⁊ calefactio ñ excusāt ex velocitate q̄ suis ledat eis.

Cap.xxxv. de anhelitu eius cui⁹ anhelit⁹ ꝓstrigit
pp quācūq; cām: ⁊ de anhelitu habentis aſma.

Poꝛtet vt succurraī ei q fit cū ꝓstrictiōe ex p
o te velocitatis ⁊ frequētie i plurimo rei: q̄re fit
āhelit⁹ ei⁹ pu⁹ strict⁹ frequēs: ⁊ āhelit⁹ hui⁹
aſma est ex eis qui veloces sunt in capitulo suo.

La.xxxvi. de anhelitu habentiū famē.

Uando oꝛ laborant in dilatatiōe pectoꝛis to
q tius cū calitate ⁊ exsufflatiōe: ⁊ nō ē illic calitas
neq; quod adiuuet ⁊ vtutē qñ huius hanc egri
tudinē taz debilitatus ē in vltitate: sed vtus i habē
tibus peripneumoniā ⁊ aſma est remanens.

La.xxxvij. de anhelitu habentiū decollationem
⁊ suffocationem ⁊ que ex eis sunt similia.

Si cū dilatatiōe magꝛ ⁊ cū velocitate ⁊ frequē
e tia pp necītatē ⁊ submersionē materici ⁊ nō
ex eis exsufflatio aſmatis. La.xxxviij. de aſmate.

Sma ē egritudo pulmōis cū qua patiēs nō
a inuenit exercitatōz ab āhelitu frequēti sic ē āhe
lit⁹ qui o laborat ꝓfocat⁹ ⁊ festinat⁹. Et hec
egritudo cū accidit de crepitis nō fortia ſ sanat nec
q̄ matural: qūo cui cū ipsa i iuuenib⁹ ēt difficil' sit ꝑm
plūr ⁊ augmētat aſ resupinatōz. ⁊ hec qō egritudo ē
ex egritudīb⁹ longis hūis cū hoc poxīmos acutos
ſm ſilitudinē poxīsmoꝛ ep̄lie ⁊ spalmi. Et qñ z sit
pp nocumētū in ipso pulmōe ⁊ i eis q̄ ipsi ꝓmuant
pp iunctatōes hūoꝛ grossoꝛ i arteriīs ⁊ ramis eaꝛ ⁊
ſudoꝛib⁹ eaꝛ ꝺcuitb⁹: ⁊ qñ z ē i cāna pulmōis: ⁊ qñ z
ē i raritate plmōis ⁊ locis vacuis. Et ille hūiditates
qñ z st ad ipz effluē ex capite. ⁊ ꝓpei regiōib⁹ meridi
anis: ⁊ qñ z sī ex pulse ad ipz ex alijs locis. ⁊ qñ z ē cā
gnātiōis eaꝛ i ipo ffritas ei⁹ ⁊ roꝛificat paulatim. Et
qñ z sit pp hūoꝛē nō exūte i plmōe ⁊ arteriīs ei⁹ imo
i stō effusū ex capite: aut ex cpe aut gnātū i stō. ⁊ phi
bitio āhelit⁹ aduenies cū ascēsus sit ē ppea q̄ stōus
ꝓmit velaīs ⁊ velamē ꝓmit pulmonē: ⁊ ep qñ
infrāt aut igrossat: qñ z adiuuat ad faciēdum aſma.
Et ifti qō hūoꝛes qñ z nocēt sua q̄litate: ⁊ qñ z nocēt
sua cōtitate ⁊ multitudie. ⁊ qñ z fit z raro ex exsiccatōe
pulmōis ⁊ siccitate ei⁹ pp coꝛrugatiōz aggregatōis
ei⁹ ad scipz. Et qñ z fit ex frītate ei⁹. Et qñ z fit pp no
cumētū puenies ad ñbra āhelit⁹ ex neruis ⁊ nucha
⁊ cerebꝛo aut catāro expulso ad ipās ex eis. ⁊ qñ z fit
pp cōitatē mēbroꝛ vicinoꝛ ꝓmētiū ñbra āhelit⁹
qī nō dilatāt ſz ē stōus plen⁹ qñ ꝓmit velaīs: ⁊ qñ z
accit pp multitudinē vaporis fūosi qñ coartat i pul
mone ⁊ pucit ad eis: ⁊ q̄ñ z fit pp vētositatē coartatā
i mēbris āhelit⁹ ꝓhm ētē āhelitū: ⁊ qñ z fit pp puita
tē pectoris: qī nō legī ipz necitas ex āhelitu: ⁊ fit illō
nocumū nāle i āhelitu sic accit i cibo eo pp puitatē
stōi. Et qñ z aſma fit vehemīs, ⁊ fit āhelit⁹ ꝓparōis. ⁊
mistoties ꝑmutat ad pipneumōiā. C.xxxix. ō signū

Si fuerit cā aſmatis hūoꝛes aut hūiditates in
f cāna ipsa erit illic ꝓstrictio in ꝓncipio āhelit⁹
cū excreatōe ⁊ oscitatōe ⁊ retētōe materici stā
tis ⁊ gutiaꝛ cū, sputo rei ex loco ꝓpinquo. Et si fue
rint hūoꝛes ex catarro erit subito ⁊ nō erit paulatiz
⁊ si fuerit i venis diuris ꝓseuerabit diuersitas pulsuū
tremulosa: ⁊ qñ z adducē ad tremoꝛē coꝛdis ꝓfirma
tū ⁊ inficit: ⁊ pliz pulsus hūtū aſma ē tremulosus
Si āt fuerit extra spaciū quocūq; mō sit ñ erit tuss.
Et si fuerit cū coitate ꝓncipioꝛ significabit ipz illud
qō ꝓterijt. Et si fuerit cū cōitate vicioꝛ ꝙ significabit
ipz additio ipi⁹, ꝓpt exsiccationē mēbroꝛ aut reple
tionē accūtē i eis. Et si fuit a catarro significabit ipz
dispō ei⁹. Et si fuit ab eruptione sanici subito ad mē
bra anhelit⁹ significabit ipz illud qō ꝓcessit de aſa
te ⁊ collectione: deide qō puēit ex eruptione. Et si fu
erit a siccitate significabit ipz sitis ⁊ ꝓpatio sputi oio
⁊ q̄ spuit cū recipit qō huectat ⁊ admīstrat q̄ hume
ctat. Et si fuit pp vētositatē significabit ipz leuitas p
tiū pectoris cū ꝓstrictōe q̄ diuersificat fz acceptionē
ei⁹ qō istatiuū ē. ⁊ ei⁹ qō nō ē istatiuus. Et si fuit pp
frig⁹ ꝙplonis pulmonis ⁊ sic fit i decrepitis: tūc ipz
paulati icipiet ⁊ confirmabitur. La.xl. de cura
aſmatis ⁊ ꝓstrictionis anhelit⁹ ꝓpatoꝛ ei⁹.

Ui facto qō ab hūiditatib⁹ cura ⁊ ei⁹ modus
ē vt puenīat ad finē iēdū hūiditates q̄ sūt i pul
monib⁹ eoꝛ cū facilitate ⁊ qualitate. Et si sciueris
q̄ nocumētū accūs i eis ē ꝓpter mltitudinē: tūc eīa
bis coꝛ, ꝓculdubio cū solutiuo. Sitq; medicie so
lutiue ſbuliatiue maturatiue abſqz calefactōne vehe

mēū ꝓducētes ad exsiccationē mā: t ſbtiliationē eⁱ⁹ t pp ħ ātq; ñ apposuerūt ſpectoīb⁹ cuſ aſmat opi uz nz hyſopi gamū nz mandragoꝛā niſi itētio ſit p illō phibitio catarrhoꝝ mltiplicat: imo nz pſiūi niſi qō vlt de⁹ gliol⁹ t excell⁹ t pp ħ oz vt aſſidue fiat hūec tatio mēi t malatio eⁱ⁹ cū ē grossa t viſcoſa t ñ ſis ꝓ tēr⁹ ſbtiliatōe aut ieiūōe pura. t qūz adducūt labo: ei⁹ t iobediētia mēi ad vlc⁹i pulmōē t ſilr. qñ oia q̄ ꝓpoſcāt nocēt huic egritudini inqtū ꝓpoſcāt. ppea q: ek̄ůt ſbtile ab hūiditate tē cū ſēt cū aſmate groſ ſiuē i epe oz vt pmiſceas cū medicinis pectoris medicias ex gnē cupatoꝛij t abſinthij: t illud qō ꝓiun git iter duas res ſil vehemēter t ſic rubea tacto: t ari ſto. ēt. t cū ille q curat ē puer oz vt pmiſceat tē cū me dicis lac mūs ei⁹: t dēt ei ſufficiētes medicie eḡles ſic ſenū. hūiditū cū lacte t ex eis q̄ iunāt ad maturatōz ē ius galli ȳ crepiti. Et ex regimie iuuatio eis ē vt ad miſtret fricatio pectoris t q̄ſequūt ipm cū mālbus t mādili aſpo. ꝓpe ſi fu erit illic āhelit⁹ ꝓpatōis: ſit ḡs fricatio eḡli ſiecа ablōz vnguēto niſi accidat laſſitu do: tūc ei admiſtrat vnguētū: t oz vt nū admiſtres i gbuſdā horis abrotanū t nitr z t fiat cū eis fricatio vehemēs. Et ſi mā ē plima tē necia ē purgatio ei⁹ cū ſoluto fcō ex eis q̄ ſūt ſic ſenū vrtice t polypodiū t cumer aſi. t pulpa collogntide. Et ex regie i hoc p purgatōz t pōti ē admiſtratio vocis cū eleuatōe gdati ad fortitudinē t lōgitudinem: t ex regie i illa mūdificatōe ē admiſtratio vōl⁹ t inuit. ꝓpe poſt admiſtratōz raphāi: aut p⁹ purgatōz. iiij. z. baurac cū pōdē. v. ℥. ſirupi ȳ melle: t illō gdē qñ fortis fit ỳ⁹ t debilitāt res: t helleboꝛ⁹ al. valō iuuatiu⁹ ē t ē i egritudib⁹ pectoris ſecur⁹ t abſq; tore: t recti⁹ q dē ē vt ſūank fruſta hellebori t figāt i raphano t di mittāt ſic die t nocte: diū ek̄hāt ab ipo t cōcedat ille rhaphanus: t ēt ſiank ſynapis t ſalis āboꝛ añ. ℥. i. baurac armēi. ℥. ℈. nitri danic. i. dēt i potu i. v. ſexta rijs aq̄ t mellis t q̄ntitas mell' i ipa ſit. ℥. i. Et ex re gimie bono i hoc ē aſſiduatio lenificatōis nāe t ad iuuat eos ad illud receptio capparis ſaliti, ante cibū t ouoꝛ taracoꝛ ȝinqnoꝛ t turis galli decrepiti cum medulla cartami t volubilis t ſicle. Qō ſi p illa nō fit lenificatio dēt i potu aq̄ oꝛdei i q̄ vehemēt ꝺcoctū ē paꝛ eu ſoꝛbij. t epithymū qō ē vehemētis iuuamil i hac egritudie. ná ſi ſumak ex aq̄ i q̄ decoq̄t epithy mū cū melle ē vehemēs iuuanti. et ſilr ſi ſumat ex eo aur. i. cū rob. t ſilr decoctio ſicuū t calamī t rutę in aq̄ ſiank ex ea cū melle t ēt ꝺcoctio fenug. cū ficub⁹ piguib⁹ caſ melle plimo admiſtret añ cibū tpe lōgo t reiteret p⁹ ipz. t ſilr decoctio paſſulaꝝ t fenug. cū aq̄ pluiali. Et ex regie i hoc ē exercitiū i quo ḡdatio fiat ex tarditate ad velocitatē vt nō faciat accid ē eis feſtinatō ꝓpcatōz: ppea q: ipa mouet māz laboꝛio ſe. In cibis vō eoꝛ oz vt ſit ḡdatio ſilis ei quā ꝓdixi m⁹ i exercitio. t ſit eoꝛ pāis coct⁹ phis ſeia t cyminū anilū t ſilla ex maſſa fermīntata: t ſi eoꝛ nuclei ſbtlia tui i gb⁹ ponūt ſenū aranſede t iſopū t origanū t ca lamī t piguedines t cibi eoꝛ ſint de adipib⁹ lepoꝛ t ecruit gazel t, ppe vlpis t ꝓcipue eoꝛ pulmōei. pul mo. n. vulpis ē medicamī h⁹ i egritudis cū exliccat t dat ex eo i potu ponā⁹. ij. ℥. t ſilr pulmo ertūi cā po ſteris. Loꝛ vō carnes ſūt ſic pisces petroſi fluuiales ñ lacuales. t ſic pue anes t ſtarne t pdices t ius gal loꝛ ꝓfert eis. t q̄ſq; ponit lingua arietis i cibis hēn tiuz aſma. Sz eoꝛ vina ſint odoꝛifera antiqua ſubti lia pue ḡſtitatis. t q̄ volūtas ē vt multiplicēt matu ratio t iuuamēū ad ſpuēdū accipiat ex eo ſbtile val de. et ſū de melle ꝓfert eis ēt t i vinis dulcib⁹ adiuſt cū aliquo ſubtiliatiuo adūcto eis ē iuuamēū ipſis pp illud qō eis ē ex abſterſione t lenificatiōe t cale factiōe eḡli. t oz vt elongent imt cibuz t potū t nō ſa tient ex aq̄ ſubito imo plⁱ⁹ vicib⁹. Et reb⁹ ât q̄s oz eos vitare ē balneū ḡſtū pūt t, ppe poſt cibū. t ſōn⁹ plim⁹ t, ppe ſōn⁹ diei t ſomn⁹ p⁹ cibū ē res noabi lioꝛ eis niſi aduemiat eis ſpatiū vehemēs t laſſitudo t caliditas: tūc nāq; dormiat paꝛ t oz vt euitent oē granū i quo ē iflatio: t vt vītēt potare p⁹ cibū ſiue ſit aq̄ ſiue vinū. Medicine vero ſolutiue ſoꝛtes que eis ꝓcūit ſūt ſi i potu ſumant ex oppoponaci t pulpe collogntide āboꝛ añ. ℥. ſ. cū aqua mell: aut caſtoreū cū armōiaco t pillis ȳ agarico necrūi, ē vti i iſte bis q̄ſi cā ſit fortis. Quaꝛ ꝺſcriptio. ℞. agarici. ij. pces radicis lilij p ℥ ſſij āboꝛ añ. pt̄ē. i. turbit ptes. v. hie rep. iiij. pl̄pe collogntide ſarcocole āboꝛ añ. ℥. i. cō ficiāt cū rob t ſit potio eaꝛ. ij. ℥. t ēt pulpe collogn tidē. ℈. aur. aniſi. vi. aur. ꝓficiāt cū aqua t fiāt ex eis pille t admiſtrēt p⁹ admiſtratōz clisteris puri añ ip ſas p diē. t ſit ex eis q̄ ſt ſic aqua ſicle t oleū ſiſaminū t baurac t q̄ curſu coꝛ, pcedūt: t itez pl̄pe collogn tide ȝaic. ij. ſe. vrtice. ℥. i. epithymi. ℥. ſ. ꝓficiāt cū aq̄ mell' t ſi potio vna. t expectēt ſi eā tres hoꝛe diū po tēt. ij. ℥. aut. iij. ex aqua mell' aut pl̄pe collogntide t ſceha equali baurac. ℈. ptis radicis lilij oppopōaci āboꝛ añ. ꝑs. i. fiāt ex eis pille. Sitq; potio eaꝛ ex. ℥. i. t. ℈. vſz ad. ij. ℥. t expectēt hōa. i. dēt i potu p⁹ eas. ℈. cotila aq̄ mell'. t ēt ſynapis aur. i. ſal' cōis q̄ i pane pōſi. ℈. aur. ſucci cucūeris aſi. ℈. aur. fiant ex eis. viij. trocīſci t bibat trocīſc⁹ vn⁹: t ex eis vna die t die al tera ñ: t potio ſit cū aqua mell. Iſta. n. léiūt nāz t fa ciūt ſpuē cū facilitate. i fligs vō medicis oz vt pmu tatio fiat t ñ ꝓtict cū vna medicia ex eis aſſidue tam plectat eā nā. Et itez int medicial t coꝛpa ſt. ꝓpotio nes q̄ ñ ꝓhēdūt niſi cū expūcto. Cū ergo expieris cōſequaris gd magis ſit iuuatiuū. Etoz vt obſeruet ps effuſiōis mē. ná ſi fuit ex capite rege cap cū rōne catarri cū regie mūdificatiōis hūoris: t qūz ponūt i eo narcotica. t lutū armenū ē mirabile i, phibēdo catarꝛ. Diſtictio vō medicia ꝛ ē ſic medicam dialcō i dis t ſic ariſtol. ro. Sumāt ide i potu oi die. ℥. ſ. cū aqua. t ſic ℞apinū cūvio t ſc. iunipi t nux cupſſi t al ſcūr t ēt alſeureſtē. iiij. danic t. ℈. cū aq̄ radicis: t ēt accnū i quo ifuſū ē ȝ ſc. vrtice mſtotiēs pōd⁹. ℥. ij. ſe. naſtertij ſſ q̄ diſtillauū ē oleū amigdalinū dulce t radix rubee medicinal t q̄rta. ℥. i⁹, cū orimelle ſgllti co. Orimel ei ſgllticū iuuatiuū ē valō t ſglla aſſata ipam ℥. t ꝓpe cū melle t ariſtol. ro. t duo calamīta t ſceha t lilū ēt t cāepitheos t caſtoreū t ēt decoctio

cētauree. t cētauree due ſpēs iuuatiue ſt eis i duab⁹ diſpoīb⁹: groſſa aſ unoū i ꝓncipio: t minuta aſ ge tē i poſtrēo fiat elin cū melle t ēt glutē alibat aut cū pauco piretro t aq̄ ro. t oppopōaci fortil iuuat ēt hāc egritudinē. Et ex medicis fortib⁹ ē ar ſenicū cū gūma pini ex quo fiāt pille ad aſma. t dēt i potu arſenicū cū aq̄ mell' t ſulfur cū ouis mollib⁹ coct i aq̄: t ex medicis bois, ppigs eḡlitati ē cymi nū cū aceto ꝓmixto t ē iuuatiuū valō ad āhelitū ꝓ patiōis: t ēt mucilago ſynapiſ al. cū eḡli meſura mell' ȝeoq̄t vt elz t admiſtret: t aſ vehemētiā ꝓcatōis t ſtrictiōz āhelit⁹ ſūank baurac. ℥. iij. cū. ℥. ij. naſtur tij. i. v. ℥. aq̄ mell'. Cōfert ei ei q̄ hāc patiē egritudiez ſtari t ſſ iuuatia ſciarice: t olea q̄ diſtillāti potib⁹ eoꝛ t, ppe ſt oleū amigdalinū dulce t amaꝛ t oleū ȝ pi nucis. t iunctiōes ſt ſic oleū ȝ lilio t oleū laurinū t ex eis ꝓfricādo inūgat pect⁹. Et ſilr oleū anetinū. Suf fumigatio aūt ſit ſic arſenicū t ſulfur ex gb⁹ fiat ſuf fumigatio cū adipe renū t ēt myrrha t coſt⁹ t caſia t croc⁹ t ariſtol. t ēt ſtoꝛax t galbanū t aloe ſcotrē ſe t ēt arſenicū t ariſtol. ló. teranť t ꝓficiāt cū adipe vaccio t fiāt ex eis auellāe t ſuffūigeť ex eis cū. ℥. i. ȝ ceꝛ ȝ dieb⁹ fiat t oi die ter. Jn aſmate aūt t ꝓſtrictiōe anhelit⁹ factis pp vapoꝛes fūoſos dūantes i coꝛde t ab hūoꝛib⁹ exiſtib⁹ in arteriis coꝛdis ꝓfert phlo nia: t melioꝛ ē illa q̄ ſit i latē ſiniſtro. In cura aūt fa cioꝛ pp vētoſitatē ſtētio ē due res quaꝛ vna ē reſolo vētoſitat cū facilitate q̄ ſit cū ſbtiliatiuis not. t fa ē aptio opilatiōis vt iuenīat q̄ ſobediēs ē ex ea ad diſſoluēdū meatū: t eis q̄ ꝓferūt ad h ē iuncto ēt cū oleo ȝ neriđ t oleo laurio t oleo rutaceo. Et ex em plis iuuatiuis ē anetū t camēilla t ſalue⁹; ȝ coquank t vapoꝛēt ex eis pect⁹ t ābo latera. t ex eis q̄ i potōe ſumūt ſi ex ſagȝēnea t homoniſia t cochiū t ſerapi nū t oppopōaci. t ſit potio cuiuſlibȝ eoꝛ aur. i. aſ mate aūt t ꝓſtrictiōe anhelit⁹ factis pp catarꝛ oz vt laboꝛēt cū cura, phibēte catarꝛ t faciēte ſpuē q̄ ag gregatū ē. Sz illi⁹ q̄ exiſtiatū ē ex ꝓſtrictiōe anheli t⁹ ē pp neruos: t ē fz ȝitaté ſpēs difficultatis āhe lit⁹ t ex malitia āhelit⁹ t ñ ex caplo ꝓſtrictiōis anhe lit⁹ ſaz diximus curaz i capitulo difficultatis anhe lit⁹. Hactiſ vō a ſiccitate t exſiccatōe ꝓfert pot⁹ lactil aſini t caḥni t ſuci ffi t hūidi t oleū amigdalaꝝ t ſo ditiōes t vinū ſbtile hiis admixta ex hūectātib⁹ t fugē calefaciētia cū potētia t reſoluētia t exſiccātia q̄ ſi ex eis q̄ ſciuſſi. t, puenīūt eis epithimata hūecta tia t ēpla t vngūcta tenera. Jn ꝓſtrictiōe vō anheli t⁹ ſcā pp calitatē cū q̄ iuenīt iflāmatio oz vt admini ſtrēt empla iffridātia t ceratariа iffridātia t ē i vītate ſpēs malitie āhelit⁹ ñ ꝓſtrictio āhelit⁹: t potio viola ti ȝdiri t aq̄ oꝛdei ꝓfert valdi ea. Jn ſcā vō a frigoꝛe calefaciētia bibita t illita t ōcoctio fēug. cū paſſis ꝓ fert eis. Cap. xli. ȝ cura aliquaꝝ ſpecieꝝ anhelit⁹.

Jſūit cauſa i malitia anhelit⁹ calitas coꝛdis ſ admiſtra medicias ifrigidatiuas bibitas t li nitas. Et ſi fuit cauſa miſtitudo vapoꝛ q̄ſt i ip ſo coꝛde: aut i pulmōe venīētiū ad ipz ex locis alijs phſoma baſilicaz t admiſtra euacnationē cū aq̄ ca ſei accepta cū oximelle ci hyerap. t admiſtra frica tionē manuū t pedū. Et ſi fuit cauſa hūiditas ſbtilis admiſtra qō ēpereť ſbaz ei⁹ cū igroſſatione. Et ſi fu erit cauſa hūiditas eḡlis: vez ipa erit opilatiua ad miſtra qō abſtergit ſic ſſit ḡna pini t nuces t paſſe t ꝓferāt malitie anhelit⁹ hūidi ſacraiati ex aq̄ albedā rūgi hūidi: aut aq̄ rute. Si aūt fuerit hūiditas groſ ſa admiſtra mundificatiua ꝑdicta fortis abſterſiōis ſic ē ſgllaz t ſop⁹ t ſiſia eis: t redi ad illud qō dcū ē i cap. aſmatis t q̄ nominent i pectoralib⁹. Et ſi fuerit vapoꝛes t hūiditates veniētes ex locis aliſ: cura ce rebrales ex eis curatiōe catarri t mūdificatiōe capi tis niſi ſit catarꝛ ex ꝺbilitate ſubſtātie cerebꝛi q̄ñ cu rationē ñ hz. t cura qō aduenit ei ex locis aliſ cū at tractiōe materiei ad ptē alteraz p⁹ phlomiaz t eua cuationē: t cipe ꝓfortare pect⁹ cū eis q̄ ſt ſic ariſtol. t ſuccudriū t ſticados. t aldeiacur puz t ꝓfortatū ꝓ fert valde i mūdificatiōe capitis. Et ſi fuit cauſa ner ui admiſtrabis ea q̄ ipos ꝓfortēt t ꝓfortēt ſpūm i eis t viuificēt ipm ſic ſt olea bene redolēta. Et ſi fuit pp apoſtema i meatib⁹ aut malitia ꝓplexiōis: cura cuz ipſo qō dictuz eſt i ſuo ca. Et ſi fuerit cuz cōmunita te ſtomachi ꝓfortа ſtomachuz t ꝓfortа ipſuz cuz eo qō dicit i cap. ſuo. Et ſi fuerit cū frigoꝛe admiſtra ea q̄ ſunt ſic lagȝenea t homoniſia t alikirdeia. Et ſi fu erit exſiccitate admiſtra q̄ ſunt ſic penide cum lacte mulcto t que dicunt in capitulis aliis. Et ſi fuerit ex ventoſitatibus adminiſtra vaporationes predictas i aſmate t emplaſtra t alia. Et ſcias q̄ crocus eſt ex ſumma medicinarum conſerentium valde malitie

anhelitus ⁊ difficultati ipsius: ꝓpterea q: ꝓfozat instrumentuz anhelitus ⁊ facile ipsum efficit.

Cap.xlij. ☞ cura difficultatis ąhelių ex hac ſũma.

Ꝫ illud ex hu. ☞. ꝓcipit dare medicaĩ ꝓfi-
ſ cũ cũ melle i oi mẽle bis ⁊ ſit potio ei⁹. xxxvi.
kirat. ⁊ i die i quo eger ipz ſumit ñ loq̃t nz mo
neat añ illũ diẽ duob⁹ dieb⁹. ⁊ in hoza. vij. recipiat
pane cũ vino ꝑmixto: ⁊ i ſero vitellũ ouicũ medulla
panis. ⁊ i mane habeat pullũ puñ ☞ quo ſumat⁹ ⁊
balneet i ſo illi⁹ diei. Si añt cũ hoc ñ remouet admi
niſtret ablutio capitis ꝓfectio adſciud ⁊ medicamen
andromachi ꝑpe qñ ꝓlõgãt egritudo. Et ſi egritu
do fuerit ex capite admiſtret ablutio capitis oi heb
domoda bis cũ ąpõe ⁊ bauract: ⁊ ytak ſternutatozijs
⁊ gargariset rob ☞ moꝛis cũ aloe ⁊ myrrha. Et ytak
exercitio iunctiõis cũ fricatiõe ſup dozſũ ⁊ ytak liga
tiõe cruriũ ſcipiẽdo a ſupioꝛib⁹ ⁊ pucniẽdo ad iferi
oza. ⁊ admiſtrẽt mũdificatiua ꝓdicta ꝙpillule huiuſ
modi. Seeha ramoꝛ rute ⁊ herbe abſinthi ſumant
ptes eq̃les ⁊ oi die formẽt ex eis due pillule ad mõz
ciceris ⁊ ſumãt: ⁊ p⁹ eas oximel ⁊ ꝑpie ſgluticũ. Et
itez alie. ℞. caſtoꝛzi ſeeha ☞ añ. ptez. i. abſinthij
anigdaloꝝ amaꝝ ☞ añ. ptẽ. ſ. fiãt pille ſic dicer
Et electuariũ ☞ cãlib⁹ ẽ bonũ eis ⁊ẽt calꝛ ſãguiſuga
rũ q̃ ſit ſub vrceis cũ adurũt i teſta dõec fiat cinis ⁊
ꝑmiſce ãt cũ melle ⁊ admiſtret ex eis oi die cochliari
nz vnũ. ⁊ oẽs iſti modi ꝓfert cũ eã ẽ neruoſa. Si vo
ẽ ex caliditate ẽt roc. iuuãt valde q. ℞. roſaꝝ. z. vi. ra
dicis lilij. z. xuij. almirberi. ij. lacce arift. maſticis ſuc
ci cupatozij ſucci abſinthij ſpice aniſi ſemiſs ſenic. oi
um añ. z. iij. croci. z. ſ. ſe. citroli ⁊ cucumeris cucur
bite ⁊ melõis oim añ. z. i. gumi dragagãti ſucci ligri
tie oim añ. ʒ. i. ⁊ oz vt admiſtret cuacuatio euz eo qõ
educ hũoꝛes calidos. Si aũt fuerit pp ☞bilitate ad
uenientẽ neruis aut nocuñtũ opoꝛtebit vt curet cũ
eo qõ ꝓfozet ſpũz q ẽ i neruis ex oleis calidis odozi
feris ſic ẽ oleũ narciſcinũ ⁊ ☞ lilio ⁊ ſãbac. ⁊ oleũ ſcñ
cũ ſp⁹ ⁊ pipe ⁊ cinamomo ⁊ ſiliq⁹. ⁊ cer ataria fcã
ex iſtis oleis ⁊ oleũ ☞ croco ⁊ croc⁹ ipe ẽ vltim⁹ ⁊ iu
uañto ipſi⁹. Et ſi fuerit cã pcuſſio aduenies origini
lloꝛ neruoꝛ curet eã eo qõ oz ex locis apoſtematiſ.

Tractatus ſecundus.

Capitulum primum de voce.

Hcis factoꝛ: ẽ lacert⁹ q ẽ apud epi
glotũ cũ riſturatiõe aptiõis ⁊ expl
ſiõe aeris egrediẽtis ⁊ pcuſſiõe ei⁹
v ⁊ ei⁹ inſtruñtũ ẽ epiglotis ⁊ cõp⁹ ſile
ligue fiſtule ⁊ ẽ inſtruñtũ ꝓnũ i vi
tate. ⁊ reliq̃ inſtruñta ſũt mitentia ⁊
adiuuãtia. Et emittẽtes nãm ei⁹ ẽ
velañ ⁊ lacerti pectoꝛis afferũt alla
tionẽ aeris velamini q iundat ąp epiglotũ. Lũq; ita
ſit nũc nocuñtũ accit ei aut ex cauſis efficiẽtib⁹: aut
pp cãm mittẽtẽ mãm. Et ei⁹ q̃dẽ nocuñtũ: aut ẽ de
ſtructio: aut diminutio: aut alteratio pp raucedinẽ:
aut acuitatez: aut ☞itatẽ: aut aſpitatẽ: aut tremoꝛẽ:
aut aliõ. Et vnąq; hąz cauſaꝝ fac̃ egritudinẽ niſi
cũ malitia ꝓplexiõis ſingularis: aut cũ mã ⁊ ꝑpe ex
cãtarro ⁊ leſiõe accũte epigloti: aut pp illũ qđ accẽ
ei ex ſolutiõe ſingularis ⁊ iciſiõe: aut ąpoſtẽate: aut
doloꝛe: aut pcuſſiõe: aut calu. Et qñz ẽ nocuñtũ in
ipa eadẽ. Et qñz ẽ cũ cõitate ꝓncipũ ꝓpiq nerus q
dilatat ad illos lacertos ⁊ ꝓncipia coꝛ. ⁊ lõgi q ſic eſt
cerebꝛ. ⁊ qñz ẽ cũ cõitate ñbꝰ vicini qđ ẽ ex mẽbris
nutriñtiũ: aut ex ñbꝰ ąhelit⁹: aut ꝓximẽtis ądo q ſũt
vẽris ⁊ pectoꝛis: aut ꝓtinui cũ ądob⁹ qđ ẽ ex diſpo
ſitiõib⁹ ſpine ĩmo ex palato. nã ſi alteraf ad hũidita
tẽ: aut ad ſiccitatẽ ⁊ alpitatẽ: tũc ią alteraf voꝛ. ⁊ ex h
gnẽ ẽ iciſio vne ⁊ duaꝝ amigdalaꝝ. nã hñs eã cũ vo
cẽ emittit ſẽtit qñ ꝓmotiõz fortẽ facictẽ cẽ necriaz ra
ſcatiõz ⁊ qñz opilant guttura eoꝝ ąp oẽz vociferati
onẽ. ex pte aũt ledẽtis ſit qñ voꝛ alteraf ꝓpe ẽnſitiã
calitatis pulmõi: aut fritatis ei⁹: aut hũiditatis ipſi⁹
pp curſũ ſanci ad ipz ex apoſtẽatib⁹: aut pp curſuz
catarri ad ipz: aut ſatietatẽ ipi⁹. Caliditas ãt magni
ficat vocẽ ⁊ frigiditas acuit eã ⁊ mõꝛat eã. ⁊ ſiccitas
exaſpat eã ⁊ fac eã ſileꝝ vocib⁹ gruũ. ⁊ hũiditaſ faceã
raucã ⁊ planitudo eq̃t eã ⁊ ſac ipaz planã. ⁊ qñ reple
tur pulmo hũiditate ⁊ cãna non eſt munda non eſt
poſſe hõi emittẽ vocẽ altã nz clarã: qñ illõ ẽ cũ q̃ñi
tate claritatis pulmõis ⁊ epiglotis ⁊ ☞rio claritatis
ądoꝛ. ⁊ qñz diũſificat voꝛ i ĩmitate ⁊ acuitate ſua fz
dilatatoz cãne pulmõis ⁊ epiglotis ⁊ ☞ſtrictoz eaꝝ.
Et qñ fortia fiũt nocuñta ꝓdicta i ñbꝰ mittẽdi⁹ ⁊
adducẽtib⁹ ☞ſtruit voꝛ ⁊ ñ oz vt ☞ſtruat locutio. lo
cutio nãz qñz ꝓplet cũ anhelitu eq̃li ſic faciebat hõ
neruo rcũ ſuo cui⁹ accit friġ⁹ cũ eſtz necriũ vt diſco
opiret cũ ferro qꝛ ☞ſtructa ẽ voꝛ ei⁹. Et fuit ali⁹ q cũ
curaret a ſcrofulis icil⁹ ẽ ei vn⁹ duoꝝ neruoꝝ reũſi
uoꝝ qꝛ abſciſa ẽ medietas vocis duoꝝ lacertoꝝ. Et
cũ nocuñtũ ẽ i lacerto dilatatiuo fit voꝛ rauca. ⁊ qñ
ẽ i lacerto motiuo dilatatio ẽ voꝛ ꝓfocatia: imo qñz
accit ex eo ꝓfocatio. Et qñ ẽ i lacerto mouẽte ☞ſtrin
gẽte ẽ voꝛ ſufflatiua. Et cũ ☞ſtruit ei⁹ opatio ☞ſtruit
voꝛ. Et qñ accit i ipſo mollificatio nõ ĩegra ⁊ diſpõ
ei⁹ ẽ ſilis tremoꝛi trẽnit voꝛ. Et qñ ñ pucit hũiditas
ad hoc vt mollificet raucẽſcit voꝛ. Raucedo igit cã
accit ab hũiditate: accit ab hũiditate pauca ⁊ cũ ml
tiplicaf parũp trenuit: ⁊ cũ multiplicaf pluſi ☞ſtruit. Et
qñz raucẽſcit voꝛ pp dilatatiõz iſtri vociferationis:
qꝛ accit pp eã laxitudo aut aptio aut tẽſio: ⁊ ☞terior
ẽ ea q̃ ẽ p⁹ ądui Et qñz raucẽſcit pp friġ⁹ difficile ⁊ ca
loꝛẽ ſupfluũ cũ eo qõ extẽdit ex ꝓlõne ⁊ ſiũ vigilie
⁊ cibi aſpi. Et raucẽſcit pp ml⁹titudinẽ clamoꝛis ⁊ at
tractiõz hũoꝛoſitatis cã ei⁹ ad tũicã coopiẽte guti ⁊
epigloti. Et raucedo q̃ accit ☞crepitus ñ ſanat. Et cũ
fuit eſtas ſeptẽtrioñal'ſicca ⁊ ei⁹ autũn⁹ meridioñalis
pluuial'tẽ raucedo ml⁹tiplicabit i ipo. Et varices cuz
appẽt ſi plim cãz ꝓuiẽtiũ voci. Et ſcias q ꝓualeſcẽ
tes ☞biles ⁊ religioſi ⁊ ſiles cũ ☞bilitate ſua eis pp
paucitatẽ ☞tutũ coꝛ ſt quaſi ☞iciẽtes ab opõne i ae
re plimo: qꝛ ãguſtat eoꝛũ epiglotis ita vt acuat eoꝛ
voꝛ. Et qñ nitit ☞bil⁹ vt dilatet epigloti ſuã ⁊ ☞uentur
voꝛ ei⁹ nõ audit oio. Cap.ij. de cura.

c Ũra abſciſiõis vocis ẽ vt ſi fiãt pp malitiaz
ꝓplonis i q̃buſdã lacert⁹ aut nocumẽtũ curet

eum eo qõ oz i. c. luo qõ ſit ex eis q̃ ſcinſti. Et ille q̃
dem q ſentit inutiluz abſciſiõis vocis oz vt icipiat ad
curandũ ąñq̃ fortis fiat. Accipiat ergo vitellu⁹ ouiꝰ ſoꝛbilium ſine ſale ⁊ tri. ⁊ ſoꝛ
bitiões note ⁊ ius de attriplicib⁹ ⁊ maluis ⁊ q̃ ſũt il
lis ſiſia ⁊ pille facte ex amilo ⁊ dragagãto ⁊ ſucco li
q̃ritie ⁊ gũme ⁊ pille lenitiue ⁊ digeſtiue. Si ãt fuerit
ex ąpate reſoluat cũ eo. ⁊ ſiſ gargariſmata ⁊ ꝓfectio
nes molles q̃ labi pñt lenificatiue q̃ ſũt ex ſũma coꝛ
q⁹ curat ſinãta cauſa. Et ſiſ ſoꝛbitões q̃ aggregant
ad ꝙglutinatoz ⁊ abſterſiones abſq; moꝛdicatõe ſic
facte ex farina fabaꝝ. ⁊ ſeie limi. Et foꝛti⁹ hoc ẽ gũmi
alboti ⁊ puẽiũt hñn hanc raucedinez vt abhoꝛeat
vinũ penit⁹. ⁊ ꝑpe in ꝓncipio. Et qñ fuẽit ex ąpate ca
lido bibat vinũ dulce ⁊ raphanũ decoctũ ⁊ almuri
ꝓfert eis. Et qñ ẽ ex hũiditate tunc nõ ẽ excuſato qn
ſint neĉria ꝓdicta i inciſiõe vocis. ⁊ oẽs medicie ille
ꝓferũt et ⁊ foꝛbitões ſce ex faria fabaꝝ. ⁊ ex eis ẽ ẽco
ctio herbi q̃ ẽ iuuatiua i hoccꝰ res q̃ ſi i pn. gdu ab
ſterſionis ⁊ ſiſ tri ⁊ lac: deiñ myrrha ⁊ ſglla ⁊q̃. pce
dũt curſu eaꝝ. Et ſi fuerit hec raucedo hũida ex ca
tarro denẽ hñn eam paup ⁊ rob ei⁹. Et ex eis q̃ clari
ficãt vocẽ aſpã ⁊ turbidãt ẽ maſticatio cubebe. Et ex
medicis remouẽtib⁹ raucedinẽ ẽ ąq̃ ignati ſeruẽs i
ąq: poſtea diſtillet oleũ vio. ⁊ ꝓpet: deiñ butyrum
⁊ gelatũ vne ⁊ radix lilij ⁊ rob ei⁹. ☞inde fabe cum
melle ⁊ decoctio ficuum.

Capi.xiij. de medicinis ſeruantib⁹ lenitatem pe
ctoꝛis ⁊ que bona ſunt ei.

ſ Unt fabe ẽgna pini ⁊ paſſe ⁊ fic⁹ ⁊ gũmi ⁊ ſẽn
greci ⁊ ſemẽ limi ⁊ daculi ⁊ radix lilij ⁊ amigda
le ⁊ ꝑpe amare ⁊ cãne zuccari ⁊ ſebeſtẽ ⁊ ſiſ⁹ ☞ mel
le rob ꝓdẽm poſt. Et ex medicis calis ſũt myrrha
⁊ aſſa fetida ⁊ pip ⁊ galbanũ ⁊ olibanũ ⁊ gluẽ albo
tiz ⁊ calamẽtũ ⁊ gũma pini ⁊ ſtoꝛax calamita ⁊ acetũ
ſgluticũ qñ ñ ẽ ex calitate ⁊ ſiccitate ⁊ radices oppo
nacis. Et ex medicis fris ſt ſeia cucurbite cucũer
⁊ amilũ ⁊ dragagantũ ⁊ gũmi ⁊ mucilago pſilij ⁊ iu
leb ⁊ ſucc⁹ ligritie: ⁊ vitelli ouiꝰ ſũt ex ꝙciẽtiõib⁹
medicis ad hoc vt cũ eis ꝙpoñat ur reliquę medicine ⁊ ſiſ⁹ lac nouiter mulctum.

La.v. de voce aſpera ⁊ eius cura.

Cit aſpitas vocis ex ffitate ⁊ ertẽſiõe lacert i
pectoꝛis ⁊ diſpõe ei⁹ q̃ ẽ ſiẽ ſpaſm⁹ ⁊ ex coitu
⁊ ex vigiliis. ⁊ cura ei⁹ ẽ abſtinẽtia a reb⁹ q̃s dixim⁹
tam ⁊ dimiſſio ſõni p⁹ cibũ ⁊ dimiſſio cãulene cũ de
lectatiõe ⁊ vt recipiat lenificatia ꝓdca i. c. raucedis:
⁊ fic⁹ hũidas ⁊ ſiccas: ⁊ paſſe. ⁊ ꝓpie ſiſule in olꝰ
amigdalino ſũt maximi iuuañti. Et illis q⁹ accit
ex inciſiõe vne raucedo recẽ⁹ ẽ vt decoquãt coagula
tũ vne cũ eq̃li ☞itate mellis ſm ☞itatẽ qua remo
ueri poſſit ex eo ſpuma: deiñ ꝓmiſceat cũ ąq̃ calida
⁊ fiat cũ eo gargariſma ⁊ in potu patiẽs ex eo ſumat
Et antiquum ei⁹ eſt magis iuuañtũ ☞ recens.

La.vi. de voce bzeui ⁊ cura eius

c Ꝫſa bzeuitatis vocis eſt bzeuitas anhelit⁹ ⁊
oz vt granet i ꝓlongatõe ąhelitus: ita vt ꝓſue
ſcat ꝓhenſiõz anhelit⁹ ⁊ granet i exercitio ⁊ aſcenſi
one ⁊ deſcenſione i collib⁹ ⁊ gradib⁹ ⁊ curſum faciẽ

sem necessitatē anhelitus ad plōgandū āhelitū. ⁊ p longer morā i balneo calo⁹ ⁊ i oi qō adducit āhelitū ⁊ festinat ipm ⁊ ptinent āhelitū suu⁹ ⁊ faciat illud to nū ⁊ exerceat ⁊ balneet. Et p⁹ ecitū ō balneo o3 vt di bat vinum naz vinum é magis nutritū unspiritus ⁊ similiter post cibum ⁊ ster. plurimum cum anhelitu vno: ⁊ somnus confert eis.

Capi. vij. de voce grossa ⁊ eius cura.

q Vādoqꝫ accit ex cāis nimie replōis stōi faci entis fastidiū mollificantis ⁊ dilatātis meat⁹ ⁊ accit ex multitudie vociferationis. ⁊ eius cura é ma gis prauia. Et qñqꝫ accidit ei qui studet in exsufflati one plurima i fistulis ⁊ in buccis ꝓpe propter illud qđ accidit ex incisione anhelitus eorum ⁊ retentiōe eius in pulmone qz dilatatur meatus anhelitus.

Ca. viij. de voce subtili ⁊ eius cura.

Ec est ītiā ꝑturbate: ⁊ cāe eius sūt ītie illis ex h vigiliꝫ ⁊ lassitudine ⁊ somno ꝓpe post cibuꝫ ⁊ exercitatio laboriosa ⁊ cū eisdē ombus. Et cura eius est vt dimittat vocem ⁊ adhereat exercitio eēli faciente tenerū ⁊ cabis temperatis ⁊ introitu balnei omni mane ⁊ fugiat siptica exsiccatiua ⁊ coitum.

Ca. ix. de voce renebrosa ⁊ cura eius.

e St illa q̄ sīlatur voci plumbi qñ fricat vnuꝫ cum alio: ⁊ eius cā est hūditas grossa valde. Et ꝑerūt ei exercitiū ⁊ luctamē ⁊ ptinere anhelituꝫ ⁊ fricatio sicca cū pāno lineo ⁊ igresso balnei ⁊ ad ministratio medicinarum subtiliantium ⁊ icidētium sicut pisces saliti ⁊ vinum antiquum.

Ca. x. de voce tremula ⁊ eius cura.

P Decipiat panēi eam vt nō clamet neqz ele p uet vocē suam ꝑ spacio mensis ⁊ minor: et locu tiōz ēgtū pōt ⁊ risum sui⁹ ⁊ motū ⁊ salū ⁊ ascē sionem ⁊ declēsionē ⁊ tiram: ⁊ dimittat ēgtuꝫ potest extensionē manuū ⁊ faciat eas gelcere: deinde relu pinetur ⁊ labor: et vt loq̄tur cum iā grauauerit pect⁹ suum cū eo qō sit sicut plumbū ⁊ frusto quodam su per pectus suuꝫ ꝑm quātitatē qua toleret ipꝫ ⁊ patia tur. Et cibi meliores ei sūt illi qui confortant sensuꝫ eius ⁊ sunt pedes ⁊ extremitates lacerti ⁊ ea i quib⁹ sunt conglutinatio ⁊ stipticitas.

Ca. i. tractatus. iij. de tussi ⁊ sputo sanguinis.

Ussis est ex motib⁹ quib⁹ expelli nā nocumētū a membio aliquo. ⁊ hoc mēbrum in tussi é pulmo ⁊ mēbra q̄ t ei ptinent ⁊ cōicantia. Et tussis qdem pectoris é sicut sternutatio cerebri ⁊ ꝑ pletur cū dilatatōe pectoris ⁊ ꝑstri ctione ei⁹ ⁊ motu velaminis: ⁊ é aut ꝑ cām ꝑ am pulmoni aut ꝑm semitam cōicatōis Et cā adducens tussim aut é ꝑmūna aut é ꝑticulaꝛ aut é aīs. Et ac tussis ꝑnitus sunt ex cāis ꝑmitutis ponēnib⁹ mēbra pectoris lesa in ꝑplone sua aut fo⁹ nis coꝛ sicut frigus aduēiens pulmoni ⁊ lacertis q sunt i pectoꝛe aut religes: qꝛ mouet nā ad expellēdu⁹ nocumētū: aut ex aliqua ꝑmitinaꝛ cāꝛ aduēientium ⁊ calefaciēnu⁹ ea: aut aliq̄ re exsiccāte: aut ex aspante siē é fum⁹: aut pluis aut sapoꝛ: rabi accto: i ⁊ pontici aut acuti: aut reextranea cadente i meatu q non reci pit facultatē anhelit⁹ sic accit ex tussi pp calum alicu ius rei ex cibo aut potu in illo meatu: pp negligētia ⁊ occupatōz cū ꝑmone. Cāe āt tussis ꝓiuncte sunt sic cut ea que accidūt ex cāis coꝛporeis calefaciēnb⁹ cō pl'oꝛem aut infrantib⁹ aut hūectantib⁹ aut exsiccāti bus absqꝫ mā: aut cū materia sanguinea aut cholica aut phlatica subtili aut grossa aut melācholica ⁊ il lud é raro. Si āt mā fuerit effusa ex supioꝛib⁹ tūc dū ipsa ꝑmanet discurrēs sup cānam sicut currit aliqd sup parietem nō exsiccat ꝑlim tussis. Cū aūt vult vt fundat in spacio cāne ꝑmonet tussiꝫ. Et sīl' qñ moꝛ dicat: ⁊ sīl' qñ manūa fit in pulmone ⁊ vult nā ex pellere ipam: aut expulsa ex stō: aut ēpe: aut ex alig bus mēbris pectoris q̄ impellunt eā: aut ex gb⁹ gnā tur. Et qñ fit pp relolonē singularis ⁊ pp apa ⁊ opi latiões i velamine aut i pulmóe aut i gutture ⁊ oib⁹ locis recipiendi⁹ has mās ⁊ nocumēta ex pulmóe ⁊ velamine distinguēte qō é ini coꝛ ⁊ pulmóz. Cāe āt antes sunt repletio ⁊ asicssio cāꝛ coꝛpeaꝛ ad cās cōiunctas ꝓdictas. Et tussis qdem fcā cū cōitate est sicut illa q̄ fit cum cōitate coꝛpis totⁱ in febrib⁹ ꝓ ptē cū se, adustiua: aut se. vnius diei laboriosa ⁊ sīl bus: aut pestilētialis: aut pp cōitatem coꝛpis absqꝫ se. Et tussis qdez alia é sicca aut é hu. Sicca é illa cū q̄ nō emūnit sputū: ⁊ fit: aut pp malitiaz ꝓlois calē aut frē: aut: hūide aut sicce singulaꝛ. ⁊ qñz fit i ꝑn. ad uēi⁹ apatū calido ꝛi pectoris vsqꝫ quo maturēt. Et qñz fit cū apate duro tussis sicca valde: ⁊ fit ꝑp apa te epis ⁊ ptes suspēliōis ⁊ i qbusdā horis fit pp apa spleis: ⁊ qñz fit pp saniē replentē spaciū pectoris q̄ ñ expellit nisi cū tussi. ⁊ scias q̄ qñz egredit cū tussi res petrosa silis cicer: aut grādini ⁊ cā ei⁹ é hūoꝛ grosꝰ quē i ipso calis i lapidē ꝑuertit. Et aler. qđ testificat h ⁊ testificat ipz. P Paul. ⁊ dixerūt q̄ exiuit ex hac spē i. sputo. ⁊ nos ét testificamur illd ⁊ tussis frequēs ple rūqꝫ ꝓducit ad sputū sanguis. Et qñz multiplicatur tussis in hyeme ⁊ vere hyemali: ⁊ qñz multiplicat in vere equali. ⁊ multiplicatur cum flat septentriona lis ventus: ⁊ cum equinoctialis est septentrionalis parum pluuiosa ⁊ est autumnus meridionalis pluuiosus multiplicat tussis i hyeme. Ca. ij. de signis.

Igna qdem in tussi ffa sunt additio ei⁹ ex fri f goꝛe ⁊ diminutio ipi⁹ cū diminutiōe frigoris ⁊ cum caloꝛe ⁊ plumbeitas facit ⁊ paruitas tussis. Et qñz ē cū frigoꝛe catarr⁹ ⁊ sentit quoddā de scendere ad pect⁹ ⁊ tēpus cius i gutture ⁊ grauitas cum attractione materiei ad nasum ⁊ proiicit illud quod descendit ad nasum cū rascatione. ⁊ videntur signa catarri in cōmotione i vijs catarri: ⁊ extensio i es q̄ sequūtur frontem ⁊ opilatiões in narib⁹ ⁊ re liquis ⁊ ꝑ non expuit in ꝓncipio rascationis. Deīn de expuit quoddam phlaticum aut declinās ad ci trinitatem aut ad viriditatem. Et quandoqꝫ é cum hoc febris. Et signa calide stinflāmatio ⁊ sitis: ⁊ seda tio ab aere ffo maioꝛ é ēgz sedatio ei⁹ ab aqua ⁊ rube bedo facici ⁊ magnitudo pulsus. et sīg hūide sit hūi dītas sb⁹ pulmóis ⁊ q̄ ipa accit dcrepit ⁊ hūectatis

⁊ multitudo stertitionis ⁊ ꝑpe i fōno ⁊ p⁹ cibū. Et sīg̃ succesit augmētū ei⁹ cū motu ⁊ fame ⁊ leitas ipius cū sit ges et repletio ⁊ apud balneū ⁊ potū hūectatī tūr. Et sīg̃ pure i oib⁹ illis sūt vt nō sit sputū oio. Et signū ei⁹ q̄ é cū mā é sputuꝫ. Et gen⁹ qō ⁊ iaterici si gnificat gen⁹ ei⁹ qō sputū. Et signuꝫ é q̄ fit ab apati b⁹ ⁊ silib⁹ é inuētio signoꝛ plenꝛ ⁊ pipneumonie tal aꝛ ⁊ ffaꝛ ⁊ alioꝛ q̄ dicem⁹ i. c. suo. Et sīg̃ ei⁹ q̄ fit ex ifiatione sūt signa iflationis q̄ dicemus ⁊ dolor ⁊ siccitas ⁊ multoriēs fit hñida. Et signa ei⁹ q̄ fit ex vl cerib⁹ sūt sīg̃ q̄ dicēt i. c. vlcez pulmonis. ⁊ sputo cru stax aut puris: aut frustoꝛ coꝛpis pulmonis aut an nuloꝛ cāne ⁊ ei⁹ cē é p⁹ catarꝛ ⁊ mozdicatiuū ⁊ p⁹ sputū sīguis ⁊ apata. Et pliz sicce fit cū é ulcꝰ hū ꝑ de biliaté ⁊ pulsionis aut ꝑ anhelitū sic scies i. c. suo Et signū ei⁹ q̄ fit cū cōitate. i. cōitate qō stōi é cuiz eo qō cognoscat de significationib⁹ egritudinum stōi ⁊ ad dition⁹ tussis cū additione dispōnis faciētis eam necēriaz i stō siue sit repletio siue fit vacuitas ⁊ fm ci bos. Et pliz ei⁹ excitat apō replonez ⁊ apō digónez Et sca cū cōitate epis scit p sīg̃ apatis epil. Et cū apa é caꝛ non est excusatio ex febre ⁊ si non est calidum non est excusatio a grauitate. Deinde attēde religēs ꝓsiderationes ēs scientis. Et scias qō res cale subtili aut māz ⁊ nō expuit: ⁊ res ffe sicut sūt de papanere ⁊ pulres aggregāt māz ad expellēdum. Et erūtū cuz tpe supfluit ꝓgelāt. Et sīt ilopi nō é ꝓueniés nisi cū frīt abstersio ꝓgregāt grossi. Ipe nāqꝫ é abstersiu⁹ bon⁹. Cū. it illic nō fuerit sputū neqz subtile nz gros sū tē egritudo i alpitas pectoris. Et cura sūtela mol lia q̄ labūt. Et qñz accit febꝛcūbus tussis ⁊ nisi sedet tussis redibit febris ad ininis. ⁊ stiptica valde ⁊ stringūt meat⁹ sputi aq̄ vo oꝛdei é bōa ad aggregādū spu tū. cui ergo retinet sputū ⁊ febris hō tēiaz putrefit mā ⁊ faē cadere i febrē putridaz aut ethicā. Ca. iij. de cura

Ura qō cōplonis ffe é qñ si é lenis puētio c nis ad vltimū: ⁊ ex cā ffa extrinseca recēsi cat cā ꝓpehēsio āheli⁹. Ipse eniz calefacit pulmonē cū facilitate i mometo. Et si é necēria cura fortioꝛ ad hoc aut ad illud ꝓplonis fie tunc ex cura ei⁹ é vt teneat sub lingua auelanā ex myrrha aut sto race facta cū melle. aut sūat ex fece alkitrā cochliariū i. aut ex glutio⁹ alboli cū melle: aut bibat ex pleo bal sami cū serapio vsqꝫ ad auꝛ. i. Et sīl' sulfur cū ouis fozbilib⁹ ⁊ helia q̄ lābūtur facta ex mucilaginib⁹ ca lidis ⁊ herbis cū melle ⁊ cū aq̄ ginatidulcas ꝑparata sup quā ꝑticiat mel aut pēithi ⁊ admīstret. Et inun ctiones iq̄ ꝑcī⁹ sint sicē oleū de lilio ⁊ oleū narcisci nū cū cera rubea ⁊ dragagato. Et ꝑfert mel roſ. cuz aq̄ ficuū ⁊ passulaꝛ ⁊ radicis lilij ⁊ capilli vēeri ⁊ olei aigdalinū cū auꝛ. i. collyriū dissolutū in ipo Et ꝑfert i ipo decoctio ilopi ⁊ assari cū ficubus ⁊ aliis. Et cibi ei⁹ sint fordītiones frumētales cū fenugreco ⁊ buty ro ⁊ ficus ⁊ dactili ⁊ radix porri de iceni ⁊ olea sint si cut oleū fisticinū ⁊ grana pini ⁊ pri. cū pēithi ⁊ ꝑferūt eis: Carnes āt sint carnes pulloꝛ ⁊ galloꝛ ⁊ alectida begi ⁊ caro agnoꝛ ānualiū. Et i fcādis mēlis vtat filicis ⁊ ginis pini ⁊ pasē cū fenugreco ⁊ canis zucca

ri ⁊ ficub⁹ ⁊ ch: ysomel ⁊ mulsa. ⁊ cōestio sicut sicca aꝛ cū amigdalis ⁊ mucilb⁹ abscidit illā q̄ antiq̄ é ⁊ vinū odoriferū subtile antiquū ⁊ aq̄ mell. Cura aūt tussis clide é cū extriguētib⁹ notis q̄ sūt ex succis ⁊ oleis ⁊ li nimēntis ⁊ yncionib⁹. ⁊ suppositoriis ét ꝓferunt eis ⁊ sumere i potu aldeiacur mane ⁊ sero ꝑz descriptōez quā dicem⁹. ⁊ sīl' elz de papauere. ō scriptio electuarij de papauere bona. ꝑ. xv. capita papaueris nō val de recēnia q̄ infundant ⁊ kast aq̄ sontū aut aq̄ plmisal q̄ é melꝰ die ⁊ nocte. Deide dissoluāt cū decoctione ⁊ colēt ⁊ ꝑticiāt ilopi halse cinamomi ⁊ reol capilli ve. oiuz. añ. ꝑtē. ℈. ꝓficiat ⁊ admīstret. Cura āt ꝓplonis sicce h é. Iunple. n. é gn aut sit febris aut nō sit febris Si āt n̄ fuit febris tē ꝓueniēto⁹ rez eis é lac asininū ⁊ caprinū ⁊ alioꝛ cū reliquo regimie. Et si fuit febris admīstrēt res huectatiue exhibite ⁊ admīstrēt ceratа ria ffatima nō: ⁊ admīstrēt aq̄ ōdei ⁊ hūectatō pedū sp cū oleis ⁊ sozbeāt sozbitiões amigdalinas ⁊ hūe cratinas. ⁊ si é ꝓpls ꝓposita tē ꝓpoāt regiñ. Et si il lic mā subtilis mala cā cū detractu ⁊ siplicib⁹ ⁊ electu arijs de papanere ⁊ mucilaginib⁹ de qb⁹ aliqd dice mus ō antidotario. Si āt fuit grossa resolue cā ⁊ ab sterge ipaz ꝑm ꝓditiones ꝓdcas i eis q̄ ꝑterierūt ita vt nō calefacias nisi cū eēlitate: imo studе i hoc vt le nias ⁊ icidat ⁊ lubricū faciaſ ⁊ admīstra mūdificatia ꝓdicta. Et ex eis q̄ sūt magis ꝓpa huic loco é gluti nū alibat cū melle: aut semē croci hordēlis cū melle: aut capicū eēli mēsura sui de melle: aut succi ligritie ⁊ dragagāti. ℥. i. ⁊ amigdal' dulcū eēli ⁊ aloes qñz

nenci i oze cū melle ꝛ ꝓfert valde: aut ſūank tria ꝺoua integra ꝛ duplū coꝛ mellis ꝛ medietas ipoꝛ ꝺe butyro.ꝛ ſūant piperis.lx.grana ꝓterant ꝛ miſceant oia ſilla ꝛ coagulant abſq; ꝺecoctōe ꝛ lambat ex eis mane ꝛ ſero. Et ét ſumant capita.vij.poꝛri ꝺe ſceni ꝛ ꝺe coq;nt i trib⁹ lib.aq; ꝺoec remaneat tertia ꝛ colet ꝛ ꝓmiſceat cū reſiduo ſucci coꝛticis ei⁹ ꝛ melle ꝛ ꝺecoquat ꝛ ét ſūant roſe hūide grana.viij.pini vnū: gūmi alboti vnū:paſſula ꝝ.iiij.mellis q;tū ſufficit:fiat ex eis electuariū. Medicame bonū. ℈.calameti fini alis.v.ℨ.grāoꝝ pini ꝛ ſeminis vtriuſ comiū añ. ℨ.i.ſeminis lini piperis omniū añ.ℨ.tres. confician cum melle ꝛ adminiſtrentur. Aut ſumant ꝺacti loꝝ carnoſoꝝ.v. partes ingelle.viij. ꝓtes:croci ꝛ piperis ambo ꝝ añ.partes.ij.herbi.xx. ꝓtes:ficiant cuꝫ melle diſpūato:aut ſūant,croci ſpice aromatice ambo ꝝ añ.pars.i.praſii ꝛ iſopi ambo ꝝ añ.ij.partes myrrhe ꝛ lilii ambo ꝝ añ.ij.ꝓtes.confician cū melle colato: ꝛ ad antiquaz ꝺet i potū alkitrā cū melle cēm elm: aut coſti idi cū aq;,anet ꝺecocti q;tas ſacra ſalati cū cochliario olei ſiſamini ꝛ ēſeme linifrixū cū melle ſolū aut cū pipi niſira vna,p oib⁹.x.vt calaſi ti ét labꝺedo ſumant miel ſtoracis calamite cū melle apū ꝛ oppopō acū ét ſynapi ꝛ amigdalas:amakal ꝛ ét mithridatū. Et pueris qꝺ ſufficiūt foꝛbitōes ꝺe cocte cū lacte nutricis ꝺoec ſint i eēntia melli aut cū aq; fenugreci hūidi. Et ſi cā ſūt i ea catarꝝ curet catarꝝ. Et ſi fuerit necꝛia i,phibitōe illi⁹ adminſtratio ēpli ꝺe ficub⁹ adminſtret ſup caput ꝛ teneat ſb lingua oi hōa ꝛ i nocte,ꝑpe gnū vnū amili. Et fiat gargariſma cū ſtipticiſ q;nb;it ſapoꝛe acetoſū nz ſapoꝛe pōti cū ꝛ cū ꝺeiacur ſuplici ſi fuerit calꝛas: aut cū myrrha ꝛ croco ꝛ aliis ſi fuerit frīas. In cura auté facte ab ab atib⁹ ꝛ vlceꝛib⁹ i pulmōe ꝛ pectoꝛe fiat reuerſio ad illud qꝺ ꝺicen⁹ in ca.pleuref.ꝛ ꝑipneumonie ꝛ apatis epis ꝛ pthiſis. Et ad tuſſiz qꝺ pille q;tenēt i oꝛe. Et ex eis nāq; ſūt pille ad tuſſiz calidaz q;in oꝛe tenēt ꝺe qbus ſūt pille ꝺichichie note:ꝛ ex illis ſunt pille ꝓpoſite ex ſucco ligritie ꝛ gūmi ꝛ ꝺragaganto ꝛ amilo ꝛ mucilagie pſilij ꝛ granoꝝ cydonioꝝ ꝛ medulla ℊnoꝝ.ſ.ℊnoꝝ cucumeris ꝛ conde ꝛ cucurbite ꝛ citroli ꝛ ex ſpodio ꝛ ℊnis papaueris ꝛ lilibus. Et qūz ſūt ſim huīc moꝛ:amilū ꝛ ꝺragagantū ꝛ ſuccus ligritie formāt i pillas cū ſucco lactuce. Et ꝺe illis ſunt pille ad tuſſiz ſiaz facte ex ſucco ligritie ꝛ tamaridis mūdaris ꝛ medulla tritici: ꝛ croco ꝛ ꝺragagāto ꝛ ℊnis pini ꝛ ℊnis cotti ꝛ ℊnis myrti ꝛ ſemie papaueris ꝛ coztice ipſius: ꝛ anſo ꝛ aneto ꝛ myrrha ꝛ croco ꝛ penidijs. Et ꝺe illis ſūt pille gbus q;rit ſtupefactio ꝛ ꝺormitio ꝛ ē ſtētio i eis narcotica ꝛ adminiſcēt eis medicine bezahar cale. Haz er pillulis exptis ad illud ꝛ ſunt cedentes tuſſim antiq; nociuam: ſunt pillule de ſtoꝛace nore. Et ſteruz ſumant ſtoꝛacis ꝛ caſtoꝛei ꝛaſſari ꝛ opij ꝓtes eq;les ꝛ fiāt ex eis pille ꝛ teneāt in oꝛe ꝛ ét ſcis hyuſqami:vi.ℊnoꝝ pini.iij.croci.ℓ.ſpici en cū rob.ꝛ ſiꝺormenk pille: ꝛ ét ſtoꝛacis ꝛ myrrhe ꝛ opij oiuz añ.ℨ.ſ.olei ℈ balſamo croci oiuz añ.ꝺar ſtimet.ij,fiāt pille ad modū herbi. Et qūz adminiſtrā

tur i tuſſi ātiq; hūida ſuffumigatōes ꝺicte i.c.aſma matis. Et cū hūiditas ē pueniēs ad ēſtitaté adminiſtra ſuffumigatiōné ex arſicio ru.ꝛ ſtercoꝛe lepoꝛis ꝛ farina oꝛdei ꝛ coꝛticib⁹ fiſticoꝝ ꝓfectis cū vitellis ouoꝝ ꝛ troc. formatis ex eis quoꝝ q;q; ſit.ℨ.i.ꝛ terſic cenk i ſole ꝛ ſuffūigatio fiat cū ea trib⁹ vicib⁹ ꝛ ét ariſtol.ꝛ ſtoꝛacis ꝛ galbāi eq;les ſumāt ꝓtes arſenici ℈ ēſtitaté oīuz:cōficiāt cū melle ꝛ butyro vaccio ꝛ fiāt ide ſſitudies auellāe ꝛ fiat ſuffumigatio ex eis. Sed tuſſis fce i ſeb⁹ ꝺ⁹ iā ſigīare oꝛdiauim⁹ regimē apū ſeb⁹ cū accitia. La.iiij.de ſputo ſanguinis.

Anguis qūz egrediť ſpūēdoꝛe ē ex pulb⁹ oꝛis ſ ꝛ qūz egredit raſcādo ꝛ ē ex pulb⁹ gutis:ꝛ qū q; egredit cū vehemētioꝛe raſcatōe ꝛ ē ex cā na. Et qūz egredit vomēdo ꝛ ē ex meri ꝛ exoꝛe ſtōi ꝛ ex ſtō ꝛ ē pate. Et qūz egredit tuſſiēdo ꝛ ē ex pulb⁹ pectoꝛis pulmōis.ꝛ i illo qꝺ qꝺ ē ex pectoꝛe ℨ ē tūc tioꝛis ēſtitū ē in eo qꝺ ē ex pulmone. Illud.n.qꝺ eſt ex pectoꝛe ſanat velociter.ꝛ ſi nō ſanat nō hz vlcꝛe malitiā pulmonis. Et multotiēs fit vlc⁹ fiſtuloſū redīes oi hoza cū ſputo ſanguīs. Et cāe ꝓpinq; ſoib⁹ illis ſūt vuln⁹ pp cāz ꝓmitiā ex ꝓcuſſione aut caſu ſup pect⁹ aut ſup epar ꝛ velaiñ aut ré icſimā:aut tuſſim frequēté aut vociferatione aut acuitatem vocis ſine ꝺiſcatoꝛe aūt rixa. ꝛ pp hūmultiplicā i ꝺemoniacis ꝛ illis q;rixank ab oi re. Et qūz ,pcedit ex vómitu laboꝛioſo ꝛ ꝓpe i ꝓparatis. Et qūz ,pcedit ex aſſūptione ſolitiuoꝝ acutoꝝ: aut ciboꝝ calidoꝝ ſic alleoꝝ ꝛ cepaꝝ: aut tioꝛe ꝛ āguſtia acuēte ſāguiné aut ꝺormitione ſup ſtratū aut ſanguiſuga aḋherēté gutturi ꝛ raſici ei⁹. Et illud aut ē i venis aut alijs. Et id qꝺ ē i vēis aut ē iciſio aut ꝓforatio aut aptio ꝺilatata ab acuitate aut mollificatio aut coꝛroſio pp acuitatem hūoꝛis aut pp raritatē reſudatiuā. Et multotiēs ꝺilatant meat⁹ q ſūt iter ꝓtes cāne ꝛ arterias ſupza illā q̄ e i nā qſ reſiduat ſanguis ad cānā. Et illō qꝺ nō ē in venis:aut eſt vulnus:aut vlcus a vulnere aut a coꝛroſione:aut putrefactione cū cradical ex mēbꝛo aliquid:ꝛ quandoq; eſt ab apoſtemate ſanguineo in pulmone ex quo reiudat ſanguinem. Et huiuſmodi quidam apa ē icolūe:qm̄ ē ſanguineū ꝛ qm̄ reſudat mā nō ,phibita nz igroſſata.ꝛ qūz iucmūt oēs iſte cāe i pulmōe niſi ſāguinee. Et haꝝ cāꝝ ꝓuctarū ſūt cāe magis añcedētes. Et ſūt aut multitudo materiei aut multitudo ciboꝝ ꝛ ꝺimiſſio exercitij. aut qz ipe ſūt ſupfluitates a ꝓparatione nāe ſic accit illi de quo locuti ſuim⁹ i libꝛo vſuz ap ꝺimiſſionē exercitij aut retētione mēſtruoꝝ aut ſanguis hemoꝛroidarij: aut abſciſſionē mēbꝛi: aut ꝓpter acuitatē ſuam aut pp veheméciaz mot⁹ ſui aut pp vētoſitatē i venis faciēté eas laboꝛioſas ꝛ ꝓpe i alanas qm̄ illo multiplicat i eis. Pꝺeparationes aūt ꝓuētes mām ſt pp frig⁹ ſtrigēs eā ꝛ faciēs ꝺilatationē ei⁹ ꝺifficilē: qi ñ obedit vtuti laboꝛāti i illo cū ꝺilatatōe imo cū attractōe: aut pp calitatē extriſecā aut itriſecā aut ſiccitatē q̄ iā ꝓparaut eā ad illud qꝺ ē cū iſpillatōe ꝛ exſiccatione:ſ.ad ſciſſionē a q;ibet cā: aut ꝓpter hūiditatē mollificantē cā quare ꝺilatant pori ei⁹ aut obuia

tionē calī aut coꝛroſiut aut inciſiut aut putrefactiui. Cū ergo accit repletio ſāgu inca icipit nā expellere māz ad ēſtitaté ꝓt poſſibilē ei cū ſit vehemēt⁹ ꝓpata aut ſit,ppiq; loco ſupfluitatis.qz expellit eaz cū ſputo aut tolone ex hemoꝛoidib⁹ aut i mēſtruis aut i fluxu ſanguis narū.q; ſi vene fuerit fortes q̄ nō reſoluunt a ſāguie accit moꝛs ſubito pp effuſionē ſanguinis ad ēſtitaté oīuz:cōficiāt cū melle ꝛ butyro vaccio ꝛ fiāt ide ſſitudies auellāe ꝛ fiat ſuffumigatio ex eis. Sed tuſſis fce i ſeb⁹ ꝺ⁹ iā ſigīare oꝛdiauim⁹ regimē apū ſeb⁹ cū accitia. La.iiij.de ſputo ſanguinis.

Anguis qūz egrediť ſpūēdoꝛe ē ex pulb⁹ oꝛis ſ ꝛ qūz egredit raſcādo ꝛ ē ex pulb⁹ gutis:ꝛ qū q; egredit cū vehemētioꝛe raſcatōe ꝛ ē ex cā na. Et qūz egredit vomēdo ꝛ ē ex meri ꝛ exoꝛe ſtōi ꝛ ex ſtō ꝛ ē pate. Et qūz egredit tuſſiēdo ꝛ ē ex pulb⁹ pectoꝛis pulmōis.ꝛ i illo qꝺ qꝺ ē ex pectoꝛe ℨ ē tūc tioꝛis ēſtitū ē in eo qꝺ ē ex pulmone. Illud.n.qꝺ eſt ex pectoꝛe ſanat velociter.ꝛ ſi nō ſanat nō hz vlcꝛe malitiā pulmonis. Et multotiēs fit vlc⁹ fiſtuloſū redīes oi hoza cū ſputo ſanguīs. Et cāe ꝓpinq; ſoib⁹ illis ſūt vuln⁹ pp cāz ꝓmitiā ex ꝓcuſſione aut caſu ſup pect⁹ aut ſup epar ꝛ velaiñ aut ré icſimā:aut tuſſim frequēté aut vociferatione aut acuitatem vocis ſine ꝺiſcatoꝛe aūt rixa. ꝛ pp hūmultiplicā i ꝺemoniacis ꝛ illis q;rixank ab oi re. Et qūz ,pcedit ex vómitu laboꝛioſo ꝛ ꝓpe i ꝓparatis. Et qūz ,pcedit ex aſſūptione ſolitiuoꝝ acutoꝝ: aut ciboꝝ calidoꝝ ſic alleoꝝ ꝛ cepaꝝ: aut tioꝛe ꝛ āguſtia acuēte ſāguiné aut ꝺormitione ſup ſtratū aut ſanguiſuga aḋherēté gutturi ꝛ raſici ei⁹. Et illud aut ē i venis aut alijs. Et id qꝺ ē i vēis aut ē iciſio aut ꝓforatio aut aptio ꝺilatata ab acuitate aut mollificatio aut coꝛroſio pp acuitatem hūoꝛis aut pp raritatē reſudatiuā. Et multotiēs ꝺilatant meat⁹ q ſūt iter ꝓtes cāne ꝛ arterias ſupza illā q̄ e i nā qſ reſiduat ſanguis ad cānā. Et illō qꝺ nō ē in venis:aut eſt vulnus:aut vlcus a vulnere aut a coꝛroſione:aut putrefactione cū cradical ex mēbꝛo aliquid:ꝛ quandoq; eſt ab apoſtemate ſanguineo in pulmone ex quo reiudat ſanguinem. Et huiuſmodi quidam apa ē icolūe:qm̄ ē ſanguineū ꝛ qm̄ reſudat mā nō ,phibita nz igroſſata.ꝛ qūz iucmūt oēs iſte cāe i pulmōe niſi ſāguinee. Et haꝝ cāꝝ ꝓuctarū ſūt cāe magis añcedētes. Et ſūt aut multitudo materiei aut multitudo ciboꝝ ꝛ ꝺimiſſio exercitij. aut qz ipe ſūt ſupfluitates a ꝓparatione nāe ſic accit illi de quo locuti ſuim⁹ i libꝛo vſuz ap ꝺimiſſionē exercitij aut retētione mēſtruoꝝ aut ſanguis hemoꝛroidarij: aut abſciſſionē mēbꝛi: aut ꝓpter acuitatē ſuam aut pp veheméciaz mot⁹ ſui aut pp vētoſitatē i venis faciēté eas laboꝛioſas ꝛ ꝓpe i alanas qm̄ illo multiplicat i eis. Pꝺeparationes aūt ꝓuētes mām ſt pp frig⁹ ſtrigēs eā ꝛ faciēs ꝺilatationē ei⁹ ꝺifficilē: qi ñ obedit vtuti laboꝛāti i illo cū ꝺilatatōe imo cū attractōe: aut pp calitatē extriſecā aut itriſecā aut ſiccitatē q̄ iā ꝓparaut eā ad illud qꝺ ē cū iſpillatōe ꝛ exſiccatione:ſ.ad ſciſſionē a q;ibet cā: aut ꝓpter hūiditatē mollificantē cā quare ꝺilatant pori ei⁹ aut obuia

Mexpoſito ſputo ſanguis oi hoza oz vt at ī tēdat ſolo replonis ei⁹. Et quotieſcūq; ſentit i eo repletio ſuccurrat cū phlomia. ꝛ ꝑpe cū pec⁹ ei⁹ i creatione fuerit ſtrictū ꝛ fuerit tuſſis i ipo frequēs. Et recꝛ,é vt icliet ſanguis coꝛ ad ptē ſuperioꝛē cū phlomia ſaphene:ꝛ poſt ipaz é cū phlomia baſilice ꝛ ꝓpter uocationē mēſtruoꝝ mulieꝝ i hora ſua ꝛ ſm qꝺ ſufficit réouet ſputū ſanguis earū ſic accit i eis retētione coꝛ. Et oz vt cuſtoꝺiat ab oib⁹ cauſis mouētib⁹ ſanguinē ſic ſūt cibi calefaciētes ꝛ ſicut ſūt ſalꝛ ꝛ clamoꝛ ꝛ rixa ꝛ coit⁹ ꝛ anhelit⁹ ali⁹ ꝛ locutio plima ꝛ tiuer tres rubeas ꝛ potus vini,plimi ꝛ multitudo balneationis. Et vitēt aptiua q̄ ſunt ex mediciniis ſicut apiū ꝛ aloes ꝛ ſiſamū ꝛ ruta ꝛ caſe⁹ ātiqu⁹ qſñ é nociu⁹ eis.recēſ ꝺoꝑfert eis.ꝛ cibi cōuenientes eis ſūt oē glutinatiuū ꝛ opulatiuum ꝛ oē ꝑſoluatiuū ꝛ oē ſſtatiuū ſāguis phibēs feruoꝛē eius. Et ex eis ē lac ꝺecoctū pp illud qꝺ i ipo é ꝺeglutinatoꝛ ꝛ lac vaccinū ꝺe quo butyꝝ eſt extractū pp illud qꝺ in ipo é ꝺ ſtipticitate ꝛ butyꝝ ꝛ caſe⁹ recēs ꝓter ſalūꝛ ſtipticitas ꝛ q̄ꝺ ſpēs p,nozꝝ puoꝝ i qb⁹ é ſtipticitas ꝛ oleū ōphacinū recētis exꝑſionis. Et qūz ꝓfert i eo ſpiguatio cibo ꝝ coꝛ: ꝛ aq; lumioſe vehemēter ꝓferūt eis. In eo vo qꝺ factū ē ab ipo coꝛpe pulmonis oz vt patiēti i potu ꝺēt medicine icarnatiē ꝛ ſicle ſicut lutū ꝛ hematites cū aq; arnoglosſe ꝛ acetuz mixtū cū aq;. Cura vo ei⁹ a regie cibi ei⁹ é vt ſuccurratur ad phlomādū baſilica ꝓtis i q; exiſtiat cē ſola ſingłaris ſubtilé faciēdo phlomiā: ꝛ acciptaſ ſāguis i expulſionib⁹ iter q̄s ſunt tres hoze q;ſupe ſit cū ,ſeruatione vtutis. Phlomia cui attrahit ſanguiné ad vacuū ꝛ ꝓhibet ēt aduētū apatis i vulnere. Et fricēt coꝛ extremitates ꝛ ligent incipiendo a ſupioꝛib⁹ ad iferioꝛa ꝛ frictur cū oleo de oliuis calido: aut cū vnguēto calido ſicut ē oleum cucumeris aſinini ꝛ ſilla ei⁹ ꝛ nō inungaṫ caꝑ oio. Et ſit cibi coꝛ triticū cū aliquo pōticoꝝ ℨ ſcītā ſoꝛbitiuā. ſintq; pōtica ilta ex fructibus ꝛ q̄ eis ſillant ꝛ apꝺ debilitatē cibētur pāe ifuſo i aceto mixte cū aqua ffa. Et adminſtrentur cū eis clyſtere acutū ad attrahēdū māz a ꝓtib⁹ capitis cū nō

fuerit phlomia pp phibitionē. Et oz vt studiū ipen
dak i inffrando cap̄ ꝗtū pole ē:z nō ipēdak plm̄ stu
diū i hūectādo ip̄z. Et ex eis q̄ ꝓferūt ei ē tribuere ip
si i potu trociscos de karabe. Lūq; nō valēt ea q̄ di
xim⁹ nō ē excusatio cure catarri z retētionis ei⁹ cuz
eis q̄ sunt sicut abrasio capitis z admīstratio ēpli sci
ex stercore colūbio qđ more ēpli supponat z remo
ueat ꝑm necessitatē. Et. S. qđ dixit qđ mulieri spu
tū sanguinis aduenit ex catarro quā cisteriz aut cli
steri acuto: z ꝑpe q: nō erat pole phlomare cā q: iā
remālerat. iiij. dieb⁹: z fuerat debilitata z cibauit eā
plurib⁹ i qb⁹ ēt erat stipticitas: qm̄ spaciū ei⁹ cū cibo
lōgū qm̄ erat. Ecurau it capō eius cū medicam ic
colūbi stercoris z ꝓcepit eā i gredi balneū pp medi
camē z nō iunxit cap̄ ei⁹ vt nō hūectarēt: z dedit ei
i potu tyriacaz recēte vt faceret eā dormire. Mā h̄ ty
riaca sopitis opiū ē vt dormire faciat. z ꝓhibet ꝓmotu
onē tussis z sedat cursuz materiei cū ingrossatione.
Jn die v̄o scdo hui⁹ medicaminis nō ꝑcūt ad mo
uēdū eā: imo dimīsit eā getā trāquillā cū tū necria so
ret ei mūdificatio pulmōis. Et plm̄ quo eā rexit stu
it q̄ fricauit extremitates ei⁹ z dedit ei i potu ꝗtta-
tē fabe de tyriaca recēte min⁹ꝗ herbi. z fuit ītētio e⁹
vt ꝑdatiz duceret eā ad mel vt mūdificaret cū eo pl
mo: deide dimīsit eā getā: deiū fricuit extrēitates ei⁹
z dedit ei p⁹ illud aquā ordei cū pauco pane vt vini
ficaret vi⁹. z i die. iiij. dedit ei tyriacā antiq̄ cū mel
le plurimo vt mūdificaret pulmonē ei⁹ vehemēter.
Et cibauit eā i reliqs dieb⁹ ꝝ q̄ oportuit z rexit eaz
regimīe ꝓualescētiū. z cū h̄ iā posuerat sup cap̄ eius
hoza p⁹ hoza ex ceratario gūme rute siluestris z ibi
buit ei balneū. Et hoc regimē ē bonū. Et oz vt sit ty
riaca iter duos meles vsq; ad. iiij. Jpa nāq; dormi
re facit z retinet catarz: z nō approximet capitu istoꝝ
olea: z necria ē abrasio capitis ad admīstrandū ista
rubificātia: z si nō aliqs saltē mulierib⁹. Et necria est
vētris solū cū eis q̄ sūt pille cochie si ē illic multitudo
z p⁹ illud phlomia: deide adhibeant medicie rubi
ficātes. Et i eo qđ ē ex scissura venē aut icisiō ei⁹ rē
cā ei⁹ repletio oz vt nō abeat eger ꝗtū pole ē: imo ie
iunet trib⁹ dieb⁹ i quo sufficiat oi die cib⁹ pauc⁹ ex
aliquo viscoso. Et qn̄ nō appet cauꝰ vtutis tē expel
lat a cibatione ꝗtū plus pole ē vsq; ad ꝗrtā. Et si ti
met casus vtutis tioze necrio cibet eo a quo gnātur
hūo: eḡlis aut declinis aut frig⁹: z i quo sit glutiatio
aut iuscatio z tenacitas z stipticitas z ꝓpter igrossa
tio sanguis sicut alkekilati cū extrēitatib⁹ z sic capita
z sicut ouā sorbilia. z sic tri. ꝓpe qđ decogtur cū lēti
bus z sic lērea z iuube z ꝗtū pole ē vt nō cōcedat il
lud qđ sourē faciat. z sit ptēs aq̄ ordei z ꝓpe decocta
cū lēnb⁹ aut iuiub⁹: aut cydonijs aut pēe ifuso i aq̄
frigida. cum aliquo acetoso sine sit fulcitum sine nō
sit fulcitum: z totum sit infrigidatum actu. z lac ꝑ ac
cinum de quo butyrum est extractum qn̄ ꝓlongat
egritudo ē inuatiuꝰ pp stipticitatē z frīgitatē ipā. z lac
ꝓluetū pp glutinationē ipā z ipā iuiscationē. Si aūt n̄
suffic z addit i sanguie fiat phlomia. Et pisces alre
dradu sūt vehemētis inuamēti eis. Et oz vt sint cibi
ſtoz z eoz q̄ p̄cisserūteos ſfri actu. Et casꝰ recē nō
salit⁹ valde inuat eos. Et qū cibāt isti z ſsles eis⁹ car
ne eligant ex carnib⁹ ille q̄ sūt pauci sanguis sicce le
ues sic sūt carnes colūbaz acrestū z turtur z ꝑdicū
decocte i stipticie z pōticis. Et ex reb⁹ exptis i absci
dendo iteratione ē sputi sanguis ē masticatio postula
ce z deglutitio aq̄ ei⁹: qm̄z. n. statiz retiet. Et ex fructi
b⁹ cydōia z pōa q̄ ābo sūt stiptica z iuuabe hūide et
ḡnata myrthi z xilocarsie de sicci z q̄ h curſu ꝓtrac
dūt. Et qn̄z sit eis quo vtit i scība mēsa aliqd ex luto
sigillato armeno cū gūmi arabico z pauca cāfora.
Lūz retinet sanguis z puenit ad ꝗrtū die oz vt nutri
atur z ꝓfortet z incipiat ab eis q̄ sūt sic panis iſusus in
aq̄: deide alkereis z extrēitates z cerebella. Et si sit
fissura z icisio: cā acuitatis sanguis fiat illud qđ oz ꝺ
declinatōe sanguis ad iferiora z ad diuersitatē ꝓtis
Et ergo chola: deide fiat iffratio cū sonitudie z si
at hūectatio z admīstrēt stiptica ēt z glutiatiua z aq̄
ordei z cāri z cucurbita z medicanſ Elndromachi
z medicanſ. S. Jn facto āt ex aptōe venaz medicie
ḡs oz admīstrare sint stiptice pōtice ꝓglutinatie sic si
medicie q̄ necrie sūt i eis q̄ ꝺterierūt z sūt glutiatiue
i carnatiue cū stipticitate. Et iste sūt sic balaustie z ca
pita ḡnato z z sūac z succ⁹ teratit z succus r̄oz yitis
z glādes z folia rubi z karabe z acatia z licū z sue
cus v̄ge pastoris z suchahaz succ⁹ acreste z henſilli
des. z qn̄z ꝓfortant ista z q̄ ex eis sūt cū alūine z gall
z aloez z absithio z sūt ex eis medicie ꝓpolite z troc.
ꝑparati ad h̄ ea. iā ꝓpositi ex medicis ꝑdīs. Et qn̄z
decoquntur iste medicie i aqs puris: aut i gbusdā sue
cis z dibit decoctio eoz. Et qn̄z sūt ex eis emplas z
qn̄z admīscēt eis stiptica eḡlia sic castanee. Et qn̄z sūt ex
istis ꝓpolite q̄ dicēt in ātidotario. Et qn̄ existimat q
cā sit siccitas z illo ē in ꝑn. admīstra hūectātes nōs
q̄ sunt ex lactibus z oleis z succis p⁹ regimē cōe de
decliatōe māe ad ꝺrietatē ptis. Elex ea q̄ ptinēt huic
loco ex phlomia z aliis miora sūt z dbiloza eis q̄ p
tinēt aliis. Et qn̄ ē casus sup ep tūc cura ei⁹ ē cū isto
fuffuf. ℞. reubar. r. lacte. v. luti armeni. v. sitz doſ
ei⁹ ptrii. z. i. ſ. Ex medicis v̄o cōib⁹ ille q̄ singlares
sunt scripte sūt i li. ij. i areolis notis. Et illa q̄ ex eis p
tinet huic loco ē hematites. Mā cū terit vehemēter
sic puluis z bibit ex eo aur. i. in gbusdā stipticis aut
succis iuuat nobili iuuamine. Et qn̄ masticat postu
laca z deglutit aq̄ ei⁹ tūc qn̄z retinet statiz z aq̄ citro
li z succus ei⁹: z ꝓpe cū gbusdā glutiatuiꝰ stipticis
valde ei paulati traiicitur. Et cornu cerui adusti qn̄
ꝓmiscet medicis ē plurimi iuuamēti. z sili aq̄ mente
z ē succ⁹ algarab pondere. ij. z. Et ēt illud qđ ē supi
us in cōdo cū aq̄ fra pondere. ij. z. mane z sero
z ēt cozali⁹ qm̄ ē plm̄i iuuamēti z lutū semium. Et
existiauerit qđā ex nobis gr̄ce stella tre z noib⁹ nostr
plib⁹: z vi. q̄ sit nomē altalir. z ēt sumat sanguis he
di aq̄ ꝺgelat z sumat ex eo i potu. ſ. ℥. trib⁹ dieb⁹
z ē de gnis myrthi z scie arnoglosse pōdus. ij. z. i aq̄
plātaginis: aut succo rose qm̄ ē plurimū z cydonia ēt
iuuat z ꝓpe assata z ēt coagulū lepōris cū vaqua ro.
Aut aliud ex coagulis cū dcoctiōe pontica: Aut cū
aq̄ albedarūgi z ꝓpe i eo qđ ē ex pectore. z lutū sigil
latū z loco ei⁹ lutū semiū cū aliq̄to acero z ēt succa

siccatiuū mūdificatiz suiscatiuū ꝑsolidatiuū. Jtem āt
a pectore curat cū emplis z medicis i gb⁹ ē sba sub
tilis q̄ admixte sī eis. Et si ille q̄s dixim⁹ vt q̄ēlāt ad
pect⁹. Albedarūgi vō i ſcipso ꝓungit inē duas res
cū existimat q̄ cā sputi sanguis sit ruptura. Et medi
cine ꝑdicte oēs sūt ꝓuemētes ad hoc. Et cū existimat
q̄ cā sit frig⁹ faciens cuēre sputū sanguis ꝑz mōm
ꝑdēm: ic cura ei⁹ ē sicut dixit G. Jliud. n. accit cui
dā adolescēti z curauit cū. Phlomauit nāq; eum i
die ꝓmo z secūdauit z fricuit extremitates ei⁹ z liga
uit strungēdo eas ꝑm q̄ oz in oi retētōe sputi sāguis
z cibauit cū sorbitiōib⁹ z potuit sup pect⁹ suū cera
tarū de gūma rute: z remouit ip̄z ab eo hora nocti
vt nō adderet calefactiōz ei⁹ frm̄ ꝗtatē q̄sitā z cibā
uit cū cā sorbitiōib⁹ z dedit ei i potu medicatū de sci
bus. Et post h̄ dies tertia affuit vsus ē sup pect⁹ ei⁹
illo ceratario trib⁹ horis. Deū remouit ip̄m z cibā
uit ip̄m aq̄ ordei z tasetata cū carne anatis. Post h̄
igit tēpata ē pplo pulmōis eius z sublat⁹ ē tumoz ad
uent⁹ ap̄atis mūdificauit pulmonē ei⁹ cū tyrica ātiq̄
ppleta. Et ḡdauit eū ad bibēdū lac asininū z ad relꝰ
quū regimē sputi sanguis. Et dixit G. q̄ ois q̄dē ex
istis plegē sputū sanguis i die ꝓmo sanat: sed aliozū
diuersificant dispōnes. Et nos iā testificati sum⁹ de
istis q̄ē unū hec via z istis ei. Et q̄si existiat q̄ cā ē
hūiditas z mollificatio admīstra illud i qđ sūt exsic
catio z calefactio z stipticitas: sic est radix squanti z
mastix z cyminū z orēfactū z calamētū montanuz z
calcadis z castoreū z croc⁹ z alberégi. Et qn̄z ad-
mīscētur eis stiptica eḡlia sic castanee. Et qn̄z sūt ex
istis ꝓpolite q̄ dicēt in ātidotario. Et qn̄ existimat q
cā sit siccitas z illo ē in ꝑn. admīstra hūectātes nōs
q̄ sunt ex lactibus z oleis z succis p⁹ regimē cōe de
decliatōe māe ad ꝺrietatē ptis. Elex ea q̄ ptinēt huic
loco ex phlomia z aliis miora sūt z dbiloza eis q̄ p
tinēt aliis. Et qn̄ ē casus sup ep tūc cura ei⁹ ē cū isto
fuffuf. ℞. reubar. r. lacte. v. luti armeni. v. sitz doſ
ei⁹ ptrii. z. i. ſ. Ex medicis v̄o cōib⁹ ille q̄ singlares
sunt scripte sūt i li. ij. i areolis notis. Et illa q̄ ex eis p
tinet huic loco ē hematites. Mā cū terit vehemēter
sic puluis z bibit ex eo aur. i. in gbusdā stipticis aut
succis iuuat nobili iuuamine. Et qn̄ masticat postu
laca z deglutit aq̄ ei⁹ tūc qn̄z retinet statiz z aq̄ citro
li z succus ei⁹: z ꝓpe cū gbusdā glutiatuiꝰ stipticis
valde ei paulati traiicitur. Et cornu cerui adusti qn̄
ꝓmiscet medicis ē plurimi iuuamēti. z sili aq̄ mente
z ē succ⁹ algarab pondere. ij. z. Et ēt illud qđ ē supi
us in cōdo cū aq̄ fra pondere. ij. z. mane z sero
z ēt cozali⁹ qm̄ ē plm̄i iuuamēti z lutū semium. Et
existiauerit qđā ex nobis gr̄ce stella tre z noib⁹ nostr
plib⁹: z vi. q̄ sit nomē altalir. z ēt sumat sanguis he
di aq̄ ꝺgelat z sumat ex eo i potu. ſ. ℥. trib⁹ dieb⁹
z ē de gnis myrthi z scie arnoglosse pōdus. ij. z. i aq̄
plātaginis: aut succo rose qm̄ ē plurimū z cydonia ēt
iuuat z ꝓpe assata z ēt coagulū lepōris cū vaqua ro.
Aut aliud ex coagulis cū dcoctiōe pontica: Aut cū
aq̄ albedarūgi z ꝓpe i eo qđ ē ex pectore. z lutū sigil
latū z loco ei⁹ lutū semiū cū aliq̄to acero z ēt succa
cā sit siccitas z illo ē in ꝑn. admīstra hūectātes nōs
q̄ sunt ex lactibus z oleis z succis p⁹ regimē cōe de
decliatōe māe ad ꝺrietatē ptis. Elex ea q̄ ptinēt huic
loco ex phlomia z aliis miora sūt z dbiloza eis q̄ p
tinēt aliis. Et qn̄ ē casus sup ep tūc cura ei⁹ ē cū isto
fuffuf. ℞. reubar. r. lacte. v. luti armeni. v. sitz doſ
ei⁹ ptrii. z. i. ſ. Ex medicis v̄o cōib⁹ ille q̄ singlares
sunt scripte sūt i li. ij. i areolis notis. Et illa q̄ ex eis p
tinet huic loco ē hematites. Mā cū terit vehemēter
sic puluis z bibit ex eo aur. i. in gbusdā stipticis aut
succis iuuat nobili iuuamine. Et qn̄ masticat postu
laca z deglutit aq̄ ei⁹ tūc qn̄z retinet statiz z aq̄ citro
li z succus ei⁹: z ꝓpe cū gbusdā glutiatuiꝰ stipticis
valde ei paulati traiicitur. Et cornu cerui adusti qn̄
ꝓmiscet medicis ē plurimi iuuamēti. z sili aq̄ mente
z ē succ⁹ algarab pondere. ij. z. Et ēt illud qđ ē supi
us in cōdo cū aq̄ fra pondere. ij. z. mane z sero
z ēt cozali⁹ qm̄ ē plm̄i iuuamēti z lutū semium. Et
existiauerit qđā ex nobis gr̄ce stella tre z noib⁹ nostr
plib⁹: z vi. q̄ sit nomē altalir. z ēt sumat sanguis he
di aq̄ ꝺgelat z sumat ex eo i potu. ſ. ℥. trib⁹ dieb⁹
z ē de gnis myrthi z scie arnoglosse pōdus. ij. z. i aq̄
plātaginis: aut succo rose qm̄ ē plurimū z cydonia ēt
iuuat z ꝓpe assata z ēt coagulū lepōris cū vaqua ro.
Aut aliud ex coagulis cū dcoctiōe pontica: Aut cū
aq̄ albedarūgi z ꝓpe i eo qđ ē ex pectore. z lutū sigil
latū z loco ei⁹ lutū semiū cū aliq̄to acero z ēt succa
cōticū radicis mādragore luti ō alboberat⁹ acatia
senē pōtulace sem̄ albedarūgi balaustie cāfora su
mant z fiāt ex eis troc. z sit potio eoz pōd⁹. ʒ. ij. cā. ſ
ℨ. aq̄ aut vini pōtici: aut ap̄ albedarūgi z ēt sem̄ pa
pauer. lutū sigillatū z heusillidel⁹ tus cāfora dēt i po
tu cū aq̄ albedarūgi. Et ite troclſc⁹ quē dixit. Ebē
scrapion: z ē ille cū gūma armigdali. Et ex oleis ad-
mīstratis fr pect⁹: i estate qđ ē olz de cydōijs z i hye
me ē oleū nardinū. Et troclſc⁹ bon⁹: ℞. luti de albo
bera z cozalli z stelle semi⁹ rose sicce oiuz añ. ptes. ij
karabe z gūmi z āli oiz añ. ptē. i. terāt z fiāt ide troꝰ
potio ei⁹ sit. iij. aur. febricitātib⁹ i succo stiptico. z
ñ febricitātib⁹ i vio z ꝓpe stiptico. Et ex ēplis cōib⁹
ē faria ordei z faria herbi z acatia cū albumine oui.
Lūq; sāguis retinet cē puēi ad ꝑsolidādū vuln⁹ z ad
phibēdū apa. z ꝑsolidatio vulneris ē cū eo qđ sciui
stiex glutinatis stipticis. Et, phibitio ap̄atis ē cū p
hibitōe cibi z attractōe māe ad extrema z ifrmatiōe
pectōis: z oz vt sozbeat acetū mixtū mistoriēs. z oz vt
se custodiat post retētōz z puētiōez ēt sr̄ res pdēas.
aq̄ āt quā potat oz vt sit aq̄ plurialis: aut aqua i q̄ po
nūt lutū armenū z rose z aq̄ ferri. z i q̄ extinguit ferꝛ
iuuatiua pp ppsuā stipticitatē. Et qn̄ timet ꝺgelatio
sāguis i plmōe oz vt i potu det i ꝑn. acetū mixtū cū
aq̄ nil: tullis assit: tūc. n. oz vt caueat acetū: z qn̄z sa
nat sanguīne ꝺgelatū. ſ. z. i. diacurcume cū aliq̄tulo
de aq̄ pozii z cochliaria oxymellis. Et ex cōpositis

ad hoc ē illud qđ ℞t. fenugreci decocti. ʒ.ij. aristol. ʒ.i. myrrhe. ʒ.iij. ol ō lilio. ʒ.i. pipis. ʒ.i. hyusq ami. ʒ.i. ro. ʒ.ij. fiāt ex eis troc. t exliccēt i vmbra t sumāt i potu cū aq feniculi t apij t ēt coagulū leporis t aq cineriū ligni filci cū halce: aut oleo anetū cū melle: aut soluat vent cū eo qđ eūat. Et medicias gđ singlares dixim⁹ i lib. ij. t ppositas dicem⁹ i antidotario. t tu lege fm onem nostrum de solone sanguinis congelati in lib. iiij.

Tractat⁹. iiij. de pncipijs speculatiuis scie apatuz mēbroz ptiū pectoris t exituraz eoz pter aq̄z coz dis Sermo vlis de doloribus ptiuz pectoris t lateris.

Ca.i. de pleuresi.

Uandoq̄z accidūt i velamib⁹ t tūicis t lacertis ꝙ si i pectōe t costis t ptib⁹ eoz apata ledētia valde dolorosa q̄ noian tur sosati t birsē t pleures. Et qñz fiūt dolōes i istis nūbris ñ ex apate: ʒ ex vē positate: qꝫ errāt gdā t existimāt ꝙ sit ex hac egritudine. Et nō ē pleures nisi apa calz i ptib⁹ pectoris aut lacertis itrisecis t velamie coopiēte pect⁹: aut i velamie distiguēte t ē illō qđ ē puz: aut i lacerto apēte extrinseco: aut velamie extrinseco cū cōitate acutis aut absq̄ cōitate. Et mal⁹ istis t tribus⁹ ē illō qđ ē i ipo velamie distiguēte t ē puz cis. Et mā gdē h⁹ apatis fz pliz ē cala aut sanguis cholicus: qñ i mē bris tūicos ñ penetrat nisi subtil cholic⁹ deiū sāguis pur⁹. Et pp hoc fiūt poxismi vehemētie febriū et⁹ tia ni fz pliz: t pp hoc raro accit ei ḡ eructuat fz plim acetose qñ ē phlatice pplois. Et cū hoc qñz fit sepe ex sāguie adusto. t qñz fit ex phlate putrido. et qñz fit ʒ raro ex melia putrefcā iflāmata. Et nos iā oñdi m⁹ i libris vlib⁹ ꝙ si nō ē ex pditiōe apatis cali: vt ñ sit ex phlate t ex melia: imo qñz fit ex phlate t me lia: fm mōm tū vt ñ fit acutū nisi qñ ē ex chola aut sāguie. Illā si ē ex alijs ab his duob⁹ ē ch⁹oicū: t h ē res quā ples hoium ñ pphēderūt. Et ppea ꝙ oē apa aut resolusik ant idurat aut collectōz fac. Et tūc fiūt ē disp⁹ pleures: vel induratio i pleuresi ē ex eis q̄ miozant. Jbʒ. n. aut fsoluit aut collectōz fac i dñant one disponū. Et pleures gđ cū resoluit fcipit plmo fm pliz illō qđ resoluit ex ea t exliccat ipm t ex edu cit illud. Et qñz resoluit ad ptē alterā. Et qñ colligit sanies idiget nctio maturatōe vt rūpat. t qñz fcipit plmo saniē: t qñz recipit cā vēa pcana t egredit ad vrinā. Et qñz effūdit ad meatū secis t cūāt cuz solone vētris: t multoties cadit ad loca vacua t carnes glādolas. Et facit cuēire apata i eis q̄ stim duo igu i na t alma gabeni t post ābas aures. Et multotiens expellit mā ad cerebꝝ t mbza alia sic dicem⁹ t accit tio: t iterficit. Et qñz ꝓfocat mū pulmonē multitudi ne sua i pfocādo meatū ahelit⁹. Et qñz ei⁹ multitudo nō ē hec multitudo t nō ē mā vñ sanies siue sputū fit isle sanici. Oz vtures sūt ostrate: qꝫ deficiūt a sputo: t pp hoc oz vt fortel ēt in hac hora: ita vt sit fortis ad faciēdā strictōz vehemētē ad tussim sputi: hoc nāqz sputū ē opō q̄ pplet duab⁹ vnitb⁹: tq̄z vna est nālis maturatiua t expulsiua ēt: altera ē voluntaria expulsiua. Et qñ non ꝓsolūt ābe poss ē vt deficiant a mūdificando. Et scias q difficultas spuendi nō est nisi ex virtute qñ ē debilis: aut ex instrō qñ in strm est lesum motu sui ꝓprius: aut ex motu vicini sui aut ē ex mā cū ē subtil valde: aut valō grossa: aut vis cosa. Et ih⁹ i qđ disp⁹ ib⁹ qñz accit i pulmōe sicut ebulitio pp ꝛmixtiōz aeris cū mā inobediēte effusa ad pulmonē t ad cānam: t qñ nō mūdificat cū sputo i pleuresi vsqz ad. xiiij. dies. tūc iaz facit collectōz Et qñ nō mūdificat ⁊t⁹ post. xl. dies. tūc iam cadit i pipneumoniā t ptisim. Et qñz erūpit vin⁹ in. vij. Sed in plib⁹ ē i. xx. t. xl. t i. lx. Et qñz accit ruptura añ maturatione ppea: qz nō expellit mān nocētem pp suā multitudinē aut acuitatē suā: aut pp calitatez ppl'onis etatis t pis t regionis t receptiōz faciētiū eruptionē ex ebibitis añ horam expte errozis medi ci. Et ego dicā erūpentia post: aut ex motu egri sup fluo t maximo siē casu aut tussi: aut vociferatiōe t il lud ē timoꝛosi. Et qñz accit vt pmutet pleures ad pipneumoniā ita vt recipiat pulmo mān apatis. Deiū nō est bonū sputū ei⁹ t retinet in ipso qꝫ apat Et qñz accit vt pmutet pleures ad ptibiliz qñz me diante pipneumonia fm mōm qđ dicturi sum⁹: t qñz absq̄ mediatiōe pipneumonie: imo vt vlcez mā aut sanies resoluta ab ea ībaz pulmōis acutate t malitia sua. Et qñz accit vt p: mutet ad spalmū t al cuzem ita vt expellat mā ad neruos ꝓiūctos mēbro in quo ē apa. Nam mēbz est neruosū t hec pmuta tio ꝓniciosa ē: deiū nō sequūt cā ea reliq signa bona Et qñz̄ succedit pleuresi t pneumonie q̄si supoz i postremo aduntozij patietis t in domestico b: achij ei⁹ vsqz ad extrēa digitoz. Et qñz pt̄ásit ad ꝓt̄e coz dis. t accit tremoꝛ coꝛdis qđ sequt syncopis. t ad la tus cerebri ēt i dispone resolonis añ collectiōz t i di spone collectōis. t qñz pmutat mā ad mēbra appa rentia t fiūt exiture. Et qñz fit pmutatio eius hec cū penetratōe ipsi⁹ i ības neruoz t coꝛdaz: imo ossiū Et qñz declinat ad loca ꝓsperioza deiū apiunt t fiunt fistule t ē illud ex cāis euasiōis t nō sūt fistule nocti tine. Et si declinat ꝓiūcturas t fiūt fistule euadit ifir mus ēt. Oz qñz̄ ātiqt mēbz t ppriē cum nō ē illic eāo alia cū ster coꝛe: aut vrina grossa plūi sedimis aut pp sputū plūe maturitatis. Mā si fiūt aliqđ ho rūz erit salubr⁹. Jllō. n. significat paucitatē māci fa cientis exituras: t polis ē rectificatio ei⁹ cū maura tione. Et exiture ille qñ occultant t pfundāt signat nocumētū t multiplicāt. ppe qñ redit mā ad plmo nē. Et qñz accit ex vehemētia febriū freqntia anhelit⁹ t ex freqntia anhelit⁹ visco sitas sputi. Sputū. n. ex siccat cā anhelit⁹ freqntis. t qñz accit ex visco sitate sputi vehemētia labozis t additō iflāmatiōis. t ex additōe iflāmatiōis freqntia ahelit⁹. t ex freqntia ahelit⁹ visco sitas. t non cessant ābe iuuare sup mali tiam. Querīt ārt q̄ spes pipneumonie t pleures sint deterioꝛes: an illa q̄ ē in latere sinistro vicia coꝛdis an illa q̄ est in latere dextro. Quidā. n. ponūt hanc esse deteriozē. Et qdā ponūt illā deticiozē ee. Uer veritas ēt, ꝓpinq̄ pti sinistre ē deteriozes sed est puenientioz

ad hoc vt maturet t recipiat resolonē si fuit de, ppe tate ei⁹ vt suscipiat illud. Et illa q̄ remotioꝛ ē a ptesi nistra est salubrioꝛ: nec ipsa ē ex pte resolonis t ma turitatis magis inobediens. Et qñz facit cadere in pleuresim repletio hūoꝛ eiz accidit in parte capitis aut parte pectoꝛis: aut iquibusdā vēis ꝓiūctis ptib⁹ pectoꝛis. Et qñz̄ facit ipsaz posslidere multitudo po r⁹ aque fre ꝓstrigētis mās t rigꝫ addituꝫ: quēadmo dū facit ipsam euenire calitas vehemēs t pot⁹ vini puri mouētis hūoꝛes quos ebullire facit. Et raro q dez permutat pipneumonia ad pleuresim: nec res cōtrario tēū hoc illud qñz̄ ē t alleuiat cū eo ꝓstri ctio ābelitus alleuiatione aliq̄. Et pleuresis gđ plm accidit i autumno t hyeme t pp⁹ per hyemale t multiplicat i vere hiemali t exsufflatiō e sepētriōis pp multitudinē sflutatū: aut pp̄ coartatiōez sflluita tū t multiplicat cū eo doloꝛes laterū t costaꝝ t pp̄e successiōe meridiei t i estate. Et cū exsufflat meridiei miozat valde. Elez cū ē estas austria pluuiosa: t si milit antūn⁹ multiplicat i sine autūni i histib⁹ chole rā pleuresis. Sedz forma vo alias ab hac pleuresi miozat i aerib⁹ t regiōib⁹ t vētis meridianis. Et mi nozat ēt i mulieribꝫ q̄ mēstruāt: qñ complones ea rū declināt ad hūiditatē ablꝫ cholā. Et qñ accit p gnātib⁹ ē pnitiosū. t minoraī decrepitis: mā si acci dat iterficit pp debilitatē vtutū ipsoꝛ in spuendo t mūdificādo. Et pleuresis gđ qñz assimilat apa ti epis. Mā suspensoꝛia cū extendūt pp apa epis per uenit illud ad velamē t pāniculū t lenitā in ipso do loꝛ t quenit ad ꝓstrictionē anhelit⁹: qꝫ necriū ē tibi vt cognoscas dūā iter ea vtraqz. Et qñz assimilat sirsen. Et pleuresis qñz iterficit pp magnitudinem accidentiū ei⁹: t qñz iterficit ppt ꝓfocatiōz. Et qñz iterficit cū pmutatione ad pipneumoniā t phthim aut syncopi aut aliud ex eis q̄ dicta sūt. Et scias q pleuresis qñ associat ei spuū sāguinis ē similis hy dropisi cui associat febris. Indiget ergo pmuz t ē pleuresis cura sūptica sputū sanguis ledēte fz pleu resim: sic̄ sedz idiget cura calefaciēte t exsiccante: aut exsiccāte equali fz hydropisim t būectāte iffante, p pter sed: ez. Et multoties est cā pleuresis t peripneu monie assūptio cibozꝛ grossi nutrimēti i grossantis murmēti sic̄ alcānabin: qꝫ expellit ad ptes māmille t lateris. Et cura gđ mās subtilis est cum balneoꝛ: t exeūti ex eo del oꝛ ymel velociter t alienet iunctoz q̄ fit fricādo cuz oleo qñ est attractiua. Et qñz excu sat p hoc aphlothomia.

Cap. ii. d signis pleuresis.

Leuresis pure signa sunt manifesta t sunt febꝛis ilesperabil, ppē vicinitatē coꝛdis: t scōm ēdoloꝛ punguiu⁹ sub costis: qñ mēbꝛū ē pā niculosū t multoties nō apparēs nisi ap anhelituz Et qñz ē cū pūctura tēlio: t qñz est plm. t tensio gđ significat multitudinez: t pūctura soꝛtitudinē i pene tratiōe t moꝛdicatiōe. Et tertiū est ꝓstrictio ahelitus pp coartationē factā ab apate t puitas t frequentia n⁹. Et q̄rtū ē pulsus serin⁹ t⁹ gđ aduersitas augmētat -tegredit ab oꝛdine apud statuz, ppt debilitatē ē tis t multitudinē materiei. Et gntū ē tussis. qñz ei ac cidit ipsi cipio huiꝰ egritudis tussis sicca: dūm cū spu to t qñz ē hectyssis i pncipio rei cū sputo t ē lauda bile valde. Et tussis gdē ñ accit nisi, pterea q plmo ledit ex vicinitate. Emplᵒ reludat ad ipz id qđ re sudat ex mā egritudis: qꝫ idiget sputo ei⁹. q si resol uat tota t reluder tūc iam mūdificat illud qđ collec tū erat. Et cū ea gđ q pura ē nō ē pulsatio: qñ mē brū ē puatuz multitudie arteriaꝝ. Emplᵒ quoniam pleures ē silis apati epis, ppt tussiz t febrē t ꝓstrie tōez anhelit⁹ t, ppt tēsiōez sulpēsioꝛ t expulsiōz doloꝛis ad paniculū coopiētez oz vt distiguat inter vtraqz. Et iterꝫ sil at peripneumōie, ppt illud t ppt sputū: quare oz vt distinguat inter ipsaz t illam. Et iterꝫ dūa it apa epis t pleureliz ē qñ pulsus i apate epatis ē vndosus t doloꝛ ē grauatiu⁹ t facies ē ꝓnerla ad citrinitatez mala t tussis ē abqz sputo: imo tussis ē sicca tarda. Et qñz̄ denigrat lin gua ei⁹ pp citrinitatē. Et vrina ē grossa hydropica t egō ē epatica t lenit grauitas i latere dextro t ñ pp hendit ipm tact⁹ cū doloꝛ. Et qñz est in apate epis solo silis loture carnis recētis pp debilitatē vtutis. Et cū apa ei gibbositate sentit in carne plm. Et si est cū cōitate detegit ab eo anhelit⁹ obediēs cū signifi cet rē grauē suspēsā. Et ꝓstrictio ahelit⁹ i apate epis ē silis i horis ñ veheīs valde. Pleuretici vo tussis ē cū sputo t doloꝛ ei⁹ ē pungitiu⁹ t ei⁹ vrina ē bōe substātie t coloꝛ ei⁹ ē optim⁹ t ꝓstrictio ahelit⁹ ei⁹ ē veheīs t ē puenies ad additionem plmā. Et dūa ster ea ābo t iter pipneumoniā ēt ē qñ pulsus pip neumōie ē vndosus t doloꝛ ei⁹ ē grauatiu⁹ t strictu ra ahelit⁹ ei⁹ ē veheīs t ahelit⁹ ei⁹ est calefactus t signa alia. Et qñ cum pleuresi qñz accit accūtia sirse horrēda sic̄ pmixtio itellect⁹ t alienatio t freqn tia anhelit⁹ t tremoꝛ coꝛdis t syncopis t q̄ st mino ra illis: t prauitas angustie t multitudo rixe t veheīs tia sitis t alteratio coloꝛis facici ad coloꝛes diuersos t veheīntia febriū t vomit⁹ cholē. Et cū istis accūti b⁹ ē cōitas pectoꝛis cū pncipalib⁹ mbzis t vicinitat eoꝛ oz ergo vt distiguat it vtraqz rel. s. sirsen t birsē Et dūa igit ē q̄ pmixtio itellect⁹ accit i sirsen i pmis Deiū veheīntia fiūt i ipo reliqua accūtia t ē ahelit⁹ i eo sanioꝛ t postponit coꝛruptio ahelit⁹ a pmixtōe t st cū eo accūtia ipsius, ppa sic̄ rubedo oculoruz t attractio eoꝛ ad supioza. In birsen vo postponit p mixtio itellect⁹: t qñz ñ ē nisi iuxta mozēsimo ē rō eius i columis. Uerum i ipo ꝓcedit alteratio ahelit⁹ t ci⁹ malitia: t ē i pncipio tēlio i nuca ad supioza ac si trahaī ad apa t doloꝛ pungitiu⁹. Et ei⁹ dūa i hoc ē q̄ pulsus i sirsen ē magn⁹ declinans ad raritatē: t i pleuresi pu⁹ ad freqntiaꝝ t succurraī puitati. Et pleu resis qñ fit veheīntioꝛ veheīntio: a fuit accūtia ꝓdcz cuz ea t siccaī ligua cū ea t eraī pal. cū ergo augmē taī accidit rubedo i facie t ocul t igetudo veheīs t coꝛrupto ahelit⁹ t pmixtio itellect⁹ t iudoꝛ itellect⁹ t q̄ñz perducit ad fluxuz ventris malum.

Cap. iii. de signis ei⁹ t q̄ est pura t non pura.

Um nō ē pleuresis pura: imō ē i pāniculo ve
c re costas ⁊ lacerto extrinseco habet signa
Et st dolor i ea ⁊ nocumētu ad termiuz. Illā
nāq; q̄ sit i pāniculo extrinseco ꝓhendit tactus Et
q̄nq; cōicat ei cutis ⁊ appet visui: ⁊ q̄nq; rūpit exti⁹
⁊ nō facit sputuz. Et hec eruptio quz sit nā ⁊ q̄nz fu
ante. Et cū illa q̄ sit i lacerto extrinseco ē pulsatio. Illā
si sentit cū attractōe aeris ē i lacerto dilatāte: ⁊ si sētit
i credtu ē i lacerto ꝓstringente. Et iā oīdim⁹ q̄n ābo
iuctūt i duab⁹ tūcis sūt. s. itrinseca ⁊ extrinseca: ⁊ ꝓphē
tio ⁊ ꝓphēdit huc modū pleuresis q̄ ñ ē pura. Et
i hac qdez ū pura ñ ē ex dolore pūgitiuo ⁊ ex ꝓstric
tiōe āheliť ⁊ tussi ⁊ ex duritie pulsus ⁊ crenitate ei⁹
⁊ vehemētia febris ⁊ accētū ei⁹: qō ē i pura: ⁊ q̄nz ē
pulsus lēis. Et q̄nz ē fe. pp apata i alius locis a pdic
tis: aut pp cām aliā sic sputū sanioſuz aut alid, ⁊ ñ ē
pleuresis cū nō st illic dolor pūgitiu⁹ ⁊ pulſ⁹ serp⁹
⁊ relīq. Et i ñ ꝺa existit subť pectinē plante dolor.
Et i pura q̄ ei velamie distinguēte ē dolor declinās ad
ossa pectoris ⁊ ēpmixtio rōnis i ipa. ⁊ iuūt vehemētio
ra accūtia ⁊ dolor ⁊ difficultas āheliť ⁊ ñ ē vehemē
tia febris ⁊ velocitas sicī aliis: imo q̄nz postpōit vi
q̄quo putrefiat supfluitas ⁊ fit fortis fe. valde. Et si
ē i pāniculo tegēte pect⁹ dolor ē vlz ad furculas. Et
diuersificat dolor pp diuersitatē tact⁹ prinz pānicu
li furculaz ⁊ pp diuersitatē ptiū i sēlu: ⁊ ñ ē cum ea
pulsatio oio. Et dolor declinans ad ptes thoracis
ē pp apa i velamie distinguēte. Et q̄nz ē pp eucūm
apatis i ist fis ñb: oz carnosoz q̄ sti costis ⁊ ñ ē i co
mitus timor. L. iiij. ō signis malis ⁊ signis saluis.

Ignificant salutez eius sputū facile velox ma
tuz ⁊ ē albuz planuz equale. ⁊ pulsus g nō est
vehementis duritiei ⁊ serenitatis ⁊ pauciras
dolozis ⁊ reliqua accūtia ⁊ icolumitas sōni ⁊ anheli
tus ⁊ rēceptio cure ⁊ q̄ eger tollerat illuq̄ qō patit ⁊
cētitas calitatis i corpore cū equalitate ⁊ puitas sitis
⁊ tristitie. Et sit sudor ⁊ vrina ⁊ egō fz dispōnez lau
dabilez. Et digō vrine ē signū bonū i ipa: sic ei⁹ ma
litia ē signuz malū valde. Et malitia egōnis ⁊ fetor
ei⁹ ⁊ vehemētia citrinitatis ei⁹ ē signū malū. Et aptio
flux⁹ sangis nariuz ē ex signis bonis vltimis i pleu
resi. Et malū ē vt sint accūtia eius ⁊ significationes
ipius vehemētia ⁊ foztia ⁊ sputū retentuz aut tardū
⁊ ñ ē digestū: aut rubeū pure: aut plūbeū aut nigrū
aut addit viscositas eius ⁊ difficultas ⁊ ꝓstrictio. ⁊ ē
fz ꝺ̄uū reliquoz q̄ numerauim⁹ i bono. Et ex signis
malis ē vt sit illic vria feculēta ñequalis ⁊ ē sanguiea
significās iflāmatiōez ꝓmissuraz cerebri. Et ex si
gnis malis est vt sit illic calitas vehemēs ⁊ ꝓpe q̄n est
cū ffitate i extremitatib⁹ ⁊ dolor tendens ad poste
rioraz additō doloris q̄n eger dormit sup lat⁹. Cū
ergo accit ei aut pleuretico diuersitas i fine ci⁹: signi
ficat q̄ epar iā debilitatū ē ⁊ ē malū valē ⁊ ē i ꝓncipio
sui signū bonuz imo ē res iuuās. Diuersitas āt q̄ ve
nit p⁹ illud ⁊ nō remouet cū ea difficultas āheliť ⁊
tristitia fortasse iterficit i quarto aut añ ipz: ⁊ tremor
q̄ ē sub thorace i pleuresi mlōtēs significat ꝓmixtio
nē rōis cū cōitate velamis. Et q̄nz fit iste motus ex
māūis velamis ⁊ mot⁹ ei⁹ fz plz si h⁹ i egritudie ē mo
t⁹ ascēdens. Et ex signis malis ē vr ꝓfundent exitu
re ꝓcedētes a pleuresi ablq̄ sedatiōe febris ⁊ nō fit
sputū bonū. Illā illud significat morte pp illd qō ē
ieo ꝓculdubio de rectione materie ad ꝓfūdū Si
gnis ⁊ō bonis ⁊ malis q̄ si ꝓ⁹ suppuratōez singula
re faciem⁹ caplm. Et scias q̄ pleuresis cū ū est in ea
sputū: tunc ē aut debilis valde aut male fraudulēta
Illā aut nō ē cū ea multitudo materiei de q̄ fit curā
dū: aut ē iobedies ad sputū dū maligna. Ingdlē yp.
nulloties ē sputuz bonū facile: ⁊ silr anheliť ⁊ si illic
alia signa mala mortalia. s. spēs i q̄ ē dolor ad poste
rioza: ⁊ ē quasi sit dolor patientis cā dolōs verbera
ti. Et ē vrina ei⁹ sanguinea sanioſa: ⁊ raro fit beat⁹
imo morit iter q̄tuz ⁊. vij. ⁊ raro ꝓtendit vsq̄ ad
. xiij. ⁊ ꝓfūdū cū ptranfit. vij. sanat. Et multoties ap
pet il humeros patētis ipaz rubedo ⁊ calefit spatu
la ei⁹ ⁊ ñ pōt gelcere. Si āt calefit venter ei⁹ ⁊ egre
diāt ex eo egō citrina morit nisi ptranseat. vij. Et q̄
ad ipsuz festinat sputuz ꝓlimaz ꝓpēz ⁊ diuersoz co
loz: deū vehemētioz fit dolor morti tio ⁊ ū sanat
Et spēs alia ē cū q̄ sēnt pulsatio extensa a furculis
vsq̄ ad crura. ⁊ i ipa vrina aquosa cū q̄ ñ ē sedim
⁊ sputum ⁊ est mortalis pp declinatiōez materiei ad
cap Si āt ptrāsit. vij. sanat. L. v. ō signis horaz et⁹.

Um ñ est sputū: aut adest sputuz subtile: aut
puū tant illud qō nominat saliua fz q̄ dictu
ri sum⁹ ē i ꝓncipio. Et cū augmētāt accūtia ⁊
augmētat sputū ⁊ incipit remoueri a subtilitate ⁊ ad
dit in ispissatiōe ⁊ i facilitate. ⁊ incipit remoueri aru
bedie ad albedinē ⁊ si ē mā declinis, ad citrinitatē ⁊
ē ꝓpoziō abilis rubedi ē i augmto. Ēmpli⁹ cū eger
expuit sputū facile maturū fz q̄ dixim⁹ ō maturita
te ⁊ ē plin ⁊ dolor ē leuis tūc illud ē stat⁹ ⁊ hora cuē
t⁹ maturitatis ītegre Deiū cū sputū icipit minui cū
ībstātia illa: aut illa facilitare ⁊ cū ꝓuatiōe dolozis ⁊
diminutiōe accūtiū tūc iam declinat Lūq̄ retinet
sputū p⁹ remoziez illoz accūtiū oio tēiā ꝓplet ōcti
natio. Cap. vi. ō signis ispēz ei⁹ ffm causas ipsius

Tres qb⁹ significat cā efficiens pleuresim si
sputū ⁊ color eius cum est simplicis coloris
aut ꝑmixti coloris ⁊ ex loco doloris ⁊ ex fe
bre ⁊ vehemētia eius ⁊ paroxismo ipius. Sputuz nā
q̄ cū est rubeuz significat sanguinem: ⁊ cum est ad
citrinitatē declīue significat cholaz ⁊ flauū significat
congregationē amboz. Et cū ē ad albedinē declīue
⁊ nō est maturuz significat phlā. Et q̄n est tendens
ad nigredinē ⁊ plumbeitatez ⁊ ñ ē pp tinctura exte
ri⁹ ex fumo aut simili⁹ illius significat melīam Et tēp
dolor ⁊ phlatica melīa fz plz ē discēdes ad lentitatē
tendēs: ⁊ in aliis duob⁹ ē ascensus iflāmat⁹. Et rur
sus si fuit febris fortis vehemēs erit ex materiis calis
⁊ si fuit ū vehemēs erit ex materiis declīub⁹ ad frigi
ditūciūq̄z fūt: Et q̄nz significat ꝓ paroxismos signi
ficatiōez bona. La. vii. de signis ꝑmutatiōis ei⁹.

Uando non expuit sputum laudabile velox
⁊ nō mūdificati. xiiij. die⁹ tunc ā ꝑmutat
ad collectōez. Et significat minuti ei⁹ i alcētiōe

vehemētia doloris ꝓs ⁊ difficultas anheliť ⁊ con
strictio, ei⁹ ⁊ duplicitas ipsi⁹ apud dilatatōz cū ꝓui
tate ⁊ vehemētia febris ⁊ aspitate lingue, ꝓpē ⁊ siccī
tate tussis ꝓp viscositatē materiei ⁊ ꝓ ipsius dīnē vela
minis ⁊ debilitatē vīutis ⁊ calis appetitus ⁊ ꝓmix
tio rōnis vigilie ⁊ gūitas que sentit in loco illo. Et
q̄n collatione facit ⁊ pplet collectio gescit dolor et
febris ⁊ augmtat grauitas. Cūq̄z rūpitur accidit tre
mor diuersus ⁊ dilatat pulsus cū diuersitate sui ⁊ ca
dit vīus ⁊ debilitat anheliť. Et multoties accidit fe
bris vehemēs ppea ga mā mordicat mēbra ⁊ mor
dicat aspa. cūq̄z rūpit deinde nō mūdificat: a die ru
pture vsq̄z ad. xl. dies ꝓducit ad ꝓthisim. Et ruptu
ra sanioſi i die. vij. ē ex eis q̄ noiant in raro. ⁊ pliz ei⁹
p⁹ illud vsq̄ ad. xx. ⁊. xl. ⁊. lx. Et quāto plus fuit ac
cētia collectōis vehemētioza erit eruptio velocioz
Et quāto plus fuerit leuioza erit eruptio tardioz et
ꝓpe febris crīs, de summa accūtiū. Et q̄n apparēt si
gnaz imozosa ⁊ tu iā testificat⁹ es significatiōe laū
dabilē in sputo ⁊ aliis tūc nihil timeas: q̄n eoz eue
tus ē cā collectōis vehemētioza erit eruptio velocioz
Et spēs alia ē cū q̄ sēnt pulsatio extensa a furculis
vsq̄ ad crura. ⁊ ē i ipa vrina aquosa cū q̄ ñ ē sedim
⁊ sputum ⁊ est mortalis pp declinatiōez materiei ad
cap Si āt ptrāsit. vij. sanat. L. v. ō signis horaz et⁹.

Uando non expuit sputum laudabile velox
⁊ nō mūdificati. xiiij. die⁹ tunc ā ꝑmutat
ad collectōez. Et significat minuti ei⁹ i alcētiōe
vehemētia doloris ꝓs ⁊ difficultas anheliť ⁊ con
strictio, ei⁹ ⁊ duplicitas ipsi⁹ apud dilatatōz cū ꝓui
tate ⁊ vehemētia febris ⁊ aspitate lingue, ꝓpē ⁊ siccī
tate tussis ꝓp viscositatē materiei ⁊ ꝓ ipsius dīnē vela
minis ⁊ debilitatē vīutis ⁊ calis appetitus ⁊ ꝓmix
tio rōnis vigilie ⁊ gūitas que sentit in loco illo. Et
q̄n collatione facit ⁊ pplet collectio gescit dolor et
febris ⁊ augmtat grauitas. Cūq̄z rūpitur accidit tre
mor diuersus ⁊ dilatat pulsus cū diuersitate sui ⁊ ca
dit vīus ⁊ debilitat anheliť. Et multoties accidit fe
bris vehemēs ppea ga mā mordicat mēbra ⁊ mor
dicat aspa. cūq̄z rūpit deinde nō mūdificat: a die ru
pture vsq̄z ad. xl. dies ꝓducit ad ꝓthisim. Et rupturā

Uando sputi in die ꝓmo aliq̄d subtile nō ma
q tuz tūc spat vt maturet in ḡro ⁊ delcēdat in
vij. Si aūt non maturat vsq; ad ḡrū. aut mi
nū sputi nō ē ex die ꝓmo tūc crisis eius crit i. xi. aut
xiij. Si aūt nō exputi nisi post ḡrū: deinde exputi ⁊
in ipso ē maturitas aliq̄ tūc res ē media. Et si nō est
in ipso maturitas tūc egritudo ꝓlōgat cū fiducia vl
spc. ⁊ ꝑpecū sūt illic signa bona vtutis ⁊ appetitus
⁊ eratis. Et q̄n nō sputi vsq; ad septimū aut exputi
sputum mundum sine maturatione penitus immo
nō ē nisi hūor pur⁹: tūc si inueneris vtutē debilē sci
as q̄ nō maturabit nisi p⁹ tps: tūc si ipse deficit ātē
illud egritudo nō ptrāsibit. xiij. ergo si ptrāsibit: ⁊
q̄nq; interficit aūt ipm q̄n crisis eo⁹ q̄ sūt h⁹i ē vsq;
ad. xl. aut. lx. ⁊ nāe debilis ꝑolutas nō ponēdit vsq;
ad illā horā. Q̄ō si vtutē inueris forte ⁊ videris duo
desideria eḡlia laudabilia ⁊ videris sōnū ⁊ āhelitū
fm q̄ oz ⁊ videris vrinā maturā bonā spabis q̄ p
trāseat. xiij. deū moriat fm plūm p⁹ ipm ⁊ totum
hoc cū mā q̄ egritudine facē fuerit acuta. Et pal⁹ lō
gio: crisis ei⁹ q̄ facilis ē. xiij. dies: ⁊ q̄nq; exēdit
vsq; ad. xx. Et. S. gō dixit q̄ q̄nz mūdificat cū spu
to vsq; ad. xxx. dies: aut iuenit cū eo crisim integrā.
Et nos iā dixim⁹ q̄ sputū simplex qō ē vt salina si
gnificat lōgitu dinē egritudis. Et q̄nz ꝓinguit vt spēt
crisis in hora ⁊ accidat significatio q̄ ponat ipaz ꝓ
pingoze: aut significatio q̄ ponat ipam lōgingoze:
sic cū sputū ⁊ dispōnes signt q̄ crisis crit i. xiij. ⁊ ap
parebit p⁹. vij. sputū nigz ⁊ ꝑpe in die malo sic. vij.
Ipm nāqz significat q̄ crisis mala ꝓcedet: ⁊ si ap
pareat loco eius significatio bona signs maturatio
nē laudabile significabit q̄ crisis mala postponet ⁊
bona ꝓcedat. La. x. de peripneumonia.

Eripneumonia ē apa calm in pulmone: et
p ipsa q̄nz accit incipiēdo. Et q̄nz segt euentū
catarri descendētis ad pulmonē: aut ꝑfocatio
nes resolutas ad pulmonē: aut pleuresim cōuer
sam ad pipneumoniā ⁊ p⁹ i iterfic vsq; ad. vij. Et si
nāꝑso: tel ad expūendū mām: tūc ipa fm plūm fac
cadere in pthisim. Et pipneumōia gdē fit ab oi hu
more. Uez plūm ei⁹ fit a phlate: q̄n in mēbro raro
ꝓtinet hūor subtilis sic plūm pleuresis ē cholericum
ē ꝛio h⁹i intētōis: q̄n mēbz ē pāniculōū spissum
strictū i q̄ raro penetrat nili sub til acut⁹ q̄ḡuis q̄nz
fiat ex sanguine. Et q̄nz fit ex genere cholerubee ⁊
est interficēs fm plūm sua acutate: ⁊ q̄avicina ē cor
di: ⁊ ga paz iuuabit ab eo q̄ bibit ⁊ q̄ loco empli
supponit: illud. n. q̄ bibitur nō punenit ad ipaz dū
ꝓseruat ex vtute infratōis siue illud q̄ ei opponit ⁊
illud q̄ loco empli supponit nō pducit ad ipsam
infratōz equalē ei. Et pipneumonia quidē q̄nz re
mouet cū resolone: ⁊ q̄nz ꝓuertitur ad empima: ⁊
q̄nz indurat: ⁊ q̄nz pmutatur ad exituras. ⁊ q̄nz p
mutatur ad karabitus ⁊ ē malū: ⁊ q̄nz permutat ad
pleuresim ⁊ ē hoc paz ⁊ raz: ⁊ q̄nz facit succedē stu
pozē sicut ꝓdictū ē in pleuresi: ⁊ emplm eoz q̄ sue
cedūt ei. Et flux⁹ sanguis narūi nō ꝓfert in pipneu
monia sicut ꝓfert in pleuresi ꝓp diuersitatē duarum
materiez. Et q̄n attractio pulmonis longingoz est
q̄ḡ sūt velamis ⁊ pānicui pectoris ⁊ lacertoz eius.

La. xi. de signis peripneumonie.

Igna pipneumonie oia sūt febris acuta q̄n
s ē apa calm in viscerib⁹ ⁊ ꝓstrictio anhelitus
vehemēs sicut ꝑfocatio accīs anhelanti pp
apa: ⁊ q̄ ipm coartat vias ⁊ calitas in ipso vehemis
⁊ grauitas ꝓp multitudinē materiei i mēbro nō sen
sibilis subz ⁊ sensibile pp pāniculū i quo innoluit ⁊
extēdit in pectore toto pp illud ⁊ dolo: tēsus ex pe
ctore ⁊ ex, pfūdo ad ptes hyoidacis ⁊ dorsū. Et q̄nz
sentit dolo: inter ābas spatulas. ⁊ q̄nz sentitur pulsa
tio sub spatula ⁊ furcula ⁊ māmillis: aut ptinu⁹: aut
apud tussim ⁊ nō tolerat vt dormiat nisi sup collū: ⁊
sup lat⁹ ꝑfocat. Et pipneumonici q̄dē lingua rube
scit ꝓpter: deinde nigrescit ⁊ ē lingua ei⁹ ita q̄ adhēret
ei man⁹ q̄n tangit eā cū grossitudine. Et q̄nz cōcat
ei in extrēlioez repletōe facici toti⁹. ⁊ appent i vrilēs
malsillis rubedo ⁊ inflatio ꝓp illud q̄ ascendit ad
eas ex vapore ꝓp carnositatē eaz ⁊ raritatē ipsaz et
nō sūt sicut frons in cute sua. Et q̄nz veheīs sit ru
bedo adeo donec silēt tincto: ⁊ q̄nz sentit ascēsio va
poris q̄si ipse sit ignis subito sup ēius: ⁊ apparēt in
flatio vehemēs ⁊ anhelit⁹ alt⁹ velox pp febris ma
gnitudinē ⁊ nocumētū eius ⁊ inflatio oculoz ⁊ gra
uitas mot⁹ eoz ⁊ repletio venaz eoz ⁊ grauitas pal
pebraz. Et cū in eo ēt ē vapor: ⁊ appet in cornea sil
tudo ap atōis ⁊ i pupilla sil tudo ext⁹ cū ipinguati
one ⁊ vnctuositate ⁊ igrossāt collū: ⁊ q̄nz aduēit su
bet pp multitudinē vaporis hūidi: ⁊ q̄nz ē cū ea fri
gus extremitatū. Pulsus aūt ē vndosus lenis q̄n
apa ē in mēbro leni ⁊ mā ē hūida: ⁊ vndosus q̄dem
diuersus ē, pculdubio in dilatatōe vna. ⁊ q̄nz illud
ē fm dilatatōes plurimas: ⁊ q̄nz accit in dilatatōi
bus plurimis vicissitudo. ⁊ q̄nz accit in eis cadēs i
medio: ⁊ ei⁹ pulsus fm plūm ē magn⁹ pp vehemē
tiā necitatis ⁊ lenitatē instrī mis debilitet vtus valde
Frequntia vo vehemēs fit ⁊ nūnoz at fm febrē ⁊ ne
cessitatē ⁊ fm q̄ vt⁹ sufficit illi magnitudini aut defi
cit ab ea. Et Sy. q̄dē dixit q̄ q̄n eis accidūt exiture
apud māmillas aut ea q̄ sequūt eas ⁊ apparent fistule
cuadūt ⁊ illud ē note cāe. ⁊ sili⁹ q̄n accidūt exiture in
crure sūt signa laudabilia: ⁊ q̄n pmutat ad pleure
sim raro alleuiat ꝓstrictio ⁊ anhelitus ⁊ aduenit pū
ctio: ⁊ spuma eoz sūt et tūc fm colores nisi colori
bus pleuresis ⁊ plūm eoz ꝑplaticī. Cū p̄ pneumo
nia aūt q̄ ē ex genere cholē rubee aut trahit ad cholē
rā rubeā sūt ꝓstrictio anhelit⁹ ⁊ q̄uitas sensibilis i
pectore mult⁹. ſz inflāmatio ēi vltio vehemētie. Et
signa pmutatōis ei⁹ ad empima ꝓxima sunt signi
pleuresis in h⁹i. ⁊ sūt vt febris nō mioꝛet nz dolo: ⁊
nz videat diminutio de q̄ sit eurādi i sputo aut vri
na grossa hūte sedimē aut egōnē. Si aūt videris egz
eū istis signis icolumē, fortem: tūc ipsa ꝓuertitur ad
empima: aut ad exturā aut supius aut inferius fm
signa ꝓdicta in pleuresi. Et si illic nō suerit vt⁹ ⁊ ico
lumitas tūc time mortē. Et q̄n fit salinosū dulce iaz
tūc fit empima. Et si mūdificat i. xl. dieb⁹ ē bonū ⁊

si nō ꝓlongat tēp⁹. Et q̄n ꝓlongat tp⁹ cū pipneu
monia facit incurrere egz inflationē pedū pp debi
litatē nutritiue ꝓpe in extremitatibus. Et q̄n declinat mā ad vesicam facit sanitatem necessariō.

La. xij. de apate duro in pulmone.

Uando q̄nz accidit in pulmone apa duz. Et si
q gnificat i ipm ꝓstrictio āhelit⁹ cū hoc q̄ ipm
augmētat cū dieb⁹. Et est cū grauitate ⁊ pau
citate sputi ⁊ vehementi siccitate tussis ⁊ frequentia
eius: ⁊ quandoq; alleuiatur in quibusdam hoꝛis cū
paruitate caloris in pectore.

Lap. xiij. de apate molli in pulmone

Uando q̄nz accidit in pulmone apa molle. Et
q significat ipm ꝓstrictio anhelitus cum salina
plurima ⁊ humiditate in pectore absq; calita
te plurima. Et in facie nō ē rubedo: imo plūbeitas.

Lap. xiij. de bothoꝛ in pulmone.

Uando q̄nz accidit in pulmone bothoꝛ. Et si
q gna eaz sunt vt grossitas sentiat: ⁊ ꝓstrictio āhe
litus cū velocitate ⁊ frequētia: ⁊ caliditas in
pectore ⁊ inflāmatio absq; febre cōmuni.

La. xv. de aggregatione aq̄ in pulmone

Uando q̄nz aggregat in pulmone aquositas: ⁊
q significant ipā ꝓmotio de latere ad latus: ⁊
febris lenis: ⁊ apa extremitatū: ⁊ malitia āpe
litus. Et sputū subtile aquosum: ⁊ dispositio que est
sicut dispositio hydropisis.

La. xvi. de apatibus aut vulnere accidentib⁹ cane pulmonis.

Igna illius sūt febris debilis: ⁊ pulsatio i me
s dio dorsi ⁊ dolor. canna eni nō est sicut pul
mo in hoc q̄ ipse nō sentit vez est dolor: le
nis: ⁊ accidūt cū hac purit⁹ i corpe: ⁊ raucedo vo
cis. ⁊ si vlceraī erit oris eius odor fetidus ⁊ sputuz
pauci. La. xvij. de pure ⁊ sanie que est empima

Es in locutōe medicoz venit sup duas inten
p tiones. quaz vna est vsitata in oi loco q̄ apa
colligit faciē ⁊ ē collectio sanici apatis. Et se
cunda ē qua vsūf, ꝑpe in egritudinib⁹ pectoris ⁊ vo
lūt ꝑ illud repletionē spacij q̄ ē int pect⁹ ⁊ pulmo
nē ex pure erūpente ad ipm: aut in ābod⁹ lateribus
sil aut in vno latere. Et cāe h⁹i repletōis: aut sūt ca
tarr⁹ effūdēs mām subito: aut vlcera in pulmōe ex
quibus currit sanies ⁊ vtus ⁊ fit empima p⁹. xx. dies
fm plurimū: deinde erpuit: aut eruptio apatis i p
tibus pectoris. ⁊ ꝑplm. Et ē illud aut sanies matu
ra: aut res q̄ ē sicut fex: ⁊ dispōnes illius sūt quattu
oz: aut eni ꝑfocat multitudine ⁊ interficit: ⁊ apparitio illius ē vt incipiat anhelit⁹ ei⁹ ꝓstringi ⁊ non ex
puat: aut putrefit pulmo ⁊ facit cadere in pthisim:
aut mūdificat cū sputo succurrēte facili: aut mū difi
cat cū expulsione ex via vene magne ⁊ arterie mague
ad vesicā cū vrina grossa: ⁊ ē cursus eius ꝑpus ex ve
na ad epar: deū ad renes. ⁊ q̄nz ad intestina cum
egōne ⁊ sūt ambe laudabiles: ⁊ iā ꝓterijt a nobis in
remotōe sanici eruptōis: ⁊ cognitio illi⁹ ē fm fortitudinē signoz ⁊ etatis ⁊ tpis ⁊ pplonis. Et decrepi
tus qdē moꝛiūf ex empūnate pl⁹ q̄ḡ iuuenes ꝓp debi
litatē ptiū cordiū ipsoz. Et inuenes moꝛiūf in dolo
ribus plus, q̄ḡ decrepiti pp vehemētiā sensuū eorum
Et nos iam dixim⁹ signa empūnatis in ca. signoꝛū
p mutationū pleuresis ⁊ sili⁹ signoz erruptionis. Si
gna aūt repletōis spacij pectoris ⁊ puris sūt grossitas
⁊ tussis sicca cū puatōe anhelitus ⁊ dolor. Et q̄nz
ē in plurib⁹ eoz tussis hūida facies imaginari le
nitatē cū sputo: ⁊ ē coz anhelit⁹ q̄nz. ⁊ ꝓp hoc ē ser
mo eoz velox: ⁊ freq̄ntes sūt nares ipsoz ad coar
tandū apud anhelitū ⁊ comitat febris minuta du
cens ad hydropisim. Signa aūt loci i quo ē sanies
cognoscitur vt dormiat eger q̄nz sup lat⁹ vnuz ⁊
q̄nz sup lat⁹ aliud: ⁊ tūc lat⁹ sup qō pendet grossitas
coartās ē latus oppositū loco sanici ⁊ ꝓmotio eius
⁊ sonit⁹ eius q̄ in ꝓmotōe audit. Et hoꝛuz sūt q̄daz
q ponūt sup pect⁹ ⁊ latera ei⁹ filū lineū infusū in la
to rubeo dissoluto in aq̄ ⁊ ꝑsiderāt loci q̄ pus exsic
cat: q̄n ipe ē locus pur⁹. Signa aūt eruptōis icolu
mis sūt vt succedāt rupture sedatio febris ⁊ augmētū
appetitus ⁊ facilitas sputi ⁊ anhelitus: aut eucrism
cū ea cruture in latere ⁊ ptib⁹ q̄ fiant fistule. ⁊ sūr illa
q̄ ē ex eis media: nā egredit ex eis sanies alba mūda
Signa vo mala sūt vt appareant signa ꝑfocationū
aut syncopis: aut sputi mali: aut pthisis: ⁊ cū cogl
aut ꝑfocat egredit sanies cenosa fetida. Signa aūt
differentie inter sanē ⁊ tinct phla in sputo sūt descen
sus sanici sputi in aq̄ ⁊ feto: ipsi⁹ sup ignē. Et phla
natat in aqua nō fetēs sup ignē q̄uis sanies q̄nz pu
nat in egritudine q̄ no ē pthisis fm q̄ oñdimus i
loco ꝓcedēte. Et q̄nz emittit cū sputo pus pliz val
de. Et ego iā vidi q̄ expuit in vna hoza circit duas
eminas puas: aut eminā magnā vnā ⁊ plus mediе
tate emine. Et Gal. testificat q̄ qdā empicus expue
bat oi die circit. l. ʒ. ⁊ sūt fere. ix. cotile. Et iam feci
te scire differentiā int sanē ⁊ inter hūiditates: naz sa
nies discernit fetoꝛe apud sputū: ⁊ q̄n, pūcit sup ignē
⁊ submergit ⁊ nō natat. Signa vo pmutatōis em
pimatis ad pthisim sunt plūbeitas coloꝛis ⁊ tensio
amboz latez ⁊ colli ⁊ calefactio digitoz oiuz. tāta q̄
non sepatur etiā in illo cuius extrema infiari cōsue
uerūt in febribus: ⁊ febris q̄ addit in nocte ꝓp cibū
⁊ curuitas vnguiū pp dissolutionē carnū sub eis ⁊
ipinguatio oculoz cū declinatione ad albedinē ⁊ ci
trinitatē ⁊ signa alia que dicta sūt in ca. pthisis.

La. xviij. de vlceribus pectoris ⁊ pulmonis ⁊ ex eis est pthisis.

Ec vlcera aut sunt in pectore aut in velamine
h aut sūt in pulmone: ⁊ est diuisio postrema ⁊ ē
pthisis: aut sūt in cāna ⁊ iam dixim⁹ ea: ⁊ ma
gis sana hoꝛ vlcer sunt vlcera pectoris. Et illud iō
q̄n vene pectoris sūt minoꝛes ⁊ ptes pectoris sunt
durioꝛes: quare nō magnificat i ipso materia: ⁊ q̄n
vus nō remāet in eis imo currit ad spaciū pectoris
⁊ nō ē ita dispō pulmonis: ⁊ q̄n mot⁹ ei⁹ nō ē foꝛ
ter sensibilis sicut mot⁹ pulmōis: imo forasse ē ge
tus: ⁊ q̄n ipm carnosū est: ⁊ carnosū est magis sus
ceptibile ꝑsolidatōis. Et multotiēs accidit ꝓp vlce
ra pectoris fcā a vulnerib⁹ putrefactiuis vt coꝛum

pank ossa ita vt indigeat actõe eius qõ putrefactũ ẽ in eis vt saluet illud qõ vicinat eis. Et qñq; puenit putrefactio ad illud qõ scgt ipm in pinculo. Illa autẽ vlcera velamis q̃ penetrãt nõ ꝓsolidãt: tnõ penetrãtia aut cadit in ptib⁹ carnosis tꝓfortant si succurrat eis i pncipio tnõ dimittat apostemari: nã ci apostemãt et chronica fiũt nõ sanant. Jn vlcerib⁹ aũt pulmonis diuersificati sũt medici in hoc qõ ipa sanãt. Dicũt enĩ qdẽ q; nõ sanant oio: qm ꝓsolidatio idiget gete tullic ũ ẽ ges. Sz Ba. diuersificat ab eis t existimat qꝫ solus mot⁹ nõ phibet ꝓsolidatõz nisi adiũgatur sibi reliq; phibentia: t significatio illi⁹ ẽ qꝫ velamentia mouet: tqñz sanant vlcera eius. Sed Galien⁹ ipsius sermo in vlcerib⁹ pulmõis ẽ q; si accidãt a solutione singularis nõ ab apte nz corrosiõe hñtes corrosiui imo pp egritudinẽ aliã tũc dñ pmanẽt vlcera t nõ fiũt adhuc sanosa necq; apostemãt recipiũt sanitatẽ. Et sñr illaq̃ sũt ex vlceribus in qbus aduẽit sputũ tnõ fũt sanosa. Sed q̃ sũt ab apte aut corrosione nõ recipiũt sanitatẽ: qm vlcus sanosum tunc nõ ẽ polt vt sanet nisi cũ mũdificatõe sanies: tillud fit cũ tussi: t tussis augmentũ efficit in dilatatiõe vlceris t disruptõe eius. Et pmotio fcã i ea addit i dolore: t dolor addit i attractõe materiei ad ptẽ: t mẽdicine exsiccatiue sũt, phibẽtes sputũ t mũdificatiue sũt lenificantes vlc⁹. Et fcã ab humore corrosiuo ñ sanat absq; rectificatõe ei⁹: t illud nõ puenit nisi in spacio in cui⁹ fili oz aut vt vlc⁹ vlceret t fiat fistula q̃ nõ ꝓsolidat oio aut dilatet adeo donec corrodat totũ corpus pulmonis. Et in factis p⁹ apa qñz aggregant iste intẽtões. Et ex adiuuantib⁹ ad pauitatem ꝓsolidatõis ẽ mot⁹ t etiã cẽtis venaz q̃ sũt i pulmonic magnaz amplaz duraz. Illud nãq; ẽ ex eis que difficilẽ faciũt ꝓsolidatõz rupture. Et ter lõgitudo spacij int introitũ medicine bibite t inter pulmones t necessitas debilitatis ỽtutis ei⁹ ad hoc vt puenĩat iste nie dicine ad vlcus sũt ex adiuuantibus ad hoc. Et medicine frigide sũt tarde nõ penetrãtes: tq̃ sũt calide addũt in febrẽ q̃ comitat vlcera pulmonis: t exsiccatiue sũt nocue ethice q̃ comitãt ea: t hũecriue phibẽt ꝓsolidatõz vlcez. Nam cura vlcez oinz est exsiccatio t, ppe hoc i vlcez ad que venĩt humiditates delup t desubtus. Et hec qdẽ infirmitas recipit oẽm curã cũ ẽ in pncipio: tẽ sup panniculũ tegẽtez cãã intrinsec⁹ t in sub apulmonis carnosa nõ ẽ facile susciptens in cartilaginibus ỽo ipsis nõ recipit. Et hoiles magis susceptibiles cure pthisis sũt ifãtes t vlcera pulmonis magis salua sũt illa q̃ sũt ex genere cruste cũ nõ ẽ illic cã in pplexione: t ipso hũore q̃ faciat vlcus siccũ ipetigiosũ. Et qñz accidit pthisico vt pteniat cũ eo pthisis, pduces eum spacio tpis t sũt extẽdit a iuuenute vsq; ad senectutẽ. Et ego iã vidi mulierẽ virisse in pthisi circiter. xxiij. annos aut plus paz. Et hñtes vlcera pulmonis ledunt valde ab autũno: t qñ cẽ pthisis ẽ occultũ detegit ipaz in patiente cã introitũ autũni sup ipm. Et nomẽ qdez pthisis qñq; pcedit, alie egritudini cũ qua nõ est ꝛ

cotidiana. t cum accidit pthisis apparent etiam significationes quas numeraum⁹ i fine capituli empimatis. t supfluũ venc eoꝝ oi hora quonĩã virtutei eoꝝ debilitantur a retentione nutrimenti t regimine eius: t caliditas resolui t liquefacit. Si aũt in sputo sunt crustc tnon remanet debilitas t pcipue cum cause perducentes ad pthisim pdicte iã pterierunt. Maz cũ corpus icipit arefieri t extremitates icurnari t capillu cadere pp puatoꝝ nutrimti t corruptiõez supfluitatiũ tũc iaz vera ẽ. Et qñq; plumbinus sit color i pncipio. Vez ipe rubescit cum accidũt vapores t extẽdit collũ t duo cornua frõtis, ppe qñ ꝓfirmat t ifãmant extremitates eoꝝ t, ppe pedes eoꝝ in fine. Et apostemantur ꝓpter corruptionem humoꝝ t mortificationez inati caloris extremitatum pp malitiaz ꝓpõnis. Et illi qdez pthisici quoꝝ causa est humor corrosiuus expuit saliuam que hz saporem aque marine salse valde. Et pulsus eoꝝ fixus equalis cũ velocitate puns. Et qñq; accidit ei inclinatio ad ambo latera. Deiñ accit p⁹ illũ i ventre rugitus t trahunt hypocõdria ad supiora t vehemẽs fit tussis t destruit appetitus cibi, ꝓpter debilitatez ỽtutez nãliaz. Et qñq; fluit venter eius ꝓpter causz ỽtutis: t qñq; expuit anulos t corpa vena t illud cuz appropinquat mortẽ: Et illud qõ expuit de venis si est magnum est ex pulmõe: t si est paruũ est ex cãna. t multotiẽs expuit lapillos t exputunt anulos ex cãna: t non est hoc etiaz nisi ex vlcere magno: t i fine eius ingrossant sputum t saliua deiñ interscat pp debilitatez ỽtutis. Et qñq; ꝓfocati moriũtur. tqñq; nõ postponit h⁹ i sputi: imo cadit i pncipio cũ pthisis ẽ ex gener malo facta ex materijs grossis q̃ non digerunt t qñ interscat sputuz i fine pthisis: t tũc qñq; nõ addit sup quartũ diez. Et qñq; ẽ interfectio sputi pp debilitatẽ ỽtutis: t tunc forasse ostringãt anhelitus eoꝝ vsq; quo fiat q̃i nõ sensibilis: t multotiẽs qdem tussis i eis sit vehemẽs t ducit ad sputũ sanguinis ꝓinuũ. t si curet tussis eoꝝ cũ, phibitiuis sputi morinnt cũ lenitate aduenĩente eis. Si aũt dimittent tussire moriuntur spuẽdo sanguinem. Et ex veloci morte ẽ q; sigs hz pthisiz t apparet sup spatulas eius gnuz sicut faba moritur post qnquagintaduos dies.

Tractatus quintus de pncipiis opatiuis.

La.i. de cura cõi apaũ ptiũ pectoris t pulmõis.

NO Ex rebus cõibus ẽ phlomia. Sed in pncipio ex latere diuerso t magis festina de saphena opposita in longitudine t post ipaz de basilica opposita latitudie: t post ipaz de nigra opposita i latitudine. Si aũt nõ appareat tunc non oportet vt dimittat phlomia cephalice q̃uis sit ei⁹ iuuamẽtũ min⁹ t tardius. Deiñ post aliquot dies ex latere puenĩente i latitudie. Et qñq; ponunt ventose sup pectus cum scarificatiõe etiam ita vt attrahat mã ad exteriora t minorẽt, ppe cuz ꝑmissa fuit phlomia. Jngd Galien⁹ si febris fuerit vehemẽs valde: tũc time solutiuũ t sis ptẽt⁹ phlomia. Jn ipsa nanq; nõ ẽ timor: aut tũs or ei⁹ est minor. Jn solutiuo est timor magnus. Jpm eniz qñq; manet: t qñq; non soluit: t qñq; in nocte superfluit. Et oportet qdez ne narcotica eis apropinquent iẽ hora potes. Jpa enim, phibẽt maturationez t sputuz. Libi aũt sint aq̃ ordei t aq̃ tritici, t aq̃ decoctõis maluaz t bliroz aut molochie t cucurbite t aqua fabarũ t altheemes cũ nõ fuerit caliditas supflua t passe i postremis, ppe. Et ex eis q̃ curia medicinarũ, pcedunt sunt oia que mundificat t remouet asperitatẽ t lenit in gradu ꝑmo: sicut aqua iuiubarum t viole t papaueris t radix lilij t medulla citroli t cucumeris t alchea t semẽ endiuie t seueste. t qñq; ponunt i eis mucilago seminis cydoniorum t gũmi t dragaganti t semen papaueris: t hec oia añ eruptões: Et melius abstergentiuz mũdificantium est aqua mellis si nõ est apa in religs viscerib⁹. Si aũt fuerit apa oportet vt administretur postq̃ sit sic aqua cũ multa ꝓmixtiõe. Sz iuleb t aqua zuccari sũt puenientiores ei: t post ea aqua ordei: t post ipam vinum dulce: t est melius vinum hñtib⁹ hanc egritudinez t, ppe illud quod est album: nã illud est magis adstuas ad expuẽdũ verũ non oz vt bibat i pleuresi⁹ t in peripneumonia nisi post maturatiõez. q̃tus ꝑs q; dicit sit calefaciẽs t faciens sitim qbus vrisq; iam sucurrit: t non oz vt in potu sumat illud ille cuius epar aut splen est infirmum. Et post vinum dulce est vinum aquosum t ipsum est ꝓfortans virtutem plurisq; aqua t in potu ipo sunt incisio t subtilatio. Potus autez oxymellis facti ex melle t zuccaro t pauco aceto quando miscet cum aqua est aggregans duas intentiones. s. extinctionis t mundificatiõis. Maz si valde acetosũ est tunc ipsum aut facit multuz spuere: aut ifrigidat t inulcat valde t fiat adeo malignuz donec illud qõ icidit q̃nq; indigeat virtute forte, ad hoc vt expuat. qꝫ si acetositas necessaria fuerit tunc oportebit vt ponatur tepidũ aut mixtum cum aqua calida paulatiz. Et illo, vero qõ temperatam habet acetositatem securatur hec malitia t est, phibens nocumentũ dulcedinis t sitis t ebullitionez cholere rubee t eius generationem. Et aqua mellis est vltima in humectando: t aqua ordei in ꝓfortando: t quãdo q̃ est necessariũ in equatione nature tribuere acetosa cuz oleo agmidalino. Aqua vero que eis in potu tribuitur: i hyeme qdez sit aqua calida t aqua zuccari t aqua mellis subtilis: t in estate aqua temperata: t interdicatur eis aqua frigida. Quodsi tussis vehemẽs fiat detur eis in potu parum ex ea cõmixta cum iuleb t oxymelle ifrigidatis. Nam oxymel facit eam penetrare velociter t expellit nocumentum eius. Et apo declinationem det eis in potu rob. Eis autem que necessaria sunt apud collectionem t maturationem t eruptionẽ t pos eas oz vt singulare caplz faciamus.

Capitulum. ij. de cura pleuresis.

Oportet vt prohibeas materiaz venientez ad apostema cuz eu acuratione t attractiõe ad ꝓximariũ: t lege illud quod narrauim⁹ i caplo qõ ẽ ãte h⁹: t forasse dicem⁹ illud

iteruz. Dicamus ergo q' cura eius, est phlobotomia: si sanguis fuerit vincens ſm modum p̄dictū in capitulo quod ē ante ipsum: ꝛ extrahatur donec alteretur color eius. Significat enim q̄ nocibilior sanguis iam euacuat⁹ ē. ꝛ scias q̄ sanguis corporis vehementioris ingredinis est ille qui est ꝓpinquus huiusmodi apostemati: cuius obseruatio virtutis in hoc necessaria sit. Et q̄ns non concedit virtus extractōem sanguinis fieri vsq; ad hūc terminum.

Et si est humor alius euacua non cum eis que sunt sicut myrobal. negz in quo est stipticitas: imo cum eis in quibus est cum solutione lenificatio sicut res facte cū violis ꝛ siracost ꝛ tereniabin: ꝛ zuccarum alhaizz ꝛ soluantur i nocte. Quidam vō sapientum dixerunt q̄ rectius ēquātum possibile est vt euacuetur cum phlomia timēdo inquietudinē quā quādo ꝙ caderet facit solutionem. Et nos iaz diximus istud ꝛ proprie quando sputū ē cholericuz valde ꝛ ꝓprie ꝙ dixit Galienus quādo febris ē vehemēs valō Et Galienus q̄dez ꝓcepit eos custodiri a scamōea ꝛ nō precepit eos custodiri a tera ꝛ helleboro simul ꝛ laudauit opationē aque ordei post administratiōnē solutiui ꝛ sepationem ex eo. Cum ipsa vero ascēdit opationez eius: cuius oporteat vt fuer pars declinatiōis doloris ꝛ lesionis. Mā si declinatio fuerit ascendens ad furculam thoracem ꝛ quod est sup eam tunc phlomia ē melior. Et si dolor declinat ad partem hypocondriorum tunc necessaria ē solutio sola: aut cū phlobotomia secundū q̄ necessariuz facit illud quod testificat. Et illud ideo quoniā phlobotomia sola ex basilica nō trahit de hoc loco de quo fit curādū. Et ex eis que significat tibi vehemētiam necessitatis euacuationis est q̄ inuenis vaporationez ꝛ emplastrationez non sedare dolorē: aut inuenis eas ex eis q̄ augmētant ipm Et significat illud replonem in corpore toto: quare necessaria est euacuatio ꝛ proprie cuz phlobotomia. Cuius phlobotomas ꝛ euacuas ꝛ nō sedantur accidentia: tunc scias q̄ phibitio collectionis quaz queris difficilis ē. Nō ergo iteres phlobotoniā vt nō cōgelet materia que habitura est collectionē: illud est ex eis propter que defectus maturationis sanguinee cum diminutione virtutis nō digerit materiaz. Cum ergo maturatur oportet vt prohibeas eam fieri saniem ꝛ studeas vt mundifices ante illud cum sputo. Et ad vltimū quum nō fit phlobotomia ꝛ maturat ꝛ emittitur sputum sufficienter: deinde vides debilitatem in virtute tunc nō phlobotomes omnino. Dispositio nāq; debilitatis virtutis non ē que tolerare possit phlobotomiam ꝛ solutionem: necessariū est tunc vti clisteribus mediis ꝛ acutis ꝛ ſm q̄ necessarium fuit illud quod testificatur hoc: ꝛ ꝓpe qum dolor ē declinis ad hypocondria. Et Hyp. quidem innuit in cura peripneumonie in qua nō sentitur dolor. verum est vehementis declinationis ad hypocōdria vt euacuetur cuz helleboro nigro: aut cum alkakile ꝛ in alio libro cuz herba siluestri que est similis portulace ꝛ habet lac ꝛ est de genere lacticinio ꝛ. Cum ergo euacuaueris ꝛ inueneris dolorem leniorez sis contentus aqua zuccari ꝛ aqua ordei decocti cuius ordeū sit excoriatum in aqua plurima decoctiōe vehementi: ꝛ aqua alcandarusi si indiges confortatiōe ꝛ melonibus indis ꝛ aqua viiube ꝛ aqua sebesten ꝛ violis nutritis ꝛ semine papaueris. Et oleum quidez administratur cum aliquo horum ꝛ oleum amigdalax dulcium. Quidam autem phibuerunt granata ꝓpter infrigidationē eoz Sed apud me in eis que dulcia sunt non ē malum Et quādoq; sit ex istis medicinis decoctio que administrat ad mūdificandum. Et est hec. ℞. ordeum excoriatum ꝛ iususbas ꝛ sebesten ꝛ violas ꝛ semē papaueris ꝛ sirupum viol. ꝛ sirupum nenufaris quoniam ambo sūt meliores inleb. Et Bal. q̄dez ꝓcepit in principio vtendum esse speciebus diacoze: quoniā prohibent materiam ꝛ maturant ꝛ ꝓfortant. Et dico q̄ necessarie sunt qum nō est excusatio ꝓpter vehementiam vigiliarum. ꝛ si non fuerit illud tunc forsse congelat papauer materiam ꝛ phibet sputum nisi zuccarum quod cū eo ponitur ꝓhibeat nocumentuz ei⁹ Et videtur q̄ semen est conuenientius q̄z coztex tūc ꝛ oportet vt euacuetur illud quod retinetur cuz sputo. Et mēsura nutrimentum ꝛ nō multiplices imo subtiles secundum q̄ necessarium facit multitudo acutatis egritudinis ꝛ parutatis eius ꝛ accidentiū illius. Maz si ipsa fuerit quieta leuis facilis cibabis ipsū aqua ordei excoriati decocti valde. Ipsa nāq; ex puere facit scissura ꝛ ꝓfortatiua. Et si volueris dul cozare ipaz dulcorabis eam cuz zuccaro aut melle Et si fuerit inquieta sis contentus aqua ordei vsq; quo declaretur tibi dispositio ꝛ proprie secundum sputum. Nam cū multiplicatur securus es de multitudine materiei ꝛ scis necessariam esse virtutem.

Nutrias ergo cum aqua ordei excoriati ꝛ cōforta ꝛ si retinetur subtilia regimen ꝛ sis contentus aqua ordei ꝛ sirupo quantum potes. Et qum accidit in pleurcti solutio ventris ꝛ fuerit pleuresis succedens decollationi resolute ad latus prohibe istud cuz cura phlobotomie ꝛ lenificationis nature ꝛ sit regnū eius cum sufficientia sauic ordei. Si autem indiges phlobotomia necessario i speciebus pleuresis ꝛ nō est maturatio tunc rectius est vt sis cōtentus quantitate. xxx. ponderum ꝛ prepara ad secūdationez cū sale ꝛ oleo super vulnus. Et multotiens gdem excusat solutio ventris omni die semel aut bis a phlobotomia. Et si phlobotomie alicuius succedit syncopis aut vehementia difficultatis ꝛ constrictio in anhelitu: tūc illud est significatio q̄ phlomia non euacuat materiam egritudinis ꝛ melius est vt tunc linitur natura.

Capitulum tertium de sermone continuo i curs doloꝝ pectoris.

Dn cures i ꝓncipio nisi cum eo qđ lene est ex clisteribus ꝛ suppositorijs. Et maximi q̄ dez errotis est i potu tribuere infrigidātia vehemētia nisi in factis ex cholā. ꝛ non dentur i potu infrigidantia stiptica: ꝛ cibi eoz sint sicut lēces cū

acetositate ꝛ similib⁹. Et scias q̄ dare in potu aquā frigidam est inconueniens huic egritudini ꝛ oibus apostematibus intrinsecis minoza ergo ipam quātum potes. q̄ si tussis fiat in obediens permisce eam cum oxymelle vt frangat fortitudinez aque: ꝛ ꝛ minoret morsuram ei⁹ ꝛ fixionem ipius: imo vt faciat currere ꝛ penetret in corpore ꝛ adiuuet cuz incisiōe oxymellis ꝛ subtiliatiōe ipius. Et scias q̄ quādo i pleuresi multiplicat inflāmatio ꝛ requirit infrigidationē tunc non infrigideturnisi cum eo in quo sūt abstersio ꝛ humectatio sicut aqua citroli ꝛ aqua melonis indi. Aqua vero cucurbite quāuis ad vna parte cōferat: quandoq; tamen nocet ꝛ debilitat cum ꝓfocatione. Ea vero a quib⁹ est abstinendum sūt sicut portulaca ꝛ aqua endiuie ꝛ omnia in qbus est infrigidatio ꝛ inspissatio. Et oportet vt sit magnifica intentio ad hoc vt sputum facile sit. Et ex eis quidem que inultiplicant sputum est dormire super latus in firmum. Et quādoq; est necessaria cōmotio parua ꝛ vt in potu detur aqua que ad caliditatem decliuis est sorbendo cōtinue: quoniā cōfert ei valde. Et quādoq; necessariuz facit esse retentio! sputi constringētis anhelituz, vt lambēdo sumat cochliarium de flore eris ꝛ melle. Et quādoq; facit esse necessarium vehementia doloris vt in potu tribuantur faba vna de assa frixa cum melle ꝛ aceto ꝛ aqua rosata: ꝛ illud cum est vehementia doloris vociferare facientis.

Cuz ad vltimum peruenit inobedientia anhelitus coartati ꝛ oregmos assumat de nitro assato cū summatrium digitorum ꝛ de flore eris quātitatem vnius fabe ꝛ parum olei ꝛ aquam tepidam ꝛ mellis parū. Si autem non valent addatur eis illud quod est supius vitis cū pipere ꝛ aceto ꝛ sint omnia tepida. aut si opus ꝛ synapis ꝛ nasturtium cū aqua mellis tepida ꝛ hoc est fortius illo: ꝛ forbeat cum sputi viteliū ouī vt remoueatur malitia eis. Et si indiges in plenericis cibo fortiori da pisces alredradu ꝛ illud cum facta est febris. Et similiter panem cuz zuccaro ꝛ butyrum: quoniam adiuuat ad maturationē ꝛ ad sputum ꝛ pisces elixatos cū porris ꝛ aceto ꝛ sale. Et stude vt alleuies partes ventris: vnion compriment ptes pectoris: ꝛ illud fit cum lenificatione nature ꝛ attractione fecis si retinetur cum clisteribus lenibus sicut aqua kisk ordei cuz panca aqua fenicle. Et oportet vt prohibeas inflationem. Et scias q̄ fumus fecis ꝛ eius inflatio nociui sunt valde in hac egritudine. Et ex eis que sollicite sunt attendenda ē vt succurras cum maturatione egritudinis ante ꝛ absq; necessitate saniei. Si autez fiat sanies oportet vt succurras cuz mūdificatiōe eius anteq̄z corrodat. Et scias q̄ necessaria est humectatio: q̄re studevt facile fiat sputum ꝛ velox. Cuz sputum incipit in ascensione ꝛ pertransit quartum confortabanc decoctionē cum radice lilij ꝛ capillo ve. Et cū materia est grossa ꝛ virtus ē fortis ꝛ non est in neruis nocumentum non est malum tribuere in potu oxymel permixtuz vt incidat. Et si lenieris materiam cum eis que sunt sicut cassiafi. cum zuccaro ꝛ tereniabiz ꝛ siracost erit rectum. Et quandoq; iniungatur etiam cuz emplastris ꝛ vnguentis. Et primuz quod oportet administrari est ceratū factum ex oleo viol. ꝛ cera collata. Deinde gradatim perueniatur ad adipes ꝛ mucilagines ꝛ pulueres molendini. Deinde gradatim ad illud quod est fortius sicut emplastrū de camemilla ꝛ radicib⁹ eulsi ꝛ radicibus lilij ꝛ violis ꝛ decoctione etiam malue hortulane. ꝛ si est necessariuz quod est fortius administra emplastrum factū ex caulib⁹ elixatis ꝛ feniculo elixato. Et ex eū emplastruz factū ex absinthio ꝛ radice lilij cum aliquantulo mellis ꝛ oleo nardino. Et scias q̄ si materia est mala tunc ēplastra ꝛ ceptimata frigida nociua sunt: ꝛ si est pauca non nocent. Et similiter si apostema iam resolutū ꝛ descendit materia cum quātitate. Et quando accidit vt euacuatio ex phlobotomia sit tuatiua cōcedit vt fiat delutio. Descriptio emplastri alterius boni: ℞. foliorum violaruz ꝛ maluauisci ambo rum añ. partem. i. radicis lilij partes. ij. farine ordei farine fabarum ambou añ. partem. i. ℈. camemille draganti añ. partes. ij. Et si materia est grossa ꝛ indiget additione resolutionis addatur in eo semē lini ꝛ fiat eis confectio ex rob cum cera ꝛ oleo viol. ꝛ si est caliditas nimis ponat loco olei viol. oleum de lilio aut oleum narcisinum. ꝛ si caliditas est fortis ponatur loco additorū calidorū que descriptioni additimus folia nenufaris ꝛ rose ꝛ cucurbite. Descriptio vnguēti boni. ℞. ceram adipes anatis ꝛ galline ꝛ butyruz ouium ispum humidan: fiat ex eis vnguentuz quoniā est bonū valde. Et ex emplastris que ad maturationē aggregant sedationem doloris est emplastrū factū ex farina ordei ꝛ melliloto ꝛ corice papaueris. Et quandoq; adiuuatur etiam in eis cuz emplastris humidis ꝛ siccis. Et humida quidē sūt cōueniētiora ei qui attrahit ad rubedinē. Et sicca ei qui trahit ad phlatis ꝓprietatem. Verum humida cū nō adiuuat nō nocēt. Et sicca si nocēt nocēt magnifice. Et melius est vt antecedat spongia ifusa aq̄ calida. Et fortior ea est aqua maris ꝛ aqua salsa. Deinde pertransi illud si necessariuz est tibi ꝛ fac euaporationem cum vapore: aut cum oleo ꝛ aqua calidis ꝛ fortib⁹ illo est qđ fit cū aceto ꝛ herbo ꝛ caulib⁹ suplanā inhibitam oleo. Et ex siccis subtiliatiuis ē furfur: deinde grana milij: deide sal. Et vaporatio qdē resoluit oēm dolorē altum: aut infimū cū nō est ꝓhibitio ex ꝓpletiōe quā attrahat vaporatio. Phlomia vō pl⁹ ꝓfert dolorib⁹ vincētib⁹. Cuz emplastris facis aut euaporas: tūc stude vt retineas ei⁹ vaporē a facie egri ne eo excitēt tristitia ꝛ strictio anhelitus Et q̄z est egritudo vehemētis siccitatis ꝛ ꝓfert vapor empli ꝛ vaporatōes humidorū temperatorū q̄s petit faciem ꝛ pueri i attractiōe aeris. Et q̄z adiuuāt cum electuariis ꝗbus vtunt. Et pueriti⁹ coz calefactis est cera alba colata aluta cū oleo vio. ꝛ ꝓprie q̄s est dolor vehemēs. Et q̄z reditur ad ventosas post mūdificatoz corporis cum phlomia ꝛ aliis ꝛ fiducia q̄ ipm iam sit mundificatum. Et ventosis enim cum ponūtur sup locum doloꝝ sum apparet

uuamentum maximū: t qñq; sedatur dolor: olor: t quando oq; trahitur ad partes extrinsecas. Et emplm de synapi si administretur in hoc loco efficit opationem ventosarum in attrahendo. Cum ergo pertrā sit septimū pceperūt antiqui dari electuarium factū ex amigdalis t granis alcurat t melle t butyro t viseo albotim. Et qñq; admistrabant confectões magnas sicut est athamasia: t est vīa bona qua incedere possunt q arte verificauerunt: pfidentes in seipsis cum meditatione inuestigatrice vt succurrant si hoc regimen dederit vt possit eger tollerare illud. quare cum ea consequūtur finem mundificationis sufficiēter. Monui aūt timorosū non pfidētes in seipsis i hoc timent mel. t ponūt loco ei⁹ zuccarū. Et antiqui etiā innuebāt vtendum eē medicinis fortis mundificationis pparatis cum melle. s. pilulis que tenentur i ore sub lingua. Et innuebant i hac hora vtendum eē medicinis t emplastris que nominantur habentes odorez factis cū sansuco t emplastro alcedebi. Et ad sūmum ille qui pcedit hac vīa que est antiquorum oportet vt incedat eā cum cautela t observatione t timore q rumpat apata t exsiccet calorem plurimū. Dein de attinet ei vt confidat post illud de inuamēto festino. Si autem egritudo remanet vsq; ad. xiij. diem non est exculatio a ventosis t subtiliatione regiminis tunc. Et cum vigilie fiunt in eis vehemētes tunc necessarius est siropus de papauere. Et quando fit anhelitus in eis frequens tunc non succurrit illi nocumēto nisi cū humectatione cum eis que sūt sicut mucilago psilij sorbendo ex eo aligd post aliquid t sicut iuleb. Quandoq; autez confert embrocatio lateris cū aqua tepida vt alleuiet dolor t minoretur frequentia anhelitus: qñ est nociua sm quod iam scīmus. Et post declinationem manifestā administra balneū t aliena infrigidationez nisi in eis que sūt de genere cholere rubee. Et similiter aliena regimen ingrossatiuz t administra subtilia tuū: t decoq̄tur in aquis siropis pdictis caules t calamentum i fine eius t lambant semen alcurrat cū melle. Qd si apa fiat inobediens t vadat versus collectoz regātur cum regimine qd dicitur in. c. illius, phe. Et oz vt caueant in cōualescētibus pleuretico: salsa t acuta t saturitas t repletio saturitatis facientis nauseaz t ventositas t fum⁹ t vox alta t sanios itas t coitus. Nam si recidiuāt moriuntur: hoc dicimus si pleuresis est calida pura. Si autem nō est ita imo non ē pura t non est vehementis caliditatis: tunc i te est vt frices t emplm factas cū eis q sunt sicut fenugrecū z pix t vt vētosas apponas. Et eplm valens ad illd P. cineres radices caului q cōficiant cū adipe t fiat cum eo cuplm. Et in cura qdem phlatici incipiat a clisteribus acutis solutione ventris t non fiat phlotomia t administrent resolutiua que sunt ex emplis t vaporationib⁹ predictis in quibus ē virtus. Et cibētur sicla t aqua caulium t aqua ciceris t oleo de oliuis: aut oleo de amigdalis dulcib⁹ t amaris t administrent emplā t vaporatiões calide pdicta. Et detur i potu decoctio ioseph vigilatiōis quā in potu dam⁹ cum oleo t cerua. In mlico vo incipiatur a sorbitionibus factis ex tritico facto cū melle t oleo amigdalino dulci t electuarijs lenificant calidis. t sorbeāt tur olea lenificantia sicut oleum amigdalinum dulce t sorbitões facte ex fabis t pauco fenugreco t lac mulctum t, pprie asininum: qñ ipm est inuatiuum eis. Et ex eis que cōferunt in eo ē vt sumat costi pondus. 3. i. t detur in potu in aqua decoctōis anceti oleum balsami aut siropus mellis: t hoc etiam confert tussi male. Atque vero congregate in pulmone cura est leuior eis que dicemus in cura empicoruz: t quā doq; indiget perforatione.

De cura peripneumonie. Capi. iiij.

q Mcura peripneumonie curritur cursu pleuresis nisi quia oportet vt emplastra ipsi⁹ sint fortiora t vt ponātur in eis que sunt profundantia. Et oz vt sit sollicitudo ad mūdificandā cum sputo magis vehemēs. t fit in ea loco iacendi super ptem spuendi resupinatio declinis vsus illam partem. Cuq; natura in ipsa fuerit restricta oz vt in potu sumāt omni die sepe de hoc siro: ℞. cassie fistule t passularum enucleatarū ambaz aā. sextaria. iij. t pijciatur sup ea. iij. sacraiati aque q decoquāt vsq; ad medietatē que sumatur t super ipsam pijciatur sacraiati aque solatri. Et hoc est illud qō i potu fortī dat debili medetas eius. Et si natura lenitatem habūerit t debilitatem detur in potu rob myrthi t cydonia dulcia assata t granata dulcia. Et illius q̄ē ex genere almeūr t cholere rubee cura ē sicut narrauim⁹ difficilis. Mā si aligd pfert est extinctio vltima eū succis vehemētis frigiditatis sicut olerū t herbarum t fructuum. Et denī infrigidantia lenificantia sicut succ⁹ endivie t similia illi. Quod si euacuetur cholera cū eis que sunt sicut siracost t tamaridi t tereniabin t similia illis ē bonum. Et silr qñq; est necessarium in ipsa facere phlomiā si fuerit illic repletio.

De empimate. La. v.

Quando apparent in apatibus pleuresis t peripneumonie signa collectiois pdicta t alcēdant: tunc necessariū est vt iuuamentum fiat ad maturandum post mundificationē corporis qō fit cum emplis t vaporatiōibus sicut illud qō fit ex farina ordei t vino alumbar t vino albo t dulci t fricubus humidis t ficub⁹ siccis. Et fortius illo est cū quo ponūt stere⁹ colūbinū t nitrū t est conueniēs fine ēt apud eruptōez. Et oz vt dormiat aū horaz eruptōis sup lat⁹ infirmū: adiuuat. n. ad spuēduz. t ad rumpendū. Si āt caliditas fuerit plurima det i potu aq̄ mellis i aq̄ ordei: aut aq̄ mellis subtilis sola. Et si caliditas non ē fortis t virt⁹ ē fortis: oz vt in potu tribuatur decoctio isopi cum aqua cū isopo ō cocta sunt asse t prassium t ficus t mel. Et i potu sumat aquam ordei decocti cū radicib⁹ lilij. Et qñq; indiges eis que sunt sicut mastrudatum t tyriaca, ad maturanduz. Et conuenientiozes horę ad potādū ipsa sunt post maturationem integraz vt crūpat sm conseruationem innati. Et dactili quidem sunt vltimi hachora t post ipsam. t siropus de prassio est vltimus. Trocisci maturatiuis. ℞. semē alicee t citroli t malue melonis t cucurbite t succum ligritie t florē melloti t violas vel dragaganti: fiat trocis.

Et multotiēs quidem sunt trocisci cum mucilagine seminis lini. t dantur in potu cum aqua ficuum. Eorum autem cibi in ascētione sint panis infusus i aq̄ aut cū aq̄ t melle t ova sorbilia t q̄ sūt illis silia. Et ea quibus vtuntur in secūda mēsa sint ḡna pini maioris t minoris t amigdale dulces t sorbitiones subtiles facte ex farina ordei t ciceris t fabarū cum oleo amigdalino t zuccaro cū melle. cuq; ptransit hora eruptionis t pplet maturatio oz vt iuuamentuz fiat ad erumpendū. Mā dimissio ipsi⁹ efficit egr⁹ puū t male, pperatis. Et suffumigent guttura ipsor cū storace calamita. Et det in potu siropū sopi fortis qué dixim⁹. t appōant fortiora ēpla q̄ dixim⁹. t dare i potu mythridatū t tyriacā i hac hora ē inuamēti si nō fuerit sebrīs nz debilitas nō extenuatio. Et i cibo denkpisces saliti t sumat i ore suo cū vadit dormitū pillulas factas ex hiera t pulpa collocynthidis. Et pillule ét cochie i potu sūmāt i hora dormiendi t suffumigētur guttura eor cū storace calamita Et qñq; pfert ei mouere sedez sup quā sedet hoie tenēte eū ē spatulas. Et pfert ei sumere i potu synapi cuz aq̄ mell t potare assā fetidā i lacte. t pfert ei iacere super latus sanū qñ vult eruptionē t pcipit vt vōit⁹ fiat post cenā in h⁹ i hora. vez illud ē timorosū. qñz eni facit possidere eruptionē magnā vice vna: t qñz pfocat. Cū āt erūpitur necessariū ē vt cauterizet: dei de, sideretur. Mā si exierit sanies alba mūda spes hūda est. t si non: nō est spes habēda. Cuq; crumpit sanies t currit t existimas q̄ pauca sit t eē lis ita q̄ pole sit vt mūdificetur cum iputo vsq; ad. xl. dies tūc oz vt administrēt p⁹ cā abstersiua lauatiua mūdificatiua dādo ea in potu cum incipit exp ui illud qō erūpit: t illa sūt sicut decoctio isopi cū radice lilij ceselestis cū siropo de melle t caules t sorbitiones predicte facte ex farina ciceris t silibus q̄ sūt ex medicis t ponatur in eis etiā farina herbi: t pfert etiā electuariū ō squilla. Medicine vo singulares q̄ sunt mfes h⁹ rei sūt sicut farina herbi, t sauie lilij t radix ei⁹ t aristol. vtraq; t pipa trita t synapis t nasturtiū vsq; ad oppopō acū ēt t costus t calisalignea t spica. Et qñz ē necesse vt admisceatur eis aligd ex narcoticis cū mēsura. Et ex istis medicinis est sco: deon. Ipm nā q̄ est vehemētis iuuamēti in hoc ca. Et iste medicine sūt mfes medicinaz in hac hora iuuantium ex ḡbus fiunt potiões t ēpla t ebroce cū spōgijs t olea Et qñz fit oleū ad qō virtutes eaz pmutant sicut oleum de lilio t narcisciuū t camemillinū t ō alcanna t nardinū: t sicut oleū laurinū t pce cū adest declinatio. Et qñz ponit qō ē sicut oleū violaceū sm dispositionē t horā. Et qñz ponūtur in h⁹ i oleis ea q̄ sūt sicut ḡmma pini t adeps t galbanū t flos ysmati t isopus hūida t fenugrecū t folia lauri t bdellū t silia illis: cū febris ē fortis nō superflua in calefaciēdo qñ debilitat virtus pp malitiā pplonis t deficit aspuādo. Et oz vt succurrat ad regimē extractōis sāiei p⁹ eruptionē ad pectus in dieb⁹ q̄ ḡbus imaginatur eger alleuiationē. Cū aūt existimaueris i pleuresi maz pfunā t nō mūdificatur. xl. dieb⁹ nz in paucioribus imo facit cadere in phtisi tūc necessariū ē cauteriuz fieri cū cauterio minuto quo pforet pect⁹ vt exiccet mā t trahatur paulatim t abluat cuz aqua mellis t adiuuet ad extractionē ei⁹ ad exteriora. Cuz mūdificata fuerit perueniat ad psolidandū. Et oz vt cognoscas ptē in qua est pus ex modis predictis de voce sanies t sonitu ei⁹. t, p oc p indūtur pectus cuz filo tincto luto rubeo t psideret quis locus exsiccet velocius qñ ipse est locus sanies. Signū ergo sup ipm fiat vt cauterizet t pforet illic. Mā qñz nō cauterizat: imo pforat lat⁹ cū phlomia: t ponit preparatio taliter q̄ cū ea egredit sanies de qua accipiat oi die paz ablq; extractione plima subito. Et ih⁹ i qdez hora necessaria ē pseruatio virtutis cū carne t cibo tēpato t nō pslideres febrē: qñ ipsa nō sanat dū sanies pseuerat remanēs. Cū aūt expuit eradicat. t cū pforatur eger ad expuēdū sanie. aut ad illud quo curat ex cauterio remouet febris, pculdubio. Et multotiens accidit vt apa erūpat ante maturationē. Et ē illō qō erūpit ab eo sanguis. quare nocīa est tūc phlomia t administratio emplox t expellētiū t cōcantiū Emplm eis contemēs caules t aqua mellis sup descriptionē Maron ponat. Et emplm h⁹ i. ℞. pip capillū veneris isopū sticā vrticā aristologiā rotundaz fiat ex eis emplm cum melle.

De cura vlcerum pectoris t cura phtisis. Capitulum vi.

Uz vlcus quidē ē i cāua pulmonis tūc medicamē ad ipz velocit vadit: t oz vt faciat dormire egr⁹ sr collū suū t teneat medicamē i ore suo t deglutiat saliua ei⁹ paulatim ita q̄ nō mittat plm subito t excitet tussiz. t oz vt iste mollificet lacertū gutturis sui ita vt descēdat ad gutur ipsi⁹ absq; exsiccatione sode. Et medicine sūt glutiatiua t exsiccatiua quas diceni⁹ ē in phtisi. Ulcera vo q̄ sūt in pectore t pulmone q̄ dixim⁹ indigēt vt initiati i eis medicine lauatiue absterslue: t pcipit egro vt iacet sup latus infirmū t tussiat t pmoueat aliquo motu. t qñz egredit pus ex eis p⁹ missionē aq̄ mellis in vlcere cū instrumēto attrahendi post. Cuz mūdificatur sanies t speramus q̄ non remāsit ex ea aligd tūc administrent medicine psolidatiue t nō est i mūdificatiuis absterslnis in h⁹ i aliquid sicut mel. Ipsū enim est mundificatiuum t cibus dilectus a natura t non nocet vlceribus. Ulceris autem pulmonis regimen est due res: quarum vna ē cura vera t altera est blandies. Cura quidez vera nō est possibilis nisi quando egritudo ē suscepibilis cure: t nos iā narrauimus eam. Et illud est cuz mundificatione vlceris t exsiccatione ipsius t expulsione materiez ab eo t pohibitione catarri t adiutorio ipi⁹ ad psolidandum. Et iam preterit illud in regimine, phibitionis catarri t ē radix tibi in hac cura. Et summa eius est mundificatio corporis t attractio materiei a capite ad inferiora t pforatio capitis vt nō multipicēt ur

supfluitates in ipso ⁊ phibitio ei⁹ qō effundit ex capite ad pulmonē ⁊ attractio illi⁹ ad aliā ptē. Et oz vt sit mūdificatio cū phlomia ⁊ medicinis extrahentibus superfluitates diuersas sicut pillulis cochijs ⁊ ppric cū bdellio ⁊ gūmi additis in eis. Et fortasse necessaria sunt ea que educunt humores melicos sicut epithimū ⁊ similia. Et qñz indiges iterationib⁹ in euacuatione ve minozentur superfluitates in ipso Eūa ergo cū phlomia ⁊ medicina: deinde cum subtiliatione: ⁊ propzie in corporibus fortibus. Et ex rebus iuuantibus in expellendo nocumentum catarri est diacoz ⁊ propzie illud qō est ex papauere: ⁊ cum eis q̄ diximus in ātidotario ⁊ reliqua. Et ex eis q̄ iuuāt ad hoc vt natura suscipiat regimē ē vt fiat permutatio ad regionē in quibus est aer exsiccās ⁊ curetur ⁊ detur i potu lac eis. Et oz vt sit preparatio ei⁹ sm plim ea q̄ est preparatio habēs collū tensum ad anteriora ⁊ ad superiora vt equetur casus ptiuz pulmonis pectoris adinuicē vt nō remoueant partes vlceris a cooperturā ⁊ positiōe naturali. Et oz vt nō frequēter in ipso sedatio tussis cum prohibitione sputi. Mā i ipso ē timoz magnus q̄uis medītari faciat lenitatē. Blandientia vero sunt regimē indurādo ea ⁊ exsiccādo ea: ita vt nō fiat cōcauitas eis neqz dilatent: licet i eo nō sperētur incarnatio: ⁊ solidatio: ⁊ in hoc est spes in tēpore patiētis ea q̄uis vita eius nō sit dilecta ⁊ leditur quolibet erroze Et ista quidē exsiccatiua cōstringūt pulmonē ⁊ exsiccant cū ⁊ claudunt vlcus q̄uis nō psolident ipsum ⁊ si hac via, pcsserit non oportebit vt administretur lac omnino. Et mel ē vehiculū medicinis p thisis ⁊ ipsum nō nocet vlceribus. Ulceris aūt mūdificatio fit cū medicinis predictis mūdificantib⁹ ⁊ cū decoctione isopi predicta ad pthisim i ātidotario. Et fo⁹ illo ē electuariū de herbo cū gnis cocti dēz i antidotario. Et fo⁹ illo est electuariū de sgilla cū lacte asinino. Et qñz est necessariū vt aggregētur i eis vis cōsitatē faciētia glutinatiua. Et quandoqz adiuuantur cū narcoticis vt phibeat tussis ⁊ adiuuāt medicinā i operatiōe sua: ⁊ tūc neūz ē regimē viuificabile Et iam diximus tibi hec mundificatiua in capitulorum principio. Et diximus etiam ea in capitulo empimatis. Et vsitata ex eis sunt sorbitiones facte ex herbo. Et sorbitiones in quibus ponitur porrum de scen facte ex farina ciceris ⁊ alcandaros: ⁊ hoc ipsum porrum elixatum ⁊ aque mellis in quib⁹ coquūtur mundificatiua incarnatiua: ⁊ oia illa iā pretericrūt tibi. Et pfectiones exsiccatiue sic diacymīnū ⁊ anathalsia ⁊ electuariū de scie limi. Et mithridatū ⁊ tyriaca cū admistrant in qbusdā horis ⁊ ppric in principio ⁊ vbi non est debilitas vehemēs sūt iuuatiua. Et vbi nō est febris iaz peruenīs ad vltimū in grefactione. Et lutū quidē sigillatū est res magis iuuatiua in omni hora ⁊ lutū armenū. Et similiter omnia q̄ diximus in emplastris ⁊ vapozationib⁹ ⁊ vnguētis mūdificatiuis. Cūqz putrefiunt vlcera i pectoze ⁊ in pulmone confert facere vt eger lambat cochliarium pūi de kitran i mane solo: aut cū melle: aut cū aliquantulo galbani liquefacto cū melle. Si aūt illic fuerit caliditas ⁊ timentur mūdificantia calida ⁊ nō conferunt frigida. tūc sumātur pulmo vulpis ⁊ semē feniculi ⁊ succus ligritie mundificatus ⁊ succus capilli veneris ⁊ aggregent cum aqua fucari ingrossata qm̄ ē vltimum. Et quandoqz administrant in hac egritudine genera suffumigationum exsiccantiū ⁊ mundificantium quibus fit suffumigatio cū traiectario. Et ex eis sūt illa q̄. ℞. arsenicum ⁊ piper fiant ex eis similitudines auellane cū albumine oui. Et ex eis ē illa q̄. ℞. folioz olive dulcis ⁊ stercoris vaccaz pregnataz ⁊ adipis renū hirci ⁊ arsenici ⁊ stercoris leporis ptes equales. Et ex eis ē illa q̄ ℞. cortices nabac ⁊ arsenicū ⁊ adipē renū hirci. Et ex illis ē illa q̄. ℞. arsenici ⁊ aristol. ⁊ cortices radicis cappa ris ptes equales ⁊ aggregentur cum melle ⁊ butyro ⁊ etiam pinea i qua ē fex alkitrā ⁊ ēt arsenicū. ſ. citrinuz cum sisamino oleo. Et quotiēs calefit cōplexio eius supflue curet cū trocischis de canfora aliquibus diebus ⁊ redeatur p⁹ eos ad exsiccandū. Libi aūt sint ex perdicibus decoctis cū seminibus ⁊ specieb⁹ ⁊ non phibeatur vinū album puz i principio sui: ⁊ olfaciat sup odorifera ⁊ adhereat somno ⁊ requieti q̄ vieti ⁊ dimittat irā ⁊ rixā. ⁊ nō pueniat ad ipsum illud q̄ tristat. Et ex eis q̄ ego multotiēs iuz experti⁹ in corporibus diuersis: ⁊ regionibus diuersis est vt natura patiens succaro rosato. recenti sui anti omni die quantum potest quamuis multum sit ita etiam vt cū pane. Deinde attendat esse eius. tunc si constringatur anhelitus eius propter exsiccationem rosarum detur in potu sirupus de isopo sm quantitatem necessitatis. Et si inflammatur febris dentur in potu trocisci de canfora ⁊ non intermittatur hec cura in ipso quoniam sanat. Et si non timeré dici mendaz narraré in hac intentione mirabilia ⁊ referrem sumā qua vsa est mulier pthisica: peruenit res eius ad hoc vt egritudo cum ea prolongaretur adeo donec peruenirent ad mozem ⁊ vocaretur ad ipsam qui pareret ea que mortis sunt necessaria. Tūc quidam frater eius surrexit ad eam ⁊ curauit eam hac cura tempore longo ⁊ reuixit ⁊ sanata est ⁊ impinguata est: ⁊ non est mihi possibile vt dicam sumam eius qō comedit de zucearo ros. Et quandoqz egent sicitas ⁊ arefactio administratione lactis ⁊ aldoch. ⁊ in hoc est cibatio ⁊ equatio: ⁊ humectatio humoris corrupti ⁊ conglutiatio vlceris cum calefate: ⁊ mundificatio cum abstersione aque lactis virus ⁊ sanies: immo multotiens sanat hoc regimen vlcera pulmonis cum non intenditur in regimine eorum vt indurentur. Et de lactibus magis conueniens est lac mulieris suctum ex mamilla: deinde lac asinarum ⁊ lac capruz propzie propter stipticitatem que est in lacte capruno. Et lac equinum etiam est ex eis que mundificant ⁊ faciunt sputum facile. Verum non est ei conglutinatio fm q̄ existimo. In lacte autez ouino ⁊ vaccino est grossitudo ⁊ si posses sugi ex vbere esset magis conueniés

Et oportet vt animalia ex quibus mulgetur pascant plantas quarum operatio est necessaria ad incarnationem quidem, sicut virga pastoris ⁊ hausigi ⁊ concre. i. pirus ⁊ que sunt illis similia. Sed mundificantia facientia spuere sicut alhasce ⁊ alandacocha ⁊ nidus apis immo sicut lacticiniuz. Et ille qui vtitur potu lactis oportet vt observet reliquuz regimen. Nam si errauerit in aliquo fortasse reducet super eum malitiam. Quidam autem medicoruz qui medicinam comprehenderunt iam narrauerit sufficientiam dandi lac in potu. Et dixerunt illud cui⁹ intentio est cuz proposito nostro. ſ. quoniam oportet vt ex asinabus eligantur ille que a partu elongate sunt. iij. mēibus aut quinqz mensibus ⁊ vadant ad vas in quo lac mulgetur ⁊ abluatur cū aqua. Et si lac fuerit multum in eo ante lauetur cum aqua calida ⁊ fundatur in eo aqua calida ⁊ dimittatur donec dissoluatur aliquid si fuerit in eo aqua. Deinde abluatur cum aqua calida ⁊ frigida. deide ponatur vas in quo mulgetur lac in aqua calida ⁊ nullgeat in eo medietas sacraiati ⁊ est q̄titas eius quod i potu datur in die prīmo si egritudo fuerit salua: ⁊ si nō tunc plus illo dabis sm quod putaueris ⁊ crisima ueris. Et sumat in potu in secundo die duplum illius mulctuz in illa mulsione. Et si natura iam fuerit restricta in die prima ponatur in eo quod bibitur in die secundo aliquid zuccari. ⁊ fac in tertio sicut fecisti in die primo. ⁊ si natura non lenificatur in secundo. et propzie cum non lenificatur vsqz ad tertium: tunc in potu da duo sacraiati lactis cum duobus danic salis indi. ⁊ de amillo pondus. ʒ. ſ. vsqz ad. ʒ. i. ſ. ⁊ non cesses dare in potu oi die pondus medietatis sacraiati. Quod si peruenerit sexus ⁊ non respondet natura accipe ex lacte tres sacraiati ⁊ cuz eis pmisce zuccarum ⁊ talem ⁊ oleum amigdalinuz ⁊ polypodium. Si autem respondet vltra tres scellas: tunc non admisceas post illud ex lacte aliquid aut minue ex lacte. Et omnino oportet vt non adhat natura in die ⁊ nocte super tres. neqz minuat ex duabus: tunc si iuuatur cum hoc da in potu trib⁹ hebdomodis. Et iam dixerunt quidam comprehendentes q̄ melius lac in potu sumenduz illud est quod ē animalis pascentis loca in quibus sunt herbe subtiliatiue mundificatiue cum stipticitate ⁊ exsiccatione sicut absinthiuz ⁊ alleа ⁊ sceha ⁊ abzotanuz ⁊ polium ⁊ rubus. In lacte autem capruno rectius ē vt misceatur cum recenter mulctuz est aliquid aque ⁊ igniantur lapides ⁊ proijciantur super ipsuz multotiens donec coquatur ⁊ auferatur ciuis aquositas ⁊ hec est melior decoctio q̄ decoctio super ignem. ⁊ attende etiam lenificationem nature nisi sunt diaria: tunc enim oportet vt ponas i eo hypoquistidos aut tussis plurima. quare tunc oportet vt ponas in eo dragaganti pōdus. ʒ. i. Et si fuerit stomachus debilis ponantur in eo cyminum ⁊ carui ⁊ lac quidez coctum cum digerit ipsum ptilicus est ei cibus sufficiens. ⁊ quando post ipsum febrit ptilicus tūc oportet vt abscindatur. Aldoch autem est necessarium cum vehementia est se. ⁊ cum est solutio ventris ⁊ est eis innatinum valde. Et melius est si dimittatur lac acetosum nocte vna post acceptationem butyri totius in loco temperato: deinde moueatur in mane vehementer donec adinuicem vehementer misceat Deinde sumantur trocisci de farina tritici, que sit simula boni panis adeo perforati donec sint illic qui nominantur berengen persice ⁊ proijciatur sup pōdus. ʒ. x. ex eis pondus. xxx. ʒ. de aldoch ⁊ accipiantur: ⁊ in die secundo adde de aldoch decimam sui ⁊ minue de pane pondus. ʒ. i. fac illud assidue donec remaneat solum lac acetosum. Deinde conuertere cum non indiget aldoch ⁊ apparet sanitas ⁊ declinat egritudo. Non ergo cesses minuere ex aldoch ⁊ addere i trocischis donec abscindatur lac. Quod si aliqui eoz habeāt diariam proijciere ferrum igniū in aldoch multotiens est malum: ⁊ redi hic ad illud quod dicitur in antidotario. Libi autem ipsoū sint ea que glutinationem faciunt: sicut panis de simula ⁊ tri. ⁊ que sunt de milijs. ⁊ rizi etiam mundificat ⁊ facit nasci carnem ⁊ kisth ordei bene decocta est glutinatiua mūdificatiua ⁊ est pueniens apud vehemētiam febris: ⁊ propzie cum cancris quoruz extrema sunt ablata quorum ablatio est iterata cum aqua ⁊ cinere ⁊ propzie cum oleribus frigidis: ⁊ lentes etiam ex ea que accipiūtur cū cucumeribus ⁊ citrolis ⁊ melonibus efficiunt sputū facile. Si aūt febris est leuis tunc nō est aliqd sicuticaules ⁊ spargi i ea que spuere faciunt. Pisces autem saliti cuz comeditur semel aut bis conferunt i mundificando ⁊ cum vlcus est malignum: tunc aliena illud ⁊ omne salsum Quod si eos carne cibaueris tūc sunt cuz eis q̄ sūt sicut caro atheigui ⁊ galline ⁊ perdicis ⁊ alcanabit ⁊ minutaz auium: ⁊ omnes sint sicut ipinguate. ⁊ melius est vt comedāt eas assatas vt sint vehemētioris exsiccationis ⁊ incarnationis. Et extremitates etiaz sunt bone propter viscositatez eaz ⁊ pisces in furno decocti. Et quando desiderant iura tūc permisce ea cum melle. Et quandoqz conceditur vt ipsi ingrediantur balneum ante cibū ⁊ post ipsum cum non est in epatibus ipsorum opilatio. Ipsum enim impinguat eos ⁊ confortat ipsos. Aqua vero ipsorum quas ipsi potāt sint aque pluuie. Et pthisicis quidē multotiens accidit spunū sanguinis sm q̄ preterijt eius rememoratio. Et ex troc. bonis ad illud sūt trocisci qui. ℞. luti sigillati. ʒ. iij. amili luti armēi rosaz rubeaz oiuz añ. ʒ. iiij. karabe grāoz mirthi amboz añ. vi. ʒ. cancroz adustorum seminis portulace amboz añ. ʒ. xv. cozalli dragagāti spodij sedine omnium ana. ʒ. xv. gummi feniculi succi liquiritie omnium ana. ʒ. vij. conficiantur cū succo portulace ⁊ aqua ros. recentium ⁊ fiant ex eis trocisci ⁊ bibantur cuz aqua cucumeris aut cū aq̄ pluuiali. Et multotiens quidem accidit pthisico casus vne ⁊ cadit in laborem. ⁊ prefocationem propter ipsum. Et quandoqz indiget abscisione eius.

Fen. xi. de dispositionibus cordis Trac. i. et⁹ de pncipijs ⁊ radicib⁹ ad illd. De anatōia cordis.

Capitulum primum.

Q: quidē creatū ē ex carne sorti vt sit lōginquus a nocumētū in quo ꝓterte
e sūt spēs villoꝝ formā vehemētis di-
uersitatis .s. lōgitudinalīū attractiuo-
rū latitudinaliū expulsiuorū ⁊ trans-
uersaliū retētiuoꝝ vt sit ei spēs motu-
um. Et mensurata est eius creatio cū quantitate sufficienti vt non sint superfluitas ⁊ grauitas ⁊ magnitudo: qm̄ ex hoc ē origo arteriaꝝ ⁊ suspensio ligamentoꝝ. Et dilatauī ē vt sit in origine sufficiētia cū eo qđ oritur. Et posita ē ꝑs hec pars eī⁹ altior duaꝝ ptiū ipsius vt sit longinq̄ ab appodiatiōe, sup ossa pectoris ⁊ nō ledat eā tact⁹ eoꝝ. Et subtiliata ē eī⁹ altera extremitas sicut illud qđ aggregatū est ad pūctum vnū vt sit illud qđ ledit tactu ossiū minor ptiū eis: ⁊ facta est dura illa ꝑs eius sup fluē vrīe illud qđ parati ē ledi illa obuiatione meli⁹ factū. Et ḡdata ē figura ad pineā vt ingeniosa fabricatio inferior ⁊ superior sit bona ⁊ nō sit in ea superfluitas. Et positū est in panniculo solido valde subtili qui q̄uis sit ex genere pānīculoꝝ: tm̄ nō inuenitur pānīculus cōpar ei⁹ ispissitudine ⁊ sit ei clipeⁱ ⁊ tutamē. Et separatuꝝ ē cor⁹ eī⁹ ab illo pānīculo cū q̄titate q̄dā nisi apud radicē eius ⁊ vbi oriunt arterie. ⁊ ē ei vt dilatet in ipo absq̄ ꝓfocatione. ⁊ apud radicē eī⁹ ē mēbr⁹ sicut sūdamētū sile cartilagini parui vt sit basis fixa firma. Et in ipso sūt tres vētres. .s. duo vētres magni ⁊ venter q̄si medi⁹ quē Gal. noiauit foueā: aut meatū nō vētres vt sit ei receptaculuꝝ nutrimēti: quo nutrit ispissū sorte sile subtiatiue ipi⁹ ⁊ miera spirit⁹ gnāti i ipo a sāguine subtili ⁊ inter ābos sūt vie: ⁊ ille vie dilatanf in ipso cū dilatatur cor ⁊ coartātur apō longitudiné ei⁹ ⁊ basis qđ vētris sistri altior ē basi vētris dextri: ⁊ basis vētril dextri descēdit mīnū. Et vene pulsatiles sūt arterie create: ⁊ sī nisi vna eaꝝ habētes duas tūicas ⁊ durioꝝ eaꝝ ē itrinseca cū ipsa sit obuiās ꝑcussioni ⁊ motui ſbe spūs fortī cui⁹ itendaf ꝓseruatio ⁊ custodia ⁊ fortitudo. ⁊ origo arteriaꝝ ē ex vētre sinistro q ē vnus duoꝝ vētriū pectoris qm̄ dexter ē ꝓpinquor epati. qf̄ oꝛ vt sit occupatus in attractōe nutrimēti ⁊ admīstratione eius. Et quia venter dexter cordis comꝓhendit grossū graue ⁊ sinister ꝓhēdit subtile: leue tēperata sūt ambo latera cū ꝓfirmatione vētris q ꝓhendit grossū. ⁊ ꝓpe qm̄ segtur resolutio cū relīquatione aut exiccatione ꝑ grossitudinē menstruū ⁊ ingrossādo vētrē qui cōꝓhēdit subtile. immo positū ē vas subtilioris strictus. ⁊ tēpatior sanguinis eī⁹ ē in medio. Et sūt ei duo additamēta sup duo orificia introitus duaꝝ materiaꝝ .s. sanguinis, ⁊ aeris attracti ad cor: sicē due aures neruosa q̄ st rugosa mollificantia dū cor pmāet ꝑstrictū. Et cū dilatatur rensa ⁊ adinuātia ad ꝑstrigēdū illud qđ ꝓhendit ad interiora. Sunt ergo sicut due arce recipientes a vasibus: deide mittētes illud ad cor cū mensura ⁊ subtiliatiua sūt vt sit magis ꝓhēdētia ⁊ me
lius obediēta ꝑstrictioni ⁊ facta sūt dura vt sint lon
giquiora a ꝑassione. Et cor quidē nutrifcū virtutibus suis naturalibus cū dilatatione quare attrahit sanguis ad interiora ei⁹ sicut attrahit aer. Et cor quidē positū ē in medio medij pectoris: qm̄ ē tēpatior loc⁹ ⁊ declinat magis pauꝝ ad sinistrū vt elongef ab epate ⁊ habeat spar locū amplū. Splen vo descendens ē ab eo elōgatione. ⁊ i descēsione ei⁹ ē iuuamētū qđ ego dicā. Et vt cor ꝑficeret locū epati melius ē q̄ ꝑficeret ipm splenī qm̄ epar ē sublimius. Et ex eis q̄ intēdūt i declinatione cordis ab epate ē vt nō aggregetur calor tor⁹ i parte vna: ⁊ vt tēpetur i latus sinistrū cū splē ipse sit nō calidus valde: ⁊ vt ipm minus ꝑximat vnī ꝑcauā venientē ad ipꝰ ꝓparādo ei quēdaꝝ locū. Et si aliqua ala ita fūt magni cordis ⁊ sunt cū hoc pauida ⁊ timida sicut lepores ⁊ cerui: hūc causa in eo ē: qm̄ calor eoꝝ ē puus vt efficeat ex eo res plurima: qf̄ nō calefacit integre. Et illa q̄ sūt pui cordis ⁊ cū hoc audacia ideo sūt qm̄ caliditas ꝙ ipso est plurima ⁊ coartatur ⁊ fit vehemēs. Et ex illa q̄ sūt plīm audacia sūt ea q̄ sūt magni cordis. Et cor qđē nō tolleret nocumētū dolor⁹ neq̄ apostema: ⁊ pp hoc nō decollaf a ala i cui⁹ corde inuenif ex nocumentis illud qđ inuenitur i reliquis mēbris. Et quandoq̄ inuenif gbusdaꝝ ala libus magni corporis os magnū ꝓpter ie bobus: ⁊ hoc os ē declīe ad cartilaginē. ⁊ illō qđ ē plus ⁊ maⁱ⁹ cuꝰ additiōe ⁊ duritie ē illud qđ iuenif i cordе elephātis. Et tā repui est cor cuiusdā simij hīs duo capita. Et ex virtute vite cordis ē qm̄ qm̄ auferf ab ala li ⁊ cēf pulsari vsq̄ ad horā. Iaꝝ aūt errauit q̄ existimauit q⁹ cor sit lacert⁹ q̄ uis sit illū rex i eo. vex⁹ mot⁹ ei⁹ nō ē voluntarius.

De egritudinibus cordis. Cap.ij.

Quandoq̄ accidūt cordi i sua ꝓpetate spēs
q egritudinū omnes sic spēs malitie ꝓplexionuꝝ que quādoq̄ sūt materiales ⁊ quādoq̄ sūt pure. Et materiales quādoq̄ sunt i venis eius ⁊ qm̄q̄ sunt i eo qđ ē iter panniculuꝝ eius ⁊ cor⁹ ipsius ⁊ ꝓpe humiditas. Multotiēs. n. inueniunt ex eis locis humiditates. Et scitum ē q̄ qm̄ multiplicāt coartāt cor: a dilatatōe: quare iterficiūt. Et quādoq̄ accidunt ei apata ⁊ opilatio: ⁊ qm̄q̄ accidit ei aliquid de egritudibus situs ēt sic aligd qđ accit ei de coartatione i humiditate ꝓcessiua, ꝓhibēte ipsū a dilatatione: quare iterfic. Et solutio singularis que accit aut i ipso aut i pānīculo eius. Lm̄q̄ ꝓfirmat i corde malitia ꝓplexiōis nō recipit curā. Et cū nō ē cōfirmata nō ē facilis susceptibilis cure. Et apostema qđē caliduꝝ ē iterficiēs statī. Et ffm ē ex eis que sunt difficilia. Et raro eueniūt durities ⁊ mollicies i corde. Sꝫ plurimū illi⁹ ē i pānīculo cordis. q̄ si contigat vt i ipso eueniat: tūc ipsū nō iterfic i momēto itersectiōis apostematis calidi: veritamē cū hoc ē iterficiēs. Et qm̄q̄ ꝓlōgaf duruꝝ qđ accit i pānīculo ex humore grosso: ⁊ nō duꝝ ex humore aquoso distillādo spatiuꝝ sicut dispositio i apostemate qđ fuit i pannīculo cordis simij qđ narrauit Gal. vixerat ille simi⁹ lef⁹. sed postq̄ anatomizatus ē post mortē suaꝝ cognitū ēgd passus est i vita sua, fuerat. n. debilitas texte

uatio. Lm̄q̄ cor ſpz non tolleret vt aſek: qđo ergo tollerabit vt collectō ⁊ sanios itas in ipso fiant. Et cū illic acciderit vlcera tollerabilia both o alia: tm̄ cipsla iterficiūt post fluxū sanguis nigri ex narib⁹ ſpz q⁹ dī. Et qm̄q̄ accit in neruis cordis opilatio nocēs opōnibus cordis. Cor ār longinquus ē ab hoc vt tolleret solutōes singularis q̄ apa. Et qm̄q̄ accit corpi ipsi⁹ ⁊ penetrat vsq̄ ad vētres ⁊ interficit statim: ⁊ si non ē penetrās tūc fortasse postponit ei⁹ interfectio vsq̄ ad diem scōm. Et qm̄ accidūt cordi egritudines pp cōtatē pānīculi sui ⁊ cōtatē cerebri ⁊ lateris ⁊ pulmonis ⁊ epatis ⁊ intestinoꝝ ⁊ reliquoꝝ viscer⁊ ⁊ ꝓpe stōi. Et qm̄q̄ est pp cōtatez alioꝝ mēbroꝝ ⁊ corpis cōiter sicut ē i febribꝰ: ita vt vīficet p portūnos suos ⁊ teries suas: ⁊ pp cōtatez alioꝝ mēbroꝝ. Mm̄q̄ sūt pp ea q̄ abscidunt ex eis sicut cōtate epatis qm̄ debilitat in transmittēdo nutrimētū ad ipꝰ: ⁊ cerebri qm̄ debilitat. Et debilitat lacert⁹ faciēs anhelitū ab āhelitu. Et qm̄q̄ sunt pp ea q̄ ex eis ad ipꝰ veniūt: ex cerebro qđ sicut qm̄ lūpo multiplicat huo: melic⁹ ⁊ penetrat in ſb a cerebri: q̄ penetrat in via arteriaꝝ vsq̄ ad cor excitans tremorē cordis ⁊ calū vtutis ⁊ tristiciā cū extractōe malitie cogitatōis ⁊ āgustie: ⁊ sicut illō qđ ex eo puenit ad ipm ex hūore humido per hanc viam ⁊ facit accidere oblitionē ⁊ pigritiā ⁊ casus festinatiōis. Sꝫ ex epate sicut illud qđ ipm mādat ex sanguīe malo calo ⁊ frigido aut grosso. Et qm̄q̄ sūt pp cōtatē in nocumēto ſm semitā vicinitatis sicut pp nocumētū eius qđ ē pp apa caliduꝝ ⁊ frigidū existens i pānīculo ꝓtinēte ipm ꝓpe ⁊ reliquoꝝ viscer cōiter: ⁊ nocumētū ei⁹ qđ ē pp nocumētū oꝛis stōi: ⁊ stōi ab hūore viscoso: aut mordicatio aut vermib⁹ ⁊ ascaridibus aut vomitu mordicatio ḡre euenit ex eis tremor cordis. Et qm̄q̄ fit pp cōtatē i dolore qm̄ vehemēs fit ⁊ puenit ad ipm ⁊ multotiēs interficit. Et qm̄q̄ sūt pp mutatōz materiei sicut ex ſgnātia: aut pleuresi: aut pipneumonia: qf̄ declinat mā ad cor ⁊ ꝑocat ⁊ interficit. Ergo cōtates q̄ cadūt inter cor ⁊ pānīculū ei⁹ nō oꝛ vt ꝓsequant ꝓnīē. Et si ēapa dū non ē calidū: ipm. n. ē putridus. Et qm̄q̄ accit i ipo oꝛe stōi tremor ⁊ nocet cordi. Modi āt ex qb⁹ signi ficant disꝑnes cordis sūt. ix. Pulsus ⁊ āhelitus ⁊ creatura pectoris. Et ea q̄ nascūtur sup pect⁹. ⁊ tact⁹ corpis ⁊ qđ accit in ipso ⁊ mores ⁊ ꝑtes corpis ⁊ debilitas ei⁹ ⁊ meditatōes ei⁹. pulsus qđ qm̄ velocitas ei⁹ ⁊ magnitudo ⁊ freq̄ntia ipsius significāt caliditatē ei⁹. ⁊ eoꝝ ꝛria signt frītatez ei⁹. ⁊ ei⁹ lentitas significat hūiditatē. ⁊ ei⁹ durities significat siccitatem ipsius. ⁊ fortitudo ei⁹ ⁊ q̄litas ⁊ ordinatio significant sanitatē ei⁹. ⁊ coꝝ ꝛria signt ꝛria sanitatis ipsi⁹. Et āhelit⁹ qđē magn⁹ ⁊ freq̄ns ⁊ velox ⁊ calidus signtficant caliditatē ei⁹: ⁊ ꝛria cor significāt frītatem eius. pect⁹ amplū altū si nō ē pp multitudinē cerebri quā signt capitis magnitudo facies multitudinē cerebri faciēsq̄ magnitudinē nuche faciēsq̄ magnitudinē spondiliū faciēsq̄ magnitudinez costaꝝ oꝛaꝝ ex eis: imo ē illic puitas capitis: aut ei⁹ meditatio ⁊ foꝛtitudo pulsus signt caliditatem ipius: ⁊ ꝛrium illi⁹ si nō facit ipm pulsus capitis signt frigiditatem eius. Et pili plurimi oriī sup pectus ⁊ ꝓpe illi q̄ sunt crispi significāt caliditatē ipius. ⁊ nuditas pectoris ⁊ paucitas piloꝝ significāt frītatē ipsius pp ꝙuatiōz agēti fumū aut siccitatē pp ꝙuatiōz māēt fumi. Et si nō ꝺdicit hūiditas ꝓlonis coꝛpis valde ⁊ ꝓsuetudo aeris ⁊ regionis ⁊ etatis. Et caliditas coꝛpis tot⁹ signt caliditatē ei⁹ si nō resistit splē ⁊ ep frigida cū frītate sua ⁊ frigiditas coꝛpis significat frigiditatē eius si nō resistit ep aliquo mō. ⁊ leuitas ei⁹ significat humiditatē ei⁹ si nō resistit ep aliquo mō ffsitēdi. ⁊ durities ei⁹ significat siccitatem ipius si non resistit ep. Et febres putride cū sūtate epat ⁊ significāt caliditatē ei⁹ ⁊ humiditatē eius. Et via āt mōz qm̄ ira nālis q̄ nō ēex ꝓsuetudine ⁊ audatia ⁊ furiositas ⁊ leuitas motuum signt caliditatē ei⁹. Et coꝛ ꝛria si nō ē acq̄sita ex me ditationibꝰ ⁊ ꝓsuetudiꝰ significāt frigiditatē ipi⁹. Coꝛpis aūt fortitudo significat ipsius fortitudinez ⁊ ei⁹ debilitas si nō fuerit nocumētū ex cerebro ⁊ neruis debilitatē ipsi⁹. Et debilitas e⁹ significat malitiā ꝓplexiōis i ipo. Et fortitudo e⁹ significat ꝓplois e⁹ nālis eq̄litatez. Et q̄ essentia caloꝛis inati ⁊ sāguis ⁊ spūs vitalꝑlia ē i ipo ñ inflāmata fumosa: imo splē dida pura. Sꝫ accidēt alē ex caliditate significāt vehemētia inflāmationis ⁊ rixa aie. Et qm̄q̄ aducit nocumentū i anhelitu. Alle deditationes vo q̄ declinant ad gaudiū sicut fiducia ⁊ bonitas spei significāt fortitudinez ipsius ⁊ eq̄litatem ipsius q̄ sequīf in caliditate ⁊ humiditate ipsius. Et decliues ad iglītionē silitudinis ⁊ disiunctionis significāt caliditatem eius Et declines ad timoꝛem ⁊ tristiciam significant frigiditatem ⁊ siccitatez ei⁹. Et dispositiones que sequūtur i ipo corde sicut inflammatio accidens in ipso ⁊ sicut tremor qui sentitur ex ipso: alie significant per se ipsas complexionem eius sicut inflamatio. ⁊ que dam non significāt nisi per comparem suum sicut tremor cordis. Tremor nāq̄ cordis sequit omnes spēs debilitatis cordis ⁊ malitie ꝓplexionis ipsius ⁊ non significat rem puram in ipso. Et qm̄q̄ plurimū tremoris cordis ē ꝓpter fortitudinem sensus cordis quare accidit tremor cordis ex qualibz meditatione aut vapoꝛe aut similibus illis ex eis q̄ perueniunt ad ipsuz. Et qm̄q̄ sunt egritudines cordis cum ꝓmunitate alioꝝ ⁊ ꝓpꝛie capitis ⁊ oꝛis stōi. Et nō eñantur egritudinel cerebri melice ⁊ epileptice a cōitate cordis. Et qm̄q̄ ꝓmuntantur ad cor māe expulse ex eis q̄ sunt sicut pleuretis ⁊ peripneumonia ⁊ sunt cāe tionis magni ⁊ mortis subite. Et qm̄q̄ accidit humoribus diminuto ex q̄titate necessaria ꝓpinui nocumentū illi⁹ ē i corde quare alteraf ꝓplexio ei⁹. Et quando puenit calor purus aut frigus puꝛ ad cor mouf ille cuius ē. Et tā vidi ꝓgelatū log ⁊ iaz moue batur cum sudoꝛe ⁊ sine sudoꝛe.

De signis cōplonū cordis naturaliū. Cap .iiij.

Amplonē gd̄ calꝛ nālē significāt āplitudo
c pectoris i creatōe sua. nisi resistat cerebꝛ ⁊ magnitudo pulſ⁹ nālis ⁊ declinatio ipsi⁹ ad frequentiaz ⁊ velocitatē. ⁊ magnitudo anhelitus nālis

ꝛ declinatio ipsius ad freq̃ntiã ꝛ violentiã ꝛ exuberatio piloꝛ sup pect᷒ ꝛ ꝓpe sup sinistꝝ parũp si non repugnet humiditas mẽbri alteri᷒ ꝟrietate vehemẽti valde aut regio ꝛ ae. ꝛ vehemẽtiã ire ꝛ furiositatẽ ꝛ bonitatẽ credulitatis ꝛ spatiositatẽ spei ſigãt magnitudo pectoris cũ non ẽ ꝑp cerebꝝ ꝑm qđ dictuꝫ est.

Complonẽ ꝟo frigidã nãlem significat ꝟstrictio pectoris nisi ꝑp ꝟditiones ꝺdictas ꝛ puitas pulsus nãlis ꝛ declinatio ei᷒ ad raritatẽ aut tarditatẽ: nisi sit illic cã faciens velocitatẽ: ꝛ ꝟstrictio anhelitus nãlis ꝛ declinatio ei᷒ ad tarditatẽ ꝛ raritatẽ ꝛ debilitas ꝛ pigritia ꝛ patientia non acq̃sita ex ꝟsuetudine ꝛ exercitio ꝛ mores ꝛ siles morbus mulierꝝ erubescẽtia cũ timore ꝛ hesitatio ꝛ oblimio ꝛ passio a mimis rebus ꝛ frigus corꝑis. humidã ꝟo ꝓplonem significant lenitas pulsus ꝛ velocitas patiendi a supueniẽtib᷒ tiram facientib᷒ ꝛ lenificantibus supuenientib᷒ ꝛ velocitas remouendi ab eis ꝛ hũiditas cutis si nõ resistit epar. Sꝫ ꝓplonẽ siccã significãt durities pulsus ꝛ tarditas agẽdi ꝛ tarditas patiẽdi ꝛ tarditas gelcẽdi ꝛ lupinositas moꝛ ꝛ siccitas corꝑis si nõ ꝛsistit ep. Calidã aũt ꝛ siccã ꝓplonẽ significãt pulsus magnus cũ mẽsura. Et illud iõ qñ magnitudo ei᷒ ẽ ꝑp necessitatẽ: ꝛ diminutio ipius ꝑp siccitatẽ instꝛi. ꝛ velox, ꝑpe ad ꝟstrictionẽ ꝛ freq̃ns ꝛ anhelit᷒ magnus velox ꝛ ꝑpe cũ ipse extrahit aeres freq̃ns ꝛ perfidia mouẽ ꝛ inuerecũdia ꝛ lenitas ꝛ motionib᷒ ꝛ imbladities ꝛ velocitas ire ꝑp caliditatẽ: ꝛ tarditatẽ pacificandi ꝑp siccitatẽ: ꝛ multitudo piloꝝ pectoris ꝛ ꝑpissitudo ipsoꝝ ꝑp siccitatẽ materiei ipsoꝝ ꝛ crispitudo ipsoꝝ ꝛ caliditas tactus ꝛ siccitas ipsius. Jn calida aũt ꝛ hũida sunt pili pauciores ꝛ pect᷒ est latum magnum ꝛ pulsus est magn᷒ verũ est leniores. Et velocitas ꝛ frequẽtia eius sũt infra illas q̃ sũt in ꝓplexione sicca cũ eq̃nl in caliditate. ꝛ ẽ ira in ea velox nõ vehemẽs ꝛ tact᷒ corꝑis est calid᷒ ꝛ hũidus li nõ repugnat ep in vehemẽti frigiditate ꝛ hũiditate si fuerint infra vehemẽtiã ꝛ multiplicant egritudines putride Frigidam aũt ꝛ hũidam significat pulsus cuꝫ nõ est magn᷒: imo ẽ declinis ad puitatẽ ꝛ ẽ lenis nõ velox nꝫ freq̃ns imo ẽ declinis ad ꝛria coꝛ ꝑm illõ ad qđ in vltimo puenit ꝓplo: ꝛ est habens eam piger tinudus tardus moꝛme festinationis nudus a pilis non retinens malũ neq; iralcibilis: ꝛ ẽ corꝑus frigidum ꝛ humidũ si nõ resistit ei ep cã calefactione plurima ꝛ exsiccatiõe ẽꝫ nõ sit plima. Frigidaꝫ ꝟo ꝛ siccã hẽntis pulsus non est cũ illa tarditate tota ꝛ habẽs eã est tarde ire fixe retinens malũ lenis sine pilis frigidũ hñs corꝑus ꝛ siccũ si nõ resistat ep cũ calefactõe plurima ꝛ humiditate ẽꝫ pua.

De signis egritudinũ cordis. Ca. iiij.

d Et illis sunt significatões ꝓplonũ nõ nãlium ꝛ qñq; significant malitiã ꝓplonis cordis debilitas ꝛ resolutio virtutis ꝛ liquefactio nõ ptinẽtes ad cãm ꝑmitiuã aut antecedẽtẽ aut cõitatẽ mẽbri. q si tremor cordis adiuuat in his significatoib᷒ nũc iã ꝓpletur significatio ꝛ qñ ꝑducit ad syncopim tũc iaꝫ ꝟfirmata est res. Et qñ in corde fortis fit malitia cõplonis frigide: aut calide: aut sicce sine materia incipit corꝑus ꝓcedere in via pthisis ꝛ liquefactionis est ergo illa que ẽ calida ex illa ethica absoluta. frigida spẽs ergo ethice ꝑpat ad senes ꝛ decrepitos: ꝛ sicca spes pthisis. Et ethica qđ diuersificat in toto illo a pthisi facta a pulmone. Jpulmo. n. in hac nõ ẽ lesus in seipo ꝛ hẽns eam nõ hꝫ tussim ꝛ diuersificat ab ea ethica cũ caliditate ꝓ ꝓportionem caliditatis. Signũ aũt malitie cõplonis cordis calide ẽ augmẽtum pulsus in velocitate ꝛ freq̃ntia non nãli. ꝛ egrelio anhelit᷒ ad magnitudinẽ ꝛ velocitatẽ ꝛ freq̃ntiã nõ naturalem ꝛ vehemẽtia sitis que sedat cũ aere frigido ꝛ suanitas in frigore ꝛ cõmunitas extenuationis ꝛ liquefactionis absq; cã alia ꝛ tristicia ꝛ turbatio ꝑmixta inflãmationi. Signa aũt malitie ꝓplexionis frigide sunt declinatio pulsus ad puitatẽ ꝛ raritatem non nãlez nisi cadat virtus ꝛ sit necessaria frequentia vt succurrat cuꝫ eo quod appropinquat necessitati cum alijs ab eis duabus. ꝛ est cuꝫ debilitate anhelitus ꝛ resolutione virtutis ꝛ trãquillitate ad illud qđ calefacit ex spẽbus eoꝝ q̃ tangit ꝛ olfacit ꝛ gustat: ꝛ timiditas ꝛ nõ audatia ꝛ lupfluitas in pietate ꝛ misericordia. Signa ãt malitie ꝓplonis cordis humide sunt inclinatio pulsus ad lenitatẽ nõ nãlem ꝛ velocitas patiendi ab ꝑpimentib᷒ in aia cuꝫ velocitate remotionis coꝝ ꝛ multitudo eũtus febriuꝫ putridaꝝ. Sed signa malitie ꝓplonis sicce sit declinatio pulsus ad siccitatẽ nõ naturalẽ ꝛ difficultas passionũ cũ fixiõe eaꝝ sine sint fortes siue debiles ꝛ liq̃factio corꝑis. De significatiõib᷒ ãt apatũ sũt signa ficatiões apatũ calidoꝝ. Jpa. n. in ꝑn. sui faciunt apparere i pulsu diuersitatẽ mirabilẽ non ꝓsueta ꝛ magnificant inflãmatoꝫ in corꝑe ꝛ, ꝓpe in ptib᷒ mẽbroꝝ ãhelitus. Et ãhelans ẽꝫ attrahit maximũ aere ꝛ frisimũ: tũ est ẽꝫ ꝺuat᷒ ãhelit᷒, deiñ segl ipm sm copis successiua: ꝛ nõ oꝝ vt expectet in cognitiõe dispõnis apatũ calidoꝝ cordis illud qđ ẽ ex duritie in stri: ꝑm q; currit ꝟsuetudo de expectatõe ei᷒ ꝛ aliꝫ q̃ sũt sillia eis. Elpa. n. nõ ita aduẽt cordi vt ipm iuret pulsus imo inificit añ illõ. Siglaris ãt resolsitur ex cãis ꝑmtiuis. et dixerũt qđã q; q̃ accit i corde vlcus ꝛ currit ex nare sinistra sãguis mortꝫ patiẽs Et signũ ei᷒ est dolor in loco sinistro mãmillari.

La. v. de causis imꝑimentibus in corde.

c Ulsaꝫ in corde ipimẽtiũ alie sunt q̃ st ei ꝓpe ꝛ alie sũt cões ꝛ alijs: sicẽ cãe efficiẽtes ꝓplones ꝛ cãe efficiẽtes apata ꝛ efficiẽtes solutioꝝ singularis ꝛ reliq; siles eis q̃ st ex eis q̃s nũc ram ubi libris vsi᷒bus. Elex cordi appropiant cãe añcedẽtes pp ãheli tuꝫ ꝛ cãe añcedẽtes pp passiões aiales. Propt ãhelitũ qđ qñ q̃ ꝟtrigit aut calefacit val ꝺ aut ifrat val de: segl ex eo vt accipiat coꝝ nocumẽtũ. Jn passiõib᷒ ãt aialibus oꝝ vt recedat ad ea q̃ dixim᷒ in vlib᷒: ꝛ iã oñdim᷒ ipressionẽ eaꝫ i corde mediãte spũ: ꝛ cuiusꝫ eaꝫ q̃ supfluit i ipressiõe ꝑoratõis spũs inati ad interiora aut sparsiõis ei᷒ ad exteriora. Et qñq; segl vt faciat puenire syncopi: imo ꝟsegl vt ifercit. Et ira q̃ ẽ ex sũma eaꝫ ẽ mino: oib᷒ illis i hoc. Jra. n. raro

iterfic. vigilie ꝟo ꝛ exercitiũ ꝛ sitis illis ꝺbilitant corꝑ cã resolutõe. L. vi. ꝺ canõib᷒ vlib᷒ i curatõe cordis.

R Os qđẽ fecimus de medicis cordialibus tractatum singularẽ quo cum hõ ꝺiunxerit iterſciam suaꝫ i medicia ꝛ cognitionẽ suaꝫ i puis que sũt magis cõia q̃ medicia inuabil. hic ꝟo inuim᷒ ad illud qđ oꝝ dici i libris medicialib᷒ puris ꝓpea q; corẽ mẽbꝝ ꝓncipale ꝺul homi ꝓncipali᷒ ꝛ ꝺsublimi᷒ eoꝝ vt sit velox studiũ i curatione eius cũ medicis ita vt adiuuet absq; errore vltime sive velim᷒ ex eo eũare hũore sine pmutare ei ꝓplonẽ. Jn eũone aũt q̃ ꝓcedit cursu phlomie ita studiose festinamus ne oporteat nos permiscere eã cũ alio regie nundificatiuo: imo plim qđ i ipsa obseruannis est ne supfluat ꝛ cadat virtus: ꝛ vt vinificemus virtutẽ si debilitat parũp cũ rebus vinificantibus virtutem qñ debilitat pp ꝓplexionẽ frigidam aut calidaꝫ. Et hec res nõ appropriat egressioni sanguinis tũ: imo oib᷒ eũonib᷒ ẽꝫ sit extractio sanguis vehemẽtis necessitatis ad hoc ſubiidũ. Causa aũt cuꝫ qua excusamur a studio speciꝫ regimis alterius ẽ: quia egressio sanguis nõ ẽ medicaꝫ peruenies ad corꝛ ꝛ q; plim repletionũ coalis nõ sunt nisi ex sanguie ꝛ vapore a nocumẽto quoꝝ duoꝝ ſiliberat phlomia Et replenio quidez sanguinea remouet phlomia basilice dextre. Sꝫ replenio vaporosa phlomia basilice sinistre. Jn reliquis aũt eũonib᷒ q̃ sũt cũ medicis oꝝ vt misceant medicie cũ regimie predicto ꝛ regimine alio. Et illud ẽ qñ plures medicie cũatiue st ꝓtrarie corꝑi: quare oꝝ vt eiq; associent medicie cordia les. Et ipse medicie q̃ efficiũt i corde multitudinẽ cũ ꝓpietate q̃ ẽ i eis: ita vt sint cũ mediamie admiſtrato i eũone humoris cordialis sociate medicie tyriacales bezaartici pertinẽtes cordi. ꝛ plures gdez haꝫ medicinaꝫ ꝓferũt: imo plures eaꝫ ꝓferunt ei ex alia parte. Et illud ẽ qñ ipse ẽt faciũt penetrare medicias eũatiuas ad corꝛ remouẽdo eas ab alijs locis Permutatio aũt ꝓplonis: aut ẽ qꝫ ꝟtit regimen ad pmutationẽ frigiditatis aut pmutationẽ caliditatis aut pmutationẽ hũiditatis aut pmutationẽ sicci. Cũ ergo volum᷒ pmutare ꝓplonẽ frigidã audacea sum᷒ ad illud cũ medicis calidis ꝑmixtis cũ medicis cordialibus calidis cũ custodia nostra ne accidat ex eis motus laboriosus humoris cordis ita vt extẽdat cõp᷒ cordis cũ eo qđ gradati facilli: aut extẽdat mã apoſa ꝛ reliqua. Cũ ergo volum᷒ pmutare ꝓplonẽ calidaꝫ nõ sum᷒ ausi cẽ ꝛẽti i ifrigidatiuis Maꝫ subſtãtia pp quã coꝛ creatũ ẽ: ꝛ ẽ ſpũs effusus i ipso ẽ ſba calida. l. caliditate inata nõ caliditatib᷒ nocinis corꝑi. ꝛ accidit ei ex malitia ꝓplonis cordis qñ ẽ calida vt mior et ꝛ resolnat: ꝛ vt ꝟtutẽ ꝛ turbetur. cũ ergo supuenit corꝑi cordis qđ extinguat ipsuꝫ tnõ ẽ pmixtũ cũ medicis calidis quaꝫ ꝓpietas ẽ vt ꝑfortẽt caloꝛẽ inatũ nõ totũ illud pp caliditatẽ eaꝫ. imo cũ ꝑpetate ipsaꝫ associata caliditati eaꝝ possibile ẽ vt nocet radici. i. spiritui cuius raro faciũt puenire syncopi: imo ꝟsegl vt ifercit. Et ira q̃ ẽ ex sũma eaꝫ ẽ mino: oib᷒ illis i hoc. Jra. n. raro

Qua pp nõ ſuenimus sapiẽtes antiquos eũasse cu ratione malitie cõplonis calide q̃ ẽ i coꝛde: ꝛ ei᷒ qđ accidit ei a pmixtione medicinaꝝ frigidaꝝ cũ cordialibus calidis: confidentes q; nã si fuerit fortis discernet iter ifrigidatiuũ ꝛ calefactiuuꝫ ꝛ afferet ifrigidatiuũ cordi ꝛ afferet calidũ cordiale ſpiritui ꝛ temperabit illud ꝛ qñꝫ ifud. Et si nõ ſuenũt medicaĩ equale faciẽs ꝓfortatiõe ſpirit᷒ cũ ꝑpetate aut poximũ equalitati ſic ꝺuglossaꝫ vigoꝛat ꝛ adiuuat se cum eaꝫ si nã fuerit ꝺbilis ñ ꝟsert regimẽ. Et qñꝫ cogit eos ad miſtrare medicias calidas cordiales pp illud q; ipſi ſciũt de grauitate ſbe plim medicinaꝝ frigidaꝝ cõdialiũ ꝛ paucitate penetrationis eaꝝ ꝛ declinatione ipsaꝝ cuꝫ natura ad fixionẽ ꝛ nõ ad penetrationem quare cogit eos illud ad hoc vt pmisceãt medicias cordiales calidas ꝙbus penetrẽt vt natura adiuuet ad deferẽdũ illas cordi ſic pmiſcẽt crocũ religis permixtis trociſcoꝝ cãfore. Reliqua. n. pmixta discurrunt cũ eo ad coꝛ: deide virtuti nãli ieſt vt procedat a coꝛde: aut iſlãmet ipſũ cũ ſpũ cordis ꝛ adiuuet cũ ifrigidatis ad tẽperãdã ꝓplonẽ. Jdoc nãqꝫ meli᷒ ẽ cil q̃ vt vtanꝫ infrigidatiuis puris que figunt i ꝓncipio meatuũ ꝛ nolũt penetrare. Et ifi q; ꝺabſtulerũt crocũ ex trociſcis cãfoꝛe ꝛ blaiſemauerũt ꝑmol fecerũt trociſcos cãfoꝛe pauci iuuamẽti: q̃nis ipſi ignoꝛẽt hoc Amplius ꝓplexio calida curat ꝺãdo i potu rob de fructibus ꝛ, ꝓpe aquaꝫ pomoꝝ de ſcoꝛ ꝛ cydoniorũ. z. ij. Eſt. n. bonũ medicamẽ cũ eis q̃ ſibi ſũt. ſillia de his q̃ dicturi ſum᷒ ꝛ cũ epithimatibus ꝛ templaſtris q̃ ſũt ex extictis ꝑmixtis cũ ꝓfortãtib᷒ coꝛ. Et si cã fuerit mã eũet. Cura aũt malitie ꝓplonis frigide ẽ cũ ꝓfectionibus vel ꝓfortãtib᷒ magnis quas dicem᷒. ꝛ cũ vio odorifero ꝛ cũ exercitij ꝛ tẽperatis ꝛ cuꝝ ẽplis ꝛ linimẽtis calidis aromaticis cordialib᷒ ꝛ cibis calidis cũ quãtitate q̃ digerãt. Et si cã fuerit mã eũet. Jn cura aũt malitie ꝓplonis sicce necessari᷒ est cib᷒ plim᷒ hũectatiu᷒ ꝛ iroñ᷒ balnei post ipsũ ꝛ admiſtratio tine cũ custodia ipsi᷒ ꝛ paucitas motus ꝛ trãquillitas ꝛ sumere i potu aq̃ frigidaꝫ. Et si fuerit illic frig᷒ alicneuꝫ ab aqua frigida: q̃ ẽ veheñtis frigoris. Et cibenꝫ cibis ꝛ potib᷒ ꝛ multiplicet somn᷒ post cibũ calidũ. Et sicã fuerit mã eũet. Et tu qđ scies distictionẽ illi᷒ vbi loquemur ꝺ cura ethice ꝛ arefactiõis. Cura ãt malitie ꝓplonis hũide ẽ ſubtiliatõ ciboꝝ ꝛ admiſtratio mediciaꝝ exsiccatiuaꝝ ꝛ ex exercitia tẽpata cũ frequentia ꝛ multitudie. ꝛ si cã fuerit mã eũet. Frigide ꝟo ꝛ hũide ꝓplonis cura ẽ multitudo exercitij ꝛ balnei añ cibũ ꝓcipue thermaꝝ ꝛ ſbmer᷒ io plima i aqua cala ꝛ admiſtratio ſolutiõis ꝝ ꝛ diureticoꝝ ꝛ vſus vini fortis resolutionis odoriferi ꝛ admiſtratio ciboꝝ laudabilis ch̃imi cũ ẽꝫtitate nõ pluria. q; si ille fuerit caliditas vitẽt balneũ ꝛ vtanꝫ coitu. Et si fuerit mã cala ꝛ hũida: aut hũida eũet.

Cap. vij. de medicinis cordialibus.

m Edicine quidem cordiales cum totalitate suaꝫ oportet vt colligantur ex arcolis medicinarum singularium ꝛ ex arcolis mẽbroꝝ anheliũs. Sed ſm neceſſitatez i hac hora

uos dicemus de eis illas q̄ sunt ſic capita ⁊ radices. dicam⁹ ergo q⁹ ille qdē q̄ ex eis ſt̄ prie eq̄litati ſl hia cynth⁹ ⁊ alberegelſ ⁊ alferuzegi ⁊ auz ⁊ argentū ⁊ buglosſa. Cale ⁹o ſt̄ do:onigi ⁊ zedoaria ⁊ muſch⁹ ⁊ ũbra ⁊ zurũbet ⁊ ſeta ꝑpe ⁊ croc⁹: ⁊ ẽbo bñ ſũt ve locis iuuantñ ⁊ garioſili ſtwalde mirabiles ⁊ xiloaloes crudū ⁊ melissa ⁊ ſenā ei⁹ ⁊ alſcebedā ⁊ ſenā ei⁹ ⁊ cardamomū ⁊ cubebe ⁊ alkelemēuſch ⁊ acetoſa ⁊ semē ei⁹ ⁊ folia citri ⁊ ſolū idē ⁊ enula ẽ mirabilis. Frigide ⁹o ſũt margarite ⁊ karabe ⁊ cāſora ⁊ coral⁹ ⁊ ſandali ⁊ roſa ⁊ ſpodiū ⁊ lunaz ſigillatā ⁊ poma. Et ex eis ẽ coriandz ſiccum ⁊ humidum.

Tractatus. ij. de partibus diſtinctis.

Cap. i. de tremore cordis ⁊ cauſis eius.

Remor cordis ẽ mot⁹ tremulus accidẽs cordi. Et cauſa ei⁹ ẽ oĕ qđ ledit cor ex eis que ſũt ipſo aut ꝓ pāniculo ei⁹: aut cōtinuant ei ex mēbris vicinis cōmunicātib⁹ ei. Et q̄ſz fit a mā humorosa: ⁊ q̄ſz fit a malitia ꝓplonis pure. Et q̄ſz ab apate ⁊ q̄ſz fit a resolutiõe ſingularis ⁊ ſit a cā extranea ⁊ q̄ſz fit a morſu venenosoz aialiū. Et q̄ſz fit a ſerpentib⁹ q̄ fuit i vētre: ⁊ q̄ſz fit a ſẽu vehemñti. Et mā humorosa q̄ſz ẽ ſāguinea: ⁊ q̄ſz ẽ hūiditas: ⁊ q̄ſz ẽ melācholica: ⁊ q̄ſz ẽ cholerica: ⁊ q̄ſz ẽ vētosa: ⁊ ẽ leni⁹ ⁊ facilio⁹ ⁊ z. Et ille q ẽ a malitia cōplonis pure: iō ẽ q:o is ꝓplexio dominās ſac ꝺbilitatē ⁊ ois ꝺbilitas effici cozde dū pſeuerat i ipſo reliquiz virtutis agitatione quādaz quaſi ipſū expellat a ſeipſo aliq̄ nocumñtū. Et trem⁹ qdē cordis q̄ſ ſuperfluit penetrat ad ſyncopi: ⁊ quādo magis ſupfluit ꝑmutat ad mortē. Et vnaquez ꝓplonū ſimpliciū facillo. Alpa ⁹o calidū i ꝓncipio pſeuerās fac apparere tremorē cordi: deide ſyncopi poſtea mortē. ⁊ frūm ẽ ꝓpiq̄um diſpōi eius. Sed q̄ſz iterponit ſpatiū aliquātulum. ⁊ ſilr reſolutio ſingularis. Et ſilr opilatio exiſtēs i curſib⁹ ſanguis ⁊ ſpūs i cozde ⁊ q̄ ſequit ipſū ⁊ i venis ſenſibilibus ptiū pulmonis. Fact⁹ aũt a cā extranea ẽ ſic̄ a dolorib⁹ ꝓstrictiuis ⁊ ꝑmutatiõib⁹ materie: ab atuz vicinoz ꝑ dictoz a potu venenoz. Et factus a morſib⁹ ſerpentū. Et fact⁹ a ſerpētibus q accidũt i vētre ⁊ ꝑ qñ aſcẽdũt ad ſupioza mirac i cibo ⁊ fece. Fact⁹ aũt a ſubtilitate ſenſus cordis ẽ: qñ hūi illū accidit tremor cordis ex qualibz ventoſita te generata in ſpatio qđ eſt inter ipſum ⁊ inter panni culū eius aut in:coꝛe pāniculi ei⁹: aut i vena eius ⁊ er qualibet qu alitate frigida aut calida aduenĩẽte ei: ita q̄ ſuccedit potui aq̄ ꝑter q̄ ꝓducat illud ad ꝺbilitatē i operationibus ſuis. Factus aũt cū cōitate: aut ẽ cū cōitate coꝛoris totius ſic̄ accidit i febribus ⁊ ꝓpzie i febribus peſtilentialibus: aut cū ꝓmunita te pāniculi ſui: ita vt accidat i ipſo apoſtema molle: aut duruz: ſicut accidit ſimio aut gallo ꝓdictis: aut cuz cōmunitate ſtōi: q̄ſ in ipſo eſt humor viſcoſus vitre⁹ aut mordicatiu⁹ choleric⁹: aut coꝛũpit i eo cibus: aut cū cōitate oiuz mēbroꝛ que dolent vehemẽter. Et q̄ſz multiplicat cū cōmunitate ſtōi ꝓp hūoꝛez q ẽ i eo: aut both:o: i oꝛe eius: aut attractionem: ſuccedẽtē labo:i: ita vt ſoꝛtitā nō diſcernat iter ipſuz ⁊ iter cordiale. Et q̄ſz accidit pp tremoꝛē i oꝛe ſtōi ⁊ ꝓtinuāt illi: ⁊ ẽ ſimiliꝰ res tremoꝛi cordiali. Et q̄ſz fit cū cōitate pulmonis q̄ſ multiplicat i eo opilatio i parte illa que obuiat cordi: ⁊ nō penetrat anhelit⁹ ſm ſuos modos: ⁊ illud ſdicat ꝓstrictionē anhelit⁹ nō securā. Et q̄ſz fit cā criſis ⁊ motuū accidẽtiū hūoribus ad criſim. Et ego exponā illud i loco ſuo. Et ſigs ꝙquerit de tremoꝛe cordis poſt egritudies ⁊ hz nauseaz ⁊ euomit cholerā plurimā ⁊ nō remouetur nauſea ẽ malum ⁊ ſdicat ꝙ ſalmon i ſtomacho.

Capitulum ſecundum de ſignis.

Remoꝛ cordis oẽm ſignificat pulſus diuerſus tāliũ terminū i diuerſitate ſeiuū ꝓcepta i magnitudie ⁊ puitate ⁊ velocitate ⁊ tarditate ⁊ rarītate ⁊ frequẽtia: ⁊ multotiens aſſimilat pulſui habẽtiz alma. Et ſignificāt illuz q eſt hūidus vehemẽtia lenitatis pulſus ⁊ ſenſibilitas habẽtis eaz qua ſi coꝛ eius ſit poſitū i humiditate. Et ſignificāt illū q ſanguinẽus eſt ſigna velocitatis ⁊ iflāmationis ⁊ velocitas pulſus ⁊ magnitudo eius i alia hora q̄ tremoꝛis cordis ⁊ iuuant coitu. ⁊ i frigido ẽ ecõtrario. Et ſignificant illū q cholericus ẽ ⁊ raro egritudiel cholerice frequentes ipſum ⁊ durities quedaz i pulſu ⁊ vehemẽtia iflāmatiõis. Et ſignificāt illū q melācholicus eſt triſtitia ⁊ ſollicitudo ⁊ durities i pulſu. Et ventoſuz qdē puz ſignificat velocitas reſolutiõis eius ⁊ leuitas laboꝛis eius: ⁊ etiam paucitas diuerſitatis i pulſu eius. Et ſignificant apoſtemoſi i ſubſtātia ipſius aut pāniculi eius ſigna duoꝛ apoſtēatū ꝓdictoꝛ. Et illum q ẽ ex ſolutiõe ꝓtinuitatis cā ſua: ⁊ factū a venenis ⁊ morſib⁹ cauſe ſue cū ꝓpzietate reliquaꝛ cāz. Et ſilr factū a vermib⁹. Et factum a cõplexione ſingulari calida ⁊ iflāmatione vehementi abſq̄z ſenſibilitate hūiditatis i qua natet coꝛ: velocitas pulſus ⁊ frequentia eius q̄ꝝ ſit nō ihoꝛa motionis eius: ⁊ q ẽ poſt cās ſpaſmaticas ſine materia ⁊ ethyca ⁊ ſilib⁹. Et factū a frigoꝛe puro ſignificat cauſe ſue exuacuatiõib⁹ exꝛinguentibus caloꝛẽ innatuz: ⁊ egritudies ifrigidatiue ⁊ acres ⁊ alia ⁊ pulſ⁹ rarus ⁊ tardus non i hoꝛa tremoꝛis cordis. Factuz autem ab opilatione ſignificat diuerſitas pulſus in paruitate ⁊ magnitudie ⁊ debilitate ⁊ foꝛtitudine cū puatiõe ſignoꝛ repletionis. Factus autem a ſubtilitate ſenſus cordis ⁊ a qualibet ventoſitate generata ex nocumento aduenĩẽte ei cognoſcit ex foꝛtitudine pulſus ⁊ ſanitate anhelit⁹ ⁊ icolumitate reliquoꝝ mẽbroꝛ. ⁊ foꝛtitudo pulſus ⁊ magnitudo ipſi⁹ ſunt ſignificationes ꝓme ſignificantes: ipſum. ⁊ certificat ipſuz ſi fuerit coꝛpus cum frequentia huiuſmodi tremoꝛis cordis i colume ⁊ virtus ꝓſeruata ⁊ ꝓſuetudo i opatiõib⁹ ſana. Et illi qb⁹ ꝑlim accidit iſte ſũt ſup quoꝝ facies apparẽt veſtigia paſſionum animaliuz q̄ſ pazſic̄ire aut gaudĩ: aut triſticie aut aliaruz. Fact⁹ antẽ cū cõitate coꝛoris totius i febribus maniſeſtus ẽ ⁊ ſilr creticus. Et factū cauſa ſtōi ſignificāt

ſignificationes diſpõnuz ſtōi ⁊ appetitus ⁊ q̄ ab ipſo expellit ⁊ imaginatiões ⁊ nauſea ⁊ pūctio ⁊ q̄ alleuiat i tẽpore vacuitatis: ⁊ q̄ ſit veherſus i hora qua ebus ſicipit digeri. Et ille q ſit cū cōmunitate pulmonis ẽ. qñ hñs eſt ꝓparatus aſmati repertis i ipſo ſignis ſignificantibus humiditatē pulmonis ⁊ opilatiõe viaꝝ i eo quas dicemus i ſuo capitulo. Factū aũt ꝑ febres ſignificant ſignificationes ſupradicte i capitulo ſuo. Et ex eis q̄ ſignificant ipſuz ſunt ſalina currẽs ⁊ dolo:ſicut qui ſit a conſtrictione vnguium ⁊ punctura euenientes ſubito in oꝛe ſtomachi.

Cap. iij. de curationib⁹ vlib⁹ tremoris cordis.

Mãli omni fertur auxiliũ cū eãtinis. i ſanguineo qdē cū ꝓlõmia ⁊ extractione ſanguinis vltima ⁊ temperamẽto cibi i q̄ntitate ⁊ q̄litate. Et ſi ẽ illic poꝛismus: aut ꝓs i quo cõmouear plurimū ſic̄ verbi gratia ver: tunc neceſſarium eſt vt p̄cedãt ante peroꝛiſmū phlobotomia ⁊ ſubtiliatio cibi ⁊ acceptio ei⁹ qō ꝓfert cor. Jn facto autez ꝓp humoꝛē phlancū oꝛ vt fiat eũo cū medicis q̄z ipreſſio ꝓſequit cor. Et illaz ꝓueniẽtio:es ſũt hiere magne enacuãtes hūiditates viſcoſas. Facti autẽ ꝓpter ſāguinez melancholicū loci longinqui cura ẽ phlobotomia ⁊ temperãtia cpatis ita vt non generet meliaz cū eo qō dicit cap. ſuo. Si autem eſt nudus humor melãcholicus: tũc cura ẽ ipſo eũo cuz eis que ſunt ſicut hiera ruffi ⁊ logodion ⁊ oĩa que euacuãt hūoꝛẽ meliuz ex locis longinquis. Deiñ remanet poſt illud equatio ꝓplonis: ffe qdē cū calefacientib⁹ ⁊ cardiale cū iffranib⁹: ⁊ ꝓpe cū eis que ex eis ſũt medicie cordiales. Jlle ⁹o q eſt cum cõitate ſtōi ſi eſt ex humoꝛe groſſo curet vomitu poſt cibū ⁊ poſt acceptationẽ ſubtiliantiũ notoꝛ ſicut acceptionem ſuccirba pſani in oxymelle. ⁊ ſolutio ventris fiat poſt ipſum cuz hieris magnis ſicut logodion ⁊ theodoricon ⁊ hierap. ꝓfortata cuz pulpa collognitide aut zagarico ⁊ epithymo. ⁊ ſi fuerit ꝑpter choleraz mordicatiuã curet ꝓfortando ſtōm cuz robub fructuū odoꝛifero rū ſicut pomoꝛ odoꝛifeꝛoꝛ. ꝓpe ⁊ cydonioꝛ ⁊ ꝓpe poſt cibū ⁊ piroꝛ ⁊ coꝛ que ſunt eis ſilia: ⁊ cū declinatiõe nature ad lenitatē ⁊ alienatiõz eius qō ꝙuertitur ad hūoꝛem choleriquz: ⁊ regimine tẽperãte ſtōiz ⁊ ſilr q̄ cibus in eo coꝛũpitur: oꝛ vt regat cū eo qō ꝓfortat digõez eius qō coꝛũpit cū eo qō dicet in capſtōi. ⁊ q̄ admõz tu abſcindis cam cū hoc regimine ſilr oꝛ q ꝓfoꝛet paries qō eſt coꝛ ita vt nō recipiat i ꝓſſionẽ. ⁊ nō ſis cõtentus in abſcindẽdo cam abſq̄ ꝓfortatõe patientis. imo oꝛ vt cum hoc intẽdas ad coꝛ cū medicinis cordialib⁹. Et ex eis quoꝝ iuuamẽtū magnificatur i tremoꝛe cordis eſt potare põdus ʒ. aur. de buglosſa i tpe ſõni noctib⁹ continuus. Et ex eis quib⁹ iuuat hñs tremoꝛẽ cordis ⁊ que ad ipz ex pta ſunt eſt potare q̄ntitatē ponderis nucleꝝ de garioſilo maſculo in. xii. au. lactis dulcis in ieiuno: aut potare aur. de ſanſuco ſicco in aqua ffa ſi fuerit illic caliditas: aut in vino ſi nō fuerit caliditas in diebus cõtinuis. Et ex eis quib⁹ iuuat hñs tremoꝛẽ cordis eſt vt ſecum ſemꝑ ſit aromaticū aliq̄ ex genere coꝛ que ei ꝓueniunt ⁊ aſſidue vtat ſuffumigatione cū ea facta ⁊ vtatur odoꝛamentis eiꝰ: ⁊ vt ſint in aromaticis eius q hz tremoꝛẽ cordis calidū vicentia roſa ⁊ cāfoꝛa ⁊ ſandaluz ⁊ oleū ffa cū qua ꝑmixtione medicinaꝝ aliaruꝫ ſubtilis caliditatis ſic̄ parū muſchi ⁊ croci ⁊ garioſili niſi metaz trāſgrediat re:tũc ei ſis ꝑtētus frigidis. Et ſi ẽ ꝓplexio frigida tũc admiſce muſchū ⁊ ãbraz ⁊ oleū de ben ⁊ oleuz de citro ⁊ aquā cāforatā ⁊ algaliaz ⁊ q̄ ſũt ſilia illis ⁊ ꝓpinq̄ eis ſpēb⁹ ſuffumigatiõis ⁊ roſificatõis ꝓuenientib⁹ hz ꝓplonẽ. Et ego qdez nõ multiplico tibi hmõez in nũerando medicias cordiales calas ⁊ ffas. Tu nãq̄z inuenies eas oẽs ſcriptas in tabulis ſubꝛoꝛ ãhelit⁹ in medicinis ſingularib⁹: ⁊ ad vltimũ oĩ medicia odoꝛifera ẽ cordialis. Et cū hoc nos tã dixim⁹ q̄ haꝛ medicinaꝛ ſũt añcedẽtes in hac intentõe. Jõ ñs tremoꝛẽ cordis cū nauſea cui⁹ tremoꝛẽ cordis dixim⁹ ẽ malū. Cura ei⁹ ꝓpe ſi fuerit illic relige febꝰ is i potu ſũat ſauic oꝛdei ablutū cū aq̄ calida: deĩ infrañt cū ꝓdere. ⁊ z. zuccari. q̄ꝝ ei ipz cuomat ẽt tũ inuãt eo. q⁹ ſiꝑ abhoꝛret zuccaꝛ ꝓp additões quā efficit in nauſea: accipiant loco eiꝰ grana mali granati ⁊ ſtringãt ãbo cruꝛa ⁊ olfaciat cāſoraz ⁊ q̄ ſillant ei cū aceto ⁊ póat ſup pectus pānus inſuſus aq̄ duoꝝ ſandaloꝝ ⁊ canfoꝛe ⁊ alioꝝ. Et multotiens q̄des excitat tremoꝛ coꝛdis: deĩ expellit aliq̄d ad ſiniſtra ⁊ ſedatur tremoꝛis cordis.

Cap. iiij. de cura tremoꝛ calidi.

Si iſte tremoꝛ cordis eſt cū mã ⁊ euacuas eam ⁊ remanet veſtigiuz eius. aut ẽ tremoꝛ cordis calidus ſine mã: tũc oꝛ vt cibet hñs euz cum eo qō paꝛ ẽ ⁊ ꝓfert ſicut eſt panis inſuſus i aq̄ ro. in q̄ eſt paꝛ vini odoꝛiferi ⁊ panis cū ſiropo de pomis ⁊ ius pomoꝛ ⁊ lac acetoſuz ſine butyro qō ẽt ẽpoꝛi propiq̄ cõmoꝛi: aut nõ acetoſuz valde ⁊ cucurbita ⁊ blitis ⁊ fructus frigidi. Si aũt tollerat carnez nunc vtat alcarca ⁊ albuſen pullo:ꝝ ⁊ alcubugi. ꝓpe. hz ei ꝑpetatẽ i hac re ꝑp frigiditatē ꝓplonis ⁊ ſpēs aceto ſo ꝙque oĕs facte ſunt cuz ſuccis fructuū ⁊ acreſta ⁊ pomis acetoſis ⁊ aceto acuto ſuper: quod ſparſa ſit aqua roſ. ⁊ aqua ſalicis. ſi aũt fuerit acetoſitas citri ⁊ limõis erit res magiſ iuuatiua. Jõ ſi res fiat vehemẽs ⁊ iflāmatio da ei ad bibẽdū aquā ffam ⁊ aquā niuis mixtā cū aq̄ ro. dãdo ſo:bitionẽ p⁹ ſo:bitionẽ ⁊ da ei ad ſo:bẽdū ſiropū ỏ fructuū ⁊ ſiropū ỏ malꝰ aſceni ⁊ q̄ ſũt ſimilia illis dãdo aligd poſt aligd. Et ſi tibi neceſſariū fuerit vt diſſoluas i eo cāforam fac. Et quandoqz eſt nbi neceſſarium vt ſis contentus i eo ad dandum ipſi lac acetoſum in potu ab vna libra vſq̄ ad duas libraſ. ⁊ peruenĩet ei cibus. Jõ ſi nbi neceſſariuz fuerit vt conſortes euz cuz aliquãtulo ex medulla panis ⁊ oꝛzellarum fac. Si autem inuenerit virtutez debilem ⁊ timueris extictionem non erit excuſatio q̄n permiſceas cum hoc ⁊ cum eis que via eius i cedunt ex cubebe a cardamo ⁊ folijs citri ⁊ ex coriandꝛo ⁊ canfoꝛa cum roſ. ⁊ ſpodio vt temperent ea. Super buglosſam vero ſis andax vt non timeas malitiam eius ⁊ vtereꝛa cum omni quod in

potu tribuis ⁊ cibo das. Et enī iaz cucurrit ꝓsuem
dovt i potu tribuat ⁊ similiter aque eius distillate.
Et qñz ꝓfert ei potare pondus .z.i. de reubarbaro
scen i aqua frigida dieb⁹ ꝓmiuis. Et stude vt sit aer
ifrigidat⁹ vltima infrigidatione: ⁊ vt sint rozatiões
⁊ odozamenta aromatizata canfoza ⁊ ex sandaloz
ꝓsentia: ⁊ non est malum vt rozet sup ea aliqd vi
ni cum tanta quantitate qua penetrare faciat aroma
ticitatem eoz ad coz. Et ex eis gb⁹ iuuat habens tre
mozē cozdis caliditī ē pmutatio ab aere suo ad aerē
frigidū. Illud enī reducit ad sanitatē. Et nō oportet
vt obliuiscaris cimpla ifrigidantia super coz facta ex
sandalis ⁊ aq̄ ro. ⁊ aq̄ ferarioz canfoza ⁊ rosē. ⁊ spo
dio ⁊ lētib⁹. ⁊ ēplastret cū eis os stōi ⁊ ꝓpei febrib⁹.
Cōposita vero iuuativa in hoc sunt vt in potu denī
troc. de canfoza cū croco cū siropo acetositatis citri
⁊ cūq̄ ponunt i eo folia citri ⁊ diamuschuz dulce ⁊
letifans ifrigidatiuū. Descriptio experta ad illū q̄ fi
ē ex caliditate vehemēti: spodij ptel. iiij. xiloaloes in
di galie muschate ambor añ .z.i. cardamomi gario
filoz ambor añ .z.i. canfore .z.5. dragaganti .z. iij.
fiant trocisci cū aqua deterenī abin. Sitq̄z vnus q̄sq̄
trocisc⁹ ponderis .ℓ⁹.5.3. Descriptio alia ℞. dozo
nigi parte .i. canfore quarta ptis: ⁊ sandaloz tertiā par
tis margaritaz ⁊ karabe cozalli xiloaloes spodij rosa
ruz oiuz añ. medicitatē ptis: bugloſſe ptes. ij. ꝓficiāt
cum aqua maloz um ⁊ fiant ide trocisci. ⁊ qd ex eis i
potu sumitur sit pondus .z.i. vsq̄ ad aur. Medica
men fozmus illo i extiguēdo ℞. sc. lactucaz se. endi
uie spodij rosaz sandali se. portulace bugloſſe cozia
dri sicci cozalli karabe margaritaz oiuz añ. partes.
ij. canfore quartaz partis: sitq̄z qd ex eo i potu sumi
tur pondus .z. ij. Descriptio alia ℞. amuli karabe mā
garitaz melliſſe selēgemisk alumis tameni frixi oim
añ. partes. iij. luti armeni rubei cozialdri amboz añ
ptes. v. sitq̄z qd ex eis i potu sūit pōd⁹ aur. cuz aqua
melliſſe. q⁹ si ifluat res ⁊ augmitat ifiamatio ⁊ timet
q⁹ sit vestigium apatis: tunc fortasse ē tibi necessariū
vt i potu des se. mandragoze ⁊ opiū. Et melius q̄dē
est vt in potu tribuas de se. mādragoze pōdus q̄rte
.z.i. pmixtis cū medicamie aromatizato ex muscho
⁊ xiloaloe crudo ⁊ cāfoza ⁊ croco ſm vtutē ⁊ horā
necessitatis. La.v. de cura tremoris frigidi.

Vacuantia quidē si fuerit illic mā sint ſm se
nitaz quā tibi exposui. ⁊ ex eis q̄ expta sūt
ad phlaticū hūidum de illis siue sint in pti
bus cozdis ⁊ istō est vt sumatur agarici pōdus .5.3.
i. ⁊ pulpe colloquintide pōdus .i. danic ⁊ turbit pō
dus .3.i. ⁊ bdellij pōdus danic ⁊ muschi ⁊ croci am
boz añ. taraugi. ⁊ xiloaloes indi pōdus danic ⁊ sa
lis naptici pondus q̄rte .3.i. ⁊ ē dof. i. Et ex eis q̄ ex
pertasūt ad mellicū ē vt sumat myrob. nigroz ⁊ ke
bulozum amboz añ. pōdus .3.i. epithimi .5.3. ⁊ la
pidis armeni pōdus q̄rte ptis .3.i. diamuschi ama
ri pondus .3. iij. sumatur in potu cū tanta quantita
te vini odoziferi i qua dissoluatur. ⁊ qñz sufficit assi
duare administrationē hierep. in pōdere auf. i. cuz
pōdere danic de epithimo dādo ipaz i potu cū ozi
melle ⁊ cōtinuet. Medicine autē pmutantes ꝓpō
nē frigidā sūt tyriaca ⁊ mithridatū ⁊ diāuschū dul
ce ⁊ amaz ⁊ medicamē ceſarī ⁊ scelithe ⁊ miliū ābre
⁊ diacandū ⁊ lenificās magnū ⁊ ꝓfectio anabibat ⁊
trocisci ⁊ muscho. Et quādo frigoz fit forte idiges eis
q̄ sūt sicut cozdumēi ⁊ dare ex eo in potu. Et qñz cō
fert ei sumere accetositatis isagar. xxx. aure. cū vino
i quo iā ifusa fuit bugloſſa ⁊ cibet aqua ciceris ⁊ pul
lis colūbaz ⁊ carnib⁹ puaz auiū ⁊ alcanabir. Et ex
cōpositis aliis ē medicamē exptū. ℞. bugloſſe .z.i.
zurubz dozonigi amboz añ .z. iij. dof ei⁹ sit pōdus
z.i. i ꝓncipio mēsis ⁊ in medio ei⁹ ⁊ i fine ipsi⁹. ⁊ oz
vsit in vino odozifero. Aliud. ℞. karabe costoz. ci ā
boz añ .z.i. alfelengēisk garioſili galie ābor añ. ptē
i. dof eius sit medietas .z. cū succo almufera nō co
lato neq̄z bulito. ⁊ hec sūt medicine bone vltime. pli
xarū descriptionū dicte in antidotario.

C. vi. ō spēb⁹ syncopis ⁊ eāis ipi⁹ ⁊ eā mortis subite.

Syncopis est destructio maioris ptis pluriuz
ſ ⁊ vtutum motiue ⁊ sensibilis pp debilitatē coz
dis ⁊ aggregatōz spūs totī⁹ ad ipm pp cām
mouētem eū ad interioza: aut pp cām ꝓcantē ipz
interius. qz non iuenit spiraculū aut pp paruitatem
aut subtilitatem suā: qz non supfluit sup illū q̄ inue
nit in minera. Et tu scies ex his q̄ verificasti vsq̄ ad
hanc hozā q̄ cāe illius nō euacuant: cū aut sit reple
tio materiei ꝓcantis sua multitudine aut qualitā
ne: aut eō resolucēs spūm aut ꝓuatio restauratōis
eius qō resolukit ⁊ fames vehemēs. Et debiliozes q̄
dem hoies ad tollerandū ipaz sunt ꝓparati ad hoc
vt neq̄z sint infirmi nz sani sicut infantes ⁊ q̄ sunt eis
ꝓximi ⁊ decrepiti ꝓ aldcēctes. Sed in etate, puenie
tes tollerant ipaz. ⁊ ei⁹ tollerātia ē i hyeme plurima
q̄z in estate: aut malitia ꝓpōlois iā ꝓfirmata aut accis
eius magnū subito: aut doloz vehemis aut debilitas
vtutū ꝓncipioz regaliū ⁊ ꝓpe cozdis: deiñ cerebri:
deide cpis: aut debilitas cōicanti si sicut ozis stōi cū
cozde: aut debilitas cozporis totius ⁊ maties ⁊ exte
nuatio: aut dūium accidentiū aialiuz ſm qō dixim⁹
tibi loco alio: ⁊ plurimum eius est decrepitis ⁊ de
bilib⁹ ⁊ pualescentibus aut applicatio virtutis ꝓrie
substantialiter ꝓplexioni cozdis ⁊ spūs. s. ábor sicut
est ex olfactu fetoris puteoz ⁊ pestilētia aeris ⁊ sicut
accidit in febrib⁹ pestilentialibus: ⁊ ex cadauerib⁹ ⁊ ex
penetratiōe vtutū veneno oz ad coz ⁊ qñq̄z est pp ar
terias. Ex illis est illud qō accidit cā vnūs q̄ ascendit
ad os stōi. Et oz vt distinguam⁹ post hoc distinctio
nes plimas. Dicamus ergo mē qō faciūt euēire syn
copim: aut pp multitudinē suā ⁊ opilatiōz viaz spūs
⁊ q: pp vehēdūt ipm totū i cozde ita vt forsitā ploceat
Et hi⁹ qdē generis sunt effusiões hūoz plurimoz
aut sanguinis plurimi ad stōz ⁊ pect⁹ ⁊ ad ābo: aut
pmutatio matricis apatis sinātie ⁊ pleureſ ⁊ pipne
monie ad ptes cozdis subito: aut pp viscositatem
eaz in pozis: qſ opilant meat⁹ ⁊ ꝓpie in ībris an
helitus. ⁊ qñz est cōis i oibus venis cozporis q̄bus
ñ faciūt illud sua multitudine: aut propter vehemtiaz

sui nocumēti cā qualitate frigida valde: aut mozdi
catia valde ⁊ adustiua valde. Et syncopis qdē q̄ accit
in initio poxisimi febris est h⁹ mōi generis. ⁊ eius cā
sūt hūozes grossi valde aut viscosi aut mozdicatiui
aut adustiui. ⁊ qñz fit illud ꝓpt ꝓpingitatē cozdis.
⁊ qñz est in ībris aliis cōicantibus ei sicut cerebro.
nā qñ in eo accidit opilatio integra ⁊ est apoplexia
fit syncopis ꝓculdubio: ⁊ qñz ē in stō ꝓp cām anti
quā: aut ꝓpter debilitatē accidentē ꝓpter qñz reci
piens attractionē materiez ad os suū siue sint frigid
siue calide: ⁊ qñz fit cā multitudis opilationis i ner
uis cozporis vbicūq̄ sunt. Et iste materie ꝓnitiose
multotiēs accidūt ex supfluitate comestiōis ⁊ pot⁹
⁊ frequentia fastidij ꝓp malitiā digōnis ita vt ex ea
spgat in cozpoze qō replear venas ⁊ opilet meatus
anhelitus. Et iste qdē medicie ꝓp suā multitudinē
qñz adiuuāt ad syncopi faciendā ex pte q̄ puāt coz
pus nutrimento. qñz opilāt viā nutrimti boni ⁊ con
uertunt ꝓ scipas qm ipe ꝓpulsā multitudinē ꝓfozank
sup nām: quare nō patūt ab ea: ⁊ cū hoc ꝓplo coz
poris cozupit p eas. Et iste qō medicie q̄ faciūt syn
copim sua multitudie aut malitia sua sūt q̄ faciūt tristi
ciā ⁊ nauseā qñ in stō cadūt: ⁊ sūt nūozis quātitatis
aut malitie. Fcā aūt cā eūonis supflue nō ē nisi quia
segl ipam spūs cūat⁹ cū ea vsq̄ ad hoc vt resoluat
maioz ps ei⁹. Et illud ē aut solutio vētris cū diaria
aut ē solutio vētris ꝓtinua aut lubricitas stōi ⁊ inte
stinoz: aut rasura aut vomit⁹ plurim⁹: aut fluxus sā
guis nariū: aut fluxus sanguis ex mēbzo alio sic oziū
cūs venaz ant: aut ꝓp vuln⁹ aut pp descensū aq̄ hy
dropisis aut pp aptiōez dubellan ppea q̄ currit ex
eo res plurima subito aut pp fluxū menstruoz um ⁊
partus: aut ꝓpter multitudinē exercitij aut mozam
in balneo calido vehementis sudoris: aut ꝓpter ali
quā cāz sudoris fortis ⁊ supfluī accidētis: aut quia
facit sudoz ē p seipam sic caliditas: aut pp passionē tic
raritas cozporis supflua aut subtilitas hūoz in sub
stantijs suis ⁊ naturis suis. Et qñ accidit syncopis
ab eūatione hūoz vtute vitali adhuc forti nō est ad
huc timendū ⁊ illa ē tic syncopis q̄ accit p⁹ phlomiā
Dolor: aūt facēz tingere syncopi ppea qa supflue re
soluit spūz sicut in iliaca ⁊ colica ⁊ in mozdicatiōe in
flua accīte in mēbris sensibilib⁹. s. oris stōi ⁊ inte
stinoz ⁊ eis silium. Et sicut in dolore motuū neruoz
⁊ vlcez eoz ⁊ morsionū eis accīsiū sicut scopiōis ⁊
vespe ⁊ in vlceribus iūcturaz ꝓparataz fricationi ⁊
pcussioni que sequūt eas, ꝓpter effusionē materiez
nocentium. Et sicut dolores vlcez ambulatiozum
vehemētia doloz quoz facit syncopim, ꝓpter suam
acuitatem ⁊ corrosionem ipsoz um. Et ꝓuenit ex eis
corruptio mēbroz donec perducit ad mortem. ipsa
nāqz faciūt syncopi in ꝓmis pp doloz ē in fine pp
vehemētiā infrigidatōis cordis aut allatōz vaporis
ventosi corrupti ad coz sequentis ipsum ex exsicca
tiōe membri ⁊ puersiōe ei⁹ ad ītrū pleuriōis ꝓpor
tionabilis hōibus. De accīsib⁹ vo aie iā locuti fui
mus ⁊ scim⁹ſti in extenuatōe cāni ⁊ oppssionē quam
cordi faciūt. Alpa aūt facit euenire syncopi aut ꝓpter
magnitudinē suā vbieūqz sit apparēs aut occultuz
corrupens pplexionē cordis mediate aut alatōe arteri
arū: aut pp mēbz i quo ē cū ē sicut pāniculus cordis
aut primū cordi in quo ē tsi nō ē ap a magnū valo
ipm nī facit illud qō efficit maximū longinquū: aut
pp dolorē qñ vehemēs fit cū eo. Sed ⁊ stōus qua
liter sit cā syncopis: scias itaqz stōus est mēbz. ꝓpin
quū loco cordis ⁊ est cū hoc vehementis sensus: ⁊
est nūcra collectōis humoz diuersoz: quare ipse
facit euenire syncopi aut quia infrigidat ipm valde
sicut in bolismo: aut qa calefacit valde: aut qa dole
re facit valde: aut qñ ex ipso ē mā grossa mala frigi
da: aut mozdicatiua acuta ⁊ vlcerosa ⁊ boh⁹ ⁊ i oze
eius. Sed ⁊ reliqua mēbza qualiter fūt cā syncopū
scias q⁹ membra alia sunt causa syncopis: aut, ꝓpt
doloꝛem ꝓximatū ex eis cordi: aut pp vapoꝛē vene
nosum quem ipsa mittūt cordi: sicut est illud qō ac
cidit in ꝓfocatiōe matricis: aut, ꝓpter eūonē accīsē
in eis resoluentem ipsum cordis sicut debilitas ve
hemēs in oze stōi: aut ꝓpter opilationē facientem
⁊ strictoz viaz spūs ⁊ in eis que sunt in circuitu mea
tuū cordis: aut pp plerioēs corruptas malas foz
tes dīantes eis sicut fit in febribus adurēnb⁹ ⁊ pe
stilentialibus: ⁊ illud est ex eis que fūt cum cōitate
omnū mēbroz. Et scias q⁹ syncopis ꝓfirmata cu
rationē nō hz ⁊ ꝓpe qñ ꝓducit ad viriditatē faciei ⁊
puersionē colli: fortasse. n. nō exigit: ⁊ ille cui⁹ res p
uenit ad hoc tūc cū caput eleuat suū mozit. Et scias
q⁹ in cozpoze ipsius q̄ phlomaē pp necitatē ⁊ synco
pizat supipam nō pp multitudinē cūonis nz, ꝓpt
suā ꝓsuetudinē in phlomiā assuetaz ē egritudo: aut
in stō eius ē debilitas p se aut pp effusionē rei ad ipz
⁊ qñ mā decrepiti febzientis resoluit ad stōm suum
facit accidere syncopi. Et cā q̄re aliqs syncopi patīt
in ꝓma phlomia sua ē qa subitū ē qō nō ꝓsueuit. Et
multotiēs qde accidit syncopis in crisib⁹ pp expul
sionē materiei calide ad stōm. ⁊ multotiēs fit phlo
mia causa syncopis pp infiatōz. La.vij. ō signis

§ Igna significantia causam syncopis. ⁊ dolo
res ei⁹, ꝓportionabilia sūt signis ꝓdictis tre
moris cordis: nam si ipsa sunt debilia sūt tre
moris cordis ⁊ qñ sunt fortia sunt syncopis ⁊ quan
to plus vehementioza sunt moꝛis subite. Et pulsus
quidē ē significatio significantioꝛ illi⁹, . Sigt. n. sua
ꝓssio cū fixione vtutis mām ꝓssiuam ⁊ sua diuer
sitate vehemēti cū vicissitudinibus ⁊ quitate maxima
resolutionē vtutis. Reliquas aūt significatiões su
as ſm reliquas dispōnes iam sciuisti. Et ad sīmuz
cū syncopis nō fit subito: tūc ad ipam minoꝛat pul
sus in ꝓmis: deiñ sanguis incipit occultari ad inte
rioza ⁊ quertit colorā dispōne sua: ⁊ fortasse palpe
bre nō eleuant: ⁊ appet i oculis debilitas motꝰ ⁊ al
teratio coloris: ⁊ vilui appent imaginatões extra i
uentionē ⁊ infiantē extrema ⁊ appet ei rozitas i coꝛ
poꝛe ffa: ⁊ qñz accit nausea: ⁊ qñz infiat totū coꝛpꝰ
Cū igit incipit aliqd hoꝛ signoꝛ pꝰ phlomiaz aut
solutōz vētris: aut assiduationē rei nēcio faciētis le
sionē abstineat ab ea ⁊ rēoueat cā qñ iā ꝓducet ad

syncopi si nō abscindat. Et qñ syncopis nō hz cām manifestā pmittūt ⁊ aūcc̄dēt ⁊ ē cū tremore cordis frequēte ⁊ nō ē illd qd ē i ore stōi cā faciēs ipaz neccisz ⁊ generās eā: nūc ea ē cordialis ꝓfirmata. Illa vo cū q̄ ē nausea ⁊ ꝓturbatio ē stōchal: ⁊ qñ ꝓtinuat syncopis ⁊ vehemēs fit ⁊ nō ē cā manifesta faciēs cā: imo ē cordialis tūc hīs cā mouit subito. L. viij. d cura.

VLa q̄ fortis ē ⁊ facta pp malitiaz ꝓlonis ꝑfirmate curatione nō hz: ⁊ illa q̄ nō ē ita imo ē leuio: aut ē leq̄ns cās extrīsecas a corde curat Et patiēs qdē syncopi qñz ē in syncopi: ⁊ qñz ē i eo qd̄ ēmt syncopi ⁊ sanitatē: ⁊ qñz est in leui proximo syncopis. Cum ergo ē in dispone syncopis nō ē sp̄ pole nobis vt laboremus in absciſiōe cāe: imo nob neciuz ē vt opponamus accūti qđ accit cū eo quod p̄ū gmet de cura: ⁊ qñz aggregank nobis dne necessitates ꝺrie fm duas ptes diuersas. Indigem⁹. n. i ghusdā mēbris diminutōe ⁊ cuone ei⁹ qđ i eis ē ex hūoib⁹ ⁊ in spiritib⁹ additōe nutrimēti ⁊ restauratione ei⁹ qđ in eis accit de resolutōe. Et in primo qdē qđ accit ex syncopi oz vt incipiak ⁊ laborēt cū eo qđ nutrit spñ ex odoꝛib⁹ bonis nūl in ꝓfocatōe matricis. In syncopi nāq facta ex ea oz vt approximēt narib⁹ caz odores fetidi ⁊ ꝓpe quenientes cum hoc ori stōi. Et odoramēto qdē calidi vel calami est ꝓpetas i ea expta ⁊ ꝓpe i cura cale cholice: ⁊ sīlr gypso imo curat dādo i potu ad sōdū ex vinificatibus vtē: ⁊ qñ fuerit illic vacuitas ⁊ fames tūc non approximēt eis vinū puz: imo oz vt misceat cuz aq̄ carnis multa ⁊ misceat cū aqua. ⁊ si nō tē sortasse accidēt ex eo ꝑmixtio rōnil ⁊ spasm⁹. Et ex eis q̄ neccia sūt i plib⁹ spēb⁹ syncopis ē ispissatio corpis exteri⁹ vt ꝓmaksp̄us resolutus nisi sit solutio vētris fortis valde: aut sit cā frigus vehemēs. Et cū nō est cā illic frigoris manifesta, ꝓhibēs rozatōz aq̄ fie ⁊ euacuatione ⁊ sorbitōz aq̄ fie ⁊ aq̄ ro. ꝓpe. Et idiget q̄ odore sandaloz infecta sūt cū odoramēto odoz fouū. multotiens. n. fanank cū ēftis: ⁊ si ē fortioz hac ⁊ nō fit succesiōe rei resolutis calide valde: tūc oz vt insufflet muscū⁹ i ngres ei⁹ ⁊ olfaciat algalia ⁊ suffumigek cū necesse ē ⁊ sorbeat diamuschū si pose ē. Et si cā fuerit calicitas nunc odorifera ffa admistrētur ⁊ rozel aqua ffa sup faciē ei⁹ i pmis ⁊ nō ē maluz vt permisceak paz muschi de ea qđ administ̄ret ꝺ illis cuz victoria: ⁊ illis que sunt sicut canfora ⁊ sandali ⁊ qđ ē fortis infratōis. ⁊ sit frum ℨ calidū ipediēs ⁊ muscū⁹ vt confortet calor ē vitalē: ⁊ vt sorbeāt aquā frigidaz. q̄ si tollerat dispō vt sit mixta cū vino infrigidato subtili tenui tūc ē melī⁹. Et oz cū hoc vt fricet os stōi freq̄nter. Et necriū ē vt sit lect⁹ eius in aere frigido: ⁊ sīlr oz vt sint lecti oluz hūtū syncopi cū nō ē ex cā ffa ⁊ ꝓpe in syncopi hūtū ethicā: ⁊ oz vt assiduek embrocatio extremitatū ⁊ ptium mēbroꝝ ipoz regaliū cū aqua ro. ⁊ succis frigidis cognitū. ⁊ necessariū ē vinū infrāū qđ ipsi in potu sumāt Et si fuerit illic singultus ⁊ nausea: tūc op ourebit vt vinificet caliditas infirmi ⁊ adiuuet nā ei⁹ ꝓmouēdo guttur cū pēna excitāte vomitū ⁊ ꝓmouēdo spñ ad exteriora

⁊ oz vt assidues ista ⁊ attractionem sup eū: ⁊ ℨmax i mū clamoꝛ ⁊ sternutation ē: ⁊ si sit cū ꝺsū. Cunqꝫ illa nō valēt ⁊ nō sternutat tunc eger moꝛitur. Et oz ēt ꝓpe in syncopi q̄ fit ex cuone vt approꝓinques ei odores cibor desideratoꝛ nisi in hīndus nauseā ⁊ syncopi accūte cā hūoris in ore stōi. Nō. n. oz tunc vt illud ap ꝓximet eis: ⁊ oz vt vtank vino ⁊ sorbeāt aquā ffam aut calefactā ſm duas dispones notas: ſicqꝫ vinū magis penetrabilis res ⁊ subtilioꝛ ⁊ meliꝛ ois sapoꝛis ex eo in quo ē resīduū stipticitatis q̄uis sit vtus fortis i eo qđ recens ē ad aggregādū spm et ꝓfortādū ipm. ⁊ oz vt nō sit in ipso amaritudo fortis ⁊ abhoꝛreat ipsū nz grossitudo q̄re nō penetret i ipo cū velocitate. ⁊ oz vt sit colos: ei⁹ citrinus nūl sit syncopis ab cuone: ⁊ ꝓpe fm poꝛos pp raritatē eoꝝ ⁊ reliqua. tūc. n. diligik vinū nigꝫ grossū: ipm. n. ēnu tribuitus ⁊ magis faciēs declinare hūoꝛes ad cōtrariū eius quo sit resolutio ⁊ reducēs spm̄ i ēentia sua Illd aūt q̄ nō hz egritudinē hāc: vinū ꝓueniēs est illud qđ ē velociꝛis penetratōis. Et tibi quidez polē est vt ipm experiaris ita vt gustes ex ipso paz. Cuqꝫ videris ipsum penetrare ad calefaciendū cū velocitate ⁊ bonitate subē ⁊ odoꝛis tūc illud ē ꝓueniens. s. illud qđ q̄rit. ⁊ qñqꝫ ponimus in ipso ℨ muscho cū cik. s. ij. g. aut de diamuscho ℨtitatē doſ. i. aut medietatis ei⁹ aut trie ipsi⁹: ⁊ illud qđ in syncopi vehemēti Et sīlr trociscos muschatos dictos in antidotario. Et ꝓuenientius vinū in h⁹mōi est illud qđ est calefactū. Jpm eni in eo cui⁹ sincopis nō ē ex caliditate ē magis penetratiuū ⁊ qñ ꝓfortat fortitudie panis est magis lōgitiquū ab hoc vt exiccet: ⁊ ex eis q̄ ꝓferūt eis est miua appꝛopata syncopi dicta in antidotario.

Et hoies quibus necessariū est magis potare vinuz calefactū sūt illi quoꝛ tardioꝛ ē cessatio. si ei oz vt illi sumāt in potu frm ⁊ sīlr ille cui⁹ i frigidi toni corpus ⁊ illi sūt illi q̄ indigēt ipo ⁊ inuictōe extremitatū ⁊ stōi cū oleis calidis aromatizatis. Et si est syncopis cā materiei tūc si est possibile vt expellat mā cuz vomitu e⁹ spāt facilitas aut cū clisteri: aut phlomia fiat illud. Et si est pp cuonē ex ꝓtib⁹ intrīsecis calefiāt extremitates ⁊ fricēt ⁊ inūgāt cū oleis calidis aromatizatis. ⁊ qñz ē necriuz stringere ea. Et sumat i oignē cuonis illud qđ dī in ea. suo: ⁊ ꝓpara in vinis catōe nē illud qđ scis. Et cōuenienti⁹ ē h̄ sīti illā q̄ ex hoc capko sit successiōe cosse passōis vt sumat galiā muscatā i vino ⁊ succo eydoiꝛ cū aq̄ carnis fortis i vio ⁊ ꝓfert ei masticatio turis ⁊ luti alabioti nutriti cū canfoꝛa. Et si ē pp euacuationem ex ꝓtib⁹ extrīsecis sicut ē sudoꝛ ⁊ q̄ similāt illis i frigida extrēitates ⁊ pluriza sup cutē myrtuz ⁊ lutū chimoleaz ⁊ coriees granatoꝛ ⁊ reliq̄ stiptica: ⁊ nō extrahes māz ad exterioꝛa olo ⁊ ñ, ad mīstres hi⁹ puluerizatōz i syncopi ab cuone itrīseca: immo oz vt confortes vntē in ol euacuatiōe ꝑcipue approximādo odores ei boni desideratoꝛ ⁊ sīlia eis de his q̄ dcā sunt. Et si fuerit cā doloris ſtupefac illū doloꝛ ē si nō ē possibl' absciſio cāe ei⁹ sic curat colica cuz filonio ⁊ sīmlib⁹ ei. Et si venena fuerūt cā da ad sorbēdū albezaha ⁊ sorbitiōes cū medulla pāis: ⁊ l aq̄ carnis qñz neē riū ē vt misceat cū aliq̄tulo vio. si ât necitas illoꝛ fuerit ad hoc vt ꝓfortet stō⁹: tē oportebit vt misceāt caſ cis robub ⁊ succi fructuū odoꝛiferoꝛ i qb⁹ sit stipticitas: ſz i hora porismi nēcriū ē vinū. Syncopi ât fē ab accūtib⁹ aialib⁹ succurrit ēt cū eo qđ añ dañ ē ex odoꝛib⁹ ⁊ strictōe nasi ⁊ vomitu ⁊ fricatōe extrēitatū ⁊ stōi ⁊ cibatōe ei⁹ cū aq̄ carnis: ⁊ sint i ea totꝛelle i vino ffato: aut calefcō ſm q̄ scis. Et si syncopis ē ex ꝓtinatiōe cholē citrine oz vt sit vinū ꝓmixtū. Et sīlr syncopi ex doloꝛe. ⁊ nos qđē dicem⁹ illd qđ ꝓpe ē colice ca. suo. Et ꝓfiz q̄dem syncopis q̄ accit successiōe phlomie accit stōis ⁊ hūtib⁹ pēas subtiles ⁊ stōz de bile: aut coꝛpa i qb⁹ dñat chola citrina ⁊ ei q̄ ñ ꝓuenit vti phlomia. ⁊ oz vt isti añ phlomiā sūant i potu aligd ꝺ robub ꝓfortātib⁹ stōz ⁊ coꝛ. ⁊ qñ cadūt i syncopi fiat illud qđ dixim⁹ ⁊ sumāt i potu vinū mixtū ifrigidatā ꝓfortās stōs eoꝝ ⁊ ꝓpe ruās eos ⁊ ꝓpe cuz succo alio. Et oz vt dicam⁹ denuo qđ qñz eget cura tio i syncopi stipticis vt ꝓhibeant cuones ⁊ ꝓfotent mbra mollificata: adiuuātia ad resoluēdū. ⁊ vt strigatur os stōi añ ⁊ nō recipiat illud qđ ꝓuenit ad ipz ⁊ eget vtute penetrātis velocis penetratiōis ad nutrīdū spñz: sicē vinū ⁊ anibo sūt ꝓhibēta opōnī. Oz ergo vt discernak it admistra tōz vtrarūqꝫ dispōnuz Admistrēt itaqꝫ stiptica i hōa sanatōis: aut postq̄ admistraueris alīd iciēdo ad hoc vt vinifices vtē cū ipa i i ipsiōz i eo fecerit ⁊ fuit vinificata. Et admistra fz i hōa necessitatis velocis ad vinificādū vtē ⁊ ñ ꝓmittat stipticū sup illō ⁊ ꝓhibeat penetratōz ei⁹ Et qñz nēcitas ꝓducit ad illd qđ ē fortiōi⁹ nutrimēti q̄ vinū ⁊ ꝓpe cū syncopis ē a fame: aut resolut ōe pl'ima. ⁊ cū fit vt cū vinū puz ſruenit coꝛpoꝛib⁹ eoꝝ multiplicat i eis ⁊ facit possidere ꝓmixtio nē itellecti⁹ ⁊ spasmū tūc nō ē eis aligd ita ꝓueniēs vt aq̄ carnis ꝓdcā ꝑmixta cū vio puro ⁊ succo pomoꝛ aut aceto soꝛ: aut dulcīū fz duas res. ⁊ cū ñ ē qđ ꝓhibeat tūc meli⁹ ē vt ponak i ipsa q̄ sit ſ̄ gariofili ⁊ muscꝫ. naz stōus ē magis recipiēs eā ⁊ vt⁹ stōi cū ea veheīnti⁹ iuuāt ⁊ coꝛ magis attrahit ipsā. ⁊ qñz tibi necessariū ē vt dissoluas panē ſimlagineū i eo qđ facis ipz sorbere cū spatiū a cibo lōgiquū ē: ⁊ fricatio extremitatū ⁊ pstrictio eaꝝ: ⁊ sīlr excitatio vomit⁹ ꝓferūt oi syncopi nisi cū ē a sudoꝛe ⁊ sīlib⁹ eius pp q̄ mouet spūs ad exterioꝛa. Isti ei sedatiōe magis idiget ⁊ nō oz vt moueāt aut vomāt aut ligēt. Et ex eis q̄ faciunt eos vomere ē aq̄ tepida cū vnguēto aut cū oleo aut mixta cū vio. ⁊ oz vt calefacias stōm ⁊ q̄ sequūt ipm aūfricatiōz extremitatū etiaz vt facilis fiat vomitus. Et scias q̄ fricatio extremitatum ⁊ calefactio eaꝝ ⁊ aromatizatio ipsaꝝ cū ūgnētis ⁊ aromatizatio oꝛis stōi cū vnctiōib⁹ bonī odoꝛis sicē oleū nardinū ⁊ calefactiēia sicē synapis ⁊ piretꝝ ꝓueniētia sūt valde ei cui⁹ syncopizatio ē ab cuone sanguis aut humoris aut repletione: imo ꝓhib⁹ qb⁹ adest syncopis cuz nō est mot⁹ hūoꝝ ad exterioꝛa. Et oz vt ligēt crura coꝝ ⁊ adimoꝛis ipsoꝝ vicib⁹ ꝓtinuis ⁊ fricēt ⁊ ꝓpa illd cū eo qđ necriū fit oppositū pti cuonis. Et isti qđ iuuāt

ꝓstrictiõ ẽ ascellar ꝛ rotatiõe aĝ ffe ꝛ frictione ozis stõi. ꝛ sill ois syncopis q̃ ẽ ab eũone ꝛ cũ vio ꝓmix to nisi aligd phibeat a vio siẽ apa aut hũoꝛ i manu aut solutiõe ẽtis aut soda. Et si aliquo magnificat necitas ꝓfundi ipz da ei i potu vinũ ẽ ꝛ ñ cures ꝛ illd gõ i syncopi ꝓbili. Et balneũ gõ ꝓueniẽ ẽ ei cui accit syncopis ex diaria ꝛ colica passiõe. Et si accit syncopis pp fluxũ sãguis ẽ nociũ valde. Et sill si accidat pp sudoꝛe pliz. Et balneũ ẽt ẽ ꝓueniẽs ei q̃ in uenit ex vomitib⁹ iflãmatiõz ozestõi. Si ãt ẽ pp õ bilitatẽ ozis stõi tũc oz vt admittrẽt sup cũ epla cõ fortatiua sic illd gõ sit ex mastice ꝛ cydoniis ꝛ lãdal ꝛ croco ꝛ lilio cũ vio: q̃uis valde ꝓferant fricatio ex tremitatũ ꝛ pstrictio eaꝛ. ꝛ syncopi gõ scaz ex fame q̃z sedat pdꝰ. z. pãi. Et porilmo syncopi siccita tis aut siccitatis nẽ oz vt succurrat cũ bucellis pãnis i aq̃ ĝnatoꝛ aut siropo õ malis. ꝛ q̃z nccriũ ẽi egri tudib⁹ acutis pp syncopi da i potu vinũ ꝛ magis ꝓueniẽs ẽ isipidũ. Et patientes quidem syncopi ꝓ cipiuntur vigilare ꝛ dimittere locutionem.

Cap. ix. de casu vir tutis subito. .

Oc pliz ꝓtigit vbi ñ ẽ doloꝛ nz solo vẽtris nz h apa magnũ nz eño magna. Et ñ ẽ gõ nisi pp hũores ꝓurrẽtes. ꝛ raro gdẽ ꝓtigit vt sint illi hũores sĝuici. Sãguis ei dũ ñ facẽ accidẽ ꝑ⁹ aligd accis ꝛ ñ succurrit cũ extractõe ẽ facẽ accidere casũ vtutis ꝑbito. illd ãt gõ sepi⁹ ẽ: ẽ vt sit cã hũores gros si i stõ: aut i vẽis opilãte vias anhelit⁹. Et scias q ca ſ⁹ vtutis q̃z segꝛ syncopi: ꝛ q̃z ẽ ifra syncopi vbi vt⁹ ñ ꝑstruit nisi a nervis aut lacertis ipsi⁹ existẽtib⁹ ab ea vacuis: qꝛ hõ sit ñ mot⁹z remouek a suo situ ꝛ do rmitiõe sua nisi cũ ſlaboꝛe. ꝛ cã illi⁹ ẽ accis eius qd dicim⁹. nã cũ veheñs sit facẽ cadẽ vtutẽ integre ꝛ si ñ sit veheñs facẽ cadẽ vtutẽ nervoꝛ ꝛ lacertoꝛ. Et multotiẽs qdẽ sit pp subtilitatẽ hũoꝛi ſba sua: ꝛ qꝛ ipsi recipiũt resolutionẽ, ꝓpe i fedrib⁹. Et istoꝛ q̃z opatiões sẽsibiles siũt ñ lese ẽnis ñ sint tollerabiles q̃ñ multiplicanf ꝛ iterant. Cap. x. de cura.

Ura istoꝛ ꝓxia ẽ cure patiẽtũ syncopi. ei⁹ nã c q̃z cura' q̃ ẽ ex repletõe sãguiea ẽphlomia. In ea vo q̃ ẽ cã alicui⁹ alteri⁹ hũoꝛ grossoꝛ oz vt succurrat patiẽti ipsã i hoꝛa cessatõis eũone cũ eis q̃ siũt ñẽ hierc: ꝛ q̃nz ſufficẽ hierap. cũ q̃ ꝓposita si turbit ꝛ sal id⁹ ꝛ agaricũ ꝛ epithymũ ꝛ q̃ sẽ lilia cis. ꝛ q̃ñ q̃z medicas eũ eis scamõea. Scamõea nãq̃z ẽ ex eis q̃ adiũuãt medicias alias. Et oz gõ vt admisſtrel i ea vomitũ p⁹ solonẽ ꝛ assiduos receptionẽ ꝓfoxatium coꝛ ꝛ odoꝛ: añtũ coꝛ. Et fricatio gdẽ extremitatũ ẽ ex eis q̃ vnificãt caloꝛẽ inatũ ꝑz q̃ iteranim⁹ ei⁹ re memoꝛatione ꝛ vtak p⁹ illd exercitio tẽpato. Libus vo sit ille g ſbtiliat ꝛ icidit sic aq̃ ciceris cuz synapi ꝛ oleo õ oliuis ꝛ oleũ anisdalinũ. Et õ vio gdẽ vtak ſbtili ꝛ veteri. ꝛ vtak balneo p⁹ eũonẽ ꝛ inũgak oleis vnificãtib⁹ caloꝛẽ inatũ ſbtiliatib⁹. Deũ vtak p⁹ balneũ vio puro ꝛ siropo d melle ꝛ siropo d absinthio ꝛ sill⁹ illis. Cũq̃ scipit vinificari oz vt ꝓpek cib⁹ cõ fortatiũ velocis digõnis. Et tu gdẽ scas illd ex eis q̃ dca sit tibi. Et scias q vt⁹ augñtak cibo ꝛ vio ſbtili

ꝓueniẽtib⁹ ꝛ odoꝛib⁹ bõis ꝛ trãsitilate ꝛ gaudio ꝛ dimissiõe eoꝛ q̃ ꝓtristãt ꝛ rixari facũt ꝛ rememorati one rez amabiliũ ꝛ habitatiõe cũ dilectis.

Cap. xi. de regie eius in quo apparẽt signa aduẽ tus apatis calidi in corde.

Posita gõ q̃ñ fit apa tẽ iã illicit aut interfici et. añ illd vo q̃ñ appet tremoꝛ cordis magn⁹ ꝛ iflãmatio vehemẽs ꝛ sig̃ pdcãtẽ ẽ fz ieceptoz pnitici. q̃ si aligd ũnat ipz: tẽ ẽ phlomia basilice. ꝛ spat q̃z ꝛ ei⁹ euasiõe cũ phlomia arterie ꝛ iferioꝛi⁹ coꝛpis ꝛ diffatiõe pectoris ei⁹ cũ nine ꝛ cãsoꝛa sup apa. Fen. xii. de mãmilla ꝛ dispõib⁹ ei⁹. Et sit tract⁹ vn⁹.

La. ꝑmum de anatomia mãmille.

Mammilla est mẽbꝛz creatum ad ge nerandũ ꝛ lac vt nutriat cũ eo nouit nat⁹ i itroitu sue natinitatis ꝛ vsque quo ꝓfirmet ꝛ crescat eo⁹ vt⁹: ꝛ fiat cõ uenies ad digerẽdũ ꝛ abuꝛ fozẽ lo lidũ. Et ipa ẽ coꝛ⁹ ꝓpositi ex venis ꝛ arteriis ꝛ neruis iter q̃ exist vacui tas quaz ẽaro repler glãdola cui nõ ẽ sensus albi co lozis: ꝛ pp sñaz albedinẽ q̃ñ assimilat ei sãguis albi ficat illud qõ nutrit ipa ꝛ albificat illd qõ ſfluit ab ea ꝛ fit lac. Et ei⁹ gõ ꝓpatio ad lac gnãtũ ex sanguie ẽ ꝓpõ epis ad sanguinez gnãti ex chilo. In hoc q̃ vniq̃ oꝛ ꝓuertit hũitatez ad silitudinẽ sũa i natura ꝛ coloꝛe. nã ep rubificat chilũ albuz ꝛ facit ipz sãguinẽ. ꝛ mãnilla albificat sãguinez rubeũ ꝛ facẽ ipz lac Et vene qdẽ ꝛ arterie ꝛ nerui positi i ſba mãmillerii ficãt i ea vsz ad ptes villosas ꝛ hñt i ea reuolutiões ꝛ circuitões plimas. Cõitas ãt mãmille cũ matrice i vẽis it eaſ ꝓteritis ẽ rei ẽ tu iã scinisti i anatõia vẽaꝛ

La. ii. de exuberatione lactis.

Lias q̃ lac multiplicak mltiplicatiõe sãguis bõis: ꝛ q̃ñ mioꝛat ẽ cã ei⁹ ẽ diminutio cãz san guis aut penuria bonitatis ei⁹. Et cã in puita te sanguis: aut ex ꝑte materiei: aut ex ꝑte ꝓpionis Et illa q̃ ẽ ex cã mẽi ẽ q̃ñ ẽ cãb⁹ panc⁹ aut ẽ ꝓ⁹ gnã tiõi sanguis ab eo, ꝑter siccitatẽ sua ꝛ frixatẽ ſfluã aut ẽ iaz puerilis ad ptẽ aliã. s. fluxꝰ sãguis aut apa tis aut alioꝛ. Et ptẽ o ꝓpionis q̃ñ ẽ ꝓplo corpi aut mãmille exsiccãt hũitatẽ cu⁹ passiõe ũ gnãt ex ea sã guis aut pp ſfluitatẽ aquositatis ei⁹ ꝛ elõgatiõz e⁹ ab eq̃litate puẽiẽte sãguiea aut alind. Sz cã q̃ ꝓ ũ ſba z sanguis ꝛ coꝛũpit illd gõ gnãt exea: ꝛ qf ñ ẽ puẽiẽs vt gnẽt ex ea sãguis lactis cuz lac ñ gnẽr nisi ex sanguie bono: ẽ dñiuz vn⁹ hũoꝛ triũ cholẽ aut phlatis: aut melle. Et declaratio gõ cholẽ ẽi citrini tate coloꝛis lactis ꝛ subtilitate ei⁹ ꝛ acuitate ipi⁹. Et phla declarak i veheñtia albedis eiusl ꝛ aquositatis ipi⁹ ꝛ declinatiõe ei⁹ ad acerositatẽ i odoꝛe ꝛ sapoꝛe suo. Et melia i veheñtia spissitudinis e⁹ ꝛ paucitate ipi⁹. Et multitudo fozitudis e⁹ ñ clõgak gn siti ó q̃ sãguis pp veheñtiã multitudis sue iobedit opatõi nẽ q̃ ñ patik ab ea ꝛ accitnẽ dfect⁹ i puertẽdo illum pp coartatõez q̃ fẽ ipit: ꝛ hoc ẽ ex eis quoꝛ signa ñ ſt deiecta. Et q̃z accit ex exsiccatõe lactis ꝛ ſpmatis vl egrediãt fz filiũ q̃ fit sãguis: q̃uis ſit exuberãs ũ

laudabilis ſbẽz ꝓueniens ad h vt gnẽtur ex eo lac nãle. Et ẽ illud qõ gnãtur ex eo de lacte illaudabile. Et p⁹ q̃ iã scinisti cãz tẽtu, quidus ẽ i mõis abscidẽ di eã. Et scias q oẽ qõ exuberare facĩ spma exubera re facĩ plib⁹ coꝛpoꝛib⁹ lac licut senũ lactuce ꝛ senũ pa paueris ꝛ vb capꝛe ꝛ ouis ꝛ filia: quẽadmoz illd qõ exsiccat spma ꝛ mioꝛat ipz ꝛ, phibet gnãtoẽz ei⁹ mio rat lac ẽt liẽ senũ canabis. Et cũ cã i paucitate lactis ẽ paucitas cibi m̃ſpluica cibũ ꝛ facẽ delectari i ipoꝛ ꝛ facẽ vt ipe sit ex genẽ cali ꝛ hũidi laudabilis q̃uni. ꝛ q̃ñ ẽ cã corruptio cibi rectifica ipz ꝛ reducẽ ad gen⁹ p dictũ. Et q̃ñ cã ẽ mltitudo exercitij mioꝛa ipz ꝛ facẽ delectari. Et si cã i ipo ẽ paucitas sanguis ꝓp fluxũ san guis ꝛ filia retinẽ ipz. ꝛ si ipi⁹ fluxꝰ ẽ in iferioꝛib⁹ ad supioꝛa: ꝛ si ẽ ei⁹ fluxꝰ i supioꝛib⁹ ad iferioꝛa. Nõ si ei⁹ cã ẽ corruptio ꝓpionis pure ꝓpone cibos oppositos illi ꝓpioni cũ eũitia exuberatiõis chimi. ꝛ si sit cã humoꝛ corrupꝰ diãns eña cũ eo qd oz i oi hũo re. Et póe cibũ mulierẽ cholice ꝓpionis illõ qõ decli nat ad frafẽ ꝛ hũiditatẽ. Et ex eis q̃ ꝓtrit eis ẽ aq̃ oꝛ dei cũ ũleb, ꝛ et se. citroloꝛ pugillus ẽle. cucumeris ꝛ acceptio cerebelloꝛ ꝛ potꝰ lactis vacci ꝛ eap ini ꝛ pisces alrediadu ꝛ caro hedia ꝛ gallinacea ipigua ta ꝛ soꝛbitões facte ex ſisth, ordei cũ lacte ꝛ tus mal uaꝛ ꝓtulanaꝛ. ꝛ póe regiñ eaꝛ q̃ siũt phlatice cõ pionis i cibis ꝛ medicis i gb⁹ ẽ calefactio i ꝓmo ꝛ fo cũ hũectatõe: aut pauca exsiccatõe. Et ex h gõ gnẽ siũt pãis ꝛ baucie ꝛ feiculus ꝛ anetũ ꝛ apiũ hũiduz ꝛ mach ꝛ ꝓpe hũiõ absq̃ sicco q̃ñ ẽ calefactiuũ ꝛ exsic catiuũ: ꝛ soꝛbitões facte ex faria tritici. cũ fenugre. ꝛ feniculo: ꝛ q̃ñ lacegredit filosũ pp grossitudinẽ suaz ꝛ siccitatẽ sua ẽ cura ẽ emboꝛcatio cũ eo qõ hũectat valde ꝛ acceptio hũectãtũ ꝛ silr i spmate. ꝛ itẽ de re giñ ꝓpionis ꝑz medicias ꝛ cibos i gb⁹. ẽ iuplusitas calefactionis, ꝓpq̃ ei qõ dixim⁹, ꝛ hũectatio vltia: ꝛ cognoscas ẽt gen⁹ melie dñantis ꝛ rege ꝑz ipz. Et ex medicis gõ ẽpatis faciẽt⁹ lac exuberare ẽ vt siũan tur de seiel apũ. xxx. z. ꝛ de solijs feniculi. xx. z. ꝛ de fassala. xv. ꝛ dritico fracto. xxv. z. ꝛ de cicerib. excõ ticatis ꝛ ordeo albo ꝓtrito cũ lir de vino quoq̃. xv ij. z. ꝛ fic⁹ magne. x. nũo ꝛ oia buliãti. xxx. lib. aq̃ vsq̃ quo redeãt ad. viij. lib. ꝛ min⁹ ẽ siũt qõ ide dibit. v. ℥. cũ. 5. ℥. olei anisdalini dulcis ꝛ ℥. i. ꝛ 5. zuccari sci liniu. pisces saliti siũ ex eis q̃ faciũt exuberare lac. ꝛ ex medicis faciẽt⁹ lac exuberare ẽ vt siũat faria lisa mi ꝛ dissoluat i vino puro ꝛ colet ꝛ bibat coꝛ ꝛ epleẽt ex fece ipi⁹ mãmilla. ꝛ ẽt siũat ex terioꝛib⁹ me lõgie põdus medij kasicij ꝛ elixes i aq̃ veheñter do nec ẽt dissoluat: deide ꝓmoueat veheñtẽr ꝛ colet ꝛ accipiat decolaca ei⁹ ꝛ põat sup ipam. ℥. i. butyri ꝛ bibat. aut siũat ipsuꝰ ciceris ꝛ bibat i ieiuno diebꝰ pi nuis: ꝛ ꝓpe sit ei⁹ iusio cũ lacte ꝛ aq̃ ordei cũ melle aut iuleb aut siũat se. fassala ps. i. ꝛ cicerelle ptes. ij. cui⁹ potio sit kermes vnũ cũ aq̃ cala: aut siũan ki potu de pillis nar dis. z. ij. cũ vino. Et ex medicis gõ bõis ẽ vt siũat butyri vaccini. ℥. i. ꝛ vini cadus magn⁹ oct ad bibẽdũ i ieiuno: ꝛ rami papaueꝛ ruffi ꝛ folia ei⁹ decocta cũ trita ordei sũpta soꝛbẽdo: aut siũan ki rha phan⁹ ꝛ furfur ꝛ buliat i vino ꝛ colet vinũ illud ꝛ bi bat: aut siũat se. papaueris. assũ cuz sauie eq̃lib⁹ pti b⁹ cũ oximelle: aut robꝰ q̃ñ ẽ isula fuerit i quolibet coꝛ trib⁹ diebꝰ nã illud ẽ meli⁹. Et q̃z i potu det ni gella cũ aq̃ miellis: aut siũatur se. aneti. ꝛ se. pozii ꝛ se. anadacoche oiuz. añ. ℥. i. ꝛ se. fenug. ꝛ se. falfala. p tes eq̃les: misceãl cũ suc co feniculi ꝛ bibãt ꝛ si misce ant cũ melle ꝛ butyro ẽ meli⁹. La. iij. de mioratione lactis ꝛ ꝓhibitõe exuberationis ei⁹ ſupfluc.

Et q̃ñ ſfluit pliz nocz ꝛ apat ꝛ affert ẽ egrim dines. Et q̃z aggregat laci mãmilla absq̃ ꝑ gnatione ꝛ ꝓpe cũ retinẽ mẽstrua. Cõuertit eni mã q̃ nõ iuenit vtutẽ expellẽdi ꝑ matricẽ ꝓp put tatẽ ipi⁹ ꝛ puẽit i vbere ꝛ fit lac. Et q̃z aggregat in coꝛpoꝛib⁹ viroꝝ ꝛ ꝓpe i puberib⁹ ita vt ronidẽt mã mille ipoꝛ. ꝛ tu qõ iã scinisti i his q̃ ꝓtibi iã ꝑterita ẽ remẽoratio cãs puitatis lactis. ꝛ illud qõ i ea plus attẽdit ẽ oẽ qõ exsiccat vehemẽtia sue siccitatis: aut vehemẽtia resolonis sue ꝛ calefactionis. Et oia q̃ in ffant ẽt ꝛ hũectãta q̃ siũt vehemẽtis hũectationis ẽt mioꝛant sanguez phlaticoꝛ: ꝛ oẽs medicie mioꝛan tes spma, siũt mioꝛantes lac. Ille ãt q̃ ex eis siũt ffe siũt sicẽ semẽ papaueris ꝛ lẽtes ꝛ alkasil cũ aceto. Et ex eis q̃ liniũtur siũt succus arboris psilij ꝛ mucilago ei⁹ q̃ retinẽt ꝛ ſtupefaciũt ꝛ farina fabaꝝ cũ oleo ro. ꝛ ace to. Calide vo siũt sicẽ ruta ꝛ senũ ei⁹ ꝛ ꝓpe ruta mon tana ꝛ sicẽ alfeienusch ꝛ senũ ei⁹ ꝛ dosẽ. ei⁹ vltia ẽ vsq̃z ad. z. ij. Et illd qõ veri⁹ ẽ de re albedarũgit ẽ q̃ ipm mioꝛat lac q̃nis dicũt qõ q̃ facit exuberare. ꝛ cymi nũ, ꝓpe mõtanũ exsiccat lac ẽt. ꝛ ẽt vt ex eo ſsi at epi thima cũ aceto ꝛ ex epithimatib⁹ callis ẽ illud qõ fit de ãmoniaco ꝛ vino. Epithia bonũ: siũant radices caulũ ꝛ teranf ꝛ fiat ex eis ẽplm: aut siũat faria lẽtiũ ꝛ fabaꝝ ꝛ croc⁹ ꝛ nux hẽdẽ ꝛ sal ꝛ fiat ex eis: epithia cũ aq̃ ffa: ꝛ ẽk fiat linimẽtũ cũ succo fenug. aut cum lacca ꝛ litharg rrio ꝛ oleo ro. ꝛ ex eis q̃ ꝓcedũt cursu ꝓpetatis ẽ vt liniat mãmilla, cũ cãcro marino cõtri to: aut cũ cancro fluuiali adusto.

La. iiij. de caseatione lactis in mammilla.

Uando oq̃z lac caseak i mãmilla' pp calitatẽ ex q siccatiaz ꝛ q̃z caseak pp ffaẽ ꝓgelatiuz. Et tu gdẽ scis ex eis quoꝝ remẽoratio tibi ꝑterijt ſi gna cuiusq̃z haꝝ duaꝝ rez. Ddecidie ãt, phibitiue ca seatõis siũt linimẽtũ factũ cũ cera ꝛ gbusdã oleis sub tiliatis sic̃ oleũ alkeiri ꝛ oleũ de mẽta ꝛ silia: ꝛ epithi ma cũ mẽta trita facta i mõz pãis: ꝛ epithima calidũ sez ex cerato ꝛ ex mucilaginib⁹ ffis ꝛ oleis ffis ꝛ cera colata ꝛ cozãdrũ hũiduz ꝛ pozmulaca valde iuna tiua siũt i hoc ẽplata. Et ex medicis resoluẽtib⁹ caseationez cauaz est acetũ vini ꝓſſatuz cũ oleo ro. ꝛ cale factuz linitũ desup. aut folia solatri ꝓtrita ex gb⁹ fiat ẽplm: aut folia' alkekẽgi ꝛ folia solatri ꝛ folia caulis aut succus eoꝝ z, ꝓpe q̃ cũ eis miscẽtur, myrrha ꝛ croc⁹. ꝛ itẽ ꝛ acetũ vini ꝛ oleũ vio. ꝛ paꝝ senugreci sũ mant. ꝛ fiat ex eis epithima. Et ex medicis resoluen tib⁹ caseatione ffam ẽ assiduatio ẽboꝛcationis cum aq̃ ꝛ, phibẽt ei⁹ sanisolitatẽ feniculs ꝛ semẽ feiculi. ꝛ oẽs spes q̃ puoẽãt lac q̃ siũt de cis i gb⁹ cogi anetũ

t camemilla t balsamita t fenugrecū t abrotanū t
castor:eū. t ex oleis:oleū de lilio t olcū narcisciniū t
oleū de costo. Et ex medicinis tēpatis bōis ē vt sūak
panis de simula t farina ordei t eruca t fenugrecū t
euisc⁹ t semī lini ꝓritū de vnoquoq; ℈tū vna ma
nus clausa tenet t fiat ex eis empl̄m. Et ex eis qdē q̄
ꝑfert ap̄atoi p⁹ caseationē ē vt suppōatur spōgia in
fusa aq̄ t aceto tepidis aut mirrha cū p̄e aggregen
tur cū aq̄ t aceto: t mīta cū aceto t p̄e bōa. Et mar
chasita ꝓrita sic ꝑuluis cū oleo ro. t albumie oui. t
ex eis q̄ apiūt opilationez lactis i māmilla ē vt liniā
tur cū carati aut ex mirrha cū aq̄ calaminthi t anisi t ex
farina ciceris t folijs lauri t se. apij cū cymino naba
ti t cardomomo cū aq̄ v̄ge pastor: t silr aq̄ sicle tri
ticī cū nigella t ēt thus cū felle bouis: aut fiat mel
stor acis calamite t misceat cū oleo vio. t fricādo in
ungāt ex eo māmilla qm̄ resoluūtur cū eo caseatio t
ap̄at for:beat aq̄ caulinī: qm̄ ē imaturiua ad hoc.

L.v. de putrefactiōe lactis i māmilla t ꝓgelatōe t
extēsione ei⁹ q̄ accīt ei ex grauidie.

Sumāt sicla t decoq̄t tādiu dōec dissoluat. de
inde piūgat cū medulla panis t farina fabaz
t oleo sisamino t suppōat aut ēpleatur cū pa
ne t herba q̄ noīat herdūkes: hūida cū cera t oleo
rosato: aut cera cum aqua t oleo cum melle t vino
aut rob. iteretur empl̄m cum quocūq; fuerit in die
bis aut ter t silr sisamū cū melle aut butyro. Et si mi
sceat cū eo farina tritici cū furfure aut faria fabaz est
imaturiuū. Et vaporatio cū aq̄ cala t inclinatio māmil
le sup vaporē ei⁹: t ꝑpe qm̄ i ea decoq̄t semī lini: t fe
nugreci t euisc⁹ t se. cucu. t camemilla. Et ēbrocatio
cū ea ē imaturiua t q̄ nō tollerat graueditie ēpli. Qđ
si accidat cū hoc egritudo iuuat cū hoc ēplo: sumāt
mes t iteriora passa t p̄terant t ꝓficiāt cū aq̄ sidre
t aqua albeti. Et qm̄ caseat i māmilla sanguis assi
ductur ei⁹ iniectio cū oleo vio. deide fūdat sup ipsā
aqua cala: deinde ēpleatur cuz emplis p̄dictis i p̄n
cipio h⁹ i capli. L.vi. de apatib⁹ calis māmille
t dolorib⁹ loci mammillarum.

In principio qdē cor admittēdum repcussiua
cognita i hac cura t misceat cū eis paz de sub
tiliatiuis. Et illud qdē ē sicut vaporatio cū aceto vi
ni cū aqua cala: aut panco oleo ro. t farina fabarū
cū ormelle t folia solatri cū oleo ro. Et qm̄ ptrāseūt
intiū parūp curēt cū ēplis dictis in ca. extentionis
t cōgelatōis san. Et ex eis q̄ sūt bona vtile ē v. sūant
farina fabaz t melli doū ꝓrita t oleū sisaminū t fiat
ex eis epithima cū aqua dulci. Et ex panis ꝓritus
t farina ordei t fabaz t assa fetida t fenugreci t eui
scens t vitellus oui t crocus t mirrha: sumant t fiat
ex eis empl̄m t ēt fiat epithima ex sc. lini cum aceto.
Et multoties quidē resoluit sirle ad ap̄a māmillare
t ē loc⁹ vbi timet pleurez. qz igenia vt aggreges pli
liū t p̄ē ipz sup caput apostemosuz nō i circuitu ip
si⁹: t pōe in circuitu inferior ei⁹ adog t nō vaporess
in p̄ncipio dolōis t resoluat subtile t remāeat gros
suz: qm̄ ē error. Et qm̄ dolet caput māmille fiat phle
mia t ēbroccet cū eis q̄ ſt sic sādali t acatia ita vt ſ ac
cidat cācer. L.vij. de apatib⁹ frīs phlaticis māmille

c Ponsert eis vt terat apiū t p̄at sup ea: aut
camemilla. La.viij. de duritie māmille
t nodis t glādulis t q̄d accidit ei ex circui
tione papille maxime apud pubertatē.

Jaūt declinat ap̄a apparēs in māmilla ad
f duritiē nīc ex eis q̄ ꝓcūr i principio ē vt em
plet̄ur cū rizi ifuso i vino: aut ꝑmixto cū ce
rato facto ex oleo vio. t vitello oui t dragagāt. q̄ si
ap̄a duz liniat cū cerato facto ex oleo ro. t alkitrā t
aqua cāforata. Et qnz pōitur i ipo fel bouis. Et qnz
medicat cū folijs gallaz t oleo. Et ex eis q̄ ꝑferunt
ē ser bocci veteris. aut ser aceti ex quo liniatur. Mo
dozāt t glādulaz i ipa meli⁹ medicamē ē vt sūant
folia psici hūida t folia rute hūida t p̄erant sil̄ t cū
eis fiat ēplm. q̄ si illud ē residuū a circuitione papil
le pubellaris: aut ē accīs p⁹ illā t obediēs vt medi
cine resolutionū faciēt i ipm: tūc necessariū ē vt ꝓ
ret nī donec ꝑsequat pinguedo: deinde extrahat t
suatur. L.ix. de dubellari in māmilla.

Rando accīt māmille ap̄a faciēs collectio
nē. tūc ex medicinis bonis i maturatōe ei⁹
ē vt sumātur seminis lini t sisami t radicis
lilij t storacis t stercoris capruni t stercoris colūbi t
nitri t gūmi i pini ptes equales ℈m q̄ necessariū fac
testimoniū: t fiat inde linimētum cum oleo siragi t
oleo de alkeri t medulla cruris vaccini: t si vis pōe
in ipo rob. q̄ si indiges perforatione fac.

L.x. de vlcerib⁹ t corrosionibus in mammilla.

Umatur vini pontici ponder. xx. lib. t p̄a
f tur in ipso de sumac tinctorum lib. i. t de gal
lis immaturis. lib. 5. t de cassia lignea. 5. lib.
de mirtib⁹ cuppressi. lib. i. mfundantur in vino t dimit
tatur. xx. diebus: deinde decoquatur cum lignis cu
ꝑessi t cōmoueant donec minuatur medietas: deīn
de cōmoueant fortiter t oleretur t reducat ad ignē t
caleſiat. Sitq; ille ignis leuis valde t reseruet̄ vitre
ata t est bonū oibus vlceribꝫ q̄ accidunt in mēbris
mollibus sic̄ūt os t lingua t alia q̄. phibēt corrosi
onē. Et ex eis q̄ ꝑferuant māmilla p̄a aut coartata
t phibēt ei a casu t phibēt etiam testiculos puero
rum magnificari sunt ista. s. vt minoretur introitus
balnei. Et similiter pueri sumant ceruse t chimolee
anubo ana. ꝑdus. 3. ij. ꝓficiant cū aqua seminis hy
squiami albi t misceantur cū aliquantulo oleo ma
sticino t fiat ex eis linimentū t assiduetur sup ipz pā
nus lineus infusus aqua gallaz infrigidata t ꝑpe
quando sunt mollificati. Et ex experimentum mulie
rum liniantur super eos linteū hartum t mel. q̄ si po
natur in ipsa opium t panis cū aceto erit fortē. aut
sumatur luti arti pondus. 3. xx. t hyusganu pōdus
3. ij. t fiat ex eis epithima cū aceto aut sumantur lu
tum samios t acatia t cerusa t liniantur cuz succo
arboris hyusquiami. aut sumāt thus t cochlee ma
rine t farina ordei t ꝓficiant cū fortī aceto valde: t
liniatur cuz eis mammilla tribus diebꝫ aut. iij. aut
sumantur ona alcubugi t storaz t chimolea t linia
tur aq̄ ꝑilij aut liniant cū herba hyusquiami sicut

interat t p̄iungatur cū aceto t dimittat trib⁹ diēb⁹.
Et qn̄ vult vt leniet ponat super spongia ifusa in aq̄
t aceto: aut sumant succi hypogistidos t corticī gra
nator t p̄libi vsti cū sulfure oium aā. ℈ss. 3. iij. alu
minis iameī ceruse plūbi lentiū adustaz oium aā. 3
i. limatiarum adustarum abrotani omnium aā. 3.
iij. ꝓficiant cū aqua plātaginis t liniāt. aut sumak cy
tinū al. cū cepe lilij t melle t aq̄ t dimittat sup ma
tiullam trib⁹ diēb⁹ aut sumak armoniaci t hyusqa
mū t ponant sup eam trib⁹ diēb⁹ t hyusqamū solū
nouē diēb⁹. Et ex eis q̄ sine certitudine exp̄imēti di
cunt in hoc. c. ē vt liniat cū sanguie testiculi porcini
aut ſāguie erici aut ſāguie testudis: aut sūant olium t
alumē ꝓritū sic alcohol t ponant i mōtario de plū
bo t moueāt tādiu donec in ipso resoluat plumbus
tassidue fiat inunctio cū eo. t silr lutum alhartum t
galle imaturę aggregent cū melle t liniant cuz eis.

Fen.xiij. de meri t stō t dispōnibus ambobus.
Trac.i. de dispōnibus meri t stō. De anato
mia meri t stōi. Cap.i.

Eri qdem est ꝓpositum ex carne t ſn
nicis p̄niculari⁹ plāis villos hūmi
bus longitudinales: vt per eos facil
m fiat attractio in deglutione. Nam tu
scis q̄ attractio non ꝑficitur nisi vil
lis longitudinalibus cū ſpunk t te
git ipm exteri⁹ pannicul⁹ villos hūs
latitudinales vt p eos facilis fiat expulsio qđ illō qđ
subi⁹ est. Scias. n. q̄ expulsio nō ꝑēit nisi p villos
latitudinales: t in ipso est carnositas manifesta. Et
opōne qdez duaz tunicaz simul ꝑplex deglutitio. s.
p illud qđ attrahit villus ei⁹: t p id qđ exp̄imit vil
lus eius. Sitq; āt difficilis fit deglutitio ei⁹ cui⁹ scin
ditur meri t longitudine: ita vt puetur attractio ad
iuuans ad vomitū humoris. Et vomit⁹ qdem ꝑplē
tur cū tunica extrinseca sola quapp est difficilis. Et
locus qdem ei⁹ est sup spondiles q̄ sunt in collo ſm
rectitudinē in custodia t tutela: t descēdit cū eo: par
neruo⁹ ex cerebro. Et qn̄ est in directo spōdilis ℈te
q̄ est ex spondilib⁹ dorsi ptinētib⁹ pectori: deīn ptā
sit ipaz: recedit paꝛp a dextra dilatādo locū vene ve
nīēus a corde: deīn descēdit sup spondiles. viij. resi
duas ita q̄ qn̄ ꝑuenit ad velam ligat eo ligamie qđ
subleuat ipm parūp vt nō ꝑximat id qđ comitatur
ipm ex vēa magna: t vt sit descēsus neruo⁹ cū eo ꝑ
ḡdationē securādo ipm a nocumēto extēsiōis recte
apud ḡuitatē aduenientē stō. Cūq; ptransit velamen
declinat iterū ad sinistrā ſm qđ declinat ad dextram
Et ille qdem redit⁹ ad sinistrā ē cū ptrāsit spōdilē. x.
vsq; ad. xi. t. xij. deīn dilatat post penetrationē i ve
lamine: t ampliat mediando obuiando ozi stōi. Et
post meri est corp⁹ stōi contextū. Et creata est itrīn
seca pars meri ampliōr t magis spissa ꝑmo intesti
no quoniam est transitus durioris t intrīseca ꝑs sto
machi est media. Et illud qđ in ipso est leni⁹ ē apud
os stōi. Deinde t intestinū est leuis t non vestit interi
or pars eius panniculo extenso vsq; ad postremū
stomachi aduenientem ei ex pānicnlo tegente os nisi
vt attractio sit continua t vt adiuuet ad subleuandū
epiglotim ad suprioza cum fit deglutitio cum extensi
one meri ad inferioza. cū verificaueris qđ meri ē ps
stomachi continua ei cū gradatione. Et eius qdem
tunice sunt sicut tūice stomachi: quarū magis extrin
seca est magis similis pānicnlus t ad longitudines
t magis extrinseca amb̄az est carnosa grossa latitudi
nales habens villos verū ē plus carnosa ea q̄ ē stōi
sed ē ex ea t in situ ei⁹ t ptinatiōe ipsius. Primuz
aūt intestinū nō est ps stōi: imo est res cōtinua ei ex
primo. Et ꝓpter hoc non gradit ei pstrictio neq; tu
nice ei⁹ sunt sicut tunice stōi. Nam sub stantia meri
similior est lacerto: t sb a stōi similior ē neruis. Et ro
tundat ps stōi vbi continat cū eo meri t obuiat ve
lamini t ampliat iferi⁹ qm̄ locus in quo morat cib⁹
est inferior: qz oz vt sit ampliōr. Et factus est rotun
dus pp illud qđ scitur de imaginēto eius dilatat⁹ in
posteriorib⁹ sui vt bona fiat ipsi⁹ obuiatio do rsi. Et
est ex duab⁹ tunicis quaz interior longitudiales hz
villos pp illud qđ scit de necessitate attractōis: t pp
hoc ℨhitur stōus cū fit deglutitio t eleuatur epiglo
tis. Et extrinseca hz villos latitudiales pp illud qđ
scitur de necessitate expulsionis. Et nō posit sūt vil
li expulsiui extrinseci nisi qm̄ attractio ēpma opera
tionum eius t ꝑpingoꝛei. Deinde expulsio aduenit
post illud t compleꝛtur ꝓpter expulsionez. ptinuā
in toto vase vt expellatur qđ in ipso est: t permiscen
tur tunice extrinsece villi trauersales vt adiuuēt ad
retentionē faciendam t positi sunt in attractōe non
in expulsione: quare non cōmiscent tunice extrinse
se. Et seꝑat⁹ ē ab eis meri cū non sit ad retinendū
Et tota tunica eius extrinseca obuiat corpibus spū
sis. Intrinsece vero pars cōcana est plus carnosa t
calidior: vt sit plus digerens: t os eius est neruosum
plus vt sit vehementius sensibile. Et aduenit ei ex ner
uis cerebri ram⁹ acquirere ipm faciens sensum vt p
cipiat famē t diminutionem. Et illo quidem non in
digent reliqua que sunt post os stōi. t stomach⁹ nō
indiguit sensu: nisi quia eget vt excitet ipsum qñ va
cuus ē a cibo. nam cū extremitas ꝑma est sensibilis
acquirens nutrimentum sibiꝑi t alijs: non eget illud
quod est post ipsam illo: qm̄ illa sufficiens est ad de
ferendum onus alterius. Et iste quidez neru⁹ descē
dit ab alto reuolut⁹ sup meri: t inuoluit sup ipm vna
inuolutōe cui est propinquius stō: deinde ꝓximatur
stō. Et loco stō vehementioris gibbositatis supponit
vena magna, pcedens in longitudine ipsius: t man
dat ei ramos plurimos g cuz eo ligāt t diuidūt i ra
mos subtiles ꝓstituti in ordine vno. t adheret ei ar
teria silr t, pcedit ex arteria sicut illud: t initit vnā q̄
eaz sup reflexiōez siphac: t ꝓrexit ex ſima eaz zir
bus ſm qđ narrabo. Et stōus qdē digerit calitatē q̄
ē i carne sua inata t calitatib⁹ alijs acquisitis a corpib⁹
vicinātib⁹ ei. Ep. n. supponit dextro ei⁹ de sup. t illō
ſō qm̄ illic rotūdat t fit ei⁹ suppositio bona: t splen
sternit sb eo a sinistro eloḡat paꝛp a velamie capiēs
in ipso. Mā si supponeret ipse t cpar sil vna suppo
sitione grauaret illud sup stōm. Electū est igit vt super

ponat epar talr ḡten⁹ ꝓprehendat ipm additionib⁹, extēsis sicut digiti: ⁊ sbsternat splen subt⁹. Et cū hoc est epar magnū valde sm ꝓportioz scām ad splē pp necessitatē siue magnitudinis ⁊ quo nō cū splē nō sit re ceptaculū nisi vni⁹ supfluitati ei⁹. Lōsequs ergo é vt declinet caput stōi ad sinistrā ꝗplificādo locū epati: ⁊ coangustet locū sinistr. Et declinet ei⁹ iferio: ps ad spaciū qđ eū auit epar subt⁹ ⁊ dilatet ét locū splēi a sinistra ⁊ delsubt⁹. Ꝓposita é ergo nobilioꝛ duaꝛ ptū ⁊ é supioꝛ ⁊ dextra epati: ⁊ vilioꝛ eaꝛ opposita eis splēi. hoc é sinistr. et additū é i eo ab aīrioꝛib⁹ ꝛir bū extēsū sup ipz ⁊ sup oīa intestina hoiuꝫ ppeppea q̄ siūt magis agētes adiutoꝛio digōis pp debilitatē vtutū ipoꝛ digestiuaꝛ fz opōes ad alia: ⁊ scñ é spil sū vt ꝓpēdat calitatez. ⁊ subtile vt leuiet ei⁹ adeps. Fit ergo ꝓpatiuū calitatis ab aīrioꝛib⁹. Eldeps. n. ei⁹ recipit calitatē valde ⁊ pseruat eā pp vilcositatem suā pinguē. Et sup ꝛirbū pāniclare é siphac noiatū berbetinē. Et sup ipz é mirac ⁊ lacerti vētris pigues oēs. Et iste dne tūice ꝛiicte sī i sup: remo ābaꝛ apud velam: ⁊ sepate ab iferioꝛi pte eaꝛ. Et a posterioꝛib⁹ doꝛsi exēdit vena pulsatilis magna sup ipz cala pp multitudinē calitatis sui spūs ⁊ sanguis sui. Et alloꝛciat ei vena magna cala pp caliditatē multitudis sui sanguis. Et siphac go ex sima hoꝛ est pāniculus p mus q̄ ꝓpēdit vilcera oīa nutritiua. Ihm. n. tengit ea ⁊ declinat ad interioꝛa ⁊ aggregat apud doꝛsum a latere suo ⁊ ptinuat velamini a supioꝛi pte sui. ⁊ pti nuat inferi⁹ vesice ⁊ duob⁹ illis ab iferioꝛi pte sui. ⁊ illic aduenīūt ei duo foꝛamia apud dua iguina q̄ sūt due vie i gb⁹ penetrāt vene ⁊ supēsoꝛia: ⁊ cū dilatan tur descēdūt p ea intestina. Et inuanita go ei⁹ ist ruta mē illoꝛ vilceꝛ ⁊ distincto iter ipsa ⁊ lacertū mirac vt nō coopiat ⁊ nō ꝓturbēt eoꝛ opões. Et cōicāt ei ēt illa q̄ sūt i vētre nota ⁊ i tunica extrinseca q̄ é mirac sūt inuamēta. Cū eis. n. exḥmit stōus p motū lacer ticū eo ⁊p hoc q̄ ipe mouet ei. Extēdit ergo totuꝫ sup vasa de gb⁹ ilc oꝛpa quoꝛ ꝓpria es ⁊ expellāt exp̄sione q̄dā aduenāte ad expulsionē fecis. Et sili exḥmēt vesica ⁊ adiuuāt ad emittendā vrinā. ⁊ exḥ mūt vētositates iflatiuas vt exeāt: q̄f nō deficiāt ite stina ⁊ adiuuāt ad parietū. Et siphac gō ligat oīa vi scera ad iuicē ⁊ cū doꝛso. Et fit eoꝛ aggregatō firma ⁊ ipe cū doꝛso siēres vna. Et cū ꝓtinat velami ⁊ ob uiant due extremitates ei⁹ apud doꝛsū tūc ligat illic ⁊ crinde é ei⁹ initiū. Et⁹ nāqz initiū est supfluitas de scendēs ex velamie ad os stōi ⁊ obuiat ei supfluitas ei⁹: ⁊ q̄ ex ipso ascēdit ad doꝛsū ⁊ obuiāt sibi ⁊ gnāt illic siphac. s. coꝛp⁹ pāniculare nō diuīsum i villos sensibiles: imo simpler i sensu ꝓpēdit stōm poste riꝰ a duab⁹ tunicis q̄ siūt in sba stōi ⁊ é tut amē tunicē carnose q̄ est ei. ⁊ ꝓuenit ad stōm ⁊ ligat ipm cum coꝛpib⁹ q̄ siūt a pte doꝛsi ⁊ siūt ei reflexio ⁊ alcēsio ⁊ dscēsio. Et illud qđ i ipso é grossi⁹ é iferi⁹, ei⁹ ⁊ sinistr. ipsius. ⁊ est ei tunica ex subtiliato lacerto ventris co opiens: vel sub ipo vl ipa é subtile ei⁹ qđ é vē siphac ⁊ é vehemēs subtilitatis. Et ex eo oꝛit pāniculꝰ tegēs pecā⁹ ⁊ supfluit ex eius oꝛigine siphac supfluitas a duob⁹ lateribus ex q̄ ex ramis duaꝛ venaꝛ. s. pul satilis ⁊ non pulsatilis extēsis sī stōm texit iba zirbi q̄ ⁊texta é ex duab⁹ tunicis aut ex plib⁹ tunicis fz lo ca supposītis pinguib⁹ coopiēs stōm ⁊ itestia ⁊ sple né ⁊ mesaraicas ffleraī ad lat⁹ subteri⁹. et hoc zirbū cū sua sepatiōe é suspēsū cū eis. s. cū hoc qđ trānsiuit ex stō ⁊ pcauitate splēis. Et loca suspēsiōis ei⁹ sī glā dule q̄ siūt int vēas sugētes q̄ noīant mesaraice: ⁊ int itestinū. xij. digitoꝛ. Elez ei⁹ suspēsiōes siūt pue ⁊ de biles. ⁊ q̄nqz ꝓtinant cū epate ⁊ costis doꝛsi leuicō tinuatiōe. Et iste gō suspēsiōes sī filōes zirbi: ⁊ pma eaꝛ é stōus. ⁊ zirbū illud é sic sacc⁹ i quo si aligd po neret retinēt illud. Cū ergo ꝓficauerīs tunc scias q cutis ⁊ pānicul⁹ q̄ é post ipsā ⁊ é carnosus ⁊ lacert⁹ posit⁹ i tunica q̄ est supna tūicaꝛ lacerti vētris nota deīminata: oēs siūt in sūma mirac. Et tunica q̄ é insi ma tunicaꝛ lacerti vētris cū pānīculo subtili q̄ est fz ꝓpriate siphac é ex sūma siphac. ⁊ zirbi é sicut iteriꝰ pān⁹ siphac ⁊ sicut exteriꝰ stōi. Et hec qdē coꝛpa oīa sunt adiuuantia i calefactiōe stōi quoꝛ adiutoꝛiū est in defensione ei⁹. Et i inferioꝛi pte stōi é foꝛamen cui ꝓtinat itestinū. xij. digitoꝛ. Et hoc gō foꝛamē noīat portenari⁹ ⁊ é stricti⁹ foꝛamie supioꝛis: q̄m é trāsitus ei⁹ qđ digestū é ⁊ subtiliatū: ⁊ illud é trāsit⁹ ei⁹ qđ est

est cooperiēs eā latitudinales hñs villos. Vomit⁹ aut é motus nō sm cursū naīs: ⁊ nō ꝓpleturi eius opo nisi ꝓ calefactōia frigꝰ stipticoꝛ fꝛoꝛ ⁊ veheētis exsiccatōis sicꝛosaꝛ ⁊ balaustiaꝛ ⁊ silliuꝫ fiat. Et apō me aniudē é vehemētis inuamēti in hoc. Et si fuerit cā siccitas fiat ꝛiū illi⁹: ⁊ administra ela ria hūectātis eqlis ꝓpionis ⁊ oua sorbilia ⁊ adipes ⁊ butyr ⁊ me dullas ⁊ regūm coꝛpis ⁊ stōi. Mā meri ꝓ plib⁹ egritu dinib⁹ est sequens in ꝓpione sua cōplōnē oris stōi.

La.vij. de apatibus meri.

c Vando gō siūt cala phlegmōica ⁊ pustularia q ⁊ ffa ⁊ phlegmatica ⁊ dura: ⁊ plūmoꝛ difficī lis fit maturatio ⁊ tardatur.

La.viij. de signis apatum meri.

Ignificaꝛ ipa dolor in hoꝛa deglutitōis ⁊ in s nō deglutōe puenit ad posterioꝛa spōdiliuꝫ colli cū ꝛstrictione deglutitōij. Et cū illo qđ ex eis é calꝫ qñꝫ é febris nō vehemēs ⁊ qñꝫ é vēiēs hoꝛa pⁿ hoꝛa q̄si ipa sit febris dici ꝛ vehemēs. ⁊ qñ q̄ é cū eo hoꝛripilatio: vez é cū eo sitis vehemens ⁊ caliditas. Cū ergo maturaī remouet hoꝛripilatio ⁊ qñ aperī emittit pus. Cū aūt apa nō é calīn é ꝛstri cū fz silitudinē ꝛstrictionis apatis cali: vez é absq̄ caliditate ⁊ neq̄z é febris neq̄z sitis. La.ix. de cura.

Edicie illi⁹ alie siūt q̄ exti m us apponūtur. Et oporet vt medicine que exterius apponūtur ponātur i loco q̄ é iter duas spatulas ⁊ oꝛ vt sint medicie repercussiue stip tice facte ex odoriferis ⁊ fructib⁹ fz opationē q̄ é ne cessaria i curatione apatū stōi. Deide addaī in eis ea q̄ siūt sic ām oniaci ⁊ bdellij ⁊ glutē alibat ⁊ ficus pter q̄ cūcta sit a stipticis ex adipib⁹ ēt. Ad si illa nō valēt ⁊ siūt necīa illa q̄ siūt plime resolutōis ⁊ apa fu erit i radice duꝛ: tūc oporteī vt misceāt cū eis ea q̄ siūt fortis resolutōis. sic ḡna lauri ⁊ piretrū ⁊ coꝛdūe ni ⁊ treos ⁊ balsamū ⁊ aristologia. Et qñꝫ é tibi necīi uꝫ vt administres erūpēcia ēplastrizādo: sic ē synapis ⁊ gūmi rute agrestis ⁊ reliq̄ q̄ siūt de his q̄ ditim⁹ i du bellati pectoꝛis ⁊ pulmonis quousq̄z puentat ad ter minū stercoꝛis colūbini. Oꝛ aūt vt i cura ei⁹ qđ calīn é sumaī medicie q̄ bibūt. q̄ꝛ q̄dā siūt electuaria quoꝛ rū icessus sup locū siūt icessus ꝓinuⁿ ⁊ paulati paulati Et sit i ꝓmis electuaria ex eis q̄ siūt sic lēres ⁊ spodiū ⁊ mucilago sic ꝓsilij ⁊ feis pōtulace ⁊ aq̄ cucurbite ⁊ sillia. Deide fiat ꝓmutatio ad ꝓmptionē ex repcussis ⁊ resolutiuis in q̄ iā posīti siūt aliq̄ ex ficub⁹ ⁊ ex aq̄ fēiculi ⁊ camemille: deide addaī ⁊ pōaī i ipa ⁊ dacti li ⁊ fenugreci ⁊ admistrēt ꝛsoꝛbitōes. i ꝓmis qđ ex re percussiuis sicut facte ex faria oꝛdei ⁊ lētibus ⁊ fiant accetose, cū eo qđ seis ⁊ nō accetose. Et cū icipit matu rari facsoꝛbitōes ex succo furfuris cū oleo amigda lio ⁊ zuccaro. deide pōe ⁊ ses ea que siūt sicut semēli ni ⁊ sillia. Deide pone i eis ea que siūt sicut faria oꝛdei ⁊ ciceris. ⁊ quando puenit ad eruptionem: tunc idi ges vt accipies in ipso virtutem ex radice lilij ecle stis ⁊ amigdalis amaris ⁊ ꝓpassio ⁊ aliquid ex syna pi ⁊ ficubus ⁊ dactilis

La.x. de cura apatū ffoꝛum.

Onsidera qđ dī i apatibus stōi frīs ⁊ admi
c stra sup ea lenificātia manuratia. Intrīseculs
qđē sicut electuaria ⁊ sorbitōes q̄ diximus
ad maturandū sicut q̄ fiūt de farīa ordei ⁊ farīa herbi. Et illa i q̄bus sūt ablutio ⁊ fortitudo sīc radix lilij celestis ⁊ radix ligritie ⁊ alia. Sed exlius ēpla matu
ratiua q̄ diximꝰ de qbꝰ fit mentio grecū ⁊ camemilla ⁊ melilotus ⁊ dcllū ⁊ gūmi alboti ⁊ āmoniacū ⁊ ire
os ⁊ vī aromaticoꝝ. Ꝺ si declināt ad maturatio
nē ⁊ sedationē, facīe dē ēz ēi. c. ꝑmo: ⁊ pslidera i eis il
lud qđ dī i. c. stoi. L.xi. de cruptōe ſsanguis ex meri.

Alm scimꝰ cās eꝰ ⁊ signa ipiꝰ i ca. cruptōis
i sanguis ex stō. ⁊ oz vt q̄rant illic. Et ex eis q
bus fit dīa ē illō qđ dicit curationibꝰ erup
tionis sanguis ex stō. l. q medicie i hac cruptōe oz
vt sit medicie hītes viscositatē ⁊ glutinositatē vt nō
ipellātur ad stōz subito: imo currāt sup locū crupti
onis cū lēta mora: vt pole sit eis agere i eis cū illa lē
ta mora opationē forē q̄uis redeāt p viā venarū ⁊
agāt i ipz. Dez cū vtute debili pp lōgitudinē viaz ⁊
mlitudinē passiōis i vijs. L.xij. de vlceribꝰ meri.

Dadoq̄z accīt vlcera i meri ex scissura acci
q dēte i ipo aut pp apata q̄ erūpūt i eo: aut pp
humores acutos trāseuntes i ipo cū fit vomi
tus ⁊ silia. Et nō elōgatur quin cueniant cū est catar
rus. La.xiij. de signis ipsoū.

Alm oñdm in. c. vlcez stōi differētia inter
i vlcera stōi ⁊ vlcera meri. Illic ergo ppēdāt.

Dez significationes q̄ i meri est vlcus ⁊ non
apa sūt q̄p deglutitio i apate ipedit cū magnitudine
bucelle ⁊ q̄titate eius, plus q̄z ipediat cū qualitate ip
sīꝰ ex acuitate aut acetositate aut stipticitate. vez fm
diuersitatē q̄litatis i ea diuersificat i vlcerib⁹ ipedīm
tū. Et forasse mālio eq̄lis q̄titatis nō ipedit ⁊ pua
q̄z q̄titatē dīante ipedit tia vt nō penetret ppea q
ꝑmit ipz sua q̄titate. Sz effecta q̄litate fortī ipedit
⁊ dolorē facit. Et illꝰ qđē cui accīt vlc⁹ a plaga ante
cedēte cura fit difficilis ⁊ c̄ sup extrēitatē moris fm
plīm. Cap. xiiij. de cura.

Ji fuerit i meri vlcera nō i potu tribuim⁹ me
f dicinas ꝑsolidatiuas illoz vlcez subito sicut
facim⁹ cū volum⁹ i potu tribuere medicias
vlcez stōi ⁊ alioz: imo idigem⁹ in illis medicinis vt
dem⁹ eas ad potū diuz paulati ⁊ vt eligam⁹ eas gros
sas viscosas aut eis misceam⁹ viscosa ⁊ grossa. ⁊ cā
i hoc ēq̄z medicine nō moueāt sup meriz sigūntur
imo trāscūt ⁊ sepantur. Cūz sepārāt i potu ⁊ ꝑpo
tātur subito obuiant faciēdo obuiationē qđ efficiūt
oponē⁹ oponē. Cū ergo inuīcant adherēt suo itie
ri ⁊ figūntur ⁊ nō sepantur subito. Jllaz vo medicia
rū sbas dicem⁹ i. c. vlcez stoi ipe. n. sunt ille.

La. xv. de signis apłonū nāluī stōi.

f Jgna apłonis calide nālis i stō sūt q̄ hñ di
gerit cibaria forma sīc carnes vaccinas ⁊ an
serinas ⁊ alia. Et ꝑ q̄ cozūpunt in ipo cibi subtiles le
ues sicut caro pullōz ⁊ lac. ⁊ q̄ ipe recipit cibos qui
sūt calide apłonis meli⁹ ⁊ q̄ digō vicit appetitū. Et
sīg̃ apłonis frē nālis sūt vt nō sit i appetitu diminutio
⁊ sit i digōne diminūtio q̄ non digerit nisi cibaria
subtilia leuia: ⁊ vt sit melius recipiens cibaria q̄ sunt
frē apłonis. Et sīg̃ apłonis sicce nālis sūt q̄ sitis mul
tiplicat i ꝑsuetudine ⁊ lit ꝑ etus pauca q̄titate pot⁹
⁊ aduenit nausea ex q̄titate plima. ⁊ stōus recipi
ens cibos plurime siccitatis melius. Et signa cōple
xionis humide naturalis sunt q̄ sitis est parua cum
tollerātia potus plurimi ⁊ securitate a nausea ⁊ sto
machus ē recipiēs cibos humidiores melius.

La. xvi. de egritudinib⁹ stōi.

Tōacho accīt q̄nz egritudies malitie ꝑplo
nis. xvi. pure ⁊ fce cū mālāguica vel cholica
cū spēb⁹ suis aut phlatica vitrea aut subtili natāte
aut hñte ebulitōez aut phlatica acetosa aut salsa aut
mā melica acetosa aut pōtica ⁊ accīt ei apata. ⁊ accīt
ei vlcera ⁊ resolutio singularis ⁊ q̄ currit via coz ex
causis itrīsecis ⁊ extrinsecis sicut casu ⁊ pcussione. ⁊
q̄nz tollerat dīsruptionē ⁊ non interficit statim. ⁊ q̄n
peruenit vltime resolutio ad hoc vt dīsrūpat coꝰ
stōi cūc paries mozit. Jnquit Hyp. ois cuius dīrū
pitur stōus mozitur. Et q̄nz accidit ei raritas textu
re i villis suis. Et q̄nz accīt ei vehemētia spissitudis
Et accīt ei ex egritudinib⁹ creationis i q̄titate vt sit
magnꝰ valō aut puꝰ valde. ⁊ ex egritudib⁹ figure vt
sit vbi gra vehemētis ronditatis. Et ex egritudinb⁹
asperitatis ⁊ lenitatis vt sit vehemētis lenitatis lubri
cus. Et ex nocumēto sitꝰ vt sit sitꝰ ei⁹ verbi gra vehe
mentis apparitionis ad exteriora. Et q̄nz accīt ei
opilatio in villis suis ⁊ opilatio in meatibus stōi ad
epar ⁊ ad splenē: ⁊ accīt ei sanguinolēta ego si fuerit
istud i vijs epatis ⁊ puitas appetitus si fuerit istud in
vijs splenis. Et q̄nz accidunt in stō ventositates ⁊ in
flatio causa cibozum ⁊ causa debilitatis sue in seipo
⁊ nos faciemus ad illud cap. singulare: ⁊ malitia qđ
cōplexionis i stō quandoq̄z fit ex causis extrinsecis
.i. ex calore ⁊ frigore ⁊ alioz ab ābobꝰ ⁊ q̄nz fit ex
cāis itrīsecis. Et ex egritudibus qđ i stō sūt qdam
q̄ commouenti calore vehementi, aut propterea q
ipse adiuuāt eum i attractione materiez malarū ad
ipsum: aut quia adiuuāt caliditatē eius ad resoluen
dam materiam i ipso malo adiutorio non naturali
resoluente ipsam ad formam non naturalē. Et quā
do est cuz mā tunc non quacuatur qn aut sit cuz ma
teria ibibita i coꝑore ipsius submersa aut adherēs
sup coꝑus eius aut effusa i concauitate ipsius. Et
quandoq̄z est humor i ipso inentus generatus: ⁊ q̄n
q̄z est effusus ex mēbro alio ad ipsū sīc effunditur ex
cerebro cū catarro calido aut ffo ⁊ calefit pp ipsum
ꝑplo stōi aut ifratur ⁊ declinat ad ꝑplonem eiꝰ qđ
descendit ad ipm. Et similiter q̄nz effundūt ad ipsū
ex selle hūores ad stōz cholici. ⁊ illd i gbusdā i gbꝰ
creantur vie plures ex felle ad stōz loco aduētus sui
fm plurimuz ex felle ad intestina ḡre effunditur ad
stōm illō q̄ o oz vt effūdatur ad intestina. cūq̄z plon
gātur faciūt accidere salsi ⁊ acuti q̄ sūt ex eis in stō vl
cera frigidi ⁊ insipidi lenitatē ⁊ lubricitatē. Et q̄nz p
uenit coꝛum impressio ad primū intestinum coꝛum
que sequūt ipsum. Sz coꝛuptio appetitꝰ ⁊ alustidꝛe

in ipso est res ꝑma. Sunt. n. qdam hoīes i quibus
creat illud fm ꝺrium consuetudis ⁊ fm ꝺrium illꝰ
qđ diximꝰ in anatomia ⁊ fm diuersitatē eiꝰ qđ ē plz
in creatiōe venarū ventrium ad stōm ex felle. ⁊ q̄nz
effundit ad ipz ex epate ⁊ ex felle i qbusdā in quibꝰ
creatur ex felle via magna ad stōm quare effūditur
in ipm illud qđ erat necrīū vt effūderet ad intestina
Et q̄nz effunditur ad ipm melia ex splene etiam sīc
faciam te cognoscere. Et plurimū qđ ad ipm effun
ditur est cholera ex epate. Et q̄nz adiuuant ad illd
eāe que sunt in stō sicut dolor vehemēs ⁊ compres
sio vehemens ⁊ tarditas cibi ⁊ debilitas virtutis eiꝰ
expulsiue. Et q̄nz est cā in eo ira aut tristicia aut pal
sio alialis ex eis que mouent mām ⁊ effundūt eaz ad
stōm. ⁊ facit accidere mordicatōem q̄ non remouet
nisi vomitus. Et q̄n effundit ad ipm cū hꝰi mordus
⁊ ꝑprie dolore humores virulenti ꝑcipue cū fue
rint in illis ꝑtibus vlcera ⁊ cū hoc q̄nz effundit ad
ipm melia etiam. Et cā in effusionibus melie ad ipz
est multitudo melie aut debilitas stōi: ⁊ cāe multitu
dinis melie: sunt ex eis q̄ tu scis. Et cā effusionis san
guinis ad ipm est multitudo sanguis ⁊ cōmotio eiꝰ
in mbro nobiliore eo vicinitate eius in latere suo sīc
ē ep. aut supra ipm sicēt cerebū cū ex ipso effundit
sanguis ad guttur ⁊ meri ⁊ penetrat ad stōm. ⁊ virtu
tis ipsius expulsiue debilitas adiuuat ad recipienda
oia que effunduntur ad ipz. ⁊ ex causis fortibus in ef
fusione sanguinis ad ipm ⁊ ad alia est retentio curꝰ
menstruoꝝ ⁊ sanguis emoroidarum: aut sanguino
lente egestiōes aut dimissio exercitij cū atiui vel inci
sio membri: qr supabundat illud qđ nā ꝑpauit ei
ex mā ⁊ indiget expulsione. Et q̄nz expellitur a via
stōi ⁊ eu omīt sanguis. Et scias q̄ debilitas stōi ē cā
fortis in effusione eius qđ effundit ad ipm. Et plīm
qđē qđ inuenit in stō aut generat ex ipso ex hūozib⁹
ē phla. Et cā i poc ē q̄ chilus ē nāe, ꝑpinque phlati
Cū ergo non digerit digōne integra nou fiunt san
guis ⁊ cholera ⁊ melia. Et iterū ad stōm non effun
ditur in plurimis dispōnib⁹ cholera lauās eum sīc
ablutit intestina. Sed cholera non generat nisi in q
busdam intestinis: ⁊ fm plīm nō effundit ad ipz nisi
ex epate q̄uis ipa generet in stō calō cū inuenit cibū
recipiēte, puersiōez velocit ad fumositatē. Et q̄nz
accidit stō aut in creatiōe aut cū pseuerantia egritu
dinū aut dolorꝰ ⁊ malitia regis vt fiat coꝛpꝰ ei⁹ laxe
texture rare sbe subtil cutis: q̄ pducit illud ipz ad ō
bilitatē i oib⁹ opōnib⁹ suis: ⁊ est necrīū vt cureꝰ cuz
laboī. Et cāe egritudinū stōi oēs sūt cāe egritudinū
ꝑdcāz extrīsece ⁊ itrīsece. Et, ꝑpe sūt ei vt sint cibi ta
les q̄ necrio faciūt malitiā digōnis: ⁊ stōus nō sit ni
si fm sanioz dispōnē: ⁊ ēdcīs in suo. c. aut sint pau
ci valde ita vt pducāt stōz sanū ad exercitatōz ⁊ adiu
tōz: aut multiplicēt vsus mdicinaz ⁊ ꝑsuescat stōus
vti adiutorio medicie i opōnib⁹: aut laboret plīm
vomitu ⁊ soloe vētris. ⁊ ꝑpe vomitu: qm ipse idiget
uiotu laborioso nō nāli ⁊ accidat vt rarificēt textura
villoz ei⁹ ⁊ extenuet. Et stōus vehemētis sēsus paꝰ
est leđi ⁊ ipediri a q̄ubet cā. Et eis ꝑplo debilitans
supfluę facit accidere in oi opōne diminutionez ita
q̄ calitas pura. q̄nz. n. sit cā lubricitatis stōi ꝑp illd
qđ facit accidere de debilitate retētiue. Sz calitas
cū mā sepe ē cā illius. Et nocunīta qđ q̄ cuciūt i opō
nib⁹ suis: aut eueniāt i vtute appetitiua ⁊ attractiua ⁊
nō appetit oio. aut mioz ad appetitꝰ eiꝰ: aut multipli
cat valde: aut coꝛūpit eiꝰ appetitꝰ: ⁊ illō aut cibi aut
aq̄. aut in vtute retētiua: ita vt veheīs fiat eiꝰ retētio
aut debilitet: aut destruat eiꝰ retētio ⁊ nater cibꝰ: aut
i vtute digestiua ita vt destruat eiꝰ digō aut debilitet
aut coꝛūpat ⁊ puertat rē ad acerositatē ⁊ fumositatē
aut i vtute expulsiua ita vt vehemēs fiat ei⁹ opatio i
ipso aut ad viaz nālē: aut ad superiora. aut debilitet
eius expulsio: aut destruat. Et oi nāq̄z re cui⁹, plon
gatur mora in stō: ⁊ tardat accit vaporatio gnātius
humorum: ⁊ nō ē aliqđ ita vaporosuz vt fructꝰ. Et
q̄nz accīt ei dolores extēsiui ⁊ mordicatiui ⁊ relig.
Et q̄nz sequūt debilitatē hꝰ vtutū oium: aut q̄rū
dam natatio cibi ⁊ tarditas descēsiōis eius ⁊ veloci
tas declensionis ipsiꝰ: ⁊ debilitas digōis: aut destru
ctio eiꝰ ⁊ coꝛruptio. ſ. casus appetitiue: aut appetitꝰ
canīnꝰ: aut appetitꝰ coꝛruptꝰ: ⁊ sequūtur eam rugi
tus ⁊ eructuatio ⁊ flatio ⁊ mordicatō ⁊ alia. Et q̄nz
pducit illud qđ cuēit ex hoc ad cōcatiōez mēbroꝝ
alioꝝ ⁊ ꝑpe cerebū cū cōitate iter ea per neruos ꝑi
mos qr accīt epilepsia: aut spasmꝰ: aut melancolia
aut facit cadere i vīu nocumētū. Et q̄nz imaginat
oculo q̄si cimices: aut siniser: aut tela aranee aut fu
mus aut nebula. Et multotiēs cōicat coꝛ stō ⁊ accīt
sincopis: aut pp vehemētia doloris ⁊ ꝑpe in apa
bus suis magnis: aut pp q̄litatē supfluā calozis aut
frigozis aut puersiōis ad venenositatē. Hā debilita
meri ad hoc vt faciat accidē syncopi facēcuēire estua
tionē ⁊ turbatioz ⁊ salsū ⁊ tremorē. Et hꝰi qđē sūt
ō qbꝰ dicī hyp. q̄ sumē i potu vinū mixtū fz medū
sanat eos ad hꝰ: ⁊ illud pp illō qō i ipso ē de mūdifi
catiōe ⁊ ablutiōe cū ꝓfortatione. Et stōus qđē q̄nz
ꝑcipit cū vehemētie sui sensus passiōi a cā pua ⁊ ꝑ
ducit illud ad epilepsiā ⁊ spasmū. Et iste hō ledit q̄li
bet ira et ieiunio ⁊ tristicia ⁊ cā monēte hūores. Haz
cā effūdit ad ipm ex eis pp illō hūoz cholicꝰ mordi
catiuꝰ ad os stōi ledit eo pp vehemētiā sēsus sui: q̄r
patit epilepsiā ⁊ syncopis fruēt ei ⁊ spasmꝰ pp cōita
tē cerebri cū ore stōi. et huic qō hōi accidit sīc ē illō
qō accidit ex ōbilitate oris stōi ex hoc q̄p q̄nz vsz ad
fastidiū repleł cibo aut sffluit in potu vini: aut coitu
spasmat: aut icurrit epilepsiā. Et multotiēs qđ accidit
vt euadat hꝰi vōitu porzio: aut viridi vt herugo erit
Et q̄nz plīma repletio facit eos pati subz ,plurā pdu
rātē vsq̄quo vomēt ⁊ excitēt ⁊ surgāt. Et q̄nz ē illud
cā ad cadē. i melīā cholicā ⁊ i cogitatōes ⁊ fōnia coꝛ
rupta. ⁊ scias q̄ egritudines stōi q̄ plōgāt pducit
ad raritatē texture villoz ei⁹ ⁊ fit difficile succurrere
⁊ medicari. Et ex nocumentis malis in creatione est
vt sit caput frigidius ꝑ patī cuētui catarri ⁊ sus stōus
calidus q̄ nō tollerat ea que mūdificant illū catarz
sicut sūt diapipeon ⁊ diacalamēton ⁊ dyaciminuz.

Capi. xvij. de modis significationū dispōnū stōi.

Es er qb⁹ signl dispões stói sunt ex dispõi
bus cibi: i hoc q stom tollerat cũ t puat tolle
rant fact⁹. t ex hoc q digerit ipm t ex hoc q
expellit cĩ t ex hỹ q ipe appetit cibũ t potũ t ex mo
tib⁹ ei⁹ t promotióib⁹ ipi⁹ sic tremor stói alis t singul⁹
t ex dispõe oris t lingue i sapore suo t ifusióe sua
t exsiccatióe sua t aspitate ei⁹ t lenitate ipi⁹ t odore
ei⁹. Et ex eis q egreduĩt ex stõ cũ vomitu aut egõne
t vétositate descẽdẽte cũ sonitu: aut sine sonitu: aut
ascendente q ẽ eructatio: t retenta q ẽ rugit⁹: aut ex
colore facieꝫ: aut ulteriozis ptis oris: aut ex dolorib⁹ t
ipedimẽtis ex cõitate ei⁹ cũ mẽbris alijs: t ex pte ei⁹
qđ zuenit ei: aut ledit ipm ex eis q̃ comeduĩt vel bibuĩt
t iudicis. Significatões ãt ex tollerãtia cibi t puatõ
ne tollerantie ei⁹ si qñ si stõus nõ tollerat nisi pauca
q sit ifra zsuetũ: tũc ẽ⁹ ẽ debilitas pp aliq̃s cãz debi
litatis: z si tollerat tũc vt⁹ ipi⁹ ẽ remanẽs. Ex sigtio
nes ex egõne t eis q̃ egreduĩt ex vẽtre sũt ex egõne q
dẽ qñ eq̃lis tẽpate tincture t fetozis sigt bonitatem
digõnis: t bonitas digõnis significat fortitudinem
stói t eq̃litatẽ pplonis. Sed ille q nõ digerit ex ipso
sigt debilitatez stói t malitam complonis cum ipso
Elmpl⁹ tinctura significat mãm q ẽ i ipso. q si fuer
rit illic lẽitas t fetoz significat q delcẽdit a stõ añ ho
rã suã ppea q stõus male pphẽdit eũ pp debilitatẽ
t nutis retẽtiue: t si nõ ẽ lenital nõ significat illõ imo
significat debilitatẽ digestiue. Significatões ãt ex so
nitu sũt qñ iã dẽm ẽ in eis q tu scis q delcẽsus ei⁹ si
gnificat fortitudiné stói. Et magnitudo sonit⁹ ei⁹ si
gnificat bonitatẽ digõnis t fortitudinẽ: t silr puitas
fetoris ei⁹. Et recti qdẽ i hoc ẽ q delcẽsus ei⁹ si sigt
fortitudiné: imo sigt debilitatẽ q̃dã. Iz ẽ debilitas q
ẽ ifra illã q facit accidẽ eructuatoz: vez eẽntia magni
tudis sonit⁹ si ẽ pp sbam ei⁹: tũc ẽ pp grossitudinem
suã. Et si ẽ cã ei⁹ vt⁹ expulsiua: tũc illud sigt fortitudi
nẽ aliq̃s. Subtilis ãt tenuis cui nõ ẽ sonit⁹ magis si
gnificat fortitudinẽ q̃s ispissa clamosa: t. p illa cui⁹
sonit⁹ nõ ẽi voluitate missa. Sonit⁹ ãt exiẽs ex seipo
sigt pmixtoez sensus. Ex puitas fetoris significat p
culdubio bõitatẽ digõis. t vehemẽtia fetoris sigt cor
ruptionẽ eius. Et si non est fetor oino significat cru
ditatem ei⁹. Significatões vo ex via singul⁹ sũt qñ
si hỹis cũ sennt mordicatióez: tũc illic est hũor aceto
sus: aut acut⁹: aut amar⁹: t si sentit cũ eo extẽlionez
tunc illic est ventositas: t si nõ sentit illud nz sitit tũc
illic est hũor phlegmatic⁹, t si ẽ post eũdes t febres
tũc illic est siccitas. Significatões ãt ex sitt sũt qñ si
tis significat pplonem calidã: t si est cũ nausea signi
ficat mãm cholericã aut sallã phlegmaticã. Mã si se
datur pom aq̃ calide: tũc mã i plib⁹ dispõib⁹ ẽphlã
tica: aut mã nutrosa. t si augmẽtat tũc mã est cholica
Ex significatões ex dispõnib⁹ oris t lingue sit: qñ
qñ ligua i doloꝛib⁹ stói ẽ vehemẽtis aspitatis t rube
dinis: tunc significat dñũ sãguis aut aꝑa calidum i
ipo sanguineũ: t si ad citrinitatẽ tũc nocumẽtũ ẽ cho
lericũ: t si ad nigredinẽ tũc ẽ mellica. q̃ si ad albedi
nez t lenitatẽ tũc cã ẽ hũiditas: t si ẽ siccitas supflua
tũc cã est siccitas. Ex significatões ex via digõnis sẽ
qñ digõ bona nõ fit nisi qñ post cibũ. pphẽsium nõ
accit guttas i ore stõi: nz rugit⁹ nz isflatio nz eructa
tio nz sapo: fumosus aut acetosus nz singul⁹. t ẽsto
t sit spacũ mozc cibi i stõ spacũ eq̃le t dscẽsus ei⁹
ab eo in hoza q̃ oz non añ ipsã nz p⁹cã: t sit sonꝰ: t ẽ
patus: t exp̃gefactio velox leuis: t in oculo non sit
aꝑa t capite non sit grauitas. t obediẽtia nãe sit fa
cilis t sint inferiora ventris añ egõnẽ iflata. hoc. n.
significat bõitatẽ in oluttõis stõi sup̃er cibũ: t q ipe
bene pp̃ehẽdit ipm: t illud significat fortitudinem
stõi t zuẽientiã cibi i q̃litate t q̃ntate. Lũ ergo stõus
nõ pp̃ehẽdit cibũ bona pphensiõe nz fit digõ bo
na accit rugit⁹ t frequẽtia eructuatiõis t finãet cib⁹
in stõ spacio longo aut descẽdit ante hozã necessariã
et cholerice quidẽ, ppetas nõ est vt phibeat digõnẽ
phibitione destructoꝛia aut diminutiua aut faciẽte
cruditatẽ: imo q̃ncq̃ corrumpit eã. Sed melice, ppe
tas est vt phibeat digõnem t corrũpat eã sil: t phla
decliu⁹ est ipsa ad corrũpendũ. Et scias q̃ qñ in stõ
nõ est aꝑa nz vicus t cibo nõ ẽ cõruptio deiñ digõ
nõ fit bona tũc cã est malitia pplonis. Et plim ei⁹ ẽ
ex frigiditate t hũiditate: t post eas calida t p⁹ eas
sicca. Eterũ significationes ex stõi doloꝛib⁹ sunt qñ
vbi gra dolor extenliu⁹ significat ventositatẽ: t gra
tiuus significat repletionẽ: t mordicatiu⁹ significat
humorem acetosuz aut acuũ aut pontiaũ aut amaꝛ
rum. Significatiões autẽ ex appetitu sunt qñ signi
ficant ex eo aut pp additionẽ ei⁹ aut pp diminutiõez
eius t ipsi⁹ destructionẽ aut spẽm ad quã ipse decli
nat: sicut ẽ q̃ ipse q̃z ẽ sitiẽs t appetit frigida t q̃z
appetit acetosũ t q̃z appetit exiccãtia salsa t acuta
t q̃ncq̃ aggregat appetit⁹ acutoꝛ t salsoꝛ t acetoso
rũ sil. Et ex mõ q̃ ista sũt cõia in faciendo lucrari in
citione humoris nocitiui ẽt q: sunt significãtia debi
litatẽ stõi. stõus. n. fortis declinat ad pinguia. t q̃z ẽ
appetitus declinis ad res malas q̃s refugit nã: sicut
appetit carbones t aluẽ t alia. t cã in hoc ẽ hũoꝛ
corrupt⁹ ẽrneus nõ prinens hũoꝛib⁹ laudabilibus.
Cũ ait bonitas adest gust⁹ t est sanus non eligit ap
petit⁹ sapoꝛẽ supra dulcẽ. Lũq̃ declinat appetit⁹ ver
sus alium t abhoꝛret illũ tunc illic ẽ nocumẽtũ. Mã
si appetit pinguia: tũc illic ẽ stipticitas t spissitudo t
raritas. Et si nã abhoꝛret ebos calefaciẽtes t declinat
ad fros pp frigitatẽ ipsoꝛ tũc illic ẽ caliditas. Et si ap
petit calefaciẽtes tũc ẽ illic frigitas. Et si appetit incisi
ua t acetosa t acuta tũc illic ẽ hũoꝛ viscosus. Et ap
petit⁹ qđ i stõ calo aq̃ ẽpluscẽ cibi. Et q̃ncq̃ sit vehe
mẽtia calitat⁹ pp resolutõz t igsitõz frictauratõis. Et
mõdicatio qđ exsiccat famẽ vehemẽtẽ t ẽ spes famis
q̃ nullomõ tollerat⁹ t associat ei syncopis, pp q̃ si tar
dat cib⁹. t appetit⁹ i stõ ad quẽ effũdũt melia t phla
acetosũ multiplicat q̃n ẽ eoꝛ q̃ntas infra q̃ntatẽ vo
cantẽ ad expulsõz t nõ multiplicat i eo appetit⁹ t sit
canin⁹ nisi pp illud qđ dictum sum⁹. in. c. appetitus
cãini. Et scias q̃ appetit⁹ nutrimẽti cõicat membris
oibus: verũ illa cõitas est nãlis t facta ex suspensiõe
vocationis vtutis nutritiue cũ attractiua. Amplius
appꝛopꝛiat stõ appetit⁹ aialis t sentit cũ eo. t q̃ncq̃

zuenit qbusdã hoib⁹ vt esuriãt plim t cõedũt plim
et nz aduẽt eis saturitas fastidiosa t nz egredit i egõ
ne eoꝛ ser plima t nz cũ hoc coꝛpa eoꝛ ipinguant
Et cã qñ h⁹ dispõnis ẽ resolutio plimis velox cum
sanitate digestiue t attractiue t appetitiue. Ex signi
ficatões ex via saporis oris sũt q amar⁹ sigt caliditã
tẽ t cholerã. Et acetosus sigt frigus stõi: sed min⁹ fri
goꝛe cũ quo nõ digerit cib⁹ oio. Et q̃ns sigt calozez
debilẽ cũ hũiditate faciẽtẽ edulire hũiditatẽ paꝛq
postea sepaꝛab ea deficiẽs in digerẽdo: quare accit
acetositas sicut sit in musto. Eccsit. n. qñ in frigidak
t accessit qñ feruet a caliditate debili. Et ẽ acetositas
q̃ fit i effusiõe mãei acetose ex spẽne ad stõm t facta
qdẽ cã spleni mutat appetitũ neẽario t multiplicat i
flatiõnẽ t rugitũ t malitiã digõnis t facit eructuatio
nẽ acidã. Et ille q ex saporib⁹ oris ẽ insipidus sigt
humoris insipidi saporẽ: t salsus significat saporem
humoris salsi. t saporꝛes extranei horribiles signifi
cant hũoꝛes extraneos putridos malos. Sed signi
ficatões ex vólitu sũt q̃ si ẽ nausea vñ tũc mã ẽ viseo
sa ibidita. Et si ẽ vólit⁹ facilis sigt q ipsa ẽ effusa i cõ
cauitate. Et si sũt vólit⁹ t nausea t nõ sepant significãt
aggregatõz vtriusq̃ rei aut viscositatẽ hũoris: t ẽ
nausea facta ex mã ibidita: t cũ ẽ plime mordicans
os stõi aut ẽ pauca, p oꝛnat q̃n ipsa cũ cibo pmiscet
t ascendit ex, pfundo stõi ad os stõi t mordicat ipm.
Quapp facilis sit qñz expulsio hũoꝛ post cibũ et ñ
sit facilis ante ipm nisi sint multi. vez qñ ẽ aduẽt⁹ cõ
turbationis t nausee a, pu ocatõe tunc mã ẽ effusa. si
vo ẽ currẽs tũc mã ẽ generata in stõ p̃m cõtinuatio
nẽ, t vomit⁹ ẽt significat p colorẽ ei⁹ qđ igreditur i
ipso mãz. sigt ergo cholerã t melliũ p colorẽ t phla
vitreũ p colorẽ: t phla acetosũ t salsũ p colorẽ t la
pozẽ: t phla descẽdẽs ex capite p colorẽ muscosũ t
qđ associat ei ex descẽsu ad mẽbra alia. Et ex hoib⁹
ẽ q cũ recipit cibũ aliquẽ sentit ex seipo q si mouere
tur supfluo motu cuiomẽt cibũ sui: t illo qđ sigt hũi
ditatẽ in stõ aut debilitatẽ stõi: sed illo qđ ẽ ex humi
ditate nõ accidit ẽt q̃n vacuitas adest: t illo qđ ẽ ex
debilitate nõ accit nisi fm replonẽ tñ. Sed siõnes
ex via coloris coꝛpis sũt: q̃n color ẽ vehemẽs signi
ficatio dispõnis stõi t epatis fm plim. Plime enꝛ
egritudines stõi sunt ffe t colos stomachoꝛ ẽplibi
nus. Et si est eis citrinitas ẽ citrinitas declinãs ad al
bedinẽ. Significatões ãt ex via rugit⁹ sũt qñ rugit⁹
sigt debilitatẽ stõi: t q ipse male pphẽdit cibũ t egõ
nẽ humidã. vez significatões ex sputo sũt qñ mul
titudo ei⁹ t puositas ei⁹ signt hũiditatẽ stõi mitten
tis aquositatẽ t mucillaginositatẽ. Exsiccatio oris et
paucitas salutis signt siccitatẽ stõi t caliditatem. Et si
fuerint illic significatões alie adiuuabũt illa in signi
ficatõe caliditatis. Et scias q̃ siccitas oris ẽ a siccitate
pplonis duobus modis. Un⁹ eoꝛ ẽ siccitas vera t ẽ
vt nõ sit saliua: t sedes ẽ mẽdosa t est vt sit saliua cru
dẽrã s viscosa: t sit exsiccata cã caliditatis vaporose
venẽtes ad ipm: qf oꝛ vt distiguat inf siccitatẽ t ex
siccatõz sputi viscosi fm os. nã illa sigt siccitatẽ t hũi
ditatẽ viscosam aut, pcedentẽ astõ: aut descẽdentez
a capite. Sed siõnes ex eructatõe sũt qñ eructua
tio qñz ẽ lutosa t qñz ẽ fetida aut fũosa aut raucida
aut lutosa aut putrida aut liosa aut silis cibo quẽ re
cipit eructuãs: aut pura i q̃ ñ ẽ q̃litas alia: t ẽ sanoꝛ
eructatio: nã si ẽ fumosa t cã in hac nõ ẽ subã cibi
que sũt velocis puersiõnis ad fumositatẽ sicut vitelli
onoꝛ in patella t raphan⁹ aut cibus cui is artificio
suo: t cũ fit associat qualitas fũosa: sicut dulce cui su
puent ignis dñiuz t alia: tũc cã i ea est ignicitas stõi
aut pp mãz aut malitiã pplonis puꝛ Si ãt ẽ cũ mãtẽ
ẽ fm vnũ duoꝛ modoꝛ pdictoꝛ. Et plim qđ ẽ illud
ex mã cholerica effusa ad stõz ex selle fz mõz cui⁹ p
teritꝰ ẽ renem oratio aut ex catarro calo ex capite et
ꝑpe cũ hõ nõ ẽ cholicus i pplone sua. Et significat
ẽt q cã caliditatis ẽ mãl aut pura ex isto mõ q̃ cib⁹
q sup̃⁹ fuit lõginqu⁹ ẽ a fumositate sicut ẽ panis oꝛ
dei. Mã cũ h⁹ eructuat fũole tũc cã ẽ calitas stõi: et
silr attẽde eg̃nẽ an ẽ cholica. Mã si ẽ cholica signi
ficat q cã ẽ caliditatis stõi. Et si egõ nõ ẽ cholerica
nõ ẽ necẽriũ vt cã sit caliditas stõi. Qñz. n. ẽ malitia
pplonis singularis: t vólit⁹ ẽt ẽ significatio, magis si
gnificãs p illd qõ egredit i ipo. Et qñz significat eru
ctuatio acetosa t fũosa vigilias cũ qb⁹ ñ iuẽit stõus
vacuatõz sufficiẽtẽ digõni t inflammat t calefit. Qđ si
ẽ eructuatio acetosa nõ a cibo acetoso nz a cibo qui
cũ supflue sũt mutat ad acetositatẽ: tẽ illo ẽ pp frig⁹
stõi t, ppe cũ accit a cibis eiõgatis ab hoc vt acetosi
fiãt sicut ẽ mel. nã si inẽis eos acetosos fieri tũc iudi
ca q cã in hoc ẽ frig⁹ stõi sine mã aut cũ mã. t associat
ei q̃ ẽ cũ mã grauitas i ore stõi sp. t pliz accit il
lud hũub⁹ cholaz nigrã t splenetica: t illi ad cuius
stõm descẽdit catarr⁹ frigid⁹. Qñqz ãt acelsit eructa
tio a calitate cũ inẽit mãz dulcẽ t facit eã edulire t fa
cit ipam acetosã: t sigt illd vt sit eructuatio acetosa
cũ signis calitatis t inflãmatõis t amaritudine oris
t siti t iuuamẽto cũ eis q̃ iffant. Et ex eis qđ gbus
significat q calitas plima supflua qñz accscere facit
cibũ t eructuatõz ẽ q calitas qñz facit accscere lac
velocẽ q̃ ipz facit accscẽ frigiditas t qñz significat
p vólitũ ẽt mã. Et q̃n eructuatio ẽ fetida tũc qñqz si
gnificat putrefactoz in stõ significatõe fetoris oris. t
qñz sigt vlcera stõi. t lutosa t scẽsa t limosa signifi
cant hũiditatẽ putrefactã. Et illa q ẽ vt herugo eris
sigt acuitatẽ t caliditatẽ cũ putrefactõe t ẽ vehemẽ
tioꝛ significatio caliditatis q̃ fumosa. Si ãt eructu
atio nõ ẽ fumosa neq; acetosa: sed ẽ afferẽs saporem
cibi post spaciũ eueniẽs fm acceptionẽ cibi tũc sigt
debilitatẽ stõi i puertẽdo cibũ. Ex significatões ex
eis q̃ sũt zueniẽtia aut fugiẽtia aut ipediẽtia sun: vt
ꝑsideret an res iffantes sũt zueniẽtes ei aut res cale
facientes exsiccãtes zuenit aut hũectantes post q̃
ꝑsideraꝛ res vna. sepe. n. accit error cã dimissiõis ei⁹
cũ nõ attẽdit. t ẽ q res ifrãtes multotiẽs frangunt
ebulitoz hũoris subtil aquosi hũidi aut salsedinem
hũoris phlatici: t exist̃at q cũ eis tã zuenit iuuamẽ
tũ q̃uis illic sit caliditas. t rel calefaciẽtes multotiẽs
expellũt hũoꝛẽ caliditatẽ t resoluũt eũ: t exist̃at q cuz
eis tam accit iuuamẽtũ q̃uis illic sit frigiditas, imo

op oꝛtet vt cōsiderētur cū his duabus reliq̄ signi
ficationes. Significationes aūt coꝛ in quibus iue
nitur sensꝰ stōi sunt qñ si non sentit mo:dicatiōz
imo grauitatē: tunc materia ē phl'atica vitrea. ⁊ si sē
tit mo:dicationem cū inflāmatione: tūc mā est ama
ra vel salsa. aut mo:dicationē sine inflāmatione: tūc
mā est acetosa. ⁊ si ē illic mo:dicatio cū leuitate: tūc
materia ē subtilis aut pauca. ⁊ si est cū grauitate: tūc
materia ē grossa aut multa. Significatōes aūt cum
dispōnibus cōicantibus qñ ꝓsideratur: ꝑbi gratia
an cereb⁹ patiat a cāis catarri ⁊ mittat ad stōm de
scensiones aut epar: an sit generatiū cholere ⁊ mit
tat ipsā: aut an splen deficiat in expellendo melā
cōliā ⁊ sit aposus plinie melancolie: ⁊ hec est cognitio
cause. ⁊ ꝓsideratur an imaginenī coꝛam oculis res ñ
ꝓsuete ⁊ non fixe ⁊ an accidant soda aut estuatio cū
repletione ⁊ minoꝛenī cū cāone. ⁊silr ꝗtigo ꝑpe et
an iueniatur tremoꝛ coꝛdis post repletionē an ꝑm
vacuitatem aut accidat syncopis aut spasmus: ⁊ hec
ē cognitio accidentis. nam si repletio fecerit accide
re imaginationes ⁊ sodam aut inquietudinē ⁊ visio
nes diuersas aut tremoꝛē coꝛdis etiam aut subz ma
xim: tūc stomachus erit plenus aut debilis aut
in ipso ē malitia complexionis. ⁊ si tremoꝛ coꝛdis
⁊ soda ⁊ syncopis ⁊ estuatio accidant in dispōne va
cuitatis tūc ipse est habens receptionē cholere aut
humoꝛis mo:dicatiui venientis ad os eius cum est
vacuitas: aut humoꝛis melici. ⁊ cognoscitur sup fluꝛ
ras in hoc cū reliquis signis que tibi dedim⁹ aut hu
moꝛis frigidi aut eius queꝫ ex istis causis in inferio
re pte stomachi. nā non magnificatur illic qđ ex co
generat ex soda ⁊ epleꝑsia ⁊ syncopi ⁊ spasmo. ⁊ ac
cidentia significantia dispōnes eius cū cōitate alia
sunt cereb: alia sicut pmixtio sensus ⁊ subet ⁊ conge
latio ⁊ estuatio. ⁊ alia sunt coꝛdialia sicut syncopis
⁊ tremoꝛ coꝛdis ⁊ malitia pulsus. ⁊ alia sunt cōmu
nia sicut destructio anhelitus ⁊ difficultas ei⁹ ⁊ ma
litia.

Ca.xviij. ð signis male cōplexionis calide stōi.

Ignificant ipsam sitis nisi supfluat ⁊ deficiat
vtutē. Et eructuatio fumosa ⁊ lutositas saliue
⁊ iuuari ab eis que infrigidant ꝑm ꝓditiones
ꝑmissas in significationibus. Et adustio ciboꝝ sub
tilium quoꝝ silles non adurunt in dispōne naturali
⁊ p grossi digerūtur plusqꝫ digerantur in illa nisi
supfluat ⁊ deficiat virtutē. Et multitudo sitis ⁊ puitas
appetitus cibi ꝑm plim. ⁊ ꝑpe qñ malitia cōplexio
nis ē cū materia cal'a cholerica faciūt cadere vtutes
oio: vel digō ē fortis nisi supfluat malitia cōplexio
nis vsqꝫ ad hoc vt debilitat vtutes. Et qñqꝫ assocꝛa
tur huic ꝓplexioni febris ethica. ⁊ qñqꝫ ꝓplexio ꝑp
supfluitatē anteqꝫ deficiat vtutē cōmouet famē
vehemētē p id qđ resoluit ⁊ qđ attrahit sua mo:dica
tione: ⁊ quia mouet mās ad resolutionē sicut fit suc
cessione: ⁊ hec quidem fames qñqꝫ ē syncopal' qñ tar
datur cū ea cibus aut facit cadere in syncopi. ⁊ cum
ꝓlongatur ꝑ aruꝑ spaciū ei⁹ destruit appetit⁹ oio: ⁊
qñqꝫ multiplicatur etiā ꝑ cursū sputi ꝑm famē ⁊ mi
tiplicatur ꝑm fatturitatē caliditas resoluens stōm. et
si inuenerit humiditatē erit illud plus ⁊ hoc quidez
sedant cibi grossi. Et scias q illi⁹ cui⁹ stōus ē igne⁹
sanguis ē malus pauc⁹ acut⁹ fetidus quē abhoꝛret
mēbra diuersa ei in ꝓplone radicali quare nō nutri
untur eo. fit ergo ille pauce carnis ⁊ fit yene ei⁹ exu
berantes qñ sanguis eius inclusus ē in eis quo nō
vtitur natura. Et phlonia extrahit ex ipso sanguinē
malum.

Ca.xix. de signis malitie cōplexionis frigide stōi

Ignificat frigiditatē stōi tarditas mutatiōis
cibi: ita. vt nō descendat sed expellat vomitu
post spacium quo ddā⁹ ⁊ non mutet mutatio
ne que valeat. q si supfluat nō alteraī ꝓp ipsaz cib⁹
oio ⁊ non digeritur. qñz significant ipsam multitu
do appetitus ⁊ paucitas sitis ⁊ eructuatio acetosa
absqꝫ causa in cibo ꝑm q dixim⁹ ⁊ ꝑ significāt ma
litiam cōplexionis ei⁹ frigide. Et ex significatiōib⁹
significantibus illud ē vt nō sit alisibze nisi eius qđ
ē leue ex cibis siue grossis q iam añ digerūt. Et qñz
puenit malitia ꝓplonis frigide, in stō ad hoc vt acci
dant ex cibo comesto post horas plurimas extēlio
⁊ doloꝛ magn⁹ q nō sedat nisi cū expulsione hūdi
tatis acetose oi die. Et qñz ꝓducit ad hydropisim ⁊
iliacā. Et sup colorem hūtis stōm ffuꝛ apparent ci
trinitas ⁊ albedo ⁊ nō occultant expienti. ⁊ ille ex
melioꝛib⁹ curis cui⁹ ē amicos. Et qñz cōicat cerebꝝ
ꝓplexiōi hūtibus ꝑm hāc ꝓplonē quare fuit soda
vetosa ⁊ tinit⁹ ⁊ silia. Et qñ puenit malitia ꝓplexiōis
frigide cū ꝓplexione radicali calida multiplicāt ru
gitus ⁊ inflatio ⁊ exliccatio ⁊ sitis ⁊ augmētat coꝛru
ptio quotiēs indiget phlomia qñ exsiccat eū ⁊ pdu
cit ad ethicā. Et eius qđ medicia ē vt sumat paꝛ vi
ni ꝑm quātitatē qua ifūdat añ cibū aut sint cibi eius
exsiccātia ⁊ caro rubea sine iure pigui cū nucis.

Ca.xx. de signis ꝓplexionis sicce stomachi.

Ignificāt ipam sitis vehemēs ⁊ exliccatio lin
gue supflua ꝑm conditiōes ꝓdcas i ca. signi
ficationū. ⁊ attenuatio coꝛpis ⁊ arefactio ipi⁹
supza factā naturā ⁊ iuuamenū cū cibis hūidis.

Ca.xxi. de signis malit ie ꝓplexionis humide.

Ignificant ipam puitas sitis ⁊ terreri a cibis
humidis ⁊ ipediri ab eis ⁊ iuuamentū cum
mioꝛatōe cibi ⁊ cū eis q sicci sūt. Et signt ipsā
multitudo sputi ⁊ saliue. ⁊ si sūt ꝑm famem signifi
cant caliditatē cū humiditate ꝑm plim. ⁊ qñz sūt ex
caliditate sola. Et multoticns quidē est sup os stōi
hois humiditas ifusiua: ⁊ quotiens hūs eā cōedit
aliquid meditat q si moueret vomeret. Et qñqꝫ fit
illud ēt ex debilitate stōi: sed assocꝛant ei signes de
bilitatis ꝓdicte: ⁊ fit hoc ꝑm vacuitatez etiam q̄uis
nō comedat: sed illud ē apud comestionē nī.

Ca.xxij. de signis ꝓplonū stōi que sūt cū materia

Mplexionē q ē cū mā significant vomitus
eructuatio ⁊ amariudo, ꝑpe comitās ipsius
ꝓp illud qđ ipsi admiscet ⁊ cōmiscetur vri
ne nisi sit ꝓp necitatē transeuntē terminū. Et subtilē
qđ calam virulentā significāt cū lenitate stōi nausea
⁊ mo:dicatio ⁊ sitis ⁊ inflāmatio: ⁊ qñ recipit cibum
grossū patit cū eo nauseā ⁊ ad sūmū si ē plinia cū ea
ē semp nausea: ⁊ si ē pānca nausea ap cibū: ⁊ silr si ē
nō ibibita ꝛz ē ꝓphēia i fūdo stōi qr nō fac nauseaz.
Lūqꝫ mscet cū cibo coꝛrūpit i stō ⁊ spargit ⁊ puēit
vsqꝫ ad os ei⁹ ⁊ facē nauseā. Et qñz significat illam q̄
effusa ē i spatio stōi q nō ibibit q̄ qñ recipit es hūs
aliqd abstersiuū sicut aquam mellis ⁊ zuccari ducit
ipm ad eructuationē. Et ibibita nō cognoscit ex pte
ei⁹ qđ exit cū vomitu ⁊ egōne: imo ex religs signifi
catiōib⁹ ꝓdcis. ⁊ e⁹ radix ē nausea qñ significat māz
ꝓcludubio. Mā si ē ꝑturbatio ñn tē sūt illic adherē
tia ⁊ ibibitio materiei ⁊ significat gen⁹ materiei sitis
⁊ sitis significat aut calitatē ei⁹ aut salsedinē ei⁹ aut ni
trositatē ei⁹. Mā si sedat cū cala tē ē phlegma salsū ⁊
si ñ sedat ea tūc ē mā cholica. Et cognoscit ēt ꝑ oꝛe
oris aut cū eo qđ expellit vomitu: q si aggregēt nau
sea ⁊ sitis significāt illō. Et si ñ ē sitis significat q mā
ē ffa. Et ex significatiōib⁹ aggregatōis māe ꝑ latic
ce plime viscose ē vt cadat appetit⁹ ⁊ ñ dilatet pectus
ꝓp cibū plimi nutriūti: imo ðcliet ad illō ꝑ quo sunt
acuitas ⁊ mo:dicatio. Cū ergo accipit illū appetitꝰ ta
tio ⁊ extēlio ⁊ nausea ⁊ ñ qesē nisi cū eructuatōe. Et
significatōib⁹ aggregatōis māe male i stō ⁊ q̄ sequūt
ipz ē sal⁹ mirac ⁊ qñz pdu it ad epilepsiā ⁊ melan
cholia. Et ex significatiōib⁹ q mā effusa sit melācho
lica ē appetit⁹ plim⁹ cū ꝺbilitate digōis ⁊ cū multitu
die ifiatōis ⁊ cū gueseguese ⁊ sollicitudie. Et ex si
gnificatōib⁹ q mā ē fortis ē solo vētris ⁊ vtigo cum
mlitudie ex capite ꝺscē⁹ ad os stōi ⁊ ēt illō qđ egre
dit i vomitu ⁊ egōne ex hūoꝛe mucoso. Et ex signifi
catōib⁹ q mā ē hūida nocēs sua cbulitiōcē sitis ve
hemīs cū ꝺfectu amaritudis aut salsedinis i oꝛe ⁊ sensi
bilitas rei quasi ascēdētis ⁊ descendentis cum humi
ditate supflua i oꝛe ⁊ capite stomachi ⁊ inflāmatio.

C.xxij. ð significatiōib⁹ nocumētoꝛ stōi ñ ꝓplonalīū.

Ignificatōes qđ magitudis stōi sit vt sit stōa
ch⁹ tollerās cibū plim ⁊ cū replet ſtēt tē adhe
rere viscera ⁊ ꝓhmi ad iuicē ⁊ cū eāt minuit ⁊
dimittit viscera q̄si suspensa. Paruitatis vo sigones
sit vt ñ tolleret cibū plim añ saturitatē. Et sigones qđ
opilatōuz cadētū it ep ⁊ stōa sit hūiditas egōnis ⁊
multitudo ipi⁹ ⁊ sitis ⁊ puitas sāguis ⁊ alterō colouris
ad hydropicalē ⁊ icepto malitie dispōis cui⁹ fortas
se not⁹ nosñ ē malitia ꝓplonis aut malitia hūtidis.
Et sigones opilatōuz cadētū it stōz ⁊ splenē sit pau
citas appetit⁹ cū magnitudie spleis: vel sigones o
pilationū cadētū it stōz ⁊ iestia ⁊ lacctia ileos ⁊ co
lice. Et sigones opilationū cadentū it stōz ⁊ cerebꝝ
sit paucitas appetit⁹ cū reflicatōe ꝓplonis ⁊ reānetia
digōnis cū dispōne sua si ñ sūt aliō qđ ꝓhibeat, ⁊ p
uitas senēdi ðglutia mo:dicatia acuta valō ⁊ ñ acc i
dat sigli⁹ p⁹ potū diapipeō ⁊ potū vini i ieiunio. Et
tositatis vo sigones sit tertēlio i stō ⁊ laterib⁹ ⁊ ib hy
pocōdriis ⁊ natatō cibi ⁊ multitudo vētositatis ꝺscē
dētis ⁊ ernctuab il. Et scias q qñ iuēit sēnēs it stōm
⁊ epar duritiē cū ēgalitate: tē illō ē significatō idicās
resolonē nāe.

La.xxiij. ð modis vlib⁹ curatōuz.

Erat stōus cū eis q̄ bibūt ⁊ cū epithīatib⁹ ⁊
c ēbrocis cū ags i gb⁹ ðcoquīt medicie ⁊ liniē
tis ⁊ vnctōib⁹ ex oleis ⁊ ēplis feis cū ceris de
coctis i ags i gb⁹ ðcoquīt medicie. Sz epithimata ⁊
ēpla sūt meliora ēbrocis: ēbroce eni sūt ꝺbil ipsiōis
Et scias q cura malitie ꝓplonis q̄ accit stō i vtriqꝫ
ēgilatib⁹ actiuis facilima ē ppea qr facile mēim⁹ me
dicias ꝺrias eis vehemītis vtutis. vez cura q̄ accit ei
malitia ꝓplonis i vtriqꝫ ēgilatib⁹ passiuis ē difficili
ma ⁊ ꝑpe ꝓplonis sicce. Mā oppositō cuiuscq eaꝛ ē
cū vtute ꝺbilis impsiōis. Et scias q spaciū qđē ca
lefaciēdi ffm ē sic spaciū iffrandi calm. Sz tm oꝛ i
ffrando maioꝛ ē ꝑcipue cū qđā mēbra vicinantia stō
hēant malitiā ꝓplonis ffe aut ꝺbilitatē: vez tm oꝛ i
hūectādo ⁊ exsiccādo ē silis ēgualī spaciū hūectādi sit
lōgi⁹. Et scias q cū egritudies stōi sit ex mā ðinā am
bigua sit mā tūc ñ ē qđ magis ꝓferat ei ꝗz hiera: qñ
ipa ē magis adiuuās vtutes medicinaz ad rōsicādū
stōm ⁊ ꝓplēdas opōes ei⁹ ipi ꝑpas. Sz oꝛ vt ñ cu
res ð ea qñ ē malitia ꝓplonis sine mā qñ ipe nocet i
calo ⁊ sicco ⁊ inēit i ffris q ē fort⁹ ea. Lūqꝫ eīaueris
stōm ex hūoꝛe effuso ad ipz ab alio ꝓfortia ipz p⁹ il
lud vt ñ recipiat illū hūoꝛē. ⁊ strictiō extrēitatū ⁊ ca
lefactō ipaz adiuuat i retinēdo illō qđ effudit ad ipz
ab eis. Et sm⁹ ð papauē ē vehemītis iuuatiui ad effu
sionē māez calaz. Qđ si hūoꝛ ē ffus tē cōfortātia q̄
necria tē p⁹ ipsū st sīē mastix ⁊ tro. ð ro. mioꝛes ⁊ mē
ta sicca ⁊ xiloaloes ⁊ gariofili ⁊ q̄ st illis silia. Et si hu
moꝛ ē calid⁹ tē arobod ⁊ troc. ffi sci ex ros ⁊ spodio
⁊ q̄ st sīla ill'. Et ille q inēit duꝛ ⁊ ēgile illō qđ ē it stōz
⁊ epar ꝑm q dixim⁹ pōat cibos suos ⁊ medicias su
as añ ordei ⁊ ēdiati i bibēdo ipaz q̄z die a.x. vsqꝫ
ad.xx. ⁊ vsqꝫ ad cētū ꝑz longitudiez dieī sui vsqꝫ quo
sit potēs i liberādo ipaz vice vna aut duab⁹: ⁊ ñ ap
proꝛiet medicia cūatiua nz phlobotōia Troc. dic
t⁹ ad illō ꝑ'. masticis ⁊ troc. diarodō ābor añ. z. iij.
karabe ⁊ mente sicce ⁊ marmacoꝛ ⁊ xiloaloes crudi
oim añ. z. ij. del i potu cū vio antiquo aut miua. Et
oꝛ vt admisteni i mūdificatōe stōi ⁊ e⁹ qđ aggregāt
i vacuitate e⁹ aut adheret aut ibibit medicie ſ q̄ tra
scūtes stōm ⁊ vias ꝓpias stō absqꝫ vēis longiqs ab
eo. Si aūt ñ valet vice vna iterū. illud est eni melꝰ q̄z
eūatio cum nō sit necria eīo. Et oꝛ vt attendas esse
egōnis ⁊ vrie i egritudinibus stomachi. Cūqꝫ videris
eas iam icipere rectificari tunc iam icipit stomachus
rectificari. Et oꝛtet vt non afferas i curatōib⁹ sto
machi aut caliditatis eius aligd vehementis ifrigi
datōis sicut aquā vehementis frigoris ⁊ ꝓꝑe i eo
q̄ non consuetus est ea. Et nō eīes medicias soluti
uas ꝓp illud quod i ipso est ex superfluitatibus a sti
pticis conseruantibus vtutem ꝓpter illud qđ scis.

Cap.xxv. de cura malitie complexionis frigide ⁊ humide i stomacho.

Tcū illic ē mā tūc eīa ꝑm q̄ sciuisti i canone.
c Et si non est multitudo materiei tunc experi
mētatoꝛes hūst viā i eo notaz. In curatōe qđ
cū mā nō est tūc cibāt illū cū eis i qbus est stipticitas
⁊ amariudo vt exsiccēt cū stipticitate sua ⁊ calefacꝛ

am cū amaritudie sua. Et hō qdē generis ē vinū pōticū. Et ex medicis q̄ bibunt medicie absinthiales t sirop⁹ absithij ipsi⁹: t medicie facte cū cydonijs. Siz ex ēplis t epithimatib⁹ t vnctōib⁹ empla i gbus ponunt medicie stiptice sicut amomū t calam⁹ aromaticus t spica t folū t laudanū t bdellium t radix lilij t balsamū t oleū et⁹ t grana ipsius t stozar. Singuēta aūt sūt cerata fcā ex oleo masticio t oleo de oliuis t oleo de cydonijs. Si aūt nō ꝓfert hec sūma admnistra empla rubificātia t medicamēt̄ gūmi rute silucstris. Et ex emplis ꝓfozandū⁹ ē vt sumat croci t spice lyre t masticis t olei balsami oūz añ. ꝑs. i. t melli ptes tres t myrrhe aspozate a ciuitate atrusiū⁹ partes tres: gumnū⁹ alboti ꝑs. i. t. 5. eufozbij ꝑs. i. fiat ex eis emplin t vt bibat ex eis paz ptrālit. Et itez aliud fō. stozacis ptes. iiij. cere partis tertiā medulle cerui ne ptes. ij. gūmi alboti pē. i. olei balsami pt̄ē. i. t. 5. olei narduni ptes. ij. Et itez stozacis tertiaz medulle cerui nc. iij. aloes rubei. iij. masticis ptes. ij. olei nardini. viij. olei balsami. iij. ccf. v. fiat ex eis ceratū. Illū vō q̄ ratiociatōe vtunt icipiunt i ꝑmis cū exercitio tēperato t adminiſtrāt cibū boni chymi facilis digōne eq̄lis q̄litatis ad paritatē aliquaz declinātē ꝑm mēſuram q̄ digerat: deiñ q̄diat i hoc ad miſtraydas medicias ꝑdictas t q̄ cursu cax ꝓcedunt ex clarijs aromaticis calidis cū eq̄litate gō fm q̄ exigit oppō egritudis ita vt ꝑmēſurēt ꝓpō. Et ex iſtis clarijs sūt diapipereō t diacinninū. Medicamē bonū ℞. Granoz iuniperi t gūmi alboti t pipis oium añ. ptē. i. t myrrhe aſpozate a ciuitate atrusiū⁹: t eruſtio q̄ oz vt sint cū ea ſtozax t spica celtica oūz añ. ptes. ij. petroselini. 5. seminis apij mozani t keisin ambozum añ. medietatē ptis: ꝓficiāt cū q̄titate sufficiēte mellis Et qū frig⁹ ē vehemēt⁹ illo tūc oz vt i potu tribuant omozisia t athanasia t fagzenea. t ē ex medicis bōis ad oēs egritudies mālas hūidas t grossas hūidas ē sirop⁹ squliticus t ciusꝑfectio: ℞. squlle mūdate icisle sij. cruinas: ꝓjciantur i vase de vitro t orificium cooperiatur vasis t dimittatur sex mensibus.

Cap. xxvi. de cura malitie complexionis calide.

i Mlām atōi ſtōi ꝓfert i potu sumere lac acetosum t accetum ꝓpē cū coriādro t lac acetosum vaccinuz t nenufar t cidulla z citroli: t pisces recentes ꝓpē sedāt iflāmationē i ſtō t aq̄ ffa t fruct⁹ recētes t endiuia t cucumeres t persica q̄ nō sūt vehemētis aquositatis: quare ꝑtanto ad cholerā t lactuce t lētes t cozianduz humiduz t acetuz t cucurbita t que sunt illis ſilia mixta aī canforā t sandalis t roſi illa nēcria ſmm. Et dank eis i potu ēt roſ. de spodio: t ꝓpē cuz ē illic solo vētris cholerica t oua cocta i aceto t lētes cuz condimento granatoum t cuz sumach t a t condimento de agresta. Et carnes q̄ eis ꝓcedunt sunt caro aranie t durazi t pullor. Nō si eoz caliditas ꝓpter mortificationē vtutis tūc ciba eos ffis grossis sicut iffatis piscib⁹ recentibus t iffatis vtrib⁹ t oibus i gb⁹ est stipticitas: ēt t rob de papa t sirop⁹ ci⁹ ꝓfert ad h̄ valde. Et ex eis q̄ ꝓfert eis ē vaporatio cū iffatiuis: t q̄nz emplant eoz ſtōi aū vesica iflata iā ipleta ex aqua ffa. Lūq̄ emplas ſtōz ex emplis iffatiuis caue tunc ne velamē ex eis iffect aut epar tali iffatōe qua eoz opatōes nāles ledant: multotiēs enī accit ide nocumēti i anhelitu t frigus i epate. q̄ si ꝑceperis aliq̄d horum tunc succure ei cuz oleo calefacto effuso ſuper locū t emplastra ipz cuz eo t pone loco emplastroz ea que dibuntur.

Cap. xxvij. de cura malitie complexionis frigide.

I fuerit hec malitia ꝓplonis leuis sis ꝓtent⁹ i ſcuratōe eius trociscis rosatis i gbus sunt absinthum t cinamomuz cuz decoctōe cymini t ameos decoctoz i vase vitri mūdo: t ameos qdez est vehemētis iuamēti i hoc: t cuz ē fortior illa tīc nēcriuz ē vtⁱ ꝓfectionibus calidis fortibus t scibus calidis t diapipereon t tyriaca magna t myrobalano cuz vio t sazzenea t diacymio t omozisia t alkē dedicō t diamuscho amaro t ꝓfectōibus d stomati con: t diaolibanū iuuatiuū ē ad hoc vbi nā ē lenis. t oz vt ad bibēduz denk h⁹ i i decoctione spice: t masticis t gnāti t coz que sunt ſimilia illis. t zizibercō dituz ē iuuatiuū eis t ēt troc. rosacei cū equali mensura xloaloes. Et itez diapipereon cuz vio: nuz ipz vehemēter calefacit ſtōm t significat vleimitas sue i ꝓcessiōis p singultuz. Et oz vt vtank assa t pipere i cibis suis. Ipsa enī sūt plurimi iuamēti i hoc. t allec ēt sūt ex rebus que magis ꝓferūt eis. Et ex oleis iuncturis iungendo ſtōm sūt oleū camemilinū t oleū de alcanna t oleū de lilio t oleuz masticinuz posito i ipsis adipe gallie. t sicidigz ffluitate vtutis ꝓnāt i ipsis armōiacū t bdellū. Et si sūt nēcria fortiora istis tunc admīstrent oleuz costinuz t oleuz debeu t oleum sambacinuz. Et ex eis q̄ iunguntur sunt sic siropus de lilio cuz xiloaloes t muscho t ambra. Et ex scib⁹ sūt fenugrecuz t semē apij mōtani t altee. Et q̄nz potūo vētola ꝓ ſup ſtōm i doloribus ffis maxīe affert iuamentuz. Et scias q̄ calefactio extremitatuz perducit ad calefactionem ſtomachi ex ꝓximo.

Cap. xxviij. de cura male cōplexionis humide.

Vrā cū exiccatīs t icīsīuis t eis i gb⁹ sūt caliditas t amaritudo postq̄z eis admiscēt respōtice. Et oz vt vtank vio fortī parumꝑ t sinciby exiccatiuis cū illi q̄ sunt i patella t assati t miozet pot⁹ aq̄. t trocisci rosacei cuz rosis recētibus ꝓsenk ꝓplonī hūide i ſtō. Et ex eis gdē que remouēt humiditatē ſtōi ē vt duliāt. z. i. anīsi t. z. i. seis feniculi i saq̄ t colenk sup. v. z. zuccari ro. dissoluti digitis.

Cap. xxix. de cura male complexionis sicce.

Duum'curatio curatōi ethice ꝓma existit.

h Hec eni egritudo ē q̄dā ethica ſtōi. Cū ergo ꝓfirmat curatōez oio ñ suscipit. t necz ē posse vt occupatio sit ad humectandum ipz solummodo: imo humectatio eius nō fit nisi cuz cōmunitate coꝛ poris. Et ex humectatōe egik stoz ē eoz balneatio t sessio ipsoz i tina t eoz iteratio ad balneuz fm summaz siccitatis. Et q̄nz necessariuz fac supfluitas siccitatis que est i eis vt non cōcedat eis ambulatio ad balneuz t recessius ab eo: imo deferantur ad ipsum t ad eo super aliquid quod conseruet ne ꝛesoluat

dos mōt⁹ t ne resudet illō qō sumpserūt ex tina. Et q̄n balneum est mollificatiuū vtutis tē oz ne appꝛximet ei qō resoluat t duplicet illō: t oz vt sit balneatio eoꝛ submersio ipsoꝛ i tina t nō ē ci nēcri⁹ aer balnei: t oz vt sit aqua tie tēpata. l. iter illā i qua sit horzipilatio t ilmozdicātē. Et ad vltimū oz vt non patiat ab ea: imo delectet t hūectet ipm t āplificet pozos Et oz vt sit spaciū balneatōis e⁹ vsq̄z dū ꝑsenerat t stat t augmētat coꝛp⁹ e⁹ t incipiat dētūescere. Et oz vt cū de balneo egredik gelcat paululū deinde i potu sumat ex lacib⁹ subtilib⁹ aut lac mulieb⁹ aut lac asininū aut lac caꝑinū t qō de eo ē melius. Et melⁱ⁹ ex eo ē suctū ex māmilla t afferat lac hora qua mulget t bibat ipm añq̄ patiat ab aere oſoꝛ: t vt sit illud cui⁹ lac bibitā cibatū tāta q̄titate q̄tū digerat t sit vsum exercitio āte ipm equaliꝛ t vt nō sit suctū. t si est ial ꝓter hoiez cognoscik bōitas digōnis e⁹ aut malitia ipsi⁹ ꝑ feroꝛez t tercoꝛis e⁹ aut ꝓuatoꝛez ipsi⁹ a fetoꝛ t equalitatē e⁹ aut hūiditatē ipsi⁹ aut ipsi⁹ exsiccatōez aut e⁹ supfluitatē i vna eaꝛ aut ꝑ e⁹ eq̄litatē aut e⁹ iflāmatiōez ꝓp ventositatez i ipso: t vt fricet cū instro t abstergat exercitādo ipz. deiñ expectet i firmo digō e⁹ qō bibit de lacte aut aqua ordei t scik illō ex eructuatiōe e⁹ t lenitate viscer. Deide redeat p⁹. iiij. aut. v. horas t balneet postea iungāt mbia e⁹ cū facilitate vt exsiccet aquositas effusa i eis. Si āt fuerit cō suetus balneo balneet vice. tertia Et si fuerit rect⁹ vt sit ꝓtentus dnab⁹ vicib⁹ addak i horis ispositis iter duas balneatiōes et⁹ ꝓz q̄ dicta ē e⁹ expositio vt sit ges integra. q̄ si decliat ad lac dek ei i potu scdo t si ñ dek ei i potu aq̄ ordei e⁹ artificiū ē bonū t sapiens t ē illa c⁹ aq̄ multiplicat. deiñ decoq̄tā diu donec mio rek aq̄ ci⁹ t cibek pane furni facto ex fermēto t sale bñ cocto t piscib⁹ alrednadu t alis volucꝛ leuiū carnū molliū t testiculoꝛ galloꝛ leuiū carnū ipinguatoꝛ cū lacte. t, phibe ei viscosa t dura t grossa. t si fuerit multi nutrimēti eligeꝛ ex eis q̄ cū multitudie sui nutrimēti sit velocis digōnis facilis chimi t hūidi. Et sūma sit tāte q̄titatis q̄ ñ grauet nz extēsionē faciat pli me vez miozatio nēria ē i h⁹ i. Et nēcūq̄ ē in potu tribuere ei vinū subtile declīue ad stipticitatē paꝛ tolleras ꝓnixtionē ꝓp aquositatē suaz. Ipz ei facit pene trare cibū t vinificat vtutē t excusat a potu aq̄ ffe sacietius irasci vl tristari suo frigore: t sit e⁹ sūma tāta ne natet ffstōz t ne faciat rugitū. Et sit e⁹ cibato scda cū tā ꝓm⁹ integre digest⁹ ē t sep ei e⁹ cib⁹ q̄titez posse ē t sit cib⁹ leuis vt nō ꝓcq̄tcib⁹ e⁹ cibū idigestū. Sitq̄z hoc regimē e⁹ aliqb⁹ diebꝰ: Lūq̄ melioraꝛ pariꝑ addak i exercitio t fricatiōe t cibo. Cū āt sanitati apꝛoxiaꝛ abscindak kist oculi t ponāt loco ordei vino die aut duob⁹ ſobitiōes fē ex candarusio t addat ei cib⁹ ex eis qb⁹ vtiꝑsueuit t incipiak a pedib⁹ t extremitatib⁹ t carnib⁹ animm mollib⁹.

La. xxx. de cura ffe t sicce ꝓplonis.

Vod si ꝓplo ē ffa t sicca: tūc rege ffaz sicut regis siccā: t qñ e⁹ regimē ñ ē ei nisi cum calefacientib⁹ tūc aliena i ea q̄ addūt i siccitate ꝑp resolutiō ē sua aut ꝑp stipticitatez fortē i ipsis. Et cu aporatio nes qō oēs nocēt ei t nō ꝓfert ipsi. t oz vt alienet calefactio fortis velox qñ illō exsiccat t addit i siccitatem oz vt calefiat paulatī t pūcctet in eo qō est inter illud t addat i sba caloris iflati ñ igneitate. Et ex eis q̄ faciunt illud ē vinum parue ꝑmixtiōis t lac. t aq̄ ordei ꝑmixta cū pauco melle ablata spūa e⁹ vt multipliceť ipsi⁹ nutrimētū t minoꝛet et⁹ supfluitas ē bōa eis t iungat ſtōi ex oleis aromaticis q̄ magis hūectāt q̄ calefaciāt. vbi gfa sic oleū d spica t spica celtica t oleū de mastice ē bonū eis. Et q̄nz misceť cū eo oleum de balsamo qñ ē inuatiuū. Et melⁱ⁹ qō est vt misceat cū eis parū cere vt sit moza coꝛ ſt ſtōm. Et ex eis q̄ forte affert inuamētū ē vt caleſiat mastix t misceat cū oleo neridē t ponat ſt ſtōm t eligat ex mastice illō qō ē piguis. q̄ si frig⁹ vehemēt⁹ fiat nō est exsultatio gn liniat ſtōus cū eo qō ē sic pix faciendo vt ipa adhereat ei oi die t remoueat añq̄ iffect t qñ qō admiſtrat illō i die bis. Ipa ei attrahit ad ſtōuz sanguinē nutritiuū. Et oz vt tu cognoscal formā admiſtratiōis picis ex eis q̄ dicta ſt i. ca. picis. Et ex eis q̄ maximū affert inuamētuz ē āplexari iflāt carnositatē sane ꝓplonis: qñ ipse facit ſtōz aegrere calitatē ina taz digerēte cibū vehemēt. Si āt ñ fuerit ifās tē sit calulus canis piguis aut cat⁹ masculꝰ piguis aut qō pcedit via eoꝛ. Et oz qō vt ñ sudet i fās āplexat t i ffect sudoꝛ t pone ē vt liniat vēter e⁹ cū eis q̄ phibēt sudoꝛez t oz vt ne eis sfluedetur aqua ffa: qñ ipa ē res magis nocīua eis.

La. xxxi. de cura ꝓplonis sicce cū calitate.

Vrab⁹ ē vt aggregeat iter duo regimenta que dixim⁹. q̄ si calitas fuerit ꝑua sufficit vt adhibeat regimē hūitū siccitatē t ponat vinū coꝛ recentis tpis. Et oz vt ipz i potu sumat iffatū i estate: tepidū i hyeme: t silr sint relīq cibi eoꝛum. Et sit iuncto ſtōz eoꝛ ex oleo de cydoniis t ex oleo ōphacino. Et q̄nz sanat integre ex potu plinie aq̄ ffe t ꝓpe quādo nō est siccitas superflua.

Cap. xxxij. de cura ꝓplexionis calide t humide.

Onserūt ei ffa exsiccantia t aggregat iter duo regia malitie ꝓplonis calē t hūide: t ꝓfert ei troc. ro. fci cū ro. recētib⁹. Et q̄ illic ē solo, vētris admiſtra ceratū fcīn cū oleo de cydonijs.

Cap. xxxiij. de cura malitie complexionis stomachi cum materia t cura opilationis.

Oꝛtet, vt cognoscas disꝑonez māci i ſtō an sit exsuccāl sicc exsuccat spōgia aq̄z. aut ibibita ſbmersa sic ibibit pānis tictura viscosa ſbmersa i ipso. aut adherens aut effusa i ꝑcauitate q̄ non sit apud quos dā natās. t vt cognoscas ei⁹ initiū t locū gnātiōis ei⁹ t ꝓtē effusiōis ipsi⁹. Od si fuit ei⁹ gnātio i ipso: itētio i curādo ē itētio ei⁹ t rectifica i ipso cāmgnāntē ipaz: t si fuerit veniēs ad ipm ex membro alio siccerebro aut felle aut epate aut splene cūa illud qd pueit t rectifica ñb⁹ mādās mām ad ipm t ꝓpera ſtōz vt ſi recipiat illud qd effudit ad ipm. Et q̄nz est effusio e⁹ i hora famis ap motū vtutis attractiue ſtōi t getē expline: ēre recipit ex materijs illud qd ñ recipit i hora alia: t isti sūt illi q̄ ñ tollerāt famē. Et q̄nz

supueñt ei syncopis cū ipsa adest oz vt p̄ uciat effusio māy cū comestione cibi t sint pfortantes stom. Et q̄nq; ptingit q̄ mā nō effundit nisi cū assūt passiōes giales sicut ira vehemēs aut tristicia aut alie t nō sedatur modicatio accūs eis cū vomitu. Et illi q̄ dō descendit a cerebro pferūt pip al. ptrūq; cū aqua: et absinthium t aloes debilis iuuamēti in ipsa ēiz hiera fortis fit ad illō pp illō q̄ ēin ipa ō medicis fortis resolouit t abstersiōis t iā pterijt a nob q̄ ex cōpōne difficilis cureē vt sit stōus calid⁹ t caḷ frz: facn. nec̄uz illō q̄ delcēdit ex capite vt admistrēt ea q̄ sūt sic diapipeō t diacyminū t illa q̄ nocēt sbestōi Et ci⁹ cura q̄ ab eḥe effusiū indiget eis q̄ leniūt nām t euant hūores subtilē cholericū sic aq̄ calci cū myrobalanis t scamónea. Et q̄nz declinat ipm⁹ ab vtroq; eoz sil⁹ p̄ intrēoz ad illō q̄ ꝑfortat stom t oz vt pmittas lenificātia in cibo t facias leg stiptica fz q⁹ dicturi sum⁹ i loco sibi ꝓpo. Illa āt q̄ effūdit a splene curat cū eis q̄ dicem⁹ in. c. appetit⁹ canini. t tu gdē i i scinsti q⁹ q̄nz effūdūt ad os stōi hūores acuti nō dicatini t facūt euenire syncopi t ipalmū. Et q̄nq; pducit eoz effusio ad destructionē pulsus: t q̄nz sūt mel'ici. t ēt tibi necriū vt cōfortes os stōi ne recipiat mās attractas ad ipm cū ēplis i q̄bz sūt stipticitas t aromaticitas. Et fra q̄ in dupōe curatōis calitatis i fcb⁹ sūt alcalbu t cydōia t galia t succ⁹ acrester rani alḥauleich t olea sic oleū ro. Cala vo ex eis sḥ hitia dupōne ptrarīa pdcis sic myrrha t crocus t aloes t mastix t absinthiū t olibanū t.33. tīpica: fz olea sūt sic nerudē t oleū ō liko. Et multotiēs q̄ est cā aggregatōis māci in stō retētio eiusdē mūdificātiū ipm ñ effusio ad ipm. Et i h⁹i q̄ oz vt eties illō q̄ aggregatū ē t apias ptē curs⁹ ei⁹ t facias ipm ō clinare a stō ad ipam t nz educat ex stō hūor: nisi ad ptē ōclinatōis ipi⁹ in eūone. Si āt ābigua fit: educ natātē q̄ iegk os cū vōitu: t illū q̄ ē ei ptrari⁹ cū solone. Q̄ si hū oz ē ibidit⁹ intrāl t ñ ē nisi subtilis i cēntia sua tūc mel⁹ quo curat ē aloes. t ablutū rect⁹ ē ad ꝑfortādū t ñ ablutū ad purgādū: nā cū abluit ō bilirat ci⁹ eūo t mūdificatio ipi⁹. Et hiera puenientioz ē ābob⁹ pp q̄ in ipa ē ō spēb⁹ rectificātib⁹ t ad inuātibz t phibētib⁹ a nocētib⁹ t, ppe pura ñ pmixta cū melle. Cōmixta. n. cū melle q̄nis sit plūme solutōis ex modis diuersis: q̄ñ ē plūm remanēs in stōtū ci⁹ pfortatio ē minoz: q̄ñ mel frāgit ō fortitudine aliq̄d i pfortādo t purgādo q̄ ābo sil⁹ pgrūt: t oz vt q̄ bibit⁹ vt tētio sit p⁹ ipaz ābulare t ñ nz vt alicret pp ipaz regiñ suū. Et q̄nz remouet egritudo potōe vna ex hiera. Et si fuerit illic cal⁹ appetit⁹ aut nausea ponat loco croci i hiera rose rubee. t q̄ñ ueūt caliditas inflāmata ñ admistret hiera q̄ñ ipsa q̄nz additi malitia ꝓplonis t, ppe q̄ñ existiat q⁹ sit illic mā. t si ñ fuerit illic mā oīo tūc hiera ē medicia magis cōfortés hūoib⁹ cholicis istō t, ppe cū dcoctiōe absinthij. Deſcriptio hiere ad hūc modū leuis: ℞. flozis sqn. āti t xylobalsami t assari t cinam omi oīuz aī. pté. i. t aloes ptes. vi. t q̄ñ q̄ñt in ipa fortiudo eūonis imo mūdificatio eḡlis pōat pō d⁹ois medicine

ps. i. t. ʒ. t ex p̄illulis exptis iuuātib⁹ i hoc ē vt sūat aloes. ʒ. i. t myrobalanoz citrinoz t rosaz medietas. ʒ. t pficiāt cū succo ēdiuie t diacidonitē, solutiū fcñi ex cydoniis t zuccaro t scamónea. Et q̄nz sufficit vt potu det danis camonee i trib⁹. ʒ. lactis acetosi colati a butyro suo dimissi vna hora donec bona fiat eoz ꝑmixtio. Et geleniabi solutiuū est maximi iuuamēti i hoc: t illi fumusterret, ppe ad cholicā t decoctio absinthij t pruno z t tamaridoz t siroro. solutiū t, ppe i estate. Et illr aq̄ calci cū myrobalanis t scamonea pauca aut aloe si ē voluntas vt cūet mām cholicā. Medicamñ. B. bonū: ℞. absinthij romāi. ʒ. v. t ro. rubeaz sanaz. ʒ. xx. decoqnāt in lb. duabz aq̄ dōec remāet medietas lb. decide potel sic ē aut cū zuccaro pauco. Et aloes q̄ ēpueniēs in cūonib⁹ stōi t, scamónea ē nociua stō t inimica ei: nō ergo audeas dare ipam nisi cū necēitas adest. t ih⁹i q̄ materijs ꝑfert phlōnia q̄ñ illic ē repletio vt moueat hūoz ad vēas t extrēmitates: t sint i hūoib⁹ q sūt i stō meat⁹ i gb⁹ expellāt. t iā q̄ exptū ē sum ēm potu hierā cū decoctō c absinthij q̄ñ ē vltia. Et exptū ē diacydonitē h⁹i: ℞. cydonioz aslat oz in massa ḡtitatē. iij. ʒ. t croci t absinthij āboz aī. ʒ. ij. ʒ. ʒ. t olei ardoris masticis t olei ō cydōija. viij. darkinie: pficiāt cū vino odorifero t admistrēt. ꝑfortat. n stōuz q̄ ē cā hocmō t, phibz ipm Accipe humores calos: t ex eis q̄ expta si ēt ē v t sumāt abluthij. ʒ. x. cinamōi. ʒ. v. xiloballsami spice āboz aī. ʒ. ij. folioz ro. recētiū. ʒ. tij. xiloaloes masticis āboz aī. ʒ. i. coḡnt in aq̄ multa vsq; quo redeat ad puritatē. f. ad q̄ntitatē lb. i. aut minꝰ t colet, t iūdat i ipso aloe ci⁹ potio sit ḡtitas. ʒ. i. oi die vsq; quo appeat sanitas. Et si hūoz ē effus⁹ ñ adherés ei nz grossꝰ iuuat vōitu fcō a q̄ raphāi t oxymelle t aq̄ mell' t aq̄ ordeipmixta cū oxymelle calo t q̄, pcedit cursu eoz ex ei q̄ faciūt vōere leuib⁹: t q̄nz sufficit aq̄ calā sola aut cū oleo calo solo aut cū oxymelle cū aq̄ cala sola. Et aqua q̄ calā cū pauco melle laugt māz t q̄nz expellit eā nā cū vōitu: t q̄nz ꝺducit eā ad iferiora. t q̄nz curat h⁹i mā cū solone vētris ēt cū eis q̄ dixim⁹ si ex vōitu ñ, pueniit illō q̄ ḡrīf aut ēad, pfūdus stōi magis ꝺcliuis. t q̄ñcūz volueris soluē vētrē cū hiera in h⁹i mā dab in potu p⁹ balneū in die ascendente aquā ordei t q̄ñ ē hūor: hic modicatiū⁹ pauc⁹ ēt cū administratio sanic ordei cū aqua ḡnatoz auferens ipm pp exiccatōz sanic t exiccatōz ei⁹: t ga cōfortat aq̄ ḡnatoz os stōi q̄ñ recipit ipm. Si āt hūor ē grossꝰ tē rectꝰ ē vt icidat t subtiliet cū potiōib⁹ i cilinis t subtiliatis. Et medicie q̄ō icilue sttiē oxymel t alcaganic t synapis t cappes t olive t cū emplis subtuliatis: deūn educat solone ventris cū eis q̄ educūt h⁹i. Q̄ si admistret vōit⁹ deūn ventris solo erit rectius: t si ē iobediēs q̄n nō eradicet tē oz vt facias vōere cū eis q̄ sūt fortiora sic decoctio nucis vomice t synapis t pipis. Medicamē faciēs vomere phlegma: mucilago cartami dissoluat cū aq̄ aneti p triū t, pijciat ℞ ipz oleū laurinū: t ōt i ipom ifirmo t nutrat i oze ipi⁹ pēna t cuōat cū ea, t q̄ñ mūdificati

stōus tē admistrēt ea q̄ eḡnt pplonē t calefaciūt ipz eū subtilitate vt ñ gnēt vice alia: t q̄ñ vis soluē vētrē i h⁹i mā dabis, ei ad potādū vno die añ ipaz p⁹ balneū aḡ cicer is: t oz vt admistres eis illō multotiēs t balneatio i aqs thermaticis t ambulatōes t mot⁹ iuuāt eos. Et multotiēs ē ō psuetudie hois vt ꝓgrege i stō ipi⁹ phlegma plūm: tē ergo admistrēt pozzi cū aceto t synapi: q̄ñ sanat ppea q⁹ illa scidit: cozp⁹ hūoris rpp solonē accidētē habēt ipz. t si phla ē acetosi det i potu hiera cū oxymelle t vtat medicamie diacalamñti. Et medicie qdē solutie rectificantes hūores grossos q̄ sūt h⁹i sūt pillule alefenigti t pillule aloetice magne t pillule stōatice t aloes i siropo acetoso cū seid⁹ fortia hūte scia fcō cū melle t hiera ad illū q̄ grossꝰ ē. ℞. seis apij ptes. vi. t extrēitatū absinthij antij seis feniculi oiuz añ ptes. iij. pipis al. t alla ri āboz añ. ptē. i. t medietā: colti t spice ō keiliz oīum añ. ptes. ij. masticis croci āboz añ. ptē. i. aloes ptes. viij. pficiāt t fiāt ex eis trocisci t bibat oi die tro. pōdere auf. i. q̄ñ mūdificat stōz cū facilitate. Et q̄nz neēriū ē vti hieris magnis: t ex eis q̄ ꝑferūt, ppe pp potionē pcedēte sit myrobalāi kebuli ꝺditi t sir⁹ de absinthio t.33. ꝺditi: t cibi ꝺueniētes eis sūt iura alkanabir t puaz aniū t i⁹ colūbe pullor. Corpora emi pulloz colūbi oz sit tarde digōis t lōge more in stō. Et ciaas q⁹ sahañ ē exficcatia sup fluxuatū oiz hūi lōz t aq̄ ferri mineralis aut i q̄ extinguit ferz micrale aut i qua extinguit ferz igniuz mlrotiēs ē inuatiua stōi hūidioris. Et oxymel sglificū ē velbenītis iuuāmēti t diacydoníte puz ē bonū materijs calidis: t illō quod ē cū pipe t zizibere materijs grossis frīs. t ei⁹ discriptio ℞. succi cydōioz aquosoz paz pōticoz p tē. i. mell ad iffatū t zuccari ad caleſcñ ptē. i. t aceti bōi fortis. f. aceti vini ptē mediā: ppeē sup ignē lentū t repōat. q⁹ si voluntas adē vt sit maioris fortitudis adi ffatū ponāt i ipo. ʒ. t pip. Et ex eis q̄ ꝑfert ad resoluēdū māz grossa ex stō ē āplerari iſāté q̄ ñ pollnit ſz ē, pxinus ad hoc sine velamie. Et q̄nz aggregāt i stō duo hūores ſrij t ē ille q̄ ē ibidit⁹: verbi gra ex subtili cholico t effus⁹ i ꝺcauitate, ex grosso, oz ergo vt ūctio fit i eo q̄ ē maioris nocumti. Et q̄ñ hūor ipediēs ē calid⁹ mordicatiu⁹ ex quo accūt syncopis t ipalm⁹ tē rege ipm cū eo qō dixim⁹ i ca. syncopis. Et p̄mū quo oz vt ei succurras ē facē ipm sorbere aḡ tepidā. Mā cū ipsi p eū euomūt hūores suos sedat illō qō hāt. Et si hūor nocēs effus⁹ ē melancholic⁹ tē ꝑfert ei ꝺcoctio calamñti cū melle t ꝺcoctio epithymi t calamñti cāpestris. t ex eis q̄ valēt ad hoc ē vt pficiāt aluñ t calcadis t es vstū cuz melle t ponant sup stōz. Et oz vt pōat sup stōs eoz i horis pratis egritudis spōgia ifusa i aceto calo valē. Cūz hūor fuerit ffus t hūd⁹ tē sis ptē calefaciētib⁹ resolutiuis t ñ facias igredi i eis ea q̄ exficcāt cū stipticitate: q̄ñ error ē maxim⁹ siue sit cib⁹ siue medicia. Et q̄nz mā ipedit mlitudie sua ñ sua corruptione t ñ succurrēdo nocumto admistrēt ñ dicie tcibi stiptici abstz pe malitie. Curatiōi āt apatū stōi singularia posteri⁹ faciem⁹. capsa: t sūt curatiōi pcōsitatū t in

flatiōis. In raritatis vo stōi cura admistrēt medicie calefaciētes stiptice ḡs dixim⁹ t, ppe aromatica i q⁹ ē q̄uenietia cordi t spiritui t admistrēt claria aromatica stiptica sic ō nuce muschata t clariū ō cardamomoz t silia a q̄ sūt ex eis q̄ dicem⁹ t q̄ dixim⁹ i curatione frigoris stōi t hūiditatis ei⁹. Et oz vt ex siccēt cibi t subtiliēt t sum āt i plib⁹ vicib⁹ t ñ q̄nabūt stōz t ñ ipleat vio subito neq; moueat p⁹ cibū t potū neq; bibat sup cibū. Et sit illud qō bibit vinū fortē vetus ad aliquātula ꝺclinās stipticitatē t assiduāt ipz paulati paulati. Cura aūt opilationū euenientiū i meatibus, ppigs stōi q̄ sūt ad ipz aut i ipo: sic meat⁹ q̄ sūt ex ipo ad splenē aut ex ipso ad epar ē adhibē aptitua sic hierā t absynthiū. Dey ō curatiōib⁹ obuiationis t pcussiōis t cas⁹ sup stōz si trocisci dicti i ātidotario, i gb⁹ scharabe t melitoū. Emplru iuuatiuum ad hoc ℞. pomoz ō sceni coctoz dissolutoz i ꝺcoctiōe zmitoz valde pōd⁹. z. i. pficiāt cū ꝺcia sui ō laudano t ro. ʒ. viij. t aloes. ʒ. vi. pficiēt oia cū ꝺuob⁹ succis. f. bugllosse t folioz cupsi t, misceatur cū eo oleū ō lilio t repidet t, liget sup stōz diebus aliquibus.

Capitulum. xxxiij. de cura eius qui leditur fortitudine sensus sui stomachi.

Elm sup fluit illō ñ ē excusatio qn admistrent q narcotica cū facilitate. Et oz vt sint cibi⁹ illi q̄ grossāt i agumē sicilli q̄ sūt ō fruñto coctocū multa aḡ t carnes vaccie vsq; quequo sit nec̄riū vti narcoticis. Et si illō qō nocet fuerit caliz tē oportebit vt ptes stōi mūdificēt cū hiera multotiēs t vt nō tardet cib⁹ ei⁹: imo oz i h⁹i vt cibēt i pncipio famis ipsoz pane cū robub fructuū: aut i fusoi aḡ ffa t aḡ rof. t q̄nz iffūdit i vio mirto iffato: illud ei cōfortat os stōi ēt. Et si illud qō ledit fuerit ffm tūc pl'm qō eis accit nō accidet nisi tremoz t ipalm⁹: q̄re oportebit vt eoz stōi ꝛ fortēt cū vio stiptico t cū medicinis aromaticis stipticis subtiliantis t cuēt hūor q̄ ē eis.

Cap. xxxv. de regie ei⁹ cuius stomachus paru⁹ ē.

Oportet vt sit cibus eius ex eis q̄ sunt i pauca ḡtitate multi nutrimti t sint ex rebus pueni entibus stomacho. Cibi autez magis pueniētes t sūt illi i q̄bus sunt stipticitas t amaritudo sine acuitate t mordicatiōe. Et sani qdem iuuantur si cō fortatiōe suoz stomachoz cum stipticis. In febribus vero nō oportet vt supfluat i hoc cū eis i q⁹ est stipticitas vehemēs: quoniā illud exsiccat oz a stomachoz suoz exsiccatiōe nociua: quare oportet vt eis cum facilitate administrentur quoniaz necessaria sunt. Et ex cibis qdez cōuenientibus, stomachoiuuantibus ad debilitatez ipsius fm q⁹ testat. B. sūt pelles turisece ventrium gallinaz: t dimissio coitus cōfert eis i cōfortando stomachus valde. Et ex regimine cōuenienti plurimis stomachis est vti vomitu i mēse bis ita vt nō ꝛgregeē i stomacho hūor phlegmaticus t facilioz vomitus est ille q̄ fit cuz raphano t piscibus comestis expectādo dōec sit sitis valde t bibēdo post ipsaz siropuz acetosū mellinuz aut zucarinū cū aq̄ calida t euomēdo t nō oz vt supza illō adḷatī: q̄ñ ꝑsistere nā cēpere sup fluitates ad stōum

Et scias q̄ vomit⁹ facilleuis sine labore t̄ frequēt i hora necitatis ē maxi iuuamēti. Et ex regie puēiēte plurib⁹ stōis ē vt sint; tēti cibo vna vice pter qđ repleāt illa vice. De solutis vo puēiētiora eis sūt aloes t absinthij herb a ū succ⁹ ei⁹: qñ succ⁹ sepat⁹ ē a stipticitate retētiua i herba. Et qñz in ak stōus ex accepróe passuaz i scda mīa pp illud qđ i eis ē de abstersióe eōlī. Et ipse qđē sūt ex eis q̄ sedāt mordicatiōez paruā q̄ accīt stō sua abstersióe. Magna vo mordicatio id iget fortio illius t̄ gna myrthi pfert stō t capis ppata ēt: t ex olerib⁹ lactuca stō q̄ ad calitatē ē d cliuis: t sūt fumusterre t apiū ē cōis iuuamēti. t sūt mīa t enula ꝓdita cū aceto. Et ex eis q̄ puēuit stō sua ꝓpetate t pfert meri ēt ē lapis q d f cozall⁹ cū suspēdit ita vt appꝛoriet stō aut sūt ex eo suspēsionū Qualīē ergo igrediki pfectōib⁹ aut bibit ex eo medietas. z.i. Cap.xxxvi. d reb⁹ q̄z vsu nocēt stōus t iestia.

Cias q̄ ples egritudies i stō sequūt sacietatē nauseatiuā. Illiēa ergo eā t aliēa cāz ei⁹ ex cibis i q̄ntitate coꝛ t q̄litate coꝛ t q̄ sit icōsueti t ex aerib⁹ t ex ags, phibētib⁹ digonē bonā t ex fb⁹ magis inimicis stō ē repletio: t pp illud ñ augetcoꝛ p⁹ gulosit: qñ cib⁹ ñ digerit ḡre nō cresc̄it ex eo coꝛ p⁹. Ille aūt q̄ a cibo abstinet dū ipso remanet adhuc aliḡd appetū auget: qm stōus ei⁹ bñ digerit cibū. Et scias q̄ cib⁹ q̄ ē icōueniēs stō i seipso ñ cā aggregatōis sue cū alio: aut ē icōueniēs ei pp suā q̄ntitatē aut pp q̄litatē sui. t vnaquecz eaz si ē ad leuitatē deliuioz natat t regrit expulsionē cū vomitu. t si ad grauitatē resident t regrit expelli fluxu vētris: t q̄ñz accit vt natet ps ei⁹ t resideat ps ei⁹ pp suā diuersitatez i leuitate t ḡuedie t diuersitate motuū vētositatū euenētiū i ipso t regrit vōitū t solonē vētris sil. Et scias q̄ phibitō fecis t vētositatis ē maxi nocumēti. Q̄ñz enī ascēdit pp illud fer ex reuolutōe ad reuolutionē ad supioza dōec redit ad stōz t ipedit nocumento maxio: t mouēt ex eo ea q̄ sūt sic̄ ileos: t accidūt ꝓturbatio t caꝰ appetit⁹. t vētositas ēt q̄ñz ascēdit ad stōz t elcuaꝰ vapoꝛ ipsi⁹ ad cerebꝝ t nocet vehementer t cozrūpit illud qđ i stō ē. Et scias q̄ oē qđ stipticitatē ñ hēt ex succis, ꝓpe t ex aliis cōmūit ē malū stō. Et oia olea mollificāt stōm. t qđ ex eis ē magis ꝓcūciēs t magis sanū ē oleū d oliuis t oleū d nucib⁹ t oleū de filicis. Et ex medicis t cibis stō magis nociuis fm plim sūt grana pini t selk t albedarūgi t napi ñ dissoluti i decoctōe: t acetosa t atriplices t blitū nisi cū aceto t almuri t oleo. Et ex istis sūt fenugrecū t silsamū qñ ābo dbilitāt stōz: t lac ē nocīuū stō: t sūt medulle t cerebella: t ex potib⁹ q̄ ē grossius nouus. Et ex medicis grana iuniperi t grana alfagdi. Et sciendū q̄ oēs medicie soluūie t oia q̄ abhominatiōnē faciunt sūt mala stō. Et coit⁹ ē ex rebus magis; nociuis stomacho t diuissio eius est ex rebus magis ꝓferentib⁹ ei: t vomit⁹ laboriosus q̄ñz sūt iuuatiu⁹ ex pte purgationis: nocet t̄ plim cum debilitatione.

Tractatus.ij. huius fen.

Cap.i. de regimie dolōris stomachi t debilitate eius t dispositione appetitus eius.

Dolor stōi accīt aut pp malitiā ꝓpōnī absq̄ mā: aut pp malitiā ꝓpōnīi cū mā t, ppe acuta mordicatiua: aut pp solonē ptinuitatis ex cā vētosa ex tēliua: aut mordicatia adustiua: aut aggregatia ābaz rez sil sic̄ ē i aliis calis. Et q̄ñz fit ex vlceribꝰ cōzosiuis.

Et ex hoib⁹ q̄ dē sūt alīq̄ qb⁹ accīt dolor stōi ai comedūt t sedāt p⁹ digonē. t coꝛ plimi sūt melici t pacientes meliaz mirachiā. Et sūt ex hoib⁹ qb⁹ accīt dolor i fine spacij ꝓpōnis cibi i stō t aḡ horā. x. t q̄se quūtea: d qb⁹ sūt qdā quoꝛ dolor nō sedat dōec euomāt quoddā qđ ē sic̄ acetū ex quo ebulit tra deide sedat dolor coꝛ. t ex eis sūt quoꝛ dolor sedat cū dīcsiōe cibi t sī cū vōitu. Et ꝺ duab⁹ sectis sūt q̄ manēt ꝛz tollerāti i suā lōgo tpe. Et cā qdem ꝑmi ē effusio melācholie ex splen ad stōm. Et cā scdi ē effusio cholere ad ipm ex epe sp q̄ abe ñ ledūt i ꝓncipio rei: qñ abe cadūt i, pfūdū. Lūcz cib⁹ ꝑmiscet eas ꝑmouēt cū cibo t sec̄dūt ad os stōi. Et ē ex hoib⁹ stō cuius ꝓuenit dolor aut adustio vehemñs t cū cōcōctsedat t ei⁹ gdē cā ē effusio māiez mordicatiuaz ad stōz qñ vacu⁹ ē a cibo: aut acetosaz melicaz t sī raro aut acutaz cholicaz q̄ sūt sepe. Et ex hoib⁹ ē cui accīt pp multitudinē cōestiōis t iteratōis ei⁹ fm vitatē famis t pp repletionē coꝛpis e⁹ ex satietate nauseatiua adstio i stō ipsi⁹ t tollerabilis. Et q̄ñz fit dolor stōi ex vētositate. t. aut dolor fortis aut dolor pūgitiu⁹. Et ex hoib⁹ ē cui⁹ vehemñtia sensus stōi t gdē accītia ei⁹ q̄ dixim⁹ d hū⁹ dō cholericis q̄ effūdūt ad ipz sūt cā doloris maxi accītis stō ei⁹ t tollerabil t q̄ñz fac̄ accidē syncopi. Et q̄ñz puēit ex potu aq̄ fre dolor i stō estuo⁹ clamo⁹ t q̄ñz mozit subito pp aduēnz doloris ad coꝛ. Et q̄ñz descēdit dolor t fac̄ puenire cholicā. Et timet qđē i illo i quo ꝓlōgat dolor stōi q̄ attrahat ap̄a stōi t pozēdit i pgnātib⁹ pfocatiōz mficis c̄ḡuis dolor stōi multiplicet i pgnātib⁹. Et libro qđē mozis festie d f cū ñ appet cū dolore stōachi sup pedē ōrz quoddā sile vetice tpatiēs eum mouī i. xxvij. dieb⁹: t ex signis illa⁹ ē q̄ ipse appetit res dulces. t si hz dolorē vēntis t appetī supellio e⁹ vestigiū t both oꝛ: niger sīlis fabe deidefit vlc⁹: t ēipe mouet t huic qdez accīt subet t multitudo sōni pp frigus sue egritudis. Cap.ij. de signis.

Jgna ꝓpōnū puraz sūt signa ꝓdcā. Et signa ꝓpōnū q̄ sūt cū materijs sūt signa ꝓdcā et

Et mordicatio qđē cū iflāmatoē ē significatō māe calide pp q̄litatē acutā aut salsā. Si aūt mordicatio ē ñ stabil imo renouaī significat effusiōz māei, cholerice ex epe. Et q̄ñz facīcurrere mordicatio stōi febrē ephimerā. Et mordicatio stabilis q̄ñz facīcurrere se. tertianā ilepabilē t dolorē i latere dextro t̄ significat cōtatē pānīculi venātis epar. Et q̄ñ sedat febris t remanet mordicatio tūc illud ē pp effutionez māei ex superfluitatib⁹ epis aut malitiā ꝓpōnis calide aut hū⁹ rē viscosi i stō. Et absq̄ iflāmatiōe signi ficat materiaz acetosā. Et signū ei⁹ qđ ē ex sūma illa⁹ i quo ē doloris, euāt⁹ p⁹ horas sup cibū cā melācholie est vt accidat vōitus aceti acetosi t sedat eo dolor t vt iplen sit leuis t digo mala. Et signū ei⁹ q̄ ē ex illo cā cholere ē vt nō accidat vomit⁹ aceti: imo si fuerit erit choleric⁹ t nō sit digo dimuta t sūt signa cholere manifesta t epar calidū iflāmatū. Et signa eius q̄ ē ex ventositate sunt eructuatio t rugitus t extēsio in hypocondriis. Ca.iij. de cura.

Ura qđē ei⁹ q̄ ē ex malitia ꝓpōnis calide ē in potu sumere lac acetosū vaccinū t lac de quo ēcetū, ē buyrū acetosū t aḡs fram: t i cibo sumere pullos t alcubugi t, ouragi cucumeres cucurbitam t pozulacā t pisces puos elixatos cū aceto t ex siropis siropū acetosū t rob acreste: t ex medicis trocisci de spodio t admistrare epla infantia. Et si videris extenuatōez t arefactiōz admistrabis tinas t potabis ipz vino subtili mixto t facies ei sozbitōel calefactiōes subtiles tpatas. Et cū dolor fuerit ex humore cholico calo: enabil t admistrab siropū aceto sum cū aceto i quo fuit ifusū absinthiū spacio lōgo Et dolores qđē stōi frigidos t vētosos si sī leues ledeat vapoꝛanio cū milijs t vētose exs igne t, ppe qñ ponit ex eis vētosa magna sf locū mirac vētris medīū ita vt ꝓhendat vmbiculū ab ol latere t diminūit sic hora vna absq̄ icisiōe. Jpa.n. dolorē illico sedat mirabilr. t sumē i potu vinū pur t iungi ex oleis calefaciētib⁹ ad hoc ēt sedat dolores p̄auos. Et aristologia lōga ē maxi iuuamēti i sedādo dolores vehemētes vētosos. Et sil⁹ castoreū qñ bibit cū aceto cōmixto aut vapoꝛat ex eo vent exteri⁹ cū oleo ātiquo Et vētositatē qđē resolnūt pot⁹ vini puri t allea t exercitiū fm vacuitatē t admistratio eoꝛ q̄ dixim⁹ in c. inflatiōis si vehemēs fuerit necitas adhibē fortiores medicias. Et si dolor ē ex vētositate ꝓcata i stō aut eis q̄ sequūt eū ꝓferūt ei grana lauri t cyminum assatū. Et si est dolor ex melia iflatiua tūc oz vt vapoꝛatio fiat cū aliq̄ntulo aluie t dragāto ptritis cū aceto acetoso t vt vapoꝛet ēt cū ramis aneti ptritis. Et si fuerit dolor ex apate tūc cura ei⁹ erit cura quā dicem⁹ i. c. ap̄atū stōi. Qđ si dolor nō cessauerit: mollificabis l'curab cū adipib⁹ t cebꝝ ocīl fēis ex aneto t sīlib⁹. Et cura dolorīs q̄ excitat p⁹ spacū longū facies nec̄rū vt euōat mā acetosa ē ꝓfortatū stōi cū calefactiōe t ēplis calis cū vino t vino puro t ꝓfectiōibus magnis t cibari ex eis q̄ i patell ꝓpat t quoꝛ, ꝓpetat ē vt suffumigatōez faciat i stō calido sic ona affata t mel. Et cura ei⁹ cui accīt dolor vsq̄ quo cōedat ē eūo cholē aut ei⁹ exticio si ē ex cholera aut eūo ñ lacholie si ē ex melācholia aut declīare vtriq̄z hū⁹ē ad pte que nō sit stōi pp illud qđ dixim⁹ i. c. canōis t vt ꝓfortet os stōi. t oz p⁹ illud vt diuidāt cibū vt nō ei benī ābo cibo pauco i q̄ntate: mlto i nutriēdo: t ñ bibāt aq̄s sup ipm nisi sozbēdo t expectēt vsz ad horā famis t cū ꝓlecteī bibāt tūc. Dolor āt q̄ accit p⁹ cibū t ñ sedat nisi vōitu ē dolor mal⁹: t recu⁹ qđ est vt ipom sumāt oi die aliḡd mellis aū cibū t vt ꝓsidere cāz illi⁹ ex. c. vōit⁹. t cūa illō qđ oz eūari ex iflusione aloes t silib⁹. ōiñ admistra tro. stelle: t ex eis q̄ cō ferūt ad hoc ē vt sumāt alibāi t malticis t nigelle t ameos, t coztica fistiocz viridiū t xyloaloes crudi p tes eq̄les terāt t cribellēt t pficiāt cū melle eblico t sumat er eo ana cibū q̄ntitas. ij. z. vsz ad. ij. aur. Et cōferūt ei admistratio cozādri t sūr ḡnato p cū mēta t reliq̄ q̄ dūri. c. vōit⁹. Et ex eis q̄ pferūt dolorib⁹ stōi cū, ꝓpetate fm qđ testificat G. sī cures ītrisece stōmuz gallinaz. Et pliz qđē mordicatōes stōi sedāt res frescīt lac acetosū t silia. Ca.iij. de debilitate stōi.

Ebilitas stōi ē nomē dispōis stōi q̄ñ ū bñ digerit t pturbat cū cib⁹ vehemēter absq̄ cā q̄ sit i cibo ex cāis ꝓdcis i. c. ꝓncipio z digōnis. Et mlcotiēs. n. associāt ei defect⁹ i appetitu t puitas veri illud ñ ē sp: imo q̄nz ē appetit⁹ plim⁹ t digo pauca. t nō sīgt illud fortitudinē stōi. Et qñ cā ei⁹ i fortitudine augel sūt illic rugit⁹ t eructuatio alkata t nausea: t, ppe sf cibū ita q̄ quotiēs sumit cibū ñ pt mouēri dōec ip̄m euomat t sūt mordicatio t dolor in fabas spatulas. Qđ si cā in fortitudie valde addak; ñ erit eructuatio aut ñ facīl erit erit stercozis aut non erit ei moza t lubxificabit velociē t erit patiēs deiecti pul⁹ velox ad syncopi t q̄rit cibū. Lūcz appꝛoriat ei fret ex eo aut sūt rēmodicā aut accīt ei sedores p q̄libet cā t appent i eo accītia melācholie mirachie Et scias q̄ debilitas stōi fortasse ē cā oium egritudi mū coꝛpis. Et hec qđē debilitas q̄ñz ē i supioꝛib⁹ stōi. t q̄ñz ē in inferioꝛib⁹ ei⁹. t q̄ñz ē i vtriq̄z ipi⁹: cū ē in supioꝛib⁹ stōi ē nocumētū ei⁹ qđ cōedit in pn. cū cōedit q̄diu i ptib⁹ supioꝛib⁹ stōi. t li ē in inferioribus stōi ē nocumētū cū regescit cib⁹ t appet eius vestigiū i cgōne. Et cāe qđē debilitat stōi sūt egritudies venētes i eo ꝓdicte t nausea tiua satictas ptiua t q̄ñz facit ea plim⁹ vsus vomit⁹. Et exp̄imēt a tores qđē i cura ptēti sūt exsiccatiōe t delīccatōe fz qđ inuim⁹ ad illud i. c. succurrēdi ꝓpōni ffe t hūidc, q̄ accīt stō. Sed vītas ē t debilitas stōi segk oēm malitiā ꝓpōnis q̄z vt cognoscak ꝓpō. deiñ apponat cū cura. t q̄ñz ē debilitas pp siccitatē stōi: est ergo cura cura p dicta q̄ ptēti sunt exp̄imētatōes erit cā mortis. t q̄ñz ē sanitas ei⁹ i potādo ip̄m aqua fra: aut potatiōe lactis acetosi vaccini sup niue t admistrationefructuū ffoꝛ. Et q̄ñz vehemētia debilitat stōi curāt cū calefaciētib⁹ t dñak ei sitis sed obuiak ei cuz eis q̄ sūt sicut aḡ fra t sanak illico. Et q̄ñz expellitur statim pp repletiōez vel resolonē aq̄ illud qđ ē illic ex hūoꝛe nocīuo t egredik cū solone vētris t euadit eger eū eo. Et solo vētris ex eis q̄ debilitāt cū t fit cuz ea sola. Et scias q̄ fortitudo stōi fixa est cū fortitudie oiuz vīuū. iiij. Quecūcz ergo ea debilitat ō bilitat stōm: vez hoies tā ꝓsuenerūt vt dicāt illud fz digestiuā. t vnaq̄z ipaz vīuū debilitak pp oēz malitiā ꝓpōnis vez attractiua debilitak frigoze t hūiditate fm pliz: q̄pp oz vt ꝓseruet cū medicis calis t siccis nisi sit debilitas ei⁹ pp cāz aliā. t retēniua oz vt ꝓuet fm plim cū siccitate cū declinatiōe ad frītatē. Et expulsiua cū hūiditate cū frītate. Et digestiua p siccitatē cū calitate. Et scias q̄ dctio: debilitas stōi ē illa q̄ stingit i rarificatiōe texture villoꝛ ei⁹ t sīgt illd. s. hoc q̄ non ꝓsuenit illic signū malitie ꝓplexionis neq̄

ap̃a nz ꝓfert reuolūo cibo ꝝ illic scias ergo q̃ ſtōus iam aterrit. Et nocumētū q̃ ſ igredit ſſ ꝺtute retētiua vt nō iuolnat ſtōus ſſ cibū oio: aut mala iuolutiōe ipm ꝓhēdat. ſ. tremula: aut cū tremore cordis aut ſpaſmoſa. Et ea igf eſt illō q̃ ſēnt eger mālfeſto ſē ſu ſicut ſpaſm᷑ ⁊ tremor cordis. Tremore ꝺ o q̃nz ſi mālfeſte pcipit: vez ſigāt illud cū eo᷑ q̃ ſēnt de labore ſtōi ⁊ deſiderio ei᷑ deponēdi cibū a ſe ꝑpter q̃ ſunt vocātes ad illud rugit᷑ ⁊ extētio ⁊ iſtatio. Qꝺ ſi ſuperfluat horripilatio fit tremor magn᷑ ⁊ lēnt ker eo ſic ē tit ex tremore reliquoꝝ mēbroꝝ. Et ingredit ſup attractiuā vt nō attrahat oio. Et q̃dā no ſanat hoc mollificatiōne ſtōi: aut attrahit cū pēa ſic ſit i imitio egritudīis q̃ no ſanat mollificatio ſtōi: aut ē ei᷑ attractio varia q̃ſulit ſpaſmoſa aut tremula. Et debilitas q̃ꝺ virtutis alterative pducit ad hidropiſim carneā. Et ſcias q̃ q̃n ſtōus talr debilitat q̃ cibū mutare nō pōt oio abſq; cā excepta ꝺbilitate ſtōi: ē cā quā diſtinguīt exp̃mēt atores ſtēdētes ſuccurrē ei ita vt ñ pcipiant ⁊ ſilr iuuāt cū regīme electo ap̃ eos ꝑz plin. Et oz vt ēpla ⁊ vinguēta pdcā q̃n volūt ex eis ꝓpter atiōez ſtōi calefiāt vehemēt: tepida nāq; ſm eos mollificāt os ſtōi. Et G. q̃ꝺ vſus fuit i hoc. c. cerato ꝑz hūc mōm ℞. cere aur. vij. olei de neride. ℥. i. ⁊ miſceāt cū vtriq; q̃ ſi ſtōus fuerit vehemēſtis debilitat᷑ ita vt ñ retineat cibū. ⁊ aloes ⁊ maſticis ãboꝝ añ. aur. i. ⁊. ſ. aut aur. ſ. ⁊ ſucci acreſte aur. i. ⁊ ponant ſup ſtōm. Et G. ēt affirmauit q̃ egritudici ſtōi cū q̃ꝺ ñ ē calitas vehemſi aut ſiccitas vehemēs ſanāt cū diacydonitē ſm hūc mōm ℞. ſucci cydonioꝝ li. ij. ⁊ aceti fortis li. i. ⁊ mellis q̃ſ ſufficit decoq̃t donec ſiat ⁊ eſſentia ꝑmellis ⁊ puluerizet ſſ illꝺ. ℨ. i. ⁊ tīa aut. ij. ℨ. ⁊ admiſtrēt. Medicamī aliꝺ, primū illi: ℞. cydonioꝝ aceto ſoū li. iij. ⁊ mellis li. ij. pmiſceāt ãbo ⁊ ꝓjiciāt ſup ca pīs. iij. ℨ. ⁊ ſcis apij montāi. ℨ. i. ex eis q̃ ꝓfert ſtō debili ē admiſtratio pociferationū ⁊ oium q̃ mouēt ſiphac. Et ex medicis bōis ſtō debili mollificato eſt triſera ⁊ medicamī pſaꝝ. ⁊ ei᷑ mod᷑ ē vt ſumāt myro balanoꝝ nigroꝝ aſſatoꝝ cū butyro vaccio. ℨ. r. ⁊ na ſturtij aſſati. ℨ. v. ⁊ ameos ⁊ origāi ſplici ãboū añ. ℨ. ij: ſcoꝛie ferri. ℨ. r. doſis ei᷑ ſit. ℨ. ij. cū vino forti. De ſcriptio ēpli boni ad debilitatē ſtōi cū duritie ſua ℞. caſſie lignee medietatē. ℨ. i. lilij carmet. viij. floꝛes ſq nanti carmet. vi. iunipi carmet. xviij. bdel. carmet. xxxij. ſpice celtice. ℨ. vi. aut gūme rute ſilueſtris. ℨ. i. aloes. ℨ. i. olei balſami. ℨ. ij. cinami groſſi. ℨ. i. ⁊ potare ḡma myrrhi ē valde inuatiuū eis. ⁊ i mēta ē inuatiuū maſticſtū. ⁊ ſupioꝛa feniculi ſ᷑ ex eis q̃ ꝓferūt in ēplis ſtōi ffi ⁊ calidi. ⁊ pīr ē ex ēplis ſtōi ffi debilis Et ſcias q̃ debilitas q̃nz ē cā tarditatis deſcēſionis cibi cum expulſiua ē ꝺbilis q̃ſ oz vt ſit panis ꝓfect᷑ iſtis plūm hñs fermēti. Et q̃nz ē cā velocis deſcēſiōis cibi pp ſui ifuſionē lubricitatem pp debilitatem ſue virtutis rerētiue: q̃ oz vt ſit panis ꝓfect᷑ iſtis ad aziſmū declinis aliq̃ātulum. La. v. de ſignis nauſeatiue ſatietatis ⁊ deſtructōis digeſtiue.

e Et ſignis illi᷑ ſunt ap̃a facies ⁊ ſtrictio ãheli᷑ ⁊ gr auitas capitis ⁊ doloꝛi ſtō ⁊ ſingult᷑ ⁊ pigritia ⁊ tarditas motuū ⁊ cīrūlitas coloꝛis ⁊ iſtatio i vētre ⁊ inteſtis ⁊ hypocōdrijs: ⁊ eructuatio acetoſa aut acuta fumoſa fetida ⁊ nauſea ⁊ vōit᷑ ⁊ lubricatio ſupflua aut retētio ſupflua. La. vi. de cura.

Ponꝛet vt admiſtret vōit᷑ ⁊ leniat nā cū ſolu
o tiōe vētris: ⁊ ieiunet ⁊ dimittat cibū q̃tū pōt ⁊ vt ſit ꝺtē᷑ mīnoratōe q̃ nō pōt. ⁊ exercitiū ⁊ balneū vt ſudet faciendā ſūt. cū vō eſt repſo cu᷑ mot᷑ ñceat cū motu. q̃ ſi timeat admiſtrēt ges ⁊ ſom nus, plūr᷑: deiū q̃datim pueniat ad cibū ⁊ balneū. ⁊ expire de cibo cui᷑ degō bōa ſit: ⁊ expire ſig̃ bōitatē digōnis ꝑdā i. c. ſuo. Et q̃nz ē nauſeatiua ſatietas pp multitudinē ſōni ⁊ getis: nā somn᷑ q̃uis confe rat inq̃tū digerit tū mot᷑ ꝓfert iq̃tū expellit ſuperfluitates expulſiōe ⁊ ſōn᷑ qꝺ nocet vbi egēt ſuperfluitatē expulſiōe ⁊ vigilie nocēt vbi idiget mā digōe. Et q̃nz pducit nauſeatiua ſatietas ⁊ cōeſtio nō ſm ꝑtatez famis ad hoc vt accidat ſtōacho aduſtio ⁊ acuitas i tollerabiles. Et iſti iuuāt ſi curatōe nauſeatiue ſatietatis cū aliq̃ q̃ntitate ſpectōis ſotire. Et iſti q̃nz icipiūt vomitu expellere illud qꝺ comederunt.

La. vij. ꝺ deſtructōe appetit᷑ ⁊ debilitate ei᷑.

q Tandoq̃ ē cā ei᷑ caliditas pura aut cū mā ⁊ appetit huiꝺi ⁊ ffm q̃n ē pot᷑ abſq; calo ⁊ ſic co qꝺ ē ꝺ᷑ q̃ꝺ ē pnenū vehemēſtī ⁊ magis deſtruit appetitum. Et frig᷑ qꝺ ē vehemēt᷑ ptinet appetitui ⁊ pp hoc inuenīūtur ſeptētrion ex vētis ⁊ hyems ex tpibus vehemſtioꝛes ad excitandū appetitū: ⁊ q̃ iter pagit i nīue vehemētioꝛis appetit᷑ ē valde. Et cauſa in hoc eſt q̃ caliditas ē mollificatiua faciēs currere mās ⁊ replens locū eis: ⁊ ffitas eſt ecōtrario: q̃uis q̃nz ſit cauſa magis nocēs appetitui malitia ꝓpōnis frigide ſingularis: q̃n mortificat duas virtutes ſ. ſenſibilem ⁊ attractiuam quare debilitat appetit᷑ ⁊ hoc eſt raro: verum q̃nq; eſt cauſa ei᷑ ois ꝓpō ſuperfluens. q̃ ſi ꝑfirmet malitia ꝓpōnis debilitabit oēs vtutes. Et deijcit appetitus in febribus pp malitiaz ꝓpōnis ⁊ ꝺūium ſitis ⁊ repſonē hūoꝝ maloꝝ excitabilū. ⁊ q̃to vehemētius cadit appetit᷑ in febrib᷑ peſtil. ⁊ quādo ſuperfluit ſolutio vētris vehemſ fit appetit᷑ cū ffluiate: ⁊ appetit᷑ qꝺ cadit i ap̃atib᷑ ſtōi epis cū vehemētia. Et cū appetit᷑ ꝓualeſcentiū non eſt bonus ⁊ cadit ſignificat recidiuatōem niſi fit, ppt paucitatē ſan. ⁊ debilitatem coꝛporis: conſidera ergo illꝺ. Et q̃nz ē ei᷑ cā phlegma pliz viſcoſū ꝓhēſū in oze ſtōi: quare nā refugit a cib᷑ o niſi in quo ſūt calidtas ⁊ acuitas: deiū accidunt ex acceptione illi᷑ ēt inflatio ⁊ extēſio ⁊ nauſea ⁊ nō geſcit niſi cū eructuatione. Et q̃nq; fit pp aſſiduationē catarri deſcēdentis ex capite ad ſtōm. Et q̃nq; fit pp repletionē coꝛporis ⁊ panciatē reſolutionis ⁊ admiſtratōis nāe i rectificādo humoꝝ malū: ſicut fit in febꝺ᷑ in qꝺ᷑ tolleratur dimiſſio cibi tpe extenſo: q̃n nā ſugit ex venis neq; vene ex ſtō: ppea q̃ nā laboꝛat ad expellēdū ⁊ refugit ab attractiōe: ⁊ ſic abſtinēt vſus ⁊ erūt᷑ ⁊ plima aſalia a cibo i hyeme tpe extenſo: q̃n occupat nā in rectificando illud qꝺ ē in coꝛpiꝺ᷑ ex coꝛpōꝝ crudis ⁊ digerēdo ipm ⁊ admiſtrādo

ipm loco ei᷑ qꝺ reſoluit. Et ad vltimū nec̃itas cibi ē vt ſuppleat locū ei᷑ qꝺ reſoluit. Cū ergo nō ſ᷑ reſolutio aut eſt reſolutio pua nō ẽneceſſari᷑ cib᷑ extrinſece eius. Et q̃nz ē cā i ea qꝺ vēis i carne ⁊ lacertis ⁊ reliquis mēbris q̃nz accit nīi debilitatis vt nō ſugāt ⁊ ñ pucīt ſuctio ℨ. ſēitaz expulſioni᷑ ad os ſtōi q̃re ſi ſufficiēter accipiāt ſtōus cibū. ſic cū accit ei abſtinētia a reſtauratōe ei᷑ qꝺ reſoluit: q̃re nō pucīt ſuctio vēaz ad os ſtōi. Et q̃nz fit pp abſciſionē melächolie effuſe ſ᷑ aſſiduatiōnē ex ſplene ad os ſtōi: q̃r nō mouet ipz ad appetēdū ⁊ nō expellit aliq̃d ab ipo mūdificādo. Lūgz rēanet ſupza ſupficiē ſtōi res extrāca tūc ſi ē pauca ē ſi ē abſtinēs a mā ⁊ mouēs ad expellēdū nō ſic appetēs ipaz mouēs ad attrahēdū. Et q̃nz ē cauſa ei᷑ deſtructio vtutis ſēibilis i oze ſtōi q̃r nō ſē tit ſuctionē vēa um ex ipo q̃uis ſugāt. Et q̃nz é illꝺ cā ꝓpetatis ſtōi. Et q̃nz ē cū cōitate cerebꝛi. ⁊ q̃nz cū cōitate neꝛui ſerti ſoluz. Et q̃nz fit cā eius deſtructio epis q̃re debilitat vt᷑ appentia: imo q̃nz fit cā eius motꝛis vtutis appetitiue ⁊ attractiue ton᷑ coꝛpis ſic fit p᷑ egōnē ſan. plimiꝛ ⁊ h ē maluz ⁊ difficilis cure. ⁊ pducit illud ad h vt cognoſcat cibos ⁊ appetat ex eis aliq̃d ⁊ ponāt añ ipz ⁊ refugiat ab eis. ⁊ deteri᷑ h. é vt nihil appetat ⁊ ñ debilitat vt᷑ appetitiua p᷑ eūonē tiñ imo apꝺ oēz malitiā ꝓpōnis ſupfluę. Et q̃nz cā ei᷑ é vmes q̃ñ nocēt itestinis ⁊ cōicat eis ſtōus ⁊ ñ le dūt ſtōz niſi alcēdēdo ad ipz. ⁊ q̃nz ē cā ei᷑ mālia mlta lecēi ſtōz mouēs cū ad vomēdū ⁊ ad expellēdū ñ ad cōcendū ⁊ ad trahēdū. Et q̃nz accit ꝺſtructio appetit᷑ pp ꝑgnatōez ⁊ retētōz meſtruoꝝ i pncipio ꝑgnationis. vez illud qꝺ pliz accit eis ē coꝛruptio digōnis. Et q̃nz ē cā ei᷑ ſuperfluitas caloꝛis aeris aut frigiditatis ei᷑: ita vt reſoluat virtutez ſua caliditate aut ſtupefaciat cā ſua frigiditate aut, phibeat reſolonē ⁊ vehemētez faciat caliditatē ſtōi ſilr: ⁊ ſilr q̃ ſnē tus ē bibere vinū ⁊ dimittit illud. Et q̃nz alterat diſpoſitio appetit᷑ ⁊ debilitat pp malitiā diſpōnis ſōni. Et q̃nz fit cāus appetit᷑ pp puitatē ſan. quā ſeq̃t debilitas vtutū ſic accit ꝓualeſcētib᷑ cū ꝓualeſcētia. Hic nāq; appetit᷑ redit cū viuificatione ⁊ reditione ſan. paulatiz. Et exercitiū ⁊ abſcidit, appetitū cibi ⁊ pot᷑ aq̃ plime. Et q̃nz ē cā ei᷑ triſticia ⁊ tioꝛ ⁊ ira ⁊ q̃ ſūt ſimilia hijs. Et q̃nz ē appetit᷑ ꝓſtrat᷑. ⁊ q̃n icipit hō cōdere erciſcā. ⁊ cā h oc ẽaut q̃ꝺ᷑ ercitat vtutē attractiuā: aut q̃ ſ̃litas inēta i ipo actu alterat cōplonē deſtruentē appetitū ſicut ſi ſit ꝓpō illa cauſa ⁊ igrediat cib᷑ q̃ ſit frigid᷑ actu cū ꝓpatione ad illā cō plonē ⁊ ſedat. Et ſilr q̃nz bibit i ieiunio aq̃ ffa ⁊ exſiccat appetitū. ⁊ febꝛicitāti qꝺ redit appetit᷑ ei᷑ cuz receptione panis iſuſi i aqua ffa. Et q̃n accit ebrietas ex vino ebibito ſup hūoꝛē ꝓmotiuū excitat appetitū ad ſoꝛbendū. ⁊ ſilr ſi ille é deſtructoꝛ appetit᷑ ffitas ⁊ ingredit cib᷑ calidus actu: aut aggregat ex eo actu Et caſus q̃dem appetit᷑ i egritudinib᷑ coīnicis eſt ſignificatio valde mala. Et ſcias q̃ cāe deſtructiōis appetit᷑ ſūt ipſe eedez cauſe debilitatis appetit᷑ q̃ſ ſūt mioꝛes ⁊ debiliоꝛes.

La. viij. de ſignis.

Ignoꝛa ei᷑ q̃ ē ꝓpōnes ſ᷑ ea q̃ ſciuiſti. Et ſig̃ eius q̃ fit pp puitatē reſolutionis ſūt ſpiſſitudo cutis ⁊ rugīne delirioſū de hijs quoꝝ pterijt rememoratiō: ⁊ multitudo egōnis ⁊ pualeſcentia appetit᷑ pauca p᷑ exercitū ⁊ eūoné. Et ſigna ei᷑ q̃ fit ex debilitate oris ſtōi ſūt ea q̃ dixim᷑ i. c. debilitatis ⁊ ex eis ſūt eūones plime. Et ſignū ei᷑ cuius cā é acr é illud qꝺ ſcit ꝺ᷑ diſpōne egri i eis q̃ ſūt ꝑterita ſ. au obuiauit acri vehemētis frigoris aut vehemētis caloris. Et ſigna ei᷑ q̃ é ex vlcerib᷑ ſūt dolor dictus i. c. vlcer. ⁊ qꝺ egredit aliq̃d ex eis i egōne ⁊ mollitio nāe ⁊ puitas i oze cibi i ſtō ⁊ mozdicatio eius qꝺ hz q̃ltatē acetoſaz aut acutaz aut amaraz. Et ſignū ei᷑ q̃ accit ꝑgnantiꝺ᷑ é ꝑgnatio. Et ſig̃ hūoꝛis putri ꝺ ſūt nauſea ⁊ ſubuerſio aie ⁊ fetoꝛ oris i qbuſdam hoꝛis ⁊ egō mala. Et ſignū ei᷑ q̃ fit ex abſciſione melancholie effuſe ex ſplene ad ſtōz é: q̃ñ iſte hō ſūt acetoſa ⁊ mouet ſtōz ei᷑ ⁊ expellit redit ad appetitū ac ſi ipa faciāt oponē cāe abſciſe li nō eſſet abſciſa. ⁊ facit credere hāc ſig̃nonē magnitudo ſplēis pp retētionē ei᷑ qꝺ oz vt effuꝺak. Et ſig̃ ei᷑ q̃ ſit ex melāeholia plima effuſa ledēte ſtōz é vōitus melie ⁊ ſa poꝛ acetoſus ⁊ iquietudo ⁊ alkatio coloris hois ad nigredinē. Et ſig̃ ei᷑ q̃ ſit cā vmū ſūt ſig̃ exit᷑ vmū ⁊ pualeſcētia hi appetit᷑ q̃ñ adminiſtratur aloes i ſi ropo malo ꝛ loco epli: nā deſcēdit vmes a ſupioꝛibus vētris. Et ſignū ei᷑ q̃ ſit pp puitatē ſan. ē vt acci dat ꝓualeſcētib᷑ aut q̃ eūacūone plima. Et ſignū ei᷑ q̃ fit pp ſōnū ex malitia diſpōnis ſōni cū ꝓuatione reliquoꝝ ſignoꝝ. Et ſig̃ ei᷑ i q̃ ē cā mortificatio appetit᷑ ſūt ſig̃ malitie ꝓpōnis ꝑfirmate: aut eūones ꝑterite ꝺ bilitatē ſ totū cōp᷑ ⁊ vt eger tal fiat q̃ q̃ñ appetit aliq̃d ⁊ afferat añ ipm refugiat ab ipo ⁊ abhoꝛreat ⁊ maius illo ē vt nō appetat oio. Et ſig̃ ei᷑ q̃ ſit pp deſtructionē ſensus ſtōi ⁊ debilitatē ei᷑ ſūt vt ſit relīq̃ ſigna ſana. ⁊ vt res acute nō mozdicationē faciāt nz nauſeaz neq; faciant euenire ſingultū ſic ꝺ iapipeon q̃ñ ſūt i iciunio ⁊ ybiꝺ᷑ p᷑ ipz. La. ix. de cura

Ex curatōe bōa ci q nō appetit cibū nō ꝓp᷑ caliditatē ꝺ ñantē é vt, phibeatur cib᷑ ſpacio lōgo ⁊ mioꝛ ei ꝺ oēc viuificēt vt᷑ ei᷑ ⁊ digeꝛat nauſea oio. ⁊ vt patiat famē ꝺcc recuſet ſtōus ei᷑ ⁊ apaeiat cibū ſic accit vigilitib᷑: q̃ñ cū ipſi, phibenṫ a ſōno lōgo ꝛpe ſūt ꝺormictes ⁊, pfundanṫ in ſōno. Et ex cis q̃ ꝓferūt illis quoꝝ appetit᷑ ꝓſtrat᷑ é pp᷑ ꝺbilitatē ſic᷑ pualeſcētiū aut pp māz hūiꝺaz vi ſcoſā é: vt cōedāt olias aq̃ ⁊ aliq̃d ꝺ piſcib᷑ ſalit: ⁊ vt ſōbeāt acetū ſq̃litic᷑ paulati: ⁊ oz vt alieneḳi: ba rijs eoꝝ croc᷑ oio. vez ſalita ⁊ ſueta ſūt pluz, quoci tia appetit᷑. ⁊ ex, puocāubus appetitu ſūt cappes ꝑ patū ⁊ ſiſa ⁊ cepe ⁊ olīe ⁊ piſp ⁊ garioſili ⁊ galāga ⁊ acete ⁊ acetoſa ⁊ acetū coꝛ ⁊ almuri ét ⁊ allea ⁊ cepe ⁊ paꝛ oppopōaci ⁊ mel ⁊ piſp al. ⁊. zz. ⁊ alia. ⁊ ꝺelle nic ét, puocat appetitū ⁊ nūdificat cū h os ſtōi. Et ex medicis ꝺſtrūctib᷑ appetitū ei᷑ q hz malitiā cō plonis calẽ aut frẽ é elariū diacydonitē. Et ex medi cinis diſtrūctib᷑ appetitū é medicamẽ fcz ex ſucco cydonioꝝ ſēm cū pomis dictū in antidotario. Et ex

eis q̄ iuuāt appetitū ꝛ phibēt ſbuerſionē ſtōi cī q̄ ñ recipit cibū ē rob. mēſ fm hūc mōꝺ. Terātur ḡnata acetoſa cū cozticib⁹ ſuis ꝛ ſiſymbꝛio ſucco cozps. i. ꝛ ſucci mēte ps. 5 ꝛ mellis bōi aut zuccari ps. 5. deīde ꝑcēt cū facilitate ſup ignē ꝛ ſit ꝺoſis ei⁹ i. ieiunio cochliariū. i. factū ät cā calitatis qñꝫ rectificat potus aq̄ ſſc i q̄ſtitate q̄ ñ mouificet calo. ē inatū. ꝛ ꝓſerūt ei vti robub acetoſis. Et ex eis q̄ exꝑta ſūt i ea ē ſume re i potu aq̄ ḡnato⁹ cū oleo roſar ꝛ ꝑpe qñ eſt illic mā aut ꝺñuꝫ ſuis ꝛ ſucci ḡnoꝝ ffoꝝ cū robub iffratis ꝛ épla iffrata. Et ſi fuerit illic materia eīabis ea in ꝑmis: ꝛ de ſūma iſtoꝝ ſūt ꝓualeſcētes exeūtes a febri bus ꝛ ē cū eis remanētia acutatis ꝛ eoꝝ cura ē hec cura. vey ipl n ó vranſ aq̄ ffa plima vt ñ deiciāt vñ tei ſtoꝝ eoꝝ. Et neꝯrūꝫ ē vt i potu ſumāt hoc medica mē. ℞. roſ. ʒ. x. ſumac. ʒ. ij. cardamoni. ʒ. i. fiant ex eis tro. ꝛ ſt ꝺoſ. ʒ. ij. Jꝺꝫ. n. facit appetitū ꝛ icidit, ſtiꝫ. Et ex eis q̄ faciūt eos appetere ē ſauic ablutū cuꝫ aq̄ ꝛ aceto ꝛ ꝓfert eis vomere imiſſis ꝺigitis: monet eni vmtē. Patiēt⁹ ät factā pp frigꝰ ꝓfert decoctio ſpēꝫ q̄ ē vt pip ꝛ cinamomū ꝛ ſiſſia, ꝛ ſiſſ vinū vet⁹ ꝛ diapipeō ꝛ tyriaca, ꝑpe ꝛ allea ſūt iuuamēti maxi in h. ꝛ diacalamīntū pliꝫ ꝓfert eis ꝛ oīa electuaria ca'a. ꝛ ſiſſ ciſtra ꝺdita ꝛ myrobalāi ꝺduti ꝛ ſecacul ꝺditi ꝛ. ʒʒ. ꝺditū ꝛ ꝓferūt eis vaporationes cū mulio: qñ ipm ē magis iuuatiuuꝫ q̄ſſ. Facte v̄ o cauſe phlegmatis plimi vſcoſi ꝓfert vomit⁹ fact⁹ cū raph ão cōcto ſſ quē bibit ſirop⁹ aceto ſ⁹ ꝺ melle ſigli fm q̄ expoſui m⁹ i. c. cure vlis. ꝛ ex eis q̄ ꝓfert ipi ē ſirop⁹ aceto ſus cū ſemīnib⁹ meloniſ i quo ponit fm oēʒ eminā mel lis q̄ i ipo ponit aloes. iij. ʒ. ꝛ ſumūtur i potu oi die ex eo tria cochliaria ꝛ ét oliue de aq̄ cū anilo ꝛ cap pes i aceto cū melle. Et qñꝫ ꝓferūt ei vti aqs therma rū ꝛ deābulatio ꝛ mot⁹. Et curatur p⁹ mūdificatio nē cū eis q̄ ꝺixim⁹ i. c. de ca'u appetit⁹ cā frigoꝛis.

In ea aūt q̄ fit cā hūoꝛis choleraci aut hūoꝛis ſubti lis fit eño cū eis q̄ ſcis ex myrobalāis. ꝛ ſirop⁹ aceto ſus cū aloe ē melio: ſiropo aceto ſo cū ſcāonea. Sca monea nāq̄ ſimica ē ſtō ꝛ cureť ét cū voītu q educit hūoꝛes ſubtiles ꝛ decoctione abſynthij ét: qñ ē vlti ma. In ea v̄ o q̄ facta ē cū cōtate neruoꝝ affrctium ſēſus aut cū cōtate cerebꝝ ipi⁹ oꝫ vt rēdat vſus cu rā cerebꝝ ꝛ ꝓfortationes eius. Sed in facta pp ſpiſſi tudinē ꝛ puitatē ſuctois venaꝝ ex eꝑe oꝫ vt rarificet coꝝp⁹ cū balneo ꝛ exercitio cq̄ꝫ ꝛ ꝓuocatione ſudo ris cū aperiūs. Jnꝺea v̄ o q̄ ſca eſt cā melie oꝫ vt eūcť melancholia ꝺeīde admiſtrēť alcanguamich ꝛ icſſua vt icidat illō qꝺremāſit ex eꝝ. ꝺeīde admiſtrenť cibi boni cḣimi o ꝺafert: Et v̄ o q̄ ſca ē ab abſciſiōe me lancholie cura ē cura ꝑlēis ꝛ ex⁹ ꝓfortatio ꝛ aptio, via rū q̄ ſit ter ſplenē ſtōꝫ cū medicis q̄ꝫ eſt vomē ad ptē ſplēis ſic ē epithimū ꝛ radices coꝝicū cappaoꝝ i ſiropo aceto ſo ꝛ ſiſſ cappares cū aceto ꝺdito: Pre gnāti aūt appentus qñꝫ aceſſit qñꝫ cadit: ꝛ cura e⁹ ē cū eis q̄ ſūt ſic icciſſio ne pata ꝛ exercitiū tēpatū ꝛ icciſ ſio in cē eſtis ꝛ ꝺibitis ꝛ vinū vet⁹ o ꝺo ꝺ ſeruū ꝓfortati uū v̄ tutis expultiue ꝛ reſolutiuū materici male ꝛ re preſentaruo ciboꝝ ſapoꝝoſoꝝ ꝛ ea i q̄bus ē calitas ꝛ icſſo. Et i ea q̄ō q̄ fca ē pp calū v̄tutis oꝫ vt icipiat a rectificatione ꝑplonis deijciētis eā q̄cūq̄ꝫ ꝑplo ſit ꝛ ꝓuerſtōe ipſi⁹ ad ꝺnū ſui. Et ſili ſi fuit poſt cūones ꝛ raſuraꝝ ſē illō erit pp mortificatiōnē v̄tuſ. vey in fca pp ꝺbilitatē v̄tuſ eoꝝ oꝫ vt mot⁹ fiāt v̄ōtu cū digiti ipi nāq̄ꝫ lꝫ ñ vomāt iuēūt tū augmtū v̄tuſ appetitiue ꝛ qñꝫ ſit ex eis necꝝiū potaſ tyriacā i q̄buſꝺā ſiropis ſtōaticis ſic ē ſirop⁹ ꝺe abſynthio aut ſirop⁹ ꝺ ſeīḃ⁹ mixtis fm q̄ ꝓuenit. Jn facta v̄ o pp debilitatē ſenſ⁹ ſtōi oꝫ vt curet cerebꝝ ꝛ auferat cā q̄ intromittit no cuīmū i opatione ei⁹. Et ſcias q̄ vomit⁹ mūdificās cū facilitate ē medicam mirabile ei cui⁹ appetit⁹ ꝓꝛo ſtrak in ꝺulcibus ꝛ vnctuoſis ꝛ ē ꝑtētus in appetēdo acetoſa, ꝛ acuta. ꝛ ex eis quidam q̄ ꝓferunt ꝑlim ha bētib⁹ ꝺeſtructionē appetit⁹ ſūt olibanū ꝛ maſtix ꝛ xyloaloes ꝛ galia ꝛ calam⁹ aro. ꝛ balauſtie ꝛ aq̄ cy donioꝝ cū vino odoꝝifero qñ ex ea fit, ēplm cū nō ē ex ſiccitate. Et ex eis q̄ ꝓferūt ē ſirop⁹ de abſynthio ꝛ vt aſſiuat i oꝺie pódus. ʒ. i. de radicib⁹ ſgnāti ꝛ. ʒ. ꝺe ſpica ꝛ ꝺibāt cū aq̄ in ieiuno. Et illa cōfectio q̄ eſt ꝓparata filio abel ꝺcā i antiꝺotario ē iuuatiua ēt. Et ꝺi q̄ ex herbo ꝺ rito cū ſūt auſ. cuꝫ aq̄ ḡnati muzi ē cōferēs i excitādo appetitū. Et q̄ñ caſus appetit⁹ ꝺucit ad ſyncopi tē cura ē appꝛoxiatio odoꝛamen toꝝ ꝺelectabiliū ex cibis ad ifirmū ſic ſūt carnes ꝛ hedus lactēs ꝛ gallīna aſſata ꝛ alia ꝛ, phibeatur ei ſonus ꝛ cibeť cū ꝓualeſcit pāe inſuſo i vino ꝛ ſumāt ſo ꝺitiones velocis nutriūti. Et ſcias q̄ oīa olera ꝛ ꝑpe butyrā ꝛ vnctuoſa ꝓferūt appetitū aut ꝺebi litant ipm ꝑ hoc q̄ mollificāt ꝛ ꝑ hoc q̄ cozrūpunt officia venaꝝ. Et illud q̄ ex eis ꝓueniēt ē illud ē i quo ē ſtiptictas aliā ſicut oleū o ꝓpaciū ꝛ oleum nucinū ꝛ oleum ſiſticinum.

Capi. x. de cozruptione appetit⁹.

Uādo i ſtō aggregat hūoꝛ malus diuerſus a ꝓſueto i qualitate ſua natura tūc regrit al i
q quid ei ꝺnū: ꝛ ꝺnū diuelrū a ꝓſueto diuerſū ē nō ꝓſueti: ſugātia nāq̄ſ ſūt extrēa ꝛ ecōtrario ḡpp accit gbuſḋ appetit⁹ luti, carbonū ꝛ turre ꝛ gypſi ꝛ rez hus generis pp q̄ſtatē q̄ i eis ē exſuccāte aut ici dēte ꝺnā qualitati hūoꝝ. Et qñꝫ accit ꝑgnāb⁹ pp retētionē mēſtruoꝝ appetit⁹ cōꝛupt⁹ pluſq̄ accidat eis deſtructio appetit⁹. ꝛ cā i hoc ē illud qꝺ ꝺixim⁹ ꝛ illud ē vſq̄ ꝑpe duos mēſes aut tres. Et illud q̄ꝺ ē q̄ñ ea ꝛ mēſtrua retinēt̄ur ad nutrimētū ebꝝonis ē q̄ñ q̄ñ currūt ꝛ imci i eis qꝺ abōtū faciāt. Amplⁱ ēbion in imitio ꝛceptionis non plimo iꝺiget nutri mēto pp puitatē imi coꝝoris qꝛ ſupfluit qꝺ de men ſtruis retinet ḡnū adjecclitatez. coꝛūpunt ergo ꝛ multiplicāt ſupfluitates i mfice ꝛin ſtō. Lūcꝫ em bꝝon ſit idigēs ſupfluo nutrimēto ꝛ illud ē apud. iij. meſes mioꝛāt ſupfluitates iſte ꝛ mioꝛat hic ap petit⁹ ꝛ ē ille q noiatur picuīs ꝛ ꝺiſcrimē. Et rectꝰ ad qꝺ alterat iſte appetit⁹ ē vt ſit ꝺeclinis ad acetoſū ꝛ acutū ꝛ illud qꝺ ē magis cozruptū ē vt ſit ꝺeclinis ad exſiccatū ꝛ ſiccū ſic ē lutū ꝛ carbōes ꝛ teſte ꝛ qñꝫ accidit hoiḃ⁹ ſiſe huic ꝓpter ſuperfluitates.

Lxi. de cura cozruptionis appetit⁹

Ponet vt eūeť hūoꝛ faciēs cozruptionē cū
o medicis q̄s ꝺixim⁹ q̄bus oꝫ vti. ꝛ ex regimie
xpto ad ḣ eſt vt ſūat pilces ſalitos ꝛ rapha nū iſuſū i oximelle ꝛ cōcḣat vtroſq̄: ꝺeīde bibat p⁹ ipos aq̄ꝫ i q̄ faſeoli rubei ꝺecoquñť ꝛ anetū ꝛ naſtur tiū ꝛ ſeſa eruce q̄ i potu ſūaťꝛ qñꝫ i ipa ponit luti in uēti i croco ḡnitas. ʒ. iij. ꝛ fiat v̄ōt⁹ cū ea i meſe ſel' vl bis. ꝺeīde admiſtreť ꝑfectio ꝺ myrobalāis cū nuce enden. Et ex eis q̄ ꝓferūt ad ḣ ſūt cyminū carmenū ꝛ ameos maſticata ieiuno ꝛ p⁹ cibū ꝛ cōꝺeant ſū pta ſcl'in puluere hauſto p⁹ ipꝫ liquoꝛe: aut ſūat. ʒ. i. ꝺe cardamomo, mioꝛe ꝛ tūꝺe ꝺe cubebis ꝛ q̄ñꝫ tonū ꝺe zuccaro tabarzet ꝛ ſūat i omni ꝺie. Et ex me ꝺicis ꝑpolitis cū cuppullis glāꝺiū veheñtis iuna mēti ſūt ea'q̄ ſūt ſic medicam cui⁹ ḣ ē ꝺeſcriptio cup pulaꝛ glāꝺū. ʒ. viij. aloes. ʒ. xvi. herbe cupat oꝛij. ʒ. vi. radicū ſgnāti. ʒ. iij. mirrhe. ʒ. ij. ꝛterātur, oia ꝛ ꝺe coq̄ť i. ij. lib. aq̄ ꝺoec réaneat medietas ꝛ ſūaťꝛ i po tu oi ꝺie. ij. lib. trid⁹ ꝺieb⁹ ꝓmuñ. Et ꝛtep cuppulaꝛ glāꝺū. ʒ. ij. myrobalani. bellirico ꝛ pollypodij ebli coꝛ oiuꝫ añ. ʒ. v. ſcoꝛie ferri iſuſe i aceto fort multo tiēs p⁹ qꝺ oi vice aſſāť ſup patellaꝫ. ʒ. ꝛ. decoquāť in viij. ℥. vini pōtici. ꝛ. viij. ℥. aq̄ ꝺoec ad medietatē p ueniāť ꝛ ꝺēť i ieiuno. vi. ℥. Jn cura āt appetit⁹ luti, oꝫ vt eūeť hūoꝛ requirens illud cū vomitu noto ad ſuū ſilē, ſicut ille qui ſit p⁹ cōeſtionē piſcēū ſalito ꝛ cū aq̄ faſeoloꝝ ꝛ anetī ꝛ raphāi. ꝛ eis q̄ fortiter agūt fortiōa iſtis ꝛ ſi necꝝia ē ſolo vētris ét fiat. Et ex eis ē eūo cū ſbit ꝛ ḡnū citri ꝛ ſale naptico qñ ē iuuatia ꝛ ꝑpe ſi fu erit illic v̄mes. ꝛ admiſtreť p⁹ illud medicie q̄s ꝺabit hoꝛa ꝛ alie ꝺicte i āꝺiotario. Et oꝫ vt fiat ex ameos ꝛ maſtice ꝛ cymio glutē ꝛ maſticeť ꝛ vt ſūat ex ꝺuo bus cardamomis añ. ʒ. ij. ꝺe zuccaro tabarzet q̄ñ ē tonū i ieiunio ꝛ ſoꝺeat ſup ea aq̄ tepida multo tiēs, paulati. Et ex eis q̄ exꝑta ſūt eis ē ḣ ꝑfectio. ℞. myrobalāos ꝛ ēblicos nuceſ endē ꝛ maſticē ꝛ cardo momū ana⁹ ameos. ʒʒ. ꝑficiāt cū melle ꝛ ſūaťꝛ ex eis añ cibū ꝛ p⁹ cibū q̄ſtas nucis. Et ex regie bono i ḣ ē, vt mūdificet patiēs cā ſtōm ſuū ꝛ rectificet pplōné ſuā. Amplⁱ ſūat lutū alḣur ꝛ ꝺiſſoluaťꝛ i aq̄ ꝛ pōant i ipa medicie v̄ōtiue q̄ no hūt ſapoꝛē maximū. ꝺein ꝺepōanti ipſa ex ſale ꝛ ipam bonā efficiat. ꝺeīde ex ſiccēť i ſole ꝛ ꝑcipiat appetēti lutū vt ſūat ex eo aligd i quo ſit ꝺe medicamie qꝺ ſi addat ſupra ꝺoſi. i. aut ꝺoſiꝫ. i. ꝛ. ʒ. qñ faciet ipſ⁹ euomere illud qꝺ cōcḣit ꝛ ꝑpe ſi ſūt tres ꝓmones v̄ōtuꝫ ſic caules ꝛ ſilia ꝛ faci at abhoꝛrere lutū. Et iā exiſtiauerūt qꝺā q⁹ iuuāti⁹ qꝺ admiſtreť ad expellendū appetitū luti eſt vt cibeť patiēs ꝺū ē ieiun⁹ pullis colubaꝛ aſſatis ꝛ vtaťceis in ſcḣa meſa p⁹ cibū paulatiꝫ. Et i. ij. meſa vti ameos ē valde mirabile ꝛ ſiſſ amigdaliſ amaris. ꝛ ꝺirerit qꝺ q⁹ potare ſacratani ō ſiſamo abſcidit ipm. ꝛ oꝫ vt loq̄ nur ḣ fꝫ exꝑimētū nō fꝫ rōcinatiōné. Et ex illis q̄ ꝓferūt eis ḡnis ſit ex lutis ē nux endē ꝛ ſuctio ſalſoꝝ ꝛ ſi ſunt ex lapide. Et iā exꝑtū ē amulū ꝺe ſtitico ꝛ ꝓꝛo pe cū ſale. Et exꝑta ſūt eis vt ſūank vini pōtici. ℥. viij ꝛ coquāť ꝺoec réaneat. 5. lib. ꝛ ad bibēꝺū ꝺeť i ieiu no p hebꝺomadā vnā. Et ex illis q⁹ oꝫ eos vt in ij. meſa ſūt ſuſtici ꝛ paſſule ꝛ caſtāee ꝛ chꝛyſomila. Et in gbuſḋ coꝛ exptū ē vt ſumāt azebchi ꝛ ſint in ipo piſcel pui ꝛ cepe ꝛ carui ꝛ oleū ablutū ꝛ ſpēs ſit pip ꝛ ℥. i. ā ꝺez ē q̄ ruta ē maxi iuuamēti. ꝛ nos q̄ ꝺ iam ꝺixim⁹ regimē ei⁹ q̄ appetit acetoſū ꝛ acutuꝫ abſq̄ꝫ ꝺulci ꝛ vnctuoſo. L. xij. de fame ꝛ vehemētia eius ꝛ expultione appetit⁹ cāni.

Ultones excitat hic appetit⁹ canin⁹ p⁹ cūo
p nes ꝛ febres ꝓlixas reſoluēt̄es. Et q̄ñꝫ accit ex ꝺbilitate v̄tutis retētie i coꝝpe ãre aſſiduc fit reſolo ſupflua ꝛ aſſiduc fit appetit⁹ vehemētius re ſtaurationis. Et q̄ñꝫ accit appetit⁹ canin⁹ pp calita tē ſupfluā i oꝛe ſtōi reſoluēt̄e ꝛ regrēt̄e reſtauratōꝫ ãre ē os ſtōi ſp q̄ſi ſit famelicū ꝛ hoc ꝫ pliꝫ facit ſiti ꝛ i gbuſḋ ꝺiſpōnꝺ⁹ faē famē cū ſupfluit ei⁹ reſolo Fames āt fm pliꝫ ē a ſupfluitate caloꝛis i coꝝpe toto ꝛ i extrēitatib⁹ ei⁹. Calitas. n. ilꝫ cū appꝛopiat oꝛi ſtōi faciat appetere aq̄ꝫ ꝛ currētia ꝓpriā: ſi ipa cū ꝺñat coꝝpi reſoluit ꝛ cogit venas vti ſuctione p⁹ ſuctioné ꝺoet pueiat ad os ſtōi capi ēdo qꝺ aggregatū ē. Et q̄ñꝫ ē hec calitas venīes de foris ꝓpue pp ꝺiſium aeris cali i coꝝpe cū occurrit raritati ei⁹ ꝛ obediēti ipſi⁹ ad reſolutionē ꝛ necitati recte ad reſtaurationē Et q̄ñꝫ ſupfluat reſolonis coꝝpis ſola ē i hoc cā cū ē illic calitas itrinſeca digeſtiua reſolutiua. ꝛ ꝑpue ſi fuerit illic calidtas extrinſeca aut aꝺiutoꝛiū debil ta tis retētiue. Et q̄ñꝫ accit ex ex catarro i capite ꝛ illud ē raro. Et q̄ñꝫ ſit pp v̄mes ꝛ ſerpētes magnos cū ſu bito icipiūt venire ad cōſta ꝛ appꝛopiquāt cis ꝛ ꝺi mittūt coꝝp⁹ ꝛ ſtōꝫ famelica. Et q̄ñꝫ ē pp hūoꝛē ace toſū, ſ. meliaz aut phlegma acetoſū ꝓmouēť os ſtōi ꝛ facit i ipō illud qꝺ facit ſuctio venaꝝ capiēti cibū. ꝛ comitat i ipm vt ipſiſſet cū eo ſāguis ꝛ ꝺbatur ꝛ ſē tiat i oꝛificijs venaꝝ ſicut abſtergēs ſugēs. Et ē cum acetoſuꝫ ſua inciſiōe ꝛ expulſione rēouet hūoꝛes vi coſos ſi ſūt in oꝛe ſtōi qui ſūt cōtrariuꝫ appetit⁹: qñ motus cuꝫ ē cū ꝓpꝛehenſione hoꝛū humoꝛ ē ad ex pellendum vehemēti⁹ q̄ſ ſit ad atrahendū. Et iterū villoꝝ ſtōi motus vehemēs fit ad inſpiſſandū ꝛ cō ſtringēdum cuius ſimile accit cū ē motus ſuctionis venaꝝ ꝛ mot⁹ virtutis attractiue. ꝛ illud qꝺ accit ex cāina fame pegre ꝓficiēt⁹ frigoꝛe vehemēti poſ ſibile ē vt ſint ꝓpter hāc cauſā ſimilia. Et ex cāis qꝺem cōmouentibus famē ꝛ appetitū vehemēter ſunt vigilie ſuperflue ꝓpterea quia reſoluunt ꝛ ex trahunt humiditates ad exterioꝛa ſequens ꝺilata rionem caliditatis ad exterioꝛa. Et ſcias q̄ appe titus caninus multotiens perducit ad boliſmum ꝛ ſubet ꝛ moꝛtem. Cap. xiij. de ſignis.

Ignuꝫ eius que ſit poſt cuacuationes ꝛ egri
ſ tudines reſolutiuas eſt anteceſſio caruꝫ. ꝛ vt non ſit natura ſoluta fm plurimum. quoni am corpus attrahit humectationem ebꝛiad ſcipſuꝫ quare exſiccatur ſex. Et ſigna eius que ſit ex frigoꝛe ſunt paruitas lutis ꝛ multitudo fecis ꝛ inflatio ꝛ reit qua ſigna huiuſmodi complexionis ꝛ ex illis eſt fri giditas huius aeris circundantis. Et ſigna eius q̄ ſit ex caliditate ſunt ſortitudo lutis: ꝛ non eſt vomi

tus acetosus ⁊ est natura ſm plurimum constricta ⁊ reliqua ſigna eius huiusmodi complexionis. Et ſigna eius que ſit ex debilitate virtutis retentiue i toto corpore in stomacho sunt multitudo exitus egestionis crude ⁊ perductio dispositionis ad sanguinolentam egestionē ⁊ reliqua ſigna proportionalia nota. Et ſigna eⁱ⁹ q̄ ē ex multitudie resolutionis sūt cause resolutois p̄dicte i libro vniuersali q̄rū rememoratio p̄teritꝰ ⁊ vt nō ſit i digone nocumētū. Et ex ſima signoꝝ causa aliū ſūt calliditas aeris circūdātis vigilie ⁊ similia. Et ſigna eⁱ⁹ q̄ ſit ex hūore acetoso aut melācholico sūt paucitas appetⁱ⁹ aque ⁊ acetositas eructationis ⁊ reliqua ſigna ꝓportionalia nota. Et ſigna catarri ex capite ſūt ea q̄ dixim⁹ i capitulo ſuo. Et ſigna vermiū sunt ea que sequūtur in loco ſuo ⁊ q̄ dicemus in capitulo ſuo

Cap. xviij. de cura.

Ulla q̄dem que ſit ex frigore ⁊ ex ſupfluita
i te phlegmatica oportet vt cures cū mundi
ficatione nota cū calefactiuis p̄dictis ⁊ vi
no plurimo in quo non ſint ponticitas neq; acetositas oio. Ipsum enī ſanat ab ea ſumptū i potu cale
factū i ieiuno. Ipꝰ nāq; ē curatio magis conferens
eis nīſi ipſis adſit vētris ſolutio. tunc enī oꝝ vt omne
vinū vitent: ſtipticū nāq; augmētū facit i canino appetitu ipsoꝝ. Et amaꝝ addit i ſolone vētris ipsoruꝝ
Et oꝝ vt ſint ea quib⁹ cibant pinguia calide ꝑplonis
ſicut ſūt ea que ꝑpinguantur cū cibo cameli: ⁊ oleū ē
eis inuatuū cū i tpo n̄ ſint p̄ticitas ⁊ acetositas. Et
aliū dabet cōferunt eis. Et ex eis gb⁹ oportet cibari
eos ē vitellus ouī aſſatus valde p⁹ cibū. ⁊ oꝝ vt elongentur ab acetoso ⁊ pontico. Et admiſtrētur eis electuaria odorifera ſic alcāzi ⁊ electuarū veremiſch. p
p̄ie cū fuerit illis vētris ſolutio. Et ex punctionib⁹ ab
ſterēdo factis q̄ eis ꝓferūt ſūt muſcus ⁊ laudanū. ⁊
ex eis q̄ expta ſt ſūt ḡna alcadra i ieiuno aligⁿ⁹ dicⁿ⁹
Illis aut̄ qui patiūt cā ex debilitate virtutis retētiue
nā ipſa licet ſm plurimū debilitetur ꝑpter frig⁹. tñ
debilitat q̄q; ipſa ⁊ omnis virtus ꝑpter oēm malitiā cōplonis. Et nō antēdas ſermonē ipsoꝝ q negant
illud ⁊ diminūt: imo oꝝ vt cognoſcas ꝑplonē ⁊ opponas cū cōtrarietate cure ⁊ ſit magis vincens illud
q̄d ē cū hūiditate ofert pāis de armacha valde. q̄ ſi
coꝝ nature fuerint vehemētis mollificationis tūc retine eas: nā i retētione eaꝝ ē cura fortis hui⁹ egritudinis. Et ex illos q̄bus accīt hoc⁹ febres fortes ⁊ etiones oportet cibari ex vnctuoſis q̄ mūdificant os stomachi q̄ nō ſūt male ſubſtātie ſicut ē oleū amigdalarū cū zuccaro ⁊ vt inſpiſietur q̄ de coꝝ ipsoꝝ ē apparens. Et ſimiliter est cura eius que accīt ꝑpter reſolutionē plurimā. Et oꝝ ne patiētes hanc ſpēz famis canine ad calefactiētia pueniant ⁊ ſiropos: imo nutriantur ex cibis frigidis ⁊ liniantur extrinſecus ex eis que opilant poꝝos: ſicut ē oleum myrthinū ⁊
ꝑpē i cerato ⁊ ſic alumē diſſolutū i cerato ⁊ vt abluat
aqua frigida niſi ſit quod p̄hibeat. Et oportet vt
ſint cibaria coꝝ frigida viſcoſa groſſa ſicut ſunt ventres ⁊ acida ⁊ acetoſa ⁊ congelata ⁊ panis azimus.

Et cum inciderit aliquis coꝝ iuuamentum ex hoc regimine conuenit ei vt abhoꝛreat ipsum paulatim ⁊ ſuccurrat malitie ipſius ⁊ ſimiliter ille cauſa famis cuⁱ⁹ est raritas corporis. In illa autē cuius cauſa ſūt vermes ⁊ serpētes oportet vt interficiantur ⁊ educātur cum eis que diximus in capitulo vermium vt cibētur ex cibis groſſis frigidis ⁊ pane infuſo in aqua frigida ⁊ aq̄ roſ. ⁊ eo quod diſſoluitur i decoctione ex carnibus gallorum ⁊ gallinarum ⁊ piſciū ⁊ viantur fructib⁹ ſtipticis. In ea autē cuⁱ⁹ cā ē ex phlegmate acetoſo oportet vt paciētes ipaz ſumāt cū aliquo in quo cadūt origanū ⁊ ſynapis ⁊ piper ⁊ vt comedāt mel ⁊ allea ⁊ ccpas ⁊ nuces ⁊ amigdalas ⁊ vnctuoſa ⁊ adipes ſicut ſunt adipes gallinaꝝ ⁊ ſilium. Et intentio quidē in gbuſdā coꝝ ē calefactio ⁊ illaꝝ q̄dā ſūt medicine calide p̄dicte ⁊ i gbuſdā eaꝝ ē equatio acetoſitatis. ⁊ illa quidē ſūt cibi vnctuoſi predicti. Et ille quidem qui fortē tollerās ſolutionē ventris ſoluatur p⁹ adminſtrationē horum ſubtiliatioꝝ cū picra confortata eis: deinde dētur ei vnctuoſa. In pueris vero cū ſubtiliantur cū eis que ſunt ſicut cephe ⁊ allea ⁊ cibi ſubtiliatiui aſſidentur tribuere eis in potu aquam calidam poſt regimen cum ſubtiliatiuis: illud enim lauat humores coꝝum. Illa autem que est ꝓpter melancholiam effuſam ſemper: quando q̄ indiget ꝑlobotomia baſilice ſinuſtre ſi eſt ſanguis in eis plurimus cauſa melancholie plurime. ⁊ ſi eſt ſpten apoſtematus: tunc labo dētur in euacuando eos cum illis que ſcripta ſunt in canone t̄ alienē tur ab acetoſis ⁊ ſtipticis. Et quandoq; conſerunt eis ventoſe ſuper ſplenem. Species vero que ſit ex calliditate curatur cum eo quod ſcis: ⁊ dentur cibaria ſubtilia ⁊ cucumeres ⁊ melones ⁊ cucurbite ⁊ ſimilia ⁊ vitetur aer calidus.

Ca. xv. de fame que vocatur bolismus.

Et que nominatur fames vaccina: ⁊ ipſam quidem antecedit plerūq; fames canina ⁊ deſtruitur appetitus poſt ipſam ⁊ quando q̄q; non inmo deſtruitur appetitus omnino incipiēdo ⁊ eſt fames membꝛorum cum ſatietate ſtomachi ſunt ergo membꝛa famelica valde ⁊ indigentia nutrimento ⁊ ſtomachus reſpuens ipſuz ⁊ quandoq; perueniret res in ipſo ad ſyncopim. Et vene quidē ſūt vacue ſed ſtomachus reſpuit cibum abhoꝛrēſ ipſuz Et multotiens quis ē accidit iter agentibus in frigore ⁊ gelatis quoꝝ ſtomachi ex frigore vehemēti in ſpiſſantur. Et cauſa eius ē malitia cōplexionis mortificans ſenſibilem virtutē ⁊ virtutē attractiuā. Et fit ex humoꝛibus regentibus os ſtōi cooperientibus ipm ⁊ ſparſis in villis eius mouentibus ad expellendum ⁊ refugientibus attractionem.

Cap. xvi. de ſignis.

Et tu quidem cognoſces ſigna cum eis que iterata ⁊ dicta ſunt tibi in canone.

Ca. xvij. de cura..

Et cura caſus appetitus omnino ⁊ penitus oportet vt odorentur cibi pꝛouocātes appetitum habentes ſpecies ⁊ fructꝰ

odoꝛiferos ⁊ aromatica odoꝛabilia i quibus est ſtipticitas ⁊ pgregef ⁊tus: quare non reſolnatur ⁊ deglutināt panem ſiuſum i vino odoꝛifero ⁊ ſumant i potu aut ſo: beāt ex vio odoꝛifero ⁊ ꝑpe ſi pmiſceat ei canfoꝛa in calida ꝑplerione aut xyloaloes: ⁊ galia in alijs. Et ꝓferi ei ſiropus de lilio ſi nō fuerit cā eius calliditas. Et oꝝ vt ligētur manⁱ⁹ ⁊ pedes ipoꝝ vehemēter ⁊ p̄hibeantur in ſomno: ⁊ oꝝ vt doleāt puncti aliqua re pungente ⁊ vnguⁿ⁹ ſtricti ⁊ pcuſſi virga ſubtili molli vt dolere faciat ⁊ non diſrumpat niſi fuerit cauſa eius calliditas. Et ex eis q̄ ꝓferūtis est vt ſumant tortelle ⁊ digitis conteranꝰ i almeſus aut i vdeac odoꝛiferis et ex eis emplīn fiat ſtō ⁊ ꝑpie in diſpōne ſyncopis. Et fiat eis ēplin etiā cū ēplis odoꝛiferis ſic ſūt ēplz pincale ⁊ ēplz almarub frigidi. Et q̄q; confert vt admiſtrent ſuper ſtōs coruz medicine facte ex medicis coꝛdialⁿ⁹ boni odoris: ⁊ vt vapoꝛent ex ſumigijs factis ex ambꝛa ⁊ fiat emplaſtruz iuncturis ipoꝝ ex emplo facto ex aquaro. ⁊ aqua myrthi ⁊ almeſus caſoꝛa ⁊ muſcho ⁊ croco ⁊ xyloaloes ⁊ galia ⁊ roſ. Et fiat ꝑparatio in calefaciendo corpoꝛa coꝝ ſi cā est frigus ⁊ infrigidando ipſa ſi cauſa est calor. Et cum ſupuenit eis ſyncopis fiat ipſis illud q̄d dixim⁹ etiam in diſpoſitione ſyncopis ⁊ ſpargatur ſup facies ipoꝝum aqua frigida ⁊ ſtringant manus ⁊ pedes ipoꝝum ⁊ pungātur plante pedum coꝝ ⁊ extēdantur capilli ⁊ nali ipoꝝum. Cunq; euadunt cibentur pane infuſo in vino odoꝛifero. Et ſi fuerit in ſtomachis eoꝝum humoꝛ cholericus aut ſubtilis ſumāt in potu quātitatez. ij. cochliariū de oxymelle cum aur. i. de hiera. aut minus ſi fuerint debiles. Et ſi fuerit frigiditas ſupflua ſumant in potu tyriacam ⁊ ſagzeneaz ⁊ diamarte ⁊ cōfectionē ſtomaticon ⁊ electuariū diaſpermaton.

Ca. xvij. de fame ſyncopali.

Et vt ſint patientes famē non tollerātes ſeipſos cū famelici ſunt: cūq; tardatur eis cibus
e ſupuenit eis ſyncopis ⁊ caſus ⁊ tutis: ⁊ cauſa eius est calliditas foꝛtis ⁊ debilitas in ſtomacho.

Capi. xix. de cura.

Ulus egritudinis cura pꝛoxima est cure bo
h liſmi. Et iaz ꝑteruꝝ maioꝝ paꝛs canonis regiminis ipſius in doloꝛibus ſtōi ⁊ boliſmo. Et ad ſummum cura ipſoꝝum diuiditur ad curandum patientes ipam in diſpōne ſyncopis ⁊ eſt iam dictum in capitulo ſyncopis. Et ad curanduz ipos quando euadunt. Et est vt cibentur pane infuſo i vino ⁊ ſiropo de fructibus: deide cum alio regimine i frigidante p̄dicto in boliſmo ⁊ eo quo curentur añ illud: ⁊ eſt vt p̄hibeantur a ſomno plurimo ⁊ ante tardetur eis cibus ⁊ vt cibentur frigidis acu. Et vt fiant illis ea que dicunt in doloꝛib⁹ ſtomachi.

Capi. xx. de ſiti.

Ultitudo ſitis ⁊ eius vehemētia quandoq;
m fit ꝑpter ſtomachum ſaliz aut ꝓpter calliditatem complexionis eius ⁊ ꝑpie oꝛis eius. Et quandoq; accidit calliditas in inflammatione febꝛium ita vt quidam eoꝝum non ceſſent bibere ⁊ non ſatientur donec moꝛiantur inde in pꝛoxſmo. Et quandoq; accidit illa calliditas ꝓpter potum vini foꝛtis veteris valde plurimi: aut cibum calidum valde actu vel potētia ſicut ē aſſa ⁊ allea ⁊ ſimilia. Et multotiens moꝛitur hō ex potu vini veteris inflāmatus ⁊ conturbatus ⁊ ſitiens. Et quandoq; accidit illa calliditas ex potu aquarum ſaliarum ⁊ aquarum aliaꝝ. Et aqua maris quādoq; efficit in ſiti additionem cui non ſuccurrit. Et quādoq; fit ꝑpter medicinas ⁊ ꝑp̄ cibos ſitiz facientes q̄ faciunt ſitim cum ablutione aut curſu. ⁊ ablutione quidē ſicut res ſalite quas natura abluere querit cū ablutione aut̄ciſione. ⁊ curſu ſicut viſcoſa quenā q̄ rit ſubtiliare valde ita vt penetrent ⁊ non adhereant ⁊ q̄q; facit ſitiz res groſſa ꝓptere a quia venit ad eam calliditas. Et piſces quidem ſalsi aggregāt hec oia aut ꝑpter ſiccitatez ſtomachi. Et q̄q; fit ꝓpter phlegma ſalſū in ipſo aut dulce aut cholerā amarā Et q̄z fit ꝓpter humiditates feruētes. Et q̄q; fit cum cōmunitate membꝛoꝝ alioꝝ ſicut ſit in diabete ⁊ eſt de egritudinibus renum: ⁊ dicemus ipm in capitulo renum. Et quādoq; fit ſitis huius capituli ꝑpter opilationem exiſtentem inter ſtomachū ⁊ epar ⁊ ſeparatur inter aquam ⁊ penetrationem ipā ad coꝛpus: quare non ſedatur ſitis quāuis bibat aqua plurima: ⁊ hoc est ſicut illud q̄d accidit in hydropi ſi ⁊ in colica. Et quandoq; fit ꝓpter cōmunitatez epatis cum febꝛicitat aut apoſtematur aut vehemēſ fit frigus eius: quare non attrahit. ⁊ ꝓpter communitatem pulmonis cum caleſcit: ⁊ cordis etiaz cum caleſcit: ⁊ inteſtini ieiuni etiam ⁊ meri ⁊ alcalaſim ⁊ que ſequuntur ipſum quando exſiccantur in ipſo humiditates ⁊ minuuntur. ⁊ quandoq; caleſcit vehementer ⁊ quandoq; ꝓpter egritudies cerebꝛi ex ſirſen calida ⁊ mania ⁊ alcurub. Et vehemētioꝝ quidem ſitis eſt illa que facta est cauſa hoꝛum membꝛoꝝ ⁊ per cōmunitatem illam que commouetur ab oꝛe ſtomachi: deinde que commouetur a meri poſtea que cōmouetur a pꝛofundo ſtomachi que est cum cōmunitate pulmonis. Deinde que est cum communitate epatis: deinde que est cum communitate inteſtini ieiuni. Et quandoq; fit cum communitate coꝛporis totius ſicut in febꝛib⁹ ⁊ ſitis cretica ⁊ que est i fine ethice ⁊ pthiſi. Et ſicut accidit ꝓpter puncturam viperarum ſitim facientium: nam cum ipſe pungūt non ceſſat pūctⁱ⁹ bibere ⁊ non ſatiatur donec moꝛiat. ⁊ ſimiliter a potu vini in quo moꝛtue ſunt vipere aut a cibo. Et ſicut accidit poſt euacuationem cuz ſoluto regeli onem ſanguinolentam ſuperfluam. Et bibenti quidem medicinam ſolutam ſm plurimum accidit cum operatur medicina ſitis cuius defectus in pluribus hoꝛis ſignificat q̄ medicina adhuc eſt i operatione. Et quandoq; accidit vt tardetur ab hoꝛa ſua: aut antecedat ⁊ feſtinet ante operationem medicine: verum eius anteceſſio fit aut ꝓpter calliditatem medicine: aut ꝓpter calliditatem ſtomachi: ⁊ eius ſiccitatem: ⁊ tardatur ꝓpter

dontrarium: ꝛ ꝓpter illud sitis in eo cuius stom̃s ē calidus ꝛ siccus ꝛ bibit medicinam caliduz nō significat ꝙ medicina fecerit opationē suā iaz dudū: ꝛ in eo qui est ci ōrius significat ꝙ ipa efficit operationē suam iā duduz. Et ex eis ꝙ mouent sitim sunt multitudo locutionis ꝛ exercitij ꝛ laboris Et somnus q est sup cibos calidos: sed cū non est sup cibos calidos nūc somn⁹ sedat sitim: Et qñ aggregāt in egritudinibus acutis sitis vehemens ꝛ siccitas vehemēs tunc illud est malum valde.

Capitulum.xxi. de signis.

Igna quidem facte ꝓpter ꝓplexiones sciunt ex eis que dicta sunt i capitulis aggregatis: sine sit cum materia siue absq; materia ꝛ sit materia amara aut salsa nitrosa aut dulcis aut ipediēs sua ebullitione: ꝛ signum facte causa opilationis: ē qñ significat ipam quandoq; lenitas nature. Et signū facte causa diabetis est vt sitis vehemēs quam non sedat pot⁹ aque: imo cū bibitur aqua fit necessitas extractiōis ipsius cum vrina ꝛ redit sitis: quare sunt sitis ꝛ p̄uocatio vrine se comitantes ꝛ equales Signū vero facte ꝓpter causas facientes siti predictas est anteceſſio illaꝝ causaꝝ. Et signa eius que fit cum cōmunitate. ſ. illius qdem que fit cum communitate pulmonis. ꝛ cordis sunt ꝙ sedat eam attractio aeris frigidi ꝛ vigilie conferit ei ꝛ stōnus addit in ea. ꝛ quandoq; fit suctio aque paulatim magis vltima in sedando ipam quā sorbere ipam⁹ plinum: imo quādoq; sorbitio eius subito congelat sup fluitatē deinde calefacit eam quare additur siti in duplo ꝛ expulsor: sitis addit in siti quare non iuuatur ab eis quib⁹ iuuabat in principio. Et illa que fit exsiccatiōe meri est parua debilis quare ꝑfert ei somnus: ꝓpterea ꝙ humectat vētrem ꝛ quies ꝛ dimissio locutionis: ꝛ si est ex caloꝛ tunc vigilie conferunt ei. Et factā cū ꝛmunitate epatis significat cognitio dispōnis epatis in ꝓplexione sua calida ꝛ licca ꝛ apostema suum calidum ꝛ non calidum.

Capi.xxij. de cura.

Mnis cura facta ex causis complexionalibus curatur cum cōtrario. Et sitis pulmonis curatur cum aere attracto. Et multotiens quidem curatur sitis mandando aquā frigidam super linguam. Et ille qui timet sitim i ieiunio p̄mittat loco aque fabarum ꝛ ciceris acetum cum oleo ꝛ abhoꝛreat aquam fabaꝝ ꝛ ciceris quoniam ambo sunt facientia sitim. Et euacuatus expectet super sitim quā acquisiuit ei euacuatio vsq; quo confortetur eius digestio ꝛ non bibat sitiens aligd plurimū subito neq; aquam frigidam valde ꝛ mortificet caliditatē quā debilitauit sitis. Et vomit⁹ qñz facit sitim: ꝛ sedat eam siropus de pomis cuz aqua ros. Et i stō qdē calido ꝛ siccō adēdit aqua frigida sitim ꝛ silr in stō salsi humoris: ꝛ aqua calida sedat sitim multotiens. Et qñ fit vehemēs sitis ꝛ non ē febris tūc mittēdū cū aqua parū iuleb vt perueniat aq ad extrema membꝛoꝝ. Ca.xxiij. de cura percussionis obuiationis ꝛ casu sup stomachum.

Mplastrum conferens ad hoc: ℞. pomascenia decocta cū decoctione boni odoris donec dissoluantur in decoctione: deinde terant bene: deinde sumat ex eis pondus. l.ʒ. ꝛ misceantur cū. x. landani ꝛ. viij. ro. ꝛ. vi. aloes. ꝛ aggregentur oia cū duob⁹ succi. ſ. arnoglosse ꝛ floꝛ cupressi: ꝛ misceat cū eis oleum de lilio ꝛ fiat tepidum ꝛ ligetur sup ventrē. ꝛ vbi est stōus aliquot diebus.

Tractatus. iij. de nocumento digestionis.

Capitulum primum.

Ocumenta digestiōis sequūtur nocumēta i inferioꝛibus stōi: aut ꝓpter causam in cibo: aut ꝓpter cām in dispositione quietis coꝛporis ꝛ motus stomachi. Et factū cā rei stōi ē malitia ꝓplexionis aut calide aut frigide ꝛ fortioꝛ eaꝝ est frigida ꝛ debilioꝛ eaꝝ est calida. Frigida enī vehemēti⁹ nocēt digestioni q̄ calida. verum sicca ꝛ humida non ꝓueniunt ad hoc ꝑm plurimuz vt appareat ex eis solū cū equalitate ambaꝝ aliaꝝ qualitatū nocumētum digōnis nisi iam fecerint euenire. Sicca qdem arefactionē ꝛ humida hydropisim: verūtamen dispositio inter quietez ꝛ somnum ꝛ coꝛ contraria ꝛ qd sequit ea de iudicijs cibi i hoc est: ꝙ cib⁹ indiget quiete ꝛ somno vsq; quo bona fiat digō. ꝛ qñ sunt loco ambo⁹ motus ꝛ vigilie non ꝓpterit digestio. Et cibus quidez grauis remanet i stomacho, plire ꝛ digeritur aut remanet indigestus: aut est parue digōnis: sed leuis cibus cū nō digeritur ꝓlongat spacium remanentie ei⁹ non digesti: imo qñ non est in stomacho qui digerat ipsū coꝛrumpitur velociter. Et cibus qdem aut ꝓuertit ad illud qd̄ necessario facit digestionem integraz: aut cōuertitur ad illud qd̄ necessariam facit conuersionez aliquā ꝛ digeritur digestione aliqua non integra q̄re non attrahit coꝛpus ex quantitate cibi quā possibile ē ipm sumere q̄titatem qua idiget cibo: ꝛ fit ibi extenuatio: aut non digerit oio. Et illud est ex duos modos. nam ipse tunc aut remanet in dispōne sua aut ꝓuertit ad ſbam coꝛruptam. Et qñz fit illud in oi digestione ꝛ vsq; i tertia ꝛ q̄rta: ꝛ cā illius accidit hydropis ꝛ cācer ꝛ formica ꝛ herisipila ꝛ morphea ꝛ baras ꝛ scabies: ꝛ illud ideo qñ sanguis non ē digestus digōne ꝓueniēti nature: quare membra non attrahūt ipm ita vt ipso nutrianť ꝛ putrefit ꝛ fetet ꝛ non fit nutrimentū ex eo ꝛ non fit bona assimilatio eius cū eis. ꝛ si fuerint illic vincentia fex ꝛ caliditas denigrat. ꝛ qñz fit nigredo ei⁹ similis pici. ꝛ stōus ē qñ non digerit oino pereunt res ad lubricitatez intestinoꝝ aut ad hydropisim: verūtñ non conuertitur nisi ad hydropisim tympanitē cū stōus in ipa hz ꝛ impressionem tāte q̄titatis qua facit vaporationem cibi ꝛ nō qua digerat. Et scias ꝙ coꝛruptio digestionis ꝛ debilitas ei⁹ ꝛ ad vltimū nocumentū ei⁹ cū accidit ex qualibet materia ē facilius ad curādū q̄ sit cū accidit ꝓpter debilitatē virtutis ꝛ malitiam ꝓplexionis confirmatam.

Capi.ij. de coꝛruptione digestionis.

Ibus coꝛrūpit in stō ꝓp causas q̄ fuit cōtrarie
c causis rectificatiōis eius. Et a d sūmū causa i hoc: aut est in cibo aut in receptoꝛe cibi: aut i rebus accidētibus supuenientibus eis. Et cib⁹ qdē coꝛrūpit in stomacho aut ꝓp quantitatē suam aut ꝓpter qualitatem suam. ꝓpter quantitatē qdez quoniam est plus q̄ oporteꝛ: quare patit de digōne infra q̄ oꝛ. aut ē min⁹ q̄ oꝛ ꝛ patitur de digestione supra q̄ oꝛ: q̄re aduritur ꝛ in cinerē ꝓuertitur. Et ex ꝑmo huiꝰ coꝛrūpitur cibus subtilis in stō igneo calido. Sed ꝓp qualitatē qñ est in seipso velociter suscipiens coꝛruptionē sicut lac recenter mulctū ꝛ melones ꝛ pisca. aut tarde recipiēs rectificationē sic sūt tubera ꝛ caro bubali: aut ē supflue qualitatis ꝓpter suā caliditatē sicut mel: aut ē ꝓp frigiditatē suā sicut cucurbita: aut ē ꝓhibens appetitū cibi cum ꝓprietate que ē in ipso: aut i comedente sicut ille cui⁹ refugit nā a cibo aliquo q̄uis sit laudabilis aut sit appetendus ab aliquo. Aut ꝓp hoꝛā sue receptionis: ꝛ illud ē qñ sūt ꝛ in stō ē repletio aut remanētia alteri⁹: aut sūtur ante excretiū ꝓsuetū post expulsionē cibi primi ꝛ egressionē eius. Aut ꝓp errozē in ordie suo ita vt ordinetur qui ē velocis digestionis supra illū qui ē tarde digōnis ꝛ remaneat natans supra ipsū quaꝛ coꝛrūpitur ꝛ coꝛrūpit illū qui cōmiscetur ei. Et necessarium quidem est in ordine vt p̄mittatur leuis supra grauē ꝛ leuis supra ſpticū nisi sit aliquid vocans egz facies necessariū vt p̄mittatur ſptic⁹ ad retinendam naturam. Aut ꝓpter multitudinē speciez eius ꝛ misceantur aliꝰ cū aliꝭ quare commiscet ille qui est velocis digestionis ꝛ ille qui ē tarde digestionis. Facta aūt causa receptoꝛis aut ē in substātia eius: aut ē cā alterius ꝛ coꝛ quicircundant ipsum ꝛ accidunt in ipso. ꝛ illud quod est in substantia eius est sicut si sit in stō malitia complexionis cum materia aut sine materia ꝛ debilitetur in digerēdo: aut ꝓtranseat digestionē sicut iam sciuisti in calido ꝛ frigido: aut sit substantia eius inspissata ꝛ zirbum ipsius subtile: aut sit comphensio ipsius sup ipm nō simil' ꝛ non bona aut sit bona. Ex grauitas eius sit impediens stomachum: quare ipse appetit deponere qd̄ in ipso est quāuis non eueniat rugitus ꝛ inflatio. et ista duo sunt ex causis debilitatis stomachi ꝛ destructionis eius. Sed illa que est causa alterius ē sicut si sit in stomacho ventositas separans inter ipsuz ꝛ ink comphensionē ꝓtinam super cibū. Et quando dicitur ꝙ multitudo eructuationis ē ex causis coꝛruptionis digestionis: non est inquantū est eructuatio sed inquantū é ventositas quare extendit stōm ꝛ facit natare cibum. Non ergo fit bona comphensio fundi stomachi sup cibū. Et omne quidē faciens natare cibum ē, phibens digestionez. Et sicut si ad stomachum currat ex capite aut epate aut splene aut reliquis mēbris qd̄ coꝛrūpat cibum, ꝓpter suam comunitatē ꝛ non possit stomachus regere ipsum. Et multotiens quidē effunditur ad ipm post digestionem ꝛ multotiens effunditur ante ipsam. Et ex illis est vt sit illud quod circundat ipsum ex epate ꝛ splene frigidum aut male complexionis. Facta autem
c propter causas recenter superuenientes cibo ꝛ receptoi est: sicut cum deficit cibo illud quo indiget de somno digestionis, aut cum inuenitur motus super ipsum quo non indiget ꝛ commouet ipsum ꝛ coꝛrūpitur. aut quia accidit potus super ipsuz plus q̄ sit necessarium: aut minus: aut accidit coitus super cū aut multiplicantur cibaria super naturam digestiuam. aut balneum aut obuiationes aeris vehemētis frigoris aut male substantie. Et ventositates retēte in ventre, phibent digestionem ꝛ coꝛrumpunt eaz quia commouent cibos ꝛ mouentur in eis. Et cibus quidem coꝛrumpitur in stomacho aut quia putrescit: aut quia aduritur: aut quia acescit: aut quia acquirit qualitatem non proꝑcionabilem ad aliquam qualitatum consectarum. Et totum illud est aut quia cibus conuertitur ad illud: Aut quia humoꝛ ꝑm illam formam, permiscetur cibo ꝛ coꝛrūpit ipsum. Et q̄ndoq; est ille humoꝛ natans: et quandoq; est parum residens ad inferioꝛa stomachi quare non dilatatur neq; peruenit ad os stomachi. Et quotiens additur cibus acescit ꝛ ascendit ad os stomachi ꝛ permiscetur cum toto cibo: ꝛ quandoq; est huiusmodi humoꝛ penetrans in venis: de inde reuertitur subito cum opponit ei opilatio subito in facie meatuū cum quibus non ꝓparatur penegratio. Et cum stōus est calidus absq; mā aut cū mā cholerica effusa ex epate ad i ꝑm, ꝓpter multitudinē generationis eius in ipso p viā fellis ꝓdictā: coꝛrumpitur in ipso cibi leues ꝛ digeruntur fortes grossi sicut caro vaccina: ꝛ splen est causa coꝛruptionis cibi
Et scias ꝙ coꝛruptio digestionis quandoq; adducit ad egritudines plurimas malignas sicut epilepsiam ꝛ melancholiam: mirachiam ꝛ similia. imo est mater egritudinū ꝛ oꝛigo chronicaꝝ infirmitatum.
Et quandoq; coꝛrumpitur digestio comalescentibus ꝛ generatur acetositas ꝛ indicat recidiuationez ꝓpter illud qd̄ timetur de putrefactione. Et multotiens quidē facit accidere coꝛruptio digestiōis puritū. Ca. tertiū de debilitate digestionis.

Cause debilitatis digestionis sunt omnes cau
c se quas diximus in coꝛruptione digestionis ꝛ signa eaꝝ sunt illa signa. Ex effusio cholere ex illa summa non debilitat digestionem: sed quandoq; coꝛrūpit eam. Effusio autem melancholie: q̄n doq; aggregat ambas res. ꝛ similiter etiam siccum ꝛ humidum ex hac summa non perueniunt ambo sola ad hoc vt destruant: nam humidum perducit ad hydropisim ꝛ siccitas perducit ad arefactionem Et ex causis debilitatis digestionis ē raritas mirach ꝛ paruitas carnis eius. Et q̄ndoq; est causa in debilitate digestionis velocitas descensionis cibi: aut ꝓpter lubricitatem stomachi ex eis que scis in capitulo lubricitatis stomachi. Et non est illud ex causis coꝛruptionis digestionis ꝛ nō ingreditur in eis imo ingreditur in causis debilitatis stomachi. Et hic quidem descensus ante hoꝛam quandoq; fit ex bonitate cōprehensionis stomachi sup cibum: q̄ndoq;

festinat expulsiua motū suo ꝛ ē fortis. Et q̄nq̄ fit p
pter debilitatem retentiue quare non retinet ꝛ non
pphendit sicut oportet donec digeratur integre.
Et q̄nq̄ ē pp apata calida aut phlegmatica aut me
lancholica ꝛ vlcera ꝛ fistia quare nō fit bona pphen
sio. Et q̄nq̄ nō fit bona pphensio cā cibi cū ē grauis
aut mordicatiu⁹ chilicus: aut ē calidus: aut stoma
chus hz pplexionē calidā: aut in potu sumit habēs
ipm ꝛ cū ipso ē pplexio calida hūs bonitatem dige
stionis aliquid calidū ꝓhibēs digestionē ꝛ fm plu
rimū corrūpit ipsam ꝛ non ꝓhibet ipam ītū. Et hu
iusmodi quidē hois sicut scis q̄nq̄ sanat ꝛ tempe
rat digestionē eius pot⁹ aq̄ frigide. ꝛ silr q̄nq̄ in stō
sunt hūores mali ꝛ ꝓpe mordicatiui distinguentes
inter ipm ꝛ inter cibos ḡre non sūt bone pphensiō
nes ꝛ retentiōes ꝛ est deiderū expellendi vehemen
tius. Et illud q̄d ē cā bonitatis digestionis ē propter
bonitatē pphensionis. Cōprehensio.n. stomachi
sup cibū cū ē integra ꝛ ē nō impediēs digerit quod
sibi ptinet. Et si ē integra sed ē graugtiua ꝛ stōus reti
net cibū retentione el⁹ g hz tremorē pp quandā gra
uedinē ꝛ ē appetens vi sepat ipsum ē digestio infra
illā ꝛ nō sūt eructuatio ꝛ rugitus. Et si nō ē ꝓphēlio
ē debilitas digestionis ꝛ rugitus ꝛ eructuatio. ꝛ q̄nq̄
producit debilitas digōnis ꝛ conuersio cibi ad phleg
ma ad tremorē ꝛ frigus extremitatū ꝛ cōmotiones
paroxismi febrīs. Et pulsus nō ē pulsus factus in
mitio paroxismi febris. Et q̄nq̄ fit debilitas digesti
onis pp nauseatiuā sacietatē ꝛ replentionē antecedē
tem. Et in libro quidē motus velocis ds q̄ si super
oculos eius quihz nauseatiuā sacietatē ꝛ tarditatez
digestionis both⁹ nigra apparet illis cicri ꝛ rubet
pars eius ꝛ viridis fit pars alia: tūc ipse incipit cum
diminutiōe crōnis ꝛ moritur in septimadecima. ꝛ ex
causis corruptōis digestionis ꝛ destructionis el⁹ est
tristicia sicut ex causis bonitatis digōnis ēgauditū.

La. quartū de signis debilitatis digōnis.

Iam gdē que leuis ē sigt grauitas ꝛ retētio
ꝛ remanētia cibi in stō longior ꝓsucta. Fortez
aūt sigt eructuatio adducens saporē cibi post
q̄nq̄ horas rugitus ꝛ nausea ꝛ retētio ꝛ estuatio an
helitus. Sed vltimā sigt q̄ cibus nō alterat alterati
one ō q̄ sit curādū penit⁹ sicut si sit frigiditas supflua
valde: ꝛ cibus q̄n nō digerit nisi tarde descēdit nisi
sit pp motū vtutis expulsiue ex mordicatōe aut qua
litate alia ꝓtraria aut grauitate. Et signa el⁹ q̄ fit pro
pter pplexionē sūt ea q̄ iā sciuisti. ꝛ q̄ ē pphensio tre
mula absq; forti appetitu descensionis cibi ꝛ ē desi
derū eructuandi absq; euētu rugitus ꝛ eructuatōis
frequētis ꝛ singul⁹ ꝛ inflatio petētes illud aut sicut i
cuenit post. Et signa eius in q̄ est cā descensus cibi a
nte horā sunt leuitas egestionis ꝛ fetor eius ꝛ pau
citas mūdificatōis epatis ꝛ corporis ab ea. ꝛ quādoq;
accidūt cū ea mordicatio ꝛ inflatio. Et significa
tiones quidē eius que est ab humoribus calidis
sunt sitis ꝛ puritas appetitus ꝛ eructuatio fetida fu
mosa. Et illam que fit ex humoribus frigidis signi
ficat illud quod egreditur ex eis cū vomitu ꝛ aceto
sitas ꝛ casus appetitus cū significationib⁹ frigoris
ꝛ materiei ꝓdictoꝝ in tractatu ꝓmo. Et illam que est
ab apostematibus ꝛ similibus significant signa eoꝝ

Capitulum quintum de cura.

Um fuerit debilitas digestionis accidēs a cā
c leui aut a repletione antecedente nō plurima
tunc sufficiunt in ea longitudo somni ꝛ dimis
sio exercitij ꝛ vociferationis ꝛ balnei: ꝛ administratio
vomitus cū aqua tepida ꝛ subtiliatio regiminis. Et
q̄ ē plus illa ꝛ maior ꝛ sūt post acceptionē cibi mor
dicatio ꝛ nausea ꝛ eructuatio ꝓueniens ad saporem
cibi oz vt sumat in potu aquā tepidā multotiens et
nō cessēt iterare donec euomat totū illud q̄ corrū
ptū ē: deinde effundatur sup caput eius oleū aliq̄d
ꝛ vaporetur venter ei⁹ ꝛ viscera cū panno calefacto
ꝛ fricent extremitates eius cum oleo ō oliuis ꝛ oleo
ros. ꝛ effūdatur super ipsū aquā tepidā ꝛ describat
ei ꝓlixitas somni ꝛ ꝓhibeatur ei cibus in die illa. q̄
si in mane surrexerit letus ꝛ fortis ingrediat balneū
ꝛ si nō: redeat ad somnū ꝛ regimē subtiliatiuū ꝛ dor
mitationem paucā ꝛ leuem tribus diebus cōtinuis
vsq; quo cōuertatur stomachus ad dispōnem suā ꝛ
q̄nq̄ indiget solutione ventris. Et pip quidē est ex
medicinis magis iuuatiuis ad digestionem. ꝛ som
nus omnis iuuat digestionē. Et somnus sup sinī
strū ē plurimi iuuamenti in hoc, ꝓpter ꝓsitionē epa
tis sup stōm: sed somnus sup dextrū ē cā velocitatis
descensionis cibi q̄n ꝓparatio stomachi facit illud
necessariū. Et scias q̄ am plerari infantē, ꝓpinquus
ad hoc vt pollual ꝛm longitudinē noctis ē ex rebus
magis iuuatiuis ad digestionē ꝛ oz ne supueniat ei
sudor. Sudor enim infrigidat ꝛ ꝓhibet iuuamētū
calefactionis cū caliditate sua innata. ꝛ oz vt non sit
cū eo ō anhelitu estuatio. Estuatio enī ꝛ mot⁹ appe
titus variant motus virtutū nutritiuaꝝ. Et sūt q̄dā
homines qui amplexantur catulū canis aut cattuz
masculū nigꝝ. In debilitate autem digestionis scā
ꝓpter caliditatē cum materia ex eis que ꝓficit sunt
oxyporū diacydoniten ꝛ cibi acetosi stiptici almuia
ti ꝛ collegati ꝛ qui sunt similes illis ex frigidis. ꝛ cō
fertur pondus .ij. .ʒ. suffusfacti ex .x. ros spodij .iij. co
riandri sicci .v. sumantur in potu cū aqua granatoꝝ
aut oxyporio diacydoniten.

La. sextū de signis corruptionis digestionis.

Ignificationes quidem eius ex quibus co
s gnoscitur corruptio digestionis manifeste
sunt. Verum significationes que quandoque
associantur ꝛ quandoque non associantur sunt ru
gitus eructuatio ꝛ mordicatio. Et significationes
eius que fit propter dispositiones ciborum predi
ctas: sunt cognitio dispositionum ꝛ motus eorum
an sint multi aut susceptibiles putrefactiōis aut sit
erratum in ordine eorum, aut hora ipsorum. Et mo
tus quidē sup ipos est genus erroris propter illud
cuius rememoratio ꝓcessit: ꝛ vt quoties fecerit
illud accidat corruptio digestionis: ꝛ quoties ca
uet ꝛ abstinet rectificatur digestio. Si aūt accidēta
propter complexionem stomachi ꝛ egritudies eius

cognoscunt ex signis ꝓdictis i ea aggregate. ꝛ quan
do mā corrupta ē i stō ipso sūt nausea ꝛ accidēta q̄
sūt cū corruptiōe digestiōis frequētia nō habēta vi
cissitudies. ꝛ si sūt illic vicissitudies tūc medicie sunt
aduenientes effuse. Ju fcā ait pp raritatē stōi ꝛ atte
nuationē texture villoꝝ ei⁹ ꝛ accidentia dispōis ad
ipm sic vetustatis signa sūt, plongatio doloꝝ stōi ꝛ
egritudinū ei⁹ ꝛ debilitas digestiōis cū ōbilitate ap
petie⁹ ꝛ attenuatio corporis. Et ex illis gdē q̄nq̄ acci
dūt debilitas digestiōis ꝛ destructio ei⁹ sine corrup
tione ipsi⁹. Fcā ait pp vētositates significāt signi
ficatiōes vētositatū ꝓdicte. Sꝫ significatiōes effusi
onis ex mēbris ꝓmunib⁹ sūt ex eis q̄ dixim⁹ i locis
suis vt ꝓsideres dispositionē illi⁹ mēbri ipsius. ꝛ vt
cognoscas an multiplicēt i ipso effusiones ad mēbra
alia i vijs alijs sic vt cognoscas an ille cui⁹ stōus exi
stimatur lesi a catarris habeat catarꝝ descēdēte ad
gutt ad pulmonē ꝛ alia. Et signū casus corruptōis
digestōis pp effusionē cholere ē vt sit pplexio ī cū
illa chosica: deide inemank i stomacho mordicatio
ꝛ natatio cibi. Capitulum. vij. de cura eius.

Rincipiū illi⁹ ē vt egrediat quod est corruptū
p i stomacho ex cibo vsq; ad finē sui cū vomi
tu aut solutiōe vētris ꝛ vt rectificet regimē ei⁹
quod comedit ꝛ bibit ꝛ reducati oib⁹ dispositiōib⁹
ad illud quod necessariū ē vt expellat cū cibo donec
veniceat el⁹ bonitas quare mūdificet stomach⁹ ꝓpus
cū potu aquē ros. Si aūt fuerit corruptio digestio
nis pp caliditatē stomachi aut pp cholerī effusā ad
ipsū igr ossa cibos eoꝝ ꝛ declia cū eis aq̄ frigꝫ adeo
donec sint sicut caro vaccia cū aceto cōdita. ꝛ nō po
nas frigida subtilia q̄n subtilia corrūpunt i stoma
chis eoꝝ velocit. Et oz vt ille q̄ ex eis cholericus est
euomat ante cibū. Et si fuerit illud pp frigus curet il
lud frigus cū eis q̄ diximus i ea, suo. Et si fuerit cau
sa raritatis stomachi curet cum medicis 'odoriferis
stipticis predictis ꝛ cuꝫ cibis boni chimi velocis di
gestionis que sint facti declines ad exsiccationem ꝛ
stipticitatem ante ꝛ cum sentinubus ꝛ reliquis que di
ximus in capitulo aggregante. Et ille in corruptio
ne digestion⁹ cuius causa est effusio cholere ex cur
su predicto euenies raro oportet vt consuescat vo
mere ante cibum multotiens. q̄ si melioretur post il
lud ꝛ sumat cibum abscindat hanc consuetudinem
vt non debilitetur stomachus ipsius: ꝛ cum hoc oz
vt post vomitum sumat robub confortantes stoma
chum repellentes quod effunditur ad ipsum: ꝛ assi
due fiat emplastrum stomacho ipsius cum eis que
confortant ipsum ad expellendum quod ad ipsum
effunditur: deinde ponantur ei circuitus in quibus
euomat ante cibum fm ratiocinationem predic
tam. In illis vero quorum stomachi cibum accesce
re faciunt: si fuerit acetositas parua accidentalis fit in
unamentum cum suctione pomorum dulcium ꝛ in
nantur coriandro cum bibunt ipsum ante cibum cū
aqua: ꝛ similiter mastix cum in potu sumitur ex eo.
Si autem fuerit fortis tunc ex eis que conferunt ad
hoc fortiter magnifice vltime sunt sumitates squi
nanti cum caruī ꝛ similiter omnia electuaria calida
ꝛ electuarium Alchabithi. Et quādoque iuuantur
cum geleniabin infuso in aqua calida. Et ex eis que
ipsis conferunt est vt sumant ad mansionez hoc me
dicamen: ℞. cymini seminis anneti ambroziz ana par
tem .i. ros. ru. ablatis capitibus partes .ij. cribellent
post contritionem cum oxali cuius dosis sit medie
tas: ʒ. vnius cum vino cōmixto. Si vero indigent
eis que sunt fortiora hoc. oportet vt vtantur vomitu
post comestionem salli ꝛ acetosi ꝛ acuti sicut foca. ex
pectent itaque postea .i. horā. deinde euomant cum
siropo acetoso miellino calefacto ꝛ succo rhaphani
ꝛ cum eis que cursū eorum incedunt ꝛ ex aqua mel
lis ꝛ similibus: deinde medicētur cum tro. ro. maio
ribus ꝛ cum trifera. Et multotiens quidem non est
necessarius in ea vomitus quando est causa in ipsa
frigiditas sine materia ꝓpter quam accesit cibus:
ꝛ quando cibus accesit pure tūc est maior corrupto
ꝛ oportet vt habens eam dimittat cibaria cum micis
ꝛ mira ꝛ cibetur exsuccantibus ꝛ frixis ꝛ eis que ipa
tellis coquuntur ꝛ carne rubea. Et oportet vt corpo
rum eorum complexio permutetur tantum. Et ex
eis que verificant omnem cibum corruptum in sto
macho est vt expellatur. q̄ si natura sufficiēs fuerit
facere illud tunc sufficiat ipsa. Et si nā non est sufficī
ens ad illud sumat diacyminum fm quantitatem
necessitatis, si autem non sufficit adiuuetur cum reli
quis electuarijs solutiuis de quibus sumatur quan
titas pauca fm mensuram qua educatur fex: ꝛ dia
cydoniten est ex summa eorum que eliguntur ex eis
Et signa quidez bonitatis comprehensionis stoma
chi super cibum ꝛ bonitas digestionis que est in vlti
mo ꝛ contraria eorum sunt ea que diximus in capi
tulo significationum. Ꝺō si res predicte non fuerit
sed sentiuntur conturbatio ꝛ grauitas ꝛ desiderium
minuendi grauitatem cum constrictione accidente
tunc scias q̄ stomachus est vehementis comprehē
sionis sed est abhorrens summam cibi in quantita
te sua. Et scias q̄ digestio est fundi stomachi: ꝛ ap
petitus oris stomachi.

Cap. viij. de tarditate descensus cibi ex stomacho
ꝛ velocitate descensionis eius.

Uando qz remanet i stomacho aliqd de cibo
q vsq; circit. xv. horas i dispositōe sanitatis ꝛ
xij. horas. ꝛ illud ē sez cibū i leuitate sua. Et
significat illud fetio saporis ei⁹ i oze ꝛ i eructuatiōe
retētio nāq; cibi i stomacho nō ē emisi pp tarditatē di
gestiōis vsquequo digerat. ꝛ expulsio ei⁹ ē pp expul
sionē expulsiue cū pplet digestio: aut pp motionem
mouētē expulsiuā sicut mordicatio cholere aut me
lancholie acetose aut alicui⁹ eoꝝ q̄ dicem⁹. Et nō ēhē
existimauerunt gdā q̄ omnis causa i retētiōe eius ē
strictura meat⁹ inferioris. Mā si eēt illud nō esset possi
bilis exitus denarij ꝛ auri deglutitoꝝ: ꝛ vinū ꝛ lac nō
remanerēt i stomacho ꝛ ābo nō natarēt i stomacho
debili ꝛ facerent rugitum ꝛ inflationem: immo causa
in descensione cibi naturalis est digestio ꝛ virtus
stomachi ad expellendum cui non est communicata

magis cū aliquo i dispone cibi cū ñ acceit stō nocumtū docc digerat cib⁹. Stōach⁹. n. san⁹ phēdit ips t pstrigit sup ipm meat⁹ iferio: vehemēti: cuqz ad est hora expellēdi dilatat t expellit stōus qō i ipo est cū vllis suis lantudialib⁹: t quotiēs festiat digestio festiat dscēd⁹ t ū tardat tādat: nūq accidat aliq causa faciētū dscēdere cibū a stō cū nō dū sit digest⁹ ex eis qs tā sciuisti. Et quātas qdē eqlis remanētie cibi i stō t egressiōis ei⁹ ē illō qō ē iter. xij. horas vsqz ad. xij. horas. Et cib⁹ qdē plim⁹ cū ñ digerit pp suam multitudinē: t ille cui⁹ qlitas ē mala ēt tūc nulli⁹ eoz remanet i stō sano fortis expulsiōis: imo expellit ad iferiora velocit. Et qnqz succedit ei flux⁹ vētris t colyrica passio. t qñ fuerit stōus ōbilis quez cib⁹ guat aut vlcerosī habēs both or: aut fuerit i eo hūor: visco tus lubricī ñ morabit i ipso cib⁹ nisi paz: t sit hoc sīc sit ōbilis retētiua sue digestiua. Et tibi qdē possibile ē vt cognoscas signa q̄ oportet te cognoscere ex causis hoz ex eis q̄ nbi sterierūt i capitulis p dictis.

Cap. ix. de cura ei⁹ a cuius stomacho tardatur descēsus cibi aut in cuius stomacho natat cibus.

Ex cura illi⁹ ē sōn⁹ sup dextz. Aldiuuat cniz ad
c hoc vt velocit descēdat cib⁹ a stō cuius sit debilis aditus ij ad digerēdū. t adiuuat ad hoc deābulatio subtilis t fricatio pedū t pfractio vētositatis cum eo quod sentitur in capitulo eius.

Cap. x. de cura ei⁹ a cui⁹ stō festinat descēsus cibi.

Videz antiquoz fuerūt q nonnulli venerunt istos
q stomachos ex postremo accidit nonnē stomachi sup aliud. Et ex eis que experta sūt istis est vt admistretur eis emplastrum ex farina fenugreci t semis lini t melle t i potu sumant ex eo etiā. t ex eis ē vt sumantur vitelli ouī assati t cochilariuz mellis t. ij. danic masticis contriti: coniūgantur omnia in coztice ouī t assentur super cinerem calidum t sine i termissione moueātur donec pparata sint, t comedantur t administretur hoc tribus diebus. t oportet vt administretur ante cibum aligd ex stipticis frigidis si fuerit illic complexio calida: aut permixtuz cum calidis si fuerit complexio decliuis ad frigiditatem. Et tu iam sciuisti omnes has medicinas. Et oz vt dormiant super cibum t non moueantur neqz exeant omnino t vt strigāt extremitates supiores.

Cap. xi. de eructuatione stomachi t duritie eius.

Uandoque aduenit durities i stomacho simi
q lis apostemati t tamen non est apostema: t ē causa eius frigus ispissans aut melancholia i grossans it rans sine apostemat ione.

Capitulum. xij. de signis.

Unt vt cognoscatur causa eius t non eueniat
f signum apostematis.

Capitulum. xiij. de cura.

Fiat emplastrum ei cum melilot o t croco t
f mastice t balsão t thure t bdellio t spica t cordumeni t mugaty t cera t olcoros. Et similiter omnes curationes dicte ad apostemata dura t propriē ea que dicta sunt in capitulo debilitatis stomachi propter duritiem. Descriptio alia bona ad hanc intentionem. R. cere. ℥. viij. glutinis alimbath. ℥. ij. ij. ℨ. oppoponaci ambouum ana. ℥. ij. aloes t galbani amboū ana. ℥. iij. olei de lilio emi nam id est fiat ex eis emplastrum.

Cap. xij. de eis que cōmouent eructuationem.

Um in stomacho accidit ventositas t nō re
mouetur t est retenta in ore stomachi t impedit: oportet vt euacuetur cum eructuatiōe sicut euacuantur superfluitates natantes cum vomitu. cū non erumpit digestionem t natat cum cibo nisi accidat multitudo humiditatum t phlegmatum preparatorum ad hoc vt conuertantur in ventositatem: tunc enim necessarium est vt sit superfluitas in commotione eructuationis ex eis que mouent rem prauam. Et ex eis quidem que mouent eructuationem sunt origanum t folia rute t aniſuz t carui t calamentum t menta t ameos t gariofili t mastice t thus masticatum t haustum.

Cap. xv. de cura eructationis superflue.

Ulas quidez eructuationis t significatiōes
c eius super dispositiones iam diximus i ca. significationum. In acetosa quidem conferūt patienti eam potare diapipereon cum vino. t quandoque iunantur si in potu sumant ante prandiuz sucum t cenaz suam coriandri sicci pondus aurei. dicebidant post ipsum vinum purum. Et ex eis que sedant ea fm q̄ diximus quidam est vt liniantur stomachus cum stercore galline t calce. In fumosa vero si est a materia conferunt absynthium t hiera. Si vero est sine materia ea que infrigidant t exiguūt t forte faciūt sīc sūt robub fructuū frigidoz t cibi fri.

Tractatus quart⁹ de egritudinibus instrumentalibus t cōmunibus accidentibus stomacho.

Cap. i. de apostematibus calidis stomachi.

Tomacho accidunt apostemata calida
p propter causas cognitas que faciūt accidere apostemata calida. Et ex illis causis sunt dolores plongati. Et qnqz sit apata eius calida sanguinea: equandoque sunt cholerica. Capitulum secundum de signis.

Uando prolongat i stomacho dolor q nō re
q mouet cuius regimē bonuz fiat tunc existimat illic apostema. Illud autē apostema qđ ē calidum significāt cum huiusmodi flāmatio vehemens t adustio fortis t sitis t sc. inseparabilis t dolor pungitiu⁹ t augmentum qđ quandoqz sentitur t quādoqz pduc ad permixtionē sensus t ad sirsen. t ad melācholiā. Cuqz extennat corpus t pfundatur oculi t resoluit natura t multiplicat fluxus ventris t vomitus t seperat febris t miorat vria t stōachus cōprimit sub digitis vbi pp duritiē non cōprimebatur sub digitis: tunc iam sit extura t quando accidit cum dolore in stomacho frigus extremitatū tunc illud est signum malum. Cap. ij. de cura.

Uando autumatur q̄ apostema calidum apparet aut apparebit propter vehementiā adustionis t inflammationis tunc melius est in principio vt incipiatur a repercussiuis

t inungat stōus cū eis q̄ sūt sīc oleū de cydōijs t fiat ē plim cū cydonijs t cotic⁹ cucurbite t pulpa t farina ordei t q̄ currūt hac via: cuius abstinētia t subtiliatio cibi t regis magis iuuatia sūt eis. Cuqz medicaris apata stōi cala tūc cauc ne in potu tribuas soluriuū forte aut qz vomēt faciat. nā administratio vomit⁹ error ē. Phlomia āt necaria ēi plib⁹ horis t aliena sol onē laboriosā t vomitū: t sis ptēt⁹ cibis lenitis t medicis sīc aq̄ ordei t almes t atriplicibus t cucurbita. Et multiplicare medicias lenificatias sicut cassiafi. ñ ē malū: t vt eūo fiat cū cas. fi. qñ pfert apati t exsiccat mām. Et qnqz admiscet ei ex hiera t aloes pōd⁹. ij. danich vsqz ad. ℨ. ℨ. t melī⁹ hoc ē vt i potu tribuat cas. fi. cū aq̄ endiuie. t qnqz pōit in ipa abſynthij paz: qñ ē iuuatiuū cū sua stipticitate. Et qnqz vutt i ea qdā myrobalanis. ego vo nō declino ad eos nisi sint apata in via dubitatōis t ego abhoreo hoc. Et qñ appēt ñ oz vt admistrēt. Et qnqz dāt tis i potu scamoneā cū sir. acetos: t ego abhoreo tā. Et qñ appent t nō ē ex hīs excusatio tūc det aloes aur. i. cū sir. acetos cuius dimittē ipm sit melī⁹. Et ex solutis iuuatis i pncipio ē vt sumāt aq̄ solatri t aq̄ endiuie. ℨ. ij. t medulle cas. fi. ℨ. iij. t olei de cucurbita t olei amigdalī ana ℨ. ij. t del in potu: t sine cessatōe lenificet nā cū hoc si fuerit siccitas vsq ad diē. vij. oz ne sint ausi potare aquā fraz plimā nz ealam: imo frigāt ea cū inleb aut robub fructuū Et abstinētia qō a cibo ē ex illis q̄ eos valde iuuant. Et si dolor vehemēs valde fiat da bis ei i potu pōdus ℨ. iij. de seie cucumeris cū aq̄ ffa aut aq̄ albela: t sumāt in potu aquā tabarzet ēt: quia ē iuuatia valde. et aquā altaraxacon ēt. Et epla ſca ex bela t cappari bus t balaustijs t alenifestides sūt iuuatia valē. t abſynthiū cū er eo fit epla stz pfert apati, phibēs ne imbibat in oīb⁹ ptib⁹ stōi. Et q̄diu calitas pmanet t si sit p⁹: vij. nō abscindas aquā endiuie t aquā solatri t aquā kekengi t aquē altaraxacō t pmisce cū illū transierit octauā hora. ō ro. ℨ. ℨ. t aligd ō succo abſynthij t ō mastice: t pmisce cū eis ēt aquā fenicli t aquā apij. Et sit cib⁹ vsqz ad. vij. ex mes exoticatis cū atriplicib⁹ t blitis t cucurbita cū oleo amigdalino aut oleo omphacio. Et sint illa q̄ in potu sumūt suleb t aq̄ psimoz t succ⁹ endiuie t altaraxacon: t in fine ei⁹ pmisceāt cū mastice t succo abſynthij. p⁹ pij. aūt misceant cū eis q̄ abstergūt t maturāt pappi cut sicla t alubleb t del in potu eis tūc sir⁹ acetos⁹ t qñz sumūt cū in pom añ illō aliquot dieb⁹. t qñz sumūt ipm i potu cū vio. nutritis si nō fuerit nausea vehemēs i pdiēs t illud qō vsqz ad. xiij. Cuqz sedat inflatio t lenificat apa nūc ē hora resolutionis. cuz ergo declinat parūp introducāt in epla stris ea que sūt sicut mastix t abſynthiū t pona t pos⁹ ex sir. acetoso absqz timore. t qñz sufficit sume in potu cas. fi. i aq̄ feniculi t apij t oleū amigdal. dulce vsqz ad finē ei⁹. Et recta⁹ ubi ē qñ ad sūmū pueit cura hora mollificatōis t resolutionis ut nō audeas sup vtraqz audacia nuda cum illis exz: imo pmisce medicinal mollificatiuas cū stipticis: nā in hoc vt sis pta⁹ mollificatiuis cauiuis ē error magn⁹: t qñz pducit patiētē ad mortē sue sint medicie q̄ bibāt aut ponte sup ipm extrinsecus: t stōus gō dignior ē hoc q̄z epar. Et stipticitates puenientia ad hāc ré sūt illa in gb⁹ ē aromaticitas sicut mastix t ro. t galle t galia t balaustie t extremitates arboꝝ: t ex oleis oleū ō cydonijs t oleū de mastice t oleū ō malis t oleū de nerūtē t oleū omphacinū imoioz in estate t in pncipio vt admistres in emplis ēoz oleū ro. t oleū omphacinū t oleū de cydonijs t oleū ō malis: t in hyeme t i hoīs resolutis oleū de neriden t oleū anetinū t oleū camemill. t oleum de lilio t oleū ō mastice t pate: Cōfectio emplī boni in pncipio t augmēto t statu: ℨ. farinā ordei t faufel t nenufar oiuz añ ℨ. ℨ. ro. ℨ. i. t. ℨ. croci. ℨ. ℨ. viola. xij. dragagāti. v. altee camēcille oiuz añ. x. landali xv. masticis acatie balaustie oīum añ. xv. cere, t olei ro. cū gbus pficiant: t ex emplis bonis in pncipio apatū sūt radix lilij melilotū cera t oleū vio. t ū oz vt emplin fiat cū lubricitate veheīti vētri: imo tpeti vent i pmis diū admistrēt epla. Et ex ēplis bonis in in hora stat⁹ vsqz ad declinatiōs ē illud qō ℨ. cynal sgnāti t camemillā t melilotū t abſynthium ro. t spicā t radicē altee t sandalū t faufel t croci t grana lauri t q̄ sūt filia illis. Addat in stipticis in pncipijs t in resolutis in postremis. Et ex medicis bōis in maturādo apa calidū cui⁹ grīt maīatio t almere re ē vt sūt extremitatī ro. t extremitatū absynthij t extremitatū semptiue t cotic⁹ cytri exteriorū uz t masticis t thuris oiuz añ. p. i. t. ℨ. cydoniorū da citon imaturoꝝ t croci t aloes t myrrhe oiuz añ. ptē. i. t cere t olei camemil. t olei ō neriden oiuz añ pres. x. Ods cā in adueu epatis fuerit dolor: añs ō vitate cui⁹ ē vt curet cū subtiliatis tūc cū pueit ad apa tūc oz vt abscindas subtiliatia ab co t is pten tus sedatis dolor sīc ē adeps anatis t galline. t qñ antiquat apa tūc da i potu tro. ō spica t fac epl in ex epl o ō bdellio cū gnis ō ben dcō in antidotario. et ex eis pferūt ad hoc ē ceratū cū oleo de balsamo t aloe t cera alba. Et oz vt admistret ceratū. G. pdcz in ca. debilitatis stōi. t epl in de melilotō ē ad hoc inuatiuū valde: Et ex illis sūt camemilla t balaustie t sem lini t melilotū t alia er gb⁹ sit, epl in t fiat ex eis vaporatio t cbroca fiat cū decoctiōe ipsoz. t ex eis q̄ sanat illud ē illō qō ℨ. ros. ℨ. x. xij. aloes. ℨ. ij. mastices. ℨ. endiuie cuscute oiuz añ. ℨ. iij. sumātur in apate inflāmatiō cū cāfora i potu: aut sūank. iij. sc'ria cas. fi. q̄ decoq̄tur lib. i. aq̄ dōcc remāeat. ℨ. detū colet t pijciat sup ipam ō aq̄ solatri t aq̄ kekengi sacharati t buliat t pijciat sup ipam. ℨ. ℨ. hierapi. t sumat in potu ex caille g fortis ētot ū integre t debilis mediocrit ē⁹. Et si digeri fortiori hoc addit ur se. apij t secanbis āmoniacum t medulla cerui t adeps galline. Et qnqz digeret epl o bolissimi t epl o cytrino. t in hac hora qnqz necarīū ē vti potu dentro. ō bdellio. Et ex ēplis inunctib⁹ i hoc ca. ē epl in h⁹ti. R. cere t olei ō neridē ābozañ. ℨ. i. mastici ℨ. cipri t gnān t aloes oīum ana aur. i. t bdellij. ℨ. iij. soluatur in vino t aggregetur inter has medicinas fm acceptōz, empli-

Quod si fuerit illic solo vētris q̄ꝫ erit necriū vt ponas cū istis succū acrelle aut succum absynthij aut aggreges inter vtrꝙꝫ. Et de errore maximo ē vt p̄ longe currat tpſ tollerācia; apatis t incessant fiat curatio cū infrigidātibus. t fiat apa in via vt fiat cītura t p̄hibeat a maturatōe: oꝫ ergo vt p̄sideres hoc. Et tā dictū ē q̄ suspensoriū facū ex lapide beselis cū suspendit ita vt tangat stōm erit iuuamenū eius magnū in doloribus eius t apatib⁹ ei⁹. Lū autē apa fit dubellati t cītura nos iam singulare caplin fecim⁹ ci. Lū vo apa ē cholericū oꝫ in p̄ncipio vt infrigidetur valde cū emplis infratis notis permixtis cū sandalis t canfora t ro. t silibus: t dek in potu aqua oꝫ dei cū aqua granati muzi t decocti cū cācris. dei de post aliꝺ p aliquot dies admistra aquā solatri t aq̄ endiuie: t post illud cū apꝛopinq̄t status nusceat cū aqua solatri t aqua endiuie paruip aq̄ feniculi.

De apatibus frigidis phlaticis. La.xiij.

Sta apata gnānt ex hūiditate; t malitia digō
i nis t quitate exercitij. t ex religis cāis gnāntibus mās chronicas coartātib⁹ eas in vasis t in viscerib⁹ q̄ꝫ cognitio p̄cerit. De signis. L.v

Uando ueneris signū apati cū doloꝛe ingeto in oi disp̄one t augmto t nō ēsebris necq̄ inflāmatio nꝫ ingetudo: sed ē hūiditas lubrica t claritas coloris t paucitas sitis t malitia digōnis t quitas appetitus: tūc illud ē apa phlaticū. Et tu significabis cū religs signatōibus p̄dictis de hūiditate p̄plexionis stōi. De cura. L.vi.

Ecanōe in hoc ēt ē vt nō cūes resolutiua a sli
d pticis. Resolutiua enī qb⁹ indiges i hoc sūt fortis resolutis. Incipe ergo in cura istoꝝum ita vt des eis in potu aquā apij t aq̄ feniculi ꝛboꝝ aū. ʒ.ij. baurac. ʒ.iij. ō oleo amigdalino dulci q̄tū sufficit: deinꝺ p⁹ illō sumāt in potu. ʒ.ij. olei ō kerua cū tribꝫ ʒ. olei amigdalini dulcis t decoctōe melliloti. t ei⁹ cōfectio ē hec: ℞. melliloti. x. radices: fēiculi. x. aq̄ lb. iiij. decoq̄nt donec remaneat lb. i. t da in potu ex eo. ʒ. iiij. t p̄fert istis decoctionib⁹ i q̄ decoquit mellilotū t ponāt sup potōꝫ ei⁹. ʒ. iij. olei ō kerua. ʒ. ij. olei amigdalini dulcis. Et vnguētis aūt de ēplis ē medicamē exptū qō ℞. polij melliloti t amonii t camemille t anēti oiuꝫ aū. ʒ. x. t absynthij. t spice āboꝝ aū. ʒ. vii. alocꝫ. ʒ. viij. masticis. ʒ. x. thuris. ʒ vi. radicū altee. ʒ. xv. armoniaci t opponaci storacis oiuꝫ aū. ʒ. x. adipis anseris t adipis galline oiuꝫ aū ʒ. ii. cere rubee. ʒ. lb. t qō ex vnguētis ē melⁱ ē olei de neriū t olei de spica in quo tā posita fuerit myrrha t corꝺumeni, t ascrūt ēt hasꝑagi t alubleb cuꝫ oleo amigdalino dulci t sicla t caulis cū oleo olive t ea q̄ siccāt sanguinē ex cibis quoꝝ digō ē facilis. t oꝫ vt alienēt vomitū olo: mā ipse in h⁹ i est malus

De apatibus duris t grossis. L.vii.

Uandoꝝ fūt icipiēdo: t q̄ꝫ fūt a p̄mnta
q tōe ex apatib⁹ calis fnī q̄ iā sciuisti i p̄cipiis t q̄ꝫ fūt sed raro ab apate phlatico cui accidit vt indurescat: t sigt ipsum cū significationibus apatum, duritiei tactus t multitudo varietatis t extenuatio corporis. De cura. L.viii.

Elnō in hiis ēt ē vt nō cūes medicinas resoluti
uas a stipticis. t oēs medicine q̄ sūt vehemētis resolutiōis in fine apatis calꝺ sunt mutative hic. Et oꝫ vt in potu sumāt lac camelaꝝ fetaꝝ assidue: t ex illis q̄ eis p̄sunt ē vt sumāt tres aureos ex oleo de kerua cū decoctōe cassiefi. q̄ sit submersa in aq̄ radicū. Et si indiget eis q̄ sūt fortiora ponāt i aq̄ radicuꝫ sumitatū signāti t masticis t capilli ucneris cū religs medicis oiuꝫ aū. p̄s. i. t q̄n ponāt cū oleo de kerua olei de spica q̄ntitas. ʒ. i. t olei amigdalini dulcis q̄ntitas. ʒ. ii. ē mutatiuū. silr q̄n in potu sumāt olea ista cū aq̄ mell. Et oꝫ vt admistret i ēplis coꝫ medulla ossiū cerui t medulla cruris vaccini t piguedo gibi cameli: t ex medicis p̄scribāt⁹ ad hoc tin, dubellati ē illud q̄ ℞. melliloti t fenugreci t camemille t baccaꝝ lauri t altee t absynthij oiuꝫ ana ptē vnam ām oniaci thuris ābꝝ ana duas tertias p̄is: resolualt gūme iste i decoctōe ficuū. xii. cū vino t melle: ō inde p̄ige cū eis has medicinas t fac ex eis ēplin: ē enī mirabile. Emplin aliꝺ ℞. sordiū vrei p. vii. storacis p. viii. masticis ptē vnā: glutis alibath ptē. ʒ. secis olei ō neriē q̄ntitatē q̄ p̄ficiant medicie. Emplꝫ aliud: ℞. ām oniaci. viii. melliloti. xii. cere. viii. croci myrrhe bdelii tūdaici oiuꝫ aū. viii. olei ō balsāi lb. i. Et ex eis q̄ valde inuatiua sūt eis ō oleū ō succo vitis t ex eis que p̄sunt eis valde sūt decoctio ireos cum cassiafi. t ēplin qꝺ dixim⁹ i ca. debilitatis stōi cū duritie. Descriptio ēpli boni: ℞. masticis thuris absynthij oiuꝫ aū. ptē vnā. ām oniaci croci albarū aū. ptes ii. cipi. iii. fac ceratū cū oleo ō neriē tātē quāntatis qua leuitas fiat. Et q̄n accīt illud qō raro ꝓuenit: ꝛ ex p̄mutatōe apatis p̄lici ad apa duꝝ tūc ꝓueniētio: cura ē ei emplin h⁹ i descriptōis ℞. ām oniaciꝫ bdelliū seū caulis amigdalas amaras storaceligdā masticē spicā signātū cipeꝝ gūme dissoluāt t alterāt t fac ex eis ēplin: sintq̄ sibi eoꝝ sicut has ꝑagi t alubleb oleū amigdalinū dulce t, p̄ceꝑ qō permutatū ē ab apate calido. De adubellati stō. c. ix

Ultoties errant medici in regimine apatis in
m stō: t p̄mutando sit cītura t nullo tempe inci piendo fit. De signis. L.x.

Elm diximus signa initii eius in caplo apatī
i calidoꝝ stōi.

De cura. La.xi.

Ꝑotest vt incipiat a phlomia t a regimine stōi
o apati apate calido extrinseco cū quo fit polet vt phlebotomari debellati. nā si fit dubellati t incipit cē in via maturatōis oꝫ tūc vt sit res leuis. t si estimas maturationē, ppiquā oꝫ vt i potu tribuas lac recens mulctū vice vne p⁹ aliā cū aqua cala. t tāgas duritiē ꝓsideres an ꝑmaī t attendas ꝑmotionē t tremorē t ꝓstrationē apatis: nā si nō ꝑmittit illoꝝ vt i potu sūat hīs ipm taraxaconē siccā cū aqua feniugreci t tribuloꝝ t oleo amigdalino amaro. q̄ si indiget fortiori: hoc: t ē iceptio i via maturatōis iam addēs sup ꝑmā ponāt i eis oleū ō kerua. Et ex eis q̄ expta sūt i hoc ē vt sumat i potu hīs eā taraxatōis

sicce q̄ntitatē. ʒ. i. t. ʒ. seis almaru t fenugreci. ʒ. i. lac illud t bibat cū gbusdā lactib⁹ recenē mulctis calis sic ē lac asine t capraꝝ t q̄ntitas lactis sit triū. ʒ. t misceat cū eo ex galia pōd⁹. ʒ. iij. Et ex eis q̄ expta sit ēt ē vt sumat taraxacōis sicce. ʒ. i. t fēi. ʒ. ij. t se. maru. ʒ. iij. terāt t cribellēt, p̄ficiāt cū lacte caprio t oleo silamio t fiat ex eis emplin sup dubellati. Et oꝫ vt fiat balneū cū aq̄ tepida t vt ponat emplin aliqꝺ sup dubellati scil ex ficub⁹ t camemilla t fenugreco decoctis t sicc eo absynthiū vt ꝓsoꝛtet: t qꝺ q̄rit ex oi⁹ illis ē maturatio apatis t eruptio. Lūq̄ existimaueris maturationē postq̄ iā admistraueris balneationē ꝓdictā t emplā ꝓdicta t successeris cū emplo ficuū ꝓdcō ibiterne ei strāgita duplicia vri culcitris t calefaciētib⁹: t ꝓcipue ei vt iaceat sup ea vso vētre iferius donec rumpat sub ꝓssiōe apa eius. Et tu q̄dem cognosces q̄ iaz ruptuꝝ ē p detumitionē t attenuationē, t p illud qō expuit aut cū solutōne vētris egredit ex sanie aut ex sanguīe: t oꝫ vt i potu tribuat tunc aloeꝝ cuꝫ aq̄ endiuie. Lūq̄ eruptū da i potu incarnatiua q̄ntis ille q̄ euomit sanie ex stō suo sit ad desp̄ationem p̄opter q̄ ad spem. Lūq̄ existimaueris i stō sanie extrahe ipsam cuꝫ solutiōe ventris t nō moueas ipsam ad vomituꝫ. Lūq̄ non valent huiusmodi res admistra medicias ꝓdictas i capostematuꝫ duroꝝ. Libi autez ꝓuenientes i ꝓncipio rei sunt sorbitiōes facte ex amilo t ordeo excoriticato t vitello oui. Et i fine ei⁹ illi q̄ ponūt anetū t fenugrecū ℈m mēsurā. La.xii. ō vulnerib⁹ i stō.

Tomacho q̄ꝫ accīt ulcera t bothō p̄ acui
s tatez hunioꝝ q̄ ibidūt corp⁹ ipsius t q̄ obuiant ei ex ipsis. Et multoties fiunt propt illud qō ꝓuenit ad ip̄m ex aliis. Multoties enī ulceratur stōus ex catarro descendente ad illud ex capite calido mozdicatiuo aut corrosiuo pp suā putrefactiōez q̄ putrescit t corrodit stōus cuꝫ ꝓlongat catarrus.

Cap. xiij. de signis conuenientie t differentie.

Ultoties p̄ducūt ulcera stōi t ꝑpe i iferioꝛib⁹
m ei⁹ ad mioratione ā helit⁹ t puocatione ludoris, t syncopi t iffatione extremitatū. Et q̄ꝫ significāt ulcera i stō setoꝛ eructuatiōis t eleuatio vapoꝛis faciēs icurrere siccitatē ligue t exsiccationē ipius t ē syncopis plima. t q̄n st i stō bothoꝛ multiplicatur eructuatio valꝺ. Et tā distinguit ik vlc⁹ scīn i meri t it scīn i stō: q̄n i illo qō scīn ē i meri sēnī doloꝛ i ipo vsq̄ ad posteri⁹ it duas spatulas t i collo vꝛz ad initia pectoris. Et vōificat disp̄ōes ei⁹ trāsit⁹ d glutiti: q̄n significat locū doloꝛosū cū p̄tia ei⁹ t q̄n p̄trāsit huc locū parūp. Fcā āt i stōi oꝛe significat q̄ doloꝛ ē i iferioꝛib⁹ pectoris t supmis vētris t ē vehemētioꝛ. t de glutitū significat ip̄m cū p̄trāsitiōe pectoris t pꝛiꝛ ei⁹ deliat ad mirach t mioꝛat ex eo ā helit⁹ t iffat coꝛp⁹ t pducit ad syncopi plim. Et ex fcā i fundo stōi significat exit⁹ corticis ulceris ei⁹ i egōe absq̄ excoriticatōe i itestis t inētio doloris p⁹ getē ei⁹ qō sumit i iferioꝛib⁹ stōi t fit doloꝛ pu⁹. Et distinguit ik vlc⁹ i stō t vlc⁹ i itestis p locū doloris cū igredit cib⁹ i coꝛp⁹. test exit⁹ corticis q̄ egrediti egōue ra⁹ t ē coꝛ ex ei⁹ ibtil-

.s. ex genē ei⁹ qō egredit ex itestis supioꝛib⁹. Et signi
ficat qō ē ex stō q̄ doloꝛ n ē i ptib⁹ viscez inꝛo. s. vez
mitoties appꝛopiāt t assimilat d ꝑseuerte. In eis aūt q̄ sti i testis supioꝛib⁹ oꝫ vt tu valꝺ itēdas. In vomitu āt cū coꝛez igredit nō ē vlc⁹ nisi i meri aut stō. Et oꝫ vt cū tu volueris expiri illō vt cibes egꝛ ex aliquo i quo sit synapis t accētū. La.xiij. ō cura vlcez stōi.

Laga recēs q̄ fit i ipo oꝫ vt curet cū medicis
p stipticis. t dēt cibi velocis digōis t vitēt medicie vlcerose i gb⁹ ponūt flos eris t cerusa t litharguriuꝫ t tutia t similia: inmo oꝫ vt curēt vlcera stōi t corrosio i ipo i ꝑmis cū mūdificatiōe cū eis q̄ sit sic aq̄ mellis t vineb. Et nō oꝫ ēt vt sit i purgatorio fortitudo purgatiōis t leđat vlcera plusq̄ oꝫ. Et oꝫ vt sit coꝛ abstersio t ablutio ad iferiora. Qō si fuerit illic corrosio t caro mortua oꝫ vt medicet cū medicaminis mūdificāte carnē mortuam i carnāte. t faciēte nasci carnē. t o q̄ ꝓueniēs ē hicrapicra ad illō. t cū mūdificat oꝫ vt i potu dēt lac acetosū vaccinū a quo ablatū ē butyꝛ t sirop⁹ ō cydoniꝫ t ginatis t silib⁹ t dēt ēt aq̄ oꝛdei cū ginatis t siropi ō fructibus stipticis. Et ē q̄ꝫ nocriū vt cibēt vētrib⁹ pituitoꝛ t hedoꝛ ꝓditoꝛ cū aceto. Et scias q̄ q̄dū n mundificat oꝛdes tota n ē i unanitū cure alteri⁹ nꝫ administrationis ꝓsolidatiuoꝛ. Et cū admistras i carnatiua t egriudo ei⁹ ptib⁹ meri t oꝛe stōi tē ponei eis ex gluti atūis aliqꝺ magnū sic ē gūmi t dragagātū. Et q̄ꝫ cōfert vlceribus stōi filoniū t ꝓferūt ēt tro. ō karabe p̄cipue si fuerit illic vomit⁹ san. t ꝓferūt eis oia rob fructuū t q̄ꝫ ꝓfert rob cupa. t rob absynthij. t q̄ꝫ sūt i stō vlcera t si ē exculatō solōis vētris pp aliqd vocātiū a dh tē oꝫ vt solnas vētre cū eis q̄ si sic cassia fi. Qō si accidat ex vlceribus ꝓsolo vētris curet cū tro. de spodio t robub stipticis cū aq̄ lauie decoct. Et si fuerit illic corrosio curet cū eis q̄ dixim⁹ i cura sputi sāguis.

Cap. xv. de bothoꝛ in stomacho.

Unfert eis m ūdificatio cū solone coꝛ gb⁹ cō
c cessū ē fieri solone vētris i vlceribus stōi t cibaꝛi cū granis granati cuꝫ passis t lacte decocto cuꝫ ferro ignito. Cap. xvi. de ruptura stomachi.

Uorum stomachus dirumpitur fortasse nō
q en adunt nisi panci a rupcura parua.

Tractatus. v. de dispositionibus stomachi ex parte eius qō ipse ꝓprehendit t egreditur ab eo: t aliqbus dispositionibus mirach t que sequūtur ip̄m.

Cap. i. de inflatione stomachi.

Uandoque fit ꝓpter cibum cuꝫ in ipso est humiditas extranea q̄
q conuertitur in ventositatem. t non est possibile caliditati si est equalis vt resoluat eam ita q̄ non resoluat ipsam ad ventositatem. Et quādoque sit ꝓpter caliditatem digestiuam cum est debilis. Libus nāq̄ ēquis sit non istatiuus in natura sua tamen cum debilitatur i ipso caliditas enaporat t facē accidere ventositatem, materia nāq̄ i substantia sua nō ē vētosi-

tutis plume ñ sac ipi ẽtrib⁹ euenire iflatiõz nisi sit calidtas mdiocrata ⁊ moueat ⁊ ñ dtgerat sic si puer calidaf oio ñ associat ei iflatio ⁊ si ẽ existatiuis. Et oc a quo ñ accit iflatio ñ accit ab eo iflatio nisi aut pp scipsũ. s. ad illo i sua sba aut pp duas res ꝓter ipz ꝙz vna ẽ dñiuz calitatis sup ipm ⁊ altera frig⁹ qd nõ mouet aligd. Et qñz ẽ calitas apta ad digerẽdũ ⁊ mã obedies ei ⁊ mouet p illõ qõ eã retrahit ab ipsa ex potu aẽ plime sup ipsaz aut motu ꝫ mouẽte ipsã. Et qñz ẽ ꝓpõ cibi iflatiua sic faseoloz ⁊ lẽtil ⁊ risiuz ⁊ ꝫ ꝑfect fortitudo vtutis ⁊ alienatio locoꝝ digõnis nisi sit calidtas fortis vehemẽtis vtutis ⁊ mã vehemẽtis hũectatõis. Et exꝫ medicis iflatiuis ẽ vinũ grossũ ⁊ dulce pp grossitiẽ ei⁹ nisi sit dulcedo subtilis ⁊ gnãt ab eo vtutis subtil. Et qñz ẽ cã iflatõis ẽntia cibi cali i mã sua: nã cũ ipe uenit dispõnẽ ꝙ calefacẽ cũ fit digõ ⁊ egredit ex hoc ꝙ ipe est calid⁹ potentia ad hoc vt sit calid⁹ actu materiã fraz hũidã resoluit ipsũ ⁊ facẽ ipm vaporare. Et qñz fuit iflatio ⁊ rugit⁹ pp vacuitatẽ vẽtris cũ hũiditate crnda vitrea i stõ. Ipse. n. cuz occupat calitas naturalẽ ab ea cũ cibis ẽ geta ⁊ qñ calidtas expeditaꝫ uenit ad eã resoluit i vẽtositatẽ. Et qñz ẽ cã i hoc ꝙ natura qñ inẽit vacuitatẽ ⁊ mouẽt vtutes mouet aer effusus i spatijs ⁊ mouet cũ eo resitũ vaporꝫ hũiditatis ⁊ ẽ sic vẽtositas. Et qñz fuit cã i ca multa modo medie ⁊ egritudies splenis. Et multoties fit frigꝰ in pueries corpoꝛi exterius cã iflatõis ⁊ vẽtositatis ex ꝙ replet corꝑ ppea qz dbilitat calitatẽ opantẽ i materia ⁊ facẽ opõnẽ ei⁹ medis opõnẽ ⁊ ei⁹ opõ ẽ digõ hũiditatũ ⁊ medicinas opatõis ẽ vapoꝛatio. Et qñ multiplicat iflatõ i vẽtrib⁹ qualescuntiũ idicat ꝗuerisõez. Et egritudies almirachiati splm fit ꝑ ꝑ vehemẽtia calitatis stõi ⁊ opilatõis viaꝝ cibi ad coꝛ ꝑ qñ redit ꝫ retrieti ptib⁹ stõi ⁊ facẽ acetosã eructuatõnẽ ⁊ accit võit⁹ stupefaciẽs dẽtes ꝓcipue si cõmũicat splẽ ⁊ ẽ gõ hũida ⁊ grossa ilan. Et qñz ẽ illic apa facies vapoꝛe melãcholicũ ⁊ facẽ cucurbitam.

Cap.ij. de signis.

Ela zi q̃ ẽ cã generatõ vẽtositatis ⁊ iflatõ ibe
i cibi significãt recte⁹ ad cognoscẽdũ ibaz cius qõ sumit ⁊ ꝙ iflatio ñ ẽ plima valde neqz i horis dõntatis cibi. ⁊ ꝙ eructuatio qñ iterat bis aut terdat ei⁹ malitia. Et silr qñ cã i ipa ẽ hũoꝝ significãt eã assũptio aq ⁊ motio sonans ⁊ ad sũnũ qõ accit vtutes digestiue. oia. n. cognoscalr ꝑ inẽtionẽ cãe ⁊ remotionẽ iflatõis cũ alteratõe regimis. Et dfie gõ iter iflatõez melicã ⁊ illã q̃ ex hũoꝛib⁹ malis crudis ẽ ꝙ iflatõ melie ẽ cã siccitate ⁊ alia ẽ cũ hũiditatib⁹. Et facte ex causis alijs signũ ẽ inuentio aliaꝝ causaꝝ.

Cap.iij. de cura.

Je cã iflatõis cib⁹ dimitte ipz tẽdẽs ad aliuz
s tmeliora regiñ futuz ⁊ ñ ledat digõ ⁊ vsque quo fit illud oz vt dormiat h ñs cã sup vẽtrez suũ sup ra pulmar pleniũ eis q̃ calefaciũt sic ẽ coctũ Et si ẽ cã ei⁹ ifirmitatis stõi ⁊ dbilitas ca⁹ curet cuz eis q̃ oz ex illis q̃ dcã sti ca. ei⁹. Et yngal cũ oleo aliquo i quo ẽcocta sit ibulatia dilrũpẽtia vẽtositatẽ sic ame os ⁊ keliz ⁊ cyminũ. Et si idiget fortioꝛib⁹ illis tunc sint ruta ⁊ señ ei⁹ ẽna lauri ⁊ alãndẽ ⁊ scieleos. ⁊ sit oleũ ei⁹ oleũ laurinũ ⁊ oleũ ð kerua ⁊ q̃ sũt simlia illis. ⁊ qñz suffic iungere mbꝛ ex oleo aliquo cũ quo pmisceat anetũ ⁊ q̃ currũt cursu eius deũ cũ emplis fortis resolutõis sic emplastr sesñ cũ ilopo ⁊ aneto ⁊ aq̃ ciceris ⁊ silibus. Et qñz sit necria clusteria cũ h⁹ oleis ⁊ qñz pois i eis pip. Et si fuit frig⁹ ex mã grossa ñ dabim⁹ i potu istas medicias. Qñz. n. ipe addũt i motõe vẽtositatũ. imo oz vt purgem⁹ materiaz i ẽmis deiñ dem⁹ eas i potu. Et si frigus fuerit puꝛ ⁊ fuit materia pauca ñ curabim⁹ ð hoc imo dabim⁹ eas i potu. Et ex eis q̃ i potu dabimus ⁊ magnificat eoꝛ iuuamẽtũ ẽ manipul⁹ polij decoct⁹ i aq̃ vehemẽt: deiñ sumat ex ea i potu aut misceat decoctio calamẽti fluuialis cũ melle ꝫ sumat ex ea i potu. ⁊ decoctõ galãge inuatia ẽ valde: ⁊ galãge sic ẽ ⁊ galãge sesñ cuz siropo acetoso sesñ pilule pue sic cicer ⁊ sũt dos. eius auf. i. cũ aq̃ cala ⁊ ẽ ex eis q̃ solutõ ceducũt vẽtositatez splm ⁊ hũiditatẽ pauca. Et ex eis q̃ si maxi inuatiũ i iflatõe acciste ẽ castoꝛ eũ qñ bibit cũ aceto pmixto cũ aq̃ ⁊ rob cal oleo ãnquo ⁊ ꝑpe aceto alãndez aut sgllitico. Et dꝰ ꝙ calcane⁹ pozci aduste⁹ ẽ bon⁹ ad hoc ⁊ qñz suffic iea q̃ lenis ẽ vt i potu sit mak vinũ puꝛ: parũp bibat illud: deide dormiat sup ipz ⁊ surget sanꝰ ab egritudie ista. Tinguẽtũ ꝓterẽs ei ẽ ocquãtur nigelle ⁊ ẽna lauri ⁊ ruta i vio vehemẽt ⁊ colet de ide coq̃t ex oleo medietas illi⁹ vinꝰ cũ ipso dõec remaneat oleũ deide fiat iunctõ ex ipsa: ⁊ silr oleũ de lilio. Dixerũt qdã aloes ẽ inuatia valde ifãtib⁹ quoruz ifãt vẽtres. Et isfatõ i sepabil melãcholica curat cũ eis q̃ si vt saggenea ⁊ alcadicon ⁊ ameos. Et si idigere ualeãt ẽ foꝛtu admistra pilulas fetidas ⁊ pone sup spõgiã ifusã i aceto foꝛti valẽ ⁊ melẽ ⁊ accẽtũ alãndẽ

Cap.iiij. de rugitu.

Mnes cãe iflatõis si ipse cedẽ cãe rugiũ⁹ cuz
o accit ille cãe iflatõis ⁊ nitil natura eas expellere ⁊ ñ pt ⁊ ñ expellit ad supioꝛa nz ad iferiora imo mouet i valis ites tioꝛ ẽ rugiũ⁹ ⁊ ꝑpe cũ ẽ i testis ibutib⁹ stricto ꝛ meatuũ. Cuꝝ pmutat ab eis ad ampla ites tia. s. grossa qlẽ ⁊ mioꝛa ꝫ mouet ⁊ ꝑsõit⁹ ei⁹ ẽ gnis cũ hoc ꝙ ẽ mioꝛ. Insbutib⁹ ꝺo ẽ acut⁹ cuz hoc ꝙ ẽ plim⁹. Cuꝝ pmiscẽt ille vẽtositates cũ hũiditatib⁹ ñ sit pure ⁊ qñ inẽuit spatiũ ⁊ sit iflãtes ꝓmouẽtes sõitu facũt, puẽre sõitũ vasis hũtib⁹ strictum collũ. Et claritas qdẽ sõiꝝ significat mũdificatiõem ites tioꝛ aut exsiccatõez fecis. Et cura qdẽ rugit⁹, pxima ẽ cure iflatõis ⁊ ille q̃ inenit vẽtositatẽ i vẽtre cuz febre pauca ẽ bibat aq̃ cymi cũ feniabi loco pẽdiaꝝ.

Cap.v. de lenitate stomachi ⁊ lubricitate.

Uandoq̃ ẽ causa ei⁹ malitia ꝓpõnis stõi ⁊ ra
q ro fit ex cõplõne cala simplici qñ ꝓnenit ad hoc vt mortificet retẽtiuaz. Et qñz fit ꝑ pmalitiaz ꝓpõnis ffe cuz materia lubricitante aut ablqz mã. Et qñz fit ꝑ ulcera i stõ q̃ lectũ ab eis q̃ ad ipsa puenit qm mouet ad expellẽdũ ea. Et qñz ẽ cã ẽ ð bilitas aduẽies retẽtie. Et qñ accit p lubricitatẽ stõi ⁊ itestioꝛ ⁊ lenitatẽ eoꝛ eructuatõ acetosa ẽ ꝑm dñi Hyp. signũ bonũ. Significat. n. augmẽtũ calitatis

diminute: nã si fuerit calitas nõ erit ventositas neqz eructuatio. La.vi. de signis.

n Ota sunt ⁊ non est necessarium iterare ea.

Lapi.vij. de cura.

f Jfuerit cã ei⁹ malitia ꝓpõnis calẽ cũ mã: tuncoz vt educat hũoꝛ: cũ facilitate ⁊ admistrẽtur p illud robub fructuũ stipticoꝝ aut aq̃ sauic ozdei decocti cũ milio. Et si ꝓlongat illud ẽ necriũ bibet ea q̃ sit sic lac acetosuz vaccinũ decoctũ: aut in quo extinguũt ferꝝ ⁊ lapides cũ quo sunt admixte fidicine stipticie sicut spodiũ ⁊ rosꝝ ⁊ karabe ⁊ balaustie ⁊ alcoꝛ ⁊ hypogstidos ⁊ pijciant sup mediũ li. lactis acetosi. ʒ. v. de medicis ⁊ admistrent sup stõm ẽpla dicta i antidotario. ⁊ sit cib⁹ ex lentib⁹ exoꝛticatis ⁊ rizi ⁊ milio cum succis fructuũ stipticoꝝ sicut est aq̃ acreste ⁊ aq̃ granatoꝝ acetosoꝝ ⁊ aq̃ cydonioꝝ acetosoꝝ. Quod si non inuenis excusatiõem qn cibes eos carne cibabis eos illis q̃ sunt ex carne pullorum ⁊ cubugi tabegi assata valde alpsa acetosis ꝓdictis. Et scit ex istis cura ei⁹ q̃ ẽ raro ⁊ minꝰ ex causis h⁹i egritudis pp ꝓpõnẽ calaim purã sine mã ex eis que docuitte in re cõi. Quod si fuerit ex frigoꝛe cũ calefactiuis eurek ebibitis. Et empla ei⁹ sint ex eis q̃ iam expolita sunt i loco suo. ⁊ fiat cibus ei⁹ ex canabit ⁊ minutis auib⁹ assatis ⁊ pullis et qñ fuit tarde remanẽtie i stõ ⁊ puluerizent cũ spẽbus odoriferis calidis stipticis aut calis pmixtis cũ stipticis. Et si fuẽrit illic mã cũet cũ eis quoꝝ ꝑteꝛit declaratio. ⁊ admistret vomit⁹ in oi septimana ⁊ admistret electuariũ alcãzi ⁊ electuariũ de ẽnis myrthi ⁊ electuariũ de scozia ferri ⁊ det in potu vinũ puꝛ ãtiquũ. Et si fuerit ex vlcerib⁹ curabis vlcera sua cura: deinde regimẽ adhibe ꝑfortando stõm. Facte ãt ex debilitate vtutis retẽtiue cura ẽ vt admistrent siropi stipticicũ spẽb⁹ calefactis odoriferis in potu sumpti ⁊ vt emplin suppositi. Et ex eis q̃ ꝑsẽrũt ad illud est electuariũ de xilocaractis cũ aq̃ lenticũ humidaꝝ aut medicamen de sumac cũ aq̃ de xilocaractis aut suffuf de ẽnis ẽnatoꝝ cũ rob de cydonis acetosis puro aut alcanzi cũ rob de myrtho. Et ex illis q̃ ei maximũ afferũt iuamẽtũ sunt troc. enitis hides ⁊ rosci de balaustijs tẽplm de absinthio cũ stipticis. Cibi ãt ꝓmi sunt illi quos dixim⁹ in. c. ꝓpõnis calẽ ⁊ hũide ⁊ assata ⁊ frixa ⁊ ea q̃ in patellis cum robub. Et scias ꝙ aqua ordei cum tamarindis inuatiua est ad difficultates egritudinum.

Capi.viij. de vomitu subuersiõe ⁊ nausea ⁊ estuatione stomachi.

Omitus ⁊ subuersio sũt motꝰ stõi ad expellẽ
v dum ex eo aliqd qõ ẽ in eo ꝙ viã oziꝭ: ⁊ subuersio qdẽ vna duoꝝ ẽ motus expulsoꝛis cui nõ associat motꝰ expulsi ⁊ vomitꝰ q̃ est vn⁹ ipoꝝ m est vt associet motui seõ ab expulsoꝛe motꝰ expellẽdi ad exterioꝛa. Et nausea ẽ dispõ stõi q̃ sũ suscipit hoc motꝰ: ⁊ est. q. declinatio eius ad hos motꝰ aut nulli tpis aut pis ꝫ suscẽptionẽ materiei. Et iste q̃dem dispõnes ꝫries sunt appetitibus ex oibus ptib⁹ ⁊ subuersio nature dꝰ nausea insepabilis. ⁊ qñqz destructio appetũ⁹. Et vomitus qdem alius est acutus estuosus sicut in colerica passione. ⁊ sic accit ei q bibit medicinã vomitiuã: ⁊ alius ger⁹ sicut accit stomachis. Cũ ergo accit subuersio tunc taz accidit aliqd ꝓmouens os stõi ad expellendũ aliqd ad ꝓpinqores vias. ⁊ illud ẽ aut q̃litas opatiua aut opatiõe ei⁹ mã ex q̃ ipsa ledit aut mẽbri cõicãtis sicut cerebri aut aduent⁹ pẽussionis aut mã grossa imbibita aut i fusa in ipso coꝛũpens cibũ aut cholerica aut humiditas mala putrefacta sicut accit ꝓgnantib⁹ aut humiditas nõ mala: ꝫ tremula debilitãs os stõi absqz malitia cãe aut hũiditas grossa ⁊ adherẽs aut milria gnãs q̃nis ẽ sitcã alia. Mlã q̃nis sit ubi gra san. aut phla dulce spak tũ ex h⁹i ꝙ nutriat coꝛp⁹ ⁊ nutriat ẽ stõm. San. n. nutrit stõz ⁊ phla dulce nãle pueritia tur ẽt in san. ⁊ nutrit stõm. vex ipz nõ nutrit eũ quo cũqz mõ accidat ⁊ gre puenit ad ipz. ʒ qñqz nutrit cũ qñ gdat aduent⁹ ei⁹ ad ipm ex venis alterãtibus sanguinẽ ad ꝓpõnẽ stõi ⁊ assimilantib⁹ ipm ⁊ ex venis ꝓdictis in anatomia: nisi accidat pp cãm cũ q̃ ñ ueniat stõus nutrimẽtũ oino ⁊ nõ afferãt ad ipz vene qõ ei ꝫuẽiat ⁊ libent suscipiat ipm ⁊ digerẽdo faciat ipm sanguinẽ sic mẽtoties effudit ad ipm ep nõ ꝑ viã venaꝝ sparginũ sanguinẽ: imo ꝑ viã vẽaꝝ ꝑ qs penetrat kilus sanguinẽ bonũ ⁊ puẽiente nõ pliz gnãtẽ vt nutriat ipm ʒ lenitã qõ ipe ex eo exsuccat ⁊ cõnerat eũ cũ sua sba ad suã silitudinẽ. Et illi qdẽ errauerũt q eximauerit declaratio. ⁊ sanguis nõ nutrit stõm ⁊ iudicant de eo iudiciũ enũciatiũ absolutũ. Et qdam hoies si q hũt piodos i mlia ꝓuetos ⁊ i eis sũt sani ⁊ qñz pducit ad adustionẽ i meri ⁊ guture imo vle⁹ Et ex nausea ẽ q̃ est signũ crisis. Et qñz est signũ malũ sic in febꝰ pestilẽtialib⁹. Et qñ multiplicat ꝫualescentib⁹ idicat ꝗuerisõnẽ. Et de võitu qdẽ cretico ẽ q ꝑfect febꝰ acutis ⁊ aꝑatib⁹ epatis q̃ sti i latẽ cõcauo. Et ẽ võit⁹ q accit i accessiõe febriũ. Et qñz sũt istõ ⁊ i vilcerib⁹ iterioꝛib⁹ aꝑata ⁊ ꝓpe cala ⁊ si faciẽtia vẽre vomitũ ꝓpea ꝙ dclinãt ad expellẽdũ. ⁊ ꝓpea q̃ ledũt ex quolz tactu accite eis aut ex quolz cibo aut medicia aut hũoꝛe aut inbꝛo mollificato. Et nausea qõ qñz remãet ⁊ nõ ꝓmutat ad vomitũ. ⁊ cã ẽ veheñtia vtutis retẽtiue aut debilitas q̃litatẽ q̃ facẽ nausea aut puitas ei⁹ ita ꝙ qñ ffr ipm fit motꝰ alleuiatur võit⁹: imo mouet võit⁹. Et illi cui⁹ stõus ẽ debilis accit vt syncopizet ⁊ nõ possit vomẽ ꝓp vacuitatẽ stõi sui: aut ꝓp puitatẽ hũoꝛis ledẽtis ipm sine sit ibibit⁹ sine nõ ibibit⁹. si loco h⁹i stõi ⁊ oꝛis e⁹ eẽ stõus fortioꝛ ⁊ os stõi fortꝰ ñ syncopizaret ipe nz pateret ab ipo: vez ꝓp debilitatẽ ei⁹ patit ab eo: ⁊ ꝓp debilitatẽ ei⁹ ⁊ pauciatẽ mãei nõ ẽ ei pole vt euomat ipm Cuꝝ comedit pꝰ ipm cogit. euomẽ ꝓ duas res: q̃z vna ẽ q̃ hũoꝛ qñz ẽ nocẽs ei paz ñ vomẽt nz laboꝛare faciẽs qñ ẽ i fũdo stõi: ⁊ cuz cibat eleuat ipz cib⁹ ⁊ mltiplicat. ⁊ facẽ qz adiuuat cũ q̃litate cibi ad expellẽdũ ipz ⁊ vincẽdũ. Et qñqz subuertit aia ⁊ cõ mouẽt nausea calitas ⁊ siccitas accistes oꝛi stõi ⁊ facẽ q̃litate sua cala illud qõ facit hũoꝛ vicin⁹ q̃litate sua cala ẽt. Et in admistratione qdẽ võit⁹ cũ q̃litate est

iuuamētū maximū: vez assiduatio eiº maxie debilitat vturē stōi: ꝛ ipm facꝫ lacunā inpfluitatū. Et vóitº gdē cretic⁹ euadē facꝫ spasmū. Et multotiēs accit sebacitāti spasmº aut epilepsia aut sile epilepsie subito ꝛ euomit hūoꝛē vt ē flos eris aut indicū ꝛ euadit. Et qñq facit ét euadē ex subet ꝛ ex augmētatōe replonali i febribº ꝛ aliis. Et multotiēs vomitº sanat ex singultu cāsio. Et ex administratōe vomituº cū eḷitate ꝑser uāt renes ꝛ curat eo nocumētū eoꝝ ꝛ nocumētū pectū ꝛ sanat eruptio venaꝝ deferētiū sanguinē ꝛ arteriaꝝ. Et amat gdē vt admistret i mēse bis ꝛ meliꝰ horaꝝ vomitº ē illa q̄ est pº balneū ꝛ postq̄ comedit pº ipz ꝛ iplet. Et nos gdē tā subtilr pcrutati sumº ꝑmonē ꝺ hoc i li. i. Et stōus gō debilʾ quotiēs cibat accētū ei nausea ꝛ subuersio ai ꝛ si fuerit debiliorꝝ nō potcit retinere illud qō ꝓcipit: imo expellet illud ad supiora ꝛ iferiora. Et debilitas gō stōi qnz sit ex spēbº malitie ꝓplonis. ꝛ tu scis q̄ de cāis quaꝝ dā spēz malitie ꝓplonis sūt q̄dā qbº adiungit resolo spūs stic ē solo vēntis plima. ꝛ maxie sāguis. Et tu scis q̄ ex debilitātibº sūt dolores vehemētes ꝛ tristitie ꝛ ieiunū ꝛ fames vehemēs. Et ipa ét sit ex cāis vomitº ꝑm semitā itroit ꝺebilitatis ꝑ stōm ꝛ vomitº dolorosus ét velocit al' vehemēter euomit cibū ꝛ expellit ipm. Et illi cui supuenit freqnter nausea tina sanitas ꝛ q̄ comedit ñ ꝑm vitatē sanis nō ꝺificāte accit in pmis qñ comedit adustio al'angustia vehemēs valde quā nō tollerat: deiñ ꝓuertit eº cē ad hoc vt euomat totū qō cōcdit. Et ꝺcīoꝛ qō vóitº ē ille q ē vomitus sanguis nisi fz necētate quā dicā. tūc. n. ē significatio fortitudis nāe ꝛ fegt ipm vomitº niger. Et cā i hoc ē malitia: qñ ista nō sūt gnāta i stōmo nō sūt nisi ex pulsa ad ipz ex locis lōginqs ꝛ mēbris aliis ꝛ signt nocumētū in illis mēbris ꝛ ꝑm cōitatē stōi ꝛ obedietiā ita vt debilitēt ipm. Et sigat vomitº sanguis ꝑ phemotū eiº egredientē a necētate. Et vomitº sanguis cū egredit a necētate portēdit mortem. Et vomitº gdez purº est malº. cholicº gdē sigt supfluitatē caliditatis ꝓphlaticʾ sigt supfluitatē frigoris siplicis puri. ꝛ vóitus qdem diuersoꝝ coloꝝ deteriorꝫ ē nigro. Et ex illo q est vt flos eris ꝛ vt succus porꝛi ē malus pp illō qō significat de aggregatione humoꝝ maloꝝ. Et ex dispóne mala ē vt sit os stōi subuersū patiēs syncopim ꝛ sit, nā restricta: tunc. n. illud qō sedat vóitū addit in retentióe nāe. ꝛ illud qō resoluit nām addit in vóitu nisi sit illud qō facit syncopim humoꝛ subtilis aut cholericus. Et curet ꝺispō cum aq̄ ꝓmoꝝ ꝛ tamarindoꝝ ꝛ silib⁹ ꝛ ꝑsert vtrūq; rebº sil. Et si hoies quidā q non cessant appetere cibū ꝛ quotiēs replent eo euomūt ipm aut expellūt ipm ad inferiora: deiñ redeūt ꝛ nō cessat ille labor eoꝝ ꝛ ipsi trī viuunt vita sanoꝝ. acsi illud sit res nālis eis. Et ecce hic q̄dā auis ē capiens locustas q non cessat comedere locustas ꝛ expellere eas ꝛ nō sanat toto tpe quo inuenit eas. ꝛ est aliud a ial hº ꝑpetatis. et si qdā hoies q cū comedūt cristimāt q si mouēāt euomēt aut si trahant aut loquātur aut moueant motu a ali enoment: ꝛ cā in hoc ē illō qō sciuisti. Et sanioꝛ: qdē vomitº ē pmixtº medi⁹ in grossitie ꝛ subtilitate ꝛ ex hūoꝛib⁹ q̄ sunt ꝓsecti ipsi sicut phla ꝛ cholꝫ: vez ille q ē vt succº porꝛi grisgrimdis sigt malitiam: ꝛ viridis ad nigredinē de cuius sicut azul indicū ꝑm plm signficat ꝓgelatōez caliditatis. ꝛ sunt ꝑter illū q est vt succº porꝛi ꝛ flos eris q̄ꝝ qñq ꝓtingat vt sint ambo pp accidentiōnē. vez adustio q nō est a vehemētia frigoris ꝛ ꝓturbatōe eiº est declinis ad splendoꝛē ꝛ claritatē ꝛ ad illū q est vt succº porꝛi ꝛ sigt mozē, vnitis q̄ꝝ vóitº citrinº ꝛ vt succº porꝛi ꝛ vt flos eris mlticē in ipo i cuiº epe ē pplo cala valde. Et accit hūi apa calm i epe vóitº choleric⁹: deiñ vóitº vt succº porꝛi: deide vt herugo eris ꝛ fit cū nausea ꝛ singltu. Uliger vo ñ fit mīi i apatib⁹ splenis ꝛ in fine vis ꝛ est malº. Et etidus ē malº ꝛ ꝑpe gcīq; ābo ꝛi febrib⁹ pestilēciali bus. Et q̄ innenit subuersio i die q̄rto egritudinuꝫ ꝛ fit expulsio vomitu est iuuatiuum.

Capitulum nonuꝫ de signis portendentibus vomitum.

Ut nausea ꝛ subuersio ꝓcedētes vomituꝫ.

S Et qñ tremit labiū ꝛ accit tēsio hypocōdriorū ad supioꝛa tūc indica ipm adesse. Signa at hūoris mali putridi faciētis nausea ꝛ vomitū si ē calidº sunt sitis ꝛ sapoꝛ malº i oꝛe ꝛ putrefactio apparens. Et signa qs ex illo hūoꝛe it sanioſus sunt intueri ipm ex pte vomitº ꝛ vehemētia nocumenti stōi ab ipo cā eiº leuitate: qñ ipse nō nocet nisi ex ḷitate sua nō q̄titate. Signa hūoris boni nō male g facit illud cū sua q̄titate sūt vt nō sint illic vapoꝛ ꝛ putrefactio ꝛ saporꝫ malº ꝛ vomitº malº ꝛ sedant ipm si fuerit subtilis medicine pontice. Et si fuerit grossius medicine subtiliatiue. Et significat multitudinē hūiditatis multitudo vomitº non mali ꝛ multitudo egōsiꝰ ꝛ multitudo saline ꝛ ꝓcipue si ꝑcesserit nausea tina sanitas. Et signū eiº cuius cā est malitia ꝓplonis oris stōi ē: q nō tollerat illud qō eis supuēit: imo mouet ad expellēdum illud via malitie ꝓplonū ꝓdcꝝ. Et eiº g fit ꝑ cōitatē cerebri aut epatis aut matricis sigt sunt signa egritudinū epatis ꝛ aliorum.

Capi. x. de vomitu sanguinis.

E Sanguis qdē cū ꝓ vomitū egredit tūc est ex stō aut meri. Et cā i illo: aut est eruptio vene ꝛ scissura eiº ꝛ ipius incisio. Et multotiens fit pp vomitum plm aut ventris solonem q̄z ex cathartico calide ꝓplonis aut eruptio apatis ñ maturi: aut pp sāguinē a capite currentē ad stōm a loco q signorat aut pp effusionē sanguis ad ipm ex epate ꝛ ex alijs membris ꝛ precipue cū retinet illud. qō oꝛ eñari ex sanguine: aut accit incisio mēbri ꝛ supuēit nutrimētū eiº ꝑm modū cui⁹ declaratio ꝑterijt a me i radicibus: aut accit mēbꝛo dimissio exercitij consueti aut potº sāguisuge suspēse i meri aut stō: aut accidit fistule in stō. Et cā eruptiōis venaꝝ ꝛ scissure eaꝝ ē illud qō sciuisti i libris vsuꝫ ꝛ illud qō ꝺixim⁹ in ꝑn. hº ꝛ tractat⁹. ꝛ oꝛ vt tu cognoscas ex eis illō qō ē ex mollificatōe venaꝝ cū subtilitate ꝛ sua mollitie ꝛ qō ē ex vehemētia exsiccatōis eaꝝ aut aliud ꝑ grossitudinē eaꝝ. Et multotiēs gō fit vóitº lā. ex sana ꝓ fute

ꝛ expellit sanguinē ad ꝓtē quā inuenit i dispōne expulsionis eius ꝓuenīcioꝛē: ꝛ ꝓp hoc multotiēs ē m vomitu duaꝝ lib. sanguis: verbigra trāglitas ē inuatiā tū. tūc ē qñ effunditur supfluitas spleīs ꝛ epatis ad stōz egredit cū vomitu ꝛ expellit. ꝛ illud qō ē a splene ē nigrū ꝛ turbidū ꝛ qñz ē acetosuz ꝛ nō ē cū istis duob⁹ dolor. ꝛ mlotiēs gō vōtu expellit hō frustū carnis ꝛ cā i illo ē caro addita vrucosa aut fistulosa ortai i stō ꝛ abscindit ꝓp cāz aliq̄ ꝛ expellit ipam nā ad supioꝛa: ꝛ ois vomitº sanguis cū febre ē malus sed cum nō est illic febris qñz nō ē malus.

Cap. xi. de signis.

Le gō q ē a stō ꝺistinguīt ab illo q ē a meri ꝓ i locū doloris nisi sit ex apitione venaꝝ ꝛ non ex corrosione ꝛ ulcerib⁹ qſ nō sit illic dolor. Et illū q ē a corrosione significat signū ulceris qō ꝓcedit ꝛ sanguis egredit ab eo i ꝑmis paulati deinde manet res plurima. Et illº q ē a sana vtute ē vt nihil de esse suo immutatū sentiat patiēs ꝛ iueniat leuitatē pº egritudinē ꝛ sit sanguis sanº ꝛ nō calidus corrosiuº aut ulcerosus. Et eiº q ē i sanguisuga ē ꝙ sanguis q ē ex ea ē subtilis sanioſus ꝛ ille ia bibit de aq̄ qua sūt sanguisuge. Et eiº q ē ab hemoꝛroidibus ē vt sit illud hora pº horā ꝛ inuak ꝓ illud ꝛ dolores eoꝝ sūt citrini. Et ꝺicā qdē inter facū ꝓp epar ꝛ effusionē eiº ex ipo ad stōz ꝛ facū ꝓp splenē ꝛ facū ꝓp stōz ipz ē q cū illis nō ē dolor: ille q ē a stō nō cūatura ꝺolore ille q ē a splene ē niger turbidus ꝛ qñz ē acetosus ꝛ mlotiēs cuomit hō frustū carnis ꝛ tamā ꝺixim⁹ cāz ei⁹.

L. xij. de cura vomitus absolute.

S Ermo quidē vlis i curatione vomitº ē hic. i vóitu q gnātur a corruptōe administrationis cibi rectificetur cibº ꝛ fiat bonº ꝛ adiuuet ex ghus ꝺā q ꝺixim⁹ ꝓ oꝛātibus stōz boni odoris calidis aut frīs fz q ꝺuēit. Et in illo cui⁹ cā ē mā mala aut plima eñatur illa materia fz cāones ꝓdcōs ꝛ cū ebibitis ꝛ cisterib⁹ ꝛ mioꝛet cibus ꝛ subtiliet. Et ad hibeantur exercitij subtile ꝛ ieiunū. Et clisteria proportionalia fz egritudinē sūt iuuatia pg illud qō de climat de materia ad iferiora. Et multotiēs gō absicdit vóitū clistere acutū. Et vóitº ét multotiēs absindit vóitū cū ea materia. Sanat. n. ex vóitu cuz euomit illā mā pp effusionē eiº cū vóitu: aut, ꝺbi gra cū aq̄ sola aut cū siropo acetoso aut cū aceto aut cuz aq̄ raphā ꝛ melle ꝛ q̄ sūt illis silla de his q̄ sciunt i loco suo. Et cū sūt illud qō euacuare volumꝰ vomēdo aut sudādo grossū scipiem ꝛ subtiliabim⁹ ipz ꝛ cinci dem⁹ illud deide eñabim⁹ ipz. Et si sūt nausea imo vóit⁹ et ex malitia ꝓplonis curabit cū eis q ipz ꝑmutāt. Ꝺ si necria fuerit renouatio fiat illud qō narranim⁹ nup. Et vltimū qō ītēdim⁹ i regimie nausee est expulsio hūoris faciētis syncopi aut subtiliatio eiº ꝛ ipi⁹ scisio si ē grossus viscosus: aut rectificatio eiº si ē putridus sanioſus cū bono odore eiº qō i potu sumūtur ex medicinis. Bonus. n. odor vehemēter ē ꝓueniēs stō ꝛ ꝓpe cū ē i nutritiuis ꝛ remouet ab ipso sensus ē ꝺiligēi ipz: aut attractio materiei excitātis ad extremitates ē iuuatiua valde i retēcione vomituº ꝛ ꝓpe cū ē ex expultione hūoꝛ ex mēbris ꝓuenīb⁹ stōz ad ipz ꝛ illud sit si strigunī extrēa ꝛ ꝓpe ulceriōa sicut crura ꝛ pedes ꝑstrictione discēdēte a supioꝛib⁹ Et qñz adiuuat ad illud eoꝝ calefactio ꝛ positio eoꝝ in aq̄ cala ꝛ qñz ē necrui vt póalyp adiutoriū ꝛ cū medicamīs rubificatiuis vlceratiuis. Et mirabile gdē ē q calefactio extremitatū ē iuuatiua i sedatione vóitus ꝓpea q attrahit. Et illfatio eaꝝ ē cā iuuatiua i sedatione vomituº velocis cali ꝓpea q illfat ꝛ simuliter illfatio stōi. Et existimauerūt gdē q amigdale cū terūtur ꝛ digiris fricādo ꝺissoluunt i aqua ꝛ colantur ꝛ sumitur ex ea in potu sunt maxima cura vomitus ꝺñantis superantis. Et fabe decocte cū coꝛticib⁹ suis i aceto ꝓmixto ꝓderit plīm eis. Et lētes effuse cū clixātur in ipo. ꝺ. qñ decoquūt i aceto ꝓmixto: Et i eis gō exprū ē medicamen qō. ℞. galie ꝛxiloaloes crudi ꝛ garioſili ptes equales: sumāt ꝛ potu cū aq̄ maloꝝ ꝛ glurē garioſiloꝝ melº ē garioſilis: ꝛ sit eiº pōdus pondº illoꝝ: ꝛ qñz ponūtur i ipo quomō repit glutē garioſiloꝝ garioſili ꝛ ponit cū garioſilis pulleḡ q̄tū sūt garioſilis: sūt plumi ꝛ stāt loco eiº: ꝛ tu qdē stude q̄tū potes vt eos ꝺomire facias qñ illd ē ꝺixi. Et ex eis q̄ ꝓtulit hoc ē facere vt ipi i potu sumāt volētes aut iuiti aquā carnis plīaz cū seminibº ꝛ fit i ea coctādrū siccā ꝛ qñz effūdit i ipa vinū odorifez ꝛ si ē cū hoc pōticū ē melº: ꝛ qñz ifūdit i ipa tortelle aut pāis de simula: hoc. n. qñz facit eos ꝺōmire cuz ꝺormiūt sudabūt. Et cū nā fuit sicca non stringas vóit: i cū eo qō exsiccat ex stipticis nisi cum mēsura absq; nocumēto ꝛ administra clisteria ꝛ soluas vētrē: deide sis audaz i ꝺādo arobob. Et multotiēs qdē alleuiant nausea ꝛ vomitº ꝓphlomiaz. ꝛ si cū vóitu expellit medicamē fortiter ꝛstrigēs vóitū reitera ipm. ꝛ si vehemēter abhoꝛreat ipm tunc alterā ci aliqd odoris eiº aut coloris ipi⁹. Et scias qō qñ nausea ledit ꝛ nō associat ei vomitº. tūc oꝛ vt adiues ipm cū vóitibus subtilib⁹ ita vt euomat cibū suū vel humoꝛē suū: ꝛ si necriuz tibi fuit vt solnas vētrē eiº cū facilitate fac. ꝺeide ꝓsorta stōz cū oleis ꝓdictis ꝛ ꝓpe cā oleo de neride puro aut ꝓmixto cum oleo ros. ꝛ sicut vides de calefactione stōi. ꝛ qñz ē nausea si pº cibū imo fz vacuitate etiā ꝛ nō ē pole vt fiat vomitº pp puitatē materiei qſ oꝛ vt cōedat patiēs ipm cibū qñ cū repleḡ facilius fit pº ipz vóitº ꝛ expellit cā ipo hūo: Et plīm gō nausee accitis a calitate ꝛ licitate remoueat a positione emplorū cū illfatis hūe ctatiuis illfatoꝛ i niue sumādo i potu aq̄ fraū ꝓgelatā. ꝛ qñz pōitur i ip a sicut rob. acreste ꝛ rob. acetose. In nausea vo naturali necria ē purgatio cū eis q̄ ueniūt. ꝺeide curet q̄litas remanēs cū eo qō ē ipi⁹ rū ex medicis odoriferis cū robub calis aut frīs. s. vnūqōq; fz se. Et oēz quē curas si ipz vis cibare ci, ꝺa paulati paulati ita vt non moueatur alia vice in ipo oꝛ vt illi⁹ stōi q ꝙsuet⁹ ē mouere pº cibū ꝛ cibº ñ stat i stō ipi⁹ apponāt epla stiptica ꝓdicta i canone, ꝛ si ñ fuit calitas pmixta cū eis illa q̄ st sic pirer ꝛ tipica ꝛ thus ꝛ myrrha ꝛ iuuant valde de trocisc. s

albench arijs quos laudauit. Gal.t denki potu,si fuerit illic calitas t sitis ar obob sic rob de ḡnatis t,p ptic illud i quo ponit mẽta t sequatur illud vinũ p mixtũ si pnutrit pplo. Si aũt nõ fuit calitas suant i potu cũ aq t pferit eis valde tro.eschilis.t pfert eis qñ adest eis cũ fritate trocisc⁹ h⁹i.℞.zurũbet gari ofi. vince ciamomũ masticis thuris oiuz añ.dauich opij keratẽ.i.castorei keratẽ,i.aloes ḡrtã.z. Et ex eis q̃ueniũt illis q vomũt cibũ suũ ẽ vt multiplicet i ci barijs suis coziandrũ t laudãt mel ẽblico⁹ t ẽt cõdãt cortices fistici hũidos aut siccos. Et masticent thus t masticẽ t xilobal.t cortices citri t mẽtã.t cõueniẽs ẽ eis vt vomãt deinde cõedãt. Et antiq̃ qdez varij i medicia curãt ipiciũnũ vomu cũ ẽ adolescẽs fortis hñs stoz replet⁹ hũiditat⁹ retẽtis subtilib⁹ t ẽ multe saline phlomando ei venã cũ eglitate ne se quatur termios syncopis si tollerat nã: deide expectant aligb⁹ die⁹ postea phlomãt venã ei⁹ q̃ ẽ sub lingua: deide dãt i potu stupefaciẽtia postea faciunt eũ gargarizare cũ subtiliatiuis deide expectãt post ea dant i potu hierã factã cũ collogntidis t igeniãt vt rẽaneat in stõ ci⁹tpe puo: deide p.vij. dies eũoant deide adherere facũt vẽtri ei⁹ vẽtosã sine icitione t enapozãt locũ cũ oleo calefacto t i mane ponũt emplin delup ex senugreco ptrito pfecto cũ melle t senũ malue pfectũ cũ oleo t faciũt illud trib⁹ diebus. Si aũt illud nõ sufficit i potu tribuũt hierã cũ pulpa collogntide t linũt stoz ex gũmia rute acrestis t medicinis rubificãtib⁹ dõec videãt sup locũ bothoz t vesicas t dãt i potu hierã picrã. deide decoctionem abſynthij t medicamẽ factũ cũ castoreo t aq̃ deinde iterant rubificationez cũ eis q̃ fuit leuioza deinde admistrant gargarismata t postea siti faciẽtia. hec ẽ ergo via i medicia antiq̃ varia nõ fz viã pzedẽtam Jã qdẽ dixim⁹ de cura võitus illud qõ currit cursu canonis t nos addem⁹ ei nũc distinctiones.

La.iiij. de vomitu facto pp caliditatem.

Umat capparẽ ñ maturã ,ppẽ t ḡnata t sumach t algobẽ vel gubera t cydonia t siropos q̃ fuit ex eis: t pillulas h⁹i.℞.senis byusgami ptẽ.i.semis.rof.ru.t suach t capparis t oiuz añ.ptes.iiij.zuigank cũ duplo coz de rob.cydõijs t dct ex aggregato pfecto a medio auf. vsq̃ ad auf. fz virtutẽ fac.n.dõmire t sedat nauseã.cuq̃ ũ ẽ illic cõstrictio nãe: nũc tibi superest tribuere robub pura facta ex acresta t acetosa t ex acetositate citri,ppe.t cãfore qõ iẽst ,ppetas .phidẽdi nauseã calos supte i potu cũ rob t olfate t linite sup stoz. Illius vo q cogitat q̃ si moueak p⁹ cibũ euomat cura melioz ẽ. Et ei⁹ q euomit cibũ suũ nõ cum cholã citria: imo ẽ vomitus ei⁹ pp meliaz aut hũoz ex ffuz ẽ q̃ ẽr curatione facta cũ calescis exsiccãtibus. Et ex eis ẽ illud qõ.ℨ. scis apij t anisi t abſynthij ptes eglel fiãt ex eis trosit q̃ dos.coz auf.i.cũ aq̃ ffa t ẽt fiat eis ius ticum cymino t pipe t pauco vino misceãt illa cũ aceto t almuri. Et ad illũ qdẽ q cibũ suũ euomit cũ dolore stõi sumatur capparis t pterak. t distillet dsup aliqd de siropo ḡnoz myrthi.l.eglitas q̃ pficiat: deinde misceatur illud sup vinũ paucũ t mel paucũ t bibat ẽt vitellus oui assati t misceat cũ melle: t.xv. ḡnis mastichis ptriti si cõcedatur t admistretur illud tribus diebꝰ: t pferũt trocisci pdicti i.c.doloris stõi.i ḡbus ponũtur absinthiũ t mẽta: t oz vt dẽt istis t g tozuz cursu icedũt. Post cibũ qdẽ stiptica t añ ipsũ qdez lubricatiua sicut volubilis t pfert eis vt sumãt sup cibũ hoc suffuf qõ.℞.thus t glãdes t sumac. Et medicamẽ inuatiuuz valde ad nauseã illud qõ.℞.coriandri sicci rute sicce ptes equales qõ bibat cũ vino qdẽ pmixto si sentit cũ acetositate aut cũ aq̃ fra pura si sentitur cũ mozdicatione. Medicamẽ cõferẽs vomitui accũti,ppter fritatẽ t hũores fros.℞.zurũbet dozõq castorei ptes egles zuccari q̃ntũ oia dolis ei⁹ vsq̃ ad.ij.z. admistrent aliquot die⁹. Si ât ẽ regimẽ non sufficit cũ trocilis pdictis sumãt i potu oleũ dẽ kerua cũ aq̃ õ seib⁹. Accẽs ât pp nauseatiuã satietatẽ curet curatione satietatis nauseatie t fotira. Et aũt q̃ accit pp hu.santiosũ cura ẽ cõo stõi cũ vomitu t mũdificato ei⁹ ex eo t eglitio ei⁹ cũ q̃litatib⁹ boni odoris. t cadũt i ea ex seminib⁹ sicut anisuz t semen apij t silceleos t cyminũ t daucũ. t oz vt regat sicut ondim⁹ ita vt sumat añ cibuz ex cibis odos ludũsi catitios lenitiuos t p⁹ ipm cibos stipticos odoriferos sicut cydonia t simulia vt deponẽt cibuz ab ore stõi ad fũdũ ei⁹ t iclinẽt mãz ad inferiora nõ a supiora t q̃uz ẽ necẽtũ in ghusdã vt i potu sumãt cymũ t sumac. Et q̃uz idigẽt aliquo leuip⁹ cibũ t diamuschũ est iuuatiuuz eis valde. t tro.stelle sũ vltimi eis cũ vino i quo dissoluit ḡnũ muschi. Elomit⁹ aũt p uenies ex melia si oz vt strigatur ḡntũ pone ẽ. Ad si fuit patiens ipm repletus sanguine phlomet basilica t vẽtosent tpa ẽt vt alleuiet replo superio: san. t melie t q̃uz sufficit dimissio replonis. q si supfluat adeo vt ñ tolleret trahat ad inferiora cũ clisteri i quo sit acuitas aliq̃ t assũptio ex cartamo t polypodio t tribulis t epithimo t alhasce t camemilla cũ oleo silamino t melle t fiat splẽ epl̃z ex melliloto t myrtho t laudão t vince t semine croci ozẽtis cuz vino ponticoz t in potu tribuatur ẽt siropus de mẽta cuz ḡnatis cũ allefeniati. Et si fuerit illic relige replonis fiat phlomia ex venis pedũ t ventosẽt crura. Lũq̃ sedat vomit⁹ eũet melia cũ medicis factis ex myrobolanis nigris epithimo t agarico t salcindo. Et si exigit res vt i potu sumat oleũ dẽ kerua cũ hierapiẽ t abſynthio fiat ẽs in splene fuit egritudo curet ipẽ Et illi qdẽ cui accit ,ppter effusionẽ materiei subtilis mozdicatiue ,miscẽtis cibũ: q̃ ẽt nausea ,pferũt trostelle in ozis paroxismi t expulsio cuz picra ,pter horas paroxismi t solo vẽtris cũ oximelle mixto cum aloe t oximelle facto cũ scamo ad solutionẽ vẽtris t cũ aqua pumoz t tamaridoz. Ipsa.n.ambo sũt declinãcia materiã ad inferiora t sedãtia vomitũ cũ acetositate sua. Et oz vt i h⁹i trahat mã ad inferiora cũ clisteri leui ex violis t iuubis t oxdeo excoctato t tribulis t camemillo t seuesten t turbit cũ oleo viol. t zuccaro ru. t bautrac. t vt admistretur siropꝰ de papauere post excussionẽ vel expulsionẽ. Et pfert

siropꝰ alexandri cũ hac descriptione vel decoctione cydõia t sumach t nabac t ḡna ḡnatoz t tamaridi decoquãt: deide põ anethus t paz xiloaloes. Et scias q̃ qñ nã ẽ sicca cũ causis. t oẽ g habẽt võitũ humiditatis iuuatur cũ siropis t pãe exsiccato i furno t spodio i succis. t oẽ q̃ adherz illi hũiditati t exsiccat cũ pfert eis t ẽ necẽtũ: multoties vt ponãtur sup vẽtrẽ eius vẽtose t sup dõsũ iter ãbas spatulas. Et ẽ necẽtũ vt dormitõ ei⁹ t ipi⁹ motio sit i cuna. Etsi fuerit hũiditas fumosa tũc adhibeat narcotica odorifera resistẽtia cozruptioni sãiei t feroz t stiptica exsiccantia: ppe si sũt aromatica imo si sũt nutritiua. Et si ẽ h⁹i mã submersa ibib ita oz vt,sint illic ẽt subtiliatiua ici sina: sicẽ siropꝰ acetosus t sicut alleseniati ,pdicte Et silr si ẽ viscosa t grossa tũc a q̃ sũt fortiora parũp Et hiera cũ siropo acetoso ẽ cõis ad plia t si sisti gõ p⁹ illud: sumant in potu medicinas ,sedatiues võitum cũ calefactione aliq̃ sicẽ siropũ de mẽta factũ cũ ḡnatis i quo posũt sit xiloaloes, crudũ: aut siropũ acetosũ i quo iã posite sũt alefeniati cale t xiloaloes t folia citri t ẽt diamuschũ amaz t diacydonitẽ: t tonũ illõ cũ decoctione alefeniati t ẽt diamuschũ cũ mirra. t siropus de absinthio ,pfert eis i oi hora. Descriptio bona. ℞.ḡnatoz t mũre sisibrij ozuz añ.baccati.i. de quibus ,gtur ex duab⁹ lib aqua vsq̃ quo remaneat i medietas t ponãtur i ipa muschi,boãc.i.xiloaloes ḡrta z.q̃ oia sint ,otrita,ꝛ,so.deãt hora p⁹ hora. Et ex indicatiis sedãtib⁹ hãc ispẽm vomit⁹ ẽ rob.cydonij cũ rosloaf.t garioſi.t siropꝰ de mẽta cũ ḡnatis t ,phe q̃ ponũtur i ipo th⁹ t galia t cortices fistici t muschus t xiloaloes. t minus ,sedat võitũ phlaticuz valde. Et q̃ timet ex frequẽtia vomit⁹ t multitudie ei⁹ t quo cũq̃ mõ sit pterq̃ i febrib⁹ vehemitis calitatis calus tutis sordeat ifirm⁹ aq̃ carnis assũptã ex pullis t extrẽitatib⁹ hedoz t arieni cũ tortellis ,tritis sic alcohol t aquã pomoz t pazvini t olfaciat ex pullis assatis scissis aũ facie ei⁹: t fillr olfaciat panẽ calz. Et ex illis est vt elixẽtur pulli q̃ t effũdatur ab eis t õ coquant in aq̃ t dissoluant i ea: deide terant i mozta rio z t exprimat si ipo aq̃ ipoz t ifrent t dissoluatur i ipa medulla pãis t sila t misceant cũ pauco vino t ponãtur i ipso succ⁹ maloz t lordeat ex ea. Et illi q dissoluunturi decoctione deide ,pterũt meliores sill q ,terũt t deiũ coquũt Ab ultis. n. resoluit hũidi tas nãlis t enapozat t illis ,tietur. Et q̃uz ,ferunt nausee t subuersioni aie t expulsioi cũ võitu cibi facti ex cubugi t pullis factis acetosis cuz aq̃ acresle t acetositate citri t suach t aq̃ maloz acetoz frixis cũ oleo omphacino cũ illis. Et nõ ẽ malũ cibaf eos sanic ordei cũ aq̃ ordei ,ppe cũ sũt võitus relige. Et oz vt iteretur illud sup eos t si euomũt illud t abhorrent pmutet forma ei⁹ si refugiũt ipz. Medicine singulares t ,posite ,ferẽtes nausee t vomitui. Sciasq̃ masticatio masti. t thuris t cupressi q̃uz ,ferunt ad illud ſsiliter ,grana alcadra: aut ruta sicca de qua in potu sumatur coclear.i. quoniaz est mirabilis Et garioſi. cum teruntur vehementer ,sicut alcohol. t puluerizantur super ſsobitionem facti ex tortellis t

succis sedant statim. Et ſsimiliter cũ bibunki aqua fri gida aut decoquũtur cuz aqua i potu sumitur decoctio coz t ,propzie ad pueros. Et melius ẽ vt pulverizetur super cam mastix. Et ex medicis rectificãtib⁹ vomitum t nauseam est rob.citri qõ i potu sumat ille qui vomit ,propter choleraz sicut est. z.ille qui vomit ,propter eius causas frigidas ,permixtum,cum xiloaloe crudo t garioſilia. t iterum decoctio corticum fistici aut pura aut cum alefeniati. t fortioz ea est aqua pullozum vitis singularis aut alefeniati cum carui t minua t suse sũt ex eis que sũt necessaria. Componũt exptum t est etiam ex eis que adiuuant ad digõnez ℞.se.linũ.ireos mastichis cymi oium añ. ptẽ.i. decoquantur ex eo cũ aqua mellis t admistrentur. Cum ergo deficit curatio necessaria sunt narcotica i quoz natura non est vt vomitũ moueant sicut est i decoctione hyusgami t nucũ methopodeos nili ass ocientur eis ,medicine ,odorifere retinentes eoz stupefactionẽ t rectificantes coz vomitũ t resistẽtes sua ſsimilitudine imo debiliozaz ex eis vt ſsemen papaueris t semẽ lactuce t fortioz eo ẽ cortex eius t ,propzie nigri t segi ipsum cortex radicis mãdragoze cãpestris. t fortis eis est opiũ t parum ex eo ẽ inuamentũ cum salute t ,propzie cum est cum eo ex medicinis habentibus vim tyriace eius qõ repugnat veneno ipius. Et ex ,positis nobis bonis in hoc ẽ vt sumatur fortioris fistico z t zuccari rof. t se. rof. oium añ. ps.i. t bezahan. pars.ſ. t ſsinon fuerit ,pfectus ponatur i ipo zurũbet. ps.i. t opij duc tertie partis t xiloaloes crudi ps.ſ. fiant ex eis troc. t dof ci⁹ sit vsq̃ ad aur. t ex medicinis bonis ad illud nobis est vt sumant cydonioz t capparis imature ambozum añ. ,ptes.ij. t semẽ papaueris tertia partis t corticũ radicis mãdragoze tertia decime partis t. xiij. partis xiloaloes crudi t aque mente tñ q̃ totum submergatur: t aq̃ rosate tantum q̃ superemineat digito vno t aq̃ cucurbite triplumambaz aquarum. t oz vt cũ facilitate adeo decoquatur donec dissoluant capparis t cydonia. deide colentura que ,postea ,pparentur cũ facilitate t sumatur ex eo in potu. Et cũ in potu sumũtur stupefaciẽtia oz vt multiplicetur olfactus odoriferoꝝ et dormiet. t nõ separetur aromaticuz suaue apud eũ. si autẽ abhorreat aromaticũ permutata ipsũ ad aliud. t troc. ſsm q testatur B. sunt iuuati ni ad illud. ipi eniz aggregant omnes res nocẽtas in cura vomitꝰ t ,propzie cũ est humoz virulent⁹. Tro ciscus enim ei⁹ ẽ tyriaca t est ſsm q dictũ ẽ in antidotario. Jngt. B. nam i ipso ponũtur anisuz t semen apij odorifera t nutritiua: t abſynthiũ ad abstergendum t deponẽdũ humoꝝ ẽ t ad ,fortandũ os stõi t ad faciẽdum rigidũ: t cinamomũ ad contrariandũ sua aromaticitate virulẽtiã t conuertenduz ipsã ad rectificatio nẽ aliquã t resoluẽdum eaz. t in ipo ẽ et aromaticitate qd ,puenit oi mẽbzo neruoso: t opiũ vt dormire faciat ꝛ t stupefaciat: t castoreũ vt succurrat corruptioni opij t nocumẽto ,ꝛpveneno ipsi⁹. Oz t troc. stelle sũt vehemẽtes zuna mẽti nh⁹i disponẽ. Et nausea quidẽ quando ẽ ,propter debilitatem stõi

quā non sedat expulsio facta vōitu tunc nō laborēt in illa: imo si dimittatur pscipsam fortasse inuabit Et quandoq; sedat eam sanic ordei algelliij. Et ille q iuenit subuersionē ileparabilē i vef ꝛfuerit ꝓsuet vomere ꝓpe i hꝫ tpe cōdat cū pāe pue Gutatis. z. iij. cepe narcisci: deide sumat aq̄ calaz: t nō multū sumat decepe narcisci quū facit accidere spasmū.

L.xiij. de cura vomitus sanguinis.

Si senseris vlcera tūc curabis ea cū eis q̄ scis
s Et si senseris sanguiné descēdēté ex capite tē
icipies t, phibebis cām ei⁹. Et si senseris re
plonē, t expelles ea: t qnz idigebis p⁹ cuonē dnaz
lib. sanguis: phlomaalia minuta. Lūq; augmētal. li
ga extrema vehementer t, ppie i eo cu⁹ cā ē potus
medicie calē. Et qnz sūt i potu ifecto pp medicinaz
vinū mixtū cum lacte suppurāte vsq; ad q̄tū oꝛ cō
las dācio aliqd p⁹ aliqd. deide denē i potu siropus
acetosus iffatus cuz niue. Verū ex medicis exptis i
ꝓhibitione sang. est compositum in ꝓhibendo
sanguinem vehemens. Rx. acatam semen ro. lunū si
gillatū balausti. opiū scīs hyusgami albi gūmi ara
bicū succū arnoglosse aut succū ỹge pastoris: t sūa
tur i potu cum aceto vini multe ꝫmixtionis: aut cū
aq̄ arnoglosse si fuerit pueries ad stoz plm. Et dos
ei⁹ sit ꝛ. ʒ. aur. vsq; ad. ʒ. i. Et ꝑfert ad illud sumere i
potu alrobob stiptica. Et ex eis ē rob. de nnce t sūt
ꝓposita dicta i antidotario. Et ex curatione facili est
vt sūatur gallaz t balausti. ambaz añ. ꝑs. i. t sūatur
ex eis i potu pōdus. ij. auf. cū kerate opiū cū aq̄ plan
taginis. L.xv. de ꝯturbatione t anxietate stoi.

Uando oꝛ accīt ex stō cōturbatio t anxietas
q ex quib⁹ iuenit ifirm⁹ trīstitiā. t sit neꝛiū vt
pmutet de figura ad figurā. Et q̄nz cōitatur
paz tremoꝛ coꝛdis: aut accit cuz ea: t nō ē possibile
hīstinere vt cognoscat cāz i eo. t q̄nz eī sequūt scoro
mia t vrigo: t q̄nz alteratur ex ea color t ē fm vīta
tē ꝓncipiū nausee. t q̄nz ē cū ea nausea: t q̄nz pmu
tatur ad nausea. Et cā i illo ē mā nausee: t, ꝓpe ibibi
ta. Ipa eni dū pmanet ibibita facit accidere ꝯturba
tionē. Lūq; aggregat ín oꝛe stoi facit accidere nause
az sup stoz pp expulsionē hūoris p⁹ excitationē nē
cū co. t q̄nz ꝯturbāt relige vētositatis hūoū ex me
dicis vōitis t resolutis: q̄ dek rob. d cydoijs t rob
de acrestа t silia. Et oē qd ferunt i stō ex fructib⁹ t ex
malis dulcib⁹ ꝯturbat. t aq̄ ffa q̄ bibit nō i hoza cō
turbat. t mlroties fit i febꝫ cā addit oīs se. ñ ergo
oꝛ vt bibat i febꝛe. nisi aq̄ cala. La.xvi. de cura.

Illud qd parū ex ea remouet vinū mixtū cū
i aqua fm mediū: t aqua ꝓmixta ex eis q̄ ꝑfō
tāt t iffant: aut cū aq̄ mellis: aut cū eis q̄ tē
perant hūoꝛ: ē malū: illd qd ex ea ē pliz idiget medi
cinis nausee. Et si fūt ex calitate t hūoꝛe calo t ē illa
q̄ fit fm plz q̄nz sed. abūt cā iffiantia hūida: t epithi
mata facta ex eis t sandalis t cāfoꝛa t roſ. Et ex eis
q̄ expta fūt i hoc ē emplm ex oꝛdeb⁹ cucu. t pozu
laca t sanic oꝛdei cū aceto t aq̄. t fiat ex eis ēpliz stō t
epi. Et q̄n augmentat fiat ēplm ex sandalis ro. ru.
t silīb⁹. Et ex eis q̄ i potu tribuunt ad ꝯturbationez
stomatichā ē sanic de oꝛdeo ꝓtinū, ꝓpie cū granis
gnatoꝛ t oz vt sit nō ablutū t supiora gnoꝛ gnatoꝛ
sine sede t rob. de cydoijs. cū ergo nō ē nausea aliēa
vinū oio. t sit ꝫmixtio ei⁹ aq̄ tam aridoꝛ t siropꝰ de
pomis antiqs cui⁹ supfluitas resoluta est. t ad eos
quidem narrata ē aqua citroloꝛum ex confectionez
cū iuleb tabaꝛzet paꝛ t. ʒ. i. spodij.

La.xvij. de sanguine retēto in stō t intestinis.

Umat pōdus. ʒ. ij. helī. al. tabaꝛ pōd⁹. ʒ. iij.
s t silīaki potu cū aqua cala. Si āt ꝫgelet sūat
i potu eger aq̄ albasce t silr coagulū lepoꝛis

L.xviij. de congelatione sanguinis in stō.

C Ura ei⁹ ē sumere i potu coagulum lepoꝛis
ʒ. ij. aut aq̄ mētre q̄titaté. ij. ʒ. i q̄ tā positaz
sit pōdus. ij. ʒ. salis. ꝓtriti.

L.xix. de singultu.

Ingultꝰ ē mot⁹ diuersus ꝓpositꝰ sic spasmꝰ
c ꝓstrictiuꝰ cū tēsione dilatatia exis i oꝛe stoi
aut toto coꝛpe ei⁹ aut meri ex quo aggrega
tur ad seipz cā spasmo fugiés ex nocētes i sūt nocēs
aut ꝓpar at⁹ ad motū fortis expulsiois seq̄ntis ipm
sic accīt ei q vlt. t assistāt alicui mōz mot⁹ missis q̄ ēm
pulmōe t velamie ad expelledū hūoꝛē aut nō sit no
cēs: imo sit fm sentiā supfluitatis siccitatis mouen
tis ad sitim dinē aliq̄s sic spasm⁹: t nā mouet ad di
latationē t ei obediat illud t succurrat ei. Et pl⁹ m gō
accīt oi stoi tremoꝛ pp illd qd nocet, ꝓpe si fuit stous siccus t ñ tol
leret os ei⁹ nocumētū mōdicatois. t q̄nz accīt pp
cōitatē. Et q̄nz est singultus p⁹ vōitum uois stoi aut
pp dimissionē hūoris pauci i ipo q non expelli vōi
tu: sic q̄nz fit singult⁹ pp retētionē vōit⁹ t expectatio
nē sup ipz qf gescit mot⁹ volūtarius. Et plm mot⁹
ptiū stoi nō fit nisi motu oꝛis ei⁹ pp vehemētiā sen
sus ei⁹ t fortitudinē lesionis ei⁹ a mā ferūte. Et di
xerūt qd q̄ mot⁹ singult⁹ fortioꝛ ē motu vōit⁹ q̄n
vōit⁹ expellit ré effusā i vētré: t singultus expellit rez
siccā: t z nō ois vōitus t subuersio fit a cā effusa: nz ēt
qd expellit aliqd oz vt sit debil⁹ eo qd nō expellit t
eo qd laboꝛat vt expellat t nō pōt: imo singult⁹ ē mo
t us debilioꝛ motu vōit⁹ t ē. q. mot⁹ ad vōitū debil
t silr mstionē icipit sigli⁹: deiū sit vōitus. q. mot⁹ stoi
apō tactum cause. singultus ē paruꝰ q̄n cā est parua
t quasi q̄n augmētatur res vehemētioꝛ fit mot⁹ t fit
vomitus. Distinguamus aūt illud qd facit accidere
singultū ꝓpter nocumētum ꝓis os stoi. Dicamus
itaq; qd q̄nz fit illud aut re nocēte suo caloꝛe aut re
ledēte os stoi fritate sua: sicut accit ex singultu i rigoꝛe
febꝝ t i aere frigoꝛe t i humoꝛib⁹ iflantib⁹ t a frigoꝛe
alio ꝓfirmato i ꝓpione stoi ꝓstrigente ipm t spasmā
te eū. Et q̄nz accit hoc pueris t iuuenibus. Et frigus
quidē facit accidere singultū trib⁹ mōis. vn⁹ eoꝛ est
ex pte ilepar abilitatis mēi. Et scōs ē ex pte frigoris
ei⁹ t ꝓximate sua cū qualitate sua trāsēūte equalitatē
Et tertiꝰ ē ex pte ꝓstrictionis ei⁹ t ispissationis quaz
facit i poꝛis: q̄ retiet i illis inspissatis illud de ꝑtte
sua cui⁹ est q, ab eis resoluit. aut a re nocente suo ca
loꝛe sic accit in febꝛibus adurentib⁹ ex spasmo i oꝛe
stoi. aut a re nocēte mordicatōe sua: sic accit ex potu
synapti t diapiperēon t hūoꝛibus virulentis t potu

medicinaꝛ mordicatiuaꝛ vt diapipeon cū vio t, ꝓpe
fm sanitatē sēsus stoi: aut debilitatē ibe oris stoi. t ō
hoc gnē est cib⁹ cozrupt⁹ t puersus ad q̄litatē mōdi
catiū i. t pueris gdē accit illud plm: t silr accidit ex
effusione choleꝛ in os stoi: t sic fit q̄n ē choleꝛ mo
tus i crīlib⁹ ad caꝑ stoi vt expellat eas nā cuz vōitu
aut a vētositate retēta in oꝛe stoi t in tunicis e⁹ t i me
i gnāta a calitate vaporosa q̄ nō pōt resolui: aut a re
nocēte sua granitate: sic fit a repletōe. Iste ergo sunt
spēs ei⁹ q fit ex eā nocēte. Ille vo q fit a siccitate: q̄nz
fit a siccitate pura cū spasmo: sic accit in postremo fe
brium incēsuaꝛ t etionē exsiccātium t famis ꝓlixe
t est significatio timoris: t q̄nz fit ex siccitate nō cō
firmata t innata ex quolibet hūectante t remouetur.
Factus ār p cōitatē e sic ille q̄ accit ei cui, scīn est apa
magnū in ēpe suo: t ꝓpe in latere ꝓcano: aut ꝓinestri
nis aut in velanibus cerebꝛi sui: aut ē pp vēas i vela
mibus cerebꝛi sui: sic accit aꝑ ictū nociuū t pcussiōz
doloꝛosam p quā pcutit caput: t sic accit in febꝛib⁹ i
elenatiōe sua t in signis crīs. ille. n. ē pp cōitatē coꝛ
pis. Et tā existimatū ē in iuenilēdo cām, ꝓpiquā eué
tus singult⁹ in apate epis. Et dixerūt qdā q̄ ē q̄n ef
fudit ex eo choleꝛa ad duodenū: deiū ad stōz: postea
ad os eius. Et dꝛ q̄ cā i ipo ē cōitas epis t stoi i ner
uo minuto ꝛtinuāte inter ea. Et si hō hūerit singul
tum ex mā t accit ei in seipo sitis resoluet singult⁹ ei⁹
t silr si vōerit t expulerit hūoꝛem. Ob si euomat t
eius singult⁹ nō resoluit sigt aut apa in stō: aut i ra
dice nerui veniētis ad ipm ex cerebꝛo: aut i cerebꝛo
t seqt illico ambo sil rubedo oculi. t distinguit iter
vtraq; p accīa apatum cerebꝛi: t accīa apatuz stoi
t singult⁹ q ingrediunt in signis crīs q̄nz ē signum
bonuz: t q̄nz est malū fm qd exponemus i suo. c.
ẓinlib. qdē alphoꝛismoꝛ. dī q̄ q̄n vomit⁹ nō sedat
singultū tē eā eo rubedo in oculo: ē malū signuz si
gnificās apa stoi aut cerebꝛi. Et in libro signoꝛ moꝛ
tis velocis. dī q̄ q̄n accit hūi singultꝰ apa i latē dex
tro egredies a nā ab sq; cā cognita: t ē singult⁹ vehe
mens egre cit aia ei⁹ ex singultu añ oꝛtū solis: t ex il
lo ē ille q hz cū singultu punctoz t vōitū t cuzē t de
structionē rōnis mouetur. La.xx. de signis.

Omnis singultus q vomitu secat cā est res no
o ciua sua granitate: aut q̄litate sua mordicatiua
fm vnū mōz p dcoꝛ. Et ois singult⁹ succedens eūo
nibus t ebrib⁹ adurentib⁹ t uon sedat ipm vōit⁹:
imo addit in ipso ē a siccitate. Fact⁹ āt pp ꝓpiones
cū mā t i ne mā scit ex sigtionib⁹ p dcis in. c. cōibus
Factū āt ab apatib⁹ stomatichis aut cerebꝛi aut epis
signt accīa vn⁹ cuiuslz coꝛ dicta in suo caplo.

Capi. xxi. de cura.

Omitus ē cura magis ꝓpcēs singultui cui cā
é replo plūna t res nocēs sua q̄litate. t silr oē
mouens laboꝛiose t monēs terrescibile o t vociferā
do tira t timoꝛ t gaudiū subito accīs t tristicia sup
flua t aspīo aque ffe sup faciē post subito t motus
t exercitium t egtatiōes t expectatio sup t retētiōem
tussis ꝓmouētis t expectatio sup sitim. t sternutatiōi
qdem in supando nām facientem singultum inest

impressio maxima. Et ex eis q̄ remouet eum ē elon
gitudo retentionis anhelit⁹: q̄n illud ē res facies ac
cersere calitatē t mouet eā ad exeundū versus po
ros ārens attractiōem aeris: q̄ mouet humoꝛes t
resoluit eos. Et somn⁹ longus vehemēter iuuat ipz
t strictio extremitatū t positio ventosaꝛ sup stōm
sine icisiōe t sup vētré t ſr vtraq; spatulas t positio
medicinaꝛ rubificantiū. Et ex curis ꝓferentibus sin
gultui viscoso t replonali est vt paries ipm inciptat
t cuomat: deiū bibat hierāpicrā: aut iuccum absin
thij sumēdo ex eo aur. t ex sale indo. ij. danic. deiī
post illud vtat myrobalanis cōditis. Si āt causa est
viscositas oz vt in eius cura tres res intēdant. s. reso
lutio māei t incisio ei⁹ sicut cū oxymelle squlitico. t
fa pmutatio ꝓpois ei⁹ ita vt equet si nō fuerit nocēs
nisi q̄litate sua. t tertia stupefactio sensus oꝛ stoi pa
rūper: ita vt mino: ex materiei mordicatio: t iaz lau
dati sunt troc.h⁹ iiß. costi croci roſaꝛ recentiū ma
sticis spice: oiuz añ. iij. aur. assari aur. iij. aloes opij
aboꝛ añ. aur. i. ꝑficiant cū succo pſilij t bibat ex eis
ʒ. aur. pſilū. n. t opiū stupefacūt: spica ꝓfoꝛtat t re
soluit: assaꝛ icliat hūiditatē ad ptē vie vrine: t educē
eas p cā: aloes iclinat eas ad viā fecis t attrahit eas
ex ea: costus t crocus maturant t ꝓfoꝛtat calefacien
tes. ꝓp hoc ergo fiunt trocisci isti ꝓferentes valde sin
gultui vehemēti t subuersioni aie. t si ātiquat t chro
nicus fiat affert ei oleū alkekengi iuuamentū maxi
mum exptum. t q̄ ex eo bibit sit cochliariū vnū cū
aqua calida mellis. Et ex eis q̄ ꝓferūt el est decoctio
zinziberis in aq̄ tepida. Lūq; vehemētioꝛ: fit t antiq̄
tur necessarie sunt ꝓfectiōes magne valde: t electua
ria sicut diacyminum cū aqua tepida: imo q̄nz indi
get ꝓfectionibus: t tyriaca t filonium hz iuuamen
tum maximū in hoc ꝓp illud quod in ipo ē de stu
pefactione cū ꝓfoꝛatione resolone t expultione. Et
iuuatur ex pillulis sicut illis' que sūt d' oppoponaco
t expillulis stomaticis: t troc. stelle valent vehemēter
ad singultū. Et medicine valentes in curatōe singul
tus facti a mā ffa t ficca: aut ꝓxima t sunt ruta t né
trū potata cū vino: t silr aqua apij t acetuz squlitici
t basilicum aque t assaꝛ neriden t maioꝛana t anui
den: ita q̄ olfactus sedat singultuz. t aristol. t anisū
t daucū t zinziber t enula t exsiccata t succ⁹ cupa
toꝛij t folū t acoꝛus t abꝛotanū singulariter t ꝓpo
site: t fūt ex eis electuaria. Ipsa. n. sunt ꝫcientioꝛa
oꝛis stoi: t magis adherentia ei q̄ ea que bibuntur t
descēdunt ad fundū stoi subito: t castoreū hz ꝓpie
tatem mirabilē in ipso. Et ex eis q̄ maximū afferunt
iuuamētū ei cū ex ea i potu sumit ē decoctio abꝛota
ni t calamēti mōtani t mastic. assumptis eis p⁹
t clixatis in aqua t bibat cū vino decocto cum ma
sticis t cinamōi t giglle. ʒ. iij. in kisto aceti: t det i po
tu ex eo paulatim aliq̄⁹ die⁹: t iterum nūrum cū
aqua mellis: t iterū ꝓfectio de galāga cū melle: t su
matur in potu mane t vespe q̄ntitas nucis: t iterum
medicamē hꝫ ꝓpositōis costi t aloes sgnanti sinsibiij
sicci calamēti silnialis mēte rute se. apij thuris assari
oiuz añ. ʒ. ij. opij ro, siccaꝛ aboꝛ añ. ʒ. ſ. t iā laudat

cappares ꝓditi cũ aceto i hoc: ⁊ qñqz adiuuat has medicinas administratio medicinaꝝ ⁊ternutare faciẽtum. Qñ si fuerit ex frigore puro: tũc medicie ꝑdẽ ꝓferũt ei sumẽdo exeias in potu cũ aceto ⁊ aq̃ ⁊ linẽdo ex eis collũ ⁊ gulã ⁊ locũ qui est sup furculã ⁊ q est sub ossibus pectoris: aut liniat collum ⁊ locus q est sup furculam cũ oleo antiquo: aut oleo cucu. asinini. ⁊ silr sunt oia olea calida sola uũ atiua. ⁊ ꝓpie oleuz camemellinũ: aut oleũ in quo decoquũtur castoreũ ⁊ cyminuz ⁊ aniudẽ. ⁊ sumant castoreũ ⁊ costi ãboꝝ ana ʒ.ʃ. petroselini ⁊ mastix: aut sumat cortex exterior rubꝰ silicis, cũ radice squinãti ⁊ decoquũtur in aq̃ ⁊ bibat ex decoctiõe amboꝝ. Et dixerũt q daz q coxices alcala qñ exsiccant ⁊ bibit ex eis pondus aur. i. cũ aqua feniculi ⁊ seleos rute sunt iuuatiue valde ⁊ ego nõ existimo q ꝓferant stõ. Qñ si fiat vehemẽs ⁊ antiq̃t nõ est excusatio qn ponãtur vẽtose sup stõz sine incisiõe ⁊ ꝓsequãt eas medicine rubificãtes Illi aũ q fit ex vẽtositate retẽta sup os stõi: aut i ipo aut in meri ꝓfert administratio balnei ⁊ receptio aliquantuli thuris ptriti i eo: deiũ fiat vt currat aq̃ calida sup ipz paulatim. Et cũ la exsiccata ẽ vltia i hoc. Qñ si humor fuerit mordicatiꝰ generatꝰ illic: aut effusus ad ipm. ꝑcipiat patiens ipm vt eu omat si pot cum eis, q̃ vomitũ educũt hꝰi: aut soluat venter cum eis q̃ sunt sicut hiera cũ siropo acetoso: ⁊ sicut cũ siropo de abſynthio. ⁊ qñz sufficit potare acetum ⁊ aquã ⁊ sorbẽ butyr: aut sorbere oleũ amigdalinũ cũ aq̃ cala: ⁊ occupi somno ⁊ plongare ipm q̃tũ pole ẽ. ⁊ silr aqua ordei affert ei iuuamẽtũ maximũ ⁊ vehemẽs ⁊ ꝓpe cũ aqua granatoꝝ dulciũ ⁊ muzoꝝ declinãtiuz ad dulcedinẽ. ⁊ aq̃ aceto se ẽ ex eis q̃ ꝓferũt etiã cũ mũdificatõe ⁊ ꝓfortatõe sil. Et si cã ẽ cã accñtalis: nõ cura i ipso est cũo ad sumẽdũ i potu lac recenter mulctum ⁊ aquã tepidã cũ aliquo qõ sit sicut oleũ amig. ⁊ oleuz ð cucurbita: deiũ aquã ordei ⁊ aquã cucurbite ⁊ aq̃ citroloꝝ ⁊ mucilagines ffaſ: ⁊ silr iniũctio ex eis extrinsecus: ⁊ silr iniũctio ũctuꝝ ⁊ vti inciliuis ⁊ silibꝰ. In fcõ ãt post võitũ si sentit eger fligas hũoris mordicati: ⁊ sit cũ co paz nausee ſternutet ſternutatiõibꝰ frequẽtibꝰ: ꝯ Postquã dant ei ea q̃ lubricũ faciũt illud hũore fetorib⁹ de pannis ⁊ tamaridis: ⁊ ꝓpe cũ tu fueris ꝓcipies ei recipe etiã tamaridos. Et si non sentit illud: imo sentit extẽliõz face plin oz stõi cũ emplastro patis. ⁊ face cũ sorbere sorbitiões leues in qbꝰ nõ est mũdificatio: imo in qbus ẽ ꝓfortatio sicẽ medulla tritici ⁊ sedatio aliq̃ sicut oleũ amig. ⁊ odoramenti aliqd sicut pulli. In fcõ ãt ab aphanibus epis ⁊ alioꝝ oz vt curet apa ⁊ fiat phlomia si necria ẽ phlomia ⁊ pertur stõus in ipo cũ eis q̃ sunt sicut aq̃ granatoꝝ ⁊ aq̃ ordei ⁊ aqua endiuie ⁊ empla. Ca.xij. d dispõib⁹ accñtalibꝰ mirach ⁊ hypocõdriꝭ.

Tandoqz accit i istis ptibus tremor: pp mãs
q exũtes i eis: ⁊ qñz sũt male ⁊ pucit nocumẽtũ
eaz ad cerebr: ⁊ facit accidẽ in ipo meliam sicẽ dixim⁹ epilliaz mirachialeſ. Et qñz ẽ de hoc tremore q fit pp os stõi: aut in ipomet pp tremorẽ cordis. et qñqz facit accidere quidem inflationem insepabilem ⁊ granitatẽ ⁊ fit prima significatio illi. Et qñqz significant apata intrinseca. Qñ si sentit attractio mirach ⁊ hypocõdrioꝝ ad supioza: tũc qñz significat võitũ ⁊ in febꝰ acutis significat sodam q̃ pmouet: aut lã guinẽ a capite fluẽtem: aut võitũ fz qñ distinguem⁹ eũ in suo loco: aut pmutatioẽz mãei ⁊ apa. Et qñ est eoꝝ attractio ad inferioza ⁊ ptes sumis sigñ pmutationem ad inferioza: ⁊ solonẽ vẽtris quã ꝓfurmat punctio. ⁊ tẽsio hypocõdrioꝝ ad supioza ẽ ex eis q̃ multiplicant in febꝰ pestilẽtialibꝰ. Et qñqz est pp siccitatẽ seq̃ntem calorẽ aut frigꝰ. ⁊ qñqz ẽ ẽt pp apata q̃tis fit ꝓinferioꝝ ẽt. Jn illis ãt q̃ unt i supioꝝ est tensio eoꝝ ad supioza cũ ãhelitu ⁊ miracl. ⁊ thec iflatio in egritudibus acutis ẽ mala cui associat ictericia epica. Et qñqz accñt illis mẽbris .ſ. hypocondriis ⁊ mirach dolores mordicatiui: ⁊ dolores extẽſiui pp egritudines epis ⁊ egritudies iplenis: ⁊ apata lacerti ⁊ in febꝰ ⁊ i crisibꝰ. Jngt Bucatis oganesibur in.c. dolor epis si destruit vtus appetitua Draco. n. cũ debilitat in venãdo hedos ⁊ arietes ⁊ silia: ⁊ nõ valet deferre eos ad gruptã suaz: venatures ⁊ ꝓpe aueẽ q̃ dñ tapnilꝰ: ⁊ comedit eꝝ ⁊ excitatur tunc appetitꝰ eius ⁊ redit virtus eius.

Fen.xiij. de epate ⁊ dispõibus eius.

Tra.i. de vlcibus dispõmbus epis. De anatomia epatis. Capi.i.

Par ẽ membꝝ qđ generat sanguinẽ q̃ntis mesaraice conuertãt q̃qz chilũ ad lã
e guinẽ quẽstione aliq̃ pp illud qđ est i eis de virtute epis. ⁊ sanguinis quidẽ fm. veritatẽ est cibus quẽrsus ad silitudinẽ epatis qđ ẽ caro rn. q. ipa sit sanguis verꝰ gelatꝰ. Et ẽ vacuũ a villis nervoꝝ in quo nascñtur vene que sũt radices eaz q̃, pcedũt ex eo dispte in ipso sicut villi. Et sicẽ scimus in anatomia venaz getaz q̃ sũt fugẽtes a stõ ⁊ intestinis mediãtibꝰ ramis porte nolate mesaraice ex pcautate ⁊ decoctõ illud illicem sanguinẽ. ⁊ mitti illũ coꝝpori mediãte vena cõcana orta ex gibbositate eiꝰ ⁊ mandat aquositatẽ ad renes ex via gibbositatis ⁊ mitti spumã cholicã ad fel ex via cõcauitatis etiã. Et pcautum ẽ illud de eo qđ est a ptẽ stõi vt eius coaptatio sup gibbositate stõi bona sit ⁊ attractiũ est illud qđ de eo ẽ a ꝓpte diaphragmatis: vt ñ coarted diaphragma cũ suo laborioso motu: imo fit. q. tãgẽs ipm, ꝓpe punctiũ: ⁊ est punctũ ꝓpe venã magnã orã ex eoꝝ vt ñ ꝑhendãt sup ipm coste curue. Et ipm qdem tegit pãniculus neruosus gnãtus ex neruo quo veniẽte ad ipm vt faciat ipm acqrere sensum aliquẽ quẽ ad modũ dixim⁹ in.c. pulmonis. ⁊ hꝰi sensus manifestꝰ ẽ in latere pcauo ⁊ ꝛ, vt liget ipm cũ aliꝭ viscerib⁹: ⁊ venit ad ipm vena pulsatilis pua dispitia i ipo ⁊ affert ei spũm: ⁊ fuat caliditatẽ eiꝰ inatã: ⁊ tẽperatipz cã pulsu. Et fõ ẽvt penetret hec vena ad pcautatẽ: qñ gibbositas ipa euẽtat motu diaphragmatis. Et sanguini qdẽ nõ ẽ creatũ i ep̃ espatiũ ꝓplũ: imo ramosũ dispitũ vt sit ꝓbelio eiꝰ tot⁹ sup chilũ vehemẽtioꝝ ⁊ spallio dispũn chili

ex eo magis ꝓpleta ⁊ velocioꝝ sit: ⁊ illud qđ de venis ẽ a pte epis subtilioꝝ hz tunicas vt pueniat p eas impssio carnis ad chilũ. ⁊ pãniculus qdẽ eiꝰ ꝓhẽdit epar ⁊ ligat ipz cũ viscerib⁹ tegẽtib⁹ ileũ tia, ⁊ stõz q̃ dixim⁹ ⁊ ligat ipz etiã cũ diaphragmate ligatione maxia fortiz ⁊ ligat ipm cũ costis dorsi ⁊ ligant ipm alia subtilia pua: ⁊ ptinuat inter ipsum ⁊ int coꝝ vẽa ptinuans inter ea ãbo quã sciuisti descẽdẽs ð corde ad ipm aut ascendẽs ex ipso ad coꝝ aut fm ãbas itẽtiones. ⁊ hec quidẽ vena sapienter ligata est etiã cum epe ⁊ pãniculo duro ipsillo ⁊ penetrans sup ipz: et subtilius latus eius est illud qđ ẽ a pte intrinseca: qñ tangit membra subtilia. Et epar quidẽ hois maius ẽ epate ois aialis appropinquãtis ei i quãtitate. ⁊ dixerũt q oẽ aial plus comedẽs ⁊ debilioris cordis ẽ hñs maius. ⁊ epar ꝓlinuat inter ipm ⁊ inter stõm neruus sed ẽ subtilis: ⁊ nõ sũt cõicantia nisi pp rẽ maximaz ex apatib⁹ epis. ⁊ pnũ qđ oriab epe sunt due venẽ q̃z vna ẽ in latere pcauo: ⁊ plin̄ iuuamẽti eiꝰ ẽ i attractiõe ei ubi ad epar ⁊ noiaꝝ porta: ⁊ alta est in latẽ gibboso: ⁊ iuuamẽti eiꝰ ẽ applicatio nutriñti ad membra ex epe: ⁊ noiaꝝ pcaua ⁊ oñdim⁹ iaz anatomiam ipsiaz in li. i. Et epar qdẽ hz additamẽta ꝓhẽdẽtia stõm ⁊ adherentia ei sicut ẽ ꝓhensio eiꝰ qđ ꝓhendit dr digitis: ⁊ malus additamentoꝝ eius est additamentũ appropatũ voie additamenti: ⁊ positũ ẽ sup ipm fel. ⁊ postea ẽ extẽsio eiꝰ additamẽti ad inferiora: ⁊ oia additamenta eius sũt quatuoꝝ aut qnqz. ⁊ scias q nõ est corpus epis in hoibus oibus ꝓmẽl costas dorsi ⁊ foriter imũsum ei q̃ntis sit in plimis coꝝ: sic ⁊ est eius cõitas ad ipm pp illd. ſ. cõitas epatis ad costas dorsi ⁊ diaphragmatis. ⁊ caro quidez epatis sensũ nõ hz sed illud qđ de ea sequit pãniculũ sentit: ppea aduenit ei pazp de pte pãniculi neruosi ⁊ pp hoc diuersificat hec cõitas ⁊ iudiciũ eiꝰ in hoibus. Et tu iã sciuisti q gnãtio sanguinis fit in epe ex ipso fit sepatio cholẽ ⁊ melẽ ⁊ aquositatis. Et qñz destruit res in vnãq̃q eaz. ⁊ qñz destruit in gnãtiõe sanguis ⁊ nõ destruitur in sepatõe. ⁊ qñqz destruitur in sepatione ⁊ nõ destruit etiã in sanguine bono. ⁊ qñz accit destructio in separatione nõ ꝓpter epar imo pp membra attrahentia ex eo illud qđ sepat. Et in epe qdem fortis fit quatuoꝝ vtutes nãles cuiꝰ plim digestiue ẽ in carne eiꝰ: ⁊ plin̄ aliaz vtutẽ ẽ cũ villis eius: ⁊ nõ ẽ longinquũ qn sint in mesaraicis oẽs ille vtutes: lz qdã postremoz aduersent pmis ⁊ dicãt ⁊ errauit ille qui posuit in mesaraicis attractiuã ⁊ retentiuã: ipe. n sũt vie p qs attrahit. ⁊ nõ ẽ pole vt sit in eis attractio Et afferũt ad hoc rões siles rõnib⁹ debilib⁹ q̃ sũt ei in oi re. ⁊ dicit si mesaraice hẽrẽt vtute attractiuã hẽrent ⁊ digestiuã: sed nõ hñt vtutẽ digestiuã quõ eni hñt vtutẽ digestiuã cũ nõ mozet in eis cibus tpe quo patiat. Et dicit ⁊ si hẽrẽt vtutem attractiuã cum epar etiã cã hẽat cõicarẽt in suba pp pueniẽtiã vtutũ. Et iste quidẽ debilis ꝑsideratõis nõ scinit q vtus attractiua cũ ẽ in meatu ex quo attrahit ẽ illud magis adiuuãs sicut cũ expulsiua ẽ in meatu ex quo expellit sicut ẽ in intestinis ẽ illud magis adiuuans: et oblitus ẽ q attractiua ẽ in meri ⁊ ẽ meatus. ⁊ nõ scinit q non ẽ multũ malũ vt sit in meatibus quibusdã vtus attractiua ⁊ nõ fit digõ de qua sit curandũ cũ nõ sit necia in eis digõ imo attractio. Et oblitus ẽ q chilus qñz puertit in mesaraicis, conuersiõe aliqua. Si ergo negauit q sit cã in hoc vtus digestiua i mesaraicis: ⁊ q sit illic vtus retentiua retinẽs quãtitate aliqua q̃ntis nõ plonget. Et oblitꝰ ẽ q spes villoꝝ operationũ notaꝝ sũt diuerse. ⁊ clõgauit q sit in illo i quo festinat penetratio digõ aliq̃ ⁊ illud nõ ẽ clõgatũ. Medici nãq̃ dicũt q in ore ipso ẽ digõ aliq̃ ⁊ in negãt q in ore sit vtus expulsiua ⁊ digõ: ⁊ ẽ mbr qđ velociter eũat ab eo qđ ꝓhendit. Et oblitꝰ ẽ q pole ẽ vt diuersificet subamẽbroꝝ ⁊ pueniãt in attractiõe vnius rei: q̃ntis sit vadẽs in via vna ad mẽbra oia. Et oblitus ẽ q attractio fit ad epar. ⁊ plim eius fit cũ villis venaꝝ ⁊ sũt hõgenei cũ suba mesaraicaꝝ nõ lõging ab ea. Q quãti errauit iste hõ in hoc iudicio. Jllud aũt qđ. B. dixit sigñt q attractio pmia fortis ẽ in ipso ⁊ vbi ẽ imitũ motus ð quo curat. ⁊ cuiꝰ intẽtio fuit vt separet illũ q ẽ ptentus sepatiõẽ mesaraicaꝝ sine epe. ⁊ significatio ad illud ẽ sermo ei cũ dicit q incedit in hac egritudine ad curandas mesaraicas ⁊ dimittit curationẽ epis est sicut ille q vadit ad hoc vt faciat emplin̄ pedib⁹ mollificatis pp nocumentũ accis muche q̃ est in dorso ⁊ dimittit curationẽ pncipij ⁊ radicis q̃ ẽ nucha. Hic ẽ ergo fmo B. ꝓiectus huic sermoni. ⁊ tu qdẽ scis q pedes nõ sũt vacui a vtutib⁹. ſ. mãli ⁊ motiua ⁊ sensibili q̃s nucha hz. ⁊ nõ ẽ dñia inter vtutẽ coꝝ ⁊ vtutẽ nuche nisi q a vtus sensibilis ⁊ motiua vm⁹ coꝝ ẽ pma: ⁊ alterius ẽ scda. ⁊ silr ẽ dispõ mesaraicaꝝ. Jpse nãq̃ nõ sũt vacue a vtute q̃ntis sit eaz pncipium epar: ⁊ quõ cũ ipse instrm ⁊ instrm nãle attrahit ex lõginquo nisi fm sentiã mot⁹ localis sicut in lacerto fm plim nõ eũa ⁊ vtute currente in ipso ⁊ obuiãte in ipso ⁊ obuiante patienti ita q ferrũ patiat a magnete ⁊ q̃nqz attrahit cũ eo ferrũ aliud. Et silr tangẽs inter ferruz ⁊ magnetẽ apud plimos coꝝ qui vificauerunt.

Ca.ij. de modis ex qbus sigñt dispões epatis.

Tandoqz sigñtur dispões epis p obuiatõz
q tactus sicut sigñt apata ipsius q̃nqz. ⁊ q̃nz ẽt
sigñtur p dolores q sũt ei, ppij: ⁊ sigñtur per operationes factas ex eo. ⁊ sigñtur p cõitates membroꝝ primoꝝ ipsi sicut stõi ⁊ diaphragmatis ⁊ intestinoꝝ ⁊ renũ ⁊ sellis. ⁊ sigñtur p cõitates mẽbroꝝ quę sunt longinque illis ab eo sicut paruũ capitis ⁊ splenis: ⁊ q̃nz sigñtur p dispões cõitatis totiꝰ coꝝporis sicut coloꝛẽ ⁊ formã ⁊ tactũ. Et q̃nqz sigñtur p ea que oriũtur ju ptibus eius ex pilis: ⁊ que oriũt in ipso sicut p venas ⁊ ex forma mẽbroꝝ alioꝝ ⁊ ex eis que generant in ipso ⁊, pcedũt ab eo: ⁊, ppter pueniẽtia ⁊ diuersificantia. ⁊ ex cautis ⁊ conluctudinibus ⁊ que continuantur cum eis.

Ca.iij. de distinctione mõz hꝛz significati onũ

Jmilitudo qđ accepta ex tactu ẽ calitas tacꝰ
ſ ptiũ eiꝰ: qñ ipsa sigñt ꝓplonem calidã: ⁊ frital eiꝰ sigñt ꝓplonẽ frigidã: ⁊ leuitas eius sigñt hũi-

dam ꝓplonē epatis.ꝛ durities sigt duritiē eius aut
apa ꝓuꝫ in ipo.ꝛ ipsius inflatio sigt eius tumorem
aut apa in ipso.ꝛ lunatio que sentit ex inflatiõe ei⁹
significat q̄ ē in ipso ẽpe.ꝛ ipsi⁹ elongatio exñs fm
aliā formā qđ ē in alio ab ẽpe ꝛ qđ ē in lacerto vētri
Situdo aūt accepta ex doloꝛibus ẽ sicut si fuerit ex
tensiu⁹ cū grauitate:tūc illic erit opilatio aut apa.ꝛ
si fuerit sine grauitate tūc illic erit vētositas. Et si fue
rit grauitas sine pūctura:tūc mā erit in corpe ẽpis
tunc fuerit apa sine opilatio.ꝛ si fuerit cū pūctura tūc
erit apud pāniculū velantē ipm. Hec significatões
alliūpte ex opationibus factis ab eo sūt ꝓ digestiõz
ꝛ attractionē ꝛ expulsionē sanguis ad corp⁹ ꝛ aquo
sitatis ad renes vt cholē ad fel ꝛ melie ad splenē ꝛ sic
dispō tussis. Cūqz destructaliqd hoꝛ ꝛ nō sit mem
broꝛ cōicās ẽpi:tūc ẽ ex ẽpe. Significatões aūt acce
pte ex cōitatibus sūt sicut sitis.ná si ẽ exstō multoti
ens sigt dispões ẽpis sicut singulꝰ ꝛ sicut appetꝰ
etiā ꝛ digō ꝛ sicut malitia anhelitus. cūius eni sit ꝓp
pulmonē ꝛ diaphꝛagma:tñ qñz sit ꝓp epar.ꝛ sic ſpe
cies egõnis ꝛ ſpēs vrine sigñt dispões ẽpis ꝯs sciel
ꝛ sicut dispões sode ꝛ egritudinū capitis ꝛ dispões
egritudinū splenis sigñt ipsas:ꝛ sicut ex dispõnibus
lin gue in tacin eius ꝛ alpitate ipsius ꝛ colore eius ꝛ
colore labioꝛ sigñtur ipse.ꝛ iam quidē currūt inter
cos ꝛ epar ꝓuenientias ꝛ cõuenientia ꝛ victoria in qua
kratib⁹ suis ꝯs dixim⁹ in ca. anatomie cordis. Hec
significatões ꝓp dispões ẽ itatis sūt sicut sigñtio co
lozis sup epar:ita vt si sit rubeus alb⁹ tūc sigñ sanita
tem ei⁹. aut si sit citrinus sigñ caliditatē eius:aut plā
binus frigiditatē eius:aut bunus sigñ frigiditatē ꝛ
siccitatē ei⁹.ꝛ sicut ẽ significatio ictericie sup ipm ꝛ ẽt
sicut significatio punguedis carnose signs hu.ꝛ cali
ditatē ipsi⁹:aut pinguedinis cum adipe signs hu.ꝛ
frigiditatem ei⁹.ꝛ sicut maties significat siccitatē ei⁹
ꝛ sicut cōitas caliditatis in corpoꝛe significat si si fue
rit a vehemētia caliditatis cordis caliditatem eius.
ꝛ cognoscūtur cū ea significatões caliditatis ei⁹ pdi
cte. Significatões aūt ex formis mēbroꝛ aliquoꝝ
sūt sicut significatões ex magnitudine venaꝝ ꝛ ꝯplī
tudine eaꝝ significatões ex magnitud ine ẽpis ꝛ am
plitudine viaꝝ ei⁹.ꝛ ex breuitate digitoꝛ ꝛ lōgitudie
coꝝ etiā sigñtur pulsus ꝛ magnitudo ei⁹. Sed signifi
catões ex pilis ortis sup ipz sūt sic significatões coꝝ
in mēbris alijs ꝯs tā diximus. Significationes vo
ex eis q̄ oriūt in ipso sūt vēe:qñ si ipse sūt grosse ma
gne manifeste tūc ꝓplo ꝓncipalis ẽ calida.ꝛ si sūt sub
tiles occulte:tūc ꝓplo ꝓncipalis ẽ frigida.vez ei⁹ ca
liditas ꝛ frigiditas ꝛ lenitas ꝛ duricies qñz sunt ꝓp
ꝓplonē ꝓncipalē ꝛ qñz sūt ꝓp ꝓplonē accitalē. Si
gnificatões aūt ex eis q̄ in ipo gnāt sunt sicut. sm
ipso gnātur cholꝛ sigñt caliditatē ei⁹ ꝛ melia caliditatē
ei⁹ vehemēte: aut siccitatē ei⁹ ꝛ frīditatē fm q̄ scitur i
loco suo.ꝛ gnātio sanguis boni ẽ significatio sanita
tis ei⁹.ꝛ ille cui⁹ sanguis ẽ cholicus aut melie⁹ aut
mollis declarat in eo q̄ ꝺ ſpgit ex eo ad corpus aut
aquosus nō recipies ꝛtinuatoz cū corpe sic ẽ in hy
dropisi carnosa ẽ infirmū fm q̄ sigñ ipsū dispō ei⁹
qđ spgit ab ipso. Cōueniētia vo ꝛ diuersificantia sci
unt ex hoc q̄ ꝓuenientia sūt silia ꝓplonī nāli ꝛ traria
ꝓplonī accitali. Et tēte vo ꝛ ꝓsuendiet q̄ currūt.
in eis significationes cognoscūtur in qualitatibus.

Ca.vij. de ꝛtraopantia cordis ad epar i q̄litatib⁹

Ltas q̄ calitas cordis vincit calitatez epatis
magnificꝫ.ꝛ humiditas eius nō vincit sic. ita
tem ipsius.ꝛ siccitas eius qñz vincit hu. epis
pap. Et caliditas epatis vincit frigiditatem cordis
debiliter. Et hūiditas ei⁹ vincit siccitatē ipsi⁹. Et ei⁹
frītas paz vincit calitatē eius:ꝛ ipsius siccitas semp
vincit hūiditatē ei⁹. Et frig⁹ cordis vincit calitatez
epatis pl⁹ q̄z vincit siccitas illi⁹ hūiditatē epatis. Et
caliditas cordis vincit hūiditatē epatis pl⁹ q̄z vicat
siccitas ipsi⁹ hūiditatē eius. Et vincit frītas ei⁹ etiaz
calitatem illius aliquo modo victorie.

Ca.v.ꝺ signis ꝓplonū epis nālii ꝛ pmo calide.

Emplonis calē nālis signa sunt amplitudo
venaꝝ ꝛ ipsaꝝ mānifestatio ꝛ calefactio pulmo
nis ꝛ corporis si nō resistit ei coꝛ. Calitas eni
cordis vincit frīatē epatis fortiter.ꝛ multitudo ge
neratōis cholere in etate iuuētutis ꝛ melie i fine ei⁹:
multitudo pilozꝫ in ossibus pectoris.ꝛ fortitudo ap
petitus cibi ꝛ potus.

Ca.vi. de signis ꝓplexionis frigide nālis.

Ignia ei⁹ sūt ꝛtraria illis signis ꝛ frītas cordis
vincit calitatē epatis min⁹ q̄z vicat calitaⁿ ei⁹
illius frītatē. Et qñ sanguis hūtis hanc com
plexionē est subtilis ꝛ aquosus ꝛ ꝑuꝰ eius est debi
lis tūc multo tiens accidūt in ipso febres.

Ca.vij. de signis complexionis sicce naturalis

Ignia eius sūt paucitas sanguis ꝛ grossitudo
eius ꝛ vacuitas venaꝝ ꝛ siccitas totius corpo
ris ꝛ spissitudo pilozꝫ ꝛ crispitudo ipsoꝝm.ꝛ
coꝝ suna hūiditate nō ꝓsequtur siccitatē epatis ita q̄ ali
qd valeat imo nō vicit eā oino:vez siccitas epis vi
cit hūiditatē cordis valde ꝛ calitas cordis vicit hu
miditatē epatis i vltio.

Ca.viij. de signis ꝓplonis humide naturalis.

Ignia ei⁹ sūt ꝛtria illis signis.ꝛ cordis siccitat
qñz ꝓsequt hūiditatē epis paz valde. vez hūi
ditas ipsi⁹ vicit siccitatē cordis totis.

Ca.ix. de signis ꝓplonis calide ꝛ sicce naturalis.

Ignia ei⁹ sūt sanguis grossus:ꝛ multitudo pi
lozꝫ nigrozꝫ apud ossa pectoris.ꝛ amplitudo
venaꝝ scāns ꝓplonē ꝛ durities.ꝛ multitudo
gnātōis cholere ꝛ melie i fine iuuentutis. ꝛ siccitas
corporis si nō diuersificauerit ipam coꝛ.

Ca.x. de signis ꝓplonis calide ꝛ hūide naturalis

Ignificant ipsam calitas sanguis ꝛ bonitas
essentie eius ꝛ ꝑfectio venaꝝ valida cū leni
tate:ꝛ q̄ colo:est rube⁹ sine citrinitate ꝛ pul
plimi i pectoris ossib⁹ min⁹ cū eis q̄ sūt i cala ꝛ sic
ca ꝛ nz sūt i spissitudie coꝝ ꝛ crispitudie. ꝛ tenuitas
corpis pp calitatem ꝛ hu. ipsius. Et cum calitas est
dñans remanet corp⁹ sanū. Et si hūiditas ẽ magis
dñans festinat ad ipm egritudies putrefactōis.

Ca.xi.ꝺ signis ꝓplonis frīde ꝛ humide nālis.

Ignificāt ipaz sanguis aquosus ꝛ phlaticul.
paucitas pilozꝫ apud ossa pectoris:ꝛ strictura
venaꝝ:vene nō replete:mollities:paucitas
generationis cholere ꝛ melie i fine iuuentutis:ꝛ hu
miditas corporis si non cōtraoperetur coꝛ.

Cap.xij. de signis ꝓplonis frigide ꝛ sicce nālis.

Ignificāt ipaz paucitas sanguis:ꝛ paucitas ca
liditatis sanguis ꝛ corporis. Et strictō vēarū
ꝛ occultatō eaꝝ ꝛ eaꝝ durities ꝛ paucitas pilo
rum i mirach. Et siccitas totius corporis.

Cap.xiij. de egritudibus accidentibus epati.

Patiaccēt egritudies ꝓplonis i ꝓpetate sue
ẽ sbe: Et egritudies ꝓplonis: Et apata: Et vesice
ꝓpe apud pāniculuz: Et rūpunt apud spaciū
ꝛ reliq̄ qrū singularuz dicemus ca. Et qñz tollerat
ruptura plim q̄z reliq̄ ibi:ꝛ non timet ex ea mors
festia nisi associet ei ruptō sanguis ex vena magna.
Et qñz accēt epi apata p cōitatē ꝛ ꝓpei stō ꝛ splene
ꝛ felle ꝛ renib⁹ ꝛ diaphꝛagmate ꝛ pulmōe ꝛ mesaraī
cis ꝛ ilestis ꝛ ꝓpe supiozibus:ꝫ stō ꝛ diaphꝛagmati
ꝛ felli ꝛ mesaraicis ꝛ ileſtis cōmunicāt i ꝑmis vene q̄
sunt a pte ꝓcauitatis epis:deide puenit nocumentuz
coꝝ ad epar ꝛ q̄z ꝓfirmat. Diaphꝛagma vo ꝛ pul
mo ꝛ renes cōicāt i ꝑmis venis gibbositatis: deide
puenit ad epar:ꝛ qñz ꝓfirmant.ꝛ plima cōicatō q̄ ẽ
nō ẽ nisi ꝓp stoz:ꝓpcāz cū q̄ cozꝛupit digō ꝛ expellit
cib⁹ idigestus nisi sit cā alia. Et egritudium qđ gib
bositatis materiez expulsio fm plim fit cū ꝓuocatō
ne vrie ꝛ fluxu sanguis ex narib⁹ ꝛ sudoꝛe:sed i egri
tudib⁹ ꝓcauitatis ẽ illud cū solutōe vētris ꝛ vomitu
cholerico ꝛ sanguineo ꝛ sudoꝛe etiaz ipsius horis.

Cap.xiiij. de signis malitie ꝓplexionis calide.

Alitie ꝓplonis calē signa sūt lutus vehemēs ꝛ
mō abscidit cū aq̄ potu: Et paucitas appetit⁹
cibi: Et iflatō: Et citritas vrine ꝛ fictura eius:
Et velocitas pulsus ꝛ frequntia eius:ꝛ febres ꝛ adu
stio sanguis:ꝛ leds a calefaciētibus.ꝛ segt ipsam liq
factio icipiēs ab hūoꝛib⁹:deide a carne ẽpis.ꝛ segt
eaz ralura ite stiōz. Et qñz deficatcū ea nā absq̄ do
loꝛe i lateribus aut grauitate.ꝛ multiplicat cū ea vo
mitus citrinus ꝛ rubeus ꝛ viridis ꝛ succus porri.ꝛ ẽ
cuz ea egō cholica plim ꝛ ꝓpe si fuerit illic cum ꝓple
xione mā:ꝛ si nō fuerit miozak san.ꝛ exalpak ligua:ꝛ
extenual coꝛpus. Et qñz significat illud ex etate ꝛ cō
suetudie ꝛ arte ꝛ regimie. Et illa q̄ media est generat
cholerazꝫ ꝛ supflua gnāt melias. Et egritudies ei⁹ sūt
ex mania ꝛ melia ꝛ silibus. Et qñ puenit solꝰ vētris
ad syncopi cuz casu appetitus:tunc plim eius est ꝓp
debilitatē ẽpis factaz a ꝓplone calida:ꝛ i plimo ipsi
us ẽ egō sicca adusta nisi ad hoc pueniat vt adurat
sanguiez ꝛ hūoꝛes ꝛ carnositatez ẽpis ꝛ solone ven
tris eaz educat. Et qñ icipit adurere sanguiez est egō
sicut fer. Et qñ ẽi ẽpe adustio aut apa:aut dubellati
deide egredit cuz egōne aliqd nocēs grossuz:tūc illud ẽ carnositas ẽpis tā putrefacta. Et non ẽ ois res
nigra egrediēs fer. Et qñz recidit abrupte ꝛ vtrulē
tuz māle:deide igrossat ꝛ fit nigꝛ grossū fendū sic fit
i febribus pestilentialibus. Et qñz egredit pus viru
lentum sanguis:deide nigrum subtile.

Cap.xv. de signis malitie complexionis frigide.

Igna eius sūt albedo labioꝛ ꝛ ligue ꝛ pauci
tas sanguis ꝛ difficultas cursus eius ꝛ mul ti
tudo phlatis ꝛ paucitas sitis ꝛ coꝛruptō colo
ris ꝛ q̄ nesactō materiei:ꝛ qñz denigrat declinans
ad viriditatē:ꝛ qñz fit citria ad coloꝛē sistici declians
Et ēt albedo colozis ꝛ ꝓplegmatis ꝓpetas ꝛ grossi
tudo ꝓp ꝓgelatōez ꝛ tepiditas pulsus ꝛ vehemētia
famis. Fames eni nō fit nisi exstō mñ. Et puitas di
gōnis bonꝫ:ꝛ qñ frigus ꝓsequt finē ꝑuak appetit⁹. Et
egō qñz ẽ sicca sine odoꝛe:ꝛ qñz ẽ hūida ꝓp debili
tatē attractie ꝛ ẽ declinis ad albedinez pui seroꝛis. Et
qñz subtiliat cuz ea egō ꝛ hūectat:vez non ꝑcuerat
ita ꝓtinue:ꝛ nō multiplicat cuz ea fluxus ventris:ꝫ
nis sit eius ꝛceptio ꝛ euentus elōgatus. ꝛ i fine eius
egreditur quoddā sile fecī sanguinis putrefacti non
sicut sanguis liquefacti. Et qñz sequnt ꝓlozꝫ fram
p⁹ spaciū quoddā febrez:ꝓpea qz sanguis subtil ꝛ ē
ipla recipit putrefactōez q̄ accit ei ꝛ sūt febres ꝓaue
ꝫ dicā i ca. febriū:ꝛ qñz est i initio eaꝝ virulēt⁹ sub
til:deide igrossat ꝛ denigrat. Et qñ est fluxus vētris
silis lauature carnis recentis ꝛ illud cuz apparuit in
ꝓncipio significat frigus:ꝛ si accidat post illud cal⁹
appetitus:tūc ẽ ꝓp coꝛruptōz hu. aut ꝓp cām aliam
febris ꝛ silem. Et plim significatōis eius ẽ sup debi
litatē a frigoꝛe ꝛ si fuit eius redit appetitus ꝛ fit super
flu⁹ ꝫz plim ꝛ spasmak cū eo mirach. Et qñz signifi
cāt ipsā etas ꝛ ꝓsuetudo ꝛ cibus ꝛ cāe ꝓterite:sic po
tus aq̄ fre i ieiuno:aut ꝓ balneū aut coitū:qñ epar
iflāmatū sugit ex aq̄ tūc velocit plim.ꝛ si ẽ illic mā se
tis aceto sitas i oꝛe ꝛ hūiditas i egōne. Et qñz ẽ ad
nigredem ꝛ viriditatē ꝛ nō ad citritatez ꝛ rubedinez.

Cap.xvi. de signis male ꝓplexionis sicce.

Igna ei⁹ sūt siccitas oris ꝛ ligue ꝛ sitis ꝛ duri
ties pulsus ꝛ subtilitas ꝓprie:ꝛ qñz denigrat
coloꝛ. Et si fuerit illic melia aut cholera:scies
significatōes eaꝝ facile per ea q̄ sciuisti i ꝑmis.

Cap.xvij. de signis malitie ꝓplexionis humide.

Ignificāt ipsā iflatō faciei ꝛ oculoꝝ ꝛ molli
ties carnis hypocondrioꝝ:ꝛ puitas sitis:nisi
sit caliditas ꝓsumēs hūiditatē:ꝛ hūtas ligue:ꝛ
albedo coꝛ oris:ꝛ qñz ea cuz ea fluxus ventris pauca. Cū aūt
vehemis fit frig⁹ ꝛ dñat hūiditas ẽ ꝺclis ad viridita
tez.ꝛ quādoq̄ ꝺbilitat coꝛp⁹ ꝓp molliē hūiditatis.

Cap.xviij. de fmōe vli de curis egritudinū ẽpis.

Hec ẽpe nec̄ia ẽ ꝓseruatō sanitatis cum silib⁹ ꝛ
i expulsio egritudis cuz ꝛrio Et i regic apatū
ꝛ vlcez ꝛ nocumēto ꝛ ꝓtatis ꝛ i opilatōum
apertōe ꝛ reliquoꝝ ea q̄ sunt nec̄ria i reliqs mēbris.
Et melioꝛ qđ hoꝛa ꝛ ad sumēduz i potu medicias
egritudiuz ẽpis:ꝛ ꝓpe pp opilatōem ẽpis ꝛ silia:est
hoza in qua existit ꝙ illud qđ penetrat exstō ad ep
ꝛ cōꝛpehēditur i ipso iā est digestum ꝛ seperatuz qđ
seperari oportuit:ꝛ iter ipsū ꝛ iter comestionē temp⁹
iteruent ꝓueniēs ꝛ i consuetudie hoium ẽ hoza q̄ ẽ
iter surrectionez a sōno ꝛ inter balneationē. Et oz ẽt
i epe vt tu nō cures medicias aptuas ꝛ resolutiuas

quibus ꝙtrahit versus egritudines cꝓis mãles opilatiuas ꝛ aꝓsas ex stipticis ꝙfur mãtib⁹ nisi cristies sicitate supflua. Et nõ oz vt ad sũmũ ꝓueniat i ifratõne cꝓis q̃tũ polle ẽ ꝛ pducat ad hydropisiz nz i calefactõe eius ꝛ pducat ad arefactõez. Et pp hoc oz vt scias q̃titatẽ ꝓleptiõis nãlis cꝓis qõ curas ita vt cũ reduxeris ipz ad cã stes. Et scias q̃ cũ tu erras i cꝛe puenit error⁹ nus ad venas: dcide ad corpus. Et ex errore q̃dez cst vt nu ꝓuoces vriaz vbi necessariũ est te soluere ventrez: ꝛ ẽ vt sit mã i cõcauitate: ꝛ soluas vẽtre cũ te opozteat ꝓuocare vriam: ꝛ est vt sit mã i gibbositate. Et oz qdẽ vt medicie cꝓice optie teranꝛ: ꝛ oz vt sint subtilis subst̃tie q̃tenus ad ipm pueniãt sine sint ffe sine stiptice. Et subtiliatiũ. qdẽ ꝓpctas ẽ vt acuãt sãguinẽ: iz sint apitiua. Aꝛ oz vt attẽdas illud ꝛ sic aq̃ radicũ ẽ ex sũma apitiuaꝛ ei⁹ ꝛ subtilitatis ei⁹ generãt q̃z hũozes diũlos ũ. ꝓpozõales: qꝛ oz vt qñ freq̃ntas ei⁹ potũ duob⁹ aut trib⁹ dieb⁹ cõ ueniẽt cũ aliquo lenias naturã. vez vric. puocatõez aq̃ ipa ꝺ radicib⁹ opat. Et oẽs qdẽ ẽdiuie spẽs ꝛ ꝓ he amara q̃ ad rubediez ꝺcliat ꝓfert leniõid⁹ cꝓis: calefcis gõ cũ siropo acetoso. ꝛ iffatis cũ melle. Et ep adib inuatiuz ẽ cũ sua ꝓpctate ꝛ carnes liaciaꝛ silr.

Cap. xix. de causis nociuis epatis.

Lias q̃ itromittere cibuz sup cibũ ꝛ errozꝛ dis eius sunt ex rebus magis nocis cꝓi. ꝛ potare aquã ffaz subito i ieiunio ꝛ post balneuz ꝛ coituz: ꝛ exercitiuz q̃z pduc̃ ad iffationez vehemtez epatis: ꝛ q̃z accit epati iflãmatio ab ipsa suctio velozꝛ ꝛ multa ex ea ꝛ q̃z pduc̃ ad hydropisim. ꝛ oz i huiusmodi dispõne vt pmisceas cã cũ vio: ꝛ non i ffes eaz vehemt̃er ꝛ ñ traijcias eaz ipetuose deglutiẽdo: imo sugẽdo paulati: ꝛ vlcosa qdem oia nocent cꝓi ex pte q̃ faciũt possidere opilatõez. Et frumẽtuz ẽ ex sũma eoꝝ q̃ ẽ vlcositas cũ ꝓpatiõe ad illõ qõ ẽ epar ex mẽbris cũ digerit i cꝛe. Et nõ ẽ oẽ frumẽtuz ita: imo gluti osum. Et vinũ dulce facẽ accidẽ i cꝛe opilatõez: ꝛ ipm abstergit ullaz q̃ ẽi pectoꝛ Et cã i illo ẽ q̃ vinũ dulce attrahit ad epar non gradati ppea q̃ epar diligit ipm ex hoc q̃ est dulce: ꝛ pp suã penetratõez ex hoc q̃ ẽ potus: qꝛ nõ mozatur i ipso q̃titate qua sepet̃ ex ab eo fm mozaz aliaruz rerum grossaꝛ: imo supuenit cꝓi i grossitudie sua: ꝛ inuenit vias ad ipm paratas: qñ vie q̃ sunt iter ſtõm ꝛ epar sũt ãple ꝛz ꝓpõez ad illud qõ venit ad ipz ex venis ſplis i cꝛe. Simpli⁹ cã ꝓhẽdit i cꝛe ñ mozat i q̃titate q̃ sepet̃ ꝛ digerat: imo expellit subtile i venas ſtricias illic velocitat sue penetratõis: ꝛ dimittit sedũ pp ſtrictõez vie. In pulmone vo res ẽ ccontrario: qñ supuenit ei vinũ dulce cũ iaz colatũ ẽ: aut ex via meatuũ meri ꝛz semitaz reludatõis ex meatib⁹ ſtrictis aut amplos: aut ex via ꝛcaua cũ iaz dimittit fecez ꝛ vadit adhuc cũ iaz sit colatũ ꝛ transit i meatib⁹ ſtricis ad amplos: qꝛ colat vice altera. Et ſilr reliq̃ dispões ũ inuenit̃ ei cũ ꝓparatõe ad pulmonem.

Cap. xx. de rebus conuenientibus epati.

e Et medicis qdẽ ꝓfert ei oia i gbus ẽ amarimdo qua aperiat aut vtus alia qua apiat cũ sticitate ẽ q̃ ꝓfortet: ꝛ odoꝛ aũto cõueniẽte sb⁹ spũs ꝛ phibẽte putrefactõez sic̃ cinamomũ ꝛ sũmitates sq̃nanti ⁊ myrrha ꝛ silia. Et ea i gb⁹ sũt ablutõ ꝛ abstersio ꝛ mũdificatio virus mali cũ nõ ꝓcquũt i mollificatõe sũmaz ꝓsecutõis mellis: ꝛ ea i gb⁹ sũt maturatio ꝛ lenificatio: ꝛ ꝓpe cũ stipticitate ꝛ ꝓfortatõe sicut croc⁹: ꝛ q̃ sũt cũ hoc suauia sicẽ passe: ꝛ velocis penetratõis sicut vinũ odoꝛez ꝓlib⁹ cꝓib⁹ i gb⁹ nõ ẽ calliditas vehemtis. Et q̃n medicia aggregat ad ꝓpetates ꝓdictas suauitatẽ tũc fortasse ẽ amica cꝓis diligẽs ipm sic̃ passe ꝛ fic⁹ ꝛ uellane ꝛ est vtilis inuam̃ti. Et si ẽ nõ recipiẽs putrefactõez ꝛ corruptiõez: tũc ẽ magis vtile ꝓsecutõis i inuãdo. Et altararacon q̃ dez tenduia hozulana ꝛ capestris ꝛ ueniũt ei valde Et ꝓfert ffa egritudi calide i cꝛe cũ ꝓpetate sua ꝛ q̃litate ꝺria sili: q̃uis q̃daz dicãt q⁹ illa q̃ est vehemt̃er amara ẽ calida: ꝛ ꝓfert apiendo opilatõez ꝓp suam amaritudiez ꝛ ꝓfortando pp suaz stipticitatez. Et cõfert egritudi ffe cũ sua ꝓpetate: ꝛ cũ eo qꝺ ẽ i ipsa ꝺ aptõe ꝛ ꝓfortatiõe. Et q̃n supfluit frig⁹ i cꝛe pnuscẽ q̃libet illaz duaꝛ cũ melle: aut cũ aq̃ mellis: q̃n reſtilit mel iffatõi ei⁹ ſi tũmet ex ea: ꝛ adiuuat ipsam ad reliq̃s opones suas. Et q̃n ersiccant ãbe ꝛ sumunt i potu cũ melle ꝛ aq̃ sua ꝛ ꝺcoquũt cũ melle: ꝛ ꝓferũt valde: ꝛ apiũt ꝛ educũt hũozẽ ffm cũ vria. Et ex cibis qdez ꝛ quietib⁹ cꝓi sũt illi quoꝝ chim⁹ bon⁹ est ꝛ dulcia cõueniũt cꝓi: qꝛ ipi sunt eis ꝛ magnificat ꝛ ꝓfortat. Et ex velocia sunt ad hoc vt faciant euenire opilatiõz ppea q̃ epar attrahit laboriose associans ea hũozib⁹ altiꝭ. Et pp hoc oz vt deuitet dulcia ille q̃ hz apa i cꝛe suo: qñ ipsa ꝙuertũt velociꝰ ad cholerazꝛ ꝛ faciũt accidere opilatões. Et nocibiliora dulcia sũt q̃ sũt ex eis grossa: ppea q̃ faciũt accidere opilatõez: ꝛ q̃ ex eis sũt cala pp ꝙuersionẽ i naz ad cholerazꝛ. Et fistici qdẽ inuatiui sũt pp suã aromaticitatez ꝛ stipticitatẽ ꝛ ꝓfortatõez ꝛ mũdificatõez viaꝝ venaruz cibi: vez sũt vehemtis calefactõis. Et anẽllane sũt ꝓueniẽtes oib⁹ cꝓib⁹: qñ ipse ñ sũt vehemtis caliditatis: ꝛ sũt apitie ꝛ chim⁹ eaꝝ ẽ bon⁹. ꝛ epar adib ꝛ cãnes limaciaꝝ ꝓueniẽtes sũt cꝓi cũ ꝓpetate q̃ ẽ i eis.

Cap. xxi. de cura malitie ꝓplonis calei epate.

Ꝓfert vt sit subtiliatõ i regimie ei⁹: ꝛ non poueniat ad vltimũ: ꝛ caueat i ea mollificatõ vehemtis cum humectatis aquosis: ꝛ caueat i ea cuentus opilatõis cuz ifrigidantibus grossis. Et oz vt caueat i ea stupefactõ vltia: imo oz vt ifrigidantia ipsũ aggregẽt ad ifrigidatõez abstersionẽ ꝛ aptionẽ ꝛ penetratõez cibi ꝛ stipticitatẽ ꝓfortantẽ non plurimaz ꝛ i aqua ozdei sũt oẽs ille ꝓpetates. ꝛ endiuia q̃ dez cãpestris ꝛ hortulana vltima est i hac intentione Cõplõ nãqz ãbaꝝ decliuis ẽ ad frig⁹ ñ valde supfluum. Et ẽ i ea caliditas apitiua: ꝛ non calefactia ꝛ stipticitas eãlis ꝓfortans: imo puenit ex iuuamto ambaꝝ vt ñ noceãt cꝓi iffo ꝛ ponunt ambe i medicis sicut diximus i medicis singularibus: ꝛ i areolis medicinaꝝ cꝓicaꝝ. ꝛ q̃n comedunt elixate ꝛ ꝓpe cuz coriandro humido ꝛ sicco ꝛ comedunt cum aceto. Et amirberis hz ꝓpetatẽ maximã ẽt: ꝛ tamaridi etiaz.

Et q̃n sentit opilatio in cꝛe ꝓuenit vt adiungat illis ãbab⁹ apiũ: q̃n apit opilatões ex q̃liq̃s duaꝝ priũ sũt. ꝛ ẽ ex eis quoꝝ penetratio est velozꝛ: ꝛ sil⁹ calefactio. Et ex eis q̃ ꝛterũt ad illud ẽ vt sũmãt succi endiuie ꝛ succi alkekẽgi ꝛ succi solatri oiuz añ. ʒ. ij. et succi cozãdri hũidi ꝛ succi feniculi oiuz añ. ʒ. i. ꝛ. ʒ admisceat. ʒ. ʒ. croci ꝛ sumat in potu. Et q̃z sũt in potu oleũ ro. bonũ ꝛ oleũ de pomis cũ aq̃ frar⁹ temperat ꝓplonẽ cꝓis. Et ex eis q̃ ꝓferũt cꝓi qõ hz malitiã ꝓplonis calide ẽ vt sũat ex alefrigunis aur. ij. cuz zuccaro tabarzet ꝛ aq̃ ffa. Et etiã vt i potu sũat sucus cucurbite assate ꝛ aq̃ gnatoꝝ ꝛ lac vaccinũ sine butyro ꝛ aq̃ pomoꝝ ꝛ piroꝝ ꝛ altharichi ꝛ succ⁹ rorecentis. ꝛ q̃ ñ nõ ẽ fe. ꝓfert aq̃ lactuce cũ sir. acetoso oi die bibat cũ põdere. iij. ʒ. myrobal. citrinoꝝ ꝛ põdere. ʒ. i. de lacca abluta ꝛ. ʒ. ʒ. se. apij. Et q̃n sepatio sit ex eo duab⁹ hepdomadis bibat lac camelaꝝ fetaꝝ incipiẽdo ab. i. lb. vsq̃z ad duas: ꝛ coquãt i ipso medicine diurectice aptiue facientes penetrare: sic̃ aliqd ex succo eupatorij: ꝛ ex se. endiuie ꝛ se. cuscute. ꝛ q̃z sũt necaria ea q̃ sũt sic̃ sumitates ignãti. Et q̃z ẽ nociuz sũere i potu stupefaciẽtia ꝛ pfectiões opiatas ꝛ recipiẽtes hyusq̃amũ ꝛ filoniũ. Et ego abhorreo illud q̃n inuenit abeo iter. ꝛ vinũ fortequando oz excusat ipm si bibat aq̃ ffa valde in ieiuno. ꝛ ꝓferũt ei troc. ꝺ spodio ꝛ troc. hẽherberis ffi ꝛ troc. ꝺ cãfora. ꝛ ex troc. ꝓferẽt⁹ eis ẽ trocisc⁹ hꝰ iiʒ. folioꝝ salicis ꝛ folioꝝ neufaris ãboꝝ añ. ʒ. x. ro. ru. absq̃ capitib⁹ sui. ʒ. xij. cãforꝰ põd⁹. ʒ. ij. ʒ. ꝛ mellis rubei ꝛ lacce ablute cũ alefeniati sic̃ ẽ ablutio aloes ãboꝝ añ. ʒ. vij. gariof. ʒ. viij. croci. ʒ. iij. aristo. ʒ. v. luti kabulis masti. capil. ve. oiuz añ. ʒ. iij. ꝓficiãt cũ aq̃ solatri ꝛ endiuie: ꝛ fiãt inde troc. ꝛ sit vn⁹ q̃lẽz aur. i. et sũat ex eis ois trocisc⁹ cũ aq̃ solatri. ꝛ q̃n ꝛ ꝓferũt ad illud ẽpla sca fm hũc modũ: sũat postulaca ꝛ erat ꝛ ponat sup ipm oleũ ro. ꝛ inf fel ꝛ fiat cũ ea emplm aut sũat ãboꝝ sandaloꝝ añ. ʒ. i. gariof. violarũ siccaꝝ ãbaꝝ ana. ʒ. i. ꝛ. ʒ. ro. ʒ. ʒ. ꝛ croci abluti. ʒ. ʒ. ꝛ absynthij. ʒ. ẽpla pa: cãforꝝ põdus. ʒ. ij. adiũgãtur cerato fcõ cũ oleo de salicibus ꝛ liniat sup aliqd latũ ꝛ ꝓpe folia cucur. ꝛ folia acetose ꝛ folia sicle: ꝛ fiat cũ eo emplm. ꝛ q̃n emplm fit cũ succis herbarũ ffaꝝ sicut succo cucur. ꝛ cucu. ꝛ reliqs q̃ diximus in ca. eoꝝque bibũtur: ꝛ ponitur in ipso ordeũ aut fauic lentiũ: ꝛ effũditur sup ipm oleũ ro. ꝛ sit cũ eo emplm. ꝛ q̃nqz ponitur in ipso aliqd de ligno sandali ꝛ garioſ. ꝛ canfora ꝛ nõ elongaſ qn ponat in ipo aliqd ex odoriferis ꝛ ags fructuũ odoriferoꝝ. ꝛ q̃nqz roſaſ aliqd sup ipm de cuiscis. Cibi vo qbus cibãſ sint sicut aqua ordei ꝛ decoctio oleoꝝ ꝺictoꝝ ꝛ ipa met olera decocta ꝛ endiuia decocta cũ coriandro humido ꝛ lactuca ꝛ sicla decocta ꝛ passe acetose et aqua lactis acetosi ꝛ carnes limaciaꝝ. Et ex fructib⁹ alzarur ꝛ cydonia ꝛ pira: ꝛ nõ maltũ sumatur ex illꝰ vt non supflue adda: in stipticitate: ꝛ generetur opilatio etiã ex ponat granata muzaꝛ ꝛ exp̃sitio vue acetose. ꝛ frangat ur stipticitas eoꝝ cũ eis in quibus est lenificatio ꝛ mozat assẽmi ꝛ tribus cũ zuccaro ꝛ acetũ ꝓparanti cũ aqua granatoꝝ ꝛ grana granatoꝝ ante cibum ꝛ post cibum: ꝛ melones qui sũt supflue dulcedinis: ꝛ ꝓcipue illi q̃ nominãt raki ꝛ palestini et indi. ꝛ non os quidẽ vt de istis medicinis sumantur ille frequenter in quibus est cũ infrigidatiõe stipticitas ꝓpter illud qõ in ipsis est de vi faciendi accidẽ opilationẽ. Et non est malũ sumere melones duros parue dulcedinis ꝛ vas in qbus est duricies carnis ꝛ paruas dulcedinis ꝛ illas que sũt muze ex vuis ꝓpe. ꝛ ꝓferũt ei cibaria facta de mes ꝛ de cucurbitis ꝛ de spinachijs ꝛ lentibus cũ aceto cõdita ꝛ sine aceto. Et quidam hoies sunt qui comedũt vel ꝓcedunt passas: sed os vt sint decliues ad acetositatẽ: ꝛ ancillanas: q̃n non est in eis calefactio plurima: ꝛ sũt apertiue opilationũ ꝛ sũt boni nutrimẽti. oz ergo vt miscentur cum eis in quibus est infrigidatio aliqua ꝛ stipticitas. Et ex carnibus piscũ paruoꝝ decoctoꝝ isridebegitant cũ aceto ꝛ almosos. ꝛ congelata sca ex carnibus subtilibus. ſ. carnibus hedi. ꝛ anium leuis digestionis: sicut est caro pdicũ ꝛ turturuꝝ nõ supflue pinguiũ cũ pomis pparata. ꝛ ꝓferũt eis vẽtres auiũ aque ꝛ alguaraſce cũ aqua ro. ꝛ galline cũ aceto condite. ꝛ similiter parue anes cũ aceto ꝓparate.

Et nocent eis; epar ꝛ splen ꝛ coꝛ ꝛ carnes grosse: sicut carnes hircoꝝ ꝛ arietũ ꝛ aialiũ neruosoꝝ, ꝛ dure carnis: sed caro vaccaꝝ iuuencularꝝ ꝓparata vt ea q̃ congelantur confert habenti fortẽ stomachũ ꝛ illuz qui digerit. ꝛ oz vt vitent ouа cocta donec fuerit dura ꝛ assata ꝛ vitent pinguia supflue. Et nocet ei vinũ valde nisi ipsum sit necessariũ. ꝓpter consuetudines aut debilitatem digestionis: tũc oz vt sumant in potu paꝝ subtile quod sit decline ad albedinem.

La. xxij. de regimine malitie ꝓplonis frigide.

e Et eis q̃ deferũt istis est potare siropũ ꝺ absynthio cum siropo acetoso de mellis. ꝛ q̃nz cõfert habenti frigidũ epar vt dormiat in nocte sup troc. de absynthio ꝛ scia calefacientia nota sunt vehemẽtis iuuamẽti. Et silr iuuat cũ administratõe lactis camelaꝝ arabicaꝝ non aliaꝝ cũ cãfora ꝛ. v. vsq̃z ad. x. zuccari. Doc. n. tẽperat ꝓplonẽ ꝛ educit humores frigidos soluẽdo ventrẽ ꝛ puocãdo vrinã ꝛ apiendo opilatões. Et fortius illo ẽ vt dormiat sup diacurcũa aut dialaca ꝛ attanasiã: ꝛ administrentur in syncopi diacostũ zinziber ꝓdiũ cũ aqua apij ꝛ tro. de costo ꝛ de lacca dicti in antidotario: ꝛ bibantur in ieiuno eupatorij ꝛ assari. ʒ. iij. ꝛ bibatur desuper vinũ: ꝛ ex de coctionibus ꝺecocto costi et absynthij dicta in antidotario bibatur cũ oleo amigdalino dulci pondere. ʒ. ij. ꝛ oleo de fisticis põdere. ʒ. ij. Et fortius illo est vt bibatur cũ oleo de neridem ꝛ oleo amigdalino amaro ꝛ oleo de kerna. ꝛ ẽt cũ decoctõe hꝰ mõi: ℞. se. feniculi apij ameos masticis põdus. ʒ. ij. ꝛ coꝛ cicũ radicis apij ꝛ troc. radicũ fẽculi ãboꝝ ana aur. ʒ. x. ꝛ herbe eupatorij ꝛ absinthij romani añ. aur. v. ꝛ lacce ꝛ calami aromatici ꝛ costi dulcis ꝛ amari: ꝛ a ꝛ tikolo. oiuz ana. ʒ. ij. ꝛ supiozuz squinanti. iiij. decoquãtur in. iij. lb. aque vsq̃ quo redeat ad medietatẽ ꝛ bibantur ex ea oi die. ʒ. ij. cũ

oleo fisticino ǒntitate.ʒ.i.ɼ.ʒ.ɼ ol ei amigd.dul.ǒn
itate.ʒ.ij. Et qñ ꝛfert eis ſi adhibeãſ epithimata ca
lida ɼ épla ſicut éplm ſtōatico ɼ éplm de calcadis et
emplm de melliloto cū emplo facto ex eis q̄ ſunt ſi
cut eoſtus ɼ myrrha ɼ ſpica ɼ neriden róana ɼ aco
rus ɼ fenugreci ɼ illa. Emplm bonū ad illō ℞. vi
nec amūrberij maſti. melliloti ſpice radicis lilij celeſti
roſaꝝ ptes equales: diſſoluant in oleo maſticino de
coq̄ndo ɼ fiat ex eis éplm mane ɼ ſero ɼ ſit tepid. Et
item éplm bonū ℞. ſūmitatū ſq̄ati ɼ granoꝝ alben
ɼ maſtic. ɼ coꝛdumenij ɼ āmoni oiuꝫ añ. durkimet.
iij. aloes ɼ herbe cupatorii ɼ abſynthij ɼ ſupiozeꝝ
oium añ. durkimet. vi. ſpice aromatice ɼ caſſie an
boꝝ añ. durkimet. ij. ireos venaꝝ ſanſucci aboꝝ ana
dur kimet. ij. āmoniaci durkimet. xxiij. gūmi alboꝝ
ɼ thuris amboꝝ durkimet. xij. gūmi.lb.i.ɼ.ʒ
olei de alcāna.q.ʒ ad ꝓficiēdū. Et item éplm: ℞. ā
momi.ʒ.i. carpobal ɼ b delliꝫ.coꝛdumēi thuriſ ɼ tro
ci oiuꝫ añ.ʒ.i.ɼ.ʒ.ɼ ſpice ſemic.ʒ.ij. gūmi alboti.ʒ
vi. ſūank thꝫ ɼ bdelliū in vino ɼ diſſoluat croc⁹ i ipo
ɼ liq̄fiat gūmi alboti in neridē ɼ terank medicie ſicce
ɼ miſceant cū oleo de neriden ɼ vino ɼ ꝓficiat ſuper
ea paꝛ ɔ cera. ɼ admiſtra éplm ɼ ſumāt ēt cydonia ɼ
farina ozdei ɼ cera ɼ medulla vituloꝝ ɼ oleū ro. ɼ ab
ſynthij ɼ āmomū ɼ galia ɼ croc⁹ ɼ aſſaꝝ ɼ maſtix ɼ
glutē alibat ɼ neridē: ɼ ſūat ex eis ſm quātitatē neceſ
ſitatis: ɼ fiat ex eis éplm. De cibis aūt ſumāt medul
lā panis calidi ꝛtritā in vino ɼ ꝛtritā in andacoca ɼ
carnes leues q̄ ſūt ex carnibus auiū puaꝝ ɼ talcabit
ɼ aldragi ɼ pdicū ɼ ventres anſeꝝ: ɼ ꝓpe oia illa aſ
ſata ɼ frixa ɼ cū ſeminibus cōdita ɼ caules bcoctos
in aqua tribus decoctionib⁹ ꝓdtos cū ſeminib⁹ ca
leſacientib⁹ ɼ cinamomo ɼ piper cymino ɼ ſimilib⁹
ɼ inci datur ſup ipſos ruta ɼ ſoꝛbitiōcs fcās ex eis q̄
ſūt ſicut fenugrecū ɼ medulle calide. Et qñꝫ ponit i
cibis enduia ɼ ꝓpe illa q̄ é vehemētis amaritudis
Et quidam qui dicūt q̄ multum vehementer coctū
ꝓfert eis. ɼ illud apud me eſt parū. Fructus vero ɼ
ſimilia quibus in ſecūdis vtūt mēſ ſūt ſicut caſtance
ɼ paſſe pingues ɼ ſiſtici, ꝓpe. Et quidam ſūt q di
cunt q̄ oꝛ vt abſtineant a ſiſticis ɼ amigdalis, ꝓpter
grauitatē āboꝝ ſup ſtōuz: ſed non oꝛ vt attendantur
vba coꝛ in ſiſticis ɼ amigdalis. Et ex eis q̄ ꝓferunt
cis é caro limaciaꝝ ꝓpe ꝓparata cum ſeminib⁹. Et
oꝛ vt deuitent genera lactis ɼ piſces ɼ fructus humi
dos recentes ɼ carnes groſſas.

La.xxiii. de regimine male ꝓplexionis ſicce.

Egimē eius ē cū hūectatiuis ꝺdictis ex cibis
r tolerib⁹ ɼ epithiamb⁹ ɼ éplaſtris ɼ potiōib⁹
ɼ fiat declinatio cū eis ad equalitatem aut cali
dum aut frigidum ſm qualitatem neceſſitatis, ɼ cuz
hoc non oporꝛet vt ſuperfluitas ſit in humectatiōe
ita vt non perueniatur ad maliam forme ɼ mollitiez
ɼ hydropiſim carnoſam.

La.xxiiii. ō regimine malitie ꝓplonis humide.

Egatur cū exercitio ɼ minoꝛatione cibi ɼ ac
ceptione eius in quo ſit ſubtiliatio ɼ ſiccatio
ɼ ꝓpꝛe eius in quo cum exiuccatione eſt ex
ſiccatio: ɼ minoꝛet potationem aque ɼ deuitet lac ɼ
non perueniatur ad exſiccationem ad vltimū ɼ per
ducat ad arefactionem.

La.xxv. ō regimine ꝓplonis cale ɼ ſicce.

Tatur hñs eā cibis ſrīs ɼ hūidis: ɼ herbūſ ſri
v gidis ɼ hūidis: ɼ ꝓpe enduias: ɼ deuitet ea in
quibus ē frigus ɼ liccitas vehemens. Et ex eis
que ꝓſcrūt ei valde eſt lac aſininū de quo bidat debi
lis vſq̄ ad. vii. ſextaria cū aliquātulo zuccari tabar
zet ɼ nō plūm: ɼ oꝛtis vſq̄ ad. x. ſextaria. Et vtat
emplis ɼ epithimatibus frigidis ɼ hūectantibus: ɼ
cū hoc toto nō oꝛ vt pueniatur ad vltimū in hume
ctatione, ɼ pueniat ad ſūmū cū ea mollificatio. coꝛ
vt deuitet rizi ɼ cymīnū ɼ condimēta ɼ ſiſticos pluri
mos: ſed paꝛ ex ſiſticis q̄ñz nō nocet ꝓp ꝓpꝛietā
tates. Et deuitet carnes groſſas: ɼ membra groſſa
bonarum carnū ſicut epar ɼ ſplen.

La.xxvi. de regimie malitie ꝓplonis cale ɼ hūidꝰ

A Dminiſtrent infrigidātia in gb⁹ é ſtipticitas
ɼ exſuccatio aliqua ex cibis ɼ medicinis. Et
ſi fuerint medicine admiſtrentur eiā ea q̄ ſub
tilient q̄uis nō inſit eis exſuccatio ſicut é aqua caſci
ɼ zuccari tabarzet. Aut ſumat ex ſucco arboꝝ ſola
tri ɼ alkekengi quātitas gnāgūnta guineti vſque ad
lr. cū duobus aur. aloes ad fortē: ɼ misus illo ad d
bilē: aut medietas aur. de hiera cū duobus ſextarijs
de caſſiaſi. diſſoluta in ſacraiati aque ſolatri aut aq̄
endiuie aut caſſicti. ſola in aqua endiuie aut aqua
feniculi: aut aqua ſolatri.

La.xxvii. de regimine malitie ꝓplonis frē ɼ ſicce

Egaī cū emplis calīs ɼ pinguib⁹ lenibus cū
r emplis ꝓfectis ɼ alijs. Et admiſtrent confecti
ones calide ſicē diala: ca ɼ diacurcuma ɼ cōſe
ctio de lacca ɼ hōuſia ɼ attanaſia ɼ lokiū ɼ de con
fectiō kēderucō quātitas ciceris: aut fabe cū aqua
de radicibus in qua cadūt olera humectatiua, ɼ ad
miniſtret vinū ſubtile fortē. Et cū fuerit illic ſtricio
nāe admiſtra pillas mōi hꝰ. ℞. ſerapini āmoniaci
opoponaci ꝑtes equales: ſcīs apij ɼ amſi āboꝝ añ
medicetē ɼ quartā ptis: fiāt ex eis pille: aut ſufficiat
ſerapinū cū vino coꝛ ʒ necitatē. ɼ ſit pōdꝰ vnꝰ aut
duoꝝ aur. aut oiuz cū ſūt oēs medicie admiſtrate: ɼ
doſis eius ſit in debili, i. aur. ɼ fortī aur. ii. Et oꝛ vt
tu obſerues vt ñ aduēiat vltimꝰ ſinis i mollificatōe

L.xxviii. de regimie malitie ꝓplonis frē ɼ hūide

A Dminiſtra ex cibis ɼ medicis ea ī quib⁹ ſunt
calidras ɼ ſtipticitas ɼ ſubtiliatio ɼ exſiccatio
Et ſi eſt illic materia eiꝰ eam cāſeis que ſunt
ſicut aqua de radicibus fontibus, ɼ ſicut alkekengi
ɼ ſicut hiera archigenis euacuatione ſubtili ɼ ſubti
lia regimen ɼ calefac ipſum. Et ſit cibus eius ex car
nibus leuibus cum ſeminibus: ɼ vinum ſit fortē ſub
tile puꝝ paꝝ. Et adminiſtra confectiones magnas
ſm ꝙ facunt eas neceſſarias hoꝛa ɼ diſpoſitio ɼ ad
miniſtra emplaſtra reſoluentia exterius.

La.xxix. de paruitate epatis.

Jnoꝛatur epar in quibuſdā hōib⁹: ɼ ē q̄ñz ſic
reū puus, Et ſequit eius quitatē ꝙ cū homo

aſſumit qđ neceſſariuz ē ei de cibo nō capit ipm ep:
ɼ mittit ipſi ſtōus illud a quo ꝓſtrigit ɼ faē illud acci
dere opilatōem: aut dolorē grauatiuū ɼ extenſiuuz
aut ledit vtus epatis i operatōib⁹ ſuis ꝓp coartatio
nez vtutis eius operātis ſub vtute patiētis ſupueni
entis ei: ɼ re deſtruit diſpōes attractōis ɼ digōnis
ɼ retētōis ɼ ſeparatōis ɼ expulſiōis. Et qñz cōicat
ſanguinoléta vētris egō ɼ fluxus vētris: qm̄ de chy
lo non attrahit ad epar illud qđ colatum eſt.

Capitulum. xxx. de ſignis.

Uandoq̄ ſignificāt ipſa vt ſit euenꝰ ab ipſa i
q epe opilationis ɼ ventoſitas plūa: ɼ grauat
ipm cibus rēperate ꝯtitatis: ɼ debilitat cor
pus ꝓpterea ga idiget cibo plūo: ɼ aſſiduat debi
litas digōnis ɼ multiplicat euentus opilatōis ɼ apa
tū ɼ certificat illud b⁹uitas digtoꝝ i creatōe. Et ita
fuit homo cuius corpus nō ledebat a cibo i aliquo
ɼ non aſcendebat ad ipm aliqd de quo eſſet curan
dum. quare exiſtimauit H. q̄ ipſe erat inſaſidituz
p:opter paruitatem epatis ɼ conſtrictionem viarūz
eius. Rexit ergo ipſum regimine ſimilis ſui,

Capitulum. xxxi. de regimine ipſorum.

Egimen ipſoꝝ eſt ꝓparatio cum cibis par
r ue quantitatis: ɼ plurimi nutrimenti velo
cis penetrationis: ɼ aſſumantur ſeparatim i
vicibus Et adminiſtrentur medicine ſolutiue ɼ diu
retice mundificatiue epis ɼ ſubtiliatiue ɼ aperitiue,

Tractatus ſecundus de debilitate epatis ɼ opila
tione eius ex doloꝛibus ɼ inflammatione eius.

Capitulum. i. de debilitate epatis.

Agt H. Epicus eſt ille i operationi
bus epatis cuius eſt debilitas abſq̄
re manifeſta ex apate aut dubellati.
i Uez debilitas epatis i veritate ſequi
tur egritudies epatis: ɼ illud aut ē ꝓp
malitiā cōplonis ſingularis ſine mā
cui⁹ ꝓncipiū ē ex epate i ipſo: Aut ex
mbris aliis q̄ ſūt iter ipz: ɼ iter ipſa vicia ſicut é fel qñ
ſit ɼ vt nō trahat cholerā: Aut ſplen qñ ſit vt non tra
hat meliam: Aut renes Aut veſica Aut matrix p:o
pter vehementiā retentōis meſtruoꝝ: ɼ coꝛrūpit per
ipſaz ſāguis epis; Aut ſtōus cū nō mādat ad ipſum
chilū bone digōnis: Aut illum q de eo coꝛrupt⁹ é
Aut ꝓpter iteſtia cū ledūt: ɼ qñ multiplicat i eis hu
moꝛ viſcoſus ɼ accūt iter ea ɼ iter fel opilatō: ɼ nō ſe
parat cholera ab epe: ɼ remanēt plena: quare non
recipiunt illud qđ vadit ad ea ex ſanguie. Et hoc mt
totiēs accit i colica: aut ꝓp cōtatē mbroꝝ pectoris:
aut ex coꝛpoꝛe toto ſicē fit i febrib⁹. Et qñz ēſt pp ma
liā ꝓplonis ſolā: imo pp apa ſāguieū: aut heriſipi
laz: aut duritiē: aut cācꝛ: aut vndimiā: aut pp vlc⁹ ɼ
ſciſſurā: aut pp putrefactōez accidēcē epi. Et debili
tas epis totalis aggregat ōbilitatē oim vtutū eius ɼ
qñz nō ē ōbilitas vlis: imo ē ſcōm aliq̄ ꝗtuoꝛ vtu
tū. Et plūm gdē ōbilitat attractia ɼ digeſtia ex frigo
re: ɼ debilitatur retentiua ex humiditate ɼ expulſiua
ex ſiccitate. Lap. ij. de ſignis.

Olor: ē ex reb⁹ q̄ ſignificāt ſm plūm diſpōnez
c epis. Epiceni ſm plūm ē declinis ad curica
tē ɼ albedinē. Et qñz ōcliat ad vidritatē ɼ ſu
ſcitatē ſicē dixim⁹ i ſignificatōib⁹ ꝓplonū. Et illꝰ gdē
epar cui⁹ colorē vides ſm ſinē ſanitatis egritudinez
ñ hz. Et mediꝰ gdē ex pt⁹ cognoſcit epaticū ɼ ſtōati
cū oēm p colorez ſuū ñ egēs cū eo ſignificatiō e alia:
aut pauca al. vt puta. Et ñ ē ad illud nom̄ ſignificās
i illud ꝓpꝛiale, ꝓpuz. Et egō et vria ſimiles aq̄ cā
nis ſignificāt ſm plūm q̄ epar ñ ē fortit laboraz i ge
nerādo ſāguiez: q̄re ñ ſeparat mā ei⁹ a cyilo nz colat
ipm ab aquoſitate: ɼ hoc ſm plūm ē ſignificatō ōbi
litatis epis. Et iſte flux⁹ vētris lauatiu⁹ i fine ſuo ꝑ
mutat ad ſpēm aliā: ɼ fit i hñte ꝓplonē calidā vulen
t⁹: deide fit ſic fex: ɼ ſicē ſāguis adultus ɼ multiplicat
añ ipm ſolutio vētris cū cholera pura. ɼ ib hñte frigi
dā ꝓplonē fit ſicē ſāguis ꝗgelat⁹ ɼ pueniūt ābo ſimul
ad educēdas rel diuerſaz q̄litatū ɼ ſubſtātiaz: ɼ ꝓpe
i hñte frigidā ꝓplonē. Et ē ſicē accit ꝓp debilitatē di
gōnis ſtōi. Et plimos coꝛ q debilitatē hñti ſuo ephe
cōitat ɼ ꝓpe cū penetrat cib⁹ dolorē lenis extēſus vſq
ad furcas. Cōplones āt ſignificāt ex radicib⁹ ꝓdcis
ī cognitōe malitie cōplonis epatis. Et calidā ponit
humoꝛes expāſos. Et frā ponit hūoꝛes groſſos tar
di motus. ɼ ſicca ponit eos paucos groſſos. ɼ hū
mida ponit eos aquoſos. Et illā q̄ ſit ꝓp ſcl qñz ſi
gnificat colorē icteric⁹. Et qñz ē cū ea egō alba qñ ē
opilatio iter fel ɼ iteſtia. Facta vero cōitate ſplenis ſi
gnificaꝛ per egritudies ſplenis ɼ per colorē i quo
vicit nigredo. Stomatica vero ſignificaꝛ per ſignifi
catōes nocumentoꝝ ſtōi ɼ malitiā digōnis. Et illa
que eſt per iteſtia ſignificaꝛ per punctura ɼ ventoſi
tates ɼ rugitus ɼ colicā ɼ ſūt ſilia illis. Et illa q̄ ē
per renes ɼ veſicam ſignificaꝛ per alterationez di
ſpoſitōis vrie ab eo qđ oꝛ ſm nām: ɼ declinatio for
me ad malitiaz habitudis ɼ hydropiſim. Et illaz q̄
ſit ꝓp membra pectoris ſignificat malitiā anhelitus
ɼ tuſſis ſicca. Et qñz inuenit hñs eaz i ſuſpēſoriꝫ gra
uitatem aut tenſionez. Signa aūt apani ɼ duricie ɼ
vlceris ɼ ſciſſure ɼ reliquoꝝ dicaz oia i loco ſuo q̄re
oz redire ad illa. Significatō vero debilitatis vtutis
digeſtiue eſt q̄ cibus penetrans ad mēbra eſt i dige
ſtus: aut parue digōnis aut coꝛrupte digōnis ꝗuer
ſus ad qualitatē malā: quare multotiens iſtāmāt ꝓp
ſpm facies ɼ oculi. Et eſt ſanguis q̄ currit per ꝓhlo
miaz declinās ad aquoſitatē ɼ ꝓhlaticitatē niſi ſit ex
ōbilitate retētie: ɼ nō retinat tēpoꝛe quo digerat. ɼ ō
terioꝛ ſperni ē vt nō digerat: deide vt digeratur paꝛ:
deide vt digerat male. Dixerūt qđā duas ꝑtes ſe
gnit fluxus ventris diuerſaz ꝓtium: ɼ tertiā fluxus
vētris ſicut ſanguis groſſus. Et hec verba ſūt abſq̄
ꝓpreh̄ione. Et ablutiu⁹ qdē fluxꝰ vētris ſignificat
debilitatez digōnis cuz digōne pauca. ɼ albus pu
rus ſignificat q̄ attractia eſt debilis vālde ɼ digeſtia
penitus ꝓpue cuz egredit ſicut iranit. Et ſi egredi
unt res diuerſe ſignificat q̄ coꝛrupta ē digō. Et vria
i hac itentōne ē magis ſignificatia digeſtie: ɼ egeſtio

attractiue. ꝓplurimū aūt significationū ꝺbilitatis attractiue ē ego ⁊ leuitas ei⁹ ⁊ albedo ipsi⁹, ⁊ qsi ē cuz hoc i vria tictura significat ꝙ nocumentum ei attractiua tñ ⁊ ꝑhē q̄ non ē isto nocumētū: ⁊ certificat debilitatē attractie debilitas coꝛpoꝛis. Verum significatões debilitatis retentie sunt significatões debilitatis digestie pp defectum retentic: ita vt ꝓcuiat ad mēbra nutrimētū illaudabil digónis ⁊ fm illā spēz vez ē illud a digestia plus ⁊ a retentia minus. Et illō quod est ꝓpꝛuz retentie qꝺ ē ab epe festiat remotō expulsiue ita vt mioꝛet sepatō superfluitatum trium ⁊ mioꝛetur vria: ⁊ mioꝛetur cum hoc eius tictura ⁊ tictura egónis ⁊ mioꝛetur necessitas surgendi ⁊ nō expellat melīa ad splenē: ⁊ mioꝛet appetitus cibi pp illud ⁊ aggregat i colozem mollicies cū citritate ⁊ vi gredie pmixtis cū albedie. Et multotiēs perdūc ad hydropisiz. Et qñz pducād cholicā phlegmaticā.

Capitulum. iij. de cura debilitatis epatis.

Z cognoueris cām ꝺebilitate epis vtrum sit pp ꝙplonē aut egritudinē officialē: aut alia ꝙ signa ꝑdicta ad ea: tūc curabis totū cum cura ꝑdicta ad ea: tūc curabis totū cum cura ꝑdicta i ipsis. Et plurimuz qdē debilitatis epis ē pp frigus aliqꝺ aut hunuiditatē: aut sicciatez aut ꝓpter mās malas retētas i ipsoꝛ: pp hoc ē plim cure ei⁹ cū calefactiõe subtili cū apertiõe ⁊ maturatiõe ⁊ lenificatõe pmixta cū stipticitate ꝙfoꝛtãte ⁊ ꝓhibēte putrefactionē. Et plim illius fit cū medicis aromatis eis i ꝺbus sunt apertō ⁊ maturatio sicut crocus est. Et qñz ꝙferunt ēt res nuzei ꝺdus est paz stipticitatis. Ipse enī sua acetositate ꝙfoꝛtant ⁊ icidunt: ⁊ dulcedie abstergunt sic ḡna ḡnatoꝛ nuzoꝛ. Deide cōsidera parte caliditatis ⁊ frigiditatis fm ꝙ exgrit cōplexio: ⁊ cognosce cū ea illud qꝺ calefacit aut ifrigidat. Et de hoc genere sūt passe cū suis iteriozibus ꝓbozitatē masticatōis. Et cū aligd te vocat ad relolūēduz: tūc nō cures ipm a stipticitate sine sit i apostematib⁹ siue i opilatiõib⁹: aut aliꝺ nūl sit illic ꝙplexio sicca valde. Et qñz idigemus pp itētionē māeī i ipo phlomia ⁊ solutõe vētris. Et mensura fm mām si ē ffa viscosa sit sicut agaricum. ⁊ si ē ad subtilitatē declinis ⁊ caliditatem aut ē illic opilatō sit sicut succus eupatoꝛij: ⁊ ablinthium cum ꝺbus sint admistrata ea q̄ adiuuāt. Et qñz nō retict solutio ventris ⁊ egō sanguinolenta: ⁊ icipit medicus adhibere medicias stipticas ⁊ puenit ex eis nocumentuz maximū, imoꝛ i hmōi modi vt admistres aperitiua, ꝙfoꝛtatiua cū stipticis equalibus ⁊ cum apertõe pura: ⁊ ꝙhe aromatica: ⁊ ꝙhe cocta i vio odoꝛifero i quo est stipticitas. Et ex medicis cōibus spēbus debilitatis epis ⁊ operātibus cuz ꝙperate sua est epar adib exsiccatuz ⁊ ꝓtrituz de quo sumaī cochliariuz. i. cū vio. Et cuz curas epār cū curis necessarijs oꝛ vt tu puenias tūc ad lac camelaz arabicaz. Et de medicis bonis ad ꝺbilitatē epis ē hoc medicamē. ℞. lacte ablute aristologie aloes oiuz añ z. ij. succi eupatoꝛij se. ℔ci. se. atripli. oim añ. z. v. absinthij romani. z. vi. semis endiuie semis anceti ꝺoꝛ añ. z. x. semis apij. z. ij. fiāt ex eis troc. aut suffuf. Et ex medicis laudabilibus prelatis alijs ē hoc medicamē. ℞. passaꝛ enucleatarum aur. xxv. croci auri. i. ⁊i alia scriptura medicatem aur. calāi aromatici aur. ij. ꝺdellij iudaici aur. ij. ⁊. ʒ. cinamomi aur. i. cassie medietatem aur. spice aro. aur. ij. ḡnāti aur. ij. ⁊. ʒ. myrrhe aur. ij. ij. gūmi albo ti aur. ij. ij. darisahan aur. ij. mell aur. xvi. vnū q̄tū suffic: ⁊ qñz ponunt ipso opiū ⁊ semē hyusqam Et exist̄at ℞. ꝙ hoc medicamen ꝙpositz ē ex medicis conuenientibus cuz suis ꝓpetatibus cpi. Ex eis enī sunt que stipticitatē afferunt temperatam cuz maturatõe. Et ex eis sūt q̄ exsiccāt ⁊ mūdificāt virus malū. Et ex eis sūt q̄ rectificāt ꝙplexionē malā. Et ex eis sūt q̄ sūt ⁊traris putrefactõi: ⁊ plures coꝛ sūt spēs aromatice: sicut cinamomū ⁊ cassia. ipsa enī ābo sūt ⁊traria putrefactõi ⁊ rectificāt ꝙplexionē ⁊ expellit cām coꝛũpētē: ⁊ mūdificāt virus malū ⁊ expellunt ipm ⁊ resistūt medicis mortificris ⁊ veneno: ℔z sit cinamomū foꝛt⁹ cassia. ⁊ sse due medicie sūt foꝛtiozes oib⁹ medicis aromaticis alijs: spica ⁊ alie i hoc ca. ℔z aldarisahan ⁊ croc⁹ aggregāt ad stipticitatē maturationē ⁊ rectificationē putrefactõis, vez passaꝝ pōd⁹ qñz ponit minus multū pp dulcedinē suaz: ⁊ vt sit magis ꝓpuenies: ⁊ ē ex medicis amicis cpi cōib⁹ ei: ⁊ hec amicitia ē melioꝛ, ꝙpe etatū medicie inuatiue. ⁊ ipsa ē ēt maturatio ⁊ egtio humoꝛ ⁊ nōlē velox ad corruptionē. Et ninū ē ex medicis ꝓpuenientib⁹ dū sī ē aligd qꝺ, ꝓhibeat ex eis quoꝛ rememoratio ꝓterit ⁊i ipso ē ꝓtrarietas putrefactõi. Et i melle qdē ē illud qꝺ scis. ⁊ ꝺdellij ē mūdificatiuū maturatiuū resolutiuū. Et silr glutē alboti ⁊i ipso ē apertio ⁊ abstersio. Et illud i quo ponūt opiū ⁊ semē hyusq ami al. ē ēt vehemētis inuatiui: cūqz ꝺbilitas epatis ē associata calitati alicui. Et pp hoc fit filoniū cōiter inuās habētes debilitatē epatis scōm descriptionez suā. Et ex medicis inuatiuis i gb⁹ nō ē calefactō vehemēs ē vt sumat aniū ꝺ ptes. ij. ⁊ absinthij ratõis ptes. ij. ⁊ terāt ꝓiūgēt cū melle ⁊ sumat ex eo i ꝓportõe ⁊ ꝓpoꝛtiõe. Et ex vapoꝛatõib⁹ ē vt medicie aromatice note ꝓ iungāt ⁊ decoquāt i vio odoꝛifero stiptico: ⁊ sint ia mixte cū eis to: telle: ⁊ ponat i eo oleū ꝺ neridē ⁊ similia: ⁊ sumāt cū lana: ⁊ fiat vapoꝛatio ⁊ ꝙplm dictū i antidotario: ⁊ i ipso sūt agresta ⁊ ꝓpuntia vicium ⁊ roseꝛ ⁊ oia q̄ ꝺcā sūt i ea. ꝺebilitate stōachi ex ꝙplis ⁊ medicis. Et ꝙplastra ꝓposita ex cipis ⁊ mastice spica ⁊ thure ⁊ galia ⁊ muscho ⁊ mucib⁹ ⁊ cuꝑsi ⁊ supioribus sgnāti ⁊ seib⁹ notis ꝓmixtis cū meli⁹ ⁊ sil ꝺ⁹. Et emplin qꝺ segl ipm: ⁊ emplin qꝺ ē ex aloe ⁊ mastice.

Et qñz ē epis ꝺbilitas pp calitatē ⁊ ex eis q̄ sūt pauā ifra illu ꝺ qꝺ i ipsa ꝺnāt ⁊ oꝛ vt ꝑcipiat comedere eydonia ⁊ mala alicemi ⁊ pira alicemi ⁊ granata muza ⁊ acetosa ⁊ si non fuerit opilatio pluria ⁊ aq̄ endiuie ⁊ aq̄ solatri. Et ꝑcipiat recipe ius alffidebegi colatū a piguedie sc̄m cū coꝛiãdro. ⁊ si nō fuerit calitas vehemis aromatizet cū cinamomo ⁊ spica ⁊ mastice Et puenūt ei almeū⁹ pléa coꝛiãdro hūi do cū pauca mita. Et si nō fuerit calitas vehemis ponāt i eis semia ꝑdicta. Et cū vides ipessionē ꝺbilitatis i epe puenīēte ad digestiuā ꝙfoꝛta cū eis i gb⁹ est stipticitas

cū mēsura aroāticitas. ⁊ sit i eis maturatio sicūt medicie i gb⁹ ponūt spic a ⁊ foliū ⁊ nux muscata ⁊ coꝛ andri ⁊ mastix ⁊ calam⁹ aroāticꝰ ⁊ cipi ⁊ lilia. Et si fuerit puenies vsus retētiuā addei ꝙfoꝛtatõe ⁊ stipticitate ⁊ minue ꝺ calefactõe aut ꝙfoꝛta b⁹i medicias cū medicis oppositis ei cū iffatõe sic sūt balaustie ⁊ roꝛ. ⁊ hypogistidos. Et si fuerit ꝺbilitas iattractia ꝙfoꝛta cū eis in ꝺbus est stipticitas ⁊ minoꝛa valde ea in quibus est ꝺ stipticitate, mensuraq̄ ꝙseruet vtutem epis: ℔z ei eis aroāticitas ⁊ calefactio. Et studeinh vt cures cū ꝙplis ⁊ epithimatib⁹ ⁊ unctionib⁹ qñ ipa vehemēs sit puenies ia i hoc loco. Et studeēti opilationi aptione. Et si sit ꝺbilitas i expulsiua ꝙfoꝛta ipam ⁊ calefac renes: ⁊ calefac viscera cū eis q̄ scis i. c. suo ⁊ api poꝛos. Et scias ꝙ qñz fit ois ꝺbilitas ex oi malitia ꝙplonis. ⁊ qñz ē necessitas vt ifrigidet ita vt digerat ⁊ ita vt attrahat: ergo ꝙsidera malitiā ꝙplonis dñantis aūq̄s ꝙsideres ꝺbilitatē, vez plz cuius cā cadit defect⁹ i digóne ē ex frigoꝛe ⁊ silr i attractiua. Et puenientes cibi sūt illi i qꝺ⁹ si ē grossitudo ⁊ viscositas sic carnes leues ⁊ frumētū nō glutinosū ⁊ aq̄ ordei calefāt ſm dispōnē sua: ⁊ iffati cū melle ⁊ vitelli ouoꝛ sozbiliū ⁊ q̄ sūt silia illis. Et ex alberet inuātib⁹ cos ē romaniati cū passis cū aromatizat cuz cinamomo ⁊ pipere. Et passe ꝓferūt eis ita q̄ ꝓhibent solutionem ventris silez aque carnis.

L.iiij. de opilationib⁹ epis.

Pilationes epis accūt i carne epis pp grossitudinē sāguis q̄ nutrit ipz: ⁊ pp ꝺbilitatez expulsiue: aut vehemētiā attractiue. Et qñz accūt i venis q̄ sūt ab ipo aut pp ꝙstrictionē eaz pp creationē eaz: aut pp accūs ex ꝙstrictione ⁊ silibus aut pp eaz inuolutionez i creatione sua: aut pp illd qꝺ currit i eis. Et plim qꝺ ē hui⁹ generis ē i rāis poꝛte: qñ mā opilationis pueīt ad eos pri⁹ p illd qꝺ colatur ab ipa ad oꝛificia venaruz ramificataz ex vēa ascēdēte ⁊ iā dimīsit fecē illic. Et pp hoc plz opilati omī no fit nisi i latere ꝓcauo. Et qñz pueīt ad hoc vt faciat accidere opilationes i gibboso. Et qñ mlt̄ipli catur ⁊ plógatur tps ei⁹ i epe puenit ad putrefactiones faciētes accidere febres ⁊ apata ꝑducēdia ad hydropisiz: ⁊ ad ḡnātionē vētositatis faciētis accidere doloꝛes puos. Et opilatões qꝺ sūt ex mēbris egritudinū epis. Et mā q̄ generat opilationē aut ē hūoꝛ opilans pp suā grossitudinē: aut pp viscositatez suā aut pp mlt̄itudinē suā: aut repletionē factā ex eo: aut ex apa: aut ē vētositas aut q̄litas ꝓstrictiua. Qꝺ ātꝺ de oztu carnis: aut poꝛoꝛ: aut pmanētia alicuius rei absq̄ hūoꝛe grosso ē lōgiquū ⁊ paz ⁊ vaz valde. Et illud ió qñ oꝛificia venaz sūt neruosa sup quoꝛ silia nihil oꝛuꝛ ⁊ sūt plura tēsi oꝛt nō cōicat oib⁹ ℔z cōparationē vnā. Sed efficiēs opilationē ē debilitas digónis ⁊ sepationis ⁊ debilitas expulsionis pp malinā ꝙplonis cale aut fre: aut alia generata i ipo: aut venietia ad ipz sic cōesta grossa ⁊ carnib⁹ ⁊ ex oníb⁹ ꝙpe: ⁊ ex appetitis coꝛuptis sic carbonib⁹ ⁊ gypso ⁊ alusneti ⁊ fūgi ⁊ qbuscam generib⁹ piroꝛ ⁊ sic zaruz ⁊ q̄ sunt illi silia. Et radix i eis ē grosities. Qñz eni si ffa subtilia tēnia ⁊ nō faciūt accidere opilatões ⁊ qñz si cala grossa ⁊ pp grositudinē sua faciūt icurrē opilatões. ⁊ iā dixim⁹ i eis q̄ pterierūt q̄ rei qñz si grosse ꝑparatez ad ep ñ grosse p ꝓpationē ad ea q̄ sūt p⁹ ipz cū digerūt i epe sic tritcū glutinosū. Et multotiēs ꝙfoꝛtat nāz ad expellū. mās opilationuz aut adiuuat ipam curatio ⁊ egrediuntur aut in egóne si fuerit opilatio i latere ꝓcauo: aut i vrina si fuerit opilatio i latere gibboso: ⁊ apparēt hūoꝛes puntxi grossi.

Cap. v. de signis.

Igna opilationis sūt vt non attrahat epar chilū qñ nō inuenit meatū: aut qñ virtuti attractiue, ꝑcludubio associat nocumētū. Et cōi tank illud duo res: vna eaz ē ex eo qꝺ expellit: ⁊ alia ex eo qꝺ retinet. Et illa q̄ ē ex eo qꝺ expellit est vt sit egō ſbtilis chilosa plima. Subtil qꝺ qñ aquositas cholica nō iuenit viā ad epar. ℔z chilosa: qñ epis opatio ñ ꝑualet i ipo ita vt cōuertat ipm a sua chilositate ad sanguinē. Adulta ꝺo qñ illi cui⁹ ꝙpetas ē vt i egóne expellat fexiā addini ē illud cui⁹, ꝙpietas ē vt penetret ad epar: ⁊ puertat plim ei⁹ i san. ⁊ scpetur plim ei⁹ factū aquositas: ⁊ sepet pars ei⁹ fēa cholera: ⁊ ps ei⁹ fēa melīa. ⁊ hoc totū addit ad illō cui⁹ ꝙpetas ē vt egrediat factū egō qꝺ multiplicat ei⁹, nocumētū. Illud āt qꝺ sequit ex eo qꝺ retinet i ipo est ḡuitas sēibilis i ptib⁹ epis: ⁊ illud ió qñ illō qꝺ ex pulsū ē ad eparxūi ipo ꝓpchēditur raro expellitur ad egónē ꝓpoꝛtionez expellit ab ipo ad aliud: ⁊ ūc ipm mlt̄iplicat ⁊ replet ex eo qꝺ penetrat i ipo a penetratione ⁊ ḡuatur ⁊ ḡtomagis cū ē illic apa ē ḡuitas in pte apatis tñ: ⁊ ē plima opilatio valde. vez doloꝛ ē vehemētioꝛ eo q̄ ēi opilatõe pura cū q̄ nō ē cā alia faciēs doloꝛē pliz. Ꝺ si ē ēres, pua, ⁊ nō ē febris. ⁊ apa qꝺ sīgnões apatis sīgnt ⁊ egrediūtur ex pte vrie ⁊ egónis ⁊ alia q̄ sūt de illis q̄ dicūtur in. c. apatis. Et opilationē qꝺ hūs ē pauci san. ⁊ coꝛrupti coloꝛis. Et cū illic ē vētositas sīgt ipaz cū ḡuitate extēsio mutabilis. Illā aūt q̄ ē fm semitā ꝙstrictionis sīgt antecessio cārum stipticitatē faciētiū: sicut pot⁹ aquaz cō stipātiū valde ⁊ sīgt ipaz siccitas mālesta i coꝛpoꝛe. Et qñz segtur opilationē difficultas i ālitu ēt pp cōitatē mēbroꝛ anhelit⁹ cū epe.

La. vi. de cura opilationū epatis.

Edicine q̄ necessarie sūt i curatione opilationis accidētis i epe ab hūoꝛib⁹ sūt medicine abstersiue ⁊ ille i qꝺ⁹ ē solo vētris tēpata ⁊ ꝓpꝛocatio vrie ℔z necessitatē. Cūqz opilatio ē in latere ꝓcauo admistra ea q̄ vētrē soluant. Et si opilatio ē i latere gibboso admistra ea q̄ sūt diuretica. ⁊ melius qꝺ ē vt tu ꝑmittas eis illa q̄ icidāt ⁊ aperūt ⁊ abstergūt. Et qñ antiquatur opilatio idiget phlomia basilice ⁊ solutio. Moꝛa āt sumēdi i potu ⁊ qꝺ oꝛ cōsiderari p⁹ potū sic aqua de radicib⁹ ⁊ silia iā dcā ē i cāone vli. Et iste medicie abstersiue q̄z sumūturi potu i aqua radicis endiuie ⁊ sceha ⁊ camemille ⁊ alahacholē ⁊ ḡnāti ⁊ iuscute ⁊ fumiterre: aut i vino: aut decoctione absinthij. Et si nō vī i vria sedū mālestū. Et lignū decoctionis nō oꝛ vt i potu dēt ꝓpria

Lūz cā est apa aut vētositas oz vt curetur cā cū eis q̄ dicem⁹ i suo.c. Et ꝓferī i h⁹ ī sumere i potu lac camelaz ꝛ succedef ei cū solone vētris facta cū ags olcz ꝛ cassiefi. ꝛ silib⁹. ꝛ diureticis subtilib⁹ i gb⁹ nō sit edulitio ꝛ caliditas eum eis q̄ dicēt suo i.c. Et cū ēstrictio i creatione: aut corruptio sit⁹ i vēis adhibe regimē ei⁹ q hz puū ep. Et si ēpp ꝓstipatōez accidēt ex siccitate regaf cū lenitis maturatis ex lacte ꝛ aliꝫ de illis q̄ dicem⁹ i.c. suo de hūectatōe epis. Et mediciarū gd apitiuaz alie sūt fre ꝛ alie sūt ꝓxie eālitati: ꝛ alie sūt calc q̄ sūt necessarie i chronicis. Fe vo sūt sic endiuia hortulana ꝛ cāpestris ꝛ tararacō ꝛ aq̄ plātaginis cū folijs ꝛ radicib⁹ suis ꝛ oia q̄ puocāt cū ifratōe ꝛ cuscute ē apiuū valde ꝛ nō ē potādū i cala. ꝛ reubar. ꝛ sūr absinthū ēt. nā hz sūt i eo calitas q̄da nō ē tñ malū vt inipo opilatōe associata calitati ꝛ frītati sūr sicut oz vt ipz admīstret aut decoctio ei⁹ ꝛ ꝓpe i aq̄ endiuie ꝛ radicis ei⁹ ꝛ cupatorij ꝛ amigdalaz amaraz. Jpa. n. oia ꝓxia sūt ꝛ ꝓxmi istis sūt succ⁹ fēniculi hūidi ꝛ succ⁹ absinthij cū siropo acetoso fortiū semiñ. ꝛ si nēcria ē plima calitas cū melle ꝛ aq̄ ei⁹ ꝛ siropo acetoso mellio. Equalitati aūt vicie sūt sicut lupini vel lupli. Jpi nāq̄z st medicia melioꝛ q̄ penl aptiopis ablcq̄ calefactōe aut ifratōe. Et camepitheos ē eis ꝓxia: hz ē calidioꝛ eis parūp. Et si potet ex ea cū aq̄ ēdulie tēpat ꝛ aceū fglluticū ꝛ oximel fglluticiz ꝛ aspagi ꝛ radix lilij ē h⁹ generis: ꝛ lacca ēt ꝛ ista etiam potāt hz nēcitatē aut sicut cū aq̄ ēdiuie ꝛ aq̄ cuscute si fuerit opilatio his calitate aut cū pio ꝛ aq̄ semnū ꝛ aqua lupinoꝛ cala ꝛ decoctōe absinthij ꝛ silib⁹ ꝛ si ropis acetosis hz ozdies suos ꝛ aceto de alleis ꝛ aceto de aniudē ꝛ dō capparib⁹. Jlle ār q̄ sūt ad calitatē decliues sūt diuretica fortia sic assaz ꝛ cassia ꝛ petroselinū ꝛ aristo. ꝛ rubea ꝛ ireos ꝛ fistici ꝛ agaricū ꝛ epithymū ꝛ sgllia ꝛ polū ꝛ cētaurea mioꝛ ꝛ succ⁹ ei⁹ ꝛ gētiana ꝛ siropus acetosus de melle ꝛ sgllitic⁹ q̄ fit cū rubea ꝛ silib⁹: ꝛ fic⁹ ifuse i oleo amigdalio. Et ex me dicis ꝓpositis fortib⁹ sūt troc. plures quoꝛ descriptiones dicā i antidotario sicīro. ō lacca ꝛ de absithio ꝛ tro. de scolopēdria ꝛ dialacca ꝛ diacurcūa ꝛ hozusia ꝛ attanasia ꝛ tyriaca ō. iiij. ꝛ socrugene ꝛ arastō ꝛ ꝓfectio de gētiana ꝛ ꝓfectio de reubar. cū scāo. ꝛ finesconca ꝛ ꝓfectio sacarustē ꝛ ꝓfectio ō āiudē nigro ꝛ ꝓfectio diapipereō ꝛ dicalamūtū, ꝓpe ꝛ filonijz ꝛ diāscha mā amaz: ꝛ ꝓfectio quā dicā in antidotario fca ex muscho ꝛ suffuf ꝛ pille ēs dicā i loco suo ullici durine epis ꝛ splēis. Cōfectio fortis ī aptione opilationū epis ꝛ splēis. R. āmoniaci. ʒ. i. mastic. thuris āboz añ carmet. v. costi cupatorij āboz añ. carmet. iiij. pipis ꝛ lōgi pipis āboz añ. cāmet. vi. olei carmet. viij. spice arōatice ꝛ stercoris leporis amboz añ. carmet viij. ꝓficiantur cū melle dispūato ꝛ sit dosis ei⁹ cochliariū vnū ēū vino i quo ifuse sūt aliq̄ medicie facientes de opilatione aut cū aq̄ de radicib⁹. Et ex eis q̄ sūt facilioꝛa illa ē vt sūr ank spice rōane ptes. iij. ꝛ absinthij ps. i. ꝛ terank ꝓficiant cū melle ꝛ dēt. Et iterum agaricū cū succo cupatorij iuuatiuū ē valde. Et ex illis ē vti potu dek radix rubee cū siropo acetoso. De

doctio ꝓferēs ad opilatōes epis ꝛ splenis. R. sglle ꝛ capilliueneris amigdalaz amaraz fēugreci extrēitatis absinthij ptes eāles decoquāt ꝛ sūat decoctio eoz cū melle. Cōfectio valēs ad opilationē epis ꝓpiq̄ tpis. R. pipis. ʒ. i. ꝛ. ʒ. spice arōatice carmet. iij. aut. vi. hz diuersitatē scripturaz fēugreci costi assari añ. carmet. vi. mellis lb. i. ꝛ. ʒ. ꝓficiātur cū eo ꝛ sit dosis ei⁹ cochliariū. i. cū aliqbus siropis ꝓpiētib⁹ ad hāc rē. ꝛ ex siropis ē sirop⁹ acetosus ō zuccaro cū semib⁹ ꝛ fortioꝛ illo ē mellin⁹ cū se. ꝛ sgllitic⁹ ꝛ aq̄ mellis i q̄ fortiter decocte st spēs arōatice i qb⁹ ē stipticitas. Et decoctio lupinoꝛ amaroꝛ i qua ponitur succus cupatorij. Et decoctio i q̄a ponunt radices capparis ꝛ radices apij ꝛ radices se. ꝛ sgnātiz ꝛ lacca ꝛ rubea ꝛ fēugrecū. Et decoctio cupatorij ꝛ sirop⁹ de absinthio ꝛ infusio ei⁹ ꝛ infusio fca ex aloe ꝛ āilo ꝛ amigdalis amaris. Solutia aūt ꝓcientia ad h capi, vbi oz vt solo vēris fiat: nō oz vt admīstrēt ex eis fortia nisi cū vehemēsi ē necitas i mo oz vt sit leuia; q̄n mā ē i eo qđ primū ē medicie: ꝛ q̄n mbro si vtnosū ē suffi ei: qđlibet aduturoꝛ ad expellēdū. Et medicie bone ad hāc rē sūt hiera picra ꝛ polypodiū ꝛ agaricū ꝛ absinthij: de i potu de hierapi fort vsq̄ ad auī. i. ꝛ. ʒ. ꝛ debili vsq̄ ad auī. ꝛ ē cū oleo de kerua ꝓpiētioꝛ fortioꝛ ꝛ melioꝛ ꝛ suffuf ꝛ turbit cū polio dictus i antidotario iuuatiū ē est eis valde. Jpe. n. apit ꝛ solnit vētrē sūr. Et cū nēcria sūt solutia fortia nō ē excusatio qn dēt ea q̄ sūt sicut pille stōatice ꝛ pille de serapino. Et q̄z sūt nēcria ea q̄ sūt sic⁹ theodoricō ꝛ logodiō. Empla vo sic ēplin factū ex ploio ꝛ faria lupiorū ꝛ semib⁹ diureticis: ꝛ sic empla fūt ex fēugreco ꝛ ammōiaco ꝛ absithio ꝛ cādreos ꝛ mastice ꝛ troco cū oleo de neridē ꝛ cera. Et aūt regiū cū cibo est q̄n oz vt alenet de grossū ex carnib⁹ ꝛ pane azymo ꝛ pane facto ex silā viscosa glutiosa. ꝛ vinū grossū ꝛ dulce ꝛ rizi ꝛ milū ꝛ pedes ꝛ capita ꝛ frixa siccata ꝛ assata siccata ī mo ea q̄ sūt sic decocta sūt ꝓpiētiora ei: ꝛ dactili ꝛ dulcia ꝛ oia ꝓpe i qb⁹ sūt viscositas ꝛ grossitudo sic alanasati ꝛ albaiati ꝛ alfeludem ꝛ alcahil: ꝛ deuiter oia q̄ dixim⁹ eē de illis q̄ generāt opilationē. Et oz vt nō succedat cibo ei⁹ balneū ꝛ relouat ipm: nam loco ei⁹ qđ ab ipa resoluitur ꝛ ipse ū est digestus. Et sūr oz vt nō vrat sup ipz motu neq̄ exercitio ꝛ nz bibat sup ipz plimuz ꝛ elōget iter cōstionē ꝛ potū ꝛ ꝓpriē potū vini. Jpsū. n sitōitit cibū non digestū ad ep. Et oz vt sit massa panis eius plurimi ferméti ꝛ salē habeat q̄tū sufficit ꝛ paz pl⁹ Et oꝛdeū ꝛ aleandaros ꝛ cicer ꝛ trinceū lenis pōderis ꝛ fabe ꝛ oia bona sūt ei: ꝛ nō ē malū tribuere vinū antiqū subtile puꝛ. Et oz vt admīscentur ī cibis suis poꝛri ꝛ similia. Et asperagi iuuatiū sunt ei ꝛ cappares.

La. vij. de inflatione ꝛ vētositate i epate.

Jlandoq̄z aggregāti ptib⁹ epis ꝛ iub ptibus
q pāniculoꝛ ei⁹ vapoꝛes. Lū ergo retinēt ꝛ ispissāt ꝛ ꝓcurrunt i vētositates iflatiuas nō iuenunt meatū: aut pp sūā mītinē: aut pp opilatōez i epe tē illō ē iflatio i epe. Et q̄nz ē cā ea extēlio plu

plima ꝛ non ē in ipsa grauitas plima sicut ē in apate ꝛ opilatiōe nz febris sic ē in apate. ꝛ accīt aut pp ōbilitatē vtutis digestiue: aut q̄n medicine cibales aut humoꝛose, ꝛ pctas ē vt ꝛ mouea ꝛ vētositatē. Et q̄nq̄z ē hec vētositas retēta sub epe: sicut retinet sub splene ꝛ mouet cā ꝓpīquā sub hypocōdijs ꝛ illud qō plim vētositatū ē tenuis icipiens: deū addit. ꝛ ipa ē pmutatio q̄da ꝛ nō segl cā alteratio dispōis i forma ꝛ coloze egrediēris a ꝓsecta. Et q̄nq̄z cedat ꝓpter ssio iflationem: ꝛ resoluit eam ꝛ sumit mām eius.

La. viij. de cura vētositatis ꝛ iflationis in epate.

Ꝓximat cura ei⁹ cure opilatōum, ē cū
a medicis subtiliatiuis resolutis ꝓdictis i ipsa: ꝛ ꝓfectōib⁹ ꝓdictis. ꝛ ꝓferūt ei balneū i icūio ꝛ vinū puꝛ i icunio ꝛ paucitas pot⁹ aq̄ ffe ꝛ vapationes cū pāno calefacto: ꝛ cū alefeniati resolutiuis ꝛ empla facta cū mastice ꝛ sgnanto ꝛ spica ꝛ grana ō ben. Et ēpla facta ex eis q̄ sūt sicut oleū de neriden ꝛ mastix cū semib⁹. Et si vaporatio mouerit tūc oportebit vt ꝓsideres lat⁹ cōcoctiōis: nā si exterēdit dolor ad ptes intestinoꝛ tunc solue vētrē ꝓius: deinde resolue vētositatē. Et si exterēdit ad diaphragma ꝛ ossa pectoris ꝛ ad doꝛsum admīstra diuretica ēt: deide resolūētia vētositatem. La. ix. de dolore epatis.

Pati q̄nz accīt dolor: aut ex malitia ꝓplonis
c diuersi ē ꝑte pāniculi sui: aut ex vētositate exterē sua: aut ex opilatōib⁹: aut ex apatibus ꝓalis aut duris cū ffa phlatica raro faciūt accidere dolorem. Et q̄nz sit pp motū hūoꝛis in crisib⁹. ꝛ cognoscit ꝓs eius ex significatiōib⁹ notis in pn ostīcis. Et q̄nq̄z fit ex debilitate ꝛ non tollerat illud qō vēit ad ipm ex cibo ꝛ ledit ab eo ꝓpea q̄ abhoꝛret ipm. Et q̄nz ꝓtingit i motib⁹ māe ꝛ creticis vel chronicis vt accidāt grauitas ꝛ dolor in ptib⁹ epis. Et dolor vehemēs valde nō fit nisi ex apate calido aut ex vētositate: quapp cū nō est febris ꝛ dolor vehemēs: tunc cā ei⁹ ē vētositas. Et pp hoc cū febris supuenit ei solui ipm quēadmodū dixit Hyp. Et Hyp. qđe dixit in li. q. dē ei ptinere quē dicunt qdam inētiz fuisse i eius sepulchroꝛ: q̄n q̄n accīt dolor epatis cuz paritu vehemēti i camaduati ꝛ posterioꝛe ꝑte capitis ꝛ pollice pedis: ꝛ appeti ꝛ collo bothoꝛ illis fabe moꝛitur eger i q̄nto añ oxū solis. Et illi q̄ accīt hoc accīt difficultas vrine pp opilatōez cū distillatōe: q̄n ē i lacerto. Dico ergo cā ei⁹ ē q̄n ē aquositas maligna q̄ expellitur i vrina penetrās aliquo mōz penetratiōis i extremitates. ꝛ facit accidere caliditas ꝛ bauracitas ipsius ꝓuritū vehemētem. La. x. de signis.

Am sciuisti signū cuiuscūq̄z rei ex eis q̄ dcā sunt
i in. c. suo. La. xi. de cura.

Am ēt dixim⁹ oēm rē in. c. suo. vez hoies iā
i dixerūt ad dolores epatis medicias ōnes ipsum iuuari ex eis absolute. Et plim iuuamēti eoꝛ ē i spē debilitatis ei⁹. Et nos qđe referem⁹ qualdam eaꝛ ꝛ eas i gb⁹ ēfiducia ꝓm qō dixim⁹ ea. Dixerunt magistiuatiue ex illis sīr. troc. de reubarbaro cū descriptōib⁹ diuersis ꝛ ꝓfectio de reubar⁹. ꝛ diacucurma ꝛ ꝓfectio de ruta solutiua: ꝛ ꝓfectio corduměi ꝛ ꝓfectio cesaris ꝛ atanasia mioꝛ ꝛ maioꝛ ꝛ tamariꝫ ꝛ cocaie ꝓfectio asclepiadis ꝛ troc. de cymino ꝛ ꝓfectio H. ꝓportionata ad illud. Dixerūt ēt ex eis q̄ ꝓferūt ei sunt. ij. ʒ. succi folioꝛ pini recētū cū siropo acetoso: aut decoctio eoꝛ cū reubarbari pōdere ʒ. v. ꝛ croci trie. ʒ. i. cū aliquātlo semnie apij ꝛ fenciculi. ꝛ ēt sumāt rosaz. ʒ. iiij. ꝛ spice masticis āboz añ. ʒ. iij. succi epatoꝛij ꝛ succi absinthij ꝛ lacce reubarbari croci supioꝛ sgnanti rubee tinctoꝛ assari seminum triū xloal. crudi oium añ. ʒ. i. xilobal. ʒ. v. Et cuz est illic dolor cū solone vētris narrauerunt h⁹ i medicamen: R. fecū vini decocti lacce spice reubarbari oium añ. aur. i. scorie ferri pondus. ʒ. vij. bibat; sup ij. ʒ. aque coriādri. Et oz vt in oibus illis deuitet cibos grossos ꝛ carnes ꝛ sit ꝓtent⁹ leuib⁹ ꝛ subtilibus ex aubus ꝛ aliꝫ sicut sciuisti. Et, ꝓprie cū est illic calliditas. Et ex ēplis: empla de coꝛdumenti: ꝛ ēplin ō euforbio ꝛ ēplin de meliloto: ꝛ ēpla ꝓportionalia.

Trac. iij. de apatibus epis ꝛ solone ꝓtinuitatis ei⁹
Sermo vlis de apatibus epatis ꝛ que sequuntur ipsum. La. i.

Postematū in ptibus epatis accidentiū quedam sunt que accidunt in ipso epate
a alia sunt q̄ accidūt in lacertis positis sup ipm: ꝛ alia sunt que accidunt in mesaraicis. Et eoꝛ que fiunt in ipo epate: alia sūt q̄ accīt in ptib⁹ ei⁹ supioꝛib⁹ ꝛ ad lat⁹ ei⁹ gibbo sum: ꝛ alia sunt q̄ accīt in partib⁹ eius ifeioꝛib⁹ ꝛ ad latus ꝓcuum: ꝛ alia sunt q̄ accīt i velamibus eius ꝛ pāniculo ei⁹ ꝛ i venis ipius ꝛ hec diuisio ē fm min⁹. ꝛ q̄nq̄z cōcat apa ꝛ speciebus ptiuz eius. Amplia apa ipm non eūatur gn sit phlegmonides dubellati aut non dubellati aut cholericū cācerosū aut iflatiuū ventosuz. Et cāe illi⁹ sunt ꝓpio calida cū febribus destruentibus aut sine febribus. Aut complexio frigida ꝓhibēs digestiōem ꝛ expulsionem: aut ōbilitas i stō: aut opilatio ꝓgregis hūoꝛes: deū facit eos penetrare i ptes epatis penetratōe nō nāli. Et cholera ēt ꝛ filia sunt ex cāis hui⁹ opilatiōis. Et cuz ē opilatio ad lat⁹ fellis facit san. ferueniē ꝛ imbibitur i ptib⁹ epatis ꝛbibitione non nāli ꝓp multitudinem cholere. ꝛ ad sūmum maxima cholere multitudo est ex cāis apatis calidi epis. Et quādoq̄z ē ex nocumentis cum cōrate ꝛ coꝛrumpit digestionem. Et cibi qđe caletacientes ꝛ grossi: ꝛ illi qui nō digerunt valde adiuuātes sunt ad faciēdū accidere apata i epate. Et silr cū est ep vehemētis attractōis ꝛ attrahit vltra q̄z opoꝛteat ꝛ sequitur ipsam ex eo cuius est expelli res magnas ꝛ preparatur apa. Et q̄nq̄z accidit ꝓpter pcussionem aut toxionē. Et oē apa in epate creticum si est ex latere gibboso est eius crisis cū sudoꝛe aut prouocatione aut fluxu san. ꝛ si est in latere ꝓcuo sac crisim cū sudoꝛe aut vomitu aut solutōne vētris. Et apa quidem qō est i gibbositate deteriuis est apate quod est apud ꝓcuitatem. Et oē apa accidens in epate calidū vel frigidum facit opilatōem ꝛ t non relinquit coꝛpoz nisi san. aquosum ꝛ cā hoc

debilitat epar in separando aquositatē. Et cū retinetur plūs aquositatis i meseraicis ⁊ iste est cāe hydropisis carnose ⁊ asclitis. Et qñ permutat apa calidū ex rē ad splenē ē bonuz. Et qñ permutat ex splene ad epar est malum. La.ij. de signis vlibus apatum epatis ꝓmunium.

Igna qdē cōia sūt ꝙ inuenit eger guedinē sub hypocondriis iseparabilē ⁊ inuenit illic dolorem vehemētem qñqz non sicut i opilatōib⁹ Ipsa.n. accūt a dolore forti. Et alterat cū eo forma non sicut i inflatione i qua non alterat. Et est cuz eo attractio furcule ad iferiora in plibus hoīs nō semp. Et non fit hec qdem attractio nisi pp tensionē cōcauitatis ⁊ suspensionem. Et nō accidit in egritudinibus epatis calidis ⁊ aliis pulsatio: qñ arterie disp tite sūt i pāniculo eius. Et neqz ē grauitas in eis nisi quātitas i separabilis. Et qñqz cōicant coste dorsi dolorib⁹ epatis ⁊ apatibus eius supiorib⁹ ascendentibus: Quis nō sint semp cōicantes. Et hīstes qdez apata epatis ꝓpe calida, ⁊ magna nō pūt dormire sup latus dextrū. ⁊ grauat eos dormire etiā sup lat⁹ sinistz pp tensionē apatis ad iferiora: imo plurima relinatio eoz ē ad dormiēdū resupine. Et si apa est i latere gibboso inuenitur grauitas illic: ⁊ sentit tensio apud suspensoria: ⁊ cadit tactus illic sup apostema manifestius: ⁊ ꝓpzie in debili. Et accidit tussis sicca ⁊ pstrictio anheliti⁹, ⁊ ꝓpzie qñ anhelat cū fortitudine pp cōtarē diaphragmatis ⁊ pulmonis ad ipm i nocumento. Et minorat vrina. ⁊ qñqz retinet oīno cum apa ē magnum pp illud qđ accit de opilatione in latere gibboso: ⁊ de debilitate expulsiue. Et grauitas in ipo maior est ea q̄ ē in facto apud ꝓcauitatez qñ latus ꝓcauum sustētat sup stom: ⁊ē grauitas in ipso plus ⁊ attractio furcule ad iferiora a dextro minus: ⁊, ꝓpe in illo cuius epar creatū ē non vehementer adherens ⁊ obuiās costis. Et ex attractio furcule ad iferiora ⁊ cōitas furcule i dolore ad epar sūt iconuenientia epatis cū costis manifestiores ⁊ maiores Et singultus minorat i gibboso ⁊ multiplicat i ꝓcauo pp elongationē gibbositatis ab ore stōi. Cū aūt apa ē i ꝓcauitate ⁊ latere iferiore est grauitas maior, propter suā sustētationē sup stom ⁊ non sūt tussis ⁊ constrictio anheliti⁹ de quib⁹ sit curandū: ⁊ nō cadit sb tactu casus de quo sit curādū. Et ex dolore ē vehemēs pp ꝓpzessionez scām illic: ⁊ ꝓpe cū attrahit mirach. Et cū apata epatis sunt magna declinat nā ad resupinationem ēt ⁊ ad dormitionē. Et si sup fluat lecti tur a resupinatione ēt. Et apata lateris ꝓcauī cōicāt meseraicis plūm. Et, pauis cū apa ē ad latus ꝓcauū stōmi ē vehemētioris ꝓmunitatis: ⁊ apparent singultus ⁊ nausea ⁊ tussis si apa ē calidum. Et existimauerunt qdam q̄ cōitas inter vtraqz epp neruuz subtilem ꝓmuentem inter epar ⁊ inter os stōi: quapropt nō accidit singul.⁹ nisi cū ē apa magnū ꝓpmēs os stōi. Et vf B. q̄ cū illo est illud qđ effūdit ad stōz i ore suo ex apate calido ⁊ ex hūore acuto. Et ad sūmum singultus apud oēs nō appet nisi cum apa est magnū: qñ spacū longinquū ē inter epar ⁊ os stōi ⁊ si est illic neruꝰ in quo ipsa duo cōicant ⁊ cōtinuat inter ea ē subtilis valde. Et ad summū dū non ē apa magnū nō fit inter stōm ⁊ epar cōitas ꝑm plūm. Et illud de apatibus epatis qđ fēm est circa pāniculos ⁊ venas ē vehemētioris doloris ⁊ parui oris se. si est calidum. Si aūt apa est i virtūq; lateribus sil apparent signa q̄ sūt vtro rūq; latez simul. Et qñqz cōicat latus lateri vsq; ad terminū non plūm. Et qñqz pdurat oēs ispes apatū epis calidoz ⁊ frigidoz ad hydropisim. Et scias q̄ cū apati epatis associat vētris solutio est mortale.

La.iij. de ꝺ fia inter apata epis ⁊ apata lacerto rum positoz super ipm mirach.

Ognoscit ꝺia iter vtrūq; ex pte figure: ⁊ qñ apa lacerti apparet sp ⁊ apa epatis qñqz nō apparet ⁊ ꝓpzie in ꝓcauitate ⁊ in pingui mli sit res magna aut grauis. Et lacerti qdem situs aut ē in latitudine aut est i longitudine aut trāsuerse capiens i lacerto. Et iam qdē signanim⁹ ipm i anatomia Jn figura vo qñ figura eius qđ apparet de apate epatis ē lunaris ꝑm situm epatis q̄ tenīt cum separationē absciſiōis eius cōis: imo vides ipm subtilari in lōgitudine sua paulati: imo non fortitan ꝓtingit vt cōprehendatur ex eo nisi parū in, pfundo cū est i lacerto, pfundo transuerso. Et est simillius apatibus epatis. Et pte autem accidentium ꝓpziorum ⁊ cōium: qñ ex accidentibus ꝓpzijs ⁊ cōibus que accidunt apatibus que sunt in epate nō est aligd in apostematibus lacertoz de quo sit curandum. Et cum vides almirac declinare ad tenebrositatem ⁊ siccitatē tunc existima q̄ apostema ē epicum.

La.iiij. de apate calido.

Cluse eius sūt ex sūma cāz epatis i quo est caliditas. Eius vo signa sunt signa pdicta apatum cōium ⁊ que sūt in gbusdam ꝓtib⁹. ⁊ est illic sensacuta cum est apa i carnositate: ⁊ fit vehemēs sitis. ⁊ minorat appetitus ⁊ accidūt singult⁹ ⁊ nausea ⁊ cholericus vomit⁹ i ꝓmis: deinde yt flos eris post niger ⁊ accidit frig⁹ extremitatū. ⁊ nigredo lingue ⁊ lyncopis totum illud: ⁊, ꝓpe cum apa est in ꝓcauitate. Et ē malitia anhelitus ⁊ dolor extēsus ad dorsuz ⁊ furculam ⁊ modicatio: ⁊, ꝓpzie cuz ē apa i gibbositate Et qñ ē i ꝓcauitate: tunc nō addit nisi i re anhelitus: qñ qñ attrahit aer plurim⁹ valde extēdit diaphragma ⁊ coartat ipm ⁊ pstringit attractionē aeris. ⁊ qñz accit tussis. Et accūt lingue quocunqz mō sit citrinitas ⁊ rubedo vehemētes: deinde declinat ad nigredinem: deinde alterat color cutis totꝰ, ꝓpe cuz apa est in gibbositate. Et qñ est virtus fortis ⁊ ꝓpe virtꝰ stōi ⁊ apa in cōcauitate retinet nā. Et si virtus in corpore stō est debilis solumtz. Jngt Hypo. egestio ꝓturbata nigra in ꝓncipio egritudinis acute significat q̄ i epate ē apa calidum magnū hoc ē: ⁊ pulsus fit vndosus magn⁹ frequēs velox. Et apa quidē calidum aut resoluit ⁊ destruuntur accidentia eius, aut collectionē facit ⁊ fūt cū eo sigꝰ dubellati ⁊ dicam ea aut iduras ⁊ ꝓmutat ēt ad signa epatis duri ⁊ destruunt sigꝰ apostematis cali. Et plurimū qdē causepmutatōis ei⁹ ad duritiē ⁊ ſ supfluitas i infrigidatōe ⁊ pstipatōe ⁊ administratione grossoz i apate. Et dia iter ipz ⁊ pleuresiz ē qñ tussis ū sequit ipūtū ⁊ q̄ dolor ei dextro grauatiꝰ ⁊ color ligue ⁊ color eoz pis alterant cū eo. Et pulsus nō fit serrinus valde ⁊ capitur mānu si ē i gibbositate: ⁊ significat ipz labor anhelitus magni ⁊ attractio aeris plurima ū est in concauitate ppea q̄ apa ꝓpinuit diaphragma: ⁊ extendit ipm ⁊ qñz ꝓmouet tūc tussis. Et crisis quidē apostematuz epatis calidoz in gibbositate factoz: ⁊ apatū calido rū factoz i lacertis fit cū fluxu san. narium ⁊, ppe ex dextra aut cū sudōe aut vria laudabilib⁹. Et factoz i cōcauitate fit cū sudore: aut fluxu vētris cholerico aut vōitu. La.v. de almelire i epe.

Rauitas i almelire i epate ē tumor ⁊ inflatio ⁊ mordicatio ⁊ denigratio ligue ⁊ tinctura colorīs vehemētioris ꝑm. Et ē color declinis ad citrinitatē ⁊ ē proxim⁹ vehemētie febris tertiane Et ei⁹ quidē inuamētū a frigidis hūidis ē vehemen⁹: ⁊ pulsus est durior ⁊ similior serrino q̄z vndoso puro ⁊ minor ⁊ vehemētioris frequētie ⁊ velocitatis

La.vi. de phlegmone in epate.

Jgnificant ipsā signa apatis cali ⁊ diuersificāt ipsā ea q̄ proportionaliū⁹ ad melire i proprietatib⁹ ⁊ rubedo faciei ⁊ exuberatio vēaz

La.vij. de apatib⁹ frigidis i epate.

Mistis apatib⁹ ē guitas plus ⁊ nō ē sitis nz febris neqz nigredo lingue ⁊ sentit cuz eis in stō similitudo spasmi. Et significāt ipa eas ⁊ regimē ⁊ pplo ⁊ color ꝑm q̄ sciuisti.

La.viij. de apatibus phlegmaticis.

Jgnificāt ipm iflatio cutis ⁊ plūbeitas coloris: ⁊ q̄ nō sentit cū duritie ⁊ vehemētia lenitatis pulsus cum reliquis signis apatis frī.

La.ix. de apostemate duro ⁊ cancro.

Epe accit ab apate añcedēte ipm ⁊ qñz accit icipiēdo ⁊ qñz accit a pcussione ⁊ icipit tēdere ad duritiē, ⁊ sigt ipz tactus in eo q̄ suscipit tactū ptū epatis ei⁹. Et si ñ iciperet hydropisis puēre ad habētē ipz apparēt ad tactū manifestū valde: nā almirach extēnatur cū eo ⁊ obliuiscatur ⁊ attestatur apa lunare absqz dolore. vez qñz ledit apud ūtiū receptionis cibi ⁊ alleuiatur apud famē ⁊ via ad hydropisi. Et qñz significant ipm vehemētia granitatis valde sine febre ⁊ extenuatio corporis ⁊ calus appetitus ⁊ tenebrositas coloris: ⁊ q̄ minorat vrina. Et qñz succedit accidentib⁹ apatis cali cū remouētur ⁊ nō remanet nisi grauitas. Et si additur pp illud difficultas anhelit⁹ sigt q̄ apa caliditi iduratur. Et difficultates qđ anhelit⁹ ⁊ grauitas sine febre cōicāt i apate duro ⁊ opilatōe ⁊ differūt p reliq̄ q̄ dicta sūt. Et equitur ipm hydropisis ⁊, ppe hyposarche ꝓpter debilitatem separationis materiei aquose ex sanguine ad resudationē subtilē ei⁹. quare currit aquositas cū sanguine i membra ⁊ accidūt febris ⁊ ebulitio, ⁊ spissū aquositatis qñz pūenit ēt ad spacū vētris ꝑm q̄ dicem⁹ i.e. asclites. quare mouētur ēt ad signa epatis duri ⁊ destruunt sigꝰ apostematis cali. Et plurimū qdē causepmutatōis ei⁹ ad duritiē ⁊ ſ supfluitas i infrigidatōe ⁊ pstipatōe ⁊ administratione grossoz i apate. Et dia iter ipz ⁊ pleuresiz ē qñ tussis ū sequit ipūtū ⁊ q̄ dolor ei dextro grauatiꝰ ⁊ color ligue ⁊ color eoz pis alterant cū eo. Et pulsus nō fit serrinus valde ⁊ capitur mānu si ē i gibbositate: ⁊ significat ipz labor anhelitus magni ⁊ attractio aeris plurima ū est in concauitate ppea q̄ apa ꝓpinuit diaphragma: ⁊ extendit ipm ⁊ qñz ꝓmouet tūc tussis. Et crisis quidē apostematuz epatis calidoz in gibbositate factoz: ⁊ apatū calido rū factoz i lacertis fit cū fluxu san. narium ⁊, ppe ex dextra aut cū sudōe aut vria laudabilib⁹. Et factoz i cōcauitate fit cū sudore: aut fluxu vētris cholerico aut vōitu. La.v. de almelire i epe.

Rauitas i almelire i epate ē tumor ⁊ inflatio ⁊ mordicatio ⁊ denigratio ligue ⁊ tinctura colorīs vehemētioris ꝑm. Et ē color declinis ad citrinitatē ⁊ ē proxim⁹ vehemētie febris tertiane Et ei⁹ quidē inuamētū a frigidis hūidis ē vehemen⁹: ⁊ pulsus est durior ⁊ similior serrino q̄z vndoso puro ⁊ minor ⁊ vehemētioris frequētie ⁊ velocitatis

La.vi. de phlegmone in epate.

Jgnificant ipsā signa apatis cali ⁊ diuersificāt ipsā ea q̄ proportionaliū⁹ ad melire i proprietatib⁹ ⁊ rubedo faciei ⁊ exuberatio vēaz

La.vij. de apatib⁹ frigidis i epate.

Mistis apatib⁹ ē guitas plus ⁊ nō ē sitis nz febris neqz nigredo lingue ⁊ sentit cuz eis in stō similitudo spasmi. Et significāt ipa eas ⁊ regimē ⁊ pplo ⁊ color ꝑm q̄ sciuisti.

La.viij. de apatibus phlegmaticis.

Jgnificāt ipm iflatio cutis ⁊ plūbeitas coloris: ⁊ q̄ nō sentit cū duritie ⁊ vehemētia lenitatis pulsus cum reliquis signis apatis frī.

La.ix. de apostemate duro ⁊ cancro.

Epe accit ab apate añcedēte ipm ⁊ qñz accit icipiēdo ⁊ qñz accit a pcussione ⁊ icipit tēdere ad duritiē, ⁊ sigt ipz tactus in eo q̄ suscipit tactū ptū epatis ei⁹. Et si ñ iciperet hydropisis puēre ad habētē ipz apparēt ad tactū manifestū valde: nā almirach extēnatur cū eo ⁊ obliuiscatur ⁊ attestatur apa lunare absqz dolore. vez qñz ledit apud ūtiū receptionis cibi ⁊ alleuiatur apud famē ⁊ via ad hydropisi. Et qñz significant ipm vehemētia granitatis valde sine febre ⁊ extenuatio corporis ⁊ calus appetitus ⁊ tenebrositas coloris: ⁊ q̄ minorat vrina. Et qñz succedit accidentib⁹ apatis cali cū remouētur ⁊ nō remanet nisi grauitas. Et si additur pp illud difficultas anhelit⁹ sigt q̄ apa caliditi iduratur. Et difficultates qđ anhelit⁹ ⁊ grauitas sine febre cōicāt i apate duro ⁊ opilatōe ⁊ differūt p reliq̄ q̄ dicta sūt. Et equitur ipm hydropisis ⁊, ppe hyposarche ꝓpter debilitatem separationis materiei aquose ex sanguine ad resudationē subtilē ei⁹. quare currit aquositas cū sanguine i membra ⁊ accidūt febris ⁊ ebulitio, ⁊ spissū

aquositatis qñz pūenit ēt ad spacū vētris ꝑm q̄ dicem⁹ i.e. asclites. quare mouētur ēt ad signa epatis duri ⁊ destruunt sigꝰ apostematis cali. Et plurimū qdē causepmutatōis ei⁹ ad duritiē ⁊ ſ supfluitas i infrigidatōe ⁊ pstipatōe ⁊ administratione grossoz i apate. Et dia iter ipz ⁊ pleuresiz ē qñ tussis ū sequit ipūtū ⁊ q̄ dolor ei dextro grauatiꝰ ⁊ color ligue ⁊ color eoz pis alterant cū eo. Et pulsus nō fit serrinus valde ⁊ capitur mānu si ē i gibbositate: ⁊ significat ipz labor anhelitus magni ⁊ attractio aeris plurima ū est in concauitate ppea q̄ apa ꝓpinuit diaphragma: ⁊ extendit ipm ⁊ qñz ꝓmouet tūc tussis. Et crisis quidē apostematuz epatis calidoz in gibbositate factoz: ⁊ apatū calido rū factoz i lacertis fit cū fluxu san. narium ⁊, ppe ex dextra aut cū sudōe aut vria laudabilib⁹. Et factoz i cōcauitate fit cū sudore: aut fluxu vētris cholerico aut vōitu. La.v. de almelire i epe.

Rauitas i almelire i epate ē tumor ⁊ inflatio ⁊ mordicatio ⁊ denigratio ligue ⁊ tinctura colorīs vehemētioris ꝑm. Et ē color declinis ad citrinitatē ⁊ ē proxim⁹ vehemētie febris tertiane Et ei⁹ quidē inuamētū a frigidis hūidis ē vehemen⁹: ⁊ pulsus est durior ⁊ similior serrino q̄z vndoso puro ⁊ minor ⁊ vehemētioris frequētie ⁊ velocitatis

La.vi. de phlegmone in epate.

Jgnificant ipsā signa apatis cali ⁊ diuersificāt ipsā ea q̄ proportionaliū⁹ ad melire i proprietatib⁹ ⁊ rubedo faciei ⁊ exuberatio vēaz

La.vij. de apatib⁹ frigidis i epate.

Mistis apatib⁹ ē guitas plus ⁊ nō ē sitis nz febris neqz nigredo lingue ⁊ sentit cuz eis in stō similitudo spasmi. Et significāt ipa eas ⁊ regimē ⁊ pplo ⁊ color ꝑm q̄ sciuisti.

La.viij. de apatibus phlegmaticis.

Jgnificāt ipm iflatio cutis ⁊ plūbeitas coloris: ⁊ q̄ nō sentit cū duritie ⁊ vehemētia lenitatis pulsus cum reliquis signis apatis frī.

La.ix. de apostemate duro ⁊ cancro.

Epe accit ab apate añcedēte ipm ⁊ qñz accit icipiēdo ⁊ qñz accit a pcussione ⁊ icipit tēdere ad duritiē, ⁊ sigt ipz tactus in eo q̄ suscipit tactū ptū epatis ei⁹. Et si ñ iciperet hydropisis puēre ad habētē ipz apparēt ad tactū manifestū valde: nā almirach extēnatur cū eo ⁊ obliuiscatur ⁊ attestatur apa lunare absqz dolore. vez qñz ledit apud ūtiū receptionis cibi ⁊ alleuiatur apud famē ⁊ via ad hydropisi. Et qñz significant ipm vehemētia granitatis valde sine febre ⁊ extenuatio corporis ⁊ calus appetitus ⁊ tenebrositas coloris: ⁊ q̄ minorat vrina. Et qñz succedit accidentib⁹ apatis cali cū remouētur ⁊ nō remanet nisi grauitas. Et si additur pp illud difficultas anhelit⁹ sigt q̄ apa caliditi iduratur. Et difficultates qđ anhelit⁹ ⁊ grauitas sine febre cōicāt i apate duro ⁊ opilatōe ⁊ differūt p reliq̄ q̄ dicta sūt. Et equitur ipm hydropisis ⁊, ppe hyposarche ꝓpter debilitatem separationis materiei aquose ex sanguine ad resudationē subtilē ei⁹. quare currit aquositas cū sanguine i membra ⁊ accidūt febris ⁊ ebulitio, ⁊ spissū

La.xi. de apate meseraice.

Jmmunicat in signis suis apostemati epatis, vez febris illo qđ calz ē ē debilis nō erit stēs i vehemētia febris apatis epatici. ⁊ ē grauitas cū extēsione, pfundioz ad vētrē ⁊ ad stōz. ⁊ qñz ē tēsio maioz q̄z grauitas. Cū ergo nō inuenis signa opilationis epatis nec signa apatū epatis ⁊ inuenis chilū subtilē pp debilitatē digōnis in stō ⁊ significationē ei⁹ ⁊ sūt illic tensio ⁊ lenis febris: scias q̄ in meseraica ē apa cadūt. Sz inter apa durū ⁊ opilatōes meseraice ē ꝺia difficilis nisi cū existimatione lōga nam si egreditur aliquid sanioſuz post dies aliquot tūc scias q̄ ē ab apate. ⁊ hec sanies discernitur a sanie facta a suo simili i epate i hoc q̄ illa tēdit ad rubedinē ⁊ sanguineitatem sanioſam ⁊ citrinitatē.

La.xij. de cura apatis calidi ⁊ sanguinei.

Rimū qđ tibi necessariū ē: est vt ꝑsideres dispositionez repletionis: ⁊ dispōnem virtutis ⁊ etatis ⁊ hore ⁊ aliorum q̄ tu scis ⁊ queras ex eis licētiam in phlomia: ergo phlomia si ē possibile tibi ex basilica: ⁊ si nō ex nigra: ⁊ si nō ex cephalica. ⁊ si virtus est fortis extrahe qđ necessariū ē ꝺ sanguine in vice vna: ⁊ si ñ ptire ⁊ segrega in vices plurias Et scias q̄ qñ nō phlomas ⁊ dimittis materiā i epate ⁊ adhibes tras stiptica ⁊ apocrustica, peuldubio induratur apostema: ⁊ si adhibes tras resolutiua non est dubiū quin ꝓmoueat dolorē ⁊ apostema. Phlōma ergo in primis ⁊ non helites in hoc cuz non est

prohibitio fortis ⁊ extrahe ſan. abundantem. Et ſcias q̄ tu indiges in initio ci⁹ eo cuius ſimile eſt in canone de repercuſſione ⁊ frigidatione: verū tibi ieſt tūc vt attēdas latus duriciei. Q̄ quā velociter reſpōdet duriciei: ⁊ propter hoc oz⁹ vt ſint permixta cum ſubtiliatinis ⁊ aperitinis. Et epithimatū quidē frigidorum adminiſtratio ſuperflua quandoq; producit ad duritiē: ⁊ quandoq; ſufficit eis introitus balnei. Et quandoq; aperitur ad renes. Et ſcias q̄ plures medicinarū quibus eſt ſtipticitas aliqua ⁊ frigus, ⁊ ſilr ciboz q̄ ſūt huiuſmodi ſunt granata ⁊ poma ⁊ pira nocēt ex alia parte. Et illud quī ipſi ſtipant meatū q̄ eſt ad fel quare nō attrahit cholerā ⁊ eſt illud additio i aſate ⁊ malitia plurima. Et ex ſtipatione cū hoc q̄ ipſa eſt neceſſaria in principio egritudinis ⁊ i fine ei⁹ ⁊ apud reſpōſionē reſolutōis ad ſeruādā virtutē: timent due malitie: lapideitas ⁊ retētio cholere i epate. Quap̄ropter idigee ēt vt icipias a regie reſolutionis materici i hac egritudine pluſq̄ ſit; tuza ſceptio i religo aſatibus timēdo lapideitatē ⁊ duriciē ⁊ expellendo illud qđ fortitā reſudat ex viru maſo a cuius reſudatōe nō cū ank aſata calida. Deq; reſolutio ⁊ aptio q̄ doq; mollificāt virtutē ⁊ approximāt morte ſicut narauit. B. de diſpoſitōe medici curantis aſata epatis cū mollificatiuis gb⁹ curāt reliqua aſata: ſicut ē cplin facti ex olo ⁊ tritico ⁊ aqua et cibabat illū alcādarufio: ⁊ oportebat vt cibaretur eis i gb⁹ē abſterſio ſine viſcoſitate ⁊ groſſitie. et vt mi ſcerētur cū reſolutiuis medicine i gb⁹ ſūt ſtipticitas ⁊ fortatio ⁊ aromaticitas: ſicut ciperi ⁊ calamus aromatic⁹ et abſinthū ⁊ vt adminiſtraretur ō iſtis quātitas q̄ cōſeruaret ſanitatē ⁊ nō ſuperfluret. ⁊ eſſent, in iitio ſui repercuſſio cū fortitudine ⁊ i medio ipſi⁹ cōpoſitio: ⁊ fine ei⁹ reſolutio cū ſtipticis hui⁹ generis ⁊ ſi eſſet neceſſe vt fortaretur reſolutio: tūc feſtinaret qdē ⁊ in ipſo qō ē ipſo. Ille ergo nō recipit ex B. ⁊ idicauit ei B. i egroto q̄do puenerunt ad eū q̄ iſte eger moriet cū diſſolutōe vētris ⁊ fudore viſcoſo pauco apparente ſup ipm: mozuus ē ergo ifirmus ⁊ fuit fm q̄ exſtimauit B. Nō ē ergo neceſſariū vt cum hac reſolutōe ſigula icipiaki hora reſpōſionis: ⁊ oz vt cūetur a ſtipticitate ⁊ apertōe i diſpoſitōe reſponſionis reſolutōis pure. Et cōſideratio oiuz iſtoz eſt ex ſubtilibus reb⁹. Et ſcias q̄ ſicut hoc mēbrum velociter ꝓuertitur i lapideitatē ſilr velociter ſuſcipit reſolutōez. ⁊ qūq; ſt reſolutio ⁊ apertio cauſe ad curationē. Et quando adminiſtras reſolutōez ñ adminiſtres eā ex genere eoz q̄ mozdicāt ⁊ pmouēt aſa. Et aqua q̄ ordei quāuis abſtergat ſine mozdicatione: tñ ē dulcis: ⁊ dulce facit icurrere opilationes. ꝓpter illud ergo i aqua non eſt ſufficientia abūdans qñ abſtergit ſine mozdicatione ⁊ non facit accidere opilationē. Amplius poſſibile eſt vt ꝓfortentur' ciius apertio ⁊ abſterſio cū eis q̄ admiſcentur ciuſ neceſſariū eſt vt addatur ipſius virtus. Et mozdicatio qdē ⁊ ſtipticitas plus nociue ſunt cōcauitati quā gibbo fitati: qñ ipſe feſtinant cū virtute ſua: ⁊ faciūt accidere opilationes i initio viarū ⁊ i gibboſitate lūt fracte: virtutiſ ⁊ obtulit extremis oziſicijs. Amplio oz vt cognoſcas latus egrū ⁊ caue ne ꝓuocet vrinā egritudine exiſte i cōcauitate aut ſoluas venrē egritudine exiſte i gibboſitate ⁊ facias materiam i vtriq; diſpoſitionibus ſimul obedientem: imo oz vtq; cūes ex ꝓpiquioribus locis. Cūa ergo ex aſate qō eſt i cō cauitate ex latere ſolutōis ventris ⁊ illud qō ē i gibboſitate ex prouocatōis latere. Et caue ne dimittas natura remanere reſtricta. In hoc. n. eſt nocumētū magnū ⁊ ipſo ē error. Nō et dimittas cā ſolutā ſupflue ⁊ cadat vir⁹ ⁊ heſitet naſa. imo ſupē tibi vr e ſoluas ꝓſtrictā cū eq̄litate ⁊ ꝓſtrigas ſolutā cū eq̄litate. medicie ātcōueniētes aſatib⁹ epatis ⁊ initio rei cūillic eſt caliditas ſuperflua ſūt aqua endiuie ⁊ aqua ſolatri cum ſiropo acetoſo zuccario ⁊ aqua ordei ⁊ aqua virge paſtoris ⁊ aqua arnoglosſe ⁊ alkakingi ⁊ aqua cozīādri humidi ⁊ aqua cucur. ⁊ aqua cucumeris ⁊ aqua cuſcute. Et oz vt admiſceatur eis aliquid horum que ſunt ſicut abſinthiū ⁊ calamus aromaticus. ⁊ troci. huiuſmodi. R. carnis amirberis. z. x. roſar ſpodij amborum ana. z. v. medulle ſemis citroli ⁊ medulle ſemis cucurbite ⁊ ſemis portulace ⁊ ſemis endiuie oium ana. z. iij. ſemis feniculi pondus. ʒ. i. ſumatur ex eis in potu pondus. ℥. aure.

Et ſi neceſſarium eſt addere ꝓfortantia epar ponatur i eis lacca ⁊ reubar. Et ſi ueri illic tuſſis ponatur i ipſis ſuccus ligritie ⁊ aliquid de dragaganto ⁊ tereniabi. Medicie que ſunt fortiores ⁊ conuenientiores ci qui non habet ex caliditate quantitatem penientem i vltimo ſunt aqua feniculi ⁊ bugloſſe ⁊ ſquinantum ⁊ apium montanum ⁊ alubleb ⁊ totum illud cum ſiropo acetoſo. Iſta. n. ⁊ conſimilia conferunt i illo quod eſt i tunica, prima cum incipit i maturatōe peruenire parum. ⁊ troci. de roſis etiaz ꝓpoſitei eo quod ſequitur concauitatem. Et multotiens qdem eſt cauſa apoſtematis ⁊ initium eius ſalus ⁊ percuſſio. Et ex eis que prohibent ipſuz accidere poſtilla duo ⁊ p⁹ phlomiaz ē vt i potu ſiāt ex rubea ⁊ ren. ⁊ aliseni oi die. z. i. ⁊ fiat hoc tribꝰ die bus. Et poſtq̄ ſcis q̄ aſa eſt i latere concauo: tūc p mū ē vt admiſtres aquaz alubleb permixtā cum eis que neceſſe ē illi admiſceri ex ifrigidatis p̄dictis. Et aqua ſicle i oibus q̄ maturant ⁊ repercutiūt ⁊ leniūt naturā. Et conſert cuz apparet maturatio oppoponacuz cum aqua feniculi ⁊ aqua ſolatri ⁊ aqua alubleb ⁊ vt ponas in cibo aliqd de ſemie cartami ⁊ſicle ſiue de vrtica ⁊ polypodio. Et quando declinat aduſtra fortia ſicut aloes ⁊ agaricum ⁊ turbit: ⁊ q̄ dā adminiſtrādmyrob. citrinos. Ego vero abhorreo eos propter illud qđ i eis eſt de virtute ſtipticitatis ⁊ timeo q̄ educatur ſubtile ⁊ vertatur i lapideitatez groſſam. Et quandoq; adminiſtrantur i huiuſmodi hora ea que ſunt ſicut ſemen cartami ⁊ ſicut vrtica ⁊ polypodium i cibo ⁊ epithimum ſine timore. Et quandoq; addemus ad ea que ſūt ſicut hell⁹ fm neceſſitatē. Cuſtere aūt i ꝓncipio ⁊ vbi accit vt ſit natura ſtricta fiat, ex eis q̄ ſūt ſicut ſuccus foliorum ſicie cuz melle ⁊ ſale ⁊ bauracio aut cum zuccaro rubro.

Et apud declinationem fiat fortior ⁊ ponat in ipſo polypodium ⁊ cētaurea ⁊ iſopus ⁊ origanū. Et qñq; ponit in ipſo colloquintida. Cū aūt ē in latere gibboſitas oz vt incipias in ipo cū diureticis frīdis: deide cū tēperatis. Et qñ apparet maturatio adminiſtra fortia acuta: ⁊ nō ē neēria hec poſterioratio niſi pp timorem lapideitatis. Medicine aūt iſte ſunt ſicut rubea ⁊ petroſelinū ⁊ aſſa ⁊ ſquantū ⁊ troci. almirberis deſcripti ⁊ troci. de eupatorio fortes ⁊ reliqua diuretica fortia p̄dicta in areolis expulſionis ⁊ in. c. ꝓuocatinis. Empla vero oz vt adminiſtrent frigida ſicut ſup aſata alia imo tepida. Et illa quidem a gbus oz incipere cum exiſtimas q̄ aſa ē habens initium ſicut ſucci frigidi ſtiptici ſicut ſuccus portulace ⁊ cucur. ⁊ ſemperuine ⁊ aqua ro. ⁊ ſandali ⁊ canfora: ſūt ēpla facta ex ꝓpultis vitiū ⁊ ro. ſiccis ⁊ attriplicib⁹. Et ñ oz vt ſint h⁹i cū vīficak q̄ aſa iā ē melioza nāq; ēplaſt illa q̄ ſi fcā ex cydōijs cū ſidicis aliſ: ō illis ē vt teriāk cydonia cū faria ordei ⁊ aq̄ ro. ⁊ fiat ex eis ēpl̄, aut cydonia decocta cū aceto ⁊ aq̄ donec diſcocta ſint: ⁊ miſceant cuz landalis: ⁊ ponatur ſup ea aliquātuli olei ro. ⁊ adminiſtrent. Et ex illis ē vt decoquantur cydonia cū vino odorifero in quo ſit ſtipticitas ⁊ addatur cis virga paſtoris. Et ꝓfortent cū eis que ſunt ſicut pax ſpice ⁊ abſinthium ⁊ cipi: ⁊ pparent cum eis q̄ ſunt ſicut ſauich ordei ⁊ adminiſtrentur. Et qñq; ponit olim de cydonijs aut oleum maſticinum aut olim de alcanna. Et de ags aqua myrthi ⁊ aqua de ſolijs malox ⁊ aqua cydoniorum ⁊ ſimilia. Et qñq; fit emplin ex cydonijs decoctis cū decoctiōe abſinthij. Et cum voluntas ē vt ſtetuck ad gradū reſolutionis ponat in ipſo maſtix ⁊ camemilla ⁊ melliloti. ⁊ farina ordei ⁊ fenugrecum. Et ex emplis laudatis eſt emplin de tenuliis ⁊ ēplin ſilagrinis ⁊ ēplz de melliloto ⁊ emplin cariūi ⁊ empla que dicem⁹ i annidario. Deſcriptio empli ad ſtationē: R. butyri ⁊ ſuc ci rubei ambox aā. ptē. ſ. olei ro. ptes. iiij. cere q̄ū neceſſe eſt. Et in fine ei⁹ adminiſtra empla apitina reſolutiua p̄mixta cū ſtipticis pp ſeruatōz vtutis ſic ſūt ēpla facta ex ireos ⁊ aſſaro ⁊ aluine ⁊ polio ⁊ origano ⁊ ſceba ⁊ ſe. apij ⁊ bdellio ⁊ ſilib⁹. Et q̄ñq; addunk in eis ꝓfortāria. Et empla facta ex myrtho ⁊ rubea tiuctoruz ⁊ ñis lauri ⁊ croco ⁊ myrrha ⁊ maſtice ⁊ cera ⁊ olo ſambacino ⁊ oleo de lilio. Deſcriptio ēpli reſolutētis aſa epis ꝓportionati ad cibos laudabile experti: R. ſtoracis ⁊ cere ā box aā. darkimet. r. ⁊ maſticis ⁊ croci ⁊ amomi oium aā darkimet. ij. olei de arbore maſticis ⁊ olei ro. ā box aā. darkimet. ij. vini cotilas ij. ⁊ ſ. liq̄fiant cera ⁊ oleū ⁊ miſceant cū eis oia. aliū tuaticū valde: R. lilij amoni folij oiuz aā pond⁹ darkimet. i. ſtoracis cere ambox aā. darkimet. i. olei de arbore maſticis q̄ruz neceſſe ē. Aliud bonū: R. aloes. ʒ. iij. maſticis. ʒ. i. cāemille ⁊ melliloti ā box aā. ʒ. iiij. croci rubee ⁊ calami aro. aſſari oium aā ʒ. ij. cere ⁊ armoniaci ambox aā. ʒ. vi. olei de lilio q̄tum ſufficit. Aliud reſolutiuū ſfortatiuū: R. croci. ʒ. ij. bdelli. ʒ. vij. ⁊ ſordis vceoli. ʒ. iiij. ⁊ amomi ⁊ ſpice romane: ⁊ carpobalſami oium aā. ʒ. vi. olei de lilio q̄ſ ſufficit: pmiſceank ⁊ adminiſtrenk. Qñ ſi cū aſate fuerit ſolutio vētris debilitans quā ſollicitudo exigit retineri: tunc oz vt in potu ſumant troci ſci almirberis ⁊ troc. de reubar. muſchati. Lib⁹ aūt melior ē kiſch ordei. Infrigidat. n. ⁊ abſtergit ⁊ non facit acgrere opilatiōes ⁊ feſtinat ei⁹ penetratio. In candarufio aūt ⁊ frumēto fortiori eo nociuz ē aliqd de groſſitudine ⁊ ꝓpreſſione aſatis. Et ſi non ē exceſſatio a pane ſit panis q̄ non eſt ex ſila: neq; ex tritico groſſo: ⁊ ſam ſit in furno panis fact⁹: ⁊ oz vt itendat cum cibo vltimo. Et ex olerib⁹ lactuca ⁊ atriplices: ⁊ ex fructib⁹ granata dulcia ⁊ in cuius ſtō non ꝓnerunt dulcia: ⁊ oz vt deuitet dulcia q̄ruz poteſt.

La. xiij. de cura heriſipile.

Cura heriſipile, prima ē cure phlegmōis. verū oz vt ſint vētris ſolutio ⁊ vrine ꝓuocatio ſublimiozes: ⁊ cuz eis que ſunt decliniozia ad frigiditatem. Et ponant medicie ſup ipſam infrigidate cū niue ⁊ non inceſſanter remouetur illud donec egerinuiat ſuduerisionē frigoris ⁊ fiant emplastra ex nenufare ⁊ aqua alkakingi ⁊ aqua cydoniox ⁊ ſandalox ⁊ canfora ⁊ ſimilibus. Et non adminiſtres in ea calefactiua q̄tum poſſibile eſt.

La. xiiij. de cura aldubellati.

Portet vt adminiſtrēt in p̄n. aldubellati ⁊ cū icipit aſa calidū de quo exiſtimak q̄ ad collectionem perueniat repercuſſiua que ſunt ex emplis cū equalitate ⁊ epithimatib⁹. Et in potu det aqua ordei ⁊ ſiropus acetoſus. Et ſi diſpō neceſſari am faciat phlomiā phloma ex baſilica: aut vētoſa pte ventris q̄ ſequit epar. Et qūz indiges ſolutione vētris. cū ergo nō ē excuſatio q̄ collectio fiat: tunc neceſſariū, ē vt adminiſtres maturationē ⁊ ſuppurationem: ⁊ neceſſariū eſt vt adiuuenk cū incliōe ⁊ ſubtiliatōe cū neceſſariū ſit hiuſmodi groſſis exiib⁹ in h⁹i aſatibus q̄bus mēb⁹ iam imbibitū ē. ⁊ neceſſaria ē lenificatio vt faciat hiuſmodi ꝓparatū ad reſoluendū. cū ergo apparet maturatio ⁊ non ſuppurat alia ipm ab illis ⁊ vtere ſuppuratiuis fortib⁹ potando aut emplando: deinde adiuua nām ad expellendū mām. Et ſi indiges adiutorio ⁊ oppōne ad ptē declinatōis ⁊ oportuerit vt y entrē ſoluas aut vrinā ꝓuoces facies. ⁊ non ꝓuoces cum re ſonti ⁊ calida ⁊ faciat icurrere egrum nocumentū i veſica. Cōſernatio eni veſice i hac egritudine ⁊ cum erūpit puſ ad ipm q̄ ſeipz aut medicina diuretica neceſſaria ē. Cūq; erūpit puſ aut expellik ⁊ neceſſaria eſt ablutio reſidui puſ: tunc fiat cum eis que ſunt ſic aqua mellis ⁊ rubea. deinde ſi indiges icarnatōe vlceris tunc ſi virtus tollerat ventris ſolutionē ē ipa aditorium plurimū cum non eſt ſuperflua. Et ventris qdē ſolo neceſſaria eſt, ꝓpter duas res. vna ea⁹ ante eruptionē ⁊ mixtoret materia ⁊ alleuiet ſup̄ natura: ⁊ ſecūda poſt eruptionē aut ꝓpe eruptōz ⁊ pleniſſimā maturatōis cū ſcitur' q̄ mā ad partē inteſtinoz eſt

decliuio: ⁊ q⁹ dubellati est in latere concauo. Et ex illis quidem qbus venter soluitur ante eruptionem fm semitā aduto: nature ⁊ alleuiatiōis sūt terentabin ⁊ xiracost ⁊ cassiafi. ⁊ zuccarū rubeū ℔ i ℥ ags alubleb ⁊ endiuie bidra. Et fortius illis ē decoctio feminū ⁊ radicū in qua decoctum ē cupatoriū ⁊ i qua soluta sūt terentabim ⁊ xiracost ⁊ cassiafi. ⁊ silia. Et qñq ponūtur i ipso aloes ⁊ absinthiū. Et ex clisteribus clisteria lenia nota. Solutiua autez que sūt post maturationem ⁊ iuuāt ad maturandū etiam ⁊ eruptionem sunt vt sumank in potu i decoctiōe radi cum cupatorij olei de tribulis. ℥. iiij. sambaci pondus. ℥. ij. ℈ungatur cum. ℥. ℈. zuc. ⁊. ℥. i. cassiefi. Si aūt mā fuerit versus gibbositatem non oportebit vt administrentur solutiua nisi fm viam aduto:ij ⁊ alleuiationis i ꝓncipio ⁊ ante maturatōez. Post maturationē vero oportet vt administrentur diuretica ꝓdicta fm ordinez suū .ſ. quotiensq; est maturatio in vltimo administrenk fortia. Medicine vero ebibite adiuuantes ad maturationē sunt sicut lac asininum cū zuccaro ru. aut zuccaro alphasir: ⁊ sicut aqua ȝ radicibus cū passis ⁊ ficubus ⁊ capilloueneris ⁊ fenugreco cū oleo amigdalio dulci aut amaro: aut oleo ȝ fenugreco aut oleo ȝ tribul. Et si voluēt fort⁹ illo ponātur in ipso dactili ⁊ sumant in potu i iciunio decoctionē pſilij vel polij cipi montani aut siropus de ysopo cōfortatum: ⁊ cibentur melle colato a ſpuma sua cū decoctōe sua ⁊ ficub⁹ ⁊ aqua mellis i aqua ordei: aut sumātur de taraxacon sicca pōdus. ℥. i. ⁊ lactis asini. ℥. iiij. cum zuccaro. ⁊ vtak medicis in qbus sunt aptio ⁊ subtiliatio ⁊ ēt ꝓfortatio: sicut sunt absinthium ⁊ croc⁹ ⁊ spica ⁊ radix peonie ⁊ radix alhaice ⁊ radix rubee ⁊ mastix ⁊ vtraq; spica ⁊ grana alfagdi ⁊ succus cupatorij ⁊ radices centauree. ⁊ ex oleis oleum de neriden ⁊ oleū de arbore mastic. ⁊ oleum de lilio. Emplastra vero adiuuatiua sunt sicut emplastra i quibus ponūtur farina ⁊ melliloti ⁊ came milla ⁊ radix lilij ⁊ calamentū ⁊ radix enilei ⁊ fiscus ⁊ oleum ⁊ frumentum ⁊ cepe assatum ⁊ oleū de bē. Si autez necessaria sunt fortiora illis administrentur emplastra ex farina ordei ⁊ baurac ⁊ fimo colūbino ⁊ calamento ⁊ glutino albotiz ⁊ picis ⁊ maneris ⁊ simili. Et oportet qñ sentit maturationez vt dormiat super epar suum ⁊ assidnet balneatiōem cum aqua calida. Et quādoq; est necessarium vt exerciteℓ ⁊ ambulet si possibile est ei illud. Quod si crumpitur tūc oportet vt sumat super ipam ea que abluunt ipm ⁊ mundificant sicut aqua mellis calida. deinde consequantur ea que mundificant ipsum ex parte declinationis aut cū solutione ventris aut cum ꝓuocatiōe vrine si indiget eis: aut admisceatur aliquid illorum cum aqua mellis. Et non oz vt dentur ei i potu diuretica valde ⁊ ledant meatus vrine. ℈ si accidat vt vlceret: aut ledat pus meatus vrine aut vesice: tunc rectius est vt nutriatur cibis in qb⁹ est absterſio absq; medicatione: imo cum conglutinatiōe aliqua sicut est aqua mellis decocta cum equalitate cum qua ꝑmixtum est parum amili ⁊ ouiz ⁊ oleum ro. ⁊ sicut sūt malue cum cādarusio. Et ad vltimum oz vt regatur regimine vlcerum mēbroꝝ interiorum: ⁊ fm qđ oz vt res currat in vlceribus renum. Cum ergo mūdificat vltime oz vt in potu sumat i maturatiōe aquā ordei ⁊ siropum acetosum. Cum qꝫ ꝓtrierūt hore alique sumatur thuris ⁊ sanguinis draconis ambo: añ. aur. i. ⁊ semīs endiuie ⁊ semīs apij ⁊ mastices oium añ. aur. i. ⁊ sumat ea in potu in siropo acetoso aut gleui aut aqua mellis. Et post illud conforetur cum cibo ⁊ curetur victus eius cuz eis que sunt sicut ea que dicemus in cura vlcerum renum. Et cū accidit vt mā effundatur ad spacium ventris: tūc necessarium ē vt incidatur cutis apud inguina ⁊ discoopiatur lacert⁹ adeo donec appareat siphac iterius nominatum dirabaton. deinde fiat in ipso foramē ⁊ ponat i ipso cānula per quā currat pus: deinde cū emplis. De cibis vero oz vt administrēt̄ur in ꝓncipio subtilitio cibi ⁊ sit content⁹ kilch ordei: ⁊ siropo acetoso: deinde post illud administrentur cibi, aperitiui quos diximus ⁊ vitellis ouoꝝ sorbilium ⁊ sorbitiōes lenificantes. Cum ergo crumpitur ⁊ mundificatur necessaria sunt ea que ꝓsorant sicut aqua carnis: ⁊ carnes arietine ⁊ pedine ⁊ anū terrenarum ⁊ earū iura cum aceto condita sine semibus ⁊ vitelli ouoꝝ sorbilium ⁊ similia ⁊ parum vini. Et vtatur odoramentis confortatiuis.

Ca. xv. de cura apostematum frigidorum.

Oportet vt administrentur in eis subtiliatiua absterſiua ⁊ appropinquat cura eorum cure opilationum ⁊ cura dubellet que ꝓparate sunt ad maturationez. Et tu qdem iam sciuisti medicinas maturatiuas ⁊ diureticas ⁊ aperitiuas ⁊ subtiliatiuas. ⁊ oportet vt sit in eis virtus stiptica confortans aromatica. Et mittuntur in eis de oleis oleum de kerua ⁊ oleū de ieusemino ⁊ oleum sambacinū i emplis que ad ea assūmuntur. Et melioza ēplaiporꝝ sunt emplin sulydriacon ⁊ ēplin silagrius ⁊ emplin stomaticon ⁊ emplin de seminibus: ⁊ cōfert diacurma ⁊ dialacca ⁊ similia. Et fistici qdez maxime iuuamenti sunt in eis ⁊ trocisci de spica. ⁊ ex siropis siropus de seminibus cū camedreos ⁊ polio iam decoctis in eo. Et ex eis que in ipis iuuāt ꝓpe in illo qō induratiōi ꝓximum est. Et conferunt etiam doloribus renum ⁊ splenis: ⁊ ē medicamen factum cum sgilla fm hunc mōm: ℞. squille assate: lilij celestis assari dauci seminis apij anisi spice aromatice cassie casiozei calamenti mōtani cymini calamenti fluuialis acori piretri piperis longi nucism⁹: amomi opij euforbij seminis altee hicados polij siseleos semis rute seminis seniculi coxicum radicum capparis arin. cinamomi croci vel cinanni grossi. ȝȝ. baccarum lauri seminis hypulganus al. costi ameos seminis carui oium añ. ptem. i. conficiantur cum melle dispumato ⁊ administretur. Et medicamen factum cum aloes camphestribus ⁊ efficit operationem predicti cā dem: ℞. alleoum gētiane albe cupato. costi aristol. keisum siseleos piperis longi omnium ana darkimet. iij. seminis apij assari meu: ⁊ fu. nucismus.

ameos aniudem nigre oiuz ana darkimet. xv. castorei aque ro. oiuz ana darkimet. xij. soluank ista cum vino ⁊ reliqua terank ⁊ misceank ita vt fiant res vna: deinde cōmingatur cum melle.

Ca. xvi. de cura apatum duroꝝ.

Vn quadit aliqs ex apate duro gescēte cōfirmato. Et illi qui sanāt ex eo sūt q curank i initio sui. Et canon quidē curatiōis coz est post purgationē corporis ex hūiditatibus grossis cū medicinis cōpositis ex speciebus in quibus sūt lenificatio equalis ⁊ resolutio ⁊ subtiliatio ⁊ calefactio tēperata ⁊ apertio opilationū dñantiū: ℈ lenificatio et confortatio ⁊ stipticitas ⁊ aromaticitas cū quantitate qua indiget infra qō adiuuant duas intentiones alias. Et vt in pluribus hāz medicinaꝝ que iuuant duas intētiones dñant amaritudo ⁊ stipticitas pua. Et iste medicine administrantur in potu ⁊ administrank in emplastris ⁊ administrantur in embrocis. Et oz vt lenias naturā si fuerit tpata cū renibus lenib⁹ ⁊ cliste rijs ꝓpter illud qō efficiūt grana pini maioris ⁊ lemen lini ⁊ gluten alboti cū hoc q ipsa ꝓferūt apari. Et non oz vt sis audax ad soluendū ventrē cū reb⁹ vehementis caliditatis ⁊ faciant lesionē ⁊ addant in nocumento. Et oportet vt sit eius somnus sup latus dexter, illud enī ē ex eis que valde cōferūt ad resolutionem eius. Medicine vo singulares valentes ad illud sunt grana pini ⁊ medulle ⁊ adipes tpate ⁊ ad caliditatem declines. Et in farina fenugreci est lenitatio quedam cum maturatione ⁊ costus est vehemētis inuaminis. nam cum ex eo sumitur in potu. ȝ. ℈. vsqz ad aur. cū ille mixto aut cum vino confert nauseste. ⁊ qñq confert ei sumere in potu oleū de neriden aut oleū de balsamo aut oleū costinū cū aqua i qua decocta sūt ruta ⁊ anetū: ⁊ dolis olei de neriden sit quātitas. ȝ. iiij. admīstret illud hebdomada vna ⁊ ꝓfert maxime: ⁊ ex eis que ꝓferūt ad illud sūt seminis agnicasti pōdus. ȝ. i. in quibusdā siropis ⁊ cupatorij pōdus. ȝ. i. cum aqua apij aut feniculi aut ēdiuie aut arnoglosse licet pōdus aur. i. ⁊ decoctio lupini rū in qua positū est de spica aromatica vsqz ad. ȝ. ℈. aut de pipe nin⁹ hoc ⁊ amigdale amare in vino. et radix arboris sanguis draconis in aliqua ēctia ⁊ coz tex arboris al. demest ⁊ bacce lauri ⁊ radix amigdali ⁊ radix ru. ⁊ ceter nigz ⁊ polij ⁊ camedreos ⁊ pozri Et ex medicinis ꝓpositis ꝓferēb⁹ ad illud sūt trocisci de bdellio quoꝝ ꝓfectio: ℞. rosaꝝ tritaꝝ. ȝ. x. spice aroātice. ȝ. ij. myrrhe. ȝ. i. costi. ȝ. i. ⁊. ℈. masticis. ȝ. i. amigdalaꝝ amaraꝝ. ȝ. i. ⁊. ℈. bdellij. ȝ. iij. terank medicine ⁊ dissoluāt bdellium cū vino ⁊ conficiant cū eo medicine: ⁊ fiant inde trocisci. ⁊ potio eorum sit trium dragmaꝝ cum aqua mellis aut cuz apozima te de seminibus. ⁊ si fuerit caliditas cum aqua alubleb ⁊ endiuie. Et ex istis ē medicamen asclepiadis factū cū felle vrsi. Ipsū māgz expertū ē cōferre per illud qō in ipso est de speciebus medicinaꝝ valētiuz ad illud fm conditiones suas quas diximꝰ. ⁊ descriptio quidē eius: ℞. camepitheos ꝓpassij seminis apij montani gentiane seminis agnicasti fellis vrsi syna-

pis seminis cucumi. scolopēdrie radicum oppoponacis amilo⁹ lacuē rubee tinctoꝝ seminis cāuliumaristo. piperis spice inde costi seminis apij hozulani semis endiuie vel eruce ⁊ herbe iudaice polij opij cupatorij granoꝝ iunipi partes equales: conficiant cum melle: ⁊ dosis eius pōdus aueliane cum vino ⁊ ex eis que conferūt ad illud sunt diacurcume ⁊ attanasia ⁊ tyriaca diatesseron ⁊ socrugene conferunt ad illud. Et ex cōpositis lenibus in hoc ē medicami altaraxacon dictū in ca. aldubellati: ⁊ medicine ℈ diximus in ca. apostematū frigidoꝝ absolute. Et oī administraueris omni die trocīscos almirberis p hebdomadā vnā qui bibank in aqua ⁊ incipiāk a. ȝ. i. ⁊ ℥ vsqz ad. ij. ȝ. ⁊. ℈. erit vltimū: ⁊ vt aggregetur aliquid huiusmodi aque administrādo cardos ⁊ alladrem gradatim ex. ȝ. iij. ⁊. ℥. vsqz ad. ȝ. i. Et stude in hoc ne faciat illud cadere ipm in creatōe ⁊ apī opilationez Et ex potibus q bibūtur est apozima costi ⁊ ramoꝝ eupatorij ⁊ fenugreci ⁊ passaꝝ. iij. ℈. cū ℥. olei amigdalini aut olei de nucibus recētibus: aut apozima qō ℞. genzianā absinthij melliloti passas ficus, aut apozima aristo. absinthij rute floꝝ squinātī ⁊ pasſul ⁊ fenugreco. Et apozima lupinoꝝ ⁊ costi ⁊ absinthij cum oleo de kerua. Et ex emplastris bonis ad illud ē vt emplin fiat cū amomo humido aut sicco decocto cū vino pontico: aut ex spica cum oleo de fisticis cū ꝓassio ⁊ expressio. cū aneto de croco: aut emplin factum ex farina fenugreci ⁊ ficubus ⁊ ruta ⁊ melliloto ⁊ nitro. aut sumank āmoniaci. ȝ. centum bdellij. ȝ. xxv. croci. ȝ. xij. terantur oia ⁊ conficiank cum cerato facto ex cera ⁊ oleo de alcāna fm q videtur: aut emplin factū ex farina fenugreci ⁊ sterco re capno ⁊ cozdumeni ⁊ calamento ⁊ caulibus ⁊ vsnee ⁊ ruta. Et illi quidē cuius causa ē percussio tiam incipit apostemari ⁊ indurari cōuenientius ex emplastris ē emplin ro. cū sabzen. Et ex medicinis ⁊ regimine bonis cū administraueris potiones ⁊ ēplastra est vt ponank sup membꝝ ventose calefacte sine incisione imo ꝓpōk loco sanguisuge: deinde administra medicinas que sūt fortiores in subtiliatione et resolutōe ⁊ fac adherere loco ea que sūt sicut nitꝝ et sulfur citrinū qnqz diebus aut hebdomada. i. deinde administra epithimata cum syrapi in omnibus ℥. diebus: postea fac vomere egrum cū raphano. ℈ si obediens fuerit apa; administra helleboꝝ album.

Et quando fit apa cancer nunq̄ timendum est spes in eo: nā si confert aliquid tū ē medicamen asclepiadis qō ē i nitidotario absq; felle vrsi. Cibi autem sint illi quorum digestio est velox sicut vitelli ouoꝝ sorbilinz et sicut kisch ordei ⁊ cibus eius qui habet opilatiōes in epate suo ⁊ parum vini quod est subtile ē bonum valde ⁊ abstinet a carne.

Ca. xvij. de cura apatum almirach lacerti.

Et prima curationi apostematum epatis ex parte medicinaꝝ nisi quia audacia ad reperiendā mām in ꝑmis ⁊ ad resoluendū eam iecundo est fortior. ⁊ non timetur ex eis ex stipticitate ⁊ resolutione qō timetur ex apate epatis.

La.xviij.de cura apatū mesaraice.

Sit silis curatōi apatū cōcauitatis epatis

La.xix.de pcussiōe ⁊ obuiatōe ⁊ casu sup epar.

Eloniā q̄ accidit obuiatio aut casus aut nocumentū sup epar: tūc necesse est vt tu succurras vt non accidat ex eis fluxus sanguis aut apa magnū: qđ si accidat apa cura tā cū eis q̄ dixim⁹ ō cura apatis qđ succedit pcussioni. Et q̄ cq̄ accidit ex eis vt additamentū malus de additamētis epatis remoueatur a loco suo ⁊ pḥe si fuerit magnū ⁊ accidit do l. ⁊ sub hypocondriis dextris post pcussionem aut saltū aut casum. ⁊ rectificat illud ꝓmotio ⁊ excussio cum ꝓparatione pectoris illius qui hz illud ⁊ erectiōe illius quare sedatur dolor subito aī reditione additamenti ad locum suū. In alijs autē oz vt incipiatur ⁊ fiat phlomia. ⁊ si fuerit caliditas vehemēs: tūc poterunt ⁊ liniatur cū infrigidatiuis apocrusticis. Si aūt sanguis eius egrediatur: tūc ponāt cum eis ſtiptica. Et si non fuerit caliditas vehemēs neq̄ cursus sanguinis aut iam fuerit sedatum illud qđ inde erat: tūc tua intentio nō erit nisi vt resolnas sanguinē mozuum. Et si non fuerit possibile vt resoluas sanguinē aut pertranſuit terminū tūc administra resoluentia. ⁊ nō est aliquid simile epithimati cū mumia ⁊ oleo arazaki. ⁊ conferūt omnibus illis medicine ꝑdicte in ca. apostematū euentientiū ab obuiationē. Medicamen conferens ad illud in ꝓncipio cū est caliditas ⁊ inflatio aut timeunt cursus sanguis. ℞ reubarbari balaustiaz sanguinis draconis alumnis iameni partes equales ⁊ dosis eius sit aur. l. cuz aq̄ cydoniox. Qđ si non fuerit illic caliditas plurima ⁊ volueris administrare medicinas in quibus sit repcussio cum resolutione aliqua ⁊ ꝓfortatione: tūc cōfert ad illud hoc ꝓpositū. ℞. karabe. z. x. ro. rn. z. v. melliloti. z. x. acatie. z. iiij. spice in se croci āboz añ. z. vi. masticis corticis capparis ambox an. z. iiij. luti armeni. z. vij. nucis cupſſi. z. viij. conficiantur cū aqua arnoglosse ⁊ fiāt inde trocisci quox vnusq̄sq̄ sit vnius aur. Medicamē bonū ℞. aque neilon. z. x lacce ablu e. z. vij. ⁊ reubarbari. z. iiij. croci. z. iij. ⁊. 5. haſce. z. iiij. ciceris nigri. z. vij. myrrhe. z. v. luti armeni z. x. conficiant cū oleo de lilio in quo posita sit mumia ⁊ fiant inde trocisci ⁊ sumantur in potu ⁊ dosis sit vsq̄ ad. z. iij. Et reubarbari ⁊ lutum sigillatū cū misceantur cū aliquantulo de granis myrthi sunt res magis iuuatiue ad hoc in eis que ego sum expertus.

In fine autem rei ⁊ cum non cauetur ab inflatione ⁊ apostematione oz vt in potu sumat de hoc trocisco: ℞. reubarbari laccam ⁊. zz. fiāt ex eis trocisci: ⁊ q̄ñz ponitur cum eis aliquid arsenici citrini: quoniā ipm est mirabilis virtutis in repercussione ⁊ resolutione sanguinis: sumatur in potu ex hoc ⁊ leniatur super ipsum huiusmodi epithima: ℞. xiloal. ⁊ crocum et baccas lauri ⁊ bdellium ⁊ calamum aromaticum ⁊ masticem ⁊ ceram ⁊ oleum alrazaki ⁊ almeiſus ſſiat emplastz ponat. L.xx. de scissura ⁊ icisiōe ⁊ epe

Existimauit Hy. q̄ mozi ille cui⁹ diſrūpitur epar ⁊ accidit sepatio cōis ex eo cozpi ipi⁹ ⁊ venis eius. In illo autē quod est minus hoc q̄ñz ē spes. Et quādoq̄z accidit illic vrina sāguinis ⁊ solutio vētris cū eo ꝑz duo lata epis. La.xxi. de cura

Ora illius est cū medicinis ſtipticis ⁊ glutinatiuis ſm q̄ scis. Et ſm q̄ dictū est in capitul. spūti sāguinis. ⁊ quandoq̄z confert ei dare in potu pondus. z. ij. de rosis cū aqua frigida. Aut dare ei in potu balaustias aut facere emplin ex eis.

Tractatus. iiij. de humiditatibus qb⁹ accidit cā epatis vt expellāt egrediendo ⁊ coartēt occultādo

La.i. de speciebus expulsionū rez in epate

Quandoq̄z diuersificantur expulsiones in suba eius qđ expellit ⁊ q̄ñz diuersificatur ꝙ cā ꝓpter qđ expellitur. Substantia vo eius qđ expellit q̄ñz est res chimosa: ⁊ q̄ñz ē aquosa: ⁊ q̄ñz est res ablutiua: ⁊ q̄ñz ē cholerica: ⁊ q̄ñz ē vt rubeta: ⁊ q̄ñz est nigra subtilis ⁊ nigra sicut fex ⁊ nigra melancholica. ⁊ q̄ñz ē fetida: ⁊ q̄ñz nō fetida ⁊ q̄ñz ē sanguis pur⁹. ⁊ q̄ñz expellitur silis ei ex via ſtōi cū vomitu ⁊ sigt ipm ꝓpter dolorem. ⁊ q̄ñz est res grossa nigra que ē suba caruis ſtōi vel epatis. Cā aūt eius pp qđ expellit q̄ñz ē apa' qđ rūpitur: aut opilatio q̄ apitur ⁊ expellit: aut scissura: aut vl⁹ aut corosio: aut debilitas retentiue q̄re non retinet illud qđ in ipso ꝓhēditur. aut debilitas attractiue quare non attrahit. aut digestiue ⁊ nō digerit illud quod comphenditur in ipso. Et q̄ñz nō recipit ipm corpus ⁊ expellit ipm: aut fortitudine expulsiue: aut malitia ꝓpōnis calide liq̄factiue: aut frigide debilitatis ex causis infrigidantibus: ⁊ ex eis sūt cōones plime: aut ē pp repletionē quā necesse ē nām expellere. Et q̄ñz ē repletio ſm corpus totū: ⁊ q̄ñz est in ipso epate q̄ñ bona est generatio sanguis: iz mozat in ipso sanguis ⁊ nō penetrat ad venas pp ſtrictōz eaz: aut pp debilitatē attractiue in ipso: aut pp opilationes aut apata q̄ diximus. Et q̄ñz est cā repletionis qua expellitur dimissio exercitij aut additio cibo: aut incisio mēbri ſm q̄ dixim⁹ in li. vij. aut ⁊ tertio cursus ꝓsuen hemoroidax aut mēstruox aut alioz. ⁊ q̄ñz cā ē mozdicatio ⁊ acuitas materiei cogens nām ad expellēdā: iz vtutes nō dū fecerit i ea opationē sua quā facerēt si nō eēt hoc nocumentū. Et q̄ñz affociat illud qđ inuenit in via ⁊ fit ei laborosū ⁊ inobediēs: ⁊ q̄ñz fit h⁹i in crisib⁹. Et q̄ñz cā nō ē in ipo eps imo i mesaraica. Et q̄uis nō sint poles in mesaraica oēs mōi ſti cāe: ē tn pole vt sint ex pte apatū ⁊ opilationū. nā si fuerit in ea ꝑmū pole ē vt epar attrahat ⁊ mesaraica non attrahat q̄re accidit ex ea res ō qua curat: q̄uis attractio dignior sit epati non mesaraice: ⁊ nō est attractio mesaraice solius attractio de q̄ curemur. Et multotiēs quidē ē soluto vētris epatica: q̄ñ corpus nō recipit nutrimētū ⁊ reddit ꝓpter opilationē aut pp aliud. Et omnes ipēs harum expulsionū ntuntur in veritate: aut ad debilitatē aut ad fortitudinē. Sūt ergo ea que fit ex scissura ⁊ vlcerosa ⁊ ptinens ad malitiā ꝓpōnis ⁊ debilitatē ⁊ vtutis de genere debilitatiōis ꝙl debilitatiua

⁊ apertio opilationuz ⁊ eruptio aldubellati ⁊ expulsio superfluitatuz de genere fortitudis. Virtus enim duz non confortat non potest aperire aldubellati. ⁊ superfluitas sanguis corrupte ꝓpter multitudinē aggregationis ⁊ pauciras ſnctionis ex eo ⁊ superfluitas sanguis plurimi ⁊ alia. Et quando egredit sanguis fetidus non oz vt existimet q̄ illic sit debilitas q̄ñz eni fetet ꝓpter lōgitudiem moze: deide expellit ⁊ ē quasi fex nigra. cūcz superfluit expellit ipsum nā sicut ostendim⁹ ēt i venis: verum illuz q̄ expellitur a virtute segtur lenitas ⁊ ē cum eo sanitas dispositionuz. Et q̄ñdo nō ē fetēs i oi dispositione mala: tunc eger ē dignior vt ñ sit i dispōne mala. Et silr q̄ñz ē i expultionibus colox diuersox lenitas: ⁊ errat q̄ retinet hos colores diuersos i oi dispositiōe. Et vehemētior error eius ē q̄ retinet eos cuz opilatiuis ſtipatiuis. Et scias q̄ ñ elōgat q̄n virtus debilitet ⁊ nō separet superfluitates ⁊ nō expellet repletionez: deide accidat ei vt ꝓfortet virtus aut pueniat de ꝓparatione materiez ⁊ apertione opilationuz cū quo facilius fiat expulsio iobediētis ⁊ expellant superfluitates. Et causa qdem i solutione ventris chilosa que est causa epatis ⁊ cox q̄ sequūt ipsū: aut ē pp debilitatē attractiue que est in epate: aut pp opilationes ⁊ apostemata q̄ sūt i cōcauitate eius aut i mesaraica ita vt nō attrahat ⁊ nō alteret oino. Et ego dicaz iudicū haruz opilationuz i ca. iteſtinox. Et ē ex eis q̄ cuz dimittūtur arefaciūt ⁊ deijciunt virtutē. ⁊ q̄ñ retinent ifiant i superiorib⁹ ⁊ nocēt eis ⁊ ſtrigunt anhelitū. Materiez vero chilosaz multitudo ē q̄ ipse sūt augmētationes virtutis attractiua q̄ est i epate qu are remanet maior: ps eaz ñ attracta. ⁊ q̄ñz ē causa i hoc vehemētia appetitus ſtōi ⁊ superfluitas eius. Et causa i solutione ventris lauatiua est debilitas virtutis alteratie separatiue q̄ ē i epate aut augmentum patientis supagentem ⁊ debilitatio retentiue: ⁊ est tunc similis solutioni ventris lauatiue epatis debilis. ⁊ cā eius est vomit⁹ ⁊ colirica passio alzeo' qđ nō tollerat ſtōus debilis. ⁊ expellit ante ꝓplemētū opationis pp debilitatē retētiue: cū ergo ñ ē pp debilitatē retētiue tūc est pp debilitatē alteratie. Et vtreque debilitates sequūt oēm ꝓpoz iz pliz debilitatis retētie aut pp caliditatē mñ: aut pp frigiditatē mñ i vtrūq̄z diſpositiōib⁹. nā ablutiua conuertitur ad illud qđ est plus sanguineū propter vehementiaz consecutionis corporis deinde ad illud qđ ē turbidū. ⁊ eius quidem que facta ē a caliditate ē signū aliud ⁊ facte a frigiditate ē signū aliud q̄ ego dicaz. Et causa i solutione ventris cholerica est multitudo cholere ⁊ fortitudo expulsiue.

Et causa i virulētia ē adustio sanguis ⁊ humox ⁊ liq̄factio eox ⁊ q̄ñz pdūc ad adustiones corporis ipsi⁹ epatis' ⁊ qđ ipz educ post humores diuersos. ⁊ q̄ñz fit virulentia pp resudationez apatis aut debellati. Et sepe fit resudatio ex epate ⁊ fit ventris solutio periodica. Et causa i facta que est simlis feci aut est eruptio dubellati aut opilationis apertio aut corosio. Et vlcera putrida aut adustio san. ⁊ alteratio i parti buus epis pp paruitatez penetratiōis cum caliditate

epis ⁊ eox q̄ sequūt ipz: aut alteratio ei⁹ i venis cum ē vehemētis caliditatis ⁊ corrūpit ipm ⁊ nō sugit ex eo corpus qñ grossef ⁊ fit sicut fex fetida vehemētis fetoris: ⁊ ipso ē additio ebullitionis ⁊ liquefactōis ⁊ amaritudis pp dominiuz cholere. Et q̄ñ corrumpitur hac corruptione: expellit ipsum natura fortis ⁊ significat corruptionē cōplexiōis i membris ⁊ ēp culdubio ꝓtinēs ōbiles ⁊ extenuatos. ⁊ differt a melancholica p colorē ⁊ substantiā ⁊ fetorē: naz ipsa ē minor illa i nigredine per colorem ⁊ substantiaz: ⁊ est ipsi⁹ vehemens ē cuius similis non ē melancholie aut frigus i spūs sanguinē ⁊ cōgelans ipsum aut debilitas epis ꝓpter quā perdūc ex lauatiua ad sanguineam ⁊ ad feculentam: ⁊ non est subito nisi raro. Et plūm cū fit subito ē a ꝓplexiōe calida aduruente. Frigida eni facit ipsum rem non digestaz: ⁊ calida aduruens cōturbat ipm sicut fex. Sed ꝓpter egressionē ipsius carnis epatis ē aduſtus grossus. Et cū sanguine puro ē virtus fortis non faciens neccessarium vt remoueatur superfluitas a sanguine tempore in quo alterek ⁊ expellat ipsaz. Et q̄ñz fit pp solutionez cōtinuitatis. Jngt Hyp. Ille cuius epar replet aq̄ deide erumpit illud ad pāniculū ventris tunc cū replet venter eius mozit. Et scias q̄ plūm potus vini passi recentis facit cadere i solutionē ventris epaticaz ⁊ cū retētio solutionis contubat ⁊ eius solutio facit acquirere tranglitatez est mozale. Et scias q̄ cum longe egritudi senis succedit fluxus ventris ē timorosuz. Et cuz eius fluxus reliet cuz nocumento tunc eius fluxus est epaticus: ⁊ eius corpus non recipit nutrimentum ꝓpter exiccationem viarum.

Cap.ij. de signis.

Differentia qdem iter solutōem ventris epati d cam ⁊ eaz q̄ fit ab iteſtis ē: quoniaz humores mali egredientes ⁊ sanguis ex iteſtis sunt cū rasura dolorosa ⁊ pūgitiua ⁊ paulati fz continatōnez. ⁊ epatica fit sine dolore ⁊ est plūma ⁊ non est semper continua i oi hora. Et q̄ñz distinguit iter vtrasq̄z pmixtio cuz egōne ⁊ separatō ab ea ⁊ postpositō ab ea. In epatica eni venit post egōnem paruz permixtionis. Differentia vero iter solutōem vētris epaticam ⁊ stomaticaz ē: q̄ñ epatica egredit chilosa equalis qualis ista ſtōus effic qđ ei icrat ⁊ remansit ipe silio epatis i ipsa ⁊ si esset ſtomatica ostenderet ex ea qđ cum solutōe egredit idigestuz ⁊ grauaret sup ſtōm ⁊ esset cum ea nocumentuz ſtōi plūm. Et q̄ñz egredit aliqd i digestuz non pp ſtōm solūmodo: imo pp cōitatez epis ēt ad ſtōm. verum pertinet ad ſtōm: q̄ñ nocumentum ē i operatōe eius. Et differētia iter solutōem ventris chilosam sanguineam que est ex epate ⁊ illam que est ex mesaraica ē: q̄ñ illa que est ex mesaraica nō sunt signa debilitatis epatis i vna ⁊ alijs. Sz dicta iter vir⁹ factum ex vlcere aut resudatōe apatis: ⁊ ea tū ex partibus alijs est: q̄ñ añ pmuz ē febris ⁊ hoc aliud incipit sine febre. q̄ si febricitat p illud: tūc ē illud pp causaz aliaz. Et cuz virus qđ dixim⁹ ē ex mesaraica ⁊ ex apatibus i ipsa ē fluxus ventris chilosus purus absq̄z signis debilitatis i ipso epate ex apate aut

doloze resoluēte colorē. Et ē febris que ipm cōitat debilis. Et ad vltimū virus epaticuz est declive ad albedinez ꝛ rubedinez ac si ipsū sit sordes aut pus ꝛ sāguis ꝛ mesaraice declinus ad albedinem ꝛ citriatem q. sit virus vlceris. Vez dfia iter solutōez ventris q̄ est ab vlceribus ꝛ corrosionem ꝛ dubeller ꝛ iter illaz que est a virtute est: qm̄ cum illa que est a virtute reperitur lenitas ꝛ egrediunt cū ea colores diuersi extranei ꝛ nō sunt cuz ea signa apatuz. Et q̄z sunt ante ipsaz opilatōes. Et quocūq; mō sit nō antecedunt eam fe. ꝛ defectō: neq; antecedit eam solutō ventris lauatiua aut sanguinea subtil ꝛ virulenta. Et illa q̄ ē causa apatuz retinet san. ꝛ corrumpit ipsuz ꝛ nō sunt ibi dubellati. Signum vero eius ē vt sit illic apa ꝛ ñ sit illic signum collectōis: ꝛ sit pma subtilis virulēta resudatiua: deide igrossēt i fine rei. Et illa que fit ꝓpter debilitatem epatis icipiens ex lauatiua: ꝛ pernenit ad seculētaz antecedit illud ꝛ raro fit subito Qñ ñ fit subito cuz alteratōe colozis ꝛ casu vtutis: tunc ipsa etiā est a debilitate. Et cū cā est ꝓpō significant ipsam signa eius. Et seculēta cuius cā est caliditas simulatur sanguini adusto ꝛ ancedūt eam liquefactio humoz ꝛ mēbroz ꝛ fluxus ventris virulentus ꝛ sitis ꝛ paucitas appetitus ꝛ vehementia rubedis aq̄. Et q̄z sunt cuz ea febres ꝛ est eius egō sicut egō sc. pestilencie i vehemētia ferozis ꝛ grossitudie ꝛ tictura colozis: deide aggredit i fine eius sāguis niger. Et illa cuius cā est frītas est illis sanguini putrefacto i se ipso nō sicut caro liquefacta. ꝛ nz est multa vehemētia ferozis: imo ferozeius miozest ferozecalide ꝛ ē minozis nigredis q̄z calida ꝛ est miozis calozis. Et q̄z est sanguis subtilis niger. q. sit sāguis aliquo modo feculentus nō ꝑgelatus ꝛ est incessus eius lauatiuus plus ꝛ sitis in ꝓncipio sui parua: ꝛ appetitus cibi est plurimus: deide i fine sui perdūt ꝓpter sui putrediez ad febres ꝛ deiēt vtutem etiam ꝛ perdūt ad hydropisiz ꝛ ad vltimuz est longitudo cū extēsione dispōis Et significatur illud qd associatur complexionali ex humiditate ꝛ siccitate per dispōnem eius qd egredit i sba sui ꝛ per sui. Et illa q̄ fit ꝑ resudationez apatis aldubellati q̄z ē ꝓst grossuz ꝛ sāguis feculentus ꝛ humores plurim sicut fit i opilatōibus: venī signa aldubellati ꝛ maturatōis eius ꝛ eruptōis ipsius sūt sicut iam sciuisti ꝛ cognouisti añ. Et q̄z currit ad dubellati ꝛ apostemata i ꝓncipio sui virus subtile: deiñ cuz erumpit egreditur sanies ꝛ q̄z currit cuz ea sanguis. Et illa qdē que fit ab vlcere aut corrosione ē cū dolore i pariꝫ epatis ꝛ cum paucitate eius qd egreditur ꝛ remanet ꝛ successione facientiuz necessario vlcera ꝛ corrosionem. Et illa i qua est illud qd egreditur ex ea ipsa caro epatis est nigra grossa ꝛ associatur ei debilitas circa mōrtem ꝛ q̄z morītur. Et illaz que fit ꝓpter replonem a retētōe cursu: aut icisiōe mēbri aut dimissione exercitij aut similibus significat q̄ ē causa eius: ꝛ fit subito cū multitudie ꝛ abscisione veloci ꝛ paroxismo. Et i omni cuius res ꝓtedūtur i fluxu ventris longo siue sit feculentus siue virulentus aut alius ad hoc vtenz fluxu egrediatur uigruz paruz habetur spes. ꝛ forsitasse conferunt ei medicie fortes stiptice paruz gluitatie: vez earum vtilis cōsecutō non ꝓdūt ad sanitatem. Huius vero capituli curatō em ꝓponemus vsque ad capituluz solutionis ventris.

Cap. iij. de caecesia.

Q Uando corrūpit digō epatis ꝛ cōicat sup ipz debilitas accit in ꝑmis dispō antecedens hydropisi: ꝛ noiat caecesia ꝛ appropiat nomie corruptōis complexionis. In ꝑmis itaq; permutatur color corporis ꝛ faciet ad albedinem ꝛ citriatez. Et apparet iflatō i palpebris ꝛ facie ꝛ extremitatem manuum ꝛ pedum. Et q̄z expargit i totum corpus ita vt fiat sicut mala ꝛ consequitur ipsam corruptō digestionis. ꝛ q̄z appetitus sit fortis ꝛ est natura i sui retētōe ꝛ resolutione scōm ordies. Et similiter est dispō syncopis et q̄z ꝛ vigiliaꝫ ꝛ elongatiōis eius a pijs vel ab his ꝛ miorant cuz ea vria ꝛ sudor ꝛ multiplicatur ventositas ꝛ fortis fit iflatō i mirach. Et q̄z i flantur testiculi. Et cum accidit ei vlcus sit difficilis eius ꝓsolidatō ꝓpter corruptōez complexiōis. Et q̄z accit i cōmissuris ꝛ gigiuis caliditas ꝛ puritas ꝓpter vaporem corruptum ascendentem: ꝛ fit corpus debile mollificatum. Et quandoque accidit caecesia ꝑ aggregatōz aq̄ i pulmōe. Et fit forma patiētis ei sillis forme hydropisis. L. iij. ð hydropisi.

Hydropisis est egritudo mālis cuius cā est mā h eruberās frigida igrediens mēbra ꝛ ꝓsequūt vel crescunt ꝑ eā aut mēbra manifesta omnia aut loca vacua partiū i quibus sunt regimē nutrimēti ꝛ humores. Et diuisiones eius sūt tres. s. hypsarcha i qua ca est mā phlegmatica penetrās cuz sāgine i mēbra: Et asclites in qua cā est materia aquosa effusa i spacium ventris iferiozis ꝛ q̄ sequuntur ipsū Et tympanites i qua cā est mā ventosa sparsa i illas partes. Et hydropisis qdem habet causas ꝛ indicia cōmunia. ꝛ omnis hydropisis habet causam ꝛ iudicium cōmune. Et non q̄dez accidit hydropisis absque egritudie epatis ꝓpria: aut ꝓpter cōmunitatē: iz q̄z egrotet epar ꝛ non accidat hydropisis. Et cāe hydropisis oio aut sūt ꝓpe epice aut sunt cum cōitate. Et carū ꝓpaz dignioz ꝛ cōioz est debilitas digōnis epatice ꝛ ipsa ē. q. cā coniuncta. Cāe vero antecedētes sunt oēs egritudies capitis cōplonales ꝛ ilstrumērales: sic paruitas ꝛ opilatōes ꝛ apata calā frigida ꝛ mollia ꝛ dura opilātia officiuz venc alcendētis ꝛ durities siph ac ꝛientis. Et plexionales sūt iflāmantes ꝛ faciunt hydropisim plus illis cuz gratatōe resolutōis inati caloris aut extictōis eius subito. Intelligo aūt q̄ resolutōez huiusmōi illud qd sciunt medici q̄ calor innato accidit resolutio paulatim aut extinctio siue sit ex calido siue ex frigido: sic potu aque frigidei ieiunio ꝛ post balneū ꝛ exercitiū ꝛ cōitū ꝛ humectāte superfluo ꝛ exliccāte post liāfactionē. Et eōnes supflue per sudorē ꝛ vrinā ꝛ solutionem vētris ꝛ sanguis ꝛ menstrua ꝛ hemorroidas Et nocibilioz eōnum ē eōo sanguinis. De egritudinibus vero officialibus dicū ē i capitulo cuiusq; eaꝝ qualiter perducit ad hydropisim. Cāe aūt ē hydropisis cā cōitate ad ipm: aut sūt ꝑ cōitatē cuiz corporis toto ita vt caleāt sanguis ei⁹ valde: aut infrigidet valde ꝓp aliquā causaz: aut ē ꝓpter frigus stōi ꝛ malitiā ꝓplonis eius: ꝛ ꝑpe cū succedit fluxui ventris sanguinolēto: aut est ꝓpter mesaraicā: aut ꝓpter cōitatē splenis ꝓpter magnitudinē suam ꝓp apata in ipso dura: aut lenia calida: aut multitudinē eūonis melancholie. ꝛ pducit supfluitas ei⁹ ꝑ illud qd accessit de virtute melancholie mote ad debilitatē epatis ꝛ infrigidationē eius ꝛ applicationē nocūti eius ad ipsum sicut peruenit ad cerebꝝ ꝛ variatur Et magnitudo splenis perducit ad hydropisim et ad debilitatem epatis ꝓpter duas causas. Una earū est multitudo eius quod extrahit de epate ꝛ remouz virtutē eius. Et altera est cū debilitate vtutis epatis ꝑm semitam qō ei contrarius ē vt quod ꝓhibz ipz generare sanguinem bonū. Et q̄z est per cōmunitatem renū ꝛ ꝓpter frigiditatem renū. aut ꝓpter caliditatem eoꝝ ꝑ: aut ꝓpter opilationē in eis ꝛ duritiem: quare non attrahūt aquositatez q̄uis rencs egritudinem non habeant. Et quandoq; fit ꝓpter intestina ꝛ egritudines eoꝝ ꝛ ꝓpie ozbi propterea quia est ei propinquū ꝛ ꝓpter vesicam ꝛ matricē aut pulmonem aut diaphragma. Et non ē omne quod accidit ꝓpter communitatem renum ꝓpter complexionem eoz: imo quandoq; est ꝓpter opilatiōes eorum ꝛ apata ipsoz: quare non attrahūt. Et silr ē dispositio in eis que accidūt ꝓpter cōmunitatē intestinoz. Non enim omnia sunt ꝓpter alterationez dispositionis intestinoz in qualitatibus tūi: imo quandoq; sunt ꝓpter dolores intestinoz ex punctura et rasura ꝛ cholica vehementis doloris ꝛ aliis: ꝛ re debilitatur epar ꝓpter illa. Et similiter illud qd fit ꝓpter cōmunitatē matricis nō est in qualitate eius tūmo ꝓpter dolores eius ꝛ retentionē menstruoz in ea. Et q̄z fit ꝓp cōitatem sicteris ꝓpter retentionē sanguinis hemorroidaz similiter in membris aliis ꝑdictis: Et plurimū quidem cōicant mēbra fecis cū concaui tate ꝛ mēbra ꝓuocationis ꝛ anhelitus cum gibbositate. vez plurime cōiationes perducētel ad hydropisim sūt cōicationes cum renibus ꝛ ozbo et splene ꝛ mesaraica ꝛ stomacho. Quidā aūt direrūt q̄ quandoq; accidit hydropisis ꝓp apata accidentia in locis vacuis ꝓprie igneis ꝓpter malitiam cōplexionis ledentē epar ꝛ nocentē eis: ut sanguinem melancholicum qui multotiens coartatur in eis et generat opilationes in eis que vicina sunt illis puenīdo ad ea: ꝛ egonem sanguinolentā: ꝛ ꝑplimuz ꝓducens ad hydropisim post tollerantiā doloris cōfirmati in partibus illoz qui forsitan non resoluit ꝓ medicaīm ꝛ eūonē. Et hic ē sermo nō bonus. Et de terio: qui dē hydropisis ē illa que est cuz egritudine acuta. Et sūt homines quidam quib⁹ videt q̄ hypo sarcha ē deterioz alijs: q̄m cozruptio i ipa cōicat epi ꝛ omnib⁹ venis corpis ꝛ carni ita vt destruat plurimū digestionis tertie. ꝛ ex eis sūt qbus videt q̄ ipsa sit leuioz alijs: ita vt sit leuioz tympanite. verū dignⁿ est vt sit ascites malignioz illis oibus: deinde hypo sarcha sit aliqua que ē leuio: oīnib⁹ ꝛ sit exea alia q̄ est valde mala. ꝛ illud ꝑm ꝓsideratiōē causaz faciē tūi cadere in ipsam ꝛ in manifesta quidem dispōne Et in plimo qdē qō exꝑimentū facit esse neceſſariuz oportet vt sint species hypo sarche leuiores ꝛ nō oz necessario vt de eis fit deterioz ꝑm q̄ est in illis religi Et homo de quo vehementius timetur cum aduēit ei hydropisis ē ille cuius ꝓplexio naturalis est calida ꝛ sicca. Non enim egrotat per contrariū sue complexioni nisi ꝓp rem magnā. Hydropisis aūte eueniens ꝓpter duritiem splenis magis salua est q̄z ad uenīes ꝓp duritiē epatis: imo est i q̄ ꝑsperat curatio: Et quandoq; dominatur materia hydropisis adonec faciat accidere diminā ꝛ constrictionem anhelitus ꝛ solutionē ventris: ꝛ illud significat ꝓpinquitatem mortis in tribus diebus. Et q̄z alterat ābelitus ꝓp cōplexionē officialem ꝛ hec ē magis salua Et q̄z accidit eis ꝓpter mortē vlcerā ozis ꝛ gigiuaꝝ ꝓpter malitiam vapoz. ꝛ in fine eius accidunt vlcera in corpore ꝓpter malitiam cōplexionis sanguinis. Et dicit q̄ qñ descendit er hydropico qō est sicut caro ꝓnūciat mortem eius. Et si alicui accidit hydropisis habenti melancholiā resolvitur melancholia ꝓpterea quia hydropisis humectat eam. Et scias q̄ fluxus ventris in hydropisi mortalis est. Et oz quidem vt habens hydropisim sciat illud quod de ipso ꝑmū inflat. s. an sit femur aut pedes aut dorsū ꝛ ꝓtes renū ꝛ alchati ꝛ ex intestinis. ꝛ oz vt sit nā in lenitate ꝛ siccitate cognita. Matura enim sicca melioz est q̄z cū ipsa est lenis: ꝛ ꝑpe in incipiente ex alchati ꝛ renibus. Et cum incipiente quidem ex alchati multiplicatur lenitas nature ꝓp reuersionem humiditatum cibi ex eo ad intestina ꝛ siccitas in incipiente ex anteriozi est plus. Et oportet vt cognoscas dispōnem locoꝝ sicut vmbilici ꝛ ventris ꝛ femoris etiā an sit ꝛabefacta vel tenuis aut carnosa. Carnosa. n. sigt fortitudinē ꝛ tollerantiā solutōis ventris. ꝛ ꝑsidera etiam an femur cōicet in inflāmatōe aut nō cōicet: qm̄ cōicat tinet resudatio. Et resudatio quidem putrefacit ꝛ liquefacit ꝛ facit cadere i vlcera maligna difficilia ad sanandū.

La. v. de causis, ꝓprijs asclitis.

Causa ꝑfecta in ipsa ē q̄ supfluitas aquosa nō c egredit ex ꝓpe sui exitus quare reuenit necessario ꝛ fluit ad aliū locū q̄z ad illū in quo ꝓprehendi ꝛ constringi solet necessario. Aut ꝑm semitaz resudatōis. aut sep ationē ventositatis quaz resoluit coartatio. aut ꝓp multitudinē materiei. aut ꝓp vehemētā expulsionis qua expellit nā a necessitate vincēte in vijs quas habent supfluitates ad spaciū vētris ꝛ ad concauitatē ventris in qua sunt intestina. Et plurimū stationis eius nō ē nisi inter zirbū ꝛ int siphac intrinsecus nō ꝓp resolutionem zirbi imo non nisi corrosione zirbi. Et tu iam sciuisti q̄ expulsio naturalis q̄z ꝑeneratꝫ aptionē in ossibus nedū ab alijs aut ꝑm semitā scissure aliquoz meatuū qui ꝑparti sunt a cibo ad epar: quare attrahitur aquositas ad eos anteq̄z ad epar. Et ut ꝑm semitā quam dixerunt

quidam antiquoꝝ sublimiū: ⁊ secuti sūt eā quidam antiquoꝝ posteriorꝝ. s. q̄ illa reuersio est ex orificijs venaꝝ que peruenūt ad stumen in viriq̄ lateribus Et sumitur ex eis cibus ex orificijs que sunt veniena ad ipsum ⁊ egreditur ex eis vrina: nam infantes diu sunt in ventre nūgūt ex stumine ⁊ orti antequaꝝ tigentur mingūt etiā ex stumine. Cuiꝰ phibet ex eo latere tendit ad vesicam. cū ergo necessitatem faciūt opilationes ⁊ resistentia virtutū expulsiuaꝝ ex partibus alijs expellit aquositas in illis venis donec p ucniat ad orificia eaꝝ. Cuiꝰ non inueniūt meatum ad stumen dilatant ad ventrem ⁊ aperiūtur ⁊ sunt valde latioꝛes ꝑm comparationē ad creationē suaꝝ primā ⁊ coartantur meatus qui sunt apud gibbositatem. Ipsi enī sūt strieti ⁊ augmentat strictura eoꝝ plusq̄ illoꝝ qui sunt apud ꝓcalitatem. Et nō elongatur quin sit eīo aquositatis ex ventre aduenientis ex istis partibus. Et medicina quidem iuenit viā p eas ad epar: deinde ad intestia. Et cā qdē hꝰ cause pūcte aut ē in vtute separatiua aut in materia separata aut i vijs. Cā itaq̄ que est in virtute scparatiua est q̄n separatio est cōmunis inter virtutē expulsiuā in epate ⁊ virtutem attractiuam in renibus. cū ergo debilitantur ābe aut vna eaꝝ. aut fuerit in vijs opilatio ⁊ ꝓpter cū est in renibus vel in venis apostema duꝝ: ⁊ non scparatur aquositas ⁊ non recipit eam corpus ⁊ non tollerant eum vic: tūc necessario ēvnꝰ modoꝝ casuum hydropisis ascitis. Et ꝓpter hoc quandoq̄ accidit hydropisis pp debilitatē ⁊ egritudinem in epate solum. Causa aūt que est in separato ē vt sit aquositas plurima valde vltra q̄ virtus separare possit aut sit nō bene digesta. Et aquositas quidē fit plurima vaide ꝓpter potum aque frigide plurime. ⁊ similiter ꝓpter vehementiā sitis dīantis ꝓpter complexionē in epate facientē sitim: aut ꝓpter cām aliam facientē sitim: aut pp opilationē cū qua non attrahitur ad epar aliquid de quo sit curādū qf assidua sit sitis super multitudinē potus: aut quoniam aqua non cōfert siti: aut quia calida ē nō frigida: aut quia in ipsa est qualitas faciens sitim ex salsedine aut baurachitate aut alijs. Pars autem alia est q̄n ꝓterea q̄ non ꝛequatur dispositio digestionis cibi humidi recipiūt coꝛpus ⁊ epar partem cibi humidi ⁊ redit pars eiꝰ ⁊ implet vias ⁊ q̄nq̄ ꝓducit ad cām hydropisis ascitis ꝓdicte ⁊ dīatur aquositas aut tympanitis si dominat vēpositas ⁊ illud in digone secūda. Cā autem que est in vijs est vt sint illic apostema ⁊ opilationes. phibentia aquositatē ab inceptione vie sue ⁊ penetratione in pte sua: imo. phibet ⁊ conuertit eam ad partē aliam q̄ ad viam suam. Et quando expellit natura ex hydropico aquositatē hydropisis ꝑ scipsaꝝ significat euasionem. Et in pluribus horis cum catarrum patit hydropicus redit inflatio in spacio trium dierū. ⁊ ꝑm plurimū fit illud ex ventositate. Inquit Hypo. ab illo q̄ hꝫ phlegma plūmū inter diaphragma ⁊ stōm facienꝫ ei dolorē tūc cum ipsum vadit in vēis vsq̄ ad vesicam resoluit egritudo. Inqt. G. meliꝰ est vt ꝓcipitetur phlegma ad femur non ad partez vesice Quo enim resudabit ad eam cū sit phlegma ⁊ non sit aquositas subtilis. Et dico ego non elongat q̄n resoluatur ⁊ subtiliet ⁊ nō elongat q̄n sit expulsio eiꝰ ꝑm electionē nature ad ptem aliquā ꝓp necessitatez suam: aut sit in ptes alias ꝓp causam agentem sicut expellitur pus qō ē in pectore ad concauā ⁊ ad vesicam. Hec aūt penetratio nō est mirabilioꝛ penetratione pus in ossibus pectoris. Et illud qō quidam dixerūt q̄ forsitan intellexit ꝑ phlegma aquositatez etiā ē longinquū ⁊ non est necessariū. Et q̄q̄ accidit vt inflet venter sicut hydropici in eo q hꝫ vlcera intestinoꝛ: deinde pforentur ⁊ nō mouat: vel minoratur ⁊ egō effūdatur ad ventrem eius ⁊ magnificet iste: sed hoc ꝑm me cuius dicatur est sicut lōginquū Mꝰ os enim magis antecedit cā illud ⁊ ꝓpe cū est erupcio ex superioribus.

Ca. vi. de causis ꝓprijs hyposarche.

Causa antecedēs in ea ē corruptio in digone
c tertia decimi ad cruditatē ⁊ aquositatē ⁊ phlegmaticitatē. ⁊ san. nō adheret coꝛi adherētia nāli ꝓp sui frigiditatē ⁊ id: gestionē. Et q̄nq̄ est antecedēs in hoc digō secūda: aut digō ꝑma aut corruptio eius qō sumitur aut phlegmaticitas. Et cuiꝰ debilitantur digestiua ⁊ retentiua ⁊ separatiua in epate ipso: aut ꝓ cōplexionem cuius nō sint apata aut opilationes. phibentia penetrationē cibi ⁊ sicut multitudo frigiditatis venaꝝ coꝛporis ⁊ egritudines accidētes ⁊ opilatōes existētes in eo ex cōmestione viscoꝛ ⁊ luti ⁊ siliquoꝝ. Et q̄nq̄ est ꝓpter stationem in frigoꝛe: acris frigidi in quo iam forte efficit impssiōez Et q̄nq̄ accidit causa caliditatis liquefacientis coꝛpoꝛ ⁊ humoꝛes. cū ergo accidit opilatio, non potest cū eo penetrare humoꝛ virulētus liquefactus in ptes renū quare dispartitur in coꝛpoꝛe: ⁊ plurimū eiꝰ fit subito. Et fluxus quidē ventris q̄nq̄ est valde iuuatus in hydropisi: qui nō moꝛitur: imo egredit aqua eius ⁊ viuificat aut incidēdo aut medicādo. Et similiter nō elongatur in hoc quin rarum sit: aut elōgat q̄ reuiuiscat. Et ego existimo q̄ moꝛitur q̄n hec aq̄

ē deteriorꝰ ⁊ ibā sua q̄re coꝛrūpit i ſpatō ⁊ iterfit vaporesuoꝛ: q̄n ē pis eiꝰ ⁊ ica ⁊ tinens ipsū taꝝ coꝛrupta ē.

Cap. vij. de causis tympanitis.

Plurimū causaꝝ tympanitis ē coꝛruptō digestiōis ꝑme propter virtutem: aut ꝓpter materiaꝝ. Ipsa enī non valde digeritur cū ia ꝑ eam egerit caliditas debilis operationez aliquā nō ꝛotem ⁊ abhoꝛret eam coꝛpus ⁊ ꝑmum ad qō conuertitur ē vapoꝛ ⁊ ventositas: Et q̄nq̄ ſt iste materie contente i partibus stōi ⁊ itestiōum recipiētes resolutionem debilem que resolutō fit i ventositatem ⁊ ꝑpe cum stōus est frigidus ⁊ hu. quoniam non digerit ad digestionem epatis: deide fit i epate caliditas aliqua ꝓparata vt digerat aliqd, nondum ꝓparatum ad suā digestionem. Et quādoq̄ ē illud, ꝓpter caliditatē vehementē extraneam i stō ⁊ epate ꝛcipiēdo ad cibos humidos ⁊ humiditates coꝛporis antēq̄ dominet sup eos digestio q ne, puenit a caliditate inata ⁊ efficī eis operationē non naturalem ⁊ resoluit eos i ventositatem ante digestionē. Et ergo causa tympanitis debilitas digestionis ꝑme ⁊ debilitas caloꝛis: aut ꝓpter vehementiam caliditatis dominātis que nō dimittit tempoꝛe digōnis: aut ꝓpter cibos. Et quādoq̄ accīt i febribus pestilentialibus ⁊ i pluribus finibus egritudium acutaꝝ iflatio ventris quasi tympanites ex quo audit sonitus tympani si percutiatur manu ⁊ est signum maluz valde.

Cap. viij. de signis communibus.

Omnes species hydropisis sequr coꝛruptio
o coloꝛis. Et ē coloꝛ i splenetico declinis ad viriditatez ⁊ migrediez ⁊ i oibus accīt iflatō pedum ꝓp debilitatem caliditatis inate ⁊ ꝓpter hūiditatem sanguis ⁊ eius vapoꝛem ⁊ iflato ambouum oculoꝝ ⁊ iflatio extremitatum aliaꝝ. Et oēs illi non cūantur ex sin clamosa ⁊ constrictōe anheliū. Et plurimū eaꝝ ē cū paucitate appetitus cibi ꝓpter vehemētiam appetitus aque nisi accidat quecunq̄ illaꝝ sit a frigiditate epatis ⁊ ꝑpe a potu aque frigide i non sua hoꝛa. Et i oibus illis ⁊ ꝑpe i ascliti: dei dei hyposarcha miꝛatur vria ⁊ i pluriꝫ dispositi omnibus ruber ꝓpter paucitatem suam quare aggregaſi ea tictura que sparsa est i epate ⁊ ēt ꝓpter paucitatem separatōis sanguis ⁊ cholere ru. ab vrina. Non ergo oꝛ vt iudicetur ꝓpter ticturam aq̄ ⁊ rubedinem etiam caliditatis hydropisis. Et accidunt cis plurimuz fe. tepide. Et multotiens accidūt ci bothoꝛ que erupte emittit a se aquam citrinam. ⁊ multiplicatur egestio sanguinoleta i hyposarcha ⁊ tympanite. Et cum ē initium hydropisis ex epate i epate astrigitur natura ⁊ apostemantur pedes: ⁊ est tussis sine sputo. Et accidunt apata i latere dextro ⁊ sinistro que occultantur deide apparent. ⁊ plurimū illius fit i ascliti. Et si ꝛcipiat i ambobꝰ ꝛlijs ⁊ alchati ꝛcipit apostema ex pedibus: deide accīt fluxus ventris sanguinolentus longꝰ q̄ non resoluitur ⁊ neq̄ egreditur cum eo aqua. Et hydropisis cuius causa est calida: est cum signis caliditatis ⁊ ex iflatōe ⁊ liti: ⁊ citrinitate coloꝛis ⁊ amaritudine oꝛis ⁊ vehementia siccitatis in coꝛpoꝛe: ⁊ casu appetitus cibi ⁊ vomitu citrio ⁊ viridi: ⁊ foꝛtis sit adustio vrie i fine eius ꝓpter vehementiam cholere. Et si est ex genere eius i quo multiplicatur liquefactio ⁊ expulsio ad duas vias naturales: significant ipsam multitudo citritatis ⁊ signa liquefactōis ⁊ antecessio egestionis ⁊ vrie laxatiue ⁊ virulente: ⁊ ꝛcipit ex partibus illoꝝ ⁊ alchati. Et silr ois hydropisis scā ab egritudiꝰ acutis. Et hydropisis cuius causa est apostema duruz cognoscitur per signa eius ⁊ fluxum ventris sanguinolentum qui sequitur eam: ⁊ paucitatem appetitꝰ cibi. Et illa cuius causa est apostema calidum q̄n ꝛcipit ex parte epatis: ⁊ constrigitur cum ea natura ⁊ sunt reliqua signa que sunt apatis calidi. Et splenetica quidem significant coloꝛ ad viriditatem declinis: ⁊ egritudo antecedens i splene: ⁊ q̄n non cadit cū ea appetitꝰ. Et silr cuz ē ex renibꝰ ñ cadit appetitꝰ i hoꝛa eo casu quo cadit i epe: ⁊ añcedit eā egritudo renū ⁊ apa eoꝝ ⁊ vlcera ipsoꝝ. Cā ix. ō signis ascitis.

Um ascliti ē granitas sensibil i ventre: ⁊ cum
c percutitur venter non est sonitus ei: sed quando cōmouet ex eo audit sonitus aque cōmote. Et silr quando permutat hñs eam ex latere ad latus. Tactus eiꝰ est tactus vtris pleni: non vtris i quo ē iflatio: ⁊ non sunt cuz ea mēbra grania. Et non ē magnitudo membroꝝ eoꝝ sicut i hyposarcha: imo arefiūt: ⁊ ē semper sup cutē coꝛporis tensio cutis humide extense. Et quandoq̄ cum ea est apostema virge. Et accīt paucitas vrine. Et est pulsus habētis eaz parvus frequens decliuis ad duriciem cum aliquāta tensione propter tensionez velaminuz. Et q̄nq̄ decliat i fine eius ad lenitatem ꝓp multitudiez hūiditatis. Et q̄n ē hydropisis ascites eueniens subito pꝰ lapidē exeuīte ablatq̄ causis manifestis i epate tē scias q̄ vna duaꝝ viaꝝ duoꝝ testiculoꝝ iā disrupta ē.

Cap. x. de signis hyposarche.

Um ipsa ē apparet cuz ea iflatō i coꝛpoꝛe to-
c to sicut accīt coꝛpoꝛi mortui. Et impiguantur mēbra i ipsa. Et ꝓpoꝛtie facies est decliuis ad pigueduez nō ad arefactōez. Et cuz premunt digiti i omni loco coꝛporis eius cōpimitur. Et non est i vētre eius de iflatōe ⁊ cōmotōe aut iflatione ⁊ exitu sumnis ⁊ ventris: illud quod est i vētre ascitis ⁊ tympanitis. Et ꝑm plūm sequitur eā fluxus ventris sanguinolentus ⁊ lenitas nature tendens ad albedinez. Et quādoq̄ pulsus eius est vndosus latus lenis. Et iā dictuz ē ꝙ quādo ē i facie hois aut manu eius sinistra molities ⁊ accīt i ꝓncipio huius accidentis puritus i naso moꝛitur i secundo die aut i tertio.

Cap. xi. de signis tympanitis.

Bredit i ea sumen plurimo cciu. Et nz cui il
e lic de grauitate illud qō est i ascliti: sed q̄nz ē i ipsa de tēsione qō non ē i ascliti: imo, q̄nq̄ ē quasi sit coꝛda tensa. Et non ē ipsa pigredo mēbroꝝ sicut est i hyposarcha: imo icipiunt mēbra tēdere ad arefactōez. Et cuz venter percutitur manu audit ex eo sonitus vtris in quo est iflatio non vtris pleni aqua. Et est apparens cruciationez semper ⁊

nelio: rake: ꝛ exitū vēnositatis. ꝛ eius pulꝰ ē lōgior pulsu alioꝝ hydropicoꝝ: ꝛ ū ē ōbilis cū nō ledatur virtꝰ cū qualitate sua: ꝛ nō mioretur attractōe asclitis ꝛ est fm plim velox ꝛ frequēs decliuis ad durities ꝛ tensionē ꝛ non est inflatio pedum sicut est in alijs:

Cap. xij. de cura cacesie.

Onsidera an sint in corporibus eoꝝ hūores
c diuersi cholerici ꝛ educant solutōe ventris cū hiera picra: ipsa eni educit superfluitates ablz hūiditatibꝰ in atis. Et si sciueris q; hūores coꝝ sūt viscosi grossi: solues cū hiera diacollogntidos ꝛ qnz ponunt i ca aloes ꝛ colloqntide ꝛ polypodiū ꝛ agaricus cū scamonea. ꝛ pondera i illis erūt fm quātitatez quā existimueris de subtilitate hūoꝝ ꝛ grossitie coruz ꝛ vīute corporis ꝛ debilitate ipsius. Et qnqz idigent eis que sunt sicut helleb. ni. si non valent alia i mundificādo ꝛ educendo superfluitates viscosas. Et cū hoc toto oz vt subtile studiuz sit i solvendo eos: ꝛ speres i eis illud qō i potu sumūt. Et quotiēs in aliqueris q; mā aggregēt nō permittas ipsaz figi: sed itera cyonem. Et cū hoc oz vt tu consideres stōz eoruz ne ledantur a solutis: ꝛ ponas coꝝ solutiua aromatica: sicut xyloaloes crudū ꝛ silia. Si autē hus fuerit fortis non multiplices cogitationez i hoc: sed fac perueniendo ad finem sufficientē. Et ad sūmuz oz vt sit regimen, phibens generatōez superfluitatis illud qdē cū euacuatiōibꝰ subtilibꝰ frequentibus.

Et deuitent phlomiaz quantū possibile est. Et si fuerit necessaria, pter repletōez sanguis aude super cā cum mensura ꝛ partire i diebus tribꝰ aut quattuor. ꝛ cū plus est necessaria phlomia: est quando causa ē ex retentōe sanguis hemorroidaz aut menstruoꝝ. ꝛ melꝰ qdem est vt euacuatō fiat i pmis cum eis que mundificant sanguinem sicut hiera ꝛ similibus: deide si nonduz fuerit extrahe sanguinem paucum. Et i pluribꝰ dispositoibꝰ quas habent necesse est vt euacues cum eis que educunt humores solutōe vētris: ꝛ aperiunt opilatōes. Et clisteria subtiliantia ꝛ resoluentia humiditatē solutōe educentia eas conferunt i ea, valde. Cum ergo euacuant tunc illud quo melꝰ curant est exercitium temperatuz ꝛ miorato potꝰ aq ꝛ balneato cum ags de baurach ꝛ sulfuris ꝛ aluminis. q; si desunt tunc fiat cū aqua maris. Balnea aūt dulcia nocent eis nisi vtant eis siccis ꝛ sudent i aere eoꝝ calido. Et vt vtant vomitu ante cibuz: est eni bonum regimen eis. Et oz vt sit i pncipio rei cū rhaphano ifulo i siropo acetoso ꝛ i fine eius cuz hello.

Et vt pmutent ad exsiccatōez quantuz possibile est ꝛ ad apertōez. Et vtant i cepulis ipsoꝝ ꝛ potibus eoꝝ medicis exsiccatiuis appetitiuis subtiliatiuis aromaticis: sicut spica ꝛ cassia ꝛ cynamum: ꝛ medicinis inbricantibus: sicut absynthio ꝛ keisim ꝛ cupatorio ꝛ semine vertice ꝛ camepitheos ꝛ aristologie rotunde ꝛ succo cucumeris asinini ꝛ foliꝝ mezziron ꝛ genist ꝛ alkekengi cum propietate sua. Et ponantur i epulis ipsoꝝ sulfur ꝛ succus cucumeris asinini ꝛ radix mezerion ꝛ folia eius ꝛ nitrum ꝛ cinis lulꝝ ꝛ spuma maris. Et ista ꝛ similia horum conueniunt fricatiōi eorum in balneo. Et conferunt eis nuba ꝛ alcacarī con ꝛ vinum odoriferum pauciz ꝛ siropus de lilio. Et ex eis que conferunt eis valde sunt siropus de absynthio in ieiuno mithridatum ꝛ diacurcuma ꝛ dialacca ꝛ alkekengi ꝛ diaspermaton. Et quandoqz sumunt in potu de lactibus lac camelarum ꝛ vrinas earum ꝛ propzie in corporibus solidis fortibus: ꝛ propzie quando antiquatur caesia ꝛ forsasse sit hydropisis. Et quandoqz sumuntur in potu. ʒ. ij. de vrina camelarum cum serapini cuius plurimuz sunt vsqz ad aur. ʒ. ꝛ similiter de vrinis capzarum. Et qñ querectius est vt pmisceantur cum eis, nyrobalani citrini si materie fuerint subtiles cholerice. Et conferunt eis ex vaporibus vaporatio stomachi ꝛ epatis cum galia ꝛ cassia ꝛ similibus. Et iterum facemplastrum ex eis cum lilio ꝛ similibus. Et assidue fricare ventrem cum eis que sunt sicut baurac ꝛ sulfur cum oleis calidis notis. Et confert eis ex emplastris emplastrum de cotellis cum cydoniis. Et si inobediat liniatur ex stercore vaccino ꝛ stercore capzino. Libꝰ autem habentium caceziam sit ex eis in quibus ē suauitas ꝛ confortatio nature sicut alduragi ꝛ alcubugi. Et sint iura eorum alzibzabegi odoxificata valde cū eis que sunt sicut garyofili cinamomum ꝛ zz. ꝛ croci ꝛ mastix etiam. Et similiter almosusat. Et ex fructibus granata dulcia: ꝛ de cydoniis parum non nocet. Et oportet vt misceantur etiam cuz cibis ea que sunt sicut synapis ꝛ porruz ꝛ allea ꝛ que currunt cum eis eorum absque multiplicatione plurima.

Capitulum. xiij. de cura asclitis.

Anon cōsis in curis eorum est exsiccatio ꝛ ex
c tractō superfluitatum: ꝛ si non cuz alio saltez cum stationē i sole vbi non est ventositas: ꝛ calefaciendo ad ignem accensum ex lignis exsiccatis ꝛ comedere cum mensura. ꝛ dimittere aquā ꝛ aperire poros ꝛ prouocatio frequens: ꝛ solutōe vētris educē aquositatē subtilē cuz facilitate ꝛ frequenter: ꝛ expectatio sup sitim: ꝛ regimen ipsius: ꝛ, phibitō a visiōe aque nedū a potu ipsius quantum possibile est. Et si nō ē excusato qn ipsa potet bibat post cibū aliquantulo spacioz permixta cum vino aut alijs. Et minorato cibi ꝛ subtiliatio eius valde est melioz cura: ꝛ exercitium qō diximus i cap. hyposarche: ꝛ pseruatō vtutis: ꝛ pfortatō ipsius cuz bñ redolētibꝰ aromatis ꝛ olfationibus suauibus ꝛ odoribus ciboruz cō fortantium: ꝛ confortatio ipsoꝝ cum vino aromatico: Et nō est multitudo potus vinūm ea laudabilis. Et ex eis que conferunt eis est vomitus ꝛ, pne ante cibum ꝛ etiā post cibum de tertio i tertium aut de quarto i ꝗrtū aut de qnto i qntū. Ipse eni iuuat eos valde. Et sternutatio cū medicis ꝛ illufflatōes ꝛ alia conferunt eis ex illis q; deponunt aquositatem ꝛ extrahūt eas ad vias euacuatiuas. Phlomia yo oz vt deuitet ois hydropisiz his qbꝰ pōt nisi illi q patiunt hydropisiz ex retētōe sanguis. phlomia eni prohibet membris eoruz nutrimentuz cuz ipsa sint pauci nutrimenti ꝛ cuz hoc infrigidat epar ipsoꝝ. Phlomia igr est nociua i qplurimis dispōnibus

Et si fuerit ulic apostema perueniatur ad ipaz i pncipio rei. Cuz hydropicus pquerit de latere sinistro multaz arteriaz tic nō est eiꝰ querimonia, pter tē sionē q fit in ipso: nam ambo latera cōmunicant in hoc: imo illud est propter sanguinez. Phlomet ergo i pmis: deide curetur cura hydropisis. Et si fuerit apa duz tic nō speret i sanatōe hydropiꝭ asclitis q̄ segtur ipz. nā ꝛ si aqua euacuet qlibet eūo ne redit tam ꝛ repiet. Et scias q; eūo cū medicis laudabilioz est q̄ in quo fit sectione ꝛ resudatione ꝛ sit difficile succurrere eis. Et oz vt fiat eūo hora q̄ nō ē sebais: quā uis eni regiñ exsiccet hydropili tū apa ipaz redire facit. ꝛ oz vt i pa minorent trocisci stiptici: q̄ntus sit pfortatiui sicut ē trocicus de almirberis ꝛ ppzie cū pstricta ē natura. Et oz vt fiat exsiccatio i hydropisi frigida cū oi calido subtiliatiuo apitiuo. In hydropisi aūt calida fm modū aliū de quo singulariter sermonē faciā. Et scias q; olei de sitis ꝛ amigdalinū tantiua sūt i ob² speciebꝰ hydropisis. Medicine aūt singulares cōuenientes huic speciei hydropisis ꝛ cū est frigida sūt sicut decoctio andachoche vehemēs decoctionis de qua bibantur oi die. ʒ. ij. aut 3 o quant squille lb. i. i. uij. kist. vini. i vase mūdo donec sumat tertia vini ꝛ bibat oi die ex eo quantitas cochliarij magni: deide addatur super illud donec perueniatur ad qnqz cochliaria: deinde minuat donec redeat ad vnū. Et itez det i potu oi die de succo calamēti. ʒ. i. Et dicerūt quidā q; oz vt suantur tantarides ꝛ auferantur capita ꝛ ale eaz. deide resoluantur corpa i aqua mellis ꝛ ingrediatur eger balneū ꝛ sumat illud i potu: aut cōdat cū eo panē ꝛ hoc apōne ē error maximꝰ. Et plus qō exptū ē debere sumi ex eis i potu ē kerates. i. in potu aquaz exp̄ssarū no taz. Et dicit q; quādo mūdificatur corpus potādo oi die ex tyriaca quantitatē ciceris cū decoctione calamēti. xxi. die tē cōtemꝰ cōstione vna leui q; confert. Et existimauerūt qdaz q; sumere i potu stercus capzinū cū melle imatuū ē eis: aut vrinā ouiuz aut vrinaz asinoz cū spica ꝛ melle: aut aristo. ro. pōdus ʒ. iij. i vino. ꝛ iā laudauerūt ex eis qdā oi die: aut oibus duobus diebus sumere quantitatē fabe ex alumine hūido i aqua. Et ex medicis liniatiuis sūt alkaligi ꝛ diacurcuma ppe. Et spes ē ad omnē hydropiliz i diacurcuma ꝛ cōfectione alburbatus, ppzie ꝛ electuaria alus ꝛ medicie ō squilla ꝛ siropo isglitico ꝛ tyriaca. Et q; tyriaca ꝛ diacurcuma ꝛ alkakingi cōferūt valde i fine hydropisis frigide. Et ex medicis nitrabilis iuuamēti sūt troci ci de sabiam ꝛ diaruc. Ul. ℞. sabā myrroba. citrinoz ptes equales ꝛ dosei² gradatiz siter danici. i. ʒ. ad quantitatez. ʒ. i. bibatur i oibus quattuo: diebus semel. Et in eo qō est inter eos bibantur trocisci almirberis. Et quādoqz pponūtur medicamia ex reubarbaro ꝛ costo ꝛ baccis lauri ꝛ fenugreco ꝛ lupinis ꝛ enula ꝛ gentiana ꝛ gūma amigdali ꝛ galbano ꝛ sūt medicamēta iunctua. Regimē aūt ē qñs aquositatē ē cū solutis ebibitis ꝛ clisteriꝰ propzie. Ipa eni propiquioza sunt aque ꝛ leuiōa sup naturatas ꝛ cōtioza a liquefactione: ꝛ cū spēbus balneationū cū thermis ꝛ cū regimine calefaciēte. Et cū aquis i quibꝰ decocta sint subtiliatiua sicut fenigulus ꝛ camemilla ꝛ squinātū: ꝛ spēbus vnctionū ꝛ emplastroū ꝛ vaporationū. Et ingredi tur i sūma illius vt sumantur i potu lac capzinū ꝛ lac camelaz fetarū. Et de hoc qdē genere vrina ꝛ lac camelarū fetaz cōuenientia sūt asciti cū sumūtur hebdomada. i. cū trocisc is de aloe i pmis. ʒ. 5. ex eis cū ʒ. ʒ. spodij vsquequo pueniatur ad. ʒ. i. Et post istaz cūone eūa cū mezerion cū. ʒ. i. alkakingi: deide utera trocisc os de aloe hebdomada vna ꝛ nō cesses facere hoc ꝛ forsasse sanabit. Extenuati vero non sumāt i potu ex trocisc is de aloe i pncipio quantitatē vni² danic. Et descriptio qdē trocisc oz de aloe ē i annotario. In solutis aūt nō oz vt sit illud qō nocet epi. ꝛ si aliqua necessitas facit hꝰ i necessariū ē oz vt rectificetur. Et oz vt nō sit subito: imo fm vices: naz illō qō subito ē mortale est. ꝛ puuz nocumētuz debilitat epar. Et aloes solū ē malū valde epate: quare oz vt clōgetur ab epate nisi propter necessitatē aut cū ingenio rectificationis ꝛ oz vt solutiua sequantur iciuniū quare nō cōdat solutus postea die ꝛ nocte si posse ē ꝛ vt sequant postea q̄ pfortant ꝛ cōstipant paruū: sicut trocisci almirberis ꝛ sicut aqua fructuū i qbus ē suauitas ꝛ stipticitas ita vt confortēt epar ꝛ propzie postea sic sūt cuscordiū ꝛ mezerion ꝛ aqua ammoniaci ꝛ silia. Deide admistrētur rectificatiua pponē sicut tyriaca ꝛ diacurcūa i frigida ꝛ aq̄ endiue i calida. Et illi qdē q̄ est vehemētis caliditatis nō cōuenit lac camelarū fetarū. Et incipiat i lacte camelarū i pmis a xl. ʒ. ꝛ addant i oi die. ʒ. x. Et deuita cū fuerit caliditas ꝛ ū solutōe educas choleraꝝ: qñ ipa resistit aquositati aliquo mō. Et qñ necesse ē vt aquositas solutione ventris educatur tūc duplicatur solutio vētris ꝛ accit virtuti nocumētuz: imo necessariū ē vt extinguatur cholera. Et solue aquositatē nisi chla sit trāsgrediens terminū i multitudie: ꝛ sis tūc cōtentus eis q̄ sunt sicut myrrobalani. Est eni bonū solutiuū i hꝰ ꝛ dispōne sicut serapinū ē bonū solutiuū i dispōne frigida. Et ois supfluitas eūonis i quātitate ꝛ i tēpore ē mala ꝛ ei cala rectioz. Et ex solutiuis bōis ē ius alcanabit ꝛ ius gallo ꝛ decrepitoꝝ ꝛ propzie cū polypodio ꝛ anceto ꝛ silibus. Et cū eūaueris vicibꝰ. x. p aliquot dies cū aliquo euacuatiuo ꝛ subtiliū ꝛ cū lacte camelaz ꝛ aqua casei ꝛ reliqs ꝛ minuta fuerit aqua ꝛ alleuiatū fuerit apa: tunc rectius erit vt sup vētrez cauteria fiant vt nō recipiat aqua post illud. Et fiant cauteria post abstinētiam ꝛ dimissionē solutionis vētris duobus diebus aut tribus: ꝛ sint sex cauteria. i. tria i lōgitudie icipiēdo a casu vsqz ad femur: ꝛ tria i latitudie vētris ꝛ expectet post ipa fm famē ꝛ sitim. Et rectius qdē ē vt i potu sumāt iter duas solutōes ventris aliqd de aperientibus opilationes sicut trocisci de amigdalis amaris. Lac autem camelarum ꝛ capzarū ꝛ propzie arabicarū ꝛ prope cuz ipinguātur i potu detur cum eis que solutiones ventris iducunt aquositate ꝛ subtiliant ꝛ prouocant sicut secha ꝛ abzotanum ꝛ cartamū ꝛ alia. Et calefactis zis que

conueniant cū hoc ep̄i sicut cuscutē ⁊ endiuia ⁊ alia. Et nō respicias ad illud qđ dicitur i ipso ex hoc q̄ decipiūt sophistici ⁊ qđ dicitur i natura lactis ē contraria hydropsi: imo scias q̄ ē medicamē iuuatiuū propter illud qđ i ipso est ꝺ abstersiōe. Et est cōueniens propter illud quod i ipso est de p̄opietate sua. Quandoq; enī est medicina lubricatiua ⁊ traria ei qđ queritur de cura qualitatis: sed est conueniens cum p̄opietate sua: aut p̄opter egritudies sicut eūo ⁊ similia sicut ponitur endiuia i curatōibus epatis quod habēt egritudies frās sicut fit eūo: ⁊ tenditur ad sanationem i egritudibus cholericis imo scias q̄ hoc lac vehementis iuuamenti est: nā si hoc assidue ip̄o vteretur i loco aque ⁊ cibi sanaretur per ipsum: ⁊ illud qdam iam expertum fuit i qbusdam q̄ peruenerunt ad terras arabuz ⁊ perduxis eos necessitas ad illū ⁊ sanati sunt. Lac qdem camelarum quandoq; admīstratur soluz: ⁊ quandoq; admīstratur mixtū cum aliis medicis qbusdam quarum est itentio regimis non calefacientis valde sicut myrobalāis cū semie endiuie ⁊ semie cucumē ⁊ sale naptico. Et i quibusdam earum est itentio regis calefacientis subtilīantis sicut serapino ⁊ granis eius. Et i qbusdam earum est itentio superfluitatis resolutionis ventris sicut costo. ⁊ similibus: ⁊ quandoq; admiscentur vrie camelarum: ⁊ quandoq; sunt contenti coloco cibi ⁊ potus: ⁊ quādoq; additur ei cibus alꝰ. Et i vtriscz dispositionibus oportet vt tu verifices in re ei⁹ an corpus sugat ex eo ⁊ non solvat aut solvat parū aut solvat plus pondere suo fm mensuram tollerabile aut superfluat ⁊ solvat vltra tollerantiam: aut caseet i stō ⁊ i vijs: aut perducat ad infrigidatōez: aut fluxu ventris educat hu. grossum phlaticum: aut hū. adustum p̄opter putrefactionē suam si eam receperit. ⁊ scias q̄ melioz hora iumenti ipsum i potu est ver vsq; ad iūium estatis. ⁊ ex regie bono i dādo ip̄m i potu ē illud qđ experti fuimus multotiens ⁊ cōtulit. ⁊ est vt bibatur lac camelarum fetarum fm vacuitatē ventris ⁊ abstinentiaz diei ⁊ noctis ante ipsum ⁊ nō sumatur i cis nisi paruz valde. Et si possibilis est abstinentia eoz. i. diei ⁊ noctis fiat. Et necessaria qdem est abstinentia noctis que est ante ipsum. deide bibatur ex eo qđ mulctum est i hora statim quantitas. ℥. ij. aut. iij. ⁊ melius qdem est vt sumantur. ℥. ij. ex eo cum. ℥. ij. vrine camelarum ⁊ abhorreant aquaz aliquibus diebus ⁊ consideret vsq; ad dies. iij. ⁊ iuuet qđ egreditur cū p̄uocatione p̄oximum ei qđ bibitur ⁊ postillud soluetur venter cum eo qđ bibit ex eo: ⁊ fortasse non soluetur venter cū eo nisi fer parumper. ⁊ non soluitur per ipsum nisi quia eo⁹ ia repleiuz est ex eo. Quod si soluatur, vētr eius vltra q̄ bibit abstineat ab eo vna die aut misceatur cuz eo aliud qđ constipat: ⁊ si nō soluit: tunc oz vt imiscat ex potu eius caseationē ⁊ dimittat ip̄m. ⁊ similiter si soluit vltra illud qđ bibitur: ⁊ tūc quidem oz vt bibat aliquid qđ deponat illud qđ est i ore stōi ex eo: ⁊ vt iteret ip̄m admixtuz cū oppoponaco ⁊ silibus: imo cōueniens est vt i oibus tribus diebus sumat de pillulis de oppo. ⁊ silibus cū q̄titate pauca que extrahat illud qđ fortasse caseat ex reliquijs ei⁹ aut generatur ex eo ⁊ p̄opter cū eructuat acetose ⁊ iuenit grauedinē. Et ex regimine conferente i huiusmodi dispositione est clistere i hora. ⁊ oz etiam in huiusmodi dispositōe vt dimittat sumere i potu lac vno die aut duobus ⁊ vacet ad vaporationes: ⁊ emplastra gb⁹ empletur venter ⁊ resolvunt. Quod si potus lactis nō facit accidere aliqd ex hoc ⁊ egrediūr omni die res non superflua: imo perueniens ad quantitatem duoum vasorum paruoz sicut aqua: sit contentꝰ eo siue sit solum aut cum oppoponaco ⁊ pillulis solutiuis de oppoponaco ⁊ alijs. Et si superfluerit solutio ventris solue ab eo lac vno die aut duobus diebus. deide gradatim procede i faciendo ip̄sum potare: ⁊ da ei i potu ex eo lac aialis iam nutriti ex stipticis ⁊ permisce cū eo hora qua emulgetur scoriē ferri albi aseeri contrite ⁊ ablute cuz vino ⁊ aceto assate ℈ quantitatem. ℥. xx. ⁊ hypoquistidos amborum añ. ℥. v. sc. apij. ℥. iij. baccar pondus origani ⁊ apij ⁊ rute. Et dimitte i ipso hora vna: deinde coletur ⁊ bibatur deide gradatim perueniatur ad purum postea ad permixtū cū eo qđ soluit ventrem si necessariū fuerit illud. De diureticis vero conferentibus non oz vt vinum solum adhibeatur: imo fiat permutatio ꝺ qbusdam ad quedam sicut sunt petroselinuz ⁊ ameos ⁊ calamentum ⁊ assarum ⁊ feniculū ⁊ semen apij ⁊ siler ⁊ radix auiuden ⁊ camepitheos ⁊ acorus ⁊ ipsica ⁊ daucus ⁊ fu. ⁊ meu. ⁊ asparagus ⁊ semē eius ⁊ radix pestinace campestris ⁊ kakungi. Et oz vt optime fiat coz tritura: ita vt velociter pueniant ad partes gibbositatis. Et cū admīstras diuretica fortia oz vt admīstres postea aliqd de iuxtꝰ pinguibus sicut ē ius galline pinguis. In emplis vero regula ēt nō multiplicentur i eis ea que exsiccant ⁊ resoluunt cuz stipticitate fortī stātia loco eius qđ exsiccatur ⁊ resoluitur: nisi eoū res sit modica fm quantitatem q̄ conseruet sanitatem si illa necessaria sunt: sicut sūt spica ⁊ thus ⁊ ciperi cuz quantitate pauca valde: illud. n. cōseruat virtutē mirach ⁊ illud qđ ipso ē etiā ⁊ facit ipsum nō susceptibile. Medicinas autem singulares q̄ emplant ⁊ empla composita ūnattua i hac egritudine iaz prima dixim⁹ ī antidotario. Ere a q̄ dixim⁹ hic sunt experta ⁊ iuuatia: stercus vaccinū ⁊ stercus capr̄inum ⁊ stercus vaccariū pascentiū herbā nō mixtam. Descriptio empli ex eis. Sumatur ex hoc stercore vaccio aliqd ⁊ buliat cū aqua ⁊ sale: deide pulueriz̄entur sup ip̄m sulfur contritū ⁊ ponatur sup vētrē. Et iterum stercus caprinum cum vrina fantiuz ⁊ iterum stercus columbinum ⁊ bacce lauri ⁊ ireos. Et ex fortibus i hoc ca. ē stercus caprinum ⁊ stercus vaccinū i quo ponitur aliqd de hello ⁊ alsebam ⁊ congreganntur cum vria camelarū ⁊ fit ex eis emplz. Et ex p̄positis bōis ē vt misceant alguadahi cōtrite dimittant sup ventrē hydropici cū dispōe sua post ℈ trita sūt cū oltracis suis ⁊ expectet sup eas vsq; quo exsiccent p̄ seipas. Et ex ēplis bonis ē vt fiat emplin ex gūma pini ⁊ nitro ⁊ milio ⁊ minuto thure

cum adipe vaccar. Et emplin ꝺ ueniens hydropisi: decoquant fic⁹ carnose cū aqua: ⁊ misceat cū eis mezerion ps. i. nitri ptes. ij. camephitheos ps. i. ⁊ s. alꝰ forte valde: ℞. gūmi pini ⁊ cere ⁊ isopi humide ⁊ pineis ⁊ gūmi albotim oium añ. darkimet. iij. mecha ⁊ ēt storacis ⁊ masticis ⁊ aloes ⁊ croci ⁊ cinnar. absynthij ⁊ armoniaci oium añ. darkimet. i. castorei sulfuris ⁊ āmoni ⁊ ostracoz piscis noiati añ. darkimet ℈. stercoris colūbini ⁊ ostracoz babylonioꝝ ⁊ spūe maris oium añ. darkimet. iij. lilij celestis darkimet iij. baurac ru. darkimet. i. p̄misceāt cū olꝺ de camemil. Et q̄n ēi ep̄e ap̄a fiert emplin fusi ex herbā spice ⁊ zinzibē ⁊ gnil albē ⁊ masti. ⁊ mellilo. ⁊ p̄putij vitis ⁊ camemil. ⁊ oleis aromaticis. Et ex ēplis p̄fect ēplin b⁹ it ℈. marchasite sulfuris citrini nitri baurac armōiaci oim añ. p̄ē. i. cymi ptes. ij. ⁊. ij. ij. ptis pūganf cū cera ⁊ glutino alboti ⁊ vino ⁊ ponanf super ventrē. Et ēplin de castoreo ⁊ emplin de absinthio ⁊ emplin de ireos nfm ⁊ emplin de euforbio ⁊ ēplz de colloquintida ⁊ emplin scīn ex salice ⁊ emplin de baccis lauri ⁊ emplin diaspmatoz ⁊ ēplin colophidis. Et ex eis q̄ pulueriz̄antur sunt nutrū ⁊ sal assata que pulueriz̄ent sup ventrem ⁊ p̄pe post oleum cucumeris asmini ⁊ oleum de neriden. ⁊ q̄nqs admīstrantur sup eos medicie rubificantes. Et q̄nqs percutiunf membra extrema cū virgis subtilibus. Et illud qdem illaudabile ē apud me. Et q̄nqs suspendūtur sup eis aqua eoz ⁊ que sequūtur ea vesice i quib⁹ sufflatum est. Sed ego non cognosco in eis plimuz bonū. De icisione vo mirach scias q̄ parū ꝓficit nisi in corpore valde forti cum potens ē hoc mō tollere exercitium ⁊ peratum ⁊ sitim ⁊ minorationem cibi. Et oz vt nō audeat fieri dū possibile ē cura alia. Et rectius qdē ē vt non fiat in vice vna subito: ⁊ eiciatur spūs subito ⁊ cadat virtus: imo paulatiz ⁊ vt ipa non ꝓueniat ad multam debilitatē. Modus autez incisionis ad extrahendū aquam ē iste. ℙcipit ā affrius vt erigat se eger equaliter si pōt: aut sedeat ei si sint ꝓpinquant seruientes latera eius ⁊ expellāt ea ad inferiora sumis: deinde admīstretur icisio ⁊ si nō est potens ad illud nōn incidas ip̄m. Et si vis ipsuz incidere oz vt mensures inferiora sumis ℈ titate trīū digitoꝝ coniunctoꝝ: deinde incide si fuerit initiū hydropisis ab intestinis. Et si fuerit ex latere epatis fiat incisio a latere sinistro sumis. Et si causa fuerit a splene pone ipam a latere dextro sumitis ⁊ subleua ipsam vt non scindatur siphac: deinde excorieē mirach a siphac parūper ad inferiora loci scissionis mirach. Deide p̄ponatur siphac ita vt sit fortasis mirach inferius fortamine siphac quatenus cū egreditur cāna cooperiatur illud ⁊ retineat aqua, p̄ter diuersitatem duoꝝ foraminū: deinde intromitte in ipaz cānulam ereā. Cuqz acceperis aquam cū mensura fac iacere ip̄m resupinū. ⁊ oz vt slideres pulsum: ⁊ cū inceperit debilitari parūp retine aquā. Cū aquā extraxeris in fine ēctōis ⁊ remanserit aliqd: tūc iam sufficit vt laborent in ipsaz medicine solutiue. Et q̄nqs fiunt post incisionē cauteria que diximus. Et q̄nqs sunt in stomacho ⁊ epate ⁊ splene ⁊ inferioribus fumitis cauteria minuta. Et quādoq; subtiliantur qdaz ⁊ faciunt currere aquositatē ad safati ⁊ iciduntex safati paulati: ⁊ ē regime iuuatiuū ⁊ illud cū sternutatione ⁊ cū oi qđ trahit aquositatez ad inferiora ⁊ oz tunc vt caueatur ne ꝓueniat ex eo ruptura: ⁊ vt fiat illud cū eo in quo non est nocumētum aliud. Et q̄nqs punginus inflaturā testiculoz cū acuꝰ imultis vt aqua hēat resudatōes plimas. Et fortasse succedunt incisioni dolor ⁊ punctura: qf oz vt admīstretur infusio, olei anetini ⁊ olei camemilini ⁊ oleorum lentiniorum super punctura. Et sup locum incisionis ponant empla facta cū fenugreco ⁊ semine lini ⁊ semine altee ⁊ silibus. Et q̄nqs sufficiunt aq̄ calida ⁊ oleum effusa sup locum incisionis: cuqs sedatur punctura dimitte ea. De cūonibus aūt eoruz pticularibus cū medicis afferam ea. Et has qdem medicias solutiuas aquositatis iam numeratiuimus in tabulis. Et fortes eaz sunt sicut lacticinioz ⁊ arbores eaz. Et meliꝰ quo malitia eoz frangit est acetū ⁊ poma cydonia ⁊ semia granatoz: ⁊ ꝑpe acetum i quo condita sūt cydonia aut in quo sunt dimissa alia qbus diebꝰ aut sup qđ rozatꝰ est succꝰ eoz. Et ex eis qbus ꝓficiuntur lacticinia sicut lac asce biam ⁊ sunt rob ⁊ silla. ⁊ sirꝰ acetosus est melius illo. s. cū solui⁓tur in. ℥. cius danic ex eis que sunt scebzā: ⁊ ꝑpe arbor ex qua fit tyriaca: ⁊ extremitates algaiari ⁊ cuforbium. Medicamen de quo in potu sumit pondus ℥. i. in vitello oui sorbilis: qđ multotiēs ꝓfert in fortibus cū timore maximo: ℞ albanū ⁊ es vsū ⁊ scoriis ⁊ p̄opie confectū cum medulla panis factum ad modum pillularū ⁊ herbam que noiatur mendana als alakarte: ⁊ succū cucumeris asmini ⁊ vinum i quo effusum est pulpa colloquintide. Et ex sima lacticinioꝝ mezerion est fortis in hoc caplo. Et eiꝰ rectificatio est vt infundatur i aceto: ⁊ quandoq; fit i huiusmodi siropus acetosus: ⁊ de armoniaco quādo q; sumitur in potu vsq; ad. ℥. ij. cum aqua mellis. Et ex eis que equalitati vicine sunt: sunt serapinum ⁊ ireos ⁊ semē vrtice excorticatum ex cortice suo confectum cū melle ⁊ aqua folioꝝ rhaphani. Illa vero que sunt salubriora ⁊ debiliora sunt aqua cardamomi. ℥. ij. cū zuccaro alhasir: ⁊ aqua alkakingi ⁊ aqua solatri: ⁊ siropus acetosus de mezerion ⁊ lac camelarum ⁊ eratarum ꝑparatū ⁊ aqua lactis ꝑparata cum virtute ireos ⁊ scoria eris ⁊ almezerion ⁊ silibꝰ. Descriptio aque lactis: ponatur sup. ij. li. eius. ℥. i. salis gēme ⁊. ℥. v. turbit trita: buliant cū subtilitate ⁊ accipiatur spuma eius ⁊ coletur. Et in ieptione sumatur i potu ex ea. iij. ꝑs lib. deinde addatur paulatim vsq; ad lib. i. Ipsa enim expellit aquā sine calefactione. Et aqua casei melior ē que accipitur ex lacte camelaruz. Et melior ⁊ laudabilior ex calefactis est illa que accepta est ex lacte caprino ⁊ lacte asinino. Et ex medicinis resistentibus ad illud ⁊ conferentibus hydropisi caliderest vt infundatur medietas cydonij in aceto tribus diebus: deinde teratur cum pondere sui de mezerion recenti vehementer: ita vt misceatur ⁊

ꝓficiatur sup ea medicietas ponderis aceti de succaro t decoquak donec redeat in ēntiam mellis t mi ceank oia. Et qñz appropinquant huic pilule facte de semine mezerion cū zuccaro albastr. Et sunt ex eis i qbus non est timor in calida ēt. Et ex ꝓfectiõ est alkakingi t ꝓfectio nſa de scoria ferri t almezeron in antidotario. Et ꝓfectio quo ꝙdā ℞. endiuie t semis ap̄ añ. z.r. t succi artaraxacon sicci pond z.xx. t succi almirberi z.xv. lacce ablute retinti ăbo rum añ. z.v. succi absinthij z.vij. succi cucu. asinini t pulpe colloquntide añ. z.v. agarici. z.vij. ꝓficiãtur cū iuleb t sumāk in potu cū aqua de olerib. Et hoc est medicamē bonum qđ gdam ꝓiorantiquorum dixerūt: t secuti sunt eos gdam posteriores: t est securius latus q̄ alkakingi cum ipo sunt ꝓfortatio t solutio vētris fortis. Et ex ꝓpositis potib est siropus nſ de ireos: t siropus bi: ℞. eris vsti aur. i. t terak valde t pulverizet t simi columbini aur. i. t tertiam ramorum rute t aliquantulū salis t panis bibatur illud cū vino. Et ex pillulis pillule sulfurin t earuz ꝓfectio: ℞. scoꝛie eris t foliorum almezerion t seis anisi oium añ. ptē. i. t fiant ex eis pillule t sumat ex eis in potu debilis. z. i. t fortis aur. i. t etiam pillule eschie: t pillule biderem t pillule de gnq; t pillule de serapino: t pillule de mezerion: t sunt vltime i ascliti sicut pillule de reubar. sunt vltime in hypocarchia: t pillule de bdellio: t pillule de scebzi: t pille quas dixim i antidotario. Et pillule hi ℞. lactis ascebzaz t succi absinthij t spice t turbit oim añ. danic. i. agarici t rosar ambor añ. z.i. infonient pillule cuiz aq̄ l olatri t bibat. Pillule bone: ℞. corticū eris camepitheos anisi ptes equales infonient pillule t recipiatur ab eis .z.i. t fiat subleuatio. Et terni ex trocisci trocisci de reubarbaro plurimum solutiui melioꝛes de mezerion cuz seibus t trocisci de mezerion sunt descriptionis alterius note. De balneis vero illa que sunt humida eis sunt horrenda: t illa que eis sunt melioꝛa sunt facta sicut clybanus calefactus postq̄ tolleraverit infirmus vt ingrediatur ipm t ꝓpie habens hypocarcham. Cuiz ingredi dimittat caput suum extra ad aerem vt pueniat frigus ad partes cordis t pulmonis t infrigidet coꝛ eius: t non magnificet sitis eius t resolvat corpus eius in sudore exuberante innatiuo. Et si fuerit humida cuz agathermaz nitro lis sulfureis t aluminosis notis exsiccatiuis inuabitur cū eis valde in statu egritudinis t ꝓpie habens hypocarcham: t iterando ingrediat in ea in die vicib aliquibus. t si non cadit vir eius t possibile ē ei vt stet in eis p longitudiné diei faciat. Et huius quidē generis ē aqua maris tepida t calefacta. Verum submersio i frigida in fine rei vehemēter est conueniens. Et de bonitatibus aquarū thermarum t statio regimis anhelitus frigidi cuiusdā deficit in balneis. Quod si aque thermaz non sunt presentes: tunc resoluantur aque dulces cuz eis que administrantur ex medicis t decoquantur in eis ea q̄ sūt sicut baurac t sulfur t aluine t synapis t calx t species alie note quas ꝓpis. In omnibus enim nō sit mansum. t oꝛ quidem vt iste aque obvient vētri habenti ascliten t tympanitem t hypocarchaz toti corpori. Hydropisis aūt calida que est sequens apostema calidū aut sequens ꝓplonem calidam sine apostemate ꝓpter debilitatem virtutis stōi. Et non sigāt hanc speciem hydropisis ꝓcuidubio rubedo aque qñz ē ꝓpter coꝛ suum: imo inititur in ea sm reliquas significationes: deinde curā. Et oꝛ vt deuitent illi duo simul medicinas calidas oino: qñ addunt in eam t addunt in egritudine: imo est in eis timoꝛ magnus. Et non oꝛ vt attēdat illud qđ dꝛ q̄ hydropisis nō sanat nisi cum medicis calis. Multotiens. n. sigāt illud quod testificantur t experti sum vt curemus nos t qui fuerūt añ nos apostema curatione sua t complonem calidam cū infrigidatōe. Ego quidē vidi mulierem quā hydropis attriuit t magnificata est sup eam t mozati est sm ꝓpiritatem temporis ram maximam q̄ eius relatio est incredibilis t sanata est t ꝓparauit seipsam t appetitū sum̄ hocregimine. Et cum hoc etiam oportz vt attendas latus a quo sitatis aggregate. nam si tu ꝓsideraveris tantū latus se. erit timoꝛosū t si consideraveris latꝰ aquo sitatis tantum erit error. Oportet ergo vt tu conūngas inter duo regimina cum facilitate t intendetis in eis que equant t resistunt vincenti. Et scias q̄ qñ tu studes in sanando hydropisim t apostema t febzis stantia sunt non est tibi possibile. Et regimen in huiusmodi est vt administres aquam solatri t aquā alkakingi t aquam apij t aquaz coꝛdumeri t aquā altaraxacon t est alia daidarmaca. Et oportz vt misceatur cum istis aliquid de lacca t croco t reubar. cum myrrob. citrinis. Et vt administres etiaz apud necessitatem illud quod posuimus in ordine prezerito de solutiuis: de mezerion t aliis. Et oportet vt attendes qđ dixit Bal. in curā hydropisi calidā hydropisim habentis: t descripsimus illud suis dictionibus. Inquid Bal. illud quo ꝓparaui senem amicum meum i hydropisi ascliti cum caliditate t virtute debili fuit hoc. Libaui illum cum carne hedi assati t carne alcubugi t alkabim t alcaugi t similibus ex ambus t pane kistch t inffratis t almosijs t halhulen t lentibus cum aceto facto ex eis cibario citrino. Et concessi illud ei ꝓpter conseruationem virtutis. Et non ꝓcessi ei vt uteretur iure oini nulli in die quo i potu medicinam ei tribuere volui. In illo enim die permisi vt uteretur ipe zib: abegi ante medicinaz t post ipsam t non multiplicata fuit sitis ipsius: t ꝙ cepi ei vt comederet ista cum aceto minue fortitudinis t solui ipsum hac decoctione: ℞. myroba. citrinoꝝ. z.vij. fumiterre. z.iij. herbe absynthij. z.ij. herbe cupatorij. z.ij. endiuie recentis baccatim spice aromatice. z.ij. seminis endiuie. z.ij. ro. z.ij. decoquantur in tribus lib. aque donec redeat ad. ij. li. t sperzatur i ipsa pondus. z.r. zuccari t bibatur. t iterum cum illis pillulis: ℞. lac scebam t zuccari quātum ipm ꝓgelaui t dedi ipas ante cibum suū. t quiz ꝓgelati ipsum cū lacte ficuū t dedi ei eo duo ciceraut tria. Et dedi ei in potu post illud rob t acresta t acedula. Et feci emplin epatis ipsius cū ffris t cum granis condes t mezerio ius oio i aceto. Et ex epithimatibus super ventrē ē illud qđ ℞. lutū armenuz t aquā t farinā oꝛdei t milij t stercus vaccinū t fimū caprinū t cineres querceus t vitis t i vtriq; latericū baurach t sulfur t oia sit cū aceto. Et cū epati eius faciebam emplā q̄ recipiūt sandalos qñz ponebam emplin de sandalis inp epar t resolutiuā super sunt t ventrē. Equādoq; solui cuz cū siropo rosar. postq̄ iudi i ipso mezerion t myrrham aut dissolui i ipso lac alcebzam. Et cōcessi ei de fructibus ficus siccas t amigdalas t zuccarū. Et ꝓcepi ei et tollerare sitim t cū superfluit i ipso pmiscui t iuleb t dedi ei i potu t qñz cōtriui folia almezerion: t permiscui cū melle ficuū t dedi ex eis ipsi ante comestionē t pō ei: t advltimū non timui ei die vno absq; expulsiōe. Mec verba eius. Libus aūt habētiuz hydropisi oꝛ vt sit paucus t semeli dicit si pole ē eis vt abstieāt a panetritici ꝓpter suā viscositatē t suā opilationem facit t sint contenti pane ordei cū semibus. t si necessari fuerit oꝛ vt sit panis de furno kalcherie coctus t sic eatus vt nō sit azymus t siter frumento. Et sūt qđ homines qui i eo ponūt farinā ciceris t sit eoꝝ vnctuositas ex tali quale est oleū omphancinū: t ex cibis coꝛ est oleū de seminibus t alimufeniati: qñ est cōueniēs eis: t ius galline ē innatiuum eis. Ipsū. n. aggregat ad prouocationē t rectificationez epatis. Et cibus qđ facium chalkiani ex oliuis t nucib t alijs. Et oportet vt sint iura coꝝ aqua ciceris t ius alcanabit t galli veteris t gallie t proprie cū herba almeudumeri. Et sit carnes quas sumūt carnes auium leues sicut alduragi t alcubugi t ascelfē t alfiudet t alcanabit t carnes alcaca: t carnes alkasel t hedoum t paruoum pisciū subtiliandum t acutoꝝ t ceruinoꝝ: t caro vipere est eis bona valde sed ipa quādoq; superfluiti siti. Et coꝛ olera sit sicut apiū t ficla t herba iudaica t endiuia aut fumusterre t parum de sumac t porri t ruta t folia cartū t cathamēti t alteā t capparis t synapis: t grana oia nocēt eis propie patientibus tympanitē. Medulle et fistici t auellane t amigdale t quādoq; cōceduntur eis i hora furtiua dactili t vue passe. Et de fructib recētib nō ꝓcedūt eis oio nisi granata dulcia. Vio aūt nō appropiquet calidā hīs hydropisi. vez hīs hydropiliz fraz oꝛ vt nō bibat ex eo nisi subtile ātiquū parum nō cuz ē ieiunus nz sup cibuz: imo post horaz t cū fit descensio cibi i stō. Clisteria vero t suppositoria sunt ita. Clisteria enim sit facta ex aquis ex trahentib aquositatē cuz eis q̄ sūt sicut siropus acetosus t tilia. Collyriū bene extrahēs aquā. ℞. semis vrtice. v. numero granoū almeudunati. xxx. numero agarici. kirat. vij. cortiez eris darkimet. xxx. misceantur cū medulla panis t admistrent collyriū: t sumant ex eo. vi. kirat ant. vij. De diureticis aūt sciendum est ꝙ omnia diuretica cōferunt eis. Et ex eis q̄ sūt illis bona est medicamen prouocans vrinā qđ ℞. vrtice kirat. vij. helli nigri mūdē alkakigi darkiet lapice idice. z.ij. permisceant t sumantur. cuius potio sit. i. auf. cū siropo alefeniati. Aliud ꝓuocans vrinam. ℞. xylobal. spisse cassie cymini radicis tilij ipericō florū ſgnanti amigdalarū bazir t azabzic ana mi t semerion t est spes apij cāpestris: t petrosilini t est semen apij montani calami aromatici piperis alkakigi siseleos t ē aniudē romani oiuz ana. z.ij. misceantur oia. t dosis eius sit auf. duo

La. xiiij. de cura hydropisis hypocarche.

Edices vniuersales iuuantes in curatione hydropis hypocarche sūt iste: t cū hoc iaz diximꝰ in ca. hydropisis asclitis. cōditões conuenientes ad curationē hypocarche. Et i ea qđ quando accit, necessitas phlomie si fuerit causa retētio san. mēstrui: aut hemoꝛroidaz t fuerit illic significationes replonis. In phlomia. n. tūc erit ablatio pzfocationis extiguētis. Et phlomia quidem vehemētius ē proꝓrtionalis hypocarche q̄ asclitis. t lenitas nature i eis cōueniens. Et quando ē cum hypocarcha febzis: non timetur solutio vētris t eu. iacuatio cū phlomia neq; medicie duz ñ remouētur. Et trocisci de scebzā t potatio eoꝝ sm q̄ narrauim i ca. asclitis. vehementi sūt cōuenientes hypocarche q̄ reliquis speciebus hydropisis valde. Non ergo oportet vt retentio fiat: imo oportet vt soluatur sēp. Et si nō cū alio saltē cum medicia temperata t confert vomitus t confert gargarismus mundificans cerebrū. t cōfert solutio ventris: t quē melioꝛ ē est illa que est cū pillulis de reub. Et hydropisi qdem t propie hypocarche adest exercitiū: scipiens primuz resupinando: deide initendo sup dozsuz alis postea ambulando paulari super terram lenaz arenosam t associetur ei q̄ abstergat sudoꝛ: vt nō opiler resudatio prima a scō a t perueniant post exercitium ad calefactionē ppie solis. qñ ipe est fortis stipticitatis: t qñ vehemētius fit calidus sol caueatur caput vt nō aduenīat ei egritudo cerebralis t discooperiātur reliqua membra oia t sit lectus eoꝝ arena si inuenitur t cū pulueribus predictis. Cuiz ꝓuocatur ab eo sudoꝛ abstergatur t vnguatur cū eis q̄ sūt sicut oleū cucumasi. t silia: t caueatur flatus ventoꝝ frigidoꝝ. Et oꝛ vt bibat dialacca t diacurcuma t alkakigi etiā t administrantur diuretica predicta. t solutiua q̄bus est subtiliatio t exsiccatio. t ex eis q̄ sūt troc. de cupparo cū iunipere t aqua radicū t in siropo acetoso cū seibus cum sit calciditas medicinarū sigulariū i asclit conueniens i oibus istis ita q̄ serapinū t costus t almezerion t euforbiū. Et decoctio iuniperi innata ē valde si decoquantur sola sm q̄titatez q̄ ex ea rubeat aqua: deide sumatur pondus. z.iij. ō iunipero t bibatur de illa aqua desuper t sumantur i pomeriā amcos t sal altabarzet t cyminū. In illa aūt q̄ fit a causa cala oꝛ vt phlomia fiat vt egrediatur virmalis t ꝓuocetur. Si aūt sudoꝛ ꝓcedat rectificat pplonem epatis p hoc q̄ reducit epar ab istatione ad cōplexionē naturalez. Et cibatio hypocarche calide t frigide t tollerātio sitis eius ē sicut i asclit frigida t cala ipsa.

La. v. de cura hydropisis tympanitis

Elnon i curatione eius é vt eñetur hñor humidus ſi ipa eſt propter retẽtionem eius vt ꝓfozetur ſtõus ſi fuerit cauſa ipi⁹ debilitas Et tẽpereur epar cũ epithimatib⁹ 7 alijs: ita vt non ſuperfluat eius vapozatio. Et phl'omia quidẽ non igreditur i hocca. niſi raro: imo melius é vt ſoluat nã cũ facilitate. Et oz vt non aſſit multiplicatio ſoliti uozi: 7 oz vt adminſtrentur diuretica: ſed nõ ſit ſuperfluitas i eis. Superfluitas enim i eis perducit ad generatiõé vapozũ plmoꝝ: deinde adminſtrentur facientia eructuatiõé 7 ſoluentia vẽoſitates. Et fricetur venter eius cũ alleis multotiẽs 7 vapozetur cũ nullio 7 furfure ſi conſert ci. 7 ſimiliter pillule ebibite 7 ſuppoſitoria. Et quandoqz neceſſariũ é ponere vẽtoſas eñariuas ſuper ventrẽ eius multotiens. Et oz vt alienent grana: 7 olera 7 lac 7 fructus recentes. Et ſi fuerit hydropiſis tympanites ex malitia pplonũ ffe optebit vt i potu dẽt cyminũ 7 anilũ 7 caſtoreũ 7 aẽoſi 7 maſticẽ cyminũ 7 th⁹ ſp 7 pfecto ð acozo cũ nigella dicta i ãtidotario: 7 tez aẽoſi 7 iuniper⁹ cyminũ 7 ſal tabarzet. Suppoſitoriũ. R. cyminũ de baurac 7 folia rute. 7 fiat ex eis collyriũ. Et ex clẽteribus oleũ rutaceũ ipm ſolũ aut cũ baurac eſt reſolutiuũ vẽoſitatũ

La.xvi. de doloribus hypocondriozum.

Hypocondriꝯ eueniũt dolores mozdicatiui 7 ertentiui ventoſi 7 alij. Et quandoqz fiũt propter cauſam epatis: 7 multotiẽs fiũt cã diaphragmatis: 7 quandoqz fiũt cã ſplenis: 7 qñz fiũt cauſa apoſtematis i mẽbris carnoſis q̃ accẽt in coſtis 7 nõ eſt trimozi eis. 7 quandoqz accit illud in febzibus 7 multotiens currit i criſibus: ſi aũt non fuerit dolozpunus ad frigidioza tendẽs 7 humoꝝ decliuis ad partes capitis cadet criſ illic. 7 ſi fuerit cũ dolore 7 pũctura aut declinis ad ſumẽ 7 ad iguina aut ad doꝛſii 7 alchatiũ cẽ fit criſ cũ ſolutione vẽtri aut ꝓuocatõe vrie. Et qñz tendũtur hypocõdria 7 miracly vẽtris ꝓpter ſiccitatẽ ſequẽtem malitiã pplonis: aut apata intrinſeca. Et tenſio qdez hypocõdriũ multiplicatur i febzibus peſtilẽtalibus.

Fen.xv. de felle 7 ſplene 7 diſpoſitionibus eoꝝ.

Tractatus primus de anatomia fellis 7 ſplenis 7 icteritia. La.primũ. de anatomia fellis.

Fel eſt ciſtis pendens ab epate ad partẽ ſtõi ex tunica vna nerꝛoſa: 7 habet oꝛificium ad epar i ipſo eſt meatus attrahens humozem ſubtilem conuenientem ei 7 choleram citriam. Et continuatur meatus iſte cum ipſo epate 7 venis i gbus generatur ſanguis. Et ſunt ei illic rami plurimi neruoſi quãuis ſit irꝛotus perpendicularis eius ex concauitate: Et habet oꝛificiũ 7 meatum ad partẽ ſtõi 7 inteſtinozum i gbus mãdat ad partes eozum ſuperfluitatem cholere ſm̃ꝙ diximus i libro primo. Et huiuſmodi qdez meatus continuatur ramus cũ duodeno. Et qñz cõtinuatur res parua ex eo cum fundo ſtõi. Et quãdoqz accit res econtrario 7 peruenit maioꝝ cõmunitas cum vaſe groſſo ad fundũ ſtomachi 7 minoꝝ ad duodenũ. Et i plurib⁹ hominibus eſt meatus vnus cõtinuus cum duodeno. Introitus vero cãnule ſugẽtis choleram ꝓximus eſt irꝛotui cannule veſice in veſica. Et de conſuetudie qdẽ medicoꝝ antiquoꝝ fuit noiare fel ſiſti minozem ſicut de conſuetudie eoꝝ fuit noiare veſicam ciſti maiozem. De inuamẽtis vero i creando choleram eſt mũdificatio epatis a ſuperfluitatibus ſpumoſis: 7 iterum calefactio eius ſicut accenſio ignis ſub vaſe et ſubtiliatio ſanguinis 7 reſolutio ſuperfluitatũ etiam cum coſtis 7 non eſt cum ligamentis pluribus ſoꝛatibus: imo cuꝝ paucis villoſis vigoratis cum panniculis coſtarum. Et ab hoc latere cõtinuatur cum venis quietis pulſatiuis. Et latus eius concauꝝ ſuperficiale venit ſuper epar 7 ſtomachum quãuis ſit equidiſtans inferioꝝ parti epatis cadens apud inferius ſtõi: 7 continuat inter ipm̃ 7 inter ſtomachum vena incarnata cuꝝ vnoquoqz eoꝝm 7 in ipſo eſt ſuſpẽſio etiam 7 ſuſtentat ipm̃ a ſiphac conſtãs ex duabus tunicis cum ramis qui ex ipſo ſe parantur in eo plib⁹ numero parue ẽntitatis intrantibus ſplen 7 zirbũ. Et in ſplene qdem ſunt vene pulſatiles 7 non propulſatiles plurime in quibus ſanguis digeritur 7 aſſimilatur ſubſtantie ipius: deinde expellitur ſuperfluitas ipius. Et corpus eius eſt rarum vt facile recipiat ſuperfluitates melancholicas q̃ ipm̃ ingrediuntur. Et tegit ipſum pãniculus oꝛ 7 ſiphac cõmunicat diaphragmati cauſa illius q̃ uis ſit panniculus diaphragmatis etiaꝫ ex ſiphac.

La.ij. de icterícia citrina 7 nigra.

Icterícia é alteratio coloꝛis corporis ſeda ad citrinitatem tendens aut nigredinẽ ꝓpter cuꝛſum humoꝝ citrini 7 nigri ad cutem 7 que ſequuntur ipſaꝫ ſine putrefactione: que ſi ei aſſociaret faceret accidere tertianã in citrina 7 quartanã in nigra. Et causa citrine ſm̃ plurimuꝝ eſt ex parte fellis. Et causa nigre eſt ex ſplene. 7 quãdoqz accit vt ſit ex eñe. Et qñz accidit vt ſit cã citrine nigre 7 ſimul ipa cõplexio cõmunis corpi. Loq̃mur ergo primus de icterícia citria 7 dicamus q̃ icterícia citrina: aut fit ꝓpter multitudi nem gñationis cholẽ citrine: aut ꝓpter phibitionẽ eũ nis eius. Et multitudo eius q̃ gñatur ex ea: aut eſt ꝓpter mẽbrum generans ipam: aut ꝓpter materiã a qua generatur: aut pp cauſas extraneas. 7 membꝛ quidem generans ipſam in nã eſt epar. Nam cum hꝫ valde calefit ꝓpter cauſas calefacientes. l. aut ꝓpter apoſtemata in epate 7 in meatu cholere: aut ꝓpter opilationem retinentem choleram a felle: aut ꝓpter caliditatẽ cõplexionis calidẽ 7 calefit complexio epatis valde. 7 facit choleram ſm̃ q̃ ſciuiſti in loco ſuo. Generans vero ipam nõ in natura é totum corpus. Nam cum ipſm̃ ſupflue calefit cõuertitur q̃ ꝺ in ipſo eſt ex ſanguine ad choleram 7 materia ſunt cibi. Et cum ſunt ex genere eoꝝm a quibus generatur cholera: aut ꝓpter caliditatem ipſoꝝ: aut ꝓpter velocitatem conuerſionis eoꝝm ad caliditatem in ſtõ calido nõ eũant a generatiõe cholẽ plurime. Cãe aũt extrance ſunt ſicut caliditas extrinſeca dñans ſuper ipſm̃ 7 ſparſa in eo ꝓpter cauſam q̃ ſe eſt ſicut motus generati aut ſerpẽtis aut perculſio veſpe groſſe aut pũctura pediculi vulturi. Et qñz faciunt eam medicine ebibite ſicut fel leopardi 7 vipere cuꝝ ſunt taliter q̃ non interficiunt 7 venenuꝫ ſm̃ qð plim̃ appareat ſubito. 7 icterícia qdez que fit ꝓpter multitudinẽ cholere qñz fit eius ipſius exiꝛa pp vehementiam victorie eius ſuper ſanguinem. et qñz eſt ſm̃ ſenſitam expulſionis nature: 7 eſt icterícia cretica. 7 hec multitudo accit qñz vt generẽt ſubito. Et qñz generatur paulatim 7 in dieb⁹ aliquibus qñ illud quod generat nõ reſoluitur aut pp ſpiſſitudinem cutis: aut pp groſſitiem materiei. Et ꝓpter has duas cauſas fit icterícia cum ꝓmoneñt venti ſeptẽrionales 7 in eſtate frigidas: 7 cum retinetur ſudoꝛ conſuetus. Et multitudo generatiõis cholere: qñz eſt in epate: 7 quandoqz é in coꝛpoꝛe toto ſm̃ qð ſciuiſti. 7 eſt ꝓpter apoſtemata calida vbiqz ſint ꝓpter illud qð alteratur de complexione ad caliditatem quare multiplicatio ſit generationis cholere. accidit ergo icterícia a vicinitate apoſtematũ calidoꝝm ꝓpterea quia alterant ꝓplexionem: quãuis qñz accidat illud etiam ſm̃ ſenſitam opilatiõis 7 ꝓhibitione euacuatiõis. Et frigida ſunt digniora ad generandum choleram nigram: hec ergo eſt illa q̃ facta eſt ꝓpter multitudinem. Facte autem ꝓpter puationes eũonis: aut eſt ꝑuatio ab eſe aut felle aut ab inteſtinis 7 mẽbris aliſ. Et qñ nõ eñat ab eſe aut ẽ cã in agẽte aut in inſtrõ: 7 cauſa que eſt in agente eſt debilitas vtutis ſeparatiue: aut debilitas vtutis expulſiue. Et cauſe que ẽ in inſtrõ eſt opilatio meat⁹ aut eius q̃ eſt inter epar 7 meatum. Et huiꝰ qdem generis eſt illa que generat ab apatibus epatis caliꝺis 7 duris. 7 huius generis eſt icterícia que eſt cum frigoꝛe ꝓp debilitatem epatis quare cõſtipantur ei⁹ meatus: 7 illa que fit ex coartatiõe etiaꝫ 7 religs cãs opilationis. Et ſcias q̃ qñ ꝓuenit opilatio retinens choleram in epate i quocũq; loco fit epatis 7 felliſ oꝛ vt ex ea fiat epar caliꝺius q̃ eſt 7 generet cholera plus ẽt q̃ ea que generatur in diſpõne ſanitatis. Facta aũt causa fellis: aut ꝓpter debilitatem eius ab attrahendo ex epate 7 ꝓcipue cum eſt cũ debilitate epa tis a ſeparatione 7 expulſione: aut ꝓp vehementiaꝫ virtutis attractionis 7 implet ipm̃ valde vice vna 7 nõ capit ipam pp illud quod ipm̃ replenit 7 extendit ipſum: deinde cadit virtus eius: 7 non trahit: aut ꝓpter caſum opilationis i meatu eius ad inteſtina. Et qñz fit illa opilatio ꝓpterea q̃ vehementer retinet in epate illud qð ad ipſum cõcurrit de cholera ſubito pp multitudinem generationis: aut vehementiã expulſionis ejus: aut attractiõis fellis: quare cooperitur oꝛificium meatus ex eo quod retinetur 7 cum virtus alia debilitat. Et qñz fit pp reliquas cauſas opilationis. Et illa que eſt in colica fit ꝓpterea q̃ hu. viſcoſus glutinat faciem meatus: q̃re cholꝛa nõ

effunditur ad intestinā. Et hec est illa cuius causa est colica. Est.n. ictericia quedam q̄ fit cum colica ⁊ nō est causa eius colica: imo sunt abe simul cōicantes i causa vna. ⁊ est opilatio preterita q̄ peruēit ad meatum sellis aūq̄ accideret colica ⁊ phibuit choleraz effundi ad intestina ⁊ ablucre ea. postq̄ ergo hec fuit phibita ad hoc vt effunderet ad intestina nō fuerit abluta ⁊ multiplicate fuerūt in eis hūiditates ⁊ mouerūt colicam ⁊ accit vt cholera rediret ad corpus: quare cōmouebit ictericiam. Et in oī qdez opilatione i meatu epatis ad fel: aut i meatu fellis ad itestina que est ex incarnatōe: aut pozzo non separatur sanitas. Facta aūt ē qdā ab itestinis illō quo deristimāt q̄ quandoq̄ accit vt aggregetur i intestinis: ⁊ phe collo cholera plurima que iaz effusa fuit ad ea ⁊ nō egreditur ab eis ppter causam resoluentē: quare nō fuerit cholera q̄ ē in felle locū in quē euacuet q̄uis meatus sit apertus. Et hoc valde parum fit ⁊ quasi longinquum: q̄n cholera quando multiplicatur ⁊ colligitur in itestino extrahit scipam ⁊ alia: mit accidat sensui vt destruatur aut expulsiue vt cadat. Jctericia autem nigra splenetica ipa i modis sue generationis est fm ictericiam cholericam inquantum ei⁹ generatio est propter opilationem viroq̄ meatum: ⁊ iquantum eius generatio est ppter debilitatē quarūdam virtutum ⁊ fortitudinem quarūdaz earum. Verum ictericia nigra epatica quandoq̄ est ppter vehemētiam caliditatis epatis que adurit sanguinem ducendo ipsum ad nigredinem ⁊ facit multiplicare meliam in corpore. Quod si ipa iuenit ex splene ⁊ meatu aliqd completur res. Et quādoq̄ ē pp vehemētiam frigitatis eius: quare pp ipam ꝓtur batur sanguis ⁊ nigrescit. Et q̄nq̄ est illud frig⁹ cuz siccitate. ⁊ q̄nq̄ cum hūiditate: ⁊ q̄nq̄ est pp apatica dura. Jctericia vero nigra que ē causa corporis toti⁹: aut ē pp vehemētia caliditatis corporis totius adurit sanguinē faciendo nigrum: aut pp vehementiam frigitatis ⁊ congelat ipum ⁊ denigrat eū. Et ois citrina ictericia aut nigra q̄ est propter corpus totuz est causa venarum precedentiuz in toto corpore ⁊ ē corruptio conuersionis sanguis ad ipam fm pplexionem corruptōis puersiōis san. ad materiam hydropiſ hypolarche ffe: q̄uis nō sit illic corruptio apparens in ephe: imo sit in venis tm̄. Et tibi quidez possibile est vt dimidas. ⁊ scias q̄ ictericia nigra q̄nz fit pp multitudinē: ⁊ q̄nq̄ fit pp retentionē: ⁊ scōm dictū est in citrina. ⁊ q̄nq̄ aggregant vtreq̄ ictericie simul: aut q̄ cholere ⁊ ei qd ipse ꝓmiscetur ex san. accidit adustio ⁊ nigra fit ⁊ componūtur ābo hu. aut q̄ in vtriq̄ lateribus simul est nocumentū. ſ. latere epis ⁊ cholē ⁊ latere splenis. Et tā existimauerūt q̄dam q̄ chola accit subito ⁊ melia non accit subito: ⁊ fiunt eoz intētio ad hoc q̄ cā generatiōis cholē ē fortio: cā gnātiōis melie: ⁊ melia guātur paulati: ⁊ res non est ita: q̄uis sit plm fm qd ipsi direrūt. Et q̄nz accidit etiam ictericia nigra vt sit criſ egritudinum splenis ⁊ que silant eis qñ nō remuniscit nā tendens ad ptem excussionis pp cām nociuam. Et plimis q̄dem habentium ictericiam citrinam accidit constrictio naturaz coz pp retentionē excitatoris mordicatiui quem tu scisti. Et in illo q̄ḥ ictericiaz frigidā qui non curatur: neq̄ resoluitur eius mā est timor. Et pluribus eorum associat mors subita. Reliquę aūt spes sunt ictericie epatice que ē ab epate: ⁊ est illa quā dixit hyp. ⁊ dixit. Cum epar est i icterico duruz tunc illud est significatio mala. Et hyp. quidem iam dixit in ghusdā q̄ ad ipm referunt: q̄ ictericie ē spes mala in vrina patientis quam ē similitudo herbi: ⁊ est cuz ea ꝓfundatio in vētre ⁊ febris ⁊ tremor debilis ⁊ ē debilitas in locutione ⁊ liq̄factiōe ⁊ ista interficit vsq̄ ad. xiij. diem.

La. iiij. de signis ictericie citrine.

Lias q̄ in plibus ictericijs citrina ⁊ nigra tingitur vrina: ⁊ quāto vrina est plus citrina est acutior ⁊ magis significatiua sanitatis epatis ⁊ virtutis eius. Facte autez malitia pplexionis calide in epate signa sunt signa nota sine sint signa illa cum signis apostematum calidoz: aut non. sicut cū non albescit cum ea egō ea albedine quam habet in opilatiua: imo q̄nz tingitur nō plus ⁊ sentiſ grauitas q̄ senſtur in opilatiua ⁊ minoratur appetitus ⁊ multiplicatur sitis: ⁊ exsiccatur corp⁹ ⁊ rubescit vrina ⁊ cito fit subito. Et si fuerit causa vehementie caliditatis egritudinis cholera in felle ⁊ iflāmatio eius i ea tūc signa eius erūpassiduatio citrinitatis colozis corporis ⁊ nigredo faciei soliūs ⁊ albificatio lingue ⁊ arefactio ⁊ constrictio nature: ppterea q̄ cholera vehementer exsiccat fecem: ⁊ albedo vrine ⁊ subtilitas ei⁹ in dispositionib⁹ pp retentiōem cholere in corpore absq̄z expultione: deinde vehemētia citrinitatis ei⁹: deinde nigredis ⁊ grossicies ei⁹ ⁊ vehemētia fetoris odoris eius i fine. Verū facta a malitia pplonis calide in toto corpore ē vt sit totum corpus calidi tactꝰ ⁊ in ipso sit pzurit⁹ ⁊ sit appetit⁹ paru⁹ cū acceptione grossi ⁊ dulcis ⁊ sit egō ꝓxima ꝓsuete tendens ad leuitatem ⁊ sitſ vrina: ⁊ vt vene sentiant calide valde alterati colozis ⁊ non sit cū albedine egōnis ⁊ grauitate ptiū epatis ⁊ sellis sicut ē i dispō opilatiue: imo multotiēs est egō tincta ⁊ corpus lene ⁊ non appropriat epar aliquo signoz ei⁹ singulari ei: ⁊ nō fit subito sicut est q̄daz spes opilatiue. Qđ si fuerit pp apa calidū aut durū scias signa ei⁹ ex eis q̄ dicta sūt. Et opilatiue aūt signis insepabilib⁹ sūt albificatio egōnis in plib⁹ horis aut paucitas citrinitatis vrine i colore suo ⁊ grauedo i mirach i latere dextro ⁊ dolor ⁊ inflatio apud cibū ⁊ pzurit⁹ i corpore toto ⁊ lenitas somni sup latus sinistz. Et ex cholera ei⁹ nō albificatur cū ea egō subito vehemēti dealbatōe: albificat ergo egō i phmis: deiñ accit ictericia. Et cū epatica ñ albificatur egō nisi gradatim: fel eni transmittit illō qđ i ea ē de cholera paulatiz vsq̄quo erūpat: ⁊ sili albificat egō paulati vsq̄quo ꝓpleat albificatio eius ⁊ iam appeat ictericia. Et qñ cadit opilatio i meatu q̄ est i felle ad itestina ⁊ nō est i opōnib⁹ epis nocuꝰ tum ꝓteritū nz moza nisi postq̄ ledit eo ex retentiōe cholē in ipso ⁊ nō iuenit viā cum fel sit plenū: tunc ē

amaritudo oris vehemētioz ⁊ sitis fortioz. ⁊ cholerica q̄dē plm̄ mouet colicā aut associat ei fm modū q̄ dixim⁹. Et illā ex opilatiua cui⁹ cā ē frigus aut ꝓstipatio sign̄t dicta ꝓterita. Et ex ſiima earū est dispō corporis totius. Si aūt cā ei⁹ est humor grossus sign̄t ipsum regimen ꝓcedens. quod si eius cā fuerit nascentia rei alicuius aut incarnatio: significabit ipsam assiduatio ictericie ⁊ assiduatio signoz opilationis ⁊ parnitas iumenti administratōis apitioz ex clusteribus ⁊ alijs. Et in illa in qua cā est debilitas vtutis expulsiue epatis aut discretiue nō est tinctura vrine vehemēs valde sicut est in opilatiua i dispone q̄ sūt vtus discretiua ⁊ expulsiua fortes ⁊ non albificatur egō pure ⁊ nō sentit grauitas q̄ est ex opilatōe ⁊ inuenitur in reliqs opationib⁹ epatis debilitas. Et q̄nz associant et egō sanguinolenta ⁊ signa debilitatis. Et illa in q̄ ē cā debilitas vtutū fellis ē cū nausea vehemēti ⁊ amaritudine ablsq̄ grauitate ⁊ ē generatio eius paulatim. ⁊ tinctura in egone ē inter albedinem ⁊ citrinitatē. sed ē in vrina fortis valde ⁊ ictericia cū non ē illic debilitas vtutū epatis expulsiuaꝝ. Quidā aūt existimauerūt q̄ in illa que ē ex felle cuz rectificatione epatis vrina ē fm colozem suū ⁊ dispones suas naturales ⁊ hoc ē impoſ. Epar nanq̄z sanū expellit choleraz in phmis ad fel. q̄ si nō fuerit tūc ad vrinā ⁊. phibet ipsam penetrare in sanguinē q̄ntū pōt. Ez qñ multiplicatur remanētia vrine albecum ictericia aut paz tincte ē deterius ⁊ magis timendū q̄ cadat habens eā in hydropisim: qñ sign̄t q̄ opilatio ē ex frigore. Venenosam aūt sign̄t morsus ſi ē ab aiali. sed si ē a veneno sign̄t ipsā ꝓterita sanitas ⁊ bonitas humoz ⁊ aduentus ipsius subito ablsq̄ alteratione egōnis ad albedinē. Eius vō que creatur est signa sunt quoniā ipsa fit in egritudinib⁹ acutis habentibus crisim: ⁊ sunt cū ea signa alia ꝓtisis: sicut nausea ⁊ subuersio ſtōi ⁊ vomit⁹ choleric⁹ ⁊ vehementia vigiliaz sitis ⁊ paruitas appetitus cibi ⁊ amaritudo oris ⁊ puitas anhelitus ⁊ siccitas nāe. Et ereticam qđē sign̄t chrisis tm̄. sed bonitas ⁊ malitia verificantur cū significationibus significantibus vicinantibus quēadmodū de eis dicem⁹ in ca. suo. Et pulsus qđē in ictericia citrina in plurib⁹ dispōnibus ē puus pp debilitatē vtutis. sed ē vehemēs qñ chola ē lenis cala: sed ē durus pp vehemētia siccitatis ⁊ nō ē pp illud velox: q̄n vtus nō ē. cū illa fortitudine pp malitiam pplonis. Et cū ictericia quidez citrina multotiens egreditur sudor citrinus.

La. v. de signis causaz ictericie nigre.

Actam qđē a splene soliū sign̄t q̄n nō ē citrina f. deinde fit nigra. Citrina enim non fit a splene oio: lz nigra fiat q̄nq̄ ab epate. Ez nigra splenetica vehementioris est nigredinis ⁊ separāt ea signa duritiei splenis ⁊ magnitudo ei⁹ ⁊ dolores ei⁹ q̄ sunt in sinistro latere. ⁊ q̄nq̄ sunt ego ⁊ vrina in ea nigre: ⁊ q̄nz egredit in egone ex nigra ⁊ hoc ē signū forte. ⁊ q̄nq̄z saluatur vrina cum non est in epate nocumentum si non venit ad ipsum nocumentum aduentu superfluo: Est eni tunc salus eius significatio ꝓ ictericia ē splenetica: ⁊ in hac ictericia mirach q̄nz est extensum cum dolore ⁊ granedine. ⁊ fm plm̄ natura est constricta ⁊ q̄nq̄ non est: ⁊ est digestio mala ⁊ est cum ea malitia aie ⁊ tristicia ⁊ varietas sine cā. ⁊ q̄nq̄ egreditur cū ea sudor niger. Et facta pp opilationem in meatibus sign̄t gravitas vehemēs ⁊ difficultas dormiendi super latus sinistz. Et cū facta ꝓpter apa calin durū sunt signa eius. Et cū facta propter debilitatem non est grauitas. Qđ si fuerit debilitas epatis etiam significant ipsam signa eius. Et facta ex epate significant q̄ nocumenta ꝓma apparent in epate ⁊ splen est salius aut lesius nisi cū eo nocumenta fuerint epatis facientia meliam: Et nō est nigredo cura sicut in splenetica ⁊ significat ipsaz nocumentū in vrina. ⁊ si fuerit corruptio ex latere caliditatis ⁊ siccitatis erit nigredo ad citrinitatem declinis. Et si fuerit ex latere caliditatis ⁊ hūiditatis erit illic citrinitas cū rubedine sicut citrinitas q̄dā. Et si fuerit ex latere frigiditatis ⁊ siccitatis ⁊ frig⁹ erit dominans erit ad viriditatē: aut ficcitas dominās erit ad nigredinem. ⁊ si fuerit ex latere fri. ⁊ hu. humiditate vincēte erit ad citrinitatē quandā ⁊ fisticitatē. ⁊ si fuerit frigiditas vincēs erit ad viriditatē. Splenetice ꝓ cholorato: vn⁹ erit. C. vi. ō cura ictericie citrine

Lias q̄ intentio in curatione ictericie ad duas res tendit: quaz vna est vt remoueat ictericia ipsa cū eoq̄ resoluit ipsaz acute ⁊ ab oculo cū medicinis notis lauatiuis ⁊ cū collyriſs oculi ⁊ cum medicinis solutione educentibus materiam facientē ictericiam. Et secūda vtitur ad cām ⁊ absēdit eam. ⁊ est aut rectificatio pplonis aut confortatio vtutis aut regimē apatis: aut aptio opilationis aut euacuatio p phlomiam basilice aut saluatelle: aut venaz que sunt sub lingua ex eo quod narrauerūt qui i dan. Et si non fuerit illud tūc ventosatio supra locū epatis sub spatula dextra: aut sub eo in spacio qđ ē sub costis aut cūo que est cū solutiōe ventris euacuante materiam ⁊ euacuatio cum vomitu. nam ipse est iuuatiuus in omni ictericia. Ez in curatiōe nocumenti veneni absciſio cause est melius qđ oz premittere: quare oz vt cum ea occupatio fiat ꝓmo. Et ictericie quidem cuius causa est pplexio calida i epate aut in corpore aut in felle ꝓpter aliquam causaz ꝓter ebibita ⁊ comesta que sūt ex ambobus cura est si est illic repletio sanguinea ⁊ cholerica cū euacuatione amboz in ꝓncipio rei. Sanguis qdem p phlomiā sicut ex basilica: lz cholē p solonē vētris cū eis que sunt sic̄ myrob. ⁊ fumusterre ⁊ sicut cū scamo. i lacte aceto so coagulato: ⁊ ad vltimū cū solucūbus cholerā aut spēbus aq̄ casei factis fortibus myrob ⁊ scamonea ⁊ silibus. Descriptio aque casei bona: ℞. lactis caphi lb. iij. ⁊ cartami q̄ntū manu capi potest: terat ⁊ dissoluat digitis in lacte hora vna: deide colet vt dimittet vt lac coaguletur in nocte: deiñ coletur a caseitate sua ⁊ accipiatur aquositas ei⁹ ⁊ ꝓjciatur sup ipaz aliqd mellis aut zuccariat salis idipodus. z. ij. Et si vis ipam facere fortē: ponas i ea monetę danic. i. ⁊ bibaṁ ex ea fm mēsurā q̄ tollera-

tribus diebus. Et ex eis q̄ plurgāt mūdificationem
ictericie cū eductōe materie p̄ solonē ventris ē vt su-
mantur aque folior raphani. ʒ.i. cassie fistule. ʒ.ix.
℞ semis atriplicis. ʒ.i. ℞ aloes danic. i. ℞ croci danic
i. Et hoc ē rectius ei que ē cū apate calō in epate aut
in meatibus ℞ febricitat etiā. Et sit cibus sicut aqua
orzci ℞ olera fm q̄ sciuisti in ca. aḡaū epatis. quā ni
ē in plongatione sermonis vtilitas. Cūq; apparet
maturatio expiri ea in qbus ē scamonea ℞ aloes ℞ si
milia postq̄ frigeris cū eis que sunt sicut aḡ cuscute
℞ endiuie ℞ reliquor ex eis que sciuisti. ℞ ad summū
dū non remouetur apa ℞ rectificatur dispō nō ha-
beas spem in curatione ipsius ictericie. sed si febris
non ē. ℞ tus sit fortis ℞ illud ē significatio apatus
deinde ē inflāmatio tūc tibi inest ad̄ministrare almo-
sa fat ℞ cibos infrigidatos de piscibus ℞ cibos infri-
gidatos de carne vaccina ℞ hedina: ℞ aquas fructuū
℞ succos eor ℞. ꝑpe aquā granator in ieunio ℞ ace-
tosum de carne vaccina ℞ acetosum de pīcib⁹ ℞ suc
cos olex frigidor. plurima nāq; istor q̄bus sint ex
cibis: tamen inest eis ꝑpetas fortior medicinarum
huius capti in rectificando ꝓsonē. Et ex curtis h⁹
dispōnis est illud qō ℞. succi foliorum raphani ℞ suc
ci mozptes equales bibatur ex eo pōd⁹. ʒ.xxx. nā
in ꝓso intenditur etiā intentio ipsius ictericie. Et si-
militer si fuerit inflatio in felle. Et ꝑfert istis lac asini
nū decoctū cū pauco aceto ℞ fumatur in potu: aut
succus absynthij cū aqua frigida. ℞ q̄nq; ꝑfert vt ei-
betur infirmus panē azimo ℞ sale trito ℞ endiuia ꝑli
ma. vij. diebus. hoc enī lauat fel ℞ remouet putrefa
ctionē eius ℞ ingrossat illud qō ē in ea. ℞ istis qdem
non ꝓcedit vt bibant vinū nisi ꝑlime ꝓmixtum. ℞
vt nō puemiat misi ad illud qō ē leue ex carnib⁹ ℞ ad
ius carnis auis. Et ois q̄ hz ictericiā ex cā calida oz
vt deuitet vigilias ℞ iram ℞ motū plm ℞ balneum. ℞
q̄n caliditas ē in toto corꝑe ℞ infrigidas epar ℞ veli-
cam ℞ infrigidas venas ℞. ꝑpe q̄n admistras balne
ationē cū ags frigidis ℞ tepidis in qbus decoctesūt
medicine frigide ℞ hūide: ℞ qua ℞ offa actu ℞ illa i
qua sūt ℞ untes medicinar ꝓstipantiū. ꝓhibēt resolo
nem icterice. Et iam admistrantur in curatōe epis
℞ fellis calor cimpla sup ea. ℞ q̄nq; dantur in potu
trocisci de qbus sūt tro. ꝓpositi ex semie citroli ℞ se-
ndiuie ℞ se. lactuce ℞ se. cucurbite ℞ sandalis ℞ spo-
dio ℞ ro. ru. assūptis equalibus ptibus ꝓiciant sup
oc̄s. ʒ.ij. ex eis kirat. i. cāforе ℞ fiant inde trocisci et
bibantur. Et ego qdē iam exptus sū in uamētū eor
℞ fac̄ mplin ep̄i in eo qō ē in circuitu eius cū succis
inffatis sup nuē ℞ duobus sandalis ℞ cāfora ita vt
sentiatur inffatio interi⁹. ipm enī remouet ictericiaz
℞ albificat vrinam in dieb⁹ aligbus. Si aūt cā fue-
rit debilitas i epe ℞ felle curetur cū regimine ꝓdicto
in debilitate epatis. nā cura ipsius fellis est illa cura
cruā. Ad regimen aūt apatis iam sinuim⁹ hoc ℞ cōpleximus sermonē in ca. apatis epatis. In oplati-
na v̄o illud qō cōicat oi opilatōi ē cura opilatiōis
ꝑdicte in ca. epatis. ex phlomia ℞ puocatōe si fuerit
opilatio in gibbositate: ℞ ex solone vētris si fuerit in
ꝓcaustate fm necessitatez. ℞ alicnēt a se omne qō ꝓsti
pat ℞ exsiccat ḡnis sit calim: qm̄ ꝓstipat meat⁹ ℞ opi
lationem eff. cit fortem. Et ex eis que rectiora sūt est
vt ꝑmittas lenificationē eius ℞ humectationē: deīn
de sequaris eam cū aptione. Et sit lenificatiuū qnq;
calidū ℞ humidū ℞ quandoq; frigidū ℞ hu. quēad-
modū dispō facit ipm necessariū. Et cū aperis i fine
aut incipiendo tūc ex eis que recta sunt ē vt sequaris
illud soluendo fm q̄ rollerat ipsam. ℞ fm q̄ ꝓterijt
desolutione ventris. Et scias q̄ quando tu incipis
cū solone ventris ⁊ nōl efficit ipressionē tūc tibi inest
vti fortibus vomitibus deinde solutiuo forti. ℞ oz
vt des in potu vice vna fm fortitudinē. Et si fuerit
opilatio ex nascentia rei alicuius nō existimo q̄ sit
ei medicina. Quidam aūt dixerūt ei medicamen ℞
dixerūt: sume succe pontulace ℞ succi folior raphani
℞ aque folior acetose oīus fm estimationē ℞ fac bull
re omnia simul ℞ colentur ℞ ponantur ḡnis illud ꝺ
succo acetose cū aliquantulo herbi contrii. Et dixe
rūt: in potu detur ex eo aliquid cū se. raphani ℞ se.
mellonis excoriatis ℞ cōmixtis cū quarta amboz
costi ℞ myrrhe. Et si fuerit opilatio ex siccitate ℞ con
tractione ℞ illud ē ex eis quod significat corꝑ⁹: tunc
admistrabis lenificantia ex subtiliantibus cholerā
sicut mucilagines ℞ sicut seuestem ℞ silia cū oleo ami
gdalino. Ꝺ si opilatio fuerit ex apate calo tunc cu
ra eius erit cura ipsius. Cū ergo maturatur sis au-
dax ad ꝺandum in potu diuretica sicut anisuz ℞ fe-
niculum sine timore: similiter ad educendū in solu-
tione ventris choleram. Et si fuerit apa duz tūc res
in ipso erit difficilis: oportebit enim vt curetur apa
duz. Et vsqz quo fiet illud oportebit vt intendatur
intentio icterice ipsius cū eis que dicemus. Et medi
cine qdem singulares solutiue in hoc ca. ꝑdicte sūt
in ca. opilationis epatis. Et ex aperitiuis bonis pro
ꝓijs huius ca. sunt sgilla ℞ assaz ℞ anisū ℞ agaricus
℞ ea in qbus sunt cū apertione intentōes alie. Aut su
mantur granor ꝓincemaiorис. ʒ.xxx. ℞ passularuz
enucleatar. ʒ.v. ℞ sulfuris cirrini aur. ʒ. ℞ epithymi
℞ semis aḡ montani ℞ ciceris ni. ℞ thuris albi oīuz
ana. ʒ.ij. terantur ℞ cribellentur: ℞ sumatur ex sūma
eor. ʒ.i. ℞. ʒ. cū aqua feniculi ℞ admistretur diebus
aligb⁹ similiter. est enī sanatiuū ℞ nos iā exptū sum⁹
ipm multotiēs. ℞ asimiar ē ex melioribus medicis ic-
tericie. Et debilior ista ē in q̄ ē opilatio i meatibus
cholere. Sed clisteria ℞ solutiua sūt ꝓuenientiora in
eis. ℞ ad sūmū solutiua ex eis q̄ sūt sicut epithymū
℞ polypodiū ponāt in eis iste medicie. Descriptio
bona ad illud. ℞. ḡnator. ʒ. iiij. agarici. ʒ.ij. ℞ succi
cupatorij. ʒ.iij. iforbēt ex eis pillule ℞ bibat ex eis
ʒ.i. ℞ iteret multotiens. Et q̄n chronica sit ictericia
opilatiua tūc necessariū ē sumē diacurcuma ℞ tyria
ca aut silia ex eis q̄ apiūt cū fortitudie ℞ silr dialac
ca. Et q̄n ē cū opilatiōe febris tūc amplices sūt bo
ni valde: quoniā sūt aperitiui ℞ extincti. Et similiter
radix lactuce de aqua de qua sumatur pōdus. ʒ.ij.
cuz melle. ℞ similiter aḡ cuscute ℞ endiuie ℞ myrrha
cum rotulis cassicfistule cū oleo amigdalino ama

ro ℞ dulci. Cur aūt ōes aūt ictericie i qbus attenditur
itentiō egritudis ipsius ℞ resolutōis eius hz i eis sint
apertō opilationum ℞ reliqua iam amēra: ℞ ille sunt
potōes ℞ alie sunt ablutōes: ℞ alie sunt sternutatōes
Et plm iuuamēuz caruz ē i oculo ℞ facie. Et alie si
q̄ sunt regimē cōe sicut est admistratō tine cū ags for
tibus. Et qn̄ icipit migere nūgat i ria qm̄ ē cura eius
Et q̄n egredit eā balneo cooperiat vt non aduentat
ei frig⁹ oīo ℞ dormitat cooper⁹. Ea v̄o q̄ sūt ꝓter bal
neū ex illis q̄ admistrant vsu medicie sūt q̄ extrahūt
ex cute ictericiaz. Et medicie que extrahūt illud qm̄z
extrahūt ipm aut cū solutōe vētris aut cum sudore.
Et melius est vt sic sup exercitiū ℞ laborem ℞ sitiz ꝓ
pe qn̄ ē potus faciēs sudare Et silr post balneuz. ℞
illi q̄ sue icterice curatōes vult cuz resolutōe nocent
frigus ℞ septētrio: nisi velit p̄ea reūstere medicie ca-
lide ℞ aggregare cā sicut sumit i potu piper. deide p⁹
illud sedeat i aqua fra. Et dicit q̄ patientes ictericiā
inuant p̄sideratōes i rebus citris. Illud enī mouz
nām ad expelleduz mām citriaz totam ad cuté qua
re aduuat aduntorium curatōis i ea. Ego vero non
suz ex illis q̄ negēt h⁹ i curatōes sicut sunt plures eo
rum q̄ philosophant ad eas. Et ex medicis bibitis
cognitis est vt i potu sumat stans i tia. ʒ.ij. succi rha
phani cuz. ʒ.ʒ. baurac ℞. ʒ.i. vini. Nā ipsa non mo
rant q̄n extrahant ex ea cirritatez. Et iteruz sumatur
manipulus aḡagsti pugillus ciceris ℞ decoquant i
vase vitreato cū. v. alcit aḡ de q̄ i potu sumat mixta
cuz vino sin nō ē fe. ℞ si est fe. potetur sola: deide sede
at i tina aque i qua decoctus est capillus veneris ℞
egredit ex eo cholera. Et itez floris nitri pōd⁹. ʒ.ij.
cuz vio antiquo: dimittat i nocte sub celo ℞ sumat i
potu. Et de balneatōe fiat illud qō dem est. Aut su-
mant i potu sgilla assata cū. vi. ptib⁹ salis adusti ℞ do
sis sit. ij. aut. i ieiunio: aut sumat i potu lepotis mari
ni pon. ij. ʒ. puluerizatu sup ouū sorbile ℞ sorbeatur.
Aut corticis granator. ʒ. iiij. arsenici pondus. ʒ. ij.
sumat ex eis simul ḡnis tollerat poller ℞ sumat i po
tu cuz. iij. ʒ. lactis asinini: aut pondus. i. ʒ. ℞ qō ē su-
pza fenugreci: ℞ sumatur i potu cuz aqua ℞ melle ℞ se
deat i tia aque fe. Aut sumat capillus veneris trib⁹
℞ accipiant ex eo: ʒ.iiij. cuz aḡ i qua decoctū est ani
sum: Aut succus acetose cū aliquātulo vini: aut ster
cotis canis comedentis ossa alba nō nigra pondus
ʒ.iiij. cū aqua mellis: Aut folior sicle exsiccate. ʒ.iiij.
cuz vio ꝓmixto: fiat illud trib⁹ dieb⁹: Aut ciceris ni.
lb. i. capilli veneris manipulus: ꝓmus: decoquantur
i aq̄ donec ꝓsumatur tertia ℞ sumat ex ea i potu. ʒ.i.
Aut succi raphani. ʒ.ij. vini. ʒ.i. Aut ciceris nigri
lb. i. carpobalsami thuris semis feniculi oīuz aā pu
gillus. i. decoquant i. vi. alcit aque donec cōsumat
tertia ℞ sumat i potu ex ea. ʒ.ij. Et si nō fuerit fe. po
tent cuz vio: Aut cinamomi ḡnitas quaz tollerant
tres digiti cū vio ℞ melle medietatis fm mensuram
ʒ.i. ℞. ʒ. aut cuz aqua ℞ vio: Aut semina almahaleb
excoriata ex coricibus suis de qbus i potu sumat
pondus. ij. ʒ. Aut rubee tincture. ʒ.i. in quo sorbili.

Aut sumat lumaturē comūi cochlear. xviij. ℞ su-
mat i potu cū siropo begurlericō. Aut sumant ḡna
pince ℞ ameos ℞ staphisagria ℞ sumat i potu eor
eis. Aut piperis ℞ stercoris canis albi comedentis
ossa cochlariuz. i. cum vio. Aut ipleat colloquntida
eis ecto ex ea qō itra est vio ℞ aqua ℞ bibat. Aut detur
i potu de felle vrsi i vio. Aut sumatur cornu cerui. ʒ.
i. ℞ tertia ℞ sulfuris pondus. ʒ.ij. ℞ bibat illud: ℞ bi-
bat post illud vinū. Aut sumat ℞ ꝓpi opilatia reu-
bar. ipelicon capilli veneris olibani rubee tictoꝝ um
ptes equales ℞ dosis sit. ʒ.i. Et medicie q̄dez singula
res q̄ igrediunt i hoc. c. ℞ sūt apitiue ēt sunt absynthi
uz anisuz assaruz acorus rubea tictoruz gentiana xi
lobal. agaricus ꝺilli nux cupressi costus viraq; ari-
stol. Ex eis que dicuntur ℞ sunt leuia est vt sumatur
i potu cerebruz alcubugi i vio puro. Aut sumāt vi-
telli duor ouor ℞ quassent i medio assacruati vini
℞ bibant. Et ex eis q̄ laudant vehementer ē vt sumāt
i potu de lumbricis terrenis exsiccatis: qm̄ ipsi mun
dificant statim: Et silr fel vrsi. Et ex eis que experta
sunt ēt est vt denī i potu radices acetose ℞ stet i sole ℞
ambulet post illud hora vna donec caleſiat. ℞ sitiat.
deide sumat decoctōes capilli veneris ℞ rubee tictor
℞ mente. Et silr si bibat post balneuz. Et ex diureticis
ꝓprijs ei est vt sumat nucis cupressi pondus. ʒ.ij.
cuz pondere. ʒ.ij. cassie lignee ℞ bibat cū vio ātiquo.
Deide sedeat i tia i qua decoctus sit capillus veneris
aut anisuz post illud hora vna donec caleſiat: quo-
niaz miget ictericiaz totam. Et quandoq; iuuant cū
carne critij pp fortitudiez sue. puocatōis ℞ mundifi-
catōis ℞ puenientie sue ad epar. Et aḡ cuscute q̄n bi-
bitur ex ea sacraia: i. i. cuz seie apij ℞ zuccaro alabar
zet ē iuuatia: Et ex solutis ꝓprijs eis est vt ꝓcuretur
colloquntida ℞ expellat illud qō est i ea ℞ ipleat vio ℞
buliat sup prunas ℞ colet ℞ bibat. Et ex eis que nos
ꝓbauimus est vt sumat aloes. ʒ.i. ℞ scamonee da-
nic. i. ℞ sal naptici. ʒ. vnc⁹ quarta: ℞ rubee tictor ℞ aga
rici ambor ana. ʒ.ʒ. fiant ex eis pillule ℞ bibank i aḡ
de semibus medicinaruz quas diximus. Et nos iam
diximus clisteria i antidotario ad hoc caplm. Et ex
sternutatōibus sūt succi quibus sternutat ꝓcurcumeris asi. ℞ succ⁹ foliorum nasturtij ℞ succ⁹ cupressi
℞ succus ciclamīs sicut est: aut conteritur ciclamen ℞
ifunditur i lacte mulieris in nocte: deide exhmik i ma-
ne ℞ tepefit ℞ distillat: aut succus radicis alfarfala ex
hmitur ℞ bulitur cuz sambacio bullōe leui: ℞ ipsō
sit paz galie ℞ fiat cuz eo sternutatō: aut succus radi
cis rhaphani ℞ riti cuz folijs suis. Et ex succis q̄ nō
sunt calitatis magne ē succus sicle. ℞ ex succis frīs est
succus sempuiue aut succus alchuis flumialis: ℞ ace-
tū ipsuz q̄z sugil naribus ℞ retich hora vna ifirm⁹ i
pila balnei: q̄n est bona curatō. ℞ silr si fundatur i
eo nigella die ℞ nocte deide colet ℞ fiat caput purgū
℞ dolorez ex ea sola ℞ mixta. Et ex eis que sunt pre-
ter succos est vt sumat staphisagrie quarta. ʒ.i. ℞ tera
tur ℞ dissoluat cū aḡ cotidri ℞ olei amigdali ana. ʒ.
x. ℞ fiat cuz ea caput purguz ipso existente i tina aut

pila aque i balneo. Et qñq; miscent cuz ea aligd oz dei sicci t aligd aceti vini. In oclo vo ipso assidueꝫ ipsius abluto cū aqua ros. t aqua coriandri t aq̃ nis. Ablutões vo hñtibus ictericiā fiāt aq̃ i gbꝰ de coquūt capillus veneris t scha t maiorana t polij t camemilla t alaniuden. ꝑpe t tribuli t anetum est radix i eis. Et qñq; ponit, ꝓpter calam ictericiaz i eis acetositas citri: qñ est vehemētis abstersionis cum sua icisione i omni tictura. Et quādoq; assumuntur ex istis rebus empla t assumunt ex eis olea gbus fit inunctio sicut oleū alhacuen t oleuz' camemillinuz t oleū anetinū t ite oleū ꝯgelati vue t oleū de lilio In ictericia vero cretica oz vt cuz excutit ifirmus in tendat cuz ca'lētōem ipsius egritudis cuz lauatiuis t durēticis mundificatis t forsitan non idiget solutōe ventris t forsitan sufficiē balneuz foluz. Qđ si videris i vris eoruz t egestionibus paucitatez ticure scias q; mā i eis est grossa quare ꝓfecta illud cum quo medicas ex lauatiis notis t silibus. Teneno se autez cura est tyriaca t mithridatuz: ꝓpterea q; resistit veneno, deide bibat aquaz malouz acetosoz t aquaz granatoū t succū endiuie t porcellace t mucilagiez psilij t almirberis t oia i gbus est iffatō cuz virtute tyriace. Et i ipsa gdez iaz expertuz fuit i ꝓncipio cuz accit t ꝑpe cuz venenū est ebibitū vt bibatur lac assi due cū oleo amigdalio. Regimen autē ipsoruz cuz cibis tam docui ipsuz i ꝯplone cala absq; debilitate manifesta t sine opilatōe. Opilatiuaz vero t debilitatiuaz cognosces per ea q̃ dicta sunt i.c. epatis. Et cibus gdez ictericorum est ille q alleuiat t subtiliat t i quo est apertō. Et ius pisciū confert eis ꝓpe cum eis que ꝓnouncant t subtiliant de illis que dicemus in fine capituloꝝ.

La.vij. de cura ictericie nigre aggregate vicio spleis.

Illa gdem que splenetica ē ꝓsidera an sit illic replō sanguinea pluria: quare phloma basilicam sinistram t saluaticā post eam: deide occupa te cū splene t rectificatōe opilatōum eius t apatum ipsius t debilitate eius. Et si fuerit causa eiꝰ multitudo melancholie ꝓpter illud qđ generat ipsam ex ȳutibus t cibis ꝑm q̃ dicti est: oz ēt cūare eam cū eis que ipsaz cūant. Ex illis est decoctō scolopēdrie cū hellō dicta i antidotario t cūet ex ea mꝫ totiens. Et decoctō epithymi ꝑm hunc modum ℞. myrob. nigro t. keb' oiuz ana. z. x. fumiterre scolopendrie polypodij ana ℥ flozꝫ sguanti oiuz ana. z. v. radicū apij t feniculi amboruz ana pugillū. i. helli nigri pondus. z. ij. decoquātur i trib⁹ lb. aque dōec remancat quarta t, pficiat sup ea epithymi. z. v. t buliat ebulitōe leui: deide colet t ꝓponant cum ea hiere picre. z. xxx. Et silr pillule facie d myrob. nigri t epithymo t salicido: t agarico t, coticibus radicū capparis: t quando sit eūo det i potu lac camelazꝫ. t si nō reperit aqua casei facta cū siropo acetoso de semib⁹ t spodio t polio: t medicie subtiles que sunt ex scolopendria t radice capparis t silibus. Et aqua i qua decoquuntur folia tamarici t radices t aq̃ folioꝝ capparis t aqua folioruz rhaphani t siropus acetosus t silr aqua solatri t aqua apij si fuerit caliditas. t siropus acetosus i quo decocta sunt scolopendria t folia capparis t fructus tamarisci t polium. Et si fuerit i splene apa calz oportebit vt non sit superfluitas i calefaciētibus. Et si i ipso sunt opilatōes tunc aperitiua fortia predicta i cap. epatis sunt ria sunt ēt. Et ego dicam i cap. opilatōis splenis medicias que ei ꝓpe sunt. Et si est causa debilitas attractōis splenis tunc de illis que necessaria sunt est vt tu ponas super ipsum ventosas sine incisione. Et vt admistretur exercitium t empla confortantia splenem sicut illud qđ sit ex absynthij t coriandri t flozuz sguanti t alhasce t centauree t radicuz capparis oium ana pte. i. t ex ros. ꝓbus. ij. t ex bdellij parte. i. s. t ex armoniaci ꝓbus. vij. t decia partis fiat ex eo emplm Et q̃ abluntur fiat cū aceto puro forti i quo buliāt anetum t baurach t sal t ruta t calamēnz. Et si fuerit i causa ictericia nigra calliditas epatis curetur epar cuz subtiliatis: t si fuerit frigiditas curetur cum tyriaca maiore ꝓpe t cum medicīs notis. Et si fuerit cā i ea corpus totum fac i ꝓmis illud qđ conuenit epati vt patiantur ab eo vene: deide corpori. Ipsam autem ictericiam cura cum eis gbus curas ipsam ictericiam citrinam t cum eis que de illis fortiora sunt.

Et quando aggregantur ambe ictericie simul t est repletio t idiges ꝓlobotomia: ꝓlobotōa tūc ābas manus t euacua eas ambas diebus aligbus t aggrega aūt duo regimenta t da i potu inter ea ambo decoctionez absynthij t epithymi t aggrega aquas foliorum rhaphani tamarisci t salicis omniuz ana ℥. i. t. ʒ. aque solatri. ℥. ij. aque foliorum capparis. ℥. ij. aggrega t fac bulire omnia cum, z. x. cassie fistule: t proijce super ea pondus. ℥. xxx. hiere picre t pondus. ij. danic croci t pondus. iij. kirat scamonee assatei cepe t expacta duob⁹ diebꝰ t pⁿ illud bibat aqua casei t siropus acetosus. Cibi autem i omnib⁹ illis sunt cibi leues noti t pisces alredradu t ex pullis impinguatis t ex oleribus endiuia t apium condita ꝓpoa t capparis cum aceto.

Tractatus secūdꝰ de religs dispositōibus splenis

Sermo vniuersalis.

Cap. i. de egritudinibus splenis.

Spleni accidunt omnes spēs egritudinum predictarum. i. de egritudibus complexionis t compositionis sicut opilatōes t solo contiuitatis t similia t apostemata cū speciebus suis. Et scias q̃ quādo splē ipiguat extennatur corpus: quoniam in primis destruitur virtus epatis vehementer cum contrarietate quare miorātur generatio san. t cum hoc ipse attrahit de sanguine illius infirmi rem plurimam ꝓpter magnitudinem sui. Et penitus extenuatio splenis significat bonitatez humoruz t pinguedo eius malitiā humoꝝ. Et qñq; ꝓuertunt egritudies splenis ad febres, comixta sicut ipse q̃z generantur ab illis egritudib⁹. Ipse enim generantur multoticns ex tertiana non pura t ex lebribus pestilētialib⁹ t fe. ꝛmixtis. t plurime qdem egritudines splenis sunt autūnales. Et colo: habentis eas ē decliuis ad citrinitatē t nigredinem. Et qñq; puenūt egritudines splenis ad stomachū t forsitasse addūt in appetitu eius: t qñq; destruūt appetitū ipsius: t qñq; cogūt ipm cuz ꝓpinq̃ ē digō ad eu omendū ré acetosam ex q̃ ebulit terra ablq; nocumento t ablq; dolore. Et vrina sanguinea bona est in fine egritudinū splenis. Et similiter grossa in qua est fex: t viscositas q̃ est in ipsa ē similis viscositati sanguis: t q̃z regolui tur per eam fe. ex febribus egritudinū splenis ꝑe resoluit per eā splen.

La. ij. de signis cōplexionū splenis.

Illud z significant sitis t inflāmatio i sinistro c t corruptio ȳutis eius q̃ attrahit melancholiam. Frigidam vo significant debilitas attractionis eius t calnis appetitus t iteratio fastidio se sacietatis t multitudo rugitus t eructuationis. Et significant siccam duritiez t debilitas corporis t grossitudo san. t vehementia nigredinis colouris. et humidam significant lenitas lateris sinistri t mollicies corporis t nigredo trahens ad albedinem plūbeam.

La. iij. de cura.

St prima curationibus epatis t indiget vt sint medicine fortiores t penetrabiliores. t ingenietur coz penetratio cum eis que penetrare faciūt: t cū eis q̃ obseruant vtute sup eas vsq; quo perficiant operationes suas. Et scias q̃ differentia iter curationes splenēticas t epaticas est in fortitudine t debilitate t labore t alleuiatione. Epar enim ē dignius vt alleuietur cum eo. t non sit superfluitas in confortando illud quo curatur. Et non afferatur super ipsum medicine acute nimis sicut acetum forte nisi in necessitate. Et splen e contrario illius eget vt adiuuentur medicine eius cum eo quod conseruat virtutem earum: t cum eo quod penetrare facit. Et spleni quidem sunt medicine que sunt propūcei: sicut cortices radicis capparis t sicut scolopendria t armoniacum t alleum siluestre. Et quandoq; necessariuꝫ faciunt egritudines splenis vt phlometur basilica maior t phlometur saphena: imo phlobotomētur vtriq; guidegi.

Cap. iiij. de apatibus splenis calidis t frigidis et duris t quoz durities est in fieri apa.

Dias q̃ minoꝛantur in splene accidentia apostematum calidoꝛ t fixio ipsoꝛ simul: immo quandoq; accidit spleni apostemata calida. festinant autem ad duritiem quoniam sanguis qui peruenit ad eum vtnutriatur ipso est sanguis spissus cum ponitur in apostemate quare induratur. Plura ergo apata splenis sūt dura: mollia vo sūt in quibusdā horis. Et plin qđ accidit in ipo de apate calo ē sanguinei t cholerici accidit in ipo raro: t durꝛ ē in inferioꝛ pte splenis ꝓpter grauitatē materiei. Et figure eius sūt. iij. rotūda t lata t longa t grossa et longa subtilis. phlegmaticum vo accidit raro. Et splenetieus quidē ē q̃ hz duritiem in splene suo: aut ꝓpter grossitudinem sue substantie ꝯtinuationis non puriat ad finem ad quē puenit apa: aut ꝓpter apa durum in ipo. t pmū quidē ē leuius. Inquit Hyp. Si splenetieus inuenit doloꝛē interioꝛē est magis saluū t illud qñ in ipso sperat adhuc sensus. Et dixit quādo accidit ei fluxꝰ ventris cū sanguine ē meliꝰ. s. q̃ speratur cū eo resolutio materiei splenis eius. Si ꝛ pseuerauerit aduenit ei lubricitas hydropica t morietur. Et cā i eo ē dominū frigiditatis sup ꝓpiez Et dixit. Illi qui catarꝛ habet non accidit splen: t hoc est consideratio. Et forsitasse multitudo catarri ē significatio humiditatis complexionis eius vt sit illud in ꝓximo futuro. Et in li. Hypo. ille qui hz dolorem in splene suo t currit ex eo sanguis rubeus: t apparent in corpoꝛe ipsius vlcera alba non ledētia moꝛitur in die secūdo t li non cadit appetitus eius. Et quandoq; terminantur apata splenis fluxu sanguinis nariuꝫ etiam t, ꝑpe ex latere sinistro t apatibus apud aures difficilis suppuratōis t aptiōis ꝓp grossitiem materiei. t laudabilio: vrina coꝛ est grossa sanguinea. Et vrina in qua est fex viscosa qñq; significat sanitatem splenis t destructionē eius. Et dixerunt quidam cum fuerit in vrina sicut suspēsio sabucitans habuit splenem extenuatur vel destruit splen eius. Et quandoq; contingit in quibusdā hominibus vt multitudo splenis generetur t remanent ꝑm illud tempoꝛe longo t sint ꝑm salutez dispositionum suarum apparentium spacio prolixo: q̃ uis qñq; accidant ex magnitudine eius nocumenta plurima t ꝑm mām efficientē t ꝑm virtutem splenis Et scias q̃ splen qñq; apostematur post apostēma epatis ꝑm semitam pmutationis: t illud est mel:ꝰ q̃ vt pmutetur apa splenis ad epar.

La. v. de signis.

Dommunicant apata splenis oia in grauedie c tin magnitudine t doloꝛe extenso vsque ad diaphragma ex latere sinistro: t qñq; ascendit vsq; ad furculam t ad humez sinistꝛ per cōitatem furcule. Et qñq; facit anhelitū duplum existentem ꝑm formam anhelitus fletus infantis: quoniaz apa impedit diaphragma ad hoc vt vadat unoto anhelitus quare stat subito ꝓpter lesionem deinde redit. t dum non est apa magnum non compunit diaphragma. i. naz cōcauio splenis ad diaphragma minoꝛ est cōmunitate eius ad stomachum etiā. Dē lius enim sentit splenis inflationem t corpus alleniatur. Et qñq; accidit ex apatibus splenis t, ꝑpe quando sūt in inferioꝛi parte eius vt subtilietur sanguis: qñ vehementer nūdificat sanguinem a fece sua t accidit vt rubeant pedes t genua ipsius. Et illud qñ stomachi os cōmunicat inferioꝛi parti splenis qñ ex ipsa ascendit vena expellens hu. melancholicum Luz ergo caliditas naturalis vincit puenit ad extremitates ꝓprias Et accidit extremitati nasi cuꝰ t auri ipsius vt respondeat ꝓpter illud quod accidit ex apostemate sanguineo t malitiam passionis eius et paucitatē etiā. t ista nēbra vehementis sunt passionis ab infrigidatiuus. Et apostema quidem differt ab inflatōe ꝓ quationē grauitatis. t q̃ apa dolorē

facit indesius ⁊ inflationē q̄cq̄ sedat ⁊ removet eaz ⁊ differt pegentiū rugitus ⁊ eructuationē. Et communicant apata eius calida cum accidentibus ꝓdictis ⁊ cum inflatione ⁊ sitī ⁊ febre. Et ex eius quod est cholericum est inflammatio vehemēs no: ⁊ sitis fortior ⁊ graueolo eius minor: ⁊ est dolor ad inflammationem declinās: ad tensionem ⁊ tolor: est ad rubedinem tendens. Cum apostematibus vo duris maligna fit anima ⁊ commouetur tristicia ⁊ varietas in quibusdam horis. Commixtio vo sensus fortis non accidit nisi apud plm victorie: quoniam materia melancholica nota est non ad partem capitis q̄ uis iam accidat ex parte alia: ⁊ est per cōmunitatem splenis ad diaphragma: deinde diaphragmatis ad cerebz. Et quandoq; denigratur ligna ex duriteb⁹ splenis. ⁊ sentit duricies eius absq; rugitu cum permittitur nisi aggregetur ei inflatio: ⁊ non est cum calefe. insep arabilis imo quandoq; est fm ordinem. Et quandoq; multiplicantur cum ea vicera crurium ⁊ corroduntur dentes ⁊ gingue, ꝓpter grossitudinez san. qui descendit in vicera crurium ⁊ corruptionez vaporis q ascendit in oēs ptes gingue ⁊ dentium. Et q̄cq̄ est in viceribus crurū crūis illius. Pluribus nāq; eoz q splenē habent cū accidit exercitu laboriosa attrahitur inde materia ad crura ⁊ euadit ⁊ egreditur cū ea botho: quemoiantur anit hā. Et multotiens ē vrinale splenetici sicut sani. Sed cū exercet seip̄m resolvitur melancholia eius ad vrinale ⁊ facit ip̄m habere nigredinem nō existentē. ⁊ si cēnt cā in ea renes pseuerarent salē in hora exitus eius. ⁊ phlomia plima apostemat splenem, ⁊ antiquus est eius inimicus. Et q̄ fuerit duricies post apostema calidū antecedent accidentia calidi: deinde ingren ⁊ accidentia duritiei. Et multotiens q̄dem confortat splen subito per seip̄m aut p illud quod confortat ipsum ⁊ p aler sup tonū illud qđ est in ipso de materia mala ⁊ solutione educit eā feculentā sicut fex olivaz. Et sīgt q̄ est ex splene ⁊ non ex epate euacuatio epatis ab egritudine. ⁊ q̄ splen tollerat ipsans ⁊ detumitio eius ꝓpter illud qđ accidit ei ex hoc. Cum apatibus aūt frigidis phlegmaticis sunt signa apatum cum lenitate tactus ⁊ cū albedine coloris i quo ē paz nigredinis. Et splenetici q̄dem vehementio: ē cibi appetitū habent q̄ alij. Sed vomitus difficilis fit in eis valde: ⁊ sunt nature coz stricte fm plurimū ⁊ indiget in vomitu ⁊ in solutione ventris medicinis.

La.vi. de curatiōe apatū splenis calidoz valde

Pproximant curatões coz curatōib⁹ suoz nō similiū in epate ꝓter q̄ necessitas sit illarū ⁊ observantia ad latus stipticitatis: sed cū cautela calefactōis vehemētius vt nō festiet mā ad grossitiem ⁊ duritiē. Et cōmunicat i hoc epar etiam: ab eo in ꝓparata sunt: vt q̄mutentur ex apatibus calidis ad duriciē. vez oz vt misceantur cū eis medicine in gbus sit incisio aliqua cum callditate equali: ⁊ stipticitas ⁊ vtus frigiditatis sicut alumen. Et scias q̄ accetum multum ingreditur in curtis coz. Et oz vt inciatur in ꝓmis à phlomia basilice: deinde dantur i potu succi ⁊ aque ꝓdicte in egritudine epatis. Et illa que apponantur spleni plm sunt aqua foliorum salicis ⁊ aqua foliorum algarab ⁊ aqua portulace et aqua capilli veneris humidi. Et ex eis que cōferunt in ipso est vt detur in potu pondus. z.i. de semic̄ poꝛtu. cum accto. Inest enim ei ꝓprietas in resolvēdo apata ⁊ duritiem eoꝝ. Et vt de arnoglossa exsiccata pulueris omni die sumatur quātitas cochliarij vnius. Et cibus sit ille quem diximus in capitulo epatis Et exercitati inest ꝓprietas innativa ⁊ ꝓpe quando frangitur cum zuccaro siccitas eius ⁊ cum terebindin.

La.vij. de curationibus splenis.

Um scias q̄ causa in illo est opilatio ex sanguine plurimo melancholico: oz vt phlobotomes basilicam ⁊ saluatellam ⁊ domitas salvatellam constringi per seipsam cum constringitur ante casum virtutis. Et quando q̄ necessariū est vbi vt phlomes guidegi sinistrum. Et quando q̄ diligesi vt consequaris eam cum euacuatione per ea q̄ educunt melancholiam de quibus dictum est in capitulo ictericie nigre. Et oportet vt non obliuiscaris canōnis ꝓdicti in curatione duritierum delenificatione vltima: imo resolutōe vt nō reuertatur in duritiē lapidis humoz. qđ si expedit⁹ fueris ab hoc vt nō idigueris eo erit tibi necessariū vt admistres medicinas abstersiuas incisiuas in gbus nō ē multitudo caliditatis. Et forasse iuenies has intētiōes in medicinis singularib⁹. ⁊ forasse idigebis ꝓpositis. Et medicine singulares que faciūt illud sunt medicine in gbus inuenis amaritudinē ⁊ stipticitatē ⁊ caliditate mixtaut caliditatem temperatā ⁊ stipticitatem. Et q̄cq̄ iueris medicinas singulares factōis illud cū ꝓprietatibus que sūt in eis. Qđ si inueris medicinā in qua sit amaritudo nō tūc permisce, eam cū aliqn̄tulo alumis ⁊ accto. Illumen enī frangit sua virtute subtilitatem eius. Et cauterium dictū in egritudine splenis sup vena q̄ est in interiore pte brachij sinistri fiat. Et si non fuerit manifeste dispōnis tūc cū eo qđ innuimus. Et q̄cq̄ sufficit regimen subtilitatiuū i sanatione splenis. ⁊ quandoq; accidit vt sperat i ipo regimē ipinguās corpus cū nō facit accidere opilationē ⁊ nō fuerit ingrossans san. Et si fuerit ita: sz ñ possum⁹ ip̄m rectificare. Regimē nāq; ipinguatiuū est ex eis que humectant san. ⁊ rectificant: ipsū ⁊ temperant ip̄m cū fractōe melancholie. Et q̄cq̄ puenit duricies splenis ad hoc vt nō sufficiat i curatiōe ei⁹ adiutoriū cum eis que bibūtur absq; eis cū qb⁹ fit ei cumplm. Et omne lac ꝓter lac camelaz ē malū spleni. Et medicinaz singularū que admistrant ad hanc causam melioz est cortex radicis capparis. ipa eni multotiens educit vrinam ⁊ egōnem sāguineaz malā: ⁊ sanat, ꝓpe q̄ bibunt cū siropo accetoso ꝺ seminibus trahente ad accetositatem. Et nō est ipe solus imo sicut cētaurea ⁊ succus eius ⁊, ꝓpe melioꝛ ⁊ radix lilij ⁊ flos salicis ⁊ acoꝛ⁹ confecta cū melle oi die cochliariū vnū ⁊ gīna alcalid. ⁊ myrrh⁹ ⁊ cāe pitheos: ⁊ cannedreos: ⁊ grana alcadra cum siropo accetoso ⁊ prassiuz cuz aqua feratio: uz quaz dicaz. ⁊ squilla est bona ⁊ ultima. ⁊ melius est oxymel eius ⁊ scolopendria cū succo tamarisci: ⁊ nasturtiū: ⁊ nigella: ⁊ agaricus soluz cuz siropo accetoso ⁊ centaurea Et dosis cuiuslibet illoꝛ sit ab vno auf. vsqz ad. z.i. Et epithymū pondus. z.v. i. ʒ.i. siropi accetosi vsqz ad. z.ij. istud. n. cū iterat solone ventris educit illud qđ est i splene ⁊ detumescere cuz facit. Et armoniacus ⁊ lupini ꝓpue decoctio eoꝛ cuz siropo accetoso: ⁊ coctio cuz aqua dulci ⁊ bibatur cuz siropo accetoso aut cuz aqua decoctōis polij ⁊ accetosa nutrita cum aceto cuz siropo accetoso. Et succus spinaruz recentiuz: ⁊ anetuz siccuz: sumat ex eo omni die pondus. z.ij. ⁊ ꝓequat vrie cameli ⁊ succi cnpatorij pondus. z.ij. cuz aqua decoctōis absynthij. ⁊ iumentū cuz lacte camelio ⁊ vris eoꝝ cuz est vehemens valde ⁊ alsumat ide fortis ⁊ debilis omnis sczz fe. Et mel⁹ ē illud cui⁹ camela iā pascit algarab ⁊ feeha ⁊ apiuz ⁊ feniculū. Et q̄ apparet ex potatione eius digesti apatis ⁊ apparet i fece euacuatō melancholie peruenit post illud cuz confortatōe. Aut sume alboꝛi ifusū i aceto. vij. diebus: deinde accipiat ex illo alboꝛi oi die tria cochlaria ⁊ sorbeat ex illo aceto super ipsū Et sumat i potu semis raphani pondus. z.i. ⁊. ʒ. cū aceto fortī aut decoctōe foliorū nucū recentiū decoctoꝛ cū aceto sgle: Aut aqua foliorꝛ capparis cuz siropo acc. aut de neriden cum aceto sgllitico. Et ex eis que currūt eoꝛ qbus est ꝓpetas ē pond⁹ z.ij. semis ꝓpulace cum aceto: Aut coralli decocti valde pondus auf. ii. cuz aliquo siropoꝛ splenetico rū: Aut emplm de cucurbita tenera: aut ipsa cucurbita terā post exsiccatōez ⁊ bibat ex ea. z.ij. pōdus cuz siropo accetoso. Et ite semē canne ⁊ semē cusete ⁊ folia salicis, ꝓpter suaz amaritudiez ⁊ stipticitatez: ⁊ semē accetose: ⁊ semē atriplicis, ⁊ fructus tamarisci ⁊ folia eius: ⁊ pulmonis vulpis aut epatis ipsi⁹ pondus. z.ij. exsiccati. Aut accipe vespilionē ⁊ decolla ipsum ⁊ exsicca ipsuz ⁊ ꝓtere euz: ⁊ accipe ex eo qđ tollerāt tres digiti. Aut accipe. vij. vespertiliones pingues ⁊ decolla eos ⁊ infunde eos ⁊ exsicca eos ⁊ pone ipsos i vase vitreato submersos cum aceto fortī ⁊ lutato ⁊ diminute i furno clauso. Cū ergo bocti sunt depone vas extractū ex eo vsquequo ifrigidet: deide extrahe eos ⁊ dissolue digitis i accto ⁊ sumat ex eo i potu omni die pondus. z.ij. ⁊ hec ē curatō experta Et cōuenies q̄dez est vt huiusmodi medicie singulares dicte ꝓ ⁊ posterius bibant cuz siropo ⁊ accto. Et fiant ex eis empla cōfortantia cuz aceto. Medicie vero composite que bibunt sunt sicut feolopēdria ⁊ spodiuz ex gbus bibatur pondus. z.ij. cuz siropo accetoso: Et trocisci de capparibus ⁊ troc. alfelemen uschz cum siropo accetoso: Et troc. de ren. facti cuz corticibus radicis capparis ⁊ bibit i aceto vehemētis acerositatis ⁊ illud cum non fuerit inflatio: Et trocisci de rubea. Et tyriaca diatesseron est optima valde cuz non fuerit se. Aut sume nasturtiū partē. i. ⁊ nigelle partē. ʒ. ꝓsciank cuz melle dispumato ⁊ sit do

sis. z.iij. cum aceto permixto. Aut suffusex aristol. ⁊ myrob. kebu. de quo sumatur cochliarium. i. cum vrina camelī ⁊ cuz vria capraruz. Et coꝛticuz capparis. z.iij. ⁊ aristol. longe pondus. z.ij. semis alfelemen uschz ⁊ piperis amboꝝ ana. z.vi. fiant ex eis trocisci. Et ex eis que conferunt i illud qđ ℣. capilli veneris ⁊ corticum radicis capparis ⁊ seminis poꝛtul. ⁊ seminis rute ⁊ seminis alfelemen uschz ⁊ isopi oi um ana partes equales ⁊ dosis sit. z.iij. i siropo accetoso. Aut sumantur radices capparis ⁊ passule ⁊ semen napi ⁊ isopi: terantur omnia ⁊ infundantur i aceto die ⁊ nocte: ⁊ decoquantur i aqua plurima ꝺec ad pariem redeat ⁊ misceatur cuz ea siropus accetosus fortis de seminibus ⁊ bibatur. Aut i potu sumāt de aceto i quo decocta fuerunt saulma ⁊ nux cupressi decoctione vehementi donec remaneat parū ⁊ bibatur ex eo illud qđ potest ⁊ fiat emplastruz cuz fece ipsius. Aut lac cameluruz fm conditiones suas i potu sumatur cuz aqua foliorum algarab. Et iteruz sumantur rubee. z.xij. ⁊ corticis radicum capparis ⁊ aristologie longe ⁊ ireos omniuz ana. z.ij. conterāt valde ⁊ conficiantur cuz oxymelle accetoso ⁊ fiant inde trocisci: sitque dosis auf. i. cuz aqua absynthij ⁊ corticum radicis capparum decoctoꝝ sumul. Aut sumantur foliorum ranni recentium ⁊ corticum radicis capparis ⁊ fructus tamarisci ⁊ scolopendrie ⁊ sgllessatē ⁊ piperis albi partes equales ifoment ex eis trocisci. ⁊ sit dosis pondus. ij. auf. cuz siropo accetoso. Aut sumatur splen asini silvestris ⁊ splē pulli equini ambo exsiccati ⁊ contriti ⁊ bibatur ex eis auf. i. perueniendo vsque ad. z.ij. cuz vino permixto. Et dicitur q̄ cum iste medicie i potu dantur poꝛcellis aligbus diebus non reperitur i eis splen. Sumantur epithymuz ⁊ corticis radicuz capparis mediati conficiantur cuz melle ⁊ bibatur ex eo circiter auf. v. Aut sumantur corticis radicum capparis ⁊ scolopendria ⁊ fructus tamarisci ⁊ cortex salicis ⁊ rubea ⁊ circos ⁊ assaruz ⁊ acorus, decoquantur cum aceto fortī: deide coletur ⁊ fiat ex eo siropus accetosus mellitus ⁊ bibatur i cuius dosi sit pondus. z.i. armoniaci: est eni mirabile. Et si splenecticus conqueritur de solutione ventris i qua non est san. ⁊ cuz qua non est punctura sumat suffuf de granis granatoꝝ tribus diebus aut. iij. omni die. z.ij. aut. iij. ⁊ faciat vt cibus eius sit medietas eius quo consueuit vti. nam solutio eius est splenetica: ⁊ causa i eo est: quoniaz corpus non recipit sanguinem. Et scias q̄ res calide valde non sunt multuz conuenientes spleni: propterea q̄ idurant ⁊ exsiccant ⁊ prohibent a resolutione. Et quando fuerit i vriali caliditas tunc melius erit etiaz vt i potu sumantur trocisci almūderis ⁊ similia. Medicamen confortans duritiei accidenti in splene: ℞. radicis opponaci ⁊ radic. capparis ⁊ speciei volubilis nominate albi oconium ⁊ medulle sglle assate ⁊ granatoꝝ albeu ⁊ alleoꝝ silvestriuz omnium ana partem. i. misceantur omnia ⁊ sumat ex eo darkimet. i. in mane cum siropo accetoso aut

accto ꝑmixto. Ad ℔. medulle albꝝ darkimet. iij. alle
oum siluestrium darkimet. vi. cortices radicuꝫ ca-
darkimet. iij. costi darkimet. ij. storacis darkimꝫ. vi.
polij darkimet. iij. radicis plante noiate cotoli ⁊ est
spes illa que nominat alacrate darkimet duo: existi-
mo ꝙ hec spes alsactate ⁊ ꝑ planta habens folia silia
myrtho ⁊ medio sui habet anulum silem oculo ⁊ si
milaꝫ semp viue maiozi: ⁊ grano ꝛ volubilis maiozis
numero. xxv. armoniaci darkimet. iij. bezahard dar
kimet. i. radicis eius darkimet. iii. cozdument darki
met. i. ⁊. ʒ. semis arboꝛ. marie darkimet. i. ⁊. ʒ. grão
fũ sglle ⁊ est alboꝛ sol assaꝛ darkimet. xvi. misceatur
simul ⁊ admistrentur i siropo acetoso ⁊ sit dosis dar
kimet. i. ⁊. ʒ. sedm plis darkimet. ij. Trocisci alij fa
cientes illam operationem: ℞. semis lilij darkimet.
iij. piperis albi ⁊ spice syre ⁊ armoniaci omniũ ana
ʒ. ij. ifoꝛmentur trocisci ⁊ admistrent sicut ille ꝙ sunt
ante eos. Trocisci alij conferentes splencticis: ℞. ar
moniaci ⁊ fructus alhaulagi omniũ ana darkimet
vij. cortices radicis capparis ⁊ fructus tamarisci ⁊
piperis albi ⁊ scoꝛdeon ⁊ sglle mũdate assate oium
ana darkimet. ij. conficiant cuꝫ aqua ⁊ fiat ide troc.
quoꝛ vnusquisqꝫ sit darkimet vnus ⁊ dosis sit vnus
eoꝝ cum siropo melino. Alt. ℞. medulle sglle assa
te lb. ij. radicis alfcire ⁊ ē radix vitis albe lb. viij. pi
peris al. ⁊ petroselini ⁊ pastinace siluestris ⁊ farine
herbi ⁊ granoꝝ pinee omniꝫ ana. ʒ. viij. lilij cele
stis ⁊ radicis oppoponaci ambo ꝛ ana. ʒ. iij. confi
ciantur. Et cum admistratur aliqd eoꝝ tunc me
lius est vt dimittat aquam aut ninoꝛ et potum eius
vt sit medicia saluata i cõcauo. Et non trahatur ad
gibbositatem epatis ꝓpter aditoꝛium aque plimũ
In admistratõe autez ciboꝛ melius est vt admistret
ante eos balneatõ longa scõm iciuniuꝫ ⁊ sit statio in
tina. Et qñ egreditur eger ex ea sumat icisina subtili
atiua facientia sitim sicut pisces salsos ⁊ carnem sali
nam incisam ⁊ synapi ⁊ sah ane: ⁊ sumat i potu vinũ
mixtum cum aqua maria ⁊ subtiliet regimen suum
⁊ faciat illud tribus ditbue: ⁊ i quarto exerciteꝫ dõec
sudat ⁊ frequens fiat anhelitus eius ⁊ emplastretur.
⁊ hoc fiat si reos fuerit fozis: ⁊ si fuerit ỗbilioꝛ hac sit
contentus eo quod est leuius hoc. Emplastroꝝm
vero forma ē: qñ qñz fiunt ex illis simplicibus ꝙ di
ximus: ⁊ cuꝫ emplastruꝫ fit ex armoniaco ipso ⁊ ster
coꝛe ouiuꝫ cuꝫ accto est emplastrum fozte. Et sterꝯ
ouiuꝫ adustuꝫ ⁊ cinis alinoꝝm est emplastrum bo
num quando conficitur cum aceto ⁊ fit emplastruꝫ
cum eo. Et similiter ex radice vitis albe cum aceto.
Et quando accipit stercus vaccarum pascentium ⁊
exsiccatu ri ꝓmis: deide decoqtur cuꝫ aceto est ex eo
emplastrum bonum. Et quandoqꝫ puluerizatur su
per ipm sulfur citrinum. Et emplatio cum floꝛe salꝯ
cis est mirabilis. Et ex illis est granoꝛ alben cũ ace
to. Et iteruꝫ alharmel cuꝫ semine suo decoquatur i
aceto donec dissoluatur ⁊ fiat ex eo emplastrum. Et
ex eis que sunt propiqua equalitati est sicla decocta
cuꝫ aceto ⁊ radices altee decocte i aceto. Et ex com
positis est maran basalicon ⁊ maran Gal. ⁊ maran
alusalcleus ⁊ emplũ aureuꝫ ⁊ emplum de aloe Gal. ⁊
maran factuꝫ de radice capparis infusa i aceto horis
tot donec lenificet: deinde deliccet ⁊ terat bene ⁊ fiat
ex ea maran cum cera ⁊ oleo de alcãa. Et sumat
nigredo vasis de cre ⁊ fiat ex ea ⁊ faria ocdei ⁊ accto
⁊ siropo acetoso emplin: qñ est vltimũ inuam cuꝫ
Et admistretur emplm de synapi qñ est fozte. Alt.
resolues duritiẽ: ℞. armoniaci ⁊ cere gũme pini oi
um ana darkimet. iij. glutis alboti ⁊ bdellij ⁊ beza
hard oiuꝫ ana darkimet. vi. thuris myrrhe olei ficio
nij oiuꝫ ana darkimet. iiij. ifunde ligda i aceto ⁊ per
misce ea ⁊ vtere eis. Alt. ℞. senugreci ⁊ farie herbi am
boꝝ ana. ʒ. ij. gũmi alboti ⁊ armoniaci amboꝝ
ana. ʒ. v. radicis capparis ⁊ granoꝝ alfangdi ⁊ ra
dicis allei siluestris ⁊ rubee oiuꝫ añ. darkimet. ij. ce
re lb. ij. ifundant i aceto ⁊ misceant in alleo antiquo
⁊ admistrentur: Alut faria senugreci ⁊ synapis ⁊ ni
tri: Alut sicus coctei aceto ꝙbus superponat tertia
ps armoniaci. Alut sumat mel fauꝫ ⁊ liniatur sup ipsũ
synapis ⁊ emplctur ex eo splen ⁊ dimittat duꝫ tolle
rat. Alut sumãt ex sicubus. x. pigies ⁊ ifundantur in
aceto horis tribus: deide coquant ⁊ dissoluant ⁊ co
lent: ⁊ sumat pondus caruꝫ de synapi ⁊ radice cap
paris cõiunctis ⁊ misceant oĩa. Et qñz ponũt cuꝫ
eis armoniacuꝫ ⁊ mezereon ꝓ ℔ q̃litatẽ necessitatis ⁊
faciunt ex eis oibus epithyma tempꝝ. Et senugre
cuꝫ ⁊ cozdumeni ⁊ calx ⁊ baurach cum aceto ⁊ ar
moniacuꝫ ⁊ zarur ⁊ myrrhe ⁊ thus equaliter cũ ace
to fozti liniant sup ventrem ⁊ ponant sup ipsuꝫ ⁊ di
mittat quousqꝫ cadat per seipsam. Et ex eis que exꝑ
ta sunt ⁊ eligit ipsuꝫ Elkidus est ⁊ sumat ruta ⁊ cozi
ces radicis capparis ⁊ absynthiuꝫ ⁊ calamentum ⁊
origanuꝫ ⁊ decoquant cuꝫ aceto ⁊ exꝑmant ⁊ ponãtur
super frustra filtri ⁊ fiat cuꝫ eis emplm ⁊ renouet
quotienscunqꝫ ifrigidat. xxi. vice i iciunio. Et ex em
plis bonis valde est vt sumãt farie glanduꝫ lb. ij: ⁊
resoluantur sup pumas ⁊ pisces super ipsas lb. i.
calcis ⁊ misceant ⁊ fiat ex eis emplm. Alut sumatur
baurach ⁊ calx ⁊ piretrum ⁊ synapis aggregentur
oĩa cuꝫ kitran ⁊ liniat ⁊ non cõueniunt cũ se. Alut
sumãt pirctri. ʒ. v. ⁊ synapis. ʒ. xv. ⁊. de granis alme
zerion. ʒ. iiij. ⁊ cozdumeni. ʒ. iij. ⁊ nucis aromatice
ʒ. i. ⁊ piperis. ʒ. iiij. aggregẽt cũ aceto sglitico ⁊ fiat
ex eis ẽplm splen tribus horis postꝫ locus abiu
tus fuerit cũ aceto ⁊ nitro. Et chronico qdem fit epi
thyma ex armoniaci ⁊ amigdalaꝝ amaraꝝ ana paꝛ
tibus. x. ⁊ ex folioꝝ rute ꝓtibus. v. fiat ex eis epithy
ma cuꝫ aceto. Alut stercus capꝛaꝝ ⁊ synapis recens
ꝑfecta cuꝫ gbusdam succis iiuatiuis ⁊ pauco accto
Et ex ebrocis ē aqua i qua decocta sunt lupini ⁊ ruta
⁊ piper. Et ex emplis vehemtis virtutis est vt su
mãt helli nigri. ʒ. iij. ⁊ helli al. ʒ. iiij. ⁊ armoiaci. ʒ.
iij. ⁊ nitri. ʒ. ij. scamonee. ʒ. ij. piperis grana. xxx.
ꝑparet ruta cũ glutio alboꝝ talꝝ vt colleret pmixtio
nez cuꝫ istis sicut maran ⁊ liniat sup locuꝫ post cale
factionez eius cuꝫ fricatõe: ⁊ hoc etiaꝫ ẽ solutiuum
Et qñ nõ ꝑfecerunt medicie oportet vt ponantur vẽto
se ⁊ scarificantia super ipsuꝫ. Et quãdoqꝫ oportet cũ

domiatur hu. melancholicus ⁊ san. vt phl'ometur
alguedegi sinistra ⁊ fiant cauteria sup. v. loca splenis
aut. vi. deide non ꝓmittantur sanari. Qd si nõ tolle
rat ignẽ admistrent cauteria ex medicis sicut emplꝫ
de ficubus ⁊ synapi ⁊ sicut empla de gũma rute sil
uestris ⁊ alia. Et si domiatur caliditas ⁊ nõ tollerat
ifirmus ẽpla fortia vaporetur splen eius cũ vapora
tione aceti ex lapide crudo. Alut sumatur i potu i ie
iunio ⁊ põak sup splenẽ ꝙ ℞ frustũ filtri ifusũ i accto
calefacto ⁊ ꝓprie i quo decocta ẽ ruta. Et melius sil
lo est vt ingrediatur eger iciunus balneũ cũ tollera
uerit illud ⁊ resupinetur i eo ⁊ nõ cesset ponere sup
splenẽ frustũ filtri ifusũ i aceto vice vna post aliã dũ
tollerat. ⁊ iteretur super ipm diebus aligbus qñ est
curatio fortis. Et ex eis que appꝛoximant huic ⁊ cõ
ueniũt calido ẽ vt sumatur ex semie endiuie ⁊ semie
portulace ⁊ cucurbita sicca ⁊ semi agnicasti ⁊ i potu
sumantur ex eis auf. ij. cũ siropo accetoso ⁊ iterato si
at super illud. Cibi vero sit illi q sunt leues ⁊ pigues
ex iuribus factis ex eis q̃ sũt leuia ⁊ subtilia ⁊ calefa
cientia cũ equalitate; ⁊ cappares cũ aceto ⁊ grana al
cadra cũ aceto ꝺduta ⁊ reliqua q̃ scinisti i locis alijs
Et ꝓpꝛet vt admistrẽtur cũ illis subtiliatiua sicut
synapis ⁊ que sũt illis similia. Et potus coꝛ sit aqua
ferrariola ⁊ omne i quo extinguitur ferrũ ignitũ mul
totiẽs. L. viij. de cura apatũ phl'atico ꝛ splenis.

Ura eius ẽ illa que tẽperata est ex cura du
c ri ci cuacuatõe phlegmatis ⁊ melãcholie
phlegma enim eius melancholicuꝫ est. Et
empla accepta ex melliloto ⁊ acto ⁊ calamo aroꝛati
co ⁊ ruta sicca ⁊ alijs.

Cap. ix. de opilatione splenis.

Uandoqꝫ sit ex vẽtositate. Et qñz sit ex apa
q te: ⁊ sit sub humoꝛibus ꝓm ꝙ scinisti. Et cũ
ventosa qdez ẽ extensio vehemẽs cum leni
tate. Et apostemosa ẽ cũ signis apostematis. Et opi
lationes alie sũt cũ grauedie ⁊ non associantur eis si
gna apostematis. La. x. de curationibus.

Unt ille ecdẽ que sũt fortes ex curatiõib⁹
opilationũ epatis ⁊ iã innuimus ad eas il
lic etiam.

L. xi. de ventositate ⁊ inflatione i splene.

Inflatio i splene ẽ vt sentiantur i ipo tensio ⁊
durities ⁊ eminẽtia, ⁊ cõpꝛimitur tẽdens ad
rugitũ ⁊ eructuationez absq̃ grauitate apa
tum. Lap. xij. de cura.

Lias ꝙ medicie conueniẽtes duritiei sple
nis ꝓxime sũt i virtute curatõi inflationis
nam ipa etiã indiget aperitis abstersiuis so
lutiuis cũ virtute stiptica fozti pluſq̃ virtus resoluti
onis: qñ mã ẽ ventosa leuis. Et hoc est diuersuꝫ ab
eo qõ ei apanb⁹. Et cuꝫ hoc sũt ei medicie q̃ ipi sũt
magis similes ⁊ i ipꝰ magis operãtes ⁊ magis con
uenientes ei sicut agnuscastus ⁊ cyminũ ⁊ ruta ⁊ sem
rute ⁊ ameos ⁊ q̃ sũt illis similia. Et confert illi inua
mentũ maximũ polũtio vẽtosaꝝ ignitaꝝ super splẽ:
Et oꝛ vt famen tolleret ⁊ nõ siat cibũ subito: im
mo distinguat quantitate parua valde. Et nõ bibat
aquã iquãtũ potest: imo bibat vinũ antiquũ subtile
amarũ parũ. Et nõ dormat super ipm donec alleui
etur venter eius. Et quando replo vẽtris eius cõmo
uet sup euꝫ dolorem nocte vel die ꝓximat ipm faci
endo cõpressionem pꝰ oppressionẽ ⁊ igenũ faciat ad
egõnem ⁊ dormiat. Qd si illud nõ confert fomẽtet
ipsũ. Et cũ scieueris ꝙ materia est melancholica plꝰ
ma ⁊ istat multitudine sua euacuabis. Et ex ebiditis
nãqꝫ sũt trocisci modi huius. ℞. elli al. ʒ. xxx. g terat
⁊ cribelletur ⁊ conficiat cuꝫ aceto vini fozti acuto ⁊ si
aut ex eo troc. subtiles parui ⁊ ponantur vt panis in
furno aut patella vsqꝫquo exiccentur ⁊ non adurãt
Et sumant troc. ʒ. xxx. i initio antecꝫ vt panis i furno
ponerentur ⁊ terantur ⁊ cõmisceantur cũ eis grano
ruꝫ alfangdi ⁊ fructus tamarisci añ. ʒ. v. ⁊ scolopẽ.
ʒ. vij. ⁊ ifoꝛmentur ex eis troc. ⁊ sit dosis coꝛ. ʒ. iij. cũ
siropo acetoso de succaro. Et cõferũt etiam troc. de
agnocasto: aut sumant carmisck grãoꝛ almaru añ.
ʒ. x. semis endiuie ⁊ semis portulace amboꝝ ana. ʒ.
v. ifoꝛmentur trocisci ⁊ sit dosis. ʒ. iij. cũ siropo ace
toso de succaro. Et quãdoqꝫ oꝛ vt i potu tribuatur
ex agnocasto ameos ⁊ cortibus radicis capparis
⁊ ruta sicca ⁊ acoꝛo auf. i. cũ vino antiquo aut decoc
tione mediciarũ cõferentiũ ei. Inunctiones ante ⁊
empla ex oleis sũt sicut q̃ fiunt ex oleo absynthino ⁊
oleo de neriden ⁊ oleo costino. Et ex maran est ma
ran factum ex sulfure ⁊ alumine ⁊ nitro ⁊ pice ⁊ am
moniaco. Emplastra vero sũt sicut emplastra dicta
i capitulis preteritis sicut emplũ de ficubus cuꝫ ace
to ⁊ cum ruta cuꝫ aceto ⁊ nitro ⁊ seie agnicasti ⁊ mel
liloto ⁊ camemilla. Embroce autem sunt sicut accẽ
in quo decoctessunt ille medicine ꝓprie sm ꝙ di
ximus ex administratione eius cum frustis filtri. ⁊
ꝓprie acetum ꝙo decocta sunt capparis recens
⁊ sulfur ⁊ fructus tamarisci ⁊ scolopendria ⁊ semen
agnicasti ⁊ nux cupressi ⁊ ruta. Et si voluerit vt sit cũ
fozmidine ⁊ vt non sit febris ponantur i eo ammo
niacum ⁊ bdellium ⁊ similia. Et iterum calamentuꝫ
⁊ ruta ⁊ alusnem ⁊ baurac decocta in aceto cum ali
quantulo aluminis. Et cibꝰ illa sit similis ei qui di
ctus est in alijs.

Cap. xiij. de dolore splenis.

Et fit ꝓpter ventositatem ⁊ inflationem.

a Alut ꝓpter apostema magnum. Alut ꝓ
pter solutionem continuitatis: aut ꝓpter
malitiaꝝ complexionis. Et tu quidem iam sciuisti si
gna eoꝝm ⁊ curam cuiuslꝫ speciei ipsoꝝm. Et cuꝫ
doloꝛi non associatur sensus nisi i parte splenis apo
latus tunc est ventositas retenta inter panniculum ⁊
sipac. Et si natura fuerit sicca resoluatur ⁊ adminis
stretur balneum ⁊ non fiat phlobotomia cuius indi
cet eam communitas medicoꝝm nisi apud necessi
tatem paucam.

Fen. xvi. de dispositionibus ficteri ⁊ ifectionuꝫ
Et sũt quinqꝫ tractatus.

Tractatus ꝓmus de anatomia eoꝝ ⁊ solutio
ne ventris.

La. i. de anatomia.

Creator sublimis propter premissionem sue benigne ordinationis in homine ante cessionem sue scientie i commodis eius creauit intestina eius que sunt instrumenta expulsionis superfluitatum siccarum plurimum numerorum t inuolutionum t reuolutionū vt sit cibo descendēti ex sto moza conueniens i illis inuolutionibus t reuolutionib⁹. nā si creasset loco intestinoz intestinū vnū aut breuis q̄titatis separaretur cibus velociter a ventre t esset necessariū homini hora omni sumere cibū fm continuitatem: t sequeretur illud continuatio egerendi t surgendi ad necessaria: t erēt ex vno eoz i occupatione laboriosa a negotio suo i necessitatibus vite sue: t ex hoc i nocumēto primo t esset donatus malitia t sillis bestiaru. Creator igitur sūmus intestinoz numez multiplicauit t ipoz plima, plogauit pp hūanā t multiplicauit eoz reuolutiones pp illud t propter inuamentū aliud: t est q̄ vene ptinuate iterpar t inter instrumentū digōnis cibi non trahūt nisi qd subtile ē ō cibo suis orificijs penetrātib⁹ i tūicas stōi imo i tūicas intestinoz t ñ trahūt nisi qd tāgūt. Et vero qd ab eis occultatur t submergitur i profūdo intestini elōgati a tactu orificioz venaz attractio aut ē impossibilis aut difficilis: quare subtiliatus ē creator i multiplicando inuolutiones vt illud qd continetur occultum i parte intestini redeat tingens i parte altera t sit possibile ordini alij venarū fugere purum eius qd cualit aciem primā. Et numerus qdē intestinoz ē ser. pmum eoz est noiatum duodenū: deide illud qd nominatur ieiunū: post intestinū longū qd nominatur subtile: inoluū: deide intestinū qd noiat monoculū: deide intestinū qd noiatur colon: deide intestinū qd nominatur rectū t est extale. Et ista oia ligata sunt cū dorso cū ligamētis stringentibus ea t fm necessitatem situū ipsoz. Et creauit supioza ex eis subtilis sibe: quia necessitas q̄ est in eis digōnis t penetrationis virtutis epatis ad ipa plus ē q̄ necessitas i intestinis inferioribus. Et quia illud qd ipa ptiet subtile est t nō timetur vt purgat sbām intestini pp suam penetrationē i ipso t suam icessionem p ipsuz t nō scalpit ipsum. Et inferioza incipientia a monoculo sunt grossa ispissa pinguia intrinsecus vt sint resistētia feci q̄ non indurarur t resoluitur nisi propter multitudinē illic t ispissi nō putrefit nisi cum incipit putrefieri i eis. Et super supioza qdē non est pinguedo. Veruntamen non vacua fuerunt i creatione sua a glutinatione superficiei sue intrinsece eis humiditate viscosa mucosa que est i eis loco pinguedis. Et intestinū duodenuz continuatum est fundo stōi t hz orificium sequens stōm t noiatur porta naru⁹. Et hoc oio est oppositū meri: nam si ut meri non est nisi ad attrahendum ad stōm superius: sili illud nō est nisi ad expellendum a stō subtus t est stric⁹ q̄ meri. Et nō fuit necessarium i creatione ipi⁹ vt dilataretur sicut dilatatū ē meri pp duas res: quarū vna ē: quia res q̄ penetrat i meri ē grossior t durior t maioris q̄titatis, t illud qd penetrat i hoc intestino est leuius t planius t subtilioris quātitatis pp digōnē sua i stō t pmixtionē spūe aquose secū. Et secunda est q̄ penetrāti i meri nō attribuitur ex virtutibus naturalibus nisi virtus vna quātus volūtas adiuuet ipaz ex parte vna t est attractiua. Adiuua ergo apiendo viam t dilatādo ipaz penetrans aut i intestino pmo patitur a duabus virtutibus: quarum vna est expulsiua q̄ est i stō t altera attractiua q̄ est i intestino. Et adiuuat eā fer q̄ prouenit, pter summā cibi: t fit facilius pp illud expulsio eius i via tēperate amplitudinis. Et propter hāc rez diuersificatur a meri. Et illud qui meri est sicut pars stōi similis ei i forma cōpositionis sue ex tūicis: hec autē est sicut res extranea adherēs ei diuersa in sba tunicaz suaz a duabus tunicis stōi: cū idigeat attractione fozti cui⁹ isti nō idiget intestinū. pp illud ergo vincens super duas tūicas intestini ē villus vadens i latitudie. verū i intestio recto iā apparēt villi multū longi: qui ē ex itestis maioris opationis idigens ad attrahendū illud qd ē supra ipsum vt adiuuetur eis super bonitatem expressionis t expulsionis t egressionis: nā pancos habēs est iobediens ad expellendum t exprimēdum: t propter illud creatuz fuit ampluz magne concauitatis. Et create sūt i intestio due tunice pter pservationē i hoc vt non ibidant ipm corrupno t putrefactio: ad q̄ duo itestinuz pparatū est apud quod libet nocumentū psequēs ipm velociter, pter diuersitatē duaz opationū i duab⁹ tūicis Et creauit hanc cannam recte creationis extensaz ex stō ad iferioza vt sit initiū expulsionis preparatum. Penetratio. n. fecis i extenso recto velociter ē ea q̄ ē i vndoso t sopito. Et fuit hec creatio i ipo iterū inuatiua intentione alia: t ē q̄ cum ipsum sedet rectū dimittit a dextra t sinistra sua locū religs hibus circūdantib⁹ stōm a duobus latorib⁹ sicut portioni epatis a dextra t sicut splen a sinistra t reliquis itestis. t dictū ē duodenum: q̄ longitudo eius ē hui⁹ quātitatis. 12. digitoz habentis ipm. Et eius qdez amplitudo est amplitudo orificij ei⁹ qd noiatur porta naru⁹. Et pars intestini subtilis qd sequitur duodenū nominatur ieiunū. Et i hac quidē parte est initium inuolutionis t circutionis t replonis: et. q. sunt ei vie plurime t nominatur hoc intestinum ieiunuz quoniam ipsum inuenitur fm plurimum inanitum t vacuum: t causa in hoc est connexio duarum rerum: quarum vna est quoniam illud quod attrahitur ad ipsum de multitudie chili velociter separatur ad eo. portio namq̄ eius attrahitur ad epar: quoniam plures venarum mesaraicarum continuate sunt huic itestino quoniam hoc itestinum est propinquius epati q̄ alia itestia. Et non est i aliquo itestiorum de ramis mesaraice quātū ē i eo t post ipsum i duodeno. Et hoc itestinum constrigitur t detumescit t mioratur i egritudie valde. Et portio alia ablutur ab eo ad illud quod est ind eo de itestinis quoniam cholera citrina venit ex felle ad hoc intestinum t est pura non permixta: quare est fortitudo ablutionis vehementer commouens virtutem expulsiuam

cum mozdicatione propterea q̄ lauat t adiuuat ad expellendum ad inferioza p hoc q̄ cōmouet expulsiuaz. Adiuuat ergo ad expellendū ad duas ptes sil̄ separat ad inferioza. Accidit ergo pp has dispōnes vt remaneat hec pars intestini vacua t noiatur pp illud ieiunum. Et continuatur cum ieiunuo ex intestinis intestinum longū involutuz reuolutum habens reuolutionem vnam post aliam: t inuamentum i inuolutione sua t causa reuolutionum in ipo est illud qd inumus in capitulis precedentibus. Et est vt sit cibi in ipso moza: t cum moza continuatio orificioū venarum sugentium post cōtinuationem: t hoc intestinum est postremū intestinozum superioruz que noiantur gracilia: t digestio in eis est pluscz in intestinis inferioribus que noiantur grossa. Summa enī operationuz intestinoz inferioz est pparatio fecis ad excundum cuius etiam non euacuētur a digestione sicut non euacuantur a venis epatis venientibus ad ea, pter suctionem t attractionem. Et continuatur cum inferioz gracili intestinum nominatū monoculum. t nominatur ita: quoniam est intestinum qd non habet nisi vnum orificium. t est sicut cistis ex quo recipit illud quod ad ipsum venit de sup. Et ex ipo iteruz educit t expellit illud quod expellit. Et situs eius est ad posteriora paruz: t eius declinatio est ad dextram. Et creatum quidem fuit propter inuamenta de quibus est vt feci sit locus in quo cōprehēdatur t non cogat surgere omni hora: t in oi hora qua q̄ perucnit ad intestina inferioza parum stercoris sit concauitas in qua aggregetur cum sua totalitate. Deinde expellatur ab ea cum facilitate cum completur ser. Et de cis est quoniam hoc intestinū est initium reliquarum conuersionum ubi ad faculentiam t preparationis suctionis future accidentis ei ex mesaraio: licet non sit in illo illa suctio: t ē motus descendens t positus: immo non completur nisi cum euadit ab epate t appropinquatur ei cum vicinitate digestionis post digestionem stomachi que fuit cum quiete t vicinitate in ipso aggregato t comprehenso vel compresso in re vna in qua remansit tempore longo cum esset quietus t aggregatus. Fit ergo proportio eius ad intestina grossa: proportio stomachi ad gracilia. Et propter hoc est necessariuz vt approximet epati vt compleatur ex epate t fiat cōplementum digestionis t conuertatur residuuz ei⁹ quod non digeritur: t non est conueniens suctioni epatis ad melius ad qd possibile est ipsum conuerti cum iaz fuerit inobediens in stomacho t non adueuerit ei complementum digestionis propter multitudinem materie t precessionem separationis aduenientem ei qd est magis obediens: propterea q̄ illud quod magis obediens submersit illud quod est inobediens t non iam denudatum est illud quod ē inobediens. Cum ergo aduenit ei virtus actiua inuenit ipsum preparatum t denudatum nisi a superfluitate de cuius virtute est vt conuertatur in fecem t est reperta in vtriq̄ dispositionibus simul: sed fuit in stomacho cuz submersore alio: t in colon est submersum hoc solum. Et est illud quod ei permiscetur dignius vt proprie patiatur t non vacuatus est stomachus a portione quadam t digestione t preparatione: propter complementum passionis t digestionis cum euacuatur ab impressionie agentis. Et intestinum quidem monoculum est intestinum in quo completur digestio eius quod fuit in obediēs in stomacho t superfluit a digestione portio t paruz submergit ipsum t separat inter ipsum t inter virtutem agentem in chimo humido: t fit taliter vt parum virtutis rectificet ipsum cum inuenitur stans t morans tanta quantitate qua discernatur eius digestio deinde separatur ab eo ad intestinū ex quo fugit stomachus illud quod preparatum est. Quidam autem dixerunt q̄ intestinum creatum est monoculum vt moretur in ipso chimus ad mundificanduz epar ex eo quod remansit in ipso de substantia cibi integre: t putauerunt q̄ mesaraice non veniunt nisi ad monoculum. Et isti quidem experimentatores erraverunt in hoc t necz sunt inuamenta eius nisi illa q̄ declarauimus. Et huic quidem intestino sufficit orificium vnum cum non sit situs eius situs stomachi fm longitudinem corporis. Et ex utilitatibus eius fm quod est monoculum est q̄ ipz est aggregatiuū superfluitatum que si venirent omnes ad reliquum intestinoruz timerentur aduentus colice. Et quando aggregantur in eo a via diuertunt. Et possibile est vt earum aggregatio expellatur a natura in summa vna Aggregatum cum velocius expellitur q̄ dispartū Et ex inuamentis eius est q̄ ipse est loc⁹ eius quod generatur in intestinis scilicet vermium t serpentum nam raro cuaturex eis corpus. Et in gnātione ipoz est inuamentū etiam cum sint pauci numero t pauce q̄titatis: t hoc intestinum ē dignius aliis intestinis vt descendat in rupturaz inguinis: quia nō est ligatū neq̄ strictū cum eo qō aduenit ei de mesaraica: non enim aduenit ex mesaraica res q̄ hēat magnitudinē Et ptinuatur monoculo ab inferioz pte eius intestinum noiatum colon t intestinum grossum ispissum cū clongatur a monoculo declinat ad ptem dextrā declinatione ꝓueniente pp ꝓpinquitatem epatis: deinde ad partem sinistram descendēs. Cuq̄ opponitur lateri sinistro declinat ad dextram t ad posterioza descendens etiaz. Et illic continuatur cū recto t cū ptāsit splenē coartatur: q̄, pter i eo q hz ap a splenis, phibet exitus vētositatis dū nō ꝓpinquit sup ipm t inuamentū in hoc intestino ē aggregatō, fecis t expressio eius t gradatio eius ad expellendum post subtilem p̄seuerationem fecis ex cibo si fuerit i eo. t in hoc qdem intestino accit colica fm plim ei⁹. Et ex ea derivatur nomē eius. Et intestinū rectū ē postremū intestinoz t ptinatur cū inferioz pte colon: deinde descendit ex eo fm rectitudinē t ptinatur cū sicteri sustentatum pp dorsum alchatim ampliatum forte tasse sile stō t ꝑpe eius iferius. Et inuamentuz huius intestini est expulsio fecis ad exterioza. Et creator qdē cuius ēntia sublimis ē creauit ei quattuor lacertos sicut sciuisti. Et hoc itestinū non fuit creatū rectū nisi

vt sit expulsio fecis ab eo facilior. Et lacerti qdez ad iuuantes ipm ad expellendū nō sunt i ipso imo sunt illi q sunt sup mirach. Et sunt. viij. lacerti. Sit itaqz hec ḡritas sufficiens de anatomia intestinoꝝ t relatione iuuamentoꝝ eoꝝ. Et non mouet aliqd horuꝫ membroꝝ que sūt via cibi p lacertos nisi duo extrea s. caput t ē meri t guttur: t inferi⁹ t ē ficteris. Et aduenunt intestinis omnibus vene t arterie t nerui plures neruis epatis: propterea quia indiget sensu plurimo.

Ca. ij. de solutione ventris oium modoꝝ t cāis

vlqz ad lubricitatē oiuꝫ intestinoꝝ t colyrica passiōe t sanguinolentā egōne t fluxu sanguis ex vētre t ex pulsionibus reꝝ ex epate t splene t cerebro t ex corpore t tenasmone.

Cias q⁹ ois fluxus ventris: aut ē ex cibarijs t

cibis t aere continente: aut ex mēbris. Et nos quidem loquemur primum de facto ex membris. Et factus ex mēbris: aut ē ex stomacho: aut ex mesaraica: aut ex epe: aut ex splene: aut ex capite: aut ex intestinis: aut ex toto corpe. et oēs illi cōicant i causis. Nam aut sequit illud malitiā pplonis, ppter debilitatē retētiue: aut digestiue: aut expulsiue: aut cōfortatur expulsiua. t totum illud aut est, ppter malitiam complonis singularis: aut, ppter malitiam cōplexionis cū materia confirmata i intestinis: aut pter conturbationem substantie eius aut egritudinem officialem: aut vlcus aut rupturaꝫ. Et de facto ab epate tam nos expediuimus t dixim⁹ de eo qui fit propter complexiones eius t apostemata ipsius t opilationes eius t alia. Et similiter diximus illum qui est ex mesaraica. Factus autem a cerebro est ille qui fit propter catarrum descendentem ab eo ad stomachū t ad intestina t corumpit cibum t facit ipum descendere t descendit ipemet cuꝫ eo propter suam lubricitatem t expulsionem expulsiue. Factus autem a stamacho non est totus idigestus: t causa illius est debilitas virtutis retentiue: quare non sustinet delationem cibi nisi vsqz ad tempus in quo iam digeritur t non digeritur. deinde non potest gradare missionem eius t egressionem eius: t illud est pter debilitatem existentem propter malitiam complexionis frigide fm plurimum. Et est propter malitiaꝫ complexionis calide t humide t sicce. Et errant qui existimauit q⁹ fit illud propter phlegma non aliud t propter complexionem frigidam t humidā q̄uis hoc sit superans t hoc est ducens sua longitudine ad hydropisiꝫ. Et est in summo difficilis curationis cum confirmatur. Et multotiens est causa in ipo remanētia virtutis medicinarū solutiuarum adherens superficiei intestinoꝝ t stomachi t oriſicijs venarum stomachi t intestinoꝝ. Et hic quandoqz obseruat periodos t multotiens adducit ad abrasionem malam t vlcera. Et quādoqz fit iste stomachus propter debilitatem, digestiōis: quare corrumpitur t appetit expelli. Et quandoqz fit propter lubricitatem in stomacho factam propter humiditates: quare non dimittit ipum figi ea quātitate qua digeratur: t non est hoc in veritate egrediens ex eo quod diximus. Sed nos appropriauimus ipm cū allatione in distinguendo ad excitandum. Et hoc plurimum quoniam illud perducit ad hydropisim Et Hyp. quidem laudauit in ipo eructuationez acetosam: quoniam significat pauceꝫ caliditatem faciētem vaporem quēdam licet non sit completus postq̄ fuit mundificatus. Et quoniam acetositas quandoqz incidit t preparat stomachum vt corium a corticibus t facit aquirere retentionem: tunc laudabit per illud inquantum est significatio t inquātum est causa. Et quandoqz fit huiusmōi lubricitas t vlceribus in ipo aut in eo quod ipsi vicinatur: quare cōmunicat ei stomachus in dolore: aut propter icepti onem vlcerum t illud in stomacho parum est. Et quādoqz fluxus ventris stomatichus est catarrus i stomacho propter illud quod ipe comprehēdit ex humo. malis effusis ad ipum ex corpore: quare corrumpunt cibum quāuis sit bone substantie: t fit necessarium ei expellere ipum vomitu t deponere ipsum. Et si fuerit pars superior fortior: nō expellet ipsum t non educet vomitu: imo cum solutione ventris. Et quandoqz non fit solutio illorum humoꝝ propterea q⁹ ipsi corumpāt cibum t cogant stomachum ad expellendum ipum: immo est in ipso virtus quam abhorret stomachus quare expellit ipuꝫ t q̄ est eum ipo: aut in ipo met virtus solutiua: aut lubricatiua. aut incisiua abrasiua: sicut facit multitudo cholerice materici effussionis ad os stomachi. t fit illud causa fluxꝰ ventris stomatichi. Et quādoqz fit propter ventositatem t inflationem que oriuntur digestio t accit illud q̄ diximꝰ. Et quandoqz fit lubricitas non, ppter aliud nisi propter illud quod comeditur ex debilitate retētiue: aut permixto corum pente: imo in comesto prius propter qualitatez suā immo propter quantitatem. Ipsum enim quando multiplicatur vincit virtutem retentiuam t egredit sicut intranit. Et quandoqz fit propterea q⁹ corumpitur: aut propter multitudinem sui aut propter suā paruitatem sicut sciuisti: aut propter malitiam sui oridinis: deinde propter artificium. Et quandoqz est solutio ventris stomatica propter dolores existentes in stomacho: aut in eo quod ei vicinat: qf accit debilitas virtutis retētiue in ipso. t dolores illi i ipo fiunt a ventositate t ab aptibus t a malitia pplonis diuerse: t totum illud est in ipo aut venit ad ipm ex eo quod ipi viciatur. In facto aūt ab intestinis dicamus in pmis illum qui fit ex intestinis. v. superioribus. Et discamus q⁹ fluxus factus ex eis: aut est cuꝫ excoriatione: aut est sine excoriatione. Et excoriatio est dolor abrasionis ex superficie intestinoꝝ itrinseca. Et illud abradens aut est mā cholerica: aut sanguinea acuta: aut virulenta: aut saniosa: aut feculenta. Et, pcedit ab ipsis intestinis: aut ab eis q̄ sunt supra ipsa t peruenit ad intestina. Et epaticus est hui⁹ generis: t iam preterijt fmo noster in ipso subtiliter persecutatus. Et apostemosus sanio: est q̄s epaticus t ille qui est ex debilitate est susceptibilior curatiōis.

Et excoriatio t solutio ventris t splenetica t fellina t epatica t illa q̄ est ab vlceribus i stō t meri: oia sūt propter illud a quo procedit materia ad intestia. Soꝝ nostersermo nō est nūc de illo: imo i illo qō ē ab ipsis intestis. Et illud aut est, ppter apostema i intestis aut propter mordicationē cholericaꝫ aut sanguinē effusū ex epate vehemētis caliditatis: aut processionē vene i superioribus aut i inferioribus: aut ppter medicinam solutiuā vulnerantē intestina: sicut pulpa colloquintide: aut ex cholera t vlcerib⁹ cū putrefactione t corrosione: aut vlceri⁹ sine putrefactōe t corrosione: aut vlceri⁹ mūdis aut vlceri⁹ sordidis. t ipa aut si i intestis grossis vst magis salua: aut i intestis gracilibus t sūt p anioza t prope cadentia i ieiunū. Videtur. n. q⁹ nō sanetur vlcus ei⁹ nedū qō a ruptura sua propter multitudinē venaꝝ ei⁹ t magnitudinem earꝫ t subtilitatē corpis ei⁹ t cursū cholef pure ad ipsꝫ ex felle pter pmixtionē: qui maxia ēmalitia nocumēti ei⁹ ppea q⁹ primū ē mēbro regali qō ē epar: nā nō ē ex intestis aliqd, ppique ei q̄ ieiunū. Et medicina etiā nō stat super ipm: imo lubricando recedit ab eo. Et vlcera qdē sūt ex excoriatōe fecis Et ex acuitate chorere aut falsedie hūoris aut vehemētia fixionis visco sitatis que cū eradicatur vulnerat: aut propter eruptionē apatum t reliquas eiōnes diuersas nocentes per sui exitū. Et quecūqz excoriatio medica ē euenies fm semitam icepiōis ē mortalis: qui sigt cācruꝫ putrefactū. Et illa q̄ ē i fine febriū ē mortalis valde: q̄uis nō fiat adhuc solo melica t, ppte illa q̄ ebulit sr terrā t hz odorē acetosū. Et q̄uis sit ⁹or⁹ fortis ad huc t q̄uis sit i sānitate ēt: tñ hūs hāc spēz melicā n sanat. Cum āt nō ē ei h, ppietas t non ebulit nz hz odorē acetosū: tūc ē supfluitas melica quā expellit nā t sepatur cū ea sanitas qñz. Et vlcus qō qñz generatur successione apatis t fit, a re inobediente aut abrasiōe aut cibo duro excoriāte suo icessu: t qñz fit ab hūoribus q solone educti fuerūt: deide vlcerauerūt Et termin⁹ qō tpis generationis vlceris a fluxu cholerico ē due hebdomade: t a baurachio est mēlis: t a melico ē q̄dragesim⁹ dies vsqz ad plimū illius. Et multotiēs qo pforantur intestia hūis vlcera t morit fm plurimū. Et qñz sūt qdā fortes t labor āt aliquo tēpore t aggregāt fer in ventre eoꝝ t sūt q̄si hydropici: deide moriunt. Scōz plurimū vo cū vlcus ad hoc puenit vt egrediat de sba intestinoꝝ aliquid quātitatē habēs perducit ad putrefactionē t ad casū virtutis cū cōtate stōi t ad mortē. Quomodo. n. non: cū perforentur t, ppte intestina superiora. Et iaz dixerunt quidam q⁹ perforata sunt quedā intestina inferiora: deide pforata sunt almirach t vēter propter apa accidēs i eis i directo foraminis t cōmunicans illi putrefactioni t nocumento t perforatus ē vēter etiam illic t egrediebatur stercus ex eo t virit homo t q̄uis sit i summa possibiliū est tamen de possibilibus longiquis. Et longiquius eo ē vt iuuat t fer effundatur ad spaciū ventris. Dixerūt quidā q̄ accidit vt perforentur intestinū t venter i directo ieiuni ī sedatur dolor t nō figitur aliqd i stomacho t arefit habēs illud t aperītur venter eius t morit. Et species excoriationis sunt. v. sanguinea t virulenta t sanioſa t curathia t mucosa t corticalis. Et sanioſa ē salua t succurritur ei: t multotiēs fit ex egritudinib⁹ acutis t febrib⁹ adurētib⁹ t terrianis. Et multotiēs est eis crūis. Et sanioſa cū icipit pmitine aut ē causa eius eruptio duobellani t apatū in visceribus qui expellit natura ad intestina ēt ē magis icolumis. Et ista pars nō est vere stomatica t multotiens nocet stō t facit accidere i ipo corruptionē in fine rei. Et multotiens segtur ipsaz fluxus ventris sanioſus t nō retinetur t est plurimū illius pus sanioſum: t qñz admiscetur ei sanguis. Quod si illud nō est causa ei⁹ t nō est in mēbris ulteriozibus apa maturuz qō erūpatur tūc fit ex parte cancri putrefacti in intestinis t nō est sanitas pp multitudinē eius qō cōiungitur t parui tem eius qō inuenitur de gene propter difficultatem egritudinis i seipsa. Ulcuscula aūt aut ē a liquefactione: aut a resudatione apatis existentis i via maturationis: t plurimū ipsius non ē cū stomatica. Sāguinea aūt alia ē euenies subito: t alia ē euenies paulatī. Et prime quidem causa est apertio venarū. t secunde resolutio singularis. t cum non associatur ei dolor aliquis tunc nō fit ex apostematibus: imo ex rebus alijs: t propie cum associatur cum illo signa alia. Et quandoqz fit ex intestis etiam sine dolore cuꝫ est fm semitam apertionis oſficiorum venarum eorum sine causa alia t est incolumior. Et cū fuerit hyems sicca septentriōalis: deide successerit ei ver pluuiosum meridionale t estas pluuiosa multiplicabit fluxus san. ex ventre. Et similiter quando hyems ē austria t ver boreale pauce pluuie t, ppte i corporibus hu. t corporibus mulierum. Et quādo venit estas post ver boreale t hyemē austrinam multiplicantur solutio ventris t excoriatio: t est causa eoꝝ multitudo catarrorum. Et quādoqz multiplicatur fluxus san. per ventrem i regionibus meridiōalib⁹ t eum exsufflationibus austrinorum t multitudine pluuie: propterea quia mouent materias t mollificant poros t propie p⁹ catarros salsos. Fluxꝰ āt sā. q⁹ vētrē q ēp⁹ solutionē chlici t ercōzosiōez cholericam t est cum dolore est malus t propie quando precedit alcurathi: deinde venit sanguis purus illud enim significat q⁹ est super corpus itestinorum' Ulcurathi vero ē ab aliqua abrasionē tūice itestinorū. Sz mucosa ē pp humiditatē grossaz. t qñz accit fluxus vētris mucosus i febribus cōpositis: t spēs febrium quā dicaz i capitulo suo in febribus pestilentialibus. Et plim qdē fit i pesti. t est spumosus. Corticalis autem quandoqz fit ab vlceribus stōi t egreditur cum solutione ventris sed non est illic excoriatio. Et quando est cum excoriatione est ab ip⁹ tunicis itestinorum. Et significat q⁹ sit de grossis sēper propter grossitudinem t pluribus per maiorez Et q⁹ sit de subtilibus per contrarium. Et cortices isti egrediuntur apud eleuationem ad ascellam: t ē plurimum exitus eorum cum fit clistere lotiuꝫ. Inquit Hyp. Solutio ventris grossa melica non sana

tur. Dixit Hyp. Cum est enacuatio simulis aque de inde fit similis vnguento est mala. Et cum accit post hydropisim solutio ventris eueniens ab apostema te epatis que est mala t egestio sanguinolenta tunc solutione educitur aquositas t non abscinditur. In quit omnis fluxus ventris post egritudinem subito est malus significans mortem propinquam. Jngt Et quandoq; fit cum hydropisi egestio sanguinole ta que non abscinditur t neq; sanatur quoniam nō solutione educitur aquositas: immo solutione edu citur illud quod debilitat corpus. Et q̄ñ; pducit ex coctio t vlceratio intestiorum ad hydropisi. Et si aliqs habet cum punctura spasmum t vomitū t singul tum t conturbationem rationis significat mortem. Et in li. Hyp. Qui habet dysenteriam t apparet p̄ aurem eius sinistram res nigra similis herbo t ac cidit cum hoc sitis vehemens moritur i. t. t nō tar datur t non euadit. Jlla vero que fit ab intestinis ab sq; excoctione t absq; causa eorum que sunt super ea communicat lubricitati stomatice in causis. Sed que facta est a corporibus vlcerum i eis plusq̄m ea q̄ est in stomacho: immo quasi non est nisi in eis. Si autem fuerit eradicabiles: t materia faciens eas nō cessauerit currere perducit illum ad excoctionem sanguinē, p̄cludubio t ad fluxū san. per vēnē for tem t communicabit ei in causa communicantia vir tutis medicine solutue ad orificia venarum que sūt in eis t superficiei eorum t facit solutiones. Et illa q̄ fit a debilitate intestinorum t stomachi nominatur materia ventris: t plurimum cause in hoc est debili tas t vlcera t corpora eorum. Et quandoq; accit vt congeletur aliquid huius san. effusi in ventrem. Et significant illud frigus extremitatus subito t festine t inflatio ventris t casus pulsus t peruentio ad syn copim. De ea autem que est ab intestino recto t est in testinum sextum: alia est que est cum dolore t nomi natur zahir t est dolor extensiuus t abrasiuus in ite stino recto: t alia est que est sine dolore. Et causa al zahir: aut est apostema calidum ex quo currit aliqd aut apostema durum: aut mollificatio lacerti: quare egreditur cuz eo anus: aut tensio ex qua accidit spas mus: quare prohibetur lacertus retentiuus in parte ani ab operatore sua: aut superflua falsa: aut baura chia: aut chimus grossus: aut cholera ingrediens: aut frigus adueniens membro: aut longitudo cessi onis super durum: aut grossitudo eius quod egre ditur de fece t durities eius: aut hemorrois: aut fi stula: aut ragaida: aut rugitus: aut corrosio: aut gra uitas sensata. Et plurimum quidē fit ex hu. mucoso t postq̄m fuerit mucosus fit curathius. deinde pūcta san. Et quandoq; egreditur cum zahir aliquid qd est sicut caro ſm qd dixerunt quidam sed. B. elōgauit illud. Et zahir quidē plurimum accit habentib⁹ phlā putridum: nam putrefactio eius reliquit vesti gia i intestino recto apud'icessionē suā oi hora. Elm plus é viscosum adherens nociuū. Et quādoq; co gitat eger q̄ in ano suo sit sal pulueriz atus propter baurachitatez eius. Et zahir facilius est illud quod non succedit dysenterie aut generatur a dysenteria. Et quandoq; accit vt spasmetur anus t rectum z aut tē datur: quare accit lacerto vt non retineat illud qđ venit ad eum sicut accidit ei vt spasmetur t non pōt facere descendere quod supra ipm est ad eum. Illa autem que fit ab ano sine dolore est san. non aliud. Et plurimum quidem eius est ſm sensitaz q̄ natura expellit superfluitates ex corpore. Et coadiuuant ip sum i corpore cause superfluitatum ciborū t reten tio cursus: aut incisio membri: aut dimissio exercitij aut reliqua que dicunt i locis suis. Et iste non opor tet vt retineatur nisi timeatur casus pulsus t virtutis Iste ergo sunt species cursus intestinalis intestinorū fex. Factus autem a toto corpore aut est ſm sensitaz crysis: aut fortitudinem virtutis expulsiue: aut ſm le mitam casus virtutis retentiue sicut accit timenti q̄ statim superueniat t habenti pthisim in fine vite sue aut ſm sensitam liquefactionis: t incipit subtilis: de inde fit turbida t fit fortis fames t cadit virtus t ac cidunt febres, t quandoq; accidunt nausea t diffi cultas vrine t vētositas t rugitus t renebrositas co lonis t frigus extremitatum t exsiccatio lingue. Aut ſm sensitam conuersionis humorum ad corruptio nem propter febres malas t venena nocentia. Aut ſm sensitā expulsionis repletōis vehemētis pp illud quod scis ex dimissione euacuationis aut retentio ne cursus consueti: aut absessione mēbri: aut dimis sione exercitij, aut paucitate solutionis ex corpore t reliquis que scisti: aut propter compositionez nau seatiue satietatis plurime, i vicibus pluribus t redit ſm sensitam egritudis acute t ē de summa colyrice passionis: aut ſm sensitam prohibitionis nutrimē ti propter opilationes in venis t alijs. Colyrica aūt passio est motus materierum corruptarum non di gestarum ad separationem ex via intestini redeuntiū ad ipsum a corpore ſm acuita: em t laborem expul siue. cibi nāq; cum non digeruntur valde conuertū tur i humores non conuenientes corpori t monetur natura ad expellendum eos a corpore cum grauen tur super ipsum ex partibus cum speciebus vomit⁹ cholerici t aquosi t eruginosi q̄ñq; t speciebus flu xus ventris. Et illa colyrica passio cuius causa est corruptio cibi i columio: est ea cuius est frequentia corruptionis post corruptionem. Et colyrica qdez passio mala icipit i pmis cū lenitate: deide accidunt dolor t pūctura i vētre t i intestis t dilatat t ascendit ad stoz pp multitudinē ei⁹ qđ nocet ei ex hūoribus acutis veniētib⁹ ad ipz: t ꝑz plimū sunt fluxus ventris t vōitus sil. Cū ergo expellunt mūdificant hūo res corpis pp illud qđ scis cū causis. Jncipit ergo cū fluxu vētris chilico: deide aquoso puro molli se tido: deide q̄ñz pducit ad fluxū vētris q̄ é sicut lota carnis recēti hūtē odore piguedis t ad curathiū deide pducit ad mollificationē pulsus t spasmuz t sudorē ffidū t ad mortē. Et in hūtib⁹ qđ colyricam passionē mltiplicatur sitis t quotiēs bibit acq̄ cale fit i stō eor t euomit cā. t tollerare siti ꝑfert, eis t mlt iēs accit eis destructio pulsus ſm sensitā compassio

nis t lesionis pp cām accidentiū sequētiū maligno rū. Cuz ergo gescunt accidentia redit pulsus. Et ille q̄ consuetus é icurrere colyricaz passionē non habz er ea timorē sicut ille q non assuet⁹ é ea: t é i sanitib⁹ plus. Et colyrice qdez passiones plurimuz non ac cidunt nūi i estate t autūno, ꝓpter debilitatez digōis i vtriq; z mio: ak i hyeme t vere. Et q̄ñz multiplicat cuētus colyrice passionis ex potu aque ffe i ieiunio sequente cibuz grossuz precipue i confessione grano ruz pinee t chrysomila. t melonez sunt ex eis que cō mouenit colyricaz passionez. Et multotiens qdē re strigitur colyrica passio t declinat materia subito ad mēbra vrie: t accidit ardor vrie. Fluxus autem ven tris eueniēs pp ꝓhibitionē peneratōis cibi é opila tiuus. Et ille q noiak fluxus ventris fact⁹ cuz perio dis. Et illud é q̄ñ vene opilate replenti tempore no to vsquequo cūcti: deide euēt reducendo. t ideo q̄ é iter vtraq; dispō est sicut sana. Et plurimuz quod é iter paroxismos est. xx. dies: Et quandoq; antecedit aut tardat pp illud qđ scitur de causis. Factuz autez ꝓpter cibuz iaz semel diximus i stomacho: veruz tamē nō é maluz si iteremus illud t addamus velo citer Dicamus t; q̄ factus ex cibis: aut é ꝓpter eor paruitatē: quare corrūpunt i stomacho ignito si cut sciuisti: t non recipit eos nā: aut ꝓpter granita tez eor ēt: q̄ descēdūt: aut pp eor mōdicatōez sicut cepe. aut pp vētez venenosaz sicī fungis: aut pp ve locitatē puersionis ad corruptōez sicī lac: aut pp ve hemētiaz subtilitatis cor: q̄ relinqt t nō retinētur apud portā narīū: aut pp ipor hūiditatē t eor visco sitatē: q̄ lubricāt: aut pp multitudinē mor⁹ qui eos: aut pp multitudinē por⁹ aque post ipsos: q̄ subito deponit eos t lubricare eos fac: aut pp multitudinē ei⁹ qđ repit ō hūoruḃ⁹ lubricānḃ⁹ sicut phlate t absit gēnḃ⁹ sicī cholera: aut q: é cib⁹ cōturbat⁹ t é illic q é plurime ēptitatis t pauci nutrimēti sicī sūt olera: aut pp ordinē necessario faciēte lubricatōez sicut ꝑmissio cibi lenis facilis digōnis lubricitātis t postremi tas cibi sliptici ꝑssiui: aut p postrēitas ei⁹ q é velocis conuersionis. quare corrumpitur t corrūpit qđ sub eo é t vocat nāz ad expellendū. Factus aūt pp aerē circundantē é q̄ñ aer ꝓtinēs calidus resolvit quare exsiccat t frigus aggregat: quare cōstrigit. t auster t multitudo pluuiarum t regiones meridionales soluunt ventrem. Et q̄ñz est vētositas cā fluxus vē tris p id qđ corrūpit de digōne t monet ō cibo. In quit Hyp. Ellteca accit diaria plima p altheca in telligit illos q non pūt ꝓferre. the. t cā i hoc é q̄ hu miditas dūatur sup mēbra ipsoruī neruosa t sup sto machos cor cū cōitate cerebror eoruz: aut pp cere brū t aliud i istī oz ēt vt soluant cum facilitate. Jngt Hyp. q est i puerītia lenis nature aut dure é apud se nectutē ecōtrario: ſz q̄ est lenis nature semp i adole scētia nō cōuenit ei i senectute assiduatio ei⁹. Et ois flux⁹ ventris q fit post egritudinē vehemētē accidēs subito é significatio mortis: q̄ñ significat corruptio nes in bita. Vñam iter illū q ex illo lubricatiu⁹ est t iter stōi lubricitatē sigt digō pauca que é i cibo. cum ergo descēdit a stō nō morātur i intestis: imo ꝓcedit ad exitū. Si ēo causa ei⁹ est vlcus significat ipz ex coctio t illud qđ egreditur de significationib⁹ vl cerū. Et si é phla viscosum significat ipm et phla qđ egreditur eū eo t vētositas t rugitus i vētre cū quo sentitur lubricitas ei grauantis. Et i vlcerib⁹ p dolo rem sub loco stōi. q̄ si fuerit lubricitas nō ab vlceri bus nz a phlate: imo pp malitā pplōni⁹ significabit illō ꝓnatio erit⁹ signor vlcerū t phlatis. Et singult⁹ cū accit habētib⁹ fluxū vē. t ꝑ hē habētib⁹ zahir est significatio mala significās siccitatē faciēte arefacti onē. Et cū cibatur habens vētrez debilē t nō addit pulsus ei⁹ tūc cures eū. Et habēs vētrē moritur, pau latim cū casu pulsus, eius t si vermiculosus aut for micans t é cū hoc viuus t intelligit: deide destruitur pulsus eius ipo viuo: deide mort. Et scias q̄ ille q egerit species diuersas. f. cholerici t spumosi t speci es pingues t nō debilitatur nō oz vt ipm ꝓstrigas: t perducas ipsum ad egritudines difficiles t egritu dines malas fraudulentas.

La. iij. de signis.

Jcitur q̄ q̄ñ fuerit vrina in febribus choleri cis alba cū incolumitate signor in ficiōe ra tionis t defectu soda t similiū tūc caue excoriationem intestinor. Amplius differentia inter cer ebralem t stomatichū é. q̄ñ stomatichus ordinē t habet neq; horas p seipm in qbus crescat: imo est ſm regimen. nā si digestiua é debilis egredit sine di gestione. Et si sūt retentiua t expulsiua simul debilis egredit velociter. t nō egredit plimū subito: immo frequentat eleuatio paulati t plinū ei⁹ é ex frigore. Et si é debilitas in nō digestiua egredit qđ egredit non ꝓuatī digōne tota: imo egredit hūs digōnē quādā ſm tēpus more istō. Et cū illo q̄ é a lubricitate hūo rales egrediūtur humiditates. cū illo qđ quefit a lu bricitate vlcerosa aut bothonia sūt signa vlceruz stōi ex vomitu coticali t bothor in ore t dolore. t Hy. qđē iā dixit illis q intestinor lubricitatē hūt vōit⁹ é malus: t hoc indiciū occultā hz cām. Cerebrali ät plurimū é post somnū lōgū t é ꝑterūs poxismos t cū eo sūt signa catarror t corruptiōis cerebri. Et in libro algarab. Cū apparet in lubricitate intestinor sup costas aliqd sūle ciceri t puocatur vrina t multi plicatur mors eger in ipsa hora. Epatici vo signa iā diximus in ca. egritudinū epatis. Et sūl ei⁹ q̄ sit ex mesaraica. Plurimū aūt splenetici é melancholicū t iam diximus in ca. suo. Jn seculento aūt iam diri mus qd i illo sit de signis malis t salus t distirim⁹ ipm ab epatico. Et illud p id qđ scitū é q̄ dē apō do lores ei⁹ t dispōnes ipsius egredientes a natura i ca. egritudinū splenis: t in hoc ipso t cū dicte sūt expul siōes epatice. Jntestinalem autem q sanguinem é t q sigt dolor intestinor t punctura t diuersificatur ab epatico per illud quod scis. t hoc q̄ ille é plus t habet paroxismos t vices. t omnis paroxismus est deterior illo qui é ante ipm t manifestior: t ei⁹ nocu mentū in supioruḃ⁹ corpis é vehemēti⁹ t signa cor ruptiōis epatis cū ep sū magis appentia. Et scias

q̄ dispō dolorꝭ ⁊ pūcture ⁊ alcurathi est magis ad
qō redit. Scias ergo q̄ cum inuenitur quod est exi
testinis p̄oculdubio: licet cum eius p̄uiatione quā
doq; fit etiam ex intestinis ⁊ excoriatione. ⁊fluxum
sanguinis puri ab intestinis significant etiam dolor
⁊ punctura. Et quandoq; est fluxus sanguinis ab
aperto̊e venaꝝ ⁊ est cum eo excoriatio cum exulce
ratio sit. Et qūq; est exulceratio ꝭ pmis: deinde seq̄
tur ip̄m fluxus san. Et sig̃nt q̄ ipe ē itestialis alcura
thi ⁊ abrasio. Et qūq ē vlc⁹ eradicabile adhuc: q̄ nō
apparet alcurathi nisi post horā sed ē lubricitas do
lorosa in loco noto ⁊ ē quātitas et⁹ qō gredit pau
ca ⁊ p̄tinuata ⁊ longitpis. Et exitus cortică in fluxu
sine excoriatōe significat q̄ ē in stomacho. s.i eo qō
sequitur ip̄m: ⁊ sig̃t ip̄m dolor stomachi ⁊ illud qō
scitur in suo ca. Et scias q̄ alcurathi ⁊ excoriatio sūt
due significatōes vltime ad signanda vlcera. ⁊ quā
do sūt cū hoc fetidi odoris significānt corrosionem
⁊ si sūt cum illo fetore meliꝰ timet ur q̄ sit cancer: ⁊
scitur locus vlceris aut lesionis p exitū san. ex eis:
Et ex loco doloris vtꝝ sit supra aut sub eo. Et ex eo
quod est supra dolorem: nam dolor gracilium ē ve
hemens cōicans membris superioribus: ⁊ ex cortici
bus an sint subtiles aut grossi quoniam grossi semp
sunt a grossis ⁊ subtiles fm plurimū a grossis ⁊ par
ui sūt ex gracilib⁹. Et ex p̄mixtōe quoniā vehemēs
permixtio cuꝫ eo quod egreditur significat q̄ vlcus
est in superioribus: ⁊ separatiuꝫ ab ea significat q̄ ip
sum est in inferioribus ⁊ in ano vt sanguis eius egrediat an
te egestionem. Et ex tempore qō est inter dolorem ⁊
ascellationem: quoniā si est tempus p̄olixum tunc
est in gracilibus. Et ex dispositione eius qō ipsi assi
ciatur ex egestione: quoniaꝫ si est ethilosum aut simi
le aque carnis tūc est in gracilibus. Et ex fetore quo
niam illud quod descendit ex gracilibus est magis
fendum. Et ex dolore quoniam dolor eorum est ve
hemētior. Et ex san. qui qūq; egreditur: qñ ē i gra
cilib⁹ lauatiꝰ non permixtus cuꝫ ipso stercore. Et
scias q̄ quando egruudo est vlcus ⁊ est chronica ⁊
illi quod egreditur est quantitas amplius non ē do
lor. enflatus tunc vlcus est plurime sordis. Et differē
tia quidē inter vlcus sordidū ⁊ corrosiuū est: quoniā
corrosiuus est vehementis doloris ⁊ quod egredit
ex eo est vehementioris fetoris ⁊ est declive ad nigre
dinem ⁊ minus. ⁊ ex sordido est virulentus aquosus
⁊ est declive ad albedinem ⁊ est grauis odoris Et qñ
egredit ur post alcurathi san. plurimus significat q̄
vlcus profundatur ⁊ egritudo sit foris ⁊ finitur illō
quod est super faciem intestinoꝝ ⁊ peruenit ad par
tem intestinorum. Et multotiens fiunt post apostē
mata que p̄eterierunt vlcera: ⁊ significant per dolo
res eorum ⁊ reliqua que dicta sunt de signis fm q̄ ip
sa sunt apostemata. Et multotiens quidez fiunt vlce
ra p̄opter causas alias ex eis que diximus Quod si
excoriatio est p̄opter apertionē venaruꝫ p̄cedit eā
euacuatio san. puri cuius est permixtio quedam Et
quandoq; est cuꝫ ea dolor. ⁊ quandoq; non ē cum
ea dolor. Et quandoq; sunt cuꝫ ea periodi sicut fit ēt
i ea que non accidit ex intestinis: ⁊ antecedunt eam sig
na repletionis. Et si fuerit ab hemorroidibus ⁊ re
bus cancerosis i superioribus intestinis putrida erit
⁊ cum ea erit sanguis niger ⁊ fiet paulatim continua
fm replonē corporis ⁊ et⁹ eūonē. Et si fuerit ab hūo
rib⁹ salsis ⁊ bauracheis: aut grossis viscosis significa
bit eā eūo ea⁹ p̄cedēs ⁊ euēt⁹ vētositatis ⁊ rugit⁹ ⁊ p
uatio victure i egone ⁊ illd qō sēnt de re eradicata ex
loco ⁊ erit dolor. q. i sep abilis q nō p̄murat ad horā
⁊ sentit cuꝫ ea q̄si guedo ⁊ admisceī alcurathi phla.
Et si fuerit cholera excoriatio et⁹ significabit eā eūo
ip̄si⁹ p̄cedens ⁊ p̄mixtio alcurathi si fuerit: aut egō
tincture corruptōis et⁹. ⁊ silr meliaz malaz ⁊ saluaz
significat p̄cessio illi⁹ oris melie. Et p̄mixtio ad illō
qō egredit acetosa i ordine buliens superterraz: aut
feculēta nigra nō acetosa i odore neq; buliens sup
terrā: ⁊ ē cū ea p̄turbatio vehemēs ⁊ qūz per ducit ad
syncopim. Et scias q̄ si cā dysenterie ē stans adhuc
⁊ egreditur cū alcurathi. vbi gra: cholera aut melia
aut sanguis calidus aut phla putridū aut vitreum:
aut stercus siccum: tūc egritudo est in via additōis
pp insup abilitatem cause. Qd si abscinditur illud ⁊
remanēant alcurathi ⁊ abrasio ⁊ similia: tūc cā iam
absciſa est ⁊ remansit causatū ⁊ impssio ꝓuenies ab
ea: quare oz vt tu intendas ip̄m solū cū curatione.
⁊ signū fluxus stōi sanguinei ē q̄ facit sequi excoria
tionē dolorosam aut fluxū frequentē. deinde destru
itur cū eo appetitus ⁊ subuertitur aia: ⁊ p̄ducit ad
abrasionē ⁊ alcurathi ⁊ interficit multotiens. Fac⁹
aūt subito sine dolore plurimo ⁊ abscq; nocumento
sequente ip̄m in appetitu ⁊ alijs est saluus. Et si est a
grossitudie fecis significabit ip̄m dispō fecis ⁊ eius
cuēt⁹ cū icisiōe fecis sup ip̄m. ⁊ sedatio doloris cuꝫ
lenitas a dest nāe. Et multotiēs egredit fuce⁹ sepat⁹
a fece cū igrossat ⁊ alleuiat p̄ cām q̄ exiccat ip̄am ⁊
existiat q̄ sit flux⁹ ignre retinet ⁊ i ipso est mors. Et si
gnum illius est vt non sit aliquid eius cū lenitas est
nature ⁊ separatio fecis ⁊ vt accedat fer: de iij egre
ditur post illud fecis pax. Sed diuisio illa que ē aū
ip̄m ⁊ plurimū ip̄si⁹ egi editur ante fecē q̄ excoriat.
Differentiā aūt que est inter fluxum qui lubricatiꝰ est
⁊ inter lubricitatē stomachi sig̃t digestio pua existēs
in cibo. ⁊ qū descendit a stō non mozatur in intesti
mo p̄cedit ad exitū. Si aūt cā eius sunt vlcera signi
ficat ip̄m excoriatio cū eo qō egreditur de significa
tionibus vlcer. Et si est illic phla viscosū sig̃nt ip̄sum
etiā phla quod egredit cū eo ⁊ ventositas ⁊ rugitus
Et in phlatico sentitur lubricitas rei grauātis. Et i
vlceroso sentit dolor sub loco stōi. Et si ē lubricitas
nō ab vlceribꝰ nz a phla: imo pp malitiā p̄plonis
sig̃t illō ꝑuatio exitus signoꝝ p̄vlcer ⁊ phlatis. Opi
latiuū aūt ⁊ tiquefactiuū sig̃nt cursus in seipis ⁊ de
nudatio significationū necessario facientū fluxum
super ea ⁊ inflāmatiē corporis ⁊ caliditas eius ⁊ co
mutantia febris minute ⁊ diuersitas coloris ⁊ essen
tie ⁊ fetor odoris. Qui ergo ex liquefactione est viru
lentus aquosus. ⁊ qui est ex liquefactione adipis est

virulentus grossus sicut in vlceribus eū pinguedie
⁊ colore diuerso: deinde sit eius essētia adipis absq;
diuersitate in substantia sua neq; in essentia sua. Et si
militer est dispō liquefactionis carnis rubee nisi q a
p̄iuatur pinguedine ⁊ ē postremū eius feculēti colo
ris. Factum vo a supfluitate ⁊ repletione quam na
tura expellit ex corpore ꝓpter illud qō dicti est de
causis attrahentibus superfluitates ⁊ repletionē si
gnificant cause. Et quandoq; significant ipsum qō
euacuatum est sanguis purus mūdus cum multitu
dine sine dolore ⁊ non facit sequi mollificationem ⁊
debilitatem: ⁊ habet paroxismos. Alzahir aūt dini
siones significant illud quod egreditur ex eo qō vi
detur. ⁊ cause reperte ex frigore aduenīēte aut ex ses
sione super durum aut ex hemorroidibus ⁊ ragadi
is ⁊ alijs ⁊ quod p̄ceſſit ex fluxu ⁊ excoriatione aut nō
p̄cessit. Et sicut errant quidaz in ipso si fuerit illic fex
retenta, ledens ⁊ dolorem faciens ⁊ mittens succum
existimantes q̄ est cursus zahir. Similiter errāt cuꝫ
quandoq; egreditur curathi sicut phlegma ⁊ existi
matur q̄ sit zahir phlegmaticum. non oportet ergo
vt decipiaris in hoc imo oportet vt attendas caulaz
ex omni parte fm q̄ sciuisti. Et differentia inter vlce
ra eius ⁊ intestinoꝝ que sunt super ipsum est: qñ in
illo quod fluit ex recto est fetor aut non est in eo fe
tor. Et quando accidit habentibus, vlcera intestino
rum ⁊ habentibus fluxum sanguinis vt coagulentur
san. in ventre eoꝝ scias signa que diximus in capitu
lo huius egritudinis ex inflatione ventris ⁊ frigore
extremitatum subito ⁊ ex casu virtutis ⁊ pulsus. Cū
ergo accidit illud tūc scias q̄ cum egestio nigra fcā
ab adustione tendit ad viriditatem tunc iam natura
incip it succurrere: quare fit viridis: deinde citrina:
post stat. Et scias q̄ quandoq; egeruntur res plu
res numero: ⁊ existimant quidam q̄ sit curathi pro
pter apostema ⁊ vlcera intestinoꝝ: ⁊ illud non est ni
si cum punctura. illud ergo non est curathi imo sup
fluitates hūoris. Et scias q̄ si quis habet fluxū ven
tris ⁊ stringitur ⁊ ipse remanet fm dispōnem suaz ⁊
non aduenit ei fortitudo sua: tūc causa in hoc est q̄
corpus eius non recipit cibum. Et scias q̄ in illo q
ascellat in die plus q̄z in nocte: imo accidit ei vt ascel
let quotiens sumpserit appetitus eius in die: causa ē
debilitas stomachi eius. Et cum in nocte est plꝰ: tūc
causa est debilitas epatis: ⁊ q̄ remittit cibū vel aliū.
Et scias q̄ multotiens succedit ascellationi per hoc
q̄ ipsa extrahit subtile ⁊ dimittit spissum colica ve
hemens.

Ca. iiij. de cura fluxus ventris absolute.

Ico in p̄mis q̄ patet vt iuuem; semedici cum
eo quod dicitur in capitulo superfluitatis flu
xus ventris. ⁊ medicinis ebditis ⁊ legant illō
in capitulo cum hoc capitulo. Amplius dico q̄ flu
xus ventris p̄hibetur in quantum est fluxus cum sti
pticitatem facientibus ⁊ ingrossantibus materias ⁊
facientibus glutinationem. Et quandoq; necessaria
sunt narcotica. Et iterum quandoq; curatur fluxus
ventris cum diureticis ⁊ sudorem facientibus ⁊ di
latantibus poros ⁊ vomitum facientibus. Omnia
nāq; hec mouent materiam ad cōtrariam partē flu
xus ventris. Quod si misceatur fluxui ventris caliditas
ponantur cum eis infrigidantia: aut eligantur
ex eis infrigidantia in quibus sit stipticitas ⁊ admi
nistrentur dilatantia poros ⁊ sudorē facientia cor
pori exterius. Si aūt ei admisceatur frigus ponat
cum eis calefacientia: ⁊ eligantur ex eis calefacientia
in quibus sit stipticitas. Et tunc sunt plurimum ne
cessaria calefacientia cum digestiua est debilis ⁊ cum
est opilatio ⁊ humiscosus: ⁊ iuuant se cū eo quod di
citur in capitulo debilitatis digestionis. ⁊ tunc plu
rimum sunt necessaria infrigidantia cum retentiua ē
debilis. Et caliditas quandoq; aduuat ad retinen
dam naturam per hoc q̄ facit penetrare cibum ve
lociter. ⁊ per hoc q̄ prouocationem facit ⁊ facit su
dare: ⁊ quandoq; facit vinum purum antiquū hoc
Quandoq; enim ille qui habet fluxum vētris bibit
vasa terrea plena huiusmodi vino. s. vinum post ali
ud: ita vt sit semper ebrius. q. ⁊ retinetur natura eius
Et scias q̄ dormire est ex rebus magis iuuatiuis ei
qui habet fluxum ventris. Et quādo fuerit cū fluxu
ventris tussis dimittat illō in quo est acetositas vehe
mens ⁊ stipticitas. ⁊ sit contentus eis in quibus non
est illud ex cibarijs ⁊ cibis: ergo eligat frigida ⁊ facie
tia glutinationē. Et illud in eo qō est duz ⁊ in eo est
confortatio corporis eius qui cibatur. o: sicut sūt al
sauich. ⁊ nocet eis oē quod ligdū ē ex lorabitōibus ⁊
suribus. Et scias q̄ alrobub dulcia multotiens no
cent p̄mouendo sum. ⁊ ex retinentibus fluxū vētris
sunt balaustie ⁊ fricatia ⁊ rose ⁊ gūmi arabicū ⁊ lutū sigil
latū ⁊ lutū armenū ⁊ hypoquistidos ⁊ spodiū ⁊ p
prie assatū ⁊ p pe ꝑditū cū canfora. Et fructꝰ tama
risci ⁊ grana ꝑnatoꝝ ⁊ lumach ⁊ almurberis. ⁊ reib.
⁊ semen acetose ⁊ semen pomul. ⁊ coriandr ⁊ semen
arnoglosse ⁊ succus barbe hircine ⁊ semen rose bo
nū: ⁊ fructus mori imaturi ad excoriat acz: ⁊ succi

stiptici exsiccatiui ⁊ ipsoꝝ rob: ⁊ succi portulace bibatur. ℥.i. ⁊ ofert. ⁊ lac acetosū decoctū in quo butyrū penitus nō ē. Et medicine qdē singulares calide ⁊ sicce sūt sicut cyminū assatū. ⁊ ameos ⁊ anisū assatū ⁊ cortices thuris ⁊ myrrha ⁊ storax sicca ⁊ aldarisahan ⁊ sicut laudanū ipm de quo in potu dek pōdus. ʒ.ij. cū decocto. ⁊ caseꝰ vetus assatꝰ q accipiat sicut ē: aut decoctur in succo stiptico ℔ fac̄ sūm. Et meliꝰ regimē ipsius ē vt abluatur cū aqua ⁊ sale aliquoties aut decoquat bn vt ingrediat sal ei⁹ deinde exsiccet. tūc. n. ʒ.i. ciꝰ restringit ⁊ ē fortior oi re. Et ad pueros qō q̄nq; excorticat nux ⁊ excorticata terit et dat cū zuccaro frixo ⁊ aqua ffa quantitas auellane vniꝰ. Et attrimēta ⁊ coagula ꝑstrictiue sūt. Et de coagulo qdē hedi q̄ꝝ datur in potu infanti pondus ij. ʒ.i. in aq̄ ffa ⁊ magno sup illō vſq; ad pōd⁹. ʒ.i. ⁊ etiā ex coagulo leporis: nā ipm retinet ventrē statim ⁊ ꝯ vt incipiat q̄ ad potandū dat coagula a danich. i. Si vō nō ꝑfert addat ex eo vſq; ad illud qō nō ꝑtranseat in pōdere. ʒ.i. ⁊ caseus qdē vetꝰ cuiꝰ regimē ꝑstrictū ē cū ex eo dak in potu. ʒ.i. ē minoris nocumenti ⁊ fortioris opationis q̄ꝫ coagula. Et iam existimauerūt qdā q̄ qñ frustū ex alrob adurik donec denigrent: deinde dak in potu ex eo pōdus. ʒ.ʒ. tūc stringit ventrē. Et qdā amicus meꝰ ex medicis iam dixit mihi illud vex ē expimentū. Et stercus canis comedentis ossa solū cū in potu ex eo dak pōdus. ʒ.i. ℥. cū decocto retinet fortiter ⁊ ꝑfecte acceptū in aq̄. Et ex eis que nō ꝑtinent ad vnā duaꝝ extremitatū ē venter strutij exsiccatiuis: ⁊ dosis sit. ʒ.iij. exsiccetur ⁊ limet cū luna ⁊ detur in potu. ex eo quātitas hoc illi qui habent diariam in rob myrthi aut rob de cydonijs ſm declinationē complexionis. ⁊ item lac caprinū decoctum donec ingrosset ur: aut decoctū cū lapidibus pluuialibus ignitis ⁊ ter in ipsum ꝓiectis ⁊ q̄nq; ponitur in ipso parū rizi frixi ⁊ item vitellum oui elixati i aceto. Et ex compositis declinantibꝰ ad frigus sunt trocisci de spodio muschati ⁊ trocisci nominati calidicon: ⁊ troc. de luto sigillato ⁊ trocisci ō balaustijs ⁊ trocisci de alfesusabaragi ⁊ trocisci de hypoquistidos ⁊ trocisci de croco ⁊ trocisci ō opio. ⁊ trocisci de papauere muschati. Et pillule de opio: ⁊ pillule de mandragora ⁊ suffuf de granis granatoꝝ: ⁊ pillule de sandaraca: ⁊ ad fluxū superfluum pōdus. ℥.ij. ostraco ꝝ adustoꝝ: ℥uti armeni mediatim ⁊ species assatoꝝ cum luto sigillato. Et non ozt sit superfluitas in assatione eoꝝ ⁊ liqefiat eoꝝ humor ꝯ imo oportet vt igniatur vas ⁊ eleuetur super ignem ⁊ dimittatur super ipsum ⁊ moueatur donec assent. Et ex compositis declinantibus ad calorē siue parvus sit aut magnus sunt trocisci alefenati. Et electuarium alcanzi ⁊ electuarium que dicam in antidotario ⁊ electuarium de seminibus stipticis ⁊ troc. ō trocudes ⁊ troc. de karabe. Et item sumatur gallaꝝ nō perforatꝝ viridum ⁊ corticum granatoꝝ ⁊ sumach ⁊ piperis omnium. ana. ʒ.ʒ. terantur ⁊ conficiantur cum albū oui ⁊ concauetur granatū ⁊ ꝓiciat i ipso ⁊ opleatur cius foramen cum pulpa ⁊ ponatur sup

punas. Et ex illis est vt sumatur tritici farina ⁊ misceatur cum aliquantulo de ameos ⁊ fructu tamarisci ⁊ nasturcio. ⁊ dissoluatur cum oleo omphacino ⁊ conficiatur ⁊ fiat panis ⁊ exsiccetur in furno: deinde sumatur ex eo contrito pondus. ʒ.x. ⁊ bibatur in aq̄ frigida ⁊ pauco vino. Et huiꝰ quidem generis ex cis quibus curantur pueri cum accidit ex eis fluxus vētris tempore natiuitatis dentium ipsoꝝ est illud qō ℞. papaueris ⁊ granorum myrthi ⁊ thuris masculi ciperi omnium ana. ʒ.ʒ. terantur bene ⁊ dissoluant in lacte eius cuius lac sugat ⁊ detur in potu. Et huiꝰ quidem generis est medicamen bonum expertū qō ℞. granoꝝ passulaꝝ exsiccatoꝝ ⁊ bene tritoꝝ donec fiant sicut puluis. ⁊ ℞ ossium adustoꝝ ⁊ medulle glādium ⁊ coaguli ⁊ coriandri assati ⁊ simat xylocarate spine ⁊ seminis apij ⁊ cymini infusi in aceto ⁊ panis azimi sicci thuris ⁊ amcos partes equales terantur valde: ⁊ cribelletur illud ⁊ ponatur de coagulo minus q̄ꝫ de alijs: aut sit medietas partis: deide sumatur ex omni hora nabac vna ita vt sit quantitas q̄ sumitur in die ex eo. ʒ.xx. ⁊ si fuerit ō coagulo minꝰ q̄ꝫ pars. i. tunc minuatur ex illo. ⁊ si fuerit coagulū plus tunc restringit naturam in die vno. Et huiusq; dem generis est vt sumantur ciperis spica ⁊ balaustie ⁊ mirabutum thus ⁊ aliquantulum gallarum scilicet quantitas medie partis: decoquatur in aqua: deinde colet ur illa aqua ⁊ puluerizetur super eam de galia muschata ⁊ xyloal. crudo bono aliquid ℔ q̄ exigit dispositio ⁊ bibatur. Et huius generis est illō quod ℞. ʒʒ. attrimenti alesekefati, sumach ptes equales. sumatur ex eo in suffuf pondus. ʒ. ij. vſq; ad duos aure. Et huius generis ⁊ propinquius ad equalitatem est vt sumatur capillus veneris ⁊ spica aromatica ⁊ semen auellane bedeoard ⁊ radix arboris pini ⁊ fiant ex eis trocisci. Et scias q̄ necessitas spodij est ad constringendum sanguinem. Et necessitas seminum est ad constringendum fluxum stomatichum. Et necessitas pstij aut arnoglosse assati est ad pūcturam. Et si non ipsum fluxum remouent siropi: ⁊ ꝓprie quozum assatio iterata est. Et cibus sit quem diximus. Et ouum quidem elixatum: suntiuum est in fluxu ventris facto ab attractione intestinoꝝ ⁊ nō est conueniens epatico ⁊ stomatico: imo quādoq; nocet. In narcoticis vero est timor: licet quandoq; accidat vt sint necessaria. nam ipsa quandoq; conferunt inquantum grossant materiam ⁊ inquantū faciunt dormire ⁊ prolongant necessitatem surgendi ad ascellam propter sensum mordicationis. Et quocūque modo sit non oportet vt administrentur q̄ꝫ diu ab eis excusatio cē potest. Quod, si necessaria fuerit: eorum administratio exhibeantur ei cuius infrigidatur corpus ⁊ debilitatur virtus: ⁊ apparet illud in pulsu. Si vō necessarium fuerit: misceantur cum eis que sunt sicut castoreum ⁊ crocus ⁊ similia. Et iam testati sumus nos vidisse qui supposuit sibi colyrium ex opio ⁊ mortuus fuit. Et cū possibile est vt administret in colyrio nō administret in potu. Et quādo possibile est, vt administretur i emplastris nō admi

stretur suppositū ⁊ factuꝝ colyriuꝝ. Et ex emplis stupefacientibꝰ est vt sumat opij ⁊ semis hyusquiami albi ambozꝝ ana partez. i. ⁊ cuppulaꝝ glandiuꝝ ⁊ balausti. ⁊ acatie ⁊ thuris ⁊ myrrhe omniū ana partes. v. aggregentur cuꝝ succo hyusquami albi: aut succo corticuꝝ papaueris aut decoctōe eoruꝝ ⁊ liniat cum eo: est enī bonū. Narcoticū potandū fortis stipticitatis: ℞. coaguli leporis pōdus danich. ij. ⁊ opij tātūdez: gallaꝝ. ʒ. vij. ⁊ thuris. ʒ.ʒ. fiāt ex eis trocisci ⁊ sit potio eoꝝ medietas aur. vniꝰ. Et item gallaꝝ in maturarū pars. i. thuris opij ābozꝝ ana pars. ʒ. dosis sit vſq; ad. ʒ.i. Et item semis hyusquami albi ⁊ opij papaueris ⁊ spodij ⁊ balaustiarū ⁊ thuris partes eq̄les: ⁊ dosis sit vſq; ad. ʒ.i. Et item opiuꝝ sandaraca ⁊ mūnutuꝝ thus myrrha crocus ⁊ detur i potu ex eo due pillule sicut cicer. Et conuenientius illo est illud quod ℞. castorei opij storacis ligde semis hyusquami albi myrrhe croci assari thuris ameos partes eq̄les: ꝓficiant cuꝝ melle dispumato ⁊ sit dosis sicut na bac. Et item merdalengi quarta. ʒ.i. coaguli. ʒ.ʒ. ossis adusti gallaꝝ ana. ʒ.i. opij danich vnuꝫ. Et item acatia ⁊ gallaꝝ ⁊ opij gūmi oiuꝝ ana ps. i. fiāt ex eis trocisci. Et item narcoticuꝝ ad bibēdū ꝑstrigens i duobus diebus: ℞. ameos ⁊ semis apij ⁊ corticum granati acetosi ⁊ gallaꝝ ⁊ famine ptes eq̄les omniuꝝ opij partē. ʒ. terant oia sicut alcoholi: ⁊ sit dosis eius ex. ʒ.i. vſq; ad aur. i. i mane ⁊ tantūdē i sero: ⁊ puero ex vno danich vſq; ad duos danich. Et ex medicis fluxus ventris que cōueniunt ei qui cuꝝ fluxu habet tussiꝫ sūt sicut myrthꝰ ⁊ mastix ⁊ gūmi arabicū ⁊ thus ⁊ psilū assatuꝝ ⁊ spodiuꝫ ⁊ castanee ⁊ nux ⁊ auellane assate. ⁊ omnio oportet vt dek illud i quo nō ē acetositas ⁊ ponticitas vehemēs: imo opilatō ⁊ confortatio. Quod si non fuerit excusatō denk pontica deide ꝓsequēter exhibeant electuaria lenificantia pectoris. Et multa qdez ex electuarijs factis ex papauere ⁊ dragaganto ⁊ gummi ⁊ xylocaractis ⁊ fructu myrthi ⁊ amali assati a mucilagie reruꝫ que pus assant deide i geniet i extrahēdo eaꝝ mucilaginē que cōtinent iter vtraſq; res. In cibis vō eoruꝫ oz vt nō sit mordicatio nꝫ salsedo plima nꝫ acetositas nociua ⁊ moueat vtiq; expulsiuā. Et hoc ē sicut illud qō de lacte bocto cū lapidibꝰ ignitis dixim⁹: ⁊ ꝓpe illud i quo extigniꝫ ferꝫ aliquoties. Et meliꝰ illo ē lac acetosuꝫ ab lato butyro cū rizi aut milij assatis. Et experiat summa eiꝰ qō digerit. Cū ergo ñ digerit aliqd sumatur acceptio minoꝝ eo. Et de lactibꝰ decoctis fortius cō fortās ē lac vaccinū. Et qō ex eis ꝓueniēti⁹ est calefactis ē lac caprinuꝫ cū hoc q ipsuꝫ ē magis stipticū. Et lac acetosū ē melꝰ calefactis q̄ꝫ non acetosuꝫ. Et sic medulla simlaginea assata ifrigidata exsiccata. Et si cui panis cuiꝰ farina ꝓfecta ē cum aceto facta panis valde: ⁊ ē calefactis vtiꝰ. Et sic lēs decocta i duabus aqs effusis super eaꝫ: deide decoquant i tertia dōec ipsi ifletur ⁊ acescat aut non acescat ⁊ sicut illud qō sit acetosa. Acetosa autē sūt sicut illud qō fit ex sumach ⁊ granis granatoruꝫ ⁊ tortellis i coriandro ⁊ quandoq; ponitur i eo rizi. Et sabe decocte cuꝫ aceto sūt bone eis. Et ex cibis eoruꝫ que cōmeduntur ⁊ sunt leuiores cibis curatō bona: est vt sumantur ex lauich ordei pugilli. ij. semis papaueris pugillus. i. ⁊ corticuꝫ papa. pugillus. i. decoquantur, valde ⁊ colentur ⁊ sumantur. Et si aceto sa fiant cuꝫ sanich malorum ⁊ acetosoruꝫ: aut granis granatoruꝫ: aut sumach erit cōueniens. Et sit eoruꝫ sal salgēma: teratur: deide perfricetur bene: deide admisceantur ei grana granatoruꝫ ⁊ coriandrum ⁊ sumach. Et si non est calidiras vehemens permisceatur cuꝫ eo caseus vetus assatus tritus. Et oportet vt non sumant i potu nisi frigiduꝫ qualecunqꝫ sit. Frigiduꝫ enī constrigit ⁊ tepiduꝫ resoluit ⁊ sit necessariuꝫ plus ni'i i colirica passione ℔ q̄ condicionatuꝫ est: ⁊ i opilatiuo ⁊ i apostemoso. Et carnes i qbus datur ei licentia sunt carnes altcuiꝫ ⁊ alcubugi ⁊ alduragi ⁊ aues parue ⁊ aleanabit ⁊ caro leporis ⁊ alcata ⁊ alfesen ⁊ alfuahet ⁊ caro alcorie prope. Et rectius est vt sint assate cum seminibus condite aut acetose: ⁊ et vitellus oui elixati in aceto ⁊ almususat facta ex eis cuꝫ eis que sunt sicut grana granatoruꝫ ⁊ passule magnoruꝫ interioruꝫ ⁊ coriandruꝫ ⁊ cuꝫ eis que sunt sicut sumach ⁊ que eis sunt simlia ex fructu rubi ⁊ capreolis vitis ⁊ folijs acetose ⁊ folijs arnoglosse ⁊ caulis iterate decoctionis ⁊ pisces parui decocti cuꝫ aceto. Et ex eis que currunt cursu seminuꝫ ⁊ flos fistici ⁊ flos zarur ⁊ coriandruꝫ ⁊ grana myrthi. Et quādo non digerunt carnes fiant eis contritiones ex carne pulloruꝫ ⁊ alcubugi ⁊ similiū ⁊ decoquantur fortiter ⁊ misceatur cuꝫ eis rizi ⁊ milij paruꝫ: deide colentur ⁊ reducantur super ignem donec appropiquent coagulationi. deide fiant acetose cuꝫ sumach aut granis granatoruꝫ ⁊ similibus. Et alcoz dum ech iuuatiuū ē eis cū nō corrūpit digō valde. Et oz vt nō saliat nisi paꝫ ⁊ vt curat ex eo i mane humiditas plurima: ⁊ pedes vehemētis sunt inuamēti cū decoquūt i rizi assato. Et vitēt fructui oioꝝ q̄uis sint stipticī nisi cum stōus refugit ex cibis: sed castanee nō nocēt eis ⁊ silr alcalbu. Et si cibus subtilis corrūpat i stōis eoꝝ cibēt cibis i gbꝰ sit grossitudo sicut sūt pedes cū robub stipticis ⁊ sicut sorbitiones fortes facte ex rizi ⁊ milio. Et qñ iuuāt qdaꝫ cū cibo i ffato facto ex ventribꝰ ⁊ similibus: Et acetoso facto ex bonis partibus yacce comedant acetosum soluꝫ cuꝫ micis ⁊ sumatur cum eo si appetunt aliqd ex eis bonis ſm quantitatem virtutis digestionis ⁊ non sunt ventres conuenientes vltime omnibus speciebus ascellationis. Et ex sorbitiōibus laudatis eis est vt sumatur pap auer ⁊ assetur plurimum: deinde fiat ex eo rizi ⁊ milio sorbitio ⁊ si volunt fiat acetosa cum sumach ⁊ granis granatoruꝫ ⁊ similibꝰ. Aut fiat sorbitio ex tortellis siccis ⁊ rizi ⁊ adipe renū caprarum. Aut infundatur sumach in aqua pluuia die ⁊ nocte ⁊ buliat leuiter deinde coletur vehementer: post ponatur in ea coriandrum ⁊ dimittatur vſquequo infundatur: deide coquatur postea fiat dissolutō i ea manibus: deide colet ur ꝓoijciatur ferr: deide sine cessatōe moueat sup ignē cū ligno donec

redeat ad simílitudiez cibi: deide pdiaf cũ sale pauco
t sit piguedo eꝰ adeps hedi: Aut amigdale assate cõ
trite t paruz olei: t nõ multipliceti ipsa sal t pigue
do t ita sit siue cibus sit calidus siue frigidus. Et ex eo
ruz piguedibꝰ ẽ oleuz omphacinuz. Et oportet vt sit
aqua coꝛ aqua plu. i ipsa ei est stipticitas. Et exitio
q multitudo iuuamñ illius ẽ pp velocitatem sue at
tractõis ad epar t velocitatez resolutõis eꝰ quare nõ
religi: i chilo humiditatẽ. Et interdicatur eis vinũ. Si
autẽ non fuerit exculatõ t fuerit ỹtus regrens ipsuz
vt ipso reuiuiscat: tunc sit nigruz stipticisapozis paz.
Et rectius gdẽ est vt nõ comedat cibos plurimũ spetie
ruz neq; multonẽ: imo oportet vt sint contẽti cibo
pauce quantitatis t sit vice vnã: t ỹ pmittat super ei
buz illud qõ ẽ magis stipticũ: aut tugãt ante ipsũ ali
qd de cydoniis t granatis acetosis. Et non bibant
sup illuz aquã. Et si expectauerit t nõ bibant oio erit
cura p se t propẽ cũ nõ mouẽtur ad cã. Et oz vt pre
mant eoꝝ extrẽa supioza vt attrahat nutrimẽtum ad
ea t vt emplastrẽt stõi coꝛ cũ medicis stipticis reten
tis frigis t calis t permixtis sm q exigit dispositõ. Et
oportet vt ponatur in eis spica t mastix t myrrha t
tozelle. t almelsus ẽ pti iuuamenti: cuz ponitur i me
dicis. Epithima bonuz quo liniatur illud qõ est iter
stomachuz t epar: qñ cõicat i fluxu buliant. z. x. ab
synthij cũ vio t colet t ponat sup locuz cuz pãno: d
ide sumãt rosaz t balaustiaz t myrrhi sicce t acatiet
heuisticles t gallaruz partes equales t misceantur
cũ aqua myrthi t ispistet absynthiuz predictuz t em
plentur cuz eo. Et scias q tyriaca est conferens val
de omni fluxui ventris i quo itenditur t deijcit ỹtu
tez t cuius causa nõ ẽ apa neq; cuz eo est febris vehe
mens. Et consiliuz quod dandum ẽ illi q nõ pmutat
ex loco suo t taz retenta est eius ascellatio quaz ha
buit sed coꝛpꝰ eiꝰ non recipit nutrimentuz est: vt co
medat parnaruz auium t almimchit pectora absq;
extremitatibꝰ eoruz magis tardie ad descendendum
i patella coctoruz. Et similiter illi cuius appetitꝰ ẽ ad
comedendum t debilitat eiꝰ digõ: dent ũtes res t caro
rubea frixa cuz oleo: pulverizato desup cinamomo
t ifundat illud ẽt i siropo de cydoniis t malis.

Tractatus secundus de curationibus specierum
solutionuz ventris diuersaruz predictaruz post ces
sationez a cura vniuersali.

Cap. i. de cura fluxus epatici.

Dim scisti cãs fluxꝰ epatici. t sci
isti curatiõez ruinaq; causẽ. oz ergo vt redeas ad illud: t cures ma
litiaz cõplexionis eius t apostema
ipsius t debilitatẽ t opilatiõez t re
pletiõez eiꝰ fz vniquodq; cũ eo qõ
dicit i cap. suo. Illam cuz tu feceris
illud tũc iaz curasti. Et illud quod
cadit i hoc cap. de erroꝛe est vt dentur illi qui habet
fluxum epaticum opilatiuum medicine constipati-
ue addentes in opilatione confortantes eam vt cõ
stringant naturam t perducit illud ad erroꝛem ma
ximum. Et multotiens quidem linit insipiens epar i
hac ascellatione cum inspissantibus sanguinem t
extinguentibus epar per hoc q sunt frigida: t i hoc
est moꝛs t successio putrefactionis: imo oportet cuz
scieris q causa in ipso est opilatio in epate t mesa
raica vt intendas cuz apertione opilationis. Et iaz
laudate fuerunt passe pingues in hoc cap. ita vt quã
dam existimauerunt q ipse sanant fluxum lotinum
difficilem. Et nos quidem iam experti sumus illud
q fuit res non longinqua ab eo quod dixerunt. Et
in inceptione ascellationis epatice primum est vt nõ
appꝛoximet epar pani quoniam epar non recipit ip
sum: imo rectius est vt sit contentus aqua sauich in
die bis aut ter. Quod si tollerat i fine sumat permix
tionem milij cum eo decoquendo: deinde colando
ipsum faciat. Et si tollerat vt comedat decoctuz non
colatũ faciat: t in decoctione sit sacriati. i. de sauich
cum. xx. sacriati aque t decoquatur vsquequo in
grossetur. cunq; in vase non fuerit varietas non erit
maluz vti adipe galline. Et quando est ascellatio sã
guinea epatica sicut pus tũc nõ oꝛ vt retineat de sub
tus aliqd vt nõ retineat aliqd nocitiuũ t accidat p il
lud nocumentũ: imo denudet regimẽ t cura desup.

Cap. ij. de cura fluxus stõmatici t intestinalis absq;
excoriatione: t primo de lubricatiuo.

Dim scisti qualiter curatur lubricitas sto
machi cum speciebus suis. Et cura lubrica
tatis intestinoꝝ proxima est illi t propoꝛ
tionalis ei. Et cum hoc nos afferemus ponones t
epla t caiones digniora istis locis t canones ad eos
i gbꝰ nõ sũt vlcerosi: t sũt vt permisceas stiptica for
tis stipticitatis cũ medicinis calefactiuis dando eas
in potu t ponendo in emplastris. Et vt vtantur me
dicinis que adiuuant naturam t confortant spiritũ
sicut tyriaca magna t homoꝛulia t athanasia. Et oz
vt administres narcotica quoniam ipsa sunt fortis
simamenti in hac egritudine. Et si significant signifi
cationes multitudinum phlegmatis laboza in eua
cuando ipsum. Et si non valent medicine propiq
fortes t fortes fortitudine temperata: tunc fortasse di
geres eis que sunt sicut hellebozus. verum euacuatõ
materiei huius egritudinis cum vomitu est difficilis
t mala t raro euacuat vomitus phlegma descendẽs
ad intestina. Et non oporteꝛ vt bibant aquam inquã
tum possibile est. Amplius si bibunt eam non con
ceditur vt bibant eam omnino calidam. Et vinum
quidem vetus subtile purum parum confert eis. Et
illud quod diuersificatur ab illo nocet eis. Et si dili
gunt vt in secundis mensis comedant: comedant in
eis ea que sunt sicut sauich algobere: aut sauich al
cabs t sauich de siliquis: sauich de granis granato
rum t sauich de nabac. Coꝛiandrum vero est fortis
impressionis in retinendo cibum in stomacho. Et
ex compositis bonis ad eos est illud quod ꝟ. semi
nis arnoglosse t anisi amboꝝ ana. z. i. t coꝛticis
granatoꝝ t san. draconis amboꝝ ana. z. ß.

t est potio. i. t oz vt bibat in vino pontico. Et si fuer
rit illic fe. tũc cũ aqua plu. t ex positis conferẽtibus
eis est electuarium de gallis t electuarium de thure
t elin de siliquis. Et de emplis oferit eis sicut ẽplin
de semine lini cũ detitlis t pso rak cũ eis q̃ sũt sic fuc
ci cydoniozꝝ t alumis hũidi t hypoquistidos t aca
tie t balaustiaz t mastices t rosaz t rubi t myrthi p
tes equales. Et q̃z fiũt ex istis medicinis marã cuz
cera t oleo sicut emplin abzucalis t emplin rubus t
emplin de saufel cum fuerit caliditas. Facti autẽ pp
vlcera intestinoꝝ cura est cura vlcez t multitudo ad
ministratõis exsiccantiũ stipticoꝝ ex medicinis frigi
dis: sicut ẽ illud quod fit de acresta t sumachia: t cu
retur cura dysenterie quam dicemus. Et cum causa
tholerica illic est illa que effunditur t vlcerat: tũc me
lius ẽ vt ipsa euacuetur in estate cũ vomitu t nõ eua
cues eã ex via vlcez. Et qñ cã eius ẽ phlã necessariũ
ẽ tibi vt euacues phlegma p clistere dictũ in ca. suo.
terfricces cibũ t calefacias ipm t ponas ipm ex al
satis t alcalage factis ex carnibus lenibus t minoza
ponũ aq̃. Deinde si idiges fortioꝛi illo tũc vtere aut
albo ad stõm: aut nigro ad intestina inferioza. t ẽ et
ex eis q̃ eũant linita. La. iij. de cura vlcerosi.

Edicamen bonũ ad lubricitatẽ humidã t est
sicut cibus: ℞. passas nigras que coquantur
t terantur cum suis interioꝛibus t misceatur
cuz eis coꝛtices granatoꝝ alboꝝ t piper albũ t oleũ
omphacinum t comedatur cum pane. Et oportet
vt cõmisceantur cum eo quod in ipo administratur
de stipticis frigidis mastix t thus: t si tollerat piper
Et cum chronica fit solutio ventris lubricatiua t cõ
tingit vt virtus cadat: tũc necessarium est in hoc vt i
cipias cum equatione complexionis t calefactione
eiꝰ: t facias egro vti exercitio quod ipse tolleret: aut
facias ipsum ingredi balneum t premas eum ꝑssi
one subtili t frica quod de coꝛpoꝛe eius apparet. de
inde da ei ad sorbendum iacenti non sedenti: immo
cora eius superioꝛe t toto quod supza ipsam est in
ꝓparatione aliquid de aqua carnis fortis cum qua
mixta sint vinum stipticum subtile t tozelle sicce. Et
si tollerauerit virtus t oplexio eius vt ꝓsequiter adhi
beas aliqd penetrare facies sicut diapipereon t dia
calamentũ: fac illud ita vt faciat ipm penetrare: nam
cũ feceris illud attrahet epar aliqd illius cibi t ꝑsoꝛ
cabitur eo. Reliquaꝝ autẽ speciẽꝝ fluxus stõi q̃ est in
fra lubricitatẽ plurimã cura nota est t appꝛopiquat
curationi lubricatiui. In illa ergo cuius cã est chole
ra ru. plurima effusa ad stõm t intestina oz vt tempe
res membꝝ in quo generatur cholera t a quo ꝓce
dit. s. epar t fel p illud qõ scisti i ca. suo. t eũes sup
fluitatẽ cholericã si fuerit plurima. t rectius illo ẽ cũ
vomitu si pole ẽ t lenet cũ fluxu vẽtris si non fuerit i
ỹtute debilitas t nõ timetur vt accidãt vlcera aut q̃
sint facta. Et post illud incipe in ꝓnis cũ infrigidan
tibus t stipticitatẽ facientibus ꝓdictam. Et multoti
ens idẽ sanat hanc lesionẽ sumere in potu myrobo.
citrinos. Ipsi enim educũt cholerã t facilit succede
re virtutẽ infrigidatiuam facientem stipticitatem. Et
ex eis que conferit eis ẽ admistratio lactis acetosi t
ꝓpꝛie cum spodio. Et similiter cum aqua sauich oꝛ
dei. Et si fuerit causa eius phlã curetur cum eis que
educũt phlã ex ebibitis t clisteribus si fuerit plimuz
valde. deinde curetur cum eo quod constipat t cale
facit calefactione temperata. Et ex eis que cõueniũt
ad illud est elin de granis granatoꝝ quod est cuz
cinamomo t elin alcanzi t trocisci de speciebus. Et
si phlã est vitreum non est excũsatio coꝛ que sunt si
cut trocisci askiladis t suffuf facti ex aniuden t ame
os t cymio in aceto posito t assato t semie lini torre
facto t galla t balaustijs t carui t myrrha et thure
cum spodio sm q̃ tibi dene visum fuerit de mensu
ratione testimonij. Et si fuerit illic phlã t cholera sit
t significant illa exitus eius quod egreditur. t reliq̃
signa iuuabũtur si sumpserint myrobol. citrinoꝝ
partem. i. t nasturtij partem. ß. cum quibus misceãt
zuccari t granoꝝ myrthi t sumac t carmesech oiuz
ana sextam partis illius. Et si fuerit causa melia effu
sa ad ipsum nos faciemus ei caplin singulare quod
appꝛopiatur ei cũ caplis fluxus melici t ꝓpoꝛcio
nabimus ipsum ad splenem. Sed ci qui ẽ sm cibaria
t cibos singulare etiam faciemus caplin. t si nõ
fuerit nisi debilitas fortis t malitia complexionis cõ
siderabis malitiam complexionis per signa sua. Et
plurimũ qdem malitie complexionis intestinoꝝ est
cõmunicãs malitie complexionis stomachi t signa
eius sũt signa illius. Quod si debilitas fuerit in dige
stiua sola t fuerit frigus iuuantur cum eo alcanzi t
iuuantur cũ eo nostro qd est sm modũ hũc: ℞. xy
loal. crudi t cymini i aceto infusi t assati ameos car
ui. ȝȝ. assari t cardamomi interioꝝ passulaꝝ tritoꝝ
partes equales: t fiant t ex eis suffuf. t dosis sit ꝙz
ad. z. iij. Et si fuerit illic ventositas plurima pam
in eo semen alcesabzã t semen rute. Et itez ponitur
quoddã plurime vtilitatis in hocca. ℞. ȝȝ. se. feni
culi t anisi t pipis longi t cardamomi oiuz ana. z.
iij. t se. ameos t apij amboꝝ añ. z. iij. t callie t calãi
aromatici t cyperi t xyloal. crudi oium ana. z. iij. t
ß. t galle. z. v. t troci. z. iij. t gartofil. t blacte bizan
tie t nucis muschate oium ana. z. iij. t sextã granoꝝ
myrthi. z. xx. infoꝛmẽtur ex eo trocisci t sit dosis eo
rum sm mensuram testificati. Et iuuant in ea troci
ci almarmaur ꝓpe si fuerit ỹtus expulsiua debilis
etiam. Et iuuant in ea empla ꝓdicta calefactiua. t si
fuerit cum debilitate expulsiue permisce ea cum ab
synthio. Quod si fuerit coꝛruptio pp calorẽ admi
nistrabis medicinas infrigidatiuas t sit in ea stipti
citas aliqua t ingrossa cibus: t face eum ex genere fri
gidoꝝ groſſoꝝ de qbus diximus in ca. malitie di
gestionis. Et oz q̃ aduneris cũ eis que diximus in
eodem ca. Quod si fuerit debilitas in retentiua p
ter frigus aut calorem administrabis stiptica ꝑdi
cta in initio ca. calida aut frigida. Et si fuerit expul
siua etiam debilis administrabis suffuf de scoria fer
ri in nuce muscata in siropo de menta t administra
bis empla sm necessitatem.

La. iiij. de cura fluxus cholerici.

Am diximus ipsam in capitulo stomachi. t est pendens in fine rei cū curationibus dispositionū epatis t fellis t stomachi generantiū cholerā t oz vt queratur illic.

La.v. de cura fluxus melancholici t ē splenetici fluxus in quo non est excoriatio.

Pozzet vt intendas in ipso curam splenis t causam eius cognoscas t opponas p illud quod necessariū est in eo. Et si fuerit illic multitudo melancolie t exuberantia virtutis euacuab cum decoctione epithimi t similibus. Et si grossa sicut fex t non fuerit ab apostemate in ipso propter grossitudinem melie ipsius tūc administrabis i ipa hoc solutiuū si fuerit virtus fortis: ℞. salis gēme ptē i. t spine egyptiace partes tres. t helleboꝝ nigri ptes ij. decoquantur itaq; spina t helleborus in aqua fortiter t dissoluatur in ipsa sal t coletur. Et hec est via fluxus eius t purgationis eius ab eo quod fluit ex eo. Et si necessaria fuerit phlobotomia phloma et pforatio pforta os stomachi. t si cā fuerit in fluxu stomatico o melancholico propter illud quod effunditur ad stomachum ex humoribus melancholicis pone super splenem ventosas retentiuas retento in eis illo quod ab eis comphenditur ad stomachum t intestina: t postea rege cum eo quod ē subtile confortatiuū sicut est hoc compositum quod est nostr: ℞. granoꝝ granatoꝝ. z.x. ben rubei to: resecati. z.i. t semis alsebē. z.i. zedoarie. z.i. karabe. z.i. t seminis rute. z.i. rizi. z.i. fiat ex eo suffuf: t sit dosis eius. z.iij. Et itez sumantur grana granatoꝝ t passe nigre terantur cū aceto t aqua t exprimat deinde t coletur t pisciatur desup salis paz t origani t inungat cū eo. Si āt necessaria fuerit fortiora hoc: sūant thuris cipi t nucis cupressi t gallie ana. z.5. t tortellaz. z.i bibatur cum vino antiquo puro.

La.vi. de cura fluxus sanguis absq; excoriatiōe.

Am sciusti q̄ hic fit ex corpe. Et fit ex stomacho t intestinis supioribus t inferioribus: et fit ex ficeri. Et nouisti signa coz. t qui ex eo ē virulentus t feculentus t totius cura ipm ex parte epatis t rectificatione cōplexionis eius t apertione opilationē ipsius. Et regimen antecedent in curatione illius est consideratio dispōnis in repletiōe: t psideratio causaz facientiū necessario. Cū ergo nō est pp ipm dolor t crudelitas q̄ est ex corpe aut epate: t non cadit ppter ipm virtus non retineas ipsum. Et si timetur q̄ cursus eius quandoq; facit accidēt excoriationē aut facit accidere debilitatem fiat phlōnia: t extrahatur ex contrario motus partis eius: deinde admistrent medicine stiptice restringentes san. Et in illo qui accidit ex ruptura in venis intestinoꝝ quiz pducit ad excoriationē festine. Oportet ergo vt quertas studiū ad retinendū eū t inclinandū t contrariū ptis si fuerit illic repletio vehemēs t plurima Et scias q̄ portata strictiua ueniētioza sūt ei qui est ex intestinis supioribus t q̄ sequūt ea t q̄ sūt sup ea: Et clisteria sūt ueniētioza ei q̄ ē ex intestinis inferioribus. Et in eo q̄ ē int illa, rectū ē vt aggregent vtreq; curatões. Et oēs medicine stiptice frigide t facientes glutinationē p dicte in eis q̄ dicta sūt stringūt sanguinem pcipue quando in eis ponūtur alumē t thematites vel semen canabis trītū sicut pulus t san. draco. t karabe t corallius t margarite: cū bibūtur t fiunt ex eis clisteria. q̄ quiz indiges narcoticis. Et q̄ñz est tibi necessariū vt confortes ea cū illis in gbus cū stipticitate est fortitudo. Et troc. de balaustijs in summa eoz que bibūtur est vtus fortis t troc. de se. acetoſ. t troc. de se. canabis per illud qd scire fecim⁹ t succ⁹ arnoglosse t succus psilij t succus barde hircine in his capitulis iuuamentū pferūt: t ppue cū ponunt in eis medicine singulares p dicte t troc. dicti in pximis. Et itez sumatur maloz t cydonioz t rosarum siccaz oiuz ana. lb. 5. decoquant in quiq; lb. aq̄ donec remaneat lb. i. t. 5. t. pisciatur super eam tantūdem oleū rosac. t coquat in vase duplici donec consumatur aqua t remaneat oleū: t oleū illud admistrēt eis que bibūtur. Clisteria ꝙo restrictiua sūt ex istis succis t ex aquis in quibus decoquūtur stiptica nota. Et pulueriz entur sup ea que coquūtur in eis t ponantur in ipsis pinguedines ex adipe renū capraruū t ex oleo ros. bono vltimo: t dicemus ea in antidotario. t dicemus ea etiā in ca. excoriatiōis t eligem⁹ ex eis salua temperata in quib⁹ nō sūt medicine acute t afferremus quedam hic. Clistere bonū ex eis q̄ exposuimus: ℞. cortucū granatoꝝ t arnoglosse t sliquaz spine t sauich rizi omnū ana. z.viij. t sumāt de gallis imaturis. ij. t balaustiaz t ro. oiuz ana. z. iij. effundatur sup ea aq̄ cnina. i. cū parua aqua. t si fuerit aqua illa aqua virge pastoris erit valde bōa deinde decoquatur cū facilitate donec remaneat fere tertia eius t coletur t sumatur alumis. z.5. t sandaraco. t acatie t hematitis vel semitis canabis t balaustiaz t succi barde hircine t gummiz bdellij assati t ceruse plumbi t ostracozum adustorum t luti rubei t armeni omnium ana. z.i. t olei ro. z.vij. t interiozis adipis capraruū. z.vi. t qui vult ponat ipso opij pōdus danic vlq; ad danic. z.5. t clisterizet cū eo. Et cum est intento in clisteri retentio san. nō est necesse vt ingrossetur cum facientibus glutinatiōez ex rizi t milio t similibus. Et cum est in ipso regimē excoriationis aut regimen amboz simul necessariū est illud t studebimus vt hec duo non faciant ingredi in clisteribus ventositatē. Et ex suffuf fortibus in hoc ca. est vt sumatur acatie t gūmi arabici t semis hyusquami albi t opij t ceruse plūbi t luti armeni t karabe t gallaz imaturaz omniū partes equales: cōtere ea t aggrega ipsa cū medicamine decocto calido t fac ex eis similitudines glandiū. In eo vo q̄ ē ex ficeri sufficit vt admistres has medicinas sumat merdasengi t balaustie t ceruse plumbi t ostraca alsata t administrentur sup locum post ablutionez t mundificationem. Cum ergo feceris hoc t remanet sup te egritudo t nō retinetur nō ueniens ei excusatio né gingiues ambas manꝰ ab ascella stringēdo vehemēt t frica extremitates eoz vehementer t fedeat eger in aq̄ fra estate t in aere fro. in hyeme t da ei ad potādū

aq̄ ffraz t effunde super eꝰ sorbitōes succos ffos t ffratos: t siropos constrictiuos: sicut rob de acresta t rob de ribes t similia ffrata cuz niue.

Cap.vij. de cura excoriatōis intestinoꝝ t vlcerum.

Pozzet vt ñ sit error i excoriatōe intestinoꝝ. Fortasse eni nō ē illa q̄ idget eo i quo est ꝙ tus vehemens t est i admistratōe eꝰ i ipsa permittes: t est i ipsa ffratō vehemens. t dare melones idos t lactucam t portulacam est sufficiens i cura. Cunq; admistras clisteria i gbus ponuntur medicie cauterizatiue est permittosum. Et oportet vt cures sicut sciusti illud qd est i intestis superioribus cuz ebibitis t qd est i inferioribus cuz clisteribus t qd est i medio cum vtriq; curis. Deide pmuz qd oportet te considerare est dispositō cause facientis excoriatōez t vlcera intestinoꝝ: an est adhuc i effusione. Et an causa eius ascendens sit ex ruptura: aut repletione: aut apostemate remanente: aut est retentum t abscisum t iam destructuum est. t remansit vestigium eius ex excoriatōe t vlcere. Et nos qdez iaz diximus signa i hoc. Si ergo causa effunditur prepara i abscidendo ipsam t constrigendo ipsam cum eo qd iam sciusti i loco suo. Et si fuerit necessaria euacuatō propter malitiam hu. facecam cuz timoze t cautela. t stude vt sit solutiuum non vehementer nociuum vestigio t vlceri: imo sit sicut myrobal. Et rectifica ipsum cum eo qd miscetur ei ex eis que sunt sicut dragagā. t que sunt similia illi. Qd si tibi possibile est vt prohibeas ipsum a cibo duobus diebus vt fiat corpus quaruz eius qd effunditur ab eo fac. Et cuz volueris ipsum cibare cibā cum lacte decozto cum lapidib⁹ t decoque sm q̄ preterit i cap. suo. t iste cibus ē sm semitam medicie. Cibus vero ipse apud necessitatez t apparitōez debilitatis est ille cuius ḡtitas minoratur t confortatō multiplicatur ipsius: sicut ep̄ar galline piguis t paruz panis de simila t decliuis ad azymitatez t testiculi galloruz t oua sorbilia que ascendūt a sorbilibus t descendunt ab assatis fortibus: t quandoq; iuuatur valde ex piscibus assatis calidis t pedibus decoctis i lacte dulci. Et rizi tortefactum est bonum eis valde cum sugit ipsum. Et oportet vt conserues vtutem eius etiam cum rob fructuū t cibis dōis i ca. pmo. Et sit sal eius sal gēma t sit torrefactuz t non oz vt bibat vinuz nisi qñ nō multiplicatur caliditas: tunc eni bibat ex eo paz quod sit nigr stipticuz t aqua eius sit aqua frigida. Et non est conueniens vt i pnis icipiat a medicis puris singularibus cuz qualitatibus suis stipticis t asperis. Et quādo dolor fit fortioꝛ i digestione necessario facientibus glutinatōem vt fiat sicut maran t liniatur super faciem infirmi. Et omnes medicie frigidatiue facientes stipticitatez permixte cuz glutinatis sūt iuuarie nisi accidat corrosio: fortasse eni tunc idigebis absterſiuis t cauterizatiuis permixtis cuz eis que leuia sunt sine mordicatōe. Et oportet vt detur i potu habenti excoriatōez illud qd i potu est ex seibus t alijs i aqua ffra t non i aqua calida. Et reubarbaro qdez iest propter as mirabil in vlceribus intestinoꝝ t in fluxu alga ras: t prope quando datur in potu in eo quod est sicut aqua arnoglosse cū pauco vino antiquo. Et glādes assate t silique virtutez habent fortez coniuncte t separate t semen rose est mirabile valde. Et nos iā experti sumus illud qd dixerunt quidam q̄ quādo dantur ex eo in potu. z. iij. cum aqua frigida remouentur ab eo. Lutuz autez sigillatuz est inuatiuum valde omni excoriationi: ita q̄ corrosioni de quo in potu dak post mundificationē corrosiōis t solpiciei cum clisteri aliquo ex clisteribus que diximus. Et similiter cum clistere fit cum luto sigillato in succo arnoglosse t stella scemius ēt t succo portulace. Et ex eis que ēt cōferant ad illud est succus moti quod nō maturat: t silr siropus herbe caude equi: t succus herbe tinctoꝛ citrine imbibit⁹ t clisterizat⁹. Et dixerunt qdam in medicinis hꝰca. pedez albacoham. t existimo q̄ sit pes corui. t dꝛ q̄ hyp. cum dixit pes albacohaz intellexit solia ficus: t hoc non ē ex eis q̄ conueniunt i hoc cap. Et potare coaguluz leporis t caleuz ablato sale eius ab eo sm q̄ diximus i cap. pmo est vehemēter iuuans eos t qb ē vltimū i corrosione. Et cuz accit excoriatō propter medicinam cibitaz: tunc ex rebus iuuatis est vt fiat clistere cuz butyro t san. drac. i. ponantur in. z. xxx. butyri ex. z. i. san. draconis vsq; ad. z. iij. Et ex cōpositis valēbꝰ ad eos sunt trocisci de suffuf ffri predicti. Et ex eis q̄ illis bona sunt est panis cuz pulueriz atur super vinuz t detur i potu ex eo t bibatur post ipsuz aq̄ ffrat t ex eis que conferunt est vt sumatur ciceris ostracoꝛ flumialiuz ptes. iij. t gallarū ptes. ij. t pipis pars. i. terantur t cribellent t pulueriz ent ex eo pondꝰ. z. i. ffcibuz t bibat cuz aqua ffa. Et filoniuz est eis iuuatiuuz ēt cuz bibunt ipsuz cuz aqua ffa. Suppositoria vero t clisteria cōuenientia ad hoc sunt sicut clisteria t suppositoria conuenientia ad fluxuz san. absolute additis i eis i pncipio facientibus glutinatōez stipticis: t i fine eius si perducit ad corrosionem mundificatis t cauterizatis. t vsquequo dissoluatur illud qd est super intestia t remaneant manifesta: non oportet vt pertranseas glutinatōez facientia t stiptica Et dixerunt qdaz q̄ oportet ne acatia mittatur i clisteri cū non est i egritudie san. t non est hoc aliqd: deide cuz mundificatur vlcus icipiatur cuz exsiccatis stipticis glutinatis t pigmentibus: deide i fine eius si perducē ad corrosionez cuz mundificatis t cauterizatis. Et sunt qdaz homines q̄ permiscent res modicaz de calidicō i qbusdaz succis. Et clisteria salua conferunt ei iumentuz maximuz. Eteruz cuz non dnē necessitas ad illud qd est acutuz t ad illud qd est acetosuz: nūc melius est vt non admistretur. Et oportet vt permutatō fiat pnuz ad acetosa: deide ad calida. Et quādo exigit necessitas t corrosio: tunc non cures t si cuz calidicon admistres necessitatez tuaz i eo. Et quandoq; rectius est vt icipias cuz aliquo narcoticoruz: deinde admistra clisteria acuta nisi cum non tollerat ipsa infirmus: t de istis acutis t illis que fiunt ex arsenico timetur denudatō cutis post curē donec perforentur intestia, Et propter hoc oz vt sit inceptō i admistrādo

ea cuz scis q vlcus iaz corruptuz est. Et non tardat vsq; ad horaz i qua ticur q accidat foramen ꝓpter dilatatoez vlceruz t pfunditatem eoruz. Et scias q adeps capraruz ē bonuz sup oim illud qđ aggregat ad clisteria ex glutiatis: est enī succurrens t sedāt mordicatoez t portat super locuz egritudis velocit. t hoc etiaz no n est necessariuz nisi i pncipio egritudis. Et quando perueniūt ad sanies idigies mundificatis: deide illis que sunt forniora. Et idiges si i duritiez lapidis conuertatur pigubus t glutiatis t separantibus iter mediciaz t egritudiez. Et cuz sciueris q vlcera sunt sordida: tunc mundifica ea cuz eis que sunt sicut aqua mellis. t fornio illa est aqua salis t aqua i qua condiuntur olive salite t decoctō pisciū salitoruz. Et necessariuz est ubi i sanie vt admini stres ea que sunt sicut trocisci de arsenico ꝓculdubio cuz pertransierit egritudo nouitatez t non ꝓhibuerit ab eis ꝓhibitoz. Et scias q clisteria piguia glutinatiua sedant dolorez eius qui habet vlcus i intestinis suis corrosiuuz: sed non sanant: tnō cures i corrosione nisi de medicis conferentib⁹ corrosiom t sunt mundificatiua abstersiua cuz exsiccatōe t stipticitate t ea ex qbus fiunt trocisci. Et non oportet vt multiplicent super ea glutinatia t pīguia: t separēt i ter ea t inter corrosiones t valentia corrosioni. t qñz ledunt t dolorez faciunt: sed non respiciat ad illud. t scias q qñ tu multiplicas cuz clisteribus acutis: vt facias sequi ea incarnatiua assumpta ex stipticis glutinatis: tillud qñ sciueris q caro sana apparet. Et cuz aggregantur sedatis t debilitas t corrosio t fuerit calitas t non potest eger vti eis que sunt sicut trocisci de arsenico sol: oportet vt dissoluantur i aquis fructuū stipticoruz frictoruz sicut acresta t sumach tribus t granata t rosa: t que sunt illis silia. deide exsiccentur t multiplicetur super eos illud t administretur. Et quandoq; non est excusatō quin misceantur hyulganiuz albuz t opiuz cuz eis: aut ꝓmittantur narcotica super ea: aut detur ifirmo cibus laudabil' Et maioz sūma horuz troc. est a.5.3. vsque ad.3.ij. t quandoq; est rectius vt ponat i ags eius ifrigidantia stiptica: t de eis sunt lentes t cuppule glandium: t illud adiuuati hoc vt acsidat coꝛter. Et ex eis que fornez facunt dolorem eius t inuamentuz simul est vt clisterizentur cuz troc. de arsenico i aqua salsa cuz vehemens est grossitudo materiei. Et quandoq; sufficit febricantibus t debilibus t illis quoruz sensus fortis est t non tollerant acuta clisteria hoc regimen Incipiant t clisterizentur cuz aqua mellis: deide p⁹ quatuoz horas cuz aqua salis: deide det eis i potulutuz cuz aceto mixto cuz aqua: sanat enī eos. Et ex regimie i cap. clisterioruz est vt clistere fiat paulatim per vices: t cum dolor fit fortioz tunc succurre cum oleo ros. t clisteriza cuz eo. Clisteria vero que administrantur i retentōe san. t ꝓhibitōe fluxus eius sūt alia t sunt ꝓxia clisteribus prohibitōis fluxus vētris. Et quandoq; fiunt ei troc. qui administrantur in eo per se. Et nos gdez dicamus nunc clisteria t colyria t troc. q igrediuntur i clisteribus. Et clisterib⁹ itaque leuibus i hoc t i fluxu ventris calido est vt fiat clistere cuz aqua arnoglosse solat aut cuz aliqbus troc. quos dicaz. t fiat clistere cuz pane similagineo azymo trito i succo Et ex clisteribus leuibus est vt sumatur aqua ordei t oleuz amigdalinuz t vitellus oui t aqua rizi decocti cuz adipe renuz capraruz annuluz t colentur t proijciantur i luto sigillato. t silr decocto rizi assati decocti cuz adipe capraruz: t quandoq; ponuntur cum eo i ipso coctiones granatoruz t galle: t silr clistere aque salsate t lutu sigillati. Et iterū clistere iuuatiuuz cuz est caliditas vehemens: succus rasure cucurbite t portulace t arnoglosse t succus ꝺ ge pastoris t grani myrthi t lentes a qbus aqua bis electa est. Aggrega hos succos t cōmitte cuz eis oleuz ros. t cerussatuz armenuz t acatiaz t tutiaz: t si digueris opio pone i eis fm necessitatez t dispōez. Descriptō clisteris conuenientis excoriatōi ēt: ℞. coꝛtices amigdalaruz t coꝛtices fistici t granatoruz t galle t sumac t folia senticis t radices alientuz: elixēt itaque cuz vio donec ipsissentur: deide coletur t terātur aliq trocisci clisterioruz t ponantur i eo cuz oleo myrthio. Collyrioruz autez ad excoriatōez medicinaruz matres sunt myrrha thꝰ t crocus t sandaraca t alumen t storax t castoreuz cuz adeps opiuz t litiū t charta combusta t san. draconis t cornu ceruinuz adustuz t chimolea t luta que currunt cuz ea t cimia t merdale nigi t que sunt silia illis. t quandoq; necessaria sunt atrimenta t arsenicuz. Collyrium ad excoriicatōez t tenasmonez: myrrha t crocus thꝰ t opiuz conficiantur cuz albumie oui. Illud sandaracca storax myrrha crocus opiuz: conficiantur cū aqua arnoglosse. Et quandoq; fit ex huiusmodi medicinis maraz cum oleo ros. t ceruſa t administrantur super pannuz t frustuz cotti t ponitur in ano fm q ponitur i ipso tenta ita q equetur illud t mundificetur. Troc. autē clisterioruz excoriatōis sunt sic troc. de arsenicis ad excoriatiōem: t troc. stelle: t oportet vt seruentur i vinatia vue vt conseruetur i eis vtus t troc. de charta combusta: Descriptō troc. charte cō buste. z. x. arsenicoruz adustoruz t coꝛticis eris t alumis iameni t gallaruz t calcis que non est extinctā oīum ana. z. xij. fiant ex eis troc. cuz succo arnoglosse quoꝛ vnusquisq; ponderet. z. iiij. t parum ex eis administretur pondus. z. i. t magno troc. i. integer. Troc. alius: ℞. sumac t capita granatoruz t succutuz t balaustiaruz t grana acresce t calcantuz t colcotar t eris adusti t antimonij oīuz ana partes. z. i. flozis eris partez. 5. fiant ex eis trocisci. Troc. fortis: ℞. calcez t alcali t acatiaz t gallas arsenicuz t terantur cuz aceto aliqbus diebus t fomentur troc. t ex fortitudie eꝰ quandoq; sufficit vt clisterizetur cuz aqua arnoglosse. Emplastra autez t epithimata iuuantia i hoc sūt emplastra predicta i cap. curatōis fluxus ventris absolute. Et iaz expertuz est epithima de troc. stelle cū aqua myrthi t contulit ei valde. Et quādo nō cessat dolor tunc sedeat ifirmus i tia i cuius aqua decocta sunt stiptica nota cum aliquantulo aneti t fenugreci t altee: t si fortioꝛ fiat sitis t angustia in excoriatione

cholerica administra lac acetosuz decoctuz i aqua sanic que ptiaz infrigidate sint. Qđ si coloꝛ adeo fiat fortis donec appropiquet syncopis non erit excusatio narcoticoruz: t ante illud clisteriza cuz adipe vacino cuz aqua sanic ordei absq; expulsione. Et fortasse sedabit dolor t abscidetur egritudo ꝓpter illud qđ accidit de equatione hu. t si non sedat cura cuz eo qđ scis. Et si vis clisteriza i huiusmodi horaz cuz hoc. clisteri: sumat aqua kisk ordei t rizi t adipes renuz capraruz t oleuz ros. t gūmi arabicuz t ceruſa t vitellum ouiꝰ conquassentur omnia i loco vnoꝛ t si vis ponere eo opiū t administra Et si fuerit excoriatio phlatica tunc necessariuz erit vt incipias i curatōe eius cuz eo qđ scidit t educit ipsuz t facit quiescere ab eoꝛ t cibetur cuz huiusmodi donec sint cibi eius etiaz pisces salsi t synapis cuz sicla t almuri t alcanguanic sint tictura eius ex eis que sunt sicut granatoruz grana cuz oleo cuz seminibus t synapi que incidunt. Et quandoq; multiplicat cibatio t albusir assato: cuz iaz sumpserit aliquid ex medicinis que ad calliditatez declinuz sunt sicut alcanzi t cardomomuꝫ tunat cuz eo. Et dixerunt qdaz q qdaz habens vlcera intestinoruz inuatus est cū electuario qđ omni die sumebat i potu cuz vioꝛ deide cibatur albusir assato fecit illud aliquibus diebus t videtur q sit illud huius generis. Et iaz dixerunt q qdam homo fuit curans dysenteriam antecedentez cura mortificante aut sanante i die vno. Libabat hominē pane cū cepe acuto t minoꝛabat potuz eius i illo die: t clisteriza bat cuz i mane cuz aqua salis acuta: deide consequebatur illud cuz clisteri medicine fortiores ex clisteribus incarnatiuis. t si rollerabat doloꝛ eius cū quo curabat sanabat: t si non mouebat. Et erant clisteria coꝛ ex huiusmodi clisteri: ℞. sanguis ceymini carmi salis folioruz aldemesi humidoruz melilot oim ana. z. i. t olei kisk. ij. decoquant i oleo donec consumat tertia t colet t administret illud oleuz clisterizando. Et itez confert eis clistere cum decoctione rizi t quandoq; ponunt i ea pisces salsi. Ceratuz dictum in hac specie egritudis. ℞. carnis dactiloꝝ pondus lb. ij. z. 5. masticis. 5. i. 5. t anetī hūidi. z. vi. t aloes z. i. t cere. z. x. t olei rutacei t olei ros. q. sufficit: t qñ qs ponitur i ipo seni nasturtij ꝓpe qñ sentitur phlavitreū. Excoriationi aūt melice post regimē melle t splenis ꝑz qꝰ dixim⁹ i loco ante huc t post rectificationem regimis confert suffusio de luto: t conferunt ei clisteria de rizi t sint in eis species aromatice t semina calida t lenia t semina stiptica. Et ponatur in eis oleū ros. t vitellus oui: t coꝛ cibi sint a quibus generatur san. Et quādo fuerit vlcus malignū nō erit excusatio qn fiat clistere cū aqua salis gēme: deide sequaris ipsū si digeres eo cū illo qđ tā valde mūdificat donec appareat caro munda: deide cura cū clysteribus incarnatiuis. Et clisteria lenia ad hoc sunt sicut clistere i quo ponitur spine cygptiace ptes. iiij. helle boꝛi nigri ptes. ij. decoquantur cū aqua t sal gēma qꝰ illud nō cōfert nūc administrentur troc. de arsenico. Excoriatio aūt q fit ex fece curatur cū eo qđ lenit naturaz t sinit i eo lenitas t unctuositas t glutinatio t lubricitas. Et premittat ante cibū sicut vitellū oui sorbilis: t sicut ius galli decrepiti: t sicut iura alectoris dabegi facta ex pillulis facilibus ad spinguatis. Et ad ministrentur clisteria lenitiua ex succis glutinatiuis lubricatiuis simul cū oleo ros. t vitello oui t sorbilis. Et quandoq; confert cū prologatur hec excoriatio vt sumantur semē lini t semē psilij: se. marū. t se. altee: t accipiatur mucilago eoꝝ t detur i potu ante cibum. Ipsa enī aggregat ad lubricitatem t sedationem doloris t glutinationē. Et sumere ꝓpria ante cibū qñz remouet hoc accidens. Excoriationi vero facte succedit potus medicine ꝑferūt medicie singulares glutinatiue predicte. Et ꝑferūt ei dragagantū assatū de quo bibatur in lacte acetoso. z. iij. t. 5. t qđ ē supza. t cōfert ei valde vt fiat clistere cū butyro vaccio recēti bono. t qñz ponitur in ipo aliquid de san. draconis: t qñz confert ius vētrium i aliqua excoriatione cholerica t nō ē medicina omnium.

Ca. viij. de cura fluxus ventris facti ꝓp cibos.

Ultra nota ad istos est vt ꝓhibeatur defectio eius dum non accidit coliricus fortis supfluus. Sed si fuerit ex multitudie cibi fiat illud t administretur fames post illud. t qñ descenderit siat aliquid ex robub stipticis. Et si acciderit debilitas fiat alcanzi aut suffusi de granatis. t si sentitur debilitas in sto cū eo qđ accidit de multiplicatōe t signi ficat illud id qđ accidit de rugitu t vētositate sumat balaustiaz t thuris t ameos ptes equales t ꝓficiāt cum passis tritis cum suis interioribus t comedat ex eo omni mane quantitatē nucis. Et itez sūat medicamē de acozo t alcameerzech dictū i ātidotario In facto autē ex corruptione cibozꝝ in seipm aut in eoꝝ aut qualitatibus malis in eis: aut velocitate administratōis eius in eis oꝝt sumat postea cibos boni chimi. Et curet impssio remanēs ex caloꝛe t frigoꝛe cum eo qđ scis ex elijs frigidis aut calidis. t si fuerit cā viscositas eoꝝ t lubricitas ipsoꝝ: conuerte ad eos illud in quo cum, lenitate est stipticitas. Frigus autē eoꝝ t caliditas ipsoꝝ sunt fm q eis puenit. Et si cā fuerit pmissio lubricitatis pmittat stipticum. Et si cā fuerit postremitas eius cuius velociter fit digō apōregimē: tunc sumat spodiū t aligd de robub vt rectificetur stōmach ab impssione eius cuius alteratio nō cuit ipm nam fm plim accidit calefactio. t si faciat accidere raro frigiditatē pp acetositatē cibi in quibusdam dispōnibus hꝰ i regimen sumat spodiū cū canzi. Et si causa fuerit paucitas cibi aut subtilitas subē eius cibet post ipm carnibus grossis mollusat t conditis cū stipticis t cū aceto ꝑparatis t piscibꝰ salsitis t sillibus. Quod si timeatur debilitas digestiōnis cū hoc cum seminibus condicetur.

Ca. ix. de cura fluxus cerebralis.

Oportet vt habens cū oino non dormiat supcollū t qñ excitat a somno ē ei necessariū mutat vomitu quatenꝰ egrediat humoꝛ grossus effusus ad stomachū ex capite capiens fluxū. Et vt administretur illud qđ diximus in ca. catarri ō rasiōe

capitis ⁊ fricatõe eius cuꝫ rebus asperis ⁊ ex vaporibus capitis ⁊ admistratõe rubificantiuꝫ ⁊ cauteriantiuꝫ sup ipsũ: ⁊ ex confortatõe eius ⁊ rectificatõne ꝓpꝛ onis eius. Et qñꝫ necessariũ est cauteriũ: ⁊ nõ oꝫ vt admistret retentio eius a stõ cum medicis stipticis ⁊ magnificet timoꝛ: imo oꝫ vt extrahat illud qđ de eo aggregat supius per vomitũ: ⁊ illud qđ descendit ex via ieſtiniuꝫ: ⁊ si non cuꝫ alio saltem cum clisteribus. ⁊ restrigatur illud qđ de eo descendit ad ventrẽ: non cuꝫ illo qđ ꝓstipat: quare sedeat materia i vẽre: imo cũ eo qđ est simile illi quo retiet ex pectore ex eis que diximus in sue cap. ⁊ cuꝫ eo qđ diximus te i cap. cure catarri. ex abſcissione causaruꝫ faci cuiuꝫ catarruꝫ ⁊ rectificatõe earuꝫ.

Cap. x. de cura fluxus opilatiui.

Luxus opilatiui plꝰ fit cum periodis: siue
f lit a coꝫpoꝛe toto: aut sit ab opilatione i epate aut iter epar ⁊ ieſtia. De erroꝛe igitur est vt cadat additio i opilatione per stiptica: imo oꝫ vt iuuetur qđ expellitur ab opilatione cuꝫ euacuatõe. Lunꝫ euacuant vie ab eo nuſceant medicie aperitiue opilationuꝫ vt aperiant eas. Et qñꝫ necessariuꝫ ẽ i aperiendo opilationes soluatiuũ foꝛtiter attrahentis materias grossas generantes opilationeꝫ: ⁊ clisteria fortis apertionis ⁊ attractionis. Et vomitus est exreb⁹ magis iuuatiuus ad illud qñ cadit ex obuiatõe ipsi⁹ qñadmodũ testat hyp. Et rectius gđez est habẽti hanc egritudinẽ vt comedat cibũ suũ i plurib⁹ vicibus non i vice vna: imo i oi hoꝛa quantitatez q̃ pertinet ei de cibo suo: deide oꝫ vt ptiat: deide oꝫ vt ꝑseq̃ faciat cibum suum illud qđ adiuuat ad penetrandum cum velocitate ⁊ aperiat opilationeꝫ cibo ⁊ melius illo toto apud .G. ẽ dicalamẽtũ: ⁊ det de eo ante cibum vsq̃ ad aur. i. ⁊ cum digeritur cibus detur etiaꝫ deco quantitatis .ʒ. ℈. Et vinũ vetus fortẽ subtile paucum est bonuꝫ valde cuꝫ admistratur post cibum. ⁊ tyriaca est res magis iuuatiua ad illud. Et qñ rectificat digestio cibi balneũ. Fricatio aũt oꝫ vt non ab ipso separet ante cibuꝫ ⁊ post ipꝫ. ⁊ quãdo ꝺ bilitat i digestione vehementi cum panno aspero dorsi ⁊ ventris. Et quandoq̃ necessariũ ẽ vt liniatur coꝫpus ei⁹ picee: ⁊ medicis rubificantibus. Opilationum vero apertionẽ iam sciuisti. ⁊ oꝫ vt nõ soluatur eger iste a fricatione: nam cũ tu creueris eum ⁊ aperies opilationes ⁊ reſoluetis humoꝛes opilatiuos penetrabit cibus ad coꝫp⁹ eius ⁊ non accidet diaria post illud ⁊ consolabitur coꝫpus eius.

La. xi. de cura fluxus liquefactiui.

Mi eis que sunt sicut eticha ⁊ pthiſ ⁊ q̃ hac
i via ꝓcedunt non speratur vt curetur nisi sicut speratur i curatione eius. Jn eo autem qui est ifra illud curetur coꝫpus cuꝫ ifrigidatiuis humectantibus ⁊ aeribus ⁊ embꝛocis ſm illud. Et extinguatur cũ eis que sunt sicut tro. de spodio ⁊ tro. de canfoꝛa ⁊ cũ epithymatibus ⁊ emplis ifrigidatis sup coꝫ ⁊ pectus ⁊ epar. Et sint cibi ei⁹ exꝯ carnib⁹ leuib⁹ bulũt ⁊ iffatis ⁊ musulat ⁊ caro pꝛicũ ⁊ succabegi cũ aceto ⁊ panis similagineus bene confectus ⁊ tergimentatus ⁊ panis cum assatur. Et quandoq̃ sit ex eo sorbitio cum gummi. Et silr cibus q̃ fit de acetosa ⁊ silibus. Et non retineatur expulsio vice vna: immo retineatur gradati, cũ h⁹ curationib⁹. ⁊ cũ tro. de spodio rectius ꝓpꝛie. ⁊ cum tro. ſm hunc modũ. ℞. lutum armenũ ⁊ spodium ⁊ castaneas ⁊ semẽ acetose excoꝛticatũ ⁊ almirberis ⁊ roſ. ⁊ gũmi assatum ⁊ cẽeros adustos: terant oia ⁊ ꝓficiant cũ aq̃ cydoniorũ. Lxij. de cura fluxꝰ fęi a spissitudie cutis

i Zim inuimus ad signatei⁹ vbi docuim⁹ regimẽ attractionis materiez replectionaliuꝫ ad exteꝛioꝛa coꝫpoꝛis. ⁊ melius qđẽ ẽt extrahantur hũoꝛes ꝓ ꝓlomiaꝫ ad fluxũ ventris ꝓtinente aquo iaꝫ expeditũ sum⁹. ⁊ admistrẽtur balnea cũ aq̃s aptiuis: ⁊ sint ille i q̃bus decocta sunt aperitiua ⁊ cũ laua. iuis ⁊ mũdificatis. Et multoties vrantur tinis icteritie. Et si fuerit spissitudo vehemens, admistretur fricatio cũ pannis lineis asperis ⁊ cum pilis donec rubeat cutis: deinde effundatur sup eam aqua calida ⁊ aque in quibus ẽ virtus aptiua coꝛũ que diximus.

La. xij. de cura colyricę passionis.

Olyrica passio hꝫ regimen in ꝓncipio cũ mouet. ⁊ regimẽ in medio sui mot⁹ ⁊ regimẽ apꝺ cõmotionẽ sui. malam ⁊ inobedientiam suaꝫ malitiosam ⁊ motionẽ accidentium suoꝝ timoꝛ: solorũ. Cũ apparẽt signa colirice passionis ⁊ icipit ere euacuatio alterari a diſpõne sua. ⁊ sentiri si stõ grauitas ⁊ in intestinis punctura: ⁊ q̃n ẽ cũ ea nausea: tũc oꝫ vt nõ sumat sup illud aliqd oio: neq̃ post illud nisi cũtimet casus urgẽs: tũc eni rege cũ eo qđ diceꝫ ꝓximũ igit qđ oꝫ fieri ẽ vt expulsio fiat ꝓ vomituꝫ si fuerit cibus adhuc ꝓximus supioꝝ⁹. ⁊ si nõ fuerit ita ꝑseq̃n er abideat aliquid qđ ipm deponat ex eis que lenunt naturaꝫ. Et sit illud qđ facit vomitũ lenificatiuũ cum mensura que extrahat illã quantitatẽ ꝓpter qđ extrahat illã sup fluitatẽ sup illud: aut rẽ extraneam ab ea. ⁊ oꝫ vt expellant eã eo in quo nõ sunt due malitie: mollificatio stoi: debilitas ꝓtutũ eius sicut in oleo sisamino ⁊ oleo de oliuis ⁊ aq̃ calida: neq̃ cũ illo in quo nõ ẽ glutinatio cũ ipi digẽt ꝓtrario glutinatõis: imo cũ eo qđ ẽ sicut aqua mell ⁊ siropus acetosus dulci⁹ cũ aqua calida nõ ꝓpter necessitatẽ imo cũ eo qđ est sicut aqua calida sola: aut cũ pauco bauraꝛ: aut cũ sale naptico: aut aqua casa cum cymino pauco. Et silr si voluerit per seipsos ⁊ accidit eis subuersio non obediens. Et nocet eis per illud etiã: tũc oꝫ illic vt curet. ſ⁹ yp. n. dixit ꝙ vom⁹ qñꝫ ꝓhibet vomitu: ⁊ fluxus qñꝫ ꝓhibet fluxu: et fluxꝰ ꝓhibet vomitu. Et coꝫ fluxus oꝫ vt fiat cum suppositorio leni ⁊ tereniabi ⁊ zuccaro ⁊ sale aut clisteri leni ex aqua sicle ℈tate. lx. ʒ. ⁊ baurac pauci super eam quantitate aur. i. ⁊ zuccari ru. quantitate. ʒ x. ⁊ olei ro. ⁊ sisamini quãtitate. ʒ. vij. aut cũ aliquo qđ bibatur sicut cyminũ. Jꝑm enim ẽ iuuatiuuꝫ in hoc valde. Cũ ergo sciueris ꝙ materie in coꝫpoꝛe cholerice sũt ꝓmouentes eam: nã ipse qñꝫ sunt de adiuuantib⁹ ad hoc vt accidat colyrica passio: ⁊ nõ

est timoꝛ totus ex cibo: nõ inuenis excusationẽ gn in frigidos stõm tũc exterius cũ eo qđ ifrigidat: ⁊ si nõ cũ alio saltẽ cum nimepost admotionũ eius ad vomitum si declinet ad illud cã mensura intolerabili. Et in illa ifrigidatione est sedatio sitis si fuerit. Cũ ergo superabundat vomitus ex eis que retinẽt ipm est in frigidatio stõi cũ huiusmodi. ⁊ ponere ventosas sup ventrẽ absq̃ scisione: ⁊ si fuerit ffꝛ ifrigidans ex succis fructuũ erit etiã magis iuuatiuũ. Et si mitꝫatur cum eo sandali ⁊ canfoꝛa ⁊ roſe ⁊ liniatur cuꝫ eis almirach erit iuuatiuũ. Et quãdoq̃ ẽ necessariũ stringere extrẽitates. Et si fuerit caliditas fortis curet cũ medicamie ꝺ luto anelduꝛni ꝺq̃ i ãtꝺotario. ãpl⁹ oꝫ vt ꝓhiberet illꝺ qđ egredikdũ. n. perseueraꝛ cũdo. chilus ⁊ aliquid homogenũ ei ⁊ cibus nõ confecti⁹ eius retẽtio oia aliquo modoꝝ. In ipo eni est timoꝛ magnus. Lunꝫ alteratur ab illo alteratione fortasse feda necessaria est eis retentio. Et silr cuꝫ illud qđ egreditur est res curatiue viscosa aut cholerica aut alia ex eis que debilitant coꝫpus ⁊ ipiuuit i pulsu ⁊ facit cũ frequẽtem ſm equalitatẽ ⁊ descendentẽ. Et faciunt apparere i coꝫpoꝛe sicut extenuatione ⁊ inirach sicut ꝑsalmũ. Et forte accidit sicut sitis ⁊ febris ⁊ significant ꝙ solutio ventris permutatur ad sanitatem. ⁊ oꝫ vt adiuuetur i retẽtione ei⁹ cũ robib stipticis ⁊ quãdoq̃ cõdiuntur cũ eo qđ est sicut mẽta: ⁊ si euomuerit ea reiterentur sup eos ⁊ dentur eis paulatim. Et nõ oporꝫet vt cessetur a dando i potu medicinas restrictiuas ⁊ robib stiptica ſm virtutẽ coꝫ: imo oporꝫet vt iterentur super eos ⁊ fiat pmutatio de vna medicina ad aliam: ⁊ sint omnes stomatice. Et aqua roſ. calefacta cõfoꝛtat stõs coꝫ ⁊ calefacit ⁊ prohibet ex egritudinib⁹ eoꝝ. ⁊ ista robib oꝫ vt nõ sit acetositatis talis que moꝛdicet stõm etiaꝫ: ⁊ sint adiuuantia ad materiã: imo si est cuꝫ eis aliquid ex hoc frangatur cũ re que nõ sit de genere eius qđ soluit aut vomere facit. Et acetosa quidẽ cõueniẽtia sunt i excoriatione. Et similiter ea q̃ sũt vehementis frigiditatis ex eis que bibũtur actu. Et qñꝫ nõ ꝓueniũt eis per hoc qđ percutiũt stõm. Et plurimi gb⁹ ista cõueniũt sũt illi qui sũt cholerici: quare oꝫ vt experiantur dispositio qua recipiũt ea. Et siropꝰ factus de menta cũ aqua granatoꝝ expressoꝝ cũ pulpa sua cũ aliquantulo mẽte ẽ bon⁹ eis ꝓhibens vomitu eoꝝ. Et silr aqua granatoꝝ acetosoꝝ. Et quãdoq̃ ponitur i ipso aliquid de luto aromatico qđ cõmeditur. Et cũ plurimũ eoꝝ bibũt aquã calidã foꝛtiter ⁊ expandit virtus ad venas eius ⁊ redeunt materie expanse ad venas. Et oꝫ vt vaces etiã ad vaporationes ⁊ vnctiones ex oleis in quib⁹ sunt cõfoꝛtatio, ⁊ stipticitas ⁊ calefactio subtilis sup hypocondrie: sicẽ oleo de neriẽ ⁊ de lilio narcisino ⁊ oleuꝫ roſ. etiã ⁊ oleũ i quo bulinit mastix ⁊ ẽ iunctio bona eis ꝓpꝛie cuius colirica passio est a cibis grossis. Junctere vero ⁊ lacerti iungant cũ eis que sũt sicut oleũ roꝺ. aromatizatũ ⁊ sicut oleũ vsol. cũ cera pauca. Et emplastrẽtur stõi coꝫ cũ emplis stipticis ifrigidatis ve-

hemẽtis stipticitatis: ⁊ si ei⁹ aromaticitas ex eis q̃ sciuisti. Et cũ necessariũ facit timoꝛ vt ꝓhibeas colirica passionẽ ⁊ nõ euacuata sunt oia q̃ oporꝫuit euacuari de cibo coꝛrupto ⁊ humoꝛe malo: deide ꝓmouet nũc oꝫ vt cibes eũ adhuc cũ cibis frangẽtib⁹ ipꝰ deide euacues eũ post aliquot dies cũ eo qđ solutꝰ ipm. Cũ ergo senseris q̃ causa tota nõ est ex cibo: ſ⁹ est illic sicut fortitudo frigoris stõi ꝓparabis i retinẽdo vominũ coꝝ postq̃ vomitu, expulerit quãtatẽ quã oporꝫuit expelli cũ siropo de mẽta permixto cũ miua pauca: aut cũ virtute xiloaloes: ⁊ fac vt sint empl'a coꝝ declinioꝛa ad calefactionẽ. ⁊ fac vt illi super qđ dormiunt ex cibo permixta sit virtus pulloꝝ columbarũ. Et sint cũ eis species ſm quãtitatẽ quã existimas: ⁊ panis infusus i passo etiã. Cuiq̃ fecceris habẽtibus hoc accidẽs ex potatione ⁊ empl'atione illud qđ diximus: tũc necessariũ erit vt igenium inuenias in faciẽdo eos dormire sup lectos stratos pannis cũ canticis sonikeris ⁊ cannibis ⁊ cunis ⁊ pelliõe leui ſm q̃ dormiant super eam. Et cũ eis q̃ diximus in faciẽdo dormire illos sup quos diſantur vigilie. Et oꝫ vt sit locus coꝛuꝫ locus i quo nõ sit lumẽ plurimũ neq̃ frigus. Frigus nãq̃ expellit hũoꝛes coꝛũ ad interioꝛa: ⁊ necessitas ad trahendũ eos ad exteꝛioꝛa ẽ necessaria. Qđ si pulsus incipit minoꝛari ⁊ videris aliquid de ipressione ꝑsalmi ⁊ singultus icipies ⁊ dabis ei i potu aliquid de vino dulci odorifero i quo est stipticitas cũ aqua cydoniorũ ⁊ toꝛtellis aut medullã panis similagineꝰ calidi q̃tuꝫ possibile est. Et si necessariũ ẽ qđ sit foꝛtꝰ illo accipiatur caro plurima ex carne molli ⁊ tenera q̃ sit ex carne aut um ⁊ arietum ⁊ incidatur ⁊ ponatur sicut est in vase ⁊ decoquantur quousq̃ amittat aquositatem suã: ⁊ foꝛtitam ad sẽ redire ea faciet. deide exprimatur foꝛtiter: post decoquatur illud qđ expressũ est ex ea paulatim: ⁊ fiat acetosum cum aliquo fructuum infrigidantium. Et melioꝛes eis sunt granata ⁊ cydonia Et sunt ex hominibus qui ponunt cum eo aliquid occultũ ex vio ⁊ sorbẽt: ⁊ si digitis soluat i eo panis paucus non erit in comalum: deinde dormiant super illud. Et non est malum eis vti vna pãsili de qua ipsi accipiant cum appetunt eam ⁊ sumere ex ea parum masticando grana eius bene. Quod si non retineatur in stomachis eoꝝ aliquid de hoc: ⁊ alijs ⁊ declinant ad vomendum tunc pone super inferiora ventrium eoꝝ ventosas magnas apiꝺ vmbili cum sinecisione. Quod si non steterint super ipm tunc super illud quod est inter vtraſq̃ spatulas declines ad inferioꝛa. Et si possibile fuerit vt sic dormiat erit rectum. ⁊ si fuerit magis decliue ipsum ad inferiora liga qđ est sub ascellis: ⁊ adiutoꝛia eius: ⁊ fac cuꝫ dormire si possibile est: ⁊ cum excitat ipsuꝫ dolor vẽ tosaꝛ: aut ista tũc reitera ea ambo super ipm ⁊ non alteres ea ambo vsq̃quo sis securus vt iciat cibꝰ descẽdere a vomitu aut sedatur motus descensionis fluxu ventris: tunc eni solue quodcunq̃ fuerit ambo ꝝ paulati. Si autem non recipiat aliquid immo

fluxu ventris educat ipm: tūc aggrega i cibatōe ei⁹ inter stiptica t inter ea in quibus est stupefactio aliq̄ sicut anisum assatum quod ponatur in decoctione papaueris t ponatur super ipsum galia t nō póas i ipa dulcedine. Dulcedo enī q̄z fitcā ad abhorēdū z t lenitatis t fluxᵘ solutionis nature. Cū ergo deueris eiᵇ i facit ipz dormire desup. Quod si fuerit illic vomitus cōsequenter: adhibeas ei cochlearium .i. de siropo mente aut robˢ eius. t si fuerit fluxᵘ ventris pmitte super ipz suctionē aq̄ cydoniorū diotico rū alzarur t piroꝝ alsceni t maloꝝ alsceni muzoꝝ algobeira. Sitis aūt eoꝝ frangitur cū eis que sūt sicut sauic oꝛdei aut sauic maloꝝ cū aqua granatorū. Et oꝛ vt non separentur ab eis odores cōfortatiui t restaurentur sup eos: t omne qđ mouet i eis subuertionem aīe permutetur ad aliud. t quādoq̄z abhorrent gdā eoꝝ odoꝛes panis: t quandoq̄z delectātur eo quidam eoꝝ: t q̄z abhorrēt quidā eoꝝ odorem iuris: t quandoq̄z delectantur eo gdam eoꝝ t silr vinū: t silr suffumigationes. Fructuū aūt odorē plures eoꝝ recipiunt t oꝛ vt non cibent aliquo duz non verificatur eoꝝ fames. Qđ si fames patiantur ante mundificationem nō cibentur: imo mittantur i balneū t fundatur super capita eoꝝ aqua tepida t exeant t non morētur. Si autem appareat spalmᵘ administra super iunctuꝛas cerata lenia calida .pfundantia: sitq̄z i hyeme cū oleo de neridē t de lilio t in estate cū oleo roſ. viol. Et silr proijce super eū pānū ilusū i oleis humectantibus lenitutis i oleo t de oliuis. Et oꝛ vt itentio stri mandibulis t icessanter eleuetur cū mento t lacerto mouēte genas iferiores ad superiora cū ceratis. Et iterū cū quieuerit iflatio coliri ce passionis t dormiūt t exeicantur da eis i potu aliquid de robub t fac eos igredi balneū cū facilitate t non; multiplicent moꝛam i eo: imo quantitate qua sumant de humiditate balnei: deinde extrahe eos t coopti ipsos t ciba eos cibo pauco leui boni chimi t calefac eos t nō dimittas eos plurimū bibere valde t separēt inter aquā t vinū si stiperint stiptica super cibuz. Et prepara post illud i confortando stōs eoꝝ cū eis q̄ sunt sicut tro. de roſ parui t magni: t si cui geleabi t spodiū t cū eis que sūt sicut alcanzi. Et multotiens quidē fit balneū cā spūtionis huiꝰ t materiei colirice passionis t cuētus cōfortationis i mēbris.

L. xiij. de regie fluxᵘ medicinalis.

a Dhoc iā singulare fecimus ca. vbi dixim⁹ medicinas solutiuas t vomitiuas t eaꝝ administrationē. Sed cū hoc nos dicem⁹ breuiter q̄ i principio sui oꝛ vt curētur cū lactibus t oleis t propie cū ingeniatur i lactibus vt sint stiptica: t i oleis vt sit i eis aliquid ex hoc. Hoc enī tēperat cansam sanguis. Et q̄z sufficiūt in principio lac t oleū t aqua calida: t q̄z est sanato i potādo ista vna vice post aliam. Et bibatur aqua calida t propie cuz sdhoret ex substātia medicie al qđ stō t intestis. Ipla enim trāsmittit ei⁹ audaciā deide psequaris illud cū clisteri cōfortato tēperate t cibo similiter.

La. xv. de cura fluxus cretia.

On oꝛ vt retineatur fluxᵘ cretieus cū non n pducit ad timoꝛē: qđ si supfluat curetur cuz propinquo illi quo curatur colirica passio ve rūtū oꝛ vt nō cibentur aqua carnis si fuerit egritudo acuta valde: imo cibentur eo i quo est infrigidatio t grossatio sicut est sorbitio facta ex sauic oꝛdei t sanie maloꝝ. Et si tollerat carnē: cibentur cū eis q̄ sūt sicut pisces recentes decocti cū granis granatorū aut cū aqua coꝛ conditi cuz seminibus stipticis t que sunt ex coꝛiandro i aceto posito t exsiccato t silibus eis.

La. xvi. de tenasmone.

Rimū qđē oꝛ te scire de dispōne tenasmon p est an est tenasmon vex aut tenasmō mendosum. Et tenasmon qđē médosū est vt sit in ano sex sicca retēta: t q̄z expūmitur ex ea aliqd: t q̄z abradit strestinū pp laboꝛez qui puenit ex motu eius. q̄z enī est illud t existimat q̄ illic sit tenasmō. Si ergo é aliquid ex illo oꝛ vt cures ipz cū clisterib⁹ lenib⁹ t cū colirijs mozdicatiuis. qđ si nō agūt clisteria lenia acue ea cū lenitate t pūditate sua aliq̄ acuitate vt extrahatur graue ex eis. Deide si indiges in reliquo humiditate t lenitate pura sis contentus eis. t q̄z idigebis vt i potu des pillulas de bdellio aut gūmi albotim si fuerit illic grossitudo materiei. Et si fuerit caliditas idigebis eis q̄ sunt sicut cassiafistula t siropus violaceus t silia: t pillulis factis ex ñficulla cassiefistule cū succo liquiricie t dragāto. Si aūt fuerit tenasmō puꝛ tūc si fuerit causa ei⁹ frigus aduenieus ano: curabis ipm cū vaporationib⁹ t cū clisteribus calidis t cū furfure cū quo vaporabunt anus t core t pectē t emunctoria t sedat sup milū t salē calefacta ābo i pāno: aut ēuaporent cū spōgia t aq̄ calefacta t cū spōgia sicca calefacta t inūgat cū cerato ex gbusdā olis calidis t stipticis t caleat loc⁹ei⁹: t pmisce cū cū vino calefacto t olo ōphācino aut pcipe et vt igrediatur balneū calidū t sedeat sup fram calidam. Et scias q̄ frigus nocet tenasmon in pluribus horis t propter illud est calefactio subtilis conferens eis pluribus dispositionibus. Et silr sunt plures species tenasmō quibus confert vaporatio: sicut nocet eius infrigidatio: t pluribus specieb⁹ ei⁹ nocet assūptio medicinaꝝ que generāt chimū grossum t viscosuz. Et si fuerit cā ei⁹ durities rei sup quā sedet homo mollificet cū cerato ex oleo anetino aut camemillino cū bdellio t cera aut cū oleo calido in quo ponas spōgiam t appropiques loco. Et si fuerit causa ei⁹ apa calidū studie i retinēdo illud qđ currit ad apa i via venaꝝ aut ex via flux⁹ t rege apa t tēpera hūoꝛē calidū. Et oportet vt curetur i initio sui cū phlomia si necessariū fuerit: t cū minoratione cibi mūlta: imo face eū ieiunare si possibile ē ei illō duobus diēb⁹. Et vt admīstres sup eū i pncipio aq̄s t embrocas que declinant ad frigus aliquod cū mollificatione t prohibitione eius qđ effūdūtur ad ipm. Et ex eis q̄ conferunt ad ipm é filtrū infusū in aqua myrthi t roſe cū alcāna pauca. Et fiat clistere etiā in primis cū eis que sunt sicut aqua oꝛdei t aqua solauri t q aqua roſ. t oleū roſ. t albumē oui. Et si cā sueꝛit fluxus retinebis ipm sicut scis: deide embrocabis t emplabis cum mollificatiuis ex camemilla t ceto pmixtis cū eis que scis ex stipticis: deide administrabis maturatiua q̄ius sint omnia illa i locis pteritis. Et q̄z confert clistere cū oleo dulci decocto cum aliquo ex stipticis. Et cum tu abas melius quo cibas est lac recenter mulctū decoctum: quoniaz retinet fluxum desuper t lenit locum. Et ex medicinis bonis q̄ vis maturationem t resolutionē t sedationez doloꝛis: est emplm de semgreco t maluis t emplm de melliloto t emplz de caulibus decoctis. Qđ si necessariū é foꝛtius ponatur cū eo paꝛ cepe assate t paꝛ bdellij. t ex maram expertis cum apa est inflatum dolorosum est vt sumantur plūbi adusti t lauati t cerusse plubi preparate cum oppopanaco t mesaleugi conduti partes equales: t pficiantur cū vitello oui t oleo roſ. Et nos probauimus ipm t inuenimus in fine vltimum: t si vis distilla super ipsum aquam solatri aut aquā coꝛiandri. Et si vis adde in ipso climā. Et quandoq̄z confert eis climia sola cū vitello oui t oleo roſ. Qđ si causa tenasmon fuerit apa durum curabis ipsum cum eo qđ scis de curatione apaꝝ duroꝝ. Et ex eis que experta sunt in hoc est vt sumant bdellium t crocus t alcanna t synapis t alkeiri citrina sicca t cerusa plubi: deinde aggregētur illa oia cum eo qđ tegit adipez galline t anatis t medulla cruris vaccaruz pmixtis cum vitello oui t oleo roſ. t oleo alkeiri: t fiat ex eis marā. Si autem fuerit cā eius humoꝛ putrefactus imbibitus illic ex phlate aut cholera: aut fuerit phlā viscosuz curabis ipsum cum ablutione. Et illa que melioꝛ est: est que fit cum eis que sunt sicut aqua oliuarum salitaz cuz qua fiat clistere mensura .5. lb. sumpta ex ea donec egrediatur illud qđ é illic: aut fiat clistere ex succo folioꝝ sicle cū virtute violarum t turbit: deinde cura ipm cum sedantibus dolores ex colyrijs tenasmō: t quādoq̄z facit necessariuz phla potare pillulas fetidas. Et si fuerit cā residuum eius qđ descendit in horaꝛ: tunc si illic fuerit fluxus retinebis ipm. Cuiz retinueris considerabis: naz si eger tollerauerit: t nō fuerit spes q̄ fluxus redeat clisterizabis q̄z leuiter poteris aut suppones colyriuz ex violis cuz pauco sale: si materia fuerit cholirica t ex medulla cassiefistule coagulata cum pauco baurac t turbit. Et si fuerit materia phlatica: t si non audes illud redi ad illud qđ mollificat t attrahit t sedat dolorem ex embrocis t colirijs. t qū difficile fit tenasmon t non est illic materia egrediens t non est nisi eleuatio ad scellam frequens: cuius qđz est causa apa duruz et quando est frigus inseparabile: tunc assidua vaporationem eius cum lana infusa oleo calefacto sic oleo roꝛ. t oleo myrthio t vio. t camellino t pauco vino t infunde cum illo oleo anū t pectinē t testiculos. Qđ si non sedetur: tunc clisteriza ipm cuz oleo fisamino tepido. t retineat ipsum per horas aliqs quoniam sanat euz. Et hoc quidē regimen antiqui dixerunt t fecerunt ipsum quidaz posteriorū t nos tam experti sumus ipsum t est vehementis inuamiti

Si autem fuerit ab vlceribus t corrosione cōsideraꝛ: tunc t si est natura sicca non dimittas siccitatem eius: imo studeas leniendo ipam cum equali lubricitate vt precipitetur egestio. siccitas enim egestionis in hyniusmodii egritudine est mala valde: t oꝛ vt non cibentur amaris neq̄z salsis valde: neq̄z acutis neq̄z acetosis valde. oia enī illa faciūt egestiones mozdicatiuā t doloꝛosam aut exceoꝛiatiuam. Et ad vltimum oꝛ vt cures ipsum curatione corrosionis intestinoꝝ s; cholera ipsoꝝ confidens in colyrijs. Et si non indigeris mundificatione incipies t clisterizabis ipm ex aqua mellis t pauco sale cōmixto ei. Et fit clistere eius cum hoc clistere ita vt non sit fex t testinis: aut fac colyriuz ex melle t baurac: t administra ipm deinde labora in curatione vlcerū. Et si fuerit ab hemoꝛoidibus t fistulis t ragadijs cuꝛabis causam cum eo qđ dicemus in capitulo suo.

L. xvij. de colyrijs que supponūtur ad tenasmon

c Alyriozum aūt que ad tenasmon supponuntur melius est qđ ex eis est magis stipticuz. Et ex eis est colyriū de sandaraca t colyria pluria ex eis in quibus est nacoꝛoticitas que iaz diximus in curatione vlcerū. Descriptio colyrij ad tenasmon. ℞. opium casto eum t thus t crocum: fiat ex eis colyriū t supponatur. t iterum galle immature cerusa plumbitus san. dra. opiuz. Empla vero sūt empla facta ex vitello oui t medulla similaginei panis t panis t camemilla: aut aque eiᵇ expressa ex ea q̄ hūida é: t aneto sicco t altea t mucilagie seis lini t similib⁹. Et ex bonis qđb⁹ fit emplm ano eius sunt pozi de seeni decocti elixati cum butyro vaccino t oleo roꝛ. t pauco cera colata. Suffumigationes autem sunt suffumigationes note ad eos quibus vtantur cum doloꝛ fit foꝛtior: ita vt sedeant super sedem per foramen super quam equetur anus: aut ponatur subtus traiectoꝛium per quod fiat suffumigatio. ex illis q̄ag est vt fiat suffumigatio ex sulfure t nucleis oliuaꝝ t stercoꝛe cameli. Et si fiat suffumigatio cū plurimū sulfure subito iuuatur eo. Aque vero in quibus decoquūtur malue t anetum t camemilla t altea. Et quidē vt retineatur illud qđ currit sunt aque in quibus decoquuntur stiptica. Et oꝛ vt aggregētur iter aquas sm necessitatē. Qđ si an⁹ egrediatur lauetur t mundetur t reducatur t sedeat illecuius est in aquis stipticis valde: aut fiat ei emplm post reductionē t reuersionē cū stipticis foꝛtioris pritis t aggregatis cū gbusdā succis stipticis.

Tractatus tertius de iceptione sermonis de doloribus intestinoꝝ.

L. i. de punctione

Eluse punctionis aut sūt vētositas coartata aut supfluitas acuta mozdicatiua: aut baurachia salsa mozc dicatiua: aut humoꝛ viscosus qui nō expellit aut vlcus apatis aut serpētes t ascarides. Et ex pūctione ē q̄ ē fmi semitā crisis ē ex signis eius Et ois pūctio vehemēs ē silis colice: t cura eius a cura colice nisi colerice: ná sūpa curatur illa cura est

rea tim̃ magn⁹:imo pũctó q̃ nó ẽ cũ fluxu cũ fœti
or fit ẽ colyca aut iliaca. Et q̃n̄ puenit puncto ad cu
zez ⁊ vomitũ ⁊ singultũ ⁊ destructoez rõnis significat
mortẽ. Cap.ij.de signis.

Entosa qdẽ fit cũ rugitu ⁊ iflatõe ⁊ extẽsiõe si
v uẽ guitate ⁊ qete cũ exitu vẽtositatis. Fact⁹ v̄ o
ab hũore cholerico significat guitas cũ vehe
mẽna mordicatõis i phlate ⁊ litis exit⁹ ei⁹ i egõne ⁊
ẽ sillis colice. ⁊ si curet cura ei⁹ erit timor maximus.
Signa aũt fcẽ ab hũore bauracho sũt mordicatio
cũ grauitate addẽte ⁊ egressio phlatis i egõne. Et sig
fcẽ ab hũore grosso viscoso sũt guitas ⁊ adherentia
dolozis i vno loco. ⁊ exit⁹ hui⁹ generis i egõne. Et
signa fcẽ ab vlceib⁹ sũt signa excoriatõis nota. Et si
gna fcẽ ab apate sũt signa apatis deã i ca. colice. Et si
gna fcẽ a vermib⁹ sũt signa vermiũ deã i ca. vermiũ.

Cap.iij.de cura.

Oportet i oi pũctõe materiali nocẽte sua ma
o teria vt vomat hũs eã: deide soluat. Sz pun
ctio q̃ ex vẽtositate curet pus cũ regimine pue
nichẽ ⁊ alienatõe ei⁹ ex quo generat vẽtositas ⁊ mio
ratõe ꝓmeliõis ⁊ pauciate pot⁹ aq̃ sup cibũ: ⁊ pan
citate mot⁹ sup cibũ. deide si fuerit vẽtositas iscpabi
lis: nũc oportebit vt curẽt litia cũ clisteri cuacuante
hũore ex quo ip'a euaporat ⁊ admistrẽt i eo adeps
galline ⁊ oleuz ros. ⁊ cera aut cũ eo qd bibit: si fuerit
egritudo supius: sic ⁊ dactilũ ⁊ hicra i aq̃ de scib⁹. ⁊
sili diacydonitẽ: deide sumat ea q̃ sũt sic tyriaca ⁊ so
crugene ⁊ silia: ⁊ sic semia vẽtositañ. Descriptio cli
steris: decoq̃nt polypodij cẽtaure cymini anci ru
te sicce fenugreci. se apij i aq̃ decoctõe bõa: deide su
mat ex ea põd⁹. c.3.⁊ ponãt vel dissoluãt i ea oppo
nanci bdellij ambor. añ. 3.5. aut mirr⁹ aut pi⁹ ꝫm
necessitatẽ: ⁊ distillẽt sup ea neridẽ. 3.x. aut olei ros.
⁊ mellis. 3.x. Puluis ꝛ. cymini baccaꝝ lauri rute. ⁊
amcos oim añ. 3.5. ⁊ penidij lapidosi. 3.v. fiat ex eis
puluis ⁊ ẽ dosis. i. Et utẽ sumãt cetauree grosse põ
d⁹ aur. i. cũ decocto. Et ex eis q̃ sũt mirabil' inuameti
apud' exprimẽtatores ẽ calcane⁹ porci: adurãt ⁊ siãt
ipsũ i potu habẽs punctionẽ ventosaz. Aut detur
in potu de granis lauri siccis solis duo cochliaria.
⁊ ex eis que conferunt eis est illud qd. h̄. granoꝝ al
bẽ ⁊ carpobal. amboꝝ añ. 3.i. bibatur i aqua calida
i mane ⁊ sero. Et ex emplis ꝓmunibus vtriusq̃ sũt
auellane assate cũ corticibus suis cũ quibus emple
tur locus semp. ⁊ silr vaporationes cũ eis que sunt
sicut anetũ ⁊ ruta ⁊ sanluce⁹ sicca. Et emplatio vm
bilici vel sumis cũ granis lauri contritis ⁊ confectis
cũ vino aut cũ aqua rute ⁊ reseruata tota nocte una
tina est valde. ⁊ cibus ventose ⁊ phlatice sit ex eis q̃
sunt sicut ius alcanabũ ⁊ gallor decrepitorum eq̃ti
cum aneto plurimo ⁊ speciebus vel pipere ⁊ semini
bus. ⁊ sit contentus iure ⁊ sit panis salitus bene con
fectus. Et alkalkat rectior est ei vt vinum sit ver⁹ sub
tile. Et oz vt tantũ exercitio subtili ante cibũ. ⁊ eri
tius assatus ꝫm qd dr confert punctionibus amba
bus simul. Facte autem ex phlate viscoso cognoscit
cura ex cura ventose: nisi quia oportet vt intentio sit
in mundificando plus aut desubtus aut desuper.
Et ex eis que conferunt illis in ipsa si non fuerit flu
xus est puluis amomi sumptus per se sequẽte potu
⁊ confert ei sumere i potu nausturtiuz cũ oleo ⁊ tro.
alfenian. In facta aũt ex phlate salso: oz vt incipiat
ab euacuattone eius cũ clisteribus que recipiũt tur
bit polypodium in quibus sit equatio cũ eis q̃ sunt
sicut aqua seuesten ⁊ viol. ⁊ vt euacuet etiam cuz eis
que sunt sicut hierapica ⁊ diacydonitẽ: deinde admi
streñ cibi boni chimi impinguati pinguedine bõa
sicut pinguedo facta ex carnibus arietum ⁊ gallinez
pullor pinguium ⁊ minoꝝ cibus cũ bonificatione
eius: ⁊ bibat vinum subtile paucum. Et ex eis que
conferunt in omni punctione frigida est sumere in
potu aquam mellis cũ granis araseeid ⁊ anisoꝝ aco
ro ⁊ granis lauri ⁊ aristo. ⁊ solijs lauri ⁊ centaurea
⁊ xylobal. ⁊ singulariter ⁊ cõposite. In facta autez a
cholera oz vt considerei. Qd si fuerit illic vtus so
tis ⁊ materia plurima euacuet cũ eis que sũt sicut de
coctio myrabol. citri. ⁊ sicut aqua granatoꝝ ⁊ parũ
scamonee aut absẽs scamonea: imo sola ⁊ sequat eã
aqua calida. Et cũ eis que sũt sicut decoctio thama
rindoꝝ ⁊ calliefistule ⁊ turacost ⁊ que sunt silia illis:
deinde equet materia cũ eis que sunt sicut senñ psilij
cum oleo ro. ⁊ aqua granatoꝝ ⁊ succus cucumeris
cũ oleo ro. Et emplet venter cum emplis frigidis ⁊
sint in eis solatꝝ ⁊ superiora vitis: ⁊ oz vt misceatur
cũ eis etiam sicut absynthium. ⁊ cibi sint illi qui sũt
de lentibus ⁊ de sumac ⁊ de spinachijs ⁊ d barberis
⁊ similes illis. ⁊ oz vt caueat ab errore cadẽte in ea.
⁊ existimat q̃ sit colica ⁊ curatur cura ei⁹ ⁊ moritur
infirmus. verũ nos redibimus ad cognitionẽ Inte
gram eius quo oz vt curet hec pars pũctionis cum
loquemur de speciebus colice. Existimo ergo com
plementũ eius sermonis in eo illic. Facte autem ab
vlceribus cura est cura vlcerum: ⁊ iam diximus eã.
Sed facte ab apate cura est cura apostematum: ver
facte a vermibus cura est cura vermiũ.

Li.iij. de rugitu ⁊ egressiõe vẽtositat; absq̃ volitate

Ẽgitus generat ex multitudine ventositatis.
r Et generant ipm cibi inflatiui: aut malitia di
gestionis pp aliquam causaz in malitia dige
stionis que est in mẽbris aut est in cibis. Et plim qd
est in membris ⁊ nõ fit nisi ꝑpter frigiditatẽ aut pp
casum virtutis sicut in fine ptisis. Et plim quidẽ fit
cum lenitate nature ⁊ stimulatione necessitatis ege
stionis. Et q̃nq̃ fit in intestinis supioribus subtili
bus ⁊ est soputus eius acutus. ⁊ fit in grossis ⁊ est so
nitus eius grauior. Et q̃n̄ permisceí ei hũiditas est
decliuis ad gurgulationẽ. ⁊ q̃nq̃ rugitus est signuz
crisis. Et q̃nq̃ accidit ꝑpter cõmunitatẽ splenis. ⁊
q̃nq̃ rugitus accidit multotiẽs patiẽtibus in mirac
ꝑpter pritionẽ ꝑpterea q̃ intestina coz infrigidãt
Et q̃nq̃ fit cum in epe est debilitas. Eximis aũt vento
sitatis absq̃ voluntate q̃nq̃ fit ꝑpter mollificationẽ
ieiunij. ⁊ q̃nq̃ fit ꝑpter vtraq̃ mollificatiões: ⁊ di
stinguit inter vtraq̃ p illud qd vr de paucitate sen
sus ani aut frigiditate eius. Ca.v. de cura.

Egatur cũ alienatione cibor̃ malitiosoꝝ plu
r rimoꝝ ⁊ cũ rollerantia famis ⁊ cõfortatione
digõnis cũ eis que iam scripsit ⁊ resolutõe
ventositatis cũ medicis quas dicemus in ca. colice
ventose. Et ex eis que bona sunt in hoc in pluribus
locis est diacymini: ⁊ iterũ diapipereon: ⁊ iterz aco
rus conditus: ⁊ si fuerit cũ fluxu tũc alcanzi: ⁊ iterũz
sumatur cymini ⁊ amcos ⁊ keisi ⁊ carui oiuz añ. ps
t. anisi ptes. ij. ⁊ fiat ex eis suffuf cũ penidijs lapido
sis põdere. 3.v. ⁊ curetur exitus vẽtositatis absq̃ vo
luntate curationis paralysis ani: aut assipt one ty
riace ⁊ olei alkakingi. Et iungatur illud qd est supra
vmbilicuz cum oleo costino ⁊ similibus si fuerit pp
ieiunii. L.vi. de colica ex retentione fecis

Olica ẽ integ̃ intestinalis dolorosa cũ qua dif
c ficilis fit exitus eius quoc̃ egreditur p natu
ram. Et colica quidẽ ꝫm veritatem est nomi
eius i quo est cã i intestinis grossis. s. coló ⁊ q̃ sequit
ipsz. ⁊ est dolor qui multiplicatur i eis ꝓpter ffus
xoꝝ ⁊ ꝓpter spissitudinẽ ipoꝝ. ⁊ ꝓpter frigoꝝ eoꝝ
multiplicatur sup ea adeps. Qd si est in itestinis gra
cilibus tũc nomẽ ꝓpriũ ei ꝫm sciam veraz ẽ ileos
Uez q̃nq̃ est ileos i quibusdã locis colice ꝓptera
q̃ vehementer est ei similis: ⁊ cause colice: aut cadũt
ꝓpter i colon: aut cadunt i alijs ⁊ puenit ad ipsz fz
semitam ꝓmunitatis. Et cause eius q̃ cadunt in ipso
ꝓprie aut sẽ malitia ꝓlonis singularis calida: aut ffa
aut siccẽ. Et calida quidẽ operatur exsiccatione sua
⁊ constrictione sua reducente nutrimẽtũ ad epar ⁊
expellẽte illud ad ipsũ. Et frigida ꝓgelatione sua aut
faciendo accidere malitiam ꝓlonis nociuã. Et plu
rimũ ei⁹ ẽ i tertijs frigidis: ⁊ cũ iflat septẽbus. Et fri
gus quidẽ q̃nq̃ facit illud ꝓpterea q̃ restringit la
certos ventrijs ⁊ peruenit calefactio eius ad cõcauita
tẽ ⁊ exsiccat feces ⁊ stringit lacertũ ani ⁊ expellit feces
⁊ qñ cum eis est ad superiora. Et sicca operatur ꝓ
pter priuationẽ eius qñ lubricat fecẽ ⁊ innẽtionẽ ei⁹
qñ exsiccat eam ⁊ exsiccat ipsaz. Malitia autẽ ꝓlonis
hũide singulis non semp ẽ cã colice nisi accidat
ex eis accidẽs qñ sit eã colice frigida aut hũida mã
lis: aut malitia ꝓlonis cũ mã: aut mã calida q̃ iflat
⁊ mordicat ⁊ separat cõmunitatẽ ⁊ pertranlit termi
nũ punctionis perueniens ad terminũ colice aut fri
gida ⁊ reddit ad malitiam ꝓlonis diuerse frigide.
Qd autẽ accit de sepatione ⁊ minutatis subito cũ
sit illud cũ essentia colicẽ nã q̃nq̃ facit ipsum accidẽ
frigus ꝑpter hoc qd generatur ab ipo ventositas in
coꝝpore itestinoꝝ hora post horã. Et q̃nq̃ est humoꝝ
faciens hunc odorem: aut illuz qui ꝑpinqꝫ est ei ⁊
melsia. Et q̃nq̃ est eius euentus cũ paroxismis ⁊ apõ
comestionẽ cibi. Et q̃nq̃ sedat ipm vomitus rei ace
tole melicẽ: ꝫ sit h⁹ i vomitus in h⁹ i dolore ꝫm pli
rimũ phlaticus. ⁊ generat ipsum frigus ꝫ hũoꝝ aut
malitia digõnis ⁊ cibi ⁊ fructus ⁊ olera: aut est causa
colice ꝑprie opilatio ꝑhibẽs egõnẽ ⁊ hu. ⁊ vẽtosi
tates a penetratiõne ⁊ ipi expellunt ⁊ accidit dolor
⁊ extensio maxima. ⁊ plim hui⁹ opilationis cuz nõ ẽ
apa accit postq̃ replet monoculus: deide peruenit
ad eoton. Et hec opilatio aut est ex apate i intestino
⁊ plz ei⁹ est calidũ: aut ex hu. phlatico viscoso i spie
ne spacũ ei⁹ ⁊ opilat ipm: ⁊ ẽ illa que fit ꝫm plin ⁊ ẽ
illa q̃ iungatur febr: aut ex ventositate accidente: aut
ꝓpter i torsionẽ ꝓroquẽtem ꝓpter ventositatẽ ꝓ
quẽtem ⁊ ictionẽ ligamenti: aut ruptur̃: aut attri
tionem: expulsionẽ itestinoꝝ ad ptes inguinũ ⁊ testi
culoꝝ: aut ruptur̃ supra illud: aut ꝑpter vermes
ꝓximẽtes: aut ꝓpter feces siccã: ⁊ hec fex sicca ẽ
qñ ipa est fex cidoꝝ siccoꝝ. aut quia remanet tem
ꝑe longo ⁊ siccatur. Et est causa remanentie ei⁹ de
bilitas expulsiue i intestinis. Et multotiẽs est hec re
manentia ꝓpter potũ rei narcotice stupefacientis
virtutes operãtes i fece. Et cum hoc pole ẽ etiam vt
debilitetur virtus expulsiua q̃ est in laceertis ventris
sicut accidit ei qui multiplicat coitum: aut ꝑpter de
structionẽ sensus intestini: aut paruitatez effusionis
cholere expellẽtis lauantis: aut qñ melaraica exsic
cat ex ea hũiditatẽ plimam: aut ꝓpter ꝓuocatio
nẽ sudoris supflut aut exercitia faciẽtia sudare: aut
ꝓpter vehemẽtiam; paritatis coꝝporis ꝑpter com
plexionẽ q̃ ẽ in ipso: quare obedit attractioni aeris
continentis calidi: ⁊ ꝑpter hoc ẽ balneatio cũ aqua
calida ex eis que retinẽt naturã: aut ꝓpter aerez ex
calefactione cuius ꝓsequitur vt attrahat hũiditates
⁊ si fuerit absq̃ paritate: aut ꝓpter paritatẽ fistulo
sam. ⁊ q̃nq̃ fit ꝓpter artẽ facienẽ necessariũ tactuz
caliditatis sicut vitrearia ⁊ ferraria ⁊ fusoria: aut ꝓ
pter cõplexionẽ i ventre ipso calidam valde exsiccã
tem caliditate sua: aut est causa in illa caliditate i pau
cis dispõnibus multitudo cholere acute effuse ad vẽ
trem a durentis fecẽ cũ iuenit eam ꝓparataz ꝑpter
paritatem sua: aut ꝓpter siccitatẽ substantie sue ⁊
hoc est ꝫm min⁹: sed ꝫm plurimũ ipa soluit naturaz
Et cũ accit hec colica i ꝓncipio nocet: ⁊ itestino dolo
rẽ facit vehemẽtẽ ⁊ tollerabilẽ. ⁊ q̃nq̃ est cã illius calidi
tatis vehemẽtia frigoris aeris exteriozis: qz coartat
caliditatem interius ⁊ cũ. hoc ꝓuocat vrinã. ⁊ cõ
stringit anuz: quare impellit fecẽ ad superiora: aut ꝑ
pter cõplonem siccam i intestinis ⁊ ventre: quare ex
siccatur fex aut ꝓpter tenuitatẽ apostematis recti:
quare exsiccatur fex. Et existimauerũt quidã q̃ q̃nq̃
lapidescat illud qd retentũ est in itestinis ⁊ egreditur
lapis. Illa autem que est per communitatem est siẽ
si accidat in epate: aut in vesica aut i renibus: aut in
splene apa ⁊ cõmunicet ei itestinũ per hoc qd coar
tat illud apa de substantia eius ⁊ constipat ipsum ⁊
opilat illud. Et sicut communicet renibus i doloꝛi
bus lapidis ⁊ debilitetur opatio eius in expulsione
humoꝝ quare retineantur i ipso ⁊ accit colica p
cõitatez lapidis: cuius dolor lapidis sit ex eis q̃ silan
tur dolori colice ⁊ occultatur nisi qui ꝓuisionem
hz. Et nos dicemus dam iter vtraq̃ cũ signis. Et
q̃nq̃ accidit colica ⁊ ileos ꝫm semiã accidẽte egritu
dinũ pestilentialium aduenientiũ ⁊ peruenit de re
gione ad regionẽ ⁊ de hoie ad hominẽ. Et iam retu
lit illud quidã medicus d antiquis: ⁊ dixit q̃ puenie
bat quidaz eoꝝ ad epilliam ⁊ erat epilia mortalis

ꝛ quidam ad resolutionem intestini colon ꝛ mollificationem eius cum incolumitate sensus eius ꝛ sperabat eꝫ hʰ̄ói cuasio. Et erat plurimū eius ileos ꝛ ledebat colon ſm sem itā ꝓmutationi similis crisi. Inquit: ꝛ quidam medici curabāt eos cura mirabili. Ipſi nanqꝫ cibabant eos lactuca ꝛ endiuia ꝛ carnibus piscium grossis ꝛ carne omni habenti vngulam in pedibus: ꝛ omnibus illis infrigidatis: ꝛ aq̄ frigida ꝛ acetosis ꝛ sanabant eos cum hoc⁹ita q̄ sanabant omnes taliter ne caderent in epiliam ꝛ paralysim predictam: ꝛ sanabant quosdam eorum inquibus erat inceptio epilepsie. Et quandoqꝫ accidit colica habentibus tetanum: quare deficiunt ꝛ expellendo fecem ꝛ humo. ab intestinis superiorib⁹ sicut ipsi deficiunt in retinendo quod est in inferioribꝫ. Et quandoqꝫ est frigus complexionum eorum: causa colice. Et plurimū quidez accidit colica a phlegmate grosso: deinde a ventositate fortī facta ꝛ penetrante in tunicis intestinorum ꝛ villis eorum ꝛ propter separationem ꝓminutatis eorum. Ventositas ei spargitur ī stō propter amplitudinē stōi ꝛ propter caliditatē stōi ꝛ propinquitatē membrorum calidorum ad ipm ꝛ spargitur in intestinis superioribus propter gracilitatē intestinoꝝ superiorū ꝛ retinet in intestinis alijs propter contrarium illius ex frigore eoꝝ ꝛ cōstrictione ipsoꝝ ꝛ multitudine resolutionis in ipsis ꝛ spissitudine tunicarū eorum. Et colica ventosa eꝫ ſit ex materia que fit materia vētositatis: tamē nō ꝓparatur illi materiei quī materia sola nō opilat viam ſm q̄ egreditur. ꝛ nꝫ facit dolorez per se imo per se illud qđ accidit ab ea phlegma facit dolorem per se: ꝛ opilat per se. reliqe autez diuisiones minus illis. Et ex eis que ꝓparant intestina ad colicaz ꝛ ꝓprie ventosam est vinum plurime cōmixtionis: Et olerā ꝛ ꝓprie cucurbita: ꝛ fructus recentes ꝛ ꝓprie vua ꝛ potus aque super eos: ꝛ motus super eos: ꝛ coitus: ꝛ retētio dētositatis volētis egredi. ꝛ aduentus vehementis frigoris ad ūestimuz ꝛ in frigidantis ipsuz ꝛ ispissantis illud. Et ex eis que ꝓparant intestina iferiora est comestio ouoꝝ assatoꝝ ꝛ piroꝝ ꝛ cydōioꝝ stipticoꝝ ꝛ passe ꝛ sanich ꝛ milij ꝛ rizi ꝛ q̄ sūt silia illis. Et iterū retētio egōnis volentis egredi quandoqꝫ facit cadere in ipsam ꝛ coitus plurimus ꝛ ꝓprie super scibū grossum. Et ex materia omnis colice ex hu. grosso: aut ex fecibus iplet monoculus ꝓius ſm plm. deide peruenūt ad alia. Et dum nō ejatur materia q̄ est i monoculo non accit ꝓplementū sanitatis. ꝛ qñz est colica veniēs de sup. ꝛ quotiēscuqꝫ fit clistere aut enapatio retinetur mā in monoculo: qua re duplicatur dolor. Et seb. qđ est in natia ꝏibus dolor ibus colice cuius cā est vētositas grossa: aut phla: aut malitia cōplexionis ffe: ꝛ est ex rebus velocius sanantibus vētosā. Et colica quidē multotiēs permutatur ad paralysim ꝛ sanatur per cā. ꝛ illud quando expellitur materia subtilis ad extremitates ꝛ coartantur ex ea lacerti: ꝛ qñz similiter sanantur per dolores iunctura rum. Et qñz permutatur ad dolorē doꝛsi phlatica aut sanguinea ad quā confert phlonia: ꝓpea q̄ maturā calliditas dolorosa ꝛ medicine iliace materies crudas. Et qñ ꝓmutatur ad varietatē melicā ꝛ meliam ꝛ epilepsiaz est malū. Et qñ perducit ad hydropisim ꝛ illud qđ cozūpit de cōplexione epatis. Et qñ inuenit colica dolores articuloꝝ ꝛ similia non apparent illi dolores tribus de causis: qñ dolor fortior ipeditur a debilioꝛ: ꝛ quoniam materie sūt conuerse ad latꝰ doloris fortis: ꝛ quoniam dolor ꝛ fames ꝛ vigilie resoluunt superfluitates. Et quando prolōgatur retētio fecis inflatur venter ꝛ interficit. Et qñ fortia sunt membra colice ꝛ non recipiunt superfluitates tunc multotiens redeunt superfluitates ꝛ infrigidant caput. Et multotiens accidit colica post solutiones q̄ bus expellitur grossum ꝛ multotiens sublenat curatio colice singulū punctionis.

L.vij. de signis colice absolute.

Lcidētia quidē colice vere cuius nō declaratur ꝓfirmatio sūt: qñ miorat illō qđ egreditur de fece ꝛ expellitur porism⁹ egōnis ꝛ minorat appetitus: imo remouet oino ꝛ abhorret hīs cā vnctuosa ꝛ dulcia ꝛ nō declinat declinatōe pua ad acetosa aut acuta aut salsa. ꝛ ē decliuis ad ūersionē ꝛ nauseā: ꝛ ꝑpe cū recipit vnctuosū ꝛ olsaē odorē vnctuosi ꝛ dulci. ꝛ debilitat digō ei⁹ valde ꝛ inuenit oi hora pūctionē ꝛ declinat ad potandum aquā plimā: ꝛ inuenit dolorē in renib⁹ suis ꝛ dolorso suo. deiū fiūt cū ea sortia accidentia ꝛ sit ipsa fortī ꝛ retinet natura ꝛ fortitan nō egredit: nec etiā vento situs penitus. ꝛ qñz retinet eructuatio ꝛ fit fortis pūctio. ꝛ fit. q. ꝓfor et venter ei⁹ terebello: aut. q. sit absconsa in itestīs ei⁹ acus stās. Et quotiēs mouet dolet ꝛ fit fortis situs: ꝛ nō sanat hūs cā lz bibat plim: qñ qđ bibit nō penetrat ad epar ꝓpter opilatōes accidentes in orificijs mesaraicaz q̄ sequūt ventrem. Et qñz multiplicat in gbuscā coꝛ tremor absqꝫ cā: ꝛ si ingemetur in extrahędo aliquid de ventre habentis colicam egrediūt hūiditates ꝛ sgbale sicut stercora ouiū ꝛ sicut stercora capraz magne ꝛ parue ꝛ relinquntans in aqua. Et frequns fit vomitus cholericus et phlaticus. ꝛ appropinquat ſm plim hu. phlatico ō inde cholerico: deinde qñq̄z cuomit rē pozalē ꝛ vt herugo eris. ꝛ qñz cuomit rē de genere melie incensam. hūmores. n. qñz coꝛrūpūt ꝛ qñz aduruit ex dolore ꝛ vigilijs ꝛ medicis calidis. Et vomit⁹ qđēnō sit frequēs nisi ꝓp cōtatē stōi ad intestina: ꝛ ꝓpter multitudinē materici ꝛ penuriam vie ad inferiora. ꝛ qñ via cholere ꝛ ad intestina ſm plim ꝓstringit ire expellit ad supiora. ꝛ ꝓpter hoc rubet vrina in ipsa Et qñ maior ps cholere ꝓuenitur ad renes cū non inuenit viā ad sustentatū ꝓp illud qđ ē corā eo ō opilatione. ꝛ qñ dolor rubificat aquā: ꝛ qñ renes cōcant in dolore. ꝛ ꝓpter illud retinet vrina ēt qñz Et quandoqꝫ ē vrina in ꝓncipio ei⁹ ſm dolorē aq̄ ciceris ꝛ aq̄ casei. ꝛ qñz associatur ei tremor cordis maximus ꝛ indiget pectus ei⁹ retētione cū manu. ꝛ qñz ꝓuenit res ad sudorem frigidū ꝛ syncopim.

La.viij. de signis ſaluis colice.

Egis incolumis colica ē illa in q̄ retētio nō ē vehemēs ꝛ ē dolor mutabilis. Et qñq̄z alleuiatur plim q̄uis redeat post cā. Et inuenit hūs cā ꝓp exitū ventositatis ꝛ egestiōis ꝛ admistrationē clisterioꝛ geri: sicut eius straria ē praua: vel difficilioꝛ colica. La.ix. de signis malis in colica.

Ortitudo doloris: ꝛ qđ vomitus ꝓsequit vomitū: ꝛ sudor frigidus: ꝛ frigus extremitatum ꝓpter vehementiam doloris ventris ꝛ declinationē ſan. ꝛ ſpūs ad ipm. Et qñ ꝓuenit ad singultū quoꝝ vnus legit aliū ꝛ ad turbationē rōnis ꝛ spasmū ꝛ retentionē eius qđ egredik ꝛ nō ingredik saltem cū ingenio ē mortalis. Et in extraneis signis ē cum apparet in eo q̄ hz doloꝛē ventris vestigiū ꝛ bothoꝛ nigꝛ sicut faba. ꝛ vlceral ꝛ remanet vsqꝫ ad diē scōz aut plus: quoniā mozil. Et huic qđē hōi aduenit subet ꝛ multitudo somni in ꝓncipio egritudinis sue. ꝛ bonitas anhelitus ē bona significatio ad cuacuādū quomodo ergo erit eius malitia.

La.x. de differentia q̄ ē inter colicā ꝛ lapidē renū

Uandoqꝫ accidūt in lapide renuz accidentia colice ꝓdicta: qñ colon ipsum cōcat renibus quaꝰ accidit ei dolor qui ē ei ꝓprius ꝛ accidūt ei accidentia sua que ꝓtinent illi dolori. Et ꝑ differētia inter eas quandoqꝫ ē ex dispōne dolor is ꝛ ex pte vicinantium ꝓpriorum ꝛ ex parte eius qđ conuenit et eius quod non cōuenit: ꝛ ex pte eius quod egredik ꝛ ex parte vltimitatis accidentium ꝛ ex parte causaz ꝛ significationū accidentiū. Dispō aūt doloris diuersificatur in eis quantitate ꝛ loco ꝛ tēpoꝛe ꝛ motu Quantitate vō quoniaꝫ ille qui ē lapidis ē parum quasi sit acus ꝛ colicus est magnus. Loco autē qñ colicus incipit ab inferioꝛe parte dextri lateris ꝛ tendit ad supioꝛem sinistri. Et quando confirmatur dilatatur in dextra ꝛ in sinistra. Et ſm quosdam non incipit colica a sinistra. sed illud non ē verꝫ. Et nos tam experti sumus ꝓtariū illius ꝛ ē ad anterioꝛa et vsus pectinē declinioꝛ q̄z sit ad posterioꝛa: ꝛ renalis incipit a superioribus ꝛ descendit paulatim vsqꝫ ad locum vbi confirmatur ꝛ est declinioꝛ ad posterioꝛa Tpe vō qñ renalis fit fortis in hora vacuitatis ꝛ colicus alleuiatur in ea ꝛ fit fortis cū sumitur aliquid: ꝛ colicꝰ incipit subito ꝛ in tpe breui: ꝛ lapidosus paulatim ꝛ fortis fit in fine suo. ꝛ si ē renalis sit ꝑus doloꝛ in dorso ꝛ difficultas in vrina: deinde signa in q̄bus colica. ꝛ in colico sūt illa signa: deinde doloꝛ.

Ad om aūt qñ colicꝰ ad ptes mouet plēs ꝛ renalis figit. Ex pte aūt vicinantiū. ꝓpoꝛ qñ tremoꝛ multiplicat in renibꝰ ambobꝰ ꝛ non ꝓtinēt colico. Differentia aūt accepta ex eo qđ ꝓuenit ꝛ nō ꝓuenit ē: qñ clisteria ꝛ exitꝰ vēsitatis ꝛ fecis alleuiāt doloꝛē colice ꝛ nō alleuiāt doloꝛē renū alleuiatōe de q̄ sit curandū in pluribꝰ dispōnibꝰ. Et lapidē frāgētes medicine alleuiant doloꝛē renū ꝛ nō alleuiant doloꝛes colice. Ex pte aūt eiꝰ qđ egredik ē qñ cū renali fortasse nō ē retētio rei: q̄ qñ egredik ē sicut sterꝰ ꝛ sgbale ꝛ sicut stercus vaccinū ꝛ natat. Et qñz est retētio oīno ꝛ ruginꝰ ꝛ sīlia: ꝛ colicus nō euacuat ex hoc. Ex pte aūt vltime ꝓsecutionis accidentiū ē qñ doloꝛ cruriū ꝛ dosi ꝛ tremoꝛ in renali est plus ꝛ casus appetitus ꝛ vomitus cōsecutius phlaticus ꝛ parum tas digōnis ꝛ vehemēa dolorꝰ ꝛ ductio ad sym copim ꝛ sudoꝛ frigidus ꝛ tinnamentū cū vomitu in renali sūt minus. Ex pte aūt causaz ꝛ significationū accidentiū est: qñ frequentia q̄uis eatine sacietatis et assūptio ciboꝝ malozꝝ ꝛ vicissitudo pūctionis ruginꝰ ꝛ retentio fecis sunt ꝓcedentes in colica. ꝛ vrina acetosa ꝛ filosa est ꝓcedens in renali: ꝛ non ē in renali vrina subꝛlis: deinde filosa grossa: deide arenosa. La.xi. de signis distinctionis colice: ꝛ ꝓmo de signis phlegmatice.

Uandoqꝫ significant colicā phlegmaticā aūcessio caulaz generatinaz phlatis ex sacietate nauseatiua ꝛ ex spēbus ciboꝝ: ꝛ etas ꝛ regio ꝛ horaz ꝛ reliqua que sciuisti. ꝛ sign ipsam exitꝰ phlegmatis in fece ante colicam ꝛ cū ea cū sit clistere ꝛ frigiditas inferioꝛ ꝛ granitas sensata ꝛ vehementia retentionis multa: qꝫ non egreditur aligd de fece aut humoꝛe aut ventositate. si aūt egreditur est res inflata sicut stercus vaccinū sicut egreditur in ventosa ꝛ est leuioꝛ. ꝛ fit doloꝛ ꝓlixus imo in spacio longo: et non oz vt nō decipiatur aliquis per id qđ fortē fuꝰ sīti ꝛ inflammatione ꝛ rubedine aque ꝛ existimet q̄ egritudo sit calida. Illud nāqꝫ cōe est omnibus.

La.xij. de signis colice ventose.

Ntecessio cāz suaz notaz ex multitudine potus aq̄ ffe ꝛ potus vini cōmixti ꝛ olera inflatiua ꝛ fructus ꝛ qđ affuit cibus non digestus ꝛ rugitus ꝛ retētio fecū in intestinis ꝛ extensio ꝛ voluptatio vehemēs. q. ꝓforentur intestina terebello ꝛ q. occulte tur in intestino acus. ꝛ hoc qñq̄z fit ꝓphlegmatica cū retinet vētositas: aut generat ipam: lz est in vētosa fortiꝰ ꝛ nō sentik in ea grauitas vehemens. ꝛ in vētosa qđē ꝓcedūt qñz rugitꝰ plurimi ꝛ ventositates qñz quiescūt ꝛ non rugit tūc ꝛ non egreditur ꝛ fortasse nō accidit vt rugiat nisi cum fit vaporatio ꝛ ꝓssio. ꝛ qñz figit doloꝛ ꝛ nō ꝑmutatur. ꝛ qñz cognoscit inflatio cū manu. ꝛ ſm plurimū iuuatur cō pssione. ꝛ quandoqꝫ iuuat vaporatio eius. ꝛ qñz nō iuuat. ꝛ illud cū fuerit materia faciens vētositatē, sicut cum tūc quotiēs inuenerit calliditatē ꝛ nō calefactioꝛ faciet ventositatē. ꝛ quandoqꝫ significat ipam grossi tudo fecis vaccine q̄ natat sup aquā ꝓp multitudinē eius qđ in ipsa ē de ventositate. Et qñz ē venꝫ ea lenis. ꝛ qñz ē fluxus ꝛ egreditur humoꝛes ꝛ nō iuuat eo ꝓp retentionē vētositatis grosse in tunicis Et illa in qua ē ꝑmutatio doloꝛis est incoluminoꝛ. ꝛ illa in qua ē inflatio vētris sicut tympani ē mala.

La.xiij. de signis eius que sit ex fece.

Igna eiꝰ q̄ fit ex fece sūt accessio rez q̄ sūt retētio fecis ante euentū doloꝛis cū tensione. ꝛ est illic grauitas valde vehemens. Et sentiur. q. intestinū scindatur a se ipso. ꝛ qñ fit tenasmon non egreditur aligd: sed qñq̄z egreditur res viscosa grossa. Dez illā que sit ex fece cholerica sigñ tinctura feci ꝛ multitudo eius quod egreditur de cholera ꝛ ad

nstio ⁊ inflāmatio ⁊ mordicatio ⁊ aduētus getis eū fluxu cholere ⁊ exsiccatio lingue. ⁊ feculentam factā a rarita̅te corpis significat ꝓcessio puitatis fecis ⁊ siccitas corporis ⁊ velocitas ledendi ex calore ⁊ frigore extrinsecꝰ: ⁊ feculentam factā a caliditate ventris ⁊ siccitate eius inuentio inflāmatiōis ⁊ siccitas almi rach ⁊ tenebrositas eius ⁊ siccitas egestionis ⁊ eiꝰ nigredo ⁊ rubedine quandam declinis. ⁊ feculentaz qdem factam a resolutione aeris ⁊ exercitio ⁊ sudore ⁊ reliquis significat ꝓmissio paruitatis fecis facte a resolutione cum cursu causaꝝ ꝓdictaꝝ. Et signa facte ex re emtione cholere effuse ad intestinū sūt grauitas ⁊ inflatio vētris ⁊ albedo coloris egonis ⁊ difficultas egressiōis eius cū dolore ⁊ tensiōe fecis ⁊ ꝓssione facta ex ea tū. ⁊ qūz victus ei ictericia. ⁊ signa retentionis facte ex melia frigida pp frigꝰ epatis aut alterius ẽ ⁊ non sit igneitas ⁊ sit color declinis advt rubeitatem. Et signa facte ex melia acetosa sunt eructuatio ⁊ nigredo egestionis ⁊ inflatio cū puitate doloris.

La. xiij. de signis colice apostemose.

Igna aūt facte ab apate calido sūt dolor tensiuus fixus in loco vno cum grauitate ⁊ pulsatione ⁊ inflāmatione ⁊ febris acuta ⁊ sitis vehemens ⁊ rubedo in colore ⁊ inflatio in mostaculo ⁊ retentio vrine. ⁊ ẽ signū forte ⁊ ledi cū fluxu. Et qūz est iste dolor cū leuitate nature. ⁊ qūz pduc ad frigus extremitatū cū calore vehemēti i vētre. ⁊ qūz ribet id qd ei opponitur de vētre. Et si fuerit apostema cholericū erit tensio ⁊ pulsatio ⁊ grauitas minus ⁊ se. ⁊ inflāmatio ⁊ mordicatio vehemēti. Signa aūt facte ex apostemate frigido phlegmatico: ⁊ est paꝝ sūt vt sit dolor ⁊ tinnus apparens i loco vno ⁊ ꝓpe cum descendit aliquid ex eis que descendunt ex ventre. ⁊ inuenit cū manu inflatio cū lenitate: ⁊ est forma eius forma mollium. Et iam ꝓmissum est qꝫ fecit illud ex assumptiane generis lactis ⁊ piscū ⁊ carnū grossaꝝ ⁊ fructuū ⁊ olex frigidoꝝ ⁊ humidoꝝ ⁊ est sperma frigidū subtile. est enim signū ꝓmēs ad hoc tegestio est phlegmatica. La. xv. de signis facte ex rome ⁊ ruptura.

E signa facte ex torsione sūt euēt⁹ eius subito post inoꝫ laboriosū aut saltū vehemēte aut casum aut percussionē aut calcationem aut luctationem aut tollerantia pōderis aut ruptura aut ventositatem vehementē. Et sit dolor eius similis nō incipiens: deinde addēs paulatim ⁊ signi ficat ruptura illam que fit ex ruptura.

La. xvi. de signis reliqꝝ spēz colice lenis a frigore ⁊ calore aut debilitate sensus aut ꝓmiꝫ aut ruptura

E signa fcē a frigore intestinoꝝ sī puitas ⁊ aptio egonis ⁊ eiꝰ inflāmatio ⁊ sensibilitas frigoris i intestinis ⁊ lenitas doloris: ⁊ qūz ẽ signa cum ea frigidū. Et signa facta ex cholera citrina sūt cause antecedentes ⁊ eius ⁊ regio ⁊ forma ⁊ ꝓs ⁊ alia coꝝ q̄ inuenit de mordicatiōe vehementi ⁊ inflāmatiōe ⁊ adustione ⁊ nocumēto a clisteriḃ⁹ acutis: ⁊ nocumēto ab eo qd sostatiōe educit ⁊ descēdere facit cholerā ⁊ noceri fame ⁊ iuuari a ꝓpatis intrigidannḃ⁹ ⁊ eūo-

ne cholere si nō fuerit mā ibibita ⁊ ꝓmotio raꝺo. Et qūz associat ei febris ⁊ forta̅sse nō associat ei ⁊ nō est fe. eius sicut fe. aꝑole in magnitudine accidentiū. Et qūz associat dolor in pectore quali pūctura cultelli. ⁊ non ẽ ventositas. Et signa facte ex debilitate expulsiue sūt vt iam antecesserit eā lenitas nature ⁊ necessitat surgendi ad scellam frequenter sed paululū. Et ante cessio causaꝝ eiꝰ ẽ ex eis q̄ debilitat vel destruit vtute ex calore ⁊ frigore qui assūptū. Et multotiēs accidit vētri vt sit leuis aut ꝓpatus: aut sit qūtitas egonis ⁊ qlitas eiꝰ ꝓm cursū nāle. sed ẽ necessariū ad hoc vt egrediat fer vt instro aut suppositorio: ⁊ qūz ẽ illud pp fistulā. Et signa eiꝰ q̄ ẽ ex debilitate sensus sūt vt illud qd sūt facies declinare egonē cū ꝙlitate ad mōdicationē nō ꝑcipiat in ascellatōe: ⁊ hoc ẽ sicut poꝫ ⁊ cepe ⁊ casse ⁊ fenugrecū. Et itez vt suppositorioꝝ acutoꝝ non sentiat nocumētū cū supponūt: ⁊ vēter inflatur ex eis q̄ sumūntur ⁊ retinentur. ⁊ nō dolet doloze de quo sit curandū. ⁊ qūz accidit vt sit illic fistula corrupens sensū. ⁊ signa facte ex vermibus sunt signa vermiū ⁊ antecessio exitus coꝝ.

Tractatus q̄rtus de cura colice ⁊ locutiōe ꝰ ileos ⁊ rebus ꝑticularibus egritudinū intestinoꝝ ⁊ dispōnū coꝝ.

La. i. de canonibus curatōis colice.

Oꝑtet vt colice regimen nō ꝑtermittatur. nā cū apparent signa inceptionis eiꝰ oꝫ vt indicat repletio ⁊ incipiatur mūdificatio eiꝰ ⁊ ẽ ꝓm ipam. ⁊ si fuerit post cibū quē cōedit expellat ipꝫ vomitu statim ⁊ eu omat cū eo qd retinet de hiorū ḃ⁹ donec mūdificet. Et vomitꝰ qd qūz incidit māz colice hūi dam ⁊ cholericam: q̄ si supfluat retineat cū retenētibus vomitū. Et ex eis q̄ bona sūt ⁊ ꝓpria hoc ẽ vt ponat in siropo de menta facto ex aq̄ granatoꝝ aliquid de cymino ⁊ sumach. Et ex eis in qb⁹ nō est ꝓuenientia ẽt festinatio sit in dādo in potu solutiū desuper. Ipsū enim ẽ forta̅sse vehemēs virtutis. ⁊ hūores ⁊ sqibale sunt plures. Cūqꝫ quertit ad eos humoꝛ desup forta̅sse nō inuenit penetrationē ⁊ perducit regimen ad timoꝛē maximū. Et illud qd in ꝑmis necessariū ẽ vt incipiat ⁊ loꝺe at lenienna lubricatiua sicut ius galli vetusti: qd narrabo in eis q̄ sūt post. Et iam narraui⁹ illud in areolis medicinaꝝ singulariū: deinde administret clistere linitiuū. Qd si fuerit illic fedtas ꝓmutet aqua galli: ⁊ in loco eius sit aqua ozdei vt incipiant hūores ⁊ sqibale desubtus descēdere paulatim. Cūqꝫ sentitur q̄ sqibale ⁊ humores grossi valde iam egrediuntur. ⁊ oꝑtet vt i potu detur aliquid desup fiat. ⁊ si possibile est vt mūdificatio fiat desuper cū vomitu frequenti fiat. Et nō sit vehementia necessitatis dandi in potu desup nisi quando sunt pūcipium materiei stomachus ⁊ intestina supiora. Et scitur q̄ stomachꝰ ẽ debilis ⁊ humultuudo ⁊ inuenitur repletio supra vmbilicum et grauitas illic. oīa enim ista exigunt vt fiat fluxus desuper. Et similiter si accidat colica post excoriationem: tunc cura facta desuper ẽ melioꝛ. ⁊ hac specie

colice ẽ illa cuiꝰ ꝓncipiū ẽ ex stō ⁊ supioꝝbꝰ si fuerit materia ꝓfirmata: deide ipsa mandat ad intestinū leuū materiaz post materiaz: ⁊ quotiēs ꝓuenit ad ipsū accidit doloꝛ: tūc necessaria erit mūdificatio icipiēs. Cū ergo bibit solutiū aut extrahit eaz ⁊ sanat ex ea: aut deponit ipsaz ad iferioza ad locuz vnuz mundificet ergo ipsaz clistere vnū: aut minoꝛ numerus eo q̄ ne cessariuz est ante illud. Et quando non oꝑtet dare ꝓtu medicinaz desuper est ꝓpter necessitatez manifestaz: tunc non oꝑtet vt ꝓtu sumatur desuper omnino aliqd ⁊ sit cōtentus clisteri. Et illud quoniā plurimi i causa colice est hu. grossus piscosus egredi ens ⁊ non egrediēs integre per cuantia. Cunqꝫ bibit medicia desuper euacuat nō ab vnoquoqꝫ duoꝝ. i. stō ⁊ intestis tantuz: imo ex alijs locis a qbus euacuatio oino non est necessaria ⁊ illud facit ac grere debilitatez ꝓculdubio. Cuz ergo hoc fit: deide fit necesse mundificare intestinuz exigens clisteria plurima ⁊ euacuatōes frequentes ⁊ debilitat ꝓtus valde: tunc oꝑtet vt sit contentus quantuz possibile est clisteribus ⁊ eis que currunt cursu coꝝ. Ipsa enī duz inueniunt i testis humoꝛes non attrahunt ex locis aliis ⁊ nō euacuant ex religs mēbris plurimuz. Et si tereet clistere multotiens ꝓm necessitatē humoꝛis generati ui doloꝛis nō erit tantuz timoꝛis i ipso: quantū est cū fit eīo desuper per medicinas attrahentes ex coꝛpoꝛe toto. Et cuz clistere nou educ aliqd ex materia ⁊ ñ maturat tūc abbreuiet ⁊ clisteriz et ⁊ ꝓpe cuz clisteribus acutis, hoꝛananqꝫ coꝝ ẽ post maturatōez: ⁊ quis ex clisteribus acutis timeatur coꝛdi ⁊ cerebꝛo. Et multotiēs qdez sit clistere ⁊ nō soluit: imo facit doloz quare oꝑtet tunc vt adiuuetur desuper. Et quandoqꝫ est soluio ⁊ super ⁊ opilatio desubtus: quare necessariū ẽ vt restrigat qd ẽ superius cū stiptiꝛis ita vt fiat retētū vnū: deiū eūet. Et oꝫ vt leniatur clistere cū fuerit illic fe. ⁊ multiplicet eiꝰ humiditas vt frangat salsedinē salis de quo forta̅sse necessariuz ẽ vsqꝫ ad. ʒ. ij. ⁊. ʒ. Et cuz clistere non faē descendere aliqd tunc deꝫ potu hierapicra cuz vio aut sicca. Et similiter post assumptiōez coꝝ q̄ sūt sicut alluscꝫ ⁊ dactili con ⁊ non oꝑtet vt cōfortetur hiera coꝛuz cuz agarico: qñ est ꝓfundans stans i viscribus. Et oꝑtet vt nō fiat clistere cuz i stomacho est aliqd ⁊ attrahatur cruduz ad iferioza. Et oꝑtet vt non continuētur clisteria: imo iterueniatiter ea spacioz. Et cholerice qdez colice paroꝛismus vincitur cū pillulis aureis. Et quandoqꝫ accidit vt medicie attrahentes ex coꝛpoꝛe attrahant ad testia humoꝛes malos alios. Et quandoqꝫ attrahunt humoꝛes puros: quare aggregant excoriatō ⁊ colica simul. ⁊ hoc est ex nocumētis mortalibus. ⁊ quod deterius i potu sumitur i colica de solutiuis est vt sit magne quantitatis ex q̄ fugiat sumens ⁊ non remaneat i stomacho: imo pillulas de hiera: ⁊ omne qd ẽ mioris q̄ntitatis: ⁊ magis aromatici odoris ẽ melius sumere i potu. Et oꝫ vt itentō i capite sit vehemens valde ita vt non recipiat vaꝑoꝛes eius qd retinet i ventre. ⁊ vaꝑoꝛes medicinaruz acutaruz quas administrare necesse est i ꝑturibus hoꝛis i egritudinibus colicis. Quandoqꝫ. ij.

perducit illud ad varietatez ⁊ cōmixtōez rōnis ⁊ est cauēdū i colica. ⁊ ex eis quoꝛ cā generat nocumentū ẽ vt nō sit ꝓpe medico vt sciat formam dispōnis egri: quare nō pōt tūc scire qd̄ necessariū est i curatone. Et hec itentio cōplet cū aromaticis frigidis ⁊ cū oleis frigidis ⁊ religs ⁊ q̄ innimus i ifrigidatōe ꝓplexionis capitis. Et quandoqꝫ accidit vt sit necessitas calefaciēdi itestina compar necessitati ifrigidationis epatis. Quare custodiat illud cuz empl⁹ is ifrigidantib⁹ epar ⁊ silib⁹: ⁊ custodiat pars epatis ab empl⁹ is vētris ⁊ iunctoꝝib⁹ eiꝰ calidis. Et silr ẽ dispō coꝛdis ⁊ pueriētioꝛ ifrigidatō eiꝰ ẽ cū succis frīs cū cāfora ⁊ sandal. Et oꝫ tūc vt ponat i ptib⁹ itestioꝝ ⁊ partib⁹ coꝛdis ⁊ patis aliud qd distignat ex pāno aut istro aut silib⁹, phybēs ne currat qd̄ ꝓpuz ẽ vni eoꝝ ad aliud. Et sitis multiplicat i eis ⁊ nō oꝫ vt bibat nisi: paꝛ: aut tollerēt. Cunqꝫ illud fuerit ꝑmixtū cuz ꝰ iuleb erit magis iuuatiuū sitī ꝓpea q̄ coꝛ⁹ diligit rē dulcē ⁊ fac ipsa penetrare. Cap. ij. de cura colice ffe.

Olice aūt ffe regimē ꝓm sententiaz canonis est c vt nō icipiat i ea a stupefactōe. Incipiētes. n. sedare doloꝛē cū narcoticis ꝓponūt ré mtaxi maz errozis. Ademistrato. n. narcotico: uz non ẽ curato vera i aliquo. Et illud ideo qm̄ curato ꝙ ẽ icisio cause: ⁊ stupefactō ẽ ꝓcuratō cause ⁊ destruit sensus per eaz. Et illud ideo qm̄ si causa est hu. grossus sit fortioꝛ: ⁊ deterioꝛ aut ipsa cōplexio ffa fit frigidioꝛ aut ventositas spissa fit spissioꝛ: aut opilatō ilpsians coꝛpus itestini ⁊ non resolut ex eo qd i ipso retētum ẽ fit vehementius ilpsians ⁊ doloꝛ redit post diem. i. aut. ij. aut. iij. fortioꝛ q̄m fuit: quare nō oꝑtet vt in ea laboꝛetur q̄ntuz possibile est, ⁊ duz inuentur ab ea excusato ⁊ denitato: imo elaboꝛet i elongando cām icidendo eaz ⁊ resoluendo eaz ⁊ dilatando poꝛos i qbus retinet sua viscositate: ⁊ qd plus facit hoc sunt materie subtiliatiue nō vehemēs calefactiōis. Ue hemēs ñ anqꝫ calefactō cuz itestis subito accit nō ẽ securitas q̄ sit illud qd ipsa ꝓmouet de vētositate ad ditum sup illud qd ipsa resoluit de materia: imo oꝫ vt sit q̄ntitas eiꝰ q̄ntitas qua faciat i vētositate resolutionē fortē ⁊ i materia hu. subtiliatoꝛ ⁊ maturatoꝛ nō resolutoꝛ fortē. ⁊ ꝑp hoc qūz sufficit abstinere a cibo ⁊ potu die⁹ aliqb⁹: ⁊ silr eua poꝛato qūz commouet doloꝛē vehemētez: quare necessariuz ẽ tunc aut dimittere eua poꝛatoꝛ: aut multiplicare ⁊ iterare ipsaz ⁊ resoluat illud qd ꝓmo cōmouit de ventositate: deide administrent clisteria euacuantia illud qd oꝫ. Oꝫ. n. vt si fex fit retēta vt nō icipiat nisi cuz eo i quo est lubricato fecis ꝑp mucilagines que sunt i ipso, ⁊ oleis ⁊ medicis q̄ sunt ad feces: ⁊ sunt ille q̄ ꝓueniūt curatōi colice facte ex fece pura hoc quando ẽ vētosa deide post illud redeat ad clisteria cūanta phlegma si fuerit phlitica. aut resolutiua vētositatē ⁊ cūantia ipsā si fuerit vētosa. Et oꝫ vt scias q̄ qūz cūat totū qd ẽ ex humoꝛib⁹ ⁊ remanet res qua q̄ ẽ illud qd associat ꝑi doloꝛis: ⁊ facies doloꝛē. Oꝫ ergo nō dicat q̄ curato nō ẽ iuuatiua: imo euēt illud ẽt cū clisteriḃ⁹. Et qūz ẽ illud vētositas sola quā significat si

gnificatões vētositatis: qf oz vt admīstret qō confortatiuū ē mēbri ꝛ resolutiuū vētositatis cū calefactione subtili. Et fortasse sufficit tunc bibē pfectōez fortē calāz sicut tyriacaz ꝛ silia. Et qñz sufficit ponere vētosas cuz igne sup locū doloris. Et qñz sufficit semiam potare resolutiua vētositatis. Et qñqz sufficit bibere vinū calefactū. ꝛ qñz sufficiūt empla resolutiua ꝛ fortiora eis sūt rubificātia facta ex synapi. Ipsa.n. qñz resolsūt ꝛ qñz attrahūt mām ad lacertos vētris. Et aq̄ thermaz i dolore vehemēti qñ cū ea fit balneatio iuuat valde. ꝛ aq̄ de sale armoniaco ē mirabilī hoc absolute: ꝛ si nō aliter saltē bibita si tollerat eī potatio. Et sūt tia facta ex aq̄ i q̄ decocte sūt materie resolutiue subtiliatiue. Et qñz sufficit fricatō vētris subtilis cū fricatōe forti alleoz. ꝛ qñz ꝑmonet dolorē potus aq̄ fre. c.n. nocibiliores res i hac egritudie cū pauca ītētōe i sedatōe sitis. ꝛ passū duz paz ē melꝰ ea: ꝛ caliduz est magis sedatiuū doloris. ꝛ nocibiliores istis ē frigꝰ ꝛ aer frigidꝰ quēadmodū res magis iuuatiua eis ē aer calidus ꝛ aq̄ calida. Et si cā fuerit frigus itestinoz ꝛ fuerit mirac gracile festinabit hūtu ipsū colica oi hora: qf oz vt calefiat venter eī semp ꝛ expellat ab eo frigus cū eis q̄ coopiunt ex pellibus ꝛ frigat super eū ex eis. ꝛ vnctōes ex oleis calidis ꝛ embrocc q̄s dicem⁹ sūt i ea iuuatiue ꝛ qñz necessarie sūt vaporatões. Et qñz necessariū ē vt ponant i oleis calidis castoreū ꝛ eufoꝛbiū. Et ois colice fe cꝰ cā ē illud qd dixim⁹ de iteratōe rei ad locū lesū ḡre accidit tūc dolor: cura est eū subtilis sepata frequens nīsi sciat q̄ illic sit mā plima: tūc. n. eū o fienda ē. i ea aūt q̄ ē ꝑz semitaz attractōis ꝛ generatōis ꝓueniēs ē vt i potu det cū poꝛim⁹ ē doloris ꝛ i nocte vehemētie eī aligd sicut pillule de aloe. Et pillule de hiera Et pillule ꝓposite d pulpa collo. ꝛ scamonea ꝛ serapino ꝛ aloe sumat i potu ex ḡbuscunqz eaz fuerit ex auf. ʒ. vsqz ad duas tertias auf. Ista. n. cuz assiduāt aligbus diebus ꝛ certificat cibus sanant.

Cap. iij. de canonibus ꝓpoziis colice vētose que est ex eis que sunt inter colicam frigidam.

Oponet vt admīstrēt clisteria ꝛ suppositoria ꝛ empla q̄ dicem⁹, ꝛ iterdicat cibꝰ oino ꝛ si nō plus saltē duobꝰ diebꝰ vel tribꝰ ꝛ domiat q̄ tū polē ē ei vt studeat i eradicatōe māci ventositatis cū clisteribꝰ resolutiuis ꝛ i calefactōe mēbri cuz eis ꝛ decoctis fm modū qué diximꝰ ante. Si aūt nō iuenīt q̄ illic sit humoꝛ tūc calefac qd vis ꝛ vapoza qd vis. Et stude ēri ꝓpositōe vētosaz cuz igne absq̄ icisione. Cūq̄ nā fuerit obediēs tūc muet fricando suauiter locū doloris: ꝛ iungēdo cū eis q̄ sunt sicut oleū ſambacinū ꝛ oleū de neriū ꝛ oleū albē calefacta. ꝛ vapozando cū nullo ꝛ sale calefacto fm quantitatez quaz vides ꝓueniētioꝛ. Et experire figuraz dormiendi. ſ. resupiatōs ꝛ dormiēdi sup vētrē q̄ eaz sit ꝓueniēs: ꝛ magis expellēs vētositatē. Et ex eis q̄ bibita ꝓferūt ē vt i potu det carui ꝛ fenē rute i aqs de seīb⁹: aut i vio ānquo aut i aqua mellis aut cū pēidijs. Et qñz daī i potu filonū i hac hora ꝛeuadere facit.

Cap. iiij. d ꝓpōne soluniuoꝛ eꝰ q̄ hēt colicā ex vētositate: aut materia phlegmatica ō gbꝰ sūt clisteria

Ompō clisteris educētis phla ꝛ fecē: ℞. tribuloꝝ polypodij fenugreci cartāi seuestres pties eq̄les turbit pōdꝰ. ʒ. ij. ꝛ plpe col. sahane ñ ptrite auf. ʒ. sicꝰ. x. nūero: scis lini scis apij anisi centaure minoꝝ granatoꝝ kerua tritoꝝ ꝛ viola ruꝝ oiuꝝ ana. ʒ. v. ꝛ rute. ℔. d. i. folioꝝ cauliuꝝ. ℔. i. decoquant i aqua plurima suauit donec redeat ad pauceꝝ fricent manibꝰ ꝛ colent ꝛ sumant ex ea circiter. c. ʒ. ꝛ dissoluant i ea cassiefistule. ʒ. vij. ꝛ zuccari ru. ʒ. vij. serapini bdellij ābozū ana. ʒ. i. baurac auf. i. olei ſisami. ʒ. v. ꝛ clisterizet cuz ea. Et quādoqꝫ ponūt i ea aligd de felle tauri. Et clistere educēs phlegma: sumat ꝑmixtio illius clisteris ꝛ ponat i ea de pulpa colloqntide pluſq̄ illud ꝛ sumant granoꝝ alkerua. ʒ. v. ꝛ aqua volubilis exp̄mat ꝛ effundat sup illud qō colat ab eo clistere ꝑmuꝫ: ꝛ ponat i ipso loco cassiefistule ꝛ zuccari pondus. ʒ. xv. mellis. ꝛ sit oleū eius oleuꝫ cartami ꝛ ponat i ipso tantuꝫ de opponaco ḡtuꝫ ē serapinū. ſ. pondus. ʒ. i. ꝛ admīstretur. Et quādoqꝫ ponūt i ea oleū de kerua. Et multotiens gdez sunt contenti decoctōe se. hasce ꝛ origani ꝛ isopi ꝛ cymini ꝛ petroseli. ꝛ se. rute ꝛ polipodij ꝛ centaure ꝛ calamēti ꝛ aniudē. deide addak i ea succus centaure ꝛ cucu asi. ꝑpe. ʒ. ʒ. ꝛ fit clistere cuz ea: aut decoquant cuz ea cucu. asi. radices ꝛ aligd de pulpa colloqntide ꝛ eius pulpa ꝛ cucumer asi. ꝛ turbit ꝛ polipodiuꝫ ꝛ coquant oia i aqua fm descriptionez que est i ſili: ꝛ ꝑsciant sup eoꝝ decoctiōez oleuꝫ de kerua ꝛ mel ꝛ sel vaccinuꝫ ꝛ clisterizet cū ea. ꝛ ponāt iste medicine i oleo calido ꝛ fiat clistere cuz eis. Et cuz clistere fit ex oleo cu. asi. qñqz extrahit phla viscosiuꝫ cuz

moza fit sup clistere hoꝛis aligbus. ꝛ silr oleū de raphano ꝛ alkakingi. Et qñz ē necessariū cū vehemētia ē doloris vt ponāt in his clisteribꝰ assa ꝛ āmoniacū ꝛ fimꝰ colūbinꝰ cū eis q̄ calefaciūt mēbꝝ ꝛ eufoꝛbiū in ḡbusdā hoꝛis. Et fit clistere qñz cū kirā ꝓpsato in aqua mellis plimaz ꝑz ꝛ sedatur doloꝛ. et succꝰ buchomarie ē mirabilis valde. Et qñz necessaria sūt scamonea ꝛ eufoꝛbiū ꝛ alia. Et laudaueꝛt q̄ dā medicamē noiatū diamuschū dicentes q̄ cū ponūt in clisteri fit eo iuuamētū. Et qñz fit clistere ex pōdere. ʒ. ij. castoꝛei cū oleo. ꝛ itez sumatur picis quantitas. iij. ʒ. sup qua fūdatur vini olei rutacei ꝛ butyri oiuꝝ aū sacraiati. i. ꝛ admīstrentur. ꝛ qñqz ponūtur in clisteribus foꝛtib⁹ folia fici ꝛ cortex arboꝛis eius.

La. v. de cōpositione medicinaꝝ bibita soluentiū phla de pillulis foꝛtis iuuamenti.

Et illis sūt pillule q̄ ℞. alsebā cū serapino. et itez pillule de serapino cū secacul ꝛ pille ō serapino cū harmel. Et itez sūt turbit ꝛ aloes cotē sis ꝛ pulpe col. ꝑties eq̄les scamōee tertia ꝑtis: ꝓficiant cū melle dispūato ꝛ formētur ex eis pille. ℙ pillebo. ad phla: ℞. pulpe col. danic. i. ꝛ turbit. ʒ. i. ꝛ succi cucu. asi. danic. ʒ. ꝛ castoꝛei danic. ʒ. ʒʒ. danic. i. et serapini pōdꝰ. ij. tertiaꝝ. ʒ. i. ꝛ si fiāt foꝛtes cū scamon. erit bo. Reliq̄ aūt solutiua sūt sicut alsikisim ꝛ dactilicō ꝛ alsichisui ꝛ picꝰ fortata cū pulpa col. ꝛ sit cū ea oꝛz de kerua ꝛ sic diacydōnē ꝛ qñ ꝑmiscet fer ꝛ phla sil ꝛ fuerit fer plima ꝛ multa nō obedīes regit necitas admīstratōz solutiuoꝝ foꝛtiū de gbꝰ sūt pille hꝰi. ℞ eufoꝛbij ꝛ ḡnoꝝ almezerio ꝑtes eq̄les ꝛ sit dosis eaz ʒ. i. Soluniuū aliud foꝛte: ℞. cafiuū. i. fimi colūbini ꝛ ℔. i. aneti ꝛ penid ꝛ danic aq̄ ꝛ decoquant vsqz ad mediētatē ꝛ detur in potu ex ea. ʒ. i. ꝛ ē vehementis foꝛtitudis ꝛ vehementis timoꝛis. Et oīum lacticinioꝝ lac resoluit colicā sicut alkigati ꝛ sicut alcebez ꝛ silia. ꝛ noiant grana eī grana lūboꝝ. ꝛ sicut species lacticinioꝝ sup quā sint aures muris silis maiora ne magnoꝝ foliozꝝ: ꝛ cā ea curatur pūctura scorpionū ꝛ hz lac plim. ꝛ iā dixim⁹ cā i medicis singlarib⁹

La. vi. de suppositoriis foꝛtibus educentib⁹ fecez plimam cū phlate viscoso.

E eis ē vt q̄rat sal petrosus ꝛ supponat ex eo glans. i. ꝛ oz vt sit lōgitudo eius. vij. digitoꝝ.

Et ex eis ē glans magna facta ex stercoꝛ muris ꝛ fiat tenta ex raphano: ꝛ fit cū melle ꝛ supponat aut glans ex melle ꝑmixto cū pulpa collo. Et glans ex cucumere asinino ꝛ pulpa collo. ꝛ felle vaccino ꝛ nitro ꝛ mel aut pulpa collo. sarcocol. cū penidijs. ꝛ itez mel ꝛ terenīabi ꝛ pulpa collo. ꝛ salis naptici ꝑties equales. Et itez res cōis phlatice ꝛ ci que fit ex fecez ventose: ℞. pulpe collo. castoꝛij ambozꝝ ana q̄tū est nucleus oliue ꝛ kitran cochliaria. ij. admīstret cū aliquantulo melle ꝛ succo buchomariez. ꝛ est fortε valde quod necessariū ē cū nihil valet. Et multotiēs quidē necessariū ē cū nihil valet admīstrare scamoneam ꝛ se. vrtice ūno eufoꝛbij.

La. vij. de cōpositiōe clisteriozꝝ ad ventositatem.

Listere bonū: ℞. halasce isopi rute origāi se. rute se. agnicasti granoꝝ alkerua tritoꝝ camemille tribuloꝝ centaurce ana ꝑti semiuum. iij. ꝛ aniudē ꝛ petrosel, ꝑties equales: decoquātur in succo granoꝝ plurimo donec redeat ad paz. deinde sumank oli ꝓf. i. ꝛ succi decocti partes due: decoquantur donec remaneat oleū solū: deinde sumatur ex eo quātitas clisteris. i. ꝛ ponantur in ipso ꝑdicta cū adipe anatis ꝛ caprinaz ꝛ aliquantulo oppoponacis ꝛ seraphini: et fiat cū eo clistere. Et si accipiatur succus ipse ꝛ dissoluant in ipso gūme ꝑdicte cū adipib⁹ suis ꝛ ponatur in ipso pōdus. ʒ. v. ꝛ fiat cū eo clistere erit iuuatiuū: ꝛ intromissio castoꝛei ꝛ asse in clisteribꝰ eoꝝ ē iuuatiua valde. Et qñqz fit clistere ex pōdere. ʒ. xx. olei in quo dissolutū ēpōdus. ʒ. x. storacis ligde ꝛ ē iuuatiuū: ꝛ qñz fit clistere ex baurach plime resoluto i succo rute: ꝛ fit sūma eī vltima vsq̄ ad. ʒ. x. ꝛ sal vsque ad. ʒ. xv. ꝛ qñz clisterizatur cū oleo rutacco ꝛ olo ō neridē ꝛ oleo raphanino ꝛ oleo de kerua.

La. viij. de ꝓpōne suppositoꝝ ad ventosam.

Onēat ruta cū aqua mellis donec fiat sicut illud de quo fiat linimentū ꝛ ponatur cum ea quantū ē ipsius medietas de cymino ꝛ q̄tuz est quarta pars eī de nitro: ꝛ sumatur ex ea glās cuius longitudo sit ḡnqꝫ digitoꝝ. Et itez suppositoriū qō fit ex oleo rutaceo cū castoreo cū melle ꝛ felle vaccino ꝛ baurac de vnoquoqꝫ quoꝝ sit aur. ʒ. Et iterū serapinum ꝛ bdellium ꝛ baurach ꝛ colloquintide ꝛ altea fiat ex eis glans.

La. ix. de clisteriꝫ ꝛ suppositoriꝫ habentiū frigꝰ intestinoꝝ absq̄ materia.

Listeria vo eī q̄ hz colicā ex ꝓplexione frigida sine materia ꝛ suppositoria eī sūt sicut clisteria hitiuz colicā ventosam ꝛ suppositoria eoꝝ ꝛ q̄sqz iuuat eos alkitrā ſolū cū sit clisteri cū eo pondere. ʒ. ij. in oleo: ꝛ silr iuuat eos sumus columbinꝰ solꝰ cū ex eo fit clistere i succo camemille ꝛ olo de kerua. La. x. de tina ꝛ balneis ꝛ embrocis

Ina vehemētis iuuamēti ē in doloꝛibus colice. ꝛ ꝓpe cū ē plena aq̄ in q̄ decocte sūt medicine colice, ipsa enim sua caliditate acquisita ab igne: ꝛ virtus sua acquisita a medicinis resoluit cām: ꝛ hūiditate sua ꝛ cum caliditate mollificāt mēbꝝ quare alleniat carminationem causle facientī doloꝛem ꝛ mollificat lacertū ani: ꝛ illud est ex eis que iuuant ad expulsionē retenti. vezīū tina facit accidere angustiam ꝛ syncopi, ꝓpter hoc q̄ mollificat de virtute: quare oz vt vtatur ea debilis ꝑm cautelā: ꝛ sint ci ꝓxime cum ea vtitur ea que confortant vtutē de odoꝛibus fructuū ꝛ aromatum alcardeneki ꝛ pāis calidus ꝛ ea q̄ delectant eum in ḡbus quiescat ꝛ studeat vt nō coopiat aqua pectus eius ꝛ coꝛ ipsi⁹. Et aque q̄dē thermaz ꝑ vehemēter ꝓferunt colice frigide cū sedēt in eis sicut melꝰ ē eis vt nō approximēt aq̄ dulcibus. Cūq̄ aliquid valoꝛ ipletur aquis thermaz aut aquis in ḡbus decocte sunt meditine colice: ꝛ in fundo eius separantur foꝛamina plurima q̄ foꝛsitan nō sentiuntur ꝓp suam debilitatem ꝛ resupinatur eger ꝛ elevat vas ab eo vsqz ad ḡtitatē statuꝫ

ꝛ dimittitur ita vt distillēt ex eo sup ventrē ipsi⁹ stille frequentes ⁊ valde vehementis iuuamenti.

La.xi. sermonis de ēlitate clisteriorꝫ ⁊ instō eorꝫ

117 Elio⁹ qdē canne clisteris figura quā antiq di xerūt est vt sit circulatio canne ei⁹ diuersa per tertiam ⁊ duas tertias: ⁊ sit positū inter vtrūqꝫ velamē de corpe de quo facta ē canna: ⁊ sit pforatū cū cāna pforatōe vehemēti. sit ergo velamē ei⁹ duarꝫ ptiū diuersarꝫ vt sit decēt aptat⁹ in pte q̄ duarꝫ ptiū maiorē ⁊ sit in pte minorꝫ apert⁹. Et qñ vter ō center aptatus ē sup totā cannā stringat caput ptis minoris cū solidatiōe forti vt nō ingrediat ipaz aer ⁊ sit ei sub vtre in loco qui nō ingredit anū meaī⁹ p quē egrediat vētositas. Cū. n. admistrat clistere ⁊ ex pmitur cū fortitudine ventositas egreditur enema ⁊ sistitur enema bene. Ventositas. n. ē p quaz redit ad exitū ⁊ facit necessitatē surgendi ad ſcellā cū velocitate. Simplius ꝙ vt ꝓsideres ⁊ si dolo: est declīius ad ptem dorsi clisteriza egro relupino. Et hoc ē melī⁹ ei cui colica ē cū cōitate rez. ⁊ si ē declīius ad anteriora clisteriza eo iacente sup ventrē. ⁊ oino clistē qō sit iacenti sup ventrē magis facit puenire enema ad i uolutiones intestinorꝫ. Et qñqꝫ fit clistere alicui iacēti sup sinistr. ⁊ eleuatur qñqꝫ ancha cum puluinari ⁊ subleuat pes dext ponēdo ipm sup pect⁹ ⁊ depōit sinister in plano. cū ergo clisterizat⁹ ē redeat sup dorsū suū: ⁊ sīl⁹ ois q clisterizat. ⁊ ex hoīb⁹ ē aliqs q nō indiget hoc. Et ex hoibus ē cui rect⁹ ē vt intromittat anularē in anū suū multotiēs q iā sit inūct⁹ cū cerato donec dilatetur ⁊ decenꝫ aptet in eo canna. ⁊ ō hoīb⁹ ē q nō indiget hoc. Cū ergo vis clisterizare fac qō tibi vt ex hoc: deinū inūge cannā ⁊ anū cū cerato ⁊ ipelle ipam i eo talī vt nō ꝑplete renneat ab i testīs: imo nō ptrāseat itestinū rectū: cuīqꝫ ita accidit deinde intromitte enema. cū ergo equal cāna in loco suo effūde enema in vtrē: deide exprime ipz vtrūqꝫ manibus tuis exp̄ssiōe bona ꝛminua q nō sit cū labore. nā multotiēs ipellit enema i h⁹ vsqꝫ ad lōgiquū vltra locū necessitatis: ⁊ rect⁹ qdē ē h⁹i. Et cum sit ipulsio enematis ad supiora ē vt ōdant ꝯapilli capitis ⁊ effūdat aq̄ fra sup faciē ⁊ aduuct ad attrahēdū enema ad inferiora. Et scias ꝙ qñ enema admistrat ⁊ non descendit nō est excusatio qn admittrenk suppositoria vt deponant ipm cuz egritudine: ⁊ cū hoc nō oz vt sit ipulsio enematis cū illa facilitate ⁊ nō cō sequatur enema locū necessitatis. Cūqꝫ ipellis enema ⁊ declinat ad egrediendū nō ꝓhibeas ad hoc: imo reitera ipm statim sicut ē. Et oz vt eger clisterizetur donec sternutat aut tussit. Et scias ꝙ enematis equalis quantitatis iuuamentū nō ꝓsequ intestina supiora. Et qñ ē plimū multiplicat nocumentū ei⁹ ⁊ timetur ex nocumēto ipsi⁹. ⁊ ipsissum adheret ⁊ efficit nocumentū plimū. ⁊ subtile nō ꝓsert ⁊ ē indicio paucitatis. La. xii. de cura facta ab apate frigido

Ill facta qdē ab apate ffo ⁊ ē paz valde ex curatōibus bonis ē vt sumat olei lauri ⁊ olei de oliuis ⁊ adipis anseris ptes eq̄les. est. n. mirabile. Et ꝓscrīt ei empla facta ex abrotano ⁊ ancto et piretro ⁊ melliloto. ⁊ reliqs medicinis curank apatis ffa ex eis q̄ sciusti in oī loco. ⁊ ex eis q̄ ꝓscrīt ei valet est emplin de abrotano facū cū bitumine iudaico

La. xiij. de regimine danch in potu oleī ō kerua in curatione colice frigide eis qui nō consueuerunt

Leū de kerua ē ex rebus magis iuuatiuis eis cū mensurak ꝑm necessitatē in hora sua ⁊ cū seminib⁹. ipm. n. nō dak in potu nisi postquaz mūdificatū ē corp⁹ cū eis q̄ sūt sicut pille de serapio aut alie. ⁊ datur in potu die ꝑmo pondus aur. ij. in die. ij. additur. ℈. aurei. ⁊ sīl⁹ additur in oī die aur. ℈. vsqꝫ ad septimū: deinde nō malū ē vt dimittat paulatim donec tā puentuz sit ad. ij. au. ⁊ ē ei vt stet apō vij. Et quotiens effūditur sup semina misceatur cuz eis vehementer cum instō miscendi. Et est necessarium in omni die potationis eius vt tardetur cibus per spaciū qō ē inter. vi. horas vsqꝫ circiter. x. horaz ⁊ vsqꝫ quo non sentiatur in eructuatione odor eius: deinde cibetur sup ipm cū alectidabegi. Et si appetit acetositatem: tunc cū zehīrbeget: ⁊ potus eius sit aqua mellis. ⁊ oz vt ꝓseruet dentes suos post potuz eius ita vt fricet eos cū sale assato: deinde sequantur ipm olim rosat. puz cū quo fricentur. Lūqꝫ ab admistratione eius cūo fit bibatur post ipm hierapicē cōfortata cum pulpa colloc. ⁊ silibus. aut nō confortata si non ē illud necessariū. Et hiera quidē picra expellit nocumentū eius a capite ⁊ oculo.

La. xiiij. de modo medicinaꝝ ꝓferentiū habentibus colicam frigidam ꝑm semitam digōnis ⁊ matt rationis ⁊ ꝓpetatis non ꝑm semitā euacuationis.

Ste medicine sūt potatiōes ⁊ empla ⁊ vapoi ratōes ⁊ vnctiones. Et melius eoꝝ que bibūt est alleum. alleo enī inest ꝓpetas bona ⁊ sedando dolores colice frigide cū hoc ꝙ nō inest ei vis faciendi sitim sicut cepe. Et qñ sumit ex eo colicus cū sensit initū colice ⁊ diminuit cibum oīno ⁊ vltimat se in exercitio ⁊ non comedit aliquid imo dormit post q̄z bibit de vino puro ⁊ reiterat ⁊ sanatur. Et ex ebibitis sedantibus dolores ē vt i potu denk absynthij ⁊ cymini ptes equales. aut detur in potu herba opoponaci sola aut cū cymio. aut sumāt anisi ⁊ pipis ⁊ castorei ptes equales de qb⁹ i potu deꝫ. ℥. ij. ℈. Aut detur in potu sagzenea diacyminū ⁊ tyriaca. ⁊ si nō fuerit in hoc ꝓhibitorum ꝑsens. Et castoreo in colica inest opatio mirabilis. Et ex eis que experta sūt ē vt in potu denk radices lilij. ℥. iiij. in aq̄ decoctōis ꝓssij aut in aqua calsi ⁊ lilij ipsius hec quātitas. et iteꝝ detur in potu nasturtij. ℥. v. in aqua pendij petrosa ℥. ℨ. i. olei silamini. Et iteꝝ corticis radicis algarab. ℥. iiij. ℨ. ij. ℨ. vi. cum aque dulcis kist. i. terank medicie ⁊ decoqnt in aqua donec remaneat tertia ⁊ fiat mot⁹ ei⁹ cuz ramis rute ⁊ denk in potu omni die. ℨ. ij. Et sumantur etiam cortices algarab ⁊ radices eius ⁊ rami rute ⁊ ℨ. ⁊ decoquank in aqua que sit quadrupla eoꝝ donec remaneat tertia: ⁊ dek in potu ex ea oī die pōdus ℨ. ij. fiat illud tribus diebꝰ ⁊ dimittatur trib⁹ diebꝰ Et oz qñ in potu dak aqua mellis vt sit vehemētis de

coctionis: debilis. n. decoctōis facit possidere istatō nē. Et illd cui iest op⁹ ō ꝓueniēs a ꝓpetate sua ē ius aliudud ⁊ corp⁹ ei⁹. Et vrez liberi terreni exsiccati st iuuatiui ꝑm ꝙ dr i coloid⁹ colice. Sterc⁹ ät adib qō fit ex ossib⁹ q̄ comedit: ⁊ eius signū ē vt sit albuz i quo color alius non pmiscet ⁊ ꝓpe illud qō ejicit super spinas ēres magis iuuatiua. ⁊ dak i potu i vino aut i aqua mellis aut lambitur i melle lambitōibus postq̄z cū eo ꝓficitur ꝑm descriptōez. aut fit aromati cuz cuz sale ⁊ pipere aut cuz aliqua specieruz. ⁊ li iuenikī sterc⁹ re eius os sicut ē est mirabile ēt. Et dicit ꝙ eius suspēlio ē iuuatiua neduz potus eius. Et precipiunt vt suspēdak i pelle leopardi aut cerui aut lane arietis quaz cepit adib ⁊ eualit ab eo. Et B. qdez testat iuuamentuz eius suspēli: ⁊ li nō i alio saltez i argēto. Et dicuz ē ꝙ coꝝ⁹ intestini adib cuz exsiccat ⁊ terit ē magis vltimuz iuuamētuz q̄z stercus eius. ⁊ illud qdez non est longiquus. Et ex eis que currunt hoc cursu sūt scoꝛpiones assati: ipsi nāq̄z vehemēter valent colice. Et oz vt experiak illud super colicā veraz ita vt non sit experimētuz eius super colicuz mēdosaz. ⁊ est vltimuz ad lapidez renuz per se ⁊ i colica per accidens. Et ex eis que laudanturi doloib⁹ colice ⁊ vehementia dolorꝭ est vt i potu detur cornu cerui adustuz ⁊ dicit ꝙ sedant dolorez statim.

Cap. xv. de emplastris colice frigide.

Mpla ꝺo alia sūt empla i quibus est solutio
e aliqua sient emplin faceuz ex pulpa colloc. cuz medulla cartami ⁊ ꝓplimuz factū ex felle vaccino ⁊ pulpa colloc. ⁊ similibus. Et alia sunt emplastra qbus non intendit solo sicut emplatio ex seminibus ⁊ herbis predictis que ponunt i clisterib⁹ ⁊ fiunt eis empla ex granis lauri solimodo. Descriptō empli: ℞. cere carnet. viij. glutinis alibat carnet. vi turbit carnet. iij. staphisagrie carnet. i. ℥. ß. piretri lanfucci baccarū lauri ße. vtrice lupioꝝ siccoꝝ pulpe collo. omium ana carnet. i. ℥. ß. scamonee. ℨ. i. ⁊ carnet. iij. fellis vaccini quantū sufficit: fiat ex eis linimētuz spissuz. Et iteruz hellebori se. vtrice absinthij oīm ana pars. i. fellis tauri cere amboꝝ añ ℘ß. ß. adipis anseris partes. iij. liniāt ab umblico vsqꝫ ad radicez virge ⁊ si pōatur i ipso meudeneti est melī⁹. Et quandoqꝫ additur i ipso cornu cerui.

Cap. xvi. de vaporationibus colice frigide.

Ēporatōes q̄des sunt sicut mulsuz aut panni
u cuz assatuz: aut factuz ex seminibus ⁊ herbis predictis i cap. clisterioꝝ contritis calefactis ⁊ cōfectis: aut ifusis i oleo calefacto. Ec vnctionibus vero est oleuz cucu. asi. Et ex eis est oleuz ſynapis. Et ex eis est quodcunqꝫ oleuz vis ex oleis caliditz postq̄z in ipso ponuntur castoreum ⁊ cufoꝝ ꝑm necessitatem.

Cap. xvij. de cura colice cholerice.

Tscoꝝ veritatez oz vt numeret de cap. pūcti
c onis. veruz nos ꝓcedim⁹ scom ꝓpietudinē ipa: ⁊ qñ ē ex sūma doloꝝ hui⁹ itestini. Et qñz qdē errat i curatōe ei⁹ maxime: ⁊ admistrantur subtiliatiua ⁊ calefactiua. Et leuio: hacē i qua ē humor effusus i spacio intestini ⁊ nō ē cuz illa sparsione tota. Quare sufficit i curatōe ei⁹ equatio cōplexiōis ⁊ humoꝝ ⁊ admistrātō cibi cuz frigidoruz hūectati noꝝ: aut ꝓnoꝝ ꝓforatoꝝ cū acu iusoꝝ i iuleb. de quibus sumāt. xx. numero. Et sīl⁹ solutur mā cū eis q̄ sūt sicut iusio ꝓnoꝝ cū cheꝝsimilis: ⁊ sicut cū aq̄ granatoꝝ: ⁊ sicut cū terenabi ⁊ siracost: ⁊ sic cū pauca scamonea cū iuleb: ⁊ sicut cū violis ⁊ siropo eius ⁊ trocis. ipsi⁹ ⁊ rob ei⁹. Et qñz sufficit labor are i ipsa vt sumak expressio cartani i cuma lacte fici. Aut sumak oleū de aq̄ añ cibū: aut sumak sicla decocta cuz oleo ⁊ almuri. Et qñz requirit necessitas vt admistrek clistere ex aqua volubilis cū baurach ⁊ violis conditis oleo viol. aut aqua ordei cum oleo viol. ⁊ baurach ℘ potus aūt necessarius est vt ea sit illud quod est sicut hiepicra: ipsa. n. est materia magis iuuatiua ei⁹ ⁊ scamonea cuz pillul de aloe. Et ex clisteribus clistere modi hu⁹i: ℞. tribuloꝝ ℥. xxx. ⁊ folioꝝ ßē. M. i. ⁊ violaꝝ ℥. vij. ⁊ fenugreci ⁊ cartami ⁊ radices feniculi ⁊ granoꝝ melonis ꝓtioꝝ oiuz ana ℥. v. ⁊ sce uestez. xxx. numero ⁊ terenabi ꝑ̄dus ℥. xxx. cassie fistule. ℥. r. decoquank oia ꝑm ꝙ ꝓuenit i simili ei⁹ ⁊ colet sup eā almuri. ℥. vij. ⁊ zuccari ru. ℥. xij. ⁊ aloes aur. i. ⁊ baurach. aur. i. ⁊ admistretur. Et conuenit i hoc cap. ēt dare i potu stercus adib ⁊ ponere ipsuz i stupefaciētibus ⁊ clisteribus i hoc loco: qñ valet ad sedandum dolorez. ⁊ qñ sedat acuitatem materie sa ciētis doloꝛem ⁊ rectificat ipsam.

Cap. xvij. de cura colice facte ex retētōe cholere.

Ura eius ē vt apias vias colice cū eis que scīt
c de illis que inuimus i cap. ictericie deide administra res i qbus est lenificatio ⁊ penetratō sicut medullaz cartani cū ficub⁹ ⁊ sic ꝓfectōes colicorū. Et quādoqꝫ sufficit ea ꝓmissio sicle clīrate ⁊ pdite cū oleo aque ⁊ almuri ⁊ synapis super cibuz.

Cap. xix. de cura colice apōse calide ⁊ frigide.

Ñ scā qd ab apate oz vt eūet sāguis ꝙ phlō
i mia basilice si etas ⁊ dispō ⁊ vī⁹ ⁊ relīq̄ nēcia ꝓsentit i ea aut faciūt eā necessariaz. Et si fuerit apa vehemētius magnitudis ⁊ puēit ad h̄ vt cōcēt ei renes ⁊ retineat vria: oportebit vt fiat phlomia ex saphēa ēt p⁹ basilicaz. Et incipiat i curatōe ei⁹ i ꝑmis ab acceptis ffris hūidis: sic aq̄ citroloꝝ ⁊ mucilagie psilij ⁊ q̄ sūt similia illis ꝑter cucurbito: iest ei ei ꝓpetas mala i egritudib⁹ itestinoꝝ. Et ex illis ē vt sumāt se. psilij. ℥. iiij. ⁊ olei roſ. bōi. ℨ. i. ⁊ ꝙ asscēt cū. ℨ. ij aq̄ ⁊ bibank vt leniaknū: aut aq̄ granatoꝝ duoꝝ: aut aq̄ folioꝝ altee: ⁊ aq̄ endiuie: ⁊ aqua solatri qñz ponūt i hi⁹ siracost ⁊ casiefistule ⁊ bibūt. Et cū neccia si i h⁹i dispōne clisteria clisterizēt ex aqua ordei cū alicuātulo cassiefi. ⁊ siracost. Et sii aq̄ ordei ꝺcocte fuerit seuelte ⁊ viole erit magis ꝓuēies ⁊ ꝑmiscet cū aq̄ ordei aq̄ solatri. ⁊ alkakigi erit vehemēti⁹ ꝓueniēs. Et nos diligim⁹ ad eā enemata cū lacte asinio i quo dissoluta ē cassiafi. ⁊ ē oleuz ei⁹ oleū amigdalinuz ⁊ oleū sīlaminū. Et qñz iucnis mām cholicā ⁊ acuita tē plim. i qf idiges tūc vt solutas cū eis q̄ sūt sicut scamonea ⁊ aloes ꝑm singularitatem: deinde peruen-

ad frigidandu3 ⁊ humectandu3. Et cura sit fm apa
vt sit illud magis cõferẽs ⁊ magis inuũs. Et qñ per
trãsit hec ifirmitas huc locũ ⁊ apparet lenitas pau
ca: tũc necessariũ est vt ponas i clisterib⁹ aquã ordei
folia altee ⁊ senũ limi ⁊ aligd de rubea ⁊ fenugreũ ⁊
camemilla ⁊ anetũ ⁊ caules: aut succos eor⁹ aut olea
eor⁹ ⁊ põe i ea triplicatũ succi vue ⁊ calicistule. Et si
milit põe i eo qõ bibit ad solnẽdu3 zucear ru. Et po
ne cibũ eor⁹ aqꝫ ciceris decoctã cũ ordeo ⁊ rcornato ⁊
detur eis ẽt i potu aq̃ feniculi. Emplastra vo fz hora sit
ex ipsis ex gb⁹ fuit clisteria fz illã horã. Incipe igit i
pmis cũ ẽplis ifrigidatib⁹ ⁊ sit i eis lenificatõ q̃dã stẽ
ẽ aq̃ violar. Et sicut se. li. deide de clia ad lenificatiua
pl⁹ sicut ẽ camẽilla: Et phũectãria ꝓposita ex eis q̃ sũt
sicut olcũ rosacũ oleo camẽillo ⁊ mastice ⁊ adipib⁹
Cũ ergo sublenaẽ paulatim ponãt i eis gũma alboti ⁊
fenugreci ⁊ pix. Et cum oib⁹ vo bõis facte ab apate
ffo ⁊ ẽ paz valde ẽ vt sumat olei lauri ps. i. olei de oli
uis ps. i. ⁊ adipis anseris cẽliter ps. i. ẽ eni mirabile.
Et cõsequẽt adhibe ei emplastra ex abrotano ⁊ aneto
⁊ signãto ⁊ melliloto ⁊ reliqs medicis gb⁹ curãt apa
ta ffa de illis q̃ scimus i pi loco. Et ex eis q̃ valde pfe
rũt ipsi: est emplin de abrotano facius cũ spalto.

Cap. xx. de cura colice melice.

Portet vt eũes melĩa cũ eis q̃ sit sic de coctio
epithymi ⁊ pillule de azulo ⁊ filia deiu segre
cũ pillul⁹ de alsebda ⁊ seraphio. Et si necessa
ria sit clisteria ponãt i eis polypodiũ ⁊ epithymũ ⁊
sticados: ⁊ ponat i clisterib⁹ ⁊ suppositorijs lapis la
zuli ⁊ tru⁹ sicut puluis: aut lapis armen⁹. Et qñ̃z po
nit i eis clistere corticis radic. mori. Et pleri vẽt ca⁹ ⁊
euaporet cũ eis q̃ sũt sicut grana nigelle ⁊ alba rmel
⁊ origanũ ⁊ camemilla decocta in aceto.

Cap. xxi. de cura colice facte ex fece.

Vi fcã qd̃ pp cibos sipole ẽ vt eũat residuu3
i eor⁹ i fundo faciat ⁊ deliet cũ cibo ad lubrificati
na ffa ⁊ cala: aut tẽpata fm necessitatẽ. ⁊ lu
brificãtia ffa sũt sicut iura piguia ⁊ ppe ius galli de
crepiti q̃ isequa donec cadat ⁊ nõ remaneat i eo for
titudo: deide decolet ⁊ scidat ⁊ frangant sup ipsum
ossa ei⁹ ⁊ decoquãt i aq̃ plima valde cũ sale ⁊ aneto ⁊
polypodio quousq̃s dissoluat i aq̃ ⁊ remãeat aqua
fortis ⁊ sorbeat illud. Et qñ̃z põit i ipso oleũ de carta
mo: ⁊ sicut ius de spinachijs cũ pullis pigui⁹: ⁊ sicut
ius de pannis ⁊ alia. ⁊ hꝫ lubricãtia aut educũt ea: aut
lenit ipsaz ⁊ currũt iter ipsaz ⁊ corp⁹ ⁊ testior ⁊ sepa
rant iter ea ⁊ pparant fecẽ ad lubricitatẽ. Cũ ergo bi
bit solutionũ: aut admistrat clistere alleuiat exit⁹ fecis
ex eo. Et admistrẽt clisteria ꝓdicta i cholica: Et cliste
re ex succo sicle ⁊ violar ⁊ ptriar ⁊ almuri ⁊ isamino
⁊ baurach fm q̃ docui ipm. Et clistere ita factũ: ℞.
sicle. Mḍ. i. ⁊ furfuris pugillũ. i. ⁊ fic⁹. x. numero aq̃
lb. vij. ⁊ ponat i ipso altee albe aligd ⁊ decoquat do
nec rediat ad lb. i. ⁊ colet ⁊ pisciant sup ipsaz zucca
ri ru. z. x. ⁊ baurach aur. i. ⁊ almuri. ℥. ſ. ⁊ isamini.
℥. ſ. ⁊ clisterizet cũ ea. ⁊ itereẽt clistere ipm dõec egre
diant oes sgbale. ⁊ clistere fiat sicut hoc clistẽ: ℞. tri
bulor ⁊ polypodiũ ẽ aneti ⁊ cartami ⁊ ptriti oim ana.

z. x. ⁊ pũa. x. nũero ⁊ fic⁹. x. nũero ⁊ violar. Mḍ. i. ⁊
turbit pũd⁹. z. ij. ⁊ se. lini ⁊ se. apij ambor añ. z. iij. ⁊
terentiabi ⁊ tamaridor ambor añ. z. xxx. ⁊ siracost⁹ ⁊
cassiefi. ambor añ. z. xij. ⁊ ramor sicle ⁊ ramor can
liũ ambor añ. Mḍ. i. decoq̃nt sicut pcẽdit ⁊ ponãt ff̃ de
coctõez cor⁹ colatã muri ⁊ zuccari ru. ambor añ. z.
xv. ⁊ bauracb aur. i. ⁊ isami aur. x. ⁊ fiat clistere cuz
ea. Qñ si res fuit vehemẽs ⁊ cũ hi⁹ clisterib⁹ nõ inuak
admistrẽt clisteria fortia ꝓdicta i cap. colice phlatice
narrata: qñ ipa sit pferẽtia phlatice fecẽ ex fece plima
⁊ ex eis ẽ clistere de aliis. Ea aũt q̃ bibũt sũt sicut da
tilicõ ⁊ seriezẽ ⁊ alosculiz ⁊ diacydonit. Et stano
gõ admistrãt nisi postq̃ ñ fuerint ꝓposita ꝓdicte co
lice cholerice plimi inuamenti. ⁊ ex eis q̃ sũt iter vtres
duas ẽ vt sumat succari ru. ⁊ penidij resoluta i tãto
oleo sisamino q̃nũ ipa sũt ⁊ bibant. ⁊ silr decoctõ ficuũ
cum cẽ sceneste q̃ bibãt cũ triplicato. Qñ si nõ cõse
rũt ipsa: nz q̃ dixim⁹ de electuariis ꝓdictis: tũc nõ est
excusatis pillaz ⁊ siropoz fortiũ i cap. colice phlati
ce narrate ad hoc ipa sũt vehemẽtis inuamenti aũt ret
tionẽ vehementes phlatis ⁊ fecis plime. Et ex bõis
⁊ fortib⁹ i hoc est vt decoquantur olerũ scenestes ⁊
cassiafi. sicut facit illud necessariuz dispo ⁊ colentur ff̃
aquositatẽ suaz ⁊ ponaẽ i ea hierapicre põdus. z. ij.
cũ põdere. z. vij. olei de kerua ⁊ bibat in decottione
aneti. Et itexille q̃ vtiur multa comestione piscium
ffoz ⁊ ouoz elixatoz ⁊ superflue vtitur: eis recipiat
vt suffuf rez plurimaz salis ⁊ bibat sup ipsũ aq̃ quan
titatẽ quaz põt: deide exercitẽt ⁊ commoueat labore
aliquo ⁊ forte solvet eũz. Qñ si cã fuerit vehemẽ
tia rarũatis corporis ⁊ fuit orant caliditas ventris:
oportebit vt admistrent curatões faciles ꝓdictoj ca.
colice. Et est necessariuz illis ⁊ eis q̃ sunt ante eos vt
sumant ante cibuz lubricantia sicut pzuna ⁊ sicla cõ
dita cuz oleo dulci ⁊ almuri ⁊ siracost ⁊ sorbilib⁹ ⁊
vua ⁊ ficubus ⁊ chrysomilli: ⁊ sumant almuri i ieiu
nio: aut oliuas aq̃ i ieiunio. Et multiplicent in cibo
suo pigua ⁊ so: beat ante cibum decoctiones cauli
uz decoctoruz i carne agni piguis aũt gallie piguis
Et si raritas fuerit i corpore superflua ispissa ipsuz cuz
oleo ros: ⁊ oleo myrthio i vnguento ẽ i cerato positis. Et mioza balneatõe cuz admistratõe religi
minis predicti ⁊ ponatur balneatõ eius cuz aq̃ frigi
da. Et si fuerit causa multitudo prouocatõis vrie ex
tra effectuz cuz eis q̃ scis: deide multiplicẽt accipiẽ
do ea q̃ sũt sicut dactili ⁊ passe dulces ⁊ humide ⁊ pe
nidij ⁊ oia q̃ mioranz vrinaz ⁊ leniunt naturaz.

La. xxij. de cura colice ffe fecẽ ex debilitate expulsiue

Phoc mõ fecerunt admistratõ ꝓfortantiuz
⁊ tyriaca ⁊ mithridatij ⁊ theodorico ⁊ lagze
nea ⁊ diamarte. Et admistrẽt i solutiõe eius
qõ est sicut hierapicra cuz aqua specierũ ⁊ oleo de
kerua. Et oz vt sit cib⁹ ei⁹ de cibis bonis sicut si alec
fidabegi ⁊ alzirebegi cũ cãnib⁹ lenib⁹ ⁊ laudabilib⁹

La. xxiij. de cura colice fecẽ ex debilitate sensus ⁊ ei⁹ ablatione.

Uic generi ꝓfert sumere ea q̃ sũt fiẽ logodiõ ⁊
sicut alkikagie ⁊ tyriaca ⁊ mithridatũ. Et ex

siropis sicut alexãdicõ ⁊ almelsulẽ ⁊ viuz puz. ⁊ ex
oleis bibẽdo ⁊ clisterizãdo plim alkakingi ⁊ oleũ al
kerua ⁊ oleuz de costo ꝓpe ⁊ alkitran ⁊ oleo ⁊ pix i
oleo fm q̃ scimusti i locis preteritis.

Cap. xxiiij. de cura colice facte ex torsione.

Elior cura ei⁹ ẽ vt sedeat i loco occulto ⁊ fri
cet vẽter ei⁹ cũ tactu subtili eẽli preparante in
testina ei⁹ ad locũ. Et similit inunget dorsum
eius ⁊ strigantur crura eius fortiter valde.

Cap. xxv. de cura colice facte a vermibus.

Portet vt scias illud ex fmõensis ⁊ vmib⁹ ⁊
curatõib⁹ eor⁹. Qñ si fuerit sup vmbilicũ tũc
administrent ea q̃ bibũt. ⁊ si fuerit apud vmbili
cum ⁊ sub eo tũc fiant clisteria dicta illic.

La. xxvi. de cura colice fẽ ex ruptura p narcotica.

Egat colica i seipsa si ñ removet p rectificati
one rupture: deide pparent narcotica ei. Jã
dixim⁹ i libro vbi q̃litatẽ necessitatis alienatõ
nis narcoticor. Qñ si fortis fiat necessitas ⁊ non sit
eor⁹ excusatõ tunc pueniẽt eor⁹ ẽ filonũ ⁊ pfectões
q̃s ego dicã i antidotario ⁊ oẽ narcoticũ i quo recipit castoreũ. Et ex eis sũt troc. astare quor⁹ descriptõ
℞. troc. storacis liqde. zz. piperis lõgi se. hynisgami
albi oiuz ana. z. i. opij castorei ambor ana. ℥. q̃rtaz.
fiant ex eis pilł. parue: ⁊ sit dosis eaz ex duab⁹ tertiis. z. vsq̃ ad. z. i. Medicamẽ bonũ: ℞. radicis peõie
⁊ croci coz dumẽi ciperi oim ana. ℥. ij. ⁊ q̃rta folio
rũ mẽte sicce costi myrrhe pipis lõgi ãmomi spice i
de oim ana. ℥. iij. se. apij cozic. amindẽ. zz. cassie. car
pobalsami oim ana. ℥. iiij. opij. se. hynisgami. corti
mãdragore oim ana. ℥. i. mellis quãti sufficãt admi
strẽ p⁹ sex menses. Et rex admistrent q̃daz clisteria
nota cepata ⁊ ponat i eis castorei. z. ſ. ⁊ opij ℥ citras
fabe ⁊ mun⁹. Et qñ̃z ponit opiũ solũ i oleis clisteris
ad colicã. ⁊ qñ̃z ponit cũ hoc serapinũ ⁊ assa ⁊ oleũ
balsami ⁊ aligd muschi. Et qñ̃z sit tẽta ex opio ⁊ ca
storeo dissolutis i oleo de semib⁹ ⁊ submergit i oleo
lentiũ ⁊ mittit i anũ ⁊ ponit i ea fimbria fili ⁊ dimit
tit extra ⁊ ifũdit oi hora ⁊ renouat supra ipz medicia

La. xxvij. de exbatione colyricoz.

Quod oes habẽtes colicã cibo idigerãt lubri
catiuo lenitiuo ẽ res i qua nõ est dubitatio
ſz ⁊ q̃ ꝓfortatiuo aliquo egerãt ẽ res q̃ ẽ apõ
debilitatẽ apparentẽ ꝓpter vehemẽtiã doloris ⁊ mul
titudinẽ cuius. Et ꝓfortantia qd̃ sũt aq̃ carnis de
coctę fortiter ⁊ vitellus oui sorbilis ⁊ medulla pãis
dissoluta i iure ⁊ vio. Qd aũt dimissio cibi penitus
sit iuuatiua colice phlatice ⁊ vtrose ⁊ aliis ẽ res cur
rẽs cursu canonis. Et qñ̃z necessariũ ẽ vt ponantur
turbit ⁊ scamonea i iure cor⁹ i pane ipsoz. Et oz vt
sit panis eoz kisicarie fermẽtat⁹ nõ azymus. Et cõse
rũt plur ibus eoz aut nõ nocent sicus ⁊ passe ⁊ alge
mem ⁊ musa hũida ⁊ oia illa cũ sũt dulcia ⁊ melo ve
hemẽtis dulcedinis ⁊ vehemẽtis maturaz. Amplius
cibi apose ⁊ colerice sũt lubricatia ffa sicut aq̃ ordei
⁊ ius de lẽtibus ⁊ alesfidabegi ⁊ ius de spinachijs si
nõ retinetur isflatio spinachioruz ⁊ qd̃ sit de pannis ⁊
silia. Jus aũt galli decrepiti ⁊ alcanabit ẽ cõe ei q̃ sit
ex fece. Et ffe cũ speciebus suis non dak licẽtia i car
ne galli decrepiti: i carne ãt alcamburati qd̃ licẽtia
nõ dãtp q illud qd̃ timẽt de carne cuius extracta est
virtus i elixatõe de sup fluitate. Et qd̃ sicut Ruffus
⁊ B. i libris suis ⁊ pprie i libro de tyriaca. dicunt qd̃
caro eius inuatiua est vt si nõ aliter saltẽ bibita ⁊ ca
ro aliqualiter sili ⁊ acceptio almuri anabati añ cibuz
septẽ sorbinonib⁹ ẽ inuatia i oi i qua nõ est caliditas
maxia Et sil⁹ sorbilia inuãt eos. Emplastra qd̃ ꝓpria
colice ffe ẽ sumere almuri ⁊ allea i cibariis eor⁹ ⁊ cõ
dire cibaria eor⁹ cũ porris ⁊ sale ⁊ pdire cũ spẽbus
q̃ sũt cinamomuz ⁊ zz. ⁊ origani ⁊ ciminuz ⁊ pyrtica
⁊ cartami. ⁊ oz vt sumatur alesfidabegi cũ spuma sy
napis. ⁊ sit sal eor⁹ ex cinamomo cũ semibus ꝓmixto
cũ cartamo ⁊ nigella ⁊ cymio ⁊ anifo. ⁊ alienent ois
olera nisi ruta ⁊ siclã. Et imẽta ẽ iflatio ẽt. ⁊ ex potibus eor⁹ ẽ vinũ odoriferum puz. ⁊ siropi⁹ de melle cum
spẽbus. L. xxviij. de his q̃ nocẽt colicis.

Es q̃ colicis nocẽt alie sũt cibi: ⁊ alie sũt opa
tiones. Cibi vo sũt oẽ grossũ ⁊ piscosuz ex
carne silueſtri ita q̃ lepor ⁊ gazella ⁊ vaccaz ⁊ ali
azir ⁊ pisces parui, ꝓpe siue sint recentes siue salsi: ⁊
oẽ frixũ ex carnib⁹: ⁊ oẽ assatum quocũq̃z modo sit
⁊ oes ventres aialiũ imo oia corpora carnũ nisi illa
que excepimus ante. Et nocent eis simila ⁊ zymus
⁊ nocent eis alsucabegi ⁊ almidragariel alkikarri et
albeathia: ⁊ aluzumba minoris est nocumenti. ⁊ silr
alba celeneket oẽ nocue sunt ⁊ alsebebit: ⁊ gene
ra lactis ⁊ caseus antiquus ⁊ recens. ⁊ oẽ in quo est
inflatio ex cibis: ⁊ olera oia ꝓter illud qd̃ diximus ꝺ
his q̃ sũt sicut sicla ⁊ ruta ⁊ menta nocẽt eis cũ inflatione sua. ⁊ silr eruca ⁊ altaraxacon nocet eis etiã: ⁊
sicut oliue: ⁊ oes fruct⁹ nisi chrysomila ⁊ pzuna cho
lerice calide ⁊ ffe: ⁊ ex fece calide mñ ⁊ ñ alij. ⁊ melo
dulcis ante cibũ in dispone sanitatis ẽ nõ nociuus
plurimis colicor. Cucurbita aũt ꝓpe ⁊ cucumer ⁊
alcode ⁊ cydonia ⁊ oua cauliũ ⁊ oua vapor ⁊ cana
bir ⁊ pira ⁊ poma ⁊ ꝓpe acetosa ⁊ stiptica ⁊ zarur et
nabata ⁊ algobeira ⁊ lentes recẽtes ⁊ mioza alsemi
⁊ almirberis ⁊ sumac ⁊ acresta ⁊ ribes ⁊ que fuit ex
eis ⁊ q̃ sũt silia illis: colico nõ ẽ via vtendi illis. ⁊ silr
nocent eis nuces ⁊ amigdale hũide valde ⁊ fabe hu
mide. ⁊ de granatis dulcia sũt minoris nocumẽti q̃z
acetosa. Actiões vo q̃s ipm oz vitare: ⁊ sũt sicut rete
tio ventositatis ⁊ retẽtio egõnis ⁊ somn⁹ sup egestiõnẽ in vẽtre ⁊ ꝓpe siccã: imo oz vt promoueat seipsuz
apud oẽm diẽ ad eũandũ. Et scias q̃ retentio vento
sitatis multotiẽs facit accidere colicã: ppea q̃ subla
uat eã ⁊ exprimit ipam ita vt aggregẽt res vna: ⁊ qd̃
facit accidere debilitatẽ itestii. Et qñ̃z illud pdũcat
hydropisim. ⁊ qñ̃z gñat tenebrositatẽ visus ⁊ vtigi
nẽ ⁊ epilepsiã. ⁊ qñ̃z retinet in tucuris ⁊ facit accide
re spasmũ. ⁊ mot⁹ sup cibũ ẽ malus eis. ⁊ potius aq̃
frigide ⁊ vinũ plurimũ sup cibum.

La. xxix. de ileos ⁊ ẽsil is colice cũ accit i gcilib⁹.

Leos accit ex oib⁹ causis ex qb⁹ accit colica.
⁊ oz vt rediri o fiat cũ causis suis ⁊ accidẽtib⁹
suis. Et cura curatione ad illud qd̃ dictum est

i.e.colice. Et qñz accit pp potatoz venenoz faciẽtiuz ileos. Et qñz accit pp vehemẽtiaz vtutis iteſtinoz retentiue: ãre pphẽdit illud qđ ei eis t retinet ipm Et ex eis qb⁹ differt ab eo colica i iudicijs ſuis ẽ: q multoties fit malitia pplonis ſingularis pluſq̃ fiat ab ea colica. Et plurimũ ei⁹ ẽ ex pplone ffa t pphe cũ accit vt ſtous ſit calid⁹ valde: nũc ei obtorãt iteſtinuz t opilat vẽtoſitatẽ t phſa. Et qñz ẽ cã poſ⁹ aq̃ ffe nõ ſm neceſſitatẽ e⁹: naz dolor vẽtoſus q ex eo ẽ cum caſu opilatois pluſq̃ ſit dolor e⁹ cuz icliſioe tunicaruz: imo ẽ totũ no cumẽtũ ei⁹ ex illo. Et hoc diuerſificat ab eo qđ ẽ i colica. Et apoſus plus multiplicat i eo q̃ colica: t ẽ malus. Et multiplicati eo q eſt exruptura t fece vehemẽtia dolorus valde. Et multotiens pmutat colica ad ileos t hec eſt res q̃ſ facta ſm maiorẽ parte. Et cũ plus accidit ileos accit i .vij. Et ipſe qdez vadit de q̃buſdaz ad quoſdaz pmutatoe q̃ ſit i aere peſtilẽtioſo t de terra ad terraz pmutatione egritudinuz veniẽt uz. Jngt Hyp. Luz accit i colica a q̃ de⁹ tueat nos vomit⁹ t ſingul⁹ t pmixtio rõnis t ſpaſm⁹ tũc totuz illud ẽ ſignificatõ mala. Hec nangz accidentia accidunt cum cõitate ſtõi t cõitate cerebu. Jngt Hyp. Luz accit ex diſſtillatoe vrie ileoſ mouit ille cuius ẽ i vij. niſi accidat fe. t currat cum ea ſudo: plurim⁹. Sed G. ignoranit cauſaz i hoc Et ille q ex eo phlatic⁹ ẽ t vẽtoſus iuuat cuz fe. ẽt. Et qñ fortis fit frequẽtia vomit⁹ maligni t alcuz ẽ t ſingulus ẽ mortalis. Et bonitas vrie i hac egritudie nõ ẽ plurime ſignificationis ſm bonitatez: qualiter ergo malitia eius. Et deterior ileos ẽ ille i quo expelliſter eus ad ſuperioza t noiat ſend⁹. Deide ille i quo ẽ ſudor fetidus hñs feto: t ſtercoris. Deide ille i quo eſt anhelitus fetidus: deide ille i quo eſt eructuatõ fetida. deide ille i quo ẽ iferior ventoſitas fetida.

Cap. xxx. de ſignis.

Jgna ileos ſũt vt ſit dolor ſuper a vmbilicũ t nõ egrediat aliqd oio de ubi⁹: t nõ ſtat iuuamẽtũ magnũ cũ clyſteri quẽadmodũ dixit Hyp. Et qñz expellit ſex adſuperioza t eu omit ſex t vermes t aſcarides: t fetet os eius t ipſius eructuatio: imo qñz fetet totũ corp⁹. Et hec ſignificatio nõ diuſificat t retẽtio exũ⁹ fecis ẽ iſepabilis ab hac egritudine. Magnitudo ãt diſpõnis vomit⁹ ſtercoris iſepabil nõ magnificat niſi qñ ẽ timor. Sz mot⁹ vomit⁹ t ſubuerſio hec ſũt pluſq̃ i colica: qñ hoc ẽ i iteſtio ppingo: t ſtõ q̃ ipſa: t ſiſ accidẽtia triſtitie t angu ſtie t tremor cordis t ſyncopis t vigilie t frigus extremitatũ. Jſta. n. i ileos ſũt pluſq̃ ſint i colica. t eſt ſex i phlatico t eo q factus ẽ ex fece ex eo fortio: q̃ ſũt i colica: qñ ẽ i mẽbro vehemẽtioris altitudis et maioris corpis t minoris getis ſup corp⁹. Et qñz apparet i ipſo iſſatio oculi pluſq̃ i colica. Amplius ſigna diſtinctionũ e⁹ ſimilia ſũt ſignis diſtinctionũ colice: ſicut ſigna t iſtictõnũ colice ſũt cũ ſignis ileos ex loco doloris t motꝰ ei⁹ t paucitate iuuamẽti eius cũ clyſterib⁹. Verũ ſcñ ex venenis ſignificãt accidẽtia ſignificationũ aliaz añ e⁹ fortitudinẽ: nã ille cuius cã ẽ venenũ qñz pducit ad debilitatẽ t mollifica tionẽ t tremorẽ cordis ſ principio qñ accidit anteq̃ fortis fiat t magnificet dolorẽ ei⁹. Et ſignificat ipſaz vt nõ cognoſcat pp cãz aliã manifeſtã. Et ſcñ ex apate inteſtinoz ſegtur durities fecis t velocitas in egõue t nõ eritillic ſe. neq̃ caſus vtutis vehemẽs.

La. xxxi. de cura.

Ura ileos appropiquat curis colice. verũ ẽ fortior t illud qđ bibit magis iuuatiũ ẽ in eo. Et ẽ neceſſariũ ẽt clyſtere ab ilerioꝛb⁹ ẽ aduitoriũ bomũ bibito. Et equale ẽ ſiue p̃mittat ſiue poſtponat ſm neceſſitatẽ: ſz quodcũq̃ eoz p̃mittat oz vt ponat aliqd debili⁹. Et multotiẽs ſedat dolorẽ ei⁹ fortitio aque calide: t ut applicatio ei⁹ ad ipſũ cũ ppingtate reloluẽdo illud qđ nocet in eo. Et q̃buſdam vſq̃ rectius ẽ vt equeſ inteſtinũ i p̃imis cũ poſitioe iſtatiois ei⁹ cũ facilitate: deinde clyſterizet ita vt pueniat enema ad locũ lõgiquum applicatione facili. Et phlomia hic ẽ magis neceſſaria: nã ſi fuerit apa nõ erit ei⁹ exculatio. t ſi fuerit dolor fortil ex quo timeat apa: oportebit icipere cũ ea. Et ex hoc qñz accidit ſepatio malor humoꝛ i corpe pp retẽtionẽ eoꝛ a dolore ita vt feteat eoꝛ⁹. Et qñz ſepant hũores mali i corpe t difficilis fit exit⁹ eoꝛ cũ ſturu ventris. Et eſt phlomia ex neceſſarijs. Et fricatio extremitatũ ẽt eſt ex eis que phibẽt mãz doloꝛẽ faciẽt ſpando cã a pfundo Et fortitan ẽ adminiſtratio lubricatiuoꝛũ declinantiũ ad calidꝛtatẽ t mucilaginũ calidaz cũ oleo de kerua iuuatiua i plurimis ileos niſi i colico apoſo t vehemẽtis calidꝛtatis. Et ſiſ decoctio aneti cũ ſale t oleo decoctis cũ eo. Et ſiſ iunctio corporis cũ oleo calefacto. Et curet ille q phlaticus ẽ cuz eis q̃ dicta ſũt i colica exebibitis. t cũ eis q̃ ſunt ſic pillule de aloe t pillule de ſerapino. t pillule de pira t oia illa cũ oleo de kerua t clyſterib⁹ eẽlib⁹ trahẽtib⁹ ad iferioꝛa. Et vẽtoſus curat cũ eis q̃ ſunt ſic illa q̃ dicta ſũt illic et ebibitis p ferẽdo ad vẽtoſitatẽ t clyſterib⁹ vt ponat clyſtere aditoriũ ei quod bibit: t cũ vẽtoſis plib⁹ poſitis i ſupioꝛib⁹ vẽtris. Et qñz neceſſariũ ẽ vt icidat illo qõ ẽ coꝛaz doloꝛ. Et qñz trahit mã ad mirach. Et pplonalis t purus curant cũ eis q̃ ſcis de pmutatioe pplonis t eũone humoꝛis ſm qđ dictũ ẽ i capitulo colice materialis.

Et apoſus calidus cũ eil q̃ ſũt ſic ea q̃ deſcripſim⁹ in colica. Et apoſus frigidus curat cũ eis q̃ ſunt ſic illa q̃ dicta ſunt in colica. Et pueniem⁹ illoꝛ eſt potus olei de kerua i aqua de radicib⁹ t aq̃ caſſiefiſtule t reliq̃ curatoes note. t utep aneti t baccaꝛ lauri et ſe. lini t fenugreci t ſe. altee t ſe. maru oiuz añ. auf. i. radicũ triũ oiũm ana auf. vij. t ficus .v. t ceuſtẽ. t decoquãt t denk in potu cũ oleo ð kerua t amigda laꝛ amaraꝛ. Et choleric⁹ curat cũ eis q̃ ſũt ſicut illa q̃bus curant reliqua que reſidua ſũt de colica. Et ille q ſit ex toxicoe curatur cũ eis que dicta ſũt i colica Et q ſit ex ruptura etiã curat cũ poſitioe exſiccatiui ad expellendũ illud qđ eſt in ruptura t opilatoe ei⁹ t ille qui eſt ex opilatoe fortinteſtinoꝛ curatur cuz lubricatiuis pinguibus t iuribus gallinaꝛ pinguiũ t

pullorꝛ t arietum quoꝛ iura pigula ſumantur alcalidabegi zirebegi. Et ppte q̃ ponũtur i eis anetum t radices porri ſimabati t oleũ amigdalinũ. t admini ſtretur poſt illud clyſtere humidum lene ſubtilis calidꝛtatis. Et factus ex fece curatur i p̃imis cũ clyſteri leni: deide gradatim puenitur ad fortes: t ſuccedat illi potus ſolutiuoꝛ. ppteaoꝛ feci vt deponatur illud qđ remanſit. t i venenoſi curatione icipiatur a vomitu ſicut cũ aqua calida t oleo ſiſamino. t q̃ñz eſt neceſſariũ vt ponatur i eo qđ in potu datur virtus turbit aut ſe. raphani. Et poſt illud det i potu tyriaca magna t albezar t q̃ ſũt ſimilia illis t ponat poꝛ⁹ aq̃ zucari t cibus ipſius iura pinguia. Et continuatur ſup eos vomitus t non recipiũt cibũ t ſumãt i potu medicamẽ predictũ i h⁹ diſpõne colice. Et qñz retinet i eis t ſtare facit cibũ i vẽtribus eoꝛ vt ſumãt panez muſulum i aqua calida feruente. Et eius q accit ex cibis pũticis t ſtipticis t viſcoſis cura ppinqua e cure ſue relatiui ex colica niſi qꝛ magis iuuatiua i eo ſũt ea q̃ bibuntur t ſorbentur.

Lxxxij. ð tarditate aſcellationis t velocitate eius

Llud pẽdet aut a cibo: vt ſit ſtiptic⁹ aut põtic⁹ groſſus: aut viſcoſus: aut ſit lenis viſcoſus: aut ex vtute. Vlã ſi virtus expulſiua fuerit fortis expellet: t ſi fuerit debilis nõ expellet. Et virtus lacertoꝛ vẽtris ſi fuerit fortis mũdificabit: t ſi nõ ẽ fortis nõ mũdificat t retinet. Et virtus ſenſibilis inteſtinoꝛ ſi eſt fortis idicat aſcellatione t ſi nõ eſt fortis non ſidicat: t virtus pplonis. nã ffa t calla ãbe retinẽt t tu cognoſcis regimẽ ſm cognitionẽ tuã cãe.

Lxxxij. de multitudie ſtercoris t paucitate eius.

Ora duo pẽdẽt ex cibo ſ quantitate t ẽ quantitatie t ex diſpõne ei⁹ qđ expellit ad epar. cibi nã qꝛ plim hũidi ſup quẽ bibitur egõ plima ẽ t ei⁹ otrarij egõ pauca. t quãdo cholera magnifice expellitur ad epar mioratur egõ t q̃ nõ expellitur multiplicatur. Et tu cognoſcis ex eis q̃ preterita ſunt relatẽtia duaꝛ ſpecieꝛ eius ſm tuã cognitionez cãe.

Trac. v. La. i. de vermibus.

Um euadit mã t veſtitur pplone neceſſaria ẽ rectificatio quã tollerãt figure t forme t nõ ꝓhibetur ei⁹ pre paratio i pleniẽto naturali q̃ priet ei ex factoꝛe potentie: t ꝓpter hoc creati ſũt vermes t muſce t q̃ curſu eoꝛ currũt ex materijs putridis humidis: q̃ñ ille materie cũ rectificatur illud qđ tollerant vt ſuſcipiãt de forma ẽ animal vermiculare: aut muſcalle. Maz illud melius ẽ q̃ vt ipſe remaneãt ſm putrefactionẽ purã. t ẽ cũ h̃ q ipſa ſaliũt ſup putre factiones ſepatas i mũdo t cibãtur eis pp cõitatem t aſſumunt eas ab habitationibus hominũ t ab aere t tinẽte eos. Et vermes quidẽ vẽtris ſũt huius generis. Et non eſt eoꝛ generatio ex oi hũoꝛe. ipſi enim nõ generantur ac holera ru. nz nigra: q̃ñ vna earuz ẽ vehemẽtis calidꝛtatis: qꝛ nõ generat ex ea vermis hũidus: imo ẽ contraria pplõi eius: t altera ẽ ffa t ſicca lõginqua a ꝓportionalitate ãalis. ſanguini ve

ro cuſtodia ẽ attributa t mẽbra vehemẽter idigent eo t eſt ꝓportionalis carni hominis t oſſib⁹ ei⁹ nõ vermi: t nõ eſt etiaz ex eis q̃ effũdũtur ad inteſtia t rẽnẽt i eis t generat ex eis vermes: nz ẽt forma vermis t color ei⁹ ſignificat q ipa ũ ſit ex mã ſiguinea: imo mã vermiũ ẽ phla qn calefit t putrefit t multiplicat i inteſtinis t remanet i eis. Et tu qđ ſcis res multitudinis generationis phlatis. ſ. ex ſatietate nauſeatiua t comeſtis t debilitate digõnis pp q̃ñz cauſaz. ſ. ex pplone mẽbroꝛ t ffa. Et ex eis q̃ generãt ipz ſũt cibi lenes viſcoli: ſicut triticuz t aſcoli t fabe: t ex receptione pulueris farine t coeſtione carnis crude t lactis t olerũ t fructuũ hũidoꝛ t ablutõe cũ aqua ca. p⁹ cibũ. Et ſiſ balneatio poſt coeſtionẽ. t coit⁹ p⁹ repleonẽ. La. ij. de ſpẽbus vmiũ q̃ ſũt tres.

Ongi t lati t rotũdi t lati ſũt aſcarides t pui. Et non diuerſificatur eoꝛ generatio niſi ſm diuerſitatẽ eius ex quo generãt t diuerſitatẽ illius i quo generat. diuerſitas ãt ei⁹ ex quo generant ẽ: q̃ñ qđ eoꝛ generank ab hũiditate ſup q̃ diſantur diuiſio t ſeparatio expte attractionis epatis t ex pre vehemẽtie putrefactionis. Et qđaz generank ab hũiditate quaz ſeparauit t mioꝛauit t quaz fecit attractio epatis cõtinua t putrefactio t multitudo ꝺturbationis fecis. Et cũ generank adiuuat ad h vt ipi remaneãt parui q̃ fer extrahit eos anteq̃ magnificentur ꝓpter vicinitatẽ eoꝛ ad exitũ ſtrictum. Et qđaz generank ab hũiditate iter duas hũiditates media. Et illi q ſũt ex hũiditate i inteſtis ſup ſoꝛubus ſũt ꝓpter hũiditatẽ dictã i p̃imis t q̃ ſũt ex humiditate i inteſtio recto ſũt ꝓpter hũiditatẽ dictaz ſecũdo. Et q̃ ſunt i monoculo t iteſtino colon ſũt pp hũiditatẽ dictaz i tertio. Et longi ſũt pp p̃imaz. Et q̃ñz pueniũt ſũmaz q̃ eſt vltra cubitũ: t rotũdi t lati ſunt pp tertiaz q̃ñz generẽtur etiaz i inteſtinis ſup oꝛibus t ꝓpter groſſi t maximi eoꝛ t fortalſe nõ generantur illi in colõ t monoculo: deide ſpargũtur ex latere ad ſtõm t ex latere ad anuz t pui ſũt pp ſecundaz. t iſti lati t rotũdi ſũt. q. generank ex ipis viſcoſitatibus fixis i ſuperficie iteſtini q̃s ꝓpehdit panniculus muſcoſus velans eas. q. ipi generẽtur ex eo t ipſo putrefiãt. t de eis minꝰ nociui ſũt pui: t q̃ñ ſũt elongati a ꝓncipijs t q̃ñ ſunt apti ad expellẽdum cũ fece fortiſpiſſa: vel ipi ſi magnificantur t accidat eis vt remaneat ſpacio aliq̃tulo t magnificantur i eo tũc ſũt deterioꝛes oſibus: q̃ñ ipi ſunt ex deteriori materia. deide longi: naz ipi nõ ſunt i malitia lateꝛũ q̃ñ materia eoꝛ. ſ. lateꝛ ẽ vehemẽtioris putrefactionis t lati t pui plimi exitus ſũt ex ano pp vicinitatem ani: t debilitatẽ. quare nõ pñt figi i inteſtino fixione longoꝛ. Et ſicut lõgi ſũt vehemẽtioris fictionis ſic parui ſũt vehemẽtioris expulſionis. Et cũ habentibus vermes adeſt ſe. accidentia ſũt fortia t maligna: q̃ñ ſe. ꝓiumit cibũ coꝛ: quare monẽtur ad q̃rẽdũ ipm t figũtur i inteſtinis. t q̃ñ ſe. nocet eis i ſubſtantia ipſoꝛ t afflit eos. Et q̃ñz ſe. addit in materia eoꝛ putrefactionem t acuitatem t afflictionem. Et quoniam cholera cum effunditur ad eos in ſedꝛe

leckit eos. cū ergo iuoluuntur i intestinis ⁊ mordicat ea nocent vehementer. Et tā retulerunt quidā q̄ viderunt eos p̄orasse ventrem ⁊ exiuisse ex eo ⁊ illud apud me maximū est. Et pp hoc euadūt ex eis vapores mali ad cerebrū ⁊ nocēt ei: ⁊ q̄ñz est retētio eorum i intestinis ⁊ q̄ ipsi faciunt accidere putrefactionē cā se. Et nō est eor⁹ dilp̄ō i hoc q̄ per ipos sit inuamentum in mundificatione intestinorum quod sit per vermes ⁊ simulia eor⁹ i mūdificatione putrefactionis mūdi: q̄ñ in intestinis ē mundatorū expulsum ex nā: ⁊ q̄ñ ꝓportio eius q̄ generatur ex istis putrefactionibus in itestinis supfluentib⁹ ab expulsione nature maior est proportione ỹmū ⁊ sūlz ad acrem mūdi ⁊ terrā eius. Et q̄ñ ex istis generantur nocumenta alior quorū operationes sunt ex ꝓportione eor⁹ indigētiū cibo ⁊ ex cōtrarietate mor⁹ eor⁹ ⁊ ex hoc q̄ sacūt accidere colicaz ⁊ ex contrarietate qualitatis super quā figitur ꝓlo corporis ⁊ alijs.

Et quandoq̄z generātur ꝓpter vermes ⁊ serpētes epilepsia ⁊ colica. Et quandoq̄z generatur fames canina ꝓpterea q̄z vehemēter rapiūt cibū. Et q̄ñz generant bolismuz ⁊ casum virtutis, oris stōi ꝓpter eleuationē suā ad ipsū ⁊ q̄z infrigidant ipm. Et q̄ñz sequitur vtraſq̄z dilpōnes tremor cordis maximus Et plurimū generantur i etate infantie ⁊ pubertatis ⁊ in fine adolescentie. Et alcarides ſm plurimū generantur in eis q̄ separantur ab etate infantie. Sed rotundorum plꝰ in est in infantibus deinde i adolescētibus ⁊ minorat⁹ i senibus cū tamē illud totū sit. Et ipsi quidē generātur i autumno plurimū q̄z i reliqs tpibus ꝓpter ꝑmissionem assūptionis fructū ⁊ simiū ⁊ putrefactionē. Et ipsi ꝓmouētur i sero ⁊ plurimū i hora somni. ⁊ labor quidē ⁊ exercitium vehemens quandoq̄z solutōe educit vermes. Et cū egrediūtur verme⁹ habentiū febres acutas vini nō sunt vehementis malitie. nam significant sanitatē virtutis ⁊ potentiam expulsionis ⁊ propter hoc post declinationem ⁊ si egrediunt mortui sūt signū maluz. Et adhuc eor⁹ exitus in febribus cū egone non est significatio bona: ⁊ ꝓpter ante declinationē. vel i dispone febris ē melior: vel eor⁹ exitus nō i dispone se. cū in eis est sanguis ē malus ⁊ indicat nocumētum i corpore ⁊ i intestinis: sed eor⁹ exitus cū vomitu sigt hūores malos i stomacho. La.iij. de signis.

Igna quidē cōia sūt cursus saliue ⁊ hūiditas labioz i nocte ⁊ eor⁹ exsiccatio i die: propea q̄ caliditas expanditur i die ⁊ coartatur i nocte. cū ergo calidꝰ attrahitur hūiditas cū ea: quare vermes incurrūt famē ⁊ attrahūt a stō: quare exsiccatur superficies ꝓtinua ei ex supficie oris ⁊ labij ⁊ adiuuat eū ad exsiccandum labiū aer exterior: grē labor at infirmus i hūectando labiū suum cū ligua sua. Et q̄ñz accidit habētibus vermes rixa ⁊ hōmbi litas locutionis ⁊ q. ipse sit i forma irati maloꝝ morū. ⁊ quādoq̄z pducit ad alienationē ꝓpter illud q̄ elcuatur de vaporibus malis, ⁊ accidūt eis accidarabit⁹ nisi qd ñ colligūt pilos ⁊ ñ patiūt lodā ⁊ ñ patiūt tinitū auris; ⁊ accit eis stridor dētiz ⁊ ꝓpter

i nocte: Et sūt i pluribus horis. q. masticēt aliquid: ⁊ q. appenūr extrahere linguā. Et accidūt ei saltus in sōno ⁊ tremor ⁊ clamor ipso ⁊ agitatio forme ⁊ ira aduersus illū qui emigilat eos. Et accidunt eis sup cibū nausea ⁊ tristitia. Et intersecatur vox eor⁹. Et debilitatur pulsus ipsor⁹ ⁊ apud comestionez ē. q. prostratus. Et est eor⁹ egestio, vt plurimuz dura. Lapsus autē appetitus ⁊ eius vehemētia ē fm q̄ diximus i ca. caus⁹. Et q̄ñz accit eis sitis cū qua nō satiantur ⁊ silr q̄ñz accidūt eis egritudines q̄s diximus illic.

Et quādo fortes fiunt dolor⁹ ⁊ egritudo cadunt aut spasmētur aut torquētur ac si essēt epilentici. Et q̄ñz accit eis in hꝰ hora vt euomāt eos ⁊ diuersificātur colores eor⁹ ⁊ color oculor ipsor⁹. Et q̄ñz remouet color facierū eor⁹ ⁊ oculor ipsor⁹ ⁊ quādoq̄z redit. ⁊ q̄ñz inflātur aut tumescūt: aut tendūtur ventres eor⁹ sicut hydropici eor⁹ ⁊ quasi nō sūt ventres eor⁹ nisi hydropicor⁹. Et q̄ñz apparūt testiculi eor⁹ remittūt sudorē frigidū cū fetore vehemēti. De signis aūt distinctionis eor⁹ q̄dā sūt cōis distinctionis. Et ē exitꝰ illius speciei ex egressione. Deide lōgos significant cōmotio oris stōi ⁊ mordicatio ipsius cū pūctione eiꝰ q̄ sequitur ipsū. Et difficultas transglutiēdi. Et casus appetitus ſm plurimuz. Et nocumētū ex cibo. Et lubricitas. Et quandoq̄z nocent pulmoni ⁊ cordi ꝓ vicinitatē suā. Et q̄ñz accidūt tussis sicca: Et tremor cordis: Et diuersitas pulsus: Et sunt somnus: ⁊ exsiccatio ñ ꝙz ordinē: ⁊ ē pigritia. Et accidūt pauritus. Et tintusꝰ: Et palpitatio: Et aptio oculi imo declinat ad clausionē oculi. Et accit oculis eor⁹ vt rubeant quandoq̄z: deide alia vice obfuscētur. Et q̄ñz tēdūtur ventres eor⁹ ⁊ fiūt sicut hydropisi. Et q̄ñz accidit fluxꝰ vētris. Cū latis aūt ⁊ fortudis appetitꝰ ꝙz plīn multiplicatur q̄ñ fm plurimū elōgat a stō ꝑre nō nocēt i eo ⁊ rapiūt cibū ⁊ mouētur in tpe famis motu nocēte debilitāte virtutē ⁊ mollificante icidē te in eo qd sequitur ymbilicū. Paruos aūt significat pruritus ani ⁊ iseparabilitas cōmotionis apud ipm. Et q̄ñz adeo fit fortis dō eo accit syncopis. Et inuenit habēs eos cū aggreganf i intestino suo grauitatē sub hypocōdrijs suis ⁊ dolo. Et eis q̄ ꝓferunt isſtis hoibus ē vt sordeant aliquid aceti i tpe somni.

La.iiij. decura.

Mētio que attēditur i curationibus vermium ē vt phibeāf a materia generāte eos ex cōestis p̄dictis. ⁊ vt mūdificetur phla aggregatū i itestinis ex quo generantur ⁊ vt interficiani cū medicis q̄ sūt venena i ꝓparatione ⁊ sūt amari i portis: de qbus q̄dā sūt calide ⁊ q̄dā frigide q̄s dicemus. ⁊ medicie q̄ op erātur cū ꝓperatet deide fluxa vētris educantur pꝰ iterfectionē cuz nō expellit eos nā p se. Mō enī oz vt ꝓgetur eor⁹ statio i vētre pꝰ mortē ⁊ exsiccatōez ⁊ iserat vapor eor⁹ nocumētū venenosū. Et medicie q̄ calide ad q̄dū puenētes tertiū sūt puenientiores i regie eor⁹ hora oi nisi illic sit fe. aut apa: amari enī calidi ꝓlo ꝙz ia est eis cū calitate ⁊ est ꝙz cū qualitate illis. ⁊ q̄ ipi magis diligūt sunt vnctuosū ⁊ dulce. Et inenitur ex ebdittis ⁊ enemati-

venaz plurimaz. ⁊ in surdas cecas de quibꝰ nisi curit. ⁊ plurimū q̄dē generant hemorroides ex melia ⁊ san. melico ⁊ paz generant a ꝓbate. ⁊ cū generāt ab eo generant. q. ipse sint velice. ⁊ q. sint velice ventriū piscū. ⁊ verrucales sunt. ꝓpingores ad hoc vt fiant melia: ⁊ morales ad sanguinē ⁊ vue ⁊ iter istas tillas. ⁊ nō ēpossibile vt accidant hēmorroides nisi aperiant oficia venaz in ano fm q̄ dixit. G. ⁊ pp hoc multiplicant cū vēto austrino ⁊ in regione austrina. Et nō oz q̄ in hemorroidib⁹ apertis currentib⁹ san. fluxus retineat: donec ꝓueniat ad debilitatē ⁊ mollificationē genuū ⁊ cōꝓhēsionē syncopis ⁊ videat san. nō niger. ⁊ melꝰ est vt extrahat paulatim ⁊ nō subito. Et cū i mulierib⁹ declinat san. hemorroidaz ad matricē ⁊ egredit in menstruis iuuat eo. Et oz vt fiat etiā illud arte ⁊ prouocēt menstrua eaz. Et plurimis q̄dē habētib⁹ hēmorroidas adest color, ꝓpius eis ⁊ ē citrinitas declinās ad viriditatē. ⁊ multotiēs accidit habētib⁹ hemorroi. fluxꝰ san. narū ⁊ remouentur hemorroides. L.iij. de cura.

Portet vt i inceptiōe retificet eor⁹ ⁊ euacuetur san. malua ita vt phlomek saphena ⁊ vena q̄ est a posteriori parte calcanei. ⁊ vēa almabit ē fortior: vtrisq̄z eaz. ⁊ vētosatio eius q̄ ē iter vtrasq̄z spatulas cōfert ad eas ⁊ ad humores melācholicos. ⁊ curet epar aut splē si oportuerit, ꝓpter societatē eius q̄ generat ex eo de san. malo. Amplius sinō fuerit dolor nz apa nz iflatio nō erit tūc pluria necessitas curōnis eaz. nā eaz curatio q̄ñz perducit ad fistulā ⁊ ad ragadias. Amplꝰ studiū intendat in lenificatione nature vt nō noceat durities fecis ano ⁊ magnificet labor. Et melꝰ ē vt sit illō cū solutiuis ⁊ leniuis q̄ sunt ex medicinis ex qbus inuamūti afferf hemorroidibꝰ sicut pillule ɔ bdellio ⁊ pillule de alfeluz aharagi ⁊ pillule amalec: ⁊ pillule quas dicaz Et oz vt studiū ipendat i apiendo surdas ⁊ faciēdo vt currat sanguis, ex eis q̄tū pole ē vsq̄quo debilitet ⁊ egrediat san. rubeus clarꝰ in quo nō sit nigredo Quod si nō sufficat sit regimē eiꝰ cū ictisione hemorroidaz ⁊ delectione eaz icidēdo: aut exsiccādo eas: aut adurēdo ipsas cū eis q̄ facūt illud. Et cias q̄ in sanguine qui currit ab hemorroidibꝰ ⁊ ex ano est securitas ab herpete estimeō ⁊ mania ⁊ melia ⁊ epilēsia melācholica ⁊ heresipila: ⁊ ab illis que sūt sicut milū ⁊ a cācro ⁊ excoriatiōe ⁊ scabie ⁊ glādie ⁊ lepra ⁊ pleuresi ⁊ pipneumonia ⁊ phrenesi. Et q̄ñ retinet san. ex eis ꝓuꝰ timet aliqua eaz egritudinuz ⁊ timet hydropisis pp illud quod accidit i epate de apatemalo ⁊ duro ⁊ corruptione cōplonis: ⁊ retinet ptilis ⁊ dolores pulmonis pp expulsionē san. mali ad ipm. ⁊ q̄ñ cursus facit accidere syncopim sumat sauie ordei cū spodio ⁊ luto ⁊ dek in potu ex calido paulatim. Et medicine qdē que ad hemorroidas cōueniūt alie sunt aperiētes eas: alie ꝙsolidantes ⁊ alie sunt cōstrigētes san. alie sunt incidētes eū ⁊ alie sūt sune sedatiue doloris. Et sunt: aut que bibūtur: aut suppositoria: aut epithimata ⁊ empla: ⁊ linimenta: aut pulueres aut suffumigationes aut aque in quibus sedatur dolor aut restrictiua: ⁊ oīa illa: aut sūt singularia: aut ꝓsita. Et scias q̄ pillularū de bdellio iuuamētum in hemorroidibꝰ habētibus periodos apparens ē eis. ⁊ nō sunt multi iuuamēti in eis que sunt sine nō habētes periodos. Et q̄ñ aggregātur ragadie ⁊ apa curef primū apa deide hemorroides. Et oleū de chrysomilis in quo resolutū est bdellū valet ad hemorroidas ⁊ ragadias.

La.iij. de regimine incisionis hemorroidarum ⁊ adustionis earum.

Elius hemorroidaz q̄ñz fit cū incisione: ⁊ q̄ñ q̄z sit cū medicinis acutis. Cuz ergo sunt hemorroides plures numero non oz vt incidātur omnes sil immo oz vt audiatur p̄ceptū ille ypocras dimittatur vēa ex eis deide curent: imo rea ēvt curētur icidēdo vnā pꝰ vnā ⁊ tollerāt illud ⁊ in sine rei dimittatur vna ex qua currat san. corruptus cuius exitus ex ea consuetus est in natura. Et illud icisum si fuerit apparens erit eius regimen facilius. ⁊ si fuerit profundum erit regimen ipsius difficilius: nam rectius est vt ligetur radix eius cum filo fortet aut lino aut pilo forti ⁊ dimittatur tunc si cederit per illud bene erit. ⁊ si non expiantur super illō medicie icisiue ⁊ si nō icidat. pfunda vero indiget vt extrahat deide icidat. Extractio qdē q̄ñz fit cū instrumēto sicut sit vētosatio cū igne. Et quocūq̄mō fit ponat sup anū donec egrediat: deide retineat cū instrumēto extractionis: ⁊ si nō timet velocitas reditiōis dimittatur ventosa hora vna donec apet locus ⁊ nō redeat ⁊ q̄ñz ligat velociter cū filo ligatiōe apa ante ⁊ remanet hēmorois exteri⁹. Et q̄ñz fit cū medicinis extrahētib⁹ sicut vt sumak succe cētaure ⁊ aneti hunidi ⁊ staphisagria ⁊ cōficiant illa oīa cū melle ⁊ liniat cuz eis anus ⁊ supponāt i melle. ipa. n. cōmouēt egonē ⁊ pducūt ad hoc vt appareat an⁹ ⁊ faciāt ipsū exire. Et administ ret nitrū ⁊ fel tauri: aut administrentur piper ⁊ pitrū aut aggregef ad illud qd ē ex illis succus buchomarie: aut staphisagrie. Et exbonis est phlomia basilice āte icisionē ⁊ ligationē. Et cuz volucrit abscidere retineat illud qd abscindit ex eo qd apparet: aut qd factū est apparens cū instro extrahēdi: ⁊ trahat ipsū ad seipsū: deinde icidat illud ex radice ipsi⁹ cū acutiore ⁊ penetrabiliore re. Et nō oz vt ptrāseat radicē eius ⁊ incidat aliquid ex eo qd ē infra ipsū ⁊ pducat ad nocumēta ⁊ apata magna. Et q̄ñz pducit ad malitiā ⁊ difficultatē ⁊ dimittatur san. fluere vsq̄quo timeat debilitas: deinde retineatur san. cum restrictiuis que dicem⁹. Et si non fluat san. multiplicet phlomia ex basilica. Quod si tollerat ut sanguis educat cū aperitiuis ꝓdictis ⁊ fluat san. ex eis erit rectū: ⁊ si nō timeat casus virtutis ex dolore in eo sufficit in hoc qd ē sicut succ⁹ cepe ⁊ si voluerit vt andeat liget puā ex radice sua ⁊ magnaz ex medietate sua: aut fm diuisionē aliam ⁊ succus currat vt nō apet ⁊ dolear. Et illud est vt desuper ponat cepe elixatū aut porū decoctū cōfectū cum butyro. Et sedeat ille qui curatur in aquis stipticis decoctis i curcūa in aceto ⁊ aqua iniqua decocte sunt

galle ⁊ cortices granatoꝝ: deide curet cū his que facīūt nasci carnē ex mará vt nō apeiat. ⁊ intētio i ligatiōe ē p̄parato ad penetrandū virtutē medicinaꝝ faciētiū cadere hemoꝛroidaliū in ea. Et cū videsanū apari ⁊ dolorē incurrere vehemētem ex huiusmodi curis: tūc necessariū ē vt suffumiges cū bdellio ⁊ adipe gibbi cāeli: ⁊ emples cū emplis ꝓdictis: aut emplēs cū pane aldarmache ⁊ vitello ouī ⁊ pauco oleo. ⁊ encausima i passo arabadii ē mirabilis in uarīti ⁊ sedat dolorē incisionis ⁊ simulta. Et encausma i aquis in qb⁹ decocta sunt lenificatiua ⁊ ebꝛoca cū eis ⁊ sunt aque i quib⁹ decocta sunt semē lini ⁊ altea ⁊ semen ei⁹ ⁊ porꝛoꝝ ⁊ illis similia. Et ex eis que ꝓpꝛia sunt apatib⁹ ani super hēoꝛroidas sūt cerusse plūbi. ℥.ij. sucudus. ℥.i. lithargyrij. ℥.ij. masticis. ℥.iij. aggregent cū succo hyusquiami. ⁊ oꝛs vt liniat natura ⁊ nō dimittat fer indurari in ano. Et cū retrētio vrie si acciderit lenificādo apa ḡnus oporteat vt ꝓhibeat itꝛoit⁹ vacuitatis die ⁊ nocte ꝓpꝛie post fluxū sanḡ. Cū aūt nō pueuit ad hoc vt fiat inciſio hemoꝛroidaꝝ cū instrō aut ligatione i mo cū medicina: pulueriset sup eam medicina acuta qm̄ ipsa coꝛrodet eā ⁊ mūdificabit ipam ⁊ apparebit caro sana. Si aūt doleat fedeat i aqs stipticis ⁊ curet aī illud cū butyro plimo posito sup eā: deide curet cū eis ḡ sūt lic̄ marā de cerusa ⁊ lithargyrio ⁊ marā fēo ex eis ⁊ aquis solatri ⁊ alkakigi ⁊ coūādri Et qm̄z nō resoluit dolor: absq; administratiōe medicine acute i vice yna: qi oꝛ vt administret medicamē acutū. ḡ si dolor: sane curet curatione p̄cedenti deide reiteret. Et nō sit medicamē acutū nisi cū exsiccatiōe qm̄ ē leui⁹ ⁊ in fine rei denigrat ⁊ cadit. Et medicamē qō acutū ē diethabardich ⁊ alcalidicon ⁊ ḡ sūt filia illis. Et qū denigrat elixet caulis cū oleo ⁊ ponat desup ⁊ sedabit dolorꝝ: deide iteret donec cadat. si aūt sup mꝛalē ⁊ eas ḡ ipsi sūt similes pulueri zent attrūcta exsiccabūt eas ⁊ deijciēt eas. ⁊ qm̄z ic i dunt ēt. ⁊ phlomia ⁊ fluxus vētris necessarie sūt in eis: pulueriz̄ationes ⁊ suffumigationes ⁊ epithimata fiunt in eis.

L.v. de regimine apparitiōis hemoꝛroidarū sudarum ⁊ apparitione earum.

Oꝛtet in primis vt leniant cū balneationib⁹ ⁊ fiat unaiſtū ad operationē eaꝝ cū phlomia ⁊ saphene ⁊ vene almadit. ⁊ pectinib⁹ ex eis ḡ sunt sicut oleū de plicis ⁊ de medulla chꝛysomilꝝ ⁊ de amigdalis amaris ⁊ cortex pinguedinis gibbi cameli ⁊ medulla cerui ⁊ bdellium ⁊ alia singulariter ⁊ cōpōsite. deide administret sup eas succus cepe fortis. ⁊ qm̄z ponit cū hoc aligd de lacticinijs de staphisagria ⁊ stercoꝛe colūbino qm̄ ipsū aperit ꝓculdubio Et qm̄z ꝓficit aspaltū ⁊ galbanū ⁊ ḡ igredīūt i hoc ⁊ siliter foliarute: ⁊ oleū alachoen ipsū ꝓuocat san. ⁊ amplificat poꝛos. Et medicamē de myrobalāis cū semīb⁹ subtiliatiuis cū unaiſto suo in hemoꝛroidib⁹ ꝓuocat san. ſ. san. hemoꝛroidaꝝ ꝓp illud qō in eo ē de semīb⁹ subtiliatiuis. Et ex eis ḡ ꝓuocant san. ē vt sumak pulpe collo. ℥.iij. ⁊ amigdak. amaraꝝ ℥.iiij. fiāt ex eis licinia lōga ⁊ retineāt in ano ⁊ per mutent oī hoꝛa ⁊ sint. v. licinia i. v. hoꝛis. Liḡz dolor fit fortior: ponat i ano licinū ex oleo roſ. ⁊ phlomet saphena. Et qm̄z apit eas ex obuiatiōe sui ipsi⁹.

L.vi. de sermone medicinaꝝ hemoꝛroidaliū suffumigationum ⁊ pulueriz̄ationum.

Lectius ē vt leniant aū pulueriz̄ationes fortes cū sarcocolla dissoluta i aqua. Et si tolleraueꝛit dolorē liniat intus cū psilotro balneī ⁊ tolleret paꝛ: deide ablnat cū vino stiptico: deinde pulueriset puluis sup hemoꝛroidas. ſ. cortices eris vsti soli ⁊ cū plumbo adusto. Et iteꝛ herīgo eris ⁊ cantarides ⁊ sal ammoniacus pulueriz̄entur super eas ⁊ sumak illud cuius ꝓterijt relatio ex butyro ⁊ filib⁹ Et fortius istis est vt sint confecta cum vrina infantis ⁊ hoc currit cursu medicaminis acuti. Que aūt sunt cōueniētioꝝ illo ⁊ leuioꝝ ista sunt sicut cinis nucis cupressi lauatus cum vino ⁊ cinis ouī ⁊ cinis ossiū dactiloꝝ ⁊ lupini sicci amari adusti ⁊ similiter ossa dactiloꝝ adusta. Et ex eis ḡ currit cursu ꝓprietatis ē vt sumak caput pisceī saliti ⁊ excisce approximā do igni ⁊ misceē cū tanto calcī veteris quantū ipsius ē ⁊ pulueriset sup circulū. Et silr cinis cauō pisciis saliti. Et nigella est ex plurib⁹ bonis mirabilis in unaīti. Et de eis sunt suffumigationes. ⁊ eoꝝ fortioꝛ est anacardus solus aut cum reliquis medicinis ⁊ cuz arsenico ꝓprie ⁊ arsenici solū ⁊ sulfur ⁊ lacca sola, reliqe aūt medicine sunt ⁊ sicut radix aniuden ⁊ radix oleandri ⁊ alustirgat ⁊ radix lilij ⁊ ra. capparis ⁊ ra. collogn. ⁊ ra. alhaꝛmel ⁊ vene tinctoꝝ ⁊ se. poꝛri. ⁊ synapis ⁊ stercus cāeli ⁊ alkali ⁊ simus columbin⁹ ⁊ alusnen ⁊ galbanū sarcocolla: administrēturiste medicine singulariter ⁊ aggregarim ⁊ ponatur aligd ō anacardo ⁊ cōficiant cū oleo de deiusim ⁊ fiant idetroc. ⁊ seruenī vt fiat cū eis suffumigatio. Et ex eis que cōferūt in eis sūt alusnē ⁊ galbanū ⁊ sarcocolla. ⁊ sterc⁹ cāeli ⁊ iuuatiuū. Et qm̄z sufficit suffumigatio fcā cum tamarisco multotiēs cōtinue. Suffumigatio cōpōsita. ℞. radicis capparis ⁊ ra. apij que ē exterioꝛ ⁊ folioꝝ oleādri ⁊ radicis spine que est exterioꝛ ⁊ maru ⁊ radicis lilij ⁊ anacardi omniū partes equales: ⁊ fiāt ex eis auellane cū oleo sambaco ⁊ administrent suffumigādo. Et dixerūt quidam q suffumigatio cū folijs myrthi iuuatiua est valde ⁊ si milr cutis nigra excoꝛiata cū sale āmoniaco. ⁊ hec suffumigatio qm̄z fit cū traiectoꝛio ingenioso posito in ano ab extremitate ⁊ suffumigat i ipso. ⁊ qm̄z fit cū vase pforato sup quē sedet. ⁊ qō cōueniēt ē ad ipsū calefaciēdo ē stercus cameli.

L.vij. de liquidis que ponuntur super eas ⁊ quibus embꝛocantur.

Et eis sūt fortes acute sicut aque i quib⁹ decoquūt calx viua ⁊ alkali ⁊ hrsenicū ⁊ allea. deide cōficiantur cū eis calx ⁊ alkali. Et aque aluiose bibite: ⁊ in ablutione administrate sunt ex eis que retinēt cursū earū. Epithimata: sumak fruſtū humidū quod scindatur in quattuoꝛ partes ⁊ pōat

bus ḡ aggregāt ꝓpietates treꝛ. Suppositoria vero melius est vt ipa extrahāt ḡz vt ipa interficiāt: nūl qō i recto ē ex parvis vermib⁹. Liḡz cum sūt ex genere vnctuoſi dulcis vt trahatur ab ipa vermis ꝓpter qa diligūt ea ⁊ egrediūtur cū eis ḡ extrahūtur. Et melius quidē curāntur cū ebibitis hoꝛa vacuitatis vētris Et cū mittūtur venena interficētia eos i lacte ⁊ i fauī melius ⁊ similibus sūt ipi ad iumēdū ex eo diligētes magis ⁊ illud magis interficiens eos. Et qm̄z sūt in potu habēs vermes sicut lac duob⁹ diēb⁹: decide potari die tertio i lacte medicinā interficiētez eos. Et qm̄z fugit ante eā fauī mellis. cuiḡz inuenit odoꝛē ei⁹ ꝓuenit ad fugendū illud qō deponitur ad ipz. ⁊ qm̄ se quūtur illud medicie sūt magis interficientes eos. Et qm̄ tu administras medicias venenosas interficētes tē melius ē vt limas istōm cū stipticis ⁊ ꝓprie i ḡbus ē virtus interfectiua vermiū sicut sumach ⁊ hypogistidos ⁊ acacia dissoluta i vino. Et similiter capparis ⁊ anetū i vino. Et si nō tollerant stipticitatē hoꝛ tue lu tū sigillati i vino. Et cū bibunt medicie faciētes ad vermes tūc opoꝛtebit vt strigant nares vehemēter ⁊ multiplicetur extractio anheli⁹ ⁊ itꝛo mullio eius ḡm posse ē. ideꝛ rectius ē vrinō pimiceat cū anheli⁹ aligd de odoꝛe eaꝝ. Et de curatione primā cū curatione vermiū ē rectificatio appentus cū cadit. Et qm̄z inuenit i emplis ⁊ eis ḡ bibūtur qō aggregat ad ꝓfoꝛtatione appent⁹ ⁊ iteꝛfectione ⁊ extractione coꝛ sicut aloes cū absynthio ebibus pillulis factis ex eis ⁊ epithimate facto ex eis: ⁊ silr cū robub acetosis.

Et qm̄z aggregatur cū vermib⁹ fluxus vētris quare necessariū ē vt interficiant tūc mo⁹ nāḡz extrahit cos Et qm̄z exigat dispō vt interficiant cū stipticis amaris vt aggregētur moꝛi eoꝝ ⁊ retēno nature. ſ. qm̄ aggregant vermes ⁊ fluxus ventris ⁊ timetur calus appetitus. Et emplentur cū emplis stipticis i qbus est interfectio aliqua vermiū: ⁊ nō dejciuit virtutē: deide ipsi egrediūtur p⁹ illud aut ꝓ expulsionē nature aut per medicinā aut suppositoꝛia. Et qm̄z sūt cū eis apta i ꝓsecrib⁹ ⁊ ē necessariū regimē subtile. Et medicine q interficiūt ascarides fortioꝛes sūt eis ḡ interficiūt longos. Et ille q interficiūt ascarides ⁊ rotudos interficiūt ēt longos. ⁊ eā i hoc ē q⁹ ascarides sūt remotioꝛes ab eis q bibuntur ⁊ sūt magis submersi i humiditatib⁹ pueniēt⁹ bus eis: ⁊ qm̄z sūt i cūli. Et qm̄ ipi generati sūt a mā grossa ⁊ grossioꝛe ⁊ ipssio ꝛe ⁊ ꝓpin quioꝛe ad ꝓsonē calaz ⁊ magis simili ei qō ē venenū: quare nō patiūt a ino simili dū nō supstinat.

La.v. de medicinis calidis interficientib⁹ vermes ⁊ ꝓprie longos.

Ingulares qō sūt sicut ꝓassiū ⁊ coꝛ dumēi de quibus sumat aui: ʒ.i. Et scecha. Et lupini amari: Et cassia: Et calamētū ⁊ succ⁹ eius. Et granā aldemesti: Et costus amar⁹: Et epithimuz: Et cartamū: Et mēra: Et cambil: Et cyminū: Et camepitheos: Et cētaurea: Et pulegiū: Et allecū ꝓprie. Et qm̄z ī terficit ascarides scīm feiculi: Et myrth⁹: Et origanū ⁊ saufel: Et absynthiū: Et semē cauliū. Et corticis al garab: Et radix enule exiccata de qua bibat ℥.i. ⁊ cyminū assatū: ⁊ abꝛotanū: ⁊ anisū. ⁊ semē apij. ⁊ nasturtiū fortē ē in ca. suo. ⁊ nigella: ⁊ semē atriplic. solutione educit eos cū mortificatione. ⁊ simili volubilis ⁊ polypodij. Et melius quo educitur fluxus ventris p⁹ mortificationē ē aloes. Et cū homo bibit de oleo potionē ⁊ ſupfluit ḡtiare ḡ polis ē in bibendo ipsū interficit eos ⁊ extrahit ipos ⁊ ꝓprie oleum ophācinū: ⁊ ipz interficit latos ēt ⁊ interficit pp suam amaritudinē ⁊ extrahit pp viscositatē sui. q⁹ si nō fuerit polē bibere ipm vice vna bibat ipz vrēdo potu p⁹ potū sumēdo ex eo cochlaria duo. Et silr granā nil interficiūt serpētes extrahēdo eos. ⁊ qm̄z ꝓsunt in latis. De cōpositis ꝺo q interficiūt eos sūt q sunt sicut tyriaca magna. Et ille q aggregant interfectionē ⁊ extractionē sūt sicut hierapicra. Et sicut si sumatur sceba ⁊ ablynthiū amboꝝ. aī. ʒ.i. ⁊ quarta: ⁊ salis i di danic. i. ⁊ sumatur i potu. Et qm̄z interficit eos potare cyminū ⁊ nitrū mediatiz ⁊ fenugreci pōdus duoꝝ aur. Et iterūmutri piperis coꝛdumeni ptes cēlect ⁊ dosis eius sit vsqz ad. ʒ.i. ⁊ ʒ. Et piper ⁊ grana lauri cyminū idū mastix ꝓficiant cū melle ⁊ sit dosis ei⁹ i māe cochliarū. i. ⁊ hoꝛa dormiēdi tantūdē. Aut enule ⁊ scecha ⁊ pipis ⁊ sirali ptes equales sumāntur i potu ex. ʒ.i. ⁊ ʒ. vsqz ad. ij. ʒ. Et pille de ablynthio educūt lōgos. Ian aūt idigēt foꝛtioꝛ uoꝛ hoc.

L.vi. de medicis q magis ꝓprie sūt ascaridum.

Unt litt á admistratū i clisteribus ⁊ epithimab⁹ ⁊ allsragos ⁊ medisilla ei⁹: ⁊ allsrat: ⁊ costus amar⁹: ⁊ coꝛtex radicis moꝛa ⁊ sue eius ei⁹: ⁊ cābil: ⁊ pulpa collo. ⁊ aloes: ⁊ allūmar mirabilē ē latis. Et coꝛtex albelegi ex aꝛboꝝ⁹: ⁊ existimo q ē species sldre ⁊ aliz darachat. Et ex eis q extrahūt vermes sine nocumēto est vt bibāt. ʒ. ij. succi enule recētis. ē eniz mirabile valde. Et antiq qdez dixerūt q⁹ ireos extrahit alcarides. Et ex medicinis mirabilib⁹ i oibus speciebus vermiū sūt pili ajalis nominan alcaliz. Et alcaladis ē ex eis que interficiūt eos cū inunctō si fuerit illic fluxus vētris. Et tā diximus ad eos i antidotario decoctionē ei⁹ ⁊ centaurec. Et iteꝛ bibat lac mulcū trib⁹ diēb⁹ i mane ⁊ cenet sup ipsum alesse dabegi: deide sumantur. vi. aur. abrūgi. ⁊. iij. ʒ. siracali. ⁊. ij. cābil ⁊ teratur ⁊ lolnāt i aceto acetoso aut i siropo ⁊ masticet aligd de fauo melius vt egrediantur vermes: deinde bibatur ex eo quantitas quā necessariū faciūt existiatio ⁊ expimētū. Medicie aūt frigide ⁊ pauce caliditatis sūt sicut semē coꝛiandri cū bibitur trib⁹ diēb⁹ cū rob. ⁊ semē apij: ē eni fortē valde interficiēt omnē vermē ⁊ sumat cū siropo acetoso: aut lacte acetoso: aut bibatur decoctio ei⁹ ⁊ saufel: ⁊ folia perlici ⁊ succus eoꝝ ⁊ spica egyptiaca ⁊ sūt absq; pluria caliditate: ⁊ rubus ⁊ decoctio corticis aꝛboꝛis granati acetosi ⁊ muzi decoquanti aquā, nocte tota. deide colentur ⁊ bibatur: ⁊ similiter aq̄ i qua decoquūtur radix ei⁹. ⁊ succ⁹ arnoglosse ꝓuenit ei q habet vermes ⁊ fluxus ventris sūt aut argnoglossa sicca. Et iteꝛū sumach dissolutuz in aqua ē mirabile. ⁊ hypogistidos ⁊ lutum sigillatuz cū vino sūt mirabilia. Et magra mirabilis ē etiam

ꝛsemẽ portulace cũ ex comulsũ sumik ĩterficit eos. ꝛ similiter édiuia amara: ꝛ lactuca amara: ꝛ apium aceto códitũ. ꝛ dz q melon ĩterficit eos ꝛ solutione celuet ipos. ꝛ tribuli ꝓpig sũt istis medicis ꝛ ꝓsecꝫ ex virtute haꝫ q ipe extrahũt latos ẽt: ꝛ illa que sũt sicut semẽ salic ꝛ succus petili ꝛ coriandrũ ꝛ endiuia amara ꝛ poliũ ꝛ reliqua. Et ista bibũtur aut cũ lacte absq; butyro aut cũ aqua calida aut siropo acetoso

La.vij. de regimine vermium paruoꝝ.

q Quando q; ĩterficiunt eos suppositio salis ꝛ clisterizatio cũ aq cala ꝛ eradicãt mãm eoꝝ

Et foꝛtius hoc est clistere i quo recipiuntur cẽtaurea cartamũ ilop⁹ rubea ꝛ pulpa collo. q; ad ministrẽ calidũ. Et foꝛtius illo é suppositoꝛiũ de alkitram ꝛ clistere cũ eo ꝛ ꝓpie cũ oleo de chꝛysomilis amaro aut medulla ptcoꝝm amara: ꝛ sunt iã deco cteꝝ ipo medicicie ĩterficẽtes. ꝛ q; clisterizat ẽt cuꝫ kitrã. Et ex eis gbus fit suppositoꝛiũ sũt hartanita ꝛ burchomarie ꝛ corticꝫ radicis scepa. Et ex eis q̃ colligunt hos puos est vt mittatur i anuꝫ caro piguis salita. ꝛ si iã sup eã ligata fimbria fili. ipi nãq; aggregent sup eam ppea qꝛ diligit eaꝫ. deide extrahat p⁹ expectatiõe hoꝛe vnius sup eaꝫ q̃ possibile é ꝛ extrahatur ꝛ iteretur vsq; quo mundificetur.

L.viij. de clisterib⁹ acutis ĩterficiẽtibus vermes.

Clisterizentur cũ decoctionib⁹ mediciaruꝫ c predictaꝝ ad eos: ꝛ q; ponũtur i eis sola una sicut pulpa collo. ꝛ turbit ꝛ aloes ꝛ cucu. alí. fm virtutẽ ꝛ horam. ꝛ cõueniẽs vt admisꝛet i clisteribus eoꝝ alkitrã ná ꝑfert iuuamẽti maximũ ꝛ custodiatur tũc anus ne ꝓueniat tenasmõ cũ suppositoꝛijs faciẽtibus ad tenasmõ: ꝛ stõus vt nõ debi litetur cũ pond⁹ ꝛ emplis facientib⁹ ad stõm. Et iã sciusti oia illa. Et q; cõfert clistere cũ aquis salis ꝛ aqa salitis cũ nitro ꝛ sulib⁹ ꝛ prope cũ kurã. Et q̃ ponũtur i clisteribus eoꝝ succus folioꝝ ꝑsici ꝛ decoctio radicũ mozi ꝛ coꝛticũ granatoꝝ ꝛ ꝓpie cũ fuerit calicitas. L.ix. de emplis habẽtium vermes.

Mpla ẽt assumũtur ex medicis similibus istis ꝛ foꝛtantur cũ eis q̃ sũt sicut pulpa colo. ꝛ fel vaccinũ ꝛ succus cucu. alí. ꝛ cũ eis q̃ sunt sicut kitran ꝛ aloes. Et q; fit emplin cũ aloe ꝛ absynthio: aut cũ aloe ꝛ rob cydomoꝝ ꝛ rob mꝛtoꝝ ĩterficit ꝛ rũpit appetitũ: ꝛ q̃ aggregantur oia é re ctius. Emplm bonũ: ꝛ teratur nigella cũ aqua collo. humide aut decoctione pulpe eius ꝛ liniatur sup vẽ tré ꝛ sumé. Et dicitur q; medulla cerui q̃ emplatur cũ ea vmbilic⁹ confert ad illud. Et sili olea medicia tũ predictaꝝ cũ eis liniatur inuãt ꝛ oleũ camemillinũ ꝛ absynthiũ ꝓpie.

La.x. de cibatione eoꝝm.

S Ibus quidẽ q̃ neccsari⁹ é, cis fm oppositiõe cãe: oꝫ vt sit calidus ꝛ siccus i quo nõ sit viscositas ꝛ sit ĩ eo abstersio ex eis q̃ abstergũt eos ꝛ attrahũt ipsos ꝛ egrediunt i cibis coꝝ aq̃ ciceris ꝛ folia caulis. ꝛ carnes colũbaꝝ cuꝫ sũt inuatiue eis. ꝛ potus aque, false ꝓfert eis omnibus. Et cũ sunt fluxus vẽtris ꝛ caliditas cibamus cũ soꝛbitionibus acetosis cũ sumach factis qm̃ é ĩterficiens restrictiuum: ꝛ sili aqua granatoꝝ acetosoꝝ: Et q̃ debilitat fluxus ventris necessaria sũt q̃ nutriũt cũ foꝛtitudine. Qd si non digerantur ponantur ex genere soꝛbitionũ ꝛ aquaꝝ carniũ. Mora aũt ꝛ oꝛdo sũt q̃s oꝛ vt ipso non egeant cibo ꝛ mordicent stõm ꝛ forte faciũt cadere virtutẽ appetitiuã. immo cibẽtur ante motũ coꝝ i hora quietis: ꝛ vt separetur cibus eoꝝ ci bẽtur cibo pauco. Et cũ alleuiatur fluxus admistrẽtur sup ventrẽ empla stiptica ex eis q̃ scis: verũ i habẽtibus parnos vermes melius é vt eoꝝ cibi sint ex genere eoꝝ que sũt boni chimi ꝛ velocis digõnis. nã virtus coꝝ fm semitã oppositionis nõ pertenit ad eos oio. ꝛ cuꝫ sunt boni chimi oio minoꝝatur cibus comptus qui est materia eoꝝm.

L.xi. de cura casus ꝛ piectionis sup vẽtrem.

Ectius l'oib⁹ illis é vt extrahatur san. si possibile é ꝛ detur i potu p⁹ illõ thuris ꝛ sã. dra. r ꝛ luti armeni ꝛ karabe oium añ. ʒ.i. cũ tripli cato subtili. Et si fuerit sputũ san. aut fluxꝰ eius p anum: aut vomitus ipius ponatur i ipa kirat i. opij. ꝛ post hoc oꝫ vt tu ꝑsideres illud qd dixim⁹ in ca. de prostationibus i libro qui é post istum.

Gen. xvij. de egretitu dinibus ani ꝛ ẽ tract⁹ vnus Ca.i. fmonis vniuersalis de egrimdinib⁹ ani.

Lias q; egritudines ani sunt difficiles ad sanandum ꝓpter ea q̃ aggregantur in eoꝝ: qm̃ é callis ꝛ q; est inuersuꝫ penetrans ab ĩteꝝioꝝ vsq; ad superius. ꝛ quia é vehemẽtis sẽ sus ꝛ q; quia é positus in ĩferioꝝ.

Quia ergo é callis pertenit ad eum fex in omni hoꝛa ꝛ mouet ipm ꝛ addit in doloꝛe ei⁹ ꝛ diminuit cũ a quiete cum qua cõpletur receptio in nameti medicina ꝛ nõ pot natura facere rectificationẽ. Et quia é inuersus difficilis sit adherẽtia medicinarũ. ad ipm: ꝛ qm̃ é vehemẽtis sensus multiplicatur dolor eius ꝛ multitudo doloris attrahit. ꝛ qm̃ é positus i inferioꝝ facilis sit defensus superfluitatuꝫ ad ipꝰ: ꝛ ꝓpie cuꝫ obedit ad receptionẽ eaꝝ debilitas q̃ é cũ eo ex nocumẽto qd ẽi ipso ex hemoꝛoidibus.

L.ij. de hemoꝛroidibus.

Lias qd multotiẽs existimat aligs q; habet hemoꝛroides ꝛũ habet nisi vlceraꝫ recto s ꝛ in eis que sũt supraꝫ ipm. oꝫ ergo vt consideretur illud. Et hemoꝛroides quidẽ diuiduntur p̃ species diuisionis famose i verrucales ꝛ sunt deteriores eaꝝ ꝛ i vuca ꝛ i morales. ꝛ verruculares sũt sicꝫ verricis paruis. Et vuce sũt late rotũde purpurei coloris aut ad purpureitatẽ decliues: ꝛ morales sunt molles sanguinee. Et sunt de hemoꝛroidib⁹ hemoꝛroides que sũt. q. velice. Et diuidũtur hemoꝛroides diuisione alia i exteꝛ⁹ natas ꝛ ꝑsũdas. ꝛ sũt deteriores eaꝝ ꝛ ꝓpe ille q̃ tendũt ad ptẽ virge: qm̃ eni strictũ gũt vrinã cũ apatione: ꝛ nate exteꝛ⁹ appartes sũt vne triũ. De ꝓfundis ãt q̃dã sunt sanguinee ꝛ q̃dã sunt non sanguinee. ꝛ diuiduntur hemoꝛroides i aptas fluẽtes ꝛ currit qm̃ res plurima ꝓpter aptionẽ

eoꝝ est via cibationis habentium hemoꝛroidas.

Cap. xv. de mollificatione ani.

Lãdoꝝ fit ex cõplone palytica: aut frigoꝛe ĩ q fra illaꝫ. Et ꝓpter q̃dẽ palytica qm̃ é ex humiditate subtili ibibita fm plimũ. Et q̃m̃ fit ex humiditate q̃ est declius ad caliditatẽ. ꝛ est eius caliditas causa ibibatõis ei⁹ ꝛ cognoscit illa caliditas per tactũ. Et q̃m̃ fit ꝓp hemoꝛroidas ꝛ ligatoꝝ hemoꝛroide: aut scissionẽ eⁱ⁹ cũ lacerto aduenit nocumẽtũ cõmune. Et q̃m̃ fit ꝓp casuꝫ sup doꝛsuꝫ: aut percussionẽ nocẽtẽ q̃m̃ strigit neruos. aut rumpit eos ꝛ hoc fit subito ꝛ non est ei curatõ. Cõplonalis vero accidit paulati ꝛ recipit curatõꝝ. Et accidit ex mollificatõe ani exiꝰ secis inoluntarie. Et q̃m̃ est illic tensio ad exteꝛioꝝ sillis mollificatõi: ꝓpter illud qd̃ seqtur ipsaꝫ de exitu secis inoluntarie. Et multotiẽs segt colica ꝓp illud q; aduenit neruo cõstrictõ de tensiõe ꝛ scil ꝙ ractuꝫ duritici. Et q̃m̃ é mollificatõ cuꝫ sensu ꝛ quando q; é cuꝫ destructõe sensus. ꝛ illa que é cum sensu est icolumioꝝ. Cap. xvi. de cura.

J fuerit causa eⁱ⁹ frigus vehemẽs cum mã: aut absq; materia sedeat i agꝫ cucu. i gbus sũt cocta sanina ꝛ costus ꝛ nux cupressi ꝛ spica ꝛ aliqd de signanto. Et si idiget foꝛtioꝛe illo clisterizet cũ medicia nolata eusobriuꝫ. ꝛ admistrent super ipsum ea que sunt sicut oleũ costinũ ꝛ alia. Et si fuerit mã faciens humiditatẽ i qua sit caliditas aliqua qd̃ scitur p tactuꝫ: fac sedere ipsuꝫ i aqa stipticis foꝛtibus declinatibus ad frigus. ꝛ pmitee cuꝫ eis calefactiua ẽt. Et si illic crestimaueris tensionẽ esse tunc admistra mollificantia lenificantia ex olcis ꝛ adipibus ꝛ aliꝫ. Et i fine illius oporꝛet vt admistres stiptica ꝛ mouentia i gbus est mollificatõ subtiliatõ ꝛ resolutõ ad exciandaꝫ virtutẽ ꝛ euacuandaꝫ mãꝫ: sicut aqua salsa ꝛ aq̃ salita ꝛ collogn. Et attende ea q̃ dicuntur i ca. quod est post illud ꝛ est de egressione ani.

Cap. xvij. de egressione ani.

Lãdoꝝ fit ꝓp vehementiaꝫ mollificatõis la q certi cõstrigentis anũ educẽtis ipsũ ad superioꝛa: ꝛ q̃ꝫ fit ꝓp apata diãnia. Et curatõ q̃ dez redeuntis facilioꝛ est curatõe apositi q nõ redit ꝛ cura vniuscuiusq; nota est. Et reductiua q̃dem est vt non curet vnus curatione qua eũaf alius ꝛ reducat ꝛ strigatur. ꝙ si nõ reducatur admistrentur mollificatia. Et oꝫ vt dicamus medicias constrigẽtes anũ cõstipantes ipsuꝫ: naꝫ plim necessaria sunt ea q̃ sunt huiusmodi: naꝫ cuꝫ admistrank ꝛ reducãt anus p⁹ eas si fuerit reducibilis ꝛ restrigat iuuat. Et eis itaq; sũt aquꝫ ibus sedeatur ꝛ gbus fit embroca ꝛ gbus decocte sunt medicie stiptice: ꝛ conueniẽtioꝝ illaruꝫ est vt sit aqua ꝛ vinuꝫ stipticuꝫ. Et de illis ẽ vt sumantur roſe ꝛ lenes ꝛ solatruꝫ ꝛ sumach ꝛ decoquank i aq̃ ꝛ admistrenk. Et ista iuuant ẽt cuꝫ illic est apostema. Et ex eis sunt pulueres de gbus cũ non est caliditas vehemens est vt sumantur corticuꝫ arboris alboti. ʒ.viij. nucis cupressi pondus. ʒ.ij. cerusc. ʒ.i. madefi et vlnus cuꝫ stiptico ꝛ abluaf cuꝫ eo ꝛ assiduef illud sup ipsũ. Et iteꝝ minuti thuris ꝛ merdasẽgi ambouꝝ ana. ʒ.viij. nucis cupressi sicce ꝛ cerusc plũbi assũpte p fricatõꝝ plumbi eiusdẽ sup aliud cum vio stiptico ambouꝝ ana. ʒ.ij. Et iteꝝ scoꝛie plumbi ꝛ sumach añ ʒ.iiij. myrrhe. ʒ.i. se. roſ. ʒ.iij. Et iteꝝ cũ melle ꝛ oleo roſ. crudo sumatur sumach ꝛ alumẽ ꝛ galle ꝛ antionũ ꝛ cerusa plũbi ꝛ puluerizent sup ipm ꝛ reducant si reducibilis est ꝛ strigat. ꝙ si anus non reducif. ꝛ si redit ꝓpter apa magnum tunc melius est vt regat apostema ꝛ mollificet ꝓ sessionez i aqua calida i qua decocta sunt sedantia doloꝛẽ ꝛ mollificantia apostema de eis q̃ iaꝫ dicta sũt i cap. suo. ꝛ iungat post illud cuꝫ oleo anetino ꝛ oleo camemillino: naꝫ leniunt ꝛ redit tunc si curef cũ eis q̃ dicta sunt. Et ex eis q̃ conferunt i hac hora sunt sedantia doloꝛez predicta ꝛ ꝓpie alnemufar predictuꝫ i quo sunt lentes.

Cap. xviij. de fistulis in ano.

Lãdoꝝ generant iste fistule a vulneribus in q ano ꝛ coꝝpoꝛe eⁱ⁹. q̃ꝫ generantur ab hemoꝛroidibus cornsiuis: ꝛ de fistulis ani quedam nõ sunt penetrantes ꝛ sunt icolumioꝛes. ꝛ quedã sũt penetrantes ꝛ sũt deterioꝛes. ꝛ ille q̃ sunt. ꝓpique cõcautati ꝛ itroitui sũt icolumioꝛes: qm̃ si ꝑmanꝫ non aduenit lacerto toti nocumẽtũ imo pti ei⁹ ꝛ i reliquo est eⁱ⁹ opatõ ex retẽtõe. Elógata autẽ cũ ꝑmunk: ꝛ cũ est curatõ icidũf lacertus retẽtiu⁹ tot⁹: aut plurimuꝫ ei⁹ ꝛ destruit tota retentõ ꝛ pducit ad egressionẽ. ster coꝛis inoluntarie. ꝛ q̃ꝫ sũt ꝓtinue cuꝫ venis ꝛ neruis ꝛest i eis timoꝛ. Et scitur d fa iter penetrantes ꝛ n̄ penetrãtes ꝓ itromissioꝛ tẽte i fistulã ꝛ digiti i ano quo sentitur vltim⁹ status casus tente: quare sciuntur penetrantes ꝛ nõ penetrantes. Et penetrantes q̃ꝫ significant exitus stercoꝛis ex eis. Et scif ẽt an expsiõ aduenĩat lacerto totiaut parti eius. Regimen qõ q̃daꝫ ꝑmoꝛuꝫ antiquoꝛ direrunt ꝛ imitati sunt ipsuꝫ qdã posteꝛioꝛ: ꝛ illud est vt itromittat digitul i anoꝛ ꝛ tẽta i fistula ꝛ ꝑcipiat infirmo vt strigat anũ ꝛ trahat ipsuꝫ ad superioꝛa ꝛ sentiet illud qõ strigit ꝛ illud qõ egredit de lacerto ꝛ quanta sit latitudo eius que est i longitudie coꝝporis. ꝛ q̃tuꝫ sit iter extremitatez tẽte ꝛ est. fm latitudiez eius i longitudie coꝝporis: an sit paruꝫ aut plim. Et penetrantes q̃ꝫ habẽt oꝛificiuꝫ vnũ. Et q̃ꝫ habent oꝛificia plura.

Cap. xix. de curatione.

Æ nõ penetrãtibus q̃dez si non fuerit nocumẽ e tuꝫ curſus plurimi: ꝛ fetoꝛ superfluus nõ erit maluꝫ dimittere eas. ꝛ si fuerit nocentes experiatur super eas colyriuꝫ algarab ꝛ q̃ ꝓcedũt cursu eius ex medicis fistularũ. ꝛ si rectificauerit eas aut mioꝛauerit coꝛruptõez earuꝫ erit bene. Et si non admistret medicamẽ acutuꝫ vt consumant quod apparet de fistula ꝛ est caro mortua ꝛ apparet caro sana. Et q̃ꝫ succurrit doloꝛi cũ butyro cui supponitur oleum roſ. deinde incarnatur vubius cum medicis ꝛ cum maran incarnatiuus ꝛ ꝓpie maran arali. ipsum enim sanat ipsum. Qõ si fuerit etiam fistula nõ curetur cum eis adhuc que incidunt cum caliditate

sua ꝛ siccitate sua: sed cū subtilitate ꝛ i spacio: ꝛ ex eis que ipsas incarnant est maran nigrum. Penetrati uum autem curatio est comprehensio ꝛ considerek in comprehensione illud qd diximus. Et ex bona comprehensione eius est vt comprimatur cum pilis formatis vt licinium qd sit subtile: aut cum seta formata vt licinium cum quo stringatur ꝛ dimittatur. Et quando perducit ad dolorem vehementem ꝛ timetur q accidat ipalmus: aut aliud accidens malū auferatur ab ea filum ꝛ curetur cum eis que sedant: deinde uteretur constricto cum eo.

Cap.xx. de pturitu in ano.

Uando q sit propter vermes paruos generatos in eo. ꝛ quando q sit propter hu. salsos ꝛ cholericos mordicantes ipsum. ꝛ quando q sit propter vlcera saniosa in ipso.

Cap.xxi. de curatione.

Ulcus quidem a vermibus curatur curatiõe vermium: ꝛ factus ab vlceribus curetur curatione vlcerum: sed facti ab humoribus retentis in eo si fuerint venientes desuper curatio est recti ficatio cibi ꝛ euacuatio hu. ꝛ si fuerint retenti illic est euacuatio cum colyriis scitis narratis i eis que mundificant intestinum recuꝫ ex hu. phlegmatico ꝛ cholerico. Et iam dictum est i cap. tenasmon: ꝛ curat cuꝫ suppositoriis temperatis ꝛ cuꝫ suppositoriis stupefacientibus Et rob cuꝫ acetovinu inunctionum est valde. Et similiter venesse super aihosos.

Cap.xxij. de vlceribus ani.

Urentur cuꝫ exsiccatiuis fortibus predictis in cap. excoriationis. q̃uis sit dolor vehemens valde i senū loci doloris. Et conferunt eis al maran nigruꝫ: ꝛ almaran de viridis eris ꝛ ponatur totuꝫ i lana super caput tente.

Fen.xviij. de ipsoib⁹ renuꝫ. ꝛ sūt duo tractatus.

Tractatus primus de vniuersalibus iudicio rum renum ꝛ de lapidibus eorum.

Cap.i. de anatomia renum.

Reati sunt renes ab hoc vt sit istrumentuꝫ mundans san. ex aquositate superflua qua idiget propter necessitatez facientez eaz necessariaz. Et illa quidem necessitas destruit cuꝫ digestus est san. ꝛ preparatus vt penetret i eo: pus: ꝛ tu iã sciusti ista. Et propterea q hec aquositas valde plurima fuit: fuit necessariuꝫ vt crearetur membruꝫ mundificans ipsaꝫ ꝛ attrahens ad se: aut membruꝫ magnuꝫ vnuꝫ coartaret ꝛ exprimeret. Loco igitur vnius creata sunt duo. Et i mundificatõe eoruꝫ est iuuamentuꝫ qd notus est i creatõe membroruꝫ pariuꝫ ꝛ diuersionuꝫ: ꝛ diuisionuꝫ pluriuꝫ vna. s. vt cū nocumentuꝫ accideret vni eoruꝫ stet sedm cū parte operatõis: aut cuꝫ plurimo eius ꝛ subtiliatuꝫ est ad multiplicandaꝫ substantiaꝫ eoruꝫ: ꝛ ad faciendaꝫ ea solidaꝫ propter iuuamẽta quoruꝫ vnuꝫ est vt occurrant multo cuꝫ paruo spacio Et sedꝫ ẽ vt sint prohibiti ab attrahendo nisi subtile exsuccando ipsuꝫ. Et iteruꝫ est vt sint fortis substantie non velociter patẽtes ab eo a quo ipleꝫtur omni hora ꝛ aquositate acuta cui associantur hu. acuti i pluribus horis. Quia igitur ꝛ eam sunt ita alleuiatur penetratõ i meatibus eoꝝ ꝛ dilatat⁹ est locus eoꝝ pp illud qd positum est illic de vicerib⁹. ꝛ posu⁹ est ren dexter supra sinistrũ vt sit locꝰ eius istum epatis propigor: ꝛ magis trahẽs ab ipso q̃tuꝫ possibile est ita vt fortasse tangat ipsũ: imo tangat additamẽtuꝫ qd segtur ipsuꝫ. Et posit⁹ est sinister descendẽs: qm̃ pressio fit i latere sinistro a splene: ꝛ vt illud qd attrahit ex aquositate nõ attrahatur ex foramie qd hꝫ imo attrahat ad propigus i pmis ꝛ ad longiqus scõo. Et ipsi gdẽ sunt cũ duobus additamentis i pcauitate ipsoruꝫ ꝛ i gibbositate eoꝝ. Et posita ẽ i iteriore pte cuiusq eoꝝ pcauitas a qua trahitur ad ipsuꝫ aquositas ex supiore qd adhuc nutrit ꝛ ipsa vadit: deide trahit ab ipsa ex iteriore pte ei⁹ ad vesicam i latere qd separat ab eo paulati p⁹ q̃ mũdificat ren illud qd associat illi aquositati de superfluitate san. purificatõe meliore ꝛ magis vltima que possibilis est: q̃ nutrit ab eo qd de ipso purificatũ est ꝛ expellit superfluitatẽ. Et aquositas. n. no ponit ad renes exũs i vltimo clarificatõis ꝛ se patois: imo ponit ad eos existe sanguinitate sda i ipsa q̃ ẽ. q. ipsa sit lauatura carnis ablutõe vltima. ꝛ illr qñ dbilitant renes nõ purificat: q̃ egredit aquositas associata sibi sanguinitate. Et illr cũ epar. est debile ꝛ ñ discernit aquositatẽ a sanguinitate sepatiõe qua oz ꝛ q̃tuꝫ qua oz ꝛ regimie quo oz: nec penetrat cum aquositate sanguineas pluꝫ q̃ necesse sit penetrare ppea q inpsum illud qd associat ei de sanguinitate mẽsuraꝫ quo idiget renes i nutrimẽtõ in. Et illud qd egreditur ex illo i vria totuꝫ ẽt isse totus ẽ egredit cuꝫ renes debiles sunt i nutriẽdo se. Et renib⁹ q dez aduenit neruus paruus ex quo creant pamiculi coruꝫ ꝛ aduenit eis vena ex latere epatis. Et aduenit eis arteria q̃tuꝫ hñs ex arteryis q aduenit epati.

Cap.ij. de egritudibus renum.

Ccidũt eis egritudies ꝓpõnis: ꝛ accidunt eis egritudies ꝓpositõis i pmitate q̃tuꝫ ꝛ magnitudie eius: Et ex opilatõe de cuius summa ẽ lapis: Et egritudies solutõis continuitatis sicut vlcera ꝛ corrosio ꝛ abscisio venaruꝫ ꝛ earuꝫ apertio. ꝛ totuꝫ illud accit: aut i ipsis aut i meanbus q sũt iter eos ꝛ iter alia ꝛ illud paꝫ fit. Qd si accidat i illis meatib⁹ opilatõ ex san. aut humore aut lapide cõicat reni i ceratõe. Et qñ multiplicant egritudies i renib⁹ debilitat epar adeo donec puenit at res ad hydropisim sine renes sint calꝫ sine ff.. Cuius vides hñt dolores i renibus migrę vriaꝫ viscosaꝫ ꝛ glutinosaꝫ: tunc scias q illud addit i dolorib⁹ eoꝝ pp illud qd attrahẽtis materijs mal: ꝛ generat q̃ñ lapidẽ. Et resolutũ eoꝝ egritudies p vrinã grossã residẽtẽ. Et mixtones qd facit rere strictura lubaris doloꝛ ꝛ calefactẽ renib⁹.

Cap.iij. de signis qb⁹ significant dispones renũ.

Ignificatur ex vria i q̃tuꝫ ꝛ subtilitate sua ꝛ colore suo: ꝛ ex eo qd admiscetur ei ex diuersitate sua ꝛ siccitate sua: sed cū subtilitate ꝛ i spacio: ꝛ ex eis que ipsas incarnant est maran nigrum. Penetrati uum autem curatio est comprehensio ꝛ considerek in comprehensione illud qd diximus. Et ex bona comprehensione eius est vt comprimatur cum pilis formatis vt licinium qd sit subtile: aut cum seta formata vt licinium cum quo stringatur ꝛ dimittatur. Et quando perducit ad dolorem vehementem ꝛ timetur q accidat ipalmus: aut aliud accidens malū auferatur ab ea filum ꝛ curetur cum eis que sedant: deinde uteretur constricto cum eo.

Cap.xx. de pturitu in ano.

Uando q sit propter vermes paruos generatos in eo. ꝛ quando q sit propter hu. salsos ꝛ cholericos mordicantes ipsum. ꝛ quando q sit propter vlcera saniosa in ipso.

Cap.xxi. de curatione.

Ulcus quidem a vermibus curatur curatiõe vermium: ꝛ factus ab vlceribus curetur curatione vlcerum: sed facti ab humoribus retentis in eo si fuerint venientes desuper curatio est rectificatio cibi ꝛ euacuatio hu. ꝛ si fuerint retenti illic est euacuatio cum colyriis scitis narratis i eis que mundificant intestinum recuꝫ ex hu. phlegmatico ꝛ cholerico. Et iam dictum est i cap. tenasmon: ꝛ curat cuꝫ suppositoriis temperatis ꝛ cuꝫ suppositoriis stupefacientibus Et rob cuꝫ acetovinu inunctionum est valde. Et similiter venesse super aihosos.

Cap.xxij. de vlceribus ani.

Urentur cuꝫ exsiccatiuis fortibus predictis in cap. excoriationis. q̃uis sit dolor vehemens valde i senū loci doloris. Et conferunt eis al maran nigruꝫ: ꝛ almaran de viridis eris ꝛ ponatur totuꝫ i lana super caput tente.

Fen.xviij. de ipsoib⁹ renuꝫ. ꝛ sūt duo tractatus.

Tractatus primus de vniuersalibus iudicio rum renum ꝛ de lapidibus eorum.

Cap.i. de anatomia renum.

Reati sunt renes ab hoc vt sit istrumentuꝫ mundans san. ex aquositate superflua qua idiget propter necessitatez facientez eaz necessariaz. Et illa quidem necessitas destruit cuꝫ digestus est san. ꝛ preparatus vt penetret i eo: pus: ꝛ tu iã sciusti ista. Et propterea q hec aquositas valde plurima fuit: fuit necessariuꝫ vt crearetur membruꝫ mundificans ipsaꝫ ꝛ attrahens ad se: aut membruꝫ magnuꝫ vnuꝫ coartaret ꝛ exprimeret. Loco igitur vnius creata sunt duo. Et i mundificatõe eoruꝫ est iuuamentuꝫ qd notus est i creatõe membroruꝫ pariuꝫ ꝛ diuersionuꝫ: ꝛ diuisionuꝫ pluriuꝫ vna. s. vt cū nocumentuꝫ accideret vni eoruꝫ stet sedm cū parte operatõis: aut cuꝫ plurimo eius ꝛ subtiliatuꝫ est ad multiplicandaꝫ substantiaꝫ eoruꝫ: ꝛ ad faciendaꝫ ea solidaꝫ propter iuuamẽta quoruꝫ vnuꝫ est vt occurrant multo cuꝫ paruo spacio Et sedꝫ ẽ vt sint prohibiti ab attrahendo nisi subtile exsuccando ipsuꝫ. Et iteruꝫ est vt sint fortis substantie non velociter patẽtes ab eo a quo ipleꝫtur omni hora ꝛ aquositate acuta cui associantur hu. acuti i pluribus horis. Quia igitur ꝛ eam sunt ita alleuiatur penetratõ i meatibus eoꝝ ꝛ dilatat⁹ est locus eoꝝ pp illud qd positum est illic de vicerib⁹. ꝛ posu⁹ est ren dexter supra sinistrũ vt sit locꝰ eius istum epatis propigor: ꝛ magis trahẽs ab ipso q̃tuꝫ possibile est ita vt fortasse tangat ipsũ: imo tangat additamẽtuꝫ qd segtur ipsuꝫ. Et posit⁹ est sinister descendẽs: qm̃ pressio fit i latere sinistro a splene: ꝛ vt illud qd attrahit ex aquositate nõ attrahatur ex foramie qd hꝫ imo attrahat ad propigus i pmis ꝛ ad longiqus scõo. Et ipsi gdẽ sunt cũ duobus additamentis i pcauitate ipsoruꝫ ꝛ i gibbositate eoꝝ. Et posita ẽ i iteriore pte cuiusq eoꝝ pcauitas a qua trahitur ad ipsuꝫ aquositas ex supiore qd adhuc nutrit ꝛ ipsa vadit: deide trahit ab ipsa ex iteriore pte ei⁹ ad vesicam i latere qd separat ab eo paulati p⁹ q̃ mũdificat ren illud qd associat illi aquositati de superfluitate san. purificatõe meliore ꝛ magis vltima que possibilis est: q̃ nutrit ab eo qd de ipso purificatũ est ꝛ expellit superfluitatẽ. Et aquositas. n. no ponit ad renes exũs i vltimo clarificatõis ꝛ se patois: imo ponit ad eos existe sanguinitate sda i ipsa q̃ ẽ. q. ipsa sit lauatura carnis ablutõe vltima. ꝛ illr qñ dbilitant renes nõ purificat: q̃ egredit aquositas associata sibi sanguinitate. Et illr cũ epar. est debile ꝛ ñ discernit aquositatẽ a sanguinitate sepatiõe qua oz ꝛ q̃tuꝫ qua oz ꝛ regimie quo oz: nec penetrat cum aquositate sanguineas pluꝫ q̃ necesse sit penetrare ppea q inpsum illud qd associat ei de sanguinitate mẽsuraꝫ quo idiget renes i nutrimẽtõ in. Et illud qd egreditur ex illo i vria totuꝫ ẽt isse totus ẽ egredit cuꝫ renes debiles sunt i nutriẽdo se. Et renib⁹ q dez aduenit nerus paruus ex quo creant pamiculi coruꝫ ꝛ aduenit eis vena ex latere epatis. Et aduenit eis arteria q̃tuꝫ hñs ex arteryis q aduenit epati.

Cap.ij. de egritudibus renum.

Ccidũt eis egritudies ꝓpõnis: ꝛ accidunt eis egritudies ꝓpositõis i pmitate q̃tuꝫ ꝛ magnitudie eius: Et ex opilatõe de cuius summa ẽ lapis: Et egritudies solutõis continuitatis sicut vlcera ꝛ corrosio ꝛ abscisio venaruꝫ ꝛ earuꝫ apertio. ꝛ totuꝫ illud accit: aut i ipsis aut i meanbus q sũt iter eos ꝛ iter alia ꝛ illud paꝫ fit. Qd si accidat i illis meatib⁹ opilatõ ex san. aut humore aut lapide cõicat reni i ceratõe. Et qñ multiplicant egritudies i renib⁹ debilitat epar adeo donec puenit at res ad hydropisim sine renes sint calꝫ sine ff.. Cuius vides hñt dolores i renibus migrę vriaꝫ viscosaꝫ ꝛ glutinosaꝫ: tunc scias q illud addit i dolorib⁹ eoꝝ pp illud qd attrahẽtis materijs mal: ꝛ generat q̃ñ lapidẽ. Et resolutũ eoꝝ egritudies p vrinã grossã residẽtẽ. Et mixtones qd facit rere strictura lubaris doloꝛ ꝛ calefactẽ renib⁹.

Cap.iij. de signis qb⁹ significant dispones renũ.

Ignificatur ex vria i q̃tuꝫ ꝛ subtilitate sua ꝛ colore suo: ꝛ ex eo qd admiscetur ei ex di-

in vase: ꝛ fudatur sup ipm vrina cameli pascẽtis ꝛ p pue arabici ꝛ submergendo ipm ꝛ ponat in sol- esti uo ꝛ restaurel cũ vrina quotiẽs minuit: est enim vehementis inuamẽti ꝛ deijcit eas p multo dio. Et q̃ñ fit linimentũ cũ myrrha aliquotiẽs: nã ipa corrodit hemorroidas. ꝛ in aqua silique humide submergat lana ꝛ ponat sup hemorroidas qm̃ p eam destruit oino. Et si fiat fricatio cũ ea semp facit et illud sicut fit in verrucis. ꝛ silr cucu. capparis humidus. Et vncti ones: butyr vetus ꝛ oleũ de nucleis chrysomilox ꝛ oleũ de nucleis pscox ꝛ pinguedo gibbi cameli et oleũ alcubuti ꝛ oleũ de alcanna. Et licinia ꝛ suppositoria: submergatur cottum in mellet puluerizet sup ipm nigella adusta ꝛ administ̃ret. Et q̃ñ fit licinũ adusta facit ex vtroq; arsenico ꝛ similibus. ꝛ possibile qdem est vt ex medicinis puluerizabilib⁹ administrent licinia cũ melle. ꝛ ex eis que sũt mirabilia: iꝫ sũt difficilia ꝛ acuta ẽ vt incidat radix diacotee i frusta parua ꝛ infũdat in vino nocte ꝛ die deinde retineatur q̃ñ pole ẽ. Et quidã existimauerũt de nenufare q̃ q̃ñ fit ex eo tẽta pfert: ꝛ tristi mo q; sedat doloꝛẽ. Et de eis que bibũtur sũt pillule de bdellio sm̃ descriptionem notam. ꝛ ille que sũt cũ cucurbita: ꝛ ille q̃ sunt cum guadai. ꝛ ex eis sunt pillule aldedie. Et earũ descriptio est hec: myrobalanox ꝛ bellirico ꝛ ferẽblegi ꝛ emblico ꝛ partes equales: ꝛ dedꝛ ex pptiaci partes. v. dissoluantur cũ oleo de chrysolimis donec submergantur ꝛ conficiantur cũ melle: ꝛ sit earũ dosis ex. ij. q; ad aur. iij. ꝛ pillule de sandaraca descriptio earũ est hec: sandarace corticis onox fumi terre ie. ponꝛ partes equales salis ãmoniaci ps. s. sco rie ferri partes quattuor: fiant ex eis pillule sicut nabac. ꝛ dosis earũ sit in mane. vi. pillule vsq; ad. vij. pillulas ꝛ cõmouet coitũ. Et itez: ℞. myrob. nigrox ꝛ bellirico ꝛ ambox ana. z. x. cucurbite aduste. z. vij. karabe. z. iij. acori. z. ij. bdellij. z. xx. infũdant i aqua pozii: ꝛ fiant ex eis pillule ꝛ administrentur. Et ex eis que experta sũt est illud qd ℞. scorie ferri ꝛ se. pozii ꝛ se. ameos omniũ ana. z. i. fructus capparis sicci. z. iij dosis eius sit pugillus cũ aqua pozii. ꝛ itez sumatur myrob. nigri triti cuꝫ butyro vaccino cũ aqua pozii ꝛ oleo de nucibus ꝛ trifera de ferrugine ferri. Et itez scorie ferri cribellate trite. z. iij. cũ. z. ij. nasturtij albi: detur in potu ex eo in iciunio in. z. i. aque pozii pondus dragmax. ij. ꝛ oleũ de nucibus etiam. ꝛ itez sumatur aristol. longa ꝛ puretrũ ꝛ tribuli ꝛ amigdale amare ꝛ ameos ꝛ pijciatur desup pugillus farine ordei: ꝛ cõficiantur cũ aqua pozii ꝛ oleo de chrysomilis. Et itez sumantur farine mũdate recentis. z. x. ꝛ infundatur in aqua pozii aliquibus diebꝰ ꝛ exsiccetur i umbra: ꝛ teratur ꝛ addant ei se. alharmel ꝛ anisi dez carmeni ꝛ nasturtij albi ꝛ fenugreci ꝛ anicos omniũ ana. z. viij. ferneant nasturtiũ ꝛ alharmel cũ oleo de nucibus ꝛ oleo de chrysomilis ꝛ terant reliq; remanentia ꝛ aggregent oia in vase vitreato aut scutella vitreata. ꝛ potio sit ex vno aur. vsq; ad. ij. aur. et ex eis que dicta sũt ꝛ expta ẽ vt in potu sũat galbanũ siccũ pondus. s. ij. cũ aqua: nã ipm remouet eas. Et si potu sumak tribus vicib⁹ nõ redibũt. ꝛ serapinus ꝛ storax sũt ex sũma bibitoꝝ que bibũt ad hemorroidas. Et si natura ẽ lenis pfert suffusi myrob. cũ semi nibus ꝛ ipm. quocat san. ex illis q̃ pferũt eis ẽ assiduato comestioꝝ amigdalaꝝ amaraꝝ cũ melle. tisera aũt cũ scoria stringit san. ꝛ pfert hemorroidib⁹.

Ca. viij. de sedantibus doloꝛẽ hemorroidarũ.

Umantur serapini ꝛ bdellij subalbidi aã. z. ij. storacis. z. i. opij. z. s. olei de nucleis chrysomilox. z. i. ꝛ. s. dissoluant gũme i eo: ꝛ ponat desup podus. z. s. de castoreo. Et itez nenufaris exsiccati ps. i. altee ps. s. Et itez melliloti lentiũ excoriatoꝝ ana ps. i. pũgantur cum vitello ouꝰ ꝛ oleo ro. Et itez folia altee ꝛ melliloti ꝛ pfecta cum vitello ouꝰ ꝛ oleo rosꝝ. qñ ponũt sup diaglon cũ oleo ro. ꝛ aliquantulo croci ꝛ opij ꝛ rob sunt inunctiua. ꝛ adeps anatis ẽ vehementis inuamenti. ꝛ itez cancer fluuialis ilopus humida adeps renũ capraꝝ cera alba. ꝛ itez. pꝺe cũ apalꝝ pueniet vt sumant camemilla ꝛ melliloti ꝛ paꝝ croci ꝛ terantur ꝛ pficiantur cum mucilagine se. lini ꝛ triplicato. Et addat ad hoc caplm illud qd dicemus in ca. ficteris. ipsum eni confert ꝛ sedat dolores incisionũ ꝛ ligatõis ꝛ apatis.

Ca. ix. de restrictiuis cursus hemorroidaꝝ.

Illis sunt ea que restringũt cursum incisiõis ꝛ sunt fortiora: ꝛ meliora ꝛ sunt cauterizantia. ꝛ de illis sunt ea que retinent cursũ eruptionis. Et illa que retinent san. incisionis sunt attrimẽta. ꝛ itez que sunt sicut puluerizatio ex aloe ꝛ thure ꝛ san. dra. ꝛ balaustijs ꝛ fiefmenuth ꝛ similibus puluerizetur. ꝛ ligel ligatura forti. Et itez pili leporis aut tele aranee cũ albumine ouꝰ: ꝛ iuoluat puluere galieni ꝛ ligetur vsq; quo figilletur. ꝛ que ex eis fortia sũt sicut alcolcotar cum acatia ꝛ gallis: deinde ligel fortiter. Qd si nihil pfert coquatur cum cotto submerso in oleo calido feruente ꝛ retinebit san. deinde puluerizent desup restrictiua. ꝛ in hoc ẽ timor spasmi. Ea vo que sunt infra illa sunt stiptica nota. ꝛ aque i quibus decoquũtur stiptica aut vinũ stipticũ i quo decoquũtur corices ꝛ galle. ꝛ ex eis que bibunt ad illud ẽ trifera minor in qua posita ẽ scoria ferri infusa in aceto hebdomada vna a qua coletur acetum ꝛ fricetur ipsa in sartagine ita vt bibat ipm: deinde teratur sicut puluis subtilissimus.

Ca. x. de cibatione habentiũ hemorroidas.

Oportet vt alienẽt a se oẽ grossũ ex carnib⁹ et rebus lenibus. ꝛ oẽ adurens san. ex attraguebũ ꝛ seminibus nisi sm̃ quantitatẽ inuamenti. ꝛ oz vt comedant ea quox digo ẽ velox. ꝛ fiat cibus eox bonus ex carnibus ꝛ vitellis ouox ꝛ alectoridabegi pinguibus ꝛ aludebenet ꝛ cirabeiet ꝛ aq̃ ciceri ꝛ sisaminũ dulce eis pfert. ꝛ nux inda cum penidijs pfert eis. Qd si fuerit illic solutio ꝛ cursus supfluus san. confert cibus factus ex rizi ꝛ granatis cũ passis ꝛ oox olea sint oleũ de kerua ꝛ oleum de nuce idica ꝛ oleum amigdalinum ꝛ oleum de nucleis chrysomilox ꝛ pinguedo gibbi cameli ꝛ adipes laudabiles ꝛ confectio ex vitellis ꝛ ex pozzis ꝛ pauco cepe ꝛ

penidij. t ficus sunt meliores eis ℥ dactili.

La.xi. de apostemibus calidis in ficteri t veris pila

Et illis sunt incipiētia t facta post dolores hemorroida p t successione curationū hemorroidaꝝ cū incisione t medicinaꝝ acutaꝝ t cū apata collectionē faciūt t fiūt vlcera timet sup ea q fiant fistule. pp hoc ergo ante maturationē apostur t oz vt admittret phlomia in pncipio hoz apatum. qñqz enī cedat dolor solū t admittret sup eā marā ō ceruſa: aut liniantur cū albumine ouī trito cum oleo ro. in mortario plūbi aut stanni donec in ipo dentgret: aut fiat merd asengi. ʒ. v. hematicis ceruſe pondus. ʒ. ij. myrrhe. ʒ. iij. sumach. ʒ. ij. pulle collo. ʒ i. olei ysamini ℥ iū sufficit. aut ponat cū eis aliquid ō triplicato t vino. Et adeps anatis t vehemētis inunamenti. t fiāt panis coct⁹ cū aq cū sit ex eo emplin cū vitellis t oleo ro. aut páis mūdi lb. i. croci. ʒ. i. opij ʒ. i. admittrent in rob. Et fiāt emplin factū de kakēgi est bonū valde. Et fiāt emplin factū ō vitell ouoꝝ sorbiliū qui terant in vino stiptico: deinde misceant cū cera t oleo ro. Et qñ ptranseūt initiū t nō fiāt ab incisione: admittretur sup eā diaquilon marā pqualsatum cum oleo ro. t paꝝ empli basilicon cū vitellis ouī sorbilis. Et itez cepe t porri elixati cū camemilla aut maran ceruſe cū āmoniaco. Et si fortis fiat dolor: tūc folia hyusqami viridis erpmantur: t sumat ex aqua eaꝝ aliquid t misceatur cum aqua etiā: deinde infūdat in ea panis t adiūgat ei vitelli ouī nō coagulati cū aliquo ps. i. t oleo ro. t fiat ex eo marā. t itez qñqz offert vaporatio eālis t sessio in aqs i qb⁹ decocta sūt ea q sedant dolorē sicut se. lini et se. altee t malue: t addit sup ea mucilago fruſtī cocti cū aq vsqz quo fiat sicut pulis. t oz vt redeam⁹ ad ca. tenalmō. i eo nāqz ē cura bōa ad hoc ca. t cū sūt ista apta ppinqui termini in ano ex genere eoꝝ q aggregāt materiam: tūc cito pge ad pforatiō. ante maturatiōez vt nō extendatur materia ad. pfundū. t fiat fistula. t iam narratur hoc regimen ab Ypocrate.

La. xij. de ragadijs anis.

Agadie in ano qñqz sūt pp siccitatē t calidita
tem accidentes ei: qr scindit a fece sicca t a qlibet causa. t quandoqz fiūt ꝓpter vehementiā doloris. t qñqz fiūt ꝓpter apa calidū. t qñqz ꝓpter grossitudinē secis vehementē q siccitatē ipsius. t fiūt ꝓpter hemorroidas que scindūt t fiūt pp fortitudinē expulsionis san. ad ofícia venaꝝ ani.

La. xiij. de cura ragadiaꝝ.

Ued̄ medicine ragadiaꝝ sūt incarnatiue lubrificatiue: q̄dā sūt lenitiue: t q̄dam hūectatiue q̄dā curatiue apatis: t quedā sī incidētes incessiū ꝓpetatis aut ꝓpinque eis. Incarnatiue autez stiptice exliccatiue sūt sicut galle nō ptuſate q̄ bene aqua decoquūtur t pauco vino pōtico t admittret ex eis epithima. Et fortius illo ē vt sumatur yzisfur balaustia t cerusa t merdasengi t plumbū adustum t scoria argenti t climia t admittrentur cū oleo ro. t cera panca. t itez marā de cerusa notum aut cerusa t stānū adustū t oleū ro. t albumē ouī aut scoria Plumbi t semen rose. Et terantur t admittrentur I marā t sicca t adherentia. Et itez alcāne sumat pe vna t cere albe partes. iij. dissoluatur cera cum oleo ro: t misceantur. t sīt alkeiri exsiccata. Et ex eis que currunt cursu. ꝓpetatū sunt cinis ostraco⁹ polypodium equali mensura t folioꝝ olive medietas vni⁹ t cū eis liniat. Et ex medicinis iunatiuis etiam ē illa que ℞. lith argyrij t cerusē t fricatō plumbi t olei hyusqami albi t cere ptes equales: olei ro. quantuz sufficit. Et itez adeps anatis t thus t medulla ossiū cerui t semen rose t turia t climia abluta t opium t sopus humida t succus endiuie t succus solatri ana oleū ro. t cere paꝝ: fiat ex eis ceratū. Et in hoc qdez cū rectificatione vulneris est ꝓhibitio apatis t rectificatio eius t expulsio doloris. Et ex eis in⁹ gb⁹ sedetur est aqua circumeūs qua ferueant solatz t lentes t rose t oz deū ex coticatū. Et qñ nō ēpuritus confert filoniū cum oleo myrthino. Et ex eis q̄ sunt fortis aggregationis est ꝝ sumatur olei sisamini t thuris puri t aluminis rotūdi omniū ana pōdus. ʒ. ij. t crocī myrrhe amboꝝ añ. ʒ. i. glutinis alimbat t cere amboꝝ ana. ʒ. xvij. aggregent cū vino t oleo ro. Et ex medicinis huj⁹ ca. sunt medicine ꝓferentes cū equatōe t lenificatōe facta cū adipibus t turib⁹ pinguibus t siccis. t oleis. t glutinatiōe faciēta sicut amilū t puluis molendini t dragagātū t sīlia. t ag gregēt ad illas curatio ragadiaꝝ. ¶ De illa est descriptio: ℞. isopū hūidā medullā vituli amilū abluti ana ad pē anatis aut galline t oleū ro. Et ex illa ē vt sūat medulla cruris vaccini t alimini t amilū t liniat. Et itez marā bdellij adipis gibbi cameli t farine ordei partes equales: medulle cruris cerui t adipis cerui omniū ana. ʒ. i. mumie. ʒ. ʃ. olei sisamini. ʒ. ij. amili amigdalaꝝ t dragaganti oium. ʒ. i. t aggregent cū oleo sisamino. Et olea iunatiua in ragadijs i qbus nō est caliditas plurima t aꝑa sine hemorroidibus sūt oleū akeiri t oleū de lilio t oleū de nucleis chrysomiloꝝ t oleū de nucleis ꝑsicoꝝ: dissoluatur in eis bdellium. t confert eis suffumigatio cum bdellio cōfecto cum adipe. Aposas autem quandoqz auferet cōfert in eis chimelea cū oleo myrthino t sessio i stipticis t oleo omphacino. t itez decoquant galle cū vino t fiat ex eis ēpl'm. In ragadijs aūt hemorroisai eis est necessariū vt sup eas admittret marā t administrent ea q̄ bibunt. t admittrent pillule de bdellio cum serapino que bibantur in nocte aut in die. Et qñ currit ex ragadijs aliqd sumat cotū t submergatur in aqua aneti t exsiccetur t abstergat cū eo anus t deuitentur stiptica exsiccantia egōnem.

La. xiiij. de cibatione habentiū ragadias.

Oꝑtet vt ipsi deuitēt acetosa t stiptica exsiccantia nām t sunt cibi eoꝝ alesfidabegi t ea q̄ sūt ex maluit t piguedo gibbi cameli t adeps galline t anatis. Et conferteis conditū in alesfidabegi t vitelli ouoꝝ sorbiliū t ꝓpe ante alios cibos. t confectio de vitellis ouoꝝ t de porris t cepe cū butyro vaccino non vehemētis fortitudinis t nutritiua t auellane t penidij ꝓferūt eis. Et via cibationis

dispositione sitis t ex dispōne desiderij coitus t ex dispōne dorsi t doloribus eius t ex dispōne cruriū t ex ipso dolore t ex tactu t ex eo qō ponit t qō nō conuenit. Et egritaꝺibus qdē renū associatur pauitas vrine. t distinguit epatis egritudines q̄ eis sūt liant q̄ appetit⁹ nō oīno ꝑstratus ē. t ille qui mingit vrinam ꝓpter quam multotiens surgit ad mingendū in renib⁹ eius est egritudo. t sīl' est in illo qui hz sedimen carnosum t capillosum t herbinum.

La. iiij. de signis caliditatis renum.

Ignificantur caliditas renū ex incisiōe vrine sicut sua rubedine t sua citrinitate: deinde ex ꝑpuatione pinguedinis totius corꝑis t ex caliditate tactus t ex veloci accessu apatū t maxime calidoꝝ. t multo desiderio coeūdi t sīti nimia.

Capi. v. de cura.

Ura eoꝝ est exhibitio lactis asine in potu: t ea ꝓpt nutrita aꝝ in domo t herbe puerīles ffe t dei etiam lac de quo extracti ē butyr⁹ nisi timeatur vicū lapidis: q si timeāt aqua cicer detur: t oē ius t glutinū t que cognita sūt. t qñ clisterizatur cū aq ffa t oleo se. alkakingi erit bonū. t sīl' empla facta ex illis t vncō es ex vnguentis frigidis. t cālora ē vtilis valde in cura caliditatis renū. Et scias q̄ sitis in hac ꝓplone succedit q̄ nō sedatur expotu aq̄ frigide. La. vi. de signis frīatis renū.

Ignificat frigiditas renū ex discoloratiōe vrine t totius corꝑis t paucitate coitus t ex debilitate renū similitudinē habentiū renib⁹ senū. Et his qdem supuenūt egritudies frigide t nocentur a frigidis. La. vij. de cura.

Uamentū illius ē clistere ex vnguētis calidis adipum t butyri vaccini t olei ysamini t olei baucie t alkakingi amigdalaꝝ amaraꝝ t cartami t fenugre. t aneti: t adipis dab t olei laurini: t olei auellanaꝝ t fistico⁹ t olei costini. ꝓpe. Et qñz ꝓmiscentur a que eoꝝ cū oleo ſm quantitatē sufficiēte ad clistere faciendū. Et sumantur itez empla medicinaꝝ calidaꝝ ſm a quaꝝ est aggregata. t cyminū est inunatiuū valde in cura frigiditatis renū: t ꝓpe cum medicinis mixtum super quas dominiū habet. t clistere cum oleo costino est laudabile. t sequens est illud in virtute alhabre t alcadra t fistici. t adepsi cauꝺe arietum quando fit clistere cum eo est vltimū in calefaciendo renes t confortando.

La. viij. de extenuatione t vetustatē renū.

Uandoqz accidit renibus extenuatio t vetustatio que dicitur tedebul: t diminuit ei⁹ substātia: t qñqz nō remanet pinguedo sup malam ꝓplonem t minuit coitum t ꝓpurgationē.

La. ix. de signis.

Ignа sunt casus coitus t albedo vrine. t frequenter vrinare t debilitas ilioꝝ t doloꝝ extēsiuus in illo. t quandoqz cū illo erit grauitas corꝑis. La. x. de cura.

Uamentū eoꝝ est comedere medullas nucū cum zuccaro t nuces indas t auclanas cū ficticis t papauere t cicere t fabe t fascoli cōferunt: t adeps gallinaꝝ t anseꝝ t renū hedoꝝ t panis calidus. Et misceant cū istis medicinis diureticā t spēs ꝑforatiue si sint medicine effusē ad renes: spēs enim virtutem mouet. Et qñqz miscentur cum illis sicut falec. i. res que masticant diu t res viscose: t que habent saporem de sen vt ꝑforetur substantia carnis: t iuuat cū cibis in qbus sit lac vaccinū admixtū t lac decoctū cū sua tertia aut quarta de tereniabi. Et qñz accipiūt renes t decoquūt t pisciuntur pulvis spēz donec bene ꝓparentur. t res que ipinguari faciūt t ꝑforāt sūt species t tanguebil. Iuuāt etiam eos clisteria que facta sunt ex carnibus arietū cum oleis bonis odorem habentib⁹ speciez. Et olea medullaꝝ que dicta sūt t vnguēta caudē arietū, ꝓpe Et si fiant renes ꝓpingues erit maximū iuuamentū et sīl' que sunt ei silia. Clistere bonū capita agnoꝝ pinguium ponantur in olla cum aque kist. i. t. s. t claudatur cum luto forti. t ponat in furno spacio. xviij horaꝝ quousqz separet caro ab ossibus ꝓle: t misceatur cū eo butyr⁹ z ȝibac t paꝝ sicca porōz. t cū decoquitur cum illo cozallus t ascek. i. tribulus t mugat t fenugrecū t semen papaueris ipsius qō melⁱ⁹ est valet plus. Et cū necessariū fuerit plus calefacere ponatur in eo oleū alkerua t oleum costi. t si equa le voluerīs facere ponatur oleum cartami. Et iteruz si fiat clistere cum lacte recenter mulcto confert valē t si est necessaria calefactio ad ignem paꝝ fiat. Nos iam dicem⁹ in antidotario clisteria alia t electuaria medicinaꝝ valētia ad hoc. La. xi. ō debilitate renū

Ebilitas renū fit cā ꝓplonis alicuius cuius deterioꝝ est illa q̄ ꝓfirmata est. t fit qñqz pp extenuationē. t qñqz fit pp dilatationem meatuū t eoꝝ apertionem t mollificationem quam eoꝝ acq sīuit essentia: t est debilitas ꝓpria eis ambobus. t est illa causa cuius deficiūt in colanda aquositate ab eo quod ei associatur vsqz ad renes. t quandoqz sunt vene incolumes: t quandoqz non sunt. t causa illⁱ⁹ est sicut multitudo coitus: t sicut multitudo stupefacientiū t multitudo vrine t statio in equis t tiꝑoꝝ egratio absqz gradatōe t consuetudine t pp laborem aduenientem renibus t ꝓpter ꝑcussionem. Et hui⁹ quidem generis est ascellatio plurima t incessio ꝑcupedibus. La. xij. de signis.

Uam que est causa ꝓplonis significāt signa complonis. Et que est causa exenuationis significant signa extenuatiōis. Et cū illa q̄ est pp dilatationem meatuū t mollitiē carnis eoꝝ non est dolor nisi quandoqz t minoratur cū ea appetit⁹ cibi. t ē vrina aī digestionē t aduentū ad venas ſm plim aquosa. Cū aūt cibus puenit ad venas tūc ſm plurimū fit exitus san. t humiditatū grossaꝝ cū vrina. Et est ꝓlim vrine eius sicut lotura carnis grosse: qñ ipse nutritur cū eo quod currit ad ipsum t non discernitur grossum a subtili. Et accidit multotiens vt subsideat sanguinēitas: t appareat res silis spume maris: t illud est quando vene sunt incolumes. cuz ergo vene nō sūt incolumes nō discernitur aliquid imo remanent cū disꝑne sua ꝓpter debilitatem di

ſeſtionis: ⁊ cõtrarĩ quidẽ debilitatẽ renũ quocũq; modo ſit ⁊ extenuationẽ cor̃ paucitas vrine ⁊ defectus in cottu: ⁊ debilitas viſus ⁊ dolor capitis.

La.xiij. de cura.

Uratio eius que ẽ ex pplone eſt cauſa pplonis in pmutatiõe ſui ⁊ cõne materiei ſi eſt. ⁊ eius
C que eſt cã extenuatõis cura ẽ cura extenuationis: ⁊ in ea q̃ eſt cauſa dilatationis. ⁊ é debilitas vã oz vt ſit intentio. phibendi cãz dilatatõis ⁊ pglutinãdi ⁊ pfortandi. Et phibitio quidẽ cauſaz dilatatõis ⁊ dimiſſio motus ⁊ coitus ⁊ odire balneationẽ plurimã ⁊ declinare ad quietem ⁊ tranquillitatem ⁊ ab horrere diuretica. Cõglutinatio vo ſit cũ glutiatiuis ⁊ ſtipticis ⁊ frigidis. Ex cibis qdẽ ſicut lauich ⁊ dactulis ſiccis ⁊ zarozis ⁊ cydoniis ⁊ cibo ſcõ ex granatis cũ inferioribus paſſulis ⁊ cum adipe caprino ⁊ eis que ſũguntur ex congelatis factis ex eis que ſũt ſicut grana granatoꝝ ⁊ ſucci acetoſi ⁊ nuzi acetũ bonum cũ coriandro: ⁊ ea que ſiliã ſunt eis. Et ex potib⁹ vinuz paſſum ponticũ. Et ex medicinis vo ſunt ſicut ſucci ſtiptici pmixti cũ bolo armeno ⁊ gũmi. ⁊ templa ſcã er lauich ⁊ calab ⁊ cydoniis ⁊ roſis ⁊ eis que currũt curſu eoꝝ ⁊ vngũẽtis pdictis ad debilitatẽ epatis. et ſtõi. Confortantia aũt ſũt ⁊ cibi ⁊ clisteria ⁊ pfectões inpinguatiue dicte in ca. extenuationis. Et oz vt ad dantur in eis ſtiptica ⁊ ponant in clisteribus pdictis ſicut dactili ſicci ⁊ cydonia: ⁊ admiſtrenk in eis lacca melinũ ⁊ ouinũ. nã ipſa pfortant renes: ⁊ aggregant eos ⁊ ſolidãt etiã. Et lacti qdẽ ouino nõ é compar in egritudinib⁹ renũ pp debilitatẽ. ⁊ pphe qñ miſcet cũ eo qd ẽ ſicut bolũ armenũ: ⁊ comedere renes cuz religs cibis ⁊ permiſcere cum eis. phibentia eſt multi iuuamenti.

La.xiij. de ventoſitate renum.

Ncrafi in renibus ventoſitas groſſa extendẽS cos: ⁊ ſignificant q̃ eſt ventoſitas dolor: ⁊ tenſio abſq; grauedine ⁊ non ſũt ſigna lapidis. et fit in eis mutatio quedam que minoratur cum eſtuauitas ⁊ ſm egeſtionem bonam.

La.xv. de cura.

Portet vt abſtineat a cibis inflatiuis ⁊ bibat diuretica ſ ſoluẽtia ventoſitates: ſicut ſeminaP ſemen rute ⁊ fagdij in aqua mellis: aut in tuleb ſm diſpõnem. ⁊ templetur eũ eis q̃ ſũt ſicut cyminuz ⁊ calamentum ⁊ anetum ⁊ ruta ſicca ⁊ vapozet cum eis ⁊ inũgat cũm coſtino ⁊ ſambacino ⁊ ſilibus

La.xvi. de dolore renum ⁊ cura.

Jt ex apate aut ventoſitate aut lapide aut debilitate. ⁊ q̃z; ſequũt dolores eoꝝ debilitas digeſtionis ⁊ caſus appetitus ⁊ nauſea. Et tu gdem iam ſcinſti ſigna diuiſionũ pdictaꝝ ⁊ curatões eaꝝ. Cũq; dolor fit vehemẽs tunc ſuperfluit tibi vti eis que ſũt ſicut ſiloniũ ⁊ troc. ſtelle ⁊ ea que tramite iſto pcedũt tãdiu donec cedet dolor: deinde curetur cũ ireos. Et tine vehemẽter pferũt ei q̃ decoquũt in eis medicine lenitiue ⁊ doloris ſedatiue ſm q̃ diximus in capitulo. Et oz vt incipiat in adminiſtratõe ſeminũ cuz non iuuenit excuſationẽ ab eis in curatioꝝ renis ⁊ velice pcipue hũtiũ vlcera. vez vti ſimilibus cũ dolore timoroſum eſt pp illud qd accidit ⁊ deſcendit. ⁊ ſtudiũ in abſtinẽdo ite; narcoticis, é magis neceſſariũ. ſit ergo pcipius aqua tepida ⁊ ſedatiõe abſq; lõgitudine in adminiſtratõe pducẽte ad ſtupoꝛẽ ⁊ attractionẽ. Tractat⁹ ſcõs de apatib⁹ renũ ⁊ ſolutõe ptinuitatis. La.i. de apatib⁹ calidis in renibus ⁊ dubellati.

Poſtemata calida in renibus diuerſificantur in materia. quedã enĩ coꝝ fuit ex ſan. groſſo: ⁊ quedã coꝝ fuit ex ſan
S guine ſubtili cholerico. Et diuerſificat cauſa ſuoꝝ locoꝝ. fuit enĩ quedã ipſoꝝ in corpe renis. ⁊ q̃dã accidit ad latꝰ cõcanitatis. ⁊ quedã ipſoꝝ ad latus pãniculi velantis eos. Et iteꝝ quedã eoꝝ tendũt ad ptẽ meatus emunctoꝛij. ⁊ quedã ipſoꝝ declinant ad ptẽ dorſi. ⁊ q̃daz ad partes meatus q̃ ẽ ad ſuprioꝛa. Et iteꝝ q̃z; ſũt in vnoquoq; duoꝝ renũ: ⁊ q̃z; ſunt in rene vno. ⁊ rurſus q̃z; faciũt collectionẽ. ⁊ q̃z; nõ faciũt collectionẽ. ⁊ cũ collectionẽ faciũt: aut rũpũt q̃ rũpunt ad ptẽ veſice. ⁊ melius oib⁹: aut ad inteſtina expulſione fcã a natura ab eis ad iteſtia ſicut expellit mãz plenes in oſſa lateris ad illud qd appet de corpe. Et q̃z; fit ſm ſemitaꝛ reditõis ad epar: deinde ad meſaraicam: deinde ad inteſtina. Et expulſio q̃ ſit ad inteſtina qualitercũq; ſit eſt mala valẽ: aut expellit ad ſpaciũ ꝛcauitatis ⁊ loca vacua ⁊ indiget pfoꝛatione educente illud: aut nõ rũpũt ⁊ remanẽt in eis. ⁊ hec etiam curant cũ aptione. Et oia quidẽ renũ apoſtemata velocia ſũt ad hoc vt in lapidẽ tranſeant. ⁊ q̃z; non cũ ipſa ſũt cã lapidis. Et q̃z; apa calidũ eſt in rene: ⁊ illud nõ ſit vacuũ a ſe. deinde accidat cõmixtio rõnis: tũc illud ẽ cã cõitatis velaminis magnitudis apatis ⁊ é mortale: ⁊ pphe q̃z; accidit ſignificatio mala: nam illud eſt, pter cõitatem malam. Qd ſi accidat ſignificatio bona tũc expectaꝛ ruptura ad ſalutẽ Et fortaſſe egreditur in hꝰi de pinguedine renis aliqd. ⁊ fortaſſe egredit ſicut pilus rubeus in longitudine vnius palmi ⁊ plus. Et cauſe quidẽ apatis renũ ſunt repletio in toto coꝛpoꝛe aut in mẽbris cõicatibus eis: aut pter q̃alitatẽ ſan. aut q̃ntitatẽ eius aut excoꝛiationem lapidis: aut retentionẽ vrine apõ renes extendentem ⁊ alia. repletio nanq; hec apat renes. Et apatibus quidem calidis in renibus velociter aduenit induratio: ⁊ tũc apparent ſigna indurationis: ⁊ facit q̃z; incurrere apa ſtructura lumbaris in medio. La.ij. de ſignis.

Ignum apatis calidi in renib⁹ eſt ſe. inſeparabilis que hz remiſſiões ⁊ cõmotiones inordinatas. q. ſint pncipia quartane: ⁊ pulſus non
S hz mioꝛationẽ in inceptõe ⁊ paroxiſmoꝛ ei⁹ quã hẽt in inceptõe reliquaꝛ ſe. ⁊ eſt ſe. eius cũ frigoꝛe extremitatũ. pphe manuũ ⁊ pedũ: ⁊ ſit illic hoꝛripilatio cõmiſcens inflationẽ ⁊ ſenſibilitaẽ extenſionis ⁊ grauitatis apud parteꝝ renis ſemp: ⁊ nocumentũ ab omni diuretico acuto ſalſo ⁊ acetoſo: aut inflatio ſm mãz ⁊ dolor: q̃ mouet ⁊ ſedat ⁊ pphe ſi fuerit aldubellati

⁊ dolor: q mãgis genus eſtẽ cuz ſit apa i coꝛpoꝛe renis. cuz autez eſt apud pãniculuz ⁊ apud ſuſpenſoriuz magnificat dolor ⁊ fit fortis ⁊, phibet erectõz ⁊ triſtiz ⁊ ſternutatõz ⁊ debilitatez ꝓparatõis eꝰ i quo nõ é cõfirmatuz ſuper locuz ſuũ. Et quando reſupinatur eſt dolor leuioꝛ q̃z; ſit cuz tacet ſup ventꝛez: propterea qa ſuſpendit renem: ⁊ eſt eius ꝓparatõ leuioꝛ ipſi. Et quandoq; ſit fortis ſe. huius egritudis ꝓpt magnitudiez apatis ⁊ producat ad ꝛmixtiõez ſenſus ꝓpter cõitatẽ velamis: ⁊ ad vomituꝫ cholꝛe pp cõitatẽ ſtõi ad epar. Et q̃z; ptinuat dolor facit ⁊ oculi ⁊ re tinet vẽter ꝓpea q̃ coartat mãz i iteſtis. Uria vero ẽ alba: deide fit cirrina ignea non pmixta: deide ſit rubea. Et q̃ñ aq̃ pſeuerat alba idicat duritiez futuram: aut puerilẽz aldubellati. Et ad vltimũ q̃ñ uria i hac egritudie ẽ alba viſcoſa ⁊ puertak ſm hoc ẽ ſignificatio mala. Et q̃ñ rubet aq̃ ⁊ reſidet ea fedimẽ laudabile tũc obedit apa digõi abſq; puerilõe ad rẽ aliã. Et q̃ñ ptranſit apa maturatõz i pmis diebꝰ ⁊ remanet uria clara tenuis: tũc apa ẽ i via faciẽdi collectõz aut i via iduratõis. ⁊ ſcif q̃ apa ẽ i coꝛpoꝛe renis: aut ad ptẽ veſice. ⁊ melius oibꝰ: aut ad inteſtina expulſione fcã a natura ab eis ad iteſtia ſicut expellit mãz plenes in oſſa lateris ad illud qd appet de coꝛpoꝛe. Et q̃ñ q̃z; fit ſm ſemitaꝛ reditõis ad epar: deinde ad meſaraicam: deinde ad inteſtina. Et expulſio q̃ ſit ad inteſtina qualitercũq; ſit eſt mala valẽ: aut expellit ad ſpaciũ ꝛcauitatis ⁊ loca vacua ⁊ indiget pfoꝛatione educente illud: aut nõ rũpũt ⁊ remanẽt in eis. ⁊ hec etiam curant cũ aptione. Et oia quidẽ renũ apoſtemata velocia ſũt ad hoc vt in lapidẽ tranſeant. ⁊ q̃z; non cũ ipſa ſũt cã lapidis. Et q̃ñ apa calidũ eſt in rene: ⁊ illud nõ ſit vacuũ a ſe. deinde accidat cõmixtio rõnis: tũc illud ẽ cã cõitatis velaminis magnitudis apatis ⁊ é mortale: ⁊ pphe q̃ñ accidit ſignificatio mala: nam illud eſt, pter cõitatem malam. Qd ſi accidat ſignificatio bona tũc expectaꝛ ruptura ad ſalutẽ Et fortaſſe egreditur in hꝰi de pinguedine renis aliqd. ⁊ fortaſſe egredit ſicut pilus rubeus in longitudine vnius palmi ⁊ plus. Et cauſe quidẽ apatis renũ ſunt repletio in toto coꝛpoꝛe aut in mẽbris cõicatibus eis: aut pter q̃alitatẽ ſan. aut q̃ntitatẽ eius aut excoꝛiationem lapidis: aut retentionẽ vrine apõ renes extendentem ⁊ alia. repletio nanq; hec apat renes. Et apatibus quidem calidis in renibus velociter aduenit induratio: ⁊ tũc apparent ſigna indurationis: ⁊ facit q̃z; incurrere apa ſtructura lumbaris in medio. La.ij. de ſignis.

Ignum apatis calidi in renib⁹ eſt ſe. inſeparabilis que hz remiſſiões ⁊ cõmotiones inordinatas. q. ſint pncipia quartane: ⁊ pulſus non hz mioꝛationẽ in inceptõe ⁊ paroxiſmoꝛ ei⁹ quã hẽt in inceptõe reliquaꝛ ſe. ⁊ eſt ſe. eius cũ frigoꝛe extremitatũ. pphe manuũ ⁊ pedũ: ⁊ ſit illic hoꝛripilatio cõmiſcens inflationẽ ⁊ ſenſibilitaẽ extenſionis ⁊ grauitatis apud parteꝝ renis ſemp: ⁊ nocumentũ ab omni diuretico acuto ſalſo ⁊ acetoſo: aut inflatio ſm mãz ⁊ dolor: q̃ mouet ⁊ ſedat ⁊ pphe ſi fuerit aldubellati vt nullo mõ dimittas: ⁊ nõ des i potu ſemĩa' ⁊ pallulas que ex eis ſiunt ⁊, pphe coꝛpoꝛe nõ mundificatoꝛ hu. n. eſſundunt tunc ad renes donec cũ verificatur maturatõ prouocet. Et pp illud oz vt phibeas potuz aque q̃ñtuz poſſibile eſt. i. hoꝛa ſuli huic hoꝛe q̃ñ nis ſit conueniens ſm aliquem modum curatio ad mũ dificandũ: naz ſi aq̃ ſit pueniẽs: ꝓpterea qa ſtrigidat ⁊ hũectat apata calida: verũtñ cuz ẽ taliter q̃ i pellit, puocatõz ⁊ coartat verſus eos ea que ſunt cloſa ad latus hꝰ ptis apatis ⁊ ad ſ̃inuz vie ſuo motu tũc nocumẽtũ eſt ſup ea eius iuuantũ cauſa qualitatis ſue. Et cuz hoc aſſociant cũ ea ipſi hu. ad renes quoꝛ deſcenſus ad eos ſit facilis p cõuenientiaz aq̃. Qñ i neceſſaria fuerit tũc oz vt i pom deꝛ aqua dulcis ffa que fugendo p cottũ vel p aliud ſumaꝛ. ⁊ oz ne ita ſit ffa vt phibeas maturatõz ⁊ abſtineat a carne ⁊ dulcibus. aqua vo calida nocet eis: ⁊ ſilr oñe calm actu qõ fortis eſt caliditatis. Et penitus aqua plima non eũaꝛ cuz laboꝛare faciat renes ſuo iccſſu ⁊ mom. Et non eſt vlceribus ⁊ apatibus aligd congruuz ſicut ges. ⁊ balnea qdez nou ꝓuenunt eis: niſi pꝰ declinatõez apatuz caloꝛuz. Et oz vt admiſtret i pmis ex eis q̃ bibũtur ⁊ ex epithimatib⁹ ⁊ cliſterib⁹ ⁊ aliis illud qd eſt iuuamentuz: deinde admiſceatur ei de his que ſunt abſterſiua mollificantia ⁊ maturãtia aliquid ſm magnitudiez apatis ⁊ eius puritatez: deide admiſtrenk abſterſiua ⁊ mollificantia: ⁊ oz vt admiſtrẽt de abſterſiuis ⁊ mollificatiuis ea i qb⁹ nõ exiſtet moꝛdicatõ. Si vo neceſſaria ſupſunt fortioꝛa moꝛdicatõz hũtia, ꝓpter magnitudiez apatis tũc rectius eſt vt i eis vicat qd moꝛdicatõez non habet Et ſilr ſi eſt illic hu. viſcoſus euacuet ⁊ oz vt frangat cũ cibis q ſunt de genere ſoꝛbitionuz conuenientib⁹ rebus ⁊ apatib⁹: veruñ ſint de ſũma coꝛ que moꝛdicatõz nõ bũt: q̃ñ ipſi eis nutriũt: ⁊ oz vt cognoſcatur diſpõ hu. i ſ̃bilitate ⁊ groſſitudie ſua: ⁊ i ſubſtantia ſua an ſint õ genere coꝛrupti aut ſani aut hu. alterati⁹: ⁊ i ſua ſũma an ſit multus ⁊ paucus: ita vt oppoñatilli cũ qualitate medicie: aut cuz q̃ñtate eiꝰ ⁊ cũ potes curare cuz eo qd eſt mioꝛis acuitatis nõ itendas ad aliud qd ſit acutius. Cũq; apa i tegre maturatur cuius cognitõ eſt i uria tunc i potu dentur diuretica ſicut ſemina ⁊ pillule eoꝛum in aqua oꝛdei ⁊ ſimilibus. ⁊ ante illud non dentur in potu diuretica ⁊ ꝓpoꝛie quando hu. coꝛpoꝛis ſunt mali. ⁊ quandoq̃z facit accidere ſumere in potu illa grauitatez: ſed non cures inde quoniam potare illa ipſa remouet illud. ⁊ prima quidem quibus ſit curatio in rectificatione apoſtematis ⁊ in ſolutione hu. mali ſunt cliſteria ⁊ potiones: cliſteria enim ſunt magis peruenientia ad iſta cum fixione virtutis ſue: ⁊ cum hoc ipſa ſi faciunt deſcendere aliquid deſuper: ſicut deſcendere faciunt ea que bibuntur ⁊, pphe ſolutiua ⁊ oz vt ſit clyſtere iene ꝓdictũ i cap. colice vt ſit clyſtere facile non coartans neq; hoꝛribile ⁊ faciat leſiones ⁊ noceat. Et caſſiafi. qdez eſt res cõ grua i curationibus renuz: uaz cum ipſa ponitur i clyſteribus ⁊ eis que, bibuntur euacuat ſine laboꝛe ⁊ aſſociat. ⁊ cum ſcis q

cozp⁹ ē nunduz ⁊ apa ē paruuz: tunc fortasse suffiē tibi dare i potu aquā mellis: aut aquā ⁊ zuccari plime ꝓmixtōis. naz absterſio ambaꝝ ⁊ eaꝝ icisio ⁊ subtiliatio fortasse resoluet ipm sine mozdicatōe. Et res iu natume i ꝓncipio sunt aqua ozdei cum oleo rosaceo: aut oleo aliquo ⁊ succus salicis ⁊ succi frigidi: ⁊ emplā cuz subtiliatiuis ⁊ sumere i potu mucilaginez psilij. Et fortasse datur i potu lac. ac si est iflato ꝓpter vt sit lac fm q narrauimus. Et post illud tunc admistra clysteria ex altea ⁊ maluis ⁊ semie lini cuz aliquo frigidoruz ⁊ oleo ros. Et opozet vt admistres emplastra ex farina ozdei ⁊ sint cuz ea viole ⁊ fabe ⁊ si ne dimitte frigida ⁊ adde fenugre. ⁊ camemillam ⁊ silia ⁊ sit oleuz siamī ⁊ oleuz de cartamo. Et emplastretur defozis cuz eo qđ est maturatiuum ⁊ vehemē tionis calefactōis. Et ex illo ē vt emplastrēt cuz panno lineo ifulo i oleis calefactis ⁊ illis i gbus est vtus aneti ⁊ altee: ⁊ sumanť ēplastra ex farinatritici ⁊ aqua mellis decocti ⁊ ex folijs fenugreci ⁊ caulis ⁊ radice lilij ⁊ aneto ⁊ altea ⁊ camemilla que appzopata sunt cuz lenitiuis. ⁊ fortasse necessariuz ē causa doloris vt ponaťi eis aligd de papauere. ⁊ cozrices mandragore sunt ꝓueniētes ad illud. Et illud quod fit ex apate pp lapidē oz vt regať regimie illius loci cuz eo quod dicemus. Et nō ē nisi regimē doloris cū cōmouet ⁊ ꝓpe apud vesicaz pp magnitudinē lapidis i ea: aut excoriatōis aspitatē. ⁊ qnz sedať cū balneis ⁊ tia. Cū qz supfluit ⁊ mollificat redit dolo: vehemēs p⁹ horaz. Et embroce facte ex camemilla ⁊ melilotoz ⁊ altea ⁊ ex furfure sūt iuuatiue valde. Et si ē illic retētio aliq̄ nature nūc illud qđ recti⁹ ē: ē extractō fecis cuz colyrio: aut clystere nō magno qđ cartet: aut dolorez faciat: imo magis diligo vt colyriū i lenificatiōe nature sit lenitatis plime ⁊ sedet dolorē. Et nō ē via ad admistrādū solutiuū: qm̄ doloꝛes facit ⁊ nocet p id qđ descēdere facit desup. Clystere aūt cuz ieo ponunť adipes ⁊ vnctuosa ⁊ ꝓsortať eius mollificatō ⁊ ꝓsortať ei⁹, ꝓuocato facit cū solutōe lenificatoz ⁊ frāgit doloꝛē. Et ex emplis fozib⁹ i maturando aldubellati accidēte i renib⁹ sūt fic⁹ elixate cū aq̄ mellis. ⁊ si necessariuz ē vt ꝓsortet mezerion ⁊ ireos fiat. Et ex potionibus exptis ē illud qđ recipit se. lini pōd⁹. ij. auť. amili auť. i. ⁊ ē due dos. Et qñ ꝓplet maturatō tūc admistrēt diuretica q̄ dibāt ⁊ ex gb⁹ fiat clistere. Et ex emplastris qđē ē emplastruz facū de camepitheos ⁊ polio ⁊ prassio: ⁊ petrosellino ⁊ signāto ⁊ spica. Et oz vt tu assidue vtaris i dispōne doloris ⁊ ledatōe lulpensozij ei⁹ sedatiuis q̄ dixim⁹ multotiēs. ⁊ qñz ē clistere extrahēs feces sedās doloꝛem p hoc q facit delcēdere illud qđ ꝓximebat: ꝓptera q lenit. ⁊ si nō facit illud necessariū ē vt alleuiēt sicut cum phlōmia ⁊ vēnosis positis cū facultate iter chatim ⁊ dozuz: deide fiat scalpellatō ⁊ vapozet loc⁹ cū lana ifusa i oleo calido i quo docta sūt sicut altea ⁊ abzotanuz ⁊ camemilla. ⁊ necessariū ē vt ēplastret cuz eis q̄ sūt sicut semē lini ⁊ silia. ⁊ qñqz necessariuz ē tibi vt emplastret cū eis q̄ sūt sicut poliū ⁊ olibanuz ⁊ herbus ⁊ cera ⁊ oleū de lilio, ⁊ qñqz ē tibi necessariū vt ponas medicamē penetratiuū ita vt ponas vētosas ⁊ scalpelles leuiter: deide vapozes cuz vapozatōe ꝑdicta: ⁊ fortasse necessariū ē tibi vt tribuas i potu remia diuretica frigida cuz paucis calidoz subtiliuz ⁊ aliquo narcoticoz: sicut amiſū cū herbo ⁊ opio ⁊ fiē filoniuz. Ipm enī ē meli⁹ medicamī i h⁹ loco. Cura aūt, ꝑpe aldubellati cū scineris q̄ necessariū est vt collectōez faciat ē: qm̄ oz vt tu adiuues cū maturatiuis q̄ dixim⁹ ⁊ addas ieis vtutē cuz eis q̄ sunt sicut glutē albotī ⁊ vrtica ⁊ ābsynthū ⁊ ireos ⁊ saria herbi. Et qñz ponūť i eis ea q̄ sūt sicut radix vitis albe ⁊ mezerīō ⁊ fim⁹ colūbin⁹. Et qñz sufficit i ea decoctō ficuū cū melle. ⁊ oz vt vtaris i clysteriḃ⁹ ⁊ ꝑ potibus eis q̄ maturant cū fortitudie ⁊ admistres vapozationes ꝑdictas ꝓsortatas cū eis qb⁹ oz eas ꝓsortari. Et multotiēs qdē ē cā tarditatis maturatōis malitia cōplonis calē i phlate. Cū qz equat maturatō illud sit cū eis q̄ sūt sicut genera lactis ebibita ⁊ clysterizata ⁊ redita ad maturatōz faciēdā sup res frās natura calidis ꝑ accīs sicut ē aq̄ calida i q̄ fiat encatisma: ⁊ tūc si nō rūpit admistra rupturaz faciētia ⁊ clisteria acuta vsq; quo puenias ad illud i quo ponūť hellebor⁹ ⁊ticidis ⁊ talia. Et illud qđ exteri⁹ ē rege cū vapozatō nib⁹ ⁊ empl⁹ is defozis ⁊ adhybe diuretica fozția sicut ē acor⁹ ⁊ scīn agnicasti. Et eis gdē vtriq; ē ꝑpetas i hoc, ꝓuocāt. n. cū vtute labozīosa. deide admistra ea q̄ icarnāť ō medicis ꝓparatis ad vlcera renū ⁊ ego dicā ea. Cap. iiij. de apate phlatico i rene.

i Pluz enī ꝓuenit a causis faciēnib⁹ ꝓuenire phlegma. Cap. v. de signis.

Unt grauitas ⁊ tēlio ⁊ mozatō i opatōibus renū: ⁊ nō ē illic iflammatio. Et qñz ēcū eo mollities i facie ⁊ oculis ⁊ in reliquo cozpoze. Et ē spma valde humidū frigidū tenue cū defectu signoz q̄ sūt, ꝑpa dura. Cap. vi. de cura.

Et cū emplis calefacientib⁹ ⁊ cū diureticis ⁊ mūdificatiuis. ⁊ oz vt ponaťi ea fiducia pluri ma i lauro ⁊ foliis ei⁹ ⁊ olco ipi⁹ ⁊ i ruta ⁊ in huiusmodi ⁊ administrentur clisteria.

Cap. vij. de apostemate duro in renibus.

Uando qz ē icipiēs. Et plin ei⁹ ē p⁹ egritudi q̄ né acuta cui⁹ qdē cā ē icipiēs. Et plin ei⁹ est mā melica currens ad eū: aut ē lapideitas ex apate calo pp frig⁹ qđ ꝓcurrit ipz i lapidē: aut calorez igrossanté ipz: q̄ ābo sūt cā i hoc ne ꝓueniat materia turatō. Et maturatō. n. ē lequēs caliditatē rēdētez ad equalitatez. Cap. viij. de signis. ⁊.

Ignificat q̄ apa duz ē in renib⁹ grauitas, ve hemēs cū q̄ nō ē dolor de quo sit curādum nisi in fcō p⁹ apa calz: in ipo. n. qñz ꝓmouēt doloꝛ. Et de signis duri ē paucitas ꝓxidii ⁊ stupoꝛ ambaꝝ ⁊ stupoꝛ anchaꝝ. Et qñz stupescit ābolcura. verūtam ipsa ābo ñ eūant a debilitate. Et accidit i oib⁹ istis mēbris iferio⁹ arefactio ⁊ extenuatio. Et vria ē subtilis pauca i ēgritate: ꝓptera q̄ ꝑpi ambo paz aquositatis attrahūť pp debilitatē vtutis ⁊ debilitatē expulsiōis eoz ābozē: ⁊ ex ꝓnata digōe tenuis ⁊ cā i hoc ē opilatō, ipsa, n. ꝓhibet qđ turbidum ē

penetrare ⁊ ꝓfūdere eius qđ tenue ē: imo opilatio q̄ꝝ captinat vriną ⁊ debilitas ꝓhibet virtutē digerere. ⁊ qñz ꝓuenit ex ea ꝓmotio. Et multotiens ꝓducit ad hidropisim pp opilationē vie aquositatis san. ⁊ reductionē eius ad cozp⁹. Et ꝓpter illud oz i h⁹ egritudine vt assidue fiat eius ꝓuocatio.

Cap. ix. de cura.

Onsidera radices que sūt i curationib⁹ duritiei epatis ⁊ medicias: nā ille eedez sūt via curationis duritiei renū. Qđ si necessaria ē phlomia pp multitudinē san. melica fiat. Et cōfert ei qñz potare semina i quib⁹ ē lenificatio ⁊ resolo sicut semen almaru ⁊ semē lini ⁊ semē altee. ⁊ fenugre. ⁊ cartamuz de quib⁹ fiant pulueres q̄ sicci manib⁹ i os ꝓiciantur ⁊ misceant cū eis diuretica fm necessitatē: ⁊ non sit supfluitas i medicinis q̄ obrez reincatur grossū ⁊ uertatur i lapidē: imo ꝑdera vrinā eius ⁊ quotiens igrossāt ꝓuoca cū equalitate: ⁊ quotiēs stat matura. Et de signis maturitatis ē q̄ multiplicatur vrina. Et cōferūt ei iunctiones ⁊ vapozationes cū eis q̄ sunt sicut oleū de costo ⁊ oleū nardinū ⁊ sambacinū ⁊ oleū camemillinū ⁊ oleū anetinū ⁊ oleū laurinuz. Et de emplis sūt empla facta ex camemilla ⁊ melilotoz ⁊ semie lini. Et qñz necessaria sūt ea q̄ sūt ficē bdellinū ⁊ āmoniacū ⁊ serapinū ⁊ adeps vrsi ⁊ adeps leonis ⁊ medulla vaccina ⁊ ceruina ⁊ talia de gb⁹ fiant empla ⁊ vnguenta ⁊ admistrentur. Et qñz necessarium ē vt dissoluanť ea q̄ sūt sicut bdellinū ⁊ ammoniacū i coctione diureticoz. ⁊ silr camemilla ⁊ tribuli ⁊ melilotū ⁊ polypodiū ⁊ detur ex eis i potu.

L. x. de vlceribꝰ renum.

Aluse vlcerū sūt ipsemet cause reliquoz vlcerū. Et sunt cause separationis ꝓnaturalis deide apertionis. Et illud qñz fit a scissura vene eruptione ei⁹ ⁊ ipius scisione, ꝓpter causas notas. Et sūt, ꝓpter aldubellati que rūpuntur ⁊ fuit ꝓpter lapidē q̄ egreditur. Et qñz fuit, ꝓpter humcholi cos excoriantes: aut viscosos excoriatōne facientes ꝑ eradicationē ihā ⁊ ex adherētia sua cū labore. Et vlcera qđē renū sunt numoris malitie q̄ vlcera vesice ⁊ q̄ vlcera meatuum inter vtrumq; ⁊ quā vlcera meatuum interduo emunctoria. Et causa in hoc est q̄ vlcera membri neruosi difficiliozis sūt sanationis q̄ vlcera mēbri carnosi. ⁊ plin qđē accidūt vlcerā i meatibus, ꝓpter generationē materie cholice ex coriationē facētis: aut, ꝓpter lapidē faciētez accidere excoriationē. Et qñz fiunt ista vlcera corrosiua ⁊ qñz ñ fuit. Et multotiēs qđē, ꝓuenit ex vlceribus renū sicut le que nullo modo sanant q̄ius sit de illis q̄ cessāt a curāu suo cū mūdificatione corrosiū ⁊ curā tur cū ē eius repleno. Et illa vero que est bone materiei nō ꝓuenit magnus timoꝛ necq; etiam timetur ex ea nisi dilatatio ⁊ corrosio. Illa aūt que ē malę materiei facit accidere dilatationē ⁊ ꝓducit ad ꝑditionē. Et ille cui⁹ ren disrūpitur mozitur ⁊ multotiens ē aliquid ex capite apans declinat ad exteriora: ārę rūpitur ad exteriora.

L. xi. de signis.

Igna vlcerū renū sūt q̄ egrediuntur i vrina ⁊ sanies ⁊ ptes capillares ⁊ frusta rubea carnosa. ⁊ i locis renū qñz sentit habēt ea dolorē. Et qñz antecedit ea mictus san. aut aldubellati renū: aut doloꝛ ex eradicatione lapis. Et qñz significat ipa pcussio eueniēs: aut casus cum apertio ne aūt ñ fit doloꝛ. Et significat ipa assiduatio mictus sanguinis paulatim. Dict⁹ enī san. cū ē ex eruptione aldubellati aut fixura vene deinp possibile ē vt sit assidu⁹ duobus diebꝰ aut tribꝰ. si aūt illud fit plus tūc fit, ꝓpter aptionē aut pp vicus i renibus aut vesica. nā cū plōgatur ⁊ ē illic alteratio coloris: aut ꝓmixtio vn⁹ nō ē nisi vicus i renibus: aut vesica: ⁊ ille mictus sā. debilitat: qñ ēq̄ illud qđ de eo ꝓuenit omni hora sit paz nī frequētia ꝓducit ad hoc vt eiciatur sūma plima ⁊ dā qđ iné vlcera renū ⁊ vesice ē q̄ vlcera renū sūt cū facilitate vrie ⁊ vlcera vesice sūt cū difficultate vrine. Et cozrices in vlceribus renum sunt rubei. Et i vlceribus vesice sunt albi: aut magis grossi si sūt i vesica ipa: aut pui tenues si sūt i meatibꝰ. Et cognoscitur etiā dā ꝑ locū doloris: nā locus doloris i eis diuersificatur ex vlceribus meatuū i medio ⁊ i meatu nerui post collectionē. ⁊ qñz associatur doloꝛ i vlceribus vesice cui ē ꝓnio. io oi hora sicut parturientis. Et significatur qñz dā ꝑa ꝗsita ex hoc q̄ doloꝛ in vlceribus vesice ē difficiliozis: qñ mēbrū ē mēbrū neruosū fortis sensus. Et mictus san. frequens ēq̄ius sit de significationibus vtriusq; rei: est mī i vesica minoris ēq̄itatis ⁊ minoris ꝓmixtionis cuz vrina. Et qñ mingunt patiētes vlcera renū ⁊ vesice san. pꝰ mictū sanei: tūc, significatur corrosio. ⁊ significāt qñz difficultas vlcerū, renibus ⁊ malignitas coz ꝓ paucitatē receptionis rectificationis ⁊ lōgitudinē tpis ⁊ mīnitudinē fecis ⁊ coloꝛē malū viridē ieo qđ mingitur ex vehemētia fetoris. L. xij. de cura.

Rimū qđ necessariū ē intēdendum i curatione vlcez renū ⁊ vesice ē equatio hu. ⁊ declinatio coz ab amaritudine ⁊ bauracitate ad dulcedinē vt nō faciat venire vulnus pꝰ vulnus. Et dimissio oīs acuti ⁊ amari ⁊ salsi ⁊ acetosi. ⁊ miōratio potus aque vt minoretur necessitas mīgendi. Et minoꝛet motꝰ renū ab eo qđ ꝓuenit ad cozsiōnem ⁊ cozrasio ꝓ illud. Canon enī curationis vlcez ē ges. Et ex eis q̄ equant hu. sunt phlomia si est necessaria. Et solutio subtilis ⁊ tenuis sine laboꝛe penetꝰ ⁊ sine solutione hu. acato ⁊ subito i vice vna. Et hꝰ enim expellit a cozpoze expulsionē subtilez cum declinatione ad partē que ē alia a parte renū. ⁊ dum nō admistras solutiuū cholerū ē melius vsq; ad necessitatē. Et melius qđē ē vt eques māz ⁊ educas illam post illud, ꝓuie vomuit. Clomitus nāq; ē melius quo renū vlcera curantur: ꝑpea qđ mūdificat ⁊ euacuat ⁊ ꝓpter hoc q̄ trahit hu. a cōtrario ptis renū. ⁊ qñ q̄ ē vsus vomitus frequēs sufficiens ad illud exculans ab alio. ⁊ melius quidē est vt ꝓnuoces pus cū seminibus: deide pmuteris ad vomitū. Et oz vt vomitus fiat sup cibū cū eo qđ facilē efficiat sicut melō ⁊ eius semē ⁊ ꝓpie semē eius cū vino dulci: ⁊ cū eo

qđ̄ est siropꝰ acetosus cū aqua calida. ⁊ oꝛ vt nō fiat commotio vehemens cū labore. Et excis quidem que hu. temperant est sumere aquam melonis rōa ni ⁊ vnā ⁊ alkakingi ⁊ papauer. Et de radicibꝰ quas te oꝛ, considerare est vt cum dolor fit fortis curet hoꝛ lor prius: deide vlcus. Et cū vlcus est recens ⁊ quo tiens rūpitur aꝑa est eius curatio facilioꝛ. Et forasse sufficiunt pillule de amilo cū siropo vio. Cū autē cronicum fit res fit difficilis. Et oꝛ vt ꝑperes i mū dificando: i leui quidē cū diureticis, leuibus sicut est semē alkakingi ⁊ altee ꝙsq; ad acceptionē feniculi: ⁊ in malo qdem ⁊ maligno cum eis que sunt sicut capi lus ueneris: iꝫ, sit rēperatus ⁊ ireos ⁊ faria herbi. Et est necessarium vt aggregeꝫ iter potationē ⁊ empla tionem cum egritudo est maligna: ⁊ forasse confe runt i ea isopus ꝫ uta ⁊ silia. siꝫ autem mundificetur tunc sis occupatus i sigillatione vt non eueniat ꝯ roſio. Et oꝛ vt geti adhereant ⁊ nō laboꝛet q̄tum possibile est: ummo oporteꝛ vt, sit contenti de exerci tio ffricatione extremitatū ⁊ ꝑ eōne quā facit exerci tium, ꝑ apoꝛationē sicca: ita vt nō ꝓcedas eis scisionē talia, ꝛ ꝑ ꝓie cū assiduus fuerit exercitio: deide sanant gradatim exercitio ⁊ rantur leuis ꝙsq; uo redeant ad consuetudinē i motu suo. In cura vero ipi vlceris oꝛ vt i primis dimittatur coitus. Coitꝰ nanq; nocius est illis valde, ꝑpter multitudinē motus exercitij ⁊ sufficiat fricatio: q̄n ipsa est, imatiua ⁊ attractiua san. ad coꝛpus. ipsorum vero reginē cuꝫ medicinis oporteꝛ vt sit cū exsiccatiuis absterssiuis ꝑ ine mo dica tione. Cū si vlcus non fuerit cū illa malitia sufficiat illud qđ est temperatū in abstersione ⁊ exsiccatione ⁊ si est maligium, est necessarium illud qđ fortis mū dificat ⁊ lauat: ⁊ qđ est vehementioris exsiccationis vt ꝓhibeat hoꝛdeꝛe: ⁊ post illud qđ est vehementio ris stipticitatis ⁊ phibitionis vt, phibeat effusionez hu. maloꝝ ⁊ cū mundificatur ⁊ exsiccatur ⁊ aduer tuntur ab eo materie est sanatio. Et opoꝛtet vt, com misceat cum medicis vlcerum oibus glutinationez facientia sicut sunt amilum ⁊ dragagantum ⁊ frigi de grume. nā glutinatio est ex eis que ponunt vlcera minuta ab excoꝛiatione coꝛ que transeūt sup ea. Et que de eis est vnctuosa sicut lacca facit carnem mem bri. Et illud qdem ex quo ipm nutritur spiritꝫ ⁊ ane xunt ꝓparation i ad sigillandū. ⁊ oꝛ iterum vt mis ceantur cum eis diuretica ⁊ medicie subtiliatiue, vt faciant peruenire ad ipsa medicinas rectificantes ⁊ sigillantes: iꝫ ipe in seipsis noceant, ⁊ ꝓmouent. Et q̄n necessariū est vt misceantur cum eis narcotica ex herbis sicut hyusquiamus nigrū ⁊ illud, ꝑpter sedationē doloꝝ is ⁊ exsiccationem ⁊ repercussionē. Cū qꝫ scis q̄ i vlceribus est soꝛdes tunc da i potu absterssiuum quo est fortitudo ꝓcoctionis sicut aqua ꝙcciari ⁊ aqua mellis cum q̄busdā seminibus donec ꝓue ceꝛ ⁊ lauet: deide, consequenter adhibe exsiccatiua. ⁊ medicie exhibite quibus curatur qđ nō est maligniꝫ valde de vlceribus renū sūt sicut semē altee ⁊ semen ⁊ linaru ⁊ radices coꝛ cum aqua mellis ⁊ semē alka kingi ⁊ aqua vue vulpis ⁊ ꝓcoꝛie mōtane: ⁊ iterum semē cucumeris ⁊ bolū armenū cū tūleb: ⁊ capillus veneris cū aqua mellis. Et radici ligritie est exsicca tio ⁊ mundificatio ⁊ maturatio ⁊ glutinatio. Et itez semē lini ⁊ dragaganti aū ps. i. ⁊ polypodij ꝑtes. ij. cū aqua mellis. Et iterū grana pini ⁊ semē citroli su mantur de q̄bus puluis factus q̄tum palma plena est sumatur. Et iterū de semine papaueris toꝛrefacti ⁊ triti sumat. ʒ. i. ⁊ ʒ. in qua bulita sūt squinātum ⁊ rādix liquiritie. ⁊ fortius eis q̄ dximus ē petroselinū aut daucū cum vino odoꝛifero ⁊ inolmatur bolo ar meno. ⁊ inuatur sumēdo i potu bdellij, dissoluti cuꝫ gumma alboꝝ ⁊ terre sigillate ꝑtes equales ⁊ sit do sis peruenies ad auꝛ. i. i vino dulci. Et itez faria her be ē fortis mūdificationis ⁊ exsiccationis sola. Cuꝫ cum ea aggregantur ea que sunt sicut terra sigillata ⁊ acatia ⁊ succus herbe hircine ꝙplet inuamentum eiꝰ. Et ireos etiaꝫ ē fortis cū quo fiat ẖ opatio ⁊ lilia. Cō posita autē sūt sicut illud qđ fit ex seminibꝰ cucu. ex coꝛticati granis. xxx. ⁊ ex granis pini. xij. ⁊ ex grāis amigdale. v. numero ⁊ ex croco qđ sit equale pōderi coꝛ ⁊ bibatur i ieiunio. ⁊ si caliditas ē vehemēs lo co grano nū pini ponant genera ⁊ troli. Et iterum de granis. xx. grana ⁊ de grāis cucu. xl. grana polypo dij. ʒ. i. ʒ. bibatur cū ℔. i. ⁊ ʒ. aque i qua bulite sit spi ce celtice ⁊ ꝛe. apij. amboꝝ aā. ʒ. viij. vsq; quo redijt ad quartā. Et iterū terre sigillate ⁊ ian. dra. ⁊ castoꝛei ⁊ semē melonis ⁊ ſe. apij. ⁊ ſe. cucu. ⁊ ſe. cucur ⁊ succi ligritie: lacce ⁊ aristol. ⁊ amigdale pini magne ⁊ pa paueris ⁊ se. hyusq; ami albi partes equales i potu dē tur ℥ qđ exigit illud qđ ē ꝑis cū rob. ⁊ iterū de gra nis pini magne. xxx. numero amigdale excoꝛticate grana. xx. dactiloꝝ carnosoꝝ grana. xv. fructus cap paris aui. iiij. croci aur. i. et. cōficient cum rob. ⁊ ad ministrentur. Cuꝫ dolor fit fortis oꝛ vt a curatione vlceris sepatio fiat ⁊ curetur cuꝫ hꝰ medicamīe. ℞. se. hyusq; ami albi. ʒ. i. sertā opij ℔rat. i. se. citroli se. lactuce amboꝝ aā. ʒ. i. se. portulace. ʒ. i. ipꝫ eni sedat doloꝛ ei dispolutione. Et q̄n doloꝛ ē punus sedat ipꝫ potus lact ⁊ aque ⁊ potare siropum viol. Et de foꝛ nibus sunt diacalamentum ⁊ troc. ⁊ alkakingi ⁊ tro. aselepiadis ⁊ tro. Diascoꝛidis ⁊ suffuf regis aristol. ⁊ regimē kakigi mōtane. ⁊ suffuf camedreos ē fortiſ valde. Et multotiens ꝓferunt clisteria dyscenterica fm semitaꝫ vicinitatis. Et q̄n ꝙ administras empla hꝰ generis ponēdo super doꝛsum ⁊ apud strictura me dij ⁊ loca vacua sicut illud qđ sit de faria herbi de cocta cum vino ⁊ melle. Et iterum qđ fit ꝺ rolis sic eis ⁊ lenibꝰ ⁊ melle ⁊ granis mirthi ⁊ empleꝫtur cuꝫ coꝛ ⁊ hoc quidem ꝓhibet putrefactionem dilata tam. Et de unctionibus sunt sicut oleum de alcanna ⁊ oleum arboꝛis masticis: ⁊ oleum de eydonijs cuꝫ gbꝰ q̄n ꝙ misceꝛ qđ ē sicut stoꝛax. ⁊ q̄n ꝙ necessarium illud qđ est sicut adeps anatis ad lenificandū. Fistu le vero curationē non habēt nisi exsiccationem ⁊ ꝓ hibitionem coꝛruptionis. Exsiccatio quidem fit cuꝫ assiduatione mūdificationis coꝛporis ⁊ cautela a re pletione fm qualitatē ⁊ ℥titatem: ⁊ hoc qđ ē suffi

cit curatioē eiꝰ q̄ nō ē maligna. Maligna vero oꝛ vt curet cū hoc tū ei ꝙ que sūt fortioꝛa eo sicut sūt empla ⁊ potatōes, phibentia putrefactionē: sicut sūt stiptica nota cū absterssioē cū qbꝰ nō ē modica tio de mūdificatione. Cibus oꝛ vt sit cibus boni chimi ex carnibꝰ auium quas scis. de piscibꝰ alra drachi ⁊ oleribꝰ boni chimi ffris sicut sūt atriplices ⁊ blitū. ⁊ dum vlcera ꝑmanēt mala oꝛ vt denſ alla ta ⁊ sicut ē vitelli ouoꝝ sorbiliū ⁊ gradatim ꝓueniat ad gallinā pinguē. ⁊ atriplices ⁊ genera lactis cōfe rūt eis qui ea digerūt. Cō ergo ē sicut lac asininū ⁊ lac eqnū ē ⁊ lac camelinū ꝑfert eis: q̄n lac rectificat mās vlcerū ⁊ lauat ea ⁊ glutinat ea cum sua retētiōe Et qđ est sicut lac vaccinū ⁊ ouinū aggregat ad illō additionē i ꝓfortatōe mēbꝝ cibatiōe eius. verūtamē lac asininū ⁊ caꝑnū inuatiuū est ex ꝑte rectificatōis ꝙplonis ⁊ ablutiōis ⁊ ex ꝑte ꝑparatis est magis in uatiuum q̄m illa duo ⁊ ꝑprie qđ est nutriti in domo Et forasse est ꝓueniens vlceribus i q̄bus scitur di spolitio ei. Et oꝛ vt misceat cū lacte coꝛum ⁊ cibis ipsoꝝ quas ipsi sumūt aliqđ ex medicinis rectifican tibus vlcera sicut est dragagantū sumptis i potibus generibꝰ lactis post mūdificationē ⁊ amilū ⁊ gūmi ⁊ exsiccatiua et ⁊ aliqđ de diureticis ⁊ seminibꝰ faciē tibꝰ glutinationē. ⁊ q̄n bibit lac nō comedat pꝰ ipꝫ aliqđ donec descēdat. ⁊ si ei rardat descēsio misceatur cū eo aliqđ salutif. ⁊ q̄ꝫ ponāt i eo sal ⁊ mel. Et lac ꝓueniēs ē ei loco aque ⁊ cibi sibi. Et cū deficit pus est inuatiuū lac camelipꝰ hoc qđ sigillat ⁊ gluti natio nē facit ⁊ ꝓfortat. ⁊ ē ei vt bibat genera lactis cū sitis adest. Olera aūt ⁊ fructꝰ que ei ꝓueniūt: sunt melones, ⁊ citroli ⁊ pira ⁊ zarur ⁊ granata dulcia ⁊ cydonia. Et de siccis qbꝰ in secādis vtendū ē nisis sunt amigdale, ꝑprie toꝛ refacte ⁊ fistici ⁊ auellane ⁊ grane pini, ꝑprie ⁊ alcasbu. Et dimittāt fic siccaꝫ: q̄n male sunt ad vlcera abstergentes ea: ⁊ scalpellantes ipsa ⁊ exsiccantes ea: ⁊ in ipsis est lacticinum occul tum. Et oꝛ vt deuitet oīe aceto sum fortis aceto sitatis: ⁊ oīe acutum ⁊ oīe salium ⁊ oīe quod est ve hementis dulcedinis.

Cap. xiij. de scabie renum ⁊ meatuum.

Egenere vlceꝝ eoꝝ est scabies. Et cause eiꝰ ꝙ plin sunt both oꝛ que apparēt sup eos ex hu moꝛibus cholericis ⁊ baurachijs: deinde vl cerantur. Cap. xiij. de signis.

Unt cū signis vlcerū i exitu eiꝰ qđ egredit cuꝫ cōmotōe ⁊ puritu i loco renū cui admiscet pūctura. Et q̄ꝫ magnificat cū ea doloꝛ. et illud qđ egredit de ea q̄ fit i meatibꝰ pāiculoſuꝫ ē.

Cap. xv. de cura.

Unfert ei phlomia basilice si ē coꝛpꝰ totū ple nū ⁊ manus tuuamē ei, omni dispōne ē phlo mia basilice: ⁊ vētolatio loci renū. Et admini stratio mūdificatiōis coꝛporis semp ⁊ ꝑprie cā vo mitu. Et ꝑfectiōes ex auellāis silles de seib cuꝫ boli armeni: ⁊ succi liquif. eqs ptib. Et ab sit q̄ bū digerit ⁊ ē boni chimi sic vitelli ouoꝝ ⁊ q̄ infrant ⁊ hūectāt sic pulli cū atriplicibꝰ ⁊ spinachijs ⁊ blitis.

Cap. xvi. de lapide renum.

Mmunicāt renes, ⁊ vesica i cā generationis lapidis. ⁊ illud ē q̄n lapidis gnātio nō cōple tur nisi ex mā patiēte ⁊ vtute agente. Mate ria vo est būiditas viscosa grossa phlatis: aut sanies aut san. aggregati in aꝑate ⁊ hoc ē raro. Virtus vo agens ē calitas egressa ab equalitate. Et mā qdē hꝫ duas cās q̄ꝫ vna ē, mā materie: ⁊ scda ē retētoꝛ māe

Mā vo materie sūt cibi grossi ex generibꝰ lactis ⁊ ꝑprie spissis ⁊ caseus ⁊ ꝑprie humidus ⁊ carnes grosse ⁊ carnes auiū paludestriū ⁊ magni coꝛporis ⁊ caro camelina ⁊ vaccina ⁊ hircina ⁊ q̄ de siluestri bꝰ ingrossant: ⁊ pisces grossi ⁊ cibi de patellis oēs ⁊ pānis viscosus ⁊ crudus ⁊ azymꝰ, ⁊ tri. ⁊ sorbitiōes ⁊ silia ⁊ aldarmacha ⁊ viscosa ⁊ ꝑfectio de melle vis cosa, ⁊ fructꝰ acetosi ⁊ difficilis digōis: ⁊ illi q̄ generant humoꝛē viscosū. sicut mala imatura ⁊ sicut vitri ⁊ ca roꝛ piroꝝ. Et ex aqs turbide, ꝑprie nō cōueniētes di uerse: ⁊ nigra vina ⁊ grossa ⁊, ꝑprie q̄n digō ē debil ꝑp debilitatē vtutis digestiue: aut ꝑp multitudinez eius qđ sumit ⁊ destruit virtutē: aut ꝑp malitiā oꝛdi nis ⁊ exercitij sup replonem. Et q̄ꝫ est mā sanies vl cerū i eis aut i alijs. Retētoꝛ aūt materiei ē debili tas expulsiue i renibꝰ ꝑp ꝙplonē: aut aꝑa calin ⁊ he risipila ⁊ vlcera i renibꝰ ⁊ retinenti i eis supfluitates re sidentes ois aquositatis q̄ ꝓuenit ad eos: aut ex ve hemētia caliditatis i eis ⁊ retinet supfluitates ⁊ facit eas lapides aū ꝙ expellant ⁊ attrahit eā, ad eas aū digestionē integram a superie ibꝰ coꝛporibꝰ. Et hec caliditas aut ē seꝑabilis: aut ise ꝑabilis: aut acci dens, ꝑpter laboꝛē: aut acceptionē calefaciētis: aut ꝑpter opilationem supfluitatū aggregata ⁊: aut fri gus ꝓstringēs: aut aꝑata opilantia ⁊ hoc ē plurimū ⁊ fra ⁊ dura ⁊ coitus mēbꝝ, ꝓpinquoꝝ sicut ilesti noꝝ ⁊ alioꝝ ⁊ q̄n ꝑplum renes tunc accit i eis opi latio. Et iste res omēs et iueniunt i vesica cā lapidis cuius differāt vtriq; lapides. ē eni ille q i renibꝰ ē le uioꝛ parūp ⁊ minoꝛ ⁊ magis decliuis ad rubedinē ⁊ ille q est i vesica ē durioꝛ ⁊ maioꝛ valde: ⁊ magis d cliuis ad nigredinē ⁊ ad citrinitatē ⁊ ad albedinem ⁊ generet i ea lapis q minutatim frangit. Et iterum si ē lapis renū ⁊ generat fm plin ⁊ nō adhuc mingit tūc ē sedimē vrine intentū eū eo: ⁊ si ē vesice ⁊ discer nit fm plin post sepationē vrine: tūc est fex san. dein de associat ei ⁊ diuersificat ab eo. Et ille cui pluri mū aduenit lapis renū ē pinguis: ⁊ ille cui plin ad uenit lapis vesice est exteniuatus. Et senibꝰ pluri mū aduenit lapis renū q̄ lapis vesice: ⁊ infantiuꝫ ⁊ coꝛ q illos sequunt est couersio. ⁊ plin huius fit iter ifantiā ⁊ pubertatis initiū: ⁊ illud ideo q̄n ꝙtus ex pulsiua i ifantibꝰ ⁊ adolescentibus ē fortis: q̄ꝫ expel lit a supioꝛibus mēbris ad illa q̄ sunt iferiꝰ. In se nibus vo ꝙtues renum ipsoꝝ debilitant valde. Et iterū, q̄n ifantiū ⁊ adolescentiū subtilioꝛes sunt hu. tūc ꝑp hoc penetrāt i renibus coꝛ: ⁊ senū hu. sunt grossioꝛes: q̄ꝫ nō penetrant i renibꝰ eoꝝ. Et q̄ꝫ ꝑ ꝛ mignātur lapis i ifantibꝰ est ꝑp appetitum coꝛ ⁊ motū ipsoꝝ sup replonem: ⁊ q: potant lac ⁊ ꝑp cōstrictio

nem meatus vesice eoꝝ: ⁊ in sendꝫ pp debilitatē digestiōis ipsoꝝ: ⁊ pp hoc iudicant: Hyp. q ipse i senib⁹ nō sanat. Et ois vrina ī qua ē hu. plurim⁹ ē digniꝰ vt ex ea generet lapis. ⁊ ē illa ex qūs cū delecdit gnātur sal. ⁊ ei⁹ sal plurim⁹. Sal aūt gnātur ab aquositate i q̄ ē terrestris plūa quā adussit calitas. Et vrina q̄dē ifantiū pluris ē salis q̄ vrina senū: nō q̄n terrestreitas ei⁹ sit plūa: imo q̄n calitas i eis ē plus ⁊ terrenitas eius i adustiōe ē pfundioꝝ. Et pp hoc vrine eoꝝ sūt turbide pp multitudinē pmixtionis ipsoꝝ ⁊ pp raritatē coꝝpoꝝ eoꝝ: q̄s soluit ab eis plūa aquositatis cū resolone occulta. ⁊ digniꝰ puerꝝ vt i eo generet lapis ē ille q̄ ē sicce nature scōm plūa ⁊ calidi stōi. Et nō exsiccat fꝫ plūa nā nūt, pter attractionē humiditatū ad ipsā epar: deide mēbra vrine ipsi⁹: ⁊ q̄s ē illic calitas ē cā efficiēs pūs. ⁊ ad vltimū siccitas nature facit vrinā grossioꝝ ⁊ plimā. Et i illo in quo ē sedimen arenosū non aggregat lapis q̄n mā nō est coartata ⁊ neq̄ aduenit ⁊ iterum cā plūa ⁊ si ipa esset plūa: cēt primū q̄d gnārēt ab ea lapis magnus durus nūs cēnt plūa: sed ē molle suscipiēs ꝓiunctionē: ⁊ si nō: non multiplicaret eius separatio i vrina. ⁊ cū forma sit: hoc scias q̄ mā nō est nz pp cām i seipam: nz pp vehementiā caliditatis ei⁹ q̄d i lapide ꝓuertit nō suscipiente ꝓtinuationem.

Et significat fortitudinē expulsiue ⁊ hꝫ iudiciū plūn nō ē necessariū. ⁊ scias q̄ pax accit puellis ⁊ mulieribꝫ lapis i vesica q̄n meat⁹ vesice earū. q. ad exteriora breuioꝝ ⁊ latioꝝ ē: ⁊ paucoꝝ aut fractuū ⁊ i breui de facilitate expulsiōis ē q̄d nō est in lōgo. Et de hūtib⁹ lapidē sunt ḡbus fiūt paroxismi generandi lapidē ⁊ mingendi cū. Et q̄nz aggregatur ⁊ fortasse egredit cū vrina aduenit eis sicut in colica. ⁊ paciuz in hoc ē diuersum iter mēsem ⁊ vsq̄ ad annū. Et si ille q̄ ꝓsueuit tollerare lapidem magnū alleuiatur p alios dolores uesice: ⁊ significat illud q̄ mēbrum nō suscipiēs apationē velociter nō apatur p hyiusmōi neq̄ p dolorē clamosum cū tollerat dolorē lapidis cū magno lapide: tūc vnusquisq̄ amboꝝ si singulare fiat apat. ⁊ scias q̄ lapis renuni ⁊ vesice est ex eis que hereditantur.

Cap. xvij. de signis.

Ignoꝝ aūt lapidis q̄ est in renibus primuꝫ ē vrina: ⁊ ē q̄ si vrina i primis ē grossa deinde incipit ꝓuerti ad tenuitatē ⁊ attenuatur pp rerētionem turbidi tūc existima eius generationē q̄uis q̄nq̄ mingat in principio rei tenuis. ⁊ generatio ei⁹ i principio rei grossa ē magis significativa sanitatis virtutis ⁊ dilatationis meatuū. Et q̄nz est cum eo sedimen plūn simile sedimini quod ē in egritudinibus epatis. Et q̄to plus est vrina vehementius clara et magis assidue clara ⁊ pauciozis sediminis significat q̄ lapis est durioꝝ. Et dicitur q̄ q̄n sani ⁊ prospere nes mingunt nigrū cū dolore: aut absq̄ dolore iudicat q̄ lapis ꝓplet in vesica: ⁊ pfirmat significatio in oibus illis si vides vrinam residentem: ⁊ est arena ala tendens ad rubedinem ⁊ citrinitatem ⁊ pfortat illud si inuenitur grauitas in chatin ⁊ doloꝝ ⁊ si. q. re

tineat aliquid cū mouet sup eum sentit in eo quod segtur alchatin significat magis fortitudinem virtutis ⁊ amplitudinem meatuū. Et vehementioꝝ doloꝝ q̄ fit pp lapidem renū cū i primis generat ē q̄strictus. Et ꝓterea q̄ minuit cū mouet incidit in meatibus ⁊ ꝓprie i meatu vesice facit doloꝝem cū mouet ab eo. In dilpone vero ꝓgelatiōis eius ⁊ quietis patientis ipm cū non ē repletio vehemens coartās cō mouens lapidem inuenit retētio grauitatis tñ. Et repletio cibi facit ipm vehemētius excitare dolores ⁊ ꝓprie q̄n descendit cibus ad intestina ⁊ pertransit ea: cū aūt euacuantur ⁊ expellunt superfluitates ex intestinis doloꝝes sunt quiciores. Signa vero motus lapidis sunt grauitas doloris ⁊ eius vehementia ⁊ descensio eius ex alchatim vsq̄ ad inguina et ad eminctoria ⁊ tūc iam puenit lapis ad meatuꝫ vesice. ⁊ cū sedat ille doloꝝ: tūc iam puenit in vesica.

Cap. xviij. de curatione.

Jeamus hic curatiōes q̄ sunt lapidis renuꝫ ꝓprie ⁊ cōes ei cum lapide vesice: deide faciamus ad lapidē vesice cap̄m singulare ⁊ curationes singulares ꝓprias. Intenniōes q̄dē q̄s medici i curatione lapidis itēdūt sūt absciso materiei ei⁹: Et, phibitio generatiōis ipsi⁹ cū absciliōe cāe. Et rectificatio ei⁹: deinī mūdificatio: ⁊ cōminutio ipsius ⁊ fractio ei⁹: ⁊ cōpressio ipsi⁹: ⁊ eradicatio eius ex suo suspēsorio cū medicinis q̄ illud efficūt: deinī ei⁹ extractio ⁊ subtiliatio i ipso ⁊ ordine ei⁹. Et illis ꝓplet cū medicinis ꝓuocatiuis: aut cū adiuuātibus deforis: deide ē regimē sedās illud q̄ segtur ide de doloꝝib⁹ ⁊ rectificatio ei⁹ quod accit in eis de vlceri h⁹. ⁊ sunt q̄dā q̄ laborāt extrahere ipm picioné illi ⁊ p dorsū: sed ē magis timor: ⁊ eo ꝓpoꝝ ei⁹ q̄ rōnez nō hꝫ. Materiei aūt absciso ꝓparat i phnis cū eūone ei⁹ p solonem vētris: aut p vomitū: deide abstinēdo a cibis grossis ⁊ agis turbidis ⁊ equādo q̄ comedit ⁊ ꝓfortādo stōz ⁊ faciēdo vt digō sit bona. Et cū exercitio tēperato i tpe vacuitatis ⁊ frications ei⁹ q̄ in medio stringit ⁊ lenīēdo nām vt declinent hu. grosū ad latus fecis ⁊ n̄ fiat ex declinatiōe fecis coartatio renū. Et ex eis q̄ ꝓferūt ad hoc ē assidua ⁊ tio, ꝓuocatiōis cū eis q̄ lauāt vesicā de seib⁹ diureticis. ⁊ de illis q̄ bona sūt apud illud ē aqua ciceris ⁊ aqua carui: ⁊ aqua folioꝝ raphani: ⁊ raphanus ipse, ꝓprie minut⁹ humidus. Et cū supcuit ei spacium diez admistret diureticū forte. In pueris ꝓpoꝝ ꝓ hiber gnātionē lapidis sumere i potu vinū albū subtile p mixtū. Et iuuat a clisteriꝫ lenib⁹ ipatis p illd q̄d educūt de fece ⁊ lenīūt nām. Et q̄nz ponūt i clisteriis medicinis clisteria ⁊ pducūt vtuté, ꝓprie. Et ex phibitiuis gnātionis ei⁹ ē vomit⁹ post cibū ⁊ multi⁹ vsus ei⁹. Jhe. n. expellit superfluitates grossas p viaz ẓiā vie cui⁹ mot⁹ ē ad renes: ⁊ facit lat⁹ renū mūdū ⁊ vacuū: ⁊ balneū ⁊ renes fortasse pueniūt ad lubricitatē ei⁹. ⁊ q̄nz extrahūt mās ad illud q̄d de coꝝpe apparet ⁊ auertūt eas a renib⁹. Et q̄n mult⁹ vsus ē eoꝝ mollificāt vtuté ⁊ debilitāt vtuté renū. Et silr si admistrenꝫ i horaꝝ i q̄ nō sūt necessarie lenificatio ⁊

sedatio doloris. Faciūt ēni renes susceptibiles mutationū effusaꝝ ad eos pp mollificationē ipsoꝝ: ⁊ dorsum ire sup dorsum ē ex eis q̄ lapidi ꝓferūt. Medicine vero ꝓuenientes cū sūt fm plūn medicie amare q̄ nō sūt valde vehemētis caliditatis ⁊ addāt i ea. Et omne cui⁹ icisio ē vehemētioꝝ ⁊ cui⁹ calitas ē minoꝝ ē melius. ⁊ oꝝ vt ille q̄ sūt lapidis vesice sint vehemēt ius calide q̄d ille q̄ sunt lapidis renū. ⁊ est hoc gen⁹ medicinarum aliud: quare opoꝝ nō, ꝓportional ad calim ⁊ frm. imo non faciūt illud q̄d efficiūt nisi cū ꝓpotate. ⁊ medicinaruꝫ quēnūm q̄dā sūt que nō sunt cū superfluitate i virtute ⁊ natura eaꝝ ē ad cōminuendum lapidē puum. ⁊ illaꝝ q̄ nō sūt cū vehemētia q̄dā sūtq̄ sūt vehemētis virtutis fꝫ lapidē renū: sꝫ sūt pue vtutis fꝫ lapidē vesice: aut si hnt virtutē ad illud sicut lapis indaicus. Et q̄dā eaꝝ sūt q̄ sunt fortes fꝫ lapidē renū ⁊ opantur i lapidē vesice. Et q̄dā sūt fortes vehemētes i vtrisq̄ lapidibus simul: sicut aulis q̄ noīantur altragulidos. ⁊ sicut cinis scorpionū. Et cū ꝓponūtur ex medicinis ad lapidē medicie oꝝ vt additi gant eis spēs medicinaꝝ q̄ eas adiuuēt ad opandū q̄d efficiūt de ḡbus sūt medicie forīs ꝓuocationis ⁊ extrahunt i vrina grossa illud q̄d eradicatur de lapide ⁊ cōminutur. Et de illis sūt medicie i q̄b⁹ ē alteratio eius q̄d alie monēt medicie ⁊ moꝝtur vt sua moꝝa pficiāt integritatē sue oponis. Et iste medicie n̄ sūt velocis penetratōis pp piguedinē i eis ⁊ viscositatē ⁊ sūt cū hoc facientes digonē: sicut gūma fenicull: ⁊ de illis sūt medicie velocis penetrationis ⁊ mūdificationis sicut piper ⁊ allea. Et medicie ꝓfortantes mēbra apud diuersitatē ipassionū i eo ⁊ motuū sup ipm: ⁊ sūt medicie albezarcati sicut spica ⁊ calisa ⁊ alie. Et ō illis sūt medicie i q̄nb⁹ ē stipticitas subtilis sicut sūt robur fructuū ⁊ ꝓseruēt mēbra. Et q̄nz miscētur cū istis medicis medicie sedātes dolores cū ꝓpōperate: aut stupefactione cū sua ꝓuocatōe. Cūq̄z ꝓponūntur medicinam fm hāc formā: opatur virtus naturalis i ea: ⁊ re vtitur eis q̄ ad lapidē it apud lapidē postq̄z vsa fuerit illis ad hoc vt puenirēt ille q̄ sūt ad lapidē ad locū lapidis: ⁊ tūc vtitur liq̄factiuis ⁊ lenitiuis illic vt p manent mā lapidis ⁊ faciat ipaz morari vt opationē suā efficiat p hoc q̄ dñatur ei virtus admistratiua: cū iā ante illud vsa fuerit illis faciēdus penetra re q̄ festinare fecerūt illas ad lapidē faciēib⁹ ad lapidē. Et cū vtitur cōminuentib⁹ ⁊ ꝓpuentib⁹ ⁊ faciūt opationē suā ꝓgressiū medicie morari faciētes ⁊ ꝓnocatiue ⁊ penetratiue. Cū aūt extenditur doloꝝ ad mistra stupefactiua fꝫ q̄ē regula cognita i ꝓpositione mediciarū. Et q̄nz est necessarium vt in medicina singulari vna sint plures haꝝ ꝓprietatū. Hinc q̄dez numerem⁹ medicias ꝓminuētes lapidez ⁊ extrahētes ipz.

Cap. xix. de medicis ꝓminuentibus lapidem.

Et sūt sicut costi radix: ⁊ radix rubei: ⁊ bdellū ⁊ radix sule ⁊ cost. radicū aldemesk. ⁊ cicer nigrū ⁊, ꝓprie aqua eius ⁊ semē altee. ⁊ fructus alkaraſie ⁊ gūmi alzarur. ⁊ i alzarur ē virtus i hoc: ⁊ tribuli ⁊ radix eoꝝ sūt bōn ad illud: ⁊ radix alhasce ⁊ sgilla ⁊ aceū eius ⁊ oxymelle ipius: ⁊ apium montanū ⁊ calamentū ⁊ absynthiū ⁊ cassia: ⁊ radix citroli cāpestris ⁊ xilobal. ⁊ carpobal. ⁊ opobal. ⁊ radix eius est fortis valde: ⁊ semē malue cāpestris ⁊ cardus ⁊ aqua radicis eius ⁊ scolopēdria ⁊ capillus ueneris de quo sumatur pōd⁹. z. ij. i aqua raphani ⁊ apiū radix alhel ⁊ semē canabis ⁊ virga pastoris ⁊ ꝓprie romana ⁊ cyminuz cāpestre: ⁊ radix pētaphilon ⁊ aāq ei⁹ ⁊ cāpitheos: ⁊ polū: ⁊ radix aspagi ⁊ semē caperi egyptiaci ⁊ cozic. radicū lauri: ⁊ fenū raphani ⁊ scordeon: ⁊ extremitates vitis albe ⁊ ruta agrestis. Et itez baurach armeni de quo sumantur pōdus auf. v. ⁊ confectiatur cū melle ⁊ potet i aqua raphani tribus diebꝫ. ⁊ itez scoria vel scoꝝire auf. i. cū aqua tepida. Et dixerūt qdā q̄ si siank. lxx. grana piperis ⁊ optime terant ⁊ fiant ex eis. vij. troci. ⁊ detur i potu oi die tro. vn⁹ delect det lapis: ⁊ i sticis ē virtus qua ꝓminuitur lapis renū. Et de fortib⁹ fꝫ lapidē renū sūt lapis iudaicus ⁊ pulegiū ⁊ capēpilheos. ⁊ de fortib⁹ absolute sūt cinis scorpionū: ⁊ olcū i quo ponūtur scorpiones stis sub sale liniū ifectū p spiritū i lapide vesice. Cineris aūt scorpionū regimē melius est vt linias vas silē vrinali spissū luto sapiētie: deide ponas in ipo scorpiones ⁊ dimittant i furno calo nocte. i. ad mīn⁹: ita vt nō pueniant ad sūmū i adustione ⁊ mane remoueantur. Et vtrū ē melius q̄z testa exsiccās: ⁊ accipiēs virtutē ⁊ cinis leporis decollati: fm hūc modū ē fortis: de quo siank i potu pōdus. z. ij. ⁊ aque eius sūt vehementis iuuamēti ⁊ resolonis. ⁊ q̄ de eo exmore inmūtur sunt caput ⁊ extrema ipius exsiccata i sole i vase eneo ⁊ itez lubraci terrestres exsiccati. ⁊ itez vitrū attritione sēm vt aromi q̄ i solis apparēt radio. ⁊ iterū cinis vitri ⁊ illud melius fit si igneatur sup cochliarū ferreum ⁊ tritū cribelletur: deide ponatur sup aquā fabarum ⁊ ostendatur i ea q̄d de eo calciatur ⁊ itez reliquū donec puluerizetur totū: deide teratur puluis sicut atomi q̄ sūt i radio solis ⁊ detur de eo i potu auf. i. iij. xij. aq̄ auf. cale ⁊ illd melū ē q̄d ē de vitro albo claro. ⁊ de illis q̄, valde fortioꝝa sūt est vnus lapidū q̄ i spōgia inueniuntur. Et itez san. hirci exsiccatus. ⁊ ille melioꝝ ē qui sūtur i hac hoꝝa i qua colorat vua. Que re ergo olla nouā ⁊ ablue eam aq̄ ita vt remoueatur q̄d de ea ē de nā terrenitatis ⁊ falsedinis. ⁊ si fuerit lapidea erit melioꝝ: deide decolla hircū q̄ hēat. iiij. anios sup illā ollam ⁊ dimitte ꝓmū san. ei⁹ ⁊ vltimum currere ⁊ assūe medīū tñ: deide incide ipm i frusta parua de ḡbus facias troc. quos ponas super rete aut pānum mundum ⁊ aspge eos ad solē sub dio ⁊ post oꝝale defendēs eos a puluere: ⁊ dimitte eos tādiu donec eoꝝ exsiccatio vehemens fiat in loco ad quē ros nullo modo ptingat ⁊ ꝓseruas trociscos. ⁊ cū volueris eos i potu tribuere da bis eis i potu cochliarū. i. i vino aceti in hoꝝa geris doloris aut i aq̄ apij montani ⁊ videbis rē mirabilē. Et de eis que fortioꝝa sūt ē cinis onoꝝ gallie postq̄z cū ata sūt a pullis. Et de eis que sūt vehementis fortitudis ⁊ melioꝝa oiuz ē auis q̄ grece noīatur tragulidos ⁊ auis ē de genere paruaꝝ minoꝝ oibus aubus excepta aue re

ḡm ⁊ colo⁊ co⁊poris eius ē iter viridē ⁊ cinericiū ⁊ citrinū ⁊ sup alas ei⁹ sūt pēne anree. ⁊ sup caudā ipi⁹ sūt alba pūcta ⁊ pkm appartionis eius ē in hyeme ⁊ apud piscinas ⁊ apō parietes. ⁊ ipius volatui apō parietes nō ē fixio: imo volat p aꝛ ⁊ cāta: ⁊ garrit ſē per ⁊ monet candā. Et ipa comedatur crudā sicut ē qō melius ē: ⁊ cōe dītur elixata ⁊ assata ⁊ salitur ⁊ reseruatur vt caro salita. Et qñq aduritur sicut ē in furno ḡ nō sit cū illa caliditate. ſ. cū ḡtitate qua domitur ei adustio ⁊ destruatur virt⁹: ⁊ sit in vireato vase ⁊ fm modū qui dicius ē ad sco⁊piones ⁊ alia. ⁊ qñq i olla lapidea aut butinati ⁊ strigitur caput eius. Et cū pertranſit terminū retendēs ad adustionē tūcre tinc. Et qñq pulueriꝛatur illud qō de ea salitū ē ⁊ assatū ipius cū pipere ⁊ silibus: ⁊ bibatur rirū eius ⁊ pulueriꝛatione: aut adustione cū vino claro cū melle: aut cū aqua mellis: aut cū ꝙdto. Et silr vnaqueq; haꝛ medicinaꝛ. Et existimauerūt qdā q ḡ auis sit auis spinc: is ḡ ē auis q noiatur frācigene saſuri an de qua nō scio an sit illa aut alia. ⁊ existimant q qñ exsiccatur ⁊ bibitur paulatim extrahit lapidē ex oi loco. Et diꝛerūt qdā q lapis ipe extrahit lapidē ⁊ iteꝛ sm⁹ colūbin⁹ ⁊ sm⁹ galli. Et existiant hunani ⁊ alkid⁹ q qñ sūit ō eo pōd⁹ .ʒ.ij. ⁊ ouigāi pōd⁹ .ʒ. ſ. ⁊ ḡtū ipm ē zuccari tabaꝛzet extrahit oēs lapidē. ⁊ qñ ponūt cū eo pip ⁊ sal ⁊ ꝓpi ei decoctōe pulegij iteꝛ scarabei exsiccan. Et existimāt qō. q⁹ suffūigatio ei⁹ qō ē sub virga cū spina eritij facit mingere lapidē ⁊ hoc ē de illis q ego nō verifico. Medicie vō q cū iſtis ꝑmiscētur pharmacis ad penetrandu sūt sicut piper ⁊ calamūtū ⁊ cinamomū. ⁊ iste cū hoc sūt inuatiue i caplo motionis lapidis. Medicine autē q cū iſtis ꝑmiscētur vt ꝓuocēt cū virtute ⁊ extrahāt super fluitates grossas sūt sicut semia cognita ⁊ ꝓpe fenugre. ⁊ sicut daucū ⁊ meu. ⁊ assaꝛ ⁊ acoꝛus ⁊ ameos ⁊ keilin. ⁊ silseles: ⁊ semē agnicasti ⁊ gnanti ⁊ coꝛdumeni. ⁊ foꝛtasse qdē hoies dicūt bonū esse vti cātari dibus. Et iste qdē medicie cū vehemētia ꝓuocationis sue nō sūt ꝑuate ip⁹sūone i lapide. Medicie vero doloꝛis sedatiue sūt sicut semē lini ⁊ mucilago ei⁹ ⁊ sicut nuces⁹ ⁊ auellane: ⁊ semē altee ⁊ hūt oēmē ēt ad mās lapidis. Et ꝓuenīētiora ad coꝛp⁹ renum ex narcoticis ē illud qō scuimus. Medicie āt cōfoꝛtatiue sūt sicut⁹ bēē ⁊ aristol⁹. ⁊ illud siccū; ⁊ señ agnicasti: ⁊ iterū sicut rosa ⁊ balaustie; ⁊ sgnanti ⁊ sandali. Medicie vero cōpōsite ad lapidē sūt sicut mithridatum: ipm nāqꝫ foꝛtis opōlis ē i lapide renū: ⁊ sicut saggenea: ⁊ sicut ꝓfectio de scoꝛpionibus cognita ad renes ⁊ vesicā. Et iterū medicaī factū cū san. hirci. qō noiatur manus dei pp suā nobilitatē. Et medicamē thesaurizatū factū cū oleo balsami qō ē mirabile: ⁊ sicut medicamē foꝛte qō erpti⁊simus. Recipies cineris vitri ⁊ cineris scoꝛpionū: ⁊ cineris radicū cauliuz nabati: ⁊ cineris lepoꝛis ⁊ lapidis spōgie ⁊ sanguis hirci ex⁹siccati ꝑriti ⁊ cineris corticū ouī de quo pullus egressus ē ⁊ lapidis iudaici ⁊ gūmi nucis: ⁊ acoꝛi partes equales: ⁊ petro⁊silini dauci pulegij; gūmi arabici ⁊ sc. altee ⁊ pipis oīum añ. ptē. i. ⁊. ſ. ꝙficiantur cum melle cuius doſis sit ʒ ſqꝫ ad auř. ij. ⁊ supꝛa cū aqua tribuloū decoctoꝛ cū cineribus nigris. Et hoc etiā ꝙcuctōs ē ei q i vesica ē extrahēs ipm silem luto albo. ⁊ iterū ex eis q sūt fortia aggregata ē illud qō recipit se. melonis ⁊ vitri adusti ⁊ culbū ptes cāles: sumatur cū aq̄ cicer is. Et iterū simi columbini ⁊ simi galli detur aliqd cū aq̄ raphani: aut cū vinoꝛ: aut cū aq̄ calida. ē. n. aggregatiuū. ⁊ de illis q sūt aggregatiua est vt sumaī ꝙdtū pondus .ʒ. i. simi colūbi. ʒ. i. scarabei. ʒ. i. duodecima: terank ⁊ dētur cū vino. Et iterū lapis ſpōgie scolopendrie capilluꝫ. ſc. altee petro. cāliter ⁊ sit doſis ḡtū necesse ē i aq̄ apij aut aq̄ ra. aut aq̄ tribuloū: aut aqua raphani. Et iterū de eis q sūt aggregatiua ē illud qō. ℞. granatoꝛ fruct⁹ balsami calamēti cāpestris sicci lapidis: ſpongie semalue ⁊ albedarū gi partes equales teratur: ⁊ dētur ex eo omni die cochliariū. i. cū vio pmixto. q. ʒ. iij. Et de illis que ꝓꝓioꝛa sūt ei q ē i renib⁹ est illud qō ℞. melius sumirion aboꝛ: añ. pondus. ʒ. ij. pipis. ʒ. iiij. cui⁹ doſis sit fm ḡtitatē q existiat cū oximelle sglitico. ⁊ iterū rute cāpestris maluc cāpe. ra. apij ptes eq̄les: de qbus sūatur quātitas duoꝛ cochliarioꝛū. q. coquaiur i vino ⁊ colet ur ⁊ bibatur vino. Et iterum radix pētaphilon cū oxymelle sglitico: aut aq̄ mellis. Et iteꝛ ſe. raphani ⁊ culbū equaliter sumaī in potu vna vice post aliā. ⁊ iteꝛ granoꝛ almahaleb exsiccatoꝛū tritoꝛ auř. ij. croci auř. i. aristol⁹. auř. ſ. cōfician⁹ cū melle cui⁹ doſis sit. ʒ. iiij. ⁊ iterū coꝛdiendi pōdus. ij. ʒ. cū tertia sui coꝛtic. radic. lauri. ⁊ iteꝛ ſe. alpharmet ⁊ bdellij sumank de qbus fiant pille ⁊ sumatur de eis oi die pōd⁹ .ʒ. i. cū aq̄ ca. ⁊ cū aqua foliꝛū raphani aut enule hūide: aut cuꝫ aqua olim. Medicamē ꝑtimū sedans doloꝛē ⁊ extrahās lapidē. ℞. sumirion ⁊ ḡapiuꝫ cāpestre ⁊ deī apiū ꝑsicum ʒ. i. cipi egyptiaci spice aromatice ſc. papaueris al. cinamōi cassie pipis al. ſc. baucie acoꝛi oium añ. ʒ. i. ⁊ ſ. lapidis iudaici lapidis delati ⁊ regione macedōie añ. ʒ. ſ. ꝙficiank cū melle de qua sumaī ad magnitudinē auellane cū vino. ſ. med: camē ꝙferēs ignationi lapidis. ℞. ſc. citroli pulegij ſc. altee oium añ. ʒ. i. ſc. cucu. hoꝛtulani ſc. melonis dragagāti oium añ. ʒ. ſ. misceantur oīa ⁊ fiāntur sitq̄ doſis ei⁹ pōdus. ʒ. ij. cū vino subtili pmixto. Aliud. ℞. lapidis inuentiꝫ ſpōgia. radicis tribuli ſc. baucie oiuꝫ añ. ʒ. ij. ſc. cucu. hoꝛtulani ſc. melonis ſc. altee amili. oium añ. pōdus. ʒ. ij. ſc. fēiculi anisi⁹ polij. oiuꝫ añ. ʒ. iij. ⁊ qñq dātur eis i potu aq̄ i qbus decoquāt medicie lapis; sitē aq̄ i qbus decoquiīur camepithecos: ⁊ polij ⁊ calamētum, ⁊ silseles ⁊ radix tribuli ⁊ fructus eius ⁊ scolopēdria ⁊ radix malue ⁊ capilluſ ueneriſ ⁊ virga pasto. ⁊ ra. tamarisci. ⁊ ra. cupatoꝛij. ⁊ semē altee ⁊ sumirion ⁊ saguas ⁊ pulegiū ⁊ alia ex diureticis. ⁊ qñ admistratur i diebus sanitatis, ꝓhibet generationē lapidis ēt. Et ex dec octionibus qbus iuuamētū cōfertur lapidi renū, cui eoꝛ admistratio assiduatur in hoꝛis poxilmi ē vt decoquank solia malue cāpestris ⁊ ponantur i decoctione ei⁹ butyꝛ ⁊ mel de qua sūatur i potu res plurima: frangit enim lapidē ⁊ ꝓiouat vrinā ⁊ lenit iter ei⁹ ⁊ extrahit cū cū facilitate. Et ruffus qdē dixit q⁹ plurima balneatio i thermis sulfureis frangit lapidē. Et hoc fortalle facit peruenire ad hoc q⁹ qdam aq̄ calide q qñq vlceꝛāt cuteq̄ quādo ponunt i eis medicie lapidis ⁊ submergāt in⁹ eis pān⁹ dū. sunt calē ⁊ ponūt sup locum lapidis resolutū ipsū. Et ego iā experi⁹ ſū res hui⁹ generis. i. regie ait i ipparatione lapidis ad hoc vt eicuel ⁊ patiat a medicinis cū facilitate lubricatis ⁊ extus: oꝛ vt ad minist⁊ētur olera mollificātia imungēdo cū fricatione. ⁊ ſilr empla ⁊ embꝛocatiões ⁊ cerata mollificantia: ⁊ balnea ⁊ tunc cū quātitate q nō mollificēt vtutē supflue ⁊ debilitet expulsiua. ⁊ qñq currit pp illud ad membū additio materiei: ⁊ tūc bibit medicamen ad eradicationē lapidis vt fiat facilis sup ipsum eradicatio ⁊ extractio. ⁊ oꝛ vt misceant cum mollificantib⁹ cōfoꝛtatia fm canonem motū ⁊ propꝛie cū nō ſ cū cōfoꝛtantib⁹ plima cōtrarietas ad intentionē q ē i resolutiōe: ⁊ illa sūt sicut oleū de lilio ⁊ oleū de spica ⁊ oleū de alcāna ⁊ coꝛpoꝛa eoꝛ, ēt: ⁊ oleū alkeiri aggregat itentiones plurimas: deide ſtrigatur mediū ⁊ alchatin ⁊ pectē ⁊ dilatent meat⁹ de sup: aut fricent cū manu: deinde deī i potu medicamen ꝑminutiuū ⁊ si fuerit sumptū i potu tunc conuenit vt adhibeantur diuretica. ⁊ nō ē malum vt bibat ēt qō ē sicut calsia fistula cū oleo amigdalino ⁊ cū succo viscoſo q sit de succis diureticis i qbus sunt viscositas ⁊ lubricitas cū oleo amigdalio. Et ex eis que cōferunt post mollificationē: aut cū excusatio ē a mollificatiōe ꝓp illud qō scis de lapide suspēso moto sūt: vaporationes cū ſpōgia ⁊ silis⁹ sibi ifusa i aqua ⁊ oleo ⁊ cū pāno: aut furfure: aut empla calefacta ⁊ viscosa: aut cū oleis calidis calefactis sicut oleo⁹ rutino. aut cū oleo ⁊ castoꝛeo. ⁊ ē necessariū vt ꝑseruet calefactio emploꝛū. Qō si necessaria sunt foꝛtioꝛa illis ponant vētose vacue sup lapidē: ⁊ sit eaꝛ positio doloꝛosa vt attrahat ipsū: deide deponat ab illo loco ad illū q est sub eo ad iferioꝛa ⁊ suspendank ibi: ⁊ ſsīr fm gradationē descēdāt a loco renū fm obliquatoꝛs emūctioꝛ ad iferioꝛa. Cūqꝫ descēdit ad vesicā sedat doloꝛ. Et qñq exercitiū ⁊ mot⁹ ⁊ eqratio sup aīal ingete ic dens sufficiūt ⁊ ſsīr descēsus p gradum ⁊ ꝓpie p⁹ qꝫ administrate fuerit inunctiones. Cūqꝫ descēdit ex vesica ad meatū virge tūc foꝛtasse facit doloꝛem: ⁊ nīc oꝛ vt regat regimine illi⁹ loci cū eis que dicemus

Regimen aūt doloris qñ cōmouet ⁊ ꝓpie apō virgam pp magnitudinē lapidis: aut ꝓpter dentes i ipso ⁊ fracturam rascatiōis ⁊ asperitatē excoꝛiantē qñq polē ē vt sit cū bal. ⁊ tina. Cum aūt supfluum⁹ ⁊ mollificant redit doloꝛ vehemēs post hoꝛaz. Et enema de camemilla ⁊ meliloto ⁊ altea ⁊ furfure bone sūt ⁊ iuuatiue. ⁊ si fuerit ſtrictio aliqua nature tē ō rectioꝛib⁹ reb⁹ ē extrahere fecē cū suppositorio aut cum⁹ clisteri nō magno qō coartet ⁊ doloꝛem faciat imo suppositoꝛiū amabili⁹ ē mihi. Et in lenificatione nature ē alleuiatio plurima ⁊ sedatio doloris et nō ē semita ad admistrandū cathareticū. Ipsū. n. lędit ⁊ nocet per illud quod descendere facit de sup. Clistere āt cū i eo ponūt adipes ⁊ pinguosa ⁊ vtutes mollificantes ⁊ vtutes diuretice facit cum solutiõe vētris lenitatē ⁊ frangit doloꝛē ⁊ adiuuat ad extractionē lapidis. Et cū doloꝛ ē fortis sedat q̄ curatur cū eis que dixim⁹: deide cū curatur lapis multiplicat: quare rectius est vt abstineat a medicis fortibus mouentibus ⁊ admist⁊entur clisteria leuia lenificantia: ⁊ iunctiones que comꝑmendo ⁊ fricando fiunt: ⁊ cerataria mollificantia lubꝛificantia. Et de illis que iuuant i pacioꝛa est admistratio vomitus ⁊ illud est de eis que mioꝛant mās compꝛmentes lapidē. sed foꝛtasse nocet per illud qō attrahit lapidē ad superioꝛa. ⁊ si fuerit doloꝛ de illis que nō remouent, ꝓpius: tūc necessariū erit dare in potu illud qō stupoꝛē facit. Et iteꝛ filonium ⁊ etiam mithridatuꝫ mandragoraꝫ ⁊ tyriaca que nō ē antiqua: imo est ad nouitatē declinis ⁊ est virtus opij remanēs. Ipa n. pluribus ꝑfert modis, ꝑfert nanqꝫ ex parte tyriaca ⁊ ex parte ꝓuocatiōis ⁊ cōminuit lapidem ⁊ ex parte stupefactionis doloris. ⁊ qñq adiuuat i diebus ventositatē i renibus coartantem ēt lapidē.

Et cognoscit ꝑ signa vētositatis renū: aut ventositatem i iteſtinis cōpimentē ipsū. ⁊ cognoscit per signa sua: qf. oꝛ tūc vt tendat ad ea que frāgūt vētositatē sicut ruta ⁊ semen eius ⁊ semen apij ⁊ anisum ⁊ ameos ⁊ carui ⁊ nigella: dando i potu eis que sūt sicut aqua mellis: aut empl̄ando: aut faciendo ex eis ceratū cū oleo alquo. ⁊ tendo eo i clisteri ⁊ si fuerit lapis ꝓpter apa caliditū cureť curatione apatis renum i pumis: ⁊ sufficiem ea que scis de embꝛocatis ⁊ empl̄is ⁊ ceratarijs ifrigidantibus que ꝓtenderūt tibi i caplis pluriū⁹. aſperso sup eo modico acceto donec penetrent. ⁊ simile fiat clistere cuꝫ istis succis ⁊ cū oleo roſ. cū eis. ⁊ si indiget phlomia fiat. ⁊ si fuerit pp apa duꝫ tunc adhibeant ea que sunt sicut mucilagines calide: ⁊ mucilago se. lini. fenugreci ⁊ altee ⁊ se. almaru permixte cū eis que ifrigidant. Et similiter camenilla ⁊ meliloti ⁊ tribuli ⁊ anetū. Et ita admistrant epithimata. Et qñ admistrant epithimata oꝛ vt ponank i eis que sunt sicut gūmi ni ⁊ serapini ⁊ ammoniaci ⁊ storax ⁊ castoreū ⁊ si cut myrrha. Et iterū olea calida cū cōfoꝛtanib⁹ aliquibus. ⁊ de vnguentis vng nentū diaquilon ⁊ vnguentum de adipibus: ⁊ alia ⁊ cū videris iflammationem ꝓuocabis tūc. Libi aūt lapidem patientiuꝫ sunt illi qui contrariꝫ sunt cibis nocentibus eis ⁊ carnes auium assate habentium colorem cineritium ⁊ auium i domibus habitantium dissolute cum decoctōe non nocent eis. Et silr que de carnibus sunt subtilia ⁊ cauteri assati caro confert eis. ⁊ oportet vt i cibis eoꝛum ponantur capita cardi ⁊ asparagi et ꝓpie campestris cū aqua ciceris ⁊ oleo cartami.

Fen. xix. de dispositionibus vesice ⁊ vrie duos comꝑhendens tractatus.

Tractatus primus de dispositionibus vesice. Li. i. de anotomia vesice.

Demadmodum dē⁹ excelsus creauit ⁊ fecit vasa aggregatiua cōprehēdentia totū vsquequo aggregat deide expellit totū simul ꝙ qō fit excussatio ab ascellatiōe ꝓtina horā ꝑ⁹ horā sic̄ sciuisti. Sili⁹ ꝓparauit excelsus ⁊ creauit eis qō ē⁹ supfluitate aquositatis attrahat digne excuti ⁊ expelli capacitatē ⁊ sacculū cōprehēdētē talitatē q⁹: aut plurimū ei⁹ donec surgat ad extrahēdā ipsā semel: ⁊ nō sit necessariū expellere ipsā cōtinue: sicut accidit patiēti⁹ distillatiōe vrine: ⁊ capacitas illa ē vesica. ⁊ creata ē neruosa ex neruis ligamēti vt sit vehemētioris fortitudis ⁊ sit cū fortitudine susceptibilis extētiōis plane sustētate vt ipleat aquositate. Cūq; repleꝛ eāꝛ qō i ea ē cū volitate ad quā ꝓducit necessitas. ⁊i collo ei⁹ ē carnositas retēta vicina lacerto. Et ipsa qō duas hz tunicas q̄rū iteriozi pfundo ē dupla extrisece: qm̄ ipsa obuiat aquositati acute. Et subtiliat⁹ ē creato: sapiēter i attrahēdo aquositatē ad cā. ⁊i extrahēdo aquositatē ab ipsa q: puenire fecit ad ipsā duo emūctoria que sūt renū. Et cū ad ipsā puenerūt separauit velice duos anulos quo facit icedere iter duas tunicas icipiētes i pnis penetrare i tunica ꝑ⁹ima pfozantes eaz: deide hūtes icessum habentē q̄ntitatē iter duas tunicas. deide subniergunt i tunica iteriozē disrūpentes vrīaz eaz ad cōcauitatē velicē ita vt q̄ replet aquositatē ⁊ sustentat cooperiat tunica alia tunicaz exteriozem expulsa ad ipsam ab iteriozi pte ⁊ pfundo talī vt existimeꝛ q. tunica vna ⁊ nō sit i cis penetratio: ⁊ pp illud nō redit aquositas ⁊ vrina dū figitur vesica ad posteriora ⁊ ad duo emūctoria: deide creauit ei de⁹ cui⁹ virt⁹ ē sublimis colluui expellens aquositatē ad vgā afractu oſū plures habēs anfractꝰ pp quos nō mūdificaꝛ ab aquositate integre ꝓpe expulsa i masculis. In eis nāq; tres hz anfractꝰ. Et i mulierib⁹ hz anfractū vnū pp propingtatē vesicarū eaz cū matricib⁹ ipsaz. Et illu⁹ colli ei⁹ quedā ps munita ē eo ꝙ circūdat ipsū sic̄ suffocato nū ⁊ expresso nū ita vt ꝓhibeat exitū aquositatis ab ea nisi cū volitate mollificate illū lacertū aduincūt lacertis vēris fm ꝙ sciuisti i loco suo: nisi illo lacerto adueniat nocumētū: aut supfluitatis necessitas ⁊ ptinnat vnicuiq; lacertū ei⁹ neru⁹ fortitatē habēs ⁊ vene gete ⁊ pulsatiles ⁊ multiplicati luit nertū ei⁹ vt ipsā sentiat illud cui initit ⁊ ad quod extenditur.

L.ij. ō egritudinibus velice ⁊ cura eius.

Lcidūt iterū i vesica egritudies cōplexionis cū materia ⁊ absq; materia ⁊ apata ⁊ opilatio de cui⁹ sūma ē lapis. Et sueniunt i ea egritudines fortitatis i parauitate ⁊ magnitudine. Et accidūt ei egritudies situs i augmto ⁊ dissocatiōe. Et accidūt ei egritudies solutiōis singularis ꝑ apertionem ⁊ scissionē ⁊ icisionē ⁊ vlcera. Et q̄ꝛ cōicat velice mēbra regalia ⁊ nobilia: sicut cerebꝝ. ipsū .n. fit dolo: osū cū ea ⁊ aduenit ei vngo: ⁊ q̄nq; peruenit ad sinez cā cōtatis egritudinū velice calidaz ⁊ sicut ꝙ auctez: multotiēs. ij. accit hydropisis ꝓpter frigꝰ velice. Et egritudies qdem velice multiplicant ki hyeme ⁊ curant ite⁹ sicut curantur ille que sunt renum ⁊ cū medicis fortiozib⁹ ⁊ magis remanentib⁹. ⁊ sūt potōes ⁊ iniectōes ⁊ vnctiōes ⁊ empla gb⁹ empl̄ntur duo emūctoria ⁊ sub vmbilico ⁊i duabus singularib⁹. ⁊ dolores velice multiplicant in aeribus ⁊ i regionibus ⁊ vētis septētrionalib⁹ ⁊i tempozibus frigidis.

Cap.iij. de his que calefaciunt vesicam.

Jurtica calida oīa calefaciūt vesicam. ⁊ vnctiōes ⁊ iniectiones ex oleis calidis ⁊ gūmis calidis sicut oleū costinū: ⁊ nardinū ⁊ō bene ⁊ vapozatiōes ⁊ empla ex medicīs ꝓdictis i capllo re nū calidis de qbus fiat emplm vbi scis.

Ca.iij. de his que infrigidāt vesicam.

Infrigidāt eā pot⁹ sicci pozulace. ⁊ citro. ⁊ cucur. ⁊ pot⁹ podū cū aq̄ fraꝛ. ⁊ ex epithimb⁹ sandali: ⁊ canfora: ⁊ faulel cū lacte acetoso ō quo butyꝝ ē extractū: ⁊ silr̄ mucilagies ⁊ succi frigidi ⁊ ole. fia: sicut ole. de se. cucur. ⁊ ole. ros. bonū et ole. de papauere ⁊ ole. ō se. lactuce cū cāfora ⁊ silib⁹ ⁊ iniectiōib⁹ ꝓpie. ⁊ lac asini ē inuarinū valde.

Ca.v. de lapide vesice ⁊ signis eius.

Pōtet vt⁹ ꝑsideres illud qō dixim⁹ de lapide renū: deide pmuneris ad ꝑsiderandum hoc capl̄m. Et tu qdē iā scisti illic dē iter lapidē vesice ⁊ lapidē renū in qualitate ⁊ q̄titate ex capl̄o lapidis renū. Differūt. n. vtriq; lapides at ille ꝙ ē i renib⁹ ē leuio: paꝛ ⁊ nil o: ⁊ magis trahēl ad rubedinē: ⁊ ille ꝙ ē i vesica est durior: maior: valde. ⁊ magis declinis ad soliditatē ⁊ cinereitatez ⁊ albedinē: iz generet i ea lapis ꝙ cōmunit: ⁊ ille qdē ꝙ ē in vesica discernit fm plm̄ post separationē vrie. Et ille cui plm̄ aduenit lapis vesice ē extenuatus: ⁊i renib⁹ ē cōuerso. Et ifirib⁹ qdem ⁊ q cos sequūt aduenit lapis i vesica. ⁊ dicā hic ꝙ vria i lapide vesice ē declinis ad albedinē ⁊ sedimē nō ē rubeū ad albedinē tendēs: aut cinereitatem: ⁊ q̄nq; est vrina grossa oleagine fecis ⁊ cōm plimum ē subtil⁹ ⁊ ꝓpie i pi. Et nō ē dolor lapidis vesice sicut dolor lapidis renum: qm̄ ille q ē vesice tenet i spacio: nisi cuz lapis retinet vriaz: qm̄ ei⁹ dolor vehemēs fit. Et quādoꝛ ipe cadit i meatu ⁊ asperitas i lapide vesice plima ē: qm̄ ē i spacio i quo pole est vt ster sup eū illud qō ipse retinet: ⁊ ꝓpter hoc ē maior: qm̄ ei⁹ loc⁹ latio: ē ⁊ accit q̄nq; vt sint i vesica vna duo lapides ⁊ plures illis exoriantes: ⁊ multiplicaꝛ cōfractio a rene ex eis. Et ē q̄nq; cū arenositate sex furfurea ꝓpter abrasionez ei⁹ a lapide abstergēte. Et i lapide qdē vesice ē assiduatio puritus ⁊ doloris i vga ⁊i radice eius ⁊ inpectie coicatiōe vge ad vesicā. ⁊ hūs eum multiplicat ꝯtionē vge sue ꝓpie cū est puer ⁊ assidua sit exercitio. Et q̄nq; perducit illud ad exitum ani ⁊ at retētionē ⁊ difficultatem cum hoc ꝙ illud qō egreditur cum fortitudie ꝓpter comprehensionem suam a stricto ⁊ ab ipellente post ipsum. Et q̄nq; migit i fine eius vrinaz quam vult. Et quotiens cūatur ex vrina quam mingit: deliderat mingere statim ⁊ agens

illud est lapis expellens expulsione vrine aggregate. Et multotiens mingit san. ꝓpter rasationē lapidis. ꝓpe qñ est asper magnus ⁊ multotiens pūgit. Cum ergo resupinat lapidosus ⁊ eleuatur anche eius ⁊ ꝓcutitur remouet lapis a meatu. Et qñ tūc fit ꝓssio sup pectinē ejicit vrina: ⁊ hec est significatio fortis sup lapidem. ⁊ qñq; alleuiat illud incuruatio lapidosi super genua ⁊ commotio membroꝝ suorum adinuiccem. ⁊ qñq; alleuiat p intromissionem digiti in anū ⁊ remotionē lapidis fm hoi ꝓpationē. ⁊ qñq; alleuiat illud p figuras alias ꝓssionis ⁊ expressionis ⁊ resupinatiōis ⁊ incuruatiōis: quas experimentū inuenit. Cū ergo nō ꝑfert illud administrek alchatir ⁊ extrahit ⁊ expellit vrina ⁊ ē significatio fortis. Et similiter si difficilis fiat eius intromissio tūc meli⁹ ē vt nō laboret cū conamine. Et q̄nq; significat alchatir per illud qō associatur ei mā ex q̄ generat lapis. ⁊ lapis qdē puus magis retinet vrinam q̄ magnus: qm̄ figit in meatu. magnus vō remouet a meatu velociter. Et scias ꝙ lapis vesice mltiplicat in regionibus septētrionalib⁹ ⁊ ꝓpe in ifantibus.

Ca.vi. de curationibus lapidis vesice

Alpis vesice indiget medicis fortiozib⁹: quoniā ipsa ē frior. ⁊ qa ē longinquior. ⁊ qñ lapis ei⁹ ē vehemētius ꝓfirmatus ex vehemētia coagulationis. Et medicine ei⁹ sūt medicine fortes ꝓdicte in curatōe lapidis renū. Et cis qdem conferūt sagzenea ⁊ mithridatū cū lapis ē puus aut lenis ⁊ silr̄ athanasia. Et conferunt ei scolopendrie pōdus. ʒ.i. ⁊ mahaleb excorticate. ʒ.ʒ. Siroꝑ⁹ inuatinus ei: ℞. milij solis triti. ʒ. xv. capilli veneris. ʒ. vij. petroselini. ʒ. iij. ficus albas. vij. numero: decoquant cū. iij. lb. aque donec remaneat lb. vna. ⁊ bibāt post exituz de balneo: cui⁹ dos sit lb. ʒ. Et oz vt tine que in ea admistrant sint fortiozes ⁊ ponant in eis cū medicis notis medicine q̄ sūt sicut folia agnicasti ⁊ capilli⁹ veneris ⁊ solū ⁊ assueūr ⁊ rosa eius ⁊ aliquid hūs stipticitatē vt nō supfluat mollificetio ⁊ ponant in eoꝝ vnctiōib⁹ galbanū ⁊ pix ⁊ āmoniacū ⁊ teuso: bū. Et meli⁹ eoꝝ ē emplm de bdellio de mecha. ⁊ meli⁹ eoꝝ oloꝝ ē oleū de scoꝑtionib⁹ empl̄atū ⁊ distillatū aut iniectū cū quo nisceaꝛ aliqd cōfortatiuū. Et medicine qdē empl̄oꝝ eoꝝ sunt radix scolopendrie ⁊ radix asechi ⁊ polū ⁊ canabis ⁊ altea ⁊ capillus veneris: ⁊ ponant in eis illa q̄ sūt sicut folia ỽge pasto. ⁊ auis ꝓdicta in ca. lapidis renū ⁊ que diximus cū ea de ordinib⁹ eius valde ꝓferūt ei. Et de eis que sūt ꝓpa illis in curis ipsoꝝ ē vt ꝓantur medicinis lapidis in iniectōe ⁊ iunant eis vehementer. Et q̄ vrine fit difficultas ⁊ retinet causa lapidis vesice ⁊ nō est semita ad sciendū ꝓpter aliqd qō ꝓhibet aut ꝓpter timorem: tūc de hōibus est aliqs qui ingeniat. ⁊ in eo qō est inter anū ⁊ testiculos scissura efficit quam ꝓponit in ea cānulā vt egrediat qui cognoscit anatomiam vesice: ⁊ cognoscit locū colli ei⁹ cui cōtinuantur vasa spermatis ⁊ cognoscit locū arterie ⁊ locū carnosū vesice vt caueat illud qō oz ipm cauere: quare nō accidit nocumentū in generatione aut flurus san. aut fistula que nō ꝓsolidatur. ⁊ oz vt vapozet intestina ⁊ vesicam ante illud resupinus.

Ca.vij. de regimine qō in ipso ꝓcipitur.

Si vt ꝓparet sedes ⁊ sedeat eger sup eam ⁊ sit ꝑsens minister ⁊ intromittat manus suas sub genibus eius: deinde ꝓparet ad scinden dum ⁊ oz vt ante teneat lapidem ⁊ faciat ipm puenire i locum q scinditur ⁊ illud faciat intromittendo digitū medium in ano viroꝝ ⁊ ꝯginū: ⁊ mulieꝝ coꝛaptaꝛ in orificio matricis donec inueniat lapidem ⁊ cōprimat manu alia desup faciendo vt descendat lapis extrahch ⁊ sumine donec descendat lapis ad locū ꝓpinquū oū vesice: ⁊ studeat vt expellatur lapis taliter vt remoneatur a cōmissura quantitate vnius pili. Et caue ne scandas super cōmissuram qñ est maluz. cōmissura enim fm virtutem est locus mortalis. ⁊ oz vt non cadat in expulsione abbreuiatio vel defectus qñ eu omit tunc scissura lata que nō sanatur. Cūq; expellis ⁊ vides scissuram non penetrantē tūc perfora si tua operatio huius quantitatis non ꝓducit ad dolorem vehementē ⁊ torsionem colli ⁊ casuz virtutis ⁊ destructionē motus ⁊ sermonis ⁊ confirmationem palpebraꝝ ⁊ oculi. Si autem ꝓduxerit ad illud tūc non perfores ipm: nam si ipm ꝓforaueris moritur illico. Amplius fac super ipm scissuram. tēdentem ad transuersū paꝛꝑ cum ingenio bono. ꝙ non contingat nertū studendo vt cadat scissura in collo vesice. nam si ceciderit in coꝛpoꝛe vesice non consolidabitur omino. Et stude quantuz potes vt scissio minoꝛetur. nam si lapis fuerit puus forte ꝓsse expellet cum expssione. magnus vō indiget scissione ampla ⁊ forte ꝓsse indiget extrahente qō ipsum extrahat. Et q̄nq; est lapis magnus valde: quare non est pole vt scindatur ꝓpter magnitudinem suam: quare oz tūc vt ꝓhendatur cum tenaliis ⁊ rūpatur paulatim. ⁊ assumatur quod frangitur. ⁊ non remaneat in vesica aliquid oīno: nā si remanserit magnificabitur. ⁊ fiet magnum. Et multotiens accidit vt ꝓueniat lapis ad collum vesice ⁊ qd sequitur virgā. tūc oz vt sine cessatione iungatur pecten ⁊ fiat compssio sup ipm ⁊ sit tecū adiutoꝝ ita vt quando figitur lapis ꝺ loco scindas subtus eum ⁊ extrahatur. Et forte ꝓsse erit rectius vt ligetur post ipsum ad anteriora cum filo ita vt non redeat. ⁊ si penetrat ad locum ꝓpinquū capiti ỽge non oz vt laboꝛetur ad extrahendū eū ex ipso Illud enim facit forte ꝓsse accidere vuln⁹ qō non consolidabitur imo oportebit vt equetur: aut stringaꝛ quod est post ipm ⁊ scindatur subtus caput ỽge vt egrediatur. Cū ergo feceris in lapide oīa que dicta sunt in ca. de illo. ⁊ extraxeris ipm forte ꝓsse accidet ex compssione ventris cū fortitudine ⁊ ex doloꝛe scissionis apa ⁊ est res timoꝛosa. Et ex eis que non permittit euenire illud est vt iam clisterizes egrum ⁊ extrahas fecem eius: deinde des ei in potū post illud aliqd leniens naturam: ⁊ non cibes eum nisi re pua ⁊ lenificante. Si autem indigueris phlebotomia vt alleuietur ex minoꝛatione fac. ꝙ si volueris vt vehementius alleuietur ⁊ apparent signa apostematis

dolor sit vehemens valde: tūc oz vt sedeat eger in tina aut pelui aquciu qua decocta sunt lenificantia: sicut molochia t semen lini t altea t furfur. t cuz illa aqua sit cōmixtū oleum plurimū conquassatum et sit illa aqua tepida. Cuz extraxeris eum de tina i unges partes vge cum oleis lenificantibus sicut est oleum camemillinū t anetinū t ponas super vulꝰ bury: tepidum t fun de in ipm. Et ponet super ipm cottū infusum in oleo ro. t pauco aceto: deinde administra medicinas ꝓlolidatiuas. si aūt magnificat apa assidue fac eum sedere in tina pdicta in decoctione fenugreci t se. lini. t si dolor fiat fortior fac eum sedere in die scdo t in die tertio in aq̄ t oleo tepidis Ille aūt qui scillura t vulꝰ non ita dolere faciunt vt inde currens soluitur i die tertio. Et oz vt assiduet calefactionem vesice cū oleo de ruta. cui eni calefacit ē rectioris dispōnis t minoris doloris t miozis vrine. Et vrina qdē iedit valde pfozatos. t pp illud oz vt sumant in potu aquā paulatim. t quotiens mingunt oz vt sit minister ꝑseruans manu sua locū ligamenti t ꝑmat cū vt nō infundat vrina locū scissum Amplius non potest esse quin euacuetur: aut nō curat de san. quātitas que necessaria est. Et ē illic timor apatis: t corruptionis membri cum alterat color eiꝰ ad corruptionem. a rubedine: aut vt currat t ꝓfluat t timeatur fluxus san. Et plurimū quidem oz vt curetur fm q̄ vides signum ꝓdictum imo incidat vel scalpelletur illico vt currat san t vt ponatur disup emplm ex aceto t sale in panno lini ꝑtādiu donec ꝓuohibeat corruptionem. Jn secūdo aūt qn̄ē vt timeat fluxus san. est rectius vt sedeat in aquis ſtipticis cognitis t ponatur super locuz thus t attrimentū trita t supza ipa cottū t supza illa cottū aliud magis mandefacum aceto t aqua. Et si scueris q̄ vena magna aut arteria incisa sit adde in curatōe eius cū ꝑstrictione. Et si san. inobediens ē t non cessat t nō sanatur: tūc fac eum sedere in aceto forti. Et fortasse idiges vt phlomes eum vt attrahat san. t fortasse necessarius est tibi vt ponas super pecten t inguina narcotica. t ex eis que accidunt ex scissura t cursu san. est vt curat fruſtum sang. ad vesica. t coaguletur sup oꝛificū eius quare fit difficultas vrine. t tūc necessarium est vt intromittatur digitus in foramine t auferatur nocumentum ab oꝛificio vesice t collo eius t extrahat aut curetur locus cum aceto t aqua donec resolvat claudens congelatū t extrahatur. t ex eis q̄ accidūt ex illo est absciſio generationis. Signa autem mala que cū accidūt expectat medicꝰ morē fūt vt si fortis fiat dolor sub vmbilico t infrigident extrema t acutur se. t accidant rigor t casus virtutis. Amplꝰ cū additur vehementia doloris loci ꝑforati t accidit ſunctus t mouetur venter motu extraneo tūc iam appꝛopinquat mors. Signa autem egri bona sunt salūs rationis t sanitas appetitus t vt sit color t forma sani valde.

Ca. viij. de apatib⁹ calis i vesica t aldubellati i ea

Lcidit q̄nis nō plm apa calidum in vesica ex materia san. t cholerica: aut composita, t ē egritudo mala. Et multotiens accidit illud t ꝑprie in infantibus causa lapidis t doloꝛositate eiꝰ t quia ipse conquassant vesicam.

De signis. capi. ix.

Jgnificant q̄ apa ē in vesica calidū febris et retentio vrine: aut difficultas cius aut distillatio ipsius. t retentio qdē ē cū iacent t non ꝑsit efficere aliqd de ea nisi stantes. Et q̄z est retētio stercoris t inflatio pectinis t illi cū dolore pūgitiuo t pulsatione. t q̄z apparet rubedo exteri⁹ t signi-ficant ipsam ex tranquillitate infirmi quam inuenit ex vaporatione. Et de accidentibus que cum ipo accidunt sūt sitis vehemens t vomitꝰ cholere pure. et alma t frigus extremitatū t fortasse nō calefacit et alienatio t nigredo lingue t noceri abbmni acuto t diuretico: t ꝑpe cum sunt hu. corporis calidi. Significant ergo ipsum etas t causę ꝑterite t ꝓsentes de illis quas scis. Et deterius ē illud cū quo cōtinuatur caliditas se. acute t vehemens fit retentio vrine t stercoris: t fortis fit dolor t in vrina nō est digō. ē enim mortale. Et hoc plus ē cum fit aldubellati. cū autem apparet in vrina ser subsidens leuis: tunc est maioris spei. Cum dubellati vo apparet de horizontalionibus diuersis t febribus ꝑmixtis illud qd diximus in aldubellati renū. Et sūr sūgi maturitatez eius lenitas: t sunt de accidentibus digōis vrina t sedimen eius. t sūgit eius eruptionem vrina hūs admixtum pus. Si autem signa maturitatis nō apparuerint non rūpetur ante hebdomadā. Et plurime exture vesice fuit versus collum eius. t quandoq̄ declinant ad partes alias: t quandoq̄ aperiunt ad partem vesice interiorē: t q̄nq̄ apiunt ad ptē aliam.

Ca. x. de curationibus apatū vesice.

Oportet ꝑmis vt ex basilica sinistra fiat phlomia fm vtutē. est enim ꝑmia curationū eius t melioꝛ eaz. t festina si illic fuerit caliditas valde vehemens ad emplā apocrustica spacio breui: t nō supfluas in eis neq̄z ꝓlongeris. illud nāq̄ nociuū ē t indurat apa velociter: imo si inceperis a mollificatiuis cū non fuerit aliqd quod ab illo ꝓhibeat ex fe su vehementi erit melius quoniā membꝝ est nerueum. Et ꝓpter hoc vehemens sit tranquillitas egri ex vaporationibꝰ repcussiuis spacio breui factis vaporationibus cū ſpōgijs t lana insusis in aqua in q̄ decocta sunt lenitiua resolutiua: t velicis in qbꝰ sufflati ē splenis aqua calida t oleis lenitiuis subtiliatiuis t ꝓpinquis eis que iam scisti in ca. curatōis renū. t cum hoc te subtilia vt injūctias si tollerat p frigam in ꝓmis quod sit sicut mucilago psilij i lacte asine: aut aqua ordei in lacte asi. q̄n̄ ē magis salua. Et post illud lac asine t adeps. t post illud cassiam si ſtula in lacte mulieris fm ordinē qđ scis fm horas apatis. Et q̄z consert clisterizatio facta cū eis fm suos ordines. Et de emplis bonis post ꝓncipiū ieptionis ē illud qđ fit ex simila t sisamo excoctis cū lacte t oleo viol. t oleo camemillino q̄silibus. t itez napi boni sunt. t itez pula clixata emplastrata et vaporata. Dō si hebdomadaz pertranseat t appꝛo

ximet status tunc adhibeantur farfa fabaruz t semē lini, t camemilla cuz triplicato. t silr̄ de iecēdit p phlomiaz saphene t dilatate i administratōe, resoluentiuz que sint ex emplastris t vnguētis ꝓdictis i cap. renuz. Et q̄z eges emplastro ex isopo t castoreo t cera t ꝓpe post narcotica. t scias q̄ assiduato sessionis eoruz i tia est valde iuuatia: ita q̄ q̄n̄ aduenit eis vria tunc rectius est vt mīgant i ea. Et aque tuearū eorum meliores sunt ille i qbus est mollificatō: de illis que iaz sciuisti multotiens. t quandoq̄ ponunt i eis aldarsisahan t ciperi t coriandrū t ſpica t amomum t ſgnantum cum fenugreco t se. lini t sedant dolorem t apostema. t iste aque mollificatiue quas multotiens sciuisti sunt sicut decoctō se. lini t fenugreci. Et iteruz aqua i qua decoquuntur napi t alpha sce t caules. Et curatō qdez aldubellati eius est ꝓxima curatōi aldubellati renum: imo necessarium ē vt sint medicie eī fortiores. t qdam laudauerunt papa. al. pondus. z. ij. t. s. qō detur i potu i decoctōe spice t ſgnanti: t ꝓpe quando sunt difficultates vrine t dolor. t cum vehemens fit dolor t timet mors non est excusatō a narcoticis lunitis t suppositis.

Epithimata vero sunt sicut epithima factum ex hyusgamo albo t madragora t papauere confectis cuz ole. aut sumatur quarta. z. i. opij dissoluatur in ole. viol. cum pauco croco t ibidatur pannus t supponatur i ano. Fortasse. n. iuenies per illud trangilitatē t dormiat loco eius. t quandoq̄ administratur de eo aliq̄ d i, ſrigā si tollerat: t epithima de opio exteri us factum est fortis stupefactionis. potiones vero t reliqua curatō sunt curatō sirsen t birsē. Apostema durum i vesica accidit a causis silibus causi apostematis duri i renibꝰ: t ꝓplurimuz eꝰ fit successione calidi t successione percussionis aut casus. t quādoq̄ fit successione scissure. Signa: cum ea fit difficultas vrie t egestionis simul: aut accidunt ex ea accidentia duritiei renum ex retentione fecis t stupefactiones in cruribꝰ t agitatōe diuersa t debilitate t puentione ad hydropisim: q̄nis sit super ventrez ex duritie renuz. t iter ea qdem discernitur per locum in quo accidit granitas: t illud cui accidit causa i ꝓmis. Curatōes sunt eedem que sunt duritiei renum ex inunctōe facta cum ole. calidis t cum apozatōe cum eis: t dare in potu aquas i qbus decocta sunt semia diuretica cū melle t cassiafi. t administrato tiarum fm illum modum t fm gradatōes illic ꝓdictas. t ex eis que ꝓpa sunt est vt administrentur illa olea t gummi i ſriga .s. electorio vrie si possibile est.

Cap. xi. de vlceribus vesice.

Vandoq̄ fūt a causis vlcerū notis quas iaz narrauimus i cap. vlcez pectis. t excoriatōe lapidis: aut excoriatōe hu. cholerici. t q̄nz fiunt ꝑ apostema: aut both oꝛ que vlcerant. t i eo cui assidue fit vria acuta succedūt vulnera t vlcera. Et si difficiliora plurimuz q̄ vlcera renū: q̄n̄ sunt vlcera membꝝ nerueum. Et ille cui vesica disrumpitur mortuus plm. q̄ si scidatur non icarnatur nisi cadat i parte pārtis carnose. Cap. xij. de signis.

Alm diximus i cap. vlceruz renuz. differentia i ter duo vlcera. Et diximus q̄ vlcera vesice faciunt difficultatez vrie t retinēt eaz. t q̄ dolor eoruz est i loco pectis t illi: t q̄ egrediunt cuz eis cortices albi aut grossi magni si sunt i vesica: aut tenues parui si sunt i meatibus: t alia que oportet scire illic. Et signa que sunt i eo: imo totuz sicut illud qđ dictuz est i cap. renuz. Et signū cōe i vlceribus renum t vesice ē mictus san. t sanici paulatim t nō subito: deide distinguūtur per ea qbus differunt. t signa qdem apertōis t scissionis t corrosionis t limilium vna sunt i ambobus simul.

Cap. xiij. de curatione.

Oportet vt ipsi ꝓdeuitent cibaria acuta t salsa o t acetosa t vehementis dulcedis conuertibilis ad choleraz t sumant cibos delectabiles sibi bonos: t illos q̄ faciunt glutinatōez. t exercitium qđ nocet ei ꝓpterea q̄z acuit t inflāmat. si aūt nō facit illud tunc est iuuatiuū ꝓpterea q̄ cōfortat mēbrū. experire ergo paulati t considera i canonibus dictis i cap. vlcez. t permuta plurimū eoꝝ ad hunc locum. ꝓpter illud considera i eo q̄ scripsimus ō potu generum lactis q̄n̄ ipsa sunt fm ꝓditiones ꝓdictas iuuatiua vlceruz meatuz vrine ꝓcipue lac equarum. Et scias q̄ perseueratō i curatiōe ea, est vt administretur i ꝑmis mundificato cum aqua mell t zuccari decocta cuz diureticis ebibita aut iniecta: deide consequenter adhibeant reliq̄ mē. Et si illud q̄ nigitur est fuscū: oz vt injiciat illud q̄ subtiliat a cinere arboris fici aut cinere arboris quercus: aut cinere arboris ſceba, donec mundificet vltime. Ide dicie vero q̄ ad ipsā bibunt sunt sicut aleffus cū olro. t sicut lac asi. t cap. t iumentinū potest fm assiduationē diez cuz quantitate digōis cꝰ plurimum sit q̄ntitatis triuz. z. t iaz qdem ꝓparatur de ifrigidatibus ſtipticis trocisco ꝓ de papauere t troc. alkakigi pondus auri. i. cū aqua frigida. t de vnguētis bonis qbus compmendo fit iunctō: est, vt sumat ſtoracis ligde pōdꝰ. z. i. cū aq̄ ffa t piguedis anseris ex tribus v̄ſq̄ ad. iiij. t cere albe pondus. ij. sextarioꝝ t cū eo fiat emplm. t vnguētū iuuatiuū ꝓpe cuius est corrosio ē illud qđ ℞. dactilos t passas t gallas t acatiaz t alumē t hypogistidos. Et q̄n̄z ponūtur cuz eis isopus t ſtoraz. t q̄n̄z admistratur ante illud vnguentuz i eo i quo nō ē corrosio sicut cera, adeps anatis t oleuz ros. t admistrent exsiccatia potando t injiciendo. t q̄n̄z admistrant de istis eisdē clisteria t admistrentur egro super genua recurua. Et cū nō conferunt ea que bibuntur ꝓpe i eo qđ est ꝓpinquus meatui t cum quo est corrosio. tunc curationes eius sunt iniectiones cum incarnatiuis dissolutis in lacte mulieris de quorum summa sunt troc. de charitis. i. de panno t troc. andrulis cum aliquanto mel dalengi t ceruse t amili t calc. ablute. Descriptio cōpetens ei: ℞. terre sigillate chimolee comu ceruine valde adusti partes equales: semen canabis terciam

ptis ustius opij sextaz ptis t vnguenti de cerusa ptes. iij. sarcocolle ptē.5.t myrrhe thuris amboz añ. ij. tertias partis: aggregent oia cū aliquāto oleo ros. t cera t admistrent i suriga. t qūz addit i ea aristol. ro. ps. i. t leuius illo ē illud qō sit ex sarcocolla t amilo t cerusa qō cuz lacte injiciat. Si autē confouet plūbo adusto t thure tunc ē fortius. Troc. expertus: ꝑ henisti des terraz sigillataz karabe cozalluz amiluz se citro. se. altee se. melonis excoriticatū se. apij daucū petroselinuz troc. alkakingi. Medicamē aliud: ꝑ. se. cucu. se. melonis se. cucur. excor. oium ana. z. v. amili. z. iij. succi ligri. z. viij. se. portulace. z. iij. t. 5. t amigdalaz dulciuz excoriataz t auellanarū assaturuz ambaz ana. z. iij. granoz pini. z. z. t. 5. se. apij dauci se. eruce granoz malaleb excoriataz oium ana. z. z. dragaganti gummi amigdali se. hyusgami albi oim ana. z. z. ciceris nigri. z. x. croci. z. v. confici antur cum rob t iformētur troc. z. ij. t bibatur cū aq̄ raphā t aq̄ apij t aq̄ ciceris ni. t ꝑpe post mūdificationem vlceris. Et oz vt minoretur potus aque. t qū dolor fit vehementioz injiciat in eam colyrium al. quod ē ad oculos cuz lacte mulieris. Et iterum semē papaueris t opiū adeps gallie clusterizentur aut ponantur: aut injiciantur.

Cap. xiij. de scabie vesice.

Citur scabies vesice ex vstione vrine t feto re eius t dolore vehementi cum pruritu t sedimine furfureo. t qūz currunt fm assiduationez humiditates: t quandoq̄ currit sanguis

Capi. xv de cura.

Portet vta dministrentur abstersiua mūdificatiua q̄ si de exsiccatis absq̄ mordicatōe t sunt illa penit⁹ fortiora q̄z ea q̄ sūt i religs vlceribus. Et administrentur medicine scabiei renuz iniecte in eā t bibite. t. bibantur ēt glutinantia infrigidantia sicut mucilago psilij t se. cydoniorum cum oleo ros. t conferunt cibi dulcis chimi viscosi sicut sunt pedes. t res pingues cū oleo amigdalino t aq̄ ordei t frumentū cocturz cuz carne auiuz t grana lactis sicut lac asi. t capri. t ouiū t vaccinū t assudatio mundificatōis corporis.

Cā. xvi. de congelatione san. in vesica.

Ignificant ipsaz q̄ accidit angustia t resistentia seu tollerantia syncopis t frigus extremitatuz t paruitas anhelitus t pulsus cum frequentia t sudor frigidus t nausea. t quandoq̄ ē cuz ea rigor cuz antecessione mictus san. aut percussiōis aut casus super vesicam.

Cap. xvij. de cura.

Ura illius ē cura lapidis t sufficiēs labor t q̄z ipsa potare si oportuz aceto luz t vt euomat cum eo calido t ꝓpe squillitico t ꝓpe cum aliquantulo cineris ligni fici: aut i quo decocta sunt ficiina t medicie lapidis. t quandoq̄ injiciunt i vesicaz coaguluz lepotis t medicie ad lapidez. t fit vt sedeat i tina i qua decocte sunt herbe que sunt ad lapidē: t de illis que laudantur ad ipsaz ē sumere ꝑ potu de carpobal. pondus. z. ij. aut tantundē ligni peonie: aut granoz peonie: t ꝓpe cum aqua ligni eo: aut tantundē de blacte bizantie: aut auf. i. de cozdumeni cuz aqua calida aut cū aceto vini t oleo omphacino. t oxymel aceto luz sglliticum a me magis diligitur q̄ aceto z. In aceto. n. est icilio t mel resolunt t abstergit. t iterū sauie. t hasce t armoniaci t rubee tincture partes sumantur equales: t fiant ex ispilule similes auellanis de qbus. iij. pillule i potu sumantur cum aqua de radicibus t injiciantur i iniectoriis: aut agaricum aut sileleos: aut. ij. auf. assez: aut aristol. lon. Et de habētibus ꝓpetatē sūt eparasini t sel tekudis t coaguluz lepotis. t. ꝑpuz i ipsa ē liquz vitis. t abrotanuz i hoc ē iuuatiuū t lac ficus exsiccatuz cuz de eo injicitur aliqd paruū t admini strat de eo embroca ponderis. z. t de exsiccato ite ruz cuz aliqua de ags. Et sīl embroca ex pondere auf. coaguli lepotis. Atque vero i qbus potant medicie iste sunt sicut aqua ciceris nigri t aqua alhasce t aqua cineris ligni fici t aqua cineris ligni vitis t ligni abrotani t decocto abrotani cum vio:

Cap. xviij. de dissolutōe vesice t mollificatōe ei⁹.

Lcidit dissolutō ei⁹ ex remotiōe ipsius a loco suo. Et accidit mollificatō ei⁹ ꝓpter exitum vrie absq̄ voluntate. Et dissolutō quidem fit causa humiditatis t causa ventositatis t causa pcussionis super dorsum: aut ꝓpter casum. t multotiēs fit ꝓpter causas mollificationis notas t sequt mollificationez t dissolutoz qūz difficultas vric. Et qūz in voluntarie emissio vrie fm illud qō accidit lacerto de tensione t dissolatōe.

Cap. xix. de cura eius.

Elcte q̄dez a percussione t casu curatō est difficilis t fit ꝓpter reditōz t constrictūram cuz medicis calefacientibus exsiccatiuis quas diximus. Facte autem a complexione paralytica cōfert eūo materiem phlegmaticarum subtilis t prohibitio ab eo qō generat eas. t regimen habentiū paralysim i eo quod comeditur t bibitur t motu tali is. Et confert ei vomitus si sit cum hell'o albo. Nō si vrina egrediatur absq̄ voluntate oportet vt admini stres stipticitatem vehementius facientia t non mollificent plurimum imo aggregent iner resolutionem t constrictionem fm comparationem curationuz paralysis. Et sumat omne quod ingrossat aquositatem t impinguat eam t grauat san. laudabilem t calidum t grossum sicut alsel udem Sed si vrina ē cuz dispositione sua: aut ad difficultatem declinis: tunc audacia ad mollificantia cuz quantitate aliqua cum resolutione bona t incisione vltima est audacia necessaria. t de potibus conferentibus omnibus speciebus eius que sunt ex dissolutiua t paralytica: sūt tyriaca t mythridatum t saggenea t homozustia t diacurcuma t coquium. t iterum flos alcocoen t ciperi: t thus simul t singulariter almahaleb. t uteruz succus se. rute humide aut flos eius decoctus in vino: t iterum agnus castus t semen eius t oppopona cuz t cyminū. Et quādoq̄ confert t ꝓprie ei cum qua ē difficultas vt bibat ex cozticibul melonis sicci

pugillū vnū cū zuccaro. t ō eis que currūt cursu ei⁹ t ꝓportionantur ad ꝓpetates sunt testiculi lepotis sicci qui cū vino odorifero bibantur: aut gutt galli aduratur: t detur in potu in ieiunio in aqua tepida. Medicine autem que injiciuntur sunt sicut oleū de ruta. t oleum costinum t oleum laurinū t olinū nardinum t oleum sambacinum t oleū cucu. asi. t oleū de pino cum quibus ꝓmixta sint ea que sūt sicut castoreum t sicut assa t galbanum t oppoponacū. Et ista ite z cōueniūt si sunt inuncta super emunctoria t mirac. t ꝓpe oleum tefisie permixtum cum seminibus subtilibus odorifer is. Empla ō sunt ex medicinis calidis t in quibus est stipticitas aliqua sicut ciperi cinamomū bdellium spica t myrthus cum camemilla t sceha t mel. Et quandoq̄ curatur etiā eū clisteribus calefacientibus factis ex centaurea t colloquintida t alkerua t aliis ex oleis calidis ꝓdictis. t natatio in aqua calida maris t balneatio in aquis thermaz sunt iuuatiue valde ad illud.

La. xx. de dolorib⁹ vesice.

Unt ex causa malitie complexionis diuersi ex lapide t vlceribus t ex scabie t ꝑ ventositate. Et iam scisti oē capitulū t curationem eius. t multoties fit ex significatione crisis expectate cum vrina. Et dolores qdem vesice multi plicant cū sufflat, septērio cū in vesica ē dolor. t dicitur q̄ qñ apparet in hēte ipsū sub ascella ei⁹ sunistra aſa sicut cydoniū. t accidit illud in die. vij: moritur xv. die. t ꝓpe si accidat ei, pfundus somnus.

La. xxi. de debilitate vesice.

Ebilitas vesice qñq̄ accidit etiā ex pte ꝓplexionis cuius plurimū ē frigus t ex pte aparis duri non tollerans ꝓrinam plurimam t desideran] euacuare eam. Et qñq̄ debilitatur lacertus eius in adiuuando ad euacuandū soluendo seipsū. t ē ex aggregatione duaz rez distillano nō dilatata.

La. xxij. de ventositate in vesica.

Uandoq̄ ē retenta. t qñq̄ ē pmutabilis. t cā in hoc sūt cibi inflatiui. t plurimū eius est humiditas in vesica cum debilitate caliditatis

La. xxiij. de signis.

Ignum ventositatis est tensio sine grauitate t ꝓpe cum permutat.

La. xxiij. de cura.

Egis iuuatiua curationū eius post abstinentiam ab inflatiuis t malitia dizōnis ē: vt bibat oleum de kerua cum aqua radicū t limat pecūne cū oleis aromaticis resolutiuis t gūmis calidis. t emplet cū ruta t camemilla t aneto cū re fortī de castoreo t assa aut muscho. t injiciant ista olea cū aliquantulo castorei in ỹgam. aut injiciat i ipam succus rute cū muscho aut oleuz de ben cū muscho t gallia in oleo sambacino. Et recordare eius quod dictū ē in ca. renū. q̄ renes t vesica qñ sunt dolorosi aut egri nō appropinquēt pilulis de seminib⁹ t augmentet in renibus t vesica dolor: cū attractōe neq̄z stupefacientia: imo aqua tepida p quantitatē qua ñ attrahat neq̄z stupefaciat aliquid.

Tractatus. ij. de nocumentis que accidūt ꝟ vine

La. i. de qualitate exitus vrine naturalis.

Esica expellit vrinam qñ ꝛstringit sup eam ex oibus lateribꝰ. t compmit eam t dilatat lacertū suū qui ē sup ipsius oū ficiū t cōpmit lacertū mirach.

La. ij. de nocumentis vrine.

Sta sunt ardor vrine t difficultas vrine t retentio ei⁹ t inolūtaria ipsius emissio: de cuius sūma fūt multitudo ei⁹ t ipsi⁹ distillatio t diabetes. La. iij. de ardore vrine.

Muse ardoris vrine sunt aut acutez vrine t ei⁹ bauracitas ꝓp cām ꝓpinqlē: aut cā defectus eius qd ꝓparatū est ad tpandam ipam. t ē humiditas ꝓparata in carnibus glandolis que sunt illic. Ipsa. n. currit sup meatū t glatinosum eū facit t mūcet vrine etiā t equat eam. cū ergo finit deficit loco glutinatio t vrine eūo t equatio: q̄re accidit ardor. Et ex illis q̄ adiuuant ipm ē multitudo coitus. Iste. n. hūiditates qñz egredūt cū coitu t ꝓ vicinitatē spmatis exitu plimo. Et iterz egritudines eliquātes corpus: aut vlcera que sūt i meatib⁹ vrine, ppinqua vge t scabies q̄ adustionē facit. Et signū qdem ꝓpis ē acuitas vrine t nō lit sanies. t signū secūdi ē san. generatio t sanies. t multoti ēs producit hmū ad secundū: fm q̄ sciuisti in eis que ꝓterita sūt. Primū igitur ē sicut antecedens secundi: sicut fluxus vētris choleric⁹ est qñ sit antecedēs vlcez intestinoz.

La. iiij. de curationibus.

Ꝟ ē cū san. t sanie tūc eius cura ē cura vlceruū vesice t partium eius. t illud iam dictū ē. De scriptio ꝓpetens ad illud. fiant troc. fm hunc modū: sumat se. melonis citro. granoz cucu. oium ana ꝓd⁹. z. xx. thuris gūmi t san. dza. oiuz añ. z. x. opij. z. iij. se. apij. z. i. det in potu cū aqua ꝓpapaueris q̄z dolis. z. ij. postq̄z de eis facti fuerūt troc. Et si ñ fuerint vlcera neq̄z sanies tūc melior cura ei⁹ erit exuberatio vrine ꝟsequenter extrahēdo sup fluitates cū solutione subtili fm q̄ scisti in ca. egritudis renū: t vomitus t cibi humectantes infrigidantes ex cibarijs t oleribus t fructibus t denitatio ois salsi t acuti t vehementis dulcedinis t dimissio laboris t coitus. t de eis que ꝟferūt ē potus mucilaginū t iniectio eaz sicut ē mucilago se. almaru t mucilago psilij t mucilago se. cydoniorum t aliquid de papauere t semina diuretica frigida. t detur in potu totū illud cum aqua frigida. t admistret kilch ordei t aq̄ eius tiez t oua sorbilia t cibus factus ex cucur. t cib⁹ factus ex mes: aut cū eis que sunt sicut oleū amigdalinū aut cum pullis t gallina pingui. Et si causa in eo ē exsiccatio accidēs glandulis: tūc cura ei⁹ ē humectatio eius t dimissio ei⁹ q̄ excitat ex coitu. t de iniectionibus vsitatis in hoc ē mucilago psilij t mucilago se. cydoniorum t gūmi t cerusa t albugo oui recentis t lac mulieris t injiciat in eā. Et de exptis est ℞. lapidis hematis. z. vi. lactis mulieris femellam lactantis. z. i. tere tereda t simul misce t ꝓ foramen ỹge ꝓ siringaz mitte, t qñq̄z sufficit iniectio albumis

oui solū aut cum aliquo diuretico ⁊ lac muliebre ñ
curreus ⁊ lac caprinū. ⁊ quandoq; sufficit in tactio ad
huminis oui solū: aut cū aliquo diureticoꝝ ⁊ cū olꝰ
ro. ⁊ quīq; ponūtur in eo stupefacientia. nā si dolor
ē vehemēs ⁊ ppe cū mingitur sanies: tūc nō est ex
cusatio gn ponatur in eo qđ injicitur aliquid de stu
pefacientibus: ⁊ fm descriptiones pdictas in ca. vl
cer. Descriptio bona: ℞. cortices papaueris ⁊ am
lum ⁊ succū liquiritie ⁊ sumāt ex eis qđ injiciatur. ⁊
si indigeat confortatione ponat in eo aliquid opij et
se, hyusquianni albi.

La. v. de paucitate vrine.

Jt pp paucitatē potus aut multitudinē rari
tatis: aut pp multitudinē fluxus ventris: aut
pp debilitatem renum in attrahēdo: aut epa
tis in discernendo ⁊ mittendo aquositatē sicut fit in
cacexia ⁊ hydropisi.

La. vi. de difficultate vrine ⁊ eius retentione.

Jlliculta vrine aut fit pp causam in vesica ipsa
ex debilitate ⁊ sequitur pplexionē malā ⁊ ppe
frigidam sicut accidit in multitudine flatus re
pterionis: aut apa aut alia: quare nō ptransit
apud expulsionem eius diuum sup vrinam vt extra
hat eam exphmendo fm qđ se habet res naturalis. Et
forte talis ē causa in ea frigus aut color: deforis aut per
cussio aut retentio vrine plurime: aut fit pp cām in
meatu qui est collum vesice ⁊ caput virge: aut fit pp
causam in virtute: aut pp causam in instrumēto qđ
est lacertus: aut ,pter cām mēbri mittentis: aut pro
pter causam in vrina. Et causa qđē in meatu aut est
pmitiua aut p cōitatē. ℙ pmitiua aūt est opilatio in
ipsomet: aut p cōitatē. ⁊ opilatio in ipo aut est causa
apatis calidi aut duri in ipso: aut rei grosse sicut hu
miditatis aut rei inuiscate ⁊ sanie. Et multotiēs qđē
fit sanies causa opilatōis aut lapis aut ventositas re
pugnans aut verruca aut incarnatio vlceris: aut pp
strictionē ex frigore: aut ,pter strictionē ex calo
re vehementi sicut accidit in se. aduretibus in egritu
dinibus liq factionis. Et qūq; fit cā vlceris. ⁊ qūq; fit
cā tensiōis q accidit ei vehemētis opilatōis aut sani
ei. Et multotiēs fit tensio cā opilatōis sicut accidit ex
difficultate vrine ⁊ retentōe eius illi q sup fluit in re
tinendo vrinam, nam figitur in vesica ⁊ coopit mea
tus. ⁊ retentio quidē fit in nocte pp sōnū ⁊ in die pp
occupationē. Et ille in quo fit opilatio fm cōitatem
ē sicut si fit in intestino ⁊ matrice ⁊ in fumine apa ca
lidū aut duꝝ: aut sunt in eo fex sicca: aut phla plurimū extensiuā: aut vēositas repugnās aut extēdens
aut apa in ano icipiēs aut cā tenasmō: aut icisio he
morroidaꝝ aut fistulaꝝ aut dolor hemorroide: aut
ragadie dolorose: aut sicut si fit in ptib⁹ inferioribus dorsi apa aut tozio. Et sicut si accidat testiculo eleua
ci ad mūrach: ⁊ pprimat meatū ⁊ extrahat ipm ad
supiora. ⁊ pstringat ipsum ⁊ difficilem facit exitum
vrine ⁊ dolorē faciat ⁊ egrediatur paulatim. Et qūq;
ē cā vrine difficultatē faciens ⁊ retinēs dolor ,pter
vlcera in meatu sine opilatione ⁊ sine apate q̄re quo
tiens vult mingere dolet quare nō exprimit mictor
vesicam suā cū lacerto ventris fugiēs a dolore. ⁊ p
prie qū est cūm hoc in lacerto debilitas aut spasmus
⁊ que sunt pis similia. Et cum studet in seipso migit
vrinam suam naturalem in quātitate ⁊ qualitate ⁊ se
datur dolor. ⁊ similiter cōincitur dolor. Et qūq; ha
bens hoc ē cum difficultate vrine patiens distillatio
nē eius: quare cum egreditur paulatim alleniat do
lor ⁊ tollerat. Causa aūt in virtute aut ē in vtute sen
sibili aut motiua aut in naturali. Et facta cā virtutis
sensibilis est vel sit ingressū sensū vesice: aut lacerti ei⁹
nocumentū: quare non suscipiat ab expulsiua expul
sionē fortē aut expulsionē ocio, aut sit in gressus ꝓ
cipimi hoc nocumentū: sicut qđ accidit in karabi
to ⁊ lethargia de oblitione ⁊ parnitate sensus. Et fa
cta causa, vtutis motiue est vt nō sit lacertꝰ vt soluat
seipm ⁊ moueatur a sua pstrictione ad dilatationē
suam existens aut aruus a sua dilatione: ⁊ vt sit lacert⁹
veneris non obediens virtuti sue ad hoc vt premat
in vesica ꝓpter debilitatem virtutis: aut ,pter dis
positionem in eo de tensione ⁊ similibus. Et fcā cau
sa vtutis naturalis ē sicut si debiluetur vtus expulsi
na ,pter malitiam pplexionis diuerse calide. ⁊ ē fm
minus: ⁊ frigide est fm plurimū. ⁊ cum materia sicut
est calida cūm acuitate vrine ⁊ frigida cū humectan
tibus mollificantibus aut extendēt⁹. Et qūq; ē cā
huius debilitatis accidens electio nature in retinen
do quare debilitatur virtus expulsiua. Facta autem
,pter causam in lacerto: aut ē nocumentū pplexio
nale aut apa aut nocumentum nerui ex spasmo aut
mollificatione ⁊ destructione vtutis motus pp p
cussionem aut calum aut alia: aut in ipso aut in pnci
pio eius ex ramis nerui aut mucha aut cerebro. Cā
vo membri mittentis facta ē vt sit in renib⁹ apa cali
dū aut duꝝ aut lapis aut debilitas attractōis eorum
desup: aut debilitas expulsionis ipsoꝝ ad inferiora
aut sit epar ipotes lenificandi materiam ⁊ mittēdi cā
ad dispōnes hydropicas. Et hec qdem dispō expo
netur tibi, si posuerim⁹ ipsam ca. singulare: aut po
suerimus ipam de genere paucitatis vrine. Facta
aut em causa vrine est vt sit calor faciens dolorē. Et
expertum quidem est in pluribus hominibus ⁊ di
ctum est q habet difficultatem vrine, ⁊ aduenit post
ipsam tenasmon moritur in. vij. nisi accidat se. ⁊ pro
uocationem plurimā faciat. Et scias q, qūq; accidit
post ardorem vrine ⁊ remotionem eius exliccatiō i
glandula sup qua lubricat vrina ⁊ perducit ad diffi
cultatem vrine ⁊ retentionem eius: quare oꝝ ad
mistretur humectatio vt non accidat illud.

La. vij. de signis.

Jgna qdem eius cuius causa est frigus com
plexionis est albedo vrine cum grossitudine
aut tenuitate. ⁊ multitudo necessitatis surgen
di ad mingendū ante illud. ⁊ multitudo balneatōis
⁊ sensibilitas frigoris ⁊ vacuitas a reliquis signis. Si
gnum vo eius cui⁹ cā est caliditas ē acuitas vrine
⁊ sinflāmatio que sensu percipiuntur. ⁊ si cā ē pstrictio a frigore significat inuamentū, pueniēs ex mol
lificatione. Et si est a liquefactione ⁊ febre⁹ aduren
tibus significat ipsā inuamentū humectatōis: ⁊ iterꝝ
de signis eius est q, paruꝝ non egredit ⁊ multum ē
facilioris exitus ꝓpterea q, humectat madefaciē
do meatuꝝ ⁊ dilatando ipsuꝝ. Signa aute⁊ eo⁹ que ē
causa apostematis i vesica aut i membris ei vicis aut
exiture iam sciuisti in illis que preterierunt. ⁊ nos de
terminauimus vnicuiq; eoꝝ in cap. stans per se. Em
plius de differentia inter difficultatem factaꝝ ex apa
te ⁊ factam ab aliis est: q, apostemosa accidit paula
tim non subito nisi sit res magna valde: ⁊ scitur q, il
la que fit ab opilatione apud vesicam ꝓpter egri
tudinem in ea aut coartatione eius cum appodiati
one vesice ⁊ eius inflatione ⁊ tensione, eius: ⁊ illa q̄ ē
causa membri mittentis est vt non sit in vesica appo
diatio ⁊ inflatio. Et omnes species opilationis que
accidunt in vesica ex ipsa aut ex coartatione sunt cū
dolore. ⁊ cognoscit apostema opilans per illud qđ
sciuisti. Et cognoscitur res opilans absq; apostema
te p strigaꝝ ⁊ illud qđ ipsa extrahit de sa. aut humo
re: aut p illud qđ stat i facie eo⁹ ⁊ non dimittat ipsam i
cedere ex verruca aut lapide aut ic̄arnatōe. Et lapis
qdē scitur per signa ei⁹ ⁊ ꝓpterea q, strigaꝝ tangit
reꝝ duraꝝ valde. Et san qdē aut humoꝝ cognoscit
iterꝝ per vriaꝝ preteritaꝝ. Et san. ipe qūq; cognoscitur per signa congelationis san. i vesica ⁊ ex citritate
coloris ⁊ parnitate pulsus ⁊ anhelitus ⁊ frequentia
amboꝝ ⁊ fudore frigido ⁊ febre ⁊ rigore ⁊ nausea ⁊ ē
malus a quo paꝝ fit exitus. Et humoꝝ qdē grossus
cognoscitur iterꝝ ⁊ grauitate sensata si ē ei sinus. de q̄
fit curandus. ⁊ si egreditur i via humoris grossus cru
dus. Illius aūt eꝝ que ē a frigore constrigente aut ca
lore soliduꝝ faciente cause ꝓpinque ⁊ antecedentes
sunt significatōes. ⁊ signuꝝ ei⁹ que fit ex ventositate ē
tensio sine grauitate. ⁊ qūq; est cum permutatōne. ⁊
qūq; ē retenta i vesica. ⁊ signuꝝ ei⁹ que fit ex debilitate
sensus est vt non sentiat mordicatoꝝ vrie. Et signū ei⁹
que fit ex debilitate expulsiue est vt cōpletensio edu
cat vriaꝝ cuꝝ facilitate. Et signuꝝ mollificatōis lacer
ti est debilitas prouocatōis absq; cōstrictibus. ⁊ vt sen
tiat q, rē extrinseca non est in obediens membro. ⁊ cō
petito educit eaꝝ. Et signuꝝ ipsius, lacerti est vt paꝝ
qđ egredi egrediatur cuꝝ compressione. Et faciaꝝ ꝓ
pter debilitatē, renuꝝ significat illud qđ preterijt de
signis eo⁹. Et silr factam causa lapidis ⁊ apostematis
ipsius. Et ad vltimuꝝ si grauitas ⁊ dolor sunt ex par
te renum tunc egrimdo est illic. Et si sunt signa apo
stematis tunc i ipsa ē apa. ⁊ si ē illic grauitas vehemēs
valde: tunc illic est vria retenta, ⁊ si est mior illa, tunc
illic est humiditas pura cuꝝ apate aut absq; apate. si
aute⁊ non ē grauitas sed dolor extensiuꝰ: tunc ē ven
tositas in renibus. Et qñ est venter leuis ⁊ tñ sunt sig
na opilatōis renuꝝ ⁊ vesice ⁊ debilitas vesice ⁊ alioruꝝ iuenta: tunc cā est debilitas attractōis renum. Et
signuꝝ facte cā doloris accidentis ex vlcere aut acui
tate vrie ē q, tollerantia doloris educit vriam ⁊ sedat
doloreꝝ. ⁊ silr non iuenit aliqd qꝝ ipsa fiet vlcerosa. ⁊
erit euꝝ signis vlceruꝝ. Et signa facte ab exliccatione
humoꝝ solitatis i membris glandosis sunt antecessio

causarum eius predictarum ⁊ q, humectatio facit ef
fluere vrinam. Cap. viij. de cura nocumenti vrie.

Jā cā ē hūor aut saies tūc oꝝ vt curet cū aptis
simis ⁊ diureticis fortibus que sciuisti si non timet
q, res sit malo: qꝝ vt cadat i ea diureticū. dei
de cuꝝ administrat faciat descendere sanie aliaꝝ, ad ve
sicaꝝ ⁊ augmentet dolorē ⁊ tēsionē ⁊ nō extrahat ali
ud. ⁊ aqua raphani fortē hꝝ ipressionē i hoc cap. ⁊ tā
tū valet q, oꝝ vt ipsa sit condimentuꝝ cibi. ⁊ silr aqua
ciceris ni. Diuretica vero sunt, sicut petroselinuꝝ ⁊ ar
moniacum ⁊ myrrha rubea ⁊ amomuꝝ ⁊ costus ⁊
siseleos ⁊ acorus ⁊ anisuꝝ ⁊ semē eo⁹ ⁊ totū illud i aq̄
raphani decocti: aut aq̄ ciceris ni. aut i aq̄ alhasechy
aut i succo apij ⁊ feniculi, ppe campestris. Et oxymel
sgliticuꝝ est inuatiuuꝝ valde. ⁊ tyriaca ⁊ mithridatū
sunt vehemētis inuamēti. ⁊ diacurcuma ⁊ homorusia ⁊ diakebid regū. Jnfantibus aūt denī illa lactā
bus eos: aut dentur ista i lacte matruꝝ. Cōfectō diu
retici fortis: ℞. sanie assari amomi amcos petro. se.
apij rubee ticture amigdale amare spice oim ana. ʒ.
xx. se. melonis. ʒ. x. coꝝ ptantarida ꝙ abscisis ca
pitibus ⁊ alijs. ʒ. i. resoluatur armoniacum cum tri
plicato subtili: ⁊ fiant ex eis pillule vt auellāe: de qui
bus sumantur vsq; ad. ʒ. iij. ⁊ iterum medicamen de
sauia ⁊ assa ꝓdictum i cap. congelatōis san. i vesica
bibitum ⁊ iniectum. Et quandoq; ponuntur medi
ci i ghis ponuntur castoreum ⁊ euforbium. ⁊ ʒ. ij.
⁊ piper longuꝝ ⁊ oleum balsami. ⁊ qñq; ponūt i eis
opiuꝝ ⁊ semen hyusq; anni al. causa doloris. ⁊ tu vide
bis eas i antidotario. Et omnes medicie que conferunt ad lapidē conferunt ad hoc ⁊ ad plures species
silr a calore ⁊ frigore posit⁊ fuerit san. aut vlcus: ⁊ sit
sicut cinis scorpionuꝝ ⁊ lapis spongie ⁊ cinis vitri. ⁊
de illis que ꝓperatꝝ quandaꝝ habēt fm q, dr ē ve
sica danule exsiccata de qua. ʒ. iij. i vio odorifero bi
bant. ⁊ iterꝝ cancri mari adusti pondus. ʒ. ij. bibat
⁊ ppe a pueris. ⁊ taꝝ dirimus medicias alias i cura
tōe eo⁹: cuius causa est frigus vesice: ⁊ oportet vt legā
tur iterꝝ i hoc loco. Facta aūt cā ꝙgelatōis e⁹ qđ imi
scatū est i vesica curat cuꝝ eo qđ dictuꝝ ē i cap. cōge
latōis e⁹ qđ imiscatuꝝ est i vesica. ⁊ qñq; administrantur
empla ex illis medicis cuꝝ aq̄ raphani. ⁊ qñq; imi
scuꝝ tyriaca ⁊ mastice ⁊ homorusia ⁊ diacurcuma ⁊ diakebid reguꝝ. Et qñq; necessarie sunt embroce fortes
accepte ex eis que sunt sicut synapis ⁊ pullegiuꝝ cuꝝ
simo columbio: ⁊ iterꝝ ex baurac ⁊ piretro ⁊ synapi.
Emplin exptuꝝ bonuꝝ: ℞. baccaruꝝ lauri ⁊ alumis
amomi meliloti farie ciceris ni. camemille oim añ.
ʒ. x. dauci se. raphani se. apij hortulani ⁊ montani
oim añ. ʒ. vij. fiat ex eis eplin cuꝝ oleo balsami: aut
cū oleo lilij. ꝓficiant cū aqua caulis armeni. Confe
ctō vnguēti boni: ℞. serapini bdellij opopōaci aco
ri ptes equales: de qbus fiat vnguēti cū adipe ana
tis ⁊ cera citria ⁊ oleo de lilio. Et de iniectiōibus est
iniectio facta ex galbano storace oppoponaco ⁊ pi
pere. ⁊ qñq; ponit i ea assa. ⁊ si causa fuerit lapis curet
lapis vbicūq; fuerit. Et si causa fuerit veruca aut ca
ro orta: aut icarnatō: tunc curatō erit cuꝝ tinis mol

lificantibus ⁊ oleis mollificatiuis scitis l'cap. vesice: Et abstinentia ab acetosis ⁊ stipticis: ⁊ forasse ꝓderit: ⁊ forasse nó ꝓderit. Et si cā fuerit apa curet apa ⁊ mollificet ⁊ liniat: ⁊ admistret tyriaca ⁊ balneo aq̃: ⁊ linientia ex gbus fiat emplm ⁊ iniecta supposita in ano. ⁊ mio⁹ et potuz aque ⁊ dimittat stiptica: ⁊ ꝓhibeat cibus salité duobus diebus: Et cū lenitas é apatis iaz descendit vria cuz cōpressione ⁊ expressiōe p⁹ multitudiez mollificatōis lenificatōis. ⁊ caulis. ⁊ allea ⁊ cepe ⁊ porri decocti curatōe iuuātes sunt i hoc cap. plm: cuz sit cū eis emplm. Et phlomia basilice est de illis que magis necesse est ꝓmitteri: deide ex saphena. qñz ci. ꝓuocat cuz ea vria. ⁊ cuz cā fuerit frigus ⁊ stipticitas: curet curatōe malitie ꝓplonis ffe: ⁊ si fuerit calo⁹ curet cuz oleis tēperatis ⁊ ffris i qb⁹ est lenificatō ⁊ mollificatō sicut oleū viol. ⁊ oleuz de cucur. permixtū cuz oleo anetino ⁊ camemillio. ⁊ si fuerit illic siccitas etiā admistrent ⁊ tine ⁊ olea mollificantia ⁊ cibi hūectantes ⁊ regumē cōmalescentium ⁊ balneum. ⁊ si cā fuerit palysis curet cura eius. Ꝺ si cā fuerit spasmus lacerti cui est curatōe spasmi ꝓdicti i cap. suo. ⁊ si cā fuerit ꝓplo ffa curet cum oleis calfactis ⁊ confectōib⁹ calidis que sciuisti. ⁊ de illis que ꝓfert ad illud ⁊ ad paralysiz est vt sumat tyriaca ⁊ mithridatū ⁊ unctōes ⁊ iniectōes conuenientes ulceribus: sicut oleū sambacinū ⁊ oleū de lilio ⁊ oleū narcisseinum ⁊ oleū de croco ⁊ oleū de balsamo. ꝓpe. ⁊ admistrent emplā ex solijs arboz ⁊ fructuū ⁊ olez dilectoz spirituū aiali sicut folia maloz ⁊ mēta ⁊ ruta. ⁊ admisceant cuz eis medicie expergefaciētes valde: sicut semē alharmel ⁊ semen rute montane. deide emplēt cum eis pecte. ⁊ si fuerit pp debilitatē expulsiue altera ꝓplo nē diuanē ⁊ egritudinē debilitatē cū eo qd scis ⁊ cura. ⁊ illius qd plm é ex frigore est eius curatō cū eo i quo est calefactō stipticitas: ⁊ ꝓpe qd dictū é i debilitate sensus. Et si causa fuerit longitudo retentōis tunc eius cura ⁊ teruz é cuz tinis mollificantib⁹ lenientibus: factis ex semine lini ⁊ fenugreco ⁊ cartamo ⁊ sula ⁊ emplis factis ex istis. deide viere eis que sunt vehementis ꝓuocatōis ⁊ stringa ⁊ ole. ballami ⁊ que sunt ei ꝓpria sunt maximi inuamenti hic. Jn facta autē causa renū ⁊ epatis ⁊ intestinoz ⁊ dorsi: oz vt itē dam⁹ stentō illoz membroz: tunc si curatō valeti eis bene é: ⁊ si nō: nō valebit. Et cū hoc necessariū é administrare mollificantia ex tinis ⁊ emplis ⁊ iniectoib⁹ Et necessaria est admistratō diureticoz nisi timeatur q̄ ipsa faciant descendere mām plimam. Et scias q̄ lac est res magis ꝓueniēs eis cū non est fe. Et oi hora l qua dande sunt pillule siles auellanis de seib⁹ ⁊ nō é fe: tūc ꝓdest meū é vt cuz lacte i ꝓportiōe sumat.

Cap. ix. de rememoratōe rez faciendū migere cōferentiuz i pluribus dispositōibus.

Jrerunt q̄dam q̄ qñ finus columbin⁹ cum dimunia injecti facit migere. Et iterū illud qd dictuz est i cap. curatōis opilationis grossez: ⁊ qd dictū é i curatōe eius que é ex frigore Et dixerunt q̄daz ⁊ de illis q̄ iaz experta sumus ⁊ ꝓbant: fiat supositoriuz de sale tabarzet ⁊ supponat i ano: ꝓuocabit. n. vriaz ⁊ soluet vētrē Et dixerūt: si iteromittatur i caput ꝟge pediculus: aut sumat alcodri qd cadit ō lecto: ⁊ forsitan é illud qd noiatur siseslis ⁊ algil ⁊ i mittat i caput ꝟge ꝓducatur vria. Et silr si liniantur sup ea allea aut cepe ꝓuocat ꝓponat i capite ꝟge coptura ex croco Et, qñ nō é apa: iz é opilatō gluterculoz: sit ꝓfert iniectō olei i quo sub sole moranteꝓ sūti fuerunt sco⁹piones albi q̄ nō sunt mali valde cū siriga argēti: aut adiuuet cū exhibitatōe facta p eatur ⁊ sit ipsius administratō iungendo ⁊ iniectiōe. Et qñ nō ꝓfecit medicie nō é exercitatō igenij alterius ⁊ administratōis alcatatir ⁊ instrumēti quo migit: ⁊ caue ne admistres ea cuz apa é i vesica aut i coartatōe cā ꝓximi Introitus nāq̄ eoz apat ⁊ additi dolore. ⁊ strigaz melioz é illa q̄ é ex leuioribus corporibus ⁊ magis susceptibilibus flexionis: ⁊ iaz inueniunt silrq̄ daz aialia maria ⁊ quedaz cocta aialiuz siluestriuz cū aliquo modo ꝓparāt: deide sumat ex eis aliqd ⁊ cō glutiat gltie calei: ⁊ qñz fit ex plubo ⁊ stano ⁊ ebonuz é. ⁊ si é vehemētis lenitatis fiat fone cuz pauca re. ꝓiecta inp ipsū ex massacuia ⁊ marchasita: aut cū multitudie liquefactōis ⁊ fusiōis ⁊ ꝓiectōis hirci sup ipsū. Mircinus. n. san. é fortis i his ca. cū hostrigit plibus: ⁊ tunc oz vt sit caput e⁹ duruz rotundum: ⁊ fiant i ipso foramina plura numero: ista vt cū retiet aliquod eoz aliqd arene aut san. aut hu. grossi sit ei qd injecit de medicia aut ꝓducat de vria penetratio alis tnō egeat extractōe ⁊ itromissione frequenti. ⁊ aliqñ fit ex argēto ⁊ reliqs corporibus. Et qñz ꝓparat totū illud ad clisterizandū aliqd illi. ⁊ qñz ꝓparat ad extrahēdū aliqd cū eo. Et super illud qd ꝓpa-

ratur ad hoc vt cū eo clisterizatio fiat sup extremitatez apertā soluta⁹ ligatur aliqd qd é sicut vagina panna aut vesica cōfricata firma ⁊ fūdit ur i medicamē: deide ipellitur fm q̄ ipellunt enema. ⁊ est possibile vt fiat sicut clistere electū qd dixim⁹ i ca. colice. ⁊ si ꝓparatur ad hoc vt ꝓ ipsi educatur vrina tunc ne cesse é vt currat cursus attrahentiū pp cām cōcursionis casus causa vacuitatis. ⁊ illud é qñ impletur re aliq̄: deiq̄ extrahitur illa res ab eo cū fortitudie ꝟge extrahit p⁹ ipsaz vrina ꝓuocata: aut aliud: aut igemiose statuitur in eo: aut supza ipm aliqd exprimens de aere ꝓtirate aliquā. Cū ergo extrahit ⁊ aeri nō é itro itus: oz necessario vt extrahatur vria ꝓuocata aut aliud. ⁊ illd qd iplet illā vacuitatē intrinsecā: aut est lana ꝺ oriata ꝺ filioz extenso medio tot⁹ cū filis ita vt cū impelluntur a duabus extremitatibus suis i spaciuz ⁊ cōcauitatē ipulsionē leui: deide extrahit filū egrediatur lana ⁊ sequatur ipam illud qd segtur: aut est ꝓpediculatis penetrās i eo ⁊ fulpē iones cō ꝓhēdētia sup ipaz cū materia qua removeat. Ida rū vero materierū administratio melior: é vt sedeat eger super extremitatē caude sue ⁊ ꝓmat anū substentatū retro ⁊ eleuet genna sua pariz vlqz supza inguina cū aptione fter ea ꝓcedēte balneatione eius cū initis mollificantibus ⁊ ipius emplatione cū vnguētis ⁊ emplis mollificantib⁹: deide itromittatur siriga tāta ꝓtitate q̄ sit i mēsura lōgitudinis virge. ⁊ melius qde illud quo educitur vria ois hois fm virgā eius ⁊ eius amplitudinē ⁊ ipius strictura. ⁊ tu tā ꝓcecisisti ⁊ limisti cū ceratis ⁊ ꝓpriis cū fūt ex oleis ꝓportionalib⁹ frictioni. cū ergo puenit i ipa ꝟgitas sicut medietas virge ꝓparetur equalis sicut stās cuz declinatione ad sūmū: deide subtilietur i expulsione sirige i meatu vesice ꝓtitate vni⁹ nodi aut duoz nodoz ⁊ illic perucit ad vacuitatatē vesice: ⁊ fedatur cū ea dolor aut mioratur aut sētitur q̄ ei⁹ penetratio iā pucuit ad mouendū aliqd ⁊ ad vltimū ē penetratio sensata: deide redeat virga ad ptē iferiorē ad suā dispositionē ꝓmā i ꝓparatione sua aut vehemēti⁹ ifertus. Cuz igitur feceris illud extrahe aliquid si vis ⁊ imple aliqd p clistere si vis ꝓpellere illud. Et ad vltimū oz vt studeas ne excoriatione faciat ⁊ sit ꝟz tarditatē ⁊ facilitatē nō cū dolore. C. xi. de distillatōe vrie

Ut sit ꝓpter cāz i vrina aut pp cām i istrumētis vrine aut i corpore ipius aut i vesica aut ꝓpter cām i ꝓncipijs. ⁊ causa qde i vria aut est acuitas: aut multitudo et⁹. ⁊ fit acuitas q̄ é cā distillationis eius aut ꝓpter illud qd dixim⁹ i cap. difficultatis vrine. ex hoc q̄ sit eius missio dolorosa pp acuitatē in ea fortez ⁊ aggregationē e⁹ ⁊ granitatē ipius intollerabilē: ꝟge fit ei dispō iter retentionē ⁊ missionē q̄ é distillatio: aut qñ omne puū e⁹ pp no cumētū sui cū sua attractione exgrit expressionem: ꝟge expellit ipm expulsiua ꝟgitis fiat absqz voluntate: ⁊ ꝓpter cibos ⁊ medicias ⁊ laborē ⁊ cotuz ⁊ alia aut pp ꝓplonē mēbroz vicinoz. sicut epis ⁊ venarū eius. Et renes qde ꝓplonē hūt pura aut cū mā sani ei: aut absqz sanie: aut i toto corpore est superfluitas acut: ꝟge expellit ei nā. Adultitudo ꝺo q̄ é cā distillationis eius sit, ꝓpter ipius granitatē: ⁊ quia ipa cō ꝓmit lacertū ad optionem ꝓnam ꝟgitis voluitas non nocet ad illud. Aut é cā, ꝓpria i lacerto sicut é mollificatio superflua cū stupore ⁊ destructione ei⁹ sicut accit et ano: aut, ꝓpter apa: aut, ꝓpter malitiā ꝓplonis ⁊ debilitatē icipiētem i eo: aut, precedētē ad ipum in ꝓncipio suo cuius plm é a frigore. ⁊, ꝓpter illud é qñ aliqs ꝓgelat vrie eius distillatio multiplicatur. ⁊ qñ accit ei debilitas debilitatur ei⁹ distructio sup membrū. ⁊ cū hoc debilitatur solutio sui ipius: ⁊, ꝓpe cuz cōcat ei lacertus, vētris i debilitate. Facta aūt cā vel sice: aut é debilitas i ipa ex malitia ꝓplonis ffe: ⁊ ē illud qd é plm. ⁊ illud é sicut dixim⁹ i eo q̄ ꝓgelatur ⁊ distillatur vria ei⁹ ex illa ꝓplone. ⁊ hec debilitas generat distillationē vrine duob⁹ modis: quoz vnus est, ꝓpterea q̄ debilitatur ei retētiua: ꝟge nō valet retinere oē paz ꝓprehensū: donec aggregetur plz: ꝟge ꝓmittit ab ea vt currat: iz nō adsit voluntas. Et lensus é ꝓpterea q̄ debilitatur ei expulsiua ꝟge non exprimit vrinā nisi paz: ⁊ é ex distillatōe ꝓmixta difficultati. Et qñz ⁊ hec debilitas i scipa. ⁊ qñz sit ꝓp cōsitatē mēbroz que sūt supza eā cā apatū ⁊ aldubellet ⁊ apertiones i renib⁹ ⁊ q̄ sūt sup eos gbus cōcat vesica ⁊ ledit p id qd currit ad eā. ⁊ qñz ē vlcus i veli ea ⁊ scabies: ꝟge nō valet retinere vrinā ꝓpter dolorē. ⁊ qñz fit distillatio pp opilationē meatus vesice ex apare i ipo aut in matrice: ⁊ intestino duro: aut lapide aut opilatione alia: Et cū nō é opilatio cōpleta possibile é nature vt igenietur ⁊ extrahat vrinam paulatim. Et qñz fit cā doloris vesice, ꝓpter vlcera i ea ꝟgy dixim⁹ i cap. difficultatis vrie. De distillatōe igitur vrine é cā qua é difficultas. ⁊ de difficultate vrine é cā qua est ardor ⁊ dolor. ⁊ de ea é cum qua nō est difficultas. ⁊ de difficultate vrine é cā qua est ardor ⁊ dolor. ⁊ de ea est cū q̄ nō é illud. Et vt q̄ si at plz distillatōis vrie ⁊ ꝓp cās insolutaris, exi⁹ ⁊ ꝓp cās difficultatis ⁊ pp cās ardoris. C. xi. de signis

a Ꝑ ostematū qd ⁊ opilationis ⁊ cāz malitie ⁊ doloz ⁊ alioz plm corpoz ⁊ diuisionū iā sciuisti signa. ⁊ sciuisti signū ꝓplonis calide ex coloze vrie ⁊ inflatione loci ⁊ antecessione cāz. Et signū ꝓplonis frigide ex calore vrine ⁊ inuētione frigoris ⁊ antecessione cāz. ⁊ sīg cōia ite nō sūt. ⁊ nō oz vt plongē fmonez i eis. Cap. xij. de curatione.

Alm sciuisti iter curatōez h⁹ cap. i se singularē puraz, vez hec egritudo plm accit causa frigoris ⁊ causa palysis: Et plm curationis eius est curatio calefaciens constringens. Et oiq̄ deficit i tollerātia vrie inuat a medicis desiderium cocundi facienib⁹. Et de medicis exhibitis facientibus ad illud sūt tyriaca ⁊ mithridatū ⁊ hiera. ⁊ anacardinū ⁊ tisera maioz ⁊ fortata ⁊ electuariū de thure ⁊ triphera mioz ⁊ fortata cū anacardio: aut sagzena ꝓmixtis cū ea aligb⁹ stipticitatē facientibus sicut sūt granamyrthi ⁊ cuppulle glādū ⁊ q̄ sūt illis similia. Et iterū nasturtiū iuuatiuū é. ⁊ admistratio alleoz est iuuatiua. ꝓuocat cui vrinam absciſam ⁊ reducit eam ad illud qd̄ necessariū est, ⁊ de expertis sūt pillule al-

halsce cū piretro. Et de eis q̄ exptius sum⁹ é vt sumatur myrob.kebulo⁹ torefacto⁹ ps.i.t ben.albi.ps.ß. t calamēti sicci t granoꝝ myrthi t sandarace.t myrrhe t olibani.t ciperi t mac.oiuꝝ añ. tertia ptis.i.t gariofil.pars.ß.emule aduste t granoꝝ almahaleb ptes.ij.t ofíciatur cū melle emblico⁹ t reseruet t bibatur. Cófectio fortis myrob.ni.t kebulo⁹ t galie oiuꝝ añ.pō dus.ʒ.v. myrrhe t castorei ambo⁹ añ. ʒ.i.t.ß. karabe t ciperi ābo⁹ añ.pōdus.ʒ.ij.t.ß. ozi gani t granoꝝ almahaleb ābo⁹.añ.ʒ.x.cófíciatur totū cū melle t sumatur ex eo ℈ʒ assiduationé pōd⁹ auf.i. Et itez cymini cētauree t origani oium añ.pō dus.ʒ.ij.cū aq̄ ca. Et iterū granoꝝ myrthi t gladiū t costi.thuris t cymini carmeni oiuꝝ añ.ps.i.t do sis ē.ʒ.iij.cū vio antiquo. Et itez myrob.kebul.bel lir.t emblicoꝝ torefactoꝝ oiuꝝ añ.ʒ.vij.costi.thuris.ʒ.v.granoꝝ myrthi.ʒ.x.inuoluātur quotiēs exsiccatur aq̄ i qua extincti é ferrū ignitū multotiens deide ofíciaṅ cū rob.myrthi. Cófectio alia.℟.granoꝝ myrthi ptē .i. laud aui quartā ptis.i.fructꝰ citri ptes.ij.conficiatur cū eo t sit dosis eius auf.vij. aut folioꝝ myrthi t folioꝝ alcāne.t dactiloꝝ t thuris t balaustie t gladiū oium eq̄liter t bibatur q̄n necesse est cū vino: Et itez cófectio inuatina t cōueniens mictui in lecto.℟.vniuscuiusq̄ myrob. kebul.t bdellirico.t emblicoꝝ añ.ʒ.x.gladiū infusa i aceto die t nocte torefactaꝝ solū t sandarace t ciperi thuris masculi emule sicce stora.sicce t corali oiuꝝ añ. ʒ.v.myrrhe.ʒ.iij.ofíciaṫ cū melle.t itez medicamentorte.℟.castorei t myrrhe t albasce t cappulaꝝ.t glādiū t piretri oiuꝝ añ.ptes eq̄les ofíciaṫ cū aq̄ myrthi huīde.t sit do.ʒ.i.ad māsionē: aut bibat thur t olei de alcāna ābo⁹ añ.ʒ.i. Et de curationibus leuib⁹ é vt bibaṫ de semic portulace pōdus auf.i. Et farina gladium inuatina é: q̄ ppue q̄ fundūtur glandes in aceto squillitico die t nocte: deinde fringuntur super testam t bibitur ex ea. Et vltimum quod sumitur est pondus.x.t itez ciperi t thuris ptes equales de quo bibatur i ieiunio oi mane auī.i. t iterū nigelle t se.unc ptes equales.t sit do℈ vsq̄ ad.ʒ.ij.t ennula é ꝑpetēs medicia. Et olcū de kerua itez bibitū t inūctū.t ꝑfert ei mellis assūptio ℈ʒ assiduationé.t ad senes q̄ é medicamé inuatiuꝝ q̄.℟.castoreuꝝ t opiū t se. huiusgami albi t semēcrute: bibatur ex eo aur.i.cū ʒ.vini. Et q̄ supponitur munia dissoluta in sabaco in āno t distillatur in virga facit ollerare vrinaꝝ t silrcomestio sicuum cū oleo.

Cap.xiij.de iuoluntario exitu vrine.

Sit vt egrediatur absq̄ voluītate. Et ꝑ℈ ei⁹ fit pp supfluitatē frigoris t mollificationē lacerti t debilitatē accīsite ei t vesice: sicut accidit in renib⁹ ex fortitudine virtutis attractiue.t q̄ñ q̄z fit ,pter caliditatē ꝑlimā attrahentē ad vesica resudationē a corpore.t de causis eius é retētio spōdilium: quare accidit nocumētū i lacerto t nō pōt constringere eam. Et q̄ñz ē inuoluītaria egressio vrie nō pp causā i vesica t lacerto t vrina: imo ,pter stercoris coartationē ꝑmēté o i hora t exprimit: quare egrediūr vrina sicut aduenit pregnantibus t illis i quoꝝ ventribus é fortitudo t habētibus ghata magna i mēbris sup vesicā: nō ergo idiges p⁹ illud qd dictū é vt tu cognoscas signa. Et scire ea facile fit ex eis q̄ pretercierūt. Cap.xiiij.de cura.

Li q̄ é ex caliditate t ēraro ꝑferunt medicine ifrigidātes stiptice. Et de illis é pulus qui siccus i ore manu sumitur.℞.coriandri sicci rof.ru.ambo⁹ um añ.ʒ.v.spodij.ʒ.x.selactuce t sēpo rtulace ambo⁹ um añ.ʒ.xv.boli ar.ʒ.v.cāfore.ʒ.ß.gūmi pondus.ʒ.ij.ofíciantur cuꝫ aqua granati acetosi. Et itez karabe t boli ar.t myro.mi. t medulle gladiū t lētium excorticarū oium añ.pōdus.ʒ.ij.coriandri torefacti in aceto positi.ʒ.i.t sit dosis ipsius sicci.ʒ.iij. Et curatur cura diabetis: t ab ciniditur satis per illud q̄ tenetur i ore ex maxal t sumac t nucleo tamarindi t granis granati. Frigido autē curationes predicte in ea: distillationis. Et iterum ciperi t acori emule sicce medulle glandiū oium añ.ʒ.ij.myrrhe.ʒ.iij.t ē pulus qui sumitur siccus. Et dyacimmū est valde inuatiuum propue q̄ñ eius species valde teruntur. Et dyacimmum iteruꝫ ꝑfert ad illud epithimum.t ad vltimuꝫ est inuatiuū ei q̄ est in membris vrine ex frigore vehementi. Et ex eis que cōferūt é sumere in potu.ʒ.iij.thuris.retinent enim inuoluntariā vrine emissionem: aut pondus.ʒ.ij.mahaleb t olea calida diruptis in eis muscho t asa t castoreo t eufozbio t similibus. Confectio celisteris boni.℞.alhasceb.i.ciperi pōdus.ʒ.xx.t mahaleb.pōdus.ʒ.x.decoquantur in.iiij.lb. aque cum facilitate post q̄ infusa sūt die t nocte. Cū q̄ ex aqua remanūt q̄tītas lb.i.coletur t ifundetur super eā q̄tum é ipsi⁹ medietas olei sisami: t decoq̄tur t administratur oleum celisteri. aut sumatur aque ps.i.t olei de ben t anellana t fisticoꝝ t albasce t alcadra t almahaleb partes equales quēadmodū existimatio facit illud necessarium: t dirumpatur i eis virt⁹ muschi t clisteriz erur cū eis.t oleum de ben est forte valde. Cap.xv. de mictu in lecto.

Et vt eas

Causa eius é mollificatio lacerti.t q̄ñz adiuuat eam acultas vrine t pueros qdē adiuuat ad illud profunditas i sōno. Cū ergo mouētur expellit cā natura t occulta volītas simul volītati aie an ipsoꝝ enigilationē. Luꝫ ergo fortes fūt t ꝑfortant alleuiāt somno t cōfortatur lacertus mollificatus t nō migunt. C.xvi. de cura.

Ura coꝝ est cura ei⁹ qui habet mollificationē vesice t distillationē vrine t inuoluntariaz ipi⁹ emissionē: t ,ppe medicamē d myrob.cū emula t storace. Et de vnguētis oleū de bē ē vitunū. Et cū hoc oz vt dormiāt t alleuiet eis⁹ t alleuietur coꝝ sonus t nō bibāt aquā plimā t ꝓmoueant seipos ad migendū. t fortasse é aliqs eoꝝ imaginat ḡsi vocet eū vi⁹ expulsiua t sensibilis ad migendū dū ipe dormit: q̄ñ ꝓueniés é loc⁹ ad hꝰ t eo miget t ꝑfuescit illud. Qd si locus ille fuit iuentus curetur cursu latrie t cursu cloace t tectura tegēti. deide elaboret q̄deo dōec alteret ipz t fabricet i ipo oratoriū t hāiationes alias t figat illud i imaginatione

sua. Cuꝫ desiderat peruenire ad illū locū: deinde remeno tatur i imaginatione suā q̄ est alteratus ab eo quod fuit i ipso: tunc abstergit vtus voluntaria eius illud ꝑcium occultum nō famosum. Et accit ei i sōnis vt stet statione aliqua cum iobedientia virtutis expulsiue: q̄ nō mouet q̄n exsiccet. Et de illis q̄dem que experta sunt ad illos é id qd.℟. gladiuꝫ thuris myrrhe oium partes equales: que oīa decoquantur cū vino ℈tatis.ʒ.iij. vlq; q̄ redeat.ʒ.i. t colet t potet cuꝫ pōdere.ʒ.i. olei myrthini. Et exi stimauerunt q̄dam q̄ quando exsiccantur renes lepozis: t sumit de eis pars.i.t semis aneti pars.i. et piretri t semis apij amboꝝ añ pars.ß.t̄ dosis eorum pondus.ʒ.ij.t.ß.in.ℨ.i. aque frigide est valde iuuatiuū ad illud.t cōfert ei cerebruꝫ lepozis nutriti cū vino.t ꝑfert ei troc.facti ex massa i qua posta est vtus fimi colūbini cū aqua frigida. sunt ei vtiles: aut ex vino i ieiuno cum est ifrigidatum. Et q̄ñ cōferunt ei clisteria cū medicinis resoluentibus vrinā t inuectio eaꝝ i vesica. C.xvij. de diabete.

Et vt egrediaṫ aqua sicut bibit i tempore bibitū. Et ꝓpositio q̄dem huius egritudinis adebibita t ad membra sua est, ꝓpositio lubricitatis stomachi t intestinoꝝ um ad comesta. Et sunt ei in greco alia noīa q̄ diabetes. dℨ quandoq; dispasos t cadumis. t noiatur arabice circuitus t rota molēdini t lubricitas renum. Et dixerunt q̄dam hoc accidens accidit subito: q̄ñ est res naturalis non cum voluntate facta: t lubricitas intestinoꝝ paulatim q̄ñ illic est sensus t voluntas. t iste ſmo non é ꝓueniēs Et habens q̄dem egritudinem neatuum transit⁹ sitit: quare bibit t non satiatur: imo mingit sicut bibit: non valens retinere penitus. Et causa q̄dem diabetis est dispō renum: aut ꝓpter debilitatem accidentem t dilatantem t apertionem orificioꝝ meatus: q̄ non adiuuatur tanta hora qua figatur aquositas i renibus. Et q̄ñz fit illud ex frigore dominante corpori aut renib⁹. Et q̄ñz facit illud potus aque frigide aut obsessio vehemens frigoris i totum penetrantis. Aut ,pter vehemētiam attractiue ,pter vtutem calidam inaturalem cū materia aut absq; materia t illud qd est plurimū: q̄ renes attrahūt ab epe vltra q̄ illud qd tollerāt: q̄ expellūt illud. deide attrahūt ab epe: t eparab eis que sūt ante ipz. nō ergo cessat illic attractio cōtinua aquositatis t expulsio. Et tu scis q̄ q̄ñ expellit illō quod currit: q̄ñz ꝓducit ad liquefactionē t ad ethicam ,ppe multitudinē attractōis hūiditatis ex corpore: t q̄z ꝓhibet ab eo qd oz ipz recipere ō, supfluitate hūiditatis p potū aq̄. Et tu q̄dē scis t cognoscis signa eoꝝ q̄ dicā sūt t lecta vsq; ad hāc horā C.xvij. de cura.

Diabetes q̄dem cū accidit plurimū accit ex caliditate ignea. quapp plūs curationis ei⁹ est ifrigidatio t humectatio cum fructibus t oleribus t robub frigidis de illis que non ꝓuocant sicut sunt lactuca t papauer: t quiescere in aere fresco hūido t sedere i tina aque ffe tādiu dōec fortasse cōgeletur t sedetur sitis eius t ifrigidentur renes t fortes fiant lacerti eoꝝ. t conseruet i ea odorare canforaṫ et nenufa. t silia de redolentibus frigidis. Et de illis q̄ valent ad hoc é dormire t occupatio a siti é regimē antecedens: quare oz vt occupetur saltem sumēdo i potu superfluitatem aque. Et melius illo est vt sumat i pomo quam fiam valde. deinde cuomat et aret t tertur istud i eo: t oz vt conuertaṫ aquositas a renibus cum vomitu t sudore fortis. Et stupefactoꝝ ptis alchati est ex eis que ꝑferunt p dormitationem vtutis ab iobedientia aque t defectu ei⁹ ab attractione. iterū t de illis que oz ipm deuitare é labor dorsi t assumptio diureticorum: t lenificatio qdē nanq; cōfert eis: t si nō cū alijs: saltem cū clisterib⁹ temperatis. Plures nāq; eoꝝ existunt sicce nature: t q̄ñz idigent phlomia i ꝓncipijs egritudis. Et de ebidinis iuuatiuis é lac de quo extrahiṫ butyrꝫ acetosum ifrigidatum: t de ipso melius est illud quod est magis spissum: t ꝓpue quod est ex lacte ouino t aqua cucurbite assate: t succus citro. cuꝫ psil. t aqua granati acetosi t aqua mori t aqua prunoꝝ t silia horꝝ Et sunt potus huius generis t eoꝝ fractio cū aqua quantū pose est. t rob mente confert eis valde t aq̄ rosa. imo succi rosa.ʒ.i. ꝑfert eis sedās siuim eorum: t dosis sit quātitas coille vnius lactis. Et iteruꝫ aqua distillata ex lacte vaccio subtracto butyro: aut lacte ouino acetoso extracto butyro. Et de illis que nos experti sumꝰ ad eos é vt sumaṅ alfoca t faria ordei t quotiēs ꝑturbaṫ hoc é magis frigidū q̄ bibatur i frigidatum. Et de medicinis expertis sunt troc. de balaustijs ſm huīc mōꝺ.℟. acatie pondus.ʒ.ij. rob. mucilagine psilij t aqua frigida t cū aqua cucur. Et itez troc. de spodio cū aqua cucur. aut citro. aut cum aqua grana. Et itez sumaṫ spodij t terre sigillate t cancro. fluuialium adustoꝝ abluto⁹ oim ana. pars.i. t lacce tertia partis.i. t se. papaue. t se. lactuce amboꝝ añ. ps.i.t.ß. aggregent cū mucilagie psilij t formentide troc: t dosis eius sit sicut ribes. Et de emplis illa que fiunt ex medicis i gbus est ifrigidatio t ꝓstrictio. Descriptio empli:℞. atriplices et capreolos vitis sū ueniant: t maloꝝ t cydoniorum et sarur aliqd aggregetur ad illa. Et sūt sula t ribes t acresta t ꝓga pa. t cetic. granatoꝝ pmisceaṅ oīa p mixtione empli t admīstret. Et de epithimatibus illud qd ꝓcipit aca.ʒ.iiij.thurisʒ.ij.succi barbe hirci ne t laudani t ramik. oim añ.ʒ.ij. galla.ʒ.i. terank t ꝓficiank cū aqua myrthi humide t liniaṫ cū eo. Et te clisterib⁹ fortibus i hac egritudine est clistere bonū factū cū lacte de quo extractū est butyrꝫ t cuꝫ sucis frisis stipticis predictis i emplis. Et q̄ñz fit enema cū clisterib⁹ lenibus sicut q̄ñ fuit ex fenug. t oleo de cucurbita t oleo amigdalio. Libi aut eoꝝ sunt illi qui nō sunt velocis ꝓfōis ,ppter suā subtilitatem aut choleram: aut ,pter suaz subtilitatem et panicitatē: ita q̄ fiant vapor t resoluant, t exsiccēt egōnem Et ei⁹ qdē exsiccatio: q̄ñz fit p ꝓuersionē aquositatis ab intestinis ad senes: imo si é subtilis resoluit aquositas ei⁹: ita q̄ nō aggregat ex eo plūs vrie: t assoꝛ

clatus lenitati nature qꝫ ẽ bõus: nam melio: res diſpoſitiõis ciboꝝ quos ſumere precipiunt: ẽ vt ſint tales quatenꝰ comitet eos lenitas nature ꝛ cõfractio ſitis: ꝛ de illis que ipſis ꝓferunt ſũt ſordities de cãdarufio ꝛ aqua kiſt ozdei ꝛ almuſiat ꝛ alellemec. ꝛ qñz ponit cum eis qõ pmutet cõſtrictionem quam ipſi faciũt nature ꝛ aleſſidabegi plima ꝛ piguedies carnũ aialium ꝛ gallina piguis. Et ꝺ pedibꝰ pedes vaccini: ꝛ piſces recentes cum accto ꝑparati ſi ſecuritas adeſt de eoꝝ ſitit: ꝛ lac ouinũ decoctũ cũ aqua ꝺõcc. aq̃ ꝓſumat ꝛ aligd delacte oia illa ꝓfert eis. ꝛ oz vt a fructibꝰ cuſtodiant i gbꝰ ſũt inffratio ꝛ ſtiptitas cũ ꝓuocatiõe ſicut ſũt cydõia. Factũ aũt a frigitate q cũ hoc nõ cuãſa ſiti ꝛ a cuiꝰ ꝑntia nõ accidit nobis rexerũt qd i ſapientũ antiquoꝝ ꝛ dixerũt oportet vt ſit ſubtilitas ad ſedandaz ſitim eiꝰ. deide ſoluat cũ cliſtenꝺꝰ tenuiꝺꝰ aliquotiẽs: poſtea ſoluat cuz pillulis de aloe. xi. numero. quarum vnaqueq̃z ſit ſicut cicer: deide dimitte cũ tribꝰ ꝺiebꝰ ꝛ iterefrigimen. ꝛ deide fac eum mouere ſup cibum cum raphano ꝛ que ſunt eis ſimilia, deide calefac coꝛpꝰ eiꝰ cum ventoſitis ꝛ ponant ſup ipſum cupoꝛationes ꝛ ſuffũmigatiões ꝛ ꝓprie extremitates eiꝰ. Et qñz neceſſe ẽ tibi vt vtaris ſup ipſum medicinis rubificantibus: deide quieſcat aliqbus ꝺiebus. deide exercitetur cum egtatione eq̃ali ꝛ temperata fricatiõe ꝛ ꝓpẽ i extremitatibus eius: ꝛ i fine eius precipiat vt balneo calo: ꝛ bibat vinum odoꝛiferum.

C. xix. de multitudine vrine.

Ultitudo vrine eſt ſm modos de gbus ẽ ille q ſit ſm ſemitã diabetis ꝛ nõ iſtius cũ quo eſt ſitis, tantũ: imoꝰ illius cum quo eſt ſitis q̃ nõ ſatiatur: ꝛ egredit aqua ſicut bibit: ꝛ de illis ẽ cũ quo eſt ſitis: ꝛ nõ ſunt ei diſpoſitiones diabetis ꝛ eꝰ ꝓtus. Et de illis eſt cum quo non eſt ſitis de qua ſit curandum. ꝛ ſi eſt ard oꝛ ꝛ acuitas eius tunc cã i ipſo eſt acuitas vrie aut vlcera ſicut ſciuiſti: ſi nõ fuerit illic cauſe iuoluntarie emiſſionis vrie frigide. Frigꝰ eni, puocat multoties ꝓptereа q ꝓfrigit ꝛ ꝓpterea q calefacit ventrem. Et illius qdem vria minoratur cuius egeſtio multiplicatur ꝛ ſubtiliaf. ꝛ illꝰ cuius ſiccaf egeſtio multiplicaf vria: ꝛ iam cognouiſti, ea que cõtinuantur i hoc cum illis que ꝓterierũt ꝛ iam qdem ꝓterijt curatio oim illoꝝ, ꝛ dicã hic iterum curationes eius que eſt ex frigoꝛe. Dico ergo q oẽs medicie que ſint ad coitum calefacientes iuuatiue ſunt ei q hz multitudinẽ vrie ex frigoꝛe. et loꝛboꝛe oua ſoꝛbilia i ieiunio: ſuuatiuũ eſt: ꝛ ſumere gnã lactis cocta. Et ex eis que ipſis conferunt iterũ ẽ decoctio granoꝝ myrthi ꝛ piꝛoꝝ ſiccoꝝ ꝛ dactiloꝝ oĩ die cũ. ʒ. ij. in ieiunio. Et myrrha eſt de medicis bonis ꝛ ſiſr almadalceb ꝛ ſiſr ciperi ꝛ thus ꝛ ſiſr galãga ꝛ ſiſr ſcoria ferri ꝛ coziandrũ. Deſcriptio medicamis. ℞. caſto. ꝛ myrrꝛe ꝛ haſce ꝛ cuppularum glandiũ ꝛ piretri oĩm añ. ptes equales: fiant ex eis pillule cuz aqua myrthi i humide de quo ſumat ad mẽſurã. ʒ. i. Cliſtere ad illud bonũ ꝛ cõfortat renes. ℞. ſuccũ allpalce decoctũ donec fiat fortis ꝛ vitellũ oui ꝛ adipẽrenis capꝛini: colaf ꝛ reſoluank oia iſta eꝗſr ꝛ aggregẽt ꝛ ſumat de lacte recẽter mulcto ꝛ butyri ꝛ adipis gibbi cameli ꝛ olei alcabet aſcodra partes equales: quoꝝ ſũma ſit ſilis ei que ſumpſiſti i ꝓmis. ꝛ cõquaſſent adiuicem. ꝛ fiat cum eis cliſtere.

C. xx. de mictu ſang. ꝛ ſanici ꝛ vrina ſimili loture carnis ꝛ capilloꝝ ꝛ de vrinis extraneis q̃ ſũt ſiles illꝰ.

Linguis qdẽ purus q mingitur: aut ẽ ſan. precedens ex mẽbris que ſunt ſupza renes ꝛ veſicam ſicut eſt epar: aut ex coꝛpoꝛe toto ꝓp repletionem multam ſupfluam: quare ſeparaf cõmunitas, venaꝝ ſm ſpecies tres notas: aut dimiſſionẽ ꝓſuetudis: aut abſciſionẽ membꝛi: ꝛ reliqua que ſciuiſti: aut ſm modum criſis ꝛ mundificationẽ ſuperfluitatũ: aut obuiationẽ ꝓcuſſiuam ꝛ ſaltum ꝛ caſuz ꝛ ꝓcuſſionẽ exꝑimentẽ ſan. ꝛ ſilr omne quod currit curſu eoꝝ ꝛ hoc ſm minus. Et aut eſt i partibus membꝛoꝝ vrie ꝓpter icciſionem vene: aut aptionẽ eius: aut ipſius ſciſſionem percuſſionem aut caſuz aut vẽtoſitatem aut frigus ſcindens cum detectione aut ꝓpter coꝛroſionem. ꝛ qñz eſt generatio illius a tetano ꝛ ſpaſmo fortiꝺ. Et qñz eſt ſpes vrine ſanguinee, ꝓpterea q liquefit carnoſitas rediens i ſan. aut ꝓpter vehementiam tenuitatis ſan. i coꝛpoꝛe. Hoc enĩ cũ accit cũ fortitudie renes attrahunt ſan. plurimũ: ꝛ ſunt ꝑmo due itentiones i facilitate curſus ſan. qñ currit curſu ſupfluitatis: ꝛ qñ non ẽ ei eſſentia quare currit. Et ſcẽdo eſt itentio vna: ꝛ cum renes attrahũt cũ fortitudie expellũt illud ad veſicã

Mictus vo ſan. ſilis loturecarnis fit aut ꝓp debilitatem digeſtiõis ꝛ diſcretionẽ i renibus aut, ꝓpter debilitatẽ eorũ i epate. Mictus vo ſan. ꝑmixti cũ humoꝛibus groſſis fit plurimum ꝓpter debilitatem renũ. Et ſilr mictus rei ſilis capillis: nam fortaſe eſt eã eius debilitas digeſtiõis renum: ꝛ fortaſſe ẽ cauſa eius debilitas digeſtionis venarũ. ꝛ qñz ẽ lõga valde. q. duabus palmis. ꝛ qñz eſt ad albedinez declinis: ꝛ qñz ad rubedinẽ: ꝛ nõ, plongat niſi cauſa ſue generatiõis i inuolutionibus venarum renuz aut alioꝝ. Et ex eibis groſſis, ꝛ generibꝰ lactis ꝛ granis ſicut fabis ꝛ ſilibꝰ: ꝛ nõ ẽ i eiꝰ mictu de timore ſm q̃ teneref coꝛ ꝓ exitũ eiꝰ ꝛ facit timere. Mictꝰ aũt puris ꝛ mictus ſan. permixti puris: qñz fit, ꝓpter eruptionẽ alcubellet i mẽbris ſuperioꝛibꝰ pulmõis ꝛ pectoꝛis ꝛ epatis: qñẽadmodũ ſciuiſti totũ ꝗ loco ſuo: aut, ꝓpter aꝑa eruptũ i mẽbris vrine: aut, ꝓpter vlcera i eis habẽtia ꝓuritũ: aut nõ habẽtia ꝓuritũ

Urine vo groſſe mingunf aut cã mundificatiõis ꝛ criſis ꝛ expulſionis quã ſegtur alleuiatio. Et qñz ſunt ꝓptermultitudinem hu. groſſoꝝ, ꝓpter ꝺebilitatem digeſtionis. Urine vero pingues facilis exitus ſignificant liquefactionem adipis. ꝛ oz vt recꝺeamus i ca. diſtictionis ad ſermonẽ noſtrum i vria. Inquit hyp. Cum migit ſan. ſine doloꝛe ꝛ eſt paucus i horis gbuſcãm non eſt malum in eo.

Cum autem perſeuerat: tunc fortaſſe accidet ſemictus pur. C. xxi. de ſignis.

Jctum ſan. puri qui eſt ꝓpter repletionez ꝛ cauſas cõpares ei ſignificant cauſe ſue ꝛ ſigna eoꝝ ſarũ eius de illis que ſciuiſti. Et ille qui eſt ꝓpter apertionem venarum ſit ſine doloꝛe ꝛ eſt mundus ſyncerus. Uez ſan. apertionis ſit paulati: ꝛ cruptionis ꝛ fixionis ſit plin: ꝛ in veſica quidẽ apertio ꝛ cruptio cum qua currat ſan. plurimus: ꝛ ſit in renibus. Uelice eni aduenit aquoſitas colata. ſan. vero nutrimẽti recipit ex venis paruis in quibus venit ad eam nutrimentũ tñ ãre nõ ẽ in ea ſan. exuberans. Et ad renes qdem venit ſang. plurimus cum aquoſitate. Colatur ergo apud eos aquoſitas: ꝛ aduenit ei vene magne ex quibus mẽbꝛa alia nutrimentũ ſumũt quare eſt ſan. illoꝝ plus q̃ ille quo indigent. ãre eſt plurimus. Et vene eoꝝ ſũt nõ minute ꝛ neq̃z ſũt boni ſitus ẽq̃lis. Uene vo veſicee ſũt ꝓſeruate nõ ex poſite ſciſſioni ꝛ eruptioni cum ſitu ſuo. Et ſan. qõ vicerum ẽ cũ doloꝛe quodaz. ꝛ ſi eſt coꝛroſio ẽ paulatim ad nigredinẽ declinis. Et q̃z eſt cã eo feroꝛ ꝛ fit ſm eius poſt egrietudines. Et multotiens ſũt cuz eo coꝛices ꝛ ſanies ꝛ pus ꝛ reſoluit illud exitus ſan. puris ꝛ ſicut ſciuiſti ex ſignis vlcerũ ꝛ ſignis eius qõ egreditur ex eis. Significat vero liquefactiuũ lique factio ꝛ q̃ illud qõ migitur de ſanguine. eſt tenue ſicut aduſtũ ac ſi ꝑm ſit abzaſio libꝛi. Illũ aũt qui ẽ ꝓp tenuitatẽ ſan. coꝛporis ſignificat illud qõ egredit ex phlomia exiſtens valde tenue: ꝛ nõ aſſociatur aliud ſignum. Locus autez ſanici ꝛ do oꝛis cognoſcitur etiam per doloꝛem ſi fuerit doloꝛ: ꝛ cognoſcitur per ſigna egritudinũ i quibuſcãq̃z mẽbris exiſtant: ſicut ꝑ ſigna apoſtematis aldubellati aut vlceris aut repletionis: ꝛ cognoſcitur ex via cõmixtionis: nam quãtomagis eſt altioꝛ tanto ẽ vehementioꝛis cõmixtionis ꝛ ẽ to plus ẽ inferioꝛ tanto ẽ vehemẽtioꝛis ſeparationis illo. Et illũ qõ q̃ fit ꝓpter cãs vicinas virge antecedit vrina ꝛ elongatus a virga poſtponitur ab vrina. aut permiſcetur ei vehemẽter. Similis aũt loture carnis eſt ſignificatiuus debilitatis renũ aut epatis. Illa qdẽ que ẽ ex renibus ẽ vehemẽtioris albedinis ꝛ ad groſſitudinẽ declinãs. ꝛ epatica ẽ magis trahens ad rubedinem ꝛ ſubtilioꝛ ꝛ ſimilio ꝛ ſanguini. ꝛ ſignificant aꝑa illius ꝛ ſanies vria ſigna aꝑatis nota ſm mẽbꝛũ vnũq̃q ẽ comitatiua febris: ꝛ ille qui ẽ purulẽtus egrediens ab aꝑate eſt plurimꝰ ſubito ꝛ non perduct ad excoꝛiationẽ ꝛ vlcerationẽ ꝛ nocumẽtum. ꝛ ille qui ẽ ex vlceribus ẽ paucus ꝛ ſeparatur: ꝛ q̃z coꝛrumpit ineſſum ſuũ cuz ſanie ꝛ pus. ꝛ cũ illa q̃ de iſtis expulſionibus ẽ cretica ẽ alleuiatio ꝛ fortitudo ꝛ ẽ ſubito. Et illa que fit cãrepletionis aut cã dimiſſionis exercitij: aut, abſciſionis mẽbꝛi. qñz hz ꝑiodos. Cap. xxij. de curatione.

Electi qdẽ a replenone ꝛ q̃ cũ ea dicũtur iaz ſciuiſti curationes in ꝓcipijs vniuerſalibꝰ ꝛ que ſũt poſtea. De facto vero ab vlceribꝰ ſã ſciuiſti q̃ curatio eius eſt curatio vlcerum ꝛ coꝛroſionis. Et iam oſtendi tibi omnia illa in loco ſuo. Et cura debilitatis digõnis in renibꝰ ꝛ epate ꝛ liquefactionis ꝛ tenuitatis humoꝝ totuz eſt ex illis q̃ ſciuiſti. ꝛ ſcias q̃ creſci ꝛ eius qui eſt ꝛz ſemitã expulſionis nõ eſt retẽtio neceſſaria. Cũ ergo idiges phlomia: tũc magis cõfert ſaphene ꝗbalilice ꝛ ſubtilia cibũ pꝰ phlomiã: ꝛ nõ ꝓximes ſtipticis ſicut ẽ cibus factus cũ ſumac: niſi poſtq̃z vria ſignificat mũdificationẽ. ſtiptica enim congelant qõ inuoluerunt ẽ ꝛ conſtringunt. quare quando q̃z reuertitur aquoſitas ad poſteriora ꝛ in ea eſt timoꝛ ꝛ ſimiliter accroſa Mictus aũt capillorũ idiget vt i ipo adminiſtrãtur ſubtiliatiua inciſiua ex diureticis ꝛ medicis ad lapidẽ ꝛ vt ſit cibus humectans hũectatione abũdanti. Et curatio quã nũc oz me dicere ẽ curatio mictus ſan. q̃ eſt cã ſeparationis cõtinuitatis in venis. Et curationes qdẽ cões iter illũ q ẽ cauſa veſice ꝛ renũ: ſũt i frigidatio ꝛ conſtrictio cũ medicis quaꝝ plures diximus i ca. fluxꝰ ſan. mẽſtrui. cũ ſtupefacientibus: vt faciant penetrare medicias: ꝛ vt tu antecedas cũ attractione' ſan. ad poſteriora cũ vẽtoſis: ꝛ phlomia ſubtili pauca ex baſilica ꝛ acceptione cibꝰ igroſſantiũ ſan. ꝛ infrigidantiũ ſpm ꝛ gete ꝛ tranq̃llitate ꝛ cõſtrictione mẽbꝛoꝝ extremoꝝ. Et oz vt dimittat coitum oio. ꝛ oz vt tu adminiſtres tinas i quibꝰ decocta ſũt ſtiptica ex lentibus excoꝛticatis ꝛ ex coꝛticibus granatoꝝ ꝛ cydoniꝝ ꝛ piris ꝛ gallis ꝛ virga paſtoris ꝛ ſimilibus. Et de medicis foꝛtioꝛibus i retẽtione eiꝰ ſũt alhalce ꝛ ſerratura ligni alnabac ꝛ tradix centaureе maioris ꝛ grana peonie. Et de epithimatibꝰ radices raphani ꝛ ſilique nabatie ꝛ ſilique ſpine ꝛ ſiiac ꝛ tradix ꝓuni ſilueſtriſ ꝛ cotic. granatoꝝ: de quibus fiat epithima cũ aqua ribes aut acreſte ꝛ ſucci roſ. ꝛ ſemptua ſola eſt epithimia bonũ ꝛ ꝓpẽ radix eiꝰ cũ dragaganto ꝛ aliquo ſuccoꝝ ſtipticoꝝ. ꝛ ex liniãtis i doſo ꝛ pectine ſunt myrrha attrimẽti ꝛ galle ꝛ charte cõbuſte ꝛ acatia. Et de illis que bibuntur eſt troc. q recipit balauſtiaꝝ. ꝛ ſan. dra. amboꝝ. añ. ʒ. i. Et de foꝛtibus que neceſſaria ſũt i mictu ſan. ex veſica facto: eſt troc. huiuſmodi. ℞. aluminis iameni ꝛ balauſtiarũ ꝛ ſanguinis draconis oĩum añ. ʒ. i. dra gaganti. ʒ. ij. ꝛ gũmi. ʒ. ſ. detur in potu i vino põtico dulci: ꝛ ſucco portulace ꝛ q̃s eſt ſub illo. ꝛ magis in colume eſt illud qõ recipit draganganti ꝛ ſeminis paꝑueris ꝛ terre ſigillate ꝛ ſuccꝰ barbe hircine ꝛ gũmi punoꝝ nigri ꝛ karabe oiuz ꝑtes eq̃les. ꝛ doſis eius ſit a duabus. ʒ. vſq̃z ad. iij. Et vterſradix ſempruine ꝛ karabe amboꝝ añ. ꝑs. i ſolij ꝑs. ſ. alumnis iameni ſexti ptis vnius boli ar. ꝑs. i. ꝛ media: ꝛ doſis eius ẽ vſq̃z ad aureum medium i quibuſdã ſuccis ſtipticis Et quandoq̃z ponũtur i eis ſtupefacientia. ſicut ẽ hec deſcriptio. ℞. croci ꝛ granoꝝ alharmel ꝛ granoꝝ iuz malue ſilueſtris ꝛ opij oiuz añ. ʒ. ij. amigdalas mũdatas. ʒ. iij. ꝛ. ſ. numero: de quo ſumatur ad nucis magnitudinẽ. ꝛ iterũ coꝛic. mãdragoꝝ aſſati ꝛ aniſi aſſati ꝛ granoꝝ pini aſſatoꝝ oĩum añ. ʒ. iij. papaueris nigri. ʒ. xij. ꝓficiãtur cũ vino de quo ſumatur põdus. ʒ. ij. ꝛ iterum ſuffuf coꝛnu cerui adufti ꝛ dragaganti ſũ antur ꝑtes equales: ꝛ fiat ſuffuf cũ rob myrthi. Et iterũ medicamẽ qd antiqui laudauerunt ẽ ſe niis almugath mũdati grana. xxx. ĝna pini. xij. nũe ro amigdale amare excoꝛticate. vij. numero: ſemis

malue.3.iij.sit dosis eius.3.i.in ieiuno. Illud vero qđ velice ppriũ est:ẽ vt ponãtur medicie que ebiũ tur fo:niozes:t diuretica i ea fo:niora iterũ. Et de illis quibus iuuamentuz fit iterũ:est vt empletur cũ spõ gia infusa in aceto que ponatur in omnibus laterib⁹ eius t in duobus emũctozijs t alijs. Et vt admistrẽ tur medicie i ea infecte cũ succis:sicut ẽ succus arno glosse t succus albatar:t succ⁹ portulace. Et de me dicinis troc.aneti predictus.t troc.de stupefacienti b⁹ predictis:t comu ceruinũ adustũ t karabe t serũ canabis t gũmi gálle t succus barbe hircine t balau stie t aliqũtulũ aneti t plibum adustũ ablutum t virtus de stupefaciẽtibus opiatis t cũ hyusquiamo sunt pfecta. Et de regimine retẽtionis cursus san. ve sice ẽ positio ventositatũ sup ilia t anchas t pectiné illud eni retinet san. Deide adhibeatur regimen⁹ qđ inuisetur fm qđ dictũ ẽ. Et de cibis ẽ panis tri tus i lacte e. ex quo butyrũ est extractũ. t cab⁹ pditus cũ granatis t cibus factus cũ sumac. Et si virtus fu erit debilis pfouetur cũ iure stipticoz pfozato cũ car ne ptrita t ciberur cũ alectidabegi t ex cubegi t pdi cibus masculis t turturibus cũ aceto pditis:t cum aqua acreste t granoz granatoz t lacte decocto t si milibus illis. Et si nõ fuerit excusatio a vino ,pter calũ virtutis aut vehemẽtia desiderij:tũc detur pon ticũ grossũ nigrũ. Lũqz sanat ille q migit san. aut sa niẽtẽ bibat illo qđ ẽ pniriũ. aut abstergat t puocet t nõ retineat vria oio t redeat egritudo. Ff.xx. de disponib⁹ gnãtionis masculoz qđ ẽ duoz tractanũ.

Tractatus pmus de vlibus t appetitu coeũdi.

L.i. de anatomia testiculoz t vasoz spermatis.

Ublimis deus creauit duos testicu los sicut sciuisti qui sũt mẽbra p:in cipalia i quibus generatur sperma ex hũiditate delata ad eos i venis q̃ est .q. superfluitas cibi q̃rti in coz pore toto.t ẽ san. magis digestus t magis subtilis. ,mouet eniz i eis p spiñ.t i meatibus q veniũt ad duo oua est de venis pulsatilibus t quietis plim ramificatis ex vena pul satili:t vẽa geta q̃ sũt due radices ramificatione plu rimoz ãfractuũ t inuolutionũ q̃ tamdiu ramificatur donec icisio tua quã in vna illaz duaru facis sit silis incisioni tue quã facis i pluribus venis pp multitu dinẽ orificiorũ q̃ apparent. Deinde effũditur ab eis i vasis spermatis q̃ dicemus ad virgã t ,pjicitur in ,mixtione cũ muliere q̃ ẽ coitus naturalis ad matri cẽ cui obuiat matricis orificiũ cuz apertione t attra ctione vltima cũ conueniũt duo ptes sil. Et testiculi qđẽ duo creati sũt t ẽ sba oui ex mẽbro glãdoso al be carnis q̃ est res magis silis carni mãmille: t assi milat san.q effũditur i ipo cũ colore suo:quare albi ficatur t ,ppãe ,pter illud qđ ,mouet i ipso de aere itate t p spiñ. Et meatus quidẽ in quo veniũt vene ad testiculos ẽ ex siphac maioze eqđ ẽ sup femur. Sz pãniculi q tegit arterias t venas veniẽtes ad testicu los origo est ex siphac maioze sicut sciuisti in loco suo:t similiter continuatur etiam cum ,pannículo

nuche t descẽdit sup illud qđ descẽdit de venis t sũt spẽsorijs i ptib⁹ iguinũ ad duos testiculos: qr̃ gnã tur ex eo meaz iter penetrãs.t pániculi tegẽtis illud qđ penetrat i barbaki inguinis gnãtio est ex eo. Et tu iam sciuisti i anatomia venaz q̃ ad ouũ siustrũ ve nit vena alia ab illa q̃ venit ad dextrũ cũ nutrimẽto Et q̃ illa q̃ venit ad dextrũ effundit ad ipm san. ma gis digestũ t magis mũdificatũ ab aquositate. Et ouũ qdez dextrũ i plib⁹ poib⁹ est fortz q̃ sinistrum nisi i illo q ẽ in iudicio lassitudis. vasa aũt spmatis i cipiũt sicut barbaki exĩte i vnoquoqz ouo barbaki vno q̃si ipe sit sepat⁹ ab eo nõ ex ipso gnãtus: lz sit ntigens adherens.t dilatat vnũquodqz eoz t ,ppe ouũ dilatatiõe q̃ hz q̃titatẽ sensatã. deide icipit con strigi q̃uis ramificent,ppzie in mulierib⁹ vice altera aꝑ statũ suũ:t ista vasa ascẽdũt i ,pmil:deiñ declinãt ad collũ vesice sub meatu vrine. Virga vo ẽ mẽbrũ instrale gnãti ex mẽbris singularib⁹ ligañtalib⁹ t neruosis t vẽtosis t carnosis. Et ,pncipiũ origis ei⁹ ẽ coz⁹ ozũ ex pte p ectinis t ligañtale plime cõcau tatis late q̃uis sit gnãtũ i plib⁹ disponib⁹ cooptũ:t iõ q̃ ipm replet vẽtositate sit erectio. Et currũt sub hoc coz pe arterie plres dilatate supza hoc qđ ,puẽit q̃titati hui⁹ ñibꝛi. Et aduenũt ei nerui ex spõdilib⁹ caude lz nõ plin sint submersi i isba ei⁹. Et ipsi ñ sũt nisi nerui quoz ꝑ z ligañtalis ꝑuati seũ. Et nerui ex qb⁹ erigit aꝑ. B. alij sũt a nerui mollificatiuis ex qb⁹ mollificat. Et tu qdẽ iã sciuisti lacertos ,pnios vge i ca. lacertoz. Et i vga sũt meaz tres.l. meat⁹ vine z meat⁹ spmatis z meaz alguadi. Et scias q vge aduenit ei vtus erectiõis t ventositas a corde. Et aduenit ei sensus ex cerebzo t nucha. Et aduenit ei san. eq̃lis t desideriũ ex epe. Et desideriũ nãle q̃lz sit ei cã renũ:t apõ me ,pncipiũ ei⁹ est ex corde.

L.ij. de causis erectionis.

Rectio accit q̃qz pp rẽtionẽ canne ,pene t q̃ squit eã dilatare t ,plogate pp illd qđ effũ dit ad ipaz de vẽtositate fortz qđ defert spũs desideratiu⁹ spisius i quo icedit sã. plim⁹ t spũ grossus. Et pp illd accit cũ fõn⁹ ẽ ex calefactiõe arteriaz q̃ sũt i mẽbris spmatis t attractiõe vẽtositatis t spũs t san. ad ipaz vt erigat. Et de illis q̃ adiuuãt ad hãc erectiõz ẽ oẽi quo ẽ hũiditas extrãea ꝑpata ad hoc vt ,puertat i vẽtositatẽ:t ẽ nõ facile. Nõ ei põt digõ ,pma ,puertere eã i vẽtositatẽ:t finire illd qđ ex ea re soluit in vẽtositatẽ resolutiõe veloci:immo figit vsqz ad digestionem tertiam. Illic eniz inflat. Et vsus coitus ,pfortat hoc mẽbrũ: t facit ipm lacertosum t ingrossat ipsum. t dimissio eius liquefacit ipsum.

Operatio nãqz qñadmodũ dixit hyp. ingrossat t oponis ei⁹ dimissio luãfacit. Et cã qdem desideriũ t motus ei⁹: aut est meditatiua: aut est ,propter multi tudinẽ ventositatis in san. ex quo gnãtur spma t ex quo nutrit instrm virge qf inflat t erigit. t fit ,pter illud qđ mouet ex desiderio ꝑ ꝑpationẽ mẽbri ad illud: qm̃ tensio facit accidere mozdicationez. Et ite rũ cũ ,pgregat spma in mẽbris coit⁹ t multiplicat iqll tio separatiõi si ei⁹ mouent materie i ipsis. Et qñz fit

erectio ꝑp mozdicationẽ materie stãtis in glãdulis positis i duob⁹ lacert⁹ oricij vesice: aut materie tenuis subtilis veniẽtis ad cã ex renibus sicut fit ꝑp motũ spmatis ipius cũ acuit t multiplicatur t mozdicat. L.iij. de causis spmatis.

Perma ẽ sup fluitas digõnis ãte q̃ fit cũ di sparti⁹ abus i mẽbris reludando a venis: ter tia digõne iã expleta. t est de sũma hũiditatũ ,prime coagulationi ex qua nutriunt mẽbra dura vtpote vene t arterie t silia illis. Et qñz repitur ꝺ ea pliz retentũ i venis ad qđ iam ,pcessit digõ q̃rta t re mãnt vt nutriant ipso vene: aut ,puenit ad mẽbra hõ genea t nutriant ,pter q̃ necessaria sit magna altera tio illius t ꝑp illud,puenit spma ex eo. Et apud. B. qđ t medicos masculo t femie sil sũt duo scia ꝺ q bus amboꝺ ꝺ noiñ spmatil nõ cõtate nois tñ lz vniuocc. Et i vnoquoqz duoz seiuz ẽ virtus formã di t ,formandi sil. verũ señ masculinũ ẽ fortioz ,in virtute a q̃ est ,inceptio formationis iussu dei. Et femẽ femineũ ẽ pliz in virtute a qua ẽ ,pncipiũ ifo:matio nis. Et spma qđẽ masculi expellit ,ppe matricem et qf deglutit ipm os matricis attractione vehemẽti. Et spma qđẽ mulieris expellit iter matricẽ ei⁹ in va sis t venis ad locũ ,pceptiõis. Sapiẽtũ vo medi coz cũ itentio cõp:ehendit est cõp:ehẽtio: q̃ i spma te masculi ẽ ,pncipiũ formatiõis:t q̃ in spmate femi ne est ,pncipiũ ifo:mationis in re,ppria. Virtꝰ eni for matiua i spmate masculi itendit ifo:mando ad simi litudinẽ eius a quo separatũ est nisi sit aliquid qđ im pediat t ,phibeat. t vtus ifo:mativa i spermate mu lieris itendit separiz in recipiẽdo formaz ad hoc q̃ recipiat eam fm silitudinẽ ei⁹ a quo separatũ est. et nomẽ qdem spmatis cũ de eis duob⁹ ꝺ est ꝑ cõi tatẽ nois vt cõponat intẽtio aggregans rez distinctaz i intẽtione. Nam i intẽtõe q̃ noiatur expulsio viri i spmatica nõ noiat expulsio femie spñatica. t vere qđ naz spma viri ẽ calidũ digestũ spũlluz: t spma feie ẽ genus san. mẽstrui digestũ parũp: t ,puersuz paruz t nõ elongat a ,pnte sanguinea clõgatione spmatis viri. t ,ppter hoc assimilauerũt ipz phi. ãcedentes mẽstruo. Et dixerũt q̃ spma masculi q̃ñ ,pmiscetur operat cũ virtute: t nõ est alicui pti eius plim⁹ introi tus i rectificando ꝑticularitatẽ corpis ifantis. Illud eni est spmatis nulieris t san. mẽstrui: immo pliz stu dij sui est i ꝑticularitate spũs ifantis t nõ est nisi sic coagulũ agens in lacte. Sperma aũt mulieris ẽ fun damẽtũ ꝑticularitatis corporis ifantil. Et vnũqdqz amboz erũberare facit qđ generat san. calidus t hu midũ. Cognitio vo certitudis vnius haz duarum itentionum pertinet ad sciam nãlem: t nõ nocet me dico ignozantia ei⁹. Et nos qdẽ iam exposuim⁹ di sponẽ i ea i libris nris radicalib⁹. Et hyp. qdẽ dixit i suis ũtentionib⁹ q̃ plin materiei spmatis ẽ i cerebzo ex quo descẽdit ex duabus venis que sũt p⁹ãbas au res: quare pp hoc abscindit phylomia ãbaz generati onẽ t facit incurrere sterilitatẽ t est san. eius leuis: t continuate sũt nuche vt nõ elõgentur a cerebzo t q̃ ei similantur spacio longo: q̃re alteraretur ,pulo illa⁹ san. t cõuertet: imo puenũt ad nuchã: deide ad re nes: postea ad venas q̃ veniũt ad testiculos. t. B. q dẽ nõ sciuit an faciat incurrere icisio haz duaz sterilitatẽ an nõ. Michi vero vi q̃ non oz vt sit spma ex cerebzo solo: q̃uis eius fermẽtũ ex cerebzo sit. t est verũ qđ hyp. dixit ꝺ cẽ duaz vẽaz: imo oz vt sint ex oi mẽbro ,pncipali fõs: t vt sint ex ñibus alijs reludatio ẽt ad illas radices: t ,pp illud ẽ assimilatio: t ,ppt hoc generatur ex mẽbro diminuto mẽbrũ diminutũ lz illud fiat ꝺ vene nõ vltimũ finẽ sequũtur: t ñ,pce dit appetitus vltim⁹ cũ digõne ,pfecta. Et spma q̃ñz expellit vẽtositas ,pmixta ei t necesse ẽ vt t ,precedat exitus ei⁹ exitũ illius.

L.iiij. de signis ,pfectionis mẽbroz spmatico.

Igna ,pfectionis calefactiui appitio venaz in vir ga t pelle testiculoz t grossitudo ei⁹ t asperi tas ipius. Et velocitas ortus piloz sup pe ctinẽ t q̃ sequũtur ipz t aspitas t multitudo t spissitu do ipoz t velocitas,plecutionis. Et qui,vult cogno scere ,pfectionẽ sui spmatis rectificet regimẽ: deide attẽ dat⁹ colorẽ sui spermatis. Signa ,pfectionis ffe sũt con traria illis signis. Signa ,pfectionis hũide sũt subtilitas spmatis t multitudo ei⁹ t debilitas erectiõis. Signa cõp:fectionis sicce sũt cõtraria ill signis: t q̃ñz egredit spma i ipa filosũ. L.v. de signis ,pfectionis calefactiui t sicce.

Unt ñsium spissitudis ibe spmatis. Et assi duatio desiderij apõ q̃libet pũtis. Et q̃ im pregnat plin. Et efficit masculũ. Et est desi derũ vehemẽs t velox. t ei⁹ erectio est fortis: verũtñ obscidit a coitu,itez velocit. Qñ si supfluat calitat t siccitas critparũ aq̃ t paruz delectiõis cũ velocitate erectionis. Pili vo sũt sup pectinẽ t anchas t q̃ sũt inter eas sunt in calida t sicca plẽs spissi.

L.vi. de signis ,pplexionis calide t hũide.

Et pluris spmatis q̃ cala t siccas: lz ẽ paucio rũ piloz t min⁹ ipregnans t vehementioris fortitudis sup coitũ plim t nõ ẽ pluris desiderij t ere ctiõis. Et ledit a dimissione coit⁹ sup flua: Et ẽ plu rime pollutionis t velocis executionis.

L.vij. de signis ,pplexionis frigide t hunide.

Unt lenitas pectinis. Et tarditas desiderij coitus. Et tenuitas spmatis: Et paucitas im pregnationis. Et tarditas ort⁹ piloz t pau citas. L.viij. de signis ,pplonis ffe t sicce eoz.

Unt grossitudo spermatis. t paucitas eius Et ẽ diuersa a cala t hũida in mõis oibus.

L.ix. de signis ,pplonũ inaturaliũ.

Unt vt accidẽt signa q̃ sũt naturaliũ dũ nõ fuerit ꝑius. Et significat eaz distinctionẽ sen sus. L.a.x. de iuuamẽtis coitus.

Ditus bon⁹ ẽ ille q fit i hora quã supfluita tũ sequtur cũo t alleniat corp⁹ t ꝑparat cor pus ad augmẽtũ: sicut cũ de cibo postremo sumitur aliqd quasi delegatũ mouet nã vt restauret motu fortz: qñ sequitur ipz essio fortis t adiuuat eã illd qđ ei ꝺ ꝺ de ,pfecutione. Et q̃ñz sequtur ipz expl⁹ sio cogitatiõis dñantis t acqsitio audacie t cõfortatio i re sup flue t acqsitio grauitatis. Et ipe qdẽ confert

melle t plibus egritudinib⁹ cholef nigre: ppea q di
latat t ppea q expellit fumū spmatis aggregatuz a
pte cerebri t cordis. Et pfert dolorib⁹ renū repleto
rū t egritudib⁹ phlatis oib⁹ ppzie i eo cui⁹ cal'itas
inata ē fortis quā nō destruit exit⁹ spmatis: t pp hoc
regrit appetit⁹ abū. Et qnz abscidit mās apatuz ac
cidētū i ptib⁹ iguinū t testiculoz. Et o ēm cui adue
nūt ap dimissionē coit⁹ t pstrictionē coit⁹ tenebrosi
tas visus t vīgo t grauitas capitis t dolores emū
ctorioz t anchaz t apata coz q rēperat ē sanat. Et
plīmoz quoz pplo regrit coitū cū ipsū diuttunt i
frigidā fcoz t reliquē dispōnes: t cadit appetit⁹ abi
ita vt ipz ēt nō recapiat t expellat eū vomitu. Et oēz
i cuius corpore ē vapoz fumosus coitus alleniat ab
ipo: t pfert ei t remouet ab eo qđ timet de nocumē
to coartatiōis vaporis fumosi. Et qnz accit viro ex
dimissiōe coit⁹ t abūdantia spmatis t frigoze ei⁹ t
puersiōe ipsius ad vētositatē vt mittat spma ad cor.
t cerebrū vapoze malū vētosum: sicut accit mulieri
b⁹ ex coartatiōe matricis t miores dispōnes illi⁹ no
cumēti: t ariqs spgat vētositas sunt grauitas corpo
ris t frigiditas ei⁹ t difficultas motuum.

C.xi.ō nocumēto coit⁹ t dispōnib⁹ ei⁹ t malia figaz

Dit⁹ eīat de sba cibi postremi qf debilitatez affert: cui⁹ sile alie nō afferūt cīones: t eīat d sba spūs rē plurimā pp delectatōz. t, pter illud q plus delectant plus sunt cadentes i debilitatē Et coit⁹ qđ velociter sacit puenire illuz q plurimū eo vtit ad ifrigidationē sui corporis cā sui t resolutionē caliditatis inate t mortificationē virtutis: t pparat ipm i pmis ad caliditatē fumosaz adeo ōec multiplicent sup ipm pili, deinde succedūt ei ifrigidatio ppleta t debilitas sensuū visus t audū⁹ t accidūt crurib⁹ ei⁹ tepor t dolor: qf nō sortiraz sustinet onus sui corporis. Et qnz similiaz dispō eius epilie occulte pp illud. t qnz supat i ipso nigredo. deīī ei trmitas t accidūt ei periodi a debilitate. t vf ei q sit iceſſus formicaz i membris suis icipiens a capite suo vsqz ad finē dorsi. Et accit ei tmitus t multotiēs accidūt ei se. acute adurentes. Et qnqz aduenīūt ei tremor t debilitas neruoz t vigilie t, pminentia oculoz ad exteriora ēt sicut accit i separatione aie a corpore t accidit ei caluitiū epilepsia t dolor dorsi t renū t vesice. Dorsū vo ignescit pus qf attrahit mām dolor ad ipm t restringit eoz nā. Et qnqz sac icurre re colicā: t facit accidere eis fetorē t fetet coz os et carnes gigiuaz. Et illis i quoz corpore sūt hūores mali cholici mouet post coitū horripilatio. t cui⁹ corpore sūt hūores putridi, pcedit post coitū ex eo odor fetidus t ei q est debilis digōnis accit post coitū rugitus. t de hoibus est q est passus pplonē malam: dimissio coitus trīstat plm t grauat coz⁹ ei⁹ t caput ipsi⁹ t rixat t multiplicat pollutio ipsius et si ē ei obediens debilitat stōus eius t desiccat. t de hoib⁹ digniorz alienatiō coitus ē ille cui aduenit p ipm tremor aut frigus aut strictio anhelitus occulta t pulsus cordis t, pfunditas oculoz t destructio appetit⁹ cibi t cuius pectus ē sirmuz aut debile aut est debilis stōi. Dimissio eni coit⁹ ē pniciosioz res ei q hz stōm debilē t deuitēt ipm de mulierib⁹ ille q abozū patiunt. Et si coitus qdem sunt figure male sicut si calcēd at mulier sup vir. Figura ei i coitu illa ē mala ex q timet ramex t iflatio t vlcera vge t vesice pp laborē electiōis spmatis. t dubitat si currat alq di vgā ex pte mulieris. Et scias q retētio spmatis i coitu ē mala valde. Et qnz pducit ad strictionē vni⁹ uoz uoz t oz ne coitus fiat necessitate feceris aut migēdi mota nz cū exercitio t motu aut p⁹ passionē aialē fortē. Et coit⁹ qdē cū sanib⁹ ē fed⁹ apō multitudinē gētiū t, phibit⁹ i lege: t ē ex pte nocibilioz t ex pte min⁹ nociu⁹. Et ex pte qdē q nā idiget i ipso motu plimo vt educat spmā ē nocibilioz: ex pte alia qn spma nō expellit cū eo expulsiōe plima sicut fit i mulierib⁹ ē mioris nocumēti: t comitatur ipm de iudicio p̄tie minus ēq vulua.

C.xij. de horis coitus.

Pottet ne coit⁹ fiat sup replonē: phibet eni digestionē t facit cadere i egritudies q̄s effi cit mot⁹ sup replonem t debilitat. t si accidat alicui illō tūc oz vt moueat p⁹ ipm paulati vt descēdat cib⁹ i stō t nō natz: deide dormiat. Et oz ēqtū pole ē ne coeat aligs cū adest vacuitas ītey. hoc ei ē nocibil⁹ t onerosū nāe t magis pnecās caloꝛ innatū t magis attrahēs ligfactionē t ethicā t arefactionē. Immo oz vt fiat cū cib⁹ descēdit a stō t pplet digō pria t secda t mediaꝛ dispō i digōe tertia: t hoc d uersificabi hoib⁹. Mō ergo audiēd⁹ ē fmo ei⁹ q dicīoz vt fiat illud p⁹ pleniētū digōnis tertie ex oi mō. Illa. n. hora ē hora vacuitatis cū coz⁹ icipit i spsiōe t i oib⁹ mēbris sūt relige cibi i via digōnis. Mā de hoib⁹ ē q ē i huiusmōi dispōe i principijs nocūs qf sit illa pueniētioz hora t coit⁹ ei ex generib⁹ p dictis. t ex pte alia: t ē q sōn⁹ long⁹ succedit ei t accrescit cū eo vt⁹ figit aqua i matrice pp sonū mīris

Et oz ne coit⁹ fiat nisi a desiderio sano qō nō excitat aspect⁹ aut ituit⁹ aut paurit⁹ aut ardoꝛ. Oz pmouet ipm multitudo spmatis ex repletiōe t adiuuat totū illud sanitas vtilis. Et oz vt vitet coit⁹ p⁹ latietatē nauseatiuā t p⁹ cū ationes fortes ex vomitu sfluxu vētris t colirica passiōe t diaria scā subito et mot⁹ corporeos t aiales t apud motū vrine t stercoziū t phlomia. Diariā vo ītēqz qnz alleuiat sua ex siccatiōe t trahēdo mās ad ptē aliā a pte testinorū. t oz vt deuitet i tpe t regiōe calidis. Et deuitet ipsum vir corpore suo iā calefacto: aut ifrato lz p⁹ calefactionē sit icolumioz ēq post iffationē. t sūt post hūitatē melioz ēq p⁹ siccitatē. Et melioz horarum equaliū ē hora quā determinauim⁹. t qñ vtī eo in ipa p⁹ spaciū i quo nō abhoꝛret coitū inuenit lenitatē t alleuiat anhelit⁹ t bonus sit sensus.

C.xiij. de spmate generante t nō generante.

Perma ebrij t decrepiti t ifantis t mīsi coit⁹ nō generat. Et spma hūtis mēbra debilia raro generat sanū. Et qñ, plōgat virga valde, p longatur spaciū miot⁹ spmatis: qr venit ad matricē

calore ei⁹ in ato lā fracto. nō ergo gnāt fm plurimū
La.xiij. de signis eius q coiunt.

Rina ei⁹ ē pūs filoꝛ t ramos pmixtos ad inuicem. La.xv. de diminutōe coitus.

Eluſa aut ē in vga ipsa: aut i mēbris spmatis aut in mēbris pncipalib⁹ t que sequūt ea: aut in mēbro medio inter pncipalia t membra coitus aut cā mēbroꝛ vt: inoꝛ, ppa eis: aut pp paucitatē i flationis i inferioꝛib⁹ coꝛpis: aut paucitatē ei⁹ i coꝛ pore toto. Facta aūt cā vge ipsi⁹ ē pp malitiā pplonis i ipsa t mollificatōz supfluī. Oz facta cā testiculoz t vasoꝛ spmatis: aut ē pp malitiā cōplonis singularis supfluens aut cū siccitate t ē defectioꝛ: aut est disians siccitas sola. t qnz ē pp puritatē mot⁹ spmatis t defectū ei⁹ a motiōe excitāte ita vt qnz fit frigiditas i spma pliz. t cū coitū non descēdit pp congelationē sui t coitū cū hoc paꝛ qñ vasa spmatis nō calefuit i eis qf nō calefit nz subtiliat. Fcā aūt cā mēbroꝛ principaliū aut ē ex pte cordis qf abscidit mās pūs t vētositatis icēdētis: aut ex pte epis qf abscidit mā spmatis: aut ex pte cerebri qf abscidit mā vtutis sensibili: aut ex pte renū t frigoze ipoꝛ t egritudinib⁹ coꝛ notis t pplonib⁹ coꝛ: aut ex pte stōi pp malitiā digōnis. t totū illd aut ē cā debilitatis pncipij: aut cā opilationi meatuū int mēbra coit⁹. t multotiēs qđ ē debilitas fcā cā cerebri seqns causā aut pcussiōz. Cā vo q ē fm ſfectoꝛa ē vt sit aut calsitas aut frigas valde: aut siccitas pplonis t ducit in eis iflatio. t iflatio qđ ē bon⁹ adiutoꝛ ita vt i illo i cui⁹ vētre mīs tiplicat iflatio absqꝫ supfluitate doloꝛosa erigit t habētes cholerā nigrā sūt plime erectōis pp multitudinē iflatōis ipoꝛ. Cā āt i vicinātib⁹ ē sicut illō qđ accidit ei cui⁹ hemoꝛroides icidūt t hūtib⁹ anū dolorosū. nocet. n. illud neruis cōib⁹ inf anū t lacertos ei⁹ t vgam. Et ex eis q debilitant coitū t vtutē eius sūt res meditatiue sicut hoꝛ, debilitas cogūdi aut decūdia ei⁹ aut anxietio intellect⁹ ad coꝛ. debilitat. n. a coitu t facit deficere t, pp ec illud aliq hora casus accidit tūc quotiēs euenit reiteratio assisā illō i mēte. Et sit cā in illo qñz dimissio coit⁹ t qq alia obliuiscit ei⁹ t, strictio mēbroꝛ ab eo t paucitas, pparatōis nāe in gnātiōe spmatis: sicut nō ē sollicita in generādo lac in māmilla remouētis filiū a lacte. Et sciat q erectōis cā ē vētositas, pcedēs a spmate aut non a spmate. t frig⁹ t caloꝛ sil'sūt, ptraria vētositati: mā frigus ei⁹, phibet gnātionē t caloꝛ resoluit mām ei⁹ t nō ē qđ ipa generet sicut hūiditas tpeta t caliditas quam ipsa nutrit. Et de illis q adiuuāt in hoc ē egtare equos fm intentionē ei⁹ q, sueuit t cui⁹ renes t vesica sūt hūidi aut cū hoc frigidi. Illi vo q renū cōplonē calidaz hz t nō vsus ē ea ēt cū eqtate é nociua: t facit incurrere sterilitatē. La.xvi. de signis.

Ultra aūt pp mollificationē vge aut frig⁹ cōplonis nerui cognoscit ex hoc q nō fit erectio t nō ptrahit in aq ffa. t qnz ē spma exuberāt facilis egressiōis: t qnz descēdit sine erectōe. t qnz ē cū ea extenuatio coꝛpis t debilitas ei⁹ t nō ē in desiderio diminutio. Fcā vo cā testiculoz t mēbroꝛ spmatis si fuerit difficultas ei⁹ pp frig⁹ coꝛ: sigt exitu spmatis t frig⁹ act⁹. qñ si fuerit pp siccitatē coꝛum t paucitatē spmatis: tūc spma erit paucū difficilis descensionis. t plim ei⁹ ē cū extenuatōe coꝛpis t paucitate carnis t languis. t ē hūectatio eis q pfert ei. s. ex balneatōib⁹ t cibis. Jn fcā aūt cā mēbroꝛ pposiтoꝛ supra mēbra coit⁹ sicut ex epe t renib⁹ minoraꝛ appentus: imo nō ē digō neq; appetit⁹ neq; generatio sanguis fm q oꝛ. t si fuerit ex coꝛde mioꝛabit erectio. t qnz erit descensio sine erectōe t erit pulsus debilis lenis t cal'itas coꝛpis diminuta. Et si fuerit ex cerebro mioꝛabit sensus mot⁹ spmatis t nō erit pmotio ofricatiua. Spma. n. ē ex eis q excitant t significabūt ipam: dispōnes sensus t oculi ppe qñ est post pcussionē aut casū aduenientē cerebro t oi coꝛdi. Et cerebro in debilitate sua sūt signa tāni preterita. t renib⁹ in egritudinib⁹ suis sūt signa. cognoscāt ergo inde. Facte vo pp puritatē instatōis in inferioꝛib⁹ signa sūt qñ vides vtutes mēbroꝛ saluas t vides debilitatē in erectōe tñ cū vtute coꝛdis t renū t desiderio in aqua. t qđ admisti rant inflatiua in aqua eis. Fcē vo cā puritatis motus spmatis t puritatis moꝛdicatōis ei⁹ signū ē: q egredit apō coitū res, plima congelata. t plimū illi⁹ leg⁹ pplonē ffam. t qnqz ptigit vt sit spma plim fz sit geni congelati fz q dixim⁹. t piguis qđ magis defect⁹ ē a coitu ēq extenuatus. t q ei q vult coit⁹ mīnuidinē ouēt vt mioꝛet sudoꝛē t balneatōz faciēte sudaꝛ t dimittat phlomiā ēqtōz cū potib⁹ t decoctiōib⁹ epithimatib⁹ t cibis t suant ea infratio t iflatio sicut pira t mioza scemia t sabe t sex. Et si cā fuerit debilitas coꝛpis: cōfortet coꝛpus eū cibis pfortantibus sicut sūt alesfidabegi t ea q pparata sūt in patellis t assata t ea q pparata sūt in vasis cū coopturis. t frumētū cocū vt puls t ouaſoꝛbilia t napi t lac t butyr t panis simile t nuclei le fructuū sicut medulla amigdale t nucis medulla, t nucis idice t fistico t auellanaꝛ t calcadra t q

fut filia ifti: t tãguebũ ex feminib⁹ t pm'xta' cũ cepe t menta t ponil t fenugreco: t andacocha t eruca: Et fili⁹ pfortet coꝛp⁹ cũ balneationibus necessarijs t iunctionib⁹ pfortatib⁹ vt eſt oleuꝫ de lilio t oleũ de ben. Et ſi necia eſt ſupflua calefactio ponanꝫ i eis mu schus t caſtoꝛeũ t alia, q ſi cã fuerit frig⁹ mẽbꝛoꝝ ſp matis curet cũ medicis calefaciẽtib⁹ q̃s diceꝝ⁹. t cũ vnctionib⁹ abſtergẽdo factis calefaciẽtib⁹ Et ſi fue rit cã cũ hoc ſiccitas adiuuet cũ hũectantib⁹ caliduis ex illis q̃ comedũt. Et ſi cã fuerit calor mẽbꝛorum ſpmatis cũ ſupfluitate pſert oẽ iffratiũ hũectatiõ cũ eq̃litate: ſicut ſeꝛ vacinũ t lac in quo decocta eſt poꝛ tulaca. Et ſi fuerit ſiccitas tẽ hũectatio eq̃lis cuꝫ bal neationib⁹ t vitellis ouoꝝ ſoꝛbiliũ t lacte dulci ꝺcoꝛ cio. Et q̃nꝫ ponit i ipſo q̃nta ei⁹ de teremẽtabin t cibis p̃patis vt aleſſidabegi t hũectatõe cũ oleis fris vſq̃ ad oleuꝫ de lactucis t cucurbita. Et ſi cã fuerit ſicci las hũectet coꝛp⁹ cũ cibis t generib⁹ lactis t balnea tionib⁹ t vino ſubtili t ſoꝛbitiõib⁹ leub⁹ ex granis t aq̃ cureu. t ocio. t ſi fuerit frig⁹ neruoꝝ vge t coꝛ mollificatio curet cũ cura q̃ eſt mollificatiõs t frigo ris ſicut q̃ dicta ſũt i ca. veſice. Et oꝫ vt deuitet coit⁹ poſt cõones t laboꝛe t ligatione vulneꝝ. Illud eni ꝺbitaꝛ t coit⁹ frequẽs plm⁹. q ſi illud accidat ei re tineat liniẽdo: multitudo nãq̃ coit⁹ q̃nq̃ abſcindit coitũ: t vt deuitet ſatietatez nauſeatiuaz. q ſi accidat alicui et cib⁹ t fiat vt ꝺgõ bona ſit t pfortet ſtõus. Et oꝫ vt nimo retꝛ poſ aq̃. multitudo eni⁹ potus aque eſt res nocibilioꝛ. Et deuitet oẽ reſolutiuũ ventoſitatis exiccatiõ caloꝛe ſuo ſicut ruta t ſanſucus t harmel t almarmacoa t cymĩnũ t ſe. agnicaſti. Et oẽ exicca tiuũ cũ ſꝛitate ſicut lentes t xilocaracte t milũ t ace toſa t ſtiptica pp exſicationẽz ſua. Et oẽ inflatiuũ ve hemẽtis iffratiõis ſicut narcotica t ſlic canfoꝛa t pſi liuꝫ t nenufar t roſe cũ lꝛ in ſeie papaueꝛũ ſit paꝛ ſtu pefactiõis tũ ei⁹ piguedo t q̃ ipſaꝫ ꝓmouet vẽtoſi tate ſuccurrit ei t addit ſꝛ ipꝫ. Et oꝫ vt deuitet coitus nẽſtruate t coũ⁹ vetule t egre: t coit⁹ illi⁹ q̃ ñdũ p venit ad etatẽ in q̃ eſt mulier t coitui illi⁹ q̃ nõ nupco iuit t coitus virginis. Totũ eniꝫ illud debilitat virtu tẽ mẽbꝛoꝝ coitus ꝓpꝛie. Et oꝫ vt i eferant ei ꝓpoſita coeſitũ t libri narrati ꝺ diſpõne coit⁹ t figuris ipſi us t cogitet i eis, cũ dimiſſiõe coitus oio ẽt vſq̃ quo ꝑfoꝛtet t appꝛoximet iſtis deficiẽs a coitu pp dimiſ ſiõẽz t affrictionẽ aie. Et oꝫ q̃dẽ vt iſti gradatiz pue nãt ad eũ t vrãt ũctiõib⁹ t fricatiõib⁹ quas diceꝝ⁹ t coꝛi ipſis fiat rememoratio cauſaꝝ coit⁹ t referan t q̃ ꝺtinuanꝫ ei⁹ reſpiciãt ad coitũ ai aliũ. Regimis vero appꝛopati nomen coit⁹ plꝫ eſt tẽdẽs ad calefa ctionẽ t hũectationẽ t iflatiõz t calefactõs ꝺ oꝛi t re nũ cũ eis q̃ illud efficũt ex vaporatõibus t inunctio nibus: ſicut oleuꝫ de ben t oleũ de granis cotti iunc nũ abſtergendo. Et a ꝺ q̃ ſumũt appꝛopato noſe q ipa valẽtia ſint ad coitũ ſũt medicine pferẽtes frigoꝛi virgẽ iuncte t ꝺbit. t medicie i gb⁹ é iflatio i digõ ne ſcda t tertia t eaꝝ iflatio é cũ hũiditate extrãea cũ quo iflat. Et medie q̃ agũt cũ ꝓpẽtate t cibis ex gb⁹ generat fãguis calius t hũid⁹ abũdãs t i eis cũ ho c ſũt iflatio t viſcolitas t ſpiſſitudo, ſic̃ cicer t faſeoli t cibi quos ꝺcaꝝ. t melioꝝ adminiſtratio eoꝝ é vt ſit p⁹ balneũ hũidũ t iunctiõz cũ oleo ſabacio t ꝺ li lio t nãcilcio aut ſilib⁹. Et ſoꝛbeãt ouа ſoꝛbilia añ cibũ pulueꝛizato delup ſale ſtict: aut q̃ ſũt ſicut ipſe L unqꝫ comedit cibos ad coitũ ꝺbibat p⁹ illud vi nũ odoꝛifeꝛ parũp: ꝺeide pgat ad lectuꝫ ſuũ t ablu at pedes ſuos aq̃ cala t vtãt ũctiõnib⁹ t abſterſiõib⁹ cũ iunctiõe. Et nol ꝺcem⁹ nũc haſ medicinaſ t cibos ſ, pcedem⁹ ẽt ad loca coꝛi eis q̃ pueũit diuiſiõib⁹ ꝺ bilitatiuis coit⁹. Et ſcias q plꝫ ſuſtentatiõis é, ꝓpter cibos t ex eis, puenit exuberatio materie t viuificatio, virtutis. Et oꝫ vt cõſideret ille q i coitu ẽ cupi d⁹ cũ multũ vtãt medicinis ad coitũ cooꝛ⁹ ſuũ. q ſi videat febrẽ t iflãmatoꝛz t reploné abbꝛeuiet t tẽp et nãm: ꝺeide iteret ea q̃ ſt ad coitũ t nõ oꝫ vt ad ſũmũ pueniat i calefaciẽdo t pducat ad delicatione. Et cũ vtãt medicinis t cibis ad coitũ tũc conſequenter ſumat vas terreũ plenum vino odoꝛifeꝛo.

C. xviii. de medicinis ſingularib⁹ ad coitũ.

Emina gõ ſt vt ſemen napi t caulis t vrtice t lupini t eruca t alkeꝛua t bautie t mentaſtrũ hoꝛtulanum quod eſt menta t ſemen aſpera gi t ſemen raphani t ſcimen artetice t ſemen melo nis t ſemen apii t petroſelini t cozdumeni et ſecacul t macro pip t le. albaugue t ſiſamum t ſe. lini t gra na araſcede t grana de bẽ t oleuꝫ ei⁹ t grana alkakil t grana azeli t fenugreci cũ t ꝓpie decoctũ cũ melle ꝺeide exſiccatũ Grana vo ſt ſic̃ cicer t fabe t faſeo li t q̃ ſt eis ſila Cortices ãt t herbe ſt ſic̃ cinamũ t cinamomũ t macis t alhaſce t aliſafar Medulle vero ſt ſic̃ grana piee t lingua auiũ t grana viridia t gna alkakil t fiſtici t auellãe. Gũme ãt ſt ſic̃ draga gantũ t aſſa q̃n iſtat valde: nã cũ iffratus bibit de al ſa auꝛ. i. cũ vio magnificat ei⁹ iuuamẽtũ. Radices vo t ligna ſũt ſicut radices aluf t been t zedoaria t co ſtus dulcis t teſticulus vulpis: nãipe é fortis i erecti one t aſpagi t radix cardi t cepe t ꝓpie ãbo ꝺdita t galanga piretrũ t radix haſce t aſſaꝛ buzeidẽ t almulgat t hermodactili t napi de barbaria: ipi eni ꝓmouẽt ſi cut caſtaſ rute i coꝛpe toto t cipi ẽt bibiti t vncti. aia lia ãt ſũt ſic̃ ſtellio t lacertus t ſtic⁹ t, ꝓpe radix caud ei⁹ t ei⁹ ſum t renes ipi⁹ t ſal ipi⁹. Sũatur lacertus i ꝺieb⁹ veris decolet t mũdet viſceraei⁹ t iplent ſale t ſuſpẽdat i ũbra donec exiccet. Lũqꝫ feceris illud tũc accipe ſalẽ ei⁹ t, pijce coꝛp⁹ ipſi⁹ t ſufficiet ibi ꝺ ſale ei⁹ res p na mĩn⁹ q̃ꝫ de ſale ſtici t albudure t al mẽ deligi t alkerſigi. Et de aialib⁹ aq̃ꝫ piſcel pui t flu uiales exſiccate cuti: t lac camelini de quo ꝺbatur xx. ꝺieb⁹ oi die q̃ntitaſ q̃ digeraſ t nõ grauet. t piſcel pui fluuialeſ exſiccati t ſit doſis. z. vij. t oua piſciũ t ova galline t ꝓpie ova pdicis t ova colũbe t ova puaꝛ auiũ t oia cerebella ꝓpie pulloꝝ t puarũ aui um t anatis t pulloꝝ t arietis cũ ſale. t ꝺ illis q̃ cur rũt curiu, ꝓpietatũ é vt ſũaſ veretrũ tauri t exſiccet

ꝺeide terak t puluerizet de eo' res modica ſuper oua ſoꝛbilia t ſoꝛbeant. Et itez res mirabilis ꝺ aialibus é: Sumak eo agulũ filij camelimaſculi pui exſiccati t ſumak ꝺ eo añ neceſſitatẽ. xij. horis q̃ttas ciceris diſſoluti i ꝺnabus tertijs lib. aque t ꝺibak. q ſi ledit abluak cũ aq̃ ffa. t itez de melle decocto ſumak aqua mellis abſq̃ ſpẽb⁹ t ꝺibak cũ oleis t ſi é i ea paꝛ cro ci é bona. Eque vo ſũt ſicut aq̃ ferrea t vinuꝫ nouũ antiq̃ vo ſubtiliat vapoꝛẽ t reſoluit cũ t nocet. De fructibus vero vua dulcis eſt bona ad coitus t ꝓpe q̃ recens é: q̃n repletſan. humiditate t ꝺſolitate cũ calitate t ſpiſſitudie cibi. Olera vo t q̃ ſunt eis ſilia é alhaſcee t ꝓpoꝛe aqua e⁹ cuꝫ melle decocto donec ſtet vt bucella: t itez eruca t, ꝓpe cum bibꝛoi mane ex ſucco e⁹ cũ lb. vini puri. Ꝺeide ſit cibatio ex eis q̃ pueũit q̃n é pũtis iuuamẽti. Medicinaruꝫ vero com poſitaꝝ ꝺbibitaꝝ caput é mithridati: Et itez diamu ſcũ t que eſt ex debilitate coꝛdis Et iterum treſ aur. de electuario de ſeib⁹ cuꝫ. z. i. aq̃ eruce hũide. Et de eis é medicaſ ꝺ ſtico notũ. Et itez ſe. eruce capeſtri pond⁹. z. iij. cũ butyro vaccio t medicaſ de haſce: Et medicaſ almur ꝺulcis: Et medicamen almeedi. Et itez ſal ſtici t ſeñ eruce tritu z puluerizatuz ſup vitellum oui. Et itez teſticulus galli exſiccat⁹ cũ equa li ſiſura ſal ſtici: cui⁹ ꝺoſ ſit oi die. z. ij. t itez, ſe. eru ce t ſe. raphani t ſeñ melonis oiuz ana ꝑs. i. ꝺibak cũ lacte recẽter muleto. Et itez ſumank granoꝝ pini t ſe. apij mõtani t ſellis maſculi cerui t gluris alim bat prees eq̃les, cõmiſceantur cũ melle t ſumak de eo aur. i. Et itez ſumak ſecacul t ſe. eruce t hermodacti loꝝ t. zz. t pipis lõgi oim añ põd⁹. z. ij. ligue auis t cerebelloꝝ puaꝝ auiũ t thuris oiz añ. z. i. Inuoluak totũ cũ oleo ꝺ nuce i ꝺica t ꝓiciak cũ melle t peidijs t admiſtret. Et ille gdẽ i quo ſupfluit frig⁹ iunak val de ſumẽdo i potu ꝓfectioné naſturtij cũ piretri t op poponaci põdere. z. iii. diſſoluak i. ʒ. ꝺcoctionis ſan guci. t ꝺibak itez illud i trib⁹ diebus Et itez. zz. par tes. iii. pipis lõgi ps. i. conficiak cũ melle t ꝺet ꝺ eo aur. i. cũ aq̃ cala. Et itez ſe. aſpagi ſecacul. zz. oium. añ. z. v. luderi rubei t albi ãboꝝ añ. põd⁹. z. ij. been al. t ru. amboꝝ añ. z. iij. ſe. ſule t ſe. raphani t ſe. eru ce t ſe. vrtice oim ana. z. z. ſglle aſſate ſumis ſtici am boꝝ añ. z. z. ligue auis. z. ij. zuccari. z. xl. ſuꝫ ꝺoſ. z. iiij. cũ vio trib⁹ ꝺieb⁹ t ſit cib⁹ q̃ é ad coitus. Et itez medicaſ ꝺ eis q̃ ſũt nobis foꝛte: ſe. aſſe t ſe. eruce t alkakilati t ſe. baucie t ligue auis t cozdumeni oim ana pr̃ē. i. t buzeidẽ t piperis amboꝝ ana ꝑs tres muſchi ſextaz ꝑtis vni⁹: iuoluak cũ oleo pinee mio ris t ꝓiciak cũ melle. Medicamẽ vehemẽtis vtus: ℞. mellis anacardi t mellis apij t butyri vacci ꝑtes eq̃les t ferueant: ꝺeide bibak ꝺ eo q̃ ꝺbitoꝛ tolle rauit ſi vio: é. n. mirabile. Et ꝺ medicis bonis q̃ ñ ſũt vehemẽtis calitatis ſupflue é vt ſumank dactili t fenu greci t decoquank ꝺonec ꝺcocta ſint: ꝺeide ſumank dactili t extrahank ab eis oſſa: ꝺeide exſiccẽt t terank t ꝓficiant cũ melle. Et ſit doſis ei⁹ q̃ntũ é auellana t ꝺibak poſt ipm, vinũ, t itez iſundant. ʒ. lib. granoꝝ viridiũ t lib. i. dactiloꝝ q̃ vtraq̃ ſint cõtrita i duab⁹ lib. lactis ouini: ꝺeide comedat qꝺ iſuſũ é t ꝺibatur poſt ipm i lacte duob⁹ ꝺieb⁹. Et de medicis bonis é ꝑfectõ ꝺ medullis: cui⁹ ꝺſcripõ: ℞. amigdalaꝝ ex corticataꝝ fiſticoꝝ t neregil ex corticato ꝝ contritoꝝ t amigdalaꝝ pini t granoꝝ alkekil t granoꝝ azeli t granoꝝ viridiũ ptes eq̃les: nereniſch t pipis lõgi t ʒʒ. oim añ. ptes. x. t pl⁹ puꝫ teranꝫ oia t ꝓficiank cũ pemidijs ꝺ quo ſumak oi die q̃ntus é ouũ vnũ.

Cap. xix. de iunctoibus que abſtergendo ſunt t cliſteribus ad anuꝫ t pectiné t teſticulos t virgam t alugẽ t que ſequuntur ea.

Jretri. z. ſ. muſceak cũ ſãbaco bono. t quãdoꝫ p miſcet cũ eo euſoꝛbiũ t muſch⁹ t iungũk cuꝫ eo vga t alugẽ t q̃ ſequũk ea. aut piretꝝ t q̃ntũ é medietas e⁹ ꝺ muſcho ſumak t diſſoluak aur. i. de eis ambobus ſimul i. ʒ. i. olei ſambaci. Et itez ſyna pis cũ oleo alrazak. t ſiſr ſe. vrtice cũ oleo alrazaki t itez aſſa cũ oleo ſambacio é iunctiõ foꝛtis. t itez ſe. al mezerio cũ oleo calo. t itez baurach cũ mele colato t fel taurinũ cũ melle colato. t itez medicaſ bonũ: ſumak ꝺ cepe narciſci res pua cũ oleo ſãbacio t frica tõ fiat cũ eo: aut gna nil t piretꝝ eq̃lr ſũak cũ oleo ali quo aut ſtaphiſagria cũ oleo calo. Et itez aſſa cũ iſſi le: t itez cipi ipi cũ rob t iungak cũ oleo, aut iuman tur cẽtaurea t pix t ceratũ cũ oleo ꝺ lilio t oleo ꝺ ke iri t cera t maſtice t cipe liniãk cũ eo vga t ptes e⁹. t oia olea ꝑdicta i cap. ꝺ cliſteriꝺ⁹. ſũt mirabiliuaiñ ti cũ admiſtrãt iuncta cũ abſterſiõe: t, ꝓpe oſz ꝺ gra nis cotti t oleũ ꝺ ſtorace. ꝓpe t adeps leonis é vehe mẽtis iuuamenti i hoc. Unguẽtũ ruffi foꝛte valde: ſr. myrrhe t ſulfuris nõ extict t granoꝝ cartami oim añ. z. ij. piretri amili. ij. pigris nigri gna. xxx. coꝛdiꝫ ni grana. xx. teranꝫ cũ. z. ij. cepe op. ie. t ſi teraꝫ vnum quodq̃ ꝑ ſe erit melꝝ. ꝺeide ꝑmiſceank cuꝫ cerato t terank ꝺonec fiant i ſpiſſitudie mellis t iungak cũ eo alchatim t alugem. t aſſa in virga erectionem facit t ſtimulat. q ſi timeatur caliditas eius vehemens diſ ſoluatur oleo viol.

Cap. xx. de ſuppoſitoꝛijs.

Jat ſuppoſitoꝛiũ ex adipe anatis t grana cot ti t piretro i oleo de nuce indica. Et ꝺicit q ſi ſupponak collyriũ ex adipe aſini é mirabilis. t iteruꝫ ſuppoſitoꝛiuꝫ ex vnguento picis q̃ ꝺictuꝫ é. Cliſteria vero aſſumuntur exiure capitum t pulloꝝ columboꝝ cuꝫ vitellis onoꝝ. Et teſticuli arietuꝫ boni ſunt quando i cliſteriꝺ⁹ ponunt. t é eis iuuamẽ tuꝫ i ꝓfortando cerebꝝ t coꝛpus: t ſi ipſi aſſiduant nates t ea que ſunt ſicut oleuꝫ nucuꝫ t ſiſamimum t butyruꝫ vaccinuꝫ t oleũ de fiſticis t ꝺ anellanis. Et oleuꝫ de nuce indica t de almahaleb t oleuꝫ de gra nis cotti eſt mirabile valde: t calefactis oleuꝫ de ha ſeee t oleum de papaueꝛe: t oleum de granis cucur bite t granis melonis t ſimilia illis. Cliſtere ad eoꝝ: ſumak vnctuoſitatis capituꝫ t pulloꝝ columbaꝝ de coctoꝝ cuꝫ mugat t buzeide t ſecacul i furno i no cte ꝺcoctõe valde foꝛti pars. i. t ꝓiciak ſuper eaꝫ

lactis pars.ʒ.ꝛ butyri ptis sexta ꝛ olei de nera ꝛ olī. nuc. idice ambox ana. tertiā septie ptis: ꝛ de adipe renuz stici ꝛ lacerti ēt quodcunqꝫ pñs est: ꝛ sint sicut lemia cōdictia ꝛ fiat cū eo clistere. Confectō clisteris: ℞. hascee recētis grnā partis. i. fenugreci pugilli. i. ꝛ se. bautie ꝛ eruce ꝛ se. aspagi ꝛ medullaz spialē birci ꝛ testiculos eꝰ contritos ꝛ cerebrum ipsius ꝛ fundantur desup due lib. aque ꝛ due lib. lactis dulcis ꝛ decoquantur donec igrosset ꝛ fiat clistere ex. ʒ. iiij. eꝰ cuz ʒ. i. olei de boti ꝛ separetur i tribus diebus ꝛ fiat iniectō post ascellatōez. Clistere aliud: sumatur natis ꝛ icidatur ꝛ ponatur i icisionibus eꝰ pondus. ʒ. v. castorei contriti qbus diuidatur cum mensura ꝛ ponat natis sub re grauitribus diebus: deide icidak ꝛ liqefiat cum eo quod est i eo de castoreo: ꝛ sumat pigucdo eꝰ ꝛ reseruetur: ꝛ sumak de illa pigue die sacraiati ꝛ de butyro vaccio. ʒ. ʒ. ꝛ de aqua pori media sacraiati: ꝛ decoctō fenugreci media sacratati: ꝛ clisterizek cū eo vsqꝫ ad tres horas noctis: dei de itereꝫ cuz est hora dormiendi: ꝛ dormiat super ipsuz ꝛ fiat illud tribꝰ diebꝰ. Clistere forte: caput arietis ꝛ tres aut. iiij. testiculoruz eꝰ ꝛ frustuz natis ꝛ cicer decoquantur i furno ꝛ sumak aqua eorum ꝛ ventositas ipsoꝝ ēt post decoctiōes vehemēte ꝛ ponant ēt desuper oleuz de nucibus: aut oleū de granis viridibus aut aligd de adipe stici: ꝛ fiat clistere cum eo ꝛ clisteria alia que sunt scripta i antidotario.

Cap. xxi. de cibis puris.

Eliores cibi sunt q fuūt ex carne hedi pīguis masculi ꝛ carne ouina ꝛ cicere ꝛ cepe absqꝫ frixione carnis. Frixio nanqꝫ prohibet confortatōez carnis ꝛ multitudinez nutrimenti eꝰ ꝛ alimamemet ꝛ li nō cuz alio salte cū almuri sunt bona Et similiter galline ꝛ pulli colūbini pinguat ꝓ prie aliudebi Et ouasorbilia ꝓprie pulueriz ata cū cinamomo ꝛ pipere ꝛ galāga ꝛ alestinci ꝛ ouapiscū ꝛ caro piscū calide. Et si fuerit illic frigus resiste cū. ʒʒ. ꝛ pipis ꝛ macropipe ꝛ cinamomo ꝛ simlibꝰ. Et cibus de napis ꝛ cibus ð caulibꝰ ꝛ cibus de bautijs ꝛ ꝓpe de bautijs postqꝫ bene decocta est caro earū. Et de illis qbus fit iunamentuz sunt cerebella paruaruz auiū ꝛ butyruz ꝛ lac. ꝛ simuliter cibus q fit de tritico cocto cū multa aq̄ vsquequo fiat sicut puls. ꝛ aliudebi ꝛ alkeminge ꝛ trizi cuz lacte ꝛ caro cuz lacte ouio conferunt i fis melis coꝛ alpagi ꝛ eruca ꝛ porri ꝛ capita cardoꝝ. ꝛ menta ꝓpe. Ipsa enī confortat membra spermatis valde teꝰ vius fortitu diem facit sup sperma ga forte fit deficiēti ꝛ andacocha ꝛ ceratum ꝛ fenugreczuz. ꝛ de iudebi bonis est illud qꝺ est caz croco ꝛ simila cum lacte ꝛ aqua nucis idice. Et q daz dixerunt: ille q assiduat comestionem passerum ꝛ bibit super eaz lac loco aque sine cessatōe est erectꝰ ꝛ multi spermatis. ꝛ frigatur cepa cuz butyro donec rubea fiat ꝛ dissoluatur i decoctōe ꝛ frangantur sup eam ouа. Calefacto autem conueniunt ea que sunt sicut lac acetosum ꝛ lac ꝛ pisces assati calidi ꝛ meloues ꝛ citroli ꝛ cucumeres ꝛ cucurbita ꝛ fructus ꝛ olera humida omnia ita q̄ lactuca ꝛ ita q̄ semen porrum lace addit i spermate eius. ꝛ albumen ouī est ei plurimum inuamenti etiam multiplicans sperma ꝛ cerebella animalium ꝛ medulle eoꝝ ꝛ cancri fluuiales. omnia ista conferunt eis.

Cap. xxij. de cibis i qbus ē similitudo cū medicis

Illis est vt sumatur lactis. lib. i. ꝛ proiçia d tur desuper tereniabim pondus. ʒ. xl. consuetis lacte ꝛ decoquantur donec ispissetur ꝛ bibatur quantus cadi. i. omni die ꝛ est temperatum calefactis. Infrigidatis vero est necessarium vt eratur eis pondus. ʒ. x. cinamomi vehemēter ꝛ misceatur cuz lib. lactis ꝛ conquassetur ꝛ bibat ex eo cadum vnum i ieiunio aut super cibuz loco aque ꝛ nō bibat super ipsum aquam: ꝛ propie cum est eius cibus ex cimizet ꝛ adipe ouino. ꝛ quandoqꝫ iunatur co illei quo sunt frigus ꝛ siccitas simul. Et de illis ē vt sumatur butyri vaccini ꝛ lactis vaccini ꝛ olei de fisticis decoquantur omnia donec remaneat tertia ꝛ bibantur de eo i mane cochliaria duo cum aliquantulo vini. Et iterum: penidioruz. lib. i. succi cepe lib. i. lactis dulcis li. i. coquatur totuz donec ingrosseatur ꝛ ispissetur ꝛ sumatur de eo omni die i mane quantitas. ʒ. i. Et iterum sumatur cicer nigrum magnum ꝛ teratur ꝛ ifundatur i aqua cruce donec intumescat parumper: deide exsiccetur in vmbra: postea teratur cum penidijs ꝛ conficiatur: ꝛ fit dosis quantitas nucis i mane ꝛ quantitas auellane ad manſionem. ꝛ bibatur desuper cadus ꝛ ifundatur in aqua alhascee ꝛ nutriatur i ipsa i sole cum cautela icessanter i bibendo ipsum quotiens exsiccatur. deide excoquatur ꝛ reseruetur ꝛ fiat ex eo sorbitō cum lacte dulci ꝛ penidijs. Et iterum sumantur tres lib. lactis dulcis ꝛ proijciantur i ipso i sole. ʒ. lib. tereniabim ꝛ lib. ʒ. granorum viridium tritorum ꝛ buliant: deinde manibus confricentur bene ꝛ coletur ꝛ sumatur de eo. ʒ. lib. ꝛ proijciatur i eo. ʒ. lib. galange ꝛ bibatur de eo cum quantitate alistide ꝛ diebus aliquibus. est enī mirabile. Et iteruz sumatur aqua cepe ꝛ quātuz est ipsa mellis ꝛ decoquatur donec remaneat mel de quo bibatur cochliariuz. i. aut duo cuz vadit dormituz cū aq̄ calida. Et iterum sumatur farina ꝛ misceatur cuz aq̄ dulci sicut sorbitō: deide exp̄matur ab eo expressione aliqua ꝛ decoquatur cum lacte plurio ꝛ addatur lacti aqua nucis idice ꝛ ipigueturadipe anatis ꝛ fiat ex ea sicut illud quod fit de frumēto cocto vt puls Et iteruz vitelli ouoruz sorbituz sumantur ꝛ pulverizentur desuper alrit ꝛ salsticiꝛ sunt fortes ꝛ prope post balneatōez ꝛ fiat fricatō cuz sambacio de lilio. Et iteruz sumantur vitelli ouoꝝ ꝛ cepe ꝛ napi ꝛ coquassentur ad iuices ꝛ licet vt sint cum albugine suat deide ponatur quantum est quarta eorum de succo cepe contrite ꝛ fiant sorbitiones ꝛ sorbeantur cum aliquo de salibus ꝛ seminibus predictis. Et iterum sumantur bautie ꝛ cepe ꝛ napi ꝛ in minutas reducantur partes ꝛ decoquantur cum fabis ꝛ ciceribus ꝛ melle cum carne molli bona ꝛ pulverizentur seminibus calidis. Et iterum sumantur fabe ꝛ cicer ꝛ faseoli ꝛ infundantur in aqua: deinde incidatur caro

ouina sicut ꝓparatur altesugi. ꝛ fiat de eo sternendo ordo vnus de cepis ꝛ granoꝝ ordo alius pulueriz etur super vnūquēqꝫ ordinē sal stinci ꝛ paꝝ alkil ꝛ paꝝ cinamomi ꝛ gariofil plurimum: postea spargendo cerebella puaꝝ auiū ꝛ columbaꝝ: fiat ordo alius ꝛ fiat silr. ꝛ sit ordo grossior: ordine carnis permixte: deinde effundat desup aqua bautie sola aut aligd aque que sumit cum aqua eius. Et ite ꝙ siant cerebella. xxx. paruaꝝ auiū ꝛ ꝓjciantur in sacraiati de nitro vt decurrat aquositas eius. ꝛ fiat taliter ꝙ conficiatur ꝛ ꝓjciatur desup quantū ipsa sūt ð adepe renū capaꝝ hora qua decoll antur ꝛ seminentur cum pipere ꝛ gariof. ꝛ. ʒʒ. ꝛ fiant ide pillule vt auellane ꝛ comedat de eis vnā post aliam in disp̄one q̄ vult ecoire. Cōfectio bona que ex nobis ē: sumak de cerebellis passeꝝ ꝛ columbaꝝ. xxx. numero ꝛ de vitellis ouoꝝ passeꝝ. xx. numero. ꝛ vitellis ouoꝝ galline. xij. ꝛ de aqua carnis ouine trite bene decocte et exp̄sse ꝛ de aqua cepe exp̄sse. ʒ. iij. ꝛ de aqua bautie ʒ. v. ꝛ de sale ꝛ spēbus que cibis ad condiendū unū admiscētur quantū necesse ē. ꝛ de butyro pōd. ʒ. i. sumat de ea ꝛ comedat ꝛ bibat desup cū mastica ta ē vinum forte odoriser ad dulcedinem deciuē. Modus ꝓfectionis isiamoꝝ eis: sumatur pinearuz mūdataꝝ partes due ꝛ se. cruce ꝛ se. melonū añ. ps una: ꝛ buliantur cū butyro ꝛ ꝓjciaꝛ desup paꝝ piperis ꝛ cinamomi. deinde ꝓjciatur desup ð melle q̄ntum sufficit ꝛ fiant inde isiami. Elixer: sumatur cicer ꝛ infundatur in aqua aūt in aqua eruce aut in aqua alhascee donec inflet: deinde friganturcū butyro vaccino leuiter ita vt non adural: ꝛ de granis pini minoris quantū ē ipm: ꝛ ꝓjciatur desup mel ꝛ sumatur aqua ꝛ conficiat ꝛ misceatur cuz pauco mastice ꝛ cinamomo ꝛ deponatur ab igne ꝛ incidaꝰ incisiōe isiamoꝝ. Ell. ingrosseatur mel in decoquēdo ꝛ sternāt desup grana pini maiozis ꝛ semen bautie ꝛ pip longū ꝛ seeacul ꝛ cinamomū ꝛ semen eruce ꝛ fiat ex eis electuariū. q̄ si horribile sit ei semē eruce ꝛ eruca ponant loco eius grana vi. viridia ꝛ paꝝ muschi.

La. xxiij. de potu dulci coꝝ.

Dius dulces sūt illi qui fuūt de passis vere dulcedinis. ꝛ illi in qbus ē grossitudo aliqua oēs cōueniūt eis. Confectio potus ad eos pueniēs tempore: Sumantur eruca ꝛ napi ꝛ ficus ꝛ decoquantur cū aqua ꝛ colet aqua coꝝ ꝛ sumak ifusio passularꝝ decoctaꝝ colatur ꝛ seruent omnia sm equalitatem ꝛ augmentetur dulcedo eius cū penidijs ꝛ fiat inde vinū ꝛ dimittak donec finē consequatur.

La. xxiiij. Potus alius noster.

Uiatur alhascee ꝛ eruca ꝛ baucie ꝛ napi ꝛ de coquantur in aqua vehementer ꝛ colet aqua coꝝ ꝛ ponatur in vnaquaq; parte aque sexta pars penidioꝝ zuccari rubei quarta ꝛ sexta ficuum ꝛ medietas ꝛ sexta partis passularꝝ tarsi bone dulcedinis ꝛ sexta septime nucis indice contrite: ꝛ fiat ide vinum de passis donec ad finem ꝓueniat. Illud nosse: sumatur succus vue ꝛ ponatur in omni parte. x. minaꝝ eius tertia mina de hac medicina: Seminis eruce ꝛ se. bautie ꝛ napoꝝ ꝛ buzeidem ꝛ se. asparagi ꝛ lingue auis ꝛ granoꝝ alkikul ꝛ napoꝝ barbarorum ꝛ vtriusq; been omnium partes equales. ꝛ terātur ꝛ ponantur in panno ligent in eo molliꝛ ponentur cū succoin vase ꝛ moueant omni hora. Potus alius: decoquant bautie ꝛ ficus in aqua pluria ꝛ colent: decoquantur in aqua eoꝝ passe enucleate ꝛ colent: ꝛ ꝓjciantur desuper penidij ꝛ dimittatur donec ferueat. ꝛ aqua ferrea ꝛ aqua in qua extinguit ferrum est confortativa.

La. xxv. de multitudine desiderij.

Ultimo desiderij quando est cum fortitudine coꝛporis ꝛ sanguinitate ꝛ sanitate complexionis ꝛ adolescentia etatis ꝛ potentia superfluus ablq; successione debilitatis non est necessarium vt occupatio sit in regimine eiꝰ ꝛ fractō ipsiꝰ. Fractio nāq; eius atterit complexionem ꝛ destruit virtutē ꝓpter vehementiam sui nocumenti. Et scias q̄ generatio spermatis confortat coꝛpus ꝛ coꝛ. Et paruitas generationis eius coꝛrumpit colorē ꝛ debilitat memoriam ꝛ intellectū. Ad hoc fiadueniat eis raritas coꝛporis ꝛ facilitas sudoris ꝛ vtatur exercitio ꝓparationis ꝛ balneentur sicis possibile est cū aqua frigida confert eis. Et non oꝝ vt frangak de desiderio aligd nisi de illo qui est ꝓpter superfluitatē repletionis ex caliditate ꝛ humiditate. téperatur eni cum euacuatione. In illa aūt cuius causa est aut acuitas spermatis: aut eius multitudo cū debilitate coꝛporis ꝓpter fortitudinem vasoꝝ spermatis. ꝛ ga attrahūr materiam spermatis ad se q̄uis sit in coꝛpe idigentia virtutis: sicut accidit vt crecntur quedā membra fortiora aliis: succedit ei inde lenitas: aut ꝓpter puritū eius ꝛ bothor in vasis spermatis. Et sicut accidit mulieribus ꝓturitus in oꝛ matricis: q̄re nō gelcit in eis desiderii coitus ꝛ ꝓpter fortitudinem inflāmationis. ꝛ ꝓpter hoc quandoqꝫ accidit ex rugitu q non facit dolorem coartatio vehemēs ꝛ fit fortis erectio habentium melancholiam. Et viroꝝ qꝺ desiderū forte fit in regionibus ꝛ aeribus ꝛ temporibus frigidis ꝓpterea q̄ aggregatur illud ex virtutibus coꝛ. ꝛ dispō mulieꝝ est econtrario ꝓpterea q̄ aspgit illud de ꝓutibus eaꝝ cōgelatis ꝛ ð ylijs eaꝝ que sunt frigide valde. Et dormire super dorsum est de facientibus erectionem.

La. xxvi. de signis.

Ignū sanitatis coꝛporis ꝛ signū repletionis non sunt tibi occulta. ꝛ signum acuitatis spermatis est q̄ egreditur velociter cum acuitate ꝛ adustione: ꝛ facit accidere in vrina adustionem et sequitur ipsum debilitas. Et signum multitudinis spermatis solius est vt non sit in coꝛpore de dispōnibus ꝓutis ꝛ multitudinis san. aliquid de quo sit cura. ndum. ꝛ forte est cum ea debilitas, verūtamen sperma multiplicatur ꝛ pollutio fit frequens. ꝛ qꝺ egreditur est plurimum ꝛ debilitat coꝛpus. Signū puritus est vt coitus addat i desiderio. ꝛ quādoqꝫ est desiderium plurimum ꝛ sequitur coitum dolor. Et signum inflationis est vehementia erectionis et

anteceſſio acceſſionis inflatinoꝝ ꝛcomplexio melā cholica.

La.xxvij.de curis.

Llius que ē a repletiōe calida curatio ē phlebotomia ꝛ alleuatio cibi ꝛ aſſumptio infrigidantium. Et illius que eſt a repletione humida curatio eſt q̄ repellit eaz ex calidis exſiccantibus ſperma cum medicis ad coitum vt perueniant medicine ad vaſa. Et illius que eſt ex acuitate ſpermati ſ curatio eſt equatio humorum: ꝛ ipſorum infrigidatio per acceptionem eorum que ſunt ſicut lactuca ꝛ portulaca ꝛ ſemen earum ꝛ endiuia ꝛ cucurbita ꝛ cucumeres ꝛ fructus ꝛ coriandꝝ humidum. Et ēplaſtratio cum eis que ſunt ſicut nenufar ꝛ muſchum ꝛ cerata facta ex oleis frigidis ꝛ cum ſucco canne humide ꝛ canfora bibita ꝛ linita. Et adminiſtratio lamine plumbi ſuper dorſum ꝛ pubis aque frigide. ꝛ dormire ſuper ſtratum lineum ꝛ que ſimiliantur eis ꝛ ei bi de lentibas ꝛ portulaca. Et illius que eſt ex multitudine generationis ſpermatiſ curatio etiam eſt in frigidatio valorum ſpermatis cum infrigidat: uel q̄ diximus. Et illius que eſt ex fortitudine ꝓcuritus ꝛ bothor curatio eſt phlebotomia ꝛ eductio materiei calide ſolutione ventris ꝛ equatio complexionis Et epithimata infrigidantia ꝑdicta ꝛ fortaſſe idiget narcoticis. ꝛ epithimata cuz eis que ſunt ſicut hyuſgamum al. ꝛ folia hyuſgami ni. ꝛ infuſio i aqua frigida valde. Et illius que eſt ex inflatuis curatio ſit infrigidantia cum eſt caliditas vehemens donec extinguatur caliditas inflatiua ꝛ exſiccatiua cum fortitudine. Et reſolutiua ventoſitatum ſi eſt cum frigiditate vehementi. ꝛ euacuatio cholere nigre eorum ſiſſunt melancholici.

La.xxviij.de exſiccatiuis frigidis ſpermatis.

Entes ꝛ aqua eaꝝ ꝛ ꝑpe decoctaꝝ cū ſe. canabis ꝛ ſemen canabis ſit calidum ꝛ nenufar et coriandꝝ ꝛ ſemen portulace ꝛ ſuccus cāne humide ꝛ aqua lactis de quo extracti eſt butyꝝ vehementis acetoſitatis ꝛ farina glandium ꝛ aceti ꝛ ſe. canabis ꝛ ſe. lactuce. Et fortaſſe abſcindit ſperma q̄ multum vtitur aliquis eo. ꝛ ex oleis: oleum eniz minorat ſperma: ꝛ emplaſtio cum ſubtiliatiuis ꝛ herba hyuſquiami nigri ꝛ hyuſgami albi ꝛ reliqua que ponuntur ſuper teſticulos ꝛ anum. ꝛ ſuſ melones cuz ceruſa abluta ꝛ plumbo aduſto ꝛ chimolea ꝛ aceto. ꝛ itꝝ compoſitū infrigidatiuū ſemen lactuce ꝛ ſemē hyuſgami albi ꝛ ſe. citroli ꝛ ſe. endiuie ꝛ ꝓſilium nō tritum ꝛ coriandrum ſiccum ꝛ nenufar exſiccatum: terantur omnia niſi ꝓſilium: ꝛ fiat ex eis ſuffuſ: Et de eis que experti ſunt expimentatores eſt q̄ incell⁹ nudis pedibus deſcendit deſiderium coitus.

La.xxix.de exſiccatiuis ſpermatis calidis.

Lcū torrefactū ꝛ non torrefactū ꝛ ſe. rute et ſemen agnicaſti ꝛ calamentum ꝛ enforbiū ꝛ andacocha ꝛ myrrha al. ꝛ cyminum. Et de oppoſitis diacyminū ē exſiccatiuū ſpermatiſ valde. ꝛ ſi ille qui eſt calefactus ſumat ipm in potu cū aceto. Cōpoſitū aliud: pineaꝝ excoriataꝝ frixaꝝ ꝛ delij amboꝝ aā.ʒ.x. balauſtiaꝝ ꝛ ro. amboꝝ ana.ʒ.v. ſe. rute.ʒ.vij. ſe. agnicaſti.ʒ.v. terantur ꝛ cribellentur Et intentio in pineis etiam eſt reliquę medicie ꝛ frigunturꝝ vt frangatur de fortitudine eaꝝ quaz habēt ſuper coitum. Et itē aneti pondus.ʒ.iij. ſe. lactuce ꝛ ſe. portulace amboꝝ ana.ʒ.iiij. bibatur cū aq̄ lēiū Et itē ſe. rute ꝛ caſtorei ꝛ ſe. hyuſquiami al. omniū partes equales: cuius doſis ſit.ʒ.i. cum vino cōmixto. Et iterum ſe. rute aniſi amboꝝ ana.ʒ.i. caſtorei hyuſquiami al. amboꝝ ana.ʒ.ij. ro. ru. ꝛ balauſtiaꝝ amboꝝ ana.ʒ.iij. terantur ꝛ cribellentur: ꝛ ſit doſis ʒ.ij. cum aqua frigida aut vino permixto. Et iteruz radicis lilij pondus.ʒ.ij. ſe. rute.ʒ.iij. balauſtiaruz ʒ.v. ſumatur de cop pondus.ʒ.ij. cum oxymelle. Et iterum ſe. lactuce.ʒ.iij.ʒ. ſe. rute.ʒ.iij. balauſtiaruz ʒ.ij. pōdus.ʒ.ij. ſe. agnicaſti.ʒ.i. ꝛ eſt doſis vna. Et itē cōpoſitum calidum radicis canne ſicce ꝛ ozimi montani ꝛ myrrhe omnium ana.ʒ.ij. euforbij.ʒ.ʒ. ſe. rute ꝛ balauſtie ꝛ agnicaſti ꝛ ſanſucci ꝛ aggregētur oia ꝛ ſit doſis eius pondus.ʒ.i. Et iterum radices plante nominate teſticulus canis ꝛ ſe. canabis cāpeſtris amboꝝ ana auſ. viij. ſe. agnicaſti torrefacti aur. ij. ſeminis caulę aque aur.i. ꝛ ſit doſis quod bibitur de toto aur.i. cum vino nigro ſtiptico quod iaz permiſcuit aqua.

La.xxx.de multitudine exuberationis ſpermatiſ ꝛ humoris qui eſt ante vrinam ꝛ qui egreditur poſt

Eusa in hoc aut eſt in ſpermate: aut in vaſis ſpermatis: aut in renibus: aut in lacertis cōſeruantibus ipſum: aut in pancipijs. Et cauſa que eſt in ſpermate: aut eſt multitudo eius ꝓpter paucitatem coitus ꝛ multitudinem acceptionis generantium ſperma: quoniam multiplicatur ꝛ grauantur eo vaſa ſpermatis: indigent motu expelente ipſum ex valis cum applicatione ſua ſup ipm ꝛ perducit illud ad apertionem meatus qui eſt expellens ſuperfluitatem. aut ꝓpter ſuam tenuitatez quare reſudat: ſicut reſudat omne tenue: aut ꝓpter ſuam acuitatem ꝛ mordicationem quare mordicat ꝛ eſt neceſſarium nature expellere ipſum. Et cauſa que eſt in valis ſpermatis: aut eſt debilitas retenti ue ꝓpter malitiam complexionis: aut ꝓpter vehementiam virtutis expulſiue: aut ꝓpter egritudinem officialem ex ſpaſmo aut tetano que neceſſario facit motꝰ extraneos: quare mouetur expulſiua ꝓpter illud ꝛ expellit ſperma ſicut ipſa expellit nociuum aliquod: quemadmoduz accidit vomitus cū aliquid nocet ſtomacho ꝛ apud alterationem cibi. Et ad vltimum ſpaſmus ipſe eſt preſſor ꝛ expreſſor ꝛ eijciens. Et ſcias q̄ ſpaſmus membroꝝ ſpermatiſ eſt ſolutiuus. ꝛ ſpaſmus lacerti: aut eſt retentiuꝰ quoniam lacertus ani eſt creatus ad retinendum: ꝛ ille ad exprimendum. aut eſt mollificatio in eis: quare non retinetur ꝑpter dilatationem accidentē in meatibus. Cauſa vero in lacerto confortatiuo eſt ſpaſmus itē ꝛ mollificatio. Sed cauſa in rembus eſt qñ qñq̄ accidit adipi coꝝ liquefactio ex vehementia deſiderij coitꝰ aut multitudine coitꝰ: ꝙre egredi ſ

ex coeuntibus poſt vriaz ēt ex ea res pluria pendēs ipſūm ꝛ ē mala deſtruēs vtutē ꝛ coꝛpꝰ. Cauſa aūt i pncipijs ē ſicut li multiplicet cogitatō i coitu ꝛ audi tus ſuoꝝ verboꝝ: aut accidat ei q̄ deſiderat i nā coitū illez illi qꝫ mouēt ad opatōz ſuaz aliquo mō motu debili ꝛ emittit humoꝛē añ vriaz aut fortiꝛ ꝛ decēdit ſpma. Et accit qñz mulieribꝰ emiſſio hūoris pliminañ vriaz ꝑp mollificatōēz oris mr̄icis ꝛ debilitatē vaſoꝝ ſpmatis eaꝝ ēt ꝑp has cauſas prędictas.

Cap.xxxi.de ſignis.

Llaz i qua ē cauſa ſpmatis multitudo non ſe quūntur debilitas ꝛ diminutō cuz multitudi e coitus: niſi ſit coꝛpꝰ debile ꝛ vaſa ſpmatis fortia: tunc. n. ſignificat illud multitudo eꝰ qō egredit ꝛ eꝰ qualitas cuz debilitate aduenīente coꝛpori ex eo. Et illaz que eſt ꝑp tenuitatē eꝰ ſignificat tenuitas ſpmatis cum pūtia. Et illa que eſt ꝓpter acuitatez ꝛ mordicatōem eꝰ ſentitur ipſa igreſſione. ꝛ quandoqꝫ ē cuz ea ardoꝛ vrie ꝛ eſt coloꝛ eꝰ ad citritatem declinās. ꝛ ſignificant ipſam cauſe preterite ex cibis ꝛ motibus. Et illius que eſt cauſa debilitatis i inſtrumentis ꝛ vtute ſua retentia ſignum eſt qō deſcendit ſine erectione. Et ſimiliter ſi eſt illic mollificatō ꝛ cum illa que eſt ex ſpaſmo eſt erectio. Et ſimiliter eſt illa que eſt ex vehementia vtutis expulſiue. Amplius mollificatōi ꝛ ſpaſmo adſunt ſigna.

Cap.xxxij.de cura.

Ino tetur cibus ꝛ fiat enacuatō ꝛ adminiſtrentur ea que diximus de illis que exſiccant ſperma ꝛ minorant ipſum ꝛ que diximus de illis que temperant aduſtiones. Et iam diximus curam ſpaſmi ꝛ mollificatōis ꝛ tu ſciuiſti eaz. Equatō aūt tenuitatis eſt cum eis i q̄bus eſt ſtipticitas ꝛ calefactio permixtis cum exſiccatis ꝛ iam ſciuiſti ea: ꝛ cibis igroſſatiuis ſicut ſunt pultes ꝛ triticum decoctum vt puls. Conforatō autem retentiꝛ fit cum faciētibus ſtipticitatē que tu iam ſciuiſti potando ꝛ leniendo. Virtutis vero expulſiue ſedatō ſit cum ifrigidantibꝰ ꝛ ſtupefacientibus parumper. Et menta qdem eſt pharmacum nobile i groſſando ſperma ꝛ confortando vaſa eꝰ ad retinendum ipſum: Et i libus quorundam ſunt compoſita retinentia exuberatōez: ſed tuncq ex plurimis eorum q̄ addant i ſpermate.

Cap.xxxij.de multitudie pollutōis.

Cauſe eꝰ ſunt cauſe exuberatōis ꝛ motus ſpmatiſ. ꝛ quandoqꝫ non mouetur niſi apud ſomnū ꝛ ꝓpe cuz dormit aliqs ſupza ceruicem ꝛ ſm modum quem iaz peregimus de cauſis eꝰ Et eius cura eſt illa cura: ꝛ ſtricture lamie plumbi ſuper dorſum ꝓceſſio magna. veruz quandoqꝫ nocet renibus: quare oportet vt attendatur hoc i eo iteruz ſimiliter i lectio ifrigidantia ꝛ dormire ſuper folia ꝛ facilis ꝛ ſimilia.

Cap.xxxiij.ō p aucitate ſpmatis ꝛ exitu eꝰ ſiloſo.

It ꝓpter cauſas que contrarie ſunt cauſis exuberatōis ꝛ multiplicatur i laborantibus ꝛ exercitantibus: Et curatō eꝰ eſt curatō paucitatis coitus. ꝛ cura exitus ſiloſi eſt illud qō hūe crat

Cap.xxxv.de regimie eꝰ quem ledit coitus.

Poꝛtet vt huiuſmodi homo perueniat ad cō o fortandum ſtomachum ſuum: ꝛ ad hoc vt eius digeſtio bona fiat cū eis que bibuntur: ꝛ epithimatibꝰ ꝛ emplis prędictis i ca. ſtomachi. vt conigat per id ſuccurſus debilitatis accidentis ꝑ id quod cuenit ex coitu ꝓpter neceſſitatem ꝛ cuz medicis que ſunt ad coꝛ vules. Et adminiſtrentur ſuper membra coitus eius viri medicie ifrigidantes minorantes ſperma ꝛ de illis quas dicemus. Et bibant i frigidantia contraria ſpermati ꝛ adminiſtrentur i ſtratibus ꝛ i vnctiōibus ea que faciunt habentibus papiſnum ꝛ dimittant omnia que generant ſperma. Et aſſiduent exercitium ſuperiozum partium coꝛporum ſuoꝝ ſicut eſt percuſſio alarab ꝛ ſanguinet ꝛ eleuatō lapidis. Et oportet vt gradati perueniant in uſoꝝ atōe coitus. Et quando coeunt i pncipio noctis dimittant ipſum vno die aut duobus diebus vſq̄ ad horam ſomni noctis ante ipſum aut poſt ipſum: ꝛ rectificent cibum i eo qō eſt iter illud ꝛ dormiant poſt coitum. deīde gradati perueniant ad dimittendum numerum diꝛum quoꝝ plurimum ſit ꝓ occupatōez i ludicris. Et de cibis eorum qui ſuccurrunt ipſoꝝ debilitatibus eſt panis bonus mundus iuſus i vio bono.

Cap.xxxvi.de regimie eius q̄ plurio vtitur coitu ꝛ nocetur eo ꝛ debilitat ipſum: aut leditur viſus ꝛ ſēſus eius ꝛ caput: aut neruus ꝛ accit ei tremoꝛ.

Poꝛtet vt adminiſtrentur calefactō ꝛ hūnectatio cum cibis bonis quoꝝm paucum nutrit plurimuz ꝛ cum balneatōibꝰ ꝛ aromaticis ꝛ regimie ꝛ facere vt ipſi dormiant ꝛ geſcant ꝛ letari i ludis q̄ letificant. Et lac qdem ouinum ꝛ vaccinū eſt vehementis iuuamenti ad confortandum cuz ſumitur de eo i ieiunio: ꝛ cum quantitate qua digeratur ꝛ dormiat ſuper ipſum ꝛ oportet vt adminiſtretur exercitiuz ꝓparatōis. Et ꝑdo adminiſtratur mithridatum ꝛ diamuſchuz cuz ſuperfluitate i humectatōne vnificat. q̄ ſi appareat debilitas viſus tunc cauſa eius eſt cerebruz: quare oportet vt aſſiduet iunctōez capitis ſui cuz eis que ſunt ſicut oleuz viol. ꝛ fiat caputpurgiū cum eo: aut diſtilletur i aurem ꝛ vtatur i troſtu aque dulcis ꝛ aperiat viſum ſuum i ea. Si autem accidat tremoꝛ ex ea tunc ſi materia fuerit plurima humida ſoluatur cum eis que ſunt ſicut pulpa colloquintide: aut cucumere aſinino ꝛ centaurea. ꝛ poſt illud curetur virga cum vnguentibus fortibus i quibus ſint muſchum ꝛ ambra ꝛ been cum oleo de coſto: ꝛ nardino ꝛ de lilio ꝛ oleo de ciperis ꝛ almahaleb ꝛ oleo de ſauina ꝛ omni oleo calido i quo eſt ſtipticitas. Et ſi non fuerit materia curetur cum vnguentis tremoꝛis. Et quando accidit ei poſt ipſum tremoꝛ ſumat in potu oppoponacum in aqua ſanſucci ꝛ caſſiefiſtule ſm quantitatez quā tollerat: ꝛ aq̄ ſanſucci ſit quantitas. ʒ.i.

Cap.xxxvij.de multitudine erectionis abſq̄ deſiderio ꝛ de priapiſmo.

Causa propinqua multitudis tensionis virge vt corda est multitudo ventositatis grosse i partibus membrorum coitus. Aut enim est multitudo huius cause ventose i ipso nervo concauo. Aut est superueniens eis ex arteriis aut valis spmatis: aut sunt due res sil. Et materia gdē hui⁹ ventositatis est humiditas plurima. Et efficiens ipsaz ē caliditas pauca. Et hec materia: aut est resudans fixa i valis spmatis: t ei⁹ vbi generat: aut non resudās. qualitercūq; igit sit si p̄otēdit hec ventositas t vnus eius: tunc aut est propter frigus eius. aut propter ipsius grositudiez. Et qñz adiuuat materialez causaz t efficientē causas istrumentales: verbigratia vt sit i cute vge t q̄ sequūt ipsaz spissitudo p̄hibens resolutōez: aut ē dilatatō orificioz venarū venetiū ad caz sicut accidit ei cuius coit⁹ plurimus fit vehemens: t ei q dimittit coitū ad tēp⁹ quare mouet i ea sperma t ventositas cū fortitudie: t qñz puenit ad papilmū. Et qñz adiuuant omnia illa cause p̄cedētes: aut ex cibis calidis acutis aut iflatiuis: sicut sunt cicer t vua t vitellus oui t illa q̄ aggregant vtranq; rez sicut cruca. t illud cui est ꝓpetas generandi sperma sic vinū nouū. Aut ex dispōiō⁹ figuris sicut est multitudo domitōis sup collū: q̄ liquefiēdo conuertit spma i vētositatē: aut strictura ancharus cum cigulis de corrigijs aut istitis: quare dilatant oficia venaz. Papilmus vero est ti cōfortet aliqua haz causaz t fortis fiat erectio t remaneat t tendat vga vt corda q̄uis nō sit desideriuz t necessitas t p⁹ perfectōez necessitatis: t qñz icipit magnificari t augmētari aut prolongari propter illud quod effundit ad ipsaz de materijs pluribus. Et plurimū causaz ē⁹ ē amor: t hoc nomē pmutat ad hanc egritudiez ex forma formatōis erectē vge qua ludunt gdaz. Et hoc accidēs cuz nō curat fortasse puenit ad tetanii valoruz spermatis: t accit apa caliditū cū eo t iterfic.

Cap.xxxvij. de signis.

Ista super plurima signa que numeranim⁹

t cuz tua reuersione ad illud quod accepisti vsq; ad hunc finē ex pncipijs. Et scias q̄ si fuerit ventositas generata i istis i ipsa vga ille tremor: vge antecedens plurimum: t si non fuerit ita: tūc causa i ipso est propter virgam ad quam iam peruenit ex arterijs san. valoruz spermatis

Cap.xxxix. de cura.

Tratō tensionis vt corde assidua ast admistra

c tio eoruz que dicemus de p̄hibēdō⁹ iflationē ex ebibitis t epithimatib⁹. Lanō vero curatōis papilmi ē euacuatō cuz vomitu t phlebotomia absq; vētris solutōe oino: propterea q̄ timet q̄ vētris solutō descēdere faciat materias delup: t pter illud quod oz vt sit exercitiū mēbroz superioz ludēdo cuz talub⁹, t dimittat coit⁹ nisi, ppter necessitatē eius ne eueniat nocumētū aliquod ex nocumētis dimissionis ipsius: deide ifrigidatō i aqua t i stratib⁹ rosaceis t de salicib⁹ t cū epithimatibus t ceratarijs fortis ifrigidatōis predictis. Et administrent lanuia plumbi sup pectinē t ebibita ifrigidantia t nenufar t cāfora t lactuca t exeusatō pluria ē. Et i eo quod est iter illa t post miozatōez materiei vētositatis oz vt admistr ei quod subtiliet sine calefactione vehementi sicut sunt embroce camemilline t de agnocasto. Et admistrent tunc ea q̄ sunt sicut vinū t se. agnicasti t similia postq̄ diuidi i mā t bibat tūc vinū albū tenue. Et oz vt dimittat coitū oino t cogitatōez i eo t ꝓsideratōez ad illud quod monet desideriū nisi ille cui accit papilm⁹ ppdimissionē coitus oino fm q̄ dixim⁹: tūc. n. cura eius ē coit⁹ t nutrial cuz eis q̄ sūt sicelētes t q̄ currunt cursu eaz t nō multū vtatur accetolis: ipsa. n. quandoq; iflant.

Cap.xl. de de alacuoth.

Lacuoth ē ille q cuz coit ejecit stercus suū cū

a spermatis sit delcensio t non regit amū suū. t sup plures eoz domiat' desiderium valde t multiplicat i eis delectatō t mollificant valde pp resolutōez spiritui eoz. t pli ipsoz sūt mollū eozpoz.

Cap.xli. de regimine eius.

Debet vt admistrent vnguenta t emplastra

o stiptica confortantia lacertos: vt se. agnicasti t similia. Et fiat iunctō cuz eis q̄ sunt sicut oleū nardinuz, ppe t oleū de cupresso t oleum de salia. Ungnūtuz bonū: Sumant oleū de cydonijs t oleū de alcāna t terant karabe t acatia t liuz siccuz t fiat ex eis t oleo de cydonijs t alcāna vnguētū t admistret assidue sup lacertū ani: t fiant ex eis suppositoria retētiua t, ppe i tēpoze coitus sicut si supponatur colyriuz ex remilch t gallis t balaustijs t thure. Et itez sup ponat colyriū ex oleis stipticis. Aut vero q̄ dicit de bonitate cibozeoz t regimie cibozip̄soz t subtiliatōe eoz: ē res q̄ nō habet i hac ītētōe nisi sicel ligat de cibis stipticis q̄bus cibant: t similiter i cisteribus piguibus ifrigidantib⁹ que dicunt non ē vtilitas apud me: imo oportet vt tendat i eis q̄ diximus t vt tendatur ad frangendum acuitatē stomachoz eoz t confortanduz corda t cerebra ipsoruz.

Cap.xlij. de aluminati.

Luminati fm veritatē egritudo accidēs ei q

a consuescit vt sup euz iaceant hoies t habet desideriū plm: t ei ipso spma plm nō motum t eoz eius ē debile t eius erectō debilis i radice: aut debilitat nunc t fuit iaz assuetus coitu qñ affectat ipsuz t nō pōt sup ipsuz: aut pōt sup ipsuz potentia medicatiua: quare desiderat vt videat coituz currentē iter duos. t, ppiqoz ē ille q ēcū eo: tūc eni mouet desiderū ē⁹, q̄ si emittat spma qñ cū eo aliqs coit: aut egredit cū eo mēbz suū tunc oz pficere desideriuz suū: ē eni q̄daz secta eoz quoz desiderium nō erigit t mouet nisi quando cū eis coit: t tūc aduenit eis delectatio emissiōis spmatis siue cū opatōe illi⁹ siue absq; effectu. Et secta coz ē q̄ qñ cū eis coit nō emittit spma tunc imo declinant ad hoc vt coeant cuz aliis. t sunt i veritate, pstrate anime t maligne nature t male consuetudis t plextonis muliebris Et qñz sunt mēbra eoz magis sustinentia q̄s mēbra viroz. Et scias q̄ oīa q̄ dicunt pter ista vana sunt. Et stulti hoies sunt q̄ volunt eos curare. Maz initiuz egritudis coz

mediatiuum ē nō naturale. Si vero cōsert cura eis tūc est illud qd frangit desiderium eorum ex tristitia t fame t vigilijs t carcere t pcussione. Et dixerūt q dā q̄ causa aluminati est q̄ neruus sensibilitatis qui venit ad virgā ramificatur i illis i duos ramos: quoru subtilis radici virge cōtinuatur t grossus decliat ad caput virge quare idiget ille q tenuis ē frictione vehemēti donec sentiat quare sp̄gitur sup ipz honi nē: t tūc aduenit ei explemētū libidinis. t hec res ē sicut illud qd remotū est. Et prima ē sup qua ē mittē dū t additū ē ex qbusdā quibus ē sciētie pars t i arte maligna istoitus. t verificata sūt verba oium illoru super illud qd dixerūt.

Cap.xliij. de hermaphrodito.

Si quis est hermaphroditus nō est membrum viri neq; membrum mulieris. Et de illis est qui habet vtranq; sed vnuz eozum est occultu⁹ t debil⁹ t aliud ē contrario: t descēdit sperma ex vno eorum absq; alio. Et de illis est in quo ambo sūt equalia. Et peruenit ad me q̄ de illis est qui agit t patitur: iz paz verificatur hoc. Et multotiens curantur per incisionē mēbri occultioris t regimē vulneris eius. Ca.xliij de excusatione medici in illis q̄ docet de delectatione t coangustatione receptricis t calefactione eius.

On est turpe medico cū loquitur de magnificatione virge t eo igustatōe receptricis, t delectatione mulieris. Et illud ideo: quoniaz sunt ex causis quib⁹ peruenitur ad generationem. Multotiēs eni est paruitas virgaē vt nō delectetur ea mulier quoniam diuersa est ab ea qua assueta est quare ñ emittit sperma: t quādo nō emittit sperma non fit filius. t quandoq; est illud causa vt fugiat a suo pari t querat aliuz. Et similiter quando ipa nō est angusta nō cōuenit ei suus par t ipa iterū nō cōuenit pari t indiget vnusquisq; eoz permutatione t similiter delectatio vocat ad emissionē spermatis festinaz. Mulieres eni fz plurimū tardāt in emittēdo sperma t remanent nō ꝓplentes desideriū suū quaf nō sit generatio. t itez ipse rēanēt fz desideriū suū q̄ ille que ex ipis non custodiunt: mittunt i illa dispōne super seipas quē inueniūt: t propter hāc cām redeūt ad fricationē vt perficiant i eo qd ēst inter eas cōpletū voluptatis.

Ca.xlv. de delectando viros t mulieres

Ellis que delectant cos vt roscq; simul t saliua eius qui sumit i ore suo alut t saliua cubebe t mel emblicoz t mel cū quo ꝓficitur scamonea. t, zz. t pip cū melle. Et si vtatur linimēto ppie sup medietatē postremā virge nō ē magnū iuuamētum i psu illius: facit enim delectationē in capite virge solum.

Ca.xlvi. de magnificātibus virgam.

Ignificat ipaz fricatio cū adipib⁹ t oleis calidis post pannū aspez t effusionē gūmi lactis sup ipaz, ppie lactis ouini: deide adherentia picis sup ipsam vt attrahat san. t retineat viscositate sua t coagulz sua pigusdine t fiat assidutatio in istis in duabus extremitatib⁹ dicti. Et scietur quidē qualiter fiat picis adherētia i sermōe nostro qui est in fen. in qua est decoratio cuz sciūtur impingnatio mēbrorum. t de illis que faciūt illud sunt sanguisuge cuz exsiccantur t linitur cuz eis t lumbrici terrestes t allebleb t est species volubilis qui habet lac t aqua albedarūgi. Sumātur sanguisuge t ponantur in luto in quo est aqua earuz t dimittantur hebdomada vna t qb̄ est supra donec exsiccentur t deinde terantur t liniantur cum eis.

Ca.xlvij. de constringentibus vuluam.

Quantur xiloaloes t ciperi t enula t gariofili t amich t paz muschi t terantur omnia t inuoluantur in lana infusa in mesus t supponantur. Et iterum galle immature superiora squinanti cribellentur cribro subtili t supponantur cū panno ifulo in vino vice vna post aliam. Facit. n. illud redire virginitatē constringendo. t itez coriopini pritozum partes. iij. alaminis partes. ij. ciperips i. decoq̄ntur cum vino odorifero t madefiat i ipsis pānus lini t supponantur. t oportet vt cōseruetur in vase obturuso capite. t administretur de eo vna vice post aliam: est enim bonum valde.

Cap.xlvij. de calefacientib⁹ t receptricem.

Eruent muschus t galia t crocus in vino odorifero in quo infundatur pannus lini t ibibatur t administretur. est enim redolefaciens. t corrumpi nō ē mirabilis valde in hoc.

Tractatus secūdus de dispositionibus hoz mēbroz. s. de illis que continuantur cum coitu.

Cap. primum de apostematibus testiculoruz ea lidis t que de eis approximantur ano.

Postema quandoq; fit in ipo testiculo t qñz fit i osseo. Et illius qñ fit i oseo taci⁹ possibilis ē t cognoscatur dispō duritiei eius t lenitatis eius t coloz ipsius. Et in illo qñ fit in testiculo ē illud difficile t sentit il lud ipso existente inter osseuz t qñz est cum eo se. Est enim mēbrū nobile cōtinuatuz cū corde. Et multotiens quidē ledit osseum: deinde redit t remanent ambo testiculi suspensi: deinde nascitur osseum t incarnatur t creatur ibi cistis dura nō sicut erat prius. Et multotiens corrodūtur testiculi: quare indiget vt castratio fiat necessario vt non perambulet corrosio. Et multotiens deleitur apostema testiculi per tussim accidentez quare permutatur materia ad partem pectoris.

Cap.ij. de cura.

Oportet vt fiat phlebotomia t soluat natura t propie cum eis que administrātur de subtus. Nam cum administrantur sup positoria confert magnifice t attrahitur materia ad anum. Et quandoq; necessariuz est vt post phlebotomiam vene manus secundo fiat phlebotomia ex

saphēa. Et oz vt attēdat dolorīs t fiat phlōmia ex latere eius. Et si fuerit in vtrisq; testiculis sil' accipiatur qd necesse est accipere de san. ex vtrisq; manibus. t sil' oz vt alleuiet cibus t dimittat carnē t que sunt eis similia t rega ur regimīe subtili: t admīstretur i primis super membrum pānus ibibitus i accto t aqua ros. t mucilaginibus t succis ffis infrigidatis. t cum icipit augmentari admīstrentur huiusmodi epithimata t empla. Sumatur aqua solatri t aquā cucurbite t aqua canne hūide proprie t aqua endiuie t faria ordei t fabarum t altquantuluz croci t oleū ros. Et iterū: folia alkakingi t faria ordei t lentium Et iterū folia cānc t farie fabar t oleū ros. Et de eis q nos experti sumus iterum ē vt sumantur alkakingi t faria ordei t faria lentium t faria fabar t violarū tritarū partes equales ignīantur t emplentur cū eis Et si venerit caliditas t dolor: supflui est necessarium vt misceantur cum repercussiuis sicut sūt folia hyuī gami albi. t si fuerit i eo durities aliqua aut pertranserit terminum pncipij manifeste tunc oportebit vt regal cū eis i qb' é maturatio. t ppigus maturātiū ex gradu pncipij é faria fabar t camemilla t altea t mucilago se. lini t rob. t iteꝝ faria ōrdei cū aq t melle t iterꝝ folia caulis cū faria ordei t vitell' ouoꝝ t oleo ros. Cū autem indiget resolutione t stat augmentuz de expertis bonis sūt passule, enucleate t cyminum que terantur t fiat ex eis emplīn cum vino: au: folia caulis t fenugrecum decocta: aut farina fabarum t passe pigues enucleate t cynunum t decoquatur totum in vino commixto t leniatur: aut faria ordei cū stercore vaccino ifusa i accto cum modico canfore t aliquātulo aque solatri: aut cinis papyri silueſtris t altea conficiantur cum accto. Et cinis caulis cum albumie ouī aut vitello eius: aut radix cucūeris agrestis cum vio mellis cum farina radicis lilij trita sicut vnguentum: aut passularum mundataruz. v. granorum viridium chiratorum. i. t. 5. cymi. i. caulis. vij. glutinis pini. iij. conficiantur cum melle. Et iterum ad apostemata cum vlceribus scoꝛe argenti decoq̄tur cum oleo donec fiat ei spissitudo: deinde ponantur super eam cera t gūma pini t reponatur. Et iterum alkalimbat t ammoniacum equaliter olei de lilio butyri vaccini: quantum sufficit. Et iterum radix lactuce cum sanie. Et iterum feūgrecum t se. lini cū aqua cepe. Et iterum fex vini antiqui cum sanie. Et iterum ea que diximus in ca. frigidorum. Et iterum sone apostema qō idiget maturatione: t ad frigidū t ventositatem in testiculo: Sumatur ciceris nigri t staphisagrie amboꝛuz aā. pars. i. scoptonis adusti pars. i. empleꝛur cum co. t parum insusionis olei sābacini i virga est inuatinum ad illud: t ad frigidum pprie. t suspensio rubee tincture super ipsum.

Et quando apostema est dubellan tūc de illo quod bonum est: est vt fiat aperio apud'ossem t non cōcedatur vt aperiatur illud qō sequitur anum: quare quandoq; fit fistula mala: immo oportet vt assidue tur positio farie rizi confecte cum aqua super ipsum vt prohibeat apertionem eius. Et i fine eius inūciatur in virga muschus cum oleo sambacino t est vltimum: aut oleum sambacinum aliquotiens est enim cura sufficiens.

Cap. iij. de cura apostematis frigidi i testiculis.

Vltoriens accidunt in eis ista apostemata in dispositione caccie t hydropisis quoꝛuz curationes sunt maturatiua predicta in apostemate calo. de quibus sunt farina fabaruz t farina fenugreci cum triplicato. Et iterum caulium. Mā. i. fi cus. v. numero decoquantur i aqua donec dissoluatur t fiat cum eis emplz. Et fort' illo é vt sumant farina ciceris t faria fabar t cymīū t adeps renum t camemilla t melilotum t cera t fiat ex eis vnguentum. t iterum bdellium dissoluatur in rob: t admīstretur t distilletur sambacinum i virgam aliquoties: quoniam est mirabilis. Et sumantur mastix t anzarut t ifundātur i vino t oleo sambacino t liniantur super onum. Et oleum de keruā efficax est in apostematibus testiculoꝛuz: aut distillentur i virgaz muschus cum oleo sambacino quoniam é vltimuz

L.iij. de cura apatis duri i testiculis.

Umantur ficuum t adipis anatis amboꝛuz aā. pars. i. foliorum olive t foliorum cupresi t ammoniaci oīum aā. pars. 5. aggregent cū vino t butyro vaccio. Et iterꝝ folia caulis cū faria ordei t vitellis ouoꝝ t oleo. t iterū colcotar t ysopi hūide t cere t olei ro. t medulle cruris cerui t foliorum rubi oīum ptes equales: fiat ex eis liniméntum Et iterū sumantur bdellium t ammoniacum t dissoluantur i triplicato t aggregentur cum pauca farina fabarum t oleo. t iterum curatio bona experta ad illud: sumatur furfur t idefinēter teratur t cribelletur i cribro tenui donec cribellatum sit t soluatur ammoniacum cū orimelle t conficiatur cuz eo t inuiscetur loco dū temperatuz tenet calorē t reiteretur super ipm assidue. est enim cōferēs oi duritiei. Et iterum aliud conferens duritiei sumant camemilla t fenugreci t assa t fabe t butyr t pge latū vue t dactili pisceti t fiat cū eis emplīn. Et iterū: cineris ossiuz dactilozum adustoꝛ ptes. ij. altee ps. i. terant t pnisceantur cū accto t fiat cum eis emplīn.

Cap. v. de acrai t arsacon.

Ec est egritudo ffa t est i mulieribus plus t est titillatio virge i virtis t oꝛe matricis mulieꝝ t tensio accidēs i vasis spermatis t mollificatis t mollificatio t tetanus t ipsa nus ipsoꝝ t tūc inflatur vēter egri cū sudore ffo. L.vi. de cura.

Uando hec egritudo apparet oportet vt fiat phlobotomia t ventosatio t mittantur sanguisuge: deinde fiat ventris solutio nō semel subito q̄re descendat aliquid ad membra infirma: sed paulatim cum facilitate: t illud fiat cum eis que sūt sicut aqua volubilis cum cassia fistula t aqua sicle t aqua sola ri cum cassiafi. t cum iuribus oleruz ffoꝛum liniētiū nāz. Et sunt sicut illud qō fit de spinachijs t de attriplicibus t que sunt similia. Et fiat clisterizatio ex seuelle t pānis t altea sicla t siracost t attriplicib' t que sūt illis silia. Et perueniatur ad vltimū i epithimatibus fūs valde ifrantib' inp mentum: aut oleum sambacinum aliquotiens est enim cura sufficiens.

braccoꝝ t sup doluz sicut illō qō fit de hyusgamo ni. t chim olea t oib' q̄ scripsi i pria pismo calido in apatib' testiculoꝛ calis. Et radix qde nenufaris t radix illij sunt puenientes ad hanc egritudinem.

L.vij. de doloꝛibus testiculoꝛum t virge.

Et ex malitia pplonis diuerse ffe t cale: t ex vētositate: t ex apate: t ex pcussione: t ex casu sup vēterem. L.viij. de signis.

Um est ex malitia pplonis nō est illic tēsio vehemēs. t cognitio pplonis é cū sēsu t é calus inflāmat' t ffus stupefact' t nō é plm'. Et cum vētoso é tensio t pmutatio sine grauedine. Et cum illis reliqs sunt cause eoꝛ t signa ipsoꝝ.

Cap. ix. de cura.

Signifie sūt ex eis q̄ dicta sūt in calefactione testiculoꝝ m t infrigidatione eoꝝ t curatione apatum eoꝝ t resolutione ventositatis ipsoꝝ. Et quando frigul est vehemens tunc cura ei' est oleum de keruā in quo dissolutum sit eufoꝛbiuz. t si vehementioꝛ fit inflammatio t adustio tūc cura eius est cum succis infrigidantibus in quibus positum sit aliquid thuris t opij. Jn facto autem a percussione aut casu oportet vt fiat phlobotomia et assumatur membrum cum infrigidantibus repercussiuis absq; stipticitate vehementi quare doloꝛem sanant: immo fit cum eis virtus lenitiua sicut sunt olive t nenufar t cucurbita t similia. deinde post illud administrentur mucilago altee t camemilla t similia. Et iterum: gummi pini t myrrha cum aqua frigida: t se. lini confectum cum aqua frigida t butyr t ginten alimbat equaliter.

L.x. de magnitudine testiculoꝝ.

Cidit testiculis vt magnificentur non fm se mitam apostematis. sed fm semitam impinguationis t teneritudinis sicut accidit mamillis.

L.xi. de cura.

Uratur cum medicinis infrigidantibus quibus curantur mamille virginum stantes vt nō cadant: sicut est epithima cum hyusquiamo ni. t hyusquiamo al. Et omne quod debilitat virtutem nutritiuam m é fricatura plumbi confricari ad inuicem cuz aqua coriandri humidi: t confricatio cotis t lapidis molendini. Et de illis que conferūt ad illud t temperant ipsam é vt assiduetur iniectio sambacini t in virgam.

L.xij. de elevatione testiculi ex parte eius.

Uandoq; accidit testiculo vt coꝛrugetur t minoꝛetur propter dominium coplonis ffe et debilitatem. Et q̄nq; occultatur t elevatur ad mirach ventris ita vt difficultas fiat vrine t doloꝛ fiat cum migitur t accidit distillatio eius.

Cap. xiij. de cura.

Uretur cū vnctionibus templis calefacientibus cōfortātibus attractiuis que diximus in capīo erectionis. Et q̄nō occultat t fugit: tunc cura est assiduatio balneationū t tinaꝛ continuarū. Et q̄nq; est necessariū fm q̄ scripserunt antiqui vt intromittant opium i virgam t fufflet ur donec coꝛpus eius subtiliet ur t descendat testiculus.

L.xiij. de varicibus ossei t duritiei eius.

Uandoq; appent sup osseū t q̄ sequūt ipsū varices suolite plurie: i qbus cuz coartatur ventositas frequēs fit titilatio sup eas t multotiens generat sup eas apa duꝛ qō é de genere apatuz ffoꝛ. Et plm qde accidit in latere sinistro pp obliquitē ipsi': q̄nq; hz venā additā ad quā effūdūt materie

Capitulum. xv. de cura.

Ura eius est cura apatum duoꝛum.

L.xvi. de mollificatione ossei.

Uandoq; prolongatur osseū t mollificatur prolongando t fit in eo res fecta.

L.xvij. de cura.

Portet vt eius embꝛocatio assiduetur cum i frigidantib' stipticitatem faciētibus t emplastret cum eis t minoꝛetur coitus. Et de medicīs sunt qdam qui icidunt partem ossei t superfluitatem ipius t sumunt residuum vt equetur eius quātitas. Sed melius est t magis conseruatur vt sūatur in pmis: deinde abscindatur superfluum.

L.xviij. de remice t ruptura.

Ho postposui ramici t rupture caplin i quo inuenient in fine tractatuum qui sunt huius libri tertij.

L.xix. de coꝛrugatione testiculoꝝ.

Jt illud cā frigoris vehemētis: aut casu viri tuus accidentis i signis malis hūibus egritudines acutas t ego dicam ea illic.

L.xx. de vlceribus testiculoꝝ t virge i locis anf.

Um vlcera accidunt i istis locis sūt mala ambulatiua: q̄nq; membra ista sūt fz formā ad quoꝝ ptes festinat putrefactio q̄nq; sunt protecta ab aere t declinia ad caliditatē t humiditatem: t appꝛoximāt meatib' supfluitatū t assimilant quodam modo vlcerib' viscoꝝ t oris. Et eoꝝ deterioza sunt illa que sunt i lacerto q est i radice virge t in ano. Et illud ió q̄nq; indigent exsiccatione forti t sensuī eoꝝ cū hoc é vehemens: Et forte necessariū é abscidere ó gaz ipam cū sup ipsam putrefūt vlcera t pambulant.

Cap. xxi. de cura.

Ulcera q̄ sūt sup caput virge idigent eis q̄ sūt vehemētioris exsiccatiōis q̄s sint ea qb' idigēt facta sup ppuriuz t cutez ét: q̄nq; caput virge est vehemētioris siccitatis i pplone sua. Et ista vlcera aut sunt recentia: aut sunt antiqua. Et de eis sūt que sunt maligna. Et recentibus qdez nō est res melioꝛ q̄s aloes: t assumant aloes plumbum vstum et climia abluta cum vino t tutia. t appꝛoximant illi margarite: t vene adūste t sūt mirabiles in hoc. Et cinis ouoꝝ t tutia puluerizati t epithimati cū aqua ffa. Si aūt sūt hūidioza illis t tā faciūt pus idigēt eis q̄ sūt fortioza sic̄ es vstum t coꝛnices arboris pini hūtis grana pua adusti. Et si idigēt gnātinis carnis misceat cuz eis thus. Medicame exptum ad ea que idigent exsiccatiōe vehemēti cū incarnatiōe. Sr. tutie t aloes t sarcocolle t thuris t sedenigi t coꝛticis mi-

diani algarab adusti ⁊ aluminis iameni ⁊ attrimẽti adusti ⁊ gallaꝝ ⁊ balaustiaꝝ ⁊ acatie oium añ : ptes equales: ⁊ floris eris ptem.i.ʒ.⁊ capitum granatoꝝ etiaꝫ accetoz pt̃ē.i. fiat ex eis vnguẽtū cū oleo roſ. Discriptio alia: scoria ferri plumbū vſtū ſan. draco charte ℈buſte ⁊ alum℈buſtū ſimāt cū oleo roſ. fiat ex eis empl̃ aut vnguẽtū aut troc. Et ſi fuerit antiq̃ ponāt in eis thus ⁊ minutum eius ⁊ aloes ſm ptes equales. q̃ ſi illic fuerit corrosio tunc ex eis que conferunt illi eſt vt ſumant cinis capilloꝝ hois ⁊ annuden ⁊ lentes montane ⁊ fiant ex eis puluis ⁊ empl̃. Et itez fortius illo: ſumant de vnoquoq̃ duorum arſeicoꝝ. vij. ptes ⁊ calcis nō extincte lapides. xx. ⁊ acatie. xij. ptes: ꝓficiantur cum aceto ⁊ ſucco aleſſius humidi ⁊ fiant trocisci in vmbra ⁊ adminiſtrentur. Et fortius illo eſt illud q̃d .ℜ. vtr̃q̃ arſenicum ⁊ acatiam ⁊ ſtaphiſagriam ⁊ cinerem aneti ⁊ piper de quibus fiant trocisci. Si aũt maligna fiant et denigrent tunc melius eſt vt pẽitus abſcindatur locus niger ⁊ curet cum vnguento generatiuo donec generetur.

Li.xxij. de vlceribus interioribus virge.

Vratio illius ẽ curatio vlcerū veſice. Et q̃q̃ neceſſaria ſunt ea que ſunt ſicut medicamen de chartis cõbuſtis ⁊ alumine aduſto ⁊ cimia abluta poſt ℈buſtionem. Et de coꝛticibus arboris pini nimotis ſcedenegi iure de q̃bus fiant troc. ⁊ adminiſtrentur i iniectorio.

Cap.xxiij. de fricatione in virga.

It ex mã cala effuſa ad ipam ⁊ ſudore acuto reſudante ex partibus eius quare facit ipam fricari.

Cap.xxiij. de cura.

Xpellat humoꝛ cũ phlomia ⁊ ſolone vẽtris Deinde ſumat acatie ⁊ mentithe amboꝝ añ. ʒ.i. ſalis ãmoniaci aloes añ. ſextã. ʒ.i. croci. xij. ʒ.i. ⁊ q̃ſtũ ſunt oia vinen terant oia ⁊ cribellent ⁊ ꝓficiant cũ oleo ſambacino: ẽ enim nũrabile. Et q̃ñ ſedat ſi liniant deſup in balneo acetũ ⁊ oleũ roſ. et ſint in ipo nitrum ⁊ alumẽ. Et ſi eſt ffa ponat i ipo aligd de ſtaphiſagria: ⁊ cũ egredit ex balneo liniat ex albumine oui cũ melle. Et ſi nõ cõſert aligd triaꝫ facta fuerit phlomia ⁊ eõ tũc fiat vẽroſatio ab interiore pte coꝛe ⁊ in primo illius loci: aut mittantur ſuper ipam ſanguiſſuge.

Cap.xxv. de apatibus virge caliditis.

Vratões eoꝛ ſunt, prime curatioibus apoſtematũ teſticuloꝝ caloꝛi: ſed ſunt magis tollerabilia ſtiptica i principio rei. Et de deſcriptionib⁹ eoꝛ ſibi ꝓpiis ẽ hec. Coꝛtices granoꝝ ⁊ roſe ſicce ⁊ lente decoquãtur i aqua: ⁊ cũ i decoctiõe diſoluunt terantur cum oleo roſ. ⁊ adminiſtrentur. Et neruꝝ chimolea cum aqua ſolatri ⁊ ſilr bolum armenicuꝝ ⁊ lentes ⁊ ſolia alkakingi.

Cap.xxvi. de apatibus virge frigidis.

Ermo de eis ẽ prim⁹ ſermoni de apatibus teſticuloꝝ ⁊ multiplicant̃ in diſpõne cacelie ⁊ hydropilis. Et de illis que expta ſunt ad ea eſt illud q̃d .ℜ. oſſa dactiloꝝ partes. ij. altee ptem. i. ⁊ pterant cũ aceto ⁊ empletur cũ eo. Et medicamen aſſumptũ ex furfure ⁊ ãmoniaco ꝓdictum in. c. apatis i teſticulis. eſt medicamẽ magis conueniens locis illis ⁊ in virga q̃ñ apatur apate duro.

Cap.xxvij de cura ragadiaꝝ virge.

Urenk cura ragadiaꝝ ani. Et de illis quoꝝ ſuuamentũ ꝓpinquũ eſt: ẽ vt ſumant chimolea ⁊ tutia ⁊ alcãna cõtrita ⁊ dragagantũ ⁊ fiat ex eis ⁊ ex cera ⁊ vitellis ouoꝝ vnguentũ.

Cap.xxviij. de dolore virge.

Cidit dolor virge ex cauſis diuerſis. Et multotiẽs accit a retẽtione vrine quam cliſteria leuia ſanant ⁊. vt ſit cõtentus aqua ordei cuꝝ ableb: ⁊ nõ appꝛoximet ſeminib⁹ vt nõ deſcendat ſuperfluitates. Deiñ poſt cliſterie fiat vaporatio in circuitu pectinis ⁊ virge tante q̃ntatis vt leniat cutis ⁊ fũdatur deſuper aqua tepida ⁊ liniat cum violis.

Cap.xxix. de verrucis ſuper virgam.

Ncidantur ⁊ ponat deſuper medicamen retinens ſanguinem ⁊ curentur cura reliquarũ verrucarum.

Cap.xxx. de cura bothoꝝ ⁊ ſimilium mozo ⁊ carnis orte ⁊ addite ſuper iſtas partes.

Umantur baurac aduſtum ⁊ cinis ligni vitis terantur cum aqua bene ⁊ ponantur ſuper mozum ⁊ que ei ſimulantur. Et quando non valent incidatur ⁊ puluerizetur deſuper attrimentũ ⁊ arſenicum, ⁊ ſi fuerit deterius illo non erit excuſatio quin cauterizetur.

Cap.xxxi. de coꝛroſione virge.

Enficatur virga cum lenitiis ex oleis ſicut ſiſamio ⁊ oleo narciſcino. ⁊ adipibus ſubtilibus notis ſicut adeps galline ⁊ anatis ⁊ medulle crurium vaccarum ⁊ ceruoꝝ ⁊ cera ⁊ reſina in balneo ⁊ ſine balneo. Et cliſtere fiat ex hoc genere cum iniectionibus ⁊ fiant colyria ⁊ ponatur deſuper aliquid ⁊ fiat vt equetur.

Fen. xxi. de membris generationis in mulieribus tres continens tractatus.

Tractatus primus de radicibus ⁊ principijs ⁊ cõceptione ⁊ partu.

Li. de anatomia matricis.

Jco q̃ inſtrumẽtũ generatiõis mulieris ẽ matrix ⁊ eſt in radice creationis ſimilis inſtrumento generationis quod ẽ in viris ⁊ eſt virga ⁊ que cum ea ſunt. Sed vnuꝫ coꝛ eſt cõpletũ ꝓcedens ad exteriora: ⁊ alterũ eſt diminutũ retentũ in interioꝛibus ⁊ eſt quaſi ꝓuerſum inſtrumentum virorum Eſt eni quaſi oſſeum ſiphac matricis ⁊ quaſi virga collum matricis: ⁊ duo ouaria mulieribus ſicut viris. Verũ ipa i viris ſunt magna apparentia exteri⁹ eló gata ad rotunditatẽ tendẽtia. Et mulieri⁹ ſũt parua rotũda tẽdentia ad vehementiã cõpreſſionis latitudinalis itrinſeca i vulua poſita a duobus lateribus eius i oñi latere pfunditatis cuius exiſtit vnuꝫ

diſtincta quoꝝ vnũq̃q̃ appꝛopãtum eſt pãniculo que ambo ciſtis vna non aggregat. Et p annuculus cuiuſq̃ amboꝝ eſt neruoſus. Et ſicut viri h̃ſit vaſa ſpmatis iter ouũ ⁊ cẽ ouoꝝ radicis ꝗge. Sili⁹ mulieres h̃ſit vaſa ſpmatis duos teſticulos ⁊ iter id q̃ expellit ad iteꝛiora matricis. Ex illa q̃ ſũt viroꝝ ſcipiunt ab ouo ⁊ eleuant ad ſupioꝛa ⁊ cadũt i foꝛamina ex q̃bus deſcẽdit coopꝛtoꝛium oui cuſtodita ⁊ pꝛotecta: deide ſperguntur deſcẽdẽdo trãſuerſa expanſa h̃ſſa inuolutiones. ⁊ pletur i eo q̃ ẽ iter ipſa digõ ſpmatis donec redeat ⁊ expellat ad meatũ q̃ ẽ i radice virge a duobus lateribus. ⁊ i, ꝓrio eius eſt illud q̃ expellit ad ipm etiã extremitas colli veſice ⁊ ẽ lõgũ i viris: breue i mulieribus. In mulieribus vo extẽditur q̃ ẽ iter duo ouaria ad ambo ilia ſicut duo cornua arcuata icedẽtia ad duo emulctoꝛia quoꝝ duo extrema continuant cuꝝ duob⁹ iguib⁹. ⁊ tendũtur vt coꝛda pp coitũ equantia collũ matricis ad recipiendũ ita q̃ trahunt ipm ad duo latera quare dilatatur ⁊ aperitur ⁊ deglutit ſpma. Et ipa ambo ſũt breuiora q̃ duo iactoꝛes ſibi ſiles i viro. Et diuerſificãtur i hoc q̃ vaſa ſpermatis i mulieribus cõtinuãtur cũ duobus ouis: ⁊ penetrat i duobus aditamẽtis q̃ ſunt vt duo cornua q̃dam orientes ex vnoquoq̃ ouo q̃ expellit ſperma ad vas ⁊ noiantur duo expulſoꝛia ſpmatis. ⁊ non continuãtur vaſa ſpermatis i mulieribus cum duobus ouis niſi q̃n mẽbra ſpermatis i mulieribus, ꝓpiqua ſũt i lenitate duobus ouis ⁊ non fuit neceſſariũ idurare ea ⁊ idurare pãniculos amboꝝ q̃n ipa ſu nt i cauca: quare nõ idigent, ptectione longiqua. In viris vero non fuit bona continuatio coꝛ cũ duob⁹ ouis ⁊ non permiſcetur eis ambobus. Nam ſi fieret illud noceret eis ambob⁹ cũ tẽderent vt coꝛda, ꝓpter duritiẽ amboꝝ: imo poſtea ẽ iter ambo meatũ q̃ noiatur andros. ſ. expulſoꝛiũ apud medicos ad iteꝛiora eius. Et itra matrice ẽ extremitas rotũda neruoſa in cuius medio ẽ q̃ſi ſemita: ⁊ ſup ipſam ſũt additamẽta pluria i cedẽtia. Et matrix quidem creata eſt habẽs venas pluriaſ ramificatas ex venis quas diximus vt ſit illic ſubſtentatio embryonis. Et ſit ſupfluitantibus mẽſtruis ꝓpitatio: ⁊ ligatur matrix cũ doꝛſo ligamẽtis fortib⁹ pluribus ⁊ ad pt̃ē ſuminis ⁊ veſice ⁊ oſſi lato ⁊ eis q̃ ſequũtur ipam ſed ſũt laxa. Et de ligamẽtis ei⁹ ſunt q̃dam q̃bus ꝓtinuat ex neruis ⁊ vẽis predictis i anatomia neruoꝝ ⁊ venaꝝ. Et facta ẽ ex ſubſtãtia neruoſa vt extendatur apud collectionẽ ⁊ vt ꝓgregetur ad q̃ntitatem paruã apud pt̃ũ ⁊ nõ cõpletur eius concauitas niſi cũ cõpleméto augmenti: ſicut mãmillarũ q̃ntitas nõ ꝓpletur niſi cũ cõpleméto q̃ñ ante illud eſt vana ⁊ nõ eſt neceſſaria. ⁊ pp illud matrix in puellis ẽ minoꝛ veſicis plin. ⁊ hꝫ i oib⁹ duas cõcauitates ⁊ i aliis ɔ cauitates ſm numeꝝ papillaꝝ mãmillaꝝ. Et locꝰ ẽ pꝰ veſicã ⁊ ſupfluit ſup eã deinde ſicut ſupfluit veſica ſup eã deſubtus. ⁊ anteriorib⁹ ſũt inteſtina vt ſit ei a duob⁹ lateribus ſuſtẽtaculuꝫ ⁊ ſtatus lenis ⁊, ſit i tutela. ⁊ nõ ẽ itẽtio pmã i hoc veniẽs ad matricẽ ipſã: imo ad embryonẽ. Et ipa q̃ occupat q̃ ẽ inter ꝓpiquitatẽ umbilici vſq̃ ad poſtremũ meatũ vulue ⁊ ẽ eius collũ. Et lõgitudo ei⁹ equalis i mulieribus ẽ iter. vi. digitos vſq̃ ad. xi. digitos ⁊ q̃ ẽ inter illud. Et q̃ñ abbꝛeuiatur ⁊ plõgatur p vñuꝫ coitus ⁊ diminutionẽ eius. Et q̃ñ allõgatur q̃ntitas eius figure quantitatis eius qui conſuetus eſt eius concubitu ⁊ appꝛopinquat illi longitudo matricis ipſi⁹. Et quandoq̃ tãgit ſi teſtina ſuperioꝛa. Et creata ẽ matrix cũ duab⁹ tunicis quaꝝ itrinſeca ꝓpiquioꝛ ẽ ad hoc vt ſit venoſa ⁊ aſperitas eius ſilr. Et oꝛificia haꝝ venaꝝ q̃ figunt i matrice nominant foramina matricis ⁊ eis cõtinuant panniculi embryonis ⁊ ex eis currit ſan. mẽſtruus: ⁊ ex eis nutrit embryon: ⁊ exterior: haꝝ duaꝝ ꝓpioꝛ ẽ ad hoc vt ſit neruoſa: ⁊ vnaquecq̃ illaꝝ tunicaꝝ ſtrigit ⁊ dilatat cũ ꝓparatõe ſuaꝝ naturaꝝ. Et tunica q̃dẽ exterioꝛ ſeca pura ẽ vna ⁊ trinſeca ẽ, ſicut diuiſa i duas diuiſiones q̃ſi diſticias nõ ſicut ꝓſolidatas: ita q̃ ſi exterioꝛ tunica exterior: eaꝝ duaꝝ exteꝛioꝛ eſſet quaſi a duab⁹ matricib⁹ gb⁹ eſſet collũ vnũ nõ ſicut a matrice vna ⁊ ſuenũt ſpes villoꝝ oẽs i tunica itrinſeca. ⁊ matrix ꝓterea ſi groſſat ⁊ diſſolut q̃ſi ipſa ſi pigua eſt: ⁊ illud ẽ i hora mẽſtruoꝝ. Deide cũ purgat extenuat ⁊ extricat ipſa ſitez attenuat cũ magnitudie embryõis: ⁊ cẽ dilatatio ẽ fz dilatatoꝛ coꝛporis embryõis: ⁊ cũ coit cũ muliere expellit matrix ad os matricis quaſi pcedens deſiderãdo attrahere ſpma q̃ ſuã nam. ⁊ cũ dicit matrix neruoſa nõ itelligit q̃ illud q̃d ei⁹ creatio ſit ex neruis cerebri: imo q̃ creatio ſit ex ſubſtãtia ſili neruis alba ꝓuata ſan. viſcoſa extẽſiua ⁊ nõ adueniunt ei ex cerebꝛo niſi nerui pauci gb⁹ ſentit. ⁊ ſi eſſet vehemẽti⁹ neruoſa vehemẽti⁹ cõmunicaret cerebꝛo.

Et collũ q̃dẽ matricis lacertoſe carnis ẽ q̃ſi ipſius ſit cartilagioſiuꝫ ⁊ q̃ſi ruga ſup rugã cui addit pigredo durinẽ ⁊ cartilaginoſitatẽ. Et ipregnato iteruꝫ i hora ipregnatois ⁊ i ea ẽ meatus oppoſitus oui matricis extrinſeco ex quo deglutit ſpma ⁊ expellit meſtrua ⁊ parit feti. Et ſit i diſpoſitione conceptiõis i ſumo cõſtrictionis quã fortaſſe non igreditur extremitas acus. Deide dilatat ꝓpter dei excelſi ⁊ egreditur ea fetus. Meatui aũt vrie i ea eſt locus alius ⁊ ẽ, ꝓpiquioꝛ oui matricis ab eo q̃ ſequit ſup neruꝫ eius. Et de mulieribus ẽ cui⁹ matricis collũ redit ad ſiniſtruꝫ. ⁊ de eis ẽ cui⁹ ẽ ad dextrum. ⁊ ante violatiõꝫ puelle virgis ſunt i oꝛe matricis pãniculi contexti ex venis ⁊ ligamẽtis ſubtilib⁹ valde oꝛtis ex oi mẽbꝛo ei⁹ q̃ deſtruit violatoꝛ ⁊ currit q̃ i eis ex ſan. eſt.

De generatione embryonis. Cap.ij.

Um matrix colligit ſup ſpma tũc pma diſpoſitionũ q̃ aduenit illic eſt ſpumoſitas ſpermatis. ⁊ ẽ ex operatione virtutis formatiue. Et veritas q̃dez diſpoſitionis ipſius ſpumoſitatis eſt ex hoc q̃ virtus ſformatiua mouet illud q̃d ẽ i ſpermate ex ſpiritu animali naturali ⁊ vitali ad mineraꝫ vnũſcuiuſq̃ eoꝝ i qua figit. Et creat illud mẽbꝛuꝫ ex eo ſm moduꝫ quez expoſuim⁹ ⁊ declarauimus i libro ꝓncipioꝝ. ⁊ ꝓpter illud reperitur exinflatio tota ipelli ad mediũ humiditatis vt ꝓpareꝛ locus

cordis: deinde fiunt a latere eius dextro ⁊ a latere eiꝰ
supremo due vesice quasi ramificate ab eo tangen-
tes ipsum usqꝫ ad hozam: deinde parantur ab eo ⁊
discernuntur ⁊ fit prima illud ex quo creatur cor. ⁊ a
dextra illud ex quo creatur epar ⁊ implet̃ur alia san
guine ad albedinem declui. Et penetrat ad exterio-
rem partem humiditatis sparse post duas vesicas
ventositas inundans eam vt recipiat propter eam re
staurationem ex matrice ⁊ ex spiritu ⁊ ex san. ⁊ creat
vmbilicus: ⁊ qꝺ primo creatur tunc est panniculus.
Ueruntamen vesice cordis ⁊ epatis ⁊ cerebri creatio
nem vmbilici precedunt: quꝫ cuius complementum ho
rum trium postponatur a complemento substantie
vmbilici. ⁊ hoc quidem iam verificauimus ⁊ decla-
rauimus diuersitatem in eo in libro principioꝝ scié
tie naturalis. Et cuꝫ sperma figitur ⁊ spumat ⁊ pene
trat spuma ad pfundū. s. vesicaꝫ cordis generat pan
niculꝰ ex hoc qꝺ sperma muliebre mouꝫ spma ma-
sculinū ⁊ ẽ separatꝰ. deide nō suspẽdit a matrice nisi
cū foramibus propter attractionem nutrimenti. Et
embryon quidem non nutritur cum hoc panniculo
nisi duꝫ panniculus i ea ⁊ nutrimẽti parū est necessa
rium. Cum autem indurat̃ur tunc sit cibatio per il-
lud quod generatur in poris eius ex meatibus ma-
nifestis venosis. deinde diuiditur post spacium i pan
niculos. Et veritas gdem est qꝺ primum membrum
qꝺ creatur est cor: cuius de Hyp. dicatur qꝺ dixit qꝺ
primum qꝺ generatur est cerebrum ⁊ oculi sm qꝺ testi
ficatur illud dispositio pulloꝝ ouī. Cor vero non ẽ i
pmis cum creatur in omni re apparens manifestū.
⁊ seqũntur capitula post in qbus dixit qꝺ rectius est
vt sit pmum qꝺ creatur epar: qñ pma operatio cor
poris est nutrimentum quasi sit res sm appetituꝫ eꝰ
⁊ desideriuꝫ ipsius. Et sermo iste ostenditur esse cor
ruptus ex via experimenti. qñ studiosi i hacre non
testificantur rem esse nisi qꝺ existimauit omnino ex
ratiocinatione. Et est qñ si res ẽ sm qꝺ ipse existimat
qꝺ creatur in pmis illud cuius operatio in pmis per
mittendaest cum ab eo non fiat nutrimentum: tunc
sciat qꝺ non nutritur membrum animalis i quo non
est sustentatio vite cum calore naturali. Luꝫ ergo ita
sit: necesse est vt creetur membrum a quo procedit ca
lor naturalis ⁊ spiritus vitalis ante creationem nu-
trientis ipsum. Et virtus iformatiua non idiget i di-
spositione formationis nutrimento dū non accidit
resolutio sensibilis sensibile faciens nocumentum:
quare sit necessariuꝫ restauratione eius ⁊ sit necessari
us spiritus vitalis ⁊ calor animalis vt erigatur eo.
Qꝺ si dixerit qꝺ apprehẽsio iformatiue ẽ ex pte mis
tunc silr ⁊ virtus nutritiua associata virtuti informa
tiue generatecst ex parte patris. Qualiter ergo erit
qꝺ illa magis antecedat i modis suis: ⁊ hec dispositio
alia sit inuenta i embryone sanguineo i siphac ⁊ ex
tensio eius in siphac sit extensio aliqua. Et in hac di-
spositione illa que de vesicis est sanguinea conuertit
ad sanguinicitatem ⁊ conuertitur vmbilicus ad for-
mam vmbilici sensibiliter: ⁊ recipiunt dispositiones
conuersionē spmatis ad conceptionē: ⁊ quedaꝫ eaꝝ
ad solidit̃atem: ⁊ illic membris principalibus iuꝫ ap
paret ipressio sensibilis ⁊ quantitas sensibilis: ⁊ que
dam earum conuersionem ad hoc vt compleatur
creatio cordis ⁊ membroꝝ pmoꝝ ⁊ incipiunt sepa
rari ab inuicem: ⁊ inter ea sunt meatus supremi ⁊
sunt extremitates iam lineate: sed non separantur in
tegre vasa eius deide ad hoc vt fiant extremitates. ⁊
vnicuiqꝫ conuersioni aut duabus conuersionibus
simul est spacū super quod stat̃ur ⁊ non est illud de
illis que non diuersificant̃ur in hoc. Nam diuersi-
ficatur i masculis ⁊ mulieribus embryonū ⁊ sunt in
mulieribus tardiores ⁊ non significant experimen
tum ⁊ probatio i hoc: quoniaꝫ iter ea ambo i verita
te non ẽ diuersitas. Unūquodqꝫ. n. eoꝝ non indicat
nisi per illud super qꝺ preterijt res sm experientiam
eius. Et non est impossibile qꝺ sit illud qꝺ expertum
est in fine cadens sz illud qꝺ ei diuersificatur. In to
to enim illo est qꝺ est plurimū proculdubio ⁊ plus ẽ
in eo quod generatur plus. Et spacium quidem spu
me est. vi. dierum aut. vij. ⁊ in his diebus format in
formatiua in embryone non peredo aliquid ex ma
trice: ⁊ post illud appetit. ⁊ incipit lineaꝝ ⁊ puncto-
rum est tribus aliis diebus post illud. ⁊ sunt. ix. dies
ex principio. Et quãdoqꝫ fit antecessio die vno aut
postponitur die vno: deinde post. vi. dies alios ⁊ sit
xv. a ceptione penetrat sanguinicitas in toto ⁊ fit il-
lud vnde creatur. Et quãdoqꝫ antecedit die vno aut
duob⁹. ⁊ xij. ⁊ diebus post illud fit humiditas caro
⁊ iam discernūntur frusta carnis ⁊ discernūtur mem
bra tria manifeste. ⁊ iaꝫ separantur alia a cotacu ali
oꝝ ⁊ extenditur humiditas nuche. ⁊ qñ postpo-
nitur aut antecedit duob⁹ diebus aut tribus: deide
post. ix. dies separatur caput ab humeris ⁊ extremi
tates a lateribus ⁊ ventre vt discernat sensus in qui-
busdam eoꝝ ⁊ occultetur in quibusdam coꝝ ita
vt sentiat post illud. iiij. diebus completis. xl. dieb⁹
⁊ postponitur raro usqꝫ ad. xlv. dies ⁊ minus i hoc
est usqꝫ ad. xxxv. dies. Et dicitur in doctrinis pmis
qꝺ quando post. xl. dies scinditur abortum ⁊ ponit
in aqua frigida apparet res pua discreta ⁊ extremita
tum. Et masculus est velocior in illo toto qꝫ femina
Videtur enim qꝺ sit minus spacium formationis ma
sculoꝝ. xxx. dies. ⁊ minus pturitionis est medietas
anni ⁊ qꝺ dicemus in proximo. Determinatio autē
dispositionis masculi ⁊ femine in distinctione spacij
est res quaꝫ quedaꝫ pars medicoꝝ iudicat audaci
⁊ stulte, pmuꝫ eni inuenit sperma respirans respiret
⁊ pmuꝫ quod agit informatiua est qꝺ aggregat calo
rem innatum: deinde exitus ⁊ meatus: deinde post
illud incipit nutritiua operari. Et apud quosdã em
bryon iam respirat ex ore: deinde respirat cuꝫ eo nia
oꝝ respiratione cum completur in matrice: sed nō
est super illud significatio. ⁊ apud quosdaꝫ cū super
uenit formationi embryonis duplum eius in quo
formatur mouetur ⁊ superuenit motui duplum eiui
i quo mouetur nascitur ita vt sit spacij qꝺ est a prima
inceptione conceptionis usqꝫ ad motum triplum: ⁊
lenitas accidit cum motu sensus, Et dicitur qꝺ tem

pus equale medium ad formationeꝫ eius est. xxxv.
dierum ⁊ mouetur in. lxx. diebus ⁊ nascitur in. cc. ⁊
x. diebus: ⁊ illud est. vij. menses ⁊ anteceꝺit diebus
aliquot. Et quandoqꝫ postponitur: qñ forasse ca-
dit i. xxxv. dieb⁹ rarius ⁊ multiplicatur i duplatõe
Et quãdoqꝫ est illud quod est plus. lxv. diebꝫ ⁊ mo-
uetur i. xc. diebus ⁊ nascitur in. celxx. ⁊ illud est. ix.
mensibus. Et quandoqꝫ cadit i hoc iterum diuersitas
in diebus sicut dictum est. Et natus in. vij. mensib⁹
Huius sit iam completus tamen plurimum iudiciuꝫ
eius est vt non viuat sm qꝺ faciam tescire post Et ip
se quidem non iam integre compleꝺtur nisi sm pro-
portionem predictam ⁊ nascitur apud cplementuꝫ
sui. Est enim spaciuꝫ. xl. dieruꝫ: deide. lxxx. dierum
deide. cc. ⁊ xl. diebꝫ ⁊ minoratur ⁊ addit̃ur sm qꝺ sci
uisti. ⁊ dixerũt non inuenitur i aborsu masculꝰ cõ
pletus ante. xxx. dies: et femis que cõpleatur añ. xl.
dies. Et dixerũt qꝺ natũ in. vii. mense ingreditur vir
tus ꝓparationis cũ hoc qꝺ supueniunt natiuitati eiꝰ
septẽ mẽses ⁊ natuꝫ in. ix. mensib⁹ ⁊ natuꝫ post decẽ
menses. Et nos afferemus in spacijs iprgnatiõis
⁊ partꝰ caplm in tractatu qui sequt̃ur hunc tractatũ
Et scias qꝺ san. menstruus in prgnãte diuidit in
tres ptes. s. ptẽ que ꝓuertitur in nutrimẽtũ: ⁊ ptem
que elenak ad mamillas: ⁊ ptẽ q̃ est suꝑfluitas stãs
usquequo peniat hoza ⁊ expellatur. Amplius seꝰ
ptinet tribꝰ pãniculis. s. secũdina q̃ est pãniculꝰ cõ
prehẽdẽs ipsũ in quo ꝓtexũtur vene ex trãsuerso
cuiꝰ pulsatiles diuidũtur in duas venas: ⁊ eiꝰ quie
te in vena vna ⁊ nolak biles ⁊ est inuolutꝰ: ⁊ effũdit
ad ipsũ vrina set⁹. ⁊ tertio qꝺ dicit abgas ⁊ ẽ pfũda
tio sudoris. Et nō est necessariũ vas aliud supfluꝫ
tati egestiõis cũ sit illud ex quo nutrit subtile i quo
nō est durities neqꝫ sex. ⁊ neqꝫ sepak nisi aquositas
vnc aut sudor. Et de pãniculꝰ qui ei ẽ ꝓpinqor ẽ
pãniculꝰ tertiꝰ ẽ subtilior: coꝝ ta aggreget hũidi-
tatẽ resudatẽ ex embryone. ⁊ i retẽtiõe illiꝰ totiꝰ hũi
ditatis ẽ iuuamẽtũ ut nō pmutet sup ipsũ ⁊ sup ma
tricẽ. Et silr i elõgatiõe eiꝰ qꝺ ẽ int vmbilicũ ⁊ ma
tricẽ. pãniculꝰ eni. duꝰ ledit cũ suo tactu siẽ ledun
tur ꝓpter tãgentia ca que sunt in cute propinqui
pis de illis q̃ nascũtur sup vlcera qñ nondũ sint fir
ma. Pãniculus autẽ qui sequit̃ hunc ad extertora
est inuolutus: qñ est silis inuolutõib⁹ ad quãquidem penetrat ex vmbilico effusoꝝ vrine ⁊ non ex
virga: qñ virge meatꝰ est ꝓstrictus ⁊ continet lacer-
tus ꝓpositus qui soluit̃ cũ volũtate ⁊ sunt usqꝫ ad
finẽ eiꝰ anfractus. ⁊ hoza huiꝰ usus est hoza ptus ⁊
uersionis. Hoc autẽ est amplũ directi introitus: ⁊
posita fuit vrine, pfundatio ꝓpria: qñ si obuiaret
corpori nō tolleraret eam corpus ꝓpter mo:dica
tionẽ ⁊ acutatẽ suam: ⁊ illud in ea manifestum est.
et differentia quidẽ inter eam ⁊ humiditatẽ sudoris
in odore ⁊ rubedie colꝰis manifesta est. ⁊ si obuia
ret utẽ secũdine forasse coꝝperet illud sup qꝺ su-
stentaretur. Et vene quidẽ secundine habẽt duas
tunicas subtiles ⁊ texuntur in eo qꝺ est inter eas ve
nę: ⁊ puenit vnũquodque genus eaꝝ ad duas ve-
nas. s. arteriam ⁊ quietam, Uene autẽ quiete cum in
greduntur abbꝛeuiant spacium ad epar: ãre fiunt
vena vna vt sit salubꝛ⁹ ⁊ penetrat ad gibbositatem
epatis vt euacuatio non cõpzimat fel ex concauita-
te eiꝰ. Et i veritate hec vena nõ ozit nisi ex epate ⁊ de
scendit ad vmbilicũ ex secundina ⁊ dispartitur illic:
et fiunt due vene ⁊ egrediũtur ⁊ mouentur ex secun
dina ad ozificia venarũ que sunt in matrice. Et istis
quidem venis accidunt duo: quoꝝ vnum est qꝺ ipse
sunt apud ozificia que ei obuiant tenuiores et sunt
quasi sint extremitates ramoꝝ: ⁊ iterum ipse non
descendunt in primis nisi inde quoniam ipse assu-
munt san. illinc: quare existimatur qꝺ ille oriantur il
linc. Quod si consideraueris amplitudinem foza-
minis faciet te existimare qꝺ radix sit ex epate. Et si
consideraueris conuersionem ad sanguinicitatem fa-
ciet te existimare qꝺ radix sit secundina. Uerum con
sideratio prima est consideratio foraminis ⁊ meatus
Conuersiones uero sũt sicut inscripta superficierũ cõ
prehẽdẽtiũ foramen. Et similiter arterie aggregant
ad arterias. ⁊ si acceperis principiũ ex secũdina iuue-
nis eas penetrãtes ex vmbilico ad arterias magnas
que sunt super dorsum subsistẽtes super uesicã ipse
sunt mẽbra propinquiora ad que posse est ut ipse ligẽ
tur illic cũ quibus sunt ligate pãniculis laxis: deinde sunt penetrantes i arterias sempiternas que nõ
aperiũntur in aliali usqꝫ in finẽ vite. Hec ẽ ergo ma
nifestatio sermõis medicoꝝ in veritate. In veritate vero sunt duo ramuꝫ quoꝝ origo uera est ex arte-
rijs ⁊ sm cõsideratõem predicã. Et dicũt medici qꝺ
nõ cõuenit eis ambabus ut unirenk aut extendere-
tur ad coꝝ ꝓpter longitudinẽ spacij ⁊ inuentiõem
separantiũ: ⁊ ꝓptereꝫ qꝺ approꝑinquat spaciuꝫ
ambarũ eis quibus cõtinuank non indiguerũt iun
ctione. ⁊ dicũt qꝺ ꝓptereꝫ qꝺ arterie ⁊ vene pene-
trantes ex corde ⁊ pulmone in illa hoza nõ cõferũt
iuuamentum magnum in anhelitu: conuersum est
earum iuuamentũ ad nutrimentũ quare factus est
vni earum ad aliam meatus qui opilatur apud ꝓ-
tum. Pulmo enim non est nisi rubeus in embryo
ne: quoniam non respirat illic: imo nutritur san-
guine rubeo subtili ⁊ non albificat ipsum nisi per
mixtio aeritatis. Et dicunt medici qꝺ panniculus i
uolutus creatur ex spermate mulieris quod ẽ paꝝ
⁊ minus spermate viri: quare non fuit possibile vt
esset amplius. Factus est ergo longius ut continua
retur fetus cũ inserioꝛe parte matricis ⁊ coartatus
est ab humiditatibus omnibus quare non est ex-
cusatio quin penetret ad sudoꝛẽ effusoꝝ amplum
⁊ hoc est ex dictis eoꝝm non in suo loco. Et cuꝫ
ad coꝝ fetus antecedit complexio masculina fluit i
omnia mẽbra: ⁊ est cum masculinitate sua assimi-
latur patri suo. Et quandoqꝫ est causa mascu
linitatis ꝓter complexionẽ patris sui. imo est na-
citas matricis: aut ex cõplexione spermatis accidẽ
te ꝓprie: quapropter nõ oportet ut cũ ipse assimi
latur ꝑi in hoc qꝺ ẽ masculus qꝺ sit ei silis in religs
mẽbris: imo qñq̃ assimilat̃ mri. ⁊ assimilatio gdẽ
individualis segt̃ figurã ⁊ masculinitas non sequit̃

figuram: imo complexionem. Et quandoq; accidit cordi soli quasi complexio patris que sp argitur i membra. Ex parte autem preparationis figuralis est receptio materici i extremitatibus declius ad figuram matris. t quandoq; est i formatiua potēs ad hoc vt dominet spermati t figuret ipm ex pte linea tionis cum figura pma: sed deficit ex parte complexionis vt faciat ipm simile ei i complexione. Et dixerunt quidam sapientium t non sunt elonganti a iudicio possibilitatis q de causis assimilationis est illud quod exemplificatur cum est dispositio conceptionis i mente mulieris aut viri ex forma hūana exēplificatione firma. Causa autem i statuis quandoq; est diminutio que est i ipsis propter materiam parvam i primis: aut propter parvitatem nutrimenti apud creationem: aut propter parvitatem matricis quare non suenit fetus dilatationem i ea: sicut accidit fructibus qui ponuntur i formis cuz sint adhuc immaturi q̄are non fit additio super eos Et causa quidem i geminis est multitudo spermatis ita vt non spergatur ad duos ventres matricis spersione replente totum secundum singularitatem: t quādoq; accidit propter diversitatem expulsiōis duarum iectionum quando perveniunt illi diversi tati motus matricis i attractione. nam matrici apud attractionem accidunt motus sequentes: sicut i li qui deglutit bucellam post bucellā. t sicut respirat piscis emittendo respirationem post respirationem: quoniam expelluntur ex eo ad profundum matricis impulsiones: t est vnaquaeque impulsio cum attractione spmatis defortis inquisitio matricis ad aggregandum inter duo spermata. t illud est res quam sentit ille q ex coeuntibus sollicitus est. Et sciunt illud iterum ipsemet: t ille impulsiones t attractiones singulares non sunt pure: imo sunt / remule quasi vna queq; earum sit composita ex motibus: sed ipse nō complentur nisi apud numerum titillationum: imo sentiunt post omnem summam titillationum quies quedam. Deinde redit in quiete simili ei que est iter iectiones cum virga eiecit sperma: t fit ordinatio vicissitudo secunda debilioris virtutis t minoris numerationis titillationum: t forte sunt vices vltra tres aut quattuor Et propter illud multiplicatur delectatio ipsarum. Ipse. n. delectantur ex motu spermatis quod est in eis: t delectantur ex motu spermatis viri in ore matricis earum descendendo ad ventrem matricis: imo delectantur propter ipsum motuz qui accidit matrici. Et non verificatur fmo dicentis q earuz delectatio t complementum non stant nisi fm descensionem spermatis, virimo: ac si vir non emitteret sperma nō delectarent ipse sui ipsius spmatis emissione. Et q si vir emittit sperma t matrici earum non accidant motus isti: t non quiescant ex eis tunc ipse inueniunt delectationem a delectatiōe parua: cuius simile est etiam viris ante motum sperma tis ipsoz similis fricationi t commotioni que fit in emissione hūoris qui non est sperma. neq; sermo dicentis q cum sperma viri super matricem fundatur extinguit eius caliditatem t sedat ipsius inflationez sicut aqua frigida que effunditur super aquam calidam bullientem. Hoc enim non fit nisi fm modum quem diximus cum ipse emittunt sperma t deglutiunt sperma viri ei descendit. In alia enim hora nō sit virtus de qua sit curandum. Et quandoq; cōuenit proiectio virge eius effusioni clepsydre qf permiscentur ambo t sequuntur illam proiectiones similes illi vice vna post aliam: quare impregnatur mulier ex ventribus numero pluribus cum vnaquaeq; permixtio separata sit per seipsam. Et quandoq; fiut permixtiones vtroruq; spermatum simul. Deinde abscinduntur aut, abscinditur vnum antecedens ei ventositatis aut vulationis aut alterius rei ex causis separantibus: qua re distinguitur vnumquodq; fm singularitatem suam. Et quandoq; est illud p texturam pāniculi t fit multitudo in re vna: t hoc ē ex eis que nō complentur neq; consequūtur vitam Et quādoq; est ante illud t que currunt hoc cursu. Simile igitur est quod fit parue vtilitatis: t vile quidem nō est nisi illud quod cadit in radice distinctuz Et sperma virile est adhuc non exuberans neq; implens matricē neq; perueniens ad partes quattuor donec continuetur cum eo sperma mulieris ex duobus additamentis que sunt duo cornua simula ossibus dactilorum: t cum permiscentur fit ebulitio predicta. t creat vesica t pāniculus primus t suspendit spma totū tunc cū duob⁹ additamentis que sunt duo cornua: t inuenit illic quod alit ipsum dum perma net sperma vsq; quo sumat ex san. menstruo ex foraminibus cum quibus continuatur pāniculus generatius. Et scōm Gal. quidē iste pāniculus ē sicut linimentum quod creat sperma mulieris cum ipm effunditur illuc vbi effunditur ad ipsuz sperma viri t si non permisceatur cum eo tunc discernitur apud permixtionem. Et mulier quidē t mulier suscipiunt sperma super sperma t delectantur ambe simul.

Partus vero nō fit nisi cū fetui nō sufficit quod ei mittit secundina ex san. t quod peruenit ad ipm de attractione aeris cum membris eius iam completa sint. Donec ergo tunc apud septimum ad creādum cum in eo completur virtus. Et cū deficit adueniat ei debilitas quedam t non salit ad ipsum cum ea virt⁹ vsq; ad nonū. Quod si egrediatur octauo egreditur: t est debilis t nō expectatur a virtute faciente nasci. imo ex causa alia exp: imēte ledente debili. Et egressio quidem fetus non completur nisi per scissionem pāniculoz humidorum t effusionez humiditatum eorum t facientium ipsum lubricari.

Et quandoq; conuertitur sup caput suum in pturnaturali vt sit facilioris separatiōis. Partus vero super pedes vtroq; est propter debilitatem eius q nascitur. Non enim potest conuenire i est timorosū non enim vtile est fm plurimum. t fetus quidem ante motum suum ad exitum est sustentatus cum face sua super pedes suos plantis manuum superpositis genibus suis t naso ipsius intra ābo genua et oculis super ea ambo t colligit eā ambo ad aūrio-

rem pte sui. t est positum collum eius t facies ipsius ad dorsum matris eius deferendo cor. Et hec quidem preparato conuenientioz est ad conuersionem faciendam: iz quidaz dixerunt q facies mulieris preparato est fm cōtrariuz huius preparatiōis t hoc nō ē nisi masculi t adiuuāt ad cōuersionē gravitatis superioz fetus t magnitudo capitis eius p pzie. Et quando separat aperitur matrix aptiōe tali cuius sil' efficere nō valet i suo sili. t necessarium est vt separent q̄daz iuncture t sustinēt adiutorio dei excelsi p⁹ illud t ppiis redeūt i pzio ad ptinuationē nālez. t ē opatio illa de operatiōib⁹ forib⁹ naturalib⁹ Et formatiua qdez appropriata est re continuata ad creationē vt sit preparata non cessans cōprehēdere cum augmento fetus que non cōprehenditur hoc est de secretis dei. Sit ergo deus exaltatus q est rex verax laudabilis t benedictus t melioz oium facturz. Comprehensio igitur est q causa partus fetus naturalis est q ipse idiget aere plurimo: t cibo plurimo t cum expergiscuntur virtutes anime eius que rentes latitudinem spatiositatis t attractionem aeris copiosam t cibum abundantem t fugiens a strictura t a penuria attractionis aeris copioli t paucitate cibi. Cum ergo nascitur nondum comprehensi sunt in eo somnus t expergefactio: cum ergo adueniunt ei ridet post. xl. dies.

Cap. iij. de egritudinibus matricis.

Lcidunt matrici omnes egritudies complexi
a onales t instrumentales t cōmunes. Et accidunt ei egritudines impregnationis sicut vt non impregnetur: aut vt impregnetur t aborsum faciat t vt impregnetur t non faciat aborsuz: imo fiat difficilis t separetur t moriatur in ea fetus. Et accidunt ei egritudines menstrue ita vt nō emittat menstrua: aut emittat menstrua pauca: aut non in hora sua: aut mala: aut vt superfluant menstrua eius. Et fiunt ei egritudines ppie t egritudines p cōitatem ita vt cōicent ipi mēbria alia. al'. Et fiunt ei egritudiel ppe t egritudies p ppetatez ita vt non cōmunicent ipsa membris alijs. Et quandoq; fiunt ab ea egritudines membroum aliorum per cōmunitatem ita vt cōmunicent ei alia membria sicut fit in prefocatione matricis. Nam cum multiplicantur egritudines in matrice debilitatur epar t preparatur ad hoc vt generetur ex eo hydropisis.

De significationibus complexionum matricis.

Cap. iiij. de significatione caliditatis.

Caliditatez matricis significant communitas
c corporis t paucitas menstruorum. Et significant ipsam colorem menstruorum: t propter cū sumitur pannus lineus: t supponitur in nocte: deinde exiccatur in vmbra t consideratur an sit rubeus an citrinus: t significat caliditatem t choleram aut sanguinem: aut sit niger t albus t significat contrarium illius. Verum niger cum fetore putrido significat caliditatem quandam: t qui est sine ipsa significat frigiditatem. Et quandoq; significatur caliditas ex doloribus in partibus epatis t vulneribus t vlceribus accidentibus in matrice t exiccatio labioz mulieris: t multitudo pilorum t tinctura aque fm plurimum t velocitas pulsus.

Cap. v. de significatione frigiditatis.

Et entio menstruorum: aut paucitas eorum
f aut subtilitas eorum t ipsorum albedo: aut nigredo eoz vehemens t prolongatio mundificationis: Et antecessio ciboz grossoz t frigidoruz t antecessio coitus plurimi: Et stupor i superioib⁹ matricis: Et paucitas pilorum in pectine: Et parvitas tincture aque t corruptio coloris eius.

Cap. vi. de signis humiditatis.

f Emitas menstrue: Et multitudo cursus humiditatis: Et aborsus fetus cuz magnificat.

Cap. vij. de signis siccitatis.

e Exiccatio t paucitas cursus.

Cap. viij. de sterilitate t difficultate impregnatiōis.

Causa sterilitatis aut est in spermate viri: aut i
c spermate mulieris: aut in membris matricis aut in membris virge t instrumentis sperma tis: aut propter causam in principijs: sicut tristitia t timor t tremor t dolores capitis t debilitas digestionis t satietas nausea: ua: aut propter errorem accidentem. Causa vero que est i spermate est sicut malitia complexionis diversificantis virtutem generationis calide: aut frigide. i. frigide ex frigore naturali aut frigore accidente longe retentionis sparso: aut humiditas: aut siccitas. t causa illius sunt cibi non convenientes: t acetosa etiam. Ipsa enim sunt i summa eorum que infrigidant t exiccant. Et quādoq; est causa que est in spermate siccitas complexionis non prohibens generationem sed facit ipsum difficile: aut corrumpit illud quod adueniet matrici de alimento infantis. Et quandoq; est causa in, spermate vt sit sperma viri diverse impressionis ei que est i spmate mulieris contrarium receptrici: aut communitatis super vnum duorum ordinum t non accidat inter ea ambo filius. Et si permutet vnusquisq; socium suum non est dubium quin sit ambobus filius Et quandoq; diversificantur duo spermata propter causam malitie complexionis in vnoquoq; eorum qb cum alio non equatur: immo addit ei corruptionem. Nam cuz permutantur, inuenit vnumquodq; amborum quod equat ipsum cum contrarietate. Et de genere quidem spermatis ex quo non fit generatio est sperma infantis t parentis nauseatiuam satietatem t debilitz t senis. Et sperma cⁱ qui plurimum vitur, coitu t cuius corpus non est sanum. Sperma enim currit ex omnibus membris t est ex sano sanum: t ex infirmo infirmum fm q dixit Hyp. t iste dispositiones omnes inuente sunt in vtriq; spermatibus simul. t dixerunt quidam q de causis corruptionis spermatis viri est coire cuz illis que nonduz sunt magne t hoc currit cursu propietatiz. Causa autez que est in matrice: aut est malitia cōplexionis corrumpentis sperma cuius plus

nota de sterilitate

est frigus congelans eaz sicut accidit ex potu aque frigide mulieribus per hoc q infrigidat: t similiter viris. Et quandoq alterant partes mēstrue t ex eis que constringuntur ex poris menstrue quare nō efl un duntur mēstrua ad fetū. Et quandoq est cū materia t humiditates corrūpunt sperma iteruz per cōmixtionem suam cum eo: aut exiccant: aut resoluūt aut humectant lubricantes: quare debilitatur retentiua t est plurimum: aut debilitantes virtutem attrahētem sperma: quare non attrahit sperma cū fortitudine: aut constrictionē meatuum nutrimēti ex frigore aut caloze aut siccitate. Et quādoq vincitur ex siccitate ita vt similētur corpis siccis: aut corrumpēs nutrimentum infantis: aut prohibens ipsuz ab amplificatione propter adunationem oris matricis vehementem propter siccitatem aut frigus aut consolidationem vlcerum: aut carnem additam verrucosam t crucosam: aut sicut siccitas dominans secundine: quare corrumpit meatus nutrimenti. aut accidit spmati frigido t humido qđ accidit rori i terra rozata: t i complexione calida t sicca qđ accidit i terra qū est madefactio spersa: aut propter absciſionem materiei q̄ est san. mēstruus cū matrix deficit in attrahēdo ipz t continuatiōe ei⁹: aut é pp declinatiōez in ea: aut cōuersionem: aut vehementiam adunationis oris matricis ante partum, propter opilationem: aut, propter duritiē aut carnē additaz verrucosā t nō verrucosā: aut cōsolidationē vlceruz t frigus pstringens t alia ex causis opilationis t siccitas: quare nō penetrat ad ipsum sperma: aut debilitas aduna tionis post prægnationem quare non retinet ipsum aut multitudo adipis lubaficantis. Et q̄nz sit cuz cō munitate corporis totius. t quandoq est in matrice ppie t zirbo: aut in matrice sola: t quando multiplicatur adeps super zirbum facit constrictionem super sperma t educit ipsum expressione sua t operatio eius est huiusmōi: aut, propter vehementiam extenuationis in corpore toto: aut in matrice: aut nocumentum in matrice ex epate t vlcerib⁹ t hemoꝛroidibus t additione carnea, phibente. Et q̄nz est i oze eius res dura sicut virga prohibens introitum virge t spermatis: aut vlcera que consolidata sūt: quare lenitur matrix t constringunt oꝛificia venarum emittentiū sperma: aut asperitas oris matricis.

Causa autem facte in membris generationis aut est debilitas vasoꝛum: aut eruptio accidens complexioni eoꝛum sicut cui abscinduntur vene auris posteri⁹ aut cuius pforatur vesica a lapide: quare communicat nocumētum membris generationis. Et quādoq̄ abscinditur aliqd de numero eius t facit in currere debilitatem in membris spermatis t virtutibus eoꝛum generatiuis spermatis t cicientibus ipsum Et similiter cuius abscindunt testiculi: aut emplastrantur cum hyusquiamo nigro: aut bibit ex cāfora plurimū. Causa autem virge facta est sicut si sit breuis in creatiōe sua: aut causa pinguedinis virī quare assumit caro plurimum eius: aut ex ambob⁹ simul: quare elongatur in matrice t non equatur in ea virga. t de eis est amplitudo oris matricis t non equat in eo virga aut ex eis ambobus simul: aut propter tortuositatem eius: aut pp abbreuiationem coꝛde quare declinat virga ab opposito: quare non ejcit sperma ad guttur oris matricis. Causam vero in principijs iam numeraui mus: necessarium est. n. vt sint membra digestionis t membra spirituum fortia ita vt fiat cōceptio. Erroꝛ aut accūs é cū spmat⁹ fit emissio ante pplemētū aut post pplesituz. Ante cōplementum vero cuz sperma emittitur est vt sint mulier t vir diuersi in tempoꝛe coitus: quare non esset vnus coꝛ añcedere cū emissione spermatis. Si ergo fuerit antecessio viri dimittet eam t nō emittet spma Et si fuerit antecessio mulieris emittet vir postq̄ emiserit mulier t expelletur in os matricis propter motus attractionis spmatis qđ se aperit et aptione vna post aliam cum attractione vehementis sensus qđ sentitur cū ipsum emittitur. Et non fit illud cum ipz emittitur nisi aut, propter attractionem aque viri cum eo quod currit ex ea ex vasis spermatis eius intrinsecis in matrice effusū ad interioza eius apud quosdaz aut propter attractionē eius quod tangit ipm. Si vez est quod dicunt quidam alij. s. q̄ sperma eius q̄uis generetur itra ipam: tamen effunditur ad exteriora oris matricis. Deinde deglutit ipsum os matricis vt sit motus eius ad attrahendum sperma sui ipsius deforis: quare recipit ipsum cum mouet, sperma eius quare attrahit cum hoc spmati viri. Nō enim appꝛopriatur illud emissioni spmatis viri.

Erroꝛ vero accidēs post complementum est sicut motus laboꝛosus ex saltu aut obuiatiōe que fit cuz casu t velocitas eleuationis post emissionem spmatis t similia illis post cōceptionem quare lubricat: aut fit timoꝛ accidēs aut aliquid ex reliquis causis aboꝛtus quas dicemus i su o caplo. Jngt Hyp: Nō é vir omnino frigidio: mliere. s. in complexiōe membꝛoꝛum suoꝛ principaliuz t complexione sua prima t complexione sui spermatis sani nisi accidat ex complexione accidente. Et scial q̄ mulier que parit t impꝛegnatur minus infirma est q̄z sterilis. veꝛitamen est debilioꝛis coꝛporis q̄z ipsa t velocius fit anus. Sterilis vero est plurium egritudinum et tardatur eius senectus t est quasi iuuenis i plurimo suę etatis. C. ix. de signis sterilitatis.

Signis sterilitatis ex quocūq̄ duoꝛum spmatum sit dicuntur res quarum saluatio nō verificatur neq̄ in eis aliquid iudicatur: sicut est illud quod dixerūt q̄ oꝛtet vt experiatur duo spermata t pijciantur sup aquam t quodcūq̄z illoꝛum natat in aqua tunc ex parte illius est defectus. Et dixerunt: fundantur due vrine sup lacticaem t ex illo est defectus cuius vrina exiccauerit eā. Et hoc dixerunt vt sumantur. vij. grana tritī. t. vij. grana ōdei t vij. fabe t ponat i uase testeo t migat super ea vn⁹ amboꝛ t dimittant. vij. diebus. tūc si grana nascuntur nō est sterilitas ex pte eius. Et dixerūt q̄ ē lōginquius hoc itez. t melius é illō qđ dixerūt in expientia mulieris fz q̄ oꝛtet vt suffumigetur matrix mulieris in traiectorio cum suffumigatiōe aromati

est: tunc si penetrat odoꝛ usq̄z ad os t nares eius causa nō est ex ea. t si nō penetrat tunc illic sunt opilatio t humoꝛes mali prohibētes perambulare odorem suffumigationis t aromaticitatis. Et dixerūt: suppona! alicui t psideretur an iuenīat odoꝛem t saporem ipius desuper. Et pluriua significatio huius é ad sciendum an sit in ea opilatio an non. Nō si é in ea opilatio tunc est signum sterilitatis. t si nō é in ea sterilitas tunc nō é lōginquum quin sterilitati sint cause alie t ad ipregnationez, phibētia alia. Et omnis mulier que mūdificat t remanet os matricis eius humidū est lubricans. Signa autem spermatis ex vasis suis in plexione sua sunt qm̄ cognoscūtur sicut sciuisti caliditas t frigiditas eius ex ipo ex sensibilitate mulieris cum suo tactu. t ex spissitudine t subtilitate eius: et ex dispositione pilorum pectinis t ex colore eius t odoꝛe ipius t ex velocitate pulsus t tarditate ipius t ex tinctura vrine t paruitate tincture ipius: t ex communitate coꝛpoꝛis. Humiditas vo t siccitas cognoscunt ex paruitate cū grossitie t multitudie cū subtilitate. Et spma quidem sanū est albū visc⁹um splendidum super quod cadunt mulce t comedunt ō co Et odoꝛ eius é odoꝛ florū palme t sambaci. Signa vero menstrue t membꝛoꝛ eius in complexione sua sūt quoniā significatur sicut sciuisti: aut ex caliditate t frigiditate et tactu t ex colore mēstrue idest si est ad citrinitatem declinis: aut nigredinez aut turbiditatē t ex dispositionibus piloꝛ pectinis. Et significatur humiditas t siccitas ex multitudine cum subtilitate et paruitate cuz grossitie t ex ēntia oculorū apoloꝛ tenebrosoꝛ. Oculus. n. significat sup mficez apud Hyp. t ex puitate cū grossitie. Et quecūq̄z mlr mundificat t nō exiccat os mficis eius. imo est humidū non ipgnat. Pinguedo aut t extenuatio t adeps et breuitas virge t tortuositas eius t breuitas coꝛde t puersio mficis t dispositio duaꝛ emissionū spmatis sūt rel q̄ cognoscūt expūcto. Et vulua cū zirbo mlr adipis é stricti itroitus lōgunq̄ breuiū comuū eminentium ventriū mouet apō oēm motū t lenit quodlibet odoꝛe t significat cursū mficis: qm̄ sētit itra vuluaz Qđ si nō fuerit os mficis oppositū tūc est declive: t illa c⁹ é matrix hūs declinatōez t puersionē sētit dolorem apō coitū.

Cap. x. de regimine t cura

Eginen huius capli dinidit̄ in duos mo
r dos: quorum vnus est ad impꝛegnationem t subtiliationem in ea t secundus est ad curationes caularum, phibētū impꝛegnatōnem. Sterilis aut t vir nō generās ex creatōe t iconueniens suo sorio i pplone idigēs pnuntari. t breuitas instrumēti medicatōez nō hīt. t illi ei⁹ é⁹ oīitia mēstrue opilata sunt ex vlcerib⁹ q̄ psolidata sūt qf lenificata é t ei⁹ ppar neēe é pmutari curatio ñ pēder ex medicina. Reliq̄ vo ab illis regiñ hīt. Primi vo modi distinctio é q̄ oz vt eligat pueniētioꝛ horaꝛ coit⁹ z iā dixim⁹ eā. Et ō eis eligat pueniētioꝛ vt sit i fine menstrue t i hora silī horē i q̄ oz vt i ea coit⁹ fiat pp illud qđ dixim⁹. Et oz vt, plōget dimissio coit⁹ rāta, plonsatione ne, pueniat vt cōsūpat ei ambo spmata frig⁹ Si vo accidat illō vtāt coitu fm modū qui é ad nō i pgnādū. Deinde dimittāt ipz rādiu q̄ sciat q̄ sperma bonū iā aggregatū sit. t pslideret de eis vt sit illō i pma hora mūdificationis ei⁹: t silr in oi pmutatione alia vice. Amplius, plōgēt ludū t, ppie cū mulieribus q̄z pplones ñ sūt male. Tāgat ergo vir ei⁹ mālas cū facilitate. t tāgat pectinē ei⁹ t obuiet ei nō permiscēdo se ei pmixtiōe vera. Cūq̄z desiderat t affectat pmisceat ei fricādo ō ea qđ é int anū ei⁹ desuper t vuluā. Ille. n. loc⁹ é delectationis ei⁹. Consideret ergo in ea horam in qua oꝛtis fit in ipa adherentia t incipiunt oculi eius mutari in rubedinem. t eius anhelitus eleuari. t verba eius balbutire: tūc mittat illic sperma oppositum oꝛi matricis dilatando locum eius illic parumper. s. tāta quantitate ne consequatur ipsum impꝛessio aeris exterioris omnino. Ipse enim in dispositione coꝛrumpit ipsum et non est pueniens ad gnātionē. Et scias q̄ qui mittit spma in hora sua paruum: imo est in preparatione sua inseparabile oppositū forte tūc perdit sperma. imo oportet vt recipiat os matricis cum electione quadam t non stringat in virga extitum: immo adhereat et hora cum iam permiscetur post illud permixtiōne que est vehementiōis persecutionis donec videat q̄ nodi oris matricis t anhelitus eius iaz quieuerunt ex toto. t post illud parum ipsa tacente eleuatis coxis t demerso doꝛso. Deinde surgat ab ea t dimittat eam sic horula vna constrictis pedibus t retento anhelitu. Et si dormierit post illud erit melius ad conceptiōez. Et si fiat odoramentū sup eā qđ naꝛib⁹ attrahit cū suffumigationib⁹ pueniētibus huic rei é illō pueniētius: Et suppositoria t, ppe de gummis q̄ nō sūt vehemētis calitatis sic bdellij t q̄ sūt similia illi suppolita añ illō. Et de illis q̄ sūt mirabilia é vt sit mlr suffumigata sub mfice cū aromaticis calidis t ñ odoꝛet ea desup. deiñ sumat cann. i lōgā t ponat vnā duaꝛ extremitatū i aq̄z calaz t alia i oze mficis q̄ntitate q̄ pueniat calitas eius ad mficē aduentu tollerabili t doꝛmiat sup illā ppatiōez: aut sedeat vs q̄z ad hoꝛ: i q̄ pōt sup eā diu cōcat. Modus vo alⁱ⁹ é qm̄ si cā é pp caloꝛē humoꝛ caloꝛ eūa eos t eq̄ cōplonē cū cibis t potib⁹ notis. Et administra super mficē ceratāria eqlis calitatis ex succis t mucilaginibus t oleis frīs. Et si fuerit cā frīgitatis t hūiditatis curet cū eis q̄ dicemus post: t é illa q̄ fit fm plim. Et si fuerit cā ipa remotio oris mficis curet cura remotionis cum vētosis pdcis i. c. suo. Et phlomia saphene et pte q̄ oz fz q̄ dōz é. Et si fuerit cā multitudo adipis administret exercitiū t subtiliatio cibi t diūtat balneatiōez hūiditatē nisi cū ags thermaz. Et vtak cūione cū phlomia t clisterib⁹ calidis t exiccatis calefacientibus sicut t tyriaca t theodoꝛicō. Et oz vt diuritat vinū subtile album t vtak forti rubeo puro pauco. Et ex vnctionib⁹ bōis ad eas é mel albū t olēū ō illō. Et si cā fuerit vētositas, phibēs a bonitate firmatōis spmatis curet cuz eis q̄ sūt sicō draciminū t bibat anisū t semen apij t precipue semen rute in aqua radicis et pessaria facta ex eis. Et ex resoluentibus ventositatem sunt sicut castoꝛeum t semen rute. t semen

agnicasti. Et si cā fuerit veheñtia siccitatis admistrē
tur sup eaz clisteria hūectantia z suppositoria de adi
pib⁹ lenib⁹: z denicā potu lac z ꝑpe lac caprū z ales
fida bene humectātia z supponantur adipes leniētes
Et si fuerit cā strictura oris mīricis oz vt admistret i
ea semp radius de stāno z grossef gradatī z iungat
cuz vnguentis lenificatiuis: z multuz vtak balneo z
ꝑfert ei comestio cauliū z admistrēt apiū z cyminuz
z anisuz z silia. Et plm qdez eāz, phibēduz ip regna
tione receptibilē curatōis ē frig⁹ z hūiditas. Et plm
medicinaruz faciētiuz ip regnare ē ex pte q̄i succurrē
di ei. Et non ē excusatō eōnū humiditatis cuz hie
ris z suppositoriis z clisteriis. Et ex eis q̄ bibunt sūt
ꝑfectōes calc: sicut mithridatuz z tyriaca z theodo
ricon z medicamē alkakengi. Et de cis q̄ bibunt habē
tes ꝓpetates ē vt i potu det mulieri vria elaphantis.
Est. n. mirabilis i ipgnatōe. z fiat illud cū ꝓximus ē
coit⁹ z cuz coit. Et item bibat serraturaz eboris: qm̄ ē
pūtis iuuamēti. z se. siseleos ē bonū z expū: z ō eo q
dē dak i potu pecudib⁹ feis vt mlr̄ pliceť gnātō. Et ō
pessariis ē illud qō fit ex oleo balsami z oleo ō been
z oleo ō lilio z pessaria de nacta nigra. Et item adepf
anseris i lana: z exgūmis aromaticis z muscho: spi
cā z cipis z aneto z origano z venuca z isopo z bdel
lio z testiculus vulpis z darsisahan ē mirabil. Et nux
cupressi z bacce lauri z galia z amomuz z folū z cor
dumeni z ex omni calefactiuo stiptico ꝓpie. Et sup
positio coagulozuz z ꝑpe eo agulū leporis cū oleo
post mundificatione adiuuat ad ipegnādū: aut cū
oleo viol: Et silr̄ suppositio stercoris eⁱ⁹: Et suppositi
no fellis gazel masculi fm q df: z ꝑpe si ponat cuz
eo aligd de testiculis vulpis: z silr̄ suppositio fimi e⁹
Et suppositio fellis adib z leporis z leonis pondere
tertie. z. i. Colyriū bonū: spica z crocus z mastix z
myrrha z galia z castoreū cū oleo nardino. z iteruz
sumāt myrrhe. z. iiij. z ireos z fimi adib ambor añ.
z. ij. ꝓparet ex eis pessarū silr̄ glādi z supponat z ite
rek i oīb⁹ trib⁹ diēb⁹. z item: mel colatū scrapinū z bde
liū z oleū ō lilio. Pessariū bonū: Croci amomi spi
ce mellioti oīum añ. z. iii. z medias: solū z corzdu me
ni ābor añ. ℥. i. adipis anseris z vitelli ouor ābor añ. ℥. ii. olei nardini. ℥. ß. supponat p⁹ ablutionem
n lana celesti tribus diēb⁹ renouādo oñi die. Et ite
rum sumank allea sicca z humida z effundak sūper
ipla quantum ipla sūt de oleo ros. aut silamino: et
decoquantur donec in decoctione dissoluatur z re
cedat aquositas ex eis z supponak cum lana: ē enim
mirabile bonū. Et qñz idrget añ vsuz pessariozuz
clisteriū cū re aliq i q̄ sit virt⁹ pulpe collognide: qr̄
educāt hūiditates: aut supponank i vulua sua qō ē
sicut gūma arboris masticis z educet ex ea hūiditates. Et ex suffumigationib⁹ sūt troc. sci ex myrrha
z storace z baccis lauri z fiat ex eis suffumigatio oī
die. Et item nux cupressi arsenicū rubeū ꝑficiantur
cū storace ligda z fiat suffumigatio cū eis i traiecto
rio post mūdificatione diuat ad ipegnādū: aut cū
oleo viol: Et silr̄ suppositio stercoris eⁱ⁹: Et suppositi
no fellis gazel masculi fm q df: z ꝑpe si ponat cuz
eo aligd de testiculis vulpis: z silr̄ suppositio fimi e⁹
Et suppositio fellis adib z leporis z leonis pondere
tertie. ʒ. i. Colyriū bonū: spica z crocus z mastix z
myrrha z galia z castoreū cū oleo nardino. z iteruz
sumāt myrrhe. ʒ. iiij. z ireos z fimi adib ambor añ.
ʒ. ij. ꝓparet ex eis pessarū silr̄ glādi z supponat z ite
rek i oīb⁹ trib⁹ diēb⁹. z item: mel colatū scrapinū z bde
liū z oleū ō lilio. Pessariū bonū: Croci amomi spi
ce mellioti oīum añ. ʒ. iii. z medias: solū z corzdu me
ni ābor añ. ʒ. i. adipis anseris z vitelli ouor ābor
añ. ʒ. ii. olei nardini. ʒ. ß. supponat p⁹ ablutionem
n lana celesti tribus diēb⁹ renouādo oñi die. Et ite
rum sumank allea sicca z humida z effundak sūper
ipla quantum ipla sūt de oleo ros. aut silamino: et
decoquantur donec in decoctione dissoluatur z re
cedat aquositas ex eis z supponak cum lana: ē enim
mirabile bonū. Et qñz idrget añ vsuz pessariozuz
clisteriū cū re aliq i q̄ sit virt⁹ pulpe collognide: qr̄
educāt hūiditates: aut supponank i vulua sua qō ē
sicut gūma arboris masticis z educet ex ea hūiditates. Et ex suffumigationib⁹ sūt troc. sci ex myrrha
z storace z baccis lauri z fiat ex eis suffumigatio oī
die. Et item nux cupressi arsenicū rubeū ꝑficiantur
cū storace ligda z fiat suffumigatio cū eis i traiecto
rio post mūdificationē diuat ad ipegnādū: aut cū
oleo viol: Et silr̄ suppositio stercoris eⁱ⁹: Et suppositi
no fellis gazel masculi fm q df: z ꝑpe si ponat cuz
eo aligd de testiculis vulpis: z silr̄ suppositio fimi e⁹
Et suppositio fellis adib z leporis z leonis pondere
tertie. ʒ. i. Colyriū bonū: spica z crocus z mastix z
myrrha z galia z castoreū cū oleo nardino. z iteruz
sumāt myrrhe. ʒ. iiij. z ireos z fimi adib ambor añ.
ʒ. ij. ꝓparet ex eis pessarū silr̄ glādi z supponat z ite
rek i oīb⁹ trib⁹ diēb⁹. z item: mel colatū scrapinū z bde
liū z oleū ō lilio. Pessariū bonū: Croci amomi spi
ce mellioti oīum añ. ʒ. iii. z medias: solū z corzdu me
ni ābor añ. ʒ. i. adipis anseris z vitelli ouor ābor
añ. ʒ. ii. olei nardini. ʒ. ß. supponat p⁹ ablutionem
n lana celesti tribus diēb⁹ renouādo oñi die. Et ite

Cap. xi. de signis ipegnationis z iudiciis eius.

Ignificāt ipāni illud qō añcessit de ꝓuemēta
duaz emissionū spīmatis: z dispō quasi tepor
succedēs coitui: z ē capūt virge quasi succum
cū emittit spma. z est cū egredit ad siccitatē aliquan
tulū declīne. z succedit ei vehemēt adunatō oris ma
tricis ita vt nō ingrediat ipm stilus: Et silr̄ ei⁹ elevatio
ad supiora z añriora. Et colligit absqz duritie ex ve
hemēcia siccitatis illi⁹ ptis: z retinent mēstrua: qr̄ nō
mēstruat vsqz ad tps: aut mstruat paulati. Et accit
dolor pu⁹ in eo qō ē iter vmbilicū z ꝓeptricē. Et qñ
qz sit difficultas vrine: z accit ei vt abhorreat coituz
p⁹ illud z odio hēat ipz. Et qñ cū ea coit nō emittet
spma. Et accit ei apud coitū dolor sub vmbilico z
nausea. Et ꝑgnās hīū masculū vehemēt⁹ odit coitū
q̄z ꝑgnās hūis feiaz, ipa. n. qñz nō abhorret coituz.
deide illō qō sneccedit ei de angustia: z pigritia: z gut
tate cozporis: z malitia aie: z pua nausea: z eructua
tōe acetosa: z horzipilatiōe: z dolore capitis z verti
gine: z tenebrositate oculoz: z pulsu cordis: deiñ cō
mouenk appetit⁹ mali p⁹ mēsem aut duos mēses: z ci
trinak albedo oculoz eaz. Liqz ꝑfūdāt oculi eius
z mollificank palpebre ei⁹: z acutk aspect⁹ ei⁹: z mio
rank ei⁹ pupille z grossak ei⁹ albedo z nō citrinak fm
plm. Et necessaria ē alteratio coloris z cutis ipsius
nū egredientiū a nā q̄uis sit i ꝑgnāte ex masculo mi
n⁹: z i ꝑgnāte ex femia pl⁹. Et qñz ipgnatio sedat
dolores dorsi z anchaz ꝑpea q⁹ calefacit ea marrix
z cū parit redeūt. z qñz alcāk coz⁹ ei⁹ ab eo qō fuit:
qr̄ dilatāt z citrināt sup ipz vene ei⁹ z virides fūt. z i
plib⁹ dispōib⁹ accit ꝑgnānd⁹ vt mollificenk eaz co
pora i pzi. retētiōis mstruoz z augmto ei⁹ qō ō ipis
retinek vltra illud quo idiget embryon pp puritatem
embryonis z debilitatē ei⁹ a cibatiōe: deiñ cū magni
ficat embryon cibak illa supfluitate qr̄ fit ꝓuersio z
sedank accīnia retentiōis ei⁹. Et cū ipgnat puella
q̄ nō dū ꝓsecuta ē. xv. ānos: timet ei moz pp puritatē ma
tricis. Et silr̄ ē dispō illi⁹ cui⁹ magis adueniit se
acuta. iterficit enī fetū ex hoc q̄ facit possidere ma
litia ꝓplonis cū ipe sit debilis nō tollerās illud. z ex
hoc q̄ nutrimēnū ei⁹ corzūpit ex pte ꝓplonis ei⁹: z ex
hoc q̄ cū mr̄ nō nutrit debilitat nutrimēnū fet⁹. z cū
nutrit debilitat ipa. Et silr̄ cū accit i matrice ei⁹ apa
calz. Mā si ē phlegmō tūc qñz ꝑpat cū eo raro cu a
sio fet⁹ z mr̄is: sepe vero ē malū valde. Et qñz co
gnoscit dispō ipgnatiōis p expūcta de gb⁹ ē vt po
tu denk ō aq̄ mellis horza dormiēdi duc. ʒ. cū tālo
pō dere aq̄ plumalis proxima z videat an pūctiones
sentiat an nō. Et cā qdē i illo ē rerētio ifiatiōis cum
cōitate intestinoz: lz medici mirēt de hoc. Et ē expū
certū nisi i ꝓiectis potare illō. Et item laboret in le
iunio i die: z i sero inolnak pānus: z suffumigetur a
lib: cello z traiectorio cū suffumigio. Si ergo egredi
fum⁹ z odor ex ore z naso: tūc ipa ñ ē ꝑgnās. Et silr̄
expit cū vacuitas ē supponēdo alleū z dormiendo
sup ipm z psiderādo an inueniat sapor ei⁹ z odores
ipius i ore au ñ. Et ex eo qō dicem⁹ in. c. signoz ma
sculinitatis z feicitatis de suppositiōe aristologie cū

melle z intromissione. Et vrina qdez ꝑgnantis in
principio ꝑgnatōis ē citria ad subalbedinē de luis q̄si
sit cottū i ei⁹ medio spūs. Et signific at ꝑgnatiōz vri
na pure ſbe sup quā ē qō ē isle nubib⁹. z ꝑpe qñ i ea
ſſſicē ascentia grana z descēdētia. In fine aī ipgnatiōis
qñz appet i vrinalib⁹ eaz rubedo i loco i quo appa
ruit i ꝓncipio ipgnatiōis subalbedo. Et qñ mouek
vrinale ꝑgnantis z purbat tūc ē i fine ꝑgnatiōis. z
qñ nō cōturbak ē in ꝓncipio ꝑgnationis.

Cap. xii. de causis masculinitatis.

Causa masculinitatis est sperma viri z calitas
ei⁹ z abūdātia ipius: z cōuenientia coit⁹ i ho
ra mundificatiōis ei⁹: z ꝓuocatio spmatis ex
dextro: qñ ē calidi⁹ spissoris ſbe z sumitur ex rene
dextro q̄ calidior z altior z ꝓpinquior epi. Et silr̄ qñ
cadit in dextro mricis. Et silr̄ spma mulieris i, ꝑpera
tib⁹ suis z ipte sua z regio ff. a: z tps ffm: z vēl⁹ sepe
triōalis adiuuāt ad masculinitatē z trariū ad ꝓtra
riū. Et silr̄ etas ad solescentie absqz puericia z senectute
Et dicunt qdaz q⁹ si currit a dextro viri ad dextz ei⁹
masculinat: z ex duob⁹ similibus femninat: z si currit ex
sinistro ei⁹ ad dextz ipius erit scia masculia. Et ex de
xtro ei⁹ ad sinistz ipsius ē masculus femineus. Et
dixerunt qdaz de illis q̄ prudentes sūt q⁹ ꝑgnatio a
die ablutionis ē cū masculo vsqz ad qntuz: z ē cū pu
ella vsqz ad octauū: deiñ ē cū masculo vsqz ad. xi. de
inō ē cū hermaphrodito. z tan. ꝑgnātis cū masculo
calidior ē plm q̄s san. ꝑgnantis cū femina.

Ca. xiii. de signis masculinitatis z femineitatis.

Regnāt hūis masculum ē meliorīs coloris
z pluris lenitatis z agilitatis z mūdioris faci
ei z saniorīs appetit⁹ z quietioz accīnium: z
s entit grauedinez lateris dextri. Plm. n. gnāt mas
culus ex spmate expulso ad dextrum duoū lateris
mricis. z nō accit illud nisi aut ꝓp desideriū illi⁹ late
ris ad recepiēdū: aut qñ expulsio ē ex testiculo dex
tro: z qñ mouet fet⁹ masculus mouet ex latere dextro

Plin. n. cū incipit māmilla augmtari z alterarur
colo: sit i ea q̄ hz masculuz ex latere dextro z ꝓpie
papilla dextra z ad ipaz currit lacin ꝓmis z ꝓuocat
ī ꝓmis. Et ē lac qō mulget ex vbere ei⁹ grossium vil
sum ñ tenue aquosum ita q⁹ lac masculi distillaū sup
speculuz z ꝓsidera tur ad ipz i sole z remanet quasi
ipsū sit frustuz argenti vini aut granū margarite nō
cur ēs: neqz ꝓlōgat z augmtat papilla i hūte masculum i rubedie nō i nigredine vehemēti z fiāt vene pa
pillaꝛ ei⁹ rubee ad nigredinē declines. Et sit pulsus
eius dexter vehemtius plenius z frequēs. Et dixe
runt qdā q⁹ qñ mouek a statione mouet ꝑius pedem
dextruz z ē exptuz. z cū erigit subtentat sup manuz
dextraz: z ē ocul⁹ ei⁹ dexter leuioris z velocioris mo
t⁹ Et masculus mouet p⁹ tres mses z fcia p⁹ qtuor
mēses. Et direct qdā de igenuis ē i cognitiōe illi⁹ vt
sumak aristol. aur. i. z teratur z ꝓficiat cū melle z sup
ponat cū lana viridi a mane vsqz ad meridiē z in ie
iuno: tunc si dulcescit saliua ei⁹ ē ꝓcipiens masculuz
z si ē amara tunc ē ꝑgnans cū fcia: z si nō alterak tūc
nō ē ꝑgnans. Et i hac cā est consideratio z indiget
experimento vel multa perscrutatione in sua scia.
Signa āt fcie z q̄ ē filia ē multitudo vlcez
pedū z ꝑpe ī coxis. Et multitudo apatii eoz. z qñq;
ē ꝑgnās cuz masculo lz ñ ē masculus nisi debilis z
ē mollificataz venaz Signa aūt fcie fortia z enixe
masculū sūt q⁹ ꝓsumit eius pt⁹ i. xxv. diēb⁹ vsqz ad
xxx. dies nisi ipa sit egra: z fcia ex xxxv. vsqz ad xl. z
illō sit fz plz. Ca. xiij. d regimie masculinitatis.

Portet vt caleſiat mlr̄ z vir cū aromaticis
z suffumigatione z potu z cibis. z potu mi
thridati z cū suffumigatoib⁹ z pessariis ꝓ
dictis si eis idiget cū clisterib⁹ z vnctionib⁹. ſ. ābob⁹
Et si ausculter ille q dic q⁹ oz vt mlr̄ sit debilis sper
matis vt generet ex eo masculus: imo oz vt sit spissi
spmatis z fortis q̄ puella: h⁹ i. n. spma digni⁹ ē vt su
cipiat masculinitatez. Clerūtī nō oz vt deficiat a sp
mate ei⁹ spma masculi: imo oz vt sit spma masculi fō
tius i hoc. c. eo. z oz vt dimittat coituz ad tps z si re
cedat a coitu oio qf cōtinpal spma fz q⁹ dixim⁹: z vt
ñ mstū vtak potu aq̄: imo bibat de eo paulati z cibēt
cib fortib⁹ calefaciētib⁹. Deide expiat vir spma su
uz. z dū pmāet tenue scias q⁹ necessitas ad curatio
nez remanēs ē Et cū igrossak spma expectet p⁹ illud
diēb⁹ aliq uot z ꝓcedat fz regimē suū dōec ꝑfōtet sp
ma z aggregetk fm modū qnē inuim⁹. Deiñ cōueni
at cū ea puēm quē inuim⁹ illoco aromatizato aro
maticis calsi siē narro: ꝓmo ex muscho z croco z xilo
aloe ido crudo z deuiter cāsorā: z sit i lectore dispōe
z melioꝛe aia z delectabiliore domo: z cogitet d ma
sculi z appropet meditatione suā i masculis fortib⁹
hūtib⁹ audatiā z apponāt suos oculos forme viri
ō illi⁹ q̄ sūt rectioꝛ creatiōis z gloriose forme z cocat

Cap. xv. de signis alchani faciētis nasci masculos.

Alchani faciēs masculos ē vir fortis corpis
equalis carnis i duritie z mollitie mlti spma
tis grossi cali. z ē magnoꝛ testiculoꝛ manife
staꝛ venaꝛ fortis desiderij quē nō debilitat coit⁹ ex
cui⁹ dextro ejcit spma. Mā rustici et iā stringūt sinī
strū testiculū tauri vt effūdat ex dextro. Liqz adole
scētis dexter⁹ pus iſlat testicul⁹ tūc ipe ē masculinās
aut sinister tūc ipe ē feminās. Et silr̄ ille ad quē festi
nat pollutio nō a nocuīto i spmate ē faciēs masculos.

Cap. xvi. de signis mulieꝛ masculinizātiū

Emulieri⁹ malculinās ē mlr̄ eālis coloris
z fortasse q̄ nō ē grauis corpe nz mollis. Et
nz mēstrua eius sūt subtilia cruda nz pauca
aquosa adusta valde. Et cui⁹ os matricis ē vulue op
positū. Et digō dona ē: z cui⁹ vene sūt apparētes ꝓ
cedētes ad exteriora. Et cui⁹ sēsus z mot⁹ fm q⁹ oz
exīt. Et nō hz vētris solonē assiduā nz ipi⁹ ꝓstrictio
nē assiduā. Et oculi ei⁹ sūt declines ad fuscedinem
absqz subalbedie. Et ē gaudētis nāe z lete aīe. Et
puelle viri potētes i ꝑnis cū coeūt sūt velocis ipe
gnatiōis pp fortitudinē calitatis eaz z puritatē adi
pis mricis ipaz z hūiditatī eaz. Et ille qb⁹ velo
cit venit mēstrua digniozes sūt vt masculos cōci
piat. Et spaciū mūdificatiōis illaz quaz ē breue: est
vsqz ad. xxij. dies non vsqz ad. xl.

C.xvij. ō cāli gemioꝝ t ip̄egnatōil sup'ip̄gnatōez.

Alusa eaꝝ ē multitudo ſpmatis t diuiſio ipſius i duo: qō ē ſupza t ei⁹ cauſas i duos vētres. Et incolumitas gdez duoꝝ filioꝝ ēt geminoꝝ nō ē plurima. Et paꝝ ſūt inter geminos dieſ plimi. ipſi. n. ꝫ plm fiūt ex coitu vno. Et parum cōtingit q ex coitu ſup p̄gnatōez fiat ꝓceptio. Mā ſi fit ꝓceptio fit i mulieribꝰ q corpa tenera hūt t ſt mlioꝝ piloꝝ t multiſan. pp fortitudinē caliditatis eaꝝ. Et ō illis q̄ ſt fortaſſe vident ſan. in ip̄gnatōe t curāt de eo pp vtutē eaꝝ t fortitudiez matricis ipaꝝ t nō ab ortunk cū mēſtruis t cū aptōe ei⁹ qō emittit i matrice. Et qñz mēſtruat ſup ip̄gnatōez nūero duaꝝ mēſtruationū t ſupza. q ſi cadat ip̄gnatio ſup imp̄gnatiōez i ñ valde fortī t ea q̄ ñ ꝓcipit niſi pp aptiones oꝝ matricī ſue ñ pp fōtitudinē ſue matricī tic q ſit fili⁹ p̄m⁹ iā debilitat⁹: qſ cozrūpit ſecūs. Et itez i fortib⁹ nmek lat⁹ caſus litigii t p̄ſtiōis iter duos filios t illud qō plz ꝓducit ad fe. t iflatiōez faciet t aduētū egritudinū ad hoc vt abortiat vnū eoz. Et deſignis qdē gemioꝝ t q ſupza ſt ꝫ q̄ dixerūt t exptuz eſt ē vt ꝓſideret vmbilic⁹ nati p̄mi ꝓtinu⁹ cum fetu: Tūc ſi ñ fuerit i ipo ruga nz nod⁹ nō erit p⁹ natū p̄mū fili⁹. t ſi fuerint i ipo ruge tē p̄gnatio erit ꝫ nūez rugaꝝ.

La.xviij. de ſignis appꝛopinātōis p⁹

Um p̄gnās igredit i ſpacio, ppinquo tpi p⁹ t ſētit grauitatē i ferioꝛib⁹ vētris ſub vmbilico t i dorſo t dolorez ignie t caliditatē i ventre t iflatiōez i oze matricis vehemēte ſenſatā t hūec tatiōem ei⁹ tē iā appꝛoximat. Cūq mollificat eius canda t iflāt ei⁹ iguina t fortioꝛ fit iflatio iguinis tē nō eſt iter illud t iter partū nili ꝓximum.

La.xix. de ſignis debilitatis embꝛyonis.

Ignificāt debilitatez ei⁹ egritudines mficis ſue. Et eūones accītes ei t ꝓprie ꝓtinuatio ꝓuocationis mēſtruoꝝ ꝓtranſeuntiuz illud qō ſit ꝫ ſemitaz raritatis t paucitatis t ꝫ ſemitā ſup fluitatiſ cibi. Et ſili⁹ aptio lactiſ ēt i ꝑmo mſe i quo ꝓcipit ipm t emulgek cūmāmilla crp̄mk. Et ſignificat ipſam q nō mouet fet⁹ motu de quo ſit curādū: aut mouet i ñ ſua hora. C.xx. de ſignis dbilitatī nati

Um fet⁹ naſcit t nō iflat vmbilic⁹ eius. t non mouet t ñ ſternutat vſq; ad tps tūc ipſe eſt debilis t non vivet.

Tractat⁹ ſcōs. La.i. dē ip̄gnatione t partu.

Empoza qdē creatiōis t motionis t p̄t⁹ iā diximus i anatomia t eius q̄ ſūt p⁹ ipaz. Et ſcias ide q mēſis viij. ē ꝑmus mēſis i quo parit ipm t eſt fetus fortis creatiōi t ꝓlon⁹ c⁹ creatio velox fuit t cuius motus feſtinauit t cui⁹ petitio ad exi ñ fuit velox. Et multotiens gō moritur natus ifra hoc ſpaciū: qñ tollerat mor⁹ vehemētes i debilitate creatiōis h⁹. nat⁹ nāq; ꝫ i radice ſit fortis: tñ ē ꝓximi ſpacii i creatōe. Nec tñ nat⁹ i. viij. mēſe ē q plm moꝛt de natis t parū viuit Nō ſi aliqs viuat d natis i viij. ñ ſib⁹ tūc illud ē paꝛ valde. t paꝛ ē q̄ viuat' nat⁹ q̄uenīes hoc tpe. Et i q buſdā regionib⁹ ñ viuit natus .viij. mſiū oio: qñ ñ eūat ei⁹ diſpō qn aut ſit retardat⁹ i creatiōe t motōe t ōſiderio ad ꝓū vſq; ad hāc hozā: t ſignificat q ei⁹ vt⁹ nō ē fortis i radice: aut aduenīūt ei motus ſeparatōis i ꝓncipio tpis ꝓplemēti cūius ſit fortis i radice vt⁹ ei⁹ ſic̄ nati i viij. Nō ſi ñ fuerit ita imo fuerit creatio ei⁹ t mot⁹ ipi⁹ t voluntas deſideraꝝ puenire ad ꝓū t mot⁹ ei⁹ cōpleti añ illud: t ch⁹ ſet⁹ iā conat cuadere a loco ſuo t ꝓuert: t. Sz qd valet ei⁹ cōuerſio cu q̄ ñ ſeq; ſ tentiōez ſuā t remāet ſic ꝓuert⁹ vſq; quo redit ad ipſū vt⁹ ſua t faē ip̄z deficere debilitas ſue vtutis t accit ei, p culdubio qō accit debili ītēto motib⁹ euaſionis cū, p cedit abſq; directiōe. ſ. laſſitudo t defect⁹. ifirmat ergo, p culdubio t debilitat t reſoluit vtus ei⁹. t cū naſcitura h⁹ i diſpoſitione ē iudicū ei⁹ iudiciū nati ifirmi debilis. Et de iudiciis ei⁹ ē q ñ ſperaē ei vita. Mar⁹ aūt i nono ſi cōpleta fuerit ei⁹ creatio t deſiderat moueri i vii. t nō fuerit ei poſſibile vt euadat imo remaneat i matrice t accideꝛit ei i viij. qō diximꝰ. vinet in ſpacio mēſis ita redeūte ad ip̄m virtute t equabitur a conuerſione ſua vſq; quo redeat cōuerſus t confirmetur. Cūq; naſcitur ſaluatur t cū non ſit ita: imo non deſiderat nili moueri in illa hora: tunc iudiciū eius eſt iudiciū hominis debilis omnino. Et plurimuz quidem naſcitur i. x. ille cui accit vt deſideret partum i nono t non fuit ei ꝓparatum. t accidit ei illud quod accidit nato in octauo. Et parum quidem accidit vt ſit aſſiduatio ſeperationi cadens in vii. deinde extendat vita vſq; ad. x. ita vt eueniat ei integra vita in. x. hoc eni rarū eſt. t cum hoc eſt ſignificatio debilitatis virtutis cū currit viciſſimodo ex ſeptimo vſq; ad decimum.

C.ii. de regimine vniuerſali p̄egnantis.

Oꝛtet vt aſſiduent lenificationem ſuarum naturarum ſemper cum eis que leniunt cum equalitate: ſicut ſunt aleſſidabegi pinguia: t ſicut furaſet t ſimilia cum ſtringiturnatura valde. Et vt occupentur exercitiis temperatis t deambulatōe tenui abſq; ſuperfluo. Superflua eiz aboꝛiri facit t illud ideo: quoniaz ipſe replentur, ꝑpter illō quod accidit eis de retentione menſtruoꝝ. Nō ſi ſuperfluitates in eis multiplicentur oꝑtet vt nō aſſidnēt balneum: Balneuz nāq; eis execrabile eſt niſi apud ꝓpinquitatem. Et nō oꝑtet vt iungantur capita earū t fortaſſe accidet eis ide coꝛza: qñ accidat tuſſis t ꝓmoueantur ſetus: t poſt aboꝛtus. Et oz vt deuitēt motū ſuperfluuz t ſaltuz t ꝓcuſſionez t caſum t coitum, ꝓpie t repletionnez cibi t iram t nō ſupueīat eis, qō faciat triſtari t timere. Et elongentur ab eis omnes reliquecauſe aboꝛtus: t, ꝓpie in meſe ꝓmo t vſq; ad. xx. dies t, ꝓpie in hebdomoda ꝓima t vſq; ad tres dieſa ꝓceptōe. Illicez ē execrabile ſup caſ oñe ꝓceſſiōez faciēi. Et ꝓſideret illō qō diximꝰ ōꝑfuatiōe ebꝛyōis. Et oz vt cooperiat illō qō ē ſub hypocōdriis eaꝝ cū lana leui. Et ſit cibi eaꝝ pāil mūdus cū aleſſidabegi t alzeberet. Et, deuitent omne ſiccaz conuenit appetentibus lumz ex eis. Et quā doq; iuuant ex acutis ſicut ſynapi t ſilia. ipſum. n. abſcidit humoꝛē malū t excitat appetitū: t eſt vtiz muz i reducendo appetituz eaꝝ. Cūq; conuertit appetitus earuz ad caſeuz aſſet eis humid⁹ ſup p̄unal donec exliccet: qñ ille eſt melioꝛ q̄ ſiccus acutus. ꝑmus. n. émiozis ſupfluitatis: t ſcdus é magis diſrupens appetitū. Ad vētoſitatē oꝛ oſtōi earuz t doloꝛē eius ꝗbigratia admiſtret hoc electuarium: ℞. cymi carmeni iſufi i aceto t oꝛzefacti p⁹ illud t olibani t oꝛigani ꝗſici oim añ ꝑtē. i. caſtoꝛei ptis. i. tertiaz: ſumaſ ō puluere e⁹ ſicco a. ʒ. aur. vſq; ad aur. i. Ad vomituz vo eaꝝ ſup cibū oz vt denk poſt cibū ea i gb⁹ ſūt aromaticitas t ꝓticitas t ſtipticitas ſicut cydonia aſſata t ꝑe cū fixa ſiti i eis fruſta xyloa. idi. Et aſtiduet ꝓſtio manuū t pedū eaꝝ. Et admiſtrent ſup ſtōi eaꝝ e ꝓpia nora: Et teneant i oꝛib⁹ ſuis ḡna ḡnatoꝝ cuz foliis mēte. Et ſoꝛbeant aligd de miua.

Et bolū armenū eſt de eis q̄ ſedant eaꝝ nauſeam.

Cap.vi. de pulſu coꝛdis p̄gnantium.

Lud qō plz accit eis pp cōitatē oꝛis ſtōi t cā hūoꝛis i eo: qñ mltotiēs alleuiat ſoꝛbere acḡ calaz t exercitiū leue p̄cipitās illud qō ēi oꝛ ſtōi. Cap.vij. ō regie curius mēſtruoꝝ p̄gnantis.

d Ecoḡt ſtiptica i gb⁹ nō ē aromaticitas i aq̄ t ex ea admiſtret tina ſicut ſunt lēres t coꝛtices granatoꝛuz t balauſtie t galle t glandes t ſimilia. Et quandoq; ſit ex gallis t balauſtijs t coꝛticibus granatoꝛuz t ficubus ſiccis emplaſtruuz t ponitur ſuper pectinez cuz aceto.

Cap.viij. de apatōe pedū p̄gnātū t mollitie eaꝝ.

Mplenk pedes eaꝝ cū foliis caulis. Et liniāt e cū vio mixto cū aceto t decoctōe citri: aut cū decoctōt chijnolec. Et quandoq; ſumāt' cymlin ex cānis cū aceto t ex aneto cuz aceto.

Cap.ix. de aboꝛtu.

Aluſe aboꝛtus aut ſūt p̄mittiue ex pculſiōe: aut c caſu: aut exercitio ſupfluo: aut ſaltu vehemēti: t, ꝑe ad poſterioꝛa vel retro: ipſe. u. multotiēs facit deſcendere ipma cōceptū viſibiliter: aut aligd ex paſſionib⁹ aialib⁹ ſicut ira vehemēs: aut timoꝛ aut triſtitia. Et ex frigoꝛe acris t caliditate e⁹ ſupfluis. t, ꝑter hoc genus abhoꝛrel p̄gnanti, ꝓlongatō balnei ex hoc q magnificat anhelitus e⁹. Balneuz. n. lz aboꝛtui faciat per lubricitatē facit tñ aboꝛtiri per egreſſionē fetus ad aerē ffun. Et qñz, ꝓuenit ex debilitate eius, ꝑter defectuz t mollificatōz ipſius cauſa reſolutōis rei coꝛoꝛee t ex egritudib⁹ p⁹ naſkiu t ſame vehemēti t eūone humoꝛis: aut ſanguis ſlimiꝫ mediciz: aut phl⁹omiam: aut ex ſeipſo. t ex fluxu ſan. menſtruoꝝ plmi. Et q̄to magis filius eſt maioꝛ ē nocumētuz cū phl⁹omia i ipſo plus: aut ex repletōe vehemēti: aut ex ſatietate nauſeatiua pluria coꝛrumpente nutrimētū fetus t opilante viaz ad cū aut ex multitudie coitus mouente matricez t ꝓpe poſt ſeptimuz: t multitudie balneationi: t ablutōis lubꝛicante matricem t faciente aboꝛtum: licet balneum aboꝛtui faciat cauſa mollificationis vtutis: t

q; facit fetū egere eo qđ est ffm ꝑm q dixim⁹. Isti ergo sunt ordies cāy. Et quandoq; fit a causis ꝓp i fetuz sicut ē mo:s eius ꝓpter aliquaz causaz mortis e⁹: qf expellit eū nā t ꝓ pe qñ currit ex eo res virulenta que mordicat matricē t ledit eaz: vel sicut est debilitas eius qf nō firmat. Aut ꝓpter pāniculos t inuolutōes gbus ꝓtinet: cū. n. abrūpunt t mollificāt t effundunt ex eis hūitas eoz ledit matricē: t mouet eaz expulsiua. Et adiuuat iteruz ad lubricitatē aut ꝓpter causaz matricis de amplitudie oris eius t paruitate adunatōis e⁹: aut ex humiditatib⁹ i matrice: aut i orificijs venaz lubrificantibus t grauantib⁹. Et qñz fit ꝓp reliquas spēs malitie ꝓplonis i matrice ex calore: aut frigore: aut hūiditate: aut siccitate t paucitate nutrimēti fetus. Et qñq; fit ex ventositate i matrice t ex apate: t que sunt eis similia: aut duricie: aut cancro. Et qñz fit ex vlceribus i matrice. Et plin aborsus facti i mense scō t tertio fit ex ventositate t humiditatibus sup orificia venaruz que sunt matrici cis q̄ nominant fozamia ex gbus cōtexūt vene secū die. Cū ergo hūectant mollificant ipse: t illō qđ ex eis texit: qf fit aborsus fer⁹ ex quolibet motore: aut ex ventositate: aut grauedie. t qñz ē causa malitia: cōplexionis calide exsiccantis. aut ffe ꝫgelantis. Et iteruz ex eis q̄ aborsi faciūt i initio rei est tenuitas spīatis i radice: qf nō creat ex eo pānniculus ꝑm⁹ ni si ꝺbilis ꝓparatus ad dilrumpēduz cuz hoc q ipse attrahit san. t i sexto t q sunt post ipsuz ex hūiditatibus dispositis i matrice lubricantibus fetum. Et dixerunt qđaz q fit plin illius ex vētositate. t veritas est iste sermo. Post spaciuz vo notuz plz aborsus non fit nisi ex ꝺbilitate. Et dī q illa que est vehemēter extenuata cū ipregnat aborsit anteq; ingrossescat: qñ corpus recipit de cibo ad sui rectificatoez t reditoez sue virtutis talis q nō sufficit embryoni qđ ipse nutriat qf debilitat. Et i regionibus qđē valde frigidis absq; equalitate t tēp⁹ib⁹ ffris valde multiplicatur aborsus. Et sīlr mozs ꝑgnantū. Et i regionibus meridionalibus multiplicat aborsus. Et sīlr in aeribus meridionalibus t mioraki septēntionalibus nisi sint frigidi vehemēter ledentes embryonē. Et qñ ꝓterijt hyems austria cala t segk illaz ver boreale ffm aborsiunt ꝑgnantes q̄ pariture sunt i vere ex qualibet causa t parūt debilē. Et dolores qđē accītes apud aborsū vehemētiores sunt dolorib⁹ accītib⁹ apud partū qñ ille sūt res nō naturales. Ca. ix. ō signū.

Igna qdem aborsus ipius sunt qñ icipit māmilla detumescere post soliditatē sanā

Soliditatē vero egrā rectificat nā pducens ad detumitionē sine timore abors⁹. Et quecūq; duarū māmillarū detumescit a soliditate sana: tūc habens eam aborsitur in die illo. Et similiter pleuresi. Si ergo supfluit lactis ꝓuocatio t frequēs fit adeo dēc detūescat māmilla: tūc iudicat qđ fet⁹ ē ꝺbilis t q tūc ꝓparatur aborsui. Et similiter mlitudo dolorū i matrice. Et qñ rubet facies in febre t accidit rigor aut grauatur caput t dñatur lassitudo t sēsus: dolor in profūdo oculi significat q causle aborsus sūt veniētes t q ipse faciāt puenire mēstrua: deide facient aborsiri. Et similiter cause aborsus qñ veniunt significat ipsū. Cōplones vero t vlcera t apostema ta t hūiditates p ea cognoscūtur que dicta sūt multoties. Factus aut causa ventositatis cognoscitur p signa ventositatis t extensionis absq; grauedie t ex permutatione t ex additione cum acceptione inflatiuoz. Et cause ꝓmitiue iterū cognoscūtur ex tita te sua. Mortē vero fetus significat motio rei delate in cōcauitate grauantis sicut lapis qui mouetur delatere ad latus: t ꝓprie cuz iacet sup latus suū t iffratur fusū cū ante illud esset calm t detumescat māmilla. Et quādoq; currit hūiditates virulēte fetide t significat illud si iam acciderint ꝑgnantibus egritudines acute nocētes sua caliditate vehemēter. Mā si ex eis prohibet nutrimētū motum fetus. t si nō, phibetur vehemētioz fit egritudo. t fiunt alie egritudines pazue: t quandoq; fit cū motus fetus ante illud. t est de indicantibus illud vt dem ergatur oculus ꝓgnantis ad, pfundū t fiat albedo oculi fusca. Et qñz fit frigida auris eius t extremitas nasi cū rubedie labij. Et dispō eius est similis hypropisi hyposarche

Ca. x. de ꝓfuatione embryonis t cautela aborsus

Abryonis suspensio ex matrice ē sic̄ suspēsio fructus ex arbore: sicut maiō timor qui timet sup fructum q cadat est: aut cū incipit e⁹ apparitio: aut cū ipius existit ꝓplementuz. Silr qđ vehemētius timet sup embryone q aborsiū⁹ fiat est apud ꝓncipiū ꝛceptionis t añ appropinq̄one qf oz vt caueant in his duab⁹ horis cause aborsus predicte. Et pharmacū quidē solutiuū est de sūma illaz cāy: quaf oz vt caueat eius dispō ante menses q̄rtū t post vii. t eo qđ est inter illa itez. verumtamē in eo qđ est inter illa est salubrius t ad ipsuz puenit cū necessariuz est. Et fortasse nō erit excusatio in q busdā horaz horaz qn soluat t mundificet san. eius: vt nō corrumpat embryonē ꝓpter malitiā ꝓplonis qī oz vt fiat cuz facilitate t subtilitate. Et qñz ēt mēstrua añ conceptionez nō sunt mēstrua necessaria t remanēti ea supfluitates mēstruoz eius indigentes mūdificatiōe: t tunc si nō mundificat recipit earuz corruptionē embryon. Oportet ergo vt mūdificet illud subtile cū mundificatiuis subtilib⁹ nō potādo ꝛs supponēdo i ꝑmis suppositoriū p⁹ collū matricis imo supponaf i collo matricis t nō mundificetur cū eis illud qđ mūdificat vice vna: imo vicib⁹ plib⁹. Et cū sup mulierē timet q abortiat cā ꝓplexionis t apatiē t vlcerū t vētositatis t reliquoz curet totū cū eis que sunt i suo ca. Et cū aborsit cā ꝓplonis frigide tūc si motor ēt est cōplo tempet. Et si aliud t est de illis que declinare faciunt ad matricē mām calidaz ex qua timet apa curet cā apocrusticis t phibētibus apa t cū eo qđ de solutione polē est. si aūt nō fuerit illud: imo nō timet ex eo nisi vt ꝓsequatur embryonē causa ei⁹ nocumentum aut lesio faciens ipz aborsiri: aut interficiēs ipm: tunc oz vt curet cū medicinis ꝓseruantib⁹ embryonē quas dicem⁹. Propt lubricitatē vo ab hūidatib⁹ q̄ ē plima lubricitat

oz in horis pregnationis vt administrent clisteria lenitiua cuacuantia stercus: deinde administrent iniectiones t prouocantia vrinā t clisteria mūdificātia matricem.

Ca. xi. de regimine bono ad illud.

Si vt i potu detur aqua radicis cū oleo de kerua aut decocto alhalcee aut fenugr. cū oleo de kerua. Et detur in potu oi bus. x. diebus aliquid de pillulis fetidis t dek hiera. G. in potu. Clistere bonū ad illud et ad ventositatē. ℞. saunē t origani anicos t keisim t ramoziz anetū t camemille t rute halcee t fenugrā. pugillū. i. decoquāt in. iij. lb. aq donec ꝓsumat medietas t sumat de illa min⁹. lb. t adde sup ipam sextariū. i. olei alrazaki t sacraiati. i. olei sisamini: t vtere ipso clisteriza ndo t clisteriza ipsam in oibus iiij. diebus cū tantūdē. Et cr eo est ut sumat collo quintida t perforet t extrahant grana eius t ipleat oleo de lilio: t dimittatur die t nocte. deinde pretereat in mane super cineré calam: t dimittat donec bulliat oleū integre: deinde coletur t clisterizet cū eo recpt̄ur dū est tepidū. hoc ēt ē mirabile ad lubricitatē humidā. t post huius cuacuationez oz vt administrent olea odorifera cala inuncta t iniecta t suppolita in lanis. Et cōfectiones magne t medicamē alkakungi t diamarte t saggzencea in oibus iij. diebus. aut. v. t similiē de diamuscho t diasperma ton. Et iterū sumat confricis thuris t ciperi tritorum etiā amboz añ. ps. i. t myrrhe ps. ß. decoquāt cū septuplo sm aque donec remaneat quarta t coletur. t clisterizetur cr ea cū. iij. ℥. in oibus trib⁹ diebus postq̄ ita cuacuata fuerit humiditas que ē ante ipsam. Et ex pessarijs bonis sunt bdellū t galbanū t gluten alibat t āmoniaci t nigella cōiunctis t singulariter. t administrentur post mūdificatiōem. Et supponantur spica t crocus t mastix t myrrha t galia t castoreū t bdellū t similia in oleo nardino aut adipe anseris sup lanā mundē. Et supponat post illud cuius premissio necessaria est coagulū leporis t medicine conseruantes fetū in ventre matris cū non est nocumentū cōplexionis calide aut apostematis calidi t similiū illis. Et medicie que sunt ad coz sicut zedoaria t dozonigi t ben duo t letificātes t diamuschū t mithridati. Ad medicamē phibēs aborsū ℞. dozonigi t zedoarie t castoreī t asse t galie t mu schi t cardamomi minoris t gallarū t spodij oium añ. ℥. i. cū aqua frigida t clisterizetur calefactū ante hoc. t ex eis que cōferūt in eo sunt ordeū t camemilla t assa t tanetū t ameos t similia. Ca. xij. ō regimie aborsus t extractione fetus mortui.

Cū dozis aborsus in quibusdā horis necessarij est de quibus est illa que est cum pregnās est puella pua supra quā timet mors ex ptu. Et de illis est cū i matrice est nocumētū t additio carnis stringens super fetus egressiōe quare interficit. Et de illis est apud mortē fetus in aborsiri: aut interficiēs ipm: tunc oz vt curet cū medicinis ꝓseruantib⁹ embryonē quas dicem⁹. Propt lubricitatē vo ab hūidatib⁹ q̄ ē plima lubricitat in vita matris t nō occuperis in vitā fetus: imo studeis extractione ipsi⁹. Et aborsū quidē qñq; facūt motus: t qñq; facūt ipsū medicine. Et medicine quidē facūt qñ interficiūt: Et qz ꝓuocāt mēstrua cū fortitudie. Et qñq; facūt cū lubricitate.

Et interficiētes fetū sūt amara. Et prouocātia mēstrua iterū amara t acuta. Et lubricāta sūt humida viscosa que administrent bibita t suppolita. Et ex morbus est phloma t ꝓprie ex saphena p⁹ basilicā t ꝓprie sup magnitudiné ciunij t famis exercitiū t saltus plurimi t delatio oneris grauis t vomitus t sternutatio. Et de regie bono in illo est ut nitromittatur in os matricis pregnātis charta facta licinium: aut pēna: aut herba amara: vel abrasa cū mensura quātitatis pēne ex vsné. aut ruta aut hartaiata aut siracost: ipsa. n. aborsiri facūt ꝓculdubio t ꝓprie qñ iunūt ex aliq̄ medicinarū aborsiri faciēti sicut alkatrā t pulpa colloquintide. t de medicinis quidē aborsiri faciēb⁹ alie sūt singulares: t alie cōposite. Et singulares quidē tā dirim⁹ i tabulis medicinarū singularium t cōpositas in antidotario. Hic vero dicem⁹ de vtrisq; ordinib⁹ eas que magis opantes sunt in mētione. De medicinis vero singularibus q̄ sunt longiquiores a vehementia caliditatis sūt sicut semē taphse qđ ē silex nasturtio. t est ei odor nasturtij: t grana harmel iterū bibita t suppolita. Et oleū ballami cū supponitur extrahit fetū t secūdinā: t alla t galbanū fortē ē iterū. Et buchos marie in hoc ca. fortis ē valde bibita t suppositā: ita q quidā existimāt q si pregnās iacet sup eā pducit eā ad aborsiendū: t siccus et⁹ corrūpit fetū limus sup ventrē: quāto ergo plus suppositus sup cotē. t similiter succus reliquarū hartami tarum. Et si in potu detur de vsnem persico pondus. ʒ. iij. ejiciet fetū in die illo. t cū sumit de corduineu tertia. ʒ. ß. ejiciet fetū t facit possidē caliditatē t motū. Et iterū si iijciat decoctio pulpe colloquintide in iniectorio narrato fiis decoctiones suas aut supponit in lana suppositorio ascēdēte. Et ex medicinis bonis est cinamomū cū pmiscet cū rubea: ipsū ens aborsiri facit fetū bibitū aut suppositū: t cū hoc sedat nauseā. t de illis que ꝓprietatem habēt ē vngula alni: fm enim q quidā existiant si cū ipsa suffumigef fetus mortuus extrahit ei: t cū ex stercore eius fit suffumigatio p traiectoriū extrahit mortuū velociter: Et similiē suffumigatio cum oculo piscis saliti. Et de medicinis cōpositis ebibitis in hoc est medicamē forte in faciēdo aborsuz t extrahēdo fetū mortuū qđ ℞. asse pōdus. ʒ. ß. t folioz rute sicce. ʒ. iij. t myrrhe. ʒ. ij. t est dos. i. fiunatur in potu cū decoctiōe saunie dos. i. in mane t dos. i. in vespis. aut sumat aristo. lon. t gentiane t baccaz lauri t myrrhe t costi marini t calfelignee nigre t rubee tincture t succi absynthij t cozdumeni recentis acuti t piperis t mescat rame sir etiā ptes equales de quo bibatur oi die aure. i. x. diebus Et de medicinis bonis facientibus aborsū cū facilitate cū sedatione nausee est illud qđ ℞. ciamomi

ț coʒdumeni ț fauine oʒum añ.ʒ.x. myrrhe.ʒ.v.ț
sit dos eius.ʒ.iij.oi die ț alkeuiat cū hoc mūdificatio entre ț exitus secūdine. Et tyriace diatesseron
ețiā est fortis un faciēdo abortū ț extrahēdo mortuū
Et ad infantē mortuū sumant.ʒ.iij.aque rate ț tan
tūdē aque fenug.decocti cū ficub⁹ decoctiõe multa
ț oziga.ʒ.iij.ț sumāt potu.ipsa.n.lubricāt mortu
um ț qnqz dat in potu aque ffe quātitas.ℓb.i.ț pul
uerizat desup altee.ʒ.i.ț dat in potu ț vomit: ț sit
sternutatio.ț dat in potu aqua rute plima cū oleo
de fenugreco decocta cū dactilis ț ẽ cõueniẽs secū
dine. Et de pessarijs ẽ mediulla coʒdumeni de qua
ț aromatico fiat pessarū: ț suppoat. Pessarū for
te. ℞. succi cucu. ali. kirat. viij. cõfecti cū felle taurio
ț supponat: extrahit.n. fetū mortuū. Pessarū pau
li. ℞. hellebo ʒ mirr ț staphisagriā ț aristo. ro. ț bu
chozmarie ț grana almezerion ʒ pulpā colloquin
de ț āmoniacū: teranț oia preter āmoniacū: ipsum
nāqz resoluit in aqua ț aggregēt cū eo reliq. ț qnqz
põit cū eo fellis taurini exsiccati ps.i. ț fit ex eis pes
sarū. ț iterū aliud forte valde. ℞. salis āmōiaci triti.
ʒ.x. āmoniaci.ʒ.iij. ț ficiat sal āmōiac⁹ cū resolutio
ne āmoniaci. ț fiat ex eo pessarū ț supponat nocte
tota et quasi pedib⁹ sup puluinar. ț injūgat iterum i
eā qō sit sicut decoctio absynthij ț sicut succ⁹ rute ț
sicut decoctio sauine ț oleū de kerua.

C.xiij. de instō quo iniectio fit in matricem.

Pōnet vt sit instō quo iniectio fit triāgula
re extremitatis lōgū hūs collū fm mēsuram
longitudis colli mīcis mulieris q̄ curat: et
talē vt ingrediat os mīcis ț sentiat mulier q̄ ī pue
nit in spacū itra mīcē. Et injiciat p ipsū illud qō il
erficit ț qō lubricat ț qo extrahit. C.xiij. de
regie quoʒūdā ānquoʒū ț extrahēdo fetū mortuū.

Extractio fet⁹ mortui ț incisio ei⁹ cū ferro cuz
difficilis sit p⁹ ꝓsideret an sit salubris an sit
nō salubris. Si ergo fuerit ex illis q̄ salu
bres sūt fim⁹ audaces in curatiõe ei⁹: ț si nō, phibe
atur illud. Mulieri enī cui⁹ dispō mala est accidit
syncopis cū vigiliis ț oblitiõe ț mollificatõe ț dis
locatiõe: ț cuz vocat nō fortasse rūdet: ț cū clama
tur alta voce rūdet debilit: deinde supuēit ei syncō
pis iterū. Et de illis sūt q̄ spasmant cū tensiõe ț pul
sant earū lacti ț phibent a cibo ț ẽ pulsus earū pu⁹
frequēs. Illis vo que saluāt̄ nil accidit de hoc.
Oz ergo vt mulier respiciet sup caput ț sup dorsū
suū ț sit caput ei⁹ declīe ad inferiora ț crura ei⁹ ele
uata ț cōmodāt ẽ mulieres: aut accipiāt ab ol latere
si fuerint pūtes: ț si nō ligēt pect⁹ eius ad lecū cuz
ligamēcijs ț nō attrahat coʒp⁹ eius apud tēsiõem.
deinde apiat obsterix rectū colli matricis ț mungat
manū sinistrā oleo ț aggreget oēs digitos in lōgi
tudie ꝓtensos ț introducat eos in os matricis ț
dilatet eos et cū eo qd ẽ supra ipsos de oleo ț ungat
ț bene oz figere vnanos qb⁹ fetus extrahat ț loca
eleuata vt figantur in eis vncini. ț si appropriat ei qō i
ucū. Ista ergo sūt loca in fetu q̄ decidūt sup caput
oculi ț os ț cōlij ț palatū ț sub mādibula ț furcu
la ț loca ꝓpiqua costis ț sub hypocōdrijs. Jn fe
tu vo qui descēdit sup pedes sūt ossa que sūt supra
pectinē ț coste medie ț furcula. deinde teneat instō
quo extrahat fetus cū manu dextra ț introducat
manū sinistrā sub vēcio in eo qō ẽ inter digitos su
os ț infigat in pūb⁹ locoʒ que dicim⁹ donec pue
niat ad rẽ vacuā ț infigat ecōtra vncin⁹ alius vt sit
attractio equalis tūc declinet ad pcē aliquā. deinde
tendat ț non sit tensio equal in directo tūc: imo i la
terib⁹ etiā sicut fit in ablutiõe denuū. ț ozin hora il
la vt mollificet tēsiõe: deinde itromittat index inūct⁹ ț
digiti plimi in eo qō ẽ inter matricē ț coʒp⁹ qō recti
net ț circūdet digiti ei⁹ circuitū. Cū ergo sequit le
tus fz q̄ oz tūc pmutet vncin⁹ pmus ad locū altio
rē. ț ita fiat cū vncinis alijs donec egrediat fet⁹ to
tus cū attractõe. Nō si egrediat man⁹ ānī alia ț nō
est possibilis reditio eius ꝓpt ipsi⁹ coartatõem tūc
oz vt inuoluat sup ipsā pānus vt nō lubricet ț attra
hat in diu donec cū tota egredit abscidat ex ipa vul
ța ita fiat cū egrediūt ābe manus ante aditoria sua
ț nō est possibilis earū reductio. Et silr fiat de pedi
bus cū nō ꝓsequit eos ābos reliquū coʒp⁹. s. incidā
tur ex iugib⁹. Et si caput infantis ẽ magnū ț accīt
ci coartatio in eritu: ț est in capite ei⁹ aqua cōgrega
ta tūc oz vt introducat inter digitos phlobotomus
aut cultellus spinosus aut cultell⁹ quo incidunt he
morroides nasi ț ꝓforetur cū eo caput vt effūdatur
aqua ț detumescat. ț si aqua nō est ț ẽ cēcārijū vt ex
trahatur cerebro ei⁹ fiat. Si aūt fetus ẽ magni ca
pitis nā tūc oz ut fīndat craneū ț capiat cū tenalijs
quib⁹ extrahūt dētes ț ossa ț extrahat. Et si egredi
atur caput ț coarteī pect⁹ tūc fundāt cū hoc ingē
nio loca q̄ sequūt furculā donec pueniat ad ossa va
cua quare effūdat hūitas que ẽ i pectore ț detumes
cat pectus. Si aūt nō adunet: oz tūc ut scidat ț au
ferat furcula: cū. n. aufert obedit tūc. Et si fuerit ite
rius vētris aposiz ț fetus mortu⁹ aut viu⁹: oportet
bit tūc ẽt vt cūet: sicut narrauim⁹ cū eo qō ẽ in pce
ritate ei⁹. Fet⁹ aūt qui egredit sup pedes attractio
fit facilis ț transpositio eius ad os matricis facilis.
q̄ si coarteī apud ventrē ț pect⁹ oz tūc vt attrahat
cū pāno ț findat fm qō narrauim⁹ donec effūdat
q̄ intra ipsū est. Si vo reliqua mēbra auferant
ț recleat caput ț retineat tūc itromittat man⁹ sini
stra ț querat cū eo caput ț extrahat cū digitis ad os
matricis. deinde itromittat in eo vncin⁹ vnus aut
duo ex illis quib⁹ extrahit fetus ț trahat. Et si os
matricis iā coartatū ẽ pp apa calūn accīs ei: tūc nō
oz vt laboret: imo oz tūc vt administret effusio re
pinguiū plurima ț hūectatio ț sessio in tina: ț ad
ministrēt epithiata ad aperiēdū os matricis ț au
ferat caput sicut diximus. In illo aūt qui de semb⁹
egredit sup latꝰ si possibile ẽ vt cūet: equet: tūc admi
nistrētur epithiata ad aperiēdū os matricis q̄ dixi
mus: ț si nō fuerit illud incidat infans tot⁹ inter⁹
Et necessaria ẽ post administratiõem harū rerū admi
nistratio specierū curatōis aplārū calox que eueni
unt in matrice. q̄ si accidat sanet, curet cū eo qd

ẽt in.c.sue: C.xv. de regie ꝓgnātis p⁹ abortū
Jim abortit mulier fetū oz vt suffūligēt cum
bdellio ț sopo ț alhārnuel ț glutie albor: et
ouigīo ț synapi al. vt currat san. ț ñ igrosset
qf reticat ț doloꝛẽ faciat. C.xvi. de exctõe secūdie.

Egenū quidē i extractõe qō administrat in
ea absqz medicamie ẽ ut sternutet cū aliquo
coʒ que sternutare faciūt: deūt teneat ambas
nares ț os violēt quare inspissat vēter ț tendit ț lu
bricat secūdina. Cūqz appet secūdina tūc tendatur
paulati cū facilitate ț nō sit in ea labor vt nō abscin
dat. Cū ergo timet abscisio stringat illud qō sequit
manū cū cora mulieris cōstrictiõe ț pata ț elabore
tur in sternutatõe. Cūqz tardat casus secūdine non
tendas eā tensione aliqua: imo stringe eā ad coxas
ambas ligatiõe deluper taliter vt nō ascendat. Et si
fuerit adherēs cū ꝓfunditate matricis tūc subtilia
tio sit in sepatõe ei⁹ cū motu leni ad latera vt molli
ficennur ligamēta. ț oz vt nō cadat in hoc labor: oio
Et si fuerit retentio eius ꝓpt vehemētiā opilatōis
ț cōstrictōis oris ſtōi ingenerur vt carmiet aut cum
digitis aut effusiõe vnguētoʒ cal⁹ mollificatiuum
fm ꝓpinquioꝛẽ ꝓparatiõem situs mulieris q̄ posis
ẽ i ea. ț fortasse ẽ iacẽ ei⁹ pueriẽs ad illud. Et qñz
adiunāt ad illud vnctões ț empla lenificātia d fortis
sub vmbilico ț alchati. Et qñqz sufficit linimētū di
gitoʒ obstetricis. deūt regat regimēto sternutatio
nū ț suffumigationū ț trinarū ț oz q̄ bibūt ț igenie
tur oi ingenio. ꝓla. n. in quolibet spacio putrefit et
linit ț cadit Et adiuua te cū diureticis fortib⁹. Et ad
ministra ei tinā decoctōis vsnē: qm̄ facit ipsā cadere
Et de illis q̄ faciūt ipsā cadere ẽ ut infūdat i mīcem
vnguētū basilicō: ipm. n. putrefacit eā ț extrahit ip
sū. ț cū egredit admistret oleū ro. ț silia. Et de his q̄
adiunāt ad lubricatōes eius ẽ vt i potu det aqua ro.
recētiū pulueriʒata desup altea: aut det in potu aut
suppoat aligd de stercoꝛe accipitris: ț administret
desup qō dictū ẽ de medicinis faciēt⁹ abortū i se
tū ț pessarijs ț suffūigatōib⁹. Et de suffumigatōi
b⁹ bonis ẽ hellebo⁹ al. facta suffūigatõe cum eo. ț
aristologia facta suffumigatõe. Et de antiqs fuerūt
q̄ ꝓcepūt obstetrici vt inoluet manū suā i pāno et
intromitteret eā. ț accipet secūdinā. ſz hec cura ẽ do
lorosa: nā cū nō egredit secūdina tūc ipsa carmiat ț
egredit post dies. Alterūt ꝓēti accīt dispō maligna
ꝓpter vapoꝛes malos ascēdētes ex secūdina ad ce
rebꝛ ț coꝛ ț ſtōz. Oz ergo vt succurrat ad ꝓcumē
ta earū cū suffumigatōib⁹ aromaticis ț potu almei
sus ț diamuschi. Et administrēt epithia sup coꝛ et
ſtōm ț medicie aromatice factices coꝛdi. Et gdaz
antiquoꝛ locut⁹ ẽ de extractõe secūdine fmonē quē
ego sua dictõe narro. Jngt ludus: Si remāt secun
dina in matrice post exitū fetus: tūc si os matricis ẽ
aptū ț secūdia ẽ suspēsa q̄ iā collecta ẽ ț ẽa ẽ silis spē
in latere matricis: tūc exitus ei⁹ est facilis. Et oz vt
caleſiat manus sinistra ț mungat ț intromittat ad
ꝓfundū: ț querat cū ea donec inueniat secundinaz
cū collo matricis ānexā: ț oz vt trahat ñ ſz rectiu

dinē: qm̄ timeni⁹ inde puerꝛõe matricis: nec ꝑ at
tractõe vehemēti: imo oporteꝛ iu ꝓmis vt pmutet cū
facilitate ad latera dextra ț sinistra: deinde addat i
ñtitate attractōis. Ipsa enī attrahit tūc ț sepat ex
adherētia. Et si os matricis fuerit adunatū admini
stra spēs curatōe q̄s dixi tibi: ț si nō fuerit vtus de
bilis administra res mouētes sternutationem ț fussia
migatões cū spēb⁹ in vase. Et si apit os matricis tūc
tu intromitte manū ț extrahe eā fm q̄ diximꝰ. ț si
nō egredit secūdina cū istis reb⁹ tūc nō solliciter: ex
hoc. Ipsa enī post dies paucos reloluet ț curret sic
currit aqualitas san. Et vo augmentū odoris eius
facit dolorē capitis ț oꝛrūpit stomachū ț angustiā
facit: qf nō oportet vt solliciteris. ț oporteī vt nō sit
abbreuiatio in administratõe suffumigatōis cū reb⁹
pueniētib⁹ ad illud. Jnquit: Et iam exp⁹tus sum in
hoc suffumigationē nasturtij ț ficuū siccaꝛ. Et ali⁹
locutus est fm fmonē quē scripsim⁹ fm modū suū
etiā. Etiā videt mihi vt ponant medicie acute sicut
r uta ț prassiū ț aborzanū ț oleū de liliis ț oleū de
alcanna tante ñtitatis q̄ humectiant medicine sicce
aggregēt totū illd in vase nouo ț coopiat caput ei⁹
et fiat in eo fozamē puū ț itromittat in fozamie can
na ț ponat sub eo ignis: cūqz vno feruoꝛe bulierit
remoue ipm ț pone ipm sup pānas ț approxima
ipm scāno sup qō sedeat mulier ț pone cānā in vulnā
ei⁹ ț coopi ci pānis ꝓpinq⁹ ei⁹ vt nō egre
diat vapoꝛ ț dimitte eā fm hūc modū duab⁹ horis
donec pmutet secūdina. Nō si nō sufficit illd ț de
bilitat vapoꝛ in extrahēdo ipam: tūc tibi quenit vti
emplis q̄ aborzi faciūt fetū. Et administratio nāqz eo
rū p⁹ vapoꝛatoꝛẽ ẽ fortioꝛ ț penetrabilioꝛis vtutis

Ca.xvij. de phibitõe imp̄gnatiõis

Edico qñqz necessariū est, phibere imp̄gna
tionē in pna sup q̄ timet de pru: Et in ea in
cui⁹ matrice est egritudo: Et in ea in cui⁹ vesica ẽ de
bilitas. Grauitas nāqz fet⁹ facit possidere scissu
rā in vesica: q̄re inuolūtarie egredit vrina ț nō pōt
retineri vsqz ad finē vite. Et de regimine in hoc est
vt ꝓcipias in hoza coit⁹ vt caueat forma imp̄gnati
na quā diximꝰ: ț cū diuersitate inter duas spmatis
ejectões ț sepatiõe cū velocitate. Et ꝓcipe vt eleuet
mlier cū ꝓplemēto coit⁹ ț saliat ad posterioza salt⁹
vsqz ad. vij. ț. xv. fortasse eni egrediet spma. Jnceſſ⁹
aūt pnus ț salt⁹ ad anteriora gelcē facit spma fortal
sc. Et qñz adiunat ad lubricitatez spermatis vt ster
nutet. Et de illis que oporteī ꝓsiderare est vt suppo
nat añ coitū ț p⁹ ipz alkitrā Et vngat cū eo ỹga ț silr
cū oleo balsami ț ceruſa: Et vt suppō ac añ ț p⁹ pul
pa ignati ț aluñ: Et suppositō ẽt sumitat⁹ canꝭ ț scis
ei⁹ apō mūdificatōez ț apō coitū ț p⁹ ipm ẽ i hoc
fortis: ț ꝑhe qñ ponit in kitrā ț submergit i calamē
to: Et suppolino folioꝛ algarab post unūdificatōez
ț, ꝑhe qñ cū hoc sūt submersa i aq̄ folioꝛ algarab.
Et silr pulpa collogntide ț alhegueresez ț scozie ser
ri ț cauliū ț scāonez ț se. caul ptes eōles aggregēt cū
kitrā ț supponāt. Et suppositō pipis post coitū p⁹
hibet conceptionem: Et simiiliter suppositio sterco-

ris elephātis sola aut cū sufumigatōe cū eo in horis ꝓdictis. Et de cibitis est vt in potu dentur aĝ albedarūgi. ℨ. iij. phibet eni impgnatione

Capi. xviij. de mola.

Uandoq; accidit mulieri dispositōes siles dispoib⁹ ꝓgnantiū ex retentione mēstruox et alteratōe coloris ⁊ casu appetit⁹ ⁊ adunatōe oris mficis. ⁊ qnq; ē cū hoc duricies q̄dā. ⁊ qnq; ē in ea aligd duritiei in matrice tota. ⁊ accidit inflatio ambax mānullax ⁊ repletio eax. ⁊ qnq; accidit eax apostematio ⁊ sensit in vētre suo motū q ē sic mor⁹ embryonis ⁊ magnitudinē corpis q̄ ē sic ītitas embryonis q⁹ mouet p cōpressionē dextra ⁊ sinistra. et qnq; sic remanet ānis. iij. aut. v. ⁊ qnq; ꝓdit vsq; ad finē vite ⁊ nō recipit curatōez. ⁊ qnq; accidit ei sic hydropis ⁊ inflatio vētris. Oz q̄ tedit ad duritiē nō clamat voce tympani. Et qnq; accidit dolor pientī et angustia ⁊ cū hoc nō parit: imo qnq; ē cā in eo tēsio ⁊ inflatio mēbri mēstrue ĝre ñ deponit aligd. Et qnq; deponit fructū carnis cui⁹ē forma q̄dā cuius spēs nō ꝓphēdunt. Et qnq; est illō qō egredit tñ vērositas. ⁊ qnq; sūt supfluitates aggregate: ĝre egrediunt cū san. plimo ex eo q retinet. Et mola ex oib⁹ ist⁹ ē diuisio secta. ⁊ ē eadē no iata mola: ⁊ alia ab illa nō di mola ⁊ noiat plicenaducē. Et cā in ḡnātōe h⁹ fructi carnis fm q̄ cristinaf sūt due res: ĝrū vna est multitudo matiez effusaz ad eā cū vehemētia calidi-tatis. Et secūdū ē coit⁹ in quo matrix ꝓphēdit aquā mlieris ⁊ extēdit eā cū nutrimēto: ⁊ pp dēsciū vtutis masculinitatis ñ ꝓcipit. Et de signis decernēd⁹ int molā haz spēz: ⁊ int impgnatōs verā ē q⁹ res illa ñ mouet nisi in hora q̄dā: deinde p illd nō mouet: ⁊ é durities vētris cū ea vehemētio: duritie vētris pgnātis cū ꝓceptōe vā: ⁊ sunt mlieris man⁹ ꝓpedes molles valde cū minoratōe. Et sīg discernēdā int spēs alias et ē mola: ē existimatio q̄ ē embryon ⁊ sentit cor⁹ formatū i matrice. Et mlieres accidit ex mola illd qō accidit ex apate mficis ex accītib⁹ colice pp ꝟstrictōez ab ozbo: ĝre accidit dolō vehemēs: iz mlieres hūs molā patiat ex apate colice. Et in colica gō ventositas inuamētū sit cū dacrī indis: ⁊ cū eo qō vocāt affeiz et sīlib⁹. Apa. n. resoluūt ipm dolorē ⁊ cū hoc extra

r Egime in hūt molā L. xix. de cura ea ē paucitas mot⁹ ⁊ dimissio exercitij ⁊ relinquinatio in dormiēdo cū elevatōe inferioris ⁊ phibitio iferior a latē iferioꝝ. Et sīdiget phlomis et eñone ⁊ vomitu fiat. Et in religs curatōib⁹ fiat curatio apatū ḡnatiox ⁊ cū mollificatis. l. emplīs et vapozatōib⁹ ⁊ embrocis ⁊ tīnis. Et ex eis q̄ abortūt et abortū facit p⁹ illd. qnq; eni resoluūt māz facīē molā: ⁊ qō ei ille ē: ⁊ qnq; eiciūt ea: ⁊ mlieres suf ficiūt in ea labore: ⁊ dādi in potu logodiō: ⁊ dādi in potu oleū alkakiugi ē eni vehemētis iuuamēti in hoc.

La. xx. de signis nālib⁹ ⁊ non naturalib⁹ part⁹

Figura nālis pi⁹ ē vt egrediat sī cap suū fm

f rectitudinē oris matricis absq; iclinatione manib⁹ ei⁹ ex tēlis sī coxas. ⁊ q̄ ē ꝓeter illā est nō nālis: iz q̄ ei ꝓpior est; est vt egrediat sī pedes suos ⁊ egredīt man⁹ ei⁹ extēle sup coxas. Qō si caput declinat a rectitudine: aut remouēt man⁹ a coxis ⁊ egredīt pedes ⁊ retinent man⁹: tunc est mala. Et forme exit⁹ malis q̄nq; interficit fetū ⁊ matrē: ⁊ q̄nq; euadit ex eis mat ⁊ moritur fetus pp illud qō aduenit ei de labore. Et accīt ei aparo exterius q̄n̄ ꝓgat ⁊ non sedat in trib⁹ diēb⁹. Et q̄nq; ꝓducit ad apata casa ⁊ euadit fet⁹ ⁊ morit mat. Et q̄nq; ꝓfocat in hui⁹moi puer ⁊ moritur ꝓfocatus.

La. xxi. de difficultate ptus.

Difficultas ptus aut fit cā ꝓgnātis: aut causa fet⁹: aut causa mficis: aut fecūdis: aut cā

d vicinātium ⁊ cōicātū aut cā horē pt⁹ aut cā obstetricis aut ꝓpter cās p̄mitiuas. Facta vo cā ꝓgnātis ē vt sit stricta: aut passa egritudiēs aut famē aut sit timida: aut nō ꝓsueta impgnatiōi: aut ptus: imo tūc est pmū cū pit: q̄f ⁊ timor ei⁹ maior: ⁊ dolō ipius vehemētior: aut ē anus debilis: aut est plīme adipis: aut ē vehemētis pinguedinis hūtis strictū al mezē cui⁹ mezen nō dilatat ⁊ nō dilatat ⁊ nō adinuat nūbz vehemētis frigoris ꝓssione lacertoz vētris vt ē pue tollerātie in dolore ⁊ est vehemētis pmutatōis ⁊ ingetudinis q̄f ꝓducit ad illud ad cāz aliā ⁊ alteratō figur infātis ab eo qō ꝓuenit. Facta āt cā fetus: aut ē pp genꝰ eius Feia eni pemi⁹ ē difficultatis ptus ꝓmasculus: aut ē pp magnitudinem eius aut magnitudinē capitis eius: aut grossitudiez corpis eius aut pp multā eius puitatē: aut lentatē q̄f nō submergit cū fozmis dicit aigli: aut pp alterationē creature ab eālitate facilis lubricitatis: licut si sit sicut ille q h⁹ duo capita: aut quē ꝓmitnūerato embryonū. fozasse eni i vētre vno sūt. v. imo q̄nq; nūerato maioz illa q pui sūt ⁊ diuersi. Et q̄nq; nūerato plima valde in cisti vna. ⁊ q̄nq; ē difficultas ppea q̄ ē mozu⁹ q: nō sit ei adiutoziū pp motū ei⁹ aut ē debilis ⁊ fit pnū adutoziū ꝓpter motū ei⁹. et q̄nq; fit difficultas ppea q̄ figura ei⁹ exit⁹ ē nō naturalis sicut si egredīt sup pedes suos: aut sup latus suū: ⁊ man⁹ ei⁹ sūt plicate sī coxas ⁊ genua ei⁹. et istud sit pp corruptionez mot⁹ ebryonis aut ꝓpter multitudinē igetudis parietis. Et ex eis q̄ securitatē faciūt eius ē vt sint igetudo ptus ⁊ dolor: deciuis ad inferiora ⁊ sit anhelitus bonus. Facta vo cā mficis ē vt sit matrix pua i q̄ coāgustat icessū: aut sit sicca valde i q̄ ñ sit lubricital: aut sit i ea ꝟstricta valde creatioe. aut pp ꝟsideratiōz ab vlceri⁹ ⁊ religs spēb⁹ ꝟstrictiōis: aut sit i ea aliqua egritudinū malaz: sicut phlon aut vlcera: ⁊ ragadie: a hemoꝛoidel i mficē: aut fuit iā clausa q̄f scissiuz fuit siphac ab oze matricis scisiōe nō ꝓpleta: q̄f ē ei⁹ dispō sīc dispō ꝟstrictiōis matricis i creatione Facta aūt pp secūdiaz ē vt secūdia nō disrūpat ꝓpt grossitudiez suā: quaf nō repiat fet⁹ euasionē aut rūpat ab eo velocit ⁊ egrdiāt hūtates plime an ꝓpleñtū fetus q̄f nō inueiat euasiōez. Facta vo cā vicinātiū ē vt sit i vesica apa aut no cumūi aliud ex fixiōe vrine ⁊ alijs: aut sit i intestio fex sicca plima: aut apa: aut colica alterī⁹ generis: aut hemoꝛoides: aut ragadie ani: ⁊ sicut si sit

lia mulieris subtilia. Facta āt cā horē ptus ē vt sit fet⁹ velox i administratōe pt⁹ ⁊ oxdiatōr i eo ⁊ nō depastus ē a tubet ĝuedie rei sup se sicut sepe ptigit illō iz pseuerauit: q̄f accīt q⁹ difficilis fact⁹ ē pt⁹ eo nō existēti fozti. ⁊ si fuerit fozt⁹ iz q⁹ oz erit debil iz q⁹ oz. Facta āt ppt cās p̄mitiuas ē sicut si forte fiat frigus: q̄f fozt⁹ fiat cōstrictio mēbroꝛ ptus: ⁊ ꝓpter illud multiplicat i regiōib⁹ septētrionalib⁹ ⁊ vētis septentrionalib⁹. ⁊ fit in regiōib⁹ ⁊ tpib⁹ ffis difficilioz. ⁊ q̄n̄ ꝓducit h⁹moi difficultas ad magnificatōem vētris ⁊ inflatōem mirac. aut fozt⁹ fiat calor ĝre fozt⁹ fiat mollificatio ⁊ vtutis: aut aduēiat ei tristitia. ⁊ sic est mulier sit plīm vtēs aromaticis ⁊ odozamēta aromatū: ⁊ fiat matrix ei⁹ assidue attractōis ad supioza: qua, ꝓpter nō oz apud difficultatē ptus ⁊ casū virtutis vt olfaciat aromatica sup retentionem necītatis i reductōe virtutis ⁊ si cadat. Et multotiēs ꝓducit difficultas ptus ex cāis ꝓdictis ⁊ ex medicamīe cōstrictiuo ⁊ inspissatiuo ad hoc vt icidant vene in pectore ⁊ pulmōe: q̄f ꝓducit ad sputū san. ⁊ tussim ⁊ ptisiz: ⁊ q̄nq; ꝓducit ad incisionē nerioꝝ ⁊ lacertoꝝ pp vehemētiā ei⁹ qō accīt de tēlioe cum paucitate cōplemēti ꝓpter defectū lenitatis ⁊ lubricitatis: quare ꝓducit ad spasmū. Et q̄nq; ꝓuēit res in quibusdā earū ad hoc vt findat mirac vētris ⁊ illud ē q̄f supfluit ispissatio. L. xxij. de signis.

Sīt vt sentiat dolorē an ptū ⁊ p⁹ ipsū i anterio

e rib⁹: nā si declinat ad pectinē facilis fit ptus: ⁊ si declinat ad posteriora difficilis.

L. xxiij. de regie ei⁹ quā ledūt ptus accītia.

Sīt ꝓgnās apprōpiquat ptui necēariū ē tunc

c vsa assiduet balneatōem ⁊ tīnā. ⁊ melī⁹ ē vt fiat extra balneū vt nō debilitet quare mollificet aut administret inunctio pectinis ⁊ dorsi ⁊ coxaruz cū eis, que sūt sicut oleū anetinū ⁊ camemillinū ⁊ de keiri ⁊ alia ab illis. ⁊ assiduet suppositionē aromatt coz. ⁊ effūdat i mā sua cerataria subtilia ⁊ olea mollificantia ⁊ mucilagies mollificātes sicut adeps galline ⁊ anseris ī pinguate tepida nō sfra: iz sit ad' calidi tatē ꝓpinquioz. ⁊ ꝓpter eā ē siccitas vulue ⁊ coxpis ton⁹ cū vulua. Et oz vt i potu dēt pp difficultatē ptus mēse vno oī die i ieiunio mucilagies sicut mucilago cydoniox cū mucilagie seleos lini. Et sīr det ei potu in diēb⁹ dolozis ptus aqua fenugreci. Et sit cibus ei⁹ ex olerib⁹ lenificatiuis ⁊ alelfidabegi ⁊ cāo pinguis ⁊ gallīa piguis: ⁊ interdicāt ei stiptica. Et oz vt suffumiget vulua suā cū muscho ⁊ aromaticis.

Cūq; ptūs ⁊ ptus ⁊ incipiūt accītia ei⁹ comedat rē pauce quātitatis ⁊ multi nutrimēti ⁊ bibat de sup vi nū odoriferū. deiū oz vt sedeat mulier hora vna et tendat pedes suos: deiū relupinet sup dorsū suū hora vna: postea surgat subito ⁊ ascēdat grad⁹ ⁊ descēdat ⁊ clamet. Cū ergo apīt os mficis parū ⁊ incipit augmētari ⁊ apiri: tūc oz vt suffumiget quātū posse ē ⁊ ꝓpter eā scidit siphac ⁊ labozet siti ⁊ apiat os suū quantū pōt ⁊ itromittat aerē plīn attrahēdo ipsum narib⁹ quāto plus pōt. hoc. n. attrahit fetū ⁊ secundā, ⁊ melī⁹ sup qō sedet ap pnū ē scānū posito pul

uinari p⁹ ipam: ⁊ illud fiat post aptiōez oris mficis Qō si mulier fuerit piguis iaceat sup vētrē suū. ⁊ ponat caps suū sup terrā ⁊ intromittat genua sua sub pectre suo vt cōpmat os mficis cū vulua ei⁹: deinde ungat vuluā suā cū lenificāndo⁹ predictis. ⁊ oz vt dilatet ⁊ apiat cū digitis. Cū ergo facit illud ⁊ comtat vēter eius parit velocit ptū quadrupedū. Cūq; ꝓpter fecūdina sciat q⁹ fetus appropiāt. Et si nō sciat pp grossitudinē sui: oz tūc vt leidat vnguib⁹ aut instro noīato līgua assūpto int duos digitos cū facilitate ne iueniat fetū ⁊ ledat ei donec scindat ⁊ curret hūtas ⁊ lubricet fetus. Qō si tu admīstras scissiōez secūdine ⁊ fetus nō ē cōpletus icuruat fm accāa p⁹ euadēdi ⁊ plōgat spacū ⁊ exsiccat vulua secūdū illud effundēdo lubricātia ⁊ ceratoria subtilia ⁊ mucilagines in vulua ⁊ adipes liqfcos ⁊ albumen oui ⁊ vitellū eius: ē. n. regimē mirabile. La. xxiij de regie ei⁹ i q̄ fit difficil pt⁹ absq; scīta medicinarum.

Uādo difficil fit pt⁹ tūc face eā odozare odo-

q res delectabiles cū quātitate pua. Et si vt⁹ fuerit debilis da ei pc[illegible] aquā carnis: ⁊ cibā eā cibis bonis pauce quātitatis sicut sūt lozbilia ou a ⁊ sīlia. Et da ei in potu cados vini odoriferi aroātici. deiū fac eā sedē ⁊ tpa sessiōem ei⁹: ⁊ si ē hyēs accēde ignē plz: ⁊ si ē estas eucta eā ⁊ fac eā sedē usq; ad hy pocōdria i aqua repida ⁊ ad calitatē aliquātulū declini ⁊ ꝓpter eā ea in q̄ decocta sūt. Mo. x. calamēt: ⁊ suppōe ei collyriū ex eis q̄ sit sicut myrrha: ⁊ intūge pectinē ei⁹ ⁊ mēbra ptus ei⁹ ⁊ dorsū ipsi⁹ cū cerato et adipe tepidis ⁊ ꝓpe si fuerit cā frig⁹: ⁊ sīr mucila ginib⁹ ⁊ lubrificānib⁹. Et q̄nq; ē tibi necēariū vt clisterizes cū eis vulua ei⁹ ita, vt ꝓcipias vt ponat sub anchis ei⁹ sit ipsa resupina sup puluinar ⁊ teneat pedes ⁊ apiat core ei⁹ quātū posse ē ⁊ effundet eā lubrificatia ⁊ alia sīlia cū iniectōe vltia i cāna cui⁹ lon gitudo sit lōgitudo mficis ⁊ pl⁹. Et dīte eā. i. hora vsq; quo testētur mulieres q⁹ os mficis ei⁹ iā aperit ⁊ q⁹ hūtates iā incipiūt currē. tūc ergo face eā sternutare ⁊ fac eā sedē sup scānū ⁊ ꝓcipe ei vt exꝑmat se ⁊ cōpme ilia ei⁹: ipa. n. pariet. Et fozasse q̄nq; idigebis vt apias vuluā ei⁹ cū instro quo nanes exhunt vt apias os mficis ei⁹ ⁊ apiat. Et oz vt exꝑiāt sup eā figure iacē di sup vētrē ⁊ sup facie extēlis mānib⁹ ⁊ resupie ⁊ alie ⁊ fidera q̄ illarū fac appropiquare cap ifantis' vulue ⁊ alleuiat ptū ⁊ caue ne dimittas obstetricē labo rāf i receptōe ⁊ i dimissiōe vulue ei⁹ cū lubrificatiuis Qō si hoc regimē ñ excusat adiueneris cū medicis ⁊ suffūigatoīb⁹. Cūq; das in potu ex medicis allentātib⁹ ptū ex pillis ⁊ alijs: ⁊ nō parit: oz vt sorbeat in hora meridiei de iure faseoloꝝ ⁊ ciceris cum oleo ⁊ samio: deiū cū securus fueris ꝓpe ei vt suppōat aliqd de suppositorijs q̄ dicem⁹ ⁊ dormiat sup ipsum postea cū mane fuerit sacrū suffūiga eā cū aliq̄ suffumigationū quas dicem⁹. deinde itera dare in potu medicinā. Si aūt nō cōfert administra epithimata dorso ⁊ umbilico cū aqua rute cōfecta cū faria alsee lē. Et cū fozte fit dolor ⁊ ꝓpie ꝓpt frig⁹ ponat i

vulua oleū calefactū qđ dicebāt antidotario. Et anti
g gđ ꝑmi dirēt i extrahēdo fetū igeniū i ca. moti
uū. cui⁹ nos relatiōz dimisim⁹ pp putatē fiduciē
i ipō La.xxv. de regie ei⁹ c⁹ gemini pedes egre
diunt añ cap.

Potest vt subtiliatō sit q reducāt pedes et
o cōuertat cū subtiliatiōe: ita vt equef sedēs t
eleuētur crura ei⁹ donec descēdat caput ei⁹
Qđ si nihil de hoc ē pole liget genitus cū vitta lie a
t extrahat. Et si non est possibile vt fiat sine icisione
fiat illud ſm mōz g dēs ē i genitu mōtuo. Capi.
xxvi. de regi. ei⁹ cui⁹ fet⁹ egredit ſſ lat⁹ suū.

Sit primū illi t eāt cū eleuatōe ad ſſtioza: di
c de cū cessiōe t lenificatōe cū facilitate.

La.xxvij. d ꝛgie ei⁹ q pit apate i mſrice eius
existente.

Dmistrēt ſſ eā ceratoria t olea: deiñ admini
a stra ei illa q scripsi tibi debēt fieri i pigm d foia
part⁹ t aliis. La.xxviij. de regimine ei⁹ cu
ius partus fit difficilis cā magnitudinis.

Potest vt iuciat obstetrix politatē hmōi fe
o tus quare subtiliet in extractōe ei⁹ paulatim
tunc si valet illud in eo bñ ē. t si nō liget eum
cū margie pāni t rahat cū subtiliter valde cū qbus
dā attractōib⁹. Qđ si illud nō cōfert administrēt
forcipes t extrahat cū eis. Si vero nō confert illud
extrahat cū incisione ſm q facile sit t regat regimi
ne sens motui.

Lxxix. de regie ei⁹ cui⁹ pt⁹ fit difficil cā mortis fet⁹
aut malitia figure part⁹ cū qua nō sperat vita.

Dmnistrent medicine extrahētes fetū mor
q tuū de his que dicta sūt t dicentur. Qđ si illō
nō confert suspēdat cū vncinis t incidat fru
stati t extrahat t felitia ad hoc añq̄ inflet. Si ergo
fuerit caput magnū t polis fuerit eius cōquassatio
aut incisio vt currat qđ ē in ipso fiat.

La.xxx. de regimine nausee eius.

a Spgat aqua sup facie ei⁹ si nō tinet reuertio
ptus t viuificet vt⁹ ei⁹ cū aromaticis. t fac
eā sumē aquā carnis cū vino t specieb⁹ cōdictib⁹.

La.xxxi. de medicinis facile efficiētibus ptū.

o Omnes medicine que educūt vermes t asca
rides extrahūt fetū. t cū in potu sumūt mulier
ō corticib⁹ cassiefistule. iiij. aur. parit statī. Et sumē i
potu aſſā t castorei ē bonū t vltimū. Et sumere in
potu cinamomū ē bonū valde. ipsū. n. accēsa ptus
alleuiat t partū. Et iterū decoctio folioꝝ altee roma
ne cū aqua t melle ē ex eis q alleuiāt partū valde qm
alleuiat accidentia ptus t partū. Et iterū aqua fenu
greci alleuiat partū valde. Et iterū medicamē bonū
t vltimū est vt sumatur capil. ve. t dissoluatur ꝑtri
tus cū ſiropo ro. t aliquātulo olei t sumat in potu t
ſiat puleguū. Qđ ſle bone que st quozūdā medicoꝝ
me nup ꝓcedētiū t quas mihi attribuerūt quidā
postremi. ℞. cinamōi t sauine ăboꝝ añ. ʒ.x. cassie
bone. ʒ.vij. cinami t myrrhe t arist. ro. t costi amāi
oīm. añ. ʒ.v. ſtōacis t opij ăboꝝ añ. ʒ.ij. muschi de
fallo. ʒ.i. quartā: fiant ex eis pille t denī i potu aur.

iij.in.ij. ℥.vini antiqui. t qđ magis dligendū ē. est
vt minoꝛet opiū t sufficiat de eis. ʒ.i. Pille alie bōe
℞. sauine. ʒ.x. t rute. ʒ.v. t granoꝝ harmel. ʒ.iij. et
alse t āmōiaci t rubee oim añ. ʒ.iij. fiāt ex eis pille t
bibāt ex eis. ʒ.iij. cū decoctōe, puocāte mēstrua sic ē
decoctio de sauina t pulegio t rubea t cū decoctōe
fasceloꝝ rubeoꝝ t cū succo rute. Pille bōe. ℞. sauie
ʒ.ij. alse āmōiaci rubee oim añ. ʒ.ʒ. t sūt dos. i. Et ite
rū arist. ló. pipis myrrhe oim equales ptes: fiant ex
eis pille t sit dosis. ʒ.iij. oi die cū. ℥.i. aque lupinoꝝ
sūt eni aborū facientes partū alleuiātes mūdifican
tes matricē cū fortitudie. Et sile illis in suis dispōsi
tionibus est illud qđ ℞. bdellij subalbidum myr
rhā, t sauinā: de quo sūt pillule auellanis similes et
bibantur qm alleuiāt partum. Cōfectio bona valde
de qua dī q nō equat ei aliq̄: ℞. myrrhe t castōrei
t stoꝛacis oiz. añ. aur. i. cinamōi sanie ăboꝝ añ. aur.
ʒ.cōficiant cū melle cui⁹ dos sint duo aur. t melius
est vt detur in potu cū vino: ē eni vtia. De emplis
t epithimatib⁹ sumatur decoctio pulpe colloquin
tide: t succus eius que hūida ē: ē melioꝛ: t misceat
cū ea succus rute t ponat in ea aliquid myrrhe t li
matur cū ea pectē viq̄z ad vmbilicū. Suppositoria
fortia i faciēdo descēdē illō qđ sit epaſ: sūmergat lana
i succo pulpe colloquintide t succo rute t suppōt aut
suppōt arist. et in lana: aut supponat buchomarie
aut staphisagria t cucumer asinin⁹ t cōdūt: aut sup
ponat collyriū ex helleboro t oppoponaco t felle
taurino: facit eni descendere vnū t mortuū. Me
dicine facientes illud cū ꝓpietate. Dioꝝ vt difficul
tatē teneat paciēs in manu sua sinistra magnet: aut
liniat cū cinere vngule asini qm est vltimū: aut suffu
migetur cū ea. Et sit vngula equi t sit suffūigatio
cū eo oleo piscis saliti. Et dē q si suspendat coxall⁹
etiā in coxa dextra cōfert difficultati part⁹. Et dicit
q si suspendat sup coxā eius stoꝛax aphucana non
aduenit ei dolor. Et dicit q si terat crocus t cōficiat
t fiat ex eo nux t suspendat super eā expellit secūdi
nā. Suffumigatōes: suffumiga cāsu myrrha qm ē
bona valde: t iterū eū myrrha t galbano t castoreo
cōfectis cū felle vaccino. sumat ex eo aur. i. t suffūi
getur cū eo. aut sumātur sulfur citrinū t myrrha ru
bea t fel vaccinū t oppoponacū t galbanū t suffūi
getur cū eis. t suffūigatio cū spolio serpētis: aut cuꝝ
fimo colūbino est alleuiās. Et fortasse interficit suffu
migatio cū spolio serpentis fetū. Et suffumigatio cū
oppoponaco solo alleuiat t cū stercoꝛe accipitris.

La.xxxij. de regie infantis cū nascitur.

h Dnec prosecuti sum⁹ in li. vniuersalū ꝛre
ḡrat illic. Lxxxij. d suppositoꝛijs enixaꝛ

p Vtrus nō extendit i masculis vltra. xxx. t i fe
minis vltra. xl. dies t plus parū. Et accūt le
tub⁹ egritudies plurime sicut fluxꝰ t retentio san. qđ
perducit fluxus sang. ad casū virtutis. Et retētio mē
struoꝝ ad se. prauas t ad apata ꝓtua: t multoti
ens accidit exitura ex ptu difficili. t q̄z accit eis in
flatio ventris t fortasse moꝛiūtur. t san. quidē ptus
vehementioꝛis ē nigredinis q̄ san. mēstruoꝝ qm

est retentionis longioꝛis spacij.

Lxxxiij. de regie multitudinis sanguis eius.

Dm multiplicat fluxꝰ san. enixe oꝛ vt cū vitta
c ligentur manus eius t ponant sup ventrē ei⁹
pāni in fust in aceto t supponant collyria ex
eis que sunt sicut balaustie t karabe t rose t tus cuꝫ
vino pontico: t oꝛ ut deuitet medicias cauterizātes
ipse eni st male matrici ꝓpter neruositatē eius. Et ō
illis quibus inest ꝓpietas in hoc ſm q dicit est su
spensio stercoris porci in lana t suspenda t in coxa
ei⁹. Lxxxv. de regie paucitatis san. eius.

Vādoq̄z parit aut aboꝛtit t timetur q̄ sā. ei⁹
q mioꝛetur: aut apparet illud nūc recti⁹. ē ut sol
licitudo sit in prouocatiōe san. eius t attenua
tione ei⁹: nā cū retinet facit accidere apata: t sternuta
tio in hoc est iuuatiua. Et de medicinis quid⁹ fit suf
fumigatio i hoc ē vt suffumigef cū synapi t harmel
t bdellio t myrrha. Et iterꝰ suffūigetur cū oculo pi
cis salitī: aut cū vngula equi aut asini. Si aūt illud
nō excusat aliquid: nūc necessaria ē phlomia saphene
vt extrahat san. t, phibeat nocumēta replonis t apa
tionis eius: t fortasse ꝓuocabit. Et phlomia vene
curuature poplicis est fortioꝛ. La.xxxvi. de re
gimine fedūꝫ eius.

a Qua oꝛdei cōfert ei: ipsa. n. cū hoc nō retinet
mēstrua: t similiē granata dulcia. Et ſm qui
dē febrū earū ē, ꝓpter retentiōem mēstruoꝝ. Lū er
go curatio fit cū phlomia saphene fit iunamētū ei⁹
ea. La.xxxvij. de regie inflatōis vētris ei⁹.

d Etur in potu diamarte t dei i potu alkakigi
t denī in potu, serapinū t oziganū t mastix
cū equalitate. La.xxxviij de regie dolōsi mſricis

s Edeat in aqua tepida: t tinungat loca sua cū
oleo viol. dulci tepido. La.xxxix. de re
gime vlcerum eius.

Etēt cū vnguēto albo t ſſtib⁹ ex vnguentis
c cōueniētib⁹ vulneribꝰ supra membra neruosa

Tractatus. iij. de reliquis egritudinib⁹ ma
tricis exceptis apatib⁹ t q̄ currūt curſu eoꝝ.

La.i. de iudicijs menstruoꝝ.

Enstrua t pata in quātitate t qualitate
sua t in tpe suo currētia ℔z cōsuetudiez
suā nāle in oi spacio sunt cā sanitatis mu
lieris t mūdificatōis corporis ei⁹ ad oi no
cumēto i quātitate t qualitate t faciūt ipsaz acquirē
castitatē t paucitatē desiderij. Et mēstruatio equalis
ē vt menstruet mulier in oi mense vsq̄z ad. xxx. dies
t qđ est supra illud t qđ ē infra illud qđ cadit in. xv
t. xvij. ē nō naturale. Et cū alterant mēstrua ab eq̄li
tate t dispōe sua nāli ſt cā egritudinū plīm. t parū q
dē accidit vt alteret in tpe suo. Et ex nocumēto al
teratōis menstruoꝝ puenitur ad additōem debilita
tis mulieris t alteratōem forme eius t paucitatē cō
ceptiōis eius: t ex multitudie aboꝛtus ei⁹ t ptꝰ ipi⁹
ad debilitatē fet⁹ cū nascit. Rētētio aūt mēstruoꝝ t
paucitas eoꝝ cōmouēt in ea egritudines replonis
oēs t pparāt eā ad apata: t dolōsel capitis t reliquo
rū mēbroꝝ t tenebrositatē vīsus t perturbationem
sensus t se. Et multiplicat cū, ea replo vasoꝝ spmatis

ei⁹: ꝛre fit dūderās nō casta t nō suscipiēs filiū ex i
ḡnatōe ꝓp corruptōez mſricis ei⁹ t spmatis ipi⁹.
et pducit cū eo res ad ꝓcatōez mſricis t strictura
anhelit⁹ t retētionē ei⁹ t pulsū cordis t syncopiz et
singultū: t q̄z mortē. t accidūt ei difficultas t di
ſtillatio pp opilatōez matiez. Et q̄z accidit ei spu
tū san. vomit⁹ ei⁹ t, ꝓpe in ḡib⁹ t cursus ei⁹ fluxu
vētris Et dinersificant iste egritudies ex eis ſm di
uersitatē replonis ei⁹ Nā si fuerit cholerica gnābūt
in ea egritudies cholerice. Et si fuerit melācholica
gnābūt in ea egritudies melice Et si fuerit phlatica
gnābunt in ea egritudines sanguinee Et si fuerit san
guinea gnābunt in ea egritudies sanguinee Et de
mlieribꝰ qđē ē cui⁹ ablatio mēstruoꝝ festinat: ꝛre i
xxv. t etiā. xl. anno fit finis vite sue. Et de eis ē in q̄
tardat illud vsq̄z quo puenīant. l. anni. Et q̄z per
uenit retētio mēstruoꝝ ad alteratōez dispōnis mlie
ris ad purpureitatē ſm q dī in ea. retētionis men
struoꝝ. Et appet in ea cui⁹ mēstrua absciduntꝰ lac t
significat illd. Et q̄z accidit retētio mēstruoꝝ ꝓp
toznositatē mſricis L.ij. de supfluitate mēstruoꝝ

f Upfluitas i hoc q̄z fit ſm semitā q̄ nā ex
pellit supfluitates: qđ qđē ē laudabile cū fi
pduc ad supfluā turpitudinē t cursū quo ſt
ſdigest. t q̄z fit ſm semitā egritudis: aut pp dispo
tionē in mſrice: aut pp debilitatē mſricis: t illa ē de
terioꝛ: q̄ fit, ꝓpt malicia cōplonis alicui⁹: aut, ꝓpter
vlcera t cozrosionē t hemoꝛroidas t fricatione t ra
gadias: aut, ꝓpt aptionē oꝛificioꝝ venaꝝ t absciſio
nē eaꝝ t scissurā ipaꝝ, ꝓpt cām corporeā: aut extrin
secā ex corruptōe t pulsiōe: aut casu: aut ſſtib⁹: aut
malicia ꝓpꝰ t difficultate ei⁹ aut, ꝓpt vehemētia one
ris Secā āt cā san. aut ē, ꝓpt multitudinē t dūitz ei⁹ t
exitū ipi⁹ cū vtute aut nō cū vtute nature t rectifica
tione ei⁹. Et nos qđē iam dixim⁹ illā q̄ fit regimīe
nāli q̄ abe sūt ditise. Iz sunt abeꝛpes in hoc q vtreq̄z
nō reuniēt nisi cū adest debilitas: aut, ꝓpt guitatem
sā. sup coꝛp⁹. aut, ꝓpt debilitatē in corpe. licz nō sit
sā. t rāsiēs eq̄litatē in q̄ntitate t q̄litate sua: aut, ꝓpt
acuitatē san. aut tenuitatē t subtilitatē ei⁹: aut, ꝓpt
caliditatē ei⁹: aut, ꝓpt multitudinē aquositatis ei⁹ et
hūiditatis: Iz ois fluxꝰ san. icipiat paulati subtil: de
inde icipit, p cludubio puenire ad grossitudinē: de
inde descēdit t puenit ad subtilitatē t paucitatē et
aquositatē. t hec ē dispō i oi fluxu san. ob quācūq̄z
eāz fit. t cā in hoc ē q̄ orificia venaꝝ t incelsus vē
tositatis sūt in ꝑmis stricta t in fine ei⁹ strigūtur ite
rū: t adunant, ꝓpt siccitatē. Et cū supfluit fluxꝰ
san. segt eū debilitas appetit⁹ t debilitas digōnis:
aut iflatio extremitatū t coꝛpis t malicia colozis. t
q̄z pducit ad hydropisiz. Et q̄z pducit multi
tudo exit⁹ sā. ad dūitz cholere: ꝛre accidūt fe. cho
lerice moꝛdicatiue, ꝓpt inflāmatōez caliditatī moꝛ
dicatiue q̄ eḡtur p sā. Et accidūt itez h oꝛripilatōes
Et q̄z accidit h caliditas i cā appetit⁹ cibi quē fec
forte necariū obsilitas caliditatis t addit i cā appe
tit⁹ stōi, ꝓpt defecū sā. t accidit dolor: i doꝛso pp té
sionē neruoꝝ positoꝝ i illo loco. Et q̄z mltiplicat

fluxus san. ex mficib⁹ cā multitudine humoꝝ.

Capitulum.iij. de signis.

Jus quidem q̄ ē fm semitā expulsionis
e nālis signū ē q⁹ nō segtur eā nocumētū
imo pducit ad iuuamētū ei⁹ z nō aduenit ei lesio neq; alteratio vtutis. z plurimuꝫ qdē accidit in pinguib⁹. Facte vo eā repletiōis cōis quaꝫ
e, pellit nā a dūo a⁹ ḡre expellitur: signū ē repletio faciei z coꝛpis z exuberatio venarū: z alia ex signis repletiōis. z qūq; ē cū ea doloꝛ z qūq; nō sit. z dū debilitat nō retiet. Et cognoscit pñans cū san. ut exicceī san. z cōsiderēt an coloꝛ ei⁹ declinet ad albedinez: aut citrinitatē: aut nigredinē z purpureitatē ḡre euacuat humoꝛ q dñat cū eo iterū. Factā vo eā debilitatis mficis z aptionis venarū eius signifi cat exit⁹ san. puri nō doloꝛe faciēs. S. vo causa ē acuitas san. cognoscit per coloꝛē suū z acuitatem ipsi⁹ z velocitatem sui exit⁹ z paucitatez absciliōis egressionis. In facta vo ꝓpter subtilitatē san. cū mā aquosa z hūiditate est san. aquosus nō calid⁹ z ledit cū stipticis. z qūq; apparet in ea quasi ꝑgnatio. z qūq; apparēt in ipsa sicut accidētia ptus ḡre parit hūiditatē z sūt lacerti coꝛpis eius vehemētis mollitiei: ḡre sūt lenes postq̄ voluerūt coagulari z qūq; nocēt ei curatiōes diuretice ꝓpt caliditatez suā: ḡre addūt in aquositate san. Facta vo ab vlceribus cū materia z doloꝛe ē cū vehemētia doloꝛis

In facta vo a corrosiōe egredit paulatim. q. fer z ꝑpe qū est a venis ablaq; arteriꝭ. Et si fuerit coꝛrosio in ꝓfundo mficis erit coloꝛ nin⁹ niger. Et quādo ē illic z apud os matricis possibile ē ut tangatur. Facta vo ab hemoꝛroidib⁹ hz periodos mēltrue. Et qūq; non sunt ei periodi: imo ē sequēs replet̄onē: z sunt signa hemoꝛroidarū mficis manifesta. Et ē iā fm plurimū niger nisi sit ab arteriꝭ z qūq; ē hemoꝛroisaic⁹ frustati frustati. Et multoties gdē associat hemoꝛroidib⁹ in mfice doloꝛ capit⁹ z grauitas capitis z doloꝛ in viscerib⁹ z epate z quādo currit sanguis ex illis hemoꝛroidib⁹ remouetur illud accidēs.

Capi.xiij. de cura fluxus san. z in fine ei⁹ cura patientis fluxum mēstruoum.

Acta quidē fm semitā expulsiōis nālis z
f facta a repletiōe z grauedine san. sup coꝛ
p⁹ oportet ne retineatur donec tūcaf debilitas. Et qūq; excusat phlobotomia ad expectationē illi⁹, ꝓterea q: expellit repletionē z trahit materiā ad ꝺtrariū. z qñ causa est cholera euacuetur z ꝑpe cū eis que sūt sic fum⁹ terre z myrabolani, ppt illud qō in vtrūq; est ꝺ virtute stiptica. z si fuerit cā aquositas z ꝓuocatio ei⁹ z attractio ei⁹ ad cutem denk in potu de gūmi arabico z dragagāto. z si cā fuerit debilitas mficis aggrega ad medicinas stipticas medicinas ꝓfortatiuas cū sua aromaticitate z ꝓprietate sua. Et si cā fuerit vlcus curet cū medicinis cōpositis ex ꝓfortatiuis z stipticis z diureticis. Et illa q̄ est ex hemoꝛroidib⁹ curet curatiōe hemoꝛroidarū z cū se. lini cā aqua calida. z oꝛ ut obfuentur hoꝛe getis. z si fuerint illic periodi curet uncis hoꝛis periodoꝝ z studeat ad sedādum. Cū ergo influit flu. san. oꝛ ut ligētur ambe manꝰ a radice achutoꝛiꝝ z vtriq; pedes a radice coꝛarum apud duo inguina. deinde ponātur vētosi cū inferioꝛi pte mānulle z vbi incedūt vene alcēdētes ex mfice ad mānullas z fugātur z eligat vētosa magna. Jꝑa. n. retinet sāgui. in hoꝛa vna: deinde oꝛ ut ꝓsequēter adhibeat reliq̄ cura. Et qūq; retinet fluxū san. posito vētosarū super locū q est int vtrasq; anchas. Et oꝛ ut patiēs fluxum san. cibet cum eis q̄ sunt sicut vitelli ouoꝝ sorbiliū z cum omni qō ē velocis digestionis ꝓfortatiuo. Et qūq; oporteat ut cibet aq̄ carnis fortis q̄ acetosa facta sit cuꝫ aqua sumach z aq̄ acetose z potib⁹ boni odoꝛis ex carne bona: qm̄ ne cessarij sunt: z sūliter sorbitionib⁹ hūidis ex sauic et amulo z vino nouo grosso dulci: z deuteret antiquū subtile. Et qūq; conueniēs ē eis vinū mellis recēs.

De medicinis aūt cōlib⁹ z ꝑpe fluxui sā. acuto calido arnoglossa ē meliꝛ inio nō ē ei par. Et qūq; absciditꝫ fluxū san. oīno bibita z iniecta z ꝓfert chꝛonice z nō chꝛonice z potꝰ alhalce iterū. Et administratio cāsoꝛe bibēdo z supponēdo de illa cōferūt ad illud ē sumere i potu lac bū decoctum cū ferro ignito z i quo ē scoria ferri de quo cū qbusdā stipticis i potu tribuāt oī die. ʒ.iij. z acetositas citri bona ē valde. Et sili⁹ det in potu gūmi arabici cū dragaganto: z semē lini cū aq̄ calida. Et trocisci cū cāsoꝛa ꝓferūt ei valde. Et sili⁹ det in potu gūmi arabici cū dragagāto z se. lini cū aq̄ calida z trocisci de balaustijs. Cōfectio medicine vltimi iuuamēti. ꝛ. terre sigillate z boli armeni z aluminis gallaꝝ z sādaraꝝ ptes eq̄les de quoꝝ sūma accipiat. ʒ.i. z cāsoris pōdus. ij. ℈. oꝛ: z galie. vi. ʒ.i. qō totū dissoluat in ʒ.i. siropi myrtidini. Et iterū acacia balaustie galle heuflitides sumach myrrha tus z opiū: ꝓficiāt cuꝫ aceto acuto fort: z sit dosis. ʒ.ʃ. Et iterū dragagāti magisterij cuppule glādū myrrha tus opiū: ꝓficiātur z fiāt pillule z sumantur de eis. ʒ.ij. sūt. n. bone valde. Et iterū bibat ꝺculaꝝ marinarū q̄ ꝙparant a sāco Jacobo adustarū pōd⁹. ʒ.ij. cū aq̄ sumach z cydonioꝝ z dactiloꝝ. z ista ruꝫ cibi añꝫ indigeāt vinificatiōe vtutis fortī sūt alhulē z karos z almosos: z ex carnib⁹ hedi z auiū mōtanarū: z ꝑparatā patell⁹ cibaria ex lēnib⁹ aceto ꝺditis q̄ oia sūt ffa: et deuitēt oēm cibū calidū actu aut potēcia. Et ꝺ supposituꝝ cōib⁹ sūt suppositoria facta ex lithargirio z dragāto z halaustijs z ira sigillata z dolo armeno z antimonio z alijs. Descriptio medicaminis ad illud. ℞. colcotar z dragātū z acatiā z coꝛtices turis z antimoniū: z fiant ex eis troc. Deinde sumātur ex eis auꝝ. i. boli armeni z gūmi arabici z karabe oūz añ. auꝝ. i. z ponant in duab⁹, ʒ. succi stipitici: aut aq̄ z clisterizet cū eo mastix fm q̄ sciuisti. Cōfectio cisteris ad matricē. ℞. aluminis. ʒ.ʃ. z semis hyusq; ami albi z opij ambꝝ añ. ʒ.i. sextam z supponat.

Pessariū bonū z ꝑpe ad coꝛrosionē z vlcera. ℞. testas furni z succū barbe hircine z acacią aggregēt

z fiat pessariū cū aqua gallarū imaturarū. z iterum galle imature z balaustie z amilū z opiū z alumē et rubarbarū z gna myrthi viridia sumach succ⁹ barbe hircine grana agreste charte cōbuste sandalū albū coꝛtices turis terra sigillata capita granatoꝝ foliū scoria ferri coriādrū siccū supponāt de eo. ʒ. iij in lana viridi ibibita i aqua myrthi z teneat eā tota nocte. Et iterū balaustie z sordes veru z charte combuste z alumē z dragāti z cyminū ifusū i aceto et bolū armenū z rob alcath cōficiāt cū aqua salicis z coriādri viridis z suppoāt nocte tota. Et de tūis ꝙferē tibus eis ē ēcatisma in decoctōe calamēti z foliozuꝫ ei⁹ z fruct⁹ ipsi⁹ z radici ei⁹ decocti cū myrtho z rosis capitib⁹ z coriandꝝ granatoꝝ z xilocaractis nabathi z balaustijs z barba hircina z gallis viridib⁹ Et de epithatib⁹ z vnctionib⁹ cōferēt ei⁹ ē epithia de alcāna sup fumē z yngē ptes mficis cū oleis stipticis stipticitatis sorbis z reiterem⁹ distinctiōez cure fluxꝰ san. factus ꝓpter tenuitatē z aquositatez eius, Dico ergo q̄ neceariū i hoc est vt fiat q̄ currat aquositas eius z opet sup ipsū cū sudatiōe z prouocatione eū eis que sūt sicut decoctio assari z apij et rubee z que sūt silia illis: currat vna vice z ꝓcuretur alia cū facilitate z prouocatōe z sudatiōe. z fricetur coꝛpus ei⁹ cū pāno aspero. z liniat coꝛp⁹ ei⁹ cū aq̄ mellis z cū emplis hydropicoꝝ. Et qñ cōfert ei vomit⁹ sorbis. z oꝛ penit⁹ vt declinet cū medicinis eaꝝ z cibis istarū ad illud qō exsiccat z ingrossat sang. Si vo est cā vlceratio tūc ꝙfert hoc ynguētū. ℞. balaustias z plūbū vstū z fiat ex ābob⁹ z ex cera cerati cū oleo ro. z supponat. qdā aūt faciūt ne cariū curōn. paciētis fluxū san. mēstrui ca. vnū z ē curatio cōposita ex mūdificatōe z stipticitate z cōfortatione z ē vt ꝓcuret mēstrua ei⁹ in hoꝛa vt nō tardētur: deinde agitent mor⁹ eius z mūdificet matrix eius z cōfoꝛtet vt nō suscipiat sup fluitatē egredētē a necessitate. Dicit ergo oꝛ vt denk in potu sauine. ʒ x. z se. mente. ʒ.i. se. senicu. ʒ.ij. ponant in vase z fundāt desuper vini puri. lb. ij. z decoquāt donec medietur z ꝓciant de sup sacrocolle z licij ābozꝝ añ. ꝓdus. ʒ.ij. butyri vacci. z mellis añ. cochliariū. i. z fumat de eo i potu in ieiunio quātitas. i. cochliarij et tarder cibū vsq; ad vesꝑā z faciat illud trib⁹ diebus Et ego dico q̄ quāuis hoc iuuamū sit ꝓplurib⁹ horis qūz nō est fluxus san. mēstrui ex cāis aliis faciētibus necessariū esse vt stipticis puris z tu cognoscis eas. L.v. de vlceribus mficis z putrefactiōe ei⁹.

Am significauimus in eis que ꝓtulerunt il
i lud z tu scis q̄ cause eoꝝ sunt cause vlcez

Et cause vlcerū sunt ex causis intrinsecis z ex curribus acutis z plagis vlceratis: aut accidentibus defoꝛis ꝓpter percussionem aut casum: aut ꝑpt partū aut ꝓpter alia: aut ꝓpter vuln⁹ ex morsica mine/suppositō z instrumento incidente. Et quandoqz sunt cum putrefactione z qūq; sunt omnia illa cū sordibus z sordite: aut cum mundificatione z sine sorditie. Et quādoqz fiunt in profūdo z qūz sūt in nō ꝓfūdo. Et qūq; sūt cū coꝛrosiōe z ablaq; coꝛrosione z cū aꝑate z ablaq; aꝑate La.vi. de

Significat illud signis vlcez matricis
l san. z ꝓpe si sīg sūt sup os mficis in cius
ꝓrio. Et significat illud cursus saniei z humiditatū diuersi coloris z odoris. Et nocumētū ex medicinis q̄ mollificant z iuuamentū ex eis q̄ stipticitate faciūt. Et signū mūdificatōis vlcez mficis ē vt sit illud qō egredit ad grossitudinē z albedinem declue z planitiē sine doloꝛe vehemēti z setoꝛe et mordicatōe. Et signū q⁹ ipsa sunt sordida z tabida est multitudo humiditatū virulentaꝝ z q⁹ currit ex intestino. q⁹ si fuerit illic putrefactio erit sile aq̄ carnis z q⁹ illō qō residuat ē putridū malū. Et si fuerit cū coꝛrosione erit illud qō egredit nigrū cū doloꝛe vehemēti z pulsatōe. Et signū q⁹ ipsa sūt cū aꝑate ē adherentia se. z hoꝛripilatio z qō dicem⁹ de signis aꝑatis z iuuamēto ei⁹ z coꝛrosiōe ei⁹ L.vij. de pu

De iteꝛ ē ram⁹ trefactōe mficis
h capli vlcez mficis. Et ē cā in ea difficultas
pr⁹. z moꝛs embꝛōis: aut admistratio medicinaꝝ acutaꝝ: aut cursus calidus z acut⁹: aut vulnera putrefcā. z sit in ꝓrio. z sit in ꝓfūdo. z sit cū sorditie z cū ꝑuatōe sorditiei. z fcā in ꝓfūdo si cuāt ex hūiditatib⁹ diuersis egritudinib⁹ z fortasse plīn assistat feci L.viij. de coꝛrosione mficis.

Alm dixim⁹ coꝛrosiōis signū in eo qō egre
t dit z dispositionē doloris in. c. fluxꝰ san. Et dīa qō int coꝛrosionē mficis z cācrū ē q⁹ cū coꝛrosione nō ē ḡuitas neq; duritics z segtē ges in horis ghusdā z ꝓpe p⁹ exitū ei⁹ qō egredien. z non ē lōgitudo pluma. spacij in curatiōe ꝓueniente. spaciū vo cancri ē assidui doloris z ē ibi pulsatio longi spacij. La.ix. de cura

o Portet vt ꝓsideꝛet an vlc⁹ sit sordidū an nō
sordidū. Si ergo fuerit sordidū mūdificet i ꝑmis cū aq̄ mell⁹ z silib⁹, piecti i eā cū instrō iacidi: aut cū decoctōe ireos: aut cū ynguēto mūdificatiuo Et si fuerit coꝛrosio iniice i ipsas ynguētū rectificās coꝛrosionē cū mūdificatōe. Et admistra cibos ꝙuenientes. Et ꝓsidera iteꝛ an sit cū apostemate an nō cū aꝑate. Si ergo fuerit cū aꝑate curet pu⁹ z sedet cū curatōib⁹ aꝑatis q̄s dicem⁹ Cū ergo mūdificat matrix tūc curet cū ꝙsolidatiuis q̄ sūt ynguēta ꝑdicta. Unguentū q̄ ꝙfert in ꝓncipio rei cū in vulnere nō dū nascit caro: ℞. litharguꝛij z ceruse z sarcocolle ptes eq̄les z fiat ex eis ceratū cū cera z oleo ros. z si fuerit illic sordities ponat in eo paꝛ floris eris. Cū ergo caro incipit nasci z existimat illō curet cū ynguēto hmōi: ℞. tutie ablute ptes. ij. climie argēti ceruse z sarcocolle oium añ. ptē i. fiat ex eis ceratū cū oleo ros. z cera. La.x. de regie deuirginate

Et mliez⁹ ē cui accidūt cū violāt doloꝛes
d magni z ꝑpe cū, colli mficis ei⁹ ē strictū z
pāniculi sūt debiles z ꝙga deuirginātis est grossa. Cū ergo accidūt ei fluxꝰ san. z doloꝛes necesse ē ei vt sedeat in ags stipticis z in vino z oleo: deinde admistrent sup eā cerataria in lana inuoluta sup canna, ꝓhibentē a ꝙsolidatōne z allenict sup

n eam concubitus. La.xi.de cura

Dmistrent medicine medificantes: deinde post illud vngnentū ꝓdictū ad vlcera. ⁊ qñq; a dmisceā cū eo terra sigillata ⁊ q̄ sunt ei ista.

La.xij.de ragadiis matricis.

r Algadie accidunt in matrice aut ꝓpꝓt sicci tatem pueniēte ei maximā ⁊ ꝓpꝓie apud partū. Aut ꝓpꝓt apostema ⁊ sunt in ꝓncipio cū ac cidūt leues occuli doloris q̄ est sub dolore ptus et rcliqs ei⁹. Deinde apparet ⁊ ꝓprie cū tāgit: ⁊ qñq; ingrossant ragadie valde. ⁊ qñq; fiunt sicut verru ce ⁊ remanēt ⁊ ꝓsolidat loc⁹ La.xij.ō signis eaꝝ

P Ossibile ē vt pueniat ad attestationē raga gadiaꝝ ponendo sub muliere speculū cōā vulua ei⁹: deinde apiat vulua ei⁹ ⁊ ꝓsideret illud qō imaginat in speculo. ⁊ illud qō significat eas est dolor apud coitū ⁊ exit⁹ vge sanguinolente

La.xiij.de cura.

n On euacuanꝫ ragadie gn aut sint intrinsece aut in collo sint ⁊ q̄ sequūtur ipm Intrinse ce ergo curanꝫ cū suppositoriis penetrātib⁹ ⁊ distil latoīb⁹ in ctis ⁊ aquis stipticis pmixtis cū vnguē tis rectificātib⁹ sicut vngnentū factū ex climia ⁊ plū bo adusto: ⁊ vnguentū ragadiaꝝ ani: ⁊ fm curatōnē eaꝝ sentict. q. mordicationē. Hō si indigent ma turatōe aliq̄ miscet cū eis sicut vnguentū basilicō cum adipibus. Et si fuerit cū ragadiis grossitudo vehemēs quā significat longitudo spacij ⁊ puitas receptōis curatōis administra vnguentū de char tis cū oleo ros. Si vō nō tollerat illud ponat cuꝫ eo olcū de lilio ⁊ glutē alimbat. Cū ergo gelcāt cu rentur cura ragadiaꝝ ꝓnauꝫ: ⁊ ꝓpe qui vlcerant et qñ indigēt eis q̄ sunt sicut cozices eris optimi tri ti: aut dragantū ⁊ galle: aut aggregatio eoꝝ. In ex trinsecis vō qñq; sufficit laborare cū admistratōe tutie valde trite cū vitellis ouoꝝ aut aggregatiōe li linis. ⁊ sine cessatōe fiat adherētia illi⁹ ⁊ vnguētum de cerusa itez

La.xv.de puritu mficis ⁊ ꝓtapisimo mulierū

Vandoqꝫ accidit in matrice ꝓpurit⁹ ꝓpter q hūores acutos cholericos aut salsos bau rachios: aut corrosiuos melācholicos fm q apparet de dispositōe coloris menstrue aut bo thoꝝ generatas ex eis calidas acutas valde. Fortal se enī supfluit adeo donec deficiāt ⁊ tutē. Et qñq; accidit illi mieri vt ñ satiet ex coitu: ⁊ aduenit ei pa pism⁹ mliez. et quotiēs cū ea sit coit⁹ addit malicia eius La.xvi.de cura ꝓpurit⁹ matricis.

o Ponet vt mūdificet coꝫ⁹ cū phlomia ex nigra. Et si indiget fiat fecū datio ex cepha lica. Et euacuet humoꝝ acutus. s. ois humoꝝ cū eo qō euacuat ipm: sicut cholera cū pillulis de scamo nea: ⁊ phla cū pillulis stomatici ⁊ melia cū pillulis de epithimo ⁊ decoctōe ei⁹. Et frāgat ebulitio sper matis cū medicinis infrigidantib⁹ vt infrigidetur: et cū medicinis adurētib⁹ ipm fm necessitatē ⁊ at testationē cōplexionis ⁊ delibutōe oris matricis fcā cū eis q̄ sunt sicut acatia ⁊ hypoquistidos. ⁊ rose et sandali ⁊ fiet mentuhe ⁊ lex ⁊ acetum ⁊ oleū ros. Et itez q̄ sunt sicut succus portulace. Et qñq; pmisce cū medicinis semen lini: ⁊ fit embroca cū aquis in quib⁹ decoquūtur stiptica ⁊ emplet cū fece eoꝝ. Et si idiget mūdificatōe bibat mel cū aq̄ frigida valde Et ad purium est expertū istud: sumant folia mente et cozices granatoꝝ ⁊ lentes exco ciate decocta cū vino ⁊ supponant. Et iterꝫ sumant croci ⁊ canforē amboꝝ ana sexta. ʒ. i. plūbi adusti tertia. ʒ. i. baccaꝝ lauri. ʒ. v. terant ⁊ cribellentur ⁊ liniatur locus oleo ros. ⁊ ꝓficiank cū albumine ouiꝝ ⁊ aliquantulo vini et supponank. ⁊ itez sumant myrobalanoꝝ ⁊ balau stiarū amboū aā. pōdus. ʒ. i. licij ⁊ salis āmoniaci ⁊ vinū antiquū terant: ⁊ cribellentur ⁊ liniatur loc⁹ oleo ros. ⁊ puluerizēt desup ista. Et de sussumigiis est illud qō fit ex litio ⁊ medulla granoꝝ citri.

Cap.xvij.de fistulis matricis

q Vandoqꝫ accidūt in matrice fistule q̄ qñq; ptransiunt carnē ⁊ apparēt ab eo qō vicinū est ex mēbris ita vt coꝝpant os pectinis ⁊ putrefa ciant ipm ⁊ collū matricis. Et qñq; pueniūt ab ab radendū pilos pectinis ⁊ incedūt vsq; ad ptes ani et lacertoꝝ ei⁹ etiā quare ps eaꝝ tunc ē in manifesto matricis. ⁊ sunt in vnoquoq; latere matricis Et ps in interiori pte matricis q̄ ex eis ē in ꝓfundo mficis ñ ē possibile vt curet: ⁊ silr pueniēs ad vesicā. Relinq; vō ab istis curatiōnē hūr ⁊ si sit difficil. Et deterior illaꝝ est illa q̄ pueniat ab abradendū pilos pectinis ⁊ ꝓpe cū pforat os foramine puo

La.xviij.de signis ei⁹.

f Unt lōgitudo putrefactōnis. Et adherētia dolōis. Et antecessio vlcerū que nō sanant cū curatōib⁹. Et plōgat spaciū ⁊ currit vir⁹: dein de dolores sicut dolores cācri. Et cognoscitur loc⁹ eius cū radio ⁊ vbi pueniāt cū eo. Et scitur stat⁹ eius an sit in carne adhuc: aut ptrāseat vsq; ad os per il lud qō sentit extremitas radij ⁊ lenitate ⁊ mollitie ⁊ aspritate ⁊ duritie.

La.xix.de cura

e Xcuratōnib⁹ ē pforatio. Et multotiēs pdu cit illō ꝓpt neruositatē mēbri ad spasmū et abscisionē vocis ⁊ pmixtionē rōnis. Et perfora tio itez nō est possibil' nisi in eo qō videt: cui⁹ carnē mozuā incidere ē possibile: vez ē meli⁹ vt admistrē tur desup medicine exsiccantes ⁊ mūdificetur coꝫ⁹ ei⁹ pforet matrix ⁊ medicet.

Capitulū.xx.de debilitate matricis.

Causa eius est malitia complexionis ⁊ rari tas texture ⁊ tollerātia egritudinum diuersa rum. Et accidūt ex debilitate matricis paucitas ap petitus coitus ⁊ multitudo cursus menstruorum. ⁊ alioꝝ ⁊ ꝓtractio impgnationis. La.xxi.de cura

c Ura ei⁹ ē cura malitie complexionis ⁊ suc currē ei qō accidit ipi de nocumēt cognitis

La.xxij.de doloribus matricis

f Junt ex malitia cōplexiōis diuerse: ⁊ ex vē tositatib⁹ extēdētib⁹: ⁊ hūiditatib⁹ acciūtib⁹ in ea ita vt qñq; accidat in ea sicut accidit ileostinis de colica

Et qñq; accidit dolor mficis ex abrasib⁹ ⁊ cācris ⁊ ex vlcerib⁹ ⁊ cōicate ei alia ⁊ inguina ⁊ crura ⁊ dorsū ⁊ pecte ⁊ diaphragma ⁊ an⁹ ⁊ caput ⁊ ꝑpe mediuꝫ syncipitis. Et qñq; pmutant dolores ei⁹ ad anchas post spaciū ⁊ vsq; ad. x. meles ⁊ confirmātur i eis. Et tu cognoscis curationē oiuꝫ hoꝝ ex eis q̄ tibi ꝓmis sus sūt: ⁊ nō ē in iteratiōe fmonis ⁊ eis vtilitas.

Cap.xxij.de cursu matricis.

q Vandoqꝫ accidit mulieribus vt currāt ex mficib⁹ earū hūiditates plime putride et currat ex eis iterū spma. Et plmū qdez fit ꝓpt multitudinē supfluitatū: ⁊ ꝓpt debilitatē digestionis i venis mēstruoꝝ cū putrefit matrix ⁊ hz ca pitulū. Et cognoscit substātia ei⁹ ex colore mēstrue ⁊ siccitate ⁊ ex colore ei⁹ in seipso. Secūdū vō ē sic cursus spmatis viri. Si ergo sine desiderio tūc cā ē debilitas mficis ⁊ vasoꝝ ei⁹ ⁊ mollificatio ipsoꝝ. Et si ē cū desiderio ⁊ mordicatione ⁊ ꝓmotiōe tunc cā ei⁹ ē tenuitas spmatis ⁊ acuitas ei⁹. Et qñq; ē cā in eo ꝓurit⁹ mficis ꝑe ꝓducit ꝓmotio ei⁹ ad hoc ut descēdat spma. Et hūtis qdē cursū difficil fit ap helit⁹: ⁊ cadit appetit⁹ cibi: ⁊ destruit colo⁹ ei⁹. ⁊ ad uenit ei apa ⁊ instatio in oculo sine dolore fm plūm q̄ qñq; ē cū dolore. La.xxiij.de cura.

c Ursus qdē spmatis earū curat cū silib⁹ q̄ b⁹ curat illud in viris. Jn curib⁹ vō alijs oz ut incipiat a mūdificatōe coꝫpis cū phlomia ⁊ solutiōe vētris si indiget ambob⁹: deide clusterizet matrix i ꝓmis cū mūdificatiuis ⁊ exsiccatiuis sicē est decoctio ireos ⁊ decoctio ꝓasij: ⁊ fricent crura cuꝫ oleis subtiliatiuis cū medicinis calidis sicē oleū de squināto ⁊ piretro ⁊ pipere: deide ꝓfr post illud ad hibeank clisteria cū stipticis clusterizatis ⁊ ebibitis Et clusterizata magis opank post euacuationē ⁊ sūt aq̄ in qb⁹ decoquunk sicē galle ⁊ balaustie ⁊ corticel granatoꝝ ⁊ squinantū ⁊ myrrh⁹.

La.xxv.de retētiōe mēstruoꝝ ⁊ paucitate eoꝝ.

Enstrua retinēt aut ꝓpt cām ꝓpriā in ma m trice: aut ꝓpt cām cōez. Et illa qdē cā ꝓ ꝓpria in mfice aut ē ꝓpt cām inata. aut ꝓpt cām accidētē alio mō. Ampli⁹ mēstrua retinent aut ꝓpt cām in virtute: aut ꝓpt cām in mā: aut ꝓpt cāz in instrumēto ⁊ ꝑpe solo. Et cā in vtute ē sicē de bilitas ꝓpt malitiā ꝓplonis frigide aut sicce aut cali de. ⁊ frigida aut ē cū mā aut sine mā. Cā aūt i mā aut ē quātitas aut qlitas aut aggregatio ambaruꝫ. Et illa q̄ est ex quātitate ē paucitas: ⁊ illud ē aut ꝓpt inationē ciboꝝ ⁊ paucitatē ipsoꝝ: aut ꝓpt vehemē tiā vtutis ꝓphēdētis cibos. ⁊ si multiplicet nō mū dificat supfluitatē mēstruoꝝ. Et hmōi qdē vlceruꝫ nāe viroꝝ silēs existūt naturis ⁊ sūt potētes sup di gestiōez vltimā ⁊ distributionē necessariā ⁊ expulsi onē supfluitatū fm modū quo expellunt eas viri. Et iste sūt pingues neruose lacertose de quib⁹ sunt fortes viragines q̄rū anche ipsarū pectoꝝ⁹ sūt stri ctiores ⁊ ipsarū extremitates sunt pigues pl⁹ ⁊ sunt multarū euacuationū cū medicinis ⁊ exercitijs ꝓ ptie san. fluētis p nares: aut hemoroidas: aut pla gas aut alia. Facta vō ꝓpt q̄litatē materiei ē: qñ san. ē grossus ꝓpt frigiditatē aut ꝓpt multitudinez ei⁹ qō admisceā ei ex hūoꝝ⁹ grossis. Aut ꝓpt mul titudinē trāgllitatis ⁊ q̄ currūt cursū illo ꝛ de illis q̄ scimisti. Et cā q̄ est ex ꝑte instri ē opilatio. Et illa aut ē ꝓpt calorē exsiccantē ꝓstringētē: aut ꝓpt frig⁹ exsiccās. Et multotiēs facit ipa ꝛ possidere multitu do pot⁹ aq̄ ꝛ ꝓducit ad putrefactionē: aut ꝓpt sicci tatē ei⁹ insp̄issatiōe sua ꝛ ꝓpt multitudinez adipis eiꝰ: aut hūoꝝ grossoꝝ vicioꝝ: aut ꝓpt apata ꝛ ꝓ pter clausurā ꝛ additionem carnis: aut ꝓpter vice ra accidentia in matrice q̄ consolidata sunt ꝛ corru perūt sua cōsolidatione orificia venaruꝫ apārēuꝫ aut ꝓpter torꝫ nositatē in ea supfluā ꝛ puersionē aut ꝓpter debilitatē colli matricis: aut ꝓpt pussionez aut calū claudentē oficia venaruꝫ: aut successione abortus. Facta aūt ꝓpter retentionē menstruoꝝ cā cōitatis alioꝝ mēbroꝝ ē sicut facta cā debilitatis epatis: ꝑe nō emanat san. neq; discernit ipsū: aut ꝓ pter opilationē in eo ꝛ in coꝫpe toꝝ: aut ꝓpt pinguedinē facientē accidere opilationē ꝓstringentem vias cōstrictiōe facta a cōpressione. ꝛ extenuatio cō stringit eas ꝓstrictiōe facta ab exsiccatiōe: aut ꝓpter paucitatē san. ꝛ san. effluit supꝫ mficē cū exitu ꝛ cuꝫ nō inuenit meatū redit. Cū ergo iterat illud dilatat in coꝫpe ꝛ facit incurrere egritudines.

La.xxvi. de accidētib⁹ illa⁹ ꝛ de ꝓfocatiō mficis.

Vandoqꝫ accidūt ei cui⁹ mēstrua retinent q egritudines de quib⁹ ē ꝓfocatio mficis ꝓ pter collectionē suā ꝛ declinationē ad ptē lateris. Et accidūt ei iterū apata matricis calida et dura ꝛ apata viscerū ꝛ egritudines in stomacho ex debilitate digestiōis ꝛ casu appetit⁹ ꝛ corruptōe ei⁹ ꝛ nausea: ꝛ sitis vehemēs ꝛ mordicatio i stomacho Et accidūt ex ea egritudines capitis ꝛ neruoꝝ sicut epilepsia ꝛ paralysis ꝛ egritudines pectoris sicē missil ꝛ malitia anhelit⁹: ꝛ plurime ex egritudinib⁹ epatis sicut hydropisis ꝛ alie. Et alterat ex ea fomia. Et accidunt ei iterum difficultates vrine ꝛ eius cōpel sio ꝛ dolores alchatin ꝛ colli ꝛ grauatur coꝫpus et extenuatur ꝛ contristatur ꝛ aduenīunt ei horripila tiones ꝛ se. adurentes. Et quandoqꝫ fit difficilis ser mo ꝓpter exsiccationem lacertoꝝ ꝛ lingue ex va poꝛe calido. ꝛ fortasse ē illa granitas eā doloris capi tis. ꝛ accidunt ei inquietudo ꝛ tristitia ꝓpter vapo rem. Et qñq; apostemat totū coꝫ⁹ eius ꝛ vēter ei⁹ ꝓpter attractionē virulentie san. ad ipsuꝫ. Et qñq; accidit ei in ꝓplexiōe sua cū retinētur mēstrua qui ē fortis creatiōis cui⁹ vir⁹ est potens ad exercendu supfluitatē retētā ut assimiletur viris ꝛ multiplicent pili ei⁹ aut nascat ei q̄si barba ꝑe frangitur forma ei⁹ ꝛ ingrossat: deinde mouk. Et qñq; puēit añ mor tē ad dispōnē cū q̄ nō ē possibile ut ꝓcētur men strua ei⁹. ꝛ plures ista ꝛ sūt de illꝫ q̄ parū⁹ plurimū. Cū ergo nō coit cū eis aliqs ꝛ recedūt ab eis sui cō pares retinēt mēstrua eaꝝ ꝛ remouenk ab eis. O ꝛ necessaria fac euacuatio ſa. ꝛ acceptio ꝓceptōis ꝛ ac ceptio coit⁹ ꝛ accidit eis ut fiat vrina ei⁹ nigꝫ in q̄ est

sclīmē virulentū sicut aq̄ carnis. ⁊ q̄ſcz mingit sanguinē

La.xxvij. de signis.

i Llius q̄ pendet ex frigore ligniū est ḡuitas somni ⁊ pfundatio in ipo ⁊ albedo coloris corpis et viriditas venaꝝ ⁊ raritas pulsus ⁊ frigus sudoris ⁊ multitudo vrine ⁊ phlaticitas egestionis. Et illā q̄ pendet ex caliditate significant inflatio et exiccatio matricis ⁊ reliq̄ signa caliditatis scita in eis q̄ hērita sunt. Et illā q̄ pendet ex siccitate significant signa siccitatis in ea scita in illis q̄ preterierunt ⁊ verificant eam extenuatio corporis ⁊ vacuitas venaꝝ. Apostema vo ⁊ clausura ⁊ alia sunt notaꝝ signoꝝ de illis q̄ tu iam scisti vsq̄z ad hūc locū

La.xxviij. de curationibus

c Uratio quidē pēdens a calefactōe ⁊ infrigidatione ⁊ gnātione san. ⁊ humectatōne corporis ⁊ curatōnes apostematū ⁊ cura clausure ⁊ filium sunt nota ex radicib⁹ iteratis. Et facta quidē a clausura q̄ nō curat ⁊ ab opilatōne oriticorū venaꝝ ab incarnatōe vlcer ⁊ alius est ḡsi silis: et ei⁹ cura est extractio san. vt nō multiplicet ⁊ mīsidificatio corpis ⁊ pfus exercitioꝝ. ⁊ nō oportet nisi vt afferam⁹ nūc reinemoratione curationū ꝓuocatiū mēstrua. ⁊ sunt ille q̄ mouent sanguinē ad matricē et faciūt ipm penetrantē in poris ⁊ faciūt poros aptos. Et has quidē medicinas iam dixim⁹ cū de singularib⁹ tractaremus in tabulis ⁊ dixim⁹ ibi ⁊ in tidotario. Hic vo volum⁹ dicere de regimine ⁊ medicatōe illud q̄ dō ē magis ꝓueniēs huic loco. ⁊ regimen in hoc est mouere san. cū fortitudine ad menstrua. ⁊ de illis q̄ faciūt illud est phlomia ex saphena ⁊ vena q̄ est post caullā. ⁊ phlomia vene geniculi ⁊ curuature ei⁹ ē fortioꝝ illa. ⁊ ventosatio sup crus et calcaneū et ꝓpzie pinguis ē magis ꝓueniēs. et q̄ſcz est necessariū vt fiat phlomia sup saphenā pedis alteri⁹ ⁊ assiduatio stringēdi cū vittis mēbra inferiora ⁊ ligādi ea ⁊ dimittēdi ea taliter aliq̄b⁹ diēb⁹: deinde admīstrētur medicine vt apiant poꝝ ⁊ currant humiditates viscose: ⁊ sīliter si cā fuerit humiditas. deinde admīstrent medicine ꝓpzie ad quod canchū q̄ sunt subtiliantes san. apientes opilationē Et de illis sunt q̄ bibunt sicut calamentū ⁊ decoctio ei⁹ cū aq̄ mellis ⁊ pulueriz̄atio ipius sup aquā mellis. ⁊ sanina est fortioꝝ ea: ⁊ puleg̃ū est forte vale ⁊ cinamomū ⁊ hierapicra ⁊ serapinū ⁊ oppoponacū ⁊ fruct⁹ ei⁹ et castoreū ⁊ coꝛdumeni ⁊ decoctio emule et decoctio aluſnē ⁊ decoctio fasceoloꝝ rubeoꝝ ⁊ almaroch ⁊ alastirgar ⁊ lemen sanſuct. ⁊ de illis suppositoria sūt sicut albus helleborus ⁊ pulpa colloquintide ⁊ storax ⁊ centaurea ⁊ gūma olive campestris ⁊ oppoponacū ⁊ fructus ei⁹ ⁊ castoreū ⁊ assa ⁊ serapinū et coꝛdumeni ⁊ succ⁹ absinthij. ⁊ q̄ſcz supponit eu foꝛbiū sup cottū ⁊ expectatur sup ipm hora parua absq̄ supfluitate. Suppositoriū bonū. ℞. myrrhe calamenti ambo aū. ʒ. iij. sanine. ʒ. viij. rute sicce ʒ. x. passulaꝝ mūdataꝝ. ʒ. xx. ꝓficiant cū felle vaccino. ⁊ fiant de eis pessaria. ⁊ ter sumant casto ueū et myrrha ⁊ muschus ⁊ fiant silicudines glādi ū cum oleo debent ⁊ supponant. ⁊ oleū alacuhen ꝓuocatiuū est menstruoꝝ cū supponit ⁊ succus papaueris ruffi ⁊ alnelin ƒz partes equales. ⁊ iterꝝ galbanū ponatur in lana infusa in sambacino ⁊ supponat ⁊ matricē. ⁊ de eis sunt emplastra ⁊ vapoꝛatōes: ⁊ vapoꝛatio cū spēb⁹ ꝓuocat mēstrua. Et de eis sunt ſsuſumigatōes sicut cū collogntida sola. ipsa eni ꝓuocat i dispositōe: ⁊ oppoponacū ⁊ sīl⁹ alia ⁊ serapinū et coꝛdumeni. Et de eis sunt tine etiā ex aqꝝ in quibus decocta sunt subtiliatiua ꝓuocātia mēstrua sīc calamentū ⁊ ruta ⁊ puleg̃ū ⁊ silia

Tractat⁹. iiij.

La. i. de nocumētis situs matricis ⁊ apostematibus ei⁹ ⁊ que silia sunt illis.

c Causa est cū sup os matricis ei⁹ egredit aligd qd̄ ꝓhibet coitū ex re addita lacertosa: aut pāniculari fortiaut ē illic incarnatio ab vlcere aut creatōe: aut illud qd̄ est inter os vulue aut os matricis ē fm vnū ⁊ eūdē hoꝛ modoꝝ: aut ē sup os matricis ei⁹ qd̄ ꝓhibet impgnationē ⁊ exitū mēstruoꝝ ex pāniculo: aut in carnositōe vlceris: aut qd̄ est eis silē: aut meat⁹ nō est inuentus in creatōe ita vt accidat virgini cū incipit mēstruari vel nō inueniant menstrua meanti ꝓpter aliquam harū causarū: quare accidant ei dolores vehementes ⁊ egritudo maxima. Si ergo nō ingemetur ei rēdit san. ⁊ denigratur mulier ⁊ ꝓfocatur et mouit. Et q̄ſcz accidit vt clausa retineatur ꝓ accidēs ꝓceptione: quare moꝛitur ipsa ⁊ fet⁹ ei⁹. ꝓuld̄ubio si nō regitur. ⁊ hoc quidē nō ē possibile nisi aliquo modoꝝ: aut sit illud quod apponit oꝛi matricis de clausura rare texture: aut sit hūs fortamina pla ita q̄ possibile sit matrici attrahere de spēmate aligd licet eni paꝛ sit tū ex illo puo sit ꝓceptio si ps ei⁹ est vītas q̄ visum est pho ⁊ ps ei⁹ q̄ viuz est. H. medico. Illud nā q̄s q̄ necessariū ekt in creando membra ē sp ma femine ƒz sermonē phi. ⁊ est illud q̄ in eo ꝓuocat ad matricē intra matricē fm sermonē. H. ⁊ est sperma viri vt sumat ex eo vtutē odoris ƒz suiam phi. vidit eni q̄ cū ouū gallīne crudum roꝛe aspsum est ⁊ ꝓcedit ex eo odoꝛ spmatis viri ꝓuertit ouū in conceptione

La. ij. de cura clausure.

c Uratio clausure est cū ferro non cum alio. Si ergo hec clausura appa rens est: tūc modus est vt distrūpant labia vulue a clausura ita vt ponatur sup vnūquodq̄z labiū pila ⁊ innoluantur pollices panno ⁊ tendantur labia donec distrumpantur ab eo q̄ est inter ea: aut inueris phlomo obtuso ⁊ finde sīphac ⁊ incide carnē addītā si est sīphac paulatim ita vt nō remaneāt de addita aligd neq̄ sumas de radicali aligd ⁊ illud fiat cū calid. Et differētia quidem inter sīphac ⁊ carnē est q̄ sīphac nō sanguinat sed caro sanguinat. deinde pone in ambo labia lanam infusam in oleo ⁊ vino ⁊ dimittatur tribus diebus ⁊ admīstra super eam aquam mellis si ea indiges ⁊ admīstra desup vnguēta nutrita cū cautela a ꝓsolidatōe ⁊ glutinatōe ⁊ ꝓstrictōne ⁊ ꝓpzie illud q̄ incisum est: est caro. Siphac vera paꝛ suscipit ꝓsolidationē post scissurā. Nō si clausura fuerit, pfūda tūc mod⁹ ē vt puenīat ad ipaz vacuus. ⁊ si est siphac fundatur scissione vna non cū illa equalitate: nam fortasse cooperit vesicam ⁊ alia: imo oportet vt caueatur alia sicut vesica ⁊ incidatur si est caro paulatim ⁊ adhereat incisioni lana infusa in vino pontico stiptico: deinde post illud sedeat in aquis in quibus decocte sunt medicine mollificat ine. ꝓ ostea curet cū vnguentis rectificātibus vlcera linitis ⁊ iniectis: deinde cū consolidatiuis. ⁊ cū apparet sanitas oportet vt assiduetur super eā coitus. Et oportet vt caueantur apud hanc scissionē ⁊ incisionē due res. i. abbreuiatio ⁊ in incidendo ⁊ in findendo quantitatē additā. Illud ceni si est cōpositi ē faciens ꝓssibilitatē conceptionis apud coitū q̄ accidit cū ea ⁊ difficilem faciens parū preparās fetū et pregnantē mozi. ⁊ caueatur iterū ne pertrāseat q̄ntitatē additā ⁊ capiat de substantia matricis aliquid quare aperit matrix ⁊ doleat ⁊ incurrat cuzez ⁊ ipsa mū ⁊ egritudines permitiosas. Cū ergo feceris hoc oportebit vt abstineas eā a frigore ⁊ non apropinques medicinā frigidam actu omnino: imo oportet vt sint oēs distillationes ⁊ iniectiones ⁊ suppositoria expoliata frigoze.

La. iij. de mō in administrādo hanc sessionem

p Reparetur mulieri sedes co: ā lumine super quā sedeat ei pauco sustētaculo ad posteriora. Cū ergo equantur crura sua adherē faciat coxis suis ⁊ adiungat illud ventri suo ⁊ liget manus suas sub curuatura poplitū suoꝝ ⁊ ligetꝝ ƒz hac formā fortiter: deinde medicus admīstret scissionem siphac ⁊ incisionē carnis. Et q̄ſcz indiget medicus vt admīstret speculū: ⁊ ꝓpzie in eo quod est inter matricē. Cū ergo extenditur siphac cū radiis et vncinis extensione cū qua nō cōpimūtur matrix et collū vesice ⁊ siphac eius cōpressione nocēte; his mēbris in primis cū manu ⁊ secūdo cū eo cuius nō erecusatur processio cū vtrisq̄z manibus aducunt ei de acumine ferri. Et speculū quidē facit te videre illud qd̄ arte efficias inde ⁊ facit te cognoscere illud qd̄ associatur siphac subtili: ⁊ de mēbris q̄ preterierunt hoc membriū. i. ex vesica ⁊ alijs. q̄ si superfluit dim te illud qd̄ extendisti vt redeat qd̄ velemētius est in eo qd̄ necessariū est: deinde sublena siphac clausure cū subtilitate: deinde scinde ipm fm obliquitatē vt nō consequatur vesicā. deinde considera in principio cū scindis: ⁊ si egreditur lan. pancus: tunc penetra in operatione tua sine timoꝛe. et si multiplicatur cursus san. tunc finde paulatim vt nō accidant syncopis ⁊ paruitas anhelitus. Et q̄ſcz tibi est necessariū vt dimittas instrumentū incidēs q̄ noīatur alcalib in ea vsq̄ in mane inuolutū in lana ligata in pāno: ⁊ cū fuerit mane consideretur in virtute eius. Et si fuerit fortis curetur in: egra curatōne et si nō dimittatur, vsq̄z ad diem tertiū ⁊ remoueat tūc instrumentū ⁊ considera dispositionē scissure cū digitis ponendo sub loco eius vt significet tibi summa quā necesse est te incidere post. Et cū soluit mulier ab eo q̄ curaturꝝ oportet sunē vt sedeat ūaquā in qua decocta sunt lenitiua cū est calida: ⁊ propzie cū appareat apostema. ⁊ melius quidē est vt admīstrentur super eā vnguenta in calid, ꝓhibentia cōsolidationē. ⁊ melius est illud qd̄ est concauū hūs foramen vt egrediantur in eo superfluitates ⁊ ventositates. Et q̄ incisio accipit, carnē naturalem tūc fortasse accidit cursus vrine qui non curatur

Cap. iiij. de suspensione matricis.

Uandoq̄z accidit illud ꝓpter clausuram

q quādoq̄z accidit ꝓpter apostemata calida ⁊ dura: ⁊ cura eoꝝm est cura eius

Cap. v. de augmento matricis ⁊ exitu eius ⁊ cōuersione eius

Ltrix augmentatur: aut existit causa primitiua. i. ex casu: aut cursu vehementi: aut

m psa vociferatiōe qua ipsa vociferata est: aut stermutatione maxima: aut strepitu: aut vociferatione quā ipsa audiuit quare terrefacta est: aut percussione mollificante ligamenta matricis: aut ꝓpter causam partus difficilis: aut partus granatini: aut labore obstetricis in extrahēdo fetū ⁊ secundinā: aut exitus fetus subito: aut ꝓpter humiditates mollificātes humiditates: aut ꝓpter putrefactiones accidentes ligamentis. ⁊ q̄ſcz egreditur tota: ⁊ q̄ſcz cōuertitur: ⁊ q̄ſcz eradicatur radix eius.

La. vi. de accidentibus illius ⁊ signis.

Cidit mulieri inde dolor in pectine magn⁹

a et in chatin ⁊ dorſo ⁊ q̄ſcz sunt cū hoc fe.

Et accidunt ei multotiēs expressio ⁊ difficultas ꝓptereā: q̄ matrix cōprimit meatus fecis et vrine: ⁊ accidunt spasmus ⁊ tremoꝛ ⁊ timoꝛ sine causa ⁊ sentit rem rotundā in pectine ⁊ sentit apud vulnam rem descendentē leuis tactus ⁊ ꝓpzie cū cōpletur conuersio. Egreditur eni q̄ intrinsecū eius est manifestū cū non sentit foramen eius rotundū et scitur q̄ radix eius iam cōuertitur ⁊ egreditur. Si aūt inuenis foramen ⁊ iam exiit sicut est non conuersa tūc nō cadit nisi clausura. scias ergo illud

Capitulum. vij. de cura.

On speratur curatio nisi eius que recens est

n in adolescentia. Et incipe in primis a solutione nature cū clusteribus: ⁊ prouoca vrinam in diureticis. ⁊ cū expletū fuerit illud resupinetur mulier ⁊ aperiatur q̄ est inter crura sua ⁊ assume lanā ex velleribus lenibus ⁊ fac eam adherere matrici: deinde accipe lanā aliam ⁊ infunde eā succo acatie: aut vino in quo dissolutū sit aliquid stipticū ⁊ pone sup os matricis ⁊ reduc cū facilitate ad anteriora ita vt redeat lana tota ad anteriora: deinde accipe lanam aliā ⁊ infunde eā aceto ⁊ aqua ⁊ ⁊ pone eā sup vulnā. ⁊ precipe mulieri vt iaceat sup latus suū et adunet crura sua et seruet lanā vbi est preparata in ea ne cadat. Et pone vētosam sup radicē fumis ei⁹ et sup dorſum ipius ⁊ fac eam odorare odores bonos valde vt ascendat matrix causa eaꝝ ad supiora Et caue ne approximare ei facias aliquid fendum quare fugiat matrix ad inferiora. Cūq̄z dies tertia

affuerit pertnuta lanā eius ⁊ pone eā lanā infusam in vino in quo decocta sunt myrth⁹ ⁊ rosa et acatia et coxices granator⁹ ⁊ alia ab isti tepido. Et embroca ex illo sup sumē eius ⁊ ipsius pectinē ⁊ admistra super eam linimēta facta ex sanich ⁊ facta ex herba que nascitur sup lapides cū sunt in aqua ⁊ facit lubricare pectē. ⁊ facta ex lenibus cū stipticis. hoc cui regimē quīq; sanat eam. ⁊ fac eam sedere post illud in decoctione squināti ⁊ myrthi ⁊ rosarū. Et oportet vt facias eā, abstinē a salsis ⁊ fermentationē mouentibus ⁊ tussim ⁊ fac eam manere tranquillam ⁊ quietam.

La.viij. de declinatione matricis ⁊ sepatōe eius

Matrici accidit qnq; vt declinat ad vnā duarum partiū matricis ⁊ remoueatur os matricis ab oppositōne per quā iniicitur ad ipsam spma. Et qnq; est cā in eo durities vnius duar partiū aut inspissatio ⁊ constrictio quare diuersificantur duo latera in humiditate ⁊ mollificatōne et siccitate ⁊ psalmo. Et qnq; ē cā in eo repletio in vna venar duar partiū p ropue: Et qnq; est causa in eo humores grossi viscosi in vna duarū partiū facientes illam: attrahitur eni secūdina ad ipsam. Et multoties accidit ex eo prefocatio matricis. ⁊ obstetrices quidē cognoscūt partē declinatōis per tactū cū digitis ⁊ cognoscāt an sit a duritie aut a repletione cū facilitate ⁊ tensione venarū: ⁊ duritiem earum et necessitatē eius ad euacuandū

Cap.ix. de cura.

Oportet ergo vt phlobotomet⁹ saphena partis cui opposita ē pars declinatōnis si sentit repletio. Et si dicit obstetrix q; vene in illa parte sūt tense ⁊ replete ⁊ illic est grossitudo ⁊ illic est constrictio ⁊ coadunatio ⁊ nō est illic grossitudo admistra lenitiua ex clisteribus ⁊ suppositoriis ⁊ inunctionibus. ⁊ admistra balneū ⁊ fac vt cibus bonus fiat Et si fuerint illic humiditates euacua eas ⁊ da ei in potu oleū de kerua ⁊ admistra etiā in suppositoriis. ⁊ similiter inunge matricē eius ⁊ iniice in matricē eius oleū balsami ⁊ alrazaki ⁊ similia. ⁊ nūc forte posibile erit obstetrici vt introimittat digitos unctos cū cerato aut adipe galline aut annatis: aut ceret matricē ⁊ tēdat ad declinationē donec sanet cadere oppositū os matricis vulue.

La.x. de apostemate calido in matrice.

Accidunt matrici qnq; apostemata calida ⁊ causa in eis est aut primitiua sicut percussio: aut casus: aut multitudo coitus: aut abortus: aut disruptio ex obstetrice cū recipit fetū. Et qnq; est causa in eis retentio menstruor ⁊ repletio ⁊ multitudo humiditatis aut inflatio inspissata que nō resoluit Et qnq; fiunt propter elevationē spermatis. ⁊ qnq; fiunt in ore matricis: ⁊ qnq; in pcauitate eius in quibusdam partibus duor laterū ⁊ ante ⁊ retro. ⁊ qō de eis est deterius est illud qō est cōmune plib⁹ ptibus. ⁊ qnq; fit dubellati, ⁊ qnq; puertit ad indurationem aut cancrum

La.xi. de signis.

Quando qō significāt ipm cōmutacantia: stomachus eni cōicat ei quare dolet ⁊ accidūt in eo tristitia ⁊ angustia ⁊ nausea ⁊ singultus ⁊ corrūpitur digestio ⁊ appetitus ⁊ debilitatur ⁊ cerebr cōicat ei: quare accidunt dolor capitis in syncipit ⁊ dolor in collo ⁊ radice oculor ⁊ profunditate ipor cū grauitate: ⁊ procedit dolor donec consequat extremitates et digitos ⁊ duo focilia ⁊ vtrūq; crus et iuncturas cū mollificatōe in eis ⁊ dolent due pres dorsi ⁊ duo inguina ⁊ pectē ⁊ inflāmatur. ⁊ mirach iterū inflatur ⁊ sentit in toto corpore grauitatē ⁊ accidit expressio ⁊ difficultas ita vt non sit ventositati meatus ad exeundū. ⁊ illud fit propter coartationē apostematis. ⁊ vbi coartat de meatibus plus illicfit sensibilitas vehementior. Et qnq; est expressio sine difficultate ⁊ difficultas sine expressione ⁊ accidit in eo vt debilitet pulsus ⁊ minorē ⁊ frequēs fiat. Qō si apa fuerit calidū erūt oia accidtia istavehemētia cū febre inflāmata ⁊ cū horripilatōib⁹ ⁊ cū nigredine lingue ⁊ dolor fiet fortis ⁊ pulsatio ⁊ multiplicabit fudor in extremitatibus. ⁊ quādoq; perducit ad abscisiōnē vocis ⁊ spasmū ⁊ syncopis. ⁊ significat partem apostematis locus pulsationis ⁊ cōmunicatio iterum. s. an sit dolor in sumine: aut ad dorsum decliue: aut ad vtraq; pirides. Et quod est propinquū ori matricis est vehemētius ⁊ durius eo quod est in concauitate quoniā os matricis est neruosum et est tangibile. ⁊ illius quod est in concauitate tacis⁹ est difficilis. ⁊ in quacūq; parte sit apostema declinat matrix ad contrarium illius ⁊ sit difficilis somnus sup cōtrariū eius ⁊ sit difficilis motus localis ⁊ elevatio ⁊ sessio ⁊ incessio: ⁊ sequitur egrā vt claudicet apud deambulationē. ⁊ signū qd cōuenit ad dubellati est vt sit dolor additus valde ⁊ accidentia fiunt fortiora ⁊ diuersificantur se. ⁊ permiscentur et inuenit tranquillitatē cū est fluxus ventris ⁊ egressio vrine. ⁊ signū collectionis complete est q; sedatur se. ⁊ pulsatio ⁊ mouetur rigor. Et apostemā quidem matricis eius ⁊ dubellari cū sunt in ore matricis posibile ē vt sanent. ⁊ si nō sūt pfunda nō ē posibile vt sanentur

La.xij. de cura apostematū calidor.

Necessaria est in eis euacuatio san. cū adiuuant significatores famose. ⁊ phlomia licet pferat ad illō est tū ipa qō retinet mestrua ⁊ trahit sanguinē ad supiora. Et phlomia quidē saphene ē vehementiotis cōitatis et magis attrahens san. q; illa. Et melius quidē est vt, puocent menstrua ⁊ magis iuuatiuū ⁊ propie ei in quo cā est retentio menstruō. Et rectius quidē in pncipio est vt phlomet basilica quare phibebit effusionē materie. Deinde psequēter adhibeat phlomia saphene vt attrahatur san. ad locū ⁊ succurratur ei qō fecit incurrere phlobotomia ex nocumēto basilice cōmunicante ei. Et oportz vt fiat phlobotomia pedibus eius ad supiora leuatis ⁊ ipsa iacens ⁊ perueniat ad summū in extrahendo san. Et oportet vt phibeat cibus ⁊ minoretur in dieb⁹ primis vsq; ad dies tres. Et phibeat

aqua penitus ⁊ ppare in die pmo. ⁊ habitet in domo domi odoris: ⁊ precipiatur ut vigilet quantum pōt. Et vomitus vehemētis inunamenti ē ad illud. Et qnq; est tibi necessariū ut admnistres solutionē faciēs eductiones humores. Et oportet ut sit in medicinis eī⁹ qō sedet nausea ⁊ nunoret cibus cū necessitas ē ⁊ sedeat in pncipio in aqua dulci cōmixta cū oleo ros. bono: ⁊ embrocet cū stipticis ex aqs deinde nō fiat assiduatio sup eā cum stipticis ut non indureť apostema. Et de eis quor administratio ē pueniens in hac hora ē p apauer dissolutū cū decoctione de quo fiat emplastrū cū oleo omphacino aut oleo ros. aut oleo de pomis. deinde festina cur lenitiuis: q̄re fac embrocā ex vino ⁊ oleo ros. tepidis: ⁊ suppone lanā infusa aquis in qb⁹ decocta sunt ea que sunt sicut malua ⁊ semē lini ⁊ alhasce et alyarmel plurimū cū medicinis stipticis sicut arnoglossa ⁊ bliti. Et similiter vnguentū factū ex ouis ⁊ melliloto decocto in decoctione dissoluto. ⁊ qnq; ponitur in eo oleū de croco ⁊ oleū nardinum: deinde fiat permutatio ad maturationē. Et ex eis que maturant ipm sunt dactili dissoluti i decoctiōe decocti cū sanich ⁊ oleo ros. ⁊ oleo de alcāna ⁊ ppe in statu suo. Et emplastra de isopo ⁊ adipe auseris et adipe vacce ⁊ medulla cerui ⁊ similib⁹. Et qñ declinat egritudo curatio ei⁹ ē tūc cur resolutiuis puris ⁊ sunt aqua sisimbrij ⁊ sanuc⁹ laur⁹ ⁊ polipodiū ⁊ similia de his q̄ sciuisti. ⁊ cibaeam ⁊ confortа ⁊ viui fica ipsam. ⁊ qñ ponūtur super eaz emplastra oz ut nō ligentur: ligatura eni nocet apostemati. In dubellati vō oportet ut occuperis in maturādo ipsaz ⁊ si ē ppiqua ori matricis ⁊ ē possibilis sectio eī⁹ fm modū regiminis clause fiat intrinseca: aut cū possibile ē ut sideret eī⁹ maturatio ex ipsamet: aut sufficit illud qō puocat, puocatiōe subtili sicut lac ⁊ semen melonis cū aliq̄ mucilaginū. ⁊ eius eruptio ex ipsa met fiat: ⁊ si possibilis ē infrigidatio ⁊ resolutio tūc est melius. ⁊ qñ rumpit aldubellan tūc qnq; egredit pus ei⁹ ex pulua: ⁊ oz ut inuek ad mūdificatiōez ⁊ resolutōez reliquor cū eis q̄ sit licē vnguentū basilicō min⁹ ⁊ iniciat in eā. Et qnq; egredit cū vesica ⁊ tūc nō oz ut inuamentū fiat in mūdificatione eius cuz diureticis fortib⁹: q̄re effūdatur mā alia ad vesicaz ⁊ vincant ⁊ faciant aduenire vlcera vesice: imo subtilieris in illo ⁊ sis contentus illis q̄ puocant subtiliter sicut lac ⁊ semē melonis cū aqua mucilaginuz ⁊ fortasse egreditur ex via egestionis ⁊ fortasse ē necessariū ut rūpatur cū medicinis dictis in dubellati matricis ⁊ aliorum: sicut sunt emplastra facta ex ficubus ⁊ thymapi ⁊ limo colūbino ⁊ post illud oportet ut mūdificet vlc⁹ cum eis que sunt sicut aq̄ melle ⁊ teneatur illud multotiens dū inuenitur pus grossum. Cūq; mundificatur curetur curatione vlcerū

Et qñ magnificantur accidētia in dubellati non est executō q̄ nā administrētur emplastra lenitiua facta ex farina ordei ⁊ ex ficubus ⁊ fenugreco ⁊ semine lini ⁊ melliloto ⁊ tine que fm hunc modū sunt. Et oportet ut seruet res quas diximus in, c. apostematum calidorum ⁊ dubellati in. c. aliis preter matricem: ⁊ compleas que hic abbreuiamus illic.

Cap.xiij. de apostemate phlegmatico in matrice.

Postema phlegmaticuz in matrice significant significationes apostematis predicte que pendent cum grauitate ⁊ inflatione: sed non est cum dolore de quo sit curandum: ⁊ sit illic mollities extremitatuz ⁊ pectinis. ⁊ est forma hebentiuni hypofarcaz. ⁊ curatio eius est curatio apostematum phlegmaticorum in visceribus ex eis q̄ diximus in ca. pluribus.

Ca.xiij. de apostemate duro.

Significant ipsum apprehensio eius cum tactu ⁊ qp est illic difficultas ex parte vrine ⁊ fecis: aut vnius ambarum. dolor vero euentus minoratur cū eo dum non fit cancer: ⁊ sic est res lenis: ⁊ extenuatur cum eo corpus ⁊ debilitatur ⁊ ppie crura: ⁊ quandoq; magnificatur venter: ⁊ apostemantur pedes. ⁊ extenuantur crura et accidit dispositio hydropisis ⁊ propie quando durities est sparsa. ⁊ qnq; accidit ex eo hydropisis vera. Cūq; ergo nō resoluitur durities festinat ad cācerositatem. ⁊ signū qp apostema durum est cancer aut fit cancer cum quidem est ut appareat sensui est qp apostema videtur durū nō equalis figure a quo pcedunt sicut varices quod ledit tactus vehementer malī colotis ⁊ turbidi declinis ad rubedinem que est sicut rubedo fecis: ⁊ quandoq; trahit ad plumbeitatem ⁊ viriditateu. ⁊ cum nō apparet significatio ipsum grauitas: ⁊ qp existimatur de lesione: ⁊ sentit ⁊ cōicant in ipso pectē ⁊ duo emunctoria ⁊ duc anche ⁊ inguina ⁊ peruenit lesio eī⁹ ad diaphragma ⁊ dorsum. Et multotiens accidit cum eo dolor in vtrisq; oculis ⁊ temporibus ⁊ frig⁹ extremitatum. ⁊ quandoq; ē cum eo sudor plurimus. Et qnq; comitatur ipsū se, incipiens cum lenitate: deinde acuitur ⁊ fit fortis cum vehementia doloris. Difficultas autem vrine ⁊ eius guttatio ⁊ retentio stercoris etiam ut vnius earum sine alia est signuz in quo communicat duritiei. Et phlegmon quidem si ulcerat est apparet pus non equale habēs sordem. ⁊ ē sordes fm plurimū mali colotis nigra. ⁊ qnq; est rubea ⁊ viridis ⁊ raro fit alba ⁊ currit ex eo hūiditas acuta ⁊ materia virulenta peruenies ad viriditatē fetidam. Et quandoq; currit san. purus propter illud quod accidit illi de corrosione ita ut existimet qp illud sit menstrua. ⁊ quandoq; currit res cū qua sedatur febris ⁊ sedatur dolor. ⁊ quandoq; associantur ei signa apostematis calidi ⁊ non est ei curatio.

Cap.xv. de cura.

Postema quidem durū oz ut medicet et euacuet cū eo corp⁹ hūor⁹ grossis ⁊ melācolicis: ⁊ admistrent vnguenta sic diaquilon ⁊ basilicon ⁊ qō sit ex bdellio ⁊ adipe anseris et medulla cerui ⁊ butyro oūiū factuz cerati cū oleo de lilio ⁊ alrazaki ⁊ narcisceno ⁊ anctino ⁊ oleo camemillino et oleo de semugreco ⁊ oleo de kerua

ꝛ oleo de alcāna ꝛ oleo de alacuhē: ꝛ sit cera eiꝰ cera citrina. ꝛ qñcz ponit in eo vitellus ou. ꝛ si necesse ē ut sit fortiꝰ isto ponant in ipso castoreū ꝛ aloes ꝛ se mi genium ꝛ coagulū kporis ꝛ serum ꝛ ireos ꝛ ruta ꝛ alacuhen ꝛ crocus ꝛ gluten alimbat ꝛ gummi amigdalarum. ꝛ de vnguentis expertis est ut infundantur folia capparis in aqua donec leuiantur: ꝛ terantur cum eis calcus cū aqua mellis ꝛ fiat ex eis vnguentum: ꝛ administrentur flores vitis cum caseo ꝛ aqua mellis. ꝛ folia caulis ꝛ flos eius conuenientia sunt apud me ad hoc. Et iterum si supponatur sordes auris sicut dicitur confert. ꝛ oportet ut sedeat in aquis in quibꝰ sunt virtutes lenientiū. ꝛ fiat emplastrum cū foliis altee recentiꝫ contritis cū gummi amigdalarum. ꝛ adipe anseris: ꝛ empla facta ex sanguine ꝛ melliloto ꝛ fenugreco ꝛ camomille ꝛ alkaka. Lancer vo oportet ut medicetur cū medicationibus cū quibus sunt vnguenta sedātia ꝛ humectatione corporis ꝛ euacuatiõe sanguinis ex basilica assidue ꝛ saphena post ipsā in quibusdā horis ꝛ eductione melie ꝛ solutione vētris. ꝛ vnguēto arasil est. ꝓprietas in eo mirabilis ut sedat doloꝛs eiꝰ. Et quando fortioꝛ sit dolor intende ꝛ experire in sedatiõe dolorꝫ medicinas calidas ꝛ frigidas simul ꝛ sis prētus cōueniētioꝛibꝰ eaꝝ ꝛ ꝓprie ad vlceratū Calide itaqꝫ sedātes doloꝛem sunt sicut decoctio senugreci ꝛ similia. ꝛ ceratū factum ex fece olei etiā di missi in vase eris ut sumat de flore eius parū cū cera citrina ꝛ defotis liniatur. Et frigide sunt emplastra facta de papauere cū coꝛiādro ꝛ solatro ꝛ oleo roſ. ꝛ albumine ou: ꝛ ex eo qđ resolutur ex plūbo ad iuicem fricato cū aqua coꝛiandri. Et ueruꝫ decoctio lentium sumat ꝛ clisterizetur cū ea. Et iterū lac asine ꝛ succu ɜ arnoglosse pūctim ꝛ figillatim. Et quando aduenit ex vlceratione fluxus sang. administret vnguentū fluxus sanguinis.

La.xvi. de prefocatione matricis.

Ec egritudo simlis est epilepsie ꝛ syncopi cuius mutui est ex matrice ꝛ puenit ad communitatem fonē coꝛdis ꝛ cerebri mediati one velaminis ꝛ neruoꝝ ꝛ venarum pulsatiliū ꝛ quietarū. Quidā vero sapientuꝫ medicoꝝ dixerūt q̄ non cognoscitur cā prefocatiõis. Dicrū cā in ipsa cū cōprehēditur ē q̄ accidit retētio menstruoꝝ aut spermatis in adolescētibus ꝛ viris potētibus i primis cū sint uri potētes ꝛ virginiꝫ ꝛ uidui: ꝛ fit cōcursio eius qđ retinet inde ad frigus fm plurimū ꝛ ꝓprie cū accidit ut in radice sit frigidū ꝛ addit ei spissitudo ꝛ soliditas frigus: aut ad frigus putrefactionem ē parū ꝛ cognoscitur ex soliditate eiꝰ ad qđ declinat in sua cōplexione. Cū ergo inspissat vnuꝫ horum duoꝝ ante mēstrua corrūpitur corruptione ꝓdicta ꝛ declinat ad naturā ventosā. Et accidūt due spēs egritudinis: quarū vna est egritudo officialis que in ꝑmis consequitur matricez quare spasma tur. ꝛ ꝓtrahitur i ꝑmis ad superioꝛa aut ante ꝛ retro aut ad latus dextrū ꝛ sinistrū fm obedientiam materie retēte i venis ꝛ nō inuenit meatū: imo dilatat venas ꝛ spasmat eas cū dilatatõe ḡre doloꝛē facit. Et qñcz spargit in substātia matricis ꝛ ingrossat eā deinde cōtrahit eā: aut nō spargit in ipsa: imo apostemat ipsā: deinde coꝛrugat ipam ḡre addit malitia: aut puocat sup ipsū menstruaa alia ḡre nō inuenientia cursū ꝓducunt ad nocumētū in membris ꝑncipalibus vltra nocumētū plurimū. Et qñcz ꝑhibēs apatis aut malitia ꝓpleriōis in ꝑmis. ꝛ qñcz antecedit ꝓtractio causa apatis aut malitie cōplonis exiccantis: quare antecedit opilatio oris matricis ꝛ orificioꝝ venarum: deinde accidit retētio ꝛ silr due declinationes ad latera. Et scōa est egritudo mālis cū eo qđ facit ꝓcedere mām retētam ad duo membra ꝑncipalia ex vapoꝛe malo venenoso: ḡre accidit res sicut epilepsia ꝛ syncopis. Et qñ hec egritudo est foꝛtioꝛ syncopi pura tūc antecedit syncopis sicut debiliꝰ antecedit fortiꝰ. Et q̄ ex eis est mēstrualis magis salua é q̄z spermatica. sperma. n. quāuis sit eiꝰ gnātio a san. ꝛ ꝓprie in mulieribꝰ añ puersionem: tū est magis susceptibile cōuersionis male q̄z sanguis sitē lac generatū a sā. susceptibilꝰ é puersionis q̄z san. Et qñcz accidit huic egritudini periodi ꝛ multotiēs accidit in autūno. ꝛ qñcz fuit ptodi eiꝰ tardi. ꝛ qñcz accidit oi die ꝛ frequētia eiꝰ est parua ꝛ ḡre nō accidit huiusmodi apd partū cū morille sit laboꝛosius: qñ morꝰ matricis tunc est silis ex oibus diameteis ꝛ é gradatus ꝛ nō subitꝰ ꝛ ead inferioꝛa ꝛ é operatio nature ꝛ i ipso nō ꝓcedit vapoꝛ venenosus ad mēbra ꝑncipalia. Deteriꝰ ꝓlocatio matricis é illa que destruit anhelitū in eo qđ apparet quāuis necessariꝰ sit aliqs anhelitꝰ. Et ꝓxal se apparet in eo q̄ sicut lana carminata suspensa coꝛā onhelāte: ꝛ destruit etiā sensū ꝛ motū ꝛ assimilat mozi. ꝛ ꝑsim illiꝰ est causa spermatis. ꝛ cā qꝰ qđ de eo factū est ꝛ segtur eam in difficultate illa q̄ anhelitū destruit. Sꝫ leuioꝛ ea ꝛ minoꝛ é in ḡdu tertio que facit accidere spasmū ꝛ rectanū ꝛ syncopim sine nocumēto in ratione ꝛ sensu.

Caplin. xvij. de signis.

Uando appꝛopinquat periodꝰ hmōi egritudinis accidit disnia ꝛ difficultas anheli tus ꝛ pulsus coꝛdis ꝛ doloꝛ capitis ꝛ ut loquat secū ꝛ debilitas discernēdi: ꝛ debilitas: ꝛ pigritia ꝛ debilitas in crurib ꝛ citrinitas colotis ꝛ alteratio eiꝰ cāi paruitate fixiōis sup dispositionē suam Et qñcz accidit ex putrefactiõe calidi vapoꝛis sitis ꝛ quādo addit in ea accadūt subet ꝛ ꝑmixtio rōnis ꝛ rubedo faciei ꝛ oculi ꝛ labij ꝛ egreduntur ad exteriora. Et qñcz claudit oculos ꝛ nō aperit eos ꝛ debilitat anhelitꝰ valde. Deinde absciudit fm plim ꝛ imaginat eger q̄si aliud eleuetur ex pectine eius: ꝛ a cecidit stridoꝛ dētiū ꝛ percussio coꝛ ꝛ motꝰ inuoluntarij ꝓpt corruptionē lacertoꝝ ꝛ alterat dispositio eiꝰ: ꝛ absciudit loquela ꝛ difficilis sit intellectꝰ eius quod loquit: deinde accidit ꝓcipue ex ea q̄ spmatica ẽ syncopis ꝛ absciso vocis ꝛ attractio cruriuꝫ ad superioꝛa ꝛ apparet super coꝛpus ros nō cōsimo paruꝰ. Et qñcz resolutiõ ad vomitū phlaticuus

puꝫ ꝛ doloꝛē capitis ꝛ doloꝛē geniculi et doloꝛem doꝛsi ꝛ ad rugitū ꝛ ad expulsiõez hūiditatis ex matrice. Et qñcz ꝓducit ad pipneumoniā ꝛ ad sināticaz ꝛ apata doꝛsi ꝛ pectoꝛis. Et pulsus fit i ea ꝑmis tẽpus spasmoꝰ rarꝰ: deiñ fit frequēs absq; oꝛdie et ꝓprie apd casū vētris ꝛ ꝓpigrāē moꝛsꝰ. Et fit vrta sitis lotura carnis aut fit sāguiēa rubea. Et mēstrua lē qđ significat retētio menstruoꝝ. ꝛ spmatica significat elongatio spacij a coitu cū ōsiderio et castitate Et mēstrualē qñcz cōsegtur exuberatio lactis ꝛ coꝛpoꝰ ē grauꝰ ꝛ sēlus debiliꝰoꝛe ꝛ doloꝛes oculoꝝ et colli ꝛ fe. Et accidētia q̄ sequūt retētiōez mēstruoꝝ ꝑdicta sūt manifestioꝛa ꝛ cū hoc hūoꝛis ꝺnantis l'li. appet ꝺnuꝫ ꝛ malitia siē melancholici. ipe ei facē accidē alienatōez ꝓ coitatez cerebꝛi ꝛ syncopi ꝛ fouē ꝓ coitatez coꝛdis ꝛ destruit anhelitū ꝓ coitatē ābozz simul ꝛ ꝓ coitatem diaphragmatis. Et phlaticꝰ est guioꝛ ꝛ getioꝛa hz accidentia. Et choleric ꝰ é acutioꝛ ꝛ magis incolumis. Spmatica vo incipiet cuz nocumēto anhelit ꝰ ꝛ magnificat timoꝛ in ea magis q̄z in mēstruali. reliqua vo accidētia ñ apparent in ea. Et multotiēs qđ accidit ex hoc q̄ obstetrix rangit mficez eiꝰ spasmosa cōmotio ꝛ desideriuꝫ qꝛ descēdat spma grossū ꝛ sanat. Et qñcz expellitur illud ex obuiatõe sui ipsi ꝛ inuenit requiem. Et licet ipa sit similis epilepsie in plūb ꝰ iudicijs in hoc ꝓ subito accidit: nō inter ipaz ꝛ epilepsiā distinguit retētio eius qđ eleuat ex mfice ꝛ pectie ꝛ q̄ ratio non minoraꝛ valde ꝛ semp imo in dispositoꝛibꝰ vehemētꝰ valde. Et qñ euadit ꝓpcata narrat plimū eiꝰ qđ fuit i ea nisi sit maxia imoderata: spūa ñ currit sicē est curꝰ eiꝰ i epilepsia difficili ex cerebꝛo ꝛ si currit sedat egritudinē stati ꝛ non idiget qđ ab ea excuset et redeam ꝰ ad illō q̄ mōstrauim ꝰ i ca. epilepsie ꝺ ꝺzia.

Dzia vo inter ipsā ꝛ apoplexiam ē manifestioꝛ et quō non cū sensꝰ ꝺstruat i ea fm plz itegre ꝛ non sit gemit ꝰ Dfa vo inter ipsā ꝛ lethargiā ē q̄ cū i ea ñ ē se. nz pullꝰ ē plenꝰ vndosus ꝛ pcipuū doloris eiꝰ in capite ē color diuersꝰ aliaꝛ. ꝛ i lethargia est fixus fm disponē vnā. La.xvij. de cura.

Liius qđ eē cāꝰ cā est retētio mēstruoꝝ ꝛ pt regat si nō ē illic albedo supflua: ꝛ cā retētiõis ñ ē mlitudo hūiditatis viscose cū phlomia ex basilica ꝛ ex saphēa: addēdo i oñt dispositõe ex administratõe ꝓ cātiū mēstrua ꝛ ꝑpe suppositoꝝ acutoꝝ mozdicātiū os mficis: ꝛ sūt sicut coꝛdument ꝛ piper. Eufoꝛbiū vo est valde foꝛte in hoc faciēs descēdē mēstrua stari. Et ꝓmotio oꝛis mficis ꝛ ptiū vulue eiꝰ est ꝑcrēs ei siue retētio sit mēstrualis siue spmatica. ipa eiz facit declinare mficē adsiderira ꝛ ad eqlitatē ꝛ ꝑparat mēstrua ad ꝓuocatiōz. Et gallia qđ est mirabilis i hoc. Et tinc ex diureticis in uatiue sūt ꝛ ꝓprie q̄ fiunt ex keisin ꝛ senugreco ꝛ semie lini ꝛ sāsuco abrotano. Et aq̄ thermaꝛ vtiles st eis itez. Et oꝛ vt fiat phlomia ex basilica ptis q̄ segt declinatōez mficis. Si aūt nō declinat ad latꝰ imo ꝓtrahit ad supioꝛa tunc tibi supest vt phlomes q̄z cū q̄ duaꝛ vis aut ābas. Qđ si se neris hūiditates plurimas tunc admiistra euacuantia eas sicut est hiera ruffi ꝛ theodoꝛcon. Et iterum cum tu phlobotomaueris ꝛ euacuaueris san. fortasse necessarium erit tibi post septimū soluere ventrem cū hiera diacollogntidos: ꝛ hiera picra ꝛ qñcz erit necessariuz ut uteres hoc sup eam. Et fortasse erit tibi necessariuz ut enemes ꝛ in potu tribual pillulas de tapsia ꝛ pillulas fetidas: deinde ponas vētosas post tres dies super doꝛsum ꝛ mirach: ꝛ qñcz sup coꝛas ꝛ inguina. ꝛ subtilia regimen. ꝛ calefac inferioꝛa cuz fricatione ꝛ vaporationibus ꝛ vnctiõibus. deinde da ei in potu qđ sit sicut castoreū ꝛ myrrha cum aqua mellis ꝛ sagzenea: ꝛ diamarte ꝛ diapipereon: ꝛ diacymini: ꝛ serapinū cū aqua aneti aut aqua faseoloꝝ rubeoꝝ. Et gariofili iuuatiui sūt uteri. Et de potionibꝰ bonis ēut sumat cymini quātitas galle et detur in potu cuz aqua rute: aut aqua decoctionis agnicasti. ꝛ agaricū est valde bonum in hac egritudine quando potatur cum vino. ꝛ castoreum qñcz sanat integre: ꝛ similiter blacte bizantie: ꝛ silr squilla aut acetū eiꝰ cū soꝛbet: aut oximel eius acetosū. Et solūr ꝓ cū ex eo in potu sumit est in eo sanitas. Et itez detur in potu de eo pōdus. ʒ. ij. aldeci in vino foꝛti. ꝛ potus olei de kerua est valde innatiꝰ. Et itez sumat in potu succū folioꝝ agnicasti cū vino et oleo. Et itez sumat pōdꝰ ʒ. i. oppoponaci ꝛ ttia. ʒ. i castoꝛei: detur in potu cū vino: est enī iuuatiuū valde diureticū. Et de emplis ꝛ vaporatoibꝰ quecūqz subtiliant san. ꝛ facit ei cholericū. Et de suppositoꝛis bonis ē sagzenee cū oleo de lilio ḡnitas auellane ꝛ suppone collyriū ex aldeci cū vino. ꝛ itez sumank storaces ligde. ʒ. iij. pipis tuf. ambozz añ. ʒ. i. adipis anatis. ʒ. iiij. se. vrtice. ʒ. iij. fiat ex eis licinū ꝛ supponat. ꝛ itez admistret ex clisteribꝰ ꝛ collyriis scis ex eis q̄ calefaciūt ꝛ puocāt ꝛ solūt vētrē Si aūt cā eiꝰ é retētio spmatis tūc oportet vt nuptui tradat: ꝛ vsq; ad illā hoꝛā oꝛ vt ptat exercitio ꝛ exercitiuis spmatis siē ruta ꝛ calamento ꝛ se. almaru ꝛ electuario diacymino cū eis q̄ sunt siē decoctio de radicibꝰ. ꝛ oꝛ vt introuittat obstrix manꝰ suas in vuluā eiꝰ iunctas oleo ꝺ lilio aut nardio aut lauroꝛ ꝓmoueat poꝛz vulue ꝛ poꝛtā mficis motione pli ma leui. ꝛ nēcariū ē vt associet ei cū delectatiõe doloꝛ ꝛ sit sicut est dispositio coꝛtus. Ipsa. n. fortasse expellet sperma factū ꝛ sanabit. Et similit cū suppoñtur res mozdicatiue cōmotoez faciēes sicut sagzenea cū oleo laurino ꝛ sicut. ʒʒ. ꝛ piper ꝛ coꝛdumeni sunt mirabiles in hoc. Et caue i hmōi dispositione phlomiā imo admiistra in hac diuisiõe q̄ excitāt caliditatē: ꝛ cura curatõe syncopis. Et cōfert ad illud ꝛ accidētia eius mala cōfectio noiata cōfectio iuuamēti qñ iuuamētū eius est mirabile vehemēs ꝛ sagzena ꝛ mithridatū ꝛ medicamē de muscho et tyriaca. et si timet de medicamie muschi ꝛ mithridato quāuis sit i eis cōmotio spermatis tamē cōfortatio eoꝝ quā faciūt coꝛdi ꝛ nature ad expellendum resistit illi ꝛ vincit ipsum: ꝛ serapinum ꝛ gariofili mirabilia sunt etiam.

La.xx. de regimine eius cum cõmouentur.

Ponet vt fũdat sup caput oleũ odorifer cõ
o fortatiuũ calefacũ valde sicut oleũ nardinũ aut oleũ de ben. Et sic pcedẽ faciẽdũ ꝓmotiõz ꝑdictã ꝛ ppue cũ faciẽtib⁹ ꝓpurtũ medicatiuũ. Et supponãt collyria ꝑdicta ꝓuocatiua: ea suppositoria trahẽtia mfice ad iferiora sicut galia: ꝛ olea odorifera sicut oleũ de ben ꝛ sãbacinũ ꝛ sicut oleũ alacahen ꝛ oleũ de folio et reliqua olea odorifera acuta ad que declinat matrix ꝛ cũ hoc ẽ ut eis subtiliatio et ꝓuocatio. Et sit suffumiga eã subtus cũ muscho ꝛ xiloaloe ꝛ suffũiga eã cũ muscho contruo sup lapides ignitos: Et limi cũ coloe ꝛ algalia. Et tene anhelitũ ei⁹ ꝛ nares ipius: Et moue ad vomitũ cũ pẽna itromissa in gutture ei⁹; ipa eni iuenit cũ vomitu regẽ ꝛ leuitatez: Et facẽ sternutaf: Et facẽ odora referida: Et fac adherere iferiozib⁹ ei⁹ vẽtosas pluimas attrahẽtes san. ꝛ matricẽ ad iferiora ꝓpue sup emictoria ꝛ coxas: aut sup illud qõ ẽ ꝛtrariũ ꝓtide elinatõis si fuerit ỗciatõ vt attrahat matrix et a nad iferiora: Et frica pedes eius fortiter: Et sac adhere anchas ei⁹ ꝛ pectiné ipi⁹ ꝛ coxas ꝛ crura ꝛ stringe eas ligãdo a supiozib⁹ ad iferiora. Et suffumiget cũ eis q̃ sit sic oleũ alrazaki ꝛ medicie cale rubificates q̃b⁹ sit qõ sit sicut cufozbiũ. Et suppone ano eius sicca q̃ relouãt vẽtositatẽ ꝛ limi stõm iter cũ eis vtea ea ꝛ cõmone. Cũ ergo fuit ei oia illa et non redit ei ãhelit⁹ eius tũc necessarium est vt effundat oleũ feruẽs sup caput ei⁹: Aut cauterizet sinciput ei⁹ si non fuerit exculatõ inde. Et qñq; euadit cũ phlomia. Et caue ne ei des in potu vinũ qñ aq̃ est ei conueniẽtior ꝛ carnes grossas ꝛ ea q̃ addũt i carne ꝛ sp mate. La.xx. de homozroidibus ꝛ bothoz et mozo q̃ apparent i mfice ꝛ clauo.

Uandoq; cuenũit in matrice hemozroides
q Et accidit qñq; in ea sic mozsic dictus est de masculis. Et qñq; appẽt sup eã bothoz diuerse q̃rũ q̃dam dicũt alhasce qñ fũt tales capitib⁹ alhasce. ꝛ qñz sũt albe. ꝛ qñz appẽt sup ea bothoz: vt vruce aut claui succedõe ragadiaz ꝛ succedõe apatũ duroz. et ñ ẽ pole vt sanẽt hemozroides nisi q̃ ex eis sũt extra mficez ꝛ paz sanãt facte i, pfũdo. Et qñq; sequit illã cẽ mẽstrua retinenẽ apparitio homozroidaz in ano suo ꝛ in eo qõ appet ỗ matrice sua. nam sperat q; apiãt ꝛ mũdificẽtur ꝛ fit cũ eis securitas ab egritudinib⁹ difficilib⁹ quas fecit retẽtio mẽstruoz et pole est vt appareãt hemozroides ꝛ filia illis i speculo cui opponit vulua ỗm modũ qué dixim⁹ i ca. ragadiaz. ꝛ cũ ipmũt i speculo non enacuãt quin aut appareãt in hora doloris cẽ hora retẽtois mẽstruoz el⁹ ꝛ videãt rubee dure: aut i hora getis ꝛ videãt detumefacte: ꝛ illud est apud curſũ eius qõ curat ex eis de re nigra sicut scr.

Cap. xxi de curatõibus hemozroidaruz.

Ore hemozroides nõ dolẽt nisi pp vehemẽ
i tiaz iflatõis earum et soliditatis eaz: qñ oz vt limãt ꝛ ꝓparẽt ad currẽdũ Qñ ũ non mamp hoc hemozroides ꝛ nõ sũt late ãple nõ ẽ excusatõ q̃n administret fer; ỗm modũ qué dixim⁹ in administratõe hemozroidaz api cũ calib noto. ꝛ illud ẽ eum sit extra matricẽ. Qñ ergo icidũtur ponãt sup icisturã atrimẽtũ ꝛ alamẽ ꝛ conez turis ꝛ q̃ sũt sicca illis. Cũqz voluntas est vt fiat illud itromittat mlier in domo ffida ꝛ incidat illud ex ea i ipsa: ꝛ precipiat ei vt sublenet pedes suos ad parietẽ duab⁹ hozis ꝛ faciat adherere dorso suo ꝛ pectini ꝛ matrice sue pãnos ifusos a quis stipitis ifrigidatos niue. Et si forsan sanguis nõ abscindit tũc pone sup pectinez et sup dorsuz et q̃ secũtur ipm vẽtosas adherẽtes et suppone lanaz i fulaz in aq̃ decoctõis stipticoz in qua sunt dissoluta acatia ꝛ hypogistidos ꝛ litiũ ꝛ similia. Et fiat vt sedeat in aquis stipticis. Et si fuerit hemozroides late ãple: tũc ñ labores ad icidẽdum eas. Iz admistra ſ eas exsiccatiua fortiter retinentia sanguinẽ: sic sũt pani ifuli succo berberis aut acetose sup qõ putuerizata sũt litiũ ꝛ acatria ꝛ silia ꝛ ligẽt extrema ei⁹ cũ strictura. ꝛ ꝑcipe vt dormãt ſz figurã seruantem illud quod suppositum est: ꝛ rege eam regimine fluxus san. supflui. Et de lenificatione earum est ut sedeat mulier in aquis quib⁹ decocta sũt lenificantia sicut altea ꝛ camemilla ꝛ fenugrecum ꝛ se. limi ꝛ melilotũ. Et administra sup eas ex oleis sic oleum de pice ꝛ de lilio ꝛ oleuz de melliloto. Sedeat habens eas in decoctione fenugreci ꝛ lenificanti um cum aliquo oleo. Et supponant pessaria facta ex sopo ꝛ mirro ꝛ resina.

Capitulum. xxij. de carne addita ꝛ longitudine allatic ꝛ apparitione sic virga ꝛ rei noiate furius.

Uandoq; oritur in ore matricis caro addi
q ta. ꝛ quandoq; apparet super mulierez res que est sicut virga commouens sub cotu. ꝛ quandoq; aduenit ei ut faciat cũ mulieribus simile quod sit eis cum quib⁹ coitur. ꝛ quandoq; ẽ illud battaruz magnum. Et furius quidem est caro addita orta in ore matricis que quandoq; ꝓlongat: ꝛ qñq; abbreuiat ꝛ nõ ꝓlongatur nisi in estate ꝛ abbreuiatur in hyeme. Et sũma quidem medicoruꝫ testificatur illud sicut Archigenes: ꝛ Ga. negat illũ medicus La. xxiij. de cura

Ergo quidem ꝛ albattara curatio est incisio
v post cõuersionẽ eius super ceruicem suam.

Et retine ventrem eius et incidatur illud ex profundo ꝛ ex radice vt non accidat fluxus san.

Carnem vero aliaz forsasse possibile est curare cũ medicinis corrodẽtibus carnem de illis que administrantur in capitulo suo. Et forsasse non est excusatio quin incidatur ꝛ tũc currit cursũ hemozroidarum Et furius quidem ligatur cum filo ligatura stricta ꝛ dimittitur duob⁹ diebus aut tribus. ꝛ forsasse minuit dimissio ei⁹ ita donec putrefiat ꝛ incidatur vt minozetur cursus san.

Cap. xxiij. de aqua in matrice

Uandoq; aggregatur in matricibus mulie
rum aqua ꝛ ꝓfocatur ea.

Capitulum. xxv. de signis.

Ignã sunt q; antecedũt retẽtio mẽstruoꝝ: et
s multiplicat rugitus in vẽtre, ppue cũ mouetur. ꝛ ambulat: ꝛ accidit in inferiozib⁹ vẽtris spa molle. ꝛ qñq; fit sicut hydropica ꝛ multiplicat cursus hũiditatis aquose. ꝛ qñq; existiat q; sit pregnãs. ꝛ qñq; est vulua eius in hoc vt, puocetur ab ea aqua pluria subito. La. xxij. de cura.

Uratio eius ẽ ut administrẽtur phlomia sti
c diget ea: ꝛ exercitiũ: ꝛ vt faciat eã sedere in rebus prouocãtibus aquositatẽ fortis, puocationis: ꝛ res que administrãt in emplis hydropsi donec maturet: dein de approximẽt ei, puocãtia menstrua cũ fortitudine ꝛ detur in potu, puocãtia vriaz ꝛ nõ est malũ si clisterizet clisterib⁹ hydropicoz ꝛ cũ collyriis prouocãtib⁹ aquã ꝛ menstrua. Et suppositio helleboꝛi albi cõfert ei ꝛ ẽxhit aquã plurimã.

L. xxvij. de inflatione in mfice ꝛ cognitiõe eius.

Uãdoq; ẽ cã prima in hoc vt eueniãt inflaq
tio ꝛ vẽtositas i matrice pcussio aut casus ꝛ sicut illud quare debilitat cõplo eius. Et qñq; est difficultas part⁹ ꝛ connersio oris mficis aut rigus. facit eniz supuenire opilatõem opilãdo os matricis coartando ventositatẽ in vacuitate ei⁹ aut in vacuitate villoꝝ ipsius: aut in angulis eius. ꝛ illa q̃ ẽ i vacuitate ẽ debilioꝛ: deiñ que est in angulis postea q̃ ẽ a cõcauitate: qñz fit fortis virt⁹ retẽtionis vẽtositatis in matrice ꝛ villis eius vsquequo cõsequitur dolor extẽsus ad pectiné ꝛ dilatatur i inguinib⁹ ꝛ elcuat vsqz ad coxas ꝛ vsz ad diaphragma ꝛ stõz ꝛ hz vocẽ sicut ẽ vox tympani ꝛ hydropisis tympanitis. ꝛ qñq; ẽ permutabilis ꝛ associantur ei pulsio ꝛ pulsatio ꝛ punctio ꝛ pũctura quã vaporatões cum virtutibus caliditatis sedãt: ꝛ redit cũ reditu frigõis ꝛ cõpressio permutat eã in rugitu ꝛ augmẽtat cũ ea petẽt ꝛ forsasse remanet hec vẽtositas spacio vite. ꝛ extimat quida q; dñium mficis sup spma resoluit hãc vẽtositatẽ quasi nõ sit. La. xxviij. de cura.

Onfert ad illud potus logodion ꝛ sagzenea
c sin aqua radicũ ꝛ sc. post eñationẽ materiei facieẽtis illud a corpe ꝛ a mfice cũ eis que sunt sicut hierapicra ꝓprie. ꝛ si chronica sit egritudo tẽ cũ eis que sunt sicut hiera archigẽis. Et oleũ alkakigi inuatiuum est valde ad hoc. ꝛ qñq; supponunt collyria ex eis que sũt sicut bdellũ ꝛ xulobalsamum ꝛ se. eius cũ oleo nardino ꝛ oleo deruta. ꝛ qñz embrocat cũ oleo de ruta ꝛ oleo anetho. ꝛ qñq; ponũt super matricẽ empla facta ex eis que sũt sicut ruta: et se. agnicasti ꝛ cyminũ ꝛ centaurea ꝛ alberenge sil. et sanguc⁹ ꝛ anisũ ꝛ calamẽtũ ꝛ cassia ꝛ ameos ꝛ reliq̃a scia. ꝛ qñz fit vt sedeat i aquis in qb⁹ decocte sũt medicie empl⁹ predictoꝝ. ꝛ qñq; fuit cũ spẽb⁹ calis. ꝛ qñz apponũt pectini ꝛ matrici vẽtose cũ igne.

L. xxix. de vẽtositate mficis nõ inflãte.

Entit hiis cã quasi sit res in ea inuoluta sus
s pesa ꝛ videt sepatiõem doloris ꝓmutari.

Capitulũ. xxx. de cura.

Ura est vt sumat oi die. ʒ. i. ꝛ. ʒ. de diarmar
e cũ. ʒ. i. cymini ꝛ vi. ʒ. vm⁹ masticis.

Fen. xxij. de egritudinib⁹ in extremitate medioꝝ rũ que est duo tractatus.

Tractatus primus de eo qõ accidit cio de nocumentis quantitatis ꝛ situs.

La. i. de forma zirbi ꝛ duoꝝ siphac.

Ponet vt scias q; sup ventrẽ post
cute sunt duo pãniculi quoꝝ vn⁹
noiatur siphac ꝛ cõprehẽdit intesti
na ꝛ calefacit ea sua spissitudine ꝛ
vnctuositate ꝛ cõprehẽdit lacertos
Et scõus est interior ꝛ noiat berite
ron ꝛ noiat rotũdus: qñ quasi singulare fit ab eo qõ regit ipsũ ꝛ sic
spera super quã sũt sũme ꝛ additiones molles ꝛ foramia. ꝛ cõtinuat desup velamini. ꝛ, pcessio eius ẽ ex supremo. ꝛ ẽ subtilis sub cute ventris ꝛ pãniculo eius. ꝛ adherẽt ei duo ex lacertis vẽtris dexter ꝛ sinister adherẽtia vehemẽti. Deinde cõtinuat post eos ãbos velamini in ptib⁹ eius carnosꝫ cõtinuatõe ynitiõis post cõtinuatõem suã cũ stõ p⁹ cõformatõem ꝛ soliditatẽ substãtie eius. ꝛ illa cõtinuatio est continuatio dilatata. verũ ipsa cũ ꝓtinuatur pati est subtilis valde. ꝛ est ei in eleuatione sua ad stomachum ꝛ in reflexione sua descẽdẽdo ab eo fir mimdo cũ oppositione venarũ ꝛ arteriarũ magnarũ suspẽsarũ cũ eo ꝛ descendit subt⁹ ꝛ fit zirbũ. Et currit super plur imũ albiteroꝝ ab inferiozi de subtilibus lacertis dilatatis sup vẽtre tunica vna: ꝛ fortitã existiat q; sit ps eius, ppter cõtinuatõem eius ꝛ subtilitudinẽ suã cũ eo ꝛ in neruositate. Cũ ergo singularis fit ab eo alberiteron est subtilis textuꝫ valde ꝛ ille est apud epigloratẽ ꝛ ortũ pãniculi intrinseci ꝛ costarũ ex ẖ pãniculo ꝛ iunafitũ hmõi siphac ẽ replẽ qõ ẽ int lacertos ꝛ itestina vẽtris ꝛ strigere locũ ꝛ phibere supfluitates ne cadãt in locis vacuis cũ aduitorio diaphragmatis qõ ẽ posteri⁹ ꝛ cõprimere poste rius intestina ꝛ viscera eiãntia supfluitates cũ, pria sunt ad expellẽdũ qõ ẽ in eis de fece ꝛ aqua hydropisis ꝛ vrina ꝛ phibere inflatõem vehemẽtẽ: ꝛ ligat viscera ligamẽto forti. ꝛ ẽ in dorso sicut res vna ꝛ la certi oẽs posteri⁹ sup carnẽ glandolã quasi subtractã eis ꝛ venis magnis ꝛ meatib⁹ ꝛ ptinuatis iter intestia ꝛ stõm. Quidã vo dicũt nõ ptãsit vt dicat q; in siphac sint genera villoꝝ ꝓterioꝝ ỗm ptes notas villoꝝ q̃ sũt instra virtutũ triũ nãlũ. ꝛ vti quidẽ nõ est posse vt dicãt illud in tunicis venaꝝ ꝛ vesice ꝛ matricis nisi de aliquo pãniculoꝝ imo est coꝫ singulare. ꝛ ista duo velaia turamia sũt viscerũ cõcauitatis inferioris. Cũqz pueniũt ad pectiné fiũt in eis duo foramia stricta quasi ipsa ãbo sunt q; ꝛ trãsit lũbare a dextra ꝛ sinistra in eis insepabilia donec fiãt sicut duc este duoꝝ ouoꝝ ꝛ sub duob⁹ velaib⁹: ꝛ ẽ zirbũ: zirbũ qdẽ est cõpositũ ex duob⁹ pãniculis quorũ vnus cooperit aluũ inf quos sunt arterie plurime ꝛ vene pannicres eis. Et figura eius est sicut cistis ꝛ ẽ ligatũ cũ stõ ꝛ meseraicis ꝛ cum coló, ꝛ ei⁹ pcessio

est ex eo qđ descendit ex sup fluitate beriter ō apud stom ⁊ duodenū ⁊ eo qđ ascēdit ex sup fluitate eius ⁊ apud pectinē. Primū ergo qđ occurrit de vētre ē cutis. Deinde sub ipsa ē pānicul⁹ primus ⁊ noiatur aggregatio eoꝝ mirach. Deiñ sūt lacerti. Postea beriter on: Deinde zirbū: Deiñ intestina.

La.ij. de ruptura ⁊ his q̄ assimilantur ei.

r Uptura sit p solutōem pānicul⁹ a singularita te sua ⁊ calū fissure in eo quē penetrat corpus qđ fuit cōprehēsum in eo ante scissurā: aut⁹ propter dilatatōem stricture in meatu: aut solutōez: ⁊ ea ac cidit illud taliter q̄ qñ icedit penetrās puenit ad te sticulos ⁊ noiat ramex ⁊ hernia. qđ aūt est pt hnoia tur noīe cōitatis hernia testiculi, ⁊ varices ei⁹ ⁊ duri cies ⁊ durīcies gdē folliculi testiculoꝝ cadit i zirbo. Accidit eni qñz vt dilatētur duo foramia predicta, p pter debilitatē eoꝝ. Aut disrūpatur ⁊ egrediatur qđ sequit ea de hñiditate glutiosa. Aut hūorosa. Aut mollificatiua: Aut, ppter aditꝰ oīū ex pcussiōe: Aut motu. Aut cāu: Aut retentōe spermatis moti ⁊ pro hiditi ab expulsiōe: Aut ascēsione mulieris sup virū. Aut labore anhelitus in coitu ⁊ ppie sup replonez. Et simulit coitu sup nauseatiuā satietatē ⁊ agregatio nē vētositatis ⁊ egōnis i vētre: quare descēdit: Aut zirbū: Aut velamē ⁊ intestia: ⁊, ppie monoculum qñ est solutū nō ligatū: Aut humiditates que effun dūtur ex expulsiōe nāe. Aut generāt apud eos pro pter frigus ipsoꝝ ⁊ cōuersiōez san. ad aquositatē et forte accidit ei pānicul⁹ ppius. Et qñz ē ppter hūiditatē sanguineā ⁊ feculētā vbi ē cā eius' pcussio Aut calus: Aut vētositas inflatiua. Et qñz cōfert cu ratio cū ferro. Et qñz nascit illic caro addita. Et qñz igrossat osseū: aut indurat ex apāte: aut pigue dine quare assimulatur ramici ⁊ noiant hernia carnis: ⁊ qñz similit in inguinib⁹. Et qñz inflant ve ne eius ⁊ noiat hernia varicosa. Et qñz mollificat mollificatiō vehementi absq; ruptura quare plon atur ⁊ assimilat hernie iterū. Et qñz accidit ru ptura super testiculos ⁊ puenit apud inguina. ⁊ qđ ē supza ea in sumine ē malor accidētū ⁊ in duobus emūctoriis. Et illa que accidit supza sumē ē parūp raro fm cōpatōem ad alias: qñ ille loc⁹ sustentat⁹ ē lacertis ⁊ qđ sub eo est nucl extremitatib⁹ lacertoꝝ Et qñz accidit sumini angmēū ⁊ ē de genere rup ture iterū. Et oē qđ est ex ruptura super sumē ē ma lor accidētiū quātis sit pue additōis ⁊ nō dolent i principio qñ expulsū in ea sūt intestina miuta ⁊ sūt expressa coartata ⁊ coartant fecē ⁊ cuomit eā ⁊ ē de genere ileos ⁊ inquietudine eius ⁊ angustia ipsi⁹. ve rū illa que est subtus ē magis susceptibil' dilatatōis ⁊ magis incedēs in additōe ⁊ nō dolet in pricipio. Et scias q̄ ramex intestinoꝝ ⁊ zirbi ē egrimdo fortil difficilis quāuis sit pua. Et ramex aque ē egritudo facilis ⁊ si sit magna. Cap.iij. de signis.

Ignū aūt cōe rupturis ē additio appens et s lentē inter siphae inter intrinsecum ⁊ tūc mi rach. Et additur eius appitio apud motuz ⁊ cōprehensiōem anhelit⁹. Et eius que est ppter di latationē meat⁹ signū ē q̄ appareī paulati in osseo absq; motu laborioso ⁊ oclferatiōe ⁊ alijs ⁊ est ra mex testiculi. Qđ aūt est, ppter illud qđ ē supza ē ppter dilruptiōem, pculdubio ⁊ nō cōfert ei exsic cātō. Et signum eius que ē ex intestinis penetranti bus in scissurā ē reditio eius cū velocitate cū resupia tur ⁊ sensibilitas rugitus ⁊, ppie cū premitur. Illā vero que fit ex zirbo ⁊ siphac significat aduent⁹ eius paulati ⁊ est ad prosūdū cū equalitate in situ: ⁊ non sentit in illa ramice rugit⁹. ⁊ fz pliz ē quātitatis pue in quantitate, pfunditatis. Et qñz egredit totaliter ⁊ hz quantitatē magnā ⁊ ē difficilis sanatōnis sicut hernia intestini. verū eius tactus nō ē diuersus a tac tu hernie intestini ⁊ ventositatis. Et reditio ei⁹ que est ex intestino ⁊ zirbo difficilioz est q̄z vētose. Et ra mex quidē aque cognoscit p tactū ⁊ tensiōem ossei ⁊ p splendorē ⁊ lenitatē ⁊ ipsa iterū nō redit ⁊ nō igre dit. Et hernie ventose cognitio ē qñ inflatio vēto sa manifesta ē. Et ventosa quidē redit absq; cōpre sione plima ⁊ dolore. Et qñz redit in dispositiōe ⁊ re supinatio non facit eam velociorīs reditus quam hora alia. Iudiciū nāq; eius in resuplatione ⁊ non resupinatōe sile est cū nō sit grauitas ei neq; lubri citas: sed in ea que ē ex intestinis ē diuersū quoniaz est apud resupinatōem facilioz parii. Et qñz acci dūt ex ea dolores vehementes, pterea q̄ ostendit osseū. ⁊ qñz cōprimit testiculi. Et carnose signū ē q̄ est in ipso osseo nō intra ipsū ⁊ ē cū duritie ⁊ grol situe ⁊ diuersitate vie: ⁊ qñz ē ex lapideitate apatis duri ⁊ noiat buris. Hernia vo varicosa cognol citur ex venis repletis ⁊ ex corrosiōe vrinali in eacū mollificatōe testiculoꝝ ⁊, phibitiōe a cursib⁹ ⁊ mo tibus. Et illā que est in arterijs tactus cū digitis cō prehēdit. ⁊ illā q̄ nō ē eis imo in venis nutrientib⁹ illa mēbra nō cōprehēdit tact⁹. La.iij. de cura.

Egime quidē vle hūtibus ruptura est dimit r tere replonē ⁊ dimittere motū plz ⁊ saltus et incessū subitū ⁊ coitum. Et deterior illarū di positionū ē illa que ē sup replonē. Et oz vt dimittat cibos inflatiuos. ⁊ nō multū vtak potū aque: ⁊ di mittat oēs res mollificātes ita q̄ etiā balnea: ⁊ cum comederit resupinet: ⁊ sit cū sedet cōstrictus circa ru ptura ⁊ apud coitū proprie: ⁊ sit coitus ei⁹ apud le nitatē ventris eius. Et scias q̄ intentio in curōe ru pture ē solidatio scissure si polis est: aut pseruatio ei⁹ ne addat ⁊ exsiccatio ei⁹ qđ mollificatū est ⁊ dila tatū. ⁊ reductio ei⁹ qđ descēdit in ipsa si est zirbum aut intestinū. ⁊ resolutio ei⁹ qđ aggregatū ē i ea si est aq̄ aut ventositas. ⁊, phibitio māei q̄ extēdit eā. ⁊ si nō resolnit pcpatio fiat i ei⁹ effectiōe. Amplī⁹ solidatio scissure aut cōseruatio ei⁹ vt nō addat sit cum medicinis glutiatōem faciēnt⁹ cōfortātib⁹ i quib⁹ est stipticitas. ⁊ quāto magis ē scissura minoꝝ ē solidatio facilioz. ⁊ qñz fit una mētū i ea cū cauterio. ⁊ exsiccatio sit cū medicinis resolutiuis. ⁊ reductō ei⁹ q̄ descēdit sit cū strictura ⁊ ligatura. verū resolutio ei⁹ qđ aggregatū ē sit cā emplastis faciēnt⁹ hy dropiliz ⁊ que sūt eis simulia. ⁊, phibitio materie sit

cū eius catōe ⁊ cāstiōe cibi. Et ei⁹ extractio sit cū me dicinis adurēt⁹ cū fortitudie ⁊ operatōe terri

La.v. de curatōe rupturaz i testini ⁊ zirbi.

Jest aūt descēsio ad osseū polis ē eoꝝ re s ductio: vel sit difficil' fm ppatioez reductio nis aborū i ruptura q̄ ē dsup. Illud eni sit facile cū resupinatōe ⁊ q̄libet pssiōe cū manu: Qđ si addat ruptura icipiat desiccado illud qđ dilata tū ē pp hūanitatē ⁊ adunādo qđ scissū ē ⁊ tigenetur in psolidatōe ei⁹. Et qñ fit mobedicās ad redeūdū, fi at vt eger sedeat in aq̄ cala ⁊ ēplet ruptura cū linitis aut vapozet cū pāno calo tādiu donec redeat. deinde strigat, suppositis medicis aggregatōez faciēnt⁹ ⁊ diminuat trib⁹ diēb⁹ ⁊ sit resupinat⁹. ⁊ sit strictura cū inuolutōib⁹ q̄dratis ⁊ inuolutōib⁹ pparatis ad aggregādū labia scissure. Et qñz cauterizat fz hāc strictura ⁊ pparatōez ⁊ non admittrēt inuolutōes sperice qñ ipe dilatāt maxime: aut necessaria ē psoli datio. Et nō oz vt approximet hunc rupture ferruz oio. Et medicie q̄ bibūt qđ⁹ iuuāt habentes ruptu raz sūt sagzenea ⁊ decoctio nuc. cupressi: ⁊, ppie i q bus dissoluta sūt sagzenea ⁊ dyacimmū. Et oz vt ad ministrēt in ea ēpla q̄ sup scissurā admistrāt postq̄z aggregata sūt labia scissure ⁊ tracta sūt duo ona ad supioza: ⁊ expleta ē reductio ei⁹ qđ descēdit. ⁊ ō istī emplis est illud qđ fit ex sauia et nuce cupssi et cu pressi foliꝝ. Ipsa eni sūt radices ēploꝝ super plz iu uamēt quoꝝ est pueniētia. Et de emplis pueniēte ē illud qđ fit ex bdellio ⁊ dragagāto ⁊ gūmi arabico ⁊ glutio piscīū ⁊ glutio corioꝝ ⁊ tuberib⁹ siccis can croꝝ ⁊ rosis cū capitib⁹ suis ⁊ omnibus stipticis et mastice myrtho sicco ⁊ mes excoriatis ⁊ aldeid et folijs alee de mecha ⁊ alijs iamenti ⁊ sumach ⁊ fruc tu tamarisci ⁊ magra ⁊ cētaurea ⁊ aloe semegenio. Descriptio alia empli: ℞. āmoniaci ⁊ turis ⁊ aloes semegenij ⁊ dabach oim añ. z.iii. bdellij pond⁹. z acatie ⁊ saracocolle ambozañ. z.i. terāt in mozta rio ⁊ madefiāt in pncipio noctis cū aceto: deide te rant i mane cū aliq̄z tulo saume ⁊ imbibat ex eis cot nū ⁊ ponat sup locū ⁊ strigat ligando. Emplin leuet ℞. masticis ⁊ saracocolle, ⁊ turis ptes eq̄les ⁊ aggre genti ⁊ vino de passis ⁊ liniat sup pgamenū de pāno ⁊ strigat. ⁊ sile illi ē illud qđ fit ex aloe ⁊ glutie ⁊ ture Et item sumat nuxꝝ cupssi ⁊ tus ⁊ acatia et balaustie et saracocolla ⁊ san. draconis ⁊ litū ⁊ mirrha ⁊ galle ⁊ sauia eq̄li mēsura ⁊ terāt bñ ⁊ pficiāt cū gūmi et si at vt adhereāt ono: Aut in quocūq̄z l eco fiat ruptu ra donec cadāt. Emplin bonū qđ qñz psolidat rup turā ifantium: ℞. corticū granatoꝝ pōd⁹. z.x. gal laꝝ imaturaꝝ. z.v. decoquāt cū vino stiptici. ℥. v. decoctōe vehemēti ⁊ reducāt intestina ad supioza et ebrocet loc⁹ cū aq̄ frigida ⁊ insiccet hoc emplum et, si solnatur nisi transacta hebdomada: aut in omni bus .x. diēb⁹ sel. Emplin mirabile sumāt masticis corticis turis nucis cupssi ⁊ myrrhe ⁊ glutinū piscū ⁊ saracocolle omniū ptes eq̄les: dissoluat glutē cum aceto vini ⁊ aggregen ⁊ cū eo medicie: ⁊ fiat ex eis ē plastrū. ⁊ forte sufficit ifantib⁹ empli q̄dlibet fit ex ba austiis, ⁊ psilijs ⁊ radice lilii silueſtris: ⁊ forte sufficit tibi vt facias emplm cū tēticula aq̄ q̄ ē de gener e herbaz nascētiū in aqua: ⁊ forte sufficit vt liniant eoꝝ rupture cū bdellio dissoluto in vino ⁊ oleo sam bacino aut cū castoreo ⁊, ppie qñ est aquosa. ⁊ item forte sufficit cuz sauich de oxdeo.

Cap. vi de ruptura aque.

Uando q̄z euacuat aquositas ei⁹ cū bezel ℥ q dato ⁊ qñz euacuat cū emplis extra hētib⁹ aquositatez ⁊ post illud qñz fit cū ferro et medicinis acutis calefaciētib⁹ illud qđ segtur rup turaz ex siphac quare strigit ⁊ non descēdit aquosi tas. In opatione vo q̄ fit cū bezel ⁊ phlomo oz vt eleuent testiculi ad supioza et elongent valde ab osseo postq̄z obliquat ē pectē ⁊ pars ei⁹ vt elongē tur ab infirmo ⁊ vt resupinet sup lectū aut sup locū in quo sedēt homines. Et fiat vt sedeat ācilla a dex tra ei⁹ extendens vēgaz eius ad superioza. Deiñ phlo met cum phlomolato: ⁊ caue ne phlomes aligd de pmissura sed extra pte aut sinistra: deinde scide fugi endo commissuram ⁊ stude tamdiu donec descen dat tota aquositas ⁊ euacues eam: deinde tibi inest electio si timueris reuersionem ⁊ repletionem eius post tēpus ut reiteres curationem si volueris cū be zel. ⁊ si volueris cauterizabis: ⁊ cauterium fit hoc modo. Sume ferrum subtile in quo sunt vncini et igniatur sicut ignitur cauterium: ⁊ liga testiculos quanto longius possibile est a locis ⁊ reuolue cau terium ab osseo ita ut non inueniat testiculum: et inueniat osseū et alberiter ⁊ constringat ⁊ calefa ciat ipsum ire non ingrediat ipsū aq̄ post illud. et q̄ dilatet meatū: ē eni melꝰ. deinde cura cruſtas ⁊ consolida, ⁊ forte sufficit incidis ex beriter on aliqd: dein de cauteriza ipm ⁊ pone sup scissuras stiptica ⁊, phi be egrum potare aquā. Emplastra vero ad rami cem aque sunt ex genere emplastroꝝ hydropis ⁊ splenis. ⁊ sic li sumak staphilagria ⁊ cymīnū ⁊ ag gregētur cum passis rubeis enucleatis aggregatiōe facta cū pritione: ⁊ fiant sicut ynguētū ⁊ emplet cū eis. Et item sumāt pip ⁊ grana lauri ⁊ baurach ⁊ ce ra ⁊ oleū antiquū ⁊ fiat ex eis ynguētū ⁊ emplet cū eo. Et item sumat cinis q̄rc⁹ ⁊ pficiat cū oleo ꝑforato cū decoctōe ⁊ emplet cū eo: est eni inuatiuū val de: ⁊ sumant. z.xxx. ⁊ cere. ℥. vij. olei. ℥. vi. ⁊ pipis qñ bonum ē ⁊ granoꝝ lauri grana. lxxx. fiat ex eis emplin adherēs. Et bdellū arabicū sanat testiculos et qñz resoluit ramicē aq̄ pucroꝝ.

La. vij. de cura rupture ventositatis

Egime in hoc ē vt deuitet inflatiua ex oleri r bus ⁊ gnis ⁊ replonē supfluā pducēte ad rugitū ⁊ ad malitiā digōnis ⁊ potū vini mixti ⁊ vi nū crudū iflatiuū. Et sumat in potu medicias fsol uentes vētositatē sic diacyminū ⁊ sagzenea ⁊ trifera magna ⁊ totū illō aī ō docotōe galāge. Cōfectō ad eos bona: ℞. foliozrute sicce ⁊ isopi ⁊ cymini ⁊ amcos ⁊ se. agnicasti ⁊ baurach ⁊ calamēti oiuz ptes eq̄les et epithimi q̄ntū oia pficiant cū melle: ⁊ fiat emplz cū ruta ⁊ cymino ⁊ calamēta ⁊ agnocasto ⁊ acoro ⁊ bac lauri ⁊ sālsucco ⁊ cera ⁊ storace. Et sunt olea qui

bus fit inunctio sicut oleū de costo ⁊ sambacinū et oleū nardinū ꝑpe. Et fiat vaporatio cū resoluētib⁹ vētositatez ꝓdictis multotiēs. ⁊ qñ fortior fit dolor administrent collyria facta ex melle ⁊ nitro ⁊ serapino ⁊ oppoponaco ⁊ cymino ⁊ se. rute ⁊ foliꝫ ruꝫ. et castoꝝ. ſ. olib⁹: aut gbūsdā eoꝝ ꝑm necessitatē.

Cap. viij. de cura ramicis carnis ⁊ varicose.

Curatio eoꝝ ē curatio apatij duroꝝ. ⁊ multotiēs gdē sufficit in ramice varicosa inunctio cū vnguento basilicon ⁊ adipibus lc
c mbus ⁊ medullis.

Cap. ix. de augmento vmbilici.

Quandoq; accidit in vmbilico augmētum
q qđ ē ꝑm semitā rupture note. Et qñq; est ꝑm semitā hydrōpisis ita ut aggreget in illo loco solo hūiditas aut ventositas. Et qñq; fit cā vene aut arterie faciētis currē ad ipm san. Et qñq; fit cā apatis duri aut additiōe carnis sub cute.

Capitulum. x. de signis.

Meo q ē cā egressiōis ꝯrbi aut intestini si
t gnū est q⁹ color corꝑis ē color ipsi⁹ ⁊ sit locus diuersus ⁊ ꝓpe in ruptura ex intestinis. Et associat rupture ex intestinis dolō gdā ⁊ occultat cū ꝑmit ut occultet. Et qñq; occultat cū rugitu ⁊ addit ei admistratio mollificatiū. ſ. ex balneis ⁊ unctione ⁊ mot⁹ magnitudie. Et illud qđ ē ex hūiditate nō reducit ꝓssio ⁊ ē lene cui⁹ quātitatez nō alterat ꝓssio facta cā occultatiōis: ⁊ ē color ei⁹ color corꝑis. Et qđ ē ex vētositate ē leuis⁹ ⁊ min⁹ expellēs ꝯ illud qđ ē ab hūiditate ⁊ ē ei sonꝫ tympani ⁊ vox ⁊ qđ ē ex san. ē sanguīnei coloris ⁊ nigri. Et qđ ē ex natiuitate carnis aut duritie ē graue durꝫ cui⁹ occultatio non ē sicut occultatio aliorum.

Capitulum. xi. de cura.

Si illud qđ ē ex aptiōe vene pulsatil ⁊ non
a pulsatil aut vētositate curādū nō oꝫ te laborare. q⁹ si laboraueris ad illud cōsequtur te ut labores ad incidēdū ⁊ suēdū. Reliquoꝝ autē curatio ē ut facias egrū sugere ⁊ ꝓcipias ei ut extendat ventrē suū: ⁊ retineat anhelitū suū q̄diu donec appeat augmētū. Cū ergo appuerit faci circuitu eⁱ⁹ circulū ut sit distictū: deinde relupina cū nō sup circulū post separationē ei⁹ cū vncino. Et fac aptionē sup mirach solū ita ut nō accipias qđ sub ipso ē: ⁊ intromitte i eo acū cū filo talit ut nō obuiet corꝑi sub ipso: deinde pfora tali pforatiōe ut discoopiat ab eo qđ ē sub mirach solū. Si ergo ē sub eo intestinū expelle intestinū ad inferiora. ⁊ si ē ꝯrbi nō extēde ipm ⁊ incide lacertū: deinde sue locī dilruptū cū sil⁹ oppositis duris extensis ad iuicē ⁊ stringe ipm sup alchati ⁊ sue eū ⁊ dimitte filis. iiij. capita ꝯsiderando ut cadat ad lacertū ⁊ ꝓsolida residuū ⁊ studie ut ꝓsolides ita ut ꝓsolide remaneat ⁊ nō accedēs ad exteriora ita ut sit nō sedū. Vētosi aūt regimē itez est al
bezel ⁊ icisio ⁊ ꝓsutio p⁹ illud ꝑm modū q dict⁹ ē.

La. xij. de gibbositate ⁊ vētositate gibbositatis.

Gibbositas ē remotio ꝓdituꝝ: aut ad inte
g riora doꝝ. aut ad anteriora ptē. Et ē gibbo ita-

eis accidē palysiz ⁊ silia ꝟ maz in subtilitate ⁊ grossitudie sua ⁊ ꝟ ꝑmixtōez ei⁹ ex bibitōe aut ifusione paulat im facta. et cum accedit mūdificatō non est malū vti stipticis. Et qñq; aggregāt stipticitas ⁊ calefactio ⁊ resolutio in re vna sic aggregant i nuce cupressi ⁊ foliis ei⁹ ⁊ foliis lauri ⁊ calamo aromatico ⁊ aluniati ⁊ enula. Et qñq; cōponit medicia ex stiptucis frigida sicut rosa ⁊ acatia ⁊ balaustius cū calidi ſ calefacientib⁹ sicut bacca lauri ⁊ castoreo et foliis oleandri ⁊ acoro. Olea vō ꝓserentia eiⁿq est humida sūt olea rep calidaz stipticaz sicut cupressi ⁊ oleū rute: ⁊ indiget emplis habētibus medicinas resolutiuas fortis resolutōis sicut sūt folia oleādri ⁊ acorus ⁊ castoreū ⁊ ruta. Et ex oleis oleū de ruta ⁊ oleū de castoreo ⁊ oleū ō piretro ⁊ euforbio facū ꝟ huc modus dirūpat piper ⁊ castoreū ⁊ piretrū ⁊ pulpa colloquintide ⁊ euforbiū ⁊ salsa i oleo rutino ita vt ꝑ. ℥. i. medicina⁹ sumat. ℥. i. olei: deinde moueatur sub sole et colet post duas hebdomodas ⁊ remouēt sup ipsuz medicie ⁊ fiat illud mltotiēs ad minus octies et administret medicamē forte ad illā q̄ est ex hūitate et ad vētosaz: ℞. saunā ⁊ sebaz ⁊ ammoniaci ⁊ nuc. cupssi ⁊ pi retrū sāsucū, ⁊ cozdumeni ⁊ gnātū ⁊ calliaz ō coquāt cū aqua decoctōe optia ⁊ fūdat ō super de oleo ḡnti ⁊ admistre tur. et in ipso qđ ē ꝑfortatio mēbri ⁊ carminato vētositatis ⁊ resolutio hūitatis extranea ⁊ grossaz. Emplz ad gibbositatē ex vētositate: ℞. storacis ligde ⁊ costi ⁊ calami aromatici ⁊ saluie ommū añ. ℥. i. euforbij, ℥. i. olei nardi quātū necesse est. Apose aūt cura ē cura apatis difficilis maturatōis ⁊ cruptōis ⁊ resolutōis, ꝑp̄ie apatiꝫ duris Rememorato, emplōz ad gibbositatē hūidaz ēplz bonū. Sumātur acoꝝ ⁊ enula decoquāt in aqua cupressi ⁊ ēplastret ex eis loc⁹. Emplastrū conferens humide ⁊ vētose ex eis sit: Sumant enula ⁊ saunia ⁊ acoꝝ ⁊ coq̄tur in vino donec in ꝺcoctiōe dissoluātur ⁊ dissoluat cū eis bdellij donec fiat sicut vnguētū ⁊ admistret. Et quādo nō valēt curatiōes cū eis q̄ dibūtur ⁊ emplis aut similib⁹ admistret, cauterij vt remoueatur mollificatō ⁊ idcirco locus.

Ca. xv. de varicibus.

Si dilatio venaꝝ i crure ⁊ pede ꝑp multitudi
e né eius qđ defecēdit ad eas er san. Et plim lā.
é melicū. ⁊ qñq; ē lā. mūd⁹ ñ melācolic⁹. Et qñq; ē san. grossus ph'latic⁹. ⁊ quocūq; mō sit ē lā
guis in quo nō ē putrefactio: ⁊ si nō saluabit cū eis pes ab vlceratiōe ⁊ apatib⁹ malignis. Et plim qđ accidit cursoib⁹ ⁊ viatoib⁹ ⁊ oneratis portātib⁹ ⁊ corā regib⁹ astātib⁹. Et multotiēs accidit ꝑp̄ egritudines acutas: qñ expellit materia illic in ill⁹ q̄ er dictis ad, eas sūt ꝑparati. Et qñq; accidit incipiendo sicut accidunt dolores iuncturaruz incipiendo. Et habentib⁹ splenem ex predictis multotiēs. ⁊ iste varices nō suscipiunt curationē. Et quandoq; incidūtur ⁊ accidit ex incisione ea extenuatio mēbri, ꝓpter priuationem deferentiū nutrimētum. Et acci-

dunt in illis q̄ ex eis sunt melācolice cū incidūtur et ꝓhibentur egritudines melācolice ex melācolia. cū aūt est san. mundus ⁊ eradicant aut, auferūtur tūc ñ timetur qđ accidat melācolia. Et multotiēs qdem putrefit illud quod est in varicibus ⁊ perducit ad vlcera. Lapi. xvi. de elephantia.

Si additio i pedib⁹ ꝑm modū qui accidit in
e venis varicū: q̄ ingrossat pedē cuz eq̄litate sua. Et quādoq; fit ꝑp hūorē melicū ⁊ illud qđ ē plim. Et quādoq; fit, ꝑpter humorē ph'laticū grossū. ⁊ quādoq; accit ex cāis ex qb⁹ accidūt varices. et ex san. bono cū plurimū descēdit: aut numꝝ eo pes nutrimēto aliquo: aut ē in ꝑmis rubeus: deinde niger. ⁊ cā ei⁹ est vehemētia replonis ⁊ etiaz debilitas mēbri, ꝑpter multitudinē caliditaꝫ ⁊ vehemētā attractōis ei⁹ ꝑp vehemētiā cal'itatis iflāmate ex motu ⁊ adiuuāt ad illud dispōes adiuuātes ad varices.

Capitulū. xvij. de signis.

Iscernit vnaq̄q; ex suo sili ꝑ colorē ⁊ regimē
d antecedēs. Et melica est ḡnis tendēs ad caliditatē. ⁊ illa q̄ est rubea ē magis i columis ꝯ nigra. Et phlatica ē ad lenitatē ꝺcliuis. Et qñq; fesi nat melica ad scissiōez ⁊ vlcerationē. Et sāgui. nota est. La. xviij ō cura varicū ⁊ elephātie.

Elephātia qđē maligna est q̄ paz sanat. Et
e optiz vt diuuitat cū dispōe sua si non addit.

Nō si puēit ad vlceratiōez ⁊ timet cōrosiō ñ est aliquid nisi ut scidat radicitus. Cū ergo succurritur ei in ꝓncipio sui ꝑ possibile ē ut, ꝓhibeat cū cuacuatiōib⁹ ⁊ ꝑpe cū vomitu laboriosio ⁊ cuz eo qđ extrahit phla ⁊ melī: ⁊ phlomia si idiget ea: deinde administrēt stiptica sup pedē. Cū aūt ꝑmiat paz spat q⁹ ꝓhibeat. Et si speraf scias q⁹ sūma curatiōis sperate huiꝰ egritudis ē assiduatio i curatiōe ⁊ admistratio resolutiū fortiū. ⁊ dſ q⁹ alkitran cōfert ei inscatuz ⁊ linitū. Reginē vō varicum ē quoniā oꝫ ut euacuet corꝑ ex venis manus: ⁊ eūent melīa ⁊ ꝑmores grossi ⁊ rectificet reg. mē: ⁊ deuitet oē ingrossatiuū ⁊ deuitet mot⁹ laboriosos ⁊ stationē longaz deinde pueni ad istas venas: q̄re phlomia eas ⁊ extrahe totū qđ in eis ē de san. melico ⁊ fac phlomiā in fine saphene: deide assidue fac in oī pauco mūdificatōz corꝑis cū eis q̄ sūt tiē hiera picra cū aliq̄ntulo lapis lazuli: ⁊ assiduet sup eā q̄ntū pole ē. Et assiduet potū epithimi i aq̄ calef ⁊ dimittat motū oino ⁊ vtak ligatura, sup pedes cū istitis ab inferiori pte ad supiorē. ſ. calcaneo vsq; ad genu. ⁊ cū hoc administra epithimata stiptica ⁊ ꝑpe p⁹ mūdificatōez cū ꝑ phlomia ex manib⁹ ⁊ pedib⁹ ⁊ venis ipsis ⁊ cinere cauſ aut oleū de oliuis puluerizata desup tamariſco ⁊ lupinos decoctos epithimādo ⁊ ebriocādo cū aqua eⁱ⁹ ⁊ finⁱ⁹ capraz ⁊ faria fenu greci ⁊ se. raphani ⁊ se. ruteſūt h⁹ generis etiā. q⁹ si ñ valz aliqd nisi scissio scide carnē ⁊ fac apparē vitē ⁊ scide eas i ꝺgitudie sua ⁊ caue ne scindas eas latitudinaliter aut ex transuerso ḡre fugiāt ⁊ nocēant. Cūq; feceris illud extrahe totū qđ in eis est ex san. ⁊ opoꝝ vt facias currē ex eis illō qđ pole ē currē. Deinde mūdifices illō sciēdo i

lōgitudine. Et qñq extrahūtur cū acu ⁊ incidūtur penitus ⁊ oz tūc vt eradicētur ⁊ si nocebūt. ⁊ melioz extractio ē cū cauterio. Lauteriū ei melꝰ ē q̄ incisio ⁊ nō lz vt extrahātur nisi rubee nō nigre: in nigris vero sīat illud qđ descripsimꝰ pꝰ de mūdificatiōe. ⁊ qñq accidit vt nō sanet vlcus dū nō ad vltimuꝫ puenitur in mūdificatione ⁊ nō cū urrerūt adhuc hu mores melici ⁊ grossi. Et oz pꝰ icisionē ⁊ escharoz ⁊ cauteriū vt deuiret illud qđ generat hūozem melicū ⁊ assiduet mūdificatōem corpis ita vt nō generetur superfluitas melica: quare fiat reuersio egritudinis si fuerit materie: iter ad ipsaz nō strictū ⁊ moueatur qđ fuerit cōfuti motus a pedibꝰ ad membra que sub limiora sūt ḡuis i aptiōe et scissiōe sit timor. ⁊ quā do non expellit ad membꝝ vilꝰ pueit ad membra sub limioza: quādoq̄ rectꝰ est vt nō apiat neq̄ fiat i eis aliq̄d nisi post mūdificatōem vltimā. ⁊ forasse assimilātur nodi elephātie quare errat in eis. verū no di tangūtur cū ferro: lz elephātia est sicut diximꝰ.

Tractatus secꝰ de doloribꝰ hoz membrozum.

La.i. de dolore dorsi.

Dloz dorsi fit i lacertis ⁊ oordis ītrīle cis ⁊ extrīsecis clausis cū dorso. ⁊ q̄liē cūq̄z sit aut accidit ꝓpter frigus cōplexiōis ⁊ phlatis crudi: aut ꝓpter multitudiné exercitij vel laboris. aut ꝓpter multitudiné coitus. ⁊ qñq̄z fit ꝓpter cās gibbositatis cū nondū cōfirmata ē. aut ꝓpter cōitatē quoꝝdā viscerū sicut fit ꝓpter debilitatē renū ⁊ matiē cozꝝ ꝓpter repletiōem vehemētez vene magne posite sup dorsū: aut ꝓpter cām apatis. aut vulꝝ i cāna pulmōis. ⁊ qñq̄z fit i medio dorsi. ⁊ qñq̄z fit ꝓpter cōitatē mūcis sicut fit cū appropiquat de iecinus mēstruoz aut ꝓfocatio mūcis. ⁊ cū sūt signa ptus doloz fit dorsi. ⁊ iterū qñq̄z ē ex signis crisis.

La.ij. de signis

Lux quidem qui est ex frigore ⁊ qui ē ex crudo humore deābulatio ⁊ exercitiuz se dāt ex plīn. ⁊ ē cius inceptio paulatim. et qñq̄z sentū cū eo frigꝰ. Et fēm a labore ⁊ onē rei grauāt ⁊ sillibꝰ ⁊ a coitu significat añcessio rei illiꝰ. Et factus cā renū ē apud alchati ⁊ debilitat cū eo desiderīū cocūdi. ⁊ fit cū vna cāruz renū nota rū. Et fēm cā calitatis pure significāt inflāmatio ⁊ mozdicatio cū lenitate ⁊ pulsatōis ꝓnatōe. Et factum cā replonis venarū significāt extēlio doloris i dorso cū calitate ⁊ inflāmatio ⁊ pulsatio ⁊ replo corpis. Et facū ꝓpt cās gibbositatis significāt ea q̄ docuimꝰ in capitulo ci⁹. Et doloꝛes quidē dorsi: aut egent incurvatione aut erectōe. Et indigētes icurvatōe sūt illi i quibꝰ ē cā spasmus ex apate dorsi: aut alijs ex cāis gibbositatis. Et indigētes erectōe sūt illi in quibꝰ nō ē necessariū q̄ diuersificet reductōem anhelitꝰ ex incolūitate lacertoz a reclinatōe retro ⁊ incurvatōe a nō faciēdꝰ doloꝛē. Et cū manꝰ inuenit doloꝛē tūc cā ē in dorso: ⁊ nō inuenit tunc cā est in ventre.

La.ij. de cura doloris dorsi.

Oportet vt redeas in ea ad curatiōes dolorum iunctūrarum quas dicemus ⁊ curationes gibbositatis ⁊ vētositatis faciētis gibbositatē: nam via vna ē. Frigidꝰ vo inquātū ē frigidꝰ oz vt curetur cū ebibitis ⁊ emplis ⁊ vnctiōibꝰ predictis in capteritis. ⁊ quātū est illic crudꝰ hūoz oz vt fiat eiō cū eis q̄ sūt sicut hiera ꝺ pulpa colloquintide ⁊ pillule sticade. Et factꝰ a laboze ⁊ sūlibꝰ oz vt cureꝫ cū cibo bono ⁊ vnctōibꝰ tpatis ⁊ oleis tepidis. Et sīci a coitu cura ē cura eius q̄ debilitatꝰ ē a coitu. Et facti cā renuz curatio ē cura debilitatis renū. Et facti cā replonis venarū plīme cura ē phlomia ex curvatura genu et ipsa eni in dispositōe sedat cū ⁊ ꝓpter cū cōsequunt inunctōes ex oleo roſ. ⁊ sūlibꝰ. Et facti cā gibbositatis curō ē cura gibbositatis: ⁊ q̄n plīn eiꝰ q̄ accidit ex doloze dorsi nō accidit nisi ꝓpter frigꝰ: aut ꝓpt debilitatē renū tūc oz vt sit plīn curōis ex pteoruz. Et nos quidē iā cōpleuimꝰ sermonē in curōe renū. Et cōpleumꝰ iterū sermonē in calefactōe dorsi i cagibbositatis. Verū de curōibꝰ ꝓpriis doloꝛ dorsi frōz ē administratio olei de euforbio solꝰ. Et de potōibus exptis ad ipsū ē tyriaca diatesseron: Aut oleū de kerua cū aqua apij. Et vt bibat in infusionē ciceris nigri ⁊ acozi multotiēs cū quatuoꝛ. z. butiri et z. i. mellis. ⁊ vtak hoc. xiij. diebus. ⁊ comestio asparagozū ⁊ assiduatio eius est iuuatiua valde. Et pillule soluentes hȳtes hūc doloꝛē q̄ sunt frigide ꝓpleniōis sūt pillule feride. Empla vo sūt hoc mō nā emplato cū oleādro sanat eū q̄ antiquꝫ ē. Et eplatio cū eis q̄ sūt ēē oppoōacū ⁊ bdellij ⁊ bapinū ⁊ enula ⁊ āmoniacū ⁊ castoreū ⁊ euforbiū sigillati ⁊ compositio cū oleo laurino ⁊ oleo rutino ⁊ oleo de stoꝛace ⁊ oleo de kerua iuuatiua est valde. Et de vnguētis sunt oleum de euforbio ⁊ oleū de costo. ⁊ oleo de lilio inest ꝓpietas mirabilis. ⁊ melꝰ quidē est vt caleſiat doꝛsum in primis fricando cū panno aspero: deinde iungatur cōpimendo.

La.iij. de doloꝛe ilij.

Et primus huic ca. ⁊ plīn eius est vētosꝰ phlaticus. ⁊ appꝛopinquat ei cura eius.

Et de curatione propria ei est vt sumātur fenugreci ⁊ granoꝛ arasced ⁊ se. apij ⁊ ameno. ⁊ zz. ⁊ cinamomi partes equales: serapini quantum omnia: fiant ex eis pillule ⁊ anellane ⁊ administrentur. Quod si fuerit ꝓpter apostema in mēbꝛo aut in eo quod cōicat ei tunc curatio eius est illa cura. Et parum quidem fit ꝓpter malitiā complexiōis calide sicce aut cum materia nisi fm semitā cōitatis mēbꝛorū vrine ⁊ intestinoꝝ. Et signum ⁊ cura in hoc manifesta sunt.

La.v. de doloribus iunctūrarū ⁊ eis que cōmunicant podagre ⁊ sciatice ⁊ alijs.

Musa patiens in his egritudinibꝰ ē membrum suscipiens. ⁊ causa efficēs sunt cōplexiones ⁊ materie male. ⁊ cā instrumentalis est dilatatio meatuū naturaliū accidentalis: et aut ex creatione: aut euentu complexionū non naturaliū quas accidere facit motus ⁊ vacuitas ⁊ raritas accidentalis: Aut ꝓpter creationem sicut est in carnibus glandosis. Amplius distinguam⁹ vnamquāq̄z harum diuisionū distinctione aliqua.

Mēbꝛ itaq̄z suscipiēs ē cā vt eueniāt iste egritudines Aut ꝓpt debilitatē sui ꝓpē malitiā cōplexiōis cōfirmate ⁊ ꝓpe frigide. Aut ꝓpt debilitatē sui in creatione sua nō ex pte cōplexionis. Aut ꝓpt vehementiā caliditatis ⁊ ꝓpe cū accidit ꝓ motū ⁊ ꝓ doloꝛes et ꝓ cās extrinsecas lz hec diuisio nō sit lōginq̄ a diuisione ꝓpōnali. Aut casu sui sit ꝓ sub mēbris alijs: et vbi ad ipm currunt medicie ꝓ naturā ⁊ ꝓpt hoc mūltiplicāti pedibꝰ ⁊ anchis Cā at efficiēs aut ē cōplexio corpis totiꝰ aut i mēbꝛo ꝓncipali inflāmās aut infrigidās cōgelās aut exiccās stringēs ⁊ ꝓpe cū ei cōmiscet humiditas eēnea Mādē vo aut sūt san. singlaris: aut sā. phlatic⁹: aut sā. choleric⁹: aut san. melic⁹: aut ē phlā singulare: aut vehemētia crudi: aut singularis: aut humoꝛ cōpositꝰ ex phlegmate ⁊ cholera: aut aliq̄d ex genere cholere: aut vētosi tas irretina. Et plīn qđē sit a phlate cū cholera: deinde a crudo: deinde a sā. postea a colera ⁊ raro fit a melia. Et cause diuisionū huiꝰ sūt cause q̄dā ꝓterite ⁊ catarri. Et cozize sūt ex causis eiꝰ. Et cūratio colice fm hunc modū in quo ꝓfozāt intestina ⁊ expelluntur ad extremitates. Et de causis eiꝰ ite sūt cibi generātes genꝰ faciēs euenire doloꝛē illā mēꝛ. ⁊ paucitas digestionis ⁊ trāgllitas ⁊ ges ⁊ dimissio exercitij: ⁊ coitꝰ plimꝰ: ⁊ frequntia ebuetatis: ⁊ retētio euacuationū ꝓueniēs an. mēstrui ⁊ alioꝝ tani de illis quorum iam cōsuetudo cucurrit ex phlobotomia: aut solutōne vētris ⁊ est dimissa. Et ite exercitiū sup repletionē ⁊ coitus sup repletionē ⁊ cibū ⁊ vinū plīm iu ieiunio ante cibū ipm nāqz ledit neruos. Et humores crudi cū retinēt in corpe: deinde nō euacuātur ꝓ naturā in egestione ⁊ vrina neq̄z p artē: nō est lōginquū q̄n euenire faciāt doloꝛes iuncturaꝝ si ex pellant ad eas ptes si remālerit ⁊ putrefiant. Cū at nā expellit eos in egestiōe ⁊ vrina tūc inuenis cum eis vrinā grossā semp nō subtilē crudā q̄re tūc fozsitan fit securitas ab coꝛ malitia. q̄ si ita nō fuerit erit vnū coꝛ q̄ diximꝰ. Et si adiuuerit ad has materias crudas moꝛ iūcturaꝝ laboziosus: aut ꝓcussio: aut casus: aut addiderint in debilitate vtutū ira ⁊ vigilie debilitantes vtutes ⁊ trahētes matias ad ipm et fiant penetrātes sua ꝓpetate euenīēt doloꝛes iūcturarū. Et hoꝛ qđē humoꝛ plīm ē superfluitas digestiōis secūde ⁊ tertie. Et aptiores ad hoc vt in eis multiplicenē ista sūt senes. Et hȳtes egrumdies chronicas. Et ꝓualescēties cū nō regunt cū rectificatōne Et illud ideo qñ coꝛ vtutes debilitant a digestiōe bona ⁊ ꝓpe cū sunt curati cū sedatōe absq̄z euacuatione sufficiēti expulsione vltia. Et nō gō multiplicāt doloꝛes io iūcturis nisi qñ ipse sūt magis vacue q̄z relq̄ mēbꝛa ⁊ plīs motꝰ ⁊ debilioꝛis cōplexionis ⁊ frigidioꝛis. Et sitꝰ eaꝝ in extremitatibꝰ ē lōginquꝰ a regie ꝓmo Et multotiēs gō inuisēāt mē intra iūcturas ⁊ fūt sic grossū ⁊ ꝓpe q̄ ex eis sūt crude. Et multotiēs oūt super iūcturas coꝛ caro ⁊ ꝓpe iter digitos q̄re ꝓtozq̄nt digiti ⁊ stringunt ⁊ fit doloꝛ fortis q̄nq̄z et sedat q̄nq̄z. Et plīn gō huiꝰ non fit nisi in hūibꝰ ꝓplones calidas. Et plīn qđē oꝛīt caro cū mā ē sanguinea Et plīn qđē illi cui accidūt doloꝛes iūcturarū accidit in primis podagra. Et doloꝛes qđē iūcturaꝝ sūt ex sūmis egritudinū q̄ hereditant plīn qñ sꝑma ē fm cōplexionē generātis Et multotiēs quidē fit curatio doloris iūcturaꝝ ⁊ ꝓfortatio earū et expulsio materie ab eis cā ad pnit em: qñ ille lu perfluitates que ꝓsuete sunt supfluere ⁊ puenire ad iuncturas ⁊ puenūt ad membra principalia ⁊ si non trahunt ad iūcuras currūt alibi facientes cadē habentē eas in timoꝛe. Et aptioꝛa répoꝛa ad hoc vt in eis eueniant doloꝛes iuncturarū ⁊ podagra sūt ver ꝓpter motū san. ⁊ humoꝝ in eo. Et autūnus ꝓpter malitiam humoꝛis ⁊ digestionis ⁊ antecessionē dilatatōis poꝛoꝝ i estate ⁊ ex caloꝛe q̄ fozt fit in die. ⁊ cū succurritur doloꝛibus iuncturarū in primis cū apparēt fit eoꝛū cura facilis. q̄ si cōfirmetur et ꝓsuescant ꝓpe illi q̄ generati sunt ex humoꝛibꝰ diuersis nō curāt. Et qñ apparēt varices in hūibꝰ doloꝛē iūcturarū ⁊ podagrā est coꝛ sanatio ꝓ eas. ⁊ de hūibꝰ doloꝛē iūcturarū q̄dā sunt q̄ sibi supueniꝛe eos facūt ꝓpter malitiā sui regimis. Et de illis sunt sup quos euenire facit eos corruptio forme mēbꝛoū coꝛ ⁊ dilatatio meatuuꝝ venaꝝ coꝛ ⁊ gnātio humoꝛ maloꝝ in ipsis ꝓpt malitiā cōplexionis mēbꝛoꝝ radicaliū. Et q̄nq̄z cōmouenꝫ doloꝛes iūcturaꝝ in febibꝰ ⁊ coꝛ eleuatio sicē ipi q̄nq̄z eueniūt in febibꝰ. Sciatica vo ē de sūma doloris iūcturarū ⁊ est doloꝛ q̄ incipit a iūctura anche ⁊ descēdit retro ad coꝛa ⁊ q̄nq̄z extēdit vsq̄z ad genu ⁊ ad calcaneū. Et q̄nto plꝰ, plōgat spaciū eiꝰ addikeꝰ descēsio ⁊ fm materiā in pauscitate ⁊ multitudine sua. Et q̄nq̄z ptēdit vsq̄z ad digitos ⁊ extenuant ex eo pes et coꝛa ⁊ in fine eiꝰ delectat cōpressione ⁊ deambulatione pauca sup extremitates duoꝝ digitoꝝ ⁊ fit ei difficil incuruatio ⁊ cōtio erectōis. ⁊ q̄nq̄z soluit in ea natura ⁊ iuuat ꝓ id. Et q̄nq̄z ꝓducit ad dislocatōnē extremitatis coꝛe eiꝰ ⁊ ē geminatū fm vtatē. doloꝛ vo anche ⁊ ē ille in quo ē doloꝛ fixꝰ in ancha q̄ nō descēdit nisi cū ꝓmutat ad sciaticā multotiēs accidit aut ex debilitate ꝓsequente a cāpsessionis sup durā et cā pcussionis ꝓsequte eā ⁊ cā assiduatōis egrādi: et sunt cause eius ille cause: verum plurimum fit ab humoꝛe crudo. Et multotiēs ꝓnutatur a doloribꝰ mficis chronicis ⁊ remanentibꝰ ꝓpe lōgo ita vt sint. x. meses. ⁊ q̄nq̄z fit a matiis calidis ⁊ ꝓnutris etiā: ⁊ a repletione venaꝝ anche ex san. ⁊ ab apatibꝰ intrisecis in ꝓfunditate locoꝝ. verūtū nō apparēt, ꝓpt ꝓ fūditatē suā sic appent apata reliq̄z iūcturaꝝ. Et dq̄ habz doloꝛē anche ⁊ appet in coꝛa et rubedo vehemēs q̄ntitate triū digitoꝝ nō faciēs ei doloꝛē: et accidit in ea ꝓrurit⁹ vehemēs ⁊ deliderat olera molliē in. xxv Et omne qđē mēbꝛoꝝ in quo ē doloꝛ iūcture macrescit ⁊ extenuat. Et doloꝛes qđē iūcturarū q̄ sūt ꝓter sciaticā ⁊ podagrā cū curant ⁊ eradicantur coꝛ mē nō redeunt velociter. Sciatica vero et podagra cum curantur ⁊ eradicantur earum materie sunt ex eis q̄ rédeunt velociter q̄libꝫ ex cā illō

ꝺ ꝓcop ꝑtiū mẽbꝛi. Et iſte gꝺ̃ egꝛitudies ſũt ex eis q̃ hereditant ꝛ ꝑpe podagra. Et matia gꝺ̃ ſciatice plim é in uũctura ꝛ ꝓcedit ex ea in neruo lato: ꝛ cum delect ꝓcpat effuſio matiæ ex toto cozpe delup ad ipſã ꝑter matias coartatas in ꝓncipio rei. Et q̃ꝫ accidit vt nõ ſit in uũctura imo in neruo lato. Et mlt totiens gꝺ̃ multiplicat hũiditas muſcoſa in pixide q̃re mollificat ligamentũ qꝺ̃ eſt int additamentũ et pixidẽ. q̃ob; ꝺ dislocat anchã. ꝛ ante illũ accidit diſpoſitio infirmitudiné ꝛ dislocationé ꝛ eſt vt ſit ve locis exiꝰ ꝛ velocis redꝰ in qcta valde Et ſciatica q dem eſt de vehemẽtioꝛibꝰ doloꝛibꝰ uũcturaꝝ. ꝛ cauterũ ſecuritaté facit eiꝰ. Podogra ꝺ ex ſũma doloꝛũ uũcturaꝝ exiſtes q̃ꝫ incipit a digitis. l. a policibus. ꝛ q̃ꝫ incipit a calcaneo. Et q̃ꝫ incipit ex lateribus pedis. Et q̃ꝫ icipit a latera eiꝰ: deinde cóicat. Et q̃ꝫ eleuat ad coxam. Et q̃ꝫ apat ꝛ vi det vt nõ ſit illud in cozdis ꝛ neruis imo i ligamentis ꝛ cozpibꝰ gbus ꝓtinent uũcture deſozis ſm q ꝺixit G. ꝓp hoc nõ accidit vt ꝓueniat diſpoſitio podagricoꝝ in doloꝛibꝰ ſuis apoſtematibꝰ ipſozũ ad ſpalimũ oino. ꝛ ex eis q̃ accidũt hũtibꝰ podagrã é vt plógent oſſea teſticuloꝝ ipoꝝ. ꝛ podagra gꝺ̃ chorica attrahit mozté ſubito ꝛ ꝑpe apud regimẽ plz

La.vi. de ſignis.

Illud qꝺ̃ oportet te cognoſcere de cauſis hãrũ egritudiũ ꝑ ſigna in ꝓmis eſt diſpoſitio ſimplicitatis cõplexionis aut cõpoſitóꝝ eiꝰ cũ mã. Et ſimplex gꝺ̃ eiꝰ é parũper ꝛ raro ꝛ fit in ea doloꝛ ſine gꝛuediné ꝛ abſq; inflatõe ꝛ nõ eſt alteratio colozis neq; ſignũ matiei. Jn matiali ꝺ illud qꝺ̃ de ea in ꝓmis oportz te cognoſcere eſt genꝰ matiei. Et via cognitóis eiꝰ é aut ex coloꝛe loci aut ex coloꝛe apaꝛ eiꝰ cũ doloꝛe ſicut ſit in humoꝛe crudo. Et ex tactu: aut eſt frigidus: aut calidꝰ: aut inflãmatꝰ: aut ſm cõſuetudiné. aut ex accẽtibꝰ doloꝛis an ſit cũ inflãmatõe eq̃li et tenſione: aut cũ rẽlone nñ: aut ex eis gbus inuak et cũ gbus ſedak doloꝛ: ſi nõ errat exiſtimatio: tunc eni exiſtimat ꝓpter q̃ frigida ſũt ei ꝓuenũtia q̃ matia ſit calida. ꝛ nõ accidit exiſtimatõi eiꝰ vt erret niſi ꝓpter additõez ꝺ doloꝛis apud infrigidationé inſpiſſãté exiſtimãs q̃ matia inſpiſſata ſit frigida. Aut errat ꝑ ſedatõez doloꝛis apud reſolutionẽ: ꝛ exiſtimat q̃ matia ſit frigida ꝛ é calida q̃ reſolukt ꝛ reſoluit ꝛ ſedat doloꝛ: eiꝰ imo oportet vt ꝓſideres oia illa: aut ex hoꝛa doloꝛis ꝛ additioné eiꝰ: aut eſt in vacuitate et repletõe ꝛ ex diſpoſitõe incipiẽte ad apoſtema ꝛ tarditate i eo aut ꝓnatõe apatis oino q̃re ſignificat humoꝛes malos ſubtiles calidos: aut cõpoſitos: ꝛ ſũt unꝰ viſcoſum ꝛ humoꝛe crudũ purũ. ꝛ ex diſpoſitõe guttaris: guttas in materiis ſubtilibꝰ de gbus poſſibile é vt aggregẽt plim vice vne eſt plus. Et q̃ꝫ cognoſcit in plibus hoꝛis ex vrinis illud qꝺ̃ vincit ſup ipſam ꝛ ex egeſtione an vincens ſup eã ſit cholerica res aut mucoſa. Et cognoſcit q̃ꝫ ex etate ꝛ ꝓſuetudine ꝛ ex regimine ꝓcedente in comeſtis ꝛ ebibitis ꝛ exercitio ꝛ rege ꝛ ex ꝓtrariis cozꝝ ꝛ cõitate com

plexionis relig cozpis Et materiã gꝺ̃ ſanguinea ſignificat rubedo loci ſi non eſt vehemẽtis ꝓfunditatis aut nõ eſt aut nõ apparet adhuc. Et ſignificãt ipſam tenſio vehemẽs ꝛ repulſio ꝛ pulſatõ ꝛ guttas ꝛ ꝑterituꝫ regimẽ ꝛ qꝺ̃ ſcik de diſpoſitõibꝰ cozpis ſanguinei ꝛ fortaſſe é cozpꝰ groſſũ arterioſũ pingue. Et eſt in ſciatica ſãguinea doloꝛ: extẽſiuꝰ lõgus ſilis longitudinis quã phlomia ſtati ſedat. Et materiã cholericã ſignificat caliditas vehemẽs q̃ ledit tactũ cuꝫ paruitate quantitatis in egritudine et paruitate grauedinis ꝛ tenſionis ꝛ paruitate rubedinis ꝛ ꝺeclinatione doloꝛis ad illud quod apparet de cute ꝛ tranquillitate eiꝰ ex frigoꝛe ꝛ qꝺ̃ ꝑterit ex regimine ꝛ reliq̃ ſignificatões q̃s ꝺixim. ꝛ diſpoſitionẽ cozpis cholerici ꝛ materiã phlegmatica ſignificãt q̃ nõ alterat coloꝛ: aut alterat ad plũbeitatẽ: aut eſt illic paꝛ inflãmatõis ꝛ adherẽtia doloꝛis ꝛ ꝑuano ſignoꝝ ſãguinis ꝛ cholere ꝛ q̃ fortis fit incẽſio doloꝛis in latũ. ꝛ q̃ cozpꝰ nõ eſt carnoſũ: imo eſt adipe plenum: Et ſignificatões note hui⁹ cõplexionis q̃ ꝓterite ſũt Et materiã melancholicã ſignificãt doloꝛis occultatio ꝛ puitas tenſionis ꝛ paucitas inuamẽti cũ curatione ꝛ attenuatio loci: ꝛ nõ eſt in eo mollicies negz claritas coloꝛis. Et q̃ꝫ tẽdit ad tenebꝛoſitatẽ ꝛ ſignificant ipſã cõplexio viri ꝛ diſpoſitio ſplenis aꝰ et appetitus ſupfluꝰ ꝛ reginé ipſius ꝓterituꝫ ꝛ reliq̃ ſignificatões q̃s innuum⁹ in cognitõe cõplexionis melãcholice. Materiã ꝺ cholericã ſignificat caliditas vehemẽs cũ re q̃ eſt q̃ſi ꝑturitus cũ nocumento vehemẽti ab eo in quo eſt calefactio ꝛ inuamẽtũ ab eo i quo eſt infrigidatio ꝛ ſtipticitas q̃ꝺã Materiam ꝺ vẽtoſam ſignificat tenſio vehemẽs abſq; guttate. Et ſignificãt ipſam ꝑmutatio doloꝛis ꝛ regimẽ vẽtoſitatis generatiuũ. Matias aũt ꝑmixtas ſignificant tenſio vehemẽs ꝛ paucitas inuamẽti cum curatóibꝰ calidis ꝛ frigidis ꝛ diuerſitas hoꝛaꝝ in q̃bus inuak. Juuak eni aliq̃ medicina vna hoꝛa ꝛ hora alia cũ ea q̃ illi ꝓtraria eſt Et plm quidez accidit hoc accẽs cozpibus calide cõplexionis aut choleri ce nature q̃ vtunt regimine infrigidante humectãte generatiuo phlãti ꝛ hũoꝛis crudi ex cibis ꝛ motibꝰ ſup repletionẽ q̃re ꝓmiſcent duo humoꝛes ꝛ expellit ex eis qꝺ̃ groſſũ é: ꝓptea q̃ ſubmerſit ipz ſubtile ſãguineũ ꝛ cholicũ ad uũcturas. ꝛ hoꝛ qꝺ̃ plz inuak et geſcunt doloꝛes ꝑ cõpteſſionẽ ſubtilẽ cũ manibꝰ plibꝰ q̃ſ hũoꝛ ſolukt ꝛ naturak p eã ꝛ inuak cũ unctõibꝰ tépate calitatiſ cũ gete. Adꝺ ꝺ. n. phibz maturatõe La. vij. ꝺ curatóibꝰ doloꝛ uũcturaꝝ ꝛ po

Um ꝛgnoſcik q̃ cã é ꝛplo dagre ꝛ ſciatice q ſimplx facile é ipiꝰ fgimẽ. Adꝺ lotiés nãqz é iflãmatio pura abſq; apate: q̃re ſuffiẽ ꝑmutatõ ꝛplonis. Et maiꝰ quo idiget é eũatio cholẽ ſiꝛ ſan. Et ſilr q̃ꝫ é ꝛgelatio ꝛ frigꝰ doloꝛ é faciẽs: q̃re ſuffiẽ ꝑmutatio ꝛplonis. ꝛ maiꝰ quo idiget é eũatio phlatis vt calefiat ſã. Et mlt totiés gꝺ̃ é licc itas exa ſpans: q̃re neẽaria é hũectatio ſiẽ ſcis. Cũ aũt cã é in eis mã: tũc oz vt ꝓhibeak qꝺ̃ effũꝺit ꝑ attractões ad ꝓtrariũ ꝛ p minoꝛationẽ ꝛ ꝑfortel mẽbꝛ vt non

ſuſcipiat ꝛ reſoluatur qꝺ̃ inũtilẽ ũ é vt ꝓuek ꝛ redi i oibus illis ad canones vles. ꝛ ſi fuerit ſanguis aut cũ dño ſan. oportebit vt adminiſtres phlomiã ex pte cõtraria. ꝛ ſi fuerit cõſ iuncturis cozpoꝛis tunc ex vtriſq; ptib⁹ phloma ſimul: deinde adminiſtra vomitũ ꝛ ꝓpter cũ doloꝛ é in inferioꝛibus. Vomitꝰ. n. magis iuuatꝰ eſt ei quã vẽtris ſolutio. deiñ admini ſtra ſolutõem ventris ꝛ incipe a re fortiſi nõ, phibz ꝑuatio maturitatis ꝛ groſſitudo materiei quã uis facilis ſit incolumioꝛ ꝛ gradatio cõueniẽtioꝛ: deiñ ſequere cũ ſolutiuis mũdificantibus ſm gradatões. ꝛ ſunt de hoibꝰ qui deſcribũt inuitũ cũ facili poſt facilẽ ꝛ ſigillant cũ fortiſ poſt maturatõem. ꝛ recti quidẽ é in hoc ſi mã eſt ſubtilis cholica feſtiare eũonem cũ videtur maturatio: ꝛ ſi é groſſa nõ eſt malũ ꝑmittere qꝺ̃ eã ſubtiliet ꝛ maturet ꝛ ꝓpepet ipaz ad hoc ut expellak ad ꝓtẽ cũonis. ꝛ tu iterũ alleuia cũ ſolutiõe ſubtili. Et ſimã fuerit cõpoſita fac vt ſolutiuũ ꝛ ẽplz ſint cõpoſita lz tñ melius ſit vt blãde tracteſ in ꝓncipio ꝛ nõ fiat phlomia. Phloma. n. accreſcẽ facit hũoꝛes ꝛ facit eos currere in cozpus ꝛ nõ extrahit illud qꝺ̃ nẽe é vt exhal. ꝛ ſilr nõ fiat eũo ꝛ aſſiduetur aq̃ oꝺci vſquequo maturatio appeat. Si aũt repleto exigit vt fiat expulſio tũc fiat cũ eo qꝺ̃ facit aſcellaſ ſe mel aut dis: ꝛ ex eis que bibũtur ſicut aqua endiuie ꝛ ſolatri cũ caſſiafiſtula ꝛ clyſteriꝺ ꝛ ſunt rectioza. cũ aũt declinare incipit tũc nõ ꝺecline ad illaſ ꝛ eũa qñ fortaſſe mouebit hũoꝛes a locis ſuis ad egritudiné Et attende criſis. l. que fit in ꝺie quarto ꝛ. vij. ꝛ. ix. ꝛ hoꝛa criſis melioꝛ eis é quartuſdecim⁹. Et ſi poſſe é vt ceſſes ab eũone vſqz ad maturatõnem ꝛ ſis contentus embꝛocis cũ aqua frigida ꝛ calida ꝛ epitha ſm canones ꝓdictos i. e. embꝛoce fac: ꝛ incipe ab aqua fra. Epithimata vo calida ꝛ narcotica oia ſũt nocina. Calida quidẽ ꝓpter attractõem: ſz narcotica ꝓpter cõgelatõem ꝛ cruditatẽ. Et iterũ epithiata infrantia groſſũ faciũt crudũ ꝛ mortificãt ſubtile: p longãt etiã egritudiné. ꝛ aqua quidẽ calida nociua eſt eis qñ hũectat uũcturas: ꝛ oxymel ꝓpter ſuã acetoſitatẽ nõ eſt magni iuuamẽti. ꝛ ſcia fomia ſicut ſefeni. q̃ꝫ aduruſt ſupfluitatẽ ꝛ ꝓuertũt eã in lapidẽ tatẽ. Uũz cõplekmaturitas tẽ eũa cũ eis q̃ ſunt ſiẽ hermodactili ꝛ buzeidẽ ꝛ pillule eoꝝ ꝛ intende cũ facilitate ꝛ incipe iterũ: ꝛ epithia cũ eis que ſũt ſicut herba que naſcit in fluuijs ꝛ ſilia. Et caue ne in potu des ꝛ phnis niſi medicinã debilẽ: q̃n ipſa mouet materiã ꝛ nõ facit currere aliquid de quo ſit curandũ: immo fortaſſe ſubtiliat materias ꝛgelatas aliaſ ꝛ facit eas currere ad mẽbꝛ. Expedit ei qui vult ſumere medicinam vt ſummo mane ſumat ꝛ tardet cibum: deiñ ſumat poſt tres hoꝛas. xx. auſ. panis cũ vino ꝛ aqua panca. ꝛ pⁿ. vi. hoꝛas ingrediat balneũz ꝛ egrediat deiñ cibet cũ eo qꝺ̃ cõueniẽs é: deiñ adminiſtra ꝓuocationẽ. nã ꝓuocatio deſiccat mãm ꝺoloꝛis iunturarũ q̃n ipſa ſicut ſcis é ex ſupfluitate digõnis q̃ é epatis ꝛ venarũ ꝛ ꝓpre in podagra calida. Veruntamen plures hũiũ doloꝛes uũcturarũ ſroſ ꝛ ꝓplones humidas nõ iuuãt cũ ſolutiõe plima facta potõe ꝛ cũ

ſteri. ꝛ cũ medicãt cũ diureticis ſanant. Et de cozpibus quidẽ extenuatis ſũt cozpa que non tollerãt ſolutiõem ꝛ ꝓuocatõnem plimã ꝛ generat ex eis i ipſis adultio ſan. Cõſideres ergo oia illa: ꝛ tyriaca iterũ in ſiis cõfert ꝛ ꝓpie poſt eũonez. Ipſa. n. mũdificat reliquiaſ materiarũ cũ facilitate ꝛ reſoluit eas ꝛ cõfortat oia mẽbra. Repulſio aũt materiei a membro nõ oz vt fiat mã exiſtẽte fortis effuſiois plime reſũptiõis. Illud. n. facit duas res malas quarum vna eſt q̃ facit mãm inobediẽté ꝛ ẽrũ motui eiꝰ. q̃re accidit doloꝛ magnꝰ: ꝛ cũ accit hꝰi tũc ceſſa ꝛ occupare cũ lenificãtibus. ꝛ ſecũda eſt quonia fortaſſe cõuertitur ad membra ꝓncipalia: quare accidit timoꝛ. ꝺeñ materia non eſt plurima: aut eſt parue reſtaurationis tunc non eſt malũ repellere eam in ꝓmis cũ nõ é ibi ſciatica. Nam repercuſſio in ea retiet materiã in ꝓfundo: quare oportet vt fiat, paulatiz debiliter: aut ꝺimittatur ꝛ ſit occupatio cũ eũone.

In fine vero eius oportet vt occuperis in eis que reſoluunt et ſubtiliãt ꝛ extrahũt materiam ex ꝓfundo ad illud qꝺ̃ apparet ſalté cũ ventoſis cũ iciſione aut ſuctõe aut cauterio: ꝛ cũ rubificãtibꝰ ꝛ veſicãtibus ꝑ quas currunt materie ꝛ non conſolidẽtur vſq; ad tempus. Et de veſicãtibus quidẽ ſũt ſicut allea et qꝺ̃ ſit ſic̃ mel anacardi: ꝛ pⁿ ipz lac ñ malli et cepe ꝛ ũ é lac ficꝰ. ꝛ oz vt admiſceat cũ abſterſiuo ꝛ veſicãte lenitiuũ. ꝛ ſi nõ perducit ad lapideitatẽ iunctura nã veſicatio iterũ eſt ſicut reſolutio per id quod timetur de ingroſſatione: ꝛ cõfert veſicas ſi miſceatur cũ reſolutiuis ꝛ adipibus ꝛ ꝺeuitek frigus. ꝛ nõ oportz vt approximent ei reſolutiua fortia in ꝓncipio rei ante eũonez quonia faciũt euenire materias plimas deinde reſoluũt ſubtile earũ ꝛ inſpiſſant reſiduum ꝛ retinebũt ipſam. ꝛ oportet vt obſeruek illud ſm plurimũ iterũ. ꝛ ꝓpter qñ materia é viſcoſa aut melica. Cũ ergo fortes fuũt ꝺoloꝛes ꝛ nõ tollerant nõ eſt excuſatio quin tribuatur ſedatiua doloꝛis ebibita ẽlinita. Epithiata vero ſedãt cũ ſubtilitate reſolutionis materiei: aut cũ ſtupefactiõe. ꝛ nõ adminiſtres ſtupefaciẽs niſi apud neceſſitatẽ ꝛ menſura illud qꝺ̃ cedat malitiã ſũmã doloꝛis ꝛ vtere eo cũ audacia et temeritate plus. Et multotiens confert ſtupefactio i quãtũ ingroſſat mãm ꝓcedẽtẽ: qꝛ retiek. Et ſcias q̃ rectꝰ eſt vt ꝑmutatio fiat cũ medicis. q̃ꝫ eni é medicina conferẽs vni mẽbꝛo ꝛ nõ alij mẽbꝛo. ꝛ q̃ꝫ confert in hoꝛa: deinde poſt illud nocet ꝛ mouet doloꝛem. ꝛ oportet vt ꝺimittat vnum omnino vſquequo ſanetur ex eo ſanatione integra ꝛ veniant ſuper ipſum quattuoꝛ tempoꝛa. Et oportet vt ꝺimittat illũ cõſuetus ſm gradationem: ꝛ vtatur cũ ipſum ꝺimittit diureticis: ꝛ vinũ de melle cum diureticis confert eis. ꝛ melicis de hũibus arterica oz vt rectificetur ſplen ꝛ euacuetur, eius melia ꝛ humecteur cozpus eius ꝛ leniatur cum cibo ꝛ inunctionibus ꝛ ſimilibus ꝛ non aſſiduetur ſuper ipſum pura reſolutio ſine lenificatione ſicut ſciuiſti in radicibus vſib⁹. ꝛ oz vt ꝺeuitek caro in eo qꝺ̃ ſm eſt de hac egritudine. q̃ ſi neẽaria fuerit tũc ꝺetur caro anis montãe ꝛ lepo-

ris ⁊ gazeli: ⁊ ois caro paucarum; supfluitatuz. Et si
cuenerit dolor in dorso in pmis ⁊ pmutet ad man⁹
tunc phloma ex manu ut egrediat san. ⁊ humor ex
parte sue declinatiõis.

Capitulum. viij. de solutione eorum.

Oportet ut in eis nõ educat solutiõe phla
o solũ: imo cũ cholera. nã cũ i eis solũ phla
solutione educit inuant stati ⁊ redit chole
ra ⁊ facit currere ad mẽbruz phla vice alia. Et non
oz ut sit eoz cathartiũ vehemẽtis caliditatis fortis
valde ẽre liãfiant hũores ⁊ redeat ad mẽbz quãtũ
est illud qd acceptũ ẽ ⁊ multiplicet. Et in hermoda
ctilis qdẽ creduntur eẽ pl⁹ m inuamẽti, ppt qz ipsi fol-
uunt stati hũorẽ frigidũ. ⁊ in ipsis ẽ res alua: qñ fa
ciũt succedere solutiõi stipticitatẽ ⁊ pforãt ẽre nõ ẽ
possibile cũ eis ut redeãt supfluitates liãfacte p me
dicinã ghus nõ accidit ut euacuarenk ⁊ phibẽt ite-
rũ illud qd subtiliatũ ẽ p virtutẽ medicine solutiue
currere in meatũ. ⁊ hoc ex opatiõe hermodactiloz
ẽ. Et iterũ est rcligs solutuis ⁊ euacuatiuis calidis. ⁊ piu
ra eoz sũt ꝯ dilatãt meat⁹ ⁊ dimittũt eos dilatatos.
Verũ hermodactili sũt nocini stomacho: ẽre oz ut
misceant cũ eis ꝯ sũt sicẽ pip ⁊. zz. ⁊ cyminũ. ⁊ qñqz
admiscenk ei ea ꝯ sũt sicẽ aloes ⁊ scamonea ut pforet
eoz solutio. Et dixerũt qdã qp pedi cozuino inest
opatio hermodactiloz ⁊ nõ est ei⁹ nocẽ stomacho
Et lapis armen⁹ cõfert dolorib⁹ iũcturarũ. ⁊ de co
gnit sũt pillule iuuamẽti ⁊ pillule fetide. ⁊ hiera ruf
fi ẽ magni iuuamẽti ad podagrã ⁊ sciaticã. ⁊ grana
nil iuuatiua sũt iterũ ⁊ grana regil ⁊ buzeidẽ ⁊ alme
zaharagi ⁊ raha calbamen ⁊ centaurea ⁊ collogni
da ⁊ aloes ⁊ scamonea ⁊ vitis alba ⁊ alpharmel: po-
nank cũ eis ãmoniacũ ⁊ sarcocolla ⁊ bdellium ⁊ tur
bit ⁊ piretrũ. Descriptio solutiui cũ facilitate. zz. z.
i. pizis agarici ambor añ. z. 5. meduller cartami põ
dus .z. ij. radicis pedis cozuini. z. iij. cui⁹ dosis sit
x. ⁊. viij. siliq faciẽs ascellare sepries aut octies. ⁊ ite
rũ cymini carmeni. zz. hermodactilor oiuz añ. z. i.
aloes põdus. z. ij. Sumãtur de puluere. z. ij. cũ de
coctiõe anet: est eni iuuatiua in hora. ⁊ iterũ sumak
oleũ de nucib⁹ ⁊ oleuz de alkeru ⁊ sarcocolla vna
die cũ hierapicra ⁊ vna die sola. vij. diebus ⁊ nõ su
mank nulli cũ alfeluzaharagi ⁊ aneto decoctis. ⁊ iter
sumank hermodactili ⁊ buzeiden ⁊ mezaharagi et
pip ⁊. zz. ⁊ anisũ ⁊ daucũ: pficiank cuz melle ⁊ bibat
ex eis oi die. ⁊ iterũ sumank ex hermodactil⁹ põd⁹
z. xxx. ⁊ pulpe colloquintide põdus. z. x. decoquant
cũ. xv. lb. aq donec remaneãt. iiij. lb. aq: ⁊ sit dosis
eius oi die. z. i. cũ trib⁹. ℥. zuccari. est eni mirabile
valde. Soluriuũ lene iuuatiuũ sarcocolle rubee. z.
iiij. zuccari rubei. z. iij. terank ⁊ pmiscenk cũ oleo cẽ
tum nucũ ⁊ pficiat sup ea aq aneti. est eni mirabi
le solues absqz labore ⁊ alleuiat. Vomitiuuz valde
pferẽs hũib⁹ hũiditatẽ ⁊ melãcoliã ⁊ hũib⁹ dolo
res iũcturarus ⁊ sciaticã. R. aloes ⁊ se. hellebori ni
gri ⁊ scamonee oiuz añ. z. i. eufor: dij ⁊ nitri ambor
añ. z. 5. oficiãtur cũ succo caulis ⁊ qñ sit vomit⁹ cũ
eo eradicat radix egritudinis.

Ca. ix. de potiõib⁹ ad solutionẽ faciẽdã ⁊ de illis
que conferunt eis.

De illis ꝯ pferũt eis ẽ medicamẽ albesed
e fm hũc modũ. R. albesed de quo dixit q
dã qp ẽ alkeiri rubea auf. i. ⁊. 5. gariofilor
z. vi. ⁊ myrrhe ⁊ peonie ⁊ se. anetioiuz añ. ℥. i. ⁊ po
lij veuti. xij. ⁊ vtriusqz aristologie añ. ℥. ij. de quo i
potu det ventẽ. i. cũ aq mell ⁊ nõ comedat. ix. horis
⁊ fiat illud. x. dieb⁹. Et iterũ medicamẽ qd admini
strat oi hora ⁊ sanat cuz ꝓuocatiõe: camepithecos:
camedreos: gẽtiane: oiuz añ. ℥. vij. folior rute sicce
ix. ℥. terank ⁊ cribellent: ⁊ sit dosis ei⁹ oi die cochlia
rũ. i. in iciunio post digestionẽ cibi pterit in trib⁹
℥. aque frigide. Et iterũ medicamẽ albesed fm ser
monẽ qui existimauit qp sit alkeiri rubei flouis ⁊ est
primũ descriptiõi pmi. R. cinamomi filonij oiuz
añ. ℥. ij. folij indi. ℥. i. gariofil. gna. xv. albesed qd
est alkeiri pdicta. ℥. 5. aristo. vtriusqz. ℥. iiij. cui⁹ do
is sit oi die kirat. iij. qd incipiat bibere apud cẽlita
sẽ vernalẽ. ⁊ vtak eo. i. dieb⁹ ⁊ dimittat ipm. xv. die
bus: deinde, iteret fm hoc ãno toto nisi cũ ozu al-
sahara vsqz ad mẽsẽ. ⁊. 5. ⁊ fm regiões. Si aũt non
põt bibẽ ipm anno toto bibat ipm in medietate fri
gida. Cũqz ptãsierint ducẽti dies nõ erit maluz ut
bibat vno die: ⁊ duob⁹ dieb⁹ nõ. Et oz ut cloget ab
eo pmestio quãtũ possibile ẽ ei: ⁊ si nõ pt⁹ saltẽ vsqz
ad nonã ⁊ rectificet regimẽ reliquũ. Et oz ut deuiet
ea ꝯ nocẽt hũib⁹ dolorẽ iũcturarũ. Et existimaue-
rũt qdã qp de exptis ꝯ nõ diuersificant oino ẽ ut, in
potu deat ossa hois adusta. ⁊ iã qdẽ vũ fuerunt eis
qdã de psũptuosis ⁊ sanati sũt cũ eis ex podagra et
dolorib⁹ iũcturaz oino. Et hiera qdẽ hermetis
maximi ẽ inuamẽti ei ꝯ bibit eã vel dieb⁹ aliquot cõ
fortãdo iũcturas ei⁹ ⁊ ipa ẽ hũt supfluitates cuius
plm efficit p sudorẽ ⁊ puocationẽ ⁊ pfert sciatice: ⁊
cũ chronica fuerint apata ⁊ dolores iũcturarũ iuua
tur p hẽ regimẽ relatũ ad humaiz: sumak sauine sicce
ꝯrta keisim ⁊ decoq nr cũ eo qd submergat ex aq
sup ignẽ leuẽ donec denigret aq ⁊ sumat de colatu
ra ei⁹ lb. i. ⁊. 5. pficiant sup eã. iij. ℥. olei sisamini ⁊
bibat ipam eger ⁊ comedat sup ipaz cibũ ppatũ cũ
acresta: ⁊ ad dolorẽ anche ẽ regimẽ leue si nõ ledãt
ipsũ balneũ ⁊ aq calida ⁊ semina fortuã, ppe post ci
bũ malũ ⁊ sedat cũ vonut⁹ sup aquã ciceris: ⁊ solu
tio vẽtris cũ aq olerũ ⁊ cassiafistula.

Ca. x. de emplis iuuatiuis ad dolores iũcturarũ
grossi hũoris ⁊ eoz ꝯ sũt i via ut pueniãt i lapideitatẽ.

Emplastrũ bonũ. R. granoz alkerua nũ
e datoz. ℥. iij. terank cũ. ℥. i. butyri vacani
optime ⁊ pficiat desup. ℥. i. mellis ⁊ faciat
ipsum viscosũ ⁊ fiat cũ eo emplastrũ ⁊ ppãe super
iuncturas siccas. Et qñqz ponit cũ eo ex aceto forti
℥. i. Et emplastratio cũ stercoze vaccino ẽ fortis val
de in dolorib⁹ iuncturarũ ⁊ dozi ⁊ genuũ ⁊ ẽ quasi
melior pluribus alijs. Emplastrum forte. R. olei
antiqui lb. i. ⁊. 5. ⁊ nitri alexandrini ⁊ gluten albor
ambor añ lb. i. ⁊ eufor: dij, ℥. i. ⁊ ireos. ℥. iij. ⁊ fari-
ne fenugre. lb. i. ⁊. 5. fiat ex eis emplin. Et iter bdel

lũ oppoponacũ adeps liãfacib⁹ inuatiua sunt ei val
de qõ sit ex crudo humore in genib⁹ ⁊ iũcturis. Em
plastrũ fugitiuũ resolutiuũ nitri dauic. i. ãmoniaci:
fiat ex eis emplastrũ. aut sumak enfor hũ ⁊ terak cuz
oleo de lilio ⁊ liniak cuz eo. Emplastrũ forte. R.
baurach ⁊ galliã ⁊ piretrũ ⁊ staphisagriã ⁊ calcem.
misceank oia ⁊ liniank ex eis iũcture cum melle ⁊ ali
quantulo aceto. Emplastrũ bonũ ⁊ resolutiuum
ammoniaci ⁊ licij sumank ptes eqles terank cũ oleo
omphacino ⁊ vino antiquo ⁊ farina sabarũ emple
strek cũ eo calido. Et emplastrũ ex cinere ciclaminis
⁊ melle ẽ mirabile valde. Et de emplis ẽ mod⁹ que
necessaria sũt ad pforandũ mẽbrũ ⁊ resoluẽdũ reli
duũ ⁊ nõ indiget eis nisi post euacuationez integrã
de qb⁹ est emplastrũ. R. sauine ⁊ nucis cupressi ⁊ ol
siũ adustoz ptes eqles ⁊ aluminis pte. i. dragagati
sexta ptis vnius ⁊ glutinis piscij quatuz sufficit ad
ꝓgregãdũ. Alliud faciẽs oationes i egritudinib⁹
plures: ⁊ illud ideo qñ aperit ⁊ extrahit spinas ⁊ ol
sa putrida ex, pfũdo ⁊ cõfert mollificatiõi inuamẽ
tũ manifestũ. R. se. vrice mũdati ⁊ spume baurach
⁊ sal ãmoniaci ⁊ aristol. rotũde ⁊ radicis colloqn
tide ⁊ glutinis alimbat oiuz añ. auf. ℥. x. fenugreci ⁊
pipis ⁊ macro pipis oiuz añ. auf. x. ãmoniaci auf.
xij. cordumemi ⁊ xilobalsami ⁊ turis ⁊ myrrhe et
adipis caꝑ. ⁊ gume pini oiuz añ. auf. x. cere. lib. iij.
dabk. lb. viij. lactis fici siluestris auf. viij. olei de li-
lio quãtũ sufficit ad liquefactionẽ medicinaz humi
darũ ⁊ vini optimi quãtũ sufficit ad ofíciẽdas me
dicinas siccas: ꝓmisceank oia ⁊ fricent ⁊ admiuistrẽ
tur. Alliud ꝓferẽs in hora ad sciaticã ⁊ dolorez ma
nus ⁊ pedis ⁊ dolorẽ reliquarũ iuncturarũ: sumak
fenugreci ⁊ pficiat in vase testeo ⁊ pficiat desup ace
ti cõmixti quãtũ sufficit ⁊ coquatur sup prunas vsqz
quo dissolvat in decoctiõe: deinde, pficiat desuper
mellis quãtũ sufficit ⁊ buliat secũdo: ⁊ referuet ali-
ud simile illi picis de minera lb. iij. fecis aceti sicce
adustẽ lb. i. baurach lb. i. 5. gume pini ⁊ cere ⁊ sulfu
ris nõ adusti ⁊ staphisagrie oium, lb. i. piretri lb. 5.
cordumemi kist vnum.

Ca. xi. de vnctiõib⁹ ihmõi itẽtiõe ꝑdicta.

Ceũ de colloquntida: ⁊ oleũ de castoreo: ⁊
o oleũ de synapi: ⁊ oleũ de kerua: ⁊ oleuz de
nuce romana ⁊ ppe quando adurit ⁊ cur
rit: ⁊ oleũ de colloquntida factũ ex decoctiõe ei⁹ cuz
oleo ros. donec ꝓsumat aqua. ⁊ oleũ de costo vtri-
nũ est ⁊ ppãe cum storace aut cũ assa oleum de co
sto. Et de vnguẽtis bonis inuatiuis ẽ oleuz in quo
decoquitur vipera ⁊ ẽ ex eis ꝯ sanãt sanatiõe integra
Et de eis ẽ oleũ vespertilionũ. Cui⁹ modus ẽ ut su
mank. xij. vespertiliones decollati ⁊ sumak de succo
almarmaco: ⁊ olei antiq lb. 5. ⁊ aristol. z. iiij. ⁊ casto
rei. z. iij. ⁊ costi. z. iij. ẽcoquank oia simul donec cõ
sumat aqua ⁊ remaneat oleũ.

Ca. xij. de embrocis in illa intẽtiõe.

Embroca sedatiua inuatiua expta: sumak
e gallia ⁊ oideũ: ⁊ lactuca decoquãt cũ aceto
donec discoquank ⁊ dissoluantur ⁊ fiat em-

brocatio ⁊ ẽ ꝓueniens ad calidũ. Et iterum maioz
na ⁊ anetũ ⁊ folia lauri ⁊ ruta ⁊ cyminũ coquank et
fiat cũ eis embroca. Et ex eis iterũ ꝯ pferũt ad lapi
deitatẽ iuncturarũ ⁊ genu est fex aceti in oi pte cui⁹
ponit. vi. ptis: harmel cõtriti sup quã, pficiant lapi
des igniti ⁊ fiat fussum igũ faciẽdo cum eo suffu mi
gationẽ sub kisse aut similib⁹. Et sedeat in decoctio
ne asini silustris in q̃ ponunk oia mẽbra eius decoc
ta cũ aneto rectificato ⁊ cũ silib⁹ ⁊ poris ⁊ similiꝫ
bus. Et decoctio ordei ⁊ vulpis cui⁹ modus est ut
buliat aq ebullitione vehemẽti tãdiu donec minuat
tertia ei⁹ ⁊ pficiat super ipsam daba aut vulpes vi
ua decollata cũ san. suo ⁊ decoquat donec dissolua
tur in decoctione ⁊ colet aqua ⁊ sedeat in eacaut, pfi
ciatur sup illã aquã oleũ ⁊ decoqtur donec pmisce
antur aut donec aqua ꝓsumat ⁊ remanet oleũ ⁊ se-
deat in eo. Et qñqz decoquit in oleo sicut est.

Caplm. xiij. de balneationib⁹ ad hmõi.

Balneatio qdẽ cũ aqs calidis ⁊ hũidis no
b cet eis, ppt illud qd liãfacit de hũoribus ⁊
dilatat de poris nisi in aqs thermaz. Bal-
neatiões vo sicce cũ fricatiõe cũ nitro ⁊ sale ⁊ sepeli
ri in arena calida sũt inuatiua eis.

Ca. xiiij. de sedatiuis doloris calidis lenib⁹.

Limak fenugreci ⁊ terak cuz aceto ꝓmixto
f pritiõe minatissima: deinde fũdak super
ipsũ mel ⁊ coquat donec coagulet ⁊ liniat
postqz ꝓterit sup tabulã sicẽ algalia ⁊ misceat loco cuz
pano lini ⁊ ꝓquasset cũ oleo sisamino ⁊ ingrosset sicẽ
mel ⁊ dimittat duob⁹ dieb⁹ aut trib⁹ ⁊ succurrat ex
siccatiõi ei⁹ cũ oleo ros. Et hoc qdẽ pueniẽs ẽ i ꝑn
cipio egritudinis ⁊ i alcẽsiõe ei⁹. Et iterum sumank in
ꝑncipijs ⁊ i residuis mucil ago fenugreci ⁊ se. lini et
pẽsset cũ oleo sisamino ⁊ ingrosset sicẽ mel. Et iteruz
qñ nõ ẽ dolor valde vehemẽs emplek cũ caulib⁹ re
centib⁹ ⁊ apio. Et si fuerit fortior emplek cũ oleo iri
no ⁊ farina fenugre. ⁊ farina ciceris cũ siropo mell
cũ pauco vino ⁊ cũ aliquãtulo olei de alcãna. Et ite
rũ cinus cauliũ cũ adipe ⁊ cotto facto cũ oleo cam
mullino bon⁹ eis est valde.

Cap. xv. de narcoticis sedantib⁹ dolorem.

Limank opij auf. iij. ⁊ croci auf. i. ⁊ terank
f cum lacte vaccino ⁊ pficiat desup medul-
la panis similaginei ⁊ liniat: ⁊ fiat emplin
ex eis ⁊ coopiat cũ folijs sicle etiã aut lactuce ⁊ po-
nak loco panis similaginei cerati. Et iterũ semẽ hy
usgami nigri. z. vi. apij. i. croci. i. vini dulcis cũ quo
ofíciat ⁊ misceat cũ cerato. Et itez se. hyusgami al-
bi ⁊ opiũ ⁊ psilũ ⁊ acatia ⁊ mugath sumank ⁊ infor
ment troc. ex eis ⁊ liniank cũ lacte vaccino ⁊ refue
tur cũ folio. Et itez aloes. z. x. succa hyusgami. z. vj
hyusgami ni. z. iiij. hypogistidos. z. vi. pomoz mã
dragore. xx. auf. croci auf. iiij. decoquantur poma
mãdragore cũ aceto donec dissoluãt ⁊ pficiank iup
medicina ⁊ liniak cũ eis. Et itez mãdragora pficiat
tur in butyro vaccino trita: deinde imigk acũ ea do
lor. Et iterũ opiũ ⁊ storax sumank ⁊ fiat ex eis epi-
thima. Et ex eis ꝯ stupefaciũt ẽ diffusio aq plurime

cū non sint vlcera. Et iterū ꝓsiliū effūdat in aq̄ calida ⁊ cū inflat conquassēt cū oleo ros. ⁊ infrigidet ⁊ liniatur cum eo.

Cap.xvi. de curatione ventosi.

De currit cursu gibbositatis vētose. Et de eis in gb⁹ est iuuamētū sedādo dolorē cū stupefactiōe est ut fumant gētiane ⁊ rubee ⁊ ameos ⁊ aristol. ⁊ calamētū ⁊ se. citroli ⁊ hermodactulos ⁊ buzeidē ⁊ almehezara ⁊ almugath ꝓtes eq̄les: epij ps. ʒ. cui⁹ dosis sit vsq̄ ad duas ʒ.

Cap.xvij. de regimine cauterij ad eos.

De cauterizatiōe bona eis: aut de eis que surgūt loco cauterij ē ut iaceat ifirmus ſm figurā quā oportet. Et ꝓhibeat ei mot⁹ ⁊ ꝓsernel circui⁹ dolorē ⁊ ipleat medius eius sale et ponat desup parū olei ⁊ ponatur desup pānus. Et sint ꝓnūtia cauteria diuersa ⁊ igneaꝰ cauteria ⁊ administrentur in ꝓnis taliter ut nō sentiant calida: deinde sentiant cū ea: deinde fiāt fortia donec nō possint tolerari. Cū ergo ꝓrāsierint virtutē ꝓsorek masa ⁊ ꝓcipiat ei ut iclusi quaren⁹ egrediant sal ⁊ oleū deinde coopiant cū lana ⁊ ligēt. Et oportet ut sit super caput infirmi vas plenū aq̄ ⁊ aqua ros. cū qua abstergat facies ei⁹ q̄n sudat ⁊ caueatur ne caro aduratur ⁊ vlceretur.

Cap.xvij. de cura calidi.

Portet ut curētur cū eis q̄ infrigidāt ⁊ humectāt ex olenib⁹ ⁊ carnib⁹ ⁊ cibis ⁊ fructibus ⁊ liniméntis ⁊ embrocis ⁊ ceratarijs ⁊ exercitēt cū eq̄litate. Et balneent cū aq̄ dulci postq̄ effundit sup extremitates eoꝝ aqua frigida i domo prima. Et administret tina tepida: deinde subintret n aq̄ tepida subito semel ⁊ fūdat sup pedes eorū aq̄ frigida. Et oꝛ ut soluant ⁊ ꝓuocatiōe vtant cū eis in gb⁹ nō ē calefactio plurima sic ꝓsorek ros. ⁊ diacydonite solutiui. Medicamē bonū in quo est ꝓuocatio ⁊ solutio ⁊ sedatio dolorꝭ. R. se. melonis: sc. citroli ⁊ hermodaculoꝝ buzeidē ⁊ almehezara ⁊ almugath ꝓtes eq̄les: epij ps. ʒ. cui⁹ dosis sit vsq̄ ad duas ʒ.

Cap.xvij. de regimine cauterij ad eos.

De cauterizatiōe bona eis: aut de eis que surgūt loco cauterij ē ut iaceat ifirmus ſm figurā quā oportet. Et ꝓhibeat ei mot⁹ ⁊ ꝓsernel circui⁹ dolorꝭ ⁊ ipleat medius eius sale et ponat desup parū olei ⁊ ponatur desup pānus. Et sint ꝓnūtia cauteria diuersa ⁊ igneaꝰ cauteria ⁊ administrentur in ꝓnis taliter ut nō sentiant calida: deinde sentiant cū ea: deinde fiāt fortia donec nō possint tolerari. Cū ergo ꝓrāsierint virtutē ꝓsorek masa ⁊ ꝓcipiat ei ut iclusi quaren⁹ egrediant sal ⁊ oleū deinde coopiant cū lana ⁊ ligēt. Et oportet ut sit super caput infirmi vas plenū aq̄ ⁊ aqua ros. cū qua abstergat facies ei⁹ q̄n sudat ⁊ caueatur ne caro aduratur ⁊ vlceretur.

Cap.xvi

colozē iunctur arū. Medicamen hermetis propie nam hoc medicamē est mirabile valde: camedreos gentiane āboz añ. ℥.ix. aristol. ro. ℥.ij. fe. rute sicce lb.i. terantur ⁊ crebellent cribello subtili cuꝫ dosis sit cochliarū.i. Et administrētur itez vaporatões ⁊ embroce resolutine ⁊ aque thermaz. q si non ex cu sat tunc clisteriza: deinde administrētur ventose sup anchā cū incisione ⁊ sine incisióe. Et pone rubificā tia vesicātia ⁊ nō psolident donec sanet. Et emplsoz qđ administratoz in eis diligēt acuitas propt duas intentões: quarū vna est resolutio ⁊ altera attractio ad exteriora. ⁊ abhoꝛretur acuitas propter quandā intētionē ⁊ ē q ipsa exsiccat materiam ⁊ in lapidei tatē cōuertit ⁊ diuittit eā nō recipiente medicinam ℌobiē op oꝛtet vt nō diuittat lenificatis. Et q̄ñq necessarie sunt ventose ⁊ eaz positio propter attra ctionē

La.xxvi. de embrocis ⁊ tinis

Umant olei de alcāna lb.i. ⁊ aceti lb .ʒ. ⁊ ni
ſ tri q̄rta lb.i. ⁊ cardamōi. ℥.i. ⁊.ʒ. ⁊ isopi. ℥
i. ⁊.ʒ. submergat in eo lana ⁊ vaporet cū ea loc⁹. Et administrētur tine ex aquis medicinaz sin gularū resolucriuū ꝓdictarū in hoc. c. Ea vo ex q bus fiunt inūctões sunt sicut oleū costinū ⁊ oleū de euforbio ⁊ oleū ō piretro ⁊ oleū de castoreo que ad ministrentur post mūdificationē: ⁊ ceratar ia cū op poponaco ⁊ euforbio ⁊ oleis predictis

La.xxvij. de epithimatibus ⁊ emplastris

Mplastrū resolues materiam ad illud qđ
c apparet ex pfundo: ℞. se. rute siluestris bac carū lauri anisuden nitri sceha armeni cor dumeni ⁊ pulpe colloqntide ameos oium añ. auf. uij. rute recētis picis cere āmoniaci omniū añ. octa nam: bezard, auf. v. oppopo. sulfuris qđ nō tetigit ignis amboꝛ ana auf. iiij. fiat ex eis emplastrū. Et si liniat sciatica ex stercoꝛe caprino ⁊ aceto fozti erit si cut medicamen de synapi ⁊ melⁱ⁹ eo ⁊ magis iuua tiuū eo. Et emplastra rubificātia bona sunt valde. ⁊ oportz vt pfoꝛentur vesice: deinde pulueriset super eas medicamē exsiccatiuū: deinde iteretur vesicatio vsqz quo eueniat sanitas. Et iterū sumank lb.i. bau rach ⁊ lb.i. olei ⁊ fiat ex eis epithima. Et iterum em plastrū iuuatiuū staphisagre lb.i. fecis aduste lb.ij pireri lb.ʒ. nasturtij ℔ lb.i. ⁊.ʒ. bazard. ʒ. sulfur ℔ lb. i. bauracḥ rantūdem olei coulas. iij. gūmi pini qđ sit eglē cū bezard: fiat ex oibꝰ emplm ⁊ administret Et itez sumak picis qs i. sulfuris ps.i. ꝓtriti sicut al cofol ⁊ liniak sup anchā ⁊ ponak delup charta ō pā no ⁊ dimittak vsqzquo cadat p se. Et ex eis q̄ expta fūt ē vt colligak planta tapsie in estate dū est viridis ⁊ ꝓtrito optima fiat qñ est difficil ad ꝓterendū: deinde aggrega ipm cū cera ⁊ inuisca eū anche ⁊ lo co dolozis: liget delup ⁊ dimittak. iij. hozis vsqz ad vi. deinde ingrediak balneū. Cūqz paz rozari incipit ingrediak rinā ⁊ tollak ab eo emplm ⁊ ponak sup lo cū lana cū dragaganto hebdomada vna aut. x. die bus ⁊ iteret qñ excutat a synapi ⁊ gūma rute agre stis. Et itez staphisagria ⁊ gūma pini ⁊ gūma iterū rute agrestis ⁊ cera ⁊ oleū de ruta. Et itez pireriū et dabk ⁊ flos lapidis sus ⁊ baurach ⁊ staphisagria et sumak ex eis emplm. ⁊ q̄ñq addit in eo nasturiū Et ex eis q̄ ꝓferūt ex hoc tad dolozes genuū est ce ratū de euforbio. Et itez olei de alcāna. ℥. viij. ⁊ ace ti. ℥. iiij. nitri. ℥. ij. piretri. ℥. i. infundat piretruz cū oleo de alcāna postq̄z triueris ipm ⁊ pone ipsū in oleo tribus diebꝰ ⁊ bulliat buli tōe leui: deinde, pij ciat desup aceti ⁊ nitrū postea imbibat in ipso lana sozdida: deinde ponak sup locū dolozosum anche. Et aliud sile illi ō epithimatibꝰ: ℞. cere colate auf. c. ⁊ glutinis alimbat auf. xxv. ⁊ flozis eris auf. vij. li lij ⁊ albezard ⁊ myrrhe omniū. añ. auf. vi. ⁊ alki trā auf. v. aggregāsta ⁊ conquassa ea sicut pars. i. et fac ex eis emplm. i. ⁊ lini cū eo locū dolozosū pi xidis ꝓcipue si fuerit matia faciēs dolozē sā. fluxꝰ in iunctura ipsa aut phla grossium vitreū qđ iam bi bit pixis iuncture. Emplm sedans sciaticā: ℞. olei antiq. ℥. xviij. limature plūbi ⁊ salis masse glutinis alibat oiuz. añ. auf. c. limature eres rubei. ℥. iij. flo ris eris abzasi ⁊ conditi ⁊ radicis almezerion nigri aristol. synapis omniū añ. ℥. ij. puciak in eo q̄ñq piretri. ℥. i. Aliud ℞. aniudē. se. rute siluestris bac carum lauri ⁊ baurach ⁊ colloqntide sceha ameos cozdumeni omniū añ. auf. iiij. rute hozulane hu mide ⁊ picis sicce glutinis alimbat gūme pini āno niaci adipis vitulozū omniū añ. auf. xv. oppopo. auf. vi. sulfuris nō adusti auf. iiij. olei de alcanna. ℥. xviij. Aliud ℞. picis humide. ℥. xviij. aristol. ℥. x. ⁊.ʒ. cere. lb.i. gūme pini auf. iiij sulfuris nō adu sti. lb.i. baurach. lb.i. ʒ. staphisagre kust.i. ⁊ est coti le. ij. pir eri lb. ʒ. cozdumeni kust. i. bezard lb. ʒ. liq fienda liąfac ⁊ tere: sicca misce oia ⁊ frica ea fm mo dum ꝓdictū in eo cuiꝰ rememozatō preterit. Et fm q̄ dz post solutiua bona ⁊ utilia sunt pillule de her modactilis ⁊ pillule fetide ⁊ pillule de tapsia ⁊ pillu le de storace ⁊ non sunt aliq̄ sicut pillule iuuamenti neq̄z sicut hiera hermetis q̄ bibak in vere. ⁊ illiꝰ q bi bit eam incipiunt iuncture doloroſe roẽ emittere ⁊ sudare ⁊ nō. est in ea solutio vētris plima: imo mun dificat cū subtiliatõe. Et elemēta quidē medicinaz solutiuaz sunt pulpa colloqntide ⁊ centaurea ⁊ gūmi ⁊ fumusterre ⁊ tapsia ⁊ succꝰ cucumeris asinini. Sumank due colloqntide ⁊ pforent ⁊ educak qđ in ꝯcauitatibꝰ ambarum est ex pulpa ⁊ semibꝰ ⁊ carne et impleantur oleo sisamino et cooperiantur am barum foramia ⁊ dimittantur nocte vna: deinde ꝓficiantur ambe colloqntide in mane illius no ctis cū oleo qđ est in eis ambabꝰ in ollam ⁊ fundak sup eas ambas q̄ntū est olei mensura. i. ⁊.ʒ. de aq̄ et coquank simul vsqzquo discocte sint ambe colloqntide. cū ergo discocte sunt ambe extrahank ⁊ pij cianf ambe ⁊ coquank aq̄ ⁊ oleū tpe sufficienti: dein de, pijciak delup helleboꝛiꝰ ptritus pulueriꝰ cri bellatꝰ ꝑm q̄ntitatē q̄ gelak a q̄ ⁊ fiat sicut panis de quo fiunt magdaleones ꝑm q̄ntitatē auellane: ⁊ su mantur de illis auellanis. xviij. numero ⁊ sumat in firmus pⁿ balneationē Et modus aliꝰ ē vt decoq̄ni oleū cū succo: ⁊ cū accidit mūdificatio p solutõem ventris ⁊ vomitū ⁊ prolõgatur egritudo tūc tibi cõ uenit uti suppositorijs ex medicinis facientibus ex coxationem ⁊ solut one educẽtibꝰ san. sicut ẽ decoc tio cucumeris asinini ⁊ colloquintide ⁊ fel vaccinū ⁊ piretrū ⁊ cēraurea ⁊ nastur. ⁊ tapsia ⁊ elixatura pis cūi: oia illa iuuatiua sunt eis in hac hoza ⁊ forte sa nant. Et quādoq̄z ponit in clisteribꝰ euforbiū ⁊ dꝫ q illud ē nocuū valde, phibẽs a reliquis puersiõi bus: in fine vero eis ẽ iuuatiuū ⁊ ꝓpte q̄ñ sequitur vesicatio. Et multoties quidē accidit excoxatio per se ⁊ cuenit cū ea sanitas. Clistere bonū excoxationē faciẽ: decoquātur colloquintida ⁊ nasturtiū ⁊ radix capparis ⁊ cēpan. ⁊ cucumer asininus ⁊ tapsia ⁊ ru bea ⁊ fiat clistere cū aqua ⁊ emplastret ancha cū fe ce ⁊ est ex clisteribus iuuatiuis. Et iterū emplastret cū aceto ⁊ furfure calefactis. Si aūt fuerit ul ic san. q mozlak in ea cauterizet cum auro rubeo locꝰ san. cauterizatione vehementi ut currat san. ex ea.

La.xxvij. de bothoꝛ iunctur arum.

h Ebothoꝛ appaꝛẽt i crure nigre qualitẽ sint fructus tamarisci aut grana viridia.

Et materia carū ẽ materia varicū: ⁊ cura carū, ex parte mūdificationis ẽ cura varicū ⁊ vlcez melicoz quoꝝ canonẽ dicemus in li. quarto.

La.xxix. de dolore calcanei.

q Uãdoq̄z accidit ex obuiatione conterẽte: aut casu aut coartatione calciam ẽti ⁊ alijs Et sanat ipm embrocatio plurima cū aqua frigida ⁊ epithima de memithe ⁊ dolo armeno resoluto.

La.xxx. de debilitate pẽdis.

f Jt quãdoq̄z in creatione: ⁊ fit q̄ñq debili tas ex labore plurimo ⁊ ex mollificatiõe antecedente ⁊ ex opilatione vie nutrimẽti ad ipm si cut accidit castratis.

La.xxxi. de bothoꝛ vnguũ ⁊ attritõe eaz

ã Ꝓpinquat cura eoz cure suppuratio nis. Et ex illis que conferunt illis est ẽpla strū cū foliis nitri ⁊ cū foliis cupressi: ⁊ emplastruz de adipibꝰ cuz fimo caprino ⁊ stercoꝛe vaccino: et cõfert ei mux cupressi ⁊ sauina emplastrate ⁊ pferūt eis fistici decoc ti ⁊ emplastrati. Et de eis que liqe faciunt san. mozuũ sub attritione ẽ farina cõfecta cū oleo ⁊ super ipm posita.

La.xxxij. de inflatione vnguũ ⁊ puritu i eis.

c Tractur cū aqua maris abluẽdo cū ea sem per quare remouet: aut cū decoctione len tũ ⁊ herbis aut cū decoctione cucumeris

Et ex emplastris eius sunt nenufar ⁊ oleū ⁊ fieꝰ decocte cõiunctim ⁊ singulariter.

Finit liber tertius Auicenne.

Incipit liber canõis tertius de egritudini bus particularibus que sunt appropria te membris hominis occultis ⁊ manifestis a capite usqz ad pedes continẽs. xxij. fen. que complectuntur. lij. tractatus.

Fen prima est de vniuersis egritu dinibus capitis.

Fen. ij. est de egritudinibus ner uozum.

Fen tertia est de omnibus dispositionibus oculozum.

Fen quarta est de dispositionibꝰ auris.

Fen quinta est de dispositionibꝰ nasi.

Fen vi. est de dispositionibꝰ oris ⁊ lingue.

Fen. vij. de dispositibꝰ dẽtium.

Fen. viij. de dispositionibus gin giuarum.

Fen ix. de dispositiõibꝰ gutturis.

Fen. x. de dispositõibus pulmo nis ⁊ pectoris.

Fẽ xi. de dispositiõibꝰ cordis.

Fen xij. de mãnillis ⁊ earum di spositionibus.

Fen. xiij. de meri ⁊ stomacho ⁊ di spositionibus eozum.

Fen. xiiij. de epate ⁊ dispositõni bus eius.

Fen. xv. de anatomia feil ⁊ sple nis ⁊ victericia

Fen. xvi. de dispositionibus vẽtꝛi ⁊ intestinoꝝ.

Fen. xvij. de egritudinibus ani.

Fen. xviij. de dispositibꝰ renũ.

Fen. xix. de dispositõnibꝰ vesice ⁊ virge.

Fen. xx. de dispositibꝰ mẽbroũ generationis in viris.

Fen. xxi. de mẽbris generationis in mulieribus.

Fen. xxij. de egritudinibꝰ apparẽ rẽtibꝰ i extremitatibꝰ mẽbroꝝ

f En ꝑme sũt gñq tracta.

Ractatus primꝰ de ana tomia ⁊ dispositi cerebri.

Tractatꝰ secũdus est de doloꝛibꝰ capitis qui sunt species ip̃e.

Tractatus tertius de apostemati bus capitis ⁊ solutione con-

Tractatus .iiij. de egritudinib⁹ capitis ⁊ ipius nocumento i operationib⁹ sensus ⁊ mot⁹
Tractatus. v. de egritudinibus cerebri ⁊ opationib⁹ motus.

Rimi tractatus sunt Capitula xxix.
De vtilitate capitis ⁊ partib⁹ ei⁹ capitulum i.
De anatomia cerebri caplz ij.
Sermo vniuersalis de egritudinib⁹ capitis ⁊ facientib⁹ egritudines in ipo caplm iij.
De significationibus vniuersalib⁹ ex qbus oportet cognoscere dispões cerebri ca iiij.
De significationibus vniuersalibus opationū cerebri capitulum v.
De significationib⁹ sumptis ex opationib⁹ aialibus ⁊ motalib⁹ ⁊ motis capitulū vi.
De significatõe operationū motiuarū ad qđ eis sit ex/sono ⁊ vigilia capitulum vij.
De significatõibus ex diminutõne opationū nāliū in expulsionib⁹ ⁊ apatibus ⁊ vlceribus ⁊ ex capillis capitulum viij.
De significatõibus sūptis ex conuenientia ⁊ diuersificatione ⁊ velocitate passionū ⁊ tāditate capitulum ix.
De significationibus sumptis exparte mensure capitis capi x.
De figura capitis caplm xi.
De significationibus sumptis a ḡuitate ⁊ leuitate capitis ⁊ caliditatis ⁊ ffriditaꝫ ⁊ ex doloribus capitulum xij.
De significationibus membrorū q̄ sūt in cerebro sicut propagines ut oculi ⁊ ligua vua collum ⁊ nerui capitulum xiij.
De significatione cõmuni membrorum qbus cõmunicat cerebꝝ capitulum xiiij.
De significatõe membri cui⁹ cõmunitate cerebꝝ patitur capitulum xv.
De signis cerebri in sua complexione eẽs capitulum xvi.
De signis complexionum malarum cuiuscunq; ex cõceptiõe capitulum xvij.
De signis cuiuscūq; egritudinū capitis capitulum xviij.
De signis male cõplexionis calide sine materia capi xix.
De signis male cõplexionis frigide sine materia capitu xx.
De signis male complexionis sicce sine materia capitulū xxi.
De signis male cõplexionis hūide sine materia capituli xxij.
De signis cõpsonuz composita rū absq; mā capitulū xxiij.
De signis dominij materiez calidaz capitulum xxiiij.
De signis dominij materiez frigidaz capitulum xxv.
De signis apostematum calidorū capitulum xxvi.
De signis apostematū phlegmaticoz capitulum xxvij.
De signis apostematū melãcholicoz capitulum xxviij.
De canonibus vlibus curatõis capitulum. xxix

Ractatus. ij. de doloribus capitis qui sunt spetes soda ⁊ continet capi. xxxviij

Sermo vlis de soda capitulū i.
De soda facta ex malitia pplexionis capitulum ij.
De speciebus soda facte propter solutionem continuitatis capitulum iij.
Distinctio specierū soda facte ab apostemate capitulum iiij.
De q̄litate accidẽte soda ex materijs capitulum v.
De speciebus soda facte per cõmunitatem capitulum vi.
Sermo vniuersal de signis ostẽdentibus spetes soda capitulum vij.
De signis nunciatiuis soda i egritudinibus capitulum viii.
Regimen vniuersale in soda capitulum ix.
De soda temperali cap. x.
De cura soda calide absq; materia aut adustione solis ⁊ reliquis ex materia calida aut sãguinea capitulum xi.
De cura sode frigide absq; materia aut cũ materia phlegmatica aut melancholica capitulum xij.
De modis epithimatũ conferentiũ soda ffe capitulū xiii.
De modis capitpurgioꝝ iuuantiũ soda frigide capitu. xiiij.
De modis oleorū quibus vngit caput eius capitulū xv.
De cura soda sicce sine materia capitulum xvi.
De cura soda ab apostemate capitulum xvij.
De cura soda opilationis capitulum xviij.
De cura soda ex venenis ⁊ vaporibus capitulum xix.
De cura soda ex ventu capitulū xx.
De cura soda ex vaporibus malis capitulum .xxi.
De cura ex odoribus bonis capitulum xxij.
De cura soda ex odorib⁹ fetidis capitulum xxiij.
De cura soda ex ebrietate capitulum xxiiij.
De cura soda ex coitu capitulus xxv.
De cura soda ex pcussione ⁊ casu capitulum xxvi.
De cura soda a debilitate capitis capitulum xxvij.
De cura soda facte a fortitud ine sensus cerebri capitulū. xxviij
De cura soda accidentis in febri. b⁹ capitulum xxix.
De cura soda cretice capitulum xxx.
De cura soda ex vermibus capitulum.xxxi.
De cura soda succedentibus somno capitulum.xxxij.
Regimen speciez soda facte p cõmunitatẽ capitulum xxxiij.
De cura grauitatis capitis capitulum xxxiiij.
De soda que nominatur ouum ⁊ cauthan capitulum xxxv.
De cura capitulum xxxvi
De emigranea capi. xxxvij
De cura capitulū xxxviii.

Ract⁹. iij. de apostematibus capitis ⁊ solutione cõtinuitatis eius continens capitula xiij.

Sermo vniuersalis de karabũ ca.i.

De signis eius cõib⁹ ca.ij.
De cura specierū ei⁹ ca.iij.
De phlegmone a cõtate ipi⁹ substãtie cerebri ca.iiij
De herisipila ⁊ impetigine in cerebro ca.v.
De sibare caplm vi.
De lethargia caplm vij.
De signis eius caplm viij.
De cura caplm ix.
De aqua intra craneum caplz.x.
De apostematibus que sũt extra craneum caplm xi.
De subet afahari capitulum duodecimum.
De cura caplm xiij.
De plaga ⁊ incisione cutis capitil ⁊ cura caplm xiiij.
t Ractat⁹ quartus de egritudinibus capitis ⁊ primo nocumento ipi⁹ in operationibus sensus ⁊ mot⁹ continens capitula.xxv.
De subet ⁊ somno ca.i.
De signis specierū subet capitulū secũdum.
De cura subet capitulū iij.
De vigilijs ⁊ sahara caplm iiij.
De signis ca.v.
De cura caplm vi.
De lesione sensus caplm vij.
De pmixtione sensus ⁊ alienatõe capitulū viij.
De signis capitulū ix.
De cura ca.x.
De stolicitate ⁊ amentia capitulum xi.
De corruptione memorie capitulum xij.
De signis caplm xiij.
De cura.c.xiij.
De corruptione imaginatõis capitulum xv.
De mania canina ca.xvi.
De signis manie vniuersalib⁹ capitulū xvij.
De cura capitulū xviij.
De melancholia caplm xix.
De signis specierum melancholie ca.xx.
De cura capitulū xxi.
De cutubut capitulū xxij.
De cura caplm xxiij.
De lisci capitulū xxiiij.
De cura ca.xxv.

t Ractatus quint⁹ de egritudinibus cerebri in operationibus motus continens capitula xvij
De frigie caplm primū
De signis ca.ij
De cura ca.iij
De alue ⁊ est palpitatio capitulū quartum
De incubo ca.v
De signis capitulū vi
De cura caplm vij
De epilepsia caplm viij
De signis specierū.c.eius.ix.
De causis mouentibus epilepsiã capitulū.x
De cura ca.xi
De apoplexia ca.xij.
De signis ca.xiij
De cura ca.xiiij

Jctio.ij. de egritudinibus neruoz que ẽ tractatus vn⁹ continens.ca.xix.
Egritudines neruoz.ca.i.
De paralysi ⁊ mollificatõe capitulū.ij.
De signis capitulū.iij
De cura.c.iij.
De spasmo.c.v.
De signis.c.vi.
De cura.c.vij.
De tetano.c.viij.
De signis.c.ix.
De cura ca.x
De tremore ⁊ signis specierū eius ca.xi
De cura ca.xij
De stupore caplm xiij.
De signis ⁊ cura caplm xiiij.
De torsura facies caplm xv.
De signis caplm xvi.
De cura ca.xvij.
De saltu ⁊ signis eius capitulum xviij.
De cura ca.xix.

f En.iij. de dispositionib⁹ oculoz ⁊ est tract⁹.viij.

t Ractatus primus de dispositiõibus oculi cuius sũt capitula xiij.
De anatomia oculi ca.i.
De cognitione dispositionũ oculi capitulū ij.
De signis caplm iij.
De cura ca.iiij.
De rememoratione conseruationis oculi ca.v.
De opthalmia ⁊ conturbatione ca.vi.
Signa capitulū vij.
Cura conturbationis capitulum octauū.
De cura cõi specieꝝ opthalmie ⁊ effusione fluxuũ ad oculum. ca.ix.
De cura opthalmie calide capitulum .x.
De cura opthalmie frigide capitulū.xi.
De cura alguardenigi ca.xij.
De cura opthalmie ventose capitulum xiij.
Sermo vlis de medicis opthalmie ca.xiiij.

t Ractatus.ij.de reliquis egritudinibus ei⁹ qđ de oculo apparet ⁊ primũ ei⁹ ẽ de egritudinibus ꝓpositõis ꝑtiũes.xxxv.capitula.
De velicis ca.i.
De cura capitulū.ij.
De exturis oculi ⁊ comee capitulum.iij.
De signis capitulus.iiij.
De cura vlceris capitulum.v.
De rupturis comee capi.vi.
De cura capitulum.vij.
De bothor in oculo capi.viij.
De cura capitulum.ix.
De sanie in siphac capitulū.x.
De cura capitulum.xi.
De moro in oculo capi .xij.
De cura capitulum.xiij.
De garab ⁊ apostematibus lachrymaliuz capitulū.xiiij.
De cura capitulum.xv.
De additione carnis in lachrymalibus ⁊ diminutione ei⁹ capitulum.xvi.
De albugine oculi capitu.xvij.
De cura capitulum .xviij.
De sebel capitulum.xix.
De signis capitulum.xx.
De cura capitulum.xxi.
De vngula capitulum.xxij.
De cura capitulum .xxiij.
De altarfati ca.xxiiij.
De cura ca.xxv.
De lachrymis ca.xxvi.
De cura ca.xxvij.
De strabositate ca.xxviij.
De cura ca.xxix.
De exitu oculi ca.xxx.
De signis ca.xxxi.

De cura c.xxxij
De profunditate oculi t parui tate c.xxxiij
De varietate oculi capi. xxxiiij
De cura c.xxxv

Tractatus tertius de dispositionibus palpebraꝝ continēs capitu. xxxiij.
De pediculis in palpebris, capitulū primum:
De cura c.ij
De silac c.iij
De cura c.iiij
De gesse. c.v
De cura c.vi
De grossitudine c.vij
De inflatione c.viij
De granitate c.ix
De inuiscatione c.x
De mozo. c.xi
De inuētatōe palpebre c.xij
De grandine c.xiij
De cura c.xiiij
De ordeolo c.xv
De cura. c.xvi
De asarnac. c.xvij
De signis c.xviij
De cura. c.xix
De susati c.xx
De lapidositate c.xxi
De vlceribus palpebraꝝ capitulum xxij.
De scabie t puritui capitulū xxiij.
De cura c.xxiiij
De tremore c.xxv
De signis c.xxvi
De cura c.xxvij
De mlitu. palpitatōis c.xxviij
De casu pilorꝝ c.xxix
De cura c.xxx
De pilis inuersis c.xxxi
De pilis additis c.xxxij
De cura c. xxxiij
De inuiscatione palpebraꝝ capitulū c.xxxiiij

Ractatus.iij.de dispositionibꝰ vtutis visibilis t opatōibꝰ eius cōtinens c.xxv
De debilitate visꝰ t nocumē c.i
De signis c.ij
De cura c.iij
Rememoratio rerꝝ visui nocentium c.iiij
De nictilopa c.v
De cura c.vi
De aliphar c.vij
De cura c.viij
De imaginationibus c.ix
De signis c.x
De cura imaginationū c.xi
De alitilar c.xij
De signis c.xiij
De cura c.xiiij
De strictione pupille c.xv
De signis c.xvi
De cura c.xvij
De aqua c.xviij
De signis c.xix
De cura c.xx
De destructione visꝰ capitulum c.xxi
De signis c.xxij
De diminutione racij c.xxiij
De altumat ad albedinē vincente c.xxiiij
De cura c.xxv

En quarta de dispositionibus auris t est tractatꝰ vnꝰ continens capitula xxv.
De anatomia auris c.i
De conseruatione sanitatis auris capitulum ij.
De nocumentis auditus, capitulū iij.
De signis eoꝝ c.iiij
De cura c.v
De dolore auris c.vi
De signis c.vij
De cura c.viij
De sonitu t tinitu t sibilo. capitulum ix.
De signis c.x
De cura c.xi
De cura saniei t pul. capitu. xij.
De eruptione san. c.xiij
De cura c.xiiij
De cura sordis c.xv
De opilatōe in aure capitulum xvi.
De attritione t pcussione capitulum xvij.
De puritu c.xviij
De introitu aque in aure. capitulum xix
De cura c.xx
De introitu. t animaliū in aures t generatione vermis. capitulum xxi.
De apostematibus in radice auris c.xxij
De signis c.xxiij
De cura c.xxiiij
De tremore auris c.xxv

En.v. de dispositionibus nasi cōtinēs tractatꝰ duos
De cura ca.xiij.

Ractatus.i. de olfatu t nocumento ipius occurentibꝰ sicut fluxus continens capi.xij.
De anatomia nasi c.i
De naso c.ij
De qualitate viaꝝ administrationis medicinaꝝ nasi c.iij
De nocumento odoratus, capitulum iiij.
De signis c.v
De cura c.vi
De fluxu san. c.vij
De curationibus c.viii
De cura leuis fluxus c.ix
De regimine eoꝝ que faciunt fluxū san. narium c.x
De coriza t catarro c.xi
De signis ca.xij.
De cura. ca.xiij.

Ractatus secūdus de reliquis dispositionibꝰ nasi continens capitula.xviij.
De fetore nasi capitulum primū.
De cura ca.ij
De vlceribus in naso capitulum tertium.
De cura ca.iiij.
De cura vlcerum que dulcia nominantur ca.v.
De opilatione chaialim capitulū sextum:
De signis ca.vij.
De cura ca.viij.
De cura morbi qui, ē sicut in ege capitulum ix
De constrictione nasi capitulum decimū.
De hemorroidibꝰ capitulum vndecimū.
De cura ca.xij.
De sternutatione c.xiij.
De medicinis prohibentibus eā capitulum xiiij.
De facientibus sternutationes capitulum xv.
Res que cadunt in naso capitulum xvi.
De desiccatione nasi. capi.xvij

De puritu in naso t cura capitulum xviij.

En sexta de dispositionibus lingue t oris t est tractatus vnus continens capitula.xxxi
De anatomia oris t lingue ca.i.
De egritudinibus lingue capitulum secundū.
De curationibus lingue ca.iij.
De corru, tione gustus ca.iiij.
De cura ca.v.
De mollificatōne t grauitate lingue ca.vi.
De cura ca.vij
De spasmo lingue ca.viij.
De cura ca.ix.
De magnitudine lingue ca.x.
De cura ca.xi.
De abbreuiatione lingue capitulum xij.
De cura ca.xiij
De apostematibꝰ lingue capitulum xiiij.
De cura ca.xv.
De alchalel in locutione capitulum xvi.
De ranula ca.xvij.
De cura ca.xviij.
De adustione lingue ca.xix.
De cura fissurarū ca.xx.
De deiectione lingue ca.xxi.
De bothor in ore ca.xxij.
De alcola t vlceribus malignis caplm xxiij.
De cura caplm xxiiij.
De multitudine sputi in somno ca.xxv
De cura ca.xxvi.
De abscisione odor ca.xxvij.
De sputo sanguis ca.xxviij.
De fetore oris ca.xxix.
De cura ca.xxx.
Quando os remanet apertuz capitulum.xxxi.

En.vij.de dispositionibꝰ dentiū t ē vnꝰ tractatꝰ et ptinet ca.xxvi.
De dētibꝰ sermo vniuersal ca.i.
De puersatōe dentiū ca.ij.
De cura vli dentiū ca.iij.
De dolore dentiū ca.iiij.
De signis.c.v.
De cura ca.vi.
De medicinis resolutiuis ca.vij.
De medicinis stupefactis capitulum viij.
De dente cōmoto ca.ix.
De cura ca.x.
De pforatōe dentiū ca.xi.
De ruptura dentiū ca.xij.
De cura ca.xiij
De altcatione coloris dentium. ca.xiiij.
De cura ca.xv.
De facilitando orīginē dentium ca.xvi.
De regimine eradicationis capitulum.xvij
De frication dentis cenosi capitulum xviij.
De ōmibꝰ dentiū ca.xix.
De causa stridoris dentiū ca.xx.
De cura caplm xxi.
De dēte elōgato caplm xxij.
De congelatōne dentium capitulum.xxiij.
De cura ca.xxiiij.
De ebet dentium t cura capitulum xxv.
De cura debilitatis dentiuz capitulum xxvi.

En octana de dispositōnibus gingiuarum: t est tractatus vnus t continet capitula xvi
De egritudinibus gingiuarū capitulum primū.
De cura ca.ij.
De gingiua sanguinea t eius cura ca.iij.
De fissuris gingiuarū ca.iiij.
De vlceribus gingiue t corrosione eius ca.v.
De cura ca.vi.
De augmento gingiue t cura eiꝰ capi.vij.
De diminutione carnis gingiue t cura ca.viij.
De cura mollificationis gingiue ca.ix.
De cura carnis addite gigiue capitulū.x.
De labijs t egritudinibus eoꝝ ca. xi.
De fissuris labioꝝ ca.xij.
De cura ca.xiij.
De apostemate labiorum t cura ca. xiiij.
De hemorroidibus labiorum capitulum xv.
De tremore labiorum capitulum xvi.

En nona de dispositōnibus gutturis t est tractatus vnus continens capitula. xvij.
De anatomia gutturis ca.i.
De egritudinibꝰ mēbroꝝ gutturis ca.ij.
De cibo quo fit transgulatio et q̄ currūt cursu eiꝰ ca.iij.
De spinis t que cursu earū ꝓcedunt ca.iiij.
De sanguisugis ca.v.
De signis caplm vi.
De cura ca.vij.
De suffumigationibꝰ albaba capitulū viij.
De signis caplm ix.
Sermo vniuersalis apostematū accidētium in gutturis t epiglotis t glandulis circūdantibus ea t vue t galsamati et duarum amigdalarum capitulum.x.
De cura decollationum t pfocationum ex omni causa capi.xi.
De vua t ambabꝰ amigdalis capitulū xij.
De casu vue ca.xiij.
De cura ca.xiiij.
Sermo vniuersalis de incisione vue t vtriusq; amigdale capitulum xv.
De rememoratōe nocumētoꝝ incisionis ca.xvi.
De cura sputi sanguinis t incisione vne t vtriusq; amigdale. ca.xvij.

En decima de dispositōibus pulmonis t pectoris t est tractatus quing.

Ractatus primus de pncipijs anhelitus cōtinēs ca.xlij.
De anatomia epiglotis t canne pulmonis ca.i.
De complexionibus pulmonis t signis dispositionum eius ca.ij.
De apostematibꝰ accidētibus pulmōi ca.iij.
De cura ca.iiij.
De materijs siccis in pulmone t iudicijs earuz capitulum quintum.
De medicinis pectoris singulari

bus ⁊ compositis ⁊ de fō̄a
administrationis earum ca-
pitulum. vi.
Sermo vniuersalis de anhelitu
capitulum. vij.
De anhelitu magno ⁊ paruo et
casu ⁊ significationibus eius
capitulum. viij.
De signis anhelitus capitulum
nonuz
De anhelitu vehementi capitulū
decimuz
De anhelito alto ⁊ subtili capitu
lum. xi.
De anhelito puo capi. xij.
De anhelito lōgo capi. xiij.
De anhelitu breui capi. xiiij.
De anhelitu veloci capi. xv.
De anhelitu tardo capitulum
.xvi.
De anhelitu frigido capitulum
.xvij.
De anhelitu fetido ca. xviij.
De permutationib⁹ que currūt
inter anhelitum magnum et
velocem ⁊ frequentem ⁊ con
trarios eoum capitulum
.xix.
De anhelitu mouente pulmonē
capitulum. xx.
Sermo vlis de malitia anhelit⁹
capitulū .xxi.
De constrictione anhelit⁹ capi-
tulum. xxii.
De signis capitulū. xxiii.
De diuersitate anhelitus capitu-
lum xxiiii.
De anhelitu duplo ca. xxv.
De anhelitu pauco capi. xxvi.
De anhelitu difficili capitulum
.xxvii.
De ꝓparatione anhelitus capitu
lum xxviii.
Sermo vlis de dispositionibus
anhelitus ca. xxix.
De anhelitu etatuz ca. xxx.
De anhelitu repleti ex cibis aut
ex ꝓgnatione aut hydropi
si ⁊ ⁊ similibus capitulum
.xxxi.
De anhelitu balnei ca. xxxii.
De anhelitu dormientis capitu-
lum xxxiii.
De anhelitu dolentis in membr⁹
pectoris ca. xxxiiii.
De anhelitu eius cuius anhelit⁹
constringitur ꝓpter quācū
q̄ causam ⁊ de anhelitu ha-
bentis alma capitulum
.xxxv.
De anhelitu habentiū famez ca
pitulum xxxvi.
Ee anhelitu habentium decolla
tionem ⁊ suffocationez capi-
tulum xxxvii.
De asmate ca. xxxviii.
De signis capi. xxxix.
De cura asmatis ⁊ constrictiōis
anhelitus ⁊ ꝓparatōne ei⁹
capitulum xl.
De cura aliquarum spēz anheli
tus ca. xli.
De cura difficultatis anhelitus
ex hac ssima capitulum
.xlii.

Ractatus. ij. continens ca
pitula. x.
De voce ⁊ nocumentis ei⁹ capi-
tulum. i.
De cura capi. ij.
De cura raucedinis vocis ⁊ aspi
tatis eius capi. iii.
De medicinis cōseruantibus sa-
nitatez pectoris ⁊ que bona
sunt ei capitulum
quartum.
De voce aspera ⁊ eius cura c api
tulum v.
De voce breui ⁊ eius cura capitu
lum vi.
De voce grossa ⁊ eius cura capi
tulum vii.
De voce subtili ⁊ eius cura capi-
tulum viii.
De voce tenebrosa ⁊ ei⁹ cura ca-
pitulum ix.
De voce tremula ⁊ eius cura ca-
pitulum x.

Ractatus tertius conti-
nens capitula vi.
De tussi ⁊ sputo san. ca. i.
De signis capitu. ii.
De cura capitulum iii.
De sputo san. capi. iiii.
De signis capitulū v.
De cura capi. vi.

Ractat⁹ quartus de ꝑn
cipiis speculatiui ⁊ scien
tie apostematuz memb: otuz
partium pectoris ⁊ exituraz
eorum preterq̄ corpis conti
nēs capi. xxii.
Sermo vniuersalis de doloub⁹
pectoris ⁊ lateris
De pleurci capi. i.
De signis pleuretis capi. ii.
De signis eius que est pura ⁊ nō
pura capi. iij.
De malis ⁊ signis saluis capitu-
lum. iiij.
De signis horaz eius ca. v.
De signis spēz eius ꝑz causas ipi
us capi. vi.
De signis ꝑmutationis ipius ca
pitulum vij.
Sermo aggregatus ex sputo ca
pitulum. viij.
De crisibus pleuretis ca. ix.
De peripneumonia ca. x.
De signis eius capi. xi.
De aꝑatibus duris in pulmone
capitu. xij.
De aꝑate molli in pulmone ca-
pitulum xiij.
De borhori pulmōe capit. xiiij.
De aggregatōe aque in pulmo-
ne capitulū xv.
De aꝑatibus aut vulneribus ac-
cidentib⁹ cāe pulmonis ca
pitulum xvi.
De pure ⁊ sanie que est empima
capitulum xvij.
De vlceribus pectoris ⁊ pulmo-
nis ⁊ ex eis ē ptisis capi. xviij.
De causis vlcez pulmonis capi-
tulum xix.
De ꝑparatis ad ptisim in figura
⁊ forma ⁊ etate ⁊ regione et
complone capi. xx.
De rebus a quib⁹ oportet ut isti
custodiant capi. xxi
De signis ptisis capi. xxij.

Ractatus quintus de ꝑn
cipijs operatiuis continēs
capitula vi.
De cura cōmuni apostematum
partium pectoris ⁊ pulmo-
nis capitulum. i.
De cura pleuresis capi. ij.
Sermo continens de cura dolo
ris pectoris capi. iij.
De cura peripneumonie capitu-
lum iiii.
De empimate capi. v.
De cura vlcerum pectoris ⁊ cura
ptisis capi. vi.

En. xi. de dispositionib⁹
cordis ⁊ est tractat⁹ duo
continens capi. vij.
De anatomia cordis ca. i.
De egritudinibus cordis capitu
lum. ii.
De signis complexionū cordis
naturalū capi. iij.
De signis egritudinū cordis ca
pitulū quartū.
De causis impanentibus in cor
de ca. v.
De canonibus vniuersalibus in
curatione cordis ca. vi.
De medicinis cordialibus capi.
vij.

Ractatus. ij. de partib⁹
distinctis continēs. c. xi.
De tremore cordis. c. i.
De signis. c. ij
De curationibus vniuersalibus
tremoris cordis. c. iij
De cura tremoris caludi capitu.
lum quartum.
De cura tremoris frigidi capitu
lum. v.
De ſspeciebus sincopis ⁊ causis
ipsius ⁊ causa mortis subite
ca. vi.
De signis. ca. vij.
De cura. c. viij.
De casu virtutis subito. c. ix.
De cura ca. x.
De regimine eius in quo appa-
rent signa aduentus apoſte-
matis caludi in corde. c xi.

En duo decima de mam
milla ⁊ dispositionibus
eius ⁊ est tractatus vnus cō
tinens ca. x.
De anatomia māmille. c. i.
De exuberatione lactis capitulū
secundū
De minoratione lactis ⁊p rohi-
bitione exuberationis super
flue capitulū iij.
De caseatione lactis in māmilla
capitulū quartum
De putrefactiōe lactis in manil
la ⁊ congelatione ⁊ extensio
ne eius que accidit ei ex egri
tudine capitulū quintū
De apostematibus calidis mā-
mille ⁊ doloribus eius ca. vi
De apostematibus frigidis phle
gmaticie māmille ca. vij
De duritie mammille ⁊ nodis ⁊
glandulis ⁊ quod accidit ex
circuitione papille maxime
apud pubertatē ca. octauuz
De dubellati in māmilla ca. ix
De vlceribus ⁊ corrosionib⁹ in
māmilla capitulū. x.

En. xiij. de meri ⁊ stoma
cho ⁊ dispositionib⁹ am
bo⁹ continens tractatus. v
Ractatus primus de di
spositionibus meri ⁊ sto
machi continēs. c. xxxvi
De anatomia meri ⁊ stomachi. c
primū.
De egritudinibus meri ca. ij
De qualitate deglutionis capitu
lum tertium
De constrictione deglutōis ⁊ dif
ficultate deglutionis ca. iiij
De signis ca. v.
De cura. c. vi.
De apostematibus meri ca. vij
De signis apostematuz meri ca
pitulum octauū
De cura ca. ix
De cura apostematum frigidoꝝ
ca. x
De eruptione sang. ex meri capi
tulum. xi.
De vlceribus meri ca. xij.
De signis ipsoꝝ ca. xiij
De cura ca. xiiij.
De signis cōplexionū naturalū
stomachi ca. xv
De egritudinibus stomachi ca-
pitulum. xvi
De modis significationū dispo
sitionū stomachi ca. xvij.
De signis male complexionis
calide ca. xviij
De signis male cōplexionis fri-
de stomachi ca. xix.
De signis complexionū siccē sto
machi ca. xx.
De signis male cōplexionis hu
mide ca. xxi
De signis complexionū stoma-
chi que sunt cuz ymateria ca
pitulum. xxij
De significationibus nocumēto
ruz stomachi non cōplexio
nalū. c. xxiij.
De modis vniuersalibus curati
onum. c. xxiiij.
De cura male complexionis fri
gide ⁊ humide in stomacho
cho. c. xxv.
De cura male complexionis fri
gide capitulū. xxvi.
De cura male complexionis fri
gide capi. xxvij.
De cura male complexionis hu
mide ca. xxviij.
De cura male complexionis sic-
ce ca. xxix.
De cura frigide ⁊ sicce complexi
onis. c. xxx.
De cura complexionis sicce cum
caliditate. ca. xxxi.
De cura complexionis calide et
humide. ca. xxxij.
De cura male complexionis sto
machi cū materia ⁊ cura opi
lationis. c. xxxiij.
De cura eius qui leditur a fort-
titudine sensus sui stomachi.
capit. xxxiij.
De regimine eius cuius stoma-
chus est paruus. c. xxxv
De rebus quarum vsu nocetur
stomachus ⁊ intestina. capi
tul um. xxxvi.

Ractatus. ij. huius sen
de regimine doloris stōi
⁊ debilitate ⁊ dispositione ap
petitus eius continens capi-
tula. xxiij.
De regimine doloris stomachi
⁊ debilitate ⁊ dispositiōe ap
petitus eius. c. i.
De signis ca. ij.
De cura. c. iij.
De debilitate stōi. c. iiij.
De signis nauseatiue lacietatis ⁊
destructione digestiue capi-
tulū quintum.
De cura. c. vi.
De destructione appetitus ⁊ de
bilitate eius. c. vij.
De signis ca. viij.
De cura. c. ix.
De corruptione appetitus capi
tulum. x.
De cura corruptionis appetitus
ca. xi.
De fame ⁊ vehementia eius ⁊ ex
pulsione appetitus canini. c
xij.
De signis. c. xiij.
De cura. c. xiiij.
De fame que vocatur bolismus
capit. xv.
De signis. c. xvi.
De cura. c. xvij.
De fame sincopali. c. xviij.
De cura. c. xix.
De siti. c. xx.

De signis capitulum.xxi
De cura capitulum.xxij.
De cura percussionis ⁊ obuiatio
nis ⁊ casu super stomachum
capitulus.xxiij.
Ractatus tertius de no
cumẽto digestionis con
tinens.c.xv.
De nocumento digestionis.c.i.
De corruptione digestionis capi
tulum.ij.
De debilitate digestionis capitu
lum tertium.
De signis debilitatis digestionũ
capitulum quartũ.
De cura capitulum.v.
De signis corruptionis digestio
nis capitulum.vi.
De cura eius ca.vij.
De tarditate descẽsus cibi ex sto
macho ⁊ velocitate descẽsio
nis eius capitulum.viij.
De cura eius in cui⁹ stõ tardatur
descensus sibi aut in cui⁹ sto
macho natat cibus.c.ix.
De cura eius a cuius stomacho
festinat descẽsus cibi.c.x
De eruptõe stomachi ⁊ duritie
eius.c.xi.
De signis.c.xij.
De cura capitulum.xiij.
De eis que cõmouent eructuati
onem.c.xiiij.
De cura eructuationis superflue
capitulũ.xv.
Ractat⁹ quartus de egri
tudinibus instrumenta
libus ⁊ cõibus accidentib⁹
stomacho continens capitu
la.xvi.
De apostematib⁹ calidis stõi.c.i
De signis.c.ij.
De cura capitulũ.iij.
De apostematib⁹ frigidis phle
gmaticis.c.iiij.
De signis.c.v.
De cura capitulum.vi.
De apostematibus duris ⁊ gros
sis capitulũ.vij.
De cura capi.viij.
De aldubellari in stõ.c.ix.
De signis.ca.x.
De cura ca.xi.
De vulneribus in stomacho ca
pitulum.xij.
De signis conuenientie ⁊ differẽ
tie.ca.xiij.
De cura vlcerũ stõi.c.xiiij.
De bothor in stomacho.c.xv
De ruptura stõi.c.xvi.
Ractatus quintus de di
positionibus stomachi
ex parte eius quod ipse com
prehendit ⁊ egredik ab eo ⁊
aligbus dispositionibus mi
rach ⁊ que sequũtur ipm cõ
tinens.ca.xxij.
De inflatione stõi.c.i
De signis.c.ij.
De cura ca.iij.
De rugitu.c.iiij.
De lenitate ⁊ lubricitate stoma
chi.capituluz quintũ.
De signis.c.vi.
De cura ca.vij.
De vomitu ⁊ subuersione ⁊ nau
sea ⁊ extẽuatione stomachi.
capitulũ.viij.
De signis portẽdentibus vomi
tum.c.ix.
De vomitu san.c.x.
De signis.ca.xi.
De cura vomitus absolute capi
tulũ.xij.
De vomitu facto ꝓpter calidita
tem.ca.xiij.
De cura vomitus san. capitulũ
xiiij.
De conturbatiõe ⁊ anxietate sto
machi.c.xv.
De cura.ca.xvi.
De san. retẽto in stomacho ⁊ in
intestinis.c.xvij.
De congelatione san. in stoma
cho ca.xviij.
De singulu.c.xix.
De signis.ca.xx.
De cura capit.xxi
De dispositionibus accidentib⁹
mirach ⁊ hypocondrijs. ca
pitulum.xxij.
En.xiiij. de epate ⁊ dis
positionibus eius conti
nens tractatus.iij.
Ract⁹.i. de vniuersali
bus dispositionib⁹ epa
tis cõtinens ca.xxxi.
De anatomia epatis.ca.i.
De modis ex quibus significan
tur dispositiones epatis ca
pitulum.ij.
De distinctione modoꝝ harum
significationũ.c.iij.
De contraoperantia cordis ad
epar in qualitatibus capitu
lum quartum.
De signis complexionuz epatis
naturalium ⁊ post calide ca
pitulum.v.
De signis complexionis frigide
naturalis.c.vi.
De signis complexionis sicca na
turalis. c.vij.
De signis complexionis humi
de naturalis.c.viij.
De signis complexionis calide
⁊ sicce naturalis.c.ix.
De signis complexionis calide
⁊ humide naturalis.c.x.
De signis complexionis frigide
⁊ humide naturalis.c.xi.
De signis complexionis frigide
⁊ sicce naturalis.c.xij.
De egritudinibus accidentibus
epati.c.xiij.
De signis male complexionis ca
lide.c.xiiij
De signis male complexiõis fri
de.c.xv.
De signis male complexionis sic
ce capi.xvi.
De signis male complexionis hu
mide capi.xvij.
Sermo vniuersalis de curis egri
tudinum epatis capitulum
xviij.
De causis nocuis epati capitu
lum.xix.
De rebus conuenientibus epati
capi.xx
De cura male complexionis ca
lide in epate.c.xxi.
De regimine male complexio
nis frigide.c.xxij
De regimine male complexiõis
sicce.c.xxiij.
De regimine male complexiõis
humide.c.xxiiij.
De regimine male complexio
nis calide ⁊ sicce. capitulum
xxv.
De regimine male complexio
nis calide ⁊ humide.capitu
xxvi.
De regimine male complexiõis
frigide ⁊ sicce capitulum vi
gesimũ septimũ.
De regimine male complexio
nis frigide ⁊ humide capite
xxviij.
De paruitate epatis capitulum
xxix.
De signis.c.xxx.
De regimine iẽoꝝ capi.xxxi.
Ractatus.ij. de debilita
te epatis ⁊ opilatione ei⁹
ex doloribus ⁊ inflãmatiõe
continens capi.xi.
De debilitate epatis ca.i.
De signis capi.ij.
De cura debilitatis epatis capitu
lum.iij.
De opilationibus epatis capitu
lum.iiij.
De signis ca.v.
De cura opilationuz epatis capi
tulum.vi.
De inflatione ⁊ ventositate i epa
te capi.vij.
De cura ventositatis ⁊ inflatiõis
epatis capi.viij.
De dolore epatis capi.ix.
De signis capi.x.
De cura capi.xi.
Ractatus tertius de aposte
matibus epatis ⁊ solutione
eiꝰ ptinẽs capi.xxi.
Sermo vniuersal de apostemati
bus epatis ⁊ que sequũt ipꝫ
capi.i.
De signis vniuersalibus aposte
matũ epatis capi.ij.
Differentia inꝛ apostemata epa
tis ⁊ apata lacertoꝝ positoꝝ
sup ipsum mirach capituluz
.iij.
De apate calido capi.iiij.
De almelure in epate capi.v.
De phlegmone in epate capitu
lum.vi.
De apatibus frigidis in epate ca
pitulum.vij.
De apostematib⁹ phlegmaticis
capitulum.viij.
De apate duro ⁊ cancro capitu
lum.ix.
De dubellati capi.x.
De apate melaraice capi.xi.
De cura apatis calidi ⁊ sanguine i
capitulum.xij.
De cura herisipile capi.xiij.
De cura dubellati capi.xiiij.
De cura apostematũ frigidoruz
capitulũ.xv.
De cura apostematuz duroꝝ ca
pitulum.xvi.
De cura apatum almirac lacerti
capitulum.xvij.
De cura apostematũ melaraice
capitulũ.xviij.
De cussione ⁊ obuiatione ⁊ ca
su super epar capi.xix.
De scissura ⁊ incisione i epate ca
pitulum.xx.
De cura capi.xxi.
Ractatus quartus de hu
miditatibus quibus accidit
causa epatis ut expellantur
egrediendo ⁊ coartentur oc
cultando continens capitu
la.xvi.
De speciebus expulsionũ reꝝ in
epate capitulum.i.
De signis capi.ij.
De cacesia capi.iij.
De hidropisi capi.iiij.
De causis propijs asciti3 capi
tulum.v.
De causis ꝓpijs hypoſarche ca
pitulum.vi.
De caulis tympanitis
capitulum.vij.
De signis cõibus capi.viij.
De signis asclitis capi.ix.
De signis hypoſarche capitulũ
decimuz
De signis tympanitis capi.xi.
De cura cacesie capi.xij.
De cura asclitis capi.xiij.
De cura hydropisi hypoſarche
capitulum.xiiij.
De cura hydropisis timpanitis
capitulũ.xv.
De doloribus hypocondrioñ
capi.xvi.
En.xv. de felle ⁊ splene ⁊ di
spositionib⁹ eoꝝ continens
tractatus.ij.
Ractatus ꝑmus de ana
tomia fellis ⁊ splenis ⁊
icteritia continens capitula
vij.
De anatomia fellis capi.i.
De anatomia splenis capi.ij.
De icteritia citrina ⁊ nigra capi
tulum.iij.
De signis icteritie citrine cap itu
lum.iiij.
De signis icteritie nigre capitu
lum.v.
De cura icteritie citrine capitulũ
sextum.
De cura icteritie nigre aggregate
vitio splenis capi.vij.
Ractatus secundus de re
liquis dispositionib⁹ sple
nis continens capitula
xiii.
Sermo vniuersalis de egritudi
nibus splenis capi.i.
De signis complexionũ splenis
capitulum.ij.
De cura capi.iij.
De apostematib⁹ splenis calidis
⁊ frigidis ⁊ duris ⁊ quorum
durities est in fieri apostem
capitulum.iiij.
De signis capi.v
De curatione apostematuz splen
nis caduꝝ valde capituluz
sextum
De curationibus ſpms capitu
lum.vij.
De cura apatũ phlaticoꝝ splenis
capitulum.viij.
De opilatione splenis capi.ix.
De curationibus capi.x.
De vẽtositate ⁊ inflatione in sple
ne capi.xi.
De cura capi.xii.
De dolore splenis capi.xiii.
En.xvi. de dispositiõ
bus ficteri ⁊ intestinoꝝ
⁊ est tractatus.v.
Ractatus.i. de anatomia
eoꝝ ⁊ solutione ventris cõ
tinens capi.iiii.
De anatomia ieſtinoꝝ capi.i.
De solutione ventris omniũ mo
doruz ⁊ causis vlcꝫ ad lubri
citatem omnium intestinoꝝ
⁊ colirica passione ⁊ sanguino
lenta egestione ⁊ fluxu sang.
⁊ ventre ⁊ expulsionibus reꝝ
ex epate ⁊ splene ⁊ cerebro et
ex cõpore ⁊ tenasmone ca.ii.
De signis capi.iij.
De cura fluxus ventris absolute
capitulum.iiii.
Ractatus secũdus de cu
rationibus speciẽꝝ soluti
onis ventris diuersaꝝ ꝓdic
tarum post cessationez a cu
ra vniuersali continens capi
tula.xvij.
De cura fluxus epatici capi.i.
De cura fluxus stomachi eius ⁊
intestinali absqꝫ ercoriatõe
⁊ primo de lubricatiuo capi
tulum.ij.
De cura vlceroſi capi.iij.
De cura fluxus cholerici capitu

ium quartum.
De cura fluxꝰ melancholici ꝛ eſt ſplenetic⁹ fluxus in quo non eſt excoriatio ca.v.
De cura fluxꝰ ſan. abſq; excoriatione ca.vi
De cura excoriatōis inteſtinoꝝ ꝛ vlcꝝ ca.vij
De cura fluxus vētris facti ppt cibos ca.viij
De cura fluxus cerebralis capitulum ix.
De cura fluxus opilatiui capitulum.x.
De cura fluxus liquefactiui capitulum xi.
De cura fluxus facti a ſpiſſitudie cutis ca.xij.
De cura cholirice paſſionis capitulum xiij.
De cura fluxus medicinalis capitulum xiiij.
De cura fluxus cretici capitulus xv.
De tenaſmone ca.xvi.
De collirijs q̄ ſupponūtur ad tenaſmonē ca.xvij.

t Ractatus tertius de iceptione ſermōis de doloribus inteſtinorum continēs capitula xvi.
De punctione ca.i.
De ſignis ca.ij
De cura ca.iij
De rugitu ꝛ egreſſione ventoſitatis abſq; voluntate capitulum iiij.
De cura ca.v.
De colica ꝛ retentione ſtecis capitulum.vi.
De ſignis colice abſolute capitulum vij.
De ſignis colice ſaluis ca.viij.
De ſignis malis in colica capitulum ix.
De differentia que eſt inter colicam ꝛ lapidem renuꝫ capitulum.x.
De ſignis diſtinctōis colice ꝛ primo de ſignis phlegmatice capitulum xi.
De ſignis colice ventoſe capitulum xij.
De ſignis eius que fit ex fece capitulum xiij.
De ſignis colice apoſtemoſe capitulum xiiij.
De ſignis fcē ex toxione ꝛ ruptura ca.xv
De ſignis reliquarum ſpecieruꝫ colice leuis a frigore ꝛ calore aut debilitate ſenſus aut vernubus aut ruptura ca.xvi

t Ractat⁹ quartus de cura colice ꝛ locutōe in ileos ꝛ reb⁹ pticularib⁹ egritudinū inteſtinoꝝ ꝛ diſpoſitionū coꝝ tinēs ca.xxxi
De canonibus curationis colice ca.i.
De cura colice frigide capituluꝫ ſecundum.
De canonib⁹ ꝓpꝛijs colice ventoſe que eſt ex eis que ſunt interiorem frigidam capitulum.iij.
De compoſitione ſoluniorū ei⁹ qui habet colicam ex ventoſitate aut materia phlegmatica ꝛ de quibus fiunt cliſteria ca.iiij
De compoſitione medicinarum bibitarum ſolutiuarū phlegmaꝫ ꝛ ō pilluliſ fortis iuuamenti ca.v
De ſuppoſitorijs fortibus educētibus fecem plurimam cum phlegmate viſcoſo capitulū ſextum.
De ꝓpoſitōe cliſterioꝝ ad vētoſitatē ca.vij
De ꝓpoſitōne ſuppoſitorioꝝ ad vētoſam ca.viij.
De cliſteribus ꝛ ſuppoſitorijs habentium frigus inteſtinoꝝ abſq; materia ca.ix.
De tina ꝛ balneis ꝛ embrocis capitulū.x.
Sermo de qualitate cliſterioꝝ ꝛ inſtrumentorum capituluꝫ vndecimū.
De cura facie ab apoſtemate frigido ca.xij.
De regimine dandi in potu oleū de kerua in curatione colice frigide eis qui non conſueuerūt ca.xiij
Modꝰ medicinarum conferētium habentibus colicam frigidam ſm ſenſitam digeſtionis ꝛ maturatōis ꝛ ꝓpꝛietatis non ſm ſenſitam euacuatiōis capitulum decimū quartum.
De emplaſtris colice frigide capi.xv.
De vaporationibus colice frigide capitulum decimumſextum.
De cura colice cholerice capitulum xvij.
De cura colice facte ex retentione cholere capitulum decimūoctauū.
De cura colice apoſtemoſe calide ꝛ frigide capitulum decimūnonū.
De cura colice melancholice capi.xx.
De cura colice facte ex fece capitulum xxi.
De cura colice frigide facte ex debilitate expulſiue capitulū vigeſimumſecundū.
De cura colice facte ex debilitate ſenſus ꝛ ei⁹ ablatōe ca.xxiij.
De cura colice facte ex toxione ca.xxiiij.
De cura colice facte a vermibus capitulum vigeſimumquintum.
De cura colice facte ex ruptura ꝓ narcotica capitulū vigeſimū ſextum.
De cibatione colicorum capitulum xxvij.
De his que nocēt colicis capitulum .xxviij.
De ileos ꝛ eſt ſimilis colice quando accidit gracilibus capitulum xxix.
De ſignis ca.xxx.
De cura ca.xxxi.
De tarditate aſcellationis ꝛ velocitate eius capitulū trigeſimūſecundū.
De multitudine ſtercoris ꝛ paucitate ei⁹ ca.xxxiij

t Ractatus quintus de vermibus continens ca.xi.
De vnib⁹ ca.i.
De ſpeciebus vermium que ſunt iij. ca.ij.
De ſignis ca.iij.
De cura ca.iiij.
De medicinis calidis interficientibus vermes ꝛ ꝓpꝛie lon gos ca.v.
De medicinis que magis ꝓpꝛie ſunt aſcaridum capitulū.vi.
De regimine vermium paruorum capitulum.vij.
De cliſteribus acutis interficientibus vermes caplīm.viij.
De emplaſtris habentium vermes capitulū.ix.
De cibatione eorum caplīm.x.
De cura caſus ꝛ piectionis ſup ventrem caplīm.xi.
f En.xvij. de egritudinib⁹ ani: ꝛ eſt tractat⁹ vn⁹ continens capitula.xxij.
Sermo vniuerſalis de egritudinibus ani capitulū.j.
De hemorroidibus caplīm.ij.
De cura capitulum.iij.
De regimine inciſionis hemorroidarum ꝛ aduſtionis earū capitulum.iiij.
De regimine apertionis hemorroidarum ſurdarum capitulum.v.
Sermo de medicinis hemorroidalibus ſuffumigationibus ꝛ pulueriz ationibus capitulum.vi.
De liquidis que ponentur ſuper eas ꝛ quibus embrocantur capitulum.vij.
De ſedantibus dolorem hemorroidarum capitulū .viij.
De reſtrictiuis curſus hemorroidarum capitulū.ix.
De cibatione habentium hemorroidas capitulū.x.
De apoſtematib⁹ calidis in ficteri ꝛ herliſipila caplīm.xi.
De ragadijs ani caplīm .xij.
De cura ragadiaruꝫ caplīm .xiij.
De cibatione habentium ragadias capitulū.xiiij.
De mollificatione ani capituluꝫ xv.
De cura capitulum.xvi.
De egreſſione ani caplīm .xvij.
De fiſtulis in ano caplīm.xviij.
De curatione capitulū.xix.
De pruritu in ano caplīm.xx.
De cura capitulū.xxi.
De vlceribus ani capitulū .xxij.
f En.xviij. de diſpoſitionibus renum ꝛ eſt .ij. tractatus.
t Ractatus primꝰ de vniuerſalibus iudicioꝝ reum ꝛ de lapidibus eorum continens capitula.xvi.
De anatomia renum ca.i.
De egritudinibus renum capitulum.ij.
De ſignis quibus ſignificantur diſpoſitiones renum capitulum.iij.
De ſignis caliditatis renum capitulum.iiij.
De cura capitulū.v.
De ſignis frigiditatis renum capitulum .vi.
De cura capitulum.vij.
De extenuatione ꝛ vetuſtatione renum capitulū.viij.
De ſignis caplīm.ix.
De cura capitulū.x.
De debilitate renū caplīm.xi.
De ſignis capitulū.xij.
De cura capitulū.xiij.
De ventoſitate renū caplīm.xiiij.
De cura capitulum.xv.
De dolore renum ꝛ cura capitulum.xvi.
t Ractatus ſecundus de apoſtematibus renum ꝛ ſolutione continuitatis continens capitula.xix.
De apoſtematibus calidis in renibus ꝛ aldubellati ca.i.
De ſignis capitulū.ij.
De cura capitulū.iij.
De apoſtemate phlegmatico in rene capitulum.iiij.
De ſignis capitulum.v.
De cura capitulū.vi.
De apoſtemate duro in renibus capitulum.vij.
De ſignis capitulū.viij.
De cura capitulū.ix.
De vlceribus renū caplīm.x.
De ſignis capitulū.xi.
De cura capitulū.xij.
De ſcabie renum ꝛ meatuum capitulum.xiij.
De ſignis capitulū.xiiij.
De cura capitulum.xv.
De lapide renum caplīm.xvi.
De ſignis capitulū.xvij.
De cura caplīm.xviij.
De medicinis conuenientib⁹ lapidi caplīm.xix.
f En.xx. de diſpoſitionibus veſice ꝛ viarum vrine duos comprehendēs tractatus.
t Ractatus primꝰ de diſpoſitionibus veſice ꝛ viarum vrine duos comprehendēs tractatus.
De anatomia veſice caplīm .j.
De egritudinib⁹ veſice ꝛ cura earum capitulum.ij.
De his que calefaciunt veſicam capitulum.iij.
De his que infrigidant veſicam capitulū.iiij.
De lapide veſice ꝛ ſignis eius capitulum.v.
De curationibus lapidis veſice capitulum.vi.
De regimine quod in ipſo preciꝑ capitulū.vij.
De apoſtematibus calidis in veſica ꝛ aldubellati in ea capitulum.viij.
De ſignis caplīm.ix.
De curationibus apoſtematum veſice capitulum.x.
De vlceribus veſice caplīm .xi.
De ſignis capitulum.xij.
De cura capitulū.xiij.
De ſcabie veſice caplīm.xiiij.
De cura capitulum.xv.
De congelatione ſanguinis in veſica caplīm.xvi.
De cura capitulum.xvij.
De diſſolutione veſice ꝛ mollificatione eius caplīm.xviij.
De cura capitulū.xix.
De doloribꝰ veſice caplīm .xx.
De debilitate veſice caplīm.xxi.
De vētoſitate in veſica ca.xxij.
De ſignis capitulum.xxiij.
De cura capitulū .xxiiij.
t Ractatus ſecundus de nocumentis q̄ accidunt vrine ꝓpꝛietēs capitula.xxij.
De qualitate exitus vrine naturalis capitulū.j.
De nocumētis vrine caplīm.ij.
De ardore vrine caplīm .iij.
De curationibus caplīm.iiij.
De paucitate vrine caplīm.v.
De difficultate vrine ꝛ eius retentione capitulū .vi.
De ſignis capitulū.vij.
De cura nocumenti vrine capitulum.viij.
De rememoratione rerum faciētium mingere conferentium in pluribus diſpoſitionibus capitulum.ix.
De diſtillatione vrine caplīm.x.
De ſignis caplīm.xi.
De curatione caplīm.xij.
De inuolūtario exitu vrine ca.xiij

De cura caplm.xliij.
De mictu in lecto caplm.xv.
De cura caplm.xvi.
De diabete caplm.xvij
De cura caplm.xviij.
De mulatudine vrine capitulum xix.
De mictu sanguinis ⁊ sanies ⁊ vrine similis loture carnis ⁊ capillorum: ⁊ de vrinis extraneis que sunt similes illis capitulum.xx.
De signis caplm.xxi.
De cura caplm.xxij.

¶ En.xx. de dispositionibus membrorum generationis masculorum que est.ij. tractatus.

¶ Ractatus primus de vniuersalibus ⁊ appetitu coeundi continens capitula.xlviij.
De anatomia testiculorum ⁊ vasorum spermatis caplm.i.
De causis erectionis caplm.ij.
De causis spermatis caplm.iij.
De signis complexionis calide membrorum spermans capitulum.iij.
De signis complexionis calidis ⁊ sicce caplm.v.
De signis complexionis calide ⁊ humide caplm.vi.
De signis complexionis frigide ⁊ humide caplm.vij.
De signis complexionis frigide ⁊ sicce caplm.viij.
De signis complexionum innaturalium caplm.ix.
De iuuamentis coitus caplm.x.
De nocumẽto coitus ⁊ dispositionibus eius ⁊ malitia figurarum caplm.xi.
De horis coitus caplm.xij.
De spermate generante ⁊ non generante caplm.xiij.
De signis cuius qui coiuit capitulum.xiij.
De diminutione coitꝰ caplm.xv.
De signis caplm.xvi.
De curationibus caplm.xvij.
De medicinis singularibus ad coitum caplm.xviij.
De inunctionibus que abstergẽdo fiunt ⁊ cisteribus ad anũ ⁊ pectinem, ⁊ testiculos ⁊ virgam ⁊ alugen ⁊ que sequuntur ea caplm .xix.
De suppositorijs in ano capitulum.xx.
De cibis puris caplm .xxi.
De cibis in quibus est similitudo cum medicinis capitulum xxij.
De potu dulci eoꝝ caplm .xxiij.
De potu alio nostro ca.xxiij.
De multitudine desiderij capitulum .xxv.
De signis caplm.xxvi.
De cura caplm.xxvij.
De exiccantis frigidis spermatis caplm.xxviij.
De exiccantibus calidis spermatis caplm.xxix.
De multitudine eruberationis spermatis ⁊ hũoris qui ẽ ante vrinam ⁊ qui egredit post capitulũ .xxx.
De signis caplm .xxxi.
De cura capitulũ .xxxij.
De multitudine pollutionis ca pitulum.xxxiij.
De pauclitate spermatis: ⁊ exitu eius filoso caplm.xxxiij.
De regimine eius quem lecti coitus capitulum.xxxv.
De regimine eius qui plurimo vtitur coitu ⁊ nocetur eo ⁊ debilitat ipsum aut lecitur visus et sensus eius ⁊ caput et neruus ⁊ accidit ei tremor capitulũ .xxxvi.
De multitudine erectionis absq; desiderio ⁊ de priapismo capitulum.xxxvij.
De signis caplm.xxxviij.
De cura caplm.xxxix:
De allachuot caplm.xl.
De regimine eius caplm.xli.
De alubuiati caplm.xlij.
De hermaphrodito capitulum xliij.
De excusatione medici in illis q̃ docet de delectatione ⁊ coangustatione receptricis ⁊ calefactione eius caplm.xliij.
De delectando viros ⁊ mulieres capitulum.xlv.
De magnificantibus virgam capitulum.xlvi.
De constringentibus vulnam capitulum.xlvij.
De calefacientibus receptricez capitulũ.xlviij.

¶ Ractatus secundus de dispositionibus horum membrorum scz de illis que continuãtur cum coitu communes capitula.xxxi.
De apostemantibus testiculorum calidis ⁊ que de eis approximantur alio capiculum primum.
De cura capitulũ.ij.
De cura apostematis frigidi in testiculis caplm.iij.
De cura apostematis duri in testiculis caplm .iiij.
De acrai ⁊ arsacon caplm.v.
De cura caplm .vi.
De doloribus testiculorum ⁊ virge caplm.vij.
De signis caplm .viij.
De cura caplm .ix.
De magnitudine testiculoꝝ capitulum .x.
De cura caplm.xi.
De eleuatione testiculi ex parte eius caplm.xij.
De cura caplm.xiij.
De paricibus olei ⁊ duritici eius capitulum .xiij.
De cura caplm.xv.
De mollificatione olei capitulum xvi.
De cura caplm.xvij.
De ramice ⁊ ruptura capitulum xviij.
De corrugatione testiculoꝝ capitulum.xix.
De vlceribus testiculorum ⁊ virge in locis ani caplm.xx.
De cura caplm .xxi.
De vlceribus interioribus virge capitulũ.xxij.
De fricatione in virga capitulum xxiij.
De cura caplm.xxiiij.
De apostematibus virge calidis capitulum.xxv.
De apostemandus virge frigidi caplm.xxvi.
De cura ragadiarum virge capitulum.xxvij.
De dolore virge capitulũ.xxviij.
De verrucis super virgam capitulum.xxix.
De cura bothoꝝ similium modo ⁊ carnis orte ⁊ addite super istas par-

Tabula

tes. caplm xxx.
De corrosione virge caplm xxxi.

¶ En.xxi. de membris generationis in mulieribꝰ quatuor continens tractatus.

¶ Ractatus primus de radicibus ⁊ principijs ⁊ conceptione ⁊ partu continens capitula xx.
De anatomia matricis capitulum primum.
De generatione embryonis capitulum secundum.
De egritudinibus matricis capitulum tertium.
De significationibus complexionum matricis ⁊ primo calide capitulũ quartũ.
De significationibus frigiditatis capitulũ quintũ.
De signis humiditatis capitulum sextum.
De signis siccitatis caplm vij.
De sterilitate ⁊ difficultate impregnationis caplm octauum.
De signis sterilitatis capitulum nonum.
De regimine ⁊ cura capitulũ decimum.
De signis impregnationis ⁊ iudicijs eius caplm vndecimũ
De causis masculinitatis capitulum duodecimum.
De signis masculinitatis ⁊ femininitatis capitulũ decimũtertiũ.
De regimine masculinitatis capitulum decimũquartum
De signis alhanin facientis nasci masculos capitulũ xv.
De signis mulierum masculinizantium caplm xvi.
De causis geminoꝝ impregnationis super impregnationem capitulum xvij.
De signis appropinquationis partus capitulum xviij.
De signis debilitatis embryonis capitulum decimũnonũ.
De signis debilitatis nati capitulum vigesimum.

¶ Ractatus secũdus de impregnatione ⁊ partu cõtinens capitula xxxix.
De impregnatione ⁊ partu capitulum primum.
De regimine vniuersali pregnantis capitulũ secundum.
De regimine emixe capitulũ iij.
De appetitu pregnantis capitulum quartum.
De pulsu cordis pregnantiuz capitulum quintum.
De regimine cursus menstruoꝝ pregnantis capitulum vi.
De apostemacione pedum pregnantium ⁊ mollitie earum capitulum septimũ.
De aborsu caplm viij.
De signis capitulũ nonũ.
De conseruatione embryonis ⁊ cautela aborsus caplm decimũ.
De regimine bono ad illud capitulum xi.
De regimine aborsus ⁊ extractione fetus mortui caplm xij.
De instrumento quo iniecto fit in matricẽ caplm xiij.
De regimine quorundum antiquorum in extrahendo fetũ mortuum caplm xiiij.
De regimine pregnantis post aborsum capitulum xv.
De extractione secundine capitulum xvi.
De prohibitione impregnatiõis capitulum xvij.
De mola capitulũ xviij.
De cura capitulũ xix.
De signis naturalibus ⁊ non naturalibus partus capitulum vigesimum
De difficultate partus capituluz vigesimum primũ.
De signis caplm xxij.
De regimine eius quam ledunt partus accidentia capitulum vigesimũtertiũ.
De regimine eius in qua fit difficilis partus absq; semita medicinarum capitulum xxiiij.
De regimine eius cuius gemini pedes egrediuntur ante caput capitulum xxv.
De regimine eius cuiꝰ fetus egreditur super latus suum capitulum xxvi.
De regimine eius que parit apostemata in matrice eius existente capitulum xxvij.
De regimine eius cuius partus fit difficilis causa magnitudinis capitulum xxviij.
De regimine eius cuiꝰ partus fit difficilis causa morꝰ fetus aut malitia figure partus eti quanõ speratur vita caplm xxix.
De regimine nauseeius capitulum xxx.
De medicinis facilem efficientibus partum caplm xxxi.
De regimine infantis cum nascitur caplm xxxij.
De suppositorijs emixarum capitulum xxxij.
De regimine multitudinis sanguinis eius caplm xxxiij.
De regimine paucitatis sanguis eius capitulum xxxv.
De regimine febrũ eius capitulum xxxvi.
De regimine inflatõis ventris eiꝰ capitulũ xxxvij.
De regimine doloris matricis capitulum xxxviij.
De regimine vicerum eius capitulum.xxxix.

¶ Ractatus tertius de religs egritudinibꝰ matricis exceptis apostematibus ⁊ q̃ curriit cursu eoꝝ ptinẽs capla xxxiij.
De iudicijs menstruorum capitulũ primũ.
De superfluitate menstruoꝝ capitulum ij.
De signis caplm iij.
De cura fluxus sanguinis ⁊ in fine eius cura patientis fluxum menstruorum caplm iiij.
De vlceribus matricis ⁊ putrefactione eius caplm.v.
De signis vlcerum matricis capitulum sextum.
De putrefactione matricis capitulum septimũ.
De corrosione matricis capitulũ octauũ.
De cura caplm ix.
De regimine deuirginate capitulũ decimũ.
De cura ca.xi.
De ragadijs matricis capitulum duodecimũ.
De signis earum capituluz tredecimum.
De cura capitulum decimũquartum.
De pruritu matricis ⁊ prigpisimo

mulierum capitulū xv.
De cura pruritus matricis capitulum xvi.
De fistulis matricis capitulum xvij.
De signis capl̄m. xviij.
De cura capl̄m. xix.
De debilitate matricis capituluz vigesimum.
De cura capl̄m. xxi.
De doloribus matricis capitulum. xxij.
De cursu matricis capl̄m. xxiij.
De cura capl̄m. xxiiij.
De retentione menstruorum et paucitate eoꝝ capitulum vigesimūquintum.
De accidentibus illius ⁊ prefocatione matricis capl̄m. xxvi.
De signis capl̄m. xxvij.
De curationibus capl̄m. xxviij.

t Ractatus quartus continens capitula. xxx.
De nocumentis situs matricis: ⁊ apatibus eius ⁊ que sunt mlia illis capl̄m p̄mum.
De cura clausure capitulum secundum.
De modo in administrādo hāc scissionem capitulum tertiū.
De suspensione matricis capitulum quartum.
De augmento matricis ⁊ exitu eius ⁊ conuersione eius capitulum. v.
De accidentibus illius ⁊ signis capitulum. vi.
De cura capl̄m. vij.
De declinatione matricis ⁊ separatione eius capl̄m. viij.
De cura capl̄m. ix.
De apostemate calido in matrice capl̄m. x.
De signis capl̄m. xi.
De cura apostematū calidorum capitulū. xij.
De apostemate phlegmatico in matrice capl̄m. xiij.
De apostemate duro capitulum xiiij.
De cura capl̄m. xv.
De prefocatione matricis capituluz. xvi.
De signis capl̄m. xvij.
De cura capl̄m. xviij.
De regimine eius cum commouetur capl̄m. xix.
De hemorroidibus ⁊ bothor et moro q̄ apparent in ea ⁊ clauo capl̄m. xx.
De curatione hemorroidarum capl̄m. xxi.
De carne addita ⁊ longitudine albakie ⁊ apparitione sicut virga ⁊ rei nominate sursus capl̄m. xxij.
De cura capl̄m. xxiij.
De aqua in matrice capitulum xxiiij.
De signis capl̄m. xxv.
De cura capl̄m. xxvi.
De inflatione in matrice ⁊ cognitione eius capl̄m. xxvij.
De cura capl̄m. xxviij.
De ventositate matricis non inflantis capl̄m. xxix.
De cura capl̄m. xxx.

f En vigesimasc̄d a d̄ egritudinibus in extremitate membrorum que st duo tractatus.

t Ractatus primus de eo quod accidit eis de nocumentis quantitatis ⁊ situs continens capl̄a. xviij.
De forma zirbi ⁊ duoruz siphac capitulum p̄mum.
De ruptura ⁊ his que assimilantur ei capl̄m. ij.
De signis capl̄m. iij.
De cura capl̄m. iiij.
De curatione rupturarum intestini ⁊ zirbi capl̄m. v.
De ruptura aque capl̄m. vi.
De cura rupture ventositatis capitulum. vij.
De cura ramicis carnis ⁊ varicose capl̄m. viij.
De augumento vmbilici capitulum. ix.
De signis capl̄m. x.
De cura capl̄m. xi.
De gibbositate ⁊ ventositate gibbositatis capl̄m. xij.
De signis capitulū. xiij.
De cura gibbositatis ⁊ ventositatis facientis ventositatem sit capitulum. xiiij.
De varicibus capl̄m. xv.
De elephantia capitulū. xvi.
De signis capl̄m. xvij.
De cura varicum ⁊ elephantie capitulum. xviij.

t Ractatus secūdus de doloribus horuz membrorum continens capitula. xxxi.
De dolore dorsi capl̄m. i.
De signis capl̄m secūdū.
De cura doloris dorsi capituluz tertium.
De dolore ilij capl̄m. iiij.
De doloribus iuncturaruz ⁊ eis que communicant podagre et sciatice ⁊ alijs capitulum quintum.
De signis capl̄m. vi.
De cura dolorum iuncturarum podagre ⁊ sciatice capituluz septimū.
De solutione eorum capitulum octauum.
De potionibus ad solutionem faciendam ⁊ de illis que conferunt eis. capi. ix.
De emplastris iuuatiuis ad dolores iuncturarum grossi humoris ⁊ eorum que sunt in via ut conuertantur in lapideitatem. c. x.
De vnctionibus in huiusmōi intētione p̄dicta capi xi.
De embrocis in illa intētione capitulum xij.
De balneationib⁹ adhuiusmodi capitulum xiij.
De sedatiuis doloris capitis leuibus capitulum xiiij.
De narcoticis sedantibus odorē capitulum xv.
De cura ventosi capi. xvi
De regimine cauterij ad eos capitulum. xvij
De cura calidi capitu. xviij
De epithimatibus capi. xix
De solutiuis capitulum xx.
De cura iūcturaꝝ exsiccataruz ⁊ conuersarum in lapideitatem capituluz vigesimum primum
De cura contractionis a zemēa capitulum xxij.
De cautela ad dolores iuncturarum capitulum xxiij.
De cura capitulum xxiiij.
De embrocis ⁊ tinis capitulum. xv.
De epithimatibus ⁊ emplastris ca. xxvi.
De bothor iuncturarum capitulū xxvij.
De dolore calcanei. c. xxviij.
De debilitate pedis. ca. xxix.
De bothor vnguium ⁊ attritione eorum. c. xxx.
De inflatione vnguis ⁊ pruritu in eo. c. xxxi.

Laus deo.

Liber canonis quartus incipit de egritudinib⁹ particularibus que cū accidunt non apprōpriātur vni mēbro: continens septem sen.

Sen ꝑma ē de febrib⁹: t cōtinet quatuor tractat⁹

Tractatus primus de febre ephimera.

De diffinitione febris t generib⁹ febris Capitulum.i.

Febris est calor extraneus accensus in corde t procedens ab eo mediantib⁹ spiritu t sanguine per arterias t venas in totum corp⁹ t inflāmatur in eo inflammatiōe que nocet operationibus nālib⁹ nō sicut caliditas ire t laboris cū nō vltimat: t impedit operationem ita ut retineat. Et sūt quidam horuz q diuidūt febres in duas diuisiones. Prima. i. in febrē egritudinē: t in febrem accidentis: t ponūt febres apatū de gnē febris accidētis. Et intētio quidē sermonis eōz ē q⁹ febris egritudinalis ē illa inf quā t caulam que nō ē egritudo nō ē medīū sicut febris putredinis. Putredo enim ē causa ei⁹ ablqz medio t non ē putredo in se ipsa egritudo: imo ē causa egritudinis. Febris vero apatis ē accidēs apati existēs dū ē apa sequēs ipsū t apa ē egritudo in seipso. Et ꝺicēti quidem inest ut dicat: qm̄ si ꝓpterea q⁹ febris apatis segtur caliditatē ei⁹ t segtur ex dolore ipi⁹ ē sile ut sit febris accidēs tūc oz ut sit plurū febrīū ephimeraruz accidēs: t si ipsa segtur putredinē q̄ est in apate tūc apa nō ē cā ei⁹ ꝑma vnde ē apa: imo quātū ad putredinē q̄ ē in ipso. Causa igit cius q̄ est cēntalis ē putredo: t apa nō est cā eius nisi p accidēs. Et dicem⁹ q⁹ non significauerūt p febrē accidēs hoc: imo nō intellexerūt p eam nisi q⁹ ipsa segtur apa hoc: t inuenīūt eā p inuentionē apatis. Similer ergo ē dispositio febrium putredinis p cōparationē ad putredinē. Verū occupatio in hmōi ꝺictiōib⁹ ē illud qd nō cōfert in scia medicine aligd: t facit medicū ꝓcedere ex arte sua ad ingsitiones q̄ fortasse impediūt ipm ab arte sua. Procedam⁹ ergo sm id qd ꝓsuetū ē. Dicam⁹ ergo q⁹ ꝓpterea febres apatū t opilationū sūt febres accidētes: t alie febres sūt egritudines: tūc ꝓueniēs est ut dicam⁹ qm̄ ꝓpterea q⁹ oia q̄ sūt in corpe hominis sūt tria gnā. s. mēbra ꝓtinētia illud qd ē ī eis de hūiditatib⁹ t spiritib⁹ quoz cōpatio ē cōpatio parietū balnei. Et humiditas recondita t ei⁹ cōpatio ē cōpatio aq̄ balnei: t ipūs aialis vital' t nālis t vapores effusi. Et cōparatio eorū ē cōparatio aeris balnei: t aer balnei qm̄ infrigidat illud qd ē vicinū ei nō oz ut ipe extinguat: imo possibile ē ut remanet t redeat et calefaciat illud quod ei vicinum est. Similer ē vnū istoz triū generū extra qd nō inuenītur in hoīe genus corporeū. Mā si accēdat febris in mēbris radicalib⁹ accēsiōe ꝑma sicut accendit adustio: vbigratia ut ī parietib⁹ balnei: aut p follē fr rarij: aut p olla coci tunc illud gen⁹ febrīū notatur febris ethica. Et si accēdatur febris accēsione ꝑma in humorib⁹: deinde accēdatur ex eis in mēbris sicut accidit ut effūdat aq̄ calida in balneo t igniant latera eius cā eius: aut ius calidū in olla ut accēdat olla causa eius: tūc illud gen⁹ febrium nōiat febris hūoris. Et si accēdatur febris accēsione sua ꝑma in spiritib⁹ t vaporib⁹: deinde accēdat ex eis i mēbris t hūoribus: sicut accidit ut pueniat ad balneum aer ignis q accēdat in eo: t calefaciat aerē ei⁹ t pueniat ad aquā t parietes: tūc gen⁹ illud febris nōiatur febris ephimera: qm̄ ē accēsa in resudūli q̄ resoluitur cū velocitate t raro ptrāsit diē cū nocte sua nisi cōuertat ad genus illud febrīū. Hec ergo diuisio febrīū ē per modū ꝓpinquū diuisioni euenīēti p differētias. Et diuiditur febres alio modo. Dicit enim q⁹ de febrib⁹ sūt febres acute. Et de eis sūt nō acute Et de eis sūt chronice. Et de eis sunt nō cronice. Et de eis sūt nocturne. Et de eis sunt diurne. Et de eis sūt salubres recte. Et de eis sūt habētes accidentia horribilia. Et de eis sūt dimittētes. Et de eis sūt inseparabiles. Et de eis insepabilib⁹ sunt q̄dam quibus sūt remissiones. Et de eis sunt q̄bus sūt intēsiones. Et de eis sūt q̄bus sunt exfoliationes. Et de eis sūt similes. Et de eis sūt frigide habētes rigorē aut horripilationē. Et de eis sūt simplices. Et de eis sūt cōpolite.

De ꝓparatis ad febres La.ij.

Iterūt quidam q⁹ corpa vehemēti⁹ ꝓpata ad febres sūt corpa calida t hūida t ꝓpter hūiditas ē fortior caliditate. Et ista quidē sūt fetidi sudoris t vrine t egestiōis. Et corpora calida t ficca iterū sūt ꝓpata ad febres calidas: t ici pūt pu⁹ ephimere: deinde festinat ad putredinē et adustionē: t qnqz faciūt cadere in ethicaz. Et sequūtur ea ambo q̄ equātur in hūiditate t siccitate t dominat caliditas: t ista sūt de gnē corū in qb⁹ incipit febris vaporis caliditas: deinde ꝓmutat ad febrē hūoris: postea illa ī qbus equātur calor t frigus t multiplicatur humiditas: t istis quidem febres putredinis accidūt sm plīmū incipiētes. Et corpora frigida t humida: t frigida t sicca sunt longinquiora corpa a febribus t ꝓpe ab ephimera.

De horis febrīū La.iij.

Ebrīū horē sūt reliqrū egritudinū ꝓncipium t augmētū t status apud vltimū t declinatio. Et sūt qnqz ꝓticulares cause cuiusqz paroxismi t tūmor: ē a ꝓncipio vsqz ad statum apud declinationez vo nō morīē eger ex ipsa febre nisi p id qd ꝺicem⁹ de cā cōiter. Et ꝓncipiū qdē est hora q̄ calor nālis ꝓfocat a mā submersa in mēbro tādiu donec nō appareat maturationi aut diuersitati eius ꝑarie maturationi vestigiū. Et ꝓncipium quidē est innētum in oī egritudine, verum qnqz occultatur sicut ē eius occultatio in sonocho t epilepsia t apoplexia. Et qnqz ꝓncipiū est occultū paucoꝝ accidētiū: t existimat q⁹ nō sit ꝓncipium in ea. Et ūmiliter qnqz in die primo febrium acutarū

videtur nubes: ⁊ signum maturitatis: ⁊ existimatur q̄ non sit ei principium: ⁊ non est ita. Et augmentum quidem ē hora in qua cōmouet caliditas innata ad resistendū materiei motu manifesto ⁊ apparēt signa digestionis: aut signa cōtraria digestioni. Et status ē hora in qua vehemēs est pugna inter naturam ⁊ materiam: ⁊ apparet victoria vni⁹ ambarū earum super aliam ⁊ ē hora pugne: ⁊ eius spacium est in habētib⁹ paroxismos acutos paroxism⁹ vn⁹ ⁊ nō cognoscit nisi p illum qui segetur ipm: aut duo paroxismi: ⁊ cognoscit in tertio ei⁹ io q̄ non addit sup illos ambos in plurib⁹ nisi egritudinib⁹ macro noxijs. forsasse enī assimilātur paroxismi plures in oibus iudicijs suis. Et illic apud statū cōplet vestigiū digestionis aut cōtrarij ei⁹. ⁊ declinatio quidē ē hora in q̄ calor innatꝰ tā dñatur materiei ⁊ vincit eā ⁊ existit in ꝓgregationis ei⁹ sep. nōc. s. rei post rem: ⁊ tūc alleuiat caliditas caloris occulti ⁊ expellit ad extremitates donec resolvit ⁊ multotiēs ingrossat. Et stat⁹ quidē diuersificat in egritudinib⁹. Egritudinū cui⁹ valde acutarū lōginquio: status ē vsq̄ ad q̄tuor dies ⁊ febres ephimere sūt de hac sūma: verūtamē ipse nō numerant acute q̄s nō sufficit in acutate egritudinis ut sit status eius, primus: imo sit de egritudinib⁹ habēntibus timorez: ⁊ sequitur eas febres acute absolute non valde: ⁊ sunt ille quarum status pucnit vsq̄ ad. xuij. dies: ⁊ quod ē supra id. ⁊ cognitio q̄dem egritudinū acutarū in ordinib⁹ suis ⁊ chronicarum ē innatiua ꝑ regnum cibi egri ſm q̄ dicem⁹ in sequēt⁹. Et plures q̄dē febriū cōplēt ꝓncipiū ⁊ augmētū ⁊ statū in paroxismo vno ⁊ faciūt paroxismū aliū declinādo. Et febres q̄dē diuersificant in hijs tēporib⁹. ⁊ de eis q̄dē sūt quarum augmētū prolongat. ⁊ de eis sunt quarum declinatio prolongatur.

De cognitione horarum vniuersaliū egritudinis ⁊ ꝓprie status Caplm. iiij.

Cognitio horarū egritudinis vlnꝰ q̄dē ē ex spē egritudinis: nā spalm⁹ siccus ⁊ epilepsia ⁊ apoplexia ⁊ squinātia sunt ex acutis valde. Et tertiana pura ⁊ caulon de acutis non valde. Et quartana ⁊ paralysis de macronoxijs: ⁊ q̄dē ex morbi egritudinis. nā si paroxismi sunt breues significant q̄ status ē ꝓpinquus sicut tertiana pura. tēpus enī paroxismoꝝ ei⁹ est ex trib⁹ horis vsq̄ ad xiij. horas. ⁊ si sint plixi significāt q̄ materia ē grossa ⁊ stat⁹ longinquus sicut i tertiana nō pura. Et si fuerint illic paroxismi: imo mā ei⁹ fuerit acuta sicut synochi tunc egritudo erit acuta. Et si fuerint signa ei⁹ signa materie frigide grosse: aut declinis ad grossitudinē tūc egritudo erit nō acuta. ⁊ si remālerit cū dispositōe sua tūc egritudo nō erit illius acutatis. Et q̄dē ē ex virtute egri cui velocit aduenit debilitas: q̄re ē egritudo acuta: aut nō apparet illud ⁊ est egritudo non acuta. Et q̄dē est ex etate ⁊ tempore: naz in tēpore calido ⁊ etate calida festinat stat⁹ egritudinis: ⁊ in tēporibus frigidis ⁊ etatibus frigidis tardatur status egritudinū: ⁊ similiter ē dispositio regionū. Et ex pulsu: nā si est velox frequēs magnus tunc egritudo ē ad acutatē declinis. ⁊ si nō tūc nō est acuta. Et ex rigore: nam si ē plurix spacij tūc egritudo ē declinis ad plixitatē. ⁊ si ē brevis spacij tūc egritudo ad acutatē tendit. ⁊ quādo qualo modo ē rigor: tunc abbreuiat eius extensio. Et cognoscitur hore egritudinis q̄nꝫ ex parte horarū paroxismoꝝ. Nam si fuerint ꝓcedētes ſm antecessionē superfluentem ita ut vn⁹ antecedat supfluitatem alterius rēdens ad additionē: tūc egritudo erit in augmēto: q̄n de egritudinib⁹ sunt q̄ currunt vsq̄ ad finē horarū suarū ſm augmētū. ⁊ sūt q̄dā de genere tertiane ⁊ de genere assidue. si aūt steterit antecessio ⁊ steterint supfluitates tūc sine dubio erit egritudo in statu: ⁊ seruās horā vnā ē longi spacij: ⁊ si ponūtur tūc egritudo ē in declinatione. et similiter cognoscitur dispositio horarū ex augmento accidentum febris ⁊ statione eorum ⁊ declinatione ipsorum: ⁊ ex additione paroxismorum ei⁹ in longitudine ⁊ breuiatione ipsorum ⁊ forsasse diuersificant ⁊ nō assimilātur. Et quādoq̄ cognoscūtur ex dispositione euacuationū. nam cū accidit in paroxismo aliquo sudor aut ventris fluxus: ⁊ paroxismus secūdus qui ē post ipsum ē in simlitudine vehemētie primi ⁊ fortitudine eius aut supra ipaz tūc euacuatio ei⁹ ē, ꝓpter multitudinē: nō ꝓpter fortitudinē: ⁊ egritudo iudicatur lōga. Et q̄nꝫ cognoscūtur ex parte digestionis ⁊ ptrarij digestionis ſm q̄ diximus: verbigratia cū apparet spūm cuz digestione aliq̄: aut vrina in q̄ est nubes aliqua tūc ē ꝓncipiū augmēti: deinde q̄n multiplicat illud ⁊ apparet aut cōtrarij eius: tūc ē status. ⁊ iterū quādo apparet digestio aut ptrarij ei⁹ velociter ex sputo aut nube: tūc scias q̄ status ē ꝓpinquus. ⁊ si tardat tūc scias q̄ stat⁹ ē longinquus. Cognitio aūt horarū particulariū sic accipit. Nā hora ꝓncipij paroxismi ē hora in qua coartat pulsus: ⁊ tu nā sentisti intentionē eius: ⁊ plūbeus fit color extremitatū ⁊ infrigidant extrema ⁊ ppzie extremitas auris ⁊ nasi vsq̄ ad horā in qua sensit sparsio caliditatis. Et q̄nꝫ faciant ꝓncipio alteratio colōris ⁊ pigritia ⁊ angustia ⁊ tarditas motuū ⁊ ꝓfunditas sōni ⁊ mollificatio palpebrarū: ⁊ grauitas sermonis: ⁊ horripilatio inter spatulas ⁊ dolor ⁊ forsasse accidit in eo rigor fortis. ⁊ q̄nꝫ accidit cursus saltue. ⁊ saltus tēporiz ⁊ tinnitus aurium: ⁊ sternutatio ⁊ cōmotio mēbroꝝ corporis. Et vehemētius q̄dem debilitat virtus ꝓpter debilitatem que ē in ꝓncipio aut statu. Et hore augmenti medietas ꝓma ē hora in qua pulsus incipit apparere ⁊ magnificari ⁊ velox fieri: ⁊ spargitur calor in toto corpore ſm equalitatem. Et medietas ei⁹ altera ē hora in qua non cessat hec caliditas sparsa cū equalitate augmentari. Et hora status est hora in qua remanet caliditas sparsa cum equalitate ⁊ accidētia cū dispositione sua: ⁊ pulsus fit maior q̄nꝫ ⁊ fit vehemētius velox ⁊ frequens. Et hora declinationis est hora in qua incipit diminutio: ⁊ incipit pulsus temperari ⁊ equari. Deinde ille

la in qua incipit corpus iudare ⁊ pducit ad eradicationē. Et multotiens q̄dē accidit apud mortē dispositio q̄ ē sicut declinatio ⁊ est quasi eger euaserit ⁊ nō oporuet vt in occuperis in hoc tēpo cognoscas dispositionē pulsus ⁊ an magnificetur ⁊ fortis fiat. Et si tibi videtur ponam tibi exēplū de tertiana. Et tende ergo q̄ cū tertiana in plib⁹ dispositōib⁹ incipit horripilatio deinde frig⁹ ⁊ rigor: postea ꝑdatur rigor ⁊ minoratur frigus: ⁊ incipit calefactiō: postea equatur calefactō: deinde additur: postea stat: deiū incipit minui vsq̄ quo eradicetur. Et scias q̄ egritudo quandoq̄ ꝓlongatur aut ꝓpt multitudinē materiei: aut ꝓpt grossitiē eius. aut ꝓpt frigus eius Et q̄nꝫ adiuuant ad illud tēpus frigiditā ⁊ regio frigida ⁊ etas frigida ⁊ debilitas caloris innati ⁊ soliditas corporis.

De sermone vniuersali de febrib⁹ ephimeris.

Capitulum quintum.

Oīne omniū specierū febris ephimere sūt causle primitiue calefacientes cēntialit ⁊ calefacientes p accidens de sūma occurrentiū ⁊ assūptoz. s. in cibo ⁊ in potu ⁊ passioni corporeaz ⁊ aialiū ⁊ ex dolorib⁹ ⁊ apostematib⁹ apparētibus. ⁊ sunt de eis ex opilatōib⁹ q̄ri cā nō est ꝓmitua. ⁊ nō ꝓuenūt cause earū cū vehemētia sua ad hoc vt ptranseat illud qō inflāmat spūm. nā si ptrā scant illud: faciunt cadē in ethicā aut in spēm febriū humoz quā dicem⁹ Cause enī ꝓmitue plerūq̄ mouent antecedentes: q̄ si mouerint eas ad putredinē erunt febres putredines. Et sunt q̄dā hominū q̄ existimant q̄ se. ephimera nō fit nisi ex labore ipūs et corporis: ⁊ illud est error. Et iste q̄dē se. ſm plinium recedunt in die vno: ⁊ raro ptranseunt tertiū diem. Nam si ptrāseant illam q̄ntitatē existimat de cē eaz q̄ ipse ꝓmutant. Et intētio q̄dē ꝓmutatōis est q̄ rētio caliditatis ptrā sit spūm aut ad corpus aut humorē: licet sint de hoib⁹ q̄ dicant q̄ ipsa q̄nꝫ remanet sex dieb⁹: ⁊ ꝓsumit integra ꝓsūptōem: cui nō esset ſmil si ꝓmutaret ad gen⁹ aliud. ⁊ hec q̄dē se. ē facil curationis ⁊ difficil cognitōis: ⁊ silr ꝓncipiū ethice Et horā quidē velocius cadentes in se. ephimeras: q̄ vehemēt⁹ iudunt ab eis si errent in eis: sunt illi in quib⁹ calor siccitas sunt magis vincētes: q̄n quenūt velocit ad ethicā ⁊ tertianā: deinde illi in q̄bus calor est plus: deinde illi in quib⁹ est plus siccitas. Et cū illi q̄ hēt ꝓplexionē siccā ⁊ calidaz accidit fames ⁊ aduenūt eis ea vigilia ⁊ labor aial ⁊ labor corporeꝰ festinat ad ipm se. ephimera cū horripilatione q̄dā. Qd si nō succurrat ⁊ cibet stati festinabit ad ipm se. putredinis

De lignis ꝓpriis febriū ephimerarū distinguētibus eas ab aliis. Ca. vi.

Ppetatib⁹ earū est q̄ ipse nō fiūt a causis antecedēt⁹: neq̄ incipiunt cū coartatione. ⁊ est q̄ ipse nō incipiunt ſm plinuz cū rigore ⁊ frigore extremitatū ⁊ ꝓfunditōe caliditatis ⁊ declinatōe ad pigritiam ⁊ somnū ⁊ subtractionē pulsus ⁊ subtilitatē eius ⁊ diuersitatē ei⁹ ꝓprietatē ipsius: imo forsasse accidit in ꝓncipio earū subitudo frigoris ⁊ horripilatōis ⁊ punctio cui⁹ causa ē vapoz chimi mali ⁊ remouetur velociter. ⁊ accidit ꝫ raro rigoz ꝓpt multitudinē vapoꝝ ledentiū lacertos ꝓpt ꝓfūctionē suam inpflua multitudine. Et est eius inflāmatio nō mordicatiua aspersa: imo bona sicut caliditas corporis laborantis ⁊ ebrij. Et cū est vrina in ꝓmo die digesta ⁊ pulsus bon⁹: tunc iudica q̄ est se. ephimera. ⁊ illud ideo q̄n vrina nō alteratur in ea in q̄ntū ipsa est ephimera. Et est sedimen ei⁹ digestū nō decline ad colorē humoris: ⁊ ē q̄nꝫ nubes eius pendens: ⁊ q̄nꝫ est natans boni coloris ⁊ q̄nꝫ accidit vt non equet color ei⁹ tamen eius substantia est eāls ⁊ nō alteraī color ei⁹ nisi ꝓpter id qō associatur ei de causa alterationis vrine quāuis non sit illic se. ephimera ex eo qō dicem⁹ in tertiana ⁊ similibus ei. Et pulsus est declinis ad spissitudinem ⁊ fortitudinē ⁊ magnitudinē nisi in ea que est a passionibus debilitantib⁹: ⁊ nisi fuerit in stomacho humoz mordicatiu⁹ aut frigidus aut causa alia de his que mutant pulsum ꝓter febrem. Et raro quidem diuersificatur: si vero diuersificet erit ei ordo: nam si diuersificetur: illud tunc erit ꝓpter causam aliam antecedentem febrem aut vicinantē ei sicut est labor vehemens aut mordicatio vehemens in visceribus: ⁊ similia his. Et q̄nꝫ accidit vt indurect pulsus ꝓpt frigus vehemēs ⁊ inspissans ⁊ infrigidans aut ꝓpt caliditatē sol vehemētē exsiccantē: aut ꝓpt vehementē laborē exsiccantē: aut famē: aut angustias: aut vigilias: aut euacuatōes. Et q̄nꝫ festinat in eo dilatatio ⁊ tardatur ꝓstrictio: ⁊ nō festinat pl⁹ q̄z naturalis nisi raro ⁊ cū velocitate pauca q̄n necessitas cuētatōis in eo est vehemētioꝝ q̄z necessitas eduendi vapoꝝ corrupti: vapoz nāq̄ in eo nō est corruptus ꝓpatione sui ad equalem: imo est bon⁹ ꝓpatione sui ad ei. Et cū ambigu⁹ sit tibi pulsus ⁊ cōstrictio ipsius: tunc scias ex anhelitu. ⁊ pulsus q̄dez redit post eradicationē ei⁹ ad consuetudinē ei⁹ naturalē in illo corpore: ⁊ hoc est signū bonū Et scias penitus q̄ quotiens vrina ⁊ pulsus sunt boni signi ficāt q̄ se. est ephi. ⁊ q̄n sūt bō nō oz vt nō sit ephi. Mlt⁹ cotiēs enī in ea ē vrina tincta: ⁊ ē pulsus duplus ⁊ debilis ⁊ parvus. Et de illis que significāt q̄ ipsa est se. ephimera est vt sit ꝓncipiuz eius facile ⁊ leue ⁊ sit augmentum eius non addens supra duas horas: ⁊ neq̄z associentur statui accidentia vehementia ⁊ vt non accidant in ea accidentia prava: ⁊ nō fit in ea ebulitio caloris vehemens: ⁊ minorentur eiz ea dolorez: q̄ si cū ea dolor fuerit capitis aut dolor alius non sit fixus inseparabilis post eradicationez eius ⁊ hec quidem significat q̄ ipsa est ephimera. Et plurimum quidem eradicationis eius fit per sudorem ⁊ humorositatem similem sudori naturali non humoroso. Et non sit vehemens superfluitas iterum in quantitate sua: immo appropinquat sudori naturali in quantitate sua sicut est proximus ei in qualitate sua. Si cui videris sudorem plimū: tūc se. erit

nō ephimera Et de eis de quib⁹ fe. ephimera experitur est vt ingrediat balneū hūs eam. Cūq; morā fecerit euenire in eo q̄si hoz̄ipilationē nō ꝓsueta scil⁹ q̄ febris est fe. putredinis. et egrediat hūs eā ex balneo illico: ⁊ si nihil alterata dispositiōe sua, tunc fe. erit ephimera.

Permutatōis fe. ephimere. La. vij.

Um expedit vt febrē ephimeram patiēs ci
c betur ⁊ errat medic⁹ sup eā ⁊ nō cibet ipm
pmutat fe. i coꝛpoꝛib⁹ cholericis ad ethicā
incendentē: ⁊ in coꝛpoꝛib⁹ carnosis ad ſynocā q̄ est
absq; putredine: ⁊ forsasse pmutat ad illam que est
cum putredine. Et sīlr q̄n necessariū est adiutoꝛium
in aperiendo poꝛos ⁊ rarificando coꝛpus ⁊ nō fiat
inflāmatio in humoꝛibus retentis in coꝛpoꝛe inflāmatione eius q̄ō calefacit cū fortitudine ei⁹ quod
putrefacit.

De signis pmutatōis febris ephimere ad febres
alias. La. viij.

Ignificatio illi⁹ est q̄ ipsa declinat absq;
f sudoꝛe aut humiꝛositate: aut cum sudoꝛe
absq; mūdificatiōe ꝓ sudoꝛē: ⁊ est declinatio longa difficil⁹ absq; mūdificatiōe pulsus: imo
remanet in pulsu aliquid ⁊ remanet dolor capitis si
fuerit ⁊ hoc totū significat pmutationē ad febrē putrefactionis humoꝛis aut ethicam. Nam si causę
fuerint vehementes: aut, plongetur moꝛa eius pmutabitur ad ethicam. Quod si ad ethicam permutet
videbis tactū arteriaꝝ calidū valde: ⁊ videbis febrē
similem vel fixam ⁊ in omnib⁹ mēbris additur calefactio super repletionē ⁊ in tempoꝛe acceptionis cibi: aut videbis pulsum seruare equalitatē cū duritie
⁊ parnitate. Et videbis signa reliqua que dixim⁹ de
signis ethice: ⁊ q̄n pmutatur ad gen⁹ febriū q̄ nōiatur ſynocho absq; putredine videb⁹ additionē ⁊ repletionē caliditatis ⁊ inflāmationē faciei. Et q̄n
pmutat ad fe. putredinis apparēt hoꝛripilatio ⁊ diuersitas pulsus ⁊ puitas ⁊ coartatio: ⁊ ē calitas moꝛ
dicatiua sicca ⁊ vehemētia accidentiū. Jn vrina aūt
fortasse remanet digestio ex substātia ⁊ in plib⁹ non
apparet in ea digestio.

De curationibus febris ephimere sm̄ modum
vniuersalem. La. ix.

Moib⁹ speciēb⁹ febris ephimere oportet
i vt afferamur sup coꝛpoꝛa patientiū cas ea
q̄ nutriant eos nutrimēto bono cū velocitate digestioni s: q̄n febriens est eger: ⁊ eger ē leuis
Aut gbuscā coꝛ ꝓcedit delitiari in eo sicut patienti
ex laboꝛe ⁊ angustia ⁊ fame. Et illis in quoꝝ coꝛporibus cholera plima est. Et g cōquerit se pati hoꝛripilationē in ꝓncipio deglutiat cibū infusuꝝ in aqua
aut vino vt sit magis penetrans. Et isti gdē cibāt
etiam in ꝓncipio fe. ⁊ gbuscā, phibeāt delitiari in
ea ⁊ innuit eis vt fiant subtiliatiua sicut in patiēte ex
opilatōe ⁊ soliditate ⁊ ex apostemate. Et melⁱ⁹ gdez
est vt postponat cibatio vsq; ad declinationē nisi in
illis quos excepim⁹. Et aqua frigida quidē oportz
vt non phibeat in ꝓncipio rei: q̄n virtus est fortis:
q̄re nō timetur debilitas ei⁹: ⁊ est melioꝛ cura infrigidando. Verū si fuerit illic debilitas in viscerib⁹ ⁊
fe. iam extēdit aut fuerit vehemēs: tūc melius est vt
de ea nō multū sumatur. Et ꝓceditur eis balneū cū
coꝛ paroxismus ꝓsumitur in febrib⁹ ephimeris, ppt
accidentia de quib⁹ est humectatio ⁊ de quib⁹ est ſudatio ⁊ rarificatio poꝛoꝝ: ⁊ de eis est infrigidatio in
quieta dispositiōe, phibet vbi timet casus putredinis. Et nō oportet vt exeat balneū nisi hūs eam ex
opilatōe, ppter q̄ balneū generat egritudinē putridam. ⁊ sīlr patiens eā ex satietate nauseatiua nisi in
fine rei: ⁊ cū dilatank poꝛi ⁊ descēdit nauseatiua satietas. Illic enī oportet vt balneet. Et hūs catarrū nō
balneet nisi fit adustiu⁹. ⁊ oēs hūtes fe. ephimeras
oportet vt nō, plongent moꝛam in aere balnei: imo
in aq̄ eius q̄ntū volunt nisi hūtes eā ex soliditate et
ex spissitudine. eis enī ꝓuenit vt, plongent moꝛam in
aere balnei donec sudent. Embꝛocatio aūt si fuerit
infundendo: aut liniendo tm̄ opilat poꝛos. ⁊ in curatōe oīs fe. ephimere que est ab opilatōe extrinseca aut intrinseca fricatio aperit poꝛos habētis eam
deinde si obuiat humiditati plurime resoluit eaz: ⁊
si obuiat humiditati parue exsiccat eam. Euacuatione aūt nō indiget aliqs coꝛ nisi hūs opilatoꝝ repletionalem: ⁊ hūs nauseatiuam satietatē: ⁊ qui habet febrem ephimeram ex soliditate cuius coꝛpus
est repleti.

De speciebus febris ephimere. La. x.

Et febribus ephimeris sunt q̄ oīno ꝓpant
d ad dispositōes animales. Et de eis sunt q̄
compant ad dispositiones coꝛporeas. Et
de eis sunt q̄ ꝓꝓoꝛtionantur ad res q̄ eueniunt de
foris. Et de cōparatis ad dispositōes aiales est illa
q̄ fit ex angustia ⁊ illa q̄ fit ex tristitia ⁊ illa q̄ fit ex existimatiōe ⁊ cogitatōe ira ⁊ vigilijs ⁊ somno ⁊ tranquillitate ⁊ timoꝛe ⁊ gaudio. Et de ꝓportionatis
ad dispositōes coꝛporeas sunt ille qui cōparant ad
res q̄ sunt actiōes ⁊ motus. ⁊ de eis sūt q̄ ꝓpant ad
nō actiones ⁊ motus ⁊ ad extraria eoꝝm. Et comparata ad res que sunt motus est que fit ex laboꝛe ⁊
illa que ex tranquillitate ⁊ illa que fit ex euacuatione. ⁊ de eis est febris ephimera que est cum ſyncopi. ⁊ de eis est illa q̄ fit ex fame. ⁊ de eis est illa que fit
ex sīti. ⁊ de cōparatis ad ea que nō sunt actiones est
illa que fit ex opilatōe. ⁊ de eis est illa que fit ex nauseatiua satietate. ⁊ de eis est illa que fit ex apostemate. ⁊ de eis est illa que fit ex soliditate. Comparate autem ad res que accidunt deforis sunt sicut illa
que sunt ex adustione quecunq; adustio fuerit ⁊ licut que fit ex frigoꝛe ⁊ soliditate ⁊ ex ablutione. Dicam itaq; vnāquāq; earum cum curatione sua.

De se. ephimera ex angustia ⁊ signis eius.
Capitulum. xi.

Landoq; accidit ex motu spūs ad interioꝛa ⁊ occultatione ei⁹ in eis, ppt supfluitatez
d angustie febris spūal. Cui⁹ signa sūt ignei
tas vrine ⁊ acuitas ei⁹ ita vt habēs eam sentiat acuitatē ipsius, ppt dominiū siccitatis in ea: ⁊ est motus

oculi ad clausionē declinis: ⁊ est oculus submersus
ppt resolutōz cū gete ⁊ secluſione. ⁊ facies ē tēdens
ad citrinitatē, ppt ꝓfunditatē claritatis. ⁊ pulsus est
ad debilitatez ⁊ puitatē declinis ⁊ fortę declinat ad
duritiem.

De cura ca. xij.

Ꝓoꝛtet vt hūs eam multiplicet introituz
e tine ⁊ ponat plimū sue intentōis in balnea
tione cū aq̄ balnei absq; acre ei⁹ ⁊ implet
et etiā inūctionē cū fricatōe ꝓ illud. Melē. n. aliqō
est magis iuuatiuū ei q̄s balneū: ⁊ vtak linificatōib⁹
⁊ odoꝛiferi frigidis: ⁊ ponat sup pect⁹ suū epithima
ta infrigidantia ex mucilaginib⁹ ⁊ succis ⁊ ags bonis. ⁊ sumat in potu vinū plime cōuirtionis: ē enī
bonū medicamen ei.

De febre ephimera ex tristicia. La. xiij

Landoq; accidit ex multitudine tristitie, ꝓ
q pter rem q̄stā mot⁹ laboꝛiosus spūm cale
faciēs faciēs cadere in febrem. Cui⁹ signa
sūt sūlia signus ei⁹ q̄ ē angustia: nisi q⁹ mot⁹ oculi cū
ꝓfunditate sua, ppt resolutionē est ad pte extrīseci:
⁊ pulsus nō ē dimissus depssius. imo ē in eo cū debilitate: ⁊ ē cū eo salt⁹. Et cura ei⁹ ē sīc cura ei⁹ q̄ est
ex angustia.

De febre ephimera ex cogitatōe. La. xiiij.

q Landoq; accidit ex multitudine cogitatō
nis in reb⁹ fe. sīlis illi q̄ ē ex tristitia: nisi q⁹
mot⁹ oculi ē eq̄l nō ad clausionē neq; ad exitū declinis ⁊ ē declinis ad, pfunditatē. ⁊ pulsus est diuersus
in dilatatōe ⁊ pstrictōe: ⁊ plimū gdē ē eqlis: ⁊ facies
est ad citrinitatē declinis. Et cura ei⁹ ē cura illi⁹ q̄ ē
ex tristitia.

De febre ephimera ex ira. La. xv.

Landoq; accidit, ppt supfluitatez motus
q spūs ad exteriora in dispositōne ire calefa
ctio supflua adurēs spūm ⁊ fe. Cui⁹ sig̃ sūt
rubedo faciei: nisi permisceat ei timoꝛ q̄n citrinat. ⁊
inflatio faciei, sīlis ei q̄ inflat in dormitōe. ⁊ sūt oculi
rubei tendentes exterⁿ, ppt vehementiā mot⁹ spūs
ad exteriora. Et q̄nq; accidit gbuscā coꝛ tremoꝛ, ppt
motū humoꝛis. aut, ppt debilitatē naturaꝝ ⁊ est aq̄
rubea acuti tactus, ppt acuitatē suā. Et q̄nq; ē cū ea
aliq̄ntulā claritatis. ⁊ pulsus ē grosſus plen⁹ pullās
frequens.

De cura. La. xvj.

Ac eos quiescere. Et fac vt occupentur leti
f ficantib⁹ ⁊ narratiōibus ⁊ vocibus bonis
⁊ ludis mirabilib⁹. Et fac eos ingredi balneū in aq̄ tepida nō plimi caloꝛ⁹. Et inūgant plimū
cū aliquo oleo plimo: illud enī est magis ꝓueniens
eis q̄s aq̄ calida. Et cibent eis que infrigidant ⁊ humectant. Et, phibeantur a vino oino ⁊ nō est eis via
ad ipsum.

De febre ephimera ex vigilijs. La. xvij.

Landoq; etiam accidit ex vigilijs se. ephi
q mera. Cui⁹ signa sunt antecessio vigiliaꝝ ⁊
grauitas palpebraꝝ: q̄n forsasse nō apit
eis: ⁊ profundatio oculi, ppt resolutionē: ⁊ inflatio
palpebraꝝ, ppt cōmptionē cibi ⁊ multitudinē vaporis: ⁊ turbatio vrine, ppt huationē digestionis:
⁊ debilitas pulsus: ⁊ citrinitas faciei, ppt malitiā digestionis: ⁊ inflatio eius, ppt excitationē ex malitia
digestionis: sed non est cū rubedine sicut in illa q̄ est
ex ira.

De curatione. La. xvij.

Uratio aūt ei⁹ ē ociari ⁊ quiescere ⁊ dormi
c re: ⁊ embꝛocare caput cum eis que infrigidant ⁊ humectant: ⁊ balneū humidū: ⁊ cibi bonoꝝ chimoꝝ: ⁊ inunctiones humectantes
Et vinum est ex rebus magis conferentibus eis: ⁊
sumant in potu ipsum sine timoꝛe: nisi fuerit doloꝛ
capitis.

De se. ephimera ex somno ⁊ quiete. La. xix.

Spū q̄nq; resoluūt vapoꝛes calidi p vigi
e lias ⁊ mot⁹. Cū ergo, plogat somn⁹ ⁊ tranq̄llitas ⁊ nō resoluūtur: accidit ex eis calefactio spūs ⁊ fe. ei⁹ Cui⁹ sig̃ sūt ista. signifiant enī
eā antecessio somni ⁊ tranq̄llitas plima: ⁊, phe q̄ nō
est in ꝓsuetudine: ⁊ cadit ꝓ rariū ꝓsuetudis. Et signi
ficat ipsam resolutio vapoꝛosa ⁊ pulsus.

De curatione eius. La. xx.

Uratio ei⁹ ē sudatio i aere balnei: ⁊ ablutio
c eq̄lis cū aq̄ calida. Et paucitas cibi ⁊ decli
natio eius ad id q̄ infrigidat ⁊ humectat
ipsam. Et exercitiū temperātū. Et nō oportet vt bibat vinū.

De febre ephimera ex gaudio. La. xxi.

Landoq; accidit ex gaudio se. sicut illa q̄
q' sit ex ira: nisi quia forma oculi ē forma gaudentis non forma irascentis. Et est frequētia in pulsu minoꝛ. Et cura ei⁹ ē, pxima curatōi ei⁹
que est ex ira.

De se. ephimera ex timoꝛe. La. xxij.

Landoq; accidit ex timoꝛe febrī sm̄ semi
q tā q̄ accidit ex angustia. Ꝓpoꝛtio nāq;
timoꝛis ad angustiam est, ppe ire ad gaudiū ex hoc q⁹ mot⁹ timoꝛis ē ad intioꝛa ⁊ ire ad exterioꝛa: ⁊ fit subito: ⁊ alioꝛ modoꝛ fit gradatim.
Cui⁹ signa sunt, pxima signis ei⁹ q̄ sit ex angustia: ni
si q⁹ diuersitas in pulsu est vehemētioꝛ: ⁊ forma oculi ei⁹ est forma territi. Curatio ei⁹ est, pxima curatōi
ei⁹ q̄ fit ex angustia. Et oportet vt securet a timoꝛe: ⁊
veniat ad eū cū nūcijs, gaudere faciēnd⁹: ⁊ letificantia sunt inuatiua ei.

De se. ephimera ex laboꝛe. La. xxiij.

Aboꝛ q̄nq; ꝓuenit ad sūmū in calefacien
l do coꝛpus ⁊ spūm: ita vt fiat se. nocēs opatiōib⁹: ⁊ ē plimi nocumēti: ⁊ grauitas ipi⁹
sup vitalem ⁊ aialem. Signa sunt antecessio laboris ⁊ additio calefactōis iunctuaruꝝ sup alia: ⁊ tact⁹
lassitudinis ⁊ siccitas coꝛporis. Et q̄nq; accidit in fine eius humectatio si fuerit laboꝛ temperatus in eo
id est q̄n nō est in eo exiccatiuū aut frig⁹, phibēs sudoꝛē. Si autē laboꝛ fuerit supfluus minoꝛatur humectatio ⁊ sudoꝛ. ⁊ q̄nq; segtur ipm tussis sicca, ppt
cōtinuē pulmonis. ⁊ q̄nq; declinatio ꝓplexionis ē ⁊

pulsus eius paruus debilis ⁊ qñq; declinat ad durit̃ie: ⁊ vrina ẽ citrina calida, ppt̃ motũ subtilẽ ⁊ ppt̃ relolutionẽ

De cura .La.xxiij.

c Uratio eoꝝ est tranqllitas: ⁊ balneatio i tina ⁊ inũcto fricãdo, pp̃e sup ñcturas: ⁊ acceptio cibi boni chimi humectatiꝝ sm q̃ntitatẽ q̃ digerat de gnẽ carniũ pulloꝝ ⁊ hedi ⁊ pisciũ puoꝝ. Et qñ virtutes eoꝝ sunt debiles tũc nó oportet vt cõfidant de se posse digerere qđ digerebant in dispositione sanitatis: imo minus illo. Et, ppt̃ hoc cibẽtur eis quoꝝ paucũ nutrit plumũ sicut ea que diximus: ⁊ sicut vitelli ouoꝝ sorbiliũ: ⁊ testiculi galloꝝ sũt eis boni. Quidã tñ existimauerũt qꝫ oportet vt patiẽtiũ laxitudinẽ regimen pl⁹ subtilet̃ qꝫ aliozꝫ illud nó est rectũ. Et oportet vt sumãt de fructib⁹ hyũdis ⁊ sumãt in potu vinum plime ꝑmixtionis si fuerint assueti: aut iuleb: ⁊ aliud si nó fuerint cõsueti. ⁊ oꝫ vt eoꝝ inũctio sit plima qꝫ inũcto alioꝝ cũ oleo aliquo vt humectent eoꝝ mẽbra ⁊ ñcture ex siccitate: ⁊ iteꝝ vt molliscet illud qđ accidit eis de tensione. ⁊ oleũ viol. est de oleis melioꝝ⁹ eis: ⁊ oportet vt cõiceat inũctio eoꝝ corꝑoꝝ ⁊ ꝑpe capiti ⁊ collo ⁊ spõdilib⁹ dorsi ⁊ iuncturis omnib⁹ ⁊ ꝑpe post balneationem. ⁊ oportet vt sternantur strate eoꝝ ⁊ aromatizentur indumenta eoꝝ ⁊ sedilia eoꝝ: ⁊ si indiget iteratiõe balnei ꝓpter reliquias iterentur oia que scripta sunt i capitulo suo.

De se ephimera ex euacuatõe. La.xxv

Uando qꝫ accidit ex cõmotione humoꝝ ñ
q post ventris solutionẽ motus ipsũm sup
fluus ⁊ inflãmans in ipso fedꝛ, ppt̃ multitudinẽ lassitudinis q̃ segtur ipsaꝫ. Et qñq; faciũt eã medicie solutiue, pp̃ea q calefaciunt. Et qñq; sequitur phlobotomia ꝓpterea q redire facit humiditatem ⁊ vaporẽ ⁊ sanguinitatem eoꝝm ad furiositatem cholericam.

Curatio. La.xxvi.

Ꝓdest vt subtilicẽ in retinẽdo vrinã ꝑ ea
o que sũt ordinata in capitul suis. Et vt cibet eger cũ eo qđ cõfortat pl⁹ ⁊ fm q̃ntitatẽ q̃ digerat de eis q̃ infrigidant ⁊ humectant ⁊ sint in eo pontica stuptica: ⁊ ponant sup stomachũ emplastra ⁊ embroce confortantia calefacta nó tepefacta. Mã omne tepidũ est mollificatiuũ ⁊ resolut virtutẽ. Et de hac sũma est lana iulsa in oleo nardino aut oleo frigidiore eo aromatizato: ⁊ exꝑmatur adeo donec sꝑarentur ab ea partes olei ⁊ ponentur sup coꝛ ⁊ exꝑ ea que infrigidant.

De se. ephimera ex doloꝛe. La.xxvij.

Oloꝛ qñq; calefacit spũm adeo donec in
d flãmetur se. Signa. Doloꝛ in capite aut oculo: aut aure: aut dente: aut ũcturis: aut extremitatib⁹: aut colica: aut hemoꝛroidib⁹ aut aliqđ doloꝛibus furunculoꝝ.

De cura ei⁹ q̃ fit ex doloꝛe. La.xxvij.

r Egatur dolor cũ eo qđ oꝫ i. c. suo. deiñ cu
ret cura ei⁹ q̃ fit ex laboꝛe. Qđ si timeat ex potu pũi motus doloꝛosus nó detur in potu.

De se. ephimera ex syncopi. La.xxix.

Uandoqꝫ accidit ei cui supuenit syncopis
q ppt̃ ꝑmotionem ispũs diuersa calefactio ⁊ ꝓuenit ei febꝛ. ⁊ qñq; remanẽt de ea post ablationẽ timoris in syncopi relige. Signa. Ui cinitas syncopis ⁊ casus ꝓutis absq; signis febrũ aliaꝝ q̃ nó sũt ex febꝛib⁹ ephimeris: ⁊ pulsus in ea ẽ diuersaꝫ dispónum. qñq; eni cadit ⁊ destruit: qñq; vicit frig⁹: ⁊ qñq; fit velox ⁊ apparet cũ dñat calitas ⁊ sitat pulsus ꝑtientiuꝫ extenuationẽ exiccatiuã in duritie cũ vermicatione.

Curatio. La.xxx.

Ura ei⁹ ẽ cura syncopis. Et dare cibos re
c locis digestionis boni chimi: ⁊ de ill quos sciuisti: ⁊ si indigueris vt des in potu vinũ fac: ⁊ nó cures de febꝛe. Cũ ergo liberat̃ er syncopi ⁊ remãet se. sibi ei q̃ est cũ extenuatõe curet cũ eo qđ est in canone de infrigidatõe ⁊ humectatõe

De se. ephimera ex fame. La.xxxi.

Uandoqꝫ acuũtur vapoꝛes in coꝛpe qñ
q nó inueniũt nutrimentũ ⁊ gnãnt febꝛẽ. Et ei⁹ pulsus est debil pus: ⁊ qñq; declinat ad durtiẽ. Curatio. Libatio qđẽ in febꝛe est siẽ ex sorbitõib⁹ factis ex kist ordei cũ olerib⁹ ⁊ post illas cũ cib⁹ bonis ꝓ oꝛãib⁹. Balneet ⁊ effundat sup caput ei⁹ aq̃ plima tepida: ⁊ sedeat in ea ⁊ humectet coꝛpus eius cũ eis que sunt sicut oleũ viol. ⁊ roſ. et cucurbitinum.

De se. ephimera ex siti. La.xxxij.

Ec ꝓxima ẽ ei que ẽ ex fame ⁊ ẽ dignioꝛ vt
h accidat, ppt̃ defectũ ei⁹ quo sedatur de aq̃ caliditas fortis in eapoꝛib⁹. Curatio.

Dare in potu aquã frigidam ⁊ aquas fructuũ frigidoꝝ ⁊ ꝓpe granatoꝝ: ⁊ humectare coꝛp⁹ cum tina. ⁊ si possibilis est ei balneatio cum aqua frigida faciat.

De se. ephimera ex opilatõe. La.xxxij.

Pilationes fiunt in poꝛis cutis, ppt̃ spissi
o tudinẽ eius: ⁊ paucitatẽ ebulitõis: ⁊ multitudinẽ eboꝛ: ⁊ ppt̃ frigiditatẽ: ⁊ ppt̃ ablutionẽ cũ aquis frigidis stipticis: ⁊ ppt̃ adustionem solis. Et qñq; fit in vil venarũ ⁊ meatibus earum ⁊ oꝛificijs ipsarũ ⁊ cursibus ⁊ vijs earũ. Et cũ dicitur se. ephimera ex opilatione non innuitur nisi ad hanc speciẽ. Nam plerũq; accidit vt minoꝛetur resolutio ⁊ multiplicetur repletio ⁊ coartatio ⁊ pãueꝛetur respiratio ⁊ aggregetur vapoꝛ plurimus ⁊ nõre soluitur: ⁊ tunc euenit caliditas supflua: ⁊ cũ ꝑseuerauerit eius inflãmatio in debilioꝛi ex coꝛporib⁹ qđ est ispius erit se. ephimera, cũ ergo inflãmatur in sanguine est species famosa synoche quam dicemus: ⁊ est illa que est de sũma febriũ humoꝝ ⁊ nõ est, ꝓpter putredinẽ: imo est, ppt̃ inflãmationẽ ⁊ ebulitionem. Qđ si ꝓtraheat illud ad putredinẽ qua facit opilatõ ⁊ pãuatio respiratõis ꝑmutatur ad se. putredinis. Et huiusmodi qdẽ opilatõ: aut fit ex multitudine humoꝝ ⁊ sanguis: aut ex grossitudine coꝛp: aut ex viscositate coꝛp: aut, ppt̃ casuꝫ rei de causis opilationis in

instrumẽto nõ in cursu: imo sicut frigus cõstringẽtes aut apa coartãs: aut nascẽtia rei aut aliud de illis q̃ rũ te oꝫ rememoꝛari. Et hec quidẽ se. de febꝛibus ephimeris paruũ ꝑmutat ad ethicã: qñ coꝛpus i ea ẽ plurime materie. Et in hac se. ũerũ ẽ litis ⁊ inflammatio ⁊ adherẽtia caliditatis ⁊ vrina media inter ig neã: ⁊ hec se. ẽ difficilius ad cognoscẽdũ cuius similitudo ẽ ꝓxima similitudini febriũ hyũdis. Et hec se. qñq; remanet vsq; ad diẽ tertiũ: ⁊ i eo qđ ẽ post ipm sunt opilationes plurime foꝛtes: ⁊ nõ sunt impissantes: ⁊ nõ ꝓdensantes defoꝛis: ⁊ si sunt paruę fes̃ imat eius eraditatio si nõ fuerit error. Et hec se. inter se. ephimeras qñq; accidit ⁊ redit, ꝓpter fixionẽ opilationis que est causa quare fiunt ei ꝓximi. Et hec quidẽ se. multotiẽs ꝑmutat ad frigus ⁊ hoꝛripilationẽ ⁊ significat qꝫ ipsa sit putrida. Et cũ illa que ẽ ex opilatiõe facit accidere doloꝛẽ post phlobotomiã in latere sinistro nõ ẽ excusatio iteratiõis phlõmie ꝓcipue cũ sedaf se. ⁊ ꝑseuerat doloꝛ. Signa: Lꝫ; accidit se. ephimera nó ea cã ꝑmitiua ⁊ ẽ longe declinationis tũc existia qꝫ ipsa ẽ opilatio ⁊ ꝓpne qñ declinat sine enõne cũ humectatõe. Et verificãt existiationẽ tuã signa repletionis ⁊ in coꝛporibus plurimi sanguis ⁊ generatib⁹ eũ: aut grossoꝛ humoꝝ viscosoꝝ. Et dria quidẽ int eã bo ẽ qñ si opilatiões in eis sunt, ꝓpter grossitudinẽ humorũ ⁊ viscositatẽ coꝛ significãt ea signa nota eis ⁊ nõ est illic inflãmatio coꝛporis ⁊ rubedo ⁊ tertẽlio: ⁊ adsũmũ signa multitudinis. Et illis in quibus cã ẽ repletio sunt signa repletionis ex rubedie faciei ⁊ exuberatione venarũ ⁊ inflatione ⁊ tensiõe ⁊ alia apparẽtia. Et si supfluũt opilatiões pulsus ẽ puus: ⁊ si ñ supfluũt nó oꝫ ut mmoꝛet pulsus. Cura: Cũ cã ẽ multitudo humoꝝ ⁊ repleto: tũc oꝫ ut in ꝓncipio ꝓperes ad phlobotomiã ⁊ euacuatiõem: ⁊ ut phlobotomes cũ cũ tã non febrit tũc ẽ melius. Et qñ febrit si nõ fuerit necessitas tũc statio ẽ magis ꝓmeñ phlobotomia. n. facit hũoꝛes currere ⁊ ꝑmiscet inimicos. Si aũt nó fuerit excusatio tũc nó oꝫ ut ꝓstponaf ⁊ tardet phlobotomia ⁊ eiõ: deinde fiat occupatio in eis que aperierũt opilatiões ⁊ mũdificant meat⁹: ⁊ nõ ꝓperes ante euacuationẽ ad mũdificãdos meatus ⁊ aptionẽ: illud eni forꝛasse fit cã ad attrahendũ humoꝛes subito ad quosdã meatus iuuicandũ in eis: ⁊ illud ẽ res in qua sunt errores pluriẽs ⁊ forꝛasse addit in opilationibus si fuerint grossi ⁊ ꝓpie si meatus in creatiõe sua fuerint stricti: cum phlobotomia iterũ ⁊ euocatio qñq; educãt supfluitates viscosas fumosas faciẽtes coartatiõe sua hãc febrẽ ⁊ ꝓhibeãt vt ꝑmuteur ad putredinẽ ⁊ ꝓpie cũ ad plurimũ facis eã puenire ⁊ facis appꝛoximare syncopi: ⁊ si nõ sentis multitudinẽ humoꝝ: imo sentis opilationes: ⁊ qꝫ ipse sunt accidẽtes a grossitudine coꝛp: ⁊ viscositate ipsoꝝ: tunc forꝛasse nõ indiges phlobotomia supflua: ⁊ euacuatione supflua: imo indiges aptione: ⁊ aptio quidẽ ẽ cũ abstergẽtib⁹ ex medicinis ⁊ cibis. Et ꝓptereq qꝫ egritudo ẽ se. non ẽ possibile ut redeas in aperiẽdo ad abstergentia ca

lida: imo ad illa que sunt inter sirupũ acetosum ꝑ rũ vsq; ad illũ qui ẽ cũ semibus: ⁊ aqua endiuie vsq; ad aquã feniculi. Et cibus sit ille in quo ẽ ablutio ⁊ nõ in quo est viscositas sicut kist ordei. ⁊ zuccarũ cũ hoc qꝫ ipsũ ẽ, ꝓpiquũ cibo est in ipso aptio ⁊ abstersio. nõ ẽ ergo malũ si misceaf cũ kist ordei. De mũ oꝫ ut ꝓdẽs cũ euacuauerit si necãria fuerit euacuatio eius ⁊ apparuerit sicut diximus an minuaf se. ⁊ deficiat: ⁊ an si paroxismos habuerit frãgatur ⁊ debilitetur ꝓximus ei⁹ secũdus a ꝓmo: ⁊ cõsidera vrinã: ⁊ si inuenis eã nõ ꝓuiatã digestione. et in pulsu si inuenis cũ nõ significare putredinẽ ꝓcedes fm hoc regimẽ. Et intromitte egrũ in diem tertio ꝓst ꝓximũ in balneũ hoꝛa mollificatiõis paroxismi exꝑctat si fuerit se. vsq; ad quinq; hoꝛas. ⁊ inunge eũ. Et frica ipm cũ rebus in quib⁹ ẽ abstersio equalis sicut qđ ẽ inter farinã fabarũ vsq; ad farinã hoꝛobi ⁊ farinã radicũ lilij ⁊ aristologie emolite cũ aliquãtulo mellis ⁊ aque. Qđ si fuerit ausus uti foꝛtiori hoc nũc vtere spuma baurac. Et si existimas qꝫ balneũ alterat naturã eius in aliquo ⁊ facit accidere quasi hoꝛripilationẽ: nõ moꝛetur i eo ictus oculi: opilationes eni iste nó sunt de genere earum quas aperit balneũ. Cũ ergo egredit de balneo nõ oꝫ ꝓximet cibo negꝫ vino nisi ꝓst securitatẽ ex paroxismo. Si aũt exigit dispo ut cibet aliquãtulũ ⁊ nõ tollat: detur in potu id in quo ẽ apertio sic aqua ordei subtilis: plurime aque: pauci ordei: plurime decoctiõis decocta cũ apio. Qđ si paroxism⁹ non iterat ei: tũc balnea eũ secũdo si desideraverit illud ⁊ cibabipm: ⁊ si fuerit paroxismus diminutus a paroxismo ꝓmo ⁊ vrina fuerit bona tũc cõsidet in veritate curõnis ⁊ paucitate opilationis ⁊ cura eius ꝓst eradicationẽ eius sicut curasti ⁊ cibabipm. Et si venerit paroxismus sicut fuit aut foꝛtior illo: ⁊ vrina nõ fuerit sicut oꝫ tũc egritudo ẽ tendens ad putredinem ⁊ curatio eius est curatio putredinis.

De febre ephimera ⁊ nauseatiua sacietate ⁊ repletione. Capitulũ .xxxiij.

Uandoqꝫ accidunt ex nauseatiua sacieta
te vapoꝛes malꝫ ex quib⁹ accidit caliditas ⁊ inflãmantur spiritus quare accidit se.

Et ꝓpie in coꝛporibus cholericis: ⁊ in illis qui nõ habent amplos poꝛes: nam plurimũ supfluitatum earum vapoꝛat vapoꝛationes fumosas. et minoꝛatur in eis eructuatio acida. Et de illis qui sũt vehementius dispositi ad illã sunt illi qui incipiunt ꝓst nauseatiuam sacietatẽ vti exercitio ⁊ motu ⁊ ire sub sole ⁊ balneatione postq̃ accidit eis hoc, multiplicantur enim in eis vapoꝛes fumosi ⁊, ꝓpie quãdo habuerint in coꝛporibus suis doloꝛẽ ⁊ ꝓpie in viscerib⁹ eoꝝ. De materia vo eructuatõis accetose ⁊ hystib⁹ eã raro ꝓtingit ut generet se. si aũt generet erit debilis: imo nõ generaf. Et exꝑimam⁹ qꝫ generatus ab eructuatione acetosa: nõ est nisi sacietas nauseatiua. Et isti quidẽ cũ coꝛuꝫ solumntur na

ture iuuank valde: ⁊ remouet se. eoꝝ ꝓpꝛ expulsiõé supfluitatis supfluefumose. Et diuersificak gõ curatio eius cuius retinet natura ex illis ⁊ cuius solutiꝫ. Et si natura illi⁹ qui febꝛit ex nauseatiua satietate leniatur duabus alcellationib⁹ aut tribus: deiñ phlobotomet fortis sit sup eam fluxus ventris.

Et forasse fiet fluxus epaticus qué ſignificabũt pulsus coadis ⁊ nigredo ligue: ⁊ similank accidentia sc. ephimere ex repletione accidentibus febꝛis ex ira: rubent. n. oculi ⁊ facies valde ⁊ sit inflãmatio vehemens ⁊ magnificak pulsus: ⁊ sit velox ⁊ rubet vrina. Amplius cũ plus remanet non excedit tres dies.

Et scias ꝙ se. ephimera ex nauseatiua satietate qñꝫ venit cum periodis quattuoꝛ aut septem: ⁊ cuꝫ hoc est se. ephimera vꝛ pulsus eius est sanus. Signa: Signũ eius est alteratio eructuatõis ad acetositatẽ aut fumositatem. Cũ ergo alterat eructuatio ad satietatem indicat sanitatem. Et vrinã gdem istoꝛ est ꝓmixta digestione aquosa. Et quando causa nauseatiue satietatis est vigilia est in facie et faucib⁹ coꝛ inflatio: ⁊ in palpebꝛis coꝛ est grauitas.

De cura Capitulum.xxxv.

Etiens hanc nauseatiuam satietatem non p enacuak quin aut sit natura eius non soluta: aut sit soluta. Quod si natura eius fuerit non soluta: tunc ꝓcludio oꝑtet ut solues cã ⁊ si fuerit aliquid cibi aut fecis aut granitatis remanens in stomacho tunc oꝑtebit ut facias vomere ipm: deinde solue eũ ⁊ considera vbi inuenit grauitatem. Et considera tunc an sit rectius enacuare illoꝝ cuꝫ clisteribus et suppositoꝛijs: aut cum aliquo qõ bibik desuper ut soluat aut deponat aut digerat. ⁊ si ſignificat illud quod rectius est de hoc dispositio eruditionis: forasse enim necessarium erit si fuerit cibus stans fortik ⁊ sit difficilis vomitus ut ñ aspicialk ad febꝛes: ⁊ admistrek diapipereon ut ꝓcipitet ⁊ descendat cũ digestione aut admistrek qõ est debilius eo ⁊ admistrent embꝛoce ⁊ empla digestiua cognita in ea. digestionis. ⁊ solutiua cognita in ea. solutionis. Cũ ergo descenderit: tunc aut egredietꝛ per se ipsuꝫ aut iuuabitur cuꝫ suppositoꝛio ⁊ tolleret fames sup eũ tandiu donec non remaneat hesitatio in destructione satietatis nauseatiue: deiñ sumat cibũ leue velocis digestionis boni chimi ⁊ sit intẽtio ad kam ⁊ sonũ tñ quod excusat sollicitudiez ⁊ alleuiatõne repletionis. Quod si natura fuerit soluta considera an res que enacuak sit illud quod est coꝛruptum.

Et si fuerit illud non retineat donec totum enacuet tamen usqꝫ ad postremũ eius. Et expecta declinatõnem paroxismi ⁊ fac ingredi ipm tunc balneum.

Et ciba ipm nisi fuerit illic supfluũ destruens fortitudinẽ: tunc enim non facias ipm ingredi balneum ñno ciba ipm ⁊ ꝓforta stomachũ ei⁹ cũ rebus quas scies ⁊ q̃ꝝ quedaꝫ scripte sunt in capitulo de solutõne ventris. ⁊ de illis est lana infusa in oleo in quo est virtus absinthij aut etiaꝫ in oleo nardino postq̃ fuerit expꝛessa ⁊ ꝓparata fuerit ab ea maxima ꝑs olei

Et cũ ꝓcesserat solutio ⁊ inuenis id quod egreditur abscꝫ genere eius quod coꝛruptuꝫ est admistra oleum de cidoñis tepiduꝫ recens ſm hunc modum ⁊ oleũ de mastice. ⁊ non est iterꝫ in oleo nardino contrarietas ei⁹. Et forasse admistramus cerataria ⁊ ꝓpꝛie quando non suffert dispositio strictura eoꝝ sup ventres eoꝝ. Et quãdoꝫ indigem⁹ emplastris fortioꝛibus hoc de emplastris predictis in colirica passione. Et da ei ad comedendũ illud cuius alleuatur nutrimentũ ⁊ facilis fit digestio siẽ testiculi ⁊ galli ⁊ pisces alredradu ⁊ premute sup illo aliquid de fructibus ⁊ succis ⁊ robus stipticis.

Et si abscindũ de appetitu aliquid: admoue ipsum cũ eis que sciuisti: ⁊ ꝓpꝛie cum eis que fiunt ex cidoñis. Et cũ euacuatũ est nõ ẽ malũ ut admistres ei electuariũ forte de illis que digerunt ⁊ ꝓfortant stomachũ ⁊ aperiunt opilationes: ⁊ illud post ablationem sc. ⁊ accidentiũ. Et iterꝫ quidam ad phlobotomiã est ut non fiet in ea donec declinet: tunc. n. fiat. ⁊ illud quod ꝓius datur in potu est aqua ordei. Et cibus sit sicut ille qui fit de acresta cum cucurbita et amigdalis paucis. Et infrigidet locꝰ eius ⁊ odoramentuꝫ eius ⁊ trocisce de camphoꝛa in quibus nõ ponꝫtur reubarbaꝫ.

De febꝛe ephimera ex apate Capi.xxxvi.

Ebꝛes sequentes apata interioꝛa sunt pꝛ f tricde. Et quãdoꝫ associat eis ethica ⁊ nõ sunt de numeꝛo febꝛiuꝫ ephimeraꝝ. Apata vo apparentia sicut sunt furũculi ⁊ exture vel bubones que eueniunt in ea: ⁊ ꝓpꝛie apata magna q̃ fiunt in membꝛis glandulosis ⁊ in carnibus que vocantur molles sicut illa que fiunt in inguibus a supfluitatibus epatis ⁊ in ascellis a supfluitatibus coꝛdis ⁊ sub aure a supfluitatibus cerebꝛi q̃ꝝ sequũt febꝛes ⁊ non euacuank quin aut sit illud qõ ꝓuenit ex eis ad coꝛ: donec igneat ipsuꝫ calefactio sola: aut cuꝫ putredine. ꝙ si fuerit calefactio sola: tunc erit de genere febꝛium apostematũ intrinsecoꝝ. Et plurimuꝫ qõ accidit de istis febꝛibus sequentib⁹ apata sequẽtia causas pauscituas ex vlceribus ⁊ leabie ⁊ doloꝛibus ⁊ percussionibus ⁊ calibus ad que expellũtur materie ⁊ retinentur in vijs apud carnes molles est de genere febꝛis ephimere. Et plurimuꝫ quod accidit de istis febꝛibus sequentib⁹ apostemata quoꝝ cause sunt antecedentes sicut repletiones ⁊ opilationes ꝓterite sunt putride. Et ſm plurimuꝫ se. sũt radices ⁊ apata sequẽtia: iuꝫ q̃ꝝ accidat e contrario. Ypocrates noiauit haꝫ se. malignas: q̃ ex hiſ sũt ephimere. Et se. quidez sequentes ea ſm plimuꝫ sunt ephimere: ⁊ si non sunt ephimere sũt male. Et plurimũ quidez haꝫ sequũtur apata sãguinea ⁊ q̃ꝝ accidũt sequẽtes herisipilam ⁊ silia ei. Signa

Signa caruꝫ sunt ea que diximus de antecessione apatũ ante eas. ⁊ facies est inflãmata ⁊ rubea ⁊ eadiuum in ea sup dispositõem sanitatis. ⁊ non est caliditas vehemens mozdicans: cuius sit multitudo eius in eis quoniã hu⁹i apata sunt sãguinea nisi sint sequẽtes herisipilam: ⁊ tunc istis febꝛib⁹ succedit pu

mectatio: ⁊ est pulsus in eis velox magnus frequẽs ꝓpter repletionẽ ⁊ caliditatẽ: ⁊ ẽ vrina aquosa alba ꝓpter cursum materierũ ⁊ apostemata ⁊ vlcera.

Cura: oꝑtet vt antecessio fiatin ea cũ phlobotomia ⁊ fluxu vẽtris: ⁊ curetur apostema cũ eo qõ oꝑtet in capitulo suo. ⁊ subtilietur regimẽ ⁊ nõ biba vinũ oino: ⁊ nõ cibetur nisi post declinationẽ cõpletã: ⁊ necessaria sunt ei extinguẽtia ⁊ infrigidãtia humectãtia ⁊ emplastra infrigidata cũ niue sup membꝛ infirmũ apostemosũ ita ut nõ noceãt apostemati: neq; faciãt ipm crudũ: imo infrigidet via ⁊ ter ipm ⁊ coꝛ infrigidatione penetrãte m ꝓfundum

De febꝛe ephimẽa ex terrestreitate. i. quãdo cutis fit dura vt testa. Ca. xxxvij.

Et febꝛis iterũ sequitur ꝓuationẽ resolutionis ꝓpter opilationes nõ ꝓfundatas.

Et plures quidẽ hoim cũ diuittũt cõsuetudines suas balneãdi febꝛiũt. Et plures coꝛ sẽ illi in quoꝝ coꝛporibus generat vapoꝛ cholericus ꝓpter cõplerionẽ coꝛpoꝛ eoꝝ ⁊ ciboꝝ ipoꝝ ⁊ aquarum ipsarũ malarũ ⁊ ꝓpter dispositiones eoꝝ antecedẽtes ex vigilijs. Curatio eius ẽ extinctio ⁊ administratio balnei: ⁊ sudare in eo post declinationem: ⁊ fricari cũ eis que sunt sicut furfur ⁊ farina fabaruꝫ ⁊ amigdale amare ⁊ semẽ melonis ⁊ aliquid alusen ⁊ baurac: ⁊ sit cibus eius extinguẽs ⁊ humectãs: et vinũ eius sit plurime cõmixtionis: ⁊ iteret balneuꝫ multotiens.

De febꝛe ephimera ex calore. Ca. xxxvij.

Uandoq; accidit ex calore aeris ⁊ calore balnei similiũ se. ephimera. Et pluriñ illius nõ accidit nisi ex vehemẽtia caloris solis: ⁊ ẽ prima suspẽtio eius cũ spũ aiali: cũ primũ qõ ei ledit sit caput: calefacit enĩ aer eius ⁊ ducit ad coꝛ ut sit se. deinde spargit in totũ coꝛpus. Et qñꝫ sit eius suspẽtio cũ coꝛde ꝓpter caliditatẽ anhelitus ⁊ qñꝫ custoditur caput a calore. Sꝫ illa que ex sole accidit plurimũ incipit in cerebꝛo ⁊ capite: ⁊ ꝓpter illud qui nõ ẽ mũdus ipse caput eius. Et illa que nõ sit ex sole sed fit ex diebus canicularib⁹ ⁊ ex balneatõe ⁊ ex aliꝫ ipressionẽ facit in coꝛ. Signa Signa sunt cã euentes ex vehemẽtia inflãmatiõis capitis in parte solari cerebꝛi: ⁊ forasse ẽ cũ grauitate ⁊ replerione si nõ fuerit coꝛpus mũdũ ⁊ magnitudo anhelitus in parte coꝛdiali. Et illud qõ apparet de coꝛpoꝛe vehemẽtis calefactiõis caliditas interioꝛe eius: ⁊ de illis quibus scitur illud ẽ q̃ sitis eiꝰ est minoꝛ siti illius cuius caliditas ẽ illa caliditas: ⁊ est in hac habitudine cõtraria vel diuersa ei que est ex densitate. Cura: Est necessariũ ut incipiatur in curatione eius cũ eo qõ infrigidat ex embꝛocis sup caput ⁊ pectus: ⁊ ex oleis frigidis ⁊ ꝓpꝛie oleo roſ. infrigidato super nitez quod fundak super caput ⁊ pectus ex loco longiquo: ⁊ detur in potu aq̃ frigida ⁊ que currunt cursu eius: ⁊ sine cessatione eius fiat illud vsquequo declinet se. Cũq; auferk ingrediatur tinam ⁊ non tangat eũ tina si fuerit cuꝫ eo se, ⁊ balnea ipm aqua tepida ⁊ non ꝓmittas ac

rẽ eius calefacere ipsũ: ⁊ nõ timeas ex effusiõe aque calide super caput eius: quoniã ipsa humectat ⁊ resolut febrẽ: ⁊ necessitas ad balneãdũ plus ẽ q̃ꝫ necessitas ad vngendũ. Cũ ergo egrediturꝫ tunc fricabit caput eius cum oleis frigidis sicut est oleũ rosaceũ de nenufare.

De febꝛe ephimera que accidit ex frigoꝛe ⁊ balneatione. Capitulũ.xxxix.

Uãdoq; accidit ex frigoꝛe ⁊ balneatione cũ aquis frigidis ut cõdenſentur poꝛi apparentes ⁊ coartentur vapoꝛes fumosi ſz q̃ dictũ ẽ in illa que fit ex testuositate: quare accidit se. ⁊ multotiens perducit ad putridã: ⁊ nõ perducit ad illã febrẽ nisi quãdo vapoꝛ ꝓfocatus ẽ acutus non suauis. Suauis enĩ nõ generat eam. Signa eius sũt cause ⁊ coꝛpus in ea in primis cũ tangitur non est vehementis caliditatis. Longꝫ igitur manus sentitur caloꝛ eleuari ⁊ pulsus nõ est in paruitate ⁊ qua est in illa que fit ex angustia ⁊ tristicia ⁊ fame quoniã non est illic resolutio. Sed ẽ velox ꝓpter necessitatẽ scilicet attrahẽdi aerẽ nisi sit frigus vehemens ⁊ forasse declinat ad duritiẽ oculus ñ est ꝓfundus: imo quandoq; ẽ inflatus ꝓpter vapoꝛẽ coartatũ. Et vrina quãdoq; ẽ alba quoniã caliditas est ꝓfocata ⁊ quãdoq; ẽ tincta: quoniã calida tas que resoluitur ex poꝛis expellit ad vtã vrine.

Curatio: Looperiãtur in febꝛe donec sudẽt: cũ ergo declinãt ingrediãtur balneũ ⁊ balneentur cuꝫ aqua ad caliditatẽ declin ⁊ cũ aere calido ⁊ cubrentur super ipsos aque in quibus decocta sũt sicut amaracũ ⁊ anetũ ⁊ stimbriũ: ⁊ fricetur cũ eis que diximus que abstergunt poꝛos ⁊ mollificãt eos: ⁊ ꝓponak in eis iunctio vsquequo sudent ⁊ fricẽtur ⁊ balneentur cũ aqua calida valde: ⁊ oꝑtet ut antecedat balneatio cũ aqua balneationẽ cũ aere: deinde inungatur cũ aliquo ex oleis dilatãtibus poꝛos: et fundatur super capita eoꝝ sicut oleũ de aneto ⁊ keri ⁊ camemilla: ⁊ cibentur cibus leuib⁹ ⁊ aromatizentur. Et sumant in potu vinũ albũ subtile cõmixtũ ⁊ est melius eis q̃ꝫ aqua, ꝓpter id quod ẽ in eo de sudatione ⁊ prouocatione. Et inunctio cuꝫ oleo aliquo patientibus ex labore ẽ magis iuuatiua q̃ꝫ patientibus ex soliditate.

De febꝛe ephimera ex solidũtate ⁊ ex aquis stipticis. Capitulum. xl.

Uãdoq; accidit illis qui balneank ĩ aquis stipticitatẽ facientibus sicut super quã vincit virꝰ aluminis aut dragãti: ut vehemẽs fiat spissitudo poꝛozum apparentium quare comprimuntur coꝛum vapoꝛes: ⁊ accidit eis quod diximus aliquotiens: ⁊ multotiens quidez perducit ad putredinem.

De signis. Capitulum xli.

Ignificant eam cause ⁊ quod significatur de nigredine cutis quasi ipsa extensa sit ꝓparata ꝓparatione qua ꝓparantur coria: ⁊ sicut si tangatur cutis infusa in aqua dragãti: ⁊ ẽ dispositio in additione caliditatis post tempus. ⁊

fi stati ex'tecta cutis sicut in'alijs de illis que accidũt ex opilatõe porox ꝛ pulꝰ ẽ debilior ꝛ minor ꝛ vehemẽtior velocitatis. Et vrina est vehemẽtius alba ꝛ tenuis sicut vrina mulieris. Et nõ est in corporibus eox diminutio: neq; in oculis eox ꝓfundatio. Cura. Oportet ut curet cũ ꝓpingtate curatõis eox qui sũt añ eos: verũtamẽ eis non dat in potu vinum nisi post fiduciaz vehemẽtẽ amplitudinis porox nisi sit ꝺdensatio pua: fortasse enim tũc apit eam vinum. Et oportet ut subtiliato regimis ꝺ porox, sit maior ꝛ mõa eox in acre balnei ꝛ balneatione eox cuius aqua calida maior ꝛ ox ut tardeẽ inũctio eox plus.

De febre ephimera ex vino. Capitulum. xlij

Ãdoq; accidit ex vino febris ephimera.

q Et cura eox est cura dictoratis. Et fortasse indigent solutõe cuius aqua fructuũ ꝛ similibus ꝛ phlobotomia ꝛ vomitu. ꝛ ꝓpter cuius ꝑcuerat dolor capitis eox. Et oportet ut ingrediat balneum post declinationem.

De febre ephimera ex cibis calidis. Ca. xlij.

Ubi calidi faciũt febrem ephimeraz. Et tũc

c illa que est ex sole ꝼm plim est cerebralis ꝛ in spiritu animali. Et illa que fit ex balneo est cordialis: ꝛ in spiritu vitali. Silr illa que fit ex cibo est epatica ꝛ in spiritu naturali.

De cura. Capitulũ xliij.

Eius curatio est ꝓuocatio cũ infridatibus

c nons. Et solutio nature est meliꝰ cũ siracost ꝛ tamarindis. Et rectificare epar cũ eis que sunt añ endiuie ꝛ oleũ ꝛ sirupus acetosus ꝛ cum plastra infridantia ex sandalis ꝛ canfora ꝛ aqua ro. ꝛ olco ꝛ succo eius: ꝛ ex succis oleox infridatis actu Et extinctio cũ cibis frigidis ꝛ humidis.

Principium ꝼmonis de febribus putridis: ꝛ ꝓplemẽtũ ꝼmonis est in febribꝰ sãguineis ꝛ cholicis.

Tractatus scõus continet capitula. lxviij.

Sermo vniuersalis de febribus putridis. Ca. i.

Putredo accidit: aut ꝓpter cibũ malum cuius ẽ ꝓparatus ut putrefiat illũ quod generat ab eo ꝓpter malitiaz siue substãtie: aut ꝓptea q velociter recipit corruptionez ẽjus sit bone substãtie sicut lac: aut q̃n est aquosꝰ nutrimenti malꝰ cuius aquositatẽ recipit sãguis sicut illud quod generatur a fructibus tardis hũidis valde: aut q̃n ẽ ex illis q̃ nõ cõuertunt ad sãguinẽ bonuz: imo remanet humor malus ffidus quẽ abhorret calor innatus: ꝛ succedit ei extraneus: sicẽ ille q generat a cucumere ꝛ citrolo ꝛ piris ꝛ silibus: aut malitia artifitij eius aut horaꝝ ipsius: aut ordo eius ꝼm q scis: aut ꝓpter opilationẽ ꝓhibentẽ respiratiõem ꝛ euentationẽ ꝓpter ꝓplonem corporis malaz cũ nõ potest digestionem facere bonaz. Et sunt ũtez ꝑtes de illis que non faciũt in cibo aut hũore aliqs ꝓpt ꝓuationem respiratõis humox. quare dimittunt cum crudaz. Et huiusmõi qdem ꝓplexio aut generat humorez malum: aut corrumpit tã quod generat ꝓpter abbreuiatõez suam in digõne: ꝛ quia mouet eũ motu pigro. Et iste cause sunt iuuantes in generatione opilatõis generãtis putredinẽ: aut ꝓpter dispositiones extrinsecas ex aeribus malis: sicut est aer pestilentie ꝛ aer lacuna ꝛ locoruz infusoꝝ in quibus madefiũt res ut limũ ꝛ aspaltum. Et q̃q; aggregat de eis numerus rerꝰ plurimus. Et plim cãz putredinis hũox est: aut ꝓpter mlitudinẽ hũoris aut grossitudinem suam: aut viscositatẽ sui. ꝛ cause mlitudinis humox ꝛ viscositatis ꝛ grossitiei hũox sũt note. Et inceptio opilationis est nota. Ergo quãdo fecerint opilationes accidit putredo ꝓpter euẽtationis ꝓmationez: ꝛ quãdo fuerint succedentes motibus in non hora sua sup repletionẽ ꝛ nauseaturaz ꝛ tietatem. Et balneatões silr aut sol calidus aut sum ẽ calefacientia sup replonem ꝛ dimissio cautele obseruationis digõnis in stomacho ꝛ epate ꝛ sucurrendi defectui si acciderit, ꝓpter calefactiõem amboꝝ in epithimatibus ꝛ vaporatõibus. Et putredo qdem quandoq; est cõmunis corpori ꝛ quãdoq; est i mẽbro ꝓpter debilitatem suam: aut ꝓpter vehementiã caliditatis sue extranee ꝛ sue acuitaꝝ aut doloꝝ eius.

Et humor recipiens putredinem: aut est cholera talis modi ut ab ea vapor egrediatur qui sit subtilis fumosus valde: aut sanguis talis modi ut euaporet ab eo vapor subtilis: aut phlegma talis modi ut illud quod euaporat ab eo sit vapor spissus: aut melancholia talis ut illud quod euaporat ab ea sit vapor fumosus purulentus. Et putredo quidẽ cholere facit tertianam. Et putredo sanguinis facit cõtinuam. Et putredo melie facit quartanaz: ꝛ que currunt cursu eius. Et putredo phlegmatis similiter ut multuz facit quotidianaz ꝛ que currunt cursu eius. Et sanguinis locus est intra venas.

Cholera autem ꝛ phlegma ꝛ melancholia quãdo q̃s putrefiunt intra venas: ꝛ quandoq; extra venas ꝛ quando putrefiunt extra venas: si non est causa alia: neq; est putredo in apostemate intrinseco quod det cordi putredinem continuam faciunt periodos quos diximus. Sed vniuersaliter accidunt ꝛ eradicantur quamuis phlegmatica non eradicetur quibi sint reliquie occulte. Et quando putrefiũt intra venas faciunt adherentiã febris: ꝛ non eradicantur: neq; est proxima ei que eradicatur: imo ẽ assidua inseparabilis. Sed ei est vehementia per quã cognoscitur paroxismus qui est ei. Et quando putredo est intrinseca dominans super venas omnes aut super plurimum eius quod sequitur ex eis non sunt forsitan additiones ꝛ diminutiones apparẽtes

Cum aũt est ꝼm contrariuz eius apparent alterationes manifeste. Et febris putredinis quidem extrinsece non eradicatur ꝛ redit nisi quoniam materiei que putrefit superuenit putredo in tempore paroxismi: ꝛ finit eius hũiditates ex quibus pendebat caliditas ꝛ resoluũtur ꝛ egrediuntur ex corpore: quoniam non sunt retente in venis: ita ut prohibeat eas illud a complemẽto resolutionis ꝛ remaneat

cinereitas eius ꝛ ipsius terreitas q̃ nõ sũt vehiculuz febris ꝛ caliditatis sicẽ videmus de dispositõe cumuloꝝ stercoꝝ paulatim paulatim donec fiat cinis totũ: deinde non remanet caliditas. Et q̃n non remanet in humore adusto ꝑ putredinẽ caliditas destruitur febris quouscq; aggregeat vice alia ad locũ putredinis. Et iam remãserũt in ea reliquie caliditatis ex putredine ꝓma quãuis nõ remaneat materia: aut ꝓpter inuentionẽ cause ꝓme putredinis i materia ꝓma ꝛ inflãmatur in materia secũda ꝼm semitã putrefactionis. Res ergo putredinis resolutꝰ ꝼm inuẽtionem caliditatis nõ deficiẽtis putrefaciẽtis ꝛ resoluẽtis ꝛ faciẽtis cinerem ꝛ perꝛãeũtis ad vicinum donec abscindat terminũ ꝛ finiat materiã ꝛ nõ inueniat vicinum aliud ꝛ remanet febris expectans materiam aliã ꝛ attrahat ad locũ suũ. Cum aũt putredo est intra venas nũc accidit ut sit resolutio completa difficilis. Et non resolũitur putredo per continuitatem que ẽ in quibusdã venis cum alijs: ꝛ putrefit omnis res q̃ vicina ẽ ei: deinde resolutꝰ ad vicinũ aliud. Et iterum illud qd̃ comꝑhensum est in venis ẽ vehementionis cõtinuitatis ad cor. Et iste quidẽ febres quibus sunt paroxismi eradicationis ꝛ tẽporis: q̃q; diuturnit ordinẽ suũ, ꝓt diuersitatẽ materierum in multitudine ꝛ paucitate ꝛ grossitudine ꝛ tenuitate. Et ꝓpter diuersitatem in eis in generẽ sita ut permutẽtur quedam materie: ꝛ fiant de genere materiei alterius que diuersificatur in eis i specie non in multitudine ꝛ paucitate ꝛ tenuitate ꝛ grossitie tũ. Et quandoq; fit ex malitia regiminis egri: aut ꝓpter debilitatem eius: aut ꝓpter multitudinem sensus eius. Et paroxismi quidem qui eradicatur incipiunt ꝼm plurimũ cum horripilatione aut frigore: aut rigore ꝛ resoluũtur per sudoreꝝ: et non incipiunt cuz frigore aut horripilatione ꝼm plurimũ nisi aut ꝓpter frigus humoris: aut ꝓpterea q̃ humor mordicat lacertos: aut ꝓpter profundationem caliditatis ad interiora reeuntis ad partem materiei: aut ꝓpter debilitatem virtutis: aut ꝓpt frigus aeris sicut contingit tempore hyemis. Et illud quod fit ex mordicatione caliditatis est dignꝰ ut ꝓportionetur ad horripilationem ẽjs ad frigꝰ. Et plurimum quod accidit de eo est ut sit sicut punctio acuum in omni membro: verum resolutio materiei cum sudore est: quoniam caliditas putrefiens uel putrida resolut humiditatem ꝛ remanet cinereitas. cum ergo sit illa humiditas non obsessa in venis facilis fit expulsio eius per sudorem in poris.

Paroxismi autem inseparabiles minuuntur ꝛ nõ eradicantur per sudorem: neq; incipiunt cum frigore nisi ꝓpter debilitatem virtutis: aut ꝓpter ꝓfundationem caloris innati: tunc enim infrigidantur extremitates ꝛ illud est signum maluz. Et ĩ q̃busdam febribus cõponũtur frigus ꝛ horripilatio q̃n in materia que putrefit est composita ex frigido ꝛ mordicativo. Et q̃q; cõponunt q̃dã febres putredinis tali cõpositione q̃ fiant in forma inseparabiles: ꝛ illud ẽ ꝙ bigratia q̃n incipit humor putrefieri illo co: ꝛ cũ supuenerit ei putredo putrefit tota ꝛ consumitur ab ea q̃n incipit humor de gne eiꝰ: aut nõ de gne eiꝰ putrefieri nũc obuiat porisimꝰ sedus ꝓ eradicationis porisimi ꝓnũ: deinde ꝓximaz res ita. Et q̃q; ꝓponitur febres putredinis modis alijs ꝓpositiõis quos distinguã i capitis suis. Et porisimi q̃ dẽ febriũ, plógant q̃q; ꝛ abbreuiãt. plógatio eox ẽ ergo aut, ꝓpter grossitudinẽ materiei ꝛ viscositatẽ eiꝰ ꝛ multitudinẽ eiꝰ: aut ipsiꝰ quietẽ: aut, ꝓpt debilitatẽ virtutis aut, ꝓpter debilitatẽ sensus: aut, ꝓpt spissitudinẽ porox q̃re nõ resolutꝰ humor ꝛ eox abbreuiatio ẽ, ꝓpt ꝼria eox. Et paroxismi uterũ seltinant ꝛ tardant: ꝛ tarditas eox est aut, ꝓptera quia eox materia est pauca aut tarde motus ad mineraz putredinis, ꝓpt grossitiem suã: ꝛ hoc quidem ẽ sicut materia quartane. Et velocitas eoꝝ ẽ: quoniã ipsa ẽ multa sicut phlegma nisi sit vitreuz q̃n paroxismi eius q̃q; tardant: aut subtilis sicut cholera. Et deteriores qdem febres sũt inseparabiles in qbus putredo ẽ intra venas: deinde ille q̃ eradicant in quibus ẽ putredo in toto corpore: aut in ꝓbus cordis. Et paz quidẽ accidit senibus febris valde accẽsa, ꝓpt frigꝰ ꝓplexiõis eox ꝛ paucitatẽ carnis ipsoꝝ. Pulsus ꝺo dispositões diuersificant in febribꝰ putredis ꝼm diuersitatẽ eaz i generibꝰ suis: ꝛ ꝼm diuersitatẽ ꝑtiũ vniꝰ eaz i vehemẽtia ꝛ debilitate ꝛ i fortitudie accidẽtiũ ꝛ debilitate eoruz. Et q̃q; accidit ei durities aut, ꝓpt apa caliditi vehemẽtis extẽtionis: aut, ꝓpt apostema caliditi in mẽbro duro: aut, ꝓpter vehemẽtiaz ꝛ tenuitate ꝛ grossitie tũ. Et quandoq; fit ex malitia regiminis egri: aut ꝓpter debilitatem eius: aut ꝓpter multitudinem sensus eius. Et paroxismi quidem qui eradicatur incipiunt ꝼm plurimũ cum horripilatione aut frigore: aut rigore ꝛ resoluũtur per sudoreꝝ: et non incipiunt cuz frigore aut horripilatione ꝼm plurimũ nisi aut ꝓpter frigus humoris: aut ꝓpterea q̃ humor mordicat lacertos: aut ꝓpter ꝓfundationem caliditatis ad interiora reeuntis ad partem materiei: aut, ꝓpter debilitatem virtutis: aut ꝓpt frigus aeris sicut contingit tempore hyemis. Et illud quod fit ex mordicatione caliditatis est dignꝰ ut ꝓportionetur ad horripilationem ẽjs ad frigꝰ. Et plurimum quod accidit de eo est ut sit sicut punctio acuum in omni membro: verum resolutio materiei cum sudore est: quoniam caliditas putrefiens uel putrida resolut humiditatem ꝛ remanet cinereitas. cum ergo sit illa humiditas non obsessa in venis facilis fit expulsio eius per sudorem in poris.

Paroxismi autem inseparabiles minuuntur ꝛ nõ eradicantur per sudorem: neq; incipiunt cum frigore nisi ꝓpter debilitatem virtutis: aut ꝓpter ꝓfundationem caloris innati: tunc enim infrigidantur extremitates ꝛ illud est signum maluz. Et ĩ q̃busdam febribus cõponũtur frigus ꝛ horripilatio q̃n in materia que putrefit est composita ex frigido ꝛ mordicativo. Et q̃q; cõponunt q̃dã febres putredinis tali cõpositione q̃ fiant in forma inseparabiles: ꝛ illud ẽ ꝙ bigratia q̃n incipit humor putrefieri illo co: ꝛ cũ supuenerit ei putredo putrefit tota ꝛ consumitur ab ea q̃n incipit humor de gne eiꝰ: aut nõ de gne eiꝰ putrefieri nũc obuiat porisimꝰ sedus ꝓ eradicationis porisimi ꝓnũ: deinde ꝓximaz res ita. Et q̃q; ꝓponitur febres putredinis modis alijs ꝓpositiõis quos distinguã i capitis suis. Et porisimi q̃ dẽ febriũ, plógant q̃q; ꝛ abbreuiãt. plógatio eox ẽ ergo aut, ꝓpt

dem ē submersio pulsus ⁊ parutas diuersi in quo accidunt pulsationes magne fortes: ⁊ nō est velocitas eius fortis. Sed diuersitas in principio ⁊ in augmento est ex ꝓpositatibus significantib⁹ putredinē quāuis nō appareat in tertiana plurima appitione ꝓpter lentitatem materiei. Et de signis quidem q̄ febris sit putrida ē euacuatio per sudoris ⁊ humectationis. ephimera eni est cōtrario illi⁹ liez in initio sit in tertiana ꝓpter lentitatē predictam ut sit similis ephimere que tñ ephimera nō ꝓmutatur ad putredinē. Et si fuerit augmentum ei⁹ nō ꝓmixtū nō ꝓportionatum nō simile. Et plūritas augmēti iterū significat q̄ ipsa ē putrida: ⁊ additio pulsus in magnitudine fm̄ ꝓcessionem significat augmentū. Simplius: si ē interpolata incipit cū rigore aut horripilatione ⁊ diminuit fm̄ plimū cū sudore ⁊ humorositate: ⁊ resolvit cū paroxismis: aut ē inseparabilis cū tempore ⁊ nō similis ephimere in vrina ⁊ pulsu ⁊ cōplemēto mūdificationis ⁊ quiete accidentū.

Et plimū qdem putride sūt accidētia plima ex situ ⁊ dolore capitis ⁊ nigredine linguę: ⁊ ꝑpe apostematū: ⁊ multiplicat in getudo ex angustia ⁊ agitatione vehemēti quā facit pugna materiei ⁊ virt⁹. q̄q̄ eni eleuat mā. ⁊ q̄q̄ cōsurgit virt⁹. Et pulsus sibi q̄q̄ tendit ad magnitudinē ⁊ fortitudinē: ⁊ q̄q̄ ad parutatē ⁊ debilitatē ⁊ coartationem. Durities aūt in pricipio ⁊ augmēto ē ex ꝓprietatib⁹ febris putride. Et de significationibus eius fortibus quāuis nō appareat in tertiana plimū ꝓpter lentitatez materiei: ⁊ dū nō sit pulsus fortis: ⁊ nō sit velox velocitate predicta tunc febris adhuc ē ephimera: ⁊ non permutatur ad putredinem. Et ē vrina in principio idigesta: aut parū digesta: ⁊ fortasse ē acuta. Et scias q̄ a febribus acutis interficiētibus raro sit euasio nisi cū contractione membri. Et q̄n alleviat febris post quietē apatis in pleuresi ⁊ silibus tūc scias q̄ de materia remānsit aliqd: ⁊ q̄ materia declinat ad locū vbi apparet dolor.

De signis inseparabilibus Ca.iij.

In continua est diuersitas pulsus q̄ est fm̄ i febrē apparēs valde. Et ē in plimo ei⁹ nō hūs ordinē neq; pondus ꝓseuerat ⁊ nō separatur post. xxiij. horas: ⁊ associat ei qđ diximus de dispositionib⁹ eradicabilibus ex antecessione rigoris ⁊ alijs. Et de illis que significant eam ē eius assiduitas ⁊ vehemētia diuersitatis dispositiōis ei⁹ apud augmētū. minuit eni q̄q̄ ⁊ auget vice alia.

De reb⁹ in q̄b⁹ differūt febres putredinis: ⁊ in q̄bus cōueniunt Ca.iiij.

Ebris que ē ꝓpt putredinē cholere mot⁹ f ē tertian⁹ siue sit mot⁹ pricipij paroxismi aut pricipij vehemētie: nisi spes ei⁹ que dicitur adusta cui⁹ motus ē occultus valde: ⁊ ē sicut inseparabilis conclusa. Et tertiana quidem pura ē acuta, ꝓpter subtilitatem materiei: ⁊ eius calliditas ē magna mordicatiua ꝓpter fortitudinem cholere. Sed est salutifera ꝓpterea q̄ cholera est leuis super naturam ⁊ quoniā ipsa facit quietem. Tertiana vero nō pura ē longioris spaciꝫ ꝑ pura. Et pura q̄dem raro pertransit septem periodos nisi ab errore. Continua q̄q̄ consumitur in hebdomada. Et illa que ē ex putredine sanguinis est continua inseparabilis: ⁊ eius calor est plurimus cōmunis cum lentitate nō cum mordicatione cholere: ⁊ q̄q̄ pervenit ad statum in quatuor dieb⁹. Phlegmatica accessionem faciens omni die ē leuis calliditatis per cōparationem ad cholericā longam ꝓpter viscositatem materiei ⁊ frigus eius ⁊ multitudinem eius ⁊ est magnus timoris: q̄n habet parum spacium interpolationis ⁊ quietis: ⁊ quoniā ipsa associatur corruptioni ⁊ debilitati in ore stomachi que non excusat illud ē de illis que attrahunt accidētia mala ex sympcopi ⁊ pulsu cordis ⁊ casu appetitus. Et que de ea ē inseparabilis est res magis similis ethice si non eēt lentitas pulsus quāuis q̄q̄ fiat durus etiam: ⁊ quātum est minus pura ē minoris ⁊ breuioris paroxismi nisi declinet cū parutate sue puritatis ad mliaz.

Quartana aūt est nō acuta ꝓpter frigus materiei lōga, ꝓpter illud: ⁊ fortasse extenditur que de ea pura est anno vno: ⁊ nō pura est breuioris spaciꝫ: verū in ea non est timor: q̄n quietē facit in spacio longo ⁊ quoniam ipa non est talis acutatis quā sequūtur accidentia vehemētia. Et quartana qdem ⁊ tertiana assidua ⁊ interpolata cōsumūtur ꝑ vomitū ⁊ solutionē ventris aut sudore aut ꝓuocationem vrine. In ꝓtinua aūt ꝓsumitur ꝑ hui⁹ fluxum sāguinis narium. Et scias q̄ pricipiū ꝓlongat in tertiana: ⁊ status in cōclusa: ⁊ declinatio in incessiua: ⁊ stat⁹ ⁊ declinatio in ꝓtinua: ⁊ stat⁹ ⁊ declinatio in quotidiana quāuis raro inueniat quartana ꝓtinua: ⁊ quotidiana integre eradicationis. Et febres q̄ non curantur fm̄ q̄ oz ⁊ ꝑpe apostemose ꝓueniūtur ad aresactionē ⁊ ꝑpe in febrib⁹ acutis in quib⁹ oportet ut paciētes eas cibētur: ⁊ nō cibant, ꝓpter intentionem ut ꝓueniat natura sup materiam: aut oz ut dat in potu aqua frigida: ⁊ non dat in potu, ꝓpter intētionez ut nō fiat cruda. ⁊ non succurrit cum extinctione alia: q̄n si fuerit alia intentio ꝙ dicturi sum⁹ in cibatiōe ⁊ dādo in potu aquā frigidā fortior duarū intētionū predictarū ꝓmittat sup eas ambas ⁊ dimittatur observatio illarū duarum.

De significatiōib⁹ accidētiū febriū Ca.v.

Cias q̄ acceptio significatiōnū febriū est f ex regiōe assecdēte ⁊ q̄n fuit: ⁊ ex dispositiōib⁹ assecdētibus ⁊ ex regionib⁹ ⁊ tēporibus ⁊ ex etate ⁊ cōplexione ⁊ ex pulsu ⁊ vrina ⁊ vomitu ⁊ egestiōe ⁊ fluxu sanguinis narium: ⁊ ex dispositiōe febris in rigore ⁊ sudore ⁊ qualitate calliditatis: ⁊ ex paroxismis: ⁊ ex dispositione appetitus: et ex dispositione anhelitus: ⁊ ex coniunctis sicut dolore capitis et vigiliis et alienatione ⁊ inquietudine ⁊ aliis. Febribus enim adsunt accidētia ex quib⁹ significantur dispositiones earū de quibus sunt accidētia significātia magnitudinē earū ⁊ ipsarū parutatē sicut qualitas calliditatis ⁊ quantitas ipsius. Et de ea ē que ē mordicatiua vehemēter ex quo ꝑ⁹ inuadit vsq; ad finē suū. Et de ea ē que mordicat in primis: deide minuitur, ꝓpter resolutionē materiei ⁊ lenitur: ⁊ de eis sunt que mordicāt: ⁊ de eis sunt q̄rum calliditas ē humida: ⁊ de eis quarū calliditas ē sicca. Et sunt accidentia que significant genus earum sicut accidentia ꝓpria cū tertiana: sicut principium paroxismi cū pūctione ⁊ horripilatione ⁊ mordicatione calliditatis in eo. Et accidentia significātia malitiā earum sunt sicut inquietudo ⁊ alienatio ⁊ vigilie. Et accītia significātia dignōē ⁊ indignōē sūt sicut illud quod diximus de dispositionib⁹ vrine. Et accidentia que significāt crisim que dicem⁹. Et accītia significātia sospitatē ⁊ ntrarīū eius dicem⁹ oia illa: ⁊ forme insunt iudicia plurima sicut ille cuius conuertitur color ad plūbeitatē ex albedine et viriditate ⁊ significat frigiditatē humoz ⁊ paucitatē coloris inan. aut excitationē ⁊ inflāmationē: sicut accidit ei cuius cā ē sacietas nauseatiua. Et sicut inequalitas tumitōis faciei ⁊ tornacitas eius ⁊ tenuitas nasi: ⁊ significant aut vehemētiā caliditatis aut subtilitatē humoris ⁊ velocitatē resolutionis eorum ꝓpter amplitudinē pomoz ⁊ motus in seipsis ⁊ exitus eoz a consuetudine. aut casus eoz habent significationes ⁊ res de illis quas dicemus. Et accidē tiū febriū quedā sunt quoz hora est hora status sicut alienatio ⁊ cōmixtio mentis ꝓpter inflationē capitis. Et de illis sunt quoz hora ē principii sicut horripilatio ⁊ frigus ⁊ sicut ꝓfunditas somni que consequitur plim principioz febriū, ꝓpter debilitatē cerebri: ⁊ declinatio caliditatis ad interiora corporis vbi est materia ⁊ multitudo vapoz eleuatoz ab eo p cōmixtionē incipiēte in corpore vsquequo resolvit eos inflāmatio: ⁊ adiuuat illud frigus cerebri in seipso ⁊ frig⁹ humoris qui vult putrefieri ⁊ calefit.

Et res ex quibus scitur dispositio febris ⁊ ex qua specie sit ⁊ sunt dispositio febris in acutate sua: ⁊ sua lenitate: ⁊ dispositio febris in hoc q̄ ipsa accidit a causis ꝓmitiuis ⁊ antecedentibus fm̄ cōditionez predictā. Et dispositio febris adherētia sua ⁊ eradicatione: ⁊ dispositio febris in acutate sua cū rigore ⁊ frigore ⁊ horripilatione: aut eius cōtrario ⁊ quod est ex eo. Et dispositio febris in diuisione sua cū sudore plurimo aut pauco. Aut dispositio preterea regiminis ⁊ etas ⁊ forma ⁊ tēpus ⁊ ars ⁊ dispositio pulsus ⁊ vrine.

Sermo de rigore ⁊ frigore ⁊ horripilatiōe ⁊ fractione Capitulū. vi.

Horripilatio est dispositio in qua iuenit corpus diuersitatē in frigore ⁊ pūctione i cute ⁊ lacertis ⁊ antecedit eā pigritia ⁊ fractio: ⁊ quasi fractio ē maneries eius. Frigus aūt ē ut sentiat in mēbris suis ⁊ dorsis lacertoz suoz frig⁹ purū. Rigor vero est ut nō possit cōtinere membra sua ex ꝓmotiōe ⁊ tremore eueniēte in eis ⁊ motib⁹ inuoluntariis ⁊ fortasse est frigus fortez: ⁊ non sit rigor fortis sicut in febribus phlegmaticis ⁊ quartana. Et de causis vehementie rigoris ē vehemētia virtutis expulsiue in lacertis. Et ꝓpter illud quāto causa rigoris est viscositas est rigor vehementior. Et languis submergitur cū rigore ad interiora. Et scias q̄ humor frigidus est quietus q̄n iā consuevit mēbrū in quo ē: ⁊ quiescit passio eius ab eo quare nō sentitur frigus ab eo. Cū ergo mouet ⁊ spargitur sparsione plurima aut pauca ꝓpter aliquam causarū. s. ꝓpter caliditatē separantē aut aliud patitur ab eo mēbrū qđ erat nō occurrēs ei ⁊ sentit frigus eius ꝓpter causam cōplexionis diuerse: ⁊ tu q̄ dē scuisti hoc in radicibus vniuersalibus scientie medicine. Et multotiēs quidē accidit a phlegmate vitreo sparso in corpore rigor nō perducēs ad febrez: ⁊ q̄q̄ sunt ei periodi ⁊ non est fortitudo eius fortitudo rigoris perducentis ad febrem.

Et materia que facit lassitudinem rigoris per paucitatē suā facit rigorē per suā multitudinē aūq; putrefiat: nā si nō putrefit nō pduck ad febrē. Et q̄q̄ accidit frigus ⁊ rigor ꝓpter subuersionē caloris in corpore cā cibi ⁊ que sūt ei similia. Et rigor ⁊ frigus antecedūt febres: q̄n humor crudus effūditur ad lacertos in primis ⁊ nocet frigore suo per cōparationē ad lacertos: deinde cū incipit putrefieri incipit calefieri. Et q̄q̄ antecedit rigor febres ꝓpter mordicationē humoris ⁊ fortitudinē virtutis expulsiue que ē in lacertis sicut ꝓcussit hō effusione aque calide valde sup cutē ⁊ ꝓpzie cū ē salsus.

Et fortasse fit nocumētū eius qđ mordicat eaz ut refugiat calor: innatus ad interiora ⁊ dūctur frigor aēr fit cū mordicatione caloris frigus quasi frigus dicitur. Et mordicatio quidē caloris ē apud pānicula tegentē interius. Et quādoq; accidit rigor ꝓpter ea quia refugit calor ad interiora sicut fit in apūbus intrinsecis. Et quādoq; significat rigor ⁊ hō horripilatio sanitatē in febrib⁹ inseparabilibus: q̄n significāt q̄ materia expellitur in venis ⁊ egreditur: verū quādo nō ē cū digestione ⁊ in hora cretica: et nō sequit eā lenitas ē significatio q̄ expulsio illius quantitatis nō ē: q̄n virtus ē vincēs: imo q̄n materia multa expellit, ꝓpter multitudinē suā. Et derigore ē qui significat morē: ⁊ est ille quē sequitur debilitas virtutis ⁊ casus caloris innati ⁊ siccitas.

Horripilatio vero fit ex causis paucioribus causis rigoris: ⁊ cōmotio aie ⁊ periodi idicat periodū. Et senū quidē febres sunt sepulte. Et q̄q̄ ē cā in profūditate febris grossitudo in visceribus quare resupinetur sebriens ⁊ extendat pedes suos ⁊ tangantur viscera sua. Et quādo denigratur lingua febrientis cū alleuiatione febris tunc febris eius ē sepulta. Et quādoq; associat febri paralysis: ergo curetur febris in primis: ⁊ de eis que ꝓueniūt illis ē siruꝑus acetosus punctus cū geleniabi ⁊ aqua ciceris cū oleo si tollerat febris. Et ratio capitis ē ex eis que inspirant cutē eius: quare reuertuntur vapo-

res ⁊ sit fortis febris.

De intentione ad curatiões vniuersales febriū pntredinis. Capitulum vij.

Cias ꝙ intentio in medicādo has febres ē
qñq̄ vertī ad partē febris quare ē necessārium ut infrigidēt ⁊ humectēt: ⁊ qñq̄ ad partē materiei vbi necesse ē ut maturet vel digerat: aut necesse ē ut euacuet. Et digō quidē in grossa ē equatio eius cū subtiliatiõe. In subtili ē equatio eius cū ingrossatiõe. Et qñq̄ cõtraria sūt illa que requirit febris de infrigidatiõe ⁊ illud qđ requirit humor ꝺ digõne ⁊ euacuatiõe ⁊ resolutione. Qñq̄ enī ē digestiuū ⁊ euacuatiuū calidū imo ē ꝛ plim ita: ⁊ tūc oꝛ ut obseruet magis timoꝛosa ⁊ vna duarū rerum. Et forasse cõtrariū est illud qđ ꝓuenit febri de infrigidatiõe cū eis que sunt sicut melones ingi ⁊ reliq̄ olera ei qđ cõuenit materiei de minoratiõe: quare ꝓhibet illud dare ea in potu nisi vbi nõ ē materia. Et oīno sollicitudo sit ut post ponat aqua fructuū vsq; ad hebdomodā: ⁊ sit cõtentus aq̄ oꝛdei. Et oēs fructus nocēt febricitãtibus cū dubitione sua ⁊ coꝛruptiõe sua in stõ. Et multoties quidē inuenit res que digerit ⁊ subtiliat ⁊ infrigidat cū euacuatiõe sicut sirupus acetosus. Et scias ꝙ febris qñq̄ ē tāe vehemẽtie ⁊ acuitatis ꝙ nõ licet vti regie cause: immo indiget infrigidatiõe vltia: ⁊ ꝓpter cū nõ inuenius virtutē fortē resistentē tollerantē. Ꝺ si inuenis eā resistentē tollerantē abscinde cām ⁊ expelle hūrē ⁊ abscinde cibū ⁊ nõ infrigides infrigidatiõe q̄ ꝙ habeat resolutionē. Ꝺ si inuenis virtutē deficiētē lis occupatus in equādo cõplexione ꝓtariā ei: q̄re infrigida eā ⁊ vlusifica virtutē cū cibo. Luq̄s sit fortis ꝙ vinificatione sua ⁊ vincit ꝓtariū suuꝫ redi ad causam. Et cū tu infrigidas de ifis febribus tūc nõ infrigides eā cū eo i quo sunt stipticitas ⁊ exsiccatio sicut sunt trocisci infrigidãtes nisi post purgatiõem ⁊ euacuatiõnē. Et scias ꝙ cura febris putride est diuersa a curatione febrū ethice. Curatio enī ethice est cõtenta sup ꝓtarietatē egritudinis ⁊ curatio febris putride nõ ē ptenta sup ꝓtarietatē egritudinis tñ: imo sup ablesiõnē caule eius: quãuis illud qđ ē cõueniẽs egritudini ⁊ abationi sit amicū virtuti ex parte sui. s. virtutis ⁊ inimicū virtuti ex parte qñ ē amicū inimico eius: ⁊ ē materia quare ē adiuuās vtriq̄ earū: quãobrē indigemus in regie eius cā none ē. Et nos singulare ca. et si deus voluerit faciemus. Scias ꝙ nõ ē tibi ꝓssibile curare febrez nisi cognoueris eā: ꝙ si ignoꝛaueris tūc subtilia regiñ ⁊ ꝓuide ne occurrat paroxismo nisi vētre hēat vacuū. Et nõ moueas in die paroxismi aliqd quātuꝫ ꝓssibile ē tibi nec̄ę cures febrē. Et oꝛ ut obserues in oibꝰ illis dispõem virtutis: ꝙ si fuerit fortis ⁊ fuerit illud qđ vincit sanguiſ: aut cum humore qui vincit sanguis tunc phlobotomia est magis conueniẽs ⁊ ꝓpter cum vrina ē rubea grossa nõ citrina ignea ex qua timeatur apud phlobotomiā victoria cholere ⁊ acuitas eius: deinde sac sequi phlobotomiā solutiõem vētris subtilē, ꝓpter si fuerit illic sicelas cū eis que sunt sicut aqua oꝛdei ⁊ alliracost pauco ⁊ aqua oꝛdei cū sirupo acetoso. Et si natura non fuerit lenis: adde in eo qđ ē siē siracost qđ sit sicut sirupus vio. ⁊ sit vltimitas lenificatio nõ fluxꝰ vētris ⁊ nõ solutio laboꝛosa. Et magis dulcedū ē apud me administratio clisterio ꝛ fm vltimitatē qua indigetur in virtute. Et de clisteribꝰ cõis inuamẽti lenibꝰ est clistere factū ex oleo viol. ⁊ succo folioꝝ lactuce ⁊ vitello ouī: ⁊ zuccaro ru. ⁊ baurac. Cū ergo lenieris hac lenificatione: forasse indigebis eo debilioꝛe ꝗ illo quo idiguisti ī ꝓncipio. ⁊ illō ē qñ nā ē obediēs deinde fac ipm sequi ea que vrinā, puocēt: sicut sirupus acetosus decoctꝰ cū radice apij ⁊ similibꝰ: deinde fac ipm ꝛsudare ⁊ aperi meatus eū illis in quibꝰ nõ sit calor fortis sicut cū inunctione ex oleo camillino ⁊ frictione cū vino albo ⁊ cū aqua dulci tepida. Et si febris fuerit acuta nõ iuenis excusatiõnē ab inunctione ⁊ embrocatione. Ꝺ si iuenis humoꝛē in primis declinare ad stõm fac vomere cum eis in quibus nõ sit diuersitas cõsuetudinis imo cū eis que sunt sicut sirupus acetosus cū aqua calida cū natura monet humoꝛē ad vomitū ⁊ ñ. diuersifices eā. Ꝺ si fuerit illic declinatio ad intestina ⁊ senseris rugitū ⁊ descẽsum fecis: tūc adhibe qđ soluat ventrē. Et ꝓhibe eū a somno in ꝓncipijs febrium, ꝓpter qñ ē hoꝛripilatio aut frigus ⁊ rigoꝛ: qñ ꝓlongat super frigus ⁊ rigoꝛ: ipsa nāq̄ exprimit materias si fuerint cũtes ad quedā viscera ⁊ ꝓhibet digestionē humoꝛ. Et apud declinationē vero est iuuatiuus valde ⁊ forasse nõ nocet apud stam. Et nõ ꝓhibeas ei aquā frigidā nisi fuerit humoꝛ: qui est in eo crudus ⁊ grossus: tunc eni ꝓhibet digestionē.

Et scias ꝙ qñ phlõnia iuuat: deinde vteris via mala tūc nõ purgat. Humoꝛes aūt cholerici digestio ē ut cõuersus a subtilitate fiat ꝓssus: ⁊ aqua quidē frigida facit illud nisi sit stomachꝰ aut epar debile aut frigidū aut sit in visceribꝰ apostema aut sit in visceribus doloꝛ: aut sit complexio eius pauci sanguinis aut caliditas eius innata debilis quare debilitatur post potū aque frigide. Aut sit nõ cõsuetꝰ potare aquā frigidā sicut illi qui sunt de regiõe calida illi eni spasmantur velociter ⁊ associatur eis singultus ⁊ extenuatus est de hac summa. Ubi autem materia calida aut grossa iam digesta est ⁊ corpus est carnosum ⁊ caliditas innata exuberans ⁊ virtus ē fortis ⁊ viscera sana non frigida eoꝝ complexio radicalis non insueta aque frigide: imo assueta aq̄ frigida valde: tunc aqua frigida ē melioꝛ res. Ꝺ multotiens enim adiuuat ad expellendū materiam cuꝰ solutione nature: aut per vomitū aut per vrinā aut per sudoꝛē aut per omnia illa quare fit statim ut sanetur. Et quãdoq̄ dat in potu medicꝰ de aqua frigida infirmo quãtatē plurimā adeo donec color eius fiat viridis ⁊ tremat que sit saltem perueniens vsq; ad eminam vnam ⁊ dimidiam. Et forasse cõuertitur febris ad phlegmaticam ⁊ forasse ꝓstat

mā ⁊ expellit materiā cū sudoꝛe ⁊ vrina ⁊ fluxu vētris ⁊ est sanitas. Et qñq̄ ite sunt quedaꝫ ꝓhibentia: deiñ timet malitia calitatis ⁊ sitis ⁊ existimas ꝙ peruenit eaꝫ ad articitatē vel extenuatiõem non ꝓhibeas aquā frigidā: nā addito apatis ⁊ cruditas eiꝰ melioꝛ est ꝗ extenuatio. ⁊ sirupꝰ qdē acetosꝰ qñq̄ etiā sedat sitim ⁊ incidit ⁊ soluit ⁊ nocumẽtum ipius apati non ē plim sicut nocumẽtū aque ⁊ non est ei vis aggregandi materiaꝫ ⁊ insissandi eā: Et similit iuled plime ꝓmixtõis Et cū nõ licꝫ ut bibat aquā frigidā ⁊ fit andaꝛ ꝙ eā: timeat ꝙ non faciat accidẽ contrictõem poꝛoꝝ ꝗre fit causa febris alterius cu euentu opilatõis alterius: ⁊ forasse erit vehemẽtioꝛ prima. Et qñ obuiat mẽbro debili corrũpit opationez eius ⁊ mlriõtiés facit deglutinatõem difficilē ⁊ facit difficultatē anhelitus ⁊ facit accidẽ tremoꝛem ⁊ spasmũ ⁊ debilitatē velice aut renis aut colõ. Et ille quē plim oportet ex eis, phibē a potu aque frige est cui nocet in sanitate sua: imo cū videris calefactionē sõtenu ⁊ ꝓlonez calidā ⁊ siccā ⁊ euacuauẽtis tūc qñq̄ cõcedes infusionē fieri in aqua frigida apud declinationē ⁊ appitionē digestionis ⁊ euõnem: hũoꝝ ⁊ nõ est malū ut admistret balneum ⁊ potus vini ꝓmixti subtilis ⁊ inunctio cū oleis lenificatibꝰ. Et cū admiraueris canones ꝑdictos in ꝓncipio accẽtium febris: tunc oꝛ post illud ut tu occupis in digestione ⁊ eũatõe q̄ nõ ē fm semitã mioꝛationis ⁊ deseccationis: ⁊ cũ diximus eam: imo fm semitã absciſiõis causę. Et non euacues materiā indigestaꝫ in calido aut frigido nisi ꝓpter necessitatē. forasse enim multiplicatur eũatio hũoris nõ ꝓueniens ad stanū q̄ digestõné vt euacuet. Et forasse nocet eũatio maturationi. Et fõrasse ꝓmiscet cū ea malignū cū bono: ꝓpter q̄ mouetur malignā ablaꝫ digõne sua. Et tu non auscultes virū qui existimabat ꝙ intentio in digerendo ē subtiliare ⁊ hũoꝛ calidus est subtilis: q̄re non ē necesse ut subtiliet. Res eniꝫ sic dixit: imo inẽtio in digerẽdo est equare substãtiam materiei ita ut fiat ꝓparata ad expulsionem facilẽ ⁊ subtile ibidē ⁊ grossuꝫ fixum ⁊ viscosū adherens: totū illud nõ ꝓparatū ad expulsionē facilem: imo est necessariū ut insissetur subtile: ⁊ subtiliet ꝓssū paulatim: ⁊ incidat viscosuꝫ Et si vir iste non audiuisset in sermone antiquoꝝ de digestione aliqd anteq̄ dixissem illud ⁊ rememoꝛa ret dispõnis digõnis humoꝝ fixoꝝ, s. qꝛ qui de eis subtilis ē indiget ut insissetur ⁊ q de eis ꝓssus est indiget vt subtiliet: opõtet ut sciret hoc per illō Et qꝛ nõ oporuit ut in seipo ꝑsideraret ⁊ diceret: quare vrie in febribus acutis non habẽt in ꝓncipijs eaꝝ sedimen: deinde fiũt habentes sedimẽ: ⁊ an sedimez laudabile est aliqd nisi hũoꝛ faciens egritudinẽ qui iaꝫ digestus est. Quare ergo ñ expellit in ꝓncipijs egritudinis ad salutẽ si est subtilitas vltimuꝫ quod intendit in digestione. ergo necessariũ est ut sit in ꝓncipio febrium sanguinis ⁊ cholere sedimen laudabile Si autem nature non est ꝓssibile expellere illā sup fluitatẽ nisi post hoꝛam in qua fit ꝓparatio ad expellendum in vrina tunc similiter oꝛtet ut sciaꝫ q̄ arti euacuare humoꝛē ante illam hoꝛam in qua apperet digestio in vrina est inconueniens aut difficile malū. Et forasse mouet ⁊ non operat vltime: ⁊ fõtal se miscet maliguꝫ cum bono. Et esset melius homini huic ut bene opinaret de illis qui fuerũt sicut Bal. ⁊ Hypo. in eis que scripserunt de hoc ⁊ valde attenderet: ⁊ tunc rediret ad ꝓtradictõnem: q̄ omis cõtradictõ in ꝓmis cum est super veritatem est executus. vez melius esset et ut non ꝓsideraret in cõsideratione sua. Et opinoꝛ ꝙ raro huic viro acciderunt experimenta que ꝓfuerunt in hoc capitulo ⁊ acqꝛuit in eis Et huiusmodi quidē experimentis que non sunt fm canones accidit eis ut nec vnuꝫ eoꝝ sit signũ: hoc nāq̄ est conueniens. Cum autem materia est plurima mobilis permutabilis de membꝛo ad membꝛuꝫ: ⁊ existimas ꝙ non est spacium in digestione eius aut forasse accidit ex ea apostema pleureticum ⁊ aliud si dimittatur faciet cadere in timoꝛē ante tempus in quo exspectat digestio equalis ꝓculdubio: tūc est necessaria euacuatio eius: timoꝛ enim in hoc est minoꝛ quā timoꝛ in illa: ⁊ cum hoc natura mouet ad expellendum eam, ꝓpter multitudinem sui nocumẽti. Cum ergo adiuuat natura conuenit ei adiutoꝛium vltimũ: quare non est excusatio eius. Et scias ꝙ phlomia qñ est intentio sanguinis non est ex genere eius in qua expectatur digestio expectatione que est in solutiuis: ⁊ non expectatur digestio nisi in humoꝛibus alijs. Et cū postponit phlomia in principio egritudinis non amplius est ei intentio ⁊ forasse interficit ꝙ aduentū debilitatis virtutis.

Et similiter si times victoriam humoꝛis: magis necessaria cautela est eu acuatio. Et si non est digestꝰ non moueas nisi in principio: apud statum vero si moueas aliquid donec vincat natura ⁊ digerat.

Et si ꝑa non mouet mouet tu hoꝛa motus eius: ⁊ si ꝑa mouet aut mouit tunc dimitte eam ⁊ operationem eius. Et hoc est illud quod nominauit Hypo. furiositatem vbi dixit: Oꝑtet ut admistretur medicina soluriua postq̄ digerit egritudo. In ꝓncipio autem egritudinis non oporet ut admistretur illud nisi egritudo sit furiosa. Et forasitan non est scõm plurimuꝫ furiosa. ⁊ talis est ista euacuatio necessaria que nõ est in hoꝛa sua sicut cibatio necessaria que non est in hoꝛa sua. Et proportio istius euacuationis ad cessandum ex malitia materie est sicut proportio illius cibationis ad prohibendum virtutem a casu suo. Cum ergo exerces euacuationem tunc considera hoꝛam interpolationis aut hoꝛam ipius tempoꝛis aut frigiditatem hoꝛam que est in die. Et non euacues per fluxum ventris in die periodi: nec̄ę phlobotomies. ⁊ non agas cum euacuatione artis contra partem euacuationis nature. Et non diminuas humoꝛem per rem que facit statim habitudinem motus periodi. Et omnino caueat a regimine grosso in hoꝛa periodi ita vt

non declin potu aqua ordei zucca? nz suleb ut non frangat ploduz cū ꝓstrictōe meatuz: qñ est timor: imo aduna. dicit nāq; hyp. Medicus adiuto: ē natura nō impediens eaz. Et oportet ut sciās q; mīsioni eius indigeat medicina forti debili. Cuius fortitudo ē ex hoc q; soluit hūoꝛē viscosū. ꝛ ipius qđ debilitas est ex hoc q; facit ascellare semel aut bis. Et nō eua cuet plim simul ita ut nō cadat virtus. Et ꝓsilui qđē mēti in phlomia ē ut dimittat quātū possibile est.

Si aūt non est pose: tūc mīltiplicatio numeri ē melioꝛ: mīltiplicatōe ūntitatis. opōtet enī ut nō eūctur lāguis multū subito: qñ cūatur mltū de eo cuius nō est necessaria euacuatio. Et nō est in sanguine excusatio ad eūationes gbus forte indiget ꝛ debilitatur virtus a resistēdo in crisibus expectatis. Et sciās q; qñ aggregat dolor capitis ꝛ febris: tunc curatio febris ē dignioꝛ. Et sciās q; dolor capitis qñq; facit redire febrē declinata ad augmentū: qđ oportet ut sedeat. Et cū infans lactans febricitat: tūc oꝛ ut rectificet lac matris eius. Et qñ fuerit vrina icteritia in febre significat apostema. quare est curatio dare i potu aquaz ordei aut sirupuz acetosi. Cū ergo accescit febris intenno sit ad apostema. Et qñ fuerit cū febre colica nō apiet via in dando in potu aquā ordei: imo ius galli ꝛ leni ius ꝛ mltiplica vncu ositatē eius: deiū det in potu aqua ordei si necesse fuerit.

De solutiuis vero ē potio facta ex tamarindis ꝛ teneriabin ꝛ siracost. Et qñq; ponit in ea aqua lubleb ꝛ qñq; ponit in ea cassiafi. ꝛ foztasse ꝓcit desuper scamonea. ꝛ foztasse dat in potu scamonea sola i tuleb. ꝛ foztasse ē necessariū administrare ea q; fuit lic aloes: qñ materia ē grossa. Et melius qđ ē ut abluat et nutriat cū aq̄ endiule ꝛ aqua solatri: deiū fiant ex eo pillule. Aſ yrabolanos ỽo citrinos qđā admistrauerūt ſz nō inuenit ab eis intētio ſm quā opent: constringūt. n. pozos eoꝝ post solonē vētris ꝛ exalpant viscera eoꝝ. q; si fuerint necessarij tūc post digestōez integraz. Et aq̄ duoꝝ granatoꝝ ē maxime tuam. ꝛ expressa cū pulpis amboꝝ. Et qñq; in horis de solutuis q̄ fuit ex violis ꝛ scamonea ita ut de violis sit ūtitas auf. i. ꝛ de scamonea usq; ad siliquā. i. ꝛ quā doq; ponit in eis paꝛ mente. Et qñq; fit ex infrigidantibus extinguenb⁹ medicina in qua ponit scamonea sicut pille huiusmōi: ℞ .coꝛiandri ſpodii roſ. añ. ʒ. 5. cāfore tosngi. i. scamonee xii. ptē. ʒ. i. ꝛ usq; ad sextam ptem eius: ꝛ detur in potu eis. Aliud: ℞. siracost. ʒ. ii. terenjabin. ʒ. v. succi pomoꝝ de semine succi cidonioꝝ partes eq̄les coꝛiādri huīdi. vi. ptez vnius. aggrega succos: ꝛ submerge in eis siracost et terenjabin: ꝛ insiccet cū eis donec fortasse coagulet deiū sume canfore pōdus sexte. ʒ. i. ꝛ medietas sexte scamonee. ʒ. i. ꝛ pone siracost sup ignez ꝛ pulueriza desup canfora ꝛ scamonea. Et ſeruent ne resoluāt cum vapoꝛe: deinde dimittat donec coagulet per se cū facilitate ꝛ dosis eī sit a. ʒ. ii. usq; ad. ʒ. ii. ʒ. 5. ꝛ ē possibile ut fiat ex terenjabin ꝛ siracost ꝛ zuccaro tabarzet: natif. i. forme que sunt sicut penidie. ꝛ ponit in ea scamonea ꝛ canfora ſm ūntitatem que cadit in una potione eī⁹: ꝛ canfore usq; ad tosngi. i. scamonee usq; ad sextam. ʒ. i. q̄re sit tunc anime non horribile. Et febricitans quidem in estate febre frigida non ingrediatur domū venti ꝓpter quādo sudat: vt non conuertatur materia resolutione sua. Et trocisci quidē non sunt conuenientes principijs haruz febrīū. nisi post digestionem ꝛ euacuationem. Et trocisci quidez sunt magis conuenientes ei cuius ibzis est adherēs in suo stomacho: quasi ipa sit ebrica. Et dimissio cōsuetudinis in regimine suo sēnē quādoq; febrem ꝛ non est tantuz nocumentū quoniā causa eī⁹ ē dimissio cōsuetudinis in regimine.

De cibatione febricitantium in generali.

Capitulum. viii.

Cias q; ꝓuenientioꝛes cibi febricitantibus sūt cibi hūidi ꝛ ꝓpie cui⁹ ꝓplo ē humida ex infantib⁹ ꝛ grossis: ꝓueniūt enīz ex hoc q; assimilant ꝓponi: ꝛ ex hoc q; sunt ꝓtrarij egritudini. Cuiz accidit febris ꝛ natura est sicca: nō cibes penitus dū non egredit pfecte fer. Et oportet ut occurrant eis poꝛimi ꝓdici ꝛ poꝛimi qui sunt foꝛtes ventribus ipoꝛ vacuis in quibus non sit cibus omnino: nam si cibati fuerint in illa hoꝛa occupabit natura in digerēdo ꝛ dimittat digerere ꝛ expellere: ꝛ ꝓfirmabit egritudo ꝛ plongabit: Et ꝓpē illō oportet ut postponant cibatōez usq; ad declinationē ꝛ in eo qđ est post ipam. Et si accidat forte ut hoꝛa declinatōis sit hoꝛa ꝓfluetudinis in cibo: tunc est melius ḡ esse potest. Et sciās q; đ cibatōe ꝛ regie est qđ est subtile valde: ꝛ de eo quod est grossū valde: ꝛ de eo qđ est inter illa: ꝛ est ꝓ eius declinatio ad subtile plus ꝛ pars eius declinat ad ſpissum plus: ꝛ subtile vltimū in subtilitate ē ꝓhibitio cibi: ꝛ grossū valde ē administratio ciboꝝ sanoꝝ hoim. ꝛ illi qui sequūt la cī⁹ subtile qđ ē medīū est ut sit ꝓtentus in cibo succo granatoꝝ ꝛ uleb subtili valde: ꝛ post ipm aq̄ oꝛdei subtila: ꝛ post ipam aqua oꝛdei grossa. ꝛ de oleribus frigidis ꝛ hūidis sicut atriplices ꝛ spinachia ꝛ bliti ꝛ lisia: ꝛ postea kist oꝛdei sicut est: ꝛ est mediuz.

Et illi q sequnt latus grossi sunt galli ꝛ galline extremitates. ꝛ subtilioꝛes eis sunt alcubugi ꝛ pulli. ꝛ subtilius eis sūt alcanzi ꝛ ouа soꝛbilia pauca subtilia. ꝛ pisces pui. ꝛ subtilius eis sunt kist oꝛdei sicut ē ꝛ subtil⁹ eo panis simile solutus i aqua bū ffa solutiōe bona subtili. Grossiuz aūt est cibus fortis altracugizar: grossius aūt cibus foꝛtioꝛ est eo. Et kist qđē oꝛdei ē bonus cibus. ipm enīz aggregat ad glutinationē digōnē suā ꝛ lenitatē ꝛ planitiē ꝛ lubricitatē et absterſionez ꝛ hūectatōez ꝛ ꝓtractatē febris ꝛ sedationez sitis ꝛ velocitatez penetratōis ꝛ ablutionem ꝛ non est in eo ſtipticitas: quaꝛ ꝓpter nō reſidet neque figitur in poꝛis ꝛ meatibus: quamuis sint constricti ꝛ non est in ea adherentia cum incidit per meri ꝛ foꝛtasse abstergit spissuz phlegmatis: ꝛ quando bona sit eius decoctio non ustat omnino. Et antiqui qđ ꝓsi sunt vbi necessaria est subtiliatio regimi nis subtilioꝛis: regimine quod est kist oꝛdei ꝛ aqua eius ꝛ aqua mellis plurime aque quoniam nutriūt

tum eius ē paruū: ꝛ q; ipsa facit penetrare aquam: ꝛ eius humectatio ꝛ absterſio ꝛ eius apertio ꝛ prouocatio eī⁹ est multum ꝛ caliditas eī⁹ est contracta. Et ipsa. ꝓcul dubio qñq; addit in virtute additionē quandaz quāuis sit parua: ꝛ sequatur eam sirupus acetosus de melle: sed ē grossioꝛ ꝛ nutribilioꝛ ꝛ foꝛtioꝛis incisionis ꝛ absterſionis: ꝛ nō est in eo ꝛ calefactione de nocumēto viscerum calidosū quod est in aqua mellis. nūc autē mel canne quod ē zuccarū ꝛ ꝓpie mundificatum ē melius melle apis: licz eī⁹ absterſio sit minoꝛ absterſione mellis: ꝛ similiter sirupus acetosus de zuccaro. Et sit sufficientia in siruꝓo acetoso: sed foꝛtasse faciet incurrere rasurā in estinoꝛum: ꝛ hoc qdem timoꝛosum ē in egritudinib⁹ acutis. Et nos ponem⁹ aqueoꝛdei potationē ꝛ sirupi acetosi sermonē singularem. Et subtiliationē qui dem regiminis egri significat natura materiei: ꝛ possibilitas nature in digerēdo ipaz ꝛ resoluēdo ꝛ euacuādo eā. Et dignioꝛ hoꝛarū ad subtiliationem est status: hic enim ē vehemētia occupationis nature in pugna materiei. Et non oportet ut ab ea recedēs occupet re alia ꝛ ꝓpie apud crisim: ante vero illud pugna nondū est cōfirmata. Et de illis que significant ꝛ facium puenure ad subtiliationem: est ut si sit necessitas ꝓhlobotomie aut resolutionis ventris aut clisteris aut sedationis doloꝛis: tunc oportet ut des operā ad cōsumandā illā necessitatē: deinde cibā si necessari⁹ est cib⁹ nisi sit ꝓhibēs aliud. Et ingrossationē quidē regiminis significat uel requirit vtus Et dignioꝛ hoꝛarū ad ingrossandū est hoꝛa in qua virtus nō est valde occupata in materia: ꝛ ē principium egritudinis. Et oportet ut succurraī nocumēto illius ingrossationis ei sparsione qñ est leui⁹ super virtute uerum. Et estas qdem ꝓpter suā resolutionem indiget additione cibationis ꝛ iepatiōis eī⁹ naz virtus nō sufficit ad digerēdū illud quod multum est semel. Et qñ resolutio in ea est ꝓ sparsionē tunc oportet ut cambiū sit per ꝓsarsionem. Et ihyeme ē res cōtrario: qñ ꝓpter paruitatē resolutiōis eius nō facit indigere cībio multo. Ampli⁹ si multum decerit cībum subito erit tollerans ipsum ꝛ foꝛtis apud expulsionē eius. Et autūnus quidē est tēpus malū: ꝛ ꝓpter hoc oporet ut subtilietur i eo inter cōseruationē virtutis ꝛ inē infrigidationez materie: ꝛ sparsere paulatim eo ē melius: ꝛ ꝓpriꝰ sparsere cū debilitate virtutis est melius egro. Et scias q; si nō esset illud quod ꝓtinet virtuti esset magis necessarū ut subtiliaretur cibus vltima subtiliatione: sed virtus nō suffert illud ꝛ deficit. ꝛ cum deficit nō valet curauo. Curans enīm sicut sciusti est virtus non medicus: quoniaz medicus facit pertinere instrumēta ad virtutē. Et cum intellexeris hoc tunc oportebit ut consideres. naz si egritudo fuerit valde acuta ꝛ illud ē ut sit status eius ꝓpinquus ꝛ existimaueris q; virtus nō deficiet in hoc tempoꝛe quod ē inter ꝓncipiū eius usq; ad statum eius alleuiabis occupationē a virtute ꝛ incitabis eam super materiam: ꝛ nō faciss eam occupari in cibo spisso: imo subtilia regimē statiui eā dimissione cibi omnino ꝛ ꝓpie in die crisi. Et si videris egritudinē acutam nō valde imo acutā absolute tunc oportebit ut subtilies regimē nō in vltimo nisi quādo statū in die crisi propie: nisi ꝓpter cansam maximā. Et si videris egritudinē cholericā aut ꝓpinquā chronice nō subtilies regimē. virtus eni non saluabitur usq; ad statum subtiliationis regiminis. Verū: est nobi necessarium cū hoc in omnib⁹ ꝓceibus ut sit principiū tui regiminis grossius: ꝛ postremū tui regiminis ꝓueniens ad statum subtilius: ꝛ gradatim ꝓcedas in eo quod ē inter illa ita ut virtus sit ꝓncta usq; ꝓpe statum. nūc enīm intēde super materiam: ꝛ si non sis occupatus in ako. Et quādo scis q; virtus est foꝛtis tūc foꝛtasse necessariū facit dispositio: ut sis contentus uleb solo ꝛ si non plus saltem hebdomada vna. ꝛ ꝓpie in febribus apostemati. Cū si timueris debilitatem sis cōtentus aqua oꝛdei. Et cū ambigua sit tibi dispositio in egritudine ꝛ non cognoscis eā tunc ut declines ad subtiliationē est meli⁹ q; ut declines ad additionem ꝛ te obseruante virtutez ꝛ tollerantiaz. Et illius qdem qui existimauit q; cibatio in febre acuta est melioꝛ: qñ non ē intentio in digestione ꝛ in euacuatione cū volueris faciat id natura: aut nō faciat: erroꝛem iā te scire fecī: imo qñ times casum virtutis nunc cibatio ē melioꝛ. Et de coꝛpoꝛibus sunt coꝛpa cholerica q̄ requirūt regimē diuersum ab illo quod diximus: ꝛ ꝓpie quando sunt assueta cōmestioꝛe plurima: ipsi enī cum nō cibantur saltem in ipso ꝓncipio febris: imo in hoꝛa q̄ est ꝓximioꝛ ea: ꝛ ē hoꝛa status nō vacue sūt dispositiones eoꝝ a duab⁹ rebus: qñ cum ipsi sint debilium virtutū supuenit ei syncopis ꝛ moꝛiūtur in paroxismo. ꝛ si sunt foꝛtiū virtutum cadūt in extenuationez ꝛ apparēt sup eos signa ariditatis ꝛ ex minoratione naū ꝛ ꝓfundatione oculoꝝ ꝛ q; tēpoꝛa sūt depressa: ꝛ foꝛtasse superuenit eis syncopis ante illud ꝓpter illud quod effūditur ad stomachos eoꝝ de cholera mozdicatiua. Et sūt de hominib⁹ qdam qui sūt exuberantis carnis: sed cū abscindūt ab eis cibus debilitātur ꝛ extenuationē incurrunt: quare nō tollerant ꝓhibitionem cibi. Et ois cui⁹ calor innatus foꝛtis ē valde aut plurim⁹: aut calor innatus ē valde debilis non potest dimittere cibuz Et de eis sunt quibus accidit dolor ꝛ lesio in stomacho ꝛ dolor capitis ꝓpter cōmunitatem: ꝛ isti sunt de hoc genere. Et istis foꝛtasse sufficit aqua oꝛdei: et foꝛtasse egent ut misceant succū granatoꝝ ꝛ similia illi ut confoꝛtetur os stomachi. Et qñq; ē nobis necessarium ut faciamus eos vomere cuz facilitate ante cibum. Et in plurimis istoꝝ si debilitantur ꝛ ꝓpie si superuenit eis syncopis: causa non ē vehementia debilitatis: imo effusio materie ad os stomachi. Cum ergo sumunt in potu sirupum acetosum permixtum cum aqua calida multa aut vinuz permixtuz cum aqua multa euomūt in vomitu humoꝛes cholericos ꝛ virtus eoꝝ sit foꝛtis. Cuiz cibatur aliquo robub stipticoꝝ sedantur. Et

senes quidez ꝛ debiles ꝛ infantes sunt de genere eoꝝ qui non tollerāt famem. De pānis vero senibꝫ sunt qui non sunt vehementis tollerantie famis et sequūtur eos adolescētes: ꝛ ꝑptie habentes solida membra amplas venas in aere frigido. Et multotiens quidem errat medicus in huiusmodi egrotis ſm alium modum: quoniaz ipse ꝓhibet eis cibū in principio rei: ꝛ quando appꝛopinquat ſtatus et sciunt q̄ cadit virtus cibant in illa hora necessario. Jam vero ergo erraverunt duodis modis: ꝛ si ipsi cibarent eos in principio esset error: alle ignorātia infra hunc errorem. Et accidit istis egris ut accidat eis catarri nausciatiui et cholerici et vigilatio ꝑpter resolutionem ꝛ pānationem digestionis ꝛ inquieti sunt ꝛ alienātur ꝛ coartantur materie ꝛ virtutes eorum: ꝛ multiplicantur ipsorum vapores quare audiunt id quod non est tremunt ꝛ citantur uel saliūt ꝛ permutantur in lectis ꝛ imaginantur quod non ē ꝛ tremunt uel saliunt labia eorum inferiora ꝑpter dolorem oris stomachi ꝛ contristantur animeeorum ꝑpter grauitatem materiei.

Canon in dando in potu aquam ordei ꝛ sirupū acetosum Ca.x.

Qua ordei quedam est in qua non est de
q corpore ordei nisi quod est sicut virtus et forma: ꝛ non est ei introitus in curatione aut fiditia in iuuamento nisi quando est complete decoctionis. Et que de ea est melioꝛ est ut sit aque quantitas sacratati. xx. ꝛ ordei sacratati. i. ꝛ sit iaz reducta ꝓpe ad. v. ꝛ assumatur illud quod de carubeum est ꝛ subtile. Hoc enim est subtile cuius nutrimentum est minus ꝛ cuius humectatio ē maioꝛ ꝛ ablutio eius ꝛ extractio superfluitatum ab ea et digestio facta ab ipsa est multa equalis. Et de ea est in qua ē aliquid de corpoꝛe ordei ꝛ farina eius. Et magis dilecū mihi in huiusmodi est ut non sit plurimū decoctum: imo ſm mensuram que auferat inflationem: ꝛ non peruenīat ad hoc ut faciat ipsam viscolam vehementer. Et huiusmodi quidē est pluris nutrimenti ꝛ minoris ablutionis ꝛ digestionis. Et accidit ei multotiens ut aceteꝛ in stomacho frigido in substantia sua: ꝛ si sit in eo calor: extraneus multus de malitia complexionis. Et aq̄ quidem ordei quandoq̄ est decocta ex ordeo ipso sicut est: ꝛ quandoq̄ est excoctacatum. Et melioꝛ quidem sirupus acetosus apud me ē ille in quo ponit zuccarum in vase: deinde funditur super ipsum aceum fortę quod sit de vino tante quantitatis ut eleuētur super dorsum zuccari: imo dimittat ipsuz discoopertum: deinde ponuntur sub vase carbones quieti ꝛ cinis calidus donec liquefiat zuccarum in aceto sine ebullitione: deinde colligitur sumpta et dimittitur vna hora cum multo calore donec nusceatur zuccarū cuz aceto: deinde funditur super ipsaz aque quantitas duoꝝ digitoꝝ ꝛ dulit vsq̄ ad ſpissitudinē. Et aggregare sirupū acetosū ꝛ aquā ordei simul est illaudabile: quoniam corꝛupit aquam ordei ſm plurimum. Et non oportet ut detur in potu aqua ordei cū siccitas nature adest: imo ante ipsam fiat clistere. Ꝯ si aceteꝛ in stomacho detur in potu quod de ea ē magis subtile. Ꝯ si acetat coquat cum ea radix apij ꝛ eius simile. Si vero aceat uerū tunc necessarium ē ut misceat aliquid piperis cū ea ꝓptie qm̄ materia nō ē vehemētis subtilitatis ꝛ caliditatis. Et qñ multiplicatur ei⁹ inflatio tunc miscetur cuz ea ad calefactos parum acceti vini acetosi. Verū cū sirupus acetosus in potu datur incidit humoꝛes ꝛ ꝑparat supfluitates ad expulsionem. Et tu ꝓsequere post duas horas da aquā aliusi ordei subtilem ꝓdictaz ut abluat quod incisit ꝛ abstergat id ꝛ extrahat ipm̄ per sudoꝛem ꝛ puocationē. Et non est nocumentum si detur in potu sirupus acetosus apud cenā cū iam separatus ē eibus a stomacho. Et qñq̄ ē necessariuz ut ꝓmittatur iuleb añ aquā ordei ut addat in humectatione: ꝛ illud ē cuz vicesiccitate dominantem super corpus ꝛ linguam. Et qñq̄ est necessarium ut ꝓmittatur ante ipsam ad leniendū naturam aliquid de tamarindis ante illud ꝑ duas horas.

De curationibus febrīū acutarum. Ca.xi.

Quod dictum ē de regimine lenificationis
q ꝛ puocationis ꝛ sudationis ꝛ digestionis deinde euacuationis cū medicina post illud. Et qd̄ dictū est de cibatione post ipsiz est illud quod oportuit nos rememoꝛari hic. Et modi extunctionis vehemētie caliditatis sunt cū infrigidatione aeris: ꝛ cū infrigidatione cibi: ꝛ cum epithimatibus ꝛ emplastris: ꝛ cū medicinis: ꝛ cū retentioe eorum qui sunt sicut mucilago ꝑsilij ꝛ mucilago granoꝝ cydonij ꝛ succus portulace ꝛ succi liquirtie inoꝛe ut sedetur sitis. Manꝰ assiduare gutturi pacientis egritudinē calidā aliquid ut remaneat os humidū ꝛ non exiccetur in curis est iuuamentum valde. Et quandoq̄ iuuatur per administrationē clisteris facti ex succo melonis indi ꝛ cucumeris ꝛ cucurbite ꝛ portulace cum oleo rosaceo ꝛ cum aliquantulo cāfore iuuamento maximo. Et oportet ut sit aer infrig datus quantum possibile ē: ꝛ eius infrigidatio ē per ꝓhibitionem frequentie ꝛ per suspensionē flagellorum multorum ꝛ per positionem nimis plurime. Et si domus est ꝓxim̄ tēporis ex quo limita fuerit luto ꝛ ꝓpꝛie illo in quo ponitur loco palee cotū papꝛi tunc est melius. Et quandoq̄ ꝓparātur in ea manatōes ut fontiū ꝛ rozationes ꝛ currit in ea aqua dulcis: aut stratus ē super lacunam cooptam cū reti: ꝛ ē stratus super quem dormitur ex tabari ꝛ bis ſmilibus: ꝛ reliquus stratus ē ex extremitatib⁹ salicū ꝛ cydoniozꝝ ꝛ myrti asperſis aqua roſ. viol. ꝛ nenufaris ꝛ roſ. ꝛ viol. Et ponūtur qñq̄ calathi in gbus sūt ordines de fructis fructuum bonoꝝ odoris frigidoꝝ: sicut maloꝝ acetosoꝝ ꝛ cydoniorū ꝛ ninozum ꝑoꝝ boni odoris aspis in aq̄ roſ. ꝛ nenufare ꝛ salicib⁹ sup q̄ sunt puluerizata sandali ꝛ roſe ꝛ cāfora: ꝛ sup que iā dilatatū ē paꝛ vini odoriferi tūc ē illud quod ē vltimuz. Hoc ē regimen acris. Regimē aūt cibi iā scimusti. ꝛ si volūtas adest

vt cū infrigidatōne fit lenificatio: nūne bek aq̄ cucurbite ꝛ aq̄ melonis indi ꝓpe ꝛ aq̄ cucumeris ꝛ lactuca cū acceto est vltima. Et qd̄ ꝓueniēs est ad sedādū sitim coꝝ est foca factū ex pane simile cū aq̄ calci accepta ex dogo post colationē vehementez. Et si ad est volūtas vt cū sedatione sit retētio: tunc detur succus granati muzi ꝛ acetosi ꝛ aqua acrefte ꝛ aq̄ mori de scemi ꝛ aq̄ acetositatis limonis nō salsi: ꝛ aq̄ acetositatis citri ꝛ q̄ue sunt his ſilia: ꝛ aq̄ cereseli ꝛ est berberis. Epithima vero ꝛ emplastra sunt ex succis nōtis ꝛ ꝓpe aqua ro. aut succo rosarū recentiū cū sandal. ꝛ canfora ꝛ aqua coziandri ꝛ endiuie: cum istis eni est infrigidatio plūma. Et mucilago ꝑsilij cū aceto ꝛ aq̄ roſ. est bnⁱ generis. Et embrocare epar cū infrigidantib⁹ est res maxima ꝛ magis iuuans: naz cū equatur est in eo maioꝛ ps rectificatōis ꝛ foꝛtasse rectificat aquā. Et qñ illic est catarrus ꝛ tussis aut in capite ei⁹ est grauitas aut tētio significat multitudinē vapoꝝ: ḡre oportz ne fundat sup caput aq̄ aut acetū: imo occupet cū inclinatōe capitis supꝛa pozes aq̄ ſm q̄ dispositio facit illud necessariū. Si vero nō fuerit catarrus neq̄ aliquid eoꝝ q̄ dixim⁹: tunc administra de embrocis ꝛ epithimatib⁹ q̄ scis. Et nocibilioꝛ embroca in huiusmodi dispositōe repletionis capitis est mulsio lactis sup caput. forꝛtasse enim facit accidere apostema in capite ꝛ ꝑditionem Et magis salua hoꝛarū embrocatōnis capitis cū repletione ei⁹ est vt sit vapoꝛ cholerie⁹ nō humidus: imo in huiusmodi hora forꝛtasse nō nocet applicatio lactis: imo ꝑfert. Et cognoscit ex dispositōe sōni ꝛ vigilijs ꝛ humiditate supioꝝ ptiū narii: ꝛ eaꝝ siccitate: cū ergo videris somnū aut ꝓfunditatē somni: aut humiditatē supioꝝ ptiū narii: tunc caue embrocationē ꝛ munctionē ꝛ stude in attrahendo manaz ad inferiora. Et cū videris rubedinē in naso ꝛ facie vehementē: tunc nō erit malū vt facias currere sanguinē ex narib⁹. Et infrigida epar cū emplastris: ꝛ cū infrigidas caue ne occurras cū infrigidatōe vehemēti hora sudoris ꝛ relolutōis: imo oportet vt obserues illud. forꝛtasse eni fit causa in elōgatōne egritudinis: licet qñq̄ sit lōgitudo egritudinis saluioꝝ q̄ ipsius acuitas. Et oportet vt caueas in febrib⁹ acutis casū rasure. qm̄ addit in debilitate ꝓtutis ꝛ terret natura a receptōne supfluitatū ad intestina ꝛ ab expulsione carū ab eis. ꝓpter victoriam supfluitatū: ꝛ forꝛtasse redeunt supfluitates ad supioꝛa ꝛ ledūt hypocōdria ꝛ inflāt ea ꝛ ledūt caput. Et qñq̄ ē in potu papaueris iuuamentuz mirabile in inspissando mām subtilem: ḡre digerit in faciēdo somnū.

Rememoratio accidentiū q̄ difficilia sūt in febribus acutis. Ca.xi

Quamur itaq̄ in primis de accidenti-
I bus que vehementia sunt in febribus ꝛ de curatione coꝝ ꝛ festinemus ad distinguendum febres acutas. Et hec quidem accidentia sūt sicut rigoꝛ: ꝛ frigus: ꝛ horripilatio: ꝛ sicut sudoꝛ plurimus: ꝛ sicut fluxus sanguinis narii supfluus: ꝛ sicut vomitus laboꝛiosus: ꝛ fluxus ventris debilitās ꝛ sicut sitis que nō tollerat: ꝛ sicut ꝑplicitas somni supflua: ꝛ sicut vigilatio inseparabil: ꝛ sicut aspitas linguę: ꝛ offuscatio oris: ꝛ sicut sternutatō ꝓtinua: ꝛ dolor capitis ꝓtinuus: ꝛ tussis frequēs: ꝛ sicut casus appetitus: ꝛ bolismus: ꝛ sicut appetitus caninus: ꝛ singultus.

De regimine rigoris ꝛ horripilationis cū superfluunt. Ca.xij.

Quod est de hoc lequēs sudoꝛē rectificat ve
q lociter ꝛ nō indiget regimine. ꝛ cresco nō oportet vt ꝓtrarij fiat ꝑ remotionē: ꝛ non est de illis q̄ debilitāt ꝛ faciunt alind. Et qñq̄ sedat cū ligatōe extremitatū ꝛ fricatione facili ꝛ cū calefactione cooperture ꝛ cū vnctione de oleo de anetо ꝛ de camemilla si indigetur eo. In forti aūt qñ ꝑseuerat siue sit in febribus siue sit in alijs oportet vt ligentur extremitates in locis plurimis. Et inunctio fiat cū oleo camemillino ꝛ radice lilij. Et sunt de hominibus qui conforant illud cū eis que sunt sicut: cardamomū ꝛ castoreū ꝛ ruta ꝛ secha ꝛ calamentum: ꝛ baurach: ꝛ piper: ꝛ piretrū. Et qñq̄ ꝓtransit illō ad administrandū linimenta ex ſynapi ꝛ assa fetida. Et qñq̄ decoquūtur medicine iste in aqua: deinde coquatur in ea aliq̄ oleum. Et aqua cruce sortis est in hoc capitulo per se sola aut cum oleo aliquo quod decoquitur cum ea. Et ſimiliter decoctio ozimi ꝛ aqua eius.

Confectio olei boni.

Umatur anetū siccū ꝛ myrrha ꝛ ruta ꝛ cā
ſ lamentū ꝛ piper, piretrū: coquātur in vino decoctione vltima. deinde decoquatur colatū in tanto quantū est medietas ei⁹ de oleo ſsami no vsq̄ quo cōſumatur aqua ꝛ remaneat oleū ꝛ administretur inungēdo. Et de oleis fortibus in eis in tali q̄lis est rigoꝛ q̄rtane ē oleū de costo ꝛ oleū de seeha ꝛ oleū de abꝛotano ꝛ oleū de lilio ꝛ oleum de myrrha ꝛ ponatur in. ʒ. i. olei pondus. ʒ. piperis. ꝛ. vi. ʒ. i. piretri tritoꝝ: ꝛ administretur absinthiū decoctū in oleo aliquo: aut oleū olive in quo decoctū est apiū. Et introitus in oleū leuis caliditatis ē iuuatiuus valde. Et forꝛtasse necessarie sunt potiones. Et multotiens sedatur cum aqua calida leuis caliditatis ꝛ cū curatione super vapoꝝem eius. Et quando non sedatur per id si materia est grossa decoquātur in aqua anisum calamentum ꝛ semen apij ꝛ mastix ꝛ eruca ꝛ anetum ꝛ ſimilia. Et balneetur in aqua in qua decocta sint ea que sunt sicut seeha ꝛ abꝛotanū ꝛ calamentum ꝛ anetum ꝛ ſquinantū ꝛ ruta ꝛ sansucus ꝛ costus ꝛ lemina calida. Et oēs medicie forꝛ ꝓ puocatōis sedant rigoꝛē. Et de medicinis sedantib⁹ rigoꝛē maximū in quartana ꝛ ſimilib⁹ sibi est vt bibatur de costo auf. i. cum aqua calida ꝛ de agarico quantum de ipso in aqua calida. Et in agarico ē iuuamentū: ꝛ qñq̄ ponitur cum eo parū opij: qm̄ facit dormire ꝛ facit sudare ꝛ prohibet vehementi rigoꝛ ꝛ talia. Et iterū ireos q̄ntitas aurei. i. in aq̄ calda. Et de compositis est tyriaca diatesseron. ꝛ electuaria alia ꝛ diacymīnum ꝛ diacalamentum ꝛ dia

pipereon ⁊ sirup⁹ de melle in quo seruēt sic assa ruta ⁊ piretri ⁊ pip. Pillule expte q̄ dant in potu ante rigozē p̄ hozā vnā infurno erecto vel stante sup lectū suū vel scamnū suū ⁊ acre ei⁹ calefacto cū igne ⁊ coopeniento: qui⁹ tēperant ipm aut ,phibent quaz cōfectio. ℞. stozacis myrrhe opij oppoponaci oium ana. ptē. i. cōficiant cū butiro ⁊ fit dosis ei⁹ q̄ntitas fabe: ⁊ iterū sumant oppoponaci castozei dauci asse piretri opij añ. ptes cēles: fiat sicut p̄mo fit. Delectio bona: ℞. oppoponaci serapim aniudē ⁊ cymini, carmeni ⁊ seminis apij ⁊ pipis añ. auf. i. ℈. semis hyusquiami albi croci aristologie castozei euforbij myrrhe amcos zinziberis omniū ana pōdus tertie. ℥. i. seminis harmel piretri omniū añ. auf. i. ℈ ciantur cū melle ⁊ dosis ei⁹ sit auellana cū aq̄ calida valde. Et forasse est necessariū in eo vt detur in potu vinū calefactū ⁊ cibi calefacti. ⁊ solutio vētris cuz eis q̄ sūt sic hiera ⁊ diacydonitem ⁊ diafinicō: imo q̄n ē rigoz: p̄au⁹: ⁊ ,phe ine fedze denī in potu pillule fetide q̄n ipse sunt sanitas eius.

Regimen ludoris supflui in febzb⁹. Ca. xiij.

o Pozet ne ludoz cretic⁹ q̄ntū possibile est restringat. Cū aūt euenit necessitas ⁊ pertransit terminū: tunc oportet vt cuētet ⁊ in frigidet locus. Si aūt nō excusat: tūc sup instrumētū positus quo pueri vetinuenes solēt in aere ꝓcuti ꝓmoueat in loco ffo. Et nonꝭ vt occupet in exsiccādo illud qd̄ rozando egredit faciēdo exsuccatoēz post exsuccationē: nā illud est occasio ad illud ꝓuocandū ⁊ mltiplicandū ⁊ forasse attrahit syncopi Hā ei⁹ abstersio addit in ipm ⁊ ei⁹ dimūsio restrigit ip̄z Et ozꝭ vt inūgat cū cū oleo ro. forti rolco myrtino: aut cū oleo de salicib⁹ ⁊ cuz oleo de balaustijs. aut fiat olcū cū ags i qb⁹ decoquūt cydonia pōnica ⁊ mala ponticа ⁊ rose ⁊ balaustie ⁊ karabe ,ritū sic̄ puluis q̄ apparet in radio solis ⁊ tilia q̄n restringit

Et q̄nq̄ restringit acetū mixtū aq̄ ⁊ luce⁹a: reste ⁊ decoctio balaustiarū ⁊ decoctio gallarū ⁊ decoctio myrti. ⁊ suce⁹ salicis est mirabil ⁊ aq̄ sempuiue. Et cū res fit vehemēs liniat cū mucilagīnib⁹ frigidis ⁊ cū gūmi ⁊ ,pcū emplastrat his duob⁹ ⁊ eucntat. Et q̄n vehemens sit res oportet vt ponat nix sup extrema: ⁊ sola sint in ea extrema: aut balneet cū aq̄ frigida si suffert eam.

Regimen fluxus sanguis narīū supflui. Ca. xiiij.

q Pozet vt nō ,pperet ad ,phibendū illū q creticus est q̄ntū possibile est. Cū aūt est necesse ,phibere fluxū sanguinis nariuz in lebzb⁹ acutis: tūc liga extrema ⁊ pone vētosas sup latus qd̄ segtur latus fluxus sanguinis narū. Deiū ꝑsequent adhibe regimē illi⁹ loci: forasse eni possibile erit tibi vt infrigides ⁊ restringat p illud: ⁊ ante vel nō ponas ventosas desup. Et distilla in nasum aliq̄s distillatōes p̄dictas in caplo fluxus sanguis narū. ⁊ cū nō est ,phibens aliq̄ infrigida caput cū infrigidatib⁹ p̄dictis in eo. Et q̄nq̄ aduenit patiētibus q̄rtana fluxus sanguis nariuz: q̄re oportet vt nuces cū faciēt⁹ fluere sanguinē ex narib⁹ ictus: ipso eni est sanatio q̄rtane. Si vo supfluitatē timuerimus faciem⁹ sicut illud qd̄ fecimus.

Regimen vomitus qui accidit eis. Ca. xv.

c Reticus ⁊ez nō abscindatur nisi apud necessitatē ⁊ ,mo plīm abscindat in eis p vomitū ⁊ p aduntozūeini quo extrahit humor nocuus sic̄ est sirup⁹ acetosus ⁊ aq̄ calida. Et q̄nq̄ est necessariū vt ꝓzet virtus q̄re ponat loco siropi acetosi puri sirup⁹ acetosus cū seminibus. Et si humoz est imbibitus ⁊ grossus: tunc oportet vt fiat solutio dando in potu qd̄ est sicut aloes ⁊ hiera.

Et q̄n nō est imbibitus forasse ꝓfert hiera ⁊ aloes

Et si est imbibitus nō grossus mundat ipm sirupus acetosus cū aqua calida: deinde equat ipm⁹ illud aq̄ granatoꝝ que bibatur. Nō si euomuerit eam bibat ipsam vice alia donec equet ⁊ gelcat. Et similiter sirupus de mienta cū granis granatoꝝ. Et forasse sedat ipsum infrigidatio stomachi. Et oportet vt approximet reb⁹ ponticis ⁊ sedantibus vomitum cū ponticitate sua ⁊ acetositate sua ⁊ stiptica ille q vomit propter humoꝛē imbibitū: quia est malum ⁊ addit imbibitionem sed nō imbibito forasse facient cū deijcere deoꝛsum quāuis sit grossus: ⁊ forasse iuuabunt virtutē stomachi ad expellendū eum p superiora. Et q̄n assiduauerit vomitus de cholera ⁊ nō fuerit de genere imbibiti: tunc vtere stipticis ⁊ p̄ parte emplastris iuuantibus factis ex corticibus granatoꝝ ⁊ gallis ⁊ his silibus cū vino ꝓmixto aut aceto ꝓmixto. Et ad vomitū quidem cholere nigre supfluū submergat spōgia in aceto ⁊ ponat sup stomachū. Oꝭ si necessariū fuerit a..gd̄ fort⁹: administra medicinas p̄dictas in capitulo retentionis vomitus.

Regimen fluxus ventris qui accidit eis.

Capitulum. xvi.

Am singulariter in capitulo fluxus vētris locuti sumus in ꝓncintētione. Ergo redeamus ad illud. Et de illis que conferunt ex vis ciboꝝ sūt almes torrefacti: ⁊ lentes torrefacte ⁊ coriandrū q̄ odcūq̄ hoꝝ duoꝝ fuerit eligetur et fundat aq̄ ab eoꝝ ,phe qui fit acetosū cū granis granatoꝝ q̄n est bonū.

Regimen sitis eoꝝ supflue. Ca. xvij.

o Pozꝭ vt inūgat caput cū oleo frigidoval de quod fundatur super ipsum ⁊ ponatur super caput si nō fuerit q̄, ,phibeat. Et cum aquis infrigidantib⁹ ⁊ retētione mucilaginis semis cydonioꝝ ꝓmixte cū oleo ros. vltimo. Et infusionis ꝓnoꝝ ⁊ nucdullarū cucumeris ⁊ alkheb ⁊ cucurbite ⁊ seminis lactuce nigre ⁊ radicū liquiritie Et pillularū descriptarū in antidotario ad sitim. Et de illis que masticantur est almosa ⁊ sunt tamaridi Et sitis quidē q̄nq̄ fit ex frigoze ⁊ abscindit eā somnus: ⁊ quandoq̄ fit ex calore ⁊ abscindunt eam vigilie.

De ,pfūditate sōni q̄ accidit eis. Ca. xvij.

o Pozet vt remoueant a ,pfūditate somni cū fabul⁹ ⁊ his silib⁹ p vocos. Et ligent mē

bꝛis eoꝝ inferioꝛa ligatione dolozosa: postq̄ nō fuerit qd̄ ,phibeat. Et supponatur colliriuz subtile si natura fuerit restricta ⁊ in hora quietis ⁊ tēpoze assiduitatis. Et ventosetur qd̄ est inter ambas spatulas ⁊ spondiles.

De grauitate capitū eoꝝ. Ca. xix.

Pozet vt alleuentur ab eis emulsio lactis
o sup capita eoꝝ: aut effusio olei sup ea: aut embzoca: aut caput purgū: simo sint ꝓtēti vapoꝛatōib⁹ factis cū embzocis ex camemilla ⁊ sint in eis viole ⁊ furfur ⁊ his similia.

De inquietudine habentium febres ⁊ aliozum.

Capitulum. xx.

Lacere vero oleū viol. cū oleo de semine
o lactuce ⁊ oleo nenufarino ⁊ oleo de cucurbita. Et adherere aligd de stupefaciēdubus famoꝭ sup tpa. Et incuruare caput sup vapoꝛes humectātes. Et odoꝛare nenufar ⁊ poma mādragoꝛe ⁊ alchekebzā alpū ex lōginquo. Et embzoce humectātes. Et res q̄s leis. Et ill⁹ si nō fuerit qd̄ ,phibeat detur ī potu sirup⁹ papaueris ⁊ loꝭ hoc ei⁹: Deinde mltiplicent int man⁹ eius cādele ⁊ eleuent voces cū fabul ⁊ ligent cū instītis extremitates ei⁹ ligatōe dolozosa parū cū ansis q̄ reloluant velocit. Deinde ꝓcipiat ei vt dormiat ⁊ claudat oculos. cūq̄ dormit pax extiguant cādele ⁊ cessent voces ⁊ soluant ansē q̄n dormiet. ⁊ cū inuenit leuitatē ⁊ getē ex paroxismo aut vehemētia assiduet ablutionē faciet ei aq̄ in q̄ decoctū est papauer nigrū cū aliq̄ntulo mandragoꝛe ⁊ radice eius. Et cū est illic humoz baurachi⁹ ꝓfert aq̄ in q̄ cocta sunt silimbzia ⁊ meliloū ⁊ alia cuien ⁊ papauer abluendo faciē et incuruando sup vapoꝛem eius.

De doloꝛe vētris q̄ accidit eis. Ca. xxi.

f Ꝭ ex effusione cholere ad stomachū. Et si accidit in ꝓncipio periodi eius detur in potu pax sirupi de mal cū sirupo acetoso

De aspitate lingue eoꝝ. Ca. xxij.

Medicina qdē viscositatis fricet cū bruscō
i aut cū virgis salicis cū oleo amigdalino ⁊ zuccaro rabarzet donec mūdet aut cū spōgia ⁊ pauco sale ⁊ oleo ro. i hoc ceni ē alleuiatio multa infirmi. Et post illud cū ei⁹ aspitas est nō, ppt viscositatē: imo a siccitate oportet vt teneat in oze suo sēbestē aut nucleos ꝓnoꝝ aut saltē q̄ aporiant de india. Et est in colore sal ⁊ dulcedie mell. Et sumat de eo ℈ im q̄ dixi Elrchigenes q̄ntitate fabe vni⁹. ⁊ grana cydonioꝝ ꝓmixte sunt ex eis q̄ humectāt linguā ⁊ ꝓhibēt ei offuscationē. Et oportet vt nō ponantur pulmaria multa neq̄ refupinet dormies: naz hec duo exsiccant linguam.

De sternutatōe assidua q̄ accidit eis. Ca. xxiij.

Uandoq̄ magnificat nocumentū sternu
q tationis assidue cū eis: ledit nāq̄ eos ⁊ replet capita eoꝝ ⁊ debilitat eoꝝ virtutes: Et forasse facit fluxū san. narīū: q̄re oportet vt fricet eoꝝ frons ⁊ collū ⁊ nasus. ⁊ aperiant ora eoꝝ: ⁊ fricent eoꝝ palata cū vehementia: ⁊ fundant capita eoꝝ ⁊ ,fortent: ⁊ premant eoꝝ extrema: ⁊ fundāt in aures eoꝝ olea tepida ad ealiditatē parūp declinata ⁊ humectent lacerti eoꝝ ⁊ ipoꝝ mādibule. Et ponāt sup eoꝝ cerulcib⁹ pulmonaria calefacta: ⁊ nō exciteat a sōno eoꝝ subito: ⁊ mnuat a puluē ⁊ sōno: ⁊ oi in cui⁹ odoꝛe ē acuitas ⁊ olfaciant sauichi ⁊ luti alnaiahi ⁊ spōgiam marinam.

De doloꝛe capitis q̄ accidit eis. Ca. xxiiij.

Iga extremitates eoꝝ ⁊ ,phe coras ⁊ cū intita liga: ⁊ frica pedes eoꝝ: ⁊ supponantur
l eis colliria trahētia materiā ad inferioꝛa: ⁊ confoꝛta capita eoꝝ cū infrigidantibus notis. Et si non fuerit quod ꝓhibeat ex coꝛza aut tussi embzocentur capita ipsoꝝ cum decoctione rosarum ⁊ violarū ⁊ ordei aut foliozū salicis ⁊ his simlium. et similiter oleo roſ. ⁊ oleo de salicibus. Et q̄n non excusat hoc tunc ꝓmisce embzocas infrigidantes cum lenitiuis sicut camemilla: ⁊ stupefactiuis sicut est papauer. Et nō mulgeas lac nisi cū remouet febrē. Si aūt virtus fuerit fortis mulgeas lac capzinū: ⁊ si fuerit debilis mulgeas lac mulierē. Et caue lac apud repletionē humidā facientē ,pfūditatē somni: et silicaue hūectāna Et tu nō admittes hūectātia nisi vbi ē vapoꝛ fumosus ⁊ caput siccā ⁊ pax sōni. ⁊ q̄n nimis plicat repletio ī capite ex vapoꝛe hūido trahe eā ad inferioꝛa cū colliriis ⁊ clister⁹: ⁊ strige mēbza inferioꝛa ⁊ agy testiculos.

De tussi eoꝝ. Ca. xxv.

Ussis plīmū accidit eis ex calore aut siccitate: q̄re oportet vt teneant in oꝛb⁹ suis
t pillulas bichikias alloꝛoc de papauere facta cū medullis fructuū frigidis ⁊ amilo ⁊ his similibus. Et vtantur ceratarijs infrigidantib⁹ factis ex oleo ro. puro ⁊ ex mucilagine ,pfilij ⁊ succo portulace ⁊ alijs.

De destructōe appetitus eoꝝ. Ca. xxvi.

Uandoq̄ est causa eius humoz in oze sto
q machi: quod scitur ex eo quod dictum est de destructione appetitus. Et euacuatur p vomitū aut solutione ventris. Et multotiens iuuatur cū intromissiōe digitoꝝ in gutture ⁊ cōmotione stomachi ⁊ ,phe cū vomitu expellit cholericā rē aut acetosam. Et quandoq̄ est ex vehementia debilitatis quare curetur cōplexio que facit eam cū eo qd̄ scitur. Et oportet vt approximes eis odozes bonos excitantes appetitum sicut odoꝛ sauich infusi cū aq̄ ⁊ aceto: ⁊ detur eis electuariū proportionale ,febricitatibus ⁊ parum vini ⁊ succi fructuū pōticoꝝ boni odoris. Et lambant aliquid de aceto gelatine pisciū aut hedi ⁊ his similiū: ⁊ ponantur super stomachum post dies primos emplastra facta ex fructib⁹ Et sint in eis absinthiū ⁊ alios sīm q̄ scis: ⁊ inuctio ei⁹ cū oleis bonis est iuuatiua.

De bolismo eoꝝ. Ca. xxvij.

Pozet vt curentur cum odoramentis: ⁊
o luto alnalahi ⁊ armeni infusi cum aceto: ⁊ odozent almosa ⁊ panem mundum calidum ⁊ carnes assatas: ⁊ stringe coꝛ extremitates.

Et extende aures eoꝝ ⁊ capillos ipsoꝝ. Et confor-
ta eoꝝ cerebra cū embrocis infrigidantibus ⁊ hu-
mectantibus. plurimū nāq; bolūmi coꝝ est ꝑp̄ de-
structionē oris stomachi ꝑp̄ cām cōicantē ramis q
aduenīūt eis cū sensu ⁊ cōp⁹ duꝝ ⁊ indurat: ꝑuū
sensus nō vltimat cū eo.

De nigredine lingue eoꝝ. Ca.xxviij.

Ponet vt non dimittat sup̄ linguā nigre
do: imo fricet cū eo qđ scis: Et si nō eleua-
bunt ad caput vapores malignī ⁊ faciēt ca
dere in sirien

De appetitu eoꝝ canino. Ca.xxix.

c Uratur cum vncuosis frigidis ⁊ dulci-
bus.

De syncopi q̄ accidit eis. Ca.xxx.

Uandoq; accidit eis syncopis in ꝓncipio
q febriū ꝓpꝛ effusionem cholere ad stoma
chos eoꝝ: ꝛ̄ge os vt detur eis ante paroxis
mū: aut apud paroxismū frustū panis de simila cū
aq̄ granati ⁊ aq̄ acreste. Et scias q̄ q̄n aggregatur
syncopis ⁊ febris tūc syncopis est dignioꝛ curatōe.
Et si indiget pauco vino dē ꝓmixtū cū trib⁹ .z. vinij
antiqui: ⁊ si nō sirupi maloꝝ antiq. cⁱ⁹ ꝓfoluta est sup̄
fluitas Et phlebotomia qđ multoties addit in syn
copi. Et clistere leue est magis ꝓuenies. Et vomit⁹ ē
iuuatiu⁹ eis. Et ꝓstrictio cruriū ⁊ ponere man⁹ ⁊ pe
des in aq̄ calida. Et cū euadunt tūc de cōtinuo
ne est vt cibent sauich oꝛdei infrigidato in quo sint
genera granatoꝝ.

De ꝓstrictōe anhelitus eoꝝ. Ca.xxxi.

Ustrictio anhelit⁹ accidit eis: aut ꝓpter
c spasmū ⁊ siccitatē q̄ accidit eis in lacert⁹ an
helit⁹: aut ꝓpꝛ māz ꝓfocatiuā descēdentē
ad guttur eoꝝ: aut ꝓpꝛ debilitatē q̄ dñat neruis ve-
nientib⁹ ad mēbra anhelit⁹. Et ꝓma qđē curat cū
vnguētis vel emplastris hūectātib⁹. Et secūda cū
eis q̄ ꝓhibēt strāgulationē Et tertia cū eāpione cō
plexionis in cerebro ⁊ inunctōe colli cū eis q̄ infrigi
dant ⁊ humectāt: ⁊ sup̄ stomachū ꝛ̄ge ex eis q̄ sūt sic
rasura cucurbite ⁊ portulace ⁊ sandali cū oleo ro. ⁊
similibus ei.

De vehemētia tristitie eoꝝ. Ca.xxxij

Uando multiplicat tristitia cā oris stōi ⁊ ad
q uentu humoꝝ mordicatiui in eo tūc infri-
gida stomachos eoꝝ cū eis q̄ scis de cibis: Et inun
gant: Et domāt in loco ꝓximo motibus aq̄ strato
extrēitatib⁹ arboꝝ fructeris frigidis ⁊ odoꝛiferis frīs
⁊ nenufare ⁊ rosis ⁊ exparsiōib⁹ frigidis scise ⁊ fru
ctib⁹ odoꝛiferis frigidis ⁊ sādal. Et multoties qđē
ꝓferūt in eoꝝ tristitia clisteria ffa. scā ex aq̄ cucurbite
⁊ citroli ⁊ succo portulace ⁊ semp̄uine cū oleo ro.

De difficultate deglutiendi que accidit eis.

Capitulum.xxxiij.

Ifficultas deglutiēdi cū accidit eis ⁊ se. fue
d rit ꝛcluſa: tūc phlomia paulari fiat ⁊ eāpio
fiat ad retrahēdū. Et suppositoriū ē meli⁹
q̄ plimū soluriuū delup.

De frigoꝛe extremitatum quod accidit eis.

Capitulum.xxxiij.

Ultoties ꝓfundat calor eoꝝ ⁊ infrigidant
m eoꝝ extrema: ⁊ tēdit calor subm̄sus ad ca
put. Ponant ergo extremitates in aq̄ ca-
lida ⁊ nō bibant aquam frigidam.

De sermone febrīs cholerice. Ca.xxxv.

Ebres cholerice tres sunt: tertiana ꝓtinua:
f tertiana ꝓdica: ⁊ causō. Et tertiana qđē
ꝓdica: aut est pura, ⁊ fit a cholera pura:
aut nō pura: ⁊ fit cū putredie cholē grosse substātie
ꝑp̄ ꝓmixtionē cholē cū phlate ꝓmixtiōe aliq̄ ꝓple
xionali vnita Et ꝑp̄ hoc diuersificat ab hemitriteo
cū hemitriteū faciāt due matie sepate: ⁊ hāc faciant
materiā vna que in seipsa est permixta, cuius ca
loꝛ permiscetur aliquantulū frigoꝛis qō grauat sua
putredinem ⁊ suam resolutionem ⁊ suam digestio-
nē. ⁊ ꝑp̄ illō qđē fiunt in hemitriteo duo poxismi
⁊ tertiane nō pure poxism⁹ vn⁹ Et hec qđēnō pu
ra q̄nq; ꝓlōgat tpe lōgo ⁊ circū medietatē anni. Et
q̄nq; ꝓducit ad mollitiē ⁊ magnitudinē splenis.
Lauson vō ē de gnē ꝓtinue: q̄n differētia int ē⁹ ve
hemētiam ⁊ ei⁹ tepoꝛe ē insensata: ⁊ accūtia cⁱ⁹ fit ve
hemētia. Et cā est acuitas matiei ⁊ multitudo cuꝝ
ei⁹ casus fit circa coꝛ ⁊ in venis oris stomachi aut in
ꝓtib⁹ epatis ꝓpꝛe ⁊ ad sūmū in mēbris nobilib⁹ vici
nis cordi. In tertiana vero cholera ē in carne ⁊ ad
ptes cutis: ⁊ in ꝓtinua ē sparsa in venis coꝛpis q̄ elōn
gant a coꝛde. Et vehemētia qđē litis ⁊ angustia ⁊ in-
quietudo ⁊ impatiētia ⁊ alienatio ⁊ nausea ⁊ amari
tudo oris: ⁊ siccitas labioꝝ ⁊ sestio coꝛ ⁊ dolor ca-
pitis multiplicant in febrib⁹ cholericis. Et est nā in
plibus earū ad siccitatē declinis q̄n materia mot⁹
est ad supioꝛa: aut ad illud ad quod apparet de coꝛ
poꝛe ⁊ cute.

De tertiana absolute ⁊ nominatur triteus.

Capitulum.xxxvi.

Aroxismus tertiane incipit in primis cum
p horꝛipilatione vt pūctura acus: deinde in-
frigidat ⁊ incipit facere rigoꝛem difficilem
valde difficiliorem reliquis rigoꝛibus non frigidus
aut cum pauco frigoꝛe: ⁊ nō est frigus eius nisi ꝓ
pter profundationem caloꝛis ad interioꝛa ad par-
tem materiei: ⁊ inuenit, sicut puncturas acuum. Et
hic quidem rigoꝛ cum vehementia sua est velocis se
dationis: ⁊ tu iam sciuisti causam huius rigoꝛis. Et
fit rigoꝛ eius in tribus diebus primis foꝛtioꝛ ⁊ vehe
mentioꝛ: ⁊ in quartana econtrario. Et iterum rigoꝛ
incipit cum foꝛtitudine: deinde lenitur paulati ⁊ mi
nuitur velociter: ⁊ in quartana econtrario. Et su-
doꝛ multiplicatur in tertiana cum diuittit. Et fit vri
na in ea rubea tēdens ad igneam in qua non ē mul
ta grossitudo. Alur est non pura ⁊ fit vrina eius cru
da aut grossa. Et tertiane caliditas est salnioꝛ cali
ditate causonidis. ⁊ quanto ꝓlixius manus tan-
git coꝛpus non additur inflammatio: imo q̄nq; mi
nuit inflāmatio ei⁹ Et in causonide addit inflāmatō
Et accūtia q̄ accidūt in eis in tertiana sūt exigue sine
grauitate in capite nisi in quibusdam non puris: ⁊ si

lis ⁊ furoꝛ ⁊ ira ⁊ odiū loquūtiōis. Et est pulsus ei⁹
acutus velox p̄ compationē ad reliquas seb. ⁊ non
est cāliis constrictione ⁊ dilatatōis: q̄n humoꝛ de-
bilitat eū ⁊ addit ei diuersitatē apud statū. Et diuersi
tas in eo est sub ea que est in aliis cū duritie ⁊ est pul
sus foꝛtioꝛ in ea: imo diuersitas in eo non est fꝛ plu
rimuꝝ: nisi diuersitas ꝓpꝛia cum febre ⁊ aliis. Et in
principio quidē est necessariuꝝ ut coarteatur pulsus
vsq; ad horam dilatationis febris: ⁊ tūc conforta⁹ ⁊
fit velox ⁊ frequēs ⁊ eius diuersitas nō est multū sup̄
flua. Et q̄nq; significat ipam etas ⁊ consuetudo ⁊
regio ⁊ aer ⁊ forma ⁊ tempus ⁊ multitudo eueni⁹ ter
tiane in illa hoꝛa. Cū ergo componunt due ter-
tiane sūt paroxismi euenientes omni die. Qui ergo
ꝓsiderat tertianā p paroxismuꝝ errat in ea: imo opō
tet ut attendant significatōes alie quas dicem⁹ Et
patientibus qdez tertianā accidūt vigilie. Et amoꝛ
solitudinis: Et nil rotiēs sētūt ebullitōes apō epar.

De differentia inter tertianam puram ⁊ nō pu
ram. Capitulum.xxxvij.

Ura est subtilis leuis cui⁹ poxism⁹ ꝓsumit a
p quattuoꝛ horis vsq; ad xij horas: ⁊ nō ad
dit sup̄ eas multū. ⁊ si addit additione ml
ta: tunc ē nō est pura ⁊ ē fm plurimuꝝ puenies ad
septem horas. Et calefit in ea coꝛpus velocit ⁊ videl
calditatē, ꝓcedere ex coꝛpe: ⁊ extremitates adhuc
sunt frigide. Et simili pura non addit cū nō accidit
erroꝛ: supꝛa. vij. periodos. Et q̄nq; ꝓsumit ꝑp̄ sū
ilitatē sue materie in paxismo vno i quo accidit vo-
mitus aut vētris solutio mūdificans. Et apparet
digestio in vrina in ꝓmo die: aut in tercio aut in q̄r
to aut in septimo. Si autē addit sup̄ septem ꝓdos
additionē plurimā: tūc est de genere non pure . Et
similit si ꝓlongat spaciū sui rigoris. Et est additio
suoꝝ paroxismoꝝ ⁊ antecessio coꝝ ad inuicē fm oꝛ
dinē seruantes ꝓportiones similes. ⁊ in non pura ē
illud diuersuꝝ nō rectuꝝ. Et silr q̄n assimilant pa-
roxismi fm̄ terminū vnuꝝ. ⁊ reliqua signa clōgatio
nis febris etiā sunt de illis que scis. Et cū vides ꝑn
cipiū cū rigoꝛe leōm q̄ determinauim⁹ ⁊ statū cum
sudoꝛe exuberante tūc nō dubites qui ipa sit purai

Et in pura quidē cū eam habēs bibit aquā oꝛdei
pcedit qō est in coꝛpoꝛe eius cū vapoꝛe hūido qua
si ipe velit sudare ⁊ quādoq; sudat. Et cū non pu
ra inuenit granitas plima in capite: Et extensio: Et
ꝓlongatur rigoꝛ donec peruenit ad ꝓpe quattuoꝛ
horas aut triginta horas vsq; ad horā suam.
Et tepescit donec complent q̄draginta hoꝛe: ⁊ p q̄n
titatez additionis poxismi sup̄ .xij. horas est eius
elongatio a puritate. Et in tertiana qdem non pu
ra tardat appertio, digestionis. ⁊ nō apparet in foꝛ
ma offuscatio neq; extenuatio. Et forasse nō eradi-
cat cū sudoꝛe copioso. Et forasse nō incipit cū rigo
re. Et nō ē calitas cū multa foꝛtitudine: neq; ē augm
titeius eg̃le: imo ē quasi ipa, addat: deinde ꝓcedit ⁊
minuit. Et accidentia seua minoꝛant in ea.

De tertiana continua. Capitulū.xxxviij.

Gnoscit ꝑ vehemētiā poxismoꝝ tertiane
c ⁊ ꝑ vehemētiaz accidētiū tertiane. Et apō
Bal. gō cū ꝛāguis putrefit sit de hoc gene
re: ⁊ de eo fiet sermo post.

De cura tertiane pure. Capitulum.xxxix.

Ponet ut rememoꝛeris illud qō dēdim⁹
o ibi de radicibus in curatōe febrīū de solo
ne ventris ⁊ cibo ⁊ in oibus caplis ⁊ fabri
ca sup̄ illud. Et tu qō nō auscultes sermonē ei⁹ q̄ cō
cedit in ꝓncipio solutia foꝛtia ⁊ myrobalanos ⁊ hīs
similia: nisi illud qō diximus: imo oportet ut ꝓpēs
in primis ⁊ lenias lenitate q̄dam cū eis que diximus
illic: sic sunt camarindi q̄ntitate. xl.z. q̄ infundant in
aq̄ calida in nocte ⁊ colenk: ꝓficiant de sup̄ siracost
aut tereniabi aut aq̄ duoꝝ granatoꝝ: ⁊ sic decoctio
lubleb cū tereniabin ⁊ passul enucleatis: aut infusio
punoꝝ cū tereniabin aut siracost aut sirupo viol⁹. et
viole cōdite. Et forasse facit mucilago psilij cū̄ quī-
buscdaz sirupis sic est sirupus punoꝝ lubricitatez ⁊
lenificatōem ⁊ cū decoctō leniū cū tuleb: Aut cli-
steria lenia sicut est clistere cū decoctione altee ⁊ iuiu
be ⁊ sebesten ⁊ radice ulij ⁊ oleo viol. ⁊ succo ficle et
baurac fm modū quē scis. Et illud qū necessitas tā
git ad ipam: Rectū nāq; est ne in pom de⁹ quod est
sicut sorbitio oꝛdei: neq; ei similē neq; cibi nisi natu-
ra iam lenificata: ⁊ si ventris solutio in ꝓncipio in fe
bre terciana pura mnoꝛis sit malitie q̄z eius simile i
aliis licz sit eius malitia ⁊ ꝛ̄ge maxima. Et q̄n est pos-
sibile ut phlebotomes vsq; ad tres ꝓdos fac. si-
milit quādo times q̄ sit egritudo furiosa ⁊ facis illō
erit illud quod accidit de erroꝛe si accidit minus q̄z
aliud. Et oportet ut nō moueas in die poxismi ali,
qd nisi ꝓpꝛ necessitatē. Et nō cibes ni⁹ apud ꝓditio
nes ꝓdictas aut ꝓuoces vrinā cuꝝ emulsione semi-
nuꝝ. Et oportet ut superueniat ei paroxismus dum
est famelicus ⁊ non est in stomacho eius aliquid: im
mo oportet ut sumat in potu sirupum acetosuꝝ om
ni mane: ⁊ post duas horas aquam oꝛdei in die in
qua non est paroxismus. Et sirupus quidem ace
tosus post paroxismuꝝ est conueniens: ⁊ similit po-
nere pedes in aqua frigida ad trahendūꝝ residuuꝝ
caloris. Et ego magis diligo ut sit in sirupo aceto
so ⁊ ꝓpꝛie in postremis emulsio seminuꝝ frigido-
rum predictoruꝝ ⁊ ante paroxismuꝝ per tres horas
aut quattuoꝛ: ⁊ detur in potu iteruꝝ post paroxismū
aqua oꝛdei. Et quando necessaria est subtiliatio
regiminis detur in potu sicut aqua granatoꝝ ⁊ aq̄
melonis indi ⁊ his similia ⁊ gradatim fiat eius regi
men fm̄ modū predictum. Et quotiens appro-
pinquat status subtilietur. Et in diebus primis ci
betur cum kist oꝛdei ⁊ pane trito cum aqua frigida:
aut sicut est: aut emulctum ex eo qui fit ex lacte ace-
toso ⁊ lenibus. Et quando cibus acetat in stoma
cho non detur in potu de aqua oꝛdei que non ē val
de subtilis aliquid. ⁊ si necessariuꝝ fuerit dare ipsum
in potu confoꝛetur parum cum decoctione radicis
apij. Si autem stomachus fuerit frigidioꝛ illo ⁊ fe-
bris non magna ⁊ non pura ponat paꝛ piperis fm

silium Hyp. Nō si signa significaucrint q crisis ē
ppinqua tūc sufficiat ei aqua ordei ⁊ aqua granato
rū dulcis ⁊ muzi ⁊ sirup⁹ acetosus. Et fruct⁹ qō qui
diligunt eos iūit granata dulcia ⁊ muzi: ⁊ pruna ma
tura ⁊ imatura. melō vero idus ē res maxime inua
menti cū hoc q ipe soluit ⁊ puocat ⁊ frangit vehe
mentiā caloris ⁊ facit sudare ⁊ fortasse nō nocet nisi
paz: ⁊ ex oleribꝫ cucurbita ⁊ cucumer ⁊ alkehekedi
⁊ lactuca. Et scias q intētio in eo quo cibant patien
tes tertianaz: aut est hūectatio, sicut dat eis in fine de
extremitatibꝫ alteiugi ⁊ de testiculis galloz ⁊ cerebel
lis hedoz cū qbꝫ nō est nausea ⁊ vitellis ouoz: aut
est infrigidatio ⁊ hūectatio sil'sicut in kist ordei. Et non
vltimes infrigidatione multa ⁊ ppe in pncipio nisi in
menias inflāmationez vehemēte aut timeas puersio
nē eius ad causonidē ⁊ cōtinuā. q sicō sequat crisis ⁊
videris digestionem in vrina ⁊ est sedimē laudabile
quod cognouisti tūc si excusat bene est: ⁊ si non cura
tūc cū eo quo iuuat natura ex puocatione vrine aut
solutione vētris aut vomitu aut fluxu sanguinis na
rū ⁊ nō agas ptra ipam in hoc. Nō sinō inuenis
declinationē manifestā tūc euacua cū sol'one ventri
nam de illo est scamonee sexta. ʒ. i. in iuleb aut deco
ctio myrobalanoz cū tamarindis ⁊ tercnabi ⁊ pal
sulis ⁊ radicibus ⁊ cassiafistula fm q sciuisti: ⁊ tibi
inest ut ploztes eas cū fumo terre ⁊ lene ⁊ scamonea
⁊ de illis que ꝓueniūt eis tāū sunt trocisci de spodio
solutiui. Descriptio ℞: myrobalanaz citrinoz enu
cleatoz pōdus. ʒ. iiij. zuccari tabarzet pōdus. ʒ. xx
stamonee pōdus sexte. ʒ. i. bibat cū aqua fra ⁊ post
illud curent cuz euacuatione. Et si fuerit illic calitas
inspflua ⁊ inflāmatio maxima cū iā euacuaueris cuz
nō erit ei malū dare in potu aliqd de extinguentibus
fortibus de illis que dicta sūt in regimine acute ⁊ fō
talle ꝓferūt ei empla ex eis. Balneo vero oportet
ne approximet nisi post digōnē. Postdigōnez aūt
⁊ apud declinatōez est ipm melius eis ⁊ ppie con
fectis: ℊuis error: in intromittendo eos in balneo
ante digestionē salutis: est ℊ suū simile cū alijs. Et
oportet ut sit balneū eoz tempatū boni aeris qui sit
hūidus in quo sudēt cū facilitate: ita ut nō inflāmen
tur eoz corpa ⁊ mūgant cuz oleo viol. ⁊ ros. qualis
fato cū aqua ⁊ nō plōgent in eo moza: imo egredi
ant velocit: nā ut ratio ē eis ꝓueniētior ℊ statōis p
longatio. ⁊ si apud exitus infundant in aqua tepida
stent in ea fm q̄ttatē declinatōis. Deinde cum
egrediunt tūc ꝓuenit eis ut bibāt vinū album subtile
multa ꝓmixtione pmixtū ⁊ coopiāt in locis suis. su
dabūt enim sudore vehemēti. ⁊ si quid residui fue
rit digeret. Et post illud abeant cibis infrantibus ⁊
hūectantibus ⁊ oleribus q̄ sūt illius modi. Et non
timeas post declinatōem potare eos vinū plūm ꝓmix
tum. Vinū enim fractū p cōmixtōem ꝓfert quanti
tati residui eius in resoluendo illud cuius necessaris
est resolutio: ⁊ succurrit aque penetrāti cū fortitudi
ne sua ⁊ pmixtōe eius quod est in eo de calefactiōe
pauca. Quare infrigidat vehemēter ⁊ hūectat. Et
si fuerit illic accidentia sitis ⁊ dolo: capitis ⁊ vigilia
rū ⁊ alioz iam tibi prætrūt eoz cura. Et quando
post crisim remanet aliquid caloris inseparabilis
tunc tibi supereſt ut administres sirupū acetosū cuz
succis diureticis, aut in quo decocta sunt semina et
radices diuretice. De cura tertiane ꝓtinue. Et scias
q cura tertiane ꝓtinue ē cura tiane iz est decimior
ad observationez dispositionū digōnis ⁊ ad infrigida
dū cū sirupo acetoso facto cū seminib⁹ ut semine ci
troli ⁊ semine endiuie ꝓpie cōtritis. Et post ipsum
post duas horas datur in potu aqua ordei ad subti
liatōem cibi ⁊ ad administra clisteria lenia in pn
cipio ⁊ ad puocationem: ⁊ oportet ut subtiliēt ⁊ rū
sumant in potu de solutiuis i pncipio neqz approz
iment alicui eoz nisi eis que sunt sicut sirupus vio
⁊ aqua fructuū ⁊ non vtant nisi clysterib⁹ lenibus.

De cura tertiane non pure. Lapi. xl.

Es in qbus diuersificat cura tertiane non
r pure sunt res in qbus cōmunicant febres
frigide de licentia secūda. Et fortasse con
ceditur illud habentibus puram. s. ut non expectēt
plurimuz declinationis: iz qūdoqz expectant dige
stionem: qm̄ est, phibitū in eis balneū: balneū enim
facit descēdere phlegma indigestum, ꝓpter illud qō
effunditur ad locū putredinis ⁊ pnuiscent humores ma
lū cū putrido ⁊ resoluit subtile ⁊ facit remanere spis
sum. Et q cibatio omni die iteret aut, pe cibatio
est ex eis que illis nocent: imo oportet ut cibentur
vno die ⁊ alio nō. Et sit i cibis eoz qō abstergat ⁊ cale
faciat paz. Et ut sit cibatio i pncipijs egritudinis
spissioz ℊ sit in pncipijs pure deinde gradatim pue
nit ad subtiliatōem fortem sic̄ est subtiliatio tertiane
Et ut sit infrigidatio minor. Et ut clisterizet in pn
cipio clysteribus acutioribus. Et ut expectet digc
stio in solutione ventris eoz plus. Et ut sint in aq
ordei eoz virtutes digestiue resolutiue sicut est illō
qō diximus in eo in cuⁱ⁹ stomacho acetat aq ordei
imo fortiores ℊ in illo. Fortasse enim necesse est ut
decoquant in ea ilopus ⁊ origanū ⁊ calamentum et
spica fm ꝓplexionē: ⁊ sicla iuuatiua est eis. Et pmi
xtio aque ciceris cū aqua ordei ⁊ in fine eius cicer ē
iuuatiuuz eis. Et oportet ut ꝓsideret, ppinquitas
nō pure ad puram ⁊ elongatio eius ab ea: ⁊ fm illō
diuersificet inter curā eius ⁊ cursum pure. Quod si
fuerit valde ppinqua pure tūc diuersifica inter eas
diuersificatōe pua. Et cū videris vrinas eoz gros
sas tunc phlebotoma. Et cū phlebotomaueris
non idigebis clisteri. Et scias q non est res magis
iuuans eos ℊ vomitus post cibū. Et de solutiuis
in pncipijs eius que sunt ꝓpinqora cōlutati est aq
algeleniabin decocti ⁊ sirupus acetosus. Et fortasse
ponemus in eam cassiāfistulā. ⁊ fortius illo est ut po
nas in ea virtutem turbit. Et clisteria in pncipio
sūt magis dilecta ℊ solutiua alia. Et sūt clisteria in
qbus est ȳtus alh. sse ⁊ camomille ⁊ sicle ⁊ cartami
⁊ viol. ⁊ sebesten ⁊ ficus ⁊ odor turbit. Et ex eis ē cal
siafi. ⁊ oleum silaminū ⁊ bauracē ⁊ fortasse indigetur
vno istoz fm elongationem febris a pura. Eldiu
uantia autem ad digestionem sunt sicut sirupus ace

tosus permixtus cum aliquāto de geleniabin aut
sirupus acetosus de radicibus. Et post septimuz
sicut decoctio absynthij: est eni inuatiua subtiliatia
materici ⁊ confortatiua stomachi: ⁊ similiter aqua
feniculi ⁊ aqua apij cū sirupo acetoso: ⁊ si perrāsit
xiij. tunc nō est malū dare i potu trociscos ros. mi
nores. Si aūt egritudo ꝓlongatur non iuenie
mus excusationē quin dem⁹ ea que sunt trocisci de
cupatorio ⁊ decoct o eius: ⁊ calefactio parūm hy
pocondrioz est huius generis. ⁊ emplastratio mi
rac eoz iterū cū eis que digerūt ⁊ maturāt, ⁊ mol
lificant tensionē cū venerit illic. Luz ergo scieueris
q digestio iā adueuit tūc euacua ⁊ puoca ⁊ non cu
res. Et de euacuationibus bonis eis est ut sumā
ur hiere picre. ʒ. v. succi lactuce ⁊ cupatorij amboz
ʒ. iij. seminis apij myrobal. citri kebulor ana. ʒ. v.
turbit. ʒ. vij. fiant pill. ex eis cum aqua apij ⁊ sit do
sis eius. ʒ. ij. Et de illis est decoctō bōa muentio no
stra: ℞. cupatorij absynthij myrobal. kebulor ana
ʒ. v. seminis melonis seminis cucumeris ⁊ citrolis
seminis apij polypodij suchaha bedeoard omniū
ana. ʒ. x. turbit. ʒ. i. cassiefist. ʒ. vi. passularū enuclea
tarū. ʒ. xx. ficuū. x. numero sebesten numero. xxx.
geleniabin facti cū rosis persicis pondus. ʒ. xv. de
coquātur oia fm descriptionē huius. Et sumat de
ea cadus magnus in qua posita sit siliqua. i. scamo
nee. Fortasse necessaria ē medicina fortis vno mō
debilis alio mō. Eius vero fortitudo est ℨ hoc q
ipsa euacuat humorē viscosū sed ipsius debilitas ē
ℨ hoc q ipsa nō euacuat plūmū vice vna: imo pos
sibile ē ut fiat gradatio in ea quare euacuet humo
rē cuius euacuatio ē necessaria multis vicib⁹ vt nō
destruat virtutē. Et hec medicina est que pōt subti
liare ⁊ aggregare ⁊ soluat parū eius: ⁊ soluat pluri
mū eius: sed parum paz ex malo: ⁊ plurimū plūm
ex malo. De delectatōib⁹ vero parū fortasse nō
facit aliquid. Et huⁱ⁹ quidē medicina ē ut sumatur
turbit quantitas. ʒ. ij. ⁊ plus fm necessitatē ⁊ scamo
nee ꝓprie altitudinis. i. aut supra id ⁊ cōficiat cū gele
niabin predicto ⁊ bibatur: aut sumatur de agarico
⁊ scamonea fm hanc cōpositionē ⁊ cōficiatur cum
geleniabin predicto ⁊ bibat: aut ponatur in succo
rosarū recentiū cuius quantitas sit, ʒ. i. ⁊ bibat: aut
in sirupo ro. ⁊ bibatur.

De febre causon ⁊ ē illa q̄ noiat faricos. C. xli.

Causon ē fm duos modos. Aut. n. causō
est cholerica ⁊ ē cā in ea multitudo putre
dinis: aut ītra venas' corpis toti⁹: aut i ve
nis que sequūtur partes corporis ꝓprie: aut i vēis
partiū oris stomachi aut in epate. Aut phlegmati
ca ⁊ fit ex phlegmate salso putrefacto in venis que
sequunt ptes cordis sicut dixit Hypo. in epidimia
⁊ nō fit phlegma salsū sicut sciuisti nisi ex aquositā
te phlegmatis cū cholera acuta. Est ergo cholera
que putrefit aquositas ꝓmixta aquositati plurime.
Et qñ causon vehementiora hz accidētia ℊ tertia
na oz ut sit brevioris spacij ℊ ipsa. Et senib⁹ quidē
parū accidūt febres causonidis: ⁊ cū accidūt eis pe
rcunt qñ non sūt in eis nisi cā valde fortis. Ampli⁹
eoz virtutes sūt debiles. In iuuenib⁹ aūt ⁊ pueris
plurimū accidūt: ⁊ ē in infantib⁹ leuioz ꝓpter hūi
ditatē eoz. Et qūdoqz est in eis cū pfundatiōe lō
ni ꝓpter eleuationē vaporz ad caput. Et Hypo.
quidē dixit q si alicui accidit i febre causon tremor
tūc q̄mixtio mentis resolvit ab eo tremorē. Et est si
mile ut sit illud quoniā cerebꝫ calefit valde ⁊ calefi
unt nerui: ⁊ est simile ut sit causō ⁊ fit permixtio mē
tis ⁊ resoluatur ab eo per tremorē, ꝓpter expulsiōez
materierū ad neruos. Et plurimū quidē cōsumitur
cū vomitu ⁊ solutione ventris aut sudore aut fluxu
sanguinis narium.

De signis. La. xlij.

Jgna eius sunt insepabilitas ⁊ occultatō
tēporz. Et vehemētia accidētū ex asperita
te lingue ⁊ ex citrinitate eius i pūmis ⁊ ex
nigredine eius seciido. Et ex retētione sudoris nisi
apud crysim: ⁊ vehemētia sitis. Inquit hyp. nisi ac
cidat tussis pua accidentalis. sedat ergo illaz sitim.
Et videtur ut sit vehemētia sitis eoz ꝓpter causam
pulmonis ergo cū monetur tussis parua humecta
tur q id quod currit ad ipm ex carne molli. Et ca
liditas in causone quidem fm plurimum nō est ita
fortis in exterioribus sicut fortitudo eius in interio
ribus. Et est confractio in ea leuis: ℊ in alijs. Et
in facta quidē ex cholera fortia fiunt accidentia ma
la ex vigilijs ⁊ inquietudine ⁊ adustione ⁊ pmixtiō
mentis ⁊ fluxu sanguinis narium ⁊ dolore capitis et
pulsatione tēporz ⁊ pfunditate oculoz ⁊ solutiōe
ventris cū cholera pura ⁊ cattu appetitus. Et qñ
do accidit infantibus abhorrent mamillā ⁊ nō reci
piūt eā ⁊ corrūpitur illud qō sugit de lacte ⁊ acetat.

De cura causonidis. Capi. xliij.

Et cura tertiane pure. Et cū indigent cūo
ne sicut cū illꝰ que dicta sunt tūc festinatio ē
melior. Complemētū vero est apud dige
stionē. Et non phlomet. fortasse eni inflāmabit eos
⁊ fortasse iuuabit eos si fuerit illic turbiditas ⁊ rube
do. Verū indigent subtiliatione ⁊ regimine vehe
mentio: ⁊ infrigidatione acta eius qō ipsi sumunt
Et cū times casum vitalis ē necessariū cibare eos
quāuis non appetant ⁊ ꝓprie in eo ex quo resolunt
res plurima. Multotiēs eni aduenit eis bolismus
ꝓpter p̄uationē sensus. Et indigent lenificatiōe
in pncipio fortiori ⁊ curationib⁹ febris acute pre
dictis fm oēs species narratas. Et qñqz cōueniens
est ut dormiant apud tepore parūū febrē sup aquā
tamarindoz. ⁊ qñqz ponitur in ea parū canfore.
Et diligitur eis sirupus acetosus: aut emulsio se
minis portulace aut emulsio seminis endiuie: ⁊ me
lon alkin, est bonus valde. Et ut conueniens pota
tione aque frigide fm q diximus illud. Si aūt nō
fuerit quod phibeat detur in potu de ea etiaz usqz
ad sacietatē. Et fortasse aduenit eis permixtio mē
tis ⁊ obliuiscuntur petere aquā: quaꝫ oportet ut fo
reant de ea paulatim fortiones plurimas ⁊ ppe
in eo cuius linguā vides siccā. Et cura accidētia

eius superflua cū eis que diximus in capitulis suis. Et oportet vt caueat in eis supfluitas sanguinis narū: est eni de eis in quib⁹ magnificat timor ꝑ eos. Et oportet ut obseruet anhelitus eoꝝ ⁊ nō dimittas partes pectoris spasmari. Et oportet ut obserues capita eoꝝ cum aceto ⁊ oleo ro. ⁊ sandalis ⁊ aqua ro. ⁊ canfora ⁊ his similibus. Et embrocces cū decoctiōib⁹ i qbus decocta sūt ea q̄ diximꝰ. Et q̄n fortes sunt in eis vigilie tunc cura eos Et nō est mal ut in potu des sirupū de papauere cētā ⁊ ſ sit de nigro in huius dispositione. Et in fine eius da i potu trociscos qui cōueniunt eis sicut sunt trociſci de canfora. Et in illa hora cōuenit eis sirupus acetos⁹ cū emulsione seminis cucumeris ⁊ seminis enduie ⁊ſc. portulace de vnoquoq; eoꝝ sit pondus. ʒ.ij. et sirupi acetosi sit pondus. ʒ.xxv. vſq; ad. xxxv. ſm q̄ videtur. Et ſi fuerit illic ventris solutio tunc dent trociſci de spodio cōstrictiui. Trociſci boni. ℞. spodij ro. ana. ʒ.ij. ſ. croci sextā. ʒ.i. seminis portulace seminis endiuie ana. ʒ.iij seis cucurbite seis cucūeris añ. ʒ.ij. sandaloꝝ. ʒ.i. ſ. succi liquiritie amuli ana ʒ.i. ca nforе sextā. ʒ.i. ſ. ⁊ dosis eius sit. ʒ.i. Et ueruz rof. ʒ.iiij. ſc. melonis citroꝝ cucumeris ⁊ portulace oium ana. ʒ.ij. croci tertiā. ʒ.i. canfore sextā. ʒ.i. gūmi amili dragaganti succi liquiritie añ. ʒ.i. ⁊ dosis ei⁹ sit. ʒ.ij. Et cū decliat egritudo manifeste tūc nō est malū vti balneo cuius aqua declinat ad frigus. Et illi i quibus magis diligit balneū ex eis sūt quorum febris est ex phlegmate salso.

De febre sanguinis. Ca. xliij.

Opinatus é Bal. q̄ nō fit febris sanguis a putredine sanguis. Hā sanguis cū putrefit fit cholera ⁊ nō é sāguis. fit ergo febris cholerica non sanguinea ⁊ fit causa ꝓdicta ⁊ tertiana ⁊ curat eā cū illa cura. Hic vero sermo eius é cōtrarius sermoni Hyp. ⁊ cōtrarius ei q̄ est cōueniens. Et plurimū quidē erroris eius é in sermone eius quādo putrefit sanguis fit cholera. Iste eni sermo facit opinari duas intentiones: quarū vna est q̄ quādo putrefit peruenit ad hoc vt fiat post putredinē cholera. Et secūda q̄ quādo putrefit tūc fit cholera: sicut dicit q̄ lignū quādo calefit fit cinis. Cōsideremus itaq; in vnaquaq; duarū propositionū

Intellectus vero primus est corrupte acceptionibus modis: quoꝝ primus est q̄ sanguis quādo putrefit conuertitur subtile eius ad cholerā malam ⁊ spissū eius ad malitiā; ⁊ nō ergo cū totalitate sua fit cholera. Et secūdus é q̄ illud fit post putredinē ⁊ nostra cōsiderato é in dispositione putredinis

Et tertius é quoniā post illud fit cholera ⁊ nō scimus an in ea sit putredo an nō. ⁊ā plurie res putrefiunt ⁊, separat ex eis subtile ⁊ spissū ⁊ nō est i spisso neq; in subtili putredo: quoniā nō é necessariuz ut sit putridū id quod generat a putrido: fit eni ex putredine q̄ non é putridū. Et si generatio eius a putredine faceret putredinē eius necessariam: opotēt ut spissū cinerulentū iterū eēt putridū. Ect ergo illic febris melica iterū; hoc ergo é illud q̄ facit esse necessariū expositio eius q̄ primū intellectū é. Q̄ vero intelligitur secūdo est mēdacium q̄n putredo é via corruptiōis. Et putredo quidē non habet tempus. Et cōuersio sāguinis in cholerā non fit nisi in tempore. Et putredo quidē est corruptio accidens sāguini ⁊ est sāguis sicut accidit phlegmati ⁊ ē phlegma ⁊ nō cholera neq; melācolia: nisi cōuertatur post illud cū cōplemēto putredinis: verū veritas sana est sermo Hypo. q̄ ex sanguinis putredine generatur febris. Dicamus ergo nūc q̄ febris sanguinis é febris putredinis: ⁊ febris calefactionis ⁊ ebullitionis quā nominauit Hypo. synochū cōclusum sine alijs. Et plurimū ebullitiōis eius é ex opilatione suffocāte caliditatē. Et quādoq; fit a causis alijs que vehementes fiunt supra vehemētiā febris ephimere: ⁊ nominatur ꝓfundi somni fortis. Et est de sūma febrū que sunt inter febres putredinis ⁊ febres ephimeras que differt a febrib⁹ ephimeris ꝓpterea q̄ calefactū primū in ea é humor. Et differt a febribus putredinis q̄n nō est ei putredo. Et ē febris acuta nō febris ephimera neq; febris ethica neq; febris putredinis. Et multotiēs quidē permutatur ad febrē putredinis aut febrē ethicā. ⁊ multotiēs quidē facit eā currere Bal. cursu febrū diei. Et videtur Bal. q̄ febris sanguinis non cōponit cū reliquis febribus q̄n putredo in sanguine est cōmixtio humoꝝ ⁊ in hoc ē ꝓtradictio quibuldā ꝓtentoꝝ bus suis in quo non est necesse ꝓlongare sermonē quoniā nō iuuat cū eo medicus. Et cā quidez huius febris é repletio ⁊ opilatio ⁊ multitudo exercitij ⁊ ꝓprie nō consueti ⁊ diminutio euacuationis: deinde vsus exercitij laboriosi. ⁊ quādoq; facit putredinē in eo multā aquositas sanguinis ex cōmixtione fructuū aquosoꝝ quare conuertuntur ad putredinez. Et multitudo humoris crudi in eo est ꝓpinqua q̄re ꝓparat ipm ad putredinē sicut qui generat ex cucumere ⁊ alkethed ⁊ piris ⁊ similibus. Et hec quidē febris est continua que non tepescit ꝓpter cōtinētē materiei ⁊ eius adherentiā vsq; ad crisiz aut mortē. Et eius species sunt tres: quarū saluior é equa gmaticus: quoniā resolutio in eo é maior q̄z putrefactio incipiens cū difficultate ⁊ non cessat diminui Deinde est hōtenus ⁊ fortasse simulatur. vij. dieb⁹ ⁊ nequior eoꝝ est augmasticus q̄n resolutio i eo est minoꝝ q̄z putrefactio. Et eius crisis est vsq; ad septimum ſm plurimum. Et eius cōsumptio est cū euacuatione aut sensata aut insensata. Et quādoq; ꝑmutatur ad causonides ⁊ ad sirsen. Et quādoq; permutatur cū infrigidatione plurima ad lethargiam ⁊ q̄nq; ꝑmutatur ad variolas ⁊ morbillū. ⁊ quandoq; accidit in ea ꝓfunditas somni ⁊ inflatio ventris ex qua ꝓuenit sicut vox tympani ⁊ non ꝓcedit eam ventris solutio cū rarificatione: ⁊ quādo solutio vētris nō valet: deinde egredit asaf viridis lata ꝓprie est de signis mortis. De signis. C. xlv.

Signa febris sanguinee sūt adherētia febris ⁊ rubedo faciei ⁊ oculoꝝ: ⁊ inflatio venarū ⁊ tempoꝝ: ⁊ repletio cōpleta ablq; rigore

non é sudor nisi apud crisim. Et multotiēs associatur ei pruritus in naso ⁊ in loco colli in quo ponūtur vētose: ⁊ cōstrictio in anhelitu. Et multotiēs accidit eis ꝓfunditas sōni: ⁊ difficultas sermonis ⁊ est malū. Et siliter apostema gutturis ⁊ duarū amigdalaruz ⁊ uue: ⁊ cursus lachrymaz. Et caliditas ei⁹ est plurima ꝓpter humiditatē vaporosaz ⁊ lachryma lem nō exiccatam sicut in causonide. Et pulsus ei⁹ est magn⁹ leuis plen⁹ velox frequēs valde diuersus non plurimę diuersitatis: ⁊ ē minoris diuersitatis ⁊ velocitatis q̄z in causonide. Et nō est caliditas eius in termino causonidis ⁊ tertiane fortis. Et illius q̄ ex ea é a putredine caliditas ⁊ accidentia sunt vehemētioza: ⁊ cura eius é difficilior ⁊ magis similis cū causonide. Et vero subtilitas sanguinis ⁊ grossitudo cognoscūtur ꝓpter illud qō egreditur de eo. Et sinocha feruida est res magis similis in ꝓncipio sui febri ephimere. verū caliditas eius é parue mordicationis ⁊ lesionis ⁊ inuenit ex ea inflāmationem ⁊ dimiā ⁊ é plurimū impssiōis ei⁹ ꝓpe cor. Putrida vo est equalis ⁊ illis equali ſm plimū. Signa autem ꝑmutationis ei⁹ sunt cuiusq; eoꝝ ad quod permutatur ut ꝓfocationis ⁊ apostematum gutturis ⁊ duaꝝ amigdalaruz. Et iudicia scius ea. Et signa variolaruz scies ⁊ signa sirsen ⁊ doloris capitis ⁊ permixtionis mentis ⁊ alioꝝ iam sciusti. Signa vero longitudinis eius sicut iā sciusti sūt ex posꝑpositōe signoꝝ digestionis ⁊ tenuitate faciet ⁊ diuersitate dispositionis eius in spacio suo ex additione ⁊ statione ⁊ diminutōe ita ut sit quasi ipa sit tepida. Illud enim significat q̄ sanguis é plenus humoꝝ crudo.

Spacii vo crisis eius significat apparitio signorum digestiōis que si tardat vsq; post tertiū ⁊ quartum non fit crisis in septimo. Et multotiēs quidem fit crisis eius in quarto.

De cura febris sanguinis Ca. xlvi.

Vtēdo in curatiōe febris sāguis é euacuatio plurimi vsq; ad syncopim ⁊ ingrossatio substantie sāguinis si fuerit subtilis valde aquosus ⁊ cholericꝰ. Et infrigidatio ei⁹ ⁊ mūdificatio ⁊ subtiliatio ipsius si fuerit grossus ⁊ sumpserit eger ꝓpus generatiua sanguinis grossi: ⁊ gnātua humoris crudi: ⁊ digestio materiei faciētis febrem ⁊ eius resolutio. Euacuatio aūt non é aliqua sicut phlobotomia ex manu in quacūq; hora accidat: ⁊ non expectatur crisis neq; digestio nisi fit repletio nauseatiua. tūc enim caue eam ⁊ remoue ipsaz. q̄ si febris ꝑseuerauerit tunc phlobotoma. Et nō cessēs phlobotomare donec eger appropinquat syncopi aut cadat in syncopim si corpus fuerit sone. Syncopis nāq; infrigidat cōplexionez fortem. Et scias q̄ phlobotomia ⁊ sumere in potu aquā frigidā q̄nq; excusant ab infrigidatiōe alia. Et partitio qdem in ea é melioꝝ si non fuerit qō necessariā faciat festinationē. nā fortasse erit in ea que é infra appropinqti onem syncopis vltimatio. ⁊ fortasse sequetur phlobotomiam vltimā statim flurius vētris cholericus ⁊ sudoꝝ quem oportet omni hora abstergere donec continuetur: fortasse enim saluabitur cuz eo. Et sumatur ei quod accidit de debilitate ⁊ syncopi cuz cibo subtili ⁊ quiete. Et oportet ut ꝓmittatur lenificatio nature cū illis que scūtur de illis que sunt sicut duorum granatoꝝ aqua scilicet dulcis ⁊ muzi vsq; ad terminum ⁊ siracost ⁊ tamarindi ⁊ collyria leuia de quibus diximus. Et q̄nq; est necessarium apud digestionē euacuare cū eis que sunt sicut myrobal. ⁊ fumus terre ⁊ cassiafistula ⁊ his similia de illis que sciusti. Q̄d si dispositio non tollerat phlobotomiam in manu phlobotometur vena que est i cornu frontis aut ponantur ventose. Si autem nō ꝓparatur aliquid eoꝝ ⁊ hoc ꝓpter accidens qō prohibet tunc fac solutionem ventris ſm modum qui est in causonide. Et regimen sit in eis que aperiunt ⁊ incidunt ⁊ sedant ebullitionem. Et si accidat ex phlomia syncopis ciba cum panez cū aq̄ acreste. Q̄ si accidat fluxus sanguinis narium per se non abscindatur nisi cum appropinquauerit syncopis. Sāguinis vero ingrossatio fiat cum eis que sunt sicut rob iuiubarum: ⁊ ē ut decoquantur. c. iuibe cum lib. v. aque donec remaneat tertia ⁊ inspissetur cum zuccaro ⁊ quanto plus minoratur zuccarum tanto est melius. Et lentes iterum ꝓprie ꝓparate cum aceto acetoso forti sunt huius generis. Et caue ne des in potu rob iuiubarum: aut corpⁿ lentium materia existente grossa. Eius vero infrigidatio sit cū eis que sunt sicut aqua lentium infrigidata ⁊ aqua lactuce infrigidata ⁊ sumere in potu aquam frigidā si nō fuerit qō, phibeat: ⁊ fortasse sumitur in potu donec tremere faciat ⁊ faciet: forsitan enī sanat eum. Et q̄nq; ꝑmutat febris ad phlegmaticam ⁊ curatur cum trociscis de rosis ⁊ similib⁹. Et hec qdem cura est quorundam antiquoꝝ ⁊ secuti sunt eā quidam modernoꝝ. Dare ait in potu aquā ordei est curatio conferens ei: sed cuz lenitate nature. Et melioꝝ horaruz ad hoc est hora vehemētis ebullitionis ⁊ angustie ⁊ inflammationis ⁊ frequentie pulsūs cordis. Et scias q̄ esse contentus infrigidatione ⁊ dimittere phlobotomiam ⁊ ventris solutionem addit in opilatione ⁊ coartatione: quare additur putredo ⁊ caliditas in reliqua dispositione. Mundificatio enim fiat cum eis que sunt sicut solutiā choleram ſm responsionem necessitatis virtutis ⁊ debilitatis cum digerentibus humorem crudū: quoniam fortasse ipsa é causa in putrefactione sanguinis. Et in fine eius da ei in potu que sunt sicut trociſci de canfora ⁊ trociſci de spodio ⁊ da ei in potu. Iſti etiam trociſci sunt boni. ℞. spodij. ʒ. iij. seminis portulace. ʒ.v. seminis cucumeris. ʒ.iij. seminis cucurbite. ʒ.vi. gūmi ⁊ dragaganti ⁊ amili oium ana. ʒ.iij. succi ligritie pōdus. ʒ.vij. fiant ex eis trociſci. Delcriptio alia ⁊ ꝓprie apud debilitatem apostematis. ℞. rosarū. ʒ.iij. succi berberis. ʒ.ij. seminis cucumeris ⁊ melonis ⁊ citroli ⁊ portulace et spodij omnium ana. pondus. ʒ.i. gummi ⁊ dragagāti ⁊ amili omniū ana. ʒ.ſ. rauedscemi ⁊ croci ⁊ canfore omnium ana pondus quarte. ʒ.i. fiat trociſca-

Cibi vero sint illi qui sunt ex iusubis ⁊ illi qui sunt ex lentibus cum aceto ⁊ granatis ⁊ sumach. Et si sit aliquid eox constrictio cuius timeatur frangatur cum siracost ⁊ prunis ⁊ cuz eo quod fit de cucurbita ⁊ cū herba acetosa. Et eius fructus sint pira de seeni ⁊ granata ⁊ mala de seeni. Et eius olera sint cucumeres ⁊ cucurbite ⁊ alkehetheđ ⁊ endiuia ⁊ olus benedictum ⁊ acetosa ⁊ cozandrū ⁊ que sūt eis similia. Et si accidat dolor capitis aut pulsus cordis aut vigilie aut pfunditas somni aut fluxus sanguinis narū supfluus destruens virtutem ⁊ alia de accidētibus suis curā cum eis que docuimus te in loco suo.

De febre phlegmatica Ca. xlvij.

Diuisti q̄ febrīs putredinis phlegmatis
ſ quīqz ē paroxismal. Et quīqz ē insepabilis ⁊ scisti cām in hoc. Et sunt ei hore sic reliquis febribus. Et minor horarū sui ꝓncipij fm plimū est. xvij. dierum. Et eius eradicatio in pluribus ē intra. lxiij. dies. Et salutor earū ē illa que ē mundor répor: ⁊ precipue illa que ē multi sudoris significat eni subtilitatē materiei ⁊ paucitatē eius et raritatem corpis. Longior ergo partū huiꝰ egritudinis ē augmentū quāuis eius declinatio iterum sit longior declinatiōe tertiane ut plurimū. Et phlegma qdem putridū qīqz ē vitreum: ⁊ qīqz ē acetosum; ⁊ qīqz est dulce: ⁊ qīqz ē salsum. ⁊ tu iaz scisti quō ex salso fit causon. Et plimū quidē accidit febris phlegmatica humidis ⁊ quietis ⁊ senibꝰ ⁊ infantibus ⁊ pacientibꝰ nauseatiuam satietatem ⁊ exercitantibus ⁊ balneātibus se super repletionem ⁊ habentibus eructuationem acetosam ⁊ habentibus repletionem; ⁊ pacientibꝰ delectum humoris ⁊ fit catarrus ad stomachum qui putrefit in eo. Et parū quidē euacuat a lesione in ore stomachi. Et scias q̄ cū omni febre cū qua est frigus constringitur pulsus ⁊ minorat̄.

De signis phlegmatice periodice Ca. xlviij.

Illa quidē in qua cā est phlegma vitreū
i aut acetosū frigus multiplicat valde et rigor in vitreo ē vehemētior. At frigus non incipit in ea subito: imo paulatim ī extremitatibus deinde perueniūt ad hoc ut fiant sicut nix q̄ nō calefiūt nisi cū diffcultate: neqz calefiūt subito: neqz fm gradationē cōtinuā: imo paulatim cū reditu frigoris ⁊ forasse ꝓuiscet frigor ei⁹ in ꝓncipio rigor. Sit ergo frigus ꝓpter illud quod nō putruit: ⁊ horripilatio ꝓpter illud quod iam putruit ⁊ maꝰ frigus eius ⁊ ipsius rigor sunt in periodis status. Et hec qdem febris non ē ex materia que facit punctionem ita ut sit cā rigoris in via expulsionis. putredo nāqz eius ē putredo rei leuis ⁊ incipit cuz grauitate ⁊ pfunditate sōni. Et multoticus incipit in paroxismis ꝑmis sine frigore ⁊ neqz ē rigor: imo post ponitur vsqz ad tempus ⁊ forasse erit frigus: ⁊ non erit rigor. Et multoticus incipit cum syncopi ⁊ nō fit. Et in hac qdem egritudine multiplicat syncopis ꝓpter debilitatem oris stomachi ⁊ defectū appetitꝰ ⁊ priuationem alistibze que est fundamentum materiei nutrimenti ⁊ virtutis. Illā vero que ē ex phlegmate salso sequitur horripilatio ⁊ non sit vehemēs frigus eius. Illam autez que ē ex phlegmate dulci raro antecedit in principio vtqz ad plurimos paroxismos horripilatio neqz frigus neqz rigor.

Et plurimum quidem periodi febris phlegmatis ī cipiunt cum syncopi: ⁊ iam apparet in ea in principijs calor vehementior: ⁊ i postremis minorat̄ illud. Et est simile ut fit causa in hoc: quoniā putredo añcedit ꝓpter ad magis dulce ⁊ magis salsū ⁊ magis subtile: deinde ad grossius ⁊ frigidius. Et tactus caliditatis eius in ꝑmis est debilis ⁊ vaporosus: deinde cum prolongatur positio manus super membrum sentit manus acuitatem ⁊ mordicationē Veruntamen non est simulis neqz equali in omnibus super que cadit manus: immo est diuersa quoniaz inuenit in loco vno asperitatem: ⁊ in loco alio lenitatem: ⁊ est quasi caliditas coletur post rem cribellatam: quoniam phlegma viscosuz est: quare diuersificatur eius passio a caliditate sicut accidit in reliquis viscosis cum ebulliunt: ipsa enim disrumpuntur in quibusdam locis: ⁊ non disrumpuntur in locis alijs. Et qualiscunqz sit caliditas eius fm plurimū minor est cū ut inflāmet ⁊ augustiam faciat et magnificet desiderium acris frigidi ⁊ aque frigide ⁊ inspissationis ⁊ rarificationis anhelitus magnꝰ exsufflantis. Et multotiens quidem accidit caliditatis eius ut sedeat tempore quo habet quantitatem hore vnius aut duarū horarū quare existimatur ꝙ ipsa iam peruenit ad statum cum ipsa adhuc sit augmento. videbis enim eam iam incipere augmentari: ⁊ similiter sunt ei in declinatione stationes. Et febres quidem phlegmatis sunt multe opilationis ꝓpter multitudinem humiditatis ⁊ vaporis sui ⁊ pauci sudoris ꝓpter vi cōstatez humoris. Et cum sudare facit est res non exuberans: ⁊ de prioribus significationibus eius est paucitas sudoris: ⁊ pānatio eius. Et sitis quidem minoratur in febribus phlegmatis nisi ꝓpter causam salsedinis aut causā vehementie putredinis eius ⁊ cum hoc ē mino: cū sitis que est in alijs. Et inflatio laterum multiplicatur in eis: ⁊ quandoqz accidit enī lateris ut iubilletur cum tensione. Color autē pacientiū phlegmatis febrez est declinis ad viriditatez ⁊ citrinitatem currentes in albedinem ita ut sit illud quod aggregatum est sicut color plumbi vsqz in statu. Et raro quidem rubet color in eo cuius rubedo sit rubedo in stanbus reliquarum febrium. Pulsus vero eius est pulsus parvus submersus debilis rarus in ꝑmis: deinde fit frequens in fine. Et frequentia quidē eius: ⁊ ei⁹ parvitas vehementio: est cū frequētia quartane ⁊ tertiane ⁊ eius parvitas. ⁊ vehementia frequētie eius est ꝓpter vehementiam parvitatis ipsius. Verū non ē velocior pulsu quartane: ⁊ qīqz est tardior eo aut similis ei in ꝑmis. Et ē vehemēs diuersitatis cū ꝓportiōe ordinis. Et pus ⁊ debiles ex

gis sunt in diuersitate eius plus. Et significationes quidez pulsus sup eā sunt de certionibus significatōnibus. Urina autē eius in ꝑmis qdem est alba subtilis ꝓpter multitudinez opilationū ⁊ frigoris: deinde fit rubea ꝓpter putredinem ⁊ turbat ꝓpter maliciaz digōnis: ⁊ quandoqz alterat linea dispositio vnotpe: ⁊ qīn mūcificabitur ex materia grossa ⁊ resoluit putriduz ⁊ redibunt opilationes de albedo ī vna hora. ⁊ alia qīnremanet intra materiā grossā ⁊ dispositiones putredinis Et aqua hora opilationū est alba: deinde quādo putrefit res plurima post illā expellit ⁊ aperit opilatōes rubet vsqz quo veniat sup opilationes qđ opilet eas vice aliade illo eodē hōre. Eius vero egestio est lenis subtilis phlatica. Et de eis q̄ significant ꝙ febris est phlatica est ut sit paroxismus eius. xviij. horis ⁊ dimissio eius. vi. horis Et nō est dimissio eius dimissio mūda: qīn materia cum grossitudine ⁊ viscositate est multa. Et significant ipsaz etas ⁊ ꝓiuentudo ⁊ tps ⁊ regio ⁊ cibi ⁊ aduentus causaz añcedentiū ex latitate nauseatiua. Et significant ipsaz forma ꝓdicta ex colore faciei ⁊ inflatione eius ⁊ lenitas tactus ⁊ debilitas oris stomachi ⁊ casus appetitus: ⁊ qīqz magnificat in ea splen. Et legitur eam eructuatio acetosa in plibꝰ horis milionēs.

De signis phlatice insepabilis ⁊ est illa que nominatur lacuca. Capitulum. xlix.

ſ Unt sicut reliqua signa febris phlatice ꝓter eradicatōem ⁊ qđ similat eradicationi. Et apud inceptionē fiūt rigor ⁊ frigus ⁊ horripilatio. Et est res magis similis cū ethica: ⁊ fit illic rigor in. vi. horis. aut tm superās illum qui fit in prodica nam prodica iterz non euacuat a residuo: veruntamē est occultum non apparens.

De febribus que sunt fm plim de genere phlegmatica ⁊ sunt qīqz ex cholera ⁊ non sunt ex eis que fiunt ex melancholia appropriate cum nominibus ⁊ indicijs: Capitulum. l.

T sunt febres empialos ⁊ liparia que ābe
e sunt de sūma febrīū in quibus diuersificatur loca caloris ⁊ frigoris intus ⁊ exterius ꝓpter diuersitatē ⁊ locū eius quod putrefit ⁊ qđ nō putrefit. Et sunt tres diuisiones febris appropriate: syncopal humorosa: ⁊ febris ex syncopi minuta ibilis: ⁊ febris diuturna ⁊ nocturna.

De febre in qua occultat frigus ⁊ apparet in ea calor ⁊ est empialos. Capitulū. li.

Et febris fit ex phlate vitreo ꝑs est compre
h hensuz in occulto ⁊ pfundo qđ infrigidatur vbi est. Ex ipi accidit iaz putredo ꝛre spargitur ex eo vapor eius qđ cōputruit ⁊ disparti ⁊ iflāmatur in exterioribus ⁊ illud qđ non est putrefactuz infrigdat in interioribus. Et eius qdez frigus non appet in humidmōi tpe qīn est quietuz ⁊ (
ſociat ei ⁊ non patitur ab eo qđ occurrit ei. postēa ergo incipit in eo putredo mouet ⁊ infrigdat infrigidatōe q̄dam cōmunis non puentat ad hoc ut cōmunicet̄ tot corpori. De signis Capitulum. lij.

Igna eius sūt eadē que ꝓdicta sunt. Et q
ſ eius vrina est frigida cruda minoris calitatis cū vrina aliarū sui generis: et pulsus eius est rarus tardus ⁊ ipa fm plim addit omni die Uez ꝓpē grossitudinez materiei siue puertit qīqz in ẽtranaz ⁊ tertianaz qīn huiusmōi mā in corpore est pua ⁊ pue putrefactionis ignea. Et paucitas qđ est ex causis elongatōis ꝓdi. Et ꝓpter q̄ poxīmus non redit omni die non remanet hec febris cum sit phlatica: iz ꝓpter ē phlatica: q; putredo eius ē putredo phlatis ⁊ hec non extrahit eā ab hoc quin sit phlatica: iz ꝑpea q̄ putredo ē putredo phlatis non ꝓptea q̄ poxīmꝰ ñ redeat omni die. Spaciū vero poxīmi eius est ex. iiij. horis vsqz ad. xxiij. horas. ⁊ fm plim ꝓmit ante illud quoniā hec materia non est cum illa multitudine.

De febre in qua occultat calor ⁊ apparet in ea frigus ⁊ est liparia. Capitulū. lij.

Et febris fm pliz ē phlatica: ⁊ qīqz ē cholerica ex cholera grossa valde. Quō autē ē phlatica: ē qīn phla itrisecū qī iflāmat ⁊ putrefit calefacit illū locū qīn non resoluit nisi qīn putredo calefaciexteriora corporis cū spissione vaporis sui calefactione plima. Et qīn virtus effundit ad locū vbi est lesio tūc eāan exteriora a calore: quare inflant. ꝑe quādo in exterioribus sūt phlata cruda vitrea ifa. Et iterz qīn resoluit multotiens ex eo vapor q non putruit: iz eleuat ⁊ facit caliditatē ⁊ alteratē ei caliditas spacio puo: deinde separat ab eo separatōne vaporis aq̄ calefacte. Cū ergo sepat ab, eo ⁊ fuit in radice ante putredinem vehementis frigidatis redit ⁊ in frigdat corpus. Modus autē quo fit cholica est qīn cholera aq̄ est pauca ⁊ intrinseca ⁊ putrefit ⁊ calefacit locuz ⁊ non resoluit ex ea aliqd accidit qđ dixim⁹ in sua cōpare ex phlate. Et appropriat hec cholica taburos noie. Uez liparia est nomē generis ⁊ est longioris spacij q̄ hemitritei. Et habet aliqs ut dicat quō erit febris ⁊ non ꝓcedet in ea calitas ex corde in totuz corpus. Illud nāqz quod narrat est de genere eius in quo nō ꝓcedit caliditas ex corde in totū corpus. Nisi to itaqz est ꝙ in terminis haz rez attendit vna ꝯditio ut nō fit quod ꝓhibeat sicut diffinimus aquā frā ⁊ būidā quādo disposita est fm naturā suā ⁊ non fuerit qđ ꝓhibeat.

Et diffinimus graue q̄ est illud qđ tendit inferius quādo dimissuz fuerit cū sua natura. ⁊ in istis oibꝰ calitas ꝓuenit ad cor ⁊ ꝓcedit in arterias ⁊ sꝑgitur. Ut vero accidit ꝓhibito illius in qbusdaz locis sic accidit ei sup quē ponunt panne vel pānne. Nocumētum vero haz necessariuz est esse actu.

De febre in qua sit vnaquaqz duaz rez in vnoquoqz duoz locoz. Capitulū. liij.

J hec febris fuerit nō erit nisi vbi sunt due
materie frigide mote ꝓpter putrefactōez: quaz vna est in interioribus: ⁊ altera in exterioribus ⁊ non est aliqua earuz plurimi nocumēti. Deinde cum incipiunt putrefieri mandat vnaquaqz earuz vapozē calidum comprehendentez cū

partibus huis ꝛ vbi est frigidū. Et in gdem iaz sci uisti causam in regmie humoꝛis frigidi in dispoſitione motus.

De febre syncopali humorosa. Capi. liij.

Et fm plurimū est ꝓpter phlegma crudū
h repletionale qđ facit febrez dispditū plim quiaiam vincit virtutem. Et fm plurimuz adiuuat sup eam debilitas oꝛ stomachi ꝛ qđ mouetur ꝛ incipit in putrefactõe virtutē vincit plus ꝛ facit eam helitantem. Que si dimissa fuerit cū materia nō sufficiet ꝓa materiā. Et qñ occupatio fit in cõne eius cū facilitate fit inobediens: aut monet motu ꝓuocante vrinā. Et qñ occupat in cõne eius cū solutione ventris: aut phlomia cū laboꝛe nō tollerat virtus. Quomō enim tollerabit cū sit illic cū sua quiete syncopis. Et cū hoc toto ipi indigent cõne vehemẽter. Et iterū ipi indigent cibo vehement qñ in humoꝛib⁹ coꝛpoꝛ nō est qđ nutriat coꝛpus ꝛ viuificet ipz ꝛ coꝛpus eius est ꝓnatū nutrimẽto. Quod si studueris in cibando addāt materia diminuta ꝛ si non ciba tur cadit virtus. Et accidit in ſceptione sui vt effūdat ad coꝛres frigida faciens accidere syncopi ꝛ mioꝛatur pulsus ꝛ tardatur ꝛ fit rarus. Amplius natura sollicita est in calefactione materiei ꝛ subtiliatione eius. Et putredo que mouetur in qualcūm partei eius adiuuat super eam: ergo eu adit coꝛa nocumẽto ꝛ frigoꝛe eius ꝛ cadit in nocumentum caloris ei⁹ quare fit pulsus velox ꝛ ꝓprie in ꝓstrictione sua pl⁹ ḡ sit velocitas aliꝛ: ḡuis illud quod vincit cū hoc sit parvitas ꝛ tarditas ꝛ raritas. Et periodus eius est periodus phlegmatice ꝛ non alteratur ab ea.

Et est cum ea inflatio faciei ꝛ mollicies coꝛporis. Et coloꝛes habentiū eam non figunt super dispoſitionem vnaz: imo quandoq; est cinerea ꝛ plumbea eius materia: ꝛ quãdoq; fit citrina. ꝛ quãdoq; fit nigra: ꝛ quãdoq; fiunt labia coꝛ sicut labia comedentis mora. Oculi vero coꝛ sunt fusci virides exeuntes valde apud ꝓmotionem egritudinis. ꝛ fit sic maciacus. ꝛ qđ est sub hypocondrijs coꝛ est vehemẽtis inflationis ꝛ similū viscera coꝛ. Et qñq; euomunt acetosum: ꝛ quando est eis apoſtema in quibuscam visceribus tunc non sperat omnino. Et quandoq; accidit eis in qbuscam horis excholera dominante grossa: ꝛ fit cū ea in visceribus adustio: ꝛ euomunt choleram: ꝛ sunt ei periodi phlegmatice fm plurimuz.

De febre syncopali minuta subtili. Capi. lv.

Et febris est acuta ꝛ cadit pulsus ꝛ virt⁹ in
b proximo vno aut duobus paroxismis cū additione ꝛ eueniens in coꝛpoꝛe cuz velocitate. Et quãdoq; non sufficit cum ea virtus vsq; ad. iiij. ꝛ fit ex chimis subtilibus plin: quoꝛ cholicum est vehementis subtilitatis ꝛ ꝓfūdationis: male substantie venenose: cui iam accidit putrefactio in coꝛpoꝛib⁹ calide ꝓlõnis sicce valde. Et plures paroxismi huius febris sũt proximi tertiane.

De febre diurna ꝛ nocturna ex phlegmatis. Capitulum. lvi.

Diurna est cuius paroxismus accidit in die ꝛ
d eius tepoꝛe in nocte: ꝛ nocturna est cõuerso ꝛ vtreq; sunt male. ſz diurna est lõgioꝛ ꝛ deteriοꝛ. ꝛ facẽ cadere multociens ꝓpter lõgitudinez suam ꝛ sui euentum in caloꝛe dici in ethicam. Et si ipa non esset seua non accideret hoꝛa aptionis poꝛoꝛum ꝛ resolutionis vaporis: ꝛ non accidit nisi ꝓpter multitudinez materiei ꝛ foꝛtitudinẽ eius. Et est necessariū cum hoc ut patientes eã cibentur in nocte ꝛ non permittant dormire sup repletionez stomachi ꝛ ꝓcipiantur vigilie: ꝛ est ex eis que faciũt cadere virtutem. Et tollerantia febris in caloꝛe dici: ꝛ vigilie in frigoꝛe noctis sũt ex eis magis digne que faciunt eã dẽ in ethicã ꝛ ad sũmũ ẽ de genere febriuz difficiliū.

De cura phlegmatice. Capitulū. lvij.

Ura huius egritudinis diuersificat fm hoc
c ras suas .ſ. principiū ꝛ augmentum ꝛ statum ꝛ declinationem. Et fm aptionem digestionis in ea ꝛ eius occultationem ꝛ diuersificatur fm materias suas .ſ. phlegmatica ꝛ acetosã ꝛ phlaticam ꝛ vitream ꝛ phlaticam ſalsam ꝛ dulcem. Et omnes eius ſpecies cõmunicant in hoꝛa principij ꝛ tribus diebus in ꝛ necessitate ꝛ lenificationis equalis aut vomitus. Et in necessitate administrationis ꝛ subtiliatium ꝛ incidentium ꝛ diureticoꝛ. Et cū supuenerit febri dies tres subtiliat in ea materia ꝓpt febrem ꝛ si ante illud mouebis nocebis ꝛ non facies aliquid. Et in augmẽto cū subtiliatione regimnis fm equalitatem. Et foꝛtasse est contentus aqua oꝛdei in primis tribus diebus ſperando q; sit status eius ꝓpinquioꝛ ꝓpt subtiliationem materiei aut paucitatẽ ei⁹.

Quod si certe scirek q; st atus eius esset tardus nõ subtiliaret regimen quãuis fames ꝛ somnus sup ſamem ꝛ exercitiuz super famez ſi non debilitant sint vltima in iuuamento huius egritudinis: imo declinaretur in ꝓncipio ad ingrossationem vsq; ad septimũ: deinde gradaretur: veruz augmentum eget vt subtilietur regimen in primis. Si aũt status apparet longinquus possibile est ut succurrat illi cum ingrossatione regiminis: deinde gradet vsq; ad hoꝛa status qñ tempus est ſufferens hoc in hac egritudine non ſufferens in acuta. Cũq; pertranſierit septimus non stes tunc super subtiliationem: qñ illa debilitat ꝛ addit in debilitate oris stomachi. Et quotiens ſenſeris longitudinem maioꝛez subtilia minꝰ quãuis subtiliatio eius in ipo omnino magis sit necessaria ḡ in quartana. Et ſimilit oportet ne festines cibare ipm cum eis que sunt ſicut pulli ꝛ panis cum muzaguarac nisi timeat debilitas aut apparet declinatio. Amplius diuersificatur cura eius cuius causa est phlegma ſalsum ꝛ dulce: ꝛ cuius phlegma est vitreum ꝛ acetosum ꝛ fit ex ea nimiuz frigꝰ in qua coꝛpus non calefit. verum in duabus ꝓmis necessaria est lenificatio cum medicina leui ꝛ infrigidatio quedam. Et in duabus ſecundis est medicina magis laboꝛiosa: ꝛ in duabus primis indigetur ſcisiõe cum subtiliatiuis in quibus est calefactio

plima ḡuis sit exſiccatio plima. Et sit duab⁹ ſcdis necessariū ẽ illud quod subtiliet cū incisione ꝛ calefactione cū acredine ꝛ ꝓprie qñ phlegma ẽ permixtum cū melancolia. nã necessaria sunt in huiusmodi ꝛa que sunt sicut oꝛacininū ꝛ cõfectio de sulfure ꝛ administrato ſalsoꝛ. Et cõuenientioꝛes medicine que administrant in ꝓncipio sunt geleniabin vſq; ad diem septimū: ꝛ nõ ẽ malū ut administrek iterū aqua feniculi ꝛ aqua endiuie ꝛ aqua apij cum geleniabin fm necessitatẽ. Et sirupus acetosus ẽ vehementis necessitatis iterū ꝛ aqua mellis cū ilopoꝛ ẽ possibile ut consequatur per eã illud quod queritur de lenificatione nature ꝛ ꝓpter cū solutiuo facto de zuccaro roſ. ꝛ roſis rubeis nominatis ꝓpter quomã est solutiuū ꝛ lenificatiuū. Et quãdoq; ne cessariū est ut confoꝛtetur eius lenificatio ꝛ cõfricet in aqua tuleb ꝛ ꝓmisceatur si nõ noluerit cū cassia fi. ꝛ pendijs. Et iterū geleniabin acceptū cū melle ꝛ terentabin ꝓmixtum cuz aqua tuleb: ꝛ non fiat alsi duatio super eã cū solutiuis in ꝓncipio ꝛ post ipm ꝛ propriae qñ cū materia ẽ cholera: illud eni perducit ad coꝛruptionẽ cõplexionis. Et multi quidẽ homines dant in potu in principio sicut est medicina de turbit in oi nocte ꝛ sicut pillule de masticẽ i bedomada bis ꝛ sicut pillule de seninb⁹ diureticis. Descriptio medicine de turbit. ℞. zizyberis ꝛ masticis ambοꝛ ana. ʒ. x. turbit sicut alcohol. ʒ. x. zuccaritabarzet quantũ oia. detur in potu ei oi nocte aure. i. ꝛ illõ fiat qñ natura ẽ nõ lenis. Si eni respõdet omni die bis non indiget hoc. Ego vero nõ diligo expectationẽ digestionis ꝛ lenificationis cū eis que diximus ꝓius: imo oportet ut euacuetur ex ea aliquid ꝛ expectetur in reliquo vsquequo digeratur ꝛ fiat illud cū facilitate paulati absq; superfluitate: deinde pueniat ad diureticа. Et similiter abhoꝛreo quod ẽ simile aque panoꝛ ꝛ tamarindoꝛ ꝛ similium: de illis que debilitant ꝛ soluit subtiler: ꝛ si materia fuerit declinis ad additionẽ frigoris misceat cū ea medulla cartami. Et si fuerit materia ad choleraz declinis misceatur cū eo sirupus viol. aut violecondite cū siracost aut violesicce cõrite. Et ad iuues cū clisteribus leunbus factis ex melle ꝛ sale ꝛ aqua sicle ꝛ oleo ſisamino. Et vomitus fiat cum aqua rhaphani ꝛ rhaphano infuſo in sirupo acetoſo cum ſeminibus ꝛ his ſimilibus. Et si necessarius est vomitus plurimus ꝓpter multitudinẽ ei⁹ quod accidit ei de nauſea ꝛ alteratiõe saporis oris administrentur grana rhaphani ꝛ bibat ex eis vſq; ad auſ. i. cū aqua frigida. Et vomitus quidẽ cū eo quod ẽ in eo de debilitate stomachi est vehemẽtis iuuamenti valde ꝛ ẽ plurimus huic egritudini. Oꝛ ergo ut expectetur in eo ſeptimus ut non accidat ex eo in principio debilitas apoſtemans coꝛpus stomachi. Et si sit grauis in eo vomit⁹ non pnoces ipſum super ipſum cum laboꝛe. Et si acciderit ei vomitus ꝛ ꝓprie in principio periodi nõ retineat nisi fatiget ꝛ debiliter: nũc eni restringatur sicut cū mitua ꝛ sirupo de tenta que diceimus post. Et si accidat doloꝛ capitis administrent embroce ex camemilla cū imiſione. iiij. extremoꝛ in aqua calida ꝛ ligatione crurium cū foꝛtitudine: ꝛ si indigetur aqua oꝛdei administretur decocta cū radicibus quãtitate cõli: aut misceat cū ea sirupus acetoſus cū melle si nõ acetat in ſtõ aut aqua mellis si acetat. Et melioꝛ hora in qua dat in potu illud ẽ si fuerit in aqua eius ꝓncipio rei tincturaꝛ ẽ eni oꝛ vt in potu detur in ꝓmis de geleniabin: deinde detur in potu post ipm duabus hoꝛis aqua oꝛdei. Et nõ oꝛ ut fiat inunctis cū vnguẽtis resolutiuis. ꝛ neq; embrocatio fiat cū embrocis subtiliatiuis cū egritudo ẽ in principio ꝛ humoꝛ ẽ in coꝛpoꝛe ambulãs: ipſa eni mollificant viscera sua calefactione humida ꝛ alienetur aqua frigida. Et quotiens videris vrinaz groſſioꝛẽ ꝛ rubicundioꝛẽ non erit malū si phlomaueris: ꝛ necessarium quidẽ est ut redeas tũc ad sirupos acetoſos. Et scias q; fricatio est de curationibus iuuantibus eos: ꝛ quanto fuerit phlaviscoſius ꝛ groſſius tanto crit fricatio magis conferens. Et dicẽ q; fricatio cū tela aranee cū oleo est iuuatiua valde. Et quando incipit egritudo augmẽtari ꝛ post illud tunc sit ſollicitudo de oꝛe stomachi ꝛ quod ipm cõfoꝛtat. Et sint masticationes facte ex mẽta ꝛ masticе ꝛ anſo ꝛ administretur vomitus cū rhaphano fm q; diximus cū minoꝛatione cib⁹. Et sit cū geleniabi quod in potu datur in principio ꝛ post septimũ ꝓmixtū quod confoꝛtat os stomachi ꝛ sit in eo ꝓpter plurima sicut anſum ꝛ mastix. Et sit cū aqua calida ꝛ ꝓprie in principio periodi: nam ipm resolvit frigoꝛi ꝛ frigoꝛi ꝛ extinguit cū hoc sitī quãuis sit estuosa. Et multoties quidẽ cõcreditur euacuatio phlegmatis ꝛ humoris crudi in hac hoꝛa: ſed melius est vt expectetur in eo cõplementū digestionis. Et quando egritudo incipit cum caloꝛe ꝛ assiduat iuuatur cum huiusmodi trocisсis. ℞. myrobalanoꝛum citrinoꝛ aloes succi eupatoꝛij succi absinthij oium. ana. ʒ. v. croci ꝛ masticis ambοꝛ añ. ʒ. vi. infoꝛmentur trocisci ꝛ sumatur ex eis omni die pondus. ʒ. i. ꝛ omni nocte pondus. ʒ. ſ. Et cũ videris ꝓ digestio apparet adiuua eã cum eis que sunt ſicut folia apij ꝛ feniculi ꝛ radices ſquinanti et capillus veneris. Si aũt scias q; materia est frigida valde nõ est malū vti pipere pauco ꝛ vti vino pauco subtili non plurimo. Et quãdoq; adiuuat vnguenta resoluentia ad digestionem ꝛ resolutionem cum virtute foꝛti ꝛ sunt conuenientioꝛa in hac egritudine ḡ in reliquis febribus. Et oportet ut considereꝛ in hoc virtus ꝛ febris ꝛ rigoꝛ. Quod si virtus fuerit foꝛtis ꝛ febris non fuerit seua valde addein ea in vnctionibus confricando. ꝛ si nõ administrentur olea subtilia que ad equalitatem sunt declinia. Et qñ pertrãſit. xiiij. tunc necessariū est administrare qđ subtiliat plus sicut feniculi ꝛ apij ꝛ foꝛtasse indigemus semie amboꝛ ꝛ anſo ꝛ eo qđ ẽ sicut sirupus acetoſus cum ſeminibus in quo ponitur

ℓ opus ꝛ alhàlce ꝛ administratione trociscoꝝ de rosis: ꝛ fortasse est necessariū addere in eis ꝑpẽ stom̃achus ꝛ masticem ꝛ ciperū ꝛ absynthiū ꝛ his similia ꝑm q̃ exigit illud q̃ ꝑs est. Et vinum subtile cõfert eis in hac ꝓcra cū subtiliatiõe ſna: ꝛ q̃ cõfortat calorẽ innatū: ꝛ q̃ ꝓuocat ꝛ sudare facit. ꝛ cū videris digestionẽ ꝛ fortitudinẽ dabis ci in potu post illud trocicos de absynthio. Et cū videris frigus in ꝓncipio ꝓrisimoꝝ nocere: ꝛ egritudo nõ ẽ in ꝓncipio: da in potu aquã calidã in qua decocta sũt ea que sunt sicut semẽ apij ꝛ anisi ꝛ ozimi ꝛ administrabis iterũ huiusmodi ꝛ fortioza eis que sunt em̃brocado ꝛ vaporando ꝛ huiusmõi: ꝛ q̃q̃ dabis in potu ad rigorẽ vehemẽtẽ. Decoctio ℔ hũc modũ ℞. zinziberis ozigani anicos oium ana.ʒ.iij.cozĩ dri.ʒ.iiij.rosarũ calamenti amboꝝ ana.ʒ.iij. passularũ.ʒ.vij.decoquãtur ℈m descriptionẽ vel ℈m me dietatẽ ꝛ sit dosis.℥.iij. Et cum videris phlã dabis in potu tyriacã ꝛ dentur iterũ in potu trocisci ꝛ rosis magni cũ aqua feniculi ꝛ detur ei oi nocte me dicina de turbit ꝛ pilulę de aloe facte cũ speciebus que sunt sicut piper. Et ad illud decoctio huiusmodi. ℞. hiere.ʒ.vij. turbit.ʒ.x. myrobolanoꝝ nigroꝝ ʒ.v. cupatoꝝ.ij.ʒ.v. salis ĩdi.ʒ.ij bedoard ſuchaba oiuꝝ ana.ʒ.iiij. anisi.ʒ.ij. decoquãtur cũ aqua apij ꝛ sumãtur de ea in potu ℈m quãtitatẽ necessitatis.

Et fortius illo ẽ illud q̃d. ℞. ꝺuarũ radicũ ꝛ radicũ lilij oium ana.ʒ.x. hiere.ʒ.viij. succi cupatoꝝ.ʒ.v. ſe. apij ꝛ feniculi oium añ.ʒ iiij. spice mẽte ãbozum añ.ʒ.vij. fiant ex eis trocisci ꝛ administrẽtur. Decoctio bona ℞. ꝺuarũ radicũ ambarũ añ.ʒ x. passularũ enucleatarũ.ʒ vij. anisi ꝛ masticis amboꝝ añ.ʒ iij bedeoard ſuchaha cupatoꝝ oiuꝝ añ.ʒ.iiij decoquantur in libris trib⁹ aq̃ vsq̃equo redeat ad lib.i aque ꝛ sumãtur in potu aliquot dieb⁹ in ieiunio.

Trocisci boni apud chronicas febres ꝛ vehemẽtiã rigoris. ℞. hiere succi cupatoꝝ absynthij ſuchaha bedeoard oium añ.ʒ.v. seminis apij ꝛ feniculi anisi omnium ana.ʒ.iij. salis naptici.ʒ.iiij. seminis cul cute myrobolanoꝝ kebuloꝝ oium añ.ʒ.x. agarici. ʒ.xv. trociscoꝝ de ros.ʒ.xx. de turbit.ʒ.xxx. fiãt ex eis trocisci ꝛ sũt solutiui. Et iterũ aloes myrobol ci trinozum ꝛ reubar. masticis succi cupatoꝝ absynthij oium ana partẽ.ℓ. croci ptis vnius medietatez terantur ꝛ administrent. Et iterũ hiere myrobol. kebuloꝝ salis oium ana.ʒ.iiij. seminis apij ꝛ fenicu li ꝛ anisi oium añ.ʒ.i.ʒ. absynthij.ʒ.v. trociscoꝝ de rosis.ʒ.iij. ſuchaha bedeoard oiuꝝ añ.ʒ.ij. terãk ꝛ i formenk pilule. Decoctio bona. ℞. cupatoꝝ.ʒ. v. ꝛ radicis lilij ꝛ radicis liquiritie ꝛ anetos oium. añ.ʒ.iij. seminis apij feniculi añ.ʒ.iiij. rosarũ.ʒ.v. decoquant oia ꝛ sit dosis ejus oi die.ʒ.iij. Et iterũ: Radicũ trinũ oium añ.ʒ.x. seminis anisi apij oi um añ.ʒ.ij. ſuchaha bedoard cupatoꝝ absynthij omniũ añ.ʒ.v. centaure.ʒ.iij. decoquãtur ꝛ bibantur.℥.iiij. Et iterũ: her be cupatoꝝ fumiterre bedeoard ſuchaha absynthij oium ana.ʒ.v. passularum.ʒ.x. myrobolanoꝝ cirnoꝝ.ʒ.x. Et hec g

dem cura ẽ ſ sallo ꝛ ei in quo vincit cholera magis cõueniens. Et agaricũ cũ de eo sumitur in puluere ex.ʒ.i. vsq̃ ad.ʒ.i. ꝛ tertiã diebus cõtinuis ꝓhibet elongari egritudinem. Sumat ergo pulus ex eo ꝛ cõmiceatur cũ melle ꝛ bibat. Et semẽ vrtice post digoem vel cõmixtionẽ est mirabile valde ſũptum cũ puluere aut cũ melle. Iterũ si acciderit ei modus aliquis solutiõis vẽtris oportebit ut addatur in eo ꝑpẽ debilitatẽ epatis semẽ cucute vel turbit ꝛ semẽ cucute ꝛ ꝑpter debilitatẽ stomachi mastix ꝛ anisi: ꝛ ꝑpter debilitatẽ splẽis ꝛ grossitudinẽ eius radix apij ꝛ scolopẽdrie. mã multotiẽs associat hunc egritudini splen. ꝛ fortasse oz ut addant ꝑpter ipm ciperi ꝛ grana ꝛ ben de senugre. ꝛ cõsideretur cũ hoc dispo vehemẽtie febris vt nõ accidat vehemẽtia calefactionis. De euacuatiõib⁹ vo que sũt fortioza: ꝛ indigentur eis in hac egritudine apud digestionẽ est ut augmẽtetur dosis de pilulis de turbit ꝛ administrent clisteria fortia. Et de illis sunt pilule iste. ℞. masticis sextã.ʒ.i. succi absynthij quartã.ʒ.i. pulpe colloquintide sextã.ʒ.i. hierepicre.ʒ.ʒ. agarici.ʒ ʒ. infoment pillule cũ sirupo acetoso mel lino ꝛ sumãtur in potu. Et de illis sunt pillule de mastice ꝛ de aloe. Quod si materia fuerit ad caliditatẽ declinis sumantur de trocisceis de spodio soluti uis.ʒ.iij. trocisci de turbit auf.i. ſcamonee aure.ʒ. succi cupatoꝝ aure.ij. Et dentur in potu ℈m quãtatẽ virtutis. Et iterũ cupatoꝝ absynthij capilli ve neris ꝛ myrobola. fumiterre passularũ mũdatarũ equales sumantur partes ꝛ dentur in potu ℈m quãtatẽ necessitatis. Et si nõ ſuffert corpus solutionẽ ventris puenial ad diuretica ꝛ subtiliatiua ꝛ sudare faciẽtia: ꝛ de ſũma illoꝝ quibus idigetur tũc ẽ infusio aloes cũ melle. Et q̃ declinat egritudo nõ ẽ tũc introitus balnei ante cibũ malus. Cibi aũt eorũ sunt subtiles sicut acetum ꝛ oleũ. ꝛ quãdoq̃ ponũ in eis parũ almuri ꝛ ꝓpter in fine eius. Illi autem q̃ sunt fortiores sũt altaragi ꝛ pulli ꝛ alcubugi ꝛ hũ similia post declinationẽ: ꝛ oz ut ponant in eis ꝛ ꝓpter apud digestionẽ ea in quibus est incisio sicut acetũ ꝛ synapis ꝛ almuri. Et si fuerit phlegma acetolũ malũ viscosũ: ponũ ꝛ aqua ciceris sunt de melioribus cibis eis. ꝛ quãdoq̃ ponũtur in eis cyminũ ꝛ anetũ ꝛ oleũ. Et iterũ beguerd facta ex sicla ꝛ almuri ꝛ aceto ꝛ olo abluto ꝛ alchauguamac sicut kẽmach de cappariibus ꝛ remach de aneto ꝛ origano ꝛ aniuden ꝛ asparagis. Et deuitenur olea in q̃ bus est infrigidatio ꝛ humectatio. Et hora cibi est post tepozẽ paroxismi ꝛ eradicationez eius: ꝛ ante paroxismũ ad̃minus. iiij. horis. Ad̃ensura autẽ somni eoz ẽ ut sit equalis vigilijs: ꝛ sit digestio materiei ad somnũ ꝛ resolutio ad vigilias. Et balneum quidem est vehementis nocumenti nisi post declinationẽ. Et succurritur vomitui eius quãdo supfluit. ꝛ oportet ut administretur in illo quod sit sicut mũa ꝛ sirupus de granatis cũ menta simul cognit⁹ Et si necessariũ est fortius sumãtur de gravis granatorum muzoum. ʒ.x. ꝛ turis albi ꝛ masticis am-

boꝝ ana.ʒ.v. mẽte.ʒ.vij. decoquantur in.ij. libꝝ aq̃ in qua sint folia mente donec mutuat ꝛ succurratur fluxui ventris eius cũ supfluit cũ retentione eius cũ eis que sciusti de sciptis regimentalibus ꝛ medicinalibus. Sed eius quidẽ debilitationi succurrit ut eibetur succestione eius pullis assatis ꝛ in patellis coctis: ꝛ ut adhibeant suffumigatiões ꝛ odozes viuificantes. Et si acciderit inflatio in facie ꝛ extremitatibus iuuanẽ cũ administrant huiusmõi trocisci. ℞. anisi ꝛ lacce ablute amboꝝ añ. pondus.ʒ.v. amigdalarũ excoriatarũ croci marmacoꝝ oium ana.ʒ iij. seis apij seis feniculi florũ squinanti oium. añ. ʒ.iij. florũ cupatoꝝ ij.ʒ.iij. spice.ʒ.v. hiepicre.ʒ.vij rosarũ.ʒ.x. fiant ex eis trocisci ꝛ administrẽtur. Et fortasse indigebis eis que sunt sicut omozilia ꝛ dialacca ꝛ medicamẽ de amigdalis amaris. Et ad iouitudinẽ febris. ℞. rosarũ pondus.ʒ.x. masticis et spice ꝛ feniculi ꝛ seis apij ꝛ seis endiue ꝛ succi cupatoꝝ ij ꝛ succi absynthij oium añ.ʒ.iij. spodij.ʒ.v. fiant trocisci ꝛ sũt dosis ex duabus.ʒ.vsq̃ ad.ʒ.v. cum ʒ.x. de gelemabin in decoctõis feniculi q̃ntitate. ℥ ij. Et ameos cõfectũ cũ melle ẽ magni iuuamenti i huiusmodi loco. Et fortasse indiges ꝓpter longitudinez frigoris frictione. ꝛ modus in ea ẽ ut inciat ab humeris ꝛ inguinibus quãdo spargitur caliditas in manibus ꝛ pedib⁹ ꝛ calefiunt. Si autem senserit similitudinẽ lassitudinis fiat permutatio ad frictionẽ dozis: ꝛ quãdo vehemẽs fit calefactio que necessaria est in eis tũc dimitte eã ad aliud mẽbrum Et de oleis bonis eis ẽ oleũ dulce in quo nõ est sticticitas ꝛ oleũ camemillinũ ꝛ oleuz de aneto decoctũ in vase duplici. Cũ ergo cõpleueris tunc abstergе oleũ aliquod vt nõ angustietur ꝛ nõ est malus si frictionẽ siccã sequatur fricatio cũ oleo al quo. Et de illis que seruant stomachos coꝝ ut nõ debilitentur sunt vnguenta iiiuncta capiti stomachi q̃ fit sicut camemillinũ ꝛ oleũ nardinũ ꝛ oleũ anetinum ꝛ fortius illo alnazoki. Et de emplastris iuuatinis est vt decoquatur camemilla cũ re pauca masticis decoquendo cũ vino cũ duplo sui de melle. Et si acciderit appetitus: tunc melius est ut nõ administretur vinũ solũ: imo in quo decocta sunt sicut camemilla ꝛ dactili ꝛ melilotũ ꝛ absynthiũ.

De cura phlegmatice continue que nominatur latica. Capitulũ. lviij.

Et cura saciẽtis paroxismũ oi die. Et differt ab ea: qm̃ oz ut in illa sit administratio subtiliatiũ calidoꝝ cũ facilitate. Et hoc si fuerit cõtentus eis que sunt sicut sirupus acetosus ꝛ geleniabin ꝛ inlcb de melle ꝛ aqua eius ꝛ aqua feniculi ꝛ apij. ꝛ tradicũ tritũ sine dubio ꝓfert. Et quãdoq̃ cõfert eis kilch de aneto ꝛ kilch de capparib⁹ ꝛ ꝓpter cũ vestigijs digestionis. Et preparẽtur cibi eoꝝ in obseruatione tẽpoꝝ ꝛ diuersitatis eius et fortitudine virtutis ꝛ debilitatis eius preparatione cuius rememoratio preterijt. Et de medicinis bõis ad eos sunt trocisci de decẽ generibus. Et iterũ de medicinis exptis ad eos est illa que. ℞. ros.ʒ.vi. succi ligritie fumiterre spice oiz añ.ʒ.iiij. masticis.ʒ.iij. karabe.ʒ.iij. anisi.ʒ.ij. prepent. Iterũ trocisci cupatoꝝ.ʒ.iiij. rosarũ.ʒ.i. ꝛ tertiã spodij.ʒ.ij.ʒ.ʒ. Et iterũ trociscoꝝ absynthij quoꝝ descriptio. ℞. assari se. ap ij anisi amigdalarũ amaraꝝ ſuchaha bedeoard succi cupatoꝝ ij spice masticis oium ana.ʒ.ij. Et iterũ cupatoꝝ.℥.iij.ro. rubeaꝝ libr.i. spice. lib.ʒ. spodij.℥.iiij.

De cura empialos ꝛ liparie. Ca. lx.

Vra carũ ꝓpinqua est cure quã diximus ꝛ sunt ambe associate vni vie. Et oz ut incipiatur in primis a sirupo acetoso mellino ꝛ zuccarino. Et ꝓcipiatur in eis ambabus vt administretur rob acrestе decoctũ cum melle ꝛ sirupo ros: deinde fiat gradatio de via sumẽdi in potu. scia ꝛ aquas coꝝ ad infusionẽ aloes: ꝛ trociscoꝝ de rosis cũ mastice: ꝛ pillulas de aloe ꝛ hierapicraz: ꝛ pillulas de cupatorio. Et oportet vt in eis ambabus simul stomachi sollicitudo habeat: ꝛ administretur vomitiuũ cũ aqua faseoloꝝ ꝛ raphani ꝛ anisi ꝛ calamenti ꝛ diuretica. Et de solutiuis iuuatiuis est illud quod fit ex myrobalanis nigris ꝛ citrinis ꝛ turbit ꝛ zuccaro. Et de illis que conferunt eis iuuamentũ magnũ sunt clisteria decliuia ad acuitatez ꝛ in quibus ponũtur medulla cartami minoꝝ ꝛ anetũ ꝛ camemilla ꝛ alhalce ꝛ melilotũ ꝛ almuri ꝛ mel Et regimẽ liparie indiget subtilitate plusq̃ regimẽ alterius.

De cura febris cũ syncopi humorosa. Ca. lxi.

Et febris est difficilis cure. Et modus i curatione eius ẽ euacuatio gradata ex subtili ad fortẽ ꝛ ꝓprie qui natura nõ respõdet ex fe. tunc eni cũ clisterib⁹ mũda q̃d ẽ in intestinis ꝛ venis ꝓpinquis eis ex supfluitate. Et administra in residuo subtiliationẽ cũ fricatione. Et Bale. quidẽ dixit q̃ deficit ab eũoꝝ plim coꝝ nisi cuz fricatione. Et melioꝝ modoꝝ in fricatione coꝝ ẽ ut incipiat a coxis ꝛ cruribus descendẽdo a superiori ad inferius: ꝛ, administretur illud cũ mandili aspero abradente cutẽ: deinde ꝑmuteur ad manus deicendendo ab humero ad spatulã ita ut igneat cutis deinde ad dorsum ꝛ pectus: deinde redeat ad crura ꝛ reuertatur ad ordinẽ primuz. Et ponat medietas tempoꝝ coꝝ fricationi ꝛ medietas tẽporis eorum dormitioni si possibile ẽ. Et ad sũmũ canon curationis eoꝝ est subtiliatio nõ calefactio valde. ꝛ de illis que conferunt eis sunt subtiliantia sicut aq̃ mellis cũ virtute ilopi ꝛ semnis apij in matutinis ꝛ similibus eis. Quod si fuerit illic fluxus ventris superfluus decoque mel decoctione vehementiore ꝛ non soluel nisi parũ temperatũ iuuatiuũ. Et si rupus acetosus mellinus iterũ confert eis: in estate quidem ꝛ consuetudie potus aque frigide ꝑmixtꝰ cũ aqua frigida: ꝛ in hyeme oportet vt non sumat eam in potu penitus ꝛ sit ꝓtentus aqua calida. ꝛ assumere calim ex potibus est melius eis nisi apud necessitatẽ estus estatis ꝛ vehementiaz caloris ꝓmi

Et ꝓuenientius quo porantur ad sitiz ẽ sirupus

acetosus mellinus. ⁊ vinū confert eis in principio ⁊ ppie si fuerint febres cor sanguinee: ⁊ parū sunt ⁊ ppie in senibus. Et necessariū ē eis vinū post cibum. ⁊ ubi quidem necessariū est ut consideres pulsum habentiū hanc egritudinē semp: ⁊ cū videris eum incipere debilitari ⁊ cadere subito ciba eum pane infuso in vino cōmixto sinon ꝓhibet apostema in visceribus. Cum ergo associatur ei hmōi egritudo nō est curationi modus neq; fiducie locus scilicet quādo accidit huiusmōi alteratio i pulsu. ⁊ hec qdē cibatō ē ex eis que necessaria sunt qñ vehemēs fit syncopis: verū oportet ut ꝓhibeat illud. Cibus aūt super quem fit dormitio est aqua ordei sup qua nō addat nisi cū cadit virtus: ⁊ si additur tūc sit panis infusus in uteb aut aqua mellis. Et balneus quidem est de rebus nocibiliorū istis: ⁊ calidū et frigidū valde ex acre. cū calido eni no fit securitas de cursu humoꝝ ad pulmonem ⁊ ad cor ⁊ ꝓpter cerebrū ⁊ frigidū ꝓhibet digestionez eius ⁊ addit in opilationem eius. Quod si fuerit in ea humor cholericus aliquis tunc ſ facilis est vomit⁹ ⁊ leniatur est iuuatiuus valde. Et ad vltimū meliꝰ est ut assidue ꝓficiat in ea.

De cura febris cū syncopi minuta .La.lxi.

Pozet ut emplastretur pectus eius cum sandalis ⁊ aqua ros. ⁊ viuificetur. cū cibo paulari. Et sit cibus eius sicut panis de simila infusus in aqua granatoꝝ infrigidata ſ desiderat ipsum ⁊ similiter in aqua de fructibus. Si ät indigetur ad virtutē almosolat factis ex pullis cum aceto ⁊ aqua acreste ⁊ oleribus frigidis ⁊ ppie coriandro erit iuuamentū in hoc ſ exhibeat.

De regimine nocturne ⁊ diurne. .La.lxij.

Egimē ambarū est regimē phlegmaticaꝝ neq; est diuersitas in eis.

De quartana periodica. .La.lxiij.

Lurimū quartana ē periodica ⁊ minoraꝝ casus quartane insepabilis. Cause vero quartane sunt ea que generant melācoliaꝫ postea putrefaciūt eā ⁊ tu iā scisti totū illud. Et sciuisti ꝙ melācolia alia est que ē sex sanguinis ⁊ alia est que est adustio eius ⁊ cius humoꝝ. Et sciuisti ꝙ de illa est sanguinea: ⁊ de illa ē phlegmatica: ⁊ de illa ē cholerica: ⁊ de illa ē adustio ipsi⁹ melācolie naturalis. Et existimauerūt quidā hoīum ꝙ quartana nō generat ex melācolia naturali quoniā ipsa non putrefit. Et huius quidē sermo non oportet vt auscultetur: imo de ꝓprietatib⁹ ois humiditatis est ut putrefiat quāuis rarificet in ꝓparatione. Et plurimū quidē euenit in successione egritudinis febrū diuersarū putridarū ꝓpter diuersitatē humorū ex quibus generant ex quoꝝ putrefactiōe eiꝰ ad duntur ⁊ non euacuantur multiplicat melancolia: deinde cū putrefit ē quartana Et multotiēs quidē accidit successione splenis: ⁊ cum hoc ipsa ſm pluri nū non euacuatur ex dolore splenis aut partis ei⁹ Et saluꝫ quartana ē illa que nō accidit ab apostemate splenis aut alijs: aut cum qua non est apostema splenis. Quartana enim que euenit ab apostemate splenis: aut cū q̄ ē apostema splenis multotiens pducit ad hydropisiꝫ ⁊ pritie. Et quartana q̄ salus ē liberat ab egritudinibus malū meticis sicut melancolia ⁊ epilepsia. Et i ea ē securitas a spalmo qñ humor ē siccus: ⁊ ſm plurimū ē egrinudo salua Et quādo nō accidit in ea error nō addit supra annū. Et quādoq; perdurat .xij. annis ⁊ qd ē infra eos Et que ex ea longa est pducit ad hydropisim. Et scias ꝙ autūnus est inimicus quartane.

De signis .La.lxiij.

Igna sunt ꝙ quartana incipit ꝫ primis cū frigore ꝙo: deinde incipit frigus eius addi postea minoraꝫ paꝫ apud stantiā i phlegmate. Cuiꝫ calefit corpus nō ē caliditas vehemens licet sit maior ⁊ magis apparens q̄z illa q̄ est in phlegmatica. ipsa eni cū difficultate sua ⁊ inflāmatione nō inflāmatur in inflāmatione de qua curat sicut ignis in lignis grossis ⁊ non cōprehendit superficiē totū simo⁹ē illic caliditas cū horripilatiōe ⁊ hoc ē grossitudo hūoris. Et ē cū frigore ⁊ aliquātulo dolore quasi frangat ossa. Et est illic cōtractio ꝓpter quam stridentes dentes: verū non sicut in phlegmatica: quapropter perducit illud ad debilitatem visus: verū leniꝫ apud digestionez q̄m malitia moratur sicut fuit i principio paruꝫ. Et de signis quartane sūt cause eius antecedētes ex febribus que prolongate fuerūt: ⁊ ex splene aut dolore. Et de signis quartane etiā sunt dispositio cōplexiōis ⁊ significationes melācolie ⁊ etas ⁊ tēpus ⁊ cib⁹ ⁊ forma ⁊ cōsuetudo ⁊ q̄ sunt his similia. Et period⁹ ei⁹ ē .xxiij. horarū. Et multotiēs ē febris tertiana in estate quidē ⁊ fit quartana i hyeme. Et multotiēs pducūt febres diuerse ad febres pmixtas in quibus nō est ordo ꝓpter diuersitatē residui humoꝝ remouentium post febres. Cū ergo status confirmat ſm cinereitatis additionē cōfirmatur super quartanā. Et illi⁹ quidē q̄ est a phlate adusto sūt paroxismi lōgiores ⁊ accidit eis frigus ſm plus successione assiduationis ⁊ ē sudor tardior ⁊ vrina grossior ⁊ durities venarū minoꝝ ⁊ fit ex plurimū successiō ē febriū phlaticarū. Et illā que est a sanguine adusto antecedunt signa sanguinis ⁊ febris eius ⁊ rubedo vrie: ⁊ significat ipam forma ⁊ etas ⁊ tempus: ⁊ forasse erit p⁹ febres sanguineas. Et in illa que ē a cholera adusta est pulsus vehemētior velocitatis ⁊ frequētie ⁊ incipit cū horripilatione ⁊ frigore in carne ⁊ siti ⁊ sudore. ⁊ quādoq; fit ira ⁊ sudor ⁊ inflāmatio ⁊ significant ipam forma tēpus ⁊ etas. Et quādoq; significat ipsam ꝙ ipsa fit successiō ē febriū cholericaꝝ Et pulsus in quartana ē declinis ad duritiē pp siccitatē hūoris. Ipse. n. trahit ad interiora quali ipse cēt pulsus senis: ⁊ ad equalitatē dū non mouet ⁊ sumoueat diuersificat pulsus valde ꝓpter grossitudinem supfluitatis ⁊ fit mundificatio eius apparens apud tpozem ⁊ est significatio completa sup quartanaꝫ. Et multotiens accidit in eo diastoles inequalis ⁊ sistoles vehementis necessitatis ſm contrarium eius quod est in tertiana. Et pulsus qdem quartane melior: est pulsu phlegmatice in paritate ⁊ frequentia: ſz est similis ei in tarditate: ⁊ apud inceptionem poxismi additur tarditas sua ⁊ frequentia. Et diuersitas eius est maior diuersitate reliquaꝝ febriuꝫ. deiñ incipit magnificari ⁊ fieri frequens ⁊ velox. Et vrina in quartana est similiū horaꝝ in pituatione digestionis ꝓpter frigus materiei ⁊ grossitudinē eius nisi apud stanuꝫ bonuꝫ. Et ex dispositiones eius ⁊ colores eius diuersificant ⁊ illud ideo: qñ melancholia generat ex hūoribus diuersis. Et de signis digestionis quartane est lenitas tremoris. Urina autē in principio est alba ad viriditatē declinis cruda cui non est digestio. Et post principiū diuersificat ei⁹ dispositio ꝓpter ꝙ plim melice est generatiū ex humorib⁹ diuersis ⁊ est apd declinatōem nigꝛ. Et sudō in quartana est plim⁹ p comparationē ad phlaticaz ⁊ non multiplicat p comparationez ad alias: ⁊ sitis minoraꝫ in hac febre: nisi sit a melia cholerica.

De cura Capitulum .lxv.

Onsidēt i hac egritudie an sit melia phlatica, aut melia, siguiea aut melia cholica aut melia melica. Deinde rege vnāquāq; eaꝝ cū eo quod ei est cōueniens de illis que dicemus. Dez omnib⁹ spēbus suis sunt iudicia in quibus cōmunicāt ⁊ illud est ꝙ ipe minuūtur in principio ēre necesse est vt attendat an sit sanguis dominās in ea ⁊ ꝓprie quādo quartana est a melancholia sanguinea tunc enim phleborome ⁊ extrahat liḡnis ſm quātitatē necessitatis. ⁊ forasse exigit multitudo eius vt extrahat de eo res plima. Et qñ ſ ñ ē necessaria phlomia tūc phlomia ē nocua inḡnū debilitat ⁊ iḡnū educit cōtrariū melancholie ⁊ inquātū mouet hūores ad exteriora. Et si oportet euacuet a principio de hūore faciente febrē aliqd ad alleuiandū ⁊ mūdificandū. Illud. n. apud digestionē est ſm ꝙ inuam ad ipm: Et si post poxismuꝫ per diem. Et nō opōtet vt fiat, pnotaio in ꝓmis cū fortitudine, ⁊ oportet vt administ⁊enk mollificātia. Et si tibi non videt bonuꝫ vti potionib⁹ administra loco eaꝝ clisteria cōuenientia: ſz oportet vt sint leuia ⁊ nō ꝓcedāt ꝓfoꝛtatōem nisi qñ ꝑsequl egritudo statiꝫ. ⁊ si medicus sam ꝑsumpserit ⁊ solutōe eduxerit meliam in principio aliquotiens solutione forti ⁊ phibuit egritudinem penitus: ſz est recū ab errore. Et oportet vt ꝓhibeat in die ꝓ aroxismi a comestiōe ⁊ ꝓcipiat ieunium ꝓhibeat ab aqua frigida illa die. ⁊ est necessariū in reliquis diebus vti carne teingi aut pulli i primis teingi vsq; ad tres vel quattuoꝛ periodos: deiñ pulli, tunc enim pullus est melioꝛ: Et sit medicina in die paroxismo geleniabin confricatum cuꝫ aqua calida in die bis aut ter. Sinteq; .ʒ. iij. geneliabin cum .ʒ. x. siꝛupi acetosi. Et tu quidē scis ꝙ quando melancholia est cholica, tunc oportet ut administrek ei ea quod soluat eaꝝ ex genere myrobalanoꝝ ⁊ viole.

Et si est phlegmatica oportet vt administrek in ea aliquid in primis in quo sit virtus polypodij ⁊ epithimi ⁊ similiū. Et scias ꝙ aqua calsi est bonū vehiculū ei quod administrat de virtutibus ꝑdictis: ⁊ forasse confert administratio eius solius cū est caliditas violenta: nam geneliabin et aqua eius colata cuꝫ decoctione sua forti est loco ipius ⁊ ꝓprie qñ est stomacho debilitas: aut est illud quod vincit humoꝛ frigidus. Et vomit⁹ iteꝛ ⁊ ꝓprie ante cibū ⁊ p⁹ cibū ⁊ est ꝓuenientioꝛ ⁊ ꝑhe in die poxismi ⁊ ārē paroxismū: ⁊ ꝓprie quādo melancholia est phlegmatica est de rebus iuuantibus in ea ⁊ nō in principio rāuz: imo ⁊ in omni hoꝛa. Oportet ergo ut non laboꝛet in principio ꝛ in ꝓcipijs digestionis vsq; ad aduentum complementi digestionis in euacuando superfluitatem cū eo quod calefacit cuꝫ fortitudine neq; cū eo quod exiccat cū fortitudine ex medicina et dimissione ciboꝝ neq; cū eo quod, debilitat ex solutione ventris neq; iteꝛū cum eo quod debilitat in principio ex subtiliatōe regiminis. Et scias ꝙ qñ incipit quartana in estate aut hyeme tunc oportet vt in potu detur in ꝓmis de aqua ordei ⁊ secanjabin vt appereat vias opilatas ꝓuocatione ⁊ consumak velociteꝛ ⁊ illud est post periduꝫ antecedentem tribus horis aut quattuoꝛ. Et cū accidit quartana in hyeme et tunc nō est modus vt denk in potu trocisci.

Et scias ꝙ res frigide ⁊ humide facilis digestōis boni chimi sunt conuenientes huic egritudini inḡnituꝫ est febris: ⁊ ex hoc ꝙ sunt ⁊ rarie vni duaꝫ qualitatuꝫ melancholie que est siccitas: quare oportet vt administrenk iteꝛ vbi nō timet nocumentū digestionis: ⁊ non sit quantitas ex qua timek nocumentū in digestione aut misceak cū eis aliqd quod eaꝫ frigiditez temperet ⁊ non minuat eaꝫ humiditatē ⁊ iste sunt res calide cuꝫ equalitate. Et alienek omne frigiduꝫ ⁊ siccuꝫ. Et res humide ⁊ frigide huic egritudini ꝓuenientes sunt sicut endiuia ⁊ lactuca ⁊ melon ⁊ persica quādoq;. Et non oportet ut deuitenk huiusmōi nisi aut ꝓpter vehementiā frigoris ⁊ est inuentuꝫ sicut in lactuca: ⁊ non est inuentū sicut i melone dulci: aut ꝓpter vehementiā ꝓuocationis perducētis ad ingrossationez sanguinis ⁊ illud est inuētuꝫ in melone dulci: aut ꝓpterea qꝛ ꝓparata sunt ei qd permiscet putredinez ⁊ est illud inuentuꝫ in persicis: ⁊ oportet vt obseruet huiusmodi. Cibi vero calidi cū equalitate cū additione in humiditate sunt iuuantes valde ⁊ ꝓprie cū volunt equationē caliditatis eoꝝ vbi non diligit ut per ea fiat iuuamentū ad digestionē cū frigidis ⁊ humidis sicut ꝓmixtio ficuum cum endiuia: Et non est malū in primis sumere ea in quibus est salsedo ⁊ acredo ⁊ incisio cuꝫ nō timetur incrementuꝫ calitatis. In fine autez egritudinis non est ex cusatio illius. ⁊ trocisci de absynthio iuuatiui sunt vsq; ad finem egritudinis. Et de illis quibus fit iuuamentum est sessio in aqua calida dulci ante cibum omni die ⁊ balneatio qne

humectat ⁊ non facit sudare nec3 excitat calūtatez: ⁊ cōtinuatio delitiaꝝ ⁊ geis: ⁊ abhorrere exercitiuz ⁊ motus corales ⁊ animales. ⁊ omnes isti febres indigēt hūectantibus ⁊ diuersificant in ḡntitate ifrigidatois ⁊ calefactois. Et necessitas sua qua indigent exiccatinis est ꝓpt illud qō est in eis de vtute incisionis ⁊ abstersionis ⁊ solutionis ⁊ nō, ꝓpt exsiccatōez cibo paꝝ modicū. Et de mundificatiuis iuuantibꝰ sunt ea in quibus est decoctio myrobal'. ⁊ epithimi ⁊ sene in sirupo acetoso in quo decocte sunt viole. ⁊ forasse sumit in potu cunte in eo assa in leuitio prie in die paroxismi ⁊ euomat ipm si nauseat cum anima eius. Et si fuerit melancholia phlegmatica redeat ad sirupum acetosum mellinū cum aqua apij ⁊ feniculi ⁊ similium. Et si necessaria fuerit lenificatio misceat cum eo in pncipio virtus solutiua phlegmatis de virtutibus turbit ⁊ polypodij. ⁊ fiat gradatio pauca ad virtutem agarici: ⁊ fiat ut vomat cum sirupo acetoso mellino de semibus ⁊ his similibus vsquequo incipiat digeri. Et fit vapozatio stomachi ⁊ eius emplatio cū eo quod est fortius ita vt cū dactilis ⁊ ficubus ⁊ similibꝰ. ⁊ sili inūgeipm cuz oleis calidis peruenīdo usq; ad oleū de costo. Et forasse est necessariū in eo, pocare vomitū cū sirupo acetoso: ⁊ sit in eo virtus synapis ⁊ hellebori aldūmo forasse est necessariū ut in potu denk cuz dispolitione sua cū non timet debilitas dispositionis virtutis. Et si fuerit melancholia melancholica pura de genere fecis sanguinis tunc rectificatur solutio eius in primis cū aqua iuleb ⁊ penidijs: ⁊ est cōueniens administratio geleniabin mellini ⁊ zuccarini ⁊ in fine eius euacuek cū eis que sunt sicut decoctio myrobalanoꝝ citrinoꝝ ⁊ nigroꝝ ⁊ fumiterre ⁊ passulaꝝ. Cū ergo egritudo digesta est tunc bonū est phlobotomare ex basilica. Et administret vomitus super cibū cum fortitudine aut leuit ꝑm horam ⁊ necessitatē. ⁊ oportet ut assiduet ipm qn̄ est radix ad euacuationem cum medicinis ⁊ clisteribus fortibus. ⁊ medicine que administrant in huius mōi hora sunt epithimū ⁊ polipodiū ⁊ agaricū ⁊ sticados ⁊ lapis armenus ⁊ lapis lazuli abluti ⁊ non abluti ⁊ succus folioꝝ centauree cū sirupo mellino. Et forasse necessarius est helleborus niger. Et forasse infundunt in cholerica sene ⁊ fumusterre cū epithimo ⁊ in sirupo acetoso: deinde habeas consiliū nūc apō euacuationē: Et da in potu plegmatice ⁊ melancholice ex ea tyriacam ⁊ muthridatuz ⁊ medicamen de assa ⁊ sulfur: Et piper solum bibat in aqua. ⁊ de illis ē ſ synapis que administret non assiduc: imo in omnibus tribus diebus ⁊ in primis ⁊ ante illud in spacio lōgioꝝ ⁊ similꝰ diapiperon ⁊ similia illi de electuarijs. Et non festinces cū aliquo horꝝ ante digestionez nam si tu dederis in potu tyriacam ⁊ silia illi in primis compones quartanam cum quartana ⁊ forasse attrahes egritudines alias ⁊ ꝓpte in hyeme. Et in fine eiꝰ si necessaria fuerit phlobotomia ande super eam. Inquit: Galie. Sanauit gentem plurimaz a quartana ita: Dedi eis in potu post digestionez solutiuuz: deinde dedi eis in potu succū absinthij: deinde dedi eis in potu tyriacam. Et dico q̄ assa ⁊ piper singularia sunt iuuatiua valde qñ appet digestio ⁊ peruenit status. ⁊ ciba illum fabane ⁊ elbune ⁊ reniculi capparis ⁊ synapis ⁊ almuri ⁊ omnibus in gradus est virtus solutiua cuz fortitudine. ⁊ forasse erit tibi necessarium ut des ei in potu post quadraginta

dies omni mane quantuz est nabac vna de eis que sunt sicut medicamen de assa ⁊ omni sero similter cum febris non fuerit acuta ⁊ materici radix non fuerit cholera. Et de trocisceis iuuatiuis in hac hora ⁊ apud declinationem sunt trocisci ſm hūc modum ℞. succi cuparozij ⁊ croci ambozana. pondus. ʒ. iij. scolopendrie aristol. ⁊ lactuce ⁊ reubarbari ⁊ spodij omniuz ana. ʒ. v. ⁊ ſe. acetose. ⁊ ſe. portul. ⁊ ro. ⁊ spice ⁊ ſe. cuscute ⁊ anisi ⁊ ſe. apij ⁊ radicum capparis ⁊ granoꝝ alben ⁊ ſe. feniculi omniū ana. ʒ. iij. conficiantur cum aqua apij ⁊ fiant trocisci. Et dentur i potu cum aqua feniculi ⁊ endiuie ⁊ cuscute. hec q̄ dem medicina iuuatiua est modis pluribus. Et si digeritur materia tunc fac istud: ℞. myrrhe. ʒ. xv. spicc. ʒ. xiij. agarici costi floris squinanti omniuz añ ʒ. v. petroselini. ʒ. xv. anisi. ʒ. x. conficiantur cum vino antiquo ⁊ cum melle ⁊ zinzibere. Et sit dosis eius quantuz est nux. Et quandoq; dant in potu in fine ⁊ conualescentibus ⁊ apud paucitatez nocumenti in ea ⁊ multitudinem caliditatis cum subtilitatione materici medicinam huiusmōi: ℞. seminis hyusquiami albi mandragore ambozañ. siliquaz. i. ⁊ alle carciter teriam fade. i. Et de hoc genere est vt sumantur iterum calamenti domestici auf. iij. ℥. seminis yrtice auf. xx. ⁊ epithimi auf. i. fiant trocisci parui valde ⁊ sit dosis. ʒ. i. Et ex eis que bona sunt eis est vt administretur post apertionez digestionis vsq; ad finem eius istud: Sumatur passularum de seemi aut de alacoē ⁊ allei silnestris ⁊ myrthi vel myrobalani recentis omniuz ana pars. i. ⁊ decoquant in aqua dulci postq̄z infusa sunt in ea: deinde bulliant exquisite ⁊ colent: ⁊ detur de ea. ℥. i. Et iterum seminis apij ⁊ anisi ⁊ cozdumeni omniū añ. ʒ. v. origani silvestris cuparozij omniū ana. ʒ. vij. ameos. ʒ. iij. suchaha. ʒ. iij. passulaꝝ. ʒ. x. decoquant in tribus libus aque vsquequo redeat ad lb. i. Et de illis que bona sunt eis est vt sumantur ameos spice ⁊ calamentum omniū añ. ʒ. x. ⁊ carui ⁊ anisi amboꝝ añ. ʒ. vij. ⁊ asse pondus. ʒ. v. ⁊ zinziberis pondus. ʒ. iij. ⁊ cassie pondus. ʒ. iij. conficiantur cum sufficientia mellis. Et sit dosis eius pondus. ʒ. i. cum aqua apij ⁊ feniculi. Trocisci huiusmodi: ℞. succi cuparozij. ʒ. x. scolopendrie spodij feniculi spice croci omniuz añ. ʒ. v. lacce ⁊ reubarbari omniū añ. ʒ. iij. seminis cucumeris ⁊ seminis portulace omniū añ. ʒ. vi. fiant trocisci cum aqua apij ⁊ sumantur in potu cum sirupo acetoso. Et iterum ad phlegmaticam myrrhe. ʒ. xxxv. croci petrosilini amboꝝ añ. ʒ. v. spice. ʒ. iiij. ℥. castorei. ʒ. iij. anisi. ʒ. iij. ℥. seminis apij ⁊ carui amboꝝ añ. ʒ. iij. amomi corticum cassie storacis omniuz añ. ʒ. ij. ⁊ terniam siseleos adriani cōfectionis omniū añ. ʒ. i. ⁊ tertias duas. Et quādo vehemens sit rigor est vomitus cum aqua tepida ⁊ sirupo acetoso ad illud iuuatiuus. Quod si virtutes eius non obediunt tunc cum eis quozum rememozatio precessit ſm horam. Et fiat vapozatio cum emb: oca in qua decocta sunt sceha ⁊ camemilla ⁊ similia homine cooperto cū pānis lancis aggregantibus calefactionem.

De rememozatione solutiuoꝝ quibus indigent post digestionem. Capitulū. lxvi.

k Ebulozum. ʒ. v. epithimi absinthij ambozum añ. ʒ. v. myrobalanozum citronozū succi cuparozij emblici omniuz ana. ʒ. iiij. seminis apij ⁊ anisi ⁊ senuuis feniculi omniū ana. ʒ. ij. fiat ex eis decoctio ⁊ soluatur cum eo cum facilitate. Aut sumatur absinthij pondus. ʒ. x. myrobalanozum kebulozum ⁊ epithimi omniuz añ. ʒ. viij. ⁊ fumiterre pondus. ʒ. viij. ⁊ suchaha ⁊ centauree maiozis amboꝝ ana pondus. ʒ. vi. cuparozij ⁊ radicis squinanti amboꝝ ana pondus. ʒ. v. decoquātur cum qnq; libris aque donec redeat ad lb. i.

Pillule leues: Quando administrantur in omnibus qnq; diebus semel sunt iuuantes in ea ⁊ sunt experte: ℞. epithimi ⁊ turbit amboꝝ añ. ʒ. x. carui anisi amboꝝ añ. ʒ. vij. amcos. ʒ. viij. seminis apij ⁊ feniculi amboꝝ añ. ʒ. iij. polipodij. ʒ. vi. agarici albi quod facile teritur. ʒ. viij. salis indi. ʒ. v. hiere picre. ʒ. xv. fiant pillule cum aqua mente ⁊ sit dosis. ʒ. i. ℥. Et cum materia est phlegmatica conferunt iste pillule: ℞. epithimi agarici ameos omniū añ. ʒ. viij. seminis apij anisi feniculi omniū añ. ʒ. iij. sal naptici. ʒ. v. hierepicre turbit amboꝝ añ. pondus. ʒ. x. sit dosis pondus. ʒ. ij. ℥. Et quando est cum dolore splenis iuuatur hoc medicamine ⁊ soluit eum cū facilitate: ℞. scolopendrie. ʒ. xv. agarici. ʒ. xij. myrobalanozum nigroꝝ hiere añ. ʒ. x. kebulozum absynthij omniū ana. ʒ. viij. suchaha bedeoard camepitheos succi cuparozij omniū añ. ʒ. vij. fructus tamarisci radicuz capparozuz amboꝝ ana. ʒ. v. seminis apij anisi seminis feniculi omniuz ana. ʒ. iij. fiat confectio aut pillule.

De cibatione patientium quartanam. Capitulum. lxvij.

r Ectius est ut inclinetur regimen coz in primis septimanis vsq; ad tres septimanas ad subtiliationem quandam preter q̄ destruat virtutem: ⁊ illud est ut abstineant a carne ⁊ alzuhumec. hoc enim minozat coz materias ⁊ alleuiat eos ⁊ abbzeuiat spacium egritudinis eozum. Et post illud necessarium est virtutem viuificare cū eis que sunt sicut pisces alredradu ⁊ ona sozbilia et pulli ⁊ alteiugi. Cum ergo peruenit ad tempus i quo sequitur in ea alzuhumec ⁊ nō minozatur egritudo tunc necessarium est custodire virtutem ⁊ ciba re cum eo quod est fortius ex carnibus gallinarum ⁊ pullozum ⁊ arietum ⁊ hedoniz ⁊ auiuz mollis carnis sicut sunt pulli ⁊ alduragi ⁊ pisces boni qui non sunt magni. Et sciias q̄ conditio in eo ex quo ciba tur habens quartanaz est q̄ sit aggregans propzietates quaz vna est vt non sit cruduz: imo resoluens cruditatem quaz facit accidere melancholia. Et secūda est ut non sit grossuz imo subtilians grossuz.

Et tertia est ut non sit cōstrictiuz imo soluens vētrem. Et quarta ut sit sanguis ex eo generatus laudabilis. ⁊ plurimū quidē est in ea illud quod ha

bet caliditatem ⁊ humiditatem. Et tu quidem iam sciisti quomodo debet ante paroxismū ⁊ per quot horas ⁊ quare illud. Et sciisti iterum q̄ quandoq̄ necessarius est cibus ⁊ in paroxismo eius ꝓpter causā predictam. Verum rectius est ut eueniat febris ventre vacuo ut non occupetur natura cuz materia alia nisi cum materia egritudinis donec expellat eam. Et vinuz sit purū subtile.

De cura quartane continue. La.lxvij.

Ispositio huius febris est ſm q̄ nūtiauit nus ante ipam. Et canon in ea est homogeneus canoni quartane interpolate. ⁊ non diuersificatur ab ea nisi in rebus paucis. De illis est q̄ declinatio in illa ad equalitatē in calefactibus ⁊ ad infrigidationez in hac est melior ꝓpter adherentiam febris: quare oportet ut administrent in curatione eius ea que sunt sicut sirupus acetosus cū seminibus ⁊ gelemabin ⁊ aqua de radicibus equalis ⁊ suppositoria cū melle. Et de illis est q̄ phlebotomia in hac est magis necessaria q̄m materia est magis comprehensa in venis. Et de illis est q̄ licētia i carnib⁹ in hac egritudie ē minor ideo cane boc.

De febre sextana ⁊ septena ⁊ similibus illis.

Capitulum.lxix.

Enominant phitanos: ⁊ quidā nomināt huiusmōi febres reuolubiles. Iste generāl ex materia homogenea materiei quartane: ⁊ est minor ⁊ grossior. Et plim quidem sunt ex melita phlegmatica. Sextanā autē ⁊ septenam ⁊ que sunt post illas Hyp. dixit. ⁊ gal. dixit: ego nō vidi in vita mea aliqz ex eis neq; vidi quitanā nudā fortem ⁊ neq; est febris nisi quasi occulta. Inquit Et nō est longinquū q̄n sit causa in septena ꝓbigratia ⁊ non nouena regimen quod quādo administratur ⁊ currat ⁊ super ipm facit febrem: nam iteratio facit necessario in huiusmōi horā illam: febrem ⁊ si dimitteret ⁊ rectificaret non faceret. Est ergo causa in periodis eius ⁊ in ipius iterationibus reiteratio regiminis. Et periodi eius non sunt periodi materie q̄ essundatur ad eā⁹ reductiones Jngit: oportet ergo vt obseruetur in expientia huius egritudinis hec intētio ita vt non accidat error: quāuis. Gal. sit quasi negans aduentuz harū febrū ⁊ quasi q̄ sit necessarium vt sit huiusmōi febris alia radix. Verum hyp. iam verificauit sermonem in inuentionem septene ⁊ nouene. ⁊ non est illud manifestum mirabile: neq; manifeste impossibilitat: ita ut sit necessariuz reduce i eo ad administrandum. Et sermones quidem quos locutus est hyp. in capi. haruz febrū. sunt q̄ septena est prolixa ⁊ non est mortifera ⁊ nouena est longior ea ⁊ non est mortifera. ⁊ dixit q̄ quintana est deterior febriuz quoniā fit ante ptisim ⁊ post ipam Et dixit Gal. in ea sicut scitis. Et ego qdez opinor: hic sermonem moduz quendam: ⁊ est vt sit ptisis significans ethicam ⁊ sit sermo eius quitana subiectā propositionis indefinite non significans cōmunitatez.

Ergo est qualis dicat: q̄ de quintana est vna species deterior: febrium: ergo est significatio huius ſmonis eius q̄ cum febres prolongantur ⁊ permiscent ⁊ diuersificantur perueniunt plurimuz ad inflāmādum membra principalia ⁊ ad ethicam. ⁊ de ꝓpietate harum febrium est vt stent in fine suo ſm ordinem vnuz. Et plurimū illius super quartanam. Et iam testificari sumus eam quintanaz. veruz ipa per ducit ad quartanam: quando in humoribus est exuberatio ⁊ in hūtatibus multitudo. Liqz liquefactio, iam multiplicetur ⁊ euacuationes sensate ⁊ insensate frequentes fiunt non remanet in humoribus cinereitas nisi illud quod minus est ⁊ grossi⁹ ⁊ illud facit esse necessarium vt sit paroxismus tardior: ⁊ fiat illa que fuit quartana quintana. Et in huiusmōi quidem dispositione fortasse erit corpus preparatū vt inflāmetur ⁊ fiat ethica. Et iterū ethica quādo antecedit non est longinquuz quin facit accidere i humoribus cinereitatez quandam ꝓpter prauitatem suaz in postremis ethice: ⁊ accidit illi cinereitati putredo quare accidit febris: ⁊ tam destruxit febris ethica corpus. Et ergo mala ex hoc q̄ ipa est signū adustionis humoris de quo non remanuit nisi paz ⁊ fit adustuz paz: ⁊ ex hoc q̄ ipa est causa additionis febris ⁊ duplicationis eius. Et nō oportet vt negentur egritudines quas non contingit videre in tempore quodam ⁊ quadam regione: nam hoc genus non comprehenditur per multitudinem.

Necq; iterum oportet ut dicat q̄ si est quintana: tūc necesse est ut sit materia quinta: nam melancholia generat quintanam non ꝓpter hoc ipm q̄ ipa est melancholia: imo ꝓpter q̄ ipa est pauca grossa. Et iam non prolongat quin sit in quibusdā corporib⁹ melancholia grossa pauca cui accidit putredo. Et non cōuenit alicui vt dicat possibile est in phlegmate ut fiant ei paroxismi alij: quādo ingrossat ⁊ minoratur: quontā concessio est res ampla: ⁊ raro fit possibile ut necessario consequat eius contrarietio.

Amplius non est dispositio in concessione eius qd nunqz videt: ⁊ non auditur: neq; de quo testificatur experimentator: aut sapiens sicut concessio eius qd testificatur qualis hyp. Et iam retulit mihi fidelis quidam se vidisse nouenaz. Quintanaz vero nos multotiens vidimus: ⁊ non cogimur ꝓpter hoc dicere q̄ illic sit humor aluus.

De cura speciez huius febris. La.lxx.

Propinquat huius febris cura cure ārta ne phlatice. Et indigebit in curatione, eius fupfluo teunio. Et subtiliatione cibi ⁊ regiminis: Et somno digerente ut resoluat p̄ illud materia grossa ⁊ digerat. Et iterum indiget ingrossati⁹ one regiminis: vt non destruatur in eo virtus ⁊ sunt ista duo contraria. Et ꝓptereaq̄ febres iste non faciunt accidere lesionem virtutis non curamus si subtilemus regimen ⁊ faciamus egrum vti teunio vno tempore ⁊ succurrimus illi sicut ostēdimus ita vt cibemus cum eo cuius bonuz est nutrimentum ⁊ velox fit ⁊ multiplicat ⁊ in eo i quo non est ingrossatio materiei nec additio in ea. Et de curationib⁹ magis ꝓpriis ad illā est vomitus cū helleboro ⁊ semine raphani ⁊ raphano ⁊ helleboro ⁊ semine atriplicis ⁊ nucē vomica: ⁊ euacuatio cum hieris ⁊ post illud administratio tyriace ⁊ eis similiū. Et cōfert tunc sudatio cum medicinis ⁊ cum balneo calido absqz administratione aque: ⁊ absqz administratione humectantium.

Tractatus tertius. De ethica. La.j.

Um sciuisti q̄ in membris sunt humiditates diuersarum specieruz de quibus sunt humiditates preparate ad nutriendū ⁊ humectandū iuncturas. De illis ergo ē illud qd ē repositū i venis. Et de illis ē illud qd est sparsuz in mēbris sicut ros. Et iste sunt due diuisiones. Et prima earū est materia febris putredinis: sicut febris ebulitionis sicut sciuisti cū nutrimētū totum non expandatur qū est: imo remanet de eo illud qd est in semita expandēdi: ⁊ remanet qd est in semita recondendi. Et de illis sunt humiditates ꝓximi tēporis coagulationi. ⁊ sunt humiditates que sunt actu nutrimēti uz sez attracte ad locū: quod est p̄mutatio ei⁹ quod ē de eo resolutū ⁊ fiat additio in eo similis illi: verūtamē tēpus cursus earum ꝓpinquum ē. ergo sunt nō coagulate. Et de eis sunt humiditates cū quib⁹ cōtinuant partes membrorum silium partiū a principio creationis ⁊ p̄ ipsarum destructionem puenīt ad sepationem. Et similitudo hūiditatū p̄maruz ē oleū lucerne infusum in lucerna. Et silimodo secūdarū ē oleū imbibitū in corpore lychinij. Et silitudo tertie hūiditatis ē humiditas qua cōtinuant partes corp de quo fact⁹ est lychinius. Et cuz inflāmantur mēbra radicalia: ⁊ ꝓpter eorum est illud ipsa egritudo que est ethica ſm q̄ sciuisti. Et caliditas quidem epatis q̄nqz perducit ad ethicam: verū non ē ipsa ethica: imo ethica est illa que est causa cordis: ⁊ similiter est dispositio pulmonis ⁊ stomachi. verū dū ipsa permanet limēdo humiditates q̄ sunt in digestiōe p̄ma in mēbris ⁊ propter cordis sicut finit candela oleū infusū in lucerna tunc ē gradus p̄mus appropians nomine generis qd est ethica. ⁊ grece ecthicos cū nō habeat i speciebus suis nomen. Et cū finit humiditates que sūt diuisionis p̄me: ⁊ incipit resoluere humiditates que sūt diuisionis secunde: ⁊ finire eas sicut finit flāma oleū euacuatuz in lucerna: ⁊ incipit finire ibidem in corp⁹ lychinij erit gradus secūdus: ⁊ nominatur duburē ⁊ forsimos: ⁊ hz latitudinē ⁊ p̄ncipium ⁊ medū ⁊ statū. Amplius nō rectificat ille q̄ regitur statū aldubarē: ⁊ parū recipit curationem nisi de⁹ velit. ⁊ ppe qñ puenit ad hoc ut in caro minuat Cū ergo finiūtur iste ⁊ incipiūt finire humiditates q̄ sūt diuisionis tertie sic̄ incipit flāma adurere corp⁹ lychinij ⁊ hūiditates ei⁹ radicales ē egritudo grad⁹ tertij ⁊ noiatur curuatiuus ⁊ almukalif grece. Et hec qdē egritudo ē ex febribus q̄ nō habēt paroxismos neq; horas paroxismorū. Et q̄dam dixerūt febres ethice aut pendēt cū hūiditatibus ꝓpinquis ipis cū coagulatione: aut cū eis que sunt sicut caro aut cū membris radicalibus duris sicut sunt ossa ⁊ nerui. Et si ex sermone isto intelligit q̄ pēdēt ſm semitā q̄ finiūt qb⁹ in eis ē de hūiditate radicali cōtinuata eis erit hec: ⁊ intētio p̄ma equalis: ⁊ si significat q̄ p̄mū qd finit ethica ē hūiditatis ꝓpinqui ipis cū coagulatione nō erit sermo sanus. Et ethica q dē qñqz accidit post febrē ephimerā. ⁊ qñqz accidit post febres putridas ⁊ apatū. ⁊ lōginquū ē ut accidat ethica incipiēdo ire sūt mēbra radicalia iā inflāmata ⁊ non inflāmat hūor neqz ipius ad illud tēmoz ut caleſāt illa in p̄mis: deinde ſm ꝓcessionē dierum caleſāt ista nisi accidat cā fortis valde. Et causa qdē vna qñqz est causa febris ephimere ſm vehementiā mutationis siue ⁊ debilitatē suspensionis siue sicut ignis. naz ipse obuiat lignis ſm duos modos quoz vnus ē ſm modū q̄ calefacit ea ⁊ finiat in eis ⁊ secūdus est ſm semitā inflāmationis. Et febris q dem putredinis ⁊ apatis p̄mutatur multotiens ad ethicā ꝓpter vehemētiam febris ⁊ vehemētiā subtiliationis cibi in ea, p̄hibitōe aque frigide: ⁊ paucitatē obseruationis lateris cordis cū vnctionibus ⁊ emplastris ⁊ epithimatib⁹ ⁊ ꝓprie in egritudinibus mēbroz vicinoz cordi sicut diaphragmatis. Et multotiens facit cadere in eā necessitas medico ꝓpter casum virtutis ⁊ frequentiam syncopis ad dandum in potu vinū ⁊ aquā carnis ⁊ medicinā de muscho ⁊ his similia. Et qñqz cōponitur ethica cū febribus putredinis ⁊ apatū. Et ethica qdē in principio rei est difficilis cognitionis ⁊ facilis curationis: ⁊ in fine sui ē facilis cognitionis ⁊ difficilis curationis. Et finis alduburen nō recipit curationē penit⁹.

De signis La.ij.

Ulus qdem ē minutus durus frequens debilis fixus ſm habitudinē vnā. Jn tactu vo eoz ē illud qd sentitur de caliditate minus caliditate synochi ⁊ ei silium inflāmatarium in materia. ⁊ in p̄ncipio dū tāgitur ē magis suauis ⁊ cū remanet sup eū man⁹ hora. l. appet cū fortitudine ⁊ mordicatione ⁊ nō cessat augmētari: ⁊ ē calidius qd ē in eo loc⁹ venarum ⁊ arteriarū. Et ē eoz caliditas silis: nō eni minuitur: verū ipsa qñ supuenit ei cib⁹ augmētat velociter: ⁊ fit fortis pulsus valde ⁊ incipit magnificari. Et ꝓpt illud accidit stultis medicoz q̄ phibēt eis cibū ꝓpt illud qd accidit eis de eo ex accidēt⁹ ire pdūt eos sic augmentat flāma, ꝓpter intētionē olei ⁊ sartago cū effundit aquā sup eam. Et iste qdē significatiōes ei⁹ sūt fortes. Et cibus in reliquis qdem febribus, p̄cludubio non incendit hac incensione sicut inuenit huic quāuis necessario faciat diuersitatez per motus nature. ⁊ hec inflammatio non est sicut incensio reliquarum febrium post coartationem: neq; ſm periodos nostros: imo cum comedunt ⁊ in quacūqz hora sit. Et ē habens egritudinem nō vehementem discernens illud quod ē in eodē de caliditate: qñ facta ē cōpletio mēbro cōueniens. Et iā scisti in ij. p̄mo qlitatē dispositiōis in hmōi: verū ipsa appet apud suscep tionē alicui⁹ cibo ꝓpter vehemētiā inam. Et

de significationibus permutationis febris ephimere ad febrem ethicā: ē vehemētia fortitudinis caliditatis in.iij. valde: nam fm plīmū incipit febris post duodecim horas declinare. Cuz ergo pertranſit febris duodecim horas: ⁊ non apparent ſigna declinationis: imo cōtinuatur vſqz ad tertiū omni die ⁊ ſit fortis tunc illa ē ethica. Et de ſignificationib⁹ cō poſitionis ethice cū febribus putredinis ē remiſſio caliditatis ſicce poſt finē declinationis ⁊ poſt ſudorem exuberantē: ⁊ additio in areſactione ⁊ extenuatione fm illud quod facit neceſſarium illa egritudo ⁊ vnctuoſitas in vrina ⁊ egeſtiōe. Et ſi fuerit ethica aliud quod apparet ⁊ occultū aliud ſignificat ipſuz coartatio accidēs in paroxiſmis: huiuſmodi enim eſt nō inuētum in ethica oīno. Et ſcias q̄ q̄nqz incipit ethica retēta cū ſtomacho ārē corrūpi cōplexionem epatis per vicinitatē.

De ſignis aldubure La.iij.

Ignā hy vero aldubure ſiūt q̄ q̄ſi febris expellit aldubure vehemēs ſit durities pulſus ⁊ eius debilitas ⁊ paruitas ipſius ⁊ eⁱ⁹ frequētia ⁊ ꝓpe q̄ cauſa caſus in ethicam ē apoſtema qd non reſoluit. nā illud. ſ. frequēta addit valde: ⁊ ſiſtit velocitas ⁊ fit pulſus eius de genere eius qui nominatur cauda muris. Qd ſi fuerit ex potu caliđi vini erit loco caude muris acualis: ⁊ nō erūt accidentia aldubellati vehemēta valde: non enim dat ei ſpaciū vſqz ad huiuſmodi. ⁊ apparēt in vrina vnctuoſitas ⁊ petala: ⁊ incipit oculus pfundari. Cū ergo aldubure ꝓcrit ad ſtatum fit fortior. pfundatio amboz oculoz̄ ⁊ multiplicatur lippitudo ſicca ⁊ creſcunt extremitates oſſiū omnis mēbri ⁊ in facie ⁊ planant tpa ⁊ tēditur cutis frontis ⁊ deſtruit coloz cutis: ⁊ fit quaſi ſit ſup eam puluis q̄dam ex aduſtione ſolis ⁊ pducit ad grauedinē eleuādi ſupercilia: ⁊ fit oculus ſōnolētus ⁊ clauſus abſq̄ ſōno ⁊ ſubtiliatur naſus: ⁊ elongātur pili: ⁊ appent pediculi: ⁊ videſ venter iam minorari ⁊ adherere cū dorſo q̄ſi ſit cutis ſicca q̄ iam attracta ē: ⁊ attrahit cū ea cutis pectoris. Cū ergo curuātur vngues ⁊ arcuanť tūc tam venit ad ſtatū ⁊ incipit tēdere ad occaſum: ⁊ cū incipit tēdere ad occaſū liq̄fūt cartilagines.

De cura ethice La.iiij.

Attentio in curatione febris ethice ē infrigidatio ⁊ hūectatio. Et vnaquaq̄z earū cōplet cū approximatione ſuarū cauſarū et expulſione cauſarū ſuarū. Et fortaſſe ē cā vnⁱ⁹ earum cauſa cōtrarij alterius ſicut cā infrigidationis: ipſa enī q̄nqz ē cauſa exſiccationis q̄ eſt ꝓtraria hūmectationi ſicut infrigidatio cū trociſcis cāſoratis ⁊ illis que ſūt ex ſpodio ⁊ his ſimilibus. Et fortaſſe hūmectatio iterū eſt cauſa calefactionis que contraria eſt infrigidationi ſicut vnum ipſum humectat: ſed calefacit quare oportet ut obſeruetur illud. Et ſi neceſſitas vocat ad fortem infrigidationez non erit niſi cum re cui coniungitur aut precedit aut cui ſuccedit res in qua eſt virtus humectationis. Et ſimiliter cum vocat neceſſitas ad fortem humectationez ve locem in ea ſicut aqua carnis ⁊ vinum: tunc oportet ut adiungatur ei aut antecedat eam aut ſequatur eā illud in quo eſt infrigidatio. Et ſi fuerit cauſa ethice apoſtema aut leſio in membro: tunc neceſſarium ē curare ipſuz in primis. Et qui diligit componere regimen eius ex diuerſis modis conuenientibus ei in quo febris ſit vehemens valde tunc neceſſarium eſt ut inciꝑat ⁊ det in potu trociſcos caſoratos ⁊ que currunt curſu eorū cum ſirupo acetoſo diluculo in ortu ſolis ſicut aqua ordei in cancris ſi non abhorret eos ⁊ cum iuleb ⁊ aqua granatorū ⁊ adminiſtratione mucilaginis pſilij ſi non fuerit prohibens aliquid ꝓpter ſtomachum ⁊ alia. Et regimē infrigidans ē per illud quod ſciuiſti de potibus infrigidātibus ⁊ de olerib⁹ infrigidantibus ⁊ trociſcis ſicut trociſci de caſora ⁊ emplaſtris ⁊ vnctionibus ⁊ his ſimilibus: ⁊ infrigidatione aeris eorum ita q̄ in hyeme. Si autem non tolleraꝑ alleuiatur ab eo ignis: infrigidatio nāq̄z aeris eorum eſt melior res: ⁊ ſicut veſture eum cū ſandalatis ⁊ caſoratis ⁊ facere ipm odorare illud in quo ſunt roſe ⁊ caſora ⁊ ſandali ⁊ fructus frigidi ⁊ ſeheſebā ⁊ liliū cum aqua roſa. Et vaporato cum ſudore ⁊ balneo. Et oportet ut non prolongetur retentio emplaſtroruz infrigidantium valde ſuper membra propiqua valde membris anheliť: forteſſe enim infert illud anhelitū ⁊ voci nocamentum magnum. Et oportet ut declinet ad quietem ⁊ ſonum ⁊ tranquillitatem ⁊ gaudiū: ⁊ cuſtodiatur eger ab eo quod facit ipſum triſtari ⁊ quod facit anguſtiari ⁊ a fame ⁊ ſiti longa. Emplaſtra infrigidantia quibus oportet eos vti ſunt aromatica: nam ipſa ſunt propinquioris iuuamenti ⁊ propꝛie ſuper pectus: ⁊ que ſequūtur ipſum ⁊ ſit infrigidata: ⁊ non ſit in eis ſtipticitas Stipticitas enim cum hoc q̄ ipſa facit accidere exſiccationem prohibet virtutem medicine profundari. Et oportet ut aſſiduentur permutatio ut non remaneat medicamen ⁊ calefiat cum obſeruatione vehementie infrigidationis eius: nam cum ipſum infrigidat vehementer non elongatur quin debilitet membrum. Et quando eſt prope membra anhelitus nō eſt longinquum quin impediat diaphragma ⁊ alia ab emiſſione anhelitus cum facilitate. Et de regimine humectante ſunt cibi leues ⁊ fructus ⁊ robub ⁊ vnctiones ⁊ emplaſtra ⁊ odoramenta ⁊ caputpurgia ⁊ quies ⁊ tranquillitas ⁊ ut non inferatur ei violentia in fame aut ſiti.

De rememoratione medicinarum infrigidantium Capitulum.v.

Ue vero que de eis ſunt infrigidantes aut humectantes omnes ſunt nutritue: aut vincti in eis nutribilitas: ſicut aqua ordei decocta cum cancris ex parte cancri. Et oportet ut cuellantur extremitates cancrorum ex pedibus ſuis et corporibus ſuis et abluantur cum aqua frigida et ſale bono cum cinere vicibus. tribus et ſupra donec mundificentur et purgentur a granitate ſui odoris: et deinde decoquantur in aqua ordei

⁊ ſicut aqua lactis vaccini de quo extractum eſt butirum: ⁊ ſicut ſucci olerum elixatorum predictorum in ca. febrium acutarum ſicut mucilago pſilij.

In aceto autem eſt vehemens acuitas ⁊ virtus reſolutiōis: quare oportet vt bibatur cum eo quod reſiſtit duabus proprietatibus ſcz per cōmixtionē aq̄ multe: aut cum quibuſdam humectantibus ⁊ lenitiuantibus. Et proximū quidem eſt vt lac aſine ſit cuz humectatione ſua infrigidans: ita vt quidam faciāt melioꝛem infrigidationem eius ſuper infrigidationem lactis vaccini de quo extractum eſt butirum: verum ipſum conuenit ei qui non habet febrem periodicam: neq̄z materiam: neq̄z humorem preparatuz ad putredinem: ⁊ oportet vt caueatur ſpiſſium lac: ⁊ de illis que conferunt eis eſt zuccarum. ⁊ cum ſenſer⁹ putredinem accidentem ex lacte: tunc ſolue cum facilitate. ⁊ ſi minueris calefactionem: tūc abſtine ab eo aliquot diebus: ⁊ cura in ea cum trociſcis ⁊ aquis fructuum: deinde itera lac. Medicine vero infrigidantes que non habēt humectationem ſunt ſicut trociſci noti narrati. ſ. trociſci caſorati ⁊ trociſci de dactilis ⁊ ſuccis frigidis. Et ſicut trociſci huiuſmodi: ℞. ſpodij boli ar. aā. ʒ. iiij. roſarum. ʒ. vi. ſeminis portulace ⁊ citroli ⁊ cucurbite ⁊ karabe omniū aā. ʒ. iij. fiant ex eis trociſci: ⁊ ſit dosis pōdus. ʒ. ij. ⁊ ſint boni valde. Et iterum alij proximi eis: ℞. arnoglosſe amuli ⁊ gūmi dragagant⁹ omniū aā. ʒ. ij. boli ar. ſpodij amborum aā. ʒ. iiij. papaueris. ʒ. v. roſarum ⁊ ſeminis cucurbite ⁊ citroli ⁊ portulace omniū aā. ʒ. vi. granoꝛ cydonioꝛ excorticatoꝛ: ⁊ ſeminis melonis ⁊ cucumeris omniuz aā. ʒ. vij. ſucci liquiritie pondus. ʒ. x. conficiantur cum mucilagine pſilij.

Unctiones vero ⁊ epithimata ⁊ emplaſtra infrigidantia ⁊ odoramenta ⁊ caputpurgia infrigidantia ſunt illa que tu ſcuiſti. ⁊ meliores vnctiones ſunt cū oleo de cucurbita ⁊ de papauere ⁊ nenufare ⁊ ſalicibus ⁊ violis Stratus autem infrigidātes ⁊ humectantes ſunt q̄ ſunt plani valde de coꝛijs aſperis aq̄roꝛ. aut de lino de genere eius quod ſit in tabraſtē: et ſit impletio eius illud qō nō calefaciat: imo ſit de genere lini pectinati ⁊ renouati aſſiduē: aut ſit ſtratꝰ de coꝛijs que iam ſunt impleta aqua poſtq̄ ſint ſuꝑ ea rectificationes que applanent aquam bene ⁊ prohibeant eius inequalitatem. Et ſint ſtratus prope aq̄s ⁊ curſus earum ⁊ ſub eis folia arborum frigidoꝛuz ⁊ humidoꝛ. ſ. de ſalicibus ⁊ ſempiuiue ⁊ olera hūida ⁊ odorifera frigida ſic roſe ⁊ folioꝛ arboꝛ ſſaꝛ ⁊ ꝓputia vitis ⁊ his ſimilia.

De rememoratione medicinarum humectantiū. Capitulum ſextum.

Uarū quidem que ſunt cū infrigidatōe rememoratio iam preterijt. Et reſtat nūc ꝑſiderare in qualitate dādi in potu genera lactis: ⁊ lac de quo ē extractū butiri: ⁊ in qualitate adminiſtratōis tūc ⁊ balnei ⁊ adminiſtratione vnguētoꝝ ⁊ oleoꝝ ⁊ epithimatum ⁊ reliqui regimiſ. Et nos quidez iam docuimus modum dandi in potu genera lactis in ca. phtiſis ⁊ ſiccitatis ſtoma chi: quare oꝛ vt ſit illud canon. Et nō eſt lac poſt lac mulieris ſicut lac aſine poſtea lac caprarum cuⁱ⁹ paſcua oportz eſſe ex herbis ⁊ oleribus frigidis humidis ſicut ſcis: nam ipſuz ⁊ ꝓprie lac aſine eradicat ethicam ſi fuerit ei eradicatoꝛ: ⁊ nō eſt electio ſuper ipſum niſi prohibeat putredo accidens: aut exſpectatio materiei comprehenſe. Et lac quidem iumentum eſt eis a principio ethice vſqz ad finem eius. et lac mulieris ſugendo ſumptum conueniens eſt omnibus. Et canon in dando in potu lac de quo extractum eſt butirum eſt proximus illi iterum. Et melꝰ quidem eſt vt inciꝑas a. ʒ. x. vſqz ad. xxx. ⁊ quod ē ſupra eas ſi fuerit virtus adiuuans: ⁊ tibi ineſt vt cō miſceas cum eo aliquid de trociſcis infrigidantib⁹ Et tibi ineſt vt addas ſupra ſummam prędictam in potione prima ⁊ poſtrema ſi fuerit potens virtꝰ ſup digeſtionē Tina autē illa eſt melioꝛ que eſt tepida in q̄ non eſt caliditas mīta: ⁊ eſt cū hoc cū virtutib⁹ olerum ⁊ herbarum infrigidātium ⁊ humectantiū ⁊ non ſit ita vt roſificet nedum q̄ ſudare faciat ⁊ nō licet vt vapoꝛ tine ſit calidus: ⁊ ſi non eſſet quod ꝓhiberet adminiſtrationem tine frigide non eligeretur ſuper eam: verum quod prohibeat ab hoc ē debilitas corꝑum eoruz ⁊ eorum extenuatio. In primis vero rebus forteſſe ſanat eos iſtud: verum debilitatez corꝑis ſanat tam illud cum infrigidatōe pauca quam facit in complexione eius que poſſibile ē vt curetur. Qō ſi fuerit debilis illo timetur q̄ cadant in ethicam ſenſim: ⁊ illud fm minus: verum tamen cum illo tardatur magis tempus mortis: et forteſſe viuit cū ea tempoze cui eſt quantitas: ⁊ multotiens quidem eſt rectioꝛ permutatio eius ad illaz ethicam. Illud autem in quo ſumus de relatione tine rectius eſt vt fiat inceptio in ea cum aqua que eſt calida ad terminū: ⁊ fiat gradatio ad frigidam ⁊ ad temperatam frigidam tollerabilem. hec eniz gradatio facit corꝑus ſuſceptibile aque frigide cum leſio non fiat niſi per aduentum contrarij in complexione ſubito. Et iterum corꝑus acquirit ex aqua calida ſimilitudinem teneritatis: ⁊ tollerat cum ea aquā frigidam. Et ſi iteretur tina in die tribus vicibus erit rectius. Et oportet vt adminiſtretur cū facilitate vt nō eadat virtus. Et ſi ſumpſerit aquam ordei ante tinā duabus horis erit conueniens: ⁊ ſi premittat tinam poſt emulſionem lactis ſuper corꝑus eius fm q̄ dicemus vt dilatet tina meatus cibi: deinde ſuſcipiat aquam ordei ⁊ que ſunt ei ſimilia: poſtea expectet: deinde adminiſtretur aqua tine vt dilatetur cibꝰ erit bonum. Et adminiſtretur poſt tinam ⁊ balneum in unctio cum oleis infrigidantibus ⁊ humectantib⁹ ſicut oleo viol. proprie quando factum eſt ex oleo de cucur. ſimiliter oleo nenuf. ⁊ oleo de cucur. et ſpmitteꝛ poſt tinam ad illud quod eſt declinius ad frigus parum tollerabile deinde iungatur. ⁊ ſi premittatur inūctio ⁊ feſtinetur: deinde igrediat aquā frigidam parum erit rectum: ⁊ illud ſecundum tolerantiam: ⁊ non eſt malum gradatim in eo. Et melioꝛ quidem horarum huius actionis eſt poſt dige

stionem cibi: ꝛ si possibile est vt submergatur post ti
nam calidam in aqua frigida subito ablꝫ gradatõ
ne est magis vtimum ex parte cure ꝛ magis forte ex
parte timoris. Et effusio eius cum facilitate est mino
ris timoris cū submersio infirmi in ea subito ꝛ mi
noris iuuamenti. Et sit frigus fm quantitatez frigo
ris aque estatis que est inter tepidam ꝛ illam que est
vehementis frigoris. Et si permittatur emulsio la
ctis super membra sua si non fuerit debilis aut eius
quod miscetur est aqua si fuerit debilis: deinde si ad
ministretur tina erit rectum. nam emulsio lactis sup
corpus est vehementis humectationis. Et genera q
dem lactis bona ad emulgendum sunt predicta. Et
oportet vt emulgeantur ex vbere. Et dignius est vt
fiat firo super inunctionem fricando ex medicinis p
dictis corpori toti ꝛ iuncturis. Ingressio autem bal
nei non conceditur ei nisi fuerit ita: ne sudare faciat
neqꝫ igniat neqꝫ alteret anhelitum: ꝛ sit calidum aq
cuius minus calido sui aeris: ꝛ sit castitas aque ei⁹ ita
vt dilectet ꝛ non ledat ꝛ non faciat sudare: ꝛ quãdo
non est in corpore eius materia preparata putredi
ni: ꝛ propzie cum illud est ꝛ non digestus est cibus:
imo oz vt sit illud cū volutas est vt expãdat digestũ
ei⁹ in corpe ꝛ nõ plõget mozã ei⁹ in eo zimo sepet ab
ea velociꝰ. ꝛ qñ seperatur ab eo sumat aligd de hu
miditatib⁹ ꝛ de sorbitionibus que non nocent ei fa
ctis ex ordeo ꝛ aceto. ꝛ dicendo accidit ei in balneo sitis
sedat eam cum aqua ordei ꝛ aqua alrath ꝛ lac sit lac
asine. ꝛ oportet vt sit introitus in balneum: deinde exi
tus eius ab eo fm modũ: vt non sit labor in eo om
nino; ꝛ iam enunciauimus illud in locis alijs: ꝛ ite
rabimus de illo conditionem: oportet vt permute
tur ad balneũ in lecto portato in quo sunt strati stra
tus ingeniose ita vt perueniat cum eo ad primaz do
mum ꝛ permutetur ad illud quod ex duobus pan
nis factum est plenum lana vel cotto ꝛ dicitur grece
pedetolene quod conuenientes est balneo: ꝛ exuatur
vestimentis suis in ea aut in media si non fuerit cali
da ꝛ non moretur in aliqua earum nisi quantitate p
mutationis ꝛ anhelitibus paucis ꝛ iam exutus ve
stimentis: deinde ingrediatur ad domum secundaz
ꝛ tertiam. verũtamen non sit vehementis caliditatis
ꝛ ster in ea quantitate qua tolleat vnam. Hoc est il
lud quod dictum est: ꝛ qd magis est dilectum mihi
est vt sit tina eius in domo media temperata. Cum
ergo seperatur a tina frigida cooperiatur manubri
li aut farca habẽte duas tunicas ꝛ permutet ad stra
tum suum ꝛ lectum suum cum sua sabana ꝛ exsicce
tur sudor eius cum mandili ꝛ inungatur ꝛ cibet

De cibatione habentium ethicam. La.vij.

Oportet vt seperetur in cis cibus: ꝛ non ci
o bentur in saturitate eorum vice vna. Am
plius melius quo cibantur est aqua ordei
ꝛ ordeum et panis tritici ablati infusus in aqua fri
gida: ꝛ genera lactis cuz ab eis non prohibet aligd
eorum que diximus, ꝛt lac vaccinũ de quo extractũ
est butirum: qm est primi nutrimenti ꝛ almes ꝛ cucur
bita. Et de fructibus meliores palestini: ꝛ sunt alia-
ki cognominati apud nos indi. Et quando senuit re
ctificationẽ tunc non est malum cabare ipsum case
humido non salito. Et si virtus debilitatur non est
malum vt cibetur iure illi debegi cuz coriandro hu
mido decocto cum eis que sunt sicut alduragi ꝛ alte
ingi. Et forasse oportet vt detur eis in potu aliquid
vini subtilis permixti cum aqua multa. ꝛ forasse est
necessarium vt cibes cum molos ex carne alduragi
ꝛ alteingi ꝛ alcubugi ꝛ pulli ꝛ bolune acetoso aut cõ
gelato acetoso ex carne hedi aut carne vaccina: qñ
est illic fortitudo digestionis. Et acetum almosos ꝛ
oglati est inuatiuũ eis ꝛ confortatiuũ in hac dispo
sitione. Et forasse non est exculatio ab aqua carnis
permixta cũ sirupo de fructib⁹ frigidis acetosis aut vi
tello oui sorbilis. Et quando prolongatur cum ea
debilitas ad syncopim est necesse vt cibentur aq̃ car
nis accepta ex lateribus hedi cuz sale pauco que co
letur ꝛ fundatur super eam quantum totum eius est
de aqua maloꝛum ꝛ quantum est decima eius de vi
no odorifero ꝛ poterur tepida. Elqua vero frigida
que non est valde vehementis frigoris nõ est malũ
si in potu del eis si nõ fuerit debil aut aligd phibẽs
Et illud, phibens: aut erit apa sub hypocõdrij: aut
erunt in corpore toto chimi putridi ꝛ chimi crudi
qui omnes digestione indigent ꝛ nõ apparet signũ
digestionis. ꝙ si appareat timoz erit minoz. Et sim i
liter si fuerit ethica permutata exsirsen aut birsen: nã
cum hac melius est vt interdicatur potus aque frigi
de cũ cum aliys. Ethica enim cum superuenit egrim
dinibus destruentibus virtutem mollificantibus eã
are facientibus ossa ꝛ carnem superuenit debilitati.

Cum ergo contingitur ei super debilitatem post sũ
ptionem aque frigide nõ mozatur quin cadat in ge
nus alterial ethice que cõmunicat huic generi in lic
citate: ꝛ diuerificatur ci in calore ꝛ frigore ꝛ nomina
tur ethica senectutis ꝛ ethica senij. Et illa quidem est
egritudo senũ in qua innatus calor iam destructus
est. Et similiter aqua vltimi frigoris ꝛ plurimi: nocet
eis in omni dispositione ꝛ corrumpit innatum ca
lorem membrorum eorum radicalium. Et forasse
festinat cum eis aut permutat eos ad modum aliuz
ethice.

De succurrendo dispositõibus sequentib⁹ ethi
cam. La.viij.

Et illis est syncopis: ꝛ tam diuin⁹ regimen
o in hoc multotiens. Et de illis est fluxus
vẽtris. Et oportet vt curetur ꝛ succurratur
ei: Mã in hoc est timor magn⁹. Et de curis ei⁹ in pri
mis est vt sit aq̃ ordei coz aq̃ sanich: ꝛ ponant in aq̃
ordei eoꝝ miliũ rozefactũ ꝛ gũmi aut lentes elixate
iterate aut lac decoctũ cũ lapicidibus aut cũ igne solo
donec consumatur eius aquositas: ꝛ propzie cũ mi
lio. Et potent hos trocisc⁹ ℞. boli armeni. ʒ. v. ca
stanee rozefacte rof. omniũ aã. ʒ. iiij. spodij karabe
ambor ãomniũ aã ʒ. iij. seminis acetose excoricati
granoꝝ berberis ambozũ aã. ʒ. vi. fiant trocisci cũ
succo citonioꝝ. Et detur in potu aq̃ pirozin mã
ne ꝛ apud iommũ. Et detur in potu psiliũ rozefactũ

ꝛ simsitet sufficit de sp̃odio in quo est bdellium de me
cha est immatiuum valde: ꝛ si pervenit ad excoriatio
nem curetur excoriatio cum dilterib⁹ que scis. qm
illud est conueniens.

De ethica senectutis. La.ix.

Errit consuetudo vt dicant ethicã senectu
tis post febrẽ ethicã: ꝛ nos etiã incedam⁹
via consueta. intentio itaqꝫ ethice senectu
tis est dominiũ siccitatis super complexionẽ absqꝫ
febre. Et quãdoqꝫ fit cum equalitate in calore ꝛ fri
gore ꝛ illud est fm minus. ꝛ quandoqꝫ fit cũ frigo
re ꝛ nominatur hec dispositio senectus ꝛ ethica se
nij: quoniaz corpori accidit in hora senij illud qđ
accidit in illa hora de aldubul ꝛ siccitate. Et senes q
dem sunt velocioris casus in ea q̃ iuuenes: ꝛ iuue
nes velocioris casus in ea q̃ pueri: licet accidat in
iuuenibus ꝛ pueris. Et causa faciens cadere in eaz
aut est frigus dominans cum debilitate corporis:
quare prohibet virtutem nutritiuam ab operatõe
sua integra sicut accidit iterum in fine vite. Et de
hoc capitulo est potus aque frigide nõ in hora sua
aut super debilitatem corporis cũ febre aut dispo
sitione aut successione exercitij resoluentis virtutem
ꝛ aperientis poros: ꝛ quod vocat ad attrahendum
aquã frigidam ad viscera subito. aut vapores frigi
di qui eleuantur ad coz ꝛ infrigidant complexionẽ
eius: aut caliditas que resoluit ꝛ liquefacit humidi
tates quare caliditas innata debilitat ꝛ succedit fri
gus ꝛ siccitas. ꝛ quãdoqꝫ sequuntur euacuationes.
Et quandoqꝫ attrahit hanc egritudinẽ superfluitas
in infrigidando paciẽtes febres cũ eis que bibunt ꝛ
emplastrantur. Et hec quidez egritudo quando
confirmatur non curatur: ꝛ si esset ei ingenium esset
morti ingenium.

De signis Capitulum. k.

Mistis videntur signa alduburen ꝛ exsic
cationis ꝛ non videtur in eis incensio et
inflãmatio: imo forasse inueniuntur frigi
di tactus. Et coz pulsus non est sicut pulsus habẽ
tium febres ethicas: imo ẽ tardus pungens ꝛ rarus: ni
si forte fiat debilitas: qm̃ tũc incipit pulsus fieri fre
quens. ꝛ ppzie in illis quibus aduenit hoc ex potu
aque frigide. Et quãdoqꝫ ẽ urina coz alba subtil
aquosa ꝛ sunt in dispositionibus suis sicut senes.

De curatione ethice senectutis. C.xi.

On adhibẽt hec cura nisi cũ nõdũ cõsir
mata est ꝛ speratur ꝙ nõ cõsirmet ꝛ cũ cõ
firmata ẽ speratur vt postponat pditio pa
ruper. Et canõ quidẽ in curatiõe eoꝝ est calefactio
ꝛ humectatio. Et ex humectatione sunt balnea fm
ꝙ sciuisti que nõ administrẽtur nisi post digestionẽ
nã si ipsa administrẽt successiõẽ comestionis faciũt
cadere virtutẽ. Et clisteria facta ex capitib⁹ ꝛ pedib⁹
ꝛ cicere ptito ꝛ ficub⁹ cũ melle ꝛ camemilla de quo
administret quãtũ ad medie libre cũ. ʒ. ij. olei suauni
ꝛ aliquãtulo olei de been. ꝛ administret fricatio su
per cibationẽ. Et lac coctũ cũ lapicidib⁹ est vehemẽ-
tis iuuamẽti eis. Et mel est vtimũ in iuuamẽto eoꝝ
sicut est vtimũ i nocumẽto hristium febrẽ ethicam
Et ois cib⁹ humectãs facilis penetrationis velocis
descẽsionis in quo nõ est viscositas sicut aqua car
nis ꝛ vitelli ouoꝝ sorbilis ꝛ vinũ subtile odoriferũ
parue quãtitatis est vehemẽter cõueniens eis. Et
oz vt obseruet humectatio pdicta in capitulo ethi
ce. ꝛ misceatur cũ ea qđ calefaciat ex odoribus ꝛ em
plastris ꝛ unctionib⁹ fricãdo ꝛ cibis alijs.

Tractatus quartus de febrib⁹ pestilentialibus
ꝛ que sunt homogenea ꝛ variolis ꝛ morbillo.

Capitulũ p.ũ de febre pestilentiali.

Uãdoqꝫ accidit aeri qđ docuimus
te i li. vniuersaliũ. sicut accidit aque
de alteratione i qualitate sua ad ca
loreꝫ ꝛ frigus ꝛ de alteratiõe in natu
ra sua ad pfundationẽ ꝛ putredi
ẽ sicut pfundatur aqua ꝛ fetet ꝛ pu
trefit: ꝛ sicut aqua nõ putrefit vllo
mõ, ppter suã simplicitatẽ: imo, ppter illud qđ ad
miscet ei de vaporibus malis qui pmiscẽtur ei ꝛ ac
cidit ton qualitas mala. Et quãdoqꝫ ẽ illud cau
sa ventoꝝ deferentiũ ad locũ bonuz fumos malos
ex locis fetidis in quibus sunt valles, pfunde ꝛ coꝝ
pora exsiccata in prelio aut occisa non sepulta neqꝫ
tumulata. Et forasse est causa propinqua loco in
quo venit. Et quãdoqꝫ accidunt putredines in in
teriozibus terre propter causas quarũ cuẽus igno
ratur ꝛ nocere faciũt aquam ꝛ aerem. Et febres q
dẽ accidentes causa aeris sicci: fiunt iterum causa ut
cueniant febres cholerice. Pestilentiales vero fiũt
ex aere turbido ꝛ humido: ꝛ febres i aere hũido fiũt
pluris euentus: sed sunt minoris acuitatis ꝛ longio
ris hactiõ. In estate vero sicca pauce pluuie sunt mi
noris euentus ꝛ maioris acuitatis ꝛ velociozis sepa
rationis. Et meliora tempora sunt que seruant ma
teriam suam. Et principiũ oĩum hoz sunt forme ex
formis celi facientes esse necessariũ illud cuius ad
uentus ignoratur: licet sint quidã qui dixerũt in eo
aliquid non ppozionatũ ad causam eius: imo oz
ut scias q causepzime longinque ad illud sunt fi
gure celestes ꝛ propinque dispositiones terrestres
Et quandoqꝫ faciunt necessario virtutes agẽtes ce
lestes: ꝛ virtutes paciẽtes terrestres humectationez
vehementẽ aeri: ꝛ expelluntur vapores ꝛ fumi ad
ipsum ꝛ sparguntur in ipso ꝛ putrefaciunt ipm cuz
caliditate debili. Et quando fit aer fm hunc modũ
venit ad coz quare corrumpit complexionẽ spiriꝰ
qui est in ipso ꝛ putrefit qđ circũdat ipm de humi
ditate: ꝛ accidat caliditas egressa a natura ꝛ spargit
in corpore: tunc per causam suã erit febris pestilẽtia
lis. Et cõtigit multitudini hominũ qui iterũ hñt in
seipsis ppzietatẽ preparationis. Agens enĩ solũ cum
peruenit ꝛ pacienti nõ est preparatio nõ accidit ac
tio ꝛ passio. Et preparatio coꝝ ad illud in quo
sumus de passione, est ut sint plena humoꝛib⁹ mal

naz munda non fortitan patiuntur ex illo. t corpora debilia uerum pacientia sunt ex ea sicut illa que multiplicant coitum t corpora dilatatoz porozum humida multe balneationis.

De signis febris pestilentialis. Ca.ij.

Est febris est quieta exterius cõturbans interius ſm plurimũ perdens. Et qua percipitur caliditas t inflamatio fortis. Et ẽ cum ea magnitudo anhelitus t eius exaltatio t cõstringitur multũ t curat multũ t frequentat: t vehementia sitis: t siccitas lingue. Et quandoqz fit cum nausea aut casu appetitus: t si non restituat ei cũ comestione violenter interficit eũ: t dolor oris stomachi. t magnitudo splenis. t angustia vehemẽs. t inquietudo. t fortasse erit tussis sicca. t casus virtutis t peruenitur in ea ad syncopim. t cõmixtionẽ rationis. t tendit quod est sub hypocõdrijs. t fiunt cuz ea vigilie. t mollificatio corporis. t repor. Et quandoqz accidit cũ ea bothor subalbida t rubea. t quãdoqz est velocis occultationis. t accidit cola t vlcera. t fit pulsus ſm plurimũ frequens pure. t fit vehemens ſm plurimũ in nocte. Et quãdoqz accidit eis dispositio sicut hydropisis. t fluxus vẽtris cholere t aliozum est egestio cuius lenis feda non naturalis. Et quandoqz est melancolica t plurimũ eius est spumosũ feriidũ: t est in illa aliquid de genere eius quod liquefit. t est vrina aquosa cholerica melancolica. t multotiens euenunt melãcolia: cholerã vo post illã. t sudant sudore fetido. Et hec quidẽ febris incipit cũ accidẽtibus predictis cũ somnudine sua. t venit res eius ad syncopi. t frigus extremitatum. t spasmũ t alcuzez. Et quãdoqz est de his febribus pestilentialib⁹ in qua ñ percipit eger: nec tangens, pinquus multitudinẽ caloris. t non alterat pulsus t aqua magna alteratione: t cũ hoc ipsa est interficiens velocit t pestilant medici in esse eius. Et plurimũ quoz anhelitus fetet ex illis t ex primis moriũtur: nã putredo est iã cõfirmata in corde.

De signis pestilentie aeris. Ca.iij.

Et illis que significat pestilentiam t de rebus que currũt cursu causarũ est ut multiplicentur rhotoni t alubub in principijs autũni t inchubi: nã indicat pestilentiaz indicatione cause. Et quãdo multiplicat auster t subsolanus in kemſ diebus aliquor. Et quotiens videris turbiditatẽ aeris t nebulositatẽ eius t existimaueris pluuiam t inueneris aerẽ vacuũ siccũ t non pluit: tũc scias q complexio hyemis erit corrupta. Pestilentiã autem ethiã malignaz malã significat paucitas pluuie in vere cuz frigore: deinde multiplicatur auster t conturbatur aer aliquot diebus: deinde clarificatur post hebdomadã vnam non sup⁹. t accidit frigus in nocte in die calor: est vehemens t prefocatio t conturbatio t caliditas: tunc iam venit pestilentia t expectantur febres pestilentie t variole t his simjlia. Et similiter quando estas non est vehementis caloris: t est vehementis conturbationis habens matutina alterata: t iam preterierũt in autumno aluhub t ignes t vehiziz t alia est signũ pestilentie t alioz. Et similiter quando videris aerẽ alterari in die vno multis vicibus: t clarificatur aer die aliquo t oritur sol clarus: t cõturbatur die alio t oritur in velaminibus nebule, que ẽ ut pulueris tũc iudica q pestilentia accidet. Signa autẽ que sunt ſm semitã societatis cause sunt: verbi gratia videas ranas iã multiplicari: t videas reptilia generata ex putredine iam multiplicari. Et de eis que significãt illud est ut videas mures t animalia que habitant sub terra fugere ad superficiẽ terre t exire mãsefte. Et videas aialia male nature sicut alakaliki t eis similia fugere ex nidis suis t ire ab eis: t fortasse dimittunt ouaſua.

De curationibus febrium pestilentialium. Capitulum quartum.

Summa curationis earũ est exsiccatio: t illud cũ phlobotomia t solutione ventris.

Et oportet vt incipiatur in ea ad euacuandũ. Si autem materia vincens fuerit sanguinea fiat phlobotomia: t si fuerit humores alij euacuentur.

Et oportet ut infrigides domos eoz: t rectifices aeres ipsarũ. domoz aũt infrigidatio fit ut vallẽtur fructibus odoriferis frigidis t extremitatibus arborũ frigidarũ t linimentis t roratõnibus vel delibationibus sumptis ex fructibus frigidis odoriferis: t ex canfora t aqua ros, t sandalis. Et roretur domus eoz omni die aliquotiens t ppzie cũ aqua rosa. t de salicibus t nenufar. t si fuerint in domo mansiones t rotationes aque erit melius. Aeris vero rectificatiõem dicã. Et administrent eis frocisci de canfora t robub frigida t aqua lactis acetosi: t lac acetosum ablato butyro t aqua rosa. in qua dissolutum est serum acetosum bonũ: t accetũ cuz aqua iterum: t aqua frigida plurima subito est iungenda valde: pauca autẽ cõsequẽter exhibita fortasse excitat caliditatẽ. Quod si res plõgetur ad hoc vt tendãtur hypocondria t infrigidẽtur extrema t plongẽtur vigilie t permixtio mentis t vides pectus t qõ est super ipsum eleuari t descẽdere: tunc necesse est administrare regimen trahens caliditatẽ exterius. Et quando cadit appetit⁹ restaurẽtur ad comestionẽ: nã plurimi eoz qui viriliter agunt super illud et comedunt violenter absolũtur t viuunt t necesse ẽ restaurare eos super cibum. Et oportet ut sint cibi eoz ex acetos t desiccatiuis: t sint pauce quantitatis. Cibi nãqz eoz sunt iterũ mali quare nocet eoz multitudo inquantũ sunt mali. Rectificatiõis autẽ pestilentie pars est ſm sanos qui sunt in ea t pos ei⁹ est ſm sanos t egros. In illa vero que est ſm ſsol intentio est ut exliccetur aer t fiat boni odoris t prohibeatur eius putredo cum quacunqz re sit t rectificetur cum xiloaloe crudo t ambra t ture t muscho t costo dulci t storace t sandaraca t assa t garioſili t mastice t glutino alboti t laudano t melle t croco t buchum t cupresso t iunipero t alusnẽ t lauro t ciperis t squinanto t sauina t acozo t galia t amigdal amaris t assaro. t quiz fuit ex illis ppoſitus aspergatur domus aceto t assa. Scõm sanos vo iterũ febricitantes t egros ẽ suffumigatio cum sandalis t canfora t corticib⁹ granatorum t myrto t malis t cydonijs t hebemo t allegi uel alkekẽgi t tamarisco t ribes. Et oportet ut multiplicetur suffumigatio.

De seruatione pestilẽtie Ca.v.

Oportet ut extrahant a corpe humiditates superflue. Et inclinet regimẽ eius ad exsiccationem ex omni modo t ex minoratione cibi⁹ exercitio. oportet eni ut nõ administretur neqz balneũ neqz vina neqz tolleret sitis. Et rectificet aer cuz eis que dixim⁹. Et declinet cibus ad acetosa t minoretur ex eo. Et sit caro q administratur decocta in acetosis. t sumak de alhebel t alcharis t almosos factis cũ aceto t abszqz aceto cum sumac t aqua acreste t aqua limonis t aqua granatorum. Et condita in aceto iuuatiua sunt t ppzie capparis aceto condita. Et algeleniadi ex illis ẽ que cõseruat t phibent ab eis putredinẽ. Et de illis quib⁹ ex ea fit euasio est administrato tyriace t mithridatiante eã cũ reliquo regimine bono. Et de medicamine facto ex aloe t croco t myrrha sumatur omni die circiter z.i. qñ est iuuatiui.

De variolis Ca.vi.

Quandoqz accidit in sanguine ebullitio ſm semitã putredinis cuiusdam de genere ebullitionũ que accidũt succis. t talia quidem accidẽtia fiũt per eã ita ut ptes eoz abinuicẽ discernãtur. Et de hoc ẽ cuius causa ẽ res qñ nãlis faciens ebullitionẽ sanguinis ẽt putrefit ab eo illud quod admiscetur ei de reliquijs nutrimẽti sui menstrual qõ est in pregnatione: aut gnãtur in ea post illud ex cibis feculentis t malis de illis q rarificat substãtiã eius t facit eaz ebulire donec fiat ei substãtia recta fortio: ſma: t magis apparẽs sicut illud qõ natura efficit in succo vue: ita q rectificat ipm faciẽdo vinũ similis substãtie t iam putruit spuma aerea t ferrena. Et de hoc ẽ cuius causa ẽ res adueniens extrinsecus ebulire faciẽs occulta que pmiscet humores cum sanguine cõmixtione existente in dispositione ebullitionis t stationis sub sole sic accidit apud alterationem tẽporis t ppzie veris ad eo qõ pertinet ei de qualitatib⁹ t ordine. Et variole quidem t morbillus sũt de sũma egritudinũ aduenientium t multiplicatur in successiõe austrinoz quãdo multiplicatur eoz perflatio. Et corpus quidẽ variolis prepatũ est illud qõ ẽ calidum t humidũ t conturbate humiditatis ppzie quod parũ extrahit de sanguine p phlobotomiã. Et de cibis sunt cibi q facilit cadere in variolas velociter: t ppzie quãdo nõ sunt cõsueti. Et administrant sup eos medicine t cibi calefacientes sicut lac: t ppzie camelarũ t equarũ cuz multum repletur ex eis ille qui non assuetus est eis: deinde bibit vinũ plurimũ aut medicinas calidas. Et variole quidẽ sunt quasi modus qdaz crisis. Et plurimũ quidem accidũt variole infantib⁹: deinde iuuenibus: t minoral earũ euentus in senib⁹ nũ propter cãs fortes t in regionib⁹ vehemẽtis caliditatis t humiditatis. Et earũ euentus in corporibus humidis ẽ plus q̃ sit ipsarũ euentus in corporib⁹ siccis. Et earuz euentus in vere plus ẽ q̃ ipsarũ euẽt⁹ in hyeme. Et post ver in fine autũni t ppzie cuz precedit estas calida t sicca: t fuerit ille autũn⁹ calidus t siccus. Et variole nõ accidũt in cute solũ tm cuius quod segtur illud qõ apparet: imo accidunt in omnibus membris similium partium apparentibus t occultis ita q velaminibus t nervis. Et qñ apparent variole faciunt incurrere paritũ: deinde apparent res sicut capita acuũ similia milio: deinde egreduntur t implent sanie: deinde euacuantur t fiunt cruste diuersoz colorum: deinde cadunt. Et fortasse permutatur variole ad phlegmonẽ t esse re t ad dubelati que aggregat saniem. Et plurimũ quidem cum apparent habẽt colorẽ phlegmonis: veritũ quandoqz egreduntur ſm colores diuersos cinerities t violacei t nigre. variole eni sunt spes t colores. nam de eis sũt albe. t de eis sunt citrine: t de eis sunt rubee: t de eis sũt virides: t de eis sũt violacee: t de eis sunt ad nigredinem declines. Et viridis quidem t violacee sũt male: t quãto pl⁹ additur declinatio ad nigredinẽ tanto ẽ deterias. t quanto plus sũt declinationes ad illud tanto plus sunt declinationes ad malitiam. Et albe quidem sũt meliores: t ppzie quãdo sunt pauci numeri magne quãtitatis facilis exitus pauce angustie debilis febris: t videz febrez minui cum earũ apparitiõe t ipsarum egressiõe: t ẽ principium exitus earuz in tertio t qõ ei approximat. Et post illas sũt albe magne pluris numeri propinque absqz cõtinuatione. nã ille que cõtinuant ad inuicẽ ita ut pinuant in fruſto magno carnis habẽtes latera aut rotundam formã sunt male. Et similẽ iterũ duplices magne in ventre vnius quarum ẽ variola alia. Albe vero parue dure, ppinque difficilis exitus licz faciant existimari in principio rei salutem: tũ timet in eis q difficilis fiat earũ maturatio t fiat cũ eis mala dispositio egri t perueniat p eas ad pditionem: qñ causa in eis ẽ grossitudo materiei. Et de spẽbus malarũ timorosarũ q plerũqz interficiũt sunt ille quarũ diuersificat egressio. naz qñqz apparent t qñqz occultant t ppzie qñ apparẽt violacee t sistiter tenaces q̃rum opatio nõ cessat a debilitate virtutis t viriditicatione mẽbri t nigrificatiõe eius pdunt. Et si viriditas t migredo quib⁹ succedit relaxatio nõ faciunt cadere virtutẽ: imo additur cũ eis virtus nõ sunt mortifere: sed fortasse cadere faciunt in vlcera t que currũt cursu eoz. Et ut sit febris deinde variole saluus ẽ q̃ ut sint variole precedẽtes deinde sequeas eas t accidat super eas febris. Et illud quidẽ qd plurimũ pisiderare oportet inesse pacientis variolas ẽ ei⁹ anhelitus t ipius vox: naz ipsa duo cũ remanẽt bona ẽ res salua. Et cũ videris anhelitũ pacientis variolas sequẽtẽ: t sillẽ pacientis morbillũ tũc existima casũ virtutis aut aphadiaphragmatis: deinde cũ vides sitĩ vehemẽtẽ fieri t agustiã assiduã t ea q appent infrigidant t variola t mor-

lullus viridis fiūt tūc iam pcipiſ eger mori ⁊ feſtinat illud ſi variole fuerit de genere earū quaꝝ egreſſio ⁊ apparitio tardant. Et plurimi eoꝝ q̄ moriunt̄ per variolas moriūtur pręfocati ex ſinātia. Et q̄ęꝝ moriūtur per caſum virtutis cū ruſura inteſtinoꝝ ⁊ fluxu vēris. Et cū videris violacęas de variolis ⁊ morbillo ꝓfundari: nicſcias q̄ ſuperueniet egro ſyncopis. Et q̄n feſtinat ad mingēdū ſanguinez ⁊ ſuccedit ei vrina migra tunc ē moziſerū ꝑcipue q̄n ē illic caſus virtutis. Et fluxus ventris viridis ſanguineus aut lotinus noſi cum caſu virtutis ⁊ albumen ⁊ aliquid de variolis ⁊ morbillo. Et multo tēs quidem variolatur homo duabus vicibus q̄n aggregatur materia ad expellēdū bis. Et coloris plumbini ſunt variole quaruꝝ bothoꝝ in facie ⁊ pectore ⁊ ventre ſunt pius q̄ in cruribus ⁊ pedibus ⁊ ſunt male: ⁊ ſignificant materiā groſſam que nō expellitur ad extremitates.

De ſignis apparitionis variolarū La.vij.

Uandoq̄ antecedūt apparitionē variolaruz dolo: doꝛi: ⁊ pruritus naſi: ⁊ timoꝛ in ſono: ⁊ punctio vehemens in mēbris coꝛporis: ⁊ grauitas cōis: ⁊ rubedo in colore faciei et oculi: ⁊ lachꝛymę: ⁊ inflāmatio: ⁊ multitudo alicui: ⁊ ſaltus cum conſtrictione gnhelitus: ⁊ raucedo vocis: ⁊ groſſitudo ſputi: ⁊ granitas capitis: ⁊ doloꝛ capitis: ⁊ cafacaz: ⁊ exſiccatio oꝛis: ⁊ anguſtia: ⁊ doloꝛ in gutture ⁊ pectoꝛe: ⁊ fremoꝛ pedis apud reſupinationem ⁊ declinationem ad ipſam: ⁊ cū hoc toto ſebris concluſa.

De morbillo La.viij.

Lias q̄ morbillus omnis ē variola choſ lerica. Et nō eſt differentia inter ea ambo in plurimo reliquarū diſpoſitionū niſi q̄ morbillus ē cholericus: ⁊ q̄ ipſe ē minoꝛis quantitatis ⁊ quaſi ipſe non pertranſit cuē: ⁊ nō eſt ei altitudo de qua curetur ꝓpꝛie in pncipio ſui. Variole vo in pncipio ſue apparitionis ē eminētia ⁊ altitudo: ⁊ morbillus ē minoꝛ variolis ⁊ min⁹ accidit oculo q̄ variole. Et ſigna apparitionis eius prima ſunt ſignis apparitionis variolarum: verū lachꝛyme in eo ſunt plures ⁊ anguſtia ⁊ inflatio vehementioꝛ: ⁊ doloꝛ doꝛſi minoꝛ: q̄ſi cauſa eius in variolis eſt repletio ſanguinea ⁊ extendēs venaz poſitam ſuper doꝛſum: nā generatio variolarū eſt ꝓpter multitudinez ſāguinis coꝛrupti: ⁊ morbilli ꝓpter vehementiā malitie ſanguinis coꝛrupti pauci. Et morbillus ſm plurimum egreditur ſubito ⁊ variole aliquid poſt aliquid.

De ſignis ſalutis eius La.ix.

Unt ſicut ſigna ſalutis variolarū. nā ille q̄ſ eſt velocis ꝓceſſionis ⁊ apparitionis ⁊ maturationis ē ſalu⁹: ⁊ durus ⁊ viridis violaceus ē malus. ⁊ qui ē tarde maturationis frequētis ſyncopis ⁊ angustie eſt pernitioſus. Et q̄ occultatur ꝛterū ſubito ē malus faciens ſyncopim.

De cura La.x.

Oꝛtet in variolis ut incipiat ⁊ extrahat ſanguis ſufficienter cū conditiones fuerit ⁊ ſimiliter ſi morbillus fuerit i replone ſanguinis: ⁊ ſpacū illius ē vſq̄ ad.iiij. Sed q̄n ꝓcedit variole nō oꝛtet tūc ut adminiſtret phlomia nīſi inueniatur vehementia replonis ⁊ dominiū materieī: tūc ei phlobotomet quātitate que exſiccet. ⁊ tō uenīētius quidē quod in hac adminiſtratur egritudine eſt phlobotomia. ⁊ ſi phlobotomet vena naſi confert iuuamentū fluxus ſāguinis narium. ⁊ tuentur ptes ſuperiozes a malitia variolarum ⁊ ē facilis ſuper infantes. Et q̄n neceſſaria ē phlobotomia et nō phlobotomat iterū complete timetur ſuper ipm coꝛruptio extremitatis. Et ſimiliter timetur q̄ęꝝ ſi mile illi ſup illuz cuius aſſiduatur extinctio ⁊ venter ſoluitur. Et oꝛtet ut fiat ei cibatio in primis cū eis in quibus eſt confortatio cū repercuſſione ⁊ extinctione abſq̄ cōſtrictione nature ⁊ inſpiſſatiōe ſāguinis: ſicut quod fit de uuibus cum tamarindis et caſſiafiſt. ⁊ cū eo q̄d ſit ex dactilis imaturis ⁊ exlentibus ꝑparatis ⁊ uſidebegi ⁊ lenificatio vehemens ⁊ ſiliter oꝛtet ut ſint cuz iſtis tamarindi ⁊ que eis cōueniūt. Et cib⁹ fact⁹ ex cucurbita ⁊ melon ⁊ alrakim: imo oꝛtet ut ſit natura lenis in pncipio: ⁊ ſit i tentio in eis q̄bus lenitur tamarindi. Et ſi non obdit cū eis additur ſup eos ſiracoſt cū facilitate ⁊ cautela ⁊ terenabin aut infuſio pznoꝛ. Et cōfert q̄ęꝝ ſi in potu detur in pncipio appitionis veſtigioꝝ variolarū pondus.3.iij. de rob dactiloꝝ ſilueſtrium cū vino de trocifcis cāforatis: ⁊ ſiruꝑus de dactilis imaturis eſt vehemētis iuuamēti in huiuſmodi bora. Cū ergo pertrāſierit egritudo diem ſecūduz ⁊ incipiunt variole apparere tunc fortaſſe erit infrigidatio cauſa erroꝛis magni ex eo q̄ retinet ſuperfluitatem interius ⁊ delatione eius ſuper membꝛa ꝑncipalia ⁊ fortaſſe non ſit eis poſſibile, pcedere ⁊ apparere. Et accidit inquietudo ⁊ angustia. Et fortaſſe accidit nauſea: imo oꝛtet ut iuuenī ſuperfluitates in huiuſmodi diſpoſitione cum eis que facūt ebullire ⁊ aperiūt opilatiōes ſicut feniculū ⁊ apiuz cum ſuccaro ⁊ ſuccus eoꝝ: aut decoctio radicuz ⁊ ſeminum: ⁊ fortaſſe odoraꝛ aligd de croco. ⁊ aq̄ ficuum eſt bona valde. ficus enī ſunt vehemēs expulſiōis ad exterioꝛa: illud ē vna de cauſis euacuationis a nouo eum. Et de illis q̄ cōferūt valde in huiuſmodi hoza ē, ut ſumāt lacte ablute.5.v. lentium excoꝛticatarū.3.vij. dꝛagagānt.3.iij. deinde coquantur cuz lib.5. aque uſquequo remanet ḡrta lib.vn⁹ ⁊ det̄ in potu. Et de illis que ſunt vehementis iuuamenti ad faciendum aperire variolas eſt ut ſumantur ficuum citrinarū.3.vij. lentiū excoꝛticatarū.3.iij lacce.3.iij. dꝛagagānti ſe. feniculi ana.5.ij. decoquātur cum lib.5. aque donec remaneat ex ea fere tertia ⁊ coletur ⁊ detur in potu de ea: expellit eni caliditas a pubus coꝛdis ⁊ phibet pulſū coꝛdis. Et oꝛ ut nō approximet ei in hac hoza oleuz aliqđ oino. Et oꝛ ut regat ⁊ clōgetur ab aere frigido ⁊ phet hyemeꝛ: fiat cū illo illud qđ ſit cū ſudante. frigꝰ enim

oꝑiat poꝛos ⁊ redire facit materias retro. Et multi tudo potus aque frigide cū niue ⁊ introitus in domo vēti, mala ſunt valde. Et fortaſſe phlomia ē mala propꝛea q̄ expellit ⁊ puerit illud qđ pcedit ſꝛe carneaꝝ p⁹ duos, dicūt tres. Et q̄n accidit ex coopturā ⁊ calefactōe quaſi ſyncopis: aut accidit ſyncopis: tunc neceſſariū eſt regimen aeris q̄ attrahit ⁊ reuertit ad odoꝛes canfoꝛe ⁊ ſandaloꝝ: ⁊ ſi nō fuerit excuſatio q̄n detegatur coꝛpus domui venti aut aeri frigido paulatim fiat. ⁊ ſiſ q̄n adiutoꝛiū eſt cū calefactione aut dimiſſione infrigidationis. Et q̄n incipiūt exire ⁊ nō inueniūtur cum exitu earū alleuiatio: imo inuenitur caliditas inflata ⁊ lingua ad nigredinem declinās: nic cane ne calefacias. Et oꝛtet vt tu alienes ab habentib⁹ variolas ⁊ morbilli emplaſtratione ventris. in hoc eni eſt timoꝛ conſtrictionis anhelitus ſubito: ⁊ q̄ accidit fluxus ventris malus ⁊ nitens ſanguinis. Et in fine eius oꝛtet vt ꝓueruet natura ⁊ cibetur loco lentium ſicut ſunt lentib⁹ elixatis duabus elixationibus cū renouatōne aque: ⁊ loco lentium almazar cum tamarindis ⁊ lentibus frigidis acetoſis ⁊ aqua granatoꝝ ⁊ ſumach ⁊ acreſta et his ſimilibus. Medicie aūt ingroſſantes ſanguinem ⁊ infrigidantes cū ⁊ phibentes eū ab ebulitione q̄ in initio pręcipiūtur ſunt ſicut rob ribes ⁊ acreſta ⁊ aqua fruciuū frigidoꝝ ⁊ ſirupus alcoꝛi ꝓpzie ⁊ ſirupus altelea ⁊ ſirupus de iumar. Et ſirup⁹ quidem alcoꝛi habet deſcriptiōes plures quas dixim⁹ in antidotario: ⁊ dicemus hic deſcriptionē fortem mirabilem: ⁊ eſt illa que fit cū aqua lactis acetoſi iterati ⁊ virtus eī⁹ eſt vehemens valde. Deſcriptio hec eſt: Sume rob alcoꝛi partes.ij. ſi autem non fuerit ibi preſens: accipe alcoꝛi ⁊ face ſerrare ipſum ⁊ accipe ſerraturam eius aut molе ipſum ⁊ miſce moliturn eius cum medietate ſui de ſandalis in aceto diſtillata aut in aqua acreſte pure diebus aliquot: deinde coquatur in eo decoctione cū facilitate cū longitudine donec diſſoluat: deinde exprimant ⁊ ſumat de ſuco: ⁊ quanto acetī aut aqua acreſte eſt pl⁹ tanto eſt melius. deinde ſumatur aqua adog abſtracto butiro mūdificata a ſua caſitate adog: aut cum colatione vltima que ſit dimittendo reſidere aut cū decoctione ſicut eſt decoctio aque caſei donec ſeparet aquoſitas: deinde ſumatur farina oꝛdei: ⁊ fiat ex ea ⁊ aqua lactis acetoſi foca: ⁊ fiat acetoſum illud foca deinde coletur poſtea ſumatur illud foca: ⁊ ſit in eo de ſubtili aqua oꝛ. ⁊ fiat acetoſum: ⁊ quāto plus iteratur tanto eſt melius. Sumat ergo de eo ptes. v. ⁊ ſumatur aqua piroꝝ de ſceni ⁊ aqua cydoniorum acetoſoꝝ plime aq̄ ⁊ aq̄ ḡaatoꝝ acetoſoꝝ ⁊ aqua pomoꝝ acetoſoꝝ plime aq̄ ⁊ aq̄ alzarur ⁊ aq̄ limonij ⁊ aqua punoꝝ acetoſoꝝ ⁊ aq̄ dactiloꝝ in primis cū incipiūt apparere expreſſoꝝ ⁊ aque alcoꝛi recentis ⁊ aque moꝛoꝝ de ſceni que nō maturantur integre et aque chꝛyſomoloꝝ in aturoꝝ ⁊ acetoſoꝝ: ⁊ ſucci acreſte ⁊ ſucci nenufaris ⁊ ſucci violarum omnium aū. tertiam partis vnius ⁊ ſucci acetoſitatis citri ⁊ ſucci acetoſitatis citrūguli aū. duas tertias partis vnius: ſucci coꝛiandri ⁊ lactuce ⁊ ſoliꝝ papaueris humidi ⁊ endiuie ⁊ portulace aū. quartam partis vnius: ſucci ſolionū ſalicū ſoliꝝ maloꝝ ⁊ ſoliꝝ piroꝝ ⁊ ſoliꝝ alzarur ⁊ ſoliꝝ roꝝ. ⁊ ſoliꝝ virge paſtoris aū. quartā ptis vnius: ſucci barbe hirci. ⁊ roſ. ſiccarū ⁊ nenufaris ſiccī ⁊ ſucci berberis ſiccī: ⁊ ſe. endiuie ⁊ ſenonis lactuce ⁊ balauſtiarū ⁊ nenufaris aū. medietatez decime partis vnius: ⁊ ſucci mēte humide ſertā partis vnius ⁊ ſucci berberorum humidoꝝ medietatem partis aggregentur medicie ⁊ ſucci ⁊ componantur ſuper ignem ⁊ ponatur in eis de lentibus partes quatuor ⁊ de ordeo excoꝛticato ptes.ij. ⁊ de ſumach partes iij. ⁊ de granis granatoꝝ partes.iij. ⁊ decoquāt̄ oia ad ignē donec remaneat medietas: deinde dimittat donec infrigidet ⁊ cōfricet fortiꝛ ⁊ coletur ⁊ ſumatur de canfora ad omne pondus.ccc.z. pondus aur. i. ⁊ terat canfora ⁊ puluerizetur ſup radicē cucurbite aut kimie: ⁊ fūdat ſup ea medicina cū facilitate: deinliget caput ei⁹ cū re vehemētis fortitudinis: deinde ponatur ſup pznas donec ſciatur q̄ fortitan feruet ⁊ concutiatur ⁊ ponatur in vitreata ⁊ ſtringat caput eius vt non perdatur canfora ⁊ luretur, ⁊ doſis, eius ſit vſq̄ ad.z.r. Et de hominibus eſt qui ponit in ea ſpice z.ſſ. ⁊ ſeminis feniculi ⁊ aniſi ⁊ ciperi ⁊ pipis partes equales ſm quantitatem que ei vicetur. Et quando egrediuntur variole cum complemento et pertranſit ſeptimus ⁊ apparet in eo maturatio: tūc neceſſe eſt vt rumpantur cum acubus de auro ⁊ argento humitas cum cotto. Salitio autem neceſſaria eſt et cum volueris ſalire: tunc elonga ſaltionem ab eis quas erupiſti ne magnus doloꝛ ſis ꝓpter quod illud enim facit doloꝛem: imo ſali illas q̄ſ ſunt preter eas: ⁊ dimitte claudens cum eo viam officiorum ſuoꝝ donec ſugant ſalem ſuum ⁊ nō ſaliantur ante complementū maturationis. illud enī fortaſſe faciet accidere doloꝛem vehementem ⁊ apoſtema. Et ſaltio quidem eſt res que eſt neceſſaria poſt q̄ maturantur: ⁊ illud quidem fit cum aqua ſalis in qua eſt virtus croci Et ſi aqua illa eſt aqua roſe tunc eſt melius. Et aqua in qua decoquuntur tamariſcus ⁊ lentes ⁊ roſe: deinde ſaliſ eſt vltima ⁊ propꝛe ſi ponuntur iterum in ea canfoꝛa ⁊ ſandali. hec enī ſaltio maturat ⁊ exſiccat ⁊ facit cadere cum velocitate. Et ſuffumigatio cum tamariſco eſt iuuamentum valde. Et in hyeme oꝛtet vt applicetur eger incenſioni ex tamariſco. Et quando variole ſunt vehementis humiditatis: tunc neceſſaria eſt ſuffumigatio cū miyrto ⁊ foliis eius. Et de regimine bono apud maturitatem variolarum parvarum ⁊ magnam volſitatem exſiccationis earum eſt vt dormiat patiēs variolas ſuper farina rizi ⁊ miliꝝ ⁊ ordei ⁊ fabarum. ⁊ magis conueniens eſt vt ponat ipſam implentionez cuiuſcunque ſit rara in qua penetret virtus. Et folia cupreſſi ſunt bona in hoc ⁊ oleuz malum eſt in hac hoza: quoniam pꝛohibet exſiccationem: ⁊ q̄n incipiunt variole exſiccari tū oꝛtuz vt liniat ſup eas ex medicinis ꝑdictis cū virtute croci. Et q̄n accidit ex

variol. vlcera: ꝓfert vnguentū albū ⁊ ꝓpe pmixtū aliq̄ntulo canfore ⁊ rasura radicū canne cū aq̄ ros. aut rasura venarū arboris salicis: aut arboris alzarur. Et q̄nq̄ ꝓfert vnguentū de cerusa ⁊ lithargirio Et q̄ñ sunt in naso cruste ꝓfert ceratū factū cū oleo ros. puro cū virute cerusse ⁊ climie: ⁊ administratio alcuⁱ olei post exsiccationē ⁊ apud vlcerationē est bona: apud exsiccatões gdē cū eo q̄ facit cadē cū pelocrate: ⁊ vlcerationē, ꝓpica q̄ ipm est matia emplastri ⁊ vngueti. Unguentū gdē rubeū bonū ē ad vlcera variolarum.

De observatiōe mēbroꝝ ⁊ defensiōe eoꝝ a nocumēto variolarū ⁊ morbilloꝝ. Ca. xi.

m Embra que oportet custodiri a nocumēto variolaꝝ sunt sicut guttur ⁊ oculus ⁊ ptes supiores narū ⁊ pulmo ⁊ itestina: hec enī mēbra sunt illa q̄ vlcerant Forte enī oculus destruī ⁊ forte accidit in eo albugo. In gutture vo forte accidit ꝓfocatio ⁊ forte accidunt vlcerā q̄ phibēt deglutionē in meri: ⁊ forte puenīūt ad hoc vt sit illic corrosio pnitiosa. In supioribⁿ vero pubus narīū forte accidunt vlcera que stringunt meatus odoratus. In pulmone aūt accidit forte ex bothoꝝ variolarū ⁊ morbilli pstrictio anhelitus vehemēs ⁊ forte faciunt cadere in pthisim cū vlceratur. In intestinis forte accidit excoriatio cui succurrere est difficile. Cōsernatio aūt oculi melioꝝ est vt fiat alcohol oculo cū almuri ⁊ aqua coriādri ⁊ aq̄ ro. in q̄ iam posita sit sumach ⁊ canfora ⁊ ꝓpe in pmo die ⁊ cū almuri solo. ⁊ sīlr fiat alcohol cū alcohol nutrito ex aqua coriādri ⁊ aqua sumach posita in ea canfora. ⁊ succus pulpe granatoꝝ est bonⁿ iterū in principio. Cū vero apparent tunc facere alcohol cū aqua ro. ⁊ canfora est magis ꝓueniēs. ⁊ dicunt est q̄ facere alcohol cū napta alba est bonum in hoc. Et oleū de sīlicis est de cis quibⁿ vnūt mulieres in regione nostra post variolas ⁊ eucnūt nocumenti in oculoꝝ eradicat caliginē si fuerit: ⁊ rectificat oculū. ⁊ collyriū albū est bonū valde apud apparitionē bothoꝝ. Conservatio aūt otis ⁊ gutturis est sicut suctio granatoꝝ ⁊ suctio granoꝝ eius in principio ⁊ suctio moroꝝ de seeni ⁊ gargarizatio cū rob coꝝ: ⁊ ꝓprie q̄ñ conqueritur de dolore in eis tunc oportet vt lambatur de rob coꝝ aliquid post aliquid. sed superioꝝ partes narīū cum epithimatione ex memithe ⁊ sandalis ⁊ rob acreste ⁊ aceto. Et odorare aceta solū est vehemētis innamenti. In conservatione vero pulmonis non est q̄ sit sicut loc ex lennⁿ leue cum semine papaueris. Innestina aūt plimū, gdē oportet vt ꝑseruent post inceptionē cū stipticis. ⁊ cū incipit solutio vētris in fine egritudinis caret cū trocisc̄is de spodio ⁊ rubes ⁊ trocisc̄is de semine acetose.

De eradicatōe vestigioꝝ variolarū. Ca. xij.

Ih hoc gdē loq̄mur vice alia cū loq̄mur i de decoratione: nūc vo dicemⁿ illud qō ē magis ꝓueniēs ⁊ magis ptinēs. Et de eis q̄ñ eradicāt vestigia variolarū iterū sūt radices arūdinū ⁊ sarcocolla ⁊ semen melonis ⁊ coxices eiⁿ exsiccati ⁊ rizi abluti ⁊ aqua ordei ⁊ albumen ouī ⁊ creta rara vel lutum ⁊ lithargirū ⁊ zuccarū tabarzet ⁊ amilū ⁊ amigdale dulces ⁊ amigdale amare. Et de oleis oleū de lilio ⁊ oleū de sisticis ⁊ adepe asini cū oleo ros. ⁊ que sunt ei silia: ⁊ aqua que sit in vngula cameli que asinatur est vtilima. Et de illis que sunt forcioza est spuma maris ⁊ lapis piperis ⁊ costus ⁊ amoniacum ⁊ tus ⁊ lapo cū baurach ⁊ ossa vetusta adusta semen raphani farina raphani exsiccati aristologia lupini. Et de cibis rectificantibⁿ colozē plū beum sunt granata dulcia ⁊ cicer ⁊ vinū bonū: vitellio vorū sorbilinz ius galline ⁊ alcubugi ⁊ aldurari impinguati. Et oportet vt aflictuet habēs ea balneationē. Et de cōpositis est vt sumas ossiū adustoꝝ et stercoris ouini antiqui ostracoꝝ nouoꝝ ⁊ amili ⁊ seminis melonis ⁊ rizi abluti ⁊ ciceris omniū añ. partes. x. ⁊ granoꝝ albē ⁊ lupinoꝝ ⁊ costi ⁊ aristologie longe omniū añ. partes. v. ⁊ radicis arundinis sicce partes. xx. fiat ex eis epithima cum aq̄ melonis aut cū aqua cucumeris silnestris aut cuꝝ aqua oꝝ. aut cū aq̄ sabarū ⁊ liniatur cū eo mēbꝝ ⁊ abluat in mane cū decoctōe viol. Eliud: ostracoꝝ nouoꝝ ossiū antiquoꝝ radicis arundinis plice amili semis melonis rizi abluti granoꝝ granatoꝝ costi pies eq̄les: fiat ex eis gumera. ⁊ iterū lupini ⁊ cicer nigrū liniatur cum eis.

De febribⁿ apostematū. Ca. xiij.

Ih scisti dispositiones febriū q̄ sequūtur i apostemata apparētia: ⁊ q̄ sunt fm plimū de genere febriū diei cū apostemata ista fz plimum nō pueniant ad coꝝ nisi cū calefactione sua ab loc̄ sua putredine. ⁊ plimū gdez hoꝝ est a causis pnitiuis. Cū ante pervenit putredo coꝝ ad coꝝ ppi suā magnitudinē aut, ppt suā, ppingtatē fit febr⁾ fortasse nō de genere diei. Et plurimū quidē simulium horum non fit nisi a causis antecedentibus corporeis ⁊ repletionalibus crudis: ⁊ quandoq; fiunt ex vlceribus ad que attrahuntur mē maligne ⁊ retinētur in carnibus mollibus. Febres autem que sequūtur intrinseca apostemata forte non fiunt ex applicatione calefactionis ad coꝝ sine putredine.

Et vehementioꝝ quidem febres fiunt ab apostematibus intrinsecis quando sunt ex genere herisipile in quibusdam visceribus ⁊ extenditur dolor: ⁊ sitis ⁊ inflammatio ⁊ significant ea significationes pmixtionis cholere plime cum sanguine. Et hec apostemata intrinseca sunt sicut apostemata cerebri ⁊ velaminū eius ⁊ sumach auris ⁊ gutturis quandoq; Et in velamine quod sequitur pectus: ⁊ epate ⁊ renes ⁊ vesica ⁊ matrice ⁊ intestinis ⁊ que sunt eis similia.

Et diuersificantur febres eoꝝ in vehementia ⁊ debilitate fm ꝓpinquitatem cordis ⁊ longitudinem. Et eoꝝ iterum febres que sunt in mēbris carnosis est febris vehementioꝝ. Et eoꝝ febres que sunt in panniculis ⁊ eoꝝ similibus est debilioꝝ. Et coꝝ que sunt in vicinitate arteriarū febris est vehemētioꝝ ⁊ coꝝ q̄ sunt in vicinitate venarum solū

febris est debilioꝝ Et non euacuantur iste febres a ꝓdis fm matias q̄ effundunt ad apata eaꝝ: ꝓdi nāq; earū sunt fm generationē earū ⁊ fm motū ipsarū ⁊ fm attractionē caliditatis ⁊ doloris ad cauinicuiq; eni humoriē ꝓdⁿ q̄ sibi ꝓuenit. Et scias q̄ multotiēs sanat apostema in pleuresi ⁊ alijs ⁊ remanet febris: ⁊ significat tūc q̄ mūdificatio nō accidit. Et iste qdē febres q̄nq; ꝓgant ⁊ ꝓducūt ad ethicā: ⁊ ꝓpe q̄ apostemata sunt in epate. Ille vo q̄ sit in velamibⁿ cum ꝓfirmat nō exꝑctāt vsq; ad ethicam.

De signis earū ⁊ ipsarū iudicijs. Ca. xiiij.

Um febribⁿ ex apostematibⁿ intrinsecis inc uenīunt tres spēs signoꝝ ⁊ accidentiū. s. sig. ⁊ accidētia significātia mēbꝝ infirmū: ⁊ sig. ⁊ accidentia significantia materiam: ⁊ signa ⁊ accidēntia significantia dispositionē infirmi. Prima autez signoꝝ spēs est sicut pulsus serrin⁾ ⁊ doloꝝ pungitiuus apostematis in ptibⁿ pectoris: ⁊ sitis tussis sicca in pmis ⁊ hūida in secūdo ⁊ q̄ sūt ad sīlia. De signis pleuresis significatibⁿ apostema in ptibⁿ pectoris et ad sūmū ē doloꝝ ⁊ gutas i mēbroꝝ ē caliditⁿ religs mēbris addita calefactōe nō ꝓueta. Et sīlr ꝓpalmus quē ipse multotiēs associat apostematibⁿ calidis in mēbris neruosis. Spēs vo secūda est sicut significatio vehemētie fe. tertiane: ⁊ significat q̄ mā est cholerica. Accidētia vo infirmi sunt dispositiōes q̄ indicāt eiⁿ salutē aut indicāt ipiⁿ morte. Et mēbra qdē occulta diuersificant in faciēdo febres ⁊ recipiendo eas ⁊ pdurationez earū ⁊ ipsarū ꝓdis fm magnitudinē eoꝝ in seipsis ⁊ magnitudinē venarū eoꝝ ⁊ fm mēbra sua. Nam in mēbris intrinsecis sunt que sūt ꝓpinqua cordi ⁊ vehemētis cōitatis sicut velamen et pulmo. Et de eis sunt que sunt longinqua a cordē ⁊ debil' cōitatis sicut renes. ipsi eni nō semp faciūt, ppt apostemata sua febres fortes neq; ꝓtinuas. ⁊ multotiens qdē sunt interpolate ⁊ sunt de genere febrium cōmixtarū ⁊ febriū tertianarū ⁊ q̄rtane ⁊ q̄tane ⁊ seztane: ⁊ fiunt cū eis rigoꝝ ⁊ horzipilatō ⁊ ambiguuz sit esse eaꝝ: ⁊ significat eas grauitas in loco renum ⁊ in pubⁿ alchatin ⁊ doloꝝ, ꝓpetas caliditatis in mēbro maioris ꝓueta. Cū aūt aggregat in membro vt sit primū ꝓncipali aut fortis cōitatis cū eo aut vehemētis sensus ⁊ est nerno sū tunc cū vehemētia febriū comitantiū apostemata eiⁿ accidunt ei ingetudo magna ⁊ spasmⁿ. Et fortasse comitant ipm accidētia extranea sicut apostemata matricis. associat eni ei cū febre sodaꝝ ⁊ doloꝝ cernicis. Et calitas qdē ēgnis inflāmet in eis apostematibus: nū nō est valde vehemētis acuitatis sicut est in cansonide nisi sit res magna. ⁊ causa in eo est q̄ñ putredo nō est sparsa neq; mota ad exteriora. Et pulsus quidē in febribⁿ apostematū intrinsecoꝝ est pulsus febriū putredinis parvus in ꝓncipio velocis ꝓstrictōis apud statū: deinde magnificat ⁊ fit velox ⁊ spissus fm mēbꝝ ⁊ materiā ⁊ secūdū q̄ scisti: deinde erit vndosus ⁊ serrin⁾ ⁊ faciens sedz membꝝ in nernositate ⁊ carnositate sua.

Et tertia fm plimū est ad albedinē declinis ⁊ paucitatem tincture ꝓpē declinationē materiei ad apostema fm q̄ scisti.

De cura eaꝝ. Ca. xv.

Uratio haꝝ febriūest curatio febriū acutarū post curatōem apostematū. Radix enī in eis est cura apostematis cū observatiōe cure febris de infrigidatōe ⁊ humectatōe. Et in his febribⁿ nō ꝓcedit porⁿ aq̄ frigide neq; introitus balnei. Et si fuerit apostema herisipila licet vt fiat positio rerū frigidarū ⁊ infrigidatarū actu. de doris sup ipm sicut succⁿ lactuce ⁊ sempuine ⁊ portulace cū aliquntulo sauich ordei albi q̄ sine cessatiōe infrigident sup nitem ⁊ pmittent: ⁊ forte misceat cū eis oleū omphacinū aut oleū ros. Et si comederit lactucas ablutas infrigidatas pertranlit ⁊ iuuatur cum eis.

De dispositōib⁾ febriū cōpositarū. Ca. xvi.

Ebres q̄nq; ꝓponūtur ad inuicē. Forte f eni componūtur ex eis spēs ingredientes in genera elōgata sicut compositio febris ethice cū feb⁾ putrida. Et q̄nq; cōponūtur spēs ex eis in genere, ꝓximo ꝓueniēces: sicut est ꝓpositio speciez febriū putredinis et sic̄ tertiana cū phlegmatica vt pote febris nominata hemitriteus ⁊ sicut cōpositio febriū apostematum. Et q̄nq; componūtur de eis species ꝓuenientes in specie sicut compositio duarū tertianarū ⁊ duarū quartanaz ⁊ triū quartanarū: ꝗre sunt due tertiane in apparitione dispositionis fm paroxismos phlegmatice ⁊ tres quartane in paroxismis phlegmatice. Et q̄nq; cōponuntur tres de febribus tertianis. si igit fuerint fm coaternationē erit paroxism⁾ in die. iij. vehemētioꝝ q̄ñ ptinet ei ꝓdⁿ diei pmi ⁊ inceptio diei tertie: ⁊ similiter in die. v. ⁊ similatur hec hemitriteo sicut compositio duarū tertianarū simulat paroxismis phlegmatice. Et propter hoc non oportet vt tota occupatiōe occupetur cum paroxismis: imo oportet vt occupetur cū accidentibⁿ. Et q̄nq; accidit si fuerint febres iste tertiane pure vt festinent paroxismi earū ad contentā. i. ad illam que fortior est ita vt destruat debilioꝝ earū ꝓus. Et q̄nq; significat compositionem reditio horzipilatōis vel opilatōis post quietē

Et turpe qdē est medico scienti significationes cuiusq; febris ⁊ accidentia eius vt nō percipiat cōpositionem a ꝓmo die aut secundo. Et cōpositio febris ethice cū febre putredinis est ex illis que valde ambigua sunt q̄ñ ipsi vident inꝑpolatōes ⁊ inceptōnes rigoris ⁊ horzipilationis ⁊ reditionem sudoris si fuerint ⁊ horas ꝓticulares: ꝗre existimant q̄ sint illic febres putredinis tm̄ inseparabiles aut cōpositē cōtinue ⁊ interpolate. Et q̄nq; continuatur compositio ita vt appareat febris continua similis que simulatur synocho: ⁊ tunc quidem nō est exculatio reditionis ad significatōnes. Et si fuerint paroxismi breues nō consequitur eoꝝ continuatio nisi ꝓpē rem magnam de multitudine numeri eoꝝ: ⁊ ꝓpzie et forte vides interpolationes harum febriū lōgas

Et q̄nq; componūtur febres diuerse sicut hemitriteus eradicatur postrema earū ⁊ remanet ex toni

ca pura siue sint due interpolate aut due ptinue aut interpolata ↄ continua. Et qñq; ponitur cū hemitri
teo alia tertiana ↄ phlegmatica ↄ melancholica: mā
si est cum tertiana eradicatur tertiana ↄ purus fit he
mitriteus: ↄ si est cū phlegmatica aut melancholica
eradicatur hemitriteus ↄ depuratur phlegmatica:
ↄ similiter melancholica. Et qñq; accidit cōpositio
in eis ſm modū aliū ↄ est vt cōponantur interpolata
ↄ cōtinua diuersi generis: aut conuenientes ambe in
eo: aut ꝓuenientes in specie sicut tertiana ꝓiodica cū
tertiana inseparabili. ↄ sicut cōponunt due interpo
late: sic ꝓponunt due ptinue. Quidam aut exist
mauerūt ꝙ due ptinue nō cōponūtur sicut due ter
tiane: quā qñ materia est intra venas nō est possibi
le vt diuersificetur illud in quo accidit putredo: pu
tredo enī est ꝓcedens in toto. Et hec sententia nō
est de illis que necessaria sūt ꝓcul dubio apud me
qñ putredo incipit: ꝓcul dubio ex loco. deinde ſpar
gitur: deinde currūt indicia vehemētie ↄ interpola
tionis ſm gradationē putredinis ꝓme ↄ ſm eaz sūt
ei motus. Nō ergo elongat ḡn accidat putredo cui
sit dominiū aliqō incipiens in pte materierū cui nō
sit dominiū sequēdi aliud: imo aggregat in ea vt in
cipiat ↄ vt sequat sic ḡre erit ei gradatio tpis ā expīt
Et ipēs qdē ꝓpositionis febrū sunt tres: intrans: ↄ
coalternata: ↄ cōicans Et intrans est vt ingrediatur
vna earuz sup alterā. Et coalternata vt ingrediatur
post eradicationē eius. Et cōicans est vt incipiat cū
ea. Et cū videris febrē conclusam ↄ est in ea rigor ↄ
nō sudor: ↄ fortasse accidit in rigoribus plib⁹ indo
vn⁹: tūc testifica ꝓpositionē in ea. Et sic cū videri
in conclusa superfluitatem in frigore extremitatum
ↄ rigore sed parum de ambobus tunc fortasse est in
conclusa.

De hemitriteo. Ca. xvij.

Emitriteus est febris cōposita ex duabus
h febribus: quarū vna est tertiana ↄ altera est
phlegmatica ↄ fit in die vno paroxismus
tertiane ↄ quotidiane simil: Aut ſm semitā cōtatis
ↄ inuentionis: Aut ſm semitā coalternatōis ↄ vici
nitatis: Aut ſm semitā introitus. Et de diuisioni
bus difficilior ad cognoscendū est ꝓma: deinde secun
da. Et qñq; sunt febres due ptinue qñ due putre
dines sunt intrinsece: ↄ qñq; due sūt ꝓiodice eradi
cantur qñ due putredines sunt extrinsece, ↄ qñq; est
continua cholerica: quia eius putredo est intrinseca
ↄ phlegmatica est ecōtrario ↄ qñq; est econtrario. ↄ
qdā ponit hemitriteū puꝝ febrē cōpositam q̄ fit ex
tertiana extrinseca ↄ phlegmatica intrinseca ↄ illam
que est ꝓeter eā nominant nō puram. ↄ nō est illud
de illis in quib⁹ superflua occupatio sit habēda. Et
fortasse antecedens ad putredinē est cholerica: ↄ for
tasse antecedens ad putredinē est phlegmatica ↄ for
tasse venūt simul. Et iterū qñq; est materia facies
se. phlegmaticam magis dñans: ↄ qñq; est materia
faciens febrē cholericam magis dominans: ↄ quō
cūq; sit materia phlegmatice pōt paroxismos cho
lerice lōgiores ↄ tardiores crisis: ↄ materia cholerice
ponit paroxismos phlegmatice ecōuerso: Et for
tasse extēdit hemitriteus lōgo tpe. s. vsq; ad. vij. mē
ses ↄ supra. ↄ qñq; fit ex hemitriteo egritudo acuta
ↄ qñq; est hemitrite⁹ de febrib⁹ magis interficienti
bus: qñ ꝓducit ad ethicā ↄ egritudies chronicas vl
erroneas ↄ difficiles.

De signis hemitritei. Ca. xviij.

Egis ꝓpriū signoꝝ ei⁹ ↄ phnū eoꝝ licz ne
m cessaria sint comparia: alia est vt sit spaciꝫ
huiusmodi febris in vno duoꝝ dierū lon
gius spacio tertiane ↄ magis quieta: deinde sit in die
alio leuioris paroxismi ↄ paucoꝝ accidentiū. Et
qñq; iterat in ea horripilatio ſm plurimū aliquoties
ꝓp illud qd accidit de pugna duaꝝ materierū: aut
introitu vni⁹ earū sup alterā. ↄ fortasse accidit hec ite
ratio trib⁹ vicibus aut quatuor: tiam calefiunt mē
bra aliqua horripilatione fixa adhuc. Et ex hac q
dem que est hemitriteus corpus nō mūdificatur in
tegre Et qñq; fiunt ꝓncipiū eius ↄ augmentū ipi⁹
vehemētis cōmotionis: ↄ ꝓtr ꝓpe qñ fuerit cōcoctio
aut fuerit in huiusmodi horis: tunc enī fiunt horripi
lationi reditus ↄ est status longinqu⁹: ↄ cū existima
tur ꝙ corpus iam calefactū est ↄ fe. habet statū inue
nis horripilationē redeuntē: ↄ ista accidētia sūt, ꝓp
pugnaz humoꝝ. Et status qdē egritudinis in ho
ris ꝓticularib⁹ ↄ vniuersalib⁹ est ante statū phlegma
tice ↄ velocior statu eius ↄ tardior statu cholerice qñ
calidi tas nō expandit nisi cū labore ↄ ꝓpe in ꝓmis:
ↄ fit fortis ei⁹ acuitas apud statū. ↄ sic fit declinatio
lōga ꝓp illud qd accidit de stationib⁹ quas efficit
reluctatio vnius duarū materierū cū alia: ↄ paz qdē
repelat cū sudore. Et in hac se. dies tertius de dieb⁹
eius est simil ꝓmo: ↄ quartus secūdo. ↄ qñq; cadit
significatio sup hemitriteū ex modis diuersis. nam
qñq; accidit ex cōsuetudinib⁹: ↄ qñq; accidit ex ac
cidentib⁹ Et calus ꝓsuetudinū est sicut si in cor
re hominis multiplicetur cholera ↄ putredo ei⁹: de
inde vratur delicijs ↄ diminuat exercitia ↄ vtat cibis
de specieb⁹ regiminis generālib⁹ phlegma. aut mul
tiplicet in corpore hominis phlegma ↄ putredo ei⁹
deinde exercitet plūrimū ↄ vtat eo qd generat cholerā
de speciebus regiminis si fecerit necessarium etas il
lud in eo ita vt fiat adolescens post pueritiam ↄ do
minium humiditatis: aut fiat senex post iuuentutez
ↄ acuitatem complexionis. Et accidentibus ve
ro sicut est pulsus ↄ urina ↄ processio eius quod pro
cedit ex vomitu ↄ egestione: ↄ dispositione digestio
nis ↄ signa eius ↄ dispositio sitis ↄ dispositio tactus
et dispositio horripilationis ↄ rigoris ↄ dispositio
nes horarum ↄ paroxismorum. Pulsus autem sit
in ea minoris magnitudinis ↄ velocitatis ↄ frequen
tie cū ille qui est in tertiana: ↄ contrarie earū sunt mi
nores cū ille que sunt in phlegmatica. Urina vero
est tarde digestionis: ↄ vomitus est permixtus ex
cholera ↄ phlegmate: ↄ egestio ē ꝓmixta ex cholera
ↄ phlate. De dispositōe aūt calefactōis ↄ frigoris et
sitis ↄ horripilatōnis ↄ horarū paroxismoꝝ iam le

ctū fuimus qđ oportuit. Et nō expectat status sup
dominātē duoꝝ humoꝝ nisi ꝓ vincētē ex significa
tionibus: mā si dñatur phlegma sunt paroxismi lō
giores ↄ horripilatio minor ↄ coartatio ↄ ꝓpe in
pulsu fortior: ↄ extremitates sūt velociores ad susci
piendū frigus in ꝓncipijs egritudinis ↄ tardioris
mūdificationis a suo frigore. ↄ sitis ē minor: ↄ vo
mitus cholere minoris ↄ urina vehemētioris albedi
nis ↄ crudi tas ↄ sudor minor. ↄ etas puerilia aut se
nectus ↄ cōplexio corporis significat eā. ↄ sīl⁹ ꝓlue
tudo ↄ que currūt cū ea. ↄ si dñatur cholera sūt pa
roxismi breuiores ↄ extremitates velociores ad cale
factionē ↄ sitis ↄ vomitus cholere plus ↄ sudor ma
gis exuberās. ↄ fortasse declinat ad horripilationez
que ē sicut rigor ↄ fit urina vehemēti⁹ tincta. ↄ etas
ↄ iuuentus ↄ cōplexio corporis qñq; significat eaz
ↄ similiter consuetudo ↄ que currūt cū ea. Et quan
do equantur duo humores frequētantur significa
tiones ↄ est horripilatio pura completa non rigor
ↄ non perueniens ad rigorē. Et quādo cōpositio ē
manifestior in periodica ↄ cōtinua quā plures ho
munī appropriāt noie hemitritei puri ↄ ptinua ip
sa phlegmatica ē rigor debilior qñ materia extri
seca est cholerica ↄ nō est ptrariuz ei ex parte phleg
matis extrinseci cū ea in eo qđ necessariū ē de rigo
re: sed est debilior. ↄ fortasse ueratur i ea frig⁹ ↄ hor
ripilatio ita ut faciat errare instat sicut scis ↄ multi
plicatur in ea caliditas viscerū ↄ vēnī cū frigore ex
tremitatū: ↄ fit pulsus vehemētioris paritatis ↄ ra
tiatis. Si autem continua est ipsa cholerica nō
fit rigor neqz magna horripilatio ↄ fit pulsus ma
ior ↄ velocior ↄ angustia vehementior. ↄ si cōponū
tur due cōtinue non erit rigor omnino. Et accit
tertiane continue ut alleuietur ante alleuiationem
phlegmatice licet non redeat ante ei⁹ reditionem.

De cura hemitritei. Capitulum xix.

Ecessariū est in hemitriteo vt vehemētem
hēas sollicitudinē in euacuādo materiam
ſm species euacuationis ex solutione ven
tris ex vomitu ↄ ꝓuocatione ↄ sudatione pluſqz ve
hementia que est per extinctiua. Et cū solutiuis oz
vt ꝓueniat digestio nisi sint ex genere que leniūt na
turam ↄ soluunt ↄ non inquietant sicut aqua lebleb
cū geleniabin si fuerit illud qđ ſnpet phlegma: ↄ sic
tereniabin ↄ siracost ↄ infusio tamarindi ↄ sirupus
viol. si dominans fuerit cholera. ↄ sicut quod com
ponitur ex istis fuerint duo humores quasi pares:
ↄ post apparitionē digestionis si euacuatio fiat hu
moris cū fortib⁹ ptranſit. Et vomitus oportet vt sit
iterū ſm humorē dnantē: aut ex aqua raphani cuz
sirupo acetoso calido aut sirupo acetoso cum aqua
calida. Et ꝓuocatio oz ut fiat cū eis in quib⁹ ē equa
litas. ↄ cū manifestak in potādo decoctiones ante di
gestionē timek birsen vel sirsen. Medicie vo iuuati
ue in via pueniēte ad statū ad rectificādū māz ↄ ma
nūdū ipam ↄ succurrēdū nocumētis eius: ex sigu
laribus ē ablynthiū vez post septimū ↄ ꝓpitiones
digōis ita ut sit romanū qđ ex ipso bonū ē. ↄ cuz tu
fekinas cū eo mouet hūorez ↄ nō euacuat eos. cūz
sumit facit accidere angustiā ↄ tristiciā ↄ nausea: de
inde reuertit sup eos cū sua caliditate ↄ exsiccat eos
ↄ cū sua stipticitate facit eos pigros. Et Gal. quidē
ↄ qui ante eū fuerūt curauit eos cū aqua ordei in q̄
est virtus piperis. Et dixit quidā ꝓmoꝝ medicoꝝ
ꝙ Gali. trāgressus est in alienatione: ↄ stetit vbi oz
ut miretur de eo ↄ nō scinit ꝙ pip inflāmat febrez ↄ
aqua ordei pigrā efficit materiā. Et iste quidē ꝓra
dictoꝝ errauit erroze qui nō appropriat in hac intē
tione: imo ea non datus in aditorio nature qñ pre
parat ad resistendū hmōi materijs ē cū medicinis
ꝓpositis ex infrigidātib⁹ ↄ calefaciēt⁹ vt discernat
naturas inter duas virtutes: quare occupat infrigi
datiuū cū febre ↄ pulsus cordis ↄ calefactiuū cū mā
ↄ quis ē qui curet hemitriteū absqz hoc. Et si natu
ra nō est fortis ad discernēdū tūc non ꝓdest curatō
quocūqz modo fiat. ↄ errauit in aliis modis in alla
tione quoꝝ nō ē necesse nos incedere via ꝓlongan
tiū. Et iste quidē ℈dicto: dixit ꝙ oz ut administrēt
subtiliātia quib⁹ nō est fortis calefactio sicut apium
ↄ anetū: ↄ nō scinit ꝙ possibile ē vt piper infrigidet
minoratione sui ad hoc ut frangat eius calefactio ↄ
nō abeuniet eius subtiliatio a subtiliatione apij plu
rimi ↄ fit aqua ordei adiuuans ipm in faciēdo per
uenire virtutē eius ↄ destruēdo supfluitatē eius ↄ fa
ciēdo cadere materias ad ipm: ut alleuiat penetra
tio virtutis ei⁹ in eis. Amplius mirabile fuit qđ ipe
posuit Gal. de illis qui ignorant ꝙ piper inflāmat
febrē ↄ noiat ipz de illꝫ qui obliuiscūt ad hoc vbi in
dicat de hoc. Cōposita vo de medicis qb⁹ oz vti in
hac hora sī sicut trocisci de absinthio ↄ trocisci ō ro
sis. Trocisci leues boni ad hemitriteū. ℞. ros. radi
cū liquirite amboꝝ añ. ʒ. iij. tereniabin. ʒ. iij. spice
succi absinthij spodij oiuz añ. pond⁹. ʒ. ij. fiant ex
eis trocisci. Trocisci alij ad inflāmationem. ℞. ro
sa. ʒ. vi. seminis acetose gūmi oium ana. ʒ. iiij. ami
li pondus. ʒ. iij. berberis spodij semnis pozulace
omnium. ana. pondus. ʒ. ij. dragaganti croci spice
reub. oium añ. ʒ. i. cāforepond⁹ tertie. ʒ. i. fiant tro
cisci. Trocisci alij boni habentib⁹ hanc febrē ↄ p
prie quando conqueruntur cū hoc de solutione vē
tris ↄ tussi. ℞. spice aromatice xiloaloes croci berbe
ris ↄ succi eius oium añ. ʒ. iij. reubarbari. ʒ. iiij. spo
dij ros. cum capitibus suis lacce gummi torrefacti
karabe omniū ana. ʒ. v. seminis acetose torrefacti. ʒ
vi. crete romane. ʒ. vij. fiant trocisci. Descriptio
alia bona. ℞. ros. rubearuz. ʒ. vi. berberis gumini
se. acetose oium añ. ʒ. iiij. spice cupatorij spodij ami
li se. pozulace granoꝝ cucumeris oium ana pon
dus. ʒ. ij. se. endiuie se. cuscute oium añ. ʒ. i. ʒ. succi
liquirite. ʒ. i. lacce reubarbari amboꝝ ana. ʒ. ʒ. ag
gregentur illa ↄ fiant trocisci. Pillule bone ad
hanc egritudinez ↄ oēs chronicas ↄ febres ledētes
vlcera ↄ ꝓpie qñ nūa phlegmatica ē magis vicēs
℞. aloes masticis myrobalāoꝝ citrioꝝ reubarbari

succi eupatorij succi absinthij ros. rubearum oium aā. ptes equales croci ptē.ʒ. fiant pillule cuz aqua endiuie ⁊ sit dosis.ʒ.ij.cū sirupo acetoso. Descriptio bona conueniēs ppe vel post digestionē R. aloes masticis succi absinthij ros. oium equalit: croci.ʒ.ʒ. informēter pillule cū aqua endiuie ⁊ sit dosis ʒ.ij.cū sirupo acetoso.

De recidiuatione. Capi.xx.

Recidiuatio est deterior⁹ radice: ⁊ consiliuz quidē est ut in ea nō sit inceptio ad curandū donec manifestus sit mod⁹ egritudis nā sim plurimū est seua.

Fen.ij. de pronosticatione ⁊ iudicijs crisis. Li.i.

VOs dicem⁹ in hac fen dispositiōes crisis ⁊ dies eius ⁊ signa ipsi⁹ ⁊ signa digestiōis. ⁊ qđ appropriat vnicuiq; significationū de iudicio ⁊ de signis bonis ⁊ nō bonis. Et iste qđē sunt res sup quas resoluūtur res in hac pnosticatōe. Et pnosticatio est vt dicat de significatiōib⁹ inuentis sup rē futurā ad quā puenit dispositio egritudis de euatione aut pditiōe, ppter illud qđ cognoscit de virtute ⁊ fixiōe ei⁹ aut casu ipsius aut cognitiōe horę eius ⁊ modi qui erit: verbi gratia an erit.

Tractatus.i. de crisi de intentōibus significationū eius ⁊ bonitatis ⁊ malitie in crisi ⁊ quid ē in diuisionibus suis ⁊ suis iudicijs crisis. Ca.ij.

CRisis intētio ē sepatio in locutionib⁹ Et ipius dispositio est alteratio que fit subito aut ad latus sanitatis aut ad latus egritudis. ⁊ hz significatiōes gb⁹ puenit medic⁹ ad id qđ fit de ea. Et declaratio huius ē q egritudo corpori ē sicut inimic⁹ exterior ciuitatis. ⁊ nā sicut dns pseruās cā int quos ambos iā cucurrerūt rixe leues de quibus nō curatur: ⁊ iā vehemēs fit inter vtrosq; pugna quare accidūt tunc ex signis vehemētie pugne dispositiōes. Et cause sicut ipulsio fortis ⁊ sicut rugitus ⁊ clamor ⁊ sicut cursus sanguis: deinde fit sepatio in tēpe nō sensate quātitatis. ⁊ quasi nocumēto vno: aut vicat dns exterior ē aut ut vincat inimicus exterior regē. Et victoria quidē aut erit cōplera in qua erit vnius duarum partiū cōpleta supatio ⁊ dimissio ciuitatis: aut erit nō cōpleta in qua erit supatio nō, phibens reditū ⁊ reuersionem ita ut accidat pugna vice alia. aut vicib⁹ plurib⁹: ergo erit tunc crisis sepatio i fine earū. Et sicut cū dns vincit supueniēte ⁊ fugat ipm ⁊ expellit: aut ita ut expellat eū expulsione totali ita vt quiescat ciuitas ab eo ⁊ vicini eius ⁊ reliqui fines ꝯiuncti cū ea: aut expellit cū expulsiōe nō vlt: imo fugat eū a ciuitate ⁊ nō pōt fugare ipm a finib⁹ alijs ꝯinnatis cū ciuitate. Sīr virtus q̄ venit cū crisi bona aut expellit mām ledētē a fūdamēto corpis qđ ē cor ⁊ principalia mēbra: ⁊ a finib⁹ eius qui sūt extremitates: aut expellit cā a fūdamēto: ſz nō pōt expellere cā ab extremitatib⁹: imo quenit ad eas ⁊ noiat crisis pmutationis. Et ois egritudo q̄ removet: aut removetur ſm semitā crisis aut ſz semitā resolutionis: ita vt resoluat mā paulati donec finiat gradati Et hmōi quidē plim fit i egritudinibus chronicis ⁊ materijs frigidis quas signa timorosa ⁊ mot⁹ pzati nō antecedūt: ⁊ silr ois egritudo que iterficit aut interficit ſm semitā crisis aut ſm semitā arefactiōis ⁊ est ut resoluat paulati. ⁊ melior quidē crisis est cōpleta in qua est fiducia manifesta apparens que hz accidētia salua quā aliqs dicrū crisis idicat casum ⁊ eē in die crisis laudabilis. Et ois quidē crisis aut ē laudabilis aut mala: ⁊ vnaquęq; aut ē pleta aut diminuta. ⁊ cōpleta quidē aut ē ita q̄ nā expellit materiā expulsiōe totali aut cū pmutatiōe. Et de crisi quidē diminuta ē quedā aliquādo quā sequit: i bona quidē resolutio ⁊ in mala arefactio. Et diminute quidē crisis dies indicat diē crisis cōplete cadētis in egritudinib⁹ materierū subtiliū calidarū virtute existente forti. Et pmutationis crisis expectat vbi ē virtus debilior ⁊ dies indicatiōis ⁊ illud in bona ⁊ mala simul. Et expectat crisis mā existente grossiore. Et prime quidē dispō iterū diuersificat: nā cum mā existit in ea vehemēs facit crisim p sudorez. ⁊ si fuerit infra illud quāuis sit valde calida facit crisim cū fluxu san. nariū: ⁊ si nō p fluxū vrine: ⁊ si nō per fluxū ventris ⁊ vomitū. Et scias q̄ mucus ⁊ lanues auris ⁊ lippa ⁊ lachryma sunt de crisibus egritudinū capitis. ⁊ sputū de crisib⁹ egritudinū pectoris: et aptio sanguinis hemorroidarū ē crisis bona egritudinū multarū: verūtamē nō accidit ſm plim nisi in eo in quo currit ꝯsuetudo eius. Et acutior quidē crisium ⁊ ppinquior ad separationez ē fluxus sanariū: quoniā cōsequit expulsionē materiei in vicevna. deinde ē fluxus vētris: postea vomi⁹: deinde vrina: postea sudor: postea exiture. Et exiture gdez sunt de genere crisis pmutationis ⁊ ptingit q̄nq; vt exiture sint fortiores sudore in crisib⁹. naz plerūq; remouentur p eas egritudines subito siue sint salue siue male mortificātes mēbra. Et exiture quidē quibus fiunt crises diuersarū sunt specierū. ſ. carbūculi ⁊ dubellet ⁊ tuayn ⁊ formica ⁊ herisipila ⁊ ignis pl sicus ⁊ herpes festiomenus ⁊ variole ⁊ sināces ⁊ vlcera multiplicata in corpore. Et fit crisis q̄nq; aut ali quid eius cū qua cōgelantur lacertus ⁊ nerus ⁊ pscabiē q̄nq; ⁊ spēs eius ⁊ ipetiginē ⁊ cancrū ⁊ albaras ⁊ glādulas ⁊ rupturaz ⁊ varices inflationū extremitatū ⁊ alia ab istis. Et de spēbus pmutatiōis sunt q̄ nō pducūt ad exiturā: deiñ facūt sicut tortura ⁊ spasmū ⁊ mollificationē ⁊ dolorez sanche ⁊ dor si ⁊ testiculoz ⁊ geniculi ⁊ ciceritiā ⁊ elephātiā ⁊ varices. Et scias q̄ crisis facta ex pmutatiōe qua fit crisis dū nō accidit nō accit sanitas. Alteratio ät pmutationis que fit ad inferiora est laudabilior ⁊ exitura est laudabilior. Et permutatio que ē ad exteriora ⁊ post digestionē cōpletā ⁊ longinqua a mēbris principalibus est laudabilior. Et significator quidē inest vt significet de dispositiōib⁹ significātib⁹ supcrisim bonā ⁊ crisim malā. Et sicut cū inimic⁹ expugnat ciuitatē ⁊ extollit in pugna ⁊ coartat ⁊ subliat litem expanditur signa victorie vehemētis dño de senore longinquo nō accipiēte arma sua neq; portante vtri instrumētis suis sunt signa ad testificādum illud qđ vult vt sit de victoria defensoris aut victoria inimici expugnātis. ⁊ significat de dispositionibus testificationis significānb⁹ malicia dispositōis domini. Et si dispositio fuerit ecōtrario tūc iudicū erit ecōtrario. Similiter qđ egritudo mouet signa crisis que ego dicā ante casum digestionis significat exiturā in mēbro aut rē aliaz ⁊ forsasse erit post sanitatē. Et laudabilior quidē pmutationū significat crisim malā. ⁊ si fuerit illic digestio aliqua significat crisim diminutā. Et si fuerit illic digestio completa ⁊ pleta significat crisim bonā completā. Et cōpleta qđē crisis fit apud statū ⁊ forsasse aduenit cū incipit decliuatio. Et ppter hanc cām ipedit crisim cōplā frigus vehemēs qm egritudinis status in ipo fit difficilis quo ergo erit eius declinatio. Et multotiens quidē ē necessariū medico succurrē nocumēto frigoris calefaciēdo locū ⁊ fundēdo sup ventrē infirmi oleū calidū vsquequo videat sudorē incipere deinde abstineat ab effusione ⁊ abstergat sudorem ⁊ coseruet locū ſm equalitatē. Et scias q̄ motus crisis cū accidunt in diebus ⁊ horis in quibus curit cōsuetudo nature ad ipugnādā egritudinem ex purgatione que fit cū est apparatio nature in eligēdo horā aut eligendo dispositionē cū auxilio dei sit in quibus habetur fiducia. Si aūt accidat pugna egritudine incitate cā ⁊ inquietudo: ⁊ illud ē de eis que significant vehemētiā oppressionis egritudinis ⁊ pmutationis materiei, ppter illud qđ tendit semp apud declinationē hōris ad os stomachi: quare mouet vomitu: aut ad fundū eius quare mouetur fluxus vētris. Et silr est dispositio cū tacit accidere tussim ⁊ sternutationē. Et silr cū sunt significationes significantes q̄ crisis euenit in die sicut quartodecimo: qñ antecedit srp eū ⁊ inuenit principiū crisis moueri ante ipm in die quāuis sit cretcus sic vndecimus: tūc illud significat q̄ crisis nō erit completa ⁊ licet qñq; sit bōa: sed significat q̄ natura inuata est in pugna. Qđ si egritudo fuerit mala fraudulēta tūc nō sperat q̄ crisis sit bona. ⁊ si egritudo fuerit salua tunc nō speratur q̄ crisis sit cōpleta. Et ad vltimū quidē antecessio motuū crisis ante statuz quē egritudo illa meret: aut fit, ppter virtutē egritudinis aut, ppter vehemētiā motus eius ⁊ acutatis ipsius: aut, ppter causam extrinsecā excitantē quod de ea quietū est, ppter errorē in cibo aut i potu: aut exercitio aut, ppter accidēs animale: nā accidūt animalibus inest introitus in motione crisis ⁊ alteratione partis eius: ⁊ imor eni ponit crisim ut fiat fluxus ventris aut vomitus aut vrina: ⁊ gaudiuz facit ut ipsa fiat sudor. ⁊ illud quidem fit ſm motū spiritus ad interiora ⁊ ad exteriora. ⁊ quando antecedit pugnā taliter ut virtus nō fugat cū ea vsq; ad statuz est illud significatio mortis: ⁊ forsasse remanet virtuti residui aliquod vsq; ad statū ⁊ est salutū. Et sci as q̄ crisis nō cadit in die ⁊ hora quietis ⁊ trāquillitatis neq; in hora tēporis a vehemētia nisi raro et parū. ⁊ pmū amboꝝ est minus. Et archigenes qdem neq; vidit ipsū in crisibus suis nisi bis. ⁊ Galē semel. Et melior quidē crisis ē illa que fit i hora status. in ea vero que ipsū antecedit non est fiducia: immo est aut diminuta aut mala cōpellisua. in principio nunq; fit crisis nisi pmitiosa. Et ad vltimū qui dē accidētia signoz crisis in pmis diebꝰ egritudis significat pnitionē: ⁊ in eius augmēto cū ē laudabilis significat crisim diminutā: in declinatione vero nunq; fit crisis. Qualiter vero eueniat in ipla mors aut dispositio que nō est bona crisis post dicemus Et scias q̄ crisis in egritudinib⁹ saluis postponit natura. n. nō est egressa q: possibile ē ei vt expectet vsq; quo inueniat cōplemētū digestiōis ⁊ in mozferis antecedit. Et nō relinquit eger ab ipugnatione sue egritudinis subito: ⁊ non ē ſm semitā resolutionis nisi quis est quādoq; euacuatio laudabilis aut exitura laudabilis. ⁊ resolutionez aūt liberante ⁊ arefactionē mortificante nō antecedūt accedētia timorosa neq; euacuationes sensibiles. Et scias q̄ egritudines sunt diuerse: de eis eni sūt que mouent in principio deinde sedāntur ⁊ quiescūt ⁊ de eis sunt que sunt econuerso. Et multotiens quidē significāt significationes q̄ crisis erit per expulsionē materiei egritudinis a natura ad latus aliquod: ⁊ i expulsione materiei ad ipm ē nocumentū quare necessariuz est ut confortetur illud latus ⁊ illud mēbr ⁊ declinet materia ad pirariū. Et scias q̄ quandoq; venit crisis ⁊ numeratur ex sexto ⁊ est septimi ⁊ iā tūc verificat principiū egritudinis: nā bona crisis raro fit in sexto. Et scias q̄ species alterationis egritudis sūt sex. egritudo cui aut alteratur ad sanitatem subito: aut ad morē subito: aut ad sanitatē paulati: aut ad morē paulati: aut aggregant in ea vtreq; res ⁊ conuertitur ad morē aut ad sanitatē. ⁊ scias q̄ nomen crisis ſm q̄ dixit, ille cuius sermoni creditur ē derivatū in lingua greca a separatiōe, locutionis que est vni duoz disputantiū aut cōtroversantiū apud iudices sup aliū quasi sit separatio ⁊ exitus ab alteratione.

De ſmone vniuersali de signis crisis. Ca.iij.

RIsim antecedit quādoq; si casus ei⁹ fuerit nocturnus in die: ⁊ si fuerit eius casus diurnus in nocte dispositiones ⁊ res que sunt signa eius sicut inquietudo ⁊ angustia ⁊ voluptatio ⁊ grauitas ⁊ conturbatio sensus ⁊ dolor capitis ⁊ dolor colli ⁊ vertigo ⁊ scotomia ⁊ imaginationes coꝝ oculis ⁊ tinitus ⁊ sonus ⁊ pruritus in naso ⁊ alteratio coloris in facie ⁊ lepore subito ad rubedinē ⁊ citrinitatē ⁊ tremor: labij ⁊ oculoz ⁊ pulsus cordis ⁊ nausea ⁊ sitis ⁊ tremor cordis ⁊ dolor in stomacho ⁊ strictura anhelitus ⁊ difficultas accidens subito ⁊ guitas hypocondriorū ⁊ tēsio ineis ⁊ dolor ⁊ sal⁹. ⁊ dolor i dorso ⁊ sal⁹ in lacerto ⁊ pūctura ⁊ rugil⁹. ⁊ qñq; accidit horripilatio significans eam. ⁊ accidit dolor lassitudinalis. ⁊ qñq; alterat

pulsus a dispositione sua in ea ⁊ significat ipsam. et retinetur quandoq; causa crisis res quarū consuetudo fuit ut euacuerentur ut sanguis mēstruus aut hemorroidarū aut fluxus vētris ⁊ significat q; motus eius vadit econtrario in parte. Et signa noturna diurnis sunt vehemētiora: ⁊ causa in hoc p culdubio vt sit est quoniam materia faciēs egritudinē auget accidēcia ⁊ significatiōes causa sui motus

Et diuersificatur aut propter diuersitatē materie: aut causa diuersitatis motus: et diuersitas quidem causa diuersitatis materie est verbi gratia: vt sit motus materie quando est ad superiora. Deinde significent significationes speciei egritudinis et etatis ⁊ complexionis ⁊ aliaz q; materia ē languiea expectat tunc medicus fluxum sanguinis nariuz. ⁊ si significant q; ipsa est cholerica expectat vomituz sm plurimum nisi alie significationes ei apropiare significēt fluxuz san. nariū. multotiēs eni fit crisis eius fluxuz san. nariū ⁊ antecedit eā imaginatiōes cholerice. Et fluxus quidem sanguinis naruū quādoq; cōsumit materias egritudiuū furiosarum et fit sanitas statim. Cū aut ēpartis motus quoniā ipsa mouetur vt violenter vadat super mēbra principalia ⁊ que sequūtur ea de vilecribus ⁊ facit accidere nocumētū in operatiōibus suis ⁊ ad impedimētum consequens ea sicut euenūt ex parte cerebri p mixtio sensus ⁊ dolor capitis ⁊ qd diximus cū eis: ⁊ ex parte cordis pulsus cordis ⁊ malitia anhelitus ⁊ quod diximus cū eis viriq; Aut mouetur vers⁹ expliōné ⁊ fit illō sm duos modos: mā aut icipit expellendo ex omni parte ⁊ longitudine ⁊ est illud ad totū illud quod apparet: ⁊ est hoc cū sudore. aut incipit tendere versus partē vnā ⁊ cū incipit pars eius ex oi pte fortasse est pars taliter q; quando incedit non est excusatio quin incessus sit per mēbra principalia. sicut pars altera: nam materia tendens ad ea pertransit super fines mēbroū quare accidūt anhelitus: ⁊ super fines cerebri iterū accidētia similia accidentibus eius si nō esset expulsa: imo eēt violentē ibi permanēs. ⁊ fortasse est pars versus mēbra que sunt minus q; principalia sicut os stomachi cū intētio materiei expellende per crisim est ut expellat vomitu. Aut est de principalibus verūtamen est tollerans cōmune officium nō velociter peruenies ad corruptionem sicut peruenit ad fines epatis ⁊ expellitur ex via vesice aut fellis ex oi parte loci expulsionis crisis sicut in stomacho vomitu. ⁊ si ad fines capitis fluxu sanguinis naruū ⁊ similibus ei ad fines epatis vrina ⁊ ad partes intestinoz fluxu ventris:

Et quando est forma hec non est longinquū quin motui eius in omni parte sit signū significatiuus q; illō qō seperatur ō expulsione eius est illius generis sicrisis que expectatur fuerit bona: aut signum significans malitiā eius primam ex suo aduentu impediente illud membrum si fuerit crisis mala. Et fortasse est signum vnum bonū ad hoc ut significet partes plures sicut pulsus cordis quādoq; significat q; materia est expulsa ad os stomachi ⁊ significat q; materia violenter supervenit cordi. Et fortasse est signum vnum significans rem vniuersalem cōmunem motui ad partem vnam ⁊ expectantur signa alia quibus significatur modus quo expellit ex illa parte sicut dolor capitis ⁊ strictura anhelitus ⁊ tensio hypocondrioz ad superioza: ista enim significant q; materia mouetur ad superioza: deinde non iudicatur q; ipsa expellatur ex via vomit⁹ aut ex via fluxus sanguinis narium nisi per signa alia.

Et quādoq; significat q; crisis cadens ex parte alicuius est retentio eius quod currit vt separatur ex cōtrario illius partis sicut retentio nature cum signis crisis bone significat q; motus cretic⁹ superior nō inferior est: aut fluxu vrine aut sudore aut vomitu: aut fluxu sanguinis naruū. Et quandoq; significat species egritudinis partem crisis eius sicut apostema epatis cum est in latere gibboso tūc crisis ei⁹ est aut per fluxuz sanguinis naris dextre aut per sudorē laudabilem aut per vrinā. Et si est in latere concauo est per fluxum ventris aut per sudorem: aut per vomitum ⁊ sicut febres causon: plurimum enim crisis eius est aut per fluxum sanguinis naruū aut per sudorem ⁊ antecedit eam tremor: ⁊ quandoq; fit vomitu ⁊ fluxu ventris ⁊ ꝓpie sicut tertiana. Et simuliter se. apostemaū capitis crisis non fit vnq; fluxu sanguinis narium neq; peripneumoie neq; lethargie: pleurisis vero est inter hec ⁊ hec. Et multotiens quidem fit egritudinis crisis speciebus quarum aggregatione completur crisis sicut cauſo cum fit in ea crisis ꝓius fluxu sanguinis naruū. deinde completur sudore abundante. Et pregnās quidem multotiens habet crisim cum aborsu. Et scias q; non quotiēscunq; existunt signa crisis faciunt necessario crisim bonam aut malam: imo quādoq; non sequitur eam crisis omnino in hora illa licet non sit excusatio quin crisis sequatur ea, pculdubio bona aut mala in alia hora q; in illa hora in qua continuantur signa. Maz non quotiens videmus sudorem ⁊ vomitū ⁊ fluxū ventris ⁊ dolorem capitis et perturbationem sensus aut malitiam anhelitus aut profunditatem soni aut aliud de omnibus illis que numerabimus est cū eis crisis licet fz plurimū significent. Nam quedā eoruz sunt signa tantū crisis sicut dolor capitis. Et quedam eorum sunt signa ⁊ pars crisis sicut nausea: ⁊ cum apparēt signa crisis ⁊ non fit crisis: tunc aut est sm q; dixit Hypo. significatio mortis aut difficultas crisis. Et qñq; est aliq; de rebus que sūt de signis crisis accidens per causam aliā ab ea que facit apparere crisim quāuis sit in aliqua horarū signoū crisis sicut accidit in tertiana longa ante porissimū ingeudo ⁊ cōmotio ⁊ in plurib⁹ horis antecedētib⁹ porissimum absq; significatione crisis. In tertiana vo pura sm plurimū est signū crisis. Et de illis que tibi idicāt viā ad cognoscēdū ex infirmo q; el⁹ sānas aut morietur cū crisi aut nō: est cōsiderato tua in motu egritu-

dinis ⁊ virtute eius ⁊ natura ⁊ hora preteri: ista enim indicat tibi q; dispositio facit necessario pugnaz forte inter materiā ⁊ naturā ⁊ sustinet pugnaz. Et scias q; significationes bonitatis crisis sunt significatōnes significantes victoriā nature ⁊ non fallit hoc. et significationes malitie eius ⁊ ipius diminutionis significant iurgiuz ⁊ duellū quod currit inter naturā ⁊ inter illud qō impugnat eā. ⁊ non est possibile tibi nt ex toto iudices q; natura vincet. pculdubio nisi multiplicent ⁊ magnificēt. Q quāta timorosa signa vidim⁹ de. pfūditate somni ⁊ casu pulsus ⁊ abscisione sudoris pducētia post horas ad crisiz pple am ⁊ bonam qñ natura in huiusmōi tam cessaverat de omnibus operibus suis ⁊ tota occupata erat i egritudine: ⁊ postq; redijt tota virtus ad eaz vicit eam ⁊ expulit: ⁊ fortasse non sufficit cuz ea. ⁊ illud in pluribus horis est quoniā ipa non cessat ab oibus opationibus nisi ꝓpter rem magnaz: nam dubiū nō est quin ꝓpter rem magnaz deficiat. Et scias q; exuberatio signoz crisis sm continuitatē in duob⁹ diebus continuis sicut tertio quarto ꝺ bigratia: significat velocitatem crisis: deinde est bonitas ⁊ malitia sm cōparia que ego dicam: ⁊ ꝓpie quādo antecedit paroxismus se. plurimuz ⁊ ꝓpue quādo apparaz ⁊ pulsu alteratio subito. Siergo fuerit ad magnitudinem ⁊ non descendit letare. Et scias q; siccitas cozporis qualis est in senibus ⁊ eius obfuscatio in diebus egritudinis significat tarditatem crisis. Et egritudines fecce valde aut sunt mortifere aut tarde crisi. Et significat quādoq; horas crisi. ⁊ dispositiones eius omnes ⁊ iudicia signoz eius illud sup quod inuenūt signa egritudinis sm plurimū. Et sc as q; pulsus apparens est sicut significatio cōmunis spebus crisiuz eiusdē. at vero magnus significat q; motus est ad exteriora cū sudore aut fluxu sanguinis naruū ⁊ nō magnus. ⁊ velox ad interiora significat vomitū ⁊ fluxū ventris. Et ad sūmuz omnis aggregatio ad expellēdam materiam natura exīte forti non caret manifestatione pulsus ⁊ si nō fuerit latus ⁊ decliuis ad ambo latera ⁊ anteq; fiat fortis indiget constrictione ⁊ coartatione. ⁊ fortasse aggregant duo signa ⁊ sunt due res sicut vomitus ⁊ sudor ⁊ sicut vomitus ⁊ fluxus sanguinis nariuz. Et qz iam satis fecimus de illis canonibus intendam⁹ i distinguendo pz.

De signis motus⁹ materiei in crisi ad superiora. Capitulum .iiij.

Ignū illius est dolor capitis ꝓpter elevatio
f nez vapoz in significationib⁹ vomit⁹ aut
cū cōitate oris stomachi iterū in significatōnibus vomitus. Et iterū in significationib⁹ illius sūt vertigo ⁊ grauitas in vtriq; temporibus ⁊ sonitus ⁊ tinnitus ⁊ surditas que oia acaidunt subito. Et qñq; associanter aut antecedūt illud tempe paruo constrictio anhelitus ⁊ dolor in collo ⁊ tensio myrac et hypocondrioz ad supioza absq; dolore ⁊ inflāmatio capitis. Et scias q; egritudines et accidentia fortia fiunt in nocte: quoniaz natura occupat in digerendo materiam ⁊ in alijs ⁊ omnibus.

De signis distinguendi oia illa. Capi. v.

Quod si associant omnibus illis tenebrositas ⁊ caligo in oculo que separant: ⁊ sit cū
q eis amaritudo oris ⁊ tremoz labij inferioris ⁊ apparet affirmatio rei per casuz doloris in ore stomachi aut nauseaz ⁊ attractionem saliue ⁊ sputū cordis ⁊ coartationē pulsus ⁊ strictionem. ⁊ ꝓpie quādo accidūt infirmo post ista horripilatio ⁊ frigo sub hypocondriis tunc iudica q; ipa ventura est q; vomituz ⁊ ꝓpie quando materia est cholerica ⁊ febris cholerica non existens de incessuus ⁊ ꝓpie qñ cit rinal facies in hac dispositione ⁊ cadit color. Et multotiens qdem attrahit vomitus eueniens post grauitatē capitis ⁊ doloꝛē stomachi in pueris, ꝓpt debilitates neruoz ipoz spasmū: ⁊ in mulierib⁹, ꝓpt ꝓsuetudinez matricū ipaz doloꝛem matricuz: ⁊ in senibus, ꝓpter debilitatem virtutū eoz egritudies diuersas expansas, ꝓpter expansionē materiei q; mouet in eis. Cū aut associata fuerit illi tensio in parte epatis aut pte splenis absq; doloꝛe. naz splen communicat supmis etiam per venas que sunt in eo approximātes pte nasi ⁊ venis eius q̄ꝫ non continētur cū eis ⁊ videt infirmo fila rubea aut lucentia ⁊ re splendentia ⁊ rubet facies multū aut oculus aut nasus aut latus ei⁹ ⁊ currūt lachrime subito ⁊ appaēt pulsus ⁊ inūdat ⁊ festinat eius dilatatio ⁊ aculturnatus ⁊ est inflāmatio capitis vehemens valde ⁊ doloꝛ capitis pcussiuus: tūc expectet fluxus sanguinis nariuz: ⁊ ꝓpie qñ significat egritudo ⁊ etas ⁊ consuetudo ⁊ complexio ⁊ reliquę significationes q; materia est sanguinea: licz materia cholerica iterū facit qñq; crisiz p fluxum sanguis: ⁊ indicāt illud splendoꝛ ⁊ imaginationes similes filis ⁊ res ignee citrine vise coram oculis ⁊ plurimum eius est in febre causone cholerica. Et qñq; significat pars radij ⁊ pruritus nasi q; fluxus sanguis naruū accidit ex nare dextra ⁊ sinistra ⁊ ex ambabus naribus simul. Et qñq; adiuuat istas significationes iterū frigus aduenies in die crisis ⁊ siccitas alchatin ⁊ cutis. Et quādoq; significat etas. fluxus enim sanguinis naruū plurimū accidit ei cuius anni sunt infra triginta. Et quandoq; adiuuant has significationes iterū vehementia doloris capitis valde vltra hoc q; facit necessarium esse casus vomitus cum lesionibus alijs ⁊ inflāmatio. ⁊ febris ⁊ sunt eius significationes alie bone non significationes mortis ⁊ in huiusmodi expectat fluxus sanguinis nariuz cuius nō est excusatio.

De iudicio de istis signis cōmunibus predictis ꝓpriis. Capitulum .vi.

Et signis cōmunib⁹ predictis sunt que sūt
d conuenientiora fluxui sanguinis narium sicut lachryma ⁊ tinnitus ⁊ surditas ⁊ tēsio hypocondrioū in vno duoꝝ laterum epatis ⁊ splenis absq; doloꝛe ⁊ inflāmatio capitis. Et de ris sunt ꝓpriora vomitui sicut strictura anhelitus et tensio hypocondriozum absolute in anterioꝛ parte cuius plurimum est cum doloꝛe in stomacho.

Et scias q̄ constrictio anhelitus ⁊ tensio hypocondrioꝝ ad interiora in signis fluxus sanguinis narij nó accidit nisi cū vehementer nitit natura ad expulsionem fluxus sanguinis narij ꝓptereā q̄ cōcauitas ventris implet̄ ⁊ impellitur materia ad superiora ⁊ compzimit membra anhelitus. Et de signis prōsus fluxus sanguinis narium ⁊ vomit⁹ iā dicta sunt in vno eoꝝ inuenta opponuntur inuentis in altero sic imaginatio radioꝝ splendentiū est de signis fluxus sanguinis narium: ⁊ opponitur ei imaginatio tenebrositatis ⁊ caliginis. Et q̄ꝫ de signis vomit⁹ est rubedo faciei ⁊ de signis fluxus sanguinis narij ⁊ opponitur ei calus coloris ⁊ citrinitas ei⁹ de signis vomitus. Et quādoq; signum vnius eoꝝ non est oppositum a'iquo de signis alterius sicut tremoꝝ labij ipse enim est de signis vomitus ⁊ non opponit ei aliquod de signis fluxus sanguinis narium. ⁊ sicut ꝓprius nalis naz in se est de signis fluxus sanguinis narium ⁊ nó opponit ei aliquod de signis vomitus.

De signis declinationis materiei ad sudorē. La.vij.

c Um fit pulsus vehementis rndolitatis ⁊ tactus manus super cutē ita q̄ sup ea pervenit, roꝛitas ⁊ tingitur rubee ⁊ inuenit cale factionez cutis cū hoc maiozem ea que fuit ⁊ inflammationez eius ⁊ rubedinē ipius maiozez ea que fuit: ⁊ vrina est tincta tendens ad grossitiē ⁊ ꝓpter q̄ tangitur in quarto ⁊ ingrossat in septimo: tunc existima q̄ sudoꝛ erit. Et similit quādo accidit in egritudine chronica rigoꝛ fortis vehemens ⁊ post ipm fit se. vehemens virtute existente forti ⁊ signis bonis expecta tunc sudoꝛem ⁊ ꝓcipue quādo mitoꝛatur egestio ⁊ vrine fluxus continuatur sup ipm. Et ad sūmuz se. incensiue cum non terminant fluxu sāguinis nariuz terminant sudoꝛe ⁊ antecedit ipm rigoꝛ. Et sieger videt balneū ⁊ pinā ⁊ ꝓparationem ad illud in sōno suo: tunc est significatio sudoris. Et tinctura vrine significat per signification̄ primā q̄ materia facit crisim per viaz venaꝝ ⁊ illa via est sudoris aut vrine deinde separat ꝓ id quod diximus.

Et non oportet vt expectet crisis sudoris cū solutione nature dominante. Et oportet in euacuatione expectata cum sudoꝛe ut sit illic augmentū febris ⁊ caloris expansio ⁊ apparitio cum virtute fort.

De signis declinationis materiei ad membra vrine. Lapitulum. viij.

Ignificant illud grauitas in vesica ⁊ retentio in egestione ⁊ effectus signoꝝ solutois ventris que ego dicam ⁊ signoꝝ vomitus ⁊ fluxus sanguinis narū ⁊ sudoris que diximus. Et scias q̄ ardoꝛ virge cum grauitate vesice ⁊ reliquis significationibus est significatio fortis q̄ crisis erit fluxu vrine. Et quādoq; significatur ipaz eruberatio vrine ⁊ grossitudo eius in alijs diebus ⁊ inuentio sediminis in ea Et fortasse accidit fluxus vrie in ea ꝑm significationē egestionis ⁊ ꝑm q̄ dicam in ea. egestionis. Et scias q̄ quando multiplicat aggregatio vrine in vesica cum paucitate solutionis vētris ⁊ paucitate sudoris in ea hoꝛa rau ⁊ in natura ui firmi ⁊ forma membroꝝ eius aut sensus qđ apparet de eo tunc expectat crisis per vrinaz ablq; fluxu vētris ⁊ sudoꝛe ⁊ ꝓpter in hyeme.

De signis declinationis materiei ad viam egestionis. Lapitulum. ix

Ignificāt illud in ꝑmis genus supfluitatis cuz scitur q̄ non est sanguineā ⁊ cum scit q̄ cum hoc est multa. deinde fit maioꝛ affirmatio eius ex signis difficultatis vrine ⁊ punctu re que innenit eum in toto ventre ⁊ grauitas in inferiore parte ventris ⁊ defectus signoꝝ vomitus imo cuentus rugitus ⁊ inflatio emūctoꝝ ⁊ multitudo ricture egestionis ante ⁊ eius vocatio plusq̄ fuit consuetudo ⁊ altitudo eius qđ est sub hypocondriis et augmētuz ei⁹ ⁊ pmutatio rugit⁹ ad dolorē dorsi: ⁊ fortasse ē illud itez ꝓpter vētositatē ⁊ fortasse ꝓuocatur vrina post significatoꝝ egōnis ⁊ ꝓpe i infirmo difficilis vētris duri ex ꝓfundine pulmonis ꝓpue in aere frigido. Et q̄q; sit pulsus punctū vmet ⁊ nó indurat ⁊ punctus eius est ad coartationē. Et significat q̄q; crisim que fit fluxu vētris cōsuetudo i paucitate flux⁹ sāguis narū ⁊ sudoris ⁊ multitudo fluxus vētris ⁊ ꝓpue in eo qui assuetus est potare aquā frigidā. Et dicit q̄ q̄ vrina post crisim in oi hoꝛa est alba subtilis tūc expectat flu. vētris q̄ forsitan erit cū rasura intestinoꝝ q̄ cholera q̄ nō egreditur in vrina ⁊ alijs egredit cū fluxu vētris. Et raro qđ accidit crisis ꝑ solonez vētris cū dominio sudoris aut fluxu vrine.

De signis crisis q̄ fit ex via mficis. Lap. x.

Uādo nō inuenis reliqua signa ⁊ non est eūo fluxu ventris: ⁊ inuenis grauitatem in matrice ⁊ in chatin ⁊ doloꝛem illic ⁊ tensionē tunc existima qs erit menstrualis.

De signis q̄ crisis erit ex aptōe venaꝝ ani. La.xi.

Uādoq; significāt illud defectus reliquaꝝ significationuz ⁊ consuetudo huius materiei fluxus ⁊ granitatis in partibus ani ⁊ pulsus magnus tendens ad fortitudinez.

De signis crisis q̄ fit cū pmutatiōe. La.xij.

Ntiudo febris cū firmitudie doloris ⁊ retētio eōnis vrine ⁊ egestionis ⁊ sputi ⁊ sudoris eruberāns ⁊ tarditas digestiois aut ipius ꝓuatio cuz sanitate virtutis ⁊ bonitate pulsus ⁊ ꝓcipue in egritudinib⁹ salutis tardis ꝓuatis digestione. Et pīē qdē pmutationis significāt dolor ⁊ inflatio venaꝝ in locis vacuis q̄ ipm sequūtur ⁊ vehemētia inflāmationis. Et itez pars in quo est mēbꝝ debile aut doloꝛ lesionis iūcturaꝝ aut mēbꝝ fatigatū. Et hypocōdrijs vero q̄ tendunt ⁊ dolent non ē possibile ut significetur locus ipe neq; ps. ipa cui fuit sicut cōia oibus doloꝛibus. Et scias q̄ pmutationes ⁊ exiture fiunt in frigoꝛe ⁊ tēpoꝛe eius ⁊ i etate senectutis plurimū: in primo qdem q̄ frigus est retinēs cōstringens: in scōo vo q̄ vtus deficit ab expulsione cōpleta. Quidam enim dixerunt q̄ illius crisis qui pertranlit quinquagintā: imo qui pertranlit triginta raro fit per exituraz ⁊ per mutationē

Sed nó est illud cui sit intendēdū: imo pmutationi sunt due cause: quarū vna est in materia: ⁊ est vt nó sit suscipiēs expulsionē vniuersalem ꝓpē grossitudinē sui ſm plimū ⁊ multitudinē suā ſm min⁹. ⁊ secūda est virt⁹ ⁊ ē vt nō sit virt⁹ fortis valde vehemētis importunitatis neq; debilit erū pigra ⁊ nó expellat oīno a mēbris ꝓncipalib⁹. Et due istaz cauz sūt due cause ꝓncipij senectutis. Et multotiēs qđē antecedūt signa pmutatōis ⁊ supuenit ei euacuatio magna et ꝓpe pruinā exuberantē albā: q̄ obrē nó accidit permutatio.

De signis q̄ illa pmutatio est ad inferiora. Lapitulum. xiij.

Ventus doloris ad inferiora cū inflamatione ⁊ inflatio duoꝝ emunctoꝛioꝝ ⁊ ancharum duarum.

De signis q̄ illa pmutatio ē ad supiora. La. xiij.

Ignificāt illud grauitas capitis ⁊ sensuū ⁊ ꝓpue auditus ita vt q̄q; ꝓducat ad surditatē ꝓst ꝓstrictoꝝ anhelit⁹ ⁊ alteratōem oꝛdinis ei⁹ donec q̄si gelcat illud subito ⁊ accidit in capite illud qđ accidit. Et silr vt eueniat, pfūditas sōni Et plimū hoꝛ fit exitura in radice auris. Et silr si peteuerauerint exuberatō guidē ⁊ pulsatio tēpoꝝ ⁊ rubedo in facie firma q̄ nō separat.

De signis pmutatōis ad egritudinē aliam. La. xv.

Um videris egritudinē acutā fieri fortem apud declinationē: tūc scias q̄ ipsa tendit ad chronicam.

De signis q̄ crisis erit cū exitura. La. xvi.

Uando virt⁹ est sana ⁊ signa sunt bona ⁊ subtilitas vrine ꝑ tēpoꝛa: tūc illud est de illq̄ indicāt exituraz ⁊ vbi est egritudo maliei in qua est caliditas. Et silr qui melioratur infirmus ablq; crisi apparente: imo ſm semitā pmutationis: deinde vides ambas arterias tpis vehementis dilatationis plime pulsionis q̄ fortiran nó quiescunt: ⁊ vides coloꝛē pallidū ⁊ anhelitū frequentē ⁊ fortasse vides tussim siccam: tunc ille q̄ habet hoc est ꝓparatus exiture in iūcturis suis. Et mēbꝝ qđ in infirmo plus appropriat sudoꝛi est illud in quo exspectatur exitura. Et tēpus hyemis ⁊ etas senectutis ſm q̄ diximus sunt de signis casus crisis cū exitura: imo sunt de causis eius ⁊ sunt exiture facte tūc tarde suscipientes digestionē: veruntū reditiōes earū in hyeme ⁊ senectute sunt in minus ꝓpterea q̄ facit illud cē necessariū frigus ex quiete: licet quidam dixerūt cōtrariū istius sicut retulimus. Et q̄n multiplicatur vrina aquosa cū ascendit febris: significat doloꝛē accidentē inferiori pti corꝑis. Et de signis fortibus q̄ crisis erit cū exitura est tarditas crisium aliaz ⁊ ploratio infirmitatis vsq; ad tēpus qđ est post viginti.

Et cū in huiusmodi egritudine longa accidit doloꝛes subito in quibusdam locis: tūc expecta exituram, ⁊ in febrib⁹ tertianis qui nó sit fluxus vrine sensibilis neq; fluxus sanguinis narū neq; fluxus ventris: tūc exspecta exituram iūcturaz ꝓpe in diecrisico. Et de signis fortibus q̄ illa crisis tarda non erit cōpleta cū tarditate sua neq; rediens sunt signa alia. Et se. lassitudinales qui nó faciūt crisim in ḡr to cū vrina spissa: tunc exspecta fluxū sanguinis narium. Si aūt plógatur expecta exituras iūcturarū que fatigate sunt aut ad partē mandibularū siue lassitudo sit exercitio aut per se veniens. Et vero exituraz accidēs in mandibulis in extensiua est plus: qui iūcturarū laboꝛ nó est vehemens neq; est in eis iūcturarū attractio: ⁊ fit febris alcensio ⁊ carnis mollis receptio Cum autē lassitudo est motiua ē illud in iūcturis plus Et multotiens quidem expectatur exitura quā ipsini signa ſ gnificāt: ⁊ mingit q̄ habet eam vrinam plurimam grossam albam ⁊ expellitur. Et si febres fuerint incipientes cum rigoꝛe ⁊ desinentes cum sudoꝛe raro fiet in eis exitura: ⁊ ille sunt sicut tertiana ⁊ ḡrtana mli materia sit multa valde. Et ad plimū rigoꝛ rediens euacuat sua expulsione omni die materiam plurimā. Quare raro superfluit in eis exiture aliquid. hoc ergo cōtingit cum rigoꝛ est sol⁹ qualiter ergo erit cū sudoꝛe. Et flux⁹ vrine grosse itez minoꝛatur cum exitura. ⁊ exiture que sunt in chronica longa ſm plurimū sunt in mēbris inferioribus: ⁊ in illis que sunt magis acute in mēbris superioribus ⁊ in medijs in vtriq; lateribus ⁊ in lethargia ⁊ de exituris radicis auris. Et exiture iste multotiens accūt crisi complete. Et peripneumonia multotiens facit crisim cum exituris iūcturarum.

De iudicijs de huiusmodi exituris. La. xvij.

Uecūq; de istis exituris eueniunt ⁊ occultantur absq; maturatione earum dispositio nó caret duabus rebus aut redeat maioꝛq̄ fuit: aut redeat egritudo aut expellatur materia ad iūcturas aut ad membra doloꝛosa aut sessa aut debilia. Et melioꝛ istarū exturarū est illa que facit incurrere leuitatem: ⁊ est post materiaz: ⁊ est vehementis declinationis ad exterioꝛa: ⁊ est longinq̄ a membris nobilibus. Et quodcūq; istoꝝ apostematum est leue cedens manui cū superponitur ē minoꝛis malitie q̄ durū acutum: veruntamen est tardius quoniam est frigus. Et eius quidez malitia nó minoꝛatur nisi quia ei non associatur vehemens doloꝛ. Et si cum huiusmodi remanet febris ⁊ nó resolutur facit collectionē post sexaginta ⁊ quod est infra ista inter sexaginta ⁊ viginti. Et exiture minoris malitie sunt cum membrum ad quod declinant est inferius: ⁊ est preter hoc quod est ex generatione sua inferius ignobile amplioꝛi loci capiens totam materiam. Nam si non capit eam accidet ex reditu eius secūdo ad loca in quibus penetrauerat illud quod accidit eis cum ea redire facit medicus stolidus cuz infrigidatione ⁊ refrenatione ad locum a quo venit ⁊ iam augmentata est malitia ex eo quod supervenit ei de constrictione ⁊ reditione ⁊ recipit. Et deteriorib⁹ exituris crescis est que ad interiora ē ⁊ interius. Ueruz de locis magis aptis exiture est ille qui est debilis aut cum quo est egritudo: ⁊ ꝓpe in inferioribus qui appropriat sūt multitudini cur

tus sudoris ab eis. Et extime meliores ⁊ longinquiores ad hoc vt sequat eas recidiuatio sūt q̄ aptiūtur sicut ille que de eis remanent sunt magis significatiue recidiuatōis.

De signis eūctus spalmi in pueris. La.xviij.

q Um in eis multiplicatur timor in somno ⁊ constringūtur eorum nature ⁊ multiplicatur ipōrum fletus ⁊ commūtūtur eorum colores ad viriditatē ⁊ rubedinem ⁊ tenebrositatez vt in senibus tunc expectat spalm⁹. Et illud fit vsq̄ ad nouem annos: ⁊ quanto fuerint partuliores erit illud plus. In adolescētibus vero cum torquent eorū oculi in se. acuta ⁊ multiplicat ipōr palpitatō ⁊ torquēt eor colla ⁊ ipsorū facies ⁊ multiplicat ffricatio dentiū eor: tūc iudica euentū spalmi. Et multotiēs gdē plongantur dolores colli ⁊ grauitas in capite cuz fe. ⁊ sine fe. Lūq̄ fuerit apostema caliditū accidet spalmus aut vomitus vt flos cris: ⁊ ppe cū fuerit in partibus stomachi.

De signis casus rigoris. La.xix.

c Um vides in febre acuta signa salutis ⁊ sīg crisis bone ⁊ nunciatur vrina: tūc scias q̄ accidet rigor cū quo eueniet crisis nisi fuerit fluxus ventris transiens eē̄tate. Eē̄tis vo nō repellit rigorez qui expectat. Et multotiens segl ipm sudor: nam in egritudinib⁹ acutis incensiuis rigorē antecedit sudor.

De significātibus crisim bonam. La.xx.

Lias q̄ melius signor crisis bone est vt sit s ppleta: Deinde fiat in aliquo dieruz crisis laudabilis quos ego dicam: Et iam indicauit cum aliquis dierum indicationis ei proportionalis: Et est cum euacuatione non cum permutatōne ⁊ extura: Et ē euacuatio cū qua fit humoris faciēs egritudinem in parte proportionali ⁊ tolleratur cum facilitate. Et quandoq̄ facit sperare bonitatem crisis natura egritudinis in specie sua sicut tertiana ⁊ causon cum inuenitur crisis proportionalis. aut fuit dispositiones sicut ille in quibus currunt res virtutis ⁊ pulsus ſm q̄ oportet dispositio virtutis. ⁊ dispositio pulsus in horis signorum pronorum q̄n est fortis ⁊ rarus: ⁊ propīe quando addit ei⁹ virtus ⁊ nunciatur eius diuersitas ⁊ equatur: tunc est perpendicularis ⁊ sustentatio super quam incendūm est: ⁊ illius complementum est aduentus tranquillitatis ⁊ lenitatis. Et scias q̄ signa mala cum aggregant ⁊ est dies creticus: tunc spes est verior ⁊ fortior ꝯ vt sit econtrario. oportet ergo vt innitatur sup illud. Et multotiens gō magnificantur signa timorosa: ⁊ videtur pulsus sanari ⁊ equari ⁊ fortificari. Et scias q̄ infirmus bonorum humoruz cū egrotat ⁊ apparet digestio in vrina eius in ꝑmis cum egrotat tunc sis securus. Et quotiēs apparent in eo signa timorosa: tunc sanatio in ipo magis debet esse q̄n crisis est propinquior.

De signis significantibus crisim malam. La.xxi.

I Pōrum radices ⁊ principia sunt vt sit cōtraria signis bonis predictis. Et illud est si cut fit motus crisis ante statum ⁊ digestionem quod Hyp. nominauit precessionem vie: ⁊ tu iam scisti causam in malitia eius. ⁊ vt sit in die non critico: Et vt pulsus sit cum eo ad casum ⁊ paruitatem tendēs.

Et scias q̄ signa crisis quando veniunt ante statum ⁊ digestionem ⁊ antecedat ea euacuatio multa tunc non decipiaris per eam. nam illud est propter multitudinem eius ⁊ est expulsio a pigritia vel debilitate absq̄ regimine sicut lenitas quaz inuenit eger absq̄ euacuatione manifesta vl apparente est ex eis in quibus non est habenda fiducia: nam illa quies materiei nō est propter bonitatem eius: immo multotiens digeritur ⁊ pigra fit natura i expultione eius

Judicia de iudicijs signorum significantiū crisim malam. Capitulum.xxij.

Uando aggregantur signa mala pūtatio q nis digestionis aut alterationis ab eo quod oportet: aut alicuius alterius de signis malis iudica ex eis q̄ infirmus morit. Hoia ergo iudicij ſm velocitatem ⁊ tarditatem est ex eo quod scitur de dispositione causarum antecedentium crisim de illis quas diximus sicut hoc: quoniam: quādo sunt signa mala ⁊ est sedimen nigrum ⁊ alia ⁊ illud est in quarta: tunc mors est in septimo aut in sexto si necessarium faciunt cause predicte post ipsa.

De signis digestionis ⁊ eius iudicijs. Capitulum.xxiij.

Jgestio cognoscitur ex vrina ⁊ hoc iaz est d expositum in loco suo. Et oportet vt nō cōfidas per vehementiam tincture vrine cuz non fuerit sedimen: illud enim non est propter digestionem. Et priuatio digestionis in substantia magis nocibilis est ꝯ in colore. Per substātiam enim preparatur materia ad difficultatem expulsionis et facilitatem eius. Et quando apparent signa digestionis cum principio egritudinis: tunc egritudo est salua neq̄ est ambiguitas in ea: ⁊ si tardant non oportet vt sit semper cum timore, forsasse enim est lōga: et nō est in ea timor: ⁊ ē necessariū vt sit lōga. Et quotiens ē crisis bō tūc iā digestio scā ē. ⁊ nō quotiēs digerit ē crisis: imo q̄nq̄ egritudo ꝓsumit cum resolutione. Et scias q̄ nō fit se. subtiliatio cū apparitōe digestiōis sic nō fit cū digestiōe apostematis dolor vehemēs. ⁊ q̄n tardat digestio ⁊ vides accūtia bō ⁊ virtutē fixam: tūc expecta eam.

De iudicijs ⁊ signis absolute. La.xxiij

On ois alteratō subito facta in colore aut n tactu est mala: imo ē significās bonitatem magnam ⁊ crisim vtilē: imo ꝓhiberet cum hoc dispositō corpis post illā. Nā quodcūq̄ signorū arefactō: ſ in forma ⁊ facie ⁊ extremitatib⁹ accidit cā vigilie ⁊ laboris ⁊ exercitij ⁊ flux⁹ vētris ē salutē ⁊ redit ad salutē in duob⁹ dieb⁹ aut trib⁹. Et quodcūq̄ ē cā adustionis ⁊ casus virtutis ē malū.

De narratōe signor bonor. La.xxv.

Jgna bona sunt tollerantia egritudinis ⁊ f firmitudo ⁊ utis ⁊ forme cū ea. Et si accidētia eius sortiora fiāt ⁊ virt⁹ pulsus ⁊ ei⁹ fortitudo ⁊ ei⁹ ordinatio ⁊ apparitio signor digestionis: ⁊ vilitas crisis: ⁊ bonitas signor eius: ⁊ leuitas reputur post euacuationē: ⁊ redit pulsus cum ea ad bonitatē: ⁊ horripilatio accidēs post euacuationem de signis sunt bonis. Significant enī eradicationē caloris ⁊ succedit frigus cū eradicatione materiei. Et melius hoc est vt sit euacuatio humoris impediētis cū facilitate ⁊ ſm rectitudinē. Et scias q̄ fixio virtutis cum signis malis necessariam facit ipem: ⁊ ſmiliter fixio rationis ⁊ bonitas anhelitus: ⁊ facilitas tollerantie eius quod accidit super eum de dispositionibus timorosis extraneis. Et inuentio leuitatis post tōnū est bona. Et de signis bonis ē anhelitus bonus facilis. Et de signis bonis ē appetitus cū equalitate: ⁊ bonitas receptiōis cibi ⁊ ei⁹ fames ⁊ eius vtilitas. Et de signis bonis optimis naturalib⁹ est sitis taēdi naturalis ⁊ sōnus naturalis: ⁊ equalitas caliditatis in membris corpis. Et scias q̄ signa bona cum salute virtutis significāt sanitatem festinam: ⁊ cum debilitate eius significant sanitatem tardam.

De iudicijs signorum malorum La.xxvi.

Lias q̄ signa mala q̄ sunt in sūmo malīe indicant mortem. Nō si virt⁹ fuerit fortis, plongatur egritudo: deinde interficit egrum: ⁊ si fuerit debilis interficit absq̄ plōgatiōe. f

Et multotiēs quidē apparent signa mortifera in diebus malis: deinde accidit crisis bona ⁊ pmutatio materiei ad mēbrum ⁊ fit sanitas. Et oportet ut confidas in signis bonis apud statum ⁊ ut timeas mortalia cum incipiūt ⁊ non iudices p ea iteruz dum non vides virtutez cadere. Lasus enim virtutis solus est signū malum. Amplius oportet ut tu consideres in egritudinibus acutis quarū pncipiū est ex membro adiuuante sicut pectus cum pleuresi quod est de dispositionibus illius mēbri: ipse enī significatiue magis sunt q̄ dispositiones mēbri alterius: nam digestio sputi in pleuresi ē magis significatiua salutis q̄ digestio aque. Et necessarium q̄dez ē medico physionomico cū videt in facie ⁊ oculo alīus formā malā non nālem ⁊ ſm plīmū ut cognoscat in pmis an sit illud naturale ſm illud indiuiduū ⁊ iudicium ⁊ nō iudicet temere in pulsu etiā Et iteruz ut cognoscat an illud sit ex egritudine aut ex causa pmitiua. forsasse enim eueniet: vbigratia super linguam tinctura mala ⁊ aspitas supflua, ppter comestionem rei facientis illud non propter egritudinem.

De narratione signor malor La.xxvij.

Jgna mala diuersificantur ſm vnāquāq̄ f operationē ⁊ vnūquodq̄ mēbrum ⁊ fortasse dicem⁹ illud cū distinctione.

De signis malis pendentibus ex forma ⁊ colore Capitulum.xxviij.

Um forma viui est sicut forma mortui nō c ppter vigiliam neq̄ ppter famē neq̄ ppē cuacuationē tūc est signū malum. Et faciles q̄ similak faciei mortui ⁊ diuersificab⁹ faciebus sanoruz est illa cui⁹ oculi, pfundantur ⁊ acuti nasus ⁊ planāntur tpa ⁊ ꝓtrahūtur: ⁊ infrigidak auris eius: ⁊ inuersak pulpa eius ⁊ tenditur cutis ipsius: ⁊ obfuscak color eius ⁊ denigrat ⁊ fit viridis ⁊ eleuak superficies cinereitas uel pilositas ⁊ ppie q̄ est sicut cinereitas cotti carminati ē signum mortis festine. Et scias q̄ q̄ infirmātur sani pauce infirmitatis significat timorē. Et illud q̄ō est de hac alteratione ppter causas q̄ sunt pter egritudinez redit velocit ad dispositionem nālem: ⁊ si nō in breuiori tpe saltem in die ⁊ nocte. Illud vero cuius causa est egritudo ⁊ est illud cuius signum ē malū non redit ad rectificationem cū facilitate. Licet plīmū quod est cū sanus ⁊ euacuationis ⁊ vigilie cuius quod dictum est cum eis non ē bonum iterum: veruntamen ē sanius alio. Si aute maccidit illud in egritudinibus acutis est malum: ⁊ significat q̄ egritudo vincet et cum hoc est sanius q̄ illud quod fit in egritudinibus acutis causa egritudinis: non causa illorum cōparīi. Et ppter illud oportet ut cognoscatur differentia inter illud q̄ō apparet de signis tornatilitatis, ⁊ alterationis colorus cā corruptionis egritudinis: aut causa vigilie aut euacuatiōis cū qua non ē plurimū malus. Et ppter illud dicimus illud i ocilode illo ē si causa eius fuerit vigilia q̄ accidit cuteis, grauitas in palpebris ⁊ declinatio ad pfunditatem somni ⁊ spissitudo vehemens pulsus ⁊ antecessio vigilie impedientis. Et in illo cuius causa ē fluxus ventris inuenitur fluxus vētris pcessisse ⁊ supfluisse. Et in illo q̄ō est ex fame inuenitur illud accidere gradatim: non subito. Et de illis q̄ magis affirmant q̄ ex egritudine ē defectus illarū causarū ⁊ vehemēcia acuitatis febris: ⁊ sensibilitas rerum que sunt sicut scintille offendētes manū apud tactū

Et citrinitas colorus subito ē signū non bonum Et denigratio ei⁹ subito est signū malum. Et deteriorib⁹ illis est niger color ⁊ pius plīmū ē ex morte innati caloris: ⁊ tenebrositas sequitur ipm: ⁊ citrinitas non ē bona: sed est magis salua. Et q̄n quandoq̄ fit a caliditate non ē tota a frigiditate: ⁊ forsasse ē a vigilia: aut a fame: aut a dolore ⁊ est salua. Et si acciderint in fronte ⁊ naso rami non est signum malum.

De signis sūptis ex dolore capitis La.xxix.

Uando dolor capitis perseuerat ⁊ virtus q est debilis ⁊ egritudo acuta: ⁊ sunt illic signa mala tunc egritudo est mortalis. Et si non fuerit tunc expecta vsq̄ ad septimū fluxū sanguinis narium: ⁊ post septimum aliquid currere ex naso aut aure. Quod si perseueraverit vsq̄ ad vigesimum raro erit nunc resolutio cūs per fluxum sanguinis narium: sed aut per sanies currentem ex naribus aut aure aut p exitum ⁊ ppue inferius. Et plīmū qdem incipit dolor capitis a pncipio egritudinis ⁊ fit fortis sup eā in ārio ⁊ qnto: deinde eradicak in septio. Et plīmū qdē inceptōis ei⁹ ē in tertio ⁊ sit difficil in quinto ⁊ eradicak in septio ⁊ vndecimo

Quidā vero dixerūt q ratio ē ut sit in decimo: qñ decimus ē septim⁹ tertij: sed ipe nō est dies creticus Et hic sermo apud me nō est aliquid. Lōpatio enī hoc ē fm hoc genus. ⁊ si incipit in quinto eradicat in q̄todecimo si res currit fm q oportet. Et plimū quidem quod accidit de hoc dolore capitis accidit in tertiana.

De signis sumptis ex parte stomachi La.xxx.

Jnguln⁹ in egritudinib⁹ acutis malus ⁊ p
ſ prie post fluxū ventris: ⁊ sūt inflāmatio in stomacho. Et pulsus cordis stomachalis cū caliditate febris est malus.

De signis malis ex mēbris anhelit⁹ La.xxxi.

Anhelitus frigidus in egritudinib⁹ acutis
a malus: significat enī mortē innati. ⁊ similiter diuersus malus. Et anhelit⁹ silis anhelitui flentis inflectus q attrahit aerē ⁊ anhelit⁹ factꝰ ꝑpter pmixtionē rōnis est malus. Et ille q est ꝑp apostema in ptibus pectoris est deterior. Et illorū qui mouri pītes sunt ventres crescūt ⁊ pleq̄ntes sūt eoꝝ anhelitus ⁊ anhelant alte.

De signis malis ex pte sensus La.xxxij.

Jl non videt infirmus ⁊ nō audit ē signuꝫ
ſ malū. Et si fugit a vocib⁹ ⁊ odoribus ⁊ coloribus habētibus fortitudinē ē signū malum significans debilitatē spiritus animalis.

De signis factis in oculo La.xxxiij.

Profundatio oculi ⁊ Jctio ipsi⁹ uel ꝛcanta
p, tio nō cā fluxus vētris ⁊ vigilie ⁊ famis est signū non bonū. ⁊ tenebrositas albedinis oculi ⁊ eius rubificatio tendens ad colorē pauonis aut celestē est signū malum. Et paruitas vnius duoꝝ oculoꝝ in egritudinibus acutis ⁊ freneti ⁊ in similibus ē mala valde. Et si nō videt infirm⁹ aliqd est signū mortiferuꝫ: ⁊ torpositas oculi ⁊ ipsi⁹ strabositas in febre acuta ē signū malū valde. Et si hec torpositas fuerit ex spasmo, ꝑpter lacerto oculi tñ absq̄ nocumēto in cerebro nūc signū illud est q nō est pmixtio rōnis ⁊ similia. Signa aūt sumpta ex eo qđ videt ⁊ splendore sūt: qñ splēdor niger significat vomitum plus ⁊ declinationē languinis ad superiora ⁊ significat vnūquodq̄ signoꝝ aliorū.

Et cursus lachrime absq̄ voluntate ⁊ ꝑpe ex vno oculo ē signum malū nisi sit signū crisis ⁊ sanitatis ⁊ significent ipsam alia signa fluxus sāguinis nariū cum incolumitate signoꝝ aliorū ⁊ psidera ex lachrymis paruitatē ⁊ multitudinē ⁊ subtilitatem ⁊ grossitiem ⁊ colorem ⁊ frigus ⁊ extitum cū voluntate aut sine voluntate. Et fugere lumē est signū non bonū Si aūt vehemens sit amore tenebre tūc ē mortale nisi sit vehemētia ⁊ dolor. Nō si non fuerint tunc ē, ꝑpter causam virtutis spirit⁹ animalis. Et intuitus stans absq̄ palpitatione ⁊ motu est malus. ⁊ multitudo aggregationis lippitudinis ita q aliquid eius post aliqd ē mala: ⁊ lippitudo sicca valde. Et hmōi qdē lippitudo gnātur ꝑpter pigritiā virtutis oculi inate in maturādo māz. Et silr sentit cū plimo ci⁹ p exuberationē rei venētis ad oculum q̄ conat exire.

Et nō licet ut dica q illud sit ꝑpt multitudinē humiditatū venientiū ad oculū ꝑpterea q pigra ut nā in digerēdo eas: qñ oculus in hac dispositiōe ē sicc⁹ ꝓfundus: ⁊ signa siccitatis manifesta: ⁊ similit siccitas lippitudinis velox.

De signis ꝑportionalibus istis La.xxxiij.

Jl aggregat sup pupillā cū ē apta aliqs si
ſ cut tela aranee: deinde recedit ad palpebrā ⁊ fit lippitudo ⁊ nō cessat cē sic est signum ꝑpingtatis mortis. Et vehemēta rubedinis oculi ⁊ pmanēdia eius ita in acutate febris est mala ⁊ significans apa cerebri calidū ⁊ in ore stomachi. Et pmutatio ei⁹ ad colorē pauonis ⁊ celestē ē deterior

Et aptio oculi iterū ⁊ multitudo splēdoris ē signi ficatio mala ⁊ fōtasse ꝑpt mās calidas mīas ⁊ apta ī ptib⁹ cerebri. Et si remanet palpebra i sōno apta absq̄ cōsuetudine ē signū nō bonū: ⁊ siccitas palpebraꝝ ē signū malū. Et si remanet oculus in vigilia aptus ⁊ approximat ei digit⁹ ⁊ nō palpitat est significatio mortis. Et vehemētia aptionis oculi iterū cū alienatione ⁊ debilitate ē mortalis. Et dicitur q ille sub cui⁹ oculis apparet pustula sicut lēs alba mouit in die decimo ⁊ apparet in eo deliderū dulcedinis.

De signis sūptis ex parte nasi La.xxxv.

Dutositas nasi mala ⁊ significat, ꝑpingta
t tem mortis. cā enī in ea ē spasm⁹ malꝰ mōtalis. Et applanatio eius iterū ē mala. ⁊ esse cōtentus in attractiōe aeris naso ⁊ narib⁹ ē malum. Et si mutentis ex anhelitu eius odoreꝫ piscis aut butyri aut luti ē malū. ⁊ distillatio aque citrine ex naso in febrib⁹ acutis fortasse ē significatio ꝑpingtatis mortis. Et si nō sternutat cū obtamicis ē significatio mortis: ⁊ destructio sēsus silit. Et si non facit ei fluere sāguinē pcussio ⁊ rascatio. ⁊ si infirm⁹ a se ipso mittit digitū suū ad nasū suū q̄si mūdificet ipꝫ absq̄ cā ē signū nō bonū. ⁊ exit⁹ aq̄ p nasū ē malū.

De signis sūptis ex pte auris La.xxxvi.

Jficatio pulpe auris ⁊ ei⁹ inuersatio ⁊ cō
e tractio extremitatis ē signū malū. Et ꝺ ꝑp cū sordes auris dulcescit ē signuꝫ malum apud Gal. mortale apud ꝓtos. Aduentus doloris in aure cum febre acuta est timorosa. est enim mortalis nisi currat aliquid ⁊ quiescat ⁊ illud in venis. In iuuenibus vero contingit q̄ morimur antequam sanem faciat ꝓpter vehementiaꝫ sensuum eorum.

De signis sūptis ex pte dentiū La.xxxvij.

Ommotio dentiū in febrib⁹ acutis ⁊ qua
c si ille cuius sūt comedat aliquid signuꝫ est non bonum. Dicitur q̄ ille cuius dētes cooperiūtur in febribus viscositatibus significat q febris eius sit vehemens: significat enim caliditatez vehementem ⁊ materiam viscosam tarde resolutis. Cum accidit infirmis omni hora ut mundificent dentes absq̄ consuetudine que currit est significatio non bona. Stridor dentium ⁊ commotio eorū absq̄ consuetudine fortasse indicat maniā. ⁊ li

mania non accidit: deinde accidat significat illud p̄ nimiem nisi in illo q assuetus ē eo, ꝑpter debilitatem cordis eius tunc stridunt dentes ei⁹ ex qualibet cā, ⁊ viriditas duaꝝ est signū malum.

De signis sūptis ex parte lingue ⁊ oris ⁊ q̄ sequi tur ea La.xxxviij.

Enigratio lingue in egritudinib⁹ acutis ē
d signū ad malitiam declīue. Et exiccatio oris ⁊ saliue nō sūt bone. Et cūq̄ exsiccatur in ꝑmis: deinde exaspatur cū sitim: deinde denigratur ē mortale ⁊ ꝑpue in quartodecimo. Et scias q̄ vehemētia feroris oris in egritudinib⁹ acutis est significatio mortalis qñ significat corruptionez humorū omniū. Sublenatio vnius duoꝝ labiorum in febribus acutis ē malum. Scissio labioꝝ in febribus acutis significat sup fluitatē inflāmationis. ⁊ Jctio eoꝝ ⁊ frigus ipsoꝝ est malū. Si rema net os apertū in egritudinib⁹ acutis est significatio mala. sup fluitas siccitatis lingue ē signum non bonū. Dicitur q̄ qñ exuberat sup linguam in febre acuta sic̄ cicer niger ⁊ sicut granū alkenna tūc mors est, prima: ⁊ accidit ei desideriū rerū calidarū. Asperitas lingue ⁊ siccitas eius ē significatio frenesis. Et cōsidera in asperitate lingue ⁊ alterationis caloris eius ꝑsideratiōe sup flua ne sit causa eius res tingens. Et cūq̄ q̄ nō tingit lingua ab omni humore dominante in oi dispositiōe donec peruenerit ad eam cum substantia sua aut ꝑ vicinitatē aliquoꝝ membroꝝ cōicantium.

De signis sumptis ex radice lingue ⁊ gutture ⁊ meri La.xxxix.

Refocatio subito facta non in die crisis ē
p signū malum. Et ꝓfocatio sine spuma ē levis. Spuma eni nō fit nisi cū coꝝ iaz ad tantā peruenerit calefactionē q̄ destruuntur ei operationes pulmonis ⁊ diaphragmatis: q̄re nō pōt facere ut redeat anhelitus cū equalitate. Et istud nō fit ap̄ate nō existente in gutture nisi ꝑpter rem magnā. Et multotiens qdem fit: imo plimū causa cerebri. Et ad vltimū qñ accidit in febre sozn ꝓfocationes ꝑuenūc iam aduenit mors: qñ coꝝ eget causa vehemētie caliditatis anhelitu plimo: sed via ei⁹ iam ē opilata quāobrez inflāmat coꝝ sup fluit malitia ꝓplexionis ei⁹: q̄re nō rollerat vitā: Et silr cōtorsio colli cū ꝓhibitione deglutitionis: illud enī aut fit ꝑpter remotionē spondilis: aut ꝑpter vehementiā siccitatis: ⁊ neq̄ aliqd est deter⁹ eis ambabus cū febre iterum. Et si nō potest fieri deglutitio nisi cū labore est significatio mala. Et silier si reiicit cū aqua ⁊ egreditur ꝑ nasum. Et silr quando strangulatur cum ea in omni hora est significatio non bona.

De signis malis sūptis ex pte venaꝝ La.xl.

Jrit Hyp. qñ apparēt vene parue apud
b frontē ⁊ palpebram est malum.

De signis malis sūptis ex mollificatione corpis ⁊ malitia resūptois ⁊ debilitate La.xli.

Dlificatio corporis ⁊ malitia resūptois ⁊
m debilitas q̄q̄z fuit cā multitudinis hūorum grossoꝝ inviscerib⁹. Et q̄q̄z sūt ꝑpt siccitatē corporis ⁊ paucitatē humoꝝ. Et quādoq̄z sunt ꝑpter superfluitatem debilitatis virtutis in lacertis. ⁊ non ē significatio distinguēs inter ea essēcia corporis grossi aut macri sicut quidam existimauerunt. Et multotiens quidem sunt viscera plena humiditatibus ⁊ corpus extenuatum. Et multotiens debilitantur virtutes in lacertis ⁊ corpus ē pingue: imo signa alia sunt que ⁊ dicta sūt i locis alijs.

De signis mal, ꝑpt formā iacēdi La.xlij.

Supinatio sup lectū non fm formam cōsuetam: imo fm permixtionem ⁊ extitum a
r consuetudine est maluz signū: maxime cū infirmus p̄cipitatur ad stratuz suū paulatim quotiens equas cum ⁊ p̄paras ipsum ꝑparatione bona conuertitur super dorsum suum ⁊ diligit discooperire extrema: ⁊ proijcit ea, ꝓiectione non naturali absq̄ caliditate valde manifesta: est ergo causa angustia magna. Et oportet ut tu attendas in hoc etiam rem vnaz: fortasse eni homo est pinguis grauis corporis velocis mollificationis diligens i dispositione sanitatis ut iaceat omni hora fm hāc formam: aut est, phibens dolorē ꝑter resupinationem. Illud enim iterum est ex eo cuz quo non magnificat timor. Omnis ꝑparatio non consueta de resupinatione ⁊ tensione ⁊ reliquis quā non fecit in dispositione salutis ē in egritudinib⁹ acutis mala. Et scias q̄ amor resupinationis aut ē ꝑpter multitudinē humoꝝ in viscerib⁹: aut, ꝑpter siccitatem ⁊ resolutionem humoꝝ acutoꝝ q̄re debilitant lacertos: aut, ꝑpter debilitatem q̄ accidit lacertis ex parte alia. ⁊ si non pōt iacere ⁊ resupinari ⁊ vt alijs, positionibus imo desiderat sedere est significatio mala. ⁊ plinuz eius, ꝑpterea q̄ anhelitus fit difficilis cum iacet ꝑpter apostemata ⁊ nocumenta in mēbris anhelitus in qbus scita ē dispositio ex eo qđ ꝑierit. Et si diligit fugere ab hōibus ⁊ cōuerti ad parietē est signū non bonū. Et declinatio i sōno super vētrē absq̄ consuetudine ē malū. aut eni est a permixtione rationis: aut a lesione in vētre. ⁊ iacere humide est laudabile: ⁊ illud est cum iuncture egri sunt recipientes plicationem velociter.

De signis sumptis ex cute La.xliij.

Um desiccat cutis ita q̄ qñ extēdis eaz nō
q redit ad locū suum tunc illud ē significatio mala. Exitus vaporis calidi ex cute cuz anhelitu frigido est significatio pernitiosa: ⁊ nō fit nisi quia caliditas corꝺis finita est.

De signis acceptis ex ventre ⁊ partib⁹ hypocondriozum La.xliij.

Mflatio vētris i egritudinib⁹ acutis ⁊ pau
i citas ꝓplicationis ei⁹: ⁊ ꝑpe cū illic ē soluto vētris ē signū mortis: ꝑcipue qñ appet in eo pustula ampla coloris fusci. Tēsio hypocōdrioꝝ ⁊ essentia vnius duoꝝ lateꝝ magis augmēta q̄ alteri⁹: ⁊ silit ēntia ois lateris augmētatioꝝ

omnī latere q̄ est ei sile in eminētia: ꝛ depssione ꝛ si
militer in lenitate tactus ꝛ duritie cū inflatmiracnō
v̄ētositate ꝛ siccitate tūc intra ipm est ap̄acuꝫ quo
non ē nīl dolor. Et obfuscatio ꝛ tensio hypocō
drior si ē cū dolore tūc mā declinat ad inferiora. et
si ē ablq; dolore tūc materia declinis ē ad supiora.

De signis sumptis ex ano La.xlv.

Fitus ani in febribus acutis per seipsum ē
e significatio mala.

De signis sūptis ex virga ꝛ testiculis La.xlvi.

Enitas testiculoꝝ ē signū malum: ꝛ silr̄
l exuberatio amboꝝ in egritudinib⁹ acutis.

Lōtractio testiculoꝝ ꝛ vḡe significat mor
tem innati aut dolorem vehementē. Pollutio in
p̄ncipio egritudinis significat longitudinem ꝛ ē in
postremo egritudinis laudabiliorꝫ.

De signis sumptis ex matricib⁹ La.xlvij.

Fitus matricis mulieris ꝛ vulue in febre
e acuta est signum malum.

De signis sumptis ex parte extremitatum Capi.xlvij.

Et eis sunt ex parte qualitatis earū sicut fri
d gus extremitatū cū caliditate febris acute
ꝛ fixione ei⁹ ꝛ nō eradicat ē signū nō bo
nū. Cū chronica vō non est illud hōribile. Et cau
sa eius in febrib⁹ acutis ē apostema magnū in cōca
uitate vētris aut submersio caliditatis innate aut ad
uentus syncopis ꝛ resolutionis. Et foris significa
tio frigoris extremitatū in febribus acutis sup mor
tem ē que est frigoris accidētis eius in p̄ncipio egri
tudinis. Et similiter cū est frigus cū quo non calefit
ꝛ hoc totum significat fugam sanguinis totius ad i
teriora, p̄ter apostema. Obfuscatio digitorum
manuū ꝛ pedum ꝛ vnguū eorū est signum mora
le. Rubedo extremitatū ꝛ earum alteratio subito
magis pernitiosum ē q̄ earū obfuscatio. Si aūt in
uenitur grauitas tūc iam appropinquat qñ grauī
tas significat debilitatē virtutis ialis. ꝛ obfuscatio
significat debilitatez caliditatis innate. ꝛ rubedo si
gnificat corruptionez ꝛ dominiū humoꝝ. Et nigre
do melior est q̄ obfuscatio ꝛ rubedo. Et cū hoc to
to cū videris signa bona plima nō est longinquuꝫ
qn saluetur infirm⁹ ꝛ casus extremitatum eius alte
ratarū. ꝛ adustio extremitatū ꝛ cutis cuꝫ frigiditate
vētris est signū mortis iterū. Et ex eis ex parte si
tuum earū sūt sicut spasmus ꝛ p̄ter post fluxū ven
tris est mortale. Alleuzes cū alienatione ꝛ vehemē
tia febris est significatio mortis.

De signis ex pārte sōni ꝛ vigilie La.xlix.

Si sōnus sit diurn⁹ nō nocturnus ē signū
f nō bonū. Et si nō dormit in eis ambob⁹
est deterius. Causa eni est corruptio cere
bri q̄literc̄uq; sit. Et salubriorꝫ sōnus diurnus est
qui ē in p̄ncipio eius: ꝛ hoc totū i statu paroxismo
rum febris est deterius. In p̄ncipio vō eius ꝛ mul
toties sit non nocet. Et profunditas somni cum
debilitate pulsus est malum: est enim p̄ter debili
tatem virtutis non p̄ter humiditatem cerebri ꝛ p

p̄ie cū est cū permixtione rationis. Et q̄nq; est hoc
a putrefactiōe humoris frigidi. Somn⁹ augmē
tatus in nocte qui succedit permixtiōi rationis ꝛ as
sociatur frigori extremitatum ē malus: sicut sōnus
cui succedit leuitas est bonus.

De signis malis sūptis ex actiōe manus La.l.

Allectio palearū ꝛ punctiones oculi hora ad ali
c quid quasi colligat ex se aut ex pariete ē sig
num malum. Et causa in eo est ex vapo
ribus qui elevātur ad cerebrū. ergo faciūt imagina
ri illud quod non est, p̄pter descensionē eoꝝ ad ocu
lū ꝛ humiditatem albugineam.

De signis sumptis ex doloribus La.li.

Dolor vehemens in visceribus in febribus
d acutis ē signū malum: significat enim ad
ustionē vehementē aut magnitudinē apo
stematis aut exturam. Cum est in aliquo membro
rum dolor vehemens ꝛ sedatur subito q̄te cōplē
ta ablq; causa tunc illud est malum.

De signis sumptis ex voce ꝛ loquela ꝛ silen
tio Capitulum.lij.

Ox fortis valde est bona ꝛ loqla ordinata
v est bona: ꝛ ꝫ illius est malū. Et tacī
turnitas plima, plixa significat fm plimū
ingetudinē aut mollificationē lacertoꝝ ligue: ꝛ epi
glotis aut spasmū eoꝝ aut destructionē imaginatio
nis q̄ ē p̄nciplis fmonis: ꝛ cū ifirm⁹ logt i crisi ē bo
nū. Et ad vltimū taciturnitas vbos significat cās i
ceptiōis alg⁹ egues: aut aliqd de eis q̄ dicta sūt.
Et multitudo sermocinatiōis i taciturno significat
initiū alienationis: ꝛ pmixtionē rōnis.

De signis sumptis ex ratione La.liij.

Lienatio cū motu ꝛ pcussiōe i capite ꝛ na
g re ē salua: ꝛ cū alg⁹ acre ꝛ apoplexia ē mō
tal. De signis sūpt̄ ex motib⁹ La.liij.

Altitudo p̄mixtiōis ꝛ ingetudinis ē signū
m non bonū: ꝛ significat multitudinē vapo
ris elevati ad caput. Saltus infirmi om
nī horꝛ ꝛ sessio ei⁹ ē significatio mala: ꝛ ē, p̄pter an
gustiam: aut, p̄pt̄ p̄mixtionē rōnis: ꝛ pstrictionē an
helitus ꝛ pfocationē: ꝛ in peripneumonia ē deteri
orqñ p̄mū ei⁹ ē, p̄pter pfocationē ꝛ pstrictionē an
helit⁹: licz sit, p̄pt̄ cās alias iterū. Et qñ grauatur
mēbra a motu etiā ē significatio mala. Et qñ ob
fuscant vngues tunc mors est p̄xima: ꝛ tremor: ē si
gnū malū cū non sit crisis bona.

De signis sumptis ex existimatione La.lv.

Um est plurimus timor mortis tunc est ti
c mor. De iudiciis sūptis ex salu ꝛ
alicubus La.lvi.

Alt⁹ ꝛ alices sūt, p̄terea q̄ nā monet mē
f bra lacertosa ut expellat ex eis superfluitatē.

Et dū mēbrū p̄manet raruꝫ ꝛ mā ē pauca
obediēs nō idiget illo: imo illud ē ei nocīuū, p̄pt̄ ꝫ
ruū ei⁹. Et si fuerit cū p̄mutatōe ex calore da frig⁹ p
nāꝫ tūc ē signū nō malū. Et significat multotiēs q̄
nā nō p̄t facē resolutionē nisi cū adiutorio villoꝝ
p̄pt̄ multitudinē materiei aut, p̄pt̄ debilitatē v̄tutī.

De signis sumptis ex lōnijs. Cap.lvij.

Ulrotiens videt infirmus de genere illius
quo fit crisis eius sicut videt habiturus cri
sim cum sudore q̄ ingreditur balneū ꝛ pre
paratur. De signis sumptis ex appetitu. La.lviij.

Structio appetitus in egritudinibus chro
d nicis est malū. Et in egritudinibus acu
tis etiā si est infra illud. ꝛ ad sūmuꝫ signifi
cat humores corruptos aut mortem virtutis ialis
ꝛ naturalis. Et cū destruit sitis in febrib⁹ adurenti
bus est significatio mala ꝛ p̄pe cū nigredine ligue.

De iudiciis ꝛ significationib⁹ icteritie La.lix.

Icteritia ante septimū ꝛ ante digestionez est
i malum signū nisi succurrat ei fluxus ven
tris quēadmodū q̄dam existimauerūt ꝛ ē
fm̄ considerationez. Et ad vltimū icteritia aūt septi
muꝫ non est laudabilis. Et si fuerit icteritia post sep
timū tunc est, itez non ita salubris dum non p̄sigun
tur ei signa alia. Qd si accidat icteritia in septimo
aut nono aut quartodecimo cū signis laudabilib⁹
ꝛ absq; nocumento in partibus epatis aut duritie ꝛ
apostemate tunc est laudabilis. Et mlrotiens quidē
accidit, p̄pt̄ humiditatem crisis cōpleta ꝛ significat lau
dem ꝛ dispositōem lenitatis que reperit post ipam.
Et significat malitiā eius dispositio contrarij lenita
tis. Et ex illis que significāt malitiaꝫ eius est ut sit
cū icteritia fluxus vētris cholericus multus q̄ ebu
lit ꝛ exitus rez spumoliaꝫ adurentiū: in hmōi enim ti
mē de infirmo nisi succurrat ei fluxus ventris mul
tus mūdificās aut sudō cōmunis ꝛ sit iam virtus fō
tis: tunc enim fit leuitas velociter.

De significatiōib⁹ sūptis ex apanbus Cap.lx.

Um febris acuta pueri ad apostemata ti
tillicoꝝ ꝛ extremitatū est deterius q̄m ut sint
prius illa apata: deiñ sequat ea febris cau
sa putredinis quāuis illud etiā sit malū. Ēlpata q̄
accidunt in radice auris ꝛ non maturant cū sanio
tate sunt mala: aut que nō sequūt aliq̄ de eiōnib⁹ foꝛ
tibus est signuꝫ malū. Et nō oportet itez ut fidu
ta habeat in maturatione cū accidit exitura ꝛ reliq
hūores sunt indigesti: illud eni est nō sufficiens sicut
ista cuꝫ multotiens accūt ꝛ existimat iam declinatio
adesse ꝛ interficit. Dis pustula ꝛ omne apa qđ ap
paret ꝛ postea redit est malū: verūtamē qñq; signifi
cat fortitudinē nature. ꝛ forsasse hec apparitio ꝛ plū
datio est consueta homini alicui in natura sua: qua
re nō est significatio vehementis malitie.

De signis sūptis ex parte pustularū ꝛ que simi
lant eis. Capitulum.lxi.

Ustula ciceralis nigra in febribus acutis ē
p mala valde. Et quādo in fine venit vel tar
datur moritur ille qui eam habet in secun
do mlrotiens. Lōuersio vlcez in corpe ad viridi
tatem ꝛ nigredinez ꝛ celestē coloꝛez aut citrinitatem
est signū malū: Et citrinitas est leuioris. Dicit q̄ si
apparet super genu infirmi aliquid nigꝛ simile, vue
nigre in cuius circuitu sit rubedo mouk cato. Quod
si protendat vsq; ad diem quinquagesimuꝫ tunc si

gnū mortis eius est q̄ sudauit sudore frigido. Si
apparet super vena que est in gutture aliquid simile
grano alkerna cum variola alba magna ꝛ cecidit ei
desiderium rerū calidaruꝫ mouit in vigesimo. Et
nos quidem iam diximus illud quod accidit in lin
gua adolescentibus de pustulis mortiferis. Dicit
si fuerit febris quelibet ꝛ apparuerit sup digitos vri
usq; manus, simul apostema nigꝛ sicut granuꝫ her
bi cum dolore vehementi mouk in quarto ꝛ accidit
ei grauitas ꝛ p̄funditas somni. Si aūt natura con
stringat cū hoc accidet pleuresis. Et qñq; constri
gūk adeo donec fit lapis'.

De signis sūptis ex formaꝫ venaꝫ. Cap.lxij.

Xit hyp. si apparent vene parue que sunt
d in fronte ꝛ que sunt in palpebris ꝛ furcula
est malum. Alteratio coloris venaꝫ ap
parentiuꝫ a dispositione sua' cum colore pauonis ꝛ
apparitio eaꝫ que de eis non apparebant anteq̄
hoc est malum.

De signis sūptis ex rigore. Capi.lxiij.

Igoꝛ plurime reditionis i febre prava cū
r debilitate virtutis est mortalis: ꝛ cuꝫ firmi
tate virtutis iterum quando febris cum eo
non remouetur non est bonus. ꝛ deteriꝰ omnib⁹
est ut sequatur ipm euacuatio non adiuuans ꝛ non
sedetur cum eo febris. Et si non accidat euacuatio
itez, tunc significat q̄ humoꝛ mortis est vincens qui
expelli non potest ꝛ est maluꝫ. In accidente vero
vice vna non forsitan verificatur aphorismus iudi
cans an est, p̄pter debilitatem superfluaꝫ virtutis aut
p̄opter aliud. De iudiciis eūonis. La.lxiiij.

Acuatio iuuatiua p fluxum ventris ꝛ vo
c mitū ꝛ alia' est illa que est post digōnem ꝛ
q̄ eū ar hūoꝛez qué oportet ꝛ q̄ fit cū facili
tate ꝛ cui succedit leuitas. Et de signis eūonis hūoꝝ
quez euacuat medicina aut nō medicina est ut inci
piat in eūone humoris alterius. Et deterius eo est
vt finis eius p̄mutetur ad crūū curan aut ad sangui
nem nigꝛ aut humoꝛez feruidum aut hūoꝛem puruꝫ
ꝛ lilr in vomitu. Et qñ abbreuiat eūo postq̄ effecīt
qđ efficit oportet ut adiuuet. Et qñ supfluit euacua
tio ꝛ nō dū incepit digestio tūc nō est illud cui⁹ imma
mēto sit intendū. Et eūo debilis pauca fluxu san
guis narū aut sudōis aut alio significat q̄ nā monit
ꝛ nō potuit. Et si fiant mala signa alia significāt mor
tem. Et si non fūt mala significant longitudinem:

De iudiciis sudoris. Capitulū.lxv.

Udoꝛ est bona crisis in egritudinibus acutis
f ꝛ phlaticis. Et ex in spēbus apatum ti
moroso rū ꝛ apostematibus viscez.

De causis mlr̄ itudinis sudoris. Cap.lxvi.

Udoꝛ multiplicat aut causa materici, p̄pter
f mlr̄itudinez sui: aut subtilitatē sui: aut cau
sa vtutis ex vehemētia expulsiue. aut molli
ficatiōe retētiue: aut causa poꝛoꝝ eius qñ dilatantur
p̄pt̄ cās dilatatōis. ꝛ mioꝛat sudoꝛ, p̄pt̄ ꝫria illaruꝫ
cāz. Et sudō gō qñ tergit exuberat ꝛ qñ monet ab
scidit. De diuersitatib⁹ infirmoꝝ i sudādo. La.lxvij.

Embra que plus sudant sunt illa in qbus ē
m materia facies egritudinē ut magis. Et illa que non sudāt sunt m ebra in quib⁹ nō est materia ⁊ illa in qbus dominant aligd de causis ꝓstrictionis porox de qbus est q latus sup qō dox m it infirmus ſm plim raro sudat qm̄ est coartatuz siccas habēs vias ⁊ nō currit ad ipm̄ hūiditas neqz currit ab eo. Et sudox qdem multiplicat in membris posterioribus ut in dorso plusqz in anterioribꝰ sicut pectoꝛe. Et multiplicat in supioꝛibus magis qz̄ accidat in inferioꝛibus ⁊ ꝓprie in capite.

De diuersitatibus dispositionuz in sudando et alijs. Capitulum.lxviij.

Omnus plus facit sudare qz̄ vigilia quoniaz calox innatus in eo plus agit in hūiditate. Et quia nocumentū anhelitus in ipso est magis paz ⁊ illud mouet materias ad interiora. Inquit Hyp. Sudox plurimus in somno absqz causa faciente illud ſignificat q ille plꝰ cibo suo affert coꝛpoꝛi qz̄ tolleret. Si autē fuerit illud ꝓter qō ille de cibis sumat tūc scias q indiget euacuatione. Et causa in hoc est q sudox plurimus cum sanitate virtutis non fit nisi ꝓpter multitudinē materiei cui ptinet ut expellat eam natura. Et illa multitudo aut fit, ꝓpter causam ꝓpinquaz que est repletio ꝓpinq ⁊ repleto ꝓpinqua est ex cibis sūptis tunc. Et hanc repletionē expellunt fames ⁊ exercitiuz ⁊ sudox qui expellit q naturam aut fit ꝓ causam antecedentē longinquā que est ex sūpflutātibus aīcedentib⁹. Et ñ excusat in huiusmōi nisi euacuatio mūdificans coꝛpus ex eis: p sudoꝛem vero forsasse nō egreditur de ea nisi illud quod subtile est tenue parvū ⁊ dimittat coꝛruptuz in obedēs in coꝛpoꝛe. ⁊ ꝓnetudo nature est q diligit expellere hūoꝛem coꝛruptuz: ⁊ illud est de illis q debilitant eū. Et scias q ḡntoplus calitas ĝnata est foꝛtioꝛ ē resolutio magis occulta: quare nō fit sudoꝛ nisi fuerint cause alie: ⁊ ꝓpter hoc fit sudoꝛ egrediens a natura aut a repletione ⁊ multitudine ⁊ vehementia dilatationis poꝛoꝛ: aut ꝓpter defectuz virtutis a digestione bona: aut ꝓpter vehementiam motus.

Dies in qbus multiplicatur sudoꝛ ⁊ minoraf: Capitulū.lxix.

Udoꝛ in egritudinibus acutis pliz fit in tertio ⁊ quinto ⁊ minoraf in quarto: imo parū cōtingit ut egritudines iste crisim faciāt in quarto nisi raro. Et paz quidē ꝓtingit ſm q experimentatoꝛes existimant vt suder eger in vigesimoseptimo ⁊ trigesimo primo ⁊ trigesimoquarto.

De modis significationū sudoꝛis. La.lxx.

Udoꝛ significat per tactuz suū si est calidus aut frigidus. ⁊ significat p calosem suū si ē clarus aut ad citrinitatem aut viriditatem declinās; ⁊ significat q gustum suū si est amarus aut dulcis aut ad acetositatem declinās. ⁊ significat per odoꝛem suuz si est fetidus: aut acetosus aut dulcis aut alius. ⁊ significat per substantiam suam sicut si est subtilis aut viscosus. ⁊ significat per quantitatē suaz sicut si est paucus aut multus. ⁊ significat per locuz suuz si est cōis in toto coꝛpoꝛe aut abbreviatꝰ. ⁊ q ex quocūqz mēbro est in ipso est egritudo. Et significat p hoꝛam suaz si est in ꝓncipio aut statu aut declinatione. Et significat p illud qō succedit ei sicut succedit ei nocumentū aut leuitas aut rigoꝛ aut horꝛpilatio aut aliud.

De signis sumptis ex pte sudoꝛis. La.lxxi.

Udoꝛ frigidus cū calitate febris est signuz malū valde ⁊ ꝓpe qui appropriat capiti ⁊ collo ⁊ significat syncopim licz nō sit frigidus qō ergo frigidus. ⁊ est deteriox spēx sudoris: qm̄ significat rem que fuit nō rem que erit. Qō si febris fuerit magna tunc est moꝛs ꝓxima. Et nō fit sudoꝛ frigidus nisi iam ceciderit calitas innata: ḡre ñ seruat hūiditates: imo sepat ab eis: ḡre segregat eas ⁊ euaporat calitas extranea: deiñ sepat ab eis illa caliditas ꝓpter suā extraneitatē qua infrigidantur.

Sudoꝛ interfectus est malus. Et sudoꝛ multus significat lōgitudinē egritudinis ꝓpter multitudinez materiei ⁊ nō ꝓuenit habenti cū phlomia ⁊ vētris solutio ꝓpter debilitatem suā: imo clisteria leuia. Et qñ post sudoꝛez non inuenit leuitas non ē signū bonuz ꝓpter. Qō si fecerit augmentū nocumēti tunc erit signū maluz licz sit etiaz cōmunis coꝛpi. ⁊ sudoꝛ festinus in ꝓncipio egritudinis est malꝰ ⁊ significat multitudinem materiei nisi causa in eo sit humiditas aeris ꝓpter pluuiā multā: qm̄ tunc cū sua malitia erit minoꝛ malitia. Et multotiens qdem incipit egritudo cū sudoꝛe: deiñ sequit ipm̄ febris ⁊ ꝓlongatur.

Et cum ex sudoꝛe accidit horꝛipilatio non est bonū: imo est maluz: qm̄ horꝛipilatio significat expassionem mali nocentis in coꝛpe ⁊ illud significat q sudoꝛ non mūdificat: imo mouet de humoribꝰ malis illud cuius acuitas est fracta puniēs ipm̄ humiditatibus que resoluunt per sudoꝛem. Et significat q materia plurima non resolui apud cūone sudatiuaz. Et qñ debilitant virtus ⁊ pulsus ⁊ sudat frons paz est ignū malum. si vero cadat pulsus nūc est moꝛs. Sudoꝛ enim bonus cui ꝓuenit ut sit per ipm̄ crisis ꝓpleta est ille qui sit in die cretico ⁊ est cōmunis toti coꝛpoꝛi abundās ⁊ super ipm̄ alleuiat infirmus ⁊ sequit illuz ille qui non est cōis: licz succedat ei leuitas. Et ad sumuz ꝓsidera sudoꝛē p seipm in calliditate sua ⁊ fitate ⁊ coloꝛe suo ⁊ suo odoꝛe ⁊ gustu ⁊ quātitate sua in multitudine ⁊ paucitate sua ⁊ ipse egrediōnis: aut est in ꝓncipio aut statu aut inclinatione. ⁊ quid associat ei de febre in fortitudine ⁊ debilitate sua: ⁊ qd succedatei de leuitate ⁊ grauitate. Et scias q in ꝓualescentia multiplicat sudoꝛ eius, ꝓpter reliquias materiez: quare non est maluz paruam facere minutionem.

De signis sumptis ex parte pulsus. Capitulum.lxxij.

Ulus martellinus ⁊ formicans ⁊ vehemētis serrilitatis aut vndosus malus est.

Et gazellinus cum debilitate est malus. Et diuersitas in qua est interfectio vehemens ⁊ mo-

tus debilis: deiñ succurrit illi vnus fortis succursu non succurrente: imo ex momēto ad momentuz est mala valde. Dixerūt quidaz cū pulsus sinuter est frequens ⁊ pulsus dexter rarus ⁊ illud est cū debilitate tunc est significatio mala. Et scias q plurimo rū hominū pulsus naturales sūt diuersi mali absqz egritudine: quare oportet ut scias hoc ite.

De iudicijs fluxus sāguinis narij. Cap.lxxij.

Alique sunt sicut pleuresis et apata epatis acuta vel calida ⁊ sub hypocondrijs imminantur crisi ꝓpleta p fluxuz sanguinis narij: primū vero ex ḡcūqz nare fit: alia vero ex illa q sequit ea ⁊ similiꝰ febres incēsiue ⁊ sunt de genere primo. Peripneumonia vero non facit crisim p eum ⁊ pleuresis est res in eo media ⁊ tertiana facit crisim ꝓpm. Et plim qdem accidit fluxus sāguinis narij inualuius in iparibꝰ ⁊ paz fit in quarto in tertio vero ⁊ quinto ⁊ septimo ⁊ nono fit. Et qñ separatur fluxus sanguinis narij bonus ⁊ est debilis inuenitur ñ q docuit Hyp. cū effusione aque calide sup caput ⁊ cū vapoꝛatione: sicut qñ timet sūpfluitas eius phlebē cum aqua frigida ⁊ cum positione vētose super hypocondria ⁊ que sequūtur ipm. Et melioꝛ qdem fluxus sanguinis narij est qui sequit ꝓtem infirmam ⁊ diuersificans non est cū illa bonitate. Et apata ꝓuenientioꝛa ad hoc ut crisim faciant p fluxū sāguinis narij sunt illa que sunt supra sumē. Et in apostemate quidem pḥlatico qō incipit transire in lapideitatez ⁊ ꝓlongatur sanioſitas ⁊ ꝓptio non expectatur crisis per fluxuz sāguinis narij ⁊ sūl nō expectatur in apostemate frigido in cerebꝛo: ⁊ i peripneumonia crisis p fluxuz sanguinis narij.

De ſignificationibus sumptis ex fluxu sāguinis narium. Capituluz.lxxiij.

Luxus sanguinis narij parvus est malꝰ ⁊ plurimus. Et fluxus sāguinis narium pluris malitie est qui est sanguinis nigri.

Et paz fit fluxus sanguinis malus ex sanguine rubeo ⁊ splendido. Et fluxus sanguinis narij qui cadit in quarto ſignificat difficultatem crisis: imo bonus est ille qui cadit in imparibus.

De ſignificationibus sumptis ex ſternutatiōe. Capitulum.lxxv.

Ternutatio bona est qñ accidit apud statū in ꝓmis vō eius est de ſignis coꝛize aut humoꝛis moꝛdicatiui.

De iudicijs egestionis. Capitulum.lxxvi.

Lim locuti fuimꝰ de egestione in libꝛo primo sermonē vniuersalem abbreviatuz.

Et necessariū est nobis ut repleamꝰ sermonem in ea multa repletione: ⁊ ſm illud quod sequit de sermone in egritudinibus acutis.

De ſignis sūptis ex egestione. La.lxxvij.

Iuersitas coloris eiꝰ qō egredit de egōne est laudabilis in duabꝰ hoꝛis nō aliis: ḡre vna est diuersitas cretica post digōnem in die cretico ⁊ signo cretico. Et altera post potionē solutiuam p transeuntē fortem. Et ſignificat in duabus dispositionibus mūdificationē coꝛporis expectatā. In alijs vero ſignificat adustionē ⁊ liqfactionem ⁊ mlitudinez hūoꝛ coꝛruptoꝛ. Egestio fetida similis egestioni pueroꝛ ⁊ infantium est mala. Egestio cholerica in ꝓncipio egritudinis ſignificat dominū cholē ⁊ est non bona. Et in fine eius apodeclinationez ſignificat q coꝛpus mūdificat ⁊ est ſignificatio bona. Et quādo separat egestio cholica multa ⁊ non alleuiat egritudo tūc illō est significatō mala: ⁊ fluxus ventris multus post ſigna mala ſignificat caluz virtutis ⁊ ꝓter q succedat leuitas est ſignificatio moꝛtis: licz fe. etā sit eradicata. Fluxus vēris sup quē est vnctuositas nō ab acceptione rei vnctuose ſignificat liquefactionem mēbroꝛ radicaliū ⁊ est ſignificatio mala: licz non est moꝛtalis. Et foꝛasse ē vnctuositas ex carne. Et qñ sup ipam est simile virus ⁊ emanat citrinuz ⁊ dīsatur fetoꝛ ⁊ illud in febribus acutis est moꝛtale. Egestio super partes cutis stat res subtilis ſignificat q est virus ex epate ⁊ est mōdificatiua ⁊ facit exire egestionem cū velocitate ⁊ foꝛasse egredit sola ⁊ est mala. Cū in egestione sūt aliq filia coꝛticibus lupinoꝛ in omnibus egritudinibus tunc est ſignuz moꝛtale.

De iudicijs vomitus. Capitulū.lxxvij.

Lam locuti fuimꝰ in libꝛo primo de vomitu. Et necessariū qdem est ut afferamꝰ hic aligd de eo ⁊ de alijs ⁊ eius politio magis licita est in hoc loco. Dico ergo q vomitus magis inualuius est ille qui ē ex phlate ⁊ cholera i quo in re euomita vel eſſusa est vehemens pmixtio non est vehementis grossitiei. Et ḡntoplus vomuꝰ est puriox: tanto magis est deteriox. Cholericus enim purus ſignificat vehementiā caloris ⁊ phla purū ſignificat vehementiaz frigoris.

De ſignis sūptis ex vomitu. Capi.lxxix.

Omitus diuersificatus a coloꝛe vomitus cōsueto qui est albus aquosus ⁊ citrinꝰ est malus. Et ille q est sicut viridis ⁊ q est sicut coloꝛ poꝛri ⁊ ꝓprie fetidus ⁊ q est sicut coloꝛ sicle. Et rubeꝰ cū nigredine ⁊ obscurus. Et deteriox est q est sicut flos eris ⁊ niger ⁊, ꝓprie cū sit spalmus subito: ipe enim interficit statim nisi sit illic virtus: foꝛasse enim remanet usqz ad duos dies. Et oportet ut cōsideret in eo ne sit tinctura in re comesta. Et quando euomunt omnes isti coloꝛes est malū valde. Et vomitus fetidus est malus. Et vomitus purus sicut diximus est malus.

De iudicijs vrine. Capitulum.lxxx.

Lim ꝓmissa sunt a nobis ꝺba vniuersalia de vrina in sen in qua sunt aceruata in libꝛo primo. Et nos afferamus hic de illo ⁊ de alijs qō magis ꝓueniēs est huic loco. Dico ergo qō non oportet cū nō videt in vrina ſignū digestionis foꝛte iudicare de moꝛte: foꝛtasse enim liberabitur eger cū hoc p eōnem cadentē ex pte aliqua cū virtute expellente digestum ⁊ indigestū: ⁊ foꝛtasse resoluitur humoꝛ ſm lōgitudinem tollerantie aut fiet crisis p exituram ⁊ ꝓprie qñ non fuerit hūoꝛ vehemen

tis malitie: ꝫ est malus ſm plim ⁊ significat fortitudinem infirmi: ⁊ mior significatio in eo est sup longitudinez. Et simili vrina que remanet ſm colorem vrinaꝝ sanoꝝ in horis egritudinis oibus. Si autē incipit alterari cū sublimatione egritudinis tūc est magis incolume. Et qñq; est vrina in egritudinibus pestilentialibus bona naturalis in substantia sua in colore ⁊ sedimine ⁊ ille cuius est tendit ad mōtem. Et scias ꝙ multotiens mingūt infirmi vrinas malas in substantia sua ⁊ colore ⁊ alijs ⁊ est illud expulsio cretica ⁊ ppie in egritudinib⁹ acutis quarū causa est epar ⁊ partes vrine.

De signis malis sumptis ex paucitate ⁊ multitudine vrine. Capitulum.lxxxi.

Rina que mingit qñq; pauca ⁊ qñq; multa ⁊ cūq; retinet ⁊ non mingit est signū malū in febribus acutis significans pugnā vehemētē egritudinis ⁊ nature ꝙ vincit ⁊ vincit ⁊ significat laborē n ture. Et significat etiā grossitudinem materiei: ⁊ ꝙ ipa difficulter suscipit digestionē. Si aūt febres fuerit quieta indica longitudinem ꝓpter grossitudinem humoris.

De signis sūptis ex tenuitate vrine. La.lxxxij.

Rina tenuis qñq; fit sicut in diabete: ⁊ est cuz ea assiduario sitis ⁊ velocitas surgendi ad vrinaꝝ ⁊ facilitas egressionis. Et qñq; fit ꝓpter cruditatem ⁊ opilationē habentem exitus materiei. Et qñq; fit ꝓpt debilitatē virtutis alterati ue ⁊ non est cū facilitate exitus ⁊ est mmoris malitie qñq; diabetis. Et qñ mingit vrina tenuis in egritudinibus acutis p aliquot dies significat pmixtionem.

Quod si accidat pmixtio ⁊ pseuerat tenuitas significat mortem velocem ꝓpterea ꝙ materie supueniunt in cerebro ⁊ aufertur anima. Et qñ ꝙertit ad grossitudinem cuz qua non fit alleuiatio: fortasse est ꝓpter liquefactionem mēbroꝝ. Qñ multiplicat vrina aquosa apud horam exacerbationis febris totalis significat ꝙ apostema eucuie: in inferioribus ⁊ considera in substantia pmixta colori in capitulis q̄ sunt post illud etiā. ⁊ scias ꝙ tenuitas est si cū ipa iungatur nigredini ⁊ rubedini. Si aūt fuerit tūc scias ꝙ causa in hoc est restringens aut vehementia virtutis q̄litaſ egritudinalis impzimentis in aquz.

De signis sūptis ex grossitudine substātie ⁊ cōturbatione eius. Capitulū.lxxxij.

Um ꝙertit vria tenuis in grossam in febre cōmuna ⁊ sūt signa bona significit cruiz cū sudore. Si vero nō fuerint signa bona aut fuerit febris vehementis adustionis significat inflāmationē aut in corde aut in epate. Et clarificatio vrine grosse ante crisim est signū non bonū: illud nāq; significat retentionem materiei ⁊ defectū nature i expellendo caz. Urina grossa turbulēta in qua non residet aliquid ⁊ non clarificat significat ebullitiones humoꝝ ꝓpt vehementiā calidit atis extrance ⁊ debilitatem in ate digerēs q̄ ꝓpter ē mala. Cū vrina ē spūmosa ⁊ ꝓpe in q̄nto mltiplicat crisis febrū ex lassitudine ⁊ ꝓpue si assocīet ei fluxꝰ sāguinis narizꝫ.

De signis sūptis ex vrina alba: La.lxxxiij.

Rina alba in egritudinibus acutis significat declinationem materiei nō ad ꝓtem venaꝝ et instrumēta vrine: fortasse enim declinat ad cerebꝝ ⁊ erit dolor capitis aut phrenesis.

Et fortasse declinat ad quedam viscera ⁊ significat apostema. Et si sūt signa ad incolūitatem declinia ꝛ significant ꝙ egredit cū vomitu ſm plim ⁊ ppie qñ non est signū in solutione vētris cui succedat excoriatio intestinoꝝ. Et quādo est vrina alba tenuis in febre acuta: deiū accidit ei ꝛturbatio ⁊ grossitudo cuz albedine sua significat ſpasmū ⁊ mortem.

De signis sūptis ex colore in vrina nigra in febribus acutis. Capitulū.lxxxv.

Lias ꝙ non verificat iudiciuz penitus de morte ꝓpt nigredinē coloris vrine in egritudinibus acutis: licz in se ipo ſ. signū malū. ⁊ quāuis assocīenť ei ter signa alia mala cū videovirtutem in ea fortem ⁊ est potens facere euacuationes diuersas ex omni genere succedit ei ges: sicut accidit mulieribus qñ cū menstruis purgañ ab hūoribus malis: ⁊ ꝓpter hoc ille mulieres sunt saniores qñ ipe forsitan ꝓpter causaz aliquā ꝛfluctē sūt euacuari ab huiusmōi materia ex via menstruoꝝ. Et scias ꝙ vrina nigra ānopl⁹ est pauca tāto ē deterio significans ꝛsumptionē hūiditatis. Et ite ānomagis est grossioꝝ tanto est deterior in egritudinibus acutis. Et qñ nigra ē decliuis ad subtilitatē ⁊ tenuitatē ⁊ ē in ea sedimē pēdens ⁊ est ei odor acutus in febrib⁹ acutis indicat dolorez capitis ⁊ pmixtionez ⁊ certior disponuz eius est ꝙ significat fluxū sāguis narīū nigri: qñ materia est acuta vincens: ⁊ forsitan erit cū eo sudor ꝓpter calitatē qñ non supfluit nec mixtat ⁊ expellit versus supfluitatē ⁊ accedit sudor eius horripilatio. Et qñ associat vrine nigre in qua est sedimen pēdēs res nigra rotūda aggregata cuiqua inuenit odor malus ⁊ tensio in lateribꝰ ⁊ apostema sub hypocōdrijs ⁊ sudor ſignificat mortem. Et huius qdez tensio sub hypocondrijs significat spasmū. ⁊ hmōi quidē sudor sit ex debilitate. Urina tenuis aquosa ad nigredinē decliuis significat tenuitate sue lōgitudinez egritudinis: ⁊ sua nigredine malitiā suam. Et dicit in vrinis nigris subtilibus qñ ille cuius est vria desiderat cibariū mōtif. Et vria tenuis nigra qñ ꝙertit ad subalbedinē vel fluitatē ⁊ grossitiē ⁊ nō associat ei vlla ges significat egritudinem in epate ⁊ ꝓpie ictericiā: qñ hec ꝙersio que ē ad grossitiez a tenuitate ⁊ ad sbalbedinē a nigredie significat diminutionem caliditatis ⁊ calū digestionis. Et illud est de illis qbus associat aut succedit letuitas. Et si non fuerit ꝓpter illud significat materiā iam inuisicatā in epate ⁊ nō ꝓpt mūdificationē. ⁊ iaz fecit accidere opilationem: imo si est caliditas tūc iā subito facit accidere apostema. Urina tenuis nigra q̄ migit in febrib⁹ acutis paulati in tpe lōgo cū ē cū dolore capitis ⁊ colli significat destructionē rationis gradatim ⁊ est in mulieribus magis saluū.

De signis sūptis ex vrina rubea La.lxxxvi.

Rina rubea in egritudinib⁹ acutis qñ est cū rubedine subtilis significat cū signis laudabilib⁹ crisis velocitatē ⁊ cū ꝛtijs eoꝝ significat velocitatē motus ⁊ ex toto inflāmationem vehemētē. Et subtilitas cū rubedine significat i egritudinib⁹ acutis dolorem capitis ⁊ pmixtionē. Et vrina rubea grossa in egritudinibus acutis qñ eius egressus fit paulatim ⁊ frequēter: ⁊ cū sectore significat timorē: qñ significat caliditatē vehemētē ⁊ inquietudinē ⁊ defectū nature. verū qñ ē abūdātis exitus multi sediminis significat sepationē ⁊ ꝓpie in febribus incensiuis. Et q̄ mingit sanguinē puruz in acutis mortifqñ significat repletionē sanguineā vehementē cū acutate ebullitionis ⁊ timor ē hmōi ꝓfocatio que fit ex repletiōe ventriculoruz cordis si declinat ad cor: aut apoplexia si declinat ad cerebꝝ.

Urina rubea valde si ꝙertatur i febribꝰ ex lassitudine factis ad grossitiē: deinde appeat sedimē plim non subsidēs ⁊ sit illic dolor capitis significat lōgitudinē egritudinis: qñ materia ē mobediēt: quāobrem non ingrossatur hus ⁊ postq̄ ingrossat nō subsidet velociter: verū ei⁹ crisis fit p sudorē: qñ mīa est decliuis ad venas. Et huiusmodi qdem vrina assimilat vrine icteritie ⁊ differt ab ea in hoc ꝙ nō ptingit pānos. Et si vrina rubee subtilitie: ⁊ rubei sediminis significant appetitū ⁊ cruditatē: ⁊ significant lōgitudinē qñ rubedo nō est vehemēs: ⁊ ē illa que est decliuis ad turbulētiam.

De signis sūptis ex vrina flaua La.lxxxvij.

Rina flaua in febre acuta qñ ꝙertit ad albedinē aut ad nigredinē ē mala: qñ significat p albedinē elevationē materiei ad caput: ⁊ p nigredinē acutatē q̄litatis egritudinis.

De signis sūptis ex sedimine La.lxxxviij.

Edimē diuersū in suba ⁊ colore qō significat humoꝝ diuersoꝝ multitudinē ē malū. ⁊ deterius eo ē illud qō est minoꝝ partiū. significat eni ꝙ natura nō pōt expellere nisi postq̄ minorātur ptes. Et leue qdē multotiēs ē magis significatiuuz bonitatis q̄ albū. Et multotiēs viuit ille cui⁹ sedimē est declive ad rubedinē: sed est leue. Et moritur ille cui⁹ sedimē ad albedinē declinat: ꝫ est diuersū asperū. Substātie eni bonitas vehemētius est facilis ad suscipiēdā expulsionē q̄ bonitas coloris. Et significat iterū ꝙ humores patiunt ab egritudine ꝓpm: sicut sedimē bonū qñ minorantur eius ptes significat ꝙ nā opata ē iam in eo valde ⁊ egritudo nō egit in eo. Sedimē spumosū ⁊ spumā plenū cui⁹ albedo est ꝓpt cōmixtionē aeris cuz eo ē malū valde egrediēs a nā ⁊ crudū est malum.

Et ille cui⁹ supiora sunt rotunda ⁊ mouent nieli⁹ est q̄ sedimē cui⁹ supior: superficiel ē congelata. ⁊ magis significatiuuz ꝙ egritudo ē velocis status ⁊ acuta. Et sedimē qō nō antecedit tenuitas ⁊ paucitas superfluitatis: imo ē imuētū in ꝓncipio significat ꝙ humoꝝ ē plurimꝰ nō ꝙ sit digestꝰ: imo oportet ut rubeat sedimē post aduentū digestiōis ⁊ postq̄ fuerit vrina subtilis in ꝓmis ⁊ postq̄ fuerit hypostasis pauca. Et dū non ē ita significat ꝙ materia grauis grossa ē multa ⁊ ꝙ egritudo iter ficit ⁊ silit vehementia tincture absq; sedimine panco. Et dū nō est ita nō significat bonū: ⁊ qñq; significat bonū ⁊ maturitatē. Et qñq; accidit illud ꝓpter dolorē ⁊ ꝓpter vehemētiaz caliditatis ⁊ famē: tinctura enim vrine ieiuni addit ⁊ minoratur eius sedimē. Et sedimē rubeum significat multitudinē sanguinis ⁊ tarditatem digestionis: ⁊ associant eis in febribus incensiuis iterum angustia ⁊ tristitia. Et si, plongatur vsq; ad quadraginta, plongatur egritudo: ⁊ forsitan nō sperstur crisis vsq; ad quadragesimū. Iterum sedimen rubeum pendens in quo ē declinatio ad superiora cum est in vrina tenui significat in egritudinibus acutis permixtionē rationis: si aūt perseuerat timetur pditio. Si aūt vrine substātia incipiat, puerare ad grossitudinem ⁊ incipit pendens sublidere ⁊ albificatur significat salutem. Sedimē quod est ſm formā frusti carnis in febribus acutis sine significationib⁹ digestionis significat ꝙ est ex rasura mēbroꝝ ⁊ non ē ex renibus: ⁊ qñ est illic digestio aut non est febris significat illud quod scis de dispositione renum. Et illud qō ē sile squamis piscis ⁊ nō est signū digestionis ⁊ febris ē acuta est ex rasura febris quam facit in nervis ⁊ ossibus ⁊ venis: ⁊ i aliis sit ex vesica. Et furfureū quidem significauit simile illius: ⁊ ꝙ febris incipit radere ex ꝓfundo. Et distinguit inter ipsum ⁊ inter illud de vesica: qñ illud de vesica ē cum signis lesionis vesice ⁊ cum digestione ⁊ grossitudine.

De signis sūptis ex dispositionibus aggregatis ꝓpter significationes diuersas coloris ⁊ substantie quarum ꝓma est in vrinis oleaginei La.lxxxix.

Leagina est illa cuius color ⁊ substātia simulant colorē olei ⁊ eius substātie. ⁊ licz sit mala: tñ qñ alie significatiōes significāt latenter nō est cū ea malū. Sedimē vo cū est oleaginum est malū valde. Et oino oleaginū purū est malum ⁊ est illud quod facit te videre colorē olei cum citrinitate ⁊ viriditate. Et qñ oleaginū est accidēs post vrinam nigrā tunc ē significatio bona ſm ꝙ testificatur de ea Ruffus sapiens. Et deterius oleaginū est illud quod est in ꝓncipio egritudinis. Et quando significationes significant malitiam ⁊ mingitur vrina oleaginea in quarto indicat mortem infirmi in sexto. Et vrina que alteratur subito ex signis laudabilib⁹ ad signa vituperabilia significat i egritudinibus acutis mortem: quoniā significat ceasum virtutis subito ꝓpter ꝓtinuitatem accidentium.

Urina oleaginea qñq; significat permixtionē rationis qñ facta ē ex exiccatiōe. Urina in qua sūt frusta sanguinis congelati in febre acuta qñ cuz ea est siccitas lingue est signum malum. si autem fuerit nigra cum hoc tunc illud est deterius. Et non curit sanguis in vrina i febre acuta nisi ꝓpter vehemētiam acuitatis eius: ⁊ ꝓpterea ꝙ disrumpit vasa ⁊ vias ei⁹. Et eius cōgelatio est ꝓpter vehemētiā cali

ditatis ipsius. Urina alba tenuis in qua ē spuma ⁊ nubes citrina significat timorē vehemētem ꝓpt illud qđ ipsa significat de exacerbatione ⁊ vehementia acutitatis materici. Et nos qdē iam locuti fuimus de vrina tenui nigra illud i quo ē sufficientia.

Urina tenuis flaua in ꝓncipio febriū acutarū qñ querit ad grossitiē ⁊ ad albedinē: deide remanet feculenta turbida sicut vrina asini: ⁊ incipit exire iuo luntarie: ⁊ sūt illic vigilie ⁊ ingerudo significat spasmū vtriusq; lateris cui succedit mors qñ nō fuerint signa bona illa. Urina eni que ē cū flauo colore non subtiliatur nisi ꝓpter dominū hūoris colerici calidi ⁊ non ingrossatur ⁊ insipissat ꝓpter exacerbationē ⁊ cōmotionē in dispositiōib⁹ materici. Et dixerūt de vrina pauca q̄ est cū colore sāguinis q̄ est mala ꝓcipue quando cū infirmo ē palio venenosa.

De signis malis sumptis ex parte qualitatis separationis vrine La.xc.

Uando febr̄ acutā patiēs nō pōt mingē
q nisi parū cū dolore absq; vulnere aut apa te in instīs vrine ⁊ cū frequentia pulsus ⁊ debilitatis ē signū malū. Cum retinet vrina in febre ꝓtinua ⁊ ē vehemētia doloris capitis: ⁊ multitudo sudoris significat cuzegi. Urina q̄ guttati stillatur in febre ꝓtinua ⁊ cū v. hementia doloris capitis ⁊ multitudine sudoris significat cuzegi. Et vrina que guttatim stillat in febre geta sig̃ificat fluxū sāguinis narīū. Qđ si febris fuerit acuta incēsiua significat dispositionē malā aduenīēte cerebro. Et si fuerit geta significat multitudinē repletiōis ⁊ debilitatē nature i expellēdo. Et cā vrine egredientis in febrib⁹ acutis inolūtarie ē debilitas vrinis aut nocumēcūi i cerebro: ⁊ nō fit illud nisi ꝓpt ascēsionē materie acute calefacte ad cerebrū quare cōmunicat ei membra lacertosa.

De numeratiōe signoꝝ malorꝝ i vrina La.xci.

Quosa ⁊ pcedēs ⁊ fetida ⁊ nigra ⁊ grossa
a ē mala. Et illa in q̄ pcedit ex iferiori pte ei⁹ vsq; ad ipsi⁹ supiorē sic̄ fumi⁹ ē mortal ꝓpinq̄. Et iteri pinguis cui⁹ color ē color aque carnis cum fetore dominante est mortalis.

De signis egrotis malis generū diuersorꝝ quorū malitia est, ꝓpter aggregationem eorꝝ in febricitantibus ⁊ aliis La.xcj.

Uando aggregant vomit⁹ ⁊ pūctura ⁊ p
q mixtio rōnis tūc illud ē signum mortale.

Qñ diuersificat alteratio corꝑis i tactu ⁊ i colore ⁊ i eo qđ euomit ⁊ i eo qđ euacuat significat q̄ nā ē abigua cū hūoib⁹ diuersis ⁊ egritudinib⁹ diuersis cui ē necessariū resistē eis oib⁹ ⁊ ē, pculdubio de illis q̄ deficiūt ei. Qñ aggregantur in febre insepabili frigus eius qđ apparet ⁊ adustio interiorū ⁊ vehementia sitis cū hoc tunc illud ē mortale.

Quando aggregat cū percussione dentium pmixtio in rōne tunc eger approximat perditioni.

Qñ accidūt infirmo subito fluxus ventris niger cū adustione ⁊ mordicatione ⁊ dolore aduēte i vētre eius ⁊ pulsus cordis syncopis ē signū mortis.

Qñ sudant duo comma frontis sudore frigido ⁊ citrinant ungues ⁊ virides fiunt ⁊ alterant: ⁊ aptatur lingua ⁊ apparet sup ipam ⁊ sup corpus pustula ex tranea tūc mors est ꝓxima. Et si fuerint in ꝓtibus hypocōdrioꝝ pcussio ⁊ salt⁹ cū febre: deinde cum hoc oculus mouet motu malo tunc oz ut expectet malitia dispositiōis: qñ hec dispositio significat vētositatē inflatiuā ⁊ pcussionē q̄ fit ꝓpt apa vehemēs ⁊ ꝓpt vehemētia strictiōis vene magne. Et pulsus vehemētis pcussionis ꝓtinuus magnus valde associat manie: ⁊ oz ut ꝓsideret: fortasse eni pcussio ⁊ saltus nō sunt submerse ad viscera: imo i eo qđ apparet de miraci ⁊ illud nō ē nociuū qñ ē cū eo apa nisi supfluat valde in magnitudine. Et si pseuerat hec dispositio viginti diebus ⁊ nō sedant apa ⁊ febris significat q̄ aperietur ⁊ tūc forte saluabit infirm⁹: ⁊ illud erit ꝙ vrinā exuberātē aut ꝑmutationē materiei ad extremitates ⁊ ꝓpe ad pedes. Illi q̄ debilitant ex egritudinib⁹ qñ accidūt eis anhelit⁹ frequēs ⁊ syncopis tūc iaz appropinquāt morti ⁊ nō addūt sup quatuor horas. Cū homo hz febrē incēsiuaz ⁊ inuenit alleuiationez ⁊ quietem caliditatis subito absq; crisi manifesta cū euacuatione aut ꝑmutatiōe ⁊ sine extinctione vltima ⁊ sine ꝑmutatione de aere ad aerem in regione vna aut in duab⁹ regionib⁹ et quiescit qđ est in pulsu de velocitate ⁊ inuenit sic̄ tranquillitas tūc iudica q̄ moritur velociter. Cū homini inest febris ⁊ pulsat oz ei⁹ subito: ⁊ inadit cū singultus ⁊ stringit vēter ei⁹ sine causa cognita moritur. Cum q egritudinē hz acutā mingit vrinam albā subtilē deide ingrossat postea edulcat albescit ⁊ remanet ebulliens ita ⁊ q̄si vrina asini ⁊ mingit involuntarie ⁊ sunt vigilie ⁊ inquietudo significat tetanū apparente ꝫ in vtriusq; lateribus: deinde moritur. Dicit cū vrina fuerit similis muri posteaq; fuit alba ante illud ⁊ sup ipam fuerit sic̄ spuma: deinde cucurrerit ex narib⁹ liquis niger tūc illud ē res mala. Et de signis malis q̄ qdā medicoꝝ direxerunt ⁊ nō rēdit rōcinatio ad ea nisi cū grauitate sit ꝙ dicit qñ apparet in hoīe sup venā que ē in collo eius pustula silis grano cucurbite cum variolis albis pluribus ⁊ accidit ei desideriū rerum calidarū. Et dicitur qñ apparet in hoīe in tpe sinistro pustula dura rubea ⁊ accidit habenti eaz hoc ꝓuritus vehemēs in oculis eius moritur in die decimo: ⁊ habēs hūc dolorem desiderat risamos. Et dicit quecūq; egritudo vehemēs accidit sudito: deinde segtur illā vomitus aut fluxus vētris ē significatio mortis. Dicit ꝙ qñ accidūt febriēti ⁊ alij apata ⁊ vlcera leuia: deinde destruit rō ei⁹ mort. Dicit ꝙ qñ inest homini mollities in facie ⁊ corpore ei⁹ ⁊ nō est dolor ⁊ accidit ei in ꝓncipio illi⁹ ꝓuritus in naso suo mouit in scō ⁊ tertio. Et dicit ꝙ qñ inest hōi sup genu eius silē vae rotūde ⁊ illud est nigrum ⁊ in circuitu eius rubeum morītur cito vsquequo expectentur quinquaginta dies. Et signum mortis eius est ꝙ sudat sudore frigido.

De signis longitudinis egritudinis La.xciij.

Lias ꝙ lōgitudo egritudinis fit ꝓpt grossitudinē in viscerib⁹: aut ꝓpt ꝑmixtionem
f in regimine. ⁊ fm oēm dispositionē debilitat in ea stomachus: qñ tangit ipm tarditas. Et digestio equalis significat eam: aut tarditas sedimīs pēdentis: aut assiduatio sediminis rubei iteruz paruitas eni apparitionis sediminis significat longitudinē egritudinis. Et iliter quando est cū acutate egritudinis pulsus magn⁹ ⁊ facies ei⁹ pinguis ⁊ hypocondria inflata q̄ non detumescūt significat paucitatē resolutionis: ⁊ lōgitudinē egritudinis. Cūq; aduenūt signa crisis ante digestionē ⁊ nō cadit virtus ⁊ nō apparēt signa mortis tunc egritudo ꝓlongat. Et scias ꝙ terribilitas crisis qñ non iuuat ⁊ nō nocet ⁊ dispositiōes remanēt fm modum suū tūc egritudo ē longa. Et multitudo saltus in egritudine significat longitudinē ei⁹ ⁊ ꝓpt eaz ve hemens fit a ꝓncipio rei: in fine vero eius ē rectius.

Et qñ associat euacuatiōib⁹ paucis que significat ꝙ natura mouit materiā ⁊ deficit in ꝓfectione ei⁹ integra sine fit sudor aut fluxus sanguinis narium aut alia signa bona aut ꝑ tis signoꝝ malorꝝ significat longitudinē. Et quādo remanet sedimē rubeū vsq; ad quadraginta dies indicat longitudinez egritudinis ita ut nō speret crisis ⁊ separatio vsq; ad seraginta. Pollutio in ꝓncipio egritudinis significat longitudinē. Luz vides signa longitudinis egritudinis in die⁹ antecedētibus tūc nō est significatio eoꝝ sicut significatio ipsoꝝ post illud. Et cū videris illud quod ē cōtrariū illis signis magis verificari forsitan apparet rei medijs diebus ⁊ in posterioꝝ ei⁹ tūc ꝓsidera iudicū indicationis ut scias ipsa in quo die erit. ⁊ ille dies quo die indicat et observa ꝓditiones ꝓdictas in ea. Et considera dispositionē virtutis ⁊ etatis ⁊ temporis ⁊ cōplexiōis ⁊ dispositionē motuz egri in quātitate ⁊ qualitate sua ⁊ antecessione ⁊ postpositiōe sua ⁊ horarum suarum, ꝓpe in statibus acute ⁊ lōgitudine ei⁹ ⁊ abbreuiatione ei⁹ an sit ad motū declinis: aut ad quietem ⁊ iudica per quantitatē eius.

De signis ꝙ egritudo consumetur crisi aut resolutione Capitulum.xciij.

Um fuerit virtus fortis valde ⁊ paroxismi
c augmētati i qualitate ⁊ quātitate: ⁊ etas ⁊ cōplexio ⁊ ips declinat ad motionē nō ad quietem: ⁊ digestionis ⁊ ei⁹ cōtrarij signa festinātia tunc egritudo cōsumet cū crisi. Et si res fuerint ecōtrario ⁊ signa tarditatis iuenta tūc egritudo ꝓlongatur ⁊ interficit cū resolutione aut remouet. ⁊ si diuersificat erit crises diminute ⁊ tardate ⁊ cū ꝑmutatione. Mors aūt ⁊ vita significant ꝙ dispositiōes virtutis ⁊ signa alterationis vnius cuiuslibet duarum rerum ⁊ sui contrarij.

De iudicijs recidiuationis La.xcv.

Eteri⁹ recidiuatio ē illa q̄ ē velocioz ⁊ est
d cū virtute debiliore ⁊ associant ei ꝑculdubio cū ē ei⁹ forma forma hec signa recidiuatiōis. Et ut euēiat recidiuatio erroꝝ regiminis saluus est q̄z ut eueniat ꝙ se cum rectificatione regiminis. Et de erroꝝ in hoc est dare in potu calefacientia ⁊ medicinas quibus vult aliquis bonitatē ap petitus sicut gelenibin mellinū ⁊ trocisci rasorei ⁊ similia. Et reliquie q̄ remanent post crisim attrahunt recidiuationē cito nisi succurratur. Et recidiuatio vehemētior est q̄z radix: qñ malitia eius ē vehemens ⁊ stans est debilis.

De signis recidiuatiōis La.xcvj.

Z nullo cui⁹ febris nō speciat ꝙ crisim ꝓpe
e tā ⁊ in die suo timet recidiuatio. Et si fuerit quies ei⁹ sine crisi oīno nō est excusatio recidiuationis ⁊ ꝓpe quando crisis ē cū eis que sunt sicut variole aut tetertia aut scabies: ⁊ ad sūmū cum cā q̄ sit in cute. Et significat qñq; ꝙ erit recidiuatio ex debilitate vtut ⁊ appetitu ⁊ nausea ⁊ malitia anime ⁊ paucitate digestionis ⁊ corruptiōe cibi in stomacho tēdētis ad acetositatē ⁊ fumositatē. Et inflatiōe hypocōdriuz ⁊ ptiū epatis ⁊ splenis. Et corruptiōe sōni ⁊ lōgitudine vigiliarū: ⁊ vehemētia sit̄. ⁊ vehemētia inflatiōis faciei, ꝓpe ē signū malū ⁊ ꝓpe i palpebra supiore ⁊ ꝓpe ei⁹ apatio ⁊ ipi⁹ abbreuiatio ⁊ iliter cū relolutione inflatiōis faciei. Et de illis q̄ significant eā est ut corꝑis bñ recipiat cibū ⁊ non remoueat per ipm extenuatio ⁊ ꝓpe qñ ista accidētia mala apparēt ⁊ vehemētiora fiunt in horis paroxismoꝝ egritudinis q̄ fuit. Et qñq; significat recidiuatio ex pulsu qñ remanēt in eo ipissitudo ⁊ velocitas. Et ex pfundatione exiturarū creticarum ⁊ occultatione earū. Et ex vrina qñ in ea remanet tinctura plima citrinitatis aut flauedinis aut rubedinis. aut ē ex illis i qbus nō pēdet sedimē negz resident ⁊ qñ vrina infirmi nō ssūatur vrine eius nāli. Et q̄dam tpa significatiora sunt recidiuatiōis q̄z q̄dam alia sicut autūn⁹: in ipso eni plus cadit recidiuatio q̄z in reliqs tpibus. Et gen⁹ egritudinū iterū adiunat ad significādā recidiuationē sicut febres aposē cū post se relinquūt caliditatē ⁊ inflatiōes in viscerib⁹, ⁊ sicut epilepsia ⁊ scotomia ⁊ dolores renum ⁊ epatis ⁊ splenis ⁊ emigranea ⁊ cephalea ⁊ catarrus ⁊ que ab ipso generant de almate et aliis et egritudinibus anhelitus.

De causa mortis La.xcvij.

Ors fit aut ꝓpt cām qua corrūpitur com
m plexio cordis: aut ꝓpt cām q̄ resoluit vi⁹ q̄re extinguit. Et facta, ꝓpt cām q̄ corrūpitur cōplexio cordis: aut est dolor vehemens: aut ēlitas supflua de qualitatibus notis: aut ē qualitas extranea venenosa aut est retentio materiei anhelitus. Et ꝓpt hoc oportet ut dimittant resupini ⁊ ne dimittant guttura eoꝝ desiccari.

De spēbus mortis q̄ accidit in horis febriuz ⁊ signis qualitatis mortis infirmi La.xcviij.

Illis ē mors q̄ accidit eis i ꝓncipio paro
d xismi febris ⁊ augmēto ei⁹ aut resolutione ei⁹. Et plus ei⁹ ē in febrib⁹ apatū itrisecoꝝ vbi effūditur ab ipsis supfluitas subito. Et in egritu-

dinibus malignis a qbus supatur natura in primis cū moueā cū fortitudine precipue si fuerit debilis ꝛ ad fumū est sicut prefocans ꝛ sicut extinctio ignis a multi lignis. Et de illis é moꝛs in statu poꝛissimoꝛ febꝰ ppt superationē nature ab egritudine. Et tertia est moꝛs facta in decliatione ꝛ é pauca ꝛ rara. Et plim eius est in declinatione pticulari nō vniuersali ꝛ causa in ea q natura in ipa est sicut secura ꝛ expandit cal'itas ꝛ pdit ꝛ disꝑditur retentio que necessaria é in hoꝛis pncipij. Et plures coꝛ moꝛiunt cū syncopi subito: ꝛ qdaꝫ coꝛ gradatim. Et fortasse declinatio est declinatio q est sine mollificatione vtutis ꝛ resolutione calitatis inate quare existimāt q sit declinatio leuis: ꝛ pulsus qdem diuersificat in virisq; declinationibus. ipe eniꝫ in vera ꝓfortat ꝛ in falsa mollificat ꝛ in vera equat ꝛ in falsa diuersificat ꝛ egredit ab ordine. In declinatione vero totali non moꝛit aliquis nisi ꝓpter causas laboꝛiosas de foꝛis que supueniūt infirmo ꝛ est debilis sicut moꝛs aut elenatio aut ira. ꝛ qñq; accidit huiusmōi etiā prime. Et huiusmōi qdez moꝛtem antecedit sudoꝛ paucus viscosus. Et multotiens moꝛit aliqs in variolis in declinatione. Et multottens qdem antecedit eam sudoꝛ in eḡlis ad frigus decliue ꝛ fortasse é in capite ꝛ collo tñ aut in pectoꝛe tantū. Et qñ cutis in aliqua specie é sicca tensa tunc non erit moꝛs ꝑ sudoꝛē ꝛ cū ei⁹ cōtrario erit cū sudoꝛe: vero plim moꝛtis in egritudinibus moꝛtalibus fit ex modo aliquo in hoꝛa in qua fit crisis bona in egritudinibus saluis sicut si est egritudo in paribus erit moꝛs in paribus ꝛ si fuerit in imparibus erit moꝛs in imparibus. Et scias q causon ꝛ que ei sunt similia attrahūt moꝛtem apud statum paroxismi ꝛ accidunt cū ea accidentia mala de pmixtione rationis ꝛ vehemētia angustie ꝛ ꝓfunditate somni ꝛ debilitate tollerantie febris: deinde accidūt dolor capis ꝛ tenebꝛositas oculoꝝ ꝛ doloꝛ oris stomachi ꝛ ingetudo. Et phlatica attrahit moꝛtē in ꝓncipio paroxismi ꝛ tūc est frigus lōguꝫ ꝛ nō calefit ꝛ pulsus puus valde vermicularis ꝛ vehemēs fit somni ꝓfunditas ꝛ pigritia. Et ad vltimuꝫ vnaq; qꝫ attrahit moꝛtem in hoꝛa in qua ipa fit vehementioꝛ sup infirmū plus siue sit incipiens siue sit in augmētato aut in statu. ꝛ moꝛs qdem in augmentato apparente quādoq; accidit in paucis tantū. Et qñ ut cōsideras signa moꝛtis in hoꝛa quā dixim⁹ ꝛ nō inuenis ea tunc non timeas q si inueneris ea tūc existima q erit moꝛs. Si aūt cōsecutuꝫ fuerit illud aliquod maloꝝ signoꝝ predictoꝝ tūc iudica ſm plurimū si fuerint paroxismi impares q ipe moꝛit in septimo: aut pares q moꝛiet in sexto precipue si fuerit egritudo velocis motus.

De significatōe moꝛtis absq; crisi. Ca.xcix.

Et illis est debilitas virtutis ꝛ defectus eius ꝛ
d ad resistendū egritudini. Et de illis est tarditas signoꝝ digestionis omnino. Et de illis est virtus egritudinis cum tarditate motus ipsius. Et quando aggregant omnia ista est magis ꝓuintosa.

De dispositionibus accidentibus conualescētibus. Capitalum.c.

Vandoq; accidit qualescentibus recidiua
tio. Et accidit eis vehementia virtutis ꝛ debilitas ipsius cum in eis est illud quod diximus in capitulo reguminis coꝝ. Et accidit eis ne inueniāt ab eo sumunt de cibo ꝛ ne redeant corpora eoꝝ ad virtutem. Et accidunt eis extime cum non sunt mundificata cōpa coꝝ ab humoꝛib⁹ per euacuationem. Et quandoq; accidit eis coꝛruptio quoꝝūdam membꝛoꝝ ꝓpterea q expellit materia illic. Et quandoq; accidunt eis egritudines contrarie egritudinibus que fuerunt in eis cum superfluent in eis in contrario eius quod est cuz eis sient accidit eis gꝛauitas ꝛ ligua ꝛ paralysis ꝛ colica frigida ꝛ apoplexia ꝛ epilepsia ꝛ doloꝛ capitis inseparabilis ꝛ emigranea ꝛ que his sunt similes quando infrigidatio ꝛ humectatio modaꝫ pertransierit

Et quādoq; accidit ei pruritus plurimus quez remouet aqua tepida. Et accidit eis ut albificēt coꝝ capilli ꝓpterea q capilli ꝓuant nutrimento ꝛ ꝓpterea q spargitur humiditas innata qua stat nigredo sicut accidit segentibus q quando siccantur albescunt: postea quādo coꝝ dispositiones bone fiūt redit nigredo capilloꝝ sicut accidit iterum segentibus qñ potant aq̄ qñ tunc redit ipaꝝ viriditas.

De regimine qualescentis. Capitulū.ci.

Ꝑonet ut qualescente alieniatio fiat in oi
re: ꝛ nō auferatur ei aliquid graue ex eibis neq; aliquid ex motibus ꝛ ex calefacientibus ꝛ causis comprimētibus donec ad voces puenat vsq; ad alia. Et gradatim perducatur ad exercitiuꝫ equale facile: ipm enim inuatiuuꝫ est valde. Et ut occuperis in eo quod augmentum efficit in sanguine eius. Et oꝑtet agere ut quiescat ꝛ letetur ꝛ gaudeat ꝛ prohibeat ab euacuationibus ꝓprie coitu. Et vinuꝫ cum temperamento est ei inuatiuꝫ ꝓprie vinuꝫ subtile tenue. Et de conualescentibus ꝓuenientioꝝ ad hoc ut interdicatur ei satietas é conualescens cuius crisis fuit occulta qñ ipse est expositus recidiuatioꝝi. Et huiusmodi forsitan indiget enacuatione. Et conuenientioꝝ ei est fluxus ventris subtilis ꝑcipue cuz videris egestionē cholericam aut decliuem ad colorem humoꝝ qui é ex humoꝛibus est quibus fuit febꝛis ꝛ videris in appetitu defectum. Et cum volueris illud tunc fac quiescere conualescentem ꝛ confoꝛta virtutem eius deinde euacua: ꝛ fortasse necessariuꝫ est tibi ut euacues ꝛ cōfoꝛtes simul cum cibatioue. Et ꝑpara ei tunc ꝛbi gratia cibos medicinales solutiuos: aut pmisce eis virtutes medicinaꝝ solutiuaꝝ conuenientium sicut pruna ꝛ siracost ꝛ tereniabin ꝛ similia illis habentibus choleram. Et quandoq; iuuant ꝑ diuretica ꝛ mūdificant per ea vene coꝝ: ꝛ quādoq; faciunt illud ista diuretica cognita sicut facit illud vinuꝫ cōmixtum. De phlobtonia aūt sciendū est q paꝛ indiget conualescens extractione sanguinis ꝛ foꝛtal sc indiget etiā. Et significat illud foꝛma ꝛ signa sanguinis ꝑcipue cū inuenis sebꝛē occultā in venis ꝛ vides pustulā in labio. Et fortasse cogit te ad phl'ō mandum infirmū maltia sāguinis aꝰ ppt illud qđ remālit in ipo de cinericate hūoꝝ maloꝝ. Quare necessariū é ei ut extrahat sāguis eiꝰ malꝰ ꝛ augmētetur in eo sāguis bonꝰ. Et melⁱus in hocé ut facile fiat ꝛ nō faciat aliqd subito. Et sōnᵒ diurnᵒ fortasse est magis nocuᵒ cōualescēti ꝓptera q mollificat cū ꝛ fortasse cōfoꝛtat eum ꝓpterea q ipm quiescere facit. Et qñ non cōuenit fortasse attrahit febꝛē ꝓpterea q facit cruditatē ꝛ frāgit de virtute caloꝛis i nati. Et obseruatio in oibus qualescētibᵒ mūdificatis ꝛ non mūdificatis é ut currat esse coꝝ ſm regimen qđ fuit in egritudine ex cibarijs ꝛ alijs duobᵒ diebus in eo qđ est inf eos ꝛ ad fūmū ſm mensurā qua res dieī cretici ptranseat ſm regimē qđ fuit i sanitate eius: deinde illud quod seḡtur sanitatē eius: deinde eleuet ad illud qđ est supra ipm. Et oꝑtet i mūdo ꝛ eo cuius febꝛis fuit salubꝛis ne subtilietur regimen eiᵒ: qñ febꝛiet coꝛpus eius ꝛ mala fiet eius dispositio. Et oꝑtet ut recedat ille cuᵐ exercitatio ꝛ maciletia in diebus paucis fuit ad pingue dinem in diebus paucis qñ virᵗ eius est fixa ꝛ fiat cū cōtrario eius priꝰ illius. Et si nō appetit cōualescēs tunc in ipo é repletio: ꝛ si appetit ꝛ non ipinguant post ipm tunc affert sibi vltra virtutē suā ꝛ supra virtutē nature sue ḡre non pōt digerere illud et dimidere in coꝛpoꝛe: aut in coꝛpoꝛe suo sunt humores plures in qbus natura é occupata aut virᵗ stomachi eiᵒ é, pstrata valde: aut virᵗ totius coꝛporis eius ꝛ calidꝰ ipsius inata fuit, pstrate quare nō alterat cibus alteratiōe cōuenienti ut exꝑficeret ul're staret natura ex eo. Et huiusmodi qdez licz appetant in pncipijs rei sue cibū: tamē qñq; puertuntur in eis dispositio ad hoc ut nō appetant: qñ nocumēta ꝛ repletio humoꝝ maloꝝ fuit fortiora ꝛ augmētant ꝛ ne appetant: deinde appetant ppt vinificationē virtutis sue melius é ḡs ut appetant: deinde nō appetāt. cū ergo pseuerat appetitus ꝛ nō alteratur coꝛpus ad virtutē duāntē tunc virtus appetitiua et instrumētum eius sunt sana ꝛ virtus digestionis et ipsius instrumentū sunt debilia: ergo melius est ut gradatim deducat conualescens ex cauariꝫ ꝛ pulis ad hedū ꝛ nō reducant ad cōsuetudinē dū adhuc in venis est strictura. Et fortasse siꝝpus acetosus facit eis euenire exconationē intestinoꝝ ꝓpter debilitatem intestinoꝝ ipsoꝝ ꝛ similiter acetosa. Et de regimine cōualescētium ē permutatio eoꝝ ad aerem contrarium ei in quo erant. Et de regimine cōualescentium est obseruatio eius qđ oꝑtet caueri de specie egritudinis eoꝝ ut opponatur ei qđ securitatē faciat ab ea sicut i pleureticis. oꝑtet enī ut timeat in eis asperitas pectoris. Et nō oꝝ ut cōualescēs sudet in balneo ꝓpt raritatez carnis sue debilis. Cū ergo multiplicat sudoꝛ: ei⁹ tūc in ipso est suꝑfluitas. Et abꝛasio cū nouacula nocet ei ꝓpt illud cuius narratio ꝑcessit.

De cibatione cōualescētis Ca.cij.

Ꝑonet ut sit cibus eius in qualitate boni
o chimi facilis digestiōis. Et oꝑtet ne tolleret sanieꝫ neq; sitim. ꝛ fortasse é necessariū ut declinet qualitas ad cōtrarium cōꝑlexionis egritudinis ꝑtereūte, ꝓpter timoꝛem alicuᵐ rei ꝛ ad cautelam. Et scias q cibi humidi fluidi velocius nutriūt ꝛ minus sunt audaces. ꝛ grossius ꝛ grauis é econtrario liue sit cibus aut potus. Et oꝑtet ne super se afferat frigida nisi vocet ad illud residuum caliditatis: imo ut regatur cum eo quod é temperatum: ꝛ sit ei caliditas subtilis cum humiditate cōpleta velociter recipiens digestionem. Et ut sit cibᵒ aᵗ in quantitate cū mensura qua fiat bona eiᵒ digestio ꝛ eius sepatio ꝛ adde ſm gradationem cum non vides grauitatē neq; rugitum neq; velocitatē descensionis: neq; tarditatem retentionis. Et minue, ex eo si non videat ex eo quod videri debet. ꝛ quando, repletur subito ꝛ tēditur stomachus eiᵒ tunc fortasse febꝛit: ꝛ siliter non oꝑtet ut bibat subito: fortasse enim est ex eo timoꝛ. Hoꝛa aūt cibi eius est hoꝛa equalitatis aeris in vespis estatis: ꝛ hoꝛa post meridiem hyemis nisi sit nocens aliquid festinū. Et oꝛ ut diuidatur super ipsum quantitas que est minus satietate eius. Et aqua vehemētis frigoris é ex eis a quibus oꝑtet alienari conualescens, quandoq; enim interficit: fortasse eni supueniet lcēdo quibusdam visceribus ꝛ fortasse faciet spasmū: ꝛ nos iam sciuimus qui moꝛtuus est ꝓpter illud. Et scias q appetitus conualescentis quīq; minoꝛatur, ꝓpter debilitatem aut ꝓpter humoꝛes in stomacho ꝛ associatur eis ſm plim syncopis. ꝛ qñq; minoꝛatur causa epatis: ꝛ paucitate attractionis eius: ꝛ apparet in colore ꝛ in egestione tenui ꝛ alba. Et qñq; minoꝛat causa humoꝛum in coꝛpoꝛe toto ꝛ sacietatis, nauseatiue. Et qñq; ꝓpter debilitatem virtutis coꝛporis ꝛ caliditatis innate aut i stomacho, ꝓprie. Regeꝛ go vnumquodq; cuz eo quod sciuisti de regimine eius quāto plus facilius est. Et scias q secundi de cydonijs est bonum medicamen cōualescēᵗⁱ: ꝛ ꝓprie qñ eoꝝ appetitus é, pstratus, ꝓpter debilitatem in stomachis eoꝝ: ꝛ faciet securitatē ab excoziatione intestinoꝝ. De cōsoꝛtantibus vero stomachum que sunt calidioꝛa eo sunt sicut troscisci roſ. ꝛ que sunt eis similia: fortasse enim sunt causa recidiuationis.

De mōbᵒ egritudinum Ca.ciij.

Am sciuisti hoꝛas egritudinis: ꝛ sciuisti q
i motᵒ i periodis qñq; fit addēdo i labore ꝛ significat statū: ꝛ qñq; fit minuēdo ꝛ significat decliationē. Et vehementioꝛes fiūt motᵒ egritudinū ꝛ accēsia eaꝝ i nocte ꝓpt vehemētiā occupationis nature i digerēdo māꝫ tūc ab oi re.

Tractatᵒ sedᵒ de diebᵒ crisis ꝛ hoꝛis eius.

De ꝓncipio egritudis ꝛpma ꝓputatōe crisis Ca.j.

Ex hominibus sunt qui dicit, q ꝑn
cipiuꝫ egritudinis ex quo numerat
d cōputatio dieꝝ, crisis est extremitas hoꝛe in q̄ sētit eger vestigiū egri-

tudinis. Et de hoibus sūt qui dicūt nonūmo extremitas hore in qua seipm̄ pūcit t appetī eo nocumētuz opōnis. Et hec qd diuersitas nō aduenit nisi in febribus q̄ non accidūt subito, in illis aūt q̄ subito accidūt ī est pncipiū hoze. Et illud ē sicut accidit ghusdam febricicātib⁹ vt incipiat febris inceptione apparente t sit homo ante illud nō hñs egritudinē q̄re dormit aut ingredit balneū aut laborat t febrit subito. In febribus aūt quas antecedūt cōfractio t dolo: capitis t similia: deiū accidūt amb⁹ res diuersificant. Et fortius est ut p̄sideret hora inceptionis i p sius febris. t illic est iam apparitō exitus a dispositō ne naturali in pfectione manifesta. Inceptio vero dolozis capitis t ofractionis p̄sideratione nō habet. Et q̄ decumbit in lecto t sōnus nō sunt de illis gb⁹ est immēdū: fozasse enīz infirmus nō decumbit t iā incepit febris. Et si pepererit mulier deūn accidat ei febris tūc si nō ꝓpter ex febre t nō nisi ex pte est illud error. de hoc dixerūt qdam q̄ plurimuz accidit post secunduz t tertium.

De cā diez̄ crisis t piodoz eius. Capi.ij.

Lures qdem hoies posuerūt cām in mensuratione tempoz erisiū egritudinū acutarū ex pte lune. t q̄ virtus eius est dtus incedens in hūiditates muidificans in ea spēs alteratio nis t adiuuās ad maturandu⁹ t digerendū aut ad ptrarū fm ꝓparationem materiei. Et significant in hoc p dispositionem extensionis t ptractionis t augmētationē cerebelloz cū augmētatione lūmis i luna. Et velocitatem maturationis fructuū arboū t herbaz cū aptione eius. Et dicūt q̄ humiditates ciuratū patiunt a luna q̄re diuersificant dispōnes earū fm diuersitatē dispōnuz lune. Et fit vehementio t apparitio diuersitatis cuz vehementia apparitionis diuersitat̄ in dispositione lune. Et fit illud vehementius quādo luna ē fm opōnem dispositōis iqua fuit: deiū fm quadrationē. Et hoc ꝓ diuisionē reuolutōis sue ad medietatē deinde ad medietatem medietatis. Dixerūt ꝓpterea q̄ reuolutio lune ē in viginti nouez diebus t tertia fere diminutis diebus cōiunctionis ex eis ꝓpterea q̄ lune non est opatio q̄ sūt fere duo dies t medietas t tertia quare remanēt viginti sex dies. Et medietās erit medietatis ei⁹ tredecim dies: t quarta diei: t q̄rta ipius sex dies t medietas diei t octaua die: t octaua eius tres dies t q̄rta diei t medietas octaue diei. Et est melioz reuolutio eius. Et fortasse extrahūt eā fm modos alios diuersificantes has ꝓportatōes parūper, t addūt in ea parūp er: vez in hoc est trāsgressio q̄ dicūt q̄ nō debent dicere. Sunt ergo ista tpa facientia necessario ut appareant in eis diuersitates magne t sunt dies periodoz paruaz. Et quādo incipit t materia est bona apparet apud statuz eius alteratio manifesta tendens ad bonitatē. Et quādo incipit tēpus t dispositiones sunt corrupte ē alterato apparens apud complementū tpis fm corruptionez. Crises vero egritudinū que in tempibus ꝓcedūt t vltra menlez numerant ex sole t in hac qdem mensuratione t experientia est ambiguitas. Et in eis sūt loca tālimodo q̄ multiplicat occupatio cū hoc super naturalez t non impedit sup medicum aliquid. Et medico q dem non inest nisi ut cognoscat qd egredit cuz crisibus plurib⁹ t nō pertinet ei vt sciat que sit causa ei⁹ cū declinatio illius cause extrahit eam ad artem aliā imo oportet ut sit sermo de diebus crisis: fm quez logmur fm semitā experiētie aut fm viā positionis t anxiomatū. Et scias q̄ plures eoz nomināt reuolutionē illud ex quo non egredit multiplicatio a genere suo t est eius intentio q̄ non egredit cum ea duplicatio ad diem non creticū. Et exemplū hoz est quartanus t septenus. Nam eoz medū peruenit semper ad diem creticum fm experientiam diez crisis que accidit egritudinibus quibus conueniunt isti quartanus t septenus. Et reuolutiones quidez bone radicalis sūt tres: reuolutio quadranoz: t reuolutio septenorū t est cōpleta: fz reuolutio decenorū est magis completa q̄m omnes: q̄dragesimus enim t sexagesim⁹ t octuagesimus t oēs illi dies sūt crisis: vez due pme reuolutiones sūt diminute ex hoc ꝓpter fractionē quā attendere oportet t p quā sunt tres septē viginti dies. Et quartan⁹ pmus ē q̄rtus t q̄rtanus secundus est in quo restauratur fracio. Et ꝓpt illud i septio q̄ sūt sex dies t res pluria de septimo: t ꝓpt illud cadit ꝓtinuat⁹: t q̄rtan⁹ tertius cadit in vndecimo. Et illic puenit hora duplicatōis septē: q̄re segtur ipm septenus scdo t ē in q̄rto decimo. t q̄ restauraverimus septenū tertiuz cadit in die vigesimo, iam ergo cucurrit res in quartanus fm hoc q̄ quartanus pmus t secūdus sūt continui t scdo t tertius dies gregati t tertius t q̄rtus cōtinuati. Cū ergo ꝓtransit quartus decimus tunc iam cadit diuersitas. Et laudabiles quidem sicut Hypocrates t Galienus inceperunt a continuatis. Fuit ergo ordo dicē ita: septimus t quartus decimus t vigesimus est continuatus ex quarto decimo: ergo viginti multiplices sūt septenoz fm intentionem quare inuenimus scdos septenos segregatos quos sequit tertius continuatus cōplens viginti: deinde seq̄ paranf ex viginti t est vigesimus quartus: deinde vigesimus septimus ꝓtinuatus: postea trigesimus pmus sequatus est sup quartum septenos t trigesimus quartus continuat: deinde septenus continuatus quare sunt quadraginta deinde currit multiplicatio supertres septenos fm q̄ ipi sunt viginti ut sit continuatio sexaginta t octuaginta t centum t centum viginti. Et non est consideratio plurima ad illud quod ē inter eos de diebus. Alij autem sicut archigenes dixerunt q̄ post quartum decimuz est octauus decimus t est dies crisis t vigesimus ꝑimus t vigesimus octauus: deinde trigesimus secundus postea trigesimus octauus cum continuatione septeni. Et q̄dam numerauerūt quadragesimū secundum t quadragesimū quintum t quadragesimū octauuz dies crisis t iam trangressi sunt in hoc. Et consideranda ē inter cadat q̄ ipi fecerunt de distinctione q̄rtanoz t septenoz. Hā quartanis in diebus crisis inest virtus fortis vsq̄ ad. xx. dies: deinde virtus aduenit septenis vsq̄ ad trigintaquattuor: cuz ergo eger in egritudine chronica ptransit vigiti tunc attēde septenos. Et apud archigenē quidē dies vigesimus ꝑimus valde plus est creticus q̄m vigesimus qui ē septenus non distinctus apud octauū decimū vbi currunt septeni. Hyp. vero t Gal. t qui p⁹ eos amb⁹ fuerūt non inuenerūt rem fm illud t similiter ē diuersitas in vigesimo septimo t vigesimo octauo. Archigenes enī vidit alid a snia amboz t fecit melioze vigesimū octauū t similiter est dispositio trigesimi ꝑimi cū trigesimo secūdo t trigesimi quarti cuz trigesimo quito t quadragesimi cū quadragesimo secūdo. Et scias q̄ de egritudinib⁹ sunt quarum crisis est in septē mēsibus: imo in septē āis t quatuordeci annis t vigintuno anno. Et sūt quidā qui existimāt q̄ post quadragesima non fit crisis cū euacuatione fortī: verū res nō est ita. Et nō est etiā necessariū vt alteretur egritudo ad acutā: aut ut in ea sit recidiuatio aut sit in ea cōpositio egritudinū. Et nō est prohibitū in egritudine chronica quin cessat natura digerere ipsā: deinde cōfortet super ipsam vicem t expellat eā quāuis sit pauca. Verū plurimuz est fm q̄ dictū est t sit separatio in ea aut cū crisi diminuta aut p exituā tardi motus aut p resolutionem. Inquit Hypo. Dierū creticoz alij sunt pares t alij sunt impares. Et impares quidē fortiores sūt in crisibus fm plurimū t in plurimo numero. t pariū quidē exēplū est quartus t sextus t octauus t decimus t quartus decimus t vigesimus t vigesimus q̄rtus t alij quos numerauimus de partibus fm duas snias. Et ipares quidē sūt sicut tertius t quintus t septimus t nonus t vndecimus t quintus decimus t septimus decim⁹ t vigesimus ꝑim⁹ t vigesim us septimus t trigesimus ꝑimus. Amplius Gal. negauit qd dicūt: ē in hoc āphorismo de cē octauū t decimi t inuenit illud diuersū radicibus hypo. Et fortasse hic sermo Hypo. est ante q̄z bene sciret esse dierū crisis t hz expositionē. Et scias q̄ q̄nq̄ cōtinuātur dies t fiūt sicut dies vnus crisi: t illud plus contingit post viginti sine sit euacuatio sine cxtura. Et scias q̄ in die bōe crisis q̄ apparēt signa mala tūc illud est deterius t significat mortē plurimū sicut si accidat eis aliquid in septimo t quartodecimo.

De ꝓportionalitate dierū crisis ad inuicē t debilitate t cōpatiōe eoz ad egritudies. C.iij.

Jerū creticoz alij sunt fortes in vltimo in quibus fortasse semp fit crisis. Et alij sunt debiles valde: t sūt medij. Et ego dicā eos distincte postq̄z dixero q̄ primus dies crisis ē dies quartus. Et cū hoc nō multū cadit in eo crisis t ē indicatiu⁹ septimi. Dies autem septimus est dies fortis valde t indicat ipm quartus t licet ut septimus ponat in primo ordine superiore. Et dies vndecimus nō est in virtute quartidecimi. Verūtamē in egritudinibus i quibus paroxismi earū incipiūt in ipartib⁹ ut tertiana est fortis valde t fortior quartodecimo. Et dies quartus decimus ē dies fortis valde. Et de fortitudine eius ē q̄ nō inuenitur dies cui nō ꝓportionatur quartus decimus qui sit vltimus in fortitudine in iudicijs crisis t salute eius nedū a cōplemēto ei⁹. Dies septimus decimus est fortis t qui ꝓportionat ei ex diebus ē fortior. Et ꝓportionalitas eius ad viginti est ꝓportionalitas vndecimi ad quartū decimū. Octauus decim⁹ est de diebus crisis interficientibus. Et eoz magis pernitiosus est dies vigesimus septimus t est quasi non sit dies crisis. t dies q̄dragesimus est fortior trigesimo quarto quāuis trigesimus quartus sit bone virtutis fortior trigesimo ꝑimo.

Et scias q̄ egritudines que paroxismi faciūt in ipartibus sicut tertiana t plures acute sunt velociozi crisis t eaz crisis in impartib⁹: quapropter expectatur in tertiana vndecim⁹ t nō expectat quartus decimus nisi parū quāuis fz plurimū paroxismus septimi declinet a quarto decimo parūp. Et ille q̄ faciūt paroxismū in paribus sunt tardiozes t crisis earū plus est in paribus.

De diebus cretici Capi.iiij.

Lli qui sunt in ordine superioze sunt sicut septimus t vndecimus t quartus decim⁹ t septimus decimus t vigesimus. Et quandoq̄z fiunt reuolutiones in egritudinibus conuenientes fm plurimum numero dierum crisium: quare fiūt septem reuolutiones tertiane sicut septē dies causonicis. Et q̄nq̄ fit dispositio numeri mensiū t anoz i chronicis fz dispositionē numeri dierū i acutis quare fit q̄rtana septē mensiū verbigra t currunt eius indicationes fm p̄sideratōem idicantiuz dierū: t cadit inter eas de antecessione t postpositōe fm considerationē que cadit in diebus t dicā illud.

De diebus cadentib⁹ in medio. Capitu.v.

Jes isti quos diximos sūt dies cretici radicales. Et q̄nq̄z accidit diebus creticis ꝓpter aliquā causaz accidentū extrinsecus aut ex ipsa egritudine in velocitate motus sui aut tarditate sua aut ex dispositione corpis in ꝑfectione aut debilitate aut ex accidētibus que accidūt sicut vigilie vehemētis ex vigilijs extrinsecis aut cadentiuz ex causis corporeis t aialibus cū supfluit vehemēter ut cadat ante eos festinatio aut tardatio ab eis licet nō eleuet statione crisis necessarie in hora sua: immo minuat ex ea. Et si nō esset causa fortis accidens verificaret crisis t non antecederet neq̄z tardaret verū qñ accit illud accidens t est fortis declinat hora t tardat aut afficedit. t si fuerit debilis fit difficilis crisis. t phibet iam ne sit ꝓpleta. Et nominant dies in q̄bus cadit hec reflexio dies cadētes in medio et habent iudicia diez crisis ex pte. Et isti dies sūt sicut tertius t quintus t sextus t sicut nonus t sicut tertius decimus: tertius enīz t q̄ntus ꝓtinēt quartū: t nonus ē intus septimū t vndecimū. Et fortasse erit dies cadēs magis ꝓueniens vni duoz diez qui sunt in duob⁹ laterib⁹ eius aut erit dies creticus q̄ est inf illos cadētes in latere altero magis ꝓtinens ei. festinatio enim vndecimi ad nonū plus ē q̄m tardatio septimi ad nonuz quāuis vnusquisq̄z coz sit plurimus.

De virtute diez cadentiū in medio ⁊ debilitate eoz. Capitulum. vi.

Cias q̄ nonus ē dies sortis ꝓelatus i eis deinde quint⁹: postea tertius: ⁊ nō abbreuiatur a quarto qui ē radix abbreuiatiōe manifesta: ⁊ tertiusdecimus quasi ꝓpter suā debilitatē nō est de illis in quibus sit crisis. Sextus aūt est dies in quo cadit crisis: verūtamen illa est mala Ad si venerit nō mala erit difficilis occulta diminuta nō salua a tuto: ⁊ ipse ꝓpter paruitatē casus crisis in eo siue mala sit siue nō mala ē quasi cōtrarius septimo ⁊ indicat ipm quartus in malitia. Et parū quidē cōpletur indicatio quarti cū bono nisi cū difficultate quare accidūt in eo signa timorosa sicut lōnus ꝓfundus ⁊ syncopis ⁊ ꝓprie si fuerit enactio tūc accidet syncopis cū vomitu. Et accidet i eo casu virtutis ⁊ horripilatio ⁊ tremor: ⁊ destructio pulsus. si aūt apparuerit in eo sudor nō erit equalis ⁊ fortasse minuit in eo crisis cū euacuatione: quare erit cōplementum eius cū exitura malā ⁊ icteritia ⁊ erit vrina mala mali sed iminis: hoc ē quando fuerit salua: ⁊ si nō fuerit tūc quocūq; modo fuerit erit salus eius ꝓ accidēs recidiuationis. Inquit Bal. Septimus est sicut rex iustus: ⁊ sextus sicut rex vincēs iniustus: ⁊ octauus ē primus sexto. De diēb⁹ horis ⁊ malis qui fm ordines suos creticī sunt aut cadentes in medio: aut diez indicationis. Ca. vij.

Orum meliores sunt septimus ⁊ quartus decimus. Et post eos sunt non⁹ ⁊ septim⁹ decimus ⁊ vigesimus: deide quint⁹ postea quartus post octauus: deide tertiusdecim⁹. Et scias q̄ dies crisis fortioris iudicij ⁊ fortiores dies cadēres ⁊ dies indicationis sunt illi qui sūt in diebus precedētib⁹ ⁊ quāto magis ꝓcedūt debilitat eoz iudiciū.

De diēb⁹ qui nō sunt creticī neq; intētione prima neq; intentione secūda. Ca. viij.

Di sunt dies primus ⁊ secūdus ⁊ decim⁹ ⁊ duodecim⁹ ⁊ nonusdecimus: ⁊ quintusdecimus iterū est huius sūme. Et ē mirabile q̄ plures eoz sequūt diē creticū.

De diebus indicatiōis. Ca. ix.

Jes indicationis sunt dies in quibus vidētur vestigia que sunt significatiōes alterationis materie: aut significationes victorie vnius duoz alternatoz egritudinis ⁊ virtutis. aut inceptiōis pugne leuis que currit inter naturaz ⁊ egritudinē nō ꝓpter seperationē iz ꝓpter furiositatē. Prime quidē sunt sicut significatōes digestionis ⁊ contrarij digestionis. Significatiōes vo digestionis sūt sicut nubes rubea aut ad albedinē tendens. significationes indigestionis iterū note sunt.

Secunde vero sūt sicut apparitio virtutis appetitus aut casus eius in eo ⁊ leuitas motus aut grauitas eius. Tertie aūt sunt sicut dolor capitis ⁊ angustia ⁊ strictura anhelitus ⁊ tremor ⁊ sudor nō cōmunis ⁊ euacuatio nō cōpleta. Cū ergo apparent ista vestigia in istis diebus erit crisis in diebus notis sequētibus eos. Et erit quartus indicās q̄ erit i septio si fuerit signū bonū: aut sexto si fuerit signus malū ⁊ ꝓprie in causonide ⁊ fixa q̄ fiat in. septimo ⁊ minus q̄ in sexto: verū in tertiana multiplicat q̄ sit in sexto ⁊ septio aut i vndecio aut fz plim i quartodecimo aut vigesimo aut vigesimoprimo. Et septimusdecim⁹ iterū indicat i vigesimo aut vigesimo primo. Et octausdecim⁹ indicat in vigesimoprimo ⁊ vigesimus in quadragesimo. Et de diebus cadentibus in medio tertius in quinto. Et si fuerit malū tunc in sexto ⁊ quintus in nono. ⁊ si fuerit malū tūc in octauo. Et scias q̄ significationes indicationū quādoq; declinat a diebus suis ꝓpter cām ꝓdictā in declinatiōibus crisis a diēb⁹ suis quos mentrant ad illos qui sūt ante eos aut post eos. Et scias q̄ sequitur diē secūdū de diebus indicatiōis aliquid de genere eius q̄ fuit in die indicationis tunc egritudo est velocis motus. Et considera signa festinantia ⁊ tardātia ⁊ indica in diebus iudicationis qui indicat ea si festinat aut tardātur ex hoc.

De cognitiōe dierū crisis cū dubitatione. Ca. x.

Ognitio diez crisis est necessaria ad intentiones plures. Oportet enim cū crisis est ꝓpinqua ut regatur eger regimie quodā. Et cum est longinqua ut regatur regimine alio. Et oportet ut in die crisis ⁊ qui ei proximus est ut regatur eger regimine ꝓprio. Non ergo moueat oio cū medicia: fortasse eni aduuabit nā ad cūones ēre supfluet vehemēt ⁊ fortasse faciet ei ꝓrarietatem in ꝓte sua quare pariet laborē non crisim ⁊ nō fiet euacuatio ⁊ in hoc est illud qd est in eo. Et oportet in cognitione diez crisis ut obserues iter res naturales alterantes dies crisis notos. Et nos inuenim⁹ cognitionez diuidi in duos modos quoz vnus est in crisi egritudinis absolute. Et alter ē in ipo die crisis ex parte temporis in que est crisis. Fortasse eni plōgant dispōnes crisis duob⁹ diēb⁹ vel tribus quare dubitat ad qué eoz ꝓportionet. Modus vero primus significatur ex duobus modis. Ex signis abbreuiationis egritudinis ⁊ lōgitudinis eius. Et ex naturis egritudinū ⁊ virtutibus eaz. Significatio vero ex signis longitudinis ⁊ abbreuiationis ē quoniā fortasse erit fm ꝓsūptionez egritudinis sicut si sit egritudo nō de illis quas possibile ē consumi in ḡto ⁊ quia ipm sequitur ꝓ possibile est ꝓsumi in septio ⁊ qui sequit ipm. Nam si apparēt signa digestionis apparitione bona in eis q̄ sequūtur quartuz sperat q̄ crisis erit in septimo. Et si apparēt signa lōgitudinis egritudinis ꝓdicta in capitulo suo scias q̄ crisis ei⁹ tardabit ⁊ erit successio eius absq; crisi. Et si nullū eoz apparet sperat q̄ cōsumet egritudo in septimū ⁊ quartū decimū. Significatio vero ex naturis egritudinū ē sicut verbi gratia: dies ipar est melior sicut sciisti q̄ mouet de egritudid⁹ i die impari ⁊ cū caliditate acuta. ⁊ par ē de eis que verificantur ei. Modus vero secundus significatur ex modis ꝓpter cōsideratione reuolutionū ex nūero horaz crisis ⁊ tempe crisis ⁊ verificationibus dictarum

t virtutibus eoz. Significatio ex ꝓsideratōe reuolutionū est sicut ꝓbigra: tu scis q̄ dies par ē melior cuidam egritudini: ⁊ impar est melior alicui egritudini. Et ex pte crisis est vt ꝓsideres ⁊ cognoscas in quo duoz diez sit labor lōgior: ⁊ ponat ei crisis nisi sequat q̄ sit fortior iudicij q̄ iudiciū h⁹ significatōnis. Et de hoc secūdo cāpitulo est illud qd facit esse necessariū vt ponat in eo crisis dici medio ex diēb⁹ tribus cū conditione ꝓdicta. Significatio aūt ex virtute dierū ⁊ naturis ipsoz est sicut si sit sudor incipiens in nocte septimi ⁊ nō cessat sudare in octauo tota die: tunc crisis erit in septio nō in octauo q̄uis febris eradicet in octauo. ⁊ si fuerit fm diuersitatem hui⁹ ⁊ incipit sudor in decimoterto ⁊ nō cessat instrumus sudare vsq; ad decimūquartū ⁊ eradicet se. in decimoquartonūc nō ꝓportionabit crisis nisi ad decimūquartū: ⁊ illud est qm octauus ⁊ decimus ter tius nō fuit in virtute duoz dierū alioz ex bonitate. Et mors cū sexto ꝓuenit cito: est q̄s sit cū septio ⁊ cū decimo magis ꝓuenit q̄s sit cū nono. Significatio aūt ex aggregatōe indicioz ē sicut illud cui⁹ narratio ꝓtulit ꝓbigra: in decimo q̄rto i eo qd dixim⁹ aggregant sudor ⁊ eradicatio simul, Significatio vo ex diēb⁹ indicatiuis ē vt ꝓsideres an inuenias in exēplis ꝓdictis indicationē ex q̄rto: nūc indica q̄ crisis erit in septimo: aut inuenias in vndecimo: tūc iudica q̄ crisis erit in decimoquarto.

De declaratiōe proportiōis dierū crisis ad plēs egritudines. Ca. xi.

Am sciisti q̄ oportet vt crisis egritudinū valde acutarū sit ad septimū. Et oportz vt illarū crises que sequūtur eas in acuitate sit ad quartū decimū ⁊ ad vigesimū: ⁊ q̄ has sequūtur ad q̄dragesimū: deinde post illud facūt crisim egritudines chronice absolute. Cū incensiua vehemēs fit in paries illud ē sine signū malū: ⁊ mliores ēs interseit in sexto ⁊ indicat in q̄rto: ⁊ fit in ipso sudor frigidus ⁊ his silia. Et que ex sirsea erit crisis fm plimū ad vndecimū cū acuitate sua: quū inceptio magnificatōis ei⁹ fit fm plimū post tertiū ⁊ q̄rtū: deinde facit crisimum septimo: scias ergo illud.

Explena est sen secunda. Incipit tertia de apostematibus ⁊ pustulis.

Tractatus ꝓmus de illis que ex eis sunt calida et corupta.

De sermone vniuersali de apostemati⁹. Ca. i.

Am locuti fuim⁹ in libro ꝓmo de apostematibus ⁊ specieb⁹ eoz ⁊ curis ipsorū sermone vniuersali ad quem redire oportet illū qui vult audire qd nūc loquemur. In hoc aūt loco loquemur de eis sermonē particulare. Dico q̄ omne apostema ⁊ pustula aut est calidū aut nō calidū. Et apostema calidū aut est a sanguine ⁊ qd currit cursu eius: Aut a cholera ⁊ qd currit cursu ipsi⁹. Et qd est a sanguine laudabili aut sanguine malo. Et sanguis laudabilis aut est grossus aut subtilis. Et facū qdē a sanguine laudabili grosso est phlegmon que accipit carnē ⁊ cutē simul: ⁊ est cū pulsatione. Et a subtili phlegmō que accipit cutē solam: ⁊ est spina: ⁊ nō est cū pullatione. Et vero a sanguine grosso malo fiunt spēs exituraz malarū. Nam si eius malitia vehemens fiat: ⁊ ipsi⁹ adustio, ꝓueniet herisipila ⁊ veniet combustio ⁊ crustat: ⁊ deterior ea est ignis persicus: ⁊ a subtili malo accidit phlegmō que declinat ad herrisipilam cum malitia ⁊ fraudulentia. Si autem fuerit subtilior erit herisipila phlegmonides. Et quando fuerit eius malitia maior: erit herisipila habens inflatōnes ⁊ vesicas ⁊ combustionem ⁊ crustam. Cholericum aūt aut est a cholera subtili valde que nō continet in eo q̄ sit magis intus q̄ illud qd apparet de cute: ⁊ ē acuta: ⁊ fit ex ea formica aut ambulatiua sola aut ē subtilior aut ambulatiua corrosiua: ⁊ ē mala. Aut ex cholera grossiore illa ⁊ minoris callasit: ⁊ ꝓtinet magis in⁹ q̄s ꝓma i cute: ⁊ ē q̄si sit in ea phla: ⁊ fit ex ea formica miliaris: ⁊ ē minoris inflationis ⁊ tardioris resolutionis. Et si fuerit materia grossior ⁊ deterior: accidet formica corrosiua. Et si pertranserit in grossitie sua vsq; ad substātiam sanguinis ⁊ fiunt mala: accidet herisipila mala. Et in omnibus illis materia est subtilis q̄uis diuersificetur postea illud: ⁊ fit propter subtilitatem suam q̄ expellit eaz natura ⁊ non retinetur in aliquo nisi in cute ⁊ quod approximat ei. Et quando multiplicatur materia apostematis calidi ⁊ magnificat apostemata: tunc est de summa apostematum caumatum ⁊ mortificantium. Et de summa predictorum est que dicitur barachien. Et iste species male ⁊ que eis similantur: multiplicatur in anno pestilentie. Et de apostematibus calidis illa sunt mala que non excitantur vel non perueniunt ad declinationem quam sequitur leuitas ⁊ detumitio nec; ad aggregationez materiei: imo ad corruptionē mēbri. Et nō semp fit a magnitudine apostematis ⁊ multitudine materiei imo fit quandoq; a malignitate materie. Et scias q̄ apostemata parum sunt singularia pura: sed plura eorum sunt composita. Et scias q̄ omne apostema in exterioribus cum quo non est pulsatio non facit sanies, de intrinsecis vero iam locuti sumus.

De phlegmone. Ca. ij.

Am sciisti phlegmonē ⁊ signa eius ex caliditate ⁊ inflāmatione ⁊ additione q̄ntatis ⁊ tēsione ⁊ impulsione ⁊ pulsatione si ē submersa vl q; est propinq; arterijs. ⁊ membrum in quo est tale ē cui aduenit nerui quib⁹ sentit nō pl⁹ q̄s sensibilitas sicut sciisti dispositionē ei⁹. Et q̄nto plus fuerint arterie maiores ⁊ magis grandes: erit pulsatio ei⁹: ⁊ ipsi⁹ dolor vehemētior: ⁊ ei⁹ resolutio aut ipsi⁹ collectio velocior. Et cū phlegmō est in mēbro sensibili sequitur ipsam dolor vehemens q̄liter cūq; sit: ⁊ comitat ipsam vt appareant vene illo⁹ mēbri parue que erāt occulte. Et scias q̄ nomē phlegmonis in lingua greca ꝓ est absolutū super omne

quod est inflāmātū: deinde dr de omni apostemate calido: postea dicitur de eo quod est ex apostemate calido cū ꝓpetate ꝓdicta: ꝛ nō caret inflāmatione ꝑpt coartationē sanguis ꝛ opilationē meatuū. Et paꝛ qdē ꝓtingit vt phlegmon sit simplex: sz fm plurimum ei associat herisipila aut duricies aut furiositas. Et habet causas de quib⁹ sunt antecedentes coꝓoꝛee ex repletiōe aut malitia humoꝛ cū debilitate mēbꝛi recipientis licet nō sit repletio neq; malitia humoꝛ Et de eis sunt ꝓmitue sicut ꝓtulio: aut incisio: aut fractura: aut dislocatio: aut vlcera q̄ multiplicāt in mēbꝛo: ꝛ gre declinat ad ipm materia ꝑpt dolorē ꝛ debilitatē. ꝛ forasse declinant ad ipm materie ꝛ retinent in vijs que sunt debiliores sicut accidūt cū vlceribꝰ ꝛ scabie apostemata in locis vacuis.

Et augmentū qdē ei⁹ declarat additiōne magnitudinis ꝛ tensionis ꝛ stat⁹ ipsi⁹ ꝓ fine ei⁹. Et illic aggregat mā si debet aggregari. Et declinatio incipit tēdē ad lenitatē ꝛ debilitatē. Et mala ē q̄ nō tēdit ad declinatiōnē neq; aggregat sanie. ꝛ huius modi qdē pducit ad moꝛtē mēbꝛi ꝛ putrefacit ipm. Et multotiens qdē fit illud, ꝑpt magnitudinē apostematis ꝛ multitudinē materiei ipsi⁹. Et multotiens fit illud cā malignitatis materiei si apostema fuerit paruum. Et tu qdē scis illud qd̄ rarificat q̄n pulsatio incipit in tensione: ꝛ inflāmatio incipit in sedatiōne. Et scis illud qd̄ aggregat ꝑ additionē pulsationis ꝛ caliditatis ꝛ fixionē vtriusq;. Et scis illud quod putrefit ꝓpter digestionis difficultatē ꝛ tenebꝛositatē ꝛ vehementiam tensionis. Et scias q̄ dum nō submergit natura materia non pertinet ex ea apostema ꝛ refrigerat per ignē ei⁹ qd̄ apparet exti⁹ Et scias q̄ quando vicinant pustule demenuliati indicant demenul malignū. Et oꝑtet vt in potu tribuatur habēti apostemata interioꝛa aqua enduie ꝛ aqua solatri cū medulla cassiefistule.

De cura phlegmonis. La.iij.

Um accidit phlegmō a causa ꝓmitiua nō deest quin aut causa ꝓmitiua ꝛ ei⁹ vestigiū inueniat mundificationē coꝓis aut repletionē. Qd si obuiet mūdificatōi nō est necessarium nisi curatō apostematis in q̄ntū est apostema. Et curatio apostematis in q̄ntū apostema ē extractio materiei extrance q̄ fecit accidere apostema: ꝛ illud fit ꝑ mollificatiua ꝛ resolutiua lenia sicut emplastꝛ de farina tritici cocta cū aq̄ ꝛ oleo. ꝛ q̄ q̄q; excusat scarificatio laboꝛē: ꝛ ꝓꝑe q̄n apostema est multe materici. Cum aut̄ inuenerit coꝓoris repletionē: tūc oꝑtz vt nō tāgas apostema cū mollificatiuis: q̄n attrahet ad ipm supra qd̄ resoluat ab eo: imo oꝑtet vt euacuet materia ꝑ phlobotomiaz: ꝛ forasse indiget solutiōe vētris. Et cū fecer⁹ illud administra mollificāta Et ei⁹ qdē curatio est, prima curatōi eius cui⁹ cā ꝓmitiua fuerit mūdificationē coꝓis. Et differt ab ea hoc q̄ nō indiget curatōe cā repulsiōe plima in ꝓncipio sicut indiget illa: imo min⁹ illa. Cū aut̄ causa est antecedens nō ꝓmitiua: tūc oꝛ vt incipias cū euacuatōe: ꝛ cōple ei qd̄ meret ex phlebotonia ꝛ ex solutiōe vētris si indiget ea. Et necessitas qdē ei⁹ ē: aut q̄n coꝓ⁹ est immūdū: aut q̄n egritudo est magna: ḡre necessaria est euacuatio ꝛ minoratio materei ꝛ attractio ad ꝓtrariū. Et licet coꝓus nō sit nullarū superfluitatū: nō in mēbꝛo q̄cq; aduenit q̄ ipm debilitat ḡre attrahūt ad ipꝰ materie coꝓoris licet nō sint materie superfluitatis. Et oꝑtz vt obserues conditiōes ꝓdictas in hoc ex etate ꝛ tpe ꝛ regiōe ꝛ alijs. Et incipe cū repercussiuis nisi in locis q̄ ꝓditionaliū⁹ in libro ꝓmo. Deinde appone augmēto cū intromissione mollificatiuoꝛ ꝛ humectatiū cū refrenatiuis. Et q̄ntū, pcedit in augmēto, pceda⁹ in additōe mollificatiuoꝛ paulatiz. Et apud finē ꝛ statū ꝛ vltimitatē magnitudinis ꝛ additiones sue vltimitatis fac vincere mollificāta ꝛ fac ea pura

Et exsiccantia sunt q̄ sanāt in fine: verū humectantia ꝛ mollificātia sunt ad dilatādos poꝛos ꝛ ad sedādū doloꝛē. Et exsiccatiuū est illud qd̄ sanat ꝛ ꝑhibet remanere aliqd qd̄ fiat sanies. Si aut̄ nō sanat integre ꝛ dimittit aliqd: nō relingt nisi rem modicā quā resoluit illud in quo est acuitas. Et q̄q; accidit ex refrenatōe vehemētia doloris, ꝑpt suffocatiōnē materiei ꝛ soliditatē mēbꝛi. Et q̄q; accidit ex ereditus materiei ad mēbꝛa ꝓncipalia: ꝛ q̄q; accidit vt indurēt apostema. Et accidit q̄q; vt incipiat mēbꝛi tēdere ad viriditatē ꝛ nigredinē, ꝑpe q̄n medicatur cū eis in fine rei ꝛ ꝑpe statū Et scias q̄ vehemētia doloris facit te indigere medicis mollificātibus absq; attractoꝛe: ꝛ forasse erit cū eis infrigidatio nō ꝓhibens mollificationē. Et redim⁹ vo materiei ad mēbꝛa ꝓncipalia securat euacuatio nisi q̄n illud qd̄ ꝓcunit ex eis est fm semitā expulsionis ex eis: ꝛ fūt mēbꝛa recipiētia ab eis sicut euacuatoꝛia illoꝝ. illic eni nō est via ad repellendū ꝛ expellendū penitus: ꝛ nos iam verificauim⁹ ista in loco suo Et cū timeas vt declinet ad duritiē: administra mollificāta in gb⁹ est calefactio ꝛ humectatio cū fortitudine. Medicine aut̄ repercussiue sunt q̄ sunt mediē sicut succi herbarū frigidarū q̄s multotiēs ditim⁹ in locis alijs: sicut succ⁹ poꝛtulace ꝛ cucurbite ꝛ endiuie ꝛ virge pastoris ꝛ aliarū ꝛ succus solatri ꝓꝑe ꝛ coꝓoꝛis coꝓtrita ꝓpara ad emplastrū ꝛ succ⁹ ꝑsilij etiā ꝛ cera rū cū aq̄ frigida. Et forasse excusat labozē in eo spōgia infusa in aceto ꝛ aq̄ frigida. Et nekengi est fortis ꝛ sūt cortices granatoꝝ ꝛ sempuina ꝛ lauich deoctū valde: ꝛ ꝑpe cū aceto mixto aut sumach: ꝛ tiluph est bonū iterū. Et si indiget foꝛtioꝛe illo: adde in eis sandalū ꝛ acatiā ꝛ mentithe ꝛ saufel ꝛ hyusquiamū albū. Et herba que nominat herba apostemarū est in ꝓncipio valde bona: ꝛ q̄q; iuuatur eius desiccatio ꝛ stipticitas cū croco: ꝛ humectatio in ꝓncipio est timoꝛosa. Et q̄ cadit superfluitas in infrigidatione: forasse perducit ad coꝛruptionē membꝝ ꝛ coꝛruptiones humoꝛis constricti in apostemate: ꝛ tendit apostema ad viriditatem ꝛ nigredinem. Si ergo timueris aliquid de hoc: tunc emplastra locum cum farina oꝛdei ꝛ volubilis: et in quo est mollificatio. Si vero apparet aliquid de hoc: tunc

sectifica locū ꝛ exco ila ipm ꝛ nō expectes collectionem neq; maturationē. Et illud q̄n vides illud qd̄ effusum est plurimū valde: ꝛ forasse moꝛit membꝝ Et scalpellatōis alia est magis apparens ꝛ alia magis ꝓfunda: ꝛ illud est fm locū apostematis ꝛ dispōnē membꝝ. Et cū scalpellaueris: tūc embroca cum aqua maris ꝛ reliquis aquis salsis. Et emplastra cū eo in quo est mollificatio. Et si non undiges roꝛificatione ꝛ embrocatione sis contentus mollificatiuis. Et scias q̄ administratio coꝛ que fortiter repercutiūt in primis ꝛ coꝛ que fortiter resoluūt in fine est mala cauē ergo quantū potes. Infrigidatō enī vehemēs ꝓducit ad illud qd̄ scisti. Et aqua frigida similiter est de illis que oꝑtet cauere nisi in eis que sūt sicut herisipila: ꝛ in resolutione vehemēti accidit doloꝛ. Si ergo volueris regere in ꝓncipio cū sedatōne doloris nō appꝛoximes eis aquā calidā ꝛ olea mollificantia ꝛ emplastra facta ex hyusmodi medicis: ꝓpria eni vehemēter sunt ꝓtraria ei qd̄ est necessariū de, ꝓhibitione effusionis. Et redeas ad bolūarmenū solutū in aqua frigida aut cū oleo ro. ꝛ melꝰ oleū roꝛ est illud qd̄ est ex rosis ꝛ oleo. in oleo quippe est resolutio q̄dā: aut lentes decoctas cū roꝛ. aut merdasengi cū oleo ro. Si vo ista nō valent ꝛ que coꝛ curru currunt: administra volubilem: q̄n ipsa est vehementis iuuamenti in ꝓncipio ꝛ statu ꝛ alirengi ꝛ alhalce ꝛ apiū ꝛ albedarūgi silr. Et multotiens quidē sedat doloꝛē vinū dulce mixtū cū oleo ro. imo ꝛgelatū vue ꝛ parū cere su ꝑ lanā aut lanā suꝑ infrigidata in estate tepefacta in hyeme: aut spongia infusa in vino stiptico aut aceto aut aqua frigida: ꝛ croceus ingreditur in sedatione doloris. Cū ergo vides inceptionē apostematis incedere itinere exicure: tūc dimitte infrigidationē ꝛ incede in viam ei⁹ qd̄ maturat ꝛ aperit. Cū aut̄ apostema puenit ad statū: tūc necessaria sunt q̄lia sūt anetū ꝛ camemilla ꝛ malua uiscus ꝛ semen lini ꝛ silia: imo emplastra que noiant basilicō ꝛ que nominant diaquilō. Et emplastrū de colcotar exsiccat absq; doloꝛe ꝛ ꝓpt illud ē ei⁹ administratio incōueniens cū sit inflāmatio phlegmonis. Et est ꝓpteriēs q̄n nō timetur aggregatio: ꝛ melius est vt ponas sup ipam de lup lanam infusam in vino stiptico. Et caro mui⁹ indiget exsiccatōe q̄s neruus: q̄n neruus nō redit ad suam ꝓplerionē cū exsiccatione parua. Et caro minoris necessitatis ē que pancioꝛes habet arterias. Et multotiēs qdē cadit necessitas scalpellandi ante maturationē. Et multotiens ingeniat in attrahēdo apostema ex mēbꝛo nobili ad ignobile cū attractiuis: deinde curat ꝛ apik.

Et de apostematib⁹ calidis q̄ indigent sanie, ꝛ rate emplastrek caput ei⁹ cū ꝑsilio ꝛ cū extinctiuis in circuitu ei⁹. Et liniat ex epithimatib⁹ ꝛ emplastr⁹ cū pēna q̄n digiti ledūt ipm.

De herisipila ꝛ specieb⁹ eius. La.iiij.

Um sciuisti causas herisipile ꝛ spēs ei⁹ in libro ꝓmo. Et ille ex quib⁹ discerniturꝛ ex phlegmone sunt: q̄n herisipila magis apparentē habet rubedinē ꝛ puriozē. Et ex phlegmone apparet rubedo ad nigredinē declinis aut viriditatē. Et plimū colozis ei⁹ est occultū in, pfundo. Et rubedo herisipile destruit ꝑ tactū statim ꝛ albet eius locus causa subtilitatis materiei rubee aut separatōis eius: deinde redit velociter ꝛ nō sīr ē rubedo phlegmonis. ꝛ vides in rubedine herisipile colozē crocī ꝛ citritatē: ꝛ nō vides illud in rubedine phlegmonis. Et apostema herisipile nō fit nisi in eo qd̄ apparet de cute ꝛ phlegmō, pfunda in carne etiā. Et herisipila ē pura: ꝛ nō est ita plegmō. ꝛ puenitur q̄n ex caliditate herisipile ad hoc vt cōburat cutē ꝛ eius virulentia velicat ꝛ minoꝛatur illud in phlegmone. Et pura nō impellit penitus: ꝛ phlegmon impellit ꝛ quanto plus multiplicatur additō sanguinis sup cholericā ē impulsio magis apparēs ꝛ doloꝛ: ꝛ pulsatio vehementioꝛes. Et herisipila attrahit febrē vehemēn⁹ q̄s phlegmon. Et q̄q; ꝓgitur ex caliditate herisipile vt cōburatur cutis: ḡre alterat illud qd̄ noiat herisipila ꝛ nō est ita phlegmō: nō est ergo inflatio herisipile minoꝛ inflatione phlegmonis imo plus, verū tensio phlegmonis ꝛ doloꝛ ei⁹ est, ꝑ tensionē: ꝛ q̄q; fit maioꝛ quapꝛopt doloꝛ herisipile ē minoꝛ. Et vbi plus accidit herisipila accidit in facie ꝛ incipit a lepoꝛe nali ꝛ augmentat apa ꝛ expādit in faciē tō. Et q̄n accidit herisipila a fractura ossis subcute: tūc illud est malū. Et tu qdē iam cognouisti diuersitatez inter herisipilā ꝛ phlegmonē in loco alio ab isto.

De cura herisipile. La.v.

Oꝑtet vt euacues coꝛpus ab ea cū solutiōne cholē: ꝛ si indiget phlebotomia phlebotomia etiam. Et phlebotomia qdē non multū ꝓfert nisi q̄n materia est inter duas cutes. Si aut̄ ꝓfunda fuerit: tūc ei⁹ iuuamentū minoꝛat ꝛ forasse attrahit. ꝛ si indigueris reuocatōe solutōis ventris post phlebotomiam: fac illud fm q̄ caleīt exdugb⁹ materijs: deinde pnuta te ad infrigidādum cum infrigidatiuis foꝛtib⁹ scitis in ea, phlegmonis ꝛ cū effusione aq̄ frigide: ꝛ fac lud donec alteret colozē. Pura eni destruit cū alteratōne colozis ꝛ diminutōe ipsi⁹. Et ad vltimū infrigidatio in herisipila ē magis necessaria q̄n flāma ꝛ doloꝛ inflāmatiu⁹ in ea est plus. ꝛ euacuatio in phlegmone est magis necessaria: q̄n materia est in ea magis obediēs ꝛ grossioꝛ. Et oꝑtz vt sit infrigidatio ei⁹ in ꝓncipio fortis stipticitatis ad hoc vt foꝛtitas augmēret ei⁹ stipticitas sup ipsius frigus. Circa statū vero sit ipi⁹ frigus vehementi⁹ stipticitate ei⁹. Et caue cū hoc ne redire facias materiaz ad mēbꝛ intrinsecū aut ad mēbꝛū nobile. Et caue iteꝛ ne denigrek mēbꝛ ꝛ fuscū fiat ꝛ incipiat ire in viam coꝛruptōis. Et cū apparet aliqd de hoc: incede in ꝓtrariū vie stipticitatis ꝛ infrigidatōis. Et si fuerit herisipila sup cutem curet excoꝛia pluībi cū vino pōtico bulito cū folijs sicle bulite cū vino. Et curet cū eo in quo est resolutio ꝛ exsiccatio foꝛtis cū infrigidatiōe: ꝛ illud est sic: sumatur lane veteris adiuste nō lote pōdus: z. xij. ꝛ. 5. carbonis de coꝛtice aꝛboris puni tantūdem cere. z. xx. ſco

rle plubi.ʒ.xi.sepi cañi veteris abluti cū añ.ʒ.xv. olei myrtini.ʒ.v. Et uerū leuꝰ illo emplastrū fiat ex ledzia plubi cū succo rute ⁊ oleo ro.⁊ cera.

De formica miliari. Ca.vi.

Formica est pustula aut pustule q̄ egrediū
f tur ⁊ faciūt accidere apostema puru ⁊ am-
bulant ⁊ forasse ulcerāt ⁊ forasse resoluūt Et tu iam sciuisti cām cuiuslꝫ illoꝝ. Et color qdē formice ad citrinitatē est deciuius. ⁊ est inflāmata cū substantia verniculi ⁊ rotūda. Et fm plimū habet radicē latam nisi quedam spēs eiꝰ acruhaurod. Et est radicis parue quasi sit pendens. Et sentitur in oi formica sicut punctura formice. Et ad sūmū omne apostema in cute ambulatiuū qđ lassitudiné nó habet ē formica. vez alia ē miliaris: ⁊ alia est corrosiua fm q̄ sciuisti. Et q̄n fit vlcꝰ ⁊ putrefit appropiatur nomine putridi.

De cura formice ⁊ q̄ eiꝰ cursu currit. Ca.vij.

Um non incipis in ea cum euacuatione
q humoris fm q̄ oportet: immo medica-
ris vlcus cum eo quod sanat redit ex alio loco cum nocumento ⁊ ex loco ipo ⁊ non cessat humor facere corrosionem post corrosionem. Et aqua qdē calci cū scamonea inuariua est in euacuatōe materiei formice ⁊ ei similiū. Dia aūt fm quā curat formica est vt que ex ipsa est corrosiua alienet ab humectatōe quā iam admistrasti in herisipila: humectatio enī nō est q̄uenies vlceribꝰ. Et admistra in pncipijs eiꝰ post sicut lactucā ⁊ nenufar ⁊ lemp uiuā ⁊ volubile ⁊ portulacā. Et si fuerit necessariū: tūc qđ sit sicut solatrū ⁊ ppe siccū tritū. in ipso enī est exiccatio ⁊ sicut arnoglossa ⁊ rubus ⁊ lens: ⁊ post ipaz sauich ordei ⁊ corticeꝫ granatoꝝ ⁊ rami vitis. Et cū tamen sup eā corrosio ⁊ vlcera: admistra cū illis infrigidatiuis aliqd mellis ⁊ similiū aut farinā turſ cū aceto. Et aq̄ q̄ currit ex ligno vitis humido cū adurit ur ⁊ sterꝰ ouiū cū aceto ⁊ succꝰ paccinū cū aceto.

Cū ergo corrosio ⁊ vlcerato apparet: tunc administra troscos andaracaró cū vino stiptico aut aceto pmixto aut succo cucumeris asinini ⁊ sal ⁊ fel hirci ⁊ rutaz cū nitro ⁊ pip ⁊ nitrū cum urina pueri. Et Bal. qdē dixit eē puenies vt sumat aliqd sicut embuba ⁊ ex extremitate pene aut alterꝰ rei cuꝰ extremitas sit acuta quā possibile sit deglutire formicam deinde peneiret in circuitu eiꝰ vsq; ad pfundū cum acuitate sua: deinde eradicent cū ea formice cū radice sua. Illoꝝ aūt formice q̄ sunt sicut pueri destruūtur si intromittant in balneū ⁊ nocet eis aer balnei: deinde egrediantur velociꝰ. ⁊ lenant cū oleo ros. ⁊ aqua ros.

De cura miliaris. Ca. viij

Iliaris similatur formice in curatōe: verū
m melꝰ est in solutōe eius vt sit in eiꝰ catharti
co virtus eiꝰ qđ est sicut turbit cū eo qđ sol soluit cholerā. Et si est ibi ex epithimo est melꝰ q̄n necesse est illic cē ex melancholia ⁊ phlegmate q̄ admiscent cholē. Deū sumant galle ⁊ fructꝰ tamarisci ⁊ corticeꝫ granatoꝝ ⁊ holūarmenū. aggregētur ossa illa in aceto ⁊ aqua ro. cum tali quantitate ne mordicent ⁊ liniantur desup cū pēna. Et lac dulce est vehementer conueniēs curatōi huiꝰ egruudinis. Et q̄n ptrāsit pucipiū oportet tūc vt curet cū eis q̄ sūt sūb ca put pucis saluti adustū cū vino pōtico. Et forꝫ illoꝝ cuz necessaria est exiccatō vltima est vt sumantur folia albedarūgi ⁊ ponat in eis calcadis ⁊ admistrent. Et forꝫ hoc est vt sumant flos eris ⁊ sulfur citrinū adustū: ⁊ fiat ex eis linimentū cū vino aut aqua ligni vitis q̄ manat fm cō bustionē suam.

De puna ⁊ igne psico. Ca.ix.

Ec duo nomina forasse absoluta sunt sup
h ocēm pustulam corosiuā vesicanté adurēté faciente accidere elcarā ālem facit accidē ambustio ⁊ cauteriū. Et q̄nqz absolutē nomē ignis p̄sici de illis sup qđ est illic pustula de genere formice conueniua adurēs vesicā in qua est aliqd ambulans ⁊ humiditas est cholerice materiei pauce nigredinis pauce putrefactionis: Et est cū pustulis plurimis al ⁊ eratis quasi sit illic humoꝝ ⁊ feteꝝ plurime ebullitionis ⁊ elcuationis: Et absolutur nomen pune sup illud qđ denigrat locū ⁊ facit membrū habens colorem carbonis absqz humiditate: Et est plurime nigredinis submersa. Et eminentia eius est parue q̄ntitatis lupinalis: ⁊ forasse nó erit illic pustula omini no: imo incipit in pumis puna: ⁊ totū illud incipit cū pumitu sicut sacrificationes. Amplius q̄nqz vesicat ignis perficus aut puna: ⁊ currit ex aliqd sicut currit a cauterizato cū combustione: ⁊ est loꝫ eineri tū coloris niger: ⁊ q̄nqz est plūbeꝰ: ⁊ est inflatio vehemens qua circūdatur absqz rubedine verificata imo cū declinatōe ad nigredinē. Et illud qđ appropriat nomine pune: est nigre radicis ignei: ⁊ est eis splendor pune. Et ignis persicus de eis ambobꝰ est velocioris apparitōis ⁊ motꝰ ⁊ puna est tardioꝝ ⁊ pfundioꝝ ⁊ quasi materia eius est materia pustule ⁊ impetiginis: sed est acutioꝝ in igne persicoꝝ ⁊ qđ ex eis accidit in carne est velocioris resolutōis Et qđ ex eis accidit neruis est fixius ⁊ tardioris resolutōis ⁊ vnūquodqz amboꝝ est de cholera citrina adurēte pmixta melancholie. Et ppī illud accidit ex eis ambobus escara nigra: ⁊ est quasi sit ignis persicꝰ vehementius cholericus: ⁊ puna vehementius melancholica: Et tibi quidē inest vt nomines vnūquodqz amboꝝ cū intēnone q̄ aggregat ambo puna: demde diuidas. Et sūr inest tibi vt noties ea ambo ignes psicū, ppī illam eandem intēnoné: deinde diuidas. Et inest tibi vt des vnicuiqz intentioni nomen: ⁊ tā fecerūt tutū illud ⁊ nó est plurima differentia in eo. Et q̄nqz sunt cū formice speciebus ⁊ miliaris male febres vehemētis caliditatis putriose. Et q̄nqz accidunt ista causa pestilētie. Et multotiens similant phlegmoni ⁊ tendūt ad nigredinē in pncipio retinet ppe in crate sua.

De curatōe pune ⁊ ignis persici. Ca.x.

Ecessaria est phlebotomia vt euacuet sanguis cholericus: ⁊ q̄n egritudo est timoro sa tūc necessariū ē ipā approximare syncopi. Et forte est necesse ⁊ ppie in prima facere scalpellatio né pfundā et egrediat sanguis malus cōstricꝰ in ea qui est in natura veneni. Et nó fiat illud q̄n mā ē declinis ad cholerā. Cura aūt localis necessaria est vt sit sicut cura herisipile. Cerū nó oz ut sit linimū tum vehemētis ifrigidatiōis sicī herisipila q̄n mā ad grossitiē est declinis ⁊ q̄n ipsa ē taliter q̄ nó tolerat vt redeat parū ex ea ad interiora q̄n materia ē veneniosa ⁊ non licet ut administrentur ea que sunt vehemētis stipticitatis iterū nā illa materia ē tarde resolutionis. Et non licet ut administrent resoluti ua neqz in principio rei cū apparet: neqz apud qui eté inflationis q̄n addit in qualitate materiei: imo oz vt administres medicinas exiccatiuas in quibꝰ est infrigidatio ⁊ resolutio quedā cū expulsione sicut emplin qđ fit de arnoglossa ⁊ gallis ⁊ letibꝰ ⁊ pane plurium furfuris: nā hmōi panis subtilior est in substātia sua ⁊ ēplastra istis silia de illis que scripta sunt in antidotario: ⁊ iterū galle cū aceto vini ⁊ alumē cū aceto vini: de medicinis bonis in hac hora ⁊ post ipam est vt sumātur granata acetosa ⁊ sicdantur ⁊ decoquantur cū aceto donec liniant: deide terant ⁊ ponant super pannū ⁊ admistrent: ipsum enim conueniens ē in oi hora ⁊ eradicat hanc egritudinē in pncipio ⁊ statu. Et quādoqz cadit in medicinis huius apostematis nux recēs ⁊ folia eius cū sauich ⁊ vua passa ⁊ fieꝰ cū vino ⁊ oleo paueris nigri ⁊ melius est ut ex oibus fiat emplin. Et de medicinis cōuenientibus in pluribus hoīs sūt opiū ⁊ acacia ⁊ dragagātū similiter ⁊ corticeꝫ granatoū de vnoquoqz quoz sumatur pondus.ʒ.i. flos eris.ʒ.i. semen hyusquiami albi. Et huiusmodi medicie non ponūt nisi sup illud qđ nó est vlceratū. In illo vero quod de eo ē vlceratū est necessariū illud qđ fortiter exsiccet sicut medicamē andaron ⁊ faralion ⁊ trocisci rannidros ⁊ medicamē de kelsin cū vino dulci ⁊ cū rob ⁊ reliqua que dicta sūt curatiōe herisipile vlcerate ⁊ formice miliaris. ⁊ oz vt emplastrentur desup emplastra in die bis ⁊ in nocte semel ⁊ bis. ⁊ non admistres exsiccatiua quantū potes q̄n ipsa addūt in malitia egritudinis. Et oz ut tu subuenias ei quod cōtinet locū ⁊ loca adustionis cū boloar. ⁊ aceto ⁊ aqua ⁊ reliquis que infrigidāt ⁊ repercutiūt Et id qđ ē ppinquius illo ē lana ilopi infusa in vino. Cū ergo quieuit inflāmatio ⁊ remanent vlcera curent cū eis que sūt sicut emplastra de merdalengi ⁊ emplastra diabuticiaró et cū reliquis medicinis vlcerū corrodētiū predictis i antidotario. Et nux antiqua vnctuosa est conueniens igni persico in hac hora.

De vesicis ⁊ inflationibus. Ca.xi.

Flationes accidūt ex duobus modos quorū vnus est, ppter aquositatē que expellit ex ebullitione in humoribus cū qua eleuet materia subito ad illud quod est sub cute ⁊ inuenit cutē pissiorē ex illud quod est sub ea quare nó penetrat in ea: imo remanet inflatio aquosa. Et secundus est ut sit loco aquositatis sanguis quare sit pus de subtus.

De cura inflationū. Capitulū.xij.

Undificatio quidē corporis cū phlebotomia ⁊ similibus est fm q̄ sciuisti. ⁊ administretur regimē ⁊ cibus fm modū qui est dictus. ⁊ ponat super eas in primis cū apparēt qđ sit sicut lētes cocte cū aqua ⁊ sicut corticeꝫ granatoꝝ aut corticeꝫ ramoꝝ eoꝝ decocti cū aqua in totū illud pōat fm q̄ scis in loco suo post decoctionē ⁊ lenitatē tepidū. Si aūt exierit vesice ⁊ volueris ipsarū curationē quoniā si ille que sunt i grossioze cute dolerēt oz ut aperiant cū acubus ⁊ currat qđ in eis ē ⁊ que de eis sunt subtiles aperiuntur per se. Et non oportet ut tardetur imo aperiātur etiā ⁊ exp̄matur qđ est in eis cū facilitate paulati. deinde nó euacuant aut ut sanent aut ut ulcerétur. Et si ulcerant curentur cum emplastris que fiunt de cerula ⁊ que fiunt de merdalengi ⁊ similibus ⁊ ppie q̄n cadit in eis sicut ireos. ⁊ emplastris herisipile q̄n ambulat ⁊ corrodit ⁊ formice ⁊ reliquis que diximus. Medicamen cōpositū etiā ℞. merdalēgi librā. i. olei veteris lib. i.ʒ. arsenici libr. i. decoquatur merdalengi cuz oleo donec nō adhereat: deinde fundatur super ipm arsenicū. Et iterū medicamē puenies ei qđ de ipsis accidit super resticulos ⁊ labia ⁊ eis similia ad vltimū supza mēbra que vehemēter indigent exiccatione. ℞. coleatur ⁊ calcadis. vij. de vnoquoqz: folioz ros. ij. terantur cū aqua ⁊ admistrent ⁊ similiter fm capitulus cū melle ⁊ cum cadūt escare ⁊ carnes corrupte ⁊ apparet caro sana tūc curetur cura vulnerū planoz. Et cadere quidē faciūt escaras ⁊ carnem malā medicine note. Et in alexādria faciūt eas cadere cū herba nolata serenicis ⁊ iterū tarbeh asis et oleū de alhacuen ē bonū ad deijciendū eas. Et ad vltimū administratio casus escare ⁊ curationis residui cū curatione vulnerū sanoz ē conueniēs valde.

Medicamē bonū expertū antiquoz qđ quidaz modernoz cōcesserunt. ℞. sarcocolle ⁊ aloes ⁊ olibani ⁊ ceruse ⁊ ziniar oīum equaliter ⁊ quantū ē totum de boloarmēo ⁊ fiant ex eis forme similes auctlanis: sumantur ⁊ dissoluantur cū aceto ⁊ aqua ⁊ liniatur cū eis locus ponendo epithima sup epithima donec accidat in eo contractio vehemens ⁊ fiat escara. ⁊ tunc aut cadet per se si fuerit sub ea hūditas aut est necessariū ut radas eā ⁊ facias ipsam cadere ⁊ non cesses facere illud donec cadat totum.

De essere Capitulum.xiij.

Sere ē pustula parua lata sicut vesice et ad aliquantulā tendens rubedinē ⁊ p̄urit tū faciens ⁊ angustiā euenies subito fm plurimum. Et accidit quandoqz vt currat ab ea humiditas ⁊ forasse est sanguinea. Et fm plurimum fit vehemens in nocte ⁊ eius āgustia fit in ea vehementior ⁊ eius tristicia. Et causa est eius vapor calidus eleuatus in corpore subito aut a sanguine cholerico aut a phlegmate baurachio. Et sanguinea quidē est vehemētioris rubedinis ⁊ caliditatis

ꝛ vehemẽtioris ꝛ velocioris apparitiõis. Et phlegmatica est minor in oibus illis. Et vehemẽtia phlegmatice est in nocte plus q̃s vehemẽtia sanguinee. Et cũ esset inuadit locũ amplũ tunc si nõ fiat phlobotomia tumetur febris tertiana. Et oz ut fiat phlobotomia in spacio quod est inter illud ꝛ inter statuz

De cura essere. Capitulũ.xiiij.

Si sanguis fuerit vincens tũc oportebit vt in primis pueniat ad phlobotomiã: deinde cõsequẽter adhibeat solutiuum cholere si tollerauerit virtus q̃ sit: sicut fit de duabus pilulis myrobalanoꝝ ꝛ parte vna hiere cuius potio sit. ʒ.iij in siruꝑ acetoso. Et seda eã cũ eis que sunt sicut tamarindi ꝛ aqua duoꝝ granatoꝝ cũ coriciibus suis Aut aqua granati acetosi cũ cortice suo ꝛ infusione chrysomiloꝝ ꝛ aqua lactis acetosi ꝛ trocisci de spodio canforati cũ aqua granatoꝝ. Et dare in potu aquã calidã in die multoties est ex eis que cõferunt ei ꝛ tenere naturã habẽtis eã. Et de eis que sedãt eã est infusio sumach colata de qua sumãtur ʒ.iij. ꝛ ter cibis rabsil ꝛ acetũ cũ oleo de amigdalis ꝛ iusamino ꝛ oleo cũ aqua vne acerbe ꝛ lacte acetoso. Si aũt humor fuerit haurachius euacuetur corpus cũ myrobalanis ꝛ cũ turbit de quo sit quantũ est medietas myrobalanoꝝ ꝛ sit potio eius ʒ.iij. Et detur infirmo de nuce cupressi humida. ℥.i. cũ aloes.ʒ.i.

Et sumatur crocus hozulanus terat ꝛ cõcutiat cũ aceto ꝛ sumatur in potu. Aut detur in potu aqua magre aut aqua vrcei noui. Et ad phlegmaticaz sumantur cubebe.ʒ.i. cũ tribus.ʒ.zuccari ꝛ ponderis.ʒ.iij. seminis agnicasti in lacte dulci. Et de eo q̃ est experti ꝛ quent in omni specie: est istud calamẽti.ʒ.ij.spodij.ʒ.ij.roſ.rubearũ.ʒ.ſ.canforꝫ kirat.i. detur i potu cũ aqua granati acetosi aut sumatur in potu sauina cũ est ieiunus.

De cstiomeno ꝛ differẽtia inter cancrenas ꝛ alchachilos. Capitulum.xv.

Sermo de his rebus est ꝓportionalis quo dãmõ sermoni de rebus quarũ rememoratio precessit. Dico ergo q̃ mẽbro accidit corruptio ꝛ putrefactio ꝓpter cãm corrumpentem complectionẽ eius ꝛ spirituũ aialẽ qui est in ipso Aut ꝓpter aliud phidens eũ puenire ad ipm. aut ꝓpter aliquid congregãs vtraq̃ ſtẽtiones sicut venena calida ꝛ frigida ꝛ ea que cũ sua substantia sunt cõtraria spiritui animali: ꝛ sicut apostema ꝛ pustule ꝛ vlcera mala ambulatiua venenose substantie. Et ea in quibus erratur sicut erratur in effundendo oleum in vlceribus ꝓfundis quare putrefit caro. Et cũ infrigidatione vehemẽti sup apostemata calida quare corrũpitur cõplexio que est in ipso. Pro hibens aũt eũ puenire ad ipm aut aggregãs vtraq̃ intentionẽ: phidẽs quidẽ est opilatio. Et illa opilatio aut est accidental ꝓuintiua sicut cõstrictio quorũdam mẽbroꝝ in radice sua fortis. Mã illa quãdo perseuerat corrũpit mẽbrũ ꝓpter retentionẽ spiritus animalis ab eo: aut retentionẽ virtutis sparse sup spiritũ animalẽ qui ẽ in ipso qui expãdit ex corde ꝛ ala quare corrũpit cõplexio eius ꝛ mouitur. Et quãdoq̃ fit ꝓpter opilationẽ corporalẽ sicut apostema calidũ malũ fixũ magnũ grosse materie opilans meatus ꝛ introitũ anhelitus quo indiget spiritus animalis: ꝛ hoc cũ hoc quod retinet eius corrũpit cõplexionẽ. Et quod de hoc est in principio ꝛ nõ corrũpit cũ eo sensus eius cui est sensus nociak cancrena ꝛ ꝓprie q̃ est phlonides in principio. Et q̃ ita ꝓfirmatũ est vt destruatur sensus eius cui ẽ sensus: ꝛ illud ẽ vt destruat caro ꝛ q̃ ipsam sequit ꝛ vlcꝫ ad os siue sit incipiens aut succedens apostemati ꝛ nociatur alchachilos. Et quãdoq̃ cãcrene fiunt alchachilos imo sũt via ad ipsa ꝛ totũ hoc accidit in carne ꝛ accidit in osse. Et cũ eius corruptio incipit ꝓambulare in mẽbro ꝛ apatur q̃ ẽ in circuitu corrupti ꝛ forsasse puenit ad corrupti ñẽtũ dicitur totũ accidẽs esthiomenus. Et dicit dispõ partis mẽbri que tã putrefacta est ꝛ nili cẽt ꝓpter grossitudinẽ materiei siue nõ adhereret: sed expellertur

De cura Capitulũ.xvi.

Et cancrenis quidẽ dũ in principio pseuerat speratur q̃ sanetur. Cũ aũt cõfirmat corruptio in carne: tunc necessariũ est accipere totũ ipsum. Cũ ergo vides mẽbri colorẽ alteratũ ꝛ est in via putrefactionis: tunc oz ut succurras limẽdo ipsũ cũ eo q̃ phibeat putrefactionẽ sicut ẽ bolũ armenũ ꝛ terra sigillata cũ aceto. Si aũt illud nõ valet non inuenis exclationẽ quin scalpellationẽ ꝓfundã facias diuersoꝝ modoꝝ in locis. ꝛ ponas sanguisugas ꝛ phlobotomes venas ꝓximas ei parũas vt accipiatur sanguis malus cuz cautela eius q̃ circũdat locũ sicut cũ epithimatibus predictis. Et ponatur sup ipsũ locũ scalpellatũ q̃ phibeat putredinẽ ꝛ sit ei cõtrariũ de illis quibus inest ꝓfundatio fortioꝝ sicut farina herbi cũ siruꝑ acetoso aut cũ farina fabarũ. Et ꝓprie pmixta cũ sale. Et de illis qui desuper liniuntur est assa ꝛ semẽ vrtice etiã ꝛ aristologia ro. ꝛ succul folioꝝ acori de vno quoq̃ sumatur pars.i. flozis eris ps.ſ. teratur cuz aqua donec fiat ſm spissitudinẽ mellis: ꝛ linẽ cũ colyrium ꝛ in circuitu eius. Et de medicinis prohibẽtibus corrosionẽ ẽ ut sumantur flozis eris ꝛ mellis ꝛ aluminis equales ptes ꝛ linlantur cũ eis: phibet eni ꝛ facit cadere illud q̃ est putrefactũ ꝛ seruas illud q̃ sequitur. Si aũt ptransit dispositio dispositionẽ apostematis ꝛ dispositionẽ corruptois coloris eius ꝛ incipit uenire in mollitiẽ ꝛ humectatur parũper: tunc hec ẽ inceptio eius in putrefactionez quare oportet vt puluerizetur sup ipsũ aristologia rotũda ꝛ galle equali mensura accepte donec desiccetur. Et similiẽ dragantũ iterũ ꝛ colcotar sunt bõa ꝓprie cũ aceto ꝛ folia nucis ꝛ similiter cucumeris asi. aut succus eius epithimando. Q̃ si pars carnis incipit corrũpi incide eã aut fac eã cadere cũ eis que sunt sicut trocisci andacaeõ ꝛ fortius eis calcadicon. Cunq̃ feceris cadere ordinẽ vnuz succurre cũ butyro ponẽdo desuper: deinde fac cadere secũdo donec perueniat ad cutẽ sanã: ꝛ dragãtũ rubeũ

est puluerizatio bona sup mollitiez ꝛ putrefactionẽ Et cũ apparet putrefactio non expellas cum incisione ꝛ ꝓsũptione: qñ magnificat malum. Et quando magnificat apostema in circuitu putrefacti tunc laudatum est ei sanich cũ succo hypsgami albi. Dez apud me non ẽ bonũ ei: imo oportet ut hmõi administrent sup locũ sanũ ut phibeat ab ipo ꝛ repellat.

Et cum incidit membꝝ q̃ putrefactũ est tũc opõtet ut cauterizet illud quod ꝓtinet ipm cũ igne: quoniã illud est cã cautela aut cũ medicinis cauterizantibus aduretib⁹: ꝛ ꝓprie in mẽbris facile suscipientib⁹ putrefactionẽ ꝓpter caliditatez suam. Et quia sup fluitates calide approximãt ei sicut sũt testiculi ꝛ anus: hec est ergo quantitas quaz dicimus hic. Et tu quidez inuenies in sermone nostro q̃ est de vlceribus putrefactis q̃ oz te addere huic capitulo.

De althohoin. Capitulũ.xvij.

Antiquissimi antiquoꝝ nouerũt cuz noie q̃ trãslatũ est in arabico althohoin omne apostema existẽs in mẽbris glãdinose carnis aut alibi. Et sensibilia q̃dem sunt sicut caro glandosa que est in maxilla ꝛ ongine lingue: ꝛ illa que sẽsuz non habent sũt sicut caro glandosa q̃ est in mãmilla in subascellis ꝛ iguinib⁹ ꝛ eis similibus. Dein dictũ est post hoccꝫ q̃ est cũ hoc apostema calidũ perdens: deinde dictuz est de ol apate pnitioso ꝓpter conuersionem materiei eius ad substantiaz venenosam quod corrumpit membꝝ ꝛ alterat colorem eius quod sequit ipsaz. ꝛ q̃nq̃ resudat sanguinez ꝛ virus ꝛ similia illis ꝛ adducit q̃ſtraẽ malam ad cor ex via arteriaz: quare accidũt vomitus ꝛ pulsus cordis ꝛ syncopis: ꝛ quãdo eius accidentia fiũt vehementia interficit. Et videl q̃ primi noiabant hoc postremuz carmata. Et est necessariũ ut sit determinus eoꝝ illud quod accidit ſm plurimũ in subascellis ꝛ inguinibus ꝛ post aurẽ ꝓpter vicinitatem eius ad mẽbra que sũt vehementius ꝓcipalia. Et saluus althohoin mortaliũ est illud quod est rubeum deinde citrinũ. Et ex eo q̃ ad nigredinẽ est decliue nõ euadit aliq̃s: ꝛ althohoin qdem multiplicauit in pestilentijs ꝛ in regione pestilentiali. Et inueniunt nomina greca rex q̃ assimilant althohoin sicut tursios ꝛ carmata ꝛ carmakile ꝛ furios. Dez apud nos nõ ẽ magna distinctio inter eoꝝ nominationem.

De cura. Capitulũ.xviij.

Euacuatio qdez cũ phlomia ꝛ cũ eo q̃ tollerat horaz aut q̃ sit necessariũ ex eis q̃ eduent hũoꝝ ꝛ putrefactuz est necessaria: deinde oportet ut reuertaris ad cor cũ defensione eius ꝛ ꝓfortatione ipius cũ eis in q̃bus sunt infrigidatio ꝛ odoramentuz sicut acetositas citri ꝛ mue ꝛ rob pomoꝝ ꝛ cidonioꝝ ꝛ sicut granata acetosa valde. ꝛ olfatus sicut rosaꝝ ꝛ canforꝫ ꝛ saudali. Et cibus sit lẽtes cũ aceto ꝛ sic cibus cũ aceto valde acetosus facius ex carnib⁹ arahẽgi ꝛ hedoꝝ. Et oz ut rez mãsio infirmi cũ aceto primo ꝛ foliis salicis ꝛ viol. ꝛ rosa. ꝛ nenufare ꝛ sibibus. Et ponant sup cor epithimata infrigidantia ꝓfortãtia ex eis q̃ cognoscunt de medicinis hũtiũ pulsi cordis calidũ ꝛ hũtiũ pestilentiaz ꝛ ad vltimũ regant regimie hũtiũ acrem pestilentialem. Althohoin vo ipm ꝛ q̃ currit cursu eius de eis q̃ noiata sũt curet in ꝓcipio cũ eis que ꝓstringant ꝛ infrigdant cum spõgia ifula in aqua ꝛ aceto: aut in oleo roſ. aut oleo de pomis ꝛ arboꝛe masticis: aut oleo de myrto. ista fiũt in ꝓcipio. in statu vero curet cũ scalpellatione si ꝓssibile est ꝛ fiat ut currat q̃ i ipo. ẽ ꝛ nõ dimittat ut bruni fiat: qñ addit veneno suas eius. Et si indiget vẽtosis sugẽtib⁹ cũ subtilitate fiat. Et in illo q̃ habz substantiã exiture oportet ut administret apd statũ ei⁹: aut circa statũ eius cuz aptione. Et qñ est illic se. tardabis cũ infrationẽ ne reducas cũ ea mãm retro. Et aptio qdez sit cũ eis q̃ sũt sicut embroca cũ aqua camemille ꝛ aneti ꝛ relt quoꝝ apientiũ subtiliũ que dicem⁹ in ca. vulnez. Direrũt Larmana aũt ꝛ Sesiros: Confert emplim de capillo veneris ꝛ atriplice ꝛ volubili ꝛ radice enscl cũ pauca gũma pini ꝛ melle cũ vino aut glutẽ cũ gũma pini ꝛ ceratũ aut sordes alsearioꝝ apuz ꝛ lupini ifusi in aceto aut radix cucumeris asinini cum glutino albotin aut nitꝝ cũ fcub⁹ aut cũ fermẽto.

De apatib⁹ accidentib⁹ in glandulis. Ca.xix.

Postemata glãdosa q̃ ñ incedũt via atangarij q̃nq̃ accidunt in loco aliquo casu in crisibus: ꝛ q̃nq̃ cadũt casu expulsionis a membris radicalibus: ꝛ forsasse attrahunt ea vlcera ꝛ apostemata alis sup extremia ad q̃ currũt materie in vijs quaz incedũt carnes ille: qre inuoluũt cũ eis sicut accidit inguini. ꝛ subascelle ex apatione amboꝝ in eo qui habet scabiẽ aut vlcera sup pedes ꝛ manꝰ. Et q̃nq̃ sunt cũ repletione corꝑis. ꝛ q̃nq̃ non est in corꝑe plurima repletio. Et eoꝝ cura est diuersa a cura apatũ aliozꝝ in ꝓncipio cũ expulsione. Et non administrat in eis illud: imo euacuatio ꝓ phlomiã et solutione vẽtris est illud q̃ est necessariũ. Curatio vero alia ꝓlongẽt in eis si ꝓssibile est donec declaret dispositio. Maz si fuerit ſm semitã crisis aut ſm sensitã expulsionis ex mẽbroꝝ ꝓncipali tũc non oportet ut phibeat omnino: imo trahat ad mẽbrũ quacũq̃ attractione ẽ possibile ꝛ etiã cũ ventosis. Si aũt fuerit ꝓpter multitudinẽ repletionis tũc euacuatio est radix ꝛ minoratio cibi ꝛ subtiliatio. Et nõ administres expulsiua: imo mollificatiua ita tũ ut non administres mollificatiua iteꝝ absq̃ euacuatiõe. foꝛ tasse enꝝ euenet illud sup mẽbꝝ cũ attractione materiei plime: imo qñ administras mollificatiua euacua cũ hoc ꝛ trahe mãm ad diuersũ tumoꝛ. n. in expulsiuis ẽ reditus materiei ad viscera ꝛ ad membra ꝓncipalia: ꝛ timoꝛ in mollificatiuis est attractio materiei plime. Et euacuatio ꝛ decliatio materiei securant et nocumẽto mollificatiuz. Et qñ dolor fit vehemens tũc necessariũ ẽ ut sedes ipm cũ eis q̃ sũt sic lana infusa in oleo calꝰ: deinde adde in eo sal in fine eius donec sedet dolor statim ꝛ in primis forsasse addit in dolore. Et qñ corꝑus ẽ mundũ aut mũdificasti ipm tũc resolue ꝛ nõ cures. Et q̃nq̃ valet in resoluẽdo illud q̃ ẽ sicut farina tritici: ꝛ saluius illa est farina oꝛ

dei. Et forasse magnificat p relolutionē fortē apa: ḡre nō admistret nisi qñ ē necessaria repulsio ex mē bris ꝓncipalib⁹ ꝛ attractio materiei ab eis ad apa ti mēdo sup illa ꝓncipalia. Et mkrotiēs gdez sanat ea in ꝓncipio oleū calefactū qō effūdit solū. Hex quā do apa ē in ẽntitate ꝛ sba sua molle in mēbro nobi li sicut māmilla ꝛ testiculo ꝛ nō timet ex ꝓhibitione ei⁹ nocumen tū tūc ꝓhibe ꝛ repelle: sz qñ sentis de clinationē ad duritiē tunc linī vbicūqs sit.

De exturis calidis. Capitulū.xx.

Extura ē de sūma dubellet q̄ collectionē sa
c ciūt ex apatib⁹ calidis quare nomen aldu
bellati cadat sup oē apa ulceratū in interio re cuius locus est ad quē effūdit mā aliq̄ ꝛ remanet i eo quecūqs materia sit. Et extura qñ ē ex hac sua dispōne calida tūc aggregat materia. Et qñqs incī pit apa calidū sicut ē cū aggregatione ꝛ solone cōti nuitatis īrisece. Et qñqs nō icipit ita imo incipit i in ceptione apatū calidoꝝ sanoꝝ: deinī ꝓuertit esse eius apnd statū ut incipiat in aggregatione. Et nos in posteriorib⁹ differim⁹ ſmonez ꝺ dubellet frigidis q̄ ꝓpterēdunt humores vilcosos ꝛ gypseos ꝛ lapi deos ꝛ arenosos ꝛ capillares ꝛ alios: licz sint gdaz qui appropriāt noīe aldubellet illud in quo sūt huo res illius generis. Hex nos logmur nūc de eo qō aggregat māz. hoc.n. si incipit extura ,ꝓpter māq̄ expellit natura ꝛ nō ē possibile ut penetret cutem neqꝫ ēt supficiē carnis: imo sepat ei⁹ ẽntinuitatē per grossitiē suā sepatiōe appente tūc gelcit in vacuitate ei⁹ qō sepat ſm plūm: ḡre appet ei caput acutū ꝛ p ꝓie si fuerit mā acuta. Iste ergo extiure ſcipiunt ꝛ aggregāt famē deinī maturat sanies postea rūpit. Et forasse indiget ꝓforatione i maturatōe ꝛ eruptio ne ꝛ forasse nō indiget. Et ḡnoplus ē extura ve hemētioris eleuatiōis ꝛ acutioris capitis ꝛ rubediꝰ ē huiꝰ attractus ei ve hemētioris calitatis ꝛ est velo tioris maturitatis ꝛ resolutiōis ꝛ eruptiōis ꝛ ꝓpte eminēs ꝓcedēs extra pinealis. Que aūt est cū di uersitate lata, plūda pauce rubedis ē grosse materiei mala declinis ad iteriora pauci doloris grauis mo tus. Et deterioꝝ illa ē illa cui⁹ corruptio ē ad inte riora ꝛ corrūpit illud sup qō vadit. Et est de ea que expellit ad vtrūqz latus. Et laudabilioꝝ eruptio ei⁹ ē ad vētriculū ,ꝓpriū mēbro cui ē via currēs ad exte riora sic extura stomachi. vt. n. erumpat ad iteriora ei⁹ ꝛ ipi⁹ ꝓpriate melius est q̄z rūpat ad exteriora ei⁹ ꝛ ad vētriculū ẽntinēt mirac: sic eruptio ei⁹ q̄ in cerebro ad duos vētriculos anteriores laudabilioꝝ ē: qñ ambob⁹ sūt meat⁹ sic nasus ꝛ nares. Et qñ rū pit ad spaciū cōtinēs cerebꝝ aut ad vētriculū poste rioꝝ nō inuenit meatuz: ad exteriora ꝛ nocet nocu mēto vehemēti. Et ū ē oē mēbꝝ ꝓueniēs ad hoc ut ꝓueniat in ipo extura: in iūcturis enim miorat egre ssio extire: qñ in eis sūt hūores mucilaginosi ꝛ loca eoꝝ ampla nō suffocātia mām neqꝫ retinentia egres sionē putridi. Qō si egrediat illic extura erit ,ꝓpter rē maximaz. Et deterioꝝ extiuraꝝ ꝛ malignioꝝ eaꝝ ē q̄ egredit sup extremitates lacertoꝝ ,ꝓpe lacerto rū plurīū neruoꝝ. Et extiure qdem diuersificant ,ꝓpter spaciū maturationis saniei sue ſm hūores in subtilitate ꝛ grossitudine sua ꝛ ꝓportionem in calore ꝛ frigore eius ꝛ equalitate eius ꝛ ſm tēpus ꝛ etatem ꝛ substātiā mēbri. Et nō ꝓtingit ne maturet extura ꝛ ne cōuertat qō in ea ē in pus: nisi ,ꝓpter puritatē ca loris innati in mēbro aut ,ꝓpter grossitudinē substā tie que ē materici. Et qñqs ꝓtingit ex hoc ut fiat sani es in interiore pte sui ꝛ nō appareat sensui, ꝓpī, pūditate pus ꝛ grossitudinē eius qō ē sup ipm ꝛ statur sup maturitatē saniei velociter: ꝛ qñqs nō statur ſm substantiā suā in grossitudie. ꝙ si maturat ꝛ subtilia tur lenit substātia eius velociter: ꝛ ſm ꝙ est de carne ista plima ꝛ pauca ꝛ ꝓpē causas extiure ꝛ casus ad sanie, ,ꝓpter replectionē ꝛ multitudinē materiei ꝛ corꝛ ruptionez ei⁹. Et cause ei⁹ sūt nauseatiua satietas et exercitia mala ꝛ egritudines q̄ nō facūt crisim cum eūone apparente ꝛ nocumenta alia ex angustijs et sollicitudinib⁹ corrūpentib⁹ sanguinē. Et de extiu ris qdem ē spēs que noiat turmusios: ꝛ est extura q̄ rūpitur ꝛ qō ē sub ea est sile carni bone. deinī appa ret ab ista, sanies alia. Et de exturis ē spēs q̄ noiat albir ꝛ ē extura valalis rotūda ꝛ rubea quā q̄ habꝫ ſm plurimū non expoliat a febꝛ. ꝛ eius euētus ſm plūm est in capite: ꝛ qñqs accidit in alijs locis.

De significatōe q̄ apa fit extura. Capi. xxi.

Um videris pulsationē plimaz aut duritiē
c plongataz ꝛ calitatē: tunc ex istima q̄ apo stema est in via ut fiat extura.

De ligificatiōe maturatiōis ꝛ eius signo. Ca. xxij.

Um videris lenitatē quādā ꝛ sedationē do
c loris tūc scias q̄ est in via maturationis.

De iudicijs saniei. Capitulum.xxiij.

Unies laudabilis ē illa q̄ ē alba lenis cui
ſ, nō est dolor horibilis ꝛ in qua nō opata est nisi calitas innata licz nō sit excusatio a eōitate extrance. Et nō addit eis lenitas nisi ut sciatur q̄ ipa est ꝓparata pati a virtute digestiua ꝛ non diuersificat eius ꝓparatio in inobediente. Et oporꝛ tet ne sit ei odor vehementis horibilitatis ut sit, lon ginquioꝝ a putrefactione. Dixerunt: ꝛ requiritur ex ea alba: qñ coloꝝ mēbroꝝ radicalium est albus ꝛ si assimilat eam nisi natura potēs sup eam. Et sanies mala est fetida significans putrefactionem q̄ est contraria maturationi ꝛ significat dominiū caliditatis extrance. Et qñ egredit sanies diuersaꝝ partium ꝓuenientiū coloꝝ ꝛ substantiaꝝ est etiaz de genere di uerso a bona: ꝛ necesse est omni saniei ut faciat eueni re in corpe putrefactionē aut maturitatē aut dimi nutionem aut alteratur cum modo alio.

De significatiōe exiture itrinsece. Ca. xxiij.

Uando accidit apa calidū in visceribus et
c accidunt horꝛipilatiōes ꝛ febres ꝛ nō est ei odoꝛ ꝛ sit dolor: veh ementioꝝ ꝛ ē horꝛipi latio in primis lōgioris spacij deinde n cessat abbre uiari spaciū ei⁹ ꝛ addit grauitas apatis: tūc scias q̄ apa fit extura ꝛ q̄ ꝓuenit ad collectiōez sui. Et non sunt dolores isti in ꝓncipio vehemētioꝛes: ꝛ quāto

plus appꝛoximat stat⁹ minoraꝝ nisi qñ eruptio sit in ꝓncipio: ꝛ solutio ẽntinuitatis ꝛ dolor ꝓuenit ex ea: ꝛ qñ colligit ꝛ qñ fit mā sanies gelcit ēt calefactio fortis ꝛ inflatio ḡre gelcit ex calefactio cordis. Et scias q̄ durities pulsus est testimonium magnū. Et q̄ apparet signū exitare aldubellati in visceri⁹ ꝛ nō indurat pulsus: nō iudices penit⁹ q̄ sit extiura interioꝝ. Jn huiusmodi eni forasse nō erit in visceri⁹: imo in siphac qō ꝓtinet viscera. Et tu q dem iam sentis lat⁹ in quo est extiura ꝓ gnitatē q̄ pe dct ex eo ꝛ p doloꝛem.

De significatōe maturatōis intrinsece. Ca. xxv.

Uando accidunt significatōes exiture in
q trinsece: deinī gelcūt accīnia q̄ sūt ex febre ꝛ horꝛipilatōe doloꝛis sedatōe cōpleta ꝛ re manet grauitas: tūc scias q̄ sanies iam ꝓfurmata est ꝛ maturatio adest.

De significatōne ꝓpingtatis eruditōis intrinsece. Ca. xxvi.

Uando redeūt doloꝛes ꝛ fiunt pūctiones
q ꝛ mozdicatio ꝛ grauitas fit vehemētioꝛ et simulantur se. tūc eruptio iam appꝛopinqt

Cū ergo accidit rigoꝛ subito ꝛ sedant grauitas ꝛ do loꝛ: tūc iam eruptio facta ē. ꝛ ꝓpe q̄ apparet sanies euacuata mozdicās illud qō ptrāsiit. Et ē necessariū vt sit arefactio virtutis ꝛ debilitas arefaciēs Et q̄ exiture intrinsece fit eruptio subita ꝛ egredit res pli rima: tūc forasse accidit pulsus cordis ꝛ syncopis mala. Et forasse accidit moꝛs ,ꝓpter resolutionē vir tutis. Et forasse accidit vomit⁹ ꝛ vētris solutio. Et forasse accidit sputū saniei plime subito q̄ extiu ra ē in pectoꝛe. Et forasse accidit ꝓfocatio q̄ erū pit ad pect⁹ res plima subito.

De curatōe exiturarū apparentiū. Ca. xxvij.

Uacuatōes qdē ꝛ ea quib⁹ medicant apo
e stemata in ꝓncipijs suis nisi timeat reditus materici ad mēbꝝ nobile sic declarauim⁹ ꝛ i hoc errāt stolidi. sūt res in quib⁹ cōicant extiura ca lida ꝛ apostemata calla q̄ nō sūt exiture. Illud vo qō ei appꝛopiat doꝛ regimine ē resolutio ei⁹ qō aggre gatiū est in ea. Et illud est ſm duos modos regimis Quoꝝm ē regimē currēs ſm rectitudinē cū egritu do nō egredit ab eo qō ꝓsueti est ꝓmū. Et est vtāq̄ geniet in maturatōe materiei vt stat sanies in eruptōe ei⁹ post illud vt tu obserues virtutē ꝛ ꝓserues eā ne ꝓ sternant eam doloꝛ ꝛ eruptio subito. ꝓles eni homi nū mozui sunt syncopizando ex arefactōe virtutis Immo oportet vt obseruet eam medic⁹ q̄ sit ꝓfortet virtutē ꝛ ꝓseruet eā cū eo qō scis: ḡre oportz vt cibet patiēs dubellati cib⁹ bonis nisi sit extiura i viscerib⁹ q̄ tūc oportet necessario vt subtiliet cib⁹. Et secū dus ē regimē egrediēs a rectitudine ,ꝓpē necessitatē dispositōis. Et est q̄ñ q̄ egritudo est magna: ꝛ ex tiura ptrāsiens in magnitudine sua illud qō ꝓsuetū ē ꝛ timet festinatio rei in expectatōe maturatōis in ea ꝛ scit q̄ virtus nō sufficit in maturatōe illi⁹ ton⁹. Et si administret maturatiua: ꝓducet illud ad vestigiū im maturatōis: tūc necessaria ē ꝓforatio cū cautela ne ferrū tāgat illud qō sequit extiurā de mēbris nobili bus in tactu quoꝝ a ferro ē timoꝝ ꝛ illud est cū sen seris qō materia tal ē grossitiei q̄ nō maturabit ꝛ q̄ caloꝛ inat⁹ in mēbro tāte ē puitat⁹ q̄ nō, maturabit: aut timueris q̄ ipsa, ,ꝓpter suam abbreuiationē est tal q̄ alterabit alteratōe nō maturatōis vere. aut extiu ra est ꝓpe iuncturas ꝛ mēbra ꝓncipalia: ḡre timet q̄ ipsa corrūpat ea. Et si fiducia habet in medicinis faciēt⁹ minisconē ꝛ maturāt⁹ nō elōgabit qn. minuscantia, phibeant penetrare inspiratione in spa ciū ꝛ maturatiua moneant caliditatē debilem. Et to tū illud iuuat ad putrefactionē mēbri. Jn huiusmodi ergo est necessaria incisio, pfunda ꝛ perforatō disrūpens: deinde sequant illud medicine que sūt in vltio resolutōis ꝛ exsiccatōis. Et oportet vt sint pfo ratio ꝛ sectio incedentes in lōgitudine villoꝝ neruo rū mēbri nisi sit voluntas vt destruat opatio illi⁹ mē bri timendo casum spalmi: tūc eni incide illos in la titudie ꝛ sanabis ab eo qō timebas. Et ꝓlimū qdē lōgitudinis villoꝝ est cū lōgitudine corꝓoris nisi in mēbris appropriatis: ꝛ sili inuenis plimū lōgitudi nis villoꝝ cū ꝓlimo ligature ꝛ rugarū nisi in mēbris appropriatis sicut in fronte. Et oportet vt nō ap ꝓximet pforato neqꝫ sectō aq̄ neqꝫ oleū neqꝫ ali quid in quo sit pingue. Et si non est excusatio qn la uetur: tunc fiat cū aqua ꝛ melle: aut aqua cum vino aut cū aceto. Qō si vehemētioꝛa fiant apostemata ꝛ inflatio post pforationē vaporet cū lentib⁹: ꝛ si non fuerit illud necessariū: administrab incarnatiua etiam emplastra. Et scias q̄ hec perforatio est generatiua virus ꝛ sorditiei ꝛ fistularū: verū cū non inuenis ex cusationē: tunc, nō est ingeniū altud. Et loca cōue nientioꝛa ad expectandū vt in eis maturetur: sunt lo ca carnosa pauconū neruoꝝm ꝛ venarum. Et scias q̄ pineales elevate acutoꝝm capitum parum indi gent perforatione neqꝫ ante maturationē neqꝫ post ipsam:

De regimīe maturatōis ꝛ igenio ad faciēdū pus in exturis apparēt⁹. Ca. xxviij.

Edicinarū maturatiuarū caliditas opoꝛ
m tet vt sit, ꝓxia caliditati corꝓoris ꝛ sit ei⁹ iuꝛ scatio qdā. De illis sunt in ꝓmis gradi bus embroca cū aqua tepida: ꝛ emplastratio cū fa rina tritici aut ordei: ꝛ triticū mtasticatū est melius in hoc: ꝛ panis cū pice aut cera: ꝛ croc⁹ ꝛ puluis oliba ni: ꝛ pix cū oleo ro. aut adeps porci: aut emplastrū de malua uisco ꝛ semine lini. ꝛ iterū emplastrū de ficub⁹ siccis bulcib⁹ grassi pinguibus sol. aut cū fari na ordei iterum: ꝛ ꝓpꝛie si ponatur in ea ysopus et origanū siluestre: aut aggregetur cum aqua in qua decoq̄ntur cum pauco sale non superfluo: Et qñqs ponitur in eo adeps aut oleum: aut fortius illo due partes glutinis albotin. Et medicine composite ex vuis passis ꝛ storace ꝛ galbano ꝛ myrrha ꝛ lauda no ꝛ resina ꝛ butiro ꝛ mastice ꝛ ysopo humida ꝛ ra dice cucumeris asi. ꝛ radice sanguinis draconis. Et emplastrum Bal. cum oleo de kerua ablq̄ cera: ꝛ ꝓpꝛie quando soluitur hoc emplastrum in oleo

et sil' emplastrū dicimos ꝛ emplastra basilicon. Et de bonis in hoc est medicamē de lapide marchasite cū āmoniaco: qō delap ponat donec cadat p se.

De regimine exturarū qñ mature sunt. La.xxix.

Cum inueris exturā grosse cutis cū matu-
c ratione ei⁹ nō sperat ipsi⁹ eruptio. ꝛ sūt ulcꝰ
vene ꝛ corde ꝛ nerui: tūc oportet vt pfozes
qñ si dimiseris sanie cozūpet ꝛ cozūpet ꝛ cozrodet
venas ꝛ villos neruoꝝ. Et illud qdē vehemēs⁹ erit
cū fuerit prope iuncturas: ꝛ tu qdē ḡre cū tua pfo
ratione locū sanei. Et sis sollicitus vt cadat porta p
fozationis inferi⁹ nisi vbi nō ēpossibile: ꝛ si illud qō
est sup exturam fuerit grossum ꝛ secueris: tunc seca
portā tantū: qñ adherebit grossū cū eo qō est post
ipm. ꝛ si fuerit extenuatū: tūc seca totū ei⁹ in longum
Et scias q locus in quo est sanies declarat p tactuꝫ
ꝛ qñ tangit cū digito prope: ꝛ tu obserua cū digitis
alijs saltez alteri⁹ man⁹ an expellat aligd ex ipso. Et
locus qdē sanei apparet ex declinatōne coloris ad
albedinē: ꝛ dū nō est matura est declivis ad rubedi
nē. Et qñꝫ est loc⁹ sanei declivis ad rubedinē ꝛ ci-
trinitatē cū sanies nō est bō sustentare in tactu absq;
visu: verūtamen visus est adiuuās. Oportet ergo
vt in sectione conseq̄ris lineas naturales ligature ni
si q̄ sunt apud sumē nisi apud necessitatē: ꝛ in mem
bris diuersificantib⁹ situm villoꝝ in longitudine sua
loco ligature. Nam si tu secerus fueris illud in pfo
ratione exture que est sup frontē. s. ligaturam cadet
cutis frōtis sup faciē: imo oportet vt tu diuersifices
ligaturā. In eis vero q̄ sunt sicut inguina oportet vt
vadas cū ligatura in latitudinem cutis. Et cū tu pfo
raueris exturā ꝛ extraxeris qō in ea est: tūc necessa-
rium est vt tu succurras ad ꝛglutinandū cutē cū car
ne vt nō rūpatur ꝛ indurescat: ꝛ fiat taliter q̄ nō cō
glutinetur ḡre fiat simul q nō cesset implerī ꝛ redeat
silis exture pme. ꝛ quoties mūdificaueris nō mo:re
tur iterū gu implearur ꝛ fiat in veritate de genere fi-
stularū. ꝛ anteqꝫ facias ipsā ꝛglutiari in hora opor-
tet vt mūdes eam. ꝛ si tibi necessariū fuerit vt in ipsa
intromittas radiū sup cui⁹ caput sit pann⁹ asper cuꝫ
quo mūdifices ipsam ꝛ frices: deinde facipsam ad-
herere: ꝛ conserues eam cū ligatura sm q̄ dicemus
de ligaturis cauernarū ꝛ vlcerū. pfundoꝝ erit cōue
niens valde. Et oportet vt tu obserues in pfora
tione illud qō dixim⁹ de conditionib⁹: deinde pfo
ra in loco maturiore ꝛ pte longiore a venis arteriis
ꝛ oꝛdis. Inquit amilus. Si exturā fuerit in capi
te: tunc sectio eius sit sectio eq̄lis: ꝛ sit cū radice nati-
talis pilorꝝ ne sit transuersa in ea vt cooperiant eā
pili ꝛ nō ostēdat cū sanabit. Dixit. Et qñ est loc⁹ ei⁹
occultus: tūc eius pforatio sit lata: ꝛ si acciderit in na
so pforabim⁹ eam eq̄lem cū q̄ntitate lōgitudinis na
si. Et si fuerit prope oculū: pforabim⁹ eam pforatōe
simili capiti: nune noue ꝛ faciem⁹ to:tuo situ inferi⁹
Si autē acciderit in mandibulis secabim⁹ eam eq̄li
sectione: qñ cōpositis huⁱus loci est equalis ꝛ sic illud
ex corporib⁹ scinū. Post aures vero pforam⁹ illud
eq̄liter. Brachia aūt ꝛ cubitos ꝛ manus ꝛ digitos ꝛ
inguina oia pforam⁹ in longitudine. Inquit: Et si
fuerit prope coxas pforabimus eam pforatōe rotū
da. ꝛ pforatio qdem rotūda est q̄ apprehēdit cū ap-
prehensione sua in lōgitudine corporis aligd de la-
titudine eius. Inqt: Qñ cū locus iste nō pforat ro
tunde: possibile est vt aggregent in eis materie ꝛ fiat
fistule. Et sil' etiam pforatur qō est prope anū, ppter
locuꝫ humiditatis q̄ aggregant in eo. Et in latere ꝛ
costis pforat aperiendo. In testicul' vo ꝛ virga cōsi
ter. Inqt: Et sim⁹ prompti vt semp ꝓsentū sit seḡns
figuram loci quantoplus potuerim⁹ super ipsum.
Coxe antē ꝛ adiutoria secant in longitudine: ꝛ cōsera
va vt nō ledas neruos. Et scias q pforatio diuer
sificatur sm loca: qñ qñ est apud oculū: tunc pfora
tio eius est lata simil' situi oculi: ꝛ in naso est cū lōgi
tudine nasi: ꝛ in mandibula est cū longitudine man
dibule. ꝛ prope auré secant eq̄liter: qñ compositio
huⁱus loci est equal' ꝛ cognoscit illud ex corporib⁹ le-
nū. Post aures pforatur eq̄liter: ꝛ in brachijs ꝛ cru
ribus: ꝛ cora ꝛ virga totū equaliter sit in longitudi-
ne. Et sil' in lacertis vēteris: ꝛ in dorso ꝛ inguinib⁹
ꝛ subascellis ponesꝫ eam pforatione accipiēte ex la
titudine etiam ne fiat in ea sinus qui fiat fistula. Et si
militer in eis que est prope anum accipe de latitudie
etiam ne ꝓueniat sinus ꝛ fiat fistula. Et testiculi et
virga equalit' in lōgitudine. Et in latere ꝛ costis acci
pe in latitudine etiam vt sit transuersa: qñ sit' costa-
rū est similiter ꝛ caro que est sup eas. Inquit: Consi
dera semp situm carnis ꝛ villos lacertoꝝ: qñ nō su
mus prompti nisi ad hoc vt pforem⁹ cū imitatōe lo
ci vt nō ꝓueniat incisio: ꝛ sit locus incarnatōnis bo
nus non grossus. Et si sit in omni dispositōe stu
dium tuū ne incidas arteriam neqꝫ venam magnā
aut neruū aut villos lacerti: ꝛ pforato sit sm magni
tudinē exture. Iꝫ si fuerit pua ꝛ currit qō ē in eaꝫ lo
co vno: tūc seca eā in loco, ꝛ si fuerit magꝫ tūc pfora
ea ex pn⁹. deiñ intromitte digitū tuū in dicē sinistrū
in eo ꝛ pforaeam vbi ꝓuenerit caput eius: deinde in
tromitte etiā in foramie secūdo: ꝛ sm hoc donecve
nias sup eam. Et si exture fuerit locus sufficiens ex
quo sit possibile exire quod est in ea perforabimus
ipsam in illo loco. ꝛ si fuerit rotunda aut fuerit ei fi
gura ne egrediatur quod est in ea ex perforatōe vna
perforabimus eam in interiore parte sui in duobus
locis aut tribus sm quantitatē quā scis q̄ omne qō
aggregat in ea currit in hora. Inqt: Utilis est exitura
coniunctiualis aut membri nobile aut membri p
pinqui. ossi aut panniculo festinabimus in perfora
tione ei⁹ anteqꝫ confirmetur eius maturatio ne pus
corumpat aliquid de his membris. dico ergo istud
est regimen quando nō inuenimus exculatione de
perforatione. Si autem speramus q̄ rumpatur p
se non perforabimus. ꝛ similiter si speramus q̄ ipsa
crumpatur per medicinas facientes eruptionē. for-
tasse cui inuenim⁹ in medicis faciēt⁹ eruptionē qō
stat loco pforatōis. Et miscetiēs pforat cutis pfora
tione alicꝫ aut accipit de ea aligd: postea ponit sup
cā eruptionē faciēs vt sit ei ꝓfundatio.

De eruptionibus exturalibus La.xxx.

Exturas quidē salnas in quibus non ē ma
e gna malitia aperit aq̄ calida ꝛ crūpit eas
putrefacte aūt ledūtur ex hoc vehement
ppt illud qō attrahit eis ex mā. Et qñ vides exturā quam aqua calida rectificat: tunc confide de bo
nitate eius.

De cura La.xxxi.

Scias q̄ emplastratio cū radice narcisci
e rūpit oē prauū ꝛ ppue cum aqua ꝛ melle
bullat totū illud cum oleo de lilio aut tri-
no aut radix cōe recēs cum melle aut pice sicca cū
sorditie alucarū apum: aut emplastruꝫ arbosilos:
aut fumatur cere ꝛ resine ꝛ butyri oium ana lib.i. et
picis sicce ꝛ mellis ambor:um ana lib.ʒ. ꝛ florisꝫ eris
ʒ.iij. ꝛ olei quantū sufficit. Et medicamē de allecis ē
bonum valde: aut sumatur ammoniaci vi. cere. iiij
glutinis albotin. iij. sulfuris citrini. iij. nitri. ij. ꝛ fiat
ex eis emplastruꝫ. Et de illis que nos experti sum⁹
est ut sumatur medulla granoꝝ cotti ꝛ nux rancida
ꝛ fermentuꝫ ꝛ caules decocti ꝛ cepe decocte ꝛ syna-
pis ꝛ simus colūbinus ꝛ fiet ex eis emplastrum: rū
pit enim velociter. Et iterum diaquilon solutum in
mucilagine synapis ꝛ sapone associatum cū ficub⁹
Et de medicinis erūpentib⁹ stantib⁹ loco perforati
onis est ut administretur emplastrum factuꝫ ex mel
le anacardos ꝛ pice humida que duo aggregētur
cum igne equaliter: deinde ponatur super exturaꝫ
per diem medium: qñ rumpet eam. Et de eis iterū
que sunt fortia est ut sumantur alkali ꝛ calx non ex
tincta ꝛ ponantur in submersiōe sui ꝛ media aque
deinde coletur postꝫ bulierit ꝛ sint in illa aqua al-
kali ꝛ calx: deinde sumātur ꝛ ponantur in caldariū
de ere ꝛ ponātur super prunas ꝛ cōgelētur in salez.
Et sumatur de hoc sale aliquid ꝛ quantū est quarta
eius de sale ammoniaco ꝛ ponatur in mucillagine
nasturtij in qua sit aliquid de melle anacardi ꝛ ad-
ministret. Aut sumantur cantarides ꝛ terātur ꝛ po
nantur super oleū vetus ꝛ ponātur super ignem le-
uem. ligneꝫ prune donec toti coaguletur: deinde
teratur sicut teritur emplastrū ꝛ ponatur super ipm
mel anacardi ꝛ ppue si ponatur in eo stercus accipi
tris: aut stercus passerum: aut stercus anatis. Et q̄
dam iam dixerunt alkebikez. Et de medicinis re
solūtibus ē omne calidū resolutiuū iterandū sup mē
brum cū rarificatione mēbri ꝛ raritate eius cum va
porationib⁹ facientibus illud de illis in quib⁹ ē hu
miditas calida: ꝛ quanto plus resolvitur emplastre
tur multotiens locus ꝛ embrocet. Et oz ne vacuuꝫ
sit regimē a medicinis lenitib⁹ donec leniat duriti
es ipsius: qz necessariū est ut administrētur lenitia
sola. Et iste medicine resolventes sanie sunt de sum
ma albaurach ꝛ synapis ꝛ stercus auiū ꝛ arsenicuꝫ
ꝛ calx ꝛ cozdumeni ꝛ miscean⁹ cū eis que sunt sicut
us ꝛ glutinū albotin ꝛ mastix ꝛ aldibi ꝛ aggregen
tur cū aceto ꝛ oleo antiquo: ꝛ medicamē factū cum
alleis aut ex alhaceē aut ex pireiro ꝛ staphysagria ꝛ
baurach cū melle. Et anteq̄ omnia ista mūdetur lo
eius cum aqua calida. Et medicamen de marchasi-
ta cuius descriptio. ℞. lapidis marchasite. ʒ. xij. am
moniaci tantundem farine fabarum ʒ. vi. misceā-
tur cum resina humida ꝛ liniatur super cutem ꝛ po
natur super saniem donec cadat per se. ꝛ oportet ut
administretur statim: qñ exiccatur velocit. Et me
dicamen factū ex salis ammoniaci quantitate partis
vnius ꝛ ex bezahard quantitate quarte partis vni⁹
ꝛ ex lithargirij quantitate partis vnius ꝛ tertie ꝛ ex
olei antiqui quantitate partis vni⁹ ꝛ duarum tertia
rum partis sumatur ex eo linimentū. Et qñ non
conferunt medicine sicut prediximus necessariuꝫ ē
perforare aut cauteriꝫare.

De regimine exturarū intrinsecarū La.xxxij.

Dubellet quidē intrinsece oz ut regātur
a cū euacuatione ꝛ ppue qñ cholera ē egre
diens in egestione ꝛ vrina significat q̄ san
guis totus est malus. Qñ vero verificat existimatio
medici q̄ sanguis est bonus ꝓter illum quem expel
lit ad exturam ꝛ post euacuationeꝫ tunc oportet ut
maturetur cum medicinis equalibus sicut est vinuꝫ
tenue subtile cum bibitur paulatim. Et illud cui in-
tendum ē in maturatione exquisitissima eorū sūt
medicine subtiliatiue exsiccatiue sicut myrrha ꝛ cina
momū ꝛ reliquę spēs ꝛ consequant cum potu vini
subtilis quod est ad albedinem declive. Et de com
positis sunt tyriaca ꝛ mithridatū ꝛ homorulia.

De aldemenul La.xxxiij.

Aldemenul iterū sūt de genere exturaruꝫ
a Et plim eorū fit ex malitia digestionis ꝛ ex
motibus super repletionem ꝛ que currūt
cursu illorum. Et deteriores aldemenul sunt qui
sunt profundiores.

De cura aldemenul La.xxxiij.

Vando apparent aldemenul tunc eorum
q cura circiter tres dies est cura apostemaꝝ
calidoꝝ: deinde post illud oportet ut sit oc
cupatio in resoluēdo ꝛ maturādo. fortasse eni resol
uent ꝛ illud ē sm min⁹ ꝛ fortasse maturant. Et nō oz
ut sit negligētia i curatiōe aldemenul. multotiēs. n.
ꝓuenit ad exturā magnā. Et cura ei⁹ ē eis sm quā
titatē neccatis phylomie ꝛ soloris vēteris. Et cū fuerit
i aldemenul pulsatio ꝛ basis radicis tunc ē neccaria
maturatio ergo adiunct ad illā. Et illū qdē q passus
ē multitudinē egressiōis aldemenul liberat solutio
vēteris ꝛ rarificatio cutis cū balneis administratis sp ꝛ
exercitio. Et de maturatiuis qdē ē semen almaru
tritū cū lacte aut ficub⁹ aut cū ficub⁹ ꝛ melle: ꝛ ficus
cū melle ipo. Et tritū masticatū ē bonū ad matu-
ratōnē eoꝝ. Et sil' passe ꝓfecte cū baurach. Aut fic⁹
cū synapi ꝓmixte cū oleo de lilio ꝛ medicamē alde-
menul cognitū. Et medicamē de ifermēto notū. Et
medicamē cui est iste mod⁹ maturat. ℞. butyri. ʒ. i
ꝛ. ʒ. fermēti aceto si. ʒ. i. ꝛ semis almaru tritū ꝛ pisiꝫ
oiuꝫ aā. ʒ. i. ʒ. lach fici. ʒ. iij. fēu greci ꝛ seis lini oiuꝫ
aā ʒ. ɣ. bullāt i lacte ꝛ admīstret. ipꝫ. n. ē iuuatiū spa
tū. Et cū aldem. difficulti vēit ad pus ꝛ cū gete calidi

iatis grauis: nūc phloborōma uenā q̄ imbibit ipm deinde uēr̄osa loci: ⁊ nō facia istud in pncipio q̄n egrediet liquis virulentus ⁊ retinebit grossus ⁊ fiet illic vlc⁹ durū Et q̄n maturat ⁊ nō apit: pfora ipm aut cū medicis: aut cū ferro: aut p̄m q̄ dictum est in exituris. Et de bonis crūpentib⁹ est istud: scīe uni: simus colūbin⁹: ⁊ fermentū.

De Mboro. Ca.xxxv.

De ē apostema molle ex carne addita q̄b
h accidit i carne rara. Et plūmū ei⁹ fit in ano ⁊ vulua. Et q̄nq; est saluū: ⁊ q̄nq; est malignū dolorosum.

Tractatus secūd⁹ de apostematib⁹ frigidis ⁊ que currūt cursu eoz. Ca.i.

Umores frigidi ⁊ que currunt cursu eorū
h in corpe sūt phlegma ⁊ melancholia ⁊ vētositas ⁊ cōpositū ex eis: ⁊ tu iam scimusti spēs eorū. Et apata frigida aut sunt phlegmatica: aut melācholica: aut ventosa: aut ppōsita Et apostemata phlegmatica aut sūt simplicia ⁊ nominant apostemata mollia: Aut aquosa sicut accidit mēbrio aliquo ut in eo aggregēt aq̄ sicut hydropisis, pp̄e: Aut dubeller in quo sūt sicut nodi leues: Aut dure sīe scrophule ⁊ nodi duri. Et melancholica ut sephyros aut cancer: ⁊ tu scies differentiā inter vtrosq;. Et vētosa aut sunt elevatio ⁊ inflatio. ⁊ elevatio q̄dē ē q̄n vētositas pmiscet substātie mēbri. Et inflatio est q̄n est vētositas aggregata in spacio vno fixa in eo. Et q̄nq; ꝓponuntur illa apostemata adiunctē ⁊ cū calidis ex eis.

De apostemate molli phlegmatico q̄b nominat vndimia. Ca.ij.

St apostema albū molle in quo nō est ca
e licitas: ⁊ ūtoplus mā est subtilio: ⁊ magis madida: est mollificatio ei⁹ vehemento: ⁊ digu⁹ facili⁹ penetrat in eo q̄b ꝓximit cū, phibitōe ei⁹ q̄d est in eo q̄b non est in eleuatōe. ⁊ ūto pl⁹ materia est grossior: est ad durtiē ⁊ frig⁹ declive. Et plurimū ei⁹ ē a vapōre phlegmatis ⁊ ē de genē eleuatōis Et differt vndimia ab apostematibus melancholicis p pancitatē duritiei ⁊ pancitatē obtulcatōis. Et q̄n accidit ex pcussiōe ⁊ sūb⁹ ⁊ nō occurrit mā q̄ attrahit ad locū ei⁹ nisi phlegma: tūc nō apostematur pter apostema phlegmatis: ⁊ illiō est parū ⁊ nō euacuat ex dolore.

De curatōe apostematis mollis. Ca.iij.

Vacuatio q̄dē q̄ fit cū solutōe vētris ⁊ ab
e stinētia ab eo q̄d gnāt phlegma est res q̄ ē necessaria. Et cū factū fuerit istud oportet vt sit repcussio eius in pncipio cū eo q̄b aggregat exsiccatiōne ⁊ resolutionē: ⁊ oportet vt fricet loc⁹ cum mādili fricatōe dura: deinde admittrent sup ipm exsiccattua: ⁊ nō oport; vt cōtangat ipm aq̄. ⁊ de illis q̄ bona sūt in pncipio ē: vt admittrek sup ipm spongia nouā infusa in aceto ꝓmixto aut infusa in aqua haurach ⁊ cineris. In substātia enī spōgie sunt exsiccatio ⁊ resolutio: ⁊ quotiens addit egritudo: ponat acetū in quo infundit spōgia fort⁹ parū: ⁊ apud sitū pueniat eius ipso finis in fortitudine: ⁊ admittrek solū cū spōgia ⁊ pmixtū cū oleis vehemēs resolutionis. ⁊ in illa hora iterū admittra spōgiā infusā in aq̄ cineris sicī ⁊ vitis ⁊ licis ⁊ similiū: ⁊ oportz vt cō prehēdat spōgia oia latera ne declinet materia ad latus aliud. Et q̄nq; admittrat loco spōgie cū nouā inuenit pann⁹ duplicatus in duab⁹ tunicis cū aq̄ cineris: ⁊ q̄n assiduat sup ipm vna vice post aliam fortasse sufficit: ⁊ aq̄ calcis est fortior Et de illis q̄ cōferunt iterū est oleū ro. cū aceto ⁊ sale ⁊ sulfure cōbusto: ⁊ ipm sulfur est bonū: ⁊ cicer cū aq̄ caulis est mirabilis inuamēti. ⁊ memuthe in pncipio solū ⁊ cum quibusdam exsiccantib⁹ calidis est bonū. ⁊ strictura cū ligamētis cōfert ei in quo nō est materia grossa. ⁊ oz in illa ligatura vt sit iceptio ab inferiore ad supi⁹: ⁊ succ⁹ myrrhi est bon⁹ in pncipio: ⁊ bonitas ei⁹ post illud est vt cū eo pficiant medicine post: ⁊ cū hoc apostema est in mēbrio neruoso spisso aut ligamento aut cozda pmiceat in medicinis q̄b incidat cū lenificatione. Et q̄n est cū hoc dolor ppt causā que dicta est: tunc oportet vt sedet dolor in pmis cū his q̄ sunt sicut isopus humida ⁊ vinū cocū ⁊ cerataria ex oleo. ⁊ vt admittrek: embroca cū vino stiptico nigro: ⁊ post illud admittrek cū cinere ⁊ sūb⁹. Et de epithimatib⁹ bonis est vt sumant myrrha ⁊ licū ⁊ ciperi ⁊ aloes ⁊ crocus ⁊ acatia ⁊ boliarmeni par ⁊ pficiant cū aceto ⁊ aq̄ caulis. ⁊ itez folia tamarici ⁊ sal ⁊ oleū ⁊ boliarme. emplastrata cū aceto. ⁊ iterū ei q̄dē cui⁹ antecessit dolor sumant sordes balnei ⁊ buliant cū aq̄ ⁊ inspisset cū calce q̄ ponat in ea donec fiat sicca massa mollis ⁊ liniatur: ⁊ iterū liniatur loca cū oleo ⁊ ponatur desup spōgia aut lana imbibita aceto ⁊ ligetur sup ipm. ⁊ medicamē de fermento est nuatiū: ⁊ de eis q̄ sunt innatiua est vt sumātur folia litij ⁊ teranť bene ⁊ exp̄mank ⁊ superponātur. est enī mirabile: ⁊ sūr alumē ⁊ licū ⁊ trita cū aceto ⁊ aqua cineris. ⁊ de epithimatib⁹ fouis inuamenti est istud. Stere⁹ vaccinū ⁊ olibanū ⁊ storax ⁊ vince ⁊ calanus aromaticus ⁊ spica ⁊ absinthiū ⁊ oia in natiua ⁊ omnes medicine ꝓdicte in areolis apostematū rememorate in antidotario: ⁊ quandoq; confert mollitiei accidenti in apostematibus ꝓgnantiū vt submergatur sūnitas cāne de qua fiunt scope in aceto ⁊ ponatur desuper. ⁊ melius eo est illud quod fit post contritionē ex chimolea cū aceto ⁊ anetum ⁊ de embrocis decoctio caulū ⁊ anetī: aut decoctio corticum citri ⁊ mollitiei que est sequens hydropisim. ⁊ egritudines alias est cura que est cauſe.

De nodis. Ca.iiij.

Odi sunt dubellet phlegmatice cōprehen
n dentes humores phlegmaticos aut generatos a phlegmate qui sunt facti sicut caro aut sicut pulis aut sicut mel aut sicut aliud: ⁊ ꝓpie q̄ eueniūt in curuaturis iuncturarum aut res dura:

Non est longinquū quin necessarium faciat eius obuiatio esse melancholicam: verum nos ponim⁹

ei phl̄aticā: q̄n rādix illius duri est phl̄a cui accidit vt deliccarent grosse. ⁊ q̄nq; accidit ut nodet neru⁹ ⁊ similat nodo ⁊ nō fit de nodis: ⁊ differt a nodis p hoc q̄ nō sepat ex omni pte ⁊ nō sepat in lōgitudine imo dextra ⁊ sinistra mlt̄otiens accidit ex pcussione q̄b assimilat nodis. Cū ergo cura fit in pncipio cū stricura ꝛ suppositā remouet ⁊ resolutt.

De cura. Capitulū.v.

Odoz q̄ sūt glādosi curatio ē incisio ⁊ pso
n ratio nō aliud: ⁊ sūt curatio valēs in duris ⁊ similibus. Jngt antilus: tēde in pmis cutem q̄ est sup nodos cū manu tua sinistra: aut minister extēdat eā tibi ā pm modū q̄ ē possibilis. Verūtamē oportet ne fecerī cistis nodi: q̄n illud pbibebit te vltimare excoriationē. Et cū extenderis tibi cutem bene: tūc seca eaz cū facilitate: q̄n possibile est q̄nq; ut velamē nodi tendat cū eo in dispōnib⁹ tāda ergo donec appareat tibi velamē nodi: deinde extēde tibi cutē vtrinq; larīs cū vncis ⁊ icipe excōiare cistiz a carne: q̄n possibile ē excoriare ipaz ⁊ fortasse est annexa ei ⁊ tūc excoria ipam cū gamedin donec egrediat cistis sana cū eo q̄b ē in vētre eius. illud enī ē magis certū q̄b esse potest. Cū ergo extraxeris illō si cutis nō supfluit a loco vulneris ꝓpter puitatē nodi: tūc absterge sāguinē ⁊ ablue vulnus cū aqua mellis ⁊ sue eā ⁊ incarna. Et si magnificat sup ipm pluriū. ppt ꝓpressionē nodi: tūc abscinde radicē ei⁹ totam: deinde cura. Et si nodus ē vicinus neruo aut vene ⁊ dē illis q̄ excoriank tūc necesse ē excoriare ipm ⁊ si est de illis q̄ excoriank qui indigent excoriatione cū gamedin ⁊ timet q̄ abscindet aliq̄d de illo. tūc extrahe ex eo illud q̄b egredit ⁊ pone in rūduo medicamē acutū ⁊ nō incarnes ipm donec scias q̄ nō remāsit in eo aliq̄d de cistī: q̄n illud q̄b de eo remanet redit cuz vult nodus magnus: ergo imple ipm cocto ⁊ cura ipm cū medicamic. Et cū pforat oportet ut aufcrat cistis que ē ei cū ꝓpleméto sui: ⁊ si non cū alio saltē cū vncinis: q̄n cū dimittit ⁊ si minimuz sit de ea redit. Et si possibile ē ut excorietūc si acciat cistis cuz nodo erit melius: ⁊ si relīgtur aliquid de cisti ponat in ea medicamē acutū: deinde cōsequenter adhibeat bnūz. Et in mellino q̄dē q̄b ē de exituris sis sollicit⁹ adeo ne rūpat cistis eius ⁊ ingenia ut egrediat cuz cisti: nā si eius cistis rūpit ei⁹ egressio erit difficilis. Si ꝙ accidat ut rūpat nic rectuz ē ut cōsernes ipaz ꝑm illud q̄b est in ea: ⁊ excoriatum ab ea aggregat ⁊ stringat cū ligamentis. ⁊ q̄n currit de illo res plima tūc oz; ut custodiat patiēs ipm cū ꝓfortantibus naturā suā ⁊ cōseruet apud sonuz: fortasse eniz aduenit syncopis ei. ⁊ oz ut medicet curatione eius q̄ timet syncopi: ⁊ mulū q̄b de hūb⁹ nodos nō tollerāt excoriationē neq; medicinas acutas ꝓp magnitudinē egritudinū eoz ⁊ ꝓpter ꝓpsiones oz ēt: neq; sufferūt aliud nisi ꝓfortionē. Oportet ergo in istis ut ꝓfortent eoz nodi ⁊ extrahat q̄b egredit ab eis ⁊ neq; plumas de cistī: imo pone in eo oi die postq̄ egredit illud q̄b aggregat oleū cuz butyro tepidū nā cistis putrefiet ⁊ egrediet p se. De bona autē curatōe mellini sanosi ē ut incipiat ⁊ evaporet cū aliquo calido: deinde emplastret cuz pasp, enucleatis ⁊ melius ē ut excorīet cutis: deinde ponant sup eā empla. ⁊ fortasse cōsequit medicamē acutū in excoriatione cutis finem notuz sicut calx ⁊ sapo ⁊ cinis ⁊ alia de illis que currūt cursu eoz de illis q̄ dicta sūt in crūpentib⁹ exituras. Et itez sumant calcis. ʒ. iiij. ⁊ secis vini adust. ʒ. ij. ⁊ nitri. ʒ. ij. magre. ʒ .i. fermeat in aqua cineris ebullitionib⁹ paucis ⁊ ponat in ampulla de plūbo ⁊ ozet semp ut nō exsiccet. Et hoc medicamē ē bonū itez altheetil ⁊ glandul ⁊ sūlib⁹

Et ē nt sumank helleborī ⁊ arsenici rubei amboz aā ptes. ij. ⁊ corticū eris ptes. iiij. ⁊ fiat ex eis linimētū cū oleo ros. ⁊ sumak ex scie vtrice ⁊ corticib⁹ eris ⁊ arsenico cū oleo ros. Et de emplastris bonis itez mellino ⁊ oibus exituris calidis ⁊ i ghus ē hūoz leuis ⁊ sūnd: ℞. laudani ⁊ galbani ⁊ bdellij ⁊ sordiū vasis apis ⁊ glutinis albotin cēles partes: sumal ex istis ⁊ er solutis sine plima mordicatione. ⁊ sumak baurach ⁊ medietas eius helleborī ⁊ fiat ex eo ēplastrum ex cera ⁊ oleo ros. Et itez calcis pars. i. colcotar pars. i. arsenici pz. i. Blandulas aūt que similes sunt alfilac: ⁊ sūt spēs nodi si tibi ē possibile extrahere extrahe sicut alfilac ⁊ non fiat inde nocumentum nerno aut membro vicino fac. Et si fuerit in manu ⁊ pede ⁊ in loco coniuncto cum neruis ⁊ cozdis non ꝓsumas extrahere ipm: quoniā faciet cadere patientem in spasmuz: imo contere ipm ⁊ constringe super ipm cum aliquo cui sit grauitas donec maturet euz. Et signū eius est q̄ huiusmodi ꝓpressio super ipz stupefacit mēbruz.

De glandulis. Capitulū.vi.

Uando oz generat in qbusdā mēbris apo
q stema glandulosuz sicut auellana ⁊ nux ⁊ minus eis: ⁊ miltotiens sup volā manus ⁊ sup frontē: ⁊ est in pncipio taliter q̄ cuz sup ipm sit cōpressio separatur: deinde redit multotiens ⁊ multiplicat ⁊ fortasse non redit. Et cura eius est de genere curationis nodoz. Et q̄nq; sufficit ut cōterat tō primā: deinde sup ipm stringatur plumbū grauis stricture: q̄n digerit ipm ⁊ ppte q̄n linit super plūbo epithima digestiuū de illis que sequūtur. Et oz itez ut strictura administrek post eius digōnem: q̄n illud est causa phibens reditionē.

De pustulis glandosis. Capi.vij.

Lecidūt etiā q̄nq; pustule glādose parue.
s Et earz cura ē ipaz cōtritio ⁊ expressio eius q̄b est in istis: ⁊ stringere plūbuz sup eas.

De fugille. Capitulum.viij.

Ugille ē de genere apatū glāduloso ⁊ q̄si
f hocnoie, appropriat illō q̄b sit post aurē. Et nos q̄b iā dixim⁹ ꝑmonē vlem in oib⁹ q̄ currūt cursu ei⁹. Et cura ei⁹ ē cura ꝓdicta in capi. apatū glādulaz ⁊ in apatibus que sūt post aurē. Et de illis q̄ sūt ei ppa ē cinis limaciaz cōfect⁹ cū antiquo adipe ñ salito. Et huic q̄b medicie nō ē par. Et itez cinis mustele ꝓmixto in eo cerato cū oleo de liio ⁊ ūtiquak ⁊ admisti ek: ⁊ ꝓfert krosulis etiaz.

De scrofulis. Ca. ix.

Scrofule similantur nodis: sed differūt ab eis in hoc q̄ non sunt separate sicut nodi imo sunt subpense cū carne. Et plurimum quidē accidūt in carne molli ⁊ est eis iterū velamen neruosum: ⁊ fortasse sit scrofula vehemētis magnitudinis. Et fortasse ex vna earū generant plures ⁊ similantur in hoc alpheletis: ⁊ q̄nq̄ ordinātur nodi ⁊ fiunt sicut cingulus pendēs ex collo ad vnā partem ⁊ quasi sunt racemus. Et scrofule ad vltimum sunt glandule sclirotice. Et de scrofulis quidem sunt quibus associatur dolor ⁊ sūt ille quib⁹ p̄mixt apostema caliditū ⁊ materia calida: ⁊ est de eis q̄bus nō associatur dolor ⁊ est difficilis curatiōis et fortasse in eius curatione est necessaria perforatio ⁊ putrefactio. Et horū vehemētius expositi ad habendas scrofulas in partibus colli ⁊ capitis sūt curta habētes colla humidarū cōplexionū. Et loca in quibus generantur plus scrofule sunt collū ⁊ subalcelle. Et videtur q̄ non noiantur scrofule nisi propterea q̄ multū accidūt porcis ꝓpter gulositatē eorum. Et propterea q̄ figura earū fm plurimū assimilatur porcis. Et saluiores scrofule sunt que accidūt insanib⁹: ⁊ grauiores earū sūt que accidūt iuuenib⁹.

De cura Capitulū. x.

Eldix sup quā ē fiducia in curatōe hūiusmodi scrofulas ē cūo ⁊ subtiliatio regimis. Et dō euacuatiō laudabili ē vomitus ⁊ ē necessārū solutione educere plegma grossū ⁊ ꝓprie cū pillul noiatis aliquāli. ⁊ iterū sumantur turbit. ⁊ zz. ⁊ zuccari ptes equales ⁊ bibant vsq̄ ad. z. ij. ⁊ hoc quidē ē cuz hoc q̄ soluit phlā grossū nō calefacies neq̄ intestinoꝝ faciēs raſurā. ⁊ phlomia iterū ē iuuatiua. ⁊ oz ꝓculdubio vt fiat ex cephalica. Regimis vō subtiliatio est: q̄si oz vt deuiter cibos grossos ⁊ potū aq̄ sup eos ⁊ nauseatiuā sacietatē ⁊ repletionē ⁊ tolleret famē quantum pōt ⁊ abhorreat oē q̄d replet caput mā. ⁊ oz ut custodiat ꝓpatus eis caput ab eo q̄d facit currere ad ipm materias ex ꝓpatoīb⁹ facientibus currere sicut ꝓsternere se sup faciē: ⁊ curuare se super genua ꝓtrā: ⁊ habere puluinar planum: ⁊ ab opatoībus q̄ trahūt materias ad caput sicut locutio plurima: ⁊ dolor capitis ⁊ rixa: ⁊ ventositatio ē incōueniens pacientib⁹ scrofulas fm plurimū ⁊ illō ideo q̄si nō est ei possibile vt euacuet ex mā que ē in scrofulis ⁊ q̄ currūt cursu eius: imo trahit ad eas ⁊ ingrossat ipsas per id q̄d extrahit de sanguie subtili Et multotiēs quidē redeūt scrofule incipiētes extenuari ⁊ resolui ad dispositionē suā primā. Et oīo regimē scrofularū simulat regimi sephiros ex pte ipius egritudis. ⁊ cū scrofule sunt magne tūc plagarij alienāt se a curatiōe earū cū ferro ⁊ medicamie acuto. ⁊ illud est de illis que ducūt ad vlcerationē cazip ipsarū corruptionē: ⁊ est necessārū in huiusmodi vti euacuatione ⁊ mūdificatione ⁊ subtiliatione cibi ⁊ administrare medicinas resolutiuas sup eas cū facilitate. Et iā inueniuntur emplā apostolicū relatū ad christianos in scrofulis mortalibus ruptis sanatiōis magne sed cū facilitate ⁊ lenitate: ⁊ de emplastris calefacientib⁹ scrofulas est emplā diaquilon. ⁊ q̄nq̄ pmiscent cuz hoc emplastro medicine alie quas posuit Hypo. sicut radix lilij ⁊ ꝓprie cuz ꝓprietate que est in ea ⁊ sicut stercus caprarū ⁊ anū ⁊ sicut nasturtiū ⁊ radix cucumeris asinini ⁊ pue mōtane ⁊ ficus que cadūt ante maturationē albe. aut farina fabarū ⁊ amigdale amare ⁊ bdellij ⁊ aggregētur ad illud ⁊ administrētur. Et de emplastris bonis est emplastrū huiusmodi. ℞. farine fabarū ros dei ⁊ pinguedinis porci ⁊ rizi oiuz añ. partē. i. ⁊ radicis colloquintide ⁊ aluminis iameni ⁊ radicū lilij ⁊ picis humide oīum añ. partes. ʒ. aggreget illud cū oleo antiquo cuz pinguedine frixa post liquefactionē pinguedinis ⁊ picis in oleo. Et cōfert emplastrū bonū resoluens duritiē in hebdomada ⁊ in eo q̄d est minus ea in tribus diebus q̄d Bal. narrauit in catagenis. ℞. synapis. ⁊ seminis vrtice ⁊ sulfuris ⁊ spume maris ⁊ aristologie ⁊ bdellij. ana. ʒ. i. āmoniaci ⁊ olei antiqui ⁊ cere. añ. ʒ. ij. Et de medicinis que super eas ponūtur est pix cōfectis cū ea ficub⁹ aut cum squilla aut confecta cū ea radix caulis cōtrita ⁊ radix capparis cū bdellio ⁊ lupini cuz aceto ⁊ melle aut cum sirupo acetoso ⁊ stercus vaccinum aggregatis vel decoctis cum aceto aut omnia ista cum adipe porci aut cum oleo. Medicamen bonum: scribunt greci partes. vij. calcis ⁊ nitri amborum ana. pars. i. aggregentur cum melle. Et iterū radix cucumeris asini: ⁊ folia lauri cum glutino albotin: aut cinis amborum aggregatus cū eo. ⁊ iterum aggregentur farina herbi ⁊ stercus caprarum ⁊ omū ⁊ propte montanaꝝ cum vrina infantis ⁊ fiat linimentum. ⁊ iterum hoc medicamen myrrhe. r. ammoniaci. vij. ⁊ dibic. i. cuiscj quercini glandium. v. galbani olei de bezahar sordicie alucarij apum. i. teratur totum. ⁊ iterum aggregentur in mortario aldibic ꝓparatum ⁊ resina ⁊ sint ꝓ omni lib. galbani. ʒ. iij. aggregetur illud ⁊ est linimentum bonū.

Et de medicinis bonis sunt cere gummi pini adipis porci non salite ꝓassij ⁊ florīs eris partes equales: fiat ex eis liuimentum. Et iterū resine dactiloꝝ cotticum eris. ana partes. ij. aluminis iameni arsenici omnium ana partes. iij. sumatur ex eis linimentum. ⁊ de medicinis bonis est medicamen de kitran: ⁊ medicamen cucumeris asini. ⁊ medicamen de condisi: ⁊ medicamen noiatum sandaros: ⁊ medicine facte cum serpentib⁹ ⁊ singulis. ⁊ ex eis est ut sumatur serpens mortuus ⁊ proiiciatur i vas lutatum luto sapientie ⁊ diuittatur in furno de lat⁹ ribus: deinde proiiciatur cuz equali quantitate su i aceti permixti cū melle fm medietatem. ⁊ de medicinis bonis est medicamen de cordumeni ⁊ nasturtio ⁊ fimo columbino cum oleo ⁊ omnia iuuatiua sunt iterum singularia. ⁊ similiter farina herbi cum eis ⁊ sola cum aceto ⁊ cū melle ⁊ cum pice ⁊ cera et oleo. ⁊ iterū sumātur vue montane ⁊ nitrū ⁊ resina ⁊ farina herbi ⁊ aggregētur cū aceto ⁊ melle: aut accipe radices lilij ⁊ semēAni ⁊ infundātur i vio ⁊ po

nant in eis ambob⁹ post illud fiant colūbini quātitas quā exigit illud q̄d ꝓcessus est ⁊ fiat ex eis quasi emplā ⁊ est mirabile. Et iam expta sūt orina cameli arabici ⁊ antodatū eius emplā. aut epithima cōmixtis cū eis medicinis que sūt ad scrofulas ⁊ fuerit iuuatiua. Et almugat ē ex epithimatib⁹ mirabilibus. Et existimauerūt q̄dā ⁊ est alkindus q̄ micles cōtra caprini q̄si adurit ⁊ bibitur hebdomada vna oi die pōdere. ʒ. ij. video q̄ nō oportet fieri in oi mēse hebdomada vna. Et scias q̄ de scrofulis sūt in q̄bus est cancerositas: ⁊ hmōi q̄bz oportet ut cōficiantur medicine calide ꝓdicte cū oleo ros. ⁊ dimittant p dies aliquot ⁊ administrent. In scrofulis aūt que sūt calide pplonis non oportet ut superflua sit administratio medicinaꝝ acutaruz: imo sufficit eis q̄ est sicut sauic de tritico cū aqua coriandri. Et forte illo ē mirrha cū duplo sui de licio ꝓfecta cū aqua coriādri. ⁊ est regimē in hoc ut vincat aq̄ coriandri aut vincat medicamen aliud fm q̄ plens est ⁊ q̄ necessārū, facit vehementia inflationis aut puitaꝝ eius. Et de illis q̄ cōferūt eis ē ut fiat sternutatio cū oleo de nucleis pticoꝝ exorticoꝝ adustoꝝ. Qd si necessariū fuerit in curatione scrofulaꝝ vti ferro oportet tūc ut sit administratio eius in scrofulis vicinātib⁹ venis plurib⁹ ⁊ venis pullatilibus ⁊ neruis cū cautela ⁊ defensione. Homo. n. q̄dam errauit cū ꝓposuerat quasdā scrofulas ⁊ obuiauit ramo neruoꝝ reuersiuoꝝ q̄re destructa ē vox. ⁊ iam accidit ut nō inueniret nerū q̄ deteget eū frigori: quare corrupta ē ꝓplexio eius ⁊ destructa ē eius opatio vsq̄quo redit ad ipm ei⁹ pplō cū calefactione: ⁊ fortasse errauit ⁊ inuenit alguideg. ⁊ deterior alguidegil in hoc ē illa q̄ est ꝓpūdior: quapropter cū excoriat ex latere saluo oportet ut sumant scrofule ⁊ destruat q̄d residuū est cuz medicamine acuto ⁊ non puemat laterī lesio.

De apostematibus duris. Capitulū. xi.

Postema duz noiatū sephiros q̄d purū a est ē illud cui non associat sensus neq̄ dolor: ⁊ si remanet cū eo sensus ⁊ dolor punctūc non ē sephiros puz: ⁊ puz qdem ⁊ non puz cū quo ē sensus qdam est priuans dolorē. ⁊ sephiros aut fit ex melīa feculenta sola radicali ⁊ calor: eius ē cineritius: aut melīa ꝓmixta cuz phlegmate ⁊ colore eius est declinis ad colorem corporis: aut ex phlate solo q̄d iam induratū fuit. Et puri qdez color vt multuz est color: plūbi ⁊ est vehementis tensionis ⁊ duritiei ⁊ forte supeminent ei pili ⁊ hoc ē illud cui non est sanitas. ⁊ ē q̄dā ex eo cuius color: est color corporis ⁊ ꝓmutat de membro ad alind ⁊ noiat sermos. ⁊ q̄nq̄ est cū dolore corpis duz magnū q̄d ñ sanat neq̄ ꝓmutat vnquā. Et omne sephiros aut incipit apparere paulatim ⁊ addit: aut cōuertit ex phlegmone aut herisipila aut exitura in loco vacuo. Et cum plūm accidit durities in visceribus non accidit nisi post apostema caliduꝝ quādo curat cū infrigidātibus viscosis, ex medicinis ⁊ cibis. Et q̄nq̄ cāerat sephiros, ⁊ ꝓpinquitas sephiros ad cancrum ⁊ longatio eius ab eo ē fm similitudinē inflāmatiōis eius ⁊ paucitatē ⁊ aptionē pulsationis in eo ⁊ occultationē eius ⁊ aptionē venaꝝ in circuitu eius ⁊ non apertionem earum.

De cura. Capitulum. xij.

Oportet ut de his a quib⁹ illud curet cui ē o sensus ⁊ ut sit incisio: ⁊ post fac mūdificationē cozpis cū eo q̄d educit hūorem faciētem egritudinē: ⁊ forte ē illa mūdificatio cū phlebotomia si est sanguis plime nigredinis ⁊ inp illud sit q̄d resoluit ⁊ lenit simul: ⁊ nō curet cū eo q̄d resoluit ⁊ exsiccat tantuz: q̄si illud pducit ad vehemētiā lapideitatis, ꝓpter exsiccationez grossi ⁊ resolonem subtilis. Et oz ut ponant curationi ei⁹ due reuolutiōes: reuolutio resolutiōis cū lenitate cū eo q̄d nō exsiccat plūm q̄ omne resolutiuū fz plūm exsiccat ⁊ humectatiuū raro resoluit: ⁊ oz ut sit gradus ei⁹ in calitate ex scdo ad tertiuz ⁊ in exsiccatione ex gradu primo. Et reuolutio alia lenificationis: ⁊ sint iste due reuolutiones succedētes. Et oz ut membz famē pati cogat in reuolutione resolutionis ⁊ trahat nutrimentū ad ei⁹ oppositū cū motione illius oppositi ⁊ exercitio eius ⁊ ipius fanelicatiōe: ⁊ cibet in reuolutione lenificationis ⁊ fiat ei causa appetētdi nutrimētū cū fricatione ⁊ q̄ sunt ei simulia ⁊ limat cū pice. ⁊ dissolvet necessitates in virtute medicinaꝝ resolutiuaꝝ ⁊ lenificantiū ⁊ debilitate eaꝝ fm raritatē mēbri ⁊ ipius spissitudinē ⁊ vehemētiā duritiei ⁊ debilitatem eius. Et iterꝝ ꝓpositio medicinaꝝ oportet ut aggregetur ink duas vtutes' ⁊ oportet ne multū stant balneo qñ resoluit subtile ⁊ aggregat spissū ⁊ nō pucrit ad hunc finez ut leniat spissū. Et lenificātia q̄dez quib⁹ ē resolutio q̄dam sunt sicut adeps gallinaꝝ ⁊ anser ⁊ vitulorꝝ ⁊ boum ⁊ ceruoꝝ ꝓprie ⁊ medulle cornū ⁊ adeps hirci. ⁊ asini adeps est bona eis ⁊ adeps rapacium leonuz ⁊ vrsi ⁊ leopardi ⁊ adib ⁊ que currunt cursu eorum de vulpibus ⁊ lupis. Et adipes rapacium ex auibus. Et oportet ut misceantur cū eis que sunt sicut ammoniacum ⁊ bdellium ⁊ galbanuz ⁊ storax ⁊ mastix quādo ꝓparant ad resoluendum ⁊ fiant singularia. Et de predictis adipibus melior est adeps leonuz ⁊ vrsi. Et in mucilagine semis grecī ⁊ semie lini sunt resolutio ⁊ lenificatio. Et oportet ne in istis adipibus ⁊ carum similibus demollificantibus sit sal omnino: quoniā sal exsiccat ⁊ idurat: immo oportet ut sit eaꝝ operatio solis in cera que le nit ⁊ liquefacit ⁊ non peruenit ad hoc ut exsiccet. Et de lenificantibus iterum in quibus est resolutio: quedam sunt: bdellium ficilense ⁊ oleū antiquū ⁊ oleum de alcanna ⁊ oleum de lilio ⁊ galbanū ⁊ laudanuz ⁊ storax ⁊ sopus humida. ⁊ melioza eorum sunt que sunt minoris antiquitatis ⁊ exsiccationis ⁊ vehementioris humiditatis. ⁊ iteruz mastix album appropinquat predictis. Et in oleo de alcanna ⁊ oleo de lilio ⁊ ficubus ⁊ alkeruae est de resolutione ⁊ lenificatione simul quod est supra sufficientiaz.

Et de lenificantibus quidem est ut sumatur fex semiuz ⁊ fex aceti ⁊ ferueant ⁊ effundatur post ebullitionez bonam super vtraſq̄ quod ē ei cōueniētius

ꝛ sdministrek. Et de medicinis bonis ad illud est vt
sumatur sterc⁹ asini ꝛ radix cruci ꝛ fiat ex ābob⁹
linimentū: ꝛ si fuerit cū ambob⁹ stozax erit melius.
Et iterū qñ apparet lenitas oz vt linias cū ãmoniaco soluto cū aceto fozti diebus pluribus. deinde re
deat lenificatio aut galbano ꝛ oppoponace: aut su
mant galbanū ꝛ ãmoniacū ꝛ bdellū ꝛ terātur oia
ꝛ inuoluãt cū oleo dehecn ꝛ oleo de lilio cū aliquã
tulo mulcilaginis fenugreci ꝛ linit ꝛ fiat sicut empl3
Et sordities balnei ē ex medicinis vehemētis inua
mēti quādo ponit in emplastris apostematū duro
rū. ꝛ cū nō inuenit sordicies balnei tūc adminístrē
tur loco eius aqua cruci ꝛ nitrū. Et de emplastris
bonis in hoza resolutionis sūt emplastra que sunt
ad scrofulas de illis que diximus, ꝛ emplastra sulfu
os ꝛ colophon. Et cū apostema ē vehemētis gros
sitiei tūc non est excusatio ab aceto: ipm enī incidit
ꝛ debilitat virtutē mēbri ꝛ ppte cū ē nerui osū qñ
est vehemētius vacuū a materia ꝛ dimittit cā cau
se ip̄m ēi defozis. Iterū oz ut sit administratio ace
ti ꝛ intromissio eius in medicinis in fine rei nō ī ei⁹
principio ꝛ vbi cadit vltimatio in lenificatione ꝛ cū
intromissione tepiditatū lenificationis. ꝛ alleuietur
administratiõe aceti. ꝛ cū nō fit alleuiatio cū aceto
nocet neruis ꝛ cōuertit in lapideitatē. Et medic⁹
tunc fit audacioz in administrādo acetū cū apa est
in mēbro carnoso sicut id qđ ē i splene. ꝛ quādoq;
limitur locus cū aceto ꝛ vapotat cū eo. deide cōfeq
tur, cū epithimatc sicut illud qđ est de oppopōaco
deinde ãmoniaco: deinde incipit cū pauco leui: po
stea addit virtus: deinde gradat ad lenificationem
Et oz ut administret sup apostema oleū lene i quo
nō est stipticitas ꝛ est magis q̄ aqua ꝛ ppte oleuz
de aneto factū cū aneto humido. Et illud duritiei
qđ est in neruis ꝛ cozdis curet cū incisiuis. Et de cu
rationibus bonis ad illud ē vapozatio ex lapidib⁹
ignitis lapide molēdini. ꝛ melius quo fit vaporatio
ab eo est cum aceto ꝛ meliozā quo fit vaporatio est
marchasita: ꝛ oz ut ad hāc perueniat fūmā in va
pozādo ꝛ suffumigādo donec appareat sudoz. Et
quandoq; linitur cū marchasita trita cū aceto ꝛ cōfert. ꝛ oz ut alleuiatio iterū fiat in administratõe ace
ti vt nō separat subtile ꝛ indurek spissū: ꝛ ut ñ cozrū
pat virtutem neruoz superflue ꝛ est in principio de
terius: ꝛ ponātur administrationi eius interpolati
ones in quibus est lenificatio. cū ergo incipies tūc
vaporetur mēbrū cū eis que diximus ꝛ leniat tunc
cū medicinis cōueniētibus ꝛ ut illud fiat in mēbro
carnoso est salui⁹. De duritie iuncturarū. L. xiij.

Quandoq; accidit in iuncturis durities, p
hibēs moueri iuncturas cū facilitate: ꝛ nō
destruit sensum. ꝛ quādoq; est neruus cū
quo est stupoz aliquis. ꝛ quādoq; est carnosior. Et
cura est cum eo quod scimus.

De eis que nominātur almismar. La. xiiij.

Almismar est nodus rotūdus albus sūs
capiti clauo. Et plūm quidē accidit ex per
cussione ꝛ post extiuras ꝛ post curationes
earū amplius multiplicatur in coꝛpoze. Et plur
mū accidit in pedibus ꝛ digitis pedū ꝛ in inferio
bus ꝛ ledit in tantū q̄ prohibet incessū: quare opō
ret vt sectio fiat sup ipm ꝛ extrahat aut moueat cuz
manu semp ꝛ annectat ei plūbū qñ taliter est q̄ nō
est possibile vt extrahat. Emplastrū quidē eius cuz
non curatur fit cancer.

De cancro. Capitulū. xv.

Cancer ē apa melācolicī ò melācolia adu
sta a mā cholica aut ī q̄ ē mā cholica cū q̄
pbusta ē nō a pura feculēta. Et differt ase
phiros p se cū dolore ꝛ acuitate ꝛ pulsatiõe quadā
ꝛ velocitate additiõis, ppter multitudinē materiei
ꝛ inflationē ꝛ propter illud accidit in illa materia ò
ebulitione cū ipsa venit ad mēbrū. Et differt ab eo
iterū p venas quas mittit in circuitu suo ad mēbrū
in quo ē quasi pedes cācri ꝛ ñ fūt rubei sicut ip̄hlo
nem imo declines ad nigredinē ꝛ obfuscatiõem ꝛ vi
riditatē ꝛ tā diuersificat ab eo: qñ plurimū aduen
tus sui fit incipiēdo ꝛ aduentus durt fit pmutando
ex calido. ꝛ differt a sephiros quoniā est ei sensus ꝛ
illi non est sensus omnino. ꝛ plurimū quidē accidit ī
mēbris raris. ꝛ illud ē in mollioꝛb⁹ plus in epate
ꝛ in mēbris neruosis iterū. Et in primis cū accit
est occulte dispositionis. ꝛ quādo appet cancer am
bigū ē cius in primis cū apparet ꝑm plurimū. dei
de apparēt signa eius. Et in pꝛimis cū apparet ipi
cipio est sicut faba parua durus rotundus fusci co
lozis in quo ē caliditas quedā. Et cācer quidā ē ve
hementis dolozis: ꝛ alius est parui dolozis quiet⁹:
ꝛ alius est qui perducit ad vlcerationē: qñ ē ex me
lācolia que est adustio sanguinis ꝛ adustio cholere
pure solius: ꝛ alius ē siccus qui nō vlcerat. Et quā
doq; pmutatur vlceratus ad nō vlceratū: ꝛ quan
doq; reducit cū ad vlceratū curatio eius cū ferro ꝛ
ponit ei labia grossiora ꝛ duriora. Et videt q̄ hoc
apa sit noiatū cancer, ppter vnā duarū rerū: aut p
ter suā tenacitatē cuz mēbro sicut tenacitas cancri
cū eo qđ venatur: aut ppter formā suā in rotūdita
te sua ꝑm plurimū cū colore suo ꝛ egressione venu
rū que sūt sicut pedes eius in circuitu ipsius.

De cura. Capitulum. xvi.

Illud qđ oportet cauere de cura eius est:
qñ cū incipit fortasse est possibile vt, phi
beat ne addatur super illud quod ipse est:
ꝛ conseruetur ita q̄ nō vlceretur. Et accidit in q
busdaz hozis ut sanetur incipiens confirmatus ve
ro non. Et multoties quidem accidit cancer ī
terius occultus. ꝛ est rectificatio in eo ꝑm q̄ dixit
optimus Hypoc. vt non moueatur: quoniam si
mouetur fortasse perducit ad mozē. ꝛ si dimittitur
ꝛ non curatur fortasse ꝓlongatur spaciū cū salute
quadā: ꝛ proprie quando rectificantur cibi ꝛ ponū
tur de illis que infrigidant ꝛ humectant ꝛ generāt
materiam saluam sicut aqua ozdei ꝛ pisces altedra
du parui ꝛ vitelli ouozum sozdidum ꝛ similia illis.
Et quando est illic caliditas tunc decet lac vacci
nuz statim cum extractū est butyrum: ꝛ colaſ ꝛ qđ

sumitur ex oleribus humidis vsq; ad cucurbitā. Et
fortasse sufferunt cācri parui secto nē. nā si possibile
est ut destruātur cū aliquo tūc nō ē possibile ut de
struant nisi p incisionē vehemēt ē ut ex toto assuma
tur mēbrū inuadēs qđ ē in circuitu ei⁹: incidendo
ip̄m ex circūdante apostema cradicādo omnes ve
nas que imbibit ipsum ita ut non remaneat de eis
aliquid ꝛ currat post illud ex eis sanguis plimus. ꝛ
iam antecessit mūdificatio coꝛpoꝛis p solutionē vē
tris ex materia mala ꝛ phlomia. deinde cōserua eū
faciendo cū stare sup cibos bone quātitatis ꝛ qua
litatis ꝛ cōfortatione membra ad expellēdū quāuis
incisio in plibus hozis addit ei malitiam. Et fortal
le indiget post incisionē cauterio. Et fortasse erit in
cauterio timoꝛ magnus ꝛ illud erit quādo fuerit cā
cer, ppe membra ꝓncipalia ꝛ nobilia. Et iam nar
rauit quidam p̄imoꝛum q̄ medicus quidam incidit
māmillam cācerosam radicit⁹ ꝛ cācerata est altera.
Dico q̄ possibile fuit si fuit illud in via cancerandi:
qñ inuenit illā egritudinē. Et possibile fuit ut esset
ꝑm semitā pmutationis: ꝛ ē magis apparens.

De rememoratiõe regiminis soluēti ipm La. xvij.

Amat in potu multis vicib⁹ inē quas sunt
ſ dies pauci: quaq; vice quatuoꝛ aureos epi
thymi cū aqua calei aut aqua mell aut de
coctionē epithymi in sirupo acetoso. Et ei q̄ ex om
nib⁹ est fortis detur hiera helleboꝛi.

De rememoratione medicinarū localium ad can
crum La. xvij.

Er medicinas locales ad cancrum requi
p rūt quatuoꝛ intentiones. ſ. destructio can
cri penitus ꝛ est difficilis: ꝛ, phibitio addi
tionis: ꝛ phibitio vlcerationis: ꝛ curatio vlcerationis. Et in illis qbus queritur destructio cancri pe
nitus itur versus illud in quo est resolutio ei⁹ quod
collectum ē de materia mala: ꝛ expulsio eius quod
ꝓparatum ē ad colligendum in membꝛo de ea. ꝛ
si fuerit vehemētis virtutis ꝛ motionis tunc dimit
tatur. nam illud quod de medicinis fozte est addit
cācro malitiam. Et similit oportet iterū ut alienēt
in eis mozdicatiua: ꝛ ppter illud sunt medicine bo
ne ei in mineralibꝰ ablutis sicut tutia abluta: ꝛ mis
ceātur cum ea qñq; de oleis sicut est oleum roſ. et
oleum de keiri. Ad illud vo qđ phibet additio
nem peruenitur cum abscisione materiei ꝛ refectio
ne cibi ꝛ confortatione mēbri ꝛ cum medicinis rep
cussiuis notis: ꝛ administratiõe linimentoꝛuꝫ mine
ralium sicut linimētū fricationis lapidis molendi
ni ꝛ lapidis cottis: ꝛ sicut linimentū factuz ex fricati
one eius qđ resoluitur inter tabulam ꝛ manichā de
plumbo in humiditate effusa super tabulam q̄ est si
cut oleum roſ. ꝛ sicut aqua coziandri. Et iteruz em
plastratio q̄ acresta trita ē bona iuuatiua. Et illa
quid⁹ queritur, phibitio vlcerationis sunt liniméta
predicta ad, phibēdā additionē cū non fuerit in eis
mozdicatio: omnia enī ea sunt iuuatiua ꝛ, ppte qñ
miscent cū fricatiõe ꝓdicta que fit ex pistello ꝛ tabu
lis plūbeis: qñ ē ꝓfricata terra sigillata aut bolū ar
menū: aut oleū antiquuz ꝛ aqua sempnīue ꝛ cerusa
cū succo lactuce: aut mucilagine psilij ꝛ cerusa ꝛ plū
bo: qñ est cōpositio bona. Et de eis q̄ fūt inuatiua
est emplatio cū cancris fluuiatilib⁹ recentib⁹ ꝛ ppte
cū climia. De illis aūt q̄ in curatione vlcerati sūt
bona est ut assūmet pannus lini infusus in aqua so
latri sup cuz. Et quotiens fortasse exiccat madefiat
desuper cū aqua eius: aut sumatur medulle tritici ꝛ
olibani. ꝛ cerusse de plūbo oiuz pondus. ʒ.i. ꝛ terre
sigillate ꝛ boliarmeni ꝛ aloes abluti oiuz ana. ʒ.ij.
aggregent⁹ista ꝛ terant. Et administrent sup hūidū
pulueres ꝛ super super siccuz emplim factū cū oleo
roſ. Et qñq; cōfert eis cimis cācri cū cerato cū oleo
roſ. ꝛ melius eo ē cui admixtum est equale ei de eli
nita. Et qñq; cōfert in eo medicamē de tutia: aut tu
tia abluta cū aq̄ portulace aut mucilagine spūij.

De apatib⁹ vētositis ꝛ inflatiõib⁹ lacerto. ꝛ La. xix.

Apatib⁹ vētositis aliud est qđ fit a vapoꝛe
ò leui ꝛ sibi assimilatiõi ꝛ currit cursu eius. Et
aliud ē qđ fit a vapoꝛe ventoso ꝛ noiat⁹ in
flatio: ꝛ est ei impulsio ꝛ vicissitudinaria accessio: et
fortasse pcutit pcussiõe man⁹: ꝛ, ppe qñ inuenit spa
ciū ad qđ aggregat sicut stomach⁹ ꝛ intestina: ꝛ qđ
est inē panniculos circūdantes ossa: ꝛ inē ossa circū
data lacertis: ꝛ inter lacertos: ꝛ silliter qđ circundat
cordas: ꝛ fortasse nō resoluit spacia: immo subtiliat
mēbra ꝓiucta ꝛ resoluit ea: ꝛ generat in eis qđ facit
necessariū di rūpe ea. Et vētositas remanet ꝛ retine
tur, ppter spissitudinē suā: ꝛ, ppt grossitudinē suā. ꝛ
ppter spissitudinē ei⁹ qđ cōiunct eam ꝛ ꝓstrictionez
poꝛoꝛ. Et qñq; existimat homo q̄ sup mēbrū eius
sic genu sit apa indigens perforatione quare pforet
ip̄m ꝛ egreditur ventositas tūi.

De cura La. xx.

Cius aūt qđ ē sine extuationi cū augmēto
i loci curatio ē gen⁹ curationis eius. In in
flationis vo curatiõe ē necessariuz q̄ cure
ingrediat ꝛ resoluat illud qđ ē in ea: ꝛ sit possibile ut
sit ei sup locū mora spaciū lōgi: ꝛ ē necessariū ut sit ī
fine subtilitationis ut firmetur subtilitas partiū eius
ex pfundatione vltima. Et fortasse indiget positiõe
vento sarum absq; scarificatione ut carminetur ven
tositas. Et de medicinis eius localibus sunt olea ca
lida sicut oleum subtiliuz partiū in quo decocta sūt
sicut ruta ꝛ cyminum. Et de seminibus subtiliantī
bus semē apij anisi ꝛ amcos ꝛ q̄ similant illis: ꝛ de
emplastris resoluētibus: ꝛ, ppte, ppt illud qđ cadit
i mēbris cordosis ꝛ lacertosis ē illud qđ recipit sor
ditiē balnei que ponat cum aqua ī patella calcis nō
extincte ꝑm quantitatē qua, pueniat ex ea spissitudo
luti ꝛ liniant cū eo: ꝛ qñq; faciūt ex vino ꝛ calce em
plastrū equale bonum. Illud: sumatur ysop⁹ sicca
ꝛ terat ꝛ puluerizet super ceratum factum ex cera ꝛ
oleo anetino: ꝛ fiat ex eo emplastrū ad liniēdū. Et
in eo qđ accidit ex inflatiõe ī lacertis, ppt attractionē
q̄ accidit eis: oz ut alienent medicine calide valde ꝛ
acute ne refugiant mēbra ex eis: ꝛ teranturi: imo qñ
medicantur cum resolutiuis: tunc miscentur cum

eis aligd de sedantibus dolorē. t illud est sicut curatio tua quā scis cū eo qō est sicut rob ꝑcussū cū oleo in quo infusa est lana ysopi. Et si fuerit calciditas aliq̄ tunc cū oleo ro. infusa in eo lana ysopi t dissoluta in eo aq̄ ysopi hūide. Et admistrent ꝓ ia illa tepida ad caliditatē declinia: t nō ꝓmittant infrigidari: qñ frigus nocet huiusmodi. Qō si fuerit illic dolor: ex principio: tūc admistrant de inp olea in quib⁹ est sedatio doloris cū phibitōe aliq̄ ex ꝓncipio sicut oleū viol. t ros. cū virtute olei aneti. Et qñ inuenit aliq̄ alleuiatio ponat in medicis illud in quo ē additio vtilis ad resoluendū sicut nitrū t accetum: deinde sicut cinis. t emplastra resoluentia sicut emplastrum ꝓplicatum.

De vena medeni. Ca. xxi.

Et vt accidat sup ptē corpis pustula ḡdā
l inflā: deinde vesicat: postea egredit ex eo gdā rubeū ad nigredinē declinē: deinde nō cessat plogari t plogat: t forte sic ē mor⁹ volūtarius sub cute: ac si eēt motus aial: t q̄si in veritate sit ꝑtus donec existimēt gdā ꝙ sit aial qō generat.

Et existimāt gdā ꝙ sit ram⁹ villi nerui ꝓpt vehemētiam grossitudinis: t plinū gdē accidit in crurib⁹. Et ego iam vidi eā sup man⁹ t sup latus: t multiplicatur in infantib⁹ sup vtrūq; latus. t qñq; extenditur t abscindit: t magnificat in calabor t dolor: imo ꝙ spaciū dolet esti nō incidat. Et G. gdē dixit ꝙ non fuit cōprehensum ex eē ei⁹ aligd manifestū sup qō sit intendū: qñ ipe nō vidit eā oīno. Et dixit ꝙ eā eius est sanguis calidus malus melancholicus aut phlegma adustū adunatū cuz vehemētia siccitatis cōplexionis. Et forte generant eū q̄dā aq̄ t olera cū ꝓpetate q̄ est in eis. Et de cibis q plimū gnānt ea: est ille q est calidus t sicc⁹: t q̄nto plus fuerit mā a q̄ generat actio: erit dolor vehemētior. t forte accidit in corpe vno in locis q̄si q̄draginta ei⁹: aut gnq̄ginta ex q̄ tñ euadet cū curatione: t minorat in corpib⁹ hūidis t assuetis balneatiōib⁹ t cib hūidis t assuetis vino cū mēsura. t plinū gdē generatur in medena: t ꝓpt hoc ꝓportionant ei. t generat etiā in terra corasceni t alijs: t multiplicat iterū in terra egipti t in terris alijs.

De cura. Ca. xxij.

Ollicitudo qdē ei⁹ in terra in q̄ generat et
s cibi ex quib⁹ generat in quib⁹ est materia q̄ est cā ei⁹ illud ē cū euacuatōe sanguis mali phlobotomando ex basilica aut ex saphena sm lo cū t qñ dificationē sanguis cū eis q̄ sūt ñc sirup⁹ de myrobal. t decoctio epithimi: t potare pillulas cochias, phe t admistratio trifere facte ex sene t famo terre: t hūectatio corpis cū cibis humectātib⁹ t balneatōes t reliquū regimē humectantiū notū. Et qñ cū apparet eē ei⁹ in ꝑmo apparitōis ei⁹: tūc rectū ē vt admistret regimē mēbri cū emplastris infrigidantibus t humectātib⁹ ñc sūt succi frigidi noti cū duobus sandal t cantora post mūdificationē corpis t admistrationē iterū factā cū missione sanguinis garū sup locū. Et de epithimandō bonis ē epithima ex sā dalo t aloe t cantora aut myrrha t ꝓsiū t lac dulce. Si aūt nō sepatur sed incipit cadere forte, ꝓhibet eam t auferit eam t alleuiat labores in ea si bibat patiens eam sm ꝓmuitatē trib⁹ diēb⁹ omni die pondus. z. ij. aloes: aut bibat de eo in die. i. z. 5. in secundo. z. i. in tertio. z. i. t. 5. tribus diēb⁹ t linat sup eam aloes: aut limatur sup ozificiū eius humiditas aloes humidi viscosi. Et sūr in ꝓncipio cū egreditur si nō curatur de ea t egredit: tūc rectū est vt ꝓparetur ei qō stringat eam t sup qō reuoluat cū facilitate paulatim donec egrediat vsq; ad finē sui absq; inclusione: Et melⁱ est plumbū sup qō involuit: t sit sufficientia sup grauitatez eius in attractione eius: qñ attrahitur cū facilitate t nō abscinditur. Et sit studiū tuū in alleuiatione egressionis ei⁹ vt incipias t extendues membrū t rarifices ipsum cū embrocis ex aq̄ calida t mucelaginib⁹ infrigidantibus t oleis leuissimis cantibus frigidis t subtilis caliditatis: t que currāt cursu eius vt facilius fiat exitus eius. Et forte non fit facilis per illud: imo indiget eis que sūt sicut linimentū cuz oleo de keri: imo sambacino: imo oleo de ben: t vt admistretur sup ipsam emplastrū despice. Et si existimatio fecerit necessariuz vt ꝓforetur vt egrediatur cū totalitate sua t nō fuerit quod ꝓhibeat ꝓfectū extrahatur. Et si egressio eius cū extractione ꝓdicta nō fuerit facil⁹ ꝓforatio ipi⁹ nō fuerit possibil: tūc putrefac eam cū butiro: putrefiet enim tota t egredief. Et caue ne admisſres calida ex medicinis: qñ forte ꝓuenit ad estiomenū. Et qñ aūt linat sup posteriora ei⁹ fricatio cū sale paulatim: t illud sit retro cū facilitate t egressione ei⁹ cū subtilitate egredif cum totalitate: t ꝓpter qñ scinditur aut penetrat qō est post ipsam: t intromittitur stū⁹ sub ea illic t expellit t assidnat absterio cū ipsa egredif cū sale paulati t cū facilitate: nā cū illō fit cū ea egreditur tota. Quod si incidatur t redit: non erit ex cusatio quin ꝓforetur nūl inueniatur modus alⁱ deinde egrediatur cum facilitate t curetur locus cura vulnerum.

Tractatus tertius de lepra.

Quid sit lepra t causa eius. Ca. i.

Epra est infirmitas mala ꝓueniens ex sperstione cholere nigre in corpore toto quare corrumpitur cōplexio
l membroꝝ t forma ipsoꝝ t figura eorum: t forte corrumpitur in fine ei⁹ ipsoꝝ continuitas: ita vt corrodātur membra t eadant casu qui fit ab vlceratione: t est sicut cancer cōmunis corpori toti: forte eni vlceratur: t forte non vlceratur: t est aliqua que cum patiente eā manet tempore longo valde. Et melancholia quidem quandoq; expellitur ad membrum vnum et facit accidere duriticm: aut sephiros: aut cancrum sm dispositiōes suas. Et si fuerit subtilis dominās ꝓuenit estiomen⁹. Et si expellitur ad superficiem cutis ueniet illud, quod nominat baras: et morphea nigra t impetigo. his similia. Et qñq; spargitur in corpore toto t tūc si putrefiat, ꝓuenit febs melācolica. Et si cōcipiet t nō putrefiat ueniet lepra. Et causa eius efficiens antiquior ē malitia complexionis epatis declinis valde ad caliditatē t siccitatē: quare adurit sanguinē in melācolia: aut cōplexio totius corporis. aut sunt ambe ita q̄ faciūt sanguinē acquirere ꝓ causas suas frigus. Et cā ei⁹ materialis sunt cibi melācolici t cibi phlegmatici: item qñ cōponitur in eis satietas nauseatiua aut operat in eis caliditas quare resolnit subtile t ponit spissū melancoliā t repletiones. Et comestiōes sup facietatē sunt ad hanc eandē intentionē. Et cause eius innatiue sunt opilatio poroz: quare ꝓfocat calor innatus t infrigidat sanguis t ingrossat: t propter quādo splen est opilatus debilis nō attrahit neq; pōt mundificare sanguinē ex humore melācolico: aut ē virtus expulsiua in viscerib⁹ debilis ab expulsione illius in venas ani t matricis t sunt pori stricti. t quādoq; adunat illud totū corruptio aeris i seipso: aut ꝓpter vicinitatē lepros⁹ q̄si egritudo ē innadens. Et qñq; accidit ꝓpter hereditatē t ꝓpter cōplexionē embrionis ex qua creatus, est in se, ꝓpter cōplexionē que est ei: aut acquisitā in matrice, ꝓpter dispositionē que est ei sicut si accidat ei vt sit cōceptio in dispositiōe mēstruoz. Et quādo aggregatur caliditas aeris cū malitia cibi t eius essentia ex genere piscū t carne salita t carne grossa: t carnib⁹ asinoz t lentibus ꝓcul dubio ē ut eueniat lepra sic multiplicat in alexandria. Et cholera nigra quādo ꝓmiscetur sanguini adunat parū eius ad generandū multū ipsius q̄si ꝓcul dubio ingrossatur ex duobus mōis: quoz vnus ē ꝓ substātia sua grossa: t secus ꝓ frigus sui congelāti. t qñ ingrossat ꝙ partē humiditatis sue: tunc ē exsiccatio eius ꝓ caliditatē corporis facilioz. Et tā puentū ē ex grossitudie sanguinis lepros⁹ ad hoc ut egrediat in phlobotomijs eoz quidā qō est sicut arena t hec egritudo noiatur leonina. Et dicit ꝙ nō noiat ita nisi quoniam plim accidit leonibus: t dicit qñ terribilē facit facie patientis eā t ponit ei in forma leonuz. t dicit qñ rapaciter tenet qō capit rapacitate leōis. Et de hac egritudine que ē debilis difficilis ē curationis t de curatione forte nō sit spes. Et incipiēs quidē est suscepibilior t cōfirmata ē magis inobediens. Et facta ex melācolia cholere est magis feda t pluris nocumenti t difficilioz accidētiū t vehemēs adurens: sed est susceptibilioz curationis. t facta a sece sanguinis ē salubrior t quietior t nō ulcerat. Et facta a melancolia adusta sūatur cholerice in suis accidentibus q̄ est tardius suscipiēs curatiōem. Et hec quidē egritudo nō cessat cozūpere cōplexiōez mēbroꝝ per qualitatē ptrariā qualitati ꝓuenienti vite. s. caliditati t humiditati donec ꝓuenit ad mēbra principalia t illic interficit. t incipit in primis ab extremitatibus t mēbris lenibus: t illic cadūt pili abea t alterat color eius: t forte ꝓuenit ad ulcerandū, deinde ad paulati in corpus totū: nā quāuis

prima generatio eius sit in viscerib⁹: tñ primū vestigiū eius est in extremitatibus: qñ sūt debiliores. ve rūtamē qñq; monstratiōes eā anteq̄ cōtractā malitia eius apparēs sup viscera t mēbra principalia: t est mors ultius cū attractione t ꝓpter malitiā cōplexionis illius. Et cū cancer qui ē lepra mēbri vni⁹ sit de illis quibus non est sanatio: tūc quid dicem⁹ de lepra que ē cancer corporis totius: veritamē in lepra ē res vna: t est q̄ egritudo spargitur in totuz corp⁹ t quādo administrant curatiōes fortes sustētant egritudinē t nō agit sup mēbra simplicia t in cancro est ita.

De signis. Capitulum. ij.

Tando incipit lepra incipit color fieri rubeus tēdēs ad nigredinē. t apparet i ocul⁹ obfuscatio ad rubedinē declinis. t appet in anhelitu strictura. t in voce raucedo cā nocumēti pulmonis t cāne eius. t multitudo in sternutatione. t apparet in naso ganetu. t forte sit strictura i naribus t cassamu. Et incipiūt capilli in subtilitatē t paucitatē puenire. t apparēt vene in pectore t pte faciei. t ē odor corporis t, ꝓprie in sudore t odor anhelitus ad fetorē declinis. t apparēt mor⁹ melācolici t mali t dolosi. t multiplicant in sōno fōnia melācolica. t sentit in somno quasi sup corpus suū sit grauedo maxima: deinde appet ipsio in capillis t casus in eis ex toto, ꝓprie in pilis q̄ sunt in facie t partibus eius: t quādoq; dislocat locus piloꝝ. t findūtur vngues. t incipit forma fieri feda. t facies fit terribilis. t color denigrat. Et incipit sanguis cōgelari in iūcturis t putrefit. t addit cōstrictio anhelitus donec ꝓuenit ad difficultatē vehemētez et diutā magnā. t puenit vox in fine raucedinis t in grossant labia t denigrant. t apparet sup corp⁹ ad dinō glādulosa silis animali qō grece noiat sacos deinde incipit corpus ulcerari qñ lepra ē non quieta. t corrodit cartilago nasi. deinde cadūt nasus et extremitates. t currit virus fetus t redit vox ad ocultationē t tūc iā non remanent pili t denigratur color valde. t pulsus quidē leprosi est debilis, ꝓpt debilitatē virtutis t paucitatē necessitatis: cuz egritudo sit frigida t tarda nō velox, ꝓpter debilitatez frigoris: t sit necessaria ꝓpinquitudo cū non sit velocitas neq; magnitudo.

De cura Capitulum. iij.

Ꝑdeatet vt incipiat in ea cū euacuatiōib⁹ t mūdificatiōe anteq̄ ingrossēt egritudo t cū tu verificaueris q̄ ille sit sanguis plurimus corruptus: tūc oz vt incipies t phlobotomes phlobotomia vltia: t si nō alūde salte ex manib⁹. t si nō verificaueris illud tūc nō phlobotōes: phlobotomia. n. ex vēis magnis q̄sq; plus nocet q̄ sit eius inuamētū. Verū sit securitas cū phlobotōia eiul ex sepatiōib⁹ venaru quaruz si timet phlōnia magnarū. Et scias q̄ sanguis frigidus est in eo qō apparet: quare sit illud magis vtilius q̄ ventose: t sanguisuge t minus nocēs visceribus: t ille sunt sic vene frōtis t nasi. Et vero sm plim phlobotomia

est necessaria in curatiõe huius egritudis. ⁊ de illis que vocãt ad illud est cõstrictio ãhelitus eius ⁊ difficultas ipsius. ⁊ forte est necessariũ phlobotomare guidẽ apud vehemẽtiã raucedinis vocis ⁊ timorẽ prefocationis. Si ergo phlobotomiet oz vt quiescat hebdomada vna. deinde cuacuet cũ eis que sunt sicut hieralogodion ⁊ hiera de pulpa colloquintide. Et cuacuetur cũ apozimatibus ⁊ pillulis factis ex epithymo ⁊ sticados ⁊ polypodio ⁊ myrobal. ni. ⁊ kebulis ⁊ helleboro nigro ⁊ lapide lazuli ⁊ lapide armeno. ⁊ non nocet si misceat eis pulpa colloquinti de ⁊ scamonea etiã propie qñ illic est cholera ⁊ adiungantur eis aloes ⁊ cucumer asininus. ⁊ theodoricon est bonũ eis. Et hierapicra uterũ ⁊ propie qñ fuerit fortis cũ scamõea ẽ de illis ꝙ soluunis que sunt bõa leprosis: ⁊ precipue qñ odorat odoramẽtũ hellebori: aut ponit cũ ea lapus armenus. Et i estate oportet ut exiccentur ⁊ nõ vltimetur in decoctione fortifer ut nõ spargatur ⁊ multiplicetur. Decoctio ad leprosos. ℞. myrobal. citrinoz ⁊ nig. ambor aũ. ʒ. x ameos. ʒ. v. aithit boni. ʒ. ʃ. passularũ enucleatarũ mnã. ʃ. decoquantur cũ tribus eberie aque donec pueniat ad tertiã: ⁊ exprimat ⁊ misceatur in ea de aqua mellis pondus. ʒ. v. ⁊ detur in potu. ⁊ vngat corpus eius ex butyro. ⁊ sedeat in sole donec frigat aut ambulet septuaginta passibus: ⁊ conuertatur super dextrã ⁊ sinistrã ⁊ dorsũ ⁊ ventre ⁊ comedat cappares cũ melle: sumat in potu hãc medicinã sm ꝙ animus septẽ diebus ⁊ removet decoctio eius oi die. Et non sufficit in curatiõe istoz qui non sunt confirmati cuacuatio vna: imo forte est necessaria cuacuatio in mense bis: aut in oi mẽse semel sm ꝙ testimoniũ facit eẽ necessariũ. ⁊ illud cuz medicinis ẽperatis. ⁊ qñq; soluit oi die cũ facilitate ascellatione vna aut duabus ascellationib⁹ cũ eo qd soluit illud de potionibus iuuantibus ex medicinis predictis quadragita diebus. Fortes vero valde sicut bellebonus ⁊ ei similia: ⁊ que sũt multi ponderis sufficiunt in anno semel in vere: semel in autũno: aut pluribus. Et oportet ut veniat sup cerebra cozcũ mũdificatione cũ eis que sunt sicut gargarismata predicta in ca. egritudinũ capitis: ⁊ cũ caputpurgijs notis. Descriptio caputpurgij. ℞. macropiperis ⁊ celidonie ⁊ capsie ⁊ nasturtij ⁊ burũgi oium. ana. ʒ. i. nucis muschate pullegij ambor ana. ʒ. ʃ. succi agnicasti cotilas. iij. olei isamni cotilas. iiij. misceant ⁊ decoquãtur donec consumat aqua: deinde colet ⁊ seruetur in vitreata ⁊ fiat caputpurgiũ in naribus quantũ capiũt: deinde sequat qñ illud multiplicat cũ caputpurgijs humectãtibus predictis. Et oz ut ꝓibeantur ab oi quod exiccat ⁊ resoluit humiditatẽ innatam. Et sup eos interdicant labor ⁊ angustia ⁊ ut mutetur de aere ad aerẽ qui cõtrarius est ei. Et dentur ei in potu post mũdificatiõez olea sicut oleũ de amigdalis cũ eis que sũt sicut expressiõ vue: ⁊ illud qñ cuacuati sũt multotiẽs. Et oz vt exercitetur oi mane post expultionem supfluitatũ ab intestinis. ⁊ precipiant eleuare vocẽ altã, ⁊ saltent ⁊ luctẽtur: deinde fricentur. cũ ergo sudauerit tunc'sumant potũ. ⁊ post illud inungat oleis tẽperatis i calido ⁊ frigido humectãtib⁹ sm plim cõfortãtib⁹ in primis: ipsi eni indigent in primis cõfortantib⁹ sicut myrobalani iterũ ⁊ galle cũ accto. Et quãdoqz administrat super eos inuctio ex oleo cũ lacte m sicerisꝫ similiter oz ut fiat eis caputpurgiũ cũ eo qñ multiplicat siccitas ⁊ qñ cõmoueri ẽ eis nausea caueat. Et melius quidẽ ẽ vt balneentur deinde inungant. Et quãdo balneati sũt tũc cozinunctiões sunt sicut oleũ myrtinũ ⁊ masticinũ ⁊ oleũ de sũmitatib⁹ vitium ⁊ darsisahan ⁊ oleũ de costo sup extremitates: ⁊ deinde ille qui de eis est medicatus quiescat media hora: ⁊ prepetur vomitui cũ pẽna: deinde sumat in potu aliquid de absynthio. ⁊ forte est necessariũ inungere eos in balneo cũ subtiliatiuis resolutib⁹ in quibus cadũt nitrũ ⁊ sulfur ⁊ bacce lauri ⁊ glutinũ carpentarior: imo synapis ⁊ origanũ ⁊ piper et macropiper ⁊ piretrum ⁊ staphisagria ⁊ synapis ⁊ aloes, ⁊ calamentũ. ⁊ emplastrare eos supfricturis cozimo forte est necessariũ qd est sicut eufozbiũ ⁊ illud quãdo precipit eis vt balneent, ꝓpter resolutiouẽ supfluitatũ cozꝫ ꝓpter sudorẽ ipsoz. inuctio eni cozest canon in curatione ipsoz. ⁊ qñq; iungũtur fricando cũ tyriaca ⁊ scellite ⁊ alefangie. ⁊ forte est necessariũ iungẽ cũ hmõi in sole calido. Et melior ablutionũ cozin balneo est aqua in qua decoquit fenugrecũ cũ sapone bono. ⁊ oz ut alienetur leprosus a coitu penitus. Res vo que i potu tribuuntur multe sũt: nã de melioꝫb⁹ medicis ẽ tyriaca minoz facta cũ carnibus vipe. ⁊ tyriaca diatesseron ⁊ alasmenã ⁊ diasulfur. ⁊ qñq; fit capuꝑpurgium cũ istis etiã. Et vt in potu sumant de trocisciis tyri etiaz solis auf. i. i. ʒ. vini grossi aut pasci ⁊ trocisciis squille iterũ. Et scias ꝙ caro vipere ⁊ illud in quo est virtus eius ẽ de nobilib⁹ medicinis ei. ⁊ non oz vt sit vipera de luto aut littozalis aut de locis humidis quoniam in ea sm plurimũ est parũ iuuamenti. Et de eis que plurime est malitie est illa que situm facit cum qua est perditio: imo eligatur montana precipue alba. Et abscindantur capita earum ⁊ caude vice vna subito: ⁊ tunc si multiplicatur cursus sanguinis ⁊ remanẽt viue: ⁊ agitantur agitatione plurima tempoze longo: tunc iste sunt bone ⁊ si non dimittantur. Et que ex eis sunt conuenientes sunt ille ex quibus plurimus currit sanguis. ⁊ que sunt plurime agitationis: ⁊ post decollationẽ mundificent ⁊ decoquantur sicut dicemus tibi: ⁊ comedatur ex eis ⁊ iure ipsarum. Et ex potatione quidem vini in quo moritur vipera aut vinit iam sanati sunt quidam accidentaliter aut intentione interficiendi ex eo qui in potu tribuit ut moriatur ille leprosꝰ ⁊ qui escat: aut quiescat ab eo: aut sit illud obediendo sõno aut visioni. Et sal vipere inuatiuus est iterum: Extratio autẽ vipere est ut sumatur vipera abscisiis extremitatibus mundificata a visceribus: deinde elixetur cũ porris ⁊ aneto ⁊ cicer ⁊ sale pauco: decoquat cũ aqua plurima donec dissoluat: ⁊ sumãt ossa et

tunc ab ea ⁊ mundetur caro ipsius: ⁊ dek ad comedendũ caro eius: ⁊ sorbeat sus ipsius: ⁊ ponant ossa ei⁹ tũc super micas panis de simila ⁊ forte assẽ pitur cũ ea aliquid de pullis colũbarum donec bona fiat. Et huiꝰ quidem regiminis iuuamẽtũ forte nõ apparet in ꝓncipio: deide apparet subito: ⁊ forte ante cedit sanitatẽ sepatio rõnis dieb⁹ aliquot Et signũ appetitꝰ iuuamẽti ei⁹: ⁊ applicatio ad horã in qua oz ut abstineat ab administratiõe eius est ut incipiat leprosus inflari quare inflat: deinde forte ꝓmiscetur ratio eius: postea excoriat: deinde sanatur. Cũ ergo non patit scotomiã negz inflat tũc iteretur sup eum regimẽ vice alia. Et de illis que narrata sunt ad illud ẽ ut sumatur serpens niger excoriatus ⁊ sepeliat donec ei⁹ fiant vermes: ⁊ extrahatur cũ vermibus suis ⁊ exsiccet ⁊ dek in potu illi sup quẽ supfluit lepra et eo tribus diebꝰ oi die põdus. ʒ. i. cũ sirupo de melle. Et inunctio iteruz cũ eo in quo ẽ virtus vipere ẽ iuuamẽti ei sicut oleum in quo decoqtur Et sicut hoc medicamẽ. sumat niger excoriatꝰ ⁊ ponat in olla ⁊ fundant sup ipm de aceto fozti. ʒ. viij. ⁊ de aq̃. ʒ. i. ⁊ decapsia humida trahice dracõtee de vnoquoqz. ʒ. ij. decoqtur totũ sup igne lenẽ donec dissoluat serpẽs: ⁊ colet aqua a serpente ⁊ fricet cũ ea post abrasionez barbe ⁊ capitis. fiat illud tribus diebꝰ. Et eis ꝺdem accidit ex administratione medicinaruz viperalitꝰ excoriatio cutis corrupte: ⁊ pmutatio carnis ⁊ cutis sane: quãuis in unctio leprosi cũ humectatiuis ⁊ patis in caliditate ẽ ex illis que cõferũt in quibusdã horis: cũ vehementioꝛ sit siccitas. Et similiter facere caputpurgiũ cuz eo qd est sicut oleũ viol. ⁊ sit in eo parũ olei de keri. Et iterũ sicut adipes rapatiũ ⁊ boum ⁊ volatilium: ⁊ sicut cũ oleo de costo aut darsisahan. ⁊ oleuz de lilio seruat extremitates: ⁊ illud post mũdificationem: ⁊ ante mũdificationez non inungat oino: qñ opilat poros. Et de eis que bibũtur ⁊ cõferũt eis est almurigilez ⁊ medicamen asclideni. Et lac ẽ de nutrientib⁹ gbus curat ⁊ ꝓpie apud ꝓstrictionẽ anhelitus ⁊ difficultatẽ eius ⁊ raucedinẽ vocis eius ⁊ in temporibus que sunt inẽ euacuationes. Et oportet ut bibat in dispositione qua mulget lac: ⁊ lac bonuz est de reb⁹ magis cõuenientib⁹ ei: ⁊ oportet ut bibatur de eo quãtitas q̃ digerat: ⁊ si sint ꝓtenti eo solo si possibile ẽ erit iuuatiuũ valde. Et si fuerit necessariũ nõ addatur sup ipsũ aliquid si possibile ẽ ꝓei panẽ mũdũ ⁊ aliffidebegi cũ carnib⁹ arietũ ⁊ q̃ illis sunt similia de eis que dicem⁹. Et qñ anhelitus redit ad recũdinem tunc melius est ut dimittat lac ⁊ querat sup res acuti saporis ut vomat cum eis nõ ꝓpter aliud nisi illud: ⁊ euacuet cuz eo qõ dixim⁹: deide si necesse fuerit redire ad lac fiat vsqz ad terminũ predictũ. Et oportet ut sit hoc regimẽ in anno multotiens. In phlobotomia vero oz qui confirmati sunt nõ oportet ut sit occupatio negz in solutione vẽtris eozum cuz medicina fozti: qñ supfluitates ineis mouent ⁊ nõ sepantur: imo fiat allenatio in declinando materias eozuz ad intestina: ⁊ administretur desozis qõ carminet ⁊ resoluat. Et de potibus cõuenientibus eis est ut sumatur acoti. ʒ. i. ʃ. ⁊ nitri tantũdẽ: ⁊ succi caulis agrestis vsqz ad. ʒ. iij. misceatur totum ⁊ bibat mane ⁊ vespere. Et ut sumat eis de limatura eboris põd⁹. x. sacrataꝝ ⁊ detur eis in potu in. iij. ʒ. vini ⁊ butyri: aut sumatur althit cum melle quantitate nuciꝭ: aut sumatur de squilla quantitas decem sacrataꝝ cũ sirupo squille inspissato sicut lohoc. aut sumatur cymini. ʒ. ʃ. ⁊ mellis quantitas qua inspissetur sicut lohoc: ⁊ succuꝭ calamẽti est eis valde bonus ex tribus obolis vsqz ad. vi. Et oportet ut vtant piscibus salitis in quibusdam horis sicut vtũtur medicina. Et allenẽtur ab acutis nisi ꝓpter vomitũ: ⁊ nisi sm semitam albeckir i eo in quo sumuntur. Et qñq; medicantur cum cauterio dispartito sup mẽbra comuni sicut synciput ⁊ sumitas capitis: ⁊ sup radicẽ epiglotis ⁊ duo tempora ⁊ collũ ⁊ iuncturas manuũ ⁊ pedum. Et dixerũt quidam: oportet ut cauterizẽt in ꝓncipio tumoris lepre cũ cauterio in anteriore capite ut conferat calurie ⁊ alio inferiore illo: ⁊ apud locum in quo capilli tundũtur ⁊ super supcilia vnũ: deinde in dextra capitis: ⁊ aliud in sinistra: ⁊ vnũ posteriꝰ sup nuchã ⁊ duo apud duas cõmissuras corticales ⁊ vnũ sup splenem ⁊ sint cocture ille cum cauterijs lenib⁹ mutis. Et qñ cauterizatur sup caput oportet ut puniat vsqz ad os donec excoriet os saltẽ vicib⁹ pluribus postq̃z ꝑseruat applicatio illius ad cerebrũ sm lumẽ corrupte ꝓplexionẽ ei⁹. Mã stolidi qñq; interficiũt cũ hoc cũ nõ alleuiant man⁹ ipoz.

De modo medicinarũ ꝓfertarũ cõpositarũ.

D Equibus sunt albedarũgi ⁊ albes qõ stat in loco carnis viperei hac egritudine. Et de ill'est medicamẽ alsulẽdati: verũ bedrũgi h sũt descriptionẽ magnã quã dixerũt indi ⁊ expti fuerũt ipm. Et de ei⁹ modo ẽ ut sumãtur myrobalanoꝛ bellirico. uz ⁊ emblicoꝛum ⁊ capsie omnium ana. ʒ. xiiij. nucis muschate ⁊ cozicum turis ⁊ meu. ⁊ su. ⁊ piperis ⁊ macropiperis ⁊ fel gamonati ⁊ narkaisar ⁊ neremischi ⁊ condili ⁊ succi squille ⁊ folij indi omniũ ana aur. viij. ⁊ albes narij boni aur. iiij. terantur medicine ⁊ cribellent ⁊ teratur albes solum. Et q̃ erit ipm opiet nasum suum ⁊ nares suas ⁊ inungat eas ante illud cũ butyro vaccino: ⁊ veniat eius trituratio sup

medicias: ꝛ kimant de penidijs alharani ꝛ alsahāi emine.ij.ꝛ.5. de baldac: erant ꝛ pijciant in ollā nouaz: ꝛ pijciātur de iup de aqua cū mēsura q̄ soluāt ꝛ qñ liquefūt remoueant ab igne ꝛ pulverizent de sup medicine ꝛ pficiant cū eis bene: deinde fiant ex eis forme similes anellamis quarū vnaquecz̄ sit vn⁹ aur. ꝛ detur in potu omni die.i. in ieiuno cuz aqua tepida aut vino.

De modo confectionis alfelud.

Alleādo fiunt lamine de ferro: deinde de
R3 coquantur myrobalani bellirici ꝛ emblici ꝛ coleatur aqua eoꝝ ꝛ ponant̄ in vas eris ꝛ accēdatur sub eo ignis leuis ꝛ calefiat alfelud donec rubeat ꝛ ignitum submergatur in illa aqua: deinde redeat ad ignem ꝛ rubeat. cuz ergo rubuerit submergatur iteruz in illa aqua ꝛ fiat illud. xxi. vice: deinde colet aqua illa ꝛ sumat fex in qua residet aligd de felud: deinde reducat vas super ignem ꝛ ponat in eo vrina vacce ꝛ igniat ferrum ꝛ submergatur in ea iterū. xxi. vice: ꝛ sumatur iterū fex eius donec remaneant de fece eius aur. viij. Et similiter fiat de ere donec cōpleant ex eo iterum. viij. aur. Argentū vero limetur cū lima donec fiat sicut terra. deinde decoquat cū aqua salis in cochiario ferreo donec adurat̄ bene. si aūt non aduritur pijciatur in cochliarium parum sulfuris citrini qñ comburetur: ꝛ sumantur de eo. viij. aur. ꝛ totum illud sit tritum ꝛ cribellatum. Auri vero combustio est ita: oportet ut aurum limetur donec fiat simile terre ꝛ sit cū eo aureus vnus ex amioch ꝛ remaneat cū auro donec li quescant vtraq̄ simul: deinde dimittatur p horam j. deinde limetur iteruz ꝛ addatur super ipsum aur. vnus ex alamioch: ꝛ limetur iterum cum lima: deinde fricatur in cochiario ꝛ fundatur super ipsuz aq̄ salis: ꝛ feruerat donec consumatur aqua ꝛ remaneat aurum ꝛ alamioch: deinde teratur in mortario bene donec fiat sicut pulvis: ꝛ misceatur cum medicinis. Mundificatio autem alfulendati est ſm hūc modum: sumatur de aqua alhascē ꝛ vrina vacce, pijciantur ambe super alfulendati in vase nouo in tanta quantitate q̄ submergant ipsū: ꝛ ponatur in sole calido hora.i. deinde fricetur vehementer ꝛ coletur aqua ab eo in vase nouo ꝛ ponat in sole tribus diebus: deinde coletur ꝛ sumat fex eius spissa: deinde sumantur aqua alhascē ꝛ vrina super alfulendatū: ꝛ pulverizentur sicut pulverizata fuit ꝑius: ꝛ fiat illud tribus vicibus: deinde ponatur in sole. xxi. die donec ingrossēt ꝛ fiat similis melli ꝛ denigrēt sicē pix.

De modo alfulēdati minoris.

Tunamenta eī⁹ sunt sicut tunamenta ma
R3 ioris. ℞. alfulendati colate ptem vnā: ꝛ alcoz part. 3. iij. ꝛ terantur alcoz ꝛ misceat cuz eis quantū est pondus coꝝ de melle ꝛ quātū ipsum est de zuccaro: ꝛ quantum ē medietas mellis de butyro vaccino ꝛ reponatur in vitreata: ꝛ dosis eī⁹ sit aur.i. cuz lacte vaccino tepido. Modus medicamenti conferētis lepre. ℞. myrobal. nigroꝝ mundatorum ꝛ myrobal. citrinoꝝ mundatorum ꝛ zinzib. omniū ana. 3. x. ameos. 3. v. althit bone. 3. iij. passularū mūdatarū. s. mecuse decoct̄ cuz tribus lib. aq̄ de guarich donec consumātur due tertie ꝛ remane at ſra: deinde exprimat et colet ꝛ pijciatur super cola taz de melle quod sufficit ei ꝛ detur in potu decoto lib.i. ꝛ inungat super totum coꝝpus infirmi butyrum vaccinum: ꝛ sedeat in sole donec sudet: ꝛ pracipiatur ut ambulet post illud. lxx. passibus: ꝛ iaceat aliquando super latus suum dextruz: ꝛ aliquando super latus suum sinistrū: ꝛ semel super vētrem suū ꝛ semel sup dorsum suū: ꝛ cibetur pane ꝛ melle quātitate abbreuiata. vij. diebus ita ut liniantur ei medicine omni die.

De modo epithimatis lepre.

Umatur serpēs niger excoriatus ꝛ decol
f letur ꝛ ponatur i vas ꝛ fundātur sup ipm de aceto fort. 3. viij. aque. 3. i. ꝛ alsettara gi humidi ꝛ radicum dracontee amborum ana. 3. xij. decoquatur super ignem leuez donec decoquatur serpens: deinde coletur cum panno ꝛ separent ossa a carne: deinde ponatur fex in vase vitreo. Cū ergo volueris curationem precipe ei ut radat pilos supercilioꝝ ꝛ caput ꝛ linc desuper ex illo trib⁹ diebus. Modus epithimatis alterius. ℞. staphisagrie ꝛ myrobal. nigroꝝ mundatorum ꝛ emblicorum omniū ana. partem. i. fricantur cum oleo antiquo ꝛ liniatur cum eo latus nel locus post̄ abluitur cū decoctione senticis curationum ꝛ balaustie. Et iterum comburantur myrobalani ꝛ galle ꝛ liniantur desuper cum aceto. Cibi autem eorum sūt omnia que sunt velocis digestionis boni chimi sīe carnes volatilium notoꝝ. i, carū ille, lebegi ꝛ pisces

hūdi leuis carnis cū spēbus que sūt necessarie. Et melioꝝ cibus coꝝ est panis de similia mūd⁹ ꝛ panis candarūj ꝛ sorbitiones facte ex eis ꝛ olera hūida ꝛ est necessariū ut pmiscant cū eis que sūt sicut sicla ꝛ raphanus ꝛ porri. Et nō oporterit negligat administrare incisiua ꝛ ppria ante mūdificationē: sicut caparis ꝛ seniculi ꝛ porri: ista enim mūdificant coꝝ cibos a superfluitatibus ꝛ pparant superfluitates expulsioni. Cū ergo administraueris medicinas laudabiles: tunc administra etā hoc regimen. Et pisces salti in hoc capi. sunt valde boni eis: ꝛ nos ꝓmptiores sumus sup ista cū volum⁹ ut faciamus eos vomere aut ventrē coꝝ solvere. Et caulis ꝓfert eis cū ꝓpria te sua. Et panis cū lacte ꝛ melle ꝛ ficus ꝛ vua ꝛ passule ꝛ amigdale torefacti ꝛ tartani ꝛ pinee: ꝛ que sūt ex istis ꝓferunt eis. Et oportet ut comedat in die bis ſm mensuram digestionis. Nam semel comedere nocet eis. Et non bibat vinum cū excitat egritudinis nisi paz. Et cū quoꝝ est egritudinis bibat de subtili qđ non est antiquū qualitate temperata consuetu. Et quādo cadūt pili supercilioꝝ ꝛ supercilije ꝛ similiū tunc fiat curatio cū cura alopitie ꝛ reliquoꝝ que dicem⁹ in libro decorationis.

De modo epithimatis alterius.

Umant staphisagrie ꝛ myrobal. nigroꝝ nigroꝝ mūdatoꝝ ꝛ emblicoꝝ omniuz añ pars. i. ꝛ frigant cū oleo omphacino: ꝛ liniat cum eo locus post̄ abluus ē cū decoctione senticum ꝛ balaustie. Modus alius: cōburant myrobalani et galle ꝛ liniant cum aceto desuper.

Fen ūrta de solone ꝓinuitatis ꝛ est ꝑter id qđ pē det cū fractura ꝛ algebra. Et est quartus: tractatus.

Tractatus ꝑmus de vulneribus in membris.

Sermo vlis de solutione ꝓinuitatis. Ca.i.

Um ostendimus in libro ꝑmo species solutiois ꝓinuitatis ſm modos qui necessarij fuerūt in loco simili illi. Et volum⁹ nūc innuere sūmas de spēbus earū quas oportet nobis esse notas ante illud qđ volumus declarare. Dico ergo q̄ nos conamur in qbuscā membris quoꝝ ꝓinuitas est soluta ut redeat coꝝ continuitas sicut fuit ꝛ illud sicut i carne. Et conamur in qbuscā coꝝ ut remaneat contactus coꝝ cū conservatione: licet nō redeat ipsoꝝ continuitas ꝛ illud in ossibus: nisi in ossibus pueroruz ꝛ infantiū. In eis enim qñq̄ separatur reditus ille. De ueruis vero ꝛ venis dixerūt quidā medicoꝝ q̄ non redeūt continuitate: imo forasse remanet in eis status cōglutinationis ꝑseuatione currente sup eos ꝛ coniūgit eos. Et dixerūt qdaz q̄ illud non ꝓuenit nisi in arterijs solis. Gal. vero iaz cōtradixit eis istō ꝛ dixit: imo qñq̄ incarnant arterie ꝑ testimoniū experientie: ꝛ cū concessione rōcinationis. Testimonio vero qñ nos iaz vidim⁹ arteriā que est sub basilica ꝛ caput arterie tempis ꝛ cruris tucarnari. Et cōcessione que ē ex rōcinatione: qm̄ os est extremitas in duricie ꝛ non incarnat nisi paz in infantibus. Et caro que est extremitas in lenitate incarnat. ℈ vene ꝛ arterie sunt medie inter ossa ꝛ carnem: quare cū vt sit eaz dispositio inter carnē ꝛ ossa: ergo sūt min⁹ recipientes incarnationē q̄ caro ꝛ facilius suscipiētes eā q̄ ossa ꝛ incarnant qñ sectio est minima ꝛ pua ꝛ corpus ē hūduz ꝛ lene. Et non incarnat in diuersificato ab eo. Et hoc ē mod⁹ disputatiōis rethoric⁹ vel theoric⁹. ꝛ illud in quo ꝑficit est experimentuz.

De sūma de vulneribus in mēbris. Capi.ij.

Embra in quibus cū cadit vulnus magni ficat eius nocumentū ꝛ interficit ſm ꝑsum ꝛ fortasse nō interficit nisi raro: sunt sicut vesica ꝛ cerebꝝ ꝛ renes ꝛ intestina minuta ꝛ epar quāuis sit possibile ut saluet̄ super ea: ꝛ est leue. In coꝝ aūt nō sperat̄ salus cū in eo accidit vulnus. Et plurimū ille cui accidit vulnus in vētre suo cū accidit ei nausea aut singultus aut solutio ventris mortal.

Et qñ vulnus est in loco in quo oz ut vehemens fiat dolor ꝛ apostema sicut sūt capita lacertoꝝ ꝛ posteriora coꝝ: ꝛ ppter illoꝝ qui sūt nervosi ꝛ nō accidit apa significat illud nocumentū intrinsecuz ad qđ cōuertunt materie: ꝛ non ꝓuenit ad vulnus. Et oz ut tu obserues illud qđ dicem⁹ in ea. vlcer̄ de iuctēs in gb⁹ cōicant vulnera. ꝛ vlcera ꝛ postp osuim⁹ ea vsq̄ illic attendētes ad illud qđ est ꝓueniens.

De sermone vlis de cura vulner. Capi.iij.

Ulnus carnosuz nō euacuat quin aut sit se
v ctio plana recta aut sectio rotūda aut hūs latera aut sectio cū diminutione aliq̄ntule carnis. Et qñq̄ est ꝓfundū penetrans: ꝛ qñq̄ discooptuz. ꝛ vnicuiq̄ coꝝ est regimē. Et cōicant omnia in retentione sāguinis currētis: ꝛ iam posuimus ad illud capi. Et forasse cursus sanguis q̄nitate tēperata ꝓfert vulneribus ꝛ ꝓhibet apostema ꝛ opilationē ꝛ febrē. Nam de melioꝝ⁹ cū q̄bus intēdim⁹ in vulneribus ē ut ꝓhibeamus coꝝ apationes: qñ qñ non accidit apostema possibile est ut eius fiat curatio: vel cū illic est apa aut cōtritio aut cōtusio aggregat in vacuitate eius cū vulnere sāguis q̄ vult fieri apostema aut pus, ꝛ non est possibilis curatio vulneris: ꝛ duz non ꝑparat illud: tunc curetur apostema. Et si retinetur in contritione sanguis tunc non sit securitas q̄ ipius resolutio festinet si fuerit ei quantitas de qua sit curanduz ꝛ tensio: ꝛ illud ducū cōuersione eius in pus ꝛ resolutione ipsius: ꝛ illud fit cum omni calido leui de illis que tu scis. Et ꝓpter hoc oportet ut adiuuetur cursus sanguinis quando abbreuiatur. Cum ergo sectio est plana recta de q̄ nihil cecidit sufficit in regimine eius strictura ꝛ ligatura ꝛ ꝓhibitio sāguinis citatis ꝛ aquositatis ab ea ꝛ ꝓhibere q̄ aliqua rez cooperiat eam neq̄ pilus neq̄ aliud postq̄ tu conseruaueris complexionem membri ꝛ sollicitus fueris in hoc ne attrahatur ad membrum nisi sanguis naturalis. Et si fuerit ita magna ut ne concurrant extremitates eius: ꝛ quoniam sunt rotunde elongate aut diuerse figure aut tam de

stricta est ex ea caro pauca non plurima: tunc eius cura est futura: ꝛ prohibitio aggregationis humiditatis in ea cum administratione exsiccantiuz reperiri cussinoz ꝛ administratione subtiliantium que dicemus. Et si fuerit profunda: tunc strictura etiam facit eam adherere multotiens: ꝛ non est necesse detegere eam si est possibile illud: ꝛ illud est quādo nō confert strictura cū ligatura firmans eam. Et forsan necessariuz est detegere eam sicut ostendam: ꝛ p̄ter vbi non cadit strictura bona super radicem profundi: quare effundūt ad ipm materie ꝓpter debilitatem eius ꝛ dolorem qui necessarius est: ꝛ propter dispositiones quas dicam in capitu. vlceruz. Et si ē necessariuz ut detegatur non erit excusatio quin ponatur cottum: ꝛ quod currit cursu eius sup eius orificiuz exsiccans ipm ꝓpter vbi strictura non cadit super radicez sicut diximus. aut est eius ꝓparatio talis q̄ non est possibile materiam malam effundi ab ea: aut est in ea os: aut concauata est ꝛ facta est fistula ꝛ sit in ea humiditas mala valde: ꝛ est tunc in iudicio vlcez non vulnez. Et dixit sapiens q̄ vulnus non indiget nisi ligatura aggregante labia: quando querit adherentia ꝛ incarnatio: vez si fuerit necessarium ut nascatur in eo caro: tunc non est in eo necessariuz illud: sed est necessaria aliquādo ligatura cum qua effundat sordities ex orificio eius: ꝛ aliquādo ligatura sit mensura qua retineat medicamen desuper. Inquit: ꝛ sufficit vt sit orificio vulneris locus ex quo effundat sordities desuper vel semp per naturam aut ita ut cadat perforatio illicaut ut tu figures ipm cum illa figura. Ego enim iam sanaui vulnus magnuz cuius profundū erat vbi est genu ꝛ ipsius orificiū in coxa ꝓter q̄ fecerim ei orificiuz aliud inferius apud genu. Sed ꝓparaui coxam tali ꝓparatione q̄ profunduz fuit supertius ꝛ orificium inferius: quare sanatuz est absq̄ perforatione in inferiori parte. Et similiter quādoq̄ suspendunt brachiuz ꝛ palma ꝛ alia taliter q̄ orificium semper ē inferius. hic est ergo sermo eius. Et dico q̄ forsan tibi cadet vulnus vbi tibi erit necessarium incidere cōplete ꝛ secare membz. Luz autem ex vulnere abscinditur caro plurima: tunc necessaria sunt ea que carnem nasci faciunt: ꝛ non sufficit illud quod exsiccat ꝛ phibet. Et forsan nocet exsiccatiuz ꝛ phibitiuz ex parte quod repellit materiam ex qua nascit Et q̄nq̄ est profunditas ꝛ diminutio ossiū taliter q̄ non est possibile ut nascatur complete: quare remanet profundū sicut quādoq̄ accidit ut nascat plus q̄ sit necesse: quare est caro addita. Et oportet vt cibet eger qui vult vt nascatur caro in vulnere suo cibo laudabili boni chimi. Et quādoq̄ est illud q̄ facit nasci: ita q̄ possibile est ei ut faciat nasci carnez cutem vero non facit nasci cum iaz abscisa est totaliter: imo non facit nasci loco eius nisi carnem durazsupra quam non nascitur pilus: vez autem rami mk totiens eminent ꝛ nascuntur sicut caro. Et de vulneribus sunt quedam habentia timorem sicut vulnera cadentia in nervis ꝛ extremitatibus lacertoz: ꝛ dicam ea in capitulo dispositionuz nervoz. Et multotiens se quitur ea accidentia mala sicut illud q̄ sequitur vulnus extremitatis lacerti cū de alteratione coloris ꝛ casu pulsus post spissitudinem ꝛ parnitatē ꝛ perducit ad syncopiz ꝛ casuz virtutis: ꝛ quādoq̄ sequit ea spasmus. Et similiter illa que cadunt ante gena apud rotulaz q̄n sequūtur ea accidentia mala: ꝛ sunt perimentia a quibus paz liberantur. Et quando accidit spasmus ex huiusmōi vulneribus lacertosis ꝛ non recipit curationem: tunc curatio est incidere lacertū in latitudine: ꝛ est voluntas ut destruat operatio lacerti: vez illud est de illis que oportet ut postponant q̄ntuz est possibile. Et curet spasmus ꝛ p̄mixtio rationis cuz re alia ꝓter eam. Et sicut vulnus genicul. ꝛ forsan enim necesse est ut ponat cum sectione dura ꝛ ut sit festinatio in apostematibus eo ꝛ vlceribus ipsius ꝛ vulneribus cū phlebotomia et solutione vētris ꝛ phibitione incarnationis donec mūdificentur mūdificatiōe vltima deiū incarnent.

De cognitione eius quod facit nasci ꝛ quod incarnat ꝛ quod sigillat ꝛ qd corrodit ex medicinis.

Capitulum. iiij.

Medicamen faciens nasci carné est illud qd̄ coagulat sanguinem sanuz in carnes. Nō si fuerit exsiccatio ei vehemens ꝓhibet sanguinem venientem: quare non habebit materiaz caro. Et si est ei abstersio vehemens remouet eum ꝛ facit eum currere: quare cōsumit materiaz inuentam carni ergo oportet ut non sit ei plurima exsiccatio: imo vsq̄ ad terminū: neq̄ abstersio fortis valde: imo abstersio pauca in tanta quantitate vt abstergat sordities absq̄ mordicatione: ꝛ non indiget stipticitate de qua est curanduz. Et oportet itez ut sit in caliditate ꝛ frigiditate sua in complexione si fuerit separata cum contrario ꝛm quantitatem sepationis. ꝛ si non fuerit separata sepatione de qua curetur: tūc assimilet calido valde calidū valde: ꝛ frigido valde frigiduz valde. Et obseruet itez impressio medicine in loco ut apponatur ei si supfluit in malitia complexionis. Medicine autez incarnatiue sunt ille que aggregant inter duo elongata. Et non oportet ut operent nisi in superficiebus ambox facientes adherere inter ea vtraq̄ cum roze qui est in substantia ambo rū. Et si fuerit sanguis purus: tunc est illud quod exsiccat sanguinem plurimū sufficiens cuz eo in adherentia cum exsiccatione vehementi veloci anteqū fiat pus: ꝛ non firmatur ei illud nisi fuerit cum illo supfluitas virtutis in exsiccando: vez oportet ut sit abstergens: q̄n abstersio est contraria intentioni que ē in eo: quoniā intentio in eo ē ponere illud quod colligitur de sanguine nutrimentuz ꝛ ad herentiā ꝛ abst ergens abstergit illum sanguinez: quare disparit: ergo consumit materiam qua expectatur congluti natio: ꝛ non indiget diminutione in exsiccatione: sicut indiget ea illud quod facit nasci. Quoniam faciens nasci indiget ut currat ad ipsuz materia: ꝛ illius materiei cursum ꝓhibet exsiccatio: ꝛ incarnatiuz non indiget: imo indiget incarnatiuz ex-

siccatione fortiōre ꝛ pauca stipticitate. Consolidatiuuz vero sigillatiuuz vehementius indiget stipticitate q̄ illa duo: quoniam est ei necessarium ut recuperet quod ē per naturā vehemētioris exsiccationis. i. cutē: ꝛ q̄n indiget ut exsiccet humiditatez extraneam ꝛ radicalem vehemēiez. Et illud quod ē ante ipsum eget ut exsiccet humiditatē extraneā exsiccatione plima ꝛ radicalem cum mēsura que conglutinetur ꝛ ingrossetur ꝛ non minuat ex substātia

Et corrosiua diminués carnē oportet ut sit vehementis abstersionis valde. Et illud quidez quod est rectū in curatione vulnerū quādo ꝓfozantur est ut non appꝛoximet eis aqua. Et si fuerit necessariū ꝛ non suffert eger a balneatiōe: oportet ut ponatur super ea de emplastris ꝛ de panno infuso cuz oleo ꝛm modos ligationis: ꝛ non permittatur aqua pervenire ad ipsum.

De perforatione vulneris ꝛ aliozum cum opoꝛtet ut disco operiatur La.v.

Jxit Bal. Oportet ut feces ex loco eius vedemētioris eminentie ꝛ ut inclines ipsum

Et nō sit tractus ꝓfozationis nisi ad ptem ex q̄ ē possibile currē pus ad inferioza. Et ut obseruētur i ꝓfozatione aleuiati ꝛ ruge ꝛm modū quez diximus in ca. vulneri ꝛ dubellet. nisi in eis q̄ excepim⁹. In eis vō que sūt sic̄ iguina ꝛ subascelle: oz ut vadat ꝓfozatio cū cute in nā: deide ponant desup exsiccatiua absq̄ mordicatiōe de illis q̄ sūt posita i tabulis medicinarū singulariū. Et pulnis olibani melioꝛ ē in eis q̄ olibanū: q̄n illud ē vehemēs⁹ stipticum. Et recium quidē est in curatione vulnerū cuz ꝓfozant ne appꝛoximet eis aqua. Et si fuerit necessarium ꝛ eger nō suffert a balneatione tunc oz ut vuln⁹ occultet sub emplis ꝛuenientib⁹ tectis cum pānis infusis cū oleis ꝛm modum coopturē q̄ sepat int aquā balnei ꝛ hūiditatē ei⁹: ꝛ inē vulnera: aut in gemet ei aliqd ingenioꝛ possibiliū in ipso.

De regimine vulnerū habētiuz apostema ꝛ doloꝛe La.vi.

Necessariū ē in huiusmodi vulneri⁹ alleuiare ꝛ credē q̄ vulnus nō cōsolidak oino dū apa non sedat. Et illud qdē nō complet̄ nisi cū eo in quo ē exsiccatio ꝛ infrigidatio i ꝑncipio rei ꝛ mollificatio in secdo. Et nt admittret i eo cura apatū oino. Et qd̄ ē ꝓpium in hoc cū cōitate sui inuamēti in oi mēbro a capite vsq̄ ad pedes est ut sumak granatū dulce ꝛ decoq̄tur cuz vino ponti co ꝛ emplastret cū eo loc⁹. Et oz ut obserues illud ad qd̄ puenit dispositio apatis sic̄ tu admistraueris vnguētū nigrū ꝛ videris vulneris ruboꝛez vehemēter fieri ꝛ vesicari declina ad infrigidātia ꝛ ad vnguētū albū. Et si videris ipm mollificari aut idurari: ꝛ tu iā admistrasti albū: admistra nigrū ꝛ alia.

De regimine vniuersali in vulneribus visceruz interius La.vij.

Attentio in eo qd̄ existimam⁹ q̄ est fissura aut disruptio inter⁹ ē ut in carnek ꝛ nō dimittat sāguis cōgelari i interioꝛb⁹ ita ut ꝓ hibeak fluxus sāguinis. Et medicine cōferentes in vtriq̄ intētionib⁹ ꝑmis sunt sicut vestimēta qū de coquūtur in aceto: aut detur i potu de cētaurea maioꝛe pōdus. ʒ. i. Et tre sigillate in hoc inest excusatio magna. Illud aūt qd̄ in potu sumit cā fluxus sāguinis ē sicut dame. i. et. ʒ. de semine hyusquami alcū aqua melliꝰ: ꝛ reliquę medicine p̄dicte in, phibitione sputi sāguinis ꝛ fluxus sāguinis. De vulnere aūt ꝛ fissura apparēib⁹ dixit sapiens q̄ in dispositione mirac vētris donec egrediatur quedā intestina: oz ut scies qūo applices intestina ꝛ intromittantur. Qō si egrediatur aliquid de zirbo oportet ut scias an sit necessarium ut ligetur cū ligatura firma aut nō: ꝛ an suatur vulnus: aut nō: ꝛ qualiter sit via in suendo ipsum. Et Bal. quidem dixit anatomiaz alimirac. Et diximus nos ipsū in anatomia. Et ꝓpter illud qd̄ iam diximus in anatomia locus iliotum ē mmoris timoris cum disrūpitur q̄ locus alnoꝛati. Et alnoꝛati quidem est mediuz coꝛporis vtriusq̄ lateris mensura quatuoꝛ digitoꝝ ab albozati. i. vmbilico. Inquit: Quoniam fissura cum accidit in loco alboꝛan egreditur cum ea intestina plus ꝛ reditus eoꝝ in ea ē difficilis. Et illud iō q̄n res que tenet eam nō ē nisi duo lacerti descēdentes in longitudine coꝛporis qui ꝑtenduntur ex pectoze vsq̄ ad os pectinis: ꝛ ꝓpter illud q̄n disrūpitur vn⁹ horum duoꝝ lacertoꝝ oz ut egrediat ꝑs intestinoꝝ rum ꝛ augmentatur inde disruptio. Et illud ideo: quoniā lacerti qui sunt in vtriq̄ ilijs plus coartāt ipsum: verū est ei in medio lacertus fortis continēs ipsum. Si aūt ꝑpareꝛ ut sit disruptio magna egredietur numeratio intestinoꝝ: quare erit eoꝝ intermissio vehementioꝛ ꝛ difficilioꝛ. In vulneribus aūt parnis si nō succurratur cum intromissione intestini inflatur ꝛ ingrossatur. Et istud, ꝓpt id qd̄ generat in eo de vētositate: quare non ingredit ex illa disruptione. Et ꝓpter illud saluioꝛa vulnera accidētia in mirac disrūpētia sūt illa que sunt equalis ingnitudis. Inquit: Et indiget illa vulnera reb⁹ quatuoꝛ quarū ꝑma est ut reducat intestinuz apparens ad locū q̄ ē ei ꝓpriꝰ: Et seda ut sua: Et tertia ut ponat sup ea medicamē ꝑuenies: Et quarta ut sit solliciturdo ne ꝑueniat alicui mēbrū nobiliū ꝓpter illud timoꝛ. Pone ergo q̄ sit vuln⁹ tāte quātitatis ut nō possim⁹ ꝓpter parnitatem eius intromittere intestinū, precdens ab eo. Et quidem ē nobis necessarium ut resoluam⁹ illam ventositatem: aut ut dilatemus ipsam disruptionem: ꝛ ut dissoluam⁹ ventositatem est melius si possibile est in ea. Et causa quidem in inflatione intestini est frigus aeris. ꝓpter illud ergo oportet ut submergatur ispongia in aqua calida et exꝑmas ipsam ꝛ vapoꝛes ipsum. Et vnum stipticū qū calefit etiā ē unuatiuū in hoc loco: ꝛ illud q̄n calefacit plus q̄ sit calefactio aque ꝛ confoꝛtat intestinū. Nō si hec cura non resolui inflationez intestinoꝝ tunc ꝛadmistret amplificatio vulneris. Et conuenienti⁹ instrumēoꝝ ad hanc sectionē ē instrumētū qō cognoscit ad ꝓfozāda fistulas. Cultelli

aūt pforādi acutī ex duab⁹ partibus facti ad caput
cauean. Et rectior figurarū ꝛ ꝓpatio i infirmo ē ut
si fuerit vulnus lesum vadēs ad ptem inferiorē sit fi
gura ꝛ ꝓparatio ad supiorē. Et si fuerit vuln⁹ vadēs
ad superiorē: figura ꝛ ꝓparatio vadant ad inferio
rem. Sit ergo intētio tua quā intendis in vtrisq; re
bus simul ut nō cadant reliqua intestina sup intesti
num cuius inferius apparet. Et cū tu poueris hāc
tuam intētionē: scias ꝙ si fuerit vulnus in parte de
xtra tūc oportebit ut faciat egrū declinare ad ptem
sinistram. Et si fuerit in parte sinistra facias eū decli
nare ad dextrā. Et sit intētio tua semp ut ponas ptē
in qua ē vulnus altiorē parte altera: hec est enī res
que est cōis oibus istis vulneribꝫ. Cū ergo seruant
intestina in locis suis que sūt eis ꝓpria postq; reduc
ta sunt ad vētrem cū vulnera sunt magna: tūc ne
cessarius ē mīster edoct⁹. Et illud iō qm oportet ut
teneat locū illius vulneris totū manu sua deforis et
colligat ipsum ꝛ aggreget ꝛ deteget de eo aliqd mi
nistro suenti ipm ꝛ redeat ad illud quod iam iuxꝰ
est de eo etiā ꝛ aggreget ipm ꝛ colligat paulatim do
nec suatur vulnus totū futura decenti. Et ego nar
ro tibi illud qđ melius ē de assūtione ventris. dico
ergo qm ꝓterea ꝙ res que ē necessaria est ut com
prehendatur illud quod est inter mirac ꝛ siphac ia;
est necessariū tibi ut incipias ꝛ intromittas acuꝫ in
cutem deforis ad interiorē partē. cū ergo penetra
uerit acus in cutē ꝛ in lacertū cunctē ſm rectitudinē
in lōgitudine vētris totius: dimitte marginē siphac
in hoc latere ꝛ non intromittas in ipsum acuꝫ ꝛ fac
penetrare acum in marginem alium deintus ad ex
teriora: deinde fac penetrare eam abintus ad exteri
ora in margine alio mirac: ꝛ cū feceris eam penetra
re tūc fac penetrare eā sēdo in hoc eodē margine mi
rac aut deforis ad interiora: ꝛ dimitte marginem si
phac ꝙ est in hoc latere: fac ergo penetrare acum in
latus aliud deinꝫ ad exteriora: ꝛ fac eā penetrare cū
tua penetratione in siphac in marginē mirac ꝙ est i
parte eius donec facias eā penetrare totū: deinde in
cipe iterū ab hoc eodē latere ꝛ sue ipm cū margine
qui ē siphac in latere alio: ꝛ extrahe acū ex cute quā
penetrauit: deinde redue acū in illā cutē ꝛ sue mar
ginē siphac ꝙ est in latere alio cū hoc margine mi
rac ꝛ extrahe eam ex cute que ē in parte eius: ꝛ faci
lud vna vice post aliam vsquequo suas vulnus to
tuꝫ ſm illud exēplū. Jn mēsura aūt que est inē duo
pūcta caueat supfluitas i latitudine ꝛ strictura: qm̄
amplitudo nō tenet ſm ꝙ oportet ꝛ strictura aduna
nat. Et filū iterū si fuerit coadsum adiuuat ad dis
rūpendum. ꝛ si fuerit molle abscindit ꝛ ligat leue du
rū: ꝛ simile si, ꝓdaueris pūctura in cute. nam si fu
erit longinqua a punctura verū remāserit de vacui
tate intra ipm ꝛ extra eam non incarnat: ꝛ seruat eā
litate illic etiā. Jnquit: Et pone intētionē tuā in suen
do vētre adherētia siphac cuꝫ mirac. forasse enim
adherebit ꝛ incarnabitur: quoniā est nerosum.

Et iam consuerunt ipsum quidam ſm hunc modū
oportet ergo ut figamus acuꝫ in margine mirac ex
teriore ꝛ faciamus eam penetrare ad interiora ꝛ di
mittamus marginē siphac totum: deinde reducamus
acum ꝛ faciamus eam penetrare: deinde pene
tret acus ex contrario partis quā penetrauit: deide
faciamus penetrare in marginē alium de margini
bus mirac ſm hoc. Et iste modus consuendi ē me
lior cōsuitioni cōmuni que comprehendit quatuor
margines in penetratione vna: ꝛ illud idco quoniā
cum hac consuitione iterū quā iam dixim⁹ iam co
operitur siphac retro mirac: ꝛ continuatur cum eo
coopertura decenī. Jnquit: Deinde pone sup ipm
de medicinis incarnatiuis: ꝛ necessitas ad ligandū
est vehemētior in his vulneribus: ꝛ madefac lanaꝫ
in arahaze cum oleo calido parū ꝛ inuolue sup ali
bieni ꝛ alibieni sicut vadit. Et cisterna ipsum cuꝫ
aliquo mollificatiuo etā sicut olea ꝛ mucilagines.

Et si vulnus iā peruenerit ad intestina ꝛ fuerit ipm
tunc regimen sit illud quod diximus. verūm opor
tet ut clisterizetur cū vino nigro stiptico tepido: ꝛ p
prie si vulnus iam consutum fuerit: aut appropiq̄
uerit minuta intestina: quoniā intestinum ieiunum
non sanat oino ex vulnere qđ in ipso accidit ꝓpter
subtilitatē sui corporis ꝛ multitudinē eī⁹ qđ est i co
de venis ꝛ ꝓpinquitatē suam ad materiam neruo
rum ꝛ multitudinē effusionis cholere ad ipm ꝛ ve
hementiaꝫ caliditatis eius: qm̄ est magis ꝓpinqui
epati q̄ intestina alia. Jnferiora vō vētris ꝓpterea
ꝙ sunt de natura carnis sus de medicatione ipsoꝝ
confidens. Jnquit Gal. lib. de ingeniis sanitatis:
Et sit intentio tua apud disruptionē mirac ventris
cum siphac ut suas eā cōsutiōe cōglutināte siphac
cū mirac: quoniā est nerosum tarde incarnationis
cū alio: ꝛ illud cū modo suitionis quā dixim⁹: qm̄
ipsa aggregat ꝛ cōglutinat in punctura siphac. Jn
quit: Et intestina cū egrediūtur tūc confert vinū ni
grum forte: ꝛ caleſat ꝛ submergatur in eo lana ꝛ po
natur desup: qm̄ ipsa dispgit inflāmationē eoruꝫ ꝛ
detumescere ea facit. si aūt non fuerit ꝓsens tunc
administra qualdā aquas stipticitatis fortis caleſa
ctas. ꝙ si nō fuerint ꝓsentes tūc vapora eā cū aq̄
calida donec detumescāt. si aūt non ingrediant in
illud amplificet locus. Jnquit Hyp. Cum egre
diūtur zirbus ventris i vulnere: necesse ē ut putrefiat
qđ de eo egredit: quāuis moretur tempore paruo: ꝛ
est in hoc vehementius q̄ intestina ꝛ cpar: quoniaꝫ
intestina ꝛ extremitates epatis si non remanent ex
terius spacio longo donec infrigidētur valde vehe
menter: tunc cum ingrediūtur ventrē ꝛ incarnatur
vulnus redeunt ad naturas suas. zirbus vero licꝫ
moretur tēpore puo: tamen necesse ē ut quod ex eo
ꝙ apparet ingreditur vētrem putrefiat. Et ꝓpter
illud ꝓperant medici in incidendo ipsum: ꝛ non
intromittunt quod de ipso apparet in ventrem. ꝙ
si inueniatur in zirbo duersoꝝ ab hoc illud ēval
de parum ꝛ forasse non inuenitur. Et si egreditur
aliquid de zirbo tūc necesse ē ibi ut scias an opor
teat incidi: an non: ꝛ an oporteat sui vulnus: an nō
ꝛ qualiter suatur. Jam si vuln⁹ cadat in aliquā

ꝛ est medium vētris: tunc est pluris timoris: quoni
am sunt extremitates lacertoꝝ cooperte sup vētrē.
Si fuerit in illis ꝛ sunt a duobus laterib⁹ medij vē
tris a dextra ꝛ sinistra quasi quatuor digiti: tunc est
salutis: qm̄ non est in eo aliquid de extremitatibus
lacertorum neruosoꝝ. loci vō aliquorum futura te
rum ē difficilis: ꝛ illud ideo qm̄ intestina eminent ꝛ
egrediūtur a disruptione q̄ est i hoc loco ꝛ reditus
eorum in hoc loco ē difficilis: ꝛ illud quia illud qđ
plicat ea intētione eoꝝ ē duo lacerti, ꝓcēsi in longi
tudine vētris carnosi qui descēdūt ex pectore ad ra
chaba ꝛ est os pectinis. Et ꝓpter illud qm̄ cadit vul
nus in hoc loco incidūt hos lacertos: ꝛ ē eminēcia
intestini vehemētior: qm̄ lacerti qui sunt in illo con
tinēt ꝛ nō est ei inmedio lacertus forzis retinēs ipm
Si aūt ꝓparat cum hoc ut sit vulnus magnū tunc
necesse ē ut emineat ꝛ egrediatur ex eo neruus inte
stinoꝝ: ꝛ fit intromissio eoꝝ difficilior.

De qualitate ligandi vulnera Ca. viij.

Ulnera aūt ꝛ fissura apparentia cū vis ut
incarnētur tunc fac illud quod dixit sapi
ens de illis qui sūt hui⁹ artis. Jngt: Cuꝫ
vis ut incarnetur huiusmodi fissura tunc adhere ei
ligaturam accipiente ex duob⁹ capitib⁹ nō aliaꝫ de
ligaturis. Nō si fuerit magna erit tibi necessarium
ut adheres ei facias pulullos triangulatos. Et si
fuerit locus decliuis indiget futura ctā. Et pululli
quidē triangulati meliores sunt in aggregando la
bia vlcerū q̄ quadrati: qm̄ coartant sup fissurā tm̄.
Et situs pulullorum triangulatorum est ſm hoc
exemplum: linea recta inter duos pulullos sit fissu
ra duorum pulullorꝝ triangulatorꝝ: vnus sit. b. ꝛ al
ter. g. decenter cōpositi ſm figurā quam vides. Cū
ergo ligatur loc⁹ iste ꝛ cadit ligamē duoꝝ capitum
est ligamen tenēs sup locum fissure vehemētius q̄
si fuer. t quadrati. Et nō licet ut nō sit in applicatiōe
vlceruꝫ ligamē non hūs duo capita: ꝛ illi sunt pul
li triangulati ꝛ figura stringēdi. Et dicit in lib.
de ingenio sanitatis: Quidā hō habuit vuln⁹ cuius
ꝓfundū erat ꝓximum inguinib⁹: ꝛ ipsius orificiū
ꝓximū genu ꝛ sananimus ipsum sine ꝓfozatiōe pe
nitus ita ꝙ posuimus sub genu eius pulullos: ꝛ ꝓ
paraninus ipm taliter ꝙ facū est orificiuꝫ eius dire
ctum cum facilitate: ꝛ similiter fecimus de vulnere
qđ fuit in coxa ꝛ brachio ꝛ sanata sūt omnia. In
quit: Ille qui iam puidit in expientia scias ꝙ vulne
ra indigent ut fiat santes si possibile est ei intus ad
hoc ut penetrēt cū ea reliqua que sūt illic meliora ꝛ
velocioris alterationis. Similiter vulnera disrupta
elongatoꝝ labioꝝ egent ut aggregentur cum li
gamēto aggregante labia eoꝝ nisi fuerit sup ea ex il
lo dolor: aut fuerit apposa: qm̄ dolent ꝓpter illud
quāuis sit cū facilitate: aut fuerit lacertus q̄ sit disru
ptus in latitudine: qm̄ tunc nō aggregat: imo pona
tur in medio licinium timēdo ne incarnet cutis ꝛ re
maneat lacertus nō incarnatus. Jnquit: Et simi
liter quādo findimus cutez capitis ponimus inē la
bia aliqd quod ipleat ea: forasse enī ꝛ trahitur cutis
labioꝝ ad interioꝝ vulneris: q̄re necesse ē tūc ut co
neris cū ligamētis ut trahas eaꝫ ad exteriora. Et
cum cadit vulnus in longitudine: tūc ligamen suffi
cit ꝛ aggregat ipsam decēter. Et cū fuerit in latitudi
ne indiget ut suaꝫ ꝛ ſm mensurā, ꝓfunditatis vulne
ris erit, ꝓfunditas future digitoꝝ ex additione ana
tomie. Jnquit: Qm̄ fuerit nob necessariū ut addā
mus in amplitudine vulneris cui⁹ est strictum ꝛ timu
erimus ꝙ ꝓpter, ꝓfūditatē ei⁹ incarnet eius supius
ꝛ nō incarnet eius, ꝓfundū: aut fuit mēbrū vulnera
tum in hora vulneris ſm figurā: qđ cū redit ad eāli
tatē suā non est possibile ut currat ex eo sanies: neq̄
ut ingrediaꝫ ipm medicina: ꝛ ut redeat ad suā figu
ram qm̄ egredit ꝛ cōmouet dolorē aliū: tunc necesse
est ut scindal sectione cōuenienti. Et scias ſm sum
mā ꝙ vulnera que sūt in latitudine lacerti sūt digni
ora ut labia eoꝝ sint vehemētius elōgata quapro
pter sūt faciēcia maioꝝ necessitatē ad perscrutandū
subtiliter in aggregādo labia. Et forasse nō erit ex
cusatio a sutura ꝛ administratione pulullorum tri
angulatoꝝ ꝛ ꝓpe si ceciderit in carne diminutio: nā
cadens in longitudine min⁹ eget illo.

De medicinis incarnātib⁹ vulnera Ca. ix.

Arum medicinarū virtutes iā narrauim⁹
ꝛ situatiōis earū locuꝫ. Et nō dubitam⁹
ꝙn sit necessariū ut puluis earū sit minoris
virtutis q̄ illud qđ de eis fit cum oleis ꝛ ceratis. Et
necessitas qdez pducens ad olea ꝛ cerata ē, ꝓptera
ꝙ medicine sicce ꝛ, ꝓpe que sūt sicut merdalegi ꝛ re
lique minerales nō submergūtur vsq; ad, ꝓfundū ꝛ
non penetrāt in pozos: cū ergo ex eis fit ceratum ad
vltimū ꝓuenire facit eas cursus olei ad locū qđ vo
lum⁹. Et iste medicine incarnatiue sunt ex mine
ralibus: Et sunt ex plātis: ꝛ ex animalibus: ꝛ ex oi specie.
Et sunt ex mineralibus sicut ceruſa ꝛ oleū myrtinuꝫ
ꝛ cera. Et ex plantis folia sicut folia quercus mal
cule emplastrata ꝛ folia salicis ꝛ folia caulis ꝛ folia
arboꝝ maloruꝫ ꝛ cortex palme ꝛ folia arnoglosse ꝛ
spertū infusum in aceto aut aliquātulo vini. ꝛ, ꝓpte
qm̄ nascent folia arboris pini mascule ꝛ femine liga
ta cū corticib⁹ suis ꝛ folia cupressi ꝛ rami eius ꝛ folia
pentaphylon cū melle. Et ex gāmis glutinū alboti
, ꝓpie, ꝓpe mēbra magna. Et ex fructibus ꝛ granis
nux recens ꝛrita cū aqua ꝛ sale aut vino bulita cuꝫ
folijs acetose aut folijs sicle aut lactuce ꝛ piroꝝ silue
striū cū eo quod est in eis de, ꝓhibitione flux⁹ ꝛ nux
cupressi ꝛ allea combustum ꝛ puluis molendini et
ordeum adustum, ꝓpie scribus cum cera ꝛ oleo ro
sa. Et de illis que similantur floribus flos sorbe et
herba caude equine ꝛ, ꝓpie in vicinitate implectio
nis membri aut carnis. Et ad vulnera que sunt ꝓ
pinqua lacertorum capitibus. Et ex animalibus
lac acetosum valde conglutinat vulnera magna.
Et de compositis medicamen ruffi ꝛ aureuꝫ ꝛ escu
leus: ꝛ medicamen de salicibus ꝛ pullegio: ꝛ em
plastrum de lino.

De medicinis ꝓsolidatiuis ꝛ sigillatiuis Ca. x.

Arum medicinarū naturas iā sciuisti. Et scis iterū q̄ oz ne puluis earū sit in virtute eo⁹ quod ponit in emplastris. Et tunc oz ut scias q̄ nō est necessariū ut medicine iste admini strent cū iam equata est superficies carnis sure cū cute vltima equalitate. verū caro humida iā equatur t additur: sed ē spissa talis q̄ cum exsiccat descendit: imo nō oportet ut administres eas nisi cū hoc q̄ ē ita q̄ qñ exsiccat equatur. Et hec res cognoscit existimatione. Oportet ergo ut administret medicina cōsolidatiua anteq̄ carnis nascētia i vulnere in quo caro nascitur ad hunc finē puenīat: qñ cōsolidatiua etiā addit in quātitate carnis vsquequo consolidat etiā addit cū ea virtus nālis. Ergo additur fm hanc vltimationē: imo oz ut sit taliter q̄ qñ exsiccat t facit operationē suā iam natura fecerit nasci cū quantitate ei necessaria cū vltimatione cōsolidatiue vltime in cōsolidādo que cōpleat duas operationes continuando in ē carnem t cutem predictas mēsura qua equetur superficies vlcerata. Ad si nō auferatur studium, pculdubio fiet vestigiū vulneris superius i cute. Et oportet ut administres sigillatiuū in pmis cū ipsum administras humidū: deinde administra ipm siccū: tūc cū appropinquat sigillatio faciens ipm transire sup ipm cū extremitate radij. Et medicine qdem iste sūt sicut cortices arboris pini cuz cerato de oleo ros. aut myrtino t rossa sicca t abrotanū assanū t cortices eris t puluis olibani t merdalengi t centaurea minor: t vene sunt bone t ossa cōbusta iterū t aristologia adusta ē vehementis cōsolidationis: t alumē iterū t galle imature et folia silci. Et Hyp. qdem ingt de pede alpaneas sicut dixerūt: t ē simile q̄ intellexit p eū herbā que noiatur pes cozui. Et stercus canis comedētis ossa t stercus lacerti: verum est acutius pmo: ægre oportet ut frāgas ipm cū stipticis: t radix lilij celestis t cortices oppoponaci t tucia. Et de faciēnibus nasci carnē mirabilē⁹ in vulneribus calide cōplexionis apostemosis sūt sandali t nenufar t aloes t ppne in ptibus ani t testiculoz. Et medicina aristologie si fiat vnguētū aut indiges eo q̄ est fortius de illis que sunt inē cōsolidātia licut climia t ppne combusta t colcotar cōbustuz t litargyrium t cerusa. Et qñq̄ cadit in medicinis eo⁹ dragagantū t colcotar quāuis sint de sūma corrodentū diminuentium carnē. Verū ipa forasse cōsolidant in vehemēt humiditate t ppe qñ adurūtur sūt, minozis cōsolidatiōis t nō minuitur de corrosione eoz t p̄cipue si abluātur sūt ad cōsolidationē declinaoza. Flos vero eris t medicine q̄ sunt vehemētiozis corrosionis nō sūt recte ad illud nisi cū regimine fortis: t in ḡbusdā vulneribus t vlceriḇ⁹ vehemētis hūiditatis. Es vero adustū qñ abluit est bonū in cōsolidatiōe. Et cum volūtas ē ut fiat emplastrū sūt necessaria que sūt fortiora de illis q̄ sunt inē cōsolidatiua sicut climia t ppne adusta t colcotar adustū t lithargyrū t cerusa. Qualitas vō faciēdi illud ē ut dissoluat cerusa t merdalengi cū aceto: deinde admīstret t climia te ratur. Et melius quidez ē ut aduraī: deinde misceatur illud cū colcotar t ibibatur oleo ros. cū aceto t vino stiptico: t forasse adduntur sup ipm dragagantū adustū t balaustie t galle qñ vulnus t vlcus sunt vehementis humiditatis. Emplastruz de lino t est mirabile: sume pannum de lino ablutum niti duz t tere donec fiat sicut alcohol: deinde sume oleum fortis stipticitatis aut oleum myrtinum t pone in ipso parum galbani t dissolue in oleo t pone in ipso pannum contritum t fac de eo emplastrum: quoniam est mirabile. Et vnguentum nigrum magnum facit nasci carnem. Quod si volueris ut fortius faciat nasci tūc pone in ipso de ture t oppopanaco t aristologia adusta equales partes ut sit sicut pondus medicinarum quatuor. Modus pulueris alius. Ꝛ. ceruse t merdalengi ambozum ana p̄tem. i. scozie plumbi t myrrhe t gallarum omniuz ana p̄tem. 5. Puluis alius: ostracozum combustozum. ʒ. xij. granati parui quod cadit ab arbore t exsiccatum est calcadis ambozum ana. ʒ. xvi. corticum eruini combusti abrotani clinie resine radicum lilij omniū ana. ʒ. iiij. minuti turis corticum arboris pini ambozum ana. ʒ. vi. corticum granatorum ceruse aluis omniū ana. ʒ. viij. gallarum. ʒ. i. Puluis rubeus. Ꝛ. rubee ossium combustozum merdalengi omnium ana. ʒ. ij. turis aloes ambozum ana. ʒ. iij. sarcocolle mirrhe ambozum ana. ʒ. i. fiat pulvis. Puluis alius. Ꝛ. rosarum ceruse plumbi balaustie omniū ana. ʒ. viij. gallarum t seminis rosarū t aluis eḡliter aristol. aur. ij. minuti turis aur. i.

Modus empli ad vulnera corpoz̄ senum: cōburatur ordeum t fiat ex eo ceratum cuz oleo ros. aut oleo myrtino cum ceruse plumbi.

De medicinis faciētibus nasci carnem in vulneribus t vlceribus Ca. xi.

Am scisti ppriatem medicinarum facientium nasci carnem: t quomodo oportet ut sint in complexiōibus suis. Et oportet administrentur medicine facientes nasci carnem cum iam mundificatus est locus a sordibus t similibus: t non fuerit balis vulnerum nisi os: tunc mūdifica illud os t exsicca in vltimo. Et non dimittas in eo obfuscationē aut corruptionem: neq̄ corticē t humiditatem que nō exsiccet t ppne in capite: nā lenitas ossis t eius hūiditas ē vna cārū, phibētium natiuitatē carnis super ipsum. Et cū exsiccatur t exasperat est illud sup quod fit mā ex qua gnātur caro in eo magis faciēs nasci. Et scias q̄ est medicina faciens nasci carnēm corpore aut mēbro t nō ē faciens nasciān alio: t illud iō qñ forasse exsiccat in corpore: t nō exsiccat in corpe ppr̄ cōplexionē duoz̄ corporum. t fm q̄ sciuisti forasse superfluit in corpore: t nō superfluit in corpore: neq̄ est abstersio oīoz̄um hec hec medicina indigeat exsiccatione quadā t extensione quadam mensuratis fm corpus nō absolutis: t res mensurata ē diuersa cū impressione suā in redē que non sunt conuenientis quātitatis in passione. Et omne exsiccatiuuz quidem

cutus siccitas est minor siccitate corpis qb̄ cū eo curatur est iterū abbreuiatū ab hoc vt faciat nasci carnē ei⁹: imo oportet vt sit siccꝰ eo. Et ppr̄ illud sit q̄ olibanū nō facit nasci carnē in corpoib⁹ donec pertráseant eḡlit in siccitate. Et experimentū qdē est illud qb̄ scit q̄ est ex exsiccatibus t stātib⁹ aut ex nascētia carnis fm, pcessionē vel ꝓximitate aut ex sordidatione. Ad si videris exsiccationē cū q̄ fortasse nō nascit caro: tūc humecta parūper medicina sicca t dimitte illud qd vadit fm virtutē suā. Et qñq̄ iterū ē qui busdā corpib⁹ proportionalitas cū qbusdā medicinis ab⁹q̄ aspectu opatōis eaz. ppr̄ illd ergo oz vt misceant medicine ples debiles t fortes. Et vo ære fcā sunt emplastra t q̄ sit eoz̄ necessitas iam scisti. Et oportet vt nō sis ꝓtētus medicina sup exsiccationez t humectationē: imo observa ambas ḡlitates agētes fm q̄ ꝓmilim⁹ eaz narrationē: neq̄ iterū sup exsiccationē t humectationē: imo cū ꝓsuetudine ꝓlidrationis inter dispositionē vlceris t dispositionem cōplexionis corpis. Qñq̄ enī corpꝰ est humidū t vlc⁹ siccū: t qñq̄ ē corpꝰ siccū t vlc⁹ hūidū t qñq̄ fuit ambo hūida: t qñq̄ fuit ābo ficca. Et administrēt in pmis q̄ sunt debiliora sicut olibanū t farina fabaz t faria ordei t silia. Ad si corpꝰ fuerit siccū t vlcus humidū valde: tūc necessarie sunt medicine vehemētis exsiccatōis cū cōparatione ad medicias faciētes nasci carnē: sic aristologia t radix oppoponaci t dragantū adustū. Et in residuo sunt necessarie medicine sicut treos t farina lupinoruz. Etq̄ qñq̄ accidit vt sint quedā medicine in quib⁹ sint aligd ꝓ paretatis qua egent medicine facientes nasci canem deexsiccatione t abstersione ꝛ supfluit fuit ergo ꝓbi gratia ꝓpter exsiccationez suaz vehementem retinētes sordiciem t ꝓhibentes materiā t supfluit abstersio t corrosio. Sed quādo pmiscet cū ea aligd de illis que sunt illi contraria frangit ex eo t tempat ipm t fit faciens nasci sicut flos eris. Cū enim cum ipo associant, oleum t cera t que humectant membr̄ et fixum, facūt nunc ipm ꝓpter exsiccationē t vehemētiam abstersionis fit consolidatiuū quare oportet vt sit flos eris vna decem ptiū ceratī, qñ administrat in corporibus que sunt siccioza: t vna duodecim partiū quādo administrat in corporib⁹ que sūt humidiora. Et oportet ut obseruet in istis quādo experiūtur predicta. Sencs egent medicinis in ḡbus est caliditas maior t attractio fortior. Et cadit in eis que sunt sicut pix t tus t farina ordei t farina fabaz t farina herbi t radix lilij t aristologia t climia t herba oppoponaci. Et quādo ꝓhibet medicina a iuuamento declina ad aliaz: qñq̄ ergo fit difficilis curet cū eo quod est ꝓpriū vlceribus.

De curatione vulnez aliter heregi idest que fiunt in cāpite. Capitulū. xij.

Egimen qdez ossis in eis t quid accidat ex accidentibus corporis humidis iam dictuz est in capi. ossiū t algebra. vez incarnatiuū vlceruz corpz̄ que sunt extra ea sufficit quelibet medicina exsiccatiue leues pulueriz̄ate sup ea ex medicinis.

Et medicina que est facta ex aloe t myrrha t olibano t sanguine draconis: t similiū medicine leues ꝓdicte in vulneribus. Ad si fuerit illic cursus sāguinis: tunc curet cū eo quod diximus in ca. fluxus sāguinis. Et oportet ut cibet habens cā cerebellis gallinaz assatis q̄nū possibile est: ipa enim fm q̄ testificant quidā ꝓfortant cerebr̄ t retinent sanguinis fluxum: licet sit iueis sententia alia. Et similiē aqua granati muzsti t emplatur cū virga pastoris. Et de medicinis bonis ad vulnus t sanguinē ē ut sūatur fermentuz puz siccū: t terat t pulueriz̄et desuper t non humectetur. Quod aūt ꝓhibet egritudinē ē emplastratio cū farina ordei t simula cōfectis cū ꝓpo. humida t silr cū sauic ordei cū calamēto: t ꝓfert attrito oni ei⁹. Et reliquū regimē sūat ex capi. ossium.

Tractatus scōs de excoriatiōe t attritione t cōtusione t torsione t casu t offensiōe t disruptione et fluxu sanguinis t similibus illis.

De sermonibus vlibus. Capitulū. pmuz.

Am scisti in libro pmo que sit intentio cotusionis t attritionis. Cōtorsio aūt est ut sit membr̄ separatū a iunctura sua separatione non cōpleta: neq̄ apparente manifesta: quare est dislocatio. Et eguamē quidez est infra torsionem t ē quasi aliquātulū torsionis ꝓmouens ligamentum in iunctura t quod continetur de eo in carne. Et si cū eo fuerit aliquantulū separationis erit torsio. Et de hominibus sunt qui nominant intentionem quā nominauim⁹ torsionē nomine cōi Et de hoib⁹ sūt q̄ nolant torsionē vni⁹ duoz̄ laterū lacerti sicut vni⁹ duoz̄ laterū lacerti vole man⁹ t recte cū adherētia lateris alteri⁹ ḡnis sepatio sit apparēs. Illud aūt qd volum⁹ pmittē t loq̄ de eo in pmis est ꝓtusio q̄ accidit lacertis in medio eoz̄ t attritio in extremitatib⁹ ipsoz̄.

De ꝓtusione t attritione Ca. ij.

Uando accidit lacerto vt ꝓtūdat accidit ex hoc inē ptes ei⁹ numerus soluōis cōtinuitatis. Et multotiēs effundit ad ipm sāguis plim⁹ ex quo apostemat. Et pauciozes sunt eius dispositōes in quib⁹ nō aggregat ad ipm sāguis t putrefiat q̄n plimū sperat ei⁹ resolutio p poros. Et ppr̄ p poros q sūt astricti, astrictōe impellēte ab illo qd fecit ꝓtusionē exit⁹ t astrictōe accidēte ex abate interi⁹. Et ppr̄ illud si nō succurrat rei in ea producit ad corruptionē mēbri. Et forasse excoriatio seqt casū t offensionē: ægre oportet vt ꝓpter ad curatōez ei⁹ vt nō cāceret. Et oportet vt administratio fiat in attritiōe cū reditōe ꝓximitatis villoz̄ incisoz̄: imo ad sedandū dolorem.

De cura: Ca. iij.

On reperitur in plibus haz dispositionū in hac accidentia excusatio a phlebotomia: imo opifex artis properāt ad illō ḡnis sit cor

pus mundu3. Et q̄ñ fit phlobotomia ꝛ festinat ad ēplastra ꝓhibēcia opilātia nō accidit ex eis illō qđ est necessariū ad curationē q̄ multū ꝓuenit. Et é eoꝝ phibitio cū infrigidatione ꝛ stipticitate: aut cū vno eoꝝ. Cū ante tardatur illud ꝛ ꝓperat sanguis ad dispositionē solutionis: ꝛ times nocumēta ꝑdicta: necessariū est in curatione eius extrahere sanguinez illū vt nō redeat apud ꝓtinuationē ad dispositionē eius. q̄ si fuerit taliter q̄ sit possibile ut resoluat ꝓpter raritat ēpoꝝ cū embrocis aquaꝝ calidaꝝ ꝛ similiū eis fiat. Et forasse administrat sup vberatos de illis que diximus. Et item cū medicinis carminātibus sāguinem mortuū ꝛ oleis resoluentib⁹ laxitudinē ꝛ ut dentur in potu deintus res adiuuantes ad resolutionē fiat illud: ꝛ sis ꝓtentus illo. Et ista mūdificatiua adiuuatiua ad illud sunt sicut bdelliū in dai cū ꝛ costus ꝛ centaurea maioꝝ cuꝝ sirupo acetoso: ꝛ vt adiuuet sirupus acetosus item ad illud cū incisiōe Ex medicine vero carminātes sāguinez mortuū sunt sicut farina ordei ꝛ isopus humida ꝛ similia cōfecta cuꝝ aqua. Et forte est sicut calamentū montanū ꝛ saluia ꝛ ꝓprie q̄ñ cadit in capite. ꝛ ad vltimuꝫ illud cui est mollificatio cū caliditate subtili resoluente resolutione subtili: ꝛ ex eis que exsiccant exsiccatiōe subtilinam ea que sūt vehemētis resolutiōis ꝛ exsiccatiōis cū administrant in impressione eius resoluit subtile ꝛ insinuant spissuꝫ cū exsiccatione sua ꝛ opilant poros item cū exsiccatione sua. Et hec forasse mensura excusat sollicitudinez in eo cuius ꝓtinuitas soluitur ꝓpe cutem ꝛ in eo quod apparet non ꝓfunda.

Q̄d si nō fuerit ita ꝛ fuerint solutiones multe ꝛ profunde ꝛ longinque ab eo quod apparet non erit excusatio a scalpellatōne ꝛ resoluat qđ resoluat quod resoluit in apostematibus ꝛ vlceribus malis. Et ei⁹ quidez dispositio non est dispositio verberati: in verberato cuiꝫ trahit materia ad cutez: ꝛ cutis est in via vlcerationis. Et in hoc si soluit continuitas ꝓfunde submersetunc illud non sperat: quapropt necessariuꝫ est adminustrare attrahentia cū fortitudine ꝛ venosas ꝛ scalpellationem: ꝛ forasse erit res maxima: ꝛ fiet ad apationem magnaꝫ exterius ꝛ aggregabit.

Et tunc oportebit ut festinet ad aperiendu3 ꝛ resoluendū illud quod aggregat in eo sanies ut sedet dolor cū eo facit pus: ꝛ resoluat materia cum apertiōe Illud enim est ꝑm dispositionem aperientē: ꝛ ut apiat ꝛ velocius cū adiutorio curationis est salubris. Et forasse resoluit eam medicine aperientes absq̄ sanositate ꝓprie quādo adiuuant eas caliditas innata ꝛ potu. Amplius observa medicinas predictas in casus ꝛ offensionis Ligatura aūt q̄ admistrat sup ꝓtusionē iam dictū est in modo suo: q̄ñ accidit a tritio aut ꝓtusio: tūc liga ipam: ꝛ sit instrumētuꝫ tuū sup locū ipm strictum valde: ꝛ vadat cū ligatura ad supiora ꝓcessione plima. s. ad pres epatis ꝛ ad inferiora paꝫ ꝛ nō addas ascellas neq̄ pulmillos. inter go desup ascellas plurimas: quonia est necessarium resoluere illum sanguinez mortuū: ꝛ est necessariuꝫ multū intendere vt vadat ligatura ad supiora ne effundat ad ipam aliquid: ꝛ eius processio desuper sit mollior. Et sit pannus durus subtilis ut sufferat strictura ꝛ festinet continuitas embrocaꝝ cū ea: ꝛ ꝓparet membꝝ ad supiora: sicut fit in fluxu sanguis.

Et hec cura. s. ligatura oportet ut sit anteq̄ aperiatur membꝝ: quonia mēbrū q̄ñ apostemat nō sufferet ni si ligaturaꝫ equalē nedū a vehementia ꝓpressionis: ꝛ ꝓpter illud medicet nunc cū emplis ꝛ ꝓtinuitate effusionis aque calide de sup. Blandulaꝫ aūt curatio q̄ sequitur ꝓtusionē est cū plumbo desuper posito ne addanꝫ magnificentia: ꝛ forasse euacuantur et fit in eis contusio.

De casu ꝛ offensione ad lapidem aut parietem aut aliud. Capitulum.iij.

Alius ꝛ offensio ledunt ꝛ impediūt cū cōtusione ꝛ attritione. Et est in eis timoꝝ ꝓpter solutionē cōtinuitatis accidentē in visceribus. s. in panniculis suis ꝛ nervis eoꝝ et venis magnis que sūt in eis. Et est in eis timoꝝ item ꝓpter vehementiaꝫ doloris ꝛ q̄ntop lus coꝝpus é maius est timoꝝ vehementioꝝ. Et ꝓpter illud fit q̄ nō accidit infantibus in casibus eoꝝ de lesione qđ accidit puberibus. Et glandule item multiplicantur casib⁹ ꝛ offensionib⁹ ꝛ vberationibus. Et est necessariū ut sucurrat cū eo qđ narrauim⁹ loco suo. Et accidit q̄ñ ex casu ꝛ offensione nocumēta magna ex incisiōe lateris in corde aut stomacho ꝛ morit̄ statim. ꝛ accidit quandoq̄ ut retineant urina ꝛ egestio ꝛ egre diuntur inuoluntarie. Et quandoq̄ accidunt vomitus sanguinis ꝛ fluxus sanguinis narium vehemens ꝓpter incisionē vene in capite aut epate aut splene ꝛ apertio ventris ꝛ strictura anhelitus ꝛ abscisio vocis ꝛ locutionis. Et ist cui aduenit offensio aut casus aut aliud ꝛ abscinditur sermo eius ꝛ inclinat caput eius ꝛ arescit anhelitus eius ꝛ sudat frons ipsius morit̄ statim. Et quādo accidit ei aut pūctio aut verberatio percussione clamosa vomitus sāguinis in hora ꝛ lenitas nature morit̄. Et facilius est ei ut euomat ipsum permixtuꝫ cum cibo ꝓprie. Et si illud quod apparet iam apostemati fuerit: deinde occultatur apostema ꝛ quiescit apostema deinde euomit post ipm saniem morit̄ statim.

Et ille qui cadit super planitiem: deinde currit ex eo sanguis plurimus tunc necessariuꝫ est ut apostemetur ꝛ moriatur. Et ille qui cadit super caput suū misociens non loquitur. Et cum remanet vsq̄ ad tertium ꝛ non minuitur neq̄ additur: tunc laudatur i tertio ꝛ expectatur vsq̄ ad septimuꝫ ꝛ nō mouetur ante illud cum aliquo. Et cum locus casus illius qui cadit nō rubet: tunc locus est nerosus.

De cura. Capitulum.v.

Si non fuerit fractura et dislocatio ꝛ fluxus sanguinis oportet ut succurratur mēbro offenso aut leso per casum: quare ponatur super ipsum quod stringat ipsum. Et cū hoc necesse est curanti hoc capitulum ut refirmet donec videatur ei q̄ interim non est causa properās ad p-

ditionem. Et si est necessariū vt festinet plus ꝛ fecerit necessariū dispositio illud oportet tūc vt ꝓperet et phlobotomet ꝛ ministrꝫ clistere leue subtile: deinde si possibile est ei vt stringat locū ꝛ opilet fissurā si accidit cū eis que diximꝰ ꝓperet ad illud. Et medicine q̄ sunt necessarie sūt opilantes cōglutinantes etiā ꝛ resoluētes materiam cū facilitate ꝛ mollificātes sicut in ꝓtusiōe: ꝛ incarnatiue annexe deforis ꝛ intus Et melioꝝ eius est mes ꝛ cicer. De medicis aūt quas oportz sumere illū qui patitur contusionē aut offensionem aut casum melioꝝ ꝛ antecedens é munda pura cū oleo noiato sambacino ꝛ vino: ꝛ q̄ñq̄ fiat ꝓsecutio cum aliquo clisterioꝝ. Et detur in potu reusini cum aureo vno rubee tinctoꝝ in vino ꝛ bolū ar. ꝛ post ipsum allenu ꝛ armenium ꝛ sumach. ꝛ sarcocolla cōfert valde cū incarnatione sua. Et alumē annexū est iuuatiuū constrictiuū: ꝛ est de eis quoꝝ iuuamentū fit vehemens. ꝛ arsenico est virtus mirabilis in omnibus que sunt necessaria de incarnatione ꝛ resolutione sanguinis ꝛ ꝓhibitōne nocumenti cū in potu sumitur. Et succus centauree maioris et aristologia ꝛ bdellii ꝛ costus ebdita cū sirupo acetoso iuuatiua sunt oia. Et de illis que in potu dantur ad leniendū ꝛ soluendū sunt cassia fist. ꝛ oleū amigdal. Troscisus bonus: ℞. reusine. vij. lacce rubee añ. iiij. terre sigillate. ij. fiant trocisci: sumat in potu cū aqua ciceris. Et de medicinis que desuper ponuntur sunt altea ꝛ myrrha ꝛ mastix ꝛ alimugat q̄ñ cū ea fit emplastꝝ aut bibitur: nam ei est ꝓprietas bona in fractura ꝛ dislocatione ꝛ in torsione ꝛ cōtorsione ꝛ vberatiōe ꝛ casu ꝛ offensione: ipm enī sanat ꝛ incarnat velociter ꝛ sedat dolorē. ꝛ si fuerit habēs vehementē fractura indurat eam ꝛ forte facit. Et de medicis opilātib⁹ é acatia: est enī mirabil in algebra item sicut aloes ꝛ bolus ar. ꝛ alleum ꝛ sumach almes ꝛ gypsum ꝛ calx ambo extincta ꝛ rizi contritum. Et de glutinantibus est sarcocolla. Et de vaporationibus bonis sunt folia cupressi decocta cum sansuco: ꝛ similiter folia alhethil. Et similit si ponatur in eis lac acetosum.

De offensione sup ventrē ꝛ viscera. Ca.vi.

Alm diximus de hoc in li.iij. in quo est excusatio. Et oportet vt iteretur sup eam opatio: ꝛ sit cibus omne lenitiuū ꝛ infrigidatiuū: sicut volubilis ꝛ chrysolocāna ꝛ malue. Et de facientibus glutinationē iterū sicut arnoglossa. Et det in potu in ꝓncipio de succis infrigidantib⁹ cū pmixtione lenificationis sicut est expressio solatri aut arnoglosse aut endiuie cū cassiafi. Et de illis que exprta sunt iterū in hoc ca. est vt teratur ꝑsilium ꝛ sumatur de eo ps. i. ꝛ lacce ꝛ karabe ambox añ. ʒ. q̄rte partis vni⁹ ꝛ croci. vij. ptis: ꝛ potio eius lit. ʒ. ij. cū aqua calida. Et detur in potu trocisci huiusmodi: ℞. karabe. x. rosarū. v. acatie ablute. ʒ. i. spice inde. vi. ꝛ meliloti. x. mastices. iiij. ꝛ corticū turis. iiij. ꝛ boli ar. vij. ꝛ croci. vi. ꝛ nucis cupressi. viij. fiant trocisci cuꝝ aqua arnoglosse. ꝛ hoc quidem conuenit ꝓpe q̄ñ egritudo ꝓtraherit ꝓncipiū. Et ponatur emplastꝝ ex hmōi genere: sumantur mala alcemia: decoq̄ntur cuꝝ decocto odoxifero donec sint discocta. ꝛ fiat optima coꝝ cōtritio ꝛ sumantur de eis. ʒ. c. ꝛ laudani. xx. ꝛ rosar. xxi. ꝛ spice ꝛ masticis ꝛ cupatoꝝ abluti omnium ana. xiij. ꝛ conficiantur cum aqua cupressi expressa cum oleo de lilio ꝛ emplastretur cuꝝ eius.

De dispositōe vberati cū flagellis ꝛ coꝝ silib⁹ ꝛ cura eius. Ca.vij.

Oportet vt sit cib⁹ verberati cū flagellis excicere excoriato ꝓrito ꝛ ex falcol rubeis excoriatis. Jn potu sumat loco aque aquam ciceris infusi. Et detur in potu item medicine ci⁹ q̄ offēdit se ꝛ ci⁹ q̄ cecidit ꝛ ꝓpe bolū ar. Et iterū reu. ꝛ zinziber ꝑ q̄ñ. ꝛ de ꝓiunctione amboꝝ detur in potu. ʒ. i. ʒ. cū aqua calida. De eis vero q̄ supponūtur melioꝝ res et est vt sumak pellis ouis excoriata statim: ꝛ duꝫ est calida ꝛ humida imminscat sup locū ꝛ dimittat sup eū ꝛ non removeat. forasse eni sanat ipꝫ in die secūdo: ꝛ q̄ñq̄ resoluit apostēa ꝛ ꝓhibꝫ putrefactionē. ꝛ ꝓpe q̄ñ pulueriȝat ib⁹ excoriata aliq̄ntulū sal vehement cōtriti. Et de illis q̄ desup pulueriȝant sūt nasturtiū tritū ꝛ semen apij ꝛ his silia. ꝛ iterum sumātur merdasengi ꝛ ceruse partes equales: ꝛ fiat ex eis ceratū cū oleo ro. ꝛ cera. Et iterum epithima ex draganto ꝛ croco equali mensura. Et si remanserit vestigiū lini ipm cū arsenico ꝛ lapide pipis: ꝛ nos iā dixim⁹ ꝓpic morē sāguis: ꝛ nos iam dicem⁹ illud in li. decoctionis.

De torsione. Ca.viij.

Elior curatio torsionis iuncturarū officium est nuclei dactiloꝝ desuper positi: ꝛ dimittantur q̄ñ ipsi sanant eam. Cum autē accidit torsio nos iam diximus in ca. fracture ossiū medicinas q̄ oēs rectificant torsionē: ꝛ q̄re oēs sumantur inde.

De excoriatōne ꝛ est in ea excoriatio calciamenti. Capitulum.ix.

Excoriatio est ruptio que accidit in superficie cutis per tactū laboriosum. Et q̄ñq̄ est cū apostemate: ꝛ q̄ñq̄ est sine apostemate: et q̄ñq̄ est cutis tota excoriata aut incisa aut pendēs. Et est necessariū inuiscare ipam: quare curet cū inuiscatōe que dicta est in ca. pulne. ꝛ. Et oportet q̄ntū possibile est ne incidat cutis: imo dilatatio sup eam fiat: ꝛ si multotiēs fiat q̄ñ inuiscatur in fine rei. Et si nō adheret inuiscatur cū emplastris factis ad hanc rem. Jn detecta vero est melꝰ vt admistret desuper medicamen absq̄ ligatura nisi si nō fuerit possibile nam ei⁹ exsiccatio cuꝝ medicinis cum aditorio aeris est melioꝝ. Jn excoriatione autem leuis de medicinis bonis excoriatōi singulari: ꝛ ꝓpe excoriatōi calciamēti é vt sumak pulmo ꝛ ꝓpe pulmo arietis ꝛ inuiscetur desuper ꝛ sanat ipsam. Et si nō fuerit apostema: tunc confert ei pannus adustus aut oleū ro. ꝛ arsenici rubeū. ꝛ cucurbita adusta est valde mirabilis cū qua est fiducia: ꝛ ꝓpe in excoriatione calciamēti. Et ex medicinis sigillatis incarnatiuis

Solidatiuis est omne illud in quo est stipticitas lenis sicut acatia ⁊ galle ⁊ prope adusta. ⁊ cū sit illō in excoriationib⁹ leuib⁹ ⁊ raris sufficit. Et forasse sufficit uerū vnguentū albū. Et de illis que sunt fortioza est vt sumank cerusa ⁊ ammoniacū ⁊ oleū ro. ⁊ myrti aut oleū de kerua ⁊ oleū de lilio: dissoluak ammoniacū cū aqua ⁊ vino: ⁊ fiat ex eis emplastrum: ⁊ forasse sufficient myrrha ⁊ merdalengi sola cum vino Et sumach ẽ exiccās excoriatōz leue ⁊ phidēs apa Et ex embrocis, ppie qñ accidunt fissure ex excoriatione sunt lētes ⁊ decoctō horobi ⁊ lentes ⁊ aq̃ maris tepida ⁊ emplastratio cū fece sicca. Si aūt destruit cutis tota: necessariū est vt phibeak apostema ex eis in quib⁹ ẽ exiccatio ⁊ sigillatio fortis: ⁊ fit res in ea magis difficilis.

De pūctura ⁊ disruptōe ⁊ extractōe eⁱ⁹ qō retinek ex spinis ⁊ sagittis ⁊ ossibus. Ca. x.

Pūctura ⁊ disruptio vicine sunt ex hoc q̃ vnaquecq̃ earū est penetratio corpis acuti duri in corpore. Et uerū diuersificantur in q̃ntitate corporis penetrantis: ⁊ similak vt punctura sit cū paruitate penetrationis significās paruitatem penetratōnis quasi ipsa nō ptranseat cutē. Et huius modi quidē est lenis nocumēti q̃ nō cōmoueatur: ⁊ qñ dimittit rectificak p̃ ẽ̃ius inueniat malitiā carnis nisi in vehemēti malitia carnis. forasse eni apostematur locus eius ⁊ accidit ei pulsatō: ⁊ prope qñ est illa dispositio ⁊ pūctura vehemētior ⁊ facta ẽ pūctio puenies ad carnē. Et plimū quidē medicatōnis huiusmodi est vt fodere aut apostema eius ⁊ dolor ipsi⁹ ⁊ nō indiget regimine vulneris. Disruptio ō indiget regimie vulneris ⁊ regimie dolotis apostematis. Et iam dictū est in regimine vulnerū et in regimine apostematū illud in quo est sufficiētia. Et illud quod necesse est nos rememorari in hoc loco de esse puncture est regimen in extrahendo illud qō retinetur in corpore de re pūngente ⁊ disrumpente siue sit spina siue sagitta ⁊ que sunt similia ill. Et hec extractio q̃nq̃ fit cū instrumentis ꝓtinentibus rem quam trahunt. Et q̃nq̃ fit cū expressione ⁊ que ei similantur. Et q̃nq̃ fit cū ꝓpꝛietatib⁹ medicinaruꝫ trahentiū que extrahunt illud a quo desinūt sopires ⁊ reliqua instrumēta. Canon aūt in eo qō extrahitur cū instrumētis retinentibus est sicut extractio sagittarū cū forcipibus habentibus capita vt lime vt vehemens fiat earū retentio. Canon ergo in ea est vt capiatur confractio eius qō eis cōprehēditur vt sit via earum ad illud quod auferendū est am plata nō, phidēs bonitatē possibilitatis tenēdi illud Et vt inquiratur facilior via extrahendi ipsum. Et si fuerit penetrans de duobus lateribus: nunc dilatek latus quod est magis conueniēs ad hoc vt egrediatur per ipsum. Ingeniū vero ad hoc vt nō frangatur est vt nō moueatur motione subita: imo cōprehendat super ipsum ⁊ cōmoueatur cōcussione qua sciatur quantitas fitionis eius: ⁊ tunc capiat ipsum aut suspendatur in eo: deinde trahatur tractione q̃ est fm rectitudinē. Et multotiens est necessarium vt dimittak aliquot diebus ⁊ suspēdatur in ea: deinde extrahatur. Et iam dixerūt quidam sapientes huⁱ⁹ artis sermonē quē attulimus fm suū modū: q̃ iste qui aufert sagittas oportet vt sciat ante illud species sagittarū. nam quedam earū sunt exligno: ⁊ quedā ex arundine. Et earū zugi sunt ex ferro ⁊ ex ere ⁊ ex plumbo ⁊ alcalai ⁊ ex cornibus ⁊ ex ossibus ⁊ ex lapidibus. Et quedam earū sunt rotunde: ⁊ quedam habent tres angulos ⁊ quedam quatuor angulos. Et de his sunt que habent linguam vnam aut linguas duas aut tres. Et de eis sunt que habent zugi Et illarum que habent zugi forasse est zugi earum inclinatum ⁊ retro vt quando tenditur ad exteriora suspendatur cū carne. Et in quibusdam earū ẽ zugi ad interiora vt impediat. Et quedam earū sunt quaꝛ zugi mouetur cū resili turno: cūq̃ extenditur ad exteriora dilatatur ⁊ prohibentur sagitte ab egressiōe Et q̃dā sūt que habent zugi magnū aut est ei extremitas quantitate digiti vnius ⁊ nominat caudata. ⁊ quedam sunt plane: ⁊ quedam sunt super quas adduntur ferra minuta. cū ergo extrahitur sagitta remanent ferra illa in profundo sagittarū. Et quorundam zugi est fissura in astula. ⁊ quorūdam zugi habet cannulam in qua ingreditur astula. Et quedam stringūtur ex cōpositione sua: ⁊ quedā nō stringuntur ex ipso: vt qñ extrahūtur ad exteriora separatur astula a zugi: ⁊ remanet zugi in corpore. Et quedaꝛ sunt venenose: ⁊ quedam sunt nō venenose. Et sagitte quidem extrahūtur fm duos modos: vn⁹ quoꝛ est extractio. ⁊ alter est impulsio. ⁊ illud est q̃n cum sagitte figuntur in eo qō apparet de corpe: tūc extractio earū fit cū attractione: ⁊ administratur ierū cum attractione qñ figitur sagitta in profundo corporis Et nos quidem timemus ex locis que sunt opposita sagittis. q̃ si extrahāt: accidet ex eis fluxꝰ sanguinis q̃ interficit aut nocumentū vehemēs facies. Et egredit sagitta cū impulsiōe qñ figitur in carne ⁊ in coꝛpoꝛibꝰ: ⁊ in eis q̃ opponūtur ei nō est aliqd qō phibeat a scissione neq̃ neruus neq̃ os neq̃ aliqd aliud simile eis rebꝰ. Qō si illud qō extrahēdum ẽ fuerit os: tūc nos administrabim⁹ attractionē. Qō si fuerit sagitta apparēs: tūc trahimus ipsam. Et si est occulta: tūc oportet sicut dixit Hyp. si possibile ẽ vulneratoꝛ ponat seipm fm figurā fm quā fuit qñ fuit vulneratus: ⁊ re oportet vt significet p ipm sup sagittā. Et si nō est possibile: tūc oportet vt resupinet fm q̃ est ei possibile ex figura: ⁊ vt admittrent ingressio ⁊ expssio: ⁊ si est fixa in carne: tūc trahāt cū manibus aut cū ligno suo si nō ceciderit ꝓpue si nō fuerit ex arundine. Et si iam cecidit lignū ei⁹: tūc extrahatur extractione q̃ fit cū forcipibꝰ, aut cū instrumēto quo extrahūtur sagitte. Et oportet in quibusdaꝫ hoꝛis vt findak caro scissione plima qñ nō est possibile vt egrediat zugi ex scissione pma. Et si sagitta pueniat ad oppositionē mēbꝝ vulnerati: ⁊ nō ẽ possibile vt egrediatur ex latere p qō intrauit: tūc oportet vt findamus illa loca que opponuntur ei. Et extrahatur ex eis aut per extractionem aut per impulsionē cum re alia ⁊ impellak cū eo ferrū ad exteriora. Et oportet ut incidamus cū nostra impulsione nerꝫ aut arteriā. Et si fuerit zugi cauda: tūc sciendꝰ illud ex inquisitione. Et oportet ut intromittamus illā caudaꝫ in cānam instrumenti quo impellunt sagitte ⁊ impellamus ipm cū ea. Cū ergo egredit zugi ⁊ vides in eo loca putrefactionis: ⁊ ẽ possibile ut ponas in ea ferra alia minuta: tunc administra inquisitionez ⁊ex. Quod si innenerimus scissurā ex istis fēris extrahamus eā cum hoc ingenio. Quod si zugi habuerit ramos diuersos ⁊ non obedit nobis ad egressionem: tunc necesse est nobis ut dilatemus scissuram si non fuerit ppe ipm locū membꝝ de quo timeamus adeo ut quādo dexerimus illud zugi extrahemus ipm cū facilitate. Et de homibus qui ponūt ramos in cannaꝫ ut non egrediat earo: deinde si vulneratus fuerit genus nō habens apostema caliduꝫ administra suturā aut cōple curationē que facit nasci carnez. Quod si acciderit vulneri apostema calidi: tunc oportet ut curet cum embrocis ⁊ emplis.

In sagittis aūt venenosis: oportet ut concauet caro ex alteratione sua a carne sana. Caro enim venenosa est mali coloris fusca ⁊ quasi ipsa sit caro maligna. Si autē ligatura figak in os extrahemus eā cū instrumento. Si aūt phibet ex hoc aliqd carnium: tunc oportet ut ꝓcuemus ipm aut ꝓcorrumpemus illud Quod si sagitta infixa fuerit in pfundum ossis: tunc nos scimus illud ex firmitudine sagitte ⁊ paruitate motionis eius cū nouerimus ea: tunc necessarium erit nobis ut incidamus in pmis os quod est supra sagittam cū incisorio: aut pforemus ipm cū terebello faciendo foramē in circuitu eius si os fuerit grossum ⁊ euadit sagitta p illud. Quod si sagitta fixa fuerit in aliquo membroꝝ principaliuꝫ: sicut cerebro aut corde aut pulmone aut ventre aut intestinis aut epate aut matrice aut pelica ⁊ apparent signa mortis tunc oportet ut abstineamus ab attractione ⁊ sagitte: quoniā fiet inde ingetudo plurima ne supueniat nobis locus sermonis stolidoꝝ cū hoc q̃ pax conferimus infirmo. Si aūt nō apparuerit signa mala alia ex q̃bus timemus de accīdibus: tunc p̃mittem⁹ sermonem in p̃dītione q̃ accidit plm: deiñ incipiemus in curatiōe. Multotiens enim de illis q̃bus accidit illud saluak aliquis absq̃ spe mirabilik. Et multotiens egredit pars epatis ⁊ aliquid de siphac qō ẽ supra ventrem ⁊ zirbo ⁊ matrix tota ⁊ nō accidit inde mors: veruntamen si nos dimiserim⁹ ite in his mē bris principalibus accidet mors fm omnez dispositionē ⁊ ꝓportionabimur ad paucietatem misericordie. si aūt abstulerimus sagittam forasse saluabitur infirmus quandoq̃.

De medicinis attrahentibus. Capi. xi.

Portet ut sup illū locū ponak āmoniacū: qñ ẽ attractiuū forte: aut sumak radix arūdinis ⁊ terak ⁊ empleatur cū ea. Et forasse ꝓficiet cū melle: ⁊ affodilli ite ⁊ folia papaueris nigri ⁊ folia arboris fici cū sanie: aut semen hyosgami albi ꝓprie cū calcadis, Et silr fructus hyosgami albi cū dispositione sua. Et ite alkeini ⁊ spēs eius ⁊ aristologia ⁊ cepe narcisci. Et ex animalibus res plime de quibus est rana excoriata: ⁊ ẽ mirabilis valde fixis in ossibus ⁊ silr eradicat dentes. Et cancer ite cōtritus. Et vtriq̃ leporez: ⁊ coagula omia. Et dicit q̃ la certa est vehementis attractionis ad illud sup quod findit. Et de compositis caput lacerte statim cuz abscindit cū aristologia longa: ⁊ radix cāne ⁊ cepe narcisci. Illud vero qō appropriatū est cū attractiōe ossiuz corruptoꝝ de sub vlceribus q̃ ꝓlidank dicemus in capitulo ossium.

De canone curationis ꝑbustiōis ignis. Ca. xij.

Mentio in curatione cōbustionis ignis ẽ due intentiones. Una eaꝝ est sequi cū phlebitione vesicationis. Et secda est rectificare quod est ꝑbustū. Et sunt necessarie in, phlebitione vesicationis medicine infrantes ꝓter quod associet eis mordicatio. Et secda vbi curak quod ẽ cōbustū indiget medicinis in q̃bus est absterso quedaz cū ersicatione quadā nō magna: ⁊ ꝓter qō mordicet cum hoc ut sint ⁊ pate in caliditate ⁊ frigiditate. Et quādo indiget regimine sili regak cū infrigidatiuis ꝓius: deinde si indiget secda fiat. Si aūt inuenik ⁊ iam vesicatū est: tunc necessariū est regimē scōm. Et medicine eius sunt sicut chimolea ⁊ luto ⁊ genera exsiccantia ⁊ lentes decocte ⁊ encaustꝫ induz ⁊ similia, La vero que sūt sicut thus ⁊ glutinū ⁊ pinguia non conueniunt ad illud: quoniā quedā coꝛ sunt calidiora q̃ oꝛ ⁊ non carent virtute mordicatiua: ⁊ quedam coꝛ sūt humidiora q̃ oportet.

De medicinis ad cōbustiones que sunt fm intentionem ꝓximaz. Capitulum. x. iij

Umank sandali ⁊ saufel ⁊ later albus recēs aut ostracū ⁊ liniak cū aqua solatri ⁊ aqua ros. aut vnguentū de vitellis ouoꝝ ⁊ oleo ros. Et ite endiuia ⁊ farina ordei abluta ⁊ vitelli ouoꝝ ⁊ oleuz ros. ⁊ lentes elixate cum ros. cū oleo ros. Et ite bolusmar. ⁊ acetuz. Et ite oleum ros. ⁊ cera fm q̃ oportet: deinde ponak in eo de calce ablutā ablutione integra cum cerusa ⁊ opio ⁊ albumine ouī ⁊ aliquātulo lactis. Et ite sumank folia malue ⁊ sicle ⁊ elixentur cuz aqua dulci: deinde teraꝫ mundenk a rebus filoꝝ que sūt in eis: deinde aggregentur eis merdalengi conditi cum climia ⁊ cerusa de plumbo algalai ambaꝝ ana partes. ij. ⁊. s. ⁊ olei ros. partes. iiij. ⁊ aqua solatri ⁊ aqua coriandri ambaꝝ ana pars. i.

De medicinis que sunt ad cōbustionem fm intentionem secundam. Capitulū. xiiij.

Elioꝛ rez ad illud est vnguentum de calce Sumak calx ⁊ ablūak spēs donec sepek eius acuitas tota: deiñ aqualsek cū oleo rosa. aut oleo oliue ⁊ pauca cera sili diget ea: ⁊ forasse adduntur sup ipm chimolea ⁊ albumē ouī ⁊ pax vini Unguētū calcis cū modo alio: Ablūak calx sic̄ sicuisti: ⁊ fiat ex ea cū aqua folioꝝ sicle ⁊ cū aqua foliorum caulis ⁊ oleo ros. ⁊ cera vnguentum. Et de illis que conueniunt hic: ⁊ vbi non timek pulsatio

ꝛ vellicatio est ligare desuper folia alhetil adusta aut
siliquę cõbuste. Unguentũ conueniens ad pariꝫ
ratẽ caliditatis ꝛ est longe compositionis expertꝫ
est ꝛ inuentum est bonũ: ℞. stercoris vacce pascẽ
exsiccati ꝛ contriti arboris pini ꝛ pulegij oim ana. x.
mẽdalẽgi. iij. scorie argẽti. ij. scorie plũbi. iiij. calcis
ablute cum aqua frigida multotiẽs. v. ꝛ chimolee
v. ꝛ luti alcabzulij aut romani aut armeni ꝛ cernle
oium. ana. vij. virge pastoris cõtrite. x. encaustri psi
ci aut syrij. vi. tutie viridis. vij. stercoris ouis. vij. ℊ
nozum volubilis ꝛ folioꝝ eꝰ ambozꝝ. xv. scorie fer
ri ꝛ succi folioꝝ maluauisci ꝛ succi folioꝝ malue oi
um. ana. x. lilij domꝰ ꝛ cepe eius ꝛ lilij celestis ꝛ cro
ci oim añ. v. cãfoꝝ. iiij. cere sani ꝛ olei ro. ꝛ medulle
cerui ꝛ adipis eius quantũ sufficit. Et de illis que
sunt fortitudinis vehementiozis ꝛ cõuenũt ei qđ ẽ
minozis caliditatis est ut sumantur limatura eris ꝛ
ferri: ꝛ cõficiantur cũ luto aut cuꝫ luto rubeo: deiñ
cõburantur in patella aut furno ꝛ fiant inde trocisci ꝛ seruentur ꝛ administrantur redacti in puluerez
vbi necessaria est exsiccatio aut liniatur cũ oleo ro.
Et de hoc genere iterũ est illud: comburatur simus
colũbinus in panno lini donec accendatur ꝛ liniat
cũ oleo aliquo: quoniã ẽ mirabile. Et locis vlce
ratis conferũt pozri elirati aut pozrulaca cũ sauich
ꝛ folia myrti contrita in puluerẽ redacta. Si autem
fiat inobediens tunc folia alhythil adusta aut folia
algebut adusta. ꝛ si fuerit magis inobediẽs illo ad
ministrentur medicine cõsolidantes vlcera maligna.

De cõbustiõe aque calide. L. xv.

Uandoqz accidit vt effundat olla feruẽs: aut aqua calida sup mẽbrum hois ꝛ facit operationem ignis: ꝛ conuenientius ei est vt succurratur statiqz vesicetur cũ eis que sũt sicut sandali ꝛ aqua ro. ꝛ canfora: ꝛ nõ dimittant exsiccari: imo consequenter adhibeatur oĩ pozta pannus insulsus in aqua frigida cõgelata. hoc eni phibet ipm vesicari. Et quidã ꝓperant ꝛ orant desup aquã oliuarũ aut aquã cineris. ꝛ melius est ut terat qõlibet ambozꝝ cũ sauic: aut yguẽtũ de calce. ꝛ iterũ medicamẽ factũ de simo columbino ꝓcicũ ẽ mirabile valde. Et vlcera quidẽ curant cũ potis eli xatis aut exsiccatis cõtritis ꝛ ẽ melius: ꝛ cũ reliquis que diximus in ca. primo.

De fluxu sanguinis ꝛ retentiõe eius. Ca. xvi.

Am sciũ est in li. i. qꝰ quãdo sanguis egredit a venis nõ egredit nisi aut ꝓpter aptionẽ orificiozꝝ venarũ ꝓpter debilitatẽ in venis: aut ꝓpter vehemẽtiã repletiõis: aut ꝓpter motũ fortẽ vlqz ad vocẽ ꝛ saltũ: aut ꝓpter vapozẽ accidentẽ venientem defozis. aut ꝓpter disruptiõem earũ ꝛ ipsarũ incisionẽ per cãm primitus incidẽtem cõtundentẽ. aut ꝓpter cãm cozrodentẽ intẽꝰ: aut vehementia motus cũ repletione: aut ꝓpter resudationẽ ab eis ꝓpter raritatẽ accidentẽ corpori venarũ ꝛ panniculo earum. Et cõuenientioz venarum ad hoc vt curratur qđ est in ea cũ immenit viam est arteria nã corpus eius est mobile: ꝛ qđ est i ea quãdoqz cõtrahitur: ꝛ quãdoqz expanditur. Et quãdo non desuper coartatur locus eius post solutionem continuitatis eius: ꝛ innenit vacuitatez peruenit res ad emboziſmũ quod noiatur mater sanguinis. Et arteria quidẽ licet sit de illis que noiantur: tamẽ ẽ de illꝫ quoꝝ difficilis est incarnatio. ꝛ multotiens qdẽ nõ incarnatur arteria ꝛ incarnatur illud qđ cõtinet arteriã ꝛ coartat supea eã: quare sanguis nõ pot facere curſuz supflnũ: imo egreditur ex eo aliquid vsqz ad fines cutis quãtitas quã capit. Et quãdo allenatur cũ cõpositione redit ꝛ occultatur sicut accidit ꝛuptura. Et forasse remanet vena sola sub cute: ꝛ sentitur pulsus eius ꝛ ipsius successio. Et multotiens accidit illud arteriis deintus si rũpuntur ꝓter qꝰ disrũpatur cutis ꝛ congregat sub cute emboliſma: scilicet apostema leue ex sanguine ꝛ ventositate, qđ possibile est quiescere cũcoꝓssione. ꝛ hoc quidem multotiẽs accidit in collo ꝛ inguinibus ꝛ curuaturis per se. ꝛ multotiẽs accidit ex causa intrinseca aut ex phlomia. Et multi medicoꝝ existimãt qꝰ ois disruptio arteriarũ pducit ad matrẽ sanguinis que qđ plurimũ fit si incarnetur illud qđ est in circuitu eius ꝛ fiat apostema notũ: sed ipsamet nõ incarnat ꝛ res non est ita. Ille quidẽ qui negauit incarnationẽ cõtrouersatus ẽ cũ consideratiõe ꝛ experimẽto. Consideratione vero qñ vna duarũ tunicarũ arterie est cartilaginosa ꝛ cartilago nõ incarnatur. Experimento vero quoniam nõ visa est incarnatio. ꝛ opposuit eis Hal. cũ consideratione ꝛ experimẽto Consideratio vero est rethorica: ꝛ eius forma est qꝰ est inter incarnatũ sicut caro ꝛ non incarnatũ sicut ossa: quare oz vt sit incarnata sed est difficilis incarnationis. Et testimoniũ quidẽ quoniã ipse narrauit se medicasse plures arterias ꝛ fuerunt incarnate. ꝛ hec quidẽ est res a qua nos iam expediti sumus.

Nos vero dicemus nunc qꝰ dispositio ꝓcessionis sanguinis a mẽbris diuersificatur cuꝫ disrũpuntur sicut epar ꝛ pulmo. Et de illis sunt a quibus pariꝫ ꝓcedit sanguis. ꝛ in vnaquaqz duarũ diuisionuꝫ sunt que sunt timozosa: ꝛ de eis sunt que sunt ablqz timoꝛe sicut emanatio sanguinis ex pulmone i qua est timoꝛ ꝛ ab vtrolqz emanat sanguis plurimus: ꝛ de illis sunt sicut vesica ꝛ matrix ꝛ renes: ab eis enim non emanat sanguis plurimus valde sũmatim: imo quandoqz multiplicatur cũ longitudine spaciꝫ ꝛ peruenit ad successiones illaudabiles. Et diuersificatur dispositio fluxus sanguinis ex arterijs: quoniam fit in quibusdã earũ difficilis valde timorosꝰ sicut ex arterijs magnis que sunt super manus ꝛ pedes. ꝛ huiusmodi interficiunt ꝑm plurimũ ꝛ non retinetur, ꝛ i quibusdam sit facilis sicut in arterijs cranei: retentio enim fluxus sanguinis earũ est facilis ꝛ sufficit in eis constrictio sola. ꝛ multotiens quidẽ currit ex arterijs puis sanguis: deinde retinet ꝓ se.

Et differẽtia quidẽ inter sanguinẽ arterie ꝛ aliaꝝ cognoscit: quoniã sanguis arterie egredit cũ saltu ꝛ pulsiõe ꝛ ẽ vehemẽtiozis purpureitatis ꝗ aliꝰ neqz declinat ad nigredinez sanguinis vene ꝛ eius elicn

tie. Et scias qꝰ ois cui accidit euacuatio ꝛ ꝓprie sanguinea ꝛ ꝓprie arterialis ꝛ supflunt ꝛ accidit ei spasmus est malũ. Et similiter si accidit ei singultus est mortal. Qđ si fuerit syncopis cũ singultu: tũc mors est festina. Et alienatio ꝛ pmixtio rõnis sunt male. Qud si fuerit spasmus: tunc est mortale, ſm plurimum.

De canone curationis fluxꝰ sanguinis. C. xvij

Ꝓter in curatiõe fluxus sanguinis vt incipiat ꝛtineatur: deinde cures vlcꝰ eius si fuerit. Et nõ est tibi possibile in eo cuius causa est fixa ex cozrodente ꝛ similibus nisi ita vt auferatur causa. Et si dispõ nõ tollerat vt auferatur cã est necessariũ vt retineatur cũ suis retentiuꝫ ꝛ sũt in causis que sunt ci ꝛ abscindũt sanguinẽ currentẽ ꝛ ille cause sunt scite in libꝛo ꝓmo. Uerũ ego narrabo eas ſm modũ festinatiõis. Dico ergo qꝰ iste cause aut sunt ꝓhibentes in illo illud qđ egreditur ab exitu: aut sunt aggregantes rẽ de illo aut res. Et diuisio prima est conuersio ad partẽ aliã que aut fit cũ attractione ad cõtrariũ ꝓter qđ fiat exitus aliꝰ sicut ponuntur ventose super epar ꝛ remouet fluxꝰ san. ex nare dextra: aut ita qꝰ accidit exitus alius si cut phlobotomaꝰ paties fluxũ san. nariũ ex manu ptinẽti nari phlomia stricta. Retinẽs at sine exitu ẽ illud qđ ꝓhibet motũ sanguis ꝛ eius penetrationẽ. Et est aut per cãm igniẽ aut ꝓ cãm stupefacientẽ. ꝛ stupefaciẽs quidẽ aut est medicina aut ẽ dispositio cozporis sicut in syncopi: ipsa eni multotiẽs retinet sanguinẽ. Causa eium retinens sanguinẽ in locis est opilans exitũ aut cũ ligatura aut cũ repulsione ex bucellatõne: aut cũ repulsiõe ablqz bucellatione: aut escara cũ cauterio: aut medicina cauterizãte aut cũ congelatione rei retentẽ: aut cũ ꝛmissicatione. aut cũ incarnatiõe. aut cũ coartatione carnis circũdantis venas: quare opilat ipsũ ꝛ claudit ipsũ clausione vehemẽti. Et oz ut scias qꝰ quãdo associatur vulneri apostema cũ quantitate plurima hoc non est possibile ligare cũ filis neqz intromittere licinia neqz strictura laboꝛiosa. ꝛ neqz est possibile tunc misi administrare glutinationẽ ꝛ stipticitatẽ ꝛ stupefactionẽ ꝛ inspissationez sanguinis. ꝛ si est curato ex strictura aut fissura aut propinquitate medicine qñ est doloꝛ est mala valde. ꝛ ois ꝓpatio dolorosa ẽ mala. Et oz ut ꝓpatio sit aggregãs duas res quaruꝫ vna est defectus dolozis. ꝛ altera est refrenatio partis cursus sanguinis quare nõ adiuuat cũ appẽsione ꝛ inspensione ꝛ fiat facilis ꝓcessio sanguinis ꝛ eius exitus. Et cũ, phibent due intentiões declict ad leuiozẽ ſm illud qđ pñs est ꝛ propinquꝰ ad tolerandũ in dispositiõe. ꝛ ẽ necessariuz ut narremus modũ eius postqz sciueris qꝰ primũ qđ oz considerare est vt cognoscas an vena sit arteria aut vena ꝑ signa sua quare agas cũ arteria ꝛ sis sollicitꝰ pluſqz solliciteris ꝛ agas cũ vena. Emplisꝰ dicemꝰ qꝰ de attractiõe vera ad cõtrariũ nõ ad extrũ ẽ necesse mẽbro cũ frictione aut ligatione ꝛ strictura aut cũ vẽtosis, ꝛ oz ut sit mẽbrũ cõicans positũ ex mẽbro co gnito super extremitatẽ linee vnius cõtinuitatis inter ea ambo cũ longitudine ꝛ latitudine. ꝛ eligit de diuersificato in situ longitudinis ꝛ latitudinis qõciqz ambozꝝ est longinquũ ꝛ dimittit qđ est ꝓpinquũ sicut fit in duobus laterib⁹ capitis: aut duobus lateribus mẽbris. nã longitudo inter ista duo est ꝓpinquio. Et cas qꝝ oportet timeri nocumẽtũ cõpletũ: ꝛ hec res exigit vt rememoremur illud qđ in ea diximus vbi locuti fuimus in libꝛo primo de canonibus euacuationis. ꝛ oportet vt sint extẽtio ꝛ fricatio ꝛ his similia assidua ex eo qđ ẽ ꝓpinquꝰ membꝛo secũdo: deinde desecẽdatur ab eo. Et oz ut non expectetur in disruptionib⁹ arteriarũ ꝛ ei similium qꝰ sit hoc artificiũ sufficiens in retinẽdo fluxũ sanguinis ꝛ adiuuans. ꝛ similiter est iudicium in phlobotomia lateris cõis longiqui. Unus aũt duoꝝ modoꝝ diuisionis secũde: ꝛ ẽ causa stupefaciẽs, vbi gratia: vt cibetur ille cuius fluxus sanguinis narium multiplicatur: aut alius ab illo cibis grossi chimi ingrossantibus sanguinẽ sicut sunt lentes ꝛ iuuabe ꝛ eis similia. Modus aũt secũdus est verbi gratia vt in potu detur stupefaciẽtia. Frigida vo exponunt corpus frigoꝛi ꝛ forasse accidit syncopis ꝛ retinetur fluxus sanguinis. Modus aũt predictus in diuisione alia ẽ: qñ oz ut obseruet in eo capitũ vnũ ꝛ est qñ forasse arteria nõ est vna duarũ q̃ continuantur cordi: imo duoꝝ lateriũ eius ita vt cũ strinxeris eã inuenies eã firmioꝛem: imo forasse cõtinuaꝫ cũ latere altero ramus alteriꝰ arterie que accidit in eo. ꝛ adducit ad ea sanguinẽ ꝓter viã quã strinxisti quare indiges strictura duabus. Et ante illud oportet vt cognoscas partẽ que ẽ principium vene. in quibusdã eni locis est inferius ꝛ in quibusdã est desuper. ꝛ in quibus est superius sunt sicut in collo. ꝛ in quibus delup sunt sicut in corꝛa ꝛ pedes.

Et quando cognoueris partẽ administra in ea ligaturam ꝛ strictura. Et de regimine in illo est ut puenias ad extrahendã venã cum uncino ꝛ etiã cũ incisione pauce carnis que velat eã ꝛ occultat ipam: deinde inuolue eã: postea administra medicias quas dicemus. Qđ si fuerit pulsatilis tũc melius ẽ ut veles eã cũ filis lini. Et similiter si fuerit nõ pulsatilis verũ tñ multotiẽs eleuat sanguis eius. Cũ ergo feceris illud: deinde annexueris ei medicinas: tunc ꝛmitte ligaturã vsqz ad diẽtertiũ ꝛ quartũ tũc. Qđ si videris medicinã glutinatõem faciẽte adherentẽ loco eius: tunc nõ eradices eã oino: sed pone in circuitu eius de genere ipsius aliquid qđ madefaciat ipsam parũper. Qđ si accidat ei ꝓcessio ex sepoqñ tu auferes illud qđ est superiꝰm. tunc tene qđ sẽ sub loco in, via itineris vene ꝛ preme, ꝓcessione cum qua fiat securitas de saltu sanguinis ꝛ eradica illꝫ qđ eleuatur de eo in loco suo ꝛ pmuta illud cũ alio. Et sit ꝓparatio tua quaz facis mẽbro in illa hoꝛa ꝗ oportet: ꝛ est ut sit ori ficiũ eius magis imũ qz principiũ ita, ut quãdo est verbi gratia in inferioꝛibus intestini ꝛ matricis tunc sternat stratũ aliquod quod cleuet inferioꝛa ꝛ deponat superioꝛa ſm ma-

flore elongationem que est ex dolore: deinde dimit
te ipsii tribus diebus: deinde annecte ei hūc modū
vsquequo eleuetur sanguis. Refrenatio aūt cuz bu
cellatione nō est possibilis nisi in arteriis magnis.
Fac ergo licinii ex pilis leporis aut tela aranee aut
subtili cotto aut pāno lini veteri: deinde [illegible] sup ipm medicinas phibentes [illegible] ipsam arteriā sicut bucellā: deinde [illegible] ligaturā. z forasse admnistrabit [illegible] poris solū z excusat sollicitudine. Tūc oportet ut stringas strictura adherēte que nō separet donec incar
netur. Licinii vero ex se natura regit in extremitōe
eius paulatim z expulsione eius aut aliis ab hoc.
Impletio vero sine bucellatione ē vt imponat ver
bi gratia illa res in orificii eius z ligetur desup pre
ter penetrationē eius in venas. z vt retineat cū eis q̄
sunt sicut pululli z propie spongia z cū vittis for
tis strictureq; stringēbus ipm cū cōuersione strictu
re que ē attrahens. Strictura vero prima oz ut sit p
pe orificium: deinde inuoluatur vadens retro z sol
ue strictura gradati. Et scias q̄ strictura pulullorū
z vittarū q̄s est debilis venit ex ea nocumentū stri
cture z est attractio: z non puenit ex ea nocumētuz
stricture z est retentio z impletio: oz ergo ut subtilicz i
hoc capitulo. Cū ergo stringitur strictura bona et
stringitur iterū ex latere diuerso declinat materia et
resistit attractioni ex strictura. Et nō oz ut queniāt
cū strictura z phibitione nisi que sit infra dolorem
nisi si illud fuerit necessariū in primis: deinde molli
fica eā paulati. z multotiens quidē oz ut suas fissu
ras carnis z colligas labia eius z vittis tegas. multo
tiens enī sufficit collectio labiorū z positio pulullo
rū seruat ea colligendo venas ipsorū. Amplius stri
ge super medicinas pulueriz atas rare. Et inclia an
te alguidegi quādo cōtrahitur vbi coartatur apud
principiū suū cū digitis vnius duarū manuū: deīn
de annecte ei medicinas z pulullos apud orificiuz
eius cū manu altera. Impletio vero cū refrenatiuū
q̄uenit: aut cū strictura implētis in facie orificij ei⁹
cū manu altera nō cessante retinere donec congelet
sanguis z fiat impletio: aut cū re infrigidante valde q̄
infrigidat sanguinē z congelat ipm in orificio eius
aut ꝓpterea q̄ caro coartat locū sicut si incidat vēs
in latitudine z suspendat ad duo latera in prima vi
ce: quare claudit sup eā caro ex latere ex quo currit
z hoc nō fit nisi in loco carnoso. Et multotiēs qui
dē accidit q̄ necessariū est incidere ramū extremita
tis vne vt sit introitus eius in profundū vehemen
tio: deinde ponūtur desuper medicine. Et multo
tiēs accit icarnatio meat⁹ abiq; mfe sanguis. Stri
ctura aūt cū escara fit cū igne ipo quādo magnifica
tur timor z fit cū medicinis cauterizantib⁹ sicut cal
ce z floze eris z generibus dragāti z generibus ar
senici z cymino etiā z similibus z cū eo qō est debili
tus quādo pulueriz atur super locū z stringit z reti
net. Clerū timor in illo est q̄ escara est velocis eradi
cationis ex se z ex quolibet resistente ex eruptiōe sā
guinis z qualibet aliarū causarū. z quādo cadit esca
ra redit timor nouus. Et ꝓpter illud precepērūt vt
fiat cauteriū cum ferro vehementer ignito pfunde
ita ut faciat escaras profundas grossas: quarū ca
sus non sit facilis z cadant in tempore longo in
quarū simili caro iam est nata. ex cauterio nāq; de
bili prouenient escare debiles que cadunt ex quali
bet causa z cū hoc facit accidere sanie z calefacit ve
hementer. Cauteriū vero forte ipletur cū escarū for
tibus z remouet ruptura z detumescere eā facit z cō
trahit eā. Et de cauterizantibus bonis tēperati regi
minis est ut sumatur aibugo ouī z aggregetur cum
calce non extincta z inuoluātur cum eo pili leporis
aut ei similia z ponatur sup locū z stringat. Et de
bonis pertinentibus ad vltimū multotiens est vt
sumatur cyminuz z calx z ponatur super locum z
stringātur: z quandoq; superadditur eis colcotar
Et genera draganti in hac summa sūt habēdis stip
ticitatē cū cauterio. Calx vero est cauterium in quo
nō est stipticitas de qua sit curandū. Et illud quod
generatur de escaris cū cauterio in eo qd hz stipti
tatem est longiozis fixionis z profundius: z succus
simi alūmini z substantia stercoris alūmini sunt de illis
que aggregant ad cauterium acuitatē z glutinatio
nem. Medicine vero retinentes cōglutinatione
sunt sicut gypsum ablutū z glutinū decoctuz z ami
lum: z puluis molendini z gūme z tus z resina: et
iterum passe de vuis ipsis. Et rane sunt huius ge
neris sm q̄ dicitur: z iterum stella semo. Medi
cine vero retinentes cum exiccatione z incarnatio
ne sunt sicut aloes z corex turis. z sicut iteriora pa
sularū vue contrita valde z galle cum oleo aliquo:
z comburantur: z quando completur inflammatō
earum extinguantur: z papyrus adustus z resina z
scoria ferri: z stercus equi z stercus asini adustū: z ci
nis ossium non ablutorum: quoniam ablutā pro
hibent glutinationem z spongia noua submersa in
oleo aut vino: deinde aduratur z pli adusti.

De narratione medicinarum simplicium z cō
positarū specierum diuersarum formium in prohibi
tione fluxus sanguinis. Ca. xviij.

De illis que dixit Galie. z narrauit bene
z experta sunt post ipsum z inuenta sunt
plurimi iuuamenti est ut sumatur de col
cotar. xx. z de minuto ture. xvi. z de aloe z glutino
sicco. ana. viij. z de arsenico. iiij. z de gypso vehemē
ter trito pulueriz ato vt atomi post cribellationem
xx. curetur cū eo pulueriz ādo sup ipm z spargēdo
per locum: quoniam est mirabile. aut sumatur sar
cocolla de mecha z aloes z sanguis draconis z po
natur super licinium z stringatur: z aloes z tus so
lum cū pilis sm q̄ sciusti. z iterum spongia adusta
sicut diximus z later adustus. sumantur spongia z
scoria plumbi z tutia z aloes: aut sumātur tus z alo
es z sulfur aut tus z sulfur z fiat pulus: aut admint
stretur licinii cū albumine ouī: aut sumat de colco
tar. xx. de ture aut minuto turis. viij. z resine. viij. et

de gypso adusto. viij. aut sumāt colcotar z ō gypso
adusto. viij. Aut sumāt colcotar eris vsti z calcadis
z draganti adusti ptes eḡles. Et de bonis ad fluxū
san. z phē ex draganto est vt sumat aloes ps. i. s. pri
mū amborū in corpe graui: z scōm corin corpe leni
z corticū turis in corpore graui. z. i. z turis ipi⁹ gros
si pinguis in corpe leni ps. i. sint ptēsup ea ambo
aut sanguis dra. z sarcocolla conficiantur cū albu
mine ouī z ponatur super pilos leporis z preparē
tur sm locum.

Tractatus tertius de vlceribus.
De sermone vniuersali de vlceribus. Ca. i.

V Lcera generanf a vulneribus z ab exitu
ris cruptis z a pustul. z solutis cōtinuita
tis in carne qui facit sanie z pus noiat vl
cus: z nō facit pus nisi propterea q̄ cib⁹
q̄ venit ad cauertit ad corruptionē ppt debilitatē
mēbri: z q̄si ppt debilitatē suā resoluitur ad ipm z
attrahunt vsus ipm supfluitates mēbroz vicinārū
ei: aut ppt vnguēta mollificātia mēbrum z linientia
ipm cū humiditate sua z vnctuositate sua. Et qd est
de genere pus subtile noiat virus: z qd est grossum
noiatur sordities: z est res spissa coagulata alba: aut
ad nigredinē declinis: aut sicut fex. Et virus q̄dem
nō generat nisi ex subtilitate humoz aquosoz z ipo
rum calido: z sordities generat ex grossitie humoz
Et virus qdē multiplicat cū generatōe apostematis
z virus eget exiccāte: z sordities abstergēte. Et vlce
ra sunt apparētia z sunt habentia pfunditatem. Et
vlcus qd pfunditatē habet nō euacuat quin aut iam
indurata sit caro circūdans ipm z noiat fistula z est
sicut canna penetrans in membz. aut nō induratur
aliqd z noiatur abscōsio z cauerna. Et qñq; dicit
q̄dam absconsionē illud qd clōgatū est sub cute z le
paretur ab eo cutis: z cauernā illud qd inflectit sub
carne z dilatat in ea. Dicit q̄dā imo dilaratū est ca
uerna z strictū pfundū fistula: z nō est ptrarietas in
noiatione. Et qñ est durities sup vlcus apparēs no
minatur vlcus ostracinū. Et fistula qdē mala est illa
que nō sentit: z sm quantitatē elōgationis ei⁹ a sen
su erit ei⁹ malitia. Et de ipsa q̄dā est equalis de ea est
quedaz obliqua. Et que vadit ad neruū dolet vehe
menter: z propze qñ tangit eius inferius cū tenta. z
forasse difficil fit opatio illius membri: z est humi
ditas subtilis tenuis sicut fit illa que peruenit ad os
Et qñ peruenit ad ligamentū: est illud qd currit pro
pinquū illis. Clerū dolor in ossuosa z ligmētali for
tasse nō magnificat. Et humiditas que vadit ad os
est subtilior: z declinio: ad citrinitatē: z ex puenēte
ad venas z arterias multotiens egredit fex. z qñq;
si fuerit tendens ad venā sanguis plurim⁹ z ad arte
riam saguis subalbidus cū fluxu sanguinis z ꝓcel
sione: Et ex ea que peruenit ad carnem currit hu
miditas viscosa grossa turbida cruda. Et multotiēs
sunt fistule orificia plurima cuius esse ambigit z nō
scitur an sit fistula vna. Et multotiens effunditur in
quoddaz orificiū eius humiditas habens tinctu
ram: z tunc si fuerit fistula vna egreditur ex orificijs
alijs color vnus qui est fistule. l. diuersus albus z te
nebrosus z alius. Et vlcera quidem diuiduntur in
speciebus diuisionū: z dicitur q̄ vlcerum quedam
sunt que sunt dolorosa: z quedam sunt que sunt pri
uata doloze: z quedam sunt apostemosa: z quedam
sunt priuata apostemate: z quedam sunt munda: et
quedam sunt immūda. z immūda quidem propter
ea q̄ in eis superfluit humor plurimus z humiditas
copiosa q̄us non sunt mala. Et de eis sunt sordida
z de eis sunt minorata: z de vlceribus sunt putrida.
Et de rebus magis nociuis eis sunt meridies z hu
miditas aeris cū caliditate ipsius. Et de eis sunt cor
rosiua: z de eis sunt ambulatiua: z de eis sunt mol
lia aut dura: aut frigida aut calida. z mollia sunt de
vlceribꝰ facientibꝰ cadere pilos ab eo qō sequit ea.
Et sunt qñq; de vlceribꝰ q̄dā resudantia ex q̄bꝰ re
sudat vir⁹ citrinū calz. Et forasse ē calz ꝓburēs qdē
in circuitu ei⁹ z ē malū mortificās. Et de eis sūt diffi
cilis consolidationis. Et putrefactio est preter corro
sionem: quod si fuerit: erunt ambe ambulatiue. Et
forasse corrodens est corrodens illud quod ꝓtinua
tur ei propie propter acuitatem absq; putrefactio
ne. z neq; est se. omnino. Verum cum ambulatiuo
putrefactiuo multiplicatur se. aut non separatur ab
eo. Et Gal. quidē nominauit huiusmodi vlcera cor
rosiua ignē psicū z formicā ambulatiuam. z post vl
cus putrefactū est cōpositū ex vlcere z ex egritudine
putrefacta: z vnicuiq; eoz ē dispositō Et vlcera qdē
dura incipiētia ire vsus viriditatē z nigredinem sūt
mala: z vlcera frigida sūt mollia alba gelcētia, ppter
medicinas calefaciētes: z calida ad rubedinē decli
nia delectant frigore. Et qñ vlceribꝰ malis associat
color corporis malus sicut albus plumbeus aut ci
trinꝰ: tūc illud ē significatio sup corruptōz, pplonis
epatis z corruptionē sanguinis qui venit ad vlcus q̄
re fit difficilis eius consolidatio. Et vlcer quidem
quoz radices sunt acute z cum quibus est pruritus
supfluitates sunt acute: z quoruz radices sunt late al
be pauci pruritus coz complexiones sunt frigide.
Et vlcera generata successione egritudinuz sunt ma
la: quoniā natura expellit ad ea residuuz corruptio
nis superfluitatuz. Et vlcera deficcientia pilos ab eo
quod sequitur ea sunt mala. Et meliores significatio
nes significantes salutem vlcez z vulneruz sunt cum
succedentia coz declinia sunt ad saniem. Et dicitur
in signis moxtis velocis cuz sunt homini apostēata
z vlcera leuia z destruitur ei ratio mozik. Et mali
gnoz quidem vlcerum cause sunt quandoq; vulne
ra obuiantia superfluitatib⁹ malignis corporis aut
regimine corrupto: z quandoq; sunt sequentia pu
stulas malas quare fiunt ab eis festinantia ad vlce
rationem post pustulas. Et significāt maligniratez
vlceris eius putrefactio z ipsius ambulatio z corr
ruptio eius quod est in ipsius circuitu et difficul

tas sanationis in seipso cū rectificatione curationis exhibite ei. Et melioꝛes significationes significātes saluū vlcerū ⁊ vulnerū sunt cū in successionib⁹ coꝛ est sanies que est cū medicina faciente pus ⁊ex operatione nature. illa eni opatio nature est ſm cursum naturalez ⁊ nō generatur sanies nisi a digestione naturali. Et nō associatur ei malū ex accidentib⁹ plez maloꝛ: ⁊ pꝛope sanies laudabilis alba lenis equalis que consecuta est complementū digestionis. ⁊ neqz associatur ei fetoꝛ cū i ea nō ſꝛ putrefactio: ⁊ forasse nō euacuatur a fetoꝛe parua sanies cui accidit cum adiutoꝛio caliditatis innate ⁊ alterius extranee. Et nos quidē iam locuti sum⁹ de sanie in locis aliis.

Vlcera autē que accidere faciunt spasmū ⁊ vlcera putrefcā scrofulosa ⁊ algeroniati ⁊ coꝛrosiua ⁊ cancerosa ⁊ que coꝛ cursu currūt sunt in quib⁹ nō generatur sanies: immo quando apparet in vlcere sanies ⁊ apostema est signum bonum cum quo non timetur spasmus ⁊ permixtio rationis ⁊ his similia. Ḡuius sunt in loco qđ facit illud necessariū sicut sunt membra posteꝛioꝛa ⁊ anteꝛioꝛa nisi res ptransierit terminū. Qđ si apa occultetur subito ⁊ redeat non resoluet p pus aut ei similia. Amplius sunt vicinantia membris neruosis sicut vlcera doꝛsalia qnī sunt in vicinitate doꝛsi ⁊ nuche: ⁊ vlcera que cadūt in anteꝛioꝛe parte coxe ⁊ genu: qnī ipsa iterū sunt sicut lacerti neruosi in quibus res cōtinetur ad spasmū et pmixtionē ratōis etiam. Si autē euenit in membris neruosis plimū quoꝛ est in antecedēte extensionis coꝛporis timetur: aut cursus sanguinis si ceciderit in medicitate inferioꝛ exēstionis. sili timet ex eis qnqz pmixtio ratōis: ⁊ timetur q cadit pleuresis ⁊ sanotas post ipsam: aut q pueniat sputū san. si ceciderit in medietate supioꝛe ei⁹. ⁊ in iam scimus intentionē sanositatis in pectoꝛe ex libro tertio. Et qnqz timetur in eis iterū pmixtio rationis. Et de signis bonis in vlceribus est vt in circuitu coꝛ nascātur pili q ceciderūt. Et coꝛpoꝛa susceptibiliꝛa curatōis vlcerū sunt q sunt mediocris cōplexionis ⁊ pauciꝰ humiditatis supflue cū inuentione sanguinis boni in eis. Illa vero que sunt multe humiditatis aut siccitatis sunt tarde susceptiones rectificationē vlcerum. Ḡuis humida: sicut infantiuꝫ sunt susceptibiliꝛa qꝫ sicca sicut senū: ⁊ pꝛope qñ cōplexio est radicalī sicca ꝑuata sanguine mūdo ⁊ accidentalis humida mollis sicut in lenibus iterū. Et ꝓpt illud iterū fit in hydropisis curatio vlcerū coꝛ difficili: ⁊ in pregnātib⁹ iterū pꝛopter retentionē supfluitatū earū pꝛopterea q ipsarū menstrua retinent. Sed in senib⁹ nō sanātur coꝛ vlcera pꝛopter illud ⁊ pꝛopter paucitatē sanguinis coꝛ boni. Et qnqz sanantur vlcera: deinde rescinduntur qñ nō generat in eis caro nisi ante mūdificationē. qñ ergo retinet in eo supfluitas nō mūdat: oportet inde vt coꝛrūpatur ꝓtinuitas. pueniēs secundo. Et qnqz existimatur fistule pꝛopterea q accidit eis dispositio exiccationis ⁊ retentōis. phibentis respirationē q ipse sunt sanate: qñ carū dispositio est simílis salun sicut dixim⁹: deinde rescinditur pꝛopter quemlibet motū ⁊ cōmotionem ⁊ tussim ⁊ offensionē ⁊ malitiam iacendi ⁊ alia. Et de vlcerib⁹ in quibus nascitur caro: quedam sunt in quibus nascitur caro addita: ⁊ quedam in quibus nascitur illud. Et illa in quib⁹ generatur caro addita: sunt illa in qb⁹ fit festinato nascētie carnis añ mūdificatioēz Et illa in quib⁹ nō nascit illud: sūt illa in quibus nō nascitur caro nisi post mundificationē. Cū ergo ꝓlongatur spaciū vlceris ⁊ coꝛroditur ⁊ putrefit ⁊ destruitur de substantia eius res plima: tunc nō expectatur consolidatio ei⁹ nisi ſm ꝓsundū. Et ꝓpter qñ vlcus ē antiquū retinēs spacio anni: ⁊ pꝛope qñ est disruptum ⁊ incipit ex eo disrupto. (fistula. Et anni quū necesse est vt educat os ex ossib⁹ que ei sunt vicina. Et vlcera quidem melancholica nō sanantur nisi ab eis auferatur tota coꝛ coꝛrupto vsqꝫ ad carnē ⁊ ossa sana. Et cause que cū accidunt coꝛrumpūt vlcera sūt debilitas virtutis membri: quare recipiūt omnē materiam. ⁊ malitia cōplexionis membri: et malitia eius qđ aduenit eidē de sanguine aut in qualitate aut in quātitate. In qualitate vero plurimū ei⁹ est propter malitiam cōplexionis epatis: ⁊ coloꝛ est in eo declinis ad albedinē plumbeam aut citrinitatem: aut ꝓpter splenē: ⁊ est coloꝛ ad nigredinē ⁊ alterationē declinis ⁊ lentiginositatē: quare est cuz malitia omniū hymoꝛum in coꝛpe. Et hyulmodi quidem ꝓeter hoc qz ex ipso non acquiritur qđ cōuertatur in carnē nocet ꝑ illud qđ conuertitur ad ipm de superfluitatibus. In quantitate vero q additur aut diminuitur: quare nō inuenitur cū quo caro vlceris generetur. Et est vlcus clarū mundū ꝓperās ad escaram: ⁊ nescitur si est coꝛpus mūdū pauci sanguinis: aut est ꝓpter ostracositatē que accidit partici⁹ ⁊ margim ipsius: aut ꝓpter dilationē venarū q aduenit ei: aut ꝓpꝛ coꝛruptionē eius incipiētem ꝺlus tenebꝛositatē ⁊ viriditatē ⁊ nigredinē: aut ꝓpter membū male complexionis quod vicinatur ei. Et vlcera quidem ꝓaue curationis ⁊ eis similia sunt in tereficientia instantes nō tollerantes vehementiā doloꝛum ⁊ vlcerū ⁊ difficultatē curationis coꝛ ⁊ ipsoꝛ ꝓauitatem.

De canone curatōis vlceꝛ. Ca.ij.

Lias q oia vlcera indigent exiccatōe qua dam ꝓeter facta ex structione lacertoꝛum ⁊ ipsoꝛ contusione. Ista eni indigent in primis vt mollificētur ⁊ humectentur. Et cū hoc q indigent vlcera in donuantioꝛe dispositionū exiccatione indigent qñqz dispositionibus alijs mundificatōnis ⁊ abstersionis ⁊ alioꝛ consequentib⁹ vlcera ꝓeter ipsa vlcera. Et quanto plus est vlcus maius ⁊ ꝓfundius indiget exiccatione vehemētioꝛe: ⁊ vt aggregētur labia eius vehemētioꝛe ꝓsentatione: ⁊ forasse est tibi necessariū suere ea. Et cōsidera ex dispositionibus necessitatis ad ꝓsentandū in illo ⁊ eis similib⁹ illud qđ dixim⁹ in capitulo vulnerū. Et scias q vlcera forasse indigent in curationib⁹ suis administratione medicinarū: quarū quedam sunt current tes penetrantes ⁊ que injiciant ꝓfundantes: ⁊ tūc

necessariū est vt sint vnguenta ⁊ eis silia: ḡre oporet tūc vt sit illud qđ apparet humidū: ⁊ qđ occultū est siccū: ⁊ pꝛope in illis q̄ sunt ad fistulam oportet vt sit siccitas orificioꝛ ei⁹ pincēs humiditatē subiacētie ei⁹ vehemēter. Et est quidē qñqz necessariū vt carū medicine pmisceant cū eo qđ currit vt fiant viscose adherentes. scias ergo illud iterū in eis. Et scias q vlcera indigent ligaturis ⁊ strictura, ꝓpt tres modos Quoꝛ vnus est vt currat sordities: ḡre oportet vt sit foꝛtitudo stricture eius apud ei⁹ orificiū vt ipsius expressio bona fiat. Et secūdus est vt seruet medicamē incarnatiū sup vlcus ⁊ non indiget strictura vehementi. Et tertius est ad incarnationē labioꝛ ⁊ oportet vt nō sit strictura i ipso moll' apōduo labia: immo cōplicata cōplicatione vehementi. ⁊ non oportet vt cū ligatura pueniatur ad lesionē ita vt apostemetur Et oportet vt sit adiuuans in ꝓhibendo apostemaqñ nō est possibile cū apostemate vt curetur vlcus: Et si non est tibi possibile vt ꝓhibeas ⁊ apparet apostema: tunc occupatus sis cū apostemate ⁊ cura ei⁹ quodcūqz apostema fuerit cū obseruatione ipsi⁹ vlceris vsqz quo sepaueris ex curatione apostematis: ⁊ tunc remanebit sola obseruatio vlceris. Et sili qñ coꝛrūpitur qđ est in circuitu vlceris ⁊ viridescit ⁊ nigrescit: cura illud cū scalpellatione ⁊ extractione sanguinis: etsi etiam cum vētosis: deinde adhere ei spōgiam siccā: postea medicinas exsiccātes. Et cū sepat vlcus aut inuenis vlcus puri: tūc oportet vt obseruces in ꝓmis an ex coꝛpoꝛe aliquid ad vlcus effundatur aut nō effundatur: immo iam sit abscissuꝫ. Qđ si nihil effundatur ad ipm sit intentio tua in medicando ipm. ⁊ si aliquid effundatur ad ipm sis sollicitus in eo qđ ad ipm effunditur ex phlobotomia aut solutione ventris aut vomitu: qñ vomi⁹ qñqz confert etiam in hoc: ⁊ ille ꝓp. testificat de eo. Et si in vlcerib⁹ fuerint frusta ossiū ⁊ panniculi aut alia: nō properes in extrahendo ea: sed fac illud qđ dixim⁹ in ca. ossiū. Et ꝓmū quidē quod oꝛ te ꝓparare de esse vlceris est apertio cū medicinis suis: deinde mūdificatio cū medicinis suis: deinde nascētia carnis ⁊ consolidatio. Et si inueneris vlcus mundū equale qđ non habet, pfunditatē: tunc ꝓsolidatio tñ fiat cū eo qđ non habet mordicationē. In sordidis vo necessariū est abstergens mordicans. Et in ꝓmis cū nō curātur indiget mordicatione: qñ sensus nō sentit ipsuꝫ: deinde gradatim pueniatur ad illud qđ est leuioris mordicationis vsqz quo sentiat hoꝛa nascentie carnis. Et caue in omnibus illis ne dolere facias quantū potes: ⁊ pꝛopter qđ est illic caliditas et inflāmatio. Et oportet vt remoueas causas, phibentes a consolidatione: ⁊ sunt cause quas numeraui⁹ ⁊ diximus que declinant cū vlcere ad malitiaz nam si tu curaueris eas in ꝓmis nō eris vacās ad curationē vlcerū sicut oportet: immo nō erit tibi possibile. Et multotiens quidem rectificata est cōplexio mēbri ⁊ sufficit in rectificatione vlceris: ⁊ multotiēs est vlcus molle sup qđ oritur caro mala que est in se ipsa ad rubedinē ⁊ calefactionē declinis: ergo curet cū epithimatib⁹ infrigidantib⁹ carnem circūdantez ipm sicut succus solatri cū bolo ar. ⁊ aceto. ⁊ epithimata de sandalis ⁊ canfoꝛa infrigidata cū niue: ḡre nō cessat ꝓsolidari vulnus ⁊ cōstringi: Et oportet vt in vlceribus doloꝛosis q̄ sunt vehementis doloris occupatus in ꝓmis in sedando doloꝛe ⁊ illud cū mollificatiuis quetu scis ꝓculdubio: ⁊ quis sint ꝓtraria vlceri. veruntamen cū non sedatur doloꝛ ñ ꝓpat nobꝫ vt curem⁹: cū ergo sedauerim⁹ ꝓsequimur Et vlcera qdē sordida indiget vt mūdentur: ⁊ sūt illa quoꝛ humiditas ⁊ qđ ex eis currit est plimū. Et forasse tan mūdificant cū melle: ⁊ forasse mūdificāt cū puerib⁹ ⁊ vnguēti. Et qñ nō mūdificant nō est possibile vt obuiet eis medicamen purū vsqz ad coꝛpus eoꝛ: ⁊ pꝛope puueres: quare oportet vt mūdificent deinde nascatur caro: ⁊ in mūdificante quidē est abstersio plus sicut sciuisti ante. Et forasse oꝛitur caro mala: quare est necessariū vt coꝛrodat cū medicamine acuto ⁊ linitur defoꝛis cū infrigidantibus: deinde eradicetur cuz eo quo eradicatur escara: deinde curetur. Et medicamen quidem vnū ſm quedam coꝛpoꝛa facit nasci carnē ſm quedam coꝛ est coꝛrosiū vehemētis abstersionis cū coꝛpoꝛa illa sint leuia valde: aut est ſm quedam eoꝛ nō abstergens neqz faciens nasci: ⁊ pꝛopter illud eget medicamen vt cōfoꝛtetur aut frangendo cōmixtionem eius aut minuendo eius vnctuositatē: aut miungēdo ei medicamen aliud inquo sint exsiccatio ⁊ abstersio. ⁊ in coꝛpoꝛe alio est ꝑ comparationē ad ipsum coꝛrosiuū indigens vt minuatur de pōdere eius aut addatur in vnctuositate eius aut adiungantur ei stiptica aliq̄ Dignioꝛa ergo vlcera vt cōfoꝛtetur coꝛū medicamē sunt illa quoꝛū difficilis est consolidatio. Et de illis que sunt necessaria est vt dimittatur medicamē sup vlcus tribus diebus deinde dissoluatur. nam si ipz tunc nō operatū fuerit nō faciet, suam operationē. Et oportet vt elongetur oleū quodlibet ab vlcerib⁹ q̄ si fuerit necessariū: tunc oleum de kerua ⁊ oleum myrtinū ⁊ oleū mastichinū. Et cū ibi nō est nisi vlcus tunc oportet vt alleuietur in sensibili membroꝛū nō tollerantiū ipsum ⁊ caueatur a dolorazione eius cū medicamento foꝛt In illo vero qui est paruī sensus nō abstineat a necessaria medicatione. Et intrinseca quidē ⁊ sublimia ꝓciosa ⁊ multi iuuamēti ⁊ suscipiētia nocumēta velocit ſt de ca. sensibili. ⁊ iudicio ei⁹ ⁊ coꝛ ꝓtraria sunt de ca. insensibili: aut quoꝛ sensus est debilis. ⁊, ꝓpt huiusmodi cām nō sufferūt vlcera intrinseca ea que sunt sicut flos eris ⁊ eis silia: ⁊, ꝓpe ea que bibunt: ⁊ indigent illis que faciūt glutinatōnem plus sicut dragagantū ⁊ gūmi. ⁊ illa quib⁹ clisteriçatur indigent eo qđ est ind duas res. Et de illis q̄ recta sunt in curatōe vlcerū est vt quieta sint membra coꝛ ⁊ nō moueātur ⁊ si mouent in ꝓncipio motu puo min⁹ nocumentū est q̄z si moueant post principiū motus laboꝛiosoꝛ: ⁊, ꝓpe in coꝛpoꝛe malo humoꝛū. Et oportz vt timeat in vlcerib⁹ q̄ cadat ex vicinitate coꝛ incarnatio inter duo mēbra vicinantia sicut adherētia q̄ accidit int palpebrā ⁊ oculū ⁊ int

duas palpebras ⁊ inter duos digitos. Et cauerne ⁊ absconsiones sunt velocis puersionis ad fistulas. Et vlcera quidē vicinantia arterijs ⁊ venis magnis pducunt ad apostema illud quod vicinatur eis de carne molli sic̄ testiculi ⁊ subalcelie ⁊ qđ est post aurem sicut perducit scabies ⁊ eis silia de illisque dixi mus ppē illam eandem cām: ⁊ pprie qñ corp⁹ est plenū mala supfluitate: ⁊ tunc quidem vehemēs fit dolor ⁊ peruenit ad vlcus: quare oportz vt curetur illud cū mundificatione corporis ⁊ cū eo qđ est dictū in ca. ci⁹. Et dū mundificatur apostema nō speratur eius curatio. Et est necessariuz in huiusmodi vt tuearis vlcus ex nocumento cū basilicō ⁊ ei simil hb⁹ si corpus fuerit mundificatū: ⁊ ponas intꝰ ipm ⁊ inter membrū qđ distinguat ⁊ phibeat nocumentū puenire ad vlcus in omni dīs positione. Et oportet vt audias sermonē ꝓmunem ⁊ est qđ de illis que sunt necessaria est vt sit illud quo curatur vlcus aut ꝓueniens aut incōueniens. Et conueniens licz non conferat in dispositione tñ nō associat ei nocumentū. Et incōuenientie diuersificatio aut est qñ ipsuz est debilius ⁊ significat illud: additio eius qđ est contrariū ei qđ ex ipso expectat de exiccatione aut mūdificatione aut alijs ꝓter corruptionez aliam: ⁊re oportet vt addatur in virtute eius: aut est diuersitas ꝓpē modos alios sicut quia ipsum calefacit vltra qđ neĉe sit ei ⁊re facit accidere rubedinē ⁊ inflāmationē quapꝛopt oportet vt minuat de fortitudine ei⁹ ⁊ extinguat de inflāmatione ei⁹ cū emplastro infrigidāte: aut declinat cū eo ad nigredinē ⁊ obfuscationez quare scitur q infrigidat ipm aut nō calefacit ipm mēlura qua indiget: ergo oportet vt addatur in virtute calefactōis eius: Aut mollificat ipm quare indiget vt addatur in virtute stiptici ⁊ exiccatiuoꝛ sicut sūt balaustie ⁊ galle ⁊ ei silia que exiccant vt succurratur cū exiccatione eoꝛ de illis de quib⁹ diximus nobi: Aut corrodat ⁊ pfundat ipm sicut ostensum est ⁊re oportet vt frāgat fortitudo abstersiōis. Et multotiens qdē nō ꝓuenit medicamē ꝓpter q ꝓplexio infirmi ē supflua i capitulo ei⁹ cui⁹ medicamē oportet esse fortꝭ in ꝓtrahēdo illud capitulū adeo donec reducat ipm ad ꝓplexionē suā: aut debil in capitulo ꝓueniēte ei.

De curatōe vlcerū virulentoꝛ.

Ecessariū est vt in eis admīstrent medicine
n exiccatiue vt mundificet virus: deinde sit occupatio in nascētia carnis. Qđ si fuerit mollīa: tūc admīstrent sup ea medicine ad faciendū nasci coꝛ pfunditatē ⁊ ipsoꝛ margines propter debilitatē corpoꝛ illoꝛ vlcerū: sed oportet vt exiccent in primis deinde admīstrent. Et cū tu administraueris medicamē ⁊ nō inueneris humiditatē minui aut videris eam augeri: tunc scias q medicamē fm illud corpus nō est exiccatiuū: quare adde in cōfortatione eius ⁊ ipsius exiccatione ⁊ adiuua ipm cuz abstersiōe pauca sicut est mel verbigratia: ⁊ medicinis stipticis sicut sunt balaustie ⁊ alumen. ⁊ minoꝛa de virtute olei ⁊ pone ipsum oleū in quo sit exsiccatio. Quod si videtur vlcus iam superfluere iterū in exsiccatione: tunc minue de virtutibus omnibus. i. exiccatione ⁊ abstersione ⁊ stipticitate: ⁊ serua hoc ꝓceptū in medicinis facientibus nasci carnē vlcerū. Et nō faciat te errare quidam ⁊ est vt sit medicamē magis abstersiuū qꝫ oportet: ⁊re corrodit membrū ⁊ resoluit carnositatē ei⁹ ad humiditatem currētem quā existimas virus ⁊ addis in virtute abstersionis Et huiusmodi quidē medicamen ponit vlcus profundius ⁊ calidius ⁊ magis simile cū apostemoso ⁊ sentit infirmus mordicationē manifestaz: ⁊ scias q medicinarū exsiccantiū vlcera quedam sunt qꝫ sunt vehementis in frigidationis sicut hyusquiamū album ⁊ opium ⁊ radix mandragore. Et quedā sunt vehementis calefactionis sicut resina ⁊ pix: quare tibi inest vt temperes vnam earuz cū alia. ⁊ fm oppositionem alicuius cōplexionum particularium. Et medicine quidem mundificantes virus sunt iste medicine exsiccatiue sicut alumē ⁊ galle ⁊ corices granatoꝝ ⁊ coꝛtex turis ⁊ merdasengi ⁊ farina ordei et eius sanich ⁊ flores papaueris ruffi ⁊ folia arboris culicū. Cū ergo sit emplastrum cum folijs nucis recentis ⁊ fit emplastrum cum nuce sicut est aut decocta cum vino confert valde ⁊ exsiccat humiditates absq; nocumento. Emplastrum bonuz: Sumatur merdasengi ⁊ imbibatur aceto vice vna ⁊ vice alia oleo donec albescat: deinde sumāt antimonij ⁊ calcuccaumenō ⁊ penarum ⁊ gallarum ⁊ balaustiarū ⁊ san. dza. ⁊ aluminis ⁊ cimie argenti omniū partes equales: terantur bene ⁊ fit de vnoquoq; vi. ps eius quod preparatū est de merdasengi: ⁊ misceantur omnia: ⁊ administrent medicine quas dicemus in antidotario in vlceribus profundis, ⁊ de illis est aqua maris. Aqua vero aluminis abluit ⁊ repercutit ⁊ exsiccat. Et omnes iste medicine predicte nunc nocēt si cū vlcere est apostema: ⁊ aqua in qua decocta sunt ciperi est bona ad exsiccationē. Et decoctio myrobal. citri. ⁊ bellyricoꝝ ⁊ emblicoꝝ. ⁊ decoctio cetarach ⁊ folia asedre sūt bona in illo.

De curatōe vlcerū sordidoꝝ. Ca. iiij.

Portet vt in eis admīstrent medicine ab
o stergentes: ⁊ incipiatur in primis ab eo qđ est fortis mordicatōnis fm q diximus in canone: deinde gradatim pueniatur ad illud qđ est sicut tapsia ⁊ aristologia cū melle ⁊ pauco aceto. Et itez glutinum albotin cum equali mensura sui olei roſ. aut butyri: ⁊ iterū radix lilij cum melle: ⁊ iteruz farina herbi ⁊ herba oppoponaci. Et de compositis emplastrum iudum: ⁊ unguenta viridia omnia cū flore eris: ⁊ simplicia aut permixta cū ammoniaco ⁊ similibus: ⁊ emplastra coricalia ⁊ emplastra facta cū farina herbi: ⁊ emplastruz de sale. Et trocisc⁹ niger ⁊ trocisc⁹ viridis. Et medicine exsiccatiuis sumāt fecis olei ⁊ mell ⁊ alumis iamenī ptes eq̃les. ⁊ sumant cerusse ⁊ polij ptes eq̃les. Et qñ vehemēs fit sordities sumat ꝓassiū cū melle. Et de emplastri bonis sunt olim salute. Et qñqz accidit necessitas h iterū admīstrādi aliquid de currentibus quo abluatur ꝑ q dicemus in ca. ꝓfundoꝝ ⁊ omnia ledūt ea si fuerit apostema.

De cura vlcerum ꝓfundoꝝ ⁊ cauernarum et absconsionum Ca. v.

Sta indigent in curatione sua ut carne re
i pleantur. Et illud quidez non fit nisi cum vbertate cibi ⁊ sāguinis. Et sunt necessarie in hoc medicine vehemētis exsiccatōis ⁊ mūdificationis simul. Et oꝛ ut sit signe coꝛ talis ne in eis reticeat virus: imo currat. ⁊ si inuenis hūc situ cōuenientē ⁊ ē in eo radix vlceris mēbri ad superiora ⁊ oꝛi ficū eius ad inferiora nūc iste est. Qđ si fuerit diuersum illius ⁊ fuerit possibile hoi ut alteret situ ꝓdi cū eo qđ potest facere de ꝓparatione ⁊ alteratōe natura li faciat. Et si nō est ei possibile nō est excusatio qñ secet vlc⁹ vsqꝫ ad radicē suā sectione exq̃sitissima que nō reliquat cauernā: aut qñ fiat ut accidat cursus aut meatus in radice sua ꝓter eius orificiū talis ut recipiat salutē. Et obseruet in hoc dispositio mēbri: ⁊ an accidat ei timoꝛ ex illo. Cū ergo factū fuerit illud stringat vlc⁹ cū ligatura incipiendo ab oꝛificio ei⁹: ⁊ peruenietis ad radicē a qua detectio facta ē. ⁊ in ꝓncipio ecōrario illius: ⁊ ponat strictura in parte superioꝛe in duob⁹ modis simul. Et nō oꝛ ut ꝓueniat cū ligatura ad doloꝛē. Et qñ nō est tibi possibile ut scindas administra ablutionē ⁊ irrorante tētas faciētes nasci ⁊ mūdificātes quarū mundificatio nō destruit ei⁹ natiuitatē, ꝓpter virtutē duarum rerū in eis. Et nos qdē iam experti fuim⁹ emplastrum apostolicon ⁊ fuit bonū vlumū conferēs per medicationē: ⁊ centaurea qñ ab ea implet ē mirabilis valde: deinde lufoton: postea ireos: deinde farina herbi. Et absconsionib⁹ qñ non succurritur nō adheret cutis cōglutinatiōe bona. Verū est possibile ut exsiccet cutis ita ut cōglutinet cōglutinatione sili sane. Et vlcera qdem, pfunda ⁊ absconsiones ⁊ cauernas nō mūdificāt medicine mūdificatione vltima: neqꝫ facūt in eis nasci carnē nisi fiant curretes lauantel q̃ in ea injiciūtur cū iniectoꝛijs: aut mittūtur cū tēris ⁊ ꝓpe quando coꝛ figura nō est figura in mundificatione quoꝝ sufficiāt ꝓpatio ⁊ exꝓeisio ligature fm q diximus. Et mel qdez est ex lauatiuis ⁊, ꝓpe mixtū cū vino. ⁊ in aqua cineris est ablutio fortis quā non suffert qđ ex vlcerib⁹ parū est sordidum. Et aqua maris, ꝓpinqua ē illi qñ ipa lauat ⁊ exsiccat. Et aqua aluminosa ē lauatiua ⁊ cū hoc ē ꝓhibitiua cius qđ attrahit ad mēbrū: ⁊ qñ ē apostema nō cōuenit aliqd de illis neqꝫ vinum. Et oꝛ ut ponant sup ista vlcera supza medicinas in ligaturis earū panni liniti ex eis quibus indiget mēbrū in rectificatione sue cōplexiōis ⁊ qbus indiget ad rectificādū emplastris q̃ interim administrātur ⁊ sup orificiū vlceris pānus alius liniꝰ cū eo quod oportet ex medicamine. Et significatio q ipm continat est paucitas ei⁹ qđ currit ⁊ descensio ei⁹ ad inferiora. Et forte exꝑmunt ab eo cum ligatura ⁊ virtute medicine hūiditates plurime subito: deide exsiccatur ⁊ conglutinatur.

De curatione vermium vlcerum Ca. vi.

Erebus conferētibus ad illud ē succ⁹ ca
d lamēti fluuialis: ⁊ medicine quas dixim⁹ in ca. vermiū auris in libro tertio.

De nascentia carnis in vlceribus Ca. vij.

Portet aut non creet caro donec mundi
o ficetur aut trahat ad ipm: nutrimentum si minoꝛatur ⁊ non peruenit ad ipsum. Cuz ergo mundificata ē tunc elongetur omne mordicatiuum ⁊ abstersiuum cum fortitudine qualiacunqꝫ sint vlcera ⁊ vbicunqꝫ sint. Et oportet ut in administratione obseruētur medicinarum faciētiū nasci carnē ꝓcepta predicta de eo quod oportet ex supfluitate humiditatis: aut supfluitate exsiccationis. fac ergo illud quod diximus in ca. vlceruz virulentoꝝ ⁊ non inquantum remanent vlcera humida: aut fuerint sicca exsiccatione vehementi: imo quantum ad carnem que creatur cum est vehementis humiditatis: aut patue exsiccationis. Et de illis que minoꝛat exsiccationem eius est additio in cera eius ⁊ ipsius oleo si est emplastrum. Et de eis que addunt in ei⁹ exsiccatione est ut ingrossetur ⁊ insiccetur ⁊ minoꝛetur eius vnctuositas ⁊ multitudo medicinaruz: aut addatur in eis sicut mel. Et creatio quidem carnis in eis cum emplastris conuenientio: est ⁊ tardioꝛ ⁊ cum pulueribus difficilioꝛ ⁊ velocioꝛ. ⁊ qñqz indu ratur caro ⁊ ē tunc de rectificatione ut pulueriz̄etur pulueres ⁊ circūdetur cū emplastris ⁊ vino ⁊ ꝓpte stiptico. Medicamen bonū ad omnia vlcera cū eo qđ lauat ⁊ exsiccat. Nos quidē iaz diximus medicinas creatiuas carnis in. c. vulnerū: ⁊ forasse rememoꝛabimur de electōibus earū hic aliquid ⁊ ē dignius in hoc loco ⁊ ē antimonij aduſtum ⁊ sarcocolla ⁊ glutinū piscium ⁊ limacie aduste ⁊ scoria alcerebacham ⁊ plumbum aduſtum ⁊ acoꝛus ⁊ berenasif ⁊ dracontea ⁊ ciperi ⁊ ꝓpte ad sordida. ⁊ polium est forte: ⁊ centaurea est vltimum. ⁊ nitrum aduſtum ē mirabile in exsiccatione eoꝝ ⁊ ipsoꝝ consolidatione.

De curatōe vlcerū coꝛrodentium se Ca. viij.

Anon vniuersaliꝫ in curatione coꝛrosiuoꝝ
c ⁊ fraudulentoꝝ est ut mundificetur coꝛp⁹ ⁊ mēbrū si fuerit coꝛpus mūduz cū ventosis ⁊ missione sanguinis ꝙ supiꝰ m ⁊ pmutatione cōplexionis ei⁹ cū epithimatib⁹ ⁊ rectificatione cibi absq; tarditate ⁊ dilatatiōe. nā dilatatio in hoc ē ex eis q̃ addūt in malitia coꝛ. ⁊ qñqz facit ee necessarium ambulatio coꝛrosionis ut incidat mēbrū ⁊ confert coꝛrosiuis cū gb⁹ nō ē ꝓputrefactio. Embrocatio cū aqua frigida ⁊ aqua myrti ⁊ aqua roſ. ⁊ aqua virge pastoris ⁊ vino stiptico si nō fuerit caliditas ⁊ aceto pmixto cum aqua roſ. ⁊ aqua pura plurima si fuerit caliditas ⁊ sibus ex aquis infrigidātib⁹ exsiccantibus. Et si fuerit illic putrefactio tunc aqua maris ⁊ reliqua de illis que dicem⁹ in ca. putridoꝝ. Amplius melioꝛ curatio eoꝝ est administratio stipticoꝝ exsiccantium infrigidantiū sicut coꝛtices granatoꝝ ⁊ lentes ⁊ folia masticis: ⁊ semen

rosarum ⁊ spina egyptiaca: ⁊ grana myrti ⁊ embrocē hꝫ medicinarū. Et cōfouent hmōi cū alumine ⁊ sūlibus: ⁊ similiter emplastratio cū folijs aceto se ⁊ ramis eius bulitis cū vino. Et emplastratio cū bolo armeno cōfecto: aut sirupo acetoso: aut cucurbita sicca adusta aut arnoglossa cum sauich aut folijs oliuarum.

De curatione vlcerū putridoꝝ ⁊ malorꝝ Ca.ix.

Qū malorꝝ vlcerū curatio melior ē mūdi
h ficatio corporis aut mēbri ipius si corpus fuerit mūdū cum eo quod mūdificat ipm solum ex vētosis sanguisugis ⁊ epithimatibꝰ rectificātibus cōplexionē sm q diximus multotiens ⁊ sūlibus ⁊ cibo. Et nō oportet ut sit dilatatio i curatione corꝝ. nam corꝝ putrefactio addit ipsoū malitiā ⁊ oportet ut phibeant ab eis apata calida. Et de illque eā fedant ē sm hyusquiami albi cum sauich. Et iterū cū huiusmodi vlcera supfluunt in corrupti one fit necessariuꝫ ut euellant cū cauterio cum igne aut cū medicamine acuto aut cū incisione ut non remaneat nisi caro sana cognita per bonitatē sanguinis eius aut coloris ipsius ⁊ os sanū albū mūduꝫ. Et medicamē quidē acutū accipit oēm ostracitatez ⁊ extrahit ipsam ⁊ succurrit cōplemēto eius cuꝫ butyro ponēdo deluper vice vna post aliaꝫ: ista enim licꝫ nō sint fistule neqꝫ ostracata: tri sunt mala fraudulēta. Et forte sit necessarium incidere mēbruꝫ ut saluet ex putrefactiōe sua. Et embrocē q conueniunt eis sunt sicut aqua maris ⁊ aque pdicte in ca. fistularum. Et cū super ista vlcera ⁊ alia administrantur medicine oportet ut dimittant ur diebꝰ aliquot ⁊ nō soluātur. Et medicine q̄s oꝝ admīstrare i istis sunt sicē farina ordei ⁊ farina herbi cū aliquātulo aluminis. aut caro piscū salita sicca cū aliquātulo medulle panis ⁊ aristologia ⁊ radix caul' ⁊ radix sicle ⁊ radix cucumeris agli. ⁊ semē lini cōtritū cū calcadis ⁊ hasce cū passis aut ficubꝰ cū melle: aut emplastra cū cepa muris decocta cū melle aut caulibus aut cucurbita sicca cōbusta ⁊ folijs oliuarū recentibꝰ. Cōpositū ℞. aristo. ⁊ succi foliorū alkerna ambozum ana ptē. i. flozis eris ptē. ʒ. fiat ex eo linimētū cū aq̄ in spissitudine melli. Et forsasse ē necessariū ut cōfortet cū sacco cucumeris agli. ⁊ aliurie ⁊ ponātur desuper pāni sicci. Et iterū aristo. ⁊ gallarū ⁊ olei eālez ptes: fiat ex eis linimētuꝫ vlceri ⁊ in circuitu eiꝰ: aut calcis ⁊ colcotar ptes eālez arsenici ptē. ʒ. Et iteruꝫ alliurie ptes. xij. colcotar. x. draganti. iiij. fiat ex eis linimētū: decoquant in aceti fortis media cotilla donec cōsumat acetū: deinde sumat ex eis infrigidatis ⁊ postea limat cū eis vlcus. Et iterū sumātur colcotar ⁊ draganti ambozum ana. xx. coticuꝫ ferri. xvi. gallarū pforatarū. x. Et ut sumātur salis ps. i. aluminis vsti ⁊ coticū eris abstrahant vsti ps. ʒ. Emplastrū boni sarcocolla calcucecaumenō ⁊ gallarū ⁊ flos eris ⁊ aristo. aggregent cū aliquātulo glutini ut medicinis sit cōglutinatio ⁊ admīstret post mūdificationē vlceris. Medicamē vltimū exptum: draganti rubei. xxiiij. calcis viue. xvi. aluminis. xvi. coticuꝫ granatoꝝ. xvi. turis ⁊ gallarū ambozum ana. xxxij. cere. cxx. olei antiqui cotila. i. Illud bonū: plūbi vsti cū sulfure eris vsti ceruse plūbi turis merdalengi climie āmoniaci oppoponaci masticis omnium ana. ʒ. ij. adipis renū vacce reline glutinis alimbat olei myrtini cere oiuꝫ ana. ʒ. iij. soluātur q̄ solnēda sunt in quātitate equa ⁊ cōficiātur ea q̄ soluūtur ⁊ q̄ terūtur cōficiant. Medicamē pferens qō Bal. ⁊ alij aggregauerūt. ℞. scorie eris. ʒ. i. flozis eris fricati. ʒ. i. cere lib. ʒ. paruā lyndris. ʒ. i. ʒ. fiat ex eis emplastrū sm descriptionē suā soluātur ea que solnūtur ⁊ terant ea q̄ teruntur ⁊ addat cera ⁊ minuat sm quātitatē necessitatis ⁊ diligūt ut misceant cum eo. Et q̄n fuerint vlcera difficilis sanatiōis administrētur in eis carte cōbuste. Et medicamē sādronij ⁊ cucurbita sicca cōbusta aut lana sordida cōbusta: aut emplastrū folioꝝ cupressi aut foliorꝝ bulb adustorꝝ.

De curatione coꝝ q̄ sunt difficilis cōsolidatiōis ⁊ aliorꝝ que sunt in vltimo malitie Ca. x.

Lias q̄ vlcera difficilis cōsolidatiōis ab
i solute sūt pter corrosiua ⁊ pter putrida sicut ē cōe pręd. ppaū. ipsa enī ambo sūt ambulatiua: ⁊ cum istis q̄nqꝫ non ē ambulatio ⁊ stant sm dispositionē suā per aliquot spaciū. Et ista sūt pꝛeter fistulas iterū q̄s oportet ut ipsa sint incēdentia. Et ad vltimū corrosiua putrida ⁊ fistule sunt ex sūma difficil consolidationis absq̄ puersione. Alli erenati vero sunt vlcera in corruptionem elongati one ⁊ cōsolidatione. Et canon in curatione hoꝝ vlcerum ē ut si causa fuerit malitia cōplexionis rectificetur: aut si fuerit malitia sanguinis ponat cibꝰ qui generet sanguinē bonuꝫ cōtrariū illi: aut paucitas eius multiplicatio eiꝰ ⁊ dilatatio in cibo bono. Nō si causa fuerit mollificatio ⁊ sordidatio tunc cura curatione molli ⁊ sordidi. Et si causa fuerit exiccatio superflua ⁊ nō fuerint fistule adhuc tunc cura cum humectatione equali. Et de eo qō bonū est in illo ē ut facias ea sudare cū aqua calida vsquequo sudet mēbrū ⁊ rubeat ⁊ inflet ur: deinde abstine ⁊ nō pertranseas illā quātitatem: q̄n attrahes cū eo materiam plurimā ⁊ nocumētū maximū ad mēbrum. Et fac ut medicamē post illud sit minoris exiccatiōis Et forsasse cōfert ponere pānos infusos aqua tepida. Et q̄nqꝫ ē necessariū fricare vlcus ⁊ fricare mēbruꝫ eiꝰ ⁊ administrare emplastra attractiua picea. Et si cā fuerit malitia dispositiōis accidētis et q̄d cōtinet cū eo de carne: cura cū eo qō sciuisti ex scalpellatione ⁊ extractiōe sāguinis ⁊ succursu cū exiccatiuis. Et si causa fuerit vitis ambulatiua incide eaz ⁊ fac currere sāguinē eiꝰ: aut extrahe eā: q̄n multotiens facit quiescere illud: ⁊ si fuerit repletio tūc incipe cū phlomia ⁊ euacuatiōe humoris eiꝰ melācolici si fuerit: deinde obuia vti ⁊ fac currere ex ea sāguinez quātū tibi possibile ē ut nō accidat ex obuiatiōe tua ad inuicē qō ē deteriꝰ vlcere pmo: deinde cura vulnus qō accidit ex vite postea vlcꝰ difficile. Et si causa fuerit debilitas mēbri ⁊ illud ē ꝓpter malitiaz cōplexionis superflue elongate ab equalitate quam existimam ex calore ⁊ frigore ⁊ qō segtur cōplexiones ex raritate supflua aut spissitudine vehemēti: et primuꝫ est ut sequat caliditas ⁊ humiditas: ⁊ scōm frigiditas ⁊ siccitas oportebit ut curetur faciēs illud cum contrario. Et multotiēs qdem contingit q̄ cā est a caliditate attrahēte materiā ⁊ mittente eā: ⁊ sūt necessaria in curatione eius infrigidantia ⁊ stiptica. Nō si causa fuerit fistula tunc cura curatiōe fistule. Et si causa fuerit corruptio ossis qō segtur ipsuꝫ in tidemus ⁊ detegemus ab osse. Et si fuerit possibile auferre illud qō est sup ipsum cū fricatione faciem ⁊ subtilissime inquirem: ⁊ si nō incidem ⁊ faciem illud cui exposito est in ea. corruptionis ossis. Inquit Bal. Fuit adolescens habēs fistulā in pectore sub qua iaz peruenerat ad os qō est in medio cassi sui. deterim ergo ab osse cassi totū illud quod continet ipm: ⁊ inuenim iam aduentisse corruptionem ⁊ fuit nobis necessariū incidere ipm: ⁊ fuit loc corruptus ex eo loc sup quem figitur iuspēsoriuꝫ cordis. postq̄ ergo vidim illud stetim stratione vehementi in ablatione ossis corrupti ⁊ fuit finis nostre dimittere pāniculū tegētem ipm deintus ⁊ seruare ipm sm salutem suā: ⁊ fuit illud quod continuatur de hoc pāniculo cum casso iam putrefacti. Iteruꝫ inquit: Et nos aspeximus ad cor aspectu manifesto sicut illud qō vidim cū deteximus ab eo cum volūtate cū anatomia. Inquit: Sanaꝰ est ergo iste adolescens ⁊ nata ē caro in illo mēbro qō incisimus ex casso donec repletū est ⁊ cōtinuati est ad inuicē ⁊ factum ē stans int velamē cordis ⁊ velamen ipsum sicut stetit cū eo ante illud caput capsule cordis. Inquit: Et nō est hoc mai q̄s vulnera in quibus respirat pecꝰ ⁊ hic dixit q̄ q̄n putrefuit vene ⁊ antiquantur: tūc de eo quod ē rectū est ut currat ex eis sāguis sm quātitatem q̄ licita ē in eis. Medicine vo pꝛe parate ad difficultatē cōsolidationis in dominantibus dispositionibꝰ sūt sicut scozia eris ⁊ flos eris adustus ⁊ nō adustus ⁊ scozia alchelebzan ⁊ scozia reliqui ferri ⁊ cōglutinatio auri: fiāt ex eis cerata. ⁊ colcotar ⁊ dragantū ⁊ q̄ sunt eis similia cū rebꝰ phibētibus attractionē ad mēbrum si fuerit sicut sunt alumen ⁊ galle. Et de illis qbus curātur ea que sūt difficilis cōsolidationis ē illud qō. ℞. climie ⁊ solida tiōis auri ⁊ aluminis oiuꝫ ana. viij. flozis eris ⁊ coticū eris ana. i. gūmi cupressi. iiij. cere ⁊ olei alicuius quātum scis. Et iterū sumātur cere ⁊ gūmi pint ana viij. climie. iij. ⁊ colcotar. vi. ⁊ olei myrtini quantum sufficit. Et iterū decoquātur colcotar ⁊ climis cū aq̄ maris aut aq̄ acreste: aut aqua in q̄ decocta sūt alkali ⁊ calx decoctione pauca sm cōmixtionē nutritionis eoꝝ in sole in estate: deinde colet ab eis pꝛeter q̄ fiat sal desup aqua maris aut aqua alkali. Et iteruꝫ sumat eris vsti ⁊ reline ⁊ salis gēme omniū ana. ʒ. ij. cere olei myrtini quātum sufficit. Et cōferunt eis medicine fistulares q̄s exsiccant ⁊ terūtur. Et ex eis sit farie herbi ⁊ circos ⁊ aristologia adusta ⁊ es vsti ⁊ terra taris sm diuersitatem quā meretur oē coꝝ ex cōpositione. Medicamē bonū: sumant limatura eris ⁊ limatura ferri ⁊ cōficiātur cū aqua aluminis, ⁊ argillent cū argilla rubea ⁊ adurant in furnoꝝ deinde extrahātur ⁊ terant ⁊ admīstrent pulueriza ta aut fiat ex eis ⁊ ex merdalengi emplastrū. Medo dus emplastri aurei boni. ℞. merdalengi aurei boni minimam vnaz cere ⁊ radicis almezerion ana aur. xxxvi. flozis eris aur. xviij. limature auri trite limature almerdalēgi ana aur. xl. olei antiqui lib. iij. ponant super ipsum in ꝑmis merdalēgi ⁊ aurū ⁊ flos eris: deide relique medicine. Et iterū sumant ostra cū furnoꝝ ⁊ cinis venarū ⁊ plūbū combustuꝫ ablutum ⁊ fiat ex eis emplastrum cuꝫ oleo myrtino. Et oportet ut sit illud oleū inspissatū cū merdalēgi: vbi gra. ʒ. i. ⁊ ex aceti acuti ꝑlo ipi ⁊ ex oleo aut oleo myrtino aut oleo aneti. ʒ. i. misceāt cū facilitate donec resoluat in merdalengi ⁊ ispisset ⁊ nō adurat ⁊ aliquantulum de eis corticez eris ⁊ flos eris ⁊ calx abluta sine exquisitione: fiat ex eis pulnis ⁊ antecedat ⁊ liniat ea cū melle: deinde pulueriset sup ea hunc pulueren cōtritū eris partes. ij. cere: dissoluant digitis in sole ⁊ administrent. aut ceruse ⁊ aluminis ana. viij. coticis eris salgēme turis flozis eris coticū granatoꝝ omniū ana ptes. ij. calcis ps. i. cere. x. olei myrtini quātū sufficit. Et iterū merdalengi olei ana lib. i. gallarū nō pforatarū aristo. añ. ʒ. i. āmoniaci. ʒ. i. minuti turis. ʒ. ij. fiat ex eis linimētū sup ignem ⁊ moueat cū radice canne.

De curatione fistularum ⁊ coꝝ que non conglutinantur Ca. xi.

A fistulis vo ⁊ earū iudicijs ⁊ spēbꝰ ipa
i tā est dictū qō dictū ē. Verū qō necessariū ē de regimine cursus virus ⁊ humiditatū corruptarū ab eis cū ꝑparatione aut pforatione iā declarauimus iterū in locis ante hunc locū. Curatio aūt ꝓpria fistulis diuersificat iterū. Fistule enim aut sunt recētes currētes: aut sunt antique quarum cōcauitates iā, pfundate sūt in carne vehemēter. et iste quidē sunt difficilis curationis. nam illud qō necessariū ē in hoc ē acceptio illiꝰ cōcauitatis totiꝰ cuꝫ incisione eradicāte ex laterib cū nouacula aut alijs aut p cauterū cū igne: aut cū medicamine ⁊ illud ē paruū ⁊ ingenū ⁊ ꝓpꝛie q̄n ē in vicinitate nerui aut mēbri sublimis. Et forsasse eger ē declinioꝝ ad hoc ut remaneat illud cū eo ⁊ tolleret illud qꝫ ut patiat eiꝰ curā. Et forsasse ē possibile ut exsiccet ⁊ corrodat eiꝰ caro unctuosa fraudulēta intra ipsam ⁊ exsiccet residuum carnis eius mortue: ⁊ consolidet ⁊ remaneat quieta spacio longo pter q̄ sit adhuc consolidata integre. Et qui vult illud oportet ut mūdificet fistulā a carne fraudulēta unctuosa que ē in ea: deinde impleat eam medicinis exsiccatiuis ⁊ dimittat eā cum dispositione exsiccationis eius: q̄n ipsa remanet diu non cadit timoꝝ in repletione aut hūiditate cōplexiōis aut aduētu aque aut situ iaccēdi sup eam doloroso: aut offēsiōe aut ꝑcussiōe aut tussi aut tremore. De curatione vo eradicationis eiꝰ ⁊ ipsius exulsionis scias q̄ cum ipsa est fraudulēta putrida antiqua nō est medicamē nisi abscisio cū adustione

aut cauterizare eam cuz igne ꝑm q̃ ostendim⁹ cum ꝓfozatione meatus tozmoſi int̃ meatus eius ut sciatur int̃tio cauterij ⁊ penetratio cũ cautela int̃tiois eius donec coquat uel cauterizet ⁊ abscindat. Et cauteriũ cũ medicinis acutis ẽ sicut sunt sal ammoniacũ ⁊ arsenicum ⁊ sulfur ⁊ flos eris. Et argentum viuum ẽ de sũma eozum: extinguatur argẽtuz viuũ ⁊ misceatur cum tanto limature ferri quãtum ipsuz est: ⁊ alkali quãtũ est eius medietas: ⁊ calcis quãtuz est eius medietas ⁊ sublimet in aluthel aut ꝓcoet in kimina ꝑm q̃ sciunt illi qui occupati sũt cuz hoc capitulo ⁊ sublimetur sicut sal. Cũ ergo ponitur ex eo super fistulam ⁊ inflãmatur ⁊ assatur ⁊ sepat a carne quod recipiẽ cũ fozcipibus ⁊ extrahat ⁊ assiduet tibano mẽbri ex butyro vna hoza post aliã ut quiescat dolor: deinde curetur curatione vlceruz. De fistulis vo que ẽ recẽs currẽs oportet ut abluat cuz medicinis fortibus sicut kitrã ⁊ aqua cinerum ⁊ aq̃ maris ⁊ sicut salsa ⁊ aqua saponis permixtis cuz ea arsenico ⁊ sale ammoniaco ⁊ aqua sublimata ⁊ calcucecaumenõ ⁊ sale ammoniaco sicco ⁊ ex sanisuco nõ currẽte ⁊ aqua in qua decoquũtur alkali ⁊ calx cõtriti cũ onoz ⁊ calx. Cum ergo mũdificata fuerit ponatur super eam medicamẽ de kerua. Et emplastrũ de arsenico reiterato in medicinis algarab ẽ mirabilis inuamẽti. Et medicamẽ Bal. alcartusin: Et medicine cõposite ex dragaganto ⁊ calcadis ⁊ erysto ⁊ floze eris ⁊ que sunt silia illis: ⁊ ex centaurea ⁊ farina herbi ⁊ treos ⁊ furucias. Et iam expta ẽ radix scolopẽdrie: nã ipsa cum fistula implet ex ea sanat ipsuz. Et siliter cum fistula ipletur ex helleboro iterũ ⁊ dimittit trib⁹ diebus sanat ipsam: ⁊ siliter al senij ⁊ siliter succus cucumeris agrestis cuz glutino albotin: aut succus radicis almaroth: aut flos eris aut ammoniaci ⁊ calcadis ⁊ dragãtum ⁊ colcotar ⁊ gũmi cum aceto. Aut sumatur vnina infãtiũ ⁊ sine cessatione teratur in moztario plũbeo donec inspissetur ⁊ exsiccetur ⁊ administretur. Medicamen quo vtũtur illi de alexãdria: oppoponaci draganti assari ⁊ colcotar ⁊ floꝛis eris ⁊ aluminis omniũ añ. pars. i. cãtaridaz pars. ℈. fiat pulvis aut emplastrũ aut aggregẽt cum aceto in quo decocte sunt cantarides ⁊ fortasse ponit cum eo mel. Et iterũ sumãtur aloes ⁊ flos eris ⁊ mierdasengi ⁊ cortices ouoꝝ calcinati qd̃ est eis fozt⁹ ꝑsim ⁊ ꝓmisceant. Et iteruz medicine fortes quas diximus in caplo eoz q̃ sunt difficilis cõsolidationis. Et cũ apparet caro bona admistra cõglutinantia facientia nasci carnem. Et quando ẽ ꝑpe eam os corruptũ tunc oportet ut rectificetur ⁊ curẽt curatione sua. Et cũ vides humiditates virulentas minozari aut sanioſas redire tunc tam curatio confert.

De carne addita sup vulnera La. xij.

i Mcuratiõe illi⁹ sũt necessarie medicine abstersiue ⁊ exsiccatiue: ⁊ quãtomagis sũt mtnozis mozdicatiõis tãto sũt meliozes. Et oz ut non expectet hic de aditorio nature qd̃ expectat in nascẽtia carnis: nascẽtia eni carnis ẽ opꝰ nature. Et oẽ qd̃ nãnasci non facit siũ e sit cum aditorio medicine aut absq̃ eiꝰ auxilio ẽ cõtrariũ opationi nature. ꝓpter illud igitur oz ut sit plim sustẽtationis sup medicinã. Et scias q̃ trocisci facti ad hoc nõ cõferũt illi qd̃ ex ea antiquũ est: imo recenti Qd̃ si ex eis fuerit aliquid necessariũ tũc oportebit ut in faciẽdo trocilcos sit cõseruatio ⁊ reponãtur i loco qui non corrũpat aer. Et iam laudate sunt ad hoc feces aceti: sed illud nõ est apud me penitus sanũ ⁊ facere eos trocilcos ⁊ formas siles auellanis ẽ magis cõseruans virtutẽ. Qd̃ vo dicitur q̃ ipa indiget ut imbibat aqua calida de arsenico ⁊ alijs est illud qd̃ ꝓparat eã ad resolutionẽ vtutis ⁊ adiuuat aerem corrumpẽtẽ eã. Et medicamẽ qdẽ qd̃ ẽ grossius ⁊ fixioris virtutis ẽ magis iuuatiuũ in hoc capitulo nõ ex pte vtutis q̃m fortasse subtile ẽ fozcius sed, ꝓpterea q̃ passio eiꝰ ex aere ⁊ hũoꝛib⁹ cõmixtis est timoꝛ ⁊ fixio eiꝰ cã dispositione sua est maioꝛ. Et iste medicine sũt sicut coztices eris ⁊ ostraca adusta ⁊ dne spes eritioꝛ adustoꝛ cuz carnib⁹ suis: verum eritij remanent ⁊ constringũt carnẽ plus q̃ oportet. ⁊ fozcius de illis que numeraui ẽ flos lapidis nosati esie: ⁊ fozcius eo ẽ scozie ⁊ glutinũ auri ⁊ colcotar: ⁊ dragãtũ adustionis minozat virtutẽ eoꝝ ⁊ est mozdicatiõis silis ⁊ addit eoꝛ subtiliationem. ⁊ flos eris ẽ fozcius ⁊ nõ est sicut ziniar ⁊ ꝑpe factuz ex cozticib⁹ eris. Et ex eis que corrodũt carnẽ addit tam ẽ ut sumant alkali ⁊ calx nõ extincta: ⁊ dimittãtur in sexculo sui aque in sole septẽ dieb⁹ ⁊ mouẽatur oi hoza donec ingrossent ⁊ fiãt sicut lutũ: ⁊ fiãt ex eis trocilci ⁊ administrent. Et silit trocilcus fiet licus ⁊ vnguẽtũ viride ẽ mirabile ⁊ viride factũ cũ sale gẽma. Et vnguentũ qd̃ noiak alescozexelin corrodit carnẽ sine mozdicatiõe. ⁊ medicamẽ dudume ⁊ medicamẽ dianoꝛ: ⁊ medicamẽ factũ ex cozticibus eris ⁊ minuti turis ẽ cõueniẽs carni male: ⁊ accipit humiditatẽ sicut cottũ: ⁊ oẽs medicine facte ad hoc ut mittant in nasum.

De regie vlcerũ disruptoꝛ ꝑ ꝓsolidatiões. La. xiij.

c Uratio post eoꝛ disruptionẽ ẽ ut accipiat caro mala: ⁊ os qdẽ ſegrẽ eã: deide occupetur in deficatiõe eiꝰ ꝑm q̃ scis. Et extrahẽtia ossa fortasse sũt cũ medicinis attractiuis sicsũt folia papaueris nigri emplastrata cum folijs fici ⁊ sauich aut semen hyusquiami albi ⁊ calcadis equalibus partibus emplastrata.

De eradicatõe vestigioꝛ vlcerũ ⁊ vulneꝛ La. xiij.

i Mdiget eradicatio vestigioꝛ vlcerũ ⁊ vulnerũ medicinis abstersiuis fortis abstersionis mũdificatiuis: ⁊ sint vtutes eaꝝ prime vtuti eiꝰ qd̃ abstergũt ergo curẽt forte cũ fozti ⁊ qd̃ ẽ min⁹ eo cũ eo qd̃ ẽ min⁹ eo. Medicie at mũdificatiue fortiũ vtutũ sunt vbigfa: ut sumat squama ferri cũ lacca ⁊ trifera ⁊ liniat desup calx ⁊ mel aut succ⁹ calamẽti ⁊ albugo oui ⁊ arsẽicũ ⁊ lapis pipis. Medicine at lenes leuib⁹ sũt sabe ⁊ farina ciceris ⁊ semẽ raphani ⁊ lutũ molle rarum ⁊ cozticeꝛ melonis. Et adeps alimi ẽ bona valde ⁊, ꝑpe qũ associanti ei qdã

ꝺdicta. Uestigia aũt vlceratõis aut vberatõis absterſio cũ oleo de lilio delet velocit. Empliꝰ trocilci quos ego dicã in ca. decozationis.

Tractatus ẽrtus de solutõe ꝓtinuitatis neruoꝛ ⁊ qd̃ non pendet cũ restauratõe de solutõe ꝓtinuitatis neruoꝛ.

Capitulũ ꝑmũ de vulnerib⁹ neruoꝛ ⁊ que currũt curiu eoꝛ.

Eruis ꝓpꝛ vehementiã sensus eorũ ⁊ ꝓtinuitatẽ suã cũ cerebꝛo accũt
n ex vulneribus dolores vehemẽtes valde ⁊ lesiones valde magne sicut spalm⁹ ⁊ ꝓmixtio rõnis. Et multotiens ꝓducũt ad spalmũ absq̃ antecessione lesionis ꝓtauꝛe: ⁊ nõ sit in eis excussatio ꝙ illic sit apostema magnũ absq̃ doloꝛe magno. Et faciliozes coꝛ dispositões sunt febres. ⁊ apostemata multa apparẽt in alijs locis q̃ in vulnerib⁹ ⁊ sitis ⁊ vigilie ⁊ deliccatio lingue: ⁊, ꝓpꝛie qñ accidit illic apostema. Et silr est dispositio vulnerũ cozdarũ lacertoꝛ: ⁊, ꝑpe in latere capitis eaꝝ. Et qñ apostemãt nerui ⁊ q̃, sũt eis silia aut aduenit eis frig⁹ spalmani. Et si aduenit eis putrefactio coꝛrumpit mẽbꝛ ⁊ augmentat. Et si aduenit eis putrefactio qdẽ festinat ad eos qñ ipi sũt creati ex humiditate quã ꝓgelauit ⁊ coagulauit frig⁹. Et ad hmõi qdẽ, ꝓperat putrefactio ex humiditate ⁊ ex caliditate humida ⁊ decoq̃t in eo. Et silr aq̃ qdẽ frigide nocent ex pte spalmi ⁊ calide ex hoc q̃ putrefaciũt. ⁊ silr oleꝛ: vez olcũ qñq̃ ẽ necariuz ſ illud qd̃ est calefactũ, ꝓpt necessitatẽ fedandi dolorẽ aut, ꝓpt subtiliandas medicinas ⁊ facere eas currere: ⁊ sunt medicine resistẽres q̃litati hũectãti: ⁊ pũgentes sole qñq̃ ꝓficiũt hanc opationẽ. Et qñq̃ q ex eis vulnerat⁹ ẽ apostematur etiam ⁊ est eiꝰ opatõ tardioꝛ ⁊ silr eius maturatio ⁊ curatõis susceptio est tardioꝛ. Et qñq̃ vlcerant nerui ⁊ sunt vlcera tardioris ꝓsolidatõis ⁊ tardioris maturatõis. Et omne vulnꝰ qd̃ sit in neruis aut est pũctura aut scissio. Et fissura qdẽ aut fit cũ detectione nerui aut sine eiꝰ detectione. Et illud qdẽ aut fit in lõgitudine aut latitudine. Et vulnera qdẽ cadẽtia ꝑm lõgitudinẽ in neruis saluioꝛa sũt cadẽtib⁹ in latitudie. villus eni sanꝰ ledit ex vicinitate incisi ⁊ nocetur q̃ ipm ⁊ nocet cerebꝛo ⁊ facit accidere spalmũ ⁊ egritudines magnas. Et sit iterũ multotiẽs necessariũ tũc abscidere vulneratũ ⁊ punctũ cũ totalitate ⁊, puenit ex ea quies ⁊ separãtur accidentia mala. Et vulnera quidẽ in pãniculis sunt leuioꝛa eis que sunt in cozdis nedũ eis que sunt in neruis. Et tu quidẽ scis panniculũ cum testimonio: ⁊ fortasse sciusti eum ex anatomia. Et si pãniculus apostemat nõ videt m eo incessus villorũ in lõgitudie: ⁊ in cozda pãniculari videt incessus pãniculoꝛ in lõgitudie ⁊ cozda est dura, valde ⁊ nõ est pannicularis in eius duritie, ⁊ pãniculus suffert futurã. Et in vulneribꝰ ⁊ disruptionib⁹ que aduenint ligamentis nascẽtibus ex osse ad os nõ ẽ mala ⁊ sufferũt vehementioꝛẽ curã ⁊ nõ timet ex absceſſione neruoꝛ illud qd̃ timet de coꝛ conquassatione ⁊ de incisione partis coꝛ in latitudine q̃uis mẽbꝛ contrahatur.

De canone curationis solutionis continuitatis neruoꝛum. La. ij.

Edicamen vulnerũ neruoꝛ est illud qd̃ est
m calidũ siccũ subtiliũ ꝓtũ cõlis caliditatis: ita vt nõ mozdicet ⁊ sit eiꝰ exsiccatio vehemens valde cũ attractiõe: nõ cũ stipticitate oino. Et oẽ in quo est caliditas subtil' cũ exsiccatõe vehementi subtil' substantie nõ euacuat ab attractiõe. Et caueatur stipticũ in eis: ⁊, ꝑpe in ꝓncipio rei nisi sit cuz absterſione sic es vstũ ⁊ scozia eris. Et qd̃ est huiꝰ generis substãtie subtilia ipm cũ trituratõe in aceto in quo nõ est stipticitas. ⁊ qñq̃ timet ex aceto ⁊ subtiliatione eiꝰ, pcessio caliditatis subtil' in re spissa. Et si necessaria est fortis caliditas qñq̃: tũc necessaria ẽ vt nõ sit, pfundãs int̃: iz vt frãgat ⁊ declinet cũ ea ex eo qd̃ ei admisceat ad q̃litatẽ vt calefaciat cũ mẽura ⁊ exsiccet cũ fortitudine. Et si fuerit neruꝰ detectꝰ nõ sufficit aliqd cui sit acuitas oino: ⁊ est nocumentũ illi⁹ cã eo magnũ. Et silr si inuenerit medicamen aut pannũ qd̃ admistrat sup vulnꝰ cui obuiat dum est frigidũ actu tũc lesio nerui ab eo est vehemẽs.

Et qñ accũt vulnera in neruis: tũc nõ oportet vt ꝓperẽt ad incarnationẽ. iz oportet vt incipiatur a sedatõe doloris vapozãdo cũ pãnis calidis ⁊ cum oleis calidis ⁊ cũ oleo omphacio, ꝑpe qñ in ipso ẽ stipticitas q̃da: ⁊ cũ adipib⁹ iteꝛ. Et sit coꝛ calefactõ supza tepidũ, ꝓpt frigida: ⁊ silr sit, tua intẽtio in sedatione apostematis. Et de illis q̃ admistrant etiã tũc sunt emplastra fcã cũ sirupo acetoso ⁊ cũ aq̃ cineris Et ex cib⁹ ⁊ potib⁹ sũt farina sabaꝛ ⁊ herbi ⁊ ciceris ⁊ lupini amari ⁊ sauich ordei ⁊ alijs: imo ista utꝛ administrant anteq̃ apostement. Et qñq̃ ꝓfert administrare illud qd̃ est leue. Cũ ergo fit in eis illud ⁊ accidit securitas ex lupfluitatibus q̃ effũdunt ꝙ illud qd̃ administrat de phlobotomia ⁊ euacuatiõe: tũc incarna. Et nõ seches doloꝛẽ coꝛ cũ aq̃ calida oino: imo cũ oleo subtiliũ ꝓtũ in quo nõ est stipticitas calida vsq̃ ad terminũ nõ supfluũ: caludũ eni supfluẽ ⁊ frigidũ nõ ꝓueniũt ei. Et multotiẽs qdẽ ꝓtigit q̃ vulnus iam appꝛopinq̃t sanitati ⁊ nocet ei frig⁹ ⁊ fit vehemẽs doloꝛ ⁊ redit lesio: q̃re fit necessarium vt succurrat stati cũ sedatõe ⁊ cũ oleis calefactis embꝛocãdo cũ eis. Qd̃ si neruꝰ ille fuerit discoopꝛtus ⁊ fuerit incisio in lõgitudine: tũc studeꝛ vt coopias ipsuz carne ⁊ pone sup ipm medicias pũgitiuas q̃s diximus. Et strige ipm cũ pãnis lõgis strictura colligẽte ⁊ aggregante semp rẽ magnã loci sani. Si autẽ disrũpat in latitudine: tũc necessariũ est suere ipm ⁊ nõ ꝛglutinat. Esi qñ, ꝓperat res ⁊ times putrefactõnẽ succurrẽ q̃ntũ tibi est possibile. Qd̃ si apostemet ⁊ aduenĩat frigus ⁊, puenĩet ei spalmꝰ: ⁊ putrefactio ꝓtrahit membꝛ: q̃ꝓpt nõ oportet vt incarnet caput vulneris neq̃ colligat nisi post sanitatem. Cuz ergo est i eo strictura amplict q̃m illud perducit ad

putrefactionē vulnꝰ p illud qđ aggregat in eis de viris ⁊ alijs ⁊ cū hoc dolor sit vehemēs: quare non oportz vt incarnetur omnino nisi postq̄ exiccatur exiccatiõe decenti: ⁊ securitas sit ex omni apostema te ⁊ putrefactione. Et ppt illud oportet vt soluat strictura sup medicamen ⁊ medicamēt festinet ex alio Et forasse solnitur in die aut in nocte bis aut ter. Et forasse est necessariū vt faciaꝫ illud iterū in nocte illius diei aut die illius noctis si fuerit in lōgitudine ⁊ propḝ qđ illic est mordicatio. Qđ si nō fuerit tunc necessitas illius erit minor ⁊ sufficiet bis facere illud mane ⁊ vespere. Et oportet vt obserues in medicinis corꝫ ne calefaciant vltra q̄ sit necesse neqꝫ abbreuietur in calefactione necessaria: ⁊ sit in abstersione ⁊ exiccatiõe ⁊ in contrario vtriusq̄. Cū ergo videris qđ iam calefactū est tūc infra ipm. s. membrū cum mensura que minuat additionē ab eo qđ est necessariū. Et q̄q̄ experiūtur cerata facta cū euforbio sup crus hois sani simil infirmo in cōplexione sua ⁊ ipsi⁹ forma: ⁊ cōsideratur an supfluant in calefactione eius an nō calefaciant ipsuꝫ in aliquo de quo sit curandū aut calefaciant ipm calefactione temperata: ⁊ tunc fm illam quantitatem postea administrãtur sup infirmū ⁊ inexperiunt super ipsum secundo verum ⁊ experiãtur super aliū de illis qui similãtur ei in primis est melius vt nō sit necessaria in experiētia eorū super ipsum alteratio plurima. Et cū hoc toto cū neruus est discooperтus ⁊ vuln⁹ amplū valde nō suffert aliquid valde calidū sicut euforbiuꝫ et sulfur ⁊ eis similia: imo indiget medicamine quod ẽ sicut tutia. ⁊ iterū medicamine facto ex calce ablutа ablutione vltima in hora vna. Et oportet vt sit oleū qđ a dministratur in ceratis eius ⁊ ei⁹ linimentis sic oleū ro. ⁊ myrtinū qđ nō tetigit sal. Et glutinū iterū qđ administratur in illis medicinis oportet vt sit ablutū. Et mel iterū vt sit ablutuꝫ ⁊ tutia oportet vt sit abluta. Et nō oz oīno vt sit in eis de acuitate ⁊ mordicatione. Et si fuerit in eis stipticitas parua in curatione discooperti licet cū virtute resolnente sine mordicatione: ⁊ propḝ qđ infirm⁹ est debil cōplexionis mẽbra itaq̄ digniora clōgari a frigido ⁊ aquositate ⁊ ventositate vel vnctuositate ⁊ eis similib⁹ sunt cum sunt discooperta. nō enī est eoꝝ nocumẽtū in discoperto cui obuiat ⁊ q̄ ledunt sicut est eoꝝ nocumẽtū leo cui nō obuiat nisi paꝫ ⁊ nō obuiat nisi ei qđ tinet ipm ⁊ ipm segtur: ⁊ si nō fuerit excusatio: tūc fm q̄ diximus. Qđ si fuerit illic virtus aliqua in creatione: tūc nō erit malū si administres trociscos de colcotar ⁊ trociscos andronij ⁊ praſiū cuz vino cocto aut cū oleo. in hyeme quidem cū oleo subtili sed in estate cū oleo ro. ⁊ tus ⁊ glutinū albotin ⁊ albeẓard cū quantitate minoꝛe q̄ de medicinis discooperti. Et de eo qđ rectū est q̄li: acuq̄ sint vulnera est vt ponatur sup medicamen methabazalenis infusus in oleo. ⁊ sicut neruꝰ discooperтus est dignior aliꝭ neruis vt alleuiatio fiat in eo. sitr ligamẽta que nascũtur inī ossa sunt figurarū dignioꝛ vt opet sup ea cū medicamine sorti. Ligamẽta aũt q̄ tinuãtur cū lacertis sunt inter vtraſq̄ res. Et de vulneribꝰ a quibꝰ necesse est magis elōgare aquā est vulnus nerui: ⁊ sitr frigus q̄uis numorē tū est de rebus nocibilioꝛibus ei. Et oleū iterū nocet ⁊ non est nisi apud sedationē doloris calidū. Et nō oportet vt abluat vulnus neqꝫ cū aqua neqꝫ cū oleo: imo sollicitꝰ sis vt abstergas humiditatē cū pannis aut lana in fine lenitatis neqꝫ etiam cum vino cocto nisi sis securꝰ a nocumento humiditatis eiꝰ. Et qñ exigit aliqua egritudinū vt sup ipsam ponatur: ⁊ propḝ sup illud qđ est discoopertū oleū: tunc oportz vt transeat sup ipsum in primis vinū coctū: deinde oleū. Inquit Bal. Accidit cuidam hoi punctura cū ferro minuti capitis ⁊ disrupta est cutis ⁊ minuata est quibusdaꝫ neruis manus eiꝰ. medicus ergo posuit emplastrū qđ iam expertus fuerat in incarnatione vulneꝝ magnoꝛ in carne: q̄rc apostematꝰ est locus. Et postq̄ apostematus fuit posuit desup medicinas mollificantes sicut emplastꝛ de farina tritici ⁊ aqua ⁊ oleo quare putrefacta est manꝰ hominis ⁊ mortuus est. Et quando accidit spasmus ex vlceribꝰ in eis: tūc de eo quod necessariū ẽ si tam stricta fuerit scissura cuiꝰ est vt apiaꝫ ⁊ administrent medicine ꝑferẽtes illis vlceribꝰ ⁊ exiccantes ea subtiles valde. Et vt sit solliciтudo in hoc vt pueniat ad pfundū. Et qñ est vulneris disruptio ⁊ punctura ⁊ nō est apostema: tūc curatō est curatio localis. Et oportet vt sit fortioris caliditatis ⁊ fortioris exiccationis q̄ illud qđ administrat sup scissurā qñ illud penetrat ad egritudinē facilꝰ

Et oportet vt sit regimen vulnerati in neruis subtile ⁊ vt sit in vltimo subtiliationis. Et cū dolor facit accidere apostema: tūc necessariū est dare cibum: et pp̄e qñ vulnera sūt i latitudie: nā necessaria ẽ phlebotomia vene sine sollicitudine ⁊ sine timoꝛe syncopis verbigratia. Et oportet vt sit stratus eiꝰ humidꝰ Et obserues mẽbra ppinq̄ vulneribꝰ cū inunctione ⁊ sitr caput eiꝰ ⁊ collū ⁊ subascellas ipiꝰ cū inunctõe si fuerit vulnꝰ in supioribꝰ. Et sitr pectinē ⁊ inguina ⁊ propḝ si fuerit vulnus in inferioribus ⁊ partibus cruris.

De medicinis vulnerum neruoꝝ ⁊ vlcerum ipsoꝝ. Capitulum. iij.

Lutinū albotin est de melioribus medicinis vulnerū neruoꝝ: verū illis qui sunt sic infantes ⁊ mulieres ⁊ cuius complexio est vehemẽtis humiditatis sufficit qđ sit sicut glutinū albotin solū pulueriçatum cum pauco oleo quod ipsum leniat ⁊ viscosum faciat si fuerit siccū ⁊ resina loco eius. In illo aũt cuius complexio est siccioꝛ ⁊ caro durioꝛ oportet vt misceatur cum eo euforbiuꝫ ⁊ quod est ei simile aut vetus aut recens aut parum aut multū fm complexionē corporis ⁊ eius calefactionem. Et sit sūma eius quod datur de forti recenti. xij. pars kerat aut de gluтno albotin aut ei simili sit tertia pars kerat aut eius cum quo misceatur. Et quandoq̄ admiscetur ei preter ei euforbiū de lacte titimali quoniā est mirabile ⁊ de assa ⁊ de serapino ⁊ de oppoponaco ⁊ quod est debilius. l. baurach ⁊

spuma eiꝰ: ⁊ sulfur calefactū cū oleo fm q̄litatē soꝛditiei balnei ⁊ flos lapidis assus ⁊ oẽ attractiuum humiditatū ad exteriora ⁊ dragāū item ⁊ cinis purgationis eris ⁊ ꝛglutinatio auri. Et forasse nō repeтit i principiis vulneꝝ neruoꝝ nisi fermentū ⁊ administrat ⁊ cōfert eis ⁊ attrahit ex profundo attractiõe bona. Et multotiẽs inuak cū soꝛditie valoꝛ apuꝫ cū est nō presens euforbiū: aut farina olij cū aqua cineris emplastrata. Et administratio glutini alboti ẽ melioꝛ res cū qua icipit. Et post ipsum sicut emplm balsilicon ꝑforatū cū eo cū quo oportet vt ꝑfortet ō illis que dicta sunt. ⁊ forasse permiscet cū ceratis ⁊ cassafacit ea ⁊ oꝛt sit ablutū. ⁊ quod eo melꝰ est ẽ illō qđ ẽ ablutū cū aqua maris i sole calido ⁊ q̄ troplus abluit sit magis inuatiuū: Et de medicinis bonis ẽ medicamẽ Bal. ꝑpositū excera ⁊ euforbio ⁊ pice ⁊ oleo grosso ⁊ ō vnoquoq̄ sit pars media ⁊ ō oleo pars vna. Et oleū balsami cū subtilitate sua non est multe calefactiõis: dico pp velocitatē sue resolutionis: Et qū vulnera fuerit ganziratū aut pūctura ⁊ nō associat eis apa neqꝫ putrefactio tūc oꝛ vt administret emplm cū euforbio aut fimo colūbino. s. ponat i corpore subtilioꝛe euforbiū ⁊ i spissioꝛe fimus colūbin⁹. ⁊ adde ⁊ minue fm q̄ vides ō dispositione corporis ⁊ ei⁹ forma: ⁊ dilata si fuerit stricta. Et scias q̄ medicamẽ qđ necessariū ẽ i ganzi necessariū ẽ vt sit fortius eo qđ ẽ necessariū i scissione. Et qū accidit i vulneribꝰ putrefactio tūc serapinū ẽ bonum ⁊ farina herbi: veꝝ qū accidūt apata tūc faria ordei ⁊ farina fabaꝝ ⁊ farina herbi item que iã decocte sūt cū aqua cineris aut aqua pura i qua sit virtus serapini. Et qū vides vulnera ad sanitatē puenire nō timeas tūc administrare desuper vinū coctū: oꝛ ergo vt administres medicinas iſusas i eo: deide calefac ipsum ⁊ accipe ipsū cū pānis infusis ⁊ strige desuper.

De apostematibus que accidunt neruis vulneratis. Cap. iiij.

Am scitum est eis q̄ premisimus ⁊ sciri fecimus in ex canone curationis neruoꝝ q̄s sit modus curatiõis apostematū q̄ accīt eis qū vulnerãtur. Et oꝛ vt iteremꝰ illud explanãdo. Dico ergo illud qđ Bal. dixit i libro catagenis. Jngt: Cū accidit in vulneribus neruoꝝ ⁊ membroꝝ neruosorum phlon: ⁊ phlon est fortis inflammans valde: tunc oportet vt administrentur in curatione eius medicine facte cum aceto ⁊ lapidibus mineralibus quas dixit. Et plurimum eoꝝ est in tractatu secūdo catagenis quarum vna hec est: ℞. calcadis. ʒ. i. ⁊ quartã. ⁊ dragãn. ʒ. ix. ⁊. ʒ. ⁊ quartam ⁊ scorie plũbi. ʒ. ii. ⁊. ʒ. ii. ʒ. ⁊ coticum turis.. ʒ. i. ʒ. bezard. ʒ. i. ⁊ cere. ʒ. vii. ⁊ olei. ʒ. ix. ⁊ aceti fortis lb. ij. ⁊ quartam: terantur medicine sicce ⁊ infundantur cum aceto. x. diebus ⁊ soluantur ea que soluuntur ⁊ infrigidentur: ⁊ misceantur omnia i olla ⁊ misceantur motu exquisitissimo donec equentur. Et oportet vt distilletur super membrum infirmum ex oleo bis aut ter in die. Et cum ponitur hoc medicamen desuper oportet vt ponatur super ipsum desoris lana iam mũ fusa in aceto ⁊ oleo calefactis equali caliditate. Mã non est aliquid nocibilius omnino neruis infirmis neque deterius super eos q̄ illud qđ est frigidum. Qđ si necessarium sit emplastrare ista membra in dispositione emplastꝛo facto cum aceto ⁊ melle ⁊ cere tunc oportet vt emplastrum sit coctum ⁊ vt sit farina eius farina herbi. Si autem non fuerit tibi pñs tunc administra farinam fabarum aut ordei.

De attractione neruoꝝ ⁊ eoꝝ torsione. C. vi.

Um neruis aduenit attractio tunc si non fuerint cū eo vulnera neque apostemata ad hoc curetur cum eo qđ sedat dolorem. Et similiꝫ quando accidit apostema tunc non cures ipsum cū eo qđ rumpit sicut aqua cineris ⁊ similia: immo cura ipsum cum sedantibus dolorem. Et similiter oꝛ vt embrocetur membrum cum oleo calefacto embrocatione cõtinua. Et sint in virtute illius olei mollificatio ⁊ resolutio. Et de oleis bonis in hoc est oleum anetinum ⁊ oleum de alachoen ⁊ oleum de ruta ⁊ similiter emplastra conuenientia ad illud. Et similiter malnauiscus est mirabilis quum teritur ⁊ ponatur super neruos tritos. Et caro verneriarum est mirabilis. Et forasse curatur cum cepe bis cocta. Qđ si fuerit illic apostema tunc regimen in sedatione apostematis eius est vt administretur desuper cõgelatum vue cum vino ⁊ pauco aceto ⁊ oleo cū quãtitate conueniente ⁊ caleſiat cum equalitate. Et submergatur lana sordida ⁊ propḝ lana ysopi ⁊ ponatur desuper. Et si fuerit hec lesio in iuncturis tunc illic est melius vt sedetur dolor ⁊ ponatur medicamẽ fortius ⁊ compositum cum eo qđ maturat ⁊ resolvit sed cum stipticitate temperata ⁊ opponatur per id apostemati ⁊ non addat in eo. Et considera in dolore ⁊ apostemate ⁊ intende ad id ex eis qđ est vehementioris intentionis. Et quando non est dolor tūc perfora ⁊ administra id qđ est forte sicut aqua cineris ⁊ acetum ⁊ vinum iterum. Et quando apostema iam prolongatum est tunc confoꝛta medicamen facium cum aqua cineris ⁊ qđ sit cum soꝛditie balnei. Qđ si fuerint illic in cute vulnera etiam tunc necessaria sunt illa in quibus sunt exiccatio fortis ⁊ aggregatio ⁊ strictura quibus colligantur partes sicut farina fabarum ⁊ acetum ⁊ mel ⁊ est medicamen bonum. Et si vis vt sit fortioris exiccationis pone i eo farinam herbi. ⁊ si adest voluntas vt sit fortius item ponatur in ipso radix illij. Et si fuerint vulnera taliter vt non cureтur de eis tunc curentur neruꝰ cum eo qđ prohibet apostemationem neruoꝝ ⁊ non sit occupatio cum eis ⁊ caro ostrearum est mirabilis. ⁊ quandoque curatur cum cerato ex sale. ⁊ emplastrum cum olibano ⁊ myrrha est cõmunis in uamenti in vtrisque dispositionibus. Et si fuerit cum vtrisque rebus dolor clamosus tunc oportet vt misceatur cum medicinis pix ⁊ emplastretur cum illo calido. Et oportet vt caueatur in torsione neruoꝝ aqua ⁊ nō approximetur neqꝫ calsa neqꝫ sia: imo admistrent olea qbus ẽ virtus aromatica oꝛ stiptico oꝛ calefacta ⁊ ipẽ cū qbus ẽ hec dispositio,

De iudicijs nernorum corruptorum. Cap. vi.

Quandoq; accidit fruſtis nernorum corruptio. Et eſt neceſſarium; vt extrahatur: oportet ergo vt extrahatur extractione vene cuiuſ.

De neruoꝝ duritie ⁊ eoꝝ tortione. Cap. vij.

De multotiens accidit a verberatiõe aut caſu ⁊ quãdo premit ſentit cũ eo ſtupor. Et cura duritiei neruoꝝ ꝓma ẽ curationi apoſtematum duroꝝ ⁊ alroſbot ⁊ nos diximus in tabulis medicinaꝝ ſingulariũ ⁊ i antidotario q̃ neceſſariũ ẽ rememorari ꝺ medicis eius. Et qꝺ narrabimus hic ſunt medicie expte i eo de quibus ſunt leues ſicut vt ſumatur bdellij iudaici pondus .ʒ.x. ⁊ infundatur in aqua ⁊ ſoluatur in ea ⁊ conficiatur cum eo quantũ ipſum eſt de radice maluauiſci contu valde ⁊ cu plaſtrẽ cum eo. Et ſimiliter radix lilij confecta cum congelato vne. Et item ãmoniaci ⁊ galbanum ⁊ eu forbiũ aggregata cũ fece olei. Et item ſumatur ſemẽ almaru ⁊ fiat emplaſtrum cuꝫ vino cocto. Et item medicamen diaquilon cum medicetur ſui de ſterco re capzino ẽ vltimum.

De rememoratiõe egritudinũ oſſiũ. Cap. viij.

Oſſibus autẽ accidunt egritudines ex corruptione cõplexionis ⁊ ex ſolutione ſingularis ⁊ fractura ⁊ diſlocatione ⁊ putrefactione ⁊ vlceratione ⁊ excoriatione. Et nos quidem loquemur de fractura ⁊ diſlocatione que indigent reſtauratione ꝓ hunc loci. Illas autẽ q̃ de eis indigẽt aliꝭ medicis dicem⁹ hic querẽtes auxiliũ a deo.

De vẽtoſitate ſpine ⁊ corruptiõe oſſis. Cap. ix.

Entoſitatis ſpie ꝯgula ſunt humores acuti penetrantes i os corrodentes ipm. Et ceſſus ventoſitatis ſpine eſt ceſſus doloris ſuꝯ ⁊ ꝑterem materia i dolore iuncturarum eſt in carne ⁊ in ventoſitate ſpine eſt in oſſe: ⁊ eius additio corrumpit oſſis partem vnam poſt aliam. Dixerunt quidam q̃ ſpina eſt ſpaſmus in toto corpore ꝓpter vlcus ⁊ non affirmatur.

De ſignis corruptionis oſſis. Cap. x.

Am oſſi accidit corruptio vides carnem ſup ipſum molleſcere ⁊ mollem fieri: Et incipit i via ſetoris ⁊ virus: Et penetrat per eam tenta facilime ad os: Cuꝫ peruenit ad os non inuenit ipſum lene ita vt lubricet ab extremo adheret ei parumper ⁊ quaſi inuenit rem non firmam in ſeipſa imo habentẽ fracturaꝫ aut putrefactionẽ: ⁊ fortaſſe deſtruitur ⁊ lenitur: ⁊ ꝓpzie quando non eſt corruptio in ꝓncipio, nam in hora ꝓncipij non apparet illud cum tenta. Et quandoq; ſignificat lubricitas eius ſuperflua corruptionẽ eius ex hoc q̃ q̃ lubricat in eo tenta in omni latere ſignificat ſeparationem panniculi ab eo: ⁊ illud ꝓpter corruptionẽ que incepit ⁊ illa que incipiet cum corrumpetur caro ſupra ipſum. Et cum diſcooperueris eam ab eo inuenies ipſum malicolozis. Et multotiens quidẽ antecedit ipſuꝫ apoſtema ⁊ corruptio carnis ⁊ membri in primis ⁊ mors deinde venit ad ipſum.

De curatione eius. Cap. xi.

Curatio corruptionis oſſis ẽ eius fricatio ⁊ ipſius deſtructio aut eius abſciſſio ⁊ ipſius ſeratura ſiue ſit fiſtula ſiue non ſit. Nam neceſſe eſt fricare ipſuꝫ ⁊ radere aut cauterizare peruenicndo ad vltimuꝫ corruptionis eius vt cadant cortices corrupti ⁊ remaneat ſanuꝫ. Et quandoq; cadũt cortices oſſium per medicinas iterum ſicut cadunt cortices capitis ⁊ alioruꝫ. Et de illis eſt medicamen cuius hec eſt deſcriptio: ℞. ariſtologiaꝫ ireos myrrhã aloem cortices plante oppoponaci cambil aduſtũ ſcoriam eris cortices plani aggregetur ⁊ eſt mirabile faciens cadere cortices oſſiuꝫ ⁊ naſci carnez bonã ſuper ea. Et ſi fuerit corruptio oſſis profundioꝝ illa tunc neceſſe eſt concanare ipſum. Qꝺ ſi corruptio iã perſecuta eſt medullam non eſt excuſatꝰ quin aſſumatur illud os cum medulla ſua. Et ſi corruptio fuerit de illis quas non ſanat niſi abſciſſio ⁊ ſeratura totius oſſis membri aut plurimuꝫ eius qꝺ circundat ipſum tunc ſciat locum in quo oportet vt incidatur ita ut reuoluatur tenta vſquequo conſequatur locum in quo inuenit adherentia oſſis vltimam quoniam illic eſt terminus. veruꝫ quando eſt os corruptuꝫ ex capite coxe ⁊ anche ⁊ ſicut ſpondilis doſi tũc fugere ab eius curatione eſt melius ꝓpter nuchã. Et ſi timetur q̃ corruptio oſſis ſequatur corruptoꝝ carnis cui⁹ cauſa accit pa⁹ tũc ſtrigidare ⁊ accipere carnẽ ab eo ẽ ꝓueniẽs ⁊ ei⁹ cura. Et oꝛ vt ſtrigidet mẽbꝝ ſanũ cũ epithimatib⁹ q̃ ſciuſti i capꝫ corruptiõis carnis diſcoopte ab eo ẽt ⁊ cũ eoꝝ ſimilibus.

De modis ſeruantib⁹ os corruptũ. Cap. xij.

Aquit eleuet caro ab oſſe ita vt ponat i extremitate ei⁹ filũ cũ quo tẽdat ad ſupioza velvite. ergo tendat cuꝫ eo mẽbrum aut aliud ex illo loco ad inferioza vt nõ aſſocient ei dentes ⁊ ſerra ipſuꝫ. Et q̃ eſt vbi neceſſariuꝫ ſerare coſtã aut os ſub quo eſt tunica aut aliqd nobile ſicut tunica cõſtaꝫ nuche: põe ſub ſerra laminã q̃ ſeruet mẽbrum nobile. Qꝺ ſi caro fuerit ꝫm rotũditatẽ ſuaꝫ tota diſcooperta tũc ſera ipſuꝫ q̃ñ oꝛ caro ſup os qꝺ iaꝫ diſcooptũ ẽ ex oib⁹ laterib⁹ ſuis. Qꝺ ſi partes oſſis corrupti fuerint ꝓxime iuncture tũc extrahe ipſũ ex iuntura. ⁊ ſi corrumpitur os brachij totũ aut cruris tunc auferatur totum. Caput autem anche ⁊ coxe ⁊ ſpondiles doſi q̃ corrumpuntur tunc fugiatur ex curatione eoꝝ ꝓpter locum anche.

De eo qꝺ remanet de fruſtis oſſium ⁊ coꝛticuꝫ eoruꝫ i vlceribus conſolidatis. Cap. xiij.

Aliud qꝺ ẽ melꝰ ẽ vt nõ feſtinet i extractiõe eoruꝫ imo dimittãt nature ⁊ adiuuẽt ⁊ illud cũ attractiõe pauca coꝛ que extrahunt in ſpatio nõ feſtino. Et nõ moueant cuꝫ medicinis ⁊ operatione manꝰ. naꝫ qꝺ extractũ eſt violẽter nõ, euacuat q̃n faciat accidere vlcera fiſtuloſa. Cuꝫ ergo expellit ea natura ad cutẽ ⁊ icipiũt exire ⁊ iaꝫ ſepata ſunt tũc icarna ⁊ cura vulnus. Et ſiñ eſt iudiciuꝫ i fruſtis eoruꝫ ⁊ pãniculis ꝺ quoꝛ veritate ẽ vt manifeſtẽt: nam cũ tu ꝑperas ⁊ extrahis ea violẽter tunc eſt in eis timoꝛ ſpaſmi ⁊ ꝓmixtiõis ⁊ febriũ. Qꝺ ſi fiant ſanſa non eſt in eis magnũ nocumentũ. ſi aũt vis ſcire medicinas illius tunc de illis eſt medicamen hmõi: ſumant oleũ vetus ⁊ cera citrina ⁊ ſordities vaſoruꝫ apũ que vtreq; ſint quantũ eſt oleũ: deinde ſoluant omnia deinde ſumat pars vna cuforbij ⁊ ꝑs vna lactis tiimalli ⁊ tres ꝑtes ariſtologie ⁊ fiat ex eis ſicut ceratuꝫ. Et ſumant item ãmoniaci ⁊ bdellij ⁊ liniãtur cũ oleo de lilio: deinde aggregando totũ cũ cõtritione fiat emplaſtrum ⁊ ponat de ſuꝑ: ipm; eniꝫ eſt de illis q̃ extrahũt oſſa cũ velocitate ⁊ facilitate.

De medicinis fracture oſſis. Capi. xiiij.

Racture eſt curatio cũ manu quã dicem⁹ ⁊ curatio cũ medicinis quas dicemus cõferentibus fracture oſſiũ ⁊ tortioni. Epithima ad fractura ⁊ tortionẽ: ℞. mugath mes excõticatoꝝ mñ. x. aloes maluauiſci albi acatie añ. v. luti. xx. liniãtur cũ albume oui ſi fuerit apoſtema calidũ. Item ſolutia aleibil ⁊ cupreſſi ⁊ myrthi ⁊ ſalicis ſtrani ⁊ exprimant ⁊ ſumant galie ⁊ roſe. ⁊ cepa narciſci eſt de illis que dicta ſũt ⁊ de ſandalis rub. ⁊ bolusar. ⁊ laudanũ ⁊ fauſel ⁊ kamaha ⁊ altea ⁊ mes ⁊ acatia ⁊ mellilotũ ⁊ ſanſucum ⁊ adde in eo ſi indiges calefactione ⁊ ſanſucuꝫ ⁊ enulam ⁊ cupreſſuꝫ. Ad fracturã ⁊ tortionẽ cũ apoſtemate calido: ℞. mes excoꝛticate ℥. ʒ. xx. mugath balauſtie acacie empletur ⁊ eſt forte valde. Et de medicinis ei⁹ ſũt folia myrthi ⁊ laudanũ ⁊ galia ⁊ ciocus ⁊ lutũ eſt bonũ attritioni. Et oleum item ẽ inuatiuũ ad fracturã ⁊ ad diſlocationẽ ⁊ ad tõſionẽ. Item muath ⁊ mes altea acatia lutum aloes myrrha liniantur cũ aqua myrti.

Fen. v. incipit de reſtauratione ⁊ ẽ tractat⁹ tres. Tractat⁹ ꝓmus de diſlocatione ⁊ reſtauratiõe. De ſermone vñ de diſlocatione. Capitu. i.

Iſlocatio eſt egreſſio oſſis ex loco ſuo q̃ eſt pernatu ram apud illud qꝺ ei vicinũ exiſtit integra Si aũt non ingrediat integre nominat ſepatio iuncture ad partez ꝓxiꝺam aut ꝓcedentẽ aut eminentez que cognoſcitur ſenſu. Et eſt ſepatio nõ integra quãdam nominãt toꝛtionem. Cũ ergo eſt leſio q̃ nõ mouet os ſz attrahit qꝺ cõtinet ipm tũc eſt alguanen ⁊ non eſt ex genere toꝛtionis. Et quãdoq; accidit iuncture res tercia ⁊ eſt vt elongeẽ ⁊ addat ſup longitudinẽ ſuã naturalẽ ⁊ nõ ꝓſequit ad hoc diſlocationem: verũtamen ſit facilis diſlocationis. Et illud qꝺ multotiens accidit in attorno ⁊ coxa. Et de hoibus eſt qꝺam q̃ ꝓpatus eſt diſlocationi in iuncturis ſuis q̃ñ ꝓcauitates oſſiũ iuncturaꝫ ſuaꝫ nõ ſunt ꝓfunde. Et buccelle que ẽgre diunt eas non ſũt intrantes. Et ligamentũ qꝺ ordinat inter ea ambo non eſt firmũ: imo debile in creatione ſua nunuũ. Aut hũiduꝫ ſuſcipiens extenſioꝛ Aut iaꝫ effuſe ſũt ad ipm hũiditates viſcoſe ibuca re facientes. Aut fracti ſunt margines ꝓcauitatũ oſſium in quas ingrediunt de oſſibus iuncturaꝫ quare ſiunt concauitates ꝓſtrate ſuper quas nõ eſt diſtinctio. Et de iuncturis quidez ſũt iuncture facilis diſlocationis. Et de eis ſũt iuncture praue diſlocatiõis ⁊ de eis ſunt medie. Facilis ergo ſicut iuncturaꝫ poplitis ꝓpter lenitatez ligamenti ſui q̃ñ ipa eſt creata lenis ligamenti ꝓpter iuuamenta ſcita in anatomia. ergo ſit ꝓpter illud facilis diſlocationis ⁊ ꝓpter illud ſuſtentatur cum pila. Et ſit item facilis reditiõis ad ſalutem: nam facilitas reditionis eſt ſm quantitatem facilitatis diſlocationis ⁊ difficultas ei⁹ ẽ ſm difficultatem eius. Et iuncturaꝫ hũeri eſt ꝓxima ei in macſentis non in pinguibus. Praue vero diſlocationis ſunt ſicut iuncturaꝫ digitoꝝ ipe enim fortaſſe non diſlocat: imo frangunt anteq; diſlocent. ⁊ ſicut iunctura cubiti ⁊ ꝓpter illud reditio eius ẽ praua. Medie vero ſunt ſicut iuncture anche. Et quãdoq; accidit ut ſiat facilis diſlocationis que non eſt facilis diſlocationis ꝓpter aliquã cauſarũ quare ſit etiam facilis reditionis ſicut accidit ut fiat pyxis anche plena humiditate. quare ſit facilis eius diſlocatio ⁊ cum hoc ſit facilis eius reditio ſicut accidit habentibus venaꝫ vele quare ei omni hora diſlocatur eius ancha ⁊ redit ꝑ quẽlibet laborem deinde diſlocatur poſtea redit ⁊ hoc indiget cauterio ⁊ nõ alio.

Et praui oꝛ diſlocatio eſt cum qua abſcinduñ capita fruſtoꝝ oſſis quod conglutinat os cum oſſe et paꝛ reuertitur ad diſpoſitionem ſuam naturalez. et plurimuꝫ illius ſit in capite anche deinde in capite adiutoꝛij. et in duobus ſocilibus duoꝝ pedum apud calcaneuꝫ. Et diſlocatio qdem eſt fedio: q̃ fractura cum neq; redit diſlocatio neq; reſtauratur fractura.

De ſignis diſlocationis vlibus. Capi. ij.

Cidit in iuctura inclinatio ⁊ ꝓfunditas inſolita ſicut accidit accidens apparens i magnitudine carnis ſpatule ⁊ in diſlocatione iuncture pedis ⁊ magis apparens q̃ illa que ẽ iuctura colli. Et ꝓparatio eſt ex illis que extrahũt illõ extractione ſana. Et eſt ut ꝓſideres infirmã cum ſoꝛore ſua ſana illius infirmi eiuſdem non alteriꝰ. Et cuꝫ videris iuncturam non moueri tũc iudica q̃ diſlocata eſt diſlocatione integra ſicut quando mouet motu ſuo ad omnes partes: ⁊ peruenit ad omnes fines ſuos nõ eſt cum ea egritudo pendens cum ſepatiõe

De ſignis declinationis. Ca. iij.

Si ut videaꝫ ꝓcauitas cũ augmẽto alterius lateris ⁊ ꝓtinet in ſenſu augmento qꝺ fuit ſenſatũ ad interioza in huiuſmõi cum hoc q̃ quidam motus eſt poſſibilis.

De ſignis additionis longitudinis iuncture abſq; diſlocatione. Capit ulum. iiij.

Ignũ eius eſt ut ſit ſicut ſuſpẽla: cũ ergo cõpreſſeris eã redit ad mẽſurã ſuã naturalem abſq; labõe: ſi vo dimiſeris eã redit ad mẽſurã ſuã accidẽtalem. Et accidit ꝓfunditas in quam fortaſſe ingredit digitus vbi non eſt caro vehemẽtẽ multitudinis ſicut humerus.

De curatiõe declinationis ⁊ diſlocatiõis. Ca. v.

On euacuak quin dissolucio aut peruciat ad medicū singularis aut ꝓposita cū egritudine alia ex vlcere ⁊ vulnere ⁊ apostemate ⁊ alijs. Nō si fuerit cū alia tunc oportet ut ꝓsidēs qm si dissolucio fuerit ex illis que redeūt cum tēsiōe ieu i non faciente dolere vicus dolore vehementi q ꝓducit ad apostema nō tollerabile fac redire dissolutionē. Et si res fuerit ecōtrario tūc oportet ut curetur in ꝓmis vlcus aut vulnus: deiū cura dissolutionē ⁊ ꝓprie in iūcturis difficiliꝰ. Cū vero volumus curare dissolutionē t ūc forsitan ꝓducit illud ad spasmū maximū fm plim. Et ꝓpe quādo dissolucio ē in membris ꝓximis mēbris principalibus. Et sūr est dispositio in apatibus in qbus ē regimē fm q nos experimur: Nam si res fuerit facilis ⁊ non cōmouetur ex ea dolor neq; reditio cū ea est difficilis restauramꝰ dissolutionē ⁊ non curamus. Si aūt accidit dolor tūc oportet ut non ꝑsumamꝰ, ⁊ si fecerimꝰ tūc oportet ut destruamꝰ ligaturas si fuerit dolorosa.

Nō si ingrediat cū facilitate curabimus apostema itez ⁊ vlcus. Et si fuerint dissolutio ⁊ fractura simꝰ ⁊ fuerit tensio in ꝑte vna ꝓximis tēgimen vtrique rei fiat. Et sapiens qdem narrauit q ꝯcidit lapis super extremitatē humeri hominis ⁊ vulnerata ē cutis ⁊ caro donec appuit extremitas lacerti nuda; ⁊ tā dislocatū erat subtus eā caput furcule: tunc ergo qdaꝫ stolidoꝝ expimentato ꝝ occupatus est in quando ⁊ reduxit sup ipm carnem ⁊ cutem ⁊ emplauit ⁊ strinxit quare accidit ut ſteret caro ⁊ corrūperet ꝓpter vicinitatem suā os donec factū est viride. Et non scimus q oporteat ut hmōi caro abscidat ⁊ eo quat ille locꝰ cum oleo feruente. Et sūr si fuerit illic apostema magnū oportet ut curet apostema in ꝓmis. In dislocationis aūt singlaris ⁊ simplicis rectificatione regimen est ut tendat ad ꝓtrariū partis a qua sepatū ē donec opponatur extremitas ossis extremitati ossis alterius deiū reducat ad locū a quo exiuit ⁊ tunc redit. Et multotiens qdaꝫ significat illud vox que audit deinde ligek ⁊ in ligatura est securitas ab apostemate ad adiutoriū ne aꝑetur. Et necessitas ad ꝓhibendū apostema laboriosiū est maior ⁊ abhorret ut membro obuient pāni caliḋi qm ipi calefaciūt ⁊ adduntin apostemate: imo oportet ut sint infusi cerato infrigidato aut vino pontico. verūtamē ꝺyp. iubet ut tardetur tensio ⁊ reditio ꝙq; ad diem tertiaꝫ ⁊ quartū nisi in diebus exceptis. Et declinationi iterū necessaria sunt hmōi deinde ligetur. Et qñ membꝝ dislocatur in omni mom ⁊ quotiēs redit dislocatur tūc illud ē, ꝓpter mollificationē ⁊ hūiditatez quare indiget cauterio: Et qñ remanet post reditionem dislocationi aut sepationi durities ⁊ ꝙsi apa admini stra epithimata ⁊ embrocas lenificātia. In inceptione vero indiget epithimatibus ⁊ embrocis ꝓforantibus. Et melius est ut embrocetur sup strictura ꝓ culdubio: in hyeme qdem cuꝫ oleo calefacto quod fit ex oleis ꝓforantibus: ⁊ in estate cū aqua frigida.

Et oꝝ ut sit cibatio i dislocatis cū eo qđ confortat ſcuraz ⁊ ligat eaꝫ fm silitudinē necessitatis,

De curatione clōgationis iūcture. Ca.vi.

Oportet ut reuocet os mollificatū ad interiora illius in quo gescit a quo mollificatū est: Et empleatur cū emplis in quibus est virtus stiptica cōmixtis cū eis que habēt virtutem calefactiuā sicut si misceant galle ⁊ balaustie ⁊ acatia ⁊ sūmac sicut cū aliquantulo cāfore ⁊ costi ⁊ vinec. Et itez sufficiat qđ est sicut nux cupressi ⁊ iunipus ⁊ reliqua que cadūt in emplis rupture deinde stringatur sicut caput.

De dislocatione mādibule. Capl.vij.

Cidit mandibule inferioꝝ ut dislocet ab ordine suo quare remanet os aptū quāuis sit illud de illis q̄ paꝝ fiūt ⁊ nō accidit casu ꝓpleto. Et cum dislocat inclinat ad anteriora ex cōtrario eius quod accidit apud mollificationē q̄ fortasse accidit ei apud saltū ⁊ est applicatio vnius coꝝ ad aliā difficilis licet nō ꝓpter motu cū lacertis suis qui veniūt ei a posteriorib⁹. Et qñq; accidit dislocatio ex latere vno: ē ergo tunc forma significans ipsam cū declinatio mādibule ē ad anteriora cū transuersatione: ⁊ curatio qđē est vna. Et est de sūma eiꝰ qđ indiget ut festinet ad reducendū ipm: ⁊ tūnō perducit ad egritudines ⁊ nocumēta ⁊ cū hoc fit prava eiꝰ reditio. nā facilior reditio eius ē illa que est velocior. ꝙ si differat indurat ⁊ apostemat ⁊ extendit la certos ⁊ cōmouet febres inseparables ⁊ dolorē capiꝭ stantē ꝓpter illud quod associat ei de vehementia tēsionis lacertoꝝ: ⁊ forsitan fit res ꝓdua donec intersecit in deciamo. Et qñq; accidit vt soluat ei venter cū suppfluitatibus cholicis multis puris ⁊ cuomat sile eis: quare oportet ut festinet ad curaz. Et modus regiminis eius ē ut teneat vnꝰ caput eius: deinde intromittat restauratoꝝ pollicē suū in os ⁊ cōcutit infirmo mollificare mandibulā suā ex omni modo. Nam illic sunt lacerti q iam transuersati sunt ꝓpter vehementiam dislocationis, postea moueat mandibulam dextram ⁊ sinistram: deinde extendat cā substo: deiū reducat eam. Et ipa qđē nō intrat ad illud a quo separata est nisi retro: quare oꝝ ut extendat eā sta ut equetur fm illam ꝓparationem. Et signū eōtiōis eiꝰ ē equatio quadruploꝝ ⁊ coopertura ⁊ clausio otis: deiū sustentet cuꝫ pulull⁹ ⁊ cerato ex cera et oleo ro. deiū dimittat eaꝫ qñ sanabit q̄ velocius ē poſe. Si aūt non festie fiat ⁊ iā acciderit duricies oporebit tūc ut scipias ⁊ lenias duritiē cū ebrocis exaq̄ cal⁹ ⁊ oleo in balneo embrocatione plima donec lenīat: deiū sedeat restaurator post infirmū ⁊ trahat mādibulā eiꝰ ad posteriora donec locet ⁊ stringat. Et oꝝ post illud ut resupinet eger super pului nar cuiꝰ ipletio sit lenis ⁊ teneat vnus caput eiꝰ ut nō moueatur vsq; quo compleatur sanatio.

De dislocatione furcule. Capitulū.viij.

Aquit: furcula non sepat a latere interiore quoniā ipa est continuata cum pectore nō separata ab eo. Et ꝓpter hoc non mouetur ex hoc latere. Et si percuciatur defortis percussione vehementi ⁊ stringatur: tunc ipa equatur ⁊ curatur curatiōe qua curatur ⁊ frāgitur. Verūtamē extremitas eius que sequitur humerū ⁊ separatur ex eo nō dislocatur plurimū q̄m lacertus qui habet duo capita, ꝓhibet eā ab hoc. Et ꝓhibet iterū eam caput ſpatule. Et non mouetur iterum furcula motu vehemēti quoniā ipsa non est posita nisi ut separet pectus ⁊ amplificet ipm. Et ꝓpter hoc est furcula facta homi soli iter alia animalia. Et si accidat ei dislocatio ex luctamie aut ex re alia simili huic tūc ipsa equatur ⁊ ingreditur ad locū suum cum manu aut pulullis plurimis qui ponūtur super eam cū ligatura que necessaria est. Et rectificat hec cura extremitates humeri iterū cū separātur ⁊ reducit eas ad locū suū. Et illud quo ligātur furcula ⁊ humerus ē os cartilagiosuꝫ ⁊ ipsū ingrossatur in macilētis. Et quādo remouetur existimat ille cui non est experiētia q̄ caput adiutorij iā sit separatū: aut eximit de loco suo ⁊ q̄ caput ſpatule videtur tūc acutius ⁊ videtur locus qui est eo iferior ꝓcauus, verū oportet vt distinguatur cū significatiōibus. De curatiōe eius, est ut nullo modo applicetur ad caput et similiter humerus.

De dislocatione humeri Capit.ix.

Umerus quandoq; dislocatur aut in dislocatione ſpatule ambigitur ⁊ magnificatur si dislocatur. verūz quandoq; accidit iūcture humeri ⁊ adiutorio vt dislocetur facile quoniam eius concauitas non est profunda ⁊ ligamenta eius non sunt firma: immo sunt leuia subtilia posita ꝓpter illud facilis motus. ⁊ eius dislocatio est res in qua non accidit in eo quod scimus nisi fm partem vnā eritus apparens plurimus. ipla enim non dislocatur ad superiora quoniam eminentia humeri ꝓhibet ipsam: neq; ad posteriora quoniaꝫ ſpatula ꝓhibet eam. neq; ad partem ventris quoniam lacertus habens duo capita ex anteriori nō permittit eā cum ꝓhibitione capitis humeri. Verum non dislocatur nisi ad latus domestici aut siluestre. Et seꝑatur ad illud ſeparatione parua. Ad latus vero interius ingredit ur quandoq; exitu plurimo et ꝓprie in extenuatis macilentis. in istis enim cadit dislocatio adiutorij ⁊ eius reditio per qualibet cāz Et res utreq; sunt in pinguib⁹ ꝓraue valde. Et quādoq; accidit adiutorio dislocatio i hora partus difficilis ⁊ apud sectionem ab embryone. deinde si nō redit velociter non crescit post illud in longitudine ⁊ remanet post illud cubitus paruus q̄uis rectificetur. Et quandoq; non recipit etiā in quibuscā eoꝝ imo remanet breuis minutus minutum habens adiutorium: ⁊ brachium in pluribus eoꝝ recipit ⁊ fit bene dispositionis in pluribus eorum: sed est fm dispositionem breuem similis pedi mustele. Loxa vero non euacuatur a duab⁹ diminutionibus simul. Et quando accidit adiutorio fractura in latitudine sua deinde restauratur tunc non est possibile reducere dislocationem eius nisi vt frangatur restauratio.

De signis dislocationis adiutorij. Capitu.x.

Ignū est ꝑ ē ut videat ꝓcauitas apud caput hūeri ⁊ in firmamēto: verūtamē istud non ē ꝓpriū isti: imo ē itez ꝓpt cōuersionē capitis ſpatule ⁊ videt extremitas hūeri alterius acutior hac extremitate si nō acciderit ei itez ſepatio in seipa aut in osse qđ est caput eius p offensionē aut per aliud. Et qñq; sedat cū curatione lesio eius ⁊ existiat q̄ non sit lesio cū eo. Et videt capiti adiutorij dislocatio cū eminētia pluna in ꝑte subascelle ad iferiora. Et forsitan ē possibile in ifantibus ut equet caput adiutorij ⁊ videat adiutoriū nō bene annexū lateri bonitate annexionis manus sane ad quā nō appropiquat nisi cū labore ⁊ dolore vehemēti. Nō si desiderat eleuare manū ad supiora ⁊ tāgere aurez suā non ꝑparat ei ⁊ difficile fiūt ei motus alij. Et ista signa itez quādoq; accidūt ꝓp torsionē ⁊ apa ⁊ ꝓcussionē

De cura dislocationis adiutorij. Capi.xi.

Uratio qdem illius q̄ de illa est facilis ⁊ in corpibus infātiuꝫ ⁊ g leuia habēt corpora est ut extendat cuꝫ manu ⁊ intromittat sub titillico apud propingatem capitis adiutorij: deiū teneat illā ꝓpingatem ⁊ ipleat eaz ad supiora: ⁊ manus altera extendat adiutoriuꝫ ad inferiora. Et forsitan ē possibile in ifantibus ut equet caput adiutorij cum digito medio ⁊ extendat cū illa eadem manu. Quod aūt ē vehemētioris dislocationis i corpibus fortibus: leuioꝝ modoꝝ in illo est ut restauratoꝝ itromittat pedē suū in latus infirmi ⁊ locet calcaneū suū ꝓpe caput adiutorij aut pilam siccā aut inūctā si fuerit apostema adherens prope caput adiutorij infirmo resupino. Et extendat manū manibus suis fm rectitudinem quasi velit eradicare eam ex ſpatula. ⁊ inclinet manū suam parumper ad interiora ⁊ ingredietur. ⁊ iste est rectioꝝ modoꝝ omniū ⁊ leuioꝝ eoꝝ. Et iterū qrat vir fortis lōgus longioꝝ infirmo ⁊ intromittat humerū suum sub ascella infirmi ⁊ eleuet ipm a terra suspensum ab humero suo ⁊ iam extendat manū eius ad ventrē ipsius. Nō si infirmꝰ fuerit leuis ponderis cuius corpus nō grauet sup manum eius suspendat cū eo aliquod qđ grauet ipm: ⁊ qñq; ponitur loco pedis perpendicularis eleuata super terram. Et est sup caput eius pila er pannis ⁊ ex corijs stans in operatione loco humeri virt. Et restaurator extendat manum a latere alio ⁊ grauat virū si necessariū ē ei illud cū pondere aut suspensione. Et quando fit praui aut fit difficile ⁊ prolongatur tempus: tunc forsitan indiges eo quod est fortꝰ post embrocationes ⁊ balneationes. Et fit quandoq; instrumentū simile manubrio sarculi ⁊ est virga breuis cuius longitudo est longitudo adiutorij aut plus aut minus super cuiꝰ caput est pila ⁊ ipsiꝰ pila facilior est vt sit ex pannis ⁊ corijs, ⁊ impellitur cū illa virga spera sub titillico. Et oportet tunc cum voluntas est vt fiat vt annectat vir fortis instrumentum titillico impelliendo ipsum cum eo ad superiora aut duo viri donec resistant restaurationi extendenti manum. Et teneat vir alius humerum eiꝰ alterū vt nō separetur subito aut impellat illū humeꝝ

t restauratō ille iaz incipit extēdere manū eius t tra
here eam acsi volūtate eius sit ut sepet eam a spatu
la eradicando t fit illud ad anteriora parūper. Et
quādo fit illud cadit aditorij in iūctura sua: deinō
pila annectatur titillico annexione forti sustentando
ad supiora cap aditorij. Et oportet ut sit sustentatō
fm ipm et spera sit super illud quod sequitur caput
aditorij i infirmo t oportet ut in fine quod est sub
eo t ut non frangat aditoriuz qm non est possibile
post restaurationē eius ut redeat ad locū suū, pter
illud quod sciuisti. Et medicat quādoq; cuz scalа
ta ut ponat caput aditorij sup gradū scale qui iam
lenificatus ē t pparatus cū inuolutionibus fm for
maz puenientem: t suspendit vir ex alio latere t extē
ditur manus t ingredit caput aditorij in locū suū.
Vez oportet ut sit suspensio t gradus scale, pter ca
put aditorij ut non frangat t forasse ponitur loco
gradus t glomeris spici res potens ex illo codez lo
co t nō remouet ab eo ad locū aliū qm timet ex hoc
fractura aditorij. Et curat qnq; alijs modis de
quatis ex istis modis: t melior modorū est modus
pmus. Cū ergo redit dislocatio ad locū suū tūc me
lior ligatura eius est ut ligēt pila cuz hūero ligatura
facta cum vittis latis, phibentibus sepationē eiº qō
redit. t oportet ut penetret vitta super ipsuz aut vitta
alia desup fm modum crucis vsq; ad humez alte
rū. Et qnq; cadit crux super hūez infirmuz: deiñ
ligatur aditoriū cum latere ad inferiora t ligat cu
bitus t extremitas manus ad supioza ex pte cossi et
non resoluitur vsq; ap septimū aut post ipm. Et ci
ba ipm sicut scis. Quod si assiduatio fiat quotiēs
redit tunc necessariū est cauteriuz.

De dislocatione spatule. Capitulū.xij.

Am dictum est illud: Et est de illis quoruz
casus non accidit t mirant ex ea tales qua
les. Hypocrates t Halienus.

De dislocatiōibº ossis pui apō hūez. Ca.xiij.

Cidit qnq; ossi paruo quod est caput hu
meri ut seperet a loco suo quare accidit eti
am concauitas sicut in dislocatione.

De cura. Capitulum.xiij.

On oportet ut extendat tensione facti ſz co
artetur t st ringatur cū digitis t inclinetur
ad locū suū t stringatur sicut stringit furcu
la cum puluillis. Nam ipa ligatura itez qnq; facit
ipm redire ad locuz suū violent: t non curat de illo
quod est de vehementia illius ligature t seruatione
eius sicut curat de eo in furcula.

De dislocatione cubiti. Capitulum.xv.

Ius mēbri dislocatio fit difficilis t fit dif
ficilis ipius reditio, pter vehementiam li
gamentoz continentiū ipm t eoz bzeuita
tem t, pter suā contrarietatē, cantati. Et qnq; ac
cidit ei sepatio parua. Et accidit ei dislocatio integra
in qbusdā horis. Et quādo dislocat significat eiº
dislocationē gibbositas in latere t arcuatio in latere
Et deteriōr eius est qp dislocat ad posteriora qm
est inobedientis curationis valde. Et pma quidez
dislocatio non accidit nisi in' focili inferiori t est tur
pior t fedior, pter illud quod accidit ei de reditiōe
focili vero supiori paz accidit t nō est cū facilitate di
slocationis inferioris qm ipm est vehementioris cō
tinuitatis cū vola t est longinquus ab hoc ut remo
ueat. Et non est possibile ut dislocet vnū duoz soci
liū nisi elōget a sedo elongatione aliqua.

De cura. Capitulum.xvi.

Portet ut festinet ad eius curationem qm
pperat ad ipz apostema calidū, phibes a
curatione qm extendere ad equandū ipsuz
tūc pducit ad peditionē licz itez nō sit possibile ut eā
tur apostemate illic existente. Et sepationi quidez
pue succurrit cū qualibet difficultate imo adiungat
volam cū reditione eius ad locū suū. Et dislocа
tio ppleta si est ad anteriora ē regimen. Et si est ad
posteriora est ei regimen aliud. Et illa que est ad an
teriora redit ad locū suū cuz pcutit vola sua humez
qui opponit ei pcussionibus alijs manu iaz pre
parata sicut oz: t adiuuat manu altera t ingredit.
Dislocatio vero ad posteriora oz ut extendat tēsiōe
vehementi deinde pcutiat eā ad posteriora. Quod
si non obedit p illud teneat aditoriū t brachiū duo
fortes t liniat restauratoz manū suā cū oleo t incipi
at abstergendo iungere cubitū cum vehementia do
nec ingrediat: deiñ oportet ut stringat ipm t ponat
brachio suspensoziū dimittentes cubitū angulatum
fm qntitatē quā tollerat in pma hora. deinde nō ce
set constringere suspensoziū paulatim donec stringatur angulus.

De dislocatione iūcture rascete. Ca.xvij.

Uncura rascete est facilis dislocationis et
difficilis vnitōis: nam qn extendit extēsio
ne pua t opponit vnū duoz membroz al
teri redit sz eius buccellatio ē prava qm illud qō cō
tinet ipam de coxibus apostemat t, phibet bonita
tem vnitionis. Et modus extēsionis eius ē ut extē
dat vir focile ad posteriora t extēdat restauratoz vo
lā ad contrariū illius partis imo ad anteriora: extен
dat vnūquenq; digitū incipiens a pollice t perueni
ens ad minimū: nam equat per illud t redit: deinō
emplastretur ipam t stringat.

De dislocatione digitoz t signis eiº. Ca.xviij.

Uando dislocantur digiti inclinātur ad an
teriora t appet illic eminentia in interioa
bus t apparet concauitas dorsi t similit sit
in ossibus rascete.

De cura. Capitulum.xix.

Reditione digitoz a dislocatione est dif
ficultas quedaz t non oportet ut extendāt
extensiōi equali: imo oportet ut expectes
sup eos t eleues radicez ex manu tua sub qua cadit
radix eius quando stringis super eū ad inferiora ac
sim eradices ipm ex loco suo t tunc videbis disloca
tionē iam intrasse t rectificari.

De sepatione ossiū rascete. Capi.xx.

Portet ut in ea fiat qō possibile est de eā
tione t impulsione omnis declinationis t

eminentie ad contrariū partis illius et positione
ascellaz t strictura caz desup ut dimittat sup eaz t ut
ponat loco eaz super eā plūbum equatū seruās lo
cū cum gravitate sua: vez oportet ut anteqz ponatur
desup ascella aut plūbuz ut emplēs cū emplastro cō
fortativo de illis que scis t non moueatur.

De dislocatiōe spōdiliū t sepatiōe eaz. Ca.xxi.

Uando spōdiles dislocant dislocatiōe cō
pleta interficit, peuldubio. Et non ppleta
itez qñ remouet remotione plima quāuis
sit minº quā ppleta est mortalis qm, peuldubio co
artat nuchā coartatiōe forti si resistit t nō obedit.
Et si est spōdilis pma colli t que segtur eā puat ani
mal anhelitu t mouet statim, qm nerui anhelitus co
artant fgre nō faciūt opationē suā. Et si ē de spōdi
libº dorsi t dislocat ad priem interiorē non est possi
bile ut curet t ē de illis que interficiunt velocit. Et si
mouet t nō é possibile talī qō, phibeat anhelitū rett
net stercus t urinā t interficit. Et si mouetur t nō co
artat nuchā coartatiōe vehemēti aut coartat t non
apostemat: aut sedat quod é cū eo de apostemate ñ
est excusatio qn nocumētū ingrediat nuchaz t ner
nos q sūt sub illo loco t facit supfluitates exire inо
luntarie. Et si est ad posteriorē tūc nocumētū quod
facit nuche est minus: vez necessariū é nocumentuz
itez. Et coartatio neuroz que debilitat pedes debili
tat lacertos vesice et ani gre necessariat é virtus fo
tis t ipulsio vehemens t pcussio magna q fere fran
get sinewia eius donec redeat ad locū suū. t anteqz
redeat ad locū suū iam fracta sunt p illud eius simeni
a. Et qnq; dislocant ad duo latera t ad supiora.
Et in huius qdem capli diuisionibus iam locuti fui
mus vbi locuti fuimus de gibbositate: ergo cōplea
tur illic. Et signū illius é qp vides illic aut eminen
tia in posteriorib aut arcuationē in pectore ac si fra
ctuz sit simenū sed in eius fractura non est magnuz
malū. Et in dislocatiōe spondilis é timoz mortis.

De cura. Capitulum.xxij.

Illa quidē que est ad interiora ex dorso
spes est pua: t puns, pfectus est in eius cu
ratione. Illa que est ad posteriora indiget
ppressione cū genubus t fortitudie sicut est operatio
balneatoz. t ponant sup eam cū fortitudie: aut faci
at ipm iacere super ventrē suū t stet sup eum cū cal
caneis suis aut fricet ipm cū alhobith fricatione assi
lissa, aracti. Nō si res fuerit vehementioz illa t fue
rit recens dixit Hyp. qp oportet ut sumat lignū cuiº
longitudo t latitudo sit tante quantitatis que capiat
infirmuz t terminetur ita ut sit fm hanc mensuram
prope parietem extensū ad latus parietis in longitu
dine t non sit elongatio eius a pariete plus quanti
tate vniº pedis: t ponat sup ipm stratus planus ad
corpus infirmi: deinde balneetur t applanet sup li
nuz aut super podiale super faciem suam: deinde in
uoluantur super pectus infirmi ligature ample dua
bus vicibus t caz extremitates egrediant de subas
cellis t ligentur inter duas spatulas t ligentur extre
mitates ligaturaz lataruz ad lignuz longum simile
manubrio mortarij t eleuetur hoc lignū sup lignū
positum aut podiale t detur ministro stāti apud ca
put infirmi vt teneat ipm vt fiat extremitas inferioz
inuoluta ad aliquid t extēdāt superioz que est apud
caput in hora qua oportet: t fiat per illud extensio.
Et ligentur iterum pedes ambo simul cum ligatura
ampla alia sup genua t supra duas spatulas iteruz
ligando iterū loca que eleuentur ex loco in quo ag
gregantur due coxe cū ligamento alio. Et aggregē
tur extremitates horū ligamentoz t ligent ad lignū
aliquod simile manubrio mortarij sicut est lignum
cuius precessit narrat o. Et eleua ipsum apud extre
mitatem ligni primi: deinde precipe ministris vt ex
tendant cum hoc ligno extensione que fit fm cōtra
rium. Et de hominibus sunt qui faciunt hanc extē
sionem cū instrumēnis: t sunt sicut sagitte sup lignū
erectū apud extremitatē hº ligni magni aut podial
s. duas extremitates que seqnūt caput t pedes: t qñ
revoluūtur ille sagitte inuoluūtur cū eis ligature, q
extenduntur. Et oportet qñ fit extensio vt impulsio
fiat apud gibbositatē cū radice volarū manuū. Nō
si fuerit nobis necesse sedere super ipsum: faciem illud
t nō timebimus aliquid Et si nō equatur spō
dilis cū istis rebus t infirmus fuerit tollerans com
pressionē: tūc oportet vt concaucetur fouea in parie
te qui est propinquus cū longitudine similis canna
li recipiens gibbositatē cū mensura q sit longitudo
fouee qntitatis vnius brachij t nō sit altior: spondi
li infirmi neq; inferioz ea plurimuz: imo oportet vt
iam primū sit facta. Verum ad hanc egritudinē ad
quam diximus in principio vt sit lignū positū, ppe
parietem: deinde sumatur tabula equalis mensure
t ponat vna extremitatū eius in foueam q est in pa
riete t ponat medius loci qui sequitur ex ea sup gib
bositatē: deinde impellatur extremitas eiº alia infe
rius donec videas qp spondilis iam equata est equa
tione manifesta. Et Hyp. quidem iam dixit qp cō
cauatio sola absq; tabula rectificat hanc rem. Et di
xit iterū qp cōpressio cū tabula sola facit illud. Nō si
illud est verū tunc nō est possibile vt administretur ex
tensio quam diximus in principio speciei que nomi
natur separatio spōdiliū ad anteriora absq; cōpres
sione. Et oportz vt post equationē administres ta
bulam de ligno cuiº latitudo sit qntitas triū digito
rū: t eiº longitudo qntitas q cōprehēdit gibbositatē
t quoddā pris sani: t inuoluantur sup eam panni li
nei aut stupa incisa vt nō sit dura t ponatur sup gib
bositatē t li et cū ligamēto qō est necessariū. Et ad
ministretur infirmo cibus subtilis. Et si remanserit
sup illud residuū ex gibbositate: tunc oportet admi
nistrare curationē que fit cū medicinis que mollifi
cant t leniunt cū administratione tabule quā narra
uimus tēpore longo: Et quidā homes administrant
tabulam de plumbo. Et si dislocat ad vnū duoz
laterū equatur cū ascella aut ascellis duabº t stringi
tur. In facta vero ex hoc in collo ad posteriora t
est illa q curat oportz vt relupinet infirmº: deiñ extē
datur caput eiº ad superiora cum facilitate t equetur

ſpondilis eius cū ꝓpressione ⁊ abstersione. Et quando equak ponak ſup eā cmplin ꝓfortatiuū ⁊ vela ſup ipm cū pannis ⁊ stringe desup a cellas cuꝰ mensura colli ⁊ longitudine eius ⁊ liga eā ad caput ⁊ adiutoriū ita ut non cadat ligamentū ad guttur ⁊ resolnak in numero diez. Et ponank fila cū quibus stringis ſm formaꝫ vittaꝫ ex marginibus pannoꝝ qñ illa q rotundank ledāt

De dislocatione alhoſos idest iuncture oſſis cande. Capitulum.xxiij.

a Yhoſos quādo dislocak tunc illud scik sen su. Sed ⁊ magnitudinez dislocatiōis scies p ſensum itez ⁊ q eger non expandit pedē negz in loco dislocationis negz apud genu: imo eſt plicatio genu ei laboriosior. Regimen vero illius eſt qñ cum vis equare illud oportet ut intromittas meduꝫ digitū in annū vſquequo oppōatur loco: de inde ſm ue cū eo ad ſupioza cum fortitudine. Et ob ſerua cū manu tua alia locuꝫ alhoſos donec eques ipm: deiñ empla ipm ⁊ stringe. Et eger minoret ei bū ⁊ minozabit egestio. Et ſumat cum hoc quod leniat naturam.

De dislocatione anche. Capitulum.xxiij.

Oxe qñꝫ accidit ſimule ei qđ accidit adiu c torio de dislocatione ad iferioza ſicut mol lificare. Et non eſt possibile ſi dislocat co xa vt expādak pes negz iuxta dislocatōné apō genu imo cillō i genu magis ꝓnuū. Et eiꝰ qđ dislocatio qñꝫ fit ad añrioza. ⁊ qñꝫ fit ad exterioza: vez pliꝫ dislocatōis eiꝰ é ad exterioza. Et miorat eiꝰ dislocatio ad interioza. Et dislocak itez ad ăterioza ⁊ ad posterioza ⁊ p illas easdem causas. Et qñ accdit in dispoſitione partus ſtrictura ſup embꝛyonem q dislocak ille pes: tunc facit cū habere crus minutū deficiens a delatione corpis ꝺre debilitak ⁊ ñ corūpit.

De ſignis. Capitulum.xxv.

Lcidit ex dislocatione anche ad interioza a ut videas pedē dislocatū longioꝛez altero ⁊ genu eminentius ⁊ nō pōt duplicare pedez ſuū apud īguē inflatū apostematū qñ caput coxe iam intrauit ipm. Et ſi dislocak ad exterioza ab breuiatur pes ⁊ apparet in inguine ꝓfunditas. Et accidit in eo quod opponit ei a posteriorib⁹ eminētia ⁊ inflatio: ⁊ genu eſt quaſi ipm ſit ſubmerſum ad interioza. Et ſi dislocak ad anterioza pes eſt lōgioꝛ ⁊ non eſt possibile infirmo ut expandat crus ſuū et non ſit ei possibile ut plicet ipm niſi cuꝫ dolore ⁊ nō ꝓparat ei deambulatio penitus: ⁊ ſi vult ambulare ambuler ſuper calcaneū. Et accidit ei multotiens ex hoc ut apeturiguē eius ⁊ retineak eius vrina. Et ſi dislocak ad posterioza abbꝛeuiatur pes eius ⁊ fit ſuper eū expulſio difficilis ⁊ apparet in ipſius inguine mollificatio ⁊ ē caput coxe dcline ad obliquatiōez.

De cura. Capitulum.xxvi.

Oꝛtet ut ad curandū ſit feſtinatio. Nam ſi non redit velocit̄ forte effundenk ad eā hūiditates ⁊ putrefient ⁊ ꝺducēt ad corruptionē membꝛi totius ⁊ ſequit illud de timoꝛe id qđ o ſcis. Regimē vero dislocātionis coxe ad inferioꝛa eſt ut extendas pedē: deiñ fac eum redire cū vehementia poſtꝗ moueris cuꝫ dextra ⁊ ſiniſtra donec opponak ei ad quod redit ⁊ pone pedi quaſi ſtaka. Et ſtringe ſup crus deinde ſtringe ſup coxam ⁊ ſup genu ſtrictura que ſernet eā deinde ſuſpendak ex humero ſuſpensione ne ſit possibile cruri cū hoc ut extendak. Quando vero dislocak ad interioza tunc ꝓcipitur vt fleciat genua: ⁊ teneat eum homo fort̄ ex latere emūctoꝛij: ⁊ capiat reſtauratoꝛ manu ſua caꝑ coxe apud genu ⁊ trahat ipm ad anterioꝛa: ita vt impellat extremitatē aliā ⁊ impellat ipm impulſione tē dente ad ſupioꝛa ⁊ exterioꝛa: Et ſi adiuuat cū aliꝰ ab extremitate alia ex contrario motus eius ⁊ iam liguit eā cū vitta aut cū funē erit bene: deinde ligetur cū ligamento. Oez qñ dislocak ad exterioꝛa oportet tunc ut firmet reſtauratoꝛ extremitatē coxe que ē apud genu ⁊ moueat eā ex contrario motus ꝓdicti. Et ſit alius tenens ab extremitate alia mouens eā ex contrario motus ꝓmi ⁊ iam liguit vittā aut funē.

Et in illa que ē ex illo ad anterioꝛa aut posterioꝛa ſtringat reſtauratoꝛ radicem coxe cū ligatura lata. Et capiat ſup hūez ad ptem que oportet ſm declaratiōné dislocationis. Et accipiūt viri duas extremitates ligature ample: deinde extendant eam omnes ſimul extenſione q̄ ſuſpendunt infirmū in aere. Et cū hmōi itez eſt possibile ut redeāt modi predicti ad rectificationé. ⁊ medicāt eā qñꝫ cū thybriez. Et modus alius eſt ſm qꝺ retulit de eo gdam eoꝝ ⁊ bñ egit. Inquit: oportet ut caueas foueā longā in ligno toto ſimilē aqueductib⁹: ⁊ nō ſit longitudo foueę ⁊ p fūditas eius plus q̄ntitate trū digitoꝝ: ⁊ non ſit lōgitudo eoꝝ ad inuicez plus quattuoꝛ digitis. Et ponak extremitas althybdē in ptē illius foueę ⁊ ſuſtenēt cū eo: ⁊ ſit ipulſio eius ad ptē ad quā oportet ipelleꝛe. Et oꝛ ut ſuſtētenk i medio ligni magni aut podial lignū aliqđ erectū cuius lōgitudo ſit q̄ntitas cruis pedis ⁊ groſſitudo eiꝰ q̄ntitas manubꝛij foſſoꝛij vt qñ reſupinak ſup dozſū revoluak hoc lignū in eo qđ ē inter alhafegi ⁊ caput coxe qñ ꝓhibet ſequi illud qđ extendit ipm a ptē pedū: licet illud itez multotiens idigeat extēſione que ſit a ſupioꝛibus. Et cū hoc cū coꝛp⁹ ipellit ad iferioꝛa impellit hoc lignū caput anche ad exterioꝛa. ⁊ oꝛ ut ſit manus ad inferioꝛa fz modu⁊ qđ dixim⁹ ante hoc ꝓcipue ex pede. Qđ ſi caput coxe non ingredit ꝑ hanc ſpēm curationis tunc oꝛ ut auferak lignū erectū ſuſtentatū ⁊ ut ſigank duo ligna alia ſup duo domicilia loci illius ligni. ſ. in omni latere eius lignū ut ſint ſicut poſtes portę et nō ſit vnūqđqꝫ coꝛ minus pede: deinde egtet ſuper ea lignū aliud ſicut egtat lignū ſcale ut ſit figura ſex ligneꝝ ſimilis lr̄e q̄ nominat grece bitanen: hec eni figura fit cū ponit lignū trinū in medio inferioꝛ duobus extremis parūꝑ: deinde oportet ut reſupinet infirmus ſup latus ſanū ⁊ extendat coxā ſanam in eo quod eſt inter hos duos poſtes ſub ligno quod eſt ſimile gradui ſcale ⁊ ponatur coxa infirma ſup hūc poſtem ut ſit caput coxe equitans ſuper ipm poſtꝗ

expanſi fuerint ſuper poſtes panni plicati plicatiōe pluriuma ut non ledat poſtis coxaꝫ: poſtea ſumatur ligniuꝫ aliud equalis latitudinis cuius longitudo ſit tante quantitatis que comꝑhendat ex capite coxe vſqꝫ ad locū calcanei ⁊ ponak in longitudine ſub coxa ab iterioꝛ parte ut retineat caput coxe ad calcane uꝫ ⁊ ligel cum eo: deinde adminiſtrei in gibbositate vez ſm q̄ diximus in eo quod precēſit: oportz tūc ut extendak crus ad inferioꝛa cum ligno ligato cum eo ut redeat caput coxe ad locum ſuuꝫ cum hac extenſione vehementi. Et eſt itez modus alius cum quo ingredit caput coxe abſqꝫ extenſione infirmi ſuper lignū. Et eſt modus quē laudat Hypo. ⁊ ille exiſtimat q̄ oportet ut ligenk manus infirmi ſimul cuꝫ ligamento lato leni ⁊ ligenk pedes eius ambo cuꝫ ligamento lato forti leni ſuper duos calcaneos ⁊ ſup duo genua. ⁊ ſit longitudo cuiuſqꝫ coꝛ a cōpari ſuo quantitas quattuoꝛ digitoꝝ. Et ſit crus infirmū extēſum plus altero quātitate duoꝝ digitoꝝ et, ſuſpēdatur infirmus ſuper caput ⁊ ſit elongatio eius a terra quantitas duorū cubitoꝝ: deinde currat ad oleſcēs habens experientiam puber'cuꝫ brachijs ſuis ⁊ extrahat coxam infirmā in groſſioꝛe loco eius vbi eſt caput coxe itez ⁊ ſuſpendat cū infirmo ſubito. nam iuctura cum facta fuerit illud cum ea ingredietur ad locum cum quolibet ſtudio. Et iſte quidem modus eſt facilioꝛ aliis qñ non indiget operatione plima. Oez plures medicannū non bene operantur in eo: qñ ipi ſpernūt eum, ꝓpter ſuam facilitatem. Et ſi ſit dislocatio coxe ad exterioꝛa: tunc oportet ut exte datur infirmus ſm q̄ diximus cū hac ligatura que eſt ſuper alhahafegi inguinis ⁊ furculam ſm q̄ diximus. deinde eſt neceſſariū medicanti ut euelleꝛ cū thybriā deforis ad interioꝛa poſtꝗ poſuerit extremitatem thybrie in aliqua parte foueę quam dixim⁹ vt ſtringat ſuper eam. Et ſint aliqui miniſtroꝝ ex parte coxe ſane impellentes vez ⁊ oppōatur impulſio ut non impellat plurimū. Et cū dislocatio eſt ad anterioꝛa tunc oportet ut extendak infirmus: deiñ ponat vir fortis radicem vole manus ſue dextre ſuper inguez infirmi ⁊ coartat ipm cuꝫ manu altera. ⁊ ipe cuꝫ hoc ponat coartationem extenſam ad inferioꝛa ad partem genu. Et qñ dislocatio eſt ad posterioꝛa tunc non oportet ut extendak infirmus ad inferioꝛa eleuatus ſuper terram: imo oportet, ut ſit poſitus ſuper aliquid duꝝ, ſicut oportet ut ſit itez quando ſeparak ancha eius ad exterioꝛa ſicut dixi in gibbositate. oportet ergo ut extendak infirmus ſup lignum aut podiale ſuper faciem ſuam ⁊ ſint ligamenta ſtricta non ſuper coxam: imo ſup crus ſicut dixim⁹ nuper. Et oportet itez adminiſtrare ꝓpressionem cū tabula ⁊ ſuper alhahafegi et locuꝫ ad quem egreditur iuctura. Dic eſt ſermo noſter in ſpetiebus dislocationis que accidit anche ex cauſa manifeſte antecedente illud. Oez qꝛ qñꝫ dislocatur coxa, ꝓpter multitudinē hūiditatis accidentis ei ſicut dislocat ſpatula: oportet tunc ut adminiſtrek cauterium ſicut diximus in loco in quo diximus hoc cauteriuꝫ.

De dislocatione genu. Capi.xxvij.

Enu eſt velocis dislocationis: forte eniꝫ s dislocak abſqꝫ cauſa ꝓter deābulationem velocez. aut lubꝛicat paꝛ ſicut carnalis. multotiens dislocak abſqꝫ cauſa ꝓter ſaltum. Et genu quidē dislocak ad omnē ptem niſi ad anterioꝛē, ꝓpter rotulam ⁊ adiutoriuꝫ eius.

De cura. Capitulum.xxviij.

Edeat infirmus ſup ſedem ꝓpinquā terre f teleuent pedes eius parūꝑ: deinde extendat vir fortis manū ſuam deſup ⁊ deſubꝰ extenſione forti ⁊ reducat reſtauratoꝛ iuctura ad diſpoſitionem ſuā ſm iudicium dislocationis vniuerſalis ⁊ liget eam. De dislocatione areſſatu ⁊ eſt rotula genu. Capitulum.xxix.

Uando accidit ei dislocat io oꝛ ut pes pla q ne ponak in terra ⁊ reducak rotula: deinde impleak curuatura geniculi pannis ꝓhibentibus a duplicatione ⁊ ponāt deſuper alcelle reſtētes ei in ptē ad quā declinat. Cū ergo reſtringit ⁊ adheret non duplicet genu cum feſtinatione ſz paulatim donec alleuietur.

De dislocatōe iuctura tali apō calcāeū. Ca.xxx.

Jſlocat calcaneus. Indiget ergo ſi dislocak d extenſione forti ⁊ curatione vehemēti ⁊ impulſione cū fortitudine ut redeat. Deinde oportet ut dimittat deambulationē circiter. xl. dies ut non dislocet ſcō. In ſeparatione vero'pauca ſufficit'quelibet extēſio deinde reducak. Et qñ ꝓplete dislocak oportet ut reducak ſm q̄ dicūt antiqui. inquunt: Oportet ut extendak infirm⁹ ſup dozſū ſuū ſup terram ⁊ ab eo qđ eſt inter coxas eius apud alahaſegi: ſit paxillus lōgus intrans in ꝓfunditatē terre ñ ꝓmittens coꝛpus eius moueri cū ꝓcedit pes eiꝰ ad inferioꝛa: imo oportet ut figak iſte paxillus anteꝗ reſupinet infirmus. Qđ ſi ꝑens tibi fuerit lignum magnū in cuius medio dixim⁹ eſſe aliud lignū fixū tūc oportebit ut fiat extenſio ſup hoc lignū. Et oportet ut ſit miniſter tenens coxā ⁊ extendens eā ⁊ miniſter alius extendens pedē aut unaꝰ ſuis aut ligamento ſm cōtrariū extenſionis miſtri ꝓmi ⁊ tequet mediocus manu ſeparationez ⁊ teneat miniſter alius pedem alīū ad inferioꝛa. Et oportet poſt equatiōez ut ligel ligamentis fortiꝰ ⁊ vadat cū parte ligamenti ad pectinem pedis ⁊ cū parte eius ad calcaneū ⁊ ligel illic. Et oꝛ ut caueak ex nernis q̄ ſit ſupra talū posterius ut nō ſit ſup eos ligatura vehemēs: ⁊ ut, ꝓhibeat infirmus a deambulatione. xl. diebus ⁊ iſti ſi conank ambulare añ nō ſanank ſm ꝓplementū ⁊ diſſolutū eis membꝛi ⁊ corūpit curatio. Qđ ſi ſepak os tali ex ſaltu: nā illud accidit multotiēs: aut accidat huic mēbꝛo apa calidū: oꝛ tūc ut ꝓparet hoc membꝛum cū reſupinatione ifirmi ſup faciem ſuā ⁊ extenſione membꝛi ⁊ equatione eius ⁊ cū embꝛocis q̄ ſedāt apoſtemata calida ⁊ adminiſtratiōe ligamētoꝝ fortiū ⁊ vt geſcat infirmus ⁊ nō moueak donec rectificek membꝛ integre. Et ligatura qdem tali oportet ut ſit ad digitos ⁊ dimittat talus apertus.

De dissolutione ossis pedis. Capi.xxxi.

Jus regimen est ꝓmū regimini dissolaē ūōis ossis calcanei ⁊ forasse sufficit ut eḡs ita ut calces cū pede tuo sup ipz panno existente inter ea donec equet: deiñ empla ⁊ stringe fz modum quem scis.

Tractatus scḡus de radicibus vlcꝰ i fractura.

De sermone vlcꝰ in fractura. Capitulum.i.

Ractura est solutio ꝯtinuitatis ꝓpria ossibus. Et accidit qñq; sparsa ⁊ qñq; nō est sparsa: ⁊ qñq; accidit equalis: ⁊ qñq; accidit scissa. Et eḡl qñq; accidit in latitudine: ⁊ qñq; accidit in lōgitudine. Et cadens in latitudine qñq; accidit diuisa: ⁊ qñq; accidit non diuisa. Et cadens in longitudine ē diuisio ⁊ alcalim que non accidit separata. Et qdam nominauerūt species fracture noibus suis dicētes fracturam magnam incedentem in latitudine ⁊ ꝓfunditate raphanalem et hastalem ⁊ arūdinalem. Et dicentes incedentē in lōgitudine fracturam linealē. Et dicentes incedentem in latitudine cū longitudie linalē ⁊ nervalem. Et illam q̄ est quaꝛ ꝓtiū vnā sauchiē ⁊ alierulien cū albuberien. Et qñ fractura completur nō est possibile ut remaneant duo ossa ſm qꝰ necesse est inter ea de oppositione ſm ꝓpationē ꝯtinuitatis nāle: imo separantur necessario ab oppōne. Et sili separatio faciens accidere pūcturam necessario in eo qđ ꝯtinet de velamūnibus ⁊ carne: quare accidit dolor sequēs eā.

Et quādo est equatio rotunda sine frustis conuertit membꝛ cū facilitate. Et ut declinet fractura ad exterioza ſm qꝰ dicit Hypo. melius est q̄ ut declinet ad interioza: qm illud quod occurrit ei de neruis illic ē plus quare ledit. Et qñ cadit fractura apud ūcturā ⁊ restauratu: remanet motus difficilis ꝓpter duritiē ⁊ aralbadu qđ accidit indiget ſpatio donec declaret Et illud qdem ꝓuius accidit in ūcturis ossiū paruoꝛ. Et de illo itez est vbi est ūctura in creatiōe strictioꝛ: sicut est ūctura caulle. Et fractura ꝓuioris incarnationis ⁊ vnitionis ē illa que est ſm rotunditatem: deinde illa que declinat: non enīz adheret nisi sup ipm ꝓlongel ligatura habens fabricationem mirabilem tpe longissimo ⁊ sumat ex cibis ⁊ medicinis: ⁊ ex eo qđ mittit sanguiné ad illam ptem ſm qꝰ dicemus. Et deteriꝰ fractura ossiū ad interioza nō ad exterioza ſm qꝰ dicit. Et qđ dicit de incisione medulle ⁊ interficit est intentio cui non est vtilitas: medulla enim habet lenitatem viscositatem ⁊ non incidit̄. Et qñq; accidunt cū fractura accidentia sicut vulnera ⁊ fluxus sanguis ⁊ apostema ⁊ attritio eius qđ circūdat eam ex carne que si non ꝓparet cū ꝓhibitione putrefactionis aut scalpellel accidit ex ēr corosio. Et locus qdem fracture magnoꝛ sek p dolorem ⁊ p casū. Fracture vero puerozꝝ paruoꝛ apparet p dolorem ⁊ aſa: nam in ipis accidūt plurā iudicia restauratiōis. Et qñ ista ossa redeūt ad situs suos possibile est in infantibus ⁊ qui sunt eis proximi ut restauretur vilius ꝓiutis ꝓnie in eis. In etate vero adolescentie ⁊ que est post ipam non restaurat imo currit sup eam incarnatio ex materia cartilagosa ꝓiūgens inter duo ossa de genere eius qđ facit curere ferrariꝰ de duobus plūbis sup ꝯtinuationē ersi ⁊ alioꝛ. Et ossa magis inobedientia ad restaurationē faciendā est ad intoriū deinde brachiū. Amplius furcula qñ frangit ad iteriora ꝓpiora fit eis cura. Et fractura sedioꝛ in duobus focilibus est fractura focilis inferioris eoꝛ sicut dictū est in dislocatione. Res aūt coxe ⁊ cruris est facilioꝛ: qm restauratio nō ꝓhibet ea a dilatione. Et membra gdem diuersificant in spacio restauratiōis: ꝓbigratia qm nasus restaurat ſm qꝰ dicit in.x. ⁊ costa in.xx. ⁊ vlna in eo qđ approximat a.xxx. vsq; ad.xl. ⁊ cora in.l. ⁊ forasse extendit lōge donec restaurat cora vsq; ad menses tres aut quatuoꝛ ⁊ qđ ē supra hoc. Et ut declinet membꝛ in firmatiōe restauratiōis ad vētrē eius melius est q̄ ut declinet ad dozū ipius: qm fit declinatio eius in latere vrine. Et cause ꝓp quas nō restaurat os sūt multitudo embꝛocatiōis aque ⁊ multitudo solonis ligamentoꝛ ⁊ ligatiōis eoꝛ: aut lestinatiō in motu: aut paucitas sanguis absolute aut paucitas sanguinis viscosi in corpe: ⁊ ꝓp illud minoꝛat restauratio fracture cholicoꝛ ⁊ qualescentiū.

Et de illis que significant restaurationē ē aptio sānguinis qui videt quali ipe sit supfluitas quā expellit nā ex multitudine sua cum studio ad fracturam.

De radicibus restauratiōis ligature. Ca.ij.

Estauratoꝛ basis est extēsio membꝛi cū ꝙntitate qua oportet. Nam additio in ea ꝙpiat ⁊ lesionē facit ⁊ ꝓuenīt ex ea sedres: ⁊ qñq; accidit ex ea mollificatio. Et illud qdem in corporibus hūidis est minoris nocumēti ꝓpter inobedientiam eoꝛ ad extensionem. ⁊ diminutio eius ꝓhiber bonitatem consolidationis ⁊ ordinis: ⁊ q̄ in dislocatione ⁊ fractura est equale. Quod ergo extēditur ſm modum qui oportet est vbi fit occupatio cū ꝓparatione duoꝛ ossium. ſm rectitudinem ⁊ positionem pulullozꝝ ligamentoꝛ ſm qꝰ oportet ⁊ cooperire ea ascellis ⁊ cooperire ascellas ligamentis. Et oportet ut quiescat membꝛ quantuz est possibile nisi quandoqꝫ ſm quantitatem quam tollerat cum non fuerit nocumentum ⁊ apostema ut nō moriatur natura membꝛi. Et oportet ut caueat dolorā vehemens apud extensionem ⁊ strictura in fractura ⁊ dislocatione simul. Et similiter illud quod accidit ex strictura vehementi ⁊ tardatione solutionis quoniā illud perducit ad hoc ut moriatur illud mēbꝛ ⁊ putrefiat ⁊ sit necessariū absindere ipm. Et intentio in plurimo restaurationis est ut eueniat alrofboth in eis q nō sunt ossa capitis: nā sup ea nō ordinat alrofboth: quare oz ut ꝓparet ita ut nō eueniat sicut neqꝫ paucū ⁊ itez grossū plm ꝓtransiens mēsurā. Et de sicco est q̄ magnitudo eius diuersificat fz mēbꝛ ⁊ ꝙntitatē fracture in magnitudine sua aut multitudine ipius aut i ꝓtrarijs ambaꝛ. ⁊ tu gdem scies in diminutione qđ oz fieri in illo ſm qđ apd rememoratiōnē cibozꝝ ⁊ apud rememoratiōez fracture. Et oz cū

accidit alrofboth vt ꝓhibeat a motibꝰ cōꝑimentibus ⁊ coitu ⁊ ira ⁊ iracūdia qñ adurunt sanguinez ⁊ fugit locū caliduz ⁊ sanguis querit frigidū ⁊ adiuuat cū emplastris fortibus ſtipticis i qbus est caliditas quedā ⁊ glutinatio: ⁊ ponāt i eis q̄ sunt sicut nux cupressi ⁊ dragagantū ⁊ medicine que sunt ad rupturaz. Et quādo accidit fracture vt nō restaureꝫ restauratiōe d qua cureꝫ tūc fiat i ea qddaz simile fricationi i vlceribꝰ que non sanant: ⁊ est vt fricet vtriqꝫ manibꝰ donec auferat viscositas vilis debilis que ē quasi ipsa non sit aliqd quare accidit vt eleuet i locū ⁊ ipellat ad ipsuz sanguis bonus nouus ⁊ coagulet sup ipsuz rosboth fortē. Et multotiēs qdez egrediūtur ⁊ alterat color ossis res similes corticibꝰ ⁊ quamuis ꝓp fricationē ⁊ sup huiusmodi nō ponāt astelle: imo si fuerit necessariuz sufficiat ligatura bona.

Et quādo aggreganꝫ fractura ⁊ vulnera tūc non est possibile vt differatur restauratio ꝙsquequo sanent vulnera: os enī durat ⁊ nō recipit restaurationē nisi cū ꝓximitate ⁊ extensione vehemēti, ⁊ dispositioni duo maximis. Et cū hoc quando accidunt cū vulnere dolores ⁊ apostemata i qbꝰ ē timoꝛ tūc vt tozqatur mēbꝛ melius ē q̄ vt accidat timoꝛ magnus: q̄re oportet vt i huiusmodi fractura nō pucniat ad vltimū i re restauratiōis. Et quādo ē cū fractura attritio ē cū illo timoꝛ i. corꝛosiōe mēbꝛi: quare oz vt scalpellet locus ad hoc vt egrediat sanguis: quoniā i ipso ē timoꝛ ⁊ ē vt moriat mēbꝛ. ⁊ si fluat sanguis tūc oz vt restringat. Et multotiēs qdez sit necessariuz ꝓpter timoꝛē apostematis ⁊ nocumētum vulneris vt facias aliud q̄ sit necessariū de curatione mēbꝛi: q̄re phlomas ⁊ solutis vētrez ⁊ subtilias cibuz. Et quādoqꝫ accidit ex strictura ꝓuritus ⁊ est necessariū vt soluat aut embrocet mēbꝛ cū aqua calida donec resoluant humiditates mozificatiue. Et Hyp. qdem ꝓcepit ei q restaurat vt sugat aliqd de helleboro in illa hora ⁊ fiat eius itentio vt trahant materie ad interioza. ⁊ Gal. phibet hoc: imo ꝓcipit vt bibat agaricū: Qđ si fuerit necessariū tūc det aliqd de sirupo accetoso i quo sit virtus acuta. ⁊ dicitur qꝰ illud fuit i tempoꝛe Hyp. Et supfluitas que ē iter duo tēpora ē mirabilis. Et cuz volueris facere restaurationē: deinde dolet ⁊ iquietat: tūc rectiꝰ est vt dimittas illud ⁊ extrahe illud qđ redire fecisti: forasse enī remouebis ꝓ illud ifirmuz a doloꝛb⁹. In fractura aūt in lōgitudine sufficit vt mēbꝛ adhereat cū strictura vehementi ⁊ vehemētioꝛe q̄ i aliis in cuius ꝓpressione vltimatio fiat ad anteriora. In fractura aūt que est i osse oz vt duo ossa stent ſm rectitudinem i fine qui possibilis ē obseruando illud ex parte situs partiuz sanaꝝ. Et cōsidera an sit oppositio ossis huius ad sum cōpar ossis alterius: deide restaura. Et obseruanam inter illud sunt res de illis sicut frusta ⁊ additiones: ⁊ de illis sunt vacuitates: vel frusta quoniā nō decenter cōponunt solutē inter os ⁊ inter restaurationē. ⁊ quādo frangit itez ⁊ remanent inter duas scisuras ossis nō ꝓmittunt vt adhereat vna earū altera ⁊ sepant: quare fit vlcus i quo semper aggregatur virus: quare accidit ide q̄ ipsūmet putrefit ⁊ putrefit mēbꝛ. Amplius vnitio nō fit fortis: fortis cui nō fit nisi quando decenter cōtinuant frusta ⁊ additiones in oppositione sua que ei opponitur. est ergo necessaria extensio post q̄z fuerit verificata oppositio inter duo ossa ⁊ inter additiones ⁊ meatus q degluti unt eas ⁊ verificata fuerit restauratio. Cū ergo extenderis ⁊ opposueris recti est cuz inuenis oppositionē verificataz vt mollifices extensionez paulatim ⁊ obserues oppositionez vt declinet cuz attractione ⁊ obserues cuz manu tua dispositionē eius qđ decēt cōponi. Et si inueneris eminentiaz aut aliud rectifica illud cū manu: deinde necessariuz est ligamentuz cōseruans mēbꝛuz ſm getez suaz. non durū: quoniam dolere facit valde. necꝫ lene quoniā dimittit cōservationē. Et de reb⁹ que caz est media est melioꝛ Et oz vt sit ligamētuz polituz ad illud ad qđ ē inclinatio vehementius. Et si fractura est completa tunc oportet vt equet equatione stringente eaz ex omni pte. Qđ si fractura fuerit in parte plus oportebit vt sit strictura illic plus. Et si cum fractura fuerit aliqd ex frustis ⁊ ossibus paruis tūc si fuerit ledens dolorem faciens tunc vade ad illud cū rectificatione. Qđ si nō fuerit ledens tunc non cures de eo neque apponas manum. Qđ si verbi gratia audita fuerit eius crepitatio tunc speraꝫ q̄ currit super eam rosboth. Cum ergo securus fueris de illo tunc non oportet vt tardetur res eius. Et quando accidit ex frustis disruptō carnis non est tunc rectum occupari in dilatatione dissuptionis operatione solidozum vel solidozum fz est necesse vt extendant duo ossa ad duo latera ſm vltimuz finez rectitudis ne sit tortuositas in eis: quoniā in tortuositate tunc est corꝛuptio ossis. Cuz ergo extenderis ipsum tunc redi ad frustum ⁊ reduc ipsū ⁊ stringe illud. si autem non redit tunc non dilatet dissruptionem imo pūs sis vt videas mensuraz qua indiges ⁊ perfoza in ea ſm quantitatem qua ingrediatur in eam frustum: ⁊ compone super ipsum frustum cutis lenis super qđ possit esse fozamen ispissuz ⁊ penetret frustum in ipsum: ⁊ preme super cutem manū cōpressione grauante eas ambas ⁊ procedet os in fozamine processione ad radicem suam: deinde serrek cū serra operationis ⁊ est serra minuta subtilis acuta sicut serra facientiū pectines. Et forasse ꝓ fozak radix cui⁹ perfozatio est necessaria cū tripano faciendo fozamina continua accipiendo locū cuius queril fractura ⁊ illud non est auferens: imoꝛ vbi est post os corꝑus nobile licet forasse sit saluius q̄z instrumenta mouentia motu suo aut sua collectiōe aut incisione sua. Et quādoqꝫ ingeniak vt ponatur tripanū super latitudinez substantie non permittēt̄ tripanū penetrare nisi scm q̄titatē adiuuante quare ē minoris nocumēti q̄z instrumēta mouētia. Et ꝓp hoc oz vt sint apd restauratoꝛes iſoꝛ tripanoꝛ ſpecies plures ꝓpate. Et forasse non apparet frustū fz ē necessariuz ad virtus illud qđ exiccat ⁊ retinet ipsuz deinde fiat illud qđ oz. Qđ si fuerit frustuz aut petia ossium sepatum pungens locū ⁊ doloꝛē faciēs tunc

necesse est scindere ꝛ vti regimie ad extrahendū illō qō egreditur. Et multotiens oportet serrare illud. Et quando fuerit illud qō fractum est ꝛ cōminutū magnuz ꝛ fuerit eius confractio ꝛ cōminutio pluri ma tunc necesse erit vt extrahatur totum. Si autem fractura non fuerit cum cōminutione ꝛ fuerit dislo catio eius scissura capiens locum plurimum tunc i cide infirmiorem locum ꝛ dimitte reliquum quoni am non est nocumentum in eo minimo nocumentū in abscindendo totum est magnum.

De admonitione restaurationis. Cap.iij.

Ecesse est restauratori vt consideret inclinatō nem ossis: quoniam ipse inuenit apud partē ad qꝫ inclinatur gibbositatem ꝛ apud partē a qua inclinatur concauitatem. Et plurimum qui dem intelligit illud cum tactu. Et illud iterꝫ quoniā dolor fit vehemens i parte ad quā est inclinatio. ꝛ crepatō iterum significat illud. ꝛ super illud fabricet rem suam. Et est necessarium restauratori vt extendat manū suaz super locū fracture i dispositiōe tūme factus eius ad superiora ꝛ inferiora cum facilitate ꝛ sub tilitate donec ū viderit separationez aut eminentiā aut frustum cognoscat ipsuz vt non liget vice altera nisi fm qꝫ oportet: quoniam accidet contusio aut do lor. Et non oz vt confidas i equationes sensata per manuz ante complementuz sanitatis nā multotiēs occultat apostema contusionez ꝛ torsionez. Cū ergo restauratori puenerit ad fracturā ꝛ inuenit illud si nō exquisite operati eo deturpat membꝝ: ꝛ si exquisite opatur pducit ad spasmū ꝛ debilitatē paruā: ergo melꝰ est vt dimittat illud nō tangat ipm. Cū ergo incipit puenire ad restaurationē ptis ossiuz ꝛ non penetrat oz vt nō vim faciat ꝛ faciat ipsā egredi cū difficultate fm oēm dispositionez qnī egrediet sup ifirmū qō est manus qꝫ remaneat os nō equatū. Et si dolet reditio ꝛ rectificatio valde ꝛ ē possibile medico vt re ducat illud ad dispositionez fracture tūc est delicate i firmo ꝛ cupiscentia magna. Et oz vt restaurator se stineat ad restaurādū illud qō fractū ē ꝛ restaureti die suo: quī quāto plus elongat tanto est eius introitus difficilior ꝛ nocumēta ipso sunt plurima ꝛ ppe in ossib⁹ que circūdāt lacerti ꝛ uerui plures sicut coxa. Et oz vt adiuuet ad festinationē restaurationis cum curatio sit contrario causaruz oppositaruz predicta rum ꝛ prima ē cōglutinatio sanguinis viciosi.

De preparatione restaurandi. Cap.iiij.

Oportet vt oi membro qō tu restauras sit pre
o paratio ꝓueniens ꝓhibēs dolorē. Et melior preparatio cū hoc ē illa: q̄ est cip naturā: vbi gratia vt sit i manu ad furculam ꝛ sit i pede ad illud qō ipellit obseruando ꝓsuetudinē ifirmi i hoc. Et si cut membꝝ qō oz suspendi oz vt suspēdat fm equalitatē. sili membꝝ cuius dispō significat ne suspēdat oz vt sit eius acubitatio ꝛ ipsius locus suus rem planam vt nō suspēdat pars eius ꝛ restrigat pars eius. Et suspensio qdez est mala oi restaurato sicut ipulsio ad supiora ē illi ꝓueniēs dū ꝓhibēs nō ꝓhibet. Et cū ꝓparatio membri sit ita vt sit alterius qꝫ oz aut magis infirmū inclinat membꝝ ꝛ cōtorquet ipsuz fm inclinationem suspensionis ꝛ preparationis.

De qualitate ligamētoꝝ ꝛ astellarum. Cap.v.

Oportet vt sint pāni ligamētoꝝ mūdi: nā sor
o did⁹ est durus ꝛ facit dolorē. ꝛ sit subtilis vt penetret res si limi sup ipsuz ꝛ sit lenis vt nō grauet sup membruz ifirmuz. Et oz vt ligamēta capiant de loco sano aligd cui sit quātitas: illud enīz est magis tenens restauratos qꝫ vt separetur ꝛ magis firmuz qꝫ nis sit necessarium, vt nō sit superfluitas i illo. quoniā faciet vt membruz habeat meatus strictos nō suscipiētes nutrimētuz. Et iteruz illud qō admonuimus de strictura ē magis exprimens humiditatez effusaz ad membruz ifirmuz: ad illud qō est longi quius eo expellēdo ꝛ magis ꝓhibens illud qō attrahit ad ipsuz. Et ligamentuz latus ad illud est melius: quoniaz magis facit adherere ꝛ plus dilatans veruz fm qꝫ possibile est i omni membro. naz illud qō possibile est ex hoc i pectore non est sicut illud qō possibile est i manu. ꝛ qꝫ non est ex membris latuz: naz illud nō est possibile i eo: imo quādo lata ē vitta non fit bona eius ordinatio sup membruz simile illi: imo fit feda qua ꝓpter oz vt sit contentus de huismodi i illa cuius amplitudo ē trium digitoruz vsque ad quatuor. Et illa sunt sicut focile ꝛ furcula ꝛ sicut illis similia: naz non ē in eis possibile illud: immo si non liganf cū subtili non ē possibile: in furcula eni non conuenit lata. Et i huismodi qdem ē ne cessarium multiplicare involutiones vt non loco di latationis. ꝛ vitta que involuit sufficit vt sit latitudo eius trium digitoruz aut quattuor ꝛ longitudo ipsi⁹ trium cubitoruz. Et pulvillorum fortitudo quādoqꝫ sit vehemens i adiutorio ligamentoꝝ ad faciendum adherentiam. Verum pulvillorum sunt due species Una earum est in qua ē intentio equare cōcauitatem membri ꝛ adhibeat studiū vt non cadat iter ea ambo foramen ꝛ vt non supponant superpositione diuersa ꝛ vt bucellent cum eis vlcera. Et altera est i qua est intentio vt cooperiat cū ea ligamentum ꝛ equēt equatione secunda vt reuoluat ligamentū ꝛ adhere at scōm equalitatez: quare non erit locus strictioris loco ꝛ mollioris loco: quare faciunt ea adherere astelle adherentia bona. primū ergo eoꝝ sunt ligamenta ꝛ vitte: ꝛ secundum sunt astelle: ꝛ ligamentum inferius ꝓhibet materias ꝛ scōm torsionez. Et oportet vt sint margines pulvillorum vbi possibile est. Et illa qꝫ titas exigit vt sit numerus pulvillorum. Et fortasse ē necessarium administrare pulvillos parvos quos cooperit pulvillus vnus equans super eos in longitudine ligamenti cadentis super locum. Et ligamentum qō nominatur habens duas facies vel facies hominis ꝛ habens duo capita: est illud qō administratur ita vt ponatur medium panni cum qua conseruatur equatio loci infirmi super locum suum ꝛ sit illud in medio alhadacati: deinde accipiat cum vna quaque duarum medietatum ad partem diuersam ꝛ fiat in involutione earum cum vtrisque manibus sil fm qꝫ ē famosum qō nō ē nobis necesse exponere

De equatione ligamenti cū expositione ꝛ distinctione. Capitulum.vi.

Oportet ut incipiatur cum ligamēto a loco
• fracto ꝛ ab eo vbi declinat ad os ꝛ illic sit vehementius strictum. Et vbi fractura est vehementior oportet ut sit ligamentū fortius. ꝛ ad vltimū locus fracture ꝛ locus a quo est necessium expelle re materias ꝛ ē ut seruet super eam situs: ꝛ illud qdē securat ab apatione: imo fortasse resoluit apationē ꝛ est cū securatione ab apostematione ꝛ putrefactione ossis. Iterꝫ illud qdem non cōfert ad virus si generat in ipso esse ꝓueniens ad medullā ꝛ corrūpens medullam ꝛ os: ꝛ est necessarium ut frangal ꝛ ab eo discoopiatur ꝛ ut fiant vie ad pus ꝛ ad egrediendū. Et est melior locoꝝ cū defensione ei⁹ quod venit de eius genere qui sit: licet membꝝ inferius qnīz expellat ad supius superfluitatem suā qñ supinus est debilis. Et non oportet ut fiat vltimatio in strictura ligamētoꝝ ꝛ ascellaꝝ tanta que ꝓhibeat aduentū nutrimēti ꝛ sanguinis: illud nāqꝫ est ex illis que ꝓhibent restaurationem. Et Hypo. qdem adiuuat ligamenta in eo q̄ conaf de expulsione apatis cū ceratis repercussiuis cū oleo omphacino ꝛ cera. Et fortasse ē necessariū sedare apostema cū eis que sūt sicut oleū camemillinū ꝛ sicut cū vino stiptico: nam ipm resoluit apostema ꝛ cōfortat membꝝ. ꝛ vbi fuerit vlcus non appropiquet ceratū. Et fortasse est necessariū illud i quo ē fortiudo ꝛ resolutio sicut oleū ꝛ mastix ꝛ ammoniacū. Et ad vltimū cū ligamētū administratur ꝛ fractura ē recens que nō dū apatur tūc oz ut sit ex lino ꝛ infrigidatū repercussiuū. Et fortasse sufficit ut linat cū aqua ꝛ aceto. Et fortasse administrat cuz cerato ꝛ silibus de illis que narrauimus. Et si administrat post apostema tūc melius est ut sit ligamētū ex lana que sit infusa in oleo resoluente apa ꝛ liniēte ipsuz. Et fm ordinē dispositionem in ligamento super quod ponitur ceratuz dubitus est securatio a commotiōe doloris ꝛ ꝓpter quādo medicus nō est presens: cuz ergo accidit dolor succurrit cū solutione ꝛ ligatione. Et non oportet ut administret ceratū ꝛ ꝓpter quādo est illic vlcus: fortasse enim attrahet ad membꝝ putredinē ꝛ ponat loco eius vinū nigrū. Et plus qdez fracture associatur vlcus: quapropter oz ut elonget ceratū ꝛ sit sufficientia in vino stiptico in quo infusus sit pulvillus longus. Et nos quidē ponemus epithimatibus fracture capitulū singulare.

Et cū inceperis cū ligamento a loco exigente tūc involue ipsz involutionibus quas addes fm additionē magnitudinis fracture ꝛ ptem earꝫ diminutionem eius ꝛ fm apa si fuerit apparens: deinde reduc ipm ad illū locū: deinde vadat vsqꝫ ad locū sanū. hoc est ergo ligamētū pmū: deinde facpresens ligamentū scōm ꝛ involue ipm sup fracturā bis aut ter: deinde fac ipm descendere ad inferiora molliscando paulatim: postea fac esse presens ligamentum tertium ꝛ fac similiter ad superiora: ꝛ tūc facies ligamenta esse paria ad expellendū superfluitatem membri ꝛ ad rectificandum ipm super intentionem in ꝓparatione huius ligamenti: ꝛ non fias superfluus itez in elongando strictura in vtrisqꝫ lateribus: quoniā fit membꝝ oppilatarū venaꝝ non suscipiens nutrimentū ꝛ forsasse cōtrahitur: ꝛ quādoqꝫ non fit ita: imo incipitur cuz ligamento ascendendo deinde sequit cū ligamēto descendendo: deinde cū ligamēto incipiēte ab inferiori parte ligamenti inferioris ad superiorem ptem ligamenti ascendēs quasi ipm sit seruans duo ligamenta illa et ponat vehementior strictura eius apud fracturam. Et intentio qdez in vno duoꝝ ligamentoꝝ ē contraria intentioni in ligamento quo queritur attractio materiei ad membꝝ: quare stringit sub membro cū lōgitudine ab eo ꝛ non cessat mollificari inuolutio ꝛ est ligamentū diuersificans. Ista ergo sūt ligamenta q̄ sūt sub ascellis: ꝛ hec sūt ligamēta que sunt supra ascellas. Ligamentuz vero supius oportet ut sit ita ut ponat membꝝ sicut frustum vnū cui non sit motus ꝛ ꝓhibeat torsionē: ꝛ cū fractura est in latitudine cōplete fit necessariū ut ligamentū sit equalis ꝓmixtionis ꝛ stricture. Et si fuerit plm fracture ad partem vnā ꝛ est ex fractura oportet ut sit sollicitudo vehementior sup latus in quo est fractura plus. ꝛ non oz ut diuersifices sup eaz figuras ligamenti faciendo figuram post figuram qñ illud corrūpit illud qō cōfortauit restauratio. ꝛ dolorem qdē facit i curre cōtorsio que fortasse accidit in die: ꝛ strictura ligamenti spasmās: nā si ꝓstringit facit dolorē: ꝛ cū mollificat torquet. Et Hypo. qdem facit esse rectū ut soluat ligamentū vna die ꝛ vna die non: illud enīz ē melius ut non irascat infirmus ꝛ nō approximet eū cū palpatione eius ꝛ ipius fricatione ꝓpter illud qd necessariuz est ut ꝓueniat ad membꝝ de hūiditate subtili impediente que fortasse cōuertit in virus. Et magis ꝓueniens horaꝝ ꝓsuetudinis bonitatis ligamenti et cōseruationis eius fm conditiones ꝓdictas est post fracturam ꝑ partes viginti: nam illud est hora inceptionis alrosboth rubei: deinde quādo adheret os et non stringat valde ꝛ respiret locus strictus eius ut nō coartetur ꝛ ꝓhibeat alrosboth aut ꝓhibeat ei⁹ generatio cuz quantitate sufficiente: quare non accidet nisi subtile debile nisi quādo accidit iam alrosboth ꝛ incipit addere magnitudinē qua non indiget ꝛ tēdit in superfluitatem. Nam vna de ꝓuenientiis eius ē strictura vehemens. Et iterꝫ administratio stipticoꝝ ꝓhibentiū: ipa enīz ꝓhibēt nutrimentū ꝛ strīgūt alrosboth: ergo nō penetrat in ipm nutrimentū iterꝫ.

Et non oportet iterꝫ ut licentia detur ꝛ permittat ut fiat ligatura in non sua hora.

De eqlitate ascellarum. Capi.vij.

Oportet ut sit sba de qua fiūt ascelle aggrē
o gās ad durities suā tenacitatē ꝛ lentitatez sicut alcone ꝛ lignū oleandri ꝛ liguz granati et eis silia. Et oz ut sit grossius qō est in ea locus q obuiet fracture duob⁹ lateribus: nam oz ut sit grossius ascellaꝝ ꝓcipiū earꝫ qō sequit latus fracture aut vehementiorem ptez fracture ꝛ sint latera earꝫ subtiliora ut sint plenaꝝ extremitatum ne opponatur in eis glutinatio: imo planuz ligamenti. Et si ponant al-

celle a lateribus quattuor tūc est magis defectus. t non est malū si est ei superfluitas lōgitudinis quon iā non est nocumentū in illo neq; detrimētū in hoc. s. si capiunt ppe iunctura pter quod tegat iunctura ipam. t longius latet eius sit ad latus ad qō est motus inclinationis membri cum hoc. s. ut non sit ita q; grauet neq; premat vehementer neq; coartet t ut non minuantur ab eo ligamenta diminutione plurima: quoniā sunt ascelle compumentes. Et qñ videris aliquid de hoc oppone cū diminutione do nec inuenias equalitatem. Et non oportet ut ascelle obuient loco denudato super qué non est caro: immo est neruosus ossosus.

De qualitate administrationis ascellaz cum distinctione t expositione. Capi. viij.

Qia que exigū ut ponant ascelle ē post. v.
h dies t supra vsq; quo fiat securitas a nocumēto. Et quātopl⁹ magnificat tio tālo magis oportet ut tardet positio ascellaz. t multotiēs attrahit festinatio in hoc nocumēta ex apostematib⁹ t puritu t vesicis: vez cū tardant ascelle tunc oportet ut sit illic quod stet loco eaz bonitate ligature cū vitta t de bonitate preparationis. Quod si illud nō fuerit tunc necessarie sunt ascelle etiam in principio ret. Oportet ergo ut annectant ascellis ligamenta: t puluilli annerione descendente equāte cooperiente decenter pponente quoz grossius sit apud fracturam t non fortiter strigat: imo addat i strictura paulatim cum experientia infirmi t cū dispositione ip⁹. Et si fuerint ligamenta t puluilli grauantes eā tunc non fiat eoz multiplicatio. Et de nocumentis eoz quando descendunt est ligamentū molle. Et opōtet ut non ligentur ligamenta supioza sup ascellas ligatura dissoluente eas t remouēte ipas a decente compositione situs eaz. Et oportet ut soluant ligamenta necessitate electionis in omnibus duobus diēb⁹ in pncipio rei: t ppe qñ accidit puritus: tunc quidā oportet ut fiat illud quod pcepim⁹. Cū ergo ptransierit septimus a strictura soluat in spacio tardioze t i omnibus quattuoz t quoq; in hac eni hora sit securitas a puritu t apate. Et illic itez fiat mollificatio ligamento paulatim ut non ,phibeat penetrationē nutrimenti. Et si fuerit tibi possibile ut retineas ascellas t non soluas eas etiam vsq; ad viginti non erit nocibile: deinde solue eas. Ētiamen qñq; soluūtur in q busdaz horis non ,pter causam apparentē: sz ,ppt defensionē t ad videndū illud quod accidit. t ꝓsidere ad illud quod discooptum est de carne si fuerit an corruptus sit color eius t eius dispositio. Et iā sciuisti q; oportet ut non fiat vltimatio cum strictura vltimatione ,phibente aduentuz nutrimenti ad fracturam. ipa enim non restauratur nisi cum sanguine t nutrimento forti quod venit ad eam. Et non sit festinatio in auferēdo ascellas t ,piciendo eas: quāuis credat esse coherentia: quoniā forte accidit inde ut sit alr̄ofboth nou ,firmatū adducat quare contorqueatur membruz. t ut remaneant ascelle sup mēbruz cū non sūt necessarie est melius q; ut disponantur ab eo ante cum non sunt necessarie: non ergō festines sed tarda.

De fractura cū vulnere. Capitulū. ix.

T quādo aggregant fractura t vuln⁹ tunc
e restauratoz vehementi alleuiet restauratio nez t faciet penetrare ascellas a loco vulneris t ponat super vulnus qō oportet ex emplastris t ppie piceis. Et qdem precipiūt ut incipiatur cuz strictura a duobus lateribus vulneris t dimittatur vulnus discooptuz. Et hoc qdem est melius si vulnus non fuerit sup fracturam ipam: deinde oportet ut sit sup ipm velamen ita ut tegat ipm ab aere. Qō si fuerit sup fracturam tunc oportet ut ingeniet in figuratione strictura cum ingenio ita ut mundificet ex omni latere t sepetur parūper a vulnere ipo cū ppa ratione pueniente ad illud. Et infundant puluilli in vino nigro stiptico. Et hoc ingeniū est ut ponat extremitas ligamenti super labiuz vulneris: deiñ torqueatur retro t firmetur cū ligamento alio t ponat super labiū aliud inferius deinde ordinet reliquū ligamentum sm q; oportet: deinde torqueat ita ut remanet vulnus ipm apertū. t quod est pterip̄m sitfirmū ex eo ita q; iaz ascendit ligamentū t descendit ligamentum t cadat sup fracturam strictura vehemēs t remaneat vulnus apertū ut discooperiat ipz ,ppt illud. Et oportet ut ponat super ascellas fozamen econtrario illius ut pueniat superfluitas medicine vulneris ad illud. Si posuerit sup ascellas fozamen op positū illi ut pueniat bonitas medicine ad vulnus.

Et sit possibilis egressio virus ab eo t sit ita ut possit tegere sup ea vtraq; sil' q̄nis dimittere vuln⁹ discooptū sit malū t ,ppe in frigore: imo oz ut nō sit coartatū tm̄: Et ut custodiat in nocte. Qō si vuln⁹ sanat administrent ascelle suam est conglutinatuz: t firma ascellam illi loco si ille locus fuerit declinatus ab eo Et qñ voluntas fuerit soluere illud qō tegit vulnus t mane t vespe est magis possibile ,ppt curationem ei⁹ ,ppam. Et non fit ex eo strarietas in ligamēto restauratiōis fracture oio. Jngt Hypo. Oz ut ligetur vuln⁹ ex medio ligamēti si fuerit recēs t si ēanti quū t fecit pus p⁹ maturitatē tūc ligek ex supiore ei⁹ vsq; ꝓsequat medīū ei⁹. Et de illo qō ē bonū est ut ponat illud qō segt vuln⁹ ex ligamētis t ,ppe superi⁹ strictius ut sit possibilitas currēdi vez eius strictura sit sm tollerantiam. Et q̄ntomagis elongatur a vulnere ponat leuius t ea mest vulneri ,pfunditas vehemens stringat sup locū ,pfunditatis ligatura ligamenti. Et si cōuenit strictura ligamēti loco restaurationis tūc iam puenit intentio. t si non incipe vela re vulnus cum eo qō dixim⁹ t cū puenit ad fracturam itez ponat ligamentū strictius. Et oz ut ponat ꝑparatio membra ita ut facilis fiat cursus pus si aggregat in vulnere. Et oz in estate ut infrigidentur ligamēta q̄ntentia vulnus etiā ut sit adiutoriū ad ,phibendū apa. Et nō oz ut approp̄inquet loco ceratū t ,ppe in estate: qñ forte putrefit mēbr: imo si necessaria est repcussio tunc cū vino stiptico sm q; preterijt a nobis eius declaratio. Et cum fractur

est attritio t timet mors mēbri: tunc scalpellet. Et scias oino q; qñ vuln⁹ ligat sm q; puenit expellit ligamentū descensionis: t si errat in ligamēto apostemat: t prope qñ mollificat sup locū vulneris t stringit sup illud qō est post ipm: t si nō fuerit ei detectio nō curret ab eo virus neq; pueniet ad ipm medicamen. t si dimittit discoopū putrefit t infrigidatur t accidit mors mēbri t ducit ad dolores t febres: ḡre necessariū est medico vt faciat aliqd inter hoc t hoc t ꝓsidereet illud qō accidit t succurrat ei anteqū confirmetur.

De fractura male restaurata. Ca. x.

Uandoq; fractura est restaurata nō sm q;
q oportet t est necessariū vt iteret ei⁹ fractura ḡre oportuit restauratoz sciat dispositionē alr̄ofboth: q restaurauit os. Qō si fuerit magn⁹ fozi non vadat ad frangendū ipsum secūdo: forte enim nō erit possibile vt frāgat ex loco fracture ꝑmē ,ppt fortitudinē alr̄ofboth: ḡre frāget in alia pte loci. q si nō inuenit excusatio: tunc oportet vt precedat t leniat donec mollificet alr̄ofboth. Et mollificātia ipz sūt medicine ꝓdicte in ca. duritierū illic sicut cutis alleliati t dactili t sicut spēs fecū oleoz t alleile t medulle ossiū t medulle granoz cotti t eis silia: deinde frangat. t oportet vt assiduet cū hoc embrecatio cū aq̄ calida t introit⁹ tine in die multotiens. Qō si non ,pcesserit illud t exprimentū t motio significauerint firmitudinē vehementē: tūc oportebit vt secet caro ita vt sit possibile fricare alr̄ofboth ex latere et destruere eū cū, ea: deinde frangat t restauret t curet vuln⁹ curatōne sua. Et multotiens quidem est possibilevt curetur fractura male restaurata ab eq; fractura secunda leuiēdo alr̄ofboth cum eo quod scis: deinde equetur. t qñ seruatur super ipam equatur sup ipsam alr̄ofboth iterum t excusat fractura ꝓpter in corporibus lenibus.

De epithimanibus fracture t que currunt cursu eorum. Ca. xi.

Pithimatū alia sūt q̄ phibēt apostema t
e rectificāt puritū: Et alia sūt ad indurandū alr̄ofboth t glutinationē faciendā in ipo Et alia sūt ad eōndū alr̄ofboth magnū: Et alia sūt ad remouendā duritiē iūcturarum q̄ accidit post restaurationē: Et alia sūt ad auferendā mollificationē si ceciderit in iunctura.

De epithimatib⁹ ꝓferēdis t q̄ currūt cursu eoz t rectificātib⁹ puritū. Ca. xij.

Dm dixim⁹ in ca. ligamēti vittas ad illud
i qō oportet scire in hoc ca. t dixim⁹ cerata t embrocas cū vino stiptico t illis silia. Et reiterem⁹ nūc t dicim⁹ nō oportz vt sit illud qō nō administrabile cerato aut aliis ita vt asperitas sit in eo aliquo mō: imo sit lenis⁹ q̄nto plus esse potest t mollius. Et non oportet vt administrent cerata vbi timet putrefactio neq; vbi multiplicantur ptes fracture. huiusmodi eni ꝑparatū est ad suscipiēdam putrefactionē: qñ plimū est cū vlceribus. Sup ages aristalichis t ea effusiōe iā locuti fuim⁹ t fecim⁹ scire q; vtilitas in eis ē resolutio materiei q̄ incurrē faciūt puritū: t attracto materiei nutritiue t sūt itez necessarie qñq; q: mēbr iā debilitauit strictura t exsiccauit ipz t illud qō vltime ꝓsequit est scitū.

De epithimanib⁹ ad indurādū alr̄ofboth. Ca. xiij.

Es ꝓferentes in hoc sunt embrocē stiptice
r subtiles t emplastra q̄ sil'ant eis sic decoctō myrti t ei⁹ oleū si necessariū ē oleū: t oleū alcāne t epithima cū aq̄ folioz myrti t granoz eius t decoctio arboris alcoi t decoctio radicis aldirdar t decoctio folioz ei⁹ est incarnatiua indurativa. Et emplastrū factū ex mes ,ppe qñ ponūtur cū eo crocus t myrrha t ꝓsick cū vino odorifero est bonum valde: Et distillatio spatularum palme est bona iterum.

De regimine equatōis alr̄ofboth. Ca. xiij.

Ā ꝑn⁹ qdē t dū pmanet recēs sūt bō stipti
i ca ꝓdicta: qñ ipsa aggregant ipm t stringunt ipm t minorant q̄ntitatē ei⁹: post illud vo q̄n supfluit t ,ppe ,ppe iūctura est necessariū secare ab eo t fricare donec equet. Et oia ista cū eo qō dictū est in eo.

De medicinis lenientibus duritiem iunctur. Capitulum. xv.

Portet vt embroces t incipias cū aq̄ cali
o da: deinde admittres desuper emplastra t iunctōes q̄ fricādo fiunt lenientes: sci ex mucilaginib⁹ gūmis t adipib⁹ t oleis. t si ponatur in eis acetū forte erit magis ꝓfundativa. Et de illis quoz administratio, ppinq̄t ē dactili t alleliati t oleū silanini: qñ est emplastrū lene. Et iterū mollitiuz de kerua pmisceat cū tanto butyro q̄ntū est ipi⁹ medietas t mellis q̄ntū est ip⁹i ꝑta. Et forte sufficit ceratū de oleo lilij solū. t qñq; adiunat cū oib⁹ lenitiē cātib⁹ ꝓdictis in ca. sephiros. Et cū sentis alterationem ꝓplexionis ad frigus tunc adde in eis ex castoreo t serapino t oppoponaco. Medicamen bonū ℞. fecem olei de lino t fecem olei silanini t fenugreci cum coctum in lacte t heil ad ipsuz t administretur t iterum radices alee t radices cucumeris asinini t bdellium t ammoniaci t oppoponacum dissoluātur cum aceto forti t liniantur. t unguentum eburneum est bonum. Medicamē bonum: Recipe mucilaginem fenugreci t seminis lini t mucilaginē cucumeris asinini t ammoniacum t laudanum t ysopum humidum t oleum de lilio t adipem anatis t bdellium lene t puruum t medullam vituli resoluantur in oleo t fiat unguentum. Aliud bone: Recipe olei veteris lib. ij. olei de lilio lib. ℈. storacis liquide lib. quartam. cere citrine lib. ℈. glutinis albotin. ℥. ij. eufo: bij. ℥. ij. medulle ossium cerui. ℥. uij. fiat unguentum. Unguentum bonum ad duritiem iunctur quam acquisuit restauratio ammoniaci partem vnaz bdellij iudaici partem vnam laudani partem mediam olei de alcanna adipis anatis amboz añ. ptis q̄rtā: solue gūmas t aggrega oia. Unguētū bonū ammoniaci. ℥. vi. t cere citrine tantūdē gūmi alboti bdellij t galbani oiuz añ. ℥. viij. olei de alcā-

na ℥.iiij. terant gūme ꝑtrite in aceto. deinde aggregent in mortario inuncto cū oleo de lilio. Et sūt ad ſpasmū eaꝝ t nodationē q̄ accidit sicut glādula ꝙbi est. Et ita dixim⁹ eā in ca. suo. Et admistrent vnguenta q̄ dixim⁹ nūc. Et admistratio castorei t costi t simi colūbini. t ſynapis emplastrādo e vtīa. Linimentū bonū: ℞. fecis olei de lilio. ℥.i. t fecis olei semis lini. ℥.i. t storaci liqde t galbani t serapini t opponaci oīum. aā. ℥.ß. bdellij semis. ℥.i. adipis vrsi aut gallinē'aur'porci apud illū q̄ diligit illō ex sapiētibus diuitū fiat ex eis vnguentū.

De faciētib⁹ fortitudinē mollificatōis. Ca. xvi.

Ustentatio in curatōne eius est super stipti
ca subtilia sicut sauina t dactili immaturi
t his similia aut super stiptica spissa. Et ꝛ̄n
doqꝫ miscentur cum his sicut crocus t cinamomū t myrrha. Et enula est bona valde: t propīe quando coquuntur cum ea acorus t cinis vitis cum adipe antiq̄ t cornes ſpatulaꝝ palme: Et oīa q̄ dicta sunt in indurando alrosboth.

De admistratōe aq̄ calide t olei. Ca. xvij.

Cias q̄ aqua calida t oleum non conue
niūt apud restaurationē quoniam ꝓhibent restaurationē: sed conueniunt ante ipam quoniā ambo ꝓparant restaurationē. t conueniūt post ipsam: quoniā ipsa abstergunt quod remanet ex apostemate t duritie t rosboth t pustulas quas euenire fecerūt ligamenta in nervis: quare fit motus cū eis non facilis. Cum ergo admināstrātur aqua calida t oleum t adipes t medulle succurrūt illis nocumentis: inter illud vero aqua t oleum sūt valde ꝓhibentia ab incarnatione. t forsasse admi nistrantur in infantib⁹ is t qui sunt eis proximi non in alijs cum emplastra exsiccata sunt super eos t facīt eis dolorē: ꝛ̄ indigent tūc vt oleo inungatur locus q̄ dolet: deinde sustētet t restauret: apud getē vero nō datur licētia in hoc. Et medici q̄ꝫ vtunt embrocha ex aqua calida cū ipsi solūt ligamentum primū querentes ex eo vuamentū: t est vt attrahāt ad ipm materiaz. Et oportet vt sit nla aq̄ talis vt cū cadit apud infirmū sit temperata: calida eni forsasse resoluit ex corpore mūdo supra illud quod attrahit: t ꝓprie quando ꝓlongatur tempus effusionis eius: t attrahit ex corpore repleto supra illud q̄ oportet: t ꝓpe si abbreuietur tēpus ei⁹: imo oportet vt sit aq̄ cū caliditate ad equalitatez tendens t sit tēpus effusionis ei⁹ ꝑm q̄ntitatē q̄ videt ex augmento mēbri t ei⁹ inflatione: t nō effūdantur cū incipit detumescere. Et nos quidez iam dixim⁹ de iudicijs embroce in capitulo dislocatōis illud q̄ oportet attēdere etiā ℌ. Et magis dilectū nulli q̄ nō est illic dolor est vt nō appropinquet membro oleū neqꝫ aqua calida omnino nisi illud quod antecedit ipm in principio rei ad defensionē. Et de illis que ponuntur super iuncturas que indurantur post restaurationē sup tosionē t attritionē sunt dactili t alleluati emplastrando.

De cibatione restaurati t potione eius. Ca. xviij.

Portet vt sit cib⁹ eius ex eis q̄ generāt san
guinē spissū siccū t non spissum siccū: imo
spissum viscosū vt generet alrosboth tenacem forte non siccū debilem lenem. Et illa sunt sicut pedes t frumentū coctū cū multa aqua quousqꝫ fit sicut pulс t ventres t capita t cutis hedi t arietis de cocta t similia eis t vinum stipticum. Et ex illis que dantur in secunda mensa sunt castanee t grana in q̄
bus non est acuitas Et alienet omnia que subtiliant sanguinē t calefaciunt ipsum t elongant ipsum a coagulatione sicut vinū subtile t res confortantes valde. Et ad summū regimen eius sit ingrossatio nisi sit illic ꝓhibens ex vulnere requirente subtiliationez cibi ꝑm illud q̄ō est super ipsum de magnitudie ei⁹ aut ipsius paruitate t apud timorē dolorīs. Qui vero securus est ab illo dilateur in cibo t potu. Et qui amat defensionem incipiat cū regimine subtiliante vt securetur a malitia apostematis. Et illud est sicut si oporteat iterū vt phlobotometur t soluatur vēter deinde post dies paucos administret illud ḡus sit q̄ꝫ necessariū iterū vt dimittat hoc regimē q̄ sup fluit rosbot in magnitudine t est necesse, ꝓhibē ipm Modus cibarij ꝓuenietis ei q̄ō admistrat hora coagulatōis: sumiant panis de simila t farina rigi t cepūvacce pinguis t lac t fiat ex eis cibarū ille frumēto cocto vt pulс cum bonitate sua ꝓcussionis. medicina autē eius quā sumit ad restaurationē mumia ē que est mirabilis.

De reb⁹ q̄ ꝓsequūtur fracturā t restauratōz t necesse est succurrere eis. Ca. xix.

Uandoqꝫ accidit ex fractura disruptō car
nil q̄ nō ꝓglutiat: q̄ si nō incidat putrefit t putrefaē illō q̄ō segk eā ex esse: ꝛ̄ ē necessariū vt incidat t coquat. Et q̄ꝫ accidit fluxꝰ lāguinis t est necesse vt, ꝓhibeat. Et q̄ꝫ accidit cōtusio t attritio fortis carni que si nō curentur cū scalpellatione aut cū medicinis, ꝓhibentib⁹ putrefactionē peruenit ad estiomenū: quare oportet vt obseruetur illud. Et q̄ꝫ accidit apostema calidū in quo est timor: quare oportet vt regatur regimine suo. Et q̄ꝫ accidit vulnera que egent vt curent cū eo cui⁹ ꝓterijt narratio. Et q̄ꝫ accidit alrosboth supfluꝰ i fractura cui⁹ q̄ntitas nō est necessaria: ꝛ̄ oportz vt minoret nutrimentū t, ꝓhibeat ei⁹ generatio cū, ꝓhibitōe cibi t strictura de sup t reliqa que sunt dicta.

Et q̄ꝫ accidit mollificatio iunctura rū ex extensione. Et q̄ꝫ accidit vt currat vir⁹ ad medullā q̄ generat in osse: ꝛ̄ necesse est vt extrahat os t discooperiat via virus ad intus.

Tractatus tertius de fractura cranei. Ca. i.

Ultotiens accidit vt findatur craneum
t non findatur cutis: imo apostemetur
Cū ergo occupato fit in curatōe apa
t nō ꝓuenit ad plagā fortasse accidit vt
putrefiat os desubtus: t accīt aīi tatem aut post ipsam egritudines male ex fedrabus

t tremore t destructione rōnis t alijs: ꝛ̄ ē necessarium ut findat. Et multotiens qdē significat locuz infirmus ipse: t q̄ tangit ipm omni hora t hoc ꝓprie. Et tūc qdem est necessarium ut redeat vulnus ad dispositionē suā. t ut curet fractura oportebit ut findatur acute cū quantitate qua nō retineatur i ea virus in hoc neqꝫ aliud. Oportet eni ut nō retineatur virus nisi fueris securus de additione apatis t inueneris apa ruptū t appeat fractura vna. Qnqꝫ eni accidit inde error magnus. putat eni q̄ non sit fractura nisi illa. Et ꝓpter hoc oz ut considerē dispositio fracture cōsideratiōe bona. Illud vero i quo declinatur cū existimatione ad rectificationez est ut cōsideretur cā fracture t vltimatio virtutis rei frangētis in grauitate sua: aut in sua magnitudine: aut in sua fortitudine ut ꝓ illud sciat vltimatio que oportet eē ex fractura. Et siliter accidētia qnqꝫ significant illud sicut apoplexia t scotomia t destructio vocis t que sūt eis similia. Et q̄nqꝫ significat fissura cutis in multitudine sua t sua diuersitate t i suo casu sup rectitudinē vnam dispositionē fracture iterūqꝫ non sit hoc significatio significatis omnem ptez Forsasse enim ē fractura interior ꝓlima t magna t non ē sup cutē fissura: aut ē fissura parua: ꝛ̄ oportet tūc necessario ut cognoscat dispositio cū significationibus in qbus querit de fractura: t firmet mēbrum si est possibile. Et in hmōi dispositionib⁹ est necessarius incidere cutem dure: t discooperire donec appareat os dubitatū totū. Et si accidat fluxus sanguinis impleat illud qō discooptum est pannis siccis: deinde sustēta cū puluillo infuso i vino t dimitte ipm vsqꝫ mane. Vulneruz aūt capitis vsqꝫ ad terminū almochati cura ē illa q̄ iam dicta est in capitulo vlcerū t ante ipsum: findēta vō os t ducentia os t illia illis de illis que dicūtur hic. t minores dispositiōes fracture ossiū in capite si accidit in eis scissura pua nō penetrās vsqꝫ ad latus aliud: immo, succedit apud quedā experimenta t similis isti magis recti est iterū ut fricez illud vsquequo nō remaneat de scissura aliqd. Et si amas ut festines cuz effusione humiditatis nigre donec vehemēs fiat apparitio scissure p eam fac t fricā donec nō remaneat vestigiū t sint apud te fricatoria diuersarū quantitatū t administra in ꝑmis lata eoz: deinde que sequūtur illa. Cūqꝫ fricaueris administra medicinaz capitalem t sufficit tibi. Et medicine qdem capitales sunt sicut ireos t farina hordei t mīnutuz olibani t aristol. t cornices radicis oppoponaci t myrrha t tarcocolla t sang. dza. t omne exsiccat. ūi sine mordicatiōe t curet curatione vlcerū. Si aūt existimaueris q̄ fissura sit penetrans vsqꝫ ad latus aliud tunc fricatio nō finit eam vsqꝫ ad elongationez. Et caue ne multū ꝓcedas in fricatione: imo vbi iam securus fueris t cognoueris dispositionē velaminis an sit seruans situm suū ex osse (tunc nocumēti est minus t res magis apparens t est cuentus apostematis minor t saluior t paruior: t apparitio puris maturi velocior t magis completa: aut iam sepe rauit ipsum percussio ab osse. Et illud est ab eo i quo est timor plus t dolores t febres t que sequūtur ea plus: t susceptio ab osse alterationis coloris velocior t cursus pus viruleti subtilis in eo plus: t q̄ accidit ex doloribus t febrib⁹ t tetano t syncopi t destructiōe rationis ꝑt dimissionē curationis in eo plus. Et in hmōi quidē dispositione: imo i omni dispositione oz ut vehemēter caueatur frigus etiaz in estate: qnō in eo est timor magnus. In fissuris vō in quibus nō est nisi fissura: sed ē plima t apparet cū ea illud inter quos tos nō est nisi cortex multotiens sufficit strictura t ligamentuz t emplastrū t infrigidantia. verū illud quod ē rectius est ut incipiatur t fundatur sup scissuram oleum ros. tepidū deinde aggregetur inē duas extremitates vulneris t sufficiat si necessariū est illud t puluerizetur desup puluis capitalis: t ponant super eas pululli imbibiti vino stiptico cōcusso cum oleo: deinde reliqua ligamēta t quiescat infirmus t fiat delitiosus t fiat ut dormiat: t phlobotomet si indiget. Et non queritur in omni scissura t fractura ut accipiat os totum qnō hoc nō est possibile in omni osse: verū recordare eius q̄ō precepimus in capitulo vniuersali de fractura t restauratione. Verūtamē multi homines acceperūt os ex capitibus eoū incidendo t ꝑm modum t creuerūt caro t cutis sup vulnus t euaserūt

In frangentibus vō os t que sunt post ea scias q̄ ossa capitis diuersificantur ab ossibus alijs cum frangūtur: qnō cum ipsa frangūtur nō restaurat natura super ea alrosboth fortem sicut attrahit ipsum t nasci facit super reliqua ossa: immo rem debilem. Quapropter ut nō effūdatur pus ad interiora oz ut extrahatur si fuerit plaga capitis completa: aut incidatur si nō fuerit cōpleta: t nō fiat occupatio in restauratione eius. Et oportet ut nō tardetur illud i estate vltra septem dies: t in hyeme vltra. x. dies. et quāto fuerit velocius erit melius t longinquius ab hoc at accidant nocumēta magna. Et de illis que nocent ad illud t faciūt esse necessarium est q̄ ab ossibus alijs ꝓter ossa capitis cōuertit ligamentū ꝛ̄ditionem t hoc ligamētum nō est possibile sup caput, ꝓpter illud ergo necesse ē accipere os t fracteram cui ē quātitas donec egrediat virus sicut est necessariū. Et iterum si accideret virus inter os restauratum ligatū ligamento oppzimente expellente materiam cū iā esset generatū illud virus ex ipso loco penetraret ad medullā esset nobis necessariū ut discooperiremus t mundificaremus: ergo qualit in hmōi membro. nō est igitur excusato de hac conlectione t incisione t detectiōe loci: t ꝓhibitione incarnationis ei⁹ q̄usquo securus sis. Et si nō est timor cursus virus vsqꝫ ad interiora ossis q̄ō incisimus. Et oz ut sit incisio ex loco cōueniētiore. Et cōueniētior qdem est aggregans ad oppositionē quā existimas q̄ virus currat ex eo melius t ad facultatem incisionis t paucitatem necessitatis ad hoc ut moueatur t extendatur scō. Et est cum hoc lōgiquior locus a neruis sicut ſynciput. Nam medium

cūs non obuiat origini neruor. Et stude ne frigus aduenias velaminis: qñ est malum ⁊ timorosū ⁊ sub tali regimen: ⁊ assidua effusionem olei tepidi. Et si appet sup velamen nigredo ⁊ ẽ forsasse in eo qđ apparet de ipso ⁊ non ẽ nocens: ⁊ forsasse cāe eius sūt medicine tūc cura ipam cū melle concusso cum triplo sui olei ros. donec remoueat nigredo: ⁊ pulueriza desuper medicinam capitalem: ⁊ si nigredo fuerit cōfirmata tunc fuge. Cū ergo verificatur necessitas extendendi aliquid ⁊ incidēdi illud aut extrahendi ipsum tūc festinet ⁊ nō expectetur complemētum gnationis pus in loco. Et hoc qdem non tollerat nisi vbi non ẽ pāniculus notatus mater cor tatus aut punctus: qñ punctura facit in dispositione apa ⁊ spasmū ⁊ forsasse pducit ad apoplexiaz quare oportet ut extrahat illud os statim ⁊ rēdubit sensus si fuerit apoplexia statim. Si aute fuerit foramen tūc res erit vehemētionis festinationis. Et qñ frangitur crancū ⁊ infrigidat velamen ⁊ apostemat ⁊ noiatur illud futratem ⁊ tunc tibi incst in eo qđ diximus cū hmói festinatione: aut si fuerit necessaria expectatio tunc sit vsqz ad duos dies aut tres. In primo reciz ut curet in scdo cuz incisione. Et qñqz fit cum sera subtili p dicta. Et qñqz fit ita ut fiant foramina parua silia forāminibus q̄ sunt ab acubus qbus subselia sumit vbi oz ut cadat ex eis licz in eis sit timor: qñ forsasse penetrāt subito vsqz ad panniculuz vbi ingeniet cū instrumento qđ diximus qñ est salnius. Qualit vero fit curatio nos dicem⁹ in hoc illud qđ dixerunt p̄mi. Inquit: Oportet ut trādatur in p̄mis caput vulnerati: ⁊ fiant in eo due fisure se secantes ortogonaliter: ⁊ fiant vna earuz altera fm figurā crucis. Et oportet ut sit vna duarū sectionū sectio p̄ma que fuit ex percussione: deinde oportet ut exoriat sub angulis quatuor ut discooperiat os totū cuius cōcausio debet fieri. Qđ si accidat inde fluxus sāguinis tūc oportet ut impleat panno infuso in aqua ⁊ in aceto: ⁊ si non iple ipm panno sicco: deinde pone sup eū puluillū infusum in vino ⁊ oleo ⁊ administret ligamentum quod cōuenit ad illud ita ut cū fuerit mane si non acciderit aliquid ex accidēnbus malis tunc oportebit ut incipias cōcanare os fractū: ⁊ illud ẽ qñ oportet ut facias sedere infirmuz: aut p̄cipias ei ut resupinet fm figurā que cōuenit fracture: deinde opila aures ei⁹ cum lana aut cotto ut nō ledat ex voce pcussionis ⁊ solue ligamētū vulneris ⁊ aufer pānū ex eo ⁊ abstergeipm: deinde p̄cipe duob⁹ ministris ut teneāt cū pannis subtilib⁹ quatuor angulos cutis que iaz scissa fuit ⁊ extēdāt ea ad superiora. s. cutē que ē sup os fractuz. Et si os fuerit debile ex nā sui aut ex fractura que accidit ei tūc oportebit ut auferas ipm cū incisoriis ponēdo q̄dam ptra alia: ⁊ incipiendo ab eo qđ ex eis ē latius fiat permutatio ex eis ad incisoria subtilia: deinde puenias ad capillaria ⁊ administra facilitatē in pcussione parua ⁊ magna ut non ledat caput ⁊ ingetet ipm. Et si caput fuerit forte tūc oportebit in p̄mis ut p̄foret cuz tripanis que noiantur nō p̄fundātia. Et sunt p̄foratorie qbus ē eminētia parua interius ex locis acutis eoruz ut p̄hibeat ea illa eminētia p̄fundare ⁊ peruenire de sipbac donec cōcaues cū eis os scissum ⁊ eradices ipsuz ⁊ non subito: imo paulatim. Et si fuerit nobis possibile ut eradicem⁹ ipm cū digitis tunc illud ē. Et si nō cum tenalijs aut cū forpicibus aut his silib⁹. Et oz ut sit inter illud ex foraminib⁹ exitus quantitate sili ita ut siat ppe superficiez ossis interioris. Et oportet ut remaneat tactus foraminis aliquid ex siphac. Et ppter hoc oportet ut sint p̄foratoria fm mensuram essentie ossis: ⁊ ut administreni in hoc perforatoria p̄ma. cum ergo fractura non ẽ nisi i loco originis ossis tri: tunc oportet ut fiat permutatio ad illas res tri: ita ut cum cauueris os tunc oportebit ut eques asperitatem ossis capitis que fit ex incisiōe ⁊ concauatione: aut cū noua cula: aut cū aliquo instrumentum quod cooperit siphac ⁊ seruat ipsum. Et si remāserit aliquid ex ossibus paruis aut frustis tunc oportebit ut accipiantur cum facilitate: deinde perueniat in curatione cū operatione aut vnguentis. Nam iste ē facilioz qui fit ex modis curationis ⁊ minoris nocumenti. Inquit Gal. Cum tu discooperueris partē ossis capitis tunc pone sub eo incisorium in fine cuius est pars que assimilatur lenti eminens si est lenis ⁊ est acutus in longitudine donec sit latitudo lenti similis sustentata sup siphac. Et oportet ut percutiatur desuper cū malleo parui ⁊ incidat os capitis. Cū ergo fecerimus illud erit ex eo totū illud quo indigem⁹: ⁊ illud ẽ qñ siphac nō mouetur tūc: neqz si medicis eēt dormiēt qñ si siphac opponit lateri lato instrumēti silis lenti. Et si ponunt hoc instrumentum ad os capitis tūc ipm eradicat illud absqz lesione. Et illud ió qñ postremū figure silis lenti circūdans hoc incisorium retro incidit os capitis ⁊ nō est possibile ut inueniat speciem alia ad eradicandum hoc os faciliꝰ neqz velocius operationis q̄z hec spes. Curationē ꝑo que fit cum serris ⁊ instrumētis q̄ noiatur moderni vituperauerūt, ppter malitiam eius: hic ē ergo sermo noster i curatiōe ossis capitis cū accidit ei scissura. Et conuenit hec eadem curatio in reliquis speciebus fracture que incidit ossi capitis quāuis nos non diximus nisi curationē fissure posuimus eam exemplum aliqs. Inquit Paulus ⁊ Gal. Iterū docuit nos quātitatem ossium q̄ oportet icidi ⁊ iste est sermo ei⁹. Nō oportet ut icidat ex osse nisi illud quod ẽ infirmū. nā illud qđ ex eo est cōminutū vehemēter oz ut auferatur totū. In illo aūt ex quo extendūtur scissure extētione prima. naz illud qñ accidit nō oz tūc ut cōsequaris fissuras vsqz ad finē earū ⁊ ut scias q̄ nō accidit ppt hāc cām res nociua qñ in reliqs spatiis b⁹q̄ oz ipm facē est fm q̄ oz. Emplū oz post curationē cū ferro ut accipias pannū lini extēsū quātitate ossis vulneris ⁊ infunde ipm in oleo ros. ⁊ cooperi cū eo os vulneris: deinde accipe pannū duplicatum aut triplicatum ⁊ infunde ipsum i vino ⁊ oleo ro. Et lini vulnus totū oleo ro. deinde pone sup ipsuz pānū q̄ro lenius potes vt ū grauet siphac: deinde administra desup ligamentū latū ⁊ non stringas ipsū nisi cū quantitate que tenet pānos tantū. deinde administra regimē qđ remoueat inflāmationez ⁊ destruat febrem. ⁊ humecta velamen desuper cū oleo ro. in omni hora ⁊ solue ipz in die tertio ⁊ absterge ipsū. Et cura ipsū curatione qua creat carnem ⁊ sedat inflationez ⁊ pulueriza super siphac pulverez ex medicinis siccis que nominant medicine capitis donec oriatur caro in quibus daz horis super os si indigueri mus hoc cū ossa sūt eminentia ⁊ vt nascat caro velociter: ⁊ cura ipsū cuz reliqs medicinis quas dixim⁹ in curatione vulnez. Et inqt Paulus: Multotiens accidit in siphac capitis post curationē cū ferro apostema calidū ita q superueniet spissitudini ossis capitis ⁊ spissitudini cutis itez: ⁊ est cū hoc granitas ⁊ prohibitio motꝰ eius naturalis. Et multotiens accidūt istis extensio ⁊ accidentia alia mala ⁊ segt has res mors. Et non accidit apostema calidū siphac nisi aut propter os eminens sub eo: aut propter granitatem tentaz: aut propter frigus: aut multitudinem cibi: aut multitudinē vini: aut propter causam aliam occultam. Qđ si apostematis calidi causa est manifesta tunc oportet vt abscindas illam causam velociter. Qđ si est ex causa occulta tūc stude in separatione ei⁹ ⁊ administra phlonnaz vene si non fuerit prohibens ad hoc ⁊ mi nozationez cibi ⁊ regimen qđ conuenit apostematibus calidis sicut embrocatio cū oleo ro. calido aut cū aqua in qua bulita sunt altea ⁊ fenugreca ⁊ semē lini ⁊ camemilla ⁊ eis similia: ⁊ administra emplastrū ex farina ordei facū cū aqua calida ⁊ oleo ⁊ semine lini ⁊ administra adipem galline in lana ⁊ humecta cū ea caput ⁊ cervicem ⁊ spondiles ⁊ distilla i aures aliqđ ex oleis que sedant caliditates ⁊ fac sedere infirmuz i aqua calida in domo ⁊ inunge ipsuz. Qđ si apostema calidū perseverat ⁊ non est aliqd qđ prohibeat sumere medicamen solutiuū soluens semel si at illud: nam Hyp. precipit illud: Inqt Paul⁹: De nigrat siphac ⁊ nigredo ẽ in superficie ei⁹. Et illud ẽ in medicamine itez quo curat: nam medicamen nigrū forsasse facit illud tūc oportet vt sumas ex melle ⁊ oleo ro. iij. partes ⁊ permisceas ⁊ linias cū eo pannum ⁊ ponas super siphac: qz si accidit in siphac nigredo ex seipso ⁊ peruenit vsqz ad oculum precipue cū signis aliis malis tūc oportet vt desperes de salute huius infirmi: quoniaz est significatio consumptionis caliditatis innate ⁊ destructionis eius. Et ego iā vidi quendaz cui accidit fractura i capite suo ⁊ cōcauatū est os capitis ei⁹ post ānum ⁊ sanatus est: ⁊ illō ideo qñ fractura fuit in syncipite ⁊ fuit ex percussione sagitte: ⁊ erat ei cursus ⁊ ppter hoc non aduenit siphac aliqđ: imo saluatum est a corruptione. Inqt Gal. Accidit homini vt frangerēt synciput ei⁹ ⁊ itez os rēpotis fractura extensa: ⁊ cōposita ẽ fractura cū dispositione rez ossis syncipitis: ⁊ incidim⁹ ipsū ad intentionem notam ⁊ sufficit illud ⁊ sanatus est vir.

De fractura mandibule ⁊ Cap. ij.

Agt sapiens cū incidit ad interiora nō frangat q̄ si frangit mandibula dextra tūc intromitte indicem ⁊ medium manꝰ sinistre in os infirmi. ⁊ si frangit mandibula sinistra tūc intromitte manus dextre ⁊ eleua cū eis margines fracture exterius ⁊ interius ⁊ oppone eas ambas cū manu altera de foris ⁊ equa eam ⁊ cognosces equationez eius ex equatione dentiū q̄ sunt in ea. Si autez frangatur mandibula in duob⁹ locis tūc extende eam in duo latera fm oppositionez ministro extendente eam ⁊ ministro retinente ipsam: deinde veniat medicus ad equandū ipsam fm q̄ dixim⁹ ⁊ liga dentes q̄ tozi sunt ⁊ separati sunt adinuicez. Si autem accidat cuz fractura vulnus aut frustū tūc administra consuturaz ⁊ pulullos ⁊ medicinas incarnatiuas post reditionez ⁊ equationez. Inqt: ligamentū ei⁹, sit fm hūc modū: pone medicamen vitte sup vuchaz colli ⁊ vadant due extremitates a duob⁹ lateribꝰ superduas aures vsqz ad extremitatē mandibule: deinde vadant cuz eis iteruz ad nuchaz: deinde vsqz ad loeū sub mandibula super duas maxillas vsqz ad synciput vadens ex eo itez vsqz ad locuz qui est sub nucha ⁊ ponat ligamentuz aliud super frontez ⁊ in posteriozib⁹ capitis ⁊ stringat tota involutio que involuta est ⁊ ponat desuper pānus lenis. Et si separent ambe mandibule simul ex extremitatib⁹ ea q̄ tūc incipiat cū vtriqz manib⁹ paulatim: deinde opponāt ⁊ coniungant ⁊ considerēt ad compositionez dentium ⁊ liga duales cū filo auri vt non separet rectificatio ⁊ ponat medicamen ligamenti super colluz ⁊ vadat caput ei⁹ ad extremitatez mandibule ⁊ precipiat infirmo vt gelcat ⁊ sit trangll⁹ ⁊ dimittat locutionez ⁊ ponat cibus eius sordidiones. Et si alterat aliud ex figura tūc solvat ligamentuz nisi accidat apostēa calidū. Qđ si accidat tūc ñ negligas vti emplastris ⁊ embrocis que conueniunt ad illud ex illis que sedant ⁊ resoluūt cū equalitate. Et os qđ mandibule stringit ante tres hebdomadas: qñ est lene ⁊ est i comedulla plurima replens ipsum.

De fractura nasi. Capitulum. iij.

Ellī superior pars est os ⁊ inferior ē cartilago ⁊ illi quidem cartilagini non accidit fractura nisi attritio ⁊ q̄ comprimendo dilatat tota ⁊ q̄ dilatatur inferior pars eius superior remanente vt est ⁊ separatio ad vnum latus. Superiori vero parti ossis accidit quandoque fractura. ⁊ quando frangit nasus ⁊ non curatur perducit ad casum. Et itez quandoq̄z indurat ⁊ remanet fm tortuositatez suam: quare non recipit equationem. oportet ergo vt festinet in die primo ⁊ non pertranseat decimuz. Et scias q̄ quando fractura nasi consegl loca superiora eius magis conueniens est. ⁊ rectius regimen in ea est vt sumat stilus decenter factus lenis ⁊ intromittat cum facilitate i nasum vsqz ad finem alchaisim ⁊ teneat ipm cuz manu sua ⁊ equet nasuz cū manu altera donec equet: deinde subtiliet intromittens

do ficiniuz ꝓseruans ipm in figura equationis. Et melius qdez est vt sit ex lino. Et cautela est vt intromittat in vtraqz nares simul licet nō sit nocumentū nisi in latere vno. Et quandoqz ponit liciniū in alterū vsquequo eius vitimatio peruenit ad cōfirmationez t restaurationē. Et nō cōponat sup nasum ligamentū quoniaz facit ipsū latū nisi sit illic eminentia magna t timeat fm eaz descensio. Cū autē accidit in partibus inferioꝛib⁹ tunc possibile est vt equet cū duob⁹ digitis duaꝝ manuū sicut duobus indicib⁹ aut duob⁹ auricularib⁹. Et quādo acciditi hac dispositione apostema tunc vnguentuz diaglon est bonū valde. qñ sedat apostema t cōseruat iteꝛ figuraz equationis t confortat, t similiter medicamē factum cū aceto t oleo t similia t minuto turis super q̄ ō pulueriꝛet cinis t emplastret cū eo. Et quando fractura est attritio aperta tūc non ē possibile vt redeat cū ea ad rectificationē nisi postq̄ findit t extrahit cōminutio ossiū t cū sutura eius t pulueriꝛent ō super pulueres. Et quādo accidit inclinatio t separatio cartilaginis tunc equa eā violēter. deinde ligaeaz ligatura cōseruāte eaz super illud t ē vt ponas ligamentū extensū ex latitudine cerueicis super quā ē inclinatio ex eis quib⁹ fit facile hoc ligamentuz. Et bonū ē vt sumas marginez pānī fortis aut corrigiaz cui sit latitudo digiti vni⁹ t leni vnaz extremitatī e⁹ cū glutino piscium t glutino coꝛij vaccini aut cū gumma aut cū religs glutinationez faciendi⁹ t inuisca ipsaz super extremitatez nasi ex latere super qō ē inclinatio donec exiceet super ipsū t reducat nasus ad situ suū cū violentia: deinde extende illam corrigiaz aut pannuz donec equetur cum eo t inclina ipsum ad latus diuersum inclinationi prime t restaura ipsum super collum t liga ipsum ligamento tenente ipsum secundum illam formam. t emplastra cum emplastris que sunt necessaria.

De fractura furcule. Cap.iiij.

f Urcula frangit aut ꝓpter pondus delati aut ꝓpter casum magnū: aut ꝓpter percussionez vehementez. Amplius furcule restauratio fit difficilis t indiget subtiliatione. Dixerūt in restauratione ei⁹: si contrahit ꝓpe casum erit descensio capitis aditoꝛij inferi⁹ min⁹. Inqt: Et quādo cōtra hit furcula i duas medietates tūc fac sedere ifirmuz sup sedez t teneat minister aditoꝛiū in quo est furcula fracta t extendat ipsuz ad exteꝛioza t ad superioza iteꝛ t extendat minister iteꝛ cervicez t humeꝛ inclinatū cū quantitate q̄ est necessaria. Et equet medicus cū digitis suis illud qō est eminens impellēs ipsum t qō est concauū cōmoueat ante t retro t extrahat ipm. Et si indiget in illo extensione plurima ponat sub titillico pilaz magnā de pilis eleuet cubitum donec approximet ipsuz costis quoniā extendet fm q̄ vult. Et si incidit extremitas furcule ad interioza frangendo aut non obedit cū attractiōe medici t non suspendit: qñ est ad ꝓfunduz plurimū: tūc ꝓsterne ifirmū sup collaz suū t pone sub humeꝛo puluinar gibbosuz t demerge humeꝛ ei⁹ inferi⁹ donec eleuet ad os furcule: deinde equa ipm t rectifica cū digito tuo t stringe. Qō si infirm⁹ inuenerit punctura ex deambulatione manus sup ipsuz tunc frustū pūgit ipsū: fm scitum ergo scinde t aufer frustuz t fiat illud a te cū facilitate t ꝓpie si fuerit frustum subtus. Et vt ñ diruꝑas siphac pectoꝛis intromitte istrumētū conseruās siphac pectoꝛis sub osset deinde frange os. Qō si nō acciderit apostema calidū tūc siue scissuraz t icarna eaz. Et si accidit apostema calidū tūc ifunde pulullos cū oleo aliquo. Et si dimittit caput aditoꝛij apud fracturaz cum frusto furcule ad iferioza: tūc oportet vt suspendat aditoꝛiuz cū ligameto lato t eleuet ad partez cervicis. t si frustuz furcule fuerit inclinatū ad superioza: t illud qdem paꝛ sit tūc non suspendat aditoꝛiū: sed resupina illum cui⁹ est furcula fracta super doꝛsuz suū t subtilia regimen ei⁹ t stringetur furcula in mense t minus. De furcula autez dixerunt q̄ furcula non seiungit ex latere intrinseco quoniaz annexa est pectoꝛi non seiuncta ex eo: t ꝓpter hoc non mouetur ex hoc latere. Et si percutiat exterius vehementer t seperet tūc ipsa equet t curat curatiōe qua curat cū frangit. Extremitas vero ei⁹ que segt humez t separat ab eo nō dislocat plurimū: qñ lacertus g habet duo capita, phibet eaz ab hoc t phibet eam iteruz caput ꝓpatule Et non mouet furcula motu vehemēti: qñ ipsa non est posita nisi vt separet pect⁹ tantum t dilatet ipsum t, ꝓpter hoc facta est furcula homini soli iter reliqua animalia. Qō si accidat q̄ dislocatio ex lucamie, aut re alia simili huic tūc ipsa equetur t intromittat ad locū suū cū manu t pulullis plurimis q̄ ponunt super eam cū ligamento qō oportet. Et conuenit hec curatio extremitati humeri iterum cū seꝑat t reducit eaz ad locum suū et illud quo ligat furcula humeꝛo. t est humerus t os cartilagio sum t ipsū ingrossat in macilentis. Et cū remouet existimat ille cui⁹ non est experientia q̄ caput aditoꝛij iam seꝑatum ē t exiuit de loco suo: caput enim spatule videt tūc vnū t videt locⁿ a quo permutatū est concauū: veꝛ oportet vt distinguat significationibus quas experiemur post.

De fractura spatule. Cap.v.

s Patule qdē loc⁹ lat⁹ paꝛ frangit plurimū enim qō accidit de fractura ei⁹ accidit margin⁹ t lateribus t fruktis. Et quando accidit cognoscit tactu: t per illud qō segt eā de punctura. Ueꝛ p̄m accidit ei scissura quā significat aspitas q̄ cognoscit tactu t dolore locali t ꝑcutura si fuerit: si nō sint reliqua signa. Et forsitan accidit fractura ad interioza t significat ipsaz icisio accīs t crepitatio leuis quam ꝑcipit auditus cū crepitat miser cuz ea. Et inuenit ꝓ attractionem manus qua segt eaz t dolorem. Et cura eius iterum est subtiliatio man⁹ t bonitas cōuenientie impulsionis ab inferioꝛib⁹ t equationis: t forsitan indiget ventosis fm q̄ existimo donec attrahat ad supioꝛe t equet cum cautela a nocumēto i aggregatiōe materiei. Frustula autē spatule cū frangunt si sunt i garantia pungentia t ledētia tūc necessariū est extrahere ea. Et si sūt quieta equentur t ligent ligamētis silib⁹ ligamentis furcule. Et oꝛ ut dormiat hūs fractura spatule sup latⁿ, ianū nō super aliud.

De fractura cassi La.vi.

c Cidit casso scisso sicut ligno t accidit fractura ad interioza. Et ꝑmū qdez cognoscit ex sonitu sensato p tactū t auditū: t qñq̄ inuenis ipam manifestā cui⁹ due ptes sunt manifeste t cū extēsione dolozis. Sēm vō sequūtur accidētia mala ex pstrictiōe anhelitus t tussi licca t foꝛtasse patiēs illud spuit sāguinē. t qñq̄ gnātur ex eo putrefactio velaminis. Et cura istoꝛ ē cura illius q̄ hz illud in humero. Et si inclinat inferi⁹ tunc cura ē illa q̄ descripta ē in cōpressione furcule depresse p fracturam. Et si ingrediunt coste administra super eas ligamētū facti ex lana cū reuolutiōe post ligamēta posita sup eas de subtus cū rectitudine: dei de aggrega extremitates duoꝝ ligamentoꝝ t liga eas adinuicem: quoniam ipe phibent ligamēta reuoluta a solutione.

De fractura costarū La.vij.

c Ostis veris septē accidit fractura duobus lateribus. Falsis vō accidit fractura a latere doꝛsi. Et qñ extremitas alia ē cartilago hypocōdꝛioꝝ fm q̄ sciusti nō accidi ei attritio. Cognitio aūt fracture costarū est facilis q̄ nō occultat fractu, ꝓpter illud qō sentit de aspitate t motu in nō suo loco t foꝛtasse audit si auscultatur crepitatio occulta. Qō si fuerit inclinatio coste ad interioza t significāt eā accidētia pleuresis: t ē foꝛtasse cuz ea sputū sanguinis tūc nō audent restauratoꝛes curare ipam cū extēsione ad exteꝛioza, ꝑpē defectuz ingenij: qñ illud ē difficile absq̄ vētosis. Et qñ ex vētosis timet q̄ aggreget mā plema ad interioꝛe locuz t est in ea illud qō ē de corruptione. Qō si expellis eas t nō ꝓlōgas retēsionē earū nō ē malū. Uerū qñq̄ cibat infirmū cibis inflatiuis valde ut insurgat veꝛ ei⁹ t cōpmat inflatio fracturaz t ꝑpellat eā ad exteꝛioza. Et hoc quāuis sit de illis a qbus in qbusdam hoꝛis nō est excusatio: est tn causa magna ad faciendū ut accidat apostema. Inquit qdā sapiētum: Oꝑtet ut cooperiat locus cuz lana infusa in oleo calido t ponāt pululli in eo qō est inter costas donec repleat ut sit ligamētū equale qñ involuitur fm rotūditatē sicut narrauim⁹ in pectoꝛe: deinde ponat sicut ponit in habētib⁹ pleuresim fm quātitatē cōueniēte ossi. Et si oppꝛimerit nos res vehemens t os pūgit velamē pūctura ledēte tunc oꝛ ut findatur cutis t discooperiat illud qō discooperiū est de costa: deinde ponat sub eo instrumētū qō cōseruat siphac ut nō egrediat siphac t incidatur cuz facilitate ossa q̄ pungūt t exire faciat. Deinde si nō accidit apostema calidū aggregētur fissure t medicent cū vnguento. Et si accidit ei apostema calidū cooperiat cū pulullis infusis i oleo t cibet infirm⁹ t curetur cū eo quod sedat apostema calidū t resupinet sup latⁿ qō icue ē sup ipm.

De eo qō accidit spōdilib⁹ de fractura La.viij.

Aquit paulus: Rotūditatib⁹ spōdiliū accidit qñq̄ attritio: sed fractura paruz accidit t tunc minuit siphac t nuche t nucha ipsaꝝ t cōicant eis ambabus neruī in nocumēto t sequit ea vtraq̄ moꝛa si accidat illud spōdili colli. Et ꝓpē hoc oꝛ ut ꝓmittam⁹ sermonē t enūciemus perditionē dictā. Et si ē possibile ut ꝓsumam⁹ t auferamus os lecēs cuz scissione tūc illud est: t si nō oꝛ ut visitemus eos cū regimine qō sedat apostema calida.

Et si remanet aliqd ex ptibus eminētibus spōdilis ex qua sunt que noiantur spine. Mā illud cadit velociter sub digitis cū volum⁹ eius cōminutionez: qñ illud quod coniūctū ē mouet t separat a loco suo: tunc oꝛ ut auferat illud scindēdo cutē exteꝛ⁹: deinde aggregeat cū sutura t administret in eo curatio incarnatiua. Et si frangitur os alkaeli in inferioꝛe ptē alchatiz t alohosos tūc intromittat digit⁹ inder ministre manus in anū t equet os fractū cū eo t cum manu altera fm q̄ possibile ē: t si senserim⁹ os fractū iā separatū esse tunc oportebit iterū ut auferatur cū scissione sicut dixim⁹: deinde administretur ligamentum quod conuenit ano t curatio ꝓueniēs ei.

De fractura aditoꝛij La.ix.

S aditoꝛij cū spargit fm plim nō declinat nisi ad exteꝛioza ꝛē oꝛ ut tu facias illud quod oꝛ fierūn redituē fracture ei⁹. Si cut ē fm q̄ sciusti, t ꝛāge ipam manu tua t equa eā tione vltima t liga eā cū ligamēto ascēdente etiam vsq̄ ad humerū t stringe cū eo sic, ꝓxima illi: deinde ligamēto cōi fm q̄ sciusti etiā vsq̄ sub cubito si fuerit fractura, ꝓpinqua cubito: postea liga ipam ligamēto tertio alcēdēte ab inferioꝛa vsq̄ superius et fulspēde manū angularit ne multiplicet ei⁹ suspēsio extēdendo: qñ est malū. Et melⁱ⁹ qdē ē ut stringat aditoꝛiū ad pect⁹ fm angularitatē in cubito ut nō moueat t ꝓpie qñ fractura ē ꝓpe cubitū. Ergo pone sup ligamēta aut aquā t acetū aut aquā solam si fractura adhuc non apat t faciaz ex lino cui⁹ latitudo sit quatuoꝛ digitoꝝ nō plus. Et si tā supuenit ei spatū: t apa est: tunc pone ipsam ex lana et ablue ipam in oleo si tibi possibile ē. t si nō fuerit aliquid ꝓhibēs non soluas vsq̄ ad septez: t qō ē post eos vsq̄ ad decē: tunc solue t liga cū astellis. t si descensio vocat te ad aliud tunc solue in tertio t ē illud ad quod inclinat hyp. qñ auferet nocumēta licz nocet restaurationi. Uerū in qlitate ponēdi astellas oꝛ ut sufficiat tibi illud qō tibi declaraui⁹ in ca. suo t non separes ab ea strictura ad minus vsq̄ ad xl. dies. Et quando indiget fm cōsuetudinē extensiōe vehementi t nō obedit tibi t non excusaris auxilio alicuius adiuuantis te: nunc face sedere infirmum super sedem subleuatam: t sit ad stantē plus decliuis q̄ ad sedentem t appodiatur super gradum scale: aut quod simile sit ex eis que sciusti in ca. dislocationis. t locus ille sit planus factus t mollificatus et linitus: deinde suspende in humero eius aliqd grauez extendens ipsum ad inferioza. cum ergo extende

ris extensionē quesita: tunc liga cum vitta forti sub fractura ⁊ supra illam ⁊ fac dormire infirmum resupinum ⁊ extende illud quod ligasti vitta cum fortibus vittis vsq; subtus ⁊ ad superiora. in illo enim ē sufficientia. Et quando fractura est in medio adiutorij pone ligamētū cū longitudine vna a duab⁹ extremitatib⁹ iuncture. ⁊ si fuerit ꝓpinquior ad latus pone ligamentum vehementioris ꝓpinquitatis extremitati lōginq ue q̄ alij. ⁊ si fuerit scissura sola tūc cura est curatio scissure: ⁊ stringatur super eam ligamentum).

De fractura brachij La. x.

Scidit q̄q; ut frangantur duo focilia simul. Et q̄q; accidit ut frangat vnū eorū.

Et fractura focilis inferioris ē vehementior ⁊ turpior q̄ fractura focilis superioris: q̄n singul⁹ fit fractura vni⁹ eorum; ⁊ illud ideo: q̄n focile inferi⁹ est brachij deterēs: q̄re eius fractura ē deterior: et q̄n est nudū carne tunc est fractura turpior. Et itez superius focile suscipit curationē: ⁊ sufficit ei extensio parua ⁊ nō siliter ē inferius: ⁊ ꝓpter si frangant simul. Et oz ut sustentet apud extensionē adiutorij sup alchol ⁊ est radix vole. Et cognoscitur strictura ligamēti: q̄n si accidit ex ea i digito apostema parū aut dolor paruus tūc ligamentū ē equale. ⁊ si nō ē tunc ē molle: q; si ē plim superfluum tunc ē vehemens ⁊ oportet ut mollificetur. Positio autē astelarum nou ē ex illis que occultētur tibi: sed oportet ut nō cōlequant cū longitudine sua volā ⁊ radices digitorū: imo abbreuient ab hoc parūper nisi necessarū faciat illud, ꝓpinquitas fracture ūcture rasete tali. Verū tūc uerū oportet ut nō tāgat albaragi digitoz. Et cuz restauratur ⁊ ligat oz ut suspendat ad collū sm figurā angularē. Et oz ut sit suspensio ei⁹ ꝓprie si ē eius fractura ad inferiora cū panno cui⁹ latitudo capiat longitudinē brachij tot⁹: q̄n si fuerit obuiatio suspensorij, ꝓpe fracturā ⁊ reliquū eius separatum a sustentatione accidet torsiositas, pculdubio: ⁊ declinatio sup illud q̄ facit ipam sicut volaz imo oz ut sit vola: ⁊ plim brachij in suspensorio. Et ꝺo si fractura fuerit ad superiora oportebit ut suspēsio sit ita ut videat fractura ⁊ eleuet duas extremitates ex latere vole ⁊ ex latere cubiti. Qd si separatur q̄d est inter illud erit adinuās ip̄m ad equationez figure: ⁊ fit suspēsorius pannus lenis: ⁊ sit suspēsio taliter ne ullo mō sit possibile moueri: ⁊ ut nō dilatet ipsū dilatatione laboriosa. Et forasse accidit brachio ut restaurēt in latitudine circiter, viginti ⁊ octo dies.

De fractura rasete La. xi.

Sub⁹ istis parū accidit fractura: q̄n ipsa sūt dura valde. Et quando aduenit eis cā aliqua remouet ea a locis suis ⁊ nō frāgit ipsa quare sunt vltima ad curationē: quēadmoduz diximus in dislocatione.

De ossibus digitoz fractis La. xij.

Stis iterum parum accidit fractura: imo accidit separatio. Dixerunt quidaz. Si accidit eis fractura oportet ut sedeat ifirm⁹ super sedem eleuatam ⁊ precipiatur ei ut ponat volam super sedem equalem ⁊ extendat ossa fracta minister ⁊ equet ea medicus cum pollice ⁊ indice. Qd si pollex fuerit inclinatus ad inferiora tunc oportebit administrare ligamentum desuper: ⁊ fortasse accidit apostema calidum. Et ad locum mollificationis horum ossium aggregatur superfluitas plurima ⁊ coagulatur velociter: quare stringitur. ⁊ si accidat fractura sulemi aut digito li ex pollex oportet ut ligetur ligamento ꝓpio ei: ⁊ ut ligetur iterum cum vola ut firmetur ⁊ non moueatur. Et si accidit fracture alicui reliquoruz digitorum si fuerit index aut auricularis tunc ligetur cum illo qui approximat ei. Et si est de digitis medijs tunc ligetur cum illo q̄ est ex latere eius: aut ligētur omnes sm continuitatem ad inuicem: quoniam ē melius. Firmantur enī ⁊ non mouentur ⁊ sunt tunc quasi ligati sint cū astellis scz ossa fracta.

De fractura ossis lati ⁊ anche La. xiij.

Sanche q̄q; frangitur: sed raro cum dispositiōe fortitudinis sue. Et accidit illud ei sm semitam cōminutionis extremitatū ⁊ quandoq; finditur in longitudine: ⁊ quandoq; impellitur intus ad ventrem. ⁊ accidit post istas dispositiones iterum ex dolore ⁊ punctura ⁊ stupore cruris ⁊ core, primuz ei quod accidit aditorio ex fractura humeri. Et quando frangitur os latuz q̄d est supra alchol os: aut findūtur ut ligna laceti ei⁹ fit res difficilis in rectificatione eius: quare fit vna duarum ancharum declinis ad diminutionem. Et cura eius ē ut taceat infirmus ⁊ incipiant duo homines fortes extendere duas coxas eius scz quisq; coxam extendat coxam: ⁊ iam ante tenuerim⁹ manus eius ut non sentiret ad expellendum illum qui extendit coxam eius. ⁊ incipiant duo restauratores compimere anchaam eius cum vehementia ⁊ fortitudine donec equetur: deinde p:reparent super eam emplastruz: postea resupinetur super aliquid q̄d sit sicut glomer ex pāno aut ei similes ex illis q̄ habent duritiem. Et hoc q̄dē est primū ei cū quo curatur spatula iterū. ⁊ q̄n frangit ex latere anche tūc cura eius ē cura humeri. Et oz ut adminstret humectatio sup ligamentū ⁊ equenk puluilli sicut oz: ⁊ est necesse ut sit sustentatū super locū planū.

De fractura coxe La. xiiij.

Am coxa frangitur necessarij ē extēlio vehemēs: deide equet sm formā nālē q̄ est ei

Et ē gibbositas silnestris pē ei⁹ ⁊ pcautas pauca in eius domestico sm ambulationem forme que est ei in sanitate. Et obseruentur in dispositione fracture medij eius: aut extremitatis ei⁹ supioza et inferioris dispositionis q̄ dicte sunt in ca. aditorij ⁊ fit strictura ad supioza ꝓteruās ⁊ retinēs. Dixerūt q̄n frāgit cōuertit ad loca anteriora ⁊ ad exteriora. Et illud ideo ē: q̄n ipsa ē lata ab hac pte p naturaz ⁊ equet manib⁹ ligamētis ⁊ spēbus extensionis q̄ sūt sm equalitatē: aut cū strictura vnius duarum ligaturarū supra fracturam in medio. Si aī fractura

fuerit inclinata a medio ⁊ fuerit ꝓpinq̄ capiti coxe: tunc sumat ligamentū ⁊ involuat in medio ei⁹ plana vt nō incidat carnē ⁊ ponat medium ei⁹ sup pectinem ⁊ ascendant extremitates ei⁹ ad partē capitis ⁊ det ministro vt retineat eas ad inferiora. Et si fractura fuerit in eo qd̄ segt genu: tunc nos ponem⁹ ligamentū in supioze pte fracture: ⁊ eleuabim⁹ extremitates ei⁹ ad illū q̄ extēdat eas ad supioza ⁊ teneat genu cū ligamēto involues ip̄m desup. Et equet mēbz istud infirmo iacente sup faciez suā ⁊ crure ei⁹ extenso. Et si fuerint ossa pungētia: tūc oportet vt equētur sicut diximus multonēs ⁊ q̄ ex eis eleuank capiant. Regimē vero sit sm q̄ diximus in curatōe aditorij. Et os quidē core strigil in. l. nocib⁹. Et ego enūcio bo quō oportet vt sit situs ei⁹ posteq̄ aggregat curatio cruris. Et oportet vt ponatur inter duas coxas tūc pila de ligno ⁊ ei silib⁹ teruans eā ad formā sm quā eōta est ⁊ restaurēt restauratōe cognita sm q̄ intelligit ꝓpt illud qd̄ accidit de apostemate ⁊ pruritu Et q̄n accidit sup coxam: nam est apostema forte et est ex eis q̄ festinant ad coxam: tūc oportet vt ꝓpe ueniatur ad soluēdū vt respiret ⁊ extēdat apostema Et tu qdē iam sciuisti embrocas, ꝓpas. Verū in cauqualib ⁊ albaraach ⁊ sunt tabule magne in quib⁹ est parū ꝓcautatis vt decent cōponank sup inuolutiones capiant lōgitudinē pedis: ⁊ q̄n si breuiant ⁊ nō restauranf sup crus ⁊ abscindūt infra illud vtilitas nō est vtilitas q̄sita. Et si plōgank erit infirmus ex eis in labore licet si ipse abbreuiēt nō erit expers laboris. ⁊ vtilitas elōgatōis eaz est vt ꝓhibeāt itez ptē sanā pedis moueri cū fuerit mot⁹ illi⁹ q̄nitatis nociu⁹ fracture ⁊ ꝓpe in dispositōe domitatōnis ⁊ somni. Et necessitas hoz instroz non est nisi in fractura magna valde: ⁊ nō est possibile cū hoc vti eis nisi anteq̄ apostemet: q̄n apostema nō rollerat huiusmodi. Et ad vltimū est ḡuitas ⁊ malitia ⁊ labor: ⁊ oportet vt fugiat ab eis dū exceptio ꝓseuerat cum ingenijs alijs. Situs aūt restaurate core oportet vt sit sm q̄ fuit ꝓsuetudo ei⁹ in sanitate de assiduatōne ꝓstrictōis ⁊ dilatatōis. Et illud q̄d est magis vtile ē dilaratio. Et scias q̄ ille cuius coxa ⁊ ancha sunt fracte parū demudatur a claudicatione. ⁊ q̄n abscinduntur frusta lacertoū eius mandat ꝓtinus: deinde minuitur secundo.

De fractura rotule poplitis. La. xv.

Otula parū frangit ⁊ sm plimū ꝓterit. Et cognoscit illud qd̄ accidit cū tactu ⁊ asperitate ⁊ cū vacuitate q̄ intelligit cū tactu ⁊ audit aure. ⁊ oz in curatiōe ei⁹ vt extēdat crus: deinde intromittat rotula in locū suum ⁊ si separata fuerit aggregef ꝓtinus: deinde intromittatur.

De fractura cruris. La. xvi.

Ando frāgit os paruū cruris est saluī⁹ q̄q; si frāgat os magnū. ⁊ q̄n frāgit arūdo pua superior ē inclinatio ad exteriora ⁊ anī: ⁊ ē abulatio cū hoc possibil. ⁊ si frāgit arūdo magis inferior declinat crus ad exteriora. ⁊ q̄n frāguntur vtreq; arūdines simul: tūc est deteri⁹. ⁊ tūc qdē accidit cruri inclinatio ad oēs ptes. Et scias q̄ curatio fracture cruris ē sm ꝓsideratiōē curatōis aditorij ⁊ in ei⁹ silitudine ⁊ nō est dispositio cruris in tortuositate q̄ accidit figure sue nāli sic dispositio aditorij: imo ē recti: q̄re oportet vt sit extēlio ei⁹ ad hoc vt redeat ad rectitudinem.

De calcanei fractura. La. xvij.

Alcane⁹ ē excusat⁹ a fractura ꝓpt durtiez suā ⁊ p circūdatōz defēlionū. Et plim, ei⁹ q̄d accidit ei nō est nisi dislocatio: ⁊ iam dictum est de ea.

De fractura tali. La. xvij.

Ractura tali est ꝑua ⁊ ei⁹ curatio ē difficil Et plinū q̄dē frāgit cū cadit hō ex loco alto: q̄n ꝺterit supi⁹ pedis. ⁊ fortasse accidit cū eo attritio ossis cū cursu sā. ad vētres q̄ coagulatur in eis. ⁊ q̄n q̄q; pducit ad egritudines magnas ex febre ⁊ pmixtiōe rōnis ex tremore ⁊ spasmo pedis Cū ergo accidit in eo apostema ꝓgelatū q̄d non apparet ⁊ nō egredit ⁊ apparet iam tenebrositas q̄ nō fuit ē signū malū significās q; ē in via putrefactōis Si aūt ē apa apparēs impellens manū: tūc ē melius ⁊ forasse fit facil ei⁹ eruptio. Et q̄n talus restauratur deambulatio est dolorosa sup ip̄m. ⁊ q̄n nō restaurāt talus sm q; oportet destruit ornamentum.

De fractura digiti pedis. La. xix.

Uratio coz in fractura ⁊ dislocatōe ē curatio digitorum manus. Et quandoq; restauratoz equat eos pede suo calcādo eos cum eo

Expleta est sen. v. li. iiij. quaz sequit sen. vi. ei⁹ dē de venenis.

Sen sexta libi quarti de venenis: ⁊ est quinq̄ tractatuum.

Tractatus ꝑmus est de radicib⁹ eius qd̄ scit de dispositōib⁹ venenoz ebibit oz ⁊ distinctōe sermonis in curatōib⁹ venenoz q̄ nō sunt ex aialib⁹: Cui⁹ sūt sūme tres.

Sermo vniuersal de cautela a venenis q̄ in potu danf ⁊ curatōe coz. La. i.

Ūi timet q; in potu sumat venenuz oportet vt sibi caueat a cib⁹ dñantū sapozum in accessitate aut salsedie aut acuitate aut dulcedine dñantū odoz. Ipsi enī frāgūt q; illd qd̄ potūt ⁊ odorē ei⁹. ⁊ oz nō ꝓtect ei aliqd ex eis q̄ dixim⁹ sup famē vehementē ⁊ siti vehementē: vnaq̄q; eaz enī occultat illd qd̄ oportz vt detegat ei, ꝓpi vehementiam vorācitatis. ⁊ itez q; cū replet cibo ⁊ potu ⁊ cū in potu sumit venenū: accēsit veneno duo accidētia, quoz vnū ē q; sepelit in vacuitate ei⁹ quo repler⁹ ē. ⁊ secūdū est q; vene sūt plene: q̄re nō inuent venenū i eis penetratōz: ⁊ forasse ē in eo sapor rei repugnāt veneno. Et necārū est ei itez vt ipe sit suscipiēs sm vīa ꝓsuetudis medicias expellētes nocumētū venenoz sicut mithridatū: nā ei⁹ ex

pertum est iuamentū: t sicut pfectio de bolo ar. Et sili fic9 cū folijs rute t nucib9 t sale trito. pódera vo sunt: qñ sumank rute sicce partes. xx. nucū ptes. ij. t sal qnqz t sicuū siccaz ptes. v. Et algedu ar est mirabile in expellēdo nocumētū venenoz omniū t sacū fidutā iterū. Et ego nō vtifico an sint due medicine aut vna medicia. Et iteꝝ scias napi gui pód9. z. i. ʒ. decoquat cum vino decocto t ruta t sal etiam sili. Et necessariuz est cauēn vt nō sit ois cautela ei9 in cibo dato ab alio: aut q̄ in potu sūit tñ: qñ forte accidit ei vnde nō exhimabit: imo qñqz ptigit vt cadat res maligna sicut lacerta t rutela t scorpio i eo qd decoquit t in valis in quib9 est vinū. Plurima nāqz venenosoꝝ diligunt odore vini t currunt ad ipsum. t qñqz mozīūtur in cecubis: t qñqz bibunt ex eo t euomūt in ipo. Et propter hoc oportz vt cauēantur tecta t qd est sub arboribus magnis t herbosa loca.

De scīmone vniuersali de venenis que bibunt.
Capitulum. ij.

Species venenoz sūt due. i. facies opationē suam cū q̄litate q est in ipso. t efficiens cū forma sua t tota substantia sua. Et primū quidem aut est cozrodens putrefaciens sicut lepus marinus: aut inflāmans calefaciens sicut cufor biū: aut infrigidans stupefaciens sicut opiū: aut opilans vias anhelitus in cozpore sicut plumbū vstum Efficiens aute cū tota substantia est sicut napellus t sicut alheleil qd dicit esse gūm napelli: t sicut comu spice: t sicut tel leopardi t q̄ sunt illi silia. Et hec sunt deteriora venena. Et iterū de venenis sunt que agūt sup vnū t idem membrū: sicut cantarides sup veſicam t lepus marinus sup pulmonē. Et de eis sunt que agunt sup totū corpus sicut opiū. Et oē quidez quod interficit eū permutatōe cōplexionis: aut putrefactione: aut cū aduentu sup membrū: possibile ē vt sit effectus post tempus licet putrefaciens quāto plus remanet in cozpore tāto plus est effectus ei deterior. Et salus ex eo est cū resolutiōe accidente ei: t p illd quod succedit ei per sudorē t similia: aut per curationē contrariam. Et sciās q̄ nocumētū narcoticoū in cōplexionibus calidis ex parte est fozti9 t quecūqz duarū fuerit dominans erit iudiciū ei: in quantū enī complexio calida in cozde resistit eis est cozū effectus debilior: t inquantū ipsa inuenunt in corpozib9 calidis subtiliationē substantie sue frigide grauis t attractionē per virtutē motus arteriarum t attractio earū est apud constrictionē: erit cozū nocumentū in corpozibus calidis vehemētius peipue cū ipsa sint cōtraria cōplexioni cozū. Et est simile vt sit sermo in venenis calidis ille sermo iteruz. cōpulsio enī calida resistit eis cū expulsione acozde t resoluit virtutē calidoꝝ venenoꝝ: sed arterie cōplexionis calide attrahunt ea: quare accidit sicut illud. Et propter illud dixit Gal. q̄ alfarfas t existimo ipm esse napellū aut venenū interficiens interficit hominē t nō interficit turdos qñ ipse nō peruenit in turdis ad cozpus nisi post spaciū in quo iam passus ē a cozpore passionē post quā nō remanet nisi passio putrefactionis cibi. Et in homine festinat ante illud propter latitudinē meatuū t vehementiam calidtatis t virtutē motuū attrahentiū arteriarū. Et dico q̄ iste est modus quidam. Verum proportionalitates iteruz inter vtentes agentes t patientes sunt ex eis q̄ oportz considerari. t vnde sciāt q̄ alfarfas sit venenū p cōparationē ad complexionē latam que est animalis absolute confirmatur ita vt sit interficiens cū figitur in homine nō interficiens cū nō firmatur in turdis forte enī alfarfas nō est venenū per cōparationē ad complexionē turdoꝝ. Et si non cōuertereiur in cibū vel nutrimentū: t si peruenīret ad cozpus sicut ipsum peruenit ad cozpus hominis cū velocitate nō interficeret. Inquit: Et fuit quedam anus suscipiēs in principio rei de napello rem parvam: deinde nō cessauit vti eo donec assuefacta est eo natura t audacter vsa est eo t nihil nocuit ei. Et dico hoc: t dixit Ruffus q̄ nutrita fuit puella cū veneno vt interficerent p eaz reges q̄ cū ea pueniret: Et q̄ ipsa in pplexione sua pfecta é pfectionē maximā ita vt saluaret eius interficeret animal t nō appropinquaret ei9 saliue gallina.

De significatōe specieꝝ venenoz. Ca. iij.

Significant quandoqz per ea que eueniūt in cozpore de egritudinibus. Nam sicut eueniunt simile mozdicationi t incisioni t punctiure t cozrosioni scitur q̄ venenū est de genere medicinarum acutarū calidarū mozdicantiū sicut arsenicum t almusenm t argentū vinū extinctū. Et sicut accidunt inflāmatio vehemens t exuberatio sudoris t rubedo oculi t angustia t sitis: significat q̄ est venenum propter caliditatē tantū sicut euforbium. t si accidunt profunditas somni t stupoz t frigus significat q̄ venenū est de genere narcoticoꝝ. Et si non apparēt nisi casus virtutū t sudoz frigidus t lynco pis: tunc est de venenis que extraria sunt reb9 cū tota substantia t deteri9 cozpore. Et qñqz significant p odores aut odorē cozporis totius sicut sensibilitas odoris opij in eo qui bibit ipsum: aut odorē mēbri eius sicut odoz oris cū bibuntur venena putrefactentia sicut lepus marinus t alfrafatū t cantarides. t quā doqz significātur per vomitū: nam cū euomitur venenū non elongatur quin vilus cadat super substātiam eius qd in potu datū fuit de eo: aut cognoscat per odorē aut per saporē sicut vilus super litharguriū t gypsuz t super sanguinē cōgelatū t lac coagulatū similiter t opium cognoscitur per odorem t lepus marinus t rane per abhominabilem saporem Signa mala: Cum incipit ei qui venenum sumpsit supervenire syncopis t permutatur eius pupilla et occultatur eius nigredo: tunc nō speratur euasio: et similiter si rubeant oculi eius t egrediatur lingua ipsius. Et casus pulsus t sudoz frigidus est significatio mala: et in huiusmodi dispositione parum viuit.

De canone curationis eius qui in potu sumit venenum. Ca. iiij.

Portet vt nō mozet: imo ꝓperet cū sentit ipsuz ānteqz virtus ei9 pambulet i cozpore t bibat aquā sepidā t olei silamūuz: aut oleum de oliuis t euomat t perueniat in hoc ad vltimū qñ tū potest. Et melius qdez est vt in ea sit virtus alumis t baurach. Et quandoqz admiscenk cū oleo litium t adeps anseris. t diligit vt sit illud qd ipse bibit ad vomendum propter hoc t alia aqua plurima t ei bi plurimi: ipsi enī licet non euomank: tamen quandoqz frangunt venenuz t superant ipsuz t cum vomuerit qd possibile é ei: deinde bibat lac plurimum quoniaz ipsuz frangit nocumentuz veneni. Et non est malum si euomit ipsuz iteruz vt bibat decoctionē seminis vrtice cuz butyro cocto ad expellendum venenuz vomendo t solutionez faciendo: deide bibat lac. Et butyruz crudum est melius lacte. Et iteꝝ decoctiones se. limi t similiter vinuz dulce cuz adipe anseris liquefactoꝝ t similiter aquā cineris lignoruz vitis Et oportet vt sequank vomituz clisteria propter qñ sentit descensus lesionis ad inferiora. si autem fuerit commotio supra illud vtak eo qd facit vomere t soluit t non dimittak potus lactis. t si tibi necessarium fuerit vt in potu tribuas ei: verbigratia tyriacā de terra sigillata fac. Ipsa enim adiuuat cozpus ad expellendum venenum t propter cuz in potu dak in principio rei: ipsa enim facit euomere venenum sicut est Cuius discriptio est: Baccarum lau auf. ij. terre sigillate auf. ij. t ireos conficiak cuz oleo Et sit dosis eius auellana vna. t iteruz carpobalsami ysopi siccē se. napi siluestris piperis albi t ni. piperis longi aceri ana si petroselini assari cymini carmeni: se. hyusquiami albi omnium ana. auf. iiij. spice flozis squinanti amborum ana. auf. v. casie. ʒ. xviij. amomi croci amboruz ana auf. vi. conficiant cum melle t deki potu quantuz é faba romana. t sumere i potu terrā sigillataz sicut ipsamet est cuz vino facit illud. t existimare nūt quidaz q̄ cuz in potu sumit stercus galli in dispositione stultum facit euomere venenuz. Et ex eis que in potu dant iteꝝ sunt succus praſſij t folia canne t celnica semen baucie t castoreū t auellane t ficus t ruta. Et de illis que laudata sunt in hoc ca. est vt in potu detur galgani fetidi pondus. ʒ. iiij. t myrrhe. ʒ. i. cuz vino dulci. Et quando post vomituz acciditi flato vehemens tunc da ei in potu aquā minis t oleuz rof. infrigidatuz t oportet vt dormiat omnino t non dimittat scipsuz taliter vt dormiat: imo oportet vt euigilare ipsuz faciant omnino t rideant t clamīt in circuitu ei9. Cūqz manifestak ei forma t cognosci tur venenuz curek omne venenū cū eo qd dicit i suo ca. Et hec qdez manifestatio sit sm duos mōs: quorum vnus est vt cognoscak cuius generis sit venenū t secundus vt sciak cuius speciei ipsuz sit. Exemplum primi est vt sciak q̄ ipsuz é ex icisiuis acutis quare curet ipsuz cū eis que sunt sicut lac t butyruz crudū t feludem currēs factuz cū oleo amigdalino aut butyro cocto t cū oi quod frangit acuitatez: aut sciak q̄ é ex inflāmātib9 āre infrigidek cū cāfora t aqua rof. t aqua coriandri t q̄ sunt similia illis. t oia illa sint in frigidata cū nūe. t emplastrenk membra eius pinceꝝ palia cū eis que sunt sicut altahaleb t alia t remouek super ipsuz infrigidatio in omni hora. Et ex eis que conferūt huiusmodi valde est lac vaccinū de quo extracū est butyrum ifrigidatuz. t si indiget phlomis phlet: aut sciak qd ipsuz est ex stupefacientib9 quare administrent ea que sunt sicut tyriaca t medicamen de assa fetida in vino puro t similiter alia. Aut sciak quod est contrariū per substantiā quare curet cū mithridato t tyriaca t medicamine muschi t bezardi: t vtak carne t vino. t administrel egro aromatici t cientel locus ad quez vadit causa mozandi t iduak vestib9 aromatizatis t sternuter t fricel os stomachi eius t sufflek in os ipsius t rondant capilli ipsius. cū autez cognoscit species veneni curet cū eo qd ipsi ꝓpriuz est de illis que diximus. Et ad sūmū ex medicinis que bibunk causa venenoz: aut querik confractio acuitatis veneni: aut resolutio substantie ei9 sicut ex lacte t albezahar: aut querik per eas exitus substātie eius sicut per terram sigillatam: aut querik oppositio qualitatis eius sicut potare alicum in vino ad illum quem pupugit scorpio.

De medicinis cōmunibus ad venena. Cap. v.

Unt medicine que contrarie sunt veneno: q̄re non permittūt ipsuz peruenire ad cozpus t sūt sicut tyriaca t mithridatuz t albezahar t que sunt experta t terra sigillata t tyriaca facta ex ea t tyriaca diatesseron. Et dixerunt quidam q̄ flos oleandri t folia eius liberant a veneno. Et dicit q̄ granis iuniperi in hac re non est par: ℞. aniudem t radicis eius amborum ana. ʒ. i. t sceha armene. ʒ. ij. conficiant cuz melle t dek in potu cuz aqua maloz. Et medicamen ex eo factum est vltimuz. Et radix buchoz marem quando potak cuz vino t calamento iteruz. t semen napi. Et iteruz agarici. ʒ. ij. cuz vino t capilli veneris t malue t semen eius t folia ipsius t cinamomuz t medulla lepozis cuz duabus. ʒ. aceti de vino. aut de castoreo auf. i. cum. ʒ. ij. olei oliue. t abzotani. Et iteruz sumak aqua alhalce expressa t dōtur in potu: t semen baucie proprie cretensis t assa t decoctio poliū t decoctio siseleos. Et semen arboris mirabile est. Compositum: ℞. se. napi siluestris t castorei t foliorum arundinis omniuz añ. partem. i. pulpe collo. triplum omniuz: dek in potu ex ea auellana magna. Et res quarum operationes proportionantur cum proprietatibus in eis sunt sicut illud qd dixerūt q̄ caro damule siluestris mūdificata salita é ꝺ fortioribꝫ medicinis ad expellenda venena.

Summa prima de venenis congelatoꝝ t mieris t aliis.

De lapide armeno. Cap. i.

Dixerunt quidam hominum q̄ in lapidibus est lapis venenosus similis corallo t q̄ pondus sexte. ʒ. i. ex eo est interficiens. Et inuenimus ipsum in venenis veris que operantur tota substantia sicut napell9. Et dixerūt q̄ cura ei9 é cura napelli. t medicie magis mutatiue sī albezahard.

De argento viuo t eius cura. Cap. ij.

Rgentū qđ viuū plurimi q bibunt nō ledun
a tur eo. Egredit enī cū dispositione sua per in
feriorem regionem. Alt vero ei in cuius aure
fundit argentū viuū accidunt dolor vehemens ⁊ cō
mixtio rationis ⁊ quandoq; perducit ad spasmū ⁊
sentit grauedinez vehementez illi⁹ lateris. Et qu an
doq; pducit ad epilepsiaz ⁊ apoplexiaz propter lesio
nem cerebri cum frigore ei⁹ ⁊ cōmotionem ⁊ pm u
tationez ipsius. Extinctū aūt ⁊ sublimatū vel subtili
atuz est malū nociuū incisiuū ex quo accidunt acci
dentia similia accidentib⁹ ei⁹ q bibit lithargyriū ex
punctura ⁊ tensione intestinoz ⁊ deambulatiōe san
guinis ⁊ grauitate linguae ⁊ granedine stōachi. ⁊ apo
stemat cor p⁹ ei⁹ ⁊ retinet vrina ipsi⁹. Cura: De bo
na curatione post vomitū ⁊ ea que currūt cursu ei⁹
est vt i potu det de medicinis que sunt sicut myrrha
pondus. ʒ. iij. in vino: ⁊ tribuat i potu cū aqua mel
lis vice vna post aliaz. Et itez fiat clistere cum ea cuz
baurach: deinde consequenter post illud adhibeat
curatio rasure: ⁊ clistere ei⁹ cū confortatione cordis
itez cū medicinis cōmunib⁹. Cū aūt est effusū i' auř
oportet tūc vt surgat sup pedē vnū ⁊ saliat sup partē
illā cū inclinauerit caput suū q̄ plurimū possibile ē
ei declinare ⁊ ppzie cū suspendit p manū que ē in la
tere alio ab aliqua re. ⁊ similiter quando cōmouetur
sup illaz partē. Et ille q vult colligere ipsuz cū radio
plūbi intromisso in aure ⁊ inuenit argentū viuū cuz
eo suspēduz ē errans: quoniaz argentū viuū quādo
est in illo loco ⁊ q propinquꝰ ē ei non indiget pa ti
ens misi vt concutiat ⁊ saliat tantum. ⁊ si fuerit profū
dius q̄ in illo loco non fit iuuamentum per illū sti
tum ⁊ non peruenit ad ipsum.

De lithargyrio ⁊ limatura plumbi ⁊ cura eorum.
Capitulum. iij.

Lcidit ei q bibit lithargyrū vt apostemet cor
a p⁹ ei⁹ ⁊ grauet lingua ipsi⁹ ⁊ retinent ei⁹ vria
⁊ sterc⁹. ⁊ forte non retinent sterc⁹: imo sup
fluit fluxus ventris ei⁹ ⁊ sentit grauitatem in stoma
cho suo ⁊ suis intestinis ita vt quandoq; egrediatur an⁹ ⁊ perueniat ad rasuraz ⁊ sit in supremo ei⁹ infla
tio ⁊ erit in ventre ei⁹ quasi glandula lapidea ⁊ sit co
lor ei⁹ plumbin⁹ ⁊ constringit anhelit⁹ ipsi⁹ ⁊ forte
se prefocat. ⁊ quandoq; accidūt cū eo accidentia ille
os ⁊ fit color corporis sicut color plūbi ⁊ similiter li
matura plūbi. Cura ei⁹. Oportet vt succurrat ci
cipiat cū curatione cōmuni ex vomitu ⁊ sit cū aliquo
ē quo sit aptio sicut decotio seminis apij ⁊ fic⁹ ⁊ ane
ti ⁊ baurach. Et oportet vt in potu det myrrhe. ʒ.
iij. in vino, aut det in potu spica romana cū limo co
lūbe pascentis cū vino qui ipse curat. Et oz vt i po
tu tribuat absynthiū ⁊ isop⁹ aut semen apij aut pip
pzopie: totū illud cū vino, aut pondus. ʒ. i. myrrhe
cū pondere medie. ʒ. piperis donec sudet. Et det
in potu ser suliq̄ scamonee in aqua mellis. Et cibi
ei⁹ qb⁹ oportet ipsuz assidue vti sint alectides begi lac
ta ex carne agni. Et signū sanitatis ei⁹ est q̄ soluit
natura ⁊ prouocat vrina. Et ad vltimū indigetape
ritiuis cognitis prouocantiis ⁊ solutiuis

De potatione cerusse ⁊ cura eius. Cap. iiij.

Lcidit ei q bibit ipsuz vt albificet lingua eius
a ⁊ mollificent mēbra ipsi⁹ ⁊ vehemēties fiant
tusses ⁊ singult⁹ ei⁹ ⁊ p misceat ei⁹ ratio ⁊ ifri
gidet cor p⁹ ei⁹: ⁊ ifrigidet ei⁹ cerebz ⁊ exsiccet ⁊ sup
ueniat ei syncopis. ⁊ quandoq; sensit in gutture suo
pōticitatē ⁊ iuenit i vna ⁊ lingua sua aspitatē ⁊ siccita
tez ⁊ i vētre suo pūcturā ⁊ i stomacho mordicationē
⁊ oze stomachi dolorē ⁊ i hypocōdriis tensionē ⁊
i anhelitu strictura: ⁊ forte se puent ad pfocationez
⁊ albificat color corporis ei⁹: ⁊ quādoq; migit nigz
⁊ sanguineū. Cura ei⁹ ē similis cure lithargyrij: ⁊ dat
i potu scamonea i aq̄ mellis ⁊ puocantia vrinā ⁊ cli
sterizat ⁊ nō pmittit dormire. Et de his q̄ igrediunt
i faciēdo ipsuz vomere sunt oleū alacoben ⁊ oleū ō
silio ⁊ oleū de narcisco. ⁊ cadūt i medicinis ei⁹ gum
ma pauni ⁊ medicamē de sanguine dra. ⁊ fraxin⁹. Et
itez de illis q̄ conferūt ei ēvt comedat sisamū paruū
⁊ masticet ipsuz ⁊ bibat sup ipsum vinum.

De gypso ⁊ eius cura. Cap. v.

Ex gypso accidit simile ei qđ accidit ex cerusa
e uez ei⁹ ⁊ strāgulatio magnifical. Et oz vt cure
tur cura cerusse ⁊ curatione fungoz: deide dē
tur in potu mucilagines viscose ⁊ remoueat asperi
tas gutturis pp lenificationē predictā ⁊ sozbitiones
lenificantes. Et indiget solutione vētris cū scamōea
⁊ similib⁹. ⁊ iterek solutio aliquotiēs. ⁊ si abzasio fiat
curet abzasio. Et de eis que rememorani ad gypsuz
est cinis extremitatum vitis cum hasce.

De vzitur ⁊ almagra de minera ⁊ eorum cura.
Capitulum. vi.

Lcidūt ex ambob⁹ accidētia similia accidēti
a b⁹ argenti viui extincti: vez ex almagra quā
doq; accidit solutio vētris plurima ⁊ ē digni
us signoz ei⁹. Cura ē illa eadē cura: deide admi
nistrent sozbitiōes pingues ⁊ adipes lenes.

De alciniar ⁊ eius cura. Cap. vij.

Lcidunt ex eo punctura vehemens ⁊ mordi
a catio fortis in gutture ⁊ incilio in visceribus
⁊ vlcera ⁊ vomitus. Curatio est similis cura
tioni arsenici quam dicemus.

De limatura serri ⁊ eius scoria ⁊ earum cura.
Capitulum. viij.

Lcidūt ex illis dolor vehemēs i vētre ⁊ sicci
a tas i oze ⁊ iflatio ⁊ superat dolor capitis. Cu
ra ē dare in potu lac cū eo qđ soluit cū fortitu
dine: deinde det in potu butyz coctum ⁊ crudū tan
diu donec sedent dispositiones ille. Et assiduet effu
sio olei ro. ⁊ olei viol. ⁊ olei de salicib⁹ conquassato
rum cum aceto super capita eorum. Et quandoq;
dat in potu potanti ipsū aliqd de magnete vt aggre
get illud qđ separatū est ad seipsū: deinde consequē
ter adhibentur solutiua predicta. ⁊ quandoque dat
ei in potu ex ipso omni die pondus. ʒ. i. deinde dāt
ei ad sozbendum post ipsum iura vnctuosa lubrica
tiua cū butyro vaccio cocto vt soluto vētris fiat si fu
erit descēdēs. aut cuomat ipz cū eis si ē adhuc istō.

De calce ⁊ arsenico ⁊ eoz cura. Ca. ix.

Ji cui datur in potu ex ambob⁹ simul acci
e dunt punctura ⁊ vlcera in intestinis. Et ei
cui in potu dat arsenicū sublimatū: accidit
ex ipso proximū illi qđ accidit ei ex magra. Et q̄ñq;
accidit tussis ledens. Et cui in potu dat calx sola acci
dunt siccitas oris ⁊ dolor stomachi ⁊ difficultas vri
ne ⁊ solutio ventris cū sanguine ⁊ egredit calx in vri
na ei⁹. Et q̄ñq; accidit ex ea frigus extremitatū ⁊ ac
cidit syncopis: ⁊ q̄ñq; exsiccatur lingua ⁊ accidit p
focatio. Cura: Incipiat cū eo quod oportet: de
inde det in potu aqua calida cū iuleb vt cuomat aut
cū oleo: deinde sumat decoctionē seminis hini ⁊ de
coctionē rigi ⁊ decoctionē eruce ⁊ aggregationē am
barum aut succū mollochie cum melle ⁊ non cesset
sumere in potu lac ⁊ mucilagines viscosa ⁊ vnctuo
sa ⁊ iura cum adipibus: ⁊ propzie cum maluis. Et
curetur tussis si acciderit ei cuz lenitiuis. Et cura ca
sis est vomitus ⁊ clisteria ⁊ vnctuositas ⁊ lenifica
tio: ⁊ cura eius est proxima cure arsenicozum. ⁊ de
istis que dicuntur in hoc est vt sumatur vrina asini
⁊ fel gaceli ⁊ detur in potu quantitas. ʒ. i. in aqua ca
lida.

De aqua saponis draganti ⁊ aluminis ⁊ eoruz
cura. Capitulum. x.

Qua saponis ppinq̄ est dispositōi calcis
a ⁊ arsenici: ⁊ cura eoz est cura illi⁹. dragan
tū ⁊ alumē. Remouet ex potu amboz tus
sis vehemēs pducēs ad pthisim. Cura eoz est pota
re lac asininū ⁊ potare butyrū crudū ⁊ zuccarū ⁊ si
rupos de isopo ⁊ similia.

De potu aq̄ frigide in ieiunio ⁊ ei⁹ cura. Ca. xi.

Ex potu illi⁹ in ieiunio ⁊ post balneum aut
e cottū timet cozruptio complexionis ⁊ hy
dropisis. Cura est medicamen de curcu
ma ⁊ medicamē de musco ⁊ silia. Et q̄ñq; sufficit vi
nū purū ⁊ potare ipm sup eam.

Sūma secunda venenozum ex plantis.
De napello ⁊ cura ei⁹. Ca. i.

Napellus est de interioribus. Et acci
n dit potāti ipm vt apostemet labia
ipsi⁹ ⁊ lingua ei⁹: ⁊ egrediunt oculi
ei⁹ ⁊ frenēt sup ipm vrigo ⁊
syncopis ⁊ crura ipsi⁹ nō operāt ⁊ ē
mal⁹. ⁊ q̄ euadūt ex eo rarocuadūt
qn eadant in ethicā aut phthisiz ⁊ q̄ñq; accidit tena
mon. Et ei⁹ succo imbibunt lagitte ⁊ interficiūt quē
inueniūt statim Cura: Oportet vt festinet ad faciē
dū vomere bibentē ipm cū decoctōe se. napi. ⁊ det
in potu vinū ⁊ butyrū cocū vaccinū dando potuz
sup potū. Et sīr decoctio corticū glandiū cū vino.
Deinde cura eius pncipal⁹ est beçahar ⁊ medicamē
de musco ⁊ algeda ⁊ ture: ⁊ tyriaca magna q̄ñq;
pfert in eo vsq; ad terminū. Et de melioribus reb⁹ est
vt in potu detur muscus in frication⁹ albeçard. aut
q̄ntitas. ʒ. i. de medicamine muschi cuz siliqua vna
muschi. Et existimant quidam q̄ radices capparis
sunt beçahar napelli: ⁊ oia albeçaharat sunt bona
ei: ⁊ propē illud quod sūlatur aluminū: ⁊ habet sila si
cut sila lithargyrij ⁊ animal nominatū surinul. ⁊ est
mius cōtrarius napello ⁊ destruitur eius opatio cū
comedit ex ipso.

De cornu spice ⁊ ei⁹ cura. Ca. ij.

Pparēt in eo q̄ in potu ex eis sumit sig̃ sti
a sen ⁊ nigredo lingue ⁊ distillat sanguis ex
virga ei⁹ guttatim. Cura: Oportet post
curā eōem ex vomitu cū aqua ordei cū oleo ro. tepi
do ⁊ silib⁹ vt in potu detur canfore auf. i. in. ʒ. i. aq̄
ros. Et emplastret epar ⁊ cor ipsi⁹ cū emplastris ve
hementis siccitatis ⁊ canforatus ⁊ cū sandal⁹ pfectis
⁊ detur in potu qđ sit sicut sauich malo⁹ acetoso⁹ ⁊
sauich ordei cū aq̄ nuius in iuleb: ⁊ denk in potu suc
cus granatoz acetoso⁹ ⁊ succus citroloum ⁊ melo
nis alraki ⁊ aqua ordei ⁊ aqua solatri ⁊ aqua lactis
aceto si.

De murkion ⁊ eius cura. Ca. iij.

Dnc medicinā ignoro ⁊ existimo ex qbus
b dam modis existimationis q̄ ipsa est silis
napello. Et signa q̄ propha sūt hui⁹ medicine
dicūtur esse q̄ accidit ei q̄ bibit ipsam mordicatio
in ventre ⁊ lingultus ⁊ syncopis ⁊ citrinitas in facie
tora: ⁊ propē in labijs ⁊ infrigidat anhelitus eius et
fetet corpus eius ⁊ stupefit ⁊ permiscetur ex eo ratio
post grauitatē in capite ⁊ minoratur pulsus ⁊ absci
ditur ⁊ sudat sudore frigido ⁊ rubet ⁊ morit. Et cu
ra eius est cura napelli. Mumeratio medicinaz ve
nenosarum calidarum.

De euforbio ⁊ cura ei⁹. Ca. iiij.

Lcidūt ex eo angustia vehemēs ⁊ inflatio
a ⁊ euenūt mordicatio in vētre ⁊ singultus
⁊ fluxus ventris ex ipso cū superfluitate.

Curatio: Oportet vt cuomat: deinde infrigidet ⁊
detur in potu butyrū crudū ⁊ coctū cuz fortitudine
deinde curet curatōne cornu spice. ⁊ stet super aquā
granati muzi ⁊ aquam maloz muzoz ⁊ aquā lactis
acetosi.

De lacte titimaloz ⁊ ei⁹ cura. Ca. v.

Ipsa quidē sunt septē dicta in medicinis
e singularib⁹: ⁊ propē lac alsabrē ⁊ lac alba
sir ⁊ lac alhaginati. ⁊ non accidit ex eis ex
mordicatione ⁊ solutione ventris sublimi nisi quod
ccidit ex euforbio: q̄re oz vt frangat eoz virtus cū
acte extracto butyro ⁊ butyro cocto ⁊ crudo ⁊ cu
retur accidens proueniens ex eis de solutione ven
tris cū sanguine aut mictu eius cū eo quod scitur in
capitulo ei⁹. Et dicitur q̄ de lacte sabzē interficit pō
dus. ʒ. ij. Et cura eius est balneatio cū aqua dactilo
rum immaturoz ⁊ lactis alhasir interficit pond⁹. ʒ.
iij. in duobus diebus ⁊ constringit epar. Et cura ei⁹
iterū est similis illi.

De scamonea ⁊ cura ei⁹. Ca. vi.

Olis ei⁹ interficiēs ē. ʒ. ij. ⁊ hz dispōnes p
d ximas illi q̄ dicta sūt. Et de eis q̄ oportet vt
frāgant malūa ei⁹ sūt lac extracto butyro ⁊ sauich

malox ꝛ rob cidonioꝝ ꝛ rob de ribes ꝛ stiptach.

De almegerion ꝛ camelea ꝛ eaꝝ cura. La.vij.

Olis interficiẽs eiꝰ ẽ.z.ij. Et accidit ex eo
d vomit⁹ ꝛ solutio vẽtris supflua ꝛ nigrũ qđ
noiat camelea est interficiẽs plus ꝛ accidit ex eo mordicatio vehemẽs in visceribus ꝛ dolor in corpe toto ꝛ cõmotio ꝛ singult⁹: deiñ vomit⁹ phlegmatic⁹ ꝛ spumiosus: deinde pducit ad spasmũ ꝛ destruit vocẽ. Cura: Necessariũ est dare in potu lac dulce ꝛ butyrũ coctũ freqnt ꝛ inleb iterũ vt illud frãgat malitiã eiꝰ. Et qñ magnificat timoꝛẽ necessariũ ẽ dare in potu tyriacã ꝛ mithridatũ ꝛ medicinã de terra sigillata. Et cũ sedat detur in potu post ipa oxymel ꝛ enduia diebus aliquot vt remoueat malitia complexionis.

De oleandro ꝛ eiꝰ cura. La.viij.

Leander plumũ interficit hoies ꝛ aialia et
d parũ ipsi⁹ facit incurrere angustiam vehemẽtẽ ꝛ inflãmationẽ vẽtris ꝛ inflãmatoꝝ maximã ꝛ est calida ꝛ sicca mordicatiua incisiua. Et aq̃ in q̃ nascit oleander est mala. Et cũ nõ est excusatio ab ea oportet tunc vt distilletur aut misceat cũ inleb. Cura: Oportet vt sumat decoctionẽ senugreci ꝛ dactilos ascebehir qñ sunt mirabiles. ꝛ semen agnicasti ꝛ agnuscast⁹ ipe ꝛ decoctio amboꝝ ẽ tyriaca ei⁹. ꝛ sic cũ melle ꝛ zuccaro: ꝛ iuleb: ꝛ dulcia oiatrob vne ẽ bonũ ꝛ cũ hoc necessaria sũt vnctiola q̃ sciuisti multotiẽs ꝛ leg ea cũ cisteriꝰ.

De anacardis ꝛ eoꝝ cura. La.ix.

Scidũt ex eis incisio in gutture ꝛ pcanitate
a vẽtris ꝛ inflatio ꝛ egritudies acute: ꝛ qñq̃ ostruũt qđã mẽbra: ꝛ cũ ex eis saluat facilit accidẽ alienatoes. ppꝛea qꝛ adurũt meliaꝝ. Et qđ de eis interficit ẽ pod⁹. ij. aur. Et qñq̃ nõ nocent gbusdã hoib⁹ cũ, pperate: ꝛ, ppe qñ comedũt eos cũ nucib⁹. Et ego iam vidi q̃ ex eis mordebat cũ nucib⁹ ꝛ nõ corũpebat ex eis Curatio: Denk in potu oleũ amigdalinũ ꝛ islaminũ ꝛ butyrũ coctũ ꝛ crudum ꝛ lac dulce ꝛ vnctuosa ex iurib⁹ ꝛ ea q̃ currũt hoc cursu vt sedẽtur mordicatio ꝛ madhidh: deinde del in potu lac acetosũ vaccinũ ifrigidatũ ꝛ aq̃ fructuũ infrigidata ꝛ sedeat in aq̃ dactiloꝝ imaturoꝝ ꝛ curet curatiõe sirsen. Et de reb⁹ qbus curat sũt gna pini. Et uux est coꝝ beçahar.

De alkebikengi ꝛ eiꝰ cura. La.x.

c Et itez de eis q̃ interficiũt sua acuitate. Et⁹ cura ẽ simil⁹ cure anacardoꝝ. Et olea sũt de reb⁹ magis inuatinis nocumẽto eius.

De staphisagria ꝛ eiꝰ cũra. La.xi.

a Scidentia ei⁹ ꝛ doloris ipsi⁹ sũt sicẽ accẽntia cantaridaꝝ: Et cura eaꝝ ẽ cura ei⁹. Et nos dicem⁹ illud in ca. suo.

De ruta agresti ꝛ eiꝰ cura. La.xij.

a Scidũt eis q bibũt ex ea egressio ocli ad exteriora ꝛ adustio ꝛ inflãmatio vehemẽs Cura ei⁹. Oportet vt cuomat cũ aq̃ calida ꝛ oleo: deinde curet cura oleandri ꝛ similium.

De Thesilie ꝛ eiꝰ cura. La.xiij.

Ec est gũma rute mõtane: ꝛ qñq̃ sentit in
b lapoꝛe eiꝰ sicut sapoꝛ albedarungi ꝛ est calida. ꝛ accidit illi q bibit eã retẽtio eoꝝ oĩum q̃ currũt ex vtriscq̃ viꝰ ꝛ apostemat ligua ꝛ accit rugitus ꝛ inflatio ꝛ adustio in gutture ꝛ stomacho ꝛ egressio oculi ꝛ rubedo facieiꝰ: ꝛ forsasse fiunt ferre in corpore ex acuitate eiꝰ ꝛ mlẽtiẽs q̃ducit ad difficultatẽ ꝛ pnitatẽ anhelitꝰ. Cura ẽ vt, pperet ꝛ cuomat ꝛ sumat in potu post illud lac ꝛ butyrũ coctũ ꝛ crudũ ꝛ aquã ordei ꝛ gargariset cũ oleo ro. ꝛ lacte dulci ꝛ denk in potu sirupꝰ acetosus ꝛ infusio absinthij Et ex eis q̃ nota sũt apud eos sicut beçahar ꝛ semẽ eiꝰ ꝛ gluté albotin ꝛ radix almaruth ꝛ decoctio origani. Et dicitur uterũ q̃ castoreũ cum aceto calefacto aut melle: ꝛ hoc forsitan est fm semitã proprietatis: aut fm semitam expellendi a corpore cum resolutione verum fm apparitionẽ necessitatis infrigidatio ẽ cõueniẽtioꝝ.

De algilbehenech ꝛ eiꝰ cura. La.xiiij.

a Scidẽna eiꝰ ꝛ cura ipiꝰ ꝛ curatõ qđiũ ꝛ helleboꝝ albi sunt eadem.

De açende asini ꝛ eiꝰ cura. La.xv.

Scidit eis solutio vẽtris maxia valde. Cura: Oportet vt cuomat si potest ꝛ frãgatur
a virtus eiꝰ dando in potu lac ꝛ butyrũ crudũ potũ post potũ: aut dek in potu lac extracto butyro ꝛ elaboꝛet in, phibẽdo solutionẽ vẽtris. ꝛ qñq̃ succurrit ad nocumentũ earũ ad, phibẽdã solutõeꝝ ipsarum tyriaca.

De cõcisi ꝛ helleboꝝ albo ꝛ ciclamine ꝛ succo cucumeris asmini: ꝛ spẽb⁹ nigelle male ꝛ agarico nigro ꝛ coꝝ cura. La.xvi

Ondũi facit cuomere vomitũ magnum: ꝛ
c qñq̃ fit pfocatio ex eo, ꝛ silr ciclamen ꝛ helleboꝛus alb⁹: ipse eni facit vomere ꝛ facit nauleam: ꝛ qñq̃ aggregat qđ nõ expellitur: imo pfocat solutionẽ ventris: Et omnia peruenium cũ homine ad syncopim ꝛ casum virtutis ꝛ fudoiẽ frigidum ꝛ spasmũ ꝛ propue helleboꝛus albus ꝛ agaricum nigrum qñ ambo sunt simil impssionis. Inquit Bal. Pulius bibentis helleboꝝ albũ in principio suo est lat⁹ rarus debil⁹ valde tardus valde, ppt pfocationẽ caloris innati sub materia plima quã cõsecuta ẽ virtus medicine subito ꝛ nõ potest eã expellere natura. Et cũ dixat apparet diuersitas cui nõ est ordo: qñ virtus intrinseca est coartata. Cũ aũt incipit ordinari ꝛ eãri valde incipit egri dispositõ bona fieri. Qđ si eiꝰ dispositio fuerit tendẽs ad rectificationẽ: imo ad singulũ ꝛ spasmũ debilitat pulius ꝛ diuersificat ꝛ insipissat valde. cuꝝ ergo pfocat rectificat sine ordine ꝛ tardat qñ calo: extinguit: ꝛ qñ apparet in ipso vndositas humiditatis. Et helleboꝛ⁹ quidem est ex eis que interficiũt canes. Cura: Oportet vt properes ad mundificandũ eũ cũ eis que scis: aut facis descendere materiam nocumenti eiꝰ cũ clisteri forti cũ eis q̃ sunt sicut pulpa colloquintide: deinde administra ei clistere cũ eis q̃ dicũtur in ca. fungoꝝ, ꝛ qñq̃ minoraꝝ vomit⁹: si. est in pncipio, fiat

vt enomat ꝛ nõ sit res plurima: quare oportet vt impleatur vẽter eiꝰ aq̃ tepida: deinde cuomat: deinde ite retur. Et qñ accidit spasmus detur in potu lac cũ butyro plurimo ꝛ mungãtur iuncture eius cum ceratis lenibus ꝛ applicetur tũc temperate ꝛ curet cura spasmi sicci.

De helleboꝛo nigro ꝛ cura eius. La.xvij.

Lccidunt ex eo solutio ventris vehemens
a ꝛ pfocatio. Et cũ dantur in potu. z.ij. spasmat ꝛ iterficit ꝛ anteceđit illud pulius coꝛdis ꝛ adustio lingue ꝛ strictura sup eam ꝛ cruciatõ plurima ꝛ inflatio: deinde spasmatur ex eo quod ẽ cũ ipso ꝛ tremit ꝛ moꝛitur. Cura: Frange iterum virutẽ eius cũ eis que sciuisti: ꝛ vt des in potu absinthium cũ vino: aut sumantur cymini ꝛ anisi ꝛ castorei ꝛ spice partes equales ꝛ dentur in potu ex eo cyciter. z.ij. cum vino ꝛ pone super inflationẽ pannos calefactos ꝓpter putrefactõnes exsiccantes ex eis que sciuisti: deinde eiba ipsum caseo recenti cũ melle ꝛ butyro recente cocto iuribus vnctuosis ꝛ vino dulci ꝛ vino plurime cõmixtionis. Et si acciderit ex eo spasmus: tunc fac illud quod dictũ est in capitulo helleboꝛi albi. Et cum solutio ventris eius superfluit: sedeat in aqua frigida ꝛ bibat alrobub ꝛ medicinas restringentes.

De amoꝛas danici ꝛ cura eius. La.xviij.

Lcidunt ex pondere. z.ij. eius puritus ꝛ
a apostema mortale Cura eius est cura eu foꝛbij.

De aldedru ꝛ cura eius. La.xix.

Uando plimũ sumit ex eo interficit. Cura
q eius est illud qđ facit vomere ꝛ solutiones ventris cũ generib⁹ lactis ꝛ vnctuosis fm medum quem sciuisti.

De kesbu alkerua ꝛ silamo ꝛ eoꝝ cura. La.xx.

Jcitur ꝙ pcussatio vlia in expssione hoꝝ
d duoꝝ est venenũ vehemẽs interficiẽs: Et ꝙ cura eius est cura cõmunis.

De castoreo ꝛ eius cura. La.xxi.

Um castoreũ rãcidũ fit: accũt ex eo accũtia
c birsen calidi cũ strãgulatõe ꝛ iterficit illud in die vno. ꝛ, ppe illud qđ de eo ẽ nigrũ ꝛ fetidũ ꝛ enerulentũ qđ declinat ad nigredinẽ. Cura: Oportet vt cuomat ex eo cũ aq̃ aneti ꝛ calamẽti ꝛ seneslẽ cũ melle ꝛ vino: deiñ denk in potu acetosa siẽ acetositas citri ꝛ robub ꝛ fructuũ acetosoꝝ ꝛ aceti vini solum ꝛ lac vaccinũ acetosũ ꝛ succ⁹ maloꝝ ꝛ lac asininum.

De squilla agresti ꝛ eiꝰ cura. La.xxij.

Uandoq̃ accidit ex acceptõe eiꝰ ꝛ ex nimio
q vsu tenẽdi eam ꝛ deferẽdi itez eruleratio intestino ꝛ viaꝝ epatis. ꝛ anteceđit eã pũctura ꝛ incisio cũ accidit illo: ẽre oꝝ vt sestinet ꝛ sumat ī potu lac decocti cũ frustis ferri ignitis ꝛ vitellos ouoꝝ elixatoꝝ in aceto ꝛ suffuf seminum ꝛ cum frixis ꝛ similibus.

De strangulatoꝛe adib ꝛ strangulatoꝛe leopardi eoꝝ cura. La.xxiij.

Scidũt ei q sumit ex eis ambob⁹ põticitas
a in palato ꝛ vua ꝛ sneri ꝛ canna pulmonis ꝛ siccitas cũ apostemate ꝛ elevaf ex oꝛe ei⁹ vapoꝝ fumosus ꝛ puenit lesio ad sepationẽ ligue ei⁹ ꝛ tremoꝛẽ tẽpoꝝ ipsi⁹: deinde ad tremoꝛẽ ꝛ ad spasmũ ꝛ obfuscationẽ coloris ꝛ pfocationes: ꝛ fit illud cũ rugitu in vẽtre ꝛ vẽtositate plima. ꝛ accidit bibẽti strangulatoꝛem leopardi scotomia ꝛ tenebꝛositas oculi quotiens vulcire cũ humoꝛe in oculꝝ grauaf pectus ei⁹. Et strãgulatoꝛ: qđ leopardi nascit in terris edeilla ꝛ locis alijs ꝛ est amari sapoꝛis ꝛ hoꝛridi odoꝛis. Cura: Oportet vt tu, pperes ad faciendũ ipm vomere cũ eis q̃ scis: deinde clisteriçaipm ꝛ postea da in potu sicut oꝛiganũ montanũ ꝛ psillium ꝛ ruta ꝛ absinthiũ ꝛ sceba armenũ cũ vino ꝛ canepi theos in vino: aut detur in potu olei balsami quantitas. z.i.ʒ. in vino. Et melius vinuʒ est illud in quo extinctum est ferrum ꝛ argentum ꝛ aurum. ꝛ scoꝛis ferri ipsius est bona. Et coagula: ꝛ, ppe coagulũ cerui ꝛ gazeli ꝛ hedi: deinde iura vnctuosa.

De azedarach ꝛ eius cura. La.xxiij.

Olia eius interficiunt animalia: ꝛ lignum
f eius quandoq̃ interficit. Et cura eius est cura communis ꝛ est proxima cure olandri.

De cortice rigi ꝛ eiꝰ cura. La.xxv.

Li cui datur in potu coꝛtex rigi fm ꝙ dixerunt quidam primoꝝ accidit stati do
t loꝝ in oꝛe ꝛ in lingua ꝛ apostematur ligua eius: deinde extenditur dolor in ymbilico ꝛ stomacho ꝛ intestinis eius ꝛ inflãmatur totũ coꝛpus eiꝰ et noiant eũ in venenis. Cura: Curet curatõe cantaridũ: ꝛ oportet vt sint in oleo qđ ipse in potu sumit decocta cidonia.

De semine vrtice ꝛ eiꝰ cura. La.xxvi.

Lcidit ex eo illud qđ accidit ex squilla. Et
a iterum accidit ex eo quãdoq̃ tussis fortis ꝛ cura eiꝰ ẽ cura squille. Uez tussis eiꝰ curatur cũ lenitiuis sicẽ est sirupꝰ viol. cũ aq̃ ordei ꝛ alijs ex medicinis tussis.

De turbit malo citrino ꝛ nigro ꝛ eiꝰ cura. La.xxvij

Lcidũt ex eo sicẽ sũt accẽntia helleboꝛi nigri
a ꝛ agarici nigri Et cura eiꝰ ẽ illa cura ꝛ ap propriatur ei soꝛbere ꝛ oleum amigdale magne.

De sebardion ꝛ eiꝰ cura. La.xxviij.

Go non cognosco materiã huiꝰ medicine
e neq̃ curã eiꝰ nisi cõem: ꝛ existimo ipsaʒ eẽ de acutis ꝛ nõ elõgat qn sit de nõ acutis. Dixerunt: ergo est medicina ex qua accidit permixtio rationis ꝛ tetanus ita vt accidat labio ei⁹ de tensione dispositio similis risui: ꝛ exemplificant greci ꝙ ipse ridet risu sebardion. Et cura eiꝰ est cura cõmunis. Et, dixerunt quidam: oportet vt cuomat bibẽs ipsam ꝛ bibat post ipam aquã melis: ꝛ pferũt ei potus lactis ꝛ inungere manꝰ cũ calefacientib⁹ ꝛ admi nistratio tine calide ꝛ fricatio ꝛ medicine ad spasmũ malignum.

De tusom ⁊ eius cura. La.xxix.

Tusmodi iterū nō cognosco naturā nec cūrā ⁊ existimo ipsam esse de acutis ⁊ non
h est lōginquū qn sit de nō acutis. Et dr q
facē accidē phlegmonē in labijs ⁊ ligua ⁊ maniam ⁊
alienatōez ⁊ casum pulsus.

De medull fructuū rācidis ⁊ earū cura. La.xxx.

Jspositōes earū ⁊ cura ,prime sūt eis q dicta sūt in squilla: ⁊ ppe cū robub fructuz
d sicut est sirup⁹ de agresta ⁊ ribes ⁊ malo⁹ ⁊
vrtice. Et accidūt ex eis nausea ⁊ syncopis ⁊ angustia
⁊ iste medulle sunt sicut nuces ⁊ nuclei chyromoloz
ueregil ⁊ amigdale.

De vino puro in ieiuno ⁊ ei⁹ cura. La.xxxi.

Utroties facit illud accidere ꝓfocationē et
m dolozes ⁊ inflāmationē: ⁊ ꝓpe post exercitiū ⁊ laborē: ⁊ ppe qū vinū est grossum ⁊
dulce. Cura est euacuatio p phlobotomiam ⁊ solutionē vētris si necesse est. ⁊ vomitus est optima medicina si possibile est: deinde infrigidet cōplerio cū aqua frigida ⁊ aqua lactis acetosi de quo extractuz est butyrū ⁊ aqua fructuū. ⁊ trociscis de canfora ⁊ similibus.

De melle malo ⁊ eius cura. La.xxxij.

Turimū ei⁹ affert de regione arabie: ⁊ hoc
p mel est acutū faciēs sternutare illū q ipsuz
odorat. Et accidūt ex eo iterū accidēta mala ⁊ silia eis q̄ accidūt ex squilla ⁊ vrtica ⁊ silib⁹. ⁊ festine venīūt odozāti ipm syncopis ⁊ sudoz frigid⁹. Et de melle ē alind malū qđ dicā in accidētib⁹ suis: Et cura ei⁹ ē sūc iudicū hyulgami nigri vt comedat rutā ⁊ pisces salsos. Et potet sirupū noiatū aumeli ⁊ non cessēt comedere ⁊ cuomere quantum possibile est ei.

De aldibic ⁊ eius cura. La.xxxiij.

Jq̄s bibit aldibic accidūt rugit⁹ in vētre ⁊
f pūcura absq̄ fluxu vētris ⁊ vrtigo. Cura: Oportz vt in potu denkaq̄ ⁊ mel ⁊ cuomatea ⁊ clisterizet clisteri lenit: ⁊ ꝓfert ei sumē iti pomi absinthiū cum melle ⁊ sirupū acetosum. Et illud qđ appropriatur cū decoctōne eruce. Et iterum spica cū castoreo ⁊ pipere ⁊ vapozetur cum aqua calida ⁊ aceto.

Sūma tertia de medicinis q̄ sunt ex plātis venenosis frigidis. De opio ⁊ ei⁹ cura. La.i.

Lcidunt si bibit opiū stupoz extremitatū ⁊ frigus eoz ⁊ pturit⁹ ex quibus odorat odoz opij ⁊ vtigo ⁊ singultus ⁊ tenebrositas oculoz ⁊ stricura gutturis ⁊ anhelit⁹ ⁊ citrinitas
a eoz ⁊ obfuscatio extremitatū ⁊ citrinitas labioz ⁊ faciei ⁊ difficultas sensata ⁊ ꝓfūditas sōni ⁊ retētio ligze ⁊ submersio oculoz: deinde pducit ad spasmū ꝓfocātē ⁊ sudoz ē frigidū ⁊ anhelitū frigidū ⁊ morte. Et de causis interfectōnis ei⁹ est in grossato sanguis: q̄re nō currit ⁊ q̄ ipm infrigidat spūz ⁊ spasmat instrā anhelit⁹. Et dosis ex eo interficiens est pōdus .ʒ. ij. interficit enī in duob⁹ diēb⁹ ⁊ ppe qū datur in potu cū vino: qm̄ facit illud magis operari nisi vinū ad hanc ītmā deueniat vt ei resistat in corpoib⁹ calidis: qm̄ vehemēti⁹ est ei ⁊ trariū ⁊ velociꝰ penetrās ꝓm q̄ dixim⁹ in canone. Cura ei⁹: Admittrent in eo regule euacuatiue cōmunes ex vomitu cū oleo ⁊ aq̄ ⁊ sale ⁊ baurach: deinde cū sirupo acetoso. ⁊ denk in potu aq̄ ⁊ mel: deinde clisterizet clisteribꝰ fortib⁹: ⁊ de medicis ei⁹ sūt sirup⁹ acetosus ⁊ absinthiū. Et iterū sirup⁹ de absinthio. ⁊ assa est tyriaca ei⁹: ⁊ silr cinamomū, ppe ⁊ cuz aceto ⁊ sirupo acetoso iterū. Et silr castoreū, ppe ⁊ pip cū vino aut cū sirupo acetoso ⁊ ouganuz ⁊ ruta ⁊ sal ⁊ silr oleū ro. cū aceto aut cū melle. Et allea ⁊ nuces si bona in eo. Et detur in potu bibenti ipsum tyriaca ꝓpha ei: ℞. asse ⁊ sauich ⁊ castorei ⁊ piper| equales partes: conficiātur cū melle cuius dosis sit a quantitate auellane vsq̄ ad quantitatē nucis. Et multotiens liberat ab eo potare aure. i. asse in pondere .ʒ. xv. vini odoriferi. Et vinū antiquū plime ḡnitans est mirabile ei: ⁊ ppe q̄ est subtile odoriferū plimū tollerās aquā ⁊ cū cinamomo: ⁊ nō est qđ sit sicut tyriaca ⁊ saggzenea ⁊ mithridatū cū vino. Et oportet vt ꝓmoueat cerebꝝ eius p sternutationē cū condisi ⁊ silib⁹: qm̄ est curatio bona ad expellendas causas ei⁹. Et oportz vt trahant capilli ei⁹ ⁊ nō pinttat dormire ⁊ vt inūgatur corpus eius cū oleis calidis sicut est oleum de costo ⁊ oleum de lilio ⁊ odoret quod ē sicut castoreū ⁊ sicut muschus. Et oportet vt sedeat in tina calida vt non spasmetur: ⁊ non fiat fortis cū eo pruritus ⁊ forbeatur a pinguia ⁊ medullas ppe ⁊ adipes.

De nuce methel ⁊ cura ei⁹. La.ij.

Lcidunt ex ea vertigo ⁊ rubedo oculoz
a ⁊ tenebrositas ⁊ ebrietas ⁊ profūditas somni. Et quādoq̄ interficit ex ea auf. i. in die vno: ⁊ ppe ex illa que est inda. ⁊ anteq̄ interficiat accidunt ex ea sudoz ⁊ anhelitus frigidus. Illa tenī que est minus medicina, ʒ. facit profunditatem omni ⁊ inebriat ⁊ nō interficit nisi debiles hominū. Cura: Maioz cura eius est vomere cum nitris et aqua ⁊ oleo ⁊ butyro ⁊ tyriaca eius. Et detur in potu cū ea plurimū cum pipere ⁊ pirecro ⁊ baccis lauri ⁊ cinamomo ⁊ castoreo: ⁊ cōfert ponere extremā in aqua calida ⁊ caleſiat corpus cum panno. Et inūgatur cum oleo de ben ⁊ costo ⁊ laboret quantum possibile est ei: ⁊ exerciteur ⁊ cibetur post illud cibis pinguibus ⁊ vino dulci: ⁊ administretur cura opij.

De aliabroce que est radix mādragore ⁊ est assebiegi ⁊ ei⁹ cura. La.iij.

Lcidentia eius sunt accidētia nucis methel: ⁊ dispositio eius est sicut lethargia
a ⁊ pruritus ⁊ cuzez ⁊ surditas ⁊ quod in ea deterius est sunt cortices ipsius. ⁊ grana ipsius sunt proxima illis ⁊ corpus eius iterum quādoq̄ efficit aliquid ex hoc. Cura proxima est cure nucis methel ⁊ opij. Et oportet ut i potu det ablynthiū in vino ⁊ iterū piper ⁊ castoreuz ⁊ vinū ⁊ lynapis ⁊ accētū ⁊ unaquodq̄ est eis ⁊ oib⁹ calefactis. Et fiat ut sternutet nec cū hmōi medicinis ⁊ ol faciat picē ⁊ fumū galbani extincti. Et de eis que oz ut ponant sup capita eorum sunt acetū vini ⁊ oleuz ros. ⁊ nō dimittātur dormire: imo euigilent trahēdo capillos: ⁊ faciēdo sternutare: ⁊ premendo radicem pollicis.

De darsion ⁊ ei⁹ cura La.iiij.

St medicina de ūma narcoticoꝝ ⁊ ē in nā
c hyulgami albi ⁊ inebriat. Et accidūt ex ea in ꝑmis nausea ⁊ singultus ⁊ pūctura ⁊ dispositio fi. ut ileos: ⁊ q̄q̄ facit vomere sāguinē ⁊ solutionē vētris ⁊ facē ipm exire ⁊ pducit ad syncopiz ⁊ facit ꝓfundū sōnū: ⁊ mortificat ex quarto vsq̄ septimū post stupefactionem corporis totius. Et cura eius est cura cōmunis.

De hyulgamo albo ⁊ eius cura La.v.

Lcidit ipm bibēti ut mollificentur mēbra
a eius ⁊ apponet mek lingua ipius ⁊ egrediat spuma ex ore ei⁹ ⁊ rubēt oculi ipius: ⁊ accidūt ei vertigo ⁊ tenebrositas oculoz: ⁊ cōstrictio anhelitus: ⁊ surditas ⁊ pruritus corporis ⁊ gingiue ⁊ ebrietas ⁊ pmixtio rōnis: ⁊ forte facit epilepsiam ⁊ q̄q̄z narrat oculos diuersis. ⁊ q̄q̄z rudit: ⁊ q̄q̄z hinnit: ⁊ q̄q̄z emittit vocez ut mulus: q̄q̄z ut mula. Cura: Oportet ut in potu denk fatum aqua et mel: ⁊ lac vaccinū aut caprinū aut ouinū iterum cū melle ⁊ ablq̄ melle ⁊ butyruz ⁊ grana pini decocta cuz vino aut amigdale pini. Et iterū decoctio ficuū ⁊ iterū vinū dulce plūm: ⁊ iterū cepe assatū: ⁊ detur in potu semē raphani ⁊ synapis ⁊ nasturtij ⁊ semen vrtice ⁊ omne acutum incisiuū. Et denturi potu aq̄ cepe ⁊ allei ⁊ raphani ⁊ semen eorum: ⁊ non est aliquid sicut mithridatum ⁊ tyriaca ⁊ saggzenea ⁊ silia ⁊ tyriaca opij. Cura ei⁹ est vomere.

De hyulgamo nigro ⁊ ei⁹ cura La.vi.

Lcidūt ex eo ꝓfocatio ⁊ frig⁹ extremitatū
c ⁊ tensio vehemēs ꝓfocās ⁊ tenebrositas visus ⁊ fortitan non videt aliqd: ⁊ destruit imaginationem: ⁊ infrigidat extrema: deinde spasmat ⁊ ꝓfocat ⁊ interficit. Cura: Administra in primis clisteria ⁊ vomitū ⁊ vētris solutionem fm q̄ scisti incipiendo a clisteribus: deinde da in potu de vino puro aliquid post aliquid: hora post horam qm̄ est magnū iuuamēti cum eo quod bibit ⁊ absynthiū: ⁊ det in potu piper cū vino: silr castoreuz ⁊ ruta ⁊ menta ⁊ altū ⁊ folia lauri ⁊ grana eius ⁊ robue iteri. Et tyriaca opij iuuatiua ē ei. Et cxill q̄ cōferūt eis sūt semē vrtice ⁊ alanitiden ⁊ cozdumeni ⁊ storaz oia illa cū vino: ⁊ silr decoctio cozticuz mori ⁊ oleū balsami cuz lacte. Et oz ut emplastret vētri ei⁹ ⁊ stomachus ex farina tritici cū vino.

De vua vulpis stupefactiua mala: ⁊ ei⁹ cura La.vij

Lcidūt ex eo obfuscatio coloris ⁊ exsiccatio lingue ⁊ singult⁹ ⁊ vomit⁹ plim⁹ ⁊ subito ⁊ fluxus vētris cū abrasione mucosus. Et accidit ex ea in gustu sicut sapoz lactis. Cura eoruz ē fm canonē coēm stat illud. aut detur in potu lac asininum cū aqua mellis: ⁊ lac capranum iterū ⁊ altit cū anisso. ⁊ cochlee oēs iunatiue sunt ei ⁊ pectora galline ⁊ carnū decocta ⁊ comestio amigdalarū amararū.

De coriandro hūido ⁊ ei⁹ cura La.viij.

Jm multū sumit de coriādro humido ⁊
c comedit circit mediaz lib. aut bibit de succo ei⁹ subito: ⁊ q̄ ,prinū sit ei .ʒ. iiij. euenit inde vrigo ⁊ scotomia ⁊ pmixtio rōnis: ⁊ grossitudo vocis: ⁊ ꝓfunditas sōni: ⁊ defectꝰ vōcis ⁊ sermonis sicut ebrietas ⁊ alia: ⁊ odorat ex eo odoz coriandri. Cura: Oportet ut eu omat ⁊ ,ppie cum oleo de lilio aut oleo olive, ppie cū decoctiōe anneti ⁊ sit in ea baurach: ⁊ cibet vitellis ouoz sorbiliuz cum sale ⁊ pipere ⁊ iure galline pinguis cū sale plurimo ⁊ pipere: ⁊ silr iure anseris cū vino forti ⁊ puro: ⁊ detur ei in potu paulatim: ⁊ sit illud qđ ipse comedit cū pipere plimo ⁊ sale: ⁊ cōferi ei aqua salsa, ⁊ rob est vtilium ei.

De psilio ⁊ ei⁹ cura La.ix.

Lcidit ei q̄ bibit psiliū casus vētris ⁊ pul
a sus ⁊ frigus totiꝰ corporis ⁊ tristitia ⁊ pstrictio anhelitus ⁊ tensio ⁊ inquietudo ⁊ stupoz cū debilitate: deinde syncopis. Cura ei⁹ ē sīc cura coriandri.

De fungis ⁊ tuberib⁹ malis ⁊ eoz cura La.x.

Oumēti fungoz aut ēp genus eoz: qm̄
n de eis sunt q̄ sunt mortales: aut, ppt multā comestionē ex eis. Et mali qđē genere suo sunt illi quoz oz⁹ non est in loco in quo cognoscit salus eius qđ nascit in ipso: imo ē natiuitas ei⁹ loco malo ⁊ apud lapides venenosoz ⁊ apud arbores fortis q̄litatis. Et q̄ de eis nigri sunt ⁊ virides ⁊ coloris pauōis oēs sūt mali. Et accūt ex eis strāgulatio ⁊ pstrictio anhelit⁹ ⁊ inflatio vētris ⁊ stōi ⁊ singult⁹ ⁊ pūctura ⁊ citrinitas coloris ⁊ pulsus pulsus ⁊ horripilatio ⁊ syncopis ⁊ sudoz frigid⁹ ⁊ inficiūt

Cura: Fiat ut cuomāt cū eis q̄ scis ⁊ ppe cū succo raphani cū folijs suis: deinde det eis cuius vitio i sirupo acetoso. ⁊ pira sūt tyriaca eoz. Et oz post vomitū ut i potu det de muri nabati aliqd post aliqd ⁊ de baurach. Et mel item ⁊ tyriaca ei⁹. Et sterc⁹ galline ē maxīmi iuuamēti eis cū in potu dat in sirupo acetoso. Et baurach item ⁊ sal indus ⁊ succ⁹ calamēti cū sirupo acetoso ⁊ baurach. Et cōfectiones calide sicut diapiperon. ⁊ diacyminū ⁊ vinū antiquuz forte ⁊ aristol. ⁊ radix oppoponaci ⁊ fex vini ⁊ synapis. Et iterū absynthiū ⁊ origanū mōtanū ⁊ decoctio ambor ⁊ decoctio ficuū. Et oz ut vaporet qđ ē sub hypocōdriis eius semp.

De sagittis armenis ⁊ eius cura La.xi.

T de illq̄ pueniūt i hoc ca, ē regimē curati
e onis ei⁹ quē adurūt sagitte armene. Dixerūt gdā: Oz ut bibat stati galbanū qm̄ ē cura illi⁹. Dixerūt: Et dōnula siluestris scōtica ⁊ ex ei⁹

viscerib⁹:salial⁹ exsiccet ⁊ bibatur ex ea.ij.aur.cū vino. Et iam puenit ad me ꝙ potus stercoris hūani est tyriaca ad illud.

Tractatus.ij. de venenis ebibitis que sunt ex animalibus. Capitulum.i.

Oz venenoz̄ ebibitoz̄ ex animalibus q̄dam sunt que sūt caro illius animalis ⁊ totū corpus eius qualitercūq; sit.

Et q̄dam que sūt mēbz̄ ppriū animalis. Et q̄dam que sūt in hūiditate eius. Et omnis diuisio est ꝑm duas diuisiones: ex ipo enim est qđ est ꝓpter substantiam eius sicut caro rane ⁊ lacunalium. Et ex ipo est qđ est ꝓpter accidens ei sicut pisces frigidi ⁊ assature suffocate ⁊ lac coagulatū in stomacho.

De animalibus que interficiūt omnino corporibus suis aut corrūpūt ⁊ eius cura. Ca.y.

Rima qđē diuisio ex diuisionib⁹ ē sicut stellio ⁊ cantarides ⁊ rane ⁊ lepus marinus ⁊ lacertus. Et diuisio ſcda est pisces frigidi ⁊ assature suffocate.

De cantaridibus ⁊ eius cura. Capi.iij.

Elitarides sunt acute mordicatiue faciēcites accidere pisturam ⁊ dolorem in membris ⁊ omnino dolorem extensum ab ore vsq; ad pectinem: ⁊ etiā apud anchas ⁊ genua ⁊ hypocondria. ⁊ vlcerant vesicaz vlceratione dolorosa ab ante virgam ⁊ pectinem ex pte eius cū inflatione vehementi ⁊ facit surgere ad vrinā. Nūq; ille qui eas sūpsit vult mingere ⁊ non potest: aut mingit sanguiné aut fruſtuz sanguis cū dolore vehementi. Et q̄nq; accidūt cū hoc solo ventris cum abrasione ⁊ syncopis ⁊ grauitas ⁊ pmixto rationis ⁊ casus cuz surgit ad scellam. Et plm lesionis eaz est in vesica. Et iueni sumēs eas in ore suo saporem alkitram ⁊ picis. Et illa qdem animalia sunt nocibiliora in eo qō sequūt horum assethara ante ⁊ post ⁊ in autumno.

Cura: Oportet ut euomat ⁊ clisterizet sicut scis. Et oportet ut ponatur in eo cuz quo vomit ⁊ clisterizatur nitrū ⁊ decoctio ficuū itez ⁊ fit vomitus continuꝰ vel frequēs. Et si viderit ut intendat cōseruatiōnē vesice faciat: deinde detur in potu lac potu frequēter, ⁊ itez pſilū ⁊ aqua portulace ⁊ butyz crudū plm deinde clisterizet ulte cū aqua ordei ⁊ altee ⁊ albumine ou ⁊ mucilagine semis lini, aut aq̄ ordei ⁊ aqua rizi ⁊ decoctione fenugreci aut decoctione candaruli ⁊ turibus pinguibus ⁊ oleo amigdalino ⁊ adipe ursi ⁊ vitellis ouoz̄ ſorbili ⁊ butyro cocto ⁊ melle aut inleb et oleo amigdalino. Et lac acetosū vaccinū bonū est ei. Et conferit ei aqua mellis ⁊ decoctio cum granis diureticis sicut sunt grana melonis ⁊ cucumeris ⁊ decoctio ficuū cū sirupo violaceo. Et sicut ſi in potu detur oleum de cidonijs est tyriaca ⁊ oleū de lilio ⁊ ſsir lutuz saniū. Et confert ei solutio ventris cū sirupo ⁊ hydromelle. ⁊ oportet ut distillet in virga bibentis ipm oleū ro, non cuz clepsidra: imo cū cimbocto, subtili ⁊ leniore qō est ⁊ adhuc stretur tina tepida.

De lepore marino: ⁊ eius cura. Capi.iiij.

Cidunt ex ipo li de eo in potu det constrictio anhelitus ⁊ rubedo oculoz̄ ⁊ difficultas eius ⁊ tussis sicca ⁊ sputuz sanguinis ⁊ difficultas vrine ⁊ mictus sāguinis et vrina viola. ⁊ dolor in stomacho ⁊ vomitus supfluus cholē ⁊ sanguinis ⁊ icteritia. ⁊ angustia ⁊ dolor: renuz ⁊ egestio eius ē violacea. Et q̄nq; est mucosa ⁊ sudat sudore fetido ⁊ abhorret cibū. ⁊ cū videt pisces terret ab eis Et cū fit talis ut non terret ab eis: tunc iaz sanat ⁊ in uenit sapoꝛē piscis fetidi in ore suo ⁊ in eructuatiōe sua cū salsedine etiā. Et plures ꝙ ex eo euadūt cadūt in ptisiz. Cura ratio eius: Confert ei potare lac capri nū iuuamentū vltimū ⁊ lac asininū itez ⁊ lac mulieris ex mānilla ⁊ virge alcanne ⁊ semen altee humiduz elixatuz ⁊ ius caneri fluuialis, ppue: qm̄ ipe pōt comedere ipm sine religs lenificannibus ⁊ eritus alsatus recens aut sāguis eius: ⁊ lacertū marinū non refugit ⁊ comedit ex eo de. medicinis vero fortibus sūt calamentū fluuiale, calidū recens ⁊ sanguis anseris etiaz ⁊ vrina homis antiqua ⁊ radicum buchor: marien octo oboli cū vino: aut kitrā illa quātitas et in vino ⁊ helleboꝛi paz cū vino. Et cū aduenit dies scdus excitationis accidentiū ⁊ gelcūt: fiāt ei pillule de helleboꝛo nigro ⁊ scamonea ⁊ agarico cū succi liquiritie ptibus equalibus: quaz dos sit. ʒ.i. ⁊ qō supra est paz cū kilef. ⁊ signuz sanitatis est ꝙ videt pisces ⁊ non terret ex eis ⁊ comedit: ⁊ cum cadit in ptisim curetur ptisis.

De stellione ⁊ alharbet: ⁊ eoz̄ cura. Capi.v.

Aro stellionis mortificans est: ⁊ quādoq; cadit in vino ⁊ moꝛitur in eo ⁊ dissoluitur ⁊ fit illud vinū sicut venenuz. ⁊ accidunt ei qui ipm bibit vomitus ⁊ dolor oris stomachi vehemens. Et alharbe itez mordicatiua est circiter ut hoc. ⁊ omnz eius sicut dicitur est venenuz vnius hore ⁊ dicam ipm. Et dixerunt quidaz ꝙ cum hoc animal decoqtur ⁊ spergitur decoctio eius in aqua balnei fit viridis omnis q balneatur er eo spacio qu odam: deinde redit ad dispositionē paulatim. ⁊ hūc qđē sermonem non verifico. Cura ē cura cōmūis ⁊ est sicut cura cantaridum.

De lacertis ⁊ eius cura. Capi.vi.

Species lacertoꝛ est salamandra aut in ipsa ē similitudo nature eius. Et q̄ ci ſsiant mortificās: ⁊ accidūt ei ꝙ bibit carnē eoꝛ apa lingue ⁊ puritus ⁊ dolor capitis ⁊ adustio ⁊ tenebrositas oculoz̄. Cura. Sumant ſsamū ⁊ xylocarate nabati ⁊ zuccaz̄ equalr: ⁊ dent in potu cū butyro cocto vaccino. ⁊ oz ut det in potu lac dulce ⁊ iungatur cū oleo aliquo ⁊ balneetur.

De potu salamādre: ⁊ eius cura. Capi.vij.

Est species mordicantiū quā dicā in capitificās: ⁊ accidūt a potu eius dolores vehementes in ano ⁊ apa sicut hydropisis ⁊ in ventre spasmus ⁊ retentio vrine. Et dicunt quidaz aliter dicentes ⁊ est. Alius alamediū ⁊ alij ꝙ accidunt ei qui bibit ipsam apa lingue ⁊ destructio

rationis ⁊ mollificatio ⁊ zemena ⁊ denigratio loco ruz corporis ⁊ putrefactio partium corporis que cadunt cum curatur homo: quare sanatur. Cura eiꝰ communis est vt cura opij: ⁊ dentur in potu tyriace plures sicut alfaroch ⁊ mithridatum ⁊ similia. Eiꝰ autem almedu dixit ꝙ cura eius est cura illius qui accipit cantarides Et de illis que appropriantur ei est vt sumantur āmoniacum ⁊ glutem albotim: ⁊ sumach de eis aut ambo cum storace. ⁊ confert ei aqua decoctionis camepitheos in qua decocta sunt grana pini parua ⁊ folia cupꝛessi ⁊ semen vrtice: ⁊ bibat cum oleo: ⁊ similiter conferunt ova testudinis marine ⁊ rane decocte cum calamento.

De ranis lacunalibus viridibus ⁊ marinis rubeis ⁊ earum cura. Lap.viij.

Cidunt eis qui bibunt eas obfuscatio coloris ad citrinitatē tendens ⁊ apostematio corporis ꝑm semitam mollitiei ⁊ aduſtio ni gutture ⁊ oꝛis ⁊ difficultas anhelitus ⁊ tenebrositas oculoz̄ ⁊ vertigo ⁊ feroꝛ eis. Et quandoque accidit ſpasmus aut tetanus. ⁊ quandoque accidunt ei ſolutio ventris dysenterica ⁊ nausea ⁊ vomitus ⁊ permixtio rationis ⁊ syncopis. ⁊ quandoque expellit sperma ⁊ vrinam ⁊ menstrua sine voluntate. Et eiꝰ qui euadit ex eis non saluantur dentes: imo cadūt. Cura. Euomat cum oleo ⁊ aqua calida aut cum vino plurimo ⁊ multum vtatur exercitio ⁊ appropinquetur balneo ⁊ tine calide ⁊ munctionib⁹ cū oleis calidis ⁊ confert ei diacurcuma ⁊ omne qō confert hydropisi. ⁊ conferunt ei vinum plurimum ⁊ pondus. ʒ.iij. radicum arundinis: ⁊ similiter ciperum ⁊ calamus aromaticus cum vino.

De ranis citrinis: ⁊ earum cura. Lap.ix.

Bscinditur ex eis appetitus cibi ⁊ acetat eructuatio ⁊ corrumpitur color: ⁊ fit syncopis ⁊ nausea ⁊ vomitus ⁊ dolor oris ſtōi ⁊ apostemantur ventres ⁊ crura. Cura proxima est curerarum primarum lacunalium ⁊ marinarum. Diuisio alia huius nerui.

De piscibus frigidis: ⁊ eoz̄ cura.

Capitulum.x.

Xpiscibus frīs ⁊ proprie positis in loco humoroso accidunt accidentia fungoꝛū: ⁊ quādoque non apparet aliquid vsque ad. ʒ.i. dicunt.ij. Cura coꝛ ē mūdificatio ⁊ relīq̄ cura frigoꝛ.

De assaturis ⁊ carne corrupta: ⁊ eoꝛ cura. Ca.xi.

Poꝛtet cū assat caro q̄nq; caro sit vt ū cooptat submergēdo. imo dimittat discoopta donec euaporet: nā cū submergendo coopit fit venenū ex qua accidunt signa colyrice passionis ex tristitia ⁊ solutione ventris: ⁊ quādoq; deficit rō comedentis ipsaz vno die aut duob⁹ diebꝰ: ⁊ quandoq; facit ꝓfundationē somni ⁊ interficit. Cura: Euomat ⁊ dent ei in potu mina ⁊ absinthium ⁊ vinuz odoriferū cū succo cydonioꝛ ⁊ malоꝛ. ⁊ terra sigillata est bona ei post vomitū: ⁊ curet eius colyrica passio. Bonus scōm de animalib⁹ ⁊ sunt sicut fella interficientia: Et extremitas caude cerui.

De felle vipere ⁊ eius cura. Lap.xij.

Oc est ex venenis cū bibit ꝑm modiuz quo in terficit frequens fit syncopis ⁊ parū confert medicina. Cura: Si aliqd confert: tūc vomit⁹ cū butyro cocto vna dispositione post dispositionez aliam ⁊ illud quo succurrit post vomitus est tyriaca ⁊ mithridatū: ⁊ albezahar est sublimis res ei ⁊ muschus ⁊ medicamen eius. Et quando frequens fit syncopis: dentur ad sorbendum vinū ⁊ aqua carnis pullorum cum aliquo vel aliqua re muschi aut medicinis de muscho.

De felle leopardi ⁊ eius cura. Lap.xiij.

Cecidit ei qui bibit ex eo vt euomat choleraz viridem aut citrinam: ⁊ inuenit odorem aloes in naso suo ⁊ saporem eius in ore suo: ⁊ accidit ex eo ictericia ⁊ est mortale. ꝙ si pertranseat tres horas speratur. Cura: Euomat sicut scis ⁊ detur in potu tyriaca ꝓpria ei que ꝑ. terre sigillate ⁊ baccarum lauri amborum ana. partem. i. ⁊ croci gazeli partes. iij. ⁊ seminis rute ⁊ myrrhe amborum ana. partem. ʒ. conficiantur cum melle: cuius dosis sit ei quantum est nux: ⁊ cum hoc euomat iterum ⁊ oporteꝛ vt fiat tina ex aqua odorifera.

De felle canis aque. Lap.xiiij.

Jrerunt quidam: Si comederit homo de felle canis aque quantitatem lentis vnius interficit post hebdomadam. Cura: Detur in potu butyrum coctum vaccinum cum gentiana romana ⁊ cinnamomo: ⁊ iterum coagulum leporis: ⁊ inungatur cum oleo aromatico ⁊ subtiliet regimen.

De extremitatibus caude cerui ⁊ eiꝰ cura. Ca.xv.

Cidunt eis qui bibunt ipsam angustia vehemens ⁊ syncopis ⁊ est venenum interficiens. Cura: Euomat bibens ipsam sicut scis. ⁊ melius eius est cum butyro ⁊ anero: deinde dentur in potu auellane ⁊ fistici ⁊ feluzaharagi confecta simul omni hora auellana magna: detur in potu illud in die quater. Paro.iij.

De sanguine tauri recentis: ⁊ eius cura.

Capitulum.xvi.

Cidunt eis qui bibunt illum qui ex eo recens est difficultas anhelitus ⁊ doloꝛ bronchi ⁊ meri ⁊ rubedo lingue ⁊ frusta sanguinis congelati in dentibus ⁊ gingiuis ⁊ nausea vehemens ⁊ angustia. deinde apparet corrosio in lingua: deinde perducit ad ꝓfocationē ſpasmuz. Cura: Oportet vt ipse ꝓperet ad clistere ⁊ solutionem ventris: nam vomitus timorosus est. quandoque enim expellitur cuius expulsio non tolleratur: quare ꝓfocat. Et oportet vt in potu detur medicine conferentes in congelatione sanguinis sicut ficus immature plene crude: ⁊ semen caulis ⁊ radix alamūden ⁊ assa ⁊ baurach ⁊ cinis lignoꝛum fici in aceto ⁊ piper in aceto ⁊ succus foliorum allahalaich in aceto ⁊ coagula in aceto. Cum ergo abscinderimus sanguinez congelatum in ventre eius cum medicinis: soluatur tunc ⁊ emplastretur venter eius ex farina ordei cum aqua alcarati.

De sudore animaliū ⁊ eius cura. Capi.xvij.

Ex eo fit facies viridis ⁊ apparet ⁊ currit ex
e corpe sudor fetidus ut ex ascellis. Cura
Uomat cū aqua tepida ⁊ detur in potu vi-
nū cuz olei ros. pondere. ʒ.ʒ. ⁊ reubarbari. ʒ.ʒ. ⁊ sa
lis gēme: ⁊ confert ei tyriaca de terra sigillata.

De ouis alharbe ⁊ eoꝝ cura. Capi.xviij.

Existimant quidam: q̄ qui bibit de ouis al
e harbe moritur statim: ⁊ si non sentiet non
confert aliqd Cura eius: Detur in potu
stercus ancipitris in vino: deinde euomat vomitu i
tegro: ⁊ inungat corpus eius cū butyro vaccino co
cto: ⁊ templetur caput eius cū sale: ⁊ cibet ficubus sic
cis ⁊ oleo ⁊ gentiana.

De lacte corrupto ⁊ eius cura. La.xix.

Si illud quod conuenit in via acetositatis
e ad putrefactionē aliā: ⁊ generant ab eo ver
tigo ⁊ syncopis ⁊ pūctura in ore stomachi
Et q̄ñz accidit ex eo colyrica passio mortifera.
Cura eius est: Euomere cū aqua melliti: deinde po
tare vinū puz cū diapipereō ⁊ cuporare stomachū
eius oleo nardino.

De sanguine ꝑgelato ⁊ eius cura. Capi.xx.

Anguis cōgelatus in ventre ē, peuldubio
s venenū huⁱ⁹ generis: licet ipe non adeptul
sit venenositatem extra corpus: quoniā ex
ipo vbicūqz congelatur in eo. s. ex concaptatib⁹ vē
tris pectoris ⁊ stomachi: aut intestinoꝝ aut velice ac
cidunt accidentia mala. Cū enī ipe congelat in pe
ctore destruit colorē ⁊ minorat pulsus ⁊ debilitat et
producit ad pūmis ad frequentiā ⁊ mollificationē egri
⁊ perducit ad syncopim. Et quādo ꝑgelatur in sto
macho infrigidat corpus ⁊ accidunt ꝑfocatio ⁊ par
titas ⁊ syncopis continua. Et quādo ꝑgelat in veśi
ca accidūt accidentia ꝓpria illis que diximus: ⁊ si
militer in intestinis. Medicine cōmunes ad illud
sunt glachoen alba, ꝓprie ⁊ rubea etiā ⁊ bdellium ⁊
alhasce ⁊ coagulor tres oboli ⁊ ꝓprie coaguli lepo
ris ⁊ lac fici ⁊ acetuz acutum ⁊ altit ⁊ aqua cineris li
gnoꝝ fici ſterata. Et ex eis que dixerūt ⁊ est mirabile
est lac capriñ. Dixerūt enim q̄ ipm liquefacit ꝑge
latuz omne in cōcauitatibus: Et iterꝝ sumant alaniū
den ⁊ caulium partes equales: ⁊ dek in potu cū ace
to ⁊ est mirabile medicamen. Cura ꝑgelati sangui
nis in stomacho ⁊ vesica. Nos iam diximus illud i
libro tercio semel: quare apponimus nūc duo capi
tula. Et dicamus q̄ habens illud oportet ut euo
mat illud si potest cū melle ⁊ succo apij. Et conferūt
ad illud tyriaca de terra sigillata. Et farina ciceris
cū soluit in aqua calida est innatiua valde. Et hoc ē
medicamen: ℞. terre sigillate. viij. ʒ. coaguli lepo ris
.ʒ. xxxvi. coaguli gazel. ʒ. xxxij. gentiane aristol. ro.
seminis rute silueſtris myrrhe omniū añ. ʒ. iiij. cōfi
ciant melle. ⁊ sit dosis eius sicut nux in aqua calida
aut in sirupo acetoso. Et iterꝝ sumatur cineris ficuz
pondus. ʒ. ij. cū medulle leporis quātitate aur. vni⁹
⁊ creditum q̄ sit coagulum liq̄factū in aceto vini ⁊ bi
bant. Et sal gema cū coagulo hedi iterꝝ aut aureus
vnus stercoris canis: ⁊ appropriat ei quod de eo cō
gelatur in vesica ut infirmo detur succus foliorꝝ ceri
dar: nec enim inest ꝓprietas mirabilis in hoc ut as
sideat: ponī sirupi acetosi aut in aceto iterꝝ: accetū eni
est bonū huic rei ⁊ aureus vnus cocliumeni cuz aq̄
calida ⁊ ʒ. aureo alut. aut detur et in potu agaricuz
aut siseleos aut aliquid coagulo ꝝ aut. ʒ. ij. carpobal
sami aut. ʒ. ij. blacte bizātie aut. ʒ. ij. ligni peonie: et
administrent medicine frangentes lapidem bibite ⁊
cliſterizate ⁊ linite. Et injiciatur in vesicā eius pōd⁹
nuclei vnius salis triti soluti in aqua: aut administren
tur aque cineris vitis. Si vero hoc non valuerit nō
erit excusatio scindendi a sanguine congelato ⁊ ex
trahendi eum sicut extrahitur lapis.

De ꝑgelatiōe lactis i stō ⁊ eius cura. La.xxi.

Uandoq; congelat lac in stomacho ꝓp
q aliquam causaꝝ ledentium congelationem
aut ꝓpter ꝑparationem forteiu in lacte:
aut ꝓpter coagulatum bibitum in lacte. Et accidit
ex eo sudor frigidus ⁊ syncopis ⁊ febris rigoris. ⁊ si
congelatio fuerit cum coagulo: tunc erit deterior et
velocior ad prefocandū. ⁊ congelatio quidem lactis
in stomacho est ex genere congelationis sanguinis.
Et accidunt ex ea dispositiones male sicut accidunt
ex illa ⁊ ex venenis. nam accidunt iterꝝ ꝓpter conge
lationem ipius in stomacho frigus corporis ⁊ par
uitas pulsus ⁊ ꝑfocatio constringens anhelitū ⁊ syn
copi. ⁊ q̄ñz accidit inflatio ventris bibenti ipm.
Cura: Oportet ut alieneturille in cuius stomacho
caseat lac a salitis: ipa enīz addūt ei calefactem. verū
oportet ut detur ei in potu acetum soluz aut mixtuz
cum aqua: ⁊ detur in potu calamenti sicci pond⁹. ʒ.
.v. q̄ñ est mirabile resoluens ipm statim ⁊ ꝓpter vir
tutem suam in hoc, phibet lac multū a caseatione ⁊
conseruat ipm. Et detur et in potu de coagulis ali
quid vsqz ad aur. .i. ipa nāqz resolvūt ipm aut edu
cūt ipm per vomitum aut solutionem: ⁊ dentur ei
potu iterꝝ medicine predicte ad coagulationem san
guinis in stomacho ⁊ ꝓprie que sunt ex terra sigil
lata de illis quas dixi ⁊ medicamen alaniūdē ⁊ cau
liuz. ⁊ detur in potucū equalitate i aceto ⁊ q̄ cineꝝ
lignu fici iterꝝ q̄ñ iteraī ⁊ admistrat cinis in ea.

Inceptio sermonis in mortione ⁊ pūctura:

Tractatus tertius de regimine mortionis vniuer
sali ⁊ de effugatione veneno soꝝ: ⁊ de curatione mō
dicationis serpentum ⁊ speciebus eoꝝ. La.i.

Lias q̄ canon maximus in cura
tione veneni est confortatio calo
ris innati ⁊ excitatio ipius ad ex
pellendum sicut facit tyriaca ⁊ na
pis barbaricus ut lubricare faci
at venenuz ⁊ expellit ipm ad ex
teriora. Et consideratio confortā

est regimen in humiditatib⁹ quādo innenit eas aut
calcar eas. Et ingrediunt in hoc ca. phlomia ⁊ solu
tio vētris ⁊ similia. Et cōuenientioꝝ horaꝝ phlomie
est cū scit q̄ venenū iam sparsū est in corpore. Et nō
est ex eis que attrahūt ⁊ propriē ei q̄ est repletus. Et
quandoq; ingredi ⁊ hoc ca. res alia: ⁊ est facere hu
mores moueri ad partes membroꝝ principaliū. Et
ea q̄ bibunt super venenū: aut sunt tyriace ⁊ bezaha
rat, vlis: aut propriē illi veneno: aut medicine contra
rie veneno cū plexione sicut alnit cōtraria ē veneno
scorpionū cū, ꝓpterate sua: aut pducētes venenū ad
exteriora ꝓmotōe hūoꝝ ad exteriora sicut medicine
note: aut medicie remouētes hūores a facie veneni.
ñ ergo inuenit ex eis q̄ dixim⁹ cōpositū sicut medici
ne solutiue ⁊ pomitiue ⁊ diuretice. Et in medicinis q̄
administrant super morsiones venenosas epithima
te sunt intentiones: quaꝝ vna est vt prohibeant pene
trationeꝝ veneni in corpore: ⁊ illud sit aut cum liga
mentis ⁊ constrictione extremitatis ⁊ prohibitione
somni vt moueat calor: inat⁹ ad exteriora ⁊ expellat.
Et de hocca. est incisio membri morsi aut cuz medici
nis ⁊ causis attractiuis. Et propter illud ſtiptica no
cina sunt eis: quoniaz non est aliqd magis sunatiuū
q̄ñ medicamen qō trahit venenuz ad exteriora ⁊ p
bibet ipsuz penetrare ad interiora: ⁊ propūe quoni
am venenuz est ad exteriora adhuc ⁊ non spargitur.
Et hystrix qdem generis sunt ventrose ⁊ fortasse indi
get incisione si iaz inuenerſuz est ⁊ elongat ⁊ est infir
muz. Et missio sanguis fugaruz bona ē exculsans ab
illo ⁊ a suctione duz permanet in cute nā suctio quā
doq; sufficit. Et oportet vt sugens sit nō ieiunus: im
mo iaz comederit ⁊ abluat os suū ⁊ habeat dentes
iaz corrosos: ⁊ iaz collut os cuz vino odorifero ⁊ bi
bat ex eo aliquid ⁊ teneat in ore suo oleuz ro. aut ole
um viol. Et cuz fuerit in ore suo aliquid ⁊ expellit to
tuz q̄ sugit iste sugens: tunc oportet vt expuat. Me
dicinevero q̄ sunt sicut note ebibite rubificantes ēt ⁊
attrahentes venenuz aut sunt propter virtutē calefa
cientes trahentes: aut causa similitudinis ad attrahen
duz illud q̄ simile est ei: sicut facit adeps cocodrilli
ad morsuz cocodrilli. Et caro vipere post abscisio
nes extremitatuz eius in attractione veneni sui ita⁹ ut
accidet medicinis valentibus ad venena iterꝝ. veruz
sunt debiliora ⁊ q̄si ipse sit inter cōplexionē corporis
⁊ cōplexionē veneni. ⁊ sermo hic est ex eis in quib⁹
oportet cū sapientib⁹ ꝓsiderare vt sciaī q̄s ē incōue
niens: medico aūt nō nocet si non scit hoc. Et ꝓles
adez embrocaz attrahētiuz exulcerant ⁊ vesicāt: q̄ñ
oz vt currat q̄s est in eis. hec ergo ē ex ꝓditiōib⁹ me
dicine epithimate: ⁊ ex cōditiōib⁹ ei⁹ est vt sit medi
cina resolutiua nature veneni aliquaz resolutionuz
ꝑgelatio aūt est sicut operatio radicis mandragore.
Eldustio vo ē sicut opatio cauterij i igne aut cū oleo
⁊ pice, ꝓprie oleo feruēte. ⁊ est opatio egyptior aut
cū propriētate materiei aut cū qualitate ſcalore ⁊ fri
gore cōraria ei. Et quādo administrat q̄s attrahit i
principio aut facit aliquid eoꝝ q̄ dixim⁹ ⁊ non con
ſert: ⁊ est res maxima incide q̄s est in circuitu pūctu
re ⁊ accipe carnes totaz vsqz ad os. Et si timor fuerit
maior hoc incide mēbruz: deinde cauteriza. Et de
illis que necessaria sunt in omnib⁹ medicinis vene
nozuz ꝓprie in epithimatib⁹ est vt sint sedatiue do
loris ⁊ succurrentes accidentib⁹ timorosis sequenti
bus mordicationez: sicut alcolcotar ponit in epithi
matib⁹ mordicationum vt retineat sanguinem cuz
supfluit i cursu suo a modu suo. Et de ꝓceptis q̄ oz
vt considerētur in venenis ⁊ morsibus est vt prohi
beatur consolidatio vulneris vsque ad horam sana
tionis egri ex malitia veneni.

De eis que bibunt super morsionem. La.ij.

Et medicinis bonis est vt in potu detur semen
e and acoche in aqua ⁊ vino. ⁊ decoctio speciez
calamenti tritū ⁊ castoreū est mirabile. Lacve
ro alcaha ⁊ existimo ipsuz esse tyriacaz nominatā al
kaſaki ⁊ alfarauia sunt vehemētis iuuamēti ad mor
sus omnis vipere ⁊ aliuduar ⁊ alfara ⁊ seniſer ⁊ alā
drion ⁊ albedeoard ⁊ nasturtium: ⁊ iterꝝ illud qō
assimilat nigelle ⁊ alkeſim ⁊ alleuz ⁊ coriect, ⁊ folia
iuniperi cuz pipere ⁊ piper ipsuz. Inquit Gal. Si
nuz in quo cadit vipera confert mordicationi vene
nosoꝝ: quomodo ergo tyriaca. Et semen citri con
trariuz est veneno omni: ⁊ dosis eius aurei duo. Et
radix alaniūdē innatiua est ad omnia venena: ⁊ fru
ctus agni casti ⁊ oleuz balsamū ⁊ grana agnicasti. Et
mux cuz ficub⁹ ⁊ auellanis cuz gentiana ⁊ oppopo
nacuz cuz aristol. ⁊ oleuz de oleandro ⁊ folia ei⁹. Et
fructus aldulb recens mirabilis est i hoc ⁊ cinamo
muz ⁊ stercus capriniz adustuz emplastratum ⁊ in
potu datuz ⁊ camedreos ⁊ keliz: ⁊ iterꝝ cancer flu
uialis cū lacte ⁊ ameos ⁊ serapinuz ⁊ fistici cuz vino
⁊ calamēto ⁊ decoctio ei⁹ bibēdo ⁊ emplastrādo: ⁊
enula ⁊ abrotanuz ⁊ cocliumeni ⁊ agaricū ⁊ radicis
alhasce. ʒ. iij. Et similiter ventrel musteleviqz ad stō a
chuz suū quādo implent coriandro ⁊ exsiccant: ⁊ su
mitur ex eis cum necessarium est. Et decoctio malue
hortulane ⁊ semē altee ⁊ cerebella gallinaz ꝑpe cuz
coagulo. Et i⁹ mustele mortis i domo q̄ñ bibit cū
vio: Et i⁹ muris mortis i domo q̄ñ bibit: Et testu
do magna salita: Et decoctio cārnoꝝ fluuialiū ⁊ testu
dis Et galbanū ē vltimū. Et gentiana ē mirabilis. Et
semē hauciel siluestris ē innatiuū. Et d illis q̄ ꝓferūt
i hoc ex medicis frigidis ē radix mādragore empla
strata cū melle. Et endiuia siluestris ē mirabil i hac
re: Et capilli⁹ veneris. Et q̄ñz ponit agaricū cū au
reovno aristol. lōge. Et iterꝝ tyriaca mirabil: ℞. opij
⁊ myrrhe amboraña. ʒ. i. ⁊ pipis. ʒ. i. ʒ. radicis ari
stol. lōge ⁊ rotūde añ. ʒ. iij. vini. ʒ. ij. ficiāt cū melle
⁊ aq̄ ernce: cui⁹ dosis sit aure⁹ vn⁹ cū decoctiōib⁹
bonis. Et iterꝝ medicame terre sigillate: baccaꝝ lau
ri añ. aur. ij. terre sigillate obolos duos bibāt cum
oleo ⁊ sit dosis auellana vna i. iij. ʒ. aque mellis. Et
iterꝝ tyriaca cōmunis ad pūcturā. ⁊ ea q̄ bibunt: ℞.
piperis pondus. ʒ. x. spice ⁊ aristo. ⁊ radicis bauciē
oiuz añ. ʒ. i. conficiant cum succo xylocaracte ⁊ po
natur in sole. xl. diebus: ⁊ moueat omni die semel ⁊
quotiens exsiccatur humectetur: ⁊ detur in potu cuz

aqua calida. Et dixerūt quidā qp ipsa cōfert iterum
facio alcohol ex ea: ꝛ decoctio cācroꝝ fluuialium ꝛ
sanguis testudinis: ꝛ testudo magna salita. Me-
dicamē inuatiuuꝫ ad oēm morsum. ℞. nigelle semi
nis alharmel cymini omniū ana. ʒ.ij. gentiane ari-
stol. ro. ana. ʒ.i. piperis albi myrrhe aā. ʒ.ʃ. cōficiā
tur cū melle: cui⁹ dosis sit faba vna romana in vino
Et iterum gentiane aur.ij. piperis ryte amboꝝ ana
aur.i. pficiātur cū melle: ꝛ est dosis vna in vino. Et
iterū amomi carpobalsami ana aur.iij. seminis eru
ce seminis porri amboꝝ ana aur.ij. aristol. radicuꝫ
alaunidez nigri amboꝝ ana aur.ij. myrrhe ꝛ croci
amboꝝ ana aur.i. luti albohera aur.iij. cōficiā
tur cū melle dispumato: ꝛ sit dosis quātū é faba. Et
iteruꝫ carpobalsami ꝛ slopi sicce seminis napi silue
stris ꝛ piperis albi ꝛ nigri ꝛ macropiperis ꝛ acoꝝi ꝛ
anisi ꝛ peroselini ꝛ assari ꝛ cymini carmeni: ꝛ semis
hyusquiany albi omniū ana. ʒ.iij. spice, floris squi
nanti gmboꝝ ana. ʒ. vi. cōficiant cum melle: ꝛ sit do
sis faba romana.

De epithimatib⁹ super puncturam La.iij.

Et eis que super eas linūtur est petroleum
o albū aut subalbidum: aut allcum sicut est
elixatum cum butyro coctū: aut castoreuꝫ
cum oleo: aut succus porri qō non tetigit aqua. Et
calamētū fluuiale optime attrahit venenū: ꝛ sulfur
cū vrina: ꝛ gallina ꝛ gallus scissi dū viui sūt: ꝛ emple
tur cum eis puncturꝫ vel morsus: ꝛ permuteur oi
hora ꝛ admistrel emplastrū. Quidā aūt dixerūt qp
gallina é vehemētis calorꝭ: ꝛ ppt illud eliquat os
deglutitū ꝛ arenā ꝛ lapidē: ꝛ videt qp fiat illud i gut
ture ꝛ stomacho ꝛ nō alibi. Et ex eis qdē ḡ emplan
tur é sal aut acetū aut fel tauri aut simsibruꝫ ꝛ folia
aphodilli ꝛ cimis ꝛ acetū ꝛ, ppne cinis ligni fici ꝛ vi
tis ꝛ, ppne in pncipio ꝛ oleū ꝛ sal decocta. Et dixe-
rūt qp emplīn cū alleis ꝛ sale ꝛ stercore capruno iu
uatiuū est in oi morsiōe nili mordicatiōe aspidis, ꝛ
emplīn cū calce ꝛ melle ꝛ oleo iuuatiuuꝫ é ita qp ad
aspidē. Et iterū sumaṫ synapis ꝛ calx ꝛ acetū ꝛ li-
niaṫ desup cū aqua saponis ꝛ alkitrā aut cuꝫ deco
ctiōe picis ꝛ cū sale ꝛ limaṫ. Et pir fernēs bona é in
lana sup morsiōnē uta qp morsui vipere: ꝛ é excūra
tiōib⁹ egyptioꝝ ꝛ est bona calde: ꝛ cepe cū sanich: ꝛ
emplastrū facū cum sale: ꝛ emplīn de nitro. Et de
embrocis bonis é aqua maris calida singularis cū
acero: ꝛ decoctio muris habitāṫ i domo ꝛ mustele.

De epithimatib⁹ ex qbus cū corpora linjūtur nō
approximant ei venenosa La.iiij.

Et illis q̄ dicta sunt ad hāc rem sūt cerebrū
q lepoꝝis cū aceto ꝛ oleo. Et storax qū solui
tur in oleo. Et oleū in quo infusa sūt folia
pini recēta trita cū ea aut flos cupressi ꝛ grana iuni
peri: ꝛ simūlit folia agni casti in oleo ꝛ abzotanuꝫ ꝛ
radix aniudē ꝛ aphodillus ꝛ daucus ꝛ carpobalsa
mū ꝛ radix nasturtij ꝛ oia illa cum oleo. Et cōpo
sita de qbus é ut sumaṫur radicis aniudē nigri ꝛ flo
res alsegi recēnis ꝛ granoꝝ iuniperi oiuꝫ ana pres. ij
radicis mandragore. ʃ. pris. i. carpobalsami, corticu
meni oiuꝫ ana ptes. iij. terank ꝛ cū oleo rā diu bene
coquank donec habeāt ipsi situdinē fordis balnei et
inungāt ur cū eo. Et iterū aphodilli. ʒ.i. carpobalsa
mi ꝛ hyusquami albi amboꝝ ana aur. ʃ. misceaṫ cuꝫ
aceto ꝛ oleo ꝛ liniaṫ cū eo. Et iterū flores pmi ps. i.
radicis mādragore ptes. ij. semis hyusquami albi p
tes. iij. misceank oia cū oleo ꝛ liniaṫ cū eo. Et hoc ite
rū cōueniens est ad suffumigādū. Et iterū granoꝝ
iuniperi ptes. ij. storacis ps. i. misceaṫ totū cū oleo ꝛ
liniatur cum eo. Et epithimatio cuꝫ oleo de rapha
no fugat cimices.

Ad effugādū venenosa vlr La.v.

Oportet ut aspꝫgaṫ dom⁹ eis que dicem⁹ ꝛ
o sternaṫ eis ꝛ liniaṫ fozamina ꝛ fenestre eis
quib⁹ embrocat ex illis que dicem⁹ in suf-
fumigationib⁹ ꝛ alijs ut nō approximēt eis venenosa. Et suffumigationes sūt sicut fumus ligni grana
ti: qñ ipse effugat venenosa: ꝛ silī radix lilij. ꝛ virge
granati sūt mirabiles in hoc: ꝛ silī galbanum ꝛ coꝛ
mus ꝛ vngule q̄ findūtur ut bouis: ꝛ vngule q̄ non
sindūtur ut equi ꝛ puli ꝛ serapinū ꝛ assa ꝛ folia lauri
ꝛ grana el⁹ ꝛ calamētū ꝛ seeha ꝛ stramētū cū eis: ꝛ si
milī nasturtiū: ꝛ silī cinis ligni pini ꝛ ppe cū galba
no si fiat suffumigiū ex opio ꝛ nigella ꝛ galbano et
cornu cerui no ꝛ sulfure ꝛ comb⁹ capre.

De effugatiōe serpētū ꝛ venenosoꝝ aialiū La.vi.

Iterū storax ꝛ cornu cerui nū ꝛ nigella et
e aspalatū de vnoquoꝝ ps. i. ꝛ suffūigetur
eo lectus. Aliud cozdumenṫ ꝛ radicis ani
udē nigri ꝛ storacis oiuꝫ ana. ʒ.i. corticū oui struti
nigelle semis harmel oiuꝫ ana. ʒ.ij. Et iterū semis
hyusquami albi folioꝝ cupressi ꝛ pini ꝛ nigelle oiuꝫ
aā. aur.i. corticū radicis mādragore aur.i. piloꝝ ca
pre aur.iij. calamīti. ʒ.i. aspalti aur.iiij. misceaṫ totū
ꝛ fiat suffumigatio cū eo sup os fenestrarū: ꝛ eius
suffumigatione é securitas. Et de illis ex qbus fugi
unt plura venenosoꝝ aialiū qñ cū eis sternuntur locꝰ
sūt similiū ꝛ ozimū ꝛ agnus castus.

De cautela mirabili a venenosis aialib⁹ La.vij.

Quando sternuṫ in circuitu dormitorij silua
q bruū ꝛ sceha iterū ꝛ assa iteruꝫ ꝛ laurus est
mirabilis in hoc. Et silīter qñ ponit in cir
cuitu loci quo sedetur mandile ex cinere ligni pini.
Et illis quibus est apparitio in elongando ea: est ut
ponatur cereꝰ ꝛ candele in loco longinquo a dor-
mitorio: quoniam declinat ad ipsum. Et de illis q̄
bus est apparitio in expellēdo venenosa ꝛ alhagua
rez est tenere ea que sunt sicut grues ꝛ pauones ꝛ cy
gni ꝛ cerui ꝛ cattus ꝛ mustela ꝛ que currunt cursu
comm. venenosa enim aialia terrētur ex istis cū ap
parēt ꝛ mordēt ea. Et dixerunt qdā ci q facit sibi
stratuꝫ ex corio leopardorū nō approximat serpēs
ꝛ silī si ex eis facit sibi coopertorū. hoc aūt narra
uit in cui⁹ sermone nō est fiducia.

Rex ḡ qdā dixerūt i destructiōe rapaciū La.viij

Aquiūt: helleborus inficit canes ꝛ mul-
i cas. Et strangulatoꝝ leopardi inficiat leo-
pardū. Et strāgulatoꝝ adib interficit adib

ꝛ canem. Et ibenangue ꝛ amigdala amara interficit
vulpes. Et oleander ꝛ folia alzeridaraet interficiunt
albethē ꝛ pruinū eoꝝ est notū.

De effugatione serpentū. Capitulū.ix.

Ellis que fugant eos ex suffumigatiōib⁹
d sunt cornua cerui ꝛ radix lilij ꝛ pireꝝ ꝛ sul
fur. Et qui linit manus suas sucio dra
contee ꝛ succo el⁹ ꝛ decoctione eius non mordet ip
sū vipera. Et aspsio loci ex aqua in quo solutuꝫ é sal
āmoniacū est ex eis a quo fugiūt. Et synapis iter-
ficit eam. ꝛ qñ ponit super semitas el⁹ refugit ab eo.
Et de illis qui interficiūt serpētes est sputū ieiunī, p
iectuꝫ in os eius ꝛ propzie quando sumit in ozeꝰ suo
sal āmoniacum.

De effugatiōe scorpionū ꝛ interfectiōe eoꝝ. La.x.

Corpiones interficit sputū ieiuni calide cō
f plexionis sup eos, piectum. Et raphanus
masticatus ꝛ succus eius cū tangit ipm vel
eos ꝛ folia ipius. ꝛ silī albedarūgi. Suffumigiuꝫ
educens scorpiones: sumank storacis ꝛ arsenici ꝛ stē
corizs ouiū ꝛ adipis zirbi omniuꝫ ana. ptes equales
dissoluank cū vino ꝛ misceank cū eo medicine. ꝛ fiat
suffumigatio apud foramen scorpionū: ꝛ non timeṫ
qp egrediant ex eo. Et est ex suffumigationibus ad
scorpiones ipos cum sit suffumigatio ex ipo: ꝛ simi
lit er arsenicum.

De effugatione pulicum. Capitulū.xi.

Uando aspgit domus cū infusione collo
q gntide saliūt pulices ꝛ fugiunt: ꝛ silr ex de
coctione rubi. Et dixerūt qdam qñ ponit
sanguis hirci in fouea in domo aggregant pulices
apud eū: deinde morīunt. Et silr aggregant super li
gnū linitū ex adipe cruū. Et effugiūt ex odore cauli
ꝛ folioꝝ oleandri. Et est hec herba nota iecū cimcu.
ſ. herba pulicū que qñ ponit in lecto inebriat eos
ꝛ stupefaciēos: quare non vinificank.

De effugatione culicū ꝛ cimicū. Capi. xij.

Jat fumigiū cū ceraturis ligni pini aut cuꝫ
f calcadis aut cū nigella. ꝛ melius qdem est
ut aggregatio fiat inter ea. Simūlit suffūi-
gatio cum myrto sicca ꝛ cū sulfure ꝛ bdellio ꝛ spina
fetida noiata coza ꝛ stercore vaccino. Et alharmel
triū ꝛ positū sup lectos ꝛ fenestras ꝛ cū folijs cupſi
ꝛ nuce eius. Et qñ aspergit domus ex decoctione
radicis lupinoꝝ confert: aut ex decoctione nigelle:
aut decoctione harmel: aut decoctiōe absynthij: aut
decoctione rute.

De effugatione mustule. Capitulū.xiij.

Jrerunt effugat eam odor rute.

De effugatiōe muri ꝛ el⁹ iffectiōe. L. xiiij.

Urem interficiūt litharg yriū ꝛ helleboꝰ.
Et iteꝝ helleborus ꝛ semen hyusquami albi
ꝛ silī radix caulis: ꝛ silī cepa muris ꝛ suc. ꝛ
scozia ferri ꝛ crocus eius. Et fugat ipos
mus masculus cuꝫ excoriaṫ ꝛ dimittit in domo aut
castraṫ aut abscindit cauda eius. ꝛ excoriatio est fo
rtior. Et dicit qp si ligaṫ mus eoꝝ in domo ligato pe
de cū filo ad baxillū effugiūt religi: ꝛ in eo é ꝛlidēcā

De effugatione formicaꝝ. Capitulū.xv

Uando ponit sup cauernam eaꝝ kitraꝝ sū
q gunt ex ea: silr ex magnete ꝛ ex selle tauri ꝛ
ex pice ꝛ ex assa: ꝛ fugiūt ex fumo ipaꝝ formicaꝝ.

De effugatione muscaꝝ ꝛ earꝝ interfectione.
Capitulum.xvi.

Interficit eas arsenicū qñ de eo ponit ali
i qd in lacte ꝛ sugūt muscę ꝛ interficit eas fu
mus eius ꝛ fumus turis ꝛ decoctio helli ni
gri.

De effugatione vespaꝝ. Capi.xvij.

Fugiūt ex suffumigatione sulfuris ꝛ alleo
e rū ꝛ non appropinquāt ei qui linitur ex al-
tea aut succo malue ꝛ oleo.

De effugatione scarabeoꝝ. Capitulū.xviij.

Ugat eos ſm qp dicitur fumus aldub ꝛ p
f pne fumus foliorꝝ eius.

De effugatiōe alharathati. Capi.xix.

On aggregant alharathati in domo in q̄
n sunt hudud. Et suffūigatio cuꝫ mēbris ad
hudud ꝛ pennis eius interficit alharatha-
ti ſm qp dicitur.

De effugatione tinee. Capitulum.xx.

Bsynthiū, phibet pannos a tinea. Et simi
a liter calamētuꝫ. Et silr cortices citri.

De speciebus serpentū. Capitulū.xxi.

Apientes esse serpentū ꝛ naturas coꝝ i tres
ſ diuidunt ptes. i. vehementis acuitatis nō
morantes ex dispositione vltra tres horas
ꝛ necꝫ morsus coꝝ curank qñ sunt surdi ꝛ alasilet: ꝛ
necꝫ valet ad eos nili incisio membri statiꝫ aut pbu
stio vltima penetrās qñ pburit venenuꝫ ꝛ constrigit
meatus. Et qñqꝫ pfert in curatione coꝝ vomit⁹ post
eā sup replonē ex piscibus salitis: deiñ post illo succe-
dūt curationes alie. Et si serpens é debilis: paruꝫ
sufficit ligatio vehemens: deinde reliq̄ curatio com
mūis. Et ptem debilem paꝫ interficiēte. Et partez
mediā que non tardaṫ a tribus horis vsqꝫ ad septē

Jngt Draconis aūt marini ꝛ silū serpentū magni
corpis morsus curaṫ in q̄ntū est vlcus tantū non in-
quātum est venenū de quo sit curandū. Et dixerūt
ordo p̄mus est genera: De eis enꝰ est sicut serpens q
noiaṫ regulus ꝛ grece basiliscus: q quidem interficit
suo visu ꝛ auditu vocis sue. Et de eis est serpens no
minatus hirundo cui⁹ color silis é colori hirundis
ꝛ longitudo ipius est circiter cubitū vnū: ꝛ interficit
ante horas duas. Et de eis est serpēs noiatus alpis
sicca, ppt vehementiā siccitatis sue cutis: ꝛ est in qua
ritate sua inſ tres cubitos vsqꝫ ad qnqꝫ: ꝛ color ipi⁹
é cinericius ꝛ ad citrinitatem declinis: ꝛ oculi ei⁹ sūt
vehementis lumis ꝛ interficit a duabus horis vsqꝫ
ad tres. Et de eis est expūs qñ ipe potest interficē p
sputum suuꝫ ꝛ, pūcūt ipm qdaꝫ dentes eius pstricti
sup alios: ꝛ ē interficit illud sup qd cadit sputū eius
ꝛ odor sputi eius. Et lōgitudo ei⁹ é vsqꝫ ad duos cu
bitos: Et color ei⁹ cinericij⁹ é ad citrinitaṫ declinās
Et interficit illū quē mordet anteqꝫ redeat. Et ordo
quidez hic nō rememoraṫ in libris, ppter speciē plu
rimā que sit in curatione eius: nec non valet ad ipſz

curatio nisi illa cuius opationē diximus: ipa enīz cō
sert qñqz cuz eo qđ diximus ibi. Et furdi arcuati
habent spēs alias que multiplicant in terris egypti.
Et qñqz gdem coꝛ habent duo coꝛnua quoꝛ color
est diuersus albus ⁊ subalbidus ⁊ rubeus ⁊ mellin⁹
⁊ cineritius. ⁊ qñqz sunt fm creationē vipaꝝ. Et qui
dam coꝛ habent dentes sicut vncinos. ⁊ dracones
interficientes statim sunt huius generis. Et ordo se
cundus est de viperis q̄ꝛ species ite; sunt diuerse. de
eis cuiz sunt vipere alesiati. Et de eis sūt vipere quer
cine. Et de eis sunt facientes stire ⁊ relique quas di
cemus. Et accidit serpentib⁹ diuersitas ite; non in
specie: imo fm conuenientiā in specie vna: qñ diuersifi
canꝫ in masculinitate ⁊ femineitate Et masculini qui
dē pauciores habent dentes ⁊ plus venen ⁊ acuitat
licet gdam dicant q femine sūt deteriores ꝓpꝑ mul
titudinē den tiū coꝛ. Et ite; ꝓpter etatem qñ senes
deteriores sunt iuuenibus ꝓpter coꝛpus: mā magni
deteriores sūt paruis curtis cū spēs coꝛ est vna. aut
ꝓpter locuz: nam illi qui habitant loca inaquosa ⁊
montes deteriores sunt eis qui habitant littora ⁊ lo
ca plurium aquaꝝ: aut ꝓpter dispositionē eiꝰ in re
pletione ⁊ vacuitate: nam illi qui de eis famelici sūt
deteriorꝭ sunt venen: aut ꝓpter passiones coꝛ ani
males: maz irati et audaces deteriores sunt coꝛ: aut
ꝓpter tempus: nam venenū coꝛ in estate est deteri⁹
Quidam autem existimauerunt q venenū serpen
tū ⁊ viperaꝝ est frigidū ⁊ est error. Et illud qđ acci
dit ex frigore morso ab eis est ꝓpter mortificationē
caloꝛis innati ꝓpter ꝓtrarietatem venen: caloꝛ enīz
innatus est qui calefacit coꝛpꝰ sua sparsione ⁊ inflatō
ne. Cū autem non est caloꝛ innatus ⁊ si inflet coꝛ
igne leui non oꝑtet tū ut calefiāt ꝓpter ipm extre
mitates. Et qdam existimauerūt q venenuz alesia
ti ꝓpie est frigidū ⁊ aggregat sanguinē coꝛdis ⁊ cō
gelat ipm ⁊ propter hoc stupefacit valde: sed non ē
ita. imo forasse resoluit caloꝛem innatū ⁊ mortificat
ipm. Et illud quo raciocinat istud est q aialia fride
complonis sūt in hyeme mortua: ⁊ calide caloꝛ ad
ditur ⁊ acuitas. Et qcūqz sit qui hoc dicat sciat q
eius rōcinatio non est sana: ⁊ necꝫ hec dictio ē in ve
nenosis puis: iz in aialibus magnoꝝ coꝛpoꝝ. Et qđ
significat coꝛruptionē huius sermonis est vespa ca
lide complonis valde ⁊ est ex eis que mortificant in
hyeme: quare non monet. Et non est longinquū qn
sit serpens cū ca luditate complonis sue q non mou
tur ꝓpter ꝓtrarietatem cōplexionis naturalis: ꝓpꝑ
illud quod accidet ei de rebus aliꝭ.

De morsu basilisci qui est primus furdoꝝ ⁊ har
mene de quo ignoꝛo an ē ipe aut alius. Ca.xxij.

Ixit quidā ipe nominatur regulus qñ ha
d bet coronatū caput: cuius lōgitudo ē duo
rū palmoꝝ ⁊ caput est acutū valde ⁊ oculi
eius sunt rubei ⁊ caloꝛ eius ad nigredinē ⁊ citrinitatem declinis qui adurit totum sup quod incidit ⁊
necꝫ oritur in circuitu cauerne eius aliquid: ⁊ cū op
ponit habitationi eius auis cadit. Et non sentit ipz
animal quod non terreatur. q si sit propiquius hoc
stupefit: quare non moꝛitur ⁊ interficit sibi illo furd
si exaltat ipm. Et ille super quem cadit virus eius ex
longinquo moꝛit. Et non est sicut dicit q ille cui⁹ vi
rus cadit super ipm moꝛitur. Et illius quem mor
det coꝛpus liquefit ⁊ inflatur ⁊ currit virus ⁊ moꝛ
statiz ⁊ moꝛit omnis qui appꝛopinquat illi morsuo
Et paz quidē cuadit q presens sit vicinitati eius. At
vero possibile est in qbusdā horis ut tangat eū cū vi
ga. Et fm gdem plurimū qui tangit cuz cum virga
moꝛitur ⁊ est mediante virga. ⁊ ꝓpter illud iam teri
gitur illuz miles gdam cū lancea sua: ⁊ quare mortuus
ē miles ⁊ animal eius: ⁊ tetigit ipe'labiū equi. quare
mortuus est equus ⁊ miles. Et hic quidem serpens
multiplicat in terra aroth ⁊ nubia. Signa moꝛsus
eius sunt. Si videris moꝛtuuz subito absqz casu
cause ꝓmittue apparentis ⁊ ꝓpie quādo est in lo
co vbi scit illud animal. Et nō ē curatio ei prorsus.

De harmene. Capitulum.xxiij.

Elm diximus harmene in ꝓpietatib⁹ pri
i mis reguli ex hoc q non equatur: ⁊ nō in
terficit moꝛsu tiū: imo visu ⁊ auditu sui si
billi ⁊ quodcunqz animal moꝛdet dissoluit: ⁊ moꝛit
qđ appꝛopinquat ei ex animalibus. Et vero quanti
tatem eius narrauerunt diuersiz a quantitate regu
li: existimauerunt enim q est ab vno cubito vsqz ad
cubitum ⁊ semis. Et dixerūt q morso ab eo non cō
sert aliquid. si vero aligd consert eis: tunc semen pa
uoris valet vsqz ad. ʒ. i. ⁊ castoꝛei vsqz ad. ʒ. i. quī
dam enim testificati sunt illud.

De signo moꝛsus serpentis qui nominatur hirun
do ⁊ est furdus. Capitulū.xxiiij.

Cidunt ei singultus ⁊ alteratio coꝛporis et
a stupoꝛ ⁊ frigus mēbꝛoꝝ ⁊ ꝓūditas sōni ⁊
claudio palpebraꝝ cum vehementia pulsu
cordis ei ꝓpius ⁊ magnitudo doloris. Et cura ei⁹
est cura furdoꝝ. De signis moꝛsus aspidis sice
ꝛ ⁊ est de furdis. Capitulum.xxv.

Li quem moꝛdet accidit illud qđ accidit
i ei quē moꝛdet hirundo: quare alterat co
loꝛ eius ⁊ stupefit ⁊ multiplicat singultus
eius ⁊ infrigidant membꝛa ipius ⁊ claudūtur eius
palpebꝛe ⁊ profunde dormit. Et cura eius est cu
ra furdoꝝ ⁊ iam diximus eam.

De moꝛsu serpentis ⁊ asilus. Capitulū.xxvi.

Em moꝛdet remanet sine sensu ⁊ sine mo
q tu quietus ꝓfunde dormiens post res alī
as ꝓdictas in capitu. aspidis post saltus
cōtinuos ⁊ claudionem oculoꝝ ⁊ torsionem colli et
spasmuz ⁊ pulsum inoꝛdinatum ⁊ non sentit doloꝛē
⁊ quandoqz sentit in initio rei doloꝛem intestinoꝝ
quem videbis intromittentem digitos suos in gut
suū ut euomat. Et qđ iā remeꝛauit sūt asil⁹ ⁊ narra
uerūt de eo q eleuat caꝑ suū ⁊ expuit venenū. Ego
igr nō scio an ipe ⁊ ille qđ dixim⁹ sūt vn⁹ sp̄ēi ⁊ ē de
geuere spūctuū. veꝝ dē accidentibus eius q lo
cus moꝛsus eius est paruus fm quantitatem pun
ture ac⁹ absqz apate ⁊ currit ex eo sāg. pauc⁹ niger
⁊ accīt ei q ab eo mōsus ē tenebꝛositas ocloꝝ ⁊ do

loꝛ in viscerib⁹ ⁊ oꝛe stomachi in hmis: deinde acci
dunt clausio oculoꝝ ⁊ pfunditas sōni: ⁊ non vi
uit vltra terciam diei. Et cura eius est de gnē cura
tionis furdoꝝ: ⁊ iam diximus eam.

De comuta Ca.xxvij.

Omuta ē genus furdoꝝ cui⁹ lōgitudo ē
c ab vno cubito vsqz ad duos. Et sūt sup ca
put ei⁹ due eminētie sic duo coꝛnua. Et co
loꝛ coꝛporis ei⁹ ē coloꝛ cineris. Et venī ei⁹ ē sic q̄si ma
me sicce dure q̄ stridēt sup terrā cū strepitu. ⁊ dētes
ei⁹ sūt cōles nō recurui: ⁊ plim ei⁹ ē i locis arenosis
Ingt qđ: Et de eis ē genus qđ noiat paruū. Et est
ꝓpterea q coꝛnua ei⁹ sunt breuia aut tā cecidērunt
coꝛnua eius: ⁊ ē enā paru⁹ breuis ⁊ ē pluris generis
⁊ similiter nominatur grece.

De signo moꝛsus ei⁹ Ca.xxviij.

Entūtur in locis moꝛsus q̄si ac⁹ aut clauī
f infixi eis. Et dixerūt: ꝓtinuat coꝛpori ei⁹
grauitas maxima ⁊ inflatur labia ei⁹: ⁊ ac
cidunt ei vīgo ⁊ tenebꝛositas oculoꝝ ⁊ destruit ra
tio. Et cura ei⁹ iterū ē cura furdoꝝ. Et qđ ei appꝛo
pāt ē ut in potu det se. raphani cū vino ⁊ ꝑpe quā
do euomit cū eo. Et qū euomuerit confert ei cymi
nū indū. Et silamā cōfert ei iterū quem momoꝛdit
cū vino. ⁊ castoꝛeū cū vino ⁊ calamēto cāpestre cuz
vino. ⁊ se. raphani ē mirabilis inuamētū eo. Et po
natur sup moꝛsum sal tritus cōfectus cum alkitran
aut cepe tritum cum aceto.

De serpente q dr̄ andri⁹ ⁊ keduſu dur⁹ Ca.xxix.

Unc serpēte cū ē i aq̄noiant greci andri⁹
b Et qū habitatio ei⁹ ē in cāpo noiat keduſu
dur⁹: ⁊ ē mino: ꝑ alesiati surda ⁊ latioꝛi
capitis ⁊ deterioꝛ ⁊ nocibilioꝝ. Et accidit ex moꝛsu ei⁹
ut incipiat moꝛsus cū doloꝛe vehemēti ⁊ inflāmet:
deinde fit viridis ⁊ coꝛrodit. ⁊ accidūt morso vīgo
⁊ vomit⁹ cholere fetide ⁊ moꝛ⁹ inoꝛdinat⁹ ⁊ debili
tas vītus ⁊ moꝛit fm plim in hoꝛa tertia ⁊ nō tran
sit tertiā. Si aūt euadit qui est aquosus: aut qui cō
plerio moꝛsi est fortis comitatur eum egritudines
a quibus fortitan non sanabit.

De cura Ca.xxx.

Uratio eius est cura cōis: ⁊ illud qđ ei ap
c ꝓpatur est ut bibat de nuce cupressi mū
data cū granis myrti de vnoquoqz aur. i.
cū aqua mell' aut vino. ⁊ silē aristol. pōdus. ʒ. ij. cū
vino: aut cū aceto cōmixto: ⁊ silē succū ꝓasij. ⁊ em
plastret cū calce ⁊ oleo ⁊ calamēto mōtano ⁊ corti
cibus radicis querc⁹ silibus singularit ⁊ cōpositē ⁊
de eis q̄ illis admiscētur ē farina oꝛdei.

De hydra Ca.xxxi.

On dixi hydrā in ſūma nisi q: nō sum cō
n fidens an ipsa ⁊ andrius sit vn⁹: cū iaz di
uersificet ꝑ derivationem ⁊ nomē: sicut ca
dit in scriptura sermonū greco⁹ aut serpens alius:
verū locū ex quo hoc cōsideratur iā dixi narrās ac
cidētia alia moꝛsus eius. Et dixit q moꝛsus ei⁹ egre
dit ⁊ dilatat: ⁊ obfuscat coloꝛ ei⁹: ⁊ egredit ex eo hu
miditas nigra plūa fetida valde. Et ꝓgat cura
tio eius ⁊ fit difficilis: ār oꝑtet ut cōsideret alius
a me in hoc ⁊ cognoscat dispositionē eius ut ꝓsu
tetur ad secū dū ordinē serpentum.

De sermone vniuersali de moꝛsu viperarū ⁊ iu
dicio earum Ca.xxxij.

Eteriores viperarū ⁊ draconū sunt de eis
d qui sūt masculi. Femine vo sūt incolumio
res. Et moꝛsus qdez fcie cognoscit q innē
tionē fictionū plim q̄ꝛ duoꝝ dentū in pte in q̄ mo
moꝛdit. ⁊ egreditur a ꝓncipio rei ex loco duoꝝ dē
tium aut dentū pluz sanguis: deinde virus feruēs
Et forasse incipit aquosus: deinde spumosus: dein
de ut herugo eris: ⁊ tunc qdem cōuenit ad substan
tiam veneni ⁊ coloꝛē eius. Et doleꝛ locus: deinde p
ambulat doloꝛ eius: postea apparet apostema cali
dum rubeum habens bothoꝝ ⁊ velicas sicut ex ad
ustione ignis: ⁊ qñqz pambulat: deinde fit viride il
lud apostema ꝑpe moꝛsū ⁊ sub oꝛe. Et accidit i vi
ceribus inflāmatio: ⁊ in coꝛpore rubedo cū rigoꝛe:
deinde sudoꝛ frigidus ⁊ coꝛruptio coloris declinis
ad viriditatē ⁊ cōmotio vīginis ⁊ frequentia anhe
litus ⁊ nausea ⁊ singultus. Et qñqz euomit humo
rē cholericū ⁊ difficultas fit vrine: ⁊ grauat caput.
⁊ qñqz aduenit ei fluxus sāguinis narīū: ⁊ apparet
grauitas in dorso: deinde sudoꝛ frigidus ⁊ tremoꝛ
vehemēs ⁊ syncopis. Et plim gdem moꝛitur in tri
bus diebus: ⁊ qñqz remanet vsqz ad septē.

De curatione moꝛsus viperarū cum eo quod ē
sicut canon Ca.xxxij.

Onsidera radices cōes in curatiōe: deide
c soꝛtio: curatio ē ꝓperare ad tyriacā de vi
peris. Et cum tardat tūc possibile ē ut cō
ferat tyriaca multotiens. Et possibile est ut non
cōferat. Nocumētū aūt instīti veneni nō ē malum:
qñ nā est q̄ vtk instīctis. Rei vo extranee nō ē possi
bile ut vtak eis nisi accidat cōmotio amboꝝ simul.
Et si possibile ē vtī multitudine sōni ⁊ vini forasse
excusat ab oi curatiōe: silē cepe ⁊ porri cū vino si nō
inuenīūtur allea. Et iā dixerūt qđā q ꝙga cerui as
sata cū comedīt in dispositiōe cōfert. ⁊ alharmel est
de medicinis liberātibus: ⁊ silē grana citri. Et de ty
riacis ꝓpꝛiis eis fortiꝭ ē illa que. ℞. anisi suffeni pō
dus. ʒ. i. ⁊ piperis aur. iij. coꝛticcs aristol. ro. castoꝛ
rei ambarū ana aur. i. cōficiant cum vino cuius do
sis sit nur. i. Et iterū myrrhe ⁊ castoꝛei piperis arse
nici rubei omniū ana. ʒ. ij. seminis anet. ℥. ij. cōfici
ant cū vino. Et iterū semen andracoche ⁊ aristo. ro.
⁊ ruta siluestris: ⁊ nō est alharmel fm q existimaue
runt quidā: imo ē species rute ipsius. Et oꝑtet ut
detur butyrū vetus solū: ⁊ sedeat in tina lactis: ⁊ in
dicantur ei vigilie: ⁊ fiat ut deambulet: ⁊ balneet in
quibusdam horis: ⁊ in balneo faciēte sudare. Et dē
tur ei in potu coagula ⁊ silia succ⁹ lionis coꝛ: ⁊ meli
us eoꝝ est coagulum leporis recēs: ⁊ ipm iterū est
melius qū sumit in potu cū. iiij. ℥. aceti vini ꝑmixti
cū equalitate. ⁊ coagulū cerui iterū ē bonū. Dixerūt
qđā: si hō accipiat cepe siluestre ⁊ masticet ipm ⁊ de
glutinat illud qđ currit ex eo ⁊ emꝑplet cū fece ei⁹ nō

moziet̃ penitus. Et gdam expti fuerunt ius rane ⁊ fuit iuamentū liberās cū cōmixtum fuit. Et caro mustele cōdita accto ⁊ sale ⁊ cancri marini ⁊ sāguis testudinis marine. Et dixerūt quidam q̄ in lapide qui nominatur lapis serpentis cum suspenditur est sanatio.

De reliqs potionibus laudatis in moꝛsu viperarum Ca.xxxiij.

d Jxerūt quidam: Elpium siluestre ⁊ ẽ sumi rion ẽ bonum ad illud: radix acoꝛi ⁊ folia aristol. ⁊ radix eius ⁊ radix almaru alfesir aut alfesirelin aut agaricū quodcūq; illoꝝ fuerit sumatur ex eo i potu cum vino dulci quātitas .i. aur. siliter succus anagalis. ſ. auricule muris: ⁊ siliter cyminū pcipue montanum ⁊ succus caulis: aut costi ℥j. aur. cum duobus obolis piperis: aut radix buchozmarien aut semē kesin aut radix eius: ⁊ semen alharmel cū succo porri aut succo cardui: ⁊ iterum coagulū lepoꝛis ⁊ farina herbi, ppꝛie ⁊ zinziber i lacte mulieris. ⁊ dek in potu radix baucie aut alharmel que est cognita in partibus frigoris: ⁊ est vehementis iuamēti: ⁊ coꝛtex aristol. ⁊ radix alādacothe. ⁊ quidaꝝ iā existimauerūt q̄ cū turbit sumitur i potu cū lacte dulci est iuamētum valde: ⁊ lac alagalati: ⁊ existimo ipm esse tyriacā alfarauia. ⁊ aiskulaki ẽ iuatiuū. Et iterū de eis que dicta sūt ad moꝛsum viperarū ⁊ omniū venenosoꝝ aialiumẽ opponaci pondus .ʒ. ij. cum aceto: ⁊ iterū sumant cōsti aur. iij. ⁊ gentiane. Et iterum de eis que bona sūt est stercus caprinū cōminutuꝫ in vino ⁊ detur in potu. Et oſa incisiua acuta ⁊ ppꝛie allea ⁊ cepe et poꝛri ⁊ raphan⁹ ⁊ aque coꝛū: ⁊ omnia salita ppꝛie venter mustele ⁊ scoꝛpio assatus ⁊ fel galli ⁊ reliquoꝝ guiū. Et de succis vehemētis iuamēti sunt succus rute ⁊ succus foliozū maloꝝ ⁊ succus sanſuci ⁊ acetum ipsum de quo bulianur. ʒ. iij. ⁊ dentur in potu ⁊ succus extremitatum caulium nabathi: ⁊ urina hominis ſm q̄ dicitur.

De emplastris de foꝛis Ca.xxxv.

e Mplastra ista sunt attractiua q̄ admistrātur anteq̄ apostemata fiat: ⁊ sūt facta ex sauina ⁊ baccis lauri ex camemilla ⁊ squilla assata, ppꝛie: ⁊ farina herbi: oſa illa singularit aut cōmixta cum vino. Et emplastratio cuꝝ caseo antiquo ẽ bona vltima. Et siliter cū carne vipere ⁊ cuꝝ ranis scissis. Et ex oleis oleum laurinuꝫ ⁊ oleum in quo decoquitur laurus.

De serpentibus qui egredi faciūt sanguinez ex poꝛis omnibus Ca.xxxvi.

f Jcut sunt aufudius ⁊ sabūn: isti serpentes sūt mali ⁊ cū moꝛdent dissrumpunt poꝛi ⁊ meatus oēs fluētes ⁊ manātes: ita q̄ ex vlceribus cōsolidatis cū doloꝛe cōtinuo ⁊ vomitu sāguinis ⁊ sputo sāguinis. Et sapiētes quidaꝝ dixerūt q̄ isti duo serpētes coꝛpoꝛa habēt arenosa: ⁊ super coꝛpoꝛa coꝛ sunt puncta nigra ⁊ alba. ⁊ longitudo eoꝝ est longitudo cubiti. Et dixerunt quidam q̄ ipsi sūt minoꝛes viperis quinq; ⁊ ficuum siccarum ⁊ capita coꝛ ⁊ ipoꝛ caude sunt minuta ⁊ sunt coloris arenosi. Et quandoq; sunt nigri ⁊ rubei ⁊ albi ⁊ sūt sup eoꝝ capita, squame albe incise ⁊ coꝝ incessui ẽ strepitus, ppter siccitatem coꝛticum vētriū ipsoꝝ ac si esset strepitus foliozum virgez: ⁊ sūt grauis motus equalū dentum ⁊ os narrant cū spēbus q̄ hnſdā ordinis pmi. Et hoꝝ quidez serpētū moꝛsus disrumpit poꝛos ⁊ meatus naturales faciēs ex eis manare sanguinem ita q̄ ex angulis oculoꝝ ⁊ cōpzimitur in sanguine ⁊ sputo sanguinis narū et vomitu ⁊ doloꝛe in stomacho. Et dixerūt gdam q̄ locus apostemat ⁊ denigrat: ⁊ currit ex eo res pauna aquosa ⁊ soluit venter ⁊ cōstringitur anhelitus ⁊ difficultas fit vrine ⁊ absciditur voꝛ ⁊ mollificant mēbra ⁊ vincit sup coꝛpus dispositio obliuionis ⁊ accidit spasmus ⁊ cadūt dētes ⁊ moꝛit patiēs.

De curatione Ca.xxxvij.

Ura coꝛ est ꝓma cure alasilet ⁊ viperaꝝ

c inquātū dat eis in potu vinum plim ⁊ cuminū sup ipm post cibationē eī eis q̄ sūt sicut ona taraca ⁊ pisces saliti ⁊ alia. Et iterū sup eos vomit⁹: deide comedāt post illud panē ⁊ pisces positos sup prunas ⁊ comedāt vuas passas. ⁊ semē raphani itez ẽ ex eis q̄ ꝓferūt ipsi ⁊ ꝓpe cū vino ⁊ iuscus papaueꝝ cū radice lilij celestis cū vino. Et q̄q; ꝓfert eis albugo ouī cū vino. Et ꝓferi eis inquātū ẽ expulsio sāguis emplatio cū portulaca ⁊ farina ordei aut folijs vitis decoctis aut arnoglossa aut gall. Et ex eis q̄ retinēt sāguinē p cauteriū sūt poꝛri ⁊ vtica ⁊ ruta cū farina ordei ⁊ albumine ouī.

De faciēte sitim Ca.xxxviij.

Jxerūt q̄ serpētis faciētis sitim lōgitudo

d est palmi vni⁹ ⁊ sup coꝛp⁹ eī⁹ sūt vestigia nigra plima ⁊ caput eī⁹ paruū: ⁊ collū ipius grossū: ⁊ incipit creatura eī⁹ ex collo grosso vsq; ad caudā subtilem. Et dixerūt gdā q̄ hic plim ẽ i regione lokiati ⁊ assim: ⁊ forma eius ẽ forma vipe: ⁊ color postremi eī⁹ vsq; ad caudā est ad nigredinē declinis: ⁊ incedit quatiēdo caudā suā. Dixerūt gdaꝝ q̄ ein litoꝛib⁹: ⁊ dixerūt q̄ accidit moꝛso ab eo ut adurat vēter eī⁹ ⁊ islāmet ꝛe nō sanat ex aq̄imo ñ cessat bibē absq; exitu alicui⁹ rei p vrinā aut sudoꝛē ita q̄ inflatur venter eius totus ⁊ currit aqua in venas ipsius.

De cura Ca.xxxix.

Egimen coꝛ post cōe regimē ẽ indeſinent

f facē eos bibē oleū plim ⁊ cuminū deinde clisteriz are eos cū eis q̄ educūt feces ⁊ hūditates ⁊ attrahūt aquā ad inferioꝛa. ⁊ ut denk diuretica sicut decoctio apij ⁊ spice unde ⁊ cinamomi ⁊ assari ⁊ siseleos ⁊ petroselini ⁊ silium. ⁊ empleatur exterī⁹ cū sale ⁊ calce ⁊ oleo. ⁊ emplatio quā dicem⁹ ad moꝛsū canis rabiosi cōfert.

De cafezati ⁊ altararati Ca.xl.

Sti serpētes sunt parui brenes minuti qui

i q̄q; occultātur i arboꝛib⁹ ifirmitates ut ꝓjciāt seipos ad illū q̄ trāsit p eos ⁊ excedēt ꝓcedētes ad eū. Et ego qdē dico q̄ vidi gen⁹ hoꝛum

serpentū in plib⁹ de hesteī: ⁊ sunt ad rubedinē declines ⁊ sunt calidi valde. Et dixerūt: accidit ex moꝛsu eoꝝ doloꝛ vehemens ⁊ putrāsit in totū coꝛp⁹ si fuerit de genē qd vidi ⁊ accidit ex eo moꝛs. Et dixerunt Cura eoꝝ est cura cōis ⁊ cura viperarū.

De saliente ad duas ptes. Ca.xli.

Jxerūt gdā serpentē cui⁹ nomē ankesimē

d ⁊ dixerūt q̄ ipse est saliens ad duas ptes: vez ego nō vidico q̄ ipse sit saliēs aut ali⁹. at ipsi narrauerūt eū q̄ due extremitates eī⁹ sunt eq̄les in grossitudine ⁊ eq̄les in medio: ⁊ existimo q̄ h est ille qué vidi in veritate.

De ilicino ⁊ est durisos. Ca.xlij.

Ste habitat in ilicib⁹ ⁊ accidit ex moꝛsu eī⁹

i, excoꝛiatio cutis eī⁹ qué moꝛdit ⁊ excoꝛiatō cutis illi⁹ q̄ pmiscet eī ⁊ curat ipz. ⁊ hz odorē malignū moꝛificās eū q̄ ꝑs est moꝛti eī⁹ sine sit ledens sive nō ledens. Et accūt ex eo utez accidentia moꝛsus viperarum.

De curā. Ca.xliij.

Ura ipsius est cura viperarū: ⁊ ꝓfert eis ꝓ

c pzie bibere aristologiam lōgam cū vino ⁊ similiter alhandal coctam ⁊ aphodilli radicem ⁊ vinum.

De miliaribus. Ca.xliij.

ſ Erpentū hui⁹ generis color ppꝛ citrinitatē

suā est q̄si color milij. Et accidūt ei quem moꝛdēt accidētia malaꝝ viparū. Et cura coꝛ ẽ cura illa.

De serpētib⁹ noiatis scisetati. Ca.xlv.

Dloꝛ ei⁹ ẽ silis saliēti ad duas ptes ſz ille ẽ

e deterioꝛ ⁊ accidētia ei⁹ sūt illa. Et cura ei⁹ ẽ illa cura.

De serpente aracis vel aspidis hste colores diuersos. Ca.xlvi.

Udā dixerūt q̄ ẽ malign⁹ iterficiēs in die

q secundo cū coꝛrosione epatis ⁊ cū fractōe intestinoꝝ. Et curatio ei⁹ est curatio vipe rarū parnarū.

De serpente trisealis. Ca.xlvij.

Lrratū ẽ de hoc q̄ ei⁹ accidētia silia sūt ac

n cidentib⁹ viperarū: vez sūt cū inflatōe loci moꝛsus ⁊ vesicꝫ ⁊ duritie apparēte ⁊ cursu hūditatis sāguinee nigre ex illo loco. ⁊ accūt ei alteratio rōnis ⁊ tenebꝛositas visui ⁊ spasm⁹ moꝛtificās Et cura ei⁹ ẽ cura vipaꝝ. Et ego qdē dixi hūc serpentē in hoc loco existimatiue ⁊ non nosco eū neq; ordinē ei⁹ neq; ipsi⁹ gen⁹ cū ſuficatōe ⁊ neq; scio an ille sit in iteratione an non.

De famulo. Ca.xlvij.

Jxerūt: moꝛsus ei⁹ ẽ silis moꝛsui vipaꝝ: ſz

d accūt carni ei⁹ q̄ moꝛsus ẽ ab eo coꝛruptio ⁊ mollificatio sic accidit ei q̄ hz hydropisim: ⁊ accidūt ei ꝑhūditas sōni ⁊ obliuio ⁊ egritudies in epate ⁊ ieiuno ⁊ coło. Et sermonē qdē in hoc serpēte attuli ſm existimatōz i hoc loco sic ſm monē de illo q̄ est añ ipm: ⁊ forasse nō est hmōi ordinis imo ẽ ordis putrefaciētū. Et cura ei⁹ ẽ cura viparū

De amiudut⁹ ⁊ cauharus. Ca.xlix.

Jxerūt gdā q̄ longitudo cuiuſq; hoꝝ ser

d pentū ẽ vsq; ad cubitū ⁊ color eoꝝ ẽ color arēne ⁊ sū q̄ coꝛpa ipoꝝ sūt vestigia. Dixerūt: ⁊ accidūt ei quem moꝛdēt doloꝛ vehemēs loci moꝛsus ⁊ apa maximū ⁊ currit ex eo vir⁹: ⁊ interficiūt in certo ⁊ moꝛa eius post septimū.

De curatōe eoꝝ. Ca.l.

Jxerūt q̄ curato eoꝝ ẽ curato cōis: ⁊ ẽ ei⁹

d ꝓpriū dare in potu castoreū ⁊ cinamomū ⁊ radix cētauree de quōcūq; istoꝝ fuēt. ʒ. ij. cū vino. Et ꝓferteis radix aristol. ⁊ ppe lōge iuamentū maximū: Et siliꝛ radix assoalsir ⁊ succ⁹ ei⁹, ppe ⁊ radix gētiane. Et ꝓferūt eis ex emplastris mel decoctū ⁊ exsiccatū ⁊ tritū ⁊ radices granatoꝝ ⁊ simil⁹ centaurea ⁊ semen lini ⁊ lactuce ⁊ semen harmel ⁊ volubil ⁊ ruta siluestris. ⁊ ꝓferunt eis emplastra appꝛopꝛiata vlceribus putridis.

De serpentibus nominatis ſelsir ⁊ sūt putrefacientes. Capitulum li.

Xistimauerūt q̄dā q̄ sunt serpētes q̄ sūt in

e regionib⁹ assem ⁊ in egypto hnites latā capita pua colla curtas caudas vētres rotūdos. ⁊ nō sūt sup eoꝝ capita linee ⁊ squame: ſz super coꝛpoꝛa coꝛ sunt linee diuersi colꝛis: ⁊ cū incedūt nō rectificant: imo ꝛetrahūtur ⁊ accidit ei quē moꝛdēt apostema doloꝛosū ⁊ putrefactō tot⁹ coꝛpoꝛis post ꝛetritionē ei⁹ ⁊ capilloꝝ casus. Et q̄q; festinat putrefactio perdens illud qō sanū est ⁊ sunt q̄si spēs viperarum.

De cura. Ca.lij.

Poꝛtz vt sit cura coꝛ cura cōis ⁊ cura me

o dia cure vipaꝝ: deiñ curatio ei⁹ qō accidit ex moꝛsu coꝛ de dispositōib⁹ ⁊ accidētib⁹

De spēb⁹ serpentū q̄ nocēt q̄n moꝛdēt ꝑ vulnꝰ nō venenū de quo sit curādū ⁊ sūt serpētes magnoꝛū coꝛpoꝛ valde.

De draconе. Ca.liij.

Jxerūt: minoꝛ spēs draconū ſm q̄ dixerūt

d qdā ẽ q̄nq; cubitoꝝ: magni vo sūt triginta cubitoꝝ ⁊ supza. Dixerūt: ⁊ sūt draconi duo oculi magni. ⁊ sub mādibula inferioꝛe est eminētia sicut mentū q̄re sunt ei dentes plimi. Et dixerūt qdā q̄ ipsi multiplicant in plib⁹ nubie: ⁊ indi sunt maioꝛes. ⁊ illi de nubia qui sunt in regione alie sunt vsq; ad quatuoꝛ cubitos ⁊ indi sunt magni valde. ⁊ dixerunt: de illis sunt quos dixim⁹ ⁊ habent facies citrinas ⁊ nigras: ⁊ sūt eis oꝛa vehemētis amplitudinis ⁊ supcilia cooperiūt oculos eoꝝ ⁊ super colla eoꝝ sunt squame. Et in omni mādibula sunt tres dētes Et ego dico q̄ tam vidi quēdā hui⁹ generis sup collū cui⁹ in latitudine descēdente erāt pili grossi. Dixerunt: ⁊ accidit ex moꝛsu coꝛ doloꝛ pnus: deiñ inflāmant ⁊ masculi coꝛ sūt deteriozes semis. Et dico q̄ tam ſficatū est q̄ in regiōib⁹ alijs ab india sūt dracones magni valde. Et dixerūt: cura coꝛ ẽ cura vlceꝝ maloꝝ tñ.

De albedismon ꝑsin. Ca.liij.

Jdeꝛ q̄ sit iste de generibus draconū: dixe
v rūt q̄ illi q̄ mordet albedinē accīt ea
q̄ religs morsib⁹ draconū. Sz dixerūt de
draconib⁹ q̄ roz dētes sūt vehemētes. Et de ꝓpetate
ei⁹ est q̄ carminat carnē q̄re effodit eā quādoq̄ ma
gnificat tumoꝛ in vulnere ei⁹ t indiget curatōe vulne
rū maloꝛ valde.

De mozsu draconis marini. Ca.lv

Jrcerūt: liniat mozs⁹ ei⁹ cū sulfure t aceto: t
d dixerūt: ꝑterūt ei adeps cocodrilli empla
strata t pilcis noiat⁹ tricla. t plūbuz q̄ fri
eat sup ipm iuuat eo. t medicīe q̄s scribem⁹ in cap.
rutule. t ꝓpe tyriaca ꝓna t albedarūgi bibitū t em
plastranum confert ei.

De haren carmen. Ca.lvi.

Jrcerūt qdā arabes sapiētes: t existimo q̄
d sunt de genē draconū marinoꝛ aut aliorū
quos ambos noiant semurió ille sapiēs
dicens q̄ accidit ex mozsu eoꝝ illud quod accidit
ex mozsu viparum. Et similatur q̄ sit cura eoꝝ cu
ra viperarum.

De alhatraf t haudēn. Ca.lvij.

Jrcerūt: quē mordēt alhatraf t haudē acci
d dūt ei dolor vehemēs t frigiditas plima t
stupoꝛ t mozs ꝓculdubio t puenit ad
hoc vt sit ei⁹ cura frigidoꝛ venenoꝛ. Dixerūt: oꝛ
vt embrocet mozs⁹ cū aceto tepido t empleſt loc⁹
eū folijs lauri t inūgat cū oleo costino t oleo de pi
retro t q̄ silank eis ex oleis in quib⁹ é virt⁹ squille et
vrtice. Lꝛ vo q̄ in potu dant eis é succ⁹ folioꝝ lauri
cū aceto t anisudē cū ruta: aut sumant myrrhe t pi
peris t rute ptes eq̄les: cum⁹ dosis sit aure⁹ vn⁹ in vi
no. t tyriaca ꝑna dicta in ca. rutule.

Tractatus quartus de mozsu hominis t q̄drupedum. Capitulum primū.

Jcam in hoc tractatu lesiones moz
d sus hois t mozsus canis t lepoꝛis
t similiuz t mozsus canis rabiosi t
lupoꝝ t cocodrilli t mozsus si
milī t mozsus mustele t mozsus al
cale t mugali.

De sermone vli de curatione mozsus. Ca.ij.

Eterio: mozsus é ille q̄ est a ceruino siue sit
d hō aut nō. Et q̄ vult curāe mozsū oportz
vt ponat in ꝑmis sup mozsū pannū infusū
in oleo aut inungat abstergēdo cū ipso oleo: deiū si
plegt ipm intētio t emplastret cū eis q̄ sūt sic mel et
cepe t sabe masticate crude sic sūt: illud eni é mirabi
e i hac re. Et itez vinū coctū t lithargirū t empla
strato cū oleo herbi é mirabili: t si videt in eo corru
ptio mūdificet ꝑ⁹ cū suctione v ętoleaz aut medica
mine acuto t dimittat donec faciat pus t ꝑsideret:
t cū sit videt in suppuratōe ei⁹ putrefactio: tūc scal q̄
mūdificato t attractō lesiōis nō fuit vltia: q̄re cure ei
attractiuis fortib⁹ q̄ dixim⁹ in ca. mozsus serpentū.
Et si nō fuerit in mozsu corruptio: ꝓhibeat a ꝑato t
ꝓsolidet vuln⁹. Et de meliorib⁹ vnguētis ad mozsū
t infrictiōes vnguīs aurū t spinaz t simplicū é vngue
tū nigrū administratū post attractōez mallue si ea idi
get t post ablutiōez cū aq̄ t sale.

De mozsu hois in hoic. Ca.iij.

Quanꝛ sup mozsum cū accidit vt sit vehz
p mens cepe t sal t mel die t nocte: deinde
curet cū vnguēto nigro facto ex adipe t ce
ra t oleo t albeard: est eni meli⁹ emplastrū ad illud
qđ mozsū é. Et sīr cinis ꝓcerés cū aceto t melle. Et
iterū minutū tus cū vino t oleo. Et itez ossa vnulo
rū adusta vsq̄ quo albificent ꝓfecta cuz melle. Et ite
rū sal tritū cū melle aut myrrha t gūmi albotin vul
tiere iam repleto aneto sicco adusto t liniat cū eo et
liget. Et liniat sup ipm itez cinis caulū. Et q̄nq̄ ac
cidit ex mozsu hois: t ꝓpe ictum accipientis medul
las granoꝝ ꝓparatas ad corruptōz t ꝓpe lētes cor
ruptio: q̄re oportet vt inūgat mozsus cū oleo abster
gendo. Et emplastret ex radice feniculi cū melle: aut
farina fabarum cum aqua t aceto t permutetur em
plastrum omni vice.

De mozsu canis domestici nō rabiosi t mozsu si
militer acido t simulum. Ca.iiij.

Jt singularis curatio illi⁹ ex eis q̄ diximus
f in ca. vniuersali⁹ t curatōe mozsus hois.

Et fortasse sufficit vt asp̄gat loc⁹ stati aceto
t ꝙsset manu mlkotiēs: deinde ponat sup ipm nitz
cū aceto t renouet sup ipm oib⁹ trib⁹ dieb⁹: t ꝓpte
cū timet malitia rabiei. Et q̄nq̄ sufficit vt curet cum
cepe t sale t ruta t fabis t amigdal amaris cū mel
le aut arnoglossa cū sale t folijs cucumeris t citroli
t calamēto ꝑrito cū vino. Et iterū epithimata sup
ipm cū lithargyrio: t ꝓpe cū ē illic inflatio vehemēs
cū farina herbi cū melle. Et ex illꝛ q̄ ꝓferūt ei ē origa
nū cāpestre cū sale t melle t almuri resolutū cū ace
to liquido dimissum dieb⁹ aliquot: t hec qdē ꝓsert
omnibus ꝑmis.

De mozsu canis rabiosi: t adib rabiosi: t mustele
rabiose: t alioꝝ de illis q̄ dicūtur. Ca.v.

Cidit cani rabies que est conuersio siue cō
a plexionis ad malitiam malam malignam
venenosam. Et accidit ei hec conuersio
aut ex aere: aut ex cibis t potibus. Ex aere vero q̄n
calor vehemens adurit hūores ei⁹: q̄re fit rabiosus
in autūno aut ꝓgelat frigus vehemēs sāguiné ei⁹ fa
ciens ipm decliué ad nigredinē: q̄re fit rabiosus in
vere. Ex cibis vero t potib⁹ q̄n lambit in sāguine
interfectorum t comedit ex cadaueribus t bibit ex
aquis putridis: quare impletur melia putrida quā
obrē accidit iterū creature eius vt varientur: t accidit
cōplexioni eius vt alteretur sicut accidit lepoſis. Et
q̄nq̄ apostemat corp⁹ eius t puertit colo: ei⁹ ad. ci
neretatē t addit ꝑseuerātia in cāsis corruptōis ei⁹
ipse nāq̄ fame ꝑatit t nō comedit t nō bibit aquā
t quādo obuiat aque timet ex ea t abhorret eam: t
quādoq̄ horripilatur ex ea t tremit t multiplicatur
horripilatio t ē in cute faciei sue: imo q̄nq̄ mozit ex
ea timendo: t ꝓpe in sine rei sue. Et accidit ei mūtu

do tenebrositatis oculoꝝ t est semp solitarius igna
rus nō cognoscēs dominū suū. Et videbis eus ru
beuz oculos vehemētis aspectus t horribilis. t ex
trahit linguam t currit salina spumosa t fluit nasus
capite ei⁹ iam dimisso t auribus eius mollificatis:
quare mouet eas ambas. Et iaz curuatū est dorsum
t inclinat dorsuz eius ad latus: quare videt iam to
tus ad latus t ad superiora t ad lat⁹. Et sī firmatur
cauda ei⁹ ambulat timidus decliuis quasi sit ebrius
tristis angustiosus: t ꝓceps sit omni passu. Et cuz
apparet ei forma currit contra illaz inuadēdo ipsaz
siue sit paries aut arbor aut animal. t pax ꝑticulari
uatio ipsius cuz eius latratu ad illud qđ inuadit scōz
consuetudinē canuz: imo ē tacitus squalidus. Et q̄n
latrat videbis canes fugere a via eius t fugiūt ab ip
so longinquo. q̄ si fiat ꝓpe lens alicui eorum repente
blanditur ei t obediens fit inter manus eius t conatur
fugere ab eo. Et adib deterioꝛ est eoꝛ: t similiter q̄
dem de lupis in quantitate eius ea q̄ue diximus.

De narratione eorum que sunt rabiosa ꝓter ea
que diximus. Cap.vi.

Jcitur q̄ vulpes sit rabiosa t mustela sit rabi
d osa. Et dixerunt quidam q̄ quidam muli
rabiosi facti sunt t momorderunt dños suos
t ceciderūt manuaz q̄ accidit ex reliquis rabiebus.

De dispositionibus eius quem mordet canis ra
biosus. Cap.vij.

Um canis rabiosus mordet hoies non videt
c nisi vuln⁹ hūis doloꝛe sicut reliq̄ vulnera: de
inde apparet sup ipsos post dies aliquot ali
qđ de cogitationib⁹ corruptis t somn⁹ corrupt⁹: t
dispositio quasi ira t murmuratio t cōmixtio rōis:
t risio absq̄ eo qđ q̄rit ab eo. Et vides spasmari ex
trema ei⁹ ꝓtrahēdo ea ad se t refugit lumē t sal⁹ ve
laminis t singult⁹ alitis t siccitas oris: t fugit ex pci
sura t amat accētionē luminis: t q̄nq̄ abhorret lum
t rubet mēbra ei⁹ t ꝓprie facies eoꝛ t rancescunt
voces ipsoꝝ: t plorāt i tumoꝛe aque t humiditatis: t
quoties approximat eis aqua imaginant canē: qua
re timēt ex eo: t q̄nq̄ nō terrēt: imo nauseant eam. t
q̄nq̄ diligūt volutari i terra. Et q̄nq̄ accit eis ꝓiectio
spmatis sine ꝙsiderio. Et ꝓducit, pculdubio ad spas
mū t cuzez. Et q̄nq̄ puenit ad sudoꝛē frigidū t syn
copi t mortē: t q̄nq̄ morit an has dispositiōes sitien
do. Et q̄nq̄ desiderat aquā: deide ꝓclamat ex ea cuz
obuiat ei: t q̄nq̄ sorbet ex ea: q̄f strāgulat p̄ eā t mo
rit t q̄nq̄ latrat sicut canis t quasi fit cū eo rancedo:
t q̄nq̄ abscidit vox ei⁹. Et fit sicut apopleticus non
valens tollerare vt clamet. Et q̄nq̄ mingit pinguedi
nem i qua sunt res carnose mirabiles quasi sint ala
lia t quasi canes. In pluribus vo disponib⁹ é vrina
ei⁹ subtilis: t q̄nq̄ mingit nigz t aliq̄n retinet vrina
ei⁹: quare penit⁹ mingere nō valet: t pterea ei⁹ scōm
plim est siccus. Et de mirabilib⁹ dispositionib⁹ ei⁹
é p̄ ipse ē prompt⁹ ad mordendū homines. Qđ si
momorderit hoiez post ꝓmestionē suā accit illi hōi
illud qđ accidit ei: t similiter ex supfluitate cibi eius
fit illud. Et nō territ⁹ est aliquis coꝛ ex aqua qui
euasit per curationez: aut ablaq̄ ea ꝓprie cuz vidit
facie suaz in speculo cū cognouit seipsuz: aut cui i eo
imaginato est canis nisi duo viri. ipsi nāq̄ scōm q̄
existimant primi vixerunt in huiusmodi dispositiōe
Et ipse qdez canis non momordit eos ambos: imo
non momordit eos ambos nisi homo quem canis
rabiosus momorderat. Ante vero terroꝛez ex aqua
cura eius est propinqua. Et quādoq̄ interficit in
ter hebdomadā t similia vsq̄ ad sex mēses. t spaciū
tēperatuz est. xl. dies. t dixerunt qdaz t non creditū
est quādoq̄ terret post septē ānos. Dixerunt qdaz
t est sicut ruffus: non terrent ex aqua t diligunt vo
lutari in terra nisi quoniaz cōplexiones eoꝝ tam
dilexere siccitatez: quare abhorrent cōtrariū com
plexionis t diligunt conuenientes t ad hunc sermo
nez non est declinatio. Declinatio enim ad illud qđ
conuenit cōplexioni ꝑpinq̄ est ex eis ad quem non
currit. Et sanioris dispositiōis qđ momordit hic
canis est ille ex cui⁹ mozsu plurimū currit. Et ꝑpter
illud q̄n mingit post potuz medicinaz tyriacalium
sanguinē securat ex timoꝛe aque: scias ergo.

De differentia inter mozsum canis rabiosi t non
rabiosi. Cap.viij.

Uandoq̄ mordet hoies canis t nō aduenit
q affirmatio forme eius t verificatio dispositio
nuz eius t indiget curatione ei⁹. Et curatio
qdez ei⁹ inquātuz est vulnus est consolidatio: t in
quantuz est mozsus canis rabiosi est sanitas t ap
tio. Maz si consolidat est in ea perditio: quare indi
get illud signo ex quo ei⁹ dispositio cognoscat. Et
ex eis que diximus in hoc ē vt sumat nnx regula aut
alia t ponat sup vulnus t dimittat sup ipsū vna ho
ra: deinde sumat t ꝓiciat galline tūc si renuit eaz ca
nis est rabiosus: t si comedit eaz t mozit tunc canis
itez est rabiosus. Et sumat frustum panis t linlatur
cum eo qđ currit ex illo vulnere siue fuerit sanguis si
ue non sanguis t ꝓiciatur canibus. t si renuūt ip
sum tunc mozsus est mozsus canis rabiosi. Et dixe
runt q̄ de signis eius: est quia quando fundūr sup
ipsum aqua frigida calesit corpus eius successione
eius. t dico hoc signum est non ꝓprium.

De cura. Cap.ix.

Portet in principio rei vt non dimittas vul
o nus cōsolidari: imo dilata t aperi si ū fuerit
amplū t fac cū eo de suctione t politōe ven
tosaz qđ dictuz ē tibi i cap. mozsus serpentū. Et mi
nus i quo nō oz cōsolidari vulnus é spaciuz. xl. die
ruz. Et si traxeris i ꝓcipio: deinde nō cōsolidaue
ris facies operationē iuuatiuā valde. t si error iaz ac
ciderit t consolidatuz est: tunc oz vt conuertat t ad
vltimuz perueniat in eo. Et oz vt ponas sup ipsum
de aperitiuis cuz cōsecut⁹ fueris ipsuz in ꝑmis die
bus sicut sunt oppoponacuz t nux t allea: t empla
struz de pice t oppoponaco t aceto t sumatur aceti
kist. L. t oportet vt sit acutum t picis lb. i. t oppopo
naci. ℥. iij. infundatur oppoponacū in aceto donec
resolnat: deide mulceāt oia. t fortasse sufficit allea t
cepe t cruca uerū t ticla t altit cōposita t simplicia:

Et cū sicla itez qñ ponit enula. Et forte necessariū erit tibi vt ptaris medicinis corrosiuis sicut ē alcalca dicon: deiñ ꝓsequēmr adhibeat butyr. Et ex dictantib⁹ gdē ē vt sumant salis ptes tres sal'āmoniaci partes. ij. calcadis ptes. viij. squille assate ptes. xvi. rute ptes. iiij. corralli. ptes. x. eris adusti ptes. iiij. floris eris ptes. iij. seminis prassij ptes. ij. ponat super ipsuz cribellat⁹ cuz ozali. Et necessariū est in principio facere vt ipse suder ex eis ḡbus possibile est exambulatione ⁊ balneatione. Et nō operet vt ꝑpares in dieb⁹ primis ad euacuantia: sed occupare in trahendo ad exteriora: nā ēuatio quandoqz adiuuat ad hoc vt venenū penetret ad pfundū ⁊ phibet attractionē eius ad exteriora. Et qñ ipsa trahit humores ad interiora tūc trahit cū eis venenū. Luz ergo trahis qđ tibi possibile est p⁹ duos dies aut tres tunc occupare in euacuando qđ iā forsitan penetrauit. Et si facta non fuerit attractio ⁊ acciderit negligētia tunc ēuano i ea hora erit magis necessaria ⁊ melius est vt sit fortior. Et si videris repletionem augmentataz phlomatiz ⁊ si non tūc ñ. Et cum phlomas tūc non dimittas euz intueri sanguinez suū ⁊ ꝑprie in fine rei. Catharticuz vero sit illud qđ educit melancholiā vt sit helleboz⁹ ⁊ pilule de heleboro ⁊ similia de illis que necessaria sunt. ⁊ hiera ruffi est mirabilis eis. Et ex illis ḡbus oportet soluere eos ē cucumer asininus. Confectio catharticī ad eos: ℞. myrobalanoruz kebulorz aur. ℥j. opij aur. i. ℈. salis indi aur. ℈. polipodij lapidis armeni amboz ana. aur. i. agarici aur. i. ℈. hellebori nigri aur. ℥j. fiat ꝫ dosis ex oidus pilulis confectis aur. ij. Luz ergo ipsuz soluerint cathartica fortia tūc necessariū est iteruz administrare in omni die aut duob⁹ diebus clistere non ledens anū sicut oleū ⁊ aquam sicle aut solutiuū sicut aphodilli cū epithimo. ⁊ oportet vt sit cib⁹ et⁹ post catharticū ille qui fit ex ouragi ⁊ pullis inpiguatis.

Et administrent post illud diuretica subtiliantia ⁊ vinuz dulce ⁊ propīe vetus cū dulcedine: ⁊ vinum cocū itez ⁊ lac ⁊ vinū est vehementis iuuamenti ad eos. Et magis necessarie res sunt equatio cibi ⁊ eius humectatio: est enim necessariuz rei eius. Et illa sunt sicut iura auiū stipticaruz ⁊ panis aldarmache i aq̄ frigida. Et confert eis ex aquis aqua in qua extinguit ferz multoties. Eleruz cepe ⁊ allea sunt ex cibis qui resistunt venenis ⁊ abscindūt ea ⁊ repellūt ipsa a corpore vbi non excusat eoruz vsus q̄uis ipsa sint medicine. Et vt tu properes ⁊ des eis in potu tyriacaz magnaz ⁊ medicamen de cācris propriū ē. Et dicit q̄ tyriaca diatesseron ē vehementer cōferens eis ⁊ similiter tyriaca alanefea quā dicem⁹ ⁊ ciba eos cancris, fluuialib⁹. Et iaz exptuz ē vt sumat pulpa cācri fluuialis adusta' sup lignuz vitis albe cuz equalitate fm quātitatez qua terat ⁊ carbone gentiane sup illō idem lignū: ⁊ cuz illa quantitate ⁊ det ex eo in potu cū vino puro. Et sit dosis eius cochlearia quattuor in illo vino: ⁊ oportet vt ābo sint trita sicut alcohol. Et hui⁹ itez est descriptio altera: sumat carbonis cācroruz fluuialiū captoz dum sol est in signo leonis assatoruz in furno aut in vase eneo res equalis ⁊ iaz posite sint in eo ex ipsis partes. v. ⁊ gentiane partes. v. pirorū pars. i. teranf ⁊ misceant cū eis. ⁊ sit dosis i diebus primis cochliariuz vnū in aqua. ⁊ det in potu post dies preteritos cochlearia. ij. ⁊ similiter addeleo vsq̄ ad. iij. cochliaria. Et ex medicinis narratis: ⁊ que ē ultima ad eos est medicamen de' cantaridib⁹ ⁊ dicaz ipsuz in proximo. Et medicamen de cāris non det in potu i primis nisi ei cū quo est euentus humoris aque. ⁊ quandoqz ponit in descriptiōe eius de gentiana quantuz est medietas cancroz marinoz. Si autē cōsequeris eum post duos dies aut tres oz tunc vt sit qđ i potu das de medicamie duoruz cineruz duplus eius qđ in potu dares si cū cōsecutus fuisses in principio. ⁊ similiter ē dispositio medicinaruz aliaruz quas dicemus. Et si fuerit post septē dies tūc sint plura duplicia ⁊ tūc scalpella scalpellari onez laboriosaz ⁊ fuge suctiōe vehemēti. Et si consecutus fueris eū post dies plures illis eis superuenientes tūc in dilatatiōe vulneris nō erit tūc vtilitas ⁊ neque superflue laborez i ea qñ ledet eger sine pluria vtilitate: imo studie in hoc vt nō remaneat aperturaz dilatatio iaz ꝓteriit in dieb⁹ trib⁹ primis ⁊ q̄ appropinquant eis: qñ venenuz iaz sparsum ē. Si ergo cōsecutus fuerit vt remaneat vulnus apertuz ⁊ adiunge ei reliquū regimen dando in potu tyriacaz e⁹ ⁊ administrādo euacuationē ei⁹. ⁊ simulatq̄ venenū sit sparsum vsq̄ ad quattuor dies si fuerit forte ⁊ in minore spacio eo itez: multotiens enī interficit ipsum domo dayna. Et proculdubio ipsuz ipgit velocius ⁊ velocius q̄ diximus. Et non est aliqd de attrahentib⁹ sicut cauteriū ita q̄ quādo est spaciū longius illo ⁊ timetur casus in terroze ⁊ properat ad cauteriū magnū post spaciū non est longinquū quin conferat: nō est ergo attractio cauterij ⁊ corruptio ipsius i substantia venenī sicut attractio alioz ⁊ corruptio ipsoz. Qđ si aliquid ab hoc ꝓhibuerit administra medicinas que stant loco cauterij sicut emplastz de sale: ⁊ medicine rubificantes sicut emplastz de synapi ⁊ similia ⁊ non intromittas euz i huiusmodi hora i balneū oio: Illā si balneaueris eū interficies ipsū Et dicit q̄ sedere i tina est ex eis q̄ conferunt: ⁊ existimo q̄ illud est in primis. Et frigus est ex eis a ḡbus oz ipsū cauere. Et forsitan est tibi necessariū i hac hora ⁊ p⁹ ipsuz vt phlomes cūsecū o: ergo phloma ipz ⁊ ñ pmittas eū itez ire sanguinē suū. Qđ si videris eū tā tendere ad sanationē paulati tunc face eū vti exercitio temperato: ⁊ balnea euz cū equalitate ⁊ funde sup ipm aq̄ tepide plin: ⁊ frica eū ⁊ iunge euz oleo tēperato. Et qñ pueuit eē suū ad timoze aque tūc tu ñ paneas itez dū nō sit talis vt nō cognoscat facie sua i speculo. dixerūt eni: forsitan ipse cognoscit facie sua ipi⁹: ⁊ forsitan imaginant post illud q̄ i speculo sit canis. Et da ei i potu illud qđ dixim⁹ de aq̄ in qua extinguit ferrū cū ingenio qđ dicem⁹: est enī curatio optima. ⁊ ingenia sup ipm cū oi ingenio in dando ei i potu aquā. Et si necessariū fuerit tibi strigere ipm ⁊ vim inferre tunc emplastra stomachū e⁹

cū infrigidātib⁹. Et iam gdē exptū est vinū mixtū p medium ⁊ continet iuuamentum mirabile. Et contulit quidez in hac hora medicamē huiusmodi: ℞. coaguli leporis ⁊ iuli lacune alportati de alexādria ⁊ granoz iunipi ⁊ gētiane oiuz añ. aur. iij. baccarū lauri ⁊ myrrhe amboz añ. aur. viij. ꝓficiat cū melle ⁊ sit dosis q̄tū faba egiptiaca. Et iterū sigilloz lacune ⁊ ḡnoz iunipi amboz añ. x. coagula vulpis. iiij. coagula leporis. v. radicū aristol. rotunde baccarū lauri semis amomi se. rute silueſtris oium añ. aur. iij. prepetcoz massa cū vino dulci: deinde ꝓficiat cū melle ⁊ sit dosis faba vna. Et iterū terre sigillate aur. viij. granoz aldemest tantūdē coagula leporis. xvi. coagula gazel. xxij. radicū gētiane. iij. myrrhe. iij aggregent cū melle ⁊ retineat. cui⁹ dosis sit vt dicer cū aq̄ calida. Et gdā hoies dixerūt q̄ sul'pēdit sup corpus suū dentē canis rabiosi fugit ab eo canis rabiosus ⁊ nō inīredit ad eū: ⁊ sil'r relig canes ⁊ nō est ex eis in quo ē fiducia. Medicie q̄ ebibunt: Simplices gdē sūt lituū ⁊ altit ⁊ absinthij ⁊ poliū ⁊ terra sigillata cū vino. ⁊ nigella ē mirabil in hoc ca. ita q̄ nomē ei⁹ in greco ē derivatū ex inuētione inuāte admorsū canis rabiosi. ⁊ myrrha bona ē bibita ⁊ emplastrata. ⁊ dixerūt: nō est ad illud medicina melioz gentiana ⁊ camedreos iterū. Et dicit gdā q̄ oculi cācri cū bibunt sunt magis iuuatine res ad illud. Et dixerūt quidam q̄ si in potu detur coagulū muris parui in aqua sanat. ⁊ existimāt quidam q̄ sanguis ipsi⁹ canis rabiosi est curatio: verū ego non audeo illud. sil'r dixerūt: ciba illū epate canis: ꝑ ille⁹ qui eū momordit. Et dixerūt: post timoze aque ciba eū epate ꝑdicto ⁊ ante ipm aut cute adabaci claudicantis assata. Et dixerunt: cū in potu dederis meubedhana ⁊ castoreū in hac dispositōe ⁊ feceris collyriū ex eo iumabit eo ⁊ remouebit timoz. Et de cōpositis sunt medicamen Gal. ⁊ tyriaca propinqua ei qđ diximus in ꝓterito: ℞. cancri fluuiatilis adusti ⁊ gentiane amboz añ. ptes. v. auris calamēti añ. ptes. iij. terre sigillate ptes. ij. sumat in puluere ex ea. ʒ. iij. in ieiunio cuz aq̄ tepida ⁊ tres alias in vespis ⁊ vtatur illa diebus plurib⁹ añ. xl. ℔. ℞. cantaridarū magnarū pinguū ablatis pedib⁹ ⁊ capitib⁹ ⁊ alis partē. i. leniū excoriatarū ptē. i. ⁊ croci ⁊ spice ⁊ gariofiloz ⁊ cinamomi ⁊ piperis oium sexta ptis vni⁹. terantur oia optime: ⁊ ꝓprie cantarides ⁊ ꝓficiant cū aq̄ ⁊ tinfomentur trocisci ex eis vnus quisq̄ ꝓtineat tertiam ʒ. i. ⁊ detur in potu ex eis omni die trocisc⁹. i. cum aqua tepida. Et si acciderit punctura in vesica bibat decoctionē lēnū excoriatarū ⁊ oleū amigdalinū aut butyri crudū coctū: ⁊ ingrediatur balneum omni die post potū eius ⁊ sedeat donec mungat in tina: ⁊ administretur cibus humectatiu⁹ ⁊ aleffidabegi cū pullo impinguato ⁊ bibat vinū ⁊ caueat sibi a frigore. Descriptio abbreuiata medicamis de cātaridibus: sumant cātarides fm q̄ narrauim⁹ ⁊ infundant in lacte acetoso die ⁊ nocte: deinde effūdatur illud lac acetosū ab eis ⁊ pmutet aliud lac acetosum ⁊ dimittat in eo die ⁊ nocte ⁊ fiat illud trib⁹ vicibus deinde exsiccent in vmbra ⁊ teranf cū tantis lentib⁹ excoriatis quante sunt ipse: ⁊ fiant ex eis trocisci ō gb⁹ sit dosis tertia. ʒ. i. cū vino aut aq̄ tepida. Cū ergo biberit ipsum: fiat vt perueniat ad sudandū cuz eo qđ est ei possibile dē deambulatione aut cooperī mēto. Si aūt illud qđ bibit angustiat ipm: bibat super ipsum sacraiati de butyro cocto aut oleo ⁊ vtat tina ⁊ mingat in ea. cū ergo minxerit sanguinē: tunc tam securabis a timoze aque. Emplastra ⁊ silia adattrahendū: Assa est emplastrū bonū: ⁊ dicit q̄ emplastratio eius cuz epate canis rabiosi iuuatiua est valde: ⁊ testatur de ea communitas. Et allia emplastrata ⁊ bibita: ⁊ caro piscis salita est bona iuuatiua Et de eis que trahūt venenū ab eo cū fortitudine ēt vt ponatur sup morsum vrina hois iuuenis: ⁊ ꝓprie cū nitro ⁊ cinis vitis solū ⁊ acetū de menta cuz sale. ⁊ oppoponacū mirabile est valde. Et folia cucumeris hortulani vehementis iuuamēti sunt ad illud ⁊ radix feniculi. Et dixerunt: q̄q̄z confert ei iuuamentū mirabile ⁊ liniatur locus ex glutino piscū multotiens. Et iterū vt emplastretur cū formicis tritis: ⁊ iterū sumantur flores eris ⁊ salis amboz ptes. iiij. adipis vituloz partes. xij. fiat ex eis emplastrū. ⁊ itez volubil. ʒ. iij. baurach. ʒ. ij. spume maris. ʒ. i. sal. ʒ. iiij. adipis anseris. ʒ. x. olei ō alcanna quantū necesse est. Ingenium in dando aquam in potu. Quidam dixerunt sicut feligoruli: q̄ qñ timet ex aq̄ tunc detur in potu ei in vas ex cute adabō ⁊ alioruz aut in vase cooperto cū cute adabō: ⁊ ꝓprie si fuerit de ligno: aut cute canis rabiosi. Et dixerūt quidā vt ponatur super vas aut sub eo pann⁹ qui sit de pānis laterne. Et dixerunt alij ab istis q̄ aliqd de hoc non excusat. Et quidam ingeniose faciunt cānalem longū ⁊ mittūt in guttur ei⁹ a lōge ⁊ fundūt aquā in ipm tectū ex eo qđ coopiat aquā. ⁊ ponit ei⁹ extremitas in guttur ⁊ fūdit aq̄ in ipm aut fistulā, ꝑ ex argēto. Et ex eo qđ bonū est in dādo aquā in potu ē vt fiat itez lignuz ꝓcanū ex ꝓgelato melle aut cera ⁊ ponat in eo aq̄ ⁊ ꝓcipiat deglutire ipsum.

De morsu leopardi ex genē leonis ⁊ vulnē vnguiū eoz ⁊ curis eoz. Ca. x.

Sti rapaces ⁊ q̄ sūt ank eis nō sūt liē canes i salui ⁊ homines: imo dentes eoz ⁊ vngues ipsoz nō sunt vacui a natura venenosa: quapropter oportet vt curent in primis cū attractione: deinde cū consolidatōe. Et in eius attractōe sufficit res parua.

De morsu cocodrilli ⁊ cura eius. Ca. xi.

Le quē mordet cocodrill⁹ regat regimīe i ꝑdcō in ca. mor⁹ canis nō rabiosi cū attractione veneni ex quo non euacuat morsus ei⁹ q̄uis sit sol⁹: ⁊ illō fiat cū ill'q̄ sūt liē nitrū ⁊ mel. Et qñ dilūgit fissura ei⁹ linīat vuln⁹ cū adipe cerui ⁊ adipe anseris ⁊ melle: deinde ꝑ solidet: ⁊ adeps ei⁹ ē magis iuuatiuus itez ad morsū ei⁹. Dixerūt qđā q̄ sanatio vulneris ei⁹ qđ fit cū cocodrill⁹ corrodit ptē corpis alicui⁹ est adeps cocodrilli.

De morsu simij ⁊ cura ei⁹. Ca. xij.

Millo iterū quē mordet lim⁹ fiat q̄ attra
f hat venenū ei⁹ si fuerit in morsu ei⁹. Et illō
sit cū eis que sūt sicut emplastratio cum ci
nere ⁊ aceto ⁊ melle aut amigdal amaris ⁊ ficub⁹ ⁊
pzoxie imaturis ⁊ lithargyrū cū sale ⁊ radix feni
culi. ⁊ sedat apostema eius lithargyrium liquefa
ctum in aqua: ⁊ cooperiatur ipsum cū nigella ⁊ mel
le ⁊ herba ⁊ melle.

De morsu catti ⁊ cura ei⁹. La. xiij.

Uandoq; accidit ex morsu catti dolor ve
q hemens ⁊ viriditas in toto corpore. Et cu
ratio ipsoꝝ est cura cōmunis. Et iuuātur
cū emplastro cepe ⁊ emplastro calamēti campestris
⁊ pmixtionē amboꝝ iterū ⁊ cū emplastro facto ex
nigella ⁊ sisamo cū aqua.

De morsu mustele ⁊ cura eius. La. xiiij.

Jrerūt q̄ morsus ei⁹ ē veloci dolor ⁊ ē co
d lor ei⁹ declinis ad obfuscatōz. Et cura ei⁹
pria ē cure quā diximus ex emplastratōe
cū cepis ⁊ alleis ⁊ pmestione amboꝝ cū vino puro
sup ambo. Et pferūt ad illud fic⁹ imature cū farina
herdi. Et in libro gdē cyriace dr̄ q̄ si emplastrat cū
ea morsus sup morsū ei⁹ ⁊ sup morsū canis rabiosi ē
bona iuuatiua sanans statim.

De morsu mugali ⁊ est alcale ⁊ cura eius. La. xv.

Jrerūt quidā: hoc aial min⁹ est mustela in
d quātitate ei⁹. Et color ei⁹ est declinis ad ci
nereitatē cū subtilitate ⁊ tenuitate: ⁊ lōgitu
do oris est ad vltimū ⁊ labiū ei⁹ in vltio. direrunt et
hoc cū videt aial salit ad ipm ⁊ lusp̄dit cū testiculis
eius. Et direrūt qdā: est in forma muris ⁊ in colore
ei⁹: verū muscida ei⁹ est acuta ⁊ oculi sui sunt parui
⁊ dēces ei⁹ hūt tres ordines: quoꝝ alij sūt sup alios
non retorsione pua ad supiora. Et direrūt: quidaz
accidunt ex morsu ei⁹ dolores vehemētes ⁊ pūcu
ra in corpore ⁊ apparitio rubedis in locis ſm den
tes ei⁹. ⁊ accūt in circuitu morsus vesice plene humi
ditate sanguinea sup bases fuscas: ⁊ q̄ ipse ptinent
est fuscū: ⁊ findunt ab eo qō est sub eis: egreditur ca
ro alba in colore ncrui hūs tunicas: ⁊ q̄ūq; apparz
in eis adustio q̄dā: ⁊ q̄ūq; corrodit ⁊ cadit: imo cur
rit in pnio pus virulentū: deinde putrefit ⁊ cadit ca
ro eius: ⁊ q̄ūq; puenit res ad pūctura in intestinis
⁊ difficultatē vrine ⁊ sudorē frigidū corruptū. Cu
ra. Direrūt: oportet vt ponat sup locū galbanū sin
gulare ⁊ cū aceto ⁊ embrocet cū aq̄ ⁊ farina ordei et
sirupo acetoso ⁊ findat aial ipm ⁊ ponat sup ipsum
piretrū aut malue aut allea ytrita aut synapis: totū
illud si nō fuerit apostema. Cū apostemate vero cor
tices granati vulcis decocti ⁊ emplastretur cum eis.
Illud vero qō in potu datur ei est sceba armenum
bulitū cū vino aut eruca aut sisimbrio aut nux cupſi
cum vino aut piretrū ⁊ semen eruce ⁊ cartamū. Et
ex eis que sunt iuuatiua fortior est buchoz marie cū
sirupo acetoso aut oppoponacū aut radix gentiane
aut coagulū agni ⁊ coagulū hedi ⁊ sunt ambo bo
na valde. Et pfert ei lac cū sirupo acetoso: iuuamen
tum ytimū. Et direrūt quidam sapientes: res magis
pferēs ei est succ⁹ folioꝝ lauri ⁊ folia lauri humida
cum vino decocto aut eruce aut decoctio abrotani
aut decoctio iuleb cū vino. aut storax iterū bona ē ei
cū dat in potu cū vino: ⁊ silr cū comedunt res pdē
cū dispositōe sua. Cū ergo cadit caro corrupta cure
tur vulnus attractione sua.

Tractatus octauus: De pūctura parnoz veneno
sorū ⁊ morsu eorum. La. i.

Jcam in hoc tractatu puncturam
scorpionum ⁊ rutule ⁊ vesparum ⁊
d aranee ⁊ eorum que currunt cursu
illorum: ⁊ incipiam ab habentibus
aculeos de eis.

De speciebus scorpionis silustris. La. ij.

Jrerunt quidam q̄ scorpio femina mi
d nor: est masculo: masculos enī extenuatus
est minutus ⁊ femia pinguis magis. ⁊ acu
leus femine est subtilis: ⁊ masculi aculeus ē grossius

Et accidit vt quibusdam scorpionibus sint duo
aculei ſm q̄ existimant quidam: quīs dimittit duo
foramina apud punctura suam: ⁊ infrigidat pun
cura ⁊ calefit reliquū corp⁹: ⁊ infrigidat sudor ei⁹.
Scorpio aūt cū alijs est magn⁹ ⁊ phibet multotiēs
cū ventus cū volat ab hoc vt cadat: ḡre vadit cū eo
de regione in regionē. Et in dispositōib⁹ gdē caude
scorpionū diuersificatio est: de eis enī sunt q̄ habēt
sex spondiles: quoꝝ malitia fit fortis in tpe ortus al
sehara ⁊ interficit morsus ei⁹: ⁊ de eis sunt q̄ habent
pauciores. Et existimauerūt quidā q̄ scorpiones
sunt nouē colorꝝ: albi citrini: rubei. ⁊ cinerittij: ferran
di: virides. ⁊ de eis sūt aurei hūres nigras caudas
⁊ extremitates caudarū: ⁊ de eis sunt vinosi coloris
de quoꝝ pcussiōe sentit pūctura acus ⁊ dolor nocti
nus: ⁊ de eis sunt fumosi ⁊ accidūt de morsu corri
sus ⁊ permixtio rationis.

De eo quod accidit de punctura eorum ⁊ eius
cura. La. ij.

Lcidit puncture ei⁹ vt apostemet ab hora
a sua apostemate duro rubeo ⁊ dolorpten
sus: ⁊ q̄ūq; inflat: ⁊ q̄ūq; infrigidat ⁊ ima
ginat apud cū q̄ corp⁹ ei⁹ pdimat cū pil'sal'. Et acci
dūt dolores subito ⁊ pūctura sic pūctura acus: ⁊ se
quūtur illud sudor ⁊ tremor: labij ⁊ frig⁹ ei⁹ ⁊ expul
sio vomitu rei viscose q̄ gelat sup ipm ⁊ horripila
tio ⁊ ruptura pilorꝝ ⁊ tremor ⁊ frig⁹ extremitatū. ppe
eaz q̄ sequūtur vulnus ⁊ mollificatio tonꝰ corpis ⁊
eminētia amboꝝ inguinū ⁊ tensio virge: ⁊ accidit in
flatio in vētre: ⁊ forte excitat sup morsū bumbus
⁊ ppe si fuerit morsus i inferiore: ⁊ accūt apata ascel
larū ⁊ eructuatio plima: ⁊ ppe si fuerit pcussio supi⁹
⁊ alterat color. Si aūt scorz fuerit vehemētis malitie
erūt accidētia mala valde: ḡre sup fluūt dispositōes
pdē: ⁊ est pūctura sicut cauterū in adurēdo: ⁊ cor
pus totū rigorē patit cū frigore: ⁊ eleuat sup labiuz
humiditas viscosa q̄ gelat sup ipm ⁊ currit ex ocu
lo similiꝫ humiditas: deinde coagulat lippa in an

gulis: ⁊ addit alteratio lorme: ⁊ egredit anus: ⁊ apo
stemat papus: ⁊ ingrossat lingua: ⁊ stridēt dētes: ⁊
spasmatur mēbra posteriora. ⁊ q̄ūq; ponūtur qdā
dētes sup alios ⁊ non apiunt ⁊ ē significatio mala.
Inquit Bal. Si sua pcussione inuenerit arterias ac
cidet syncopis: aut inuenerit neruos accidet spasmꝰ
aut inuenerit venas accidet putrefactio. Cura: Lu
retur per canones cōes ⁊ p vaporationē cū eis que
sunt sicut sal ⁊ multū ⁊ silia. Et pmū qō facis ē fuctio
cū cōditionib⁹ suis: ⁊ reliqua que dicta sūt in attra
ctione. Et admistrent sup ipm medicine acute subti
les velocis inflāmationis sicut sūt assa ⁊ alleū ⁊ pire
trum. verum stercus ē de meliorib⁹ medicinis ei. ⁊
silr̄ er, auellana inda ⁊ ois auellana ⁊ herba cuius
folia sunt quasi folia sanſuci expansa sup terraz ſm
rotūditatē cui⁹ diamet est vnius palmi ⁊ in sapore
eius est viscositas cui⁹ gustus est sicut gustus alana
bae recētis ⁊ bibit cū aqua ⁊ sedat dolorem statim.
Et direrūt iterū herbas ⁊ arbores cū noib⁹ suis q̄s
ego non noui. Et iterū arbor cuius crus eleuat sup
terram quātitate vnius digiti: deinde nascuntur vir
ge cōles q̄ eleuātur quātitate vni⁹ cubiti ⁊ appet sup
eas res sicut bala cuius sapor ē sapor bala. i. succus
palme in quo daculi nascunt cui⁹ potꝰ sedat dolo
rem statim. Et napi barbari sūt vltimi in hoc. Et ce
pa squille ē mirabilis q̄ comeditur: ⁊ cōferūt et ty
riaca magna ⁊ mythridatum: ⁊ tyriaca diatesseron
⁊ sagzenca ⁊ medicamē de assa: ⁊ assa ē medicamē
bonū ei ⁊ vitis alba. ⁊ alharmel est ex eis que expta
sunt nūc. Et cartamū campestre ſm q̄ testat Bal. si
retinuerit ipsum sedat dolorē ⁊ ē de spēbus carduo
rum pungitiuoz. Et direrūt quidā: si in potu detur
in napello quātū est granuz ſsanu sedat dolorē ei⁹
subito ⁊ nō interficit: q̄n interficiēs est vsq; ad me
diū. ʒ. Et de medicinis bonis ei sunt allea bibito vi
no sup ea post horam. Et ppie q̄n sunt cuz equali
quātitate nucum ⁊ comedit de ambob⁹ circiter. ʒ.
i. Et oportet post acceptionē alicoz ⁊ vini ut p̄para
tur in loco vehemētis estus. ⁊ sitiget ut ei⁹ ppa
ratio sit sup vaporem aque calide erit iuuatiuuz. Et
intētio quidē in hoc ē ut sudet. Et intētio in hoc ut
sudet ē monere materias ad exteriora: ⁊ sudare in
balneo ē vehemētis iuuamēti ei. Et cū moueatur bi
bat vinū purum. Tyriaca bona: aristol. lōga genti
ana lauri: coztex radicū capparis: radices collogn
tide: absynthū nabathi vene citrine vitis alba ag
gregentur cū melle. Alia bona: Seminis rute cāpe
stris cymini ethiapici semis andachoca oiuz ana.
alsulef acceti quātū sufficit ad pficiēdū gūmi quātū
cōglutinet aceuz ⁊ aggregat medicinas. ⁊ sit dosis
eius atr. i. ⁊ nō addat sup illud in eo qn̄ ē timor: i
mo si necessarium ē post horā alia addere dek in po
tu medi⁹ aur. ali⁹. Tyriaca alia. ℥. alleoruz ⁊ nucis
amboꝝ ana ptem vnā: folioꝝ rute sicce ⁊ altū ⁊ myr
rhe omniū ana ptē mediū cōficiant cū lacte: ⁊ sit do
sis eius. ʒ. iij. cū vino. Tyriaca bona ei: castorei pi
peris albi myrrhe opij omniū ana ptes ⁊ sint eōles
in formenk ex eis trocisci: cui⁹ dosis sit tres oboli cū
quatuoz. ʒ. vini. ⁊ cōfert iteruz morsui rutele. Et ille
rū oppoponacum myrrha galbanum castoreum
⁊ piper album conficiantur cum storace ⁊ melle cū
equalitate. Et medicamen exercituale cuius confe
ctio hec ē: radicis colloquntide radicis capparis ab
synthij aristo. lōge taxacō omniū ana ptes equales
cui⁹ dosis sit pueris tertia. ʒ. i. ⁊ magis: est enī mira
bilis vltima cui non est par. Reliqua q̄ bibuntur
ex medicinis bonis ē altit ⁊ iterū vitis alba ⁊ iteruz
cordumeni pōdus. ʒ. ij. cū vino ⁊ ciperi ⁊ gna myr
ti ⁊ albedarūgi ⁊ semē eius ⁊ semē acetose cāpestris
⁊ altaraxacon ⁊ tendiuia ⁊ serapinū bibitū ⁊ linitus
⁊ calamētū campestre ⁊ cācri fluuialis si bibat cum
lacte asinino. Et arabes qdā dāt in potu morsio pō
dus. ʒ. i. de radicib⁹ colloquntide ⁊ pfert ei iuuamīn
visibilit. Et qdā expti sunt sale masse qū ex eo sicco
sumit quātū plāta man⁹ capit. Et existimauerunt q
dā q̄ alusnē viridis qū cōficit cū butyro cocto vac
cino post cōtritionē ⁊ cribellationē ⁊ sumit ex eo p
pe duos aureos ē maxime iuuamēti ⁊ ei qui comē
dit raphanum et albedarungi non nocet scorpio.
Et locusta que non habet alas magni corporisque
nominatur hercules cum exsiccatur ⁊ bibit cum vi
no cōfert. Inquit fidelis: q̄ si in potu detur morsis
ab eo opiū ⁊ semē hyusgami albi equali mēsura cō
fecta cū melle cōferūt. Et existimauerūt qdaz q̄ en
causti⁹ indū iuuatiuū est bibitū sicut cōfert linitus.
Et agaricū est mirabilis iuuamēti ⁊ fruct⁹ aphodil
li ⁊ flos ei⁹ ⁊ bacce lauri ppie ⁊ semē alādacocha
⁊ folia raphani ⁊ kemech bauciarū. ⁊ iterū aristol.
nigelle radicis oppoponaci semis harmel ptes eō
les cui⁹ dosis sit aur. duo cū vino. Et iterum piretri
aristol. baucie ana ps. i. pipis pars. ʒ. marochi q̄rta
partis vnius cuius dosis sit sicut faba. Et iterum
aristolo. longe piretri equales partes conficiantur
cum melle: cuius dosis sit. ʒ. ij. cum vino. Et iterum
myrrhe oppoponaci opij partes eōles vitis albe p
tes quatuoz fiant ex eis trocisci. Et iterum corticis
radicum aristolog. longe piretri amborum ana ps
vna detur in potu quantitas necessaria. Et dixerū
quidam: sumantur fecis vini. ʒ. vi. ⁊ sulfuris citrini
ʒ. viij. seminis rute. ʒ. iij. ⁊ castorei: ⁊ seminis eruce
amborum ana. ʒ. ij. aggregentur cum sanguine te
studinis marine: cuius dosis sit. ʒ. i. cum. v. ʒ. vini
epithymata ⁊ emplastrata. Scorpio ipse est de em
plastris bonis ad scorpionem: ⁊ caudaeius iteruz.
Et iterum planta que dicitur planta scorpionis p
ter similitudinem quam cum ea habet quamuis
ipsa stupefaciat illud quod cum ea emplastratur in
dispositione sanitatis: ⁊ mortificat sanguinem in eo
ſm q̄ existimat quidam indeorum. Et mus cum
funditur ⁊ ponitur super puncturam scorpionis in
uat continuitate: ⁊ similiter rana. Et nos quidem
iam experti sumus encaustruz indum liniendo: et
contulit et sedauit dolorem. Et similiter lac sicuum
immaturarum ⁊ castorei. Et anacardus ſm q̄
quidam dicunt est mirabilis in hoc sedans dolorē
⁊ alcali est bonum; ⁊ sulfur viuum cum gūma pini

aut glutino albuti ⁊ caro piscis salita ⁊ allea decocta ⁊ butyr coctũ ponantur calida. Et item semen raphani aut semen altee aut ambo cũ sale. Et item oleũ cũ succo rute aut decoctione eius. Et item furfur tritici decoctus cũ fimo columbino. Et albedarũgi est de epithimatib⁹ bonis sedans dolorem statim ⁊ silũ sũt radices colloquintide tararacon ⁊ endiuia ⁊ ũmomum cũ albedarũgi. Epithyma bonũ est sansucus siccus: ⁊ item sal vrine est ex medicinis post quas non ẽ iuuamentũ. Et ex eis que conferũt ci est ut teneat morsum sup vaporem calidũ supuenientẽ a lapide ignito. Et ex embrocis ei⁹ est decoctio furfuris ⁊ decoctio vrtice. ⁊ decocto camemille est mirabilis ⁊ aqua maris calefacta ⁊ succus andacoche aut decoctio eius vnaquecz est mirabilis ⁊ napta alba calefacta est mirabilis. Et oleũ in quo decoctũ est stellioni distillat sup morsũ calidũ est mirabilis iuuamẽti.

De Algerarat ⁊ cura eius. Capi.iiij.

Dii sũt sic scopió es hites corpus gibbosum: acutas caudas: ⁊ eoz venenũ ẽ calidũ ⁊ multiplican i alcoz ⁊ in alcaribonito ⁊ ppie in mineris alaninden. Et qñ mordent non curat de eis in hora illa: imo in mane aut post: deinde accidit anguistia ⁊ alterat color. Et qñq accidit ictericia ⁊ apostemat lingua ⁊ ulcerat locus puncture ⁊ emigit sanguinẽ ⁊ qñq retinet natura: ⁊ fortasse contingit esse eius ad pditionẽ ⁊ incipit cũ pulsu cordis ⁊ syncopi: ⁊ non oportet ut negligat ppter lenitatem situs eius: qñ est mali veneni. Cura. Post curaz ꝑmunẽ meliores curationes sũt cauterizare locum et potiones aque lactuce amare ⁊ aqua altararacon ⁊ aqua ordei ⁊ omnia extinctiua ppie cũ fortis fit inflatio. ⁊ melior curationũ eius exptaz est sauich maloz cũ aqua frigida. Et dixit qdam radix polij cum bibit cũ aqua confert. Et enula est medicamẽ bonũ ei ſm q dicit. Et tyriaca alhascari est bona cuius descriptio est hec. Zoticũ capparis gẽtiane absynthij romani ariſtol. ro. omniũ ana pars. i. terant omnia ⁊ sit dosis eius pondus. ʒ. ij. Tyriaca alia eis: tararacõ sicce ⁊ folioz malox acetosoz coriandri oim añ ptes equales sumant pulueres eius quantuz in volta manus capitur. Et cũ accidit ei inflatio vehemens fedet cũ aquis fruetuũ ⁊ succo cozinfrigidatis. Et si acciderit pulsus cordis cõfert furupus de malis alsemins ⁊ sauich de malis ⁊ lac valde acetosũ cum troiscis de canfora. Et si anguistia fit fortior tunc adhibeant aque fructuũ cũ oleo ro. infrigidato. Qd si natura retineat clisterizet. ⁊ si mingit sanguinẽ phlobotomet ⁊ administret curatio mictus sanguinis. Et si apostlingua phlomet vena que est sub ea ⁊ gargarizet cũ aqua endiue ⁊ sirupo acetoso. Et si acciderit in morsu corrosio curet cũ medicamie acuto ⁊ in partibus eius cũ boloarmeno ⁊ aceto limito. Et curet cura vlcez malignoz.

De serpente aranea ⁊ alsciben ⁊ rutela. Ca.v.

Et rutelis qdam iam dixerunt illi qui considerant ⁊ exponunt has res q sũt sex species deinde diuersificati sũt interpretãdo de ꝓprietate omnis spẽi eaz. Dixerũt. n. qdam antiquorũ medicoz q ꝑma species eaz noiat albarhalion rotunde figure vuei coloris ⁊ significat q vueus color em ille q est ad nigredinez declinis. Et ꝑda noiatur anchos: ⁊ est latioris corpis illa rotũde figure: ⁊ in ꝑtibus que sunt in loco eius sũt squame apparẽtes. super os eius sunt tria corpora eminentia ꝓcedentia ad exteriora rara lenia. Et tercia est murkion ⁊ est in magnitudine apis magne noiate ageruf ⁊ coloz eius ad citrinitatem declinis ⁊ tegit corpus eius corporibus eminentibus puis rubeis ⁊ ꝓprie apd dorsũ. Et quarta est sagiuticoslon: qñ totũ corpus eius ⁊ caput eius est durum ⁊ est habens alas sicut sũt ale formice magne. Et quinta est lucleon: nã ipa est lõgi corporis subtilis ⁊ sup corpus eius sũt pũcta ⁊ ꝓprie apud caput eius ⁊ ipius collũ. Et sexta est furbulentis: naz ipa est longi corpis viridis coloris cui est quasi aculeus sub collo ipius. Et iste medicẽ⁹ posuit pũcture omniũ speciez rutelaz accidẽtia vna ⁊ addidit alius accidẽtia ꝓpria. Et ali⁹ ab his duobus viris dixit: Rutela est animal sile aranee que nominat alfeged ⁊ est venatrix muscaruz ⁊ species sunt plures. Et ſm q dicit Gal. sunt duodecim species ⁊ eaz deterior est egyptiaca. De eis enim est rubea quasi ipa sit aranea rotunda. ⁊ de eis est alba habẽs rotundũ ventrez paruũ os stellata. ⁊ ipa ẽ acuti dorsi cuz lineis lucidis. ⁊ de eis est citrina pilosa. ⁊ de eis est vuea appropriata hoc nomine. ⁊ de eis est cuius mediũ capitis ⁊ pedes sunt breuia declivia ad posteriora. ⁊ cum vult pungere ꝓicit se super pedes suos: ⁊ quãdo vult bibere euomit humiditatem paucam: ⁊ est subtilior vuea prima: Et de eis est formicalis silis formice rubeuz habens collũ nigruz caput album dorsum punctata coloribus diuersis. Et de eis est vespalis rubea silis vespe: deinde ꝓit vnicuq eaz accidẽtia. ⁊ de eis est alkesenati que noiat per hoc ꝓpter parnitatem suã: ⁊ est quasi sit herbus rotunda paruũ habens os ⁊ subalbidum ventrem albos pedes ⁊ multoz piloz. Egyptiaca vero que dicta fuit ꝓius est maligna habens ventrem magnuz ⁊ caput magnũ silẽ aialiqũ volatí circuitu candele.

De eo qđ accidit ei quem momordit rutela vlr et de distinctione. Capitulum.vi.

Vgt Gal. Non accit morsu rutele qđ accidit pũcture scorpionis q̃ obrez nõ obuiat vene ledẽdo ⁊ nõ facit difficultatẽ egestionis ſm plim. Et ingtuille q dixit spẽs rutelaz ⁊ noiauit eas noib⁹ ꝑmis q oẽs illi cõicant i apatiõe loci morsiõis: ⁊ ẽ locus morsionis in ꝑmis horis rube⁹: ⁊ in plimis eoz ẽ coagulatio sanguinis viridis in quo habet prurit⁹ ẽ qđ segt ipm: ⁊ qñq extendit vsq; ad crus ⁊ addiderũt alij q est illic eminẽtia plurima valde ⁊ inflatio. Et dixit ꝑmus ⁊ accidit mẽbris neruosis ⁊ ossibus frigiditas semper. ſ. eis que sunt sicut genua ⁊ alchatin ⁊ dorsum ⁊ spatule: ⁊ fortasse infrigidat corpus ⁊ tremit ⁊ horripilat. Ingt Et sũt illic dolor vehemẽs clamosus ⁊ vigile ⁊ citrinitas coloris: ⁊ imaginat in oculis q ambo sũt hũ

dores q̃ cõsueuerunt ⁊ distillant lachryme gutis frequentib⁹: ⁊ sentit in inferiore parte vẽtris: ⁊ propie prope pectinẽ sicut vacuatio ⁊ inanitio. ⁊ icipit natura expellere materiaz aquosaz superius ⁊ inferius: ⁊ quãdoq; apparet i illa materia qđ ẽ sicut tela aranee. ⁊ accidit inguinibus ⁊ testiculis inflatio ⁊ iũcturis cõtractio sicut spasmꝰ: quo. fortiuz dilatatõ nõ equat: ⁊ accidit dolor oris stom. ⁊ vi: ⁊ nausea: ⁊ emittit corpus sudorez frigidũ: ⁊ fortasse capitis incurrit dolorez sicut est dolor capitis paciẽtiũ birsen.

Et addiderunt alij q accidit faciei citrinitas ⁊ coꝛ: pozis grauitas: ⁊ vrine motus cui fortasse associatur punctura. ⁊ quãdoq; egredit cũ ea sicut aranea: ⁊ accidit neruis ⁊ genub⁹ ⁊ pectini tensio vehemẽs: ⁊ similiter in stomacho ⁊ lingua abbreuiatio ⁊ retentio ⁊ fortes fiunt dolores. Inquit primꝰ: ꝓpterea astez speciei serte ſm q narrauerunt est q accidũt ex ea dolor vehemẽs i stomacho: ⁊ rigor vehemẽs valde cũ tremore plurimo valde hoc dixit. Distinctio vero quã dixerũt Gal. ⁊ alij ẽ q ipsi dixerũt ex morsu gdez ei⁹ q̃ de illis rubea ẽ accit dolor paruꝰ velocis sedationis. In nigre vero aut varie morsu fit fortis dolor cũ horripilatione ⁊ frigore ⁊ tremore ⁊ granitate in coris ⁊ pruritu ⁊ putrefactione ⁊ mollificatione ventris ⁊ fluxu eius. In stellate vero morsu fit fortis dolor cũ pruritu ⁊ horripilatiõe ⁊ stupore ⁊ granitate capitis ⁊ mollificatione corporis. Ex vuea vero accidunt dolor vehemẽs i loco pcussionis: ⁊ frigus corporis totꝰ ⁊ horripilatio ⁊ tremor ⁊ spasmus ⁊ sudor currit frigidus: ⁊ abscisio vocis ⁊ stupor in corpore toto: ⁊ apostema in ventre ⁊ tensio in virga ⁊ pectine ⁊ vomitus rei absq; voluntate ⁊ vrina turbida. Ueruz magna fumosa ẽ maligna: ⁊ accidit ex ea dolor stomachi ⁊ frequentia vomitꝰ ⁊ dolor capitis ⁊ tussis consecutiua ⁊ difficultas egerendi interficiens velociter. Ex morsu autem citrine pilose fit dolor fortis valde ⁊ accidunt tremor ⁊ sudor frigidus cũ inflatione ventris: ⁊ interficit multotiens. Et addunt qdam eoz in narrando quẽdã vueaz de erectiõe virge: ⁊ tensione ꝓapi ⁊ abscisione vocis: ⁊ expulsione spmatis ⁊ spasmo: ⁊ illud nõ ẽ fidum existens ex eis que approbamus. Formicalis autẽ morsus est vehemens paruz doloꝛosus. Sed ex eis accidunt vesicatio corporis ⁊ grauitas lingue. Ex vespali vero accidunt apostema in loco ⁊ spasmus ⁊ profundꝰ somnꝰ dominans ⁊ debilitas amboz genuũ. Uez alkesinati ẽ maligna cuius accidentia sunt de genere accidentiuz vuee: sed ipsa sũt difficiliora accidẽtib⁹ vuee. Egyptiaca vero ẽ maligna ⁊ facit accidere dolorem capitis vehementem ⁊ profunditatem somni ⁊ succedit ei morꝰ ⁊ vita.

De cura. Cap.vij.

Cura eoz ite admistrat canõ vniuersal' ex attractiõe ⁊ sucriõe ⁊ linit cuz aq̃ salsa ⁊ dant tyriace ꝑdicte i cap. scorpionũ. ⁊ balnea ⁊ tia sunt velociores res in sedando dolores eozum Mã cũ ipsi humectant in tina sedat dolor eoruz ⁊ si egrediunt ab ea redit: quare oz vt balneent omni hora Tyriaca bona ad rutelã ⁊ draconẽ marinũ ⁊ genera serpentuz. Dixerunt: det in potu in morsu eozũ que sant sicut suriutrugon medicamẽ hususmodi: ⁊ dellij al. aristol. radicis lilij celestis spice celtice eruce piretri dauci hellebori nigri ⁊ cymini ⁊ aphodili ⁊ foliorum agenbin ⁊ afunitoꝛ capitum granatoꝛ coagulileporis cinamomi cancri fluuialis storacis succi papaueris carpobalsami omniuz ana. ʒ. i. terank ⁊ cõficiant: ⁊ informentur trocisci quoꝛ vnusq; sit vnius aurei. ⁊ est dosis vna: det in potu cum vino ⁊ semine alandacoche ⁊ nuce cupressi ⁊ semine apij.

Reliqe medicine: Grana pini ⁊ cymini ethiopicuz ⁊ folia arboris aldalb ⁊ corices eius ⁊ semen alandacoche ⁊ cicer niger ⁊ proprie campestre. ⁊ grana magna sunt bona valde ⁊ semen abrotani ⁊ semen aneti ⁊ aristologia ⁊ fructus tamarisci ⁊ succus semperuiue ⁊ lac lactuce campestris: ⁊ dosis cuiuslibet istoruz sit pondus. ij. aur. cum vino. Et iteruz vinuz in quo decocta est nux cupressi ⁊ proprie cum cinnamomo ⁊ ius cancrorum ⁊ ius anseris ⁊ decoctio radicum alparagi cum vino ⁊ aqua. Et ex eis que ipsis in potu tribuuntur composite: sunt aristol. ⁊ cymini partes equales ⁊ sit dosis eius. ʒ. ij. in aqua calida. Tyriaca ad illud experta: ℞. nigelle. ʒ. x. dauci cymini amboz ana. ʒ. v. radicis nucis cupressi amborum ana. ʒ. iij. spice nardi ⁊ baccarum lauri ⁊ aristol. ro. ⁊ carpobalsami ⁊ cinnamomi gentiane seminis andacoche seminis apij omnium ana. pondus. ʒ. ij. conficiantur cum melle: ⁊ dosis sit quantitas nucis cum vino antiquo. Epithymata ⁊ similia: De bonis eozum est cinis ligni fici confectus cum vino ⁊ sale ⁊ calcasia ⁊ spongia infusa in aceto ⁊ expressa ⁊ aristol. cum farina ordei confecta cuz aceto: ⁊ folia alcoꝛsuf ⁊ porri ⁊ virge pastoris ⁊ aristol. cum arbore fici. Em plastrum bonum: Sumantur corices granatoꝛum aristol. ⁊ farina ordei cum aceto administrentur post ablutionem vulneris cũ aq̃ ⁊ sale. Et de vnguentis est oleum de andacocha embrocatum calefactum. Et de embrocis est aqua marina calefacta. Et omnis aqua salsa: ⁊ decoctio alcoꝛsuf ⁊ decoctio nucis cupressi.

De sciebi ⁊ cura eius. Cap.viij.

De est sicut aranea habẽs plures pedes ⁊ lõgos. ⁊ dixerunt: accidunt ex morsu eius dolor stomachi ⁊ vomitus ⁊ difficultas vrine ⁊ egestionis ⁊ est interficiens. ⁊ egyptiacum est deteri⁹ Dico autem q ego nescio an hoc egyptiacum est illud qđ predictum est in cap. rutele aut aliud. Et cura eius est cura rutele.

De aranea ⁊ signis ei⁹ ⁊ curatiõib⁹ ei⁹. Ca.ix.

Accidunt ex morsu eius ventositas plurima in ventre cum horripilatione ⁊ frigore extremitatum ⁊ erigitur virga. Et cura eozum est ex genere cure rutele. Et confert eis sumere in pomum vinum alicuius quantitatis post aliam tota die ⁊ ponere morsionẽ in vino ⁊ sudare in balneo. Et de medicinis eozum sunt nigella ⁊ vnum ⁊ ruta sicca cuz vino: sola aut cum ciperis.

De duobus animalibus que dixerũt quidam sapientum medicoꝝ. Capitulũ.x.

Unt ambo iterũ de genere cuius pterijt rememoratio. Uez ego non scio esse coꝝ et an ipa ingrediantur in eis que sunt pterita aut non:ꝛ cognoscũt ꝙ hoc ꝙ habent quatuoꝛ mãdibulas. Jngt ille sapiens:iũt ambo ex genere rutele ꝛ vnum coꝝ est latuz habens pedes albos:ꝛ super caput eius sũt due eminentie quaꝝ vna descẽdit in anteriorẽ parte capitis sm rectitudinẽ:ꝛ altera trã sit incidendo hanc in latitudine:quare facit imagiari illud ꝙ habet duo oꝛa ꝛ quattuoꝛ mãdibulas. In alio vero loco eminentiaꝝ sũt due linee faciẽtes imaginari illam imaginationez. Et accidit ex morsu coꝝ illud qđ accidit ex morsu scorpionũ ꝛ dolor vehemens ꝛ albedo coloris mõtionis ꝛ extenuatio faci ꝛ capitis ꝛ vigilie. Et cura illius est cura morsionis rutele.ꝛ medicine magis ꝓprie de illis q̃ sunt ad rutelas sũt oꝛimũ ꝛ radix oppoponaꝛ ꝛ alauda cocha ꝛ abrotanũ.

De aiali alio nominato ꝙharse. Capi.xi.

De animal retulit ille sapiens ꝛ dixit:accidũt ex mõsu ei⁹ dolor vehemẽs ꝛ rubedo ꝛ difficultas vrine.ꝛ ꝓferũt patienti ꝙ ipz fructus tamarisci ꝛ ciminuz cãpestre ꝛ folia nucis ꝛ allea ꝛ vinũ dulce.

De pediculo vulturis nominato dehe pfice:ꝛ mẽluce grece:ꝛ ragarius indice ꝛ hec bestia est sicut pediculus aut sicut paruus alcandam. Capi.xij.

Jrit Bal. est ꝙdus a quo nõ cauet ꝛ fortasse non videt morsus eius. Et est ex eis q facilit erumpere sanguinẽ ꝙ vrinaz ꝛ per nares ꝛ in ano ꝛ ex stomacho ꝙ vomitũ ꝛ ex pectoꝛe et pulmone ꝛ ex radicibus dentiũ.ꝛ q̃nz magnificat timoꝛ in eo.quare non recipit medicinã:cuius cura est sibi cure algerarati. Et ex eis que ei ꝓpria ẽ sũt ut liniatur morsio cũ bezaꝫar ꝛ cũ succo lactuce ꝛ sãdalus rubeis. ꝛ confert morsui eius lac lactuce ꝛ capitum ꝛ butiz crudũ ꝛ terra sigillata ꝛ algeduar ꝛ poꝛtulaca ꝛ succus eius ꝛ psilium ꝛ mucilago eius ꝛ reliqũa extinguentia sicut aqua endiue ꝛ aqua lactuce ꝛ cucurbite ꝛ citroli.

De altamul ꝛ porco lupi. Capitulũ.xiij.

St bestia habens multos pedes acuti veneni ꝛ est in iudicio pediculi,vulturis vel vesparum.

De vespa. Capitulum.xiiij.

St vehementioris calefactionis q̃ apis,ꝛ accidũt ex morsu ei⁹ doloꝛ ꝛ rubedo ꝛ apa

Et de vespis magnis est genus hñtiũ capita nigra ꝛ hñtiũ aculeos plimos interficiẽs. Et magne qdem sunt maioꝛes cautele pꝛorsus ꝛ magis pnitiose:quapp fortasse pducũt ad spasmũ ꝛ ad debilitatem genuũ:sed in puaꝛ iterum morsu q̃nz magnificat timoꝛ:quare faciũt accidere vesicas ꝛ grauãt liguam. De cura. Capitulũ.xv.

Dministret delup ex suctione illud qđ scis

ꝑ Et si magnificatur timoꝛ tunc illud quod succurrit tunc est pondus medie.ꝛ seminis sanctel: quoniaz fedat doloꝛem in loco eius:aut tres volꝛcoriandri sicci ꝛ sumat succos infrigidantes cognitos ꝛ potus ifrigidãtes.ꝛ q̃nz supponũ glaties liẽ collyriũ ꝛ cõfert. Et de epithymatib⁹ eius est aqua malue ꝛ aqua albedarũgi.ꝛ curoli sũt mirabiles cũ ꝓpꝛietate sua.ꝛ altera iterum ꝛ blitis ꝛ solatz ꝛ lisamuz cõtritũ ꝛ folia eius.ꝛ iterum ficus ꝛ acetuz ꝛ luteuz ꝛ aqua acrefle.ꝛ iterum stercus vaccinũ ꝓprie cũ aceto.ꝛ iterũ folia lisimbꝛij ꝛ folia lauri recentis. Et iterum sumaꝫ opiũ ꝛ semen hyosgami nigri ꝛ canfoꝛa ꝛ liniaꝫ cuz succis frigidis ꝛ tegaꝫ cũ panno lini infuso in aq̃ frigida.ꝛ liniaꝫ in circuitu eius cum luto ꝛ aceto. Et similiter herba fluminis cum aceto est mirabilis.ꝛ lisi viridtas que accidit sup cur sũ aque. Et iterum ꝙ ex istimant quidam vapoꝛetur cum aqua ꝛ sale ꝛ liniatur cũ lacte fici. Et iterum lurigi parietũ cum aceto. Et q̃nz fiunt ex aquis hoꝛ ꝛ decoctionibus ipoꝛ embroce. Et exptum est ꝙ quando membꝛ dimittitur in aqua calida hoza vna: deinde permutaꝫ subito ad aquaz salsam mixtam cum aceto sedaꝫ statim. Et defricationib⁹ eius sũt musce:quoniã ipe sedãt doloꝛẽ.

De apibus ꝛ cura ipoꝛ. Capitulũ.xvi.

Ebent dispositiones ꝓximas vesperũ qz

ḥ dimittũt aculeum in pũctura. Et cura ei⁹ ꝓxima est cure vespaꝝ.

De formica volante ꝛ re alia eis sili. Capi.xvij.

Là est dispositiõis ꝓprie api ꝛ sanioꝛ ea

ï Et dico ꝙ ẽ de hñtibus mucronẽ ꝛ aculeũ res silis formice volanti:verũm ẽ longioꝛ eo plim ꝛ non est in lõgitudine eius ꝛ habet pedes araneales longos citrinos longioꝛes pedibus vespaꝝ.ꝛ cingulum qđ habet est citrinũ ꝛ non est ei de ingenio ad fabricandum habitaculũ suũ qđ est vespis:immo fabricat ipsum de luto hñs officia lata ꝛ faẽ pullos sicut aranea ꝙ cuz egrediunt de canermis suis incedunt ambulatione aranee quasi exeoꝛient posten⁹ ꝛ volãt. Et apd nie ẽ de iudicio vespaꝝ.

De stellione ꝛ lacerta. Capitulũ.xviij.

Ũdo mordet dimittit in loco sui morsus

q dentes puos subtiles nigros ꝛ non cessat locus dolere ꝛ purire donec auferat cũ se ea aut cucullo transeunte super eos ꝛ assumat eos ꝛ colligat eos:quare sedaꝫ doloꝛ. Et q̃nz extrahit dẽtes ei⁹ oleũ ꝛ cinis:deinde fugaꝫ loc⁹ ꝛ ponaꝫ in aqua calida. Et dictũ est ꝙ comedẽ altaraxacon valde iuuatiuũ est ad morsum eius.ꝙ si doloꝛ magnificet detur in potu tyriaca rutele.

De aiali habenti.xliij.pedes. Capi.xix.

St animal cognitũ per intromissionez ani

e rio ꝛ q̃nz ẽ in lõgitudine eius palmi⁹ vn⁹ ꝛ habet in omni latere viginti duos pedes ꝛ q̃nz ãbulat ad anteriora:ꝛ q̃nz cõuertit eius dispositio.ꝛ habz sm ꝙ dicit venenũ quoddã cũ quo accidit doloꝛ puus qui fedaꝫ statim. Et flos apho dili est de tyriacis eius.Et q̃nz sufficit in eo administratio sal is cũ aceto.

De morsu salamandre. Capitulum.xx.

Xistimaꝫ ꝙ ipsa sit bestia sillis lacerte habens

e quattuoꝛ pedes curte caude. Et existimant q dam ꝙ ipsa non aduritꝫ:ꝛ si proijcit i lareꝫ extiguit ignẽ.ꝛ accidũt ei q̃dẽ mozdet doloꝛ vehemẽs ꝛ ĩflatio i coꝛpoze ꝛ grauitas ligue ꝛ punctio ei⁹ ꝛ tremoꝛ ꝛ stupoꝛ. ꝛ multotiẽs accit nigredo mẽbꝛi sm figurã rotũdã ꝛ ca⁹ ei⁹. De cura. Ca.xxi.

Jrcrunt qdã:cura ei⁹ est cura cantaridis. Et

d proprius quo curantur est vt in potu detur resina ex quacuqz pino fuerit cũ melle. Et det eis i potu decoctio camepitheos ꝛ decoctio lilij cuz folijs vrtice ꝛ oleo. Et de eis sunt q dãt illis ranas decoctas ꝛ dant ipsis in potu de iure caꝝ Et empla strãt eos cũ carne ipsaꝝ ꝛ q̃nz comedũt eas. Et sumiliter ẽ succio testudis cãpestris ꝛ marie decocte.

De iaculo fudurni cãpestre ꝛ maria: Ca.xxij.

Ego qdez nõ cognosco ipsã. Et non est lon

e ginquz qn iã expleuerimus narrationẽ eoꝝ.

Dixerunt qdã:accidit ex morsu cãpestris vt obfuscet morsto ꝛ fiat rosei coloris ꝛ paruz rubet rubedine clara imo paꝝ valde. Et fiunt doloꝛ vehemẽs ꝛ puruꝝ in coꝝpoze. Marini vero morsus ẽ aquo si coloris: Et similiaꝫ vt sit cura ei⁹ cura rutele ꝛ simiiuz. Et dixerũt quidã emplastret eum sale aut cinere cuz vino: aut cinere confecto cũ aceto squillitico aut cuz sisamo adusto ꝛ vino. Et embꝛocet pꝰ cũ oleo plurimo ꝛ aqua calida:deinde ponaꝫ desuper.

De scorpione marino. Cap.xxiij.

Xistimo ꝙ accidũt ex morsu scorpionis mari

e ni flatio vẽtris ꝛ forma hydropica. Et q̃nz accit ex eo exit⁹ velocitatis ablq̃ voluntate:ꝛ oꝛ vt caueaꝫ cognitione ei⁹. Et cura ei⁹ ẽ cura draconis marini ꝛ rutele. Et dixit qdã in cuius sermone non considet ꝙ scorpio aque ẽ calidi veneni.

De aranea marina. Cap.xxiij.

v Jdetur ꝙ sint dispositiones eius propinque dispositionibus scorpionis marini.

De morsu rane marine rubee. Cap.xxv.

Jrrauerunt plures sapientum ꝙ ipsa est ma

n ligna mala inuadens animalia ꝛ coꝝpora ꝛ salit ad ea ex longinquo vt mordeat ea ꝛ si nõ potest mordere sufflat ad ipsa exsufflationẽ nociuã. Et accidunt ex morsu eius apostema magnum ꝛ pditio velox. Dico:simile est vt sit cura eius cum tyriaca magna ꝛ quod est eius generis.

De summa curationis reptilium marinorum venenosoꝝ. Cap.xxvi.

Jrcrunt:oportet vt curentur cum tyriacis ꝛ

d cum eis quibus curatur venenum frigidum ꝛ cum medicinis rutelarum ꝛ tyriaca earum.

Hẽ septima de decoratione q̃ est tres tractatus.

Tractatus primus de dispositionibus capilloruz ꝛ in ipso sunt furfures. Cap.i.

Apillus nascitur ex vapoꝛe fumoso cum coagulatur in poris ꝛ oritur

c super eos ꝛ ꝓpe per illud qđ assumitur ex alimento: ꝛ ꝓprie quando est humiditas coꝝporis viscosa vnctuosa ñ aquosa neq̃ lutosa:sicut arboꝝ vnctuosaruz folia nõ cadũt. Et iã qdẽ dictũ ẽ i libro ꝑmo de denigratiõe ei⁹ ꝛ canitie ipsi⁹ ꝛ religo coloribus. Uez qđ pendet ex sermone de decoratiõe ẽ regimẽ substãtie ei⁹ cũ nascẽtia ꝛ depilatiõe. Et regimen numerationis ei⁹ cũ multiplicatiõe ꝛ minoratiõe. Et regimẽ ẽqitatis ei⁹ cũ i grossatõe ꝛ subtiliatiõe ꝛ plõgatiõe Et regimẽ figure ei⁹ cũ applanatiõe ꝛ crispatione:ꝛ regimẽ coloris eius cũ denigratione ꝛ balbatione ꝛ dealbatione. Et nos loquemur in hoc tractatu sm hanc intentionem.

De causa destructionis capillorum. Cap.ij.

Apilli destruũt vel minuũt:aut ꝓp cãm i mã

e Aut ꝓp cãm i re i q̃ nascũt. Et cã in mã ẽ vt minoꝛet aut ꝓuocet. Et puitas ẽ aut cã eius qđ ipsam subintergit:aut alterat eã:aut cã partialis substãtie ꝑme sicut ẽ puitas vaporis fumosi i pueris ꝛ mulieꝛib⁹ ꝓp multitudinẽ vaporis hũdi:qz ñ nascit barba i eis Paruitas aũt radicis substãtie:aut ẽ ꝓp accis:aut qñ nã sumit eã. Illõ vo qđ est ꝓp accis ẽ sicut accit ꝑ alescẽtib⁹ cũ exsiccãt eos egritudies lõge pthisice ꝛ ethice:qz ñ remanet eius mã de q̃ cibẽt capilli:qz cadũt ꝛ ñ nascũt sicut accit plantis irrigatis quãdo nõ irrigantur:ꝛ sicut accidit castratis ex similitudie eoꝝ cũ mulieꝛib⁹ i humiditate ꝑ frigoꝛẽ ꝓp cãm testiculoꝝ eoꝝ. Et ꝓpterea ꝙ illud qđ generat ꝑma ꝓcuꝛat i eis ꝛ ifrigidat ꝛ puenit frigꝰ ei⁹ ad mẽbra sublimia ꝛ ifrigidat ea:qz nõ resoluit humiditas coꝝ ad exsiccãdũ ꝛqđ resoluit ñ remanet i poris ꝓp puitatẽ sua ꝛ subtilitatẽ ipsi⁹ imo egredit. Et sicut accit q assuete vtit illitis grauib⁹ sup caput suũ. Illõ vo qđ ẽ ex via nature ẽ sicut caluitiũ:calnitiũ eni accit ꝓp abbꝛeuiationẽ materiei pilo⁹uz ex caluitio. Et illõ ẽ ꝓp puitatẽ ei⁹ aut ꝓp submersionez cerebꝛi ab eo qđ tãgit ipm ð craneo:qz ñ ibibit ipm ea ibibitiõe q̃ibibit cũ ẽ obuiãs. Illud autem qđ fit pp cãm i re i q̃ nascũt ẽ sm tres modos:aut vt ñ penetret i eã mã pilo⁹:aut vt penetret i eã ꝛ ñ retietur:aut coꝛrũpat i ea ꝛ resoluat ad qualitatẽ ñ puniẽtẽ vt pulli generẽt. Et ñ penetrat i eã nisi ꝓp oppilationẽ poꝛoꝝ ꝛ nõ opilãt poꝛi nisi ꝓp vehemẽtiã solliditatis ei⁹ ꝑ siccitatẽ ipsi⁹ sicut ẽ de adiunãtibus ad caluitium. ꝛ festinat in calida complexione ꝓpt velocitatez exiccationis eius:ꝓpter illud multipli cantur super ꝓparatos ad caluitium pili coꝝporis ꝛ pectoꝛis ꝓpter caliditatem complexionis coꝝ Nam paruꝝ qđ est ex pilis coꝝ est difficilis emulsionis aut ꝓp soliditatez eius cauꝫ vestigioꝝ vlceruz preteriorũ sicut est dispositio in glabris. Et illud qđ nõ retineꝫ ea ẽ ꝓp vehemẽtiã raritatis ei⁹ ꝛ ꝓlixitudinẽ poꝛoꝝ ei⁹:sicut ẽ ex aliquo adiuuantiuz ad hoc vt ñ nascat barba et vsqz i finẽ vite: Aut ꝓp siccitatẽ cõplexionis:qz ꝓstringũt poꝛi cuz humiditate cõplexionis ꝓp paruitatem caliditatis:an nõ vides ꝙ non sit caluitium ꝛ est residuum capilloruꝫ istoꝝ subtile facilis equalitionis sicut est mulieribus ꝛ castratis. Et illud quod coꝛrumpitur in ea:aut est ꝓpter humoꝛem fixum malignũ sicut in aloptia

ɔ tyria: aut ꝓpter vlcera mala corrosiua sicut est in quibusdam spēbus glabrici. Et calnitici quidem curatio est difficilis quānis sit possibile ipam repellere antecē inciꝑe aut tardare eam. Et ꝓpter illud q dem qđ dixit ℔yp. q quānis varices accidūt nalcūtur capilli eorū volunt intelligi depilatos per alopiciam ɔ silia. Et pili supciliorum ɔ palpebrarum non cadunt velociter: ꝓpterea q eorum origo est spissa cartilaginosa cōseruatiua. ɔ ꝓpter illud tardatur caluitium in ethiopibus ɔ zingi: ꝓpterea q cutes eorum vehemēter retinēt pilos eorum: durum eni nō euellit ɔ ꝓpē illud minorant cū eo pili. Item ipm seruat pilos quare nō cadūt velocit ɔ nō deplant. Et blesi qđē non sūt calui ꝓpter multitudi nē humiditatis cerebroū eox. Et ꝓpter illud multiplicat in eis diaria facta a catarro. ¶Medicine cōseruātes capillos sunt ille in qbus ē caliditas subtil attractiua ɔ vtus stiptica: ɔ ille in qbus sunt ꝓprietates qbus operātur. Et iam diximus simplices harum medicinarū in medicinis singularibus: ɔ dicemus iterū i antidotario ꝓposita ad eos. Et dicem⁹ h̄ de medicinis q̄ sūt pueniētiores huic loco. Medicine igit simplices q̄ cōuenūt ad cōseruationē capilloꝝ ad succurrēdū inceptiōi eoꝝ in casu fm sūmā vsquequo cōditionem⁹ post cōditiones necessarias in regimine iparū sūt hmōi: myrr ɔ grana ci⁹ ɔ laudanum ɔ emblici ɔ myrobalani kebuli ɔ myrrha ɔ aloes ɔ capillus veneris: ɔ cadūt in eis galle ꝓpter stipticitatē earū ɔ alfeluzaharagi ꝓpie cum vino stiptico ɔ oleo myrtino aut oleo masticino et aqua myrti aut succo foliorum alzercraet. Et iterum adustū arboris lini adustē cū semine suo liniti cū oleo. Et ueruz cortices nucis adusti qñ miscent cū oleo myrtino ɔ vino stiptico ɔ mūgunt cū eis ɔ ꝓpie pueri. Et ex cōpositis ē illud quod. ℞. grana myrti ɔ gallas ɔ emblicos ɔ decoquant cū oleo roaut oleo myrtino fm modū notū ɔ admistrent. Et iterū folia myrti humide ɔ laudanū ɔ rānus ɔ extremitates cupressi ɔ grana myrti sumant ɔ cuz eis cōmouendo tangat caput tritis dissolutis cum oleo oliue. Et iterū granoꝝ myrti nigre ɔ seminis apij extremitatū myrti ɔ semis sicle ɔ extremitatū rānu oleum ana ꝑs. i. capilli veneris ɔ laudani ambox ana ꝑs. ʒ. vini nigri ptes. vi. dissoluant medicine in ipo decoquēdo donec remaneat tertia vini: deinde ꝓpciant desup oleū oliue aromatizatū cū ciperis ɔ spica ptes. ij. Et iterū decoctio eius donec feruеat tribꝰ ebullitiōib⁹: deinde colent aqua ɔ oleū a medicinis cū expssione vehemēti ɔ ponant in vase vitreato qđ sit ad modū pyxidis ɔ cōcutiat: ɔ admistret apud necessitatē: est enī cōseruatiuū ɔ denigratiuū. Et iteruz semis apij ɔ semis sicle ɔ capilli veneris ɔ turis oiuz ana. ʒ. ij. nuces. xv. numero corticū pini lib. i. ɔ assenc oia i nocte i furno posita in vase lutato ɔ dimittātur donec adurant oēs ptes eoꝝ ɔ ꝓcrank cōtritiōe ɔ ꝓpiciat super ea lib. i. adipis vsi q̄ ē melioꝝ adipe anseris ɔ reponat ɔ quotiēs idiget eo liāt i oleo aromatico ɔ admistret. Et ꝓfert iterū calnitici i cipiēti. Et iterū sumat lib. i. ʒ. vini stiptici ɔ laudani ʒ. i. corticū pini adustoꝝ. ʒ. ij. capilli veneris cōbusti. ʒ. iij. adipis vsi lib. i. succi solani. ʒ. iij. ʒ. decoquat laudanū in vino cocto donec ispisset ɔ pigcian tur sup ipm medicine ɔ misceant ɔ reponat. ɔ qñ in digestō sumat ex ipso aliqd in oleo aromatizato. ɔ melⁱ oleū est oleū nardinū ɔ liniat: ɔ qñqs linit sine oleo. Et ex eis q̄ sūt leuia ēut sumant myrrha ɔ laudanū ɔ oleū myrtinū ɔ ꝓpie qđ sit ex oleo de keiri ɔ aqua myrthi decocte in vino stiptico ɔ misceatur fm q̄ exigit illud qđ est pūs ɔ liniat cum eo. Aut sumant folia floꝝ papaueris ruffi cū oleo myrtino et inungatur caput ɔ dimittat in nocte: deinde balneetur ipm eni cōseruat ɔ denigrat. Aut sumant laudanum ɔ capillus veneris ɔ cinis corticū pini ɔ adeps vsi ɔ vini pontici quātū sufficit ꝓmixto ei sicut oleo masticino aut myrtino. Aut sumantur capilli veneris ɔ laudani equaliter ɔ olei myrtini omnium ana aur. i. rute mōtane aur. ij. terātur cū vino stiptico ɔ misceant cū adipe vsi ɔ admistrent. ¶Medicamē cōsernans pilos supciliox. ℞. rosaꝝ papaueris ruffi ptes. iij. sumiterre cū radicibus suis ɔ extremitatum fici omniū ana ptem. i. laudani ptes. ij. capilli veneris ptes. ij. cōterant ɔ admistrētur cum oleo masticino. Simile ei iterū radicū vitis albe aut radicū alascas ɔ cineris arboris pini recentis oium ana ꝑs. i. banrach ptes. ij. misceant cū oleo myrtio aromatico: hic ergo est sermo plinius. Est vo si inerit causa siccitas cōplexionis ɔ paucitas sāguinis: deligies foueat corpus ɔ cibetur eis que sūt boni nutrimenti: ɔ pinguia exipsis in qbus ē declinatio ad caliditatē subtilē ɔ dimittat oē falsū ɔ acetosū ɔ ponticū: ɔ deuitet cotū. Et de vino deuitet illud qđ ē antiquū. Et assidueꝝ balneationem cū aquis dulcib⁹. Et non approximet corpi nitrū nec vinē neqꝫ sapo imo qđ sit sicut farina fabarum aut grana melonis aut creta ɔ pūlū ɔ silia. Et si fuerit ꝓpterea q pori cōstricti sūt valde indiget eis q̄ resoluit ɔ rarificat ɔ diligit ut ponātur in cibo ea q̄ aptūt liē synapis ɔ allea ɔ porri. ɔ liniat cutis iterū cū eis q̄ sūt liē gūma rute siluestris ɔ synapis ɔ calamētū ɔ ruta ɔ cepe: et adminstrētur i balneo aque resolutēte ɔ abluatur caput cū barrach ɔ spuma maris. Et oz ut abstineat patiēs illud ab oleis. Et ad illud qđ ē ꝓpt raritatem cōferūt medicine ꝓdicte ḡrum declinationis plim ē ad stipticitatē ɔ epithymata ɔ olea stiptica ɔ introitus balnei ɔ admistratio tepide: deinde cōsecutio cū farina subito.

De pluribꝰ embrocis capilloꝝ Ca. iij.

Vres embrocē capilloꝝ sunt in quarum p substantia est viscositas ex qua possibile ē ut capilli assumāt ɔ sunt sicut folia silami ɔ folia cucurbite ɔ olea in qbꝰ sunt caliditas ɔ stipticitas sicut oleū de lilio mixtum cum cera: aut sicut est oleum de alcanna: ɔ oleum myrtinum ꝓpter: ɔ cadit in illis ablutio capitis cum infusione collo quintide. Et ex eis que conferunt in hoc est ut sumatur laudanum ɔ dissoluatur qđ de eo bonū ē in

testeo vase lutato sup ꝓpunas subtiles liāfactione facta in oleo oliue ɔ pulueriz̄et sup ipm aliqd de nucleis oliuarū cōbustis ɔ cōmisceant oia super ꝓpunas cōmixtōe subtili ɔ admistret. Et folijs qđē alzercraet ɔ aque foliorum ei⁹ inest ꝓpetas bona in hoc ɔ corpori seminis lini administrato cuz oleo sisamino. Lōpositū: sumātur folia alzeriderаet ɔ capillus veneris recens romanus ɔ myrrha ɔ emblici ɔ cōmouēdo tegat cū eis caput in qbusdā ablutionibus cognitis. Et iterū synapis ɔ ponat in decoctione sicle ɔ abluat cū ea caput ɔ inungat post ipaz cū oleo myrtino aut cū oleo de embrocis. Lōpositus bonū. ℞. fellis taurini ɔ fellis vsi ɔ myrobalanoꝝ emblicoꝝ kebuloꝝ ɔ bellirico ɔ sedeguarā ɔ galla rū ītegrarū oiuz ana ꝑtē. i. terank ɔ nutriāt cū succo solatri. vij. dieb⁹: deinde exiccent ɔ admistrent ex eis epithymata cū aliqua decoctiōe post ablutionē capitis ɔ barbe cū aqua ɔ melle ɔ nitro cōrito. Et iterū ordei cōriti. ʒ. xxx. emblicoꝝ. ʒ. v. decoquantur cū aqua decoctione vehementi donec aqua sumat virtutez amboꝝ ɔ decoquant in illa aq̄ existente in ipsa olei viol. quātū ē medietas aque ɔ laudani pōdus. ʒ. iij. folioꝝ silami ɔ folioꝝ altee ɔ foliox cucurbite hūidoꝝ aut siccoꝝ oiuz ana pōdus. ʒ. x. nō cesset decoq aqua donec cōsūmat ɔ remaneat oleum. Descriptio alia: ɔ refert ad alkindū: sciēdū est. ʒ. x. decoquant cuz duabus lib. aque vsquequo redeat ad quartā ɔ fundat sup eaz quātū ipa ē olei de been ɔ aliqd ordei excoriticati ɔ aliquid laudani ɔ decoq̄tur vsquequo redeat ad tertiam.

De faciēibꝰ nasci pilos fortib⁹ Ca. iij.

Tin ipis ē cura calnitici cui⁹ curatio ē posibilis ɔ casus supciliox ɔ similium. ɔ oēs medicine quas dicemus in capitulo alopicie: ɔ eis modus regiminis ex fricatione capitis ɔ rubificatione ei⁹ ɔ admistratiōe ei⁹ ad ipm ɔ sup ipm deinde admistratiōes medicinarū fortis attractiōis ɔ resolutiōis cū ꝓpetate qua habēt i alopitia sūt in uanue i caluitio ɔ faciēdo nasci pilos in depilato ɔ i supciliꝭ ɔ barba. ɔ i corticib⁹ radicis salicē cū oleo ɔ fotiatio ɔ ꝑseruatio mirabil cū denigtiōe. Medicine aūt de qbus ē nra intētio ut hic narrem⁹ eas quāuis iteruz sint iuuatiue in alopitia postq̄z fecerimus illud qđ diximus in fine capituli cōseruatiōis capilloꝝ sunt ista. Sumātur cantarides recētes ablatis pedibus ɔ capitibus exsiccate in vmbra ɔ terātur in oleo viol. aut decoquant in eo aut in oleo oliue donec ingrossēt: ɔ liniat cū eo vbi volueris vesicabit eni: deinde nascētur pili. Et siliter mel anacardi qñ ponitur sup locuz cui⁹ pili depilati sūt: aut terak cōditi in oleo onoꝝ ɔ liniat cū eo homo vbi voluerit multotiēs: facit ei nasci pilos. Aut sumat vngula asini adusta ɔ cornua cōbusta ɔ liniant cū oleo si samino: est eni fortis. Qua aūt formicarū cū oleo de been sūt pueniētia in faciēib⁹ nasci: ɔ apud cōitatē hōiuz sunt ex eis que ꝓhibent ortum. Et ex eis que sunt expta est lacerta que ē in domib⁹ que inter siciatur ɔ exsiccetur ɔ teratur ɔ liniat cum oleo. Et iterum tritura nitri pharaonis cum sambaco. Et ex eis q̄ sunt leuioza illo ē ut fiat manica ɔ tabula de plumbo ɔ ponatur inter ea ambo aliqđ de oleis ad capillos: aut adeps ex eis que sequūtur ɔ terank donec resoluatur ad ipm virtus plumbi ɔ liniatur cuz eo ɔ ꝑficiatur locus cū folijs fici bñ decoctis ɔ vsqꝫ ad virtutem quandā. Et iterum sumatur ꝛ medulla. xx. auellanarum ɔ asset donec teratur ɔ aggregetur cum oleo raphani. Aut sumat herbe noiate harc⁹ ꝓpi asini: ɔ splenis ei⁹ assatoꝝ oiuz ana lib. ʒ. laudani. xx. ponderа misceant oia post solutionez laudani in vino ɔ admistrentur. Et ex eis q̄ dixit ʒilagonis ē ut sumant adipis tauri salitī. ʒ. xcvi. aluinen ɔ gūme rute agrestis ambox ana. ʒ. xxvij. myrrhe. ʒ. viij. laudani tantūdē: capilli veneris. ʒ. xlviij splenis asini. ʒ. xcvi. assetur splen asini ɔ teratur ɔ aggregetur totū cum vino nigro ɔ radatur caput ɔ liniatur cum eo ɔ dimittatur quāz diebus: deide abluatur ɔ dimittat quiescere duobus diebus: deinde iteretur. q si exulcerauerit curet locus cū adipe anseris. Et iterū ad depilatoꝛa sumātur ser ventres leporuz ɔ exsiccent optime ɔ adurant in vase lutato ɔ ꝓpiciat super eos de folijs rani ɔ de folijs myrthi tantūdez ɔ de capillo veneris. ʒ. viij. ɔ adurant vice alia in vase vitri: deinde terak ɔ misceat cū trib⁹ lib. adipis vsi. ɔ quātū ipm olei de raphano ɔ reponatur ɔ admiꝛistret cū necessariū fuerit in oleo aliquo aromatizato ɔ bacce lauri ɔ oleū de pipere ɔ oleuz de kerua: ɔ silit illud qđ adiuuat in faciendo nasci.

Et iterum cinis abrotani qñ misceat cum oleo antiquo facit nasci barbā tarde nascentie. Et cinis lupi cum aqua ɔ ꝑpe in supercilijs. Et iteruz ad ꝛupcilia cōburant due nuces vsquequo terātur iñ ɔ adiungat eis ambab⁹ aur. i. de nucleis dactiloꝝ similiter absq̄ ꝑcrutatione vltima ɔ. xv. grana piperis ɔ buliat cū oleo ro. Et iterū cinis abrotani ɔ anethane aduste ɔ laudano ɔ cantarides ɔ cōdisi buliāt i oleo de been ɔ cocliario donec denigrent: ɔ misceatur cū tanto galie quātū ipm ē: ɔ fricet locꝰ ɔ liniat cū eo. Et iterū capillus veneris ɔ grana myrthi ɔ semen apij adurantur parū donec denigrētur ɔ aggregētur cuz adipe vsi ɔ oleo raphani. ¶Medicamen faciēs nasci pilos in supciliꝭ. ℞. turis aur. iij. stercoris cocodrilli stercoris eriū marini ɔrute mōtane oium ana aur. i. terank cū vino stiptico ɔ misceantur cū adipe vsi ɔ administrētur. Aliud ad depilationē antiquā difficilē ex alopitia ɔ aliꝭ. ℞. sceba ptem. i. spume maris partes. viij. enforbij ɔ baccarū lauri amborū ana ptes. iij. picis humide ptes ij. liquefiat pix cum oleo de lilio: ɔ liquefiat in ea enforbiū: deinde admisceantur cū eo reliq̄ medicine. Simile ei radicū arundinis adusteptes. vij. cineris ranarū ptes. v. semis eruce ptes. iij. radicis alistas ptes. iij. terank cū oleo laurino ɔ admistret.

Caplm. v. de alopitia ɔ tyria.

Am sciuistiq̄ cā in gnādo alopitiā ē mā mala manēs in cute ɔ i originib⁹ radicuz pilox ḡre coꝛupit radices origanū pilox

corrodens eos phibens nutrimētū boni eis. ⁊ no minatur alopitia ꝓterea quia ipsa accidit vulpib⁹

Et differentia quidem inē ipaz ⁊ tyriam est q̄ i tyria non tm̄ cadunt pili: imo excoriatur cuz ea cutis tenuis sicut accidit serpēti. Et forasse accidit in ea figuratio puciens sicut figura serpentis. Et materia quidem q̄ facit accidere ⁊ incurrere alopitiam ⁊ tyriam quandoq; est cholerica: ⁊ q̄q; est melācolica: ⁊ q̄q; phlegmatica: ⁊ q̄q; est ex sanguine corrupto. Et significatur super totum illud ꝑ illud qō apparet cum fit abrasio ex colore cutis: ⁊ ꝓprie cuz fricatur illud frication̄e aliqua. Et quandoq; significat illud ex regimine precedente: ⁊ ex accidentib⁹ que associantur ei. Et ex eis que significant illud est humor: dominans de illis quos scisti. Et q̄q; significatur velocitas sanatiōis eius ⁊ tarditas ex eo quod videtur de velocitate rubificationis eius per fricationē ꝓpter velocitatem attractiōis sanguinis boni ad ipam a⁹ tarditatē ei⁹ quāuis fricatio plurima exulcer̄ gignere phibet originē pilozꝝ.

De cura La.vi.

Qn̄ est dubiū qn̄ rectificatio regiminis in ea sit euacuatio illius humoris facētis in ꝑmis. Et introitus ciborum chimi valdeboni ad corpus de illis quos scisti ⁊ vini temperati cōmixti declivis ad impressionē dulcedinis parum cum tenuitate ⁊ claritate: nam hoc nutribilius est. Et balneum confert ei ante omnez fricationem ⁊ post ipm̄. Et incipiat ꝑmarres cum euacuatione corporis in ꝑmis ab humore faciente cūme dicinis educētibus ipsum. Elut cū phlebotomia si materia exiguerit illud: Deinde cū euacuatione capitis ab eo cū quo sciisti de caputpurgijs ⁊ odoramentis ⁊ gargarismis ex eis que dicta sunt in capło mundificationis capitis ꝑm vnāquāq; supfluitatez deinde ꝑmutandum ē sup cutē ⁊ mudificationem eius ab eo qō in ea manifestū est: ⁊ extractionem ei⁹ ab ea ⁊ resolutionē ipsius. Et festinandū est in hoc ut nō recipiat cutis qualitatez malignam malam et non ē ambiguum in hoc qn̄ oporteat ut medicine euacuantes ex locis materiā malignam sint incisiue ⁊ resolutiue resolutione nō consequente exsiccationem ꝓpter vehementiam calefactionis quare adipiscatur cutis calide factionē que in futuro fit causa casus pilozꝝ: quāuis in pñti forsitan destruat alopitiam. Quod si fuerit calida fortis sicut gumma rute agrestis que est radix in capitulo frangatur caliditas eius cum oleis temperatis vincentibus superam ⁊ cum aquis quibus subtiliatur. Et de ea quidem melioꝛ est recens: ⁊ illa super quam ꝓterierūt anni tres est debilis. Et de iudicio fortis ē ut minoretur ipsius quantitas ⁊ frangatur eius complexio ⁊ festine accipiatur ab eo quod ipsa linitur ⁊ de iudicio debil est ut fiat ecōtrario. Et oportet ut sit subtilis: ⁊ si non penetrabit virtus eius in pfundum cutis. Et oportet ut sit in illis medicinis confortatio et phibitio: ut non recipiat caput materiam maligna

Et non oportet ut associetur illi virtuti simplicitas plurima prohibens materiam pervenire ad locuz deinde penetrare in poros eius. Cum ergo corpus mundificatum est ab illo oportet tūc ut in eis sit virtus attrahens sanguinem eius bonum: ⁊ vaporem eius temperatum: postq; ipsa resoluerit corruptuz qui est in cute ut aggregetur resolutionem corrupti ꝑ pinqui ⁊ attractionem boni longinqui ⁊ illud post mundificationez. Et cum tu administras has medicinas oportet ut tu consideres impressionem earum. Et incipias in eis a debilibus in complexione ⁊ minoratione: ⁊ considera in eo quod est ex eis. q̄ si inuenis egrum tollerantem ⁊ impressionem in columen adde in virtute. Et si non tollerat ⁊ magnificatur impressio minue quantitatez ⁊ commixtionē ⁊ stude ita ut perducat ad exulcerationem ⁊ aposte mationem: ⁊ ꝓprie in corporibus leuis complexionis aut etatis aut temporis. Et si perduxerit ad apostemationem ⁊ exulcerationem succurre illi cū adipibus. ⁊ lini eos deinde sicut est adeps anatis ⁊ galline ⁊ sicut ceratum leue. cum ergo sedatur retera cum quantitate quam tollerat. Cunq; magnificatur res paruz non cesses facere illud donec resolvatur corruptum ⁊ attrahatur bonum. Et signum quidem impressionis medicine in ea ēt rubeat cutis cum frictionibus minoris numeri q̄ fricatiōis quibus rubet ante administrationez medicine. Si autem dispositio non alteratur tunc scias q̄ indiget medicina fortioꝛ. ⁊ quando non rubet fricatū panno vehementius q̄ sit illud donec timeatur excoriatio: deinde frica cum eis que sunt sicut cepe. q̄ si non rubet non erit excusatio quin scalpelletur locus ⁊ liniatur cum eis que sunt sicut allea. Et de eis quibus indigetur in mundificanda cute a materia alopitie male sunt sanguisuge ⁊ ventosatio ⁊ pūgere cum acubus pluribus. Et iterū vesicatio cum medicinis acutis quas dicam: ⁊ mundificatio eius quod vesicatum est ⁊ sanatio eius ut egrediantur pili ab ea. Et de eis que adiuuant in resoluēdo materiaz est cooperire caput pileo de pellibus semper nocte ⁊ die: ipse eni resolvit ⁊ facit sudare. Et oportet ut radatur omnibus duobus diebus aut trib⁹ cum nouacula: ⁊ quotiens nascuntur radatur caput. Et oportet ante administrationem epithymatum ut radatur caput ⁊ fricetur cum panno aspero aut sicut cum cepe aut corticibus raphani donec rubeat ⁊ fiat susceptibile virtutis medicine aperus poris. Et quandoq; excusat balneum ad hoc q̄ si nō raditur subtiletur medicina perueniens ad illud.

De euacuantibus autem euacuetur cholerica cū decoctione myrobalanoꝝ ⁊ cū virtute helleboꝛi ⁊ epithymo ⁊ pillulis cochijs ⁊ cum hierapicra. Et iterum hieradia colloquintidos est bona ꝓpe phlegmatice. Si autem fuerit ilic melancolia misceatur cum ea aliquid de helleboro nigro. Et si fuerit illic cholera misceat cū ea scamonea. ⁊ hiera russi ⁊ logodion bone sunt ꝓprie melācolice: ⁊ multotiēs qdē sanat euacuatione vna. Et spēs qdez hoꝛ euacuantiū fuit de eis quoꝝ sciaz collegisti i eis q̄ sunt ꝓpter

rita. Et si volueris lenire illo da ei in potu de hiera mala ꝓpolita cū pulpa colloquintide ⁊ turbit in mense tres potiones aut quattuoꝛ. Et q̄n̄ non valet euacuatio vna itera post geres in eo quod est inter illud

Et cū videris cutem capitis rubere aut venas eius rubedine replonali phlobotoma post phloniam vniuersalem si exigit illud cōsiliū venas capitis ⁊ venas frontis ⁊ tempoꝝ. Si aūt non volueris illud tūc non facias aliquid de hoc. sanguis eniz est quo i digetur illic. Sargarismata aūt ⁊ capurpurgia ⁊ similia iam sciisti in capitulo curationū capitis.

Medicinaꝝ vero supponendaꝝ fortioꝝ ē enforbiū sup quod nō transierit vltra tres anni ꝑparatū ſm q̄d dedimus de regimine in canone. Et post ipm est gūma rute siluestris: q̄n̄ ipa est mirabilis valde: Deinde nasturtiū ⁊ synapis ⁊ cinis cantaridaꝝ ꝓfectus cuz pice humida: aut staphisagria confecta cū oleo laurino: aut lactiilmalli cū quo vesicet ⁊ appropriat ut currat q̄ sub ea est. Et cū cadit cortex ortunt pili sub eo: ⁊ allegi ponit super membꝝ tpe paruo: ⁊ in digetur ea in alopitia que est fortis. Et post illud sulfur ⁊ duo helleboꝛi ⁊ semen eruce ⁊ spume baurac: ⁊ due spēs spume maris ⁊ cortices arundinū ⁊ radices eaꝝ adustē: ⁊ stercus muris ⁊ stercus omīū adustum inūctuz ⁊ piper longuz ⁊ synapis: aut anellane cōbuste ⁊ folia ficī cōdisi: ⁊ vene chelidonie ⁊ alkitran. Et q̄q; confert in ea fel taurinū: deinde q̄ est sicut amigdale amare aduste cuz cortice suo ⁊ siccatus trituz aliquot diebus in aceto bono. Et xyloocracte nabathi sunt ex medicinis huius egritudinis. Et de istis oleis administratis in eis meliora sūt oleum laurinum ⁊ oleū de kerua. Et de unedicinis que sūt cere melioꝛ est alkitran: deide pix. ⁊ de adipibus melioꝛ est adeps vrsi: ꝓprie qui antiquat. Lumen tū forteieufoꝛbij gūme rute agrestis olei laurini omniū ana. auf. ij. sulfuris vini ⁊ helleboꝛi de quocūq; amboꝝ fuerit nigro aut albo omniū ana .auf. i. fiat ceratū cū cera quantū sufficit. Et itez baurac aphri cani partes. ij. salis āmoniaci pars. i. aduranf ābo ⁊ terantur in aceto forti: ⁊ liniant cū eo loca post fricationez faciendo epithymaleue. Et itez post tres horas medicamineiam exsiccato in die trib⁹ vicibus. Si aūt vesicauerit facillud quod scis. Et itez cāntarides ⁊ synapis decoquant in oleo donec siant fiē algalia: deinde vesicetur cū eo locus fortis ⁊ frangat virtus eius cū ꝑmixtione debili. Et de illis que sunt leniora hoc sunt mirabilis inuamenti ē ut sumatur acetum forte cum tanto oleo roſ. quantū ipz bonū est: ⁊ cum galanga: deinde fricetur locus cū panno aspero ⁊ liniat ex eo. Et itez inūctio cū algalia in q̄ ē aliqd de gūma rute agrestis. Et scias q̄ infantib⁹ sufficit abstinentia ⁊ puberes tollerāt. z. ſ. de pillulis cochye. Et hūtes annos. x. tertiam. z. vnius.

De eis que abradunt pilos. Capitulū. vij.

Umantur calcis partes .ij. ⁊ arsenici partes. ij. liniatur cum eis ambobus cum pauco aloe posito in eis abradit enim statim'. Et si ponantur calcis partes plures ⁊ arsenici pauciores erit magis equalis. Et si addatur calx tartar dioris opōnis: veritamē opabitur. Et q̄q; sumūtur calcis ⁊ arsenici ptes. ij. ⁊ pars. i. ⁊ decoquūtur in aqua tādiu donec depilet pennaz. quod si iteref opatio in illa aqua erit melioꝛ: ⁊ que ꝑparat cum sale est melioꝛ: ⁊ sumak aqua illa ⁊ decoquit in ea oleum minus ea ſm plim donec recipiat virtutem eius ⁊ liniatur cū ea. Et q̄q; dimittit aqua illa coagulari in sale: ⁊ administrat sal ille in aqua. Et calx ꝓcul efficit opationem calcis cū arsenico ⁊ est subtilioꝛ.

Et si sumatur loco calcis aqua calcis in qua calx iterat ponendo sub sole aut decoquendo ponat in aq̄ arsenicū tritū erit bonuz. ⁊ q̄q; administrant iterū sanguilugе viridеs que sunt sub vrceis. Qd̄ si volueris ut sit illud quod nascit subtile. ꝑficiatur in ꝑsilotro cinis vitis aut baurac ⁊ multiplicet eius ꝑmotio deinde abluat cū farina ordei ⁊ fabaꝝ ⁊ seminis melonis. Et q̄q; ꝓponunt calx ⁊ arsenicū cuz eis que sunt sicut aqua alkisch ⁊ aqua rizi. Et q̄q; ponunt in ea myrrha ⁊ mastix. ⁊ quandoq; iuuatur cū spuma maris.

De cura ei⁹ quē ꝓbuslit ꝑsilotrū. La.viij.

Ꝑdorlet ut minoret eius motio ⁊ festinetur ipius ablutio oleo roſ. iam sup eā ꝑmisso. cūq; abluit cū aqua calida sedat post illō in aqua frigida: illud enīz est curatio bona: deinde liniant desuper lentes excoriticate trite cū aqua rosacea ⁊ sandalis ⁊ ꝓprie si aduriť. Quod si forte cerit adustionē: tūc necessariū est adhibere quod sit sicut vnguentū ceruse ⁊ sicut epithyma cuz lithargyrio nutrito cū albumie ouī ⁊ oleo roſ. ⁊ cansora.

De eis que phibent odorem psilotri. La.ix.

Iniatur post ipm cū creta nutrita cuz aromaticis aut creta cū aceto ⁊ cum aq̄a roſ.

Et folijs persici est ꝓprietas in hoc mirabilis ⁊ folijs vitis ⁊ folijs allebesabraz tritis ⁊ alcanna ⁊ feci croci hortulani ⁊ rosis ⁊ ciperis ⁊ galie ⁊ squinato ⁊ sibinis singlaribus ⁊ ꝓpositis.

De illis que phibent ortū pilorꝝ. Capi.x.

Rohibent ipm stupefacientia infrigidantia sicut ut incipiatur ⁊ depilet: deinde liniatur cum hyusqamo albo ⁊ opio ⁊ aceto ⁊ aqua hyusqami nigri cum eis ⁊ sola. ⁊ si fuerit decocta in aceto erit melius. Et corpus rane lacunalis exsiccatum est ex phibentibus cū terit ⁊ miscet cū mucilagine psilij aut succo hyusqami albi aut aceto iteretur illud. Et dicitur q̄ si liniatur cum oleo i quo dissoluta est lacerta coquendo est ex eis que prohibent ortum eorum. Et similiter cum oleo in quo decoquitur eritius. Et forasse dicitur contrarium illius. Et de eis que dicūtur est ut sumantur chimolea ⁊ ceruſa plumbi equaliter ⁊ aluminis medietas partis ⁊ terantur cum aqua hyusquiami albi humidi.

Et exstimauerunt quidam q̄ sanguis ranaꝝ lacunaliuz ⁊ sanguis testudinis fluuialis prohibēt illud

Dixerunt: ⁊ similiter sanguis vesperstilionum ⁊ cerebella eorum ⁊ par eorum ⁊ composuerunt medi

camen de istis. Dixerūt: sumank rane de lacu arundinū ⁊ exsiccent ⁊ sumank de carne eaꝝ sicca ⁊ sāgui testudinis fluvialis exsiccati ⁊ rosaꝝ rubeaꝝ ⁊ lyth̄argirij ⁊ ostraciꝝ marinoꝝ aduſtoꝝ margaritaꝝ ptes equales' conficiantur cū aqua ⁊ administrek sup depilationem piloꝝ in pectine ⁊ in ascellis. Et semē vrtice cū oleo est ex eis que depilāt pilos cū fortitudie

De incrispantibus. Capitulū. xi.

Dixerūt sicut farina fenugreci ⁊ oleum eius: ⁊ alsidre albuz ⁊ myrrha ⁊ galle ⁊ calx ⁊ lyth̄argirū misceantur ⁊ sit sufficientia in q̄ buſdam coꝝ ⁊ ꝺm oneatur cū cis caput tangendo. ⁊ q̄ñq; ponunt in eis semen hyusgami albi ⁊ oleuz eius ⁊ q̄ñq; admistrat hyusgamuz albū sicut est solum. Et calx est ex eis que faciūt planos ⁊ aburit parum cū soluitur in hac ſima ꝑpie q̄ equantur cū ea due tertie ip̄ius de sidre que ambo sunt consecrata cū aqua frigida. Et silr spuma salsa amari incrispat cos vehementer. Incrispatiuū bonū: ℞. gallaꝝ et alcar nielegi ⁊ limature acuū ⁊ foliꝝ cupressi ⁊ granoꝝ eius ⁊ granoꝝ cydoniꝝ ⁊ lith̄argyrij ⁊ dragaganti ⁊ boli ⁊ alcanzi ⁊ emblicoꝝ omniū añ ꝑt̄. i. calcis que non est extincta partem mediam conficiatur cū aqua sicli ⁊ administrek: est enim bonū crispās denigrans. De eis que planos faciunt capillos. Capitulum. xij

Ura cius est cura scissionis capilloꝝ ꝺicta. Et omnino est administratio oleoꝝ mollificantium ⁊ mucilaginū hūectātiuū.

De scissione capilloꝝ. Capitulum. xij.

Aula cius est siccitas ⁊ cibus siccus. Et ꝓhibent ipam olea lenia equalia ⁊ mucilagines viscose sicut mucilago altee ⁊ mūcilago psilij ⁊ mucilago folioꝝ salicis: ⁊ omnia in quibus est humectatio.

De illis q̄ subtiliant capillos. Capl. xiij.

Ura quando ponik in medicinis capilloꝝ subtiliat eos.

De ꝑmone adolescentie ⁊ canitie. La. fy/ Am locuti fuimus in alio loco ab isto de canitie adolescentiū. Et canities quaz hic dicemus est q̄ ꝺum sanguis ꝑmanet pinguis spissus calidus viscosus capilli sūt nigri. cū vero ad aquositatez tendere incipit ꝺeclinat pilli ad canitiem.

De eis que canitiem tardant. Capitulū. xvi.

Erebus canitiem tardantibus est regimē rez primaz. Et de eis est regimen eius qō pueniat ad capillos ip̄os. Prima aūt sūt euacuatio humoris phlegmatici omni hora. ⁊ ꝓpie cū vomitu sup cibum. Et per clisteria itez ⁊ regelcere ⁊ iterare: deinde admistrenk cōfectiones ⁊ medicine facientes adolescentiam quas ꝺicemus cum administratione ciboꝝ boni chimi cuz equalitate ex genere eoꝝ ex qb⁹ generat sāguis laudabilis spissus sicut sunt frixa ea q̄ in patellis ꝑparant: ⁊ ea que coopta coquūtur sine aqua' ⁊ assata abiq; iure ⁊ misce i iure. ⁊ studeat ita ut sint cū quātitate digestionis qñ ⁊ radix. nā cū digestio cōsūpitur: consūpti sāguis ⁊

Et oportet cū complo fuerit hūida valde ut administrenk semina calida sicut synapis ⁊ piper ⁊ species ꝺientes ⁊ caryophilum ⁊ almuri ⁊ ꝓpter in ieunio ⁊ sicla cū synapi: ⁊ sit sufficientia in potando ꝯinuum pauꝝ puꝝ. Et ꝺenitet fructus ⁊ olera hūectantia ⁊ genera lactis ⁊ pisces ⁊ triticū' cocū cum aqua, ut pulse ⁊ ptes ⁊ potū aque plime ⁊ phlomiaz plurimam ⁊ euulsionē capilloꝝ ⁊ ebrietatē supfluam, ⁊ cotū plurimū. Et tangere cū eis que sunt sicut cāfora ⁊ aquaro. ⁊ oleum sambacinuz ⁊ aqua' sambaci capillos: ⁊ ꝺenitet multitudinem vsus aque ꝺulcis. Ꝺ si fecerit exsicca illud ⁊ exsicca cū pelocitate lz ablutio capillū conseruet eoꝝ virtutem. Ꝺ si balneetur utatur eis q̄ sunt sicut pulpa' colloquintide ⁊ nigella ⁊ baurach ⁊ fel' tauri abluendo. Confectiones vero ⁊ species q̄ abscindūt materiā phl'atis ⁊ tardant canitiez sunt sicut mastricatio myrobalanoꝝ kebuloꝝ de quibus omni die cū numero supueniente libꝫ sumatur ⁊ masticet ⁊ deglutiat. hoc enī fortasse' ꝺeseruabit adolescentiam vsq; ad finez vite. Et silr trifere facte ex myrobalanis mio: ⁊ maio: ⁊ ꝓfectio de' scozia ferri. Et melioꝛ ex ea est si fuerit in ea auꝝ ex hoc: ℞. myrobal. nigroꝝ ⁊ emblicoū amboū añ. ptem. i. mellis anacardoꝝ extracti ab eis medietatem, octaue partis. i. misceak cū' butyro cocto ⁊ confician cū melle ⁊ administrek: ⁊ hoc est forte bonū. Et oportet ut administrek paulati in tāta q̄ntitate que nō efficiat ip̄sionē ma laz ⁊ miriditatuz ē forte: ⁊ tyriaca est fortis. ⁊ cantes vipere sunt cōseruantes adolescentiā ⁊ virtutez cū assiduatur eaꝝ comestio. Modus cōfectionis tpate bone: Myrobalani nigri ⁊ burungi ⁊ pip̄ longuz ⁊ emblici. ⁊ q̄ñq; est loco piperis longi scozia ferri ⁊ zucchaꝝ: fiat ex eis trifera. Et de bonis expertis ē ut sumāt zizyberis ⁊ myrobal'. kebuloꝝ ⁊ macropiperis partes equales ⁊ administrek. Et itez vt sumak myrobal'. kebuloꝝ ponꝺus. ʒ. xx. scozie ferri pōꝺus. ʒ. iiij. agarici. ʒ. v. ⁊ zinzi. ⁊ macropiperis ⁊ garioſiloꝝ omniū añ. ʒ. iij. ⁊ ꝓficiatur cū melle. Et opōtet ut sumat ista facientia adolescētiam anno integro amatoꝝ adolescentie ex huiusmōi cōfectionibus super ḡo expectat vsq; ad meridiē ꝺeū cōedat cibū.

De linimentis ꝓhibentibus canitiē. La. xvij.

Mnia olea calida ꝓfortantia ⁊ omnia currentia que sūt talia illis i natura sunt cōseruantia cōplonem capilloꝝ sup calorez innatum ⁊ non rigak quod penetrat in eis de nutrimēto: ⁊ ista sūt sicut alkitran. ⁊ cū eo linit̄ quat tuoꝝ horis ꝺeinde ingrediat balneū. Et ꝺicit itez ꝛationem habentis caput calide cōplonis. ⁊ itez pix hūida currens ſubtilis. ⁊ silr oleū de costo q̄ñ ē forte valde ⁊ oleū de ben. ⁊ oleū de nigella est forte valde fortius omni re. ⁊ oleū factuz cū pulpa colloquintide ⁊ oleū de synapi. Et bonuz ⁊ forte est ut sumak de oleo synapis ⁊ de nigella: ⁊ ut coquak in eo nigella: ꝺeinde coquat in ipo colloquntida post ipam aut cum ea. Et oleum expressum ex oluis siluestriꝫ quando assiꝺuatur inunctio cum eo omni ꝺie ꝓ

hꝺet cantiem. Oleū bonuz: olei omphacini aclat tres spice. ℥. i. ʒ. blacte bizantie florꝫ sgnāti amboꝝ añ. ℥. ʒ. decoquātur medicine aut in oleo ꝺonec remaneat tercia ei⁹: aut in aqua ꝺonec suscipiat virtutem eaꝝ vehementer: ꝺeinde decoquak oleū utez in illa aq̄ ꝺonec ꝛsumak aqua. Et rectius q̄ꝺez est tūc ut mioꝛetur quantitas olei ⁊ sufficiat kist vnus ⁊ medius: ꝺeinde sumak. ℥. i. acatie ⁊ diss'oluak' cū vino ⁊ tenatur optime ⁊ misceak cū eo acacia ⁊ administrek. Oleum bonū oleuz de granis cocti ⁊ olei myrtini ⁊ olei de emblicis partes equales ⁊ mensurentur de sūma eoꝝ. lb. i. sumantur' caperi ⁊ cassie ⁊ spice ⁊ nigelle ⁊ garioſiloꝝ ⁊ pulpe colloquintide ⁊ cost' ⁊ xyloaloes crudi ⁊ folioꝝ squinanti ⁊ calcami ⁊ calami aromatici omniū partes equales ⁊ sumak eoꝝ ponꝺus ʒ. c. ⁊ decoquank in succo colloquitide si inenik. aut in succo corticū nucis. cuius quantitas, sit. lb. uy. cū q̄z mediatur aqua ponatur super eā olcum ⁊ incessāter decoquatur ꝺonec remaneat oleum ⁊ consumak aqua ⁊ coletur ⁊ administrek.

De linimento bono adeo q̄ ꝺestruit recētē ex ea.

Umatur acacia ⁊ galle: ⁊ senugrecum: ⁊ semen melonis: ⁊ coriandꝝ sicci: spica: ⁊ laudanuz: ⁊ succus corticum nucis exsiccati: ⁊ succus floꝝ papaueris ruffi exsiccatus: ⁊ rubigo ferri: ⁊ calcuce caumenom: ⁊ remeah: ⁊ alumen nigruz de quibus fiant trocisci subtiles ⁊ exsiccētur ⁊ administrentur in mense tribus vicibus liniendo cuz aqua emblicoꝝ aut aqua myrthi. Linimentū bonū cum quo liniatur caput tangendo: Myrobalanoꝝ nigroꝝ emblicoꝝ ⁊ gallarum omniū partes. x. laudani partes. xx. folioꝝ myrti ⁊ granoꝝ eius ana partes. xxx. ponantur in tribus. lb. olei ⁊ ꝺimittatur in eo tribus ꝺiebus: ꝺeinde coquantur ꝺonec ingrossentur ⁊ fricentur cum eo capilli. Et de eis queexperti sunt illi qui fuerunt ante nos ⁊ experta sunt in tempoꝛe nostro est potare dragāti rubei ⁊ albalkae pondus. ʒ. i. ij℈ enim depilat canos ⁊ facit nasci loco eoꝝ capillos nigros: verumtamen non tolleat illud nisi qui habet fortez corpus ⁊ humectatum. Et oportet ut administretur post ipm quod mūdificet pulmonem ⁊ hūectet ipm.

De rememoratione tinctiaꝝ. Capitulū. xvij.

Eperiunt in libris olea de quibus existimak q̄ sint tincture. Et experimentum facit esse necessarios virtutes speciez ꝓpriaz quibus cum superemineꝫ oleum resoluit inter eos capillos: quare non penetrant in eis ⁊ operantur aliqd nisi fuerit illic vt⁹ vehemēs aut ꝓpietas maxia ⁊ non speratur virtus vehemens: nisi ex rebus fortis tincture: sicut est herugo ferri ⁊ sicut ē herugo plūbi ⁊ sicut cortices nucis: tunc enim fortitan iste ⁊ silꝫ eis cum virtutes eaꝝ iterantur in olijs ⁊ virtutes earum medicinarum penetrare facientiuz medie interueniunt sicut' aceti ⁊ vini operantur. nam si possibile est ut sit aliquid tunc est illud. Uideo ⁊ audio quosdam testantes veritatem eius quod ꝺicitur q̄ vnus ex venis nucis qui incidit in ꝓcipio veris ⁊ ponit ut buccella in' vase vitri in' quo' est oleū ⁊ sepeliat' tur sinul in terra exsiccat illud qō ē in vase ⁊ exsiccā do ⁊ suggendo: ꝺeinde remittit illud in aurino ⁊ reꝺdit p'lim eius ad vas ⁊ est tinctura. Et p'lim qō acāt de hoc caplo ⁊ ip̄amit nō fit illud ex eo nisi cū iteratione. Amplius spēs tincture q̄bus tinguntur capilli sūt tres: denigrans: ⁊ faciens flauos: ⁊ ꝺealbans: ⁊ nos icipiem⁹ narrare numeꝝ denigratoꝝ bonoꝝ:

De denigrantibus. Capitulū. xix.

Canna quidē tinctiū sūt radix sup quā aggregank homines ⁊ ꝺiuersificank ambo rū impressiones ſm ꝺiuersitatem ⁊ preparationē capilloꝝ. Et hoies incipiūt cū alcanna: deinde ꝓsequentes adhibēt tinctiū post ablutionez ⁊ expectant super vnūq̄q; amboꝝ mora que quantitatem habet ⁊ quātoplus expectant est melius. Et de hominibus sūt qui aggregant ea ⁊ de hoibus sunt contenti alcanna: ⁊ delectant eius flauitate. ⁊ de eis sunt qui sunt cōtenti indico ⁊ delectank colore pauonis prouenientе ex eo. Et tinctiū quidem indum bonū est velocioris tincture sed est vehementius faciēs colorem pauōis flauitatē. ⁊ indicū ⁊ carmenū ē minus tingens ⁊ tardius: vez eius tinctura est decliuis ad nigredinez flauā ⁊ non est multitudo colorꝫ pauonis in ea. Et q̄ vult ut redeat tinctura indici ad colorē capilloꝝ: ⁊ ꝺestruak eius flauitas admistret sup alcannaz vice alia. Ⱥsi fuerit eius administratio antea: tunc ipa ꝺestruet colorem pauonis ⁊ reꝺucetē ad calorem flauitatis. Et melius quidē est ut nō prolongek eius moza: imo festinek ad abluendū cā. ſ. alcannam que' fuit post tinctura primā. Et ꝺe hominibus sūt qui cōiungūt ea cū aqua sicle ⁊ cū aqua granatoꝝ aut cū aq̄ lactis acetle: aut ꝓpoūt cū eis almasal ⁊ aq̄ corticū nuc' ⁊ totū illō ē inuatiū. Et de eis sūt q̄ sūgūt ea cū aq̄ i qua ꝓcūt calx ⁊ lith̄argyrium decoquēdo aut sub sole ꝺimittēdo ꝺonec denigret lanā: ⁊ hoc itez bonū ē. Et q̄ñ ponik tictura pōꝺus. ʒ. i. garioſiloꝝ denigret valde ⁊, ꝓhibet malitiā et⁹ a cerebꝛo. Tictura aūt alia q̄ administrak miscorens: verūtñ minus q̄z administrek prima est ut sumank galle ⁊ iungank cum oleo ⁊ adurank cū oleo. Et qō ꝺe hoc ē melius ē ut fiat i vase lutato ⁊ finis adustionis ē q̄ntitas q̄ denigrent ⁊ terant ⁊ ñ pueniak ad vmū i ea. Et sumak de eis pōꝺ⁹. ʒ. xx. ⁊ calcucecaumenon. ʒ. x. ⁊ alūis. ʒ. ij. ⁊ sal gēme. ʒ. i. ⁊ fiat ex eis tinctura: denigrat enī capillos denigratiōe fixa. Et q̄ñ administrak ſm hāc descriptionē: Sumak lib. gallarū q̄ cū oleo iungank ⁊ fringāt ꝺonec scindank ⁊ sumāt calcucecaumēi ⁊ alumis ⁊ draganti oīuz añ. ʒ. xx. et salis. ʒ. viij. terank bñ oia ⁊ ꝓficiank cū aq̄ calida ⁊ tigak cū eis ⁊ ꝺimittak tribus horis. Et q̄ñq; ꝓmiscet cū eis alcānā ⁊ ſdicū. Et illud qō ē famosū post hoc ē illud qō fit ex calce ⁊ lith̄argyrio ⁊ creta q̄ comedik aut alcāzi aut creta chimi olee aut quācūq; cretā voluerit ꝺe lꝑbus crete captis ptib⁹ eq̄libus assūptis: cōficiak cū aq̄ cōfectiōe tincture ⁊ administrek ⁊ coopiatur folijs sicle: ⁊ neccrū rei ē vehemētia ꝓritionis lithargirij. Et fiat aq̄ eius aq̄ alcāne ⁊ indici facta cuz

iteratione decoctionis ab⁹ aut positionis eo⁹ sub
sole in ea nic ẽ melio⁹: vel necessariuꝫ est ut dimittat
circiter sex horas ꝛ cōseruet sup eā humiditas eius.
Et item sumank alcāne ꝛ idici ꝛ lithargyrū triti sicut
alcohol ꝛ calcis ꝛ gallaꝫ frixaꝫ ꝛ calcucecaumenon
ana ꝛ aluis ꝛ dragāti ꝛ gariofiloꝫ ptes eq̄les ꝛ tungak cū
eis. Et hec sūt ticture denigrātes q̄ uaꝫ dicte sunt in li
bris de ḡbus attuli illas q̄ sūt ꝓpinquores ad hoc ut
diligat eos cor aut cū ḡbus cadit fiducia. Mod⁹
tincture bone: ℞. alcāne ptē. i. ꝛ indici ptes. ij. ꝛ cal
cucecaumenon ꝛ aluis ꝛ sal gēme ꝛ gallaꝫ frixarū ꝛ
scorie ferri ptes equales: terank eū aceto ꝛ dimittatur
donec fermētet ꝛ admistret. Et de illis que dicunt in
hoc ẽ ut sumak scoria ferri post tritionē i aceto vini
supemunēte ei q̄tuꝫ digitis cōtrītiōe vehemēti ꝛ de
coquak usq; ad sui medietatē: deinde dimittak in eo
duab⁹ hebdomadis donec herugiel: ꝛ sumak q̄tū
ē scoria de myrobalanis nigris ꝛ lūdak sup eos illō
aceti post cōtritōez eoꝝ ꝛ decoāt donec exsiccet illō
acetū ꝛ fiat sicut alcohol: deiñ submergak cū oleo et
decoquak donec fiat sicut algalia. ꝛ si volueris aro
matiza ipm ꝛ hoc si tingit cū oleaginitate nūc ꝓpter
ẏtuté rubiginis ferri. Et iterꝫ scoria argēti decocta in
aceto vehemēter numerak de sūma denigrātiuꝫ fo⁹
titer. Et magis dilectū apō me ẽ ut sit loco aceti ace
tositas citrāguli aut citri: ꝛ ut loco decoctionis sit di
missio ferri in eis spacio aliquo. Et dixerunt iterꝫ: si
ponak in kenina ordo vnus de floribus papaueris
ruffi ꝛ ordo ali⁹ aluis ꝛ sepeliak in sterco⁹ ꝛ resoluit in
tinctura bonā. Dixerūt ꝛ silr: si ibūk plāta ordei hu
mida anteq̄ spicas habeat cū medietate sui de aluie
i fimo in⁹ canitate, alis vitrei ut vrinale fiet totū aq̄
nigra ꝛ linimētū denigrās. Dixerūt ꝛ silr: si cucurbi
da hūida exīs sup arbo⁹ ẽ sua cū circuitiõe apiak et
extrahak qd in ea est ꝛ ponak in ea sal ꝛ aligd paꝫ de
scoria ferri ꝛ reducak cortex q cū circuitiõe fuit abla
tus ꝛ lutet: tūc totū qd in ea ẽ resoluet in aquā nigrā
q̄ erit ticura ut encaustꝫ. Dixerūt ꝛ si terāk folia cap
paris ꝛ decoquank eū lacte ꝛ ꝓpie lac mulieris do
nec ꝓcnat ad tertiā ꝛ dimittat noct et tota erit tictu
ra bona. Et melius qdē ẽ apud me ut sit de sūma cō
seruantiū. Et Bal. qdē tekak de hac ticture. ingt su
mak de floze que est sicut vna in arbore nucis ꝛ terak
cū oleo ꝛ liniak ex eo eū butyro vaccino hūido. Et
dixerūt qdā: q̄ miscek cū eo stercus caprinū sit bo
nuꝫ. Et dixerūt ꝛ similit q̄ cortices radicū algerab
terunt cū oleo ꝛ iungāt cū eo tūc ipꝫ denigrat. ꝛ apō
me qdem si fuerint tingēs etiā debilitat opationē eius
oleū ꝛ si esset loco olei aqua fortis esset melꝰ. Et silr
ẽ sermo meus in eo qō dixit paulus q̄ rose papaue
ris ruffi cōterunt in oleo donec fiat sicut algalia sit ti
ctura. illā si fuerit intēto ad hoc tūc neccria sūt, ꝓui
dātia sicut alumē. ꝛ silr ẽ sermo eoꝝ in nutriēdo ole
um cū cortic⁹ nucis: ꝛ in hoc q̄ ipi decoq̄t ipm
in aq̄ eius ꝛ intromittere paꝫ aluis in eo: ꝛ totū hoc
ẽ ex eis q̄ debilitāt ipm: ꝛ silr illud qō dicit in deco
tione olei in aqua papaueris ruffi donec finiak. ꝛ si
cut illud qō dixerūt q̄ oꝝ ut fumak oleū ſilaminum.

ꝓjciak sup ipm tertia sui emblicoꝝ ꝛ decoquatur
hora vna cū facilitate ꝛ colet ꝛ sumak ad omnē lib⁹ ꝫ
quarta libre laminaꝫ plūbi subtilū. deinde frigatur
cum facilitate ut non liquefiat plūbū ꝛ ut ñ inflāmet
oleuꝫ ꝛ moueat semper: deinde dimittak tribus die
bus deinde sumak. ꝛ dico: in hoc est fiducia aliq̄ ꝓ
pie qñ ẽ in eo alumē. Dixerūt: ꝛ silr cū ponit oleuꝫ
de ben i cōcanitate auergilati: deiñ firmak ex lutatio
ne ei⁹ ꝛ ponit in furno positione cū cautela egredit
oleum tingens. ꝛ melius est ut numerek hoc in sum
ma eoꝝ que ꝓhibent canicie. Dixerūt: ꝛ si mundent
grana, passularuꝫ ꝛ terantur optime sicut alcohol ꝛ
submergantur cū oleo silamino ꝛ inhumentur mē
se vno in fimo erit tinctura bona ꝛ bonū. Et ex eis
que sunt quasi illud super quod est conuenientia est
quod ouū allactat est tinctura fortis: ꝛ silr ouū aui
tarde. Et accidit quidem in tempe nostro in diebus
vite regis sedubelaa ut eger ẽt vna de genetis suis su
per vnā partem barbe gēnet alterius dormiēs ꝛ ti
xit eam nigredine. Dalia quā elegerūt. Direrunt:
sumak. ʒ. i. salis ꝛ lib. i. ℈. aque myrti humide exp̄s
se ꝛ quattuoꝫ libre aque: decoquat donec minuatur
medietas deinde remoueat ab igne ꝛ sumantur lib
. iij. cuisci ꝛ. i. alcanne ꝛ. i. indici ꝛ. ʒ. xx. gallaꝫ frixa.
num ꝛ. ʒ. x. dragaganti ꝛ. ʒ. i. gūmi ꝛ ꝓjciant in aq̄ ꝛ
ingrosset cum decoctione ꝛ aromatizetur cum mul
cho ꝛ galia ꝛ cooperiendo cum ea tangendo illud
quod volūt tingere tanta q̄ntitate qō ei sufficiat.
Dixerūt: ꝛ sumak oleī de grams co ttī pōdus. ʒ. xxx
ꝛ ꝓjciak in co i: mature ferri ꝛ limature plūbi ꝛ cal
cucecaumenon oīm ana pondus. ʒ. iiij. terak totum
cum eo ꝛ dimittak donec denigretur. deinde frigak ꝛ
aromatizek cum muscho. Et scias q̄ eodem cōbu
stum aut cortices fabaꝫ aut cortices granatoꝝ sunt
da sūma eoꝝ que intrāt i ticturis itroitu alcanne ꝛ
silr cortices nucis. Et nos qdē iam diximus medici
nas ticture i medicinis singlaribus: ꝛ q̄ ipe sūt sicut
capsia ꝛ myrrha ꝛ litiū ꝛ synapis ꝛ sal ꝛ helleborus
ꝛ atriplex ꝛ emblici ꝛ capillus veneris ꝛ rose papa
ris ruffi ꝛ alcāna ꝛ indicū ꝛ es vst um ꝛ scoria ferri ꝛ
aq̄ coticū fabaꝝ hūidaꝝ ꝛ cortices nucis ꝛ aqua eo
rum ꝛ acatia ꝛ fenugrecum ꝛ semen sicle ꝛ myrtus ꝛ
grana eius ꝛ laudanuꝫ ꝛ lithargyriū ꝛ calx ꝛ scorie
omnes ꝛ limature.

De faciētibus flauū ꝛ q̄ currūt cursu eoꝝ. Ca. xxi.

Dixerūt qō currit ex arūdine nabathi recen
te ablato ab eo cortice eius cum accēdit su
per eū ab alio latere tingit sicut auꝝ. Et silr
herugo ferri cum aqua draganti super quā expectet
ur sicut expectatur sup alcanna. Aut sumantur alcā
ne ꝛ fecis vini ꝛ gūme pini partes equales ꝛ aliquid
de sgnanto ꝛ tingatur cum eo. Aut sumatur alcāna
ꝛ tingatur cum ea postq̄ conficiat cum decoctione
condili. Dixerunt: ꝛ tingatur cū almnine ꝛ aliffixeo
ꝛ croco aut cuꝝ myrrha ꝛ staphisagria ꝛ dimittatur
die ac nocte cuꝝ aqua ꝛ iteretur diebus aliquot. Et
cum iterant super ipm lupini cōfecti cum aceto ẽ bo
num. Et iterum sumantur lupinorum contritorum:

ʒ. x. myrrhe. ʒ. v. salis tingentis. ℈. alsauregi. ʒ. iij. fe
cis vini exsiccate adust. ʒ. iij. aque cineris ligni vitis
quantum sufficit.

De rubificātib⁹ fortib⁹. Ca. xxi.

Umank sumach. ʒ. ij. ꝛ gallaꝫ. ʒ. iij. ꝛ ali
f driō citrini. ʒ. ij. ꝛ capilli veneris due bac
e ꝛ absinthij bacca. i. ꝛ lupioꝝ excoriicato
rū siccoꝝ pugilli duo: terank ꝛ insūdank in lb. x. aq̄
dieb⁹ aliquib⁹: deinde emplastret cū eo caput cū est
tepidū. Dixerūt: ꝛ decoctio lentū ꝛ cōdiū in aq̄ est
bona facies flauum fortis. Dixerūt: sumak fex vini
adusta ꝛ misceak cum oleo de ben aut oleo de squi
nanto. De albificātib⁹. Ca. xxij.

Et eis est sterc⁹ hirū dimū: ꝛ de eis sūt resi⁹
d ꝛ de his sunt almes ꝛ de eis est flos albuꝫ
ꝛ de eis sunt cortices rgphani ꝛ fel tauri ꝛ
vapoꝝ sulfuris ꝛ cacumen capparis ꝛ cacumen oli
narū singlariē ꝛ ꝓjctim: ꝛ ꝓpie cū aceto ꝛ ꝓpie post
vaporationē ei⁹ eū sulfure. Sumank semen enule ꝛ
cortices raphani ficci ꝛ alumen ꝛ aggregenk cū attri
tione cū medietate ptis vmi⁹ de gūmi arabico. Et ite
rū sumank folia aluc⁹ ꝛ cortices papaueris ꝛ man
dragoꝛe: ꝛ si fuerit loco amboꝝ hyusquiamū albuꝫ
erit fortꝛ misceak tinctura: ꝛ si fuerit in eo canfora ꝛ
aq̄ ro. erit melꝰ. Et q̄ꝫ madefiunt capilli; q̄ eū in
uoluūtur in sulfure: deinde suffumigank cū eo: ꝛ fiat
cū eo illud in nocte semel aut duab⁹ vicib⁹.

De succursu dispositionū seq̄ntiū ticturas. Ca. xxiij.

Ture spes tincture sunt infrigidātes cere
p brū ꝛ coꝝ rūpētes ipm ꝛ faciētes ipm cadē
in ꝓparatione ad catarros ꝛ ad apoplexiā
ꝛ silia. Curet ergo illud cuꝝ eis q̄ vtiuank tinctur⁹
aut admistrent successione earū de aromaticis calꝛ
dis sic sūt muscho⁹ ꝛ gariofil ꝛ silia. Et q̄ꝫ accidit
ex tinctura vt tēdant capilli q̄si corde ꝛ remoueat ip
eoꝝ crispitudo⁹ ꝛ deturpet eoꝝ situs: ꝛ succurrit illi si
ponat cū tinctura illud qō subtiliat ꝛ crispat: ꝛ ꝓpie
in genē capilloꝝ q̄ faciunt illud. Et q̄ꝫ accidit ex
tinctura vt debil tenk capilli ꝛ exsiccet barba ꝛ deni
gret facies ꝛ rūpank capilli. Et succurrit illi si ꝓcānt
adhibeak oleū violaceū ꝛ oleū alkeri. Et q̄ꝫ acci
dit ex tinctura vt denigret facies: ꝛ hoies qdā lauāt
eā cū farina fabarū ꝛ ciceris ꝛ similiū: ꝛ nō ẽ melioꝝ
ablutio ad illud q̄ de oleo calido. Et q̄ꝫ accidit
post tinctura alnusul. Et melꝰ qō admistrat in eis ẽ
vt sumak de tinctura q̄tū est nuxꝛ ꝛ exsiccet: ꝛ ꝓpie
de tinctura in q̄ est vinꝰ, plundans, ꝛ quotiēs appa
ret alnusul aut fortia apparebit: Accipe lignū sicut
illud cū quo fricant gingiue ꝛ involue vnuꝫ sup ex
tremitatē ei⁹ de resolutō illius tincture coagulate ꝛ
ꝓsequre cū eo alnusul. Et qdā acceperūt fumū olei aro
matici sicut oleū de ben ꝛ laudanū aut cerā ꝛ inun
gunt cū eo alnusul: ꝛ q̄ exsiccak' liuntur.

De furfuribus. Ca. xxiij.

Uoniā sermo de furfurib⁹ est ꝓportional
q sermoni de capill' ex aligb⁹ modis tūc lo
quemur de eis. Furfur est alabirati. i. cāra
bū qō est in capite mod⁹ excoriatōis leuis acciden
tis cāpiti, ꝓpter corruptiones accidentē in cōplexione
ꝓprie cū impssione in supficie supioꝛe cutis. ꝛ peioꝛ
puenit ad vlcera ꝛ ad corrūpēdū origines capilloꝝ
ꝛ fiat a materia acuta baur achiati aut sanguie melā
cholico. Et q̄ꝫ est ꝓpter malitiā ꝓpterionis in capi
te: ære corrūpit illud qō puenit ad ipm. Et fortia ẽ
qō facit ipsum siccitas nuda ꝛ nō ẽ reliq̄ ꝓplexio in
coꝝpore, nisi bona. Et q̄ꝫ fit p cōmunitatem.

De cura. Ca. xxv.

Urfuri qui est leuis sufficit cura leuis ꝛ de
f struit ipm epithimare caput cū oleo ros. ꝛ
viol. ꝛ cum mucilaginibus. Et de furfure
est qui est vehementior: illo ꝛ indiget eis quib⁹ ab
stersio est ꝛ resolutio fortis: deinde consequenter ad
hibeantur ea que humectant ꝛ equent. Et de eo est
malus valde perducens ad vlcerationem. Et ne
cessariū in curatōe ei⁹ est vt mūdificetur coꝝpus cū
phlobotomia ꝛ solutione vētris si fuerit necessariū
illud: ꝛ si causa fuerit hm q̄ videtur in capite repletō
coꝝporis: deinde curetur ꝛ quotiens curatur cuꝝ eo
qō radit consequēter adhibeantur olea. Medici
ne furfuris leues ablq̄ mordicatione plima: Suf
ficit furfuri ꝓpinquo debilis ablutio cū aqua sicle
ꝛ cū aqua fenugreci ꝛ cū granis melonis ꝛ cū farina
ciceris ꝛ lupinoꝝ ꝛ fabarū ꝛ lenine altee decocto in
oleo ꝛ cū mucilagine cydonioꝝ ꝛ altee ꝛ dragagāti
ꝛ cū cremea alcanzi ꝛ chimolea: ꝛ ꝓpie cum succo fi
cle postq̄ dimittitur super caput hora vna. Et sit cō
tentus foliis salicis humidis qui sunt vltima. Et cū
tamarindis ꝛ apio ꝛ succo ei⁹ ꝛ decoctōe aqedaret
ꝛ foliis canabis ꝛ foliis silami: ꝛ forte sse cū delibu
tione ambor destruitur fortis: ꝛ silr succus ambor
ꝛ amigdale excoriicate cuꝝ aceto ꝛ farina fenugreci
cū aceto. Aut sumak farina ciceris cū foliis silami nī
tris ꝛ misceank cū aqua sicle ꝛ aliq̄ntulo aceti, vini
Aut sumant cicer tritū ꝛ altea ꝛ ꝓficiank cū aceto ꝛ li
niantur. Aut abluatur caput cū cacumine mori tri
to sicut pulus administrato sicut altea: aut altea cū
oleo: aut⁹ resolutū in vino qō mixtū sit cū oleo ite
rek illō duab⁹ ebdomadis. Et ō subtilib⁹ ꝛ facilib⁹ ē
ablutio capitis cū aq̄ folioꝝ salicis hūidoꝝ. est enim
bona vltima experta salua ꝛ oportet vt abluatur cū
quocūq̄ fuerit: deinde inungak in eo cū oleo qō sit
sicut oleū viol. ꝛ ro. Medicine furfuris q̄ sunt for
tiores: Misceātur cū ablutione baurach aut sulfur
aut fel tauri aut pulpa colloquitide aut fex vini ꝛ sy
napis aut staphisagria aut nitrū adustū aut gūma
rute agrestis ꝛ silia. Et iterū sumatur ch̄imolea ꝛ cō
ficiak cū felle vaccino ꝛ admistret ꝛ dimittat duab⁹
horis aut ḡna albeñ ꝛ farina fabaꝝ cū eq̄litate. Su
māt olei ℥ ruta lb. i. ꝛ saponis. ʒ. i. ꝛ baurach auf.
℈ij. aggregentur totum ꝛ liniatur cum eo caput: dein
de abluatur cum aqua sicle ꝛ farina ciceris: deinde
administretur oleum myrtinum: ꝛ liniatur etiam ca
put cum stercore vaccino ꝛ confert valde ꝛ quiescat
vna nocte ꝛ liniatur alia nocte. Et ablutio ipsius
cum vrina cameli ꝓpie arabici est vehementis
simamenti. Et nitrum tritum est forte in capitulo

furfuris mali. Et de eis q̄ pferūt in eo sunt calcantū ⁊ staphisagria. Aut sumant spuma baurach ⁊ calcantū eq̄li mensura ⁊ liniant sup caput post rationē ⁊ forasse aggregant cū oleo: aut terak staphisagria i oleo ⁊ inungak cū ea: aut sumank sulfur ⁊ calcantū ⁊ baurach eq̄li mensura ⁊ aggregel cū laudano dissoluto in oleo masticino ⁊ dumittāt sup caput: ⁊ forasse ponit in eo helleboꝝ. ¶Medicamē qđ sibi attribuit gđā moderni: ⁊ iam exptus ē ⁊ inuentū bonū ⁊ forte: sumak ilopi pūde ps.ʒ. ⁊ pulpe colloquntide ps.i. ⁊ olei de keiri ps.i. ⁊ gūme rute agrest] q̄ta pūt: ⁊ laudani ptes.ij. Abluak caput cū aq̄ calida ⁊ sapone: deiñ fricetur pāno aspero donec rubeat ⁊ liniatur cū eo die ac nocte.

Trac.ij. de dispositōib⁹ cutis exp̄te cutis. La.i.

Oloꝝ q̄uerūt ad nigredinē cā sol: Aut frigoris: Aut vēti: Aut sordiciei: Aut puitaj balneatōis: Aut comestiōis salsoꝝ: Aut q̄uersiōis sāguis ad melācholiā. Et q̄uertit ad citrinitatē ex causis citrinātib⁹ q̄ sūt egritudies ⁊ tristitie ⁊ defectus nutrimēti: ⁊ multitudo coit⁹: ⁊ fames: ⁊ calor aeris vehemētis: ⁊ pot⁹ aq̄rū stantium Et ex comestis sic̄ ameos ⁊ olfactus ei⁹ ⁊ pfideratio ad ip̄m sm q̄ dicit: ⁊ acetuꝝ ⁊ assiduatio ei⁹ citrinat facie ⁊ cyminū potatū ⁊ deliburū cū aceto: Et longa statio in domo in q̄ est cyminū plimū ⁊ multum vti aceto: ⁊ cōmestio crete ita q̄ facit cadere opilatione in orificijs venarū: ḡre nō vadit ad cutē sāguis rubicūdus: imo aliquid de vapore cholere.

De reb⁹ faciēb⁹ colorē bonū cū splēdore ⁊ rubificatōe ⁊ abstersione subtili. La.ij.

Linas q̄ oē qđ mouet sanguinē ⁊ ip̄m ad
f cutē induit eā pulchritudine puerili ⁊ mūdificatōe ⁊ rubedie. Et adiuuat ip̄m illud qđ abstergit abstersione leui ponēs cutē subtiliorez ⁊ deregit ab ea illud qđ est mortuū sup saciē ei⁹ dete rtiōe subtili: ⁊ p̄pe si fuerit tinctura ⁊ indiget cū hoc toto cautela a calore ⁊ frigore ⁊ vento. Et res q̄dez mouētes sanguinē ad cutē efficiūt illud: ſm tres modos. De eis eni sunt q̄ generāt sāguinē ⁊ p̄pe subtilē Sāguis nāq̄ bon⁹ cū generat ⁊ multiplicat ⁊ spargit p̄ egꝝ ip̄m ois loc⁹. Et de eis sūt mūdificites sanguinē. Et de eis sūt spargētes sanguinē ⁊ dilatantes ip̄m ,ppter a, q̄ mouēt eū ad exteriora ⁊ apiunt meatus attrahēdo ip̄m violent ab interioib⁹ ad exteriora. Et res q̄ bonū faciūt colorē p̄ viā p̄mā sūt sic assumē cicer ⁊ ona sorbilia: ⁊ aq̄ carnis ⁊ vinū odorifer ū ⁊ assūptio ficuū. ipse eni generāt sāguinē subtilē expulsū ad cutē: ⁊ ppt illud facūt pediculos.

Et si color alicuius ꝑualescentiū turpis fiat: tūc si voluerit vt redeat ad colorē suū pstinū iuuabit cū ficub⁹ siccis ⁊ aq̄ dactiloꝝ imaturoꝝ: ambe eni sūt adentes in sanguine subtili ⁊ caliditate innata. Et de eis q̄ sunt exptā ad illud est vt bibat dieb⁹ ꝓximus in ieiunio vinū ⁊ lac. Et res q̄ opank p mūdificationē sāguis sunt sicut trifera minor ⁊ myrobalani ꝑditi cū administrank ſm assiduationē ⁊ myrobalani kebuli sunt fortiores trifera. Et res q̄ faciūt illud cū dilatatōe sanguis ⁊ sparsione ei⁹ sunt sicut altu ⁊ pip ⁊ cipi ⁊ gariofili cū ponunt in cibo ⁊ sicut croc⁹ ⁊ crocus tingat sanguinē iterū ⁊ p̄pe in vino cocto: cui⁹ dosis sit vsq̄ ad.ʒ.i. ⁊ sicut ilop⁹. Sumak ilopi ʒ.ij. ⁊ croci.ʒ.ʒ. ⁊ potenť cū zuccaro. Et acorus itez facit colorē bonū: Et cum napi de barbaria ex.ʒ.i. vsq̄ ad.ʒ.ij. qū potank sauioh. Et kusch est iuuamentū sup illud vehemēs vt nō incurrat inflationē turpē. Et de olerib⁹ sicut raphan⁹ ⁊ porru ⁊ cepe ⁊ caulis ,p̄pe ⁊ assiduatio comestionis ei⁹ ⁊ alleū iterū. Et de opatōib⁹ ⁊ motib⁹ iracūdia ⁊ ira ⁊ alteratio ⁊ exercitiū tēperatū ⁊ luctatio: ⁊ iterū gaudiū ⁊ leticia, et aspicere qđ delectat de actōnib⁹ ⁊ opatōib⁹ sicut est cantilena cum instr̄is ⁊ gaudiū ⁊ sedere cū pulchris decenť inductis ⁊ aspicere ad spēs litigantiū de pignoꝝib⁹ in victoria ⁊ iurgiū ⁊ alia. Et res q̄ faciūt de fortis cū attractōe ⁊ abstersione iterū sunt linimēta ⁊ ablutōes accepta ex farina fabarū excoriciataꝝ ⁊ farina ordei ⁊ farina orobi ⁊ farina tritici ⁊ amilo ⁊ farina ciceris: ⁊ ꝑpue farina lentiū ⁊ farina risi ⁊ gluti ne piscū ⁊ ireos ⁊ laudano ⁊ ficub⁹ ⁊ ture ⁊ mastice ⁊ oleo ei⁹ ⁊ coricib⁹ ouī ⁊ carne ostraceꝝ ⁊ bdellio ⁊ lithargyrio ⁊ cerusa ⁊ limatura eboris ⁊ ossib⁹ pensticis ⁊ almahaleb. ⁊ rubea aromatica est fortis itez ⁊ amigdale dulces ⁊ amare ⁊ semē citroli ⁊ melonis ⁊ attriplicis cucurbite ⁊ faria semis raphani ⁊ semē cruce. Et multotiēs qđ clarificat faciē: ⁊ mūdificat eā epithima ex amilo ⁊ dragagāto cū lacte tota die ⁊ fuce⁹ cucumeris siluestris ⁊ bachar croci hortulani ⁊ lac sicut mulgeť ⁊ decoctio vngularuꝝ vitulorꝝ. Et tā exp⁹ium in eo decoctionē carnis ostraceꝝ ⁊ albumis ouī ⁊ decoctionē lenticri ann decoctoꝝ melilot. Ablutio bona: Sumank fabe excoriate herb⁹ lupi semen raphani semen melonis excorti catū cicer ⁊ amilū: fiat ex eis ablutio. Sumera bō: ℞. farine fabarū ⁊ farine ordei omniū añ. ptē.i. ⁊ farine ciceris ptē.i. lentiū excoriatarū dragagāti amili añ. p.ʒ. granoꝝ melonis ptes.ij. croci q̄ntitatem q̄ tingit liniak nocte ⁊ ablnak in die cū decoctōe coricū melonis ⁊ decoctōe viol. ⁊ similiū. Alia: ℞. amigdalarū dulciū ⁊ dragaganti ⁊ gūmi ⁊ farine fabarū ⁊ ireos ⁊ glutinis piscū ptes eq̄les liq̄fiat glutē in aq̄ q̄ sufficiat oib⁹: deinde ponank in ea medicine ⁊ fiat in ea epithima. Alia: fumank farina fabarū ⁊ ordei ⁊ ciceris ⁊ silia ⁊ liniank cum albumine ouī. Et de eis q̄ abstergūt abstersione forti sunt bulbus ⁊ cepe ⁊ baurach ⁊ ameos cum melle ⁊ ammoniacū ⁊ oleī ⁊ camemille ⁊ storax humida sūt vehementis iuuamēti: ⁊ sulfur iterū ⁊ arsenicū ⁊ stercus lacerti ⁊ radix narcisci. Sumera fortis: sumak fer croci hortulani ⁊ decoquak vsq̄ quo ingrossel ⁊ sumatur de ea. ℥.i. ⁊ ꝓficiank cū ea ꝓfectione epithimatis iste medicine: sterc⁹ passer⁹ farina lupinoꝝ farina ciceris semen melonis excoriatū: terank aggregentur cū ea ⁊ liniak Sumera alia: ℞. dragagāti nitri de sceni triti sicut puluis ⁊ croci ⁊ lupinoꝝ ⁊ medulle granoꝝ cotti oium añ. auſ.i. liniak cū oleo amigdalino. Et q̄nq̄ liniak facies oi nocte cū synapi albo ⁊ arsenico rubeo ⁊ citrino cū lacte ⁊ abluit in mane rubei facies rubore vehemēti. Et iste medicie fortis abstersiōis ꝓferūt forme que ē ex p̄ncipio lepre q̄ noiak alokt: ⁊ bothoꝝ ⁊ butyrū coctū cū admistrak sup eas dstruit eas Et de eis q̄ sūt ꝓpria ad hoc itez ⁊ mūdificāt cū fortitudie est gūmi albū: baurach: tus ⁊ sulfur citrini eq̄li mēsura fiāt trocisci cū aceto ⁊ exliccenť ⁊ admistrenť cū nece fuerit cū aceto ⁊ melle: ⁊ spumia baurach melioꝝ ē m hoc q̄ baurach. Et iterū sumak lb. saponis ⁊ ammoniaci tantūdem ⁊ resoluantur liquefaciendo in tribus lb. aq̄: deinde, p̄j cianť desup turis ⁊ masticis ⁊ mirri ptes eq̄les cū ℥.vij. ⁊ terantur oia in vase vitreato vehementer ⁊ admistren ť in nocte. Et iterū farine herbi ⁊ farine ciceris ⁊ fabaꝝ ⁊ ordei ⁊ lupinoꝝ ⁊ ireos ⁊ radicī narcisci oiuꝝ ptes eq̄les: ⁊ gūmi ⁊ radicis lilij amboruꝝ añ.ps.ʒ. fiant trocisci. Et scias q̄ omne qđ ꝓfert pāno ⁊ malcuk lētiginū maioꝝ ⁊ vestigijs ⁊ tenebrositati sanguis cōfert in hoc fortiori iuuamine: ⁊ paz de eo sufficit.

De ꝑcuratōe cutis a sole ⁊ vēto ⁊ frigore. La.iij.

Pozzet vt liniatur cum albumine ouī aut
o cum aqua gūmi aut cum cera aut sumatur grossum linule infuse in aqua colate ⁊ misceatur cum equali mensura albumis ouī ⁊ inūgak cum eo facies.

De vestigijs ꝑcussiōis ⁊ vestigijs nigris. La. iij.

Radicat ea lithargyrium albificatum q̄
e limitur cum aliquo ex adipibus aut cū medulla panis. Et similiter piper notum confert ad illud quando cū eo limitur manifeste: ⁊ olus quod dicitur piper aque: ⁊ similiter tus ⁊ folia caulis ⁊ coriandrum ⁊ raphanus ⁊ mentastrum humidum ⁊ arsenicum: totum illud cum aqua coriandri ⁊ apij. Et quando limitur locus cum calce aut nitro rubeo cum aceto forti remouentur vestigia viridia: ⁊ similiter cū ture ⁊ nitro ⁊ aloe eradicat vestigia coloris melongene ⁊ absinthij cum melle ⁊ similiter cum glutine albotiri: ⁊ laudanū iterū oportet vt dimittatur super locum diebus aliquot. Et emplastrū diaquilon est bonū iterū. Epithima ad illud bonū: amigdale excoriate .ʒ.i. ostraceꝝ adustoꝝ nasturtij albi amboruꝝ añ.ʒ.ij. mies excoriatoꝝ.ʒ.ʒ. ciceris albi excoriati.ʒ.ij. orobi.ʒ.i. lupinoꝝ.ʒ.ʒ. spume maris.ʒ.i. ossium vehementis exsiccationis ⁊ vetustatis.ʒ.ij. sarcocolle.ʒ.i. terantur ⁊ confician tur cum aqua ordei ⁊ zuccaro ⁊ liniantur cuꝝ aqua ros. Et iterum confricatio ostrachi ⁊ liniatur super locus ⁊ ketken cum oleo amigdalino. Et iterum nitri ammoniaci myrrhe sulfuris citrini omniū equaliter: fiat ex eis epithima cuꝝ aceto confractum ⁊ nō ylceret: ⁊ similiter chymolee ⁊ simi columbini ⁊ saponis ⁊ turis, equales ptes: ⁊ liniak cum aceto ⁊ cozno ceruini adusti donec albescat ⁊ turis farine lupinoꝝ ⁊ farine herbi ⁊ farine fabaꝝ ptes eq̄les: ammoniaci amigdale amare oium tertia ptis vni⁹: dragaganti gūme amboꝝ añ. q̄rtā ptē vni⁹. Et iterū emplastret

cū glutine. deinde sumank nitrū ⁊ calx ⁊ cinis vtis ⁊ aggregentur cū melle ⁊ liniank ⁊ hoc est cōueniens lentiginibus ⁊ vestigijs vlcerum: ⁊ forasse indigent scalpellatione.

De vestigijs vlcer⁹ ⁊ variolar⁹. La.v.

Mdne qđ est forte de illis q̄ dixim⁹ ꝓfert de
o bilib⁹ vestigioꝝ vlcerū. Et de medicinis ꝺdictis ad illd ⁊ exptis sūt adeps asini ⁊ sucus radicū arundinū humidarū cū aliq̄nto mellis ⁊ calcus cum sale masse ꝓfectus cū melle apum ⁊ de coq̄turvitis alba in oleo donec ingrossel ⁊ est expertū. ⁊ sūt emplastrū hmōi ireos ⁊ costus ⁊ lithargyrii ablutū ⁊ cozno ceruinū adustū ⁊ baurach ⁊ ammoniacū ⁊ stere⁹ antiquū admistrel ita q̄ ad lentigines ⁊ pannū. Et itez sumank stercoris antiq̄ veteris lōgi tpis albi ⁊ ossiū veterū amboꝝ añ. ptes.x. radicū arūdinis siccē ptes.xx. ⁊ nasturtij recētis ptes.x. amili ptes.x. ⁊ lupinoꝝ partes.v. seminis melonis excoriati rigi excoriati ⁊ farine ciceris omniū añ. partes.x. ⁊ granoꝝ de ben ptes.xv. conficiat cū aq̄ ordei ⁊ liniak. Et si ponank in eo costi ⁊ myrrhe ⁊ aristol. oiuꝝ añ. ptes.x. erit melⁱ. Et nos qđē iaz innumⁱ ad curatōes horꝝ vestigioꝝ in loco q̄ est ante hunc locum.

De sanguine mortuo ⁊ lentiginibus magnis et panno. La.vi.

Lntigines ⁊ sanguis mortuus fiunt ꝓpter
ſ sanguinem a quo apertū fuit orificiū venę vt euomeret repletionē aut scissum fuit ei⁹ orificiū ꝓpter percussionē aut aliud ꝓfocatus ⁊ sub superiore parte cutis in loco i quo apparet color eius ⁊ figura eius. Et ille qui est ad rubedinē declinis est lentigo: ⁊ qui de eo declinius est nomiatur pann⁹ ⁊ gđā nominant pūctalem pannū. ⁊ ille qui est ad nigredinē declinis est barassen. Et multotiēs qđē accidit habēti lentigines scissura labioꝝ ꝓpter siccitatē cōplexionis sue. Et oportet vt preparet ad curationē omniū illoꝝ antecē vehemens fiat rubedo sanguinis ⁊ denigret: nam post illud eoꝝ cura ē difficil. Ab ꝺo sanguis mortu⁹ ⁊ baras q̄nq̄ egredi tur cū extremitate phlobotomi remouēde cutē subtilem ablatōe nō vlceraťe. Nō si fuerit illuc aliqd ꝓgelatū accipiem⁹ eū facilitate. ⁊ si fuerit nō ꝓgelatū adhuc fiat vt currat cū facilitate: deinde curetur per cōplementū abstersionis cū medicinis. Et nos qđē iam curauim⁹ albaras ⁊ lentigines ⁊ hmōi ⁊ ablate sunt: verū oportet vt consequatur emplastꝝ in quo sit stipticitas vt nō currat ex orificijs venarū sāguis vice alia licet necessaria sit cōmixtio medicinarū stipticarū in eo qđ administratur ⁊ resoluentū vt non attrahant resolutine materiaꝝ ex via que dilatata ē venarū: ⁊, p̄pe in inceptione pāni: ⁊ sūt illud sup qđ nō oportet vt sit vehemēs mordicatio. Antiqⁱ ꝺo stās non timet illud: imo oportet vt administrenť sup ip̄m resolutiua mordicatiua auferēdo ⁊ ponēdo ſz ꝓximitatē ⁊ antiquⁱ niger nō ali⁹. Et q̄nq̄ possibile est vt resoluat sāguis mortu⁹ in ꝓncipio rei embraccando ipsum cum aqua calida plurima tempore lō

go: ꝛ ꝓpe si fuerit in illa aq̃ virt⁹ resolutiua ꝛ qñ ꝙ
icalpettam⁹ in ꝑtis. Et qñq; ꝑfert collyriũ de myr
rha ꝛ collyriũ rosarũ ad illud tritti. ꝛ iteret illud et
qñ currit cursu ei⁹ in die bis post ꝙ adhuc locus cũ
eis ꝙ sunt sicut decoctio mehlon. Et melius quo ad
ministrant iste due medicine ꝛ alie est aq̃ fenugreci.
Et collyriũ factum ex myrrha eradicat illud qñ resi
duũ est ex mũdificatione medicinarũ ꝙ sunt debilio
res. Et ficus infule in aceto acetose qñq; resoluũt sã
guinẽ mortuũ ꝛ similr nitrũ alkanũ ꝛ sim⁹ colũbin⁹ ꝛ
baurach cũ eq̃litate sumpta ꝛ liniant cum melle. Et
iterũ abluit loc⁹ cũ nitro: deinde emplastret cũ gum
ma albotin ꝛ ligetur stricte sex dieb⁹: deinde abluat
ꝛ ꝓsgat cũ acubus vt sanguinet: deinde exiccet san
guis ꝛ dimittat sex dieb⁹. deinde fricetur cũ sale ꝛ di
mittat media hora: deinde ponat sup ipm hoc me
dicamen qñ dicem⁹. v. dieb⁹: q̃re egredietur totũ resi
duũ sanguis. Medicamen est istud: tus ꝛ nitrum ꝛ
calx ꝛ cera ꝛ mel: liquefiat cera cũ melle ꝛ misceant ꝛ
fiat cũ eo emplastrũ ꝛ admistretur in oib⁹ trib⁹ die
bus aut quatuor vsq; ad quinq; diminuendo super
locũ: resoluent ergo vestigia sanguinis mortui ꝛ al
guassez. Et de medicis singularib⁹ bonis est condisti
cũ medulla panis ꝛ amigdale amare ꝛ semen cauliũ
ꝛ semen raphani ꝛ lac ficꝰ ꝛ aq̃ caleꝰ cũ felle vaccino
ꝛ tus ꝛ folia mandragore fricata super lentigines ꝛ
alia vestigioꝝ hebdomada vna. Et sanguis cydem
est linimentũ bonũ ad sanguinẽ mortuũ ꝛ oês me
dicine fortis abstertionis ꝑdicte in capitul⁹ ꝓtertius.
Et iterũ sicut cordumeni ꝛ myrrha ꝛ gũma pigami
ꝛ cepa agir ꝛ radix serpentarie cũ melle. Et iã expt⁹ ẽ
Hal. ꝛ alij unceni rancidam terendo eam optime ꝛ
ligando desup in nocte: deinde iteretur. Et vitis al
ba iterũ ꝛ alfestrelis ꝛ fex granoꝝ alben ꝛ sambac⁹ ꝛ
proꝑ humida ꝛ limatura eboris ꝛ crocus hortu
lanus cũ aceto ꝛ duo hellebori ꝛ cynamomi: ꝛ ace
tositas citri est bõ iterũ ꝛ andacocha iterũ ꝛ stercus
colũbarũ ꝛ stercus passerũ ꝛ stercus accipitris: Aut
sumatur pipis ꝙ. i. calcis ꝙs. i. ꝛ arsenici rubei ꝛ citri
amboꝝ añ. ptes. ij. ꝑficiantur cũ melle ꝛ reponatur
in vase figuli. ꝛ qñ ipm est necessariũ abluat loc⁹ cũ
nitro: deinde emplastretur cũ gũma pini qnq; die
bus: deiñ resoluat ꝛ pungat loc⁹ cũ acub⁹ ꝛ exiccet
ꝛ puluerizetur sup ipm sal ꝛ iteretur sup eũ medica
men quinq; diebus alijs: fiat illud aliquotiens qñ
debilit sanguinẽ mortuũ ꝛ alguassez. Aut sumatur
baurach ꝛ dragagantũ eũ equalitate ꝛ infomentur
inde trocisci ꝛ liniantur cũ aceto ꝛ abluatur cũ sapo
nẽ aut liniatur cũ cucurbita sicca trita bene cũ pan
ẽ croco: est eni bonũ ꝙtinuũ. Aut sumatur bolus
de creta ꝛ grana cotti ꝛ aggregent cũ aqua saponis
ꝛ liniatur. sanat eni⁹ pannũ ꝛ botho: ꝛ lentigines: et
ille sex olei adusti ꝛ oleũ de herbo ꝛ farina lupinoꝝ
accepta sm equales partes: ꝑficiantur cũ ficub⁹ in
fusis in aceto: Et de medicinis lenib⁹ que ꝓferunt al
baras ꝛ lentigimb⁹ ꝛ oib⁹ vestigijs est mucilago cy
donioꝝ cũ croco ꝛ grana cucurbite cũ decoctõe fe
nugreci. Et de eis que delent pannũ sunt semen ra
phani ꝛ synapis ꝓfecta cũ ficub⁹ infusis in aceto. Et
medicamen factũ ex synapi ꝛ arsenico qñ est sm q̃n
titatem que excoriat paruũ ꝛ nõ vlcerat ꝛ deletur ue
si sumatur costus cũ cynamomo que ambo ꝑfician
tur cum aqua aldardagi ꝛ liniatur: aut sumant ter
ra argenti viui ꝛ semen melonis ꝛ alnahaleb ꝛ ami
gdale amare ꝛ admistrent. Et iterũ aldardagi cõfe
ctis cum eo bdellio ꝛ semine eruce: ꝛ iterũ bdellium
cũ aceto: admistrent iste medicine ꝛ quoties mordi
cant auferantur: deinde iterentur. Et iterũ cepe cro
ci ꝛ cepe narcisci. Et iterũ sumantur seminis eruce ꝛ
anuli ꝛ lithargyrũ albificati oium añ. ꝑs. i. piperis
croci ꝛ stercoris lacerti ꝛ stercoris canis ꝛ farine fa
barũ ꝛ farine ordei ꝛ faria fenugreci omniũ añ. par
tes duas olei amigdalarũ dulciũ ꝛ olei alnegri cũ
quo aggregent. Et iterũ diaquilon sm hunc modũ
decoquatur. ℥. lithargyrij in duab⁹. ℥. olei antiqui
donec resoluatur in eo. deinde sumat mucilaginis
fenugreci ꝛ mucilaginis sinapis añ. ℥. i. ꝛ bdellij et
myrre ambo⁹ añ. ℥. v. due medicine terant: deinde
sup eas ambas ꝓiciant mucilagines ꝛ terant vehe
menter: deinde aggregẽtur cũ oleo ꝛ fiat ex eis dia
quilon. Trocisci bon⁹: ℞. mecerion. ℥. iij. synapis
albi. ℥. x. ammoniaci. ℥. ij. bdellij. ℥. ij. dissoluant in
aq̃ sm q̃ntatẽ q̃ residui aggreget ꝛ fiant trocisci.
Medicamen vigilantis bonũ: ℞. senkesud ℥. i. ban
rach. ℥. i. seminis raphani ꝛ ossis putridi ꝛ granoꝝ
alben ꝛ lapidis piperis ꝛ lupinoꝝ ꝛ semis melonis
ꝛ costi ꝛ amigdalaruꝝ amararũ: fiant ex eis trocisci
ꝛ admistrent. Medicamẽ bonũ ꝙtinũ cui par
nõ inuenit: interficiatur argẽti viui. ℥. i. in mollitiõe
℥. iij. amigdalarũ amararũ conterẽdo donec nõ ap
pareat ei⁹ vestigium ꝛ denigret mollitionẽ. deinde
proijciatur quantũ est totũ de semine melonis trito
valde ꝛ liniatur per hebdomadam vnam omni no
cte ꝛ abluatur in mane. Et iterũ rute mõtane ꝛ isopi
amboꝝ añ. ꝑs. i. marmoris boli viridis tertia ꝑtis
vnꝰ turis ꝑs. i. baurach ꝑtes. ij. ℥. ꝛ gũmi albotin
cũ oleo ro. resoluant baurach ꝛ marmor boli cum
aqua calida ꝛ aggregant omnia et misceatur cum
eo aliquid de illis ꝛ admistretur sm cautelam ab
vlceratiõe. Dixerũt ꝛ de eis q̃ delent pannũ ẽ phlo
botomia vene leporis: verũm ponat facie in rubedi
ne faciei habentis alfahafa. De alguassem. Ca. vij

q Vandoꝝ eradicant alguassẽ due medicie
quas ꝓdixim⁹ in ca. lentiginũ. Et fortasse
sufficit vt abluat loc⁹ cũ nitro ꝛ ponat sup
ipm gluten albotin hebdomada vna: ꝛ stringatur
ligando: deinde soluat ꝛ fricet cũ sale bene ꝛ reteret
sup ipm gluten albotin ꝑseꝝ quo eradicet existẽte cũ
eo nigredie alguassem. Nõ si illud nõ ꝓfert nõ erit
excusatõ quin consequatur punctio vestigiorum al
guassem distillando anacardos vt vlcerent ea ꝛ cor
rodant ipsa.

De curatõe albedissanẽ ꝛ rubedinis superflue.
Capitulum octauũ.

a Albedissanẽ est rubedo extranea similis ru
bedini eius in quo incipit lepra q̃ apparet

super facie eius ꝛ super extremitates ꝛ ꝓpter hye
me ꝛ frigoꝛe ꝛ fortasse sunt cũ ea vlcera. ꝛ cã cure est
quia frigus coartat vapoꝛẽ plurimũ sanguineum.
Et eius curatio est ventris solutio ꝛ phlobotomia
ꝛ ventose ꝛ appositio sanguisugarũ. deinde admini
stratio regimnis eius qui habet alfeker in ꝓcipio
lepre predicti in capitulo ante hoc capitulũ.

De morphea ꝛ alguada ꝛ albaras alba ꝛ nigra
Capitulũ. ix.

Differentia iter duas morpheas ꝛ albaras
albã verã est q̃ vtraq; morphea est in cute
ꝛ si est profunda est parũ valde: ꝛ albaras
est in cute ꝛ carne vsq; ad os. Et cã cõis omnibus ẽ
debilitas operatiõis alteratiue quando non assimi
lat assimilatione integra. verũ materia est in vtraq;
morphea subtilior ꝛ virtus expulsiua fortior quare
expellit ad superficiẽ. ꝛ materia in baras ẽ grossior
ꝛ virtus expulsiua debilior. fixa in interiore parte ꝛ
corꝛupit cõplionẽ ei⁹ q̃ penetrat in ea q̃re est addi
tio ꝛ adherentia ꝛ nõ fit assimilatio: ꝛ tu quidẽ iam
scisti has intentiones i capitulo virtutũ. Et quan
do cõponitur hec materia cõuertitur nutrimentuꝝ
qd̃ venit ad eã ad naturã suam. ꝛ si sit melius nutri
mentũ sicut cõplexio bona ꝓuenit materiaꝝ corrup
tam ad rectificationẽ ꝛ lacit eã cõuenientez sicut ar
bores permutantur de plantatione ad plantationẽ
ꝛ conuertuntur a venẽositate ad comestibilitatẽ ꝛ a
comestibilitate ad venenositatẽ sicut narrauit Hal.
ꝛ alij q̃ arbor: nosiata alabcha est in persia venenosi
fructus. ꝛ cũ plantatur in egypto est fructus eius de
eis que comeduntur. ꝛ sicut calor animalis ꝛ plãte
conuertunt materias sm membruꝝ quoniam ipsa
sunt eis sicut regiones. ꝛ quando membrũ sit phle
gmaticũ: ꝛ caro eius est sicut caro ostraciorum ꝛ cõ
uertit sanguinẽ bonuꝝ ad cõplexionem suam phle
gmaticã ꝛ colorem suũ album. Et differentia q̃dez
inter ambas morpheas est q̃ vna earum est ꝓpter
materiã melancolicam: ꝛ altera ꝓpter phlegmatica
ꝓpriã. Rei vero que nominatur albaras nigra
ꝓportio ad albaras albaꝝ non est proportio mor
phee nigre ad morpheaꝝ albam: imo est genus di
uersũ in intentiõe ad albaras albã: ꝛ illud ideo quo
niam albaras nigra est illud quod nominatur im
petigo exoriticatiua ꝛ ẽ scabiositas acciis cuti aspe
ra vehemẽs ꝛ facit squamal sicut sunt piscium cũ pu
ritu ꝛ est ꝓpter humorẽ melãcolicũ ibidẽtẽ cutez
de eo qui est intra cã imbibitiõe fortiore q̃ ipsamet
in colorẽ tñi: ꝛ est de antecedẽtibus lepraꝝ ꝛ ẽ cũ ma
litia: ꝛ cũ hoc ꝙ que est ex ea antiqua nõ sanat. ꝛ si
milr que ex morphea ẽ antiqua est magis salua q̃
albaras alba. ꝛ cã huius totius est nota. Et scias ꝙ
albaras sequit ventosas ꝛ apparẽt vestigia earum ꝛ
multiplicat super ea ꝓpter illud qd̃ attrahit cũ san
guine de humiditate ꝛ nõ associat ei cũ fuctio fit vẽ
tosarũ ꝛ remanet in cute ꝛ ꝓterea ꝙ debilitat cutis
ulcerata a ꝓplemento sue operationis. Signa.
Morphee quidẽ nigre eẽ nõ ambigit. Ambiguuꝝ
vero est differẽtia inter alguada que ẽ morphea al
ba ꝛ albaras malã. Et ꝺ differẽtia quidẽ inẽ vtraq;
est ꝙ pili oriuntur super alguada ꝛ sunt pili nigri et
fiant ꝛ nascunt sup albaras albi non aliꝰ: ꝛ est cutis
magis depressa ꝛ vehementius defossa q̃ cutis re
liqui corpis. ꝛ fortasse est illud in guada ꝛ est parũ
valde. Et iterũ punctura cũ acu extrahit ex guada sã
guinẽ: ꝛ ex baras nõ sanguinẽ: imo humiditatem
aquosã ꝛ hoc ñ sanat. ꝛ iterũ q̃ rubet cũ frictione ẽ
ad spem declinis ꝛ ad hoc vt sit morphea ꝛ que nõ
rubet ꝓcã est mala. Differẽtia vero inter morpheaꝝ
nigrã ꝛ albaras nigram est excoriticatio ꝛ squamosi
tas ꝛ teꝛositas qñ ipse nõ fuit in morphea nigra.
Amplꝰ albaras iterũ est rara ꝛ qñ de ea ẽ alpera ꝛ
de ea ẽ leuis: ꝛ leuior vtrarumq; albarũ est deterior
ꝛ vtraq; nigraꝝ est melior qñ ẽ morphea. ꝛ de ea ẽ
vehemẽtius elõgationis a colore corporis: ꝛ de ea ẽ
q̃ est ꝓpinquior ei ꝛ ẽ magis salua. Et in ea q̃ est sub
mersa ꝛ nõ rubet neqꝫ sanguinẽ emittit ꝛ est vehemẽ
tis dilatatiõis capies locũ magnũ non ẽ spes. Et si
milr illa que oi hora incipit in additõe qñ ꝓplexio
eius est fortis cõuertẽs illud qd̃ ad eã vadit ad suaꝫ
similitudinẽ ꝛ ꝓpter illud est mala valde.

De cura morphee nigre. Ca. x.

Ꝑ oꝛtet vt incipiat cũ phlobotomia si fue
rit illic multitudo sanguis: ꝛ cũ cõone hũo
ris adusti ꝛ melici cũ eis ꝙ sunt sicut deco
ctio epithymi ꝛ agarici ꝛ myrob. nigroꝝ ꝛ polypo
dij ꝛ sticados cũ passul⁹ ꝛ ficub⁹ ꝛ silib⁹. ꝛ lapis ar
men⁹ ꝛ lazuli qñ ponit in medicis ei⁹ est tuuatiũ⁹: et
hellebor⁹ albus ꝛ hieralogodiõ ꝛ hiera rufi. ꝛ alia ab il
lis. Et de enacuatiõib⁹ sublimib⁹ ẽ aqua calef cuꝫ
epithymo: potetur oi die pondus. ℥. i. epithymi in
cado vno aque calefi. ꝛ dare in potu sambacũ ꝑfert
ℳ. ꝛ ꝑfert ei admistratio ciboꝝ boi chimi ꝛ adminis
tratio balneoꝝ ꝛ administratio triferarũ factaꝝ
cũ epithymo. Suffuf iuuatiuũ ei ꝛ baras nigre. ℞.
myrobalanoꝝ nigroꝝ emblicoꝝ nigelle omniuꝫ
añ. partẽ vnã ꝛ ꝛ sere partem. ℥. v. ꝛ bibat omni die. ℥
iij. in mane. ꝛ ℥. ij. in sero. ꝛ quando calefit corpus
dimittatur aliquot diebus deinde iteretur. Et opor
tet vt ꝓcipiatur eis quatenus occupentur in dispo
sitione rectificãdi ꝙplenẽ si fuerit corrupt⁹ aut debil
ab attrahẽdo sanguinẽ: ꝛ p⁹ illꝰ admistrẽt epithy
mata fortis abstersiõis: ꝛ fortil attrahẽtia ſagũinez
sanũ. cũ ergo velicat gelseat diebus aliquot ꝺ cã
dat cutis: deinde iteret si et⁹ fuerit necessitas. ꝛ quãdo
nõ dimittit cadere: imo quotiẽs incipit mordicare
auferatur donec quiescat: deiñ iteret: ꝛ ista medicie
sunt sicut gũma rute agrestis ꝛ piper ꝛ synapis ꝛ na
sturtiũ ꝛ lac titimalli ꝛ raphia ꝛ thermet ꝛ semen rha
phani ꝛ corticis radicis capparis ꝛ hebikengi. Et
alikebikengi iteruꝫ est iuuatiuũ in morphea ꝛ baras
ꝓpterea ꝙ vehementer attrahit sanguinẽ ꝛ ossa pu
trida. ꝛ nuclei olivarum antiqui putridi collecti ex
partibus. Et omnia attractiua fortia predicta i ca
eradicationis vestigiorum. ꝛ aque quibus limit⁹ fuit
aque cucumeris ꝛ scis eius ꝛ decoctio colloquintide.
Modus epithymatis boni: sumat semẽ raphani

ꝛ teratur cum condisi: ꝛ liniat cum eo morphea nigra in balneo. Et iterū sumat semē raphani ꝛ semē synapis confecta cum ficubus decoctis in aceto.

Modus epithimatis. ℞. nigelle ℔ refacte rapsie persice omniū ana. ʒ. x. alumis tameni. ʒ. ij. dragāti gallarū ambox ana. ʒ. ij. seminis harmel ℔ refacti. ʒ. v. liniatur cū aceto fort: deinde succurratur vestigijs accidentibus cum lacte mulieris. Et omnia epithymata fortia ꝑdicta in ca. albaras ꝛ lenitiua ꝛ alioꝝ sunt inuatiua ad morphea nigra.

De cura alguada ꝛ albaras Ca. xi.

Ponet ut deuitet phlomia licz nō faciat
o ipam necessaria res fortis ꝛ coit⁹ nisi quīq; fm ieiunij ꝛ vinū nisi purum. Et sudare i balneo cōfert ei si fuerit mūdificati corporis. Et administret vomit⁹ in ꝑmis: deinde medicine enacuātes phlegma si nō fuerit corpus mūdū: deinde diuretica ꝛ solutiones vētris facientia sicut hieras magnas ꝑpe hiera de pulpa colloquintide: ꝛ pilule ꝙ fimilanī ei. ꝛ hiere dent in potu cū decoctione myrobalanox ꝛ epithymi ꝛ polipodij ꝛ passularū ꝛ sal. Et in granis alnī ē ꝓprietas mirabilis in euacuando humorē residuū morphee al. ꝛ albaras. Et de solutiuis cōuenientibus eis est hierapicra cōposita cum pulpa colloquintide. Aut fm hanc descriptionē. ℞. cynnamomi ʒ spice xyloaloes ana ꝛ masticis ꝛ assari croci ꝛ folij ꝛ calamenti fluuialis. ꝛ pulpe colloquintide omniū ana. ʒ. i. aloes. ʒ. xviij. cuꝰ dosis sit. ʒ. i. aut aur. i. cum sirupo acetoso mellino et aqua calida. Et de solutiuis cōuenientibus eis ē ut sumatur myrobal. kebulorum emblicorum ana ꝑs i. ꝛ turbit partes. iij. ꝛ sit omnis pars. ʒ. i. dissoluatur de penidijs lib. ʒ. cum aqua ꝛ infundatur ꝛ conficiatur: cuius dosis sit de trib⁹ ad qnq;. Et ego diligo ut ponatur in eo zinziberis pars. i. Et administrent confectiones triferales ꝛ electuariū nostrum huiusmodi. ℞. myrobal. ni. turis al. amboꝝ ana ꝑtem. i. zinziberis quartā partē vnius conficiant cuꝫ melle passularū: ꝛ sumatur de eo omni die quantitas oui. Et iteruꝫ myrobal. nigroꝝ emblicoꝝ nigelle oium ꝑtes equales: zuferi ꝑs. i. et. ʒ. bibat oi die de eo. ʒ. ij. dimittat ipm qñ febr̄. Et iterū acoꝛi et macropiperis ꝛ myrobal. kebuloꝝ ꝛ masticis ꝛ turis ꝛ nigelle ꝛ baccarū lauri oiuꝫ equales ꝑtes: ꝛ sit dosis ei⁹. ʒ. ij. Et de eis que dicta sunt in li. abbreuiationū est ut sumat modus sauc de tritico vehemēter torrefacto. ꝛ si est necessarium ut iteretur torrefactio eius: bibat ꝛ fiat sup impressionē eius. ʒ. ℥. muri nabati: ꝛ tolleret situm vsq; ad meridiez. Et in zufera ꝛ semine eius in vino in hoc capꝫ est ꝓprietas mirabilis. Et de succo gdē extremitatuꝫ vitis amare bibat oi die cadus vn⁹: qñ exiccat albaras ꝛ ꝓhibet additionē ei⁹. Et potare tyriacā: ꝛ comedere carnē vipere ē iuuatiuū valde i hoc: ꝛ trocisci tyrinū. Et de ꝓfectionib⁹ ꝛ medicinis ꝙ sūt int triferales ꝛ solutiuas ē ut sumat semis de zufera ꝑtes. ij. ꝛ seminis vnce ꝑs. ʒ. taleos ꝑtes. iiij. aggregetcū melle. ꝛ sit dosis. ʒ. iij. admistret illud sp. Et de hoibus sūt ꝙ ponūt cū eo acoꝛ ꝛ epithymū. Et iterū alkekēgi. ʒ. ij. myrobal. ni. ʒ. i. epithymi. iij. ʒ. i. potet anno cōpleto cū cōpleméto suo. xij. mensib⁹. Et de eis ꝙ currūt hoc cursu: verūtū ē fort⁹ ꝛ manifestiorīs iuuamēti: ꝛ oꝝ ut bibat ꝙ annū: est ut sumat acoꝛi. ʒ. vij. myroba. kebuloꝝ polypodij ana. ʒ. x. myroba. citrinoꝝ. ʒ. xv. hierepicre. ʒ. xx. sal indi. ʒ. vij. semis alzufera. ʒ. xx. ꝛ piretri. ʒ. x. turbit. ʒ. l. pulpe colloquntide. ʒ. xx. agarici. ʒ. v. ꝛ scamonee pond⁹. ʒ. viij. ꝑficiat cū melle onganali: ꝛ sit dos ex aur. i. vsq; ad aur. ij. Et hui⁹ gdē generis ē medicamē alkindi qđ ℞. semis nasturtij. viij. kuleiati zufera ꝛ aloes scotrēis ambox ana. ʒ. iij. ꝑiciat sup illud lib. i. ca. 5. melli ꝛ infundat: cui⁹ dosis añ cibū sit quātū necesse ē cum sanet: deinde sorbeat post illud. iij. sorbitiones muri: ꝛ ꝑseruet caput cū oleo viol. ꝛ oleo ros. ꝛ cib⁹ post ipm sit alesfidabegi. Et qñq; ꝑmittat ut admistret logodion ꝛ theodoricō oi die: ꝛ sit ei⁹ dosis pua vsq; ad. ʒ. 5. ꝛ min⁹. Et gdā iā iuuerūt cauterizādo loca albaras ꝛ euaserūt ꝛ generūt: verū hoc possibile est in ea ꝙ est pue quātitatis. Et cū corp⁹ ē mūdū ꝛ cōplexio corpis est eqlis tunc dimitte medicinas ꝙ dixi: quoniā ipse fortasse afferent nocumētuꝫ. ꝛ minus illius est ꝙ ipse faciunt fluere sanguinem ꝛ minorant ꝓpiritum qui ambo sunt de illis quib⁹ indigetur in curatione albaras: ꝛ sit sufficiēcia super curationez membri cum eo quod appropriatur ei de epithymatibus ꝛ eis similibus: ꝛ pone cibum eius velocis digestionis in quo non sit viscositas: neq; vnctuositas ꝛ deuitet olea ꝛ frumentum coctum ut puls ꝛ que currunt cursu eorum. Medicinarum autē ad guada ꝛ ad baras gradus primus est ut sit vehementis abstersionis fortiter attrahentes sāguinem vehemēter calefacientes cōplexiones membri post illud vero sint vlceratiue excoriatiue. Et i medicinis que sunt ad guada sunt medicine que administrantur ad hoc ut tingant. Et quod magis diligo ut administrentur medicine locales post fricationem ꝛ rubificationē: ꝛ ut sit fricatio cū eis que sunt sicut folia fici vsquequo fortitan sanguinet: aut post pūctura acuū in locis plurib⁹. Et de iuuantib⁹ ad iuuamentum medicinarum est ut administres linimenta in sole. Et melioꝝ medicinarū ad baras ē illa que vlcerat aut vesicat: qñ facit currere materiam ꝛ sanantur ꝛ iteretur: ꝛ forte nō dimittitur ut vesicet imo mordicet eā ꝛ iterat post quietem. Et medicine ad baras fm experientiā primaꝝ sunt fortes de illis quas diximus sicut helleborus ꝛ calx ꝛ arsenicum ꝛ condisi ꝛ staphisagria ꝛ radix vitis al. ꝛ gentiana ꝛ sanina ꝛ gūma pini ꝛ radix sanguinis draconis ꝛ radix aphodilli ꝛ spuma maris ꝛ assa ꝛ cortices radicis capparis ꝛ synapis ꝛ harmel ꝛ semen raphani ꝛ radix cucu. asi. ꝛ eruca ꝛ rubea ꝛ cardamomuꝫ ꝛ almezerion ꝛ dragantū ꝛ calcantum ꝛ arsenicum ꝛ sulfur ꝛ alkitranin balneo ꝛ bulbus ꝛ costus ꝛ aristol. ꝛ flozes papaueris ruffi ꝛ gūma rute agrestis ꝛ euforbiū. ꝛ cordumeni ē vehemētis iuuamēti ꝛ sulfur iterū cū aceto faciēdo epithyma post epithyma

tionē ꝛ cepe narcisci. Et de eis ꝙ sūt ex pta ē sal āmoniac⁹ ꝛ oleū ouox. Epithyma bonū: radix dracontee ꝛ radix nenufaris ad guada ꝛ sāguis nigri serpētis excoriati ꝛ radix scamonee ꝛ folia fici sicca ꝛ folia oleandri ꝛ enula ꝛ folia eius ꝛ allastirgar. Elqueboro sint acetū ꝛ aq̄ aldargari ꝛ aq̄ cucu. cāpestris et aqua bulbi ꝛ aq̄ squille. ꝑpe ꝛ aq̄ sanfuci ꝛ. ꝑpe suprabaras vestigioꝝ vētolarum ꝛ succ⁹ enule ꝛ furabegi carnis vipere. Et de epithymatib⁹ bonis sūt tyriaca ꝛ mitridatū ꝛ logodion ꝛ aq̄ cucu. cāpestris. Et de oleis bonis ē oleū myrtinū in quo decocta ē tapsia adusta cōmixto cuꝫ eo post illud draganto. Et de epithymatib⁹ bonis sūt cantarides que terātur cū aceto ꝛ liniant: aut sumat fumus terre humidus aut siccus: ꝛ ponat in ventre vipere decollate mūdificato vētre ꝛ impleatur ꝛ sumat ꝛ assetur donec de coquat bene. deinde extrahat ille fumus terre humidus: ꝛ emplastret cū eo albaras qñ sanat. Aut sumātur folia oleandri recētia: ꝛ frigantur cū oleo donec exsiccētur folia ꝛ coleꝛ oleū ꝛ ponatur super ipm cera colata cū mensura: deinde pulueriset desup sulfur citrinū ꝛ fiat sicut emplastrū ꝛ liniatur cū eo in sole. Epithyma indotū: Sumātur costus ꝛ tapsia inda ꝛ arsenicum rubeū ꝛ piper ꝛ flos eris: ꝛ terātur cum aceto in vase ereo ꝛ dimittatur hebdomada vna ꝛ liniat cum eo ꝛ stet in sole: destruit enimorphea ꝛ albaras incipientes. Et cōferunt alcali et calx in vinis infantiū lactentiū: ꝛ remouetur desuper septem diebus: deinde decoq̄tur sicut mel ꝛ administret donec vlcerēt: deinde sumant pix ꝛ cera ꝛ kitrā ꝛ cortices nucis adusti ꝛ sanguis pulli columbini ꝛ oleū de alcāna: ꝛ decoquant donec permisceant: deinde ponatur sup locū donec saneꝛ: ꝛ colorꝫ eius sit colox corporis. Et melⁱ⁹ qdem ē ut iteret in sole calido aliquoties. Et scias ꝙ cuacuatio habentis hanc egritudinē ox ut fiat cuꝫ debili euacuatore subtili cū gradatione. ꝛ aqua qđ radicū est digestiua facies viā medicine. Et in fine ei⁹ bibat pillulas fetidas: deinde iteret aquā radicū duabus hebdomadis: ꝛ fiat ut generet sāguis eius ex carnib⁹ calidis anuū fricarū: ꝛ abhorreat acetosa ꝛ muza nūi zibabegi qñq;: ꝛ pcipiat ei ut abstineat ab aqua ꝛ frāgatur cū vino antiquo absq; multiplicatione. Et ox ut fricet locus omni hora cū panno aspero ut attrahatur ad ipm sanguis: ꝛ introit⁹ balnei nocet ei ꝛ cibus grossus ꝛ fructus humidi ꝛ sicci. Et cauteriū sup baras ē malū: ꝛ fortasse ꝙ spargit ꝛ multiplicat albaras. Et albaras que apparet successione cauterij ex causa aliqua nō occultat: ꝛ similer in circuitu scalpellati. Epithyma plurime cōmixtionis factum ad mutuassez. ℞. sanguinis nigri excoriati. ʒ. iij. ꝛ sanguis corui habentis pēnas varias ꝛ albacan ꝛ aliū hab ꝛ pulloꝝ alguarensen ꝛ alfaki ꝛ testudinis marine omniū ana. ʒ. i. ꝛ alkitran ꝛ picis humide ꝛ napi ꝛ mellis anacardi oiuꝫ ana. ʒ. i. misceant illa ꝛ exsiccentur. Et sumant aque colloquntide humide ꝑs i. ꝛ vini antiqui ꝑtes. ij. ꝛ aque enule ꝑtes. ij. ꝛ aque rute ꝛ aque synapis mūde oium ana ꝑs. i. aggregē

tur ista ꝛ sint de eis l sūmia lib. x. fm hāc descriptionē: ꝛ ponātur i patella vitreata ꝛ ꝑiciāt sup ea mel anopiperis ꝛ macropiperis ꝛ zinziberis ꝛ nigelle ꝛ castorei ꝛ pireth ꝛ cōditi ꝛ gūme pigani ꝛ gariofilorū ꝛ cassie lignee ꝛ mezerion ꝛ radicis cucu. asinini: ꝛ hellebori ni. ꝛ oppoponaci oiuꝫ ana. ʒ. i. decoq̄tur cū aquis donec remaneat tertia: ꝛ colet a medicis ꝛ ponat sup sāguines ꝛ cōmixtiones ꝑdictas donec exsiccet: deinde sumat aqua colloquntide humide ꝛ tenue humide ꝛ squille ꝛ aqua sanfuci: ꝛ aliqđ de vino antiquo ro ꝛ cetur super aquas ꝛ sint oia lib. viij. ꝛ ꝑficiat sup ea asse fetide ꝛ alastirgar ꝛ vtriusq; arsenici ꝛ flozis eris ꝛ sulfuris oiuꝫ ana. ʒ. i. ʒ. v. et decoquātur in aquis vsquequo remaneat quarta ꝛ colet ꝛ incessant sanguines ꝛ humores exsiccati imbibant ex ea ꝛ terātur donec bibāt totum ꝛ exsiccētur deinde liniat cū eo in balneo. Dico aūt ꝙ possibile est ut hoc medicamen administret leuioꝛe sollicitudine ꝛ sit fortioris impressionis ꝙ illud i quo laborauit medicus regis. Epithyma vigilātis bonuꝫ ℞. nigelle floꝝ papaueris ruffi radicū capparis oium ana ꝑt. i. ꝛ piste litij cineris myrrhe arsenici omniū ana. ʒ. 5. liniat in sole. Epithyma bonū turatum: ꝛ ē flos papaueris ruffi ꝛ alzerebasen cū aceto. Et item rubea tinctoꝝ spuma maris semē raphani cōditi cū aceto vini. Et iterum sumatur limatura aluminis ꝛ helleboꝝ nigri ꝛ eris adusti ꝛ cātaridaꝝ ꝛ arsenici rubei oiuꝫ ana. ʒ. i. cōficiātur cū kitrā dissoluto in aceto ꝛ liniatur cū quātitate quam scis. Et iterū oribasij sapiētis helleboꝛus albus piper nigelle spuma maris sulfur arsenicū rubeū rubea tinctoꝝ tapsia: flos eris cantarides: terātur cū aceto ꝛ informentur trocisci ꝛ exsiccentur: ꝛ cuꝫ necesse fuerit terātur cū aceto ꝛ limantur post frictionem cū vino ꝛ liniant. Et iterū ex libro decoratiōis eariton helleboꝛ⁹ niger vitis alba radix almezerion sulfur citrinū dragantū flos eris limatura ferri spuma maris folia fici: terant cū aceto sicut alcohol ꝛ seruetur in vase plūbi ꝛ liniatur in sole post frictionē. Aliud Babelis: Sulfuris eusoꝛbij helleboꝛi omniuꝫ ana ʒ. i. anacardi piretri tapsie oiuꝫ ana aur. i. liniat cuꝫ aceto. Iterū semis raphani cōditi gūma pigani et mezerion rubea tinctoꝝ tapsia nasturtiū piretrum staphisagria aggregentur cum sanguine nigri excoriati: ꝛ informētur trocisci ꝛ admistrent cum aqua rubee tincture decocte vehement colate ꝑ balneuꝫ. Et iterū: rubee tincture tapsie oiuꝫ ana. ʒ. v. seminis raphani. ʒ. x. cōditi. ʒ. viij. liniatur cum aceto post balneuꝫ. Medicamen regale. Folij almezerion ꝛ semen eius excoricatuꝫ ꝛ helleboꝛus niger ꝛ pip decoquātur cū submersiōe aceti donec biscocta sint deinde ꝑficiat in eo dragātū ꝛ cantarides ꝛ limatura ferri ꝛ nitrū ꝛ spuma maris: ꝛ decoquantur donec feruerat ꝛ liniat ꝛ tollereturꝛ nō ablinatur quātū possibile est ꝛ aperiant vesice. Aliud bonum. Medelis anacardi. ʒ. vij. piretri gūme pigani ana. ʒ. iij. cuꝫ oꝛbū. ʒ. iij. tapsie ꝑsice. ʒ. i. liniantur cū eo cōfecto cū lacte. Et ut eis que experti sumus est ut suniātur

melis anacardi ⁊ alkebekengi ⁊ simi columbini ⁊ cantaridaruꝫ ⁊ tapsie ⁊ seminis raphani ⁊ semis sy napis ⁊ rubee tincture ⁊ alcāne ⁊ indici ⁊ dragāti onuꝫ ptes eqles: velicet cū eo ⁊ aperiant velice ⁊ curent vlcera ⁊ iterē donec sanet. Et illud qđ delet baras vestigioꝝ ventosarū ē aqua cucu. agrestis: ⁊ aq̄ sansuci ⁊ rubea tincture ⁊ tapsie linite cū aqua alba chȳ. in vncturis aūt q̄ admistrent sup albaras non est possibile ut referat ſm pondera eadem, ppter diuersitatem coloꝝ facierū: imo in eis afferūtur canones ⁊ premittūtur ⁊ postponūtur. de eis itaq̄ est ut sumātur mādragoꝛe ⁊ myrrha ⁊ fer vini ⁊ magra ⁊ rubea ⁊ alumē ⁊ sulia: ⁊ cōponātur ⁊ liniant. Aut cū tinctura nigra quam expti sumus. ℞. coztices nucis ⁊ quātum ipse sunt de alcāna: ⁊ quātū est alcāna de indicio. Et iterū calcis ⁊ arsenici ⁊ tapsie omnū ana ps. i. rubee tincture ptes. ij. aggregeat illud cum aqua cepe ⁊ admistret ſm q̄ videt. Tinctura alia: li thargyrii ⁊ calx galle dragātum ⁊ alcāna conficiātur cū melle ⁊ cū aceto nigro ⁊ admistret ex eis epithyma. Et iterū dragantū ⁊ calcantum ⁊ galle terātur ⁊ conficiātur cum aceto nigro ⁊ fricetur mēbrū in sole ⁊ liniat cum eo delibutionibus aliquibus: ⁊ est tinctura remanens. Et iterum tapsia nigra ⁊ scoria ferri ⁊ dragantū citrinum ⁊ flos eris ⁊ rubea tincture ⁊ coztices granatoꝝ: terantur cum aceto vini donec denigretur ⁊ liniat super eam vinum. Et cibi habētis hanc passionem sint assata ⁊ frixa ⁊ que ꝑparata sunt in patella: ⁊ que cocta sunt cum opilatione valis ex carnib⁹ leuibus cum seminib⁹ ⁊ sit cōtentus vino ⁊ dimittat potum aque omnino si possibile est aut mino: et ipsuꝫ: ⁊ vtatur illa que ex ea de cocta est aut mixta cum vino.

De cura albaras nigre La. xij.

Et cura morphee nigre ⁊ indiget humectatione corporis vehemētioꝛe ⁊ euacuationē fortioꝛe: deinde admistrenk magis abstersiue medicine morphee nigre. Et accidit qñq̄ habenti eam ut iuuetur coitu: verum balneuꝫ plim cōferi ei. Qđ si vehemens fiat ⁊ ad vltimū perueniat curek curatione lepre.

Tractatus tertius de eis q̄ accidunt in cute nō in coloꝛe eius de sahafati ⁊ refrengi ⁊ balkiati ⁊ aluathim.

De sahafati La. i.

Elhasati est de sūma bothoꝛ vlceroſarū: Et currit cōsuetudo in pluribꝰ libris vt dicatur in capitulo decoriati onis. Et sahafati quidez incipiēs est bothoꝛ parue fixe leues diuise in numerationē locoꝝ: deinde exulceratur vlceribus crustosis: ⁊ sūt ad rubedinē declīues. Qñq̄ etiā emittit virus ⁊ noiat reſrēgi sahafati humida. ⁊ qñq̄ incipiit i squame sicce ⁊ multotiēs appet in hyeme ⁊ auferi velociē. Et cā quidez sahafati ē humiditas mala acuta coꝛrosiua q̄ permisceē sanguini ⁊ humoꝛes grossi iterū malignē grossium sit apa ⁊ exiccat subtile. Et cā eius que de ea sicca est est humoꝛ melācolicꝰ plimus cui permiscetur humiditas acuta quare expellit ad cuteꝝ ⁊ coꝛrūpit ⁊ coꝛrodit. Balkiati vō est de genere sahafati male. Sed aluatiz sunt vlcera melācolica q̄ apparent in crure ex eadē materia ex qua fiunt varicee. Et appꝛopinquat cura eius curationi earum.

De cura La. ij.

Ura eius ē curationi ꝓxima impetiginis ⁊ dicemꝰ illud. Vlos vō dicemꝰ nunc q̄ cōfert alsahafati sicce euacuatio humoꝛis cholerici ⁊ melācolici ⁊ phlegmatiſ salsi cū eis q̄ sūt sicut decoctio myrobal. cū epithymo. Et ponātur in ea aloes ⁊ scamonea ⁊ admistrenk postea q̄ mollificāt reliquū cum humectatione sicut aqua casei ⁊ sumiterre humidi de sūma cuius sumatur lib. i. ⁊ misceatur cū virisq̄ myrobal. nig. ⁊ citrinoꝝ ambo rum ana. ʒ. iij. epithymi pōdus. ʒ. ij. ⁊ salis naptici tertia. ʒ. i. deinde post illud sit contētus aqua casei ⁊ epithymo sumendo omni die pondus. ʒ. xxx. de aqua casei ℥. ʒ. i. et. ʒ. de epithymo si tollerat natura ⁊ non superfluat aut ſm q̄ tollerauerit. Et dimittat omne qđ habet dulcedinē sup fluam ⁊ ppꝛie dactilos: aut amaritudinem: aut acuitatem: aut salsedinē Et sit contentus insipido generante humoꝛez sanū in quo non est medicatio: ⁊ humectatione coꝛporis humiditate equali cum balneo ⁊ alijs. Et phoboto metur vena coꝛporis si necessitas fuerit eiꝰ ex vena que imbibit illud membrū sicut vena frontis in sahafati facta sup caput. ⁊ vena que ē in cute capitis est vena que ē post aures. Et ipsa quidē ſm ſm plim rei super caput: ⁊ vētose iterū ad illam que est in capite. Et si fuerit in mēbris inferioribꝰ phlobotomē tur due saphene. Et cum feceris illud fricabis alsahafati frictione forti donec sanguinetur: ⁊ studeat in hoc ut currat ex ea sanguis plurimus: deinde curetur cum medicinis localibus: ⁊ ppꝛie cum fricatur post sāguinationē cū sale ⁊ aceto. Et ei qđē q̄ de ipsa sicca ē ꝓfert balneū frequēs absq̄ lōgitudine tēpoꝛis ⁊ euaporatō mēbri sup vapoꝛē aq̄ calide aut tepide i die aliquotiēs: ⁊ olea ⁊ adipes ⁊ regimē humectatiuū cū nutrimēto ⁊ inunctio ⁊ cū capu purgijs. Et sūt necessarie i euacuādo eā medicie attrahētes melā choliā attractiōe forti educētes eā: ⁊ admistrenk post hoc aq̄ casei ſm q̄ dictū ē. Et nō ē malū appo nere sāguisugas inꝝ: deinde necessaria ēfricatio et sanguinatio: deiñ admistrent medicine locales. Et existimauerunt qđā q̄ phlomia alsahafati ex vena ꝓxima ei sic vena post aures ad alisahafati capitis ē curatio eiꝰ: deiñ liniat cū melle ⁊ cū aq̄ sicle ⁊ dragāto. Medicine aūt locales ad hūidā incipiēte qđē q̄ ē sup coꝛpꝰ hūidū: ⁊ coꝛpa iſātiū sūt sic alcāna ⁊ sic i dicū cū gallꝫ adustis cū oleo alkeiri: ē eni exptū vltimū sic medicine facte ex stipticis exiccatiuis sic sūt coꝛices ḡnatoꝝ cū aceto vini ⁊ oleo ro. ⁊ qñq̄ ponit i eo lithargyrū. Et qñq̄ necessariuꝫ ē admistrare illud i quo ē abstersio iterū sic est aristo. Et multotiēs quidem sanat illā que de ea media ē fricatio cum aceto ⁊ sale ⁊ alusen viridi: quare exsiccatur ⁊

cadit. Et de medicinis que sunt in istis ordinibus sunt mtia ⁊ clūnia ⁊ chymolea ⁊ cartha combusta cū aceto ⁊ gūma pini cū balaustijs ⁊ aceto ⁊ olo ro. Aut sumat litargyrū ⁊ scoꝛie argēti ⁊ amigdal. amarū ⁊ venarū tinctoꝝ oium. añ. ʒ. i. cum aceto ⁊ oleo ro. Et simili radices lilij celestis ⁊ yroballami lemen ⁊ cyminū resolunt ⁊ gūma albotiz cōtrita: ⁊ ite rū lentes ⁊ magra cū aceto. Et rursū amigdale amare ⁊ galle virides quibuscūq̄ earū cōtritis ⁊ fiat ex eis epithyma cū aceto postq̄ ꝑparatū fuerit cum sale. Dicerūt: ⁊ sumātur cancri vini ⁊ teranſ cū sansuco ⁊ exprimantur ⁊ fiat caput purgiū cū eo ⁊ cum humiditate cancroꝝ soluz. In antiqua aūt ⁊ in illa que est super coꝛpora dura sunt necessaria ea que sunt sicut colcotar ⁊ calcantū ⁊ cupꝛessus ⁊ dragāti encaustri ⁊ sal ⁊ sulfur ⁊ terra argēti vini ⁊ vēne tinctoꝝ ⁊ medicamen de chartis ⁊ scoria eris ⁊ fuligo furni ⁊ sal ex stipticis resolutiuis: ⁊ iterū sicut lithargyrū ⁊ ceruſa. Malsturtiū vō siccū ex exsiccantibus est loꝛibus. ⁊ limus colūbinus est ex resolutiuis ve hementis abstersionis ⁊ exsiccatiōis: ⁊ similit sterc⁹ lacerti ⁊ turdoꝝ ⁊ ꝑpꝛie comedentiū rizi: Et emplastrū venarū est ex eis que cōserūt oi sahafati. ⁊ emplastrū rubeū factū ex venis citrinis ⁊ alcāna ⁊ aristol. ⁊ coꝛtices granatoꝝ ⁊ lithargyrū ⁊ medicamē qđ dicemꝰ in ca. sicce. Medicamē bonū: Thimolee sulfuris viridis cineris cucurbite ⁊ pulpe colloquintide oium ptes equales cū aceto aut coꝛiandꝛ siccū adustū ⁊ malsturtiū excoꝛticatū ⁊ alcāna cū aceto ⁊ oleo ro. Et iterū cinis ligni vitis ⁊ aristol. ro. et balaustie ⁊ galle ⁊ gūma pini cū aceto ⁊ oleo ro.

Medicamē bonū valde: Abluat alsahafati euz de coctiōe oleandri: deinde liniat cū scoꝛie eris ⁊ myrrhe pondere. ʒ. ij. ⁊ terre argēti vini turis ⁊ alumis iameni oiuz. añ. ʒ. iiij. aristo. ⁊ colcotar ⁊ cineris vitis ⁊ aloes omniū añ. pōdus. ʒ. i. cum aceto ⁊ oleo ro. Medicine locales ad sahafati siccā ⁊ antiquaz Que de ea fortis est indiget medicamine acuto coꝛrodente eā ꝑsquequo pueniat ad carnē sanā. deide curetur cū emplastro vlceruz sicut est ēplz de venis ⁊ lithargyrio ⁊ aceto ⁊ oleo: ⁊ que est infra illā curetur cū eo cū quo curat antiqua ꝓma ꝓdicta: ⁊ cōferunt ei humectatio coꝛporis cū cibis ⁊ odoramenta ⁊ clisteria ⁊ alia. Medicamē bonū ad sahafati humidā ⁊ siccā. ℞. olei amigdalarū amararū ℥ oli ſynapis amboꝝ añ. ʒ. sacrati aceti sacrati. i. sicmenuthe ⁊ gallarū amboꝝ ana. aur. iij. fellis zebaragi aur. i. venarum citrinarum ⁊ baurac amboꝝ ana auſ. ʒ. terantur medicine ⁊ misceātur cū duob⁹ oleis ⁊ aceto ꝓmixtione vehemēti ꝑterēdo. deinde admistrētur sup omnē sahafati ⁊ scabiē ⁊ pedicilos ⁊ depilationē ⁊ alopitiā ⁊ furfures. ⁊ albakiati quidē est de genere alsahafati male: ⁊ quandoq̄ est cā eius morbus sicut cinises maligni. ⁊ cura eius est cura illius. Medicamē nostrū forte. ℞. aristol. ⁊ flozis eris ⁊ āmoniaci ⁊ bdellij ⁊ synapis ⁊ dragaganti partes equales aggregētur cū oleo de frumēto ⁊ aceto de frumēto ⁊ aceto quātū est oleū ⁊ pauco mellē ⁊ administretur.

De ipetigine. La. iij.

Mpetigo nō ē longinqua a sahafati ⁊ nō diuersificatur, ab ea nisi cū re occulta ⁊ ꝓpꝛie alsahafati sicca: ⁊ pertransit vt sit alsahafati sicca impetigo malignioꝝ ⁊ deterior ⁊ magis coꝛrosiua ⁊ longinquioris ꝓfunditatis. Et cā impetiginis ē, ppinqua cause alisahafati: nō est aquosa herisiati acuta ꝑmixta iterū materie grosse melācolice grossioꝛi materia scabiei. Et impetigo quidē velocioris sanatiōis est illa cuius subtile est magis vicens. Et impetigo quidē alia ē humida sanguinea in qua apparet cū fricatur res ⁊ est magis salua. et alia est sicca cuius plim est a phlegmate salso, puerso ꝑ aduſtionē ⁊ melancoliā. ⁊ de impetigine est excoꝛticata, ꝑpter vehemētiā siccitatis ⁊ multitudiez ꝓfundationis ⁊ est sicut albaras nigra ⁊ sicut coꝛtices. ⁊ de ea est nō excoꝛticata. ⁊ de impetigine ē antibulatina maligna. ⁊ de ea est stans. ⁊ de ipetigine ē recēs. ⁊ de ea est antiq̄, mala ⁊ est egritudo herisiati.

De cura ipetiginis. Capitulum. iij.

Mdiget impetigo in radice curatiōis medicinis aggregatiuis resolutionez ⁊ incisiōnē ⁊ liquefactionē ⁊ subtiliationē cū sedatione ⁊ humectatione. Et ꝓma earū est ſm materiā grossā ⁊ siccā est ſm materiā acutā subtilem. Et ſm diuium vnius duarū rerū est necessariū vt vicat vnū duoꝝ regiminū. ⁊ appositio sanguisugarū est de melioꝛibus medicinis eius. Et est necessarium in re, cius mundificare, ⁊ consequēter adhibere aquā casei ſm modū qđē exigit illud qđ est ꝓsens ⁊ cibationis ⁊ humectatiōis ⁊ regiminis, humectatis illud qđ est necessariū alsahafati. ⁊ similit balneum est de sublimatoꝛibus curationibus eiꝰ: ⁊ forte se indiget separatione aeris sicci. Direxit quidē: et de eis que ꝓhibent euenire impetiginez ⁊ sanat qđde ea euenit est vt in potu detur lacce ablute ablutione aloes pōdus. ʒ. i. cū. iij. ʒ. decoctionis myrti. ⁊ quādo expandit ipetigo ⁊ multiplicatur tunc cura eius est cura lepre. Curationes locales. De medicinis quidem singularibus eius que recens est et media: est acetositas citri: ⁊ fortis iterum gūmi arabicū cum aceto. Et gumma amigdale ⁊ gūma pini cū aceto: ⁊ ſtoraz liquida cum aceto: ⁊ synapis cuz aceto est vltima: ⁊ aqua sulfurea ⁊ aqua salsa ⁊ spuma maris ⁊ glutinum de coꝛijs ⁊ saliua hominis ieiūni ad illud quod residet super dentes eius. ⁊ semē melonis ⁊ radix aphodili ⁊ alisras cum oleo amigdalarum amararum est bonum ⁊ folia capparis cum aceto. ⁊ sala noua confert omni impetigini cū ꝓpꝛietate sua ⁊ acatia ⁊ mugat. ⁊ oleum de tritico est conueniens ei que accidit omni coꝛpoi ⁊ debili ⁊ forti ⁊ vene citrine: ⁊ incipienti ⁊ assiduetur effusio aque calide sup eā: deiñ fricet cū oleo viol. fiat illud ſm assiduationē. ⁊ aqua ordei linita fortasse delet eā ꝓpꝛie cū semie tamarisci. ⁊ ꝓferūt alsahafati hūide cucumer ⁊ mucilago psilij ⁊ sucꝰ hūidi eius ⁊ aqua pomulace. ⁊ gūma ꝓpꝛunoꝝ cōferunt ad impeti

ginez inkantiuz: sumank gūme āmigdalaz ⁊ glutini de corijs ⁊ storacis partes equales ⁊ aggregenk cum aceto ⁊ liniatur. Aut sumatur gluté carpentarioz ⁊ mus ⁊ sulfur ⁊ acetuz: ⁊ terank ⁊ administrenk. Anti qui vero mala ex ea indiget medicinis fortioribꝫ sicut succo acetositatis citri confortato cuz decoctiõe ⁊ sicut oleo ciceris ⁊ oleo rizi ⁊ oleo frumenti. propie ⁊ gūma amigdalaz amaraz ⁊ sulfure ⁊ stercore caprino adusto ⁊ spuma maris ⁊ alkitrā ⁊ pix ⁊ sūt mirabilia ambo. Et similiter assiduatio epithymandi cum cuz napta al. ⁊ stercus animaliuz predictoz in cap. alsahafati ⁊ agnuscastus ⁊ capparis ⁊ āmoniacuz ⁊ helleborus ⁊ grana albe ⁊ gūma rute agrestis propie precipue cū sit ex ea ceratuz cuz oleo lynapis ⁊ sisami ⁊ āmoniacuz cuz acato ⁊ cozdumeni ⁊ condisi ⁊ cinis balnei ⁊ condisi ⁊ venej ⁊ synapis ⁊ nasturtiuz ⁊ semen eruce ⁊ mel anacardi est vltimuz Et de cõpositis est vt sumak cozdumeni ⁊ teral ⁊ aggregēt cū oleo tritici ⁊ cinis alleoz cū melle: ⁊ sulfur cū gūma albotim ⁊ grana albeni cū aceto sunt fortia valē. Et ad excoziatā uteꝝ ē vt sumak turis ⁊ dragāti ⁊ sulfuris ⁊ aloes oīm añ. ʒ.i. ⁊ gūmi. ʒ.ij. liniak cū aceto. Aut sumāk baurac armeni ar. ʒ. olei ʒ tritico. ʒ.iij. acetositatis citri aspalti seis eruce añ. ʒ.ij. ni gelle. ʒ.i. ⁊ ʒ. helleboꝛi nigri dragagāti adusti āboz añ. ʒ.i. ⁊ ʒ. fiat ex eis epithyma. Aut sumak saia noua ⁊ liniatur cum aceto, aut sumantur dragaganū ⁊ myrrha ⁊ olibanū ⁊ alumen ⁊ sulfur ⁊ aloes: conficiank cū vino cocto ⁊ liniank. Medicamen bonū ℞. granoruz alben partes. x. sulfuris citrini partes. iij. saia noua pars. i. eius ⁊ritio optime fiat ⁊ liniak cū aceto vini ⁊ oleo antiquo. Aut sumank stercoris canini ⁊ vnem fullonum al. ⁊ rute ⁊ fuligīnis furni ⁊ cozticum granatoꝛum ⁊ cineris balnei ⁊ vtriuscz arsenici ⁊ sulfuris citrini equales partes dissoluatur cum aceto ⁊ oleo ⁊ liniatur.

De bothoꝛ lenibus. Cap. v.

Q Uandocz spargunk super nasum ⁊ super poma maxyllaz bothoꝛ albe quasi ipsa sint pūcta lactis ꝓpter materiā virulentam expulsam ad superficiem de vapoze cozporis. Et cura eꝰ ē oē in quo ē exsiccatio ⁊ resolutio sicut helleboꝛus al. cū medicitate, sui de ireof de quo fiat linimētū. ⁊ semen lini ⁊ baurac ⁊ ficus ⁊ nigelle cum aceto.

De scabie ⁊ pruritu. Cap. vi.

M Ateria ex qua generāt scabies: aut ē materia sanguinea cui admiscet cholera, que fortitan conuersa est in melancholiam: aut conuersa ē pars eius in melancholiam: aut materia cui admiscet phlegma salsuz baurachium. Et prima quidē est scabies sicca ⁊ materia sicca ad grossitudinem de cinis. Et altera est scabies humida ⁊ humiditas eꝰ est humiditas ad subtilitatez declinis. Et plurimuz quidez generat ab acceptione in comestione salsoꝝ ⁊ acutoꝝ ⁊ amaroꝝ ⁊ speciez que ꝓ condimento admiscent cibis acutarum ⁊ similiuz. Et illa que est magis sparsa ⁊ cozpulentioꝛ ⁊ acutioris capitis ex omnibus bothoꝛ est acutioris humoꝛis. Et que est latioꝛ ⁊ vehementioꝛis ꝓfunditatis eius humoꝛ ē minoꝛis acuitatis. Et cause quidem generantes materiam scabiei sunt cause generantes materiam pruritus: verum ipse sunt fortioꝛes ⁊ appꝛopiquant causis generantibus pediculos ⁊ alsahafati ⁊ furfures ⁊ impetiginem ⁊ appꝛoximant eis in curatione. Et scabies quidem differt a pruritu in hoc ꝙ cum pruritu non sunt bothoꝛ sicut sunt in scabie: qm̄ ipsa est a materia subtilioꝛe ⁊ minus declinante ad salsedinē q̄ in ea generatur. Et fixio generis eius in cute postq̄ natura expellit eaz est opilatio poꝛoꝝ. Et paruitas mundificationis aut retinek ꝓpter debilitatez expulsiue: sicut accidit decrepitis in fine egritudinuz ⁊ ꝓpzie quando materia est plurima aut grossa: aut propter cibos malos ex quibus generat chimus malus acutus sicut sunt cibi salsi ⁊ acuti ⁊ similes eis. aut propter malitiam digestionis cum qua putrefit cibus. Et a pruritu quidez resoluuntur cozrices furfurei ⁊ non accidit ex profundo aliquid Et pruritus quidem semlis parum obedit curationi ⁊ necz valet ei nisi vt regal ⁊ blandiak. Et scias ꝙ scabies excoziatā ⁊ impetigines multiplicank in autūno. Et ad vltimuz materia pruritus aggregatur iter duas cutes. Oū si de ea aliquid est in cozpoze: tunc est scabies sicca Et dulcia quidem generant aut pruritum ⁊ bothoꝛ ⁊ non accidunt pluriuz nisi inter digitos: quoniam sunt debiliozes. Et scabies quidē feda attrahit vulnera ⁊ permutatur ad impetigines ⁊ alsahafati. Et olea nocent eis. Et sirupus aceto sus confert eis si non tingetur rasura.

De cura. Cap. vij.

C Ura quidē scabiei ꝓma ⁊ melioꝛ ⁊ cum qua multotiens est sufficientia est cūo cum eo qō educit humoꝛez acutuz adustū ⁊ phlegma salsum: deinde rectificatio cibi ⁊ regimen hūcciatiōis ℔ ꝙ sciusti i dispositiōꝰ hui⁹ ca. Et admistratō rez aquosaruz insipidarum velocis putrefactionis quaz sit secura sicut sunt melones indi ⁊ lactuca ⁊ endiuia ⁊ similia ⁊ extrisecus itez. Et dimittat coitū oīo. Coit⁹ ei mouet materias ad exteriora ⁊ exsiccat vapoꝛē calidū putridus venientē ad partē superficiei cutis. quare putrefacit illic: ⁊ ꝓpter illud fetet iteruz odoꝛ cozpis. Et ꝓpter hoc ꝓcipit fricatio i ablutiõe pollutiõis. Et de bonis quidem eū antibus speciem materiez scabiei est decoctio epithymi cū myroba. citrinis ⁊ fumo terre ⁊ sene ⁊ polypodio ⁊ absyntio Et qñz ponūt in ea rose ⁊ semē endiuie ⁊ similia. Et qñz ponit in ea chelidonia cū ꝓprietate q̄ est in ipsa Et qñz ponitur in ea scamonea. Et iteꝝ pillule de aloe ⁊ scamonea sunt bone iuuantue. Decoctio bōa Sumank myrobal. citrinoꝛ ⁊ passulaz añ. pondus .ʒ.xx. decoquak cuz. iij. lb. aque dōec remaneat ⁊tia ⁊ colek ⁊ sumantur de tota aqua due tertie lb. vnus in qua fricentur manibus cassiet. x. ʒ. cūcꝫ in ea cōfricate sunt coleatur iterum ⁊ ponak in ea agarici. ʒ. i. Pillule bone: ⁊ sūt pillule de fumo terre: ℞. myro. citrinoꝛ ⁊ kebuloꝛ ⁊ nigroꝛ oium añ. ʒ.v. ⁊ aloes scotrenſis. ʒ. vij. ⁊ scamonee. ʒ.v. sine cessatione ꝑti

ciantur cuz aqua sumisterre ⁊ dimittantur donec exsiccentur ⁊ bibātur vice altera ⁊ dimittank donec exsiccentur ⁊ fiat illud tribus vicibus: ⁊ in omni vice sicut sicut soꝛbitio: deinde dimittatur donec insussetur ⁊ compactum fiat: ⁊ fiāt inde pillule. Medicamen bonum forte ad antiquā scabiem: ℞. myroba. citri. ⁊ myro. ni. ⁊ emblicoruz ⁊ abrungi ⁊ kebuloruz ex cozticatoruz omniuz añ. ʒ.i. ⁊ turbit. ʒ.ij. conficiank cuz penidijs: ⁊ fiant ide trocisci. Et sit dosis ad solutionez integraz ex. ʒ. x. vsque ad. ʒ. xv. ⁊ vsqꝫ ad. xx. cuz aqua calida. ⁊ forte ponitur in ea scamonea cum potatur. Et forte liberat ex scabie mala antiqua si assiduetur potus aloes: sed frequētetur tribꝰ diebus omni die sumendo aur. i. deinde tertiek post diem ⁊ diem non tribus diebus currentibus ꝛm dimissionē tertij: aut dimittatur diebus tribus ⁊ iteretur frequentia: deinde tertietur post diez ⁊ noctem aut quiescat ꝓut videt scōm ꝙ ꝓsens fuerit ⁊ curetur rasura si supervenerit cuz clisteribus. illud eni est inuatiuū eradicans scabiez. Et bonuz quidez est vt bibat ipsuz infusuz in aqua endiuie ⁊ cuz ea ꝑ parum aque feniculi si non fuerit ab aqua feniculi aliquid ꝓhibens. Et quantitas que est i ipsa de aloe sit ex. ʒ. i. vsqꝫ ad aur. ⁊ quando tollerat medicatōez dimittak: ⁊ infusiones de ꝓmis sunt iuuatiue itez. Aut sumak rob myrobal. citrinoruz factuz ex exsiccatione aque in qua ipi decocti sint exsiccando in sole: ⁊ sumak ex eo humiduz ꝙ sit ex. v. vsqꝫ ad. x. cuz zuccaro: ⁊ est ad cholericaz ⁊ humidaz. Et possibile est vt fiat simile illius ex omnibꝰ solutiuis bonis: ⁊ misceāt adinuicez. Et quādocꝫ ponunk admuicez ⁊ fiāt ex eis robub ⁊ pillule: ⁊ aqua calida calei ⁊ epithyma bona sunt quādo admistrāt omni die scōm ꝙ dictum est nuper in alio ca. ab isto. ⁊ cū myroba. ⁊ succo fumiterre diebus cōtinuis est vltima. Et de eis que currunt cursu mundificātiuz cū facilitate est vt fiat pillule de aloe cū scamonea ⁊ croco: ⁊ sumāt de eis in omni dosi. v. cicera. Et descriptio myroba. citrinoꝛ aloes scotrenſis amboꝛ añ. ʒ.i. dragagāti rosaz amboꝛ añ. ʒ.i. croci. ʒ.iij. Et iteꝝ sumak ex medicamine in quo ponitur abrungi ⁊ nos iaz dixim⁹ ipsum omni die aut duobus diebus a. ʒ.ij. vsqꝫ ad. ʒ.iij. Dixerunt quidam: Oū multuplicant eū ones ⁊ non inuenitur vtilitas: tunc melius est vt allenetur ⁊ sufficiat dare in potu habenti passionez omni die mane ⁊ zero squich de tritico cuz zuccaro ⁊ aqua pluuia Dixerunt: de eis que conferunt habenti scabiē siccaz ⁊ pruritiuz ostrachinum est vt bibat tribus diebus omni die de sisamino pondus. ʒ. c. ⁊. xxx. cum medietate sui de sirupo acetoso ⁊ similib⁹. Et ō hominibus sunt qui miscent eū eo aquā uniubarum. ⁊ nos iā experti sumus hoc ⁊ fuit curatio vltima: veꝝtamē debilitat stomachū. Et de cōpositis ꝓpꝛionalibus istis medicinis est scoria argēti ⁊ lithargyrij ⁊ cambil ⁊ vene: conficiantur cū aceto ⁊ oleo ro. ⁊ liniak ⁊ hoc est ad forte vltimū. Iteꝝ ⁊ leui⁹ illo est boliarmeni cantoꝛe croci oium. añ. ʒ. ʒ. cū aceto, ⁊ aqua squille ⁊ oleū ro. sūt cōia ad exsiccationē ⁊ ad illā que est fortioꝛ parū semen feniculi terak cū aceto ⁊ oleo ro. ⁊ administrentur in balneo. Et iteꝝ aqua granatoꝛ ⁊ baurach ⁊ melioꝛ aqua granatoꝛ est illa in qua est virtus pulpe cozꝛ ⁊ similiū farina lētiū ⁊ magra ⁊ acetum misceak ⁊ ponak in sole donec ingniatur deinde liniak. Confectōes ꝙo quib⁹ opoꝛtet eū vti sunt sicut cōfectōes quas oꝛ potare habētes ipetiginē ⁊ alsahafati ⁊ mozpheam. ſ. que de eis sunt leues ex trifera minoꝛe cū kesmes. ⁊ iteꝝ sicut hec cōfectio. ℞. amili ⁊ fumi terre amboꝛ añ. ʒ.ij. ⁊ mirobal. citrinoꝛ pondus. ʒ. iiij. ⁊ alkesmes ablutarū duplū totius. Medicine aūt locales ad scabiem sunt omnes in quibus est abstersio: ⁊ qñqꝫ sufficit illud cuius absterſio ē cū ꝓfortatiōe cuius ⁊ rectificatione cōplexionis eius sicut aqua maluaruū ⁊ aceto se ⁊ sicle ⁊ granatoꝛ ⁊ sicut furfur simule ⁊ farina lentiū excoziticatarū. ⁊ iterū acatia cū aceto ⁊ grana melonis ⁊ vētēr melōis sicut ē: ⁊ messes gēdi citrinuz ⁊ succ⁹ apij ⁊ decoctio apij ⁊ decoctio fenugreci ⁊ aq̄ corticum muzi. ⁊ forte indiget eis in quibus ē resolutio fortis sicut pulpa colloquintide ⁊ gluté alimbat cū aqua mente ⁊ gūma pini cū aceto ⁊ dragāti assati ⁊ ꝓpꝛie citrinū cū aceto ⁊ oleo roſ. ⁊ similiter calcantū ⁊ que sunt de genere ipsius: ⁊ oleander est fortis valde. Et forte sufficit acetū eius in quo ponitur: deinde coquitur cū sisamino: ⁊ misceak cū acutis sicut oleū ro. ut ꝓhibeat supfluitatē ⁊ sicut cozrices granatoꝛ ⁊ similiū illius. ⁊ ex eis que experta sunt est semen eruce cuius oleū sumak ⁊ fricek cū eo scabies ⁊ inungak cū eo in sole calido aut foculari: ⁊ iterek quoniā ē bonū ⁊ vltimū. Medicamē bonū ℞. lithargyrij ⁊ dragāti ⁊ encaustri equales ptes q̄ terantur cū aceto vini ⁊ ponantur in vrceolo testeo vitreato ⁊ sepeliat in loco humido mense vno ⁊ administretur post illud epithimādo: est eni inuatiuū in vltimo cū pauca mozdicatione. ⁊ condijt argentū viuū extinctū ⁊ ſscoria argenti ⁊ aristol. ⁊ sulfur ⁊ cambil ⁊ alkali ⁊ ces adustū ⁊ almulgath ⁊ sal āmoniacus ⁊ lentes ⁊ myrrha ⁊ semen ⁊ ammoniacum ⁊ flos eris ⁊ vsnen fullonū ⁊ stercus canis ⁊ stercora predicta in capitulis alijs ⁊ cucumer asi. ⁊ iterum cozrices ligni vitis adusti ⁊ puluerizentur super locū scabiei inuncti cū butyro crudo: ⁊ ligetur stricte post illud ⁊ nō moueatur vsquequo destruāt. ⁊ quādocꝫ cōfert cozdumeni cū aceto ⁊ glute alibat cum eo. Et de cōpositis nostris bonis est vt fiat ex argento viuo extincto ⁊ ex solijs oleandri ⁊ ex climia argenti ⁊ litharguzio epithyma cuz aceto ⁊ oleo rosa. super quod dormiat in nocte ⁊ abluat cozpus ī mane in balneo cum aceto ⁊ vsnen viridi cuz aqua calida in ꝓmis: deinde ꝓperet ⁊ inungak cuz oleo Medicamē facile: sumantur litharguꝛij ⁊ draganti citrini partes equales: teraniq̄ cuz aceto hebdomada vna in sole ⁊ liniak cū eo cū necesse fuerit. ⁊ iterū argentum viuū extinctum ⁊ stoꝛax liquida ⁊ oleum rosa. aggregentur ⁊ administrentur. ⁊ iterum argēti vini extincti ⁊ flozum viola. ⁊ costi partes equales Et iterū condisi pars. i. ⁊ magre partes. iij. ⁊ liniak

cū aceto. Et cū administras sorlia exsiccatiua resolucntia ⁊ sicca exsiccantia tāc plequere eam cum oleis cognitis sicut est oleū de ciperis ⁊ salicibus et nenufaris ⁊ viol. ⁊ similia illis ⁊ ppie in sicca ⁊ in illa que est pauce humiditatis. ⁊ administra in humida ea que sunt vehemētioris exsiccatōnis: ⁊ in sicca que sunt minoris exsiccationis. Et elonga illud in quo ponitur argentuz viuū extinctuz quantū potetis a partibus stomachi ⁊ mēbroꝝ nobiliū. Cura autē pauritus sicci post euacuationē si indiget ea cū illis que scis est ut des in potu lac vaccinū acetosuz ⁊ sicut balneatio cū aqua tepida ⁊ administratio inunctionū oleaginarū ex oleis frigidis ⁊ ppie quando ponitur in eis succus apij. ⁊ curatio scabiei sicce ⁊ pruritus sicci est vicina. ⁊ de medicinis leuibus in hoc est papauer tritus cū aceto: ⁊ iteruz folia liij: ⁊ iterū aloes cū aqua endiuie. ⁊ sene iterū est ex eis q̄ ponūtur in medicinis eius ⁊ aqua apij ⁊ acetum et aqua ro. sunt bona. ⁊ de medicinis sorūb⁹ é ceratū in quo ponitur opium cuz quo iungatur corpus et quiescet pauritus. ⁊ ex medicinis formbus est vt cōponatur ex medicinis pmis composituz ⁊ ponat in eo sal āmoniacus ⁊ liniatur cū aceto ⁊ ppie sup testiculos. ⁊ iterū alumē frixū ⁊ alkitrā: ⁊ hoc iterū confert pruritibus intrinsecis in vulua. ⁊ ano quod ponatur super pannū. Et senes quidē iuuantur in curatione pruritus qui accidit eis si liniantur ex fece vini cum aliquanto aneto humido. Balnea vero purit⁹ ⁊ scabiei sunt sicut aqua maris calefacta aut cū dispositione sua: aut decoctio cucu. asuunt. Cibus aūt habētiū scabiem ⁊ pruritum sit ex eis q̄ humectant ⁊ generant sanguinē laudabilē ex cibis deiunibus ad frigiditatē ⁊ humiditatem ⁊ equalibus. Et habentibus pruritum' ostrachinum necessariū est administrare olea leuia in eis que assumūt sicut oleū amigdalinum ⁊ isaminū ⁊ similia illis. Et scias q̄ ventose in virilīz cruribus cōferūt scabiei fede.

De sudatione. Capt. viij.

Uando q̄z fiunt botho: in corpore aut mēbro plurimi sudoris valde pauce ablutionis aut parue fricationis apud ablutionē ⁊ ppie in regionibus calidis spumose: quasi ipe sint ex materijs que sunt pigre ꝓpter suā grauitatē in consequendo sudorē velocis ꝓsumptionis, ppt subtilitatē sue materiei quare retinētur in superficie cutis ⁊ sunt quasi sint sudoris feces inobedientes ad resudandū. ⁊ quādoq̄ nō fiunt botho: apparentes: imo accidit ⁊ fit asperitas.

De cura. La. ix.

Acidūt materiā eius si multiplicat in corpore phlobotomia ⁊ solutio vētris. ⁊ similiter oz vt ꝓperet assuetus ea oi hora i euacuando hūores acutos. ⁊ ex eis que ꝓhibent eaz et auferūt ipam sunt balneatio ⁊ mūdificatio: deinde administret aqua frigida balneādo in ea ⁊ cōfert eis fricatio in balneo ex carne melonis cū farina lentiū post sudorē: deiū alicbessabzē post ipsaz. ⁊ caro melonis cū lentib⁹ ⁊ farina fabarū. Sādalis ỹo ꝓhibēt eā a pruritu qui accidit cū ea. Cū ergo sunti cuz cautela nō faciūt illud. ⁊ alcāna itez si nō abhorretur eius tinctura confert ei: ⁊ assumere illud cui assimilatur aqua granatoꝝ ⁊ acetosa ⁊ lētes ⁊ pruna ⁊ tamaridi. Et administratio eis q̄ ꝓhibet sudorē ex eis que sunt sicut decoctio myrti ⁊ rosarū ⁊ aqua coriādri dicit ⁊ ꝓfert ei aqua calefacta in sole. Et ꝓhibēt eā oēs aque cum decoquūt in eis stiptica ⁊ dimissio motus ⁊ alienatio a locis calidis sudare faciēt⁹: ⁊ petere loca ventosa ⁊ flabellatio cū flabellis plumis simul ⁊ ablutio cū aqua frigida. ⁊ iterū inunctiones ex eis que sūt sicut oleū myrtinū ⁊ oleū ro. ⁊ butyro crudo ineſt, ꝓpietas maxia in ipsa, ꝓpie cū dragath ⁊ gūmi. ⁊ iterū inunctiōes in quibus est virtus lithargyrij. ⁊ cerusse ⁊ tutie ineſt, ꝓpietas. ⁊ cinis foliorū myrti ⁊ āmoniacū ⁊ folia lauri recentia ⁊ ruta et minuta tus. Et q̄ñz cōfert desudationi epithyma glutini piscū dissoluti in aqua. ⁊ q̄ñz indiget sorlis staphisagria ⁊ ture ⁊ sulfure. Illa vero que de ea ulcerata est curenir cū eis que sūt sicut vene ⁊ galle ⁊ bolūar. ⁊ cerusa cū cera ⁊ emplastrū de cerusa ẽ boni ad illud. ⁊ fortasse peruenīet ulcera ista ad fine maximū corruptionis: quare erit cura eoꝝ cura adustionis ignis: nā illa que de ea cōfirmata est curatur curatione allahafati.

De planta noctis La. x.

Jqui passus est desudationez cutis ⁊ oppilationē pozoꝝ ⁊ bonitatez digestiōis: q̄z accidūt in frigoze noctis pruritus ⁊ asperitas ⁊ bothoꝝ parue que noiantur planta noctis. Et cā est retentio eius q̄ oz vt reloluat, ppter cōstrictionē pozoꝝ in radice quā adiuuat ⁊ i qua addit solditas frigoris ⁊, ppie in hora in qua multiplicatur digestio ⁊ sequit multitudinē eius multitudo vaporis ⁊ aer noctis. ⁊, ppter illd noiatur planta noctis q̄ plim accidentiū eius est in nocte. ⁊ de dispositiōibus huius passionis est q̄ pruritus i ea fit vehemēs ⁊ deleciat prius: deiū producit ad dolores vehementes quos efficit in locis pruritus. De cura. L. xi.

Portet ut sit regimē i dilatādo poros cū balneis ⁊ inunctiōib⁹ notis ad illud: ⁊ in mundificādo venas a mā plima ⁊ illd cū phlomia ⁊ euacuatōe fz q̄ dictū ẽ in ca. pruritus si fuerit illius necessitas ⁊ si fuerit sufficietia i medicis localib⁹. Medicie vo locales sūt aloes ⁊ myrrha ẽ de melioꝝ medicis ⁊, ppe cū aq̄ mell. ⁊ sili aloes cū farina lentiū cū pauco aceto ⁊ melle ⁊ aq̄ apij de currētib⁹ est ei, ꝓportionalis. ⁊ de medicinis cōferē tibus ei sunt fex aceti folia ⁊ baurac ⁊ alcāna ⁊ croc⁹

De verrucis ⁊ que ex eis sūt vt claui ⁊ recurues q̄ de eis sunt comua ⁊ q̄ currūt cursu earuz. La. xij.

Alsa efficiēs eas pma ẽ expulsio nature. ⁊ mālis est humoꝝ grossꝝ melie⁹. ⁊ q̄ñz puertit melia a phlate sicco valde q̄ multiplicak in sanguie. ⁊ q̄ñz accit ipi sanguini, ppter ea ipse coartak ⁊ multiplicak. ⁊ ꝓp pauitatez cāz pulrefactōis vt puertak ad siccitatē ⁊ frigꝰ ⁊, ppe i vēis quis in grū silib⁹ nō putrefit sanguis pp suā quātitem ⁊ ppingtāk ad cās extrinsecas q̄ sūt ad hocut exsiccēt velocioꝛes cū ad hocut ipse putrefaciāt hic pue cū sanguis nō valde ẽ calidus in substantia sua. Et q̄ñz oritur ex eis vena magna: ⁊ fit causa ad cōuertēdam cōplexionē eius q̄ ꝓuenit membꝛo vicino de nutrimento ad cōplexionem materiei sue q̄re desiccatur illud ⁊ infrigidak: ⁊ multiplicank eruce. Cū ergo cadit aut destruik per quodlibet regimē cadunt alie ⁊ nominātur magne habētes capita sic capita clauoꝝ habētes subtiles radices clauu et longe recurue comua. Et de verrucis est genus q̄ noiatur tusus: ⁊ noiatur in eis: licz sit necessariū ut discernatur ab eis: ⁊ fiudūtur quando scinduntur a sanie que est sub eis.

De cura La. xiij.

Roperare q̄dem ad minoꝛādū sanguinē ⁊ ad euacuandū melicoliam ẽ res que est necessaria. Et q̄ñ multiplicak egritudo uel ek phlomia: ⁊ siliter regimē q̄nās bonū chimum ⁊ alia de illis quoꝝ ꝓterijt rememoratio multoties. Cura aūt localis est cū medicinis que hsit amaritudinem ⁊ stipticitatem ad leues ex eis sicut ẽ inunctio verrucaꝝ cū oleo fisticino assidue: aut cum decoctione olee cū colata dimissa post tres dies: ⁊ aq̄ ponꝛi alnabati cum sumac ⁊ oleo de been: ⁊ iterum cū soliꝭ capparis ⁊ nuce cupꝛessi: ⁊ olive imature ⁊ fructus tamarisci ẽ bonū iterum. ⁊ folia myrti humide sunt bona ad fortes ⁊ cortices nucis humide cum ficubus siccis ⁊ xylocaracte cū pauco nocumēto suo conuenientes sūt illis que de eis sūt magne et ad fortes. Et cortices radicum algarab ⁊ cinis eius cum aceto vini. Et de eis que sūt bona ⁊ ꝓtima ẽ ut sumātur alharmel ⁊ alcāna: cribellētur ⁊ liniank cū aqua frigida. Uerū quod ex eis forte est: est ad fortes sicut epithymata facta ex calce ⁊ arsenico ⁊ alcali: ⁊, ppie cum argento viuo extincto: ꝓcipue cuz cinere quercus ⁊ oleo. Et sal cum aqua cepe ⁊ bolus ⁊ stercus capꝛinū: ⁊ iterum camarides cuz arsenico ⁊ iterū fex mellis anacardi est fortis in puluerizatione sua. ⁊ lac titimali q̄ñ iteratur sup eas aliquotiens deiicit eas. ⁊ lachryma vitis ⁊ alkebikengi iterū magnifice deiicit eas. ⁊ nigelle confecte cum vina si emplastrentur cum eis sunt mirabiles: ⁊ fel hirci iterum ⁊ assa ⁊ emplastruz acutū ⁊ disrūpens aldubellet ⁊ est emplastrū de anacardis. Cōpositū equale: Loz ficū nucis humidoꝝ ⁊ dragāti ⁊ calcis vive omniū pars. i. terātur ⁊ cribellētur ⁊ ponantur desup. Aut sumātur flozes eris ⁊ chartarū amboꝝ ana. ʒ. v. et pulpe colloqntide. ʒ. vi. baurac. ʒ. vi. salis ammoniaci. ʒ. iij. cali ⁊ arsenici citrini amboꝝ ana. ʒ. vi. fellis vaccini. ʒ. vi. vinen persici. ʒ. vij. terātur ⁊ cribellent ⁊ liniant desup cū aqua saponis. Et de curationibus verrucaꝝ est earū eradicatio. ⁊ illud q̄dē q̄ñz fit cū cānulis de penna aut de canna aut de ferro q̄ rū cōcauitas sit cū quantitate in qua deglutiant verruce deglutitiōe in q̄ fit difficultas q̄dā: ⁊ inuoluak sup ea ⁊, ꝓhibet parū apud radicē ei⁹: q̄re eradicat eā, aut tende eas cū vincinis donec extēdant eoꝝ ra-

dices: deinde assiamank cuz instrō acuto submersō ad radices earū: ⁊ ponak sup eas butyrū coctū post eradicationē. Et iterum quotiēs tangit eas medicamen acutum ⁊ infestat auferak medicamen acutū ⁊ ponatur desuper butyrū coctū ⁊ dimittatur parum per: deinde iteret vsquequo compleatur earū casus ⁊ incidūtur: ita ut quod ẽ in circuitu earū secetur cū ferro subtili aperiendo in circuitu: deinde vadit super eas medicamē acutū. Et nos iā expti sumus cū nouacula, ꝓfūdius quātū possibile est cū cautela superficiei curis: deinde fricādo locū cuz sapone ⁊ ciperis ⁊ roſ donec cucurrit q̄ fluxit de sāguine ⁊ retentus est: ⁊ deiicit post illud illud q̄ remāsit si accipiak lignū ⁊ incēdatur in igne donec inflāmetur ⁊ approximet verrucis donec excoquētur verruce: ⁊ inungank cū manu vna vice post aliā donec deleank.

De corpibus La. xiij.

Ant additiones spisse vulgares nascentes sup iuncturas in extremitatib⁹, ppt vehemētiā opatiōis. Et cura eoꝝ ẽ incisio ut reloluak ex eis illud q̄ñ si dolet: deiū administrenk sup residuū medicine vehement acute ex medicis vrucaz donec cadat: deiū ꝓsequtur butyrū coctū.

De fissuris q̄ apparēt sup cutē ⁊ labia ⁊ extremitates apparitiōe in cute in oi loco La. xv.

Alsa oiuz fissurarū ẽ siccitas in cute adeo donec exsiccet illa siccitas: aut ppt cōplexionē singularē: aut ppt malitiā humoꝝ mittētiū māz exsiccantē acutā: aut, ppt calorez exsiccātē: aut vētositatē exsiccātē rozē: aut frigꝰ indurās inspissans sicut accidit terre exsiccate ⁊ arefacte p vētū aut calorē ⁊ cōmore valde ut scindak. Et q̄ñz accidit cā aq̄rū stipticaz ⁊ illarū in q̄bus ẽ virtus aluminis ⁊ silū: q̄ñ accidit ut cū eis fiat ablutio. Et eis q̄dez sunt ctrarie aque sulfuree ⁊ alpaltiue. Et nos expti sum⁹ differētiā int aquā endiuie: ⁊ q̄ est in circuitu ei⁹: ⁊ aquā in sabor: ⁊ nō fuit in hoc ca. experimentum forte.

De cura fixurarū cōi La. xvi.

Portet ut euacuet si fuerit humō malus. Et ꝓmuteur si fuerit complexio sicca ⁊ bibat olea, ꝓhe sisami excoctoꝝ vsq̄z ad. ʒ. i. et ʒ. oi die in exp̄ssiōe vne aut infusiōe passularuz dulciū aliquot dieb⁹: ⁊ silē decoctio cāroꝝ ptunialiū cuz aqua ⁊ zuccaro ⁊ assiduet inungi. Et si sūt ex frigore tunc cōfert eis acatia: ⁊ iterū decoctio napoꝝ ⁊ napi ⁊ folia sicle ⁊ decoctio eius: ⁊ ꝓhe ceratis factis ex eis cuz adipibus notis ⁊ medullis ⁊ pice humida ⁊ alkitrā. Et si fuerint ex calore tūc cuz ceratis frigidis ⁊ humidis cōquassatis cū succis frigidis ⁊ humidis. Et rectificatio eibi ⁊ administratio balnei cū aqua calida.

De fissura labioꝝ La. xvij.

Alsa in fissuris labioꝝ ẽ siccitas: aut ppt vēti cōtrahētē cutē ⁊ desiccātez eam ⁊ exsiccātē ipius rozē: aut, ppt frigꝰ: aut, ppt calorē: aut, ppt cōplexionē siccā sicut scinssi. Prohibitio vero eius est ut liniatur antecz̄ perueniatur ad

ipsius curam cum ceratis t adipibus t medullis et oleo ro. cū ysopo humida. Et ista itez qnqz auferūt illud qđ accidit. Et facere ut adhereant pellicule super ea sicut pellicula ouj t arundinis t corices alleoꝝ t ceparū. Ablationi autē eius qđ de ipsis accidit de eo quod bonum ē: est ut sumank fex assata et glutinum albotiz t misceatur cū adipe sicut galline t anseris t melle. Aut sumatur tritura gallarū imaturarum sicut puluis cōfecta cū gūma albotin liq̄facta sup ignem. Et dicū est q̄ inungere umbilicuz in hora dormiendi aut applicare cottum submersum in oleo ꝛcanitati umbilici ē iuuatiuū t bonū.

De fissuris pedū Ca.xvij.

q Uandoqz accidūt ꝑpt vapores malos: t qnqz accidūt ꝑpt siccitatē t ariditatē denigrantē. Et ad sumū qnqz cōtingit de ciscuamētum ꝑpt illud qđ resoluitur ex ipsis si possibile est ut remoueatur cū assiduatione ponendi pedes in aqua calida t inungēdi eos cum oleis t adipibus t ꝑpzie adipe caprarū t vaccarum t ouium confortatis parūper cū cera. Et iterū oleum de kerua ꝑpe t oleum alkekim t oleū de luti: qnī est vltimū valde: t oleū effusum de lentisco opposito igni qnī ē bonū valde. Et alcāna ē bona t ꝑpzie confecta cū decoctione alharmel t sergin vue ē bona curatio eius. Et si nō valent illa indiget bucella faciē glutinationē t penetrante in ea sicut curāt eam q̄dam post balneationē t positionem pedū in aquā calidam: tunc oportet ut ponatur dragagantū ꝓparatuz cū cōtritione in fissura: qnī est mirabile. Et iterū sumātur cera t oleū sil aminū t glu inū albotin t stor ax ligda aggregent: t fissuris ut bucella adhibeatur: qnī est mirabile. Et iterum alkitran cum mollitione sisami ē mirabile valde: t olibanū trituz t olea t adipes iuuatiua sūt valde. Et iteruz epithyma excācro adusto cōtrito cū oleo oliue t ē in fissuris manuz velocius t magis iuuatiuū. Aut sumat interius cepe squille t ferueat in oleo i quo liquefactū sit glutinū albotin t ponat i fissuris. Et glutinū albotin iterum in oleo solum ē vltimum. Et iteruz confectio: sumatur de farina grano ꝝ alkerua t mel hitoū cum pauca aqua t fiat ut adhereat calcanco. Et ipse fructus alkerua est bon⁹ ad antiquas t vlceratas. Aut sumātur lithargyriū t cera t oleū t mel eū equalitate: t fiat ex eis aliquid ꝓparatū. Aut decoquant cāri fluuiales t sisamū. t itez sumātur sex olei t adeps anatis t glutinū albotin. Curatio bona nostra: sumat dragagantū t teraī sicut puluis: et radicū polypodij pōdus medietatis eius t karabe t turis tritoꝝ ouz ana tria pōdera t glutinis albotin duplū dragagāti terank oia cum oleo de kerua t admīstrētur: t dicimus qui vsus fuerit inunctione calcanei omni nocte non dimittens securatur ex hoc.

De fissuris manuū Ca.xix.

c Urentur curatione fissurarum pedum leuius.

De fissuris q̄ sunt int digitos Ca.xix.

Uretur cum huiusmodi: t eis quidem ꝓ
c priū est ut emplastretur cū radice polypodij trita sicut puluis.

De exulceratiōe alchatin Ca.xx.

Uandoqz accidit alchatin ut rubeat in pū
q mis t findak aut ulcerek ꝓpter multitudinem relupinationis t ꝓpe in egris: quare oꝝ cū incipit rubere ut dimittak relupinatio t admīstrenk desup repercussiua. In egris vo admīstretur stratus ex eis q̄ sūt sicut folia salicis ablata a virgis t sicut milia t sicut pēne: t totū illud fiat implēdo sicut pēne leues aut cui illes sūt alkitris. Si autē exulceret tūc emplastrū de cerusa adhibeat.

De odore horribili in cute t ascellis t vrina t egestione Ca.xxi.

Dor corrūpit ꝓpt putrefactionez hūoris
o aut sudoris. Et qnqz adiuuāt ad illud nocentes ꝓmouētes hūores t dimissio ablutionis a pollutiōe t mēstrua t retardatio el⁹ t assumē ea q̄ sūt sic fenugrecū t ea de ꝑpetate quoꝝ ē mouēs mās acutas ad manifestū corpis. De fetore vo oris iam dictum est.

De cura corruptiōis odoris corpis cōis Ca.xxij

Lud vo qđ rectificat hūores ē euacuatio
i t cōplexio cū ꝓmutatiōe t acceptatiōe el⁹ cui⁹ bona sit digestio in q̄litate t quātitate t mundificatio in balneo t alia: t assumere in ciuno ꝓ quod sudor sit boni odoris sicut ē cassia t feleniati. Et iterū apiū t capita cardui t asparag⁹ t oē ꝓuocatiuū urine: mūdificatiuū sāguinis a putrefactiōe: verū qđ eoz sic asparag⁹ facūt fetere urinaz. Et de eis q̄ ꝓferūt ad illud ē ut bibat in fusionē chrysomilox boni odoris t chrysomila ipa t liniat sup corp⁹ qđ sit sic aq̄ myrti t aq̄ in q̄ dissolutū ē alumē iameni t almelsus t decoctio silimbrij t mēte t calamēti t sāsuci t folia citri t folia salicis: t sil it inunctio cū myrto trita. Et iterū sandali ꝓpzie t ciperi t flos squinanti t calam⁹ aromatic⁹ t alsidre t rose t ꝓpe sāsuc⁹ t alfeheslabē t alusnati t folia citri t corter ei⁹ t folia maloꝝ t folia lilij iuuatiua sūt i hoc capitulo valde. Et iteruz trocisci de rosis cū zuccaro. Et iterū de eis q̄ opilāt poros t, phibēt sudorē sunt lithargyriū t tutia t cinis folioꝝ lilij t alumē t silia eis t myrrha t aloes t oleū myrtinū t oleū rof.

De cura fetoris ascellaꝝ Ca.xxiij.

Estimauerunt quidam q̄ fetor ascellaruz
e t pediculi sunt ex reliquijs vestigioū ꝑ matis ex quo creatus est homo que iam ceciderunt in partibus ascellarum t penetrauerunt in poris cutis: t hoc non est ex eis quib⁹ oportet iniri. Et ut ꝓportionet ad vaporem materiei qui cōuertitur in sperma in homine t ad mouentē ipsum in eo est melius. Cura autem eorum est quoniam oportet ut curentur post mundificationem si ea indiget cum tutia t lithargyrio condito t cinijs: t cum cinere myrti: t oleo myrtino: t cum aqua in qua soluitur alumen: t quandoque conficiantur ista cum sandalis, t permiscentur cum canfora.

Trocisci bonus. ℞. sandalorum t cassie t gallie t spice t alumnis t myrrhe t folijs t ro. oiuz ana ꝑté. i. t tutie t lithargyrij albificati ambox ana ptes iij. t canfore ꝑtē. ʒ. fiant ex eis trocisci cū aqua rof. t administrenk post exiccationē. Et itez sumank rosarū rubearū lib. i. t galle t spice t ciperi t myrrhe t alumis oiuz añ. ʒ. x. fiāt trocisci cū aqua rof. t administrek deliutionē faciēdo. Puluis bū faciens redolere corp⁹ t cōfert cōplexioni⁹ calidis. ℞. spice t ciperi t foliox t flox squinati t flozactis assemine t ē lubzia romana oiuz ana aur. x. rosarū siccax extremitatū myrti oium ana aur. xx. spica ciperū t flos squinati t foliū: madefiāt cū vino odorifero et exsiccenk t terank: deinde ꝓiciank sup ea role t extremitates myrti contrite t dissoluak croc⁹ cū aqua rof. t pmisce ipm cū medicinis religs t exsicca eas in umbra: deinde tere ipm t pulueriza sup corpus post balneationē: ita ut exsicces sudorē corpis in pmis exsiccatiōe vltima: deinde pulueriza sup ipsis medicinas. Ellud absendēs odores sudoris seu diuersiēs habētibus cōplones frigidas. ℞. spice aromatice t gariofilox t amomi t xylobalsami et cassie oiuz ana aur. iij. costi t blacte bizantie t spice inde t cinamomi oiuz ana aur. ij. extremitatū salui ci t spice romane oium ana aur. iij. lubzie romane resoluank ista cū vino t tere t reliqua cū aqua balsamite t administra illud. Ellud ꝑm illud exemplum abscindens odorē sudoris. ℞. cinnamomi t spice inde t blacte bizantie t costi oium ana. ʒ. ij. absynthij t boli lacūe t scorie plūbi t cerule ablute oium ana. ʒ. ß. scelya t spice romane omniū ana. ʒ. i. croci t rosaruz siccarum amborum ana. ʒ. iij. tere siccata cum aqua myrti: t crocuz cum aceto vini odoriferi t administretur.

De cura vehementie fetoris stercoris t ventositatis Ca.xxiiij.

Jt illud cā putrefactiōis humox. Et causa rerū de, ꝑpetate quaruz ē illud sicut alf
stirgar t allea t eruca t porri t alaniuden t alalthir t iterū ouaꝝ. Iterū fetorē delet bonitas digestionis t assumere ea q̄ declinare faciunt putrefactionē ad ptem urine sicut fenugrecū. ipm eni facit fetere sudorem t urinā: t delet fetorē egestionis. Et vinum aromaticum aufert fetorem egestiōis.

De fetore urine Ca.xxv.

Ause fetoris urine sūt cause fetoris egestio
c nis. Et iterū diuretica sic asparagus t silia ipsa eni faciunt bonū corpis odorē: t faciunt fetere odorē urine: Et iterū ulcera uesice: t cura eius est facilis ex eis que scinisti.

De pediculi t lendinib⁹ Ca.xxvi.

Uteria humiditatis in qua est caliditas ali
m qua cum expellitur ad cutem forasse ē tāte tenuitatis t subtilitatis ut resoluatur et non sentiatur: t sequitur eam illud quod resoluitur in sudorem: t sequitur eam quod resoluitur t coagulatur in sordes: t sequitur eam quod retinetur in suprema tunicarum cutis: t generantur ex ea sicut furfures t desudationes t que sunt ambabus similia: t segtur eam quod retinetur profundius illo. Quod si fuerit mala valde facit fieri alopitiam t similia illi t impetiginem t aliaꝝ asati. Et si fuerit minus mala t non fuerit virtus virulenta: t non festinat ad eam putrefactio dominans vltima t est conueniens ut sit materia recipiens vitam influitur sup ipsam vita ex creatore suo t prouenient pediculi t mouentur t egrediuntur. Et quandoqz accidit de eis plūs subito. Et quandoqz adiuuant ad generationem pediculorum: t mouent eos cibi boni chimi tenuis motus ad illud quod apparet sicut ficus t ad illud adiuuant motus mouentes eiuz ad illud ꝑcipue cum associatur ei vapor spermatis generātis sicut coitus. t quandoqz adiuuāt ad illud dimissio mundificationis t ablutionis: t administratio eius quod aperit poros cutis t mouet materias retentas in ea ad resolutionem: t facit ingredi ad eaz flatum prohibentem eam a conuersionibus putrefactionis t assimulatione cuz putrefactione. Et quādoqz superant pediculi adeo donec fluat sanguis habentis eos: t citrinetur color eius: t cadat appetitus eius: t extenuetur corpus ipsius: t resoluatur eius virtus.

De cura Ca.xxvij.

Ediculi plures generati non abscisi indi
p gent in curatione sua in primis mundificatione corporis t ꝓhe euacuatione cū phlobotomia t rectificatione regiminis t dimissione eius quod mouet materias ad exteriora de eis que diximus: deinde administra medicinas localee: t confert ad illud assiduatio balneatiōis t mūdificationis t ut assiduet balneationem cum aqua salsa: deinde cum aqua dulci est melius. Et oportet ut assiduet permutationem vestium: t induatur serico t lino: t bibat medicinas interficientes pediculos sicut allea decocta: t calamentum montanum. Medicine vero oportet ut sint exsiccatiue resolutiue attractiue ad exteriora. Sō ti fuerit res magna est necessarium ut misceank cuz eis virtutes venenose. Et de medicinis localibus sunt sumach t oleum t acetosa etiam t folia eius t radix eius aut alumē cum oleo aut folia azedaraet: aut folia granatoruz t semen limi t calamus aromaticus t cinnamomū aut folia colloquintide: aut folia myrti: aut folia cupressi. t oleum cartami iuuatiuum est prohibitiuū t oleum de raphano est mirabile. Et cortices cassie lignee t reubarbarum t pirorum t radix altee t sisimbrium t polium t anisum t pulegium t semen vitice t alberengelif t corzdumeni: Sumantur sicut memithe. ʒ. iij. costi. ʒ. ß. baurach. ʒ. i. amili quantū omnia: soluantur t liniantur. Et de ablutionibus est decoctio lupinorum: quoniam est bona foetis. t decoctio sicle t decoctio tamarisci: t decoctio calamenti montani t decoctio foliorum cupressi: t foliorum pini. Et genera fellis cum ponuntur in ablutionibus sunt bona. Et de suffumigationibus est suffumigatio cum conchili t staphilagria: et cum

gūma pini ⁊ cū gallia ꝓpone ⁊ cū sulfure. ⁊ deme dicinis fortib⁹ est vt sumatur staphisagria ⁊ arseni cū rubeū ⁊ baurach: teräk oia cū aceto ⁊ olo ⁊ linia tur cū eo caput. aut helleborus alb⁹ ⁊ baurach aut solia oleandri cū oleo aut solia colloquintide. aut su mantur synapis ⁊ cōditi trita ⁊ fundat super eā pa rū aceti ⁊ extinguat post illud in eis argentū viuum terendo ⁊ est forte. ⁊ similiter qō fit ex sulfure ⁊ arse nico ⁊ aristo. ⁊ cinere ilicis ⁊ costo ⁊ myrrha. aut su mantur cōditi ⁊ arsenicū rubeū ⁊ aristo. lon. ⁊ alki tran ⁊ fellis vaccini quātitas tanta de vtrisq; cuz q̄ medicine cōficiant ⁊ est epythyma forte. ⁊ iterū alki tran ⁊ gentiana ⁊ arsenicū ⁊ oleū de lilio. ⁊ iterū sta phisagria ⁊ folia oleandri ⁊ alumē iamen. ⁊ iteruz liniant i balneo cū lesmemithe pte. i. ⁊ baurach me dietate partis: costi sexta partis: amuli quātū oia ⁊ li matur cū eo post psilotrū cōfecto cū aceto. ⁊ admi nistra has medicinas post vapozationē cū eis que sunt sicut cōditi. Et staphisagria est melior ⁊ ppze eū incipit ab ablutionib⁹ de genere eius qō dixim⁹.

Tractat⁹. iiij. de dispositiōibus q̄ pendēt ex cor pore ⁊ extenuatib⁹ ⁊ est complemētū libri de cozatio nis. De extenuationis ablatione. Ca. i.

Extenuatio fit aut ꝓpter p̄uationē ma terici pinguedinis cibi. aut fit ꝓpter mul titudinē vsus cibi subtiliantis: quare nō generat in cozpore sanguis plurim⁹. ⁊ ex regimine cōtento de eo qō ē ꝓter illō non generatur in cozpore sanguis bonus: aut pro pter debilitatē virtutis opantis in cibo: aut digesti ue aut attractiue ad mēbra ꝓpter cozruptōem com plexionis cuius plim est frigidum: aut ꝓpter getz plurimaz cū qua sopitur virt⁹ attractiua ꝓpze qui ē post exercitia quoz au vilio ꝓsueuit natura attrahe cibū. Cū ergo dimittuur nō attrahit neq; nutrimē tū tēperatū etiā: aut ꝓptera q̄ sanguis ꝓuenit ad materiā cholericā vel melācholicaz ex hūida aquo sa: aut ꝓptera q̄ splen cōꝓmit epar quando ma gnificatur quare attrahitur ad ipm plus sanguis ⁊ debilitatur virtus epatis per ꝓtrietatē que ē inter vtraq; z: aut ꝓptera quia vermes cozrtant cozpus: aut ꝓpter cōstrictionē pozoz: aut ꝓpter ipsoz coar tationē ab humoribus: aut cooperturā coz scient quam fecit frigus aut calor aut nuda siccitas quoz vnūquodq; cognoscitur suo signo: aut ꝓpter liga menta assidua super ipsum quare opilantur pozi ⁊ meatus: quāobrem non attrahitur ad ipsum nutri mentū ⁊ ꝓprie a creta comesta: aut ꝓpter multitu dinem resolutionis quare non figitur quod attra hit de nutrimento ad mēbra: imo separatur sicut ac cidit in exercitijs velocibus ⁊ tristicia ⁊ angustia et egritudinibus resoluentibus. Et cozpora quidem que extenuantur in tempore breui tollerant ut rede ar ad ea teneritas tempore breui. ⁊ illa que extenuāt in tempore longo nō tollerant nisi blandimentum debilitati virtutis ad hoc vt administret nutrimētū plurimū. Cozpora igit susceptibiliora pinguedinis sunt que de eis molliorem habent cutē ⁊ que de eis magis susceptibilia sunt tensionis. ⁊ de eis que faci unt homini esse necessariuz fugere ab extenuatione sunt debilitas ⁊ vehementia passionū a caloze ⁊ fri goze ⁊ a verberibus ⁊ a percussionibus ⁊ a passioni bus animalibus ⁊ onere ⁊ labore ⁊ inquietudine: et ab euacuatione ⁊ coitu ⁊ retinetur nutrimentū eius in venis ipsius ⁊ nō penetrat quāre putrefit. ⁊ pin guedini iterum insunt nocumēta que ego dicam. et non est sicut equale: dū ergo perlenerat pinguedo: ita q̄ nō facit accidere nocumētuz non abhorreas eaz. vita nāq; in humiditate existit. Verū oportet vt tu caueas ⁊ abhorreas eām in via superfluitatis: licet nō appareat eius nocumentum quoniaz eius nocumentū repente aduenit ⁊ subito fm q̄ dicit in loco suo. ⁊ qū deficcant cozpora ꝓpter aeré est exe nuatio. De cura. Ca. ij.

Oportet ut consideretur que causa sit in ex tenuatiōe de causis extenuationis qs dixi mus ⁊ cureť ⁊ removeat: verbigratia si fue rit cibus nō generās sanguinē grossū sonē afferat ille qui generat ipsū ⁊ non sit contentus eo qui gene rat sanguinē laudabilē tū quoniam forte generā bit subtilē ⁊ resolutiuū. Qō si fuerit virtus attracti ua ad mēbra pigra moueat ⁊ cōfortetur ⁊ cōsideret ad malitiā cōplexionis si fuerit ⁊ p̄mutetur. ⁊ frica tio in hora expergefactionis a somno est ex eis que expergefaciūt virtutē attractiuā. ⁊ quādo est necessa riū, phibere nutrimētū a latere altero attrahe ipsuz ad latus extenuatū cū diuersificant duo latera sicut si sit vna duarū manuū extenuata ⁊ altera pinguis: tūc est necessariū est vt ligetur pinguis cū pāno in cipiendo ab iferiore ligatura nō vehemēti neq; do lorosa cum mensurā que ꝓstringat tūc: ⁊ prohibat nutrimentū a penetratione quare redeat ad locum digestionis ⁊ attrahatur ad latus alterum. ⁊ excita attractiuam cum frictione ⁊ ꝓprie cum oleo ali quo sicut oleo oliue cum pauca cera calefacto fricatione non exsiccante. Et quotiens inflatur membz ⁊ calefit dimittatur: deinde iteretur cum quieuerit. et si pozi fuerint opilati tunc oportebit si cozpus fue rit vehementis solidtatis: quap̄ropter opilent po ri mollificare cum humectatione ⁊ calefactione cuz calefacientibus ex eis que assumuntur ⁊ motib⁹ coz porcis ⁊ animalibus si fuerit frigus illud quod in spissauit ipsū: ⁊ infrigidatione ⁊ humectatione si fue rit calor inspissans ipsum ⁊ faciens ipsum compa ctum. Et melius quo calefit membrum qō nō reci pit calefactionē ꝓpter frigus suū est vt siccetur: de inde ponatur super ipsuz rubificatiuum. ⁊ si fuerit causa in extenuatione ꝓpter splenem curetur splē ⁊ si fuerit extenuatio ꝓpter vermes interficiant ⁊ ex trahantur cū oibus que dicta sūt in ca. coz. ⁊ adhi beantur et delitie ⁊ amenitas ⁊ stramēta leuia ⁊ ha bitet in vmbra ⁊ dilatetur ⁊ aromatizetur ⁊ detur in potu frigida. Ista enim confortant virtutem na turalē valde: quare bō a sit eius administratio i nutrie

do ⁊ expellendo superfluitates. Et illud quidē est pri cipiū cauſaz pinguedinis. Et de impinguatibus est assūptio vini grossi ⁊ abi boni chimi fortis exsiccatis cis digerit: sicut frumentū sine cozrice coctūt puls ⁊ aliū dabet ⁊ rizi cū lacte ⁊ assata de carnibus ꝓpī il lud qō retinet in eis de virtute carnis ⁊ generant car nem dura: decocta aūt ex carnibus generat molli em ⁊ tenerit udinē non firmā. Et caro anatis est im pinguatiua ⁊ caro galline silr: ⁊ caro alcubugi est vl tima in coz: silr lub zuccari. ⁊ balneū post cibum est vehementer attrahens nutrimentū ad cozpus i pin guatiuū. Hez vtens eo exponit opilationi accidenti in epate hio, ꝓpio cū est cibus eius cibus coz q̄ sūt i pinguandi ⁊ ꝓpter illud multiplicat lapis in eo q̄ querit hoc ⁊ illi sūt aptiores ad hoc ut in eis multi plicent iste opilationes ⁊ lapis quoz vene sūt in creatio ne strictē: ⁊ sunt non omnes ita. Et cū isti sentiūt gra uitatē in latere dextro: sumāt in potu aperitiua i opi lationibus epatis nota ⁊ sumāt in potu ante cibū su um capparē cū aceto ⁊ melle ⁊ oxymelle cū semibus donec auferat granitas. Et melius qdem balneū est illud qō est post digestionē p̄mā: ⁊ cū iam descen derit cibus: licet comedere cibuz post egressionem a balneo absq; superfluitate est de causis impinguatio nis. Et balneū quidē est donū impinguatiuū plurī bus hoibus ⁊ ꝓprie illis qui sunt in dispositione q̄ est situt arefactio. ⁊ oportet ut sit balneū post p̄mā digestionē. s. q̄n descenderit cibus a stomacho nisi in rebus eisdem. Et calefactis qdem est ad hoc con gruū factū ex lacte de quo extractū est butyz non fa cto acetoso. Et de ingenio ipinguādi est retentio san guis sup membz ligando membz qō creque distat in latere altero sicut diximus añ: ⁊ liget illud quod est sub mēbro ex quo cadit nutrimentū ad ipm cū ē pi gue: aut non querat eius impinguatio: sicut cū aseid est extenuatū ⁊ planta manus ē sana ⁊ pinguis: tūc ligetur apud rascetā: aut cum aditoriū est extenua tum ⁊ aseid non liget apud cubitum a supioze parte aseid. Et ex impingnantibus est illud qō pendet ex exercicio ⁊ est oē exercitiū leue tardū ⁊ totū illud sit equale post frictionē velocē bonā paruaz tempatā in duritie ⁊ lenitate ⁊ ꝓprie frictionez cū incipit ad hoc puenire ut rubificet cutez. ⁊ post illud exercitet cū equalitate ⁊ balneet balneatione breui: deinde, in ungatur cozpus eius ⁊ fricet frictione sicca: deinde administrent linimēta impinguatiua. Et pinuatio gdem aeris ⁊ aque est ex vno eoz que oportet obser nare: qn̄ forte extenuatio est causa coz. Et de im piguatiuis sunt linimenta que administrant post mo tionē membroz ⁊ ipoz rubificationē sicut est pix lo lanita ut sit vehementer liquida: aut soluta i oleo cū quantitate que facit eaz currere linimenti. Et qn̄q; administrat sola sup cutez approximata igni donec liquefiat: deinde inunctat ⁊ eleuatur qn̄ congelatur. Ipsa enim attrahit nutrimentū ad membra ⁊ retinz ipm in eo ⁊ remouet frigus eius si fuerit causa eius debilitas virtutis aut opilatio pozoz in cute ⁊ dat ei fiscositatem ⁊ aspertitatem ⁊ strungit super ipm po ros ⁊ excitat virtutem attractiuam: quare remanet mo ta tanta qua figitur ⁊ fit pars membri ⁊ non re soluit. ⁊ oportet ut administret i estate semel in die in q̄ administrat ⁊ in hyeme bis. Et cōsideretur in abla tione eius a membro ⁊ dimissione ipsius super ipm velocitas rubificationis eius ⁊ inflationis quas fa cit et tarditas ipius. Cum ipa enim festinat in hoc fi sit vltimatio in dimissione eius super ipm ⁊ domia tione ipius: imo removeatur velociter. Et forte sufficit ut auferatur quando inuiscat calida ⁊ infrigi dat. ⁊ quādoq; confert ut precedat super picem fri catio velox aspera dura: deinde liniat aut percuciat cū virga bruscī equali non nodosa ⁊ ꝓprie inuncta donec rubeat ⁊ inflet: deinde abstineat. naz additio in frictione ⁊ percussione resolvit: deinde inuiscet pix calefacta cū equalitate apud ignē. Liqz coagulatur ⁊ infrigidat auferat ab eo euellendo subito. Et me lius quidem est ut effundat super ipm ante picē aq̄ ad calidatatem ⁊ mordicationē quandā declinis: de inde apponat pix. ⁊ aque sulfuree ⁊ que sūt de aspal to sūt attractiue ite nutrimēti ad illud qō apparet. Inquit Balie. Jam vidi venditoē animaliū ipin guasse hoc regimine adolescentem sine natibus ⁊ fa ctus est lenis habens pingues anchas in tpe bicui. Qui vero abhorret picem vratur loco eius oleo ex oleis opilantibus cum calidtate quadam: ⁊ si vtat aqua frigida ⁊ tollerat eam super cozpus totum aut super membra faciat. Et melior hora ad illō est ho ra q̄ apatur linimētū in attracto: fortasse eni tūc vi resoluit ipm in sanguine. Et non oportet ut fugias acuta cum prolongarur: ⁊ non confert: imo oportet ut assiduus frictionem cū pannis ⁊ effusionez aque calide: deinde cum frictione cum manu: deinde ad hibeas picem. Et forte est necessariū ut attrahat sanguis absq; frictione: imo cū medicinis rubifica tibus ⁊ cum eis que sunt sicut pirez ⁊ sulfur ⁊ cū eis que sunt sicut gūma rute agrestis. Et de mēbris sunt quedā que egent ad impinguationem sui nutrimen to pluri consueto: quoniā resoluuntur ex eo iām plus consueto ⁊ indiget impinguatio sup̄fluitate remanē te ꝓcipue cum fricatio iam resoluit. Et referamus nūne medicinas que assumunt ⁊ clisteria. Jn eis au tem que sumuntur est intentio ut medicine confortēt digestionē ⁊ retineant cibum in stomacho ⁊ intesti nis parum ꝓpter virtutem retentiuaz ⁊ faciunt ip sum penetrare in venis ⁊ ad partes epatis ⁊ faciunt illud diuretica equalia ⁊ ꝓprie cum bibuntur in ci bo ⁊ post ipm spacio paruo. Et est necessariuz ut co aguletur in membro. Et faciunt illud infrigidantia ⁊ stupefacientia sicut hyusquiamū album ⁊ ei similia. Et de habentibus ꝓprietatem ⁊ que sunt nobilio rum virtutum ad tēperatos est illud quod: R. amī gdalas ⁊ fisticos excorticatos ⁊ gna viridia ⁊ silamū ⁊ gra na pini maloxis: conficiantur cum melle ⁊ fiāt inde pillule similes nucibus ⁊ sumantur de eis om ni die quinq; nuces vsq; ad. x. ⁊ bibat super eas vi nuz. hoc enim impinguat ⁊ bonum facit colorez ⁊ confortat super voluntatem cocundi. Medicamen

bonuz quod impinguat ⁊ colorem efficit bonuz: ℞ mutue farine ſiſe ⁊. ʒ. v. ſarcocolle ⁊ inuoluantur cū butyro vaccino cocto inuolutione forti ⁊ fiant ex eis trocilci ⁊ comedantur mane ⁊ veſpere. Aut aſſumā tur amigdale ⁊ auellane excoriciate ⁊ grana viridia ⁊ ſiſamū ⁊ papauer cū equalitate keſile. ʒ. pars pēni dioz quantū eſt totum: ſumatur in puluere oi mane ⁊ apud ſonum vſq; ad. ʒ. xx. Et aſkidi medicamen quod: ℞ quartam keleiati de kerua excoriciato: cu⁹ tritura fiat optima: fundant ſuper ipm lib. ij. la ctis dulcis ⁊ conficiat bene cū farina tritici quantuz ipm tollerat ⁊ fiant trocilci ex eo quoz omnis ſit. ʒ. i. ʒ. ⁊ fiant ut panis ⁊ ſiccent ⁊ ſumantur de eo om ni die duo trocilci contriti.

De regimine bono ad extenuationē factam cauſa crete ⁊ opilationis ptū epatis ⁊ ſiphac. La. iij.

Umantur paſſule bone ⁊ fundantur ſuper eas quattuo: pondera ipſaz de aqua ⁊ de coquātur vſq; ad medietatem ⁊ p̄ſciatur ſuper omne caſtiuum paſſulaz pondus. ij. lib. Iconie ferri ⁊ pugillus vnus ameos ⁊ pugillus. i. zuccari ⁊ pugillus. i. origani. ⁊ quādo ſeruet dimittatur duabus diebus aut tribus: deinde coletur ⁊ bibat de eo jn eo m iciunio quantitatem lib. i. ⁊ poſt tres horas comedat panem cum kemic capparis ⁊ porozi ⁊ bi bat ſuper ipm vinū forte quantitatem lib. i. deiñ q̄ p̄tereūt. vij. hore comedat carnes pinguem ⁊ bibat vinū duz vſq; ad. iij. lib. hoc. n. efficit in complexio nibus fozibus operationem mirabilem ⁊ colorem facit bonū: aut ſumank dragagāti ⁊ ſeminis papaue ris ⁊ nucis henden ⁊ amboruz been ⁊ capparis ⁊ ze doarie ⁊ almugath omniū ana. ʒ. iij. ſ. terank ⁊ frigā tur in butiro ⁊ p̄ſciantur ſuper pondus duaz mia rum ſanich' tritici ⁊ ſumatur omni die de toto vſq; ad. ʒ. xxx. ⁊ decoquat de eo ſo:bitio cuz lacte ⁊ butyro cocto ⁊ zuccaro ſo:beat: ⁊ balneetur poſt ipz bal neatione leui. Aut ſumank almugath. ʒ. l. helleboti . ʒ. xx. draganti. ʒ. xl. zedoarie. ʒ. xxx. cribellenk ⁊ ſu mank quātum eſt tertia totius de pane ſiſe ⁊ quantū eſt tercia eius de amigdalis excoriciatis quantuz eſt tertia eius de zuccaro ſulimeni ⁊ ſumat de eo omni die pondus. ʒ. xx. in lacte ouino: ⁊ expreſſione vne ỳ vnoquoq; quoz ſit lib. i. ⁊ fiat ſo:bitio ⁊ ſo:beat ip ſā. ⁊ vtatur de medicinis ipinguatiuis temperatis ex medullis ⁊ nux hendē ⁊ alkeſile. ppne cū ſanie: q̄ñ ipm cuz hoc frangit inflationē ſanie ⁊ grana inpin uandi. Nec ipa tardank in ſtomacho ⁊ almugath ⁊ zedoaria ⁊ dno de been ⁊ omnia que monet ſper ma ex eis que ſūt ſicut bulbus ⁊ herbus ⁊ faſeoli.

Et ex eis que currūt cur'u ꝓprietatū eſt ut ſumak ver mis apis ⁊ exſiccet ⁊ terat ⁊ miſceat de eo aliq̄ cū ſa uich ⁊ detur de eo in potu aliquid. De regimīe bo no ad calefactos eſt ut ſumat dog lactis dulcis cu⁹ nō vehemens ſit coagulato neq; acetoſitas: imo ac cepta eſt ⁊ ablata eius vnctuoſitas ut ſit magis pene tratiuū ⁊ leuius. Et detur de eo in potu extenuato quātitas. ʒ. lib. ⁊ moret ſuper ipm tribus horis do nec digerat ipm: deinde ſumat de eo in potu tatun dem vice altera: ⁊ abſtineatur a cibo vſq; ad̄ nocte ⁊ ſit cibus eius pullus ſpinguatus ⁊ ſi tollerat vt bi bat vinuz ſubtile faciat. ⁊ ſi balneetur ante cenam ſi per illud eius iam biberit cadum vini tenuis pur: de inde egrediatur ⁊ cenet erit melius. Et ſumatur cicer ⁊ infundatur in lacte vaccino die ⁊ nocte ⁊ ſi renouetur ſuper ipm lac ⁊ nutrietur in eo plus illo licet. Et ſumatur riz abluti albi ⁊ ſe. papaueris triti ⁊ tritici ⁊ ordei tritoz omniū ana pondus. ʒ. xxx. ⁊ panil de ſimila exſiccati ⁊ zuccari albi amboz ana pōdus ʒ. xxx. amigdalaz excoriciataz. ʒ. i. aggregent omnia ⁊ decoquatur de eo omni die pondus. ʒ. xxx. cū lacte dulci aut oleo ⁊ butyro cocto ⁊ bibat ipz et balneetur in tina poſt ipm quantitate qua reſoluat.

Aut ſumatur lib. i. lactis dulcis ⁊ lib. i. aque: ſer neat cum facilitate donec cōſumatur aqua ⁊ p̄ſicial ſuper ipm. ʒ. i. penidioz ⁊. ʒ. i. butyri vaccini cocti ⁊ oleum ſiſaminū ⁊ ferueat bulitione vna ⁊ ſo:beat. Aut ſumanī farine ciceris ⁊ fabaz ⁊ ordei ⁊ rizi par tes equales: lentinz excoriciataz ⁊ papaueris albi ⁊ mes excoriciati omniū ana pars. ſ. tritici triti ſiſami mi excoriciati amboz ana pars. ſ. ziccari partes. ij. fiat ſo:bitio cum lacte ouino ⁊ ſo:beat in mane. aut ſumatur hyuſquiamuz album ⁊ decoquatur i aqua decoctione bona ⁊ coletur ab eo aqua fortiter: dein de exſiccetur in vmbra ⁊ ponatur in medio maſſe ⁊ fiat panis ⁊ coquantur in furno ſuper laterem. cuiuſ maſſa rubet ac ſi eſſet bona: extrahatur ⁊ teratur ⁊ p̄ojiciantur. ij. anſ. in lib. i. puluis facte ex ſiſamo ⁊ papauere: ⁊ ſumantur de eo mane ⁊ veſpe tres plā te manus. Medicamen mirabile: Sumatur hy uſquiamuz album ⁊ abluatur cum aqua poſtq̄ in fuſum eſt in ea die ⁊ nocte ⁊ exſiccetur ⁊ inuoluat bu tyro cocto inuolutione ſacili ⁊ buliat quantum me retur ⁊ p̄ojiciatur ſuper ipſum quadruplum ſui de amigdalis excoriciatis ⁊ quantum ipſum eſt de nu cibus ⁊ quantum ipſum eſt de zuccaro: ⁊ ſumat de eo ad manſionem pondus. ʒ. v. Et iſti quidem im pinguantur cum kekengi ⁊ ſolatro ⁊ lactuca ⁊ morel ⁊ carne alcubugi. Et qui ad vltimuz perueniunt in extenuatione indigent ad curationem ſui bume ctatis que diximus in capitulo ethice ⁊ in capi. ſicci tatis ſtomachi: quare redi ad ea. ⁊ iſti iteruz oportet ut liniātur cū pice omnibus quattuoz diebꝰ aut tri bus ſm modum notū. Et de illo regie eſt ad infrigi datos: ℞. helleboti albi ʒ. ſe, papaueris al. oiz añ pō dus. ʒ. ij. baurach, ⁊ gñoz pini oim añ. ʒ. iij. gñoz i pungādi pōdus. ʒ. iiij. hermodactiloz ſemis hyui quami piretri galange been albi oinz añ. pōdus. ʒ. i. keſile pondus. ʒ. v. tritici albi mutuc. i. infundat triti cū in lacte donec nigreſcat: deinde exſiccet in vmbra ⁊ torreſiat ⁊ ſumat de eo in paluē oi mane ⁊ ſero pō dus. ʒ. x. ⁊ ſuper ipm bibat lac. Illud notū: helleboti al. farine ciceris ⁊ aneos oinz añ. p are. i. keſile q tes. ij. cymini karmeni ⁊ piperis amboꝝ ana pars ſ. terank ⁊ p̄ficiant ⁊ coquantur in furno ut panis: ⁊ exſiccēt ⁊ cōmiſceātur cū tanto pane de ſimula. exſic cato quātū ipm eſt ⁊ fiat de eo oi die ſo:bitio cuz lac

te ⁊ ſumak aut pomak in iure pulli pinguis ⁊ ſo:beat ante cibū. Cinū ad eos: ℞. keſile pondus. ʒ. v. ⁊ di mittat ſup. ij. lb. vini boni cū nō ſit acetoſitas oino ⁊ bibat de eo tres cados mane ⁊ veſpere ⁊ ad man ſionē. ſ. in omni diſpoſitiōe cadū. i. ⁊ p̄ſert vt p̄ſequē ter adhibeak ſanich. Et napi barbarici in ſanich ſūt vehemētis tuuamēti ad eos calefaciēdo ⁊ humectā do eos: verū ipſi ſunt vehemētis caliditatis. Et de il lo eſt ad p̄hītes ſiccitatē q̄ curent curatoꝝ eoz cum humectātib⁹ notis ⁊ regimīe ethicoz: deinde regat ille hīs ſiccitatē cu⁹ attrahit caliditas regimīe cale factoz: ⁊ illi ſiccitati cu⁹ aſſociak frigus cū regimine habentiū ethicam ſenecte. Cliſteria vero ſunt omne cliſtere impinguans renes ſicut lac ouinū: ⁊ ppe q̄ſ ſoluk in eo de albeḡrd aliqd. Et de eis ſunt cōpoſi ta q̄ iā dicta ſunt in capitul' de ſiderij coeundi ⁊ dicā de eis vnū: Sumak caput ouis pinguis ⁊ mūdificet deiñ terak valde ⁊ aggregēt illi: ʒ. lb. illiati ⁊. ij. lb. la ctis ⁊ ſumak tritici ⁊ rigi ⁊ ciceris tritoz omniū ana. q̄rta lb. i. poſt q̄ fuerit iam aggregatū totuz illud ⁊ diſſolutū in aqua ⁊ colatū. ⁊ fundatur ipm ⁊ aq̄ ei⁹ iterū ſup comeſtionem aliam ⁊ reducatur totuz ad decoquendum in furno donec diſcoctū ſit caput ire rum: ⁊ coletur totum ⁊ ſumantur de iure. ʒ. ij. ⁊ de pingui. ʒ. ij. ⁊ de farina amigdalarum ⁊ nucum am barum añ. ʒ. i. fiat cliſtere cum eo ⁊ dormiat ſuper ipſum.

De impinguādo aliquod membrum ſicut ma num aut pedem ⁊ labium ⁊ naſum aut p̄putiū aut virgam. La. iij.

Diſſibile in hoc eſt illud q̄ ap̄opriak illi p mēbꝛo ⁊ nō eſt illud ex pte ei⁹ q̄ comedit ⁊ bibit: q̄ñ illud cōe ē corpori: imo ex pte attractōis cibi ad ipm ⁊ retentiōis ei⁹ ſup ipm ⁊ cō uerſionis ei⁹ ad naturā ipſi⁹. Et illud q̄ē admodū ſciuſti ſit p fricationē rubificantē cū aſperitate ⁊ cū medicinis rubificātib⁹: deinde cū fricatōe que ē foz tio: ⁊ cū effuſione aq̄ calide: deinde liniak pice. ⁊ qui dam ponunt ſaguiſugas campeſtres ⁊ ſunt vermes rubei in virtute picis. Et tu q̄dē tam ſciuſti in p̄mis capitul' q̄liē admiſtrek pix ⁊ admiſtrak ſm modū q̄ē neceſſariū facit mā veniēs ad ipm ſtringēdo vīā ab eo ad aliud ⁊ ap̄opiatur ei aliq̄ ex opatoīb⁹ ferri ſi cut labio ⁊ naſo ⁊ auri. Et dictū eſt in ca. alio ab iſto Dixerunt: cum labiū ⁊ naſus ſunt diminuta: opoꝛ tet tunc vt aperiatur membꝛum ⁊ diſcooperiatur cu tis ab ꝓtroq; latere ⁊ incidatur caro que eſt in me dio que indurata eſt ex ea: quare, plōgabit ⁊ auferet ab eo calloſitas.

De maſculi ſuperflue pinguedinis. La. v.

Inguedo ſuperflua eſt compoſ corporis a p motu ⁊ deābulatōe ⁊ p̄ſſione coartās ve nas coartatōe ꝓſtrigēte eas ḡre opilat ſpi ritui vias ſuas q̄ob̄ē extinguitur multotiens: ⁊ ſili nō pueniat ad eos ſpiraculū aeris: ḡre corūpit ꝓpt illud ꝓplexio ſpūs eoz ⁊ ſunt in timoꝛe q̄ expellat ſanguis eoz ite; ad locū ꝓſtrictū: ḡre foꝛtaſſe ſindet vena ſubito ſciſſione p̄nitioſa. Et in huiuſmodi qui dem diſpoſitōe q̄ē eſt ante eaz accidūt eis ꝓſtrictio anhelitus ⁊ pulſus coꝛdis ḡre ſuccurrat tūc diſpoſ tioni eoꝛ cū phlobotomia: ⁊ iſti quidē penit⁹ expoſi ti ſunt mortī repentine. Et ad ſūmum motꝰ ſup vlti matos in pinguedine feſtinat: ⁊ ꝓpe illos q impin guank in p̄ma etate. ipſi enī minutas hñt venas ⁊ cō ſtrictas ⁊ ſunt expoſiti apoplexie ⁊ paraliſi ⁊ pulſui coꝛdis diarie, ꝓpt humiditatē ipſoꝛ: ⁊ malitie anhe litus ⁊ ſyncopi ⁊ febꝛib⁹ mali: ⁊ nō tollerant famen neq; ſitim cā ꝓſtrictōis meatuū ſpūs ⁊ vehemētie frigoꝛis cōplexionis ⁊ paucitatis ſanguis ⁊ multitu dinis phlegmatis. Et homo quidē nō ꝓuenit ad vl timū magnitudinis impinguationis niſi cum eſt fri gide cōplexionis. ⁊ ſūr ſunt iſti nō generantes neq; in ſemie ſuo ad cōmodū ꝓuenientes: ⁊ ſperma ipſoꝛ eſt paucū. Et ſūr que de mulieꝛib⁹ ſūt pingues non concipiūt: ⁊ cū ꝓcipiūt aboꝛtiuntur: ⁊ eaꝛ appetitus iterū eſt debil. Et cū iſti quidē oēs curank cū medici nis nō fortaſſe penetrant medicine in venas eoꝛum vſq; ad membꝛa eoꝛ leſa. Et q̄ñ infirmank non ſen tiūt nocumentū velociē: q̄ñ ſenſus eoꝛ ſūt debiles: ⁊ phlobotomia eoꝛ eſt difficil. ⁊ in eoꝛ ſolutōe ven tris eſt timoꝛ. fortaſſe enī mouebit hūoꝛes eoꝛ ⁊ nō erit poſſibile vt penetrēt in venas redeundo ꝓpt co artionē earū: ḡre fortaſſe ducet ad p̄ditionē illā. Si aūt faciūt aliqd infirmat eos: q̄ñ caloꝛ eoꝛ inanis ē debil: q̄ñ ei⁹ loc⁹ ē ſtrict⁹. Et nos q̄dē taz dixim⁹ q laudād⁹ ē tēpat⁹: ⁊ ꝓpe i adoleſcētia. ⁊ piguia q̄ui laboꝛēt ⁊ debilitank a motu: tūc ipa p id q̄ aſſociak eis de ſignificatione humiditatis ſignificant longi tudinem vite.

De extenuando. La. vi.

Egimen extenuandi eſt ꝓtrariuz regiminī r impinguandi: ⁊ eſt minoꝛatio cibi: ⁊ poſt ipm balneū ⁊ exercitiū vehemēs cū pene tratōne ei⁹ ⁊ ponē ipm de genē q nō nutrit. Et de ge nere eius cu⁹ nutrimentū eſt ſiccū aut acre aut ſalſū ſiē ſūt lentes ⁊ cauguamich ⁊ acetoſa: ⁊ ſit panis coꝛ panis de quo nō eſt ciectus furfur ⁊ panis de ordeo ⁊ multiplicenk ſpēs calide q̄ ꝓ ꝓdimēto ponūtur in cibarijs ſuis: Et de eis q̄ adiuuant ad minoꝛādū cibum eoꝛum' p̄dictuz cum eo quod narraī eſt: vt ſit pinguis valde vt ſatiet velociter: q̄ñ appetit⁹ eoꝛ debilitank: ⁊ ſunt cibi ⁊ potus eoꝛ tales vt adiument ad reſolutēdā māzſt aggregatur de ea: ⁊ adiuuat ad illud vehementia raritatis coꝛporis eoꝛum per exer citia laboꝛioſa ⁊ groſſitudinem indumenti ⁊ lecti ⁊ permutationem aque frigide ad calidam ⁊ aeris fri gidi ad calidum: ⁊ detectio ſemper ad frigus vt con ſtringantur poꝛi ⁊ opilentur ⁊ conſolidetur coꝛpus ꝓpter hoꝛripilationem: quare non recipiat nutri mentū ⁊ ꝓhibeat reſolutionē eā lem q̄ ꝓcedit attra ctionē ei⁹ q̄ē poſt ipſam. Oēs ſi fuerit ꝓſtrictū de tegatur caloꝛ donec multiplicet ei⁹ reſoꝛutio: ḡre re ſoluatur ſupza illud q̄ attrahit ad membꝛū. Et eua cuationes ⁊ vomitus nō eāſtis. nam vomitus cū eſt eāſtis ante cibū ⁊ poſt ipm impinguat: verū illud q̄ eſt p̄mū extenuat: ⁊ alteratio cōplexionis ad cōtra

rium cõplectionis facientis pinguedinẽ si est frigus tunc calefactó: ꝛ si est caliditas equalis nũc inclinató eius ad frigus aut calo: é supfluũ. Et sm plimũ de rebus magis iuuatiuis plib⁹ q̃ supfluũt in pingue dine: ꝛ fit ꝓbigfa illud a frigore ẽ administratio medicinarũ subtiliantiũ: ꝛ hoc iterũ ad calorẽ est iuuatiuũ. ꝛ oportet vt adhibeant eis exercitia laborosa ꝛ euacuatões: ipsa enĩ efficũt in humorib⁹ tres opationes. quarũ vnaquęq; est iuuatiua ad extenuãdũ ꝛ de illis est subtiliatio humoris in eo ꝛ elõgatio ei⁹ a coagulatõne ꝛ exponere ipm ad resolutionẽ: ꝛ de illis est ꝙ ipsa ꝓuocant ꝛ mouent humores nõ ad partẽ venarũ: ꝛ de illis est ꝙ ipsa faciũt sanguinem lucrari qualitatẽ acutaz nõ maligna ad virtutẽ attractiuam. Et medicine administrate in doloribꝫ iũctarũ sunt valde fortes in ꝓuocatione vrine nõ tẽperate: que cũ ꝙmiscentur vadunt cũ cibo ad venas et nõ ꝑmittunt ꝓducere materias ad suctionẽ venarũ neq; ad partẽ vrine sumẽdo a pte venarũ nisi in potu sumantur cũ iam secũda aduenit digestio: tũc enĩ punit ad epar ꝛ illic recipit ꝑma opatio earũ: imo fortes q̃ remanent discernẽtes valde humores ad nõ partẽ venarũ: ꝙre famẽ patiunt vene ꝛ faciũt reliqs opationes. Et iste medicine iterũ ꝓuocãt menstrua cũ virtute q̃ obrẽ adiuuant ad extenuandũ in mulieribꝫ. Et iste qdẽ medicine sunt sicut gentiana ꝛ semen rute ꝛ aristol. ro. ꝛ petroselinũ ꝛ polĩ: ꝛ sandarace quidem inest virtus extenuatiua valde contraria virtuti karabe. ꝛ lacca hꝫ in hoc virtutẽ propriã iterũ, ꝛ silr semen apĩ ꝛ dragantũ forte est ʒ ẽ timorosũ ꝛ amaracũ silr. Cõpositũ: ℞: aristol. ro. pond⁹ ʒ. i. centaureę minoris. ij. tertias. ʒ. ij. gẽtiane romane ꝛ polĩ ꝛ petroselini ꝛ sal vipe oliuz añ. ʒ. iij. ꝛ ẽ dosis. i. Medicamen forte. Sumank radix cucumeris asi. ꝛ radix altee ꝛ radix oppoponaci ꝛ sumak in puluere decocto. ʒ. i. Et iterũ sumank se. ameos ꝛ se. rute ꝛ cymini cõfes ptes: sansuci ꝛ bauracb ambozuz añ. ʒirta q̃tis. i. lacce. ps. i. cui⁹ dosis oi die sit auf. i. Et de medicinis subtiliantibus sunt acetũ ꝛ almurit ꝛ ꝑpe in ieiunio: verũ ille q̃ habet debilitatem neruoꝝ ꝛ que hñt nocumentũ in matrice deuitent' acetũ. Et potare vinũ in ieiunio q̃q; extenuat ueruz ꝙ hoc ꝙ resoluit ꝛ ꝙ hoc ꝙ replet venas vapore cum fuerit illud ꝙ potat plimũ: ꝛre vene nõ recipiũt interius aliud, sup ipm ex cibo. Et silr medicine lenientes materiaz: ipse enĩ ducũt cibũ a venis. Et q̃ administrant multotiẽs sit virtus attractiua pigra ꝛ consuescunt vene euacuari ab eo qđ vadit ad eas apud quẽlibet motũ humoꝛ ad intestina. ꝛ q̃ apparent medicine lenientes naturã ꝛ subtiliãtes diuretice nõ ꝓuenit ad venas res magna. Et de medicis extenuãtibus sunt tyriaca ꝛ vlus ei⁹ ꝛ sal vipe ꝛ diacurcuma ꝛ diacymini ꝛ diapipeon ꝛ sagzenea ꝛ anacardinũ.

Et medicamẽ de lacca ꝛ athanasia ꝛ hõzulia ꝛ trifera minoꝛ. epithima vo eoꝛ oportet vt sit de genere eoꝛ q̃ infrigidẽt ꝛ stupefaciũt virtutẽ attractiuam et sit in eis venenositas sicut ꝺ hyusquiamũ nigrũ ꝛ albũ aut de genẽ eoꝛ q̃ resoluũt resolutóe vehemẽti sicut sunt olea ꝛ unctões fortis resolonis. Et oportz vt sit coꝛ balneatio in ieiunio ꝛ sit aer ca sudare faciens nõ aquosa ꝛ humectans. Et si fuerit aquosa resolutiua sit assiduatio in ea vt nõ accidat ex ea attractio supflua absq; resolutione: deinde nõ festinet ad comedendũ sup ipsam: imo expectet ꝛ dormiat post ipsam aut moueat ꝛ exerciteꝛ. deinde gelcat: post comedat rẽ debilẽ: ꝛ silr oportz vt sit fricatio ei⁹ fricatio resolutiua ꝓtinua.

De extenuatione membri particularis sicut mãmille ꝛ testiculi ꝛ manus ꝛ pedis ꝛ similiũ illis. Capitulum septimũ.

Edi in hoc regimine iterũ ad dispositiões ꝛ additiones q̃s dixi in extenuãone absoluta ꝛ iuuetur cũ iuuantib⁹ quib⁹ appꝛopantur. ꝛ iuuat ad illud sicut facere ipm quiescere cũ frigore suo ꝛ ligare vias cibi ad ipm ꝛ stringẽdo ligamẽto ꝛ assiduatio ei⁹ sup illas vias sub eo ꝛ attractõ cibi ad oppositũ ei⁹. Et de epithimatib⁹ q̃ ꝓhibent testiculũ fieri magnũ ꝛ mãmillam a magnificatione est vt sumatur chimolea ꝛ ceruſa plumbi ꝛ misceantur cũ expꝛessione hyusquiami albi ꝛ oleo myrtini ꝛ admistrek inunctio ꝛ assiduek epithimatio ei⁹ ex fricatõne lapidis in quo phlobotomatoꝛes sua acutãt ferramẽta cuz vn⁹ fricat sup aliũ cũ aceto aut succo hyusquiami al. Et silr multitudo epithimãdi cũ alumine oi die. Aut sumaꝫ crete ps. i. ꝛ gallarũ viridiũ q̃ vtreq; sint trite ꝛ lintank cũ melle in die: deinde abluat cũ aq̃ frigida: fiat illud in mense trib⁹ vicib⁹. Et appꝛopiat mãmille vt liget sup eã cymĩnũ ꝓtritũ ꝓfecti cũ aceto ex quo emplastret mãmilla. Et dimittat sup eã pãn⁹ infusus aceto trib⁹ diebꝫ: deinde soluat ꝛ sleq̃nt adhibeat cepa lilij al. ꝛ strigat ꝛ nõ soluatur tribus diebus alijs: fiat illud in mense tribus vicibus.

Loquemur tunc de egritudinibus vnguũ de panaritio. Caꝑ. viij

Panaritiũ ẽ apostema calidũ exiturale accidens in latẽ vnguis ꝛ ẽ difficile vehemẽtę doloris: ꝛ q̃q; vlcerat ꝛ ꝓducit ad corrosionẽ: ꝛ q̃q; currit ex vlcratõe ei⁹ sanies subtil' fetida: ꝛ est in hoc timoꝛ digiti.

De cura. Caꝑ. ix.

Si necessaria ẽ phlobotomia ꝛ ventri' solo fiat: ꝛ ẽ necessariũ subtiliare cibũ ꝛ inkfare ipm: ꝛ oportz vt currat in curatõe cursu reliquoꝝ apostũ. s. in obseruatõe dispositõis ꝓncipij ꝛ augmẽti ꝛ statꝰ ꝛ declinatõis sm q̃ scribtũ. Medicine ãt locales sũt q̃n i ꝓnᵒ oz vt submergat i aceto calo. Bal. nãq; narrauit q̃ ẽ vehemẽtis iuuamẽti ad panaritiũ ꝛ nõ ẽ dubiũ q̃n in ꝓnᵒ sit magis iuuatiũ: ꝛ ꝑpe cũ furfure aut faria oꝛ. ꝛ emplastret cãfaratũ facũ ex cantoꝛa. ꝛ q̃n ꝙficit opiũ cũ mucilagine psilij extracta cũ aceto est iuuatiuũ valde. ꝛ emplatio cuz gallis ꝓtritis pulueriçatis fortasse refrenat ipm: ꝛ similit lordes cũ litio q̃q; ꝓhibet ipm collectionem facere. ꝛ litiũ iterũ iuuatiũ est bonũ: Et silr galle cõfecte cum melle. illud enim est ex eis que ꝓhibent

eius cõsumptionẽ ꝛ submergat semp in aquia frigida ꝛ sedet dolor eius cũ opio: q̃n est mirabile ꝛ mutilago psilij tunc est iuuatiua. Et sumank galle ꝛ corticeꝫ granatoꝝ acetoso ꝛ lapides calcis ꝛ ficus sicci cũ equali mensura: cõficiank cũ melle aut cum rob vue aut cũ iuleb ꝛ ligetur sup ipm ꝛ nõ approximet oleo alio neq; humiditati cum timet vlceratio. ꝛ radix lilij ꝛ olibanũ ꝛ tritum solum ꝛ cũ aliꝫ. Et grana myrti decocta cũ rob vue fortasse retrenat ipm. Medicamen sanãs panaritiũ. Sumank aloes ꝛ balaustie ꝛ olibanũ ꝛ galle ꝛ aggregent cũ melle ꝛ administrent. Et non oportet ut sterur super infrigidantia: nã ipa q̃n tranſit hoza ꝑma ꝓncipij inspissant cutẽ ꝛ obstudẽt materiã ꝛ vehementio: fit doloꝛ. Et non attẽdat tunc illud qđ sentit de calitate: q̃nil sit sicut ignis: imo resoluat ꝛ exsiccet. ꝛ fortasse confert submersio in oleo calefacto ꝛ tollerantia sup ipsũ. ꝛ in medio terat olibanũ ꝛ ponat super ipm: aut flos ferri ꝛ nigelle item trita ꝛ mucilagines item lenientes ꝛ adipes ꝛ silr trociſci andaroꝝ ꝛ muscus ꝛ sordes auris bona est ei ante collectiõez. ꝛ cũ accidit maturatio: tunc pone sup ipm semen almaru ꝛ psilũ cuz lacte. Et cũ est ꝓpe statum ꝛ collectionez: tũc ꝓfert ꝓfoꝛatione subtili ꝛ parua ut egrediat qđ ẽ in ipso: ꝛ ꝑpe cũ egressũ fuerit cũ stipticis sicut fuit lẽtes ꝛ se ꝛ sicut sauich de nabach ꝛ sauich maloꝝ ꝛ sauich de zarur: ꝛ post illud ex farina lupinoꝝ cuz melle. ꝛ q̃n vlceratꝰ ac aloes est de melioribus curationibus eius. ꝛ silr ris cũ arsenico ꝛ emplastꝛ de floꝛe eris ꝓ mixtum cum emplastro de ceruſa ꝛ sarcocolla ꝛ coopiatur illud cũ pãno imbibito in vino. Et oportet tũc ut separet caro ab vngue ab omni parte ꝛ incidatur illud qđ pungit carnẽ ex vngue. Emplm bonuz qđ dixit Paulus: ℞. draganti vsti turis ambozz aiptem. i. flozis eris ptez. ʒ. terak cũ melle ꝛ admistrek. Et iteꝝ emplastꝛ huiusmodi: corticeꝫ granatoꝝ acetosoꝝ ꝛ galle scoria eris ꝛ flos eius misceat cum melle liniatur ꝛ liget ꝛ non tangat locũ aqua neq; oleum. Emplm bonuz draganti vsti ꝛ turis ambozum aiꝑs. i. aggregek cũ melle ꝛ ponat sup ipm. ꝛ fortasse est necessariũ cũ est timoꝛ corrosionis admistrare calcadicon ex arsenico ꝛ dragãto ꝛ floze eris ꝛ calcis q̃n exsiccat ipm ꝛ nõ est melius eo. ꝛ quãdo incipit currere ex panaritio vlcerato sanies: tunc cauterizetur ꝛ incidat ut non pambulet malitia eius in digito toto ꝛ nos quali iaz locuti fuim⁹ de panaritio vice alia.

De aure muris ꝛ scissura vngũiz ꝛ excoriatione eaꝝ ipaꝝ scabie. Capitulũ. x.

Quandoq; accidũt hec accidentia causa' sicitatis cõplonis melancholice. ꝛ illa fissura vnguis q̃ est declinis ad ptes acutas pẽdetes cũ carne ꝛ pũgentes ꝛ q̃ ledũt dicit auris muris. In curatiõe vero eius est necessaria, mũdificatio corꝑis cũ eũone humoris melancholici si fuerit dominãs. ꝛ medicine locales sũt ut liniat alassras cum sale masse ꝛ fece vini. Et empleꝛtur cũ cepa muris assata ꝛ ꝑpe cũ oleo sisamino. aut semẽ lini aut nasturtiũ ꝛ emplin factũ liget sup ipm cũ melle. Et nastũrtiũ ꝛ sal trita conferunt ad illud ꝛ eradicãt fruſta. Et liniat cũ alasras ꝛ sale ꝛ fece vini ꝛ hoc cõfert scabiei ꝛ excoriationi ꝛ silr mastix dissolutũ cuz sale trito.

Spasmi ꝛ curuitates ꝛ lepꝛositates que accidũt vngui. Capitulum. xi.

Ste passiones iteꝝ accidũt vngui sm plim ex melia quare cõuertit eã ꝛ spasmat eaz ꝛ curuat ipam ꝛ facit eã lepꝛosã. Et multotiens qđẽ est causa eius aliqd eradicatiũ accidens vngui. cũ ergo vult oziri origine bona non custoditur ꝛ tãgitur multotiens ꝛ nõ egredit. ꝛ si egredit: egredit sm formã malã ꝛ vadit in generatione sup illã sũmã quia illud quod aduenit ei de nutrimẽto aduenit ei ꝛ non inuenit in ea penetrationem ꝛ de eo resolutionem sm duos modos naturales quare cõponit in radice vnguis tali cõpositione q̃ fit ei difficilis exitio totius radicis. Et multociens quidẽ curatur curuata cum adipe. vij. diebus: deinde fricat cuz nitro: deinde iteratur donec equetur. Et multotiens eradicat vngues per calli quare fit doloꝛ fortis ꝛ facit currere sebzem. Cura: Illa cuius causa est melancholia indiget euacuatione eius si fuerit corpoꝛi cõmunis ꝛ fuerint omnes vngues iaz facte. silr rectificatio cibi est de rebus magis cõuenientibus ad illud. Et qui bibit oleuz sisaminuz ꝛ assiduat ipm equantur vngues eius. Et si fuerit melancholia, ꝓpria vni vnguitunc oportet ut curet curationibus localibus.

Et de curationibus quidem localibus ad illud alie sunt que leniunt vnguem ꝛ ꝓparant ipam ad excoriandum ꝛ equandũ sicut administratio calcis ꝛ arsenici super eã quare fit talis ut radas cũ cultello quã quantitatem volueris. ꝛ silr multitudo emplationis cũ fece alfochapha q̃n facit eam facilem ad equãdũ. Et silr si tolleraꝛ manus calefac eam cuz cera ꝛ equaeam. ꝛ gũma cupꝛessi est emplastꝛ bonum ad liniẽdum eam ꝛ semen lini iteꝝ est bonũ ad spasmuz. Et adeps ouis quãdo ligat super ipaz diebus aliquot ꝛ dimittitur lenit eam, si autem non sufficit iteret super ipam: multotiens vsquequo leniatur ꝛ ꝓparet ad equandum ꝛ confert ad scabiem vnguiũ iteꝝ.

Ingenũ in incisione vnguis male in forma sua ꝛ colore suo ꝛ reliquis maculis ut nascatur loco eius vnguis bona. Capitulum. xij.

Umat gũma cupꝛessi ꝛ ẽplet cũ ea vnguis maligna dolorosa diebꝫ aliquot ut leniat: deinde purgat radix eius cũ acu ꝛ currat de ea sanguis pluimꝰ: deinde ligent sup eã allea ꝛrita die ꝛ nocte: deinde renouent sup eaz allea in die ꝛ nocte bis qñ ipa cadet. Et assiduatio emplandi eam iteꝝ cuz oleo q̃n ꝓpat eã ad calli cũ quolibet regie, ꝑpe qñ miscet cũ eo oppoponaci ꝛ sulfur fractũ ꝓtritũ cuz adipe. Et de medicinis sõnꝫ ad eradicãdũ vnguez ẽ Fapinũ ꝛ iteꝝ dabhgladis ꝛ gũma gigani ꝛ arsenicũ ꝛ cãfari dos aggregenk cũ aceto ꝛ assiduek emplatio ei⁹ cũ eis i oibus. x. diebꝫ. Et iteꝝ vtriq; arsenicuz ꝛ sulfur citrinũ ꝛ gluttinũ albotiz: fiat ex eis emplm cũ aceto ꝛ resoluat omni hebdomada.

De ꝓseruatione eius que ocii. Capitulū.xiij.

Ponet ut ingeniet donec magnificet ⁊ tu
eatur a tactu cū manu ⁊ aere ⁊ aliis ⁊ erec
cat. Et magis ꝓuenies quod scit ad illud ē
ut fiat aliquid super digitū sicut pileus de argento
⁊ sit in eo cōnexio retis ⁊ ruptura ut non ꝓhibeatur
aer omnino. q; si oporuerit ꝓhibere aerē ꝓpter ca
lorem aut frigus aliquod coopiatur cū re alia. Et
oportet ut figura huius pileī sit figura qua fiat secu
ritas ab obuiatiōe digiti a pte vnguis cū ligatur sup
ipm ⁊ obuiet ex parte alia ⁊ obliuiscatur super digi
tum spacio mensis vnius: tunc cuiꝰ nascetur vnguis
melior que est.

De baras que fit sup vngues. Capitu.xiiij.

Umak nux cupressi ⁊ teratur ⁊ misceat cuꝫ
aceto ⁊ farina ⁊ ꝓprie farina lupinoꝝ ⁊ cem
plastretur cū eo: qm̄ eradicat albaras. ⁊ silr
semen lini cū nasturtio ⁊ silr fex adusta ꝑmi
xta cum arsenico rubeo. ⁊ gūma pini ⁊ pix humida
mirabilis sunt in hoc cum arsenico rubeo cum nu
ce cupressi. ⁊ gluttinū piscium est mirabile vlumuꝫ ⁊
radix acetose iterum linita cum aceto.

De citrinitate que accidit vnguibꝰ. Ca.xv.

Imant ex gall. ⁊ alumine cum adipe anā
tis aut cum felle vaccino aut cuꝫ semie eru
ce contrito bene cōfecto cum aceto.

De attritione vnguiū. Capitulum.xvi.

Mplastret in primis cū foliis myrti aut cū
foliis granatoꝝ lenibus: deinde adhibean
tur lenientia. Quod si accidit capitibꝰ ner
uoꝝ eaꝝ venientiuꝫ ad eas dilatatio administra sup
ea adipes notas ⁊ cerararia leuia.

Mortuus sanguis sub vngue ab attritione euenti
ens. Capitulum.xvij.

Uretur cū farina ꝑmixta cū pice ⁊ empla
stretur cū ea. si autez non exculat imo indi
get opōne manus: tunc oportet ut findat
vnguis cū facilitate scissura obliqua cū instrumento
acuto: ita ut egredial sanguis qui est sub ea. Quod
si accidit ex hoc ut eradicet vnguis fac, ut currat san
guis ⁊ inuiscetur vnguis ⁊ super illud quod est sub
ea cū facilitate ut sit iuuamen eius ⁊ non doleat: de
inde consideretur post dies aliquot: ⁊ si fuerit illic vi
rus ꝓremat vnguis aut finde eam cū facilitate ⁊ redu
catur ⁊ liget ⁊ non diuidas carnez: qm̄ cōmouet do
lorem magnū maiorem ꝯ panaritiū: imo tege eam
cū ipa. Et embroca super vnguem aquā ⁊ oleū tepi
dū ⁊ pone sup ipam post ⁊ in fine eius emplastrum
basilicon.

Finit liber quartus canonis.

Liber canonis quartus incipit de egri
tudinibus particularibus que cū acci
dūt non appropriatur vni membro ꝓ
nēs sepiē sen. q̄ ꝓprehendit. xxiiij. tra
ctatus ⁊ iūmas duas.

Ē prima ē de febribus ⁊ ē q̄nto⁊ tractaꝰ.
Tractatus .i. est de se. ephimera ⁊ cōtinet
.xliij. capitula.

De difficultate se. ⁊ generibꝰ se. capitu.i.
De ꝓparatione ad febres capitulum.ij.
De horis febrium. capitulū.iij.
De cognitiōe horaꝝ egritudis ⁊ ꝓpestatꝰ. capi.iiij.
De sermone vli de febribus ephimeris capi.v.
De signis ꝓpriis febriū ephimeraꝝ distinguētia ea
ab aliis capitulum.vi.
De ꝑmutatione se. ephimere .capi.vii.
De sig. ꝑmutatiōis se. ephimē ad se. alias. ca.viii.
De curatiōe se. ephimere ꝑm modus vsem. ca.ix.
De speciebus se. ephimere. capitulū.x.
De febre ephimera ex angustia ⁊ signis eiꝰ. capi.xi.
De cura. capitulū.xii.
De se. ephimera ex tristitia. capitulū.xiii.
De se. ephimera ex cogitatione. capitulū.xiiii.
De se. ephimera ex ira. capitulū.xv.
De cura. capitulū.xvi.
De se. ephimera ex vigiliis. ca.xvii.
De curatione. capitulū.xviii.
De febre ephimera ex sōno ⁊ quiete. capi.xix.
De curatione. capi.xx.
De febre ephimera ex gaudio. capi.xxi.
De febre ephimera ex timore. capi.xxij.
De febre ephimera ex labore. capi.xxiij.
De cura. capitulū.xxiiij.
De febre ephimera ex eūone. capi.xxv.
De curatione. capi.xxvi.
De febre ephimera ex dolore. capi.xxvij.
De cura. capitulū.xxviij.
De febre ephimera ex syncopi. capi.xxix.
De cura. capitulum.xxx.
De febre ephimera ex fame. capi.xxxi.
De febre ephimera ex siti. capi.xxxij
De febre ephimera ex opilatiōe. capi.xxxiii.
De febre ephimera ex nauseatiua sacietate ⁊ reple
tione. capitulū.xxxiiii.
De cura. capitulum.xxxv.
De febre ephimera ex apate. capi.xxxvi.
De febre ephimera ex terrestreitate. i. quando cutis
sit dura ut testa. capitulū.xxxvii.
De febre ephimera ex caloꝛe. capi.xxxviii.
De se. ephi. q̄ accidit ex frigōe ex balneatiōe. c.xxxix
De se. ephi. ex solicitate ex aquis stipticis. ca.xl.
De signis. capitulum.xli.
De febre ephimera ex vino. capi.xlii.
De febre ephimera ex cibis calidis. capi.xliii.
De cura. capitulum.xliii.
De ꝓncipio sermonis ⁊ febriuꝫ putridis ⁊ ꝓplemen
ti sm̄onis ē in febribꝰ sanguineis ⁊ cholicis.

Tractatus.ii.cōtinēs.c.lxviij.
De sermone vniuersali ⁊ se. putridis. ē. ⁊
De sermone vli ⁊ signis se. putredis. ca.ij.
De signis insepabilibus. capi.iij.
De rebus in quibus differūt se. putredinis ⁊ in qui
bus cōmunicant. capi.iiij.
De significationibus accidētiū febriū. capi.v.
De sermone ⁊ rigoꝛe ⁊ frigoꝛe ⁊ horꝛ pilatione ⁊ fra
ctione. capitulū.vi.
De intēt̄one ad curationes vlces se. putridis. ca.vij.
De cibatione febricitantiū in generali. capi.viij.
De canone dando in potu aquaꝝ oꝛdei ⁊ syrupum
acetosum. capi.ix.
De curationibꝰ febriū acutaꝝ. capi.x.
De rememoratione accidentiū que difficilia sunt cu
se. acutis. capi.xi.
De regie rigoꝛis ⁊ horꝛipilatōis qñ supfluūt. ca.xij.
De rigie supflui sudoꝛis in febribus. capi.xiij.
De regie fluxus san. nariū supflui. capi.xiiij.
De regimine vomitus q̄ accidit eis. capi.xv.
De regie fluxus ven. q̄ accidit eis. capi.xvi.
De regie fluxus coꝛ supfluc. capi.xvij.
De ꝓfunditate sōni qui accidit eis. capi.xviij.
De grauitate capitis coꝛ. capi.xix.
De ingenuitate hūtiz se. ⁊ aliꝝ. capi.xx.
De doloꝛe ventris q̄ accidit eis. capi.xxi.
De asperitate lingue coꝛ. capi.xxij.
De sternutatione assidua q̄ accidit eis. capi.xxiij.
De doloꝛe capitis qui accidit eis. capi.xxiiij.
De tussi coꝛ. capi.xxv.
De destructiōe appetitus coꝛ. capi.xxvi.
De bolismo coꝛ. capi.xxvij.
De nigredine lingue coꝛ. capi.xxviij.
De syncopi que accidit eis. capi.xxix.
De cōstrictione anhelitus coꝛ. capi.xxx.
De vehementia tristicie coꝛ. capi.xxxi.
De difficultate deglutiēdi que accidit eis. ca.xxxij.
De frigoꝛe extremitū q̄s accidit eis. ca.xxxiij.
De sermone se. cholerice. capi.xxxiiij.
De tertiana pura ⁊ vocat triteus. capi.xxxv.
De dꝛia inter tertianā purā ⁊ nō purā. capi.xxxvi.
De tertiana continua. ca.xxxvij.
De cura tertiane pure. capi..xxxviij.
De cura terciane nō pure. capi.xxxix.
De se. adusta ⁊ est illa que noiat fāicos. i. causon. ca
pitulum.xl.
De signis eius. capi.xli.
De curationibus ipius. capi.xlij.
De se. san. capitulum.xliij.
De signis eius. capitulū.xliiij.
De curationibus se. san. capi.xlv.
De sermone se. phlatice. capi.xlvi.
De signis phlegmatice piodice ⁊ est illa que nomi
tur antiamos. capi.xlvij.
De signis phlatice insepabilis ⁊ est illa que nomi
latica. capi.xlviij.
De se. q̄ fiūt in plibus dispōnibꝰ de genē phlaticaꝝ
fiūt ex cholera qñqz ⁊ ñ fiūt ex eis q̄ fiūt ex melia

appropriate cū noibus ⁊ iudicijs eaꝝ.ca.xlix.
De fe. in qua occultat frigus ⁊ apparet in ea calor ⁊ fe. emptalos ⁊ signis eius ca.l.
De fe. in qua occultat calor ⁊ apparet in ea frigus ⁊ est liparia ca.li.
De fe. in qua est vnaquęq; duaꝝ rerū in vnoquoq; duoꝝ locoꝝ ca.lij.
De fe. syncopali humorosa ca.liij.
De fe. syncopali minuta subtili ca.liiij.
De fe. diurna ⁊ nocturna ex phlate ca.lv.
De curatiõe phlatice piodice ca.lvi.
De curatiõe phlatice inseparabilis que vocat latica capitulũ.lvij.
De curatiõe fe. ex syncopi hũorosa ca.lviij.
De curatione fe. ex syncopi minuta ca.lix.
De regimine nocturne ⁊ diurne ca.lx.
De quartana piodica ca.lxi.
De signis ca.lxij.
De cura ca.lxiij.
De rememoratione solutiõis quibus indiget post digestionẽ ca.lxiiij.
De cibatione habentiũ quartanã ca.lxv.
De cura habentiũ q̃rtanã ꝓtinuam ca.lxvi
De fe. sextana ⁊ septena ⁊ similibus ⁊ noiat firãos ⁊ gdã noiant hmõi fe. reuolubilis ca.lxvij.
De cura haꝝ febriũ ca.lxviij.
Ractatus.iij.cõtinet ca.xi.
De fe. ethica ca.i.
De signis ethice ca.ij.
De signis aldhubul ca.iij.
De cura ethice ca.iiij.
De rememoratiõe mediciaꝝ inffantiũ eos ca.v.
De rememoratiõe medicinaꝝ hũectatiũ eos ca.vi.
De cibatione hũtiũ ethicam ca.vij.
De succurrẽdo dispõib⁹ q̃ sequũtur ethicã ca.viij.
De ethica senili ca.ix.
De signis ca.x.
De curatione ipius ca.xi:
Ractatus.iiij. de fe. pestilentie q̃ siũt de genere eaꝝ ⁊ sunt febres pestilentie variole et morbilli ⁊ ptinet ca.xx.
De fe. pestilentie ca.i.
De signis eius ca.ij.
De signis pestilentie ca.iij.
De curationibus fe. pestilentialiũ ca.iiij.
De pseneratiõe a pestilentia ca.v.
De variolis ca.vi.
De signis appitionis variolarũ ⁊ morbilloꝝ ca.vij.
De morbillo ca.viij.
De signis salutis ca.ix.
De cura ca.x.
De cautela mẽbroꝝ ⁊ regie ipsoꝝ a nocumento variolaꝝ ⁊ morbilloꝝ ca.xi.
De eradicatione vestigioꝝ variolaꝝ ca.xij.
De fe. apatum ca.xiij.
De signis eaꝝ ⁊ iudicijs ipaꝝ ca.xiiij.
De cura ca.xv.
De dispositionibus fe. ꝓpositaꝝ ca.xvi.
De hemitriteo ca.xvij.
De signis hemitritei ca.xviij.
De curatione eius ca.xix.
De recidiuatione ca.xx.
En.ij. de ꝓnosticatiõe q̃ est.ij. tractatus.
De iudicijs crisis ca.i.
De crisi ⁊ de intẽtionib⁹ rex significatium sup eũ ⁊ sup bonitatẽ ⁊ malitiã in crisi ⁊ quid est in diuisionibus ei⁹ ⁊ iudicijs ipius ca.ij.
De sermone vli de signis crisis ca.iij.
De signis motus materiei i crisi ad supioza ca.iiij.
De sig. distinguẽtibus omnia illa ca.v.
De iudicijs in his signis ꝓmunib⁹ ꝑdictis ⁊ ꝓprijs capitulum.vi.
De sig. declinationis materiei ad sudorẽ ca.vij.
De sig. decliatõis matẽriei ad mẽbra vrine ca.viii
De sig. declinationis materiei ad viã egõnis ca.ix
De sig. ꝙ crisis crit ex via matricis ca.x.
De sig. ꝙ crisis erit ex aptione venaꝝ ani ca.xi.
De signis crisis q̃ fit cũ ꝓmutatione ca.xij.
De signis ꝙ illa ꝓmutatio est ad inferiora ca.xiij.
De sig. ꝙ illa ꝓmutatio est ad supioza ca.xiiij.
De signis ꝓmutationis ad egritudinẽ aliã ca.xv.
De signis crisis cũ exituris ca.xvi.
De iudicijs in huiusmõi exituris ca.xvij.
de signis casus spasmi in pueris ca.xviij.
de signis casus rigoris ca.xix.
de signis significantib⁹ crisim bonã ca.xx.
de signis significãtibus crisim malã ca.xxi.
de iudiciis iudicioꝝ signoꝝ significantiũ crisim malam capitulũ.xxii.
de signis digõnis ⁊ eius iudicia ca.xxiii.
de iudiciis signoꝝ absolute ca.xxiiii.
de rememoratione signoꝝ bonoꝝ ca.xxv.
de iudiciis signoꝝ maloꝝ ca.xxvi.
de rememoratiõe signoꝝ maloꝝ ca.xxvii.
de signis malis pẽdentib⁹ ex forma ⁊ colo. ca.xxviii.
de signis sũptis ex dolore capitis ca.xxix.
de signis sũptis ex parte stomachi ca.xxx.
de signis malis ex pte anhelitus ca.xxxi
de signis malis ex parte sensus ca.xxxii.
de signis factis in oculo ca.xxxiii.
de signis ꝓportionalibus istis ca.xxxiiii
de signis sũptis ex pte nasi ca.xxxv
de signis sũptis ex parte auris ca.xxxvi
de signis sũptis ex parte dentiũ ca.xxxvii
de signis sũptis ex parte lingue ⁊ oris et que sequũtur ea capitulũ.xxxviii
de signis sumptis ex radice lingue ⁊ gutturis ⁊ meri capitulum. xxxix
de signis malis sũptis ex pte venaꝝ ca.xl
de signis malis sũptis ex mollificatiõe corpis ⁊ malitia respirationis ⁊ debilitate ca.xli
de signis malis ꝓpter formã iacendi ca.xlii
de signis sũptis ex cute ca.xliii
de signis sũptis ex ventre ⁊ partibus hypocondriorum capitulum.xliiii
de signis sũptis ex ano ca.xlv.
De signis sumptis ex virga ⁊ testiculis ca.xlvi.
De signis sumptis ex matrice ca.xlvii.
De signis malis sũptis ex pte extremitatũ ca.xlviii.
De signis malis ex pte sõni ⁊ vigilie sũptis ca.xlix.
De signis malis sũptis ꝓpter actionẽ manꝝ ca.l.
De signis acceptis ex doloribꝰ ca.li.
De signis sumptis ex voce ⁊ locutione ⁊ taciturnitate ca.lij.
De signis sumptis ex ratione ca.liij.
De signis sũptis ex motibus ca.liiij.
De signis sũptis ex extenuatione ca.lv.
De signis sũptis ex salitu ⁊ alicubus ca.lvi.
De signis sũptis ex somnis ca.lvij.
De signis sũptis ex appetitu ⁊ siti ca.lviij.
De iudicijs ⁊ significatiõib⁹ icteritie ca.lix.
De significationibus sũptis ex apatib⁹ ca.lx.
De signis sumptis ex parte bothoꝝ ⁊ que eis similantur ca.lxi.
de signis sũptis ex pte venaꝝ ca.lxij.
de signis sũptis ex rigore ca.lxiij.
de iudicio euacuationis ca.lxiiij.
de indicio sudoris ca.lxv.
de causis multitudinis sudoris ca.lxvi.
de diuersitate membroꝝ in sudando ⁊ contrariãm ei⁹ ca.lxvii.
de diuersitate dispõnũ i sudatõe ⁊ aliꝝ ca.lxviii.
de diebus in quibus multiplicatur sudor ⁊ minoratur ca.lxix.
de modis significationũ ex sudore ca.lxx.
de signis sũptis ex pte sudoris ca.lxxi.
de signis sũptis ex parte pulsus ca.lxxij.
de iudicio fluxus sig. ex naribus ca.lxxiij.
de significatiõibus sumptis ex fluxu sanguinis narium ca.lxxiiij.
de significatiõib⁹ sũptis ex sternutatione ca.lxxv.
de iudicio egestionis ca.lxxvi.
de signis sũptis ex egestiõe ca.lxxvij.
de iudicio vomitus ca.lxxviij.
de signis sũptis ex vomitu ca.lxxix.
de iudicijs vrine ca.lxxx.
de signis malis sumptis ex paruitate ⁊ multitudine ca.lxxxi.
de signis sũptis ex tenuitate vrine ca.lxxxij.
de signis sumptis ex grossitudine vrine ⁊ conturbatione eius ca.lxxxiij.
de signis sũptis ex vrina alba ca.lxxxiiij.
de signis sumptis ex colore in vrina nigra in febribus acutis ca.lxxxv.
de signis sũptis ex vrina rubea ca.lxxxvi.
de signis sũptis ex vrina flaua ca.lxxxvij.
de signis sumptis ex sedimine ca.lxxxviij.
de signis sũptis ex dispõib⁹ q̃ aggregant ꝑpt significationes plures ex colore ⁊ ibã ⁊ ꝑpe earũ q̃ sunt in vrinis oleaginib⁹ ca.lxxxix.
de signis malis sumptis ex parte qualitatis separationis vrine ca.xc.
de numeratiõe signoꝝ maloꝝ in vrina ca.xci.
de signis malis in egritudinib⁹ diuersoꝝ generũ cũ malitia sua ꝓpter tollerantiam in febricitantibus et alijs ca.xcij.
de signis lõgitudinis egritudinis ca.xciij.
de signil ꝙ egritudo ꝓsuẽt cũ crisi ⁊ ffolutõe.c.xciij
de iudicijs recidiuationis ca.xcv.
de signis recidiuationis ca.xcvi.
de causis mortis ca .xcvij.
de causis mortis que accidit in horis fe. ⁊ signis q̃litatis mortis egri ca.xcviij.
de significatiõe mortis ablq; crisi ca.xcix.
de dispositiõib⁹ q̃ accidũt ꝙalescẽtib⁹ ca.c.
de regimine conualescentis ca.ci.
de cibatione conualescentis ca.cij.
de'mortu egritudinum ca.ciij.
Ractatus secũdus de diebus crisis ⁊ horis eius continet xi.ca.
de ꝓncipio egritudinis ⁊ ꝓma ꝓpatõe crisꝰ ca.i.
de cã dierũ crisis ⁊ periodoꝝ eius ca.ij.
de ꝓportionalitate dierũ crisis adinuicẽ ⁊ ꝓmũ in fortitudine ⁊ debilitate ⁊ cõparatione ipsaꝝ ad egritudines ca.iij.
de diebus creticis ca.iiij.
de diebus cadentibus in medio ca.v.
de fortitudine dierum cadentium in medio ⁊ debilitate eorum ca.vi.
de diebꝰ bonis ⁊ malꝝ ⁊ q fm ordinẽ siũt cretici aut cadẽtes i medio ⁊ diebꝰ indicatiõis ca.vij.
de diebus qui nõ sunt cretici neq; ꝓ intentionẽ ꝓmam neq; ꝓ intẽtionẽ secũdã ca.viij.
de diebus indicationis ca.ix.
de cognitione dierũ crisis cũ dubitat ca.x.
de declaratione ꝓportionis dierũ crisis ad plures egritudines ca.xi.
En tertia de apatibus ⁊ bothoꝝ ⁊ est tres tractatus.
Tractatus ꝓmus de calidis eorum ⁊ corruptis ⁊ cõtinet.xxxv.ca.
de sermone vniuersali de apostematib⁹ ca.i.
de phlegmone ca.ij.
de curatione phlegmonis ca.iij.
de herisipila ⁊ ispecie eius ca.iiij.
de curatione herisipile ca.v.
de formica miliari ca.vi.
de curatione formice ⁊ q̃ ei⁹ cursu currũt ca.vij.
de curatione miliaris ca.viij.
de pruna ⁊ igni persico ca.ix.
de curatione prune ⁊ ignis persici ca.x.
de uesicis ⁊ inflationibus ca.xi.
de curatione inflationum ca.xij.
de essere ca.xiij.
de curatione essere ca.xiiij.
de herpete esthiomeno ⁊ corruptione mẽbroꝝ ⁊ differẽtia inter cacreas ⁊ alchachilos ca.xv.
de cura ca.xvi.
de alphohoin ca.xvii.
de cura ca.xviii.
de apatib⁹ cueniẽtib⁹ in locis glãdinosis ca.xix
de exituris calidis ca.xx.

De significationib⁹ q⁹ apa fit extitura ca.xxi.
De significatiõib⁹ maturatiõis ⁊ signis ei⁹ ca.xxij.
De iudicijs sanici ca xxiij.
De significatione extiture intrinsece ca.xxiiij.
De significatiõe maturatiõis intrinsece ca.xxv.
De significatiõibus ꝓpinquitatis eruptionis extitu re intrinsece ca.xxvi.
De curatione extiturarũ apparẽtiũ ca.xxvij.
De maturatõne ⁊ ingenio ad faciendum pus in'extiturís apparentibus ca.xxviij.
De regimine extiturarum apparentium quãdo maturescunt ca.xxix.
De eruptionibus extiuralibus ca.xxx.
De cura ca.xxxi.
De regimine extiturarũ intrinsecarũ ca.xxxij.
De aldemenul ca.xxxiij.
De cura ca.xxxiiij.
De mozo ca.xxxv.
Ractatus secũdus continet ca.xxij.
De apatib⁹ ffis ⁊ q̃ currũt cursu coꝛ ca.i.
De apate molli phlatico qđ noiat vndimia ca.ij.
De curatiõe apostematis mollis ca.iij.
De nodis ca.iiij.
De curatione eoꝝ ca.v.
De glandulis ca.vi.
De pustulis glandinosis ca.vij.
De figule ca.viij.
De scrofulis ca.ix.
De cura ca.x.
De apostematibus duris ca.xi.
De curatione eoꝝ ca.xij.
De duritie iuncturarum ca.xiij.
De illis que nominantur almismar ca.xiiij.
De cancro ca.xv.
De curatione ca.xvi.
De rememoratiõe regiminis soluẽdi ipm ca.xvij.
De remẽoratiõe medicinaꝝ localiũ ad cãcrũ ca.xviij
De apostematibus ventosis ⁊ inflationibus lacertorum ca.xix.
De curatione eoꝝ ca.xx.
De vena medena ciuli ca.xxi.
De cura ca.xxij.
Ractat⁹ tert⁹ de lep. continet ca.iij.
De qualitate lepre ⁊ causa eius ca.i.
De signis ca.ij.
De cura ca.iij.
En quarta de'solutiõe cõtinuitatis: ⁊ est p̃ter illud quod pendet cum fractura ⁊ algebra: ⁊ est quartus tractatus.
Tractat⁹ p̃m⁹ de vulneribꝫ i mẽbris ꝓtinet ca.xij.
De ꝓmone vñ de solutiõe ꝓtinuitatis ca.i.
Sũma de vulneribꝫ i mẽbris ca.ij.
De ꝓmõe vñ de intẽtiõe curatiõe vulnerũ ca.iij.
De cognitiõe dñia ei⁹ qđ facit nasci carnẽ ⁊ quod i carnat ⁊ quod sigillat ⁊ coꝛrodit de medicinis capitulum.iiij.
De perforatione vulneris ⁊ aliorum cuꝝ necesse est detegere ipsum ca.v.
De regimine vulnerũ habentium apostemata ⁊ dolores ca.vi.
De regimie vsi i vulnerib⁹ viscerũ deim⁹ ca.vij.
De qualitate ⁊ ligatura vulnerum ca.viij.
De medicinis incarnãtibus vulnera ca.ix.
De medicinis ꝓsolidatiuis ⁊ sigillatiuis ca.x.
De medicinis gnãntib⁹ carnẽ in vulnerib⁹ ⁊ viscerib⁹ ca.xi.
De curatiõe vulnerũ exũtiũ in cute captis ca.xij.
Ractat⁹ secõs de excoriatiõe ⁊ attritiõe ⁊ cõtusiõe ⁊ torsiõe ⁊ casu ⁊ offẽsiõe ⁊ disruptione ⁊ fluxu sãg. silib⁹ illi: ⁊ ptinet ca.xviij.
De fermone vniuersali ca.i.
De contusione ⁊ attritione ca.ij.
De cura ca.iij.
De casu ⁊ offensione ad lapidem ⁊ parietem aut ad aliud ca.iiij.
De cura ca.v.
De offensione supra vẽtrẽ ⁊ viscera ca.vi.
De dispositione verberati cũ flagellis ⁊ similib⁹ et curatione eius ca.vij.
De torsione ca.viij.
De excoriatiõe ⁊ ẽ i ea excoriatio calciamẽtoꝝ ca.ix
De p̃ctura ⁊ disruptiõe ⁊ extractiõe ei⁹ qđ retinet de spinis ⁊ sagittis ⁊ ossibus ca.x.
De medicinis attractiuis ca.xi.
De canone curationis adustiõis ignis ca.xij.
De medicinis ad combustionem que sunt fm intẽtionem plurimam ca.xiij.
De medicinis ad adustionẽ que sunt fm intentio secundam ca.xiiij.
De adustione aque calide ca.xv.
De fluxu sanguinis ⁊ retẽtione eius ca.xvi.
De canone curationis fluxus sãguinis ca.xvij.
De narratiõe medicinaꝝ simpliciũ ⁊ cõpositaꝝ specierum diuersarum fortiũ in ꝓhibendo fluxum sanguinis ca.xviij
Ractat⁹ tert⁹ de vlceribꝫ ⁊ ptinet.xiiij.ca.
De sermone vniuersali vlcerum ca.i.
De canone curationis vlcerũ ca.ij.
De curatione vlcerũ virulẽtoꝝ ca.iij.
De curatione vlcerũ sordidorum ca.iiij.
De curatiõe vlcerũ, ꝓfundoꝝ ⁊ occultoꝝ ca.v.
De curatione vermium vlcerosoꝝ ca.vi.
De facientib⁹ nasci carnẽ in vlceribus ca.vij.
De curatiõe vermiũ coꝛrodẽtiũ se.ca.viij
De curatiõe vlcerũ putrefactoꝝ maloꝝ ca.ix.
De curatiõe eoꝝ q̃ sũt difficil' cõsolidatiõis ⁊ aliorũ que sunt in vltimo malitie ca.x.
De curatiõe fistularum ⁊ coꝛpoꝝ que non conglutinantur ca.xi.
De carne addita sup vulnera ca.xij.
De regimine vlcerum disruptorum ꝓter consolidationem ca.xiij.
De vestigijs vlcerũ ⁊ vulnerum ca.xiiij.
Ractat⁹ iiij. de solutiõe ꝓtinuitaꝫ neruoꝝ ⁊ ei⁹ qđ pẽdet cũ restauratiõe: ⁊ ptinet.xiiij.c.
De solutione continuitatis neruoꝝ de vulneribꝫ ueruoꝝ ⁊ que currũt cursu eoꝝ.c.i.
De canone curationis solutionis continuitatis neruorum ca. scdm.
De medicinis vulnerũ mẽbroꝝ ⁊ vlcerũ eoꝝ.c.iii.
De apostematib⁹ q̃ accidũt neruis vulneratis,c.iiij
De attritione neruoꝝ ⁊ torsione eoꝝ ca.v.
De iudicio neruoꝝ coꝛruptoꝝ ca.vi.
De iudicio neruoꝝ ⁊ eoꝝ torsione ca.vij.
De rememoratione egritudiũ ossiũ ca.viij.
De ventositate spine ⁊ coꝛruptione ossis ca.ix.
De signo coꝛruptionis ossis ca.x.
De curatione ca.xi.
De modis secandi os coꝛruptum ca.xij.
De eo quod remanet de frustis ossis ⁊ coꝛticib⁹ ei⁹ in vlceribus cõsolidatis ca.xiij.
De medicinis fracture ossis ca.xiiij.
En.v. incipit de restauratione ⁊ est tertius tractatus.
Tractatus primus de dislocatiõe ⁊ restauratiõe et continet.xxxi.c.
De fermone vniuersali in dislocatione ca.i.
De signis dispositionũ vniuersaliũ c.ij.
De signis declinationis ca.iij.
De signis additionis lõgitudinis fracture ablẽs dislocatione ca.iiij
De curatiõe declinatiõis ⁊ dislocationis. ca.v.
De curatione longitudinis iũcture ca.vi.
De dislocatione mandibule ca.vij.
De dislocatione furcule ca.viij.
De dislocatione humeri.c.ix.
De signis dislocationis adiutoꝛij ca.x.
De cura eius ca.xi.
De dislocatione spatule ca.xij.
De dislocatione ossis parui apud humerũ ca.xiij.
De curatione ca.xiij.
De dislocatione cubiti ca.xv
De cura ca.vi.
De dislocatione iuncture rascete ca.xvij
De dislocatione digitoꝝ ca.xviij
De cura eius ca.xix.
De separatiõe ossis rascete ca.xx.
De dislocatione spondilũ ⁊ separatiõe coꝛ ca.xxi
De cura capitulũ xxij.
De dislocatione alhoos ca.xxiij.
De dislocatione anche ca.xxiiij.
De signis ca.xxv.
De cura ca.xxvi.
De dislocatione geniculi ca.xxvij.
De cura ca.xxviii
De dislocatione arefactu ⁊ est rotula genu ca.xxix.
De dislocatione iuncture tali apud calcaneũ.c.xxx
De dislocatione ossis pedis ca.xxxi
Ractat⁹.ij. de radicibus vniuersalibus in fractura ⁊ cõtinet.xix.ca.
De ꝓmone vniuersali in fractura.c.i.
De radicib⁹ restauratiõis ⁊ ligature ca.ij
De ãmonitione restauratiõis ca.iii.
De ꝓparatione restaurandi ca.iiij.
De qualitate ligaturarũ ⁊ astelarũ.c.v.
De qualitate ligature'eũ expositione ⁊ distinctione capitulũ sextum.
De qualitate astelarũ ca.vij.
De qualitate administrationis astelaꝝ cũ distinctione ⁊ expositione ca.viii.
De fractura cũ vulnere ca.ix.
De fractura male restaurata ca.x.
De epithimatib⁹ fracture ⁊ q̃ currũt'cursu eoꝝ.c.xi
De epitimatib⁹ ꝓferẽtibus ⁊ que currũt cursu coꝛ ⁊ conueniẽtib⁹ ꝓpriitui ca.xij
De epithimatibus ad indurãdũ alrosboth ca.xiii.
De regimine equatiõis alrosboth ca.xiiii
De medicinis lenificantib⁹ duritiẽ ũcturarũ ca.xv
De confortantib⁹ mollificationem ca.xvi.
De administratione aque calide ⁊ olei ca.xvij
De cibatione restaurati ⁊ potione eius ca.xviii
De imutatione ad res que sequũtur ad fracturã et restauratiões ⁊ necesse est vt succurrat eis ca.xix.
Ractatus.iij. ⁊ cõtinet ca.xix.
De fractura cranei.ca.i
De fractura mãdibule ca.ij
De fractura nasi ca.iii
De fractura furcule ca.iiij
De fractura spatule ca.v
De fractura cassi ca.vi
De fractura costarum ca.vij
De eo qđ accidit spondilibus ca.viii
De fractura adiutoꝛij ca.ix.
De fractura brachii ca.x
De fractura rascete ca.xi
De ossibus digitorũ ca.xij
De fractura ossis lati anche ca.xiii
De fractura coxe ca.xiiii
De fractura anugeliculi ca.xv
De facura cruris ca.xvi
De calcaneo ca.xvij
De fractura tali ca.xviii
De fractura digiti pedis ca.xix
En.vi. de venenis ⁊ ẽ.v. tractatus ⁊ iij. sũme Tractatus.i. de iudiciis eius qđ scit de dispositionibus venenoꝝ ebibitoꝝ ⁊ distinctione sermõis in curationib⁹ venenoꝝ q̃ nõ sunt ex animalibus ⁊ cõtinet ca.v. ⁊ iii. sũmas.
De sermone vniuersali in cauendo a venenis que ꝓpotu dantur ⁊ curatione eoꝝ ca.i
De sermone vel de venenis ebibitis ca.ij
De significationibus specierũ venenoꝝ ca.iij
De canone curationis eius qui in potu sumpsit venenum capi.iiij
De medicinis cõmunibus in venenis ca.v
Summa.i. de venenis congelatoꝝ ex mineris ⁊ alis ⁊ continet ca.xi
De lapide armeno ⁊ cura eius ca.i.
De argento viuo ⁊ cura eius ca.ij.
De lithargirio ⁊ limatura plumbi ⁊ curatione amborum ca.iii.
De potu ceruse ⁊ curatione eius ca.iiii

De egypso ca.v.
De yzisur ⁊ almagra ⁊ cura ca.vi.
De alziniar ca.vij
De liatura ferri ⁊ scoria ipsius ca.viij
De calce viua ⁊ arsenico ⁊ curatiõe eius ca.ix
De aqua saponis draganto ⁊ alumine ca.x
De potu aque frigide in iciunio ⁊ curatione eius capitulum xi.
Vnima secũda venenoz ex plantis ⁊ continet capitula xxxii.
De napello ca.i
De conibus spice ca.ij
De muricõ ⁊ curatione eius ca.iij
De numero mediciarũ calidarũ venenosarũ
De cufforbio ⁊ curatione eius ca.iiij
De lacte titimaloz ⁊ curatione eius ca.v
De scamonea ⁊ cura eius ca.vj
De almezerion ⁊ camelea ⁊ cura capi.vij.
De oleandro ⁊ cura eius ca.viij
De anacardis ⁊ cura eoz ca.ix
De alkebikengi ca.x
De staphisagria ⁊ cura eius ca.xi
De ruta agresti ca.xij
De tephelia ⁊ curatione eius ca.xiij
De agelbenech ⁊ curatiõe eius ca.xiiij
De adende alini ca.xv
De cõditi ⁊ helleboro albo ⁊ ciclamine ⁊ succo cucumeris ⁊ speciebus nigelli nitale ⁊ agarico ni. ⁊ curatione eius ca.xvi
De helleboro ni. ⁊ curatione eius ca.xvij
de almaras panich ca.xviii
De aldeadiu ⁊ curatione eius ca.xix
De kelbu alcarua ⁊ hilamo ca.xx.
De castoreo ⁊ curatione eius ca.xxi
De squilla agresti ⁊ curatiõe eius ca.xxii
De strãgulatore adib ⁊ strãgulatore leopardi ca.xxiii
De areddayot ca.xxiiii.
De cortice rizi ⁊ curatione eius ca.xxv
De semine vrtice ⁊ curatione eius ca.xxvi
De turbit malo citrino ⁊ ni. ⁊ curatione eiꝰ ca.xxvij
De sabardion ca.xxviii
De tulsom ca.xxix.
De medulla fructuũ rãcidis ⁊ curatõe eiꝰ ca.xxx
De vino puro in iciunio ⁊ curatiõe eius ca.xxxi
De melle malo ⁊ curatõe eius ca.xxxij
De aldebic ⁊ curatione ea.xxxiii.
Vnima tertia de medicinis venẽoſ frigidis q̃ fiũt ex plãis venenosis ffris ⁊ ptinet ca.i.
De opio ⁊ curatione eius ca.i.
De nuce methel ⁊ curatiõe eius ca.ij.
De aliabroce ⁊ curatiõe eius ca.iij.
De darsion ⁊ curatione eius ca.iiij
De hyulgamo albo ⁊ curatiõe eiꝰ ca.v
De hyusquiamo nigro ⁊ cu. eius ca.vi.
De vua vulpis stupefactiua mala ⁊ curatione eius capitulum vij.
De coriandro humido ⁊ cu. eius ca.viii.
De psilio ⁊ curatione eiꝰ ca.ix
De fungis ⁊ tuberibus malis ⁊ curatõe eius ca.x.
De sagittis armenis ⁊ earũ cura ca.xi.
Ractatus secũdus ptinet ca.xxi.
De venenis ebibitis q̃ siũt ex aialibꝰ ca.i.
De aialibꝰ que interficiũt oino corporibus suis aut corrũpunt capi.ii.
De cantaridibus ⁊ curatiõe earũ ca.iii
De lepore marino ⁊ curatione eius ca.iiii
De stellione ⁊ alpharbe ⁊ curatione eoz ca.v
De lacertis capi.vi
De potu salamandre ca.vii
De ranis lacunalibꝰ viridibus ⁊ marinis ru.ca.viii
De ranis citrinis ca.ix.
Diuisio alia huius partis
De piscibus frigidis ⁊ curatiõe eoz ca.x.
De assaturis suffocatis ⁊ carne corrupta ca.xi
Ennus scdm de aialibus ⁊ siũt sicut felle inficiẽtia ⁊ extremitas caude cerui.
De felle vipere ⁊ curatiõe eius ca.xii.
De felle leopardi ⁊ curatione eius ca.xiii.
De felle canis aque ⁊ curatione eius ca xiiii
De extremitatibus caude cerui ⁊ curatione eiꝰ.ca.xv
Genus tertiũ huius diuisionis
De sanguine tauri recentis ⁊ curatione eius ca.xvi
De sudore bestiarũ ⁊ cura. eius ca.xvii.
De omis alpherbe ⁊ curatiõe eius ca.xviii.
De lacte corrupto ⁊ curatione eius ca.xix.
De sanguine congelato ca.xx.
De cõgelatione lactis in stõ ⁊ cu.eius ca.xxi.
Ractatus.iii.⁊ cõtinet capi.lvij.
De regimine morsionis vniuersalis ⁊ de effugatiõe venenoz ⁊ de curatiõe mordicatiõũ serpentũ ⁊ speciebꝰ eoz cap.i.
De bibitis sup morsionẽ ca.ij.
De epithimatibus sup puncturas ca.iii.
De epithimatibꝰ ex quibus ei liniũtur, corpora nõ approximãt eis venenosa ca.iiii.
De effugando venenosa vniuersalie ca.v.
De effugatione serpẽtũ ⁊ venenosoz aialiũ ca.vi.
De cautela mirabili a venenosis aialibꝰ ca.vij
De rebus quas quidaz dixerũt in destructiõe rapacium ca.viij.
De effugatione serpẽtũ ca.ix
De effugatione scorpionũ ⁊ interfectione eoz ca.x
De effugatione pulicũ ca.xi
De effugatione culicũ ⁊ cimicũ ca.xij
De effugatione mustelis ca.xiii
De effugatione nyuris ⁊ eius interfectione ca.xiiii
De effugatione formicarũ ca.xv
De effugatione muscarũ ⁊ eius interfectiõe ca.xvi
De effugatiõe vesparũ ca.xvii
De effugatiõe scarabeoz ca.xviii
De effu. albaratati ca.xix.
De effugatione tinee ca.xx
De speciebus serpentũ ca.xxi.
De morsu basilisci ⁊ est primus surdoruꝫ ⁊ harmene ⁊ nescio an est ipse an alius ca.xxij.
De harmene ca.xxiij
De signis morsus serpentis nominati hirtido ⁊ est de surdis ca.xxiiij.
De signis morsus aspidis sicce ⁊ est de sur. ca.xxv.
De morsu serpẽtis ⁊ aliis ca.xxvi.
De comuta ca.xxvij.
De signis morsus eiꝰ ca.xxviij.
De serpẽte q̃ noiat andriꝰ reduſur ca.xxix.
De cura ca.xxx.
De hydra.ca.xxxi.
De sermone vniuersali de morsu viperarum ⁊ iudicio earum ca.xxxij.
De curatiõe morsus vipaz ⁊ est sic canon ca.xxxiij.
De emplastris de foris ca.xxxv
De serpẽtibꝰ q̃ egredi faciũt si. ex pori oibꝰ c.xxxvi
De cura ca.xxxvij.
De faciẽtibꝰ siti ca.xxxviij.
De curatione eoz ca.xxxix.
De cafezati ⁊ alterarati.ca.xl.
De saliente ⁊ innadente ca.xli.
De elicino ⁊ est durissos ca.xlij.
De curatione eoz ca.xliij.
De miliaribꝰ ca.xliiij.
De serpẽte noiato scisetati ca.xlv.
De serpente aracis vel alips habens colores diuersos ca.xlvi.
De serpente triscalis ca.xlvij.
De famuso ca.xlviij.
De amiudatus ⁊ caucharus ⁊ magaros ca.xlix.
De cura eoz ca.l.
De serpẽte noiato scisur ⁊ ẽ putrefaciẽs ca.li.
De cura eoz ca.lij.
De speciebus serpentũ qui nocẽt cuz mordent, per vlitus nõ p venenũ de quo sit curandũ ⁊ siũt serpentes magni corpis valde.
De draconeca.liij.
De albedisimon psin ca.liiij.
De morsu draconis magni ca.lv.
De harane carmẽ ca.lvi.
De halhatraf ⁊ auden.
t Ractatus quartus ptinens ca.xv.
De morsu hois ⁊ quadrupedũ ca.i.
De sermone vniuersali de curatione morsus ca.ij.
De morsu hois facte in homine ca.iij.
De morsu canis domestici non rabioli ⁊ siũr morsus adib ⁊ similiũ ca.iiij.
De morsu canis rabioli ⁊ adib rabioli ⁊ mustell. rabiose ⁊ alioz de illis q̃ dicũtur ca.v.
De rememoratione eoz q̃ rabiosa fiunt pter ea q̃ diximus ca.vi.
De dispositõibꝰ eius quẽ momordit canis rabiosus capitulum. vij.
De differẽtia iter illũ quẽ momordit canis rabiosus ⁊ nõ rabiosus ca.viij.
De curatione eoz ca.ix.
De morsu leopardi ⁊ lyncis ⁊ leonis ⁊ vulneribꝰ vnguiũ eoz ⁊ curatione eoz ca.x.
De morsu cocodrilli ca.xi.
De morsu simij ca.xij.
De morsu gatti ca.xiij.
De morsu mustele ca.xiiij.
De morsu thugali ⁊ ẽ alcale ⁊ de cura eiꝰ ca.xv.
Ractatus quintus ptinet ca.xvi.
t De pũctura puoz venenosoz ⁊ morsu eiꝰ c.i.
De specibꝰ scorpionis siluestris ca.ij.
De eo q̃ accidit de pũctura eoz ⁊ curatõe eoz.c.iij
De algerarat ⁊ curatiõe eiꝰ ca.iiij.
De specibꝰ aranearũ ⁊ alioz ẽ ⁊ rutelarũ ca.v.
De eo q̃ accidit ei quẽ momordit rutela ca.vi.
De curatione eius ca.vij.
De sciebi ⁊ curatione eius ca.viij.
De arena ⁊ curatiõe ⁊ signis eiꝰ ca.ix.
De duobꝰ aialibꝰ q̃ diceũt qdã sapiẽtes medicoz c.x.
De aiale alio q̃ noiat turbale ca.xi.
De pediculo vulturis nomiato de hepsice ⁊ melucee grece ⁊ ragariꝰ indice ⁊ curatõe eiꝰ ca.xij.
De altamula ⁊ porco lupi ca.xiij.
De yespa ca.xiiij.
De curatione eius ca.xv.
De aspide ⁊ curatõe eiꝰ ca.xvi.
De formica volante ⁊ re alia ei simili ca.xvii.
De stellione ⁊ lacerta ca.xviii.
De aiali hñte.xliiii.pedes ca.xi.x
De morsu salamãdre ca.xx.
De curatione eius ca.xxi.
De faculufudurni cãpestre ⁊ marinũ ca.xxii.
De scorpione marino ca.xxiii.
De arena marina ca.xxiiii.
De morsu arene marine rubee ca.xxv.
De lũma curatõis reptilũ mario venenosoz c.xxvi
t En septima de decoratione ⁊ est.iij. tractatus.
Ractatus primus continet capitula viginti quinq; ca.i.
f De dispositõe capillor ⁊ in, po, siũt furfures
De causa destructõis capillor ca.ij.
De plibꝰ embrocis capillor ca.iij.
De faciẽtibꝰ nasci pilos foꝛibꝰ ca.iiij.
De alopitia ⁊ tyria.ca.v.
De cura ca.vi.
De eis q̃ abradũt pilos ca.vii.
De cura eiꝰ quẽ cõbussit psilotrũ ca.viii.
De eis q̃, phibẽt odorẽ psilotri ca.ix.
De allis q̃ phibẽt oꝛtũ pilor ca.x.
De incrispãtibꝰ ca.xi.
De illis q̃ planos faciũt capillos ca.xii.
De scissione capillor ca.xiii.
De illis q̃ subtiliant capillos ca.xiiii.
De sermone in adolescẽtia ⁊ canitie ca.xv.
De eis q̃ canitiẽ tardant ca.xvi.
De phibẽdꝰ canitiẽ ca.xvii.
De rememoratõe tincturarũ ca.xviii.
De denigrãti.ca.xix.
De faciẽtibꝰ flauũ ⁊ q̃ currũt cursu roꝛ ca.xx.
De rubificãtibꝰ foꝛtibꝰ ca.xxi.
De albificãtibꝰ ca.xxij.

De sudoribus dispositionū ſeḡntiū ticuras ca. xxiij.
De furfuribus ca. xxiiij.
De cura ca. xxv.
t Ractatus secūdus ꝑtinet ca. xvj.
De dispositiōe cutis ex pte cutis ca. i.
De reb⁹ colozē faciēt⁹ bonū cū splendoze ꝛ rubifi
catōe ꝛ absterſiōe subtili ca. ij.
De ꝑseruatōe cutis a vēto ꝛ sole ꝛ frigoze ca. iij.
De vestigijs pcussionis ꝛ vestigijs nigris ca. iiij.
De vestigijs vlcerū ꝛ variola ca. v.
De sanguine mortuo ꝛ lentiginibus magne ꝛ pan
no capitulum. vi.
De alguasse ca. vij.
De curatōe albedinis ꝛ rubedine ſupflua ca. viij.
De morphea ꝛ alguada ꝛ albaras alba ꝛ nigra ꝛ ſi
gna eius ca. ix.
De cura morpheę nigre ca. x.
De cura albaras ꝛ alguada ca. xi.
De curatōe albaras nigre ca. xij.
t Ractatus tertius de eis q̄ accidunt in cute
nō in colore ei⁹ ꝑtinet ca. xxvij.
De sabafati ꝛ refrēgi ꝛ balkiati ꝛ aluathiz ca. i.
De cura ca. ij.
De impetigine ca. iij.
De curatōe ei⁹ ca. iiij.
De bothor lemb⁹ ca. v.
De scabie ꝛ ꝓturitu ca. vi.
De cura ca. vij.
De deſudatōe ca. viij.
De cura ca. ix.
De planta noctis ca. x.
De curatione ca. xi.
De verrucis ca. xij.
De curatione eius ca. xiij.
De comib⁹ ꝛ curatōe ca. xiiij.
De fissuris que apparēt ſuper cutem ꝛ labia ꝛ extre
mitates ca. xv.
De cura fissurarū cōmuni ca. xvi.
De fissuris labioꝝ ca. xvij.
De fissuris pedū ca, xviij.
De fissura manuū ca. xix.
De vlceratōe alchatin ca. xx.
De odoze horribili in cute ꝛ aſcellis ꝛ vrina ꝛ ege
ſtione ca. xxi.
De curatione cozruptionis odoris corporis cōmu
nis ca. xxij.
De cura fetoris aſcellarū ca. xxiij.
De cura fetoris egestionis ꝛ vētositatis ca. xxiiij.
De fetoze vrine ca. xxv.
De pedicul⁹ ꝛ lendinib⁹ ca, xxvi.
De cura ca. xxvij.
Ractatus quartus de dispositionib⁹ que
t pendent ex corpore ꝛ extremitatibus ꝛ con
tinet ca. xvij.
De ablatione extenuationis ca. i.
De cura ca. ij.
De regimine bono ad extenuatōz facta cā crete ꝛ op
latōis partiū epatis ꝛ liphac. ca. iij.
De impinguando membrum quodlibz sicut manū
aut pedem aut labium aut nasum aut pectinem
aut virgam ca. iiij.
De masculi supflue pinguedinis ca. v.
De extenuando ca. vi.
De extenuatōe membrorum ꝑticulariū sicut mamille
testiculi ꝛ manꝰ ꝛ pedes ꝛ similiū ca. vij.
De sermone extenu tōis vnguiū.
De panaritio ca. viij.
De curatione ca. ix.
De auriburis muris ꝛ scissuris vngulum ꝛ acuitate
earum ca. x.
De spasmo ꝛ putrefactōe ꝛ curuitate ꝛ leprositate q̄
accidunt vngui ca. xi.
De ingenio meliōdi vnguē malū in forma sua ꝛ in
colore suo ꝛ in reliqs macul⁹ vt nascat loco eius
vnguis capitulum. xij.
De ꝑseruatōe ei⁹ qd oritur ca. xiij.
De baras q̄ accidit sup vngues ca. xiiij.
De citrinitate q̄ accidit vnguib⁹ ca. xv.
De attritione vnguiū ca. xvi.
De sanguine mortuo sub vngue ca. xvij.

LAUS DEO.

De Jesa[illegible] alfon[illegible]
semanli de Isabel myr
cio Do[illegible]

Incipit liber quintus canonis de medicina et est antidotarium.

Postq̄ expediti sumus in libris quatuoz a relatione sūme scie speculatiue ꝛ operatiue artis medicine conseruantis sanitatē ꝛ facientis acquisitionē sanitatis: adest nobis tempus sigillandi librū canonis p libruz quintū variatū in medicinis cōpositis vt sit sicut antidotariū libri. Et hūc quidēlibrū dinūmerauimus in tractatū scientialē in quo inuim⁹ ad radices scientie cōpositionis in duas sūmas.

Sūma ꝓma ē de cōpositis essentialib⁹ q̄ est. xij tractatus. Ꝓm⁹ est de tyriacis ꝛ de ꝑfectionib⁹ magnis. Secūs de hieris solutiuis ꝛ nō solutis.

Tertius est de electuarijs nutritiuoꝝ solutuis ꝛ non solutiuis. Quart⁹ de suffufet ꝛ alchamaia ꝛ muret infantū. Quintus de lohoch ad spūalia. Sextus de sirupis ꝛ rob. Septim⁹ de cōditis ꝛ alingebet. Octau⁹ de trocischis. Non⁹ de decoctionib⁹ ꝛ pillulis. Decim⁹ de oleis. Undecim⁹ de vnguentis ꝛ emplis. Duodecim⁹ de iuuamento dictoꝝ appropriato vnicuiq̄ membro. Et sūma secunda est de medicinis cōpositis exptis in vnaq̄q̄ egritudine que est octo tractatus. Tractat⁹ ꝓm⁹ é de medicinis cōpositis ꝑ egritudinib⁹ capitis ꝛ eis que sunt in ipso. Secūs de medicis oculi. Tertius é de medicinis doloris auris ꝛ apatis eius ꝛ puris ipsius ꝛ granitate eius. Quartus de medicinis dentū ꝛ doloꝝ ipsoū. Quintus de medicinis oris ꝛ guturis ꝛ vētris supioris. Sextus de medicinis vētris inferioris. Septim⁹ de medicinis doloris iūcturarū ꝛ sciatice. Octau⁹ de medicinis alopitie. Cū ergo attulerimus hos tres modos sigillabimus librū.

Tractatus scialis in quo innuimus ad radices scie ꝓpositionis de necessitate cōpositarum medicinarum.

Uandoq̄ nō inuenimus in egritudine ꝓpie compositā medicinā oppositaz ei de singularib⁹ ꝛ si inuenirem⁹ nō eligerem⁹ sup eā: imo fortasse nō inuenirem⁹ de cōpositis quā opponam⁹ cōposite. Aut inuenimus eā verūtamē indigem⁹ virtute addēte in vno simplicium ei⁹ quare est nobis necessariū ut adiungamus ei simplicē cōfortauē virtutē eius sicut est camemilla. in ea enī est virtus relolutionis plus ꝛ virtus stipticitatis min⁹ quare confort amus virtutē stipticitatis cū medicina simplici stiptica adiūgentes eā ipsi. Et q̄nq̄z inuenim⁹ medicinā singularē calefaciētē. ỽz nobis est necessariū calefacere minus q̄ ipsa: quare é nobis necārius vt adiūgam⁹ ei infrigidātia aut pl⁹ ipa: quāobrē é necessariū nobis vt adiūgam⁹ ei calefaciētē aliū. Et q̄nq̄z in digem⁹ medicina calefaciēte q̄ituoꝝ partib⁹ ꝛ nō inuentem⁹ nisi q̄ calefaciat tribus ptibus ꝛ aliā calefaciētē quinq̄z partib⁹ quare aggregam⁹ inter eas cōsidendo q̄ ꝓueniat ex toto calefactiōs q̄ituoꝝ ptibus. Et q̄nq̄z é medicina quā addim⁹ inuatiua in eo qō volumus sz é nociua in re alia ḡre est necessariū ut pmisceam⁹ cū ea qō frāgit ptē nocumēti ei⁹.

Et q̄nq̄z est abhoīabilis horribil cū gustat quā abhorret stomachus ꝛ expellit quare adiūgim⁹ ei qō eā bonā faciat. Et q̄nq̄z est intentio in ea vt agat i mēbro longiqūo quāobrē timem⁹ q̄ frangat eius virtutē digō ꝓma ꝛ digō secūda ḡre associam⁹ eaz cū cōseruāte nō paciēte cōuertere ab ea audaciā duarū digestionū ita vt ꝓueniat ad mēbrū de quo inēdit sanatio sicut ponim⁹ opiū in medicis tyriace. Et q̄nq̄z est intentio in eo penetratio sicut ꝓjcim⁹ crocū in trocischis cāfore ut faciat eos penetrare ad cor verū cū ipsi ꝓuenerit ad cor insurgit ut virt⁹ discretiua ꝛ denudat ab eis crocū ꝛ destruit ipm ꝛ opank i frigidatiua extinguētia in corde sicut facit virt⁹ discretiua separando ỽtutes resolutionis ꝛ stipticitatis si ue medicina sit nālis siue facta: ḡre ꝓcedit resolutia ad ipz mēbz leui ḡre resoluit mām: ꝛ refrenatia ad vias materiei ad ipm quare ꝓhibet mām. Et q̄nq̄z volum⁹ medicinā q̄ moꝛet in tranſitu suo parū donec operetur illic actionē nobilē plurimā: deū sit medicina illa velocis penetratiōis quāobrē pmiscem⁹ eā cū re tardāte sicut sūt plures medicinarū apitiuaz ipse eni sūt velocis penetratōis ab epate: ꝛ fortasse é necessaria moza earū in epate ḡre pmiscem⁹ cuz eis medicinas attractiuas ad ꝛriū epatis sicut semē raphani attrahēs ad os stōi: quāobrē hesitat medicina in q̄ntitate q̄ ꝓueniat eius iuuamētū ad epar dei de penetrat. Et q̄nq̄z é medicia quā iuenim⁹ cōis duab⁹ vijs ꝛ intētio nra é in via vna: quāobrē associam⁹ cū ea qō deferat eā ad illā sicut cū ponim⁹ cātarides in medicis apitiuis vt cōuertāt eas a pte venarū ad ptē renū ꝛ vesice. Et scias q̄ pl⁹ imis medicinarū insunt opatio ꝛ statio. Et q̄nq̄z intendit cū ea opatio lōgiquioꝝ statiōe ei⁹ ḡre idiget faciēte viā. Et q̄nq̄z itēdit cū ea opatio ꝓpiquoꝝ statōe ei⁹ q̄ idiget figēte vl tardāte. Et scial q̄ medicia expta melioꝝ é nō expta. Et parū mediciarū meli⁹ é plurio earū itētōe vna. Cāti ḥ q̄ paz mediciaꝝ é meli⁹ plimo earū iā exposita ei ꝓcipio libri. ij. Et vo i hoc q̄ expta melioꝝ é nō expta: é q̄ ois medicina ꝓposita hz iudiciū ex simplicib⁹ suis ꝛ iudiciū ex tota forma sua: ꝛ nō expta nō indicat nisi ex enūciatōe suorū simpliciū tm. ꝛ nō scimus illud qō facit ei necessariū ꝓpio eius facta ab eis: an est addēs in intētione earū an nō addēs an est ꝓtra agēs in sua forma. Et experte quidē iā verificate sūt vireq̄z res: ꝛ fortasse é vtilitas in forma ꝓpionali maioꝝ q̄s ista que accidit ex simplicibus eius.

De qualitate compositionis.

Dias q̄ qñ accidāt tibi quattuoꝝ necessitates voluntarie ꝛ nō inuenis ad eas medicinā in nā nisi artificialē sicut si indiges euacuatione

cū scamonea ⁊ pulpa colloquintide: ⁊ aloe ⁊ turbit: ⁊ vis aggregare ista ut ut tibi medicia aggregata: tūc cōsidera si necessitas earū ⁊ opationis ipsarū fuerit equalis cū ipse sint quatuor medicine: tūc accipe ō vnaquaq; earū quartā portiōis ⁊ ppone. Et si non fuerit necessitas earū eēlis imo quarūdā earz una gis ⁊ quarūdaz ipsarū minus: tūc existia existiatiōe artificiali ⁊ mēsura sūmā necessitatis. ⁊ pone ꝓportionē necessitatis admicē canonē. ⁊ adde sup illaz potioné aggregatā quātitatē cuiusdā. ⁊ minue ānti tatē cuiusdā ſm ꝓportionē necessitatis ⁊ ꝓpō. Et scias q; medicine ꝓpolite ꝑferūt vt tyriaca insūt ſm simplicia ei⁹ vestigia ⁊ virtutes ⁊ ex forma ipius q̄ nō fermētat in spacio nisi vt faciat accidē cōplexio e⁹ vestigia ⁊ vtutes: ⁊ forte sūt meliora ex simplicibū. Nō ergo respiciat ad illō qd dicūt medici q cō fert tyriaca ad hoc, ꝓpter spicā ⁊ ꝑfert ad hoc, ꝓp̄ myrrhā imo ꝑfert illō ita: verū illō cui intendēdū ē ē forma ei⁹. Et tā aduenit p accis sublimitas inuati na ⁊ nō possūt⁹ munere ad eā ⁊ ad ꝓportionalitatē eius ad opationes ip̄⁹ iminutā nobili alis mutatione notabili. Et scias q; i cōpositis sūt medici ne q̄ sūt quib⁹ inutēdū ē vt radix q̄ cū p̄ualet destrui tur basis sicut caro vipere in tyriaca ⁊ aloes i hiera picra ⁊ helleborus in hieralogodio ⁊ medicine cō uenientes ad hoc vt ejcient ⁊ pmutētur ⁊ vt addat in eis aut minuat. ⁊ medicie q̄ si addūt nocerēt: nam si ponerētur in tyriaca anacardi corrūperēt medicinas ⁊ ꝓprie carné vipe. ⁊ medicie q̄ si adderēt non nocerēt sicut adderis in tyriaca nucē muschatā nō inuenires cū ipietate magna. Et scias q; plim ꝓpositionis pducit ad corruptiōez ⁊ plim ei⁹ pducit ad p fectiōem ⁊ opationē eius ⁊ q; plim ꝓpositionis sit a singularib⁹ ⁊ cōpositis sicut tyriaca ⁊ singularibus suis ⁊ a trocisci trib⁹: nā vnicuiq; trocisco dā ꝓpositiōis inest ꝓprietas q̄ nō reputur in singularibus. Et quicq; est medicina cōposita ex cōpositis.

Sūma prima de cōpositis essentialibus.

Tractatus primus de tyriacis ⁊ cōfectionibus magnis tyriaca alpharoch.

Est tyriaca est sublimior mediciarū ꝓpo sitarū ⁊ melior earū, ppt multitudinē sui iuamēti ⁊ ꝓprie i venenis q̄ sūt ex pūcturis sic ꝑpētū ⁊ scorpiōis ⁊ cāis rabio si ⁊ venenis ebibitis iterficientib⁹. Et ad egritudies phlāticas ⁊ melicas ⁊ febres earū ⁊ ad ventositates malignas ⁊ paly ſis ⁊ apoplexiā ⁊ epilepsiā ⁊ torsu nā ⁊ tremorē ⁊ ad eū q̄ secū logt ⁊ manīā ⁊ ad lepzā ꝓpe ⁊ albaras ⁊ ꝓfortat cor ⁊ acuit sensus ⁊ appeti⁹ ⁊ ꝓfortat stōm ⁊ alleuiat anhelitū ⁊ delet pulsū cordis ⁊ retinet sputū sanguis ⁊ ꝑfert ad ples dolōes renū ⁊ velice et quacūq; cā sint ⁊ frāgit lapidē ꝓpe in velica ⁊ cōfert ad vlcera intestioz ⁊ durities itrin secas i epate ⁊ splene ⁊ i alijs ab eis virisq; ⁊ ad pio dos ambox. ⁊ nō efficit has opatiōes nisi ꝓpter p prietatē forme ei⁹ sequētē ꝓplexiōem simpliciū ip̄⁹ trahit ꝓfortat spūz ⁊ calorē innatū quare iuuat nā p illud sup cōtrarietatē facientia ſfa ⁊ ealfa ⁊ vicit vtrius tes earū. Et melior descriptionū h⁹ medicie ē de scriptio radicalis. Andromachi. Et iaz nisi sūt plu res medicox sicut Gal. ⁊ alij vt adderēt ⁊ minuerēt in ea nō, ꝓpter necessitatē faciēē necessariū illud eis neq; ꝓpter aliquid forte vocis eos ad illud: ſz que rētes vt rememorarēt ⁊ vt remāeret ab eis i ipsa ve stigiū sicut remānsit Andromacho. Et meā quidem ꝓsiliū est ut nō remoueāt aliqd qō experimētū inua tuū inuent: fortasse eni illa cōplexio cū illo pōdere est significās illud cuius inuamētū inuenit experū tuz qō q̄si ipsa mouet a suo pōdere nō ꝓsequit illā p prietatē. Nō si aliqd eoz dicat q; scit cāz faciētez illa pondera facere illā, ꝓprietatē tūc dicet mēdacū in eo cui cōtradicitur super illud sicut si dicat aliquis sciam ponderū elementoz in equis ⁊ boie ⁊ alijs: et tyriace quidē adlūt infantia ⁊ puberas ⁊ adolescē tia ⁊ senectus ⁊ moz: ⁊ fit infans post sex mēses: de inde incipit in pubertate ⁊ augmēto vsq; ad. tēpus i quo stat p. x. annos in regiōibus calis ⁊. xx. ānos in regiōibus frigidis: deiñ stat aut. x. annis aut. xx. deinde declinat aut post. xx. ānos deinde post. xl. annos: deinde expoliatur ⁊ ſtute tyriace ant post. xl annos aut post. lx. ⁊ fit vna cōfectionū declinata a gustu tyriace. ⁊ oz ut dein potu morso de illa que ē recens ⁊ fortis ⁊ reliquis quib⁹ in potu dat de illa que est debilior. Et fortasse est necesse vr in potu det morso de recenti ex medio aureo vsq; ad auf. i. Et ex eis quibus distinguit inter illā que est recēs ⁊ fortis ⁊ inter antiquā ⁊ debilē ⁊ malā: ⁊ de experimen tis est quidē vt in potu sumet homo catharticuz et consideretur tunc si soluerit eum sumat in potu ty riacaz tunc si retinet cum est recens bona ⁊ si non ē mala. Et ex experimentis est illud quod dixit. Ha quoniam oportet vt capiatur gallus siluestris quo niaz ipse est sicciozis complexionis q̄z ille qui nutri tur in domibus ⁊ existimo ipsuz cē saltanuz masculū ⁊ mittatur super ipsū animal venenosum: deinde detur ei in potu tyriaca: si ergo vixerit tyriaca ē bona. Et iterū experitur in primo qui in potu sumit opiū ⁊ hyus quiamū nigrum ⁊ alia. In napello aūt tunamentum tyriace est paruū ⁊ quantitas eius vt expellat mortem est moza parua ⁊ fortitā medicamī de muscho sicut existimant quidā est magis iuuati uum in eo q̄z omnia: Quantitates aūt que in po tu dantur de tyriaca in vnaquaq; egritudie sūt iste: In tussi quidez antiqua et dolore pectoris ⁊ lateris datur in potu lupinus vnus in aqua, mellis aut tu leb si fuerit febris. In rigore aūt periodico ⁊ frigoꝛ ⁊ vomitu in initio periodi detur in potu lupin⁹ vn⁹ cū aqua aut cuz vino quod nō sit minus tribus. ℥. neq; plus quatuoz. ʒ. ⁊. ʒ. Et sumat in⁹ potu ille q̄ hz colicā ⁊ inflationem in stomacho ⁊ pūcturam quantitatē lupini cū aqua mellis aut tuleb sicut scis Et patiēs cāsū appetit⁹ silr i aq̄ aut vio sic cas. ⁊ de tyriaca lupinū in decoctiōe assari: ⁊ det i potu i hy dropisi ante cibū lupinus vnus de ea deglutiendo aut cū q̄ntitate. ʒ. i. ʒ. aceti cōmixti, Et sumat i potu

pātiens sputū sanguis si fuerit tps ei⁹ in egritudie, p pinquū vsq; ad auf. i. i aceto cōmixto: ⁊ si fuerit spa cū cū eo antiquū detur in potu vltimū in decoctōe sumfuton mane ⁊ sero. Ille ō q̄ patit abscisiō né vocis sumat in potu de ea fabam vnā in aq̄ melꝛ aut rob pue aut teneat eā sub lingua. Et detur in po tu advicera intestinoz ⁊ solutionē vētris cū sāguine in aqua sumach. Et ad ſtrictionē anhelitus cuz oxymelle squillitico q̄ō sit min⁹. ʒ. i. ⁊ fiat gargaris mus ad epilepsiam in ꝑmis: deinde detur in potu de ea quātitas q̄rte auf. i. vsq; ad mediū auf. in aq̄ aut oxymelle squillitico: ⁊ similr in dolore capitis ⁊ emigranea. Simpl⁹ ipsa frangit lapidē in velica ⁊ renib⁹ cū potaꝛ in decoctōe apij ⁊, ꝓhibet cholericā passionē ⁊ renuet naturā. Et illi q̄ vtī ea in hora sa nitatis nō nocent venena: ⁊ nō impendūt in eo no cumēta: ⁊ fit securus ab egritudinib⁹ pestilentie.

Descriptio: ℞. trocisco⁊ squille auf. xlviij. troci scoꝝ vipe auf. xxiij. trocisco⁊ alindaracaron ⁊ pi peris ⁊ nigri ⁊ opij omniū añ. tantundē ⁊ cynamo mi in descriptōe auf. xij. ⁊ in descriptōe auf. xxiij. ros. auf. xij. ⁊ in descriptōe auf. xxiij. ⁊ senūs napi siluestris rotundi ⁊ scordeon ⁊ radicis lilij celestis ⁊ agarici ⁊ succi liquiritie ⁊ olei balsami omniū añ. q̄n tū est hoc pōd⁹. ⁊ myrrhe ⁊ croci ⁊ zinziberis ⁊ reu barbari ⁊ cētauree ⁊ calamēti mōtani ⁊ prassij ⁊ pe troselini ⁊ sticados ⁊ costi ⁊ pipis albi ⁊ macropipis ⁊ pulegij indi ⁊ olibani ⁊ floris squinanti ⁊ gūmi al boti ⁊ cassie lignee nigre ⁊ spice ⁊ polij omniū ana. aure. vi. ⁊ storacis ligde ⁊ se. apij ⁊ siseleos ⁊ ameos ⁊ camedreos ⁊ camepitheos ⁊ succi hipoquistidos ⁊ spice celtice ⁊ ſ sedee montane ⁊ folij gentiane ⁊ se. feniculi ⁊ terre sigillate ⁊ colcotar adusti ⁊ amomi ⁊ acori ⁊ nasturtij albi ⁊ carpobalsami ⁊ pipericon ⁊ fu ⁊ gūmi ⁊ cozdumeni ⁊ anisi ⁊ acatie omniū añ. auf. iiij. dauci ⁊ bdellij subalbidi omnium añ. auf. iiij. bezard ⁊ aspalti ⁊ oppoponaci ⁊ centauree mino ris ⁊ aristologie rotunde omniū añ. auf. ij. ⁊ in alia descriptōe centauree aristologie rotūde loco longe castorei ℞o in descriptione q̄dam auf. ij. ⁊ in descri ptiōe auf. iiij. ⁊ silr est sermo in serapino ⁊ melꝛ kist x. ⁊ vini antiq odoriferi kist. ij. liq̄fiant que de eis li quescūt ⁊ infundant q̄ infundunt ⁊ terant sicca ⁊ cri bellentur ⁊ conficiantur cū melle: ⁊ ponatur in vase vitreo aut plumbeo aut argenteo: ⁊ non impleatur vas: imo sit in eo superfluitas vt respiret medicina. ⁊ oēs medicine ꝑter mel ⁊ vinū sūt. lxiij. medicie.

d Escriptō alia: ℞. trocisco⁊ sqlle au. xxvij. trocisco⁊ vipe ⁊ trocis. alindaracaron ⁊ pi peris nigri ⁊ opij boni omnium añ. auf. xxiij. ⁊ allej siluestris ⁊ rosarū siccarū ru. semis na pi siluestris ⁊ ireos agarici ⁊ succi liquiritie ⁊ olei balsami ⁊ cynamomi omniū añ. auf. xij. myrhe et prassij ⁊ croci ⁊ macropiperis ⁊ zinziberis ⁊ ozimi mōtani ⁊ petroselini ⁊ pentaphilon siluestris ⁊ reu simi ⁊ costi amari albi ⁊ sticados ⁊ piperis albi ⁊ mu schi ⁊ pulegij ⁊ superiozis squinanti ⁊ glutinis alim bat ⁊ olibani ⁊ calsie ⁊ spice omniū añ. auf. vi. ⁊ gē tiane ⁊ almē ⁊ aleffis ⁊ est nasturtiū albuz ⁊ storacis liquide ⁊ siseleos ⁊ spice celtice ⁊ est nereniū ⁊ semi nis ameos ⁊ camedreos ⁊ camepitheos ⁊ hypoq stidos ⁊ folij ⁊ epithymi ⁊ fu ⁊ men ⁊ seminis apij ⁊ se. feni. ⁊ boli lacune ⁊ colcotar assati ⁊ amomi ⁊ pe ricon ⁊ acori ⁊ carpobalsami ⁊ acatie ⁊ gūmi arabi ci ⁊ cozdumeni omniū añ. auf. iiij. ⁊ alzufera ⁊ gal bani ⁊ opponacis ⁊ serapini ⁊ bituminis iudai ci ⁊ centauree ⁊ aristol. ro. ⁊ castorei omniū ana pō dus auf. ij. Et addite sunt in hac descriptione iste medicine ⁊ sunt firmat. in descriptōnibus aliarum linguarum: ⁊ sūt ozimi fluuialis ⁊ galbani ⁊ dragaganti ⁊ ciclaminis ⁊ aristologie longe ⁊ seminis hy usquiami albi omniū ana auf. ij. iste ergo sunt spe cies. lxx. in cōmixtione excepto melle. ⁊ mel sit du plum medicinarum quaz sit sūma eius quod est in tyriaca mille ⁊ quadraginta ⁊ trigitaquatuor auf. ⁊ teratur crocus per se ⁊ teratur myrha ⁊ opiū ⁊ oli banum per se ⁊ infūdatur illud in vino decocto no cte ⁊ liquefiant glutinum ⁊ galbanum cuz oleo bal sami ⁊ teratur colcotar solum: deinde terantur reli que medicine ⁊ cribellentur ⁊ conficiatur sūma ea rum cum melle dispumato: ⁊ conteratur cum fit ag gregatio in mortario contritione bona donec com misceant: deinde ponatur in vase vitri quod sit sicut vrinale aut testeo vitreato ⁊ administretur post qua tuoz annos. ⁊ sit dosis integra pondus. ʒ. i. cū aqua tepida in ieiuno.

Escriptio alia: ℞. tro. squille auf. xlviij. et d tro. tyri. auf. xxiij. piperis lon. auf. xxiij tro. alindaracaron pond⁹ auf. xxiij. ros. rubearū siccaz ablatis capitibus auf. xij. radicis li lij celestis auf. xij. ⁊ radicis liquiritie auf. xij. semis napi siluestris auf. xij. ⁊ scordeon auf. xij. xylobal sami auf. x. opij auf. xij. agarici auf. xij. piperis al bi an. vi. reubarbari ſe. apij an. iiij. myrrhe pure an. vi. costi amari an. vi. croci an. vi. calsie an. vi. spice inde auf. vi. melanopiperis aur. xxiij. ⁊ luctamis ⁊ ē pu legum aure. vi. ⁊ prassij aur. vi. ⁊ sticados aure. vi. ⁊ petroselini ⁊ est semen apij montani aure. vi. ma cedonici aure. vi. ⁊ gnq̄z folij aure. vi. camepitheos aure. iiij. ⁊ amomi aure. iiij. ⁊ meu aure. iiij. ⁊ neri den ⁊ est spica romana aur. iiij. ⁊ silr camedreos au re. iiij. gentiane romane aure. iiij. anisi aure. iiij. gūmi aur. iiij. semis feniculi aure. iiij. cozdumeni aur. iiij. siseleos aure. iiij. ameos aure. iiij. serapini aure. iiij. castorei aur. ij. aristologie lon. aure. ij. centauree minoris aur. ij. bezarat ⁊ est galbanū aur. ij. ⁊ fiat de ea quod dixim⁹ de ꝓtritōe cribellatōe ⁊ ꝑfectiōe cum melle.

e Rs trocisco⁊um de viperis: Accipiantur vipere cum est finis veris ⁊ incipit estas. et si fuerit ver hyemale dimittantur vsq; quo consequatur estas. Et vipere quidem sunt ser pentes capita habentes plana que sunt lata propie apud propinquitatē colli minuti subtil valde quoꝝ caude sunt curte strepitū facientes ⁊ sonitum in ce ssu. Et ultis q̄dē trocis⁹ nō ꝓueniūt oēs vipe: imo

flaue ⁊ de flauis femine. ⁊ eoꝝ signū est q̄ masculi in oi late hūt vnū dentē ⁊ femie plēs vno. ⁊ oportz vt alteneñ comute ⁊ varie ⁊ aspides declines ad aldedinē ⁊ nō capiant ex piscinis ⁊ lutoꝝibꝰ fluuioꝝ ⁊ aquarū ⁊ mariū. neqꝫ petroselinū in eis sunt ḡci ne faciētes litū: imo capiant in loco lōginquo ab hu morositate. ⁊ nō capiant ille q̄ sunt debilꝫ morꝫ: imo eligant ille q̄ sūt velocis motus hūtes caput cleuatū ⁊ oportet vt nō moꝛenk cū capiūtur si possibile est: ⁊ abijciāt a pte capitis eiꝰ. iij. digit⁹: ⁊ silra pteau de ipsiꝰ ⁊ ani eiꝰ. q̄ si cucurrerit ex ea saguis plusꝰ ⁊ fuerit motus eius in illa dispositione plurimus ⁊ motꝰ ipius tarda: tūc erit electa. ⁊ si fuerit parui motus ⁊ pauci saguis velocis motꝰ: tūc erit mala. Et de signis eiꝰ iterū est vt sit motus eiꝰ velox ⁊ aspectus eiꝰ aspectus audacie ⁊ psumptōis: ⁊ sit egressio fecis eiꝰ ex postremo caude eiꝰ. cūq; motꝰ ea est extrahā tur viscera eius: ⁊ ppe fel ipsiꝰ. ⁊ abluak cū aq̄ ⁊ sale ablutōe exq̄sitissime facta: deinde decoquat in aq̄ ⁊ sale: ⁊ si cū ea fuerit anetū nō erit malū i eo decoctōe discoquēte cū q̄ leuis fiat collectio carnis eiꝰ ab osse ipsius. Mūdificet ergo caro eiꝰ ab osse ⁊ p̄iciat in moꝛtario ⁊ terat bene: ⁊ p̄cipiat illi q̄ facit illud vt odoꝛet oleū balsami: ⁊ inūgat ipm sup digitos. cuꝫ ergo trita ē milceat cū toꝛtellis ꝑm descriptiōes di uersas: ⁊ non erigat supra descriptionē Andromacḥi: deiñ fiant ex ea trocisci minuti subtiles ⁊ exiccē tur in vmbra ⁊ reponant in repositoꝛio. ⁊ oportz vt nō cadat sup eos radꝰ sol oino: neqꝫ ait exiccatōez neqꝫ post ipsā. sol nāqꝫ destruit ⁊ expoliat eos a vi te appꝛopata carnibꝰ vipaꝝ iterficiēte venena q̄ sūt ex moꝛtione ⁊ ebibita.

℞ trocisco⁊ squille: Oportet vt eligatur
a de squillis hūidis illa q̄ est grauis ⁊ nō est magna: ⁊ nō liuias ipsā cū luto: qñ illud facit eā rācidā ⁊ coꝛrūpit ipsā: imo line eā cū fermento ⁊ assā eā in olla donec coquat: aut in furno iā calefacto ⁊ extracto cinē et aut in patella de terra: supquā coq̄tur panis eiꝰ. Cū ergo extraḥt inde: tūc tumak inti eiꝰ lene ⁊ terat optie: ⁊ misceat cū eo farina oꝛobi recēs ꝑm virtutē squille ⁊ exitus eiꝰ. Andromachꝰ vo misceḃat cū pte vna squille duas ptes farine ⁊ alij eq̄li mēsura. Cū ergo pmixta ē squilla cū farina oꝛobi: tūc fac ex ea trocisc⁹ cuꝫ oleo ro. ⁊ exlicca eos ⁊ serua eos sic ꝑ seruas trocisc⁹ de vipis Medici aūt nr̄i tpis accipiūt squille ptes. ij. ⁊ sarie herbi partem. i.

Escriptio trociscoꝝ alidaracaron: ℞. corti
d cū radicis darsisahā auf. vi. supiozis squinati auf. xij. calami aromatici ⁊ costi ⁊ xylobalsami ⁊ assaret ⁊ myrrhe ⁊ amomi ⁊ polij oium q̄ñ. auf. xxiiij. masticis ⁊ emerukit ⁊ ē alacohē alba ⁊ fu oium añ. auf. vi. aristol. ro. auf. xx. reubarbari sliq̄ cināi añ. auf. x. spice inde auf. xvi. polij tantū dē croci auf. xij. terat totū ⁊ cribellet p se ⁊ p ficiāt cū vino odoꝛifero antiquo declināte ad dulcedinez ⁊ fiant trocisci. ⁊ exliccent in vmbra ⁊ pleruent lūc cō seruant trocisci de vipis:

Escriptio alia hoꝛ trocisco⁊: ℞. ligni al
d darsisahan ⁊ calami ⁊ aromatici ⁊ costi et assari ⁊ xylobalsami ⁊ amomi ⁊ myrrhe cheye ⁊ fu ⁊ alacohen omnū auf. xviij. ⁊ croci auf. xij. ⁊ spice inde ⁊ polij ambo⁊ añ. auf. xij. ⁊ myrrhe auf. xxiij. terat totū ⁊ fiant trocisci sic dixim⁹ in vna quaq; descriptionū q̄ sūt ante istam.

Escriptio alia hoꝛ trocisco⁊: ℞. aselibet et
d est darsisahan auf. vi. flozis squinati auf. xij. calami aromatici auf. vi. myrrhe ⁊ assari ⁊ xylobalsami oium añ. auf. vi. cynamomi auf. xxiij. amomi auf. xxiij. cassie auf. vi. ⁊ amaracō ⁊ est alachoen alba auf. xx. spice inde aure. xvi. polij au. vi. in alio myrrhe aure. xxiij. masti. au. vi. croci auf. xij. aggrega has medicinas tritas ⁊ pulueriza tas ⁊ spice cū vino puro ⁊ fac trocisc⁹ sic⁹ dixim⁹ ⁊ conserua.

Confectio mithridati nobilis: Est cōfectio
c quam fecit mithridates rex ponti ⁊ nominauit suo nomine ⁊ cōposuit ipam: ⁊ est ex medicis expertis supervenena p̄ope ⁊ sup egritudines aliaꝝ vt cēt aggregatiuū inuamēti venenoꝝ diuersoꝝ ⁊ egritudinū diuersaꝝ. fuit ergo ipsum tyriaca in illo tēpoꝛe: deinde postq̄ accidit andromaco illud qd expertus fuit ipm sup inuamentū carnū serpentū ⁊ aliorū addidit in eo trocisc⁹ de vipis ⁊ alteratū est parū p additionē ⁊ diminutiōez. Fuit ergo tyriaca magna in multitudie inuamēti: verūtī tyriaca magna est magis inuatiua ipso in re vna ⁊ est venenū serpentū In religiōso reb⁹ nō diminuit mithridati a tyriaca diminutōne de q̄ sit curādū: imo ē magis additi in plib⁹ eaꝝ inuamēti p fidētiozis vtilitatis: ⁊ nō, plegem⁹ sermonē i numero illoꝝ inuamētoꝝ: qm̄ ipa sunt illa ꝑdicta que sunt tyriace: ⁊ sit dosis copiosioꝝ parumper.

Confectio mithridati ex descriptōe cōmu
c ni omniū: ℞. myrrhe ⁊ croci ⁊ agarici ⁊ zizi beris ⁊ cynamoni ⁊ dragaganti omniuꝫ añ. z. x. ⁊ spice ⁊ olibani alsei ⁊ est nasturtiū babylonicū: squinanti ⁊ xylobalsami sticados ⁊ siseleos et costi ⁊ camepitheos ⁊ galbani ⁊ nebefcet ⁊ macropiperis ⁊ succi barbe hircine ⁊ castoꝛei ⁊ melakion ⁊ ē opiū ⁊ polij indi ⁊ storacis ⁊ oppoponacis oiuꝫ añ. z. viij. cassie leucopiperis ⁊ melanopipis et hermodactiloꝝ ⁊ polij ⁊ scordeon ⁊ dauci ⁊ melilo ti ⁊ gentiane ⁊ olei balsami carpobalsami ⁊ trocisco rum cokion bdellij omniū ana. z. vij. rute. z. ij. ammoniaci ⁊ spice romane ⁊ masticis ⁊ gūmi ⁊ petroselini ⁊ coꝛdumeni ⁊ seminis feniculi omniū añ. z. v. aniſi ⁊ acoꝛi ⁊ meu ⁊ serapini ⁊ assari oiuꝫ ana. z. z. iij. apij ⁊ rosarum rubearum pulegij oim ana. z. v. fu ⁊ acatie ⁊ vmbilici stici ⁊ seminis iperici oium añ. z. xlv. vini odoꝛiferi antiqui in quo infundātur ea que oportet infundi mellis dispumati quod sufficit. Misceatur ⁊ seruetur ⁊ administretur post sex mienses ⁊ sit dosis sicut auelana cum eo quod est cōueniens de potibus; Et in hac quidem descriptiōe

sunt medicine q̄ nō sūt in descriptōe Bal. tredecim ⁊ sūt agaricū ⁊ hermodactili ⁊ ruta ⁊ ammoniacū ⁊ dieates ⁊ assarū ⁊ dragaganti ⁊ sticados ⁊ camepitheos ⁊ melilotū ⁊ xylobalsamū ⁊ melanopiper et bdellū. Et in descriptōe Bal. sunt due medicine q̄ nō sunt in hac descriptōe: ⁊ sunt radix lilij ⁊ sal. ⁊ in descriptōe alia ē medicia vna q̄ nō est in hac descriptione ⁊ est semen rute.

℞ s cokion admistrati in mithridato: ℞.
a passularū rubearū enucleaꝝ pōd⁹. z. iiij gluttinis albotin pōd⁹. z. xviii. squinati ⁊ myrrhe ambo⁊ añ. z. xii. cinamomi ⁊ bdellij subalbidi ⁊ blacte bizantie ⁊ spice romane ⁊ cassie ⁊ meliloti ⁊ ciperi ⁊ baccaꝝ lauri oiuꝫ añ. z. iii. calami aromatici pōd⁹. z. ix. croci. z. i. bitumis iudaici. z. ii. Et hec descriptio ē labor filij sehel in q̄ ē additū bitumē iudaicū. Et in descriptōe alia ē additū darsisahan pōd⁹. z. ii. ℈. Et in descriptōne alia sunt addite assari. z. ii. ℈.

Friaca esdre: ℞. amomi pondus auf. xij.
t supiozis squinanti auf. viij. piretri aur. vi. croci auf. xxxvi. cynamomi aur. vi. ⁊ myrrhe aur. xij. petroselini ⁊ est semē apij mōtani ⁊ dauci ⁊ est semē baucie siluestris mōtane cretensis oium añ. auf. iij. dragaganti aur. xxx. succi hypogistidos aur. viij. radicis lilij celestis aure. xv. ſe. feni. aur. vi. bdellij subalbidi aur. viij. ſe. hyulga. albi au. xxviij. cassie lignee aur. ix. ſe. papaueris albi aur. xxx. spice inde aur. xij. ſe. rute aur. i. granoꝝ citri excoꝛticatoꝝ sumach semij ambo⁊ añ. aur. ii. ⁊ ſe. anceti ⁊ epatis al meliki ⁊ assari ⁊ coꝛdumeni ⁊ euforbij ⁊ opij oium añ. aur. vi. melanopipis aur. xxx. rosarū rubearum siccarū ablatis capitib⁹ aur. ix. foliū indi aur. xii. olei balsami aure. iii. nereiden cretensis ⁊ est spica romana: ameis ⁊ est supᵒ vitis ambo⁊ añ. aur. vi. rosarū oleandri ⁊ supiozis almaru ambo⁊ añ. aur. iiii. lacce mūdate aur. xii. memithe garioſilo⁊ ambo⁊ añ. aur. xii. supiozis spice romane aur. iii. reu ſini au. xii succi altise ⁊ est alfelengelif ⁊ dicit abzotanū siluestre aur. xx. ⁊ radicū endiuie aur. xx. ⁊ costi ⁊ gētiane romane ambo⁊ añ. aur. xi. folio⁊ citri aur. xiii. ⁊ troci scoꝝ alandaracaron aur. vii. aniſi aur. vi. squinanti aur. xii. Aggrega has medicinas terendo cribellando infundendo que de eis infunditur in vino clare substantie ⁊ est radix aut communi ant in triplicato aut vino passo aut melino ⁊ confice cū melle dispumato ꝑm q̄ntitatē q̄ necessaria est ⁊ reponat in vase ⁊ admistret sic admistrat tyriaca maio⁊. Et de medicis sunt qdā q̄ ponūt in ea de ammoniace: ⁊ de eis sunt quibus illud non videtur: qñ ammoniacū nocet stomacho

Escriptio tyriace eſdre: ℞. amomi ⁊ myr
d rhe ambo⁊ añ. ℥. v. piretri. ℥. ii. ℈. squinati. ℥. iiii. cassie lignee. ℥. xii. ℈. storacis ligde ℥. vi. ℈. dauci. ℥. i. croci. ℥. xij. petroſelini. ℥. i. ⁊ ℥. ii. ireos. ℥. ii. ℈. ſe. feniculi ⁊ bdellii ambo⁊ añ. ℥. iiii ℈. olibāi. ℥. ix. dragagāti. ℥. x. succi hypogſtidos. ℥ iii. ℊno⁊ citri excoꝛticato⁊ aur. i. ſe. anceti ⁊ epatis al meliki ⁊ ligno⁊ citrino⁊ oiuꝫ añ. aur. ii. ſe. hyul. albi ℔. i. ſe. papaueris albi ℔. ii. spice. ℥. x. ⁊ ℥. i. rute ſicce. ℥. i. ⁊ ℥. ii. ſumach. ℥. iii. aniſi ⁊ assari ⁊ coꝛdumeni oiuꝫ ana. ℥. iiii. opii. ℥. ii. ℥. i. ℈. cuſorbii. ℥. ii. ℈. piperis. ℥. i. ℈. rosarū. ℥. iiii. ſoliū indi ⁊ carpobalsami ambo⁊ ana ℥. iii anacardi ℥. ii. ℈. lacce mūdate ℥. v. cynamomi ℥. iii. meu ℥. ii. spice cretensis ℥. ix. ſulfuris ℥. iiii. memithe ⁊ reuſini ⁊ costi amari oiuꝫ ana aur. iii. folio⁊ citri aur. v. trocisco⁊ alindaracarō aur. iii. olei balsami aur. vii. succi abzotani ℔. i. galāge ℥. vii. lilii ℥. vi. garioſilo⁊ ℥. v. melk quantum ſufficit.

Confectio tro. alindaracarō admistrato⁊
c in ea: ℞. camemill. ru. ⁊ camemille albe ⁊ sumach ⁊ ſu ⁊ aniſi ⁊ assari ysnee ⁊ calami aromatici ⁊ xylobalsami oiuꝫ ptes ℈ qbus pōderis: aggrega has medicias ꝑitas ⁊ cribellatas ⁊ cōfice cū vino puro bone substātie ⁊ radix aut cōi tribus diebꝰ ptinuis ⁊ mouea⁊ in oi die semel ⁊ adde sup illud de vno hoꝛ vino⁊ ſi indiget illo ⁊ fac trocisc⁹ pōderis auf. i. ⁊ exsicca in vmbra. Hanc tyriaca fecit esdras ⁊ ē vicaria tyriace alsaroch in reb⁹ oib⁹.

Friaca diatesserō. ℞. gētiane romane bac
t carū lauri aristol. ion. ⁊ myrrhe oiuꝫ ptes ℈ qbus terank ⁊ ꝓficiank cū melle dispumato ꝑm q̄ntitatē sufficiētie. et⁹ dosis sit auf. i. cū aq̄ cala. Et dq̄ de medicḡ dā sūt q̄ ponūt loco myrrhe costū amaꝝ ⁊ refert Seruaget q̄ inuenit in descriptōe q̄dā additōez q̄ntis. i. Mec tyriaca de q̄uoꝝ spē buſ ꝓfert p̄cture scoꝛpionū ⁊ araneaꝝ ⁊ egritudibꝰ fris, ppe epileplie q̄ subito accidit ⁊ tremoꝛ oris stoi

Otira liberās magn. Mec medicia ē aggre
f gatiua inuamēti ꝓferēs epilepsie ⁊ ⁊tigini ⁊ doloꝛi capitis antiquo ⁊ tremoꝛ ⁊ phibet mām attrahi ad oculū. ⁊ q̄ñqꝫ sit cū ea alcohol post abstractionē aq̄ ḡre, phibet sanie ⁊ phibet euē tū nocumenti ad oculū ⁊ abscissionē vocis ⁊ paliſm ⁊ algueſgueſ ⁊ doloꝛe dentiū ⁊ doloꝛe oculi: ⁊ doloꝛes pulmonis ⁊ lateris ⁊ pectoꝛis ⁊ hypocōdrioꝝ bibita in aq̄ mellis ⁊ valet ad expulsionē liquis potata in aq̄ arnoglosse ⁊ ꝺge pastoꝛis ⁊ ꝛetositatib⁹ in stō ⁊ doloꝛib⁹ ei⁹ ⁊ icteritie ⁊ ad passiōes frās ⁊ clarificat colorē ⁊ delet cogitatōes ⁊ remouet eructationē ⁊ sanat vesicā ⁊ egritudines intestinoꝝ ⁊ pūcturā eoꝝ ⁊ clisteriçak cū ea: ḡre eradicāt apata eoꝝ ⁊ apata splenis: ⁊ puocat supfluitates renū ⁊ vesice ⁊ ꝓfortat testiculos ⁊ limk sup eos ⁊ addik desideriū ⁊ cōfert doloꝛib⁹ iuncturarū ⁊ spalmo ⁊ podagre ⁊ ꝓfert ad venena ⁊ moꝛsiōib⁹. ⁊ exhibita ꝓfert febrib⁹ antiqs ⁊ periodis rigoꝛis ⁊ resolut apata. Cui⁹ pmixtio: ℞. myrrhe ⁊ cassie ⁊ sgnāti oiuꝫ añ. ℥. i. ℈. castoꝛei ⁊ petroselini ⁊ ē se. apij siluestris mōtani ambo⁊ añ. aur. xv. ſe. apij. ℥. ij. ſiseleos auf. i. costi amari ⁊ cynamomi ⁊ trocisco⁊uꝫ aladarmeu ⁊ storacis ligde ⁊ assari oiuꝫ añ. auf. vi. aniſi auf. x. pipis al. auf. xij. pipis lō. auf. iij. spice auf. iij. amomi ⁊ croci ambo⁊ ana auf. iiij. opij. auf. x. Aggrega has medicinas tritas ⁊ cicotrigonizatas ⁊ spice cū melle dispumato ⁊ re-

pone in vase ⁊ vtere post sex menses.

a Rs trocisco⁊ aladarmen admistratoꝝ in liberāte magr: ℞. amomi ⁊ darsisahan ⁊ costi amari ⁊ calami aromatici ⁊ gariofiloꝝ ⁊ pipis al. ⁊ ameos oinm añ. auf. iij. cynamomi et masticis ⁊ croci oiuꝫ ana auf. vi. su auf. i. spice aromatice ⁊ foliꝫ indi ambo⁊. añ. auf. vij. myrrhe auf. vi. Aggrega has medicinas ⁊critas ⁊ cicotrigonizatas ⁊ pice cū vino claro aut alio ⁊ fac trociscos paruos pōderātes auf: i. ⁊ exsicca in vmbra ⁊ vtere

Edrech darij. Medrech darij ē vna de medicis plicj magnis electis q̄ pcedit icessione filonij ⁊ tyriace ⁊ scelithe: ⁊ ipsi⁹ iuuamē tū est magnū in colica. Cui⁹ hec ē pmixtio: Accipe croci ⁊ se. hyusgami albi ambo⁊ añ. sextariū. i. opij ⁊ eusor: bij ℥bo⁊ añ. ʒ. xx. ⁊ spice ⁊ storacis ligde ambo⁊ añ. sextaria duo ⁊ foliꝫ idi ⁊ gariofiloꝝ ambo⁊ añ. ʒ. iij. ⁊ pipis al. ʒ. ij. ⁊ margaritarū nō pfozata⁊ ⁊ sal ämoniaci ⁊ se. rute siluestris ⁊ muschi ⁊ cāfore ⁊ cardamomi ⁊ cynamomi ⁊ cassie oium ana pōdus ʒ. i. ⁊ costi. ʒ. viij. ⁊ se. alharmel ⁊ piretri ⁊ macropiperis oiuꝫ añ. ʒ. iij. scrapini ⁊ castorei ⁊ oppopona ci oium ana pōd⁹. ʒ. ij. ⁊ zedoarie ⁊ dozonici ⁊ olei balsami oinꝫ añ. au. viij. ⁊ descriptiōe syra ⁊ greca myrrhe. ʒ. iij. ⁊ cāfore. ʒ. iij. tere sicca ⁊ cicotrigoniza ⁊ infunde ea q̄ liq̄scunt in vino decocto: deiñ aggrega oia ⁊ pice cū melle ʒ antiq̄ sex mēsib⁹. cuius dosis sit sicut nux cū aq̄ tepida.

Onfectio phlox ⁊ ē illa q̄ noiat medicina
c vite: Valet ad iupflnitates phlans pfozat alaz letificat digerit facit eructuare assilata rt sit sic viaticū adolescētie ⁊ addit in cōseruatōne ⁊ memoria ⁊ rōnem efficit bonā ⁊ absoluit liguā ⁊ destruit frigora: abscidit fluxū vrine ⁊ fedat vētositates addit in spmate ⁊ pfo stat memoriā ⁊ detumescē facē carnē gingiuarū ⁊ stringit dētes ⁊ remouet dolores dorsi ⁊ iuncturaꝝ ⁊ lioꝝ ⁊ emūctorioꝝ: cui⁹ pmixtio ℞. pipis ⁊ macropipis ⁊ zinziberi ⁊ cynamomi emblicoꝝ ⁊ belliricoꝝ ⁊ caplie ⁊ aristol. ro. de sceni ⁊ ve narū citroꝝ ⁊ vētris ginoꝝ pinee maiozis. Et in descriptōe alia: miscē nō sucunū ⁊ ē testicul⁹ vulpis oiuꝫ añ. ℥. i. ʒ. camenill. ℥ ʒ. ⁊ plāte ginoꝝ vue. ℥. iij. aufe ratur interi⁹ passularū rubearū: deiñ terant bñ ⁊ sumak q̄nū sit ocēs medicie mell⁹ ⁊ coagulef: deiñ ficiant cū eo spēs q̄s dixim⁹ ⁊ sumak de ea ℈ m oēz dispositiōe q̄ntū est nux qua in oleo nucis inde mensura cū q̄ inuoluatur.

Celite. In hac medicina sub fideiussiōe af
f firmāt oēs iuuamentū existē ⁊ in ꝓpositōe ei⁹ ē mirabile. Mos ẏo nō iuenim⁹ ei impssionē plimā nisi in aspitate accidēte ligue ⁊ mollificatōi ei⁹. Ẏro medici dicūt q⁹ scelite magnū ꝓfert iuuamentū manie ⁊ egritudiū frigidis melācholici ⁊ phlaticis ⁊ paliū ⁊ epilepsie ⁊ apoplexie ⁊ torsure ⁊ algue lgues ⁊ locutōi aie ⁊ doloꝝ capitis ⁊ emigrātee ⁊ oblitioni ⁊ mellē ⁊ frigori cerebꝝ ⁊ tremori et pulsui cordis ⁊ pseruat embryonē ⁊ pfert abortui et

ꝓfert distillatōi vrine ⁊ doloꝝ matricis ⁊ pōsitati ei⁹ ⁊ mollificationi lingue ⁊ vtigini ⁊ tristitie ⁊ nocumēto fungoꝝ ⁊ venenis ⁊ lacti q̄ coagulatur in stomacho ⁊ alijs: ⁊ confert doloribus iuncturarū ⁊ omniū⁹ doloribus antiquis frigidis. ⁊ datur in potu ad omnē rem ad quam pertinet sicut ad frigꝰ vehemens in aqua cassie fistule. ⁊ dicitur q⁹ in vino est magis iuuamentū ⁊ ad opilationes intrinsecas cū aqua radicū ⁊ ad dolores matricis cum aqua anisi ⁊ ad dolores superiores cum aqua sanicli aut cum aqua radicum sicle ⁊ pueris cum oleo viol. Hec ergo sunt ea que dicunt medici. Et illud quod ē apud me est q̄ est medicina inordinata nō inordinate cō positionis adurens sanguinē ⁊ humores deficiens a trocisci. Cui⁹ cōmixtio: ℞. musci ⁊ canfore ⁊ ambre omniū ana pondus. ʒ. ij. margaritarum nō pforatarum ⁊ croci amboꝝ añ. ʒ. x. auri cōtriti ⁊ argenti contriti amboꝝ ana. ʒ. ʒ. amomi ⁊ seminis harmel ⁊ eusor: bij ⁊ vinen nabati ⁊ vinee ⁊ seminis apij ⁊ seminis rute ⁊ stereoris vacce montane ⁊ sulfuris rubei ⁊ citrini ⁊ hellebori albi ⁊ storacis liquide ⁊ ciperi ⁊ merisulen ⁊ sunt ligna asparagi ⁊ venarum alessind ⁊ est alharmel alba ⁊ chelidonie ⁊ granoꝝ almahaleb ⁊ xylobalsami ⁊ hezerahen ⁊ est vitis alba: ⁊ simsindar omniꝝ ana pondus. ʒ. ij. et floris squinanti ⁊ foliꝫ ⁊ nucis muschate ⁊ castorei ⁊ se. eruce ⁊ seminis baucie omniū ana pondus. ʒ. x. ⁊ alzarub ⁊ zuccari ⁊ dragaganti magisterij ⁊ nigelle stercoris vulpis ⁊ radis capparis omniū ana ʒ. ʒ. et serici crudi ⁊ seminis aneti ⁊ radicum eius ⁊ zedoarie ⁊ dozonici ⁊ zinziberis ⁊ gentiane ⁊ lingue auis ⁊ salis indi ⁊ piretri ⁊ coralli ⁊ bitumis iudaici ⁊ fu ⁊ puliij oiuꝫ añ. ʒ. iij. gariofil. ⁊ spice ⁊ assari ⁊ costi ⁊ cassie ⁊ cardamomi ⁊ capilluenerꝭ oiuꝫ añ. ʒ. viij. ⁊ macis ⁊ circos ābo⁊ añ. pōd⁹. ʒ. i. fructuū mādragore siccoꝝ numero. xx. ⁊ cassie mūdate ⁊ lignoꝝ cassie amboꝝ añ. pondus. ʒ. ʒ. ⁊ florū squinanti pondus ʒ. v. ⁊ se. feniculi ⁊ ilopi sicce amboꝝ ana. ʒ. x. ⁊ ozigani persici ⁊ ozigani alinei amborum ana. ʒ. iij. et bedeoard ⁊ nodoꝝ palc veteris in parietibus et rcusini omniū ana. ʒ. vij. ⁊ piperis albi ⁊ nigri ⁊ macropipis ⁊ opij ⁊ aristologie longe ⁊ rotunde ⁊ granoꝝ almahaleb omnium ana ʒ. xx. ⁊ auellane inde pōd⁹. ʒ. ij. ⁊ duas tertias. ʒ. i. lupioꝝ salicis ⁊ venarum indarum siccarum ⁊ est almeius ⁊ polij ⁊ succi treos ⁊ darsisahan ⁊ abzotani omnium ana pond⁹ ʒ. i. ⁊ amiuden nigre pondus. ʒ. iij. ⁊ quarte ⁊ melioti pondus. ʒ. iij. ⁊ duarum tertiarum. ʒ. i. ⁊ capilloꝝ algol ⁊ digitoꝝ citrinoꝝ ⁊ gutte baraeost ⁊ altit bom odor ⁊ serapini ⁊ oppoponaci omnium ana pondus. ʒ. ij. ⁊ terre viarum quadratarū pondus. ʒ. iij. Et illud quod inuenitur de medicinis q̄ intrāt i scelithe in codicib⁹ grecis additū supra illud q̄ ē in hac descriptōe est illud alzurub ⁊ alesis albe añ. ʒ. ij. radicis alkeiri rubee pōd⁹. ʒ. iij. superioris alcāne. ʒ. ij. agnicasti. ʒ. iij. cozdumeni pōdus. ʒ. i. reusini ⁊ carpobalsami ⁊ xylobalsami ⁊ gra

noꝝ myrthi egyptie ⁊ sigillate regis ⁊ asse fetide omniū ana ʒ. ij. nucis muschate ʒ. i ij. granoꝝ alben ex coticatoꝝ ʒ. iij. spodij ʒ. i. cuscute ⁊ karabe ⁊ mudaconi ⁊ gestafrid ⁊ nucis sauie ⁊ mugath ⁊ marmacor ⁊ vtriusq̄ bec ⁊ rubei ⁊ albi omniū ana ʒ. ij. anisi ʒ. iij. seeha ʒ. i. sal tabarzet salis indi ⁊ salis panis ⁊ dauci ⁊ petroselini ⁊ succi ligritie ⁊ succi cupatorij omniū ana ʒ. ij. ⁊ cozticū citri siccoꝝ ⁊ fustiū peonie oiuꝫ ana pondus ʒ. iij. churudcn ʒ. v. magnetis. ʒ. vi. calcanil ⁊ est ozimū mōtani ⁊ amigdalaꝝ amaraꝝ omniū ana ʒ. vij. Tere sicca ⁊ cicotrigoniza ⁊ infunde ea que liquefiūt in vino bono ⁊ pice cū melle q̄ sit triplus ponderis medicinaꝝ ⁊ repone in vase vitreo q̄ sit sicut vrinale ⁊ antiquet sex mensib⁹: cuius dosis sit q̄ntū est cicer cum aqua tepida.

Ommixtio eius ſm alia descriptionez: ℞.
c muschi boni pondus ʒ. ij. margaritarum nō pforatarum pōdus ʒ. x. auri fusi ⁊ argenti fusi amboꝝ ana pondus ʒ. ʒ. ambre pōdus ʒ. iij. ʒa rub pondus ʒ. i. syrici adusti aut nō adusti pond⁹. ʒ iiij. myrre gariofiloꝝ ⁊ spice boni odoris ābo⁊ añ. ʒ iij. croci pondus ʒ. x. zedoarie ⁊ doronigi amboꝝ ana ʒ. iij. radicis lilij celestis pondus ʒ. i. amomi pōdus ʒ. ii. masticis pondus ʒ. ʒ. folii indi pondus ʒ. x carpobalsami pōdus ʒ. ʒ. macis pōdus ʒ. i. fructuū mandragore numero. x. lignoꝝ cassie ⁊ cassie amborū ana ʒ. v. leucopiperis ⁊ zinziberis ⁊ radicū anete omniuꝫ ana ʒ. iij. costi amari pondus. ʒ. viij. nucis muschate pondus ʒ. x. castorei pondus ʒx. eusor: bij pōdus ʒ. ij. floris squanti pondus ʒ. x. se. aneti ⁊ gētiane romane ⁊ lupioꝝ lingue auis oiuꝫ ana pōd⁹ ʒ. iiii. cardamomi pōdus ʒ. viii. se. harmel. ʒ. viii. feniculi pōdus ʒ. vi. fustiū capilloꝝ veneris ʒ. viii. sal indi pondus ʒ. iii. nigelle ⁊ est granū nigꝝ pōdus ʒ. ʒ. ozigani plici pōdus ʒ. iii. su pondus. ʒ. vi. dragaganti artificii pondus ʒ. ʒ. vinen nabathi pōdus ʒ. ii. se. apij ⁊ semi. rute ⁊ vinee ⁊ sulfuris citrini omniū ana ʒ. ii. stercoris vacce mōtane aut capre mōtane pondus ʒ. ii. bedeguard pōdus ʒ. vii. semi. cruce pōdus ʒ. x. sauie pōdus ʒ. iiii. melanopiperis ⁊ macropiperis ⁊ se. hyusquiami albi oium ana. ʒ. xx. terre viarū quadratarū pondus. ʒ. i. aristologie lōge pōd⁹. ʒ. x. aristologie rotunde pōdus ʒ. iij. reusini pōdus. ʒ. vii. sennis alzafcre pōdus. ʒ. x. semis endivie pondus. ʒ. iiii. seminis alaniuden pondus. ʒ. iii. ⁊ sexta ʒ. i. melioti pōdus. ʒ iii. ʒ. pulij ⁊ iſidis oium añ. pondus. ʒ. iii. granoꝝ cucumeris exconcatoꝝ. ʒ. iii. ⁊ tertiā. ʒ. i. bitumis iudaici pondus. ʒ. iii. cāfore ⁊ hellebori albi ⁊ nigri ⁊ cipi ⁊ storacis liquide ⁊ chelidonie ⁊ semi. halsparagi oium ana pondus. ʒ. ij. ⁊ digitoꝝ citrinoꝝ ⁊ capilloꝝ algol ⁊ radicis enduie ⁊ cassie ⁊ baracost oium ana pondus ʒ. ii. xylobalsami pōdus ʒ. ii. aque nigelle ⁊ aq̄ spine mōtane: alcāna ana pōdus ʒ. i. granoꝝ almahaleb pondus ʒ. i. radicuꝫ asfidi ⁊ est synapis albi pond⁹. ʒ ii. nodoꝝ palce q̄ est i pienb⁹ ʒ. vii. stercoris vulpis pōdus. ʒ ʒ. cortici radicis capparis pondus ʒ. ʒ. hezerialen ⁊ ilfindi ābo⁊ ana pōdus. ʒ. iiii

Aggrega has medicias ⁊critas ⁊ cicotrigonizatas ⁊ infunde q̄ infūdenda sūt de cis in vino odorifero ⁊ cōfice cū melle dispumato ⁊ repone in vasis: ⁊ ad ministra post sex mēses sicut cicer cū aqua corticuꝫ radicis feniculi ⁊ apij ⁊ fac caputpurgiū ex ea quantitate vnius grani frumēti cū aqua canabis.

Rius Darij: ⁊ est medicia inda q̄ letificat
a ⁊ pforat cor ⁊ cor⁹ ⁊ colorē efficit bonū ⁊ aufert lubricos ⁊ facit odorē oris bonuꝫ ⁊ sudoris ⁊ iuuamētū eius ad epar est magnū ⁊ nō est in ea nocumentū apparēs ⁊ sumitur ante cibū ⁊ post ip̄m: cuius cōmixtio. ℞. rosarū rubearū pōd⁹ ʒ. vi. ciperi pond⁹. ʒ. viii. gariofiloꝝ ⁊ masticis ⁊ spice ⁊ assari oium ana. ʒ. iii. cynami ⁊ alzarub ⁊ croci ⁊ macis ⁊ cardamomi ⁊ heil bace ⁊ nucis muschate oium ana pondus. ʒ. i. Sume has species post cicotrigonizationē cū ozali ⁊ per ruisce pmixtione de cēti conterendo: deinde accipe emblicoꝝ mūdatoꝝ bonorum recentiū ℔. i. ⁊ decoquantur in lib. ir. aque dulcis donec remaneat tertia: deinde coletur ⁊ itere tur illa aqua in olla sup quā pisciant de peniciis sahari. lb. ii. deide bullat cū facilitate donec ingrossēt ⁊ fiat in spissitudine lohoc ad pectus grossi: deinde auferat olla ab igne ⁊ puluerizent in ea medicine et moueatur cū ligno salicis donec pmisceatur cōmixtione equali. Cuiꝫ infrigidant reponātur in vase viridi cui⁹ dosis sit q̄ est ab vno aur. ad duos.

Onfectio alia inda: ℞. piperis ⁊ macropi
peris ⁊ myrobalanoꝝ nigroꝝ ⁊ belliricoꝝ ⁊ emblicoꝝ ablatis nucleis ipsoꝝ ⁊ centaree oium ana sextaria. iiii. ⁊ mellis ⁊ butyri vaccini quātū cōficiat ipsaꝫ: cuius dosis sit aur. i. aut plus vnicuiq̄ hoi ſm quantitatē sue virtutis.

Onfectio noiata algere q̄ ꝓfert vtriq̄ cho
lere ⁊ puritui ⁊ frigorib⁹ pforat stōm et valet ad colicā ⁊ ventositates ⁊ facit appetere cibū ⁊ confert ad coitum: cuius pmixtio. ℞. scamonee ⁊ meduller turbit ⁊ macropiperis oium añ. ʒ. v piretri ⁊ seminis apij ⁊ ameos ⁊ zingiberis ⁊ salis indi omniū ana pōdus. ʒ. i. gariofiloꝝ ⁊ zarub amborum ʒ. ʒ. alfengeti aure. i. mahaleb excorticati ana. ʒ. ii. zuccari tabarzet ⁊ croci amborum ana ʒ. iii. Accipe has medicinas post cicotrigonizationem exceptis scamonea ⁊ croco quoniā simul terūtur: deinde permisce medicinas cōmixtione decenti ⁊ confice cum melle dispumato ſm pondus earū ℔ i s ⁊ semis: cuius dosis sit ab eo qō ℈ est inter. ʒ. ii. vsq̄ ad. ʒ. ii. ʒ. vsq̄ ad. ʒ. iii.

Onfectio alia animā confortās dilatans ⁊
letificans confortās corpus coloꝝ faciēs bonū destruens lumbricos odorem oris faciens odoriferū ⁊ sudoꝝ ⁊ ꝓfert stomacho ⁊ epati ⁊ nō est in ea nocumētū ⁊ recipitur ante cibū ⁊ p⁹ ipsū: cuius ꝓmixtio: ℞. rosarū rubearū ptes. vi. ciperi partes. viii. gariofiloꝝ ⁊ masticis ⁊ spice ⁊ assari oium partes. iii. cynami ⁊ zarub ⁊ croci ana partes. ii. macis ⁊ cardamomi ⁊ heil bauce ⁊ nucis mu

ſchate oium añ. partē. i. terank ꝛ cribellētur ꝛ sumatur ad oē pondus. 3. xxxiij. de oibus medicis lib. i. emblicoꝝ recētiū ꝛ decoquat ois lib. cū ix. lib. aque vsqueqno remaneāt lib. iij. deiū colet ꝛ pjciat sup illā aquā. p oi lib. ēblicoꝝ lb. i. penidioꝝ sahari ꝛ decoquātur donec fiat in spissitudie electuarij grossi: deiū puluerizent desup medicis: ꝛ quenieter fiat eⁱ⁹ pmixtio ꝛ reponat in vase vitreo viridi: cuⁱ⁹ dosis sit ab auř. i. vsqꝫ ad aur. i. ř. 5.

Onfectio tyriacal magna ex nřa arte exp toꝝ iuuamētoꝝ predictoꝝ in cōfectionib⁹ que sūt ante eā. ℞. conditi citri ꝛ gētiane ꝛ myrrhe ꝛ carpobalsami ꝛ foliꝝ ozimi ꝛ citri ꝛ semis eius ꝛ seis alfeleugemisch ꝛ zedoarie ꝛ doronigi oium ana. 3. iij. ꝛ muschi ꝛ abre aboꝝ ana aur. i. ꝛ xyloaloes indi aur. ii. ꝛ cāfore aur. 5. ꝛ costi ꝛ cinamomi ꝛ acori ꝛ croci ꝛ spice celtice ꝛ absynthij oiuꝫ añ. 3. iij. ꝛ fu ꝛ meu ꝛ petroselini oiuꝫ añ. 3. ij. 5. ꝛ seminis eruce ꝛ seis napi ꝛ seis porri ꝛ ligue auis ꝛ gꝰ noꝝ pipis oium añ. pond⁹ 3. ij. ꝛ opij pōdus 3. ij. cōficiat fm descriptionē ꝛ fermēteur sex mensibus deinde bibatur.

Onfectio tyriacalis mīoris ex arte nřa. ℞ carpobalsami ꝛ costi ꝛ myrrhe ꝛ gentiane ꝛ cinamomi ꝛ leucopipis ꝛ xyloaloes indi ꝛ petroselini oium añ. ptē. i. muschi tertiā ptis: castorei ꝝ tā prē cōficiat cū melle ꝛ administretur.

Onfectio celaris valēs ad pulsū cordis ꝛ epilepsiā ꝛ dolores stōi ffi ꝛ intestinoꝝ ꝛ opilatiōes ꝛ putrefactiōem sanguis longā ꝛ difficultatē digestiōis ꝛ difficultatē anhelit⁹ ꝛ singultuꝫ vehemēte cuⁱ⁹ pmixtio ℞. castorei ꝛ succi liquiritie ꝛ cassie ꝛ costi amari ꝛ meli. opiperis macropiperis ꝛ storacis ꝛ opij ꝛ croci ꝛ spice aromatice oium añ pondus. 3. iij. opponacis pōdus. 3. i. muschi pōdus sexte 3. i. zedoarie ꝛ doronigi ꝛ margaritarū ū pforatarū oium añ. 3 5. myrrhe pōd⁹ 3. ix. Aggrega has medicinas tritas ꝛ cribellatas ꝛ pfice cū melle dispumato ꝛ viere cū necesse eſt quātitate ciceris.

Rifera magna valēs ad malitiā digestiōis ꝛ frigus stōi. ppuie ꝛ intestioꝝ ꝛ mollificatiōem in stō ꝛ vesica: ꝛ addit in desiderio coeūdi: cuⁱ⁹ pmixtio ℞. myrobalanoꝝ nigroꝝ ex corticatoꝝ pondus 3. vi. bellirico. ꝛ emboli. seis apij montani ꝛ cassie inde ꝛ ameos ꝛ origani pici oium añ 3. i. spice ꝛ amomi ꝛ heil ꝛ acori añ. pōdus 3. iij cinamomi pōdus. 3. iij. leucopipis ꝛ melanopipis ꝛ neremisch ꝛ salis indi oium añ. 3. 5. scorie ferri 3. iij. hynapis 3. i. 5. ꝛ salis ām oniaci. 3 5. tere ꝛ cicoirigoniza ꝛ imolue cū oleo amigdalio ꝛ pfice cū melle dispumato de quo sit triplū ponderis specierum ꝛ viere cū necesse fuerit.

Escriptio alia. ℞. myrobalanoꝝ kebuloꝝ ꝛ belliricoꝝ ꝛ iehedenigi ꝛ buzeiden ꝛ macis ꝛ cassie inde ꝛ sēcacul oium añ. ptem vnā bedarūgi rubei ꝛ bedarūgi albi ꝛ ligue auis et been albi ꝛ been rubei oium añ. parte mediā. Aggrega has medicinas ꝛ tritas ꝛ cribellatas ꝛ cōfice cū melle dispumato ꝛ butyro ꝛ viere cū necesse fuerit.

Ehemirē magnū: Est medicina inda conſerēs malitie ꝛ plexiōis ffe ꝛ debilitati stomachi ꝛ addit in desiderio coeūdi ꝛ pfert algueſgues ꝛ melie ꝛ rectificat motus corpis ꝛ seruat embꝛonē ꝛ cōseruat renes ꝛ velicā ꝛ frāgit lapidē: cuius pmixtio. ℞. acori ꝛ costi amari ꝛ aristologie rotūde oium ana sextaria. iiij marmacoꝝ ꝛ seminis hyusgami albi siluestri ꝛ seis hyusgami albi horzulani ꝛ asech ꝛ caphie inde ꝛ zereſch ꝛ granoꝝ citri exconticatoꝝ ꝛ sires indi ꝛ zaroꝫ ꝛ been albi ꝛ rubei ꝛ ligue auis omniū ana aur. xxiij. nuci. muschate. xxx. numero radicuꝫ cucumeris siluestris ꝛ semis agnicasti amboꝝ ana sextaria iij. semis baucie ꝛ amomi amboꝝ ana. 3. vi. opij cuforbij ꝛ castorei omniū ana. 3. iij. myrobalanoꝝ nigroꝝ pōdus 3. iij. folij indi fenugreci ꝛ meu ꝛ indi ꝛ petroselini ꝛ danci ꝛ reusini oiuꝫ ana 3. vi. aggrega has medicinas post cicotrigonizationē ꝛ pone eā eis penidios fm pōdus medicinaꝝ oiuꝫ ꝛ imolue cū butyro ꝛ confice cū melle dispumato ꝛ repone in vase: cuius dosis sit 3. ij. 5. hora ꝛ debili minus hoc.

Lehemirē puū iuuamētoꝝ primoꝝ ē ei ℞. acori ꝛ costi ꝛ aristologie rotūde ꝛ lōge oium ana sextaria iij. granoꝝ aralsed ꝛ seminis harmel amboꝝ ana sextaria ij. ꝛ pipis ꝛ macropipis ꝛ zinziberis oiuꝫ ana sextaria v. ꝛ se. apij ꝛ carui ꝛ cipi ꝛ semis napi ꝛ se. alrotab ꝛ se. cepe ꝛ seminis eruce ꝛ zaroꝫ ꝛ tuderi rubei ꝛ albi ꝛ se. porri ꝛ se. lini ꝛ seis anadochoche ꝛ se. feniculi ꝛ ameos ꝛ se. citri exconticati ꝛ seis pōtulace ꝛ calamēti ꝛ dechir ꝛ fenugreci ꝛ semis sāfuci ꝛ cymini carmeni et se. aneti ꝛ se. baucie oiuꝫ ana 3. x. gariofiloꝝ ꝛ heil ꝛ vlnee ꝛ folij indi ꝛ cardamōi ꝛ cynami ꝛ enule ꝛ ciperi ꝛ nucis muschate ꝛ calami aromatici ꝛ zarub: ꝛ melioti ꝛ marmacoꝝ ꝛ carpobalsami oiuꝫ ana 3. xx. ꝛ cassie ꝛ macis ꝛ granoꝝ myrrhi ꝛ zereſch ꝛ lingue auis ꝛ spice oiuꝫ ana pōdus 3. xxiij. ꝛ ros. siccarū pōdus 3. v. ꝛ myrobalanoꝝ nigroꝝ ꝛ kebuloꝝ ꝛ belliricoꝝ ꝛ emblicoꝝ oiuꝫ ana sextaria iij. seis hyusgami albi ꝛ euforbij ꝛ opij oium ana 3. ij. ca storei sextariū. i. ꝛ cassie inde ꝛ alaſech ꝛ zedoarie et been rubei ꝛ albi ꝛ reusini ꝛ darūgi ꝛ semis pōtula cē ꝛ galāge ꝛ storacis oiuꝫ ana sextaria iij. ꝛ penidioꝝ cū ꝓdere oiuꝫ harū medicinaꝝ ꝛ cōmisce ꝛ imolue butyro vaccino ꝛ pfice cū melle dispumato: cuⁱ⁹ dosis sit aur. i. cum aqua tepida.

Onfectio Ba. Hec pfectio calefacit instrauine ex renib⁹ ꝛ velica ꝛ aperit opilatiōes ꝛ rectificat corpus: cuⁱ⁹ pmixtio. ℞. lenco pipis melanopipis ꝛ amomi ꝛ costi amari ꝛ spice aromatice ꝛ foliꝝ indi ꝛ croci ꝛ seis apij ꝛ anisi ꝛ piretri ꝛ seis vnce ꝛ seis rute mōtane oium ana ptes eqles. Aggrega has medicinas tritas ꝛ cōfice cum melle dispumato ꝛ viere: cuⁱ⁹ dos sit pōdus 3. i. cuꝫ aq̄ coticū radicis feniculi ꝛ apij.

Onfectio alia Bal. valēs ad dolorem epatis ꝛ tussim ꝛ expulsionē sāguinis q̄ fit ei vōitu: cuⁱ⁹ pmixtio. ℞. croci cinamōi aurboꝝ ana pōdus 3. i. bdellij 3. iij. alzebet duas tertias. 3. i. sgnāti 3. iij. calami aromatici 3. ij. cassie spice celtice mirrhe oiuꝫ ana 3. ij. gūmi cupsi sextaria iij. ꝛ mellis 3. iij. passulaꝝ enucleatarū pōdus 3. xl. ꝛ vini boni qō sufficit: terantur ꝛ cuforigonizet ꝛ cōficiantur cum melle.

Onfectio hermetis pferens podagre valde ꝛ doloribus iuncturarū ꝛ doloꝝ⁹ renū ꝛ stomachi: ꝛ vētositatibus ꝛ vlceriboꝝ intestinoꝝ ꝛ hydropis ꝛ ictericie ꝛ vtigini. ꝛ eiⁱ⁹ qdē ꝓpietas ē in iuncturis ꝛ podagra: ꝛ sit dosis aur. i. aut 3. ij. cuⁱ⁹ pmixtio. ℞. agarici ꝛ assari ꝛ acori ꝛ cordumēi ꝛ se. rute ꝛ cuforbij ꝛ fu ꝛ isopi sicce oium ana 3. i. aristologie longe ꝛ radicū ciclaminis amboꝝ ana 3. ij. ameos ꝛ gariofiloꝝ amboꝝ ana. 3. ij. gentiane romane 3. vi. hasce ꝛ se apij amboꝝ añ 3. ij. centauree minoris ꝛ est alhalziz 3. viij. cassie ꝛ costi amari ꝛ myrrhe oium ana 3. iij. spice aromatice ꝛ sceha mōtani ꝛ petroselini oium ana 3. ij. poliꝝ ꝛ praſſi amboꝝ ana 3. vi. camepitheos ꝛ camedreos ꝛ cordeon omniū ana 3. viij. Aggrega has medicinas tritas ꝛ cicotrigoniz alas: ꝛ pficeris melle dispumato ꝛ repone in vase ꝛ bibat in diebꝰ veris. Lōmixtio eius ex descriptione alia. ℞. agarici ꝛ acori ꝛ assari ꝛ cordumēi ꝛ semis rute ꝛ cuforbij ꝛ fu ꝛ isopi sicce omniū ana 3. i. ameos ꝛ gariofiloꝝ amboꝝ ana 3. ii. gentiane 3. vi. hasce ꝛ seis apij amboꝝ ana 3. ii. centauree minoris 3. viii. cassie ꝛ costi ꝛ aristologie longe omnium ana 3. iii. myrrhe ꝛ spice ꝛ calamenti montani ꝛ petroselini omnium ana 3. ii. praſſi ꝛ poliꝝ amboꝝ ana 3. iii. camedreos ꝛ camepitheos ꝛ cordeon omniū ana 3. viii. mellis quantum sufficit: cuius dosis sit 3. ii. aut aur. i. in hora veris.

Onfectio hermetis valens ad tenasmonē cum de ea sumitur in potu pōdus 3. xxx. cum aqua frigida ꝛ ad dolorem epatis cū aqua mellis ros. ꝛ ad febrem cum aqua tepida ꝛ ad dolorem stomachi cum aceto cōmixto ꝛ ad dolorem renū cum vino cōmixto ꝛ ad reliquos doloꝛ ꝓfocationem cum aqua tepida. Et si non fuerit cum eis febris cum vino cōmixto ꝛ ad expulsionē sanguinis cum aceto cōmixto in quantitate fabe et ad dolorem illu sicut quātitas illa: ꝛ ad retentionē menstruoꝝ ꝛ ventositates cum vino antiqno cōmixto ꝛ est conueniens ad doloꝛē capitis ꝛ algueſgues ꝛ maniam cū in potu sumitur i nocte ꝛ ad tussim siccā potata in ꝓncipio noctis cū vino cōmixto ꝛ ad morsum serpentū cum aqua: alteremiabin ꝛ liniat sup locū morsum ꝛ cōfert ad venena mortalis qñ in potu sumitur cū aq̄ gētiane ꝛ ad morsū canis rabiosi qñ in potu datur cum lacte

d Et incarn: Existimauit ille qui ipsum edidit q̄ est expertus: cuius permixtio. ℞. piperis albi ⁊ seminis hyusquiami albi am bo:um ana sextaria v. croci ⁊ lumen amboū ana sextaria. x. ⁊ opiū ⁊ ammoniaci ⁊ folii ⁊ piretri ⁊ radicū mādragore ⁊ alhonniati ⁊ cassie ⁊ spice ⁊ seis apii oiuz ana sextaria vi. ⁊ xyloalsami sextaria. iii. ⁊ mellis dispumati quātum sufficit: ficiant ⁊ administretur sicut narrauimus.

a Ad restringēdi ē cōfectio plimor inuamētorum valens ad egritudines infātiū ⁊ puerorum ⁊ ad epilepsiā ipor ⁊ torturā coīū ⁊ spasmū ipsor ⁊ colicaz cor ⁊ cōfert ꝓfocatiōi matricis ⁊ tempat additionē mētruor: ⁊ sedat ventositates mīficis: cuius pmixtio. ℞. cassie ⁊ gestafrid ⁊ radicis mādragore ⁊ semis harmel ⁊ semis feniculi ⁊ carpobalsami ⁊ aristologie lōge ⁊ rotūde ⁊ muschi ⁊ ambre oiuz ana z. iiij. heil z. xxiiij. opij ⁊ costi ⁊ nucis muschate ⁊ myrobalanor citrinor omniū ana z. xij. gariofilor z. xxiiij. cynami ⁊ ꝓfectiōis alkesire ⁊ arsenici citrini ⁊ semis lilij oiuz ana z. ij. acori z. viij. serapini ⁊ doronigi ⁊ myrrhe ⁊ olei de steragē oiuz ana z. vi. legast ⁊ macis ⁊ ciperi ⁊ croci oīum ana z. x. mugath z. xv. storacis ligde z. xv. murdasacaron ⁊ folior myrthi ⁊ nucis muschate: ⁊ seminis sauine oiuz ana z. iij. teratur ⁊ cribellet ⁊ cōficiat cū melle dispumato ⁊ admīstret.

c Unfectio alkesire admīstrati in ea. ℞. calami aromatici ⁊ blacte bizātie ⁊ olibani oīum ana z. iij. vinee ⁊ cynami ⁊ croci oiuz ana z. i. storacis z. iij. muschi ⁊ xyloaloes amboū ana z. s. ficiat cū vino antiquo odorifero ⁊ dimittat donec fermētet ⁊ admīstret.

c Unfectio de muscho facies ad pulsuz cordis ⁊ ad oēs infirmitates melācolie ⁊ ad difficultatē anheli⁹ ⁊ ē medicina ꝓfectans aiam: cui⁹ pmixtio. ℞. zedoarie ⁊ doronigi ⁊ margarite ana z. i. serici crudi. z. i. s. been rubei ⁊ albi ⁊ folij indi et spice ⁊ cardamomi ⁊ gariofilor ⁊ castorei oiuz añ. z. i. s. zinziberis ⁊ macropipis oiuz ana ternam z. i. muschi octuā z. i. Terant oia ⁊ ficiant cum melle crudo: cui⁹ dosis sit sic cicer cū vino odorifero.

c Unfectio de muscho alia q̄ valet ad dolorē epatis ⁊ stomachi ⁊ debilitatē cor ⁊ resoluit vētositates ⁊ inflāmationē: cui⁹ permixtio. ℞. pōdus tertie z. i. de muscho ⁊ spice aromatice ⁊ cassie ⁊ folij indi ⁊ lacce mundate ⁊ reusini oiuz ana pōdus z. ij. gētiane romane pōdus z. ij. croci ⁊ ameos ⁊ semis apij ⁊ masticis oīum ana z. iiij. cinamōi ⁊ pipis ⁊ aristologie rotūde oīum ana pōdus z. iij. xyloaloes indi ⁊ gariofilor ⁊ myrrhe oiuz ana pōdus z. i. s. cōfice has medicinas tritas sicut trigonizatas cū melle dispumato ⁊ repone i vase ⁊ vtere: cui⁹ dosis sit sicut faba cū aq̄ calida.

c Edicina de muscho cū absynthio q̄ valet ad pulsū cordis ⁊ alguesgues ⁊ apata epiglotis ⁊ exiccat humor stomachi; cui⁹ pmixtio. ℞. absynthij ⁊ aloes amboruz ana z. viij. reusini z. viij. ameos z. viij. ⁊ croci ⁊ se. apij amboz ana z. iij. muschi cineridē ⁊ folij ⁊ myrrhe oīum ana z. ij. castorei z. i. s. cōmisce ⁊ cōfice cū melle

Medicina de muscho alia ꝓferens ad melancoliam cholericā. ℞. masticis ⁊ croci amboū ana z. i. s. superiozis absynthij ⁊ ozimi citrati ⁊ epithymi oīum ana z. i. xyloaloes ⁊ galie amboz ana z. i. s. muschi z. s. zedoarie ⁊ doronigi amboruz ana z. ij. margaritaz ⁊ karabe ⁊ corallī ⁊ serici oīum ana z. iij. aloes z. xxiiij. mellis quantū sufficit: dosis ei⁹ integra pondus z. ij. cum aqua tepida.

m Edicina de muscho dulcis valēs ad pulsum cordis: ⁊ egritudines melancolicas ⁊ difficultates anheli⁹ ⁊ ad epilepsiaz ⁊ paralysim ⁊ torturā ⁊ quartanā: cuius pmixtio. ℞. zedoarie ⁊ doronigi amboz ana pōdus z. i. margaritaruz nō perforatarū ⁊ corallī ⁊ karabe ⁊ serici crudi adusti oīum ana pōdus z. i. s. been albi ⁊ rubei ⁊ folij indi ⁊ spice cardamomi ⁊ gariofilor ⁊ castorei omniū ana pondus duarum tertiarū z. i. ⁊ zinziberis ⁊ macropiperis amboruz ana tertias duas z. i. muschi pondus sexte et s. z. i. Tere medicinas ⁊ cribella ⁊ cōfice cū melle qō est sicut extrahit de fauis quod non inuenit ignis crudū ad vnū tria ⁊ repone in vase ⁊ vtere.

m Edicina de muscho alia efficēs illa iuuamēta. ℞. zedoarie ⁊ doronigi ⁊ margaritaz paruaz ⁊ karabe ⁊ corallī oiuz ana. z. iij. ⁊ tertiā z. i. ⁊ serici crudi pōdus z. ij. ⁊ been albi ⁊ rubei ⁊ spice ⁊ folij ⁊ cardamōi ⁊ gariofilor omnium ana z. iij. ⁊ duas tertias z. i. ⁊ vinee ⁊ macropiperis ⁊ zinziberis oiuz ana pōdus z. i. ⁊ terue z. i. castorei pōdus tertie z. i. ⁊ muschi boni pōdus aur. i. incidat sericū incisiōe parua donec fiat sicut puluis deinde aggregetur in mortario cū margaritis ⁊ corallo ⁊ karabe ⁊ terant optime: ⁊ trātur alie medicine ⁊ conficiant cū melle crudo; cui⁹ dosis sit pōdus medij aur. cū aqua tepida.

c Edicina de muscho alia filis illi: cui⁹ cōmixtio. ℞. absynthij ⁊ aloes aboz ana z. viij spice ⁊ muschi ⁊ folij ⁊ myrrhe oīum ana pōdus z. ij. reusini pōdus z. vi. ameos ⁊ croci ⁊ se. apij oīum ana pōdus z. iij. castorei z. i. s. Tere ⁊ cōfice cū melle: cui⁹ dosis integra sit aur. i.

f Elgzenea magna: Hec medicina est expta valēs ad oēs passiōes frigidas ⁊ vētositates grossas ⁊ dolorē dentiū ⁊ corrosiones cor ⁊ ad frigs stomachi ⁊ tarditatē digestiōis ⁊ cholicā ⁊ difficultatē vrine ⁊ ad frigus ⁊ phlegma ⁊ ad mētionē vrine: cui⁹ pmixtio. ℞. castorei ⁊ opij ⁊ cynamomi ⁊ assari ⁊ fu ⁊ meu ⁊ dauci oiuz ana z. i. piperis ⁊ macropipis ⁊ galbani ⁊ costi omniuz ana z. vi. croci z. s. liq̄antur cū aqua mellis ⁊ terātur sicca ⁊ resoluatur galbanū cū melle ⁊ conficiant ⁊ ad ministret post sex mēses: cui⁹ pmixtio ex descriptione alia. ℞. castorei ⁊ melanopipis ⁊ croci ⁊ meu ⁊ fu ⁊ dauci ⁊ assari ⁊ opij ⁊ leucopipis ⁊ bezard oi

um ana pondus z. ij. costi pondus z. i. cinnamomi z. ij. terant ⁊ cribellent ⁊ ficiant cū melle dispūato.

l Elgzenea minor que est in intentione eius ℞. castorei ⁊ opij amboz ana z. x. pipis et macropiperis ⁊ galbani ⁊ myrrhe ⁊ costi oiuz ana z. ix. ⁊ cinnamomi ⁊ meu ⁊ fu ⁊ dauci ⁊ assari oiuz ana z. x. ⁊ croci pōdus quarte ℥. i. Et in descriptione alia zinziberis ℥. i. ⁊ storacis ligde ℥. ij. Et in descriptione alia castorei ⁊ melanopipis ⁊ croci ⁊ meu ⁊ fu ⁊ dauci ⁊ assari ⁊ opij ⁊ cinnamomi et leucopipis oiuz ana z. i. costi pondus z. i. Tere oia ⁊ fice cū melle ⁊ antiquet sex mensibus: cui⁹ dosis sit auf. s. cū aqua tepida in ieiuno. Et in descriptiōe dosis qō est inter sextā z. i. vsq̄ ad duos auf. ⁊ in descriptione dosis quantū est granū pipis. Et dicit q̄ terat siliqua ⁊ liniatur ad venena ⁊ ad ventositates in matricibus ⁊ paucitatē ꝓceptionis ⁊ ut menstrua soluant. Soluat de ea q̄ntū est faba cū oleo de lilio ⁊ supponat cuiz lana ⁊ liquefiat de ea cū oleo sabaci no ⁊ odoret de ea mulier ⁊ suffumiget cū ea etiā. Et ad dolorem pectoris ⁊ tussiz ⁊ renes ⁊ difficultatem vrine ⁊ frixoribus: ⁊ bibat de ea mulier quātū est cicer cum vino puro ⁊ ad nauseatuā satietatem auf. i. cum vino puro.

b Omozusia que ꝓfert ad debilitatem epatis ⁊ splenis ⁊ duritiē cor ⁊ aperit opilatiōez ⁊ puocat vrinā ⁊ frangit lapidez in remb⁹ ⁊ iuuamentuz eius in inceptione hydropisis est magnuz: cui⁹ pmixtio: ℞. dauci ⁊ est semē baucie siluestris cymini ⁊ carmeni xylobalsami cassie corduemi flozis q̄nti semis apij oīum ana pondus z. i. macropipis ⁊ costi amboz ana z. s. leucopipis. z. s. myrrhe pondus z. iij. baccaz lauri. x. numero acori ⁊ croci amboz ana pōdus z. ij. Aggrega has medicinas tritas ⁊ cribellatas ⁊ fice cū melle dispumato: cui⁹ dosis sit fm q̄ntitatē auellane cū aq̄ tepida.

a Macardinū ⁊ est albeladoiuz qō est iuuamentū ad ꝓtractionem. i. eos qui se mouere non possūt: cuius pmixtio: re. myrobalanor nigror ⁊ bellirico ⁊ emblico omniū añ. z. xxxvi. nigelle pondus. z. xxiiij. spodij pōdus. z. vi. heil pondus. z. vij. ciperi. z. vi. anacardi. z. vi. pipis ⁊ macropiperis ⁊ zinziberis ⁊ balsamite ⁊ anisi omniū ana. z. xij. tere ⁊ cribella ⁊ pmisce cū eo penidio rū pondus. z. dc. resoluantur cū aqua fm quantitatem que sufficit: ⁊ confice medicinas ⁊ sepeli vas in quo ē medicia in ordeo sex mēsib⁹: deinde vtere.

c Unfectio anacādi que ꝓfert ad omnes speties dolor stomachi ⁊ ꝓfert ad dolorē capitis antiquū ⁊ ad originez stomati cā ⁊ ad maniā ⁊ alienatiōez ⁊ dolorē pectoris ⁊ epaq̄ ⁊ splenis ⁊ renū et ꝓplonē fraz et dolores mīcū et podogrā et lepram et egritudies melie: cuius pmixtio: ℞. spice ⁊ meu ⁊ croci ⁊ cassie ⁊ folij ⁊ epithymi ⁊ squinanti ⁊ carpobalsami ⁊ aristologie lōge ⁊ gariofilorū ⁊ granor albē ⁊ zinziberis ⁊ aloes ⁊ bdellij ⁊ myrrhe ⁊ olei balsami oiuz añ ℥. i. masticis ⁊ mellis ana cardi ⁊ agarici oiuz añ; ꝓtes. viij. radicis iuij celestis. ℥. ii. corticū radicis feniculi lib. iii. aceti asceri. iij. infunde cortices feniculi in aceto tribus diebus ⁊ pōficiant in ollaz ⁊ ferueat bullitione leui ⁊ colet ⁊ exprimant radices ⁊ adiūgatur illi aceto mellis lib. i. s. ⁊ buliat ad ignez leuem super carbones donec ingrossetur pariter ⁊ pmisceant cum eo medicine ⁊ sit dosis pondus z. ij. cum eo qō ꝓuenit de potibus.

c Unfectio alia anacardina faciens ad paralysiz ⁊ ei similia ⁊ ad torturam ⁊ mollificatiōez ⁊ abstergit cerebz ⁊ facit ispz bonū: cuius pmixtio: ℞ spice cassie folij idi ⁊ myrrhe croci ⁊ cehaarmeni epithymi supiozis aladrion: reusini carpobalsami garioſilorum omniū ana pondus. z. ij. grano⁹ alben ⁊ corticatoz ⁊ zinziberis amboz añ. ℥. i. ⁊ alki ⁊ mellis anacardi ⁊ kerbel oiuz añ ℥. iij agarici pondus z. ij. Et in descriptione alia pondus. z. viij. aloes scotrensis ℥. i. ireos. ℥. ij. corticū venā feniculi lib. iij. aceti fortis lib. ix. infundant cortices in aceto tribus diebus continuis ⁊ pficiat tunc in vase ⁊ ferueat tribus ebullitionibus cū igne medio: deinde colet ⁊ proiciant cortices ⁊ iterū reponatur acetū in olla ⁊ effundant super ipm de melle. lib. x. ⁊ decoquatur cū igne leni donec ingrossetur ⁊ puluerizet tur desuper tūc medicine trite ꝑdicte ⁊ pmisceas ⁊ vtere hac confectione post sex menses: cuius dosis integra sit pondus auf. i. ⁊ quantoplus antiquatur est melius.

a Raston magnuz: Et eius expositio est bonuz conferens ad frigus corporis ⁊ ad ptisim ⁊ dolorem ventris ⁊ febrem cōmixtaz ⁊ ad quartanam ⁊ ad colicam ⁊ dolorem matricis: cuius permixtio: ℞. opij ⁊ croci ⁊ cassie ⁊ amomi, ⁊ euforbij ⁊ acatie ⁊ costi ⁊ myrrhe ⁊ spice ⁊ gūmi arabici ⁊ seminis alkerua ⁊ semen alandacocha ⁊ granorum yrice ⁊ bdellij ⁊ olibani ⁊ adibic ⁊ sumach ⁊ sulfuris citrini ⁊ storacis liquide ⁊ leucopipis omniū ana z. v. piretri ⁊ seminis arthanithe ⁊ est aldranoch ⁊ rosaruz siccarum ⁊ seminis raphani ⁊ seminis apij ⁊ seminis citri omniuz ana. z. iiij. ameos ⁊ seminis alkaraxacon siluestris omniuz ana z. iij. semis synapis z. i. se. hyusquiami albi pōdus z. x. cartami ⁊ zinziberis amboruz ana pondus. z. ij. ⁊ de eis quidem sunt qui non ponunt in ea piper. Tere sicca ⁊ infunde reliqua in vino odorifero tribus diebus donec resoluantur ⁊ ponantur cuz melle: ⁊ tūc effundatur desuper olei balsami boni. ℥. i. ⁊ ponatur super ignem in vase lapideo ⁊ accende sub eo et ferueat duabus ebullitionibus: deide remoueatur ab igne ⁊ antiquetur sex mensibus: cuius dosis integra sit pondus auf. i. ⁊ quantoplus antiquatur est melius.

a Raston minus conferens ad omnia quibus confert maius: ℞. opij pondus z. iij. acatie ⁊ piperis amborum ana. ℥. i. piretri pōdus. z. iij. amomi z. v. cassie. z. iiij. croci. z. iij. ⁊ sulfuris citrini ℥. ii. ⁊ euforbij. z. iij. spice. ℥. i. terentur ⁊ cribellent ⁊ conficiant cū melle.

Jamarte q̄ est iunatiuus ad opilationes
d epatis ⁊ splenis ⁊ frigus matricū ⁊ tussim humidam ⁊ quartanā ⁊ constrictionē anhelitus ⁊ icteritiā opilatiuaz ⁊ mollificationem. cuius pmixtio: re. seminis harmel eminam. i. 5. olibani z. x. aristologie longe ⁊ reusim amboz ana z. xx. zedoarie ⁊ dozonigi amboz ana pondus z. iiii. masticis ⁊ carpobalsami ⁊ croci ⁊ melliloti ⁊ spice, aromatice oiuz ana pondus z. x. opii ⁊ zinziberis ⁊ costi ⁊ cassie, omniū ana sextaria. iij. ⁊ ista: medicinaz triū in descriptione alia z. xij. cipi sextaria. x. aloes scotrensis pondus z. xiiij. gariofiloz pondus z. vi. hellebori albi rosarum rubearuz siccaz nigelle oiuz ana sextaria. vi. pipis pondus z. x. aggrega has medicinas contritas ⁊ cicotrigonisatas ⁊ cōfice cū mel le dispumato ⁊ vtere.

Edem cregi: eius iuuamēta sunt sicut iuuamenta diamarte: cui⁹ pmixtio: ℞: zedoarie ⁊ dozonigi ⁊ opii ⁊ castorei ⁊ piretri ⁊ pipe
b ris ⁊ macropipis ⁊ cassie ⁊ ē ex almasus ⁊ semis hyusgami albi ⁊ storacis ligde ⁊ oppōaci ⁊ croci oiuz ana z. vi. fenugreci z. viij. margaritaz pondus z. ij. galbani ⁊ myrrhe amboz ana z. xij. tere ⁊ cribella ⁊ confice cum melle.

Onfectio algarithi pferens ad dolorez capitis antiquū ⁊ datur in potu cū vino cali
c do cōmixto cū melle ⁊ aqua tepida ⁊ pfert illis qui epilepsiā patiunt cuz bibunt de ea ⁊ est iuuamen ad oblionem ⁊ ad apostema duz ⁊ abscindit superfluitates que attrahunt ad oculos: cuius permixtio ℞. myrrhe ⁊ cassie ⁊ macropipis ⁊ cinnamomi ⁊ fuscleos ⁊ amomi omniū ana pōdus z. iiij. spice et floris squinanti amboz ana z. iij. ⁊ croci pond⁹. z. vi. ⁊ opij pōdus z. v. ⁊ icis apij mōtani pōdus z. xv aniſi ⁊ semis apij hortulani amboz ana z. xx. ⁊ pipe ris pondus z. xxviij. storacis liquide ⁊ costi ⁊ rubee ⁊ assari omniū ana z. i. tere ⁊ cribella licca ⁊ infunde humorosa in vio odorifero: deiū cōfice totū cū mel le: cuius dosis sit pōdus z. i. cū aq̄ tepida in ieiuno.

Onfectio citrina selini ualens ad egritudi
c nes cholē nigre ⁊ vētositates ⁊ pulū cozd ⁊ dolores infantiū ⁊ dolores matricū: cui⁹ pmixtio: ℞. pipis albi zinziberis ⁊ sal indi oiuz ana pondus z. vi. opij ⁊ euforbij ⁊ castorei ⁊ gariofiloz ⁊ croci ⁊ masticis ⁊ piretri oiuz ana. z. v. costi. z. vi. fesire ⁊ fenugreci z. viij. margaritaz pondus z. ij. galbani ⁊ myrrhe amboz ana z. xij. tere ⁊ cribella ⁊ confice cum melle.

Onfectio algarithi pferens ad dolorez capitis antiquū ⁊ datur in potu cū vino cali do cōmixto cū melle ⁊ aqua tepida ⁊ pfert illis qui epilepsiā patiunt cuz bibunt de ea ⁊ est iuuamen ad oblionem ⁊ ad apostema duz ⁊ abscindit superfluitates que attrahunt ad oculos: cuius permixtio ℞. myrrhe ⁊ cassie ⁊ macropipis ⁊ cinnamomi ⁊ fuscleos ⁊ amomi omniū ana pōdus z. iiij. spice et floris squinanti amboz ana z. iij. ⁊ croci pond⁹. z. vi. ⁊ opij pōdus z. v. ⁊ icis apij mōtani pōdus z. xv aniſi ⁊ semis apij hortulani amboz ana z. xx. ⁊ pipe ris pondus z. xxviij. storacis liquide ⁊ costi ⁊ rubee ⁊ assari omniū ana z. i. tere ⁊ cribella licca ⁊ infunde humorosa in vio odorifero: deiū cōfice totū cū mel le: cuius dosis sit pōdus z. i. cū aq̄ tepida in ieiuno.

Onfectio citrina selini ualens ad egritudi
c nes cholē nigre ⁊ vētositates ⁊ pulū cozd ⁊ dolores infantiū ⁊ dolores matricū: cui⁹ pmixtio: ℞. pipis albi zinziberis ⁊ sal indi oiuz ana pondus z. vi. opij ⁊ euforbij ⁊ castorei ⁊ gariofiloz ⁊ croci ⁊ masticis ⁊ piretri oiuz ana. z. v. costi. z. vi. fesire ⁊ fenugreci z. viij. margaritaz pondus z. ij. galbani ⁊ myrrhe amboz ana z. xij. tere ⁊ cribella ⁊ confice cum melle.

Onfectio nigra selini que cōfert ad mes ⁊
c palysim ⁊ ad guale ⁊ ad cholam nigraz ⁊ omnes egritudines frigidas: cui⁹ pmixtio ℞. semis harmel z. cenū ⁊ viginti oppoponacis. z. xxx. nigelle ⁊ bezard ⁊ cucumeris siluestris omniū ana pōdus z. lx. acozi ⁊ serapini ⁊ āmoniaci ⁊ aristologie longe ⁊ hynapis ⁊ bdellij ⁊ balsamidis ⁊ hellebori ⁊ radicis enulue ⁊ castorei ⁊ radicis colloquinti, de ⁊ sulfuris citrini ⁊ semen eruce ⁊ agnicasti ⁊ rute montane omniū ana pondus z. xl. opij ⁊ euforbij ⁊ hyusgami albi ⁊ pipis albi ⁊ condisi ⁊ salis indi rubei ⁊ salis naptici nigri ⁊ radicis assebebeza ⁊ est radix sebilech ⁊ est mandragore ⁊ radicis hyusgami albi ⁊ piretri ⁊ myrrhe ⁊ aloes ⁊ olibāi ⁊ capsie omniū ana z. xx. spice ⁊ masticis ⁊ zedoarie ⁊ dozonigi omniū ana z. viij. croci z. iij. ⁊ e licca ⁊ infunde gūmas in kitran de sceminꝫ quantitate que sufficit: deinde tere ⁊ misce medicinas oēs: deinde sepeli in cinere duobus mensibus: deinde administret post illud de qua dentur forti auf. iij. ⁊ medio. ij. ⁊ debili .i. ⁊ infanti quantuz est granū piperis.

Onfectio albumeselin ⁊ est ista q̄ notata est
c succurrens ⁊ ē de stupefactiuis sedatiua doloz oi ventositate ⁊ ex omni egritudine dñante sicut icubo ⁊ ex algueuues ⁊ ad omnē dolorem est iuuatiua ⁊ sedatiua: cuius pmixtio: ℞. opij et hyusgami albi. āboz añ auf. x. cuforbij ⁊ croci ⁊ spice ⁊ piretri ⁊ hermodactiloz ⁊ cardamōi ⁊ macropi peris oiuz ana z. v. tere ⁊ cribella ⁊ pfice cū melle dispūato de q̄ dek au. 5. fozti ⁊ magno ⁊ paruo ⁊ debili pondus sexte. z. i.

Onfectio de alleis faciēs ad mozpheam ⁊
e frigoza ⁊ hūorem crudū ⁊ phlegma ⁊ addit in virtute ⁊ clarificat colorē ⁊ conuertit vtentem se quasi ad fozmam adolescentie conferēs omni egritudini: potal in hyeme: calefacit corpus ⁊ alleuiat coꝛpus ⁊ erigit naturam. Cuius permixtio ℞. caficies. ij. ciceris de sceminꝫ qui infundantur in nocte in aqua dulci: deinde cum igne leui coquatur donec aqua denigret ⁊ pfrangat cicer: deinde colet aq̄ postea sumant allea ⁊ tindat vnūquodq̄ granū eorum: deinde coquantur cū ea donec discoctasint allea ⁊ fiant sicut cerebꝛ postea fund. al deluper lae vaccinuz dulce in tanta quantitate que submergat ipsa quattuoꝛ digitis: deinde coquant lento igne sicut cū dele donec exsiccet lac aut quasi: deinde fundat desuper butyrum vaccinum recens cum mensura. postea decoquatur cuz igne leui sicut candele donec exsiccet ipm: deinde confice ipm in vase eneo donec fiat sicut massa: postea effunde delup mellis albi clari quantitatem que superemineat ei quattuoꝛ digitis ⁊ decoque ipz similiter donec coaguletur aut, quasi deinde pone super vnāquāq̄s lib. alleoꝛ auf. xij. de tuderi rubeo ⁊ albo ⁊ auf. iij. piperis ⁊ au. x. pozulace ⁊ auf. x. cymini ⁊ carmeni ⁊ auf. x. galange tantū dem cinnamomi. tere has medicinas ⁊ pfice desuper ⁊ permisce ea ⁊ pone in vase viridi ⁊ sumak de ea quātū est nux pm o mnem dispositionem.

Thanasia magna que est cum epate adib
2 conferēs doloribus epatis ⁊ splenis ⁊ stomachi ⁊ ventositatibus ⁊ dysenterie, ⁊ tussi antique ⁊ eis qui euomunt sanguinem ⁊ est ledatiua doloꝝ sicut confectio filomis. s. filoniuz romanuz ⁊ ad stupoꝛem ⁊ fluxum ventris ⁊ sanguinis expulsionem ⁊ doloꝛem renū ⁊ ventositatez renū ⁊ vesice ⁊ alma ⁊ tussiz ⁊ mūdificat pectus ⁊ pfert sic̄ eum

plastꝝ sup hemoꝛroidas posita: ⁊ eius dosis est quā ta aurei vsqz ad auf. 5. cui⁹ pmixtio: ℞. croci ⁊ myrrhe ⁊ opij ⁊ castorei ⁊ seminis hyusgami albi ⁊ costi ⁊ coꝛdumeni ⁊ papaueris ⁊ spice ⁊ enpatorij ⁊ epasi adib ⁊ comu dextri de comibus capre adusti omnium partes equales. Tere que de eis terunt ⁊ luque fac que liquescūt cū vino ⁊ confice cum melle dispumato ⁊ vtere post sex menses.

Thanasia minoꝛ iuuamenta cuius sūt ille
a eadem cuius pmixtio: ℞. storacis ⁊ croci ⁊ costi ⁊ spice opij ⁊ cassie omniū ana. z. iiij succi eupatorij. z. viij. radicis illij. z. xij. mellis quantū sufficit: dosis eius sicut anellana cū eo q̄ cōuenit de potib⁹. ⁊ in descriptiōe alia addite sūt due medicine que sunt myrrha ⁊ xylobalsamū de vnaquaq̄z quaꝝ ponuntur. z. iiij.

Jacurcuma minus cōferens ad debilitatē
d epatis ⁊ splenis ⁊ stomachi ⁊ ad duritiē eoꝝ ⁊ ad inceptiones hydropisis, phibens eius generationē ⁊ colorē efficit bonū valde ⁊ pfert ad plimas egritudines antiquas: cuius pmixtio: ℞ spice aromatice ⁊ myrrhe ⁊ cassie ⁊ costi ⁊ floris squinanti ⁊ cinamomi ⁊ croci omniuz partes equales. terant ⁊ cribellent ⁊ infūdat myrrha die ⁊ nocte in triplicato ⁊ pmisceantur omnia ⁊ cōficiātur cum mel le dispumato ⁊ reponatur in vase ⁊ admistretur: ⁊ in descriptione alia loco spice neriden'.

Rs diacurcume maioꝛis ex arte S. q̄ cōfert ad doloꝛes antiquos in epate ⁊ splene
a ex frigoze ⁊ grossitudine ⁊ apperit opilationes accūtes in omnibus instrumentis nutrimenti ⁊ fugat vētositates grossas ab eis ⁊ puocat vrinam ⁊ cōfert oibus doloꝛibus renuz pelice ⁊ matricis accidentibus ex materijs grossis ⁊ duritie que est in eis ⁊ hydropicis: cuius pmixtio est hec: Croci pondus z. xij. ⁊ meu ⁊ fu amboꝛuz ana pondus. z. iij. ⁊ spice pondus. z. vi. ⁊ amisi ⁊ dauci assari ⁊ reusini ⁊ petroselini omniū ana pondus. z. iij. costi ⁊ cassie ⁊ floris squanni omniū ana pondus. z. i. ⁊ rubee pond⁹. z. ij. ⁊ succi lilij ⁊ eupatoꝛij ⁊ polij ⁊ scolopendrie oim ana pōdus. z. iij. ⁊ olei balsami. ℥. 5. ⁊ myrrhe. z. iij ⁊ in descriptione alia loco spice carpobalsami. z. i. capparis romane. z. iij. Tere ⁊ cribella ⁊ confice cū melle postq̄ inuoluūtur cū oleo balsami: cuius dosis sit pondus. z. i. cū sirupo de melle.

Jalacca magna cōferens inuamēta diacur
d cuma ⁊ frangit lapides: cuius pmixtio: ℞ lacce. z. viij. amigdale excoꝛticate ⁊ cinamomi alꝫ amomi ⁊ folij ⁊ gariofiloꝝ omniū ana. z. v. camepitheos ⁊ meu ⁊ fu ⁊ myrrhe ⁊ isopi sicce omniū ana. z. iiij. spice. z. xij. dauci ⁊ semis apij ⁊ bdelij oium ana. z. viij. 5. croci. z. iij. assari. z. vj. carpobalsami ⁊ cassie ⁊ masticis ⁊ calami aromatici omniū ana z. iiij. gentiane ⁊ aristol. rotūde oiuz ana z. viij. ⁊ succi ligritie z. xij. 5. reubarbari z. xv. 5. polij et sgnanni oiuz ana z. iij. piperis nigri ⁊ costi amboꝝ ana z. x. 5. siseleos ⁊ olei balsami amboꝛ ana z. iij. 5 Tere licca ⁊ cribella ⁊ solue q̄ liquefiūt cū vino odorifero ⁊ cōfice cū melle quanū sufficit ⁊ dosis ei⁹ sit sicut anellana cū eo q̄ cōuenit ei de potibus: ⁊ addit̄ in ea ℥. i. aloes ⁊ piperis nigri ⁊ aristol'. longe et coꝛiandri omniū ana z. iij.

Jlacca minoꝛ cōfert ad debilitatem epatis
d ⁊ stomachi ⁊ frigus amboꝛ ⁊ duritiē eoꝝ. ⁊ ad duritiē splenis ⁊ apit opilationes: cuius pmixtio: ℞. lacce ⁊ costi ⁊ bacaꝝ lauri ⁊ lupinoꝝ fenugreci ⁊ pipis oiuz ana z. ij. reusini z. iij. mellis q̄nū sufficit: cuius dosis sit pōdus z. i. cū aqua decoctionis abſynthij. ⁊ in descriptione alia loco baccaꝝ lauri ponit flos sgnanti.

Rs alkokin q̄ pfert ad tussim ⁊ duritiem
a epatis ⁊ pleureliz: cuius pmixtio: ℞. myrrhe ⁊ meilsceit āboꝛ ana z. iiij. spice et croci ⁊ cinnamomi ⁊ cassie oium ana pondus z. i. floꝛis sgnanni ⁊ calami aromatici i ⁊ bdellij subalbidi omnium ana pōdus z. ij. 5. ⁊ in gbusdā descriptionibus loco bdellij mucalib⁹ passulaz magnaz enucleataz ⁊ ablatis corticibus z. xv. mellis q̄nū sufficit: cuius dosis sit pondus z. i. cū decoctione isopi infundant q̄ ipsūdenda sunt de medicinis cuz passulis in vino odorifero: ⁊ terant sicca ⁊ crebellent ⁊ resoluant sicca cū melle ⁊ misceant eia ⁊ conquassentur.

Jloniū romanū tarsense q̄ facit ad egritu
f dines plimas ⁊ ppie ad doloꝛes colice ⁊ ipm est sedatiuū dolo ꝛ. Jngt Bak. in lib:o decē tractatuū i quo narrauit narratione filonis

Jngt eniz vba medicine. Ego sū de expositiōe filonis medici tarsensis: ⁊ meū qdem iuuamentuz ad eū cui dimissa est mozs ē iuuamētum maximū: ⁊ reetifico doloꝛes antecedentes in egritudinib⁹ plib⁹ ⁊ illud est qm̄ si accidat intestino noiato colon ⁊ est doloꝛ colice ⁊ sumit in potu patiēs doloꝛez de me vice vna sedo doloꝛem eius. Et si data fuero in potu ei q̄ patif difficultatē vrine aurei q̄ patif lapidem ledē tem ipm ꝓfero ei ⁊ sano splenē etiā ⁊ anhelituz ꝓparationis ledentē ⁊ ptisim ⁊ spalmū ⁊ doloꝛem adoꝛ latex timoꝛosū. Et si data fuero in potu ei q̄ sputlan guinē aut eu omit sāguinē sepo inter ipm ⁊ moꝛtez ⁊ sepo eam ab eo ⁊ sedo omnē doloꝛē accidentem in intestinis ⁊ visceribus ⁊ tussim ⁊ pfocationes ⁊ singultū ⁊ catarros descendentes a capite: cuius pmixtio: ℞. leucopipis ⁊ semis hyusgami albi amboꝛ ana auf. xx. opij auf. x. croci auf. v. euforbij ⁊ spice ⁊ piretri oium ana auf. i. castorei ⁊ zedoarie ⁊ dozōigi ⁊ margaritaz non pforataz ⁊ seli oiuz ana z. i. mellis dispūati q̄nū sufficit: dosis ei⁹ sicut cicer cū aq̄ tepida.

Jloniū persicum valēs ad fluxū mēstruorū ⁊ homoꝛroidaz ⁊ solutionē nature ⁊ p
cessionē sanguis ⁊ illas que de pgnantib⁹ menstruāt ⁊ ad vētositates accidentes in matricibus ⁊ cōseruat embꝛiones: cuius pmixtio: ℞. pipis albi ⁊ semis hyusgami albi amboꝛ ana z. xx. opij ⁊ terre sigillate amboꝝ ana pondus z. x. croci z. v. euforbij ⁊ spice ⁊ piretri omnium ana pondus. z. ij. castorei pondus z. i. zedoarie ⁊ dozonigi ⁊ margaritarū nō perforatarum ⁊ muschi omniū ana z. 5. canfore ser

tam ℞ seminis ʒ.i. melliṫ dispumati colati quantum sufficat dosis eius pondus ʒ.i. cum eo quod conuenit de potibus.

Onfectio alkekengi ꝓferens ad vlcera ſ ve
è ſica ℞ renibus ℞ ad eos q̄ mingũt ſanguinẽ experta: cuius permixtio: ℞. seminis hyuſquiami albi ℞ ſemis apij ℞ ſe. feniculi omniũ ana ʒ. viij. granoꝝ cucumeris ʒ.v. Et in deſcriptione alia: granoꝝ cucumeris ʒ.ij. hyuſquami nigri ʒ ſemis acroſe ℞ opij ℞ granoꝝ pineę frixoꝝ ℞ croci ℞ auellanarum aſſaraꝝ ℞ amigdalaꝝ amaraꝝ frixarum omniũ ana ʒ.iij. grana alkekengi numero xxv. draganti ʒ. iiij. Tere ℞ cribella ℞ confice cũ vino cocto. cuius dosis ſit pondus ʒ.i. cũ candidicon aut cum aqua melliṫ poſt ſex menſes.

Jahirundinis valens ad dolorem guttu
d ris ℞ squinantiã ℞ dolores qui ſũt ſupra hypocondria. cuius ꝑmixtio: ℞. anuſi ℞ ſemis apij ℞ amcos ℞ florũ ſquinanti ℞ radicis lilij ℞ cinamomi ℞ amomi ℞ ariſtologie longe ℞ aluminis iameni ℞ ſeminis harmel ℞ myrrhe ℞ caſſie ℞ croci omniũ ana ʒ.i. cõfectionis crocomagnetis ℞ ſe. roſaꝝ ſicci ℞ roſaꝝ ſicut omniũ ana. ʒ.ij. coſti ℞ cineris hirundinũ recentis omniũ ana ʒ.iij. ſpice ℞ amili ô tritico omniũ ana ʒ.ſ. galle imature medie in quãtitate numero. viij. Tere cribella ℞ confice cũ melle diſpumato ℞ vtere ℞ ſumatur de eo quantitas galle vnius ℞ diſſoluatur cum aqua melliṫ aut cum aqua ordei aut cum decoctione roſarum ℞ lentiuꝝ ℞ radicis liquirite ℞ gargariẓet cũ ea ℞ adminiſtretur ꝺ̃ cũ vino tribus aut quatuoꝝ vicibus in die.

Res crocomagnetis ꝺ̃miniſtrati in diahirũ
a dine: ℞. croci ℞ cinnamomi amboꝝ añ ʒ. ij. roſaꝝ ſiccaꝝ amomi coſti omniũ ana ʒ. i. myrrhe. ʒ. iiij. radicis liquirite ℞ folij indi amboꝝ ana ʒ. ij. ſ. terant ℞ conficiant cũ vino ℞ fiant trocilci ℞ exiccetur in vmbra.

Jaſulſur: foraſſe medicina hec equal tyri
d ace: quare confert ad febres piodicas frigidas ℞ ad febrem quartanaꝝ ℞ febrẽ phlaticã ℞ tuſſim ꝓpter antiquã ℞ ſputũ ſanieꝝ ℞ cõſtrictionem anhelitus ℞ ꝓfert ſpaſmo ℞ valet ad hydropiſiꝝ ℞ ſplenem ℞ ꝓuocat vrinã ℞ extrahit lapidẽ. Amplius cõfert ad puncturam ſerpentũ ℞ ſcorpionuꝝ. Nuamenũ manifeſtũ ℞ liberat ex nocumento medicinaꝝ pimentũ. cuius ꝑmixtio: ℞. ſulfuris citrini ℞ ſe. hyuſquiami albi ℞ cordumenti ℞ ſtoracis ℞ myrrhe omniũ ana ʒ. viij. rute ℞ coſti amboꝝ ana ʒ.x. opij ℞ croci amboꝝ ana ʒ. ij. caſſie ʒ. xij. leucopipis ʒ. xxij. Tere medicinas ℞ confice cum melle ℞ vtere poſt ſex menſes ℞ ſumat in potu eger de eo ante piodum ſebris ſm menſuram ſue etatis.

Onfectio de aſſa que ꝓfert ad periodos te
c briũ ℞ aufert febrem quartanã apud digeſtionem ℞ expellit nocumentum puncture ꝓpꝛie ſcorpionis ℞ rutele ℞ que ſunt ſicut illa duo, cuius permixtio: ℞. aſſe ℞ piperis ℞ myrrhe ℞ folium rute partes equales: ꝓficiat cũ melle: cuius dosis ſit pondus ʒ.i. in puncturã ſcorpionũ cũm vino ℞ in febre cum oxymelle añ periodum ꝑ horã vnaꝝ.

Onfectio ſalis indi mũdificans ſtomachũ
c ℞ retinens vomitum phlegmaticum ℞ melancholicum ℞ ſanat vertiginem factam ex phlate ℞ meſolia. cuius permixtio: ℞. myrobalanoꝝ nigroꝝ ℞ bellirico ℞ emblico ℞ myrobalanoꝝ kebuloꝝ ℞ ſticados omniũ ana ʒ. iij. epithymi ʒ. iſij. ſalis indi ʒ. ij. hiere picre ʒ. x. agarici ʒ. iij. Terantur ℞ cribellentur ℞ conficiantur cum ſirupo acetoſo. dosis eius eſt pondus ʒ. iſj. in mane in ieiunio cũ aqua tepida.

Jacoſtum valens ad dolores epatis ℞ ſto
d machi. cuius ꝑmixtio: re. cinnamomi caſſie coſti omniũ ana pondus ʒ. xxx. anuſi ℞ ſemen apij amboꝝ ana pondus ʒ. x. aſſari ʒ. xxix. croci pondus ʒ. viij. reuſmi pondus ʒ. x. florũ ſquinanti ℞ myrrhe amboꝝ ana ʒ. xxiij. Infundat myrrha in vino ℞ coleatur ℞ proijciant deſuper medicine ℞ cõficiantur cum melle diſpumato: cuius dosis ſit triplum vnius ʒ. ℞ adminiſtretur.

Onfectio kabuth regis faciens ad dolores
c iuncturarum ℞ podagram ſedans dolorẽ eius ℞ prohibens eam accidere ℞ ad febres antiquã ℞ dolorem ſplenis ℞ ventoſitatem groſſam ℞ difficultatem anhelitus ℞ tuſſim ℞ vlcera intestinorum ℞ ſyncopim ℞ dolores oculi ℞ gutturis cum bibitur duobus diebus: ℞ conſeruat corpus cum eaꝝ ſumſit homo a paſſionibus ℞ egritudinibus: cuius ꝑmixtio: re. ſeminis rute ℞ praſſij ℞ ſcordeon ℞ camepitheos ℞ oppoponacis ℞ gentiane romane ℞ ſticados ℞ cordumeni ℞ ſtoracis liquide omniũ ana põdus auſ. v. myrrhe ℞ croci ℞ coſti amari ℞ pipis albi ℞ ſquinanti ℞ ſpice nardi ℞ euforbij ℞ corticuꝝ radicis mandragore ℞ amoniaci ℞ calamenti ℞ ſemis feniculi ℞ ſe. baucie ſilueſtris ereticeroſ. ru. ſiccaruꝝ ablatis capitibus ℞ carpobalſami omniuꝝ ana auſ. iij. cinamomi auſ. viij. caſſie ʒ. i. ſucci cupatorij ℞ keſilim ℞ ſemis andacoche ℞ gũmi amigdale oiuꝝ ana auſ. iiij. opij ℞ ſemis hyuſquami albi amboꝝ añ auſ. vi. aggrega has medicinas tritas ℞ cribellatas ℞ infude ex eis illas q̄ infũdunt aut in vino bono claro ℞ eſt radix aur glio ℞ cõfice cũ melle diſpumato ℞ repone in vaſe ℞ vtere.

Alcahatarahan magnũ qõ cõfert ad ab
a ortum embryonũ ℞ dolores mulier ℞ ad omnes egritudines ℞ eſt medicina indica. cuius permixtio re. opij pondus ſextarioꝝ. iiij. duaꝝ tertiaꝝ ʒ. i. euforbij ʒ. vi. acatie põdus ſextarij. v. ℞ pondus ʒ. ii. ℞ duaꝝ tertiaꝝ ʒ. i. amomi pondus ſextarioꝝ. iii. ℞ duas tertias ʒ. i. coſti amari ſextaria. ii. piperis ſextaria. ii. ℞ duas tertias ʒ. i. piretri pondus ʒ. vi. ℞ alfeſira ℞ eſt hazaralen alias ethealẽ ℞ felire ſerapa ℞ eſt meleſſedar amboꝝ ana pondus ʒ. iiij. ſerici crudi ſextaria. ii. argenti combuſti pondus ʒ. vi. roſarum rubeaꝝ ſiccaꝝ ablatis capitibus ʒ. vi. ameos põdꝝ ʒ. iiij. ſeis hyuſquami albi põdus ſextarioꝝ. ix. ℞ ʒ. ii. ſupioris vitis põdꝝ ʒ. iiij. corticũ

radicis apij pondus ſextarioꝝ. iij. et ʒ. ij. ſemis porꝛ tulace ſextaria. x. granoꝝ alkerua excoriatoꝝ ſextaria. viij. ſulfur citrini ſextaria. v. gũmi põdus ſextarioꝝ. iij. ℞ pondus ʒ. ij. ſtoracis ligde põdus ſextarioꝝ. iij. ℞ pondus ʒ. ij. ℞ duarũ tertiarũ ʒ. i. bdellij ſubalbidi ſextaria duo turis maſculi ſextaria. v. ℞ ʒ. ij. galbani ſextaria. xx. ℞ ʒ. ij. ℞ duas tertias ʒ. i. dibic mũdati ſextaria. v. ℞ duas tertias ʒ. i. myrri ſextaria. ij. malticis ſextaria. iij. ℞ duas tertias ʒ. i. ariſtologie rotũde ſextaria. ij. ℞ duas tertias ʒ. i. radicis lilij celeſtis ſextaria. iij. ℞ ʒ. ij. cordumẽi ſextaria vi. radicũ alkekẽgi ʒ. vi. folij indi ſextaria. iij. ℞ duas tertias ʒ. i. carpobalſami ℞ calami aromatici ℞ caſſie ℞ zedoarie ℞ doronigi oiuꝝ ana ſextaria. ij. ſemis mãdragore põdus ʒ. iij. cinamõi põdus ʒ. vi. aſſaripõdus ʒ. iiij. cardamomi ℊna integra. l. garioſiloꝝ maſculoꝝ ſextaria. v. garioſiloꝝ maſculoꝝ ſextaria. v. garioſiloꝝ ſeiarũ ſextaria. iij. beroꝺoaꝝ ſextaria. ij. ℞ ʒ. ij. cinamomi ſextaria. ij. galange põdꝝ ʒ. iij. margaritarũ nõ ꝑforatarũ põdus ʒ. ij. coralli ſextaria ij. ℞ ʒ. i. ariſto. longe põdus ſextarioꝝ ix. zuſere pondus ʒ. ij. acori albi ſextaria. ij. ℞ ʒ. ij. capſie inde põdus ſextarioꝝ. ij. zinziberis ℞ pipis albi amboꝝ ana ſextaria. v. atmot ℞ tuzerit amboꝝ ana ʒ. ij ſurenidi ſextaria. ij: ℞ ʒ. ij. ℞ duas tertias ʒ. i. been albi ℞ rũ. ãboꝝ ana ſextaria duo ℞ duaꝝ tertiaꝝ ʒ. i. felꝝ vaccini põdus ʒ. ij. felꝝ adib ℞ felꝝ vſi ℞ felꝝ cozui oium ana põdꝝ ʒ. i. Aggrega has medicias tritas cribellatas ihuſis q̄ ex eis infũdũtur i vino ſeptẽ diebꝰ ℞ poſt illud ꝓjce ſup eas medicinas ꝑtritas ℞ ꝓfice cũ melle diſpumato ℞ olei balſami ſextarijs ij. ℞ ſit quãtitas vini i quo ihuſe ſũt medicine quãtitas in q̄ ſoluant medicie ℞ fiãt ſicẽ elcũarũ ℞ ponat in vaſe figuli aut lapidis mũdo: ℞ ferueat v. aut ſex ebulitiõibus ℞ auferat ab igne ℞ infrigidet ℞ reponat in vaſe vitri ℞ poſt illud ſũat de boharõ claudã ſeiaꝝ decrepitã ℞ ligẽtur manꝰ ℞ pedes et adiuicẽ ℞ ponat ℞ vaſe eris ℞ ꝓjciat deſup lupinoꝝ alboꝝ ℞ aneti ℞ myrtoꝝ ana pugillus. i. ℞ ꝓjciat deſup aq̄ dulcis quãtũ neceſſe ẽ ℞ coopiat os vaſis ℞ decoq̄tur cũ leui igne donec diſcoq̄tur ℞ poſt illud auferat ab igne ℞ coletur ihus ℞ ſũat ℞ mũdificenꝰ cutis eiꝰ ℞ oſſa ipiꝰ ℞ pili eiꝰ ℞ reducat ihus ad vas mũdũ ℞ ꝓjciat ſup ipm olei balſami ℞ olei nardini quantitas ſacraiati vniꝰ de vnoquoq; ℞ decoq̄tur leto igne donec remaneat eiꝰ tertia deiñ ꝓjciat ſup ipm mel ſm quãtitatẽ iuris ℞ decoq̄tur donec ingroſſet ℞ puertak i ſpiſſitudinẽ mell groſſi: deiñ ꝓjciant deſup medicine cõfecte ꝑdicte in puncipio ꝓfectiõis ℞ infrict ℞ reponat in vaſe vitri ℞ dimittat ſex menſibus ℞ adminiſtret poſt illud ℞ nõ adminiſtret añ illud qm̃ interficiet.

Alcahatarahã minus. ℞. carpobalſami
a põpus ʒ. ij croci põdus ʒ. x muſchi põdꝰ tertie ʒ. i. helleboꝛi albi ʒ. iiij opij põdꝰ. ʒ. xv. zdiſi põdus ʒ. ij pipis põdꝰ ʒ. x ſerici crudi põdus ʒ. ij ſemis hyuſquami albi põdꝰ ʒ. x. euforbij põdus ʒ. vij. amomi ℞ corticũ radicꝫ mãdragore oiuꝝ añ pondꝰ ʒ. ij. vincę ℞ caſſie ℞ amoniaci ℞ olibani ℞ radicis liliꝫ ij ℞ xyloballãi ℞ pulpe colloquintide ℞ zinziberis ℞ ſerapini ℞ oppopõacis ℞ cinamõi ℞ caſtorei ℞ hezeribaſen ℞ meleſſedar ℞ caplic inde oiuꝝ ana ʒ. ij ſemis albarmel ℞ garioſiloꝝ ℞ folij ſicci ℞ adipis gruis ℞ felꝰ elephãtis oiuꝝ ana ʒ. iiij. auri ℞ argenti amboꝝ ana põdus ſexte ʒ. i. tritoꝝ ℞ cribellatorũ ℞ zedoarie ℞ doronigi ℞ cãfore oiuꝝ añ ʒ. iij ſpice aromatice põdus ʒ iij coſti amari põdꝰ ʒ. iiij carui põdus ʒ. ij ariſtol. rotũde põdus ʒ. i. ameos ℞ origani ſpici ℞ radicis alzuſere ℞ granoꝝ capparis oiuꝝ ana põdus ʒ. i. interfectoris p̃ iis ſui ℞ zuccari ℞ baccaꝝ lauri ℞ ſanguis draconis oiuꝝ ana põdus ʒ. ij. ſalis indi ℞ ſalis nitri maſculi amboꝝ ana põdus ʒ. ij. ſulfuris marini põdus ʒ. i. burũgi ℞ pipis amboꝝ ana põdus ʒ. ij. caſſie fiſtule mũdate a cãna ℞ granis ſuis ℞ chir ℞ vananeul ℞ radicum canabis ℞ rizi oiuꝝ ana põdus ʒ. i. Aggrega has medicinaa tritas ℞ cribellatas ℞ infude q̄ ex eis infũdũtur in vino: ℞ ꝓfice cũ melle diſpumato ℞ vtere poſt ſex menſes.

Alkelekẽgi magni qõ cõfert ad mollifica
a tionez ſtomachi ℞ frigus eius ℞ ad febres antiquas ℞ ſyncopim ℞ difficultatem vine ℞ albaras ℞ morphea ℞ vigilias ℞ fracturaꝝ oſſium ℞ tuſſim humidam ℞ phiſicos quando non adeſt febris ℞ ad illum cuius iam infrigidatum eſt corꝑ ℞ ad hemorroidas ℞ ſplenericos: ℞ ad dubellati ℞ colicam ℞ hydropicos ad mulierem que egrotat in prẽgnatione ſua ℞ ad ꝓfocationem matricis ℞ ventoſitates que ſunt in iuncturis ℞ inflammationem ℞ ad dolores genu ℞ doꝛſi ℞ lacertiꝰ cuius permixtio. ℞. myrobalanoꝝ nigroꝝ ℞ belliricorum ſciremblegi ℞ piperis ℞ macropiperis ℞ zinziberis ℞ ſpice ℞ capſie ℞ fulfuminue ℞ ſalis indi ℞ ſalis rubei ℞ ſalis naptici ℞ ſalis maſſe ℞ lingue auis ℞ ciperi ℞ heil ℞ cynami ℞ burũgi ℞ origani perſici ℞ nigelle ℞ granoꝝ nil ℞ cymini ℞ foliꝰ indi ℞ ſeminis apij ℞ coriandri ſicci. Et inuenimus in quibuſdam deſcriptionibus has medicinas vterum ſaufel ℞ eſt tafel ℞ almanuth ℞ eſt coſtbar ℞ coſt omniũ ana. ʒ. iiij. oppoponacis ʒ. viij turbit lib̃. i. ℞ ſextaria iiij. et paſſularum enucleatarum aur. c. emblicoꝝ aur. cc. penidioꝝ lib̃. vi. ſ. olei ſiſami lib̃. iij ℞ in deſcriptione alia lib̃. i. Tere medicinas ℞ cicotrigoniza ℞ cribella ℞ decoque paſſulas ꝑ ſe cum aqua ℞ cola ℞ infunde caſſiam fiſtulam in ea: ℞ infũde emblicos i aque lib̃. xxiiij die ℞ nocte ℞ decoque vſquequo remaneant lib̃. viij ℞ proiice emblicos ℞ reduc aquaꝝ emblicoꝝ ad vas ſecundo ℞ confrica in eam caſſiam fiſtulam infuſam in aqua paſſularum fricatione bona: aut adiunge ad aquam emblicoꝝ que eſt in vaſe: ℞ proiice deſuper penidios ℞ decoque cum leui igne vſquequo reſolnantur penidii: ℞ conuertatur aqua in ſpiſſitudine mellis ℞ poſt illud proiice ſuper eam olcum ſiſaminum: ℞ commone vſquequo commiſceatur cum aqua: ℞ an adhereat manui aut panno ℞ remoue ab igne ℞ pulueriza deſuper medicinas valde bene contritas ℞ vtere: Cuius dosis ſit aur. tres aut quatuoꝛ vnicuiq; hominꝫ

fm mēturam ſue virtutis.

Lkelkelengi min⁹ valēs ad hydropicos
a ꝛ doloꝛes epatis ꝛ ſplenis ꝛ icteritiā ꝛ opi
lationem ꝛ carbunculos ꝛ ē ſanum ꝛ exp
tum. cuius permixtio. ℞. myrobalanoꝝ citrinoꝝ
ʒ.xx. myrobalanoꝝ nigroꝝ ꝛ belliricoꝝ omniū
ana.ʒ.xv. emblicoꝝ lib.iij. tamarindoꝝ.ʒ.l.
paſſularum enucleatarū lib.i. aggrega has medici
nas ꝛ pſice ſuper eas aque lib.xxx. ꝛ buliat vſque
quo remaneant de ea lib.viij. ꝛ coletur: ꝛ accipe cal
ſiefiſtn le mundate a canna ꝛ granis ſuis lib.i. ꝛ pij
ce ſuper eam aquam colatam ꝛ feruent ebullitione
vna ꝛ confrica bene ꝛ cola per colatoꝝium: ꝛ accipe
lib.ſiij. penidioꝝ ꝛ pice ſuper eam cū aqua ꝛ buliat
vſquequo reſoluantur penidij: ꝛ fiat eis ſpiſſitudo
mellis: deinde pice deſup olei ſiſamini recētis lib.
i.ſ. ꝛ cōfice cum eis bene ꝛ ferueat duab⁹ ebulitio
nibus ꝛ remoueatur ab igne: ꝛ accipe lacce ablute ꝛ
ſpice ꝛ roſarū ꝛ petroſelini ꝛ dauci ꝛ ſu ꝛ renſini ꝛ la
lis indi radicis lilij celeſtis ꝛ agarici omniū ana.ʒ.
vi. camedreos ꝛ ſiſelcos ꝛ ariſtologie longe ꝛ aſſa
ri ꝛ xylobalſami ꝛ gēſiane ꝛ buzungi excorticati et
caſſie oium ana.ʒ.iij. ſucci cupatoꝝij ꝛ ſucci abſyn
thij ꝛ ciperi ꝛ flozis ſquinanti oium ana.ʒ.v. ſemis
cuſcute ꝛ ſemmis atriplicis ꝛ radicis liquiritie ꝛ ſuc
ci liquiritie ꝛ ſcamōee oiuz ana.ʒ.x. ſeminis apij et
coſti ꝛ acoꝝ ꝛ ſeminis feniculi ꝛ aniſi oiuz ana.ʒ.iij
turbit albi.ʒ.cl. cymini carmeni nigri.ʒ.iij. Tere et
cribella has medicinas: ꝛ accipe mezerion.ʒ.xx. ꝛ
funde ſuper ipm aque lib.i. ꝛ olei ſiſamini.ʒ.iij. fer
ueat donec conſumak aqua ꝛ cola oleum: deinde in
uolue cum eo medicinas ꝛ proijce ſuper eas peni
dios decoctos ꝛ cōmiſce bñ ꝛ pone in vaſe vitreato
ꝛ ſit dolis.ʒ.iij. cum lacte camele: aut cum aqua ca
ſei: aut cum aqua vne vulpis ꝛ alkekengi. Et ego di
cam in deſcriptione alia in ſūma ſecūda.

Onfectio candozius valēs ad vētoſitates
c groſſas ꝛ puncturam ꝛ colica ꝛ obſtionē
ꝛ datur in potu mulieribus pregnantibus
ꝓpter illud qđ accidit eis de egritudinib⁹ frigidis:
cui⁹ permixtio. ℞. ſeminis hyuſquiami albi ꝛ opij
ambozum ana.ʒ.xx. cuſo: bij ꝛ piretri ꝛ ſpice ꝛ cro
ci omniū ana.ʒ.vij. terantur ꝛ cribellētur ꝛ cōfician
tur cum melle: ꝛ adminiſtretur poſt ſex mēſes.

Onfectio cognominata condari preciosa
c valde. ℞. croci aur.ij. myrrhe ꝛ aſſari et
ſu ꝛ reuſini ꝛ dauci ꝛ petroſeli ꝛ meu oiuz
ana aur.iiij. ſpice inde ꝛ romane ambozuz ana aur.
vi. coſti ꝛ caſſie ꝛ flozis ſquinati omniuz ana aur.i.
carpobalſami aur.iij.ſ. rubee au.viij. ſucci ligritie
ꝛ ſcolopendrie ꝛ polij ꝛ ſucci cupatoꝝij omniū ana.
aur.iij. olei balſami aur.vi. permixtionis andaraca
ron aur.v. mellis quātū ſufficat: cuius dolis ſit ſicut
auellana cū geleniabin de melle.ʒ.i.

Onfectio de calamento que confert dolo
c ribus ſtomachi ꝛ epatis frigidis ꝛ horri
pilationi vehemēti ꝛ febribus habentib⁹
periodos: cuius permixtio. ℞. calamenti fluvialis
ꝛ montani ꝛ petroſelini ꝛ ſiſeleos omniū ana.ʒ.xx. ſe
minis apij ꝛ camemille ꝛ aſſe omniuz ana.ʒ.iiij. reu
ſini.ʒ.xv. pipis.ʒ.xliij. ꝛ in deſcriptiōe alia.ʒ.xxiiij
conficiantur cū melle ꝛ adminiſtretur.

Onfectio de ſeminibus faciens ad dolo
c res epatis ꝛ ſplenis ꝛ ſtomachi ꝛ ventoſi
tates generatas in vētre: cuius permixtio
℞. caſſie ꝛ amomi ꝛ ſpice ꝛ ameos ꝛ ſeminis feniculi
ꝛ ſeminis apij ꝛ aniſi ꝛ ſiſeleos ꝛ caſtorei ꝛ ſemis
aneti ꝛ ariſtologie longe ꝛ galbani ꝛ aſſari ꝛ carui
omniū partes equales: ꝛ mellis diſpumati quantū
ſufficat ꝛ pmiſceak ꝛ adminiſtret.

Onfectio de hiacyntho noſtra. Hec ē cō
c fectio noſtra qsam expti ſumus in regib⁹
ꝛ coꝝ ſimilibus: ꝛ cognoumus in ea iu
uamentum maximū ꝓpie in egritudinibus alguel
gues ꝛ alguefſet ꝛ pulſu coꝛdis ꝛ debilitate coꝛdis, ꝛ
tam eradicauit de eis egritudines antiquas in q
bus non conſerūt curationes ꝛ inuenimus in ea iu
uamentum maximū in egritudinibus cerebri ꝛ ſto
machi ꝛ epatis ꝛ ꝓpie ſplenis ꝛ colica: ꝛ valet ad
dolozes iunctararii ꝛ febres antiquas: cuius deſcri
ptio. ℞. fracture hiacynthi ʒ. ꝓpie rubee granate et
ei ſimiliuz pondus aur.i. que ponatur in inſtrume
to terendi ꝛ incipiatur eius contritio cum facilitate
ſubtiliter ut alteretur: deinde ponatur in tabula ꝛ ꝑ
paretur ſuper eam ad terendum ꝛ ſumatur lapidis
aluminis pondus.ʒ.i. halakic als alchie pōdus.ʒ.
i. ꝛ auri ligti in crucibulo ſuo limito cū lithargyrio
donec auruz fiat ſicut vitrū ꝛ teratur pondus tertie
ʒ.i. ꝛ argenti vitreati cum odoꝛe ſtanni pondus ſexte.ʒ.i. ꝛ fiat cum vnoquoqꝫ eoꝝ: de contritione ꝛ
pulueriſatione illud quod fit in hiacyntho: deinde
ſumatur ſumma coꝝ ʒ, pijciatur in tabulam vitreā
ꝛ innoluatur in vino odoꝛifero ꝛ teratur donec ex
ſiccetur: ꝛ teretur donec fiat pulvis ſubtiliſſimus: de
inde ſumatur ꝛ reponatur. ſit ergo ſūma pars.i. de
inde ſumatur agarici ꝛ epithymi ꝛ pipis ꝛ zinzibe
ris ꝛ garioſiloꝝ ꝛ ſanſuci oium ana pars.ſ. ꝛ ſumā
tur lapidis armeni ꝛ lapidis azuli ꝛ ſalis naptici et
zedoarie ꝛ dozonigi ꝛ been ꝛ lingue bouis omniuz
ana tertia ptis.i. deinde ſumatur ſpice celtice ꝛ ē ne
reiden: ꝛ amomi ꝛ acoꝛi ꝛ folij ꝛ cinamomi ꝛ oziga
ni ꝛ aſſe ꝛ iſopi ꝛ cymini omniū ana quarta ptis.i.
deinde ſumatur pulegij ꝛ petroſelini ꝛ lapidis iuda
ici ꝛ ſeminis apij ꝛ myrrhe ꝛ olibani ꝛ croci ꝛ pipe
ris albi omniū ana ſexta partis.i. ꝛ ſumatur oſſium
elephantis tertia partis.i. tere ergo omnes has me
dicinas ꝛ ꝓpie ſuper has calcem lapidū ꝛ tere ꝛ cō
fice cum melle emblicoꝝum quod ſit pondus du
pli coꝝum ꝛ fac trociſcos aur.i. ꝛ da in potu.

Onfectio alia de medicinis Bal. que cō
c fert egritudinibus canne pulmonis ꝛ vl
ceribus pulmonis ꝛ ſputo ſanguinis ꝛ pu
ris ꝛ ſanies attracte ad pectus ꝛ difficultati ſputi: cu
ius permixtio. ℞. gūmi albotin aur.iiij. croci aur.
iiij. olibani aur.iiij. myrrhe aur.iiij. radicum lilij
excorticatarum aur.iiij. granoꝝ pini magni aur.iiij

ſpice ſcemi an.ij.ſ. caſſie nigre an.ij. dragagi.an.iij
carnis dactiloꝝ ſcemi aure.iij. crete ſemi⁹ q di ſtella
auf.iiij. galbani clari mūdi auf.xxx. coſti aur.iij. ꝛ
inuenim⁹ in deſcriptōe alia auf.i. mell boni cotilas
iij. decoqnt mel ꝛ gūmi alboti in vaſe duplici. cūq
puenit ad terminū ſpiſſitudio nunc ꝓmiſce cū eo gal
banū ꝛ decoque ipm donec puenıat ad terminū: vi
delicet vt cū deco diſtillat ſtilla vna nō dilatet: ꝛ ꝓ
miſce ipſum ꝛ vtere.

Onfectio que pertinet ariſtomacis mira
c bilis ad ſputum ſanguinis vt vlcus pulmo
nis ꝛ ſaniem eius collectā ꝛ apoſtema ipi⁹
ꝛ coꝛruptionē lacerti ꝛ vomitū cibi ꝛ coliricam paſ
ſionem ꝛ fluxum ventris ꝛ lacertum velice ꝛ ꝓfoca
tionē matricis ꝛ febres habentes paroxiſmos data
in potu añ horā p horā vnā ꝛ extenuatoꝝ ꝛ malitiā
cōplexionis ꝛ venena ebibita ꝛ ex percuſſione enue
nienta. Cui⁹ permixtio: ℞. nereiden coſti galbani
caſtorij opij melanopiperis ꝛ macropiperis ꝛ ſtoza
cis omniū ana ʒ.i. melis kiſt.i. tere medicinas ſic
cas ꝛ cribella. galbanum vero decoque cum melle
donec liqueſiat ꝛ cum liqueſcit tūc cola ipſum ꝛ fun
de ſuper ipſum medicinas ꝛ pone in vaſe vitri aut
vaſe argēti ꝛ de ea da in potu quantum eſt faba egy
ptiaca cū aq mell ꝙntitate duoꝝ cadoꝝ ꝛ diſtilla ſu
per ipſam digitis tuis de oleo ſiſamino guttas tres.

Onfectio que cōparatur ad canabitis ex
c trahens arenam in vrina ꝛ reliquas mate
rias vlcerum: Cuius permixtio: ℞. radicū
auf.iiij. ſiſelcos camedreos ſenichia ipericō ꝛ eſt ſo
liū alkemeleon hayſ ꝛ eſt ſemen alkanabotis oium
añ. auf.iiij. amomi auf.viij. cynamomi auf.xij. ſi
leris montani ſpice inde croci ſanalanſin ſemis apij
mōtani polij ſe. rute ſilueſtris pulegij cretenſis oiuz
ana pōdus illud idē: radicis ligritie lapidis ſcemi
maſculi ꝛ ſemine omniū ana auf.xvi. naſturtij babi
lonici aur.xxxiij. ſeminis agnicaſti ſaradie amboꝝ
ana auf.xxiij. coꝛdumeni auf.xlviij. ꝓficiantur cū
melle decocto ꝛ detur de eo in potu ꝙntitas auella
ne cum ſiꝛupo meſſino cōmixto quātitate quatuoꝝ
cadoꝝum.

Rs medicine de gentiana valens ad duri
a tiem ꝛ opilationē ꝛ doloꝛē epatis ꝛ ſple
nis ꝛ febꝛē antiquam. Cuius permixtio ē
vt ſumatur gentiane ꝛ piperis amboꝝ ana pōd⁹.ʒ.
x. ꝛ dactiloꝝ alborum ſiccoꝝ ꝛ folij ꝛ ſpice ꝛ ariſto
logie longe, omniū ana ʒ.i. tere ꝛ puluerīza ipſa: et
ꝓfice ea cū melle diſpumato itaꝝ fiat in loco mellis
ipſi: cuius dolis ſit pondus.ʒ.i. cum aqua rute de
cocte.

Rs medicine que nominatur donū dei et
a fuit inuenta in thelauro regis ꝛ dixerūt q
ꝓfert podagre ꝛ hemoꝛroidib⁹ ꝛ coꝛruptō
ni ani ꝛ frigoꝛibus ꝛ facit appetere cibū ꝛ coctū ꝛ ꝓ
uocat ꝛ ſeruat ſanitatē qñ bibit in tēpoꝛe veris aut
hyemis trib⁹ menſib⁹ in omni die veneris ois men
ſis: Cuius ꝓmixtio eſt vt ſumatur myrobalanoꝝ ni
groꝝ ꝛ bellīcoꝝ ꝛ emblicoꝝ ꝛ acoꝛi ariſtologie lō
ge ꝛ rotūde ꝛ fecacul ꝛ heil ꝛ cardamomi ꝛ garioſi
loꝝ ꝛ camemile ꝛ zinziberis ꝛ ſiſani nō excorticati
oiuz añ. pōd⁹ ʒ. vi. ꝛ nucl muſchate ꝛ ſpice ꝛ turbit
albi ꝛ mcu ꝛ ſu ꝛ dauci ꝛ aſſari ꝛ ſeminis apij mōta
ni ꝛ euforbij omniū ana pōdus. ʒ. ij. ꝛ almene ꝛ⁹ eſt
ameos ꝛ medulle cimi ꝛ ſe. pozzi ꝛ tūderi albi ꝛ pa
naueris albi ꝛ zedoarie ꝛ dozonigi ꝛ venarū ligritie
ꝛ amōi ꝛ piretri ꝛ ſpodij ꝛ ſiſeleoſ ꝛ aſſe fetide ꝛ cymi
ꝛ cynamōi ꝛ caſſie ide ꝛ tapſie pſice ꝛ alcharamō ꝛ
vinee ꝛ ciperi ꝛ radicis nenufari ꝛ macropipis ꝛ ca
lami aromatici ꝛ caſtorei oiuz ana. ʒ. iiij. ꝛ corticuz
radicis apij. ʒ. viij. ꝛ ſcorie ferri mūdate trite untri
te tribus hebdomadis. ſ. hebdomadavna cū zucca
ro ꝛ hebdomada cū aq ꝛ melle ꝛ hebdomada cum
aceto: deinde incipe ꝛ infunde eam vno die in aceto
deinde conuerte eam in mane ad zuccarum ꝛ tertia
die conuerte eam ad aquam mellis ꝛ ita facillud de
ea trib⁹ hebdomadis ſm hūc modū: deinde ſicca
eam in vmbra ꝛ tere eam donec fiat ſicut alcohol et
tere reliqs medicias ꝛ pulueriza eas ꝛ cribella ſpas
deinde pōdera de medicinis ptel. iij. ꝛ de ſcoria ptē
vnam: deinde inuolue eas ex butyro vaccino bono
ꝛ pfice cū melle bono ꝛ pone cū eo de pemdijs pon
dus ſcozie: deinde liquefac penidios ꝛ funde eos de
ſuper cū melle donec fiat in loco mell ſpiſſi: deū po
ne eam in vaſe viridi nouo mūdo ꝛ liga caput ei⁹ ꝛ et
ſepeli ipm in ordeo ſex mēſib⁹ ꝛ da ipaz in potu: cu
ius dolis ſit ſicut galla i mane in ieiuno ꝛ nō come
dat aliqd donec tres hoze diei ꝓtereant: deū come
dat ꝛ rege ipz regimie eq̄tz fugiat ab eo nauſeatina
ſatietas ꝛ prepatō ꝛ reliq ex quib⁹ timek ei nocumen
tū. Quidā aūt medicoꝝ exiſtimauerūt q hec me
dicina effugat malitiā veneni ꝓtioſi ꝛ facit poſſide
re ſanitatem.

Edicia ꝓfecta q̄ ꝓfert debilitati epatis ꝛ toꝛ
m ſioni ꝛ ſputo ſan. ℞. balauſtiaꝝ ꝛ ſan. dra.
ꝛ folioꝝ alaſif ꝛ aluminis lameni añ. ꝓtem
vnā: tere ea ꝛ pulueriza: ꝛ decoque ipſa ꝛ cola aquā
eius ꝛ da ipſam ad potandum tepidā qñ bona eſt.

Onfectio kiume medici q̄ fac ad coꝛruptō
c nē ꝓplexionis ꝛ apara epatis ꝛ ꝓfortat ſto
machū ꝛ clarificat coloꝛē. Cui⁹ ꝓmixtio ē
vt ſumant myrobalanoꝝ ꝛ alkegi amboꝝ añ. pōd⁹
ʒ.xxv. ʒʒ. cynamomi añ. ʒ.x. pipil albi pōd⁹ ʒ.xxiij
ꝛ alralaſſir pōdus. ʒ. iij. ꝛ galange pōd⁹. ʒ. r. ꝛ nere
miſch pōdus. ʒ. vi. ꝛ ſucci abſinthij. ʒ.v. ꝛ vini cocti
ꝛ almeiſus ꝙntitas q̄ ſufficant medicamen: ꝛ medici
nas ꝛ pulueriza eas ꝛ ꝓfice eas cū vino ꝛ almeiſus ꝛ
fac de eis pillulas ſimiles piperi: ꝛ ſit dolis ciuſ. ʒ. iij
cū aqua tepida.

Onfectio cognominata imperialis q̄ con
c fert ad difficultatem vrine ꝛ doloꝛē doꝛſi ꝛ
debilitatē renū ꝛ frangit lapidē. cui⁹ ꝓmi
xtio: ℞. ſemi. papaueris ꝛ ſe. pozzi ꝛ ſe. aneti ꝛ ſe. apij
ꝛ ſe. lilij ꝛ ſe. lactuce ꝛ ſe. enduuie ꝛ ſemis portulace ꝛ
been albi ꝛ rubei ꝛ lingue auis ꝛ ſe. alkeneꝛ ꝛ keſile
ꝛ ſe. aſſeheſabzē ꝛ ſe. ſanſuci ꝛ ſe. kekilie ꝛ pipis ꝛ tur
bit ꝛ granoꝝ naſturtij ꝛ ſe. maru vinee ꝛ ammonis

ci ꝛ flozis squinanti ꝛ se. napi ꝛ dragagãti ꝛ se. hyssopi ꝛ quiami albi ꝛ origani ꝛ zarub ꝛ feleniati ꝛ granoꝝ nil ꝛ costi ꝛ carui ꝛ pulij ꝛ satureie ꝛ ennule ꝛ olibani ꝛ et se. mersule ꝛ cassie ꝛ se. lini ꝛ salis indi ꝛ se. rute ꝛ se. alkekengi rubei ꝛ albi ꝛ cymini carmeni ꝛ cynamomi ꝛ se. selegemisk ꝛ mugath ꝛ sene de mecha ꝛ hermodactilozꝝ ꝛ epithimi ꝛ anisi ꝛ semi. sulle ꝛ strachs ḡnozꝝ sol' oiuz añ. z. iij. tuderi albi ꝛ rubei ꝛ ameos ꝛ zedoarie ꝛ kinau ꝛ se. feniculi ꝛ cynamomi ꝛ myrobalanozꝝ citrinozꝝ ꝛ kebulozꝝ ꝛ se. harmel ꝛ granozꝝ myrti ꝛ synapis ꝛ canabis ꝛ silami excoriati ꝛ se. nugreci ꝛ se. dancie oiuz añ. z. v. seccacul ꝛ zinziberis ambozꝝ ana. z. iij. kie ꝛ pipis al. ꝛ gariofili ꝛ spice ꝛ flozꝝ alcanne ꝛ pireri omniũ. z. i. s. scamonee põd' tertie. z. i. se. melonis ꝛ se. melonis lõgi ambozꝝ ana. z. x. olei silamini. z. xl. mellis lb. ij. dosis integra. z. ij cum aqua tepida.

Confectio quam narrauit asaimeri ꝛ dixit

c qꝫ est expta q̃ est ꝓueniẽs palisi ꝛ tozure et mollificationi ꝛ religs egritudinib' q̃rũ radix est phlegma de q̃ sumat ꝑm qntitatẽ quã toleret eger: ꝛ si liniat ex ea mẽbꝝ mollificatũ inuat. Cuius pmixtio: ℞. opij ꝛ euforbij ꝛ castorei ꝛ cynamomi ꝛ macropiris ꝛ hyssopi ana. p. tes egles: tere ꝛ cribella ꝛ pfice cũ melle dispumato ꝛ pone in vase vitreo ꝛ vtere cũ necesse fuerit

Confectio impiguatiua nr̃a expta: ℞. mu

c gath ꝛ nucũ enden ꝛ been ꝛ zedoarie ꝛ dragaganti ꝛ se. papaueris ꝛ karabe oiuz añ. põd'. z. iij. tere ꝛ pulueriza ꝛ frige cũ butyro frixiõe leni ꝛ pmisce cũ duab' eminis puis sauij triti ꝛ emina vna zuccari mensurata cũ emina pua: deinde sumat oi die põd'. z. xx. ꝛ decoq̃tur cũ duab' libris latis ꝛ pũsciat desup de butyro q̃ntũ necesse est ꝛ sorbeatur q̃n bonũ est.

Explicit tractatus ꝑm' incipit secũdus de hieris

Jera est nomen solutiui rectificatis: ꝛ

b dicina diuina: Et ꝑmũ q̃dem solutiuũ de cognitis fuit hiera russi ꝛ antigtus nõ cadebat nomẽ hiere nisi sup hanc deinde no sate sunt alie eo: ꝛ nõ dr̃ medicina diuina nisi q; actio solutiui est res diuina saluans ex virtutibus sue nature. Et antiquitus q̃dẽ nõ fuerũt date in potu hiere nisi q̃n medici timebant ex malitijs solutiuozũ simpliciũ sicut pulpe colloquintide ꝛ helleboꝛi ꝛ aliozꝝ. Et cũ polebãt vti eis ꝑmiscebãt eis cũ faciẽtibus penetrare ꝛ rectificatib' ꝛ bezahard donec ansũ facti sunt in vsu eozꝝ. Ꝑpostea edomiti sunt in eis ꝛ acceperũt sucũ eozꝝ: deinde ausi sũt in eis adeo donec acceperũt ea sicut sũt in pillul'. Sciat ergo medicus qꝫ hiere magis sũt salue q̃ decoctiones ꝛ pillule. Et nõ dimittitur propt malitã suam. imo propter ea q̃ excusant ab eis ppt ꝓsuetudinẽ malam. Et q̃n ipse nõ trahũt ex lõginquo sicut decoctiones ꝛ pillule. Et dosis de hieris est vsq; ad. xiij. aure. Et q̃nq; pũciũt sup eas salte masse. Et magis ꝓueniẽs cũ quo in potu dant est aq̃ epithimi cũ passul' mundatis ꝓpe ꝑm descriptõez quozũdã eoꝝ. Qõ ℞. epithimi. z. iij. passularũ mundatarũ. z. x. myrobalanozꝝ nigrozꝝ mũdatozꝝ. z. i. sticadoz. z. iij. aque lb. iij. aniunden mundati lb. s. detur ad potandum in ieiuno. Et consequenter detur seminis altee. z. i. seminis citroli. z. s. cum pauco oleo nucis ꝛ aqua tepida. Et cibus tribus diebus sit zibrabegi cuz aqua cõmixta.

Jerapicra. i. amara: Hec ẽ hiera de aloes

b ꝛ associatur ei cynamomum propter subtilitatẽ suam ꝛ tuamẽ q̃ facit ꝙ iscrib' ꝛ stomacho ꝛ mastix sibi ꝛ vt ꝓfuet: ꝛ silicassia. ꝛ crocus propter digestionem ꝛ confortationem cordis ꝛ stomachi. Et forsitan crocus facit incurrere in ea dolorem capitis: quare oportet vt minoretur pondus eius aut expellatur: ꝛ assarum quoniam inest ei adiutorium ad solutionem faciendam ꝛ precipitationem hymiditatiũ. ꝛ quandoq; ponũtur loco eius cubebe ꝛ sunt subtiles ꝛ carpobalsamus ꝛ xylobalsamus propter confortationem stomachi ꝛ resolutionem albezaharati. Et de hominibus sunt quidam qui ponunt in ea flozem squinanti: quare prohibet rasurã que timetur ex aloe: ꝛ rosas vt expellat malitiam caliditatis aloes, a stomacho ꝛ capite. et quandoq; fermentatur cum tanto melle quantum est. ꝛ quãdoq; est sicca non fermentata. ego vero in somno de ipsa pulueriçata trociscos cũ aq̃ bdellij ꝛ exsicco eos in vmbra ꝛ vtoꝛ eis. nã inueni illud magis vtilumꝫ aliud: ꝛ forsitan bdellium est fere ps. i. Et antiqui quidem diuersificati sũt in quantitate rectificationis aloes. Sunt enĩ de eis quidam qui ponunt pondus medicinarum sextuplum ponderis aloes: ꝛ de eis sunt qui octuplum addunt ꝛ minuũt Et iterũ q̃nq; accipiũt ipm ex abluto q̃ est debilis' soluens ꝛ magis ꝓueniẽs calefacto ꝛ febrienti ꝛ nõ dant ipsum in potu omni febrienti: imo ei cui' febris est leuis. Et de eis sunt qui accipiũt de aloe nõ ablu to ꝛ est fort' soluens ſz est magis nocumentũ febriẽtibus q̃ibus de eo sumantin potu. qdã ꝛ nõ noceat eis. Et hiera quidẽ nõ est res festinans in solutione: imo eius solutio fit cũ facilitate ꝛ paulatim ꝛ cuz tarditate: ꝛ forsitan efficit opationẽ suam in die secũdo. ꝛ non est iterum eius solutio cum attractione ex lõginquo: imo non soluit nisi illud cui obuiat ꝛ cui ꝑmiscetur ex stomacho ꝛ intestinis. ꝛ longinquior terminus siue attractionis est ps epatis absq; venis

Descriptio autẽ cognita vniuersitatis. st hec descriptio que confert ad humiditates generatas in capite ꝛ stomacho ꝛ dolores iũcturarũ ꝛ colicaz ꝛ torturam ꝛ grauitatẽ lingue ꝛ molificationẽ mẽbrozꝝ cui' hec ẽ ꝑmixtio: ℞. masticis ꝛ cynamomi ꝛ assari ꝛ spice ꝛ carpobalsami ꝛ croci ꝛ xylobalsami ꝛ calsie oiuz añ. põd'. z. i. aloes sublimis duplũ medicinarũ. Tere ꝛ cribella ꝛ sit dosis integra. z. i. cũ melle ꝛ aqua tepida.

Jeralogodion. Hec confectio ẽ bñdca plurimi iuuamẽti mũdificas coꝛ' ab vltimis extremitatibus suis cũ solutõe in q̃ nõ ẽ labor oiuz humozꝝ ꝛ suffluitatũ ꝛ ꝑfert ad egritudies capitis ꝛ dolorẽ ꝛ emigraneã ꝛ cephaleã ꝛ ouũ ꝛ galeã ꝛ vertiginẽ ꝛ alguesgues ꝛ maniã ꝛ epilepsiã ꝛ timorẽ et palysim ꝛ mollificatiõez: imo ad apoplexiã. ꝛ totũ illud accepta i pulucre sicut dictũ ẽ de scelithe ꝛ est melioꝛ illo plim: ꝛ cõsert ad dolores auris ꝛ oculi: ꝛ ꝓfoꝛtat stõm ꝛ aperit opilatiões epatis ꝛ ꝓuocat mẽstrua: ꝛ removet difficultatẽ anhelitus ꝛ confert ad ẽrtanã ꝛ oes passiões phlegmaticas crudas et febres antiquas ꝛ valet ad dolores iũcturarũ ꝛ podagrã ꝛ venã sciaticã. Et est vtilis ad tyriã ꝛ aloputiam ꝛ vlcera antiq̃ in capite ꝛ alia ꝛ ad baras ꝛ morpheã ꝛ petiginẽ ꝛ excoriat ionẽ ꝛ lepiã ꝛ ad scrofulas ꝛ apata frigida ꝛ cancros cuius hec q̃mixtio. ℞. pulpe colloquintide. z. v. cepe squille assate ꝛ agarici ꝛ scamonee ꝛ helleboꝛi nigri ꝛ ãmoniaci ꝛ scordeon oium añ. z. iij. s. ꝛ in descriptõe alia: oiuz ana. z. ii. s. epithimi ꝛ camedreos ꝛ bdellij ꝛ aloes oium ana. z. iii. hasce ipericõ ꝛ folij indi ꝛ prassij ꝛ polij ꝛ cassie ꝛ melanopiperis ꝛ leucopi. ꝛ macropiperis ꝛ croci ꝛ cinamomi ꝛ oppopõaci ꝛ polypodij ꝛ seraphini ꝛ castorei ꝛ myrrhe ꝛ tribula ꝛ pfice cũ melle dispumato ꝛ pone in vase vitreo ꝛ vtere cũ necesse fuerit

Jeralogodiõ ſm descriptionẽ filagrij. ℞. pulpe colloquintid ꝛ croci ꝛ ãmõiaci ꝛ cotti cũ helleboꝛ albi ꝛ scamonee ꝛ ipericõ omniũ añ. aur. x. epithymi ꝛ polypodij ꝛ bdellij ꝛ aloes ꝛ camedreos ꝛ prassij ꝛ cassie oium ana aur. viii macropi. ꝛ leucopi. ꝛ melãopi. ꝛ cinamomi croci ꝛ oppopõacie serapi ꝛ casto. ꝛ petroselini ꝛ arist. lõ. oium ana aur. iiii. cõficiatur cũ melle dispumato: ꝛ sit dosis aure. iiii. aur. iii. ℈ virtutẽ cuiuliꝫ hois cũ mellis ꝛ sale.

Jeralogodion ſm descriptiõem pauli: ℞. pulpe colloquintide aur. xx. cepe muris assate ꝛ agarici ꝛ ãmoniaci ꝛ coticũ helleboꝛ nigri ꝛ scamonee ꝛ ipericon oium añ. aur. x. polypodij ꝛ epithimi ꝛ bdellij ꝛ aloes ꝛ camedreos ꝛ prassij ꝛ cassie oium aur. viij. myrrhe ꝛ oppoponaci ꝛ seraphini ꝛ petroselini: ꝛ triũ piperũ ꝛ cinamomi ꝛ croci ꝛ castorei ꝛ aristologie longe omniũ' ana. auf. iiii. mellis quantũ sufficit.

Jera ruffi facẽs ad cholerã nigrã ꝛ phlegmatopiliã. ℞. pulpe colloquintide aure. xx. camedreos aur. x. serapini ꝛ oppopõaci amboꝝ añ. aure. viii. seminis apij montani aur. v. aristo. rotũ. aure. v. piperis albi ꝛ nigri amboꝝ ana aur. v. cinnamomi aur. iiii. cassie aur. viii. sticados ꝛ croci polipodij ꝛ polij ꝛ mirrhe oium ana aur. iiii. infunde myrrhã cũ vino ꝛ tere medicinas ꝛ confice cũ melle dispumato: ꝛ pone in vase ꝛ vtere cuz necesse fuerit. Et in descriptione alia. ℞. pulpe colloquintide. s. xx. aloes scotrẽis pondus. z. v. galãge. z. x. cameedreos. z. xx. serapini ꝛ oppoponaci amboꝝ ana. z. viii. aristolo. rotũde ꝛ petroselini ꝛ piperis albi ꝛ nigri oium ana. z. v. spice ꝛ cassie ꝛ cinnamomi ꝛ croci ꝛ zinziberis ꝛ myrrhe ꝛ polij omniũ ana aure. ij. Et inuenimus additũ in descriptione alia relatũ ad hoc quod est in suffumatis de medicinis camepithyos ꝛ agarici ꝛ prassij oium ana. z. x. conficiatur cuz melle ꝛ sit dosis eius põd'. z. iii. cuz aqua calida ꝛ melle ꝛ sale in ieiunio post abstinentiam.

Escriptio vniuersalis hiere archigenis q̃

confert omni egritudini generate ex phlegmate crudo ꝛ non crudo ꝛ melancolia ꝛ vitio aque in oculo ꝛ dolori capitis ꝛ facit ad vertiginẽ ꝛ epilepsiã: ꝛ valet ad inceptionẽ egritudinũ visus ꝛ raucedinẽ humidã ꝛ dolores gutturis ꝛ difficultatem anhelitus ꝛ spasmũ ꝛ exituras ex materijs grossis: ꝛ confert ad aquã citrinã ꝛ scabiẽ. ꝛ quãdoq; datur in potu parũper, ppter dolores stomachi ꝛ ventris ꝛ matricis cũ decoctione rute. ꝛ quãdoq; ponit in ea castorei parũ scz vsq; ad siliquas. iii. ꝛ ad dolorẽ dorsi ꝛ metue ꝛ ad venã sciaticã ꝛ ei similia cũ aqua centauree: ꝛ permiscentur cũ ea succus cucumeris asinini ꝛ colloquintide silique. iiii. in aq̃ abrotani ꝛ datur in potu ad morsũ canis rabiosi: ꝛ facit securitatẽ a timore aque precipue cũ pondere z. i. de adustione canci fluuialis. cuius hec ẽ ꝑmixtio. ℞. pulpe colloquintide. z. xvij. prassij ꝛ sticados ꝛ helleboꝛ nigri ꝛ camedreos ꝛ scamõee ꝛ leucopiperis ꝛ macropiperis omniũ an. z. ij. cepe muris assate ꝛ euforbij ꝛ aloes ꝛ croci ꝛ gentiane ꝛ petroselini ꝛ ãmoniaci ꝛ oppoponaci oiuz añ. z. i. polij ꝛ cinamomi ꝛ serapini ꝛ myrrhe ꝛ spice ꝛ squinãti ꝛ calamẽti montani ꝛ aristologie rotunde oium ana. z. ii. mellis quantum sufficit ꝛ sit dosis aur. iiij. cũ decoctione epithymi ꝛ passularum mũdatarũ

Jera archigenis descriptiõe pauli. ℞. prassij ꝛ agarici ꝛ camedreos ꝛ pulpe colloquintide ꝛ sticados omniũ ana pondus aure. xx. oppoponaci ꝛ serapini ꝛ petroselini ꝛ aristologie rotunde ꝛ piperis albi omniuz ana aure. v. cinnamomi ꝛ spice ꝛ polij ꝛ croci omniũ ana aur. iij. Tere ex medicinis que sicca sunt ꝛ conquassa gummas ꝛ infunde in melle ꝛ permisce ꝛ sit dosis aure. iiii. cũ salis triti pondere. z. i. cũ aqua mellis.

Mecodoicon magnum quod valet ad corruptionem complexionis frigide ꝛ repletionẽ ꝛ superfluitates viscosas grossas ꝛ oblitionem ꝛ tenebrositatem visus ꝛ difficultatez anhelitus ꝛ stuporẽ ꝛ dolores epatis ꝛ stomachi ꝛ splenis ꝛ renũ ꝛ matricũ ꝛ prohibitiõem mẽstruoꝝ ꝛ colicã: ꝛ est solutiuũ absq; dolore: cui' dosis sit põd'. aur. iiij. cũ decoctiõe epithymi ꝛ agarici aut cũ aq̃ calida. cui' hec ẽ ꝑmixtio. ℞. aloes scotrẽis põd' z. x. agarici albi põd' z. xx. croci ꝛ cinamomi ꝛ acori ꝛ masticis ꝛ xilobalsami, ꝛ olei balsami omnium ana pondus. z. triũ. reubarbari. z. i. s. ꝛ carpobal-

sauni ⁊ eusorbij ⁊ macropiperis ⁊ piperis albi ⁊ nigri ⁊ gentiane romane ⁊ floris squinanti oium ana pondus.3.ij. costi amari camedreos epithimi oium ana.3.iiii. assari ⁊ cassie ⁊ scamonee oium ana pondus.3.vi. spice odorifere pondus 3.iii.5. meu ⁊ amomi amboꝝ ana pondus.3.i. aggrega has medicinas tritas ⁊ cribellatas ⁊ cofice cū melle dispumato et repone in vase ⁊ vtere post sex menses.

Heodoricō aliud qđ ꝓfert oibus egritudinib⁹ excitatis ex frigore ⁊ phlate. ℞. aloes pondus.3.xxx. agarici pondus.3.xii. acori ⁊ croci ⁊ cinamomi ⁊ alkeka ⁊ hermodactiloꝝ ⁊ cassie oiuꝫ ana.3.iii. camedros ⁊ leucopipis ⁊ assari ⁊ xilobalsami oium ana pondus 3.ii. melanopiperis ⁊ castoreī amboꝝ aā.3.iiii. reubarbari ⁊ myrrhe ⁊ spice oium ana pondus 3.i. mellis quātū sufficit: dosis eius pondus.3.iiii. cū aqua calida ⁊ antiquet sex menses ⁊ vsus.

Heodoricō aliud faciens ad illas passiones cui⁹ hec est ꝓmixtio. ℞. acori pondus.3.viii. nucis muschate.3.xii. aloes scotrensis.3.xl. agarici pondus 3.xliii. reubarbari.3.iii. piperis albi ⁊ gentiane amboꝝ aā. pondus.3.iiii. croci ⁊ gariofiloꝝ ⁊ acori in alio galbani ⁊ keiati ⁊ cinamomi oium ana 3.vi. assari ⁊ xilobalsami amboꝝ aā. pondus.3.iiii. cassie ⁊ scamonee oium ana pond⁹.3.xij spice.3.viii. scordeon pondus 3.ix. amomi ⁊ rubee ⁊ pipis nigri ⁊ piperis lōgi ⁊ squinanti oium aā. pondus.3.ij. ireos pondus 3.viii. tere ⁊ cribella ⁊ cū melle quātū sufficit cofice ⁊ antiquet sex mensibus ⁊ sit dosis pondus.3.iiij. cū aqua calida.

Hedoricō cū nuce muschata faciēs ad oēs egritudines antiās capitis ⁊ ad mamā ⁊ ad gueſgues: ⁊ dolorē capitis ⁊ vertiginē: ⁊ ad epilepsiā ⁊ ad debilitatē visus ⁊ ad dolorē epatis ⁊ splenis ⁊ renū ⁊ colicā ꝓuocat mēstrua retēta: ⁊ ad lepā ⁊ baras: ⁊ ad dolorē podagre ⁊ iūcturaruꝫ et anchārū: ⁊ ad febres chronicas antecedētes ⁊ eius solutio est sine nocumento: cui⁹ hec est ꝓmixtio: ℞. aloes.3.lx. agarici 3.xxiiii. scordeon ⁊ xilobalsami amboꝝ aā 3.iiii. costi 3.viii. acori ⁊ masticis ⁊ cinamomi ⁊ gariofiloꝝ oiuꝫ ana 3.vi. cassie ⁊ nucis muschate amboꝝ ana 3.xij. epithymi 3.xviii. spice 3.vi cedreos.3.viii. myrrhe .3.ii. trīū piperū ⁊ cusorbij ana 3.iiii. floris squinanti 3.ij. gētiane 3.iiii. amomi 3.ij. scamonee 3.xviii. mellis dispumati quātū sufficit cuius dosis sit 3.iiii. cū decoctione epithymi.

Heodoricō aliud vsitatū: ℞. aloes 3.lx. agarici 3.xxiii. masticis ⁊ croci ⁊ acori ⁊ cinnamomi ⁊ spice oium aā.3.vi. aristo. ⁊ carpobalsami ⁊ cusorbij ⁊ trīū piperū ⁊ gentiane oium ana.3.iiii camedreos ⁊ costi amboꝝ ana.v. cassie et epithimi amboꝝ ana 3.xij. myrrhe, ⁊ floris squinanti ⁊ amomi oium, aā.3.ij. scamonee.3.xx. mellis quantum sufficit: cuius dosis ⁊ administratio ⁊ iumenta eius sūt sicut ꝓmi.

Jera.B. descriptiōe vniuersitatis: ⁊ de iumentis eius est q ipsa est subtilior ⁊ efficatior ℈ theodoricon ⁊ logodion faciens ad paralysim ⁊ torturā ⁊ spasmū ⁊ mollificatiōem ⁊ purgat a corpe superfluitates viscosas grossas ⁊ diuersas ⁊ stringit mollificatōem vesice ⁊ exitū vrine absq; volūtate cuius hec est ꝓmixtio. ℞. pulpe colloquintide ⁊ agarici ⁊ cepe muris assate ⁊ ammoniaci ⁊ scamonee ⁊ helleboꝝ nigri ⁊ ipericon ⁊ cusorbij omniū ana 3.xvi. polypodij ⁊ epithymi ⁊ bdellij albidi ⁊ camedreos ⁊ prassij ⁊ cassie oium ana pondus 3.vij. myrrhe, ⁊ serapini ⁊ aristologie lōge ⁊ trium piperū ⁊ cinamomi ⁊ oppoponaci ⁊ castoreī et petroselini oium ana 3.iiii. ⁊ de hominibus sūt quidam qui ponunt in ea croci pondus 3.iiii. aggrega has medicinas tritas ⁊ cribellatas infusis eis que exipsis infunduntur in triplicato ⁊ cofice cū melle dispumato ⁊ vtere cū necesse fuerit post sex menses.

Jera B. descriptione pauli: ℞. camedreos leucopiperis ⁊ macropipis ⁊ agarici ⁊ sticados ⁊ helleboꝝ nigri ⁊ scamonee spice ⁊ epithymi ⁊ cepe muris assate oiuꝫ ana auf. vi. myrrhe ⁊ croci ⁊ ammoniaci ⁊ ipericon, oium ana auf. viii. mellis quantum sufficit.

Jera B. ℞. pulpe colloquintide.3.iiii. camedreos ⁊ cepe muris assate ⁊ croci ⁊ agarici ⁊ scamonee ⁊ helleboꝝ nigri ⁊ sticados ⁊ ämoniaci ⁊ ipericon omnium ana 3.iii. ⁊ sextam 3.i epithymi ⁊ polij ⁊ bdellii ⁊ camepiteos ⁊ prassij ⁊ aloes ⁊ cassie ⁊ polypodii, oium ana 3.i.5. ⁊ trium piperū ⁊ myrrhe ⁊ cinamomi ⁊ croci ⁊ oppoponaci ⁊ serapini ⁊ castoreī ⁊ petroselini ⁊ aristologie rotūde cassie ⁊ cinamomi omniū ana pondus .3.i. petroselini ⁊ camedreos ⁊ sticados ⁊ fulfulimon ⁊ est ozimū, mōtanuꝫ et keiati omniū ana.3.i. myrrhe pondus.3.iiii. granorum alben ⁊ croci amboꝝ ana.3.i.5. aloes ru. pondus 3.viii. pulpe colloquintide pondus.3.vi. cōficiatur cū melle: ⁊ administretur post sex menses: dosis eius pondus 3.iiii.

Jera alia ℞. ypo. que facit ad melācoliam ad maniam ⁊ algueſgues ⁊ vertiginē in capite ⁊ dolorem capitis vehementem ⁊ spasmū ⁊ scissurā manuum ⁊ dolorē iuncturarū ⁊ ad ꝓmixtionē rationis ⁊ corruptionē intellectus: ⁊ dilationē pupille ⁊ inceptionē aque in oculo: ⁊ ad lepā ⁊ albaras ⁊ ad paralysim ⁊ torturam: cui⁹ hec est permixtio. ℞. cucumeris asinini trīū piperum ⁊ camedreos oium ana pondus aure. v. croci ⁊ mirrhe ⁊ scamonee oium ana pondus.3.ii. ämoniaci pondus 3.i. mellis quātū sufficit: dosis eiusꝫ medietas. ℥.i. cum aqua calida.

Jera Andromachi q̄ ꝓfert ad dolorē stōi ventris cui⁹ hec est ꝓmixtio. ℞. cinamomi ⁊ cassie nigre ⁊ calami aromatici ⁊ xilobalsami ⁊ floris squinati ⁊ henitus oium aā. ℥.iii.5. Tere medicinas ⁊ ꝓjice in vase figuli nouo ⁊ funde sup eas aq̄ pluuialis da natūk. vi. ⁊ decoque ad medietatem ⁊ cola: deinde accipe aloes rubei lb.i.5. ⁊ pone super ipsū aque pluuialis quantū sufficit ⁊ tere in meridie ⁊ blue donec abstergat ⁊ funde sup ipm aquā ꝓpeciorū ⁊ tere in meridie ⁊ blue donec abstergat ⁊ fū de super ipm aquam ꝓpeciorū ⁊ tere in sole donec exsiccetur: deinde tere ⁊ ꝓjce in ipso croci ⁊ mirrhe ⁊ alkekati omniū ana. ℥.iij. ⁊ in descriptione antiq̄ omniuꝫ aā. ℥.i. deinde tere oia ⁊ pone in vase vitri aut vitreato ⁊ vtere est. n. tunatiua ad spasmū ⁊ ad repcussionē que fit obuiando ⁊ pcussionē ⁊ fracturā: ⁊ ad dolorē lateris ⁊ aperit stom ⁊ dolores eius ⁊ ad sputū sanguinis ⁊ dolorē illi: dosis eius integ pondus.3.i. cū aqua repida ⁊ oi homini fm qualitatē sue virtutis: ⁊ ad apostemata dura cum siruꝑo acetoso: ⁊ fit ex ea emplastrū ad apostema oculi cū succo mente aut vue vulpis ⁊ apostemata ani cum oleo ros. ⁊ vino bono ⁊ confert ad vlcera que accidunt ynguibus q̄n liquefit cū aceto vini: ⁊ ad adustionē oris gargarizata.

Jera Andromachi faciēs ad retentionem menstruoꝝ ⁊ ad lepā ⁊ timorē cuius hec ē ꝓmixtio. ℞. sticados ⁊ camedreos ⁊ agarici ⁊ helleboꝝ nigri ⁊ piperis nigri ⁊ albi ⁊ mezerij ⁊ scamonee ⁊ squille assate oium ana.3.pōd⁹.3.xviii croci ⁊ cusorbij ⁊ ämoniaci oiuꝫ aā.3.viii. myrrhe 3.iij. macrotis cucumeris asini 3.uimellis lib.v. dosis eius pondus.3.ij. cū melle ⁊ aqua ⁊ sale.

Jera fanciligotis faciēs ad melācolias ⁊ mūficat velamia cerebri ⁊ aufert chimos grossos viscosos terrestres: cuius hec ē ꝓmixtio ℞. prassij ⁊ sticados ⁊ helleboꝝ nigri ⁊ camepitheos ⁊ camedreos ⁊ petroselini ⁊ polij ⁊ est alhada ⁊ aristologie rotunde ⁊ croci ⁊ gentiane ⁊ keiati ⁊ dragaganti ⁊ folij egiptij ⁊ assarū ⁊ amomi ⁊ costi ⁊ cinamomi ⁊ fu ⁊ meu ⁊ pipis ⁊ carpobalsami ⁊ allei siluestris ⁊ cassie ⁊ ipericō ⁊ floris squinanti ⁊ spice oiuꝫ ana pondus 3.ii. epithimi ⁊ agarici ⁊ polypodij ⁊ pulpe colloquintide oium ana 3.iij. aloes scotrēsie ℥.vi. Tere ⁊ cōfice ⁊ antiquat ex mensib⁹. dosis eius tertia.3.i. cū aqua calida.

Jera busuus cōferens ad visū ⁊ ꝓfortans eū ⁊ sedat dolorē capitis assiduus ⁊ confert ad dolores stomachi ⁊ splenis ⁊ epatis et ad dolores melancolicos ⁊ phlegmaticos ⁊ ad vtiginē ⁊ dolorē qui noiatur corona cuius hec ē ꝓmixtio. ℞. camedreos pondus. ℥.xij. agarici pōdus ℥.xvi. ⁊ in descriptione alia agarici. ℥.x. pulpe colloquintide. ℥.ij. sticados ⁊ piperis albi ⁊ nigri omniū aā. ℥.xii. mien. ℥.iii. croci. ℥.xviii. helleboꝝ nigri ⁊ scamonee ⁊ aloes scotrensis omniuꝫ aā. ℥.xvi: Tere ⁊ cribella ⁊ confice cū melle dolis eius.3.iiii. post sex menses. Et in descriptiōe alia: spice ⁊ cassie amboꝝ aā. ℥.xij. bibatur cū infusione epithimi post abstinentiā.

Jera catagini antiocheni que ꝓfert ad spasmū ⁊ dolorē capitis ⁊ dolorez capitis antiquū ⁊ ad timorē acciñē ex melācolia: ⁊ ad timorē iūcturarū: cuius hec est ꝓmixtio. ℞. pilule colloquintide pondus.3.xx. camedreos ⁊ prassij ⁊ agarici oium aā.3.x. aristo. lon. ⁊ petroselini ⁊ piperis albi ⁊ serapini ⁊ opponaci oiuꝫ aā.3.v. myrrhe ⁊ spice ⁊ polij ⁊ croci ⁊ cinamomi oium aā.3.iii. infūdā ℔ hūida cū melle: deinde decoquant super ignez parūp ⁊ terantur sicca: ⁊ ꝓjciāt super ea ⁊ misceani ⁊ administretur post sex menses.

Jera alia vtere que addit in visū ⁊ confortat ipsum ⁊ ꝓfert ad dolorē capitis ⁊ passiones stōi ⁊ capitis ⁊ splenis: cuius hec est cōmixtio ℞. pulpe colloquintide 3.x. camedreos ⁊ cassie ⁊ trīū piperū omniū aā.3.ij. aloes ⁊ myrrhe ⁊ turis masculi ⁊ croci omniū ana.3.i. scamonee.3.vi. succi absinthij pond⁹.3.ii. mellis quantū sufficiat dosis eius pond⁹ 3.iiii. cū aqua calida.

Jera nostra expta: ℞. hellebori pōdus.3.i pulpe colloquintide aure.i. als. xiii. ⁊ aloes aur. v. ⁊ salis indi 3.i. ⁊ tertiā ⁊ agarici pondus aure.ii. ⁊ lapidis armeni aure.5. ⁊ rosarū pondus.3.i. ⁊ piperis albi pondus aure.i. et zinziberis pondus aure.ij. et acori et amomi et assari ⁊ carpobalsami et alhalce et origani ⁊ seminū apij et dauci et est semē baucie oium ana.3.iii. ⁊ bugloſſe pond⁹ 3.x.5. ſe. alsefesebrā ⁊ ſe. alfelengemisch ⁊ ſe. ozimi ⁊ tratī ⁊ semi. citri ⁊ mente sicce oium aā.3.ij. ⁊ epithimi pōdus.3.ii.5. cōficiatur oia cū duplo sui mellis ⁊ reponat sex mēsib⁹ deinde administretur.

Tractatus.iiii. de electuarijs solutiuis ⁊ non solutiuis.

Os dicere vc lumus in hac summa de electuarijs famosis ⁊ que ſūt ſimulia vniuersalibus. Illa vero quoꝝ iuuamēta sūt particularia digniora loca dicenda sunt in summa secūda.

Electuariū diacyminū faciens ad dolores viscez quos gnāuit sitas. ⁊ ad egritudinem phlaſ remi ⁊ ꝓfortat stōz ⁊ digerit cibū ⁊ aufert appetitū caninū ⁊ eructuationez acetosā ⁊ sit dos magnitudo galle cū aqua calida ⁊ ꝓfert utez ad febres frigidas melicas ⁊ phlaticas: cui⁹ hec est ꝓmixtio: re. cyminū carmen infusū in aceto vini die ⁊ nocte exsiccati ⁊ torrefacti ⁊ foliorū rute exsiccatoꝝ i vmbra ⁊ torrefactoꝝ ⁊ piperis ⁊ zinziberis oiuꝫ ana sextaria. v. baurach armeni pondus.3.x. ℈ aggrega has medicinal tritas cribellatas ⁊ confice cum melle dispumato et reponat in vase ⁊ administretur.

Diacyminū B. qđ facit ad vētositates frigidas ⁊ satietatē nauseatiuaz ⁊ resoluit vētositates ⁊ ꝓfert ei q̄ non digerit cibuz: cuius hec est ꝓmixtio: re. baurach medietatē partis cymini cāmēi infusi in aceto torrefacti piperis albi ⁊ piperis longi foliorū rute oiuꝫ ana partem vnaz. Et hoc quidem fit fm duas descriptiones: q̄ñz enim fit ex

ptibus equalibus in oibus suis pmixtionibus. s. cymini pipis ⁊ rute ⁊ baurach: ⁊ iste modus soluit naturam valde. ⁊ qñq; pmiscet de spēbus religq; quātitas equalis: ⁊ de baurach medietas huius quantitatis: ⁊ eligit de cymino carmenuz ⁊ infundit in aceto forti: deinde torrefit ⁊ sit piper albū: ⁊ illud ideo qñ ipm confortat stom plusq; due alie species. s. pip longū ⁊ pip nigrū: ⁊ hoc est illud qđ nō ē putū necq; pr actū ⁊ necq; ē cortex ei⁹ grossus imo est ex illo qđ df grauis pōderis. ⁊ eligat de eo magnuz et sanū ⁊ baurach. Fiat ergo medicia ad illuz cui⁹ nā retinet cū baurach dicto nitrū naurnacō ⁊ est rubeum: ⁊ cū feceris ipam ad illū cui⁹ nā ē soluta administrabis baurach aliud: ⁊ sit illud qđ de eo pdicies medietas quātitatis vnius cuiuscq; medicinaruz qs dixim⁹ ⁊ folio rute iterū. Sint ergo sicca cū mēsura ⁊ illud tō qñ sit exsiccēt vehemēter fiat calide ꝓpōnis ⁊ est calefactio cor vltra mēsurā: ⁊ si nō exiccēt vehemēter remanet in eis hūiditas superflua q̄ non cōsequi vltimationē digestiōis: quapropter nō destruit eius inflatio in aliquo. Et iste q̄uis spēs qñq; pmiscenk cū aliquo ⁊ reseruātur p se ablcq; odze aut in cibo alio cōueniente: ⁊ hec medicia sumk sola ante cibū ⁊ post cibū. ⁊ illa q̄ pmiscet cū melle dispūato ē magis cōueniens in hac dispositiōe ⁊ illud tō qñ ipsa destruit inflāmationē olo. ⁊ oz iterū ut sit mel bonū eū nō sit necessariū vt sit hec medicina nisi fortis in resoluēdo ventositatē ⁊ euacuet cū fortitudine: ⁊ oz vt scias iterū q̄ qñ vis vt sit eius euacuatio plus sit attrito medicinarū nō subtilis ꝫ grossa: ⁊ illud tō qñ scio hoiem qui attrinit hanc medicinā ꝓtritione vltima: qñ nō sciuit illud qđ ego dixi: quare nō solvit naturā oīno imo ꝓuocauit fortit ⁊ venit ad nos mirans ⁊ querēs de eā in hoc ⁊ illud tō qñ ipse existimabat q̄ in corp⁹ illi⁹ viri eēt ꝓprietas q̄ esset eā in hoc qđ accidit. Postq; ergo feci scire eū q̄ causa illo eēt dispositio ꝓpositionis ei⁹ nūc cōposuit eā secūdo sicut precepi ei: ⁊ copleta est eius opatio. ⁊ oz ut seruetur hec determinatio in ꝓpositione reliquarū medicinarū.

Lectuariū ad subtilitatē et est aggregatiōis qđ est pueniēs ad frigiditatē stōi vehementis frigoris ⁊ eructuationē acetosā ⁊ appetitū caninū ⁊ singultū q̄ fit ex repletiōe chimoz grossoz ⁊ phlaticoz ⁊ febres antiquas que fiūt ꝓpter frigus ⁊ malitiā digestiōis cuius pmixtio hec est. ℞. cymini infusi in aceto exsiccati sextaria. vv. pipis ℥.zz. ⁊ rute sicce ⁊ baurach oium aī. ℥. xx. terātur ⁊ cōficiantk cū melle dispumato ⁊ administrek.

Lectuariū de calamēto fluuiali descriptiōe. ℞. calamēti fluuial⁹ ⁊ cāpestris ⁊ petroselini oium aī. ℥. xij. ʒij ß. aur. vi. se. apij ⁊ capitū alhasce amboz aī. aur. iij. keliz aur. xv. pipis aur. xlviij, silcleos aur. v. tere ⁊ ꝓfice cū melle dispūato.

Lectuariū de myrto ꝓferēs ad solutionem nature ⁊ vomitū phlatis ⁊ hūiditatis ⁊ malitiā digōnis ꝙ est ex stō cui⁹ pmixtio hec ē. ℞. granorū myrti bonoz siccoz eminā. i. myrobalanoruz nigroz ⁊ bellīricoz ⁊ emblicoz ⁊ talasfir oium ana. ℥ xx. leucopi. ⁊ macropi. ℥ zizyberis oiuz aī. ℥. x. masticis ⁊ cordumeni ⁊ carui ⁊ anisi ⁊ cymini ⁊ spice ⁊ cassie ⁊ cardamomi ⁊ costi oiuz ana. ℥. vi. nucis muscate ⁊ se. apij ⁊ ameos oium aī. ℥. v. folij idi ⁊ amomi amboz ana. ℥. iiii. ⁊ tere ⁊ ꝓfice cū melle dispūato ⁊ dosis ℥. i.

Lectuariū sicut alcanzi est boni: cuius hec est pmixtio. ℞. granoz mirti keliati. ℥. v. spice. ℥. iii. nucis muschate cū cortice suo ℔. v. gariofiloz ⁊ cardamomi ⁊ anisi torrefacti ⁊ se. apij torrefacti ⁊ vnce oium aī. ℥. ii. macis. ℥. i. ß. cassie. ℥. iiii. myrobalanoz kebuloz ⁊ bellīricoz ⁊ emblicoz ana. ℥. iii. macis. ℥. i. ß. buliāt medicine cū vino odorifero feruore vno: deinde exsiccētur ⁊ buliant ebullitione cū aqua cydonioz ⁊ exsiccent sup frixorū calidū ⁊ terank ⁊ imoluāt̄ minua ⁊ sit dosis aure. iii. aur. ℥. iii. cū syrupo cydonioz.

Lectuariū almutaguachil relatū salamōi qđ ꝓfert stōm ⁊ cōfert ad malitiā digōis: ⁊ est illud qđ i potu dabat israhelita mutaguachil qñ est bonū ⁊ expū. cui⁹ hec ē pmixtio. ℞. spice et gariofiloz ⁊ cinamomi ⁊ nucis muschate ⁊ cardamomi ⁊ galle bone ana aur. i. piperis albi ⁊ zinzibere ⁊ castorei oium ana. ℥. ii. turis albi masculi aur. iiij. zuccari tabarzet quantū sūt medicie cōmisceantur medicine cū zuccaro ⁊ ꝓficiātur cū melle dispumato ⁊ sit dosis eius aure. iij.

Diacyminū aliud ꝓferēs ad dolores vētris cōmotos a frigiditate ⁊ ad febrē quartanā ⁊ ad appetitū caninū ⁊ febrez phlegmatical ⁊ melācolicas ⁊ ad phlegma plurimū qđ accidit lenibus ⁊ ad vehementiā frigoris qđ accidit in stō ⁊ ad eructuationē acetosaz ⁊ ad spūū qđ fit ex multitudine suffitatū phlegmaticarū: cuius dosis ß galla cū aqua calida cuius pmixtio. ℞. cymini infusi in aceto die ⁊ nocte torrefacti ⁊ rute sicce ℥. zz. ⁊ piperis oium ana sextaria decē ⁊ baurach armeni. ℥. x. conficiatur cū melle dispumato.

Lectuariū diacyminū aliud. ℞. cymini recētis boni. ℥. vij. infūdak in aceto vinū die ⁊ nocte: deinde extrahat ⁊ pīciat sup coriu⁹ rubeū ⁊ moueat ⁊ qñ exsiccat torrefiat torrefactione leui cū igne leui ⁊ piperis. ℥. ii. zinziberis fini. ℥. iiii baurach armeni. ℥. ij. cōmisceantur ⁊ conficiantur cum melle.

Japipereō faciēs ad frigora ⁊ humorē crudū ⁊ dolorem stomachi ⁊ malitiā digestionis ⁊ ventositates grossas ⁊ curationē acetosam ⁊ appetitū caninū. cuius permixtio est ut sumantur leucopiperis ⁊ melanopiperis ⁊ macropiperis omniū ana. ℥. iii. ⁊ in descriptiōe alia. ℥. ij. ⁊ xilobalsami. ℥. i. ⁊ amomi ⁊ spice amboz ana. ℥. iiii ℥. zz. ⁊ se. apij ⁊ silcleos ⁊ cassie ⁊ asseri ⁊ enule oium ana. ℥. i. Tere ⁊ cribella ⁊ confice cū melle dispumato: dosis eius pondus. ℥. ij. cū aqua tepida ieiuno.

Lectuariū alkendiconvalens ad dolores
e stomachi ⁊ epatis frigidi ⁊ debil⁹ generātis vento sitates grossas. Cui⁹ pmixtio: ℞. zz. ⁊ piperis ⁊ spice odorifere oium aī. ℥. vi. masticis ⁊ amcos āboz aī pōd⁹. ℥. iiij. sc. apij ⁊ meu ⁊ fu oiuz aī. ℥. v. cymini carmeni ⁊ cassie ⁊ carpobalsami ⁊ piretri oium ana pōdus. ℥. ij. folij indi pōd⁹. ℥. i. Aggrega has medicinas tritas ⁊ cribellatas ⁊ confice cum melle dispumato ⁊ repone in vase ⁊ vtere cum necessē fuerit.

Lectuariū alcanzi faciēs ad solutionē ven
e tris ⁊ ad malitiā digestionis ⁊ debilitatem stomachi ⁊ frigus ei⁹. Cui⁹ hec ē pmixtio sumank costi ⁊ cynami ⁊ spice odorifere ⁊ carpobalsami ⁊ cassie oium aī. ℥. x. nucis muschate. v. numero cardamomi ⁊ gariofiloz ⁊ anisi ⁊ meliloti ⁊ cassie inde omniū ana pond⁹. ℥. iiij. aristol. ⁊ vince amboz ana. ℥. ij. cipi ⁊ zinziberis amboz ana pōd⁹ ternariozum. x. calami aromatici ⁊ pipis ⁊ macropiperis oiuz ana pōd⁹. ℥. v. myrobalanoz nigroz enucleatoz ℔. xtaria. ij. bellirici enucleatt. x. numero granoz myrti kasici⁹ semis bonoz seburi. Aggrega hāc medicinas tritas ⁊ cribellatas ⁊ ꝓfice cū melle de antidi nibus zuccari ⁊ repone in vase ⁊ vtere cū necessē fuerit post duos menses.

Ascripto electuarij alcanzi alia ꝓferēs ad
d debilitatē epatis ⁊ stomachi ⁊ frigus ambo rū ⁊ ad solutionē vētris ⁊ malitiā digestionis ⁊ cōfert illis sup quos timet aq̄ citrina ⁊ ē bonū spleni, puocās vrinā. Cui⁹ hec ē pmixtio: ℞. costi et cynami ⁊ spice ⁊ carpobalsami ⁊ cassie oiuz aī ℥. x. ⁊ de nucib⁹ muschatis nuces. v. ⁊ cardamomi ⁊ gariofili. ⁊ anisi ⁊ meliloti ⁊ capsie ⁊ neremuich oiuz aī. ℥. iiij. macis pōd⁹. ℥. iij. ⁊ berūgi kebuli. ℥. vij. ⁊ reubarbari ⁊ aristol. ℔. ⁊ vnce oiuz ana pond⁹. ℥. v. myrobalanoz nigroz ⁊ kebuloz ana sextaria. ij. ⁊ de bellīricis bellirici. x. ⁊ granozum myrti quantum est pond⁹ medicinarum omniū. Terantur sicut alcohol ⁊ conficiantur cum melle ⁊ babarzet: dosis eius sicut galla cū aqua frigida. Et in descriptione alia zinziberis sextaria. x.

Lectuariū alkeisiz dictū electuariū ambre
e Et hoc electuario vti fuerūt reges grecie: ⁊ hoc ꝓfert ad egritudines frigoris: ⁊ ppie renū ⁊ addit in desiderio coitus ⁊ valet ad palysim ⁊ torturā ⁊ tremorē ⁊ pulsū cordis ⁊ addit in recordatione ⁊ sensu ⁊ exsiccat humiditatē stomachi ⁊ facit digestionē esse bonam ⁊ est ex eis q̄ pueniūt senibus. Cui⁹ pmixtio est hec: ℞. cardamomi maioris ⁊ minoris ⁊ macis oiuz aī. pōd⁹. ℥. iiij. zz. ⁊ macropiperis oiuz ana pōd⁹. ℥. v. myrobalanoz nigroz enucleatoz ℔. xtaria. ij. bellirici enucleatt. x. numero granoz myrti kasici⁹ semis bonoz seburi. Aggrega hāc medicinas tritas ⁊ cribellatas ⁊ ꝓfice cū melle de antidi nibus zuccari ⁊ repone in vase ⁊ vtere cū necessē fuerit post duos menses.

Japhinicon aliud: ℞. dactiloz heiron ab
d latis nucleis. c. numero ⁊ infunde eos in aceto die ⁊ nocte ⁊ confrica manibus ⁊ cola ⁊ rute sicce ⁊ zinziberis amboz aī. ℥. vij. ⁊ pipis albi. xiij. numero ⁊ baurach armeni pōdus. ℥. v. et de amigdalis excoriatis ex duobus coriciboz. c. l. numero ⁊ scamonee pondus. ℥. xv. ⁊ turbit pōd⁹ ℥. xx. tere ⁊ cribella ⁊ cōmisce cū melle.

Japhinicon aliud quod ꝓfert ad febres ⁊
d alia ⁊ potat in estate ⁊ hyeme ⁊ solum sine inquietudine. Cui⁹ hec est pmixtio: ℞. zinziberis pipis albi amboz aī. ℥. i. scamonee. ℥. ij. ℔. tamarindi heiro mūdatoz ex nucleis aut siré ⁊ amigdalarū dulciū excoriatarū a duob⁹ coricib⁹ ⁊ foliozū rute oiuz aī. ℥. iiij. tere medicinas ℔ singularitatē suā ⁊ infunde dactilos in aceto vini ⁊ terantur per se ⁊ colēnt ⁊ terank amigdale ⁊ ter p se ⁊ misceāt omnia post illō ⁊ ꝓficiant cū melle dispumato ⁊ sit dosis. ℥. ij.

Lectuariū cabrosi⁹ muschatū faciēs adue
e tositatē ⁊ hemorroidas ⁊ humorē crudū ⁊ confortat stomachū ⁊ adiuuat ad desiderium coitus ⁊ clarificat dolorem ⁊ calefacit renes ⁊ confert ad ventositates matricis ⁊ fluxum qui fit ex hemorroidibus. Cuius hec est permixtio. ℞. myrobalanozum citrinoz ⁊ myroba. kebulorum ⁊ cassie ⁊ se. apij oiuz aī. ℥. vi. bellīricoz ⁊ emblicoz ⁊ ameos ⁊ tuderei rubei ⁊ albi ⁊ macropiperis ⁊ silani excoriati oiuz ana pōdus. ℥. iiij. cynami ⁊ spice ⁊ nucis muschate. ℥. ß. ⁊ alkalkalumō omniū ana. ℥. viij. ger

bue et cofti ⁊ caſſie ⁊ gariofiloꝝ ⁊ macis ⁊ galāge ⁊ neremiſci oiuꝫ añ.ʒ.vi. cipi pōd⁹.ʒ.x. ⁊ muſchi pōdus auſ.ij. ambre auſ.i. ⁊ ſcorie ferri nutrite q̄ntum eſt pōd⁹ medicinaꝝ oiuꝫ ⁊ buturi ſextaria.x. pficiant cū melle diſpumato ⁊ ſit dosis pōdus.ʒ.ij. cū lacte vaccino cōcuſſo ⁊ ſublato butiro aut cū vino paſſo bono duab⁹ hebdomadis.

Lectuariū de ture: ℞. turis pōd⁹.ʒ.lx. piperis ⁊ macropipis ambor añ.ʒ.x. zuccari.ʒ.lx. ʒinziberis ⁊ galāge ãbor añ.ʒ.xij. nucis muſchate ⁊ garioſi. ⁊ girbue omniuꝫ añ.ʒ.v. muſchi boni.ʒ.i. terat vnūquodq; coꝝ p ſe ⁊ cribelletur ⁊ pficiant cū melle.

e

Lectuariū altaliſafar faciēs ad frig⁹ ſtōi ⁊ ventoſitates groſſas in ſtomacho ⁊ epate: cui⁹ pmixtio: ℞. taliſafar pōd⁹.ʒ.v. ʒinziberis pōdus.ʒ.xx. pipi pōdus.ʒ.xij. heil ⁊ cynami ambor añ. pōdus.ʒ.vij. ſuccari tabarzet lb.v. Aggrega has medicinas tritas ⁊ cribellatas ⁊ repone in vaſe ⁊ vtere.

e

Lectuariū epi: ℞. ſcamonee antiochen̄ et turbit ꝑcaui albi amboꝝ añ. auſ.v. pipis ⁊ cardamomi amboꝝ añ. auſ.iij. ʒinziberis ⁊ cynamomi ⁊ emblicoꝝ ⁊ gariofi. ⁊ polypodij ⁊ nucis muſchate oiuꝫ añ. auſ.ij.ʒ. Et in deſcriptōe alia ſcamonee ⁊ turbit amboꝝ añ. auſ.iij. Tere ⁊ ci trigoniça ⁊ pijce ſup ea lb.i. ʒ zuccari ꝑtriti ⁊ cōfice cū melle: cui⁹ dosis integra ſit auſ.iiij.

e

Rifera de ſcoria ferri magꝝ faciēs ad vētoſitates hemoꝛroidarū ⁊ mollificatiōē veſici ⁊ ſtomachi ⁊ addit in deſiderio coit⁹ et calefacit ſtomachū cui⁹ hec ē pmixtio: ſumat myrobalanoꝝ nigroꝝ ⁊ belliricoꝝ ⁊ ſcirēblegi ablatis nucleis ⁊ capſie inde ⁊ ſe. apij ⁊ ameos ⁊ origani ſpici oium añ. ʒ.i. ſpice odorifere ⁊ amomi ⁊ heil ⁊ acori eiuꝫ añ.ʒ.ij. cynamomi pōd⁹.ʒ.iiij. pipis ⁊ macropiperis ⁊ piretri ⁊ ſalis indi omnium ana. ʒ.ſ. ſyapis. ʒ.i.ſ. ſalis ammoniaci pondus ʒ.ſ. ſcorie ferri pōd⁹.ʒ.iij. Aggrega has medicinas tritas ⁊ cicotrigoniçatas ⁊ confice cū melle diſpumato ⁊ butiro vaccino q̄ntū ſufficit ⁊ vtere.

t

Rifera mino: faciēs ad mollificatiōnē ſtomachi ⁊ humiditatē eius ⁊ ventoſitates hemoꝛroidaꝝ ⁊ coloꝛē efficit bonū. Cui⁹ hec eſt pmixtio: ſumant myrobalanoꝝ kebuloꝝ ⁊ ſcirēblegi ⁊ belliricoꝝ ablatis nucleis oiuꝫ ptes eq̄les in quoluc cū butiro vaccino ⁊ pſice cū melle diſpumato ⁊ repone in vaſe ⁊ vtere.

t

Lectuariū anacardinū ꝓueniēs ad doloꝛē ſtomachi antiquū ⁊ frig⁹ ⁊ oblutionē ⁊ facbonū ē coloꝛē ⁊ ſubtilitat cogitatōes ⁊ ſenſū ⁊ ē electuariū ſapientū ⁊ dē q; ē ſalomonis: Cui⁹ hec ē pmixtio: ℞. pipis ⁊ macropipis myrobalanoꝝ nigroꝝ ⁊ belliricoꝝ ⁊ emblicoꝝ ⁊ caſtoꝛei omniū añ. ʒ.iij. coſti ⁊ anacardi ⁊ berūgi ⁊ zuccari tabarzet ⁊ baccarū lauri oium añ.ʒ.xij. cipi.ʒ.viij. Tere ana cardos ſolos bene ⁊ tere medicias ⁊ cribella ⁊ buli butirū vaccinū ⁊ mel cū eq̄litate, pijce ſup ea medici nas ⁊ coagula ⁊ vtē poſt ſex mēſes dosis ei⁹.ʒ.ij. cū aq̄ decoctōis apij ⁊ feniculi ⁊ ſeruet ſe a laboꝛe ⁊ anguſtia ⁊ ira ⁊ vino plūmo ⁊ coitu ⁊ comedat ius iſſidabegi ſubtile.

e

Lectuariū alfagi⁹ qō ē ĩuamētū ad mollificatiōnē ſtōi ⁊ vētoſitates hemoꝛroidaꝝ ⁊ cōzuptionē cōplexionis ⁊ feditatē coloꝛi ⁊ addit in coitu. Cui⁹ hec eſt ꝑmixtio: ℞. myrobalanoꝝ kebuloꝝ ⁊ belliricoꝝ ⁊ ſcirēblegi ablatis nucleis ⁊ pipis ⁊ macropipis ⁊.ʒʒ. ⁊ cipi ⁊ capſie inde ⁊ ſpice oium añ.ʒ.x. ſe. ane. ⁊ ſe. pozi ambor añ. pōd⁹.ʒ.iiij. ſcorie ferri trite infuſe in aceto vini.xiij. diebꝰ exſiccate ⁊ refacte.ʒ.c. Aggrega has medicias tritas ⁊ cicotrigoniçatas ⁊ confice cū melle diſpumato ⁊ butiro vaccino q̄ntū neceſſe ē ⁊ repone in vaſe ⁊ vtē poſt ſex mēſes. ⁊ ſit dosis ei⁹ pōd⁹.ʒ.ij. ⁊ ponant in eo uterū de muſcho.ʒ.ij.

d

Lingius aliud cū muſcho etiā qō ꝓfert ad hemoꝛroidas ⁊ addit in coitu ⁊ ē exptū. Cuius hec ē pmixtio: ℞. myrobalanoꝝ kebuloꝝ ⁊ belliricoꝝ ⁊ emblicoꝝ ⁊ pipis ⁊ macropipis ⁊.ʒʒ. ⁊ cymini ⁊ ſe. aneti ⁊ ſe. apij. ⁊ ſe. pozi ⁊ ſe. eruce ⁊ ſe. napi ⁊ ſe. baucie ⁊ alfeleniam ⁊ roſarū rubeoꝝ ⁊ caſſie ⁊ cipi ⁊ cynamomi ⁊ gariofiloꝝ ⁊ nucis muſchate oium añ.ʒ.i. macis ⁊ heil ⁊ cardamōi ⁊ galie ⁊ xyloaloes crudi ⁊ muſchi oiuꝫ añ.ʒ.ij. ḡnoꝝ naſturtij al.ʒ.ij. ſcorie ferri q̄ntū ſuit medicine terat ⁊ pficiat cū melle diſpumato.

f

Lingi⁹ aliud: ℞. caſſie inde ⁊ zarub ⁊ taliſafar ⁊ heil ⁊ myrobalanoꝝ nigroꝝ ⁊ belliricoꝝ ⁊ myrobalanoꝝ citrinoꝝ ⁊ caſſie ⁊ gariofiloꝝ ⁊ carpobalſami ⁊ ḡnoꝝ almahaleb omniū añ. auſ.vi. mēte ⁊ felenati ⁊ zedoarie ⁊ dozonigi et pipis lō. ⁊ emblicoꝝ oiuꝫ añ. auſ.iij. cynamomi et cynami ⁊ ſpice ⁊ nucis muſchate ⁊ coſti ⁊.ʒʒ. ⁊ fulfulmō oiuꝫ añ. auſ.viij. cipi auſ.x. zuccari au.xvi ſcorie ferri eminam. i. mulcipi.ʒ.ſ. pficiant cū melle diſpumato.

f

℞ ſcorie decocte q̄ ꝓfert ad frigora ⁊ doloꝛem dorſi ⁊ corꝛuptionē meſtruoꝝ ⁊ hemoꝛroidaꝝ ⁊ clarificat coloꝛē ⁊ facit appetere cibū ⁊ deſtruit humoꝛē crudū ⁊ infrigidatōes ⁊ confoꝛtat ſtomachū ⁊ matrices ⁊ pelicam. Cui⁹ hec eſt ꝑmixtio: ℞. ſe. apij ⁊ ſe. feniculi ⁊ anili ⁊ petroſelini ⁊ dauci ⁊ ſe. baucie ⁊ ſe. pozi ⁊ ſe. cepe ⁊ ſe. napi ⁊ ſe. raphani ⁊ ſe. alroſab ⁊ ameos ⁊ ſe. vrtice granoꝝ viridiū ⁊ aniſuden ⁊ ſe. aneti ⁊ pipis ⁊ ſe. lini ⁊ cymini ⁊ coꝛiandri oium añ. pōd⁹.ʒ.iij. ⁊ zedoarie ⁊ doronigi ⁊ been albi ⁊ rubei ⁊ tuberi rubei ⁊ albi ⁊ nucis muſchate ⁊ macis ⁊ cynamomi ⁊ galāge ⁊.ʒʒ. et pipis ⁊ ciperi ⁊ ſpice ⁊ ſtimbriū omniū ana.ʒ.iiij. et myrobalanoꝝ ⁊ belliricoꝝ ⁊ emblicoꝝ ⁊ geſt glandium ⁊ coꝛticum radicis capparis omniū ana ʒ.x. capſie ⁊ vinee ⁊ aſſari ⁊ blacie bizantie ⁊ calami aromatici ⁊ lingue auis ⁊ neremiſk perſici ⁊ cardamoni ⁊ girboe ⁊ ſandali ⁊ cynami ⁊ nucis muſchate omniuꝫ ana.ʒ.v. ⁊ nucis enden ⁊ naſtur tij ⁊ kcia

ti ⁊ roſarum ſiccarum ⁊ marmacoꝝ ⁊ coꝛticum turis ⁊ mente ⁊ calamenti omnium ana ʒ.viij. ⁊ ſcorie albaſſari ca⁹ efacte ⁊ extincte in vino odoꝛifero mul totiens ſm menſuram medicinarum omniū: deco quatur cū vino pontico donec ingroſſetur ⁊ auſera tur ab igne ⁊ coletur ⁊ detur de eo in potu q̄ntitas ʒ.i. in ieiunio diū ē tepidū ⁊ comedat poſt mediū di em iſſidebegiam cū carne capna ⁊ bibat vinū puruꝫ hebdomada vna aut duabus hebdomadis.

d

Eſcriptio alia de ſcoria ferri ꝓueniēs ad frigus ſtomachi ⁊ hemoꝛroidas: cui⁹ pmixtio. ℞. myrobalanoꝝ kebuloꝝ ⁊ belliricoꝝ ⁊ emblicoꝝ ⁊ radicū lilij ⁊ ʒinzi. xyloaloes crudi ⁊ nucis muſchate ⁊ galie ⁊ roſarum ⁊ ſpice ⁊ ſquinanti ⁊ macis oium ana ʒ.x. muſchi ʒ.i. limatura acuū infuſe i vino odoꝛifero. vij. diebus ⁊ ſumatur ⁊ teratur ⁊ coꝛefiat ſup frixoꝝ ferri: ⁊ miſceat cū medicinis ⁊ inuolnat oleo de amigdalis dulcibus ⁊ cōficiatur cū melle diſpumato: cui⁹ dosis ſit aur.ij. cum vino odoꝛifero.

d

Eſcriptio alia de ſcoria ferri ꝓueniens ad debilitatē ſtōi calidi q̄. ℞. myrobalanoꝝ kebulorum ⁊ belliricorum ⁊ emblicorum ⁊ radicū lilij ⁊ roſaꝝ rubearū ⁊ ſquināti oiuꝫ ana ʒ.x. ſcorie ferri quātū oēs medicine: infūdat ſcoria ſepiē diebus in aceto ⁊ colet ab eo ⁊ frigat ſup frixoꝛium ⁊ cōficiatur cum melle tabarzet ⁊ ſit dosis.ʒ.ij.ſ. cum ſirupo de malis.

ſ

Lozia ferri decocta ꝓueniēs ad debilitatē ſtomachi ⁊ caliditatē cōplexionis: cui⁹ ĩmixtio hec ē. ℞. ſcorie ferri de baſſari ⁊ myrobalanoꝝ nigroꝝ ⁊ belliricoꝝ ⁊ emblicoꝝ ⁊ rolariuꝫ ⁊ balauſtiarū ⁊ ſquināti oiuꝫ ptes eq̄les: buliāt cuꝫ vino ⁊ dētur in potu de eo ʒ.iiij.

ſ

Lectuariuꝫ diacydoniten retinēs nām ex ſolutōe vētris ex debilitate ſtomachi ⁊ pomutu ⁊ malitia digeſtiōis ⁊ facit coloꝛē eē bonū: cui⁹ hec eſt pmixtio: Sumant cydonioꝝ excoꝛticatoꝝ mūdatis interioꝛib⁹ ⁊ mellis diſpumati amboꝝ ana lib.ij. pipis ⁊ macropipis ⁊ ʒinzi. oiuꝫ ana ʒ.v. heil pōd⁹ ʒ.viij. cardamomi ⁊ gariofiloꝝ ⁊ ſpice odorifere ⁊ cinamōi ⁊ croci oiuꝫ añ pōd⁹ ʒ.ij. Aggrega has medicinas tritas ⁊ cribellatas ⁊ iunie cydonia ⁊ decoque cū aceto vini boni. Et dūme dicis ſūt quidā q decoquit ea cū vino ⁊ ipm ē radix: deinde remoue ab igne ⁊ cola ⁊ dimitte donec currat. ab eis aquoſitas hūiditatis: ⁊ tere bene ⁊ ſume mel ⁊ cōmiſce cū eis ⁊ decoq̄ cū igne leui ⁊ mouepaulatim donec fere coagulet: ⁊ cōmoue donec equenk ⁊ deſtruat aquoſitas cydonioꝝ ab eis: deū remoue ab igne ⁊ puluериza ſup ea medicinas ⁊ cōcute donec equēt: ⁊ pijce ſup tabulā marmoꝛis aut menſam planam inunctā oleo roſ. aut oleo ſiſamino ⁊ dilata ſup eā dilatatione equali ⁊ dimitte duobus diebus aut tribus donec exiccetur ⁊ indurek ⁊ incide cū cultello in fruſta quadrata ⁊ ſit fruſtū pōdus aur.iij. ⁊ ponat gradatim in foliis citri ⁊ ligek ⁊ reponat ⁊ adminiſtrek cū neceſſe fuerit. Et de medicis ſunt quidam qui ponunt in ipſo pondus.ʒ.ij. muſchi.

e

Lectuariū diacydonitē ſolutiuū ventris quod confert ad colicam ⁊ exſiccat ſuperfluitates coꝛporis. ℞. cydonioꝝ excoꝛticatoꝝ mūdatis interioꝛibus lib.i. ⁊ mellis diſpumati lib.ij. ʒ ʒinzi. ⁊ macropipis amboꝝ ana ʒ.iij. cinnamomi pōdus ʒ.iij. heil ⁊ cardamomi ⁊ croci oiuꝫ ana ʒ.ij. maſticis pōdus ʒ.v. ſcamonee pōdus ʒ.x. turbit albi boni pōdus ʒ.xxx. Aggrega has medicinas tritas ⁊ cribellatas ⁊ decoque cydonia cuꝫ vino ⁊ fac de eo ſicut factū eſt de diacydoniten retētiuo ⁊ preparet ſicut eſt illius ꝓparatio ⁊ reponat in vaſe ⁊ adminiſtretur: cuius dosis ſit aur.iij. cum aqua calida.

e

Eſcriptio alia diacydoniten laxatiuꝫ: Sumatur cydoniū boni odoris ⁊ induatur ſup ipm deſoꝛis fermētum ⁊ aſſek ⁊ ſumatur de carne ei⁹ ʒ.iiij. piperis ⁊ ʒinzi. amboꝝ ana ʒ.ij. ſcamonee pondus ʒ.i. teratur ⁊ cōficiatur cum melle: cuius dosis ſit pōdus ʒ.i. cum vino.

ſ

Lectuariū diacydonitē factū cū ſucco cydonioꝝ qō cōfert ad deſtructionē appetitus ⁊ ad eū q non digerit cibū ſuū faciens ad illū: cui⁹ epar eſt debile ⁊ ſtringit ſtomachuꝫ: ſumank cydonia magna mūdata int⁹ ⁊ foris ⁊ teratur ⁊ exꝑmank ⁊ ſumank de aqua coꝛ kiſt. ij. romani ⁊ miſceak cū ea mellis diſpumati quātū ipſa eſt ⁊ aceti de vino kiſt. i. ſ. ⁊ decoq̄tur ſup igne leuem et auferak ſpuma ei⁹ ⁊ ſumātur ʒinzi. ʒ. iij. pipis albi ʒ. ij. terank ⁊ pijciant de ĩſup ⁊ coagulek ſicut conueniens ē electuario: hoc nāq; cōfert ei cui⁹ epar ē debile ⁊ oꝑtet ut ſumat ſm plūm ante cibū duabus horis aut trib⁹: ⁊ nō nocet ſi accipiak poſt cibum. Qō ſi tu feceris hāc medicinā ei in cui⁹ ſtomacho eſt caliditas: aut in cuius ſtomacho eſt cholera: aut quocūq; mō ſit oꝛ ut pijcias ab ea pip ⁊ zinzi. ⁊ ad miniſtres aquā cydonioꝝ ⁊ mel ⁊ acetū cū ſm qualitatē meſure quā dixim⁹. Et ſi feceris eā illis quoꝝ cōplexiones ſūt medie: ita ut nō aggregek in eis ſuperfluitas cholere neq; ſuperfluitas phlegmatis pijce in eā medicinē quātitatis quā dixim⁹ de zinzibere ⁊ pipe. ſ. ut pijcias in eā pipis ʒ.i. ⁊ zinzi. ʒ.i.ſ. Et ſi feceris eaꝫ illi⁹ quoꝝ ſtōis aggregat phlā: pone duplū quātitatis quā dixim⁹: pones enī in eis ʒiʒi. ʒ.vi. ⁊ pipis ʒ.iiij. cui⁹ dosis ſit ʒ.i.ſ.

e

Lectuariū diacydonitē qō facit appetere cibū ⁊ cōfoꝛtat ſtomachū: Sumank ſucci cydonioꝝ lib.iij. mellis lib.iij. aceti fortis lib.ij. decoquank ſuper pruinas ⁊ auferak ſpumā ei⁹ ⁊ ſumank zinzi.ʒ.v. pipis albi ⁊ nigri ⁊ macropiperis ana ʒ.iij. cinamomi ʒ.ij. xyloaloes crudi ʒ.iij. terank ⁊ pmisceank cū melle ⁊ aqua cydonioꝝ ⁊ aceto ⁊ co ſtur donec coagulek: cui⁹ dosis ſit cochlariū.i. añ. cibū ⁊ expectet ſup ipm duabus horis.

e

Lectuariū indū faciēs ad cholicā ⁊ doloꝛē iūcturarū ⁊ podagrā ⁊ doloꝛem dorſi: cui⁹ hec ē pmixtio. ℞. ſcamonee aur.x.

girboe ⁊ cardamomi ⁊ zinzi. ⁊ cinamōi ⁊ cynami ⁊ ncremisch ⁊ garioſilo᷒ ⁊ pipis oium ana aur. v. ⁊ aurbit aur. c. zuccari aur. c. tere ⁊ has medicinas ſil' et cribella ⁊ cōfice cum melle.

Lectuariū regus ⁊ eſt medicina anni q̄ ſumitamo integro oi die. Et᷑ igit acceptio rectificat ſuſcipientē ſe᷒ ſq᷒ ad finē vite ſue precepto dei ⁊ q̄ aſſiduat ipam nō videt egritudinē in corpe ſuo q̄ nō ſanetur ⁊ negᷣ caneſcat niſi quātū faci᷒ eſt can᷒ ante ei᷒ acceptionē. Et ē medicina regia ſm q᷒ narrat cū ea m᷒dican fuerūt valēs ad ſiluitas nigras ⁊ albas ⁊ rubeas ⁊ ad curſū choliricum ⁊ frigora ⁊ pulſationē cordis ⁊ uicturarum ⁊ abſterget uiuz ⁊ colorē: ⁊ multiplicat coitū: ⁊ nō eſt ei malum ⁊ nō abſtinet ſup cā vtens ea: cui᷒ permixtio eſt hec: Sumatur myrobalanoꝝ nigroꝝ ⁊ belliricoꝝ ⁊ emblicoꝝ oiuz ana aur. vi. nigelle aur. xxxiiij. leucopipis ⁊ ammoniaci ⁊ macropipis ⁊ zinzib. ⁊ ſulfulminis oiuz ana aur. ij. cubebe ⁊ anacardi ambo rū ana aur. vi. tere vnūquodq᷒ p᷒ ſe ⁊ cribella: ita ut nihil remaneat ⁊ puerniat ſm ſuā diuiſionē: ⁊ quod narraumus de pōderibus. pmiſce ergo ea deinde accipe aur. dc. penidioruz ſaphakur ⁊ pone in patella aut vaſe mūdo creo ⁊ accēde ſub ea igné leuem ⁊ aſperge ſup ipſas aligd aque ita ut liq̄ant penidij. Cum ergo liq̄acti ſunt ⁊ buliūt tūc pfice ſuper eos bec cōmixta ⁊ moue ea tamdiu donec optime commiſceantur ⁊ auſer ea ab igne ⁊ dimitte ea donec tepeſcāt: deinde fac de eis formas auellanis ſilēs ḡnū vnaquecq᷒ ſit aur. ij. ⁊ quarte ⁊ inunge manū tuam oleo aut butyro vaccino: deinde bibe de eo oi die formā vnā ſimilē auellane cū aqua frigida ⁊ ipſuz ē dñs medicinarum.

Lectuariū maſtachoien faciēs ad podagrā ⁊ doloꝛē dorſi ⁊ oēs egritudines frigidas: cui᷒ bec ē permixtio. ℞. ſcamonee ⁊ cinamomi, ⁊ caſſie ⁊ zinzi. oiuz ana z. viij. piperis z. vi. cardamomi garioſilo᷒ ⁊ ſe. apij ⁊ ameos omniū ana z. ij. ſ. malnachoien z. iij. tere ⁊ pfice cū melle: cuius dosis ſit z. iij. aut z. ij. cū aqua tepida.

Lectuariū de ſiſamo. ℞. ſiſamu excoꝛticati ⁊ cimini carmeni ⁊ zinzi. oiuz ana z. x. macropipis ⁊ pipis amboꝝ ana pondus z. v cinamomi pōdus z. ij. cardamomi ⁊ heil amboꝝ ana z. iij. ⁊ zuccari tabarzet z. xl. Aggrega has medicinas tritas ⁊ repone in vaſe ⁊ vtere.

Lectuariū de gramis viridib᷒ qō facit ad hemoꝛroidas ⁊ frigus ſtomachi ⁊ maliti am digeſtionis ⁊ ſolutionez vētris: cuius permixtio. ℞. granoꝝ uni viridium ⁊ melitis anacardi ⁊ ſiſami excoꝛticati oium ana ſextaria vi. zuccari tabarzet ſextaria xxuij. myrobalanoꝝ kebuloꝝ ⁊ belliricoꝝ ⁊ emblicoꝝ ablatis nucleis ⁊ zinzib. et macropipis ⁊ beriſi ⁊ folij indi ⁊ capſie omnium ana pōdus z. iiij. pipis ſaniuci ana z. ij. cōfice has medicinas cum melle diſpumato ⁊ butyro vaccino ⁊ vtere poſt ſex meſes: dosis eius pondus z. ij. cum lacte vaccino concuſſo. In cibo autez ſit rizi decocum cum lacte bum perſeuerat accipiens iſm.

Lectuariū de aniuden faciens ad inflationem vētris ⁊ ſtomachi ⁊ rugnū ⁊ ventoſitatē groſſam: cui᷒ hec ē permixtio: Sumatur piperis ⁊ le. apij amboꝝ ana z. xij. aniuden nigri pondus z. xiiij. petroſelini ⁊ chelidōie ⁊ calamēti ⁊ haſce ⁊ ſiceleos omniū ana z. viij. heſim z. xij. Aggrega has medicinas tritas ⁊ cicotrigonizatas ⁊ cōfice cū melle diſpumato ⁊ repone in vaſe ⁊ vtere cum neceſſe fuerit.

Scriptio alia de aniudē faciēs ad magnitudinē epatis ⁊ frig᷒ ei᷒ ⁊ aquā citrinam ⁊ frigus ſtomachi ⁊ renū. ℞. aniudē nigri pōdus z. x. ſemis heruce ⁊ ſemis porri oiuz ana pōdus z. vi. zinzi. ⁊ belliricoꝝ ⁊ emblicoꝝ ablatis nucleis oiuz ana pōdus z. vij. ameos ⁊ ſe. apij ⁊ aniſi ⁊ cardamomi minoris ⁊ cymini ⁊ carmeni ⁊ cumini oium ana pōdus z. v. myrobal. nigroꝝ ſublatis nucleis pōdus z. viij. cynami pōdus z. i. pipis ⁊ macropipis amboꝝ ana pōdus z. iiij. ſpice odorifere pōdus z. ij. penidioꝝ alboꝝ pōdus z. xx. Aggrega has medicinas tritas ⁊ cōfice cū melle diſpumato ⁊ repone in vaſe ⁊ vtere cū neceſſe fuerit: dosis eius pōdus z. ij. cū aq̄ aniſi ⁊ maſticis ⁊ ſpice.

Lectuariū de cāfora valēs ad debilitatez ſtomachi ⁊ epatis ⁊ fugat vēſitates groſſas ⁊ adiuuat ad digeſtionē: cui᷒ hec eſt pmixtio. ℞. cāfore ⁊ croci ⁊ xyloaloes ⁊ cardamōi ⁊ girboe ⁊ cubebe ⁊ keſim ⁊ cynami ⁊ garioſiloꝝ et vſnee ⁊ ſpice ⁊ macis ⁊ ſādali albi ⁊ macropipis ⁊ cinamomi ⁊ capſie ⁊ nercmiſch ⁊ ſecacul ⁊ galāge ⁊ nucis muſchate ⁊ zinzi. ⁊ ciperi ⁊ fulfulminue omnium ptes equales zuccari quantum eſt pond᷒ medicinarum omnium.

Lectuariū de cāfora deſcriptiōe alia faciens ad malitiā digeſtiōis ⁊ debilitatē ſtomachi ⁊ phlegma groſſū: cui᷒ hec ē pmixtio. ℞. pipis ⁊ nucis muſchate z. ſs. ⁊ garioſiloꝝ ⁊ macis ⁊ cinamōi ⁊ cynāi ⁊ piretri ⁊ fulfulminue ⁊ garioſiloꝝ hōtuloꝝ ⁊ cāfore ⁊ croci oiuz ana pondus z. ij. Tere has medicinas tritas ⁊ cribellatas et cōfice cū melle diſpumato ⁊ repone in vaſe ⁊ vtere cum neceſſe fuerit.

Lectuariū de cāfora form᷒ pmo: c᷒ hec ē pmixtio. ℞. ſs. ⁊ pipis ⁊ macropi. ⁊ cina. ⁊ cynami ⁊ folij indi ⁊ ſpice odori. ⁊ capſie indē ⁊ nucis muſc. ⁊ ſādali citrini ⁊ carpob. ⁊ cardomōi ⁊ macis ⁊ garioſil. ⁊ piretri ⁊ taliſafar ⁊ ciperi ⁊ ſpodij ⁊ xyloaloes indi puri oiuz ana pōd᷒ z. ſ. cāfore ⁊ muſchi amboꝝ añ z. ij. ſ. zuccari tabarzet z. x ſ. pficiat cū melle diſpumato ⁊ reponat in vaſe ⁊ ad minuſtrel cū neceſſe fuerit.

Lectuariū de xyloa. qō pfortat ſtomachū ⁊ calefacit eū abſq᷒ ſuperfluitate ⁊ digerit cibū ⁊ exſiccat phlā: c᷒ hec ē pmixtio. ℞. ſpice odori ⁊ ſpice ro. ⁊ ſe. apij ⁊ aniſi ⁊ maſticʒ oiuz añ. z. i. xyloa. z. iij. garioſil. z. ij. macis. z. ij. ſ. cynami ⁊ galie āboꝝ añ z. ij. myroba, kebuloꝝ ipſuloꝝ i vino ⁊ lo-

refactoꝝ ⁊ felengemiſk amboꝝ añ. z. ij. ſ. nucis muſchate. z. i. ſ. marmacoꝝ. z. iij. roſaꝝ ⁊ calami aromatici amboꝝ añ z. ij. conficiant cum mina. dosis eius auſ. ij.

Lectuariū ō cinamomo valēs ad debilitatem ſtomachi ⁊ epatis ⁊ ſtomachi ⁊ renū ⁊ mundificet humores groſſos ⁊ fugat ventoſitates: cuius hec ē permixtio: ℞. cinnamomi ⁊ xyloaloes ⁊ tenule omniū ana. z. vi. garioſiloꝝ ⁊ piperis nigri ⁊ macropiperis ⁊ ſpice ⁊ aſſari oiuz ana pondus z. v. ſs. ſ. i. mente z. viij. girboe ⁊ cynami amboꝝ ana. z. ij. keciati ⁊ aniſi ⁊ ſemis ſeniculi ⁊ caſſie omniū ana pondus z. iij. pficiant cū melle diſpumato ⁊ adminiſtretur.

Lectuariū indum faciens ad colicam ⁊ frigus ſtomachi ⁊ dolorem iunctur᷒rum et podogram: cuius permixtio hec eſt: ℞. capſie ⁊ folij indi amboꝝ ana pondus z. iiij. nucis muſchate ⁊ ameos amboꝝ ana ſextaria. ij. piperis amboꝝ ana ſextaria. v. ſs. ſextaria. v. myrobalanoꝝ nigroꝝ ſextaria. xxx. neremiſch ſextaria. ij. garioſil. z. v. nucis muſc. ſextaria. ij. macis. z. iiij. penidioꝝ ſextaria. x. ſumant de puluere ei᷒ cui neceſſe fuerit. z. ij. cū vino antiquo.

Electuariū de zinzibere conferens ad debilitatem ſtomachi ⁊ inteſtinoꝝ ⁊ digerit cibuz ⁊ fugat ventoſitates ⁊ valet ad colliricā paſſionem ⁊ retinet ventrem: cuius permixtio ē hec: re. ſs. z. xx. gūmi arabici ⁊ girboe amboꝝ ana pondus. z. r. garioſiloꝝ ⁊ cinnamomi omniū ana. z. v. ō nucibus muſchatis nux. i. croci pondus. z. i. amili. z. xlij. zuccari tabarzet lib. i.

Lectuariū de muſcho cōferens ad debilitatem ſtomachi ⁊ inflationem eius ⁊ vētoſitates hemoꝛroidarum ⁊ pulſuz eius ſtomachi: cuius hec eſt permixtio: re. muſc. an᷒. v. girboe ⁊ cardamomi ⁊ garioſ. ⁊ ſs. ⁊ macropipis omniū an᷒ pondus. z. x. cinnamomi pondus. z. iij. xyloaloes indi. ℥. i. croci. z. ij. zuccari quantū pondus medicinaꝝ oiuz. deinde pficiat cū melle.

Lectuariū de citro qō fugat ventoſitates ⁊ digerit cibū ⁊ odorē oris efficit bonū: cuius hec eſt pmixtio: ℞. corticū citri citrinorū ſiccoꝝ pondus. z. xxx. garioſil. ⁊ nucis muſchate ⁊ macropipis ⁊ piperis ⁊ girboe ⁊ cinnamomi ⁊ galange ⁊ ſs. oiuz ana pondus. z. i. ⁊ muſchi pōd᷒ ſexte z. ſ. z. i. conficiant cū melle ⁊ adminiſtret.

Lectuariū ceſaris ꝑerens ad colicam ⁊ frigora ⁊ humorē crudū ⁊ extrahit ſup fluitates groſſas viſcoſas ⁊ valet ad podograz: cuius hec eſt pmixtio: ℞. macropiperis ⁊ ſs. ⁊ myrobalanoꝝ citrinoꝝ ſcamonee ⁊ turbit oiuz ana. z. xij. ſemis apij ⁊ ameos ⁊ piretri ⁊ ſalis tabarzet omniū añ. z. vi. zuccari. z. xvi. pficiat cū melle ⁊ adminiſtretur.

Lectuariū de ſtinco addēs in coitu: cuius hec ē pmixtio: ℞. ſe. aſpagi ⁊ ſe. cepe ⁊ ſe. alrotab ⁊ ſe. porri ⁊ ſe. baucie ⁊ ſe. eruce ⁊ ſeñ vrtice ⁊ anoꝝ viridiuz ⁊ lingue auis ⁊ ſiſami excoꝛticati ⁊ ſe. raphani ⁊ tuderi vtriuſq᷒ ⁊ amigdalarū ⁊ pinee ⁊ granoꝝ naſturtij oiuz añ z. iij. ſs. ⁊ ſecacul ⁊ galāge ⁊ macropipis oiuz añ pōdus z. v. cinamomi ⁊ nucis muſchate ⁊ been vtriuſq᷒ oiuz añ z. ij. ſu. ſtinci. z. v. ſqlle aſſate pōdus. z. iij. penidioꝝ ḡnū pōd᷒ haz oiuz medicinaꝝ. Tere ⁊ cribella ⁊ pfice cū melle diſpūato. doſ cui᷒ pōdus. z. ij. cū triplicato aut cū lacte dulci aut cū aqua mellis in ieiuno.

Lectuariū aliud ꝑerēs ad pulſū coꝛdis ⁊ pfortat ſtōm ⁊ digerit cibū ⁊ ſolutē vētrem: c᷒ hec eſt pmixtio: ℞. myro. kebuloꝝ. z. xv. taliſafar z. x. zedoarie ⁊ doronigi ⁊ caſſie oiuz añ. z. iij. turbit z. xx. ſcamonee. z. iij. penidioꝝ. z. xx. pficiant cū melle, doſ eius. z. iij.

Lectuariū expū nfm. ℞. xyloaloes z. iiij. cāfore quartā z. i. muſchi z. iij. macis neremiſk cipi felēgemiſk zurūb ⁊ zedoarie oiuz añ auſ. i. cinamomi ⁊ maſticis ⁊ z. ſs. pipis ⁊ garioſil. oium añ. z. ij. bugloſſe. z. v. ſe. feni. ⁊ ſe. apij ⁊ acori ⁊ ſpice oiuz añ. z. iij. aggregeat cū melle.

Rifera maio: q̄ facāt mollificationez ſtōi ⁊ vēioſitates hemoꝛroidaꝝ ⁊ trinſecaꝝ ⁊ addit in coitu: c᷒ hec eſt pmixtio: ℞. myro. nigroꝝ ⁊ belliricoꝝ ⁊ emblicoꝝ ⁊ macropipis ⁊ pipis oiuz ana ptes. iij. ſs. ⁊ buzeidē ⁊ ſciribleglī ⁊ capſie inde: ⁊ i deſcriptōe alia macis oiuz añ pars. i. tuderi albi ⁊ tuderi rubei ⁊ lingue auis ⁊ ſe. granati ſiluestris ⁊ eſt aſſe hedenegi ⁊ ḡnoꝝ alkilkil, ⁊ ē pfice darſiſahā ⁊ uſami excoꝛticati ⁊ zuccari tabarzet oiuz añ ptes. ij. beē albi ⁊ rubei āboꝝ ana ps. ſ. Tere ⁊ ſicca ꝑ ſe ⁊ ſiſami ꝑ ſe ⁊ iulue cū butyro ⁊ cōfice cū melle diſpumato.

Lectuariū de xyloaloe nfm: ℞. heil z. ſs. ⁊ cinnamomi ⁊ caſſie ⁊ croci pipis ſelengemiſk ⁊ zedoarie oiuz ana. z. v. ciperi z. ſs. folij indi ⁊ garioſo. oiuz añ z. iij. xyloaloes crudi pōdus. z. vij. ābre auſ. i. lapidis lazuli ⁊ cāfore ana tertiā. z. i. turbit z. iij. ſal indi pōdus. z. i. oteranſ oia et ſiat ex eis electuariū cū melle aut zuccaro.

Sūme prime. Tractatus. iiij. de ſuffuſ talchamata ⁊ muret infantiū.

Os non afferemus de ſuffuſ niſi ſimile illi q̄ attulim᷒ de electuariis ⁊ poſtponemus reliquū vſq᷒ ad loci ſui.

Jclete ꝑerens ad tenaſmonē ⁊ punctionē ⁊ ſolutionē ventris ⁊ hemoꝛroidas. cuius hec eſt permixtio: ℞. granoꝝ naſturcij tōrefactoꝝ lib. i. ſ. cymini carmeni infuſi in aceto die ⁊ nocte ⁊ ſe. porri torrefacti amboꝝ ana ſextaria. x. ſe. lini torrefacti. ℥. iiij. ketati. ℥. i. myrobalanoꝝ kebuloꝝ mollitoꝝ cum butyro vaccino. ℥. iij. dosis eius z. i. cū rob de cydoniis ⁊ aqua frigida.

Uffuf ꝑerēs ad vētoſitates hemoꝛroidaꝝ ⁊ ſolutionē vētris ⁊ tenaſmonē ⁊ punctura. ℞. gnoꝝ naſturcij torrefactoꝝ lib. i. ſe. lini torrefacti ⁊ piſtij oiuz ana pōdus. z. iij. ſeminis apij torrefacti ⁊ boli armeni ⁊ ſemis maru. oiuz ana pōdus. z. ij. ſ. gūni arabici. z. i.

Uffuf qđ nominal kelile retinẽs ventrem: cui⁹ hec est pmixtio: ℞. kelile ʒ ginger helle dori al. zedoarie ʒ nuci endẽ ʒ dragagati ʒ mugath ʒ lucij ʒ auellanar ʒ istici ana ʒ parsley. ʒ amigdalar ʒ dulcij excoriata ʒ ex cortice suo pŏ dus. ʒ.x. ʒ farine aldarmache ℥.xx. permisceatur ʒ ꝯdministretur.

Uffuf hobede qđ cŏfert pquantibus ʒ fugat vẽtositates ʒ pforat epar ʒ stomachus ℞. margaritar puar ʒ piretri omniũ ana. ʒ.i. zinziberis ʒ visci ramni ambor ana pŏdus ʒ.iij. zedoarie ʒ doronigi ʒ semis apij ʒ acori ʒ girbor ʒ nucis muschate ʒ piperis ʒ cinnamomi oiuʒ añ au. ij. ʒ uterũgi ʒ semis feniculi oiuʒ ana auf. i. ʒuccari quãtuʒ pŏdus medicinar omniũ.

Uffuf hobede qđ ofert ad extenuationem epatis ʒ mollificationẽ stomachi ʒ hũiditatẽ eius: ℞. lacce lignor ʒ granor myrti ʒ glandiũ siccar ʒ zuccari tabarzet ʒ mastichis ʒ corticũ granator ʒ gallar omniũ ana partem vnam oli bani ʒ zinziberis amboũ ana quartam partis mis ceantur post cicotrigonizationem ʒ sumatur puluis eius mane ʒ cum est hora dormendi ab aureo. i. vſq ad. ij. hebdomada vna ʒ nõ gustat carnẽ.

Uffuf qđ facit ad caliditatẽ in corpe ʒ febrẽ ʒ hepsiplam ʒ alfahara ʒ sternutationẽ ʒ retennonẽ lingue bii sen ʒ fricat cuʒ eo lin gua: cuius hec ẽ pmixtio: ℞. muschi pondus tertie ʒ.i. galie ʒ licij ambor ana ʒ.i. canfor ʒ.i. ʒ tertia ʒ.i croci ponduʒ.ij. cardamomi ʒ gariofilor ʒ nucis muschate omniũ ana pŏdus aure. iiij. rosa ℥ rubea rum ʒ balaustiar ʒ spodij omniuʒ ana aure. vi. zuc cari tabarset albi. ʒ.lx. cõmisceant medicie ipse post cicotrigonizationem. Et si dominꝰ fuerit super ipʒ calitas extrahat ex eo quo medicatur nux muschata ʒ est iuuatiuũ. dof. eius magno sit medietas auf ʒ puo qđ est a duabus granis vſq ad siliquã vnã.

Amuati melonis longi quod est ad stoma chũ mollem ʒ retinet vẽtrem ex diſio mol lificationis stomachi ʒ pforat animã debi lem: cuius hec est permixtio. Sumak melon lõgus ʒ extrahatur qđ est ei in concauitate eius de granis ʒ aliꝫ. deinde impleatur sanie nabac ʒ sanie de bdel lio ʒ hypoquistidos ʒ glutino medenio trito ʒ rizi tõ refacto acceptis equalibus mensura ʒ dimittat donec melonis humiditas exsiccet: deinde extrahat qđ in tus est ʒ exsiccet ʒ terat ʒ sumat de eo vola magna. i. ꝯfitas q̃ sit ʒ.iij. est enim bonũ ʒ expertuʒ.

Uffuf quod fit pueris quibus dominat hu miditas. Sumant myrobalanor nigror ʒ cymini carmeni amboũ ana ʒ.v. masticis. ʒ.xx. ʒ.ij. Terat vnũquodq; eorũ per se ʒ cribelletur: de inde fiat coʒ pmixtio ʒ involuatur in estate cuʒ oleo ysamio ℥ in hyeme cum oleo oliue ʒ zuccar eius in estate tabarzet ʒ extrahat ex eo zinziber ʒ hoc gdeʒ nõ cõuenit nisi illis pueris i qbus dñatur hũiditas

Uffuf Aristotiles qđ ipse scripsit Allexan dro ad diariam ʒ corruptionez stomachi ʒ cũrinitatem' colorꝭ ʒ fetorem oris ʒ oblitionez ʒ digerit ʒ letificat: cuius hec est stmixtio: Sumantur cynami ʒ folij indi ʒ beli ʒ xyaloes indi ʒ assari ʒ ke tati ʒ myrobalanor kebu or enucleator ʒ meliloti ʒ existimo ipm esse selengemisch ʒ nereuisch ʒ nar kessar ʒ cymini ʒ cinnamomi ʒ vinee ʒ piperis ʒ ma croperis ʒ ʒz. ʒ garioſilor ʒ granor granatorũ ʒ nucis muscha. ʒ cardamomi omniũ añ ptes ij. mnſ chi ʒ ambre ʒ canfore oiuʒ ana pars. i. ʒuccari tabã zet sexcuplũ medicine totius. dosis eius qđ est inter pondus. ʒ.i. vſq ad. iij enim aqua frigida in ieiuno: ʒ post cibum est magni iuuamenti in eo quod nar rauí.

Uffuf albarmachi quod ẽ iuuatiuũ ad ver mes ʒ debilitatem stõ: cuius pmixtio hec est: ℞. myrobalan. kebulor ʒ emblicor ʒ ci trinor omniũ ana parẽ. i. ʒ medulle turbit quantũ illud totum ʒ penidior tabarzet duplum illius toti us. dof eius. ʒ.x.

Uffuf de squilla qđ est viur pueror exptuʒ faciẽs ambulare ʒ facit currere ventrẽ ʒ ab scindit ab eis nocumentuʒ cholẽ ʒ phlegmatis: ℞. myrobal. belliricor ʒ emblicor ʒ piretri ʒ rosaruʒ rubear ʒ balaustiar ʒ sumac ʒ keimuradat ʒ venar ʒ nucis vomite ʒ granor myrti ʒ gallarũ ʒ oziml ʒ cardamomi ʒ garioſilor omniuʒ ana partes equa les: tere ʒ cribella ʒ vtere: est enim iuuatiuũ.

Jur ad pueros mundificans corpora eo
v rum a phlegmate ʒ cholera: cuius permi tio: ℞. adebe ʒ spodij ʒ ambre ʒ asseidenez ʒ chelidonie ʒ ozimi ʒ balaustiaruʒ ʒ myrobalano rum citrinor. v. ʒ licij. ʒ gallie ʒ croci ʒ cardamomi ʒ gallarum ʒ ʒuccari tabarzet omniũ ana quantum est pondus myrobal. ʒ sumat de eo ſm quãtitatem sue magnitudinis ʒ parui tatis.

Jur aliud ad pueros: ℞. ros. ʒ balaustiar
v ʒ climie ʒ piretri ʒ sumac ʒ succi liquiritie ʒ hadebe ʒ myrobalanor ʒ belliricoruʒ ʒ gallarum ʒ macis ʒ gronor myrti ʒ spodij ʒ cube be ʒ cardamomi ʒlicij ʒ croci ʒ galie ʒ venar ʒ cassie ambre ʒ ʒ asseidẽ ʒ ozimi ʒ corticum rizi oĩum ptes eq̃les: pmisceant post cribellationẽ.

Jur aliud ad pueros: ℞. zuccari tabarzet
v ʒ ros. rub. siccarum ʒ licij ʒ croci ʒ sumac ʒ spodij ʒ chelidonie ʒ ozimi ʒ balaustie ʒ acatie ʒ hadhati omniuʒ ana partez. i. dof. kirat. ẽ parno ʒ magno ſm quantitatem ipſius.

Jur ad pueros: ℞. rosa. balaustiarum cli;
v mie piretri ʒ mach ʒ succi liquiritie ʒ adhe be myrobala. bellicorum ʒ gallarum enu cleatarum ʒ granoruʒ myrti ʒ spodij ʒ cucube ʒ cai damomi ʒ licij crocis ʒ gallie ʒ venaruʒ cassie ʒ am bre ʒ assidimie ʒ ozimi ʒ corticum rizi omniuʒ an partes equales conficiantur post cribella tionem.

Amuati ad raſurã ʒ solonẽ vẽtris ſrſtuaz ʒ corruptionẽ stomachi ʒ debilitatẽ ei⁹: ℞. cort hy

poquistidos amboʒ ana ptes. v. galie ptem. i. terat vnũquodq; p se ʒ misceat ʒ sumatur de eo oi mane pond⁹ ʒ. ii. ʒ in ſero tãtũdẽ: ẽ enim iuuatiuũ.

Uffuf ad splenẽ ʒ malitiã digestionis ʒ co
ſ lorꝭ. ℞. hellebori albi quartã keleiati sup quẽ fũdat qđ submergat ipm de oleo ſisa mino ʒ accẽdat sub eo ignis lenis donec coagulet deinde, pũce sup ipſum almugat cõtriti pondus. ʒ. lxxiiii. cymini carmeni. ʒ. iiii. ameos de scemi pŏd⁹ ʒ. ii. sumat de eo ſmane volã vnã cũ aq̃ frigida ʒ ab stineat sup ipm ab aceto ʒ piscib⁹ salitis ʒ recẽtib⁹ ʒ ab oi qđ est ex lacte ʒ olerib⁹ ʒ fructib⁹.

Uffuf ꝓueniẽs ei q hz ictertiaz ʒ dolorem
ſ epatis ʒ vomituz cholere citrine. ℞. lacce ablute aur. i. spodii ʒ. ii. croci ʒ. i. reubini sexta ʒ medietas sexte ʒ. i. cãfore sexta ʒ. i. dosis ei⁹ ʒ. ii. cum decoctione ꝓpunoꝝ ʒ aqua tamarindoꝝ quantitate lib. ʒ.

Uffuf ꝓueniẽs illi q hz doloꝛe epatis ʒ sple
ſ nis ʒ solonẽ vẽtris, ppt cholericã: cui⁹ hec ẽ pmixtio. ℞. fecis vini ʒ reubarbari ʒ spi ce ʒ lacce ablute oiuʒ añ aur. i. scoue ferri ballari. ʒ. vij. tere: dof eius aur. i. cũ aqua coriãdri sicci quanti tate ʒ. i.

Uffuf qđ cõfert ad epar ʒ icteritiã ʒ opila
ſ tões ʒ sputũ sanguis. ℞. ginger cydoniorꝝ ex corticatoruʒ ʒ amili ʒ se. citroli excorticati oium ana ʒ. iiij. boli armeni ʒ lacce ʒ rosarũ ʒ spice ʒ ligritie oiuʒ ana ʒ. i. spodij ʒ. ʒ. masticis ʒ. i. terat̃ dosis ei⁹ ʒ. i. cũ aqua frigida.

Elli ꝓueniẽs calefactis ad resolutionẽ vtri
ſ uſq; cholere ʒ sac appetẽ cibũ: sumat sal gẽma ʒ disrupaki ʒ frusta pua ʒ torrefiat, in p sartaginẽ ferri: aut sup lapidẽ, aut vas figuli: deiñ aſpgat sup ipm acetũ vini forte multoticẽ: deiñ tera tur ʒ cicotrigonizet ʒ misceat cũ eo de gnis gnator torrefactor parũp ʒ siac mũdati ex gnis suis quan tũ ẽ tria sal coriãdri sicci torrefacti ʒ succi amirberis ꝓriti cõmisceat ʒ administretur.

Ell aliud faciẽs stomacho ʒ epati ad do
ſ lorẽ iũcturarũ ʒ ad oẽs passiões q̃ fiũt, p pter supfluitates. ℞. sal cibi pŏd⁹ lib. i. sal ãmoniaci pŏd⁹ ʒ. ij. ʒ pipis albi pŏd⁹ ʒ. iij. ʒ zi. ʒ pipis nigri amboʒ añ pŏd⁹ ʒ. ij. ʒ anisi ʒ granoꝝ pini ʒ ginger eruce ʒ ameos ʒ spice oiuʒ ana ʒ. i. et ozimi ʒ. ij. ʒ ginger apij siluestris ʒ. i. s. tere ʒ pulue riza: ʒ sit dosis pŏd⁹ aur. ij. cũ aqua tepida.

Tractat⁹. v. de allohocat ad spiritualia.

Sermo noster in allohocat ẽ ſm mo dũ nſi ſmonis i caplis q̃ siũt ante ipm. Et allohocat qđẽ nõ sumatur ſm plin nisi ut teneant i ore ʒ currat ex eis ali qd post aliquid ad pulmonẽ ʒ nõ im pellant subito ad stomachũ q̃re plon gentur spaciũ coʒ ex stomacho ad pulmoẽz.

Ohoc ad tussim siccã: sumak semẽ lini torrefactũ ʒ ficiat cũ melle ʒ reponat in vase ʒ administret cũ necesse fuerit.

Ohocaliud ad tussim ex caliditate ʒ sicci
l tate. ℞. se. citroli excoricati ʒ. v. amigdal' dulcij excoricatarij ʒ. vi. se. altee ʒ se. ma lue amboʒ ana ʒ. v. gũmi ʒ dragagãti ʒ amili ʒ gra noʒ cydoniorꝝ excoricatorꝝ oiuʒ ana ʒ. iiij. succi ligi ritie ʒ penidioꝝ amboʒ ana ʒ. iiij. ʒ. terant ʒ cicotri gonizent ʒ sumatur radices ligritie mũdate ʒ seue sten ʒ passule dulces mũdate ʒ decoquant cũ aqua donec aq̃ ingrossẽt deinde, pũcial cum ea rob ʒ coa gulenk cũ ea medicine: ʒ det in potu cũ pulrib⁹ fa ctis ex aq̃ furfuris ʒ farina fabaʒ ʒ penidiũs ʒ oleo amigdalino dulci ʒ poteꝯ post ipm aq̃ ozdci.

Ohoc ad tussim ex caliditate. ℞. seuesten
l pugillos tres iuiubas magnas iumero. i. radicũ ligritie excoricatarũ ꝑritaʒ ʒ. xxx ʒ tertiã keiſmẽ dulciũ mũdataʒ ʒ. xi. cassieh. mũda te ex arũdine sua ʒ. xx. decoquant cũ lib. vij. aq̃ do nec remaneat lib. i. deinde colet ʒ, pũcial desup rob lib. ʒ. penidioꝝ tertialib. i. ʒ decoq̃tur donec ingrosſ set sicut mel: deinde misceat cũ ea farina fabaʒ cico trigonizate cũ ozali quãtũ ſufficit.

Ohoc de papauere ꝓferẽs ad expulsionẽ
l ſaguis ꝑ vũtũ ʒ fe. calaz ʒ tussim ʒ doloꝛe pectoris ʒ pleuresi: cui⁹ hec ẽ pmixtio. ℞. ros. rubeaʒ ablatis capitib⁹ ʒ gũmi arabici amboʒ añ. ʒ. ʒ. amili de frumẽto ʒ dragãti ʒ ginger papaue ris oiuʒ añ pŏd⁹. ʒ. ij. spodij ʒ croci ãboʒ añ. ʒ. ʒ. succi ligritie pŏd⁹ ʒ. ij. Elggrega has medicinas tri tas ʒ cribellatas q̃ ex eis cribellant ʒ ofice cũ tripli cato ʒ repone i vase ʒ vtere cũ necesse fuerit ʒ bibat cũ tereniabin aut decoctione isopi.

Ohoc de spodio ꝓferẽs ad tussim ʒ vomi
l tũ ſaguis ʒ supfluitates grossas ʒ doloꝛe pectoris ʒ vlcera pulmõis. ℞. cardamõi pŏd⁹ ʒ. iiij. gũmi pŏd⁹ ʒ. viij. amili de tritico ʒ gno rũ papaueris albi ʒ. ʒʒ. oiuʒ ana ʒ. x. spodij pŏd⁹ ʒ. iiij. ʒuccari tabarzet pŏd⁹ ʒ. xl. ginger cucumeris ex corticatoꝝ amigdalaꝝ excoricataꝝ ʒ amigdalaruʒ pini oiuʒ ana pŏd⁹ ʒ. viij. amigdal. amararũ excoꝛ ticataꝝ ex duob⁹ corticib⁹ suis ʒ succi ligritie ʒ dra gagãti oiuʒ ana pŏdus ʒ. v. se. leni. pŏd⁹ ʒ. ij. ginger papaueris nigri pŏdus ʒ. ij. Terank ʒ aggregrenk medicine iste trite ʒ cicotrigõizate de eis q̃ cribeliãt ʒ ꝓficiank cũ melle dispũato ʒ butyro vaccino ꝓfectõe leni ʒ ponat i vase ʒ administret cũ necesse fuerit.

Ohoc aliud ꝺ spodio ꝓferẽs ad fe. pthisi
l cas ʒ vlcera pulmonis. ℞. gũmi ʒ carda mõi ãboʒ ana ʒ. vi. ʒinz. ʒ amili de tritico amboʒ ana pŏd⁹ ʒ. xij. spodij pond⁹ ʒ. iiij. ʒuccari pŏd⁹ ʒ. ix. ginger cucu. excoricatoꝝ ʒ gnor pini ex coricatoꝝ ãboʒ añ ʒ. vij. aggrega has medicias tri tas cicotrigõizatas q̃ cicotrigõizank de eis ʒ ꝓfice cũ butyro ʒ melle dispũato ꝓfectõe lẽi ʒ repõe i vase vi tri ʒ lãbat ꝺ eo ʒ bibat cũ aq̃ cala aut cũ lacte asine.

Ohoc de sgilla ꝓferens ad difficultatẽ an
ſ helit⁹ ʒ sputi ʒ doloꝛe laterũ ʒ pectoris: su mank succ⁹ squille ʒ mel dispumati ʒ coa gulenk sil ʒ labat de eo añ cibũ ʒ post ipsum.

Hoc de allecis faciēs ad tussim exsiccatā
l aphlate ⁊ mundificat pect⁹ ⁊ digerit mās
subtiles: sumantur allec⁹ mūdator lib.i.
decoquant cū lib.i. butyri donec dissoluta sint ⁊ de
coctiōe ⁊ coletur ⁊ terātur allea optime ⁊ fūdat sup
ea mell' dispumati lib.i. ⁊ decoq̄tur léto igne donec
ingrossetur ⁊ remoueat ab igne.

Hoc aliud. ℞. gn⁹ cydoniorū ⁊ pfilij
l ambor ana ʒ.v. ſe. papaueris pōd⁹ ʒ.x.
radicuz ligrine ⁊ seueste ambor ana ʒ.vij.
decoq̄tur cū aq̄ lib.iij. ⁊ decoquat cū léto igne do
nec ingrosset ⁊ fūdat de sup de rob pōd⁹ ʒ.vij. ⁊ da
gagāt ⁊ gūmi arabici ambor ana pōd⁹ ʒ.vij. ⁊ pe
nidior sextarium vnum.

Hoc albotin ad raucedinē vocis ⁊ vlc⁹
l pectoris: ⁊ ad illum qui spuit sanguinez ⁊
aperit opilationes cui⁹ hec ē pmixtio. ℞.
se. linitor refacti ⁊ pass. mūdatar ambor ana lib.i.
amigdal. pinj ⁊ amigdal. dulciū ⁊ amigdal. amara
rū mūdatarū oiuz ana ʒ.vi. auellanarū torrefacta
rū ⁊ glutinus albotin ⁊ radicū lilij celestis oiuz ana
ʒ.i. myrrhe ⁊ croci ⁊ turis masculi oiuz ana ʒ.ſ. te
rant ⁊ cribellent ⁊ involuātur cū lacte asine ⁊ cōfici
ant cū eo ⁊ fiāt trocisci ⁊ exsiccent in vmbra: deinde
terātur ⁊ pticiant cū melle ⁊ fumat hec eo cochlariuz
vnū in mane ⁊ cochlariū vnū in sero: deiū fiat ex eo
collyria ⁊ pillule ⁊ ponat de eis i nocte sub lingua.

Tractatus vi. de sirupis ⁊ robub.

Ostra narratio in sirupis ⁊ robub est
fm modum ad quem inuimus in eis
o que sunt ante. Et differēcia qdem inter
sirupos ⁊ robub ē q⁹ robub sunt succi
inspissati per seipsos ⁊ sirupi sūt decoctiones ⁊ succi inspissati cū dulcedine.

Jrupus acetosus cōtatus cū senib⁹ q exti
f guit febrē ⁊ opilationē stomachi ⁊ incidit
phlegma ⁊ abstergit ipm ⁊ vincit cholerā
⁊ apit opilatiōes in epate ⁊ splene ⁊ puocat vrinam
cui⁹ hec ē pmixtio: Sumātur aceti antiq boni lib.x
⁊ pficiant sup ipm aq̄ dulcis clare lib.xx. aut plus
aut min⁹ fm quātitatē acetositatis aceti ⁊ bonitatis
ei⁹ ⁊ ponātur in eo cortici radicū feniculi ⁊ cortici
radicū apij oiuz añ ʒ.iij. ſe. feniculi ⁊ ſe. apij ambo
rū ana ʒ.i. ⁊ dimittat die ⁊ nocte ⁊ post hoc decoq̄
tur léto igne donec consumat ei⁹ sexta: deinde auſe
rat ab igne ⁊ dimittat donec infrigidet: postea cole
tur ⁊ pficiat sup ipm, p oib⁹ duab⁹ ptib⁹ hui⁹ aque
⁊ aceti decocto ꝝ cū radicib⁹ ⁊ seib⁹ ps.i. ⁊ zuccari ta
barzet aut mell' p oib⁹ duab⁹ ptib⁹ ⁊. ſ. aceti ⁊ aque
decocto ꝝ cū radicib⁹ ⁊ seib⁹ ps.i. ⁊ decoq̄tur léto
igne donec remaneat medietas ei⁹ ⁊ remoueat ab
igne ⁊ infrigidet ⁊ colet ⁊ admistret spuma ei⁹ iā col
lecta in hora ebulitionis ei⁹. Et q vult ponat in eo
post ablationē spume ei⁹ ⁊ postq̄ bulierit ebulitio
ne vna aut duab⁹ croci nō molliti pōdus. ʒ.iij. i pā
no, ⁊ suspēdat i vase ⁊ fricet māib⁹ aut instro aliquo
hora post horā donec egrediat vīus ei⁹ i eo. Et est
de hoib⁹ q fricāt i eo post expletionē ei⁹ croci mol
liti pōd⁹ ʒ.ij. ⁊ nō coquūt ipsū.

Odus sirupi acetosi Ba. mel bonū pone
m sup leues pznas ⁊ auſer spumā ei⁹ ⁊ pjce
sup ipm acetū qō nō sit apparēs acetosi
tatis neq̄ debil' ⁊ buliat ad ignē paulati donec cō
misceant bñ ⁊ nō sit acetū crudū deinde removeantur ab igne ⁊ seruā ipm. Si ergo volueris vti eo cō
misce ipm aqua tāta quāt⁹ ē sirup⁹. Et si ille q bibit
ipm abhorret ipm, ppt acetositatē ei⁹ aut dulcedinē
ipsi⁹ nūc vtak eo assiduc. q si voluerit bibere ipm ita
ut sit manifeste acetositatis tūc addak in aceto ei⁹ ⁊ il
lud ē qrī nō ē laudabile ut fiat fm quantitatē vnā.
Et vidēt mihi q⁹ hoc sīle sit ei qō facit homo qū p
cipit hoibus q bibūt vinū ut cōmisceant ipm cum
aqua pter q⁹ sciat q⁹ in eis sūt qdā q cōsueuerūt bi
bere ipm sic: cum ergo bibūt ipm forte purū ledun
tur stamen ⁊ illi q⁹ suetī sūt bibere ipm forte cum bi
būt ipsū plurime cōmotiōis patiūtur nauseā. Cuz
ergo hmōi accūs cōtingat in potu vini ⁊ sit de con
suetudine hōmz ut bibāt ipm plm quo nō cōtingit in potu sirupi acetosi plus ⁊ sit consuetudo nostra ut bibamus ipm bibimus vinuz valde ⁊ sit eo
fm⁹ quare oportet ut eius equalitatem p̄parēmus fm eum qui ipsum bibit: ⁊ non fm nos. Et
ego quidem diligo ut scias quod magis conueniens ei qui ipsum sumit ⁊ ille qui apud eum est magis delectabilis est, ppter hoc ipse plus confert ei: ⁊
qui ab eo lecturus est ille qui abhorret ipsum: ⁊ equatio harum specierum ē ut fiat fm q⁹ conuenit pluribus hominū: ⁊ ita oportet ut fiat fm omnez dispositionem: Sumatur aceti pars.i. ⁊ misceantur cum
ea mellis dispumati partes .ij. ⁊ decoquātur super
ignem lencm donec cōmisceantur sapores eorum.
Similiter sapor aceti iteruz non remaneat crudus
a principio sui: ⁊ similiter oportet ut fiat in melle de
quo fit sirupus acetosus sez ponantur super omnē
partem mellis quatuor partes aque pure: deide de
coquatur lento igne cum equalitate donec elcuetur
spuma mellis mali: quoniam malo melli spuma
elevatur: quapropter non est necessarium ut decoquatur plurimū sicut eget illud quod est ante ipm.
Et plurimū quidez quod remanet de primo qui p
miscetur hac quantitate est medietas ei⁹ ⁊ iteratur
eius decoctio donec cōmisceatur bene ⁊ non remaneat acetum crudum. ⁊ fit sirupus acetosus quādo
permiscentur species tres a principio. Sunduntur
aceti pars.i. ⁊ mellis partes .ij. ⁊ aque partes .iiij. et
decoquuntur donec remaneat quarta ⁊ aufertur
spuma eius. Cum ergo vis ipsum facere fortiorem pone tantum aceti quantū mellis ⁊ bibatur sicut bibitur vinū cōmixtū ⁊ non bibat ipsū assimilemo die ⁊ die: qñ ipse sbmergit i mixturis ⁊ attrahit
chimū ex ite stiōis ferioꝝ ⁊ resoluit hūiditatē corpis
Et de hoib⁹ sūt q bibūt ipz sine aq̄ q sit quātū ē sirup⁹ acetosus sic bibūt ʒ.i. ⁊ post ipm illud quo vult
hñs egritudinē ut extrahat hūiditas ex ore stōi et
trahat ipaz ad ieriora. Et q bibit ipm expectet sup
ipm vsz ad medū die, deiū vtak pillul' ⁊ alzirabegi

Jrupus acetosus noster. Accipe zuccarū
bonū ⁊ assa ipm in patellā ⁊ funde sup ip
sū aceti fortis. ſ. aceti vini tñ q⁹ appeat sub
mersio eius sub zuccaro ⁊ non coopiat zucchar. Et
si vis ne acetet miue de hac quantitate: deinde pone
ipm super pznas aut ignem lenem donec liquefiat
⁊ auſer spumā eius cū radicibus sirulaz ⁊ accipe eaz
cum panno ⁊ non expumes ipm nisi cū eleuatione
⁊ positione ablez collectiōe ut fit cū coehliari. cū ergo mūdificatum fuerit fundes sup ipz aquā donec
subtiliemr: deinde decoq̄ ipm ⁊ inspissabis eū.

Jrupus acetosus solutione eduens cho
lerā. Sumat mel dispumatū aut zuccarū
et aceum forte sicut narrauimus prius ⁊
decoque lento igne ⁊ accipe succi cucumeris alini. ⁊
scamonee ambor ana. ʒ.i. aut plus ⁊ min⁹ fm quā
titatē necessitatis ⁊ fm mensuram q̄s vis ⁊ tere ipsa
⁊ pone in panno lini ⁊ suspende ipm in vase ⁊ con
frica omni hora donec cōsumat ⁊ non remaneat in
panno aliquid. Cuz ergo coagulat remone ipm ab
igne. Et q dam, pjciūt loco scamonee radicē scamonee cuz radice apij ⁊ radicibus feniculi in principio
decoctionis.

Jrupus acetosus aliis educēs phlā. Sumantur mel ⁊ aceti squille cū radicib⁹ predictis ⁊ decoquant. Et accipe medullē carnanī q̄ scis esse cōueniens virtuti hominis ⁊ tere ipsā ⁊ pone in panno ⁊ suspende in vase sicut primo ⁊
vtere ipo.

Jrupus acetosus aliis expellēs meliam.
Sumatur mel aut zuccar ⁊ aceti ⁊ decoq̄
tur sicut decoquitur primus: deiū epithymi
quantū vis et polipodij ⁊ helleborꝝ nigri ⁊ tere ipa
⁊ pone in panno ⁊ suspende in vase ⁊ decoque ipm
sicut primuz.

Peratio aceti sqllitici: Accipe squillaz al
bā mūdatā ⁊ incide ipam cū cultello de li
gno ⁊ infila ipam cū filo ita ut frusta adiniē ñ adhereāt ⁊ mūda ea ⁊ pone in filis ⁊ nō sit vnū
vbi ē aliud ⁊ exsicca in vmbra. xl. dieb⁹: deiū accipe
de ea eminā. i. ⁊ pjce sr cā aceti boni lib. xviij. ⁊ po
ne ipsuz in sole. xl. diebus ⁊ opila vas bene: deiū extrahe ex eo squillā ⁊ exprime ipsā ⁊ cola ipsā cū pāno
Quidā vō accipiūt ad vnāquāq̄z eminaz sq̄lle aceti
lb. vij. ſ. ⁊ alij vī exsiccāt sqllā i vmbra ⁊ mūdant eā ⁊
ponūt de ea illud idē pōdus ⁊ dimittūt eā ser mēsibus quare ē illud qō fit fm hunc moduz magis solues. Et sfert qñ collusit cū eo os ozi ⁊ carni gingivaz
⁊ sanguinē currētē ex eis abscindit: qñ pstringit ipm
⁊ exsiccat hūiditatē carnis gingivaz ⁊ dentiuz ⁊ indurat dentes q mouent ⁊ facit os odoriferū ⁊ odorem
oris ⁊ valet ad fetorez oris: nam si deco detur in potu abstergit cānā pulmonis ⁊ indurat eā ⁊ clarificat
vocē ⁊ sfortat eā ⁊ ē pueniens ilez ei q habet doloré
stōi ⁊ ei q ñ digerit cibū ⁊ ei q patit epilepsiā ⁊ ad scoloniaz ⁊ ei cui dominat chola nigra ⁊ almatuine ⁊
algueces: ⁊ ilez ei q habet pfocationē mficis ⁊ ei q
habet splenē grossū ⁊ ad venā sciaticā ⁊ cōfortat cor
p⁹ mollificatū arefactū: ⁊ colorē corpis efficit bonū
⁊ acuit visū ⁊ sfert ad strictura pectoris ⁊ anhelitus
⁊ si admistret in dolore auris cū fundit in eam ledat
ipm ⁊ pueniat ad omne qd dixi si nō fuerit intus ⁊ aperire vlcus ⁊ sumat i potu omni die de eo in ieiuno p
riū ⁊ gradatiz donec pueniat ad ʒ.i.ſ.

Jrupus acetosus solutiuus sqlliticus cōsē
rens ad difficultatē vrine ⁊ dolorez latez ⁊
stōi ⁊ malitiā digōnis ⁊ eructuatiōnē aceto
sā: ℞. interiorū cepe sqlle lib.ij. ʒ.i. ſe. apij ʒ.ij. se.
baucie siluestris. ʒ.ſ. se. feniculi ⁊ anisi ambor ana
ʒ.i. ameos. ʒ.ſ. cymini carmeni. ʒ.i. radicuz amiden ⁊ pireiri ambor ana. ʒ.i. superiorū stopi. ʒ.i.
calamenti ⁊ mente amborum ana. ʒ.i. keilim. ʒ.ſ.
cordument pondus. ʒ.ij. myrrhe. ʒ.ſ. senumis rute
ʒ.ſ. folij indi. ʒ.ſ. trita contritione grossa infundātur in aceti squillitici libr.vi. ⁊ mellis dispumati libr.
ij. ⁊ ponatur in vase vitri ⁊ admistret ⁊ bibat ante
cibū ⁊ post cibum.

Odus faciēdi iuleb: Sumak emina. i. zuccari ⁊ fundantur super ipm aque. ʒ.iiij. et
decoquat lento igne ⁊ fundantur desuper
aque ros. ʒ.ij. ⁊ auferat ab igne ⁊ colet ⁊ admistret.

Qua mellis ⁊ zuccari faciēs ad egritudies
fras ⁊ dolorē epatis ⁊ pectoris: mellis ps.
i. aque ptes .ij. sumank ⁊ decoquat lento
igne ⁊ auferat spuma eius ⁊ feruebat donec remaneat
tertia eius ⁊ auferat ab igne ⁊ colet. ⁊ silr aqua zuccari cuiā: cū ergo volumus calefacere ipam ⁊ fortiorez
facere ponimus in ipa post ablationē spume mastices ⁊ croci ⁊ aliarū speciez cinnamomi ⁊ galangi ⁊
aliaz aliquid.

Escriptio aq̄ mellis alia que sfert ad febrē
⁊ inflationē ⁊ multitudinem sitis in stomacho ⁊ trussis ex calitate ⁊ sfert ad pleuresim
Sume ros. rubeaz mūdataz lib.iij. ⁊ pone eas in
vase vitri ⁊ pjce sup eas aq̄ calide lib.x. ⁊ stringe caput vasis sup eas opilādo bene ⁊ dimitte eas die et
nocte: deinde extrahe eas ⁊ exprime valde ⁊ cola ipsā ⁊ pjce super eaz zuccari lib.x. ⁊ coque ipam léto
igne donec ingrossēt ⁊ cola ⁊ vtere.

Ueb cū aqua ros. Sumak zuccaztabarzet tritū ⁊ mēlureat ⁊ pjciat sup oēm mēlu
raz zuccari tres mēlure aque ros. clare bo
ne sbe ⁊ decoq̄t léto igne donec remaneat eius tertia
⁊ auferat spuma. Et q vult ponere in ipo croci duz
coquit: nūc cū sublata ē spuma eius, pjciat in ipo de
croco nō trito i pāno ⁊ exprimat hora post horam
vsq̄z ad oplementū ipius. ⁊ q vult ponere in ipo croco post decoctionē tūc cū deponit ipm ab igne confricet in eo croci tritū añ q̄s infrigidet ⁊ reponatur i
vase vitri ⁊ administretur.

Jrup⁹ de cydoniis ⁊ ē minua: q⁹ fortat stomachū ⁊ strigit vētr ⁊ sfert ad dolorem
epatis ⁊ vomitū ⁊ nauseā ⁊ singultū: cui⁹ hec ē pmixtio: ℞. succi cydoniorū acetosorū lb.xxx. vini boni
ātiq lb.xxv. decoq̄t leni igne donec cōsumat medietas: deiū tollat spuma eius ⁊ colet ⁊ auferat ab igne

donec clarificet ⁊ reducat ad vas scō ⁊ pficiant sup ipm mellis clari dispumati lib. x. ⁊ buli ipm lēto igne: deinde sumank. ʒʒ. ⁊ masticis ambor añ ʒ. ii. cardamomi maioris ⁊ minoris ⁊ cinamomi ⁊ heil omniū ana ʒ. iiii. gariofilor ʒ. iii. croci nō triti ʒ. iii. Tere ꝑ tritione grossa ⁊ pone in pāno lini ⁊ pūce in vase ⁊ cōfrica oi hora ⁊ buliat sup ignē donec ispissetur: deinde depone ab igne ⁊ cola ipm: deinde accipe muschi ʒ. ß. ⁊ pone ipz in vino antiquo ⁊ pūce ipm in vino antiquo ⁊ pūce ipm desup ⁊ pmisce ipsi bene ⁊ repone ipm vsq; ad hora admistrationis q si volueris facere ipm sine spēbus tunc fac ipz cū succo cydoniorum ⁊ coque ipz vsq; ad mediū ⁊ cola cū ⁊ accipe de eo. lib. ii. ⁊ succi malorū mōtanorum ⁊ coque vsq; ad mediū colati lib. i. vini antiq boni lib. i. mellis boni aut ʒuccari boni lib i. decoquat leni igne donec ingrossēt ⁊ auferspumā eius: deinde accipe xyloaloes crudi ʒ. ii. masticis et galie ⁊ croci capilloꝝ veneris oīmū ana ʒ. i. macis ʒ. i. spice ⁊ gariofil. ⁊ nuc muscha. ⁊ heil ⁊ cādamomi ⁊ cinnamomi ⁊ ʒʒ. omniū ana ʒ. ß. muschi tertiaꝝ ʒ. i. tere oīa ꝑter muschū ⁊ galliā ⁊ liga in panno lini ⁊ pūce in vase in quo est succus ⁊ tere muschuꝝ ⁊ galliam p se ⁊ pmisce ipa cū vino ⁊ pmisce cuꝝ medicinis ⁊ vtere.

Conditū cōueniens ad frigus stomachi ⁊ diminutionē digestionis ⁊ debilitatez epatis ex frigore ⁊ quartanā ⁊ ad senes: ℞. vini veteris lib. v. mell clari lib. i. ß. ʒʒ. ʒ. v. cardamōi ⁊ heil ana ʒ. ß. gariofilor ʒ sextā ʒ. i. croci sextaꝝ ʒ. i. cinamomi sextā ⁊ medietatē sexte ʒ. i. pipis nigri ⁊ muschi ana añ sextā ⁊ medietatē sexte ʒ. i. Terāt medicie ꝑ tritione grossa ꝑter muschū ⁊ crocū ⁊ ligēt in panno lini cū croco ⁊ decoquat donec ingrossēt ⁊ anteq̄ deponat ab igne, pūciatur in eo muschus ⁊ deponatur ab igne ⁊ reponatur in vase ⁊ administretur.

Conditū aliud: ℞. spice ⁊ gariofilor ⁊ cardamomi ⁊ xyloaloes crudi oiuz ana auf. ii. croci auf. i. cinnamomi ʒʒ. ⁊ pipis omniū añ auf. iii. galle au. ß. muschi quartā auf. i. tere medicinas ꝑ tritōne grossa ⁊ liga in panno lini ꝑter muschū ⁊ galiā ⁊ pūce super eas vini odoriferi anti qui lib xii. ⁊ dimitte duobus diebus ⁊ duabus noctibus: deiñ redi ad vas ⁊ pūce desup mell clari lib iii. ⁊ zuccari tabarzet lib. ii. ⁊ decoquat donec fiat ei spissitudo ⁊ auferat ab igne ⁊ pūciat sup ipm muscus ⁊ galia ⁊ reponat ⁊ administretur.

Jrupus salmunū q confortat stomachuꝝ ⁊ facit appetere cibū ⁊ destruit pulsuz cordis: ℞. lb. i. corticū citri ℥ i. māmacor au. ij. gariofilor auf. i. xyloaloes crudi: teranť ⁊ pūciant sup ea lib. v. vini ⁊ dimittant tribus diebus cum noctibus suis. deide, pūciatur sup eq lib. iij. zuccari albi tabarzet ⁊ auf. i. masticis ⁊ ʒ. ß. croci ⁊ terti. ʒ. i. galie bone: ⁊ decoquat lente igne donec compleantur ⁊ coleū ⁊ recondantur in vase ⁊ administretur sicut iuleb.

Jrupus de granis myrthi conferēs ad debilitatem stomachi ⁊ solutionē ventris sup fluam ⁊ retinet menstrua ⁊ confortat viscera: cuius hec est pmixtio: ℞. succi granoꝝ myrti decocti colati danich. x. mellis colati danich. i. pmisce antur ambo ⁊ decoquantur donec ingrossētur ⁊ ad ministrentur.

Ob de butyro decoquat succ⁹ myrti sol⁹ donec ingrossēt ⁊ administretur.

Jrupus de menta faciens ad vomitū ⁊ ad fatietatē nauseatiuā ⁊ nauseam ⁊ singultuz ⁊ fluxum ventris: cuius hec est pmixtio.

Terant granata dulcia ⁊ acetosa cū pulpis stiis ⁊ decoquat succus donec medietur deinde sumantur de eo lib. ij. ⁊ succi mente lib. i. mellis lib. i. aut ʒuccari lib. i. ⁊ decoquatur donec ingrossetur ⁊ coletur.

Jrupus de pirie faciēs ad fluxum ventris ⁊ confortat stomachum: Sumank pira nō matura ⁊ decoquant donec dissoluta sint ⁊ colētur ⁊ reducātur ad vas scō: ⁊ decoquat donec ingrossetur ⁊ administretur.

Jrupus de malis faciēs ad debilitatez stomachi ⁊ pulsuz cordis stomachi ex calliditate ⁊ abscindit vomitum cholericum ⁊ sitim. Sumat malorū muscorū emina: terant ⁊ exprimant ⁊ decoquatur succus donec mediet ⁊ colet ⁊ dimittat in nocte ⁊ reducatur ad vas ⁊ decoquat lento igne donec ingrossetur ⁊ coletur ⁊ ponat in vase vitri.

Si aūt fuerit estas tūc dimitte cuz in sole diebus aliquot donec cōsumatur eius aquositas ⁊ seruet ⁊ administretur. Quod si volueris ipm dulcorare pone ad omnē eminaz succi lib. i. ß uccari ⁊ coque ipsum ⁊ vtere.

Jrupus de acresta faciens ad caliditatem stomachi ⁊ solutionē ventris cholericaz ⁊ dolores caliditatis ⁊ venena ⁊ abscindit sitim ⁊ confortat stomachos pregnantiū ut non recipiant humores malos. Sumatur succus acreste ⁊ decoquat donec remaneat medietas ⁊ coletur ⁊ dimittatur in nocte: deinde reducatur ad vas ⁊ pūciatur super ipm ʒ. ij. gariofilor ⁊ decoquat donec auferat ab eo odor ⁊ ingrossetur ⁊ colet ⁊ administretur. Si aūt volueris ipm dulcorare, pūce super ipm ʒuccarum post decoctionē cū lento igne donec ingrossēt fm quātitatē subtilitatis succi ⁊ inspissa ipz ⁊ vtere.

Jrupus de fructibus confortans stomachū ⁊ viscera ⁊ abscindit vomitū ⁊ solutionem ventris ⁊ cholam ⁊ ꝑfert pregnātibus cū vomitus aduenit eis. cuius hec est pmixtio: Sumatur succus cydoniorum ⁊ malorū piroꝝ ⁊ granatorum muscorū ⁊ sumach ⁊ zarur ⁊ decoquat leni igne donec ingrossetur. Si autē vis dulcorare ipm, pūce super ipm zuccari quātū vis ⁊ buli ipm ⁊ cola ⁊ vtere.

Jrupus delectabilis conferens stomacho cuius hec est pmixtio: Sume de corticib⁹ citri recentibus lib. i. ⁊ decoque eos cū aq̄ kisf. i. ß. donec remaneat tertia ⁊ cola ipaz ⁊ proīce

sitque. ℈ mel ⁊ decoque ipm lento igne donec ingrossetur ⁊ vtere sicut iuleb.

Jrupus de papauere: ozimt sumank centū papaueris media in quātitate postq̄ excisa cantur sup arborē suā. non ergo hēant suc cū ⁊ neq; sint multū imatura ⁊ non expiāmat ab eis nisi subtile ⁊ nō sit subtile eius currēs subtil. expressionis multaꝝ sup fluuiatū: deinde, pūciant super eas kisf. x. aque pluuial ſtynuenit ꝑpter eius elōgatiōez a putrefactione aut aq̄ fontiū ⁊ infundat in ea die ⁊ nocte donec leniant. Si aūt nō leniunt dimittantur plus hoc: deiñ decoquant vsq̄quo dissoluant cum facilitate deinde exprimant deiñ inspissent cū mediocritate sue mēsure, de dulcedine. q si fuerit ad mollificādū illud qd est in pectore ⁊ subtiliañ. ipm ponatur mel. ⁊ rob vue est magis aggregans inunamentuz.

Escripto siropi de papauer alia conferēs ad eos qbus materie descēdūt ⁊ phibet illos q euomūt sanguinē: Sumantur de papaueribus mundatis. cc. numero ⁊ aque pluuialis lib. xv. ⁊ infundant in ea tribus diebus ⁊ decoquāt donec dissoluant ⁊ cōsumat eius medietas ⁊ exprimant papauera ⁊ pūciant ⁊ coletur aqua bene ⁊ mēsurent de ea lib. iiij. ß. ⁊ mellis ⁊ decoctionis ambor añ. lib. i. ß. ⁊ decoq̄t donec fiat ei spissitudo: deide teratur acatie rubee ⁊ croci ⁊ myrrhe ⁊ balaustie ⁊ succi barbe hircine omniū añ. ʒ. ß. inspisset bene ⁊ reponat in vase ⁊ administret.

Escripto siropi qui ꝑfert ad tussiz ⁊ pleuriz ⁊ cōfortat stomachū: ℞. aque granatorū dulciuz lib. iij. aque maloꝝ de scemi lib. i. aque cānaꝝ ʒuccari tabarzet aut penidioꝝ lib. i. ⁊ decoquat donec habeat spissitudinē ⁊ administretur.

Jrupus de sauis mellis ex sermone. Sal. ⁊ ipe bibit iterꝝ sicut bibunt res insfantes: qm̄ ipe destruit suum in estate cū miscet cuz aqua frigida ⁊ ꝑfert iterꝝ ei in quo sūt hūores viscosi q nō digerunt ⁊ ꝑpter q̄ accesserunt: ⁊ illud est quod ād ledit ex istis q suscipit ipm ꝑpter multitudinem eius ⁊ paucitatē: ⁊ q̄nq; sit cū quacūq; aq̄ plenti ⁊ nō sit cū aqua pluuiali sicut fit sirup⁹ de melle. Et hic ē modus eius. Extrahat mel bonū de sauis: deide fūdat in patella in quaē aqua fontiū clara dulcis ⁊ decoquat cū ea donec ꝑsumat reliqua aquositas in eo deinde reponat aqua ⁊ seruet ⁊ administret.

Jrupus de sauis mellis alⁱᵘˢ: Proīciatur sup ptem. i. mellis ptes. ij. aq̄ pluuialis antique ⁊ ponat in sole. ⁊ qdaz fundit super ipm aquā fontiuz ⁊ decoquit ipm donec remaneat tertia ⁊ seruat ipm.

Jrupus de absynthio ꝑferēs ad'casuz appetitus ⁊ debilitatē stomachi: Sumank vini antiq kisf. iiij. mellis dispūati kisf. ij. pūciant sup ipm masticis. ʒ. iiij. ſgnanti ⁊ folū indi ⁊ spice ⁊ rosaruz rubeaꝝ siccaꝝ ⁊ aloes scotrensis oiuz ana. ʒ. ij. costi. ʒ. iiii. herbe absynthii romani. ʒ. vii. agarici. ʒ. ii. croci. ʒ. i. Tere medicias grosse ⁊ liga eas in pāno lini ⁊ infunde in vio scpiē dieb⁹ in sole in estate ⁊ cō

fricā pānū omnī dle multo tiēs deinde vtere. Sitq; dos eius. ℥ i. in ieiuno.

Jrupus de absynthio ex cōpōne nostra ⁊ expti sumus ipm et ꝑfert plus illo. Sumatur absynthii romani pondus. ʒ. c. et coquat in tribus eminis aq̄ puis donec remaneat quarta et illō cū igne leni valde et ꝑfricetur manibus et colet et sumat de succo eius tertia illius aque et mellis quarta eius et vini medietas eius et, decoquat totū et inspissetur.

Jrupus extinguēs ꝑferens ad sitiz: Sumatur aq̄ granatoꝝ acetosoꝝ lib. i. ⁊ aque acetositatis citri, lib. ß. ⁊ aque piroꝝ lib. i. ⁊ aq̄ tamaridoruz lib. i. decoquat lento igne donec ingrossēt ⁊ deꝯ de eo in potu cū aqua ffa aut ⁊ cū aqua nuis.

Jrupus de fructibus ꝑferens ad vomituz q accidit ex chola cimma ⁊ fac calefactos apetere cibū ⁊ confortat stomachuz: cuius hec ē pmixtio: Sumāt cydonia ⁊ mala ⁊ acetositas citri ⁊ pira ⁊ granata ⁊ acresta ⁊ exprimat aqua eoꝝ oiuz ⁊ infudat in ea aligd de sumach ⁊ zarur ⁊ alnabach ⁊ granis myrti ⁊ almirberis ⁊ dimittatur die ⁊ nocte ⁊ exprimatur ⁊ coletur ⁊ ꝓiciatur desup mel ⁊ decoq̄tur donec fiat ei spissitudo ⁊ administret.

Jrupus de pruuis ꝑferens ad sitim ⁊ resoluit, naturam: sumat de pruuis dulciꝰ q̄nq; uz, necesse est ⁊ extrahant nuclei eoꝝ ⁊ ponant in vase lapidis mūdi ⁊ fundat sup ea aqua ꝙ cooperiat ipa ⁊ decoquent bene donec resoluant: deinde colet ⁊ reducat ad ignem scō ⁊ ponatur super ipam zuccari tabarzet quantū necesse est ⁊ decoquatur donec inspisset ⁊ cōuertat ad spissitudinē mell.

Jrupus de mocriti q ꝑseruant eū ab infirmitatibus oibus diebus vite sue ⁊ est cōferens ad debilitatē stomachi ⁊ splenis ⁊ corruptionē ꝓplonis: cuius hec est pmixtio: ℞. rheos ⁊ se. feniculi ⁊ pipis albi oiuz ana pōdus. ʒ. i. cassie ʒ iiij. ⁊ myrrhe ⁊ se. absynthij ambor ana pōdus ʒ. ij teranť ⁊ ponank in vase vitri ⁊ fundat sup ea vinū albi quātitas q̄ submergat ea addutione digitoꝝ. iiij. ⁊ strigat ex capite suo ⁊ administret post sex mēses ⁊ ꝙbuldam de'criptiomb⁹ danich vnum.

Jrupus de vua ꝑferēs ad'doloꝛē gutturis ⁊ apa qō fit in eo ex vlceribus factis in stomacho: cuius hec ē pmixtio: sumank succi vue pontice stiptice lib. vi. ⁊ decoquat vsq; ad tertiā ⁊ fundat sup ipm mellis lib. i. ⁊ sumach ⁊ radicis liritie ⁊ gallaꝝ ⁊ balaustiaꝝ ⁊ supiozis rosaꝝ omniū añ. sextariū. i. ⁊ croci pōdus. ʒ. ij. ⁊ myrrhe ⁊ alumnis iamen ambor añ. ʒ. i. ⁊ decoq̄t ⁊ colet ⁊ ponet.

Elaron iumi de eo in hyeme senb⁹: Sumantur succi vue bone sube dauguma. x. ⁊ baurach lib. iij. ß. ⁊ decoquat lēto igne donec auferat spuma eius: deiñ, pūciat sup ipm mellis boni spissi ad oēs. iiij. lb. lib. i. ⁊ buliat lēto igne donec auferat spuma eius iterꝝ ⁊ ꝑsumat eius medietas deiñ sumat heil ⁊ cardamomi, ⁊ cynamomi ⁊ gariofilor ⁊ macropiperis oiuz ana pōdus. ʒ. i. teranur

tritione subtili ꝛ ponãt in panno lini subtili ꝛ p
ijciant cũ eo in decoctione post ablationẽ spume.
Liqz complet eius decoctio ꝛ possibile ẽ intromit-
tere manũ in eo confricetur pannus in eo ve hemẽ-
ter donec egrediat ꝛ ponat in eo croci pondus .ʒ.iij.
ꝛ ponat in ãpullis ꝛ stringat ex capitibus luis. Et si
fuerit in eo subtilitas ponat in sole deinde tollat ab
eo. ꝛ quãtoplus antiquat est melius.

Irupus de absynthio qui ꝯfortat stomachuz ꝛ aperit opilationes ꝛ solutione edu
cit coleram: ℞. pondus .ʒ. viij. agarici .ʒ. iiij
aloes .ʒ. ij. masticis ꝛ semis apij ꝛ spignardi ꝛ anisi om
niuz ana .ʒ. i. mente .ʒ. iij. calamenti .ʒ. i. ſ. croci .ʒ. ij.
radicũ ambox ana ʒ. ij. absynthij .ʒ. iii. radicis liqui
ritie .ʒ. iij. asse tandũdẽ spice ꝛ asari ꝛ folij oiuz ana
ʒ. i. decoquant cũ. viij. lib. vini donec remaneat me-
dietas ꝛ colet ꝛ coagulet cũ lib. i. ſ. mellis.

Ob de cydonijs ꝛ granatis ꝛ malis alijs ꝛ
r Ista omnia fũt sicut ſrupi eox nisi quia
ipi succi eox inspissant cum facilitate ablqz
dulcedine.

Irupus alkedre ex cõpositione nra. Su-
mant de succo alkedre ptes due ꝛ si nõ est
pus sumat ipm ꝛ alkedre: ꝛ ferret ꝛ sumatur eius ſr
ratura ꝛ tere ꝛ accipe cõritũ eius ꝛ adiunge cũ me-
dietate sui de sandalis in aceto distillato: aut ſ aqua
acreste pure aliquot diebus: deinde decoquat in eo
decoctione faciũ cũ lõgitudine donec dissolnat: de
inde expumat ꝛ sumat de expressione: ꝛ quanto est
acetum plus aut aqua acreste est melius: deuſ suma
tur aqua aldog acetosi ablati ex caleo aldog aut di
mittendo resideſ vtime ꝛ mutando de vase in vas
aut cum decoctione sicut est decoctio aque caleſ do
nec auferat aquositas: deiñ sumat farina ordei ꝛ fiat
ex ea ꝛ ex aq̃ alraib focha ꝛ fiat acetosũ illud focha
deinde resideat postea renoueſ acceptio alfocha ei⁹
ꝛ farina ordei: ꝛ quãtoplus iterat est melius ꝛ sumã
tur de eo ptes .v. ꝛ sumatur aq̃ pirozũ de scemi ꝛ aq̃
cydonioz acetosoz plime aq̃ ꝛ aq̃ alzarur ꝛ aq̃ pru
noz acetosoz ꝛ aq̃ altala ꝛ aq̃ alcõdili recentis ꝛ aq̃
morozꝫ de scemi q̃ non integre sũt matura ꝛ aq̃ cry
somilox inmaturoz acetosoz ꝛ succi acresti ꝛ succi ri
bes ꝛ succi ꝓpuncie vitis ꝛ succi rosaz ꝓsiccaz ꝛ suc
ci nenufaris ꝛ succi violarũ oiuz ana tertia ptis .i. ꝛ
succi acetositatis citri ꝛ succi acetositatis citranguli
ãboz ana tertie ptis .i. ꝛ succi coriãdri ꝛ lactuce ꝛ fo
lioz papaueris hũidi ꝛ endivie ꝛ portulace oiuz añ
quarta ptis vnius. ꝛ succi folioz salicis ꝛ folioz ma
loz ꝛ folioz pirozꝫ ꝛ folioz alzarur ꝛ folioz rosaz ꝛ
folioz vge pastoris oiuz añ quartã ptem vnl⁹. ꝛ suc
ci barbe hirci. ꝛ rosaz siccaz ꝛ nenufaris ꝛ se. almur
beris ꝛ se. endivie ꝛ se. lactuce ꝛ balaustie oiũm ana
medietas partis .i. ꝛ succi mente hũide lertiaz partis
vnl⁹ ꝛ succi almirberis hũidi medietas ptis ꝛ aggre
ga medicinas istas ꝛ succus ꝛ ꝓpone super ignẽ ꝛ pij
ce in eo lentũ partes .viij. ordei excoriati partes .ij.
ꝛ sumach partes .iij. ꝛ granoz granatoz partes .iij.
ꝛ decoquant omnia super ignẽ donec remaneat me
dietas: deiñ deponat ab igne ꝛ dimittat donec infri
gidet ꝛ confricet fortil ꝛ colet. ꝛ sumat cãtoze ad om
ne pondus .ʒ. xxx. aur. i. ꝛ terat cankoza ꝛ puluerize
tur sup radicẽ cucurbite aut kimie ꝛ fundantur sup
eam medicamina cũ facilitate: deinde obstruatur ca
put eius cũ re vehementis vtutis: deinde ponat su
per pumas donec sciat ꝙ fortitã bulit. postea suma
tur ꝛ cõcutiat ꝛ ponatur, in bustuca ꝛ stringat caput
eius ut nõ euaporet canfora ꝛ euolet. dos eius vsqz
ad .ʒ. x. Et de hominibus sũt q̃ ponũt in eo spice ꝛ .ʒ.
ꝛ se. ſ. ꝛ anisi ꝛ ciperi ꝛ pipis partes cq̃les ſm ꝙ vſ.

Iscriptio focha nra qõ est inuentiuz ꝛ ad
dit in coitu: ℞. piperis ꝛ ʒ. ꝛ spice ꝛ nucis
muschate oiuz ana .ʒ. v. scorze ferri trite .ʒ.
x. semis pozri .ʒ. xv. ſc. erucee ſc. napij ꝛ se. ortice ꝛ sy
napis oiuz ana .ʒ. iiij. lingue auis ꝛ granoz alkikul ꝛ
granoz alkekẽ ꝛ granoz viridũ oiuz ana .ʒ. ij. terã
mur ꝛ ponant in panno sicut scis: deinde ponat hoc
in dog. xl. diebus ꝛ moueat in eo ꝛ misceat illud al
dog cũ focha panis ꝛ fiat focha.

Iscriptio ſrupi de absynthio nra: re. ab
synthij pondera .c. ꝛ vini .ccc. ꝛ succi cydo
nioz .ccc. infundant in eis .iij. diebus ꝛ po
nank sup ipm mellis .c. ꝛ inspissẽt sup ignem.

Edicina nostra cõueniens ad vlcus vesi
ce ꝛ vlcus vie vge iniecta in foramẽ vge: ℞
plũbi vsti ꝛ medulle se. melonis oiuz añ .ʒ
v. spodij .ʒ. ij. gũmi arabice ꝛ se. papaueris ꝛ comu
cerui adusti oiuz ana .ʒ. iij. opij .ʒ. ſ. hypsagni albi
tertia ʒ. i. myrrhe .ʒ. ij. terank omnia bene ꝛ fiat ex eis
collyriũ cũ aqua endivie sicut collyria oculi ꝛ ad mi
nistret cũ iniectorio resolutuz in lacte aut in oleo de
granis melonis.

Tractatus. vij. de ꝺditis ꝛ alingibꝺ.

Lenitabin inuentiuũ ad sedẽ ꝛ dolorem
stomachi: Sumantur rose rubee abla
tis capitib⁹ incise mundate ex vemis si
tis albis duris ꝛ expandantur super pã
nuz mũdum donec exsiccet humiditas
eaz ꝛ ꝓiciantur in liurello ꝛ fricentur donec dissol
lute sint ꝛ proiciatur⁹ super eas mellis dispumati
quantitas qua conficiantur cõfectione leni ꝛ ponat
in vase vitri aut vitreato ꝛ ponatur in sole .xl. diebus
ꝛ moueatur in mane ꝛ vesperis. Et si indiget melle
addatur in eo ꝛ reponatur ꝛ administretur post ses
menses ꝛ similiter fit cum violis. ꝙ si fiat cum zucca
ro geleniabin aut viole soluatur zuccaz cum modi
co aque dulcis donec fiat sicut mel ꝛ fiat sicut fit al
geleniabin.

Itrũ ꝺditũ ꝓueniẽs ad debilitatẽ stõi ꝛ di
gerit cibũ: Sumak citrũ recẽs ꝛ icidak ſm
lõgitudinẽ in q̃tuor ptes tonũ citruz ꝛ mũdet interi
us totũ acetosũ ꝛ ꝓiciat in liurello testeo ꝛ infunda
tur ex aq̃ dulci clara cũ sale grosso albo septem die
bus donec strigak: deiñ. vij. diebꝰ alijs sine sale imo
cũ aq̃ donec alterel colorẽ eius: ꝛ sit albũ illud qõ est
exteri⁹ sicut qõ est iterius: ꝛ gustet aq̃ taz diu donec
nõ sit in eo salsedo: ꝛ sumãt mell' boni ps. i. aq̃ ptes

ij. ſm quantitatẽ q̃ coopiat citrũ ꝛ ꝓiciak in vase ꝛ
decoq̃tur lenı igne duabꝰ horis. deiñ tollak ab aq̃
ꝛ melle ꝛ in mane sumak mel ꝛ ferueat ꝛ tollak spu
ma eius ꝛ ꝓiciak in eo citrũ ꝛ ferueat bulitiõe vna ꝛ
tollak ꝛ reducak citrum in liurello ꝛ puluerizenk sup
ipm iste medicine ad oẽs duas enimas citri croci ꝛ
heil ꝛ cardamomi oiuz ana aur. i. gariofilox ꝛ cina
momi amboz ana aur. ſ. muschi sexta ꝛ medietas
sexte. ʒ. i. Tere has medicinas ꝛ puluerizа sup citrũ
ex vtroqz latere ei⁹ ꝛ ꝓiciak i vase ꝛ ꝓiciak sup ipm
mel ꝛ administretur.

Iscriptio alia: Sumãtur de citris media
d matura eq̃lis supficiei lõga ꝛ scindank in
longuz ꝛ fiant de vnoquoqz citro .iij. fru
sta ꝛ infũdantur in liurello testeo nouo ꝛ illud sit in
kenini ꝑmo cum sol ingredit capꝛcornum. Et meli⁹
qõd de eis est in anno vehemẽtis frigoris: quũ quã
to plus cõgelak super ea aqua ẽ magis indurãs ea
ꝛ sunt magis remanẽtia deinde abluantur in omni
die bis postq̃z fricata sunt cũ sale grosso ꝛ mũdificẽ
tur ꝛ reducãtur ad aquã frigidam vsquequo transe
aut super ea tres hebdomade: deinde extrahantur
ex aqua ꝛ fũdantur sup planũ aliquod ut tabula ꝛ
mũdificẽtur cum cultello si iã aliquid cõputruit ex
eis ꝛ reducãtur ad aquam dulcẽ ꝛ abluãtur in extre
mitatibꝰ diei cũ facilitate donec ꝓtereãt sup ea .xl.
dies: deinde extrahãtur ab aqua ꝛ abluank ab oibꝰ
que aduenĩt eis ex putrefactione ꝛ corrosione ꝛ di
mittãtur die ꝛ nocte donec auferatur ab eis humo
rositas: deinde ponank quasi in mane in vase habẽ
te latũ caput aut patella mũda ꝛ effundak super ea
tantuz aque ꝙ ipsa cooperiat ꝛ puluerizetur sup ea
de zuccaro cõrito quantũ est tertia pondus citroz
ꝛ decoquãtur igne leni ꝛ misceãtur cum spatula: de
inde extrahãtur ꝛ abstergãtur ꝛ mũdificẽtur ꝛ po
nãtur sup planũ ut est tabula ꝛ dimittãtur duobus
diebus cõtinuis: deinde reducãtur ad patellam et
ꝓiciank sup ea de zuccaro quantũ est medietas põ
deris citroruz ꝛ aque que cooperiat ea. ꝛ si supfluat
iij. digitis cõiunctis decoquãtur lẽto igne sicut co
xisti ea ꝑus ꝛ caue ſ hoc ne corrũpantur in igne qm̃
sunt debiliora eoꝝ que condiũntur: ꝛ sit mens tua et
intellectus tuus totus ad ea cum ignẽ accendis sub
eis ut sit ignis lenis ꝛ quietus: deinde extrahantur
ꝛ expandãtur sup tabulam ꝛ dimittantur trib⁹ die
bus cõtinuis ꝛ noctibus suis: ꝛ a die quarto mũdẽ
tur ꝛ mũdificẽtur cũ capite cultelli ꝛ reducantur ad
vas ꝛ fundatur sup ea mellis colati quãtitas q̃ coo
periat ea ꝛ supfluat iij. digitis ꝛ decoquantur leni
igne. v. horis aut. vi. donec videak mel egredi super
illud qõ apparet de citro sicut silitudo margaritarũ
ꝛ ingrossẽt mel ingrossatiõe aliqua deinde auferan
tur ab igne ꝛ infrigidentur ꝛ sumak spice ꝛ gariofili
ꝛ cinamomi ꝛ zinzi. ꝛ cardamomi ꝛ macropiperis
ꝛ girboe omniũ ana pars .i. ꝛ sit pondus omnium
quantitas medietatis decime põderis citroꝝ. Et est
ut sint duo sextaria ꝙ vnaquaqz emina citroruz ꝛ te
rantur grosse ꝛ ponantur in vase viridi vitreato et
puluerizetur in eo res parua de medicina ꝛ fundã
tur desuper citra quantitate tunice vnl⁹: deinde pul
uerizentur super ea medicine ꝛ fiat cum eis ita do
nec compleantur ambo simul deinde fundãtur su
per ea in patella de reliquis mellis donec cooperi
at ea ꝛ supfluat iij. digitis ꝛ stringatur caput vasis
ꝛ ponatur in loco in quo nõ aduenĩat ei frigꝰ neqz
humorositas. Et scias ꝙ signũ maturitatis citri est
eius submersio in liurello sub aqua.

Ydonia cõdita que conueniũt ad confor
c tandum stomachũ ꝛ stringũt naturam et
ad malitiã digestionis ꝛ vomitũ, ꝑpt cau
sam oris stomachi: Sumãtur cydonia bona
magna ꝛ mũdentur interi⁹ ꝛ excorticenk ꝛ incidantur i
frusta ꝛ decoquank cũ aqua ꝛ melle ꝛ sint aque par
tes .ij. ꝛ mellis pars vna. Quidam vero decoquũt
ea cũ vino ꝛ melle ꝛ est melior: operatio ꝛ infrigidẽ
tur: ꝛ in die seqñdo decoquank cum melle solo: deiñ
de expãdantur in liurello ꝛ puluerizentur super ea
medicine predicte in citris: ꝛ fundatur super ea mel
ꝛ seruetur.

Iscriptio alia cydoniox cõditox q̃ confe
d rũt ad debilitatẽ stomachi ꝛ solutionẽ vẽ
tris: Sumant de cydonijs matura ꝛ incidank in iij. frusta ꝛ mũdek qõ est in interiore pte eo
rum ex granis ꝛ abstergank interiora eox cũ mãda
li de lino ꝛ fundãtur sup ea mellis ps. i. ꝛ aque par
tes quatuor: cũ quãtitate q̃ coopiat cydonia ꝛ fer
ueãt duabus ebullitionibꝰ aut tribꝰ: deinde colenk ꝛ
reducank ad vas ꝛ fũdank sup ea mellis dispumati
ps. i. ꝛ aque ps. i. ꝛ buliãt ebullitionibus duabꝰ aut
tribꝰ: deinde colẽtur ꝛ expãdank sup planũ aliqꝺ
ut est tabula ꝛ dimittantur donec exsiccet qõd in eis
est de humorositate: deinde abstergank ꝛ reducank
ad vas ꝛ fũdak sup ea mellis quãtasque submer
gat ea ꝛ emineat iij. digitis cõiũctis ꝛ ebuliant ebu
litione vna ꝛ puluerizẽtur sup ea spẽs quas diximꝰ
in opatione citroꝝ ꝛ ponank i vase vitreato viridi ꝛ
opiek stricte caput eiꝰ. qdã vo medici nõ ꝓiciũt su
per ea de spẽbꝰ nisi cardamo. ꝛ gariof. ꝛ croci.

Alutie condite que conferũt ad frigora et
b debilitatem renũ ꝛ dolorem dorsi ꝛ adiu
nant ad voluntatem coeundi: Sumãtur
de baucijs dure clari coloris munde ꝛ abscindank
due earum extremitates: deinde proiciatur super
eas penidiorum aut zuccari pondus ipsarum ꝛ fũ
datur super eas de aqua ꝙ cooperiat eas decoquã
tur leni igne donec liniantur ꝛ auferantur ab igne
ꝛ expandãtur super planum aliquod ut tabula do
nec exsiccentur ꝛ abstergatur ex eis quod superemi
net eis ex malo ꝛ reducantur ad vas ꝛ fundatur su
per eas mellis dispumati quantitas coopiens eas
ꝛ supereminens eis quatuor digitis ꝛ decoquãtur
lento igne donec videatur penetrare ex omnibus ꝑ
tibus earum ꝛ auferatur ab igne ꝛ ponatur tunica
vna ex eis in vase vitreato ꝛ puluerizentur sup eas
species: ꝛ fiat de eis ita vsqz ad finem ipsarum.

Yrobalani cõditi fiũt ex recẽtib⁹ in sent et
m indica ⁊ g afferũtur inde sũt boni valde et
lũt apud nos hic ꝑm hũc modũ: Sumũ
ur myr obalani kebuli ⁊ fiat fouea in terra in loco
humoroso arene dulcis nõ salse: ⁊ ponit de myro
balanis tunica. i. ⁊ supra eos de arena hum da tuni
ca. i. ⁊ sub eis de arena tunica. i. ⁊ aspgit sup eas de
aqua ⁊ post duos dies accipiunt myrobalani ⁊ pij
ciũt sup eos arena alia recẽs nõ ꝑma ⁊ dimittũtur
duob⁹ diebus donec humectani. Fit illud, decẽ die
bus donec intumescãt myrobalani ⁊ humectent et
iflent: tũc ergo ablue eos cũ aqua dulci ter aut qua
ter ⁊ accipe dactilos ⁊ ciperũ ⁊ decoque eos cũ aq̃
plurima ⁊ pijce myrobalanos in illã aquam deco
ctã ⁊ decoque eos paulatim sup ignem leue. Cum
ergo decocti sunt ablue eos ablutiõe mũdante: de
inde accipe mel ⁊ buli ipm ⁊ auser spumã eius ⁊ co
que eos cũ eo ⁊ accipe medietas quas diximus in
citris cõditis ⁊ pone eas in pãno lini mũdo subtili
⁊ suspende ipm in vase ⁊ pfrica ipm oi hora donec
egrediat virtus specierũ cũ myrobal. cum ergo de
cocti sunt tunc pijce eos in catino vitreato ⁊ dimit
te eos duobus diebꝰ aut tribus donec recipiãt my
robalani virtutẽ medicinarũ ⁊ pijce eos in vase vi
tri ⁊ pijce in eo mel dispumatũ ⁊ pijce sup eos nusf
chi ⁊ croci ⁊ paruꝫ ambꝛ quantitatem quam vis ⁊
stringe os vasis ⁊ vtere eis: ⁊ quanto plus antiqua
tur sunt meliores.

Escriptio alia myrobalanoꝝ cõditorum:
d Sumãtur de myroba. magnis kebul .c.
numero ⁊ infũdant in aqua ⁊ ponãtur ad
solẽ. v. diebus: deinde extrahant ex aqua ⁊ ponan
tur in fimo hũido. v. diebus in oi die extrahãtur et
abluant ablutione mũdante ⁊ reducãtur ad fimuꝫ
humidũ ⁊ sepeliantur in eo ita fiat trib⁹ vicib⁹: dein
de extrahant ⁊ lauent ablutiõe mũdãte ⁊ pijciant
i aquẽ rizi ⁊ zuccari ʒ. xxx. ⁊ dactiloꝝ quãtitate coo
periẽte ipsos ⁊ decoquant leui igne donec cõsumat
aqua ⁊ extrahant ⁊ abstergant cũ panno lini ⁊ pũ
gant cum acubus ⁊ fũdat super eos mellis arundi
num quãtitas cooperiens eos ⁊ supemminẽs quatu
oꝛ digitis ⁊ decoquant donec ingrossentur ⁊ admi
nistrentur.

Ydecis eoꝝ alia: Sumant ex myrobala
f nis kebulis bonis. c. myroba. ⁊ lauent ab
lutione mũdãte ⁊ dimittant nocte donec
exsiccent paulatim ⁊ fundat sup eos aqua aut aqua
alkisch ozdei cum quãtitate que cooptat eos ⁊ sup
emineat quatuoꝛ digitis ⁊ decoquant leni igne do
nec cõsumat aqua ⁊ ponant in furno: ⁊ quasi mane
extrahãtur ⁊ expãdant sup vas planum ut tabula
⁊ abstergant cũ panno ⁊ pũgant cum acubus: dein
de fũdat sup eos de rob ⁊ decoquant donec lentan
tur ⁊ deponant ab igne ⁊ puluerizent sup eos speci
es ⁊ reponant ⁊ administrent.

Ecacul cõditũ: Secacul ẽ vena sicut zinzi
f ber ⁊ affert ex india: ⁊ fit de eo cũ teneritu
ne lua cõditum in loco suo ⁊ ẽ nobile val
de: Apud nos aũt fit ꝑm hũc modũ. Humectatur
in ꝑmis cũ aqua calida donec mollificet cozet eꝰ
exterioꝛ: deinde excoziceat cum cultello postea infũ
ditur in aqua frigida ⁊ptem diebꝰ ⁊ omni die alte
rat aqua: ⁊ fit illud de eo donec humectat interius
eius ⁊ ipsius exterius ⁊ lenitas: deinde decoqtur cuꝫ
aqua ⁊ melle postq̃ humectatur ⁊ sunt aque partes
ij. ⁊ mellis ps. i. deinde ponit mel solus ⁊ bulit ebu
litione vna ⁊ pũcitur in vase vitri: ⁊ cum subtilatur
mel ex humiditate eiꝰ extrahit ab illo melle ⁊ ponꝫ
tur in vase alio dispumato cum speciebus quas di
ximus.

Jnzsiber cõditũ: Jinzsiber ẽ vena de vẽtre
z terre sicut vene tinctoꝛ ⁊ fit de eo conditũ
in scena ⁊ teneritudine sua. Apud nos aũt
afferꝛ cõdũ cũ melle aut cum aqua rizi: ⁊ fit apud
nos cũ melle ⁊ spẽbus cum siccitate sua postq̃ infũ
dit mẽle vno absq; sale. Quidã vo alu sepelũt ipz
in arena sicut myroba. deinde decoquũtur ⁊ fit ꝑm
modũ quẽ diximꝰ in myrobal.

Runa cõdita si sunt humida decoquũtur
p postq̃ tolluntur interioꝛa eoꝝ cũ melle ⁊
aqua: deinde cũ melle solo ⁊ pijciunt sup
ea spẽs ꝑm q diximꝰ ante: ⁊ si sũt sicca tunc infũdã
tur in aqua. ij. diebꝰ deinde decoquant.

Alpi cõditi: Sumãtur napi boni ⁊ incidã
m tur in quatuoꝛ ptes ⁊ ꝑm quãtatẽ magnt
tudinis ⁊ puritatis eoꝝ excoziceni ex cont
ce suo exterioꝛe ⁊ infũdant in aqua ⁊ sale .iij. dieb⁹
deinde tribꝰ diebus cũ aqua calida ⁊ decoquantur
cum aqua ⁊ melle: deinde cum melle solo ⁊ fiant
odoziferi.

Migdale cõdite: Eligant de eis dulces cũ
a tenuitate sua ⁊ cõtusib⁹ luis ⁊ coq̃nt ita ut ñ
ifundãt ⁊ pforẽt ⁊ ponãt i spẽb⁹ bõi odõis
Jgna balsami cõdita. Et fit ex lignis balsa
l mi receũb⁹ qñ decoquũtur duab⁹ vicib⁹
⁊ pijciunt sup ea spẽs sicut diximꝰ.

Mblici cõditi: Eligant ex emblicis melio
e res q nõ sunt fracti ⁊ infũdant. vij. dieb⁹
in aq̃ frigida donec liniant ⁊ iffent ⁊ hũec
tent: deiñ decoquant bis ꝑm q diximꝰ ⁊ pũciant
sup eas spẽs: deiñ ferueãt duab⁹ ebulitiõib⁹ cũ aq̃ ⁊
pijciant sup eos mel dispũati ⁊ spẽs ⁊ administrẽt.

Alia cõdita ꝓueniẽtia ad võtũ decoquan
m tur poma dulcia de semi cũ duab⁹ ꝓnb⁹
aq̃ ⁊ pte. i. melli: deiñ decoquãtur scõs cũ
melle solo ⁊ ponant in vase vitri ⁊ pijciatur sup ea
mel dispumatum ⁊ pijciant super ea spẽs predicte i
operatione citroꝝ.

Tractatus octauus de trociscis.

Sermo nr̃ in hac fũma ẽ de ẽlermo ꝑterit⁹.

Rocisci stelle: Jam cõsecutum ẽ ex ma
gnificatione antiquoꝝ medicoꝝ
q̃ nolauerũt trociscos stelle almarda
canee. s. trociscos stelle q nõ ꝓmittunt
vitam recedere. Et isti quidem trociscꝰ
cõuenũt stomacho recipiẽti, supfluitates expulsas

ex reliquis mẽbris ⁊ auferũt eructationẽ acetosaz
⁊ liniũtur sup frontẽ ⁊ sedãt dolorẽ capitis ⁊ pferũt
ad catarros ⁊ dolorẽ dentiũ positi cuꝫ galbano in
corpo eis ex eis ⁊ cõferunt ad dolorẽ auris ⁊ cõferũt
ad sputũ sanguis ⁊ cursũ eius ex oi mẽbro ⁊ ad tus
sim chronicã ⁊ cõferũt ad febres periodicas sũpti
in potu cũ aqua sansuci ⁊ ad venena ex pcussione
ebibita cuꝫ aqua rute: ⁊ ponat in eis stella terre. Et
dixerũt plinii coꝝ q est talk: ⁊ gdam eoꝝ q est lu
tum seminũ ⁊ forsasse talk: iunt aiperũtatẽ stomachi
⁊ inlidet ei ⁊ nõ patit a calore inato donec agat ipm
in alio. Et nos dicem⁹ eoꝝ permixtionem sicut ipsi
dixerũt. quoꝝ hec est pmixtio: Mirrhe ⁊ castorei
⁊ spice ⁊ cassie ⁊ terre sigillate ⁊ corticũ mandrago
re oiuꝫ ana ʒ. iij. opij ⁊ croci ⁊ costi ⁊ stelle terre: ⁊ ẽ
talk oium ana ʒ. v. papaueris albi ʒ. vi. dauci ⁊ ani
si ⁊ sticleos ⁊ semis hyusgami albi ⁊ storacis liqui
de ⁊ semis apij oiuꝫ ana ʒ. viij. infũde gũmas in vi
no odozifero: ⁊ tere medicinas ⁊ cõfice cuꝫ eo ⁊ fac
trociscos ponderãtes ʒ. ʃ. exsiccent in vmbra.

Rocisci de rosis vniuersitatis qui ꝓferunt
t ad dolorẽ stomachi ⁊ abstergũt hũidita-
tes stomachi ⁊ auferũt febres phlegmati-
cas ⁊ chronicas: quoꝝ hec est pmixtio: Sumant
rosarũ rubearum ablatis capitibus ʒ. xx. spice odo
rifere ⁊ radicũ ligritie oium ana ꝑdus ʒ. x. Et iũt
gdam medicoꝝ qui ponunt loco radicum liquiri
tie succũ liquiritie: aggrega has medicinas tritas et
cribellatas: ⁊ confice cum triplicato ⁊ fac trociscos
⁊ exsicca in vmbra.

Escriptio trociscoꝝ de rosis asclepiadis q
d extiguũt ⁊ cõferunt ad dolorẽ stomachi ⁊
cõfortãt ipsum ⁊ ad diniã ⁊ caliditates ⁊
inflãmationẽ ⁊ humiditatẽ ⁊ subuersionem stoma
chi ⁊ adustionẽ: quoꝝ hec ẽ permixtio. ℞. rosa-
rum recẽtium aur. vi. radicum ligritie aur. iij. spi
ce inde aur. ij. cõficiantur cũ rob ⁊ informentur tro
cisci ꝑderis ʒ. i. ⁊ exsiccẽtur in vmbra.

Rocisci de rosis cũ scamonea q cõferunt
t ad febres ⁊ ad difficultatẽ. ℞. rosarũ rube
arũ ablatis capitib⁹ ʒ. xij. spice odorifere ⁊
radicũ ligritie omniũ ana. ʒ. viij. scamonee ꝑdus
ʒ. iij. aggrega has medicinas tritas ⁊ cribellatas et
cõfice ⁊ fac trociscos ⁊ exsicca in vmbra ⁊ bibantur
cũ aqua frigida ⁊ tuleb ⁊ sirupo acetoso.

Rocisci de rosis cũ spodio q cõferunt ad
t febres cõmixtas ex phlate ⁊ cholera anti
quas. ℞. rosarũ rubearũ ablatis capitib⁹ ꝑ-
dus ʒ. v. spice odorifere ꝑdus ʒ. v. spodij pond⁹
ʒ. i. succi eupatorij ꝑdus ʒ. viij. aggrega has medi
cinas tritas ⁊ cribellatas ⁊ fac trocis. ⁊ exsicca ⁊ vte
re qñ necesse fuerit.

Rocisci de rosis noiati diacodon q ꝓferũt
t ad opilatiões splenis ⁊ epatis ⁊ febres me
lancholicas ⁊ phlegmaticas: quoꝝ hec ẽ
permixtio. ℞. rosaꝝ. ʒ. x. ⁊ succi ligritie. ʒ. v. ⁊ spice
⁊ cassie ⁊ floris squinanti ⁊ croci ⁊ myrrhe ⁊ masti-
cis omniũ ana pondus. ʒ. ij. terantur ⁊ cribellẽtur
⁊ infundantur myrrha ⁊ crocus in aceto: ⁊ confici
antur cum eo ⁊ fiant trocisci: ⁊ si vis confice cum
melle.

Rocisci de rosis cõcrentes ad febrẽ terti-
t anam. ℞. rosarũ rubearum partes. v. spi-
ce ⁊ croci ⁊ mastichis ⁊ anisi ⁊ lacce absq; li
gnis omniũ ana ptes. x. succi eupatorij ⁊ absynthij
amborum ana ptes. ij. floris squinanti ⁊ myrobal.
citrinoꝝ amboꝝ ana partem. i. ⁊ in descriptione
alia ros. quantum spice ⁊ mastichis tere ⁊ confice cũ
aqua apij ⁊ fac trociscos: quoꝝ vnusquisq; sit
aur. ʃ.

Rocisci de rosis cum spica faciẽtes ad do
t lorem epatis. ℞. spice ⁊ lacce ablute ⁊ radi
cum liquiritie omniũ ana ʒ. iiij. absynthij
⁊ keia ⁊ croci ⁊ succi eupatorij ⁊ reusini omniũ ana
pondus. ʒ. iij. rosarum. ʒ. vij. tere ⁊ cribella ⁊ confi
ce cum aqua ⁊ fac trociscos.

Rocisci de cãfora extinguentes ad inflam
t mationem febriũ cõferẽtes ad ethicam et
ptisim ⁊ auferũt sitim ⁊ angustiam ⁊ vomi
tũ sanguinis: quoꝝ hec ẽ pmixtio. ℞. spodij. ʒ. iiij
ros. ʒ. vij. sc. malue ⁊ semis portulace ⁊ semis dulcis
cucurbite ⁊ dragaganti ⁊ neriden ⁊ gũmi ⁊ liquiri
tie ⁊ xyloaloes crudi ⁊ cardamomi omniũ ana. ʒ.
iij. croci. ʒ. ij. zuccari tabarzet ⁊ tereniabin ⁊ granoꝝ
cucumeris excoziatoꝝ oium ana ꝑdus. ʒ. ij.
croci ⁊ cãfore amboꝝ ana ꝑdus. ʒ. i. aggrega has
medicinas tritas ⁊ cribellatas ⁊ cõfice cũ mucilagi
ne psilij ⁊ informa trocis. drachmeos ⁊ exsicca i vm
bra ⁊ vtere.

Rocisci de cãfora ꝑm descriptionẽ alia q
t cõferũt ad febres acutas ⁊ aput opilatio
nẽ epatis vehemẽtẽ: quoꝝ pmixtio hec ẽ:
℞. violarũ siccaꝝ ⁊ nenufaris amboꝝ aã. ʒ. iij. ⁊ se.
cucumeris ⁊ spodij ⁊ croci oiuꝫ ana pondus. ʒ. ij. ⁊
rosarũ. ʒ. v. ⁊ reusini ⁊ lacce amboꝝ ana ꝑdus. ʒ.
i. ⁊ dragaganti ⁊ gũmi arabici ⁊ succi ligritie oium
ana ꝑdus. ʒ. ij. canfore aur. ʃ. Et in descriptõe alia
canfore aur. i. tereniabin ⁊ zuccari amboꝝ ana põ
c dus. ʒ. x. terant ⁊ fiant trocisci:

Escriptio alia: canfore ⁊ xyloaloes crudi
d amboꝝ ana ꝑdus. ʒ. ʃ. croci ⁊ spodij ana
boꝝ ana pondus aur. ij. sc. cucumeris et
se. alcond ⁊ dragagãti ⁊ lacce ⁊ succi ligritie ⁊ cardã
monii oiuꝫ aã. ʒ. ij. ⁊ rob. ʒ. vij. ⁊ zuccari ⁊ tereniã-
bin amboꝝ ana pondus. ʒ. x. terãtur ⁊ pficiant ⁊ in
formentur trocisci.

Rocisci cāfore nri. R. se. endiuie ℞ lactuce ℞ portulace oiuz añ ʒ.ij. ℞ granoꝝ cucurbite excorticatorū oiuz añ pōd^{o} ʒ.ij. ℞ terrā ℞ semis alkedre si inueniū: ℞ si nō sandali. ʒ.iij. et cancri cōbusti ℞ croci ℞ succi ligritie ℞ cāfore oium ana pōdus. ʒ.i. rof. iij. ℞ informent trocisci.

℞ Rocisci de spodio cū tereniabin ℥ plunt ad febrē acutā ℞ extinguūt. R. rosaꝝ ʒ.vi. tereniabin. ʒ.iij. amili. ʒ.iij. gūmi arabici ℞ dragaganti ℞ spodij ℞ croci oium ana ʒ.ij. cōficiātur cū aq̄ tereniabin ℞ mucilagine psilij. Quidā aūt addūt in eis sc. citroli ℞ sc. cucumeris ℞ sc. portulace ℞ sc. cucurbite dulcis omniū āna ʒ.ij. terātur ℞ cōficiant ℞ informent trocisci.

℞ Rocisci de spodio cū semie acetose faciētes ad febres cholericas ℞ ternianaꝝ ℞ pcipue qñ est illic solutio nature: cui^{o} hec ē pmixtio, R. rof. ʒ.viij. gūmi ℞ sc. acetose excorticati ℞ amili torrefacti parū oium ana ʒ.iij. spodij. ʒ.iij. croci. ʒ.ij. tere ℞ pfice cū aqua granati acetoli aut cū aqua acreste: ℞ informa trociscos ℞ dent in potu cū rob de acresta puro aut cū sirupo de ribes. Quidā ℔o addūt in eis bo. ar. ℞ succi berberis amboꝝ ana ʒ.ij. castaneaꝝ torrefactarum ʒ.iij.

℞ Rocisci de berberis faciētes ad febrē acutā ℞ apata in epate ℞ sitim vehementē. R. succi berberis ʒ.iij. sc. citroli ℞ masticis ℞ spodij oiuz ana ʒ.ij. lacce ℞ reusini amboꝝ ana ʒ.i. rosarū ʒ.xij. croci ʒ.i. spice ℞ succi cupatorij ℞ radicū ligritie ℞ tereniabin omniū ana ʒ.ij. informētur trocisci pondus ʒ.i. ℞ dentur in potu cū eo qđ conuenit ex pondus. Quidam aūt addunt in eis succi absynthij ʒ.ij. assari ℞ semis apij ℞ semis seni. oium ana ʒ.i. rubee tinctoꝝ ʒ.i.ʒ.

℞ Rocisci de berberis descriptiōe alia q̄ cō ferūt ad febres inflāmatiuas ℞ apata epatis ℞ apata stomachi. R. berberis ℞ succi ligritie ℞ rosarū ℞ sc. cucumeris ℞ semis melonis excorticati cōtriti ℞ cribellati oium ana pondus ʒ.iij. masticis ℞ spice odorifere ℞ succi cupatorij oiuz añ pōdus ʒ.ij. rubee ℞ reusini ℞ croci oium ana pōdus ʒ.i. sc. cuscute ℞ semis endiuie oiuz ana pōdus ʒ.iij. spodij pōdus ʒ.i.ʒ. tereniabin pōdus ʒ.vi. tere ℞ cōfice cū aq̄ tereniabin ℞ informa trocisco quorum vnusquisq; sit aur. i. ℞ potentur.

℞ Rocisci de berberis q̄ cōueniūt ad dolores epatis cū febre ℞ sitī ℞ icteritia. R. rosarū recēcium. ʒ.vij. succi berberis ℞ tereniabin amboꝝ ana. ʒ.iij. cuscute sicci aut seis ei^{o} .ʒ.i.ʒ neriden ℞ spodij amboꝝ ana ʒ.i.ʒ. croci ℞ lacce et reubarbari oium ana ʒ.i. succi ligritie ʒ.ij.ʒ. tere et pfice cū aq̄ tereniabin aut cū aqua endiuie.

Ꝺ Scriptio alia trocisco℞ de berberis q̄ cōueniūt ad febres inflāmatiuas ℞ sitim ℞ angustiā ℞ extinguūt valēe. R. berberis aut succi ei^{o} ℞ succi ligritie aut spodij omniū ana ʒ.iij. spice ʒ.i. sc. citroli pōdus ʒ.iij.ʒ. rof. ʒ.vi.ʒ. sc. pontulace ℞ croci añiū. ℞ dragaganti oium ana ʒ.ij. cantoꝝ ʒ.ʒ. conficiantur cum aqua tereniabin ℞ informentur trocisci.

Scriptio alia trocisco℞ de berberis qui faciunt ad febrem ℞ tussim ℞ doloꝝ epatis ℞ sedāt sitim. R. berberis pōd^{o} ʒ.xij. ℞ sc. cucumeris ℞ alcond ℞ masticis ℞ spodij oium ana pōdus ʒ.vi. lacce ℞ reusini amboꝝ ana ʒ.iij. ℞ rosaꝝ ʒ.xi. croci ℞ spice ℞ succi cupatorij ℞ succi liquirite ℞ tereniabin oium ana ʒ.vi. tere ℞ fac trocīscos.

Rocisci de berberis descriptione alia. R. ℞ berberis ℞ spice ℞ semis portulace ℞ succi ligritie ℞ dragagati ℞ gūmi arabici ℞ amili oium ana ʒ.iij.ʒ. spodij ℞ cāfore ℞ croci oium añ pōdus ʒ.i. tere ℞ pfice cū aq̄ ℞ forma trocīscos.

Rocisci de berberis. R. succi berberis ʒ.v. cupatorij ℞ spodij amboꝝ ana ʒ.iij. lacce ablute ℞ croci ℞ teder ℞ spice ℞ succi absynthij ℞ reubarbari ℞ buglosse oium ana ʒ.ij.ʒ. sc. endiuie ℞ semis cuscute omniū ana pōdus ʒ.iij. semimis portulace ʒ.i.ʒ. croci pōdus ʒ.i. informa trocīscos cum aqua endiuie.

℞ Rocisci de absynthio ℥erens ad febres antiquas aperiuntus valde ,puocatiu^{o} faciens appetere. R. anisi ℞ absynthij ℞ assari ℞ semis apij ℞ amigdalarū excorticatarum oium partes equales conficiant cum aqua frigida ℞ fiant trocisci ℞ dentur in potu.

℞ Rocisci de absynthio alij faciētes ad epar ℞ splen ℞ stomachū ℞ febrē tertianā ℞ tri angulam. R. anisi aur. ij. assari ℞ absynthij romani ℞ semis apij ℞ amigdalarū excorticatarum ex cortice suo ℞ masticis ℞ spice oium ana aur. i. aloes scotrēlis ℞ folij indi ambor ana aur. i.ʒ. succi cupatorij aur. i. ℞ terantur ℞ conficiantur ℞ informētur trocisci.

℞ Rocisci de cupatorio q̄ ℥erūt ad febres i flāmatiuas antiq̄s ℞ ad sitim ℞ opilatiōes ℞ apata epatis ℞ splenis ℞ icteritiā. R. succi cupatorij sextaria. vi. rosaꝝ rubearū ablatis capitibus ℞ spice odorifere oiuz ana sextaria .ii. tereniabin mūdate sextaria. vi. spodij pōd^{o} ʒ.iiii. aggregabis medicinas tritas ℞ cribellatas ℞ pfice ℞ fac tro.

Rocisci de cappare q̄ cōferūt ad dolores splēis. R. corticū radicis capparis sextariii. ammoniaci sextariii reubarbari sextaria ii sc. agnicasti ℞ pipis oium ana pōdus sextario rū vi. aggregabis medicinas tritas ℞ cōfice ℞ mōniacū cum aceto vini ℞ aggrega cum eo medicinas ℞ fac trocīscos.

Rocisci de lacca. R. lacce lignoꝝ ℞ rube ℞ anisi ℞ seis apii ℞ absynthii ℞ assari ℞ amigdalarū amararum mūdatarum ℞ costi ℞ cinnamomi ℞ aristologie longe ℞ succi cupatorii oium ana ʒ.v. tere ℞ cōfice trocīscos.

℞ Rocisci alkekēgi ℥erētes ad dolōes renū ℞ vesice ℞ mictū sāguis ℞ laniei ℞ ad vinā mucosā ℞ ℥ert ad scabiē vesice quoꝝ hec ē pmixtio. R. sc. melo. au. ℥xxvi. opii au. vi. sc. hyul quātami aldi ℞ se. apij sc. acetose oium añ. auf. vi. sc. hyul. nigri ℞ sc. coriandri amboꝝ añ. auf. xviij. sc. seniculi ℞ granoꝝ pini torrefactoꝝ ℞ croci ℞ amigdalarum amararum omniū ana. auf. ix. ℞ granoꝝ alkekengi montani ḡna. lxxv. ℞ confice cū coagulo vue ℞ fac trocīscos. dosis sit a. ij. aurcis vsq; ad tres.

℞ Rocisci alkekengi descriptōe alia q̄ ℥erūt ad vle^{as} renū ℞ pelice ℞ ad distillatōz vrine. ℞. sc. apij ℞ sc. hyul. al. ℞ scehedenigi oiuz añ. pōd^{o}. ʒ.vi. sc. feni. ʒ.ij. croci ℞ sc. acetose siluestri ℞ amigdalaꝝ pini ℞ opij ℞ amigdalarū amaraꝝ ex corticatarū oiuz añ. ʒ.iij. ℞ ḡnoꝝ alkekengi magno rū numero. xxv. ℞ sc. cucumeris. ʒ.xij. tere ℞ cōfice ℞ fac trocīscos.

℞ Rocisci de reubarbaro ℥erentes ad egritudines antiquas ℞ duritiem epatis ℞ grauitatem eius ℞ apostemata ipsius ℞ dolores splenis ℞ percussionem euenientem in corpore ℞. reusini pondus. ʒ.viij. rubee lignorum lacce mūdate omniū ana pondus. ʒ.iij. seminis apij ℞ cupatorij ℞ anisi omnium ana pōd^{o}. ʒ.iij. ℔ggrega has medicinas tritas ℞ cribellatas ℞ fac trocīscos ℘m descriptionem.

℞ Rocisci quos cōposuit aminulus qui conferūt ad caliditatē ℞ solutionē vētris ℞ doloꝛē epatis. Quoꝝ hec est ꝑmixtio: ℞. spodij ℞ berberis ℞ xyloaloes ℞ seminis acetose ℞ masticis ℞ galie ℞ spice omniū ana auf. i. gūmi auf. iij. rosarum auf. v. conficiantur cū aqua rof. ℞ informentur trocisci.

℞ Rocisci alij: anili ℞ se. apij. amboꝝ añ. pōdus. ʒ.i. amili ℞ amigdalaꝝ amaraꝝ ℞ masticis ℞ spice ℞ folij indi oiuz ana pōd^{o}. ʒ.i ℞ succi cupatorij ℞ aloes amborū añ. ʒ.ij. assari. ʒ.i. tere ℞ confice ℞ fac trocīscos.

℞ Rocisci meron ℞ sunt cogniti betricō: ℞. croci ℞ opij ℞ myrrhe ℞ sc. hyul. al. cortex radicis mandragoꝛe partes equales: conficiantur cū succo lactuce ℞ fiant trocisci: ℞ cū necesse fuerit tere ℞ dissolue cum aqua ℞ line super tunicam.

℞ Ermixtio trocisco℞: ℞. calami aromatici ℞ meliloti amboꝝ añ. ʒ.iij. cardamomi. ℥ i. ℞. ʒ. folioꝝ anelri. ʒ.i. ro. ru. ℥.ʒ. muscipi auf. i. tere ℞ cribella ℞ fac trocīscos.

℞ Rocisci valēes ad vlc^{a} intestinoꝝ ℞ expulsionē sāguis vndecūq; sit. ℞. supiozis rosarū opij ℞ acacie ℞ gūmi oiuz añ. ʒ.i. gallarū ℥.ʒ. seluz aharagi. ʒ.i. ℞. ʒ. conficiant cū succo alcarcos ℞ fiant trocisci.

℞ Rocisci andromachi conferētes ad expulsionem sāguinis: ℞. arsenici ℞ opij ℞ corallī omniū ana. ʒ.iiij. olibani. ʒ.viij. stelle terre ℞ amili ℞ boli armeni omnium ana. ʒ.iij. seminis papaueris. ʒ.ij. balaustie. ʒ.ʒ. tere ℞ pfice ℞ fac trocīs.

℞ Rocisci andromachi descriptione alia facientes ad doloꝛes stomachi ℞ ad difficultatem ventris ℞ difficultatem vrine: ℞. seminis apij. ʒ.vi. anis. ʒ.iij. reusini ℞ piper albi ℞ floris squinanti ℞ castoꝛei ℞ spice ℞ cynamomi ℞ opij omnium ana. ʒ.i.ʒ. absinthij. ʒ.iij. aloes scotrēlis ℞ masticis ℞ croci oiuz añ. pond^{o}. ʒ.i. tere ℞ cribella ℞ pfice ℞ informa trocīscos.

℞ Rocisci alkindi qui conferunt epati quod debilitatum est in generando sanguinem adeo q̄ debilitatus est appetitus cibi et appetitus coitus: Recipe lacce lignoꝝ ℥partes. v. berberis partes. iij. reusini rof. ru. ℞ xyloaloes indi omniū añ. tertiam partis. i. liticados ℞ venaruz lilij subalbidi amboꝝ añ. prē. ʒ. croci ℞ anisi ℞ sc. apij et keiliz romani ℞ petroselini oium añ. ℥rtā ptis. i. tere ℞ fac trocīscos.

℞ Rocisci andromachi absterſini conferentes ad humoꝛē crudū ℞ choleram fortes valde: Re. myro. ℞ bellitricoruz ℞ emblicorum ℞ burungi omniū partem. i. post cicotrigonigationem ℞ medulle turbit albi quantum est illud totum ℞ penidioꝝ quantum omnia: ponuntur penidij in patella ℞ fundatur super eos aliquid aque. Cum ergo bulierit auferantur ℞ pulueriẽtur super eos medicie post comestionē ℞ pmiscēat ꝑmixtione decēti. detiī fiant troci. ℞ sit q̄lꝝ tro. ponderis. ʒ.x. dosis sit tro. i. cum aqua in qua infusum est coriandrū siccū a ꝓncipio noctis: deinde colet hora q̄ potatur medicina in mane: ipse eni faciūt alcellare a. x. scellis vsq;. xx. ℞ sit cib^{o} ei^{o} sup ipsos cū fuerit vespere in aqua ciceris cū oleo abluto. Et si est necessarium vt educatur phlegma vitreum, viscosum addatur in eis quantum quarta pars myroba. de pulpa colloquintide.

℞ Rocisci almezerion conferentes ad nauseam ℞ singultum ℞ tenasmon: Re. anisi et se. apij ℞ calamēti horulani ℞ mente ℞ petroselini ℞ ameos omniū ana. ʒ.vi. ℞ opij ℞ castoꝛei ℞ piperis albi ℞ macropiperis ℞ silimbrij ℞ myrrhe ℞ absyn. omniū ana pondus. ʒ.iij. ℞ corticuz cassie ʒ.xij. ꝑficiant cū melle ℞ fiant tro.

℞ Rocisci mezerion alij: Recipe semis apij ℞ anisi ℞ cynamomi omnium ana. ʒ.vi. absinthij romani. ʒ.iij. myrrhe ℞ piperis et opij ℞ castoꝛei omnium ana. ʒ.ij. ℔ggrega has medicinas tritas ℞ cribellatas ℞ fac trocīscum cum triplicato ℞ vtere ad debilitatem stomachi ℞ fluxū ventris ℞ vomitum.

℞ Rocisci akondinon conferentes ad febres inflāmatiuas ℞ apostemata epatis ℞ febres compositas ex cholera ℞ phlegmate ℞ sanguine ℞ humiditate: Recipe rosarum ru. ablatis capitibus pondus. ʒ.vi. spice odorifere ℞ croci amborū ana. ʒ.ij. succi liquirite ℞ radicū liquirite ℞ granoꝝ cucumeris excorticatorū tereniabin mundati omniū añ. ʒ.iij. dragaganti ℞ gūmi amboꝝ añ. pondus. ʒ.i. ℔ggrega hal medicinas tritas ℞ cribellatas

ꝙplice cū aqua dulci ꝛ fac trociscos.

Rocisci akondinō descriptione alia: ℞. granoꝝ melonis ꝛ granoꝝ citroli ꝛ granorū cucumeris ꝛ cucurbite dulcis excoriçatoꝝ omniū ana pōdus.3.x.succi liquiritie pond⁹.3 vi.dragaganti pondus.3.iiij.ſe.fenicoli ꝛ roſaꝝ amboꝝ ana.3.ij.croci pōdus.3.i.tere ꝛ ꝙplice cum aqua plulij:ꝛ fac tro.ꝛ vtere.

Rocisci marini ꝓferentes cū approximant egri ilios valētes ad inflatione ꝛ conferentes ad vomitū:quoꝝ pmixtio:℞.ſe.apij ꝛ anisi oiuꝫ ana pondus.3.vi.abſynthij romani maſticis ana pōdus.3.iiij.pipis ꝛ myrrhe añ pōdus.3 ij.cinnamomi pōdus.3.vi.opij.3.ij.tere ꝛ cribella ꝛ cōfice ꝛ fac trociscos.

Rocisci de papauere ꝓferētes ad ſi uxū ſānguinis ꝛ tuſſiz ꝛ ſe.ꝛ dolorē pectoris:℞.roſaꝝ ꝛ gūmi ara.amboꝝ ana pōdus.3.iiij. amili ꝛ dragāganti amboꝝ ana pōd⁹.3.ij.papaueris albi ꝛ nigri amboꝝ ana pōdus.3.iij.ſpodij pondus.3.i.ſucci liqui.pondus.3.ij.croci pōdus tertie 3.i.tere ꝛ aggrega ꝛ fac troci⁹.

Rocisci de balauſtijs ꝓuenientes eis q̄ habent fluxū ventris ꝛ egeſtionē emittūt ſanguineā ꝛ ſanié ꝛ habēt tenaſmō:℞. balauſtiaꝝ ꝛ ſumac ꝛ corticū gladij torrefactaꝝ ꝛ ſanic nabat ꝛ granoꝝ myrti oiuꝫ ana.3.viij ꝛ gallaꝝ torrefactaꝝ ꝛ ſauic nabat ꝛ granoꝝ myrti oiuꝫ ana.3.viij. ꝛ gallaꝝ torrefactaꝝ extinctaꝝ cū aceto cymini infuſi in aceto torrefacti oiuꝫ ana.3.iiij.tere ꝛ ꝙplice cum aq̄ro.aut ſucco maloꝝ:ꝛ i fōma trociſcos drachmeos

Rocisci diſſulidis cōferentes ad vlcera renū ꝛ veſice ꝛ mictū ſanguis ꝛ difficultatez vrine quoꝝ hec ē pmixtio:℞.ſemis apij et ſemis hyoſgami albi ꝛ ſchehedenegi oium añ pondus.3.vi.ſe.feniculi pōdus.3.ij.croci ꝛ granoꝝ pini ꝛ ſemis acetoſe ꝛ opij ꝛ amigdalaꝝ amaraꝝ excōriçataꝝ oiuꝫ ana.3.iij.granoꝝ alkekengi mōtani.xv numero ſe.cucu.excoriçati.3.xij.tere ꝛ ꝙfice ꝛ inſōma trociſcos.

Rocisci alandaron deſcriptiōe aſceléidis: ℞.capitū granatoꝝ.3.x.alumis iameni.3. iiij.calcadie.3.xij.dragaganti.3.xij.myrrhe.3.iiij. olibani.3.viij.ariſtol.5.xij.cōfice cū aqua mellis ꝛ fac tro.

Eſcriptio alia:℞.ariſtologie ꝛ gallarū viridū oiuꝫ ana.3.viij.ꝛ relique medicine ſūt ſm quātitatē ẓuccari ꝛ informent trociſci.

Rociſcus alius q̄ confert ad vlcera inteſtinoꝝ ꝛ ſputū ſanguinis ex pectore ꝛ conſeruat fetū:℞.antimonij ꝛ ſcehedēigi ꝛ ſāguinis draconis oiuꝫ ana ſextaria.iij.ſedarā ſextariuꝫ i.laudani ꝛ ẓuccari ꝛ croci oiuꝫ ana.3.iiij. balauſtiarū ꝛ gallaꝝ oiuꝫ añ.3.xx.litij ꝛ cornu cerui aduſti et ſcatie oiuꝫ añ.3.x.ꝙficiank cū aq̄ arnoglosſe aut cū aq̄ virge paſtoris:ꝛ adminiſtret ſm tres modos. Alacurſij ex inferioꝝ cū cliſteri receptrice. Et modo ſecō ſupponat cumlana. Et modo tertio det in potu cū ſuceo citri ꝛ cū aqua virgē paſtoris. Et ad ſputū ſanguis ex pectore cuꝫ aqua pontulace ꝛ ꝓſente terie cū rob cidoniꝝ puro.

Rocisci de anilo aperientes opilatiōes rectificātes epar lenificantes naturā auferentes febres antiquas:quoꝝ hec est pmixtio: ℞.anili.3.iij.abſynthij ꝛ aſſari ꝛ ſe.apij ꝛ amigdalaꝝ amaraꝝ excoriçataruꝫ ꝛ ſpice ꝛ maſti.ꝛ folij ꝛ ſe. aneti oiuꝫ ana.3.i.eupatorij.3.iij.aloes.3.iij.ꝛ 5.cōficiant cū aqua abſynthij:ꝛ fiāt tro.drachmei.ꝛ dētur in potu cū ſirupo acetoſo.

Rocisci leniētes naturā auferentes angustiā ꝓferentes ad ſtrictura anhelit⁹ ꝓhibentes vomitū quoꝝ hec est pmixtio:℞.turbit.3.v.violaꝝ ſiccaꝝ.3.x.ſucci ligrine.3.ij.ꝛ.5.ꝙficiank cū aqua ꝛ fiant trociſci.dosis eoꝝ.3.iij.aut.iiij.ꝛ bibantur cū 3.x.ẓuccari:

Rocisci de ſcibus q̄ cōferūt ad reſolutionē nature ꝛ vlcera q̄ ſūt in inteſtinis ꝛ ad illuz qui nō digerit cibos in p̄ctione vehemēte ꝛ tenalmon ꝛ fluxū ſanguinis mulier frequēte.quoꝝ hec ē pmixtio:℞.granoꝝ myrti.3.ij.ſe.fenicu.amili amelos ſe.apij ſe.hyuſquiami albi ꝛ dauci oiuꝫ ana.3.i. opij.3.vi.ꝙficiank cū vino ꝛ fiant trociſci pōderis.3 5.ꝛ adminiſtrentur poſt ſex menſes.

Rocisci ad inceptionem aqne ꝛ ad duritiē epatis:℞.roſarū.3.iiij.berberis.3.ij.ſpice tantundem maſticis ꝛ ſucci eupatoꝝ ꝛ abſynthij ꝛ ſquināti ꝛ aſſari ꝛ amili ꝛ ſemis apij ꝛ ſemis feniculi ꝛ ſcolopendrie ꝛ fructus tamarisci ꝛ radicū capparis omniū ana.3.i.renbar.ꝛ lacce ꝛ ſucci ligritie omniū ana.3.i.ꝛ.5.croci.3.5.informentur trociſci.

Rocisci de roſ qui conferunt ad'dolorem ſtomachi ꝛ febrem phlaticā:℞.roſaꝝ ſiccarū.3.ij.ſpice ꝛ radicis liquiritie omniū ana.3.i.rabe ꝛ maſticis amboꝝ ana.3.viij.carpobal.3.v.tere ꝛ confice cum rob ꝛ fac tro.

Rocisci de roſ lenitiui qui in eſtate in potu ſumuntur:℞.roſ pondus.3.x.ſpici radicū liquiritie omniū ana.3.v.ſcamonee.3.iij.teranꝛ cōficiantur cū aqua frigida:ꝛ informent trociſci.

Rocisci de roſ ꝛ eupatorio conuenientes ad febres antiquas ꝛ dolorem epatis ꝛ ictericiam:℞.roſaꝝ.3.v.ſpice.3.ij.ſpodii.3.i ſucci eupatorii.3.viij.tere ꝛ confice cuꝫ aqua terenia bin ꝛ fac tro.ꝛ da in potu cū aliquo ſirupoꝝ.

Rocisci de lacca cōuenientes ad opilationes epatis ꝛ ſplenis ꝛ febrem aſſiduaz ꝛ ꝓuocāt vrinam:quoꝝ hec est permixtio:℞. lacce ꝛ rubee ꝛ anili ꝛ ſeminis apij ꝛ abſynthij romani ꝛ aſſari ꝛ amigdalaꝝ amaraꝝ excoriçataꝝ ꝛ coſti ꝛ ariſtologie longe ꝛ ſucci eupatorii ꝛ ſucci liquiritie ꝛ ſucci berberis omniū ana parte.i.informentur trociſci drachmei:ꝛ dentur in potu cum eo quod conuenit de ſirupis.

Rocisci de'rubea q̄ conueniūt ad grauedinē ſplenis ꝛ dolorē epis ꝛ ſe. chronicā quoꝝ

hec est pmixtio.℞.rubee.3.xii.corticū radicū capparis ꝛ ariſto.longe ꝛ radicū liquiritie oium ana.3 i.cōficiantur cū ſirupo acetoſo:ꝛ informētur trociſci ponderātes.3.i.dos ſit.i.cū decoctiōe abſynthij ꝛ medicinis oculi ꝛ dentis ꝛ aliozꝝ vſqz ad ſūmam ſecūdam ꝛ ſigillabimus hanc ſūmaz loquendo de oleis ꝛ vnguētis ꝛ ante illud afferemus deſcriptiones apozimatū ꝛ pillularuꝫ quoꝝ narratione vidimus eſſe ante hanc ſūmā ſecūdam.

Ecoctio aque de radicibus ꝓferens ad opilationes ꝛ difficultatē vrine ꝛ doloꝛez epatis ꝛ ſtomachi ꝛ adminiſtrat cū oleis ꝛ aliis ℞. corticū radicum ſeni.ꝛ corticū radicum apij et radicū ſquināti ꝛ ſenni.ſēi.ꝛ apij ꝛ anili ꝛ ſpice odorifere ꝛ ca.rr.ꝛ maſti.ꝛ paſſu.enucleatarū.q.neceſſe eſt.decoquantur ꝛ dentur in potu.q.ē neceſſe.

Ecoctio aque de radicibus ad doloꝛē epatis alkindi.℞.corticuꝫ radicis ſe.ꝛ apij ambozum ana pondus.3.i.ſeminis feniculi ſeminis apij amboꝝ ana pondus.3.5.roſ.rube. mollitarū ꝛ calamenti ꝛ ſquinanti oium ana.3.5.ꝛ paſſularū enucleatarū pon.3.ii.ꝛ aſſari pon.ℏie.3 i.ꝛ ſpice pō.ℏie.3.i.ſūdank ſup ea aque tertie.ii.lb. i.ꝛ decoquantur donec remaneāt.℥.ii.ꝛ plus paz deinde coletur ꝛ fundatur ſuper eā ex oleo amigdalino'dulci pondus.3.i.deinde potetur.

Pozima de abſinthio conferēs ad doloꝛē epatis ꝛ ſtomachi ꝛ febres cōmixtas ffas phlegmaticas ꝛ melācolicas:cuius est hec pmixtio.℞.anili ꝛ ſeis apij ꝛ abſinthij romani ꝛ aſſari ꝛ ſeminis feniculi ꝛ radicū ſquināti oium quantū neceſſe eſt:decoquantur ꝛ extrahak aqua eoꝝum ꝛ detur in potu.

Ecoctio eupatorij cōueniēs ei qui habz ſe bré quartanā ꝛ febrē phlegmaticā ꝛ febrez diuersam ꝛ lenit naturā.℞.myroba.ni.ꝛ paſſularū mūdatarū ꝛ fumi terre ꝛ bedeoard ꝛ eupatorij ꝛ ſucchaa oium equaliter decoquātur ꝛ colentur.

Capitulū de pillulis.

Illule q̄ ꝓuenūt illi q̄ hz vēroſitatē groſſā ꝛ inflāmationē ꝛ ſpaſmū neruoꝝ ꝛ inflationē teſticuloꝝ:℞.ſe.apij ꝛ ſe.harmel ꝛ anili ꝛ maſticis ꝛ croci oim añ.3.ij.myro.ni. ꝛ belliricoꝝ ꝛ emblicoꝝ oiuꝫ ana.3.ii. ſerapini ꝛ bdellij ſubalbidi oiuꝫ añ.3.i.ꝛ.5.calameti ꝛ petroſeli ꝛ flozis ſgnāti ꝛ aſſari ꝛ coſti ꝛ zedoarie ꝛ ligni aco oiuꝫ añ.3.5.ꝛ informiēturpillule.

Illule fetide magne q̄ expellūt hūoꝛes groſſos ꝛ aperiūt opilatōes ꝛ ꝓferūt ad doloꝛes iūcturarū ꝛ iliozꝝ ꝛ albaras ꝛ mozpheā ꝛ lepꝛā ꝛ elephantiā:ꝛ ſūt pillule cognite almeheru.℞.āmoniaci ꝛ ſerapini ꝛ oppopōa. ꝛ bdellij ꝛ aloes ꝛ harmel ꝛ myrobal.ꝛ pulpe colloquintide oium añ.3.viii. ꝛ allabrā ꝛ epithymi ꝛ cuſcubij ꝛ caplie ꝛ hermodactiloꝝ oium añ.pondus.3.iiii.ꝛ turbit.3.x.ꝛ caſtorei pōdus.3.ii. ꝛ ſcamonee pon.3.iii.agarici.3.ii.ꝛ croci ꝛ ſpice ꝛ cardamōi ꝛ radicū altee albe ꝛ alkeka ꝛ cinamomi ꝛ galāge oim añ.pon.3.i.

Illule fetide maiores ꝓferētes ad doloꝛem colice ꝛ podagre ꝛ doꝛij ꝛ genuū ꝛ reſoluūt hūoꝛes groſſū viſcoſū in coꝛpe:ſḡū hec est pmixtio.℞.bdellij ſerapi āmoniaci oppopōaci ſe. harmel ꝛ pulpe colloqntide ꝛ aloes ſcotrēſis ꝛ epithymi oim añ.3.x.ſcamonee.3.vi. cinamomi ſpice croci ꝛ caſtorei oim añ.3.ii.euforbij.3.i.ifundāt gūme in aqua porri ꝛ fiāt pill. dos.3.ii.

Illule fetide minores mūdificātes humorē groſſū viſcoſū ex doꝛſo ꝛ genib⁹.℞.ſerapini de ſaphāi ꝛ āmoniaci ꝛ oppopōaci ꝛ bdellij oium añ.3.x.turbit.3.xx.pulpe colloquintide.3.xii.infundāturgūme ꝛ cōficiank cū eis medicine:dosis.3.i.cū aqua tepida.

Illule fetide alkindi que ꝓferūt ad doloꝛez iuncturarū ꝛ podagre ꝛ oēm doloꝛē ex humore crudo ꝛ cholera ꝛ melācolia ꝛ palysi quarum ꝓmixtio hec ē.℞.aloes ꝛ myrobal.ci trino ꝛ enucleatoꝝ ꝛ harmel ꝛ epithymi cretēſis et medulle turbith ꝛ āmoniaci ꝛ oppopōaci ꝛ ſerapini ꝛ bdellij iudaici oim añ.ptes.iiii.pulpe colloquitidepctes tres ſcamonee ptes.ii.euforbij ꝛ caſtorei et cinamomi ꝛ croci oim añ.ptē.i.infunde gūmas in aqua porri aut aqua caulis diꝛ ꝛ nocte:deinde tere medicinas ꝛ tere gūmas donec fiāt ſicut vnguētum deinde pulueriza medicinas ſup eas ꝛ tere donec

gmiscecantur: t hec pillulas fikes piperi t exticca in
vmbra: dosis earū pondus.ʒ.ii.in principio noctis
cū aqua tepida t sit cibus sup eas pull⁹ pditis i zi-
brabegi t vinū eius sit vinū mellis aut de passis.

Illule de capsia maiores que sūt cōserēdes
ad dolores hūeroz t ancharū t vene isciati
ce t solutione educūt hūozē grossū viscosū
℞.serapini t āmoniaci t bdellij t euforbij t oppo-
ponaci oim añ.ʒ.i.aloes t epithymi t agarici oim
añ.ʒ.i.t.ʒ.aristo.rotū.t cētauree t castoꝛei oim añ
ʒ.ii.macropiperis t zinziberis t cymini t ameos t
seris apij t anisi t myrrhe t croci oium añ.tertias.ii
ʒ.i.myroba.citri.t hermodactiloꝛ t radicis almi-
heizabefgi oim añ.ʒ.ii.t.ʒ.synapis t capsie t pul-
pe colloquintide t ligni acoꝛi t salis indi oim añ.ter-
tias.ii.ʒ.i.pfice cū aqua albekēgi t fiant inde pillu
le, dosis pondus.ʒ.ii.

Illule de capsia minores pferēdes ad mol-
lificatiōem ptis t palysim t doloꝛē anchaꝛ
rū t genuū t iūcturarū t podagrā fram t
solutione educūt hūozē crudū grossū. Re.myrob.
citri.ʒ.x.aloes.ʒ.xx.zizyberis.ʒ.ii.piperis t macro
piperis oim añ.ʒ.i.synapis.ʒ.iiii.capsie inde t salis
inde t pulpe colloqn.oiz añ.ʒ.ii.peōiaz.ʒ.viii.cō
ficiant cum aqua pōni t iforment pill.dos ʒ.ii.cum
aqua tepida.

Illule de capsis descriptiōe alia. Re.aloes
t turbit t hermodactiloꝛ oim añ.ʒ.x.cap
sie t acoꝛi t salis naptici t pulpe colloqui,
agarici t granoꝛ harmel t bdellij t serapi oium
añ.ʒ.ii.ʒʒ.t macropi.t piperis t masticis t synapis
t anisi t costi t ameos oim añ.ʒ.ii.epithymi t my
ro.ni.āboꝛ añ.ʒ.v.pficiātur cū aq̄ caul t alkekēgi
quarū dosis sit.ʒ.ii.aut tres cū aqua calida.

Illule de eupatorio faciētes ad doloꝛē epa
tis t icteritiaʒ t ad febres. Re.aloes t succi
eupatorii t myro.citri.oium equaliter t tere t
cribella t confice cū aqua apij t fac pillulas. dosis
pondus.ʒ.ii.

Illule pficue pferēdes ad palysiʒ t toxturā
t doloꝛē genuū t doloꝛes iunctuarum ex
phlegmate. ℞.albredumaru t est medicina inda et
sarii t asrang: t est medicina alia inda t turbit t ḡ
noꝛ almi indi t herbe eupatorii oium, añ. aur,xx,
decoquātur cū lb,l.aque dōec remaneat medietas
deinde colent t reducatur aqua coꝛ aq̄ igné t buli
at donec coaguletur: t pjciat super eaʒ deinde de
scent mundati a cortice suo exterioꝛe t est iūse ligne
auis ponte in medio sui. Et sumant cynami t aga
rici t masticis t aloes scotrēlis et albekēgi excorties
ti et succi liquiritie ojum añ. aur, xx, tere t cribella
cū ozali preter dende: deinde tere dende solū et mi
ceatur cū medicinis: qm nō cribellaf, pter vnctuo
sitatē iā: deinde pjciantur super illā aquaʒ deco
ctam coagulatā et facta est ei spissitudo melis: t cō
ficiantur cū ea iste medicine et informentur pillule:
et sumatur de eis pondus, tertie .ʒ.i, vsq; ad.ʒ.ʒ.
et quādo multiplicas: da duas tertias.ʒ.i.cū aqua
calida in nocte.

Illule aliathelic et sunt pillule abstergētes
phla,t melācoliā et educētes ea ābo t fran
gūt vētositatē debilitatis digōis: t dāt i po
ti hyeme t estate quarū hec ē pmxtio. ℞.cinamo-
mi t costi t spice t amomi t camedreos t ḡnoꝛ al
bē t mahaleb t cinamomi t agarici oium añ. pōd
us.ʒ.ii.myrrhe t croci t gariofil.oium añ.pōd⁹
ʒ.iii.aloes.ʒ.xvi.fiant pillule in estate cū succo roſ
t in hyeme cū succo caul.dosis earū pōd⁹.ʒ.ii.cū
vino ante cibū t cibet in hoza sua cū aq̄ ciceris.

Illule aldurie ex li.alcalamet que odoꝛe
rū efficiūt oris odoꝛē t abstergūt visū t cō
sumūt phlegma t facūt appetere cibū t cō
fortant dentes masticātes. ℞.cynami t pipis t ru
bee t coriandri t hellbace t pdciati t fausel t cabe
us oim añ.pondus.ʒ.ii.t kirat.i.mulchi.tere t cri
bella t cōfice cū aqua gūmi soluti.

Illule que cōserūt ad vētositatē t debilita
tē stōi t ad hemoꝛroidas quarū hec ē pmi
xtio ℞.scoꝛze serri aur.c.que infūdantur in
aqua poꝛri septē dieb⁹ cōtinuis t remouet aqua in
ea oi die semel t granoꝛ nasturtij ʒ.cc.se.poꝛri t se.
eruce t se.alfeful t se.apij t se baucie t se.rhaphāi t
sem.greci t se.cepe oium añ.ʒ.xxv.tere t cōfice cuꝫ
aqua poꝛri t informa pillulas sicut cicer.

Illule de dēde pferēdes ad toxurā t colicā
et doloꝛes doꝛsi t genuū t oēm doloꝛē cu
ius cā est phlegma grossū viscosū t oēz vē
tositatē grossaʒ. ℞.cinamomi excoriticati a cortice
suo superioꝛe: de quo pjciant ligne reperte mī duo
frusta t granoꝛ dēde t iucci liquiritie t agarici al.
t alkekiati t herbe eupatorij t ablynthij aloes ptes
eḡles: tere t cōfice cū aqua apij t informentur pilla
le pue. t ille qui de eis facit pillulas inungat manū
suā oleo balsamj odoꝛifero, dosis earū est qō est a
ʒ.i.vsq; ad.ʒ.ii.t sit cibus sup eas zibrabegi.

Illi solutiuus cōserēs ad toxturā t abstergit
visū t aquit auditū: t ad doloꝛes splenis et
ad podagrā t doloꝛes iūcturarū t molli
ctionē lacerti t nocumēta frigoris t humiditatis
cuius hec est permixtio. Salis gēme. ℞.vi.piperis
ʒ.vii.zinziberis t lenitnis apij t isopi t anisuden et
petroselini t semis semiculi t anisi t folij indi t aga
rici t scamonee t nasturtij t gariofilorum omniuꝫ
aqua.ʒ.iiii.Aggregentur post cribellationeʒ t repo
nantur in vale t administrentur.

Illule stomatice alkindi que confoꝛtāt sto
machū t faciūt appetere cibū t sūt valētes
ad stomachū t epar t splenem t mūdificāt
sensus t intestina t educunt superfluitatei ex toto cor
poꝛe t phlegma. ℞.myrob.kebuloꝛ ptes vi.salis i
di t ablynthij romani t agarici lenis scamonee sub
albidę oium ana partes.iij.affari t anisi t semi.apij
oium ana ptes.ii.medulle turbit al. ptes.xvij. epi
thymi cretensis rubei mūdi recentis ptes.v. hirepi.

partes.vii.gariofil.ptem.i.misceant medicine iste
post cribellationem: deinde ponat super eas paula
tim: t ipe ꝺterant aqua in qua bullit fūr ptes.iij. po
nātoꝛ sahari donec cōuersa sit in substantiā succi da
ciloꝛ: deinde informent pillule simules pip eri. dos
sit pondus auf.i.ij.

Illule albaramaki mundificantes caput t
extremitates t pferunt ad apostemata: bi
bantur t doꝛmiatur super eas, pterea q
sunt vtime in attractione quoꝛ pmixtio hec est: re.
aloes scotrensis t pulpe colloquntide amboꝛ au.vij
croci t spice t cinnamomi t granoꝛ balsami t assa
ri t masticis t ablynthij roma. t scamonee t turbit
omniū ana auf.ij.cassie auf.ʒ.tere bene t cribella t
confice cū aqua tepida t fac pillulas: t iungat manū
suā oleo amigdalino dulci t sumaf de eis ꝑm quan
titatem lenitatis nature t siccitatis eius. minus pillu
le.iii.t plus de eis pillule.ix.dosis integra.ʒ.iii.cuꝫ
vadit ad lectum sunꝫ.

Illule filij alharit experte ad moꝛpheaʒ fe
dam: auferūt enim eā in tribus diebꝰ t cō
ferunt ad febrem t ventositatem t doloꝛes
iūcturaꝝ t omnē passionem phlaticam t melancam:
Re.myrobalanoꝛ nigroꝛ t citrinoꝛ t aloes scotrē
sis t sarcocolle t bdellij rubei serapini de spabani t
pulpe colloquintide omniū ana partes.v.nasturtij
albi t origani perlici t nigelle t cymini carmeni t sa
lis gēme t viscī romani omniū ana partem.i. Elec
pe has medicinas post contritiones t cribellationē
t ꝑmisce perfecte t infunde gūmas in aqua poꝛri in
vase eris tante quantitatis qua confician medicine
t ponaf in sole donec resoluant gūme: deinde pisci
antur medicine cribellate desuper: t cōficiantur bū
veh efficienter conterendo donec sit possibile ut fiant
pillule simules piperi t exsiccentur in vmbra: dosis
eaꝝ auf.i.cū aqua tepida.t abstineat ante ipas duo
bus diebus ab oibus rebꝰ nisi pane t alzibrabegi.

Illule filii habeire super quibus est cōue
nientia manifesti iuuamenti in ventositati
bus t cholā in ventositatibꝰ hemoꝛroida
rum t humoꝝ crudo t moꝛphea t paruitu: t bibun
tur in omni die t nocte hyeme t estate: quaꝝ permi
xtio hec est: ℞.myrobalanoꝛ citri.t nigroꝛ t belli
ricoꝝ ablatis nucleis omniū ana auf.xii.emblico
rum auf.vi.capsie inde t macropiperis amboꝛ añ.
auf.v.nucis muschate t salis gēme omniū ana an.
ii.turbit al.aloes amboꝛ auf.iii.tere t cribella om
nia: t fac pterionem cuꝫ oleo vio.t fac pillulas t ex
sicca in vmbra: doſ eaꝝ auf.vi.apud mediaʒ noctē
cū aq̄ calida: videbis enim mirabilia ex iuuamento.

Illule aggregative filii hilgebē que pferūt
ad sup fluitatē existentem in coꝛpe ex phle
gmate t cholā rubea t cholā nigra. Et silr
cōferunt capiti cū in ipo est sup fluitas ex istis hū
oribus aut ex vno coꝛ t resoluūt surditatez accīē in
de: t pferunt stomacho t epari t pforāt ea t pferunt
ad omnē febrē antiquā t sedāt hūoꝛes oculoꝝ t sedant
sanguinē t sanant spēs vlceꝝ t paruitū. Et ille q ha-
bet hemoꝛroidas t indiget potu eaꝝ tangat indicez
t pollicē suū cū aliquāto oleo amigdalino: deinū tan
gat illas pillulas digitis suis quātitate q̄ fluant cum
oleo: deinū bibat eas. nō enim nocebunt ei cū fecerit il
lud: quaꝝ permixtio hec ē: Re.hierepicre.ʒ.xxiiii.
myro.mi.t citrinoꝝ oiuꝫ ana ʒ.vi.masticis t anisi t
succi eupatorii t succi absynthii oiuꝫ añ.ʒ.ii.rosaꝝ
ru.ʒ.iiii.terant t cribellent t pficiant cuꝫ aq̄ t infoꝛ
ment pillule fikes pipi: doſ.ʒ.ii.vsq; ad.ʒ.ii.t ʒ.vi
bant post.ii.horas a principio noctis añ q̄ dōmiat
vrens eis: deinū surgat. t ei cūt ascelare a duabus scel
lis vsq; ad.iiii.t erit eaꝝ opatio in die.

Illule facte cū euforbio pferentes ad aquā
citrinā t ad doloꝛem doꝛsi t anche t podo
grā t mollificatiōē mēbroꝝ: quaꝝ permi
xtio hec ē: ℞.euforbij t masticis amboꝝ añ.ʒ.iiij.
scamonee t agarici amboꝝ añ.ʒ.v.pulpe colloqntide
ʒ.iij.aloes t epithymi amboꝝ ana pōdus.ʒ.xx.suc
ci absynthij pōdus.ʒ.v.salis indi pondus.ʒ.i.t.ʒ.
macropipis pōdus.ʒ.ij.anisi pōdus.ʒ.iiij spice pō
dus.ʒ.x.tere medicinas t cribella t pfice cū aq̄ caul
informa pillulas sicut piper. dosis huius medicine
est.xi.pillule vsq; ad quātitatē.ʒ.ʒ.ante cibuʒ t post
ipm: t bibat sup eas aqua calida.

Illule alie pferētes ad febrē chronicā t de
bilitatē splenis t epis t inceptionē aque: ℞
camepitheos t camedreos t radicū ligritie t croci
t lacce t absynthij oiuꝫ añ.ʒ.x.se.apij t anisi t semi
nis se.oiuꝫ añ.ʒ.v.succi eupatorij t reubi t ro.om
niū añ ʒ.viij.se.cuscute ʒ.xv.polij ʒ ij habuerit splē
nē adde in eis scolopendrie ʒ.x.radicis capparis t
fructus tamarisci amboꝝ añ ʒ.viij.

Illule alie ad febrē chronicā ex hūoribus
cōmixtis doloꝛeʒ epis t inceptionē aque: t
℞.absynthij t succi eupa.t myro.citrinoꝝ t aloes t
masticis t croci t aristo.t lacce t anisi t capsie t hie
re oiuꝫ añ ptem vnā terant t iforment pillule.

Illule pferētes ad febrē chronicā accītem
ab hūoribus ꝑmixtis t ad doloꝛē epatis t
inceptiones hydropis: Re.absynthij aut
succi ei⁹, t succi eupatorii t myro.citri.t aloes t ma
sticis t croci t reubarbari t lacce ablute t anisi t fo
lij sicci t hierepicre oiuꝫ añ ptē.i.teranf t pficiant cū
succo solatri: t informent pillule. doſ pōdus auf.i.
cū aq̄ tepida in nocte. Nō si fuerit tussis ꝑmisce cuꝫ
medicinis succi liquiritie qnātū est medietas ponde
ris omniū medicinaꝝ.

Illule q̄ apiūt opilatōes t subtiliant hūo
res grossos t faciūt delecēdere hūores t hu
miditates viscosas t mucilagiosas: q̄rū hec est ꝑmi
xtio: Re. folij indi t myrrhe t flozis ſgnanti flozis
absynthij romani t masticis t croci oiuꝫ añ ʒ.ʒ.ſe.
apij t anisi t bdel.t fapi t oppopo.oiuꝫ añ ʒ.i.alo
es ʒ.viij.fiat aga.āboꝝ añ ʒ.iij.ʒ.t fiat pille

Illule de fapio q̄ ꝓueniūt ad doloꝛē genu
um t āchaꝝ t latez. q̄ꝝ hec ē ꝑmixtio: Re.
se.apij t se.harmel āboꝝ añ ʒ.i.fapi t bdellij āboꝝ
añ ʒ.ij.hiere.ʒ.ij.pulpe colloqntide t agarici āboꝝ

añ.ʒ.i.turbit.ʒ.vi.fiāt pillule: dos.ʒ.ij.cū aq̄ tepida

Jllule de oppoponaco liniamoi ꝓueniē
p tes ad dolozē genuū t dozsi t paliij t tor
turā: ℞.ʒij.t pipis t macropipis t capsie
inde t myrobal.curinoz t belliricoz t emblicoz et
t myrre t turbit t scamonee t croci t castozei oiuz
añ.ʒ.ij.oppoponaci t hermodactilo3 t serapini t
bdellij t āmoniaci t pulpe colloqntide oiuz añ.ʒ.x
oloes.ʒ.xx.infundant grūme in aq̄ caulis t ꝓficiant
cū eis medicie t informēt pillule dos.ʒ.ij.

Jllule de eupatorio ꝓferentes ad palsim t
p mollificatoz3 t hūores crudos descēden
tes ad neruos: ℞.agarici pulpe colloqnti
de eupatorio bdellij oium añ.ʒ.i.aloes.ʒ.ij.
terant t ꝓficiāt cū aq̄ caul t fiant pillule.

p Jllule inde fcē cū muscho ꝓferētes ad do
zē stoi t auferūt fetoz3 oris t malū odo
rē pot⁹ vini t exsiccāt hūiditat.e eoz: ℞.e.remisi t
cappis āboz añ.lb.i.ꝓterāt t abluāt cū aq̄ t pjciāt
i vale t pjciant sup ea aq̄ lb.xl.t decoq̄nt donec re
maneāt lb.v.t colet: deiñ reducat ad vas mūdum
t decoq̄nt cū aq̄ secundo sola donec coagulet: t tu
moueb eā cū cochlario ita vt nō adhereat t adu
rat: deiñ pjciat in canno viridi t exsiccet hic exsiccat
aloes abiutū. Cū ergo volueris facē ex eis pillulas
sume de eis aure.rx.t fere t cribella: deinde accipe
heli t garioſil.t nucis mul.t macis t xyloaloes in
di t folij t cētauree t lāgali albi t girbaugue t cube
be oiuz añ.auſ.i.t muschi auſ.v.cāfore auſ.x.tere
vnūquodq3 p se t cribella.deiñ ꝑmisce postea acci
pe remiſs secūdo au.v.t pjce sup eā aq̄.ʒ.vi.t de
coque eā donec remaneant.ʒ.ij.t cola ea t pjce cū
ea medicias t informa pillulas sicut cicer t exsicca
tas t tere eis cū necessē fuerit.

Tractatus decimus de oleis.

ſ Ermo nr̄ in hac sūma de oleis est fin no
strā conditionē.

Leū nardinū: Li⁹ qdē innumēta sūt nilla
o tē de nobilioīb⁹ oleis ꝓferēs ad oēz do
lozē q̄ fit ex frigiditate in vētre t vētositatē
intrisecā t sedat dolores auris ipos t remouet eos
t aufert dolorem capuſ t emigraneam facto caput
purgio ex eo colorem efficit bonum t aufert colicaz
t punctionem ventosam t ꝓfert ad dolores earum
t vētris t calefacit matricē t mūcā in foramē virge
t sedat dolorem epatis t cōferi renib⁹ t pelice t ad
mollificationē vesice. Cui⁹ hec ē pmixtio: sumank ca
lami aromatici t ciperi t folia lauri t xylobalsami t
folij indi t enule t sauine t squinātī t myrri t cordi
mem t sanſuci oiuz añ.ʒ.ij.terank ꝑtitiōe grossa t
pjciant in vase t pjciant sup ea vinū t aq̄ t infun
dant sup ea olei ſisamini fiſt.v.t decoq̄nt lento igne
in vase t pjciant in vase duplici sex horis t moueāt
oi hora: deinde auferāt ab igne t dimittat donec in
frigidet t colet oleū. Decoctio secūda cui⁹ hec est
pmixtio: ℞.rosa.ru.t casſie t succi myrri humide t
myrrhe oiuz añ.ʒ.ij.terant grosse t pjciant sup ea

aq̄ aut vinū donec hūectent t oleū decoctū t deco
quant leni igne mb⁹ horis t infrigidet t colet. De
coctio tertia cui⁹ hec ē pmixtio: ſpice t garioſi.t sto
racis oium añ.ʒ.iij.nucis muſchate.ʒ.v.olei bal
samini.ʒ.vi.tere medicinas grosse t pjce super eas
aquā. Cū ergo calefit, pjce desup oleū qd decoctū ē
t olei balsami t storacē ligdā t move donec misce
antur t seruent donec ꝓsumatur aqua t remaneat
oleum.

Leū de storace ꝓueniēs iuncturis ad ōes ei
o fundit materia t calefacit lacertos t aposte
mata frigida t matricē frigidā t calefac re
nes t vesicā ex frigiditate: ℞.oleū ſisamini fiſt.i.sto
racis sicce.ʒ.iij.decoq̄nt lēto igne donec ſumat oleū
virtutē storacis t reponatur.

Leū de camemilla: ℞.olei ſisamī fiſt.i.se
o nugreci ſupious camemille ablati t exsic
cati in vmbra amboz añ.ʒ.ij.t reponat in
vase vitri t ponat in sole.xl.diēb⁹ t admistra.

Leum de mastice conueniens ad debilita
o tē stomachi t apostemata eius t lenit du
ritiē: ℞.olei ſisamini fiſt.ij.masticis.ʒ.vi.
teratur mastix t ꝓijciatur ſuper oleum in vase du
plici.

Leum de absinthio factum in sole caleſa
o ciens t cōſortans membra frigida: ℞.olei
ſisamini danic.i.ꝓijce ipsum in vitri t ab
synthij.ʒ.ij.t ponatur in sole.xl.diebus t admini
stretur.

Leum de aneto: ℞.olei ſisamini fiſt.i.ſe
o minis aneti exsiccati in vmbra.ʒ.i.proij
ciantur in vase vitri t ponatur in sole.xx.
diebus t administretur.

Leū de lilio qd̄ ꝓfert ad frig⁹m ficis t ꝓfo
o cationē m̄ficul t ad colicā t calefacit renes
t vesicaz: ℞.casſie lignee t carpobalsamu t masticis
oiuz añ.ʒ.i.garioſi.t cynamomi amboz añ.ʒ.ſ.
croci.ʒ.i.tere t,pjce in vase vitri cū lb.i.ſ.olei ſisa
mini t liliis.xxx.nūero postq̄m pieceris illud qd̄ in
eis de citrinitate t radices folioz eoz t ponat in vm
bra in loco tēperato vſq3 quo ſumat oleū virtutē eī⁹
t administretur.

Leū de halse,qd̄ ꝓfert ad difficultatē vrie.
o Re.olei ſisamini.ʒ.i.aq̄ lb.i.t q̄rtā zinzi
beris,ʒ.iiij.halse.ʒ.x.tere medicial grosse
t,pjce in vase cū aq̄ t oleo ſisamino t decoq̄tur do
nec ꝓsumat aq̄ t remaneat oleū t distillet de eo in so
ramen virge.

Leū de halse aliud ad iūcturas t colorez
o efficit bonū t addit in desiderio coctūi et
cōmouet sup coitū t rectificat renes t vesi
cam t dorsum cum de eo bibitur quantitas.ʒ.i.om
ni die cū rob aut cū vino t administrat etiā in cliſte
ribus. Cui⁹ hec ē pmixtio: Re.olei ſisamini t lactis
vaccini dulcis t succi halse humidi oium añ.lb.x.
pendioz albo3 lb.v.zinziberis lb.ij.ſ.terank pe
nidij t cribellent t,pjciantur omnia in vase ſigili t
accendatur ſub eo ignis lēnis donec consumantur

aq̄ halse t lac t remaneāt oleū soluī t bibat de eo sic
dixim⁹. Est eni iuuatiuū ad debilitatē renū t addit
in desiderio cocundi t ꝑmanet.

Leū halse aliud ꝓueniēs ad difficultatem
vētris t dolorē iliozum t renū vesice. Cuius
hec est ꝑmixtio: ℞.aq̄ dulcis sacraiati.xv.
ʒ3.pōdus.ʒ.iiij.ꝓ iii halse pōdus.ʒ.x.olei ſisami
ni sacraiati.i.decoquant in vase mūdo ign e leni do
nec ꝓsumat aq̄ t remaneat oleū t auferat t dimittat
donec infrigidet t colet t fiat clistere ex eo posteriuſ
t ante infundendo in foramen virge.

Leū de serpentib⁹ ꝓferēs ad impetiginē t
o mollificationē stomachi. Sumank olei ſi
samini fiſt.iij..t ponant in vase ſigili t po
natur in eo de serpentib⁹ nigris a.v.vſq3 ad.x.t ſtrin
gat caput vasis t decoq̄nt lento igne donec in deco
ctione dissoluank t auferant ab igne t dimittat do
nec infrigidet t apiat caput ei⁹ t caueat a vapore ei⁹
q̄re diminuat donec infrigidet t respiret t auferat ab
eo vapor t ponat in vase t admistret in epithimate
cū ipm est necessariū cū pēna iuncti.

Leū regis dauid qd̄ ē iuuatiuū ad paliſiz
o t torturā t podagrā t tremorē t ad dolo
res iūcturaz t dorſi t ad fiſtulas t hemor
roidas t ad colicā t elephantiam. Cui⁹ hec est ꝑmi
xtio: ℞.bdellij.ʒ.x.āmoniaci t serapini t oppopo
naci t carpobalsami t opij t polypodij t helleboꝛi
albi t zarur t feleniari t capsie t amigdalaz amara
rum excoriatarū oiuz añ.ʒ.vi.garioſilo3 t nucis
muſchate t.ʒ3.t galange t cynamomi t laudani et
castorei omniū añ.ʒ.iij.kesile t se.hyusquiami albi
t ſiseleoſ t olibani t nigelle t semi.eruce t se.porri t
ameos t costi omniū añ.ʒ.v.cipi t granoz harmel
t myrii t granoz viridiū t granoz alkerua t sanſuci
oiuz añ.ʒ.iij.folio3 eupatorij t vinee amboz ana.
ʒ.v.terank medicine vte ꝑtitiōe grossa t pjciant in
vase t fundant sup eas lb.vi.succi caulis t decoqua
tur igne leni donec redeat ad lb.ij.t remoueatur ab
igne t colet t exprimat ita vt nō remaneat in eo ali
quid de virtutib⁹ harū medicinaz t reducat ad vas
t fundant sup ipm de oleo oliue lb.vi.t butyri vac
cini t olei alrazaki t olei de kerua t olei aldemesi de
cocti cū ſpēb⁹ t affert hoc oleū egypto oiuz añ.ʒ.x
t farine amigdalarū amararū.ʒ.ij.granoz lauri t
pini amboz añ.ʒ.vi.olei de lilio t olei de eruca am
boz añ.ʒ.v.granoz viridiū pōd⁹.ʒ.x.olei ſisami
ni aut alrazaki in quo decocte sunt rute.ʒ.iij.vinee
ʒ.iij.olei de alcāna.ʒ.v.melliſ anacardi.ʒ.iij.t addā
tur sup olea in vase t dissoluat cū pauco illi⁹ aq̄ de
sagzenea pondus.ʒ.x.decoquant lento igne ſin fa
cilitatē donec remaneat aq̄ q̄ntitas sacraiati.i.t au
ferat ab igne t colet,cū mādili ſpisso t reducatur ad
vas t pjciant ammoniaci.ʒ.x.t mellij.ʒ.x.t pona
tur sup prunas donec liqueſiat t misceantur cuz eo
de storace liquida t napta alba t olei balsami oium
añ.ʒ.x.t ponatur in ampulla t claudatur ſtricte ca
put eius. Dosis eius a quarta.ʒ.i. vſq3 ad. auſ.i.cuz
aqua ciceris tepida.

Leū de costo dat in potu t ꝓfert ad frigus
o lacertoz t,phe paris t stoi t apit opilatō
nes lacertoz t ꝓstatas eos faciēs colorē esse
bonū ꝓ ceruas nigredinē capilloz: ℞.costi amari.ʒ.
x.casſie ʒ.vi.folioz almarmaco3 ſextaria.x.terantur
grosse t infundāt in vino in nocte t,pjciant sup eas
olei ſisamini lb.i.ſ.t decoquatur in vase duplici do
nec ꝓsumat vinū t remaneat oleum.

Leū de costo alio ad dolorē epatis t stoi t
o dolorē iūcturaz ex frigiditate t mollifica
tione lateris: ℞.garioſil.ʒ.i. calami aro
matici t spice t folij indi t storacis t radicis lilij ce
lestis t cynami t vinee t costi oiuz añ.ʒ.ij.enule et
casſie añ.ʒ.i.myrrhe.ʒ.ſ.tere medicias grosse t in
funde in aceto in nocte t effunde sup eas olei t aq̄
amboz añ.lb.v.t decoq̄nt lento igne donec consu
mat aq̄ t remaneat oleū t colet t misceat cū ꝑmo.

Leū serbuet t ē medicia inda facies ad vē
o tositates grossas t ad dolorē m̄ficis frigi
dū: ℞.serapini t galbani t cipi t synapil t
helleboꝛi oiuz añ.ʒ.xv.glutinis alimbat.ʒ.viij.op
poponaci.ʒ.iiij.cynami t costi t arist.lō.t ro.oiuz
añ.pōd⁹.ʒ.ij.acori t ammoniaci t sir et ē medicina
inda t fel t piretri oiuz añ.ʒ.ij.ſ.zedoarie t doroni
gi t castorei t rute t haſce t abrotani t radicis ligri
tie t rute montane t maruas de sire t calis t sanſuci
t ſiſimbrij t garioſiloꝛ hortulanoꝛum oiuz añ.ʒ.ſ.
myrrhe,t asse odorifere t fetide,t alaniuden omniū
añ.ʒ.q̄rtā.i.olei olive lb.ix.t aque lb.xviij.decoq̄n
tur lento igne donec consumatur aqua t remaneat
oleū. Dosis eius a media.ʒ.vſq3 ad duas cum aqua
aneti.

Leū ſindin qd̄ noiaf abrasened ꝓferēs ad
o tuſſim t ventositates grossas t attrahit hu
mores grosſos t cōfert ad hemorroidas.
Cui⁹ hec ē pmixtio: ℞.sauine t pipis t macropipis
t kelsim t.ʒ3.t capsie inde t sal rubei t cymini oiuz
añ.ʒ.vi.lauich nabac kafica⁹.i.in aq̄ t coletur sup
medicinas.

Leū de kerua quod confert ad mollifica
o tionem t paralysim t torturam t apit opi
lationes epatis t splenis t confert ad colī
cam. Cui⁹ hec est ꝑmixtio. ℞.ameos t origani t ca
lamenti montani t myrrhe t marmiacoꝛ t se.apij t
se.feni.t anisi t se.alandacoccha t masticis t assari et
fenugreci oiuz añ.ʒ.vij.t alsel t albel t alsel t acori
t capsie inde t bdellij oiuz añ.ʒ.v.serapini t ammo
niaci t oppoponaci oiuz añ.ʒ.iij.t radicum apij t
corticū radicū feniculi t squinanti t radicū ligritie
t enule siccē t basse omniū añ.ʒ.x.t hezerihalen et
ſinſiber amboz añ.ʒ.iij.zinziberis t cynamomi et
garioſiloz3 t cardamomi t girbaugue t cubebe t
macropipis t pipis t nucis muſchate t macis t ni
gelle t costi t carui omniū añ.ʒ.iij.zedoarie t do
ronigi amboz añ.ʒ.v.tere medicinas grosse t fun
de sup eas de aqua quod ſubmergat eas t decoq̄n
tur donec dissoluantur t colet t fundant super ea olei
de kerua ſrecentis lb.vij.decoquant lento igne do-

nec ꝓsumat aqua ⁊ remaneat oleū ⁊ admistrek cū ne cesse fuerit pondus aure.ij.aut.iij.cum aqua de radicibus.

Leū de kerua simplex. Decoq̄tur cū aq̄ sola ⁊ mīnozak a caliditate sua cū decoq̄t cū aq̄ sola ⁊ ck in loco olei alrazaki cū ablutk cum aqua sola.

Leū de cucurbita qō ꝓfert ad oēm caliditatē ⁊ ad acuitatē in toto coꝛpe si fuerit mēbꝛū inunctū cū eo. ⁊ si fuerit in vesica aut renibus inūgak cū eo ⁊ olfaciat ex eo ⁊ inūgat cū eo. Et si fuerit in capite fiat caputpurgiū ex eo. ⁊ si fuerit in intestinis acutas cholꝛica sumē in potu ex eo est iuuatiū ad oia illa. Cuꝰ hec est pmixtio: sumak cucurbita mag̃ integra ⁊ excoꝛticet ⁊ terak ⁊ exprmak ⁊ sumank de aq̄ eiꝰ ptel.iiij.℥ olei ſisamini recētꝭ ps.i decoq̄tur lento igne donec ꝓsumak aq̄ ⁊ remaneat oleū: deinde colek in vase vitreato ⁊ admistrek.

Leū alschelabdē qō cōfert ad vētositatē in genibꝰ ⁊ iuncturis ⁊ toto coꝛpe: Sumak aq̄ alschelabdē ps.i. ⁊ olei ſisami ps.i. ⁊ decoq̄nk donec ꝓsumak aq̄ tota ⁊ remaneat oleū: colek ergo ⁊ reponak in vasevitri ⁊ claudak stricte os eiꝰ doꝰ sit ab auf. i. vsq; ad. ℥.5. sic dixim ⁊ bibak sup mēsurā. ℥.ij. aq̄ ciceris in q̄ cū cicere decoctū sit aliqd cymini ⁊ sit cibꝰ sup ipm zibzabegi: ⁊ si fiat ex eo inunctio sup mēbꝛa confert.

Leū aurif. ℞. olei ſisamini lb.ij. origani. ℥. xv. rubee. ℥.ij. oppoponaci ⁊ serapini et myrrhe bdellij ⁊ ammoniaci ⁊ aloes ⁊ olibani oiuꝫ añ. ℥.ij. tere medicias ⁊ pjice sup eas paꝛ aq̄ ⁊ ꝓfricek cū manu bene ⁊ pjciat sup eas oleū ⁊ ꝺ coquatur lento igne donec inspissetur ⁊ coletur et admīistretur.

Leū auris descriptōe alia: ℞. sceya. ℥.ij. q̄ ꝓfricek cū olei lb.i. ⁊ aq̄ ſalsuci lb.℥. decoq̄ oia lēto igne i cochliario ferreo ⁊ cola ipꝫ ⁊ distilla de ipso in aurem.

Leū alselfelud ꝓueniēs ad dolorē iūcturarū ⁊ spasmū ⁊ mollificatōem mēbꝛoꝝ: ℞. sel ⁊ bel ⁊ sel ⁊ acoꝛ ⁊ capsie ⁊ enule ⁊ macropipis ⁊ nucisvomice ⁊ radicis lilij ⁊ se. feni. ⁊ costi ⁊ myrrhe ⁊ zedoarie ⁊ dozonigi oiuꝫ añ. ℥.v. terātur grosse ⁊ pjciank in ollaꝫ ⁊ pjciank sup ea olei ſisammi ⁊ lactis ⁊ aq̄ oiuꝫ añ. emine.ij. decoq̄nk invase duplici donec ꝓsumank aq̄ ⁊ lac ⁊ remaneat oleū ⁊ colek ⁊ administretur.

Escriptio alia q̄ cōfert ad dolores vesice ⁊ mīficis ffraꝫ ⁊ ad venā sciaticā ⁊ frigus renū ⁊ mollificatōes mēbꝛoꝝ ⁊ colicā ⁊ torturā ⁊ palysim ⁊ ad vētositates ffrasꝫ grossas q̄ accidunt in neruis ⁊ dolorē dozsi ⁊ oēm dolorē q̄ fit ex frigore ⁊ grossitudine ⁊ ē oleū inclū. ℞. sel ⁊ bel ⁊ sel ⁊ acoꝛ ⁊ capsie ⁊ radicꝫ lilij celestis ⁊ enule ⁊ macropipis ⁊ nucisvomice ⁊ nucis cupressi ⁊ pini ⁊ costi ⁊ se. feniculi ⁊ zedoarie ⁊ buzed ⁊ dozonigi oium añ. ℥.x. terank oia grosse ⁊ sumank lactis dulcis ⁊ aq̄ amboꝝ añ. lb.℥. ⁊ olei ſisamini lb.v. decoq̄ntur in vase duplici donec ꝓsumak aq̄ ⁊ remaneat oleū.

Leū de ouis fit aut mollēdo vitellos elixatoꝝ aut distillādo i vasevitreo ꝓposito aut cū distillatōe sublimata.

Leū alkekengi qō ē ꝓpriēs ad epilepsiā ⁊ palysim ⁊ mollificatiōem ⁊ frigiditatē ⁊ spasmuꝫ ⁊ debilitatē stomachi ⁊ venā sciaticā ⁊ dolores iūcturaꝝ ⁊ dozsi ⁊ ꝓfert ad colicam ⁊ puocat mēstrua ⁊ calefacit matricē ⁊ frāgit lapidē ⁊ sedat dolorē ani ⁊ apit opilatōes coꝛpis: ℞. myrobal. kebulozꝝ ⁊ bellericoꝝ ⁊ myrobalanoꝝ nigroꝝ ⁊ emblicoꝝ oiuꝫ añ. ℥.x. radicis apij ⁊ radicis fenicu li amboꝝ añ. ℥.vij. macropipis ⁊ pipis ⁊ ℥.33. omnū añ. ℥.v. oppoponaci hyusqa. ⁊ serapini omnū añ. ℥.v. turbit sextaria. iiij. caulis recētis ⁊ rute recētis ⁊ hasce humidi oiuꝫ añ. M.i. terank sicca grosse ⁊ incidank olera ⁊ pjciank in vas ⁊ pjciank super ea aq̄ lb.xxiiij. decoq̄nk donec remaneat medietas ⁊ colatur ⁊ proijciantur super ea olei de kerna emine.iiij. ⁊ decoquātur donec consumatur aqua ⁊ remaneat oleum: qdā vero addūt in eo radicū lilij sextaria.ij ⁊ capsic. ℥.iiij. ⁊ anili ⁊ cedebes ⁊ alid ⁊ cozdumeni omnium añ. ℥.ij.

Leū de crocō quod lenit neruos ⁊ aufert spasmū ⁊ ꝓfert ad duritiē mficis et colorē efficit bonum: ℞. croci. ℥.vi. calami aromatici. ℥.v. myrrhe. ℥.5. cozdumeni. ℥.vi. infundātur medicine per se ⁊ myrrha p se in aceto ꝑter cozdumeni ⁊ dimittat dieb. v. ⁊ in sexto die infundantur cozdumeni in aceto ⁊ dimittatur die vno ⁊ infūdank sup ea in die septimo olei sextaria. v. ⁊ decoq̄ntur lento igne donec cōsumatur aqua ⁊ remaneat oleum.

Leū de vsnee: ℞. vsne sextaria. v. costi. ℥.x cassie ⁊ calami aromatici amboꝝ ana. iij. mariamacoz. ℥.ij. ſtoꝛacis. ℥.v. olei myrtini lb.i.5. terantur medicine ⁊ infundātur in aceto ⁊ dimittantur tribus diebus continuis ⁊ coquank cuꝫ oleo donec consumatur acetum ⁊ remaneat oleū ⁊ coletur ⁊ recondatur.

Leū de euforbio nostrū ꝓferēs ad dolorē frigidos ⁊ ꝓpriē in neruis ⁊ ad venā sciaticam ⁊ dolorē dozsi ⁊ pedū. Cuꝰ hec est pmixtio. ℞. costi amari pōdꝰ. ℥.x. castozei pōdꝰ. ℥.v ⁊ calmēti sicci pōdus. ℥.xij. ⁊ piretri pōdus. ℥.vij. ⁊ cōditi pondus. ℥.iiij. ⁊ staphisagrie pōdus. ℥.iij. terātur oia ⁊ decoquank in vase cuꝫ xl. ℥. vini odoriferi postq̄ insula sunt in eo die ⁊ nocte vsq; quo puniat ad id qō ē minꝰ tertia. deinde infrigidenk ⁊ cōfricenk vehemēter ⁊ colek ⁊ fundak sup ipm q̄ntū est medietas pōderis eiꝰ olei ſisamini aut olei sambaci ni aut olei alkeiri ⁊ decoquak vsq; quo ꝓsumak vinū ⁊ remaneat oleū: deinde lumank ad oia. x. pondera olei euforbij albi recentis. ℥.ij. ⁊ teratur sicut puluis ⁊ misceatur cū oleo ⁊ ponak sup ignē donec buliat ⁊ recondatur.

Leū qō rōne dī demanū ⁊ eiꝰ expositio ē medicina. x. spēx ꝓferēs ad frigus neruoꝝ

et stōi confortās mēbra repellēs fluxiuitates lenifi cans neruos. ℞. ſtoꝛacis. ℥.iiij. ⁊ masticis pōdꝰ. ℥ xij. ⁊ folij indi ⁊ spice amboꝝ ana. ℥.iiij. ⁊ cufoꝛbij ℥.iij. cinamomi. ℥.vi. cere albe. ℥.xij. olei de been ℥.xlviij. olei balsami. ℥.xij. piperis. ℥.i. terank licca ⁊ solvantur q̄ sunt ꝑter illa ⁊ reponatur.

Leū de floribus papaueris ruffi calefaciēt stomachū frigidū ⁊ resoluit cōmotionē et apostematiōem qñ cōmisceek cū adipe anseris aut galline. Sumak olei boni lb.i. ⁊ rosis papaueris ruffi. ℥.ii. ponak illud in vase ⁊ ponatur in sole. x. diebus ⁊ reponak: verūtamē non habet illud oleū odozem.

Lea pura de lilio ⁊ cydoniis ⁊ malis ⁊ sycnapi ⁊ cucumere asinino fiāt ita ut sint olei ſisamini ps.i. ⁊ aque ptes. iii. ⁊ stet i sole. xl. diebus ⁊ reponatur.

Tractatus. xi. de vnguētis ⁊ emplastris.

Unguentū de cerusa qō confert ad adustionē ignis ⁊ excoriationē. ℞. lithargirij ℥.i. ceruse. ℥.v. cer albe. ℥.vij. olei ros ℥.ij. liquefiant cera ⁊ oleū ⁊ pjciantur sup ea cerusa ⁊ lithargyriū in mozario ⁊ misceātur simul anteq̄ infrigidētur ⁊ misceak cum eo albugo ouj vnius ⁊ administrek.

Unguētū aliud. ℞. ceruse. ℥.iiij. lithargyrij. ℥.ij. scozei argēti aure. i. dragagāti. ℥.i. terāk ⁊ cribellētur cū ozali ⁊ sumak cere albe. ℥.i. que liquefiat cū. ℥.iii. olei ros. ⁊ pjciātur sup ea medicine in mozario ⁊ cōterantur.

Unguentū basilicō magnū cōferēs ad vlcera ⁊ cōuenit locis neruosis ⁊ vlceribꝰ in q̄bus nō est caliditas. ℞. cere lb.i. picis. ℥.viii. myrrhe ⁊ resine oium ana. ℥.iiij. glutinis alibat. ℥.iij. olei lb.vi.

Unguentū basilicō minꝰ. ℞. resine ⁊ picis ⁊ cere ēqles ptes ⁊ administrēt cū oleo oliue.

Unguētū ō cerusa cū aceto. Sume lithargyrij quātū vis ⁊ cribella ⁊ pjce in ciminili ⁊ pjce sup ipm acetū ⁊ oleuꝫ ⁊ cōmisce bene cū manu ⁊ vtere.

Unguentū de floze eris ad vlcera antiqua. Flozis eris. ℥.ij. cere ⁊ resine amboꝝ añ. ℥.v ⁊ erak flos eris ⁊ liquefiant reliquemedicine cū oleo mensura que est necessaria ⁊ proijciatur desup flos eris ⁊ cōmoueak donec equetur ⁊ administretur.

Unguētuꝫ de calcadis qō noiauit. S. mutkin cōferēs ad apostemata pestilētie ⁊ consolidat vulnera que difficile ꝓsolidāt ⁊ sanguinea ⁊ cōfert ad difficultatē vrine ⁊ difficultatem egestionis ⁊ oia apostemata. ℞. adipis zirbi antiq libr.iii. olei antiqui lib.iii. calcadis. ℥.iiij. liquefiat adeps ⁊ terantur calcadis ⁊ misceat cū.iij. lib. olei et terank libr.iii. lithargyrij ⁊ misceak cū eis ⁊ cum adipe in mozario. deinde ponak in frixorio mūdo ⁊ p misce ea cū spatula que sit abscisa ex palma donec equetur ⁊ administretur.

Unguentū nigrū lithargirij. ℥.i. aceti fortis ℥.iii. olei. ℥.ii. decoquātur oia cum studio ne adurant ⁊ cōmoueak dōec coaguletur.

Unguētū dialoquilon cōferēs ad nodos ⁊ scrofulas ⁊ apostemata dura: cuꝰ hec est pmixtio. Fenugre. ⁊ se. lini ⁊ altee albe oium ana keleiati. i. infundak vnūquodq̄ coꝛp̄ se die et nocte: deinde sumātur de mucilagie vniuscuiusq̄ coꝛ. lb.i. ⁊ quarta ⁊ lithargyrij lib.i. ℥. ⁊ olei lib.ij. buliant mucilagines ebullitione vna. deinde auferatur ab igne postea buliat oleū cuꝫ lithargyrio, trito donec coaguletur ⁊ alterek colorem eius: deinde, pjciātur super ipsū mucilagies vna post aliā ⁊ coagulentur igne leni.

Unguentū rubeū. ℞. lythargirij eminā. i. cōtriti cribellati olei oliue lb.ii. aceti lb.℥. cōcutiatur donec coagulek ⁊ ponak sup ipsuꝫ postq̄ coagulat lb.i. de venis tinctoꝝ.

Unguentū apostoloꝝ ⁊ est apostolicō ⁊ nominat vnguētū veneris ⁊ ē vnguētū rectificans cū facilitate fistulas difficiles ⁊ scrofulas puas nec est aliquid simile ei ⁊ mūdificat vulnera ex carne mortua ⁊ pus ⁊ cōsolidat. Et dicitur q̄ est medicina duodeci apostoloꝝ. cuius hec ē pmixtio. ℞. terebinthine cere albe ⁊ resine oium ana. ℥ xiiij. oppoponaci ⁊ flozis eris amboꝝ añ. ℥.ij. dmoniaci pondus ℥.xiiij. aristo. lon. ⁊ turis masculi amboꝝ ana. ℥.vi. myrrhe ⁊ galbani amboꝝ ana. ℥.iiij. bdellij pondus. ℥.vi. lithargirij pondus. ℥.ix. infūdatur bdellium in aceto vini ⁊ decoquak in estate cuꝫ duabus lb. olei ⁊ in hyeme cū lib.iii.

Unguētū de vzifur cōferēs ad scrofulas et cancrū ⁊ apostemata testiculoꝝ. ℞. lithargirij ⁊ galbāi amboꝝ ana. ℥.v. olibani ⁊ āmoniaci amboꝝ añ. pōdus. ℥.x. glutinis alibat. ℥.vi. cere sext. x. vzifur. ℥.viii. ⁊ olei quātū sufficit.

Unguētū karmez ⁊ alkermū ꝓferēs ad dolorē ani ⁊ ignē ꝓsicū. ℞. pulpe colloquitide ⁊ ꝑdisi ⁊ vīne ⁊ vulfuris oium añ. ℥.iii. lithargirij ⁊ sief memithe amboꝝ añ. ℥.vi. karmez ⁊ marcoꝝ ⁊ ē vermis alkarmez oiuꝫ añ. ℥.xii. sambaci. ℥.ii. picis. ℥.x. liquefiat almarcoz cū oleo ⁊ administretur

Unguentū cauteri. ℞. colcotar assati pondꝰ ℥.x. calcis non extincte ⁊ ſtoꝛacis liquide oium ana. ℥.ii.

Unguētū gererati. ℞. chelidonie ⁊ venaruꝫ citrinarū ⁊ galbani ⁊ āmoniaci ⁊ sarcocolle ⁊ gūmi ⁊ sanguinis draconis omnū añ. partē. i. lithargirij quantū est pondus medicinarū omnū ⁊ olei ſisamini ⁊ olei oliue quantum est pondus medicinarum oium liquefiat cera cū oleo i vase testeo nouo ⁊ puluerizentur desuper medicine trite ⁊ cribellate ⁊ misceak ⁊ administrek.

Capitulū de emplastris.

Mplastrū andromachi qō ꝓfert splenet icis ⁊ hydropicis ⁊ q̄ patit tensionē laterū ⁊ ad dolorē iunctrarū ⁊ ad venā sciaticā ⁊ ad egritudines chronicas ānāgo: cuꝰ pmixtio hꝫ ē. ℞. cer ⁊ picis

omniū añ.lb.i.gūmi pūi lb.i.olei cyathi.viii. arse
nici rubei vel aur aliūs tamen calcis quā aqua ñ
inueuit omnium ana.ʒ.ij.prepa ipm fm q narrat

Mplastrū mirabile relatū ad Andromachū quod ꝓuenit vbi vult aliquis vt fugat
ex eo aliquid.frangit eni ipm ⁊ extrahit os
sa cozrupta ⁊ furūculos ⁊ spinas ⁊ cōfert ad venam
sciaticā ⁊ sputū sanies ⁊ duritiē viscerū ⁊ torsionem
mēbri sup mēbrū ⁊ ligillationē vulnerū. ℞. granoz
que inueniuntur in fructu plante que dicit aumeli
⁊ baurach rubei ⁊ salis āmoniaci ⁊ aristologie cre
tice ⁊ radicis cucumeris alinini ⁊ gūmi alboti oiuz
ana pondus aur.xx.piperis ⁊ macropi. āmoniaci
⁊ amomi ⁊ xilobalsami oiuz ana aure.x. turis mas
culi ⁊ myrrhe ⁊ reline ficce ⁊ aldabac frigida oium
ana aure.x.lactis arboris mozi aur.x.cere aur.xxx
⁊ adipis capre aur.xv.⁊ fecis olei de lilio quantuz
sufficit ad cōficiendū medicinā. Teranf medicie sic
ce ⁊ fricenf etiā ⁊ inungat qui fricat eas manꝰ suas
cū fece oleide lilio ita vt cū pmixta fuerint oia bñ re
ponat ⁊ seruef ⁊ cū necesse fuerit vti eo ad auferēdā
laxitudinē tūc sumāt de eo ʒ.iii. ⁊ adipis anans
ʒ.iii. ⁊ olei de alcāna.ʒ.iii. ⁊ permisceat ⁊ adminis
stretur.

Mplastrū ad dolorē iūcturarū ⁊ podagf
est medicamē experū vnle. Scis hyusq
ami kist.i.agarici ⁊ fenugre.añ.kist.i. bau
rach.ʒ.i. cere lb.i. reulini decocte lib.i. olei antiq
lb.i. medulle ossiū cerui.ʒ.iiij. radicis lilij.ʒ.iiu.
Terantur medicine sicce ⁊ cribellentur ⁊ liquefiant
ea que liquefiūt ⁊ dimittāt donec infrigidentur ⁊
ꝓiciantur super medicinas siccas ⁊ cōmisceant et
reponatur ⁊ administretur.

Mplastrū filagrius ad dolorē stomachi ⁊
epatis ⁊ dolores matricū ⁊ apostemata cū
linitur exterius ⁊ administratur mulieribꝰ
sn luna liniēdo cū eo matricē. ℞. croci.ʒ.ij. ⁊ in de
scriptiōe alia.ʒ.xij. bdellij ⁊ masticis ⁊ āmoniaci et
aloes ⁊ stozacis humide oium ana.ʒ.viii. cere sexta
ria.iij. adipis anseris.ʒ.xij. ysopi sicce aut hūde.ʒ.
xxx. olei nardini quantū sufficit.

Unguentū qd confert ad vehementiā debili
tatis epatis ⁊ stomachi ⁊ lenit duritiē ⁊ reti
net ascellationēz epithymatū. ℞. trochtularum
de scemi pondus.ʒ.iiii. alkeia ⁊ absinthij ⁊ olibani
oium ana pondꝰ.ʒ.ij.⁊ myrrhe ⁊ aloes ⁊ aderirati
⁊ xiloaloes ⁊ acatie oium ana pōdus.ʒ.i.⁊ laudani
pondus.ʒ.ij.⁊ cydoniozuz exoztciatoz decoctoz
mūdatoz a granis suis pondus.ʒ.vi.⁊ dactiloz um
alcabs dactilos.l.nūero ⁊ cere ⁊ olei nardini ⁊ olei
roſ. quantitatē cū qua fiat vnguentū. Infunde da
ctilos ⁊ tortellas in vino ⁊ accipe cydonia ⁊ mūda
ea ex cortice ⁊ granis suis. deinde coque ea in vino
donec mollia sint ⁊ cū decocta sunt tre ea bene ⁊ p
misce ipsa cū dactilis ⁊ tortellis: deinde cōtere ea cū
tortellis donec misceantur ⁊ liquefac cerā cū oleo ⁊
tere reliquas medicias ⁊ cribella ea, ⁊ pulueriza eas
sup cerā liquefactā cū oleo: deide aggrega ea simul
in mortario ⁊ p misce ea in eo donec ꝑmisceanf bñ
deinde line ex eo sup lanā.i. pānuz ⁊ pone ipm sup
epar ⁊ stomachū.

Al guētū factuz cum pulpa colloquintide
qd confert ad illud qd dictū est: cuius hec ē
pmixtio: Pulpe colloquintide pondus.ʒ.xii. tur
bit ⁊ scamōee ⁊ euforbij oiuz añ.ʒ.vuu.se. aneti ⁊ sa
lis ⁊ myrrhe ⁊ aloes ⁊ sellis vaccini ⁊ salis indi ⁊ ni
gelle ⁊ staphisagrie mōtane ⁊ piperis ⁊ ʒiʒ. ⁊ myro
bal. citrinoz ⁊ mezerion ⁊ belliricoz omniū ana pō
dus.ʒ.xij. ⁊ amigdalarū ⁊ āmoniaci ⁊ oppopona
ci ⁊ serapini oium ana.ʒ.vij. baurach ⁊ sulfuris citri.
ambozū ana.ʒ.xv. fenugre. ⁊ camomille ℥semis li
ni oim ana pondus.ʒ.x. stozacis ⁊ cere āboruz ana
sextaria.x. liquefac ea que liquefiūt de istis medicis
cū butyro vaccino ⁊ infūde que ex eis infundūtur i
vino ⁊ tere que ex eis sicca sūt ⁊ cribella ea: deide te
re infusa ⁊ permisce ea simul donec fiat vnguētum:
deinde lini ex eo stomachū ⁊ epar: ipsū eni facit de
scendere aquā citrinā: ⁊ qui indiget a cellatiōe et nō
potest bibere medicinā liniat ipsū super stomachū
quoniā soluet eum.

Mplastrū factū cū cozdumenī qd cōfert ad
dolores antiquos qui fiunt in epate ⁊ stō ⁊
splene ⁊ duritiē accītem in eis ⁊ frigus. ℞.
cozdumeni ⁊ spice ⁊ amomi ⁊ pipis ⁊ macropipe
ris ⁊ costi ⁊ cassie mūdate ⁊ turis ⁊ piretri ⁊ amigda
larū ⁊ āmoniaci ⁊ alkeia ⁊ myrrhe ⁊ stozacis ⁊ car
pobalsami ⁊ aristologie lōge ⁊ rotūde ⁊ aperi ⁊ me
liloti ⁊ laudani ⁊ gariofil. oium añ. pondus.ʒ.iiij.
croci pondus.ʒ.ij. ⁊ treos ⁊ opobalsami ⁊ adipis
vacce aut anatis oiuz añ. pondus.ʒ.v. ⁊ gūmi ami
gdale amare pondus.ʒ.v. liquefac cerā cū oleo nar
dino ⁊ facim sicut narraui ibi.

Tractatus.xij. de iuuamento harū medicinaꝝ
appzopiato vniuscuiuz mēbro.

D frigus capitis cōferūt scelithe ⁊ ana
cardinū ⁊ dyacyminū capitipurgio fac
to. D grauitati capitis cōfert infusio de
hiera ⁊ pillule albozonal que mūdifi
cant caput.

D dolorē capitis frigidū antiquū sotira sce
lithe fm q dicit hiera eufratis hierapicra:
hiera archigenis-Teodozicō: hieracatam
trocisci stelle epithimati sup frōtē. ⁊ ad cephaleam
iterū oleū nardinuz. Ad emigrancā trocisci stelle
liniti sup frontē olei nardini suffuf infusionis hie
re: confectio hermetis facto capitipurgio. Ad ẏ
tigine: otira pura: confectio hermetis: anacardinū
hiera archigenis: theodozicon: electuarium de am
bra magnum.

D oblitionē ⁊ recozdationē ⁊ mentē: ana
cardinū: electuariuz de anacardis: scelithe
fm q dicit facto capitipurgio ter ea: suffuf
grisostilis electuarii de ambza iuxta os: hierapicra

Ad alguefgues ⁊ maniā tyriaca ⁊ mithridatū: ty
riaca eſdre: scelithe fm q dicitur. Tyria, a tarbe ra
magucē: hiera catagun: medicina de muscho ⁊ ꝓpe

descriptio facta ad melācoliā cholericā. Anacardi
nū qñ eğtur i sua receptiōe: cōfectio de hiacyntho
nfa q ꝓzotāt seius sūt tyriaca mithridatū pillule sto
machice alkindi. Ad epilepsiaz tyriaca mithrida
tū tyriaca eſdre tyriaca diatesseroū sotira scelithe. Ty
riaca nfa: cōfectio cesaris alkekinégi ꝓpze ad pu
eros: Theodozcon hieragarios hiera nfa medici
na de muscho dulcis ⁊ amara: hierapicra acetum
squille ⁊ oximel eiꝰ. Ad apoplexiā: Tyriaca mithri
datū: tyriaca eſdre: oleū alkekēgi. Ad paralysim
⁊ mollificationē in mēbris: Tyriaca mithridatū tyri
aca eſdre tyriaca diatesseron: medicina de muscho
dulcis ⁊ amara. anacardinū diamarte bedemeregi
hiera nfa: electuariū de vua: pillule vtilitatis: oleū
baraſed. Hiera Gal. episcopal: pillule de euforbio
cōfectio alcimeri capitipurgū alhabis hierapicra
clusteriza. Ad tozturā scelith. Medicina de mus
cho dulcis ⁊ amara: anacardinū: electuarū de vua
pillule, pficni pillule de dēde sal. Ad tremozē Ty
riaca mithridatū tyriaca eſdre sotira electuariū nfm
hiera catagini. Ad spasmū sotira oleū alkekengi
oleū de croco hiera Gal. hiera catagini. Ad do
lozem oculi sotira hierapicra medicina keted regis

Ad cecitatez ⁊ aquam que fit in oculo: hiera ar
chigenis in pncipio. Ad dolorē auris trocisci stel
le: oleū nardinū. Ad frigidū accetū squilliticum ⁊
oxymel eiꝰ ad illā in q nō ē vieꝰ. Ad dolorē den
tū sotira sagzenea ꝓfectio de scozia trocisci stelle.
In cōzoso: cōfectio philosophoz oxymel squilliti
cū acetū eius restringit sanguinez ⁊ detumescē facit
carnē ginginarū. Rectificato nodationis lingue
⁊ mollificationis eius: scelithe est electū in hoc con
fectio philosophoz hierapicra. Ad apata cozdis
eiꝰ. Cōfectio de muscho medicina keted regis: me
dicina Gal. q cōfert ad egritudines canne. Ea q
cōfozātcoz: sūt tyriaca mitridatū tyriaca eſdre tyria
ca diatesseron nedrech darij reseꝰ darij. cōfectio al
kindi: tyriaca nfa cōfectio de hiacyntho confectio
Gal. electuarium de ambza electuariū aliud. Ad
pullū cozdis: Tyriaca mitridatū scelithe tyriaca no
stra: cōfectio cesaris mina sirupꝰ de malꝰ calidꝰ cōfe
ctio de muscho: medicina de muscho dulcis ⁊ ama
ra. Ad syncopim medicina de muscho mitrida
tū kelkelégi. Ea q mūdificāt cānā pulmonis ⁊ pe
ctus: medicia Gal. ⁊ pillule q sūt in.x. tractatꝰ ⁊ me
dicine loch de alijs trocisci de stomathicis sūt mi
rabiles sirupꝰ de isopo. Ad raucedinē vocis ⁊ ab
scissionē eiꝰ. Loch de melōe acetū squilliticū ⁊ oxy
mel eiꝰ pillule q sūt i.x. tractatꝰ. Ad abscissionem
vocis: tyriaca mitridatū. Ad difficultatē anhelitus
ꝓfectio cesaris medicine de muscho pillule dicte in.x. tractatuꝰ medicina diamarte de curcuma
diasulfur filoniū medicina keted regis. Ad asma
⁊ anhelitū ꝓpationis loch de squilla ⁊ eiꝰ oxymel.

Ad difficultatē ⁊ strictionē trocisci de papaue
re. Ad dolores pulmonis ⁊ pectoris ⁊ hypocon
drioz sotira kakium tyriaca marduruchos tyriaca
eſdre ꝓfecta. Ad tussim antiquā tyriaca ⁊ mitrida
tū ⁊ scelite fm q dicit ⁊ diakalfur oleum alkindi ⁊
loch de papauere trocisceꝰ de papauere. Ad spu
tū sanguis ⁊ fluxū eiꝰ ⁊ ipsiꝰ vomitū ⁊ sanieiꝰ Trocisci
Gal. ꝓpe ꝓfectes sanies trocisci arostomachis mi
rabiles loch de papauere. Ad vomitū sanguinis ⁊
sputū eiꝰ medicina alcheiron loch de metone loch
de spodio. Ad frigꝰ epatis oleū de aneto alcanzi
sepereriarā oleū de halce pillule q sūt in.x. tractati
bus. Ad dolorē epatis ꝓfectio de semibꝰ medici
na de gētiana vnguētū de cozdumeni trocisci de ea
parozio: ⁊ q de radicibꝰ trocisci de.x. tractandoꝰ. ꝓfe
ctio de muscho cōfectio de calamēto. ath anasia cō
fectio hermetis cū aqua algeleniabin diacurcūa di
acostū filoniū kelkégi suffuf de acozo facto trocisco
pillule de euparozio theodozicon sal acetū squille.

Debilitas apatis ⁊ q ꝓzotāt ipm dialacca ⁊ pil
lule stomathice alkindi ⁊ vnguentū cū pulpa collo
quintide sal emplin ⁊ medicina alundrion diacurcūa
medicina quā alkindꝰ ⁊ alijdixerunt eē Gal. alcázi
cōfectio de scozia emplin Gal. oleū de cinamomo
suffuf hubede. Ad estuationē epatis resus darij ē
cōfozatiuū valde tyriaca nfa ꝓfectio alkindi confe
ctio de muscho saggzenea singularis secimꝰ oia q cō
ferūt ad dolorē eiꝰ. Ad apa epatis medicina kiu
me medici trocisci de berberis trocisci de reubarba
ro trocisci alzedarfion. Ad duritiē epatis ⁊ splēis
trocisci de reubarbaro electuariū de aniudē. Ad
dolorē epatis ⁊ splenis: Tyriaca eſdre mitridatum
diacurcūa dialacca. Ad hydropisim ⁊ initiū eiꝰ
tyriaca mitridatū ꝓfectio hermetis medicia kiume
hiera archigenis. Ad malitā cōplexiōis oleū de
euforbio suffuf alkekégi bactissucha diasulfur. Ad
inceptionē malitie ꝓplexionis homozusia diacur
cuma dialacca trocisci de berberis medicina kiume
aq de radicibꝰ pillule alkekégi. Et ad fortē uterū al
canzi sepereare fanatos ⁊ rectificat sāguinē electua
riū aliud. Ad debilitatē stomachi medicina kiu
me. Unguētū ad debilitatē epatis ⁊ stomachi electu
ariū de xylo. ⁊ sagzenea sal factꝰ suffuf onū dei. Et
ad debilitatē ⁊ coruptionē suā eſuariū alcázi ⁊ ele
ctuariū kameati rectificat cōruptionē eiꝰ. Ad cor
ruptōz ⁊ mollificationē eiꝰ oleū afusiue ꝓfectō hme
tis diacurcūa oleū aliud aq de radicibꝰ tyriaca mi
tridatū alkerme tyriaca nfa electuariū de ambza tro
cisci stelle. Expellūt ab eo supfluitates pillule alkeké
gi hierapicra diacyminū ꝓfectio alkindi infusio pi
cre mūdificat eū suffuf aburmaki acetū sgille ⁊ oxy
mel eiꝰ mina sirupꝰ de malꝰ calidꝰ ⁊ sirupꝰ de pirīs ⁊
citrū cōditū ⁊ cydonia cōdita. Et de eis q mundifi
cāt ipm sūt electuariū Gal. pillule stomathice ille tri
fera de scozia ⁊ alia. Et ad mollificationē eiꝰ trifera
maio: trifera de scozia suffuf hebede oleū de serpē
tibꝰ. Ad caliditatē stomachi cōfert sirupꝰ de acre
sta. Ad frigꝰ stomachi electuariū de xyloaloe ipatū
oleū mentū oleū de costo oleum de papauere ruffo
electuariū de aniudē electuariū alfágiꝰ fendelicō, al
cázi sepereare trifera de scozia electuariū talisafar.

Ad infusionez stomachi hierapicra pillule inde

hiera Wyp. trifera suffuf,hebede. Ad dolorē sto
machi pfectio de scib⁹ dactilicon medicina de gēti
ana aqua de radicib⁹ hiera andromachi,electuari-
um diapipereon sebereaten. Unguētū de cozdu-
uenti pillule inde oleū ros. oleū de costo electuari
um Bal.pfectio hermetis pillule bone ad dolorem
vētris emplīm silagrius arastō diacurcūa filonium
cōfectio de calamēto. Ad vētositatē stomachi so
tira nedreh darij alpharmiu trifera magna,oleū nar
dinū. Ad apastō achi pferūt trocisci de berberis
t eupatorio. Ad duritiē stomachi oleū de mastice.

Ad appetitū electuaria t alkekēgi cōfortāt appe
titū. Ad appetitū caninū de curatione ei⁹ ē diacy-
minū. Ad digestionē tyriaca mitridatū confectio
phoz cōfectio cesaris alcazi diacydonitē,ppe mus
chatū trifera magna: cōfectio de muscho,sagzenea
diacyminū elim deabra suffuf aristol. elim suffuf ele
ctuariū de gēnis viridib⁹ cōfectio de hiacyntho no
stra: electuariū aliud citrū cōditū electuariū. Ad
singultū cōfectio cesaris ē bona in eo valde mixta si
rup⁹ de mēta trocisci de mezerion. Ad vomitū t
nauseā trocisci aristōachis cōfectio de sale ido,ppe
ad phlāticū t melācolicū sirup⁹ō fructib⁹ t,ppe,ad
cholericū trocisci,nunc sir⁹ de mēta sirup⁹ō puliz t
cōfert ad syncopim. Ad sitiz,sirup⁹ de acresta cā
fora trocisci de spodio t si fuerit cū resolutiōe natu
re. Ad eructuatiōnē acidā diacyminū trocisci stelle
diapipeon. Ad splenē sotira homozusia kelkelen
gi pfectio de semib⁹ anacardini alcazi diamarte et
apii opilationē ei⁹ bedemeregi diacurcuma diasul
fur oleū,abusume cōfecto de hiacyntho nra theo
doricō hiera nra sal. Unguētū cozdumēi suffuf de
trocisc̄is de.x. tractatib⁹. Ad frig⁹ intestinoz pil
le q mūdificāt intestina pillule stomathice alkidi
pillule aburmaki. Ad colicā t siccitatē naturis,ara
ston kelkelengi oleū de nasturtio oleū de kerua fer
mos sebereanez dactilicon. Et ad dolorē ei⁹ filo
nū cpale diacydoniten,solutiuū electuariū indū ele
ctuariū cesaris. Ea q leniūt nām sūt hierapicra cōfe
ctio inda sirup⁹ de pzunis paruz de bdellio pillule
de capsia trocisci t pfectio de alleis. Solutiua gros
sa pillule stomathice alkindi,pillule,alie,ad,melāco
liaz pillule de capsia hiera Bal.pillule de euforbio
attrahūt ex lōginquo t,ex neruis hiera silagri⁹ ele-
ctuariū cesaris sebereare pillule filij alpharith. Ad
retentionē solutionis vētris tyriaca mitridatū dia
cydonitē muschatū vnguētū alkindi sirup⁹ de acre
sta ad cholericos suffuf puenientis cholericis came
hatu. Descripto ex felāgios suffuf aristotel' minu sir
rup⁹ de malis sirup⁹ de mēta sirup⁹ de piris cydo
nia condita trocisci de balaustijs trocisci de spodio
rocisci de semib⁹ trocisci de diasacramēto. Ad
solutionē vētris cū sāguie t sanie trocisci diasacra
mēton. Ad difficultatez vrine trocisci de lacca.
Ad vicera intestinoz t rasurā tyriaca eisdre cōfectio
hermetis trocisci nri trocisci alij athanasia medici
na keted regis trocisci de balaustijs trocisci diasa
cramētō trocisci de semib⁹. Ad pūctionē trocisci.
de semib⁹. Ad vehemētē pūctionē micleta fricu
rios oleū nardinū suffuf ad tenasmon micleta,cōfec
tio hermetis trocisci de mezerio: trocisci de balau
stijs suffuf. Ad colutricā passionē tyriaca electuari
um filij messeniati: electuariū de gēnis viridibus ad
dolorē ani oleū alkekēgi. Et ad hemoroidas ele
ctuariū de muscho donū dei suffuf miclete oleū al-
sindini. Et ad dolorē renū t vesice: tyriaca mitri
datū tyriaca eisdre tyriaca nra: pfectio alkekēgi ele
ctuariū de aniuden ad frig⁹ ambox. Conferūt re
nib⁹ t vesice oia q cōfortāt ea trocisci alkekēgi oleū
de keruā. Pillule ad frig⁹ renū trocisci regales ele
ctuariū ad dolores ambox confectio hermetis dia
curcuma. Et ad dolorē ambox cōfectio alkekengi
nux cōdita oleū de storace. Que mūdificant renes
t vesicā mitridatuz theodricō anacardinum hiera
nra electuariū de ambra. Et pferūt ad frig⁹ ambo
rū trocisci alkekēgi. Et ad mollificationez vesice
hiera Bal. trifera de scoria trifere alie. Et ad mi
cturā sāguis t pus pfectio de pillul' alkekēgi t trocisci
alkekēgi. Et ad iuuolitariū emissionē vrine t distil
lationē ei⁹: pfectio phoz scelite sm q dī hiera Ba.

Et ad lapidē tyriaca mitridatū tyriaca eisdre ho
mozusia dialacca diasulfur pillule in.x. tractatib⁹.

Educētes arenā in vrina trocisci arcomacris. Ad
frig⁹ mficis oleū de storace oleū de,heiritar oleum
nardinū alkekēgi. Ad vētositatē mficis alkekēgi
Et ad dolores mficis scelite sm q dī anacardinuz
diamarte bedemeregi filonij, ppe pgnātū fermos
archigēis emplīm silagri⁹ diacurcūa. Ad pfocatio
nē alkekēgi acetū sgile t oxymel ei⁹. Et ad duritiez
mficis pillule memithdine diacurcūa oleū de cro
co. Ad rectificationē mēstruoz rectificāt ea theo
doricō kelkelēgi trocisci de scib⁹ pfectio de scoria.

Ad pgnātes t pservātes fet⁹ suffuf tyriaca pservat
fetū mitridatū scelithe sm q dī t alcalcatarahū fer
mos. Ad dolorē iūcturaz t podagrā t venā sciati
cā: sotira scelite sm q dī pfectio phoz pfectio her⁹
metis,anacardinū pfectio hiere archigēis theodori
cō electuariū de masſacūia emplz cleūariū idū elīn
cesaris, ppe ad podagrā: oleū de storace calefac iū-
cturos t expellit ab eis supfluitates clisterizatū. Et
ad venā sciaticā cleūariū phlaticuz, medicia, kebeth
regis hiera picra oleū asseled raised oleū alkaſed oleū
alkekēgi, t ppe ad venaz sciaticā kelkelēgi t ppe ad
vētositatez iūcturaz hiera catagi t, ppe ad tremorē
caz pillule de capsia sal. Ad dolorē dorsi hiera ar
chigēis pillule imamēti pillule de dēde oleū kēis
sed oleū kekel. oleū de cucor. pillule de capsia pillu
le alie, d kelkel. elīn idū: pfectio ō scoria nuces pdīs
t ad dolorē dorsi clisterizatio. Et ad dolorē ancha
rū pillule de capsia descriptōe nra oleū de euforbio
pfectio hermetis. Expleta ē sūma

pmaz antidotarij. Sūma sequitur scipit.
Ille hac summa afferem de medicinis
cōpositis illas q sūt magis ppue vni
cuiqz egritudini postqz reiterabimus
rememoratione cozq, dca sūt in sūma.

pma vt sit el q legit hūc libz cōprehēsio oiuz curatō
nē aut plurimū eaz valde. Et illud ē qm̄ vbigfa cū cō
prehēdit curatōes scabiei eat ad libz secūdū: t est li
ber medicinaz simpliciū t sciet in hora vna pphētio
nē oiuz medicinaz pticariū ex tabul' dei cū pmuta
tur ad capitula libri certij t ārī ārat caplīm scabiei
t pphēdat curatōes pdcās, deinde cū pmutat ad anti
dotarū pprehēdet reliqs curatōes ppositas. Erit
ergo ei via ad pphēdendū curatōes particulares oēs
aut plimū eaz t distili hāc summā in tractatus.

Tractatus primus de dispositiōib⁹ capitis: t de eis
q sunt in eo vt cerebrum.

f Tupefactiuū doloris capitis antiq cui⁹ hec
est pmixtio: lactis alfarfandi au. xvi. lacti
papaueris t ē opiū auf. vij. amili croci ſe.
hyus. al. scamonee oiuz an. au. vij. pficiāt
oia cū aceto: deinde fiat ex eis tro. t exsiccent i vmbra
cūqz indiges eis liqfac t linī sup frontē ab vno tpe
ad aliud: q s linīrim⁹ sunt febrices liqfac eos cū aq et
linī eos.

t Rociſci gb⁹ vtebar antiq: ℞. baccaz lauri
auf. vij. scamonee t opij t myrrhe t succi
aq acreste oiuz an. aur. vij. ſc. apij t croci t
amomi oiuz an. auf. viij. pficiāt illud cū aceto ḡnī
tate que sufficit. t fiant ex eo trocisci t administrētur
liniendo.

Eputpurgium qō mūdificat caput t pfert
c patiēti opthalmiā longā t cui aduenit do
loz capitis t facit descēdere ex capite hūidi
tatē plurimā: ℞. nigelle aur. ij. sal' āmoniaci auf. ij. suc
ci cucumer, aſinini auf. i. terat illud bene t pficiat cū
oleo qō sit ex oleo qō dī sicomuz aut cum oleo de
nigella aut cū oleo de alcāna donec puniat ad spſ
situdinē cere l' ḡsce cū oleo liqfactōe humidaz pone
ipm in vaſe t,iete ipso ita vt linias ex ipo i pcauī
tate nariū: t precipe infirmo vt narib⁹ attrahat aerē

Epuipurgiū aliud qō purgat sine, noceme
c to t sedat doloz capitis stati: sumant bu
chomarien auf. viij. radicum lilij auf. ij.
baurach rubei auf. i. misceant t admīstrent.

Epuipurgiū aliud: Buchomarie. ʒ. iij.
c succi folioz lebleb ʒ. i. ſ. alleduino sextā au.
i. succi cucumer, aſinini sextā auf. i. pmisce
ea t pserua ipm in vaſe vitri. cū ergo indiges eo fac
de ipso collyriū t liqfac ipm cū lacte mulieris t fac
caputpur. cum eo.

Epuipur. qō pfert ad palysim t tozturā et
c mollificatōez mēbroz t tremorē t ad oēs
dolores ffos t hūidos t opilatōes q acci
dunt ex frigiditate t hūiditate in lacertis t nervis,
cui⁹ pmixtio hec ē: sumat succi radicis colloqntide
hūide t succi radicis sicle t succi radicis ratha oiuz
an. cochliariū. i. t nigelle t ḡna harmel t terant am
bo bñ: deinde cōfice ea cū his succis ita vt pmisceant:
deinde repone ea. cuiqz indiges eo sume de ipso pōd⁹
sexte. ʒ. i. t solue caputpur. cū lacte mlieris lactātis
puellā t fac caputpur. firmos ex eo. ihz enī apte opi
latōes t calefacit t pfert cerebro t capiti t ad illud
qō est in ipso de supfluitatibus.

Aputpur. aliud pferēs ad dolores capitis
c antecedēte: ℞. mumie t mucis muschate t
ambre t cāfore t muschi oiuz an. pōd⁹ ʒ.
i. terat hec oia q optime ſc. deinde misceant t pficiant
cū oleo ilsamino t aliquanto olei de ballamo t sumat
de eo pōd⁹ gra. vi. t soluat cū aliq aq̄ t fiat caput
purgium cum eo.

Infectio hiere mūdificāns ex pte q mūdi
c ficat caput t expellit ex eo illud qd ē in ipo
de supfluitatib⁹ t egritudines malas: Pul
pe colloqntide mūdate ex gnis t corticib⁹ suis pon
dus auf. x. turis t piperis al. t nigri t macropipis
oium an. aur. viij. t croci aur. i. t aloes t myrrhe t
ammoniaci t asse oiuz an. pōd⁹ aur. i. scamonee alla
te pondus aur. vi. t succi absynthij aur. ij. terant t cri
bellent t pficiant. dosis ei⁹ sit aur. viij.

Jera relata ad bulicos q pfert ad dolorez
b capitis t teneb: positate t doloze stōi t iple
nis t epatis. cui⁹ hec ē pmixtio: lumantur
turis mūdati t agarici ambox an. aur. xvi. t pulpe
colloqntide mūdate ex cortice t granis suis pondus
aur. ij. t sticados t pipis al. t nigri oiuz an. aur. xvi
t myrrhe aure. iij. t croci aur. vi. t corticū helleboꝛ
nigri t aloes t scamonee t sgille t asſate t spice t cal
sie oiuz an. aur. xvi. t sandarace t euforbij omniū
an. aur. viij. terantur medicine sicce t infundant gū
mi t misceantur t conficiantur: t sit dos ei⁹ aur. viij

Infectō hiere relate ad dolor: Pulpe col
c loquintide mūdate t excorticate a granis
suis t turis amboꝛum ana. ʒ. xx. t arū. ro.
t se. apij montani t pipis al. oiuz an. ʒ. v. seraphini t
oppoponaci amboꝛ ana pōdus. ʒ. viij. t spice odo
rifere t ligue aui⁹ t cynamomi t casſie t croci. t. ʒ3.
t polij omnium ana. ʒ. iij. terant medicine sicce t
infundant gūmi t misceantur.

Pillule saluc mundificantes caput: Re. tur
p bit t aloes amboꝛ an. ʒ. x. colloquintide
t scamonee omniuz ana. ʒ. iij. anili t salis
amboꝛum ana. ʒ. ij. dosis eius. ʒ. ij. t debilis aureus
vnus.

Pillule pferentes ad dolorē capitis t melan
p choliā: Epithimi t agarici omniuz an. ʒ.
iij. polypodij. ʒ. iij. hiere. ʒ. vij. sal. ʒ. ij. ſ.
myrobalanoꝛum nigroꝛum. ʒ. v. lapidis lazuli. ʒ. ij
dosis. ʒ. ij. ſ.

Pillule pferētes ad dolorē capitis ex phle
p gmate t melancholia: ℞. myrobalanoꝛū
kebuloꝛ t belliricoꝛ t emblicoꝛ eiuz an.
pōd⁹ ʒ. iij. sal. ʒ. iiij. sticados. ʒ. ij. hierepicre. ʒ. viij.
pulpe colloqntide. ʒ. iiij. absynthij. ʒ. ij. agarici. ʒ.
viij. turbit t epithimi amboꝛ an. ʒ. xv. helleboꝛ ni
gri. ʒ. v. dosis earū. ʒ. ij. ſ.

Decoctio aq̄ de radicib⁹ cui q̄ sumit in potu
d oleū de kerua ad dolorē capitis ex phle
gmate t vertigine t epilepsia: ℞. corticū radicū apij

et feni. oiuz añ.3.x. ꝛ radicū ſquinati ꝛ calameti mō
tani ꝛ ſpice odoꝛifere ꝛ ariſto.ro. oiuz añ.3.viij.fu-
mi terre.3.vij. myrobal. citrinoꝝ pōdus.3.viij. epi-
thimi.3.iiij. maſticis.3.iij.ſ. polij.3.iiij. decoq̄nt cū
iiij.lb.aq̄ donec remaneat lb.i. ꝛ infundantur in ea
hierepicre.3.iiij. ꝛ ſumant de ea oi die. 3.iij. cū pon
dere.3.i. olei de kerua.

Ecoctio collecta q̄ ſolutiōe educit hūoꝛes
d Re. myrob. nigroꝝ ꝛ citrinoꝝ ꝛ kebuloꝝ
oiuz añ.3.x. puna.xxx. nūero tamarido
rū.3.xv. fumi terre.3.vij. abſinthij.3.iii. decoq̄ntur
cū trib⁹ lb.aq̄ donec remaneat lb.i.ſ. ꝛ ſumank de
due tertie lb.ſ. ꝛ ꝓficiāt in ea.3.i. turbit ꝛ aloes due
tertie.3.i. agarici tertia.3.i. ꝛ bibak. ꝛ ſi voluerit illaz
debilē nō, ꝓiciank illa tria: ſ̄ fricet in ea caſſiciſtule
mūdate a ḡnis ſuis.3.x.

Migranea: Trocifci q̄ conferūt ꝛ efficiūt
e opationē cum linik ex eis bis aut ter ex tpe
ad tps. quoꝝ hec ē pmixtio: R. croci auf.
xv. ꝛ calcadis au.x. ꝛ myrrhe ꝛ alumis ꝛ opū ꝛ ſuc
ci ꝛ acreſte ſicci ꝛ colcotar oium añ. auf.iū. ꝛ gūmi
auf.xv. terank illa ꝛ ꝓiciant deſup vini ſtiptici q̄ntū
ſufficit ꝛ terat ſic terik collyriū ꝛ fiant ex eo trocifci.
Lūcꝝ indigebis eis liquefac eos cū aceto pmixto ꝛ
vtere eis.

Edicamē ad emigranea antiquaz. Pipis
m al. auf.ii. pmixtionis croci auf.ii. euforbij
auf.ſ. fimi columbini auf.ſ. encauſtri ſcri
ptoꝝ auf.ſ. tere has medicinas ꝛ pmiſce ꝛ ꝓfice ꝛ li
ne cū eo lacertū tpis ꝛ annecte frōti illi⁹ gus.

Tractatus ſecundus de oculo opthalmia ꝛ attra
ctione materierū ad oculū.

Ollyriū q̄ cōpoſuit vir faciens alco
hol de terra ſſaruz: Re. ſief memithe
c auf.xlviii. ſarcocolle aure. xxiiii. ſcheꝛ
nigi auf.xii. opii auf.xii. ſucci mādra
goze auf.viii. gūmi au.xvi. ꝓficiank cū
aq̄ pluuiali ꝛ adminiſtrenk cū albumine oui.

Confectio medicine ariſtratis faciēs ſcabiē
c ꝛ opthalmiā antiquā ꝛ ꝓfert auri ex q̄ cur
rit pus ꝛ vlcerib⁹ quoꝝ ꝓſolidatio ē difficil
ꝛ corroſioī q̄ accidit in oꝛ: R. virri ꝓuſti au.ii. dra
gagā. aduſti au.i. pipis au.iii. croci auf.ſ. viui. ℥.ix
coagulati vue. ℥.xlv. myrrhe aure.ij. Tere medici-
nas ſiccas ꝛ aſp ge ſup eas in trituratōe vinū. Et cū
exſiccank, pūce ſup eas coagulatū vue ꝛ terank cum
eo ꝛ ponank in vaſe ꝛ decoquank lento igne ꝛ ſerue
tur in vaſe eris.

Pulthima q̄ cōpoſuit filodeſitis ꝓferens
e ad māz plimā ꝛ doloꝛē vehemēte: Re.
roſaꝝ recentū auf.ii. ſe. hyuſ. al. aure. viii.
turis auf.vi. myrrhe auf.iiii. ſauich ozdei 3.xviii. vi
tellū oui.i. aſſatū ſucci mādragoꝛe au.iiii. croci au.
ii. opij auf.iii. ꝓficiank cū vinu ſtiptici q̄ntitate q̄ ſuf
ficiat ꝛ fiāt ex eis trocifci ꝛ adminiſtrentur.

i Liud q̄ dī vunla eris: Re. eris vſti ablu
ti auf.xii. croci auf.vi. pipis albi auf.iiii.
myrrhe ꝛ opū amboꝝ añ. auf.iiii. gūmi au.xii. terak
cū vino ꝛ adminiſtretur.

Ollyriū aliud q̄ admiſtrak ante balneuz
c ꝓferēs ad curſū materierū plimaz ꝛ ꝓpte
q̄ oculus ē difficil humectatōis ꝛ ē apo
ſtema eius ad albedinē declue in colore ſuo ita vt ſit
in eo aliq̄ de veſtigijs opthalmie vehemēs in qua
cleuak albedo oculi ſup nigredinē ei⁹. Et nō eſt no-
bis neceſſariū vt etamur co nili in hoza q̄ ꝓcipim⁹
infirmo vt ingrediatur in balneū in ſucceſſione eius
R. lapidis q̄ dicit ſaḥaſatos auf.viij. turis aur.vij.
eris vſti abluti ꝛ opij ꝛ gūmi oiuz añ. auf.viij. myr-
rhe auf.iij. ꝓficiank cum vini q̄ntitate q̄ ſufficit ꝛ ad
miniſtrek cum albumine oui ſubtili ita vt diſtillet de
eo in oculo multotiens.

Ollyriū aliud q̄ adminiſtratur ante bal
c neū quod ꝓpoſuit hermes factoꝛ alcohol
faciens ad doloꝛes vehementes ꝛ ſedat in
die ſuo ſedatione plima ꝛ confert ad opthalmiam
antiquā etiam. Aloes aure. viij. eris vſti abluti opij
omniū añ. auf. xvi. myrrhe auf. xij. croci auf. viij.
climie auf. iiij. turis auf. iij. ꝓficiank cū vino vel ſiru
po q̄ dicit candinſon ꝛ adminiſtretur cū albumine
oui ꝛ ſoluak ſubtile. ꝛ ozꝛ vt ocło fiat alcohol ex eo in
hoꝛis ſeqntis in eo quod eſt ink oēs tres hoꝛas aut
quatuoꝛ: deinde dimittatur oculus quieſcere ꝛ pau
ſare ꝛ precipitatur infirmo poſt illud vt ingrediatur
balneum.

Ollyriū valens q̄ ſedat doloꝛē in die ſuo
c ꝛ dī rabioſum ꝛ reſoluit apoſtemata ꝛ car
minat ipz in hoza ſua: R. antimonij ꝛ aca
tie amboꝝ añ. auf. xl. climie auf. vi. eris vſti abluti
auf. xiiij. ceruſe de plūbo auf. vij. ſpice ꝛ lulij ambo
rū añ. auf. iij. caſtoꝛei ꝛ aloes ꝛ apij ꝛ colcotar adu
ſti oium añ. auf. ij. gūmi auf. xl. ꝓficiank cū aq̄ in q̄
decocte ſint roſe ꝛ admiſtrenk cū albumine oui ꝛ luq̄
fiat declinās ad ſpiſſitudinē q̄ndā.

Ollyriū q̄ ꝓpoſuit Bal. ꝛ cognoiak ꝓpo
c ſitui, ꝓpriū, ꝓficiēs ad doloꝛes vehemētes ꝛ
egritudies cū ſint in decliatiōe ſua: R. climie
ablute au. xvi. acatie au. xl. eris vſti abluti auf. xiij.
opij ꝛ licij ꝛ ſolij ꝛ ſpice odoꝛifere ꝛ croci ꝛ aloes et
caſtoꝛei oiuz ana. auf. ij, myrrhe auf. iiij. ceruſe de
plūbo ꝛ antimonij abluti amboꝝ añ. auf. viij. gum
mi auf. xl. conficiatur cū aqua ꝛ adminiſtrei in ince
ptione egritudinis.

Ollyriū q̄ dī ſakis ꝛ ꝓpoſuit ipm mlier
e regina faciēs ad doloꝛes vehemēres. cui⁹
hec ē pmixtio: Climie aur. xvi. ceruſe ablu
te auf. xl. amili ꝛ dragagāti ꝛ acatie ꝛ opij oiuz añ.
auf. ij. gūmi auf. xij. ꝓficiank cū aq̄ pluuiali. ſi autē
aduenit hoza in q̄ facies ex eo collyriū, pūce ſup al-
bumē oui recētis ꝛ vtere eo.

Ollyriū q̄ noiak eſtiuū: climie aduſte ab-
c lute ꝛ boli ſemioſ ceruſe de plūbo oiuz añ.
auf. xx. coꝛticū eris ablutoꝝ ꝛ acatie ꝛ coꝛ
ticū turis omniū añ. auf. ij. dragagāti aur. v. gūmi
au. xv. ꝓficiank cū aq̄ ꝛ admiſtrek cū albumine oui.

Ollyriū q̄ dicit ſtella q̄ nō vincak ꝓferēs
e ad doloꝛes vehementes ꝛ bothoꝛ aphto
nē pupille ꝛ viceꝛa ſoꝛdida ꝛ vicera coꝛro
ſa ꝛ egritudies antiq̄s ꝛ abſtergit ꝛ aufert veſtigia:
Re. climie aduſte ablute ꝛ ceruſe de plumbo ablute
oiuz añ. aur. xv. amili ꝛ anatmonij amboꝝ añ. auf.
xij. cineris de fornace in q̄ purgat es ſtāni aduſti ab
luti boli ſemios oiuz añ. aur. viij. myrrhe opij am-
boꝝ añ. aur. ij. dragagāti aur. viij. ꝓficiatur cū aq̄
pluuiali.

ollyriū theocratis ꝛ ē medicamē valēt: R.
c climie croci amboꝝ añ. auf. xij. opij ꝛ coꝛti
cū eri ãboꝝ añ. aur. vi. coꝛticū ſabꝛoci mū
daroꝝ ꝛ plūbi aduſti abluti amboꝝ añ. auf. v. myr
rhe au. iij. ſpice odoꝛifē au. ii. acate au. ij. ſucci roſ.
ꝛ gūmi oiuz añ. aur. xij. ꝓficiank cū aqua pluuiali.

Ollyriū q̄ noiak roſaceuz ꝛ ꝓpoſuit ipm
c biblis faciēs ad doloꝛē vehementē ꝛ ad at
tractōez materierū ſubtiliū plimaz ꝛ bothoꝛ
ꝛ diſtillatōz pupille. cui⁹ hec ē pmixtio: Roſaꝝ recē
tiū ablatis capitib⁹ aur. iiij. croci aur. iiij. opij ſextā
au. i. ſpice odoꝛifere ſextā aur. i. gūmi aur. iij. ꝓficiāt
cū aq̄ pluuiali ꝛ admiſtret cū albumine oui.

Ollyriū aliud roſaceū q̄ nomiak bonū ꝛ
c ꝓfert ad has egritudies p̄dcās: R. roſ. mū
datarū aur. xxiij. croci aur. xij. amili auf.
vi. balauſtiaz aur. iiij. opij aur. iij. dragagā. au. viij
ꝓficiank cū ſucco foliozꝝ cuꝑſſi.

Ollyriū roſaceū q̄ ꝓpoſuit tarētios: Re.
c roſarū recentiū aur. xij. cineris de fornace
in q̄ purificat es ꝛ ſpice odoꝛifere ꝛ croci et
opij ꝛ gūmi oium añ. aur. iiij. ꝓficiank cū aq̄ pluuie.

Ollyriū roſaceū q̄ ꝓpoſuit debigozus et
c noiak collyriū magnū ꝓferēs ad doloꝛē ve
hementē in locis bothoꝝ ꝛ vicera, pfunda
laniosa accidētia in tunica cornea ꝛ dilatatōem pu-
pille ꝛ māz q̄ attrahit ipe lógo ꝛ opthalmiam anti-
quā. cui⁹ ſanano ē difficil: R. roſaꝝ recētiū ablati ca
pitib⁹ au. lxxij. climie aduſte ablute aur. vi. opij au.
iij. antimonij aur. ij. ꝛ q̄dā ponūt de eo aur. vi. coꝛti
cū eris ſpice odoꝛifere añ. aur. ij. myrrhe aur. iiij. Et
q̄dā hoies ponūt de ea aur. vi. flozis eris aur. ij. Et
q̄dā ponūt de eo aur. iij. gūmi au. xxiij. ꝓficiank cū
aq̄ pluuiali ꝛ adminiſtrek cū lacte.

Ollyriū iunatiuū factū cū ieuſemin ꝓferēs
c ad attractōez materierū: R. acatie ꝛ ſucci ſā
bac amboꝝ añ. aur. xlij. cineris fornacl in
q̄ purgat es ꝛ croci amboꝝ añ. aur. xxiij. opij auf.
iij. ꝛ in deſcriptōe alia aur. vi. myrrhe aur. iiij. ſucci
hyuſ. al. aur. iiij. eris vſti abluti aur. iiij. gūmi aur. xl
conficiantur cum vino.

Ollyriū q̄ dī pomale ſueniēt ei⁹ nō tol
c lerat ocul⁹ tactum medicia ꝛ ꝓfert ad bo
thoꝛ ꝛ ulcera, pfunda ꝛ ſoꝛdida accētia in tunica coꝛ
nea ꝛ ad dilatatōez pupille ꝛ ad māz plimā ꝛ egritu
dines ꝓpzimi ipis: R. climie aduſte extincte in lacte
au. xvi. ceruſe ō plūbo ablute aur. viij. croci au. iiij.
dragagāti aur. ij, ꝓficiank cū aq̄ pluuiali ꝛ admiſtrek
cum albumine oui.

Ollyriū q̄ noiak noie deriuato a nōie ſti⁹
c q̄ poſuit ipz luribes ꝛ ē collyriū vtile ꝓfe
rēs ad doloꝛes ãquos ꝛ ꝓſuit carne addita q̄ ē i an
gulo maioꝛe de ãgul' ocli ꝛ ē q̄ndo q̄ dī lachryma
ꝛ ad vulnera q̄ exeūt in hoc ãgulo ꝛ ſuit fiſtule: R. cli
mie ablute ꝛ ſedēgi aduſti abluti oiuz añ. au. xxviij
cineris de fornace in q̄ purgat es aur. xxiij. myrrhe
aur. xlviij. croci aur. iiij. opij aur. viij. pipis al. gra.
xxx. nūero. gūmi au. vi. ꝓficiank cū vino ꝛ admiſtrek
cū albumine oui in locis ꝓpinq̄ ipis ꝛ ſit ſubtile. Et
q̄dā hoies ſūt q̄ ponūt in eo croci auf. xij
c Ollyriū aereū q̄ noiak indū: de ꝓpietate
cui⁹ ē vt, phibeat gnātōez ois ſpēi opthal
mie ꝛ ꝓfert ad coꝛruptōez ꝛ puꝛritū ꝛ coꝛroſionē an
guli maioꝛis ocli ꝛ delz ꝛ ꝓfuat oculū cui ex eo ſit al
cohol ita vt nō ꝓturbet cū eo p⁹ ipz: R. ceruſe ō plū
bo au. xlviij. climie abuſte au. xxiij. encauſtri indi
au. v. armēios ꝛ pmixtōis q̄ dī keſuricō ꝛ ei⁹ expo-
ſitio ē hed⁹ ꝛ ſucci acreſte ſicci ꝛ opij oiuz añ. au-
v. pipis al. au. vi. olei balſami au. viij. Et i deſcriptōe
alia au. vi. gūmi arabici au. xvi. cynamomi aure. ij.
ꝓficiank cū aq̄ pluuiali ꝛ admiſtretur.

Edicamen ꝓferēs ad apa vehemēs ꝛ apa
m ocli q̄ excitat ex attractiōe caliditatis: R.
opij ꝛ dragagā. ꝛ feluzeharagi ꝛ ceruſe oiuz añ. 3. vi
gū. arab. 3. xii. tere oīa ꝛ tere: deiñ accipe ſehelabꝛ
recēs ꝛ decoque ipm cū lb.i. aq̄ pluuiaꝛ donec pue
niat ad tertiā. deiñ cola aquā ei⁹ ꝛ ꝓfice cū ea medi-
camen: deiñ fac ipm in pillulas ſiles ciceri ꝛ exſicca
eas in vmbza. Lūcꝝ volueris facē ocło alcohol ex
ipſis frica eas cū aq̄ ffa aut cū lacte mulieris aut cū
albumie oui aut cū aq̄ fenugreci decocti ſup fruſtū
oſtraci aut ſup corte viridē: deiñ fac oculo alcohol
ex eo in mane duodecies iponendo cū radio aut ſe
pties ꝛ in veſpis rotidē. ipm eni frangit caliraté ꝛ ab
ſcidit infuſionē q̄ attrahit ad ipm ꝛ ꝓfoꝛtat oculū et
delet apoſtema.

Edicamē ꝓferēs ad opthalmiā vehemēte
m ſedās apa ꝛ remouet infuſionē ꝛ ſedat calī
tatē: Re. ſief memithe. 3. xlviij. croci pō. 3.
xxiiij. ꝛ opij pond⁹ 3. xii. ꝛ feluzeharagi ꝛ trociſcoꝝ
ſucci hyuſ. al. ſicci oium añ. 3. vi. ꝛ folioꝝ roſaꝝ hūi
darū quoꝝ folioꝝ radicel albe abſciſſe ſūt pō. 3. xl. ꝛ
gū. arabi. pō. 3. xlviii. tere totū illud ꝛ tere ipm cū
aq̄ pluuiali ꝛ aq̄ melloti ſi fuēt hūidi ꝛ exꝑme ipz
Si vo fuerit ſiccū decoq̄ ipm: deiñ cola aquē ei⁹ ꝛ et
cōtere medicias ꝛ ꝓfice eas cū aq̄ ei⁹: deiñ fac de eo
pillulas ſiles ciceri ꝛ exſicca eas: deiñ frica ipas ſup
corte aut oſtracū cū aq̄ ffa aut cū lacte mlier aut cū
albumie oui: deinde fac oculo cū eo alcohol mane
ꝛ in ſero.

Edicamē q̄ noiak duo maioza rubeū fa
m cies ad vlcera q̄ ſūt in ocło ꝛ ad ardoꝛē ve
hemēte ꝛ mūdificat oculū ex hūoꝛoſitate q̄ attrahit
eo ex mlitudie hūiditat ꝛ ſupfluitatū ꝛ ꝓfoꝛtat te-
gnentū ocloꝝ: R. opij ꝛ ſedenegi eris vſti ꝛ oſtraco
rū aduſtoꝝ ꝛ nucdulle tritici oiuz añ. pō. 3. viii. gū-

grabi.pō.ʒ.xlviii.ceruse pō.ʒ.lxiiii.climie.ʒ.xxviii. tere sedemigi ter⁹ vstū p se cū aq̄ ꝑtritóne bō: deiñ p misce oia ⁊ contere ea q̄ siit sicca: deiñ fac ex eo alcohol oculo sic̄ fit alcohol cū antimonio

c Infectio emplastri qō ponit sup oculum ꝑferēs ad vehementē calorē ⁊ exsiccatōez oculi ⁊ abscidit ab eo hūiditatē q̄ attrahit ad ipm ⁊ ꝓfundat oculū ⁊ fedat dolorē: Re. foliozū ros. siccarū ⁊ corticū ḡnatoꝝ dulciū hūidoꝝ ⁊ lētū oiuz añ. pō. ʒ.v. ⁊ funde sup ea lb.i. aq̄ ⁊ decoq̄ ea bene ⁊ cola ipa ex aq̄ ⁊ ꝑtere ea bene ⁊ ꝓfice ea cū ali ḡnto aq̄ ros. ⁊ olei rosacei: deiñ pone ea sup oculū.

Edicamē ꝑferēs ad dolores oculi calidos

m ℞. croci ⁊ olibani ⁊ aloes ⁊ myrrhe ⁊ opii ⁊ sarcocolle oiuz añ. ʒ.v. dissrumpe ⁊ ꝑtere ea ⁊ lini sup oculū in ꝓncipio doloris cū aceto ⁊ aq̄ endiuie aut aq̄ portulace aut aq̄ hyos. al. aut aq̄ coriādri hūidi. Cū aūt ꝑtēdit dolor: lini ex eo sup oculū ⁊ frontē ⁊ comua frōtis cū vino ⁊ calefac ipm ali ḡntulū aut sume de sanich ordei pōd⁹ ʒ.iiij. ⁊ croci boraginis ⁊ siluestris pōd⁹. ʒ.ij. ⁊ opij pōd⁹. ʒ.i. tere ipa bñ ⁊ ꝓfice ea cū oleo ros. ⁊ pone ipm sup oculū patentē opthalmiā ⁊ apostema ꝯcalidum.

Oḃol qō noiat astaliticō ꝑferēs ad cōtur

c bationē oculi ⁊ rubificatōez ei⁹ cū distillat ⁊ cū fit ex eo alcohol ad'ceptionē catarro rum. Et qñ misceē cū eo alcohol ros. ℞. tutie ⁊ eris vsti ⁊ aloes oiuz añ. ꝑtē. i. ⁊ myrrhe ⁊ spice oiuz añ. gntā ptis. i. ⁊ croci ⁊ opij ambor añ. ꝑtē. i. ⁊ acatie pure ptes. iiij. ⁊ licij gntā ptis. i. ⁊ gū. arabi. ptes. iiij tere tutiā ⁊ es ⁊ aloem ⁊ acatiā cū aq̄ dulcis sertarijs iiij. deinde tere liciū ⁊ croci ⁊ opij in tabula alia. v. dieb⁹: deiñ ꝓmisce cū eis ⁊ infunde aloē in aq̄ ita vt li queāt ⁊ fūde sup medicias ⁊ ꝓmisce p credo: deiñ fac trociscos aut pillulas: fac cū eis alcohol.

Oḃol ꝑferēs ad oēs dolores oculi accidē

c tes ex catarrīs: sumank folia rubi ⁊ eph̄im ak aq̄ eoꝝ colēt ⁊ terak in tabula donec ḡrosset ⁊ terak paulati: deiñ sumak q̄ntū ipsa est de gūmi arabi. ⁊ fūdak cū aq̄ pauca ita vt liq̄at ⁊ fiat sic̄ mel deinde misceak cū aq̄ rubi ⁊ ꝓficiak cū ea aliquot die bus ita vt sit possibile fieri ex eis pillulas: deiñ fiant pillule ⁊ exsiccenk in vmbra ⁊ fiat cū eis alcohol.

Lcera oculi ⁊ botho: ei⁹ ⁊ pus in eo. Sci

v as q̄ collyriū stelle ꝓdictū ē vehementis iu nameti in eis ⁊ silr collyriū iuuatiuū ⁊ collyriū pomate est vltimū.

Ollyriū qō refert ad macur faciēs ad eḡtu

c dines ⁊ pus q̄ siit in oculo: ℞. tutie au. xxxij eris vsti aure. xxij. croci aure. xvi. myrhe aur. xvi. sedine au. x. pipis al. gra. xl. numero gū. aur. xl. ꝓficiak cū vino. ⁊ in descripcōe alia ponūt in eo opij aure. x.

Irruptio cornee: Collyriū ros. confert ad

oēs egritudines ⁊ ipēs dilatatōis pupille.

Oluis replēs foueas cornee: ℞. ostracozū

p magnoꝝ adustoꝝ ⁊ secedenegi ãboꝝ añ. ʒ. ⁊ terank ⁊ pulverizek cū eo oculi.

Lgarab: Collyriū qō ꝓposuit suribes ē in

natiuū ad algarab.

Lbedo vestigioꝝ vlcerū ꝑsistit ad albedi

a nē medicamen egyptū ⁊ collyriū indū: ⁊ alcohol cū stercoze stellionis ē iuuatiuū.

Ollyriū citrinū aliud scitur kiles almatrā

c conferens ad caliginem ⁊ tenebrositatem visus ⁊ ad egritudines acutas ⁊ delet vestigia ⁊ durities. Recipe climie aur. xxiij. succi acreste sicci aure. xij. salis ammoniaci tantūdem opij aure. viij. gū. ar. xxiij. ceruse de plūbo tantūdē croci aur. xvi. piperis albi aur. xxiij. ꝓfice cū aqua pluuiali.

Oḃol aliud mirabile quod expertum est

c ⁊ laudatur in albedine ⁊ lachrymā ⁊ ē me sie ⁊ abstergit caliginē ⁊ oēm grossitudinē q̄ est in palpebra ⁊ acuit visum valde: ℞. tutie inde ʒ.ij.ʒ. antimonij de ispahani. ʒ.iiij. marchasite pōd⁹ ʒ.ij.ʒ. eris vsti pō. ʒ.ij. ⁊ duaꝝ ternarū. ʒ.i. climie auri ⁊ climie argēti ambor añ. au. i. scedenegi pō. ʒ.i. coralli ⁊ margaritaꝝ puarū ⁊ corticū eris oium añ. pō. ʒ.ij. scelia armene pō. ʒ.ij. ⁊ duaꝝ tertiaꝝ ʒ.i. aq̄ distillatiōis nitri pō. ʒ.ʒ. ⁊ nitri pharaonis pō. ʒ.ʒ. tere has medicias cū aq̄ pluuiali: ⁊ q̄n ptute siit. pij ce sup eas cālore trite pōd⁹ sexte. ʒ.i. muschi pōdus siliq̄. i. ⁊ misce ꝑterēdo ⁊ fac pillulas ⁊ exsicca in vmbra ⁊ frica in ostraco cū aq̄ ⁊ fac alcohol cū eo.

Liud inuatiuū ad albedinē expti mirabi

a le: sumak lumature acus pōd⁹. ij. ⁊ samba ci pō. ʒ.i. deiñ terank ambo sik ⁊ ponank in ꝑcauitate arūdinis ⁊ strigak os cānule opilando cū massa ⁊ coopiak arūdo tota cū massa ⁊ desup inuoluatur luto confecto cū capillis ⁊ inuolnank sup ipʒ ⁊ coopiak post illō cū luto alio: deinde apponatur carbonib⁹ donec vertak in lapidē ⁊ fiat sic̄ testa ⁊ extrahak ⁊ auferak medicina illa ⁊ accipiak climie albe trite pōdus. ʒ.iij. ⁊ misceak cū hac medicina ⁊ reducatur ad cannulam aliam: deinde fiat ex ea sic̄ factū est ex ꝓma. Cū ergo in lapidē ꝑuertū extrahak ⁊ intendatur ad folia lini collecta anteq̄ aduenerit eis pluuia ⁊ exsiccata ⁊ sumak de eis pōdus. ʒ.i. ⁊ margaritarū non perforataꝝ pondus. ʒ.ʒ. ⁊ terank bene cū reliquis medicinis ⁊ terātur oia simul contritiōe vltima donec fiant sicut pulvis. Cum ergo voluerī curationē facere cum eo tunc fac oculo alcohol cuz succo radicis lilij tribus diebus continuis: deinde fac ei alcohol post cum hac medicina ⁊ fac alcohol post illud vno die ex hac medicina ⁊ vno die ex luc co lilij.

Oluis ad albedinē: ℞. florīs eris ⁊ ammo

p niaci ⁊ cancri marini adusti oium añ. ʒ.v. pulpe colloquintide ʒ.ij.ʒ. fellis tauri ⁊ bar rach armeni oiuz añ. ʒ.iij. sal' gēme. ʒ.iij. pipis al. ʒ. xx. spume maris. ʒ.iiij. corticū ouoꝝ ex gb⁹ egressi siit pulli sub gallina. ʒ.iij. liniatur. colt. ʒ.v. stercoris lacerti. ʒ.v. margaritarū. ʒ.iij.

Ebel. Oḃol bonū ad febel ꝺ eis q̄ expta st

f ⁊ laudata: siiank coriic. ouoꝝ hora q̄ apiūt sub gallina ⁊ buliāt cū aceto forti. x. dieb⁹ cōtinuis

deinde colenk ⁊ ponank i ampulla vitri aut i vase vi treato ⁊ ponak vas i loco q̄ sit ut nidus sub sole do nec exsiccet q̄ in ipso ē: deinde sumatur ⁊ teratur ⁊ fiat alcohol cum eo.

l Achyrma: Collyriuz q̄ dixit messias ad albuginē factū ex tutia cōfert ad eas.

Rossitudo palpebraꝝ ⁊ granitas earū cō

g fert ad eam alcohol cognominatū missā dros ⁊ dicā ipm in capitulo scabici ⁊ ꝑfert medicamē aristratis ꝓdictum ⁊ collyriū de tutia q̄ dixit messias ad albedinem.

Ollyriū exptū kebime egyptiū ꝑferēs ad

c durities ⁊ albedinē ⁊ abscindit corticē durū statim. R. florīs eris ⁊ āmoniaci ambo rū an. aur. vi. salis defossi aur. iij. pulpe colloqntid. aur. iij. ⁊ duas tertias aur. i. fell' vaccini aur. ij. bauracis nigri aur. i. ʒ. pipis al. gra. xl. numero mell' boni cyathos vi. ⁊. ʒ. ix. ꝓmisceak ⁊ pōak i vase ⁊ recōdak

Ollyriū qō dī arastuselmon ꝑferēs ad at

c tractionē materierū chronicā ⁊ ad gutturē palpebraꝝ ⁊ alpitatē earū ⁊ liq̄factionē lachrymal oculi ⁊ selūctionē ei⁹ ⁊ cōrosionē ipi⁹ ⁊ ad hūiditatē ꝓsimā q̄ ē i oculo ⁊ ad augmētū pānniculi ⁊ aufert vestigia ⁊ durities. ℞. antionij aur. iiij. eris vsti ⁊ cerusse de plūbo āboꝝ ana aur. ij. croci ⁊ myrrhe ⁊ corticis turis ⁊ florīs eris ⁊ lētū rubearū oiuz ana aur. i. pipis albi aur. ʒ. gūmi aur. ij. ꝓficiak cū vino ⁊ admisterek dissolutuz cū eo.

Ollyriū citrini qō dī fanaratis ⁊ ē colly

c riū iuuatiuū cōferēs ad scabiē ⁊ corrosiōnē in vtriq̄ lachrymalib⁹ ⁊ pruritū vehementē ⁊ grauedinē palpebraꝝ. R. climie aur. lxxx. colcotar albi aur. xxx. ꝓficiak cū aq̄ pluuiali.

Labies oculi ⁊ prurit⁹ ei⁹: Collyriū indū

f cōfert ad pruritū.

Oḃol nō errās qō ꝓposuit celsar factoz al

c cohol faciēs ad pruritū ⁊ ad grossitudinē palpebraꝝ. R. climie cabrustie aur. xxiij. sedine aur. vi. Et in descriptiōe alia aur. xvi. terāt donec fiat in loco sanie ⁊ ꝓficiak cū melle ⁊ adurak ⁊ in fūdak vinū qō extinguat ipm ⁊ exsiccet: deinde teratur ⁊ fiat cū eo alcohol.

Oḃol mestiō ad pruritū ⁊ hūiditatē ocu

c li ⁊ corrosionē lachrymatiū ⁊ scabiē vehemētē i palpebris: climia frāgak i frusta pua ⁊ ꝓficiak cū melle ⁊ ponak i viceolo figuli ⁊ opilek ol ei⁹ ⁊ luto liniak ⁊ fiat fornacē in medio cooptorij ut siit fumo elevato ex adustiōe medicie spiraculū per qō egrediak deiñ ponak viceol⁹ ꝓparat⁹ in medio carbonū accēsoꝝ. Cūq̄ incepit climia aduri tūc cōsidera fumū ascēdēte tūc si videris eū declinem adhuc ad nigredinē dimitte medicinā cōburi donec videas illū fumū fieri albū: tūc. n. scias q̄ medicie iā ꝑfirmata ē cōbustio. tūc ergo remoue viceolū ab igne ⁊ ex he climiā ⁊ fūde sup eā vini quātitatez q̄ in frigidet: deiñ pone eā i mortario ⁊ ꝑtere eā bñ ⁊ exsicca ⁊ pua eā donec cōmisceas ipam in alcohol cū quo ꝓmisceē, ⁊ h̄ ē descriptio alcohol. R. climie ℏ⁹ aur. vij. ⁊ antionij tantūdē tere oia ⁊ cōserua ⁊ fac ire ex eo sup palpebras mane ⁊ sero.

Ollyriū apolonij ad scabiē ⁊ casū palpe

c braꝝ ⁊ egritudines antiq̄s. Sedenegi ad usti abluti aur. xxxij. eris adusti abluti aur. xvi. lapidis salalistos adusti abluti aur. xxxij. florīs eris fricati aur. xvi. opij aur. iij. Et in descriptione alia aur. vi. climie aur. iiij. colcotar adusti aur. iiij. gūmi aur. xvi. ꝓficiank cū aqua pluuiali.

Edicamē qō cōposuit cassios ad aquaz q̄

m descēdit i oculū. sumak fel tauri ⁊ eu acua ipm i vase eris ⁊ dimitte ipm. x. dieb⁹: deinde sume ab ipso aur. xij. croci ⁊ olei ballami ⁊ opponaci oiuz ana aur. ij. pipis gra. xij. nūero mel lis boni duplū quātitatis fell' misce oia ⁊ decoq̄ i vase eris: deiñ pone ipm i pixide eris ⁊ ꝑserua ipm.

Edicamē aliud qō cōposuit polonisos: sin

m me spumā maris ⁊ adure ipaz sup testā ⁊ tere cinerē ei⁹ ⁊ ꝓfice ipm cū sāgume tice ⁊ pone i vase de cornu. Cuq̄z euellūtur pili tūc lini sup locū eoꝝ de hoc medicamine.

Pithyma qō cōposuit fulukelanis cōfe

e rēs ad mās plimā ⁊ doloꝝ vehemētē. R. ro. recētiū aur. ij. se. hyosgami al. aur. vi ij turis aur. vi. myrrhe au. iiij. sauic ō ordeo aur. xviij vitellū ouī. i. assatuz succi mādragore aur. iiij. croci aur. ij. opij aur. iiij. ꝓficiank cū vini stiptici puri quātitate q̄ sufficit ⁊ fiāt ex eo trocisci ⁊ admisterur.

Ollyriū qō dī indū ⁊ reguī ꝑferēs ad ice

c ptionē descēsus aq̄ ⁊ ad oēm caliginē hūi dā exīte i oculo ⁊ aufert vestigia vlcerū in oculo. Climie rubee aduste ablute ʒ. xvi. encaustri indi ʒ. vi. ceruse de plūbo ʒ. iiij. pipis al. ʒ. vi. fellis de boha. i. ⁊ fell' safer: ⁊ exsiccauerūt qō ē ius bot vij. felliū elcubugi. iiij. lactis papaueris. ʒ. i. olei balsāi ʒ. ij. oppoponaci ⁊ serapini amboꝝ añ. ʒ. ij. gūmi ʒ. xij. ꝓfice cū succo feniculi aut cuz succo plāte que dicitur abradies.

Oḃol ꝑferēs ad tenebrositatē ⁊ ceptionē

c aq̄ i oculo. Fell' vrsi ʒ. iiij. oppoponaci ⁊ pipis āboꝝ añ ʒ. ij. ol. i antig ⁊ oppobalsāi ⁊ succi feniculi hūidi oiuz añ ʒ. ij. climie pond⁹. ʒ. i mell' ʒ. tere ipm ⁊ misce ⁊ ponei ipm i ampulla vitri: muda ⁊ pone ipm i sole die⁹ vij. deiñ fac oculo alcohol ex ipo cū extremitate radij mane ⁊ sero.

Edicamē qō ꝓfert ad tenebrositatē ⁊ ad il

m sū q̄ videt rē ex lōginquo ⁊ nō videt eā ex proximo ⁊ ad aggregationē aq̄ i oculo: cuius h̄ ē pmixtio. Fell' corui nigri ⁊ fell' pdicis ⁊ fell' gruis ⁊ fell' adhoba ⁊ fell' capre oium ana pōd⁹ ʒ. ij. mell' colati pōd⁹ ʒ. iij. ⁊ olei ballami ʒ. i. ⁊ ʒ. tere ea sil' et pmisce ipsa ⁊ fac oculo alcohol cū eo mane ⁊ sero.

Estructio visus: collyriū citrinum ē inuati

d uū ad debilitatē supfluā in vitro ⁊ collyriū de tutia qō dixit messias i albedine.

Ollyriū quo vtebat flozis. R. acacie ⁊ ro

c siccaꝝ ⁊ meliloti oiuz añ aur. xlviij. cineris fornacis i q̄ purgat es aur. xxiij. mādragore au. xij

se. hyusqami al. aur. xviij. opij aur. vi. gūmi aur. xl. vini ʒ. ix. aq̄ pluuiaꝝ ʒ. ix. ꝑmisceat aq̄ cū vino ꝛ. pij cianꝫ sup ea rosꝫ ꝛ melitotū ꝛ hyusqamuz ꝛ postea mādragore aut cornices mādragore ꝛ dimitte ea do nec infūdant trib⁹ diebꝫ aut q̄nq; ꝛ exꝑme ea ꝛ accipe ex ꝑssionē cor ꝛ ꝑsice cū ea medicamē ꝛ fac ex eo collyria ꝛ viere eis.

Edicamē basilicō regū ꝛ ipm ē abstersiuū

m oculi ex quo fit alcohol i dispositiōe sanitatꝫ i oi die selꝫ aut i oib⁹ duob⁹ selꝫ ꝛ abstergit visū ꝛ ꝓseruat visū sanū ꝑm dispositionē suā. ℞. climie ꝛ spume maris oiuz ana ʒ. x. ceris vsti ꝛ. v. ceruse ꝛ salꝫ gēme oiuz ana ʒ. xij. salꝫ āmoniaci ꝛ macro pipis oium ana ʒ. ij. gariof. ꝛ vinee ambor ana ʒ. i. pipis ʒ. iij. cāfore ʒ ʃ. tere optime ꝛ fac oculo alcohol cum eo.

Aliud aliud ꝓcerēs ad oia q̄ dixim⁹. ℞.

b climie ʒ. vij. sedenegi ꝛ macropipis āboꝝ ana ʒ. ij. salꝫ āmoniaci ʒ. ij. ceris vsti ꝛ ceruse ꝛ salꝫ gēme oium ana ʒ. iij. spume maris ʒ. iij. salꝫ indi ꝛ gariof. ꝛ heil ꝛ vinee ꝛ spice oium ana ʒ. i. ꝑfringe ꝛ cōtere ipm ꝛ fac ex ipo oculo alcohol.

Edicamē qđ ꝓfortat visū ꝛ ꝓfuat ipm ꝑm sanitatē suā ꝛ aufert multitudinē lachrymē q̄ currit ex oculo: Sume de ātimonio ꝛ infūde ipm. xxi. nocte in aq̄ pluuiali aut i aq̄ q̄ di stillat ex cisterna deiꝰ accipe de eo pō. ʒ. xij. ꝛ marchasite ʒ. viij. ꝛ tutie ꝛ climie oium ana ʒ. xij. ꝛ margarituꝝ puaꝝ nō ꝓforataꝝ ʒ. ij. ꝛ muschi tertiā ʒ. i. ꝛ cāfore sextā ʒ. i. ꝛ croci ꝛ sedenegi āboꝝ ana ʒ. i. tere vnūqđq; p se: deiꝰ aggrega ātimoniū ꝛ marchasitā ꝛ climiā ꝛ tutiā ꝛ mārgaritas ꝛ tere bñ ea oi die cū aq̄ mulieres dōec exsiccet aq̄ eoꝝ: deiꝰ accipe sedenegi ꝛ croci ꝛ ꝑsice ipa sil̄ in mortario ꝛ tere ea bñ deiꝰ tere cū eis muschū ꝛ cāforā deiꝰ repone ipm i vitreata ꝛ fac ex eo alcohol mane ꝛ sero i dispositio nib⁹ sanitatis. ipa. n. ꝓfortat visū debilē ꝛ ꝓfuat eū

Drob ſngutiuū abstersiuū ꝛ ꝓfortatiuū. ℞.

h sedenegi ꝛ ceris vsti amboꝝ añ. ʒ. v. aloes scotrēsil̄ ꝛ baurac armēi āboꝝ añ ʒ. i. florū ceris ꝛ pipis al. ꝛ macropipis ꝛ pulpe colloquintide ꝛ croci ꝛ ameos oiuz añ ʒ. ʃ. ꝑfrige ꝛ ꝑtere ꝛ viere.

Tractat⁹ tertius de aure. dolor auris ꝛ apa ci⁹ ꝛ pus ꝛ granitas eius.

Edicamē aristotelis ꝓdictū in capitulo oculi ē iuuatiuū ad aurem ex qua currit pus.

Edicamē ꝓcerēs ad oēs dolores i aure et

m oia vlcera accūtia i ea ℞. myrrhe aur. i. olibani aur. iij. nitri aur. iij. croci aur. iiij. sue ei papaueris aur. ij. galbani aur. ij. amigdalarū ex corticata ꝛ. xx. numero terak illud totū ꝛ ꝑficiat cuz aceto ꝛ fiāt ex eo trocisci. Cū ergo fuerit ipm necessariū soluak si fuerit i aure dolor vehemēs cū oleo ros. ꝛ distilleti aure. ꝛ si fuerit in ea granitas i auditu soluak cū aceto ꝛ distilletur.

c Unfectio medicamis quā narrauit Bal. ℞. myrrhe aur. iij. aloes aur. iij. olibani aur. iij. Et i descriptiōe alia aur. ij. croc aur. iij. nitri aur. iij. succi papaueris aur. iij. amigdalaꝝ amar. xxx. numero galbani aur. ij. aceti boni quātū sufficit.

Edicamē ad aurē ex medicinis Sal. cōfe

m rēs ad apata ꝛ dolores vehemētes clamosos: cui⁹ ℔ ē ꝑmixtio. ℞. galbani ꝛ ē albe zar aur. ij. cinamōi aur. ij. myrrhe au. viij. croci au. viij. olibani aur. iiij. nitri aur. iij. aceti quātū sufficit ad hoc ut fiat in spissitudine mellis.

Edicamē aliud ad apata auris ꝛ ad sanita

m tē ꝛ ad tus veniēta ex aure ꝛ ad dolores auris antiquos: cui⁹ ℔ ē ꝑmixtio. ℞. ventris labe egyptie amari saporis ꝛ alumis iameni et pipis al. ꝛ nitri ꝛ croci ꝛ opij ꝛ corticū granatoꝝ ꝛ olibani ꝛ spice oium ana aur. ij. castorei aur. i. melꝫ ꝛ aceti quātitatē q̄ cōficiaꝫ medicamē: ꝛ gdā hoies ponūt in eo melius aur. vi.

Edicamen aliud de medicis berotas. ℞.

m croci ꝛ myrrhe ꝛ spice oiuz ana aur. ʃ. cerisvsti medietatē ꝛ tertiā aur. i. opij aur. ʃ. castorei tertiā aur. i. alumis iameni aur. i. alumis rotūdi aur. i. Si ergo fuerit i aure vir⁹ cura eā ex ℔ medicamie cū decoctiōe triplicati. Et si i ea fuerit dolō vehemēs cura eā cuz oleo ros. ꝛ si guānk i ea ꝙ mes ꝑmisce cū ℔ medicamie ℔ elleboꝝ nigri aur. ij.

Edicamē auris ex q̄ currit pus. ℞. capitū

m ḡnatoꝝ ꝛ aristologie ꝛ colcotar ꝛ dragāti cabrūij ꝛ gallaꝝ ꝛ corticū eris oiuz añ quinti. myrrhe olibani ꝛ calcāti assati ꝛ aliūs iameni oiuz añ aur. ʃ. terāt cū aceto ꝛ fiāt trocisci ꝛ administrent.

Edicamē anticatea ad doloꝛē difficilē ve

m hemētē. croci ʒ. ij. ꝛ gdā hoies ponūt de eo ʒ. i. myrrhe ꝛ salꝫ āmoniaci āboꝝ ana ʒ. i. alūis iameni āmoniaci añ. ʒ. ʃ. sedimis olei de lilio aur fecis olei aluisci ʒ. ij. terant cū vino mellito aut vino dulci quātitate qua fiat i spissitudine mellꝫ ꝛ administretur.

Edicamē ad ḡuitatē audit⁹ ꝛ sonitū ꝛ tinitū exūte i aure. ℞. helleboꝝ al. aur. i. castorei aur. ʃ. nitri au. q̄rtā misceat ꝛ admistretur cū aceto ꝛ cōfidat in eo vtens ipso quoniam est medicamen vile.

Edicamē aliud qđ dī algelarui ad egritu

m dines antiq̄s q̄ fūt de egritudinib⁹ auris.

Helleboꝝ albi ꝛ myrrhe ꝛ olibani ꝛ croci ꝛ castorei ꝛ opij oiuz añ aur. iij. calcāti aur. vi. pip aur. ij. iufūdant myrrha ꝛ opiū ꝛ castoreū ꝛ olibanū i aceto i quo decocti fuerit cortices ḡnatoꝝ donec dissolun fuerit: deiꝰ ponant helleborus ꝛ croc⁹ ꝛ pi⁹ ꝛ calcātū trita ꝛ ꝑterant oia bñ. Cū ergo ꝑpletur, ꝑiciaꝫ sup ipm de vino mellito quātitas q̄ fiat in spissitudine mellis subtil̄. Luq; ipm est necessarium tunc tepidetur ꝛ distilletur in aurem: est enim dicamen mirabile.

Unfectio medicamis qđ ꝓfert ad oēs do

c lores aur. ꝛ oia vlcera euētia i ea. ℞. myrrhe aur. i. olibani aur. iij. ꝛ gdā hoies ponūt i eo aur. vij. nitri aur. iij. croci aur. iiij. ꝛ gdā homies ponūt i eo aur. i. papaueꝛ au. ij. galb. aur. ij. amigdalaꝝ exco. ticataꝝ. xx. nūero: terak illud totū ꝛ cōficiaꝫ cū aceto ꝛ fiāt ex eo troci. Luq; necessariꝫ fuerint soluāk si fuerit in aure dolor vehemens cuz oleo ro. ꝛ distillēt in aurē. ꝛ si fuerit in ea granitas i auditu soluātur cū aceto ꝛ distillētur.

Unfectio scoꝛie ferri ꝛ ē medicamen fortē: ꝛ ad stupoꝛē. ℞. pipe. ꝛ piretri ꝛ laetis titimali ꝛ galbani oiuz añ. ꝑtē. i. terāt ꝛ cōficiaꝫ cum storace ꝛ ponaꝫ sup locū corrosū.

Sumaꝫ scoꝛie ferri ꝛ ꝑteraꝫ ꝛ abluaꝫ cū aceto: deinde ꝙiciaꝫ sup testā ꝛ exliccet: deiꝰ ꝙiciaꝫ secūdo ꝛ tertio ꝛ fiat illud septies: deiꝰ decoq̄t cuz aceto forti decoctōe vehemēti donec fiat sicut mel ꝛ auferaꝫ ꝛ distillet de eo in aurē cū indiget de eo.

Lcera naſi: Cōfectio farōsos ꝛ ē medicamē eradicās oēz additōez q̄ oꝛt i nꝛe ℞. draganti adusti ꝛ colcotar adusti aut calcāti adusti aut dragāti rubei ꝛ corticū eris oim ꝑtes equales. Tere ergo ea ꝛ cura cū eis siccis ꝛ oz ut fricees additionē anteq̄s medices eā cū hoc medicamīne ꝑ dicī: deiꝰ medica cū eo i māe p⁹ q̄s patiēs egrū dimē cōederit cibū suū. ꝛ cū tu curas cū eo fistulas naſi tūc lini ante curationē iterioza naſi alꝑalto aut pice humida aut pinguedine myrrhe.

Tractat⁹ q̄rtus de dēnib⁹ ꝛ dolorib⁹ eoꝝ.

Omniū est ad dolores difficiles vehemētes ꝛ ad corrosionē dentiū ꝛ cōfert iterū ad tussiꝫ medicamē qđ ℞. opij aur. ij. myrrhe trīū. ʒ. hasce tūdē pipis al. galbani añ. tūdē cōsciantur cū coagulati vue q̄ntitate q̄ sufficit ꝛ teruntur simul ꝛ fiāt ex eis collyria ꝛ liniaꝫ ex eis sup dentes ꝛ ponaꝫ de eis sup locū corrosū.

Edicamē qđ narrauit andromach⁹ ad omnē doloꝛē dentiū ꝛ ad oēs egritudines accūtes ex eo ꝛ ad stupoꝛē. ℞. pipe. ꝛ piretri ꝛ laetis titimali ꝛ galbani oiuz añ. ꝑtē. i. terāt ꝛ cōficiaꝫ cum storace ꝛ ponaꝫ sup locū corrosū.

Edicamē ad iuuatiuū ad pulsatiōez dentiū. ℞. pulpe colloquintide ꝑtē. i. ꝛ aloes ꝑtē. i. ꝛ buliant in pyride lapidis aut cochliarū de ferro ebulitione vehemēti cū oleo ꝛ aceto vini: deinde auferaꝫ ab igne ꝛ distillet de eo in aurē que sequit molarem dentē. distillatiōe post distillationē.

Eluteriū molaris. Intēde ad molarē i quo nō valet medicamē vehemētis pulsatiōis. Et assume ex oleo quātitatē. ʒ. i. ꝛ aque sanſuci siccī ꝛ harmel oium añ. ʒ. ʃ. terank bene: deinde, ꝙiciaꝫ tur in oleo: deiꝰ intēde ad duas ac⁹ magnas gbus vtūtur scellarij ꝛ igni eas in loco fornacis earū: deide api os egri ꝛ plidera dētē quē vis cauterizare: ꝛ tūci si fuerit i eo aliqd mūda ipz ꝛ pone sup ipz cannulā ferri aut arūdis aut argēti ꝛ sudatergе vnā duarū acuū in oleo illo: deinde intromitte eā in cānulā ꝛ pōe eā sup molarē. Luq; infrak illa accipe aliā. Facilliud ꝛ septē vicibus nūero nā doloꝛ eius sedabit ꝛ egredik ex molari aqua colouis dentiū.

Entifricū quo fricātur dētes qđ narrauit democrit⁹ i ii. suo. Accipe cornu cerui adusti quartā. lb. xvi. salis. ʒ. ii. āmoniaci sicci qđ nō ē amari saporis frustū. i. magnū vel masticis lib. iii. aut plus parū: squināti albi tantūdē pipe. albi. ʒ. i. folij ʒ. ij. terāt oia ꝛ administrētur.

Edicamī qđ noiak surmalē ꝓcerēs ad apata gigiue ꝛ mollificatōes ei⁹ ꝛ mūdificat dētes. Accipe cornu cerui ḡnatoꝝ ꝑ. ʒ. ii. ꝛ vē arū ꝛ balaustie ꝛ sumac oim añ. ʒ. i. ꝑfrige ꝛ ꝑtere illō: deiꝰ affer ex eo cū digitis tuis ꝛ frica cū eo locū dolōis. deiꝰ accipe ex eo cū pāno lini ꝛ pōe ipm sup eū.

Entifricū mūdificās dentes ꝛ strigit gingiuā ꝛ effic bonū odoꝛē: Sūak sal gēme ꝛ teraꝫ ꝛ ꝑficiaꝫ cū melle ꝛ ligek in charta ꝛ ꝙiciaꝫ i pānis ꝛ ditaꝫ ibi dōec fiat sic ꝙiē deiꝰ auferaꝫ ab igne ꝛ extinguaꝫ cū kitrā ꝛ ꝙiciaꝫ i vio bono aut meliꝰ ꝛ ditaꝫ dōec iffet ꝛ teraꝫ ꝛ sūaꝫ ꝛ eo ꝑs. i. ꝛ spūe maris ꝑs. i. pōak cū illo cinamōi ꝑs. i. ꝛ myrrhe ꝑs. i. ꝛ ceris sceha ꝛ cipi ꝛ flouis gnāti oim añ. sexta ꝑtis. i. fragmētoꝝ xyloaloes medietas ꝑtis. i. ꝛ zuccari ꝑtes. iii. ꝛ cāfo. decia qđ vnꝰ teraꝫ illō ꝛ misceatur ꝛ fiat dentifricū in oi mane.

Edicamī qđ ꝓfortat dētes ꝛ molāes cū ē in eis debilitas. ℞. cere ꝛ melꝫ āboꝝ añ. ꝑtes. ij liq̄fiāt in sole aut cū aq̄ cala ꝛ ꝑmisceat cū eis ꝑicis ꝑs. i. ꝛ pōak i ſmio vnguēti ꝛ ꝓcipiaꝫ vtēti eo ut masticet ipm. Qđ si videris medicamē exsiccatū ꝑmisce in eo aliquātulū olei ꝛ mastix iterū cū masticatur facit in hoc vltimā opationē.

Liud qđ ꝓfortat dētes ꝛ gigiuā: comu cerui adusti pō. ʒ. x. ꝛ foliꝰ cuꝑssi adustoꝝ pō. ʒ. v. ꝛ nuci cuꝑssi nō adustaꝝ pō. ʒ. v. ꝛ radicis cētauree pō. ʒ. x. ꝛ capilliueneris adusti pō. ʒ. v. ꝛ rosa. ablatis capitibus ꝛ spice odoꝛifere oim añ. pō. ʒ. iii. tere ꝛ cribella cū ozali ꝛ viere.

Tractat⁹. v. d oꝛe ꝛ gutture ꝛ vētre supioꝛe sinātia ꝛ squinantia.

Alquit. B. qđā existimauerūt q⁹ pulli hirundinū siue sint recētes siue sicci saluti sedant squinantiā stati ꝛ ꝑmisceatur pueris ꝛ senib⁹ cū radice liquiritie.

Euua ꝛ duab⁹ amigdalis. Medicamen ꝓmiēs ad vuā mollificatā aposā. ℞. l. aur. i. myrrhe aur. i. aluīs iameni aur. ij. gallarū viridū aur. ij. terank ꝛ administrētur.

Ent siloꝛ hūiditat⁹ pectoris: Medicamī iuuatiuū ad hūiditatē factā i pectoꝛ. ℞. galbani ꝛ storacis ligde āboꝝ añ. ʒ. ii. opij ḡrtā. ʒ. i. radi cū ligritie ʒ. ij ꝛ terāt q̄ ex eis terūt ꝛ misceāt cū stōace ꝛ galbāo ꝛ aliēntulo mellꝫ dispūati ꝛ lābāt ex eo.

Etussi medicamī gutturale: Dixit B. q⁹ ipe medicabat cū eo. ℞. olibāi aur. i. ꝛ i descriptiōe alia aur. iiii. myrrhe aur. i. ꝛ in descriptiōe alia aur. iiii. croci aur. i. ꝛ i descriptiōe alia au. iiii. sglle aur. ii. vini dulci sacraiati iii. deoq̄ sglla cū vino dōec vinū ſpissetur. deiꝰ ꝙiciaꝫ squilla ꝛ ponaꝫ tur reiq̄e medicie sup vinū.

Edicamī gutturale qđ refert tellusatis: dixit B. q⁹ ipse medicat⁹ ē cū eo illā q̄ hēbat vlcus pulmōe ꝛ ē medicamē iuuatiuū valde. ℞. spice cretēsis aur. iiii. āmomi aur. viii. foliꝰ indi aur. iii spice inde aur. iii. squināti aur. ii. cassie aur. viii. cinamomi aur. x. olibani aur. iii. myrrhe aure. iiii. costi

aur.ſiii. cõmixtiõis aſſedegz aur.iiii. fucci liquiritie aur.iii. ſucci mandragore aur.v. maſticis aure.iii. croci aur.vij. Aggrega has medicias: deide accipe dactilos ⁊ decoquãtur in aqua mellis aut vino dñ ⁊ ſume de eo ſacraiati.i.⁊ pijce in eo de grãis pini maioris cõtritis grana xx.⁊ cõmisce cũ eo de medi camie quãtatẽ auellane.i.⁊ da i potu de ea dieb⁹ aliquot: deiñ da in potu poſt ipaz de medicamine duob⁹ dieb⁹ aut trib⁹: ita vt nõ cõmiſceat cũ oleo aliud ꝓet ipm: deiñ ſumat i potu p⁹ ipm de hyera facta cũ aloe quantitatẽ cochliarii.i. in die vno cuz aqua ⁊ cura cũ hac medicia illũ in cãna pulmonis cui⁹ ẽ egritudo cũ lacte aſinio: ⁊ ꝑcipe ei vt gargari zet cũ ea: deiñ dimitte eũ aliquot dieb⁹ ⁊ cura cũ p hoc medicamẽ cũ aſſiduatõe mediciarũ que ſedãt dolorẽ q⁹ ſi materierũ curſus fuerit longus tũc pmiſ ce in hac medicia opiũ ⁊ caſtoreũ.

Liud de medicinis .B. faciẽt ad egritudiez cãne pulmõis ⁊ vlcera pulmõis ⁊ ſputum puis ⁊ ſanguis ⁊ mãm attractã ad pect⁹ ⁊ ad illud c⁹ ſputũ eſt difficile ⁊ ẽ medicamẽ valde forte ℞. gũ mi alboti aur.ſiii. croci au.ſiii. olibãi tñdẽ myrrhe tñdẽ cinamõi tñdẽ: amomi aur.iii. ℊnoz pini ma gne au.iiii. radicũ lilij exconcreatarũ tñdẽ: ſpice de ſcemi aur.ij.ʒ. caſſie lignee nigre aure.ii. dragagãti aur.iii. carnũ dactiloz de ſcemi au.iii. ꝓaſſe truffez⁹ qõ dr̃ ſtella an.iiii. galbani clari mũdi.ij. thias aur. i. coſti au.iiii. ⁊ inuẽti in deſcriptõe alia aur.i. mellis bõi cotilas.iiii. decoq̃nt mel ⁊ gũmi alboriz in vaſe duplici. Cuꝛz fit in tanto ſpiſſitudis tue pmiſce cum eo galbanũ ⁊ decoque ipm dõec puẽtur ad ẽminuz vt cũ de eo diſtillat ſtilla aliq̃ nõ dilatet: deiñ infrigi da ipm ⁊ pijce ſup ipm medicias ꝓritas ⁊ vteꝛ eo. ⁊ cũ lugik de aqua cauk malhicãdo ⁊ pijciat fex ⁊ de glutit ſuccus valet ad illud valde.

Illute q̃ ponũt ſub ligua ⁊ ꝓferũt ad aſpita tẽ cane pulmõis ⁊ abſciſionẽ vocis ⁊ reliqʒ egritudiei cane ℞. dragagãti ⁊ gũmi .ãboꝛ añ au.iij myrrhe ⁊ olibãi ãboꝛ añ au.i.ſ. croci aur.i ſucci liq ritie aur.ʒ. carnẽ dactiloꝛ triũ: vini dulcis q̃ntũ ſuf ficit ad cõficiẽ. cũ eo ⁊ põat ſub ligua de hac me dicina quãtitas fabe ⁊ ꝓcipiat egro vt deglutiat qõ

Aliꝰ ad illũ q hz hz tuſſi. ℞ lũgſit de ea ſe. lini tozeſci ꝓriti ⁊ paſſulaꝝ carnoſaruz enucleararũ ãboꝛ añ. kiſt.i. ℊnoz pini mag ni tozeſactoꝛ ⁊ auellanaꝝ exconticatarũ ãboꝛ ana cotilã.i. ꝓual. ʒ.ij. croci. ʒ.i. mell bõi lb.iiii. ꝓfrigãt ⁊ terãt ⁊ decoquãt ſenſi lini ⁊ mel dõec inſpiſſet: dei de. ꝓjciãt ſup ipz relique medicie ⁊ pmiſce eas ⁊ cõ fice ⁊ da de eo quantũ ſufficit.

Ueꝛi diuine ꝓferẽs ad tuſſiz ⁊ ẽ medicia no bil de q̃ dixit .B. q⁹ ipſe medicat⁹ ẽ cũ ea ℞ opij aur.x.ſ. lactuce aur.xx. caſtoꝛei aur.xviii. rute hoꝛtulane ſicce aur.xiiii.ſ. lini aur.xvi. radicũ op popõaci aur.xxxvi. myrrhe au.xiiii. croci au.vij. cõ ficiat cum melle ⁊ det de eo in potu q̃ntitas fabe vni us. ⁊ oꝛ vt ſumat de eo i potu ille q hz febrẽ cũ aq̃: ⁊ q febrez ſi hz eũ vino ⁊ illud in ſero.

Illute ad tuſſiz. ℞. ſtoꝛacis ⁊ myrrhe ⁊ opij oium añ. aur.iiii. olei baſſami ⁊ croci ãboꝛ añ. aur.ij. tere ſimul ⁊ ꝓfice ⁊ vtere.

Edicamñ qõ ꝓfert ad oẽz tuſſiz ⁊ ad oẽz ma teriã currẽtẽ ⁊ dubellet iteriozes qõ narra uit abulcos. ℞. ſerapi gẽtiane myrrhe oppopõaci pipis al. oim añ. aur.ii. baccarũ lauri mũdatarũ au re.viii. terãtur ⁊ cõficiãtur cũ aqua.

Edicamẽ ad ſputũ ſanguis qd narrault an dromach⁹: ℞. acatie au.viii. roſ. ſiccarũ au re.viii. fruct⁹ ℊnate agreſtis aur.viii. myrrhe aur.ij. dragaganti aur.i. ꝓficiãt cũ aq̃ ⁊ fiãt ex eo trocilci ⁊ ſit pond⁹ cuiulq̃ trocilci au.i.⁊ det in potu cum aq̃ pluuiali.

Edicamẽ aliud ad tuſſiz ꝓferẽs ad ſpẽs tuſ ſis ⁊ abſciſionẽ vocis: ℞. ℊnoz papaueriſ ⁊ ſunt papauera cũ coꝛtice ſuo. i. nũero ⁊ apij mõtani triti lb.iii. ⁊ ſuffocatõ mũdati ⁊ reuſini ⁊ ro ſiccarũ ⁊ radicũ lilij ⁊ balauſtiarũ oiz añ. ʒ.iii. ⁊ ci namomi põ. ʒ.ii. ⁊ ſpice põ. ʒ.i.ſ. cõtere has medi cinas ⁊ iſũde i aq̃ pluuiali aclat. v. ⁊ ditte trib⁹ die bus. deiñ decoq̃ ſ⁹ ignẽ lenẽ dõec remãeat aq̃ ʒ.ps deiñ exꝑme ⁊ cola ⁊ pijce fecẽ ei⁹. deinde tere gũmi arabici ⁊ dragagãti ãboꝛ añ. lb.i. myrrhe lb. ſ. ⁊ luc ci ligritie lb.i. ⁊ maſticis ⁊ croci ãboꝛ pon. ʒ.i. terat totũ illud vltie ⁊ ibidat ex illa aq̃ paulati dõec ꝑle atur tota: deiñ fundãt ſup ipm rob lb.xxiii. tõco qua leni igne dõec coagulet ⁊ reponat in vaſe vitr i ⁊ medicet cũ eo ois ſpẽs tuſſis.

Och de pino q̃ ꝓfert illis ſup quos tuſſis ſit vehemẽs: ⁊ qñ excitat in eis expellit pul ⁊ ſup fluitates cui⁹ hec ẽ pmixtio. Seſis lini tozeſa cti ⁊ amigdalarũ dulciũ mũdatarũ ⁊ granoꝛ pini ⁊ gũmi arabici ⁊ dragagãti oim añ. põ. ʒ.iii. ⁊ dacti loꝛũ albeiro. x. nũero. tere medicias ⁊ dactilos ⁊ fũ de ſup eas mellis ⁊ butyri quantũ ſufficit ⁊ teral do nec fiat ſicut mel ſpiſſiũ cui⁹ doſis ſit ſicut galla mãe ⁊ ſero.

Och q̃ ſit cũ glutino alibat faciẽ, ad aſpi tatẽ gutturis ⁊ abſciſionẽ vocis ⁊ ſputi ſan guinis ⁊ pus ⁊ aperit opilationes cuius hec eſt per mixtio. Seminis lini tozeſacti ⁊ paſſularũ ablatis granis amboꝛ ana lib.i. granoꝛ pini ⁊ amigdala rum dulcium ⁊ amigdalarũ amararũ omniũ ana. ʒ vi. ⁊ ireos ⁊ aſſari ⁊ glutinis alibat ⁊ venarũ liq ritie ⁊ gũmi arabici oium ana. ʒ.iii. ⁊ fenugreci co cti ⁊ dragagãti oium ana. ʒ.iii. ⁊ piperis albi ⁊ eru ce emollite ⁊ ciceris molliti ⁊ ariſtol. ⁊ medulle triti ci ⁊ ameos ⁊ naſturtiũ ⁊ ficuũ oium ana. ʒ.i. ⁊ myr rhe ⁊ croci ⁊ olibani oium ana. ʒ.ſ. confrange to tum ⁊ contere ipm bene ⁊ cõfice cũ melle aut cũ vi no decocto ⁊ fac lambere de ipſo mane ⁊ ſero quã tum eſt galia.i. ⁊ ponat ipſum ſub lingua ſua quan do dormit.

Edicamẽ qõ confert ad tuſſiz ⁊ vehemẽtiã ſiccitaz pectoꝛis. amigdalarũ dulciũ ⁊ ama rarũ ⁊ ſe. lini tozeſacti ⁊ ℊnoz pini ana. ʒ.v. ⁊ aniſi

⁊ dragaganti ⁊ gũmi arabici oiuz ana ʒ.ij. ⁊ ſucci li quiritie aut venaz eius põdus ʒ.i. ⁊ ʒuccari ⁊ peni dioz ambo ana ʒ.ij. Tere ea ⁊ pulueriza ⁊ confice iꝑz cũ aqua feniculi humidi ⁊ fiant de ipo pillule ⁊ ponat ſub lingua tua ille qui vult dormire vnaz aut duas.

Ohoc ad tuſſiz qũ fu ex chimo frigido vil coſo cinamomi ⁊ ſe. fenu. amboꝛ ana. ʒ.v. ſtoꝛacis ligde ʒ.x. fiſtici ⁊ amigdalaꝝ amboꝛ añ põ dus ʒ.x. olibani ⁊ gũmi amigdalaꝝ ⁊ glutini oium ana ʒ.v. keſmez ⁊ ſũt paſſule pnule ſine granis ʒ.xx agarici ʒ.v. ſtoꝛacis ⁊ aloes amboꝛ añ ʒ.iiij. tere ſto racẽ cũ melle ⁊ infunde olibanũ ⁊ aloẽ ⁊ alkelmes i rob: ⁊ tere reliqua ⁊ cõfice cũ melle ſtoꝛacis doſ ʒ.i.

Dſputũ ſanguinis: Trocilci quos ꝓponit medicus d illis de kebulis ꝓferentes patiẽ tibus ſputũ ſanguis ⁊ patientibus vicus in pulmone ⁊ habentibus ſaniẽ aggregatã in pectoꝛe ⁊ patienb⁹ egritudines q̃ ſunt ex genere materierũ attractaz: quoꝛ hec eſt pmixtio: Semis hyſgam i albi ⁊ coꝛticũ mandragoꝛe amboꝛ ana auf. v. ma ſticis auf. xx. karabe ⁊ radicũ lilij ⁊ croci omniũ añ auf. xxx. pſilij auf. xlv. aque dulcis aclat. iij. pmiſ ceat ⁊ adminiſtretur.

Rocilci alij qui nominanꝝ piper ꝓferentes patientibus ſputuz ſanguis ⁊ habentibus fluxũ ventris ⁊ vlcera in inteſtinis ⁊ ei ad cuius ſto machũ attrahit materia: ℞. floꝛ caduciꝛ granati rũ ⁊ ſpinaꝛ egyptiaꝛ ⁊ granaꝛ ſilueſtrium ⁊ ſucci barbe hirci. ⁊ ſucci acatie oiuz ana auf. vi. licij ⁊ reu barbari ⁊ opij oiuz ana auf. iij. myrrhe auf. ij. terã tur bene ⁊ ꝓficiant cũ aqua in qua decocta ſunt gra na myrtilli aut cũ aqua frigida ⁊ adminiſtrent.

Onfectio que referi araſtomacis ⁊ medi cina mirabilis ꝓferẽs patiẽtibus ſputũ ſan guis ⁊ habentib⁹ tuſſiz ⁊ q̃ habet vlcus in pulmone ⁊ ei in cuius pectoꝛe eſt ſanies ꝓgregata ⁊ ad diſruptionẽ arcẽtẽ in lacertis ⁊ ad ſtomachũ q expellit cibũ ⁊ colericã paſſionẽ ⁊ fluxũ ventris ⁊ vl cera in inteſtinis ⁊ egritudines veſice ⁊ ꝓfocationez matricis ⁊ febres q̃ habent poꝛiſmos: ceamõ raſu mik in potu paꝛante hoꝛã ꝓiodi ꝑ hoꝛam vnã: ⁊ ad malitiã cõpſonis ⁊ extenuationẽ ⁊ medicinas pern i tioſas ⁊ moꝛſũ reptiliũ habentiũ venenũ: cuius per mixtio hec eſt: Linnamomi ⁊ coſti ⁊ galbani ⁊ caſto rei ⁊ opij ⁊ melanopiper. ⁊ macropiper. oiuz ana. ʒ i. mellis kiſt. i. teranꝝ medicie ⁊ ꝓco trigonizenꝝ ⁊ de coquaꝝ galbanũ cũ melle donec liqueſiat: deinde co lef ⁊ pijciant de ſup reliqui medicine ⁊ reponatur in vaſe vitri ⁊ argenti: ⁊ detur in potu de ea quãtitas fa de cũ aqua mellis ⁊ diſtillent ſuper ipm de olco liſa mino tres gutte.

Irupus q refertur facies ad difficultatem anhelitus ⁊ eſt medicamen vtile. Sumant paſſulaꝝ enucleataꝝ acſunẽ. i. ⁊ eſt paro ⁊ fenugreci abluti tantundẽ ⁊ aq̃ pluuial kiſt. i. decoquãt donec diſſolnaꝝ ⁊ colet aquã eoꝝ ⁊ ſeruet ⁊ ſumatur de ea in potu mixtoicus cõtinuo poſtq̃ caleſcit.

Edicamẽ ꝓferens ad ſputũ ſãguis ⁊ puis ⁊ ſupfluitates q̃ attrahunt ad pect⁹: ℞. ℊnoz hyſgami albi ⁊ coꝛticũ radicũ mãdrago re ⁊ vini boni ⁊ olibani albi ⁊ ſtoꝛacis ligde ⁊ opij ⁊ granoꝛ pini ⁊ cupreſſi oiuz ana põd⁹ ʒ.i. ⁊ maſticis ⁊ karabe ⁊ aleſſius oiuz añ ʒ.xxx. infundãt aleſſius in aq̃ calida nocte vna: deiñ exꝑimaꝝ ⁊ ſumaꝝ aq̃ eius ⁊ terantꝝ reliqui medicie bñ ⁊ miſceant ad inuicem ⁊ fiãt trocilci. Sitq̃z vnuſgiq̃z trocilcus. ʒ.ſ. ⁊ detur in potu apõ mãtionẽ trocilcus vnus cũ aqua frigida.

Edicamẽ qõ ꝓfert ad ſputũ ſãguis: Opij põd⁹. ʒ.i. ⁊ cinamõi põd⁹. ʒ.i. ⁊ caſtoreiꝝ ⁊ pipis ⁊ macropipis ⁊ myrrhe oiuz añ. ʒ.i ⁊ croci põd⁹. ʒ.ij ʒ. ⁊ karab e põd⁹. ʒ.ʒ. ⁊ balauſtia rũ ⁊ gũmi ⁊ aniſi oiuz ana. ʒ.i. terantꝝ medicie ⁊ ꝓfici ank cũ ſucco auriculi hedi ⁊ fiant trocilci. ⁊ ſit omnis trocilcus. ʒ.ʒ. ⁊ exſiccent in vmbza ⁊ bibãt de eis tro ciſcus vnus cũ aqua tepida.

Rocilcus alius: ℞. karabe ⁊ coralli ãboꝛ añ. ʒ.iij. acatie ⁊ ſucci barbe hircine ambo rũ añ. ʒ.ij. balau. ʒ.ij. ſe. pontuace. ʒ.vij. papaue. al bi ⁊ nigri ⁊ roſ. ⁊ ſpodij oiuz ana ʒ.ij. comu cerui aduſti. ʒ.ij.ʒ. reuſini. ʒ.i.ʒ. cochleaꝝ aduſtaꝝ ij. terre ſigillate. ʒ.iij. fiãt trocilci auf. i. ⁊ adminiſtrent.

Rocilc⁹ alius ad ſputũ ſãguis cũ ẽ ex hũi ditate ⁊ mollificatiõe venaꝝ: Coꝛticũ turis ⁊ turis ãboꝛ añ. ʒ.v. radicis ſgnanti. ʒ.vij reuſini ⁊ maſticis ãboꝛ añ. ʒ.iiij. darſiſahã ⁊ cymini tozefacti ⁊ calameti mõtani oiuz añ. ʒ.v. myrrhe ⁊ croci ãboꝛ añ. ʒ. vij. calcadis. ʒ.iij. ſpice ⁊ caſtoreiꝝ ⁊ ſucci barbe hircine ⁊ acatie ⁊ roſaꝝ oiuz añ. ʒ.iij. te re ⁊ ꝓfice cũ decoctione gallaꝝ ⁊ fac troꝛ. auf. i.

Dagulatio ſanieꝝ i pectoꝛe. Medicamẽ cõ ſerẽs ad illũ ſenugreci meliloti. ʒ.ij. ariſto. pon. ʒ.i. myrrhe põd⁹. ʒ.iij. anuſi roſ. ãbo rũ añ. ʒ.ij. radicũ ligritie ⁊ pipis ⁊ ſaꝛ oiuz ana. ʒ.i. Cõfriganꝝ ⁊ ꝓterenꝝ ⁊ ꝓficianꝝ cũ aqua ffa ⁊ fiãt tro ciſci quoꝝ vnuſgiq̃z ſit pon. ʒ.i. ⁊ exſiccenꝝ i vmbza ⁊ det in potu de eis trocilcus vn⁹ cũ aq̃ radicũ feni culi ⁊ radicũ apij decoctaꝝ q̃ntitate ſacraiati. i. ⁊ tera tur trocilcus ⁊ miſceaꝝ cũ ea ⁊ ſumaꝝ in potu: ẽ enim medicamẽ bonũ qñ liq̃facit ſanguinẽ ꝓgelatũ ⁊ edu cit ipm ⁊ mũdificat locũ eius.

Liꝰ ⁊ vlcera pulmonis: Medicamen cõ ſerens ad vlcera que ſunt in pectoꝛe ⁊ pul mone ⁊ conſolidat ea ⁊ ſanat ea: ℞. balauſtiaꝝ ⁊ roſaꝝ ſiccaꝝ ambaꝝ ana. ʒ.iij. ſanguinis draconis et medulle tritici ⁊ olibani oiuz ana. ʒ.ij. gũmi arabici ⁊ dragaganti ⁊ maſticis oiuz ana pondus. ʒ.ij. aca tie ⁊ croci amboꝝ ana. ʒ.ʒ. karabe ⁊ myrrhe ambo rũ ana. ʒ.i. anarcine. ʒ.v. terantꝝ ⁊ ꝓficianꝝ cũ rob cy donioꝝ aut rob myrtili: deinde fiant trocilci: ſitq̃z omnis trocilcus auf. i. ⁊ exſiccentur in vmbza ⁊ dẽ tur in potu.

Edicie q̃ ſũt ad coꝛ: Cõfectio i q̃ ponit har mel ſinianna: ℞. ſe. harmel ⁊ nigelle ⁊ cãfo re ⁊ caſtoreiꝝ ⁊ ſe. hyſgami aa. ⁊ ariſtol. ⁊ capi ⁊ aſſe rie ⁊ aliẽſireſim ⁊ piretri ⁊ pipis ⁊ oꝛigani ⁊ collogn

tice ⁊ spice ⁊ le. apij ⁊ se. rute ⁊ carui ⁊ croci ⁊ nucis muschate ⁊ cassie ⁊ costi omniũ ana ʒ.ʃ. ⁊ serapini ⁊ oppoponaci ambor ana ʒ.iij. ⁊ zuccari pondus ʒ.i. ⁊ mellis quantũ necesse est. Dolis eius forti pondꝰ ʒ.i. ⁊ debili pondus ʒ.ʃ.

Edicamẽ aliud ꝑferens ad pulsũ cordis ⁊ timorẽ ⁊ epilepsiã: Spice ⁊ cinamomi ⁊ zedoarie ⁊ doronigi oiuz ana ʒ.q.ſe. aneti ʒ.i.ʃ. medicine terank ⁊ pmisceank ⁊ detur in potu de eo pondus ʒ.i. cuz ʒ.i. vini in quo infusa fuit lingua bouis ⁊ bibat de illis in omni mense tribus diebꝰ continuis.

Tractatus. vi. de vẽtre iferiore. Debilitas stõi.

Ceu inuatiuũ ad mollificationẽ stomachi ⁊ eius debilitatẽ: cuius hec est pmixtio. Mastichis ⁊ aloes ⁊ succi absynthij ⁊ opij ⁊ olei nardini ⁊ olei de cydonijs quantũ sufficit pmisceat ⁊ inungat cum eo stomachus cũ lana leni. Qd si volueris ut adijciat huic medicine calorẽ adde in ea laudani partez vnam ⁊ stomacis ꝓes duas. Si volueris facere ipaz stiptucam ꝑfortiorẽ: tunc adde super illud de succo acreste aut succo hypogstidos.

Edicamẽ ad debilitatẽ stomachi ⁊ malitiã digestionis. ℞ bulor belliric. cuz aqua cydonioꝝ ⁊ buliat ʒ.iij. belliricoꝝ ⁊ emblicoꝝ ⁊ cymini infusũ in aceto ⁊ torrefacti ⁊ ciperi ⁊ mastichis oiuz ana ʒ.ij. ſe. apij ⁊ anisi infusoꝝ in aceto ambor añ ʒ i. xyloaloes ⁊ galie ambor añ ʒ.i.ʃ. mente ʒ.iij. magudinis ʒ.i.ʃ. ros. ʒ.iij. granoꝝ granatoꝝ ʒ.viij. sumac ʒ.iij. cymini ⁊ coriandri turis ⁊ spice oiuz añ ʒ.i.

Achalachatũ cõfortans stomachũ: Aque aloes ⁊ aque rosarũ ⁊ aq̃ maloꝝ ⁊ aque cydonioꝝ ⁊ aq̃ salicis oiuz ana pars. i. ſadali albi ⁊ rubei ⁊ rosaꝝ ⁊ croci ⁊ cãfore ⁊ laudani ⁊ balaustiaꝝ ⁊ ramich ⁊ xyloaloes ⁊ galie oiuz ana ps. ʃ Mplastr ad apostema stomachi duz: ℞. absynthij ⁊ spice ⁊ cassie oiuz añ ʒ.viii. aloes ⁊ storacis ambozum ana ʒ.iiii. croci ʒ.ii. xylobalsami ⁊ carpobalsami ⁊ myrrhe oiuz ana ʒ.i olei nardini quantũ necesse est.

D stomachicos: Diers que refertur antiforos ꝺconfert stomacho: ℞. aloes auf. iiii masticis ʒ.ii. assari. ʒ.ʃ. ros. siccaꝝ ⁊ floris squinanti ⁊ cassie omniũ ana. ʒ.ʃ. vtatur ea iuxta ire vtitur hiera.

Rocisci qui dicuntur amedunis facientes ad inquietudinem stomachi ꝓpinquaz ille os ⁊ ad omnez inflationem ⁊ est conueniens ei qui cuomit cibum suũ ⁊ ad egritudines intrinsecas: ℞. seminis apij auf. vi. anisi auf. vi. absynthij auf. iiii.

Et inueni in descriptione alia masticis ire: auf. iiij pipis auz. ij. myrrhe auf. ij. cinnamomi auf. vi. opij auf. ij. castorei auf. ij. ꝓficiank cũ aqua ⁊ fiant de eis trocisci ⁊ denk in potu, dosis eius equalis est aure. i. ad stomachicos cũ vino mixto.

Ieura que refertur menison ꝑferẽs ad ignauidinem stomachi ⁊ ei qui inuenit inflatonẽ ⁊ aulert omnẽ inflationem ⁊ ꝑfert ad cã ditatem digestionis ⁊ ad egritudines matricis: ⁊ ipa uez ꝓuocat vrinã ⁊ est medicina mirabilis ad epaticos ⁊ ad illum qui habet dolorem renum ⁊ ꝓuocat menstrua: ℞. aloes auf. ʃ. masticis. ʒ.i. ⁊ croci ⁊ bacarũ lauri ⁊ amoniaci ⁊ myrrhe ⁊ alkeiati oiuz añ. pondus. ʒ.iii. ⁊ cere pon. ʒ.iii. cõfrige ea ⁊ cõtere ⁊ aggrega ipsa ⁊ liquefac ceraꝫ cũ sufficienti quantitate olei de lilio ⁊ alrazaki pondere. ʒ.iii.

Vrities epis. cõfectio facta cũ epe adib cõferés ad dolorẽ epis ⁊ splẽis ⁊ stõi ⁊ vẽtositates ⁊ ꝺsenteriã ⁊ tussiz chronicã ⁊ illis q̃ euomũt sanguinẽ. ℞. croci ⁊ myrrhe ⁊ opij ⁊ castorei ⁊ se. hyusqami al. ⁊ castorei cordumeni ⁊ papaueris ⁊ spice ⁊ cupatorij ⁊ epis adib ⁊ cornu dexri de cornꝰ cap. ⁊ adusti oim pres eq̃les terank q̃ ex eis terũtur ⁊ soluank q̃. soluẽda sũt in vino ⁊ cõficiatur cũ melle dispũato ⁊ administrek post. vi. menses: ⁊ sit dosis sicut cicer cũ eo q̃ ꝓuenit de potib⁹.

Alitia ꝓplonis: oleũ de mezerion. ʒ.x. infũdat lb .i. aque die ⁊ nocte ⁊ ponat in vase et bullat lẽto igne donec remaneat de aq̃ lb.ʃ ⁊ auferak ab igne ⁊ dimittak dõec infrigidet ⁊ colek ⁊ reducak ad vas ⁊ fũdak sup eã olei amigdali dulcis g̃rta lb.i. ⁊ buliat dõec ꝑsumat aqua ⁊ remãeat oleũ ⁊ inuoluatur medicie ꝑtrite ⁊ cribellate cũ hoc oleo. Et sũt myrob. citri. ⁊ belliricoꝝ ⁊ emblic. oim añ. ʒ.x. tamaridoꝝ ʒ.lxxx. pruunoꝝ. xxx. nũero mundarũ trifidẽ cassie fi. lb. i. passularũ lb.ʃ. aggfga hal medicias tritas ꝑter cassiã fist. ⁊ põe in vase lapidis ⁊ fũde sup eas aq̃ lb.x. ⁊ decoq̃tur donec remãeat terna ⁊ coletur sup cassiã fist. ⁊ ꝑficiet mamibꝰ ⁊ colek ⁊ reducat ad vas ⁊ ꝓiciat sup eã penidioꝝ ⁊ mia i. ⁊ decoquat donec fiat ei spissitudo mellis ⁊ fũdak sup ipam olei amigdalini lb.ʃ. ⁊ pulverizẽt desup medicie cribellate delinite oleo ꝓdicto ⁊ buliat donec coagulet ⁊ deponat ab igne ⁊ ponat in vase vitri: cuius dosis sit. ʒ.vi.

Uffuf ad inceptionẽ aque sactũ cũ lacte camelarũ aut cũ aqua casei aut cũ aq̃ olerum cuius hec ẽ pmixtio. ℞. succi eupatorij. ʒ.i.ʃ. lacce ʒ.ii. aristo. ʒ.i.ʃ. floris squinãti. ʒ.i.ʃ. se. cuscute. ʒ.ii. se. cucu. ⁊ portulace amboꝝ añ. ʒ.i. scamonee. ʒ.ii. dosis aure. i.

Plen icteritia medicine splenetice. Medicamẽ iuuatiuũ qõ noiak medicamẽ vomitus. ℞. dabach gladinũ lb.ii. calcis lb.i. põak alda buch i vase figuli ⁊ põak sup pumas donec liq̃fiat. Cuez liq̃scit pulverizek sup ipm calx ⁊ pmisceatur ãbo sil ⁊ limak ex eo dũ ꝓcuerat calm ſr cutẽ adib ⁊ ponat. Et oz q̃ admistrak hoc medicamẽ vt igre diak eger vtẽs eo balneũ ⁊ dittat ẽpim sup se ⁊ tũ auferat ipm donec cadat ꝓ seipz ⁊ oz ut sit sollicit⁹ ita vt abscidat illud qõ augmẽtak de corpe in pumis.

Laud: opatio iunamẽti eius ad splenetic: ol est manifesta in die suo. Et oz antecã̃ cũ eo emplastret vt regak eger regimie quo oz tribus diebꝰ: cuius hec est pmixtio. ℞. myrrhe. ʒ.iii. turis mũti. ʒ.iij. lynapis alexãdrie cordumeni amboz añ. ʒ.ii. aceti squille qu ſtũ sufficit. terank syna pis ⁊ cordumeni ⁊ cribellẽtur. Mnunũ vo turis ⁊ myrrha terank ⁊ ꝓiciak sup ea ambo medicamen siccũ ⁊ ꝓiciat ⁊ fiat simile vngũto ⁊ ponak ab hõa duarũ horarũ vsq̃ ad horã nonẽ horarũ: deinde i grediak eger balneũ ⁊ emplin sup eũ: cũ ergo mollificak fac eũ ingredi tinã ⁊ precipe ei vt plonget morã in tin aſr egrediak illud qõ est in eo de aq̃ vt nõ sũpueniat ei syncopis ⁊ appzoximet naso ei⁹ acetuz ⁊ calamẽtũ siluestre q̃ ipse olfaciat ⁊ solue pannos quibus ligatũ est emplin paulatim. Cunq̃z egredit de balneo ciba eũ piscib⁹ salsis sine pane ⁊ da ei ꝑ totu die primo ⁊ die tertio ⁊ precipe ei vt exercitet antequens illud exercitio in quo possibile ẽ ut fiat anhelit⁹ frequens continuus.

Liud fugitiuũ forte ⁊ est medicamẽ vtile ⁊ cõfert hydropicis ⁊ splenetic⁹ hũtib⁹ egritudines antiquas. ℞. resine decocte lb. iii. cere lb. ii. sulfuris qõ non inuenit ignis. lb. i. minii turis lb i. picis lb. ii. aluminis hũidi lb. i. baurach lb. i. aristo. ʒ.iij. radicis cucumeris asini. ʒ.iii. alo. ʒ.vi. petri. ʒ.vi. lactis mozi. ʒ.iii. aceti kisch. ʒ.ʃ. vini tantũ lici küſt. ʒ. ⁊ nos ponim⁹ loco aceti olei cotilas iii. ꝑ para ipsa ſm illud exẽplum.

Liud fugitiuũ forte de illis q̃ efficiũt opationẽ vrinã ⁊ hoc medicamẽ. Sumat de cãcris fluuialib⁹ ⁊ abscidank pedes eoꝝ ⁊ caude ipsoꝝ ⁊ excisca ipsos ⁊ cõtere eos ⁊ accipe de eis pondus aur. i. ⁊ cõmisce cũ eo opij sextã aure. i. ⁊ solue ipm cũ aqua illi⁹ fluuij de qua fuit⁹ fuit cancer et da ipm in potu habẽti egritudinẽ ⁊ põe in quibusdã pozis cũ opio de oleo balsami cuz pondere sui ſm egritudinez.

Urities splenis. Unguentũ qõ cõfert ad duritiẽ existentẽ in splene ⁊ sanat ℞. cordumeni ⁊ synapis ⁊ piretri ⁊ fenugreci decocti oium añ. ptẽ. i. tere ergo ea bene ⁊ cõtere ipsa cũ aceto: deiñ funde sup ea oleũ: deinde line eũ eo splenẽ ⁊ habẽs ipsũ abluat se in balneo: deiñ ponak emplin.

Lapi. de inteſtinis.

Uistere cõferẽs ad vlcera in vẽtre ex quibus hũs ea emittit sanguinẽ ⁊ noiant ipa romani ꝺsenteriã. Accipe de adipe remi caꝑ inuenis ⁊ decoq̃ eã cũ kisch. deiñ accipe de aq̃ kisch ⁊ piguedie adipis sacraiati. ij. accipe de aq̃ rizi decocti ⁊ oleo ros. de vnoquoq̃z sacraiati. i. ⁊ acatie trite pon. ʒ.i.ʃ. ⁊ gũmi arabici triti ⁊ cerusse trite ãboz añ. pon. ʒ.i. ⁊ vitellũ ouiꝑmisce ergo simoia donec fiant in loco vngũti ⁊ clisteria cuz eo aut accipe sacraiati. i. aque alderſandaru hũidi ⁊ sacraiati. ʃ. ossi ros. ⁊ injice illud ꝑ clistere ⁊ fac vt cibus eius sit ius ciceris cũ oleo amigdalio ⁊ granis granatoꝝ ⁊ fac ipm bonũ quãtũ potes ⁊ ciba ipm de fructibus cydoniorũ.

Dilutio vẽtris: Suffuf cõfe doniorẽs ad fluxũ vẽtris chronicũ. ℞. balaustiarũ ⁊ gladiũ infusarũ in aceto ⁊ torrefactaꝝ ⁊ sumac ⁊ g̃noꝝ myrthi ⁊ cozath ⁊ hypogstidos oiuz añ. ʒ.ii. cymi ⁊ galloꝝ torrefactarũ in aceto ⁊ ca

pitū granator dulciū ⁊ fruct⁹ tamariſci ⁊ ramich oim añ. ʒ.i. xilo aloes ⁊ galie ⁊ maſticis ⁊ ſpice oim ʒii. ʒ.i. ſc. acetoſe ⁊ gūmi ⁊ boli ⁊ ſucci barbe hircie ā granoꝝ paſſularū tozrefactarum ⁊ xylocaracte ⁊ ie ſ oium añ. ʒ.ſ.

Lectuariū ad abſcindēdū fluxū vētris ſeuꝰ à frigoꝛe ⁊ vento ſtate: ℞. ſe. apij ⁊ calāi aromatici ⁊ cipi ⁊ amcos ⁊ xilobalſami ⁊ laudāi ⁊ macis oim añ. ʒ.v. aniſi. ʒ.iii. piperis albi. ʒ.ii. cynami ʒ.iii.ſ. croci. ʒ.vij. canfoꝛe. ʒ.ii. blacte bizātie. ʒ.iii.ſ radicū ſquinānti. ʒ.iiii. cozdumeni. ʒ.ii. ſandali al. ʒ. iiii. dauci. ʒ.iii. ʒ.ſ. ʒ.iii. granoꝝ myrthi. ʒ.vij. ꝓficiatur cū rob maloꝝ.

Irup⁹ de fructib⁹ abſcidēs fluxū vētris ſuperās cholerā. ℞. acetoſitatis citri ⁊ berberis ⁊ ribes oim añ. lb. i. ʒarur ḡnoꝝ granatoꝝ ⁊ ſumac oim añ. lb .iii. cydonioꝝ ⁊ maloꝝ ḡnatoꝝ ⁊ pꝛoꝝ oim añ. lb .iiii. aque tñdē intidani duob⁹ diebus ⁊ decoquātur donec ſint diſcocta ⁊ colet ⁊ coq̄tur ſecūdo ⁊ ponat ſup ipam ʒuccarū.

Ulſura ⁊ vlcera inteſtinoꝝ. Medicamē qđ dicit ſanguiſuga ꝓferēs ad vlcera inteſtinorū. ℞. acatie aur. xv. coꝛticū granatoꝝ aur. lxxv. gallarū aur. xxv. opij aur. xv. ſ. e. hyuſquiami albi aur. lvi. anellanarū tritarū aur. clx. ſumac ſeminj aur. lxx. ſucci lumac ſeminj aur. ij. ſ. turis aure. xxv. terant ⁊ aggregētur ⁊ cōmiſcētur cū vino nigro, doſis eius integra aur. i.

Edicamē qđ bibit ⁊ refert ad lulzios tarſentē ⁊ ē medicamē mnatinū ad oēm māz que attrahit ⁊ ad oēm inflationē: ℞. aniſi ⁊ ſe. apij āboꝝ aſſ. aur. ii. ſ. e. ⁊ ſe. baucie ſiluēſtris ⁊ ſemi. atardilo ⁊ ē ſpēs iſeleoſ oiz añ. aur. iiii. opij ⁊ ſe. hyuſquami al. āboꝝ añ. aur. i. ꝓficiat cū aq̄ ⁊ adminiſtrēt.

Liſtē quo vtebat. B. ⁊ ē cliſtere ſecꝰ ⁊ ē quenies ad deſcriptiōes plīmas antiquoꝝ. ℞. ſucci acreſte ſicci aur. vi. aluis iameꝝ tñdē calcis quā nō inuēit aq̄ coꝛticū turis oim añ. au. vi arſenici rubei auſ. iii. arſenici citrini aur. viii. charte ꝓbuſte aur. xv. ꝓficiāt cū ſirupo de ḡnis myrthi ⁊ fiant ex eis trocisci ⁊ fit pō. trocisci au. iii. aur. iiii. ⁊ cliſterizet er eo cū vio ꝑmixto cū aq̄ q̄ntitate cyathoꝝ ii. ⁊ in quibuſdā cliſterizet ex eo cū aq̄ pluuie.

Rocisci alexēciati q ꝓferūt ad fluxū vētris ⁊ ad vlcꝛa itеſtinoꝝ ⁊ noiant trocisci beritos ⁊ ſūt ex medicis vtilib⁹ abſcidētes fluxū vētris ſtati: quoꝝ hec ē ꝑmixtio. croci aur. iiii. myrthe aur. ii. aloes indi ſucci barbe hircie licii idi ſucci cucurbitaꝝ opij gallarū recēnū dragagāti pipis al. oiz añ. aur. ii. ꝓficiāt cū vio ⁊ fiāt ex eis trocisci quoꝝ cuiuſq̄ pond⁹ ſit aur. ʒ.

Uffat ad raſuraz ex phylate ſalſo ℞. naſturtū tozreſci, ʒ. x. ſ. e. alſebeſabē. ʒ. vii, maſticis ʒ. v. ſ. e. maru. ʒ. x. ſ. e. pozri. ʒ. v. bdellij tñdē gūmi hrri. ʒ. vii. boli armeni. ʒ. x. doſis. ʒ. iii.

Liſtere ad raſurā ꝑ medicinā ebibitā ⁊ cliſterizat cū butyro ⁊ ſanguie draconis ⁊ eſt cliſtere ad inceptionē raſure ⁊ cholerā ⁊ expulſiōez materiei. Re. lētiū. ʒ. x. ḡnoꝝ myrthi ⁊ coꝛticū ḡnatorū ⁊ ʒarurꝰ ana añ. ʒ. vij. cydoloꝝ mūdatoꝝ ex ꝓximis ſuis ⁊ pꝛoꝝ oim añ. ʒ. xv. decoquāt cū trib⁹ lb. aq̄ ⁊ ℞. iiii. aque granatoꝝ muꝛoꝝ ⁊ aq̄ acreſte emia. donec remaneat lb. i. ⁊ colet ⁊ ſumak de ea tertia et miſceat cū ea boli armeni aur. i. gūmi tñdez charte cōbuſte ⁊ acatie ⁊ ceruſe oim añ. ʒ. i.

Onfectio medicine ad colicā mirabil' qua vſus ē B. in eo cui aduenit egritudo que dr ileos ⁊ in eo q̄ cuomit ſterc⁹ ſuū ⁊ dat in potu d ea cū dolore ē vehemēs quātitas fabe cuz q̄ntitate .iii. aut .iiii. ciatoꝝ aq̄ fre ℞. ſ. e. hyuſquami al. pipis albi āboꝝ añ. aur. xl. opij aur. xx. croci aur. x. ſpice odoriſere euforbij piretri oim añ. aur. ii. ꝓficiat cū mel ⁊ ſumak. qđ inuenit ipm. B. in li. rab cōſacratis ⁊ noiatur albobeis ⁊ ꝓferi ſtomachis ⁊ paciēb⁹ opthalmiā qui in eis vehemēs ſit dolor ⁊ ad dolorē matricū q̄ bibit cū aqua ⁊ melle in q̄ decocta ē ruta: cui⁹ ꝑmixtio: croci aur. i. ſpice aur. ii. myrthe aur. ii. aloes indi ſucci barbe hircie licii idi ſucci cucurbitaꝝ opij gallarū recēnū dragagāti pipis al. oiz añ. aur. ii. ꝓficiāt cū vio ⁊ fiāt ex eis trocisci quoꝝ cuiuſq̄ pond⁹ ſit aur. ʒ.

Edicamē aliꝺ vtile Inquit B. ſcio plīmos de illis quoꝝ renes erāt egri q̄ medicati cū eo ⁊ ſanati ſunt a ſuis egritudinibus. Et os qđ vtat ſiducture vſus huius medicine diebus pluribus. eſt enim medicamē ſanās illū qui hz lapidē ⁊ qui habet egritudinē colice ⁊ ſanat uterū egritudinē velice ⁊ eſt iſte mc duus artificij cius ℞. anellanarū excoꝛticatarū ⁊ ſe. cucu. h. o. tulāi excoꝛticati ⁊ ſe. carui mūdati oim ana aur. iii. hyuſquiami ni. ⁊ croci ſe. citroli al. oim añ. aur. vi. ſe. hyuſquami al. ſe. apij amborū añ. aur. xii. ꝓficiantur cū melle ⁊ fiant de ejs troc ⁊ detur in potu de eis aur. ʒ. cū aqua mellis ꝛepida mūdata q̄ntitate cyathoꝝ. iii. ⁊ inueni in deſcriptione alia q̄ ponūtur in eo. harmel aur. vi.

Apis veſice. Qđ dictū eſt in hoc ca. ⁊ teſtificat ⁊ eſt q̄ cū lepus cōburit ſubtilit ſicut ſcis ⁊ ſeruat cōbuſtū eius ⁊ ſumit de eo i potu diebus aliquot pondus. ʒ. ij. cuz aqua tepida frangit lapidem.

℞s medicamenti qđ fit cū ſcoꝛpionib⁹ frāgens lapidē q̄ generat in renib⁹ ⁊ ſaluat illā q̄ eo vtit a generatione lapidis in renibus ſuis: ⁊ hoc medicamentū facit ſuā ogationē cū ꝓpꝛietate. nō ꝑ compoſitē. Sumant de ſcoꝛpionib⁹ viuis. x. unmero ⁊ ponant in olla noua munda ⁊ liniat olla ex maſſa tritici: deinde deferat ad furnū ⁊ caleſiat cū lignis vitis donec rubeat ⁊ ponat olla in illo furno ſero ⁊ dimittat in eo in nocte: deinde extrahat poſt illud ⁊ ſumat. qđ inuenit in olla de cinere ſcoꝛpionū poſtea infrara fuerit ⁊ reponat in vaſe ⁊ adminiſtret de eo mane ⁊ veſpe in hoꝛa curationis doloꝝ renū pōdꝰ filiquaꝝ. ij. cū vino qđ dicit nardicō: frangit. n. lapides ⁊ facit eos delcēdere in vrina fruſtatim. Et illud ideo q̄a ſcōpiones i naturis ſuis ſūt frij lapibus gencratis i rembus ⁊ velica ſicut carnes vipere ſunt contrarie venenis ſerpentum ⁊ reliquoꝝ. repulium venenoſoꝝ.

Onfectio trociſcoꝝ q̄ frangūt lapidē generatū in velica ⁊ renibus: ℞. ſe. baucie ſiluēſtris ⁊ ſe. cucu. alrekū ⁊ aniſi ⁊ myrrhe ⁊ ſemis apij mōtani ⁊ ſe. apij hortulani ⁊ caſſie ⁊ cinnamomi ⁊ ſpice oiuz ana ꝓez. i. tere has medicinas ⁊ cicotrigoniza ⁊ ꝓfice cū aqua ⁊ fac troꝛ. in vnoquoq̄ quoꝝ ſit pondus. ʒ. i. aut auſ. i. aut fac pillulas magnas ſicut cicer ⁊ da in potu de eis pillulas. x. in ieiuno cum aqua calida.

Onfectio q̄ frāgit lapidē: ℞. ſpice inde darkimet. iij. ʒ. darkimet. iiij. macropipis tā mundē aſſari. ʒ. i. dauci tantūdē: caſſie ſiliq̄. xij. cinamomi darkimet. iiij. polij darkimet. iij. aſſari. ʒ. i. dauci tātundē: croci darkimet. ij. caſtoꝛei darkimet iij. floꝛis ſquanti tantūdē ſcoꝛdeon tantūdem coſti darkimet. ij. pipis al. tñdē petroſelini tantundē carpobalſami darkimet. iiij. acoꝛi darkimet. ij. ꝓficiantur cum melle.

Iſtillatio vrine: Trociſcus cōſerens ad diſtillationē ⁊ diartā: ℞. caſtoꝛei. ʒ. ij. ⁊ ſanſuci ⁊ rute ⁊ ſe. hyuſquami albi ⁊ aniſi oiuz ana pōdus ʒ. i. ⁊ granoꝝ ḡnatoruz gra. xv. terant ⁊ fiāt troc. ⁊ ſit doſis pōdus. ʒ. i. ⁊ da ei in potu pōdus. ʒ. i. de granis cucu. mūdatis cū albumine ouī ſubtili.

Ebilitas erectionis ⁊ deſiderij. ꝓfertad illō hoc medicamē: ℞. ſe. cepe ʒ. ij. ⁊ granoꝝ ʒ eruce pō. ʒ. iiii. ⁊ ſemis aſchedenegi ⁊ buzeide ⁊ alſahafaſdaro ⁊ ſglle aſſate oiuz añ pōdus. ʒ. vi. ⁊ ſecacul pondus ʒ. iii. ſiſami mundati pondus ʒ. v. ⁊ alaniuden ⁊ alnaricu al. amboꝝ ana pōdus. ʒ iiii. ⁊ penidioꝝ pondus ʒ. vi. tere ea ⁊ permiſce. ⁊ ſit doſ pondus ʒ. ii. cū vino ꝑmixto.

Eꝓfert ad illud hoc medicamē: ſu me vēarū alfarſumigi ⁊ eſt aſpagus ⁊ lactis vaccini ⁊ butyri vaccini oiuz ana lib. iii, ⁊ ſe. eruce ⁊ ſe. baucie ⁊ ſe. napi oiuz añ ℥. iii. tere medicinas ſiccas ⁊ pmiſce cū lacte ⁊ butyro. doſis eius ſextaria. v. aut x. poſtq̄ decoreris ipm donec conſumat lac ⁊ remaneat butuꝝ ⁊ cola ipm ⁊ da ipm in potu.

℞s electuarii indi qđ addit in ſpermate ⁊ cōfoꝛtat appetitū: ℞. ʒ. ʒ. ⁊ pipis ⁊ macropipis ⁊ cinamomi ⁊ folij ⁊ ſpice ⁊ nucis muſchate ⁊ ſandali rubei ⁊ cardamomi mioꝛis ⁊ macis ⁊ tagamed ⁊ raliſafar ⁊ kerfcieni ⁊ ciperi ⁊ ſpodij et nucis inde oiuz ana ʒ. iii. muſchi ⁊ canfoꝛe amboꝝ ana auſ. x. zuccari tabaꝛzet q̄ntuz medicine omnel tere ⁊ cribella quātum ſufficit cū melle diſpūato. doſis eius ſit pōdus ʒ. ij.

Onfectio medicamis alterius qđ addit in ſpermate ⁊ ꝓuenit regibus: ℞. caude ſtinci ʒ. i. ſ. ſe. napij ⁊ ſe. baucie ⁊ alleſt ⁊ ſe. cepe al. dulcis ⁊ ſe. vrtice ⁊ ſe. eruce oiuz añ ʒ. i. ⁊ meliopi. ⁊ leuco. ⁊ macropipis oiuz ana ʒ. v. ⁊ cepe muris aſſate pōdus ʒ. iiij. pineaꝝ excoꝛticataꝝ. ʒ. ij. ſ. ⁊ piretri pōdꝰ ʒ. iiij. ⁊ lingue auis pondus ʒ. vi. ⁊ cerebelloꝝ paſſeꝝ maſculoꝝ qui nidificant in pinibus pōdus ʒ. iiij. ⁊ teſticuloꝝ galli ʒ. i. tere has medicinas ⁊ ꝓfice cū butyro vaccino ⁊ melle: ⁊ ſit butyri tertia ⁊ mellis tertie due ⁊ repone in vaſe doſis illius ſit ʒ. ſ. cū vino dulci poſt cibum.

℞s olei cum quo inungitur pecten ⁊ virga ⁊ quod eſt coꝛam renibus ⁊ erumpere facit deſideriū coeundi ⁊ addit in eo: ℞. cuꝑatoꝛij ⁊ galbani amboꝝ ana pondus ʒ. ij. macis pondus ʒ. i. macropiperis ʒ. i. ſ. piretri pondus ʒ. ij ſ. ⁊ ſemis eruce ⁊ caſtoꝛei amboꝝ añ ʒ. ſ. olei de narciſco ʒ. i. ſ. ⁊ cere ʒ. ſ. tere medicinas ſiccas ⁊ liq̄faceram cum oleo ⁊ ꝓiojce ſuper eam medicinas ⁊ pmiſce bene ⁊ inungat cū illo.

Urtices matricis. Peſſarius ad matricem frigidam ⁊ apoſtema duꝝ reſolutiuuz: vnguentū diaquilon vnguēti baſilicon ⁊ adipis tauri ⁊ gūmi amigdalini ⁊ adipis gallic ⁊ adipis anatis ⁊ medulle cruris cerui ⁊ ſtercoꝛis ouini ⁊ ſtoꝛacis liquidi ⁊ omane ⁊ olei nardini omniū ana ʒ. i myrrhe pure ʒ. ſ. croci ʒ. ij. liquefac adipes cū oleo ⁊ aggrega omnia ⁊ pone de eis ſuper peſſariū de lana ⁊ adminiſtra.

Tractatus. vij. de doloꝛibus iūcturarum ⁊ podogra ⁊ vena ſciatica.

Emplaſtꝝ ad doloꝛē iuncturaruz ⁊ podogra factum cum hyuſquiamo nigro ⁊ agarico ⁊ eſt medicamē vtile ſemis hyuſquiami nigri kiſt. i. agarici kiſt. i. i. fenugreci kiſt. i. baurac. ʒ. i. cere lib. i. reſine decocte lib. i. olei antiqui lib. i. medulle oſſiū cerui. ʒ. iiij. radicuz lilij aluriſin ʒ. iij. tere medicinas ſiccas ⁊ cribella cum cicotrigonicinio ⁊ liquefac medicinas que liquefiunt: ⁊ dimitte donec ſrigideſ: ⁊ proijce ſuper medicinas ſiccas: ⁊ permiſce. ⁊ repone ex vtere.

Et ofert ad illud hoc medicamen: re. hermodactilor ʒ.xij. ℞ hellebori albi pondus ʒ.iij. ℞ pipis ℞ cymini ambor ana ʒ.iij. tere ℞ pulverizа. dosis eius pondus ʒ.i. cū aq̄ mellis.

Adplastr qđ ofert ad debilitatē que accidit in pedibus: re. assari ℞ aloes ℞ sief meithe et capsice et gutte. i. costi et sarcocolle et myrrhe oiuz ana ʒ.iij ℞ castorei ʒ.iiij. cōtere ca ℞ tere ipa cū vino boni odoris: deinde luti ipm desup.

Rs medicamis pillulaz q̄ fuit cū alfesire ℞ est medicamē factū cū hęzeribalen ℞ est iuuamū ad podogrā ℞ doloꝛē genuū ℞ doloꝛē iuncturaz: re. medicine q̄ dicit alfesire pondus ʒ.i. ℞ hermodactilor pondus ʒ.xx. cymini carnem pondus ʒ.i. cinnamomi ℞ origani psici ℞ aristo. ro. ℞ ʒij ℞ foliorꝫ capparis ℞ cineris hirūdinū omniū añ pondus ʒ.i. tere has medicinas ℞ pulveriza ℞ fice cum vino ℞ fac pillulas puas ℞ exsicca in vmbra. dosis illius pondus ʒ.ʃ. cū aqua in q̄ decoctus est anetū: aut fiat de eo suffuf pondere ʒ.ʃ. cū aq̄ mellis calida in q̄ decoctū est anetū cochliariꝫ duobus ℞ olei cochliario vno.

Illule alie que fuit cū alcāna ad podogrā laudate: re. myro. nigrorū ablatis nucleis pondus ʒ.x. bellirico ℞ emblicorū ℞ capsice ℞ cinnamomi ℞ ʒij. ℞ macropipis ℞ salis indi oiuz añ pondus ʒ.iij. aloes pondus ʒ.xxx. origani psici ℞ radicis capparis ℞ bdellij ℞ alcanna oiuz ana pondus ʒ.ij. hermodactilor quantū medicine oēs. tere medicinas ℞ cicotrigoniza ℞ infunde bdellium in vino ℞ misce ℞ fice ℞ fac pillas puas ℞ sit dos ℞ capo. ʒ.ij.

Ena sciatica: Medicamē ad venā sciaticā qđ sedat eaz vltime: cuius hec est pmixtio:

Picis pres.ij. sulfuris qđ non inuenit ignis pars.i. terani simul ℞ pmisceant ℞ pulverizent super locū infirmū postq̄ ingressus fuerit hūs eā balneū ut adhereat ei medicamē ℞ cōglutinet super ipz carta ℞ dimittat vsq̄quo cadat p se ipm.

Odagra: Medicamē de hyusqamo nr̄m dictū in ca. doloꝛ iuncturaz ℞ vtiuz ad eā

Tractatus. viij. de alopitia

Onfectio lochoc ad alopitiā: re. eufoꝛbij ℞ gūme rute agrestis ℞ olei lauri omnii ana auf. ij. ℞ sulfuris qđ nō inuenit ignis ℞ helleboꝛi nigri aut albi qđ cūq̄z duoꝛ est reptum oiuz ana pondus auf i. Aggrega has medicinas tritas ℞ cribellatas: ℞ pmisce cū pondere ʒ.ix. cere liq̄facte cū oleo laurio aut oleo alkerua aut oliuę oleo ātiquo: ℞ vtere hoc medicamie ſm q̄ ipm ē forte valde in curatione alopitie cū plongal ℞ difficilis fit eius cura: Jngt Salic. Ego pmiscui cū co in quibusdaz hoꝛis nasturij pondus auf. i. ℞ ispume aduste auf. i.

Likidob nigri in quo inoluunt capilli vel manus vel aliqđ mēbroꝛ. Existiaut Gal. q̄ cū sumit vrina canis ℞ putrefit. v. diebꝰ aut sex deinde fit cū ea illud cōseruat nigredinē.

Descriptio ponderū ℞ mensuraz ex breuiario al scair. i. vigil.

Vigt kist oꝛdei est. ʒ.18. Kist vini ē lb. ℞ Kist mell est lb. cviij. Chous vini ē lb. ix Chous mellis ē lb. xxiij. ℞ ʒ Loꝛboi olei ē. ʒ. ix. Loꝛboni vini ē. ʒ. x. Loꝛboni mellis. ʒ ℞ xij. ℞ ʒ Medstrū magnū olei ē. ʒ. xij. Medstrū magnū vini ē. ʒ. iij. gomie. viij. Medstrū mellis. ʒ. iiij. ʒ. Eclsunei olei darkimet. xvi. Eclsunei vini. ʒ. ij. ℞ q̄rta darkimet. i. Eclsunei mell. ʒ. iij. ℞ quarta ℞ viij. Choaz olei darkimef. xij. Choaz vini. ʒ. i. ℞ medieta darkimet ℞ tertia. Choaz mellis pondus ʒ. ij. ℞ q̄rta. Medstrō olei ē darkimet. vi. Medstrō vini ℞ gomie. xx. Medstron mell darkimet. vij.

Descriptio mēsuraz ℞ pondez ex breuiario. Filij Serapionis. Jngt.

Exceptū ē ab hoc ca. in hoc aggregato: qm̄ nō dixi oēm mēsurā quaz in ipo attuli nisi que cognita est aputeos q̄ ligua vtunf arabica i capitu. suis. Dez gdā coegerūt me ad transferēdū q̄rentes a me trāslationē eoꝝ ut inuamēta fiat p illud i alijs ab isto libro. Kist ap̄ gētes q̄ ligua greca loquūt cognitū ē: sup mēsurā vo nō inuenūt oēs ℞ illud ē qm̄ gdā eoz vtunf alia q̄ vtanf alij. Kist ei ap̄ romanos capit lib. i. ʒ. ℞ sextā: qr̄ ē. ʒ. xx. Et kist italicū lb. i. ʒ. Et lb. ē. ʒ. xij. Et mina romana ē. ʒ xx. Et mina italica ℞ egyptiaca ē. ʒ. xvi. Et mina ē sextaria. xl. Et lb. ē sextaria. xx. Sextariū ē ʒ. vi. ℞ damic duo aut auf. q̄tuoz. Et darkimet ē an. i. Et doꝛac italicū ē iohei octo. Et iohei ē aclac romana ser. Et conla. i. ʒ. ix. Medstrō magnū ē. ʒ. iij. Et parvuz est darkimet. vi. Eclsumesin est darkimet. xviij. Choatos est. ʒ. i. ʒ. Bomia est quarta. ʒ. vi. q̄z ad duos damic. Eumitis ℞ andanikis est. ʒ. i. vnaquęq̄z earuz ē auf. septē. Adar. ʒ. i. Lulb mellis lib. ij. ʒ. Lulb olei mina. i. ʒ. Aldoꝛac lb. iij Kist mellis lib. ij. ʒ. Albemen sextaria. v. ℞ ʒ. xxx. ℞ antulij q̄tuoz. Semimet mine. x. ℞ ʒ. Faba egyptiaca semimet q̄tuoz. Obulus est danic. i. ʒ. sicut inuenit allexādrinꝰ antulij tres. Aucllan. i. ē darkimet. i. Mux est. xiij. semimet. Allacraiati pua ē semimet. viij. Allacraiati magna est semimet. xiij.

Faba greca est duo semimetant duo oboli.

Allacraiati est sextaria sex ℞ quarta. Lochliariū mellis est aure. quattuoz. Lochliarium medicinarū est auf. i. ℞ ʒ. i. Allsanl. i. est sextaria duo. Darkimet est oboli sex. Et omnis obolus est kirat tres. Et ois kirat est. iij. grana oꝛdei. Et oboli quattuoz sūt kirat. ix. Alcaur ē. ʒ. i. ʒ. Choan duo sūt ʒ. tres Oboli octo sunt kir at. xxiij.

Aldest ꝓplementū libri quinti q̄ dicit antidotariū libroꝝ canonis sensis regis aboali hassen filij hali abinsent cuius ꝓplemento totus iste liber finitus est sūma ac diligētia emendatus. Impſꝰ venetijs impensis ac ingenio magistri petri maufer gallici ℞ socioꝝ. Anno incarnatiōis dñi. M. cccc. lxxxvi die. x. mensis Junij.

Libellus Aulecenne de virtꝰ oꝛdis trāslatus ab Arnaldo de villa noua barchinone felicit incipit.

Tractatus ꝑmus de origine spūs ℞ generibꝰ eius ℞ ꝑncipijs sue gnātionis ℞ informationis.

Capitulū ꝑmū de origine spiritus.

Reanit deus ex concauitatibus oꝛdis sinistrā ut eēt armarium spiritus ℞ minera generationis illius.

C Creauit spiritū latoꝛez virtutum anime in mēbra aliū tendētiū mediante ipo.

Creauit traq̄z ꝑmū appendiculū virtū aie spūs ℞ manationē secūdā in mēbris oꝛpis mediāte ipo. Producuit etiā spūs ex subtilitate humoꝛ ℞ ignicitate quē admodū ꝓduxit oꝛpꝰ ex grossitie ipsoꝛ ℞ terrestreitate. Eteni cōpatio spūs ad hūoꝛ subtilitatez est sicompatio oꝛpis ad ipsos humoꝛes. quēadmodū eni mēbra cōstituūtur ꝑpē cōmixtionē ipsoꝝ adinuicē ꝓducētē ad formā aliquam cōpositionis q̄ cōmixtū disponit ad recipiendū habitū nō cōuenientez ℞ rōne simpliciuz: sili modo ꝑstituit spūs ex subtilitate humoꝝ cōmixtiōe ipoꝝ quatuoꝛ ad formā cōplexionis q̄ spūs ꝑparat ad receptionē virtū aie quas ex simplicibꝰ non acgrit. ꝑncipiū aūt eiꝰ est ex manatiōe diuina sine auaritia ℞ diminutiōe qđ eiꝰ dispositio cōplexionis ꝓpe. quēadmodū eni vnūqđq̄ mēbroꝝ quāuis ex ipsa sba humoꝝ ꝑstituat nihilominus inest sua cōplexio rōne singularitatis ꝓportionis quātitatū hūoꝝ ℞ forme cōmixtiōis ipoꝝ. Similiter vnicuiq̄ spūz videlicet tā aiali q̄ vitali q̄ nāli quāuis coꝛpa ex subtilitate humoꝝ sit nihilominꝰ ꝑpa inest cōplexio rōne ꝓportionis quātitatū subtilitatis humoꝝ ℞ forme cōmixtionū. Et sicetiā mēbra gnātia quāuis plura sint numero: vnuz tū est gnātionis ꝑncipiū q̄lecūq̄ sit illud ſm diuersitatē opinionū cuiꝰ gnātionē segtur gnātio ceterorū mēbroꝝ. Similiter quēadmodū spūs gnāles plures sūt numero nihilominꝰ vnꝰ ipoꝝ gnātione ꝑmꝰ est g ſm sentētiā potioꝛē ꝑhoꝝ gnātur in coꝛde ℞ exinde ꝓcedēdo manat ℞ penetrat in cetera ꝑncipalia mēbra in qbꝰ cū sufficienē ꝑmānerit adipiscit ibi cōplexionē ꝓpriā ℞ ꝓpriā: ita q̄ in cerebro cōplexionē aegrit qua disponit ad receptionē virtutū sensus ℞ motꝰ. In epate vo cōplexionē susceptiuā virtutū nutritionis ℞ augmēti. In testiculis aūt aegrit cōplexionē qua ꝑparatur ad receptionem uel recipiendum gnātionē. Et existit tamē harū omnium virtutū ꝑncipiū ſm dictū ꝑhm in coꝛde quēadmodum apud eos qui diuersificātur a sententia eius ꝑncipium virtutis viue auditiue ℞ gustatiue est in cerebro. Sed nihilominus ſm eos spūs disponit ad recipiendum has virtutes particulares in membris alijs: ita q̄ visiua mediante complexione crystalline humiditatis quādo spūs cōplexioni coniū gitur. auditiua vero mediante cōplexione obthici nerui. gustatiua vero mediante cōplexione humiditatis quā sub radice lingue generat spōgiosa caro. Supradictoꝝ aūt repugnantiū quidam sūt asserētes q̄ virtutes spūs affert a cerebro nullo modo agēs ad ꝑfectionē virtutis cōplexione membri ad quod ꝓcedit: sed ipsum mēbrū est tm cōueniēs instrumētum actioni virtutis naturalis nihil conferens eius essentie. veritatē exq̄sita perscrutatio veritatis oino cassat istoꝝ opinionē ℞ verificat insup q̄ calefactionē virtutis adipiscitur spūs i membro quod est operis instrumētum ſm formaz predicte opinionis. Dixerunt qdam ex sequētibus phis q̄ spūs vires anime recipit a coꝛde ꝑfecte ita q̄ ad receptionem ipsarū ꝑfecte in ipso coꝛde disponitur taliter q̄ non indiget alio mēbro sicut de epate aut de cerebro ꝛc. Sed hanc opinionē respuit ℞ penitꝰ cassat vltima inquisitio veritatis.

Ca. ij. de diffinitiōe ℞ natura spūs ℞ eiꝰ vtilitate.

V Jta ℞ q̄cunq̄z perfectio ℞ omne bonū quibus res distinguūtur non nisi a prima veritate sūt que omnīū bonoꝝ ꝑma ē omnis manatio. Et vero receptibilia sunt carentia dispositionibꝰ ad receptionē ipsoꝝ. Et ideo cum fuerit susceptibile non ē dispositiōis cuiuslibet receptiui: quapꝛopter nequit lana inquātū lana recipere formā cuius: nec similiter aqua sub forma aque recipere virtutē humane nature. Sic igitur humana coꝛpoꝛa recipiunt vitaz ꝑter que illa numero ℞ quātitate sunt diminuta. Numero quidē quoniam nō viuentia coꝛpoꝛa quatuoꝛ elementa sunt: ℞ que illis appꝛoximant in natura. Quantitate vero quia omnia fere elementa quatuoꝛ sunt fere insensibilis quātitatis ℞ minoꝛa sunt omnibus rotabilibus sperisnec elōgatur ab intellectu quin ex stellis fixis sit aliqua maioꝛ eis. Demonstratio iterū cōcludit q̄ hec omnia elemētoꝝ coꝛpoꝛa: uel demonstrato iterū hoc ℞ q̄ omnia elementoꝝ coꝛpoꝛa sint veluti punctus respectu coꝛporis saturni. quāto igitur est amplius respectu superioꝝ. Amplius aūt apud comphensoꝛes veritatis causa ꝓpter quam non recepērit vite formam hec coꝛpoꝛa est illud quo cetera viuentia coꝛpoꝛa tam simplicia q̄z composita diuersificantur ab eis hec cōtrarietas naturarū. natura eni vniuscuiusq̄z ē alterius nature cōtraria. Iccirco a genere coꝛpoꝛ celestiū valde elōgant: q̄m celestia coꝛpa disposita sūt ad nobilioꝛē ispēm vite coꝛporal. Elemēta vero a vita oino sūt elōgata. in coꝛporibꝰ aūt cōpositis cōmixtio frangit formam cōtrarietatis coꝛ: exinde causat forma cōplexionis: q̄ quidē cōplexio mediū quoddā est int cōtraria. medio nihil absolute ē cōtrariū. Et iccirco cōpositū disponit ad vite receptionē ita videlz q̄ quāto amplius ad mediū cōplexio vicinat tāto mixtū redditur habilius ad recipiendū nobiliorem vite perfectionem adeo q̄ q̄ in tātū tempat cōplexio q̄ p eq̄litatem cessat ℞ cessat in ea disponit mixtū ad receptionem vite cōformis vite celestiū coꝛpoꝛ que di-

ſpositio in humano tñ ſpū repitur. Eſt igit in ſuma ſpūs ſub generata cōmixtiōe elemētoꝝ vergēs an ſimilitudinē ſupcelestiū corpoꝝ. Et ꝓterea iudicatur de ſpū q ſit ſba lūiosa, ꝓpter qđ eni dicit de verbo ſpū q ſit radius atq; lux. Et exinde aia gaudet ex intuitu lucis ꝛ triſtatur in tenebris qñ ſpū qui ſedes eſt anime illud eſt conforme: id aūt ꝛtrarium.

Ca. iij. de ꝑncipalib⁹ paſſiōib⁹ ſpūs cordialis ꝛ primis cauſ ipſoꝝ, ſ. poténa ꝛ diſpoſitiōe.

Aptentes philoſophoꝝ ꝛ medici eos ſequētes cōcorditer ponūt q gaudiū ꝛ triſticia ꝛ timor ꝛ ira ſūt ex paſſiōib⁹ ſpūs cordialis ꝛ q̄ queliber paſſionū intendiūr ꝛ remittit nō ſoliū ꝓpter agens: ꝛ etiā ꝓpter intēſionem ꝛ remiſſionē diſpoſitionis in ſba patiēris. Eſſignāt etiā ſapiētes ſubtiliter diſtam inter potēriā ꝛ diſpoſitionem dicentes: q potēria reſpicit vtrūq; ꝛtrariorū equaliter: diſpoſitio vero nō: quāuis aūt gaudere ꝛ triſtari poſſit etiā homo nihilominus aliquis eſt tñ ad leticiā diſpoſitus: aliquis vero ad triſticiā tñ. Et ſimile iudiciū eſt de timore ꝛ ira ꝛ ceteris paſſionibus. Eſt igit eſſe ꝛ rō ſpiritus gaudētis in potēria aliud eſſe ab eſſe ꝛ rōe ſpūs diſpoſiti ad alterū predictoꝝ. videtur etiā q diſpoſitio ſit perfectio potentie reſpectu alterius oppoſitoꝝ. Ex quo pz q ſi ſpiritui cōueniat inquantū ineſt ei potentia triſtari vel gaudere indifferēter tñ: nō biſ ei cōuenit ex parte ipſius diſpoſitiōis idifferēter alterutrū. Runc⁹ etiā ex hoc pz q ꝓpter multitudinē ſuā durat amplius i habundanti menſura in origine ſeu minera ipſius. Et diffuſio eius abinde ad mēbra in dilatatiōe que eſt apud gaudiū ꝛ delectationē que fit ab abūdantiori mēſura. ſi eni modicus fuerit q̄ cito diſſoluit natura cōſeruat eū apud originé ſuā: nec dat ei facultatē libere dilatādi. In qualitate vero qñ ſi fuerit nobiliſſime cōplexiōis ꝛ nobiliſſime ſubſtantie. ſ. abundantiſſime lucis: tunc eſt ſbe celeſti ſimilimus. De ergo ſunt cauſe diſpoſitionis ad delectationē ꝛ gaudium: contrarie vero ſunt cauſe diſpoſitionis ad triſticiam ꝛ dolorē. Cum enim ſcitur q hc ſunt cauſe delectationis in genere ꝛ cōſequēter, ꝑculudio ſcitur quia eedem ſunt cauſe gaudiū qđ delectatiōis ē ſpecies. Spūs ergo qui eſt in corde qñ multus exiſtit i quantitate, ꝓpter materie multitudinē ex qua velociter ꝛ cōtinue generat ꝛ eſt rēperatus in cōplexiōe ꝛ in ſba luminoſus ſplendens tunc eſt ad gaudium diſpoſitio fortis. Cū aūt fuerit exigue quātitatis ſicut in cōualeſcentibus ꝛ diuturnis morbis ꝛ ſenib⁹ non temperatis in ꝓportione ſicut in morbis: ꝛ fuerit valde ſpiſſe ꝛ groſſe ſbe ſicut in melācolicis ꝛ ſenibus ita q̄ declarari nequit ꝓpter groſſitiē ꝛ ſpiſſitudinē eius: aut fuerit nimis tenuis ſicut in ꝓualeſcētibus ꝛ mulieribus ita vt cū dilatatur ſanari nō pōt aut fuerit tenebroſus ſicut in melanchoticis: tūc eſt vehemens diſpoſitio ad triſticiam.

Ca. v. de cauſis exteriorib⁹ ꝛ delectationis et triſticie ꝛ earum diuerſitate.

Eluciū eſt delectatio quedā: ois aūt delectatio eſt ꝓprehenſio aduēius ꝓprie perfectionis ab aliqua virtute ꝓprehenſiua ſicut in ſenſibus ꝓprehēſio dulcis ꝛ ſapidi guſtus ꝛ ꝓprehēſio victorie irraſcitiue virtutis ꝛ pceptio alicuius vtili contingētis exiſtimatiue ꝛ opinatiue virtuti. ois aūt pfectio ſeu etiā delectatio eſt nāl alicui virtuti ꝛ ecōuerſo: ois nāq; pfectio alicui virtuti eſt delectatio ei. Forſitā aūt ꝓtinget in aliquib⁹ virtutib⁹ q nō oiō delectant niſi apud ſeparationē diſpoſitiōis innaturalis ꝓpter qđ etiā quidā opinātur q delectatio ſit exitus a diſpoſitiōe innaturali. Fixio nāq; a diſpōe vel habitu naturali nō eſt delectatio: hic aūt error incidit qz qđ eſt per accidēs accipitur ut per ſe in elenchis eni oſtenſū eſt qñ hec ē vna fallaciarū. Delectatio vero hmōi quātū ad ꝓpoſitū ſpectat eſt qñ nullū apprehēdēs aliquid apprehendit niſi apud alterationē em ſicut in tactu pz: rāgibilis eni qualitas tādiu delectat q̄diu mēbrū tactiuū pmanet ꝛtrarie qualitatis ꝛ patit ab alterante qlitate. Qñ ergo fuerit paſſū ab ea ſufficiēt efficitur qlitas applo mēbro. Etiō ñ dlectat ab ea cū ois alteratio cū quadā alteratione ꝓficiat ꝛ nihil alteratur a ſe metipſo. Silr in ꝛtraria nō leditur quidā ethic⁹ caloze qui fortiore ē q̄ ſit in acute febricitantibus. Sicute tñ febricitās ledit calore q ſm virtutē eſt circa ilki ꝛ hoc qz calor in ethica eſt collocatus ſeu habituatus in mēbris ac ſi eſſet eoꝝ cōplexio: in acuta vero febre eſt quaſi volitās ſupra ipſa ꝛ timet a cōplexione mēbroꝝ: medici etiā ꝓpter hoc noſe vocāt qualitatē inherentē mēbris ſicut in ethica malā cōplexionez equalē. Hec aūt ſe hz ſicut in cauſone ꝓprie vocāt malā cōplexionē diuerſā. Jā igitur ex his relinqui tur manifeſtū q cā ꝓpē quā delectatio ceſſat poſtq̄ habituate fuerit ꝑfectiones ſenſibiles eſt ꝓuatio apprehenſiōis introitus ipſarū ꝛ q cā delectatiōis ap̄ cipiūt exitus a diſpoſitiōe inaturali ē apprehēſio introitus diſpoſitiōis nālis. Hz ꝓptera q currit apprehenſio introitus diſpoſitois nālis cū exitu a diſpoſitione innaturali ꝓtingit vt ſit delectatio cum exitu illo. ꝛ iccirco putat qđ dictū eſt: ſed non eſt ita ſed cā eſt introitus ꝑfectiōis ſenſu ꝓcepte ꝛ nō aliud hec nāq; eſt cauſa delectatiōis per ſe. Cā vero diſpoſitionis ad delectationem eſt circa delectabiles ſpūs ſm meliorē habitū in quātitate ꝛ qualitate. ſ. vt non ſit in ſubſtantia diminutus nec habitus ſue diſpoſitio eius ſit innaturalis in his que cōueniunt ei. In quātitate quidē: qñ ſi ſpūs fuerit multꝰ vehemētior erit virtus ipſius. augmētū ei in quantitate preſtat additamētū virtuti in fortitudine quēadmodū eſt in radicibus ſcie naturalis declarati. Et exide eſt q ꝓpter multitudinē ſuā durat amplius i habundanti menſura in origine ſeu minera ipſius. Et diffuſio eius abinde ad mēbra in dilatatiōe que eſt apud gaudiū ꝛ delectationē que fit ab abūdantiori mēſura. ſi eni modicus fuerit q̄ cito diſſoluit natura cōſeruat eū apud originé ſuā: nec dat ei facultatē libere dilatādi. In qualitate vero qñ ſi fuerit nobiliſſime cōplexiōis ꝛ nobiliſſime ſubſtantie. ſ. abundantiſſime lucis: tunc eſt ſbe celeſti ſimilimus. De ergo ſunt cauſe diſpoſitionis ad delectationē ꝛ gaudium: contrarie vero ſunt cauſe diſpoſitionis ad triſticiam ꝛ dolorē. Cum enim ſcitur q hc ſunt cauſe delectationis in genere ꝛ cōſequēter, ꝑculudio ſcitur quia eedem ſunt cauſe gaudiū qđ delectatiōis ē ſpecies. Spūs ergo qui eſt in corde qñ multus exiſtit i quantitate, ꝓpter materie multitudinē ex qua velociter ꝛ cōtinue generat ꝛ eſt rēperatus in cōplexiōe ꝛ in ſba luminoſus ſplendens tunc eſt ad gaudium diſpoſitio fortis. Cū aūt fuerit exigue quātitatis ſicut in cōualeſcentibus ꝛ diuturnis morbis ꝛ ſenib⁹ non temperatis in ꝓportione ſicut in morbis: ꝛ fuerit valde ſpiſſe ꝛ groſſe ſbe ſicut in melācolicis ꝛ ſenibus ita q̄ declarari nequit ꝓpter groſſitiē ꝛ ſpiſſitudinē eius: aut fuerit nimis tenuis ſicut in ꝓualeſcētibus ꝛ mulieribus ita vt cū dilatatur ſanari nō pōt aut fuerit tenebroſus ſicut in melanchoticis: tūc eſt vehemens diſpoſitio ad triſticiam.

Ca. v. de cauſis exteriorib⁹ ꝛ delectationis et triſticie ꝛ earum diuerſitate.

Perfecte diſpoſitū ad effectum aliquē eſt duplū cāruz illius effectus ſicut ſulfur ad iflāmationē: ipm eni adeo igne modico inflāmatur q cū duplo eius lignū inflāmari nō pōt. cū ergo aia hūt ſpūs pfecte diſpoſitū ad recipiendū letificantiū cārū ipſelliones modica ex cā letāt, ꝓpter qđ in bibētibus laudabile vinū cū letitia multiplicatur in tantū aliqñ q̄ putātur ſine cā ridere cū tamē ita nō ſit. Eteni poſſibile ē q̄ i aliqua re fiat ipreſſio ſine aliquo ipreſſore. Hz cā eſt qz vinū qñ bibit moderate copioſū generat ſpūm moderate ꝓportionē ſbe ꝛ vehemētis lumis ꝛ ſplēdoris: vnde ad leticiaz valde diſponit. ꝛ iccirco valde letificat ob minimaz cauſarū ſciſitantiū ꝛ recipit ipreſſiōes ex cauſis vtilib⁹ in pūti fortius q̄ ex cauſis vtilib⁹ in futuro. et ex cauſis cōuenientib⁹ delectatiōi ꝓportionē q̄ ex cauſis cōueniēntibus honeſtati. ꝛ ſilr recipit tūc ipreſſionē a cāſis q̄ ꝓgruūt potius ad generandū opiniones q̄ ſolidū intellectū. Et huius quidē cā eſt qz virtus aie ſuā in cerebro exercet actionē ꝛ exigit ſpūm tpate humiditatis ut obediat motui cogitatiōis ꝛ exercitio intellectus. Tūc aūt eſt vehemētis humiditatis ꝛ nimis motus ꝓpter mixtionē vapoꝝ aſcēdentiuz ꝛ inundantiū ubi imoderate humectantiū ipm: quā obrē nō obtēpat intellectui nec motib⁹ cogitatiōis niſi in rebus valde materialib⁹ ꝛ corporeis nō i rebus ſubſtātialibus valde ꝛ ſpiritualib⁹: ꝛ cū inſtabilitate ſeu agitatione ipſius nō obedit formationi ſeu pūtationi rerū ſpiritualiū: ſz formatōi tñ valde corporaliū rerum: vnde veritas ſeu pfectio ſui opis apud cognitionē valde debilitat ꝛ retrahit ſtellectiua virtus adeo tñ quātū exigit aut ꝓcreat: diſpoſitio eni donec ad tēperamētū eius cōplexio reducat ꝛ ipſius inundatio quietetur quia eni virtus aie que in corde eſt vehemētis exiſtit diſpoſitiōis ad gaudium ꝛ nō puenīt ad eaz letificātia vſtata iter ſenſū ꝛ fantaſiam. aut etiā cogitationē quib⁹ op⁹ aiatarū virtū roborat: ꝓpterea q dixim⁹ tunc ꝛcomitari ſpiritū que fortiora ſūt in eo. ſ. exceſſus hūiditatis ꝛ inundatio: iccirco tūc ſenſus dñat interiori ſpiritui ꝛ ſupra motū eius efficit intellectu potētio: intellectus aūt qñ ꝛtra ſe illū ſpm inuenit ſic, ꝓterū iuna tur ſenſu ꝛ ſubijcit ipm ſicut i geometricis ꝛ ceteris ſcibilib⁹ fit. Qñ igit res taliter ſe hz diminuit in anima potatoꝝ ipreſſio letificantiū honeſtoꝝ ꝛ intelligibiliū ꝛ ꝓualet ipreſſio letificantiū dulciū ꝛ delectabiliū ſenſibus ꝓſentiū maxie. ꝛ qñ eſt diſpoſitio fortis: iccirco ſufficit ad letificandū debiliſſima cauſa ſicut in pueris patet, ꝓpter qđ putat q̄ ſine cā letent cum tamen ſit impoſſibile: quinimo cauſarū gaudiū ꝛ triſtitie quedā ſunt fortes quedā ſunt debiles quedam cognite ſiue manifeſte quedā incognite ſiue occulte. Earū vero que incognite ſunt ſiue occulte plures ſunt aſſuete. quāto eniz amplꝰ aſſuete ſunt tanto minus percipiūtur. De cauſis aūt gaudiū ꝛ letitie fortiꝰ ꝛ māifeſtis nō ē neceſſariū facere mētionē. Alie vero ſunt ſicut intuitus celi inter letificāſes. cuius ſignū eſt quia cōtrariū triſtitiā cauſat. ſ. in tenebris ꝓmanere aut ſicut cōuerſari cū ſimilib⁹ cuius ſignū eſt q̄ ſolitudo attriſtat. Ve letificātib⁹ ſimiliter obtinere deſideratū ꝛ explere intentiōez ſue exigētiā intenti ſine impedimento. Et ꝓponere facere quicq̄ placidū. ꝛ ſimiliter cōfidentia ꝛ memoria preteriū delectabilis ꝛ futuri ꝛ ſpes ꝛ meditatio i rebus ambitioſi ꝛ mutua cōfabulatio dilectoꝝ ꝛ cuaſio a tormento ꝛ extraneitas rerū ꝛ admiratio ꝛ elenatio mentis ꝛ obuiatio amicoꝝ ꝛ amicabiliū vicio rum. Qñq; deluſio ꝛ defraudatio ꝛ victoria in minimis rebus ꝛ multa conſimilia quoꝝ mentio fit in libris rhetoꝝ ꝛ moraliū que inquā omnia diuerſifi cantur in gentibus ſm affectus conſuetudinez ꝛ etates nec aliquis ab eis reperitur omnimode vacans nec contingit ſimiliter vt cauſe cōmuniter letificātes in duplo plus aut amplius letificētur ceteris niſi ꝓ tanto quia diſpoſitio quādo vehemēter reſpicit alterū oppoſitoꝝ nō patitur a cauſis alterius niſi fuerint valde fortes: patitur tamē a cauſis ſuis ꝛ ſi fuerint debiles. Et ꝓpter hanc cauſā in ebriōſis durat letitia. Et in melācholicis habēnibus ſpiritus tenebroſos perdurat triſtitia leniūs ex cauſis deſolationis ꝛ triſtitie ſicut rememoratio diſtantis patris naturalis ꝛ reminiſcentia multoꝝ nocumētoꝝ tā ꝛ ſu ꝓteritoꝝ ꝛ odia ſeu rancores ꝛ difficultas ſanationis ꝛ oneroſa cōnerſatio ꝛ imaginatio terribiliuz futuroꝝ ꝛ ꝓprie neceſſitatis mortis a qua ſe auertit intellectus ꝛ intelligens diſcretio cum ſit ineuitabile mori. Et cogitatiōis ſollicitātis meditatiōis i aliquo ꝛ ſepatio ab occupatione placēti ꝛ cogitatio diſtractiōis ab ea ꝛ diſtractio a deſiderato ſeu a volito et multa alia conſimilia ꝛ aliqua que nequeunt comprehendi. hec eni ꝛ conſimilia contriſtant de facili animam diſpoſitā ad triſtandū. Amplius in melancolico fortiudo imaginationis contriſtantiū rerū facit ei apparere q̄ iam ſit in actu res cuius ſimilitudo anime repreſentatur: ꝛ iccirco in continua perſeuerat triſtitia. Fortitudo aūt imaginationis cauſat ꝓpter ſiccitatē ſpiritus quāuis letificet motū eius ꝛ etiā qz intellectus a ſenſu ꝛ fantaſia diſtrahitur ab actibus rationis, ꝓpter corruptionē cōplexiōis ſpiritus qui ꝓprie mouetur ſm exigentiā diſponentis cōplexiōis ꝛ qualitatis peſſime ꝛ obſcure.

Capitulum ſextum in quo oſtenditur q vnaqueq; paſſio cordis diſponitur ad generationem ſuipſius.

On eſt aūt opinandū q̄ ois cauſa diſponiens ad gaudiū vel triſticiam ꝛmediate cōiungatur ſubſtantie ſpūs ſicut quātitas eius ꝛ qualitas: ꝛimo alias ꝓtingit eſſe cauſas a quantitate ꝛ qualitate ſpiritus vtpote anime paſſiones que nihilominus diſponunt ad alterū predictoꝝ quāuis hoc faciant mediantibus cauſis intrinſecis ipſi ſpiritui ſcilicet quantitate ꝛ qualitate ipſius hoc eſt qz temperant complexionem ipſius aut rectificant ſpiritū ꝛ multiplicant quantitatem ꝛ ſic diſponūt ad gaudiū. aut accidit eis cauſa contraria ꝛ ſic ad triſtitiam ꝛtrario modo diſponūt, ſunt ergo

cause exteriores ꝑmarie ⁊ remote. Inherentes vero ad rationem vnicam deducunt ⁊ est q⁹ omnis actio ⁊ rariū habens ſi ſepius iteret reddit ⁊ntē eius cui⁹ est potentio ⁊ē ad impꝛimendū effectū: omnis autez fortificatio virtutis fit quedā diſpoſitio ad effectum hoc aūt ſufficienter inductione manifeſtat. Etenim corpus ſi pluries caletiat diſponit ad calefactionem velociꝰ: ſimiliter ſi pluries infrigidet aut rarificet aut ſpiſſetur ⁊ in interioꝛibus virtutibus accidit illud.

Etenim ex frequenti actione ⁊ paſſione fortes habit⁹ generant in eis ſic etiā morales habitus acquirunt: huius aūt cauſa fortitan eſt quia paſſio aduenies rei frequenter efficit ꝓueniens ſubſtantie eius. quod aūt eſt alicui cōueniens ſuo contrario diſcōueniens eſt. Si ergo ſepi⁹ iteret diminuit diſpoſitionē ad illud cōtrariū expellendo id q̄ eſt cōueniens illi. hec igit eſt declaratio ſupradicti ꝑ inductionē: manifeſta re vero illō ſyrogiſmo ex ꝑ ſe notis accepto ⁊demō ſtratiua ratione valde ꝓlixū eſt. Sed ex ꝓdictis colligitur q⁹ letandi frequentia diſponit ſp̄m ad leticiam ⁊ triſtandi frequentia ad deſolationē ⁊ triſticiā.

Cauſa vero huius ſm naturalem ꝓſcrutationem ē: quia letandi frequentiā duo cōſequūtur: Et primuz ſcz fortificatio naturalis virtutis: Secundū vero re cꝛiſcatio ſpiritus quam in letitia ꝓpter dilatationē acquirit. Confortationem vero naturalis virtutis hec tria conſequūtur: quoꝝ q̄libet eſt cauſa leticie. Primū temperamentū ſpiritus. Scdm vero multiplicatio generationis ipſius ſupra illō q⁹ ex eo diſſoluitur. Tertium eſt conſeruatio ipſius a diſſolutione ſuperflua. Rarificationē ſpiritus conſequūt duo vz diſpoſitio ad motū ⁊ dilatationē ꝓpter ſubtilitatem ſubſtantie eius. Et ſcōm eſt attractio nutrimenti ipſius ꝓpter motū dilatationis in diuerſam ptē mo:ui nutrimenti. Iſta aūt natura eſt inclinatio naturalis coꝛporis ad euitandū vacuū. De natura cui ē talis motus ut in ipo motu ſuccedere faciat poſterioza ꝓꝛioꝛibus. Et ſm hanc naturā trahunt aq̄ val de diſtantes vſq̄ ad primos fluxus ipaꝝ ⁊ venti ſilr ⁊ cutis etiam a ventoſis: ⁊ aque ūerti in fiſtulis. Triſtandi vero frequētiaz duo cōſequūtur vz debilitas naturalis virtutis. ⁊ ſm. ſ. inſpiſſatio ſpiritus ꝓpꝛi frigiditatē accidentē apud extinctionē caloꝛis naturalis cauſatam a vehementi coadunatione ⁊ coartatione ſpiritus. Ad hec vero duo ſequūtur cōtraria coꝛ que pauloañ iam diximus. Et igit manifeſtuz q⁹ letandi frequentia diſponit ſpiritum ad leticiaz ⁊ triſtandi ad triſticiā. Et q⁹ in diſpoſitio ad letitiam ⁊ triſticiam nō inꝓximunt niſi fortia ſint: leuificantia uō debilia inꝓximūt. ⁊ ſilr in triſticia fit ecōuerſo'.

Capitulū. vij. de differentia debilitatis cordis ſeu puſillanimitatis ⁊ triſtitie ⁊ coꝛ ꝓtrarijs.

Debilitas cordis ⁊ triſticia quam quidaz vocant contriſtationem pectoꝛis ſiue cordis ſimilia q̄dm ſunt ⁊ nihilominus differūt Et idem ſimiliter eſt iudicium de ipoꝛ contrarijs. ſ. fortitudine cordis ⁊ letitia quam quidam appellant dilatationē pectoꝛis ſiue cordis, Later aūt differētia inter iſta ꝓpterea q̄lia ad alterutrā ꝓmuniter cō ſequūtur: putatur etiaz de duobus ꝓmis q⁹ ſint paſſiue diſpoſitiones. de aliis vero duobus q⁹ ſint actiue. attamen inter extrema viriuſq̄ contrarietatis eſt differentia manifeſta. Primo quidem quia non cō ſequūtur ad inuicem non enim omnis debilis coꝛde eſt triſtis: nec omnis triſtis coꝛde debilis coꝛdis eſt per comparationē ad rem contriſtantem. Similiter iterum nec omnis fortis coꝛde eſt gaudens nec etiā ecōtrario. Scdo vero q̄ſi ipoꝛrones ſunt differentes. debilitas enī coꝛdis eſt diſpoſitio ſupta reſpectu terribiliū rez q̄ſi eſt in potētia tollerandi res illas. Triſticia vero ſumit reſpectu ꝓtriſtantiū rerū q̄ſi eſt paucitas tollerantie ipaꝝ a coꝛde. ⁊ terribile nocitiuz quidem ē coꝛdi: triſtans vero nocitiuū anime ē. Tertio ſilr differunt quantū ad conſequētia que ſūt anime. nam debilitas coꝛdis monet ad fugā: triſtari, vero ſeu coꝛdis ſtrictura mouet ad reſiſtentiaz ſiue ad repellendū ⁊ cauſat effectū eius q̄ eſt cōtrarium fuge. ſ. inuadendi. Preterea debilitas coꝛdis tepefacere facit motiuas ⁊ tutes: triſtitia vero excitat ⁊ mouet eaſdem ⁊ ſic in debilitate coꝛdis due ſūt paſſiões ſ. vna leſiōis ⁊ alia ⁊ deſiderij ſiue affect⁹. In triſticia vero vnica eſt paſſio. ſ. nocumenti vel leſionis nec naturaliter ſequit eam affectus ad fugam imo fortitan eligitur ipa fuga ꝓpter aliq̄ accidens abſq̄ appetitu inclinate ad recedendū. Et ſi dicat appetitus ē electio ⁊ non naturalis aut fortitā eligetur inuaſio ⁊ re pugnantia ⁊ non fuga. Quarto itez differunt quantum ad conſequentia que coꝛpoꝛis ſunt: debilitatem nāq̄ coꝛdis apud obuiationem ꝓꝛij nocīui ſequit remiſſio naturalis caloꝛis ⁊ victoria frigoꝛis. Triſticia vero apud obuiationem ꝓꝛij obiecti vel nocīui inflāmatio naturalis caliditatis. Quinto etiaz differunt penes cauſas diſpoſitiuas: ad coꝛdis nāq̄ debilitatem nimia ſubtilitas ſpiritus diſponit ⁊ frigiditas complexionis ipius. ad triſticiam vero denſitas ſpūs ⁊ caliditas ſue complonis.

Cap. viij. qualiter ſanguis ſm ſui diuerſitatē cauſat differentes paſſiones coꝛdis.

Anguis abundans ⁊ clarus ⁊ addite caliduratis ꝓpter multitudinem ſue inflāmationis ⁊ velocitatez ſui motus diſponit ad iram. abundans autem ⁊ clarus ⁊ temperatus quoniam ex eo generatur copia clari ſpiritus ⁊ ſubſtantie laudabilis ⁊ tempate complexionis diſponit ad gaudium. Sanguis autem ſubtilis ⁊ clarus ⁊ aqueus ⁊ frigidus diſponit ad timoꝛem ⁊ coꝛdis debilitatem ꝓpterea quia ſpiritus ex eo generat⁹ eſt grauis motus ad extra ⁊ inflāmationis modice ꝓpter frigiditatem ⁊ hūtatē illius: ⁊ ideo non diſponit ad letitiā nec ad iraꝝ. ⁊ cū ſit celeris reſolutionis ꝓpꝛ ſuam ſubtilitatē: ē etiā generationis exigue ꝓp ꝓximitatē. Sanguis aūt groſſus ⁊ turbid⁹ ⁊ addite calitatis diſponit ad triſtitiā ⁊ ad iraꝝ etiā ꝑdurantē. Ad triſticiā q̄ō q⁹ generat ex eo ſpūs turbidus. Ad iram vero q⁹ velocit inflāmatur ꝓpter caliditatē ſuā aut efficit furiā iraꝝ ⁊ eſt ſpillundo q⁹. Spillum enīz q̄ſi caleſit

tarde infrigidat. ira ꝺo cauſata ex ſanguine cholerico ⁊ ſubtili velocit excitat ⁊ delect, ꝓpꝛ intenſam caliditatē ſpūs ex eo generati ⁊ ei⁹ tenuitatē. ſi vō cum hoc ſplendid⁹ ⁊ clarus fuerit ſanguis eſt etiam letificans. Sāguis aūt groſſus ⁊ addite caliditatī nō tñ turbidus q̄ō raro ꝓtingit efficit hoiez nō triſtē ſz audacē ⁊ fortis coꝛdis ⁊ eſt modice ire ꝓpterea q⁹ leticia frāgit iraꝝ ⁊ triſtitia diſponit ad eam. Ira eni eſt motus ad expellendū leticiā ⁊ q̄ vere delectationi ꝓueniētia ſunt. In delectatōe vō ſit q̄ſi motus ad attrahendū: iccirco in tali hoie ex reb⁹ magnis creat ira ⁊ eſt vehemēs ꝓpter ſpiſſitudinē ſpūs ei⁹ ⁊ ꝓpꝛ etiā eādē cāz eſt ꝓꝛi timorus. Sāguis āt groſſus ⁊ addite frigiditatis ⁊ nō turbidus nec triſtabilē nec iocūdū efficit hominē nec etiā fortis, ire ſz eſt mediocrit timidus ⁊ eſt ebes ⁊ eſt ſincer⁹ in oibus reb⁹ ꝓpter ſilitudinē ſui ſpūs ad ſanguinē ei⁹. Sāguis āt groſſus ⁊ addite frigiditatis ⁊ turbid⁹ facit hoiez deſolabilē ⁊ triſtabilē ⁊ etiā lente ire niſi ex fortuitā. Et ei⁹ ira minus eſt firma q̄z in calido ⁊ hūte ceteras ꝓditōes hmōi ſiles: firmioꝛ tñ eſt in eo q̄z in ſanguine ſubtil ſubſtātie, pinde eſt hō rancoꝛis aut odij. Odiū enī eſt ſpecialis fortitudinis ſeu fantaſia ⁊ ꝓſeuerantia ſimul imaginatōis affectus ad vindictam ſumendam ex eo: hoc aūt eſt ideo q⁹ ira eſt quodāmodo firma ⁊ motus ad vindictaz non valde fortis. Et q⁹ etiam ira nō eſt ꝓtra valde fortē nec ꝓtra debilē valde. Sciendū eſt enī q⁹ ira q̄ſi ceſſatve lociter nō ꝑdurat in imaginatiōe ſeu fantaſia forma nocīui, ſed cito deletur ⁊ ideo nō cauſat rancoꝛē. Et ſilr q̄ſi eſt affectus ⁊ motus ad vindictam valde fortis: accidit duo, ꝓhibentia odiū ſeu rancoꝛē: quoꝝ vnū eſt q̄ſi alia q̄ſi totalit ad vindictā trahit ⁊ mouetur auertit a conſideratōne additionū nocīui ⁊ eoꝝq̄ ſequūtur ad ipſum ad inſtantiā formatōis memoꝛie. De natura enī motiue virtutis eſt vt ab apprehēſis nociuis retrahat aīmā: ⁊ etiam ecōuerſo. Sciēdū vō q⁹ q̄ſi valde intendit affectus ad vindictā in aliquo ⁊ nō ingredit ipm timoꝛ ꝓuenit ad hoc ex affectus inſtātiavt efficiat q̄ſi tū q̄ſi apprehenſū. tam obtentū apud imaginatōez ipſi⁹. Cū eni aliqs virtutis motus intēdit ⁊ vſus illud ſeſtinat valde repꝛeſentat illud imaginatio q̄ſi obtētū ⁊ iam exiſtens. Cūvero in imaginatione impꝛimitur forma queſiti ſiue deſiderati ſicut forma iam exiſtētis ⁊ ad eam ꝓuenit forma eius ſicut forma rei ad quā terminat motus ceſſat affect⁹ ab imaginatione ⁊ deletur in eo forma ita q⁹ in memoꝛia nō ꝑdurat ⁊ ideo nō fit rancoꝛ. nociui vero q̄ eſt magnū ſicut res aliq̄ magni timoris tūc deſpatio de vindicta obtinēda ⁊ timoꝛ ꝓhibent fictionē in alia forma deſiderij ad vindictā: pinde deletur repꝛeſentatio forme deſiderij ⁊ forme nocīui ab imaginatōne ſeu fantaſia: q̄nmo repꝛeſentat formam motus exiſtentis in aīa. pinde etiam ibi repꝛeſentat forma deſiderij ad fugam nō ad inuaſionē: ⁊ ideo tunc in aia nō ꝑdurat forma rancoꝛis. De pueris aūt ⁊ debilib⁹ q⁹ facile eſt poſſibilitas ſumēdi vindictā ab eis ⁊ modicū timeꝛ repꝛeſentat ac ſi iam fuiſſet accepta

Etenim nimia lentitas adcipiendi vindictam repꝛeſentatur apud imaginationē q̄ſi obtentū ⁊ iam exiſtens: imaginatiō aūt mouet nō ſz id q⁹ in reſz id q⁹ in ea repꝛeſentat: ⁊ ideo cū apud eam vindicandi lentitas ꝓſtat q̄ſi obtentū reputat vindicatio ex debilib⁹ ſic accepta: ⁊ iccirco in ꝓnēti cadit affect⁹ ad eā ⁊ oino deletur. Ad aūt imaginati ⁊ mouet ſm repꝛeſentata nō ſm exigentiā rerū manifeſtat ex eo q⁹ hoies mel abhoꝛrent q̄ſi apud eos aſſimilat euomite cholere Silr cibos laudabiles atq̄ ſapidoſ q̄ſi coloꝛes coꝛ aſſimilant coloꝛibus hoꝛribiliū coꝛpoꝛ ⁊ etiam forma formis q̄ſi eius etiam talia nō eſſe credant. Silr in ꝓpoſito q̄ſi q̄daz ſilitudo rei ſupradicte repꝛeſentatur ſine ꝓpter vehementiam motus deſideriū ſiue ꝓpter letitiaē acquiſitionis deliberati tanq̄z eſſet obtentum afficit ac ſi iam realiter eſſz: ⁊ ideo nō fit rancoꝛ. Sic ergo ex predictis eſt manifeſtum q⁹ inter complexiones ſuperius nominatas vltima eſt valde diſpoſita ad rancoꝛem.

Ca. ix. de differētib⁹ modis letificādi ⁊ fortandi repertis in medicinis.

Medicine letificantes letificant quidē ꝓpter aliquā ſupradictarū cauſarū vtpote vel q⁹ nutriendo reſtaurant ſp̄m ſicut vinum: aut ꝓbent ei ſplēdoꝛē ⁊ lumen ſic margarita ⁊ ſmaragdꝰ cū potētia abſtergēdi quā hñt: aut ꝓgregādo ⁊ phibendo celerē diſſolutionē ipſi⁹ ſicut emblici ⁊ karabe: aut temperādo cōplexionē ſiue cū caliduratem ⁊ doronici ſiue cū frigiditate vt camfora ⁊ aq̄ roſ. aut cōfortando q⁹ delectabilē cōplexionē ipſi⁹ ſicut ſuauia aromatica: aut ſequeſtrando melancholeū ⁊ turbidum humoꝛem ab eis ſicut buglоſſa ⁊ lapis lazuli ⁊ illud ſeparatim vt dictuz eſt aut coniunctim ſicut ſi coniungatur coꝛallus ⁊ karabe ⁊ buglоſſa quem admodum docebimus in capitulis vltimis huius libri aut fortē letificant ꝓpter ꝓꝛietatē innatam ſicut iacynthus: ꝓꝛietas aūt q̄nq̄ ꝓſugit alicui ꝓdictarū cauſarum ſicut in muſcho ⁊ ambra: hec enim letificāt cum ꝓꝛietate que iungitur aromaticitati refocillanti ſpiritus: ſimiliter etiam ſucc⁹ nutmianorum: ipſe enim letificat cum ꝓꝛietate ⁊ quādo ſpiritus complexio eſt calida valde letificat ſimliquidem cum ꝓꝛietate ignota ⁊ cum aliqua cauſa ex cognitis videlicet cum frigiditate. Doronicum ſimiliter quidem cum ꝓꝛietate letificat ⁊ quando ſpiritus complexio frigida eſt letificat etiam cū ꝓꝛietate ſimul temperando complexionem per calefactionem. Supradictarum autem illa que ꝓꝛietati coniungitur quandoq̄ eſt vniuerſalis quando q̄ particularis, illa ergo que vniuerſalis eſt nullius eget repꝛeſſione in aliqua cauſa debilitatis coꝛdis. aut triſtitie qualis cauſa ē aromaticitas! Si vero particularis fuerit in aliquibus eget repꝛeſſione ſicut frigiditas ſucci vel ſiꝛupi matianorum que inq̄z letificat in vna complexione ⁊ nō in alia. Cum ergo q⁹ in frigida complexione vti ꝓpoſuerit ad letificandum ſiꝛupo matianorum frangere oꝑtet cum calefaciētibus ipſius frigiditatem. Erit autem rect⁹ ſi

frangit cū calefaciēte q ō etiā ex ꝓprietate letificat li-
cut si misceat cum sirupo marianoꝝ aliquid muschi
vel ambre qñ ꝑm intentionez curationis ad lenifica-
tionē ꝓpinquat frigidaz complonem habenti. Ad
qualitates aūt cōuenientes cū substantie naturali ap
petitu inclinantur virtutes quaꝝ ꝓpria sunt obiecta
sicut sunt aromaticitas ⁊ dulcedo: hec enim deside-
rant olfatiua ⁊ gustatiua. ⁊ naturalis ⁊tus etiā inclia
tur naturaliter. Duraz enī medicinaꝝ equalīū i vir-
tute dulcoꝝ qdem ⁊ aromatica magis efficatiois ē
iuuamenti: ⁊ ꝓterea q virtus attractiua mēbroꝝz
recipit fortius ⁊ spūs celerius inde nutrit si potentiā
habuerit nutriendi ⁊ ab ea celeriꝰ pant inquantū est
medicia: verūtamē subiectū aromaticitatis ⁊ subie-
ctiue substantia vaporosa siue fumalis: subiectū aūt
dulcedinis est spissa substantia terrestris ⁊ ideo aro-
matica magis ꝓgrua sūt nutrimento spirituū: dulcia
vero corpis nutrimento ꝓpinde etiā i cordialibus nu
trimentis potius exigit aromaticitas ꝙ dulcedo.
Qñ coꝝ est minera generationis nutrimēti spirituū
Epar aūt quia ē minera generatōis nutrimenti coꝝ
poris exigit in nutrimentis ipsius de aromaticitate
minus ⁊ dulcedie plus ꝙ in cordc: aromaticitas au
tē exigit in eis Iccirco ga epar ē minera spūs natu
ralis nō qdē minera generatōis ipius ad contēpla
tiones veritatis ſz tñ minera receptōis ⁊ sedes: apud
tū artificē medicie sic. Spiritus enī naturalis inclia
tur ad aromaticitatē ⁊ ꝓfortat ⁊ refocillat ab ea cōi-
ter. inde virtutes naturales ꝓcludubio ꝓfortant.

Capitulū. y de ꝓprietate quid sit ⁊ quantū differ
rat a naturalitate.

Roprietas est in veritate nihil aliud ꝙ na
tura. Natura vero est principiū motus ⁊
quietis rebus in quibus sunt iple cunctaz
ꝙ operationū per se conuenientiū eis ⁊ ꝓpriaz. ve
rūtamen differt ꝓprietas a natura sicut ꝓpriū a com
muni. vulgaris autem opinio est q differūt sicut op
posita. verūtamen non est sic. ſz veritas quidez ē q
in elementis que componentia sunt generabilium ⁊
corruptibiliū corꝓoꝝ primo causant q̄daz virtutes
actiue ꝓout exūt in statu simplici. ſ. ꝓout sūt ignis
⁊ aer ⁊ aqua ⁊ terra. Scōo vero causant alie in com
mixtis causata cōplexione mediante qua disponū-
tur ad receptionē eaz ꝑm quāciꝙ duaz opinionū:
quaz quidem vna est q in generatione formaz dis-
positiones introducunt. Alia vero q omnes for-
maz dispōnes inherent materie vel hyle ex sui
primordiali origine. Sed qñ aliqua exformis adue
nit materie ꝓhibet siue ligat aliaz formaz dispositō
nes. Cuz vero alia forma supuenit auferens exūtez
cassando aliā cassat dispōnes ꝓhibitōis ipi⁹ ⁊ tūc
z⁹ hyle ad naturalem potentiaz dispositionis egre-
dit: ſz qualitercūꝙz sit hoc est verū q forma huius
modi ꝓfectius manat in ꝓpositō virtus que nequit
in simplicibus inueniri ⁊ q dispositio ad receptio-
nem illius repletur post cōmixtionem simplicium:
verbigratia sicut est in magnete virtus attractiua fer
ri quam nulla elementariuz virtutum inuenitur ha
bere. Sed exū⁹ eiſdē est a manatione diuina ꝓcedē
te in omnibus rebus ⁊ producente cūctas virtutes
de potentia in actū siue cū dispositione prima sicut i
elementis siue cum dispositione scōa que est cōple-
xio in compositis seu cōmixtis. ipa enīz disponit ad
receptionem ꝓdicte virtutis ⁊ non est ipamet virtus
nec forma ipius. Et eadem quidem est responsio ad
questionem de ꝓprietate factam: que est respōsio fa
cta ad questionem de natura: sicut enī quādo querit
ꝓpter quid cōburit ignis nemo potest aliter dicere
vel respondere ꝙ ꝓpter caliditatem ⁊ hoc quidem
nihil aliud dicere est ꝙ quia habet per naturā cali-
ditatem cōbustiuā. Similiter si dicat quare magnes
attrahit ferrū non potest quidem aliter responderi
ꝙ ꝙ dicat q naturalem habet virtutem attractiuaz
ipius. Ex quo patet qñ sicut sciēs q ꝓpter caliditā
tem cōburit ignis ⁊ sciens ꝑm veritatē ⁊ nō est igno
rans. Similit ⁊ qui scit q magnes attrahit ferꝝ ga
virtutem habet cuius natura est attrahere ferꝝ sicut
natura virtutis que nominat caliditas est in igne cō
burens ꝓcludubio sciens est non ignorans. ſz ꝓbu
stiua quidē virtus nomē habet appropriatū: alia ve
ro nō: ⁊ ē etiā cōiter alia via quasi extranea. nec opi
nandū est q rei pfecta notitia p hoc nomen habeat
adeo q sine ipo haberi non possit vllo modo: quo
niam noticia impositi nominis non tollit ignoran
tiā quam inducit extranietas rei. Predicta respōsio
ne non sunt contenti vulgares ideo quia supponi
apud eos q omnis opatio procedens a corꝓore si
at a caliditate vel frigiditate vel hūiditate vel siccita
te aut grauedine aut leuitate aut motu vel aliquo ex
his que in simplicibus manifeste inueniunt. Cū er
go actio nulli attribuit p̄dictoꝝ nec est sensu mani
festa ratio ꝓcessus eius ab illo corꝓe putant q om
niā principalia eius ignota sint cū tamen non ita sit
Etenīz intelligens bene scit quia ꝓcedit vel a virtu
te naturali vel animali vel itellectiua vel accidentali.
Cetera que dicunt sup actione magnetis. ſ. q trahit
cū caliditate sua vel frigiditate vel alia vel cū exuisio
ne corꝓoꝝ curuoꝝ ad modum hami vel cū similitu-
dine quā natura eius habet cū natura ferri vel cū va
cuitate que est in ipo omnia inquā falsa sunt quoꝝ
falsitas cōsideranti veritatez leuissime reuelatur. ma
gnes enim adipiscit virtutē ferri attractinā cū cōple
xione: sicut planta acquirit cuz cōplexione nutritiuā
virtutē. nec ignorantia de ista virtute quare potius in
magnete ꝙ in aliq̄ re alia inuenit maior fit ꝙ igno
rantia ī alijs rebus. Nec. n. ignorātia in duobus cō
sistit. Quoꝝ ꝑmū ē ignorantia factioꝝ. ſ. principiorū
ꝓducentiū hanc virtutē in esse: hec aūt ignorātia nō
magis appropriat huic virtuti quā cuilibet cognite
nature. Scōm vero ē ignorantia receptibilis vz du
bitare de causa ꝓpter quam ad receptionez virtutis
huius dispōnit plus ꝙ aliqd corꝓus. Et hec similit
ignorantia non est magis ꝓpria huius virtutis ꝙ
aliaz naturaliuz rez. talis. n. ignorantia est in nobis
de coloribus ⁊ odoribus ⁊ virtutibus anime ceteris
ꝙ similibus: de omnibus enī his rebus scimus quā

ad actū essendi pueniūt a principijs actiuis quoꝝ
causa deus est benedictus: ⁊ scitur etiā qñ illud ē ꝓ
pter appropriationē materie cū dispōnibus sequen
tis cōplexionē: ponūꝝ etiā ꝓportionē simpliciuz
causare cōplexionē aliā quā quidē ꝓportionē sim
pliciū huius cōmixtiois ignorabimus quādiu mi
nimaꝝ ꝑtes diuidit quātū est possibile sicut cinamo
mū atq̄ crocus. Brosia vero dicit que huic ptraria
est sicut cucurbita ⁊ gypsum. Coagulatiua vero
medicina est que frigore coagulata calore dissoluti
⁊ liquefit atq̄ calore dissoluta frigore coagulatur.
Medicia vero liquida est cuius partes de facili re
cedūt a loco in quo ponūtur. Glicosa vero dicitur
que tollerat extensionē absq̄ interclusione. Cōminu-
ibilis vero medicina ē que diuidi pōt in minimas p
tes a debili cā: quid autem sit sapor ⁊ odor tā notū
est. Qualitatū aūt que medicinis attribuuntur re
specu ipressionis que in corꝓore vel cōuenientib⁹
ei retinguntur: quedā accipiūtur ab actionibus ab-
solutis: quedā vero ab actionibus relatis ad partes
corꝓis spāles. Prime vero sunt que signātur cū di
citur medicina subtiliatiua aperitiua relaxatiua la-
gatiua incisiua attractiua mordicatiua dissolutiua
absterſiua ⁊ asperatiua rubificatiua vlceratiua pu-
ritiua cōbustiua corrosiua putrefactiua cauterizati-
ua maturatiua digestiua inflatiua franguitiua vento
sitatis ingrossatiua mutificatiua lenitiua lubrificatiua
constrictiua expressiua opilatiua repercussiua stupe
factiua cōfortatiua incrudatiua mortifera corrupti
ua seu venenosa tyriacalis. Alie vero qualitates sūt
que signantur cū dicitur medicina laxatiua ꝓuoca
tiua vrine aut sudoris inductiua vel nauseatiua vo
mitiua retentiua sanguinis aut vrine cōstipatiua ci
catrizatiua vlceri grauatiua ⁊ mundificatiua ipoꝝ
decoctiatiua excoctiatiua. Ad distinctā autez cogni
tionē cuiuslibet qualitatū volumus explicare cuiusl
cuiꝙ predictoꝝ vocabuloꝝ intentionē. Subtiliatia
ergo medicina est illa que substantiā humoris effi
cit tenuē leuiter dissoluēdo cū temperata caliditate
Dissolutiua vero medicina est illa que ꝓpter excel
lentiā sue caliditatis humorē diuidit sub forma va
poris et eius partes extrahit successiue a loco i quo
includit donec cōsumatur. Absterſiua quidē est q
remouet a superficie mēbroꝝ ⁊ orificiis porosꝝ coa
gulatas ⁊ viscosas humiditates. Exasperatiua vo ē
que mēbrū efficit in superficie diuersarū partiū quo
ad situs. ⁊ exasperans quidē efficitur absterſiua quā
do trāsit sup mēbra solide substātie sicut cartilago et
os. cuius quidem superficies naturaliter partes ha
bet diuersas in situ sed humiditas viscosa vel lenis
currens sup ipsū applanat cā accidētaliter. vnde ab
sterſiua transiens super eam reducit ipsam ad natu
ralem asperitatē. Aperitiua est que non tantum ad
orificijs meatuz sed a concauitatibus ipsoꝝ mouet
materiā ad extra intus contentaz. Relaxatiua est
que substantiam mēbroꝝ habentiū spissos poros
efficit leuiores caliditate ⁊ humiditate ꝓpter qd ex
pulsio superfluitatū que continentur i eis fit leuior.

Juncta

Lauatiua vero est que abstergit ⁊ nō cū actiua ⁊ tute ⁊ cū passiua. s. hūiditate ⁊ hoc ideo q̄ currit sup rificia poꝝ leniens hūores viscosos ⁊ cōgelatos existētes ibidē sua hūidate lubrificatiua ꝓmiscēdo se illis: ꝯobrē remouet eos abinde ꝓpter motū ei⁹ sup illoꝝ ſupficies sicut aqua ordei ⁊ aqua simplex calida: q̄ si fuerit ibi ⁊ tus abstersiua erit ablutio fortis sicut est aqua saponis ⁊ saponarie. Incisiua aūt est medicina subtilis ꝓfecte potens penetrare iter superficiē membꝝ ⁊ supficiē viscoli hūoris adherenti donec seperet ipm ab ea ⁊ similiter penetrare potēs inter partes humoris donec diuidat eas ⁊ a cōtinuitate remouear diminuēs congeries ipius humoris absq̄ subtilitate substantie atq̄ ipm resoluēdo consumit. Et incisiū quidē opponitur adherenti viscoso quē admodū subtiliatiuū grosso opponit. Attractiua vero medicina habens virtutē valde penetratiuam mouens humorem quē attingit ad superficiem aut eum ꝓprietate: aut cū calefactione. Calefactione q̄dem quia dissolut ⁊ ad locū dissolute hūiditatis necessitatis vacui alia sublequitur vice ꝓme. Iterū etiam quia rarificat ꝓpter quod attractio fit ad replendū vacuū ⁊ iterū ꝓterea quia causat dolorem. Et ad membꝝ qdem dolens confluunt materie duplici de causa. Quaꝝ prima est quia dolor ⁊ tutez membꝝ debilitat ⁊ iccirco recipit superfluitates que ab alijs membris expelluntur ad ipm. Secunda vero est quia ſpiritus naturalis ꝓcedit ad ipm ad impugnandū causam nocuā quā sequitur ⁊anguinis multitudo. Mordicatiua vero medicina est illa que habet qualitatē subtiliter penetrantem causans i cōtinuitate solutionē multiplicem numero tū pue quātitatis etiā ꝓpinqui situs generis doloꝝ. Rubificatiua vero est que fortī caliditate membꝝ cui obtulit calefacit intantū ut ad ipm fortiter trahat subtilē sanguinē ⁊ rubificantē superficiē eius ut sinapis cū ficubus ⁊ mentastro ꝓpter qđ eius actio vicem cauterij supplet. Ulceratiua vero est q̄ habet potentiā rubificandi adeo excellentē ut dissoluat humiditatē continuatiuam partiū quibus obuiat caulatq̄ vlcera et vulnera ⁊ attrahyit ad ipm superfluitates ꝯobrē vlcus efficiunt qualis est anacardus. Pruritiua autē é que potest acumine ⁊ caliditate sui vsq̄ ad poros hūores mordificantes attrahere: nec tū vlcerare potest quēadmodū serapinus. Eductiua vero ē que facit euaporare hūiditatem ab humoribus reliqus einereitatem ipoꝝ in corpore sicut euforbius ⁊ assa fetida. Corrosiua vero est que dissoluendo ⁊ vlcerā do peruenit ad diminuendū substantiā carnis. Putrefactiua vero est que cōtinuitatē membri corrūpit dissoluendo naturalem ſpiritum atq̄ calorem ipius ablq̄ eo q̄ corrodat ipm aut cauterizet aut comburat sed relinquit in eo humiditatem in quaꝝ agit calor innaturalis. Dispositio autem humiditatis in quaꝝ agit calor innaturalis putrefactio nominatur. Tales autem medicine sūt arsenicū ⁊ ruta siluestris. Cauterizatiua vero est que cutez comburit taliter ut eius consumat humiditatem ꝓpter quod ei⁹ partes corrugantur sicut in eo quod assatur ꝯobrem ei⁹ ſicitur substantia cuius opilans meatum humoris fluentis. Maturatiua medicia est illa que rectificat substantiā humoris ut pote subtiliādo si fuerit grossus aut econtra, ꝓpter quod ad expellendū hūitat. ⁊ illud qdez facit q̄ntz cum substantia sua: naz si subtilis fuerit subtiliat nimis grossuz si vero grossa qđ nimis est subtile in grossat: q̄ntz vero facit illud cuz qualitate naz si fuerit calida maturat ꝓ se frigida vero ꝓ accidens etenī calida subtiliat qđ est grossum ⁊ naturaliter sepat inter corpora ⁊ rem extraneam: frigida vero quādoqz nimis subtilis ꝓcurat substantiam mediocrem, ⁊ nimie caliditatis complōné temperat. Et omne quidem quod a calido liquefit a frigido coagulatur ⁊ econtra. Cū ergo subtilitas hūoris causatur a caliditate extranea ita q̄ calitas naturalis efficitur ꝓpter illud impotens ad expellendū ipm: frigidū quidē tunc frangit extranei caloris acumen. Digestiua vero medicina est que transmutat cibū in humores laudabiles gbus corpus nutritur ⁊ humores in substantia corporis. Inflatiua vero medicina est in cuius substantia dominat grossa humiditas extranea tempate cōmixta in qua cū egerit caliditas naturalis generat inde vētositas q̄ nō dissoluitur sicut fūt faseoli. Illatz vero medicinaꝝ quedam causant inflationem in stomacho quedā in venis in quibus cū predicta humiditas fortius est cōmixta non dissoluit inde multa ventositas nisi apud separationez partiū medicine iccirco cāuit in eis inflatio non in stomacho. Tales autem medicine sunt sicut zinziber ⁊ eruca ⁊ sūt medicine ꝓgruentes ad excitandū libidinē. Frigitiua vētositas medici napplens est cū caliditate subtili ⁊ tenui defectū calliditatis debilis que dissoluere nequit ventosam hūiditatem in quam agit. Dissolutio aūt hui⁹ medicine qñ pueuit ad dissolutionez inflationis cātam in venis a cibis ⁊ medicinis quale é semen rute ⁊ agni casti ⁊ hmōi medicine nocent libidini. Ingrossatiua vero medicina est cōtraria subtiliatiue. Innuscatiua seu lenificatiua medicia est illa que sui viscositate extendit supra supficiē membri diuersaꝝ partiū in situl. asperi sicut stomachi ⁊ matricum ⁊ trachee arterie ꝯobrem causat in eis supficiem extraneam atq̄ lenem. Lubrificatiua autez medicina est que humectat superficiem corporis in meatu retenti ⁊ libcrat meatuz ad eo qđ retinetur: corpus quidē retentum cū grauitate, ꝓpria ⁊ naturali mouet ꝓpter qđ medicina efficitur per accidens mouens ipm quales medicine sunt pruna ⁊ mucilagines. Lōpressiua vero medicina est sicca causans in membro siccitatem et coadunationem ipius ad se ipm vnde obturat transitus ⁊ meatus. ⁊ ex fortitudine ꝓpressionis ⁊ coadunatōis ꝓtium membri ad inuicem cogitur hūitates subtiles i eius concauitatibus permanentes expelli violenter ex motu eius oppolito. Opilatiua medicia é illa q̄ in meatib⁹ currens resistit vtuti motoris ⁊ remanet apud qualibet ꝓstrictiuā ⁊ repletiuā sicut lutū comestibile. Repercussiua vo medicia é ita q̄ adeo infrat mēbꝝ q̄ ipm ispissat ⁊ eius meatus restringit ⁊ fluens ad ipm cōgelat ⁊ inspissat extinguē do caliditatē ipsius quāobrē retinet ipm ⁊ phibet eius motū ⁊ ꝓprie si fuerit grosse substātie sicut oleum rosa. infrigidat ⁊ mucilago psilij ⁊ cōsimilia.

Stupefactiua est medicina frigida que adeo ifrigidat membrū q̄ ꝓpter frigiditatē alterat ibam ſpūs penetrātis in ipm ⁊ extrahit a cōplexione sua q̄ recepit virtutē sensus ⁊ motus ⁊ ꝓmutat etiā cōplexionē ipius membri vnde amputat sensū eius. Cōfortatiua medicina est que adeo tēperat cōplexionē membri vt phibeat ipsū recipere corruptelā aut cū ꝓprietate aut cū sua cōplexione ita. s. q̄ infrigidat nimis caliduꝫ ⁊ nimis frigidū calefacit quēadmodum de olco rosa. cōmemorat. Incrustatiua medicina é que frigiditate sua ꝓhibet maturationē ⁊ digestionē sicut aqua frigida cū bibit in apostemate stomachi. Mortificatiua medicia é illa q̄ corrūpit cōplexionē ⁊ ibam ſpūs cordis aut ꝓ formā ipsi⁹ specificā sicut venenū aut ꝓ excellentiā alicuius qualitatis actiue sicut opiū ꝓ frigiditatē ⁊ euforbiū ꝓ caliditatē. Medicina autē q̄ ꝓprie appellat venenū é illa que corrūpit cōplexionē ſpiritus ꝓ putrefactez ibe ſpēs lue ad ibam ⁊ ipēm ſpiritus sicut napell⁹. Medicina aūt tyriacalis ⁊ liberās a veneno é illa q̄ complexionē ſpūs ab impressione veneni reducit ad naturalitatē ⁊ ab ipso ꝑseruat eaz cū sua ꝓprietate. Medicia aūt ꝓuocatiua vrine ac sudoris ⁊ medicina laxatiua ⁊ iterū sanguis eductiua ⁊ retētiua ipsi⁹ ⁊ his cōsimiles manifestas quidē hñt intentiōes q̄ ꝓpter notificationē non indigēt.

La. ij. in quo ostendit que sūt virtutes medicinarū que ad cōfortationē cordis ⁊ lenificationē cōferre possunt aliquo modo.

Capitanoiatz medicinarū quedā medicinales cordis ingrediūtur quedā vero nō. Faciemus autez nūc de ingredientibus mentiōez Medicine laxatiue ꝓsunt ad cōfortationē cordis duplicit: vno quidē mō intendit iuuamētū cū eis ꝓcurari tā dictū ꝙ euacuationē nocini humoris a toto corpore: aut a ꝓtibus epatis ⁊ cerebri sicut fit cū decoctione epithymi aut cū medicina cū epithymo cōfecta. Secūdo vero mō qñ intendit cū medicia laxatiua nō predictā euacuatio sed mūdificatio mīs sanguinis qui ꝓprie est i corde ad hoc q̄ ſpūs mūdus generetur in eo sicut qñ ponit in medicinis cordis lapis lazuli aut armenus ex quibus medicinis cū puenerit earū virtus ad cor adipiscit virtutez expulsiuā melācolici hu. s sanguine tendēte ad ipsum ⁊ melancolici vaporis a sanguine generati in ipso quidē etiā iuuamentū ꝓcedit ex corde ad cerebruz. Nocet verūtamē medicina laxatiua cordi qñ dis euacuatio naturā duob⁹ mōis cōprimit. Primo quidē cū eo qđ nociuū est euacuat aliquid de cōuenīente nature. Secōo vero qñ affert supra nām ad mēbra qđ trahit a mēbris vnde grauāt. nā. n. trahit humores ad sedē ipsoꝝ ⁊ ibidē quiescere facit eos medicia vero laxatiua huic contrārū efficit: accidit ergo ex hoc nature debilitas ⁊ pigrities quāobrem cordis ingrediuntur quedā vero nō. Faciemus autez nūc de ingredientibus mentiōez Medicine laxatiue ꝓsunt ad cōfortationē cordis duplicit: vno quidē mō intendit iuuamētū cū eis ꝓcurari tā dictū ꝙ euacuationē nocini humoris a toto corpore: aut a ꝓtibus epatis ⁊ cerebri sicut fit cū decoctione epithymi aut cū medicina cū epithymo cōfecta. Secūdo vero mō qñ intendit cū medicia laxatiua nō predictā euacuatio sed mūdificatio mīs sanguinis qui ꝓprie est i corde ad hoc q̄ ſpūs mūdus generetur in eo sicut qñ ponit in medicinis cordis lapis lazuli aut armenus ex quibus medicinis cū puenerit earū virtus ad cor adipiscit virtutez expulsiuā melācolici hu. s sanguine tendēte ad ipsum ⁊ melancolici vaporis a sanguine generati in ipso quidē etiā iuuamentū ꝓcedit ex corde ad cerebruz. Nocet verūtamē medicina laxatiua cordi qñ dis euacuatio naturā duob⁹ mōis cōprimit. Primo quidē cū eo qđ nociuū est euacuat aliquid de cōuenīente nature. Secōo vero qñ affert supra nām ad mēbra qđ trahit a mēbris vnde grauāt. nā. n. trahit humores ad sedē ipsoꝝ ⁊ ibidē quiescere facit eos medicia vero laxatiua huic contrārū efficit: accidit ergo ex hoc nature debilitas ⁊ pigrities quāobrem

nō ꝓuālet ei. Tyriacalis aūt medicia fixit vomitū atq̄ fluxū ꝓfortando naturā ⁊ repugnādo illi, putꝫ ibaz venenosā ⁊ cū sua venenositate euacuat. Et iccirco ferunt bene dixisse sapiēs Hypo. q̄ medicina laxatiua mūdificat atq̄ ledit. Rursus aūt iuuamētū laxatiōis maiue quidem est in tristicia, ꝓpter mūdificationē ſpūs q̄ in cordis debilitate. Laxatio nāq̄ diminuit mām ſpūs ⁊ debilitat cordis cōplexionē. Medicine vero ꝓuocātes vrinā ⁊ sudorē sunt viles in debilitate cordis que causat ex subtilitate sanguinis ⁊ eius aquositate: nociue aūt in tristicia que causat ex turbido ac melācolico sanguine qñ auget sanguinis liccitatē ⁊ grossitiē ⁊ turbulētiā melācolicā. Ex vero sanguis nocet debilitati cordis que causat ex frigiditate sanguis ⁊ paucitate: ꝓdest aūt debilitati que causat ex suffocatiōe caloris naturalis ⁊ supfluo sanguie sicut in cardiaca ⁊ hoc est sincopa inflatiua sanguinea. Medicia subtiliatiua medicinis cordialibus associat qñ tristicia causatur ex turbiditate sanguis: aut in debilitate cordis q̄ ex grossitie sanguis ⁊ eius frigiditate causat vñ generatio multi ⁊ tpati ſpūs, phibet. Eodē vero mō simili abstersiua ⁊ apitiua illis adūgit vt cū sui aperiendi potētia penetrare faciat medicias cordis que sūt sicut karabe ⁊ terra sigillata. Inflatiua medicia valde nocina est tristib⁹ ⁊ cordebilib⁹ qñ repletibaz ſpūs vaporib⁹ incōgruis ⁊ itrāsmutabilibus habēnib⁹ se ad ipsas sicut se hñt supfluitates ad mēbra. obtenebrant ergo ſpūs atq̄ grauitāt ⁊ ad suas operatiōes debiles eos reddūt, ꝓpter qđ debilitatē cordis atq̄ tristiciā simul causant. Lōstrictiua medicia ⁊ innuscatiua medicia cordis ingrediūt ut ibe ſpūs soliditatē ⁊ ꝓmutatē laudabilē tribuāt ne velociter dissoluatur quolibet leui motu: verūtamen ipsarū vnlitas in debilitate cordis est maior q̄ i tristicia quoniam ex subtilitate ſpiritus sanguinis cordis debilitas ampliꝰ accidit. Tristicia vero ponitꝫ ex grossitie sanguis ē ⁊ turbulētia eius. Repercussiua vero medicia tūc medicias cordis ingredit qñ ꝓpter debilitatē eius causatā a mala cōplexione calida patitur nocumēta. Stupefactiua medicina ponitur in medicinis cordis vt virtutes ipsarum a corruptiōe custodiat in via vsq̄ ad cor ⁊ in corde postmodū tempore sufficienti similiter ad faciendū impressionez sicut opiuꝫ in confectionibus cordialibus. Medicie aūt cōfortātes tenacitate sua oēs iquā medicinas cordis ingrediūtur quoniam humane nature eius ꝓprietate conueniunt cuius inquā nature principiuz cor existit. ⁊ quoniā etiā cor consortant vt a venenis non patiatur: quales sunt dozoni cum ⁊ muschus. ⁊ omnes quidez medicine letificātes cor ⁊ confortantes ipsum sunt tyriacales nō tñ omnes tyriacales sunt letificantes, ꝓpterea qz quedā ipsarū sūt valde calide vt castoreū quedā valde frigide vt lactuca ⁊ portulaca. Et sūt quedā tyriacales illis qualitatibus indigentes diuersis ex causis: venenū. n. cui repugnat Ꝺriak cuz sui substātia ⁊ forte cū qualitate predicte q̄litati ꝓ ria: aut solū Ꝺria

tur cū qualitate qualitati ꝓdicte ꝯtraria: aut forte ne
cessariū est vt medicina veneno repugnans siue cali
do siue frigido sit vehementis caliditatis multis ex
caulis. quarū vna est vt sit ſpūs fortis motus. Secū
da quidē est vt sit vehemētis extensionis ad hoc qui
dem vt cū potētia mortificādi ⁊ tyriacali quā habet
lōge possit obuiare veneno impugnando ⁊ expellē
do ipsum anteq̄ cor attingat. Tertia vero vt sit for
tis ad corꝛūpendū ⁊ comburendū venenū in modi
co tpe in quo cū hoc qꝫ dictū est insup conseruatur
ſpūs in suo saluo esse tyriacali ꝓpietate. Uomitiua
vero medicina, pdest cordi: qñ alleuiat anhelitū vt
inde cor melius eueniatur. Dissolutiua medicina de
bilitati cordis ⁊ tristitie valde nocet nisi ex grossitie
spūs ⁊ frigitate causet ⁊ i corde sint inflatiui hūores
nocet aūt debilitati cordis ꝓpterea qꝫ dissoluit spi
ritū exiguū ⁊ subtilē. qō eni dissolui q̄cūq̄ sit substā
tia ei⁹ ex gnē ⁊ vaporis ⁊ vēti. Tristib⁹ aūt nocet qñ
tristitia si causat ex paucitate ſpūs dissoluēdo addit i
paucitate: aut subtilē spūm effic turbulentū ⁊ rema
nenti spissitudinē auget. ꝙ si necessitas coegerit vti
ea expedit ei ꝓmisceri ꝓfortatiuas medicinas et con
gregantes aut ꝓtinuitatē seruātes dū tū sint ex his q̄
ꝓuenūt cordi sicut myrtus ⁊ rebuli.

Cap. iij. de simplicib⁹ medicinis cordialib⁹ ſm
ordinē alphabeti.

Ostq̄ locuti sum⁹ de vniuersalib⁹ iudicijs
p medicinar⁹ ⁊ ostēdim⁹ q̄ ex eis medicatoī
cordis ꝓueniūt ⁊ q̄ non et, ppter qd: nunc
iam expedit vt tam ad iudicia pticularia medicina-
rum cordialiū simpliciū q̄ compositarū ammodo
descendamus a simplicibus inchoantes ſm ordinē
alphabeti. Inqt translator: qñ alphabetū arabicū
negt ordinē alphabeti nostri seruare: iccirco medici
nas simplices de quibus auctor hic loquitur ad al-
leuiandum laborez studentibus ſm seriem nſri al-
phabeti scripsimus.

De lſa. A. Ambra. Aurū. Argentū.
Alcedula. Algaricus. De ambra.

Ambra cala ⁊ sicca in secūdo ⁊ cū subtilita
a te ⁊ viscositate sua nihilomin⁹ hz vehemē-
tē ꝓpetatē letificādi ⁊ ꝓfortādi simℓ. Est
autē ad hoc potētior, ppē fortitudinē sue aromatici
tatis: ⁊ ideo cōfortativa est substantie cuiuslibet spi
ritus ⁊ membroꝝ principaliū ⁊ multiplicativa ipi⁹
effectus ⁊ est multo temperatior muscho. Jam aūt
patens est huius natura cum subtilitate ⁊ viscositate
⁊ soliditate. De Auro.

Utrum iudicat inter iudicū argenti ⁊ iudi-
a cium iacynthi ⁊ est quidē infra iacynthuz
⁊ supra argētum cuiuslquidem complexio
tēperata est aliquātulum vicina calori ⁊ ei⁹ opatio
a ꝓpietate.

De Argento.

Rgentum aliquātulum est frigidum ⁊ sic
a cum: ⁊ eius quidem effectus simulis est ef-
fectui iacynthi hoc excepto qō est multo
debilius illo.

De Alcedula.

Alcedula, ppinq̄ est acetositati citri attamē
a q̄nis in cōplexione nō sit ea debilior in ꝓ
pietate tū multo debilior est.

De Algarico.

Baricus calidus est in ꝑmo sicc⁹ in secun
ā do. Inest autē ei ꝓpietas tyriacal contra
omne venenū ⁊ ppt subtilitatē q̄ ei⁹ calidi
tati cōmixta est aperitiuus est ⁊ laxatiuus hu. turbi
di ꝓpter que omnia inest ei ꝓpietas confortan
di cor ⁊ letificandi.

De littera B. Basilicon. Been.

De Basilicon.

Alsilicō cali. est ⁊ sic. in ꝑmo: habet autem
b aromaticitatē ⁊ stipticitatē cum subtilitate
preter hoc etiam est in eo superflua humi
ditās: letificat autem cum ꝓpietate quam adiu-
uat aromaticitas stipticitati ⁊ subtiliationi associa-
ta: finaliter tū vsus ei⁹ nō est in letificatiōe laudabil:
qñ substātia nutritiua q̄ est in ipso ꝓtriali ipi⁹ me
dicinali substantie: etenim substantia medicinalis ef
ficit que dicta sunt, nutrimentalis vero sanguinē tur
bidum atq̄ melancholicū generat ⁊ illa supfluitas
insup q̄ est in ipso causat inflationē in venis. iam aūt
ostensū est ꝙ nociua sunt ista duo.

De Been.

Een calidū ē in secūdo: siccū in ꝑmo. Jpi⁹
b aūt quoddā est albū: quoddam rubeum:
sed rubeum qdē calidi⁹ est. Et ē nihilomi
nus in vtroq̄ stipticitas cum subtiliatiōe ⁊ aptione
Jnest ei fortis ꝓpietas confortandi cor ⁊ etiam si
mul letificādi ad que quidem iuuat stipticitate sub
tiliatione coniuncta.

De littera C. Citrum. Corallus.
Cynamomū. crocus. Canfora. Co
riandrum. Calamentū. Cassia lignea.
Caro. Ciperus. De Citro.

Citri cortex est ex letificantibus tyriacalib⁹
c cuius ꝓpietatē caliditas quidem adiu-
uat. Est eni calidū ⁊ siccū in tertio cui ap
propinquat foliuz ⁊ flos eius: sunteq̄ subtiliores eo
⁊ eius etiam acetositas est ex confortātib⁹ cor: calide
⁊ sicce complexionis ⁊ est ex conferentibus cardiā-
ce calide. post hoc autē ē in eo tyriacalitas vnde cō
fert morsui reptilij ⁊ serpentil. ⁊ est frigide ⁊ sicce in
tertio. Semē autem eius est tyriaca conferens vene
nis. videtur etiam ꝙ sit ex conferentibus cor: prebē
do soliditatem substantie spiritual. est frigide ac sicce
complexionis in tertio nec elongatur ab intellectu:
qñ fit ex alleuiatib⁹ ipsum.

De corallo.

Orallus frigidus est in primo siccus in se
c cundo: ⁊ cum ꝓpietate confortandi cor ⁊ etiam
letificat: quamquidem ꝓpietatem ad-
iuuat illuminatio ⁊ ablertio ⁊ solidatio cum stipti-
citate.

De cinnamomo.

Innamomū altissimū calidum est in fine se
cundi: siccū in tertio: habetq̄ modicam sti
pticitatem ⁊ inest et letificandi ꝓpietas q̄
adiuuat aromaticitas eius ⁊ fortitudo subtilitatis.
Et ꝓptera ꝑfert iuuamento tyriace.

De croco.

Rocus calidus est in ꝑmo ⁊ suntin eo stipticitas ⁊ dissolutio fortes at
q̄ digestio sequit, pculdubio: ⁊ inest ei ꝓ
pietas vehemens in confortando cor ⁊ substantiaz
spiritus: ⁊ letificandi cū hoc q̄ illuminat ⁊ dilatat et
solidat ipm ⁊ adiuuant ad hec aromaticitas fortis
cum natura predicta. Multitudo vero comestōnis
eius supflue dilatat spiritū ⁊ mouet ad extra donec
occidat, ppter hoc ut discedat a nutrimentali medi
cina ⁊ sequitur inde mors. Dosis autē eius ad hoc
non est neq̄ oportet de ipa mētione facere.

De canfora.

Anfora frigida est ⁊ licca in tertio: virtus
eius est saluare substantiam spiritus cū do
minio sue frigiditatis quando eius q̄ntitas
moderatur. ⁊ fortasse adiuuat ipam absolute frigidi
tas in calida complexione: quando, ppter malitiaz
eius complexionis debilitatur spiritus ⁊ dissoluit.
Aromaticitas autem eius adiuuat absolute, ppie-
tatem ipius in omni complexione. Temperatur vo
frigiditas eius cum ambra ⁊ muscho. Siccitas aūt
cum oleis humidis ⁊ aromaticis sicut est oleū viol'
etiam est tiriaca: ⁊ ppue contra calida venena. Et ac
quirit ab ea spiritus subtilitatem ⁊ luminositatez ve
hementem ⁊, ppterea letificat ⁊ confortat: in hoc au
tem karabe assimilatur ei. Sed canfora quidem for
tioris, ppetatis ē ⁊ vehementioris saluationis.

De coriandro.

Oriandrum frigidū est in secō: siccum in
tertio. Et inest ei ꝓpietas confortādi cor
⁊ letificandi ⁊, ppie in calida complexione
⁊ adiuuat ipm aromaticitas ⁊ stipticitas eius.

De calamento.

Alamētū si reprimat ei⁹ caliditas ⁊ siccitas
cū oleo viol'. ⁊ remanserit aromaticitas et
penetratio eius cōfert in spando spūs in ce
rebro existentē ⁊, ppe si fuerit cōplonis phlatic. tūc
n. repressione nō indiget nec est audituꝫ q̄ spiritui cō
ferat q̄ existit in corde inuamēto magno: verūtamen
ex his q̄ diximus de qualitatibus eius videt ꝙ con
ferre possit eidem.

De cassia lignea.

Assia lignea appropiquat in pplone cinna
momo altitio non tamē i subtilitate.

De carne.

Aro ls sit nutriens pure attamē aq̄ eius in
gredit curationez debilitatis eius nec igit
obest de ipa log. Ericcirco dicimus ꝙ car
nis aqua si laudabilis fuerit caro aialis: aut bibētis
ouis: aut iuuenis arietis: aut hedi vel caro laudabi
liū auiū ē vtilma rez debilitati cordis. Nō si causat
er debilitate ſpūs tūc vtilior ē caro aialis aūt bibētis
ouis. Si vero ex ipius grossitie ⁊ turbiditate ⁊ pau
citate tūc leuiores ex eis vtiliores sūt. Plures autē
medicoꝝ sūt opinati ꝙ aq̄ carnis sit brodiū decoctō
nis ipius: ū tñ est ius: lz ponāq̄ carnis ē succus p de
coctōez extract⁹ a carnib⁹ ꝑminutis donec resudā
do fluat ab eis ⁊ in q̄ frigit caro cuius colatura po
tui mistrat. De cipero.

Jperus: de eo dicet in ca. de spicanardi.

De Littera. D. Dozonicum.

De dozonico.

Dronicū calm ⁊ siccū ē in ꝑncipio ſcdi gra
dus. Inest aūt ei, ppietas valde fortis in
pfortādo cor ⁊ letificādo cui nō repugnat
excessus. ⁊ adiuuat tyriacalitas ipi⁹ ⁊ q̄ in ipo ē de
stipticitate subtili: pide ē tyriaca cūctis venenis ⁊ leti
ficans ⁊ pfortās. Reprimit aūt excessus sue calitatis
cū ꝓnitōe sirupi matianoꝝ. Sz i cardiaca valō ca
lida ꝑmiscet ei modicū cāloꝝ, ppt qō remanet, ppie-
tas eius ⁊ reprimit caliditas.

De lſa. E. Emblicus. Endiuia.

De emblico.

Mblicus. de opone eius sūt dñntes opi
nationes. Et hi q plures sūt dicūt eū esse fri
gidū ⁊ hūidū ⁊ hoc qdem rectius ē. Jsaac
aūt inde⁹ opinatus ē ut dicit ipm esse calidū. Sz q
fm iudicāt diuersificant: nā qdā ponūt frītatē eius
i ꝑmo: qdaz vero i ſcdo. videt tamē q̄ sit i fine ꝑmi
siccitas aūt eius est in ſcdo, ppter qō ē ex mere cōfor
tantibus stipticitate. Et inest ei ꝓpietas confortādi
cor ⁊ letificādi quā adiuuat stipticitas eius cuius etti
am frigiditas in pplonibus frigidis cū modica re le
uiter temperat. Est eni medicina solidatiua spirituū
eius tū iuuamentū in ꝓfortatione maius ē q̄ in tristi
tia: tunc autez in tristitia, pdest quādo est eius cansa
subtilitas sāguis cū paucitate atq̄ dissolutōis veloci
tas illi⁹. Et qñ ē ex medicis ꝓfortantib⁹ cor, ppter
ppietatē ⁊, ppter hoc q̄ mūdificat etiā iccirco ē inc
dicia vehement cōferēs intellectui ⁊ memorie.

De endiuia.

Ndiuia siluestris sicca ē in ꝑmo. Jnest aūt
ei, ppetas tyriacalis ⁊ igredit cordis medi
catione ꝓpata ⁊ emplastrata.

De Littera. F. De fisticis.

Jsticis inest aromaticitas ⁊ stipticitas cum
viscositate: ppt qō aūt esse letificātes cor ⁊
ꝓfortantes ⁊ ide numerant inf medicinas tyriacales

De Lſa. J. Jacynthus. Jximel.

De Jacynthо.

Acynth⁹ ipata cē videt. Inest aūt ei, ppe-
tas letificādi ⁊ ꝓfortādi cor ⁊ fortiter obuiā
di veneno. Et hec qō, ppetas ē vtus nō fu
is attribuēda ꝓponēnd⁹ isz manat ab ipa eo modo
quo dixim⁹ de magnete. De his aūt q̄ in ꝓsideratio
ne iacynthi ipsuadere oz ē ut icōueniēs esse dicat ca
lorē naturalē agere in iacynthо cum sumit intra cor
pus transmutationē ⁊ dissolutionē atq̄ cōmixtionē
eius substantie cū euaporabili substantia spūs qué-

adimodū dicim⁹ de croco ⁊ sūlibus. Et in sūma con
grui quidem est vt dicat ꝙ iacynthus in substantia
sui patiat a calore naturali ⁊ exinde postmodū ei⁹
opus manifestari. Eteni eius substantia quēadmo
dū patet sensui valde est ab hui⁹ passione remota. vi
detur ergo ꝙ calor naturalꝫ nec impmat in substātia
nec in accidētibus forme siue inhereūb⁹. ꝫ soluet in
vbi ei⁹ ⁊ loco q̄litatib⁹ ei⁹ accidētalib⁹. Jn vbi qdē
et loco q̄n facit ipm cū sanguine penetrare vsq; ad
pres cordis. Quapropt cū efficiat ꝓpinquius passo
ri⁹ impmit sui effectū. Jn q̄litatib⁹ quidē accidē
talib⁹ q̄n calefacit ipam iacynthū. de natura vō ca
lefactōis est vt manifestet, pparet ⁊ educat virtutem
sicut appareat in karabe: ipm eni q̄n debilit palea tra
here videt: fricat quidē donec calescat: post hoc ap
ponit palee trahēs ipsaz. videt ergo finalit ꝙ impſ
sio iacynthi sit ista ⁊ ꝙ actio ei⁹ sit ꝑm additionē elō
gationis aut appropinq̄tionis ei⁹ ad id in qō natu
raliter impmit, illud aūt in quo testificant antiq leti
ficare iacynthū. ſ. ferre ipsam ⁊ ꝓpe in ore testant
q̄si ad letificationē alterationē nō indiget in substā
tia sua vel in accidentib⁹ inhereūb⁹ ei nec est necessa
riū ꝙ passū trāgat ab ea: ſz sufficit ꝙ virt⁹ letificādi q̄
ab ea manat ipm attingat. Cuius ei⁹ actio cōfortetur
calefactiōe ⁊ appropinquatōe sicut in ꝓpetatib⁹
ceteroꝝ. videt etiam ꝙ aduuet actionē sue ꝓpeta
tis quod habet de illuminatione cū abstersione ⁊ tē
peramento complexionis.

De Jximel.

Xymel planta est aromatica similis cyna
i momo quaz quidā de laniee afferri dicūt
⁊ est calida in secundo: sicca in ꝑmo. Et est
ei⁹ ꝓpietas valde subtil confortandi spūm quā adiu
uat aromaticitas ⁊ stipticitas cū subtilitate siē fręn
ter in ꝓdictis recolim⁹; confortat etiam cor ⁊ cerebrū ⁊
oia viscera ⁊ in sūma omniū virtutū naturam adiu
uat ⁊ actiones.

De Ifalk. Jsadrem. Jkarabe. De Ikadrē.

Idré est ex medicinis letificantibus ⁊ cōs
fortantibus magnis ⁊ est ex nobiliorib⁹ ty
riacis contra morsum serpentis ⁊ punctu
ram nec habet excellentē caliditatē. Et iccirco cum
hoc ꝙ est tyriaca confortat ⁊ letificat simul. Est eni
similis aristologie crescens cum napello cui napel
lus cū ei vicinat in quocūq; loco nec fructificat nec
frondescit ꝓpter quod quidam opinati sunt ꝙ sit
titimalus q̄n hec ei conuenit nō tñ est ita.

De karabe.

Karabe calida in ꝑmo: sicca in secūdo: opi
k nio tamen est ꝙ sit frigida. Jnest autem ei
aromaticitas canforalis ⁊ radiositas mo
dica ⁊ ꝓpietas confortādi cor ⁊ ipm letificādi ac de
pellendi cardiacam iuuamento temperato ⁊ soliditā
te quam prebet spiritui.

De littera L.

Lingua bouis. Lapis armenus. La
pis lazuli. Liliū. Lignum aloes.

De lingua bouis.

Jngua bouis calida est ⁊ humida in ꝑmo
l cui⁹ ꝓpietas est letificare: mūdificat nāq;
substantiam cordis. Melior tñ est q̄ de co
rinthō affertur hūs spissū soluū velatū plisma lanu
gine qō inq̄ post exiccationē nec ꝛtrahit: nec ē sic
cū. que aūt in his partibus reperit est ex genere alte
rius plante ⁊ accipitur ꝓ lingua bouis ꝓpt silī
tudinez illius ad illam: cum tamen non sit illa. Sed
etiam conuenit ei cum virtute ꝓpietatis. ⁊ appro
pinquat eius natura temperamento nec tamen im
pmit sicut illa.

De lapide armeno.

Apis armen⁹ ꝓpietatē habz ꝓfortādi cor
l ⁊ ipm letificādi: sepando insup vaporem
melancholicū ac fumosum a spiritu ⁊ mū
dificando silr corpus ab humore melancholico.

De lapide lazuli.

Apis lazuli similem vim habet cum eoq̄
l, dicitur de armenico lapide nisi q; est ipso
debiliorꝝ modicum.

De Lilio.

Lium in iudicio ⁊ natura croco appropi
l quat: minus tamen habet caliditatis ⁊ sic
citatis eo. ⁊ lilium quidē cōuenientius est
ad confortationē cordis: crocus aūt ad letificatōez
Jn lilio est potētia solidandi spūm propinq̄ ei que
est in croco: non tamen habet siccitatem ⁊ crocus
habet vehementem potentiam dilatandi spiritum
fortes ⁊ mouendi extra. ꝓinde amplius cōfert syn
copi q̄ crocus. Lilium eni mouet spūs minute di
latando ⁊ extrahendo ⁊ fortius retinendo. Crocus
autem minus retinendo ⁊ fortius dilatando ⁊ extra
hendo.

De ligno aloe.

Lignum aloes appropinq̄t in iudicio an
l bre: tamen est ea debilior. Eteni tēperamē
to propinquior: est cōplexio eius ⁊ omnia
membra confortat.

De littera M.

Myrtus. Myrobal. Melissa. Macis.
Musch⁹. Mumia. Mēta. Malū granū.
Mationū. Margarita. De myrto.

Myrtus nō est ita pfecte cōmixtionis vt pa
m tet ꝙ vnica ⁊ singulariter predominās vir
tus ei cōueniat per naturam: imo videtur
duplicem habere substantiam. in quarum vna frigi
ditas dominatur: in altera vero caliditas. inf quas
quidem cōmixtio non perficitur nec actio nec pal
sio taliter vt perducat ad complexionem vnicam
dominantē eis in quoquidem indicio plurime con
siderationis est myrtus. videt eni plus esse frigidita
tis in ipsa nec tamen adeo fortis est ipsarum cōmi
xtio quin calor naturalꝫ separet inter eas: cuiq; sepa
uerit penetrat ꝑmo substantia calidā ⁊ calefacit. po
stea vō segl substantia frigida ⁊ confortat ⁊ stringit
⁊ iccirco excellit eius iuuamentum in generatiōe pi
lorum: etenim substantia calida trahit primo mate
riam ⁊ dilatat poros. Cum ergo ad ipsos trahitur
materia conuenies generationi pilorum condēn

sat in ipsū. Est aūt sedes aromaticitatis que in ipsa
est sba calida. Cū aūt indicat myrtus ꝑm comple
xionem eius predominantem ⁊ fortiorem est frigi
da in ꝑmo ⁊ sicca in secūdo ⁊ inest ei cum hoc sub
tilitas. est quoq; cōueniens spiritui ꝓpter aromati
citatem suā ⁊ stipticitatē cum subtilitate subtiliātiua
eius ⁊ mundificatiua etiam ꝓpter alteram substan
tiarum eius simplicem, ꝓpter que iterum omnia est
ex medicinis conferentibus cardiace ⁊ cordis debi
litati ꝓpietate quam cōplexio adiuuat.

De Myrobalanis.

Yrobalani kebuli frigidi sūt in ꝑmo: sicci
m in secūdo. inestq; nāliter eis stipticitas qō si
gnificat ipos ponticitas: ⁊ soluūt cum ꝓ
pietate quam cōplexio adiuuat. Myrobalani in
diti tamē adhuc fortiores sunt kebul. Loīcant tamē
in mundificando cor ⁊ consolidando ⁊ confortan
do etiam iccirco letificāt: videt etiam ꝙ ad hoc sili
ter insit, ꝓpietas.

De Melissa.

Elissa calida est ⁊ sicca in secūdo. Jnest āt
m ei ꝓpietas mirabilis letificandi ⁊ confortā
di cor silr: quā quidē adiuuat aromati
citas ⁊ subtilitas aperitiua ⁊ stipticitas q̄ in ea sunt:
⁊ cum hoc etiā cūctis viscerib⁹ cōfert. habetq; nām
leuter solutiuā ita. ſ. ꝙ sufficit ad soluendū a spiritu
vapores melācholicos ⁊ sanguinē q̄ existit i corde:
nec tñ id efficere valet a ceteris membris ⁊ corpo
re toto.

De Macre.

m Acis: de eo dicet in capitulo de spica.

De Muscho.

m Uschus calidus ⁊ sic⁹ in tertio. Est aūt si
mil croco: nō tamē croc⁹ loco ei⁹ mutari
potest in omni loco. ⁊ muschus est tyriacalium no
bilior contra napellū: ⁊ granū eius ⁊ cornu spice re
mīt caliditas eius cū canfora ⁊ siccum cum oleis
humidis sicut cū oleo violaceo ⁊ rosaceo.

De Mumia.

m Umia calida est in fine tertij: sicca, put cre
ditur in ꝑmo. Jnest aūt ei ꝓpietas oēm
spūm cōfortandi qō adiuuat ꝓtinuatiua viscositas.

De Menta.

Enta habet subtilem aromaticitatem et
m dulcedinem amaritudini cōmixtam cum
delectabili cōmixtione ponticitatis ⁊ cō
uenientis stipticitatis q̄ inquā sicut sepe dixim⁹ ad
iuuat letificandi ꝓpietatem. videt aūt ꝙ ei⁹ cōple
xio sit calida in fine ꝑmi: sicca in ꝓncipio secundi.

De malo granato.

Alum granatū dulce cōueniēs ē comple
m xioni spūs cum bonitate ⁊ dulcedine sua
⁊ ꝓprie spūs qui existit in epate.

De Matiano.

m Atianū frig. ⁊ sic. i ꝑmo: ⁊ inest ei magna
ꝓpietas letificādi ⁊ confortandi quā ad
iuuat aromaticitas ⁊ dulcedo. Eteni causa hec ꝙ ē
medicina ē nutriēs quāobrem cōfert spiritui nutri
endo ⁊ temperando ipsum ⁊ ꝑdest etiam ei sua ꝓ
pietate.

De Margarita.

Argarite siles sūt karabe in nā ⁊ lumino
m sitate: veritū in opere nō cōsequitur illas:
tamē eis inest ꝓpietas valde magna.

De littera N. Menusar. De nenufare.

Enufar ap propinquat cōfortei indicio ni
n si q̄ē hūidior ea. Et ei⁹ qdē hūiditas cau
sat in sba spūs q̄ existit i cerebro pigritā ⁊
torporē nisi egeat humectatōe ut tēperet. spūs aūt
q̄ est in corde nō videt ab ea pati hoc nocumētū qō
patit spūs cerebri: imo ꝑbet forte iuuamētū. nā pro
pietas sue aromaticitatis cōfortat spiritū q̄ in cor
de est, nocumentū vō frigiditatis ⁊ hūiditatis ipi⁹
est ꝑm qd ⁊ ipak croco ⁊ cinamomo.

De littera O.

Ova. Olibanū. Oximū. De Ouis.

Ea quātus medicina non sit ad ꝓfortatio
o nē cordis tñ recipiūt. ipa. eni valde ꝓfor
tant vitella videlicet: dūmodo tū accipian
tur ex ouis volatiliū laudabil carnis sicut galline
⁊ perdicū ⁊ starne ⁊ salsiani. Jsta eni, vitella tpate cō
plexionis sunt quibus tria ꝓueniūt scz velocitas in
sanguinē trāsmutari: ⁊ parū superfluitatis post trans
mutationē relinquere: ⁊ sāguinē generāt ⁊ cōforta
tionē sāguinis quo nutrit cor: ſ. subtilē ⁊ clarū: pelli
tur ergo festinanter ad ipm. Et iccirco ꝑ ceteris nu
triēb⁹ ꝓuenies ē in dissolutiōe libe spūs ⁊ diminu
tiōe māe ipi⁹ sāguis. ſ. cordial.

De Olibano.

Libanū calidū in secūdo gradu: ⁊ siccuz
o in ꝑmo. Est q̄z ꝓfortatiuū vital spūs ⁊ ant
malis ⁊ ꝓinde cōfert hebetudini ⁊ oblīsi
oni. Cui⁹ inquam operatio cōfortatis ē operationi
bem nisi q; eo debilius ē in cōfortatione cordis et
matoris aromaticitatis. ⁊ ꝓpter tyriacitatem que i
ipso est ꝑdest sum⁹ ei⁹ in pestilentijs.

De Ozimo.

Zimum est basilicon de quo superius est
o dictum: minus autem est melisse in dicio
simile: excepto q̄ est ea calidior modicū.

De littera P. Polypodiū. Pira.
Peonia. De Polypodio.

Olypodium letificat non per se: sed per
p accidens: euacuat enim a corde ⁊ cerebro
⁊ corpore toto melancoliam.

De Piris.

Ira quidem aromaticitatem ⁊ stipticitatē
p arcz soliditatem substantie que inquam
ad frigiditatem declinantia habent virtu
tem confortandi cor ⁊ adiuuant eam que diximus
Matiana tamen adhuc meliora sunt eis.

De Peonia.

Eonia temperata est in caliditate ⁊ frigi
p ditate sonem habens siccitatem ⁊ stipticī
tatem cum subtilitate que inquam omnia
ꝓprietatem ipsius adiuuant in confortationem
spiritus animati: et similiter expulsionem super
fluitatum a cerebro cum potentia quam habet
educendi melancholiam et phlegma: et illius

substãtia nñ: a cui⁹ pprietate adipiscit̃ cerebꝝ potentiã relistendi coꝛ receptioni. videt etiã illi conuenire vniuersaliter imprestio in corde quãuis non recutet. De littera R. Rosa. De Rosa.

r Osa impfecte cõmixtionis est in eius substantia sicut diximus de myrto. Est enim in ea substãtia cuius cõplexio frigida ẽ in secundo, ꝛ substãa cui⁹ complexio calida ẽst in primo. ꝛ est in ea substantia lenitiua ꝛ humectatiua et substantia inspissatiua ꝛ sicca. Cõuenitq; cũ aromaticitate sua substãtie spiritus ꝛ ppie quando superfactus exterit. Cõfert enĩ et tunc sua frigiditate ac solidat ipm cum sua stipticitate propter quod valde, pficit ꝛ syncopi ꝛ cardiac. quando paulatim deglutitur aquã ipius. Estq; cunctis visceribus cõserens. De littera S.

Sericum. Sticados. Spodium.
Sandalus. Secacul. De Serico.

Ericũ ex fortibus lenificãtib⁹ ẽ excellẽ⁹ nñ
s est crudũ; sed q̃nq; cadit in vsum coctum potissime ij nõ fuerit tunc. Est aũt calidũ ꝛ siccum in pmo: ꝛ inslit ei subtilitas ꝛ raritas ꝛ paritas atq; fulgoꝛ ꝛ ppetas lenificandi ꝛ cõfortandi coꝛ ad q̃ iuuatur pdictis: vnde dilatat spiritũ ꝛ solidat ꝛ abstergit ꝛ clarificat ꝛ illuminat. nec tamẽ ei⁹ confortatio ñi vni appꝛopriat spiritui: sed est pon⁹ cõuenies substãtie ipius cumslibet: ita q̃ confert spiritui animato quod patet exeo q̃ viũ cõfortat li oculi explo collyrizentur. patet etiam ꝓpterea qꝛ cõfert memorie ꝛ q̃ spiritum ꝓterea cõfortat qui existit in epate q̃ impinguatio manifestat. planum est aũt q̃ non impinguat ꝓpterea q̃ temperet coꝛpus. relinq̃tur ergo q̃ facit hoc quia cõfortat spiritum naturalem ad nutriendi actionem perfectius causandam. vtimur etiam eo sine repꝛessione.

De sticados.

Sticados arabicum călidũ est in pmo: sicũ in secũdo. Inest aũt ei, ppetas educendi humoꝛem melancolicuꝫ ꝛ, ppe ex cerebꝛo ꝛ ex corde: vñ etiã lenificat ꝛ cõfortat coꝛpus depurando ibam spũs in cerebꝛo ꝛ in corde simul a melãcolia: habetq; stipticitatẽ modicam: ꝛ iccirco substantiam spiritus ẽ in corde consolidat. videt etiã q̃ ꝓpter hoc, pprietatem habeat confortandi coꝛ ꝓpter que vehementer cõfert in venenis pũctionũ ꝛ morsura ꝛ ad confortandum coꝛ: ꝛ ad coꝛroboꝛandum memoriam. De Spodio.

Podio inest, ppetas cõfortandi coꝛ ꝛ letificadi. Confert multum cardiace ꝛ syncopi
s calidis cuius, ppetatem stipticitas adiuuat cõplexionali aũt ẽ frigidũ in secũdo. In cõplexionib⁹ frigidis tgatur cũ croco. videt q̃ letificet ꝛ cõfortet cauando luminositatem ꝛ soliditatem in spiritu. De Sandalis.

Sandalus hꝫ, ppetatẽ letificadi ꝛ confortandi coꝛ qua quidẽ adiuuant aromaticitas ꝛ stipticitas ꝛ illius subtilit⁹. Estq; cõplexio ei⁹ frigida quãuis albus frigidioꝛ sit ꝛ minꝰ siccum: omnes tamẽ in his qualitatibus perueniũt ad secũdum gradum. De Secacul.

Secacul qd ẽ fm veritatẽ frigida ut ferũt, ꝓpter subtilitatẽ ꝛ caliditatẽ ꝛ humiditatem
f addit in vtute spũs. De littera T.

Terra sigillata. Tamarindi.

De terra sigillata.

Erra sigillata tẽperate cõplexionis ẽ in ea liditate ꝛ frigiditate conformis humane cõplexioni: nisi q̃ eius siccitas maioꝛ ẽ humiditate ipius: habetq; hũiditatẽ cũ sua siccitate vehemẽter cõmixtã. Et ꝓpterea insũt ei viscositas ꝛ cõfortatio: q̃ maioꝛ vo ẽ siccitas in ea: iccirco cũ illis inest etiã eidẽ absterssio. hꝫ etiã, ppetatẽ mirabilẽ lenificãdi ꝛ cõfortãdi coꝛ cũ tyriacitate manifesta, ppt qd̃ cũctis obuiat venenis ita q̃ sine bibat anteq̃ venenũ sine post naturam sustinet ꝛ pfortat ad expellẽdũ eum. videt etiã q̃ insint ei ꝓpetas illuminandi ꝛ tpandi spũ. Adiuuãt aũt viscositas ꝛ stipticitas q̃ in eo sunt, etenĩ soliditatẽ ꝛ tenuitatẽ augent spirituũ ꝓpter qd̃ fortius lenificat ꝛ confortat.

De Tamarindis.

Tamarindi frigidi sunt ꝛ sicci in scõdo: de q̃
t bus optimo est q̃ cõfortant coꝛ: videl cũ qd̃ illud, ꝓpe sit i habẽt⁹ malã ꝓpꝛonez ad năz cholericã declinãtẽ. Etenĩ tẽpat ẽ frigidãdo ꝛ a cholera mũdat cũ vtute solutiua qua hꝫ.

De littera U. Ulmus. De Ulmis.

Ulmus cali. ẽ in ꝑmo: sic. in scõdo. q̃ ppt sui
v aromaticitatẽ ꝓuenies ẽ ibe spũs q̃ etiã soliditate ꝛ stipticitate ꝓsolidat ꝛ pfortat de facili ꝛ penetrat, ppt sui subtilitatẽ. Et iccirco pfortatiua ẽ cordis ꝛ cardiace cõferens. De littera Z.

Zedoaria. De Zedoaria.

Zedoariũ vtrũq; calidũ ẽ ꝛ siccũ i tertio in
z gb⁹ etiã inest cũ subtilitate stipticitas ꝛ cõuenit eis cum proprietate ꝛ aromaticitate coꝛ confortare: adiuuatq; stipticitas ꝛ subtilitas: hꝫ in domestico quidem fortiuo: est confortandi, ppetas ꝛ aromaticitas etiam: ponitur q̃ in magnis tyriacis. ꝛ quoniam vehementer conuenit substantie spiritus: iccirco confortat spiritum in epate existentẽ adeo quidem ut inter impinguantia computatur.

Ca. iij. de differentibus modis letificandi ꝛ confortandi repertis in medicinis.

Terminatis nostre intentionis sermonibus i medicinis simplicibus cordis am
d modo loquemur de compositis medicinis. Et primo de mithridato ꝛ tyriaca magna. nulla enim compositarum medicinarum equiparatur eis temperando complectionem humanam: et conferendo ei ac letificatione cordis ꝛ ablatione tristitie necnõ in obniando venenis ac morbis venenosis. Embarũ enĩ medicinarũ aligd ẽ notũ. aligd vero ignotũ. Notũ aũt est q̃d eis aducunt ex simplicibus. Ignotum vero quod eis aduenit postcommixtionẽ. Explũ aũt primi ẽ sicut si dicam⁹ nos scire tyriacã ꝛ mithridatũ veneno tyri ꝛ scorpionis cõferre, ꝓpterea q̃ in eis reperiũtur medicine cõferẽtes ad illud. ꝛ ilsit tñ, ppt hoc dicit cõferre cardiace aut debilitati virtutis existẽtis in epate. exẽplum aũt secũdi ẽ ut dicam⁹ q̃ nobilioꝛ opationũ ipsarũ est q̃, puenit vtriq; post cõmixtionẽ a natura cõuenienti valde nature hũane ad quã quidẽ suscipiẽdã cõplexio ꝓparatur eã ꝛ cui⁹ ẽ pncipiũ ab extrinseco est. Nos aũt ignoramꝰ eam ꝗuentionis quantitatẽ medicinarũ simplicũ ꝓportionatarũ ad hãc dispositionẽ in eis quẽadmodũ ignoramꝰ in ceteris. In eis etiã siliter accidit ꝛ q̃ nõ artificialiter: sed naturaliter cõponũtur. Sapientes aũt speculatores ꝑcipere de terminãt q̃ directio ad cõpositionẽ vtarũ medicinarũ, pcessit ab inspiratione ac, puidẽtia diuina aut a re inspirationi sili. Etenĩ deductio rõnis nõ attingit efficaciã cõpositionis ipsarũ: hꝫ attingit ex ipsa compositione quã narrauimus paulo ante. Qd̃ si tota opatio tyriace, pcederet ex pte simplicium ꝛ nõ ex pte dispositionis quã sua cõplexio prebet: esset vtiq; recens efficacioꝛ ꝛ vtilioꝛ fermẽtata cui⁹ ꝓtrariũ tamẽ est: recẽs aũt pauci inuamẽti est. ꝛ illud qdem inuamentũ q̃ ex ea sua, ppetate ꝓuenit nõ inuenit sensibiliter apphendi nisi ꝛ fermentata. pficit aũt fermẽtatio ipsi⁹ fm modernos in. x. annis. fm Gal. tñ in annis. xx. fm diuersitatẽ caliditatis ꝛ siccitatis regionũ ac climatũ ꝛ apud aliquos modernoꝛ sperat ei⁹ inuamẽtũ post sex mẽses. verũtñ nec apud nos nec apud Gal. demõstrato ẽ in hoc. predecessoꝛes aũt Gal. dicũt hãc, pprietatẽ in pdictis ambab⁹ mediciniis necessario, puenire post vehemẽtẽ cõmixtionẽ ꝛ fermẽtationẽ, ꝓtatum cõgregantes simpliciũ, ꝓtates: illis tñ debilioꝛ est. Timebant nihilominꝰ q̃ cõmixtio amputaret pdictas, ꝓtates. sed reuelatio ac diuina, puidẽtia, pduxit ad illud. postq̃ vo examinata fuerit earũ cõplexio examinari cepit timida existimatio ꝛ verificata est opinio veritatis. Rursus aũt iperiti medicoꝛ credũt in tyriaca ꝛ mithridato eẽ excellẽtẽ caliditatẽ ꝛ iccirco respuunt ex ipsis dare quãtitatẽ medij aurei: nec tñ dubitãt de diacimino ꝛ diatrionpipereon. iiij. aur. ppinari: cũ tñ cõcludat pscrutatio rõnis q̃ in hac dosi istarũ cõfectionũ multo etiam amplioꝛ sit caliditas q̃ in dosi pdictarũ eteni in medio aureo vtriusq; pdictarũ sit. Ꝫ. i. ʒ. mellis ꝛ iij. Ꝫ. medicinarũ fm quam quãtitatẽ aegrit mellis virt⁹. Sũt in ea pterea medicine infrigidates int quas opiũ est habẽs sufficiẽtez frigiditatẽ que inquã rei fermẽtate cões sunt. In re aũt fermẽtata duplat virtus q̃cũq; sit illa siue caliditas siue frigiditas. cũ eni in substãtia hũida confricãt fermẽtatio auget caliditatẽ: tyriaca aũt vera recipit fortius q̃ recipiãt supra notate cõfectiones. Et iccirco virt⁹ ipsi⁹ quãuis equalis esset virtuti alteri⁹ predictarum: nihilominus existit fortioris impꝛessionis ut dictum est: veruntamen nullus supꝛadictoꝛ tam vehementi audacia subito pꝛorumpit in administrando tyriacam sicut in confectionibus alijs: in ambabus enĩ predictis pmedue intentiones reperiuntur dum fuerint fermentate nec tamen vti resipuunt fermẽtatis, sed abstinent ab vsu ambarũ recentium. Sed huic audacie simile quidem habent operationes huius q̃ ministrant pilulas cochias ꝛ fetidas ꝛ hermodactilos ꝛ euforbium. Et respuũt dare hieralogodion ꝛ hierã archigenis cũ tamen i his exiccantes medicine minoris existant ponderis ꝛ pluribus repimentibus coequenꝫ: postq̃ tamẽ cõsiderationes diligenter adhibuisse computando existimaui caliditatem mitridati ꝛ tyriace. Inueni quoq; caliditatem tyriace in fine sedi. ꝛ mitridati caliditatem citra aliquantulum quãuis sua cõponentia fortiora sint ꝛ maioris ẽ põderis. Sed existimationi persuadet q̃ cõplexio per fermentationẽ adipiscitur caliditatẽ vehementem venientem ab extra quod qdem syllogistice cõprehendi non potest: sed solũmodo existimatione artificiali ꝛ experimentali. Experimẽtũ aũt ostendit nobis tyriacaꝫ ꝛ mitridatũ minus notabiliter calefacere coꝛpora nostra q̃ diacymini ꝛ diatrionpipereon. Opera vo fortiora ꝛ nobiliora q̃ quid ex tyriaca ꝛ mitridato, pcedere cernimus manifeste nõ ex vehemẽtia caliditatis aut frigiditatis, pcedũt: hꝫ ex nobilioꝛ, pprietate ipoꝛum. i. tam, ppietate simplicium q̃ ex, ppietate eis ab extrinseco data. Sic igitur ex predictis relinquit manifestũ q̃ tyriaca ꝛ mitridatũ nõ impnũt quẽadmodũ opinati sunt quidam calefactionez ꝛ adustionẽ quas alie vsuales medicine seu cõfectiones nõ impnũt. hõ aũt tpate cõplexionis quãdo vtik altero ipsoꝛ ipse tpato aut frigido ꝛ in quãtitate etiam moderata nec minꝰ frequẽt, pstunt ei ad cõfortationẽ cordis maximo inuamẽto ꝛ conseruat sanitatẽ in ipso atq; securũ efficit ab incursu pestilentialiũ accidẽtiũ ꝛ a prauis humoꝛ morb⁹ atq; lesionibus obuiãs venenoꝛũ: cuiꝰcunq; virtutes ei⁹ coꝛroboꝛat ꝛ vite longitudinẽ prestat ei. Qui vo calidecõplexionis existit etiã in calida regione nec istis nec etiam aliis confectionibus calidis vti debet nisi in necessitatibus manifestis. ꝓterea ex ca. mithridatũ et tyriace sunt diamuschus amarus ꝛ dulcis: hꝫ amarus ꝛ dulcis: hꝫ amar⁹ qd̃ ꝓuenies est tpatam habẽtibus cõplexionẽ aut frigidã: dulcis aũt habẽtib⁹ calidam. Ceterum diamuschus in letificando non multo debilioꝛ est q̃ tyriaca: in cõfortatione tamẽ cordis ea moderate debilioꝛ est: in cõfortatione q̃lem ceteroꝝ mẽbroꝝ multo debilioꝛ est ipsa. Amplꝰ aũt impꝛessio ei⁹ in corde letificatio est ꝛ vnificatio ipsius. Insup aũt vtilitas q̃ in morsibus ꝛ punctur⁹ minoꝛ ẽ q̃ eius vtilitas in venenis bibitis. Tyriaca vo ꝛ mitridatũ ad oia, psunt. pot aũtẽ diamuschus amarus sic tpari videl⁹ ut accipiãtur ex eo aur. x. ꝛ ex succo matianoꝛũ dulciũ ꝛ granatorum dulciũ ꝛ cydonie ꝑ dulciũ ana aur. i. ꝛ coquãtur simul vsq; ad spissitudinem. post hoc vero poterit eo vti calidam habens complexionem. q̃ si vtẽs valde calida complexione extiterit fiat illud cũ succo accedule ꝛ citri acetositate. sitq; dosis quantitas

ut dosis scz diamuschi cū adiūcto: saluck sicut si dosis succorum huius sit aur. iij. aut iiij. tanta quidem diamuschi adiūgatur q̄ repressa excellenti qualitate ipsius ꝓdesse possit ꝑm sui ꝓpietatē. Et similiter intelligendum est in ceteris letificantibus tā magnis q̄ paruis. Confectio vero ꝑfectus quā Alchidus composuit utilis est valde melācolici cordis debilitate ex morbo melancolie. amplius aūt cōfert purificando q̄ confortando. Diamuschum vero est letificans confectio manifestius confortando prestat tuamentum q̄ putrificando ⁊ circo confectio ꝑfectius cōuenientior ē tristitie melācolice ⁊ ipsi melācolie. Diamuschus aūt ⁊ cōfectio letificans potius cōueniunt syncopi ⁊ cardiace passioni. Ex medicinis aūt que huic passioni cōuenūt sunt ille q̄s nos fuimus experti ⁊ quarū cōpositio fuit inuenta post tempus cōpositionis memoratarū ex quibus vna est oxyzacara quā nos cōposuimus patientibus tristitiam melancolicam ⁊ epilepsiam: quorū morborum causam emēdat suauiter atq̄ digerit: ꝑterea lenit solutione euacuat. ℞. epithymi. ʒ. x. polipodij. ʒ. vi. bugloſſe. ʒ. xv. chymi iospi camepitheos omniū ana. ʒ. iiij. capilli veneris. ʒ. v. turbit. ʒ. vi. vtriusq̄ ozimi se. melisse ʒ edoarie been albi ⁊ rubei folij spicenardi cardamomi oium ana. ʒ. iij. ʒ. cuscute se. enule radicis eiusdē radicis lilij ana. ʒ. xij. ʒuc. ros. ad pōdus oium. Supradicta igit cōia in purissimo ⁊ fortissimo aceto remolliātur ꝑ diem ⁊ noctem. In crastino vero atteūgant toti lib. vij. aque mundissime: totūq̄ suauiter decoquat vsquequo redeat ad medietatē aceti, q̄ si zuccarum ros. nō sufficerit dulciora tātū ut in his remaneat sapor zuccari ad h̄ sufficiēs sunt addenda: postea vero abigne depositū seruetur: sit aūt dosis eī⁹ a. ʒ. xv. ad. xx. q̄ si recipiatur. x. diēb⁹ cōtinue manifestabil eius inuamentum in his in q̄bus fuerit multa materia melancholica. Si vo modica fuerit materia ſz mēbra ꝓncipalia nō disposita sunt ad hoc ut humor generet in his ⁊ illa modica ipsius quātitas in lacertis maneat in arterijs ⁊ venis. tūc experti sum⁹ in tali casu sirupū cuius dispēsatio talis existit. ℞. sc. endiuie ⁊ melisse ozimi minoris oium ana. ʒ. xx. radicū lilij. ʒ. v. bugloſſe. ʒ. xxx. folior melisse. ʒ. xv. polypo. maratri oium ana. ʒ. vi. oſa hec coquātur in septuplo sui de aqua ⁊ duplo sui de succo matianor dulcium vsquequo sui tertia remāserit pars. postmodū colet ⁊ colature addat ʒuccarū ⁊ rursum ad modū iuleb: uel potest fieri ad modū sirupi acetosi ꝑm mēsuram decoctionis. Cōfectio alia nobil valde quā expti sum⁹ in forma electuarij ⁊ cui trocisci cui addidi ⁊ subtraxi ꝑm dinersitatē cōplexionū: ꝑdest eni vehemēti inuamine cordi ad cōfortandū. ℞. margaritarū karabe cozalli oium ana aa. ʒ. ʒ. sirici crudi cācror fluuialiū adustor oium ana aur. ʒ. ʒ. bugloſſe. ʒ. v. limature auri. ʒ. ʒ. semis melisse ozimi vtriusq̄ ana. ʒ. iij. been albi ⁊ rubei ligni aloes lapidis armeni lapidis lazuli loti masticis cassie lignee cinamōi altinij croci nucis mꝰchate cardamomi minoris cubebe omnū ana aur. ʒ. epithymi. ʒ. ij. ʒ. ficados arabici. ʒ. iij. ambe aur. ʒ. q̄ si nō inueniat ponat zodoarie loco ipsi⁹ duplū doronici romani aur. ʒ. ij. se. endi. ʒ. v. se. cucum. ʒ. iiij. mane. ʒ. x. ros. rubearū. ʒ. iij. muschi ʒ. ij. camfore aur. ʒ. ambe aur. ʒ. spice nardi folij an dor ana. ʒ. ij. Hec igit sunt radix ⁊ firmamentum et sunt inde trocisci cū melle. ꝓparatur aūt quādoq̄ ꝑm exigentiam temperate cōplexionis: ⁊ tunc nulla fit in eo mutatio. Quādoq̄ vero ꝓparatur habenti malam cōplexionē calidā aut malā cōplexionē frigidā: ⁊ tunc ꝑm exigentiā cuiusq̄ fit in ea mutatio siant ergo trocisci ad pōdus. ʒ. aur. cū triplo sui de melle optime dispumato. Si vero fermentari debeat ꝓpter ꝑseruationē ⁊ post fermētationē vsui reseruari expedit ut addant opij. ʒ. v. ⁊ castorei pulueriʒati tātūdē: quibus appositis non vsui mīstretur nisi post sex mēses. Si cui aūt dñet mala cōplexio calida expedit ut crocus ⁊ muschus ad medū aur. reducant. ⁊ subtrahat epithymū vice cui⁹ ponant. ʒ. v. fumiterre ⁊ iiij. ʒ. sene: addāturq̄ ros. ʒ. xviij. seportulace ⁊ spodij. ʒ. ʒ. se lactuce. ʒ. ij. sandal. ʒ. iij. cetere medicine remaneant sicut prius ⁊ fiant trocisci sicut diximus cum melle optime dispumato. Cui vero mala cōplexio frigida dominatur expedit adiungere medicinis ꝓdictis cortices nucis muschate ⁊ corticem citri ⁊ xylob. atq̄ piper ⁊ zinziber ex vnoquoq̄ videlicet. ʒ. vnā castorei. ʒ. ij. ⁊ subtrahe de canfora. ʒ. aur. habens etiam malam complexionem calidam sumat dosim ipsius cum aureo spodij ⁊ sapa matianorum. Qui autē frigidam habet complexionem cum. ʒ. ʒ. castorei. Jam aūt cuz hac medicina curauimus quosdam circa principium de melancolia vergente in maniam: que lupinum demonium appellatur adiūximus dispensationi tēperate. ʒ. ʒ. hiacynthi rubificati ⁊ splendidi ⁊ perfecte pulueriʒati ⁊ adiuti fuerunt maxime iuuamento post desperationez. Compositio autē ꝓpria his qui ꝓpter malam complexionem labuntur in cardiacam ⁊ cordis debilitatem est ista. ℞. seminis lactuce ⁊ melonis ⁊ cucurbite ⁊ cucumeris mundatorum ana. ʒ. v. seminis portulace. ʒ. iiij. margaritar cozalli karabe cancrorum fluuij adustorum sirici crudi oiuz ana aur. ʒ. sape olibani aur. ʒ. Si vero nō inueniat loco ipsius ponantur. ij. aur. ligni eius ligni aloes zedoarie doronigi been albi ⁊ ru. ana. ʒ. ij. spodij cardamomi minoris ana. ʒ. iij. rosa. rub. mundatarum a capulis ⁊ in vmbra exiccatarum ʒ. vi. croci aur. v. ʒ. cāfore vehementer cōtrite cuz. ʒ. sui de muschо ⁊ sexto sui de ambra aur. ʒ. ʒ. buglosse aur. v. ex omnibus supradictis fiant trocisci cum sapa matianorum ⁊ cydoniorum ⁊ malorum granator: his inq̄s sapis equaliter acceptis ꝑm quantitatem cōfectioni sufficientē. Ad illud etiam iuleb ex succo bugloſſe cū tāmdē succi endiuie ⁊ quadruplo sui de succo matianor ⁊ duplo de aqua ros. ⁊ sexto roſ⁹ de albissimo zuccaro q̄ inq̄s fuerit decoquantur vsq̄s ad spissitudinē. ⁊ fit iterū iuleb ex solijs melisse coctis in aqua ros, donec receperit virtutez ipsor: aut pōatur succul eius in. xxxiij. sui de aqua rosa. hoc enim ꝓficit cunctis patientibus cordis debilitatē potissime si addat ita videlicet q̄ si fuerit sicca cū ea coquatur in aqua ro. Si vero recens commisceatur illi succus illius q̄ si complexio vehemētis caliditatis exiterit diminuatur succus melliſſe ⁊ augeatur succus buglosse quantitatibus existentib⁹ equalibus.

Capitulum. v. de medicinis solutiuis egritudinum cordis.

Euacuatio autem conuenit in melancholicis vti post digestionē ⁊ ipsarū linitionem. Si vero in toto corpore abundauerit humor nociuus: totum corpus incipiemus euacuare. Jd autem quo euacuatur conuenientius est vt dissoluantur. vi. ʒ. hieralogodion in. xx. ʒ. decoctionis epithymi facte ꝑm hanc formaz. ℞. epithymi. ʒ. i. vuarū passularū. ʒ. ij. coquantur in. ij. lb. aque tantum donec possit colatura extrahi inde solūmodo pondus. xxx. ʒ. q̄ si cūhoc non euacuetur fiat decoctio epithymi nota: aut cum. ix. ʒ. recentis epithymi circuetur ut supra rememorata oxyzacara dissolutis: nisi fortis dysenteria timeretur ⁊ digeratur cum iuleb quod post predictam oxyzacarā supi⁹ scripsimus. Et pillulis autem fortibus ad hoc cōgruentibus sunt huiusmodi. ℞. hierepicre epithymi aā. ʒ. ij. polypodij sticados arabici agarici ana. ʒ. ʒ. pulpe colloquintide quartā partē. i. ʒ. scamonee bdellij salis ana grana. v. Alie vero nobiliores predicte sunt he. ℞. picre epithymi sticados arabici ana. ʒ. ʒ. lapidil lazuli lapidis armeni ablutorum agarici pulpe colloquintide salis ana quartam partem. i. ʒ. ligni aloes masticis myrrhe ana gra. v. hellebori grana. ij. ʒ. scamonee gra. iiij. Scias aūt q̄ in decoctionibus hellebori dosis est. ʒ. i. in pillulis autem gra. ij. ʒ. cum nihil noceat actionem medicine confortat. Si vero phlegma melācolie iungatur: tūc fiat euacuatio cū huiusmōi pillulis. ℞. epithymi turbith ana. ʒ. i. thymi pulpe colloquintide agarici lapidis armeni loti ana. ʒ. i. quartam scamonee salis naptici sticados arabici ana gra. v. hellebori gran. ij. ʒ. fiant pillule cū succo porroꝝ. In pillulis autez que infra predictas sunt in virtute non oportet permutari compositionem aut medicinas: sed sufficit variare dosim ꝑm existimationē artificialē a mediate vsq̄ ad duas tertias. cuz autem euacuatio corporis non intenditur: sed partiuz solūmodo ut cordis aut capitis cōueniētius est vti pillulis quas dicemus. Si ergo fuerit complexio melancolica pura ⁊ propria. ℞. epithymi myrobalanorum indorū ana partem vnam hierepicre partem vnam et. ʒ. sticados arabici partē vnius. duas tertias: hellebori nigri partis. i. sextaz masticis ligni aloes crudi ⁊ polypodij lapidis armeni loti pulpe colloquitide añ partis. i. tertiam. Hec omnia conficiantur cū succo matianorum ⁊ fiant inde pillule ad quantitatem ciceris ex quibus sumātur a. ʒ. i. vsq̄ ad aure. i. de no

cte cum vino: de die vero ante gargarizetur oxyzacara minoris decoctionis. Cui vero cōplexio phlegmatica ⁊ melancolica fuerit. ℞. turbit agarici epithymi kebuli sticados arabici ana partez. i. ʒ. aloes partē. i. ʒ. ligni aloes partē. ʒ. fiant pillule sicut prius.

Cui autem complexio melancholica ⁊ cholerica fuerit ℞. turbit epithymi sene fumiterre ana partem i. ⁊ tertiam eius: rosarū partis. i. duas tertias: fiant pillule sicut prius. Hec sunt ergo que inquantuz potuimus sub compendio perscripsimus in sermonibus medicinarum cordialium finē huic operi ꝓponentes cum laude dei qui virtutem largiri dignatus est opusculum terminandi.

Explectus est libellus de viribus cordis quem princeps Auicēna edidit. Impressus Venetijs Anno incarnationis Dominice. M. cccc. lxxxvi.

1486

Lachi est qui proponit populo precepta
legis nō probans ea sicut medicus propo
nit ꝓbata a philosopho.
Arterie subtēni. i. facicus dormire ⁊ sunt due vene
que apparent in gutture.
Alhoses sunt tria ossa q̄ sunt inferi⁹ in cauda.
Alhanis sunt ossa lata a q̄ sunt sub renib⁹ parū.
Almūda. i. rotūditas in q̄ ptinet oculus.
Arteria alguēdi. i. venal.
Alhalegbin. i. a. xiij. anno vsq; ad. l.
Alguelematī ⁊ rebac. i. etas que est a prima sperma
tis emissione vel emissionis potentia vsq; barbe
scant.
Atrium sūt instrā p que sunt distillatiōes sic instra
aque ros.
Alhalyacani est os p qđ pplet iūctura.
Almod⁹. i. iūctura ad sil'similitudinē dētis serre.
Alseid. i. os qđ est a cubito vsq; ad manū ꝓpositum
ex duobus.
Alderez. i. ꝓcanitas ⁊ vētricul⁹ cerebri.
Alcakab. i. ligamentū a posteriorib⁹ rendēs anteri⁹
⁊ ab anteriorib⁹ retro rediens.
Alhar loc⁹ q est in inferiori pte gule.
Anemel sunt ossa subtilia ⁊ minuta q̄ sūt in digitor
extremitatibus.
Almekeni. i. duo anguli oculor.
Alichod. i. egritudo qua oculi egrediuntur ad ex
teriora.
Alchyliueti sūt additamēta acularia ab acu.
Alchatin. i. locus dorsi in directo renū: vel articul⁹
est in arabico.
Alzaracha est instrm sile cāne p qđ pueri attrahunt
aquā ⁊ cū volūt violenī expellunt.
baras est morphea alba vt lac vel nimia cutis al
bificatio.
Alsamahū dies caniculares.
Alsaguaid caro. i. caro fetus de vtero recenter egre
diens.
Alahatal. i. flux⁹ humor a capite ad trachcam arte
riam ex quo fit tussis vel arterie passio.
Andacocha. i. sulfurata.
Alcule. i. pue pustule in ore.
Alakel. i. spica celtica.
Almanū silr spica celtica.
Athianz. i. ꝓfusū vnū ad exercitū ꝓpositū ex fe
tu
dine ⁊ velocitate.
Alchaseran. i. buscus.
Alcubel. i. caro assata sup prunas.
Allues. i. dulces vel pfectōes de melle.
Almasal. i. cib⁹ fact⁹ de lacte acetoso ⁊ farina ordei.
Aldoch. i. lac vel adech.
Alachalich. i. epithima de odoriferis.
Alangita. i. tritici cū aq̄ bene coctū.
Alfegin dicunt oēs spēs bonī saporis q̄ cibarijs ad
miscent vt pip. zz.
Alaratola. i. calcanei locus.
Alūbari. i. loc⁹ sup calcaneū retro.
Alem a capitis. i. cacumē.
Alfanca. i. loc⁹ int mentū ⁊ labiū inferi⁹.
Algeherit. i. sūt q̄tuor vene labij.
Alkeil. i. sub collo vbi nūgunt furcule dorsi.
Alhacan. i. locus vbi collū nūgit capiti exteri⁹ ⁊ po
sterius.
Almuzei vl almuseragi vue egressio ⁊ dī impetigo.
Alaser. i. radix vitis.
Alkaab duo. i. caulle due.
Alchyabc. i. vicera nigra melācholica q̄ sūt ad sanā
dū difficilima.
Alfase. i. cū caro interior sit nigra ⁊ ē ibi solutio cōti
nuitatis ⁊ hoc fit q̄ndq; ex ꝑcussione ⁊ sine vulnē
Almahik. i. sapor insipid⁹ sicut sapor aque.
Alefenian. i. spēs sicut pip ⁊ silia.
Alhasce. i. arbor silis rute. i. sticados arabicū ⁊ sm
alios sop⁹ horulan⁹.
Albeçard. i. lapis q oī veneno resistit: ⁊ ideo vocatur
q̄ veneno resistūt albeçahar.
Aldubellet sūt apostemata magna.
Alasaf. i. deiudatio.
Alleuzez. i. tetan⁹ ⁊ q̄q; ꝑticulari ponit.
Alcarti. i. prunella agrestis.
Albehel. i. fruct⁹ iuniperi.
Akorzut. i. arbor de q̄ gūma q̄ dī ammoniacū colli
git ⁊ q̄q; vocat id qđ aurū adherere facit. i. cō
solidatio auri.
Alnudē. i. herba de q̄ fit assa fetida ⁊ dī silfium.
Alanutoidē ē qđ alabasi. i. plumbū.
Alumeli. i. oleū dulce spissū sicut mel.
Alzereazeli. i. vitis alba.
Alnigah ilē. i. arbor gūme arabice.
Alracarie. i. medicina acuti saporis.
Alstaralati pōd⁹ ē in antidotario inuenī.
Alaunoch. i. plūbū nondū mūdatū.
Albuglisse. i. lactuca asini vl lactucella maior ⁊ nota
tur simarē ⁊ sincarē ⁊ sup titimalo.
Almel⁹ ē spēs titimali.
Alseleseni. i. pastura camelor.
Alguasen. i. herba silis lilio ⁊ dī lilial.
Alū⁹ ē lapis sup quē nascit sal cui⁹ flos dī alū⁹ ⁊ eius
generatio est ex rore maris ⁊ imbre qui cadit su
per eum.
Alusid spēs est nenufaris.
Alagarab est sal.
Alalabeti ē spuma al. q̄ silāt bedeorad.
Alzederaz ⁊ adoraz ⁊ abenagi aues sunt.
Alcubug ē auis q̄ dī alauda capelluta.
Alguarized. i. electuaria.
Albūga. i. auellana.
Alkiluetu. i. color q sit ex sanguine.
Albeti est arbor pini cui⁹ gūma dī gūma pini ⁊ est
colofonia.
Alcarata pōd⁹ ē in fine antidotarij inuenit.
Alecor est folium qđ assilat acetose siluestri ⁊ dī ber
tacti.
Alsarfac siluestris ē portulaca hūs lac ⁊ ē titimal⁹.

Anegib. i. camelus arabicus.
Arab. i. acertus.
Algib animal est.
Adab est aial sile ⁊ morat in aquis.
Alzacareled pōdus est in antidotario.
Alcures. i. nux romana.
Alcamezit. i. nux tamarisci.
Almacor ē vuln⁹ qđ fit a sella cū qđ egrat ⁊ a filib⁹.
Alebut est spēs xylocaracte ⁊ dicit q ē de genē pini
Alabel. i. vini potus.
Atragdam. i. ruge in facie.
Alharib. i. ipericon ⁊ vocat siriace vua demonis.
Alsurie. i. attrimentū rubeū.
Alkitran. i. pix.
Alkakamati. i. anis ⁊ dī frangens ossa.
Algeduar. i. zedoaria.
Alcarmachi. i. similia.
Amudzed pōdus in antidotario.
Alsused. i. ferrū.
Aldemest. i. laurus.
Almarot. i. radix herbe altit.
Altaro. i. lentiscus.
Alborin. i. arbor cui⁹ granū dicit granū viride.
Alcarando. i. rosa vinee egebut.
Alhasar halebzā alerbe athenite alimentia vl ala
giati vel cameleon ⁊ pēaphilij ℌ sūt. vij. spēs la
eticiū. Sed lac lacticinū absolute est lac alerbe
⁊ est illud qđ noiatur birifica alcarnem.
Albins est lacticinū bochornis qđ noiatur marinū
qm ibi nascitur.
Almekenis ē genus lacticinij ⁊ ē simile portulace.
Alkausuri ariagie ale ead lescreck omnes sunt diuer
se spēs canfore.
Alkaseri. i. strictura narū.
Alkured. i. plāta cuius gūmi est dragagantū.
Almelib almelickbū ⁊ est orobus.
Alsumeli pondus est in antidotario.
Althaib. i. acetosum.
Alcubem arcum adarar atelar atelaigi aleatari ascē
terac aues sunt.
Alcaraticaro. i. caro narū uel renū
Alscebul. i. color palee.
Aldip. i. lupus.
Alschefadzā spēs est titimali.
Alserisius est spēs lacticinij pnitiosi.
Alcedeb est arbor cuius gnū dicit granū regū. ⁊ dici
tur micterarie.
Alharba. i. lancea.
Alherahel. i. apostema.
Altetra. i. viridis.
Althacuen ē herba silis cotule fetide.
Albertiriace cupressis latine ⁊ est pinus cuius gūmi
dicit colofonia.
Alharmade romanū sisel.
Alzereon. i. sirigi.
Alfidabeget. i. condimentum.
Bartanica. buchormarien ⁊ est ciclamen.

Alhansegi. i. rubus.
Alleechdenigi. i. semen canabis.
Alskelati. i. terra sclauor.
Alchauiz ē vna spēs calamenti ⁊ est alia de qua dici
tur calamentū hirci.
Alscolate ē spēs fungor que ꝛmedicur.
Alcoirat. i. aialia que dicunt vgu esefelis ⁊ sūt cūigi.
Almekimate. i. palma agrestis.
Alhangi. i. herba silis centauree mioris.
Alserbin. i. arbor kitran.
Allusinen. i. culcasia.
Aldulbus. i. cricius mōtanus.
Aldereb. i. fluuius sā. p inferiora qñ fit ab epetū.
Altanigi reptile est.
Alchatini ē q̄dam spēs lactuce alīni anulus silr.
Alrbormarie est buchormarien.
Allumē iamenti. i. scissum.
Alcarad. i. cunices.
Alehec. i. siligo.
Alhasaph. i. excoriatōes q̄ in fixuris iūcturar ꝓ
pter sudorem fiunt.
Alkirsedi est spēs mori ⁊ est dulcis.
Almisac. i. lactuca asini.
Alchatmuf panis q est de genere tritici.
Alfatid est medulla panis ifusa ⁊ facta ut pila.
Alguardagone. i. chelidonie.
Alderere aromaticū.
Alia tibiati. i. herbe q̄ nascūt in aq̄ ut coca ⁊ pulmo
naria q̄ dī vlc⁹ ⁊ altaid ē herba q̄ nascit i flumie
Almustanska. i. forma capitis oblōga vtrinq; plana ut
coopertura domus.
Alūber. trati. i. phrenetici.
Alguelgues. i. alienatio. i. qñ iecū loquūt aliena.
Abūseguelecu. i. dōnia pmutabilia.
Alberengelitū oximū cū floribus suis.
Alcetret est medicina que fit ex aloe hiera mastice ⁊
mirobolanis.
Almuri apud arabicos est salsa.
Alkitili. i. fructus tamarisci.
Alscadid ē locus a cubito vsq; ad rascetam
Alcheel ē locus inter duas spatulas sub collo vbi si
ꝛiungit collum dorso.
Alesceri. i. tamariscus masculus.
Alarfin. i. cinula.
Alhatiel. i. pulmonar ⁊ sūt due vene in collo.
Almuberez. i. berez.
Alkescen. i. cibus factus ex ordeo excoriato.
Atasus. i. inflationes.
Alfururati est egritudo. i. qñ exuberat velamē cere
bri ⁊ apatur ⁊ fit ut fungus.
Althema. i. vertex.
Almisdarij ⁊ algen cōfectiones sunt.
Alkarset. i. nasturtium.
Albeladorū. i. anacardinū.
Adrioch. i. hortanita. i. ciclamenz.
Almasus. i. casia.
Alsehebesa. i. mandragora.

Alcehdte vna est de .xxviij. māsionib⁹ lune.
Alkanatu. i. instrm quo aligs suspēdit.
Alasceaz. i. ammoniacū.
Alneimeteskēi nomē loci in quo sunt schole.
Alsici pdix masculini sexus.
Alsilicē. i. opthalmia cū in ꝑmis apparet.
Alguadenigi vel simol. i. opthalmia magna.
Alcukefeti in caustrū illoz q̄ p̄epant cozia.
Ḧ hlue. i. egritudo oculi simil fumo ⁊ pulueri sup nigro oculi existenti.
Alnulū q̄si nubes sub nigro oculi submersa hñs ꝑ funditatem.
Alkicme ē q̄si nubes in nigro oculi ⁊ dicit vle⁹ ioz didū hñs crustas ⁊ noiab adūstuū.
Almusaragi est ruptura comee modica.
Alteū. i. medicamē capitale.
Althaulaicrā. i. senticū.
Altarfati. i. pūctura san. in oculo.
Alsarnac. i. egritudo palpebre supiozis.
Alsetra inuersatio palpebre.
Alsac. i. agnus castus.
Alserugegi. i. smaragdus.
Alsuthfagi. i. apostema oculi cū p̄turū.
Alsikar. i. huatio luminis.
Alsintisfar. i. qū fozamē vue fit lat⁹ eo qō fit in mā.
Alsmyrthe vel alechydu ē instrm quo ocli ꝓcant.
Alcumur ē diminutiorius ꝑpē nimiū aspectū.
Alsamach est fozamē auris.
Alsezoralen. i. raphan⁹.
Alharnabet. i. cācer in nalo.
Alzinalar vel azinizar. i. buxus.
Alcebob. i. succi acetosi.
Alsarabadab. i. morus.
Alusnē ⁊ ysne idē est.
Almarinē vel almarti siluestre. i. marubiū siluestre.
Alkilasini. i. iuꝑmie ptes nasi.
Alfefe vl' altetē sūt egritudines ligue qū aligs nō ꝓt ꝓferre nisi fefe vel tetē.
Alkael. i. cū aligs impedit in ꝓferēdo sermonē vel anteq̄ ꝓferat.
Alcola sūt pua apostemata in ore.
Alhulē. i. cib⁹ pullor.
Alkadra. i. grana viridia ⁊ est alfalfasa.
Alsubedchi. i. lapis quo incidunt lapides alij.
Alsalsamata est caro panniculosa subvua pendens cooperiens caput canne.
Alfaic. i. excedens ⁊ ē os regal amata hñs q̄uoz latera duo superi⁹ ⁊ duo infer⁹.
Alfesil. i. aia lexistēs in locis ⁊ apud arabes dīgil. i. cimex debilē hūs cutē.
Althadal. i. decollatio ⁊ apostema est quo videt hoi q̄ decolletur.
Alhadami. loca q̄ sūt post aures.
Alusici. i. rannus.
Alkasceda. i. nasturtiū.
Alcratus ⁊ alfunigie lapides sunt.
Alzabari. i. frumentū depilatū decoctū cū mlta aq̄.
Alhereis. i. pultes q̄ de frumēto sunt.
Alredradu. i. pisces petrosi.
Alcurat. i. vratica.
Albutira. i. spēs calamēti siluestris q̄ nascitur inter lapides.
Almagabani. i. fauces ⁊ sūt alcasim.
Aldohoc. i. lac acetosū de quo extractū est butyrū ⁊ dī aldog.
Alguama. i. deliderū malū vt carbonū.
Algaras. i. caro sfa. i. cū caput igni cū aceto cogt.
Almesus. i. liquor acetosus.
Alcutab. i. egritudo.
Almuiati. i. cibi cū aceto parati.
Albela. i. flores palmarū.
Altararacō. i. troximis agrestis.
Alcādaros. i. triticū romanū.
Almosus. i. cibarū acetosum.
Albumoz vel Alhauiraz. i. fozamē i qō itrat dens.
Alharat. i. alherctit interior ps labioz.
Alracuati est anis frangēs os.
Aliathan sunt apostemata cruriū grossa.
Alscariat ē herba simil myrto habens in medio su i anulū simile oculo ⁊ assilat semp̄ime.
Alcurathi ē flux⁹ vētr⁹ ex excoctiōe facta ꝑm quoldam alcur.
Alaas est centaurea minor.
Allugati spēs est tūimali.
Alloloz. i. grana squille.
Alesez. i. vitis.
Almadil vena est.
Aldruculididos est auis pua semp̄ mouēs caudam valens ad lapidē renū.
Alscordion. i. scordeon.
Alcatatur syringa vl'id qō injcit ꝑ syringā.
Alguadiē hūoz q̄ egredit a vga cū qo tāgit mlierē.
Alhagen vel alharsc. i. peritoneon q̄ habet lac.
Alhalebleb. i. spēs volubil.
Alnzarut. i. sarcocolla.
Alhosos. i. canda.
Albgas. i. panniculus subtilioz ⁊ tertiꝰ quo embryo inuoluitur.
Alhauti ē vir eūlis cōplexionis ⁊ fortis corporis.
Almechen. i. locus a cingulo inferius.
Alozingen. i. epaticū.
Alcosbot. i. apostema.
Algarzā. i. pūctura q̄ ptrāsit cutē.
Albrahona. i. vlcera q̄ sūt in vltimo malitie.
Alrasefati. i. annulus geniculi.
Aldabac. i. gluten.
Alkeked. i. citrulī.
Almeliletu. i. dispositio caliditatis totius corporis ante febrilem distrasiam.
Alohocat. i. electuaria mollia q̄ lambūtur.
Alutartellos febrit. i. quotidiana interpollata.
Alzuhumec. i. vnctuosa.
Altutigi pondus est.
Alcunicalis est tertia spēs ethice in q̄ apparz forma

que est in descriptis quantū ad colorem
Alnabafati. i. extenuatio.
Albuzer. i. dactilī.
Alchoot. i. palma siluestris ⁊ fit de succo alchar sū⁹ de succo palmarū siluestrū.
Alselea. i. pira ⁊ fit sū⁹ alselela. i. de piris.
Altele. i. dactili.
Alguitar. i. alienatio. i. qū hō logt plane ⁊ cū rōne.
Altanarū. i. apostema pstilens.
Albir spēs est exture.
Alquiauroth. i. spēs est formice q̄ sola parue radicl inuenitur.
Alkaikaluf ē egritudo corrodēs mēbra ⁊ qñq̄ trā sit in estiomenū.
Alritalō dī oē apostema in carne glādosa natū.
Alauginarū. i. apostema in carne glādosa.
Alrubig. i. glutinū glādū.
Alfila sūt spēs nodi.
Almilmar ē nod⁹ simil capiti caul.
Albebesur. i. semina.
Albozari. i. vmbilicus
Alsusedati. i. orina hircoꝝ mōtanoꝝ.
Alsfirati. i. rime.
Aldeguarich. i. mēsura ꝓtinēs. iiij. lb.
Almuiati. i. medi⁹ corpis ex vtriq̄ latere⁹ mēsura q̄uoz digitoz ab alborati.
Alterera. i. aromaticū.
Alhaliben. i. inguina.
Alsegi vlcera q̄ fiunt in capite.
Alkalat. i. stannū.
Alcerebacat, scozia ei⁹ in medicina ponit ⁊ dī spēs ferri ec q̄ est calibs.
Algeromati sūt vulnera vltia in corruptōe elōgata a ꝓsolidatōne.
Algrahac ē lesio q̄ nō mouet os de loco suo sed at trahit qō ipm ꝓtinet nec ē de genē tortionis.
Alhalegi ē inferioꝝ ps coxe.
Alchoc arboꝝ est.
Allefatu. i. romula genu.
Almocochati. i. defectio' ossis.
Alrosboth. i. poꝝ q̄ post ossis fractura creat.
Alieruselem est fractura minuta ptū.
Alkarte. i. lignū de quo fiunt haste lancearū.
Altralati est spēs veneni.
Albatagi. i. extremitas ossiū q̄ iūgit cū digitis.
Albarochia ē tabula magna cū q̄ equat os fractū.
Alhehil. i. illud qō dī gūma napelli.
Almuscū. i. magia ⁊ dicit q̄ sit gypsū.
Aldabac. i. viscus.
Alschara stella est.
Altabra ve a sibrelegi. i. mādragoza.
Albarbe ē aial venenosū ⁊ ē auis q̄ dicit bubo.
Alhehali.
Alhalce folia senticis.
Arufoni pondus est.
Alhaguabaeni. i. pua aialia vt aranea.
Aduduce nicticoraxr ⁊ ꝑm alios ē auis q̄ dī bubo.

Aldibk. i. muscus.
Alnagalis. i. auricula muris.
Altararat. i. serpēs volans.
Althaes aspis ē serpēs diuersos hñs colores.
Alfelem est serpēs rotule sicut aranee.
Al eed est aranea q̄ dicit venatrix muscarū.
Alguardau. i. pediculus q̄ nascit in inguine.
Alraptua vl' pot⁹ sunt ebelina mitos hñs pedes acuti veneni.
Alsarragati vel alsluregi. i. puluis q̄ cadit de pietib⁹ sal ⁊ ē sal tingens.
Alebrati. i. cātabr.
Alcāzi est spēs crete.
Alsech sūt tubera q̄ apparēt aīa eruptōz sic i lepzosis
Albedsaneim ē rubedo ēnea illis rubedini lepzosi.
Alguesneni infectio facies ē in nigrū vel albū colorē sedū ⁊ apparz in ꝓncipio morphee ⁊ lepre ⁊ dī guassen.
Alseker est edulcatas.
Albacal est brasilū.
Alguarisen est gen⁹ colūbaz.
Alleferalcen est vuis alba.
Alluratin est spēs sabafati ⁊ sūt vlcera mala q̄ apparent in crure.
Alsers. i. nasturtiū basilicoticū.
Alnfa. i. alusel ieūf ⁊ est aborianū, siluestre.
Almahaleb. i. vera.
Alsit. i. sinapis albū.
Alnuscaru ⁊ algen cōfectiones sunt.
Alkarset. i. nasturtium.
Albeladoruū. i. anacardinū.
Adrioch. i. hartanita. i. ciclamen.
Almasus. i. cassia
Alsehebasa. i. mādragoza.
Alguasa. i. qui aliquis tractatur ⁊ nescit quare.
Aluenie. i. ameos
Alhiada. i. polium
Albechanahan. i. resistentia malitici.
Alguathaguakki. i. conficiens
Alahi docenec. i. crocici stelle qui nō ꝑmittūt vitaz recedere.
Almeizaharagi. i. genus lacticinij.
Alliathelic. i. ꝑsuano.
Alkermez. i. grana.
Almatir idest vermis qui inuenit in grana.
Alimbar. i. terebinthina.
Alkeimes. i. vue passe sine granis.
Alberfandarub. i. virga pastoris.
Alsarfumigi idest a ꝓagne.
Alkidad nigrū in quo inuolūtur capilli ⁊ man⁹.
Alseir. i. vigil.
Aleed. i. gen⁹ absinthij colorisi, albalbidi.
Alengesil. dicit ennla ⁊ ē duoꝝ modoꝝ vna hz citrinū, florē alia albū sz melioꝝ ē cū citrino flor.
Alkenunzi. i. malozana.
Alaragi. i. virga pastoris.
Almisdaru ⁊ algen ꝓfectiones sunt.

Alesseiguasit.i.eupatoriū.
Algak.i.tribulus.
Algumbatalo.i.strignū.
Almemen.i.sisimbriū.
Alsathar.i.oziganū.
Alsomat.i.atriplex.
Alabglab ātamka.i.portulaca.
Alcoznagi.i.humex vel facta acetosa.
Alrikir.i.squinanū.
Alberdi.i.papyrus.
Albara acoza scena.i.rapina.
Albedarungi.i.basiliū.
Alnesci.i.amilum.
Algenares.i.miliū.
Albelgaga.i.cucurbita.
Albenben de quo fit oleū muselinū.
Albens.i.nux muschata.
Albelect.i.myrtus.
Albefarasagel.i.mala cydonia.
Albeldil beldemē.i.grana vimi.
Albolfusel.i.pip triangularis.
Alberdirgar.i.fraxinus.
Albelcaudaracar.i.grana lauri.
Albalsenabar.i.nucleos pini.
Albelsenobar sichir.i.grana pini mioris.
Albelatron.i.grana citri.
Albelius.i.grana capitis ꝛ ē staphisagria.
Albhel.i.tumperus.
Alsusen.i. liliū ꝛ multis ē modis. meli⁹ est ircos.
Alsafargenus.i.mala cydonia.
Alsligel.i.folia salicis.
Alsur.i.crocus hortensis.
Alocen.i.cotula.
Aluneb.i.iuiube.
Alcoocal.i.spina.
Alnudac est flos rubeus.
Albódekidi.i.nux de india.
Alcurtesik.i.fructus tamariscī.
Albin.i.vua sicca.
Armenisū.i.ficus sicca.
Almusa.i.catapucia.
Alfa.i.malū mandragore.
Alrotab.i.lutum.
Atrona.i.citrus.
Alcarme.i.vitis ꝛ dicit cochear qñ incidit.
Alsufa.i.isopi ceratum.
Armen.i.grana sine muscho.
Alkais.i.aceti ꝓpolitū ex duabus substantijs diuersis vna calida ꝛ alia frigida.
Alzamac arabice gūmi arabicū.
Alchisita.i.dragagantū.
Alclamia.i.fermentum.
Alceba.i.parcula ꝛ ē gūma abietis.
Almastice.i.mastix.
Almēaseia.storax liquida.
Alnt assa.
Altigris.i.lignū aloes.

Alcacar.i.tapsia.
Alchecaraca vel arcandos.i.piretrū.
Altansa.i.tamariscus.
Alsala affuse.i.radix lilij.
Algeozalen.i.acorus.
Alasabeo safar.i.diptam⁹.
Albazal.i.cepe.
Alcolanue.i.aphodillus.
Alzalaltarosa.i.radix porri.
Altizalafi i.bolum armenicum.
Alolasel alkamia.i.lingua arietis ꝛ est plantago.
Alnoza.i.calx non extincta.
Altrabasir.i.spodium.
Alenut.i.antimonium.
Allazar almares.i.lapis lacte⁹ qui cū fricatur facit lac cuius virtus est ut bematites sed debilior.
Allazaracone.i.petra serpentaria ꝛ est tribus modis vna quasi nigra alia subuiridis in mixtis lineis albis ꝛ alia viridis.
Allazarlazuad.i.lapis lazu.
Alkaleū.i.stannū.
Allazaraffengi.lapis spongie.
Algrios.i.argentū vimū.
Alcacher alcafor.
Alcinges.i.vitrū tritū.
Alusear.i.coagulū ceruinū ꝛ genitū bufali.
Alfazaz caluminū.
Alide.i.ona.
Alduzaruzegi.i.gallus ꝛ gallina.
Allac.i.sanguisuga.
Alzenza.i.cantarides.
Aldalafi.i. vngula caprina.
Albelius.i.grana.
Alafar.i.ocanitas.
Alzon.i.semp uiua.
Alkenda.i.conastrelo.
Alli.i.grana ebuli vel sambuci.
Albenezib.i.gūmi albotin.
Alkinani.i.bdellū subalbidū.
Allestozab.i.storax.
Alzemina.i.,ptractio.
Alzarot.i.sarcocolla.
Alluf.i.dracontea.
Alzamech.i.auripigmentū.
Almuzaragi.i.firura in oculo.
Aliada.i.polium.
Alsered.i.acetosa.
Alcati est de cui⁹ succo fit acatia.
Allusen.i.sufarata.
Alsinil.i.medijū inter albū ꝛ nigrū.
Alsrana est cib⁹ de carne cocta ꝛ unfrigidata.
Alk oilos.i.cardui capita.
Alnasent.i.pilcis salitus.
Alcatia ē succ⁹ arbor q̄ stricto assilatur in alexādria ꝛ dicitur alkaud.
Alriegi.i.atramentū.
Alzadar.i.acetosa montana.

Altur.i.crocus hortulanus.
Alnbrinus grece est canacella.i.herba que dicit cauda equina.
Aldrimia.i.ciclamen.
Alhor: est eminentia in cute.i. apostema p̄ num siue pustula.
Bassara est illud quod apparet.
Betaderet.i.ozimū
Buchozmarie.i.herba marie ē harbanica ꝛ ē ciclamen.
Benz.i.hyusquiamū albū uelbozon.i.semē nigr.
Bondacha.i.auellana.
Bezariat id est virtus bengi.
Bezard.i.lapis viridis in⁹ quo tanta vis existit vt omne venenū expellat.
Barachia.i.salsa.
Ben ē maius semē tincte declinans ad albedinez et albi semen quod dicitur piper album.
Berēgelif.i.abrotanū ſ li.siplicis medicie dr enula
Barat est vitrum salsum.
Bathecaid est melo.
Bule est cucumer ind⁹ ꝛ simil cucieri capparis.
Bederezenli loco eius ponitur in letificando pondus ipi⁹ de seta ꝛ ptes poderis ipsi⁹ de cortice citri.
Buzeidē est medicia ida loco eius ponitur been.
Bahalee similis virtuti lentiu m.
Baurach kebuli se.indum est.
Besceguascen.i.coziandrū puteī vel capillus veneris ꝛ persice dicitur berisigma ꝛ siriace capillus veneris porcinus ꝛ arabice espillus algul.
Barchaim.i.arbor ꝛ assimilatur foliis acetose silueſtris.
Belemō.i.titimalus q assimilat portulace siluestri.
Bedarongi.i.ozimum fluuiale ꝛ ē bederābina fm quosdā ꝛ alahyt.
Bedil.i.papauer cornosum.
Beremehē.i.species frigidi seni.
Berasicam ꝛ belerkeb ꝛ herbū ꝛ heraib udaica id.
Bizbat.i.virga pastoris.
Bisus est quedā species arboris pini.
Birsen est apostema capitis ꝓpter cōitatē diaphragmatis factum
Besderbendū est collyriū de āmoniaco latū.
Bamulius est lacticinū qđ assimilat myxto.
Bersendaru ꝛ berselendari ꝛ est virga pastoris.
Beralme pisce est feniculus.
Berilie est piscis.
Bazidē est testiculus vulpis.
Bedeoard est spina alba.
Bezard est galbanum.
Bakilla est faba.
Burdacaton ē pondus i modū auellane.
Bachat pondus est.
Bacati pondus est.
Bakin est p̄assium.
Bellis est cozallus.

Burules.i.apostema calidū in ingnine.
Baucia siluestris.i.dauc⁹ birsen quādoq; p pleuresim uenitur.
Barbaki.i.meatus.
Barbetine est siphac ꝛ dicitur beriteron.
Bataru est caro longa in ore matricis orta ꝛ ē dura
Beriteró ē pānisulus sub siphac exiis ꝛ dr rotūd⁹
Buri est ramex vel hermia ex lapideitate aparte.
Bezolgradaru est instrm quo euacuat aq̄ hernios
Blarach ē apostema pestilēte.
Bersalbi.i. napelli.
Bozati.i.vmbilicus
Burisme.i.apostema lene ex sanguie ꝛ ventositate.
Balla est succus palme in qua dactili nascuntur.
Barasecū.i.lentigo maior.
Barba hircina.i.hypoquistidos.
Bedemeregi confectio in antidotario.
Bezarahat.i.resistentia veneno.
Bengi.i.hyusquiamus.
Beruara.i.zedoaria.
Bothm.i.terebinthina.
Batrahentē.i.capillus veneris.
Benuard.i.odor rose.
Bebonigi.i. camemilla.
Bafacaron.i.psilium.
Bizeri alcaraſz.i.apij semē.
Bizericome.i.psilium.
Bizeriataſigeniti.i.se.feni.
Becurdumē.i.cardus siluester.
Bizerikatmi.i.semē malue maioris.
Bizeri cubeiz.i.malua minor.
Bangioza.i.vrtica.
Bizeri vma.i.semē trifolij.
Bizeri.i.semen.
Bizeri cozar.i.semen porri.
Bizeribēgi.i.se.hyusquiami.
Bizeri bangoza.i.se.vrtice.
Bizeri gialef.i.se.trifolij.
Bizeri gardel.i.se.sinapis.
Bizeri olimat.i.se.lapatij.
Bizeri araſcie.i.se.nasturtij.
Blisem altā.i.ligua agni.
Beseber.i.anatan.
Bizeri asafal.i.se.sapule
Bizericliten.i.se.lini
Bizeri olbe.i.se.fenugreci.
Bizeri nemē.i.se.sisimbrij.
Balgesar abustē pastinaca hortensis.
Bizeri antamka.i.se.portulace.
Bizeri fatigagel.i.se.rute.
Bizeri asozmat.i.atriplicis semen.
Bizeri fugi.i.se.raphani.
Bizeri vard.i.semen rose.
Bakabar.i.basilicon.
Butibede.i.scabiosa.
Balhalcruce.i.granū lini.
Bizeri zerzir.i.se.cariote.
Bekar.i.curculus.

Bechar.i.catapucia.
Balut.i.glans.
Belahor.i.anacardus.
Beliar aligena.i.galbanū.
Budeid.i.polypodiū.
Belasar alfar.i.cepe muris qđ ẽ idẽ q̄ sgilla.
Buraldeb.i.limatura auri.
Burʾalfata.i.limatura argenti.
Beled.i.corallus.
Bisaac.i.salina hois ieiuni.
Bethbeheig.i.polypodiū.
Bizeri raginna.i.se.vrtice.
Appana.i.scrula.
Cassi dicunt.v.ossa que sunt in pectore et cassi.i.thorax.
Cathin.i.locus exterior in directo eius sūt renes.
Canelis.i.caro prouli.
Casesic.i.vespertiliones.
Cusez q̄ q̄z p̄ticulari tetano ponit.
Cab.i.os p qđ iūctura cōplet in crure.
Cicarus est apostema in mẽbro vno ad aliud transiens sine manifesta causa.
Carmeth pondus est.
Colcodea pticū nomẽ ẽ deriuatū a colcodeo qui ẽ dator vite.
Calcule.i.herba simil vermiculari.
Cascu est cū aligs stat sup pedū extremitatẽ.
Cauguamich sūt ꝓpolita t simplicia que comedunt post cibū sicut capparis oliue.
Cartamū.i.crocus horzulanus t semẽ eius.
Cotila ẽ mensura.ix.cōtinens vncias.
Cabab.i.calcaneus.
Calos.i.pannus faciei.
Caragiati.i.lacuar.
Cepamuris.i.squilla quia mures interficit: t cepa canis idem est.
Cusa,nomẽ est demonis vñ arcusa.i.arcꝰ demonis scilicet iris.
Cossore.i.spuma maris.
Colcatar.i.attrimentū citrinū.
Calcudis.i.attrimentū album.
Calcitum.i.attrimentū viride.
Cussurie.i.attrimentū rubeū.
Calcidon.i.album.
Caduucozalse.i.arbor picis.
Carakilus.i.lacticinū qđ dicit masculus t est vnū genus t post ipm oēs sunt femine.
Cyminū nabatiū.i.cōmune.
Cyminū carmenū.i.siseleos.
Caulis aque ẽ nenufar fm.g.q notauit gnū ꝓsū.
Cuhati halhanic ẽ herba q̄ dicit pupilla oculi t in nen ẽ in ags stantibus t dicit sutrin.
Cupressus siluestris.i.iuniperus.
Canifecies ẽ species ostraci t guagiel similit.
Cozdumeni.i.carui agreste.
Crocoma vel cucurima ẽ fex olei de croco.
Climia auri.i.fex auri.
Calcatia assimilatur alufuen t ẽ herba que vocatur cassula cordis.
Climia argenti est fex argenti que eleuatur super locū in quo infunditur.
Cusus tres sunt species vna earū dicitur laudanus
Chartas.i.charta de panno,cumeis.i.vrtica.
Cales.i.alumen indum.
Chochiū est aial marinū cuius virtus est ꝑpinqua castoreo.
Canguarus.i.anuū ventres.
Cassurudar.i.galanga.
Carnub.i.xylocaracta.
Conitū est medicina venenosa.
Cauerat.alatida.
Cubeiz.i.maluauiscus.
Caneiz fm quosdam est vene t dicit esse memithe i.celidonia que est pua t magna dr algarduene
Cadros.i.triticū romanū.
Cometre.i.pirus.
Caratin.i.lubrici terrestres.
Camaduci.i.occiput.
Carabitus.i.phrenesis.
Cauliati.i.dolor capitis mālisꝰ fixus chronicus t dicit omū.
Chymos t dicit opthalmia magna t dicitur algnar denigi.
Calcaterō.i.egritudo oculi q̄ assimilat vngule.
Caras est cū aligs vult loqui t nō potest nisi sepius mouendo linguā t os.
Cola.i.apa in ore t lingua t Bal.noiauit ea colon cū i facie pleuerāt t cū putrefuīt vlcera maligna.
Cares ẽ genus cibarij.i.cibi infrigidatiuus.
Carmelion.i.fructus tamarisci.
Curathi quedā spes fluxus ventris.
Caduuus ẽ nomen grecū t est diabet.
Calib est instm quo caro addita trahit a pfundo.
Curathia.i.mucilago q̄ egredit in tenasmon.
Carmata dicit apostema qđ nascit sub ascellis.i carne glādulosa t cū est nigri coloris ẽ mortifera.
Cassamū est vicū quod fit in caruculis nariū que simulant papillis.
Chiasemi est finis superioris partis nasi.
Caugalib est tabula magna cū qua equat os cruris fractum.
Canzi est species crete cū qua abluit.
Carnos ẽ grana capilloꝝ algul.i.capilloꝝ veneris
Calcanu.i.ozimū montanū.
Cancreos.i.semen ferule.
Confectio lohoc.i.quando linitur
Cuzegi qñ aliquis impetuose caput vertit retro vel cū loqtur mouet ipz vel cū facit strepitū ore qñ loqt t sp̄ pfert idẽ nec scit qd dicat: vl cū aligs loqt sonū facit aut recordet vel aliquid facit qđ extraneū videtur.
Cahana est vinū albū t debile.
Caucar genus cardui.
Cesis.i.semen dauci.
Cucurina.i.vena cuti.

Crat.i.iuncus de nilo de quo fit acatia.
Cabū est terra rubea minuta q̄ affert de media sut athema t cū fricat sup manū ingredit cutẽ de q̄ fit vnguentū t penetrat manum.
Catasamuch sunt cibaria quoꝝ q̄dā cū sale q̄dā sine sale conduntur.
Cumenet.i.amomū.
Cunce.i.aphodili.
Catarios.i.centaurea.
Corat.i.porrus.
Casbor.i.coriandrum.
Cailagelā.i.sempuina.
Chelin.i.siler montanū.
Chofahaltaleb.i.testiculus vulpis t est satirion.
Chostolohaceb.i.acetū squilliticū.
Carafs.i.apium.
Cathmia.i.maluauiscus.
Cubeiz.i.malua.
Cascas.i.papauer.
Cocior alkradar.i.corter turis.
Coctior atala alcappar.i.corter radicis capparis.
Cotior atala rascenegi.i.corter radicis feni.
Coctioratala rumẽ.i.cor.radicis mali granati.
Curcuma est quasi chelidonia.
Curac.i.vrtica.
Cocior atala asalutiri.i.corter radicis celsi.
Climia alfada.i.cadmia argentea.
Climia aldeeb.i.cadmia auri.
Cadab algasfdir.i.ferrugo.
Colcotar.i.illud qđ dr q̄li terra surrigena.
Celeckima.i.cucumer agrestis.

Ereb.i.corruptio stomachi.
d Dulbalsilat helleboro in folijs.
Demenul.i.carbunculi.
Danic pōdus est trīū granoꝝ ordei.
Doch acetosum est lac absq̄ butyro.
Dctibꝰ muris.i.macule q̄ fiunt in facie maxie infantū,ppt̄ comestionē panis corrosi a mure.
Demesk.i.laurus.
Dubellet.i.apostema magnū.
Digiti hermetis.i.flores hermodactili.
Darsilahā.i.arbor grossa hūs spinā grādẽ t dicit qdā q̄ est radix spice.
Dirdar est fraxinus.
Deindar ẽ de genẽ iunipi t dr pinꝰ inda.
Dethin ẽ granū silẽ ordeo lōgū t strictū t est amar
Durusanras ẽ res q̄ voluit sup arborẽ antiquam t sunt glandes.
Darchimet pōdus est.
Dat.i.capra.
Dinarugua ẽ arbor silis rute t dr zuser t dr alhaze cuiꝰ granū silẽ almudẽ.
Dcraria.i.cantaris.
Demolua.i.malua.
Delex locꝰ ẽ de quo fit trāsitꝰ ad alterū locū t ꝓpe qñ est sub terra.

Darchimet danrach pōdera sunt.
Diplacos greci nomẽ est diabetes.
Dactili indi.i.tamarindi.
Duragit auis est.
Dedi nomẽ pticū est t ẽ pediculus vulturis.
Dardagi ẽ crocus horzulanꝰ.
Daps glādis.i.corter eiꝰ pilosus.
Damuarich mensura.
Darsesahā.i.gra.alkikil.
Dēde est res simil ligue auis posita in medio sui.
Defremuli.i.pulegū ceruinū.
Doronigi radix herbe simil zedoarie.
Duranet vocat zedoar t ẽ tripler.i.decorascens hie resolymitana t hyspanica.
Defle oleander.
Duncalagrod.i.olenm.
Dunalhuad.i.oleū ros.
Dunbenefecis.i.oleū viol.
Dunalbencara.i.oleū de semine cucurbite
Dunalgés.i.oleū denucibꝰ.
Dunalsufé.i.oleū liliaceū.
Dunaranc.i.oleū laurinū.
Dunalarich.i.oleū de squinanto.
Dardlasebab.i.fex vini.
Dardiascet.i.fex aceti.
Dabac.i.gluten.
Dardicefle.i.fex olei.
Darfelian est velut spica.
Darfulful.i.pip longum
Darseeni.i.cynamomū.
Dem alacubē.i.san.dra.
Dem albacar.i.san.vacce.
Dem alcamer.i.san.colūbarū.

Lumbatase.i.exercitiū sub quo ptinet spe
e cies luctaminis.
Eliemelik est corona regis.
Erfimū est quoddā genꝰ fisami.
Escute pondus est.
Eutoras piscis est.
Eteil est locꝰ vbi dorsum ceruici fūgit.
Euzehez nomẽ est corde grauẽ reddẽtis somnum.
Endague est cardamoniū munꝰ.
Egena ẽ vas rotūdū t ẽ locꝰ apō extremitatẽ oculi.
Endros.i.expulsoriū.
Electra.i.saponaria vel herba fullonū.
Esticos grece ethica febris est.
Elbune.i.cibarum.
Exalmalus.i.calia.
Eburisme empurisma.i.apostema leue ex sāguine.
Emerukie est alhacuen alba t amaracum.
Eleser.i.vitis.
Esiriet.i.antimoniū.
Egeddē.i.blacte bizantie.
Ethel.i.semen iuniperi.
Ezegi.i.atramentū.
Eleuis.i.cicer.

Elubie.i.laseolus.
Eualdalbiar.i.bulbus cāinus.
Election.aphadilus.
Euc.i.galia muschata.
Eful est indicus.
Eluesce.i.amilum.
Elkalibat.i.terebinthina.
Elnindar.i.olibanū.
Epar adib.i.epar lupi.
Edcilla est ꝓuintia quedā.
Eberia mēsura quedam est.
Embula succoziū est.i.cānula qua sugik aq̄ uel aliud liquidū qđ cadit in aurem.
Elen.i.tristitia de eo qđ futuꝝ est ꝛ vigilare facit: sed tristicia de preterito dormire que arabice alouil appellatur.
Encaras.i.mesaraice.

En est modus locutionis cū de vna re trāsitur ad aliam.

Felinden est spēs ferri.
Fiscalia ē potus qui cū ordeo ꝛ aqua cū melle ꝑmixtus vomitū ꝓuocat.
Fusos est maneries volubilis.
Fusel est ꝓpinqua virtuti sandati.
Feluzeaharagi ē herba de cuius succo est litiū.
Fistula ē stipites albi ꝓlosi imoti sunt ꝓlosi ꝛ odor eius ē sicut odor myrthe.
Felengemilch.i.ozimū gariofilatū ꝑm quosdā melilotum.
Fagina ē granū sile ciceri hīs granū sic mahaleb.
Fersesi est de genere alferise.
Fesire ē azaralem ꝛ ē vitis alba.i.bryonia.
Fellebaliz ē spēs calamenti.
Fassaig.i.portulaca.
Far est medicina turkia.
Farfuricon ē medicina ad scabiē.
Fesetilis ē aial sicut accipat existens in lectis ꝛ apud arabes dicit igil.
Fuca sit de pane abramarchino ꝛ mēta ꝛ opio.
Fatis est spēs arboris pini.
Fareton ē centaurea minor.
Fesula est spēs lactuce asini.
Faba egyptiaca ē lupinus.
Foca est aq̄ ordei acetola cū spēbus ut zinzi.ēsilia ꝛ est in vasis ꝓtis terreis q̄ bene opilata sunt ꝛ cū aperiūt in aliū salit.
Furu rati.i.fungus.
Flenia.i.poenia.
Fetirat.i.interpositiones.
Feruzegi.i.smeritius.
Fyued.i.os stomachi.
Falfasa.i.trifoliū qđ dat equis ad impinguandū ꝛ est similis sule.
Fag.i.agnus castus.
Furfus est caro addita in ore matricis ozta.
Farices dicit febris causon.
Faucus est apa in carne glandulosa.
Fotosmos vel ndelē.i.arefactio ꝛ ē scā spēs ethice.
Farca.i.mandibule magni villosi.
Fugule est apa post aurem.
Felengeiū est abrotanū siluestre.
Ferinos est spēs apatis qđ dicit descenes.ꝛ est durū sine dolore.
Futrate dicit egritudo qñ dura ifrā mf ꝛ apatur.
Farfas dicit ꝙ sit napellus alij venenū interficiens andeget.i.calamentum.
Fulfulimon est ozimū montanum.
Faugetkest est agnus castus.
Fenuchia alkemelion.
Fusel est q̄dam nux q̄ nascitur in india ꝛ est similis nuci muschate.
Felik est genus rubeum.
Faufel.i.auellana inda.
Feafar ē genus pomulace.
Fafarisan.i.vitis agrestis nigra ꝛ vocat vntauna.i.vi ticella.
Fulfulminue.i.radix pipis vel lignū iuū.
Feluzaragi.i.fel elephantis.
Farisson.i.prassium.
Fauzeligilegi.i.mentastꝝ montanū.
Fatzamen.i.epythimū.
Fulferalasbiar.i.pip album.
Flos kiles.i.flos salicis de torrente.
Fetirat nomē est anhelitus.
Phenichia.i.dactili.
Fulfulimon.i.ozimū monta nū.
Fica est quedā descriptio in quito canonis.
Famostis est genus serpentis.
Fesul est semen.
Furbulcutis ē spēs aranee.
Fantis sunt cortices pini.
Furfus est ad modū cuiusdā vlceris.

Edegul venax.i.vina venax.
Huidem ē vena q̄ in gutture versus collū inuenitur ꝛ sūt due ex vtraq̄ gutturis parte que dicunt gaidegi.

Huaril aquaticus.i.stincus ſz versus stellio.
Helones.i.granū pini maiorus.
Hilbene ē semen turbit nigri ꝛ cuiusdā vntis cuius ē helleboꝝ albus ꝛ est spēs albi hellebori.
Hestchesiren est res sile amigdale ꝛ habet duas spinas in capite.
Hezar.i.baucia.
Hasid.i.cupatoriū.
Huarisen ē auis ꝛ genus columbe.
Huasemabzas.i.stellio.
Huadam.i.ostracū.
Huelmeū.i.foliū nili.
Helenia bin.i.mel rosaceū.
Hubes est quedam spēs rubea ad pallorē declinās similis croco pulverizato.
Hranū nil est cartamū indum.
Hranū azelem dicit ꝓp nigroꝝ vel ethiopiū.
Hranū assalce est granū existēs in q̄ntitate pipis ꝛ ī arbocolore eius.
Hranū alkakū assilat pipi al.ꝓsice dī darsilahā ꝛ ē ris irremule.
Hranū viride cuiꝰ semē dī alboti ꝛ q̄ ex ea ē magna dicitur atharo.
Hēcū.i.gūma rute agrestis ꝛ est anacardꝰ mōtanꝰ.
Hembat.i.rosa vinee ꝛ dī algarū ꝛ fm almāsoꝛē ē spina alba floꝛē hīs citrinū.
Humera sūt ꝓfectōes ligde q̄s mulieres faciūt qbꝰ linunt facies suas.
Habgob.i.grana sol.
Hucri.i.lapis q̄ in felle bouis repit.
Huerich sūt vene labioꝝ.
Hubera.i.mespila.
Huadahū.i.venerea.
Hufume ē quoddā genꝰ tube ꝙ.i.fungoꝝ.
Harab est fistula in angul oculoꝝ domesticis.
Harab ē arboꝛ sup quā generat boraꝝ.
Huardenigi.i.opthalmia magna.
Hele,ē durities.i.cū accidit in palpebris difficultas motꝰ ad eleuandū vl apiendū.
Huacce est diminutio auditus absq̄ destructione.
Henūci pondus est.
Halb.i.grana sol.
Hrana arasced.i.nasturtij.
Hrana lūboꝝ.i.catapune.
Huelgin.i.ingetudo eiꝰ g̃ solꝰ logi.
Hamedin.i.inst fm chirurgicū.
Hauetu.i.qñ hō videt log ꝓ nares.
Huahen.i.indignatio q̄ est infra tozionē.
Huac siracō.i.pūctio.
Har.i.laurus.
Huazi.i.vulnꝰ qđ sit in ꝓfundo.
Hrana nigra.i.nigella.
Hardau.i.pediculꝰ q̄ nascit in inguine ꝛ sub ascella
Hrana almahaleb.i.grana ꝗe.i.grana cerasi silia.
Huesein.i.oppoponacū in alio guesir.i.galbanuꝫ.
Hemē.i. oppoponacū.
Haidi.i.polium.
Hesamunū.i.rosa de q̄ sit sambacū.
Huliar.i.flos mali granati.
Heusadoa.i.castanea.
Heuſzbne.i.nux muschata.
Heul halamel.i.nux cupssi.
Hezir.i.oppoponacū.
Halangem.i.galanga.
Hauzemel.i.vrina cameli.
Hankileb.i.vrina canis.
Han.i.vrina.
Hau segi.i.vrina hois.
Hau sabiū.i.vrina pueroꝝ.
Huzden.i.talpa.
Helut.i.cozīū serpētis.
Hūmi alkuret.i.dragagantū.
Hedegul est via siue canal minuti intestini.
Hion est fluuiꝰ.
Hauezi medicamē vnhieꝝ nerūoꝝ.
Huale est egritudo quedam.

Similū emplastratio oibꝰ cōmunis.

b Hasek.i.tribuli.
Hasech.i.sādonicū loco eiꝰ pōik oziganū
Herbū.i.herba iudaica.
Hunsi arabice ioannisꝰ latine,
Heidehē.i.lignū indū.
Habel.i.minutus.
Hertile qdā ile pipe.
Hebel.i.lanina.
Hefistides est semē barbe hircine.
Halauakid.i.racemꝰ.
Haltit.i.medicia inda simil hermodactil.
Harroman.i.granū cuiꝰ virtus est virtuti ordei ꝓpinqua ꝛ est medīū inter triticū ꝛ ordeū.
Hiusthsdochi.i.hypogistidos.
Hebar filus.i.lactuca ainni.
Harmel idest herba que edeti inuenitur ꝛ assimilat cicute loco eius posuit constantinus cicutam et errauit.
Harbe.i.hubete auis.
Herbū.i.orobꝰ ꝛ ē amelictarda est aux romanū.i. achirosa cuiꝰ gūma dī karabe.
Herba virri ē herba q̄ virū abluit ꝛ est paritaris.
Harbaū dī aguꝰ castus ꝛ est herba hīs semē trian gulatū sicut lancea.
Halafā est medicina armena ꝛ dī plica cuiꝰ virtus est virtus cuſozbij.
Hamelō est spēs mezerion ꝛ dī cameleū.
Hazefuses dī amarugina.
Hahelkalibat.i.genꝰ fistici.
Hailē.i.malus odor.
Hucuriz est spēs lacticinij.
Hartire.i.iuniperus.
Haice.i.ulcꝰ q̄ nascit in ortis.
Herba marie.i.atanasia vel tanacetū.
Haical° est apostema in lachrymali oculo apparēs ꝛ cū rūpit fit fistula q̄ dī garab.
Heil dicunt res acute.
Hetifati.i.actio.
Hethet.i.tūsfactio.
Helk.i.viscus.
Harci.i.tutū.i.purū.
Hamaiciami.i.senticū.
Holus iudaicū.i.altea.
Habiꝰ.i.spēs volubil ꝛ dī alageb.
Halebleb ē spēs volubil hīs lac.
Haice dicūtur apostemata acuta q̄ nascūt in mēbrice ꝛ dicunt alhaice q: assilant foliis vice.
Hulemodꝰ ē cibariū.
Halak.i.morbilꝰ viridis vel desudatio.
Hududud est auis q̄ clamat de nocte.
Herba fluminis.i.lenticula de amne.
Hegrierfia.i.egritudo hīs acuitatem vt nasturtiū

hebi cardomomū minus.
Helereaze.i. viis alba.
Honsa nasturtium.
Harf est semen alcanabotis.
Hosmat⁹.i. tria grana cydoioꝝ que ē ḡrta ps libr
Hagneris.i. electuaria stō ꝓueniētia que fūt de cydoniis vel de pomis vel de ꝓunis boni saporis siue sint solutiua siue non.
Halacdan.i. in locis qui sūt post aures.
Heil est species cardamomi.
Hausegi.i. ramnus.
Hirudo.i. sanguisuga.
Harmene genus animalis quod dubitat Auicēna an sit basiliscus.
Hercules.i. locusta magni corporis nō hīs alas.
Hecunesi est mensura.
Harbe est animal venenosuz faciēs ouina q̄ veneno sa sunt.
Herba canicularis.i. hyusquiamus.
Hercasus.i. liquiritia.

Hgueris.i. electuari a stomacho ꝓueniētia q̄ fūt de cydoniis uel de pomis vel de ꝓunis nihil amaritudis hītia boni saporis siue sint solutiua siue non.
Har flumuis.i. iuncus flumis ⁊ est herba q̄ crescit i aquis habēs flores silce nenufari.
Hfidebegi.i. pulloꝝ cibus qui dicit tafeata.
Habrol est radix mandragore siluestris.
Hanuenum.i. sumū.
Hgil.i. cinices.
Hhet.i. ꝓfunditas somni.
Hfec.i. synciput.
Helenia bin.i. succarū rosa.
Haharich.i. interioꝝ ps labioꝝ.
Hecteri kumet.i. herba pulicū.
Interfectoꝝ patris sui.i. saturiō.
Hbenes.i. belua.
Interfectoꝝ apum.i. nenufar.
Hndebegi.i. cibus qui fit de nucib⁹ ꝓne plante sup quas pinguedo arene assata defluens fundit q bus q̄q herbe cotte admiscētur.
Hudac. poliū manus.
Hudaida.i. poliū minus.
Hstirgar est q̄ fit ex amigdalis ⁊ sale ⁊ aqua
Hdefohe.i. cardamomū minus.
Hmneet est fruct⁹ sicomoꝝ ⁊ sūt sicut ficus agrestes dure acetose.
Hbenague est mustela.
Haibedi est rizi.
Hnnocetica.i. dormire facientia.
Hndicum granum nil.
Hnarmatu est instrumentū quo suspendit aliqs.
Hecū cimeo est herba pulicū.
Hllicinus est genus serpentis.
Hudebi cibus quidam ad coitū valēs.
Hd quo aurū adhereat hoc nomē ꝓuenit āmoniaco ⁊ q̄q̄ cōuenit cuidā rei q̄ sit ex vria sanctū mo ta i mortario ereo cū aceto i sale dōec coagulet Hzkendē ē res leuis sicut albumati luctea ⁊ in rakia noiatur stere⁹ colūbarū in baldac ⁊ egypto nux hendem.
Hkuselē sunt fustes nigredini attinētes radicibus rū bee similes.
Hkilk ordei est ordeū fractū vel ptisana.
Hkeldaru alaraxi ⁊ filix.
Hkestu.i. herbus.
Hkist mensura est.
Hkersuitn⁹ est egritudo que ē magnitudo virge prēt naturā ⁊ dicit etiā kersum⁹ egritudo oblib ⁊ ali ud mēbrū ꝓter naturā excrescit.
Hkebikengi ē lupin⁹ siluestris ⁊ sūt spēs quattuor.
Hkesumen est pondus.
Hkermet est pondus. vij kirat.
Hkatran est pix.
Hkadūtozas.i. picis arbor.
Hkarites animal est venenosū.
Hkerua.i. pentadactilus ⁊ est resin.
Hkacupeion.i. lacticiniū.
Hkarabe est gūmi arboris dicte nux romana ad ci trinitatem tendēs ⁊ est kekat.
Hkarmezik.i. fructus tamarisci.
Hkosilinū pondus est.
Hkemeliū est species mezerion.
Hkekengi species est solatri.
Hkeuzauguen est piscū nomē latine lingua bouis.
Hkarabitus est apostema capitis calidū ⁊ ē burse.
Hkerbera est curcuma.
Hkerfe aromaticū est spēs cinamomi grossi.
Hkeisum.i. abrotanū.
Hkeisim.i. leuisticum.
Hkeiken ē gūma horribilis saporis ⁊ sm aliquos est sandaraca.
Hkataf.i. atriplex.
Hketed.i. frutex cuius gūma est dragagātū.
Hketemō est egritudo oculi ⁊ ē quasi nubes.
Hkakasiz est locus post ptē supremā nasi.
Hkelidicon est medicina quedam.
Hkabk.i. tonelle.
Hkaskaf.i. papauer.
Hkisstar.i. cleuatum.
Hkered.i. citroli.
Hkemac.i. condimentum.
Hkenim.i. mensis.
kerfenati.i. arena.i. hectuna ꝓpter sui paruitatē.
keimati est medicina sicca ꝓs pueris.
kermē.i. grana.
kesmes.i. passule enucleate.
kairon est lignū indū.
kebenzlesenz est genus tuberū solidū adunatuz in magnitudine testiculi ⁊ scrofule.
kefelot sunt pozzi nabathi.
kalus succus ciborum.
kelzelebe est cubebe.

Hrossen est coner glandiū.
Hreuil sūt dies caniculares.
Hrehuus nomē pōderis est.
Heleiari est mensura quedā.
Hreuint vas est vitreū in modū phiale habens orificium strictum.
Hredusul est genus serpentis.
Hremmec ē genus cibarij puri.
Hrien est quedam regio.
Hremic est mensura.
Harō est lignū iduz et ñ elōgatur gn sūt almugath.

Hpis adestarez.i. margarita ⁊ est lapis lumis q̄ confert oculis.
Hambas alcucub ē herba ꝓpiqua ilopo.
Henticula aque ē herba q̄ crigit sup facie aque in terris lacunalibus.
Hulume est vngula.
Henticula de amne.i. herba fluuialis.
Hapis pretil.i. cozallus.
Hutum.i. creta.
Huse dicit hernia ex apate.
Huteesula.i. verruce.
Hatica ē febris quottidiana cōtinua.
Hutū albohera.i. terra sigillata.
Hadac ē cōfectio ex muscho gariofilis ⁊ silibus q̄ linūt se mulieres.
Hingua auis.i. fructus fraxini.
Hlū celeste est ireos.
Hacuca asini.i. ēga pastoris.
Hapis iudaicus.i. lapis agapis.
Hapis vulcani dicit semis ⁊ ꝓpator eozū.
Hapis danascen. viridis quo acuunt.
Hans.i. amigdala.
Hanga genus ē tutimali.
Hagenaga.i. bozago.
Hac deserti.i. herba hircia vel hypoquistidos.
Hilen.i. mercurialis.
Haguait arabice latine ea que sequūtur.
Hatahales sūt epithimata ex rebus bñ redolentib⁹ sicut aq̄ myrti sandali cāfora ⁊ similia.
Hapis alagi ē lapis silis ossibus elephantum.
Hutū semū est ꝓpinquū luto armeno.
Hutū samū ē sicut lutū sigillatū in opationibus sutis ⁊ ē stella seem⁹ q̄ idē est q̄ talk.
Hubue est arbor sigie.
Hubue ē storax ⁊ mel allubne ē storax liquida.
Hac alraib.i. lac acetosum.
Huf est herba q̄ dicit luf serpētis ⁊ ē serpentaria.
Haledzā.i. lecteri.i. sup vmbilicū.
Halec.i. res que diu masticantur.
Hokiati regio queda est.
Haclachatū ē medicame quoddā ꝓfortās stōm.
Hepus marinus ē animal ostracosū lutosū.
Hanuga est flos arundinis.
Hapis ardis est alume albū sile zuccaro.
Hacterides dr almendana cuius fructus dicit esse amarus ⁊ est catapucia.
Haſar est lachrymā silij.
Haserpitiū.i. silfiū.

Hta cheli.i. ꝓpositus q̄ docet sarracenos q̄ liter dīt orare ⁊ matrimoniū ꝫhere.
Hmlaac arabice latie ꝓnera dicuntur.
Hmlalac dī aladac q̄ ē cōfectio ex muscho gariofil cāfora ⁊ alijs odoriferis cū aq̄ ros. cū qua aqua tā mulū turbida lauāt se mulieres.
Hmelalac ē lac acetosū coagulatum.
Hmemrem.i. chelidonia.
Hmelones arechij. alkan dicunt habentes collū lōgū ⁊ sunt palestini vel indi.
Hmeruba.i. facta.
Hmezerion.i. anabule
Hmagra.i. terra carpentarioꝝ.
Hmelit.i. aqua lactis.
Hmarmorea dicit faba inuersa.
Hmaru.i. marubiū.
Hmadion.i. auis diuersoꝝ coloꝝ.
Hmelk legumē credo fasceoli.
Hmarmacora sm quosdā est aristo. longa.
Hmarmaco est spēs sumuse ⁊ arabice ē lingua bouis ⁊ dr sclaue ⁊ ē alsafrēs sumuse ⁊ ē alia q̄ noiatur marmues ⁊ est alia q̄ dicit meiseda.
Hmescatramesir.i. pullegiū ceruinū.
Hmugath sm quosdā ē radix granati siluestris.
Hmerdasengi.i. lithargyrū.
Hmurati fructus est.
Hmūpuz est pietes domoꝝ apū i qbus faciūt oua ⁊ bullos ⁊ munigz ē fozdines fenestraꝝ fozfecaz.
Hmagnelia ē lapis i virtute marchasite.
Hmahaleb.i. vera.
Hmehelbetene ē illud qō dr granū regū ⁊ arboꝝ ei⁹ nomina ſsuber.
Hmusa fructus est.
Hmuri.i. garus.
Hmaroch est radix aninden.
Hmehzeregi ē sicut fcebzā qdā numerāt eā inter lacticinia, messe ē ꝓximū substātie sabaz.
Hmolochia est spēs malue.
Hmethoeca.i. febesten.
Hmarchasita ē fex eris sicut climia auri fex auri ⁊ sic antimonū de minera plūbi.
Hmosikibe est spēs galange.
Hmula est ps illa oculi q̄ vr. muschus aq̄.i. plūōsa ria aque.
Hmercuridus.i. cucumer saracenicus.
Hmalacumia.i. illud quo vitreant vasa.
Hmichadi.i. fozfices.
Hmesist est mensura.
Hmaraston.i. hospitale.
Hmacadatin nomē instri ꝓ tela oculi auferenda.
Hmelisia.i. sine granis.
Hmarmenta.i. marubiū mōtanū.
Hmysus.i. liquor acetosus.

Merdeseeris.i.plumbum vstum:
Mesemē.i.locus sub teneritudine costarū.
Metha.i.thorax.
Meses genus est cibariorum sicut colūbi in aceto cocti in quorum ventre ponitur menta.
Musaac cibaria sūt ex pullis aneto acresta ⁊ ficub⁹ facta.
Mucalif est tertia species ethice.
Metaham est capra.
Mismar est nodus rotundus paruus simil capitī clauī.
Matahaze.i.pannus factus de pilis capre.
Madio est estuatio uel angustia.
Mersulē est lignum asparagi.
Melanochyson idest opium.
Michatosez.i.cuerlio cutis i nō nāe colorē.
Methus est locus inter spatulas.
Murkin est vnguētū de calcadis.
Marcur est vermis qui inuenit in grana.
Masurgi.i.egritudo cū pupilla apīt nimis.
Magmuda.i.scamonea.
Merid ala.i.maiorana.
Medien.i.tortuisens ⁊ est herba fetida.
Mugadhod ē succ⁹ q i radice xilocaracte nascitur
Metha.i.storax.
Mest est triticum.
Muredascon est flos ⁊ stipites frangibiles subtiles ad cinereitatem ⁊ citrinitatem declines.
Mundulimon est bdellium ⁊ nucle ⁊ malac idem
Mura idest myrrha.
Mismus idest chrisomila.
Maran idest emplastrum.
Muraba idest conditum.
Medeni est egritudo dicta vena ciuilis.
Micla est compositū ex pane azimo ⁊ oleo.
Melisia idest sine granis.
Mezameiz ē gen⁹ sp̄ēis vel vermis pilosus.
Mes est quedam egritudo..
Misiaris genus serpentis.
Murzia est quedam terra.
Murkion est tertia species aranearuz.
Maceria est locus inter anum ⁊ vuluam.
Musasaha est similis virtuti neremisk.
On hilech est cū aqua fūditur ab alto sup aliquē.s.embrocando.
Mehegnedigi vel neginē sūt quatuor dētes extrēi sez molares q in alio loco negnedij vocantur.
Mur hendē ē terra ḡnosa sicut cicer declinās ad citrinitatē q̄ mustū clarificat ejiciendo feces.
Migra vena.i.matrix.
Mabit est potus qui fit ex dactilis ⁊ ficubus ⁊ alijs ab vuis ex qnlibet fructuū.
Muola.i.ea que post cibū sumūtur ut frūct⁹ frigidi
Mapellus dicī q̄ sit bryonia.
Mabathi.i.cōe q̄ simile reperitur in oi loco.
Meremisk.i.musaha ⁊ ē flos peonie uel peonis.
Mapellus morsi ē herba nascēs cā napello, napellus vo moys ē alia qō in radice napelli similis ⁊ est tyriaca ol veneno.
Meregil.i.nux indica.
Memen.i.sisimbriū.
Mux methel est similis nuci vomice.
Mirū.i.baurach armenū.
Meridē.i.spica romana.s.celtica.
Mefrin ē similis narcisco in virtute ⁊ rosa.sera.i.sā bacus siluestris.
Merseiendaru.i.herseiēdaru.i.virga pastoris
Matis.i.cōfectio ex melle sicut penidiū.
Mison.i.martius.
Maurtanton.i.rubeū.
Meselengi.i.amilum.
Meditus.i.apostemata in radice auris nascētia.
Moduar.i.liquor qūcūq̄ p aceto qūcūq̄ vero nō.
Meraberti.i.ameos.
Melaa.i.sciatica.
Melegich.i.ignis descēdens.
Menusar ⁊ Sal vocauit cū caulē aque.
Masselengi.i.scolopendria.
Mapta.i.petroleū.
Mabac nomē ponderis.i.quantū vna faba vel quā tū quatuor grana.
Maurnacon dictio attributa sali nitro.
Mubla est terra quedam.
Maducē est dispositio mala matricis diuersa a'mola ⁊ vocabulū persicum est.
La herba ē paludestris que in flumib⁹ orit
Omorenesis idest dilatatio.
Oleū de been.i.muscelinū.
Oleū decamū.i.x.specierū.
Oegi.i.acorus.
Olixatrū.i.petroselinū macedonicū.
Oleū demest.i.oleū laurinū.
Oleū omphacinū.i.oleū de oliuis imaturis.
Oabel acara.i.cucurbita.
Offien.i.opiū.
Orale est pannus de seta quo cribratur subtiliter.
Omorenesis nomē medicaminis.
Obtharmicū ,pnocatiuū ſternutamenti.

Iper aque ē herba ut olus nascēs i aqua ⁊ aproximat in gustu sapori piperis.
Pupilla oculi ē eruca aque ⁊ dī apiū aque ⁊ ē herba boni odoris ⁊ oriī in aquis stāntibus.
Pastus colūbarū ⁊ camelor est herba hūs grana sicut granū myrthi ⁊ ci ,primi.
Psilotrū est medicamē depilatoriū.
Pes locuste est sicut olus iamenum.
Pes corninus est herba virtutis hermodactilor
Pheludē ē cibus ex farina tritici cū melle,
Panis kiskar est fermentatus panis.
Pisces alredradis.i.petrosi uel parui.
Pediculus vulturis nominatur pedi pscē ⁊ merule grece ⁊ tafatis indice ⁊ est bestia sicut pediculꝰ qui in iguine nascitur ⁊ sub ascellis
Phitanos.i.febres errātice ut tertiane.
Pedetolene ē grecū nomen ⁊ pondus duplum toti⁹ qd balneo ē pneniēs.⁊ ē coopimētū ex duob⁹ pānis seu lana plenū uel cotto qd appellat
Plumbum algalai.i.stannum.
Planta tloctis.i.botho⁹ parue.
Pumex ⁊ senic idest lapis vulcani.
Pulicaria ⁊ psilium idem est.
Polygonia ⁊ poligones dicitur sanguinaria.
Pentaphilon est quinq̄ folium.
Petalum ē restidēnia in vena:⁊ dicitur crinoides.

Jgū ova grossius istra sūt ut cora crus pes.
Ralsa uel rafa.i.patella uel oculꝰ politis.
Rob.i.vinum coctum inspissatum.
Resin idest pentadactilus.
Raib.i.lac acetosum.
Rocen pondus est.
Rubis canis planta est habēs fructum sicut oliua habens intus lanam.
Rauedseni.i.reubarbarum.
Raan-salamonica ē silis aneto būido⁹ ⁊ dī q̄ folia eiꝰ sūt sic malua:⁊ qdā noiant eā abasalcrū.
Roba.i.auellana indica ⁊ ē fructus in magnitudine anellane similis papaueri.
Ribes.i.acedula.
Ratienigi idest colofonia ⁊ gumma pini: ⁊ nominatur arbor eius aliherci.
Rutubut est color sāguis putrefacti in facie. Et est bestiola exīs in supficie aq̄ que super eā mouetur diuersis modis sine ordine ad el⁹ pp̄tatem dī chutbubutḥ qdā spēs melie quā q̄ patiī vinos hoies abhorret ⁊ appropinq̄t mortuis.
Rucalia herba est.
Rufacagi est es vstum.
Radix alexeri idest radix vitis.
Radialemen est famus terre.
Rotora est illud quod est in aere apparēs sicut stella cadens que est in motu.
Rachaba est os pectinis.
Rolbot est potus uel consolidatio ossis.
Rutela,ē aial arance silē qō noiaī alfeched ⁊ ē vena trix muscharum ⁊ nominatur pluid.i.rapar.
Robub idest succi inspissati sine alterius cōmixtione per ignem uel aliter.
Radix auisehe est radix mandragore.
Rosa sendа est flos peonie.
Rufuc idest tri.
Remeach est linimentum prohibens canicien.
Rotab dactili immaturi.
Rechi regio quedam est .
Racha spēties est trifolij.
Roona est cum aliquis sine causa ridet.
Rotelin est pondus quoddam.
Rimegi est lapis sicut cancer.
Ratubā est alcor.
Roblie est legumen.
Raham est myrtus.
Ramich ē sp̄fectio ,strictiua q̄ fit galiamuschata.

Etis sunt due arūdines que sunt inter aditorium ⁊ manum.
Seguengedegui.i.partes viarum venarum que ūr alias diuidūntur venas.
Sobenec est herba marie.i.sacanaa.
Sedeh est vena que ē inter auricularem ⁊ annularē ⁊ in rasceta manus apparet.
Sila idest apostema in principio sicut glandula postea multum augetur.
Scere ē sfectio cutis sic ipetigo. dīa tū inē scere tipetiginē ē:q̄ scere totū mēbrū tenet ul'medietatē corpis.ipetigo vo sūt macule diuerse.
Scat est arbor in egypto.
Scebedenegi ē semē canabis uel sedenegi.
Sulatum est egritudo oculorum que accidit pueris ,pter flectum:⁊ est quasi scabies.
Surabes.i.tesca.
Sceha romanum.i.ab'synthiū fm quosdam.
Sauicla.i.triticū fractum cū multa aqua coctum.
Seterigi.i.sumus terre.
Sechanjabin.i.oxymel.
Subet ē passio quā q̄ patiī stat subitus ⁊ vī sēp dormire ⁊ vocat ⁊ vix respondet.
Sehene ⁊ buzi salle sūt q̄ sūt in egypto.
Sabra est species ozimi.
Setegi est medicamen acutum.
Suffaf sunt puluerizata que in os proiciuntur: et postea aliquis liquor bibitur.
Salu atella siue seylen est vena.
Surum est nigella.
Stellio.i.lacerta viridis.
Soda.i.dolor capitis.
Seukar.i.pes colūbin⁹ cū quo tigit oculꝰ uel cera.
Sahafar sūt macule rubee q̄ fiūt cū pustul'puis.
Scea.i.sticados arabicum.
Serembligi.i.emblici in lacte infusi.
Starar est quedam species storacis fm diasc.⁊ alios est gumma oliue.
Sauic ordei ē ordeū fractū cū multa aq̄ coctū.
Sakaic est flos papaueris ruffi.
Senuiemiati.i.stans ad solem.
Simaren uel sincaren.i.lactuca intelligitur magna ⁊ est lactuca asini.
Semē.i.salsa facta ex piscibus.
Spuma maris idest pumex.
Sindeindar.i.lac arboris q̄ similat iuuipero.
Selon.i.sanguis draconis.
Sipit assimilat magne aranee lōgos hūti pedes.
Solben.i.almeizara ⁊ est arbor parua vnꝰ brachij habens folia parua ut buxus.
Sedre dī vertigo que facit hoiem cadere.
Sarnabraus.i.stellio.
Sebel egritudo.s.qū vene i oculis apparent.
Scelcoritici.i.anticira romana.

Sepitabumen est quedam species sorbe.
Sabras animal est.
Succutum.i.sepuina:sz fm quosdã ẽ mãdragora.
Sulem est medicina romana.
Sunnuburnosã.i.ferrum naturale sicut est.
Semurion est species apij siluestris.
Sentus est species marubij.
Semaris idest sardelle.
Sirengi.i.azerion ẽ virtutis scedenigi.
Saccardon piscis est.
Susidus.i.apostemata dura.
Surin.i.species lacticinij.
Sol idest sabucus.
Sarsoe uel sanar.i.ferrum.
Selegucha.i.casia lignea.
Safsaf idest salix.
Sceha idest tribulus.
Sandaros ẽ almedó ẽ vernix q̃ dicit sãdaraca.
Sakinkarihame ẽ rosa rubea valde.
Sertaragi ẽ herba similis nasturtio.i.tapsia.
Serpium est species tribuli.
Sitra ẽ arbor cuius fructus ẽ nabac.
Senuat ẽ lactuca asini habens folia sicut lactuca.
Sel ẽ medicina inda similis zinziberi.
Sucaram ẽ species hyusquiami albi.
Scedenegi uel sedine ẽ hematites.
Scebrã est species lacticinij.
Selec est siligo.
Sesuoscik est similis abrotano in virtute.
Scerbin ẽ arbor alkitran.
Sucu idest climia.
Seilen.i.gasalibu.i.lolium.
Secrantum.i.stincus de mari rubro.
Satarbari idest siluestris.
Succudus quandoq; sublimatur climia: ẽ quod sublimatur est tutia bona: ẽ quod redit inferius ex climia nominatur succudus.
Singemalsce idest epaticum.
Sibare ẽ mania accidens cum sirsen calido.
Sceirazirac ẽ lac vespertiliõis ẽ fm quosdã ẽ vaia.
Seracha ẽ q̃ aqua ingredit trachea arteriam.
Sacuculos ẽ apostema cerebri.
Setalisu.i.ossa pectoris.s.thoracis.
Sadurin idest scotomia.
Subet q̃q; ponitur p profunditate somni.
Sozẽ.i.congelatio.
Sirsen.i.aqa caliduz qõ fit in ventriculis cerebri: ẽ q̃q; ẽ frigidũ ẽ dz lethargia ẽ q̃ ẽ compositũ dicit subet asahari.s.dormitatio vigilatiua.
Subet asahari.i.dormitatiua vigilatiua.
Sucos ẽ spes pgelatiõis q̃ eger intuet i vnũ locũ
Sahara subetia.i.vigilatio dormitatiua.
Saba idest demon.
Spina alba.i.bedcoard.
Suriar.i.caro que ostendit fm partem.
Sekebẽegi.i.oppoponacum.
Sgiara.i.tapsia.
Spina indaica.i.nigra.
Sũbedig.i.imeril quo ceteri lapides perforantur.
Seralif.i.hypocondria.
Sief.i.succus.
Susar.i.buxus.
Sacaiknahamen.i.flores papaueris ruffi.
Silac.i.grossities i palpebris cũ rubefuit oculi.
Sufati ẽ caro moll exsis i interiore pte palpebrar.
Sucudrium allcum acreste.
Sursen.i.phrenesis.
Stella scemius: stella terre lutum scaminum idem sunt ẽ talk.
Solara sũt apata q̃ accũt i velamie ẽ ptib⁹ pectoris
Suregi.i.oleum suaminum.
Sufufet.i.pulueres qui per se sumuntur.
Sacusulõdurió.i.albut ueben ẽ ẽ scolopẽdria.
Sadaf.i.conchule marine.
Suc ẽ galia mus.hata.
Sula.i.herba artetica.
Sauligo ẽ locus quo superiores partes corporis tũ mouentur.
Suhub.i.radius qui ẽ ut ignis flans in aere.
Scãdis.i.melo romanus.
Sarmach apa bucum auris.
Sare ẽ passio qũ homo maxie sentit puritum.
Siragi idest lacfici.
Sefilos.i.apa nasces in carne glandosa.
Sefiros.i.scinos ẽ ẽ apostema.
Silla species sunt nodi.
Setaragi.i.tapsia.
Sacos ẽ animal paruum ad similitudinem cuius tubera leprosi apparent.
Simenta ossa sũt acuta q̃ in spõdilib⁹ eminent.
Sauchion fractura ut sauic.
Sulemet sũt ossa ex ghus cõponuntur digiti.
Surin⁹ ẽ mus paru⁹ zu⁹ napello in virtute.
Sekerit.i.ebuetas.
Scatabzegi carnis.i.brodium.
Sahafati.i.botho: humida q̃ emittit virus.
Storax asemia.i.lubzia romana.
Spica accia.i.nereidẽ.
Scutudans.i.testiculus vulpis.
Sileculi semper uiua est.
Sebesset aschebeta ẽ mãdragora.
Sedenegi.i.semen granati siluestris.
Suffut ẽ medicina sicca pro pueris.
Secacul ẽ vene sicut.33.ẽ affertur ex india.
Succi'alifire ẽ succ⁹ alcrage ẽ dz abzotanũ siluestre
Sumetz.i.succus pharaonis.
Scesabza fm'almãlo: ẽ ẽ nomen grecũ: ẽ interpratat myrtus regũ: ẽ ipsa ẽ basilicõ originale parua habẽs folia sũmitatẽ hz lõgaz in q̃ ei⁹ nascunt flores quoz color ẽ ut color violarũ.
Sicla.i.blinis.
Safurion ẽ auis que frangit lapides.
Selgen.i.napus.
Salgualoza.i.alberẽgefik ẽ abzotanũ sũt idem.

Selincabar.i.heil.
Siserum.i.cresiones senationes.
Sirakiussagus est centaurea minor.
Seigil est genus ostracozum ẽ est venereum.
Strignũ facit semen qõ dz vna lupina.
Sule.i.gina viridia ẽ ei⁹ arbor, ducit terebithinã.
Saurigen.i.hermodactili.
Siliqua nomen ponderis.
Sacratati est pondus.
Surabeicti cibarij nomẽ est ẽ est raphanati.
Sceibar est lapis lazuli.
Sohat est arbor magna in egypto.
Susen.i.ireos.
Surie species attrimenti.
Satus animal est cui glandule simulantur.
Sulcitum.i.acetosum.
Sucution.i.testiculus vulpis.
Sen est sapo: quidam.
Sulemn est os quoddam in digitis.
Simule sunt radices quedam.
Sceni uel scemi uel scini est locus quidam.
Sufeni est locus in quo oritur anisum bonum.
Sabin est genus serpentis.
Selsetati ẽ similiẽ gen⁹ serpẽtis ẽ etiã selsir.
Sanl est medicina inda.
Sir est medicina inda.
Sapozbala.i.sacc⁹ palme i quo dactili nascũtur.
Sachira ẽ attrimẽtũ qõ in encaustro ponitur.
Sagluncoslon est quarta species aranearum: sucli on vero quinta.
Saculufudurni est animal quoddã campestre.
Sahalatos est lapis quidam.
Senkelud est arbor croci horteñsis.
Sinises est quoddam animal.
Sod.i.ciperum.
Sesenegi.i.amilum.

Esesenum est quedam species sorbe.
t Tabarzet.i.album ẽ sepi⁹ pomũ pro zucchero albo.
Tarco.i.piretrũ ẽ ẽ radix altarcon montani.
Taratis est hypoquistidos fm quosdã ẽ ẽ fruct̃ lignι nodosi ad grossitudinem digiti ẽ habet virtutem balaustie.
Tinsemus est stella que est in celis.
Tri.i.minuta facta de tritici farina.
Taro.i.lentiscus.
Terra alcocon est furn⁹ in quo decoqtur terra.
Tafena tafeata ẽ dupla: vna q̃ est alba: altera viridis alba q̃ fit ex sola aq̃ ẽ carne. viridis q̃ fit ex carne ẽ aqua ẽ coriandro uel pili herba viridi.
Tauiz est auis habẽs dentes in palato.
Tortelle.i.panis biscoctus.
Tosugi.i.scamonea.
Thersinus.i.egritudo quedam.
Talusafar sunt cortices stiptici ex indis delati.
Talabuch ẽ retractio cũ vn⁹ pes offendit alterũ.

Talalon est species eris.
Tuderi ẽ herba hñs folia silia foliis prassij ẽ nascit in tectis ẽ hz radicem quadratam.
Tereniabin est species manne.
Tinkar est borax ẽ aliud minerale: ẽ aliud artificiale ẽ dicitur capistrum auri.
Tefilie.i.gũma rute agrestis siue mõtane.
Tursie est ammoniacum.
Tubel.i.scoria uel battitura vnde tubel ferri uel tubel eris.
Testiculus canis ẽ testiculus vulpis sũt plãte.
Tirsim.i.september.
Talim.i.masculus struthio.
Taraxis.i.ophtalmia non vera.
Tegmaton est sacietas nauseatiua.
Tarsum uel tarax est destructio auditus.
Tasaris nomẽ indum ẽ ẽ pediculus vulturis.
Tille species vini est, seu vinũ cocũ qõ dicitur sapa uel epithima.
Taburos febris est ẽ dicit̃ se.liparia.
Tarim.i.bonũ malum.
Tinsub est muschũ lapidis qui est ut epatica ẽ dicitur tulub ẽ vocat̃ etiaz oga.
Tululie substantia verrucalis.
Tanoui.i.apostema in carne glandosa natum.
Tyriaca alfaroc.i.a morte liberat⁹.
Thuctaminis.i.pullegiũ.
Turserius.i.stella.
Tubin.i.grana solis.
Testiculus vulpis.i.buzeidẽ ẽ est satirion.
Tozongi.i.citrum.
Taraugi.i.pondus trium granũ ordei.
Tiria est egritudo cutis capitis.
Trisalis est genus serpentis.
Tricla piscis est:
Tabrasten regio quedã est.
Teololuũ.i.muschus qui nascit in lapidibus.
Tarathit est crusta ligni nodosi grossitudinẽ digiti habentis
Tarisilon est planta nascens in vere ẽ flos eius est similis croco hortulano.
Tukib masculi.i. facientes brachia erecta plana stare vel iacere.
Thaum est apostema qõ fit in carnibus laxis uel sub ascellis uel post aures uel inguinibus.
Tauguebil sunt oẽs species que in cibarijs ponunt ut pip ẽ cinamomũ ẽ reliqua.
Taraca.i.pisces uel ova piscium sicca.
Talk.i.vitrum dulce ẽ est gypsum.
Taraxacon.i.scoriola agrestis.
Taroximel agreste est taraxacon idest endiuia siluestris.

Snee sunt cortices tenues subtiles circãuoluti super arborem glandinum ẽ pinum et nucem ẽ habet odorem bonum ẽ dicit̃ alnine ẽ vlnet est lanugo que in arboribus quellanarum uel

parnarum nucum inuenitur.
Uutuhen.i. virge minute sup quas sunt flores habentes albā folia.
Uua passa montana.i. staphisagria.
Ungaba sunt additamēta: duo in cerebro caruncularum mamillarum.
Uene constricte.i. lubrici terrestres.
Usaguo.i. impetigo.
Uenera.i. cocela.
Uinem fullonū est herba de qua fit alkali.
Uene alosmen uel glessind.i. harmel alba.
Uene alfasungi.i. radicis asparagi.
Uesestengi est amulum.
Uene citrine.i. radices chelidonie.
Uzisur ꝛ sedech.i. cinnabrium.
Uene tinctorum.i. radices rubee.
Urach ind i dest folium.
Uarices.i. vene tortuose q̄ sūt in crurib⁹ uel alibi.
Uua vulpis est solatrum.
Uteremisk electuarium quoddam est.
Ueditus est apostema.
Uico: idest squinanti.
Uola magna est quedam mensura.
Unguentum veneris.i. vnguētum apostolo⁹.
Uiten.i. vene que procedunt ut vitis.

Yraxeni.i. rob de succis fructuū sorbiliū.
x Xiloaloes lignum aloes.
Xebet idest anetum.

Sopus humida est sordities aggregata super lanam ouium.
y
Yfisci est egritudo quam aliquis incurrit propter amorem.
Yabrol est radix mandragore.

Arca idest sorba.
z Zufe idest isopus.
Zufere.i. arbor que dicitur alhasce ꝛ ē similis rute ꝛ dicitur dinarugina.
Zinziber e armenum; est herba cui⁹ folia assimilant folijs lalicis aliquantulū citrina rubeū habēs stipites ꝛ acūi saporis sicut zinziber ꝛ credo q̄ sit persicaria.
Zarneb idest solatrum.
Zimiar idest viride eris.
Zaroz uel zarur.i. sorba ꝛ ē alia spēs sorbe quā greci noiat restitiū ꝛ aliud sentabrum.
Zuccarū alhular ē cadēs sup alhular ꝛ ē māna.
Zibir ē fluxus vēris qui fit ab intestino recto.
Zameno uel zamenena.i. spatio gressus.
Zereske idest berberis.
Zubumez idest vnctuosa.
Zebezalbar idest spuma maris.
Zarnec idest auripigmentum.
Zurumbet idest zedoaria.
Zegi idest vitriolum ꝛ est atramentum.

Zarahun. uel marmacoza idest aristologia longa.
Zohode idest ciperi.
Zufefese idest iuube nigre.
Zinzibil idest zinziber.
Zugus idest fustis sagitte.
Zambac.i. iauseminum.
Zibzabegi genus cibarij est.
Zeharagi est animal quoddam.

Finis.

quamor sunt apostemata
[illegible] apostema
[illegible]

a
Primū vacat
Liber primus
ca. secūdum.
ca. nonū
b
ꝛ magis
dū sunt
modum vnuꝫ
ditur qui
c
leuis
natione valde
ꝛ efficit
stringit cū
d
craneū nutritur
quēadmodū
volunt dicere
aut egritudo
e
nales ꝛ cum
est ibi
ditate ita
meridionales
f
consistit
ad melancoliam
gnū habet
rit febris
g
possibile est
na spissa
dolotis
est durū
h
Hic autem
rumpent humores
phlegma
perate reg
i
gus non ad hoc
quoniā cum
extinguendū est
k
bonum tribuunt
que est
eat ꝛ hemorri
aa
Liber secundus
in frigidationis
secūdo non
na iuuat
bb
ꝛ similiter
De almesmis
administrantur
ꝛ subuliationis
cc
operationes
ꝛ radicat
oris stipti.
absq; atra.

dd
ꝛ velice
de cartamo
et ꝛ men.
retinet sang.
ee
recens cum
hemorroidarum
coriandri
sit homini bus
ff
plastrum cum
fuerit ꝛ eius
locuste
ꝛ gingiue
gg
prolongant eos
melius est
tas sub
de melguab
hh
in medicinis
uocat menstrua
vrinam et
tussi. Dē.
ii
sup aposte.
collo eius.
bet asma
pueniens ei
kk
solvit.i.
oleū vitis
eius caliditas
Liber tertius
Medio posterior
tas ꝛ no.
rūpit virtutem
B
ficat illud
stipticitas
Si
De cura sode
L
mus de vna
quandoq; est
est ꝛ scitur
teriora ꝛ
D
periodorū aut
ma que fit
bus ꝛ locuti
E
Capitulum. vi.
vt removeant
mordicatiuū
Capitulum. xiiij.
F
et debilitatur
Capitulum. xv.
Fen. iij.

masticationis
G
faceret eue.
ex medicinis
cibis acutis
interiora
H
est emplastrum
intrare faci.
cine acute
cadet post
I
cum eo
et multitudo
tionem calidi
siccatiuū
K
acetositate
timus Tro.
et oportet
nuatio
L
laudabilis
est teratur
est cooperiens
in ipso
M
lie est
ipsum loco
Ponet
odoriferos
M
diminute
et expellit
siropus
medicinarum
O
cum mensura
plurima ꝛ
collectionem
Et apud
P
Et si fuerit
cum adipe
ꝛ accedula
Melancolia ꝛ
Q
dominatur
cum mor.
Et excoriatio
nis ꝛ lesio
R
cholerica
est timor
erit fluxus
Egritur cum
S
siropis
pullorum ꝛ
bus que
venarum plu.
T
penetrare ꝛ

cit in curatione
sedatio dolo
cat vri
U
ratur ad
sua. Cum
ꝛ causas
erectio, ppter
X
meditatiuum
bia coitus
distincta quorum
pus equale
Y
oportet in hora
est in ca. suo
ilia mulieris
est retentiōis
Z
purum ꝛ
signa sunt
cum euacuatione
eis accidere
AA
ventris
De signis eius
De puritu
De egritudinibus
Liber quartus
la in qua
oculi ad
instrumento nō
BB
tum eius
ut cum in
bra eorum
tis ꝛ furor
CC
borum ana
ueatur diversi
dies omni
ꝛ semine
DD
febris est de
cuti fuimus
gnat ciuitatem
dinis ꝛ vi
EE
tus debilis
de signis sump.
de signis long.
guinis preci.
FF
est pulverizata
plus approxi.
De crupti.
eam phlegmaticaz
GG
hūidi leuis
siccitōe for
ꝛ est medū
cuius siccitas
HH

necessariū est
tur fm
exitum am⁹
dicta. De
II
expauci fue
accidit alroc
De aquatōe
est attritio
KK
Ponet ut nō
de calce ꝛ
vi. euo.
ma est cure
LL
serpentū
do tenebro
cū infrigi
gulis ꝛ ad
MM
hibet cani
z. r. myrthe
gdalino. Et
MM
ciank cū
tem et ppin
trociscus bo
OO
Liber cano. iij⁹.
De signis sūptis ex
aA
Liber quintus
patiens spumū
sūt medicine
noz myrthi
bB
spice seemi
Jeralogo di
ꝛ cassie nigre
Lectuariū aureū
cC
sup eam
ij. fm
ex reliquis
quiami albi
dD
descriptio sa
pma ut li
Olliriū
deū collā
eE
Libellus auicē
Efecte disp
tarde infrig
ad actū essendi
do cahdit
fF
que est in
Elkur crocus
Crat. i.
Granū azelē

Finis

BB·SL
69
BB inc 9